

Holy Bible

Aionian Edition®

राठी बायबल

Marathi Bible

AionianBible.org

जगातील पहिला पवित्र बायबल अनुवादित केलेला नाही
कॉपी आणि मुद्रित करण्यासाठी 100% विनामूल्य
त्याला असे सुद्धा म्हणतात “ जांभळा बायबल ”

Holy Bible Aionian Edition ®

राठी बायबल

Marathi Bible

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0, 2018-2022

Source text: eBible.org

Source version: 1/29/2022

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Bridge Connectivity Solutions, 2017

Formatted by Speedata Publisher version 4.7.6 on 2/26/2022

100% Free to Copy and Print

<http://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc

<http://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

प्रस्तावना

मराठी at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

अनुक्रमणिका

जुना करार

उत्पत्ति	11
निर्गम	42
लेवीय	66
गणना	84
अनुवाद	109
यहोशवा	130
शास्त्रे	144
रूथ	159
1 शमुवेल	161
2 शमुवेल	180
1 राजे	196
2 राजे	215
1 इतिहास	233
2 इतिहास	249
एज्ञा	270
नहेम्या	276
एस्टर	285
ईयोब	290
स्तोत्रसंहिता	307
नीतिसूत्रे	344
उपदेशक	357
गीतरत्न	362
यशया	365
यिर्मया	394
विलापगीत	427
यहेज्केल	430
दानीएल	458
होशेय	467
योएल	471
आमोस	473
ओबद्या	477
योना	478
मीखा	480
नहूम	483
हबक्कूक	485
सफन्या	487
हागय	489
जखन्या	490
मलाखी	495

नवा करार

मत्तय	499
मार्क	519
लूक	531
योहान	552
प्रेषि.	568
रोम.	589
१ करि.	597
२ करि.	606
गलती	612
इफि.	615
फिलि.	618
कलो.	620
१ थेस्स.	622
२ थेस्स.	624
१ तीम.	625
२ तीम.	628
तीत.	630
फिले.	631
इब्री	632
याको.	639
१ पेत्र.	641
२ पेत्र.	644
१ योहा.	646
२ योहा.	649
३ योहा.	650
यहू.	651
प्रक.	652

परिशिष्ट

वाचकांसाठी मार्गदर्शक

शब्दकोष

नकाशे

Destiny

चित्रे, Doré

जुना करार

देवाने मनुष्यास बागेतून घालवले, आणि जीवनाच्या झाडाचे रक्षण करण्यासाठी त्याने एदेन बागेच्या पूर्वेकडे करुब ठेवले,
आणि सर्व दिशांनी गरगर फिरणारी ज्वालारूप एक तलवार ठेवली.

उत्पत्ति 3:२४

उत्पत्ति

१ प्रारंभी देवाने आकाश व पृथ्वी ही निर्माण केली. २ पृथ्वी अंदाधुंद व रिकामी होती. जलाशयावर अंधकार होता, देवाचा आत्मा पाण्यावर पाखर घालत होता. ३ देव बोलला, “प्रकाश होवो” आणि प्रकाश झाला. ४ देवाने प्रकाश पाहिला की तो चांगला आहे. देवाने अंधकारापासून प्रकाश वेगळा केला. ५ देवाने प्रकाशाला “दिवस” व अंधकाराला “रात्र” असे नाव दिले. संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा पहिला दिवस. ६ देव बोलला, “जलांच्या मध्यभागी अंतराळ होवो व ते जलापासून जलांची विभागणी करो.” ७ देवाने अंतराळ केले आणि अंतराळावरच्या व अंतराळाखालच्या जलांची विभागणी केली व तसे झाले. ८ देवाने अंतराळास आकाश असे म्हटले. संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा दुसरा दिवस. ९ नंतर देव बोलला, “आकाशखालील पाणी एकाजारी एकत्र जमा होवो व कोरडी जमीन दिसून येवो,” आणि तसे झाले. १० देवाने कोरड्या जमीनीस भूमी आणि एकत्र झालेल्या पाण्याच्या संचयास समुद्र असे म्हटले. त्याने पाहिले की हे चांगले आहे. ११ देव बोलला, “हिरवळ, बीज देणाऱ्या वनस्पती, आणि आपापल्या जातीप्रमाणे, ज्यात त्याचे बीज आहे अशी फळें देणारी फळझाडे, ही पृथ्वीवर येवोत.” आणि तसेच झाले. १२ पृथ्वीने हिरवळ, आपापल्या जातीचे बीज देणाऱ्या वनस्पती आणि आपापल्या जातीची फळे देणारी व त्या फळातच आपापल्या जातीचे बीज असणारी फळझाडे भूमीने उत्पन्न केली. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. १३ संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली, हा तिसरा दिवस. १४ मग देव बोलला, “दिवस व रात्र ही वेगळी करण्यासाठी आकाशात ज्योति होवोत व त्या चिन्हे, ऋतू, दिवस, आणि वर्ष दाखविणाऱ्या होवोत.” १५ पृथ्वीला प्रकाश देण्यासाठी आकाशात त्या दीप्रमाणे होवोत,” आणि तसे झाले. १६ दिवसावर सत्ता चालविण्यासाठी लहान ज्योत, अशा दोन मोळ्या ज्योती देवाने निर्माण केल्या. त्याने तारेही निर्माण केले. १७ पृथ्वीवर प्रकाश देण्यासाठी, १८ दिवसावर व रात्रीवर सत्ता चालविण्यासाठी, प्रकाश व अंधकार वेळे करण्यासाठी देवाने त्यांना अंतराळात ठेवले. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. १९ संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली. हा चौथा दिवस. २० देव बोलला, “जले जीवजंतूनी भूमन जावोत, आणि पृथ्वीच्या वर आकाशाच्या अंतराळात पक्षी उडोत.” २१ समुद्रातील फार मोठे जलचर व अनेक प्रकारचे जलप्राणी त्यांच्या त्यांच्या जातीप्रमाणे देवाने उत्पन्न केले. तसेच पंख असलेल्या प्रत्येक पक्षाला त्याच्या जातीप्रमाणे देवाने उत्पन्न केले. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. २२ देवाने त्यांना आशीर्वाद देऊन म्हटले, “फलदूप व्हा आणि बहुगुणित व्हा, समुद्रातील पाणी व्यापून टाका. पृथ्वीवर पक्षी बहुगुणित होवोत.” २३ संध्याकाळ झाली व सकाळ झाली हा पाचवा दिवस. २४ देव बोलला, “आपापल्या जातीचे सजीव प्राणी, गुरुदोरे, सरपटणारे प्राणी व वनपथ पृथ्वी उपजवो.” आणि तसे झाले. २५ देवाने पृथ्वीवरील जनावरे, गुरुदोरे, वनपशू, आणि सरपटणारा प्रत्येक जीव त्याच्या त्याच्या जाती प्रमाणे निर्माण केला. देवाने पाहिले की हे चांगले आहे. २६ देव बोलला, “आणण आपल्या प्रतिसूपाचा आपल्या सारखा मनुष्य निर्माण करू. समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी, सर्व वनपशू, मोठी जनावरे व जमीनीवर सरपटणारे सर्व लहान प्राणी यांच्यावर त्यांना सत्ता चालवू देऊ.” २७ देवाने आपल्या प्रतिसूपाचा मनुष्य निर्माण केला. त्याच्या स्वतःच्या प्रतिरूपाचा असा देवाने तो निर्माण केला. नर व नारी असे त्यांना निर्माण केले. २८ देवाने त्यांना आशीर्वाद दिला, आणि त्यांना म्हटले, “फलदूप व्हा, बहुगुणित व्हा आणि पृथ्वी व्यापून टाका. ती आपल्या सतेखाली आणा; समुद्रातील मासे, आकाशातील पक्षी आणि पृथ्वीवर फिरणारा प्रत्येक सजीव प्राणी यांवर सत्ता चालवा.” २९ देव म्हणाला, पाहा, सर्व पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर असलेली

बीज देणारी प्रत्येक वनस्पती आणि ज्यामध्ये बीज देणाऱ्या झाडाचे फळ आहे ते प्रत्येक झाड, ही मी तुम्हास दिली आहेत. ही तुम्हाकरिता अन्न असे होतील. ३० तसेच पृथ्वीवरील प्रत्येक पशू, आकाशातील प्रत्येक पक्षी आणि पृथ्वीच्या पाठीवर ज्यामध्ये जीव आहे त्या प्रत्येक सरपटणाऱ्या प्राण्याकरता अन्न म्हणून मी प्रत्येक हिरवी वनस्पती दिली आहे. आणि सर्व तसे झाले. ३१ देवाने आपण जे केले होते ते सर्व पाहिले, पाहा, ते फार चांगले होते. संध्याकाळ झाली व नंतर सकाळ झाली, हा सहावा दिवस.

३२ त्यांनंतर पृथ्वी, आकाश आणि त्यातील सर्वकाही पूर्ण करून झाले, आणि सर्वकाही जिवंत जिवांनी भूम्न गेले. ३२ देवाने सातव्या दिवशी आपण करीत असलेले काम समाप्त केले, आणि जे त्याने केले होते त्या त्याच्या कामापासून त्याने सातव्या दिवशी विसावा घेतला. ३३ देवाने सातव्या दिवसास आशीर्वाद दिला आणि तो पवित्र केला, कारण देवाने त्याचे निर्मितीचे जे सर्व काम केले होते त्या आपल्या कामापासून त्या दिवशी त्याने विसावा घेतला. ३४ परमेश्वर देवाने ज्या दिवशी ते निर्माण केले, तेव्हाचा आकाश व पृथ्वीसंबंधीच्या घटनाक्रमाविषयीचा वृत्तान्त हा आहे. ३५ शेतातील कोणतोही झुट्टप अजून पृथ्वीवर नव्हते, आणि शेतातील कोणतोही वनस्पती अजून उगवली नव्हती, कारण परमेश्वर देवाने अद्याप पृथ्वीवर पाऊस पाडला नव्हता आणि जमीनीची मशागत करण्यास कोणी मनुष्य नव्हता. ३६ पण पृथ्वीवरन थुके वर जात असे व त्याने सर्व जमीनीचा पृथ्वीभाग पाण्याने भिजवला जात असे. ३७ परमेश्वर देवाने जमीनीतील मातीच्या मनुष्य घडवला व त्याच्या नाकुड्यात जीवनाचा शास फुकला आणि मनुष्य जिवंत प्राणी झाला. ३८ परमेश्वर देवाने पूर्वकडे एदेनात एक बाग लावली आणि त्या बागेत आपण घडविलेल्या मनुष्यास ठेवले. ३९ परमेश्वर देवाने दिसण्यास सुंदर आणि खाण्यास चांगले फळ देणारे प्रत्येक झाड जमीनीतून उगवले, त्यामध्ये बागेच्या मध्यभागी असलेले जीवनाचे झाड, आणि बन्यावाईटाचे ज्ञान देणारे झाड यांचाही समावेश होता. ३१० बागेला पाणी देण्यासाठी एदेनातून एक नदी नियाली. तेव्हुत ती विभागली आणि तिच्या चार नद्या झाल्या. ३११ पहिल्या नदीचे नाव पीशेन, ही संपूर्ण हवीला देशामधून वाहते, तेथे सोने सापडते. ३१२ त्या देशाचे सोने चांगल्या प्रतीचे असून तेथे मोठी व गोमेद रन्नेसुद्धा सापडतात. ३१३ दुसर्या नदीचे नाव गीहोन आहे. ही सगळ्याची कूश देशामधून वाहते. ३१४ तिसर्या नदीचे नाव तायप्रीस. ही अश्शूर देशाच्या पूर्वेस वाहत जाते. चौथ्या नदीचे नाव फरात असे आहे. ३१५ परमेश्वर देवाने मनुष्यास एदेन बागेत तिची मशागत करण्यासाठी व बागेची काळजी घेण्यासाठी ठेवले. ३१६ परमेश्वर देवाने मनुष्यास आज्ञा दिली; तो म्हणाला, “बागेतील कोणत्याही झाडाचे फळ तू खुशाल खात जा; ३१७ परंतु देशामधून वाहत जाते. चौथ्या नदीचे नाव फरात असे आहे. ३१८ परमेश्वर देवाने मनुष्यास एदेन बागेत तिची मशागत करण्यासाठी व बागेची काळजी घेण्यासाठी ठेवले. ३१९ परमेश्वर देवाने मनुष्यास आज्ञा दिली; तो म्हणाला, “बागेतील कोणत्याही झाडाचे फळ तू खुशाल खात जा; ३२० परंतु देशामधून वाहत जाते. चौथ्या नदीचे नाव फरात असे आहे. ३२१ तेव्हा परमेश्वर देवाने मनुष्यास गाढ झोप लागू दिली, आणि तो झोपला असता परमेश्वराने मनुष्याच्या शरीरातून एक बरगडी काढली व ती जागा मांसाने बंद केली. ३२२ परमेश्वर देवाने मनुष्याची बरगडी काढला तिची स्त्री बनवली आणि तिला मनुष्याकडे आणले. ३२३ तेव्हा मनुष्य म्हणाला, “आता ही मात्र माझ्या हाडातले हाड व माझ्या मासातले मास आहे, मी तिला स्त्री म्हणाजे नारी असे नाव देतो, कारण ती नरापासून बनवलेली आहे.” ३२४ म्हणून मनुष्य आपल्या आई वडीलांस सोडून आपल्या

पत्नीला जडून राहील आणि ती दोधेए एक देह होतील. २५ तेथे मनुष्य व त्याची पत्नी ही दोधेही नग्न होती, परंतु त्यांना कसलीच लाज वाटत नव्हती.

३ परमेश्वर देवाने निर्माण केलेल्या सर्व वनपशूंमध्ये सर्प हा अतिशय धूर्त होता. तो स्त्रीला म्हणाला, “बागेतल्या कोणत्याही झाडाचे फल खाऊ नका” असे देवाने तुम्हास खरोखरच संगितले आहे काय?” २६ स्त्रीने सर्पाला उत्तर दिले, “बागेतल्या झाडांची फळे आम्ही खाऊ शकतो. ३ परंतु बागेच्या मधोमध जे झाड आहे, त्याच्या फळाविषयी देवाने म्हटले, ते खाऊ नका. त्या झाडाला स्पर्शही करू नका, नाहीतर तुम्ही मराल.” ४ सर्प त्या स्त्रीला म्हणाला, “तुम्ही खरोखर मरणार नाही. ५ कारण देवास हे माहीत आहे की, जर तुम्ही त्या झाडाचे फल खाल त्याच दिवशी तुमचे डोळे उघडतील, व तुम्ही देवांसाऱ्ये बरेवाईट जाणणारे क्वाल.” ६ आणि स्त्रीने पाहिले की, त्या झाडाचे फल खाण्यास चांगले व डोळ्यांना आनंद देणारे व शहाणे करण्यासाठी इष्ट आहे, तेव्हा तिने त्याचे काही फळ घेऊन खाल्ले. आणि तिने आपल्याबोरोबर आपल्या पतीसही त्या फळालून थोडे दिले व त्याने ते खाल्ले. ७ तेव्हा त्या दोघांचे डोळे उघडले व आपण नग्न आहोत असे त्यांना समजले; तेव्हा त्यांनी अंजिराची पाने एकत्र जोडून आपणाला झाकण्यासाठी वस्त्रे तयार केली. ८ दिवसाचा थंड वारा सुटला असता परमेश्वर देव बागेत आला. त्या वेळी त्यांनी त्याचा आवाज ऐकला. आणि परमेश्वर देवाच्या समक्षेपासून दृशीआड खावे म्हणून मनुष्य व त्याची पत्नी बागेच्या झाडांमध्ये लपली. ९ तेव्हा परमेश्वर देवाने मनुष्यास हाक मारून म्हटले, “तू कोठे आहेस?” १० मनुष्य म्हणाला, “बागेत मी तुझा आवाज ऐकला व मला भीती वाटली, कारण मी नग्न होतो. म्हणून मी लपलो.” ११ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “तू नग्न आहेस हे तुला कोणी सांगितले? ज्या झाडाचे फल तु खाल्लेस काय?” १२ मनुष्य म्हणाला, “तू ही स्त्री माझ्या सोबतीस म्हणून दिलीस, तिने त्या झाडाचे फल मला दिले आणि म्हणून मी ते खाल्ले.” १३ मग परमेश्वर देव त्या स्त्रीस म्हणाला, “तू हे काय केलेस?” ती स्त्री म्हणाली, “सापने मला फळस्वरूपे व म्हणून मी ते फळ खाल्ले.” १४ परमेश्वर देव सर्पास म्हणाला, “तू हे केल्यामुळे सर्व गुरेढोरामध्ये व सर्व वन्यपशूंमध्ये तू शापित आहेस. तू पोटाने सरपट चालशील आणि आयुष्यभर तू माती खाशील. १५ तुझ्यामध्ये व स्त्रीमध्ये आणि तुझ्या बीजामध्ये व स्त्रीच्या बीजामध्ये मी शत्रूत ठेवीन. तो तुझी डोके ठेंयील आणि तू त्याची टाच फोडीरील.” १६ परमेश्वर देव स्त्रीस म्हणाला, “मुलोना जन्म देते वेळी तुझ्या वेदना मी खूप वाढवीन तरी तुझी ओढ तुझ्या नवज्याकडे राहील; आणि तो तुझ्यावर अधिकार चालवील.” १७ नंतर परमेश्वर देव आदामाला म्हणाला, तू तुझ्या पन्तीची वाणी ऐकली आहे आणि ज्या झाडाचे फळ खाऊ नकोस अशी आज्ञा दिलेली होती, त्या झाडाचे फळ तु खाल्ले आहेस. म्हणून तुझ्यामुळे भूमीला शाप आला आहे. तू तिजपासून अन्न मिळवण्यासाठी आपल्या आयुष्याचे सर्व दिवस कट करशील; १८ जमीन तुझ्यासाठी काटे व कुसले उत्पन्न करील आणि शेतातील वनपृती तुला खाच्या लागतील. १९ तू साधारी जमीनमध्ये जाशील तोपर्यंत तू आपल्या निढळाच्या घामाने भाकर खाशील, तू मरणाच्या दिवसापर्यंत अतिशय काम करशील. कारण मातीमधून तू निर्माण झालेला आहेस; आणि मातीमध्ये तू परत जाशील. २० आदामाने आपल्या पतीचे नाव हव्वा ठेवले, कारण सर्व जिवंत मनुष्यांची ती आई होती. २१ परमेश्वर देवाने आदाम व त्याच्या पतीसाठी चामड्यांची वस्त्रे केली; आणि ती त्याना घातली. २२ परमेश्वर देव म्हणाला, “पाहा, मनुष्य आपल्यातल्या एका सारखा होऊन त्यास वरे व वाईट समजू लागले आहे. तर आता त्यास त्याच्या हातांनी जीवनाच्या झाडावरून ते फळ घेऊन खाऊ देऊ नये, आणि जर का तो ते फळ खाईल तर मग सदासर्वकाळ तो जिवंत राहील.” २३ तेव्हा परमेश्वर देवाने मनुष्यास ज्या जमीनीतून उत्पन्न केले होते तीची मशागत करण्यासाठी एदेन बागेतून

बाहेर घालवून दिले. २४ देवाने मनुष्यास बागेतून घालवले, आणि जीवनाच्या झाडाचे रक्षण करण्यासाठी त्याने एदेन बागेच्या पूर्वेकडे कस्ब ठेवले, आणि सर्व दिशांनी गरगर किऱणारी ज्वालारूप एक तलवार ठेवली.

४ मनुष्याने त्याची पत्नी हव्वा हिच्यासोबत वैवाहिक संबंध केला. ती गर्भवती झाली आणि तिने काइनाला जन्म दिला. तेव्हा ती म्हणाली, परमेश्वराच्या साहाय्याने मला पुरुषस्तान लाभले आहे. २ त्यांनंतर तिने काइनाला भाऊ हाबेल याला जन्म दिला. आणि हाबेल मैंडपाळ बनला, पण काइन शेतातील कामकरी झाला. ३ काही काळांनंतर काइनाने परमेश्वरास शेतामधील फळांतले काही अर्पण आणले. ४ हाबेलनेही आपल्या कल्पातील प्रथम जन्मलेल्यांतून, आणि पुश्टतून अर्पण आणले. परमेश्वराने हाबेल आणि त्याचे अर्पण स्विकारले. ५ परंतु त्याने काइन आणि हाबेल आला, आणि त्याचे तोंड उतरले. ६ परमेश्वर काइनाला फार रग आला, आणि त्याचे तोंड उतरला. ७ तू जर चांगल्या गोषी करशील तर, मग तुझाही स्विकार केला जाणार नाही का? परंतु तू जर योग्य ते करणार नाहीस, तर पाप दाराशी टूपून बसले आहे आणि त्याची तुझ्यावर ताबा मिळवण्याची इच्छा आहे, परंतु तू त्यावर नियंत्रण केले पाहिजेस.” ८ काइन आपला भाऊ हाबेल याच्याशी बोलला, आणि असे झाले की ते शेतात असता, काइन आपला भाऊ हाबेल ह्याच्या विरुद्ध उठाला व त्यास त्याने ठार मारले. ९ परमेश्वर काइनास म्हणाला, “तुझा भाऊ हाबेल कोठे आहे?” काइनने उत्तर दिले, “मता माहीत नाही; मी माझ्या भावाचा राखण्दार आहे काय?” १० देव म्हणाला, “तू हे काय केलेस? तुझ्या भावाच्या रक्ताची वाणी जमीनीतून शिक्षेसाठी ओरड करत आहे. ११ तर आता तुझ्या हातून तुझ्या भावाचे पडलेले रक्त स्विकारण्यास ज्या जमीनीने आपले तोंड उघडले आहे, तिचा तुला शाप आहे. १२ जेव्हा तू जमीनीची मशागत करशील तेव्हा ती आपले सत्य यापुढे तुला देणार नाही. पृथ्वीवर तू भटकत राहशील व निवासित होशील.” १३ काइन परमेश्वरास म्हणाला, “माझी शिक्षा मी सहन करण्यापलीकडे, इतकी मोठी ती आहे. १४ खरोखर, तू मला या माझ्या भूमीवरून हाकलून लावले आहेस, आणि तुझ्या जवळ मला येता येणार नाही. पृथ्वीवर तू मला भटकणारा व निवासित केले आणि जर मी कोणाच्या हाती सापडेन तर तो मला ठार मासून टाकेल.” १५ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “जर कोणी काइनाला ठार मारील तर त्याचा सातपट सूड घेण्यात येईल.” त्यांनंतर, तो कोणाला सापडला तर त्यास कोणी जिवे मारू नये म्हणून, परमेश्वराने काइनावर एक खूप करून ठेवली. १६ काइन परमेश्वरासमोस्तून निघून गोला आणि एदेनाच्या पूर्वेस नोद प्रदेशात जाऊन राहिला. १७ काइनाने आपल्या पतीस जाणिले, ती गर्भवती होऊन तिने होनोखाला जन्म दिला; काइनाने एक नगर बांधले त्याने त्या नगराला आपल्या मुलाचेच होनेख हे नाव दिले. १८ होनोखाला इराद झाला; इरादाला महूयाएल झाला महूयाएलास मथुशाएल झाला; आणि मथुशाएलास लामेख झाला. १९ लामेखाने दोन स्त्रिया केल्या. पहिलीचे नाव आदा व दुरुरीचे नाव सिल्ला. २० आदाने याबालास जन्म दिला; तो तंबूतूर राहणाच्या व गुरेढोरे पाळणाच्या लोकांचा मूळपुरुष झाला. २१ आणि त्याच्या भावाचे नाव युबाल होते, तो तंतुवादी व वायुवादी वाजवणाच्या कलावंताचा मूळपुरुष झाला. २२ सिल्ला हिला तुबल-काइन झाला; तो तंब्याची व लोखंडाची कामे करण्याचा लोकांचा मूळपुरुष झाला. तुबल काइनास नामा नावाची बहीण होती. २३ लामेख आपल्या बायकांना म्हणाला, आदा आणि सिल्ला माझी वाणी ऐका; लामेखाच्या बायकांनो, मी ज्या गोषी बोलतो त्याकडे कान लावा; एका मनुष्याने मला जखमी केले, मी त्यास ठार मारले, एका तरुणाने मला मारले म्हणून मी त्यास ठार केले. २४ जर काइनाबद्दल सातपट तर लामेखाबद्दल सत्याहतरपट सूड घेतला जाईल. २५ आदामाने पुन्हा पतीस जाणिले आणि तिला पुत्र झाला. त्यांनी त्याचे नाव शेथ असे ठेवले. हव्वा म्हणाली, “देवाने

हाबेलाच्या ठिकाणी मला दुसरे संतान दिले आहे, कारण काइनाने त्यास जिवे मारले.” २६ शेथलाही मुलगा झाला, त्याचे नाव त्याने अनोश ठेवले; त्या काळापासून लोक परमेश्वराच्या नावाने धावा करू लागले.

७ आदामाच्या वंशावळीची नोंद अशी आहे. देवाने मनुष्य निर्माण केला त्या दिवशी त्याने आपल्या प्रतिरूपाचा महणजे आपल्यासारख्या तो केला. २ त्याना नर व नारी असे उत्पन्न केले. त्यांना आशीर्वाद दिला व त्याना निर्माण केले त्या वेळी त्यांना आदाम हे नाव दिले. ३ आदाम एकशी तीस वर्षांचा झाल्यावर त्यास त्याच्या प्रतिरूपाचा महणजे त्याच्या सारखा दिसणारा मुलगा झाला. त्याने त्याचे नाव शेथ ठेवले; ४ शेथ जन्मल्यानंतर आदाम आठशे वर्षे जगला आणि या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; ५ अशा रीतीने आदाम एकंदर नऊशे तीस वर्षे जगला; नंतर तो मरण पावला. ६ शेथ एकशी पाच वर्षांचा झाल्यावर त्यास अनोश झाला ७ अनोश झाल्यानंतर शेथ आठरोसात वर्षे जगला, त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; ८ शेथ एकंदर नऊशेंबारा वर्षे जगला, मग तो मरण पावला. ९ अनोश नव्वद वर्षांचा झाल्यावर त्यास केनान झाला; १० केनान झाल्यानंतर अनोश आठशेपंधरा वर्षे जगला; त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; ११ अनोश एकंदर नऊशेंपाच वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला. १२ केनान सत्तर वर्षांचा झाल्यावर तो महललेलाचा पिता झाला; १३ महललेल झाल्यावर केनान आठशेचाळीस वर्षे जगला; त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; १४ केनान एकंदर नऊशेंदहा वर्षे जगला, नंतर तो मरण पावला. १५ महललेल पासष्ट वर्षांचा झाल्यावर तो यारेदावा पिता झाला; १६ यारेद जन्मल्यानंतर महललेल आठशेतीस वर्षे जगला; त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; १७ महललेल एकंदर आठशे पंचाणणव वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला. १८ यारेद एकशी बासष्ट वर्षांचा झाल्यावर तो हनोखाचा पिता झाला; १९ हनोख झाल्यावर यारेद आठशे वर्षे जगला; त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; २० यारेद एकंदर नऊशे बासष्ट वर्षे जगला; त्यानंतर तो मरण पावला. २१ हनोख्य पासष्ट वर्षांचा झाल्यावर त्यास मथुशलह झाला; २२ मथुशलह जन्मल्यावर हनोखी तीनशे वर्षे देवाबरोबर चालला. त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या; २३ हनोख एकंदर तीनशे पासष्ट वर्षे जगला; २४ हनोख देवाबरोबर चालला, आणि त्यानंतर तो दिसला नाही, कारण देवाने त्यास नेले. २५ मथुशलह एकशेसत्याएंशी वर्षांचा झाल्यावर लामेखाचा पिता झाला. २६ लामेखाच्या जन्मानंतर मथुशलह सातशे ब्याएंशी वर्षे जगला. त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या. २७ मथुशलह एकंदर नऊशे ऐकोणसत्तर वर्षे जगला. त्यानंतर तो मरण पावला. २८ लामेखे एकशेखाएंशी वर्षांचा झाल्यावर तो एका मुलाचा पिता झाला. २९ लामेखेने त्याचे नाव नोहाठे वेवून म्हटले, परमेश्वराने भूमी शापित केली आहे तिच्यापासून येणाऱ्या कामात आणि आमच्या हाताच्या श्रमात हाच आम्हांला चिसावा देईल. ३० नोहा झाल्यावर लामेख पाचशे पंचाणणव वर्षे जगला; त्या काळात त्यास आणखी मुले व मुली झाल्या. ३१ लामेख एकंदर सातशे सत्याहत्तर वर्षे जगला. नंतर तो मरण पावला. ३२ नोहा पाचशे वर्षांचा झाल्यावर त्यास शेम, हाम व याफेय नावाचे पुरुष ते हेच. ४ पृथ्वीवरील मनुष्यांची संख्या वाढतच राहिली आणि त्यांना मुली झाल्या,

२ तेव्हा मानवजातीच्या मुली आकर्षक आहेत असे देवपुत्रांनी पाहिले, त्यांच्यापैकी त्याना ज्या आवडल्या त्या त्यांनी स्थिर्या करून घेतल्या. ३ परमेश्वर महणाला, “माझा आत्मा मानवमध्ये सर्वकाळ राहणार नाही, कारण ते देह आहेत. ते एकशें वीस वर्षे जगतील.” ४ त्या दिवसात आणि त्यानंतरही, महाकाय मानव पृथ्वीवर होते. देवाचे पुत्र मनुष्यांच्या मुलीपारी गेले, आणि त्यांच्याकडून त्यांना मुले झाली, तेव्हा हे घडले. प्राचीन काळचे जे बलवान, नामांकित पुरुष ते हेच. ५ पृथ्वीवर मानवजातीची दुष्टा मोठी आहे, आणि

त्यांच्या मनात येणाऱ्या विचारातील प्रत्येक कल्पना केवळ एकसारखी वाईट असते, असे परमेश्वराने पाहिले. ६ महणून पृथ्वीवर मनुष्य निर्माण केल्याबद्दल परमेश्वरास वाईट वाटले, आणि तो मनात फार दुःखी झाला. ७ महणून परमेश्वर महणाला, “मी उत्पन्न केलेल्या मानवास पृथ्वीतलावरून नष्ट करीन; तसेच मनुष्य, पशू, सरपटणे प्राणी, व आकाशातील पक्षी या सर्वांचा मी नाश करीन, कारण या सर्वांना उत्पन्न केल्याचे मला दुःख होत आहे.” ८ परतु नोहावर परमेश्वराची कृपावृद्धी झाली. ९ या नोहासंबंधीच्या घटना आहेत; नोहा आपल्या काळच्या लोकांमध्ये नीतिमान आणि निर्दोष मनुष्य होता. नोहा देवाबरोबर चालला १० नोहाला शेम, हाम व याफेय नावाचे तीन पुत्र ओहते. ११ देवाच्या समक्षतेत पृथ्वी भूष झालेली होती, आणि हिंसाचाराने भरलेली होती. १२ देवाने पृथ्वी पाहिली; आणि पाहा, ती भृष होती, कारण पृथ्वीवर सर्व प्राण्यांनी आपला मार्ग भ्रष्ट केला होता. १३ महणून देव नोहाला महणाला, “मी पाहतो की, सर्व प्राण्यांचा नाश करण्याची वेळ आता आली आहे; कारण त्यांच्यामुळे पृथ्वी अनर्थ हिंसाचाराने भरली आहे. खोरखरच मी पृथ्वीसह त्यांचा नायनाट करीन.” १४ तेव्हा आपणासाठी गोफेर लाकडाचे एक तासू कर, तू त्यामध्ये खोल्या कर आणि त्यास सर्वत्र महणजे आतून व बाहेरून डांबर लाव. १५ देव महणाला, “तारवाचे मोजमाप मी सांगतो त्याप्रमाणे असावे. ते तीनशे हात लांब, पन्नास हात रुंद, आणि तीस हात उंच असावे. १६ तारवाला छतपासून सुमारे अठारा इंचावर एक खिंडकी कर. तारवाच्या एका बाजूसू दार ठेव आणि तारवाला खालचा, मधला व वरच्या असे तीन मजले कर. १७ आणि एक, आकाशाखाली ज्यांच्यामध्ये जीवनाचा श्वास आहे अशा सर्व देहाधार्यांचा नाश करण्यासाठी मी पृथ्वीवर जलप्रलय आणीन. पृथ्वीवर जे सर्व आहे ते मरण पावतील. १८ मी तुझ्याबरोबर आपला एक करार स्थापीन. तू तुझ्यासोबत तुझे पुत्र, तुझी पत्नी आणि तुझ्या सुना यांना घेऊन तारवात जाशील. १९ तसेच पृथ्वीवरील प्रत्येक जातीतील सजीव प्राण्यांपैकी दोन-दोन तुझ्याबरोबर जिवंत ठेवण्यासाठी तुझ्याबरोबर तू तारवात ने; ते नर व मादी असावेत. २० पक्ष्यांच्या प्रत्येक जातीतून, आणि मोठ्या पूर्णांच्या प्रत्येक जातीतून आणि भूमीवर रांगणाऱ्या प्राण्यांच्या प्रत्येक जातीतून दोन दोन जिवंत राहण्यासाठी तुझ्याकडे येतील. २१ तसेच खाण्यात येते असे सर्व प्रकारचे अन्न तुझ्याजवळ आणून ते साठवून ठेव. ते तुला व त्यांना खाण्यासाठी होईल.” २२ नोहाने हे सर्व केले. देवाने आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने सर्वकाही केले.

७ नंतर परमेश्वर नोहाला महणाला, “चल, तू आणि तुझ्या कुंठबातील सर्वांनी तारवात यावे, कारण या पिढीमध्ये तू त्या मला नीतिमान दिसला आहेस. २ प्रत्येक शुद्ध जातीच्या प्राण्यांपैकी नर व मादींच्या सात सात जोड्या घे, इतर शुद्ध नाहीत त्या प्राण्यांपैकी, नर व मादी अशी दोन दोन घे. ३ आणि आकाशातल्या पक्षांच्या नर व मादी अशा सात जोड्या तुझ्याबरोबर तारवात ने. अशाने पृथ्वीवर त्याचे बीज राहील. ४ आतापासून सात दिवसानी मी पृथ्वीवर चालीस रात्र पाऊस पाडीन. मी निर्माण केलेल्या प्रत्येक जिवंत गोर्टींचा मी पृथ्वीवरून नाश करीन.” ५ परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे नोहाने सर्वकाही केले. ६ जलप्रलय आला तेव्हा नोहा सहाशे वर्षांचा होता. ७ नोहा, त्याची मुले, त्याची पत्नी, आणि त्याच्या मुलांच्या स्त्रिया, हे सर्व जलप्रलयामुळे तारवात गेले. ८ पृथ्वीवरील शुद्ध व अशुद्ध पशुतून, पक्षी आणि जमिनीवर रांगणारे सर्वकाही, ९ देवाने नोहाला सांगितल्याप्रमाणे दोन-दोन नर व मादी असे ते नोहाकडे आले आणि तारवात गेले. १० मग सात दिवसानंतर पृथ्वीवर पाऊस पडण्यास व जलप्रलय येण्यास सुरुवात झाली. ११ नोहाच्या जीवनातील सहाशाच्या वर्षांच्या दुसऱ्या महिन्याच्या सतराच्या दिवशी पृथ्वीतील पाण्याचे सर्व झारे फुटले व पाणी उफाळून वर आले व जमिनीवरून वाहू लागले. त्याचे दिवशी मुसळधार पाऊस पडण्यास सुरुवात झाली. आणि आकाशाच्या खिंडक्या

उघडल्या. १२ पावसास सुरुवात झाली आणि चाळीस दिवस व चाळीस रात्र पृथ्वीवर पाऊस पडत होता. १३ त्याच दिवशी नोहा आणि त्याची मुले शेम, हाम आणि याफेथ आणि नोहाची पत्ती व त्याच्या बरोबर त्याच्या मुलांच्या तीन बायकांनीही तारवात प्रवेश केला. १४ त्यांच्याबोरबर प्रत्येक रानटी प्राणी त्याच्या जातीप्रमाणे आणि प्रत्येक पाळीव प्राणी त्याच्या जातीच्या प्रकाराप्रमाणे आणि पृथ्वीवर रांगणारी प्रत्येक गोष्ठ तिच्या जातीच्या प्रकाराप्रमाणे, आणि प्रत्येक पक्षी त्याच्या जातीच्या प्रकाराप्रमाणे, प्रत्येक प्रकाराचा पंख असलेला प्राणी, यांनी तारवात प्रवेश केला. १५ ज्यांच्या शरीरात जीवनाचा शास आहे असे सर्व दोन दोन तारवात नोहाकडे आले आणि त्यांनी तारवात प्रवेश केला. १६ देवाने त्यास आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्व प्रकारचे देहधारी प्राणी नर व मादी असे तारवात गेले. मग परमेश्वराने दार बंद केले. १७ मग पृथ्वीवर चाळीस दिवस पूर आला आणि पाणी वाढले आणि तारु जमिनीपासून उचलले गेले. १८ मुसळधार पावसाचा जोर वाढत गेला आणि पृथ्वीवर पाण्याचा जोर खूप वाढत गेला, आणि तारु पाण्यावर तंगू लागले. १९ पृथ्वीवरील पाणी जोराने उंच आणि उंच वाढत गेले. आकाशाखालील सर्व उंच पर्वत पूर्णपणे त्याखाली झाकून गेले; २० पाणी पर्वत शिखरावर पंथरा हातापेक्षा अधिक उंच इतके वर चढले. २१ पृथ्वीवरील हालचाल करणारे सर्व जिवंत प्राणी, सर्व पक्षी, गुरेढोरे, वनपशू, ध्वन्याने राहणारे प्राणी, आणि सर्व मानवजात मरून गेले. २२ ज्यांच्या नाकापुढयात जीवनाचा शास होता असे, कोरड्या जमिनीवरील सर्वजण मरण पावले. २३ अशा रीतीने देवाने सर्वकाही म्हणजे मानव, पशू, सरपटाणारे प्राणी आणि आकाशातील पक्षी अशा सर्व मोळ्या जीवधरी पाण्यांचा नाश केला. पृथ्वीच्या पाठीवरून त्या सर्वांचा नाश करण्यात आला, केवळ नोहा आणि तारवात त्याच्या सोबत जे होते तेच फक्त वाचले. २४ एकशे पनास दिवस पृथ्वीवर पाण्याचा जोर होता.

C देवाने नोहा, त्याच्यासोबत तारवात असलेले सर्व वन्यप्राणी आणि सर्व गुरेढोरे यांची आठवण केली. देवाने पृथ्वीवर वारा वाहण्यास लावला, आणि पाणी मागे हटण्यास सुरुवात झाली. २ पाण्याचे खोल झारे आणि आकाशाच्या खिडक्या बंद झाल्या, आणि पाऊस पडण्याचा थांबला. ३ पृथ्वीवरून पुराचे पाणी एकसारखे मागे हटत गेले. आणि दीडोरे दिवसाच्या अखेरीस पुकळ पाणी कमी झाले. ४ सातव्या महिन्याच्या सतराव्या दिवशी तारु अराशात पर्वतावर थांबले. ५ दहाच्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी पर्वतांचे माथे दिसू लागले. ६ चाळीस दिवसांनंतर नोहाने तयार केलेली तारवाची खिडकी उघडली ७ त्याने एक कावळा बाहेर सोडला आणि पृथ्वीवरील पाणी सुकून जाईपर्यंत तो इकडे तिकडे उडत राहिला. ८ नंतर जमिनीच्या वरील भागावरून पाणी मागे हटले आहे की नाही हे पाण्याकरिता नोहाने एक कबुतर बाहेर सोडले, ९ परंतु कबुतराला पाय पेटकण्यास जागा मिळाली नाही आणि ते त्याच्याकडे तारवात परत आले, कारण सर्व पृथ्वी पाण्याने झाकाली होती. तेहा त्याने हात बाहेर काढून त्यास आपल्याबोरबर तारवात घेतले. १० तो आणखी सात दिवस थांबला. आणि त्याने पुन्हा कबुतराला तारवाबाहेर सोडले; ११ ते कबुतर संध्याकाळी त्याच्याकडे परत आले. आणि पाहा, त्याच्या चोरीत जैनून झालाचे नुकतेव तोडलेले पान होते. यावरून पृथ्वीवरील पाणी कमी झाले असल्याचे नोहाला समजले. १२ नोहा आणखी सात दिवस थांबला आणि त्याने कबुतरास पुन्हा बाहेर सोडले. ते परत त्याच्याकडे आले नाही. १३ असे झाले की, सहाशे एकाव्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्याचा पहिल्या दिवशी पृथ्वीवरील पाणी सुकून गेले, तेव्हा नोहाने तारवाचे आच्छादन काढून बाहेर पाहिले, तो पाहा, जमिनीचा वरील भाग कोरडा झालेला होता. १४ दुसऱ्या महिन्याच्या सत्ताविसाच्या दिवसापर्यंत पृथ्वी कोरडी झाली होती. १५ देव नोहाला म्हणाला, १६ “तू, तुझी पत्ती, तुझी मुले व तुझ्या मुलांच्या सित्र्या यांना तुझ्याबोरबर घेऊन तारवाच्या बाहेर ये. १७ तुझ्या बोरबर पक्षी,

गुरेढोरे आणि पृथ्वीवर रांगणारा प्रत्येक प्राणी यांसह प्रत्येक जिवंत देहधारी प्राणी बाहेर आण. यासाठी की, त्यांची संपूर्ण पृथ्वीभर सर्वत्र असंख्य पट भरभराट व्हावी आणि पृथ्वीवर ते बहुउणित व्हावेत.” १८ तेव्हा नोहा, त्याची पत्ती, मुले व मुलांच्या सित्र्या यांच्यासह तारवातून बाहेर आला; १९ त्याच्या बोरबरचा प्रत्येक जिवंत प्राणी, प्रत्येक रांगणारा प्राणी व प्रत्येक पक्षी, पृथ्वीवर हालचाल करणारा प्रत्येक जीव, आपापल्या जातीप्रमाणे तारवातून बाहेर आले. २० नोहाने परमेश्वराकरता एक वेदी बांधली. त्याने शुद्ध पक्ष्यांतून काही आणि शुद्ध पशुंतून काही घेतले, आणि त्यांचे वेदीवर होमार्पण केले. २१ परमेश्वराने तो सुखाकारक सुगंध घेतला आणि आपल्या मनात म्हटले, “मानवामुळे मी पुन्हा भूमीला शाप देणार नाही; मानवाच्या मनातील योजना बालपणापासूनच वाईट आहेत. मी आता केले आहे त्याप्रमाणे मी पुन्हा कधीही सर्व जिवंतांचा नाश करणार नाही. २२ जोपर्यंत पृथ्वी राहील तोपर्यंत पेरिणी व कापणी, थंडी व ऊन, हिवाळा व उन्हाळा, दिवस व रात्र व्हावाची थांबणार नाहीत.”

९ नंतर देवाने नोहाला व त्याच्या मुलांना आशीर्वाद दिला आणि म्हटले, “फलदायी व्हा, बहुउणित व्हा आणि पृथ्वी भसून टाका. २ पृथ्वीवरील प्रत्येक जिवंत प्राणी, आकाशातील प्रत्येक पक्षी, जमिनीवर सरपटाणारे सर्व प्राणी आणि समुद्रातील सर्व मासे द्वांच्यावर तुमचे भय व थाक राहील; ते तुमच्या कद्यात दिले आहेत. ३ प्रत्येक हालचाल करणारा प्राणी हा तुमचे अन्न होईल. जशा मी हिरव्या वनस्पती दिल्या आहेत, तसेच आता सर्वकाही तुम्हास देत आहे. ४ पण ज्यामध्ये त्याचे जीवन म्हणजे रक्त आहे, ते मांस तुम्ही खाऊ नये. ५ परंतु तुमच्या रक्तासाठी, जे रक्त तुमचे जीवन आहे, त्याबद्दल मी आवश्यक भरपाई घेईन. प्रत्येक प्राण्याच्या हातून मी ती घेईन. मनुष्याच्या हातून, म्हणाजे ज्याने आपल्या भावाचा खून केला आहे त्याच्या हातून, त्या मनुष्याच्या जिवाबद्दल मी भरपाईची मागणी करीन. ६ जो कोणी मनुष्याचे रक्त पाडतो, त्याचे रक्त मनुष्याकडून पाडले जाईल, कारण देवाने मनुष्यास त्याच्या प्रतिरूपाचे बनवले आहे. ७ तुम्ही मात्र फलदायी आणि बहुउणित व्हा, सर्व पृथ्वीवर विस्तारा, आणि तिच्यावर बहुउणित व्हा.” ८ मग देव नोहाला व त्याच्या मुलांना म्हणाला, ९ “माझो ऐका! मी पुन्हा तुमच्याशी व तुमच्या नंतर तुमच्या वंशजाशी एक करार स्थापन करतो, १० आणि तुमच्याबोरबर असलेले सर्व जिवंत प्राणी, म्हणजे तुमच्याबोरबर तारवातून बाहेर आलेले पक्षी, गुरेढोरे, आणि पृथ्वीवर राहणारे सर्व प्राणी त्यांच्याशीही एक करार स्थापित करतो. ११ अशा प्रकारे मी तुमच्याशी करार स्थापित करतो की, यापुढे पुराच्या पाण्याने पृथ्वीवरील सर्व देह पुन्हा कधीही नष्ट केले जाणार नाहीत व पुन्हा कधीही पुन्हे पृथ्वीच्या नाश होणार नाही.” १२ देव म्हणाला, “मी माझ्यामध्ये आणि तुमच्यामध्ये, व तुमच्याबोरबर जे सर्व जिवंत जीव आहेत त्यांच्यामध्ये भावी पिढ्यानपिढ्यासाठी हा करार केल्याची निशाणी हीव आहे. १३ मी डगात मेघधनुष्य ठेवले आहे; ते सर्व पृथ्वी व माझ्यामध्ये केलेल्या कराराची निशाणी आहे. १४ मी जेव्हा पृथ्वीवर डगा आणीन तेव्हा तुम्हास डगात मेघधनुष्य दिसेल, १५ नंतर मी ते पाहीन तेव्हा मी तुमच्याशी व पृथ्वीवरील सर्व देहातल्या जिवंत प्राण्यांशी केलेल्या माझ्या कराराची मला आठवण होईल, या कराराप्रमाणे पुराच्या पाण्याने पृथ्वीवरील सर्व देहाचा पुन्हा कधीही नाश करणार नाही. १६ मेघधनुष्य डगात राहील आणि जो सर्वकाळीचा करार देव आणि पृथ्वीवरील सर्व देहातले जिवंत प्राणी त्यांच्यामध्ये आहे त्याची आठवण म्हणून मी त्याकडे पाहीन.” १७ नंतर देव नोहाला म्हणाला, “हे मेघधनुष्य माझ्यामध्ये व पृथ्वीवरील सर्व देहांमध्ये स्थापित केलेल्या कराराची निशाणी आहे.” १८ नोहाबोरबर त्याचे पुत्र तारवाबोर आले; त्यांची नावे शेम, हाम व याफेथ अशी होती. आणि यांच्यापासूनच सर्व पृथ्वीवर लोकविस्तार झाला. २० नोहा शेतकरी बनला, आणि त्याने एक

द्राक्षमळा लावला. २१ तो थोडा द्राक्षरस प्याला आणि तो धुंद झाला. तो त्याच्या तंबूत उघडा-वाघाडा पडला होता. २२ तेव्हा कनानाचा पिता हाम याने आपला पिता उघडा-वाघाडा पडलेला असल्याचे पहिले व त्याने तंबूच्या बांधेर येऊन ते आपल्या भावाना सांगितले. २३ मग शेम व याफेथ यांनी एक कपडा घेटला व तो आपल्या खांद्याघर ठेवून ते पाठमोरे तंबूत गेले. अशा प्रकारे त्यांनी आपल्या पियाची नगनता झाकली; पाठमोरे असल्यामुळे ती त्यांना दिसली नाही. २४ जेव्हा नोहा नशेतून जागा झाला, तेव्हा आपला धाकटा मुलगा हाम याने काय केले हे त्यास समजले. २५ तेव्हा नोहा म्हणाला, “कनान शापित होवो, तो आपल्या भावाच्या गुलामातील सर्वांत खालचा गुलाम होवो.” २६ तो म्हणाला, “शेमाचा देव परमेश्वर धन्यवादित असो. कनान त्याचा सेवक होवो. २७ देव याफेथाचा अधिक विस्तार करो, आणि शेमाच्या तंबूत तो त्याचे घर करो. कनान त्यांचा सेवक होवो.” २८ पूरानंतर नोहा तीनशे पन्नास वर्ष जगला; २९ नोहा एकूण नऊशे पन्नास वर्ष जगला; ३० नोहा एकूण नऊशे पन्नास वर्ष जगला; मग त्यानंतर तो मरण पावला.

१० नोहाच्या शेम, हाम व याफेथ या मुलांचे वंशज हे आहेत. पुरानंतर त्यांना मुले झाली. १ याफेथाचे पुत्र गोमर, मागोग, माई, यावान, तुबाल, मेशेख व तीरास हे होते. २ गोमरचे पुत्र आज्ञनाज, रीफाथ व तोगामा हे होते. ४ यावानाचे पुत्र अलीशा, तार्शीश, किंतीम व दोदानीम हे होते. ५ यांच्याकैची समुद्र किनारपट्टीवरील लोक वेगळे झाले आणि आपापल्या भाषेनुसार, कुळानुसार त्यांनी देश वसवले. ६ हामाचे पुत्र कूश, मिसाईम, पूट व कनान होते. ७ कूशाचे पुत्र सबा, हवीला, साब्ता, रामा, व साब्तका होते आणि रामाचे पुत्र शबा व ददान हे होते. ८ कूशाने निप्रेदाला जन्म दिला, जो पृथ्वीवरचा पहिला जगजेत्ता बनला. ९ तो परमेश्वरापुढे पराक्रमी शिकारी मनुष्य बनला. त्यामुळे “निप्रेदासारखा परमेश्वरापुढे पराक्रमी शिकारी” अशी म्हण पडली आहे. १० त्याच्या राज्याची पहिली मुच्य ठिकाणे शिनार देशातील बाबेल, एरक, अक्काकाद व कालाने ही होती. ११ त्या देशातून तो अशूर देशास गेला व तेथे त्याने निनवे, रहोबोंध, ईर, कालह ही शहरे बांधली. १२ आणि निनवे व कालह यांच्या दरम्यान त्याने रेसन नावाचे शहर वसवले. हे एक मोठे शहर आहे. १३ मिसाईम हा लूटीम, अनामीम, लहावीम, नापुहीम, १४ पात्रुसीम, कास्लूहीम (ज्यांच्यापासून पलीशी झाले), व कफतोरीम, ह्यांचा पिता बनला. १५ कनान हा त्याचा प्रथम जन्मलेला मुलगा सीदोन आणि देथ यांचा, १६ तसेच यवूसी, अमोरी, गिराशी, १७ हिल्वी, आर्की व शीनी १८ अर्वाची, समारी व हमाथी यांचा पिता होता. त्यानंतर कनानाची कुळे सर्वत्र पसरली. १९ कनान्यांची सीमा सीदोनापासून गराराकडे जाते त्या वाटेने गज्जा शहरापर्यंत होती. सदोम व गमोरा व तसेच अदमा व सर्वोयिम या शहरांकडे जाणाच्या वाटेवर लेशापर्यंत ती होती. २० कूळ, भाषा, देश व यांनुसार हे सर्व हाम याचे वंशज होते. २१ शेम हा याफेथाचा वडील भाऊ होता. एबर हा शेम यांचा वंशज होता. तो सर्व एबर लोकांचा मूळ पुरुष होता. २२ शेम याचे पुत्र एलाम, अशूर, अर्पक्षद, लूद व अराम हे होते. २३ अरामाचे पुत्र ऊस, हूल, गेतेर, आणि मेशेख हे होते. २४ अर्पक्षद हा शेलहचा पिता झाला, शेलह हा एबरचा पिता झाला. २५ एबर याला दोन मुले झाली. एकाचे नाव पेलेग होते, कारण त्याच्या काळात पृथ्वीची विभागणी झाली; त्याच्या भावाचे नाव यक्कान होते. २६ यक्कान अलमोदाद, शेलेफ, हसमविथ, येरू २७ हदोराम, ऊजाल, दिक्कला २८ ओबाल, अबीमाएल, शबा, २९ औफिर, हवीला व योबाब यांचा पिता झाला. हे सर्व यक्कानाचे पुत्र होते. ३० त्यांचा प्रदेश मेशापासून पूर्वेकडील डोंगराळ भागात, सेफर प्रदेशापर्यंत होता. ३१ आपापली कुळे, आपापल्या भाषा, देश व राष्ट्रे यांप्रमाणे विभागणी झालेले हे शेमाचे पुत्र. ३२ पिंड्या व राष्ट्रे ह्यांनुसार ही नोहाच्या मुलांची कुळे आहेत. महापुरानंतर यांच्यापासून वेगवगळी राष्ट्रे निर्माण होऊन पृथ्वीवर पसरली.

११ आता पृथ्वीवरील सर्व लोक एकच भाषेचा वापर करत होते आणि शब्द समान होते. २ ते पूर्वेकडे प्रवास करत असताना त्यांना शिनार देशात एक मैदान लागले आणि त्यांनी तेथेच वस्ती केली. ३ ते एकमेकांना म्हणाले, “चला, आपण विटा करू व त्या पक्क्या भाजू.” त्यांच्याकडे बांधकामासाठी दगडाएवजी विटा आणि चुन्याएवजी डांबर होते. ४ मग लोक म्हणाले, “चला, आपण आपल्यासाठी नगर बांधू आणि ज्याचे शिखर आकाशपर्यंत पोहचेल असा उंच बुरुज बांधू आणि आपण आपले नाव होईल असे करू या. आपण जर असे केले नाही, तर पृथ्वीच्या पाठीवर आपली पांगापांग होईल.” ५ आदामाच्या वंशजांनी बांधलले ते नगर व तो बुरुज पाहण्यासाठी म्हणून परमेश्वर खाली उतरून आला. ६ परमेश्वर देव म्हणाला, “पाहा, हे सर्व लोक एक असून, एकच भाषा बोलतात आणि ही तर त्यांची सुरुवात आहे! लवकरच, जे काही करण्याचा त्यांचा हेतु आहे ते करणे त्यांना मुळीची अशक्य होणार नाही. ७ चला आपण खाली जाऊन त्यांच्या भाषेचा घोटाळा करून टाकू. मग त्यांना एकमेकांचे बोलणे समजणार नाही.” ८ मग परमेश्वराने पृथ्वीभर त्यांची पांगापांग केली आणि म्हणून नगर बांधण्याचे काम त्यांनी थांबवले. ९ त्यामुळे त्या ठिकाणाचे नाव बाबेल पडले, कारण तेथे परमेश्वराने सर्व पृथ्वीच्या भाषेचा घोटाळा केला आणि परमेश्वराने त्यांना तेथून सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर पांगविले. १० ही शेमाची वंशवालळ: जलप्रलयानंतर दोन वर्षांनी शेम शंभर वर्षाचा झाला होता आणि तो अर्पक्षदाचा पिता झाला. ११ अर्पक्षदाला जन्म दिल्यानंतर शेम पाचशे वर्ष जगला, तो आणखी मुले व मुळीचा पिता झाला. १२ अर्पक्षद पर्सीस वर्षाचा झाला तेव्हा त्याने शेलहाला जन्म दिला. १३ शेलहाला जन्म दिल्यानंतर अर्पक्षद चारशे तीन वर्षे जगला व त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. १४ जेव्हा शेलह तीस वर्षाचा झाला तेव्हा त्याने एबरला जन्म दिला; १५ एबरला जन्म दिल्यावर शेलह चारशे तीन वर्षे जगला व त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. १६ एबर चौतीस वर्षाचा झाला तेव्हा त्याने पेलेगाला जन्म दिला. १७ पेलेग झाल्यावर एबर चारशे तीस वर्षे जगला व त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. १८ पेलेग तीस वर्षाचा झाला, तेव्हा त्याने रुझ याला जन्म दिला. १९ रुझ याला जन्म दिल्यावर शेलह चारशे तीन वर्षे जगला व त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. २० रुझ चारीस वर्षाचा झाला, तेव्हा त्याने सरुगाला जन्म दिला. २१ सरुगाला जन्म दिल्यावर रुझ दोनशे सात वर्षे जगला व त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. २२ सरुग तीस वर्षाचा झाला, तेव्हा त्याने नाहोराला जन्म दिला. २३ नाहोराला जन्म दिल्यावर सरुग दोनशे वर्षे जगला आणि त्याने आणखी मुलांना व मुर्लीना जन्म दिला. २४ नाहोर एकोणीरीस वर्षाचा झाला, तेव्हा त्याने नेरहाला जन्म दिला. २५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. २६ नेरहाला एकोणीरीस वर्षाचा झाला, तेव्हा त्याने नेरहाला जन्म दिला. २७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. २८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. २९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ३९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ४९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ५९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ६९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ७९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ८९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ९९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १०९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १११ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. ११९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १२९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १३९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १४९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १५९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६० नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६१ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६२ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६३ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६४ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६५ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६६ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६७ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६८ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १६९ नेरहाला जन्म दिल्यावर नेरहाला जन्म दिला. १७०

१२

आता परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, “तू आपला देश, आपले नातलग राष्ट्र करीन आणि मी तुला आशीर्वाद देईन आणि मी तुझे नाव मोठे करीन आणि तू आशीर्वादित होशील, ३ जे लोक तुला आशीर्वाद देतील त्यांना मी आशीर्वाद देईन, परंतु जो कोणी तुझे अनादर करील त्यास मी शाप देईन. तुझ्यामुळे पृथक्कीरील सर्व कुटुंबे आशीर्वादित होतील.” ४ परमेश्वराने अब्रामाला सांगितल्याप्रमाणे त्याने केले, तो गेला आणि त्याच्याबोरबर लोट गेला. त्याने हारान सोडले त्या वेळी अब्राम पंचाहत्तर वर्षांचा होता. ५ अब्रामाने त्याची पत्नी साराय, त्याच्या भावाचा मुलगा लोट आणि हारान प्रदेशमध्ये त्यांनी जमा केलेली सर्व मालमत्ता, आणि हारानात विकत घेतलेले लोक या सर्वांना बोरबर घेतले. ते कनान देशात जाण्यासाठी निघाले आणि कनान देशात आले. ६ अब्राम कनान देशातून प्रवास करीत शखेमापर्यंत मोरेच्या एलोन झाडापर्यंत गेला. त्या काळी त्या देशात कनानी लोक राहत होते. ७ परमेश्वर अब्रामाला दर्शन देऊन म्हणाला, “हा देश मी तुझ्या वंशजांना देईन.” ज्या जागेवर परमेश्वराने अब्रामाला दर्शन दिले त्या जागी त्याने परमेश्वरासाठी वेदी वांधली. ८ मग अब्राम तेथून निघाला आणि प्रवास करीत तो वेथेलच्या पूर्वेस डोंगराळ भागात पौहचला व त्याने तेथे तंबू ठोकला; तेथून बेथेल पश्चिमेस होते आणि आय शहर पूर्वेस होते; तेथे त्याने परमेश्वरासाठी दुसरी वेदी वांधली आणि परमेश्वराचे नाव घेऊन प्रार्थना केली. ९ त्यानंतर अब्राम पुन्हा पुढच्या प्रवासास निघाला व दक्षिणेकडील नेगोब वाळवंताकडे गेला. १० त्या काळी त्या प्रदेशात मोठा दुष्काळ पडला; म्हणून अब्राम खाली मिसर देशमध्ये राहयला गेला. कारण देशात तीव्र दुष्काळ पडला होता. ११ मिसर देशात प्रवेश करण्यापूर्वी अब्राम आपली पत्नी साराय हिला म्हणाला, “पाहा मला माहीत आहे की, तू अतिशय सुंदर स्त्री आहेस. १२ मिसराचे लोक जेव्हा तुला पाहीतल तेव्हा ते म्हणतील, ही त्याची पत्नी आहे, आणि मग तुझ्यासाठी ते मला माऱून टाकतील, परंतु तुला जिवंत ठेवतील. १३ म्हणून, तू माझी बहीण आहेस, असे तू लोकांस सांग. म्हणजे तुझ्यामुळे माझी बरे होईल, आणि ते मला मारणार नाहीत, अशा रीतीने तू माझा जीव वाचवशील.” १४ अब्रामाने जेव्हा मिसर देशात प्रवेश केला, तेव्हा तेथील लोकांनी पाहिले की साराय ही फार सुंदर स्त्री आहे. १५ मिसर देशाचा राजा फारे याच्या राजकुमारांनी सारायला पाहिले व त्यांनी आपला राजा फारे याच्याजवळ तिच्या सौंदर्याची स्तुती केली आणि तिला राजाच्या घरी घेऊन जाण्यात आले. १६ तिच्यामुळे त्याने अब्रामाचे बोकेले, त्यास मंडेहो, गुरेढोरे, व गाढवे दिली तसेच अब्रामाला दास, दासी व उंटर्ही मिळाले. १७ अब्रामाची पत्नी साराय हिला फाराने नेले म्हणून परमेश्वराने फारो व त्याच्या घरातील लोकांस भयंकर पीडांनी पीडले. १८ तेव्हा फाराने अब्रामास बोलावले. तो म्हणाला, “तू हे माझ्याबाबत का केलेस? साराय तुझी पत्नी आहे हे तू मला का सांगितले नाहीस? १९ ती माझी बहीण आहे असे तू का म्हणालास? मला पत्नी करण्यासाठी मी तिला नेले होते, परंतु मी आता तुझी पत्नी तुला परत करतो, तिला घेऊन जा.” २० मग अब्रामाची मिसरमधून बाहेर रवानगी करावी अशी फाराने आपल्या माणसांना आज्ञा दिली. तेव्हा अब्राम व त्याची पत्नी साराय यांनी आपले सर्वकाही बोरबर घेऊन मिसर सोडले.

१३

अशा रीतीने अब्रामाने मिसर देश सोडला आणि तो, त्याची पत्नी साराय, आणि त्याचे जे सर्वकाही होते तो घेऊन नेगोबात गेला. लोटही त्याच्याबोरबर गेला. २ आता अब्राम जनावरे, तसेच सोने आणि चांदी यांनी फार श्रीमंत झाला होता. ३ तो आपला प्रवास करीत नेगोबापासून बेथेल नगरामध्ये गेला, बेथेल व आय यांच्यामध्ये ज्या ठिकाणी त्याचा तंबू पूर्वी होता तेथेपर्यंत गेला. ४ जेथे त्याने पहिल्याने वेदी बांधली होती तेथेच ही जागा आहे आणि तेथे त्याने परमेश्वराच्या नावाचा धावा केला. ५ आता लोट जो अब्रामाबोरबर प्रवास करीत होता. याच्याकडे सुद्धा कळप, गुरेढोरे व लोक

होते. ६ तो देश त्या दोघांना एकत्र जवळ राहण्यास पुरेना, कारण त्यांची मालमत्ता फारच मोठी होती, ती इतकी की त्यांना एकत्र राहता येईना. ७ ते अब्रामाचे गुराखी व लोटांचे गुराखी यांच्यामध्ये भांडणे सुद्धा होऊ लागली; त्या काळी त्या देशात कनानी व परिज्जी लोक राहत होते. ८ तेव्हा अब्राम लोटाला म्हणाला, “तुझ्यामध्ये व माझ्यामध्ये, तसेच तुझे गुराखी व माझे गुराखी यांच्यामध्ये भांडणे नसावे. शेवटी आपण एक कुटुंब आहोत. ९ तुझ्यापुढे सर्व देश नाही काय? पुढे जा आणि माझ्यापासून तू वेगळा हो. तू जर डावीकडे गेलास तर मी उजवीकडे जाईन, आणि तू जर उजवीकडे गेलास तर मी डावीकडे जाईन.” १० लोटाने सभोवार पाहिले, आणि यार्दें खो-न्याकडे नजर टाकली तेव्हा तेथे सर्वत्र भरपूर पाणी असल्याचे त्यास दिसले, परमेश्वराने सदोम व गमोरा या शहरांचा नाश करण्यापूर्वी सोअराकडे जाते त्या वाटेने लागणारे खोरे परमेश्वराच्या बागेसारखे, मिसर देशासारखे होते. ११ तेव्हा लोटाने यार्देंचे सर्व खोरे निवडले. मग ते दोये वेगळे झाले आणि लोटाने पूर्वेकडे प्रवास करण्यास सुरुवात केली, आणि ते एकमेकांपासून वेगळे झाले. १२ अब्राम कनान देशातव राहिला आणि लोट यार्देंचेच्या मैदानातल्या शहरामध्ये जाऊन राहिला; लोट दूर सदोमाला गेला आणि तेथेच त्याने आपला तंबू ठोकला. १३ सदोम नगराचे लोक अतिशय दुख असून परमेश्वराच्या विरुद्ध पाप करणारे होते. १४ लोट अब्रामापासून वेगळा झाल्यावर परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, “तू जेथे उभा आहेस त्या ठिकाणापासून उत्तरेकडे व दक्षिणेकडे, पूर्वेकडे, व पश्चिमेकडे पाहा. १५ तू पाहतोस हा सगळा प्रदेश मी तुला आणि तुझ्यानंतर तुझ्या संततीला कायमचा देईन. १६ मी तुझी संतती या पृथ्वीवरील धुळीच्या कणांइटकी करीन, ते असे की, जर कोणाला ते धुळीच कण मोजात येतील तर तुझी संतानही मोजता येईल. १७ ऊंठ, देशातून येथून तेथून चालत जा आणि त्याची लांबी व त्याची रुंदी पाहा, कारण तो मी तुला देपार आहे.” १८ तेव्हा अब्रामाने आपला तंबू हलविला व तो हेंड्रोन शहराजवळील मध्रेच्या एलोन झाडाशेजारी रहावयास गेला. परमेश्वरासाठी त्याने तेथे वेदी बांधिली.

१४

त्यानंतर शिनाराचा राजा अम्राफेल, एल्लासाराचा राजा अर्योक, एलामाचा राजा कदालर्गीमर आणि गोयिमाचा राजा तिदाल यांच्या दिवसात असे झाले की, २ त्यांनी सदोमाचा राजा बेरा, गमोराचा राजा बिर्शा, अदमाचा राजा शिनाब, सबोर्यिमाचा राजा श्वेबर आणि बेला ज्याला सोअर म्हणतात त्याच्या राजांशी युद्ध केले. ३ नंतर हे पाच राजे सिद्धीम खो-न्यात एकत्र जमले. या खो-न्याला क्षार समुद्र असेही म्हणतात. ४ त्यांनी बारा वर्षे कदालर्गोमरची सेवा केली होती, परंतु तेराव्या वर्षी त्यांनी त्याच्या विरुद्ध बंड केले. ५ त्यानंतर चौदाव्या वर्षी कदालर्गोमर व त्याच्या बरोबरचे राजे आले आणि त्यांनी अशोरेथ-कर्णधीम येथे रेफाईम लोकांस, हास येथे जूऱीम लोकांस, शावेह किर्यार्थाईम येथे एमीम या लोकांस मारले. ६ आणि होरी यांना त्याच्या सेर्फर डोंगराळ प्रदेशात जे एल पारान रान आहे तेथेपर्यंत त्यांनी जाऊन मारले. ७ नंतर ते मारे फिरून एन-मिशपात म्हणजे कादेश येथे आले. आणि त्यांनी सर्व अमालेकी देशाचा आणि तसेच हससोन-तामार येथे राहण्याचा अमेरी लोकांचाही पराभव केला. ८ नंतर सदोमाचा राजा, गमोराचा राजा, अदमाचा राजा, सबोर्यिमाचा राजा आणि बेला म्हणजे सोअराचा राजा ह्यांनी लाडाईची त्यारी केली. ९ एलामाचा राजा कदालर्गोमर, गोयिमाचा राजा तिदाल, शिनाराचा राजा अम्राफेल आणि एल्लासाराचा राजा अर्योक यांच्या विरुद्ध ते लढले. हे चार राजे पाच राजांविरुद्ध लढले. १० सिद्धीम खो-न्यात पूर्ण डांगराने भरलेले खड्हे होते आणि सदोम व गमोराचे राजे पळून जाताना त्याच्यामध्ये पडले, जे राहिले ते डोंगराकडे पळून गेले. ११ अशा रीतीने शत्रुंगी सदोम व गमोरा नगराच्या सर्व वस्तू आणि त्यांचा सर्व अन्नसाठा लुटून घेऊन माधारी गेले. १२ ते गेले तेव्हा त्यांनी अब्रामाच्या भावाचा मुलगा लोट जो सदोमात राहत होता, त्यालासुद्धा त्याच्या सर्व मालमत्तेसह नेले. १३

तेथून पळून आलेल्या एकाने अब्राम इडीला हे सांगितले. तो तर अष्कोल व अनेर ह्याचा भाऊ मग्ने अमोरी याच्या एलोन झाडांजवळ राहत होता आणि ते सर्व अब्रामाचे सहकारी होते. १४ जेव्हा अब्रामाने ऐकले की, त्याच्या नातोवाइकांना शत्रुंनी पकडून नेते आहे तेव्हा त्याने आपल्या घरी जम्मलेली, लढाईचे शिक्षण घेटलेली तीनशे अहरा माणसे घेऊन सरळ दान नगरापर्यंत शत्रुंचा पाठलाग केला. १५ त्याने रात्री त्याचे लोक त्यांच्याविरुद्ध विभागले आणि त्यांच्यावर हल्ला केला आणि दिमिक्काच्या डावीकडे होबापर्यंत त्यांचा पाठलाग केला. १६ अब्रामाने सगळी मालमत्ता आणि त्याचा नातोवाइक लोट आणि त्याच्या वस्तू त्याचप्रमाणे स्त्रिया आणि इतर लोक यांना परत आणले. १७ मग कदालगोमेर व त्याच्याबरोबर राजे यांचा पराभव केल्यावर अब्राम परत आला तेव्हा सदीमाचा राजा शावेच्या खोन्यात त्यास भेटायला बाहेर आला. या खोन्याला राजाचे खोरे असे म्हणतात. १८ देवाचा याजक असलेला शालेमाचा राजा मलकीसदेक भाकर व द्वाक्षरस घेऊन अब्रामाला भेटण्यास आला. हा परातपर देवाचा याजक होता. १९ त्याने अब्रामाला आशीर्वाद देऊन म्हटले, “अब्रामा, आकाश व पृथी यांचा उत्पन्नकर्ता परातपर देव तुला आशीर्वाद देवो. २० परातपर देव ज्याने तुझे शत्रु तुझ्या हाती दिले तो धन्यवादित असो.” तेव्हा अब्रामाने त्यास सर्वचा दहावा भाग दिला. २१ सदोमाचा राजा अब्रामास म्हणाला, “मला फक्त माझे लोक द्या आणि तुमच्यासाठी वस्तू द्या.” २२ अब्राम सदोमाच्या राजाला म्हणाला, “आकाश व पृथीचा उत्पन्नकर्ता परमेश्वर परातपर देव याच्यासमोर आपला हात उंचावून मी वर्चन देवी की, २३ तुझे दोरा, चपलेचा बंध, किंवा जे तुझे आहे त्यातून मी काहीच घेणार नाही, नाहीतर तू म्हणीशील, “अब्रामाला मी धनवान केले.” २४ माझ्या या तरुणांनी जे अनन्य खाल्ले आहे तेवढे पुरे. आनेर, अष्कोल व मग्ने हे जे पुरुष माझ्याबरोबर गेले त्यांना आपापला वाटा घेऊ द्या.”

१५ या गोटी घडल्यानंतर अब्रामाला दृष्टांतात परमेश्वराचे वचन आले. तो म्हणाला, “अब्रामा, भिकु नको. मी तुझे संरक्षण करीन आणि तुला फार मोठे प्रतिफल देर्दैन.” २ अब्राम म्हणाला, “हे प्रभू परमेश्वरा, मी अजून निपुत्रिक आहे, आणि माझ्या घराचा वारस दिमिक्क शहरातील अलिएजर हाच होईल, तेव्हा तू मला काय देणार?” ३ अब्राम म्हणाला, “तू मला संतान दिले नाहीस म्हणून माझ्या घराचा कारभारीच माझा वारस आहे.” ४ नंतर, पाहा, परमेश्वराचे वचन अब्रामाकडे आले. तो म्हणाला, “हा मनुष्य तुझा वारस होणार नाही, तर तुझ्या पोटी येईल तोच तुझा वारस होईल.” ५ मग त्याने त्यास बाहेर आणले, आणि म्हटले, “या आकाशाकडे पाहा, तुला तरे मोजता येतील तर मोज.” तो त्यास म्हणाला, “असे तुझे संतान होईल.” ६ त्याने परमेश्वरावर विश्वास ठेवला. आणि तो विश्वास त्याचा प्रामाणिकपणा असा मोजण्यात आला. ७ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “हा देश तुला वतन करून देण्याकरता खास्द्यांच्या ऊर देशातून तुला आणणारा मीच परमेश्वर आहे.” ८ तो त्यास म्हणाला, “हे प्रभू परमेश्वरा मला हे वतन मिळेल हे मी कशावरून समजू?” ९ तो त्यास म्हणाला, “माझ्यासाठी तीन वर्षांची एक कालवड, तीन वर्षांची एक शेळी, तीन वर्षांचा एक एडका तसेच एक होला व एक पारव्याचे पिल्लू आण.” १० त्याने ते सर्व त्याच्याकडे आणले आणि त्यांना चिरून त्या प्रत्येकाचे दोन दोन तुकडे केले व प्रत्येक अर्धा भाग दुसऱ्या अर्धांचा भागासमोर ठेवला. पण पक्षी त्याने चिरले नाहीत; ११ कापलेल्या प्राण्यांचे मांस खाण्याकरिता पक्ष्यांनी त्यावर झडप घातली, परंतु अब्रामाने त्यांना हाकलून लावले. १२ नंतर जेव्हा सूर्य मावळू लागला, तेव्हा अब्रामाला गाढ झोप लागली आणि पाहा निबिड आणि घाबरून सोडण्या काळोखाने त्यास झाकले. १३ मग परमेश्वर अब्रामाला म्हणाला, “तुला या गोटी समजल्या पाहिजेत; तुझे वंशज जो देश त्यांचा नाही त्या अनोळखी देशात राहीत आणि ते तेथे गुलाम होतील आणि चारशे वर्ष त्यांचा छळ होईल. १४ परंतु ज्याने त्यांना गुलाम बनवले त्या राष्ट्राचा मी न्याय करीन,

आणि मग आपल्या बरोबर पुष्कळ धन घेऊन ते त्या देशातून निघतील. १५ तू स्वतः फार म्हातारा होऊन शांतीने आपल्या पूर्वजांकडे जाशील आणि चांगला म्हातारा झाल्यावर तुला पुरतील. १६ मग चार पिढ्यानंतर तुझे लोक या देशात माधारे येतील. कारण अमोरी लोकांकांचा अन्याय अद्याप त्याच्या मयदिपर्यंत पोहोचेलेला नाही.” १७ सूर्य मावळत्यानंतर गडद अंधर पडला; मारलेल्या जानावारच्या तेथेव पडलेल्या त्या तुकड्यांमधून धुराची अनीज्जाला आणि अग्नीची ज्योती गेली. १८ त्या दिवशी परमेश्वराने अब्रामाशी करार केला. तो म्हणाला, “मिसर देशाच्या नदीपासून फरात महानदीपर्यंतचा १९ केनी, कनिजी, कदमेनी, २० हिती, परिज्जी, रफाईम, २१ अमोरी, कनानी, गिरांशी व य बूसी यांचा देश मी तुझ्या संतानाला देतो.”

१६ अब्रामाला आपली पत्नी साराय हिच्यापासून मूल झाले नाही, परंतु तिची एक मिसरी दासी होती, जिचे नाव हागार होते. २ साराय अब्रामाला म्हणाली, “परमेश्वराने मला मुले होण्यापासून वंचित ठेवले आहे. तेव्हा तुझी माझ्या दासीपाशी जा. कदाचित तिच्यापासून मला मुले मिळतील.” अब्रामाने आपली पत्नी साराय हिचे म्हणणे मान्य केले. ३ अब्राम कनान देशात दहा वर्षे राहिल्यानंतर, अब्रामाची पत्नी साराय हिचे आपली मिसरी दासी हागार ही, आपला पती अब्राम याला पत्नी म्हणून दिली. ४ त्याने हागार सोबत शरीरसंबंध केले, आणि अब्रामापासून ती गरोदर राहिली. आणि जेव्हा तिने पाहिले की आपण गरोदर आहोत, तेव्हा ती आपल्या मालकीपांकडे तिरस्काराने पाहू लागली. ५ नंतर साराय अब्रामाला म्हणाली, “माझ्यावरचा अन्याय तुमच्यावर असो. मी आपली दासी तुम्हास दिली, आणि आपण गरोदर आहो हे लक्षात आल्यावर, मी तिच्या दृष्टीने तुच्छ झाले. परमेश्वर तुमच्यामध्ये व माझ्यामध्ये न्याय करो.” ६ परंतु अब्राम सारायला म्हणाला, “तू हागारेची मालकींण आहेस, तुला काय पाहिजे तसे तू तिचे कर.” तेव्हा साराय तिच्याबरोबर निष्ठुरपणे वागू लागली म्हणून हागार तिला सोडून पलळू गेली. ७ शूर गावाच्या वाटेवर वाळवंटातील एका पाण्याच्या झायाजवळ हागार परमेश्वराच्या एका देवदूताला आढळली. ८ देवदूत तिला म्हणाला, “सारायचे दासी हागारे, तू येथे का आलीस? तू कोठे जात आहेस?” हागार म्हणाली, “माझी मालकींण साराय हिच्यापासून मी पळून जात आहे.” ९ परमेश्वराचा दूत तिला म्हणाला, “तू आपल्या मालकीपांकडे परत जा आणि तिच्या अधिकारात तिच्या अधीनतेत राहा.” १० परमेश्वराचा दूत तिला आणखी म्हणाला, “तुझी संतां मी इतकी बहुगुणित करीन, की ती मोजणे शक्य होणार नाही.” ११ परमेश्वराचा दूत तिला असे सुदूर म्हणाला, “तू आता गरोदर आहेस आणि तुला मुलगा होईल त्याचे नाव तू इश्माएल म्हणजे परमेश्वर एकतो असे ठेव, कारण प्रभूने तुझ्या दुखाविषयी एकते आहे. १२ इश्माएल जंगली गाढवासारखा मनुष्य असेल. तो सर्वांवरूद्ध असेल आणि सर्व लोक त्याच्या विरुद्ध असतील, आणि तो एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी आपल्या भावांच्यापासून वेगळा राहील.” १३ नंतर तिच्याशी बोलणारा जो परमेश्वर त्याचे नाव, “तू पाहाणारा देव आहेस,” असे तिने ठेवले, कारण ती म्हणाली, “जो मला पाहतो त्यास मी येवेही मासून पाहिले काय?” १४ तेव्हा तेथील विहिरीला बैर-लहाय-रोई असे नाव पडले; पाहा, ती काढेश व बरेद यांच्या दरम्यान आहे. १५ हागारेने अब्रामाच्या पुत्राला जन्म दिला, आणि ज्याला हागारेने जन्म दिला त्या त्याच्या पुत्राचे नाव अब्रामाने इश्माएल ठेवले. १६ हागारेला अब्रामापासून इश्माएल झाला तेव्हा अब्राम शहाएरेणी वर्षांचा होता.

१७ अब्राम नव्याणिव वर्षांचा झाला तेव्हा परमेश्वराने त्यास दर्शन दिले व त्यास म्हटले, “मी सर्वशक्तिमान देव आहे. माझ्या समक्षतेत चाल, आणि सात्त्विकतेने राहा. २ त असे करशील, तर मी माझ्यामध्ये व तुझ्यामध्ये एक करार करीन, आणि मी तुला अनेक पटींनी वाढवीन असे अभिवचन देतो.” ३ मग अब्रामाने देवास लवून नमन केले आणि देव त्यास

म्हणाला, ४ “पाहा, तुझ्यासोबत माझा करार असा आहे: तू अनेक राष्ट्रांचा महान पिता होशील. ५ येथून पुढे तुझे नाव अब्राम असणार नाही, तर तुझे नाव अब्राहाम असे होईल. कारण मी तुला अनेक राष्ट्रांचा पिता असे नेमले आहे. ६ मी तुला भरपूर संतरी देईन, आणि मी तुझ्यापासून नवीन राष्ट्रे उदयास आणीन, आणि तुझ्यापासून राजे उत्पन्न होतील. ७ मी तुझ्यामध्ये आणि तुझ्या वंशजांमध्ये पिढ्यानपिढ्या कायम लागू राहील असा सनातन करार करीन, तो असा की, मी तुझा आणि तुझ्यानंतर तुझ्या वंशजांचा देव होईन. ८ ज्या प्रदेशामध्ये तू राहत आहेस तो, म्हणजे कनान देश, मी तुला व तुझ्या वंशजांना कायमचे वतन म्हणून देईन, आणि मी तुमचा देव होईन.” ९ नंतर देव अब्राहामाला पुढे म्हणाला, “आता या करारातील तुझा भाग हा असा, तू माझा करार पाळावा, तू आणि तुझ्या मागे तुझ्या वंशजांनी पिढ्यानपिढ्या पाळावयाचा माझा करार पाळावा. १० माझा करार जो, तू आणि तुझ्या मागे तुझ्या संतानाने पाळायचा तो हा की: तुमच्यातील प्रत्येक पुरुषांची सुंता व्हावी. ११ माझ्यामध्ये आणि तुझ्यामध्ये असलेला करार हा, तुम्ही आपली सुंता करून घ्यावी. १२ पिढ्यानपिढ्या तुमच्यातील प्रत्येक पुरुषांची त्याच्या जन्मानंतर आठ दिवसानी सुंता करावी. मग तो पुरुष तुझ्या कुटुंबात जन्मलेला असो किंवा तो तुझ्या वंशातला नसून परक्यापासून पैसा देऊन घेतलेला असो. १३ अशा रीतीने तुझ्या राश्ट्रात जन्मलेल्या प्रत्येक पुरुषांची सुंता करावी, मग तो तुझ्या कुटुंबातील असो किंवा विकत घेतलेल्या गुलामाच्या कुटुंबात जन्मलेला असो; तुझ्या व माझ्यामध्ये केलेला करार या खुणीवरून कायम राहील. १४ ज्या कोणांची सुंता झाली नाही अशा पुरुषाला त्याच्या लोकांतून बाहेर टाकावे: कारण त्याने माझा करार मोडला आहे.” १५ देव अब्राहामाला म्हणाला, “तुझी पत्नी साराय, हिला येथून पुढे साराय असे संबोऱ नको. त्या ऐवजी तिचे नाव सारा असे होईल. १६ मी तिला आशीवर्दित करीन, आणि मी तुला तिच्यापासून मुलगा देईन. मी तिला आशीवर्दित करीन, आणि ती अनेक राष्ट्रांची माता होईल. लोकांचे राजे तिच्यापासून निपजीतील.” १७ अब्राहामाने देवाला लवून नमन केले आणि तो हसला, तो मनात म्हणाला, “शंभर वर्षाच्या मनुष्यास मुलगा होणे शक्य आहे का? आणि सारा, जी नव्वद वर्षाची आहे, तिला मुलगा होऊ शकेल का?” १८ अब्राहाम देवाला म्हणाला, “इश्माएल तुझ्या समोर जगावा तेवेहे पुरे!” १९ नंतर म्हणाला, “नाही! परंतु तुझी पत्नी सारा हिलाच मुलगा होईल, आणि त्याचे नाव तू इसहाक असे ठेवी. मी त्याच्याची निरंतरचा करार करीन; तो करार त्याच्यानंतर त्याच्या वंशजांसोबत निरंतर असेल. २० तू मला इश्माएलविषयी विचारलेस ते मी ऐकले आहे. पाहा, मी आतापासून पुढे त्यास आशीवर्दि देईन, आणि त्यास फलदृप करीन आणि त्यास बहुगुणित करीन. तो बारा सरदारांच्या वंशांचा पिता होईल, आणि मी त्यास एक मोठे राष्ट्र करीन. २१ परंतु मी इसहाकबोरेबर माझा करार स्थापीन, ज्याला सारा पुढल्या वर्षी याच वेळी जन्म देईल.” २२ देवाने त्याच्याशी बोलणे संपवल्यावर, देव अब्राहामापासून वर गेला. २३ त्यानंतर अब्राहामने त्याचा मुलगा इश्माएल आणि त्याच्या घराण्यात जन्मलेले आणि जे सर्व मोल देऊन विकत घेतलेले अशा सगाळ्या पुरुषांना एकत्र केले, आणि देवाने सांगितल्याप्रामाणेच त्याच्या घरातील सर्व पुरुषांची त्या एकाच दिवशी सुंता केली. २४ अब्राहाम नव्याणण वर्षाची होता तेव्हा त्याची सुंता झाली. २५ आणि त्याचा मुलगा इश्माएल तेवा वर्षाचा होता तेव्हा त्याची सुंता झाली. २६ अब्राहाम आणि त्याचा मुलगा इश्माएल या दोघांची एकाच दिवशी सुंता झाली. २७ त्याच्या घरी जन्मलेले व त्याने विकत घेतलेले असे त्याच्या घरचे सगळे पुरुष यांचीही त्याच्या बोरबर सुंता झाली.

१८ परमेश्वरने मग्रेच्या एलोन झाडांजवळ अब्राहामाला दर्शन दिले, तेव्हा तो दुपारच्या उन्हाच्या वेळी तंबूच्या दाराशी बसला होता. २ त्याने वर पाहिले आणि, पाहा, आपल्यासमोर तीन पुरुष उभे असलेले त्याने

पाहिले. अब्राहामाने जेव्हा त्यांना पाहिले, तेव्हा तो त्यांना भेटण्यासाठी तंबूच्या दारापासून पलऱ गेला आणि त्याने त्यांना जमिनीपर्यंत खाली वाकून नमन केले. ३ तो म्हणाला, “प्रभू, जर माझ्यावर तुमची कृपापाई असेल तर तुझ्या सेवकाला सोडून पुढे जाऊ नका. ४ थेडे पाणी आणू घ्या, तुमचे पाय घुवा, आणि तुम्ही झाडा खाली आराम करा. ५ मी तुमच्यासाठी थेडे अन्न आणातो, जेणेकरून तुम्हास ताजेताने वाटेल. मग तुझी तुमच्या मागाने जा, यासाठीच तुमच्या या सेवकाकडे तुमचे येणे झाले असावे.” आणि ते म्हणाले, “तू म्हणतोस तसे कर.” ६ अब्राहाम पटकन तंबूत सारेकडे गेला आणि म्हणाला, “लवकर तीन मापे सपीठ घेऊन ते मळ आणि भाकीरी कर.” ७ नंतर अब्राहाम गुरांच्या कळपाकडे पलऱ गेला आणि त्यातून त्याने कोवळे आणि चांगले वासरू घेतले आणि सेवकाजवळ देऊन त्याने त्यास ते लवकर तयार करण्यास सांगितले. ८ त्याने तयार केलेले वासरू, तसेच तूंड व लोणी त्यांच्यापाई खाण्यासाठी ठेवले आणि ते जेवत असता तो झाडाखाली त्यांच्याजवळ उभा राहिला. ९ ते त्यास म्हणाले, “तुझी पत्नी सारा कोठे आहे?” त्याने उत्तर दिले, “तेथे ती तंबूत आहे.” १० त्यांच्यातील एक म्हणाला, “मी वसंतऋतुच्या वेळी तुझ्याकडे नवकी परत येईन, आणि पाहा तेव्हा तुझी पत्नी सारा हिला मुलगा होईल.” तेव्हा त्याच्यामागे असलेल्या तंबूच्या दारामागून सारेन हे ऐकले. ११ आता अब्राहाम व सारा म्हातारे झाले होते, त्यांचे वय बरेच झाले होते, आणि स्त्रीला ज्या वयात मुले होऊ शकातात, ते साराचे वय निघून गेले होते. १२ म्हणून सारा स्वतः शीच हसून म्हणाली, “मी म्हातारी झाली आहे, आणि माझा पतीही म्हातारा झाला आहे, आता मला ते सुख लाभेल काय?” १३ परमेश्वर अब्राहामाला म्हणाला, “सारा का हसली? मी आता इतकी म्हातारी झाली असताना मला मुलगा होईल काय, असे ती का म्हाताली? १४ परमेश्वरास काही अशक्य आहे काय? येत्या वसंतऋतुमध्ये, सांगितल्याप्रामाणे मी पुहा येईन. पुढील वर्षी साधारण याच वेळी सारा हिला मुलगा होईल.” १५ नंतर सारा नाकारून म्हणाली, “मी हसले नाही,” कारण ती फार घाबरली होती. त्याने उत्तर दिले, “नाही, तू हसलीसच.” १६ नंतर ते पुरुष उठेल व सदोम नगराकडे जाण्यास निघाले. अब्राहाम त्यांना वाटेस लावण्यासाठी त्यांच्या बरोबर गेला. १७ परमेश्वर देव म्हणाला, “मी जे काही करणार आहे ते अब्राहामापासून लपवू काय? १८ कारण अब्राहामापासून खरोखर एक महान व सर्वथा राष्ट्र होईल, आणि पृथ्वीवरील सगळी राष्ट्रे त्याच्यामुळे आशीवर्दित होतील. १९ मी त्यास यासाठी निवडले आहे की, त्याने आपल्या मुलांना व कुटुंबाला अरी शिकवण घ्यावी की, त्यांनी त्याच्यामागे न्यायीपणाने व धार्मिकतेने परमेश्वराचा मार्ग अनुसरावा, म्हणजे मग परमेश्वराने अब्राहामाविषयी जे सांगितले आहे ते तो त्यास प्राप्त करून घावे.” २० मग परमेश्वर म्हणाला, “सदोम व गमोरा यांच्या दुष्टाईचा आक्रोश मोठा आहे, आणि त्यांचे पाप फार गंभीर असल्या कारणाने, २१ मी आता तेथे खाली जाईन आणि त्यांच्या पातकाचा जो बोभाटा माझ्या कानी आला आहे त्याप्रामाणेच त्यांची करणी आहे का हे पाहीन, तसे नसेल तर मला समजेल.” २२ मग ती माणसे तेथून वकून आणि सदोम नगराकडे गेली, परंतु अब्राहाम परमेश्वरापुढे तसाच उभा राहिला. २३ मग अब्राहाम परमेश्वराजवळ जाऊन म्हणाला, “तू दुष्टाबोराच नीतिमानांचाही नाश करशील काय? २४ कदमचित त्या नगरात पन्नास नीतिमान लोक असतील तर त्या नगराचा तू नाश करणार काय? तू त्या नगरात राहणाऱ्या पन्नास नीतिमान लोकांसाठी नगराचा बचाव करणार नाहीस काय? २५ असे करणे तुझ्यापासून दूर असो. दुष्टाबोराच नीतिमानाला मारणे म्हणजे नीतिमानाला दुष्टासारखे वागवणे हे तुझ्यापासून दूर असो! जो तू संपूर्ण पृथ्वीचा न्यायाधीश आहेस, तो तू योग्य न्याय करणार नाहीस काय?” २६ परमेश्वर म्हणाला, “या सदोम शहरात मला पन्नास नीतिमान लोक सापडले तरीही त्यांच्यासाठी मी संपूर्ण स्थलाचा बचाव करीन.” २७ अब्राहामाने उत्तर देऊन म्हटले, “पाहा मी केवळ धूळ व राख्य आहे, तरी प्रभूजवळ बोलायला

धजतो! २८ समजा जर पाच लोक कमी असतील म्हणजे फक्त पंचेचाळीसच चांगले लोक असतील तर? त्या पाच कमी असलेल्या लोकांकरता तू सर्व नगराचा नाश करशील काय?” आणि तो म्हणाला, “मला पंचेचाळीसच लोक चांगले आढळले तर मी नगराचा नाश करणार नाही.” २९ पुन्हा तो परमेश्वरास म्हणाला, “आणि जर तेथे तुला चाळीसच चांगले लोक आढळले तर? संपूर्ण शहराचा तू नाश करशील काय?” परमेश्वर म्हणाला, “जर मला चाळीसच लोक चांगले आढळले तरीही, मी शहराचा नाश करणार नाही.” ३० तो म्हणाला, “प्रभू, कृपा करून तुला राग न यावा म्हणजे मी बोलेन. तेथे फक्त तीसच मिळाले तर?” परमेश्वर म्हणाला, “जर तीस चांगले लोक असतील तरीही मी तसे करणार नाही.” ३१ तो म्हणाला, “मी प्रभूशी बोलायला धजतो! समजा तेथे कदवित वीसच मिळाले तर?” परमेश्वराने उत्तर दिले, “त्या वीसांकरताही मी नगराचा नाश करणार नाही.” ३२ शेवटी तो म्हणाला, “प्रभू, कृपा करून माझ्यावर रागातू नकोस, मी शेवटी एकदाच बोलतो. कदाचित तुला तेथे दहाच लोक मिळाले तर?” परमेश्वर म्हणाला, “त्या दहांकरताही मी नगराचा नाश करणार नाही.” ३३ मग परमेश्वराने अब्राहामाशी बोलणे संपविल्याबरोबर तो लगेच निघून गेला, आणि अब्राहाम आपल्या तंबूकडे परत आला.

११ संध्याकाळी ते दोन देवदूत सदोमास आले, त्या वेळी लोट सदोमाच्या शेरीजवळ बसला होता. लोटाने त्यांना पाहिले, तो त्यांना भेटण्यास उठला, आणि त्याने भूमीपर्यंत तोंड लववून त्यांना नमन केले. २ तो म्हणाला, “माझ्या स्वामी, मी तुम्हास विनंती करतो की, कृपा करून तुम्ही आपल्या सेवकाच्या घरात या, आपले पाय धुवा, आणि आजवी रात्र मुक्काम करा.” मग तुम्ही लवकर उठून तुमच्या मागानि जा. पण ते म्हणाले, “नाही, आम्ही रात्र नगरातील चौकात घालवू.” ३ परंतु लोटाने त्याना आग्रहाने विनंती केली, म्हणून ते त्याच्याबरोबर त्याच्या धरी गेले. त्याने त्यांच्यासाठी जेवण तयार केले व बेखीरी भारी भाजल्या आणि ते जेवले. ४ परंतु ते झोपण्यापूर्वी, त्या नगरातील मनुष्यांनी, सदोम नगराच्या सर्व भागातील तरुण व वृद्ध अशा सर्व माणसांनी लोताच्या घराला वेढले. ५ त्यांनी लोटाला हाक मारून म्हटले “आज रात्री तुझ्याकडे आलेली माणसे कोठे आहेत? त्यांना आमच्याकडे बाहेर आण; म्हणजे आम्ही त्यांच्याशी समागम करू.” ६ लोट घराच्या दारातून बाहेर त्यांच्याकडे आला व त्याने अपल्यामार्गे दार बंद करून घेतले. ७ तो म्हणाला, “माझ्या बंधूनो, मी तुम्हास विनंती करतो, तुम्ही असे भयंकर वाईट काम करू नका. ८ पाहा, माझ्या दोन मुली आहेत ज्यांचा अद्याप कोणाही पुरुषाशी संबंध आला नाही. मी तुम्हास विनंती करतो, मला त्यांना तुमच्याकडे बाहेर आणू या, आणि तुम्हास जे चांगले दिसेल तसे त्यांना करा. फक्त या मनुष्यांना काही करू नका, कारण ते माझ्या छपराच्या सावलीखाली राहण्यास आले आहेत.” ९ ते म्हणाले, “बाजूला हो!” ते असेही म्हणाले, “हा आमच्यात परराष्ट्रीय म्हणून राहण्यास आला. आणि आता हा आमच्या न्यायाधीश बनू पाहत आहे! आता आम्ही तुझे त्यांच्यापेक्षा वाईट करू.” ते त्या मनुष्यास म्हणजे लोटाला अधिक जोराने लोटू लागले व दरवाजा तोडण्यास ते जेवल आले. १० परंतु त्या पुरुषांनी त्यांचा हात बाहेर काढून लोटाला आपणाजवळ घरात घेऊन दार बंद केले. ११ लोताच्या पाहुण्यानी घराच्या दाराबाहेर जी सर्व तरुण व म्हातारी माणसे होती, त्यांना आंधळे करून टाकले. ते घराचे दार शोधण्याचा प्रयत्न करून करून थकून गेले. १२ मग ते पुरुष लोटाला म्हणाले, “तुझे दुसरे कोणी येथे आहे काय? जावई, तुझी मुले, तुझ्या मुली आणि तुझे जे कोणी या नगरात आहेत त्याना येथून बाहेर काढ. १३ यासाठी की, आम्ही या ठिकाणाचा नाश करणार आहोत. कारण या लोकांच्या दुष्टेचा फार मोठा बोभाटा परमेश्वरासमोर झाला आहे, म्हणून त्याने आम्हाला या नगराचा नाश करण्यासाठी पाठवले आहे.” १४ मग लोट बाहेर गेला व ज्या मनुष्यांनी त्याच्या मुर्लीशी लग्न केले होते त्या

आपल्या जावायांना तो म्हणाला, “उठा, तुम्ही, लवकर या ठिकाणातून बाहेर पडा; कारण परमेश्वर देव या नगराचा नाश करणार आहे.” परंतु लोट गंत तकर आहे असे त्याच्या जावायांना वाटले. १५ मग पहात झाल्यावर दूत लोटाला घाई करून म्हणाले, “ऊंठा, या नगराला शिक्षा होणार आहे, तेव्हा तू तुझी पल्ती व तुझ्या येथे असलेल्या दोन मुली यांना घेऊन नीघ म्हणजे मग या नगराच्या शिक्षेत तुमचा नाश होणार नाही.” १६ परंतु तो उशीर करीत राहिला. तेव्हा परमेश्वराची त्याच्यावर कृपा होती, म्हणून त्या पुरुषांनी त्याचा हात आणि त्याच्या पन्तीचा आणि त्याच्या दोन मुर्लीचे हात धरून त्यांना बाहेर आणले आणि नगराबाहेर आणून सोडले. १७ त्यांनी त्यांना बाहेर आणल्यावर त्यांतील एक पुरुष म्हणाला, “आता पल्ला व तुमचे जीव वाचवा, नगराकडे मागे वळून पाहू नका आणि या मैदानात कोणत्याही ठिकाणी थाबू नका; डोंगराकडे निसून जा म्हणजे तुमचा नाश होणार नाही.” १८ लोट त्यांना म्हणाला, “हे माझ्या प्रभू, असे नको, कृपा कर! १९ माझा जीव वाचवून तू माझ्यावर मोठी दिया दाखवली आहेस आणि तुझी कृपादृष्टी तुझ्या दासास प्राप्त झाली आहे, परंतु मी डोंगरापर्यंत पळून जाऊ शकाणार नाही, कारण आपती मला गाठेल व मी मरून जाईन. २० पाहा, पळून जाण्यासाठी हे नगर जेवळ आहे, आणि ते लहान आहे, कृपा करून मला तिकडे पळून जाऊ दे, ते लहान नाही काय? म्हणजे माझा जीव वाचेल.” २१ तो त्यास म्हणाला, “ठीक आहे, मी तुझी ही विनंतीसुद्धा मान्य करतो. तू उल्लेख केलेल्या नगराचा नाश मी करणार नाही.” २२ त्वरा कर! तिकडे पळून जा, कारण तू तेथे पोहचेपर्यंत मला काही करता येणार नाही.” यावरून त्या नगराला सोअर असे नाव पडले. २३ जेव्हा लोट सोअर नगरामध्ये पोहचला तेव्हा सूर्य उगवाला होता, २४ नंतर परमेश्वराने सदोम व गमोरा या नगरांवर आकाशातून गंधक व अग्नी यांचा वर्षाव केला. २५ त्याने त्या नगरांचा नाश केला, तरेच त्या सगळ्या खोऱ्याचा आणि त्या नगरात राहणाऱ्या सगळ्यांचा, आणि जमिनीवर वाढाण्या वनस्पतींचा नाश केला. २६ परंतु लोटाची पनी त्याच्यामार्गे होती, तिने मागे वळून पाहिले, आणि ती मिठाचा खांब झाली. २७ अब्राहाम सकाळी लवकर उठला आणि परमेश्वरासमोर तो ज्ञा ठिकाणी उभा राहिला होता होते येती गेला. २८ त्याने तेथून सदोम व गमोरा नगराकडे आणि खोऱ्याची भूमीपर्यंत प्रदेशाकडे पाहिले. त्याने पाहिले तेव्हा पाहा, त्या अवघ्या प्रदेशातून भट्टीच्या धुरासारखा धूर त्या प्रदेशातून वर चढताना त्यास दिसला. २९ देवाने जेव्हा त्या खोऱ्याची भूमीपर्यंत नगरांचा नाश केला तेव्हा अब्राहामची आठवण केली. त्याने लोट राहत होता त्या नगरांचा नाश करण्यापूर्वी लोटाला त्या नाशातून काढले. ३० परंतु लोट त्याच्या दोन मुर्लीबरोबर सोअर नगरातून निघू डोंगरात राहण्यासाठी चून गेला, कारण त्यास सोअरात राहण्याची भूमीपर्यंत प्रदेशाकडे आहेत. त्याने तेव्हा धारासारखा धूर त्या नगरांचा नाश करण्यापूर्वी लोटाला त्या नाशातून काढले. ३१ परंतु लोट त्याच्या दोन मुर्लीबरोबर सोअर नगरातून निघू डोंगरात राहण्यासाठी चून गेला, कारण त्यास सोअरात राहण्याची भूमीपर्यंत प्रदेशाकडे आहेत. त्याने तेव्हा धारासारखा धूर त्या नगरांचा नाश करण्यापूर्वी लोटाला त्या नाशातून काढले. ३२ ते आपल्या दिवशी थोरली धाकटीला म्हणाली, “आपला पिता म्हातारा झाला आहे आणि जगाच्या रीतीप्रमाणे आपल्याबरोबर संबंध ठेवण्यास येथे कोठेही कोणी पुरुष नाही. ३३ चल, आपल्या पित्याला द्राक्षरस पाजू, आणि त्याच्याबरोबर झोपू. अशा रीतीने आपल्या पित्याचा आपण वंश चालवू.” ३४ म्हणून, त्या रात्री त्यांनी आपल्या पित्याला द्राक्षरस पाजला. नंतर थोरली मुलगी आपल्या पित्याबरोबर झोपली; ती कधी झोपली व कधी उठली हे त्यास समजले नाही. ३५ दुसऱ्या दिवशी थोरली धाकटीला म्हणाली, “मी काल रात्री माझ्या बापाबरोबर झोपले, तर आज रात्री पुन्हा आपण बापाला द्राक्षरस पाजू या, मग रात्री तू बापाबरोबर झोप. अशा रीतीने आपण बापाचा वंश चालवू.” ३६ तेव्हा त्या रात्रीही त्यांनी आपल्या बापाला द्राक्षरस पाजला, नंतर धाकटील मुलगी आपल्या बापाबरोबर झोपली, आणि ती कधी झोपली व कधी उठली हे त्यास समजले नाही. ३७ थोरली मुलगी आपल्या बापापासून गरोदर राहिल्या. ३८ वडील मुलीला मुलगा झाला, तेव्हा तिने त्याचे नाव मवाब ठेवले. आजपर्यंत जे मवाबी लोक आहेत, त्यांचा हा

मूळ पुरुष. ३८ धाकट्या मुलीलाही मुलगा झाला; तिने त्याचे नाव बेनअम्पी असे ठेवले, आजमितीला जे अम्मोनी लोक त्यांचा हा मूळ पुरुष.

२०

अब्राहाम तेथून नेगेबकडे प्रवास करीत आणि कादेश व शूर यांच्यामध्ये राहिला. तो गरारात परदेशी मनुष्य म्हणून राहिला होता. २ अब्राहाम आपली पत्ती सारा हिच्याविषयी म्हणाला, “ती माझी बहीण आहे.” गराराचा राजा अबीमलेखाने आपली माणसे पाठवली आणि ते सराला घेऊन गेले. ३ परंतु देव रात्री अबीमलेखाच्या स्वप्नात येऊन म्हणाला, “पाहा जी स्त्री तू घेऊन आलास तिच्यामुळे तू मेलाच म्हणून असे समज, कारण ती एक मनुष्याची पत्ती आहे.” ४ परंतु अबीमलेख तिच्याजवळ गेला नक्हता. तो म्हणाला, “प्रभू, तू नीतिमान राष्ट्राचाही नाश करणार काय? ५ ‘ती माझी बहीण आहे,’ असे तो स्वतःच मला म्हणाला नाही काय? आणि ‘तो माझा भाऊ आहे,’ असे तिनेही म्हटले. मी आपल्या अंतःकरणाच्या शुद्धप्रपाने आणि आपल्या हाताच्या निर्दोषतेने हे केले आहे.” ६ मग देव त्यास स्वप्नात म्हणाला, “होय! तू आपल्या अंतःकरणाच्या शुद्धतेने हे केले आहेस हे मला माहीत आहे, आणि तू माझ्याविरुद्ध पाप कर नये म्हणून मी तुला आवरले. मीच तुला तिला स्पर्श करू दिला नाही. ७ म्हणून आता तू अब्राहामाची पत्ती सारा ही त्यास परत दे; कारण तो संदेश आहे; तो तुझ्यासाठी प्रार्थना करील व तू वाचशील. परंतु तू तिला त्याच्याकडे परत पाठवले नाहीस, तर तू आणि तुझ्या बरोबर जे सर्व तुझे आहेत ते खात्रीने मरतील, हे लक्षत ठेव.” ८ अबीमलेख सकाळीच लवकर उठला आणि त्याने आपल्या सर्व सेवकांना स्वतःकडे बोलावले. त्याने सगळ्या गोषी त्यांना सांगितल्या तेव्हा ती माणसे फारच घारली. ९ मग अबीमलेखाने अब्राहामास बोलावून त्यास म्हटले, “तू हे आम्हांला काय केले? मी तुझ्याविरुद्ध काय पाप केले की तू माझ्यावर आणि माझ्या राष्ट्रावर असे मोठे पाप आणले? तू माझ्याशी करू नये ते केले आहे अशा गोषी तू करायच्या नव्हत्या.” १० अबीमलेख अब्राहामाला म्हणाला, “तुला हे करायास कोणी सुचवले?” ११ अब्राहाम म्हणाला, “या ठिकाणी देवाचे भय खात्रीने नाही, म्हणून ते माझ्या पत्तीकरीता मला ठार मारतील, असा विचार मी केला. १२ शिवाय ती खरोखर माझी बहीण आहे. ती माझ्या बापाची मुलगी आहे, पण माझ्या आईची ती मुलगी नाही आणि म्हणून ती माझी पत्ती झाली आहे. १३ देवाने मला माझ्या बापाचे घर सोडून देऊन जागोजागी प्रवास करायला लावले, तेव्हा मी तिला म्हणालो, तू माझी पत्ती म्हणून मला एवढा विश्वासूपणा दाखव, जेथे जेथे आपण जाऊ तेथे तेथे माझ्याविषयी हा, ‘माझा भाऊ आहे असे सांग.’” १४ अबीमलेखाने अब्राहामाला सारा परत दिली; तसेच त्याने त्यास मेंद्रे, बैल व दास-दासीही दिल्या. १५ अबीमलेख म्हणाला, “पाहा, माझा हा सर्व देश तुझ्यासामोर आहे; तुला बरे वाटेल तेथे तू राहा.” १६ तो सरेला म्हणाला, “तुझा भाऊ अब्राहाम याला मी चांदीची एक हजार नाणी दिली आहेत. तुझ्यासोबत असलेल्या सर्व लोकांसमोर तुझी भरपूर करण्यासाठी ते आहेत, आणि या प्रकरे तु सर्वांसमोर पूर्णपणे निर्दोष ठरली आवेस.” १७ अब्राहामाने देवाची प्रार्थना केली आणि देवाने अबीमलेख, त्याची पत्ती आणि त्याच्या दासी यांना बरे केले. मग त्याना मुऱे होऊ लागली. १८ कारण परमेश्वराने अब्राहामाची पत्ती सारा हिच्यामुळे अबीमलेखाच्या घराण्यातल्या सर्व स्त्रियांची गर्भाशये अगदी बंद केली होती.

२१

परमेश्वराने आपल्या म्हणण्याप्रमाणे सारेकडे लक्ष दिले, आणि परमेश्वराने सरेला वृचन दिल्याप्रमाणे केले. २ अब्राहामाच्या म्हातारपणी सारा गरोदर राहिली, त्यास जी नेमलेली वेळी देवाने सांगितली होती त्या वेळी त्याच्यापासून सरेला मुलगा झाला. ३ अब्राहामाला जो मुलगा सरेपासून झाला त्याचे नाव त्याने इसहाक ठेवले. ४ देवाने आज्ञा केल्याप्रमाणे अब्राहामाने त्याचा मुलगा इसहाक आठ दिवसाचा झाल्यावर

त्याची सुंता केली. ५ इसहाकाचा जन्म झाला तेव्हा अब्राहाम शंभर वर्षाचा होता. ६ सारा म्हणाली, “देवाने मला हसवले आहे; जो कोणी हे ऐकेल तो प्रत्येकजण माझ्यावरोबर हसेल.” ७ आणखी ती असेही म्हणाली, “सारा या मुलाला स्तनपान देर्दल असे अब्राहामाला कोण म्हणाला असता? आणि तरीसुद्धा त्याच्या म्हातारपणात मला त्याच्यापासून मुलगा झाला आहे!” ८ मग बालक वाढत गेला आणि त्याचे स्तनपान तोडले, आणि इसहाकाच्या स्तनपान तोडण्याच्या दिवशी अब्राहामाने मोठी मेजवानी दिली. ९ मग साराची मिसरी दासी हागार हिचा मुलगा इशमाएल जो तिला अब्राहामापासून झाला होता, तो चेष्टा करीत आहे असे सरेने पाहिले. १० म्हणून सारा अब्राहामाला म्हणाली, “या दासीला व तिच्या मुलाला येथून बाहेर घालवून घ्या. या दासीचा मुलागा, माझा मुलगा इसहाक याच्यावरोबर वारस होणार नाही.” ११ त्याच्या मुलामुळे या गोषीचे अब्राहामाला फार दुःख झाले. १२ परंतु देव अब्राहामाला म्हणाला, “मुलाकरता व तुझ्या दासी करता दुःखी होऊ नकोस. तुला ती या बाबतीत जे काही सांगते, ते तिचे सर्व म्हणणे एक. कारण इसहाकाद्वारे तुझ्या वंशाला नाव देण्यात येईल. १३ मी त्या दासीच्या मुलाचेही राष्ट्र करीन, कारण तो तुझा वंशज आहे.” १४ अब्राहाम सकाळीच लवकर उठला, भाकरी व पाण्याची कातडी पिशवी येतील आणि हागारेला देऊन तिच्या खांद्यावर ठेवली. त्याने तिचा मुलागा तिला दिला आणि तिला पाठवून दिले, ती गेली आणि बैर-शेवाच्या रानामध्ये भटकत राहिली. १५ कातडी पिशवीतील पाणी संपले, तेव्हा हागारेने आपल्या मुलाला एका झुडुपाखाली टाकले. १६ नंतर ती बरीच दूर म्हणजे बाणाच्या टप्प्याइतकी दूर जाऊन बसली, कारण तिने म्हटले “मला माझ्या मुलाचे मरण पाहायला नको.” ती त्याच्या समार बसून मोठोमोठ्याने हंबरडाला फोडून रडू लागली. १७ देवाने मुलाच्या रडण्याचा आवाज ऐकला आणि देवाचा दूत स्वगर्तीन हागारेला हाक मारून म्हणाला, “हागारे, तुला काय झाले? खिल नकोस, तुझा मुलगा जेथे आहे तेथून त्याचा आवाज एकला आहे १८ ऊ, मुलाला उचलून घे. आणि त्यास धैर्य दे, मी त्याच्यापासून एक मोठे राष्ट्र करीन.” १९ मग देवाने हागारेचे डोळे उघडले आणि तिने पाण्याची विहीर पाहिली. ती गेली आणि पाण्याची कातडी पिशवी भरून घेतली आणि मुलाला पाणी प्यायला दिले. २० देव त्या मुलाच्यावर होता आणि तो वाढला. तो रानात राहिला आणि तिरंदाज बनला. २१ तो पारानाच्या रानात राहिला आणि त्याच्या आईंनी त्यास मिसर देशातील मुलगी पत्ती करून दिली. २२ त्यानंतर अबीमलेख व त्याचा सेनापती पिकोल यांनी अब्राहामाशी बोलणी केली, ते म्हणाले, “तू जे काही करतोस त्यामध्ये देव तुझ्यावरोबर आहे; २३ म्हणून आता येथे देवाची शपथ वाहा की, तू माझ्याशी व माझ्यामार्गे माझ्या मुलांशी किंवा माझ्या वंशजांशी खोटेपणाने वाणार नाहीस. जसा मी तुझ्याशी करार करून विश्वासूपणाने राहिलो, तसाच तू माझ्याशी व ज्या या माझ्या देशात तू राहिलास त्याच्याशी राहशील.” २४ आणि अब्राहाम म्हणाला, “मी शपथ वाहतो.” २५ मग अबीमलेखाच्या देवकांनी पाण्याची विहीर बळकवाली म्हणून अब्राहामाने अबीमलेखाकडे तक्रार केली. २६ अबीमलेख म्हणाला, “असे कोणी केले आहे ते मला माहीत नाही. द्यावूर्की तू हे मला कधीही सांगितले नाहीस. आजपर्यंत मी हे ऐकले नक्तते.” २७ म्हणून अब्राहामाने मंदेरे व बैल घेतले आणि अबीमलेखास दिले आणि त्या दोन मनुष्यांनी करार केला. २८ अब्राहामाने अबीमलेखाच्या कल्पातील सात कोकरे वेगळी करून त्याच्यापुढे ठेवली. २९ अबीमलेख अब्राहामाला म्हणाला, “ही सात कोकरे तू वेगळी करून ठेवली याचा अर्ध काय आहे?” ३० त्याने उत्तर दिले, “तू ही कोकरे माझ्याकडून रिक्काशील तेव्हा ही विहीर मी खण्णली आहे असा तो पुराग होईल.” ३१ तेव्हा त्याने त्या जागेला बैर-शेवा असे नाव दिले, कारण त्या ठिकाणी त्या दोघांनी शपथ वाहन वृचन दिले. ३२ त्यांनी बैर-शेवा येथे करार केल्यानंतर अबीमलेख व त्याचा सेनापती पिकोल हे पलिष्ट्यांच्या देशात परत गेले. ३३ अब्राहामाने बैर-शेवा येथे एक एशेल झाड लावले. तेथे सनातन देव परमेश्वर याचे नाव

घेऊन त्याने प्रार्थना केली. ३४ अब्राहाम पलिष्ठ्यांच्या देशात पुष्कळ दिवस परदेशी महणून राहिला.

२२ या गोषी झाल्यानंतर देवाने अब्राहामाची परीक्षा घेतली. तो अब्राहामाला महणाला, “अब्राहाम!” अब्राहाम महणाला, “हा मी येथे आहे.” २ नंतर देव महणाला, “तुझा एकुलता एक प्रिय पुत्र, ज्याचावर तु प्रीती करतोस त्या इसहाकाला घेऊन तू मोरिया देशात जा आणि तेथे मी तुला सांगेन त्या डोंगावर माझ्यासाठी त्याचे होमार्पण कर.” ३ तेव्हा अब्राहाम पहाटेस लवकर उठला, त्याने खोगीर घालून आपले गाढव तयार केले, आपला मुलगा इसहाक व त्याच्यासेबत दोन तरुण सेवकांना आपल्याबोरोबर घेतले. त्याने होमार्पणाकरिता लाकडे फोडून घेतली आणि मग ते सर्व देवाने सांगितलेल्या ठिकाणी प्रवासास निघाले. ४ तिसऱ्या दिवशी अब्राहामाने वर पाहिले आणि दूर अंतरावर ती जागा पाहिली. ५ मग अब्राहाम आपल्या तरुण सेवकांना महणाला, “तुम्ही येथे गाढवाजवळ थांबा, आणि मी व मुलगा तिकडे जातो. आम्ही देवाची आराधना करू आणि तुम्हाकडे परत येऊ.” ६ अब्राहामाने होमार्पणासाठी लाकडे घेऊन इसहाकाच्या खांद्यावर ठेवली; त्याने स्वतःच्या हातात अमी व एक सुरा घेतला. आणि ते दोघे बोरबर निघाले. ७ इसहाक आपल्या पितृलाया महणाला, “माझ्या बाबा.” अब्राहामाने उत्तर दिले, “मी येथे आहे, माझ्या मुला.” इसहाक महणाला, “मला लाकडे व अमी दिसतात, परंतु होमार्पणासाठी कोकरू कोठे आहे?” ८ अब्राहाम महणाला, “माझ्या मुला, होमार्पणासाठी कोकरू देव स्वतः आपल्याला पुरवेल.” तेव्हा अब्राहाम व त्याचा मुलगा बोरबर निघाले. ९ देवाने सांगितलेल्या ठिकाणी जेव्हा ते जाऊन पोहचले, तेथे अब्राहामाने एक वेदी वांधली, त्याने वेदीवर लाकडे रचली. नंतर त्याने आपला पुत्र इसहाक याला बांधले, आणि वेदीवरील लाकडावर ठेवले. १० मग अब्राहामाने आपला हात पुढे करून आपल्या मुलाला मारण्यासाठी सुरा हातात घेतला. ११ परंतु तेवढ्यात, परमेश्वराच्या दूताने स्वर्गांतून हाक मारून त्यास महटले, “अब्राहाम, अब्राहाम!” अब्राहामाने उत्तर दिले, “मी येथे आहे.” १२ तो महणाला, “तू आपल्या मुलावर हात टाकू नकोस, किंवा त्यास कोणत्याही प्रकारची इजा करू नकोस, कारण आता मला खात्रीने समजले की, तू देवाचे भय बाळगतोस, कारण तू माझ्यासाठी आपल्या एकुलत्या एका पुत्राला ही राखून ठेवले नाही.” १३ आणि मग अब्राहामाने वर पाहिले आणि पाहा, त्याच्यामागे एका झुटपात शिंगे अडकलेला असा एक ऎडका होता. मग त्याने जाऊन तो घेतला व आपल्या मुलाच्या ऐवजी त्या एडकाचे होमार्पण महणून अर्पण केले. १४ तेव्हा अब्राहामाने त्या जगेला, “परमेश्वर पुरवता करेल,” असे नाव दिले, आणि आजावर देखील, “परमेश्वराच्या डोंगावर तो पुरवठा केला जाईल,” असे बोलले जाते. १५ नंतर स्वर्गांतून परमेश्वराच्या दूताने अब्राहामास दुसऱ्यांदा हाक मारली १६ आणि महटले, हे परमेश्वराचे शब्द आहेत, “मी परमेश्वर आपलीच शण्य वाहून म्हणतो की, तू ही जी गोष केली आहे, म्हणजे तू आपल्या एकुलत्या एका मुलाला राखून ठेवले नाही, १७ मी खरोखर तुला आशीर्वाद देईन व तुझे वंशज आकाशातल्या तायांसारखे व सम्प्रद किनान्यावरील वाळू इतके बहुतप वाढवीनच वाढवीन; आणि तुझे वंशज आपल्या शत्रूच्या वेशीचा ताबा मिळवतील. १८ पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रे तुझ्या संततीद्वारे आशीर्वादित होतील, कारण तू माझा शब्द पाळला आहेस.” १९ मग अब्राहाम आपल्या तरुण सेवकांकडे परत आला आणि अब्राहाम, इसहाक व त्याचे सेवक असे सर्व मिळून बैर-शेबाला गेले, आणि तो बैर-शेबा येथे राहिला. २० या सर्व गोषी घडल्यानंतर अब्राहामाला असा निरोप आला, “पाहा तुझा भाऊ नाहोर व त्याची पत्नी मिल्का यांनाही आता मुले झाली आहेत.” २१ त्याच्या पहिल्या मुलाचे नाव ऊस, त्याचा भाऊ बूज, अरामाचा बाप कमुवेल, २२ त्यानंतर केसंदे, हजो, पिलदाश, यिदलाप आणि बथुवेल अशी त्यांची नावे आहेत. २३ बथुवेल रिबकाचा बाप होता. अब्राहामाचा भाऊ

नाहोर याजपासून मिल्केला हे आठ पुत्र झाले; २४ त्याची उपपत्नी रेकमा हिलाही त्याच्यापासून तेबाह, गहाम, तहश व माका हे चार पुत्र झाले.

२३ सारा एकशे सत्तावीस वर्षे जगली; ही सरेच्या आयुष्याची वर्षे होती. १ सारा कनान देशातील किंयार्थ-आर्बा, म्हणजे, कनान देशातले हेब्रोन येथे मरण पावली. अब्राहामाने सारेसाठी शोक केला आणि तिच्यासाठी तो रडला. २ मग अब्राहाम उठला आणि आपल्या मृत पत्नीपासून गेला, व हेथीच्या मुलांकडे जाऊन महणाला, ३ “मी तुमच्यात परदेशी आहे. कृपा करून मृताला पुण्यासाठी मला तुमच्यामध्ये माझ्या मालकीची अशी जागा मंजूर करा, म्हणजे मी माझ्या मृताला पुरु शेवेन.” ४ हेथीच्या मुलांनी अब्राहामाला म्हटले, ५ “माझ्या स्वामी, आमचे ऐका. तुम्ही आमच्यामध्ये देवाचे सरदार आहात. आमच्याकडे असलेल्या उत्तम थडग्रयात तुमच्या मयताला पुरा. आमच्यातील कोणीही आपले थडगे तुम्हास घायला मना करणार नाही.” ६ अब्राहाम उठला व त्याने हेथीच्या मुलांना आणि देशातील लोकांस नमन केले. ७ तो त्यांना महणाला, “जर माझ्या मयताला पुरण्यासाठी तुम्ही सहमत आहात, तर मग माझे ऐका आणि माझ्याबोरोबर सोहाराचा मुलगा एफ्रोन याला माझ्यासाठी विनंती करा. ८ त्याच्या मालकीची शेताच्या एका टोकाला असलेली मकपेलाची गुहा मला विकत घायला सांगा. ती त्याने पूर्ण किंमतीस मला उघडपणे माझ्या मालकीची मृतांना पुरण्याची जागा महणून विकत घावी.” ९ तेथे एफ्रोन हा हेथीच्या मुलांबोरोबर बसलेला होता, आणि हेथीची मुले व त्याच्या नगराच्या वेशीत येणरे सर्व एकत असता, एफ्रोन हिती याने अब्राहामाला उत्तर दिले, तो महणाला, १० “नाही, माझे स्वामी, माझे ऐका. मी ते शेत आणि त्यामध्ये असलेली गुहा तुम्हास देतो. येथे माझ्या लोकांच्या मुलांसमक्ष मी ते शेत व ती गुहा मी तुम्हास देतो. तुमच्या मृताला पुण्यास मी ते तुम्हास देतो.” १२ मग अब्राहामाने देशातील लोकांसमोर स्वतः वाकून नमन केले. १३ देशातले लोक ऐकत असता तो एफ्रोनास महणाला, “परंतु जर तुझी इच्छा आहे, तर कृपा करून माझे ऐक. मी शेताची किंमत तुला देईन. माझ्याकडून त्याचे पैसे घे, आणि मग मी आपल्या मयतास तेथे पुरेन.” १४ एफ्रोनाने अब्राहामाला उत्तर दिले, तो महणाला, १५ “माझे स्वामी, कृपया माझे जरा ऐका. जगिनीचा हा एक तुकडा चारशे शेकेल रुपे किंमताचा, तो माझ्या व तुमच्यामध्ये एवढा काया आहे? तुमच्या मृताला पुरा.” १६ तेव्हा अब्राहामाने एफ्रोनाचे ऐकले आणि हेथीची मुले ऐकत असता त्याने जितके रुपे सापितले होते तितके, म्हणजे व्यापाच्याकडचे चलनी चारशे शेकेल रुपे एफ्रोनाला तोलून दिले. १७ एफ्रोनाचे जे शेत मध्ये शेजारी मकपेला येथे होते, ते शेत, व त्यामध्ये असलेली गुहा व त्याच्यासभोवती सीमेतील सर्व झाडे, १८ ही हेथीच्या मुलांसमक्ष व त्याच्या नगराच्या वेशीत जाणाच्या-येणाच्या सर्वांसमक्ष अब्राहामाने आपली पत्नी सारा हिला कनान देशातील मध्ये म्हणजे हेब्रोन शहराच्या शेजारी मकपेलाच्या शेतातील गुहे पुरुले. २० ते शेत व त्यातील गुहा ही मृतांना पुण्याची जागा महणून हेथीच्या मुलांकडून अब्राहामाच्या मालकीची झाली.

२४ आता अब्राहाम बच्याच वाच्या म्हातारा झाला होता आणि परमेश्वराने अब्राहामाला सर्व गोर्ंष्टीत आशीर्वादित केले होते. २ अब्राहामाने त्याच्या सर्व मालमत्तेचा व घरादाराचा कारभार पाहणाऱ्या आणि त्याच्या घरातील सर्वांत जुन्या सेवकाला म्हटले, “तू आपला हात माझ्या मांडीखाली ठेव, ३ आणि आकाशाचा देव व पृथ्वीचा देव जो परमेश्वर, याची शपथ मी तुला घायला लावतो की, ज्या कनानी लोकांसमध्ये मी राहत आहे, त्याच्या मुलांतून तू माझ्या मुलांसाठी पत्नी पाहणार नाहीस. ४ परंतु, तू माझ्या देशाला माझ्या नातेवाइकांकडे जाशील, आणि तेथून माझा मुलगा इसहाक याच्यासाठी पत्नी मिळवून आणारील.” ५ सेवक त्यास महणाला, “ती स्त्री जर माझ्याबोरोबर या देशात येण्यास तयार झाली नाही तर? ज्या देशातून

तुम्ही आला त्या देशात मी मुलाला घेऊन जावे काय?” ६ अब्राहाम त्यास म्हणाला, “तू माझ्या मुलाला तिकडे परत घेऊन न जाण्याची खबरदारी घेई। ७ आकाशाचा देव परमेश्वर, ज्याने मला माझ्या वडिलाच्या धरातून व माझ्या नातेवाइकांच्या देशातून मला आणले व ज्याने बोलू, ‘मी हा देश तुझ्या संततीला दर्इन,’ असे शपथपूर्वक अभिवचन दिले, तो परमेश्वर आपल्या दूताला तुझ्या पुढे पाठवील, आणि तू तेथून माझ्या मुलासाठी पन्ही आणशील। ८ परंतु ती स्त्री तुझ्याबोरवर येथे येण्यास कबूल झाली नाही, तर मग तू माझ्या शपथैनून मोकळा होशील. परंतु माझ्या मुलाला तू तिकडे घेऊन जाऊ नकोस.” ९ तेव्हा त्या सेवकाने आपला धनी अब्राहाम याच्या मांडीखाली हात ठेवला आणि त्या बाबीसंबंधाने त्याच्याशी शपथ घेतली। १० मग त्या सेवकाने धन्याच्या उंटापैकी दहा उंट घेतले आणि निघाला (त्याच्या धन्याची सर्व मालमत्ता त्याच्या हाती हाती). त्याने आपल्या धन्याकडून सर्व प्रकारच्या भेटवस्तु आपल्याबोरवर देण्यासाठी घेटल्या. तो अराम-नहराईम प्रदेशातील नाहोराच्या नगरात गेला। ११ त्याने नगराबाबरच्या विहिरीजवळ आपले उंट खाली वसवले. ती संथाकाळ होती, त्या वेळी पाणी काढायला स्त्रिया तेथे येत असत. १२ नंतर तो म्हणाला, “हे परमेश्वरा, तू माझा धनी अब्राहाम याचा देव आहेस, आज मला यश मिळण्यास मदत कर आणि तू प्रामाणिकपणाने करार पाळणारा आहेस हे माझा धनी अब्राहाम ह्याला दाखवून दे.” १३ पाहा, मी पाण्याच्या झाज्यावजळ उभा आहे. आणि नगरातील लोकांच्या मुली पाणी काढण्यास बाबेर येत आहेत. १४ तर असे घडू दे की, मी ज्या मुलीस म्हणेन, ‘मुली तुझी पाण्याची घागर उतरून मला प्यायला पाणी दे.’ आणि ती जर ‘तुझी प्या, आणि मी तुमच्या उंटांनाही पाणी पाजते,’ तर मग तीच तुझा सेवक इसहाक ह्याच्यासाठी तू नेमलेली असू दे. त्यावरून मी असे समजेन की, तू माझ्या धन्यासोबत करार पाळण्याचा प्रामाणिकपणा दाखवला आहे.” १५ मग असे झाले की, त्याचे बोलेले संपले नाही तोच, पाहा, रिबका तिची मातीची घागर तिच्या खांडावर घेऊन बाहेर आली. रिबका ही अब्राहामाचा भाऊ नाहोर याच्यापासून मिल्केला झालेल्या बथुवेलाची कन्या होती. १६ ती तरुण स्त्री फार सुंदर आणि कुमारी होती. तिचा कोणाही पुरुषाबोरवर संबंध आलेला नव्हता. ती विहिरीत खाली उतरून गेली आणि तिची घागर भरून घेउन वर आली. १७ तेव्हा तो सेवक धावत जाऊन तिला म्हणाला, “कृपा करून तुझ्या घागरीतून मला थोडे पाणी पाज.” १८ ती म्हणाली, “प्या माझ्या प्रभू” आणि तिने लगेच आपली घागर आपल्या हातावर उतरून घेऊन घेतली, आणि त्यास पाणी पाजले. १९ त्यास पुरे इतके पाणी पाजल्यानंतर ती म्हणाली, “मी तुमच्या उंटांसाठीसुद्धा, त्यांना पुरेल इतके पाणी पिण्यास काढते.” २० म्हणून तिने घाईघाईसे उंटांसाठी घागर कुंडात ओतली, आणि आणखी पाणी काढण्याकरिता ती धावत विहिरीकडे गेली, आणि याप्रमाणे तिने त्याच्या सगळ्या उंटांना पाणी पाजले. २१ तेव्हा, परमेश्वर देवाने आपला प्रवास यशस्वी केला की नाही, हे समजावे म्हणून तो मनुष्य तिच्याकडे शांतपणे पाहत राहिला. २२ उंटाचे पाणी पिणे संपल्यावर त्या मनुष्याने अर्धा शेकेल वजनाची सोन्याची नथ आणि तिच्या हातासाठी दहा शेकेल वजनाच्या दोन सोन्याच्या बांगड्या काढल्या, २३ आणि विचारले, “तू कोणाची मुलगी आहेस? तर सेचे तुझ्या वडिलाच्या घरी आम्हा सर्वांना रात्री मुक्काकम करावयास जागा आहे का ते कृपा करून सांग.” २४ ती त्यास म्हणाली, “मी बथुवेलाची, म्हणजे नाहोरापासून मिल्केला जो मुलगा झाला त्याची मुलगी आहे.” २५ ती आणखी त्यास म्हणाली, “आमच्याकडे तुमच्या उंटांसाठी भरपूर गवत व पेंढा आहे आणि तुमच्या सर्वांसाठी मुक्काकम करण्यासाठी आमच्याकडे भरपूर जागा आहे.” २६ तेव्हा त्या मनुष्याने लवून परमेश्वराची उपासना केली. २७ तो म्हणाला, “माझा धनी, अब्राहाम ह्याचा देव परमेश्वर धन्यवादित असो, त्याने माझ्या धन्यासंबंधीचा कराराचा प्रामाणिकपणा आणि विश्वसनीयता सोडली नाही, माझ्याबाबत सांगायचे तर, परमेश्वराने मला माझ्या धन्याच्या नातेवाइकाकडे सरल मार्ग दाखवून

आपल्ये.” २८ नंतर ती तरुण स्त्री पळत गेली आणि तिने या सर्व गोर्झीबद्दल आपल्या आईला व घरस्या सर्वाना सांगितले. २९ रिबकेला एक भाऊ होता, आणि त्याचे नाव लाबान होते. लाबान बाहेर विहिरीजवळ रस्त्यावर उभ्या असलेल्या त्या मनुष्याकडे पळत गेला. ३० जेव्हा त्याने आपल्या बहिणीच्या नाकातील नथ व हातातील सोन्याच्या बांगड्या पाहिल्या, आणि “तो मनुष्य मला असे म्हणाला,” असे आपल्या बहिणीचे, म्हणजे रिबकेचे शब्द ऐकले, तेव्हा तो त्या मनुष्याकडे आला, आणि पाहतो तो, तो उंटांपासी विहिरीजवळ उभा होता. ३१ आणि लाबान त्यास म्हणाला, “परमेश्वराचा आशीर्वाद लाभलेले तुम्ही, आत या. तुम्ही बाहेर का उभे आहात? मी तुमच्यासाठी घर तयार केले आहे आणि उंटासाठीही जागा केली आहे.” ३२ तो मनुष्य घरी आला आणि त्याने उंट सोडले. उंटाना गवत व पेंढा दिला आणि त्याचे पाय व त्याच्या बरोबरच्या लोकांचे पाय धुण्यासाठी पाणी देण्यात आले. ३३ त्यांनी त्याच्या पुढे जेवण वाढले, परंतु तो म्हणाला, “मला जे काही सांगायचे ते सांगेपर्यंत मी जेवणार नाही.” तेव्हा लाबान म्हणाला, “सांगा.” ३४ तो म्हणाला, “मी अंग्राहामाचा सेवक आहे. ३५ परमेश्वर देवाने माझ्या धन्याला फार आशीर्वादित केले आहे आणि तो महान बनला आहे. त्याने त्यास मेंद्रांचे कळप, गुरेडेरे, तसेच सोने, चांदी, दासदासी, उंट व गाढवे दिली आहेत. ३६ सारा, ही माझ्या धन्याची पत्ती वृद्ध झाली तेव्हा तिच्यापासून माझ्या धन्याला मुलगा झाला, आणि त्यास त्याने आपले सर्वकाही दिले आहे. ३७ माझ्या धन्याने माझ्याकडून वचन घेतले, तो म्हणाला, ‘‘ज्याच्या राज्यात मी माझे घर केले आहे त्या कनानी लोकांतून माझ्या मुलासाठी कोणी मुलगी पत्ती करून घेई नकोस.’’ ३८ त्याएवजी माझ्या वडिलाच्या परिवारकडे जा, आणि माझ्या नातलगांकडे जा व तेथून माझ्या मुलासाठी तू पत्ती मिळवून आणा.’’ ३९ मी माझ्या धन्याला म्हणालो, ‘‘यदकदाचित मुलगी माझ्याबोरवर येणार नाही?’’ ४० परंतु तो मला म्हणाला, ‘‘ज्या परमेश्वरासमोर मी चालत आहे, तो त्याच्या दूताला तुझ्याबरोबर पाठवील व तो तुझा मार्ग यशस्वी करील, आणि तु माझ्या नातलगांतून व माझ्या वडिलाच्या घरांपासून माझ्या मुलासाठी पत्ती आणशील.’’ ४१ परंतु जेव्हा तू माझ्या नातलगांमध्ये जाशील आणि जर त्यांनी तुला ती दिली नाही, तर मग तू माझ्या शपथेतून मोकळा होशील.’’ ४२ आणि आज मी या झन्याजवळ आलो आणि म्हणालो, ‘‘हे परमेश्वरा, माझा धनी अंग्राहाम याच्या देवा, कृपा करून जर खरोखर माझ्या प्रवासाचा हेतू यशस्वी करीत असलास तर, ४३ मी येथे या झन्याजवळ उभा आहे, आणि असे होक दे की, जी मुलगी पाणी काढण्यास येईल आणि जिला मी म्हणेन, ‘‘मी तुला विनंती करतो, तू आपल्या घागरीतले थोडे पाणी मला प्यायला दे.’’ ४४ तेव्हा जी मला म्हणेल, ‘‘तुम्ही प्या, आणि मी तुमच्या उंटासाठी ही पाणी काढो’’ तीच मुलगी माझ्या धन्याच्या मुलासाठी परमेश्वराने निवडलेली आहे असे मी समजेन. ४५ यी माझ्या मनात बोलणे संपर्याच्या आत पाहा रिबका खांद्यावर घागर घेऊन बाहेर आली. ती विहिरीत खाली उतरली आणि पाणी काढले. मग मी तिला म्हणालो, ‘‘मुली, कृपा करून मला थोडे पाणी प्यायला दे.’’ ४६ तेव्हा मग मी तिला सोन्याची नथ आणि हातात घालण्यासाठी सोन्याच्या दोन बांगड्या दिल्या. ४७ नंतर मी मस्तक लववून माझा धनी अंग्राहाम याच देव परमेश्वर याची स्तुती केली, कारण त्याने मला माझ्या धन्याच्या भावाच्या मुलाला त्याच्या मुलाकडे नेण्याचा योग्य मार्ग दाखवला.

४८ “आता तुम्ही माझ्या धन्याची प्रामाणिकपणे आणि सत्याने वागण्यास तयार असाल तर मला सांगा. परंतु जर नाही तर तसे मला सांगा; यासाठी की मी उजवीकडे किंवा डावीकडे वळेन.” ४९ मग लाबान व बथुविल यांनी उतर दिले, ‘‘ही गोष्ट परमेश्वराकडून आली आहे. आम्ही तुम्हास बरे किंवा वाईट

काही बोलू शकत नाही. ५१ पाहा, रिवका तुमच्यासमोर आहे. तिला तुम्ही घेऊन जा आणि परमेश्वर बोलल्याप्रमाणे ती तुमच्या धन्याच्या मुलाची पत्ती द्वावी.” ५२ जेव्हा अब्राहामाच्या सेवकाने हे त्यांचे शब्द ऐकले, तेव्हा त्याने भूमीपर्यंत वाकून परमेश्वर देवाला नमन केले. ५३ सेवकाने सोन्यावे दगिने व चाढीचे दगिने व वस्त्रे रिबकेला दिली. त्याने तिचा भाऊ व तिची आई यांनाही मोलवान देण्या दिल्या. ५४ मग त्याने व त्याच्या बोरबरच्या माणसांनी त्यांचे खाणे व पिणे झाल्यावर रात्री तेथेच मुक्काम केला. दुसऱ्या दिवशी सकाळी उठल्यावर ते म्हणाले, “आता मला माझ्या धन्याकडे पाठवा.” ५५ तेव्हा तिची आई व भाऊ म्हणाले, “रिबकेला आमच्याजवळ थोडे दिवस म्हणजे निदान दहा दिवस तरी राहू या. मग तिने जावे.” ५६ परंतु तो त्यांना म्हणाला, “मला थांबवून घेऊ नका, कारण परमेश्वराने माझा मार्ग यशस्वी केला आहे, मला माझ्या मागानि पाठवा जेणीकरून मी माझ्या धन्याकडे जाईन.” ५७ ते म्हणाले, “आम्ही मुलीला बोलावून तिला विचारतो.” ५८ मग त्यांनी रिबकेला बोलावून तिला विचारले, “या मनुष्याबोर तू जातेस काय?” तिने उत्तर दिले, “मी जातो.” ५९ मग त्यांची बहीण रिबका, तिच्या दाईसोबत अब्राहामाच्या सेवक व त्याची माणसे यांच्या बोरबर प्रवासास निघाली. ६० त्यांनी रिबकेला आशीर्वद दिला आणि तिला म्हटले, “आमच्या बहिणी, तू हजारो लाखांची आई हो, आणि तुझे वंशज त्यांचा द्वेष करण्याच्यावेशीचा तावा घेवोत.” ६१ मग रिबका उठली व ती व तिच्या दासी उंटावर बसल्या आणि त्या मनुष्याच्या मागे गेल्या. अशा रीतीने सेवकाने रिबकेला घेतले आणि त्याच्या मागानि गेला. ६२ इकडे इसहाक नेगोब येथे राहत होता आणि नुकताच बैर-लहाय-रोई विहीरापासून परत आला होता. ६३ इसहाक संथाकाळी मनन करण्यास शेतात गेला होता. त्याने आपली नजर व केली व पाहिले तेव्हा त्यास उंट येताना दिसले. ६४ रिबकेने नजर वर करून जेव्हा इसहाकाला पाहिले तेव्हा ती उंटावरून उडी मारून खाली उतरली. ६५ ती सेवकाला म्हणाली, “शेतातून आपल्याला भेटावयास सामोरा येत असलेला पुरुष कोण आहे?” सेवकाने उत्तर दिले, “तो माझा धनी आहे.” तेव्हा तिने बुरखा घेतला आणि स्वतःला झाकून घेतले. ६६ सेवकाने इसहाकाला सर्व गोष्टी, त्याने काय केले त्याविषयी सविस्तर सांगितले. ६७ मग इसहाकाने मुलीला आपली आई सारा हिच्या तंबूत आणले. आणि त्याने रिबकेला स्विकारले, आणि ती त्याची पती झाली, आणि त्याने तिच्यावर प्रेम केले. अशा रीतीने आपल्या आईच्या मरणानंतर इसहाक सांत्वन पावला.

२५ अब्राहामाने दुसरी पत्ती केली; तिचे नाव कटूरा होते. २ तिच्यापासून त्यास जिम्रान, यक्षण, मदान, मिधान, इश्वराक व शृंग ही मुले झाली. ३ यक्षानास शबा व ददान झाले. अशूरी, लटूशी व लकडी लोक हे ददानाचे वंशज होते. ४ एफा, एफर, होनेख, अबीदा व एल्दा हे मिधानाचे पुत्र होते. हे सर्व कटूरे वंशज होते. ५ अब्राहामाने आपले सर्वस्व इसहाकास दिले. ६ अब्राहामाने आपल्या उपपत्नीच्या मुलांना देण्या दिल्या, आणि आपण जिवंत असतानाच त्याने आपला मुलगा इसहाकापासून त्यांना वेगळे करून दूर पूर्वेकडील देशात पाठवून दिले. ७ अब्राहामाच्या आयुष्याच्या वर्षांचे दिवस हे इतके आहेत, तो एकशे पंचांगहत्तर वर्षे जगला. ८ अब्राहामाने शेवटचा शास घेतला आणि तो वृद्ध होऊन व पूर्ण जीवन जगून चांगल्या महातरपणी मेला व आपल्या लोकांस जाऊन मिळाला. ९ इसहाक व इश्माएल या त्याच्या मुलांनी त्यास सोहर हिती याचा मुलगा एफ्रोन याचे शेत मग्नेसमोर आहे त्यातल्या मकपेला गुहेत पुरले. १० हे शेत अब्राहामाने हेत्याच्या मुलाकडून विकत घेतले होते. त्याची पती सारा हिच्याबोरवर तेथे अब्राहामाला पुरले. ११ अब्राहामाच्या मृत्युनंतर देवाने त्याचा मुलगा इसहाक याला आशीर्वादित केले आणि इसहाक बैर-लहाय-रोई जवळ राहत होता. १२ अब्राहामापासून सारेची दासी हांगार हिला झालेल्या इश्माएलाची वंशावळ ही: १३ इश्माएलाच्या मुलांची नावे ही होती. इश्माएलाच्या मुलांची नावे त्यांच्या जन्मक्रमप्रमाणे:

इश्माएलाचा प्रथम जन्मलेला मुलगा नबायोथ, केदार, अदबील, मिबसाम, १४ मिश्मा, दुमा, मस्सा, १५ हदद, तेमा, यतूर, नापीश व केदमा. १६ ही इश्माएलाची मुले होती, आणि त्याच्या गावांवरून आणि त्याच्या छावणीवरून त्यांची नावे ही पडली होती. हे त्याच्या वंशाप्रमाणे बारा सरदार झाले. १७ ही इश्माएलाच्या आयुष्याची वर्षे एकशे सदतीस आहेत. त्याने शेवटचा शास घेतला आणि आपल्या लोकांस जाऊन मिळाला. १८ त्याचे वंशज हवीलापासून ते शूरापर्यंत वस्ती करून राहिले, अशूरूकडे जाताना मिसराजवळ हा देश आहे. ते एकमेकांबरोवर वैराने राहत होते. १९ अब्राहामाच्या मुलगा इसहाक द्याच्यासंबंधीच्या घटना या आहेत. अब्राहाम इसहाकाचा बाप झाला. २० इसहाक चालीस वर्षांपासून तेव्हा त्याने पदन-अरामातील अरामी बथुवेलाची मुलगी व अरामी लाबानाची बहीण रिबका हिला पत्ती करून घेतले. २१ इसहाकाने आपल्या पत्तीसाठी परमेश्वराकडे प्रार्थना केली कारण ती निःसंतान होती, आणि परमेश्वराने त्याची प्रार्थना एकली, आणि रिबका त्याची पत्ती गोरोदर राहिली. २२ मुले तिच्या उदरात एकमेकांशी झागडू लागली, तेव्हा ती म्हणाली, “मला हे काय होत आहे?” ती परमेश्वरास याबद्दल विचारायल गेली. २३ परमेश्वर तिला म्हणाला, “दोन राष्ट्रे तुझ्या गर्भाशयात आहेत आणि तुझ्यामधून दोन वंश निघतील. एक वंश दुसऱ्यापेक्षा बलवान असेल आणि थोरला धाकत्याची सेवा करील.” २४ जेव्हा तिची बाळंतपणाची वेळ आली तेव्हा तिच्या गर्भाशयात जुळी होती. २५ आणि पहिला मुलगा बाहेर आला तो तांबूस वर्णाचा असून, त्याचे सर्व अंग केसांच्या वस्त्रासारखे होते. त्यांनी त्याचे नाव एसाव असे ठेवले. २६ त्याच्यानंतर त्याचा भाऊ बाहेर आला. त्याच्या हाताने त्याने एसावाची टाच हाताने धरली होती म्हणून त्याचे नाव याकोब असे ठेवले. जेव्हा त्याच्या पत्तीने त्यांना जन्म दिला तेव्हा इसहाक साठ वर्षांचा होता. २७ ही मुले मोठी झाली, आणि एसाव तरबेज शिकारी झाला, तो रानातून फिरणारा मनुष्य होता; पण याकोब शांत मनुष्य होता, तो त्याचा वेळ तंबूत धालवीत असे. २८ एसावावर इसहाकाची प्रीती होती, कारण त्याने शिकार करून आणलेल्या प्राण्यांचे मांस तो खात असे, परंतु रिबकेने याकोबावर प्रीती केली. २९ याकोबाने वरण शिजवले. एसाव शिकारीहून परत आला, आणि तो भुकेने व्याकुळ झाला होता. ३० एसाव याकोबास म्हणाला, “मी तुला विनंती करतो, मला थोडे तांबडे डाळीचे वरण खायला घेऊ दे. मी फार दमलो आहे!” म्हणून त्याचे नाव अदोम पडले. ३१ याकोब म्हणाला, “पहिल्यांदा तुझ्या ज्येष्ठपणाचा हक्क मला विकत दे.” ३२ एसाव म्हणाला, “पाहा, मी मरायला लागलो आहे. या ज्येष्ठपणाच्या हक्क काचा मला काय उपयोग आहे?” ३३ याकोब म्हणाला, “प्रथम, तू माझ्याशी शापथ घे.” तेव्हा एसावाने तरी शपथ घेतली आणि अशा रीतीने त्याने आपल्या ज्येष्ठपणाचा हक्क क्याकोबाला विकला. ३४ याकोबाने त्यास भाकर व मसुरीच्या डाळीचे वरण दिले. त्याने ते खाल्ले व पाणी पिझन झाल्यावर उठाला व तेथून त्याच्या मागाने निघून गेला. अशा रीतीने एसावाने त्याच्या ज्येष्ठपणाचा हक्क तुच्छ मानला.

२६ अब्राहामाच्या दिवसात जो पहिला दुष्काळ पडला होता त्यासारखा दुसरा दुष्काळ त्या देशात पडला. तेव्हा इसहाक पलिष्ट्यांचा राजा अबीमलेख याजकडे गरार नगरामध्ये गेला. २ परमेश्वराने त्यास दर्शन देऊन म्हटले, “तू मिसर देशात खाली जाऊ नकोस; जो देश मी तुला सांगेन त्यामध्येच राहा. ३ या देशात उपरी म्हणून राहा आणि मी तुझ्याबोरवर असेन आणि मी तुला आशीर्वाद देईन; कारण हे सर्व देश मी तुझ्या वंशजाला देर्दन, आणि तुझ्या बाप अब्राहाम याला शपथ घेऊन जे वचन दिले आहे ते सर्व मी पूर्ण करीन. ४ मी तुझे वंशज आकाशातील तायांदीतके बहुयुगित करीन आणि हे सर्व देश मी तुझ्या वंशजांना देईन. तुझ्या वंशजांद्वारे पृथ्वीवरील शर्व राष्ट्रे आशीर्वादित होतील. ५ मी हे करीन कारण अब्राहामाने माझा शब्द पाळला आणि माझे विधी, माझ्या आज्ञा, माझे नियम व माझे कायदे

पालले.” ६ म्हणून मग इसहाक गरारातच राहिला. ७ जेव्हा तेशील लोकांनी त्याच्या पतीविषयी त्यास विचारले, तेव्हा तो म्हणाला, “ती माझी बहीण आहे.” “ती माझी पत्नी आहे,” असे म्हणण्यास तो घाबरला. कारण त्याने विचार केला की, “रिबकेला मिळविण्यासाठी या किणवे लोक माझा घाट करतील, कारण ती दिसायला इतकी सुंदर आहे.” ८ इसहाक बराच काळ तेथे राहिल्यावर, पलिष्ठांचा राजा अवीमलेख द्याने एकदा खिंडकीतून बाहेर पाहताना पाहिले की, इसहाक त्याच्या पत्नीला रिबकेला प्रेमाने कुरवाळत आहे. ९ अवीमलेखाने इसहाकाला बोलावते आणि म्हणाला, “पाहा नक्कीच ही तुझी पत्नी आहे. मग, ‘ती तुझी बहीण आहे’ असे तू का सांगितलेस?” इसहाक त्यास म्हणाला, “कारण मला वाटले की, तिला मिळविण्यासाठी कोणीही मला मारून टाकेल.” १० अवीमलेख म्हणाला, “तू आम्हांला हे काय केलेस? कारण आमच्या लोकांतून कोणीही तुझ्या पतीबरीबर सहज लैंगिक संबंध केला असता, आणि त्यापुढे तू आमच्यावर दोष आणला असतास.” ११ म्हणून अवीमलेखाने सर्व लोकांस ताकीद दिली आणि म्हणाला, “जो कोणी या मनुष्यास किंवा याच्या पत्नीला हात लावेल त्यास खचित जिवे मारण्यात येईल.” १२ इसहाकाने त्या देशात धन्य घेरले आणि त्याच वर्षी त्यास शंभरपट पीक घिठाले, कारण परमेश्वराने त्यास आशीर्वाद दिला. १३ इसहाक धनवान झाला, तो अधिकाधिक वाढत गेला आणि खूप महान होईपर्यंत वाढत गेला. १४ त्याच्याकडे पुष्कळ मेंद्रे व गुरेढोरे, मोठा कुटुंबकिला होता. त्यावरून पलीशी त्याचा हेवा करू लागले; १५ म्हणून त्याच्या वडिलाच्या हयातीत पूर्वी त्याच्या नोकरांनी खणलेल्या सर्व विहिरी पलिष्ठांनी मारीने बुजवल्या होत्या. १६ तेव्हा अवीमलेख इसहाकास म्हणाला, “तू आमचा देश सोडून निघून जा कारण आमच्यापेक्षा तू अधिक शक्तीमान झाला आहेस.” १७ म्हणून इसहाकाने तो देश सोडला व गराराच्या खोऱ्यात त्याने तळ दिला आणि तेथेच राहिला. १८ अब्राहामाने आपल्या दिवसात ज्या पाण्याच्या विहिरी खणल्या होत्या, परंतु अब्राहामाच्या मरणानंतर त्या पलीशी लोकांनी मारीने बुजविल्या होत्या त्या पुन्हा एकदा इसहाकाने खणून घेतल्या, आणि त्याच्या वडिलाने दिलेली नावेच पुन्हा त्याने दिली. १९ जेव्हा इसहाकाच्या नोकरांनी एक विहिरी खोऱ्यात खणली, तेव्हा त्या विहिरीत त्याना एक जिवंत पाण्याचा झारा लगला. २० गरार खोऱ्यातील गुराख्यांनी इसहाकाच्या मुराख्यांशी भांडणे केली, ते म्हणाले, “हे पाणी आमचे आहे.” ते त्याच्याशी भांडले म्हणून इसहाकाने त्या विहिरीचे नाव “एसेक” ठेवले. २१ मग त्यांनी दुसरी विहिरी खणली, आणि तिच्यावरूनी होते भांडले म्हणून त्याने तिचे नाव “सितना” ठेवले. २२ ते तो तेथून निघाला आणि त्याने आणखी एक विहिरी खणली, परंतु तिच्यासाठी ते भांडले नाहीत म्हणून त्याने तिचे नाव रहोबोथ ठेवले. आणि तो म्हणाला, “आता परमेश्वरने आम्हासाठी जागा शोधून दिली आहे, आणि देशात आमची भरभराट होईल.” २३ नंतर तेथून इसहाक बैर-शेबा येथे गेला. २४ त्याच रात्री परमेश्वराने इसहाकाला दर्शन देऊन म्हटले, “मी तुझा बाप अब्राहाम याचा देव आहे. भिझ नकोस, कारण मी तुझ्याबोरावर आहे आणि माझा सेवक अब्राहाम याच्यासाठी मी तुला आशीर्वादित करीन व तुझे वंशंज बहुतपत करीन.” २५ तेव्हा इसहाकाने तेथे वेदी बांधली व परमेश्वराच्या नावाने प्रार्थना केली. त्याने तेथे आपला तंबू ठोकला आणि त्याच्या नोकरांनी एक विहिरी खणली. २६ नंतर गराराहून अवीमलेख, त्याचा मित्र अहुज्जाथ व त्याच्या सैन्याचा सेनापती पिकोल हे त्याच्याकडे गेले. २७ इसहाकाने त्यांना विचारले, “तुम्ही माझा द्रेष करता व मला तुम्ही आपणापासून दूर केलेत; तर आता तुम्ही माझ्याकडे का आलात?” २८ आणि ते म्हणाला, “परमेश्वर तुझ्याबोरावर आहे हे आम्हांला स्पष्टपणे दिसून आले आहे. म्हणून आम्ही ठरवले आहे की, आपणांमध्ये म्हणजे आम्हामध्ये व तुझ्याबाबावर तह असावा. म्हणून तू आम्हाबोरावर करार कर, २९ जसे आम्ही तुझी हानी केली नाही, आणि आम्ही तुझ्याशी चांगले वागलो आणि तुला शांतीने पाठवले, तशी तू आम्हास

हानी करू नको. खरोखर परमेश्वराने तुला आशीर्वादित केले आहे.” ३० तेव्हा इसहाकाने त्यांना मेजवानी दिली, त्यांनी आनंदाने खाणे पिणे केले. ३१ दुसर्या दिवशी सकाळी लवकर उठून एकमेकांती शपथ वाहिली. नंतर इसहाकाने त्यांना रवाना केले आणि ते शांतीने त्याच्यापासून गेले. ३२ त्याच दिवशी इसहाकाच्या नोकरांनी येऊन त्यांनी खणलेल्या विहिरीविषयी त्यास सांगितले. ते म्हणाले, “त्या विहिरीत आम्हांस पाणी मिळाले आहे.” ३३ तेव्हा इसहाकाने त्या विहिरीचे नाव शेबा ठेवले, आणि त्या नगराला अजूनही बैर-शेबा नाव आहे. ३४ एसाव चाळीस वर्षांचा झाल्यावर त्याने हेथी स्त्रियांशी लाने केली, एकीचे नाव होते यहूदीथ, ही बैरी हत्तीची मुलगी, आणि दुसरीचे नाव होते बासमध्य, ही एलान हत्तीची मुलगी होती. ३५ त्यामुळे इसहाक रिबका दुःखीत झाले.

२७ जेव्हा इसहाक म्हातारा झाला आणि त्याची नजर मंद झाल्यामुळे त्यास दिसेनासे झाले तेव्हा त्याने आपला वडील मुलगा एसाव याला बोलावून म्हटले, “माझ्या मुला.” तो म्हणाला, “काय बाबा?” २ तो म्हणाला, “हे पाहा, मी म्हातारा झालो आहे, माझ्या मरणाचा दिवस मला माहीत नाही. ३ म्हणून तुझी हत्यारे, बाणांचा भाता व धनुष्य घे, आणि बाहेर रानात जा आणि माझ्यासाठी शिकार घेऊन ये. ४ मला आवडणारे रुचकर जेवण त्यार करून माझ्याकडे आण, म्हणजे मग मी ते खार्द्दन व मरण्यापूर्वी मी तुला आशीर्वाद देईल.” ५ जेव्हा इसहाक त्याच्या मुलाशी बोलत होतो तेव्हा रिबका ऐकत होती. एसाव रानात शिकार करून माझ्याकडे घेऊन येण्यासाठी गेला. ६ रिबका आपला मुलगा याकोब याला म्हणाली, “हे पाहा, तुझ्या बापाला तुझा भाऊ एसावाशी बोलताना मी ऐकले. तो म्हणाला, ७ ‘माझ्यासाठी शिकार घेऊन ये आणि त्याचे रुचकर जेवण करून माझ्याकडे घेऊन ये म्हणजे मी ते खार्द्दन आणि माझ्या मरण्यापूर्वी परमेश्वराच्या उपस्थितीत तुला आशीर्वाद देईल.’ ८ तर आता माझ्या मुला, मी तुला आज्ञा देते त्याप्रमाणे माझा शब्द पाल. ९ आपल्या कळणाकडे जा आणि त्यातून दोन चांगली करूदे घेऊन मला आणून दे. मी त्यांचे तुझ्या वडिलाच्या आवडीचे रुचकर जेवण त्यार करते, १० मग ते जेवण तुझ्या बापाकडे घेऊन जा, म्हणजे मग ते खार्द्दन तुला बाप मरण्यापूर्वी तुला आशीर्वाद देईल.” ११ परंतु याकोब आपली आई रिबका हिला म्हणाला, “माझा भाऊ एसाव केसाळ मनुष्य आहे; मी गुळगुळीत मनुष्य आहे. १२ कदाचित माझा बाप मला स्पृश करून आणि मी फसवणारा असा होईल. मी आपणावर शाप ओढवून घेईन, आशीर्वाद आणणार नाही.” १३ त्याची आई त्यास म्हणाली, “माझ्या मुला, तुझ्यावरचा शाप माझ्यावर येवो. केवळ माझा शब्द पाल आणि जा, माझ्याकडे ते घेऊन ये.” १४ मग याकोब गेला आणि ती करडे आईकडे घेऊन आला. त्याच्या आईने त्यांचे त्याच्या वडिलाच्या आवडीचे रुचकर जेवण त्यार केले. १५ रिबकाने आपला वडील मुलगा एसावाचे चांगले कपडे घरात तिच्यावजवळ होते ते घेऊन आपला थाकटा मुलगा याकोबाच्या अंगात घातले. १६ तसेच तिने करडांचे कातडे याकोबाच्या हातावर व त्याच्या मानेवरच्या गुळगुळीत भागावर लावले. १७ तिने स्वतः इसहाकासाठी त्यार केलेले स्त्रीचे रुचकर जेवण आणि भाकर आणून याकोबाच्या हातात दिले. १८ ते घेऊन याकोब आपल्या बापाकडे गेला आणि म्हणाला, “माझ्या बापा” तो म्हणाला, “मी येथे आहे, माझ्या मुला तू कोण आहेस?” १९ याकोब आपल्या बापाला म्हणाला, “मी तुमचा वडील मुलगा एसाव आहे; तुम्ही मला सांगितले तसे मी केले आहे. तेव्हा आता उठून बसा व तुमच्यासाठी शिकार करून आणलेले मांस खा म्हणजे मग तुम्ही मला आशीर्वाद द्याल.” २० इसहाक आपल्या मुलाला म्हणाला, “माझ्या मुला एवढ्या लवकर तुला शिकार कशी काय मिळाली?” याकोब म्हणाला, “कारण तुमचा देव परमेश्वराने मला मिळवून दिली.” २१ इसहाक याकोबाला म्हणाला, “माझ्या मुला, माझ्याजवल ये, म्हणजे मी तुला स्पृश करतो आणि मग तू खरेच माझा मुलगा एसाव आहेस की नाही हे मला

समजेल.” २२ तेव्हा याकोब आपल्या बापाजवळ गेला. इसहाकाने त्यास स्पर्श केला आणि म्हणाला, “तुझा आवाज तर याकोबाच्या आवाजासारखा आहे. परंतु तुझे हात मात्र एसावाच्या हातासारखे केसाळ आहेत.” २३ इसहाकाने त्यास ओळखले नाही कारण त्याचे हात एसावाच्या हातासारखे केसाळ होते, म्हणून त्याने त्यास आशीर्वाद दिला. २४ तो म्हणाला, “तू खेरच माझा मुलगा एसावच आहेस काय?” आणि तो म्हणाला, “मी आहे.” २५ इसहाक म्हणाला, “तू जेवण माझ्याकडे आण, आणि मी तू आणलेले हरणाचे ते मांस खाईल, मग तुला आशीर्वाद देईल.” तेव्हा याकोबाने आपल्या बापाला जेवण दिले. इसहाकाने ते खाल्ले आणि याकोबाने त्याच्यासाठी द्राक्षरसी दिला आणि तो प्याला. २६ मग इसहाक त्याचा बाप त्यास म्हणाला, “माझ्या मुला जरा माझ्याजवळ ये व मला चुंबन दे.” २७ मग याकोब आपल्या बापाजवळ गेला आणि त्याने त्याचे चुंबन घेटले. आणि त्याने त्याच्या कपड्यांचा वास घेतला; त्याने त्यास आशीर्वाद दिला. तो म्हणाला, “पाहा ज्ञा शेताला परमेश्वराने आशीर्वाद दिला त्याचा वास जसा येतो तसा माझ्या मुलाचा वास आहे. २८ देव तुला आकाशातले दव व भूमीची समृद्धी व भरपूर धन्य व द्राक्षरस देईल. २९ लोक तुझी सेवा करोत व राणे तुझ्यापुढे नमोत. तू तुझ्या भावावर राज्य करशील. तुझ्या आईची मुर्ते तुला नमन करतील. तुला शाप देणारा प्रत्येकजण शापित होईल आणि तुला आशीर्वाद देणारा प्रत्येकजण आशीर्वादित होईल.” ३० इसहाकाने याकोबाला आशीर्वाद देयाचे संपर्विले आणि त्यानंतर याकोब आपल्या बापापासून निघून गेला तोच एसाव शिकारीहून आला. ३१ त्यानेही आपल्या वडिलाच्या आवडीचे रुचकर भोजन तयार करून आपल्या बापाजवळ आणले, तो त्याच्या बापाला म्हणाला, “माझ्या वडिलाने उठावे आणि तुमच्या मुलाने शिकार करून आणलेले मांस खावे जेणेकरून मला आशीर्वाद द्यावा.” ३२ इसहाक त्याचा बाप त्यास म्हणाला, “तू कोण आहेस?” तो म्हणाला, “मी तुमचा मुलगा वडील मुलगा एसाव आहे.” ३३ मग इसहाक भीतीने थरथर कापत म्हणाला, “तर मग तू येण्या अगोदर ज्याने मांस तयार करून मला आणून दिले तो कोण होता? मी ते सर्व खाऊन त्यास आशीर्वाद दिला. खोरेखर तो आशीर्वादित होईल.” ३४ जेव्हा एसावाने आपल्या बापाचे शब्द ऐकले, तो खूप मोठायाने औरखून आणि दुःखाने रडून म्हणाला “माझ्या पित्या; मलाही आशीर्वाद द्या.” ३५ इसहाक म्हणाला, “तुझा भाऊ कपटाने येथे आला आणि तो तुझे आशीर्वाद घेऊन गेला.” ३६ एसाव म्हणाला, “त्याचे याकोब हे नाव त्यास योग्यच आहे की नाही? त्याने माझी दोनदा फसवणूक केली आहे. त्याने माझा ज्येष्ठप्राचा हक्क हिरावून घेतला आणि आता त्याने माझा आशीर्वादी काढून घेतला आहे.” आणि एसाव म्हणाला, “माझ्याकरिता तुम्ही काही आशीर्वाद राखून ठेवला नाही काय?” ३७ इसहाकाने एसावास उत्तर दिले आणि म्हणाला “पाहा, मी त्यास तुझ्यावर धनीपणा करण्याचा अधिकार दिला आहे, आणि तुझे सर्व बंधू त्याचे सेवक होतील. आणि त्यास मी धान्य व नवा द्राक्षरस दिला आहे. माझ्या मुला, मी तुझ्यासाठी काय करू.” ३८ एसाव आपल्या बापाला म्हणाला, “माझ्या बापा, माझ्यासाठी तुमच्याकडे एकही आशीर्वाद नाही काय? माझ्या बापा मलाही आशीर्वाद द्या.” एसाव मोठायाने रडला! ३९ मग त्याचा बाप इसहाकाने उत्तर दिले आणि त्यास म्हणाला, “पाहा, जेथे पृथ्वीवरील समृद्धी व आकाशातले दंव पडते त्या ठिकाणापासून दूर तुझी वस्ती होईल. ४० तुझ्या तलवारीने तू जगशील व आपल्या भावाची सेवा करशील, परंतु जेव्हा तू बंड करशील, तू आपल्या मानवरून त्याचे जू मोडून टाकशील.” ४१ त्यानंतर आपल्या वडिलाने त्यास जो आशीर्वाद दिला होता त्यामुळे एसाव याकोबाचा देष्ट करू लागला. एसाव त्याच्या मनात म्हणाला, “माझ्या पित्याकरिता शोक करण्याचे दिवस जवळ आले आहेत. त्यानंतर मी माझा भाऊ याकोब याला ठार मारीन.” ४२ रिबकाला तिच्या वडील मुलाचे शब्द कोणी सांगितते. म्हणून तिने आपला धाकटा मुलगा याकोब याला निरोप पाठवून बोलावले आणि मग ती त्यास

म्हणाली, “पाहा, तुझा भाऊ एसाव तुला ठार मारण्याचा बेत करीत आहे व स्वतःचे समाधान करून घेत आहे. ४३ म्हणून आता माझ्या मुला, माझी आज्ञा पाळ आणि, हारान प्रांतात माझा भाऊ लाबान राहत आहे, त्याच्याकडे तू पढून जा. ४४ तुझ्या भावाचा राग शांत होईपर्यंत थोडे दिवस त्याजकडे राहा. ४५ तुझ्यावून तुझ्या भावाचा राग निघून जाईल, आणि तू त्यास काय केले हे तो विसरेल. मग मी तुला तेथून बोलावून घेरेन. एकाच दिवशी मी तुम्हा दोघांनाही का अंतरावै?” ४६ मग रिबका इसहाकाला म्हणाली, “हेर्थीच्या मुर्लीमुळे मला जीव नकोसा झाला आहे. याकोबाने जर या देशाच्या मुर्ली करून हेथाच्या लोकांतून पत्ती केली तर माझ्या जगण्याचा काय उपयोग?” ४७ इसहाकाने याकोबाला बोलावून त्यास आशीर्वाद दिला आणि त्यास आज्ञा दिली, “तू कनानी मुलगी पत्ती करून घेऊ नको. २ ऊठ, तू पदन-अरामात तुझ्या आईचा बाप बथवेल याच्या घरी जा. आणि तुझ्या आईचा भाऊ लाबान त्याच्या मुर्लीपैकीच एकीला पत्ती करून घे. ३ सर्वसमर्थ देव तुला आशीर्वादित करो आणि तू राष्ट्राचा समुदाय व्हावे म्हणून तो तुला सफल करून बहुतपट करो. ४ तो तुला व तुझ्यानंतर तुझ्या वंशजाला अब्राहामाचे आशीर्वाद देवो, आणि जो हा देश परमेश्वराने अब्राहामाला दिला व ज्यात तू राहतेस तो देश तुला वतन म्हणून लाभो.” ५ अशा रीतीने इसहाकाने याकोबाला दूर पाठवले. याकोब पदन-अराम येथे, अरामी बथवेलाचा मुलगा, याकोब व एसाव यांची आई रिबका हिवा भाऊ लाबान याच्याकडे गेला. ६ एसावाने पाहिले की इसहाकाने याकोबाला आशीर्वाद दिला, व पदन-अरामातून पत्ती करून घेण्यासाठी तिकडे पाठवले. त्याने हे देखील पाहिले की, इसहाकाने त्यास आशीर्वाद दिला आणि आज्ञा देऊन म्हणाला की, “तू कोणत्याच कनानी स्त्रियांतली पत्ती करू नये.” ७ एसावाने हे देखील पाहिले की, याकोबाने आपल्या बापाची आणि आईची आज्ञा मानली, आणि पदन-अरामास गेला. ८ एसावाने पाहिले की, आपला बाप इसहाक याला कनानी मुली पसंत नाहीत. ९ म्हणून तो इश्माएलाकडे गेला आणि त्याने आपल्या स्त्रिया होत्या त्यांच्याशिवाय अब्राहामाचा मुलगा इश्माएलाची मुलगी, नबायोथाची बहीण महलथ ही पत्ती करून घेतली. १० याकोबाने वैर-शेवा सोडले व तो हारानाला गेला. ११ तो एका ठिकाणी आला आणि सूर्य मावळ्याला म्हणून त्याने तेथे रात्रभर मुक्काम केला. तेथे रात्री झोपताना त्याने त्या ठिकाणच्या धोंड्यांपैकी एक धोंडा घेतला, तो त्याच्या डोक्याखाली ठेवला आणि त्या ठिकाणी झोप घेण्यासाठी खाली पडून राहिला. १२ तेव्हा त्यास स्वप्न पडले आणि त्याने पाहिले, एक शिंडी पृथ्वीवर उभी आहे. तिचे टोक वर स्वर्गापर्यंत पोहचलेले आहे आणि देवाचे दूर तिच्यावून चढत व उत्तर आहेत. १३ पाहा, तिच्यावरीती परमेश्वर उभा होता, आणि तो म्हणाला, “मी परमेश्वर, तुझा बाप अब्राहाम याचा देव व इसहाकाचा देव आहे. तू ज्या भूमीवर झोपला आहेस, ती मी तुला व तुझ्या वंशजाना देईन. १४ तुझी वंशज पृथ्वीवरील मारीच्या कणाडिके होतील, आणि तुझा विस्तार पूर्वकडे, पश्चिमेकडे, उत्तरकडे व दक्षिणकडे होईल. तुझ्यामध्ये व तुझ्या वंशजांमध्ये पृथ्वीवरील सर्व कुटुंबे आशीर्वादित होतील. १५ पाहा, मी तुझ्याबोरोबर आहे आणि तू जेथे कोठे जाशील त्या प्रत्येक ठिकाणी मी तुझे रक्षण करीन आणि तुला या देशात परत आणीन; कारण मी तुला सोडणार नाही. मी तुला जी सर्व अभिचने दिली ते सर्व मी करीन.” १६ मग याकोब त्याच्या झोपेतून जागा झाला, व म्हणाला, “खोरेखर या ठिकाणी परमेश्वर आहे, आणि हे मला समजले नव्हते.” १७ त्यास भीती वाटली आणि तो म्हणाला, “हे ठिकाण किती भीतिदायक आहे! हे देवाचे घर आहे, दुसरे काही नाही. हे स्वर्गाचे दार आहे.” १८ याकोब मोठ्या पहाटे लवकर उठाला आणि त्याने उशास घेतलेला धोंडा घेतला. त्याने तो स्मारकसंभ म्हणून उभा केला आणि त्यावर तेल औतले. १९ त्या ठिकाणाचे नाव लूज होते, परंतु त्याने त्याचे नाव बेधले ठेवले. २० मग याकोबाने शपथ वाहून नवस केला, तो म्हणाला, “जर

देव माझ्याबरोबर राहील आणि ज्या मागाने मी जातो त्यामध्ये माझे रक्षण करील, आणि मला खावयास अन्न व घालण्यास वस्त्र दैर्हील, २१ आणि मी सुरक्षित माझ्या वडिलाच्या घरी परत येईन, तर परमेश्वर माझा देव होईल. २२ मग मी हा जो धोंडा या ठिकाणी स्तंभ म्हणून उभा केला आहे तो पवित्र धोंडा होईल, तो देवाचे घर होईल. जे सर्व तू मला देशील, त्याचा दहावा भाग मी तुला खचित परत दर्हेन.”

२१ नंतर याकोबाने आपला प्रवास पुढे चातू ठेवला आणि तो पूर्वकडील लोकांच्या देशात आला. २ त्याने पाहिले तेव्हा त्यास एका शेतात एक विहीरी दिसली आणि पाहा तिच्याजवळ मेंदारांचे तीन कळप बसलेले होते. या विहीरीतून कळपांना पाणी पाजीत असत आणि या विहीरीच्या तोंडावरचा दगड मोठा होता. ३ जेव्हा सर्व कळप तेथे जमत तेव्हा मेंढपाळ विहीरीच्या तोंडावरील मोठा दगड ढकलून बाजूला काढीत मग सर्व कळपांचे पाणी पिझन झाल्यावर ते तो दगड परत त्याच जागेवर ठेवत. ४ याकोब त्यांना म्हणाला, “माझ्या वंधूनो, तुम्ही कोठून आलात?” ते म्हणाले, “आम्ही हारान प्रदेशाहून आलो आहोत.” ५ मग तो त्यांना म्हणाला, “नाहोराचा नातू लाबान याला तुम्ही ओळखता का?” ते म्हणाले, “होय, आम्ही त्यास ओळखतो.” ६ याकोबाने त्यांना विचारले, “तो बरा आहे काय?” त्यांनी उत्तर दिले, “तो बरा आहे आणि ती पाहा त्याची मुलगी राहेल मेंदेर घेऊन इकडे येत आहे.” ७ याकोब म्हणाला, “हे पाहा, अद्याप दिवस बराच आहे आणि तसेच कळपांना एकत्र करण्याची अजून वेळ झाली नाही. तेव्हा मेंढरांना पाणी पाजा, आणि चरण्यासाठी त्यांना परत जाऊ घ्या.” ८ परंतु ते म्हणाले, “आम्हांना तसे करता येत नाही, कारण सर्व कळप एकत्र आल्यावरच आम्ही विहीरीवरील दगड बाजूला सारतो व मग सर्व कळपांना पाणी पाजतो.” ९ याकोब त्यांच्याशी चूलत असतानाच राहेल आपल्या बापाची मेंदेर घेऊन आली. कारण तीव त्यांना राखीत होती. १० जेव्हा याकोबाने आपल्या आईच्या भाऊ लाबान याची मुलगी राहेल हिला व आपल्या आईच्या भावाच्या मेंढरांना पाहिले तेव्हा याकोबाने जवळ येऊन विहीरीच्या तोंडावरून दगड लोटला व आपल्या आईचा भाऊ लाबान याच्या मेंढरांना पाणी पाजते. ११ याकोबाने राहेलीचे चुंबन घेतले आणि मोठ्याने रडला. १२ याकोबाने राहेलला सांगितले की, तो तिच्या वडिलाच्या नात्यातील आहे, म्हणजे रिक्केचा मुलगा आहे. तेव्हा राहेल धावत गेली आणि तिने आपल्या बापाला सांगितले. १३ जेव्हा आपल्या बहिणीचा मुलगा याकोब आल्याची बातमी लाबानाने ऐकली, तेव्हा लाबान धावत जाऊन त्यास भेटला. त्यास मिठी मारली, त्याची चुंबने घेतली आणि त्यास आपल्या घरी घेऊन आला. मग याकोबाने सर्व गोषी लाबानाला सांगितल्या. १४ मग लाबान त्यास म्हणाला, “खरोखर तू माझे हाड व माझे मांस आहेस.” त्यानंतर याकोब एक महिनाभर त्याच्यापाशी राहिला. १५ लाबान याकोबाला म्हणाला, “तू काही मोबदला न घेता काम करीत राहविस काय? कारण तू माझा नातलग आहेस तर तुला मी काय घेतन घ्यावे ते सांग?” १६ लाबानाला दोन मुली होत्या; थोरल्या मुलीचे नाव होते लेआ आणि धाकीची राहेल. १७ लेआचे डोळे अंधू होते, परंतु राहेल सुडौल बांध्याची व दिसावयास सुंदर होती. १८ याकोबाचे राहेलीवर प्रेम होते, म्हणून तो लाबानास म्हणाला, “तुझी धाकटी मुलगी राहेल हिच्यासाठी मी सात वर्ष तुमची सेवाचाकरी करीन.” १९ लाबान म्हणाला, “परक्या मनुष्यास देण्यापेक्षा, ती मी तुला घावी हे बेरे आहे. माझ्यापाशी राहा.” २० म्हणून याकोबाने सात वर्षे राहेलसाठी सेवाचाकरी केली; आणि राहेलीवरील प्रेमामुळे ती वर्ष त्यास फार थोड्या दिवसांसारखी वाटली. २१ नंतर याकोब लाबानास म्हणाला, “आता माझी मुदत भरली आहे, माझी पत्ती मला घ्या म्हणजे मी तिच्याशी लग्न करीन.” २२ तेव्हा लाबानाने तेथील सर्व लोकांस एकत्र केले आणि मेजवानी दिली. २३ त्या संध्याकाळी लाबानाने आपली मुलगी लेआ हिला घेतले आणि याकोबांडे

आणले; तो तिच्यापाशी गेला. २४ लाबानाने आपली दासी जिल्पा आपल्या मुलीची दासी म्हणून तिला दिली. २५ सकाळी याकोबाने पाहिले तो पाहा, ती लेआ होती. मग याकोब लाबानाला म्हणाला, “तुम्ही मला हे काय केले आहे? मी राहेलीसाठी तुमची चाकरी केली नाही काय? तुम्ही मला का फसवले?” २६ लाबान म्हणाला, “आमच्या रीतीरीवाजाप्रमाणे थोरल्या मुलीच्या आधी आम्ही धाकट्या मुलीला देत नाही. २७ या मुलीचा लग्न विधीचा सप्ताह पूर्ण होऊ दे, म्हणजे मग मी तुला लग्न करण्यासाठी दुसरीही देतो, परंतु त्यासाठी तू आणखी सात वर्ष माझी सेवाचाकरी केली पाहिजेस.” २८ त्याप्रमाणे याकोबाने केले, तेआचे सप्तक पूर्ण केले. मग लाबानाने त्याची धाकटी कन्या राहेल त्यास पत्ती करून दिली; २९ लाबानाने आपली दासी बिल्हा, आपली कन्या राहेल हिला दासी म्हणून दिली. ३० तेव्हा मग याकोबाने राहेलीशीही लग्न केले; आणि याकोबाचे लेआपेक्षा राहेलीवर अधिक प्रेम होते, म्हणून लाबानाकडे याकोबाने राहेलीसाठी आणखी सात वर्षे सेवाचाकरी केली. ३१ परमेश्वराने पाहिले की याकोबाचे लेआपेक्षा राहेलीवर अधिक प्रेम आहे, म्हणून परमेश्वराने लेआला मुले होऊ दिली परंतु राहेल निःसंतान होती. ३२ लेआला मुलगा झाला, तिने त्याचे नाव रुझेवेळे ठेवले. कारण ती म्हणाली, “परमेश्वराने माझे दुःख पाहिले आहे; कारण माझा पती माझ्यावर प्रेम करीत नाही; परंतु आता कदाचित तो माझ्यावर प्रेम करील.” ३३ लेआ पुन्हा गरोदर राहेली आणि तिला आणखी एक मुलगा झाला. ती म्हणाली, “माझ्या नवव्याचे माझ्यावर प्रेम नाही हे परमेश्वराने ऐकले आहे, म्हणून त्याने मला हा सुद्धा मुलगा दिला आहे,” आणि या मुलाचे नाव तिने शिमोन ठेवले. ३४ लेआ पुन्हा गर्भवती झाली व तिला मुलगा झाला. ती म्हणाली, “आता मात्र माझा पती माझ्यावर प्रेम करीत तीन तीन पुत्र दिले आहेत.” त्यामुळे तिने त्याचे नाव लेवी असे ठेवले. ३५ त्यानंतर लेआ पुन्हा गर्भवती झाली आणि तिला आणखी एक मुलगा झाला. ती म्हणाली, “आता मी परमेश्वराची स्तुती करीन.” त्यामुळे तिने त्याचे नाव यहूदा ठेवले; नंतर तिला मुल होण्याचे थांबले.

३० याकोबापासून आपल्याला मुल होत नाहीत हे पाहिल्यावर राहेल आपली बहीण लेआ हिचा मत्सर करू लागली; तेव्हा राहेल याकोबाला म्हणाली, “मला मुल या, नाही तर मी मरेन.” २ याकोबाचा राहेलवर राग भडकला. तो म्हणाला, “ज्ञाने तुला मुल होण्यापासून रोखून धरले आहे, त्या देवाच्या ठिकाणी मी आहे की काय?” ३ ती म्हणाली, “पाहा, माझी दासी बिल्हा आहे. तुम्ही तिच्या जवळ जा म्हणजे मग ती माझ्या मांडीवर मुलाला जन्म दैरील व तिजपासून मलाही मुले मिळतील.” ४ अशा रीतीने तिने त्यास आपली दासी बिल्हा पत्ती म्हणून दिली. आणि याकोबाने तिच्याबरोबर संबंध ठेवला. ५ तेव्हा बिल्हा गरोदर राहेली व याकोबाच्या मुलाला जन्म दिला. ६ मग राहेल म्हणाली, “देवाने माझे ऐकले आहे. त्याने माझा आवाज नक्कीच ऐकला आहे आणि मला मुलगा दिला आहे.” म्हणून तिने त्याचे नाव दान ठेवले. ७ राहेलची दासी बिल्हा पुन्हा गर्भवती झाली व तिने याकोबाच्या दुसऱ्या मुलाला जन्म दिला. ८ राहेल म्हणाली, “मी माझ्या बहिणीशी प्रबळ स्पर्धा करू लढा दिला व विजय मिळवला आहे.” तिने त्याचे नाव नफताली ठेवले. ९ जेव्हा लेआने पाहिले की, आता आपल्याला मुले होण्याचे थांबले आहे. तेव्हा तिने आपली दासी जिल्पा हिला घेतले आणि याकोबाला पत्ती म्हणून दिली. १० नंतर लेआची दासी जिल्पाने याकोबाच्या मुलाला जन्म दिला. ११ लेआ म्हणाली, “मी सौदेवी आहे.” तेव्हा तिने त्याचे नाव गाद ठेवले. १२ नंतर लेआची दासी जिल्पाने याकोबाच्या दुसऱ्या मुलाला दिला. १३ लेआ म्हणाली, “मी आनंदी आहे! इतर रित्याचा मला आनंदी म्हणतील” म्हणून तिने त्याचे नाव आशेर ठेवले. १४ गृह कापणीच्या हंगामाच्या दिवसात रुझेवेळे तेथील सर्व लोकांस एकत्र केले आणि मेजवानी दिली. १५ त्या संध्याकाळी लाबानाने आपली मुलगी लेआ हिला घेतले आणि याकोबांडे

मुलगा रुक्केन याने आणलेल्या पुत्रदात्रीच्या फल्लातून मला काही दे.” १५ लेआ तिला म्हणाली, “तू माझ्या नव्याला माझ्यापासून घेतलेस हे काय कमी झाले? आता माझ्या मुलाची पुत्रदात्रीची फल्ली तू घेतेस काय?” राहेल म्हणाली, “तुझ्या मुलाची पुत्रदात्रीची फले मला देशील तर त्याच्या बदल्यात आज रात्री तो तुझ्याबरोबर झोपेल.” १६ संध्याकाळी याकोब शेतावरून आला. तेव्हा लेआ त्यास भेण्यास बाहेर गेली व ती म्हणाली, “आज रात्री तुम्ही माझ्याबरोबर झोपणार आहात, कारण माझ्या मुलाची पुत्रदात्रीची फळे डेऊन मी तुम्हास मोलाने घेतले आहे.” तेव्हा याकोब त्या रात्री लेआपाशी झोपला. १७ तेव्हा देवाने लेआचे ऐकले व ती गर्भवती राहिली आणि तिने याकोबाच्या पाचव्या मुलाला जन्म दिला. १८ लेआ म्हणाली, “देवाने माझी वेतन मला दिले आहे कारण मी माझी दासी माझ्या नव्याला दिली.” तेव्हा तिने आपल्या मुलाचे नाव इस्साखारा ठेवले. १९ लेआ पुढी गरोदर राहिली व तिने याकोबाच्या सहाव्या मुलाला जन्म दिला. २० लेआ म्हणाली, “देवाने मला उत्तम देणगी दिली आहे. आता माझा पती माझा आदर करील कारण मी त्याच्या सहा मुलांना जन्म दिला आहे.” तिने त्याचे नाव जबुलून ठेवले. २१ त्यानंतर तिला एक मुलगी झाली. तिने तिचे नाव दीना ठेवले. २२ मग देवाने राहेलीचा विचार केला आणि तिचे ऐकले. त्याने तिची कूस वाहती केली. २३ ती गर्भवती झाली व तिला मुलगा झाला. ती म्हणाली, “देवाने माझा अपमान दूर केला आहे.” २४ तिने त्याचे नाव योसेफ ठेवले. ती म्हणाली, “परमेश्वर देवाने आणखी एक मुलगा मला दिला आहे.” २५ मग राहेलीला योसेफ झाल्यानंतर याकोब लाबानाला म्हणाला, “मला माझ्या स्वतःच्या घरी आणि माझ्या देशात मला पाठवा. २६ ज्यांच्यासाठी मी तुमची सेवा केली आहे त्या माझ्या स्त्रिया आणि माझी मुले द्या आणि मला जाओ द्या, कारण मी तुमची सेवा कशी केली आहे हे तुम्हास माहीत आहे.” २७ लाबान त्यास म्हणाला, “परमेश्वराने केवळ तुझ्यामुळे मला आशीर्वादित केले आहे हे मी जाणतो. जर तुझ्या दृष्टीने माझ्यावर तुझी कृपा असेल तर आता थांब.” २८ नंतर तो म्हणाला, “तुला काय वेतन घावै हे सांग आणि ते मी देईन.” २९ याकोब त्यास म्हणाला, “मी तुमची सेवा केली आहे आणि तुझी गुरेढोरे माझ्याजवळ कशी होती हे तुम्हास माहीत आहे. ३० मी येण्यापूर्वी तुम्हापाशी फार थोडी होती. आणि आता भरपूर वाढली आहेत. मी जेथे जेथे काम केले तेथे तेथे परमेश्वराने तुम्हास आशीर्वादित केले आहे. आता मी माझ्या स्वतःच्या घराची तरतूद कथी करू?” ३१ म्हणून लाबान म्हणाला, “मी तुला काय देऊ?” याकोब म्हणाला, “तुम्ही मला काही देऊ नका. जर तुम्ही माझ्यासाठी ही गोष्ठ कराल तर मी पूर्वप्रमाणे आपले कल्पय चारीन व सांभाळीन. ३२ परंतु आज मला तुमच्या सगळ्या कल्पात फिरून त्यातील मेंद्रांपैकी ठिपकेदार व प्रत्येक काळे व तपकरी असलेली मेंद्रे व शेळ्यांतून तपकरी आणि काळ्या रंगाची ही मी बाजूला करीन; हेच माझे वेतन असेल. ३३ त्यानंतर तुमच्यापुढे असलेल्या माझ्या वेतनाविषयी हिरोब घ्यायला याल तेव्हा माझा प्रामाणिकपणा माझ्याकरिता साक्ष देईल, जर त्यामध्ये तुम्हास माझ्याजवळच्या शेळ्यांतले जे प्रत्येक ठिपकेदार व तपकरी नाही व मेंद्रांतले जे काळे नाही ते आढळले, तर ते मी चोले आहे असे समजावे.” ३४ लाबान म्हणाला, “मी मान्य करतो. तुझ्या शब्दप्रमाणे कर.” ३५ परंतु त्याच दिवशी लाबानाने ठिपकेदार व बांडे एडके तसेच ठिपकेदार व बांड्या शेळ्या आणि मेंद्रांपैकी काळी मेंद्रे कल्पातून काढून लपवली, गुपचूप ती आपल्या मुलांच्या हवाली केली व त्यावर लक्ष ठेवून त्यांना सांभाळायास सांगितले; ३६ तेव्हा लाबानाने आपल्यामध्ये व याकोबामध्ये तीन दिवसाचे अंतर ठेवले. याकोब लाबानाचे बाकीचे कल्प चारीत राहिला. ३७ मग याकोबाने हिवर व बदाम व अर्मीन या झाडांच्या हिरव्या कोकळ्या फांद्या कापून घेतल्या, त्याने त्यांच्या साली, त्याचे आतील पांढरे पट्टे दिसेपर्यंत त्या सोलून काढल्या. ३८ त्याने त्या पांढ्या फांद्या किंवा पांढरे फोक कल्पांच्या समोर पाणी पिण्याच्या टाक्यात ठेवले जेव्हा

शेळ्यांमेंळ्या पाणी पिण्यास तेथे येत तेव्हा त्यांच्यावर त्याचे नर उडत व त्या फळत. ३९ तेव्हा त्या काठ्यांपाशी शेळ्यांमेंळ्यांचे कल्प फळले आणि त्या कल्पात बांडी व ठिपकेदार, तपकरी अशी पिल्ले झाली. ४० याकोब कल्पातील इतर जनावरांतून ठिपकेदार, पांढऱ्या ठिपक्यांची व काळी करडी कोकरे लाबानाच्या कल्पापासून वेगळी करून ठेवत असे. ४१ जेव्हा जेव्हा कल्पातील चांगली पोसलेली जनावरे फळत असत तेव्हा तेव्हा याकोब त्या पांढऱ्या फांद्या त्यांच्या नजरेसमोर ठेवी आणि मग ती जनावरे त्या फांद्यांसोर फळत. ४२ परंतु जेव्हा दुर्बल जनावरे फळत तेव्हा याकोब त्यांच्या नजरेसमोर त्या झाडांच्या फांद्या ठेवत नसे. म्हणून मग अशक्त नर-माझ्यापासून झालेली करडी, कोकरे लाबानाची होत. आणि सशक्त नर-माझ्यापासून झालेली करडी, कोकरे याकोबाची होते. ४३ अशा प्रकारे याकोब संपन्न झाला. त्याच्यापाशी शेरडेमेंड्रे, उंत, गाढवे व दासादासी हे सर्व भरपूर होते.

३१ लाबानाचे पुत्र आपसात बोलत असताना याकोबाने ऐकले ते म्हणाले, “जे आपल्या बापाचे त्यातून सर्वकाही याकोबाने घेतले आहे आणि जे आमच्या वडिलाच्या त्या मालमत्तेतून तो संपन्न झाला आहे.” २ याकोबाने लाबानाचा चेहरा पाहिला. त्याच्या वागण्यात बदल झाल्याचे त्याच्या लक्षात आले. ३ परमेश्वर याकोबाला म्हणाला, “तुझ्या वडिलाच्या देशात आपल्या नातलगांकडे तू परत जा, आणि मी तुझ्याबरोबर असेन.” ४ तेव्हा याकोबाने राहेल व लेआ यांना, तो आपले शेरडांमेंड्रांचे कल्प राखीत होता, तेथे शेतात बोलावले, ५ आणि त्यांना म्हणाला, “तुमच्या वडिलाच्या वागण्यात मला बदल झालेला जाणवला आहे. परंतु तुम्ही बापाचा देव माझ्याबरोबर आहे. ६ तुम्हास माहीत आहे की, मी आपल्या सर्व शक्तीने तुमच्या बापाची सेवा केली आहे. ७ तुमच्या वडिलाने मला फसवले आणि त्याने माझ्या वेतनात दहा वेळा बदल केलेला आहे. परंतु देवाने माझे नुकसान करण्याची परवानगी त्यास दिली नाही. ८ जेव्हा तो म्हणाला, सर्व ठिपकेदार शेळ्यांमेंळ्या तुझे वेतन होतील, सर्व शेळ्यांमेंळ्यांना ठिपकेदार करडे होऊ लागली. परंतु मग लाबान म्हणाला, तू बांड्या बकळ्या घे; त्या तुला वेतनादाखल होतील. त्याने असे म्हटत्यानंतर सर्व बकळ्यांना बांडी करडे होऊ लागली, ९ तेव्हा अशा रीतीने देवाने तुमच्या वडिलाच्या कल्पातून गुरेढोरे काढून घेऊन ती मला दिलेली आहेत. १० एकदा शेळ्यांमेंळ्यांचा कल्प निपजण्याच्या वेळेस मी आपली दृष्टी वर करून स्वप्नात पाहिले, तो पाहा, कल्पातल्या माझावर नर उडत होते ते फक्त ठिपकेदार व बांडे, करडे होते.” ११ देवाचा दूत मला स्वप्नात म्हणाला, “याकोबा,” मी म्हणालो, “काय आज्ञा आहे?” १२ तो म्हणाला, “आपले डोळे वर करून पाहा, ‘फक्त ठिपकेदार व बांडे, करडे असलेलेच नर माझांवर उडत आहेत. लाबान तुला काय करीत आहे ते सर्व मी पाहिले आहे. १३ बेथेलचा मी देव आहे. जेथे तू एका स्मारकस्तंभास अभिषेक केलास, जेथे नवस करून तू मला वचन दिले, आणि आता तू हा देश सोड आणि आपल्या जन्मभूमीस परत जा.” १४ राहेल व लेआ यांनी त्यास उत्तर दिले आणि त्यास म्हणाल्या, “आमच्या वडिलाच्या घरी आम्हाला वारसा किंवा तेथे काही भाग नाही. १५ आम्ही परक्या असल्यासारखे त्याने आम्हांला वागरवते नाही काय? त्याने आम्हास तुम्हास विकून टाकले, आणि आमचे पूर्ण पैसे खाऊन टाकले आहेत. १६ देवाने ही सर्व संपत्ती आमच्या पित्याकडून घेतली आणि आता ती आपली व आपल्या मुळाबाळांची संपत्ती झाली आहे. तेव्हा देवाने तुम्हास जे करावयास सांगितले आहे ते करा.” १७ तेव्हा याकोब उठाला आणि त्याने आपल्या स्त्रिया व मुलांना उंटांवर बसवले. १८ तो आपली सर्व गुरेढोरे आणि आपण मिळवलेले सर्व धन, म्हणजे जे गुरांदोरांचे कल्प त्याने पदन-अरामात मिळवले होते, ते घेऊन आपला बाप इसाहाक याच्याकडे कनान देशास जाण्यास निघाला. १९ त्याचे वेळी लाबान आपल्या मेंद्रांची लोकर कातरण्यास गेला होता. तेव्हा राहेलने आपल्या वडिलाच्या कुलदेवतांच्या मूर्ती चोरल्या. २० याकोबानेही अरामी

लाबानाला फसवले. आपण येथून सोडून जात आहो हे त्यास सांगितले नाही. २१ याकोब आपली बायकामुळे व सर्व चीजवस्तू घेऊन ताबडतोब पठाला. त्यांनी फरात नदी ओलांडली आणि ते गिलाद डोंगराळ प्रदेशाकडे निघाले. २२ तीन दिवसांनंतर याकोब पढून गेल्याचे लाबानास कळाले. २३ तेव्हा त्याने आपले नातलग एकत्र जमवले आणि याकोबाचा पाठलाग सुरु केला. सात दिवसांनंतर गिलादाच्या डोंगराळ प्रदेशाजवळ त्यास याकोब सापडला. २४ त्या रात्री देव अरामी लाबानाच्या स्वप्नात येऊन म्हणाला, “तू याकोबाला बरे किंवा वाईट बोलू नये म्हणून काळजी घे.” २५ लाबानाने याकोबाला गाठले. याकोबाने डोंगराळ प्रदेशात तल दिला होता. लाबानानेही आपल्या बरोबरच्या नातलगासाह गिलादाच्या डोंगराळ भागात तल दिला. २६ लाबान याकोबाला म्हणाला, “तू मला हे काय केले? तू मला फसवलेस. आणि युद्धकैदी केलेल्या स्त्रियांप्रामाणे तू माझ्या मुर्लीना का घेऊन आलास? २७ तू मला न सांगता का पढून गेलास? मला का फसवले? तू मला सांगितले नाही. मी तर उत्सव करून आणि गाणी, डफ व वीणा वाजवून तुला पाठवले असते. २८ तू मला माझ्या नातवांचा व माझ्या मुर्लीचा निरोप घेण्याची किंवा त्याची चुंबने घेण्याची संधी दिली नाहीस. आता हा तू मूर्खपणा केला आहे. २९ खेर तर आपाचा करण्याची माझ्यात ताकद आहे, परंतु काल रात्री तुझ्या बापाचा देव माझ्या स्वप्नात बोलला आणि म्हणाला, ‘तू याकोबाला बरे किंवा वाईट बोलू नको म्हणून काळजी घे.’ ३० तुला तुझ्या वडिलाच्या घरी जायचे आहे हे मला माहीत आहे आणि म्हणूनच तू जाण्यास निघालास, परंतु तू माझ्या घरातील कुलदेवता का चोरल्यास?” ३१ याकोबाने उत्तर दिले आणि लाबानास म्हणाला, “मी गुप्तपणे निघालो कारण मला भीती वाटली, आणि मी विचार केला की, तुम्ही तुमच्या मुली माझ्यापासून हिसकावून घ्याल. ३२ ज्या कोणी तुमच्या कुलदेवता चोरल्या आहेत तर तो जगणार नाही. तुमच्या नातलगासमोर माझ्याबोर जे काही तुमचे आहे ते तुम्ही आपले ओळखा आणि ते घ्या.” नाहेलीने त्या मृत्ती चोरल्या होत्या ते याकोबास माहीत नव्हते. ३३ लाबान याकोबाच्या तंबूत गेला, लेआच्या तंबूत गेला आणि दर्दीच्या तंबूत गेला परंतु त्यास त्या सापडल्या नाहीत. त्यानंतर तो राहेलीच्या तंबूत गेला. ३४ राहेलीने त्या कुलदेवता उंटाच्या खोगिरात लपवून ठेवल्या होत्या आणि ती त्यांच्यावर बसली होती. लाबानाने सगळा तंबू शोधला परंतु त्या सापडल्या नाहीत. ३५ ती आपल्या पित्यास म्हणाली, “मी आपल्यासमोर उभी राहू शकत नाही म्हणून माझ्यावर रागावू नका, कारण माझी मासिकपाळी आली आहे.” अशा रीतीने त्याने शोध केला परंतु त्यास कुलदेवता सापडल्या नाहीत. ३६ मग याकोबाला राग आला आणि त्याने लाबानाशी वाद केला, तो त्यास म्हणाला, “माझा गुहा काय आहे? माझे पाप कोणते आहे, म्हणून तुम्ही माझा रागाने पाठलाग केलात? ३७ माझ्या मालकीच्या सर्व चीजवस्तू तुम्ही शोधून पाहिल्या आहेत. तुम्हास तुमच्या मालकीची एकत्री चीजवस्तू आढळली का? जर तुम्हास तुमचे काही मिळाले असेल तर ते आपल्या नातलगासमोर ठेवा. यासाठी की ते आपल्या दोघांचा न्याय करतील. ३८ मी वीस वर्षे तुमच्याबोर होतो. त्या सर्व काळात एकही करडू किंवा कोकू मरण पावलेले जन्मले नाही आणि तुमच्या कल्पातील एकही बकरा मी खाल्ला नाही. ३९ जनावरांनी फाडलेले ते मी तुमच्याकडे आणले नाही. त्याएवजी ते नुकसानी मी भरू दिले. दिवसा किंवा रात्री चोरी गेलेले, प्रत्येक हरवलेले जनावर ते तुम्ही नेहमी माझ्या हातून भरून घेत होता. ४० दिवसा उन्हाच्या तापाने व रात्री गारच्यामुळे मला त्रास होई. आणि माझ्या डोळ्यावरून झोप उडून जाई, अशी माझी स्थिती होती. ४१ वीस वर्षे मी तुमच्या घरी राहिलो; पहिली चौदा वर्षे तुमच्या दोन मुर्लीसाठी आणि सहा वर्षे तुमच्या कल्पांसाठी. दहा वेळा तुम्ही माझ्या वेतनात फेरबदल केला. ४२ परंतु माझ्या पूर्जांचा देव; अब्राहामाचा देव आणि इस्हाकाचा देव ज्याचे मी भय धरतो, तो माझ्या बरोबर होता. तो जर माझ्याबोर नसता तर तुम्ही मला नक्कीच रिकामे पाठवले असते. देवाने

माझ्यावर झालेला जुलूम पाहिला आणि मी कष्टाने केलेले काम पाहिले आणि काल रात्री त्याने तुम्हास थमकावले.” ४३ लाबानाने उत्तर दिले आणि तो याकोबाला म्हणाला, “या मुली माझ्या मुली आहेत आणि ही नातवंडे माझी नातवंडे आहेत आणि हे कल्प माझे कल्प आहेत. जे काही तू पाहतोस ते सर्व माझे आहे, परंतु आज मी या मुर्लीसाठी किंवा त्यांच्या मुलांसाठी ज्यांना त्यांनी जन्म दिला त्यांना मी काय करू शकतो? ४४ म्हणून मी व तू आता आपण करार करू आणि तो माझ्यामध्ये व तुझ्यामध्ये साक्षी होवो.” ४५ तेव्हा याकोबाने मोठा दगड घेऊन स्मारकसंतंभ उभा केला. ४६ याकोब त्याच्या नातलगांना म्हणाला की, “दगड गोळा करा.” मग त्यांनी दगड गोळा करून त्याची रास केली. नंतर त्या दागांच्या राशीशेजरी बसून ते जेवले. ४७ लाबानाने त्या राशीला यगर-साहादूथा असे नाव ठेवले. ४८ लाबान म्हणाला, “ही दागांची रास आज माझ्यामध्ये व तुझ्यामध्ये साक्षी आहे.” म्हणून त्याचे नाव गलेद ठेवले. ४९ मग लाबान म्हणाला, “आपण एकमेकापासून दूर होत असताना परमेश्वर माझ्यावर व तुझ्यावर लक्ष ठेवो.” म्हणून त्या जागेचे नाव मिस्प्या ठेवण्यात आले. ५० जर का तू माझ्या मुर्लीना दुःख देशील किंवा माझ्या मुर्लीशिवाय दुसऱ्या स्त्रिया करून घेवील. तर पाहा, “जरी आमच्याबोरक कोणी नाही पण तुझ्यात देव साक्षी आहे.” ५१ लाबान याकोबास म्हणाला, या राशीकडे पाहा आणि स्मारकसंभाकडे पाहा, जो मी तुझ्यामध्ये व माझ्यामध्ये ठेवला आहे. ५२ ही रास व हा स्तंभ ही दोन्ही आपल्यातील कराराची साक्ष होवो, की हानी करायला मी तुझ्याकडे ही रास ओलांडून येणार नाही आणि तू ही माझ्याविरुद्ध ही रास ओलांडून कधीही येऊ नये. ५३ अब्राहामाचा देव, नाहेचाचा देव आणि त्यांच्या वडिलांचा देव आमचा न्याय करो. याकोबाने त्याचा बाप इस्हाक, ज्या देवाचे भय धरत असे त्याची शपथ घेतली. ५४ मग याकोबाने त्या डोळगावर यज्ञ केला आणि त्याने आपल्या सर्व नातलगांना भोजनासाठी आमंत्रण दिले. भोजन संपल्यावर त्यांनी ती रात्र डोळगावर घालवली. ५५ दुसऱ्या दिवरी लाबान पहाटेस उठला. त्याने आपल्या मुली व आपली नातवंडे यांची चुंबने घेऊन त्यांचा निरोप घेतला. त्याने त्यांना आशीर्वाद दिला आणि मग तो आपल्या घरी परत गेला.

३२ याकोबही आपल्या मागने गेला आणि त्यास देवाचे दूत भेटले. २ जेवा याकोबाने त्यांना पाहिले तेव्हा तो म्हणाला, “ही देवाची छावणी आहे.” म्हणून त्याने त्या जागेचे नाव महाईंम ठेवले. ३ याकोबाने आपला भाऊ एसाव याच्याकडे सेईर देशात म्हणजे अदोम प्रांतात आपले निरोपे पाठवले. ४ त्याने त्यांना आज्ञा देऊन म्हटले, “तुम्ही माझे धनी एसाव यांना सांगा, आपला सेवक याकोब असे म्हणतो की, ‘आजपर्यंत अनेक वर्षे मी लाबानाकडे राहिलो. ५ माझ्यापाशी पुष्कळ गाई-न्गरे, गाढवे, शेरडामेंद्रांचे कल्प आणि दास व दासी आहेत. आपली कृपादृशी माझ्यावर व्हावी म्हणून मी आपल्या धन्याला हा निरोप पाठवीत आहे.’” ६ निरोपे याकोबाकडे परत आले आणि म्हणाले, “आम्ही आपला भाऊ एसाव याच्याकडे गेलो व त्यास भेटले. तो आपणाला भेटावयास येत आहे. त्याच्या बरोबर चारशे माणसे आहेत.” ७ तेव्हा याकोब घालवला आणि अस्वस्थ झाला. त्याने आपल्या सोबत असणाऱ्या लोकांच्या दोन टोळ्यांचे केल्या, तसेच शेरडामेंद्रे, गुरेडोरे आणि उंट व गाढवे यांच्याही त्याने दोन टोळ्यांचे केल्या. ८ तो म्हणाला, “जर एसावाने एका टोळीवर हल्ला करून मार दिला तर दुसरी टोळी निसटून जाईल व वाचेल.” ९ याकोब म्हणाला, “माझा बाप अब्राहाम याच्या देवा, आणि माझा बाप इस्हाक याच्या देवा, परमेश्वर देवा, तू मला माझ्या देशात व माझ्या कुटुंबात परत येण्यास सांगितलेस. तसेच तू माझी भरभरात केलीस, १० तू माझ्यावर करूणा व सर्व सत्य विश्वसनीयता दाखवून, करार पाळून, आपल्या दासासाठी जे काही केले आहेस, त्यास मी पात्र नाही. आणि मी यांदेनेच्या पलीकडे गेलो तेव्हा माझ्याजवळ एका काठीशिवाय काहीही

नहते. परंतु आता माझ्या दोन टोळ्या आहेत. ११ कृपा करून तू माझा भाऊ एसाव याच्यापासून मला वाचव. तो येऊन मला, व मायलेकरांना मासून टाकील, अशी मला भीती वाटते. १२ परंतु तू मला म्हणालास की, “भी नक्कीच तुझी भरभरात करीन. मी तुझी संतरी वाढवीन आणि जिची गणना करता येणार नाही, अशी समुद्राच्या वाळूद्विकी ती करीन.” १३ त्या रात्री याकोब त्या ठिकाणी राहिला. त्याने आपल्याजवळ जे होते त्यातून, आपला भाऊ एसावाला देण्यासाठी भेट तयार केली. १४ त्याने दोनशे शेळ्या व वीस बोकड, दोनशे मेंढ्या व वीस एडके, १५ तसेच तीस दुभत्या सांडणी व त्यांची शिगरे, चाळीस गाई व दहा बैल, वीस गाढवी व दहा गाढवे घेतली. १६ त्याने प्रत्येक कल्प एकेका नोकराच्या ताब्यात दिला. मग तो नोकरांना म्हणाला, “प्रत्येक कल्प वेगळा करा आणि कल्पाकल्पात थोडे अंतर ठेवून माझ्यापुढे चाला.” १७ याकोबाने कल्पाच्या पहिल्या टोकीच्या चाकराला आज्ञा देऊन तो म्हणाला, “जेव्हा माझा भाऊ एसाव तुझ्याकडे येईल व विचारिल, ‘ही कोणाची जनावरे आहेत? तू कोठे चाललास? तू कोणाचा नोकर आहेस?’ १८ तेव्हा तू त्यास असे उत्तर दे, ‘ही जनावरे आपला सेवक याकोब याच्या मालकीची आहेत. त्याने ही माझा धनी एसाव याला भेट म्हणून पाठवली आहेत. आणि पाहा, तो आमच्या पाठोपाठ येत आहे.’” १९ याकोबाने दुसऱ्या, तिसऱ्या आणि इतर सर्व चाकरांना अशीच आज्ञा करून अशाच प्रकारे उत्तर देण्यास सांगितले. तो म्हणाला, “तुम्हास जेव्हा एसाव भेटेल तेव्हा तुम्ही असेच म्हणावे.” २० तुम्ही असेही म्हणावे की, “आपला दास याकोब आमच्या मागून येत आहे.” त्याने विचार केला, “जर मी ही माणसे भेटीसह पुढे पाठवली तर कदाचित एसावाचा राग शांत होईल. त्यानंतर जेव्हा मी त्याचे भेटेन, तेव्हा कदाचित तो माझा स्विकार करील.” २१ म्हणून त्याप्रामाणे याकोबाने भेट पुढे पाठवली. तो स्वतः त्या रात्री तकावर मागेच राहिला. २२ मग याकोब रात्री उठला. त्याने आपल्या दोन्ही स्त्रिया, दोन्ही दासी आणि अकरा मुले यांना बरोबर घेतले आणि तो यब्बोक नदीच्या उतारापारी गेला. २३ अशा रीतीने त्याने आपले जे सर्वकाही होते त्यांसह सर्वांना नदी पार करून पाठवले. २४ याकोब एकटाच मागे राहिला होता, आणि एक पुरुष आला व त्याने याकोबाशी सूर्य उगवेपर्यंत कुस्ती केली. २५ जेव्हा त्या मनुष्याने पाहिले की, आपण याकोबाचा पराभव करू शकत नाही, तेव्हा त्याने त्याच्या जांघेला स्पर्श केला. तेव्हा त्याच्याशी कुस्ती करीत असता याकोबाच्या जांघेचा सांधा निखळला. २६ मग तो पुरुष याकोबाला म्हणाला, “आता मला जाऊ दे.” परंतु याकोब म्हणाला, “तू मला आशीर्वद दिल्याशिवाय मी तुला जाऊ देणार नाही.” २७ तो पुरुष त्यास म्हणाला, “तुझे नाव काय आहे?” आणि याकोब म्हणाला, “माझे नाव याकोब आहे.” २८ तेव्हा तो पुरुष म्हणाला, “तुझे नाव याकोब असणार नाही. येथून पुढे तुझे नाव इस्याएल असेल. कारण तू देवाशी व मनुष्यांशी झगडून विजय मिळवला आहेस.” २९ मग याकोबाने त्यास विचारले, “कृपाया तुझे नाव मला सांग.” परंतु तो पुरुष म्हणाला, “तू माझे नाव का विचारातोस?” त्या वेळी तेथेच त्या पुरुषाने याकोबाला आशीर्वद दिला. ३० म्हणून याकोबाने त्या जागेचे नाव पनीएल ठेवले. याकोब म्हणाला, “या ठिकाणी मी देवाला समक्ष पाहिले आहे, तरी माझा जीव वाचला आहे.” ३१ मग पनीएलाहून तो पुढे निघाला तेव्हा सूर्य उगवला. याकोब आपल्या पायामुळे लंगडत चालत होता. ३२ म्हणून आजपर्यंत इस्याएल लोक जनावरांच्या जांघेच्या सांध्याजवळचा स्नायू खात नाहीत कारण याच स्नायूपाशी याकोबाला दुखापत झाली होती.

३३ याकोबाने वर पाहिले आणि पाहा, त्यास एसाव येताना दिसला आणि त्याच्या बरोबर चारशे माणसे होती. तेव्हा याकोबाने लेआ व राहेल व दोयी दासी यांच्याजवळ मुले वाढून दिली. ३ याकोबाने त्याच्या दासी व त्यांची मुले यांना आघाडीस त्यानंतर त्याच्यामाणे लेआ व तिची मुले आणि राहेल व योसेफ यांना सर्वांत शेवटी ठेवले. ३ याकोब स्वतः पुढे गेला.

आपल्या भावापर्यंत पोहचेपर्यंत त्याने सात वेळा भूमीपर्यंत लवून त्यास नमन केले. ४ एसावाने जेव्हा याकोबाला पाहिले तेव्हा त्यास भेटण्यास तो धावत गेला आणि त्यास आतिंगन दिले. त्याने गळ्यात गळा घालून याकोबाला मिठी मारली. त्याचे तुंबन घेतले, आणि ते दोघे रुले. ५ एसावाने आपल्या समोरील स्त्रिया व मुले पाहून विचारले, “तुझ्याबरोबर ही कोण मंडळी आहे?” याकोबाने उत्तर दिले, “तुझ्या सेवकाला ही मुले देऊन देवाने माझी कल्याण केले आहे.” ६ मग दोन दासी आपल्या मुलांबरोबर पुढे आल्या आणि त्यांनी एसावाला खाली वाळून नमन केले. ७ त्यानंतर लेआ व तिची मुले, मग राहेल व योसेफ एसावापुढे गेले आणि त्यांनी त्यास खाली वाळून नमन केले. ८ एसावाने विचारले, “इकडे येताना मला भेटलेल्या सर्व टोळ्यांचा अर्थ काय आहे?” याकोबाने उत्तर दिले, “माझ्या धन्याच्या दृश्याने मला कृपा मिळाली म्हणून.” ९ एसाव म्हणाला, “माझ्या बंधू मला भरपूर आहे, तुझे तुला असू दे.” १० याकोब म्हणाला, “मी आपणाला विनंती करतो, असे नका, आता जर मी तुमच्या दृश्याने खरोखर कृपा पावलो तर माझ्या हातून या भेटीचा स्विकार करा, कारण मी आपले तोंड पाहिले, आणि जणू काय देवाचे मुख पाहावे तसे मी तुमचे मुख पाहिले आहे आणि आपण माझा स्विकार केला. ११ मी विनंती करतो की, मी आपलेल्या भेटीचा स्विकार करा. कारण देवाने माझे कल्याण केले आहे, आणि माझ्यापाशी भरपूर आहे.” याप्रमाणे याकोबाने एसावास आग्रहाची विनवणी केली आणि मग एसावाने त्यांचा स्विकार केला. १२ मग एसाव म्हणाला, “आता आपण आपल्या वाटेस लागू. मीही तुझ्या पुढे चालतो.” १३ परंतु याकोब त्यास म्हणाला, “माझी मुले लहान आहेत हे माझ्या स्वामीला माहीत आहे, आणि माझी मेंढे व गुरेंदोरे यांच्या पिल्लांची मला काळजी घेतली पाहिजे. मी जर त्यांची एक दिवशी अधिक दौड केली, तर सगळी जनावरे मरून जातील. १४ तर माझे धनी आपण आपल्या सेवकापुढे जा. मी माझी गुरेंदोरे, शेरडेमेंडे इत्यादी जनावरांना जितके चालवेल आणि माझी लहान मुलेही थकणार नाहीत अशा चालीने सावकाश चालेन व आपणास सेईर प्रदेशमध्ये येऊन भेटेन.” १५ तेव्हा एसाव म्हणाला, “मग मी माझ्या मनुष्यातून काही माणसे तुला मदत करण्यासाठी मागे ठेवतो.” परंतु याकोब म्हणाला, “तसे कशला? माझ्या धन्याची आधीच माझ्यावर पुरेशी कृपा झालेली आहे.” १६ तेव्हा त्याच दिवशी एसाव सेईरास परत जाण्यास निघाला. १७ याकोब प्रवास करीत सुककोथास गेला. तेथे त्याने स्वतःसाठी घर बांधले आणि गुराडोरांसाठी गोठे बांधले, म्हणून त्या ठिकाणाचे नाव सुककोथ पडले. १८ याकोबाने पदन-अरामपासून सुरु केलेला प्रवास कनान देशातील शखेम शहरात सुखरूपणे संपवला. त्या नगराजवळ त्याने आपला तळ दिला. १९ नंतर त्याने जेथे आपला तळू ठोकला होता ती जमीन शखेमाचा बाप हमोर याच्या लोकांकडून शंभर चांदीची नाणी देऊन विकत घेतली. २० त्याने तेथे एक वेदी बांधली आणि तिचे नाव “एल-एलोहे-इस्याएल” असे ठेवले.

३४ याकोबापासून लेआस झालेली मुलांनी दीना ही त्या देशातील मुलांना भेटण्यास बाहेर गेली. २ तेव्हा त्या देशाचा राजा होमोर हिंवी याच मुलगा शखेम याने तिला पाहिले तो तिला घेऊन गेला, आणि तिच्यापाशी निझून त्याने तिला भ्रष्ट केले. ३ याकोबाची मुलांनी दीना हिंच्याकडे तो आकर्षित झाला. त्या मुलीवर त्याचे प्रेम जडले आणि तो प्रेमलऱ्यणे तिच्याशी बोलला. ४ शखेमाने आपला बाप हमोर द्याला म्हटले, “ही मुलांनी मला पत्ती करून द्या.” ५ आपली मुलांनी दीना हिला त्याने भ्रष्ट केले हे याकोबाने एकले. पंतू त्याची सर्व मुले गुराडोरांबरोबर रानात होती म्हणून ते घरी येईपर्यंत याकोब शांतच राहिला. ६ शखेमाचा बाप हमोर बोलणी करण्यासाठी याकोबाकडे गेला. ७ जे काही घडले ते याकोबाच्या मुलांनी रानात ऐकले आणि ते परत आले. ती माणसे दुखावरी गेली होती. त्यांचा राग भडकला होता, कारण याकोबाच्या मुलीवर शखेमाने बळजबरी करून इस्याएलाला

काळिमा लावला, जे करू नये ते त्याने केले होते. ८ हमोर त्यांच्याशी बोलला. तो म्हणाला, “माझा मुलगा शखेम तुमच्या मुलीवर प्रेम करतो. मी तुम्हास विनंती करतो की ती त्यास पल्ली म्हणून द्या. ९ आमच्या बरोबर सोयेरीक करा, तुमच्या मुली आम्हांला द्या, आणि आमच्या मुली तुमच्यासाठी द्या. १० तुम्ही आमच्या बरोबर राहा, आणि हा देश राहप्रयास व व्यापार करण्यास तुमच्यापुढे मोकळा असेल, आणि त्यामध्ये मालमत्ता द्या.” ११ शखेम तिच्या बापाला व तिच्या भावांना म्हणाला, “माझ्यावर तुमची कृपाटटी व्हावी म्हणून तुम्ही जे काही मागाल ते मी जस्त देईन. १२ माझ्याकडे वथूदल मोठी किमत मागा, जे काही तुम्ही मागाल ते मी तुम्हास देईन, परंतु ही मुलगी मला पल्ली म्हणून द्या.” १३ त्यांची बीबीहीण दीना हिला शखेमाने भ्रष्ट केले होते, म्हणून याकोबाच्या मुलांनी शखेम व त्याचा बाप हमोर यांना कपटाने उत्तर दिले. १४ ते त्यास म्हणाले, “ज्याची अद्याप सुंतु झालेली नाही अशा मनुष्यास आम्ही आमची बीबीही देऊ शकत नाही; त्यामुळे आम्हांला कलंक लागेल. १५ पण फक्त या एकाच अटीवर आम्ही तुझाशी सहमत होऊ: तुम्हा सर्वांची आमच्याप्रमाणे सुंतु झाली पाहिजे, जर तुमच्यातील प्रत्येक पुरुषाची सुंतु झाली तर त्ये १६ आम्ही आमच्या मुली तुम्हास देऊ व तुमच्या मुली आम्ही करू आणि आम्ही तुम्हामध्ये राहू आणि आपण सर्व एक लोक होऊ. १७ पण जर तुम्ही आमचे ऐकणार नाही आणि सुंतु करावयास नकार द्याल तर मग मात्र आमच्या बहिणीला घेऊ आणि निघून जाऊ.” १८ त्यांच्या शब्दाने हमोर व शखेम यांना फार आनंद झाला. १९ त्यांनी जे सांगितले होते ते करण्यास त्या तरुणाने उशीर केला नाही, कारण याकोबाच्या मुलीवर त्याचे मन बसले होते, आणि तो त्यांच्या वडिलाच्या घराण्यात सर्वांत आदरणीय होता. २० हमोर व शखेम त्या नगराच्या वेशीपासी गेले व नगरातील लोकांशी बोलले, ते म्हणाले, २१ “ही माणसे आपल्याशी शांतीने वागतात, म्हणून त्यांना आपणामध्ये आपल्या देशात राहू घावे आणि त्यामध्ये व्यापार करू घावा. खरोखरच, त्यांना पुरेल एवढा आपला देश मोठा आहे. त्यांच्या मुली आपण सिंत्रया करून घेऊ, आणि आपण आपल्या मुली त्यांना देऊ. २२ फक्त एकाच अटीवर ते लोक आपल्यासोबत राहायला आणि आपल्यासोबत एक कळायला तपार आहेत: ती म्हणजे आपण सगळ्या पुरुषांनी त्या लोकांप्रमाणे सुंतु करून घेण्याचे मान्य केले पाहिजे. २३ जर हे आपण करू तर मग त्यांनी सर्व शेरडेमेंद्रे गुरेढोरे व संपत्ती आपलीच होणार नाहीत काय? म्हणून आपण त्यांच्याशी सहमत होऊ, आणि मग ते आपल्या बरोबर येथेच वस्ती करून राहतील.” २४ तेव्हा वेशीतून येणाऱ्या सर्वांनी हे ऐकले व हमोर आणि शखेम याचे म्हणणे मान्य केले. त्या वेळी तेथील सर्व पुरुषांनी सुंतु करून घेतली. २५ तीन दिवसांनंतर, सुंतु केलेले लोक जखमांच्या वेदांनी बेजार झालेले असताना, याकोबाची दोन मुले शिमोन व लेवी म्हणजे दीनाचे भाऊ यांनी आपआपली तलवार घेतली व ते नगर बेसावध असता त्यांनी तेथील सर्व पुरुषांना ठार मारले. २६ त्यांनी हमोर व त्याचा मुलगा शखेम यांनाही ठार मारले. नंतर दीनाला शखेमाच्या घरातून बाहेर काढून ते तिला घेऊन तेथून निघाले. २७ नंतर याकोबाची सर्व मुले नगरात गेली आणि त्यांनी तेथील सर्व चीजवस्तू लुटल्या, कारण त्यांनी त्यांच्या बहिणीला भ्रष्ट केले होते. २८ तेव्हा त्यांनी त्या लोकांची शेरडेमेंद्रे, गुरेढोरे, गाढवे इत्यादी सर्व जनार्दे आणि घरातील व शेतातील सर्व वस्तू लुटल्या. २९ तसेच त्यांनी तेथील लोकांच्या मालकीची धनदौलत, मालमत्ता व सर्व चीजवस्तू आणि त्यांच्या सिंत्रया व मुलेबांडे देखील घेतली. ३० परंतु याकोब, शिमोन व लेवी यांना म्हणाला, “तुम्ही मला खूप त्रास देऊन संकटात टाकले आहे; आता या देशाचे रेहिवासी कनानी व परिज्जी माझा द्वेष करतील व माझ्या विरुद्ध उठतील. आपण थोडकेच लोक आहोत. या देशातील सर्व लोक एकत्र होऊन आपल्या विरुद्ध जर लढावयास आले तर मग माझ्याजवल्याच्या आपल्या सर्वांचा माझ्याबरोबर नाश केला जाईल.” ३१ परंतु शिमोन आणि लेवी तुम्ही आमच्या बहिणीशी वेश्येशी वागतात तसे वागावे काय?”

३५ देव याकोबाला म्हणाला, “ऊठ, बेथेल नगरामध्ये जा आणि तेथे राहा. तुझा भाऊ एसाव याजपासून तू पळून जात असताना ज्याने तुला दर्शन दिले, त्या देवासाठी तेथे एक वेदी बांध.” २ तेव्हा याकोब आपल्या घरातील सर्व मंडळीला व आपल्याबरोबरच्या सगळ्यांना म्हणाला, “तुमच्याजवल असलेल्या परक्या देवांचा त्याग करा. तुम्ही स्वतःला शुद्ध करा. आपले कपडे बदला. ३ नंतर आपण येथून निघून बेथेलास जाऊ. मी दुखात असताना ज्याने मला उत्तर दिले आणि जेथे कठे मी गेलो तेथे जो माझ्याबरोबर होता, त्या देवासाठी मी वेदी बांधीन.” ४ तेव्हा त्या लोकांनी त्यांच्या हातातले सर्व परके देव आणि आपल्या कानातील कुंडलेही आणून याकोबाला दिली. तेव्हा याकोबाने त्या सर्व वस्तू शखेम नगराजवलील एला झाडाच्या खाली पुरुण टाकल्या. ५ ते तेथून निघाले, त्यांच्या सभोवतालच्या नगरावर देवाने भीती उत्पन्न केली, म्हणून त्यांनी याकोबाच्या मुलांचा पाठलाग केला नाही. ६ अशा रीतीने याकोब व त्याच्याबरोबरचे सर्व लोक कनान देशात लूज येथे येऊन पोहचले त्यालाच आता बेथेल म्हणतात. ७ त्याने तेथे एक वेदी बांधली, व त्या ठिकाणाचे नाव “एल-बेथेल” असे ठेवले. कारण आपला भाऊ एसाव याजपासून पळून जाताना याच जागी प्रथम देवाने त्यास दर्शन दिले होते. ८ रिबकेची दाई दबोरा या ठिकाणी मरण पावली तेव्हा त्यांनी तिला बेथेल येथे अल्लोन झाडाच्या खाली पुल्ले; त्या जागेचे नाव त्यांनी अल्लोन बाकूकू म्हणजे रडण्याचे अल्लोन असे ठेवले. ९ याकोब पदन-अराम येथून परत आला, तेव्हा देवाने त्यास पुन्हा दर्शन दिले आणि त्यास आशीर्वाद दिला. १० देव त्यास म्हणाला, “तुझे नाव याकोब आहे, परंतु तुला आता याकोब म्हणणार नाहीत तर तुझे नवे नाव इसाएल असे होईल.” म्हणून देवाने त्यास इसाएल हे नाव दिले. ११ देव त्यास म्हणाला, “मी सर्व सर्वसमर्थ देव आहे, तू फलदूप आणि बहुगुणित हो. तुझ्यातून एक राष्ट्र आणि राष्ट्रांचा समुदाय येईल व तुझ्या वंशजातून राजे जन्मास येतील. १२ मी अब्राहाम व इसाहाक यांना जो देश दिला, तो आता मी तुला व तुझ्यामांगे राहणाऱ्या तुझ्या संततीला देतो.” १३ मग देव ज्या ठिकाणी त्याच्याशी बोलला तेथूनच वर निघून गेला. १४ मग याकोबाने तेथे स्मारक म्हणून दगडाचा एक संतंभ उभा केला त्याने त्यावर पेयार्पण व तेल ओताले. १५ जेथे देवाने याकोबाशी भाषण केले होते त्या स्थानाचे नाव याकोबाने बेथेल ठेवले. १६ मग ते बेथेल येथून पुढे निघाले, ते एफ्राथ गावापासून काही अंतरावर आले असताना तेथे राहेलीस प्रसूतीवेदना सुख झाल्या. तिला प्रसूतीच्या असद्य वेदना होत होत्या. १७ राहेलीस प्रसूतीवेदनांचा अतिशय त्रास होत असताना, राहेलीची सुईण तिला म्हणाली, “भिऊ नकोस कारण तुला हाही मुलाचा होईल.” १८ त्या मुलाला जन्म देताना राहेल मरण पावली, परंतु मरण्यापूर्वी तिने त्याचे नाव बेनओनी असे ठेवले, परंतु त्याच्या वडिलाने त्याचे नाव बन्यामीन असे ठेवले. १९ राहेल मरण पावली. एफ्राथ (म्हणजे बेथेलहेम) गावास जाणाऱ्या वाटेजवल राहेलीस पुरुले. २० आणि याकोबाने तिचे स्मारक म्हणून तिच्या करेवर एक संतंभ उभा केला. तो संतंभ आजपर्यंत तेथे कायम आहे. २१ त्यानंतर इसाएल उपदे गेला आणि मिगदाल-एदेरच्या पलीकडे त्याने तळ दिला. २२ इसाएल त्या देशात राहत होता, त्या वेळी रुडबेन, आपल्या पित्याची उपत्पाली बिल्हापासून झालेले पुत्र: याकोबाच्या ज्येष्ठ मुलगा रुडबेन आणि शिमोन, लेवी, यदूदा, इस्साखार व जाबुलून. २४ त्यास राहेलीपासून झालेले पुत्र: योसेफ व बन्यामीन. २५ त्यास राहेलीची दासी बिल्हापासून झालेले पुत्र: दान व नफताली. २६ आणि लेआची दासी जिल्हा पित्याची उपत्पाली बिल्हापासून झालेले पुत्र: याकोबाच्या उपत्पाली व आपल्या शखेम तुमच्याशी वेश्येशी वागतात तसे वागावे काय?”

आयुष्याचे पूर्ण दिवस होऊन मरण पावला. त्याचे पुत्र एसाव व याकोब यांनी त्यास पुरुले.

३६ एसाव महणजे अदोम याची वंशावळ ही, २ एसावाने कनानी मुर्लीतून स्थित्र्या करून घेतल्या, एलोन हिती याची मुलगी आदा, सिबोन हित्वी ह्याची नात म्हणजे अनाची मुलगी अहलीबामा ३ आणि इश्माएलाची मुलगी नबायोथाची बहीण बासमध. ४ एसावापासून आदेला झालेल्या मुलाचे नाव रुग्वेल होते. ५ आणि अहलीबामेस, युक्त, यालाम व कोरह हे झाले. हे एसावाचे पुत्र त्यास कनान देशात झाले. ६ एसाव आपल्या स्थित्र्या, आपली मुले, आपल्या मुली आणि आपल्या धरातील सर्व माणसे, आपली गुढेडे, आपली सर्व जनावरे, आणि आपली सर्व मालमता जी त्याने कनान देशात जमा केली होती हे सर्व घेऊन आपला भाऊ याकोब ह्याच्या पूर्वेकडील देशात गेला. ७ कारण त्याची मालमता इतकी वाढली होती की त्याना एकत्र राहता येईना. ज्या देशात ते राहत होते त्यामध्ये त्याच्या गुरुंदीरंगचा निर्वाह होईना. ८ एसाव सेर्वेहरच्या डोंगराळ प्रदेशात वस्ती करून राहिला. एसावाल अदोमसुद्धा म्हणतात. ९ सेर्वेहरच्या डोंगराळ प्रदेशात राहणाऱ्या अदोमी लोकांचा पूर्ज एसाव याची ही वंशावळ: १० एसावाच्या मुलाची नावे: एसाव व आदा याचा मुलगा अलीपाज आणि एसाव व बासमध याचा मुलगा रुविल. ११ अलीपाजये पुत्र तेमान, ओमार, सपो, गाताम व कनाज. १२ अलीपाजय याची तिमा नावाची एक उपपत्ती होती, तिला अलीपाजापासून अमालेक झाला. ही एसावाची पत्ती आदा हिची नातवंडे होती. १३ रुग्वेलाचे हे पुत्र होते: नाथ, जेरह, शाम्मा व मिज्जा. ही एसावाची पत्ती बासमध याची मुलगी व सिबोनाची नात अहलीबामा ही एसावाची पत्ती होती. युक्त, यालाम व कोरह हे तिला एसावापासून झाले. १५ एसावाचे वंशज आपापल्या कुळांचे सरदार झाले ते हे: एसावाचा पहिला मुलगा अलीपाज, त्याचे पुत्र: तेमान, ओमार, सपो, कनाज, १६ कोरह, गाताम व अमालेक. आपापल्या कुळांचे हे सरदार अलीपाजता अदोम देशात झाले. ही आदेची नातवंडे होती. १७ एसावाचा मुलगा रुग्वेल याचे पुत्र हे: सरदार नाथ, सरदार जेरह, सरदार शाम्मा, सरदार मिज्जा. हे सर्व सरदार रुग्वेलास अदोम देशात झाले. एसावाची पत्ती बासमध हिची ही नातवंडे होती. १८ एसावाची पत्ती अहलीबामा हिचे पुत्र: युक्त, यालाम व कोरह. हे सरदार एसावाची पत्ती, अनाची मुलगी अहलीबामा हिला झाले. १९ हे एसावाचे पुत्र होते, आणि हे त्यांचे वंश होते. २० त्या देशात सेर्व नाराचाच्या होरी मनुष्याचे पुत्र हे: लोटान, शोबाल, सिबोन, अना, २१ दीशोन, एसर व दिशान. हे अदोम देशात सेर्वेहरचे पुत्र होरी वंशातील आपापल्या कुळांचे सरदार झाले. २२ लोटानाचे पुत्र होते होरी व हेमाम, आणि तिमा ही लोटानाची बहीण होती. २३ शोबालाचे पुत्र: अलवान, मानहाथ, एबाल, शपो व ओनाम. २४ सिबोनाचे दोन पुत्र होते: अय्या व अना. आपला बाप सिबोन याची गाढवे राखीत असता ज्याला डोंगरात गरम पाण्याचे झरे सापडले तोच हा अना. २५ अनाचा मुलगा दिशोन व अनाची मुलगी अहलीबामा. २६ दीशोनाचे हे पुत्र होते: हेम्दान, एश्वान, यित्रान व करान. २७ एसराला विल्हान, जावान व अकान हे पुत्र होते. २८ दीशानाला ऊस व अरान हे पुत्र होते. २९ होरी कुळांचे जे सरदार झाले त्यांची नावे अशी: लोटान, शोबाल, सिबोन, अना, ३० दीशोन, एसर व टीशान, सेर्व प्रदेशात राहणाऱ्या होरींच्या कुळांचे हे वंशज झाले. ३१ इश्माएलावर कोणी राजा राज्य करण्यापूर्वी अदोम देशात जे राजे राज्य करीत होते ते हेवे: ३२ बौद्धाचा मुलगा बेला याने अदोमावर राज्य केले, आणि त्याच्या नगराचे नाव दिन्हाबा होते. ३३ बेला मरण पावल्यावर बसा येथील जेरहाचा मुलगा योबाब ह्याने राज्य केले. ३४ योबाब मरण पावल्यावर, तेमानी लोकांच्या देशाचा हुशाम याने राज्य केले. ३५ हुशाम मरण पावल्यावर, बदाद याचा मुलगा हदाद याने त्याच्या जागी राज्य केले. यानेच मवाब देशात

मिद्यानांचा पराभव केला. त्याच्या नगराचे नाव अवीत होते. ३६ हदाद मरण पावल्यावर मासेका येथील साम्ला याने त्या देशावर राज्य केले. ३७ साम्ला मरण पावल्यावर फरात नदीवर असलेल्या रुबोथे येथील शौल याने त्या देशावर राज्य केले. ३८ शौल मरण पावल्यावर अकबोराचा मुलगा बाल-हानान याने त्या देशावर राज्य केले. ३९ बाल-हानान मरण पावल्यावर हदाद याने त्या देशावर राज्य केले. त्याच्या नागराचे नाव पाऊ होते. त्याच्या पतीचे नाव महेताबेल होते. ही मात्रेद हिची मुलगी मेजाहाब हिची नात होती. ४० एसावाच्या वंशातील कुळांप्रमाणे त्या त्या कुळांच्या सरदारांची नावे: तिमा, आल्वा, यत्रेथ, ४१ अहलीबामा, एला, पीनेन, ४२ कनाज, तेमान, मिस्सार, ४३ मार्गाएल, व ईराम. ह्यातील प्रत्येक कूळ त्या कुळांचे नाव दिलेल्या प्रदेशात राहिले. अदोमी यांचा बाप एसाव याचा हा विस्तार आहे.

३७ याकोब कनान देशात जेथे त्याचा बाप वस्ती करून राहिला होता त्या देशात राहिला. २ याकोबासंबंधीच्या घटना या आहेत. योसेफ सतरा वर्षांचा तरुण होता. आपल्या भावांबरोबर तो कल्प सांभाळीत असे. तो आपल्या वडिलाच्या स्त्रिया बिल्हा व जिल्पा यांच्या मुलांबरोबर होता. त्या भावांनी केलेल्या वाईट गोरींविषयी त्याने आपल्या बापाला सांगितले. ३ इसाएल सर्व मुलांपेक्षा योसेफावर अधिक प्रीती करीत असे कारण तो त्याचा महातारपणाचा मुलगा होता. त्याने योसेफाला एक सुंदर पायधोळ झागा बनवून दिला होता. ४ योसेफास एक स्वप्न पडले. त्याने ते स्वप्न आपल्या भावांना सांगितले. त्यानंतर तर त्याचे भाऊ त्याचा अधिकच द्वेष करू लागले. ५ तो त्यांना म्हणाला, “मला पडलेले स्वप्न कृपा करून एका: ७ पाहा, आपण सर्वजण शेतात गव्हाच्या पेंड्या बांधण्याचे काम करीत होतो, तेवा माझी पेंडी उठून उभी राहिली आणि तुम्हा सर्वांच्या पेंड्या तिच्या भोवती गोलाकार उभ्या राहिल्या व त्यांनी माझ्या पेंडीला खाली वाकून नमन केले.” ८ हे ऐकून त्याचे भाऊ त्यास म्हणाले, “तू आमचा राजा होऊन आमच्यावर राज्य करणार काय?” आणि खोरखर तू आम्हावर अधिकार करशील काय?” त्याच्या या स्वप्नामुळे व त्याच्या बोलण्यामुळे तर त्याचे भाऊ त्याचा अधिकच द्वेष करू लागले. ९ नंतर योसेफाला आणखी एक स्वप्न पडले. तेही त्याने आपल्या भावांना सांगितले. तो म्हणाला, “पाहा, मला आणखी एक स्वप्न पडले: सूर्य, चंद्र व अकरा तोरे यांनी मला खाली वाकून नमन केले.” १० त्याने आपल्या पित्यासही या स्वप्नाविषयी सांगितले. पंतू त्याच्या वडिलाने त्यास दोष देऊन म्हणले, “असले कसते हे स्वप्न आहे? तुझी आई, तुझे भाऊ व मी आमी भूमीपर्यंत लवून तुला नमन करू काय?” ११ योसेफाचे भाऊ त्याचा हेवा करीत राहिले. परंतु त्याच्या वडिलाने ही गोंध आपल्या मनात ठेवली. १२ एके दिवशी योसेफाचे भाऊ आपल्या बापाची मेंद्रे चारावयास शखेम येथे गेले. १३ इसाएल योसेफाला म्हणाला, “तुझे भाऊ शखेम येथे आपली मेंद्रे चारावयास गेले आहेत ना? चल, मी तुला तेही पाठवत आहे.” योसेफ त्यास म्हणाला, “मी तयार आहे.” १४ तो त्यास म्हणाला, “आता जा आणि तुझी भाऊ व माझी मेंद्रे ठीक आहेत सुखरूप आहेत का? ते पाहा व मला त्यांच्यासंबंधी बाती मी घेऊन ये.” अशा रीतीने याकोबाने त्यास हेब्रोनातून शखेमास पाठवले आणि योसेफ शखेमास गेला. १५ योसेफ शेतात भटकत होता. पाहा, तो कोणा मनुष्यास दिसला. त्या मनुष्याने त्यास विचारले, “तू काय शोधत आहेस?” १६ योसेफ म्हणाला, “मी माझ्या भावांना शोधत आहे, ते कोठे कल्प चारीत आहेत, हे कृपा करून मला सांगता का?” १७ तो मनुष्य म्हणाला, “ते येथून गेले आहेत. आपण दोथान गावामध्ये जाऊ असे त्याना बोलताना मी ऐकले.” म्हणून मग योसेफ आपल्या भावांच्या मागे गेला व ते त्यास दोथानात सापडले. १८ त्याच्या भावांनी योसेफाला दुरून येताना पाहिले आणि कट

करून त्यास ठार मारण्याचे ठरवले. १६ त्याचे भाऊ एकमेकांना म्हणाले, “हा पाहा, स्वप्ने पाहणारा इकडे येत आहे. २० आता चला, आपण त्यास ठार मारून टाकू आणि त्यास एका खड्डयात टाकून देऊ. आणि त्यास कोणा एका हिंस पशूने खाऊन टाकले असे आपल्या बापाला सांगू, मग त्याच्या स्वप्नाचे काय होईल ते आपण पाहू.” २१ रुजेनाने ते ऐकले आणि त्यास त्यांच्या हातातून सोडवले. तो म्हणाला, “आपण त्यास ठार मारून येणे.” २२ रुजेन त्याना म्हणाला, “रुक्त पाहू नका. त्यास रानातल्या या खड्डयात टाका, परंतु त्याच्यावर हात टाकू नका.” आपल्या भावांच्या हातातून सोडवून त्यास त्याच्या बापाकडे परत पाठवून घावयाचे असा त्याचा बेत होता. २३ योसेफ त्याच्या भावांजवल येऊन पाहचाला तेव्हा त्यांनी त्याचा सुंदर झागा काढून घेतला. २४ नंतर त्यांनी त्यास एका खोल खड्डयात टाकून दिले. तो खड्डा रिकामा होता, त्यामध्ये पाणी नव्हते. २५ ते भाकीरी खाण्यास खाली बसले. त्यांनी वर नजर करून पाहिले, तो पाहा, इश्माएली लोकांचा तांडा मसालाचे पदार्थ व सुगंधी डिंक व बोल लादलेल्या उंटांसहीत गिलाद प्रदेशाहून येत होता. ते खाली मिसर देशाकडे चालले होते. २६ तेव्हा यहूदा त्याच्या भावांना म्हणाला, “आपल्या भावाला ठार मारून आणि त्याचा खून लपवून ठेवून आपल्याला काय फायदा?” २७ चला, आपण त्यास या इश्माएली लोकांस विकून टाकू, आपण आपल्या भावावर हात टाकू नये. कारण तो आपला भाऊ आहे, आपल्याच हाडामांसाचा आहे.” त्याच्या भावांनी त्याचे ऐकले. २८ ते मियानी व्यापारी जवळ आल्यावर त्या भावांनी योसेफाला खड्डयातून बाहेर काढले व त्या इश्माएली व्यापार्यांना वीस चांदीची नाणी घेऊन विकून टाकले. ते व्यापारी योसेफाला मिसर देशास घेऊन गेले. २९ रुजेन त्या खड्डयाकडे परत गेला, तेव्हा पाहा, त्यामध्ये त्यास योसेफ दिसला नाही. त्याने आपली वस्त्रे फाळली. ३० तो भावांकडे येऊन म्हणाला, “मुलगा कोठे आहे? आणि मी, आता मी कोठे जाऊ?” ३१ त्यांनी एक बकरा मारला आणि योसेफाचा झागा त्या रक्तात बुडवला. ३२ नंतर तो झागा आणून, आपल्या बापाला दाखवून ते म्हणाले, “आम्हांला हा सापडला. हा झागा तुमच्या मुलाचा आहे की काय तो पाहा.” ३३ याकोबाने तो ओळखलाआणि तो म्हणाला, “हा माझाच मुलाचा झागा आहे. हिंस पशूने त्यास खाऊन टाकले असावे. माझा मुलगा योसेफ याला हिंस्त्र पशूने खाऊन टाकले आहे यामध्ये संशय नाही.” ३४ याकोबाला आपल्या मुलाबदल अतिशय दुःख झाले, एवढे की, त्याने आपली वस्त्रे फाळली आणि कंबरेस गोणाट गुंडाळले आणि त्याने पुष्कल दिसव आपल्या मुलासाठी शोक केला. ३५ याकोबाच्या सर्व मुलांनी व मुलींनी त्याचे सांत्वन करण्याचा खूप प्रयत्न केला परंतु तो समाधान पावला नाही. तो म्हणाला, “मी मरेपर्यंत माझ्या मुलासाठी शोक कीरीत राहीन व अधोलोकात माझ्या मुलाकडे जाईन.” असा त्याचा बाप त्याच्यावरता रडला. (Sheol h7585) ३६ त्या मियानी व्यापार्यांनी योसेफाला मिसर देशात पोटीफर नावाचा फारो राजाचा अधिकारी, अंगरक्षकाचा सरदार याला विकून टाकले.

३८ त्याच सुमारास यहूदा आपल्या भावांना सोडून अदुल्लाम नगरातील हिंस नावाच्या मनुष्याबरोबर त्याच्या घरी रहावयास गेला. २ तेथे यहूदाला शूवा नावाच्या एका कनानी मनुष्याची मुलगी भेटली. तेव्हा त्याने तिच्यावर प्रेम केले आणि तिच्याशी लग्न केले. ३ ती गरोदर राहिली व तिला मुलगा झाला. त्याने त्याचे नाव एर ठेवले. ४ त्यानंतर ती पुन्हा गरोदर राहिली व तिला मुलगा झाला. तिने त्याचे नाव ओनान ठेवले. ५ त्यानंतर तिला आणखी एक मुलगा झाला आणि त्याचे नाव शेला ठेवले. त्यास जन्म दिला होता तेव्हा ती कजीव नगरामध्ये राहत होती. ६ यहूदाने आपला पहिला मुलगा एर याच्यासाठी पत्ती शोधली. तिचे नाव तामार होते. ७ परंतु यहूदाचा प्रथम जन्मलेला मुलगा एर हा परमेश्वराच्या दृष्टीने दुष्ट होता. परमेश्वराने त्यास ठार मारले. ८ मग यहूदा ओनान याला म्हणाला, “तू तुझ्या भावाच्या पत्तीवर

प्रेम कर. तिच्याबरोबर दिराचे कर्तव्य पार पाड, आणि तुझ्या भावाकरता तिला संतान होऊ दे.” ९ ती मुले आपली होणार नाहीत, हे ओनानला माहीत होते. म्हणून जेव्हा तो त्याच्या भावाच्या पत्तीशी प्रेम करत असे, तेव्हा तो आपले वीर्य बाहेर जमिनीवर पाडत असे, यासाठी की त्यास त्याच्या भावासाठी मूळ होक नये. १० त्याने जे केले ते परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट होते, म्हणून परमेश्वराने त्यास मारून टाकले. ११ मग यहूदा आपली सून तामार हिला म्हणाला, “माझा मुलगा शेला लग्नाच्या वयाचा होईपर्यंत तू तुझ्या वडिलाच्या घरी जाऊन तेथे विधवा म्हणून राहा.” कारण त्याने विचार केला, “नाही तर, तोसुद्धा आपल्या दोन भावांप्रमाणे मरून जाईल.” मग तामार आपल्या वडिलाच्या घरी जाऊन राहिली. १२ ब्याच्याकाळानंतर यहूदाची पत्ती, म्हणजे शूवाची मुलगी मरण पावली. तिच्यासाठी शोक करण्याचे दिवस संपल्यानंतर यहूदा अदुल्लाम येथील आपला मित्र हिंसा याच्याबरोबर आपली मेंद्रे कातरायला वर तिम्हा येथे गेला. १३ तेव्हा तामारेला कोणी सांगितले की, “पाहा, तुझा सासारा आपल्या मेंद्रांची लोकर कातरावून घेण्याकरता तिम्हा येथे जात आहे.” १४ तिने आपली विधवेची वस्त्रे काढली आणि बुखा घेऊन शरीर लपेटून घेतले. नंतर तिम्हाच्या रस्त्यावर एनाईम नागाच्या वेशीत ती बसून राहिली. कारण तिने पाहिले की, शेला आता प्रौढ झाला असुनही आपल्याला अजून त्याची पत्ती करून दिले नाही. १५ यहूदाने तिला पाहिले, परंतु ती एक वेश्या असावी असे त्यास वाटले. तिने आपले तोंड झाकले होते. १६ तेव्हा यहूदा तिच्याजवळ जाऊन म्हणाला, “मला तुझ्यापाशी निजू दे.” ती आपली सून आहे हे यहूदाला माहीत नव्हते. ती म्हणाली, “तुम्ही मला त्यावदल काय मोबदला याल?” १७ यहूदा म्हणाला, “मी तुला माझ्या कल्पातून एक करू पाठवून देईन.” ती म्हणाली, “परंतु ते पाठवून देईपर्यंत तुम्ही माझ्याजवळ काय गहण ठेवाल?” १८ यहूदा म्हणाला, “गाहां म्हणून मी तुझ्याकडे काय ठेवू?” तामार म्हणाली, “तुम्ही अंगठी, गोफ व हातातली काढी मला या.” तेव्हा यहूदाने त्या वस्तू तिला दिल्या. मग तो तिजपाशी जाऊन निजला. त्याच्यापासून ती गरोदर राहिली. १९ ती उठली आणि निघून गेली. तिने आपला बुखा काढून टाकला आणि आपली विधवेची वस्त्रे घाली. २० यहूदाने आपला मित्र अदुल्लामकर द्याला आपल्या कल्पातील करू घेऊन त्या स्त्रीला तारण म्हणून दिलेल्या वस्तू आणावयास पाठवले, परंतु त्यास ती सापडली नाही. २१ मग अदुल्लामकराने तेथील काही लोकांस विचारले, “येथे या एनाईमाच्या रस्त्यावर एक वेश्या होती ती कोठे आहे?” तेव्हा लोकांनी उत्तर दिले, “येथे कशीच कोणीही वेश्या नव्हती.” २२ तेव्हा यहूदाचा मित्र त्याच्याकडे परत गेला व म्हणाला, “ती वेश्या मला काही सापडली नाही. तेथे राहणारे लोक म्हणाले की, ‘ती येथे कोणीही वेश्या कशीच नव्हती.’” २३ यहूदा म्हणाला, “जाऊ दे, त्या वस्तू तिला ठेवून घेऊ दे, नाहीतर आपलीच नालस्ती होईल. मी कबूल केल्याप्रमाणे तिला करू देयाचा प्रयत्न केला, परंतु ती आपल्याला सापडली नाही.” २४ या नंतर तीन महिन्यांनी कोणीतीरी यहूदाला सांगितले, “तुझी सून तामार हिंसे वेश्येप्रमाणे पापकर्के केले आणि त्या व्यभिचारासुळे ती आता गरोदर राहिली आहे.” यहूदा म्हणाला, “तिला बाहेर काढा व जाळून टाका.” २५ जेव्हा तिला बाहेर आणले तिने आपल्या सासाचासाठी एक निरोप पाठवला, “ज्या मनुष्याच्या मालकीच्या या वस्तू आहेत त्याच्यापासून मी गरोदर आहे.” पुढे ती म्हणाली, “ही अंगठी, गोफ आणि काठी कोणाची आहेत ते ओळख.” २६ यहूदाने त्या वस्तू ओळखल्या आणि तो म्हणाला, “माझ्यापेक्षा ती अधिक नीतिमान आहे. कारण मी तिला वचन दिल्यानुसार माझा मुलगा शेला याला ती पत्ती म्हणून दिली नाही.” त्यानंतर त्याने तिच्याशी पुढी शरीरसंबंध केला नाही. २७ तिच्या प्रसुतीच्या वेळी असे झाले की, पाहा, तिच्या पोटात जुळी मुले होती. २८ प्रसुतीच्या वेळी एक बाळाचा हात बाहेर आला. तेव्हा दाईने त्याच्या हाताला लाल धागा बांधला व ती म्हणाली, “हा आधी जन्मला.” २९ परंतु त्या बाळाने आपला हात आखडून घेतला. त्यानंतर मग दुसरे बाळ

प्रथम जन्मले. म्हणून मग ती सुईण म्हणाली, “तू आपल्यासाठी कशी वाट फोडलीस!” आणि त्याचे नाव पेरेस असे ठेवले. ३० त्यानंतर त्याचा भाऊ, ज्याच्या हाताला लाल धागा बांधलेला होता, तो बाहेर आला आणि त्याचे नाव जेरह असे ठेवले.

३१ योसेफाला खाली मिसरात आणले. फारो राजाचा एक मिसरी अधिकारी, संरक्षक दलाचा सरदार पोटीफर, याने त्यास इश्माएली लोकांकडून विकत घेतले. २ परमेश्वर देव योसेफाबोरेवर होता. तो यशस्वी पुरुष होता, तो आपल्या मिसरी धन्याच्या घरी राहत असे. ३ परमेश्वर देव त्याच्याबोरेवर आहे आणि म्हणून जे काही तो करतो त्या प्रत्येक कामात परमेश्वर देव त्यास यश देतो, हे त्याच्या धन्याला दिसून आले. ४ योसेफावर त्याची कृपादृष्टी झाली. त्याने पोटीफराची सेवा केली. पोटीफराने योसेफाला आपल्या घराचा कारभारी केले आणि त्याचे जे काही स्वतंचे होते ते सर्व त्याच्या ताब्यात दिले. ५ तेव्हा त्याने आपल्या घरात आणि आपले जे काही होते त्या सर्वावर योसेफाला कारभारी केले तेव्हापासून परमेश्वराने योसेफामुळे त्या मिसरीच्या घरास आशीर्वाद दिला. घरात व शेतीत जे काही पोटीफराच्या मालकीचे होते त्या सर्वावर परमेश्वराचा आशीर्वाद होता. ६ पोटीफराने आपल्या घरादाराचा सर्व कारभार योसेफाच्या हवाली केला. तो जे अन्न खात असे, त्या पलीकडे कशाचाही तो विचार करत नक्हता. योसेफ फार देखुणा व आकर्षक होता. ७ काही काळांनंतर त्याच्या धन्याच्या पलीला योसेफविषयी वासना निर्माण झाली. ती म्हणाली, “माझ्याबोरेवर प्रेम कर.” ८ परंतु त्याने नकार दिला. तो त्याच्या धन्याच्या पलीला म्हणाला, “पाहा, घरात मी काय करतो याकडे माझा धनी लक्ष देत नाही आणि जे काही त्याचे आहे ते सर्व त्याने माझ्या ताब्यात सोपवले आहे.” ९ या घरात माझ्यापेक्षा कोणीही मोठा नाही. तू त्याची पली आहेस म्हणून तुझ्यावाघून त्याने माझ्यापासून काहीही राखून ठेवले नाही. असे असताना, देवाचाविसूद्ध हे घोर पाप व मोठी दुर्घटी मी कशी करू?” १० ती दररोज योसेफाबोरेवर तेच बोलत असे, परंतु त्याने तिच्याबोरेवर निजण्यास व प्रेम करण्यास नकार दिला. ११ एके दिवशी योसेफ आपले काही काम करण्याकरता आतल्या घरात गेला. तो तेथे अगदी एकटाच होता व घरात दुसरे कोणीही नव्हते. १२ तिने त्याचे वस्त्र धरून त्यास म्हटले “तू माझ्यापाशी नीज.” परंतु तो ते वस्त्र तिच्या हातात सोडून आतल्या घरातून बाहेर पळून गेला. १३ तेव्हा तो त्याचे वस्त्र आपल्या हाती सोडून आणि बाहेर पळून गेला हे तिने पाहिले. १४ आणि तिने हाक माऱून तिच्या घरातील मनुष्यांना बोलावले. आणि ती म्हणाली, “पाहा, पोटीफराने या इच्छाला आमच्या घरच्या मनुष्यांची अबू घेण्यासाठी आणून ठेवले आहे. त्याने आत येऊन माझ्याचावर बलजबरी करण्याचा प्रयत्न केला. परंतु मी मोठ्याने औरडले. १५ मी मोठ्याने औरडले त्यामुळे त्याचे वस्त्र माझ्यापाशी टाकून तो पळाला आणि बाहेर गेला.” १६ तेव्हा त्याचा धनी घरी येईपर्यंत तिने त्याचे वस्त्र आपल्याजवळ ठेवले. १७ नंतर तिने त्यास सांगितले. ती म्हणाली, “तुम्ही हा जो इडी घरी आणून ठेवला आहे त्याने माझ्यावर बलजबरी करण्याचा प्रयत्न केला. १८ परंतु तो माझ्याजवळ आल्यावर मी मोठ्याने औरडले म्हणून तो आपले वस्त्र माझ्याजवळ टाकून बाहेर पळून गेला.” १९ आणि असे झाले की, त्याच्या धन्याने पतीची बोलणे ऐकले, ती त्यास म्हणाली की, “तुझ्या सेवकाने माझ्याशी असे वर्तन केले,” तो खूप संतापला. २० योसेफाच्या धन्याने त्यास धरले आणि जेथे राजाच्या कैद्याना कोंडेत असत त्या तुरुंगात टाकले. योसेफ त्या तुरुंगात राहिला. २१ परंतु परमेश्वर देव योसेफाबोरेवर होता, आणि त्याने त्यास कराराची संत्यता दाखवली. त्याने तुरुंगाच्या अधिकाच्याची त्याच्यावर कृपादृष्टी होईल असे केले. २२ त्या अधिकाच्याने तुरुंगातील सर्व कैद्याना योसेफाच्या स्वाधीन केले. ते तेथे जे काही करीत होते, त्याचा योसेफ प्रमुख होता. २३ तुरुंगाचा अधिकारी त्याच्या हाताखालील कोणताही कामाबद्दल काळजी करीत नसे.

कारण परमेश्वर त्याच्याबोरेवर होता. तो जे काही करी, त्यामध्ये परमेश्वर देव त्यास यश देई.

४० या गोष्टीनंतर असे झाले की, फारो राजाचा प्यालेबरदार म्हणजे राजाला द्राक्षरस देणारा आणि आचारी यांनी आपल्या धन्याचा, मिसराच्या राजाचा अपराध केला. २ फारो राजा त्याच्या या देव अधिकाच्यांवर म्हणजे त्याचा मुख्य प्यालेबरदार व त्याचा मुख्य आचारी यांच्यावर संतापला. ३ आणि त्याने त्याना पहारेकच्यांचा सरदाराच्या वाड्यात, योसेफ कैदेत होता त्या ठिकाणी, तुरुंगात टाकले. ४ तेव्हा पहारेकच्यांचा सरदाराने त्या दोघाही अपराधांना योसेफाच्या ताब्यात देऊन त्यांच्यावर लक्ष ठेण्यास सांगितले. ते दोघे काही काळपर्यंत कैदेत राहिले. ५ मिसरी राजाला प्याला देणारा व त्याचा आचारी हे तुरुंगात असताना, त्या दोघानाही एकाच रात्री त्यांना लागू पडतील अशी स्वप्ने पडली. ६ दुसऱ्या दिवशी सकाळी योसेफ त्याच्याकडे गेला. तेव्हा पाहा, ते त्यास दुःखी असलेले दिसले. ७ तेव्हा, त्याच्या धन्याच्या वाड्यात जे फारोचे सेवक त्याच्या बोरेवर कैदेत होते, त्याना त्याने विचारले, “आज तुम्ही असे दुःखी का दिसता?” ८ ते त्यास म्हणाले, “आम्हा दोघानाही रात्री स्वप्ने पडली, परंतु त्यांचा अर्थ संगणारा कोणी नाही.” योसेफ त्यांना म्हणाला, “स्वप्नांचा अर्थ सांगणे देवाकडे नाही काय? कृपया, आपापले स्वप्न मला सांगा.” ९ तेव्हा राजाला प्याला देणार्या प्यालेबरदाराने योसेफाला आपले स्वप्न सांगितले. तो म्हणाला, “मी माझ्या स्वप्नाचा पाहिले की, माझ्यासमोर एक द्राक्षवेल आहे. १० द्राक्षवेलाला तीन फाटे होते. त्या फाट्यांना पाने फुटली व त्यास फुलवरा आला व नंतर त्याच्या घडास पिकलेली द्राक्षे आली. ११ फारो राजाला प्याला देणार्या प्यालेबरदाराने योसेफाला आपले स्वप्न सांगितले. तो म्हणाला, “मी माझ्या स्वप्नाचा पाहिले की, माझ्यासमोर एक द्राक्षवेल आहे.” १२ योसेफ त्यांना म्हणाला, “तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ मी तुता उलगडून सांगतो. ते तीन फाटे म्हणजे तीन दिवस आहेत. १३ तीन दिवसांनी फारो राजा तुझे मस्तक उंचावील व तुला पुढा तुझ्या पूर्वीच्या कामावर परत घेईल. तू आतापर्यंत फारोच्या प्यालेबरदाराचे जे काम करीत होतास तेव्हाच्या त्या पहिल्या रीतीप्रमाणे तू फारोचा प्याला त्याच्या हातात देशील. १४ परंतु तुझे चांगले होईल तेव्हा माझी आठवण कर, व कृपा करून फारोला माझ्यासंबंधी सांगून मला या तुरुंगातून बाहेर काढ. १५ कारण मला माझ्या इंद्री लोकांच्या देशातून येथे पळून आणले आहे. मी येथे तुरुंगात रहावे असा कोणाचा काहीच अपराध मी केला नाही.” १६ स्वप्नाचा अर्थ चांगला आहे हे पाहून मुख्य आचाच्याने योसेफाला म्हटले, “मलाही एक स्वप्न पडले, आणि पाहा, माझ्या डोक्यावर भाकीरीच्या तीन टोपली भूटीत भाजलेली सर्व प्रकारची पक्वान्ये होती, परंतु माझ्या डोक्यावरील त्या टोपलीतील पदार्थ पक्षी खात होते.” १८ योसेफाने उत्तर दिले, “तुझ्या स्वप्नाचा अर्थ मी उलगडून सांगतो, त्या तीन टोपल्या म्हणजे तीन दिवस आहेत. १९ तीन दिवसात फारो राजा तुझे शीर वर करून उडवून टाकील आणि तुला झाडाला टांगील आणि पक्षी तुझे मांस तोडून खातील.” २० तीन दिवसांनंतर फारो राजाचा वाढदिवस होता. तेव्हा त्याने आपल्या सर्व सेवकवर्गाला एक मेजवानी दिली. त्या वेळी त्याने त्याचा आचारी आणि प्यालेबरदाराकडे त्याच्या इतर सेवकांपेक्षा अधिक लक्ष दिले. २१ त्याने प्यालेबरदाराची सुटका केली व त्यास पुन्हा पूर्वीप्रमाणे त्याच्या कामावर ठेवले; आणि प्यालेबरदाराने पुन्हा एकदा प्याला फारो राजाच्या हातात दिला. २२ परंतु, योसेफाने अर्थ सांगितला होता त्याप्रमाणेच त्याने आचाच्याला फाशी दिली. २३ पण त्या प्यालेबरदाराला योसेफाची आठवण राहिली नाही. त्यास त्याचा विसर पडला.

४१ साधारणपणे देन वर्षे पूर्ण झाल्यानंतर फारो राजाला स्वप्न पडले, ते

असे की, पाहा तो नाईल नदीच्या काठी उभा राहिला होता. २ तेव्हा पाहा, त्याने सात गाई नाईल नदीतून बाहेर येताना पाहिल्या. त्या धृष्टपृष्ठ व सुंदर होत्या. त्या तेथे उभ्या राहून गवतात चरत होत्या. ३ त्यानंतर आणखी सात दुबळ्या व कुरुप गाई नदीतून बाहेर आल्या व नदीच्या किनारी त्या सात धृष्टपृष्ठ व सुंदर गाईच्या बाजूला उभ्या राहिल्या. ४ आणि त्या सात दुबळ्या व कुरुप गाईनी त्या सात सुंदर व धृष्टपृष्ठ गाईना खाऊन टाकले. त्यानंतर फारो राजा जागा झाला. ५ मग फारो राजा पुढी होपल्यावर त्यास दुसऱ्यांदा स्वप्न पडले. त्यामध्ये त्याने पाहिले की, एकाच ताटाला सात भरदार कणसे आली. ६ त्यानंतर पाहा, त्या ताटाला सात खुरटलेली व पूर्वेच्या वाच्याने करपलेली अशी सात कणसे आली. ७ नंतर त्या सात खुरटलेल्या व करपलेल्या कणसांनी ती सात चांगली व टपोच्या दाण्यांची भरदार कणसे गिळून टाकली. तेव्हा फारो पुढी जागा झाला आणि ते तर स्वप्न असल्याचे त्यास समजले. ८ दुसऱ्या दिवशी सकाळ झाल्यावर फारो राजा त्या स्वप्नामुळे चितेत पडून बैचैन झाला. त्याने मिसर देशातील जाडूगार व ज्ञान्यांना बोलावले. फारोने आपली स्वप्ने त्यांना सांगितली. परंतु त्याच्यातील कोणालाच त्या स्वप्नाचा अर्थ सांगता आला नाही. ९ तेव्हा प्यालेबरदार फारोस म्हणाला, “आज मला माझ्या अपराधाची आठवण होत आहे. १० फारो, आपण माझ्यावर व आचायावर संतापला होता आणि आपण आम्हांस पहरेकऱ्यांच्या सरदाराच्या वाढ्यातील तुरुंगात टाकले होते. ११ तेव्हा तुरुंगात असताना एकाच रात्री मला व त्याला, आम्हा दोघांना स्वप्ने पडली. आम्हांला लागू होतील अशी निरनिराळी स्वप्ने आम्हांला पडली. १२ तेथे कोणी इड्डी तरुण आमच्याबोरब कैदेत होता. तो संरक्षण दलाच्या सरदाराचा दास होता. त्यास आम्ही आमची स्वप्ने सांगितली त्याने त्याचे स्पष्टीकरण केले. त्याने आमच्या प्रत्येकाच्या स्वप्नांचा अर्थ सांगितला. १३ आणि त्याने सांगितलेल्या अथर्प्रिमाणे तसे ते घडले. तो म्हणाला, फारो तुला पूर्वीप्रमाणे कामावर पुढी होईल आणि परंतु दुसऱ्याला फाशी देर्ल.” १४ मग फारोने योसेफाला बोलावणे पाठवले. तेव्हा त्यांनी त्यास ताबडोतब तुरुंगातून बाहेर आणले. योसेफ दाढी करून व कपडे बदलून फारोकडे आला. १५ मग फारो योसेफास म्हणाला, “मला स्वप्न पडले आहे, परंतु त्याचा अर्थ सांगणारा कोणी नाही. मी तुझ्याविषयी ऐकले की, जेव्हा कोणी तुला स्वप्न सांगतो तेव्हा तू स्वप्नांचा अर्थ सांगतोस.” १६ योसेफाने फारोला उत्तर देऊन म्हणाला, “तसे सामर्थ्य माझ्यामध्ये नाही. देवच फारोला स्वप्नांचा अर्थ सांगेल.” १७ मग फारो योसेफाला म्हणाला, “माझ्या स्वप्नामध्ये मी नाईल नदीच्या काठी उभा होतो. १८ तेव्हा पाहा नदीतून सात धृष्टपृष्ठ व सुंदर गर्ड बाहेर आल्या व गवत खाऊ लागल्या असे मी पाहिले. १९ त्यानंतर पाहा, सात दुबळ्या व कुरुप गाई वर आल्या. मी संबंध मिसर देशात त्यांच्यासारख्या बेढब गाई कधीच पाहिल्या नव्हत्या. २० त्या दुबळ्या व कुरुप गाईनी आधीच्या धृष्टपृष्ठ व सुंदर गाई गिळून टाकल्या. २१ तरीही त्या दुबळ्या व कुरुपच राहिल्या, त्यांच्याकडे पाहिल्यावर त्यांनी त्या सात गाई गिळून टाकल्या असे वाटत नव्हते, त्या पूर्वीप्रमाणेच कुरुप व दुबळ्या दिसत होत्या मग मी जागा झालो. २२ त्यानंतर माझ्या दुसऱ्या स्वप्नात एकाच ताटाला सात चांगली भरदार व टपोच्या दाण्यांची भरगच्य कणसे आली, २३ मग त्यांच्या मागून त्या ताटाला आणखी दुसरी वाळलेली, बारीक व पूर्वेच्या गरम वाच्याच्या झाळांमुळे करपलेली सात कणसे आली. २४ बारीक कणसांनी ती चांगली सात कणसे गिळून टाकली, ही माझी स्वप्ने मी माझ्या जादुगारांना सांगितली. परंतु त्यांच्यातील कोणालाही त्यांचा उलगडा करून सांगता आले नाही.” २५ मग योसेफ फारोला म्हणाला, “महाराजा, या दोन्हीही स्वप्नांचा अर्थ एकच आहे. देव जे काही करणार आहे ते त्याने आपणांस कळविले आहे. २६ त्या सात चांगल्या गाई आणि ती सात चांगली कणसे म्हणजे सात चांगली वर्षे आहेत. स्वप्ने सारखीच

आहेत. २७ त्या दुसऱ्या सात दुबळ्या गाई व ती सात सुकलेली व पूर्वेच्या वच्याने करपलेली कणसेही म्हणजे अवध्या देशावर येणाऱ्या दुष्काळाची सात वर्षे आहेत. २८ जी गोंध मी फारोला सांगितली ती हीच आहे. जे काय घडणार आहे हे देवाने आपणास दाखवले आहे. २९ पाहा सर्व मिसर देशात सात वर्षाच्या सुबतेच्या काळात चांगले व भरपूर पीक येईल. ३० परंतु सुकाळाच्या सात वर्षांनंतर सर्व देशभर दुष्काळाची अशी सात वर्षे येतील की, त्यामुळे मिसर देशाला सुकाळाचा विसर पडेल आणि हा दुष्काळ देशाचा नाश करील. ३१ आणि भरपूर धान्य असतानाचे दिवस देशात करसे होते याचा लोकांस विसर पडेल, कारण तो फार भयंकर काळ असेल. ३२ तेव्हा फारो महाराज, एकाच गोषीविषयी आपणाला दानदा स्वप्ने पडली, ती यासाठी की, देव हे सर्व लकरच व नवकी घडवून आणील हे आपणास दाखवावे. ३३ तेव्हा, फारोने खायाद्या समंजस व शहाण्या मनुष्याची निवड करून त्यास सर्व मिसर देशावर नेमावे. ३४ फारोने हे करावे: देशावर देखेरेख करणारे नेमावे. त्यांनी येत्या सात वर्षाच्या सुकाळात मिसरातल्या पिकाचा पाचवा हिस्सा गोळा करून घ्यावा. ३५ अशा रीतीने ही जी येणारी चांगली वर्षे, त्यामध्ये सर्व अन्नधान्य गोळा करावे. फारोच्या अधिकाराखाली ते धान्य नगरामध्ये साठवून ठेवावे. त्यांनी त्याची राखण करावी. ३६ येणाऱ्या दुष्काळातील सात वर्षाच्या काळात त्या धान्याचा पुरवठा मिसर देशाला करावा. अशा प्रकारे मग दुष्काळाच्या सात वर्षात देशाचा नाश होणार नाही.” ३७ हा सल्ला फारो राजाच्या दृष्टीने व त्याच्या सर्व सेवकांच्या दृष्टीने चांगला वाटला. ३८ फारो त्याच्या सेवकांना म्हणाला, “देवाचा आत्मा ज्याच्यात आहे असा, ह्याच्यापेक्षा अधिक चांगला व योग्य असा दुसरा कोणी मनुष्य सापडेल काय?” ३९ तेव्हा फारो योसेफास म्हणाला, “देवाने तुला या सर्व गोषी दाखवल्या आहेत, म्हणून तुझ्यासारखा समंजस व शहाणा दुसरा कोणी नाही. ४० तू माझ्या घराचा अधिकारी ही आणि तुड्या शब्दाप्रमाणे माझे सर्व लोक चालील. या देशात केवळ राजासनापुरता म्हणून काय तो मी तुझ्यापेक्षा मोठा असेन.” ४१ मग फारो योसेफास म्हणाला, “मी तुला सर्व मिसर देशावर नेमले आहे.” ४२ मग फारोने राजमुद्रा असलेली आपल्या बोटातील अंगाळी योसेफाच्या बोटात घाली; तलम तागाच्या वस्त्राचा पोशाख त्यास घालता आणि त्याच्या गल्यात एक सोन्याची साखळी घालती. ४३ नंतर त्याने त्यास आपल्या दुसऱ्या रथात बसवले. लोक त्याच्यापुढे आरोपी देत चालले “गुडेहे टेका.” फारोने त्यास सर्व देशावर नेमले. ४४ फारो योसेफाला म्हणाला, “मी फारो आहे, आणि सर्व मिसर देशात तुझ्या हुक्माशिवाय कोणी आपला हात किंवा पाय हलवू शकणार नाही.” ४५ फारो राजाने योसेफाला “सापनाथ-पानेह” असे दुरुप्रे नाव दिले. फारोने आन शहराचा याजक पोटीफर याची मुलगी आसनथ ही योसेफाला पत्नी करून दिली. योसेफ सर्व मिसर देशावर अधिकारी झाला. ४६ योसेफ मिसर देशाचा राजा फारो याची सेवा करू लागला तेव्हा तो तीस वर्षांचा होता. योसेफाने मिसर देशभर दौरा करून देशाची पाहणी केली. ४७ सुकाळाच्या सात वर्षात सर्व देशभर भरपूर पीक आले. ४८ योसेफाने सुकाळाच्या सात वर्षात अन्नधान्य गोळा करून नगरोनगरी साठवून ठेवले. त्याने प्रत्येक नगराभोवतालच्या शेतातले अन्नधान्य त्यामध्येय साठवून ठेवले. ४९ योसेफाने जणू काय समुद्राच्या वाळूप्रमाणे अन्नधान्य गोळा करून साठवून ठेवले. ते इतके होते की, त्याने मोजणे सोडले कारण ते मोजमाप करता येत नव्हते. ५० दुष्काळ येण्यापूर्वी योसेफाला, आसनथ जी ओनचा याजक पोटीफर याची मुलगी तिच्या पोटी देन पुत्र झाले. ५१ योसेफाने पाहिल्या मुलाचे नाव मनश्शे ठेवले. कारण तो म्हणाला, “देवाने, मला झालेल्या सर्व काळांचा व तसेच माझ्या वडिलाच्या घराचा विसर पडू दिला.” ५२ त्याने दुसऱ्या मुलाचे नाव एफाईम असे ठेवले, कारण तो म्हणाला, “माझ्या दुखाच्या भूमीमध्ये देवाने मला सर्व बाबतींत सफल केले.” ५३ मिसरमध्ये असलेली भरपूरीची, सुबतेची सात वर्षे संपली. ५४ सात वर्षांनंतर अगदी योसेफाने सांगितल्याप्रमाणे

दुष्काळ पडण्यास सुरुवात झाली. सर्व देशांमध्ये दुष्काळ पडला होता, परंतु मिसरमध्ये मात्र अन्न होते. ५५ दुष्काळ पडण्यास सुरुवात झाली, तेव्हा लोकांनी अन्नासाठी फारोकडे ओरड केली. तेव्हा फारो मिसरच्या सर्व लोकांस म्हणाला, “योसेफाला विचारा व तो सांगले ते करा.” ५६ संपूर्ण देशामध्ये दुष्काळ पडला होता. योसेफाने सर्व गोदामे उघडली आणि मिसरच्या लोकांस धान्य विकत दिले. मिसरमध्ये फार कडक दुष्काळ पडला होता. ५७ सर्व पृथ्वीवरील देशातून लोक धान्य विकत घेण्यासाठी मिसरात योसेफाकडे येऊ लागले, कारण त्या वेळी पृथ्वीच्या सर्व भागांत दुष्काळ पडला होता.

४२ मिसरमध्ये धान्य असल्याचे याकोबाला समजले. तेव्हा याकोब

आपल्या मुलांना म्हणाला, “तुम्ही एकमेकांकडे असे का बघत बसलात?” २ इकडे पाहा, मिसर देशात धान्य आहे असे मी ऐकले आहे. तुम्ही खाली जाऊन आपणासाठी तिकडून धान्य विकत आणा म्हणजे आपण जगू, मरणार नाही.” ३ तेव्हा योसेफाचे दहा भाऊ धान्य विकत घेण्यासाठी मिसरला गेले. ४ याकोबाले, योसेफाचा भाऊ बन्यामीन याला त्याच्या भावाबोरबर पाठवले नाही, कारण तो म्हणाला, “कदाचित त्यास काही अपाय होईल.” ५ कनान देशात फारच तीव्र दुष्काळ पडला होता, पुष्कळ लोक धान्य विकत घ्यावयास मिसराला गेले त्या लोकात इसाएलाचे पुरुंती होते. ६ त्या वेळी योसेफ मिसरचा अधिगती होता. तो देशातल्या सर्व लोकांस धान्य विकत असे. योसेफाचे भाऊ त्याच्याकडे आले आणि त्यांनी आपली तोंडे भूमीकडे करून खाली वाकून नमन केले. ७ योसेफाने आपल्या भावांना पाहिल्याबोरबर औलखले, परंतु ते कोण आहेत हे माहीत नसल्यासारखे दाखवून तो त्यांच्याशी कठोरपणाने बोलला. त्याने त्यांना विचारले, “तुम्ही कोठून आला?” त्याच्या भावांनी उत्तर दिले, “महाराज, आम्ही कनान देशातून धान्य विकत घेण्यासाठी आलो आहो.” ८ योसेफाने आपल्या भावांना औलखले, परंतु त्यांनी त्यास औलखले नाही. ९ आणि मग योसेफाला आपल्या भावांविषयी पडलेली स्वने आठवली. तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही हेर आहात. तुम्ही धान्य खरेदी करण्यास नव्हे तर आमच्या देशाचा कमजोर भाग हेरण्यास आला आहात.” १० परंतु त्याचे भाऊ म्हणाले, “आमचे धनी, तसे नाही. आम्ही आपले दास अन्नधान्य विकत घ्यावयास आलो आहात. ११ आम्ही सर्व भाऊ एका पुरुशाचे पुत्र आहात. आम्ही प्रामाणिक माणसे आहोत. आम्ही तुमचे दास हेर नाही.” १२ नंतर तो त्यांना म्हणाला, “नाही, तुम्ही आमच्या देशाचा कमकुवत भाग पाहण्यास आलेले आहात.” १३ ते म्हणाऱे, “आम्ही तुमचे दास, बारा भाऊ, कनान देशातील एकाच मनुष्याचे बारा पुत्र आहात. पाहा, आमचा सर्वांत धाकटा भाऊ धरी बापाजवळ आहे आणि आमच्यातला एक जिवंत नाही.” १४ परंतु योसेफ त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास म्हणालो तसेच आहे; तुम्ही हेरच आहात. १५ यावरुन तुमची पारख्य होईल. फारोच्या जीविताची शपथ, तुमचा धाकटा भाऊ येथे आल्याशिवाय तुम्हास येथून जाता येणार नाही. १६ तुमच्यातील एकाने मागे धरी जाऊन तुमच्या धाकट्या भावाला येथे घेऊन यावे, आणि तोपर्यंत तुम्ही येथे तुरंगात रहावे. मग तुम्ही किंतपत खेरे बोलता हे आम्हांला कळेल. नाही तर फारोच्या जीविताची शपथ खात्रीने तुम्ही देर आहात.” १७ मग त्याने त्या सर्वांना तीन दिवस तुरंगात अटकेत ठेवले. १८ तीन दिवसांनंतर योसेफ त्यांना म्हणाला, “मी देवाला भितो, म्हणून मी सांगतो तसे करा आणि जिवंत राहा. १९ तुम्ही जर खरेच प्रामाणिक असाल तर मग तुम्हातील एका भावाला येथे तुरंगात ठेवा व बाकीचे तुम्ही तुमच्या धरच्या मनुष्यांकरिता धान्य घेऊन जा. २० मग तुमच्या धाकट्या भावाला येथे माझ्याकडे घेऊन या. यावरुन तुम्ही माझ्याशी खेरे बोलता किंवा नाही याची मला खात्री पटेल आणि तुम्हास मरावे लागणार नाही.” तेव्हा त्यांनी तसे केले. २१ ते एकमेकाना म्हणाले, “खरोखर आपण आपल्या

भावाविषयी अपराधी आहोत. कारण आपण त्याच्या जिवाचे दुःख पाहिले तेव्हा त्याने काकुल्यातीने रडून आपणास विनंती केली, परंतु आपण त्याचे ऐकले नाही. त्यामुळे आता आपणांस हे भेगावे लागत आहे.” २२ रुग्ण त्याना म्हणाला, “मी तुम्हास म्हणत नव्हतो का की, ‘मुलाविरुद्ध पाप करू नका,’ परंतु तुम्ही ते ऐकले नाही. आता पाहा, त्याचे रुक तुमच्यापासून मागितले जात आहे.” २३ योसेफ दुर्घट्यामार्फत आपल्या भावांवी बोलत असल्यामुळे, योसेफाला आपल्या भाषेतील बोलणे कळत असेल असे त्यांना वाटले नाही. २४ म्हणून तो त्यांच्यापासून बाजूला जाऊन रडला. थोड्या वेळाने तो परत त्यांच्याकडे आला आणि त्यांच्याशी बोलला. त्याने शिमोनाला त्यांच्यापून काढून घेतले आणि त्यांच्या नजरसमोरच त्यास बांधले. २५ मग आपल्या भावांच्या पोत्यात धान्य भरण्यास सांगितले, तसेच त्या धान्याबद्दल त्याच्या भावांनी दिलेला पैसा ज्याच्या त्याच्या पोत्यात भरण्यास सांगितले, आणि त्यांच्या परतीच्या प्रवासात वाटेत खाण्यासाठी अन्नसामग्री देण्यास सेवकाना सांगितले. त्यांच्यासाठी तसे करण्यात आले. २६ तेव्हा त्या भावांनी ते धान्य आपापल्या गाढवावर लालादे व तेथून ते माघारी जाण्यास निघाले. २७ ते भाऊ रात्रीच्या मुक्कामासाठी एका ठिकाणी थाबले. तेव्हा त्यांच्यापैकी एकमेंत्रै त्याच्या गाढवाला थोडेसे धान्य देण्यासाठी आपली गोणी उघडली, तेव्हा त्याने धान्यासाठी दिलेले पैसे त्यास त्या गोणीत आढळले. २८ तेव्हा तो आपल्या इतर भावांना म्हणाला, “पाहा! धान्यासाठी मी दिलेले हे पैसे कोणीतरी पुन्हा माझ्या गोणीत ठेवले आहेत!” तेव्हा ते भाऊ अतिशय घाबरले, ते एकमेकांस म्हणाले, “देव आपल्याला काय करत आहे.” २९ ते भाऊ कनान देशास आपला बाप याकोब याजकडे गेले आणि त्यांनी घडलेल्या सर्व गोषी त्यास सांगितल्या. ३० ते म्हणाले, “त्या देशाचा अधिकारी आमच्याशी कठोरपणाने बोलला. आम्ही हेर आहोत असे त्यास वाटले. ३१ परंतु आम्ही हेर नसून प्रामाणिक माणसे आहोत असे त्यास सांगितले. ३२ आम्ही त्यास सांगितले की, ‘आम्ही बारा भाऊ एका मनुष्याचे पुत्र आहोत. आमच्यातला एक जिवंत नाही, आणि तसेच धाकटा भाऊ कनान देशात आज आमच्या पित्याजवळ असोत.’” ३३ तेव्हा त्या देशाचा अधिकारी आम्हांला म्हणाला, “तुम्ही प्रामाणिक लोक आहात हे पटवून देण्याचा एक मार्ग आहे. तो असा की तुम्हातील एका भावास येथे माझ्यापाशी ठेवा. तुम्ही तुमच्या कुंदुंबातील मनुष्यांसाठी धान्य घेऊन जा. ३४ आणि नंतर तुम्ही तुमच्या धाकट्या भावाला येथे माझ्याकडे घेऊन या. मग तुम्ही खरेच प्रामाणिक माणसे आहात हे मला पटेल. तुम्ही जर खरे बोलत असाल तर मग मी तुमचा भाऊ परत तुमच्या हवाली करीन आणि तुम्ही देशात व्यापार कराल.” ३५ मग ते भाऊ आपापल्या पोत्यातून धान्य काढवायास गेले. तेव्हा प्रत्येकाच्या पोत्यात वैशाची पिशवी मिळाली. त्या वैशाच्या पिशव्या पाहून ते भाऊ व त्यांचा बाप हे अतिशय घाबरले. ३६ याकोब त्यांना म्हणाला, “मी माझा सर्व मुलांना मुकावे अशी तुमची इच्छा आहे काय? योसेफ नाही. शिमोनीही गेला. आणि आता बन्यामिनालाही माझ्यापासून घेऊन जाण्याची तुमची इच्छा आहे.” ३७ मग रुग्ण आपल्या पित्यास म्हणाला, “मी जर बन्यामिनाला मागे आणले नाही तर माझे दोन पुत्र तुम्ही माझून टाका. माझ्यावर विश्वास ठेवा. मी खरोखर बन्यामिनाला परत तुमच्याकडे घेऊन येईन.” ३८ परंतु याकोब म्हणाला, “मी बन्यामिनाला तुमच्याबरोबर पाठविणार नाही. त्याचा भाऊ मरण पावला आणि तो एकटाच राहिला आहे. ज्या वाटेने तुम्ही जाते तेथे त्यास काही अपाय झाला तर माझे पिकलेले केस अतिशय दुःखाने कररेत पाठवाल.” (Sheol h7585)

४३ कनान देशात दुष्काळ फारच तीव्र पडला होता. २ असे झाले की, त्यांनी मिसर देशाहून आणलेले सगळे धान्य खाऊन संपल्यावर त्यांचा बाप त्यांना म्हणाला, “तुम्ही पुन्हा जाऊन आपल्याला खाण्यासाठी आणखी धान्य विकत आणा.” ३ परंतु यहूदा त्यास म्हणाला, “त्या देशाच्या

अधिकाऱ्याने आम्हांला ताकीद दिली. तो म्हणाला, ‘तुम्ही जर तुमच्या धाकट्या भावाला तुमच्या बरोबर माझ्याकडे आणले नाही तर तुम्ही माझे तोंडदेखील पाहणार नाही.’ ४ तेव्हा तुम्ही भावाला आमच्याबरोबर पाठवत असाल तरच आम्ही खाली जाऊन धान्य विकत आणू. ५ पण तुम्ही त्यास पाठवणार नाही तर मग आम्ही धान्य आणावयास खाली जाणार नाही. तुमच्या धाकट्या भावाशिवाय तुम्ही माझे तोंड पाहणार नाही असे त्या अधिकाऱ्याने आम्हांला बाजावून सांगितले आहे.’ ६ इसाएल म्हणाला, “पण तुम्हास आणखी एक भाऊ आहे असे त्या मनुष्यास सांगून तुम्ही माझे असे वाईट का केले?” ७ ते म्हणाले, “त्या मनुष्यास आमच्याविषयी व आपल्या परिवाराविषयी बारकाईने विचारपूस केली. त्याने आम्हांला बाजावून सांगितले आहे.” ८ ते म्हणाले, “तुमच्या बाप अजून जिवंत आहे का? तुमचा आणखी दुसरा भाऊ आहे का?” आम्ही तर त्याच्या या प्रश्नाप्रमाणे त्यास उत्तरे दिली. ‘तुम्ही आपल्या भावाला घेऊन या’ असे सांगेल, हे आम्हांला कुठे माहीत होते?’ ९ मग यदूदा आपला बाप इसाएल याला म्हणाला, “मुलाला माझ्याबरोबर पाठवा. म्हणजे आम्ही जाऊ. मग आपण म्हणजे आम्ही, तुम्ही व आपली मुलेबाळे जिवंत राहू. मरणार नाही. ९५ मी त्याची हमी घेतो. त्याच्यासाठी मला जबाबदार धरा. जर मी त्यास परत माघारी तुमच्याकडे आणले नाही तर मी तुमच्या कायमचा दोषी होईन. १० जर आम्ही उशीर केला नसता तर आतापर्यंत नक्कीच आमच्या धान्य आणण्याच्या दोन केव्या झाल्या असत्या.” ११ मग त्यांचा बाप इसाएल म्हणाला, “जर असे आहे तर आता हे करा, त्या अधिकाऱ्याकरता आपल्या देशातले चांगले निवडक पदार्थ म्हणजे थोडा मध, मसाल्याचे पदार्थ व बोळ, पिस्ते, वदाम, डिंक, गंगधरस वौरे तुमच्या गोणांत घेऊन त्यास बक्षीस म्हणून घेऊन जा.” १२ या वेळी तुप्परीपेक्षा जास्त पैसा तुमच्या हाती घ्या. मागच्या वेळी तुम्ही दिलेला जो पैसा तुमच्या गोण्यामधून परत आला तोही परत घेऊन जा. कदाचित काही चूक झाली असेल. १३ तुमच्या भावालाई बरोबर घ्या. उठा आणि त्या मनुष्याकडे परत जा. १४ “त्या अधिकाऱ्याकुढे तुम्ही जाऊन उभे रहाल तेव्हा सर्वसमर्थ देव तुम्हास साहाय्य करो. यासाठी की, त्याने बन्यामिनाला व शिमोनाला सोडून घ्यावे. आणि जर मी माझ्या मुलांना मुकलो, तर मुकलो.” १५ अशा रीतीने त्या मनुष्यांनी भेटवस्तु घेटल्या. त्यांनी त्याच्या हातात दुप्रट पैसा आणि बन्यामिनाला घेतले. ते उठले आणि खाली मिसरात गेले व योसेफापुढे उभे रहिले. १६ त्या भावांच्याबरोबर योसेफाने बन्यामिनास पाहिले. तेव्हा तो आपल्या कारभाऱ्याला म्हणाला, “या लोकांस माझ्या घरी आण. पशू मास्तू भोजन तयार कर, कारण हे सर्वजण दुपरी माझ्याबरोबर भोजन करतील.” १७ तेव्हा त्या कारभाऱ्याने त्यास योसेफाने संगितल्याप्रमाणे घोजनाची सर्व तयारी केली. नंतर त्याने त्या सर्व भावांना योसेफाच्या घरी नेल्यावर ते भाऊ फार घाबरले, ते म्हणाले, “मागच्या वेळी आपल्या गोणीत आपण दिलेले पैसे परत ठेवण्यात आले म्हणून आपणांस येथे आणले आहे, त्यावरून आपणास दोषी ठरवण्याची संघी शोधत आहे. तो आपली गाढवे घेईल व आपल्याला गुलाम कराईल असे वाटोते.” १९ म्हणून मग ते भाऊ योसेफाच्या कारभाऱ्याकडे गेले आणि घराच्या दरवाजाजवळ ते त्याच्याशी बोलू लागले. २० ते म्हणाले, “धीनी, मागच्या वेळी आम्ही धान्य खेरेदी करण्यासाठीच आलो होतो. २१ आम्ही घरी परत जाताना एका मुक्कामाच्या ठिकाणी आमची पोती उघडली तेव्हा पाहा, प्रत्येक मनुष्याचा पैसा ज्याच्या गोणीत पूर्ण वजनासह जसाच्या तसाच होता. आमच्या पोत्यात पैसे कसे आले हे आम्हांला माहीत नाही. परंतु ते सगळे पैसे तुम्हास परत देण्यासाठी आम्ही आमच्यासोबत आणले आहेत. २२ आणि आता या वेळी आणखी धान्य विकत घेण्यासाठी अधिक पैसे आणले आहेत, आमच्या गोणीत पैसे कोणी ठेवले हे आम्हांला ठाऊक नाही.” २३ परंतु कारभाऱ्याने उत्तर दिले, “तुम्हास शांती असो, भिज नका. तुमच्या व तुमच्या पित्याच्या देवाने तुमच्या गोणीत ते पैसे ठेवले असतील. मला तुमचे पैसे मिळाले आहेत.” नंतर त्या कारभाऱ्याने

शिमोनाला तुरुंगातून सोडवून घरी आणले. २४ मग त्या कारभाऱ्याने त्या भावांना योसेफाच्या घरी आणले. त्याने त्यांना पाय धुरण्यासाठी पाणी दिले व त्यांनी पाय धुतले. मग त्याने त्यांच्या गाढवाना वैरूप दिली. २५ आपण योसेफासोबत भोजन करणार आहेत हे त्या भावांनी एकले होते. तेव्हा त्यांनी दुपारार्यंत तयारी करून त्यास देण्याच्या भेटी तयार केल्या. २६ योसेफ घरी आला तेव्हा त्या भावांनी त्याच्यासाठी आपल्यासोबत आणलेली भेट त्याच्या हातात दिली व त्यांनी त्यास भूमीपर्यंत खाली वाकून नमन केले. २७ मग योसेफाने ते सर्व बरे आहेत ना, याची विचारपूस केली. तो म्हणाला, “तुमचा बाप, ज्यांच्याबद्दल तुम्ही मागे मला सांगितले होते, तो बरा आहे का? तो अजून जिवंत आहेत का?” २८ त्यांनी उत्तर दिले, “तुमचा दास, आमचा बाप, सुखरूप आहे. तो अजून जिवंत आहे.” त्यांनी खाली वाकून नमन केले. २९ मग त्याने नजर वर करून आपल्या आईचा मुलगा आपला भाऊ बन्यामीन याला पाहिले. तो म्हणाला, “तुम्ही मला ज्याच्याविषयी सांगितले तो हाच का तुमचा धाकटा भाऊ?” नंतर तो म्हणाला, “माझ्या मुला, देव तुड्यावर कृपा करो.” ३० मग योसेफ घार्इघाईने खोलेलाहेर निघून गेला. आपला भाऊ बन्यामीन याच्यासाठी त्याची आतडी तुटू लागली आणि कठेठे तरी जाऊन रडावे असे त्यास वाटले. तो आपल्या खोलेली गेला व तेथे रडला. ३१ मग तोंड धुकून तो परत आला. मग स्वतःला सावरून तो म्हणाला, “जेवण वाढा.” ३२ योसेफाला त्यांनी वेगळे व त्याच्या भावांना वेगळे वाढले. मिसरी लोक त्याच्यासोबत तेथे वेगळे असे जेवले, कारण इंद्री लोकांबरोबर मिसरी लोक जेवण जेवत नसत, कारण मिसर्यांना ते तिरस्कारणीय वाटत असे. ३३ त्याच्या भावांना त्याच्यासमोर बसवले, तेव्हा त्यांच्या ज्येष्ठेतेच्या क्रमानुसार थोरल्या भावाला प्रथम बसवले, आणि इतरांस त्यांच्या वयाप्रमाणे बसवल्यासुमधे ते चकित होउन एकमेकांकंडे पाहू लागले. ३४ योसेफाने त्याच्या पुढील पक्वानामधून वाटे काढून त्यांना दिले, पण त्याने बन्यामिनाला इतरांपेक्षा पाचपट अधिक वाढले. ते सर्व भरपूर जेवले व नमसुराद पिंजन आनंदीत झाले.

४४ मग योसेफाने आपल्या कारभाऱ्याला आज्ञा देऊन म्हटले, “या लोकांच्या गोणीमधे जेवढे अधिक धान्य मावेल व त्यांना नेता येईल तेवढे भर. आणि त्यासोबत प्रत्येकाचे पैसेही त्या पोत्यात ठेव. २ सर्वांत धाकट्याच्या गोणीत धान्याच्या विशेषाबरोबर माझा विशेष चांदीचा प्यालाही ठेव.” योसेफाच्या कारभाऱ्याने त्याच्या आज्ञेप्रमाणे सर्वकाही केले. ३ दुसऱ्या दिवशी अगदी सकाळी त्या भावांना त्यांच्या गाढवांसंह त्यांच्या देशाला रवाना करण्यात आले. ४ ते नगराबाहेर दूर गेले नाहीत, तोच थोड्या वेळाने योसेफ आपल्या कारभाऱ्याला म्हणाला, “जा आणि त्या लोकांचा पाठलाग कर आणि त्यांना थांबून असे म्हण, ‘आम्ही तुमच्याशी भलेपणाने वागलो! असे असता तुम्ही आमच्याशी अशा वाईट रीतीने का वागला? तुम्ही माझ्या स्वामीचा चांदीचा प्याला का चोरला?’ ५ हा प्याला खास माझा धनी पिण्याकरिता वापरतात. तसेच देवाला प्रश्न विशेषप्रमाणे उपयोग करतात. हा प्याला चोरून तुम्ही फार वाईट केले आहे.” ६ तेव्हा त्या कारभाऱ्याने त्यांना गाठून योसेफाने आज्ञा केल्याप्रमाणे तो त्यांच्याशी बोलला. ७ परंतु के कारभाऱ्याला म्हणाले, “माझे धनी असे का बरे बोलतात? आम्ही कधीच अशा गोणी करीत नाही. ८ पाहा, मागे आमच्या गोणीत मिळालेला पैसाही आम्ही कनान देशातून तुमच्याकडे परत आणला. तेव्हा आपल्या धन्याच्या घरातून आम्ही सोने किंवा चांदी कशी चोरणार? ९ या पेक्षा आम्हापैकी कोणाच्या पोत्यात तुम्हास जर तो चांदीचा प्याला मिळाला तर तो भाऊ मरेल. तुम्ही त्यास मारून टाकावे आणि मग आम्ही सर्वजण तुमच्या धन्याचे गुलाम होऊ.” १० कारभारी म्हणाला, “ठीक आहे, तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे आपण करू. जर मला चांदीचा प्याला मिळाला तर मग तो मनुष्य माझ्या धन्याचा गुलाम होईल. इतरजण जाण्यास मोकळे राहतील.”

११ नंतर प्रत्येक भावाने लगेच आपली गोणी जमिनीवर उतरून उघडली. १२ कारभाच्याने थोरल्या भावापासून सुरुवात करून थाकट्या भावाच्या गोणीपर्यंत तपासून पाहिले. तेव्हा त्यास बन्यामिनाच्या गोणीत तो चांदीचा प्याला मिळाला. १३ दुःखुमुळे त्यांनी आपली वक्रे फाडली आणि आपल्या गोण्या गाढावंकर लाढून ते परत नमगत आले. १४ यहूदा व त्याचे भाऊ परत योसेफाच्या घरी गेले. योसेफ अजून घरात होतो. त्या भावांनी योसेफापुढे लोटांगण घाटले. १५ योसेफ त्यांना म्हणाला, “तुम्ही असे का केले? मला शकून पाहण्याचे ज्ञान आहे हे तुम्हास माहीत नाही का?” १६ यहूदा म्हणाला, “माझ्या धन्याला आम्ही काय बोलावे? किंवा आम्ही अपराधी नाही हे कसे सिद्ध करावे? देवाला तुमच्या सेवकांचा दोष सापडला आहे. म्हणून आता त्याच्यासह आम्ही सर्वजण धन्याचे गुलाम झालो आहोत.” १७ परंतु योसेफ म्हणाला, “मी तुम्हा सर्वजणांना गुलाम करणार नाही. फक्त ज्याने चांदीचा प्याला चोरला तोच माझा गुलाम होईल. बाकीचे तुम्ही शांतीने आपल्या बापाकडे जाऊ शकता.” १८ मग यहूदा योसेफाजवळ जाऊन म्हणाला, “माझे धनी, मी विनंती करतो, तुमच्या सेवकाला कानात बोलू घ्या आणि माझ्यावर राग भडकू देऊ नका. आपण फारो राजासमान आहोत. १९ माझ्या धन्याने आपल्या सेवकाला विचाराचे होते, ‘तुम्हास बाप किंवा भाऊ आहे का?’ २० आणि आम्ही आपल्या धन्याला म्हणालो, होय, आमचा बाप आहे, तो म्हातारा आहे तसेच वडिलाच्या म्हातारपणी झालेला लहान भाऊ आहे. आणि त्याचा भाऊ मरण पावला आहे. त्या आईचा हा एकच मुलगा राहिला आहे. आणि त्याचा बाप त्याच्यावर प्रीती करतो. २१ आणि तुम्ही आपल्या सेवकांना म्हणाला, “मग त्यास माझ्याकडे घेऊन या. मला त्यास पाहावयाचे आहे.” २२ आणि आम्ही स्वामीस म्हणालो, तो मुलगा बापाला सोडून येऊ शकणार नाही, कारण त्याने बापाला सोडले तर आमचा बाप मरून जाईल. २३ परंतु आपण आम्हाला बजावून सांगितेले, ‘तुम्ही तुमच्या धाकट्या भावाला घेऊन आलेच पाहिजे नाही, तर तुम्ही माझे तोंड पुन्हा पाहू शकणार नाही.’ २४ मग असे झाले की, आम्ही तुमचा सेवक आमचा बाप याच्याकडे परत गेलो व आमचा धनी जे बोलला ते त्यास सांगितले. २५ आणि आमचा बाप म्हणाला, पुन्हा जाऊन आपणासाठी धन्य विकत आणा. २६ आणि आम्ही म्हणालो, आमच्या धाकट्या भावाला बरोबर घेतल्याशिवाय जाणार नाही, कारण तुमच्या धाकट्या भावाला माझ्याकडे आणल्याखेरीज तुम्हास माझे तोंड पुन्हा पाहात येणार नाही, असे त्या अधिकाच्याने आम्हास बजावले आहे. २७ मग तुमच्या सेवक आमचा बाप म्हणाला, तुम्हास माहीत आहे की, माझ्या पलीच्या पोटी मला दोन पुत्र झाले. २८ आणि त्यातला एक माझ्यापासून दूर निघून गेला आहे आणि मी म्हणालो, खरोखर त्यास वन्य पशूने फाडून तुकडे तुकडे केले आणि तेव्हासून मी त्यास पाहिले नाही. २९ आणि आता माझ्या या मुलाला तुम्ही माझ्यापासून घेऊन गेला आणि त्यास जर काही अपाय झाला तर तुम्ही माझे पिकलेले केस शोकाने मृतलोकात जायला कारण क्हाला. (Sheol h7585) ३० म्हणून आता तुडा सेवक, माझा बाप याच्याकडे मी गेलो आणि मुलगा माझ्याबरोबर नसला तर याच्या जिवारी त्याचा जीव जडलेला असल्यामुळे, ३१ असे होईल की, मुलगा नाही हे पाहून तो मरून जाईल. आणि तुमचा चाकर, आमचा बाप याचे पिकलेले केस शोकाने मृतलोकात जायला तुडी सेवक कारण होतील. (Sheol h7585) ३२ या मुलाबद्दल मी माझ्या पित्यास हमी दिली आहे. मी म्हणून, ‘जर मी त्यास तुमच्याकडे परत घेऊन आलो नाही तर मग जन्मभर मी तुमचा दोषी राहीन.’ ३३ म्हणून आता, मी तुम्हास विनंती करतो, मला, तुमच्या या सेवकाला या मुलाच्याएवजी माझ्या धन्याचा गुलाम म्हणून ठेवून घ्या. मुलाला त्याच्या भावांबरोबर जाऊ घ्या. ३४ माझ्या बापाकडे मी माघारी कसा जाऊ? माझ्या बापाचे वाईट होईल ते मला पाहावे लागेल याची मला भयंकर भीती वाटते.”

४५ आता मात्र योसेफाला आपल्याजवळ जे उभे होते त्या सर्व सेवकांसमोर दुःख रोखून धरता येईला. तो मोठ्याने रडला. तो म्हणाला, “येथील सर्व लोकांस येथून बाहेर जाण्यास सांगा.” तेव्हा तेथील सर्वजण निघून गेले. केवळ त्याचे भाऊ त्याच्यापाशी राहिले. मग योसेफाने आपली ओळख त्यांना दिली. २ तो मोठ्याने रडला. मिसर देशाच्या लोकांनी व फारो राजाच्या घराण्यातील लोकांनीही त्याचे रडणे ऐकले. ३ मग योसेफ आपल्या भावांना म्हणाला, “मी योसेफ आहे. माझा बाप अजून जिवत आहे काय?” परंतु त्याचे भाऊ त्यास काही उत्तर देऊ शकले नाहीत. त्याच्या समोर ते फार घाबरले होते. ४ तेव्हा योसेफ आपल्या भावांना म्हणाला, “मी विनंती करतो जरा इडके माझ्याजवळ या.” तेव्हा ते त्याच्या जवळ गेले. आणि तो त्यांना म्हणाला, “तुमचा भाऊ योसेफ मीच आहे. ज्याला तुम्ही मिसरी लोकांस विकले. ५ आता त्यासाठी काही खिन्हन होऊ नका किंवा आपल्या स्वतः वरत वर संताप करून घेऊ नका. मी येथे याचे व त्यामुळे आपणा सर्वचे प्राण वाचावेत ही देवाचीयो योजना होती. ६ हा दुष्काळ आता दोन वर्षे पडला आहे आणि आपणखी पाच वर्षे पेरणी किंवा कापापी होणार नाही. ७ देवाने मला तुमच्या आमी येथे पाठवले आहे, यासाठी की, तुमचा पृथ्वीवर बचाव होऊन तुम्ही शेष रहावे आणि तुम्हास जिवत ठेवून तुम्ही वंशवृद्धी होऊ घ्यावी. ८ मला येथे पाठवण्यात तुमचा दोष नव्हता तर ही देवाचीयो ज्ञाना होती. देवाने मला फारोच्या वडिलासमान केले आहे. त्यामुळे मी फारोच्या घरादाराचा धनी आणि सर्व मिसर देशाचा अधिकारी झाला आहे.” ९ योसेफ म्हणाला, “तर आता ताबडोबा माझ्या बापाकडे जाण्यास निघा. त्यास सांगा की, तुमचा मुलगा योसेफ याने तुम्हास संदेश पाठवला आहे. देवाने मला अवघ्या मिसर देशाचा धनी केले आहे. तर माझ्याकडे खाली निघून या. उंची करू नका. १० तुम्ही माझ्याजवळ गोशेन प्रांतात राहा. आणि तुम्ही, तुमची मुले, नातवडे तसेच तुमची शेरडेमेंद्रे, गुरेडोरे आणि जे काही तुमचे आहे ते माझ्याजवळ राहील. ११ येणाच्या दुष्काळाच्या पाच वर्षांत मी तुम्हास सर्व प्रकारचा पुरवठा करीन त्यामुळे तुम्हावर व तुमच्या कुटुंबावर सर्व काही गमावून गरीब होण्याची वेळ येणार नाही. १२ पाहा, माझे तोंड तुम्हासी बोलत आहे हे तुम्ही डोळे, व माझा भाऊ बन्यामीन याचे डोळे पाहत आहेत. १३ मिसर देशातील माझे वैभव आणि तुम्ही येथे जे जे पाहिले आहे त्यासंबंधी माझ्या बापाला सांगा. आता लवकर जाऊन माझ्या बापाला माझ्याकडे खाली घेऊन या.” १४ मग त्याने आपला भाऊ बन्यामीन याला मिठी मारली आणि गळवात पडून रडला, आणि बन्यामीनीही त्याच्या गळवात पडून रडला. १५ मग त्याने आपल्या प्रत्येक भावाला मिठी मारली व त्यांचे मुके घेतले आणि तो रडला. यानंतर त्याचे भाऊ त्याच्यावरोबर बोलू लागले. १६ “योसेफाचे भाऊ त्याजवळे आले आहेत” अशी बातमी फारो, त्याच्या घराची मंडळी व त्याचे सेवक यांना समजली त्यामुळे त्या सर्वांना आनंद झाला. १७ तेव्हा फारो योसेफाला म्हणाला, “तुझ्या भावांना सांग की, ‘तुम्हास राजर असेल तेव्हा आहे हे तुम्ही यांना फारो घेऊन या.” १८ तुमची मालमत्ता व जे काही असेल त्याची चिंता करू नका, कारण मिसर देशमधील जे उत्तम ते सर्व तुमच्ये आहे.” १९ तेव्हा इसाएलाच्या मुलांनी तसे केले. योसेफाने त्यांना फारोने आज्ञा दिल्याप्रामाणे गाड्या दिल्या, आणि त्यांच्या प्रवासाकरिता भरपूर अन्नसामग्री दिली. २० तसेच त्याने प्रत्येक भावाला एक एक पोशाख दिला व बन्यामिनाला पाच पोशाख आणि चांदीची तीनशे नाणी दिली. २१ त्याने आपल्या वडिलासाठीही या देणाऱ्या पाठवल्या: धान्य, भाकरी, आणि इतर

पदार्थानी लादलेल्या दहा गाढवी त्याच्या वडिलाच्या प्रवासासाठी पाठवल्या. २४ मग योसेफाने आपल्या भावांना निरोप दिला आणि ते निघाले. तो त्यांना म्हणाला, “रस्त्यात एकमेकांशी भांडू नका.” २५ अशा रीतीने त्याचे भाऊ मिसर सोऱ्हन कनान देशास आपला पिता याकोबा याच्याकडे गेले. २६ त्यांनी आपल्या पिंत्यास सांगितले, “तुमचा मुलगा योसेफ अजून जिवंत आहे आणि तो अवघ्या मिसर देशाचा अधिकारी आहे.” हे ऐकून त्याचे हदय विस्मित झाले, कारण त्याचा त्याच्यावर विश्वास बसला नाही. २७ परंतु त्यांनी त्यास योसेफाने सांगितलेल्या सर्व गोष्टी कळवल्या. मग योसेफाने त्यास मिसरला घेऊन जाण्यासाठी पाठवलेल्या गाड्या याकोबाने पाहिल्या, तेव्हा त्यांचा बाप याकोब संजीवित झाला. २८ इस्साएल म्हणाला, “हे पुरेसे आहे. माझा मुलगा योसेफ अजून जिवंत आहे. आता मी मरण्यापूर्वी त्यास जाऊन भेटेन.”

४६ इस्साएलाने, आपले जे काही होते त्याबरोबर प्रवासास सुरुवात केली आणि तो बैर-शेबास गेला. तेथे त्याने आपला बाप इस्साहाक याच्या देवाला आरपणे वाहिली. २ रात्री देव स्वप्नात दर्शन देऊन इस्साएलाशी बोलला, तो म्हणाला, “याकोबा, याकोबा.” त्याने उत्तर दिले, “काय आजाा?” ३ तो म्हणाला “मी देव आहे, तुझ्या बापाचा देव आहे. खाली मिसर देशास जाण्यास तू भिक्ष नको, कारण मी तुझ्यापासून तेथे एक मोठे राष्ट्र त्यार करीन. ४ मी तुझ्याबरोबर खाली मिसरात जाईन, आणि मी तुला मिसरमधून पुन्हा आणीन. आणि योसेफ आपल्या हातांनी तुझे दोळे झाकील.” ५ मग याकोब बैर-शेबाहून उतला. इस्साएलाच्या मुलांनी आपला बाप, आपल्या स्त्रिया व मुले या सर्वांना फारोने पाठवलेल्या गाड्यांतून मिसरला आणले. ६ त्याच प्रमाणे त्यांनी आपली शेरडेमेंद्रे, गुरेडोरे आणि कनान देशात त्यांनी मिळवलेले सर्वकाही मिसरला नेले; याप्रमाणे याकोब व त्याची संतती मिसर देशास आली. ७ त्याने आपल्यासोबत आपली मुले व नातू, आपल्या मुली व नाती या सर्व संतानांना मिसरात नेले. ८ इस्साएलाचे जे पुढे त्याच्याबरोबर मिसरला गेले त्याची नावे अशी: याकोबाचा प्रथम जन्मलेला रुद्धेन; ९ रुद्धेनाचे पुत्र हनोख आणि पल्लू आणि हेसोन आणि कर्मी; १० शिमोनाचे पुत्र यमुवेल, यामीन, ओहाद, याकोन, जोहर आणि कनानी स्त्रीपासून झालेला मुलगा शैल; ११ लेवीचे पुत्र गेषोन, कहाथ व मरारी; १२ यहूदाचे पुत्र एर, ओनान, शेला, पेरेस व जेरह, (परंतु एर व ओनान हे कनान देशात मरण पावले. पेरेसाचे पुत्र हेसोन व हामूल), १३ इस्साखाराचे पुत्र तोला, पुवा, लोब व शिमोन; १४ जबुलूनाचे पुत्र सेरेद, एलोन व याहलेल १५ (याकोबाला लेआपासून पदन-अरामात झालेली सहा मुले व दीना ही मुलगी; त्याच्या कुटुंबात मुले आणि मुली मिळून तेहतीस जण होते), १६ गादाचे पुत्र सिफयोन आणि ह्यागी, शूनी आणि एसबोन, एरी, अरोदी, आणि अरेली; १७ अशोराचे पुत्र इस्मा आणि इश्वा, इश्वी, आणि बरीया, आणि त्याची बहीण सेराह; आणि बरीयाचे पुत्र हेबर व मलकीएल १८ (जिल्पा जी लाबानने आपली मुलगी लेआ हिला दिली होती, तिच्यापासून झालेले हे सगळे याकोबाचे पुत्र होते. ती एकंदर सोळा माणसे होती), १९ याकोबाची पत्नी राहेल हिचे पुत्र योसेफ व बन्यामीन हे होते); २० (योसेफास मिसर देशातील ओमचा याजक पोटीफर याची मुलगी आसनन्थ हिच्या पोटी मनश्वी व एफ्राईम हे पुत्र झाले), २१ बन्यामिनाचे पुत्र बेला, बेकेर, आशबेल, गेरा, नामान, एही, रोष, मुपीम, हुपीम आणि आर्द. २२ (याकोबापासून राहेलीस झालेली ही मुले. सर्व मिळून ते सर्व चौदा जण होते), २३ हुशीम हा दान याचा मुलगा होता; २४ नफतालीचे पुत्र यास्हेल, गुनी, येसेर, आणि शिल्लेम हे होते. २५ (लाबानने आपली मुलगी राहेल हिला दिलेल्या बिल्हाचे याकोबापासून झालेले हे पुत्र. हे सर्व मिळून सात जण होते). २६ याकोबाच्या वंशातील जी माणसे मिसरमध्ये गेली ती याकोबाच्या मुलांच्या स्त्रिया सोऱ्हन सहासृ जण होती. २७ योसेफास मिसर देशात झालेले दोन पुत्र मिळून एकंदर याकोबाच्या घराण्यातले सक्तर जण मिसर देशात होते. २८ याकोबाने प्रथम यहूदाला

योसेफाकडे पाठवले; यहूदा गोशेन प्रांतात योसेफाकडे गेला त्यानंतर याकोब व त्याच्या परिवारातील सर्व मंडळी यहूदाच्या मागे गोशेन प्रांतात गेली. २९ योसेफास आपला रथ त्यार करून आपला बाप इस्साएल याच्या भेटीस गोशेन प्रांतात त्यास सामोरा गेला. योसेफाने आपल्या पित्यास पाहिले तेव्हा त्याने त्याच्या गळ्यास मिठी मारली व त्याच्या गळ्यात गळा घालून तो बराच वेळ रडला. ३० मग इस्साएल योसेफाला म्हणाला, “आता मात्र मला शांतीने मरण येवो, मी तुझे तोंड पाहिले आहे, आणि तू जिवंत आहेस हे मला समजले आहे.” ३१ मग योसेफ आपल्या भावांना व आपल्या वडिलाच्या घरच्या सर्वांना म्हणाला, “मी जाऊन फारोला सांगोती की, ‘माझे भाऊ व माझ्या वडिलाच्या घरातील सर्व मंडळी हे कनान देश सोऱ्हन येथे माझ्याकडे आले आहेत. ३२ माझ्या वडिलाच्या घरचे सर्वजण मेंदपाल आहेत, ते त्यांची शेरडेमेंद्रे व गुरेडोरे आपली शेरडेमेंद्रे, गुरेडोरे व त्यांचे तेथे जे काही होते ते सर्व घेऊन आले आहेत.’” ३३ जेव्हा फारो राजा तुम्हास बोलावून चिचारील, “तुम्ही काय काम धंदा करता?” ३४ तेव्हा तुम्ही असे सांगा, ‘आम्ही सर्व मेंदपाल आहोत. हा आमचा पिंडीजात धंदा आहि. आमच्या आधी आमचे वाडवडील हाच धंदा करीत होते.’ मग फारो तुम्हास गोशेन प्रांतात राहू दईल. मिसरी लोकांस मेंदपाल आवडत नाहीत.”

४७ योसेफ फारोकडे जाऊन म्हणाला, “माझा बाप माझे भाऊ व त्यांच्या कुटुंबातील सर्व मंडळी कनान देशातून त्यांची शेरडेमेंद्रे, गुरेडोरे व त्यांचे सर्वकाही घेऊन येथे आले आहेत. ते गोशेन प्रांतात आहेत.” २ त्याने आपल्याबरोबर फारोसमोर जाण्यासाठी आपल्या भावांपैकी पाच जणांना घेतले आणि त्यांची ओळख करून दिली. ३ फारो राजा त्याच्या भावांना म्हणाला, “तुम्ही काय धंदा करता?” ते म्हणाले, “आम्ही आपले दास मेंदपाल आहोत आणि आमचे पुर्वजही मेंदपालच होते.” ४ ते फारोला पुढे म्हणाले, “कनान देशात फारच भयंकर व कडक दुष्काळ पडला आहे. तेथे एकाही शेतात तुमच्या दासांच्या कळपांसाठी हिरवे गवत किंवा हिरवा चारा राहिलेला नाही म्हणून आम्ही या देशात तात्पुरते राहण्यास आलो आहोत. आम्ही आपणांस विनंती करतो की आम्हास गोशेन प्रांतात राहू यावे.” ५ मग फारो योसेफाला म्हणाला, “तुम्हा बाप व तुझे भाऊ तुझ्याकडे आले आहेत. ६ त्याना राहण्याकरिता तू मिसर देशातील कोणतेही तिकाण निवड. त्यांना उत्तम जमीन असलेला प्रदेश दे, त्यांना गोशेन प्रांतात वस्ती करून राहू दे. आणि त्याच्यात जर कोणी हुशार मनुष्य मनुष्ये तुला माहीत असलीत तर मग त्याना माझ्या गुराडोरावर अधिकारी कर.” ७ मग योसेफाने याकोब व त्याचा बाप याला आणले आणि फारोच्या समोर सादर केले. तेव्हा याकोबाने फारोस आशीर्वाद दिला. ८ मग फारोने याकोबाला विचारले, “तुमचे वय किंती आहे?” ९ याकोबाने फारोस उत्तर दिले, “माझ्या काशमय जीवनाची वर्षे फक्त एकशे तीस वर्षे आहेत. परंतु माझ्या पर्वजांझतेके दीर्घ आयुष्य मला लाभले नाही.” १० याकोबाने फारोला आशीर्वाद दिला व मग तो फारोपुढून निघून गेला. ११ योसेफाने फारोच्या आज्ञेप्रमाणे आपल्या बापाला व भावांना राहमेस नगरजवळील प्रांतातील उत्तम भूमी त्यांना रहावयास दिली. १२ आणि त्याने आपला बाप, आपले भाऊ व त्यांच्या कुटुंबाप्रमाणे, त्यांच्यावर अवलंबून असलेलाच्या संख्येप्रमाणे भरपूर अन्नसमग्री पुरवली. १३ त्या वेळी सर्व भूमीवर दुष्काळ तर फारच कडक पडला होता; अन्नधान्य कोठेच मिळत नव्हते. त्यामुळे मिसर व कनान देशातील जमीन दुष्काळामुळे उजाड झाली. १४ योसेफाने मिसर आणि कनान देशातील रहिवाशांना अन्नधान्य विकून त्यांच्याकडील सर्व पैसा गोळा केला. त्यानंतर योसेफाने तो पैसा फारोच्या राजवड्यात आणला. १५ काही काळानंते मिसर व कनान देशातील लोकांचे पैसे संपूर्ण गेले, त्यामुळे मिसरचे लोक योसेफाकडे येउन म्हणाले, “आम्हास अन्न द्या! आमचे सर्व पैसे संपले आहेत म्हणून आम्ही तुमच्यासमोरचा कमारवे?” १६ परंतु योसेफ म्हणाला, “जर तुम्ही पैसे संपले

आहेत, तर तुम्ही मला तुमची गुरेढोरे द्या आणि मग मी तुमच्या गुराढोरांच्या बदल्यात तुम्हास थान्य देईन.” १७ तेव्हा लोकांनी त्यांच्याकडील गुरेढोरे, शेरडेमेंद्रे, घोडे, गाढवे आणि इतर जनावरे देऊन अन्नधान्य विकत घेतले, त्या वर्षात लोकांकडून गुरेढोरे घेऊन त्यांच्या बदल्यात योसेफाने त्यांना अन्नधान्य दिले. १८ परंतु त्या वर्षानंतर, पुढील वर्षी लोक योसेफाकडे जाऊन म्हणाले, “आमच्या धन्यापासून आम्ही काही लपवत नाही. आपणास माहीत आहे की, आमच्याकडे पैसे उरलेले नाहीत आणि आमची गुरेढोरेही धन्याची झाली आहेत. तेव्हा आमच्या धनाच्यासमोर आमची शरीरे व आमच्या जमिनी याशिवाय दुसरे काहीही उरलेले नाही. १९ तुमच्या डोळ्यांसमोर आम्ही का मरावे? आमचा व आमच्या जमिनीचीही नाश का व्हावा? परंतु जर आपण आम्हांला अन्नधान्य घाल तर मग आम्ही आमच्या जमिनी फारोला देऊ आणि आम्ही त्याचे गुलाम होऊ. आम्हास बियाणे द्या म्हणजे आम्ही जगू, मरणार नाही आणि जमिनी ओस पडणार नाहीत.” २० तेव्हा मिसरमधील सर्व शेतजमिनी योसेफाने फारोसाठी विकत घेतल्या. मिसरी लोकांनी आपल्या शेतजमिनी फारोला विकल्या कारण दुष्काळ भयंकर तीव्र झाला होता. २१ मिसरमधील एका टोकापासून तर दुसऱ्या टोकापर्यंतच्या सर्व लोकांस त्याने फारोवे गुलाम केले. २२ योसेफाने याजकांच्या मालकीच्या जमिनी मात्र विकत घेतल्या नाहीत. फारो याजकांना त्यांच्या कामाबद्दल पगार देत होता. त्या पैशातून ते आपणासाठी अन्नधान्य विकत घेत असत म्हणून त्यांच्यावर आपल्या जमिनी विकण्याची वेळ आली नाही. २३ तेव्हा योसेफ लोकांस म्हणाला, “पाहा, मी फारोकरता तुम्हास तुमच्या जमिनीसह विकत घेतले आहे तर मी आता तुम्हास बियाणे देतो. ते तुम्ही शेतात पेरा. २४ परंतु हंगामाच्या वेळी तुमच्या उत्पन्नातील पाचवा हिस्सा फारोला दिलाच पाहिज. बाकीचे चार हिस्से तुम्ही तुमच्यासाठी घावेत. त्यातून पुढ्याचा वर्षाकरता तुम्ही बियाणे ठेवावे व बाकीच्या धान्याचा तुमच्या घरातील लहानथोरास खाण्यासाठी उपयोग करावा.” २५ लोक म्हणाले, “आपण आम्हांला वाचवले आहे, म्हणून फारोवे गुलाम होण्यात आम्हांला आनंद आहे.” २६ त्या वेळी मग योसेफाने देशासाठी एक कायदा केला, तो आजपर्यंत चालू आहे; त्या कायद्याप्रमाणे जमिनीच्या उत्पन्नाचा पाचवा भाग फारोचा आहे. फारो मिसरमधील सर्व जमिनीचा मालक आहे. फक्त याजकांची जमीन फारोच्या मालकीची नाही. २७ इसाएल मिसरमध्ये गोशेन प्रांतात राहिला. त्याची संतांी खूप वाढली व त्यांची भरभरात झाली. त्यांना मिसरमधील जमीन मिळाली व त्यांनी वरते केली आणि तेथे त्यांचे सर्वकाही चांगले झाले. २८ याकोब मिसरमध्ये सतरा वर्षे राहिला, तो एकसे सतेचाळीस वर्षांचा झाला. २९ इसाएलाच्या मरणाचा काळ जवळ आला, म्हणून मग त्याने आपला मुलगा योसेफ याला आपणाजवळ बोलावले आणि तो त्यास म्हणाला, “तू जर माझ्यावर प्रेम करतोस तर माझ्या मांडीखाली तुझा हात ठेवून मला वचन दे की, मी जे सांगतो ते तू करशील आणि तू माझ्याशी खेरेपणाने वाशीशील. मला मिसरामध्ये पुरु नवो. ३० जेव्हा मी माझ्या वाडवडिलांसोबत झोपी जाईन, तेव्हा मला मिसरमधून बाहेर घेऊन जा आणि माझ्या पूर्वजांना जेथे पुरुले आहे तेथे म्हणजे आपल्या वंशजांसाठी घेतलेल्या पुरुण्याच्या जगेत मला मठूमाती दे.” योसेफाने उत्तर दिले, “तुम्ही मला जे करवायास सांगितले ते मी नक्की करीन.” ३१ मग याकोब म्हणाला, “तू माझ्याशी तशी शपथ वाहा.” तेव्हा तसे करण्याबद्दल योसेफाने शपथ वाहिली. मग इसाएलाने आपले डोके मागे पलंगाच्या उशावर नम्रतेने खाली वाकून नमन केले.

४८ या गोष्टीनंतर “त्याचा बाप आजारी असल्याचे” कोणी योसेफाला कळवले, म्हणून आपले दोन पुत्र मनश्शे व एफ्राईम यांना बोरवर घेऊन तो गेला. २ “योसेफ आपणास भेटावयास आला आहे” असे याकोबास कोणी सांगितले, हे कळवल्याबरोबर इसाएलाने शक्ती एकवटली आणि बिछान्यावर उठून बसला. ३ मग याकोब योसेफास म्हणाला, “सर्वसमर्थ

देवाने मला कनानातील लूज येथे दर्शन देऊन आशीर्वाद दिला. ४ देव म्हणाला, “मी तुला खूप संतांी देईन व ती वाढवीन आणि मी तुला राष्ट्राचा समुदाय करीन. आणि तुझ्यानंतर तुझ्या संतानाला हा देश कायमचा वतन म्हणून देईल.” ५ आणि आता, मी येथे मिसर देशास येण्यापूर्वी, मिसराच्या भूमीमध्ये जे तुझ्या पोटी जम्मलेले हे दोन पुत्र, माझे आहेत. तुझे हे दोन पुत्र मनश्शे व एफ्राईम हे आता रुद्धवेन व शिसेन यांच्याप्रमाणे माझे होतील. ६ त्यांच्यानंतर तुला जी संतांी होईल ती तुझी होईल; त्यांच्या वतनात त्यांची नावे त्यांच्या भावांखाली नोंदवण्यात येतील. ७ परंतु पदन येथून मी येताना तुझी आई राहेल, एफ्राईमासून आम्ही थोड्याच अंतरावर असताना कनान देशास मरण पावली, त्यामुळे मी फार दुखी झाला. तेव्हा एफ्राईमाच्या म्हणजे बेथलेहेमाच्या वाटेवर मी तिला पुरुले.” ८ मग इसाएलाने योसेफाच्या मुलांना पाहिले, तेव्हा इसाएल म्हणाला, “हे कोणाचे आहेत?” ९ योसेफ आपल्या पित्यास म्हणाला, “हे माझे पुत्र आहेत. हे मला देवाने येथे दिले आहेत.” इसाएल म्हणाला, “तुझ्या मुलांना माझ्याकडे आण म्हणजे मी त्यांना आशीर्वाद देईन.” १० इसाएल अतिशय महातारा झाला होता आणि त्याची नजर मंद झाल्यामुळे त्यास चांगले स्पष्ट दिसत नव्हते. तेव्हा इसाएलाने त्या मुलांना कवटापूरु त्याचे मुके घेतले. ११ मग इसाएल योसेफास म्हणाला, “मुला तुझे तोंड पुन्हा पाहावयास मिळेल असे वाटले नक्कते, पण देवाने तुझी व माझी भेट होऊ दिली. मला तुझी मुलेही पाहू दिली.” १२ मग योसेफाने आपल्या मुलांना इसाएलाच्या मांडीवस्तून काढून घेतले. ते पुरु इसाएलासमोर उभे राहिले व त्यांनी त्यास लवून नमन केले. १३ योसेफाने मनश्शेला आपल्या डाव्या हाती म्हणजे तो इसाएलाच्या उजव्या हाती येईल असे व एफ्राईमाला आपल्या उजव्या हाती म्हणजे तो इसाएलाच्या डाव्या हाती येईल असे उभे केले. १४ परंतु इसाएलाने आपला उजवा हात पुढे केला आणि एफ्राइमाच्या, म्हणजे जो धाकटा मुलगा होता त्याच्या डोक्यावर ठेवला आणि त्याचा डावा हात थोरल्याच्या म्हणजे मनश्शेच्या डोक्यावर ठेवला. त्याने त्याच्या हातांची अदलाबदल करून ते उजवेडावे केले. १५ इसाएलाने योसेफाला आशीर्वाद देऊन म्हटले, “ज्या देवासमोर माझे वडील, अब्राहाम व इसाहाक चालले, ज्या देवाने माझ्या सर्व आयुष्यभर मला चालवले आहे, १६ तोच मला सर्व संकटातून सोडवणारा माझा देवदूत होता, तोच या मुलांना आशीर्वाद देवो. आता या मुलांना माझे नाव व वडील अब्राहाम व इसाहाक यांचे नाव देण्यात येवो. ते वाढून त्यांची पृथ्वीवर अनेक कुटुंबे, कुळे व राष्ट्रे होवोत.” १७ आपल्या वडिलाने एफ्राईमाच्या डोक्यावर आपला उजवा हात ठेवला असे योसेफाने पाहिले तेव्हा त्यास ते आवडले नाही. तो हात एफ्राईमाच्या डोक्यावस्तून काढून मनश्शेच्या डोक्यावर ठेवावा म्हणून योसेफाने आपल्या बापाचा हात घेतला. १८ योसेफ आपल्या पित्यास म्हणाला, “असे नाही बाबा, कारण हा प्रथम जम्मलेला आहे. तुमचा उजवा हात याच्या डोक्यावर ठेवा.” १९ परंतु त्याचा वडिलाने नकार दिला आणि म्हटले, “माझ्या मुला, मला माहीत आहे. होय, मला माहीत आहे की, तोसुद्धा महान होईल. परंतु धाकटा भाऊ त्याच्यापेक्षाकी अधिक महान होईल आणि त्याची कुळे वाढून त्यांचा मोठा राष्ट्रसमूह निर्माण होईल.” २० त्या दिविची इसाएलाने त्या मुलांना या शब्दांत आशीर्वाद दिला, तो म्हणाला, “इसाएल लोक आशीर्वाद देताना तुमची नाव उच्चारितील, ते म्हणतील, “देव तुम्हास एफ्राईमासारखा, मनश्शेसारखा आशीर्वाद देवो.”” २१ मग इसाएल योसेफाला म्हणाला, “पाहा, मी आता मरणार आहे. परंतु देव तुमच्या बराबर राहील, तो तुम्हास तुमच्या पूर्वजांच्या देशात घेऊन येईल. २२ तुझ्या भावांपेक्षा तुला एक भाग अधिक देतो, मी स्वतः तलवारीने व धनुष्याने लढून अमेरी लोकाकडून जिंकलेला डोंगरउतार तुला देतो.”

४९ त्यांनंतर याकोबाने आपल्या सर्व मुलांना आपल्याजवळ बोलावले, शक्ती एकवटली आणि बिछान्यावर उठून बसला. ३ मग याकोब योसेफास म्हणाला, “सर्वसमर्थ

तुमचे काय होईल, ते मी तुम्हास सांगतो.” २ “याकोबाच्या मुलांने, तुम्ही सर्व एकत्र या आणि ऐका, तुमचा बाप इसाएल याचे ऐका. ३ रऊबेना, तू माझा पहिलाच म्हणजे थोरला मुलगा आहेस. पुरुष म्हणून माझ्यात असलेल्या शक्तीचा तू पहिला पुरावा आहेस, तू सर्वपक्षा अधिक शक्तीवान व सर्वपक्षा अधिक अभिमान वाटावा असा आहेस. ४ परंतु तुझ्या भावना पुराच्या पाण्याच्या अनावर व चंचल लाटांप्रमाणे आहेत. कारण तू आपल्या वडिलाच्या पलंगावर गेलास व त्याच्या बिछान्यावर जाऊन तो अशुद्ध केलास.” ५ “शिमोन व लेवी हे सख्खे भाऊ आहेत. या दोन भावांना तलवारीने लढण्याची आवड आहे. ६ माझ्या जिवा, त्यांच्या गुप्त मसलतींमध्ये गुंतु नको; त्यांच्या गुप्त बैठकांमध्ये सामील होऊ नको, त्यांचे हे बेट माझ्या जिवाला माझ्या नाहीत. त्यांनी त्याच्या रागाच्या भरात पुरुणांची कक्षत केली. आपल्या रागाने बैलांच्या पायांच्या शिरा तोडल्या. ७ त्यांच्या राग शाप आहे, ते अति रागाने वेडे होतात. तेव्हा अतिशय कूर बनतात. मी त्यांना याकोबात विभागीन, ते सर्व इसाएल देशभर पसरील. ८ यहूदा, तुझे भाऊ तुझी स्तुती करतील. तुझा हात तुझ्या शत्रूंच्या मानेवर राहील. तुझ्या पित्याची मुले तुला लवून नमन करतील. ९ यहूदा सिंहाचा छावा आहे. माझ्या मुला, तू शिकारीपासून वरपर्यंत गेलास, तो खाली वाकला आहे, तो सिंहासारखा, सिंहिणीसारखा दबा धरून बसला आहे. त्यास उठवण्याचे धाडस कोण करील? १० शिळे येईपर्यंत यहूदाकडून राजवेत्र जाणार नाही, किंवा अधिकाराची काठी त्याच्या पायामधून निघून जाणार नाही. राष्ट्रे त्याच्या आज्ञा पाळतील. ११ तो त्याचा तरुण घोडा द्राक्षवेलीस, आणि त्याचे शिंगरु खास द्राक्षवेलीस बांधेल. त्याने त्याचे वस्त्र द्राक्षरसात आणि आपला झागा द्राक्षांच्या रक्तात धुतला आहे. १२ त्याचे डोळे द्राक्षरसापेक्षा अधिक लालबुंद होतील. त्याचे दात दूधपेक्षा अधिक सफेद होतील. १३ जबुलन समुद्र किनाऱ्याजवळ राहिल. तो जहाजासाठी सुरक्षित बंदर होईल. त्याच्या जमिनीची हृद सीदीन नगरापर्यंत असेल.” १४ “इस्साखार बळकट गाढव आहे, तो मेंढवाड्यांच्यामध्ये तवून बसला आहे. १५ आपले विसावा घेण्याचे ठिकाण चांगले आहे, आपला देश आनंदादयक आहे असे त्याने पाहिले, आणि मग जड बोजा वाहून नेण्यास व अगदी गुलामाप्रमाणे काम करण्यास तो तयार झाला. १६ इसाएलाचा एक वंश या नात्याने दान आपल्या लोकांचा न्याय करील. १७ तो रस्त्याच्या कडेला असणाऱ्या सापाप्रमाणे, वाटेच्या कडेला पडून असलेल्या भयंकर नागाप्रमाणे होईल. तो घोड्याच्या टाचेला दंश करील. त्यामुळे घोडेस्वार घोड्यावस्तुन मागे कोसळेल. १८ हे परमेश्वरा, तुझ्याकडून उद्धार होण्याची मी वाट पाहत आहे. १९ गाद-लुतुरांची टोळी त्याच्यावर हल्ला करेल, परंतु तो त्याच्या पार्श्वभागावर हल्ला करून त्यांना पलवून लावील. २० आशीरवै अन्न समृद्ध होईल आणि तो राजाला योग्य असे शाही अन्नपदार्थ पुरवील. २१ नफताली मोकळ्या सुटलेल्या हरीणीप्रमाणे आहे. त्याचे बोलणे गोड असेल. २२ योसेफ हा फलदायी फाटाचासारखा आहे. तो ओढ्याकाठी वाढणाऱ्या द्राक्षवेलीसारखा आहे. त्याच्या फांद्या घिंतीवर चंद्रून पसरल्या आहेत. २३ तिरंदाजांनी त्याच्यावर हल्ला केला. आणि त्यास तीर मारले व त्यास त्रास दिला. २४ तरी त्याचे धुम्बुध मजबूत राहील, आणि त्याचे बाहु कुशल होतील याकोबाचा सामर्थ्यवान देव, मंडपाळ, इसाएलाचा खडक याजकडून त्याच्या हातांना शक्ती मिळते. २५ कारण तुझ्या बापाचा देव, जो तुला मदत करील, आणि सर्वशक्तिमान देवामुळे, जो तुला वरून आकाशाचे आशीर्वाद, खाली खोल दरीचे आशीर्वाद देवो, तसेच स्तनांचा व गर्भाशयांच्या उपजांचा आशीर्वाद तो तुला देवो. २६ तुझ्या बापाचे आशीर्वाद माझ्या पूर्वजांच्या आशीर्वादपेक्षा मोठे होतील, अथवा सर्वकाळ टिकून राहणाऱ्या डोंगरांपासून प्राप्त होणाऱ्या इछित वस्तुदून श्रेष्ठ होतील. ते योसेफाच्या मस्तकावर, जो आपल्या भावांमध्ये राजपुत्र त्याच्या मस्तकावर आशीर्वाद असे राहतील. २७ बन्यामीन हा भुकेला लांडगा आहे. तो सकाळी आपले भक्ष्य मासून खाईल, आणि संध्याकाळी तो लूट वाटून घेईल.” २८ हे सर्व इसाएलाचे

बारा वंश होत. त्यांच्या वडिलाने आशीर्वाद देऊन त्यांना म्हटले ते हेच. त्याने प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या योग्यतेप्रमाणे आशीर्वाद दिला. २९ मग त्याने त्यांना आज्ञा दिली आणि त्यांना म्हणाला, “मी आता माझ्या लोकांकडे जात आहे. एफोन हिती ह्याच्या शेतातील गुहेत माझ्या पूर्वजांबरोबर मला पुरावे, ३० ती गुहा कनान देशात मध्येजवळील मकपेलाच्या शेतात आहे, आपल्या घराण्याला पुण्याची जागा असावी म्हणून अब्राहामाने ते शेत एफोन हिती याच्याकडून विकत घेतले. ३१ अब्राहाम व त्याची पत्नी सारा, यांना त्या गुहेत पुरले आहे; इसहाक आणि त्याची पत्नी रिबका यांनाही तेथेच पुरले आहे; आणि माझी पत्नी लेआ हिलाही मी तेथेच पुरले आहे. ३२ ते शेत व ती गुहा हेशी लोकांकडून विकत घेतेली आहे.” ३३ आपल्या मुलांशी बोलणे संपर्ल्यानंतर याकोबाने आपले पाय पलंगावर जवळ ओढून घेतले व मरण पावला, आणि तो आपल्या पूर्जांकडे गेला.

५० त्यांनंतर योसेफ आपल्या बापाला कवटाळून ख्यप रडला. त्याने त्याची चुंबने घेतली. २ योसेफाने आपल्या सेवकांतील वैद्यांना आपल्या वडिलाच्या प्रेताला मसाला लावण्याची व भरण्याची आज्ञा केली. तेव्हा त्यांनी खास मिसरच्या पद्धतीने इसाएलाचे प्रेत मसाला लावून, भरून तयार केले. ३ त्याकरता त्यांना चालीस दिवस लागले, कारण तशा खास पद्धतीने प्रेत तयार करण्यासाठी तेवढा वेळ घेत, मिसरच्या लोकांनी त्याच्यासाठी सतर दिवस शोक केला. ४ सतर दिवसानंतर शोक करण्याचा काळ संपला, तेव्हा योसेफ फारोच्या शाही अधिकारांना म्हणाला, “जर मला तुमच्या दृश्यीने कृपा लाभली असेल तर, फारोला हे सांगा, ५ ‘माझा बाप मरावयास टेकला असताना त्याने मला शपथ घेण्यास सांमून म्हटले, “पाहा, मी मरणार आहे. माझी जी करब मी आपणासाठी कनान देशात खणून ठेवली आहे तिच्यात तू मला नेझन पूर.” तेव्हा कृपा करून माझ्या पित्यास पुरावयास जाऊ या; मग मी परत येईन. ६ फारोने उतर दिले, “जा आणि आपल्या बापाला शपथ दिल्याप्रमाणे त्यास पुरुन ये.” ७ तेव्हा योसेफ आपल्या बापाला पुण्यासाठी गेला. तेव्हा फारोरो योसेफ आपल्या वडीलजन योसेफाबरोबर गेले. ८ आपले कुटुंबीय, आपले भाऊ व त्यांचे कुटुंबीय तसेच आपल्या बापाचे कुटुंबीय योसेफाबरोबर होते. फक्त लहान मुले व पशू एवढेच गोशेन प्रांतात मागे राहिले होते. ९ तो लोकांचा खूप मोठा समूह होत. सैनिकांची एक पलटणाही घोड्यांवर व रथांत बसून मोठ्या संख्येने योसेफाबरोबर गेली. १० ते येंद्रन नदीच्या पूर्वेस अटादाच्या खळ्यावर आले, तेव्हा त्यांनी फारच मोठा शोक केला. योसेफाने त्याच्या पित्याकरिता सात दिवस शोक केला. ११ कनान देशात राहणाऱ्या लोकांनी अटादाच्या येथील हे प्रेतकियेचे विधी व संस्कार पाहिले तेव्हा ते म्हणाले, “मिसरच्या लोकांचा हा फारच दुःखाचा प्रसंग आहे.” त्यामुळे आता त्या जागेला आवेल-मिसाईम असे नाव पडले आहे. १२ अशा प्रकारे याकोबाच्या मुलांनी आपल्या वडिलाने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे केले; १३ त्यांनी त्याचे प्रेत कनान देशात नेझन एफोन हिती याजकडून कबरस्तान म्हणून उपयोगी पडावे यासाठी अब्राहामाने विकत घेतलेल्या मध्ये येथील शेतातील मकपेला गुहेत पुरले. १४ आपल्या वडिलाच्या प्रेतकियेनंतर योसेफ आणि त्याच्याबाबोर गेलेला सर्व समुदाय मिसरला माधारी गेला. १५ याकोब मरण पावल्यावर योसेफाचे भाऊ विचित्र पडले, फार पूर्वी आपण योसेफाबरोबर दुष्टपणाने वागलो त्यावरून आता आपल्यावर त्याचा राग भडकेल. १६ तेव्हा योसेफ हेल्पर योसेफाचे भाऊ आपली तिच्यावर त्याच्या वर्षांपासून आपल्या आशीर्वाद प्राप्त होणाऱ्या इछित वस्तुदून श्रेष्ठ होतील. ते योसेफाच्या मस्तकावर, जो आपल्या भावांमध्ये राजपुत्र त्याच्या मस्तकावर आशीर्वाद असे राहतील. १७ बन्यामीन हा भुकेला लांडगा आहे. तो सकाळी आपले भक्ष्य मासून खाईल, आणि संध्याकाळी तो लूट वाटून घेईल.” १८ हे सर्व इसाएलाचे

की, आम्ही तुझ्याशी वाईट रीतीने वागलो त्याबद्दल कृपया तू आमची क्षमा कर. आम्ही देवाचे, तुझ्या वडिलाच्या देवाचे दास आहोत.” योसेफाचे भाऊ वरीलप्रमाणे बोलले त्यामुळे योसेफाला फार दुःख झाले व तो रडला. १८ योसेफाचे भाऊ त्याच्याकडे गेले व ते त्याच्या पाया पडले. मग ते म्हणाऱ्ये, “आम्ही आपले दास आहोत.” १९ मग योसेप त्याना म्हणाला, “भिऊ नका. मी काय देवाच्या स्थानी आहे काय? २० तुम्ही माझे वाईट करण्याचा कट केला, पण देव माझ्यासाठी चांगली योजना करीत होता. असंख्य लोकांचे प्राण वाचविण्यासाठी माझा उपयोग करावा अशी देवाची योजना होती. आज तुम्ही ते पाहत आहात. २१ तेव्हा आता तुम्ही भिऊ नका. मी तुमची व तुमच्या मुलाबालांची काळजी धेईन, तुमचे पोषण करीन.” अशा रीतीने त्याने त्यांचे समाधान केले आणि त्यांच्याशी ममतेने बोलला. २२ योसेफ आपल्या वडिलाच्या कुटुंबियांसह मिसरमध्ये राहिला. तो एकशे दहा वर्षांचा असताना मरण पावला. २३ योसेफाच्या हयातीत एफ्राईमाला मुले व नातवडे झाली. त्याचा मुलगा मनश्शे याला माखीर नावाचा मुलगा झाला. योसेफाने माखीराची मुले ही पाहिली. २४ योसेफाचे मरण जवळ आले तेव्हा तो आपल्या भावाना म्हणाला, “माझी मरण्याची वेळ जवळ आली आहे, परंतु देव तुमची काळजी घेईल हे मला माहीत आहे. तो देव तुम्हास या देशातून काढून अब्राहाम, इसहाक, व याकोब यांना जो देश देण्याचे वचन त्याने दिले होते त्या देशात घेऊन जाईल.” २५ मग योसेफाने इसाएल लोकांस शपथ घ्यायला लावली. तो म्हणाला, “देव जेव्हा तुम्हास येथून काढून पुढे घालून त्या नवीन देशात घेऊन जाईल तेव्हा माझे शरीर तुम्ही तुमच्या बरोबर घेऊन जाल असे मला वचन द्या.” २६ योसेफ एकशे दहा वर्षांचा झाल्याकर मिसरमध्ये मरण पावला. वैद्यांनी त्याच्या शरीराला मसाला लावून ते पुरण्यासाठी तयार केले व ते मिसर देशामध्ये शवपेटीत ठेवले.

निर्गम

१ याकोबाबोरेवर जे इसाएलाचे पुत्र व त्याची कुबुंडे मिसर देशात गेली, त्याची नवे ही: २ रुजेबेन, शिमोन, लेवी, यहूदा ३ इस्साखार, जबुलून, बन्यामीन; ४ दान, नफताली, गाद व आशेर. ५ याकोबाच्या वंशाचे एकूण संतरजण होते. योसेफ हा आधीच मिसर देशात होता, ६ नंतर योसेफ, त्याचे भाऊ व त्या पिढीतील सर्व मरण पावले. ७ इसाएल लोक फार फलदायी होऊन त्यांची संख्या अतिशय वाढत गेली; ते महाशक्तीशाली झाले आणि सर्व देश त्यांनी भरून गेला. ८ नंतर मिसर देशावर नवीन राजा राज्य करू लागला. त्यास योसेफाच्या स्मरणाची काही काळजी नव्हती. ९ तो आपल्या लोकांस म्हणाला, “इसाएली वंशाच्या लोकांकडे पाहा, ते पुष्कळ अधिक आहेत व आपल्यापेक्षा शक्तीमानही झाले आहेत; १० चला, आपण त्यांच्याशी चतुराईने वागू. नाहीतर त्यांची निरंतर अधिक वाट होईल आणि जर एखादा युद्धाचा प्रसंग आला तर हे लोक आपल्या शत्रुला जाऊन मिळतील; आणि मग ते आपल्याविरुद्ध लढतील आणि देशातून निघून जातील.” ११ म्हणून त्याने त्यांना कामाच्या ओऱ्याने जाचण्यासाठी त्यांच्यावर मुकादम नेमल. त्यांनी फारोकरता पिथोम व रामसेस ही दोन शहरे इसाएल लोकांकून बांधून घेतली, १२ पण मिस-स्यांनी त्यांना जसजसे जाचले तसतसे ते संख्येने अधिकच वाढत गेले व अधिकच पसरले, म्हणून इसाएल लोकांची त्यांना भीती वाटू लागली. १३ आणि मग मिस-स्यांनी इसाएल लोकांवर अधिक कष्टाची कामे लादली. १४ अशाप्रकारे त्यांनी इसाएल लोकांचे जीवन फारच कठीण काबाडकट्टांचे व हाल अपेणांचे केले; त्यांनी त्यांना विटा बनविण्याची, बांधकामासाठी सुना बनविण्याची तसेच शेतीची व इतर अतिशय कठीण व कष्टाची कामे बळजबरीने करायला लावली. १५ मग मिसराचा राजा इब्री सुझीपूर्णी बोलला. त्यांच्यातल्या एकिचे नाव शिप्रा व दुसरीचे पुवा असे होते. १६ तो म्हणाला, “तुम्ही इब्री स्त्रियांचे बाळंतपण करत असता, त्या प्रसूत होण्याच्या जागी त्या बसल्या म्हणजे नीट पाहा, आणि त्या स्त्रियांना मुलगी झाली तर तिला जिवंत ठेवा; परंतु त्यांना मुलगा झाला तर त्यास अवदय मारून टाका.” १७ परंतु त्या इब्री सुझीपूर्णी देवाचे भय व आदर धरून त्याच्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या होत्या, म्हणून त्यांनी मिसरी राजाची आज्ञा मानली नाही; तर त्यांनी जन्मणाच्या मुलानाही जिवंत ठेवले. १८ तेव्हा मिसराच्या राजाने त्या सुझीपूर्णीना बोलावून विचारले, “तुम्ही असे का केले? तुम्ही जन्मलेल्या मुलांना का जिवंत ठेवले?” १९ त्या सुझीपूर्णी फारोला म्हणाल्या, “या इब्री स्त्रिया मिसरच्या स्त्रियांपेक्षा फार ताकदवान आहेत; आम्ही सुझीपूर्णी त्यांच्याकडे जाऊन पोहचण्यापूर्वीच त्या प्रसूत होतात.” २० त्याबदल देवाने त्या सुझीपूर्णीचे कल्याण केले. इसाएल लोक तर अधिक वाढून फार बलवान झाले. २१ त्या सुझीपूर्णी देवाचे भय बालगणाच्या होत्या म्हणून त्याने त्यांची घराणे वसवली. २२ तेव्हा फारोने आपल्या सर्व लोकांस आज्ञा दिली, “जो प्रत्येक इब्री मुलगा जम्मेल त्यास तुम्ही नाईल नदीमध्ये फेकून घ्या, पण प्रत्येक मुलगी मात्र जिवंत ठेवा.”

२ लेवी वंशातील एका मनुष्याने जाऊन लेवीच्या एका मुलीशी विवाह केला. २ ती स्त्री गरोदर राहिली व तिने मुलाला जम्म दिला; तो फार सुंदर आहे असे पाहून तिने त्यास तीन महिने लपवून ठेवले. ३ पुढे आणांची तिला तो लपवून ठेवता येईना म्हणून तिने एक लक्षाळ्याची पेटी तयार केली; तिला राळ व डांबर लावले. तिने त्या बाळाला पेटीत ठेवून ती पेटी नदीच्या तीरी लक्षाळ्यात नेऊन ठेवली. ४ त्याची बहीण, त्याचे पुढे काय होते ते पाहण्यासाठी तेथून दूर बाजूला उभी राहिली. ५ त्या वेळी फारोची मुलगी आंघोल करण्यासाठी नदीवर आली. तिच्या दासी नदीच्या किनाच्यावर फिरत होत्या. तिने लक्षाळ्यात ती पेटी पाहिली; आणि एका दासीला तिकडे जाऊन ती पेटी आणण्यास सांगितले. ६ तिने ती पेटी उघडली तेव्हा तिला

तिच्यात एक लहान बाल दिसले. ते बाल रडत होते. तिला त्याचा कळवळा आला, ती म्हणाली, “खात्रीने हे इत्याच्या मुलापैकी आहे.” ७ मग ती बाळाची बहीण फारोच्या मुलीला म्हणाली, “या बाळाला दूध पाजण्यासाठी मी जाऊन तुड्यासाठी इब्री स्त्रियांमधून एखादी दाई शोधून आणू का?” ८ फारोची मुलगी तिला म्हणाली, जा. तेव्हा ती मुलगी गेली व त्या बाळाच्या आईलाच घेऊन आली. ९ फारोच्या मुलीने त्या बाळाच्या आईला घटले, “या बाळाला घरी घेऊन जा, व माझ्याकरिता त्यास दूध पाज; त्याबदल मी तुला वेतन देईन.” तेव्हा ती स्त्री बाळाला घेऊन त्यास दूध पाजू लागली. १० ते मूल वाढून मोठे झाले. तेव्हा तिने त्यास फारोच्या मुलीकडे आणले; आणि तो तिच्या मुलगा झाला; तिने त्याचे नाव मोशे ठेवले, ती म्हणाली, “कारण मी त्यास पाण्यातून बाहेर काढले.” ११ काही दिवसानी असे झाले की, मोशे मोठा झाल्यावर आपल्या लोकांकडे गेला आणि त्याने त्यांची कष्टाची कामे पाहिली. कोणी एक मिसरी आपल्या इब्री मनुष्यास मारत असताना त्याने पाहिले. १२ तेव्हा आपल्याकडे पाहणारा आजूबाजूला कोणीही नाही हे जाणून मोशेने त्या मिसराच्या मनुष्यास जिवे मारले व वाळूत पुरुन टाकले. १३ दुसर्या दिवशी तो बाहेर गेला, तेव्हा पाहा दोन इब्री माणसे मारामारी करत होती. त्यांच्यामध्ये जो दोषी होता त्यास तो म्हणाला, “तू आपल्या सोबत्याला का मारत आहेस?” १४ पण त्या मनुष्याने उत्तर दिले, “तुला आम्हांवर अधिकारी व न्यायाधीश कोणी नेमले? तू काल जसे त्या मिस-स्यास जिवे मारलेस, तसे मला मारायला पाहतोस का?” तेव्हा मोशे घावरला. तो विचार करीत स्वतः शीर्च म्हणाला, “मी काय केले ते आता खचीत सर्वांना माहीत झाले आहे.” १५ आणि फारोने याविषयी ऐकले तेव्हा त्याने मोशेला जिवे मारण्याचा प्रयत्न केला. परंतु मोशे फारोपासून दूर पक्कून गेला. तो मिद्यान देशात गेला आणि तेथे एका विहिरीजवळ बसला. १६ मिद्यानी याजकाला सात मुली होत्या; आपल्या वडिलाच्या कळपाला पाणी पाजण्यासाठी त्या विहिरीवर आल्या. त्या हौदात पाणी भरत होत्या; १७ परंतु काही मेंढपाळांनी त्यांना पाणी भरू न देतो हुस्कून लावण्याचा प्रयत्न केला. पण मोशेने उठून त्यांना मदत केली. त्याने त्यांच्या कळपाला पाणी पाजले. १८ मग त्या मुली आपला बाप रगुवेल याच्याकडे गेल्या; तेव्हा त्यांचा बाप त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आज इतक्या लवकर घरी कशा आला आहात?” १९ त्या म्हणाल्या, “एका मिसरी मनुष्याने आम्हांला मेंढपाळाच्या हातुन सोडवले. त्याने आम्हांसाठी पाणी देखील काढून कळपाला पाजले.” २० तेव्हा तो आपल्या मुलीना म्हणाला, “ते कोठे आहे? तुम्ही त्या मनुष्यास का सोडले? त्यास बोलावून आणा म्हणजे तो आपल्याबरोबर भोजन करेल.” २१ त्या मनुष्याची राहयला मोशे कळून झाला. त्याने आपली मुलगी सिप्पोरा हिचा विवाह देखील त्याच्याशी करून दिला. २२ तिला एक मुलगा झाला. मोशेने त्याचे नाव गोरेंम ठेवले, तो म्हणाला, “मी परदेशात वसती करून आहे.” २३ बन्याच काळानंतर मिसराचा राजा मरण पावला. तेव्हा इसाएलांनी दास्यामुळे कण्ठून आक्रोश केला. त्यांनी मदतीकरता हाका मारल्या व दास्यामुळे त्यांनी केलेला आकांत देवापर्यंत वर जाऊन पोहचला; २४ देवाने त्यांचे कण्ठूने ऐकले आणि अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांच्याशी केलेल्या कराराची त्यास आठवण झाली. २५ देवाने इसाएली लोकांस पाहिले आणि त्यास त्यांची परिस्थिती समजली.

३ तेव्हा मोशे आपला सासारा इंशो जो मिद्यानी याजक याचा कळप चारत होता. मोशे रानाच्या मार्गे, देवाचा डोंगर होरेब येथरव आपला कळप घेऊन गेला. २ तेव्हा परमेश्वराच्या दूताने त्यास एका झुडपातून निघण्याच्या अनीच्या ज्वालेत दर्शन दिले. मोशेने पाहिले की, झुडूप अग्नीने जळत होते, परंतु ते जळून भस्म होत नव्हते. ३ मोशे म्हणाला, “मी त्या बाजूला वळती आणि हे मोठे आश्र्य जाऊन पाहतो की, हे झुडूप जळून नष्ट का होत नाही.” ४ मोशे झुडूपाजवळ येत आहे हे परमेश्वराने पाहिले. तेव्हा झुडपातून देवाने

त्यास हाक मारून महूले, “मोशे! मोशे!” आणि मोशे म्हणाला, “हा मी इथे आहे.” ५ देव म्हणाला, “तू इकडे जवळ येऊ नकोस, तर तुझ्या पायातल्या चपला काढ; कारण ज्या जागी तू उभा आहेस ती भूमी पीवित्र आहे. ६ तो आणखी म्हणाला, मी तुझ्या पित्याचा देव-अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव आहे.” तेव्हा मोशेने आपले तोंड झाकून घेतले. कारण देवाकडे पाहायला तो घारला. ७ परमेश्वर म्हणाला, “मिसरामध्ये माझ्या लोकांचा जाव मी खोरेखर पाहिला आहे; आणि मुकादमाच्या त्रासामुळे त्यांनी केलेला आकांत मी ऐकला आहे; त्यांचे दुःख मी जाणून आहे. ८ त्यांना मिसन्यांच्या हातून सोडवून त्यांना त्या देशातून चांगल्या व मोठ्या देशात, दुथामधाचे प्रवाह ज्यात वाहत आहेत, कनानी, हिती, अमोरी, परिज्जी, हिक्की व यबूसी यांच्या प्रदेशात घेऊन जावे म्हणून मी उतरलो आहे. ९ तर आता पाहा, मी इसाएली लोकांचा आक्रोश ऐकला आहे आणि मिसरी ज्या जलूपाने त्यांना जाचत आहेत तेही मी पाहिले आहे. १० तर आता, माझ्या इसाएली लोकांस मिसर देशामधून बाहेर काढण्यासाठी मी तुला फारोकडे पाठवत आहे.” ११ परंतु मोशे देवाला म्हणाला, “फारोकडे जाऊन इसाएली लोकांस मिसर देशामधून काढून आणाऱ्या असा मी कोण आहे?” १२ देवाने उत्तर दिले, “खूचीत, मी तुझ्याबरोबर असेन, मी तुला पाठवत आहे याची खूण हीच असेल; तू इसाएली लोकांस मिसरामधून बाहेर आणल्यावर याच डोंगरावर तुम्ही देवाची उपासना कराल.” १३ मग मोशे देवाला म्हणाला, “परंतु मी जर इसाएली लोकांकडे जाऊन म्हणालो, ‘तुमच्या पूर्वजांचा देव याने मला तुमच्याकडे पाठवले आहे’ तर मग ते लोक विचारतील ‘त्याचे नाव काय आहे?’ मग मी त्यांना काय सांगू?” १४ देव मोशेस म्हणाला, “जो मी आहे तो मी आहे, देव म्हणाला. तू इसाएल लोकांस सांग, मी आहे याने मला तुम्हांकडे पाठवले आहे.” १५ देव मोशेला असे म्हणाला, “तू इसाएल लोकांस सांग, तुमच्या पूर्वजांचा म्हणजे अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव परमेश्वर याने मला तुम्हांकडे पाठवले आहे. हेच माझे सर्वकाळचे नाव आहे, व हेच माझे स्मारक सर्व पिढ्यांना होईल; १६ तू जाऊन इसाएलाच्या वडीलजनाना एकत्रित करून त्यांना सांग की, तुमच्या पूर्वजांचा देव म्हणजे अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांचा देव परमेश्वर, याने मला दर्शन देऊन महूले की, तुम्हांकडे खोरेखर माझी लक्षणे गेले आहे व मिसर देशात तुम्हांसोबत काय घडले आहे हे मला कळले आहे. १७ आणि मी तुम्हास मिसन्यांच्या जाचातून सोडवीन व कनानी, हिती, अमोरी, परिज्जी, हिक्की व यबूसी यांच्या देशात, दुथामधाचे प्रवाह वाहणाऱ्या देशात घेऊन जाईल, असे मी सागितले आहे हे त्यांना कळव. १८ ते तुझे ऐकील, मग तू व इसाएलाचे वडीलजन मिळून तुझी मिसराच्या राजाकडे जा व त्यास सांग, इत्री लोकांचा देव परमेश्वर आम्हांला भेटला आहे. आमचा देव परमेश्वर याच्यासाठी यज्ञ करण्यासाठी म्हणून आम्हांला तीन दिवसाच्या वाटेवर रानात जाऊ दे. १९ परंतु मला माहीत आहे की, मिसराचा राजा तुम्हास जाऊ देणार नाही. त्यास माझे बाहुबल दाखविले तरी तो तुम्हास जाऊ देणार नाही; २० ते तेव्हा मी मिसर देशात आपले बाहुबल दाखवून, ज्या अद्भुत कृती मी करणार आहे, त्यांचा मारा मी त्याजवर करीन. मग तो तुम्हास जाऊ द्वेरेल; २१ आणि या लोकांवर मिसन्यांची कृपादृष्टी होईल असे मी करीन. आणि असे होईल की, तुम्ही निघाल तेव्हा रिकामे निघाणार नाही. २२ तर प्रत्येक स्त्री आपल्या शेजारणीकडून व आपल्या घरात राहणाऱ्या स्त्रीकडून भेटवस्तु मागून घेईल व ते लोक तिला भेटवस्तु देतील; ते तुम्हा लोकांस सोन्यारुप्याचे दागिने व कपडे भेट म्हणून देतील, तुम्ही ते आपल्या मुलांच्या व मुर्लींच्या अंगावर घालाल. अशा प्रकारे तुम्ही मिसराच्या लोकांस लुटाल.”

४ मग मोशेने उत्तर दिले, “ते माझ्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत व माझे म्हणणे ऐकणार नाहीत; ते म्हणतील, परमेश्वराने तुला दर्शन दिलेलेच नाही.” २ परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझ्या हातात ते काय आहे?”

मोशेने उत्तर दिले, “काठी आहे.” ३ मग देव म्हणाला, “ती जमिनीवर टाक.” तेव्हा मोशेने तसे केले; आणि त्या काठीचा साप झाला. तेव्हा मोशे घारला व त्यापासून पळाला. ४ परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझ्या हात पुढे करून त्यास धरले. तेव्हा त्याने तसे केले, आपला हात पुढे करून त्यास धरले. तेव्हा त्याच्या हातात तो पुन्हा काठी झाला. ५ “म्हणजे ह्यावरून ते विश्वास धरतील, त्यांचा पूर्वजांचा-अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव व याकोबाचा देव परमेश्वर याने तुला दर्शन दिले आहे.” ६ मग परमेश्वर त्यास आणखी म्हणाला, “तू तुझ्या हात तुझ्या छातीवर ठेव, ” तेव्हा मोशेने आपला हात आपल्या छातीवर ठेवला; मग त्याने आपला हात बाहेर काढला तेव्हा तो कोडाणे बर्फासारखा पांढरा झाला; ७ मग देव म्हणाला, “आता पुन्हा तुझ्या हात तुझ्या छातीवर ठेव.” तेव्हा मोशेने तसे केले. मग त्याने आपला हात छातीवरून काढला तेव्हा तो शेरीराच्या इतर भागांप्रमाणे होऊन तो पुन्हा पूर्वासारखा झाला. ८ मग परमेश्वर बोलला, “जर ते तुझ्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत, व पहिल्या चिन्हामुळे तुझ्या शब्द ऐकणार आहीत तर दुसऱ्या चिन्हामुळे ते तुझ्यावर विश्वास ठेवतील. ९ ही दोन्ही चिन्हे दाखवल्यावरही त्यांनी जर तुझ्यावर विश्वास ठेवला नाही, तर मग नदीचे थोडे पाणी घे आणि ते कोरड्या जमिनीवर ओत; म्हणजे तू नदीतूपू येतेलेल्या पाण्याचे कोरड्या भूमीवर रक्क होईल.” १० मग मोशे परमेश्वरास म्हणाला, “परंतु हे प्रभू, मी तुला खेरे ते सांगतो; मी काही बोलका नाही; मी पूर्वींही नक्हतो आणि आता तुझ्याबरोबर बोलल्यानंतरही नाही. तुला माहित आहे की मी तर मुख्याचा व जिव्हेचाही जड आहे.” ११ मग परमेश्वर त्यास म्हणाला, “मनुष्याचे तोंड कोणी केले? मनुष्यास मुका किंवा बहिरा, आंधाला किंवा डोळस कोण करतो? मी परमेश्वरच की नाही? १२ तेव्हा मी सांगतो, तू आता जा. मी तुझ्या मुख्याला साहाय्य होईल व तू काय बोलावे हे मी तुला शिकवीन.” १३ परंतु मोशे म्हणाला, हे प्रभू! मी तुला विनंती करतो की, तुझ्या इच्छेस येईल त्याच्या हाती त्यास निरोप पाठव. १४ मग परमेश्वर मोशेवर रागावला. तो त्यास म्हणाला, “लेवी अहरोन हा तुझ्या भाऊ आहे ना? त्यास चांगले बोलात येते व मला माहीत आहे. तो तुला भेटायला येत आहे. तुला पाहून त्यास मनात आनंद होईल. १५ तू त्याच्याबरोबर बोलून त्याच्या मुखात शब्द घाल. मी त्याच्या व तुझ्या मुख्यांना साहाय्य होईल आणि तुम्ही काय करावे हे तुम्हास शिकवीन. १६ आणि तो तुझ्यासाठी लोकांशी बोलेल; तो तुझे मुख होईल आणि त्याने काय बोलावे हे सांगणारा तू त्यास देवासारखा होरील. १७ तू आपल्या हाती ही तुझी काठी घे. हिच्या योगे तू चिन्हे करशील.” १८ मग मोशे आपला सासारा इत्री याच्याकडे परत गेला. तो त्यास म्हणाला, “मला मिसरतील माझ्या भाऊबद्यांकडे जाऊ शा. ते आधाप जिवंत आहेत की नाहीत ते मला पाहू द्या.” इत्री मोशेला म्हणाला, शांतीने जा. १९ मिद्यान प्रांतात असताना परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “आता मिसर देशात परत जा. जे लोक तुला ठार मारू पाहत होते ते आता मरण पावले आहेत.” २० तेव्हा मोशेने आपली पती व आपल्या मुलांना गाढवावर बसवले व त्यांना घेऊन तो मिसर देशाला माधारी जायल निघाला. तो देवाची काठी आपल्या हाती घेऊन चालला. २१ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, तू मिस्रात परत जाशील तेव्हा पाहा, जे सर्व चमत्कार मी तुझ्या हाती ठेवले आहे ते तू फारेपुढे करून दाखव. तथापि मी त्याचे मन कठीण करीन, आणि तो लोकांस जाऊ देणार नाही. २२ मग तू फारोला सांग की, परमेश्वर म्हणतो इसाएल माझा पुत्र, माझा ज्येष्ठ पुत्र आहे. २३ परमेश्वर म्हणतो, मी तुला सांगत आहे की “तू माझ्या पुत्राला माझी उपासना करण्याकरता जाऊ दे!” जर तू त्यास जाऊ देवाची कानाकारशील तर मी तुझ्या ज्येष्ठ पुत्राला ठार मारीन. २४ मोशे प्रवासात असताना एके ठिकाणी मुक्कामासाठी थांबला. तेव्हा परमेश्वराने मोशेला त्या ठिकाणी गाढून त्यास ठार मारण्याचा प्रयत्न केला. २५ परंतु सिप्पोराने एक गारांटीची थांदारा सुरी घेतली व तिने आपल्या मुलाची सुंता केली. मग तिने मुलांची अग्रत्वचा घेतली आणि ती मोशेच्या पायावर ठेवून ती

त्यास म्हणाली, “खचीत तू माझा रक्कने मिळवलेला पती आहेस.” २६ तेव्हा परमेश्वराने त्यास पीडण्याचे सोडले. रक्कने मिळवलेला पती असे तिने सुतेला उद्देशून म्हटले. २७ मग परमेश्वराने अहरोनाला सांगितले, “मोशेला भेटायला रानात जा.” तो गेला. आणि देवाचाड्या डोंगावर जाऊन मोशेला भेटला आणि त्याने त्याचे चुंबन घेटले. २८ परमेश्वराने त्यास जे सर्वकाही सांगून पाठवले होते ते, जी सर्व चिन्हे करून दाखवायाची आज्ञा दिली होती ती मोशेने अहरोनाला सांगितली. २९ मग मोशे व अहरोन यांनी जाऊन इसाएली वंशजांचे सर्व बडीलजन एकत्र जमवले. ३० नंतर परमेश्वराने मोशेला जे काही सांगितले होते ते सर्व अहरोनाने लोकांस कळवले; त्यांना चिन्हे करून दाखवली. ३१ तेव्हा लोकांनी विश्वास ठेवला. परमेश्वराने इसाएली धराण्याची भेट घेऊन त्याचे दुःख पाहिले आहे हे त्यांनी ऐकले तेव्हा त्यांनी नमन करून त्याची उपासना केली.

५ या गोषी घडल्यानंतर, मोशे व अहरोन फारोकडे गेले व त्यास म्हणाले, “इसाएली लोकांचा देव परमेश्वर म्हणतो, माझ्या लोकांनी माझ्यासाठी रानात उत्सव करावा म्हणून त्यांना जाऊ दे.” २ फारो म्हणाला, “हा परमेश्वर कोण आहे? मी त्याचा शब्द का ऐकावा आणि इसाएलाला जाऊ यावी? मी त्या परमेश्वरास ओळखत नाही. म्हणून इसाएलाला मी जाऊ देणार नाही.” ३ मग अहरोन व मोशे म्हणाले, “इझी लोकांचा देव आम्हांशी बोलला आहे. म्हणून आम्हांला रानात तीन दिवसाच्या वाटेवर जाऊ यावे आणि तेथे आमचा देव परमेश्वर याल यज्ञार्पण करू द्यावे अशी आम्ही आपणाला विनंती करतो. आणि आम्ही जर असे केले नाही तर तो मरीने किंवा तलवारीने आमच्यावर तुटून पडेल.” ४ परंतु मिसराचा राजा फारो त्यांना म्हणाला, “हे मोशे, हे अहरोन, तुम्ही लोकांस काम सोडून जायला का लावत? तुम्ही आपल्या कामावर माधारी चालते व्हा. ५ फारो त्यांना असेही म्हणाला, येथे आता आमच्या देशात खूप इझी आहेत आणि तुम्ही त्यांना काम करण्यापासून थांबवत आहात.” ६ त्याच दिवशी फारोने मुकादमांना व नायकांना आज्ञा दिली. ७ तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही लोकांस विटा बनवण्याकरिता आजपर्यंत सतत गवत दिलेले आहे. परंतु आता त्यांना लागणारे गवत त्यांना स्वतः शोधून आणायला सांगा. ८ तरी पूर्वी इतक्याच विटा त्यांनी बनवल्या पाहिजेत. त्यामध्ये काही कमी करून स्वीकारू नका. कारण ते आलशी झाले आहेत. म्हणूनच ते ओरड करून म्हणतात, आम्हांला जाण्याची परवानगी दे आणि आमच्या देवाला यज्ञ करू दे. ९ तेव्हा त्यांच्यावर अधिक काम लादून त्यांना सतत कामात ठेवा. म्हणजे मग खोट्या बोलण्यावर विश्वास ठेवणार नाहीत.” १० म्हणून लोकांचे मुकादम व नायक लोकांकडे जाऊन म्हणाले, “फारो असे म्हणतो, तुम्हास विटा बनवण्यासाठी लागणारे गवत देणार नाही. ११ तेव्हा तुम्हास लागणारे गवत तुम्ही स्वतः च आणले पाहिजे. तुमचे काम काही कमी होणार नाही.” १२ म्हणून मग लोक गवत शोधण्याकरता सर्व मिसर देशभर पांगले. १३ त्यांच्यावर नेमलेले मुकादम त्यांच्याकडून अधिक काम करवून घेऊन पूर्वी इतक्याच विटा तयार करण्याकरता त्यांच्यामागे सतत तगदा लावत. १४ मिसराच्या मुकादमांनी इसाएली लोकांवर नायक नेमले होते. त्यांना फारोच्या मुकादमांनी मार देऊन विचारले की, “तुम्ही पूर्वी जेवढ्या विटा बनवत होता तेवढ्या आता का बनवत नाही?” १५ मग इसाएली नायक तक्रार घेऊन फारोकडे गेले व म्हणाले, “आम्ही जे तुमचे सेवक त्या आमच्याशी तुम्ही अशा प्रकारे का वागत आहा? १६ तुम्ही आम्हांला गवत देत नाही, परंतु पूर्वी इतक्याच विटा बनवण्याचा हुक्म करता, आणि आता आपल्या दासांना मार मिळत आहे. पण सारा दोष आपल्या लोकांचा आहे.” १७ फारो म्हणाला, “तुम्ही आलशी आहात, म्हणूनच तुम्ही म्हणता, आम्हांला परमेश्वरास यज्ञ करायला जाऊ देण्याची परवानगी दे. १८ आता आपल्या कामावर माधारी जा. तुम्हास गवत काही मिळायचे नाही, परंतु पूर्वीप्रमानेच विटा तुम्ही केल्या पाहिजेत. १९ आपण संकटात

आहोत हे इसाएली नायकांना समजले. कारण पूर्वी इतक्याच विटा व रोजचे काम त्यांना शक्य नक्हते.” २० फारोच्या भेटीनंतर परत जाताना त्यांना बाटेट मोशे व अहरोन भेटले; २१ तेव्हा ते मोशे व अहरोन ह्यांना म्हणाले, “परमेश्वर तुम्हांकडे पाहो व तुम्हास शिक्षा करो. कारण फारो व त्याचे सेवक यांच्या दृष्टीने तुम्ही आम्हांला अपमानकारक केले आहे. आम्हांला मासून टाकण्यासाठी तुम्ही त्यांच्या हातात जणू तलवारच दिली आहे.” २२ मग मोशेने परमेश्वराकडे परत जाऊन प्राथना करून म्हटले, “प्रभू तू या लोकांस का त्रास देत आहेस? पहिली गोष्ट म्हणजे तू मला का पाठवलेस? २३ मी तुझ्या नावाने बोलण्यासाठी फारोकडे आलो, तेव्हापासून तो या लोकांस त्रास देत आहे. आणि तू आपल्या लोकांस मुक्त तर मुळीच केले नाहीस.”

६ तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी आता फारोला काय करतो ते तू बघशील; मी माझे बाहुबल त्यास दाखवले म्हणजे मग तो माझ्या लोकांस जाऊ देईल. कारण माझ्या बाहुबलामुळे तो त्यांना आपल्या देशातून बाहेर घालवून देईल.” २ मग देव मोशेला म्हणाला, “मी परमेश्वर आहे ३ मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना सर्वसमर्थ देव म्हणून प्रगत झालो; परंतु मी त्यांना परमेश्वर या माझ्या नावाने त्यांना माहीत नक्हते. ४ ज्या कनान देशात ते उपरी होते तो परदेश त्यांना वतन देण्याविषयीचा करार मी त्यांच्याशी केला आहे. ५ ज्या इसाएलाला मिसऱ्यांनी दास करून ठेवले आहे त्यांचे कण्हपे ऐकून मी आपल्या कारराची आठवण केली आहे. ६ तेव्हा इसाएलाला सांग, मी तुमचा परमेश्वर आहे; मी तुम्हास मिसऱ्यांच्या दास्यातून सोडवीन आणि मी तुम्हास आपले सामर्थ्य दाखवून व सामर्थ्यशाली निवाड्याची कृती करून तुम्हास सोडवीन. ७ मी तुम्हास मिसऱ्यांच्या दास्यातून काढून आणतो तो मी तुमचा देव परमेश्वर आहे हे तुम्हास समजेल. ८ जो देश मी अब्राहाम, इसहाक व याकोबास देण्याची मी हात वर करून शपथ वाहिली होती त्यामध्ये मी तुम्हास नेईन; व तो मी तुम्हास वतन करून देईन. मी परमेश्वर आहे.” ९ तेव्हा मोशेने हे सर्व इसाएल लोकांस सांगितले. परंतु त्यांच्या बिकट दास्यामुळे ते नाउमेद झाल्यामुळे ते त्यांचे म्हणणे ऐकेनात. १० मग परमेश्वर मोशेली बोलावा व म्हणाला, ११ “तू जाऊन मिसराचा राजा फारो याला सांग की इसाएली लोकांस तुझ्या देशातून जाऊ दे.” १२ तेव्हा मोशे परमेश्वरास म्हणाला, “इसाएली लोकांनी माझे ऐकले नाही, तर फारो माझे कसे ऐकेल? कारण मी अजिबात चांगला वक्ता नाही.” १३ परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना इसाएल लोकांस मिसर देशातून बाहेर नेण्याविषयी आज्ञा देऊन इसाएल लोकांकडे आणि तसेच मिसरी राजा फारो याच्याकडे पाठवले. १४ मोशे व अहरोन यांच्या पूर्वांपैकी प्रमुख पुरुषांची नावे अशी: इसाएलालाचा ज्येष्ठ पुत्र रुझेन. त्याची मुले होणेख, पल्लू हेसोन व कर्मी. हे रुझेनाचे कुळ. १५ शिमोनाचे पुत्र युमुवेल, यामीन, ओहद, याखीन, जोहर व (कनानी स्त्री पोटी झालेला शौल); ही शिमोनाची कुळे. १६ लेवीचे आयुष्य एकशे सदतीस वर्षांची होते. लेवीच्या वंशावलीप्रमाणे त्याचा पुत्रांची नावे हे: गेरोन, कहाथ, व मरारी. १७ गेरोनाचे पुत्र: त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: गेरोनाचे दोन पुत्र लिन्बी व शिमी. १८ कहाथाचे पुत्र: अग्राम, इस्माहार, हेब्रोन व उजियेल. कहाथाचे आयुष्य एकशे तेहेतीस वर्षांची होते. १९ मरारीचे पुत्र: महली व मूशी. लेवीची कुळे त्यांच्या वंशावलीप्रमाणे त्याचा पुत्रांची नावे हे: गेरोन, कहाथ, व मरारी. २० अग्रामाने आपली आत्या योखबेद हिच्याशी लग्न केले, तिच्या पोटी त्यास अहरोन व मोशो हे दोन पुत्र झाले. अग्राम एकशे सदतीस वर्षे जगला. २१ इसहाराचे पुत्र: कोरह, नेफेग व जिखी. २२ उजियेलाचे पुत्र: मिसाएल, एलसाफान व सिश्मी. २३ अहरोनाने अलीशेबाशी लग्न केले. (अलीशेबा अमीनादाबाची कन्या व नहशोनाची बहीण होती) त्यांना नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार ही मुले झाली. २४ कोरहाचे पुत्र: अस्सीर, एलकाना व अबीयासाफ; ही कोरहाची कुळे. २५ अहरोनाचा पुत्र एलाजार

याने पुटीयेलाच्या कन्येशी लग्न केले; तिच्या पोटी त्यास फिनहास हा पुत्र झाला. हे सर्व लोक म्हणजे इसाएलाचा पुत्र लेवी याची वंशावळ होय. २६ इसाएल लोकांस मिसर देशातून बाहेर घेऊन जा असे परमेश्वराने ज्यांना सांगितले होते ते अहोन व मोशे याच कुळातले. २७ इसाएल लोकांस मिसर देशातून बाहेर जाओ घावे असे मिसराचा राजा फारो याच्यासी जे बोलले तेच हे अहोन व मोशे. २८ मग मिसर देशात परमेश्वर मोशेबोरब बोलला. २९ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी परमेश्वर आहे. मी तुला सांगतो ते सर्व तू मिसराचा राजा फारो याला सांग.” ३० परंतु मोशेने परमेश्वरासमोर उत्तर दिले, “मी तर चांगला वक्ता नाही. फारो राजा माझे ऐकणार नाही.”

१ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “पाहा, मी तुला फारोच्या नजरेत देवासमान

महान करतो; आणि तुझा भाऊ अहोन हा तुझा संदेश होईल; २ ज्या आज्ञा मी तुला करीन त्या सर्व तू अहोनेला सांग; मग तू इसाएल लोकांस हा देश सोडून जाऊ दे, असे तू फारोला सांग. ३ परंतु मी फारोचे मन कठोर करीन. मग मी मिसर देशामधी आपल्या सामर्थ्याची अनेक चिन्हे व अनेक आश्रेण्य दाखवीन. ४ तरीही फारो तुमचे काही ऐकणार नाही. तेव्हा मग मी आपला हात मिसरावर चालवीन आणि त्यास जबर शिक्षा करून मी आपली सेना, माझे लोक, इसाएल वंशज यांना मिसर देशातून काढून आणीन. ५ आणि मिसरावर मी हात उगाऱून त्यांच्यातून इसाएली लोकांस काढून आणीन, तेव्हा मिस्राच्याना कळेल की मी परमेश्वर आहे.” ६ मग मोशे व अहोन यांनी तसे केले. परमेश्वराने त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी केले. ७ ते फारोबोरब बोलले तेव्हा मोशे ऐंशी वर्षांचा व अहोन त्र्यांशी वर्षांचा होता. ८ नंतर परमेश्वर मोशे व अहोन यांना म्हणाला, ९ “फारो तुम्हास एखादा चमत्कार दाखविण्याविषयी विचारील तेव्हा अहोनेला आपली काठी फारोच्या देखत जमिनीवर टाकावयास सांग म्हणजे तिचा साप होईल.” १० तेव्हा मोशे व अहोन फारोकडे गेले आणि परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी केले. अहोनेने आपली काठी फारो व त्याचे सेवक यांच्यापुढे टाकली आणि त्या काठीचा साप झाला. ११ तेव्हा फारो राजाने आपले जाणते व मांत्रिक बोलावले, मिसराच्या त्या जागूगारांनी आपल्या मंत्रतंत्राच्या जोरावर तसाच प्रकार केला. १२ त्यांनीही आपल्या काठाचा जमिनीवर टाकल्या तेव्हा त्यांचेचा साप झाले, परंतु अहोनेच्या काठीने त्यांचे साप गिळून टाकले. १३ तरी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे फारोचे मन कठोर झाले आणि त्याने मोशे व अहोन यांचे केले नाही व इसाएल लोकांस जाऊ दिले नाही. १४ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “फारोचे मन कठीण झाले आहे; तो इसाएल लोकांस जाऊ देत नाही. १५ उद्या सकाळी फारो नदीवर जाईल; तू साप झालेली काठी बोरब घे आणि नदीच्या काठी त्यास भेटण्यास उभा राहा. १६ त्यास असे सांग, ‘इव्रॉचा देव परमेश्वर याने मला तुझाकडे पाठवले आहे व त्याच्या लोकांस त्याची उपासना करावयास रानात जाऊ दे, पण आतापर्यंत तू ऐकले नाहीस. १७ परमेश्वर म्हणतो, की मी परमेश्वर आहे हे त्यास यावरुन कळेल: मी नदीच्या पाण्यार माझ्या हातातील काठीने मारीन तेव्हा त्याचे रक्त होईल. १८ मग पाण्यातील सर्व मासे मरतील. नदीला घाण सुटेल आणि मिसराचे लोक नदीचे पाणी पिझ शकणार नाहीत. १९ परमेश्वराने मोशेला म्हटले, तू अहोनेला सांग की, आपली काठी घेऊन मिसर देशामधील नद्यांवर, नाल्यावर, त्यांच्या तलावावर व त्यांच्या सर्व पाण्याच्या तळ्यावर आपला हात उगर म्हणजे त्या सर्वांचे रक्त होईल, घरातील लाकडांच्या व दगडांच्या भांड्यात रक्त रक्त होईल.” २० तेव्हा मोशे व अहोन यांनी परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे केले. अहोनेने आपली काठी उचलून फारोच्या व त्याच्या अधिकाच्यासमोर पाण्यावर मारली. तेव्हा नदीतल्या सर्व पाण्याच्या तळ्यावर आपला हात उगर म्हणजे त्या सर्वांचे रक्त होईल, घरातील लाकडांच्या व दगडांच्या भांड्यात रक्त रक्त होईल.” २१ तेव्हा नदीतल्या सर्व पाण्याच्या तळ्यावर आपला हात उगर म्हणजे त्या सर्वांचे रक्त होईल, घरातील लाकडांच्या व दगडांच्या भांड्यात रक्त रक्त होईल.” २२ तेव्हा मिसराच्या जागूगारांनी आपल्या

मंत्रतंत्राच्या जोरावर तसेच केले. तेव्हा परमेश्वराने संगितल्याप्रमाणे फारोचे मन कठीण झाले. २३ नंतर फारो मागे फिरला व आपल्या धरी निघून गेला. त्याने याकडे लक्ष देखील दिले नाही. २४ मिसराच्या लोकांस नदीचे पाणी पिववेना म्हणून त्यांनी पिण्याच्या पाण्यासाठी झारे खणते. २५ परमेश्वराने नदीला दिलेल्या तडाख्याला सात दिवस होऊन गेले.

C मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “जा आणि फारोला सांग, परमेश्वर असे म्हणतो की, ‘माझ्या लोकांस माझी उपासना करण्याकरता जाऊ दे. २ जर तू त्यांना जाऊ दिले नाहीस तर मी तुझा सारा देश बेडकांनी पीडीन. ३ नदीत बेडकांचा सुलझूस्तात होईल. बेडूक नदीतून तुझ्या वाढ्यात झोपण्याच्या खोलीत, अंथरुणात तसेच तुझ्या सेवकांच्या व अधिकाच्यांच्या घरात, तुझ्या भृत्यात आणि काथावटीत येतील. ४ तुझ्या तुझ्या सेवकांच्या व लोकांच्या अंगावर बेडूक चढतील.” ५ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहोनेला त्याच्या हातातील काठी नघ्या, नाले तलाव यांच्या जलावर लांब कर म्हणजे मग बेडूक मिसर देशावर चढून येतील.” ६ मग अहोनेने आपला हात मिसराच्या जलाशयावर लांब केला तेव्हा बेडूक बाहेर आले आणि त्यांनी अवघा मिसर देश व्यापून टाकला. ७ तेव्हा जागूगारांनी मंत्रतंत्राच्या योगे तसेच केले आणि मिसर देशावर आणखी बेडूक आणले. ८ मग फारोने मोशे व अहोन यांना बोलावून आणले. फारो त्यांना म्हणाला, “हे बेडूक माझ्यापासून, व माझ्या लोकांपासून दूर करण्याकरिता तुमच्या परमेश्वरास विनंती करा. मग तुमच्या परमेश्वराची उपासना करण्याकरिता मी तुम्हा लोकांस जाऊ देईन.” ९ मोशे फारोला म्हणाला, “मग बेडूक तुम्हापासून व तुमच्या घरातून दूर होतील आणि फक्त नदीत राहतील. मी तुमच्यासाठी, तुमच्या लोकांसाठी व तुमच्या सेवकांसाठी कोणत्या वेळी प्रार्थना करावी हे सांगण्याचा मान माझ्यापेजी तुला असो.” १० फारोने उत्तर दिले, “उद्या.” तेव्हा मोशे म्हणाला, “तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे होईल अशा प्रकारे तुम्हास समजेल की आमच्या परमेश्वरासारखा कोणीची देव नाही. ११ बेडूक तुम्हापासून, तुमच्या घरातून, तुमचे सेवक व तुमचे लोक यांच्यापासून निघून जातील; ते फक्त नदीत राहतील.” १२ मग मोशे व अहोन फारोपासून निघून गेले आणि फारोबर बेडूक आणले होते त्यांची मोशेने परमेश्वरास प्रार्थना केली. १३ मग परमेश्वराने मोशेच्या विनंतीप्रमाणे केले. तेव्हा घरादारात, अंगणात व शेतात होते ते सर्व बेडूक मसून गेले. १४ लोकांनी ते गोळा करून त्यांचे ढीग केले आणि त्यामुळे सर्व देशात घाण वास येऊ लागला. १५ बेडकांची पीडी दूर झाली वे फारोने पाहिले आणि त्याचे मन पुन्हा कठीण झाले. त्याने त्यांचे ऐकले नाही. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे हे झाले. १६ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहोनेला त्याची काठी जमिनीवरील धुळीवर मारण्यास सांग म्हणजे मग अवघ्या मिसर देशभर धुळीच्या उवा बनतील.” १७ त्याने तसे केले. अहोनेने आपल्या हातातील काठी जमिनीवरील धुळीवर मारली, आणि त्यामुळे सगळ्या मिसर देशात धुळीच्या उवा बनतील; त्या पश्वूवर व मनुष्यांवर चढल्या. १८ जागूगारांनी त्याच्या मंत्रतंत्राच्या जोरावर उवा उत्पन्न करण्याचा प्रयत्न केला, परंतु त्याना धुळीतून उवा बनविता अल्या नाहीत; पशू व मनुष्य उवांनी भरून गेले. १९ तेव्हा जागूगारांनी फारोला सांगितले की, “यामध्ये देवाचा हात आहे.” परंतु फारोने मन कठीण केले व त्यांने त्यांचे ऐकायचे नाकारले. परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे तसे झाले. २० मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “सकाळी लवकर ऊठ आणि फारो नदीवर जाईल तेव्हा त्याच्यापुढे उभा राहा. त्यास असे सांग की परमेश्वर म्हणतो, माझी उपासना करण्यासाठी माझ्या लोकांस जाऊ दे. २१ जर तू त्यांना जाऊ देणार नाहीस तर मग तुझ्या घरात, तुझ्यावर, तुझ्या सेवकावर गोमाशा येतील. अवघ्या मिसर देशातील घरे गोमाशांच्या थव्यांनी भरू जारील. गोमाशांचे थवे अंगणात व जमिनीवरी येतील. २२ तर ज्या गोशेन प्रातांत माझे लोक राहतात, तो

मी त्या दिवशी वेगळा करीन, तेथे गोमाशयांचे थवे जाणार नाहीत. यावरुन पृथ्वीवर मीच परमेश्वर आहे हे तुला समजेल. २३ तेव्हा उद्या माझ्या लोकांशी वागताना आणि तुमच्या लोकांशी वागताना मी भेद करीन. उद्या हा चमत्कार होईल.” २४ अशा रीतीने परमेश्वराने केले, मिसर देशात गोमाशयांचे थवेच्या थवे आले. ते फारोच्या घरात व त्याच्या सेवकांच्या घरात व सगळ्या मिसर देशात गोमाशयांचे थवेच्या थवे आले. गोमाशयांच्या या थव्यांनी मिसर देशाची नासाडी केली. २५ म्हणून मग फारोने मोशे व अहोरेन यांना बोलावून आणले व त्यांना सांगितले, “तुम्ही तुमच्या देवाला आमच्या येथेच म्हणजे आमच्या देशातच यन्ह करा.” २६ परंतु मोशे म्हणाला, “तसे करेण योग्य होणार नाही, कारण आमचा देव परमेश्वर द्याला आम्ही जो यज्ञ करणार आहो तो यज्ञ तुम्हा मिसरी लोकांच्या दृष्टीने किळसवाणा असेल, त्यामुळे आम्ही तो मिसरी लोकांसमेव केला तर ते आम्हांवर दगडफेक करायचे नाहीत काय? २७ तर आम्हांला रानात तीन दिवसाच्या वाटेवर जाऊ या. आमचा देव परमेश्वर द्याने आम्हांला सांगेल त्याप्रमाणे त्यास यज्ञ करू.” २८ तेव्हा फारो म्हणाला, “मी तुम्हास तुमच्या देव परमेश्वर द्याला यज्ञ करण्याकरिता रानात जाऊ देण्याची परवानगी देतो. पण तुम्ही फार दूर जाऊ नका. माझ्यासाठी प्रार्थना करा.” २९ मोशे म्हणाला, “पाहा, मी तुमच्यापासून उद्या गोमाशयांचे थवे दूर करण्याकरिता परमेश्वरास विनंती करतो. परंतु परमेश्वरासाठी यज्ञ करण्यास जाणाऱ्या आमच्या लोकांस तुम्ही पुन्हा फसवू नये.” ३० तेव्हा मोशे फारोपासून निघून गेला आणि त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. ३१ या प्रकारे परमेश्वराने मोशेची विनंती मान्य केली व त्याने फारो, त्याचे सेवक व त्याचे लोक यांच्यापासून सर्व गोमाशयांचे थवे दूर केले. तेथे एकही गोमाशी राहिणी नाही. ३२ परंतु फारोने पुन्हा आपले मन कठोर केले आणि त्याने इसाएली लोकांस जाऊ दिले नाही.

९ नंतर परमेश्वराने मोशेला फारोकडे जाऊन असे बोलप्यास सांगितले, “इब्बंचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांस जाऊ दे.’ २ जर तू त्यांना जाण्यापासून सतत असाच नाकारीत राहशील व जर तू त्यांना मारे ठेवून घेशील. ३ तर पाहा, घोडे, गाढवे, उंट, गुरेढोरे व शेरडेमधूरांचे कल्प, ही जी तुम्ही जनावरे रानांत आहेत त्यांच्यावर परमेश्वराचा हात पडेल. भयंकर मरी उद्देवले. ४ परंतु परमेश्वर इसाएलाची व मिसराची गुरेढोरे यांच्यात भेद करील; इसाएली लोकांचे एकही जनावर मरणार नाही.” ५ याकरिता परमेश्वराने वेळही नेमलेली आहे. “या देशात उद्या हे सर्व घडून येईल.” ६ दुसऱ्या दिवशी परमेश्वराने ही गोष्ट केली आणि मिसरमधील सर्व गुरे मरण पावली. परंतु इसाएल लोकांच्या गुरुंपैकी एकही मरण पावले नाही. ७ फारोने बाकाराईने चौकशी केली आणि पाहा, इसाएल लोकांच्या जनावरांपैकी एकही मरण पावले नक्ते. तरीपण फारोचे मन कठीणच राहिले. त्याने इसाएल लोकांस जाऊ दिले नाही. ८ नंतर परमेश्वर मोशे व अहोरेन यांना म्हणाला, “मोशेने ओंजळभर भट्टीची राख घेऊन फारोदेखत आकाशाकडे उथळावी. ९ त्या राखेचे बारीक कण सगळ्या मिसरभर पसरातील आणि त्यांच्या स्पर्शने मनुष्यांना व पशूना फोड येऊन गळवे येतील.” १० तेव्हा मोशे व अहोरेन यांनी भट्टीतून राख घेतली व ते फारो राजासमेव उभे राहिले. मोशेने ती राख हवेत उथळली आणि त्यामुळे मनुष्यांना व पशूना फोड व गळवे आले. ११ गळव्यामुळे जाडारांना मोशेपुढे उभे राहवेना. कारण जाडारांना व सर्व मिसरी लोक यांना गळवे आली होती. १२ परंतु परमेश्वराने फारोचे मन कठीन केले आणि त्याने मोशे व अहोरेन यांचे एकले नाही, व लोकांस जाऊ दिले नाही. परमेश्वराने मोशेला असे सांगितलेय होते. १३ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू पहाटेस उठून फारोपुढे उभा राहा; आणि त्यास सांग की इब्बंचा देव परमेश्वर असे म्हणतो, माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांस जाऊ दे.” १४ कारण या वेळेस मी आपल्या सर्व पीडा तुझ्यावर, तुझ्या सेवकांवर व तुझ्या लोकांवर

पाठवीन म्हणजे सर्व पृथ्वीवर माझ्यासारखा कोणी देव नाही, हे यावरुन तुला कठेल. १५ मी आपला हात उगारून तुझ्यावर व तुझ्या लोकांवर मरीचा प्रहार केला असता तू पृथ्वीवरुन नष्ट झाला असता. १६ परंतु मी तुला एका हेतूने ठेवले आहे की मी तुला माझे सामर्थ्य दाखवावे आणि माझे नव सर्व पृथ्वीवर विख्यात व्यावे यासाठीच मी तुला राखले आहे. १७ तू अजूनही माझ्या लोकांविरुद्ध आहेस. तू त्यांना जाऊ देत नाहीस. १८ म्हणून उद्या याच वेळेस मी गारांचा असा काही वाईट वाढळी वर्षाव मिसरावर आणीन की असा गारांचा वाढळी वर्षाव मिसर राष्ट्राची स्थापना झाल्यापासून कधी आला नाही. १९ तर आता माणसे पाठवून रानांतून तुझी गुरेढोरे व दुसरे जे काही रानात असेल ते आण. कारण जर एखादा मनुष्य किंवा पशू शेतात राहील तर तो मारला जाईल. जे जे तुम्ही तुमच्या घरात गोळा करून ठेवणार नाही त्यावर गारांचा भडीमार पडेल.” २० फारोच्या सेवकापैकी काहींना परमेश्वराच्या संदेशाची भीती वाटली त्यांनी लोगेच आपली गुरेढोरे व गुलाम यांना आस-याला घरी आणले व सुरक्षित जागी ठेवले. २१ परंतु इतर सेवकांनी परमेश्वराच्या संदेशाकडे दुर्लक्ष केले व रानांतील त्यांचे सर्व दास व गुरेढोरे, रानात राहू दिली. २२ परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आपले हात आकाशाकडे उगार आणि मग सर्व मिसरभर गारांच्या वर्षावाला सुरुवात होईल. गारांचा मारा सर्व लोकांवर, गुरांवर आणि मिसर देशातील सर्व शेतांवर होईल.” २३ तेव्हा मोशेने आपली काठी आकाशाकडे उगारली आणि मग परमेश्वराने मेघगर्जना, लखलखण्याच्या विजा व गारा यांचा पृथ्वीवर वर्षाव केला. अशा प्रकारे परमेश्वराने मिसर देशावर भडीमार केला. २४ गारांचा मारा व त्यासोबत विजांच्या अनीचा लोळ जमिनीवर आला. मिसर राष्ट्राची स्थापना झाल्यापासून गारांचे असे भयंकर व वाईट वाढळी मिसरावर कधी आले नक्ते. २५ त्या गारांच्या वाढळाच्या माझ्याने मिसर देशात, मनुष्ये, गुरेढोरे व गवरे जे काही वनांत होते त्या सर्वावर गारांचा मारा झाला. शेतांतील सर्व वनस्पतीवर मारा झाला. तसेच वनांतील सर्व मोठमोठी झाडे मोडून पडली. २६ गोशेन प्रांतात इसाएल लोक राहत होते तेथे गारांचा मुळीच वर्षाव झाला नाही. २७ फारोने मोशे व अहोरेन यांना बोलावून आणले व त्यांना सांगितले, “या वेळी मी पाप केले आहे. परमेश्वर न्यायी आहे; मी व माझे लोक, आम्ही अपराधी आहोत. २८ तुम्ही परमेश्वराकडे विनवणी करा. हा झालेला गारांचा मारा व मेघांचा गडगडाट फार भयंकर झाला तेवढे पुरे, मी तुम्हास जाऊ देतो. तुम्ही यापुढे राहणार नाही.” २९ मोशेने फारोला सांगितले, “जेव्हा मी हे शहर सोडून जाईन तेव्हा माझे हात तपसून मी परमेश्वरापुढे विनंती करीन आणि मग ही मेघगर्जना व हा गारांचा मारा थावेल; तेव्हा तुला कठेल की पृथ्वी परमेश्वराची आहे. ३० परंतु तू व तुझी सेवक अजूनही परमेश्वर देवाचे भय बाळगीत नाहीत हे मला माहीत आहे.” ३१ या वेळी सातूचे दाणे तयार होऊन तो कापणीला आला होता व जवसास बोंडे आली होती. या पिकांचा आता नाश झाला. ३२ परंतु साधा गहू व काठ्या गहू इतर धान्यापेक्षा उशिरा पिकतात; त्याची उशिरा पेरणी झाल्यामुळे ते अजून उगवले नक्ते, म्हणून त्यांचा नाश झाला नाही. ३३ मोशे फारोपुढून निघून नगरावाहेर गेला. त्याने परमेश्वराकडे हात पसरून प्रार्थना केली, आणि मेघगर्जना व गारांचा वर्षाव थांबला आणि पृथ्वीवर पाऊस पडणे बंद झाले. ३४ पाऊस, गारा व मेघांचा गडगडाट बंद झाल्याचे फारोने पाहिले तेव्हा फारो व त्याचे सेवक यांनी मन कठोर करून पुन्हा पाप केले. ३५ फारोने आपण दिलेल्या वचनाप्रमाणे करण्याचे नाकारले व इसाएल लोकांस मोकळे करून त्याने जाऊ दिले नाही. परमेश्वराने मोशेद्वारे सांगितल्याप्रमाणे वे झाले.

१० नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू फारोकडे जा. त्याचे मन व त्याची सेवकांची मने मीच कठीन केली आहेत. माझ्या सामर्थ्याची चिन्हे त्यांच्यामध्ये दाखवावी म्हणून मी हे केले. ३८ मी मिसरांना कसे अकोरपणे वागवले आणि त्यांच्यामध्ये अनेक सामर्थ्याची चिन्हे कशी केली हे

तुम्ही तुमच्या मुलांना व नातवांना सांगावे म्हणून मी हे केले. या प्रकारे मी परमेश्वर आहे हे तुम्हास कळेल.” ३ मग मोशे व अहरोन फारोकडे गेले. त्यांनी त्यास सांगितले, “इब्राहीमांचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘तू माझ्यापुढे नम्र होण्याचे कोठवर नाकारशील? माझी उपासना करण्याकरिता माझ्या लोकांस जाऊ दे. ४ जर तू माझ्या लोकांस जाऊ देण्याचे नाकारशील, तर उद्या मी तुझ्या देशावर टोळधाड आणीन. ५ ते टोळ सर्व जमीन झाकून टाकतील. ते इतके असरील की तुला जमीन दिसणार नाही. गारा व पावसाच्या तडाख्यातून जे काही वाचले असेल त्यास टोळ खाऊन टाकतील. शेतंतील सर्व झाडांचा पाला ते खाऊन फस्त करतील. ६ ते टोळ तुडी घरे, तुझ्या सेवकांची घरे, व मिसरमधील घरे, व्यापून टाकतील. तुझ्या वाडविलांनी आजपर्यंत पाहिले नसरील त्यापेक्षा किंतीतरी पटीनी अधिक ते असरील.” नंतर मोशे फारोसमोरून निघून गेला. ७ फारोचे सेवक फारोला म्हणाले, “हा मनुष्य आम्हावर कोठपर्यंत संकटे आणणार आहे? या इसाएलांना आपला देव परमेश्वर द्यांची उपासना करण्याकरिता जाऊ द्यावे. मिसराचा नाश झाला आहे हे तुम्हास अजून कळत नाही काय?” ८ मोशे व अहरोन यांना पुन्हा फारोकडे आणले, तो त्यांना म्हणाला, “जा व तुमचा देव परमेश्वर याची उपासना करा. परंतु कोण कोण जाणार आहेत” ९ मोशेने उत्तर दिले, “आमची तरुण व वृद्ध मंडळी, तसेच आम्ही, आमची मुले व कन्या, आमचे शेरडामेंद्रांचे कळप व गुरुदेवे या सर्वांस आम्ही घेऊन जाणार. कारण आम्हांला परमेश्वराचा उत्सव करायचा आहे.” १० फारो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही व तुमची मुलेबांके यांना मिसरमधून जाऊ दिले तर परमेश्वराची शपथ. सांभाळा, पाहा, तुमच्या मनात काहीतरी वाईट आहे. ११ नाही! फक्त तुमच्यातील पुरुषांनी तुमच्या परमेश्वराची उपासना करावयास जावे. कारण तेच तर तुम्हास पाहिजे आहे.” त्यानंतर त्यांना फारोपुढून घालवून दिले. १२ मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “आपली काढी मिसर देशावर उगार म्हणजे टोळधाड येईल! ते टोळ मिसर देशभर पसरतील आणि पाऊस व गरा यांच्या सपाठ्यातून वाचलेल्या वनस्पती खाऊन टाकतील.” १३ मग मोशेने आपल्या हातातील काढी मिसर देशावर उगारली तेव्हा परमेश्वराने एक दिवसभर व रात्रभर पूर्वेकडून वारा वाहविला, तेव्हा सकाळी वाच्याबोरवर टोळच टोळ आले. १४ ते उडत आले व अवघ्या मिसर देशभर जमिनीवर पसरले. इतके टोळ द्यापूर्वी मिसर देशावर कधी आले नव्हते व इतके येथून पुढेही कधी येणार नाहीत. १५ त्या टोळांनी सर्व जमीन झाकून टाकली, आणि त्यांच्या आकाशात उडण्यामुळे सर्व देशभर अंधार पडला. गरांच्या तडाख्यातून वाचलेल्या वनस्पती आणि झाडावरील वाचलेली फळे त्यांनी खाऊन फस्त केली; आणि मिसरातील कुठल्याच झाडाझुडपांवर एकीकी पान राहिले नाही. १६ फारोने तातडीने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले. तो म्हणाला, “तुमचा देव परमेश्वर याच्याविरुद्ध व तुम्हाविरुद्ध मी पाप केले आहे. १७ तेव्हा या वेळी माझ्या पापाबद्दल मला क्षमा करा आणि हे टोळ माझ्यापासून दूर करण्याकरिता तुमचा देव परमेश्वर याकडे प्रार्थना करा.” १८ मोशे फारोसमोरून निघून गेला व त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. १९ तेव्हा परमेश्वराने पश्चिमेकडून जोराचा वारा वाहविला तेव्हा त्या वाच्याने सर्व टोळांना उडवून तांबड्या समुद्रात लोटले. मिसरमध्ये एकीही टोळ राहिला नाही. २० तरी परमेश्वराने फारोचे मन पुन्हा कठीण केले आणि त्याने इसाएल लोकांस जाऊ दिले नाही. २१ मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आपला हात आकाशात उंच कर म्हणजे अवघा मिसर देश अंधारात गडप होईल तो अंधार इतका दाट असेल की तुम्हास चाचपडत जावे लागेल.” २२ तेव्हा मोशेने आपला हात आकाशाकडे उभारिला आणि तीन दिवस सर्व मिसर देशात निविड अंधकार झाला. २३ कोणालाही काहीही दिसेना आणि म्हणून कोणीही उडून तीन दिवस आपले घर सोडून गेले नाही, परंतु जिथे इसाएल लोकांची वस्ती होती तेथे प्रकाश होता. २४ तेव्हा फारोने मोशेला बोलावले. तो म्हणाला, “तुम्ही जा व तुमच्या परमेश्वराची उपासना करा. तुम्ही तुमची

मुलेबाळेही बरोबर न्या. परंतु तुमचे कळप व गुरुदेवे येथेच राहिली पाहिजेत.” २५ मोशे म्हणाला, “आमचा देव परमेश्वर याच्यासाठी यज्ञ करण्यास यज्ञपूर्व व होमबली तू आमच्या हाती दिले पाहिजेत. २६ यज्ञ व होमार्पणासाठी आम्ही आमची गुरुदेवेही आमच्याबोरवे नेऊ. एक खूर्ही आम्ही मारे ठेवणार नाही. आमचा देव परमेश्वर याला यज्ञ व होमार्पण करण्यासाठी यातूनच घ्यावे लागेल आणि परमेश्वराची सेवा करण्यास आम्हांला काय लागेल ते आम्ही तेथे पोहचेपर्यंत संगता येणार नाही;” २७ परमेश्वराने फारोचे मन पुन्हा कठीण केले. तेव्हा फारो इसाएली लोकांस जाऊ देईना. २८ मग फारो मोशेवर ओरडला व म्हणाला, “तू येथून चालता हो! आपले तोंड मला पुन्हा दाखवू नकोस! यानंतर तू आपले तोंड मला दाखवशील त्या दिवशी तू मरशील!” २९ मोशे म्हणाला, “तू बरोबर बोललास, मी तुझे तोंड पुन्हा कधीही पाहणार नाही!”

११ मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “मी फारोवर व मिसरावर आणखी एक पीडा आणीन. त्यानंतर फारो तुम्हास येथून जाऊ देईल; तो तुम्हास जाऊ देईल तेव्हा तो तुम्हास सर्वस्वी डकळून काढून लावील, २३ लोकांच्या कानांत सांगून ठेव की, प्रत्येक पुरुषाने आपल्या शेजारीपासून सोन्याचांदीचे दागिने मागून घ्यावे.” ३ मिसरी लोकांची इसाएली लोकांवर कृपादृष्टी होईल असे परमेश्वराने केले. मिसराचे सर्व लोक आणि फारोचे सेवक यांच्या दृष्टीने मोशे फार महान पुरुष होता. ४ मोशे लोकांस म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, मध्यरात्री मी मिसरातून पिरेने ५ आणि तेव्हा मिसराच्या सिंहासनावर विराजमान असलेल्या फारोपासून तो जात्यावर बसणाऱ्या दासीपर्यंत सर्वांचे ज्येष्ठ पुत्र व गुरुंचे प्रथम वत्सदेखील मरतील. ६ मिसर देशात पूर्वी कधीही झाला नव्हता आणि भविष्यत कधीही होणार नाही असा मोठा आकांत होईल. ७ परंतु इसाएल लोकांवर किंवा त्यांच्या जनावरांवर कुत्रा देखील भुक्ताणर नाही यावरुन मी परमेश्वर इसाएली व मिसराच्यामध्ये कसा भेद ठेवतो हे तुम्हास कळून येईल. ८ मग हे सर्व तुमचे दास म्हणजे मिसरी लोक माझ्या पाया पडून माझी उपासना करतील. ते म्हणतील, तुम्ही तुमच्या सर्व लोकांसह व परिवारास हेथून निघून जा.” मग त्यानंतर रागाने संतप्त होऊन मोशे फारोला सोडून निघून गेला. ९ परमेश्वराने मोशेला म्हटले, “फारो तुमचे ऐकणार नाही मी मिसर देशात पुष्कळ आश्वयकारक गोषी कराव्यात म्हणून असे होईल.” १० आणि मोशे व अहरोन यांनी सर्व आश्वये फारोपुढे केली; परंतु परमेश्वराने फारोचे मन कठीण केले आणि त्याने त्याच्या देशातून इसाएल लोकांस बाहेर जाऊ दिले नाही.

१२ मग मोशे व अहरोन मिसर देशामध्ये असताना परमेश्वर त्यांच्याशी बोलला. तो म्हणाला, २ “हा महिना तुमच्यासाठी आंभीची महिना व्यावा. तुमचा हा वर्षाचा पहिला महिना व्यावा. ३ इसाएलाच्या सर्व मंडळीला सांग की या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी प्रत्येक मनुष्याने आपल्या कुटुंबातील लोकांकरता एक कोकरू घ्यावे. ४ आणि एक कोकरू, खाण्यासाठी घरातील माणसे थोडी असली तर त्याने आपल्या शेजाच्याच्या संछेप्रमाणे कोकरू घ्यावे. प्रत्येकाच्या आहाराच्या मानाने एक कोकरू किती मनुष्यांना पुरेल याचा अंदाज घ्यावा. ५ तो कोकरा एक वर्षाचा नर असावा, तो कोकरा मेंद्रातला किंवा बोकडातला असावा. तुम्हास वाटेल तो घ्यावा. ६ या पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवसापर्यंत तो राखून ठेवावा. संध्याकाळी इसाएली मंडळीतील लोकांनी त्यास वधवे. ७ त्या कोकर्याचे रस्त घेऊन ते ज्या घरात त्याचे मांस खाणार आहेत त्याच्या दोन्ही दारबाह्यांना व चौकटीच्या कपाळपट्टीवर लावावे. ८ त्याचा रात्री त्याचे मांस विस्तवावर भाजून कडू भाजी व बेखमीर भाकरीबोरवर खावे. ९ तुम्ही त्याचे मांस कचवेच किंवा पाण्यात शिजवून खाऊ नव्हेत तर विस्तवावर भाजून खावे; त्याची मुंडी, पाय व आतडी हीसुद्धा खावीत. १० त्यातले काहीही सकाळपर्यंत

ठेवू नये आणि सकाळपर्यंत काही उरलेच तर ते आगीत जाळून टाकावे. ११ ते तुम्ही या प्रकारे खावे: तुमच्या कमरा कसून, पायांत जोडे घालून आणि हातात काठी घेऊन, ते घाईघाईने खावे; हा परमेश्वराचा वल्हांडण सण आहे. १२ आज रात्री मी मिसर देशात फिरेन आणि त्यातील मनुष्य व पशु या सवारचे प्रथम जन्मलेले मी माऱून टाकीन, आणि मिसर देशातील सर्व दैवतांना शिक्षा करीन. मी परमेश्वर आहे. १३ परंतु तुमच्या घराच्या दारावरील रक्त ही एक खून असेल. मी जेव्हा रक्त पाहीन तेव्हा तुम्हास ओलांडून मी पुढे जाईन. मी मिसर देशाता मारीन तेव्हा कोणताही अनर्थ तुम्हावर येणार नाही व तुमचा नाश होणार नाही. १४ हा दिवस तुम्हास आठवणीदाखल होईल, हा दिवस परमेश्वरासाठी तुम्ही विशेष उत्सवाचा सण म्हणून पालावा. तुमच्या वंशजांनी येथून पुढे हा सण पिढ्यानपिढ्या कायमचा विधी समजून पालावा. १५ सात दिवस बेखुमीर भाकर खावी, पहिल्या दिवशी तुम्ही प्रयेकाने आपल्या घरातील सर्व खमीर काढून टाकावे. तुम्हातील जर कोणी खमीर घातलेली भाकर खाईल तर त्यास तुम्ही इसाएल लोकांमधून बाहेर टाकावे. १६ या सणाच्या पहिल्या व शेवटल्या म्हणजे सातव्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; या दोन्ही दिवशी काही काम करू नये. फक्त खाण्यापिण्याच्या कामाशिवाय इतर कोणतेही काम करू नये. १७ या प्रकारे बेखुमीर भाकरीच्या सण पालावा. कारण याच दिवशी मी तुम्हा सर्वांना मिसर देशातून बाहेर काढून आणले. म्हणून हा दिवस पिढ्यानपिढ्या कायमचा विधी म्हणून पालावा. १८ तेव्हा पहिल्या महिन्यातील चौदाच्या दिवसाच्या संध्याकाळपासून ते त्या महिन्याच्या एकविसाच्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत तुम्ही बेखुमीर भाकरी खाव्या. १९ या सात दिवसात तुमच्या घरात खमीर नसावे; कारण जो कोणी एखादी खमिराची वस्तु खाईल मग तो परदेशी असो, किंवा स्वदेशी असो त्यास इसाएलाच्या मंडळीतून बाहेर टाकावे. २० त्या दिवशी कोणीही खमीर खाऊ नये; तुम्ही घरोधरी बेखुमीर भाकरच खावी? ” २१ मग मोशेने इसाएली लोकांच्या सर्व वडीलथाच्या लोकांस एकत्र बोलावरे. तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आपापल्या घराच्याप्रमाणे एकएक कोक्रू रुख्यावे; आणि वल्हांडण सणाच्या यज्ञाकरिता त्याचा वध करावा. २२ मग एजोब झाडाची जुडी घेऊन त्या पात्रातील कोकराच्या रक्तात बुचकाळावी आणि त्याचे रक्त दाराच्या दोन्ही बाजूच्या चौकटीना व कपाळपटीवर लावावे, आणि सकाळपर्यंत कोणीही घराबाहेर जाऊ नये. २३ कारण त्या वेळी परमेश्वर मिसरामधील प्रथम जन्मलेल्यांना ठार माणेयासाठी फिरणार आहे; तो जेव्हा घराच्या दारावरील कपाळपटीवर व दाराच्या चौकटीच्या दोन्ही बाजूला लावलेले रक्त पाहील तेव्हा तो ते दार ओलांडून जाईल; नाश करण्यातात तुमच्या घरात जाऊ देणार नाही. २४ हा विधी तुम्हास व तुमच्या पुत्रपौत्राला निरंतरचा आहे असे समजून तो पालावा. २५ परमेश्वर त्याच्या वचनानुसार जो देश तुम्हास देणार आहे त्यामध्ये तुम्ही जाल तेव्हा तुम्ही हा उपासनेचा प्रकार म्हणून पालावा. २६ जेव्हा तुमची मुलेबाळे तुम्हास विचारतील की या उपासनेचा अर्थ काय आहे? २७ तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा, हा परमेश्वराच्या वल्हांडणाचा यज्ञ आहे; कारण आम्ही जेव्हा मिसरामध्ये होतो तेव्हा त्या दिवशी परमेश्वराने मिसराच्या लोकांस मारले व आपल्या घराना वाचवले त्या वेळी तो मिसरातील इसाएलांची घेरे ओलांडून गेला, हे एकून लोकांनी नतमस्तक होऊन दंडवत घातले. २८ परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना आज्ञा दिली होती म्हणून इसाएल लोकांनी त्यांच्या सांगण्याप्रमाणे केले. २९ मध्यरात्री असे झाले की मिसर देशातील सिहासनारूढ असरेलेल्या फारोच्या ज्येष्ठ पुत्रापासून तर तुरुंगात पडलेल्या कैधाच्या ज्येष्ठ पुत्रापर्यंत सर्व आणि तसेच गुराठोरापैकी सर्व प्रथम वत्स परमेश्वराने माऱून टाकले. ३० रात्रीच्या वेळी फारो, त्याचे सर्व सेवक आणि सगळे मिसराचे लोक जागे झाले आणि मिसर देशात मोठा हाहा: कार उडाला, कारण ज्यात कोणी मरण पावले नाही असे एकही घर राहिले नाही. ३१ तेव्हा रातोरात फारोने मोशे व अहरोन यांना बोलावून आणले फारो त्यांना म्हणाला, तुम्ही व तुमचे सर्व इसाएल

लोक माझ्या लोकांतून निघून जा आणि तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे जाऊन तुमच्या परमेश्वराची उपासना करा. ३२ आणि तुम्ही म्हणता त्याप्रमाणे तुमचे कल्प, व गुरेढोरे ही तुमच्यावरोबर घेऊन चालते व्हा, आणि जाताना मलाही आशीर्वाद द्या. ३३ लोकांनी देशातून तात्काळ निघून जावे म्हणून मिसरी लोकांनी त्यांच्यामो तगादा लावला; कारण ते म्हणाले, आम्ही सर्वजण मेलोच आहोत. ” ३४ इसाएल लोकांनी आपली मळलेली कणीक खमीर न घालता तशीच काथवटीसहीत कापडात गुंडाळून आपल्या खांद्यावर घेतली. ३५ इसाएली लोकांनी मोशेने त्यांना सांगितल्याप्रमाणे आपल्या मिसराच्यावल जाऊन कपडे, सोन्यारुस्याचे दागदागिने मागून घेतले. ३६ मिसरी लोकांची कृपादृष्टी इसाएल लोकांवर होईल असे परमेश्वराने केले आणि म्हणून त्यांनी जे जे मागितले ते ते त्यांनी त्यांना दिले. अशा प्रकारे त्यांनी मिसरी इसाएल लोकांस लुटले. ३७ तेव्हा इसाएल लोक मिसर देशामधून निघून रामसेस शहरापासून प्रवास करीत सुक्कोथ नगरास गेले. मुलेबाळे सोडून ते सर्वजण मिळून सुमारे सहा लाख होते. ३८ त्यांच्या सोबत लोकांचा मिश्र समुद्राय गेला. तसेच पुष्कल कल्प, गुरेढोरे, जनावरे होती. ३९ त्यांनी आपल्यावरोबर मिसर देशातून मळलेली कपीकी आणली होती. त्यांना बेखुमीर भाकरीच्या लागल्या. त्यांना जबरीने बाहेर काढण्यात आले होते. त्यांना थांबण्यास वेळ नक्तता. तसेच खावयास काही विशेष जेवण करता आले नाही; ४० इसाएली लोक मिसर देशामध्ये येऊन चारशे तीस वर्षे राहिले होते. ४१ मग चारशे तीस वर्षांच्या अखेरीस बरोबर त्याच दिवशी परमेश्वराच्या सर्व सेना मिसर देशातून बाहेर निघाल्या. ४२ परमेश्वराने त्यांना मिसर देशातून बाहेर काढिले याकरिता ही परमेश्वरासाठी जागरणाची सत्र म्हणून अवश्य पालावी. इसाएल लोकांनी पिढ्यानपिढ्या ही रात्र परमेश्वरासाठी जागरणाची म्हणून अवश्य पालावी. ४३ परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना सांगितले, “वल्हांडण सण पालण्याविषयीची नियम असे आहेत, कोणाही परदेशी मनुष्याने वल्हांडणाचे भोजन खाऊ नये. ४४ परंतु जर कोणी एखादा गुलाम विकत घेतला असेल तीस वर्षांची सुंता त्याने करून घेतली असेल तर मग त्याने त्यातले खावे; ४५ परंतु उपरा मनुष्य किंवा मोलकरी ह्वांपैकी कोणीही ते खाऊ नये. ४६ प्रत्येक इसाएली कुटुंबाने आपले वल्हांडण सणाचे भोजन एकाच घरात खाल्ले पाहिजे; ते भोजन घराबाहेर नेऊ नये. ज्यापैशुंजे कोणेही हाड मोडू नये. ४७ सर्व इसाएल मळळीने हा सण पाललाच पाहिजे. ४८ परदेशीय एकाच तुम्हाबोरोबर राहत असेल व जर त्यास परमेश्वराच्या वल्हांडण सणाच्या भोजनात सहभागी होण्याची इच्छा असेल तर त्याने सुंता करून घेतलीच पाहिजे. म्हणजे मग तो इसाएल लोकांसारखा राहिवासी होईल. मग त्याने वल्हांडण सणाच्या भोजनात सहभागी क्वाचे; परंतु त्याने सुंता करून घेतली नाहीतर त्यास त्यातले काही खाता येणार नाही. ४९ हे नियम सर्वांसाठी सारखेच आहेत, मग तो इसाएली असो किंवा तुमच्या देशात राहणारा इसाएली नसलेला कोणी परदेशी असो. प्रत्येकासाठी सारखेच नियम आहेत.” ५० तेव्हा परमेश्वराने मोशे व अहरोन यांना ज्या आज्ञा दिल्या त्या सर्व इसाएली लोकांनी पाळल्या. ५१ अशा रीतीने त्याच दिवशी परमेश्वराने सर्व इसाएली लोकांच्या सशस्त्र टोळ्या करून त्यांना टोळीटोळीने मिसर देशातून बाहेर काढून आणले.

१३ मग परमेश्वर मोशेशी बोलाला व म्हणाला, २ “इसाएली लोकांमध्ये मनुष्याच्या व पशूचा या दोघोंचे प्रत्येक प्रथम जन्मलेले सर्व नर माझ्यासाठी पवित्र कर. प्रथम जन्मलेले ते मझे आहेत.” ३ मोशे लोकांस म्हणाला, “आजच्या दिवसाची आठवण ठेवा. तुम्ही मिसर देशात गुलाम म्हणून होता; परंतु या दिवशी परमेश्वराने आपल्या हाताच्या बळाने तुम्हास गुलामगिरीतून सोडवून बाहेर आणले म्हणून तुम्ही खमीर घातलेली भाकर खाऊ नये. ४ आज अबीब महिन्यात तुम्ही मिसर सोडून निघत आहात. ५ परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांशी शपथपूर्वक करार केला होता की कनानी,

हिती, अमोरी, हिव्वी व यवूसी ह्याच्या देशात, जेथे दुधामधाचे प्रवाह वाहतात त्या देशात आणल्यानंतर तुम्ही या महिन्यात ही सेवा करावी. ६ या सात दिवसात तुम्ही बेखमीर भाकर खावी. सातव्या दिवशी परमेश्वरासाठी तुम्ही हा सण पालावा; ७ या सात दिवसात तुम्ही बेखमीर भाकर खावी. तुमच्या देशाच्या हृदीत कोठींखिमारे दर्शनसुधा होऊ नये. ८ या दिवशी परमेश्वराने आम्हांला मिसर देशातून बाहेर आणले म्हणून आम्ही हा सण पाळीत आहोत असे तुम्ही आपल्या पुत्रीत्रांना सांगावे. ९ हे विन्ह तुझ्या हातावर, तुझ्या दोन्ही डोळ्यांच्या मध्ये स्मारक असे असावे, परमेश्वराचा नियम तुझ्या मुखी असावा. कारण की परमेश्वराने बलवान भुजाने तुला मिसर देशामधून बाहेर आणले. १० म्हणून तू वर्षांवरूपे नेमलेल्या वेळी हा विधी पालावा. ११ परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांना वचन दिल्याप्रमाणे तो तुम्हास आता कनानी लोक राहत असलेल्या देशात घेउन जाईल व तो देश तुझ्या हाती देईल. १२ तेव्हा उदरातून निघालेला प्रथम पुरुष व जनावाच्या पोटचा प्रथम वत्स यांना परमेश्वरासाठी वेगळे करावे, सर्व नर परमेश्वराचे होत. १३ गाढवाचा प्रथम वत्स एक कोकूरू देऊन सोडवून घ्यावा; त्याचा मोबदला काही न दिल्यास त्याची मान मुसाळावी. तुझ्या मुलातील प्रथम नर मोबदला देऊन सोडवून घ्यावा. १४ पुढील काळी तुम्ही मुलेबाले विवारतील की हे काय? तेव्हा त्यांना सांग, ‘मिसर देशातून गुलामगिरीतून परमेश्वराने आम्हांला आपल्या हाताच्या बलाने बाहेर काढले. १५ आणि फारो आम्हांस मिसर सोडून जाऊ देर्हाना, तेव्हा परमेश्वराने मिसर देशामधील मनुष्य व पशु याचे सर्व प्रथम नर मास्न टाकले; आणि म्हणूनच आम्ही उदरातून निघालेल्या सर्व प्रथम नरांचा मी परमेश्वरास बली अपितो. पण माझे सर्व ज्येष्ठ पुत्र देऊन सोडवून घेतो. १६ तुझ्या हातावर आणि तुझ्या दोहो डोळ्यांच्या मध्यभागी हे स्मारक विन्ह क्वाहे. कारण परमेश्वराने आपल्या हाताच्या बलाने आम्हांला मिसर देशातून बाहेर आणले.” १७ फारोने लोकांस जाऊ दिलो, परंतु परमेश्वराने लोकांस पलिई लोकाच्या देशातून जवळची वाट असताना देखील त्यांनु जाऊ दिले नाही “युध्द प्रसंग पाहून हे लोक माघार घेऊन मिसर देशाला परत जातील, असे देवाला वाटले.” १८ म्हणून देवाने त्यांना दुसऱ्या मारांनि तांबड्या समुद्राजवळील रानातून नेले. इस्याएल लोक मिसरामधून संस्त्र बाहेर निघाले होते. १९ मोशेने योसेफाच्या अस्थी आपल्याबरोबर घेतल्या. कारण मरण्यापूर्वी योसेफाने आपानाकरता इस्याएली पुत्रांकडून वचन घेतले होते, तो म्हणाला होता, “देव जेव्हा तुम्हास मिसरमधून सोडवील तेव्हा माझ्या अस्थी मिसरामधून घेऊन जाण्याची आठवण ठेवा.” २० मग ते सुकोथ नगराहून खवाना झाले व रानाजवळील एथामात त्यांनी तळ दिला. २१ त्यांनी रात्रिदिवस चालावे म्हणून परमेश्वर दिवसा त्यांना मार्ग दाखविण्यासाठी मेघसर्वांच्या ठायी आणि रात्री त्यांना प्रकाश देण्यासाठी अग्नीसंस्तंभाच्या ठायी त्यांच्यापुढे चालत असे. २२ दिवसा मेघसंतंभ व रात्री अग्नीसंतंभ लोकांपुढून कंधी दूर होत नसत.

१४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “इस्याएल लोकांस असे सांग की, तुम्ही मागे किफून मिदोल व समुद्र यांच्यामध्ये व बआल-सफोन जवळ असलेल्या पीहीरोथ येथे तेल देऊन रात्री मुक्काम करावा. ३ इस्याएली लोकाविषयी फारो म्हणेल, ते रानात भटकत आहेत. रानात त्यांचा कोंडमारा झाला आहे. ४ मी फारोचे मन कठीण करीन व तो त्यांचा पाठलाग करीन. मी फारो व त्याची सेना यांचा पराभव करून गौरवशाली होईन, मग मिसराच्या लोकांस समजेल की मी परमेश्वर आहे.” त्याप्रमाणे इस्याएल लोकांनी केले. ५ इस्याएल लोक निस्टून गेल्याचे मिसराच्या राजाला समजेले तेव्हा तो व त्याचे अधिकारी यांचे विचार बदलले व आपण हे काय केले असे त्यांना वाटले. फारो म्हणाला, “आपण इस्याएली लोकांस आपल्या दास्यातून पक्षून का जाऊ दिले?” ६ तेव्हा फारोने आपला रथ तयार करण्यास संगितले आणि आपल्या लोकांस घेऊन तो निघाला. ७ त्यांने सहाशे उत्तम योद्धे व मिसरातील सर्व रथ त्यांवरील सरदारांसोबत आपल्याबरोबर घेतले. ८

इस्याएल लोक तर मिसरहून मोठ्या अवसानाने चालले होते, परंतु परमेश्वराने फारो राजाचे मन कठीण केले. ९ फारोच्या लब्धकरात पुक्कळ घोडेस्वार व रथ होते. मिसरी सैन्याने त्यांचा पाठलाग केला व इस्त्राएल लोकांनी लाल समुद्र व बआल-सफोनाच्या दरम्यान पीहीरोथ येथे तेल दिला होता तेथे त्यांना गाठले. १० फारो व मिसरी सैन्य आपाणाकडे येताना इस्याएल लोकांनी पाहिले, तेव्हा ते अतिशय घाबरते; आणि मदीसाठी ते परमेश्वराचा धावा करू लागले. ११ ते मोशेला म्हणाले, “आम्हाला मिसरात काय कबरा नक्हत्या म्हणून येथे रानात मरावयास आणले? आम्हांला तू मिसरातून बाहेर का काढले? १२ मिसरमध्ये आम्ही तुला नक्हतो का म्हणत की आम्ही आहो ते ठीक आहो, आम्ही मिसरामध्ये गुलाम म्हणून राहिलो असतो तर बरे झाले असते. येथे रानात मरून राजावे त्यापेक्षा मिस्यांचे दास्य पत्करले.” १३ परंतु मोशेने उत्तर दिले, “भिक नक्हा! स्थिर उभे राहा आणि परमेश्वर आज तुमचे तारण करील ते पाहा. आजच्या दिवसानंतर हे मिसराचे लोक तुम्हास पुन्हा कधीही दिसणार नाहीत. १४ परमेश्वर तुमच्याकरता त्यांच्याशी लढेल, तुम्ही शांत उभे राहा.” १५ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “माझा धावा करीत काय बसलास? इस्याएल लोकांस सांग की पुढे चला. १६ तू आपली काठी उचल आणि आपला हात समुद्रावर उगाळून तो दुभाग म्हणजे इस्याएल लोक भर समुद्रात कोरड्या भूमीवरून चालतील. १७ आणि पाहा, मी स्वतः मिस्यांची मने कठीण करीन आणि ते तुमचा पाठलाग करतील. आणि फारो व त्याचे सर्व सैन्य, स्वार व रथ यांचा पराभव केल्याने माझा महिमा प्रगट होईल. १८ फारो व त्याचे रथ व त्यांचे स्वार यांचा पराभव केल्याने माझा महिमा प्रगट झाला म्हणजे मी परमेश्वर आहे हे मिसरी लोकांस क कळेल.” १९ इस्याएली सेनेच्या पुढे चालाणारा देवावा दूर सेनेच्या मागे गेला, आणि मेघसंतंभ त्यांच्या आघाडीवरून निघून त्यांच्या पिछाडीस उभा राहिला. २० अशा रीतीने तो मिसराचे लोक व इस्याएल लोक यांच्यामध्ये उभा राहिला; मेघ व अंधकार होता तरी तो रात्रीचा प्रकाश देत होता. रात्रभर एका पक्षाला दुसऱ्या पक्षाकडे जाता आले नाही. २१ मग मोशेने तांबड्या समुद्रावर आपला हात उगराला, तेव्हा परमेश्वराने रात्रभर पूर्वकडून जोराचा वारा वाहवून समुद्र मागे हटाविला, असा की पाणी दुभागून मध्ये कोरडी जर्मीन झाली. २२ आणि इस्याएल लोक कोरड्या वाटेवून भर समुद्रावून पार गेले. समुद्राचे पाणी त्यांच्या उजव्या व डाव्या बाजूला भिंतीसारखे उभे राहिले. २३ त्यांनंतर तेव्हा मिस्यांनी त्यांचा पाठलाग केला. फारोचे सर्व घोडे, रथ व स्वार त्यांच्या पाठोपाठ समुद्रामध्ये गेले. २४ तेव्हा त्या दिवशी भल्या पहाटे परमेश्वराने मेघसंतंभातून व अग्निसंतंभातून खाली मिसराच्या सैन्यांकडे पाहिले आणि त्यांची गोंधळ उडवून त्यांचा पराभव केला. २५ रथाची चाके रुतल्यामुळे रथावर ताबा ठेवणे मिसराच्या लोकांस कठीण झाले; तेव्हा ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “आपण येथून लवकर निघून जाऊ या! कारण परमेश्वर इस्याएलाच्या बाजूने आम्हाविसूरू लढत आहे.” २६ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुझ्या हात समुद्रावर उगार म्हणजे भिंतीसारखे उभे राहिलेले पाणी पूर्ववत जमून मिस्यावर, त्यांच्या रथावर व स्वारावर येईल.” २७ मोशेने आपला हात समुद्रावर उगराला तेव्हा दिवस उजाडल्यावर पाणी पहिल्यासारखे समान पातलीवर आले; तेव्हा मिसराच्या लोकांनी पळून जाण्याचा प्रयत्न केला, परंतु परमेश्वराने त्यांना समुद्रामध्ये उल्थून पाडिले. २८ पाणी पूर्ववत झाले व त्याचे घोडे, रथ व स्वारांना गडप केले आणि इस्याएल लोकांचा पाठलाग करण्याचा फारोच्या सर्व सैन्याचा नाश झाला, त्यांच्यातले कोणीही वाचले नाही. २९ परंतु इस्याएली लोक कोरड्या भूमीवरून भरसमुद्र ओलांडून पार गेले. ते पाणी त्यांच्या उजव्या व डाव्या हाताला भिंतीप्रमाणे उभे राहिले. ३० तेव्हा अशा रीतीने त्या दिवशी परमेश्वराने मिस्यांच्या हातातून इस्याएल लोकांस सोडविले आणि मिसरी समुद्रीतीरी मरून पडलेले इस्याएल लोकांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले. ३१ परमेश्वराने मिस्यांना आपला प्रबल हात

दाखविला तो इसाएल लोकांनी पाहिला, तेक्हा त्यांनी परमेश्वराचे भय धरले आणि परमेश्वरावर व त्याचा सेवक मोशे याच्यावरही विश्वास ठेवला.

१५ नंतर मोशे व इसाएल लोक यांनी परमेश्वरास हे गीत गाईले. ते म्हणाले, “मी परमेश्वरास गीत गाईन कारण तो विजयाने प्रतापी झाला आहे; घोडा व स्वार यांना त्याने समुद्रात उल्थून टाकले आहे. २ परमेश्वर माझो सामर्थ्य व माझे गीत आहे. तो माझे तारण झाला आहे. मी त्याची सुटीस्तोत्रे गाईन; परमेश्वर माझा देव आहे; तो माझ्या पूर्जांचा देव आहे; मी त्याचे गोरव करीन. ३ परमेश्वर महान योद्धा आहे; त्याचे नाव परमेश्वर आहे. ४ त्याने फारोरे रथ व स्वार यांना समुद्रात फेळून दिले; त्याचे निवडक अधिकारी तांबड्या समुद्रात बुडाले आहेत. ५ खोल पाण्याने त्यांना बुडविले; ते खोल पाण्यात दगडाप्रमाणे तालापर्यंत बुडाले. ६ हे परमेश्वरा, तुझा उजवा हात आश्वर्यकारकरीत्या बलशाली आहे; त्या हाताने तू शृंगाचा चुराडा करून टाकलास. ७ तुड्या वैभवशाली सामर्थ्यानि तू तुझ्याविरुद्ध बंड करून उठणाऱ्याचा नाश करतोस; अग्नीने वाळलेल्या गवताच्या काढ्या जाळाव्या तसे तू त्यांना तुड्या रागाने जाळून भस्म करतोस. ८ तुड्या नाकपुड्यांच्या फुंकराने जलाच्या राशी बनल्या. जलप्रवाह राशी सारखे उंच उभे राहिले, जलाशय सागाराच्या उदरी थिजून गेले. ९ शत्रू म्हणाला, मी त्यांचा पाठलाग करीन, त्यांना गाठीन, मी त्यांची सर्व संपत्ती लूटून घेईन; त्यामुळे माझा जीव तृप्त होईल. मी तलवार उपसून आपल्याचा त्यांचा नाश करीन. १० परंतु तू त्यांच्यावर आपला फुंकर वायू सोडलास आणि समुद्राच्या पाण्याने त्यांना गडप केले; ते शिशाप्रमाणे समुद्रात खोल पाण्यात तालापर्यंत बुडाले. ११ हे परमेश्वरा, देवांमध्ये तुजसमान कोण आहे? पवित्रतेने ऐश्वर्यवान, स्तवनात भयानक, अद्भुते करणारा असा तुजसमान कोण आहे? १२ तू तुझा उजवा हात उगारला, पृथ्वीने त्यांना गिळून टाकले. १३ तू उद्धारलेल्या लोकांस तू तुड्या दयालूपणाने चालवले आहेस; तुड्या सामर्थ्यानि तू त्यांना तुड्या पवित्र आणि आनंददायी प्रदेशात नेले आहे. १४ इतर राष्ट्री ही गोष्ट ऐकून भयग्रीत होतील; पलिष्ठामध्ये राहणारे लोक भीतीने थरथर कापतील. १५ मग अदोमाचे अधिकारी हैरण झाले. मवाबाचे नायक भीतीने थरथर कापत आहेत आणि कनानी लोक गलित झाले आहेत. १६ तुझे सामर्थ्य पाहून ते लोक घाबरतील, आणि परमेश्वराचे लोक म्हणजे तू तारलेले लोक निघून पार जाईपर्यंत ते तुड्या लोकांस काहीही न करता, दाडासारखे एकाच जागी उभे राहतील; १७ तू तुड्या लोकांस तुड्या वतनाच्या पर्वतावर घेऊन जाशील; हे परमेश्वरा, तू आपल्यासाठी केलेले निवासस्थान हेच आहे. हे प्रभू तुड्या हातांनी स्थापिलेले तुझे पवित्र स्थान हेच. १८ परमेश्वर सदासर्वदा राज्य करील.” १९ फारोरे घोडे, स्वार व रथ समुद्रात गेले, या प्रकारे परमेश्वराने त्यांना समुद्राच्या पाण्यात गडप केले; परंतु इसाएल लोक भरसमुद्रातून कोरड्या जमिनीवरून चालत पार गेले. २० त्यानंतर अहरोनाची बहीण मिर्याम संदेशी हिने हाती डफ घेतला आणि ती व इतर स्त्रिया नाचू लागल्या. मिर्याम हे गीत पुढ्या पुढ्या गात होती; २१ मिर्यामने त्यांच्या गाण्याला घूपद धरले. “परमेश्वरास गीत गा; कारण त्याने महान कृत्ये केली आहेत. त्याने घोडा व स्वार यांना समुद्रात फेळून दिले आहे.” २२ मोशे इसाएल लोकांस तांबड्या समुद्रापासून युद्धे घेऊन गेला. ते लोक शूरच्या रानात गेले; त्यांनी तीन दिवस रानातून प्रवास केला; पण त्यांना पाणी कोठे मिळाले नाही. २३ तीन दिवस प्रवास केल्यानांतर ते लोक मारा नावाच्या ठिकाणी पोहोचले; तेथे पाणी फार कडू असल्यामुळे लोकांस ते पिववेणा. म्हणूनच त्या ठिकाणाचे नाव मारा पडले. २४ लोक मोशीकडे कुरकुर करीत म्हणाले, “आता आम्ही काय प्यावे?” २५ मोशे ए परमेश्वराचा धावा केला तेक्हा परमेश्वराने त्यास एक वनस्पती दाखवली. ती त्याने पाण्यात टाकल्यावर तेक्हा ते पाणी गोड झाले. त्या वेळी परमेश्वराने इसाएल लोकांस विधी व नियम लावून दिला; तसेच त्याने त्यांचा विश्वासाची कसोटी घेतली. २६ तू आपला देव परमेश्वर याचे

वचन मनःपूर्वक ऐकशील आणि त्याच्या दृष्टीने जे योग्य ते करशील, त्याच्या आज्ञांकडे कान देशील आणि त्याचे सर्व विधी पाळशील तर मिसरी लोकांवर ज्या व्याधी मी पाठवल्या त्यापैकी एकही तुजवर पाठविणार नाही. कारण मी तुला व्याधी मुक्त करणारा परमेश्वर आहे. २७ मग ते एलीम येथे आले; तेथे पाण्याचे बारा झारे होते व सततर खजुरीची झाडे होती; तेक्हा लोकांनी तेथे पाण्याजवळ तळ दिला.

१६ मग इसाएली लोकांची मंडळी प्रवास करीत एलीम या ठिकाणाहून निघाली व मिसरमधून निघाल्यानंतर दुसऱ्या महिन्याच्या पंधराच्या दिवशी एलीम व सीनाय यांच्या दरम्यान असलेल्या सीन रानात येऊन पोहचले. २ त्या रानात इसाएल लोकांच्या मंडळीने मोशे व अहरोन यांच्यासंबंधी कुरकुर केली; ३ इसाएल लोक त्यांना म्हणू लागले की, “परमेश्वराच्या हातून आम्हांला मिसर देशामध्येच मरण आले असते तर बरे झाले असते, कारण तेथे आम्हांला खावयास लागाणरे सर्व प्रकारचे अन्न भरपूर होते; परंतु तुम्ही आम्हांला येथे रानात उपासाने मारावे म्हणून आणले आहे.” ४ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुम्हास खाण्याकरता मी आकाशातून अनन्वृती करीन; प्रत्येक दिवशी या लोकांनी आपल्याला त्या दिवसास पुरेल एकदे अनन बाहेर जाऊन गोळा करावे. यावरून ते माझ्या नियमाप्रमाणे चालतात की नाही हे पाण्यासाठी मी त्यांची परीक्षा पाहावै. ५ सहाव्या दिवशी मात्र ते इतर दिवशी गोळा करतात त्याच्या दुप्पत असावे. ते जे गोळा करतील ते ते शिजवतील.” ६ म्हणून मोशे व अहरोन सर्व इसाएल लोकांस म्हणाले, “आज संध्याकाळी तुम्ही परमेश्वराचे सामर्थ्य पाहाल; तेक्हा मिसरमधून तुम्हास वाचविणारा परमेश्वर हाच आहे हे तुम्हास कळेल. ७ उद्या सकाळी तुम्ही परमेश्वराचे तेज पाहाल; तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध कुरकुर केली त्याने ती एकली आहे. आम्ही कोण की तुम्ही आम्हाविरुद्ध कुरकुर करावी?” ८ आणि मोशे म्हणाला, “परमेश्वर तुम्हास संध्याकाळी मासं खावयास देईल; आणि सकाळी पोटभर भाकरी दर्देल; कारण तुम्ही परमेश्वराविरुद्ध कुरकुर करीत आहा ती त्याने एकली आहे. आम्ही कोण आहो? तुमचे कुरकुरणे आम्च्याविरुद्ध नाही तर परमेश्वराविरुद्ध आहे.” ९ मग मोशे अहरोनाला म्हणाला, “तू इसाएल लोकांच्या मंडळीला सांग की, तुम्ही परमेश्वराकडे एकत्र या; कारण त्याने तुमच्या तक्रारी ऐकल्या आहेत.” १० मग अहरोन सर्व इसाएल मंडळीशी बोलत असताना सर्व लोकांनी वळून रानाकडे पाहिले; आणि त्यांना मेघात परमेश्वराचे तेज दिसले. ११ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १२ “मी इसाएल लोकांच्या तक्रारी ऐकल्या आहेत तेक्हा त्यांना सांग, रात्री तुम्ही मासं खाल आणि दररोज सकाळी तुम्हास पाहिजे तितक्या भाकरी खाल; मग परमेश्वर मी तुमचा देव आहे हे तुम्हास समजेल.”

१३ त्या संध्याकाळाच्या वेळी, तेथे लावे पक्षी येऊन छावणीभर पसरले आणि सकाळी छावणीच्या सभोवती जमिनीवर दव पडले. १४ सूर्य उगवल्यावर दव विरुन गेले, परंतु त्यानंतर जमिनीवर खवल्यासारखे हिमकणाएवढे सूक्ष्म कण पसरलेले दिसले. १५ ते पाहून इसाएल लोकांनी एकमेकांना विचारले, “हे काय आहे?” कारण ते काय आहे हे त्याना माहीत नव्हते. तेक्हा मोशेने त्यांना सांगितले, “परमेश्वर हे अन्न तुम्हास खाण्याकरता देत आहे. १६ परमेश्वराने आज्ञा केली आहे ती ही आहे की, प्रत्येकाने आपल्याला जेवढ्या अन्नाची गरज आहे तेवढेच गोळा करावे; ज्याच्या तंबूत जेवढी माणसे असतील तेवढ्यासाठी त्याच्या आहाराप्रमाणे प्रत्येकी एकएक ओमर गोळा करावे.” १७ इसाएल लोकांनी तसे केले, कोणी कमी, कोणी जास्त गोळा केले. १८ त्यांनी ओमरच्या मापाने ते मापून पाहिले; तेक्हा ज्याने अधिक गोळा केले होते त्याचे अधिक भरले नाही. तसेच ज्याने थोडे गोळा केले होते त्याचे कामी भरले नाही. प्रत्येकाने आपआपल्या आहाराच्या मानाने ते गोळा केले. १९ मोशेने लोकांस सांगितले, “कोणीही यापैकी काहीएक सकाळपर्यंत ठेवू नये.” २० परंतु लोकांनी मोशेचे एकले नाही, काही लोकांनी

त्या अन्नातून सकाळपर्यंत ठेवले त्यामध्ये किंडे पडले व त्याची घाण येऊ लागली. त्यावरून मोशे त्यांच्यावर फार रागावला. २१ प्रत्येक दिवशी ते लोक आपल्याला पुरेसे अन्न गोळा करीत, उन फार वाढल्यावर ते वितकून जाई. २२ सहाय्या दिवशी त्यांनी दुपट्ट म्हणेचे प्रत्येक माणशी दोन ओमर गोळा केले. तेव्हा मंडळीचे सर्व पुढारी लोक मोशेकडे आले व त्यांनी हे त्यास कळवले. २३ तो त्यांना म्हणाला, “परमेश्वराचे सांगणे असे आहे की, उद्या विश्रामवार, परमेश्वराचा पवित्र शब्दाथ आहे. तुम्हास भाजावयाचे ते भाजा आणि शिजवायचे ते शिजवा आणि जे काही उरेल ते आपल्यासाठी सकाळपर्यंत ठेवावे.” २४ मोशेने सांगितल्याप्रमाणे त्यांनी ते सकाळपर्यंत ठेवले. पण त्याची घाण सुटली नाही किंवा त्यामध्ये कोठीही किंडे पडले नाहीत. २५ मग मोशे म्हणाला, “ते आज खा, कारण आज परमेश्वराचा शब्दाथ आहे, आज रानात ते तुम्हास मिळावयाचे नाही. २६ तुम्ही सहा दिवस ते गोळा करावे, परंतु आठवड्याचा सातवा दिवस हा शब्दाथ आहे. त्या दिवशी काही मिळणार नाही.” २७ तरी काही लोक सातव्या दिवशी ते गोळा करावयास बाहेर गेले, परंतु त्यांना काहीच मिळाले नाही. २८ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “माझ्या आज्ञा व माझे नियम पाढावयास तुम्ही कोठवर नाकारणार? २९ पाहा परमेश्वराने तुम्हास शब्दाथ दिला आहे; म्हणून सहाय्या दिवशी तो तुम्हास तो दोन दिवस पुरेल एढे अनन देतो, तेव्हा सातव्या दिवशी आपआपल्या ठिकाणी स्वस्थ असावे, आपले स्थान सोडून कोणीही बाहेर जाऊ नये.” ३० याप्रमाणे लोकांनी सातव्या दिवशी विसावा घेतला. ३१ इसाएल लोकांनी त्या अन्नाचे नाव माना ठेवले; ते धण्यासारखे पांढरे असून त्याची चव मध्य बालून केलेल्या पोलीसारखी होती. ३२ मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने अशी आज्ञा दिली आहे की ह्यातले एक ओमर पुढील पिढ्यांच्या लोकांसाठी राखून ठेवा. मी तुम्हास मिसर देशातून काढून नेल्यावर रानात करू अनन दिले हे त्याना समजेल.” ३३ तेव्हा मोशेने अहोरोनाला सांगितले, “एक भांडे वे आणि त्यामध्ये एक ओमर माना घाल, तो परमेश्वरापुढे सादर करण्यासाठी आपल्या पुढील पिढ्यांसाठी राखून ठेव.” ३४ मग परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे अहोरोनाने परमेश्वराच्या आज्ञापाठुपुढे ते भांडे ठेवले. ३५ इसाएल लोक तो माना चाळीस वर्षे, कनान देशाच्या सरहदीपर्यंत जाऊन पोहोचेपर्यंत खात होते. ३६ एक ओमर माना म्हणजे “एक एफाचा दहावा भाग” आहे.

१७ सर्व इसाएल लोकांचा समुदाय सीनच्या रानातून एकत्र प्रवास करत गेला, परमेश्वराने त्यांना आज्ञा केल्याप्रमाणे ते ठिकिठिकाणाहून प्रवास करत रफिदिम येथे गेले आणि त्यांनी तेथे तळ दिला; तेथे त्यांना प्यावयास पाणी मिळेना. २ तेव्हा इसाएल लोक मोशेविरुद्ध उठले व त्याच्याशी भांडू लागले, ते म्हणाले, “आम्हांला प्यावयास पाणी दे.” मोशे त्यांना म्हणाला, “तुम्ही मजशी का भांडता? तुम्ही परमेश्वराची परीक्षा का पाहत आहात?” ३ परंतु लोक तहानेने कासावीस झाले होते म्हणून ते मोशेकडे कुरकुर करीत राहिले; ते म्हणाले, “तू आम्हाला मिसर देशातून बाहेर का आणलेस? आमची मुले, गुढेहोरे यांना पाण्यावाचून मारण्यासाठी तेथून आम्हांला तु येथे आणलेस काय?” ४ तेव्हा मोशे परमेश्वराकडे थावा करून म्हणाला, “मी या लोकांस काय करू? ते तर मला दगडामर करावयास उठले आहेत.” ५ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू इसाएल लोकांपुढे जा. त्यांच्यापैकी काही वडील माणसे तुजबोरबर घे. नील नदीच्या पाण्यावर तू जी काठी आपटनी होतीस ती हाती घेऊन लोकांच्या पुढे चाल. ६ पाहा, होरेब डोंगरावरील एका खडकावर मी तुझ्यापुढे उभा राहीन, त्या खडकावर ती काठी आपट, त्यातून पाणी निघेल. म्हणजे ते हे लोक पितील,” मोशेने हे सर्व इसाएलांच्या वडिलासमोर केले. ७ मोशेने त्या ठिकाणाचे नाव मस्सा व मरीबा ठेवले; कारण या ठिकाणी इसाएल लोकांनी तेथे कलह केला आणि “परमेश्वर आमच्यामध्ये आहे किंवा नाही” असे म्हणून परमेश्वराची परीक्षा

पाहिली. ८ रफिदिम येथे अमालेकी लोक इसाएल लोकांवर चालून आले आणि त्यांनी त्यांच्याशी लढाई केली. ९ तेव्हा मोशे यहोशवाला म्हणाला, “काही लोकांस निवड व त्याना घेऊन उद्या अमालेकाशी लढाई कर, देवाने मला दिलेली काठी हातात घेऊन मी डोंगराच्या माथावर उभा राहीन.” १० यहोशवाने मोशेची आज्ञा मानली व त्याप्रमाणे दुसऱ्या दिवशी तो अमालेकी लोकांविरुद्ध लढावयास गेला, त्या वेळी मोशे, अहरोन व हूर हे डोंगराच्या माथावर गेले. ११ जेव्हा मोशे हात वर करी तेव्हा लढाईत इसाएलांची सरशी होई; परंतु जेव्हा तो हात खाली करी तेव्हा अमालेकी लोकांची सरशी होई. १२ काही वेळाने मोशेचे हात थकून गेले, तेव्हा त्यांनी एक धोंडा घेऊन मोशेच्या खाली ठेवला व तो त्यावर बसला आणि नंतर एका बाजून अहरोन व दुसऱ्या बाजूने हूर यांनी आधार देऊन मोशेचे हात सूर्य मावळेपर्यंत तसेच वर स्थिर धरून ठेवले. १३ तेव्हा यहोशवाने या लढाईत तलवारीच्या धारेने अमालेकी लोकांचा पराभव केला. १४ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “लढाई विषयीच्या या सर्व गोषी एका ग्रंथात लिहून ठेव आणि यहोशवाला सांग. कारण मी अमालेकी लोकांस पृथ्वीतलावरून नक्की पूर्णपणे नष्ट करीन.” १५ मग मोशेने तेथे एक वेदी बांधून तिला “परमेश्वर माझा झोंडा” असे नाव दिले. १६ आणि तो म्हणाला, “परमेश्वराच्या सिंहासनावर अमालेकी लोकांनी हात उचलल्यामुळे परमेश्वराचे अमालेकांशी पिढ्यानपिढ्या युद्ध होईल.”

१८ देवाने मोशे व इसाएल लोक यांच्यासाठी जे केले तसेच त्यांना

परमेश्वराने मिसर देशातून सोडवून बाहेर आणले यासंबंधी मोशेचा सासरा मिळानी याजक इश्वर याने ऐकते; २ मोशेने आपली पत्ती सिप्पोरा पूर्वी परत पाठवली होती, तिला आणि तिच्या दोन पुत्रांना घेऊन मोशेचा सासरा इश्वर आला; ३ पाहिल्या मुलाचे नाव गेरेंगे होते कारण त्याचा जन्म झाला त्यावेळी मोशे म्हणाला होता, “मी या देशात परका आहे.” ४ दुसऱ्या मुलाचे नाव एलिवेजर असे होते, कारण तो जन्मला तेव्हा मोशे म्हणाला होता, “माझ्या पितृच्या देवाने मला मदत केली व मला फारोचा तलवारीपासून वाचवले.” ५ तेव्हा इश्वर रानात देवाच्या पर्वताजवळ जेथे मोशेने तळ दिला होता तेथे त्याची पत्ती सिप्पोरा व त्याचे दोन पुत्र घेऊन मोशेकडे आला. ६ त्यांने मोशेला निरोप पाठवला, “मी तुझा सासरा, इश्वर, तुझी पत्ती व तिचे दोन पुत्र याना घेऊन तुझ्याकडे आले आहे.” ७ तेव्हा मोशे आपल्या सासन्याला सामोरा गेला; त्याने त्याच्यापुढे लवून त्यास नमन केले, आणि त्याचे चुंबन घेतले. त्या दोघांनी एकमेकांची खुशाली विचारल्यावर ते तंबूत गेले. ८ परमेश्वराने इसाएल लोकांसाठी फारोचे व मिसरी लोकांचे काय केले, तसेच मिसराहून प्रवास करताना काय काय संकटे आली व कसा त्रास झाला परमेश्वराने त्यांना करून वाचवली ती सर्व हक्किकत मोशेने आपल्या सासन्याला सांगितली. ९ परमेश्वराने इसाएल लोकांसाठी ज्या चांगल्या गोषी केल्या त्या एकल्यावर आणि मिसराच्या लोकांपासून परमेश्वराने इसाएल लोकांस स्वतंत्र केले म्हणून इश्वरोला फार आनंद झाला. १० इश्वर म्हणाला, “ज्याने तुम्हास मिसन्यांच्या व फारोच्या हातातून सोडवले ज्याने आपल्या प्रजेला मिसन्यांच्या तावडीतून स्वतंत्र केले तो परमेश्वर धन्य होय. ११ परमेश्वर सर्व देवांहू श्रेष्ठ आहे हे आता मला कळले, इसाएल लोकांपेक्षा स्वतः ला श्रेष्ठ मानत असलेल्या मिसरी लोकांचे त्याने काय केले हे मला समजले.” १२ मग मोशेचा सासरा इश्वर याने देवाला होमबरली व यज्ञ केले. नंतर अहरोन इसाएलाच्या सर्व वडिलांसह मोशेचा सासरा इश्वर यांच्यावरोबर देवासमोर जेवण करावयास आला. १३ दुसऱ्या दिवशी मोशे लोकांचा न्यायनिवाडा करावयास बसला आणि सकाळपासून संध्याकाळ्यपर्यंत लोक मोशेसमोर उभे होते. १४ मोशे लोकांसाठी काय काय करतो ते इश्वरीने पाहिले तेव्हा तो म्हणाला, “तू लोकांवरोबर जे हे करतोस ते काय आहे? तू एकटाच न्यायनिवाडा करावयासाठी बसतोस आणि सकाळपासून संध्याकाळ्यपर्यंत

सर्व लोक तुझ्याभोवती उभे राहतात ते का?” १५ मोशे आपल्या सासन्यास म्हणाला, “देवाला प्रश्न विचारण्यासाठी लोक माझ्याकडे येतात. १६ लोकांचा काही भांडणंता असेल तर ते माझ्याकडे येतात तेव्हा मी त्यांचा आपसांत निवाडा करतो आणि देवाचे नियम व विधी याचे शिक्षण त्यांना देतो.” १७ परंतु मोशेचा सासरा त्यास म्हणाला, “हे तू करतोस ते चांगले नाही. १८ तुझ्या एकट्यासाठी हे काम फार आहे, त्यापुढे थू थकून जातोस व लोकही थकून जातात हे काम तुला एकट्याला करवणार नाही. १९ तर आता माझे ऐक, मी तुला सल्ला देतो, आणि देव तुला मदत करो. या लोकांचा देवाकडे तू मध्यस्थ हो आणि यांची प्रकरणे देवापाशी ने. २० तू त्यांना नियम व विधी यासंबंधी शिक्षण दे; त्यांनी कोणत्या मार्गिन चालाचे व कोणतो काम करावे त्यांना तू समजावून सांग. २१ तू लोकांमधून कर्तव्यागर देवाचे भय धरणारे, व विश्वासू, सत्यप्रिये, अन्याय न करणारे असे लोक निवळून घेणे; त्यांना हजार लोकांवर, शंभर लोकांवर, पन्नास लोकावर आणि दहा लोकांवर नायक म्हणून नेम. २२ या नायक लोकांनी लोकांचा न्यायनिवाडा करावा; जर अगदी महत्वाची बाब असेल तर तिचा न्यायनिवाडा करण्याकरता तो वाद नायकांनी तुझ्याकडे आणावा, परंतु लहानसहान प्रकरणांसंबंधी त्यांनी स्वतः निर्णय घावेत. २३ तू असे करशील व देव तुला आज्ञा देईल तर तू टिकिशील, आणि हे सर्व लोक शांतीने आपल्या ठिकाणास पोहावतील.” २४ तेव्हा मोशेने इश्वर्या म्हणण्याप्रमाणे केले. २५ मोशेने इस्साएल लोकांतून चांगले लोक निवडले आणि त्यांना हजार हजार, शंभर शंभर, पन्नास पन्नास व दहा दहांवर नायक म्हणून नेमले. २६ ते लोकांवर न्यायाधीश झाले. लोक सतत नायकांकडे आपली गान्हाणी आणू लागले व मोशेला फार महत्वाच्या प्रकरणांबद्दलच निकाल देण्याचे काम करावे लागे. २७ मग थोड्याच दिवसांनी मोशेने आपला सासरा इश्व्रो याला निरोप दिला आणि इश्व्रो माधारी आपल्या घरी गेला.

१९ मिसरामधून प्रवासास निधाल्यानंतर तिसन्या महिन्यात इस्साएल
लोक सीनायच्या रानात येऊन पोहोचले. २ ते लोक रफ्फीदिम सोडून सीनायच्या रानात आले होते; इस्साएल लोकांनी पर्वतासमोर आपला तळ दिला. ३ तेव्हा मोशे पर्वत घडून देवाकडे गेला. परमेश्वराने त्यास पर्वतावरून हाक मारून सांगितले की, “तू याकोबाच्या वंशजांना हे सांग, इस्साएल लोकांस हे सांग. ४ मिसन्यांचे मी काय केले आणि तुम्हास गरुदाच्या पंखावर उल्लून घेऊन माझ्याजवळ कसे आणले हे तुम्ही पाहिले आहे. ५ म्हणून मी आता तुम्हास सांगतो की तुम्ही माझी वाणी खरोखर ऐकाल आणि माझ्या कराराचे पालन कराल, तर सर्व लोकांमध्ये माझा खास निधी व्हाल. सर्व पृथ्वी माझी आहे. ६ तुम्ही मला, याजक राज्य, पवित्र राष्ट्र क्वाल. तू इस्साएल लोकांस हेच सांग.” ७ मोशेने येऊन लोकांच्या वडिलांना एकत्र बोलावले; परमेश्वराने त्यास जी वचने सांगण्यादी आज्ञा केली होती ती सर्व त्याने त्यांच्याउढे सांगितली. ८ आणि सर्व लोक मिळून म्हणाले, “परमेश्वराने सांगितलेले सर्व आम्ही करू.” मोशेने परमेश्वरास लोकांचे म्हणणे सांगितले. ९ आणि परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “मी दाट ढगात तुझ्याजवळ येऊन तुझ्याशी बोलेन आणि माझे तुझ्याबरोबरचे बोलणे सर्व लोकांस ऐक जाईल;” त्यांचा नेहमी तुझ्यावरही विश्वास बसेल, मोशेने लोकांचे म्हणणे परमेश्वरास सांगितले. १० परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू जाऊन आज आणि उद्या लोकांस पवित्र कर; त्यांनी आपले कपडे स्वच्छ धुवावेत. ११ तिसन्या दिवशी त्यांनी त्यार रहावे, कारण तिसन्या दिवशी सर्व लोकांदेखत परमेश्वर सीनाय पर्वतावर उतरेल. १२ परंतु लोकांसाठी तेथे सीमारेशा आखून लोकांनी ती ओलाडू नये, त्यांना बजावून सांग; पर्वतावर कोणीही चढू नये जो कोणी पर्वताला स्पर्श करेल तो खास आपल्या जिवाला मुकेल. १३ कोणीही त्यास हात लावू नये, हात लावला तर त्यास दगडमार करावी किंवा बांगांनी विधिवे, तो पशू असो किंवा मनुष्य असो, त्यास जिवंत ठेवू नये. शिंगाचा दीर्घ आवाज

होईल तेव्हा लोकांनी पर्वताजवळ यावे.” १४ मग मोशे पर्वतावरून खाली उतरला; तो लोकांकडे गेला व देवाच्या भेटीसाठी त्याने त्यांना पवित्र केले. लोकांनी आपले कपडे धुवून स्वच्छ केले. १५ मग मोशे लोकांस म्हणाला, “तीन दिवस तुम्ही देवाची भेट घेण्यासाठी तयार राहा. तोपर्यंत स्त्रीस्पर्श करू नका.” १६ तिसरा दिवस उजडताच मेघर्जना झाली व विजाचम्कू लागल्या, पर्वतावर दाट ढग आले आणि प्रचंड शिंगाचा फार आवाज होऊ लागला. तेव्हा छावणीत राहणारे सर्व लोक थरथर कापू लागले. १७ नंतर मोशेने लोकांस छावणीतून बाहेर काढून देवाच्या दर्शनाला बाहेर आणले आणि ते पर्वताच्या तळाजवळ उभे राहिले. १८ परमेश्वर सीनाय पर्वतावर अग्नीतून उतरला म्हणून तो पर्वत धुवाने झाळून गेला. बट्टीतून येणाऱ्या धुरासारखा धूर वर आला, आणि सर्व पर्वत थरथर लागला. १९ शिंगाचा आवाज मोठमोठा होऊ लागला. तेव्हा मोशे बोलू लागला आणि देव त्यास आपल्या वाणीने उत्तर देत गेला. २० परमेश्वराने पर्वताच्या शिखरावर उतरून मोशेला सीनाय पर्वताच्या शिखरावर बोलावले, तेव्हा तो पर्वतावर गेला. २१ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू खाली जा आणि लोकांस बजावून सांग की त्यांनी मर्यादा ओलोडून परमेश्वर काय आहे ते पाहण्यास तिकडे येऊ नये. जर ते तसेच करतील तर बरेच जण मरतील. २२ तसेच परमेश्वराजवळ येणाऱ्या याजकांनीही पवित्र क्वावे; नाहीतर परमेश्वर त्यांना शिक्षा करील.” २३ मोशेने परमेश्वरास सांगितले, “लोक सीनाय पर्वतावर येऊ शकणार नाहीत, कारण तूच स्वतः आम्हांला मर्यादा घालून दिली व सक्त ताकीद दिली व तो अधिक पवित्र करण्यास सांगितले.” २४ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “तू खाली लोकांकडे जा व मागे येताना अहरोनाला तुझ्याबोरोबर परत आण, परंतु याजक किंवा इतर लोकांस इकडे येऊ देऊ नको; ते जर माझ्याजवळ येतील तर मी त्यांना शिक्षा करीन.” २५ मग मोशेने खाली जाऊन लोकांस हे सांगितले.

२० देवाने ही सर्व वचने सांगितली, २ मी परमेश्वर तुझा देव आहे. ज्याने तुला मिसर देशातून, गुलामगिरीतून सोडवून आणले. ३ माझ्यासमोर तुला इतर कोणतेही दुरुरे देव नसावेत. ४ तू आपल्यासाठी कोरीव मूर्ती करू नकोस; वर आकाशातील, खाली पृथ्वीवरील व पृथ्वीखालच्या जलातील कशाचीही प्रतिमा करू नकोस; ५ त्यांची सेवा करू नको; किंवा त्यांच्या पाया पडू नकोस; कारण मी परमेश्वर तुझा देव इष्टावर्णन देव आहे. जे माझा विरोध करातात, त्यांच्या मुलांना तिसन्या चौथी पिढीपर्यंत वडिलांच्या अपराधाबद्दल शिक्षा करतो; ६ परंतु जे माझ्यावर प्रेम करातात व माझ्या आज्ञा पाळतात अशांच्या हजारो पिढ्यांवर मी दया करतो. ७ तुझा देव परमेश्वर याचे नाव तू व्यर्थ घेऊ नकोस; कारण जो परमेश्वरावे नाव व्यर्थ घेईल त्याची तो गय कराणर नाही. ८ शब्दाथ दिवस हा पवित्र दिवस म्हणून पाळण्याची आठवण ठेव; ९ सहा दिवस श्रम करून तू तुझे कामकाज कराविस; १० परंतु सातवा दिवस तुझा देव परमेश्वर याचा शब्दाथ आहे, म्हणून त्या दिवशी तू तुझा पुत्र, तुझी कन्या, तुझे दास व दासी यांनी तसेच तुझे पशू किंवा तुझ्या वेशीत राहणाऱ्या परकायींनीही कोणतेही कामकाज करू नये; ११ कारण परमेश्वराने सहा दिवस काम करून आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यातील सर्वकाही उत्पन्न केले आणि त्यांनंतर सातव्या दिवशी विसावा घेतला; या प्रमाणे परमेश्वराने शब्दाथ दिवस हा आशीर्वाद देऊन तो पवित्र केला आहे. १२ आपल्या बापाचा व आपल्या आईचा मान राख म्हणजे त्यांमुळे परमेश्वर तुझा देव जो देश तुला देत आहे त्या देशात तू चिरकाळ राहशील. १३ खून करू नकोस. १४ व्यभिचार करू नकोस. १५ चोरी करू नकोस. १६ आपल्या शेजायाविरुद्ध खोटी साक्ष देऊ नकोस. १७ “तू आपल्या शेजायाच्या पतीचा लोभ धरू नकोस; आपल्या शेजायाच्या पतीचा लोभ धरू नकोस; आपल्या शेजायाच्या दासदासी, बैल, गाढव, किंवा त्याच्या कोणत्याही वस्तूचा लोभ धरू नकोस.” १८ लोकांनी पर्वतावरील ढगांचा गडगडाट ऐकला, विजांचा

चकचकाट पाहिला, शिंगाचा नाद होत आहे व पर्वतातून धूर वर चढताना पाहून भीटीने त्यांचा थरकाप झाला. ते धूर उभे राहिले. १९ ते मोशेला म्हणू लागले आमच्याशी तूऱ बोल, आम्ही ऐकू देव आमच्याशी न बोलो, तो बोलेल तर आम्ही मरून जाऊ. २० मग मोशे लोकांस म्हणाला, “भिक नका, कारण तुमची परीक्षा करावी आणि त्याचे भय तुमच्या डोळ्यांपुढे राहून तुम्ही पाप करू नये यासाठी देव आला आहे.” २१ मोशे, ढगांच्या दाट अंथरात, जेथे देव होता तेथे गेला, तोपर्यंत लोक पर्वतापासून लांब उभे राहिले. २२ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू इसाएल लोकांस असे सांग, मी तुमच्याशी आकाशातून बोलाले हे तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहे. २३ माझ्या बरोबरीला दुररे देव करू नका आपल्यासाठी सोन्यारुप्याचे देव करू नका.” २४ माझ्यासाठी मातीची वेदी बांधा आणि तिजवर तुझी मेंद्रे व तुझे बैल यांची होमार्पणे व शांत्यपूर्णे वाहा; जेथे जेथी मी माझ्या नावाची आठवण कावी म्हणून मी सांगतो तेथे तेथे मी येऊन तुम्हास आशीर्वाद देर्देन. २५ तुम्ही जर दगडाची वेदी बांधणार असाल तर ती घडलेल्या चियाची नसावी; कारण तुम्ही आपले हत्यार दगडाला लावल्यास तो भ्रष्ट होईल. २६ तुझ्या शरीराची नगनता माझ्या वेदीवर दिसून येऊ नये म्हणून तू पायाच्यांनी चढता कामा नये.

२१ आता जे इतर नियम तू इसाएल लोकांस लावून द्यावेत ते हेचे: २ तुम्ही जर एखादा इत्री गुलाम विकत घेतला तर त्याने फक्त सहा वर्षे काम करावे; सातत्या वर्षी त्याच्याकडून काही भरपाई न घेता त्यास मुक्त होऊन जाऊ द्यावे. ३ जर तो एकटाच आला असेल तर त्याने मुक्त होताना एकटेच निघून जावे; परंतु जर तो त्याची पल्ती घेऊन आला असेल तर त्याने त्याच्या पल्तीला घेऊन जावे. ४ जर तो एकटा आला असेल तर त्याच्या मालकाने त्यास पल्ती करून द्यावी; तिला पुत्र किंवा कन्या झाल्या असतील तर ती व तिची मुले मालकाची राहतील; त्याने एकट्यानेच जावे. ५ मी माझ्या मालकावर व माझ्या पल्तीमुलांवर प्रेम करतो, मी मुक्त होऊ इच्छित नाही, असे जर तो स्पष्टपणे सांगतो, ६ तर त्याच्या मालकाने त्यास देवासगोर अथवा त्यास दाराच्या चौकटीजवळ उभे करावे व अरीने त्याचा कान टोचावे. मग तो त्याची आयुष्यभर चाकरी करील. ७ कोणी आपली कन्या गुलाम म्हणून विकली तर तिते पुरुष गुलामाप्रमाणे मुक्त होऊन जाऊ नये. ८ तिच्या मालकाने तिला आपली पल्ती करून घेण्याचे ठरवले असेल, पण पुढे तिच्यावरून त्याची मर्जी उडाली तर त्याने खंडणी घेऊन तिची मुक्तता करावी. तिला परक्या लोकांस विकण्याचा त्यास अधिकार नाही. तिच्याशी कपटाने वागल्यामुळे तिला विकण्याचा त्यास अधिकार नाही. ९ आपल्या मुलासाठी पल्ती म्हणून तिला ठेवून द्यायची तिच्या मालकाची इच्छा असेल, तर त्याने तिला आपल्या स्वतःच्या मुलीप्रमाणे वागवावे. १० त्याने दुसऱ्या स्त्रीशी लान केले तरी त्याने पहिल्या पल्तीस अन्न वस्त्र कमी पडू देऊ नये, किंवा तिच्या वैवाहिक अधिकाराना बाधा येऊ देऊ नये. ११ या तीन गोरी त्याने तिच्यासाठी केल्या नाहीत तर मग ती त्यास काही खंडणी न देता मुक्त होईल. १२ कोणी एखाद्याला मारले व त्यामुळे तो मेला तर त्यास अवश्य जिवे मारावे. १३ पूर्वसंकल्प न करता, पण आपाधाताने जर एखाद्याच्या हातून कोणाचा मृत्यु झाला. तर त्यास पळून जात येईल असे ठिकाण मी नेमून देईल. १४ परंतु जर कोणी एकाने जाणूनबुजून व ठरवून रागाने किंवा द्वेषाने दुसऱ्या मनुष्यास ठार मारले तर मात्र त्यास शिक्षा करावी; त्यास वेदीपासून खेचून आणून ठार मारावे. १५ कोणी आपल्या पित्याला किंवा आईला मारहाण करील त्यास अवश्य ठार मारावे. १६ जो कोणी एखाद्याला चोरून नेऊन विकेल किंवा त्याच्याकडे तो सापडेल तर त्यास अवश्य जिवे मारावे. १७ जो कोणी आपल्या पित्याला किंवा आईला शिव्याशाप देर्देल त्या मनुष्यास अवश्य जिवे मारावे. १८ दोघेजण भांडत असताना एकाने दुसऱ्याला दगड किंवा ठोसा मारला आणि त्यामुळे तो मेला नाही, पण त्यास अंथरूपात पडून रहावे लागले, १९ तर मारणाच्याने त्यास

त्याच्या वाया गेलेल्या वेळेबद्दल नुकसान भरपाई द्यावी व तो मनुष्य बरा होईपर्यंत त्याच्यासाठी लागणारा खर्च द्यावा. २० काही वेळा लोक आपल्या गुलामाला किंवा गुलाम स्त्रीला छडीने मारहाण करतात, त्यामुळे जर तो गुलाम किंवा ती गुलाम स्त्री मरण पावली तर त्यांना मारणाच्याला अवश्य शिक्षा करावी; २१ पण तो एकदोन दिवस जिवंत राहिला तर मालकाला शिक्षा होणार नाही कारण तो त्याचेच धन आहे. २२ दोघे जर मारामारी करीत असतील व त्यांचा धक्का एखाद्या गरोदर स्त्रीला लागला आणि त्या स्त्रीचा गर्भपात झाला पण तिला इतर कोणतीही इजा झाली नाही, तर ज्याचा धक्का तिला लागला तिचा पती न्यायाधीशीच्या सल्ल्याने जो दंड ठरवील तो दंड त्याने द्यावा. २३ पण दुसरी काही जास्त इजा झाल्यास जिवाबद्दल जीव, २४ डोळ्याबद्दल डोळा, दाताबद्दल दात, हाताबद्दल हात, पायाबद्दल पाय, २५ चटक्याबद्दल चटका, ओरखड्याबद्दल ओरखडा, व जखमेबद्दल जखम असा बदला द्यावा. २६ जर एखाद्याने आपल्या गुलामाच्या किंवा गुलाम स्त्रीच्या डोळ्यावर मारल्यामुळे त्याचा किंवा तिचा डोळा गेला तर त्याने त्यास दास्यमुक्त करून जाऊ द्यावे. २८ एखाद्याच्या बैलाने एखाद्या पुरुषाला किंवा स्त्रीला हुंददून जिवे मारले तर त्या बैलाला दगडमार करून जिवे मारावे, त्या बैलाचे मांस कोणी खाऊ नये, परंतु त्या बैलाच्या मालकाला सोडून द्यावे. २९ परंतु त्या बैलाला हुंददृण्याची सवयव असली आणि त्याविषयी त्याच्या मालकाला सूचना केली असूनही त्याने त्या बैलाला बांधून ठेवले नाही आणि त्यानंतर कोणा पुरुषाला किंवा स्त्रील त्याने जिवे मारले तर त्याबद्दल त्याचा मालकाला दोषी आहे, त्या बैलाला थोंडारा करून जिवे मारावे व त्याच्या मालकालाही जिवे मारावे. ३० त्याच्याकडून खंडणी मागितल्यास त्याने आपला प्राण वाचविण्यासाठी आपल्यावर लादलेली खंडणी देऊन टाकावी. ३१ बैलाने एखाद्याच्या पुत्राला किंवा कन्येला हुंददून जिवे मारले तर त्याबाबतीत हाच नियम लागू करावा. ३२ एखाद्या बैलाने जर कोणाच्या पुरुष दासास किंवा स्त्री दासीला हुंददून ठार मारले तर त्या बैलाच्या मालकाने त्याच्या मालकाला चांदीची तीस शेकेल नाणी द्यावी आणि त्या बैलालाही दगडमार करावी; ३३ एखाद्या मनुष्याने बुजलेला खड्डा उकरला किंवा त्याने खड्डा खणून त्यावर झाकण ठेवले नसेल आणि जर कोणाचा बैल, गाढव वगैरे त्या खड्ड्यात पडून मरण पावले तर खड्ड्याचा मालक दोषी आहे; ३४ त्याने त्या जानावराच्या मालकाला चांदीची तीस शेकेल नाणी द्यावी आणि त्या बैलालाही दगडमार करावी; ३५ एखाद्या मनुष्याने बुजलेला खड्डा उकरला किंवा त्याने खड्डा खणून त्यावर झाकण ठेवले नसेल आणि जर कोणाचा बैल, गाढव वगैरे त्या जानावराच्या मालकाला चांदीची तीस शेकेल नाणी द्यावी आणि त्या बैलालाही दगडमार करावी; ३६ परंतु तो बैल पूर्वीपासून मारका आहे वे ठाऊक असून मालकाने त्यास बांधून ठेवले नाही, तर त्याने बैलाबद्दल बैल द्यावा व मरण पावलेला बैल त्याचा क्वावा.

२२ एखाद्याने बैल किंवा मेंढू चोरून ते कापले किंवा विकून टाकले तर त्याने एका बैलाबद्दल पाच बैल व एका मेंढूबद्दल चार मेंढू द्यावीत. २ चोर घर फोडत असता सापडला व जीव जाईपर्यंत मार बसला तर त्याच्या खुनाचा दोष कोणाचावर येणार नाही. ३ परंतु तो चोरी करत असता सूर्योदय झाला तर मरणाच्यावर खुनाचा दोष येईल. चोराने नुकसान अवश्य भरून द्यावे. त्याच्याजवळ काही नसेल तर चोरीच्या भरपाईसाठी त्याची विक्री करावी. ४ चोरलेला बैल, गाढव, मेंढू वगैरे चोराच्या हाती ५ कोणी आपले जानावर मोकळे सोडले ते दुसऱ्याच्या शेतात किंवा द्राक्षमळ्यात जाऊन चरले व खाल्ले तर आपल्या शेतातील किंवा द्राक्षमळ्यातील चांगल्यात चांगल्या पिकातून त्याने नुकसान भरून द्यावे. ६ जर कोणी काटेकुटे

जाळण्यासाठी आग पेटवली व ती भडकल्यामुळे धान्याच्या सुड्या किंवा उभे पीक जळाले तर आग पेटवणाऱ्याने नुकसान भरून दिलेच पाहिजे. ७ कोणी शेजाञ्याकडे आपला पैसा किंवा काही वस्तु ठेवण्यासाठी दिल्या आणि जर ते सर्व त्याच्या घरातून चोरीस गेले, तर चोर सापडल्यावर त्याच्या दुप्पट किंमत चोराने भरून घावी. ८ परंतु जर चोर सापडला नाही, तर घरमालकाला देवासमोर घेऊन जावे प्रहणजे मग त्याने स्वतः त्या वस्तुला हात लावला की नाही त्याचा न्याय होईल. ९ जर हरवलेला खादा बैल, खादे गाढव, मेंढऱ्यु किंवा वस्त्र यांच्यासंबंधी दोन मनुष्यात वाद उत्पन्न झाला, आणि ती माझी आहे अशी कोणी तक्रार केली तर त्या हक्क कंपांगाच्या दोन्ही पक्षांनी देवासमोर यावे; ज्याला देव दोषी ठरवील त्याने आपल्या शेजाञ्याला तिच्याबदल दुप्पट बदला घावा. १० एखाद्याने आपले गाढव, बैल, किंवा मेंढऱ्यु थोडे दिवस सांभाळण्याकरता आपल्या शेजाञ्याकडे दिले, परंतु ते जर मरण पावले, किंवा जखमी झाले किंवा कोणी पाहत नसताना पकडून नेले; ११ तर त्या दोघांमध्ये प्रमेश्वराची शपथ घावी. आपण शेजाञ्याच्या मालमतेला हात लावला नाही असे सांगितले तर त्या जनावराच्या मालकाने त्याच्या शपथेवर विश्वास ठेवावा; मग त्या शेजाञ्याला जनावराची किंमत भरून घावी लागणार नाही. १२ त्याच्यापासून खरोखर ते चोरीस गेले असेल तर त्याची किंमत मालकाला भरून घावी. १३ जर ते जनावर कोणी मासून टाकले असेल तर ते पुराव्यादाखल आणून दाखवावे म्हणजे त्यास भरपाई भरून घावी लागणार नाही. १४ जर कोणी आपल्या शेजाञ्याकडून त्याचे जनावर मागून घेतले मालक तेथे हजर नसताना त्या जनावराला जर इडा झाली किंवा ते मरण पावले तर त्या मालकाला त्याची किंमत अवश्य भरून घावी; १५ जर त्या वेळी तेथे जनावराजवळ मालक असेल तर मग भरपाई करावी लागणार नाही; किंवा ते जनावर भाड्याने घेतले असले तर त्याचे नुकसान भाड्यातच आले आहे. १६ आणि मागणी झाली नाही अशा कुमारिकेला फसवून जर कोणी तिला भ्रष्ट केले तर त्याने पूर्ण देज देऊन तिच्याशी लग्न केलेच पाहिजे; १७ तिच्या पित्याने त्यास ती देण्यास नकार दिला तर भ्रष्ट करण्याच्याने तिच्या पित्याला कुमारिकेच्या रीतीप्रमाणे पैसा तोलून घावा. १८ कोणत्याही चेटकिणीला जिवंत ठेवू नये. १९ पशुगमन करण्याच्याला अवश्य जिवे मारावे. २० परमेश्वरांशिवाय दुस्याला दैवताना बली करण्याच्याला अवश्य जिवे मारावे. २१ उपर्याचा छळ करू नये किंवा त्याच्यावर जुलूम करू नको. कारण मिसर देशात तुम्हीही उपरी होता. २२ विधवा किंवा अनाथ यांना तुम्ही जाचू नका २३ तुम्ही यांना कोणत्याही रीतीने जाचाल आणि ती मला हाक मारतील तर मी त्यांचे ओरडणे अवश्य ऐकेन; २४ व माझा राग तुम्हावर भडकेल व मी तुम्हास तलवारीने मासून टाकीन म्हणजे तुमच्या सिया विधवा व तुमची मुले पोरकी होतील. २५ तुझ्याजवळ राहणाच्या माझ्या एखाद्या गरीब मनुष्यास तुम्ही उसने पैसे दिले तर त्याबदल तुम्ही व्याज आकारू नये. २६ तू आपल्या शेजाञ्याचे पांगरुण तुझ्याजवळ गहाण ठेवून घेतले तर सूर्य मावळण्याआधी तू त्याचे पांगरुण त्यास परत करावे; २७ कारण त्याचे अंग झाकायला तेवढेच असार. ते घेतले तर तो काय पांगरुण निजेल? त्याने गाळणे केले तर मी त्याचे ऐकेन, कारण मी करुणामय आहे. २८ तू आपल्या देवाची निंदा करू नको किंवा तुझ्या लोकांच्या राजकर्त्याला शाप देऊ नको. २९ आपल्या हंगामातले व आपल्या फळांच्या रसातले मला अर्पण करण्यास हयगय करू नको. तुझा प्रथम जन्मलेला पुत्र मला घावा; ३० तसेच प्रथम जन्मलेले बैल व मेंढऱ्यु, यांना जन्मल्यापासून सात दिवस त्याच्या आईजवळ ठेवावे व आठव्या दिवशी ते मला घावेत. ३१ तुम्ही माझे परिवत्र लोक आहात म्हणून फाडून टाकलेल्या पशूचे मासं तुम्ही खाऊ नये; ते कुत्र्यांना घालावे.

२३ खोटी अफवा पसरवू नकोस; दुष्टाच्या हातात हात घालून अन्यायी साक्षी होऊ नकोस. २ दुष्टाई करण्याकरता पुष्कळ जणांना तू अनुसरू नकोस, आणि तू पुष्कळ जणांच्या मागे लागून वादात न्याय विपरीत

करण्यास बोलू नकोस. ३ एखाद्या गरीब मनुष्याचा न्याय होताना, त्याची बाजू खरी असल्यांशिवाय त्याचा पक्ष घेऊ नकोस. ४ आपल्या शत्रूवू हरवलेला बैल किंवा एखादे गाढव मोकाट फिरताना दिसले तर त्यास वलवून ते त्याच्याकडे नेऊन सोड. ५ तुझ्या शत्रूवे गाढव जास्त आझायाखाली दबून पडलेले दिसले तर तू त्यास सोडून जाऊ नकोस, तू अवश्य त्याच्याबोरेवर राहून ते सोड. ६ तू आपल्या गरीबाच्या वादात त्याचा योग्य न्याय विपरीत होऊ देऊ नकोस; ७ कोणावरही खोटे दोषारोप करू नकोस; एखाद्या निष्पाप वा निरपराधी हांचांचा वथ करू नकोस. कारण दुशाला मी नीतिमान ठरवणार नाही. ८ लाच देण्याचा प्रयत्न करील, तर ती तू मुळीच घेऊ नकोस; लाच घेऊ नको कारण लाच डोळासास आंधके करते; आणि नीतिमानाच्या म्हणण्याचा विपरीत न्याय करते. ९ परक्याला कधीही छळू नकोस, कारण त्याच्या ममोभावनेयी तुम्हास चांगली माहिती आहे; कारण तुम्ही देखील एके काळी मिसर देशात परके होता. १० सहा वर्षे आपल्या जमिनीची पेरीन कर; आणि तिचे उत्पन्न साठीव. ११ परंतु सातव्या वर्षी जमीन पडीक राहू दे. त्या वर्षी शेतात काहीही पेरू नये. जर शेतात काही उगवले तर ते गरीबाना घेऊ द्या; व राहिलेले वनपश्नून खाऊ द्या; तुमचे द्राक्षमळे व जैतूनाची वने यांच्या बाबतीतही असेव करावे. १२ तुम्ही सहा दिवस काम करावे, व सातव्या दिवशी विसावा घावावा; त्यामुळे तुमच्या गुलामांना व इतर उपयांनाही विसावा मिळेल व त्यांना तजेतवाने वाटेल; तुमच्या बैलांना व गाढवालांनी विसावा मिळेल. १३ मी जे काही सांगितले ते सर्व नियम कटाक्षाने पाळावेत; इतर देवांचे नांव देखील घेऊ नका; ते तुमच्या तोंडांने उच्चारू नका. १४ वर्षांतीन तीनदा तू माझ्यासाठी उत्सव करून सण पाळ. १५ बेखरीभर भाकरीचा सण पाळ; त्यामध्ये सात दिवस खेमीर न घातलेली भाकर तुम्ही खावी; हा सण तुम्ही अबीब महिन्यात पाळावा, कारण याच महिन्यात तुम्ही मिसरमधून बाहेर निघून आला; कोणी रिकास्या हाताने माझ्यासपोर येऊ नये. १६ शेतात पेरलेल्या पहिल्या पिकाच्या कापणीचा सण पाळावा. वर्षाच्या अखेरीस तू आपल्या श्रमाच्या फळांचा संग्रह करशील तेक्का संग्रहाचा सण पाळावा. १७ वर्षांतून तीनदा तुझ्या सर्व पुरुषांनी प्रभू परमेश्वरासमोर येवे. १८ तुम्ही यज्ञपशूचे रक्त मला अर्पण करावाच्ये वेळी खामीर घातलेल्या भाकरीसोबत अर्पण करू नये; आणि मला अर्पण केलेल्या यज्ञपशूची चर्बी दुसऱ्या दिवसापर्यंत राहू देऊ नये. १९ आपल्या जमिनीच्या प्रथम उपजातील सर्वोत्तम भाग आपला देव परमेश्वर घाच्या मंदिरात आणावा. करडू त्याच्या आईच्या दुधात शिजवू नये. २० पाहा, वाटेने तुला सांभाळण्याकरता आणि मी त्यार केलेल्या स्थानात तुला पोचविण्याकरता आणि ती एक दूत तुझ्यापुढे पाठवत आहे. २१ त्याच्यासमोर सावधांशिरीने राहा आणि त्याचे म्हणणे ऐक, आजा पाळ आणि त्याच्यामागे चाल; त्याच्याविरुद्ध बंड करू नकोस. कारण तो तुम्हास क्षमा करणार नाही; कारण त्याच्या ठायी माझी नाव आहे. २२ जर तू त्याची वाणी खोरख ऐकशील व मी सांगतो ते सर्व करशील तर मी तुम्हावरोबर राहीन; मी तुमच्या सर्व शत्रूवे शत्रू व विरोधकांचा विरोधक होईन. २३ देव म्हणाला, माझा दूत तुमच्यापुढे चालून अमेरो, हिती, परिज्जी, कनानी, हित्ती व यबूसी या लोकांकडे तुला नेईल आणि मी त्यांचा नाश करीन. २४ परंतु या सर्व लोकांच्या देवाला तू नमन करू नकोस; त्यांची सेवा करू नकोस, त्यांना जमीनदैस्त करावेस; आणि त्याच्या स्तंभाचे तुकडे तुकडे करावेस. २५ तू आपला देव परमेश्वर याचीच उपासना करावीस; म्हणजे तो तुझ्या अन्नपाण्यास बरकत देईल. मी तुमच्यामधून रोगराई दूर करीन. २६ तुझ्या देशात कोणाचा गर्भपाता होणार नाही आणि कोणीही वांझ असणार नाही; मी तुला दीर्घयुषी करीन. २७ ज्या ज्या लोकांच्या विस्तृदू तू जाशील त्यांना मी आधीच दहशत घालून त्यांची फसणगत करीन. २८ मी तुझ्यापुढे गांधीलमाशा पाठवीन; त्या हित्ती, कनानी, व हित्ती हांना तुझ्यापुढून पळावयास लावतील. २९ मी त्यांना एका वर्षातच घालवून देणार नाही; कारण मी तसे केले तर देश एकदम ओस पडेल

आणि मग वनपशुंची वाढ होऊन ते तुला त्रास देतील. ३० तुमची संख्या वाढून तू देशाचा ताबा घेशील तोपर्यंत मी हळूहळू तुझ्यापुढून त्याना घालवून देईन. ३१ “मी तांबड्या समुद्रापासून पलिष्ठांच्या समुद्रापर्यंत आणि रानापासून ते फरात नदीपर्यंत मी तुझ्या देशाची सीमा करीन. तेथे राहणाऱ्या लोकांस मी तुझ्या हाती देईन व तू त्या सर्वांना तेथून घालवून घ्याल. ३२ तू त्याच्याची किंवा त्याच्या देशांची कोणताही करार करू नकोस. ३३ तू त्याना तुझ्या देशात राहू देऊ नकोस; तू जर त्याना तुझ्यामध्ये राहू देशील तर ते पुढे तुला सापल्यासारखे अडकविणारे होतील, ते तुला माझ्याविरुद्ध पाप करायला लावतील व तू त्याच्या देवांची उपासना करण्यास सुरुवात करशील.”

२४ मग तो मोशेला म्हणाला, “तू, अहरोन, नादाब, अबीहू आणि

इसाएलांच्या वडिलांपैकी सत्तरजण असे मिळून परमेश्वराकडे पर्वतावर चढून येऊन त्यास दुरुनच नमन करा; २ मग मोशेने एकट्यांनेच परमेश्वराजवळ यावे; इतरांनी जवळ येऊ नये, आणि इतर लोकांनी तर पर्वत चढून वरही येऊ नये.” ३ मोशेने लोकांस परमेश्वराचे सर्व नियम व आज्ञा सांगितल्या; मग सर्व लोक एका आवाजात म्हणाले, “परमेश्वराने जी वचने सांगितलेली त्या सर्वांप्रमाणे आम्ही करू.” ४ तेव्हा मोशेने परमेश्वराची सर्व वचने लिहून काढली, मोशेने पहाटेस उठून पर्वताच्या पायथ्याशी एक वेदी बांधली व इसाएलाच्या बारा वंशाप्रमाणे बारा स्तर उभे केले. ५ मग मोशेने इसाएल लोकांपैकी काही तरुणांना परमेश्वरास होमबली व बैलाची शांत्यर्पणे अर्पण करायला पाठवले. ६ मोशेने त्या अर्पणातून अर्धे रक्त घेऊन कटोयात ठेवले आणि अर्धे रक्त त्याने वेदीवर शिंपडले. ७ मग मोशेने कराराचे पुस्तक घेऊन लोकांस वाचून दाखविले आणि ते ऐकून लोक म्हणाले, “परमेश्वराने सांगितले आहे तसेच आम्ही करू आणि त्याने दिलेल्या आज्ञा आम्ही पाळू.” ८ मग मोशेने रक्त घेऊन लोकांवर शिंपडले. तो म्हणाला, “परमेश्वराने तुमच्याशी या वचनाप्रमाणे करार केला आहे असे हे त्या कराराचे रक्त आहे.” ९ नंतर मोशे, अहरोन, नादाब, अबीहू व इसाएल लोकांमधील सत्तर बडीलधारी माणेस पर्वतावर चढून गेले. १० तेथे त्यांनी इसाएलाच्या देवाला पाहिले; इंद्रानीलमण्यांच्या चौथ्यासारखे तेथे काही होते, ते आकाशप्रमाणे स्वच्छ होते ११ इसाएलातील वडिलधारा नुमुज्यांनी देवाला पाहिले, परंतु त्याने त्यांचा नाश केला नाही. मग त्यांनी तेथे एकत्र खाणेपिणे केले. १२ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “पर्वतावर मला भैतावयास ये; मी दोन दगडी पाट्यांवर इसाएल लोकांच्या शिक्षणासाठी नियम व आज्ञा लिहिलेल्या आहेत; त्या मी तुला देतो.” १३ तेव्हा मोशे व त्याचा मदतनीस यहोशावा हे उठले आणि मोशे देवाच्या पर्वतावर चढून गेला. १४ मोशे इसाएलांच्या वडिलांना म्हणाला, “आम्ही तुमच्याकडे परत येईपर्यंत तुम्ही येथेच थांबा, मी परत येईपर्यंत अहरोन व हूऱ्ह हे तुमच्याबरोबर आहेत; कोणाचे काही प्रकरण असेल तर त्याने त्यांच्याकडे जावे.” १५ मग मोशे पर्वतावर चढून गेला आणि ढगाने पर्वत झाकून टाकला; १६ परमेश्वराचे तेज सीनाय पर्वतावर उतले; ढगाने सहा दिवस पर्वताला झाकून टाकले; सातव्या दिवशी परमेश्वराने मोशेला हाक मारली. १७ इसाएल लोकांस पर्वताच्या शिखरावर परमेश्वराचे तेज भस्म करण्याऱ्या धगधगत्या अग्नीसारखे दिसत होते. १८ मोशे पर्वतावर चढून आणखी वर ढगात गेला; मोशे चाळीस दिवस व चाळीस रात्र तेथे होता.

२५ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इसाएल लोकांस माझ्यासाठी

अर्पणे आणायला सांग. ज्या कोणाची माझ्यासाठी मनापासून अर्पण करारयाची इच्छा असेल त्या प्रत्येकापासून ही अर्पणे तू माझ्यासाठी स्वीकारावी. ३ त्यांच्याकडून तू माझ्याकरिता घ्यावायाच्या वस्तूच्या अर्पणाची यादी अशी: सोने, चांदी, पितळ; ४ निळवा, जांभळ्या व किमिजी रंगाचे सूत आणि तलम सणाचे कापड; बकऱ्याचे केस; ५ लाल रंगवलेली मेंद्यांची कातडी; तहशीची कातडी, बाभळीचे लाकूड; ६ दिव्यासाठी तेल, अभिषेकाच्या तेलासाठी आणि सुगंधी धुपासाठी मसाले; ७ एफोद व

ऊरपट ह्यात खोचण्यासाठी गोमेदमणी व इतर रसे.” ८ मी त्यांच्यामध्ये निवास करावा म्हणून त्यांनी माझ्यासाठी एक पवित्रस्थान तयार करावे. ९ निवासमंडप कसा असावा त्याचा नमुना व त्यातील वस्तु कशा असाव्यात त्यांचा नमुना मी तुला दाखवीन, त्या सगळ्याप्रमाणे तुम्ही तो तयार करावा. १० “बाबलीच्या लाकडाची एक पेटी तयार करावी; त्याची लांबी अडीच हात, रुंदी दीड हात व उंची दीड हात असावी. ११ तो आतून बाहेरून शुद्ध सोन्याने मढवावा आणि त्याच्यावर सभेवती शुद्ध सोन्याचा काठ करावा. १२ त्याच्या चारही पायांना लावण्यासाठी सोन्याच्या चार गोल कड्या ओतून एकाबूजूला दोन व दुसऱ्या बाजूला दोन अशा लावाव्या. १३ बाबलीच्या लाकडाचे दांडे करावेत व तेही सोन्याने मढवावेत १४ कोशाच्या कोपन्यावरील गोल कड्यामध्ये दांडे घालून मग तो वाहून न्यावा. १५ हे दांडे कोशाच्या कड्यातच कायम तसेच राहू घावेत, ते काढून घेऊ नयेत.” १६ देव म्हणाला, मी तुला साक्षपट देईन तोही त्या कोशात ठेवावा. १७ मग शुद्ध सोन्याचे एक दिवासन बनवावे; त्याची लांबी अडीच हात, रुंदी दीड हात असावी; १८ मग सोन्याचे घडीच काम करून दोन करुव करून ते दयासनाच्या दोन्ही टोकांना ठेवावेत. १९ एक करुव एका बाजूला व दुसऱ्या करुव दुसऱ्या बाजूला असे दयासनाशी एकत्र जोडून अखंड सोन्याचे घडवावेत. २० त्या करुवावे पंख आकाशाकडे वर पसरलेले असावेत व त्यांच्या पंखांनी दयासन झाकलेले असावे; त्याची तोंडे समोरासमोर असावीत व त्यांची दृश्य दयासनाकडे लागलेली असावी. २१ दयासन कोशावर ठेवावे. मी तुला जी साक्षपट देईन तो तू त्या कोशात ठेवावा; २२ तेथे मी तुला भेट जाईन. दयासनावरून त्या साक्षपटाच्या कोशावरील ठेवलेल्या दोन्ही करुवामधून मी तुझ्याशी बोलेन आणि तेथूनच मी इसाएल लोकांसाठी माझ्या सर्व आज्ञा देईन. २३ बाबलीच्या लाकडाचे एक मेज बनवावे; त्याची लांबी दोन हात, रुंदी एक हात व उंची दीड हात असावी. २४ ते शुद्ध सोन्याने मढवावे, व त्याच्या भोवती सोन्याचा काठ करावा. २५ मग चार बोटे रुंदीची एक चौकट बनवावी व सोन्याचा काठ ठिच्यावर ठेवावा. २६ मग सोन्याच्या चार गोल कड्या बनवून त्या मेजाच्या चार पायांच्या कोपन्याना लावाव्यात. २७ या कड्या मेजाच्या वरच्या भाग भोवती चौकटीच्या जवळ ठेवाव्यात. मेज वाहून नेण्यासाठी या कड्यामध्ये दांडे घालावे. २८ मेज वाहून नेण्यासाठी बाबलीच्या लाकडाचे दांडे बनवावेत व ते सोन्याने मढवावेत. २९ मेजावरची तबके, धूपपात्रे, सुरया व पेण्यापणे ओतण्याकरता वाट्या बनव. ही शुद्ध सोन्याची असावीत. ३० माझ्यापुढे मेजावर समक्षतेची भाकर नेहमी ठेवावी. ३१ शुद्ध सोन्याचा एक दीपवृक्ष तयार कर, हा दीपवृक्ष घडीच कामाचा असावा. त्याची बैठक व त्याचा दांड, त्याच्या वाट्या, त्याच्या कल्या व त्यांची फुले ही सर्व एकाच अखंड तुकड्याची असावी. ३२ त्या दीपवृक्षाला एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा असाव्यात. ३३ प्रत्येक शाखेला बदामाच्या फुलांसारख्या तीन तीन वाट्या या कल्याफुलांसंह असाव्यात. ३४ या दीपवृक्षाच्या दांड्याला बदामाच्या फुलांसारख्या कल्या पाकळ्यासहीत असलेल्या फुलाप्रमाणे असाव्यात. ३५ या दीपवृक्षावर निधणाच्या सहा शाखांपैकी दोन देन शाखा, त्याच्याशाली असलेले एकक बोंड ही एकाच अखंड तुकड्याची असावी. ३६ त्याची बोंडे व त्याच्या शाखा ही सर्व एकाच अखंड तुकड्याची असावी. तो सबंध दीपवृक्ष शुद्ध सोन्याचा एकच घडीच तुकडा असावा. ३७ मग या दीपवृक्षावर सात दिवे बसवावेत म्हणजे त्या दिव्यातून दीपवृक्षाच्या समोरील भागावर प्रकाश पडेल. ३८ दिवे मालवण्याचे चिमटे व त्यांच्या तातल्या ही सर्व शुद्ध सोन्याची असावीत. ३९ हा दीपवृक्ष त्याच्या सर्व उपकरणासहीत एक किक्कार शुद्ध सोन्याचा करावा; ४० आणि मी तुला पर्वतावर दाखवलेल्या नमुन्याप्रमाणेच या सर्व वस्तू बनविण्याकडे तू लक्ष्ये.

निवासमंडप दहा पड्यांचा कर. ते कातलेल्या तलम सणाच्या कापाडाचे निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुतापासून तयार करावेत. व त्यावर कुशल कारागिराकडून करुब काढावेत. २ प्रत्येक पड्याचे मोजमाप एक सारखेच असावे म्हणजे लांबी अढुवीसी हात व रुंदी चार हात असावी; ३ त्यांपैकी पाच पडदे एकत्र जोडून एक भाग करावा व दुसऱ्या पाचांचा जोडून दुसरा भाग करावा; ४ जेथे एक पडदा दुसऱ्याची जोडला जाईल तेथे किनारीवर निळ्या सुताची बिरडी करावीत, तसेच दुसऱ्या पड्यावरील किनारीवरीही तशीच बिरडी कर ५ एका पड्याला पन्नास बिरडी कर व दुसऱ्या पड्याच्या किनारीला पन्नास बिरडी कर. ही बिरडी समोरासमोर असावी; ६ पड्यांचे ते दोन भाग जोडण्यासाठी सोन्याच्या पन्नास गोल कड्या बनवून त्याच्या साहाय्याने ते दोन भाग एकत्र असे जोडावेत की सर्व मिळून निवासमंडप तयार होईल. ७ त्यांनंतर निवासमंडपावरच्या तंबूसाठी बकऱ्याच्या केसांचे पडदे करावेत. हे पडदे अकरा असावे. ८ हे सर्व पडदे एकसारख्या मोज मापाचे म्हणजे तीस हात लांब व चार हात रुंद अशा मापाचे बनवावेत. ९ त्यातून पाच पडदे एकत्र जोडावे आणि सहा पडदे एकत्र जोडावे. सहावा पडदा तंबूच्या पुढल्या बाजूला दुमडावा. १० पहिल्या भागाच्या कडेखाली पन्नास बिरडी करावीत; ११ नंतर पडदे जोडण्यासाठी पितळेच्या पन्नास गोल कड्या कराव्यात; त्यामुळे दोन भागांना जोडून तंबू अखंड होईल. १२ या तंबूच्या शेवटच्या पड्याचा आर्था भागाच्या कडेलाही तशीच पन्नास बिरडी करावीत; १३ नंतर पडदे जोडण्यासाठी पितळेच्या पन्नास गोल कड्या कराव्यात; त्यामुळे दोन भागांना जोडून तंबू अखंड होईल. १४ या तंबूच्या शेवटच्या पड्याचा आर्था भागाच्या कडेलाही तशीच पन्नास बिरडी करावीत; १५ नंतर पडदे लांबीकडून हातभर या बाजूला व हातभर त्या बाजूला निवासमंडप झाकण्यासाठी त्याच्या दोन्ही बाजूला लोंबोते ठेवावे. १६ तंबूसाठी तांबडा रंग दिलेल्या मेंड्याच्या काटड्याचे एक आच्छादन व दुसरे समुद्र प्राण्याच्या काटड्याचे एक आच्छादन करावे. १७ पवित्र निवासमंडपाला बाभळीच्या लाकडाच्या उभ्या फळ्यांच्या आधार करावा. १८ प्रत्येक फळीची लांबी दहा हात व उंची दीप हात असावी. १९ प्रत्येक फळी दुसऱ्याशी जोडण्यासाठी दोन बाजूला दोन कुसे करावीत; निवासमंडपाच्या सर्व फळ्या अशाच कराव्यात. २० पवित्र निवासमंडपाच्या दक्षिण बाजूसाठी वीस फळ्या कराव्यात. २१ फळ्यांसाठी चांदीच्या चालीस बैठका कराव्यात. प्रत्येक फळीला आत खोल जाण्यासाठी प्रत्येक बाजूस एक बैठक या प्रमाणे चांदीच्या दोन बैठका असाव्यात. २२ पवित्र निवासमंडपाच्या मागच्या बाजूसाठी म्हणजे पश्चिम बाजूसाठी आणखी सहा फळ्या कराव्यात; २३ आणि मारील बाजूला कोपयांसाठी दोन फळ्या कराव्यात. २४ कोपयांसाठी खालच्या बाजूला जोडाव्यात; त्यांच्यावरील भागांची कडी त्यांना जोडून ठेवील, दोन्ही कोपयांसाठी असेच करावे. २५ पवित्र निवासमंडपाच्या पश्चिम टोकास एकूण आठ फळ्या असतील आणि त्या प्रत्येक फळीच्या खाली दोन याप्रमाणे चांदीच्या सोळा बैठका असतील. २६ त्यांच्या फळ्यांसाठी बाभळीच्या लाकडाचे अडसर करावेत; त्यांच्या पहिल्या बाजूस पाच अडसर व २७ दुसऱ्या बाजूस पाच अडसर असावेत; आणि त्यांच्या पाठीमागच्या म्हणजे पश्चिम बाजूस पाच अडसर असावेत. २८ मध्य भागावरील अडसर लाकडांच्या फळ्यातून एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापार्यंत जावा. २९ फळ्या आणि अडसर सोन्याने मढवावेत आणि त्यांना जोडण्याच्या कड्याही सोन्याच्या कराव्यात. ३० मी तुला पर्वतावर दाखवल्याप्रमाणे पवित्र निवासमंडप बांधावा. ३१ तलम सणाच्या कापडाचा व निळ्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा एक अंतरपट बनवावा आणि त्यावर कुशल कारागिराकडून करुब काढून घ्यावेत. ३२ बाभळीच्या लाकडाचे चार खांब बनवून ते सोन्याने मढवावेत, त्यावर सोन्याच्या आकड्या लावाव्यात आणि ते खांब चांदीच्या चार उथळ्यांत उभे करावेत; ३३ सोन्याच्या आकड्याखाली हा

पडदा ठेवावा मग त्याच्यामागे आज्ञापटाचा कोश-ठेवावा; हा अंतरपट पवित्र स्थान व परमपवित्र स्थान यांना अलग करील; ३४ परमपवित्रस्थानातील आज्ञापटाच्या कोशावर दयासन ठेवावे. ३५ अंतरपटाच्या दुसऱ्या बाजूला तू बनविलेला मेज ठेवावे; तो निवासमंडपाच्या उत्तर बाजूला असावा व दक्षिण बाजूला मेजासमोर दीपवृक्ष ठेवावा. ३६ “पवित्र निवासमंडपाच्या दारासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा पडदा करून त्यावर वेलबुट्रीदार पडदा बनवावा. ३७ हा पडदा लावण्यासाठी बाभळीच्या लाकडाचे पाच खांब करावेत व ते सोन्याने मढवावेत; त्यांच्याकरिता पितळेच्या पाच बैठका बनवाव्यात; हा पडदा अडकिविण्यासाठी सोन्याच्या आकड्या कराव्यात.”

पर्मेश्वर मोशेला म्हणाला, बाभळीच्या लाकडाची पाच हात लांब, पाच हात रुंद व तीन हात उंच अशी चौरस वेदी त्यावर कर. २ वेदीच्या चार कोण्यांना प्रत्येकी एक अशी चार शिंगे अंगावीच बनलेली असावी; मग वेदी पितळेने मढवावा. ३ वेदीवरील राख काढण्यासाठी लागणारी भांडी, फावडी, कटोरे, काटे व अनिपात्रे ही सर्व उपकरणे पितळेची बनवावी. ४ तिच्यासाठी पितळेच्या जाळीची एक चाळण बनवावी. ५ ही चाळण वेदीच्या कंगो-याखाली, वेदीच्या तलापासून अर्धां उंची इतकी येईल अशा अंतरावर लावावी. ६ वेदीसाठी बाभळीच्या लाकडाचे दांडे करावेत व ते पितळेने मढवावेत. ७ ते वेदीच्या दोन्ही बाजूच्या कड्यांत घालावेत म्हणजे वेदी उचलून नेण्यासाठी त्यांचा उपयोग होईल. ८ वेदी मध्यभागी पोकळ ठेवावी व बाजूना फळ्या बसवाव्यात; पर्वतावर मी तुला दाखविल्याप्रमाणे ती त्यावर करावी. ९ निवासमंडपाला अंगण त्यावर कर; त्याच्या दक्षिणेला कातलेल्या तलम सणाच्या पड्यांची कनात कर, तिची लांबी एका बाजूला शंभर हात असावी. १० तिच्याकरता वीस खांब करावेत व त्यांच्यासाठी पितळेच्या वीस बैठका आणि चांदीच्या आकड्या व गज हे सर्व असावे. ११ अंगणाच्या पश्चिम बाजूस पड्यांची पन्नास हात लांबीची पडदे जोडून केलेली कनात असावी; तिला दहा खांब व खांबांना दहा खुर्च्या असाव्यात. १२ अंगणाची पूर्वीकडील म्हणजे प्रवेश द्वाराकडील बाजूही पन्नास हात असावी. १४ अंगणाच्या फाटकाच्या एका बाजूला पंधरा हात लांबीची पड्यांची कनात असावी; या बाजूस तीन खांब व तीन खुर्च्या असाव्यात; १५ फाटकाच्या दुसऱ्या बाजूलाही पंधरा हात लांबीची पड्यांची कनात, व तिलाही तीन खांब व तीन खुर्च्या हे सर्व असावे. १६ अंगणाच्या फाटकासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीचा पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. १७ अंगणाची खांदीच्या आकड्या व गज हे सर्व असावे. १८ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. १९ अंगणाची लांबी शंभर हात लांबीचे पडदे जोडून केलेली कनात असावी, तिच्यासाठी वीस खांब, पितळेच्या वीस बैठका आणि चांदीच्या आकड्या व गज हे सर्व असावे. २० अंगणाच्या पश्चिम बाजूस तीन खांब व तीन खुर्च्या असाव्यात. २१ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेली असावी; आणि तिच्या खांबाच्या खुर्च्या पितळेच्या असाव्यात. २२ अंगणाची लांबी शंभर हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २३ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २४ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २५ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २६ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २७ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २८ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. २९ अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात. ३० अंगणाच्या खांदीच्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा वीस हात लांबीची पडदा असावा व त्यावर कक्षीदार विणकाम असावे; पड्यांसाठी चार खांब व चार खांबीची असाव्यात.

२८ परमश्वर माशला म्हणाला, याजक म्हणून माझी सेवा करण्यासाठी
तुझा भाऊ अहरोन व त्याचे पुत्र नादाब, अर्धीहू, एलाजार व इथामार
यांना इसाएल लोकातून वेगळे होऊन तुजकडे येण्यास सांग. २ आणि
गौरवासाठी व शेभेसाठी तुझा भाऊ अहरोन याच्यासाठी पवित्र वसे तयार
कर. ३ ही वसे बनवणारे कारागीर ज्यांना मी ज्ञानाच्या आत्म्याने परिपूर्ण
केले आहे त्या सर्वांना अहरोनाची वसे तयार करण्यास सांग. त्यामुळे तो
माझी याजकीय सेवा करण्यासाठी पवित्र होईल. ४ तुझा भाऊ अहरोन व
त्याचे पुत्र यांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करावी म्हणून कारागिरांनी
त्यांच्यासाठी ही पवित्र वस्त्रे उरपट, एफोद, झागा, चौकड्याचा अंगरखा,
मंदिल व कमरबंद तयार करावीत. ५ त्यांनी सोन्याची जर आणि निळ्या,
जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत व तलम सणाचे कापड वापरून ही वसे
तयार करावीत. ६ सोन्याची जर व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे
सूत तसेच कातलेल्या तलम सणाचे कापड घेऊन कुशल कारागिराकडून
त्यांचे एफोद तयार करून घ्यावे; ७ एफोदाच्या दोन खांदपट्ट्या जोडलेल्या
असाव्यात, त्याची दोन टोके जोडावी. ८ एफोद बांधण्यासाठी त्याच्यावर
कुशलतेने विणलेली एक पटी असते तिची बनावट त्याच्यासारखीच असून
ती अखंड असावी; सोन्याच्या जरीची, व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी
रंगाचे सुताची व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाची ती असावी. ९
मग दोन गोमेद रत्ने घेऊन त्यांच्यावर इसाएलाच्या पुत्रांची नावे त्यांच्या
जन्माच्या क्रमाने कोरावी. १० त्यांच्या नावांपैकी सहा नावे एका रत्नावर
व बाकीची सहा नावे दुसऱ्या रत्नांवर कोरावी. ११ रत्नावर कोरीव काम
करणारा कारागीर कुशलतेने एखादी मुद्रा कोरतो त्याप्रमाणे दोन्ही रत्नांवर
इसाएलाच्या बारा पुत्रांची नावे कोरावीत आणि ती सोन्याच्या जाळीदार
कोंदणात बसवावीत. १२ ती दोन्ही रत्ने एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्ट्यांवर
लावावी. ती इसाएल लोकांची स्मारकरत्ने होत, म्हणजे अहरोन त्याची नावे
परमेश्वरासमोर आपल्या दोन्ही खांदावर स्मरणार्थ वागवील. १३ त्याचप्रमाणे
सोन्याच्या जाळीदार कोंदणे करावीत. १४ पील घातलेल्या दोरीसारखा शुद्ध
सोन्याच्या दोन साखळ्या कराव्यात व त्या पील घातलेल्या साखळ्या त्या
कोंदणात बसवाव्या. १५ न्यायाच्या ऊरपट्टी तयार कुशल कारागिराकडून
तयार करावा. जसा एफोद तयार केला, तसाव तो करावा. तो सोन्याच्या
जरीचा, आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या
तलम सणाच्या कापडाचा करावा; १६ तो चौरस व दुहोरी असावा; व त्याची
लांबी व रुंदी प्रत्येकी एक वीत असावी. १७ त्यामध्ये रत्ने खोलेल्या चार
रंगा असाव्या; पहिल्या रागेत लाल, पुष्करज व माणिक; १८ दुसऱ्या
रागेत पांचू, इंद्रनीलमणी व हिरा; १९ तिसऱ्या रागेत तृणमणी, सूर्यकात व
पद्मराग; २० आणि चौथ्या रागेत लसणा, गोमेद व यास्फे; ही सर्व रत्ने
सोन्याच्या कोंदणात खोलावीत. २१ ऊरपटावर इसाएलाच्या प्रयेके पुत्राच्या
नावाच्या संख्येएवढी ही रत्ने असावीत. त्यांच्या संख्येइतकी बारा नावे
असावीत. मुद्रा जशी कोरतात तसे बारा वंशापैकी एकेकाचे नाव एकेका
रत्नावर कोरावे. २२ ऊरपटावर लावण्यासाठी दोरीसारखा पील घातलेल्या
शुद्ध सोन्याच्या साखळ्या कराव्यात. २३ ऊरपटावर सोन्याच्या दोन कड्या
कराव्यात; त्या न्यायाच्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकांना लावाव्यात; २४
ऊरपटाच्या टोकांना लावलेल्या या दोन कड्यांत पील घातलेल्या सोन्याच्या
साखळ्या घालाव्यात. २५ पील घातलेल्या दोन्ही साखळ्यांची दुसरी टोके
दोन्ही कोंदणात खोलून त्या एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्ट्यांवर पुढल्या बाजूला
लावाव्यात. २६ सोन्याच्या आणखी दोन कड्या करून न्यायाच्या ऊरपटाच्या
आतल्या दोन्ही कोंपच्यांना एफोदाच्या बाजूला लावाव्या. २७ सोन्याच्या
आणखी दोन कड्या करून त्या खांदपट्ट्याखालील एफोदाच्या समोर त्याच्या
जोडावजील पट्टीवर लावाव्या. २८ त्या ऊरपटाच्या कड्या एफोदाच्या
कड्यांना निळ्या फितीने बांधाव्या, ह्याप्रमाणे तो कुशलतेने विणलेल्या
एफोदाच्या पट्टीवर राहील, आणि ऊरपट एफोदावरून घसरणार नाही. २९

अहरोन पवित्रस्थानात प्रवेश करील तेव्हा त्याच्या ऊरपटावर म्हणजे आपल्या हृदयावर त्याने इसाएलाच्या मुलांची नावे कोरलेली असतील, त्यामुळे परमेश्वरास इसाएलाच्या बारा पुत्रांची सतत आठवण राहील. ३० ऊरपटात तू रुपीम व थुम्पीम ठेव. अहरोन परमेश्वरासमोर येईल तेव्हा ते त्याच्या हृदयावर असतील. त्यामुळे इसाएल लोकांचा न्याय करण्याचा मार्ग तो नेहमी आपल्या हृदयावर घेऊन जाईल. ३१ एकोदाबोरवर घालावयाचा झगा संपूर्ण निळ्या रंगाचा करावा; ३२ त्याच्या मध्यभागी डोके घालण्यासाठी एक भोक असावे आणि त्याच्या भोवती कापडाचा गोट शिवावा म्हणजे झाग्याचा तो भाग फाटणार नाही. ३३ निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताच्या कापडाची डाळिंबे काढून ती त्या झाग्याच्या खालच्या घेराभोवती लावावीत आणि दोन डाळिंबाच्या मधील जागेत सोन्याची घुंगुरे लावावीत; ३४ त्यामुळे झाग्याच्या घेराच्या खालच्या बाजूला एक डाळिंब व एक घुंगुर अशी क्रमवार ती असावीत. ३५ सेवा करताना अहरोनाने हा झगा घालावा; जेव्हा जेव्हा तो पवित्रस्थानात परमेश्वरासमोर जाईल किंवा तेथून बाहेर पटेल तेव्हा तेव्हा त्या घुंगुरांचा आवाज ऐकू येईल; त्यामुळे तो मरावयाचा नाही. ३६ शुद्ध सोन्याची एक पट्टी बनवावी आणि मुद्रा कोरतात तशी तिच्यावर परमेश्वरासाठी पवित्र ही अक्षरे कोरावीत. ३७ ही सोन्याची पट्टी अहरोनाच्या मंदिलाला समोरील बाजूस निळ्या फिटीने बांधावी; ३८ ती अहरोनाच्या कपाळावर सतत असावी. ह्यासाठी की ज्या गोषी इसाएल लोक परमेश्वरास पवित्र अर्पण करतील म्हणजे ज्या पवित्र भेटी त्यासंबंधीचा दोष अहरोनाने वाहावा; त्यामुळे ती दाने परमेश्वरास मान्य ठरतील. ३९ चौकड्यांचा अंगरखा तलम सणाचा करावा व एक मंदिलही तलम सणाचा करावा आणि एक वेलबुद्धीदार कमरबंद करावा. ४० अहरोनाच्या पुत्रांसाठीही अंगरखे, कमरबंद व फेटे करावेत; ही वस्ये गौरवासाठी व शोभेसाठी असावी. ४१ तुझा भाऊ अहरोन ह्याला व त्याच्या पुत्रांना ही वस्ये घालतून, त्यांना अभिषेक करावा व त्याच्यावर संस्कार करावा आणि त्यांना पावित्र कर म्हणजे मग याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील. ४२ “त्यांच्यासाठी सणाच्या कापडाचे चोढणे कर म्हणजे कमरेपासून मांडीपर्यंत त्याचे अंग झाकलेले राहील. ४३ आणि अहरोन व त्याचे पुत्र दर्शनमंडपामध्ये प्रवेश करतील व पवित्रस्थानात सेवा करण्यास जातील तेव्हा त्यांनी हे चोढणे घाललेले असावे; तसे न केल्यास, दोषी ठरून ते मरतील; अहरोनाला व त्यानंतर त्याच्या वंशाला हा कायमया नियम आहे.”

आपल्या बोटांनी वेदीच्या शिंगांना लावावे व बाकीचे सगळे रक्त वेदीच्या पायथ्याशी ओतावे. १३ मग त्याच्या आतडयांवरील सर्व चरबी, काळजावरील पडदा आणि दोन्ही गुरुदे व त्यांच्यावरील चरबी ही सर्व घेऊन त्याचा वेदीवर होम करावा. १४ पण गो-न्हाये मांस, काटडे व शेण ही छावणीबाबर नेऊन आगीत जाळून टाकावी; हा पापार्पणाचा बली होय. १५ मग अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हात एका मेंड्याच्या डोक्यावर ठेवावेत; १६ आणि तो मेंडा वधावा; व त्याचे रक्त वेदीच्या चारही बाजूस टाकावे. १७ मेंडा कापल्यानंतर त्याचे तुकडे करावेत; मग त्याची आतडी व पाय धुऊन ते, त्याचे तुकडे व डोके यांच्यासह वेदीवर ठेवावेत; १८ त्यानंतर वेदीवर संबंध मेंड्याचा होम करावा. हे परमेश्वराकरता होमार्पण होय. हे परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवासिक हव्य होय; १९ नंतर अहरोन व त्याच्या मुलांनी दुसऱ्या मेंड्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावेत; २० मग तो मेंडा वधावा व त्याच्या रक्तानुन थोडे रक्त घेऊन ते अहरोनाच्या व त्याच्या मुलांच्या उजव्या कानांच्या पाळ्यांना व त्यांच्या उजव्या हातांच्या व उजव्या पायांच्या अंगठ्यांना लावावे आणि बाकीचे रक्त वेदीवर चार बाजूंना शिंपडावे. २१ नंतर वेदीवरील रक्त आणि अभिषेकाचे तेल यांतले काही घेऊन अहरोनावर व त्याच्या वस्त्रावर तसेच त्याच्या उपावर व त्यांच्या वसांवरही शिंपडावे; अशाने तो व त्याची वस्त्र आणि त्याच्याबरोबर त्याची मुले व त्यांची वसे पवित्र होतील. २२ तो मेंडा संस्काराचा आहे म्हणून त्याची चरबी, आणि त्याची चर्कीदार शेपूट व त्याच्या आतडयावरील चरबी व काळजावरील पडदा, दोन्ही गुरुदे व त्याच्यावरील चरबी आणि उजवी मांडी ही थे; २३ त्याच्याप्रमाणे परमेश्वरासमोर ठेवलेल्या बेखमीर भाकरीच्या टोपलीतून एक भाकर, तेलात मळलेल्या सपिठाची एक पोली व एक चपाती घ्यावी २४ आणि ते सर्व अहरोन व त्याच्या पुत्रांच्या हातावर ठेव व हे ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळ, २५ मग त्या सर्व वस्तु त्यांच्या हातातून घेऊन मेंड्यासह परमेश्वरासमोर सुवासिक मधुर सुंगंध म्हणून वेदीवरील होमार्पणावर त्यांचा होम करावा; ते परमेश्वरास अर्पिलेले सुवासिक हव्य होय. २६ मग अहरोनाच्या संस्कारासाठी विधिलेल्या मेंड्यांचे ऊर घेऊन ओवाळणीचे अर्पण ते परमेश्वरासमोर ओवाळ, तो तुका हिस्सा आहे. २७ नंतर अहरोन व त्याचे पुत्र यांच्या संस्कारासाठी विधिलेल्या मेंड्यांचे ओवाळलेले ऊर व समर्पिलीली मांडी तू पवित्र करावी. २८ इस्साएल लोकांकडून मिळणारा अहरोनाचा उ त्याच्या पुत्रांचा हा निरंतरचा हक्क आहे. कारण हे समर्पित केलेले दान आहे. हे इस्साएलकडून त्यांच्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञांपैकी परमेश्वराकरता समर्पित केलेले दान होय. २९ अहरोनाची पवित्र वसे त्याच्यानंतर त्याच्या पुत्रप्रीत्रासाठी असावी, म्हणजे या वस्त्रानिसी त्यांचा अभिषेक होऊन त्याच्यावर संस्कार क्वापा. ३० अहरोनाच्या जागी त्याचा जो पुत्र याजक होईल त्याने पवित्रस्थानात सेवे करण्यासाठी दर्शनमंडपामध्ये जाताना ती वसे सात दिवस घालावीत. ३१ समर्पण विधीसाठी वध केलेल्या मेंड्यांचे मांस घेऊन ते पवित्र जागी शिजवावे; ३२ अहरोन व त्याच्या मुलांनी त्या मेंड्यांचे मांस आणि टोपलीतील भाकर दर्शनमंडपाच्या दारापाशी खावी; ३३ त्यांचा संस्कार व पवित्रीकरण ह्यासाठी ज्या पदार्थानी प्रायश्चित्त झाले ते पदार्थ त्यांनी खावे. पण कोणी परक्याने ते खाऊ नयेत. कारण ते पदार्थ पवित्र आहेत. ३४ समर्पित केलेल्या मांसातले किंवा भाकरीतले जर काही सकाळपर्यंत उरले तर ते अग्नीत जाळून टाकावे, ते खाऊ नये कारण ते पवित्र आहे; ३५ मी तुला आज्ञा केली आहे त्या सर्व गोष्टीप्रमाणे अहरोन व त्याचे पुत्र यांचे कर. सात दिवसपर्यंत त्यांच्यावर संस्कार कर. ३६ प्रायश्चित्तासाठी पापवली म्हणून एक गो-हा या प्रत्येक दिवशी बली दे. आणि वेदीसाठी प्रायश्चित्त करून ती पवित्र कर आणि ती पवित्र करण्यासाठी तिला अभिषेक कर. ३७ सातही दिवस वेदीसाठी प्रायश्चित्त करून ती पवित्र कर म्हणजे वेदी परमपवित्र होईल, ज्याचा वेदीला स्पर्श होईल ते पवित्र होईल. ३८ वेदीवर होम करावया तो असा: प्रतिदिनी एकाव वर्षाच्या दोन कोकरांचा नेहमी होम करावा. ३९ एका कोकराचा सकाळी व दुसऱ्या कोकराचा संध्याकाळी होम

करावा. ४० कुटून काढलेल्या पाव हिन तेलात एक दशमांश माप सपीठ मळून ते एका कोकराबरोबर अपवि आणि पाव हिन द्राक्षरसाचे पेयार्पण करावे. ४१ आणि संध्याकाळी दुसरे कोकरू अपवि व त्याच्याबरोबरही सकाळच्याप्रमाणे अन्नार्पण व पेयार्पण करावे; हे परमेश्वरास प्रिय असे सुवासिक हव्य होय. ४२ दर्शनमंडपाच्या दारापाशी दररोज परमेश्वरासमोर तुम्ही पिढ्यानपिढ्या असेच होमार्पण करीत रहावे; या ठिकाणी मी तुमच्यासाठी तुम्हास भेटेन. ४३ त्या ठिकाणी मी इस्साएल लोकांकास भेटेन आणि माझ्या त्यांचा देव होईल. ४४ “ह्याप्रमाणे मी दर्शनमंडप व वेदी पवित्र करीन आणि अहरोन व त्याच्या पुत्रांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करावी म्हणून मी त्यांनाही पवित्र करीन. ४५ मी इस्साएल लोकांमध्ये राहीन आणि त्यांचा देव होईल. ४६ आणि लोकांस समजेल की मी त्यांचा देव परमेश्वर आहे; मला त्यांच्याबरोबर राहता यावे म्हणून मीच त्यांना मिसर देशातून सोडवून आणले आहे हे त्यांना कळेल; मी त्यांचा देव परमेश्वर आहे.”

३० तू धूप जाळण्यासाठी बाभळीच्या लाकडाची एक वेदी कर. २ ती चौरस असून एक हात लांब व एक हात रुंद असावी, आणि ती दोन हात उंच असावी; तिची शिंगे एकाच अखुंद लाकडाची करावी. ३ वेदीचा वरचा भाग व तिच्या चारी बाजू शुद्ध सोन्याने मढवाच्यात आणि सभोवती सोन्याचा कंगोरा करावा. ४ त्या कंगोच्याखाली वेदीच्या एकमेकीच्या विरुद्ध बाजूंना सोन्याच्या दोन दोन गोल कड्या असावायत; त्यांच्यात दाढे घालून वेदी उचलून नेण्याकरता त्यांच्या उपयोग होईल. ५ हे दाढे बाभळीच्या लाकडाचे करून ते सोन्याने मढवावेत. ६ वेदी अंतरपटासमोर ठेवावी; आज्ञापटाचा कोश अंतरपटाच्या मागे असेल; आज्ञापटाच्या कोशावर असणाऱ्या द्यासनासमोर वेदी असेल; याच ठिकाणी मी तुला भेट जाईल. ७ अहरोन दिव्याची तेलवात करण्यासाठी येईल त्या प्रत्येक सकाळी दररोज त्याने वेदीवर सुंगंधी धूप त्यांचावा असावायत; ८ पुढा संध्याकाळी अहरोन दिवे लावण्यासाठी येईल तेव्हा त्याने वेदीवर सुंगंधी धूप जाळावा; याप्रमाणे दररोज परमेश्वरापुढे सुंगंधी धूप सतत पिढ्यानपिढ्या जालीत जावा. ९ तिच्यावर निराळा धूप किंवा होमार्पण, अन्नार्पण तिंवा कोणत्याही प्रकारचे पेयार्पण अर्पण करून नये. १० अहरोनाने वर्षातून एकदा वेदीच्या शिंगावर प्रायश्चित्त करावे; पिढ्यानपिढ्या वर्षातून एकदा प्रायश्चित्तासाठी अर्पिलेल्या लोकांच्या पापांची भरपाई करण्यासाठी अहरोनाने पापार्पणाच्या रक्काने तिच्यासाठी त्याने प्रायश्चित्त करावे. ही वेदी परमेश्वराकरता परमपवित्र आहे. ११ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १२ “तू इस्साएल लोकांची शिंगाणी करशील तेव्हा गणनेवेळी आपणावर काही मरी येऊ नये म्हणून त्यांतल्या प्रत्येक इस्साएलाने स्वतः च्या जिवाबद्दल परमेश्वरास खंड घ्यावा; १३ जितक्या लोकांची मोजदाद होईल तितक्यांनी पवित्रस्थानातील शेकेलाच्या चलनाप्रमाणे अर्धा शेकेल घ्यावा. हा अर्धा शेकेल परमेश्वराकरता केलेले समर्पण आहे. १४ वीस वर्षे व त्याहान जास्त वयाच्या लोकांमध्ये ज्याची गणना होईल त्यातील प्रत्येकाने त्याने परमेश्वराकरता हे समर्पण करावे. १५ तुम्ही आपल्या जिवाबद्दल प्रायश्चित्त म्हणून परमेश्वराकरता हे समर्पण कराल तेव्हा श्रीमंत मनुष्याने अर्धा शेकेलापेक्षा जास्त देऊ नये व गरीबाने अर्धा शेकेलापेक्षा कमी देऊ नये; १६ इस्साएल लोकांकडून प्रायश्चित्ताचा पैसा घ्यावा आणि त्याचा दर्शनमंडपामधील सेवेसाठी उपयोग करावा; हा पैसा इस्साएल लोकांच्या जिवाबद्दल प्रायश्चित्त दिल्याचे स्मारक म्हणून त्यांच्याप्रीत्यर्थ परमेश्वरासमोर राहील.” १७ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १८ “पितलेचे एक गंगाळ बनवून ते पितलेच्या बैठकीवर ठेवावे, त्यातील पाण्याचा हातपाय थुप्यासाठी उपयोग करावा; ते दर्शनमंडप व वेदी यांच्यामध्ये ठेवावे व ते पाण्याने भरावे. १९ या गंगाळातील पाण्याने अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हातपाय थुवावेत; २० दर्शनमंडपामध्ये व वेदीजवल सेवा करण्यास जाताना म्हणजे परमेश्वराकरता हव्य जाळण्यासाठी जातेवेळी त्यांनी आपले हातपाय थुवावेत; नाहीतर ते मरतील. २१ अहरोन वे

त्याचे वंशज ह्याच्यासाठी हा पिढ्यानपिळ्या निरंतरचा विथी व्हावा.” २२ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २३ “तू उत्तम प्रकारचे मसाले घे; म्हणजे पवित्र स्थानातल्या चलनाप्रमाणे पाचशे शेकेल प्रवाही गंधरस; त्याचा निम्ने म्हणजे अडीचरो शेकेल सुंगंधी दालचिनी, पाचशे शेकेल सुंगंधी बच, २४ आणि पवित्रस्थानाच्या शेकेलप्रमाणे पाचशे शेकेल तज आणि एक हीनभर जैतूनाचे तेल घे, २५ व त्याचे अभिषेकाचे पवित्र तेल म्हणाजे गंधाच्या कसबाप्रमाणे मिसळलेले अभिषेकासाठी पवित्र, सुंगंधी तेल तयार कर; २६ या तेलाने दर्शनमंडप व साक्षीकोश, २७ तसेच मेज व त्यांवरील सर्व वस्तू दीपवृक्ष व त्याची उपकरणे, धूपवेदी, २८ तसेच होमवेदीच्या सर्व वस्तू आणि गंगाळ व त्याची बैठक या सर्वांना अभिषेक करावा. २९ त्यांना पवित्र करावे म्हणजे ती परमपवित्र ठरतील; ज्याचा त्यांना स्पर्श होईल ते पवित्र होईल. ३० आणि अहरोन व त्याच्या पुत्रांना अभिषेक करून पवित्र कर. मग याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील; ३१ इसाएल लोकांस तु सांग की, पिढ्यानपिळ्या तुम्हास माझ्यासाठीची हेच पवित्र अभिषेकाचे तेल असपारा. ३२ हे तेल कोणाही मनुष्याच्या अंगाला लावावये नाही. व या प्रकारचे तेल कोणीही तयार करू नये; हे तेल पवित्र आहे आणि तुम्ही ह्याला पवित्रव यापावे. ३३ जो कोणी त्याच्यासारखे मिश्रण तयार करील किंवा ते कोणा परक्याला लावील तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढून टाकावे.” ३४ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू हे सुवासिक मसाले म्हणजे उत्तम गंधरस, जटामासी, गंधाविरुजा व शुद्ध ऊद्ध ही घ्यावी. या सर्व वस्तू समभाग घ्याव्यात; ३५ आणि गंधाच्या कसबाप्रमाणे मिसळून मिठाने खारावलेले, निर्भल शुद्ध व पवित्र असे धूपद्रव्य तयार करावे; ३६ त्यातले काही कुटून त्याचे चूर्ण करावे, व ते दर्शनमंडपामधील ज्या साक्षकोशापुढे मी तुला दर्शन देत जाईन तेथे ठेवावे; ते तुम्ही परमपवित्र लेखावे. ३७ हे परमेश्वरासाठी पवित्र लेखावे; त्यासारखे दुरुरे धूपद्रव्य तुम्ही स्वतःसाठी तयार करू नये. ३८ सुवास घेण्याकरता कोणी असले काही तयार करील तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढून टाकावे.”

३९ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला २ “पाहा, यहूदा वंशातील उरीचा मुलगा म्हणजे हूरचा नातू बसालेल याला मी निवडून घेतले आहे. ३ देवाच्या आत्माने त्यास परिपूर्ण भरले आहे; आणि सर्व प्रकारची कामे करण्यासाठी मी त्यास अक्कल, बुद्धी व ज्ञान ही दिली आहेत. ४ तो सोने, चांदी व पितल यांच्या कलाकुसरीचे काम करील. ५ तो रत्नांना सुंदर पैलू पाडील व हिरे जडवून देईल; तो लाकडावरील कोरीव कामही करील; आणि अशा सर्व प्रकारची कलाकुसरीची कामे करील. ६ त्याच्याबाबोर काम करण्याकरता दान याच्या वंशातील अहिसामाखाचा मुलगा अहलियाब यालाही मी निवडले आहे; एवढेच नक्ते तर जेवढे म्हणून बुद्धिमान आहेत त्या सर्वाच्या हृदयात मी बुद्धी ठेवली आहे. ती यासाठी की, तुला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी सर्व गोष्टी तयार कराव्या. ७ म्हणजे दर्शनमंडप, आज्ञापाटाचा कोश, त्यावरील दयासन आणि तंबूच्या सर्व वस्तू; ८ मेज व त्यावरील सर्व वस्तू, शुद्ध सोन्याचा दीपवृक्ष व त्याची उपकरणे; ९ होमवेदी व तिची उपकरणे, गंगाळ व त्याची बैठक; १० अहरोन व त्याच्या मुलांनी याजक या नात्याने माझी सेवा करताना घालावयाची, कुशलतेने विणलेली तलम व पवित्र वसे; ११ अभिषेकाचे सुवासिक तेल आणि पवित्र स्थानी जाळावयाचा सुंगंधी द्रव्याचा धूप. या सर्व वस्तू मी तुला सांगितल्याप्रमाणे हे कारागीर तयार करतील.” १२ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १३ “इसाएल लोकांस हे सांग की, तुम्ही माझे शब्दाथ अवश्य पालावेत, कारण की पिढ्यानपिळ्या तुमच्यामाझ्यामधीं ही खूण आहे. ह्यावस्तू हे कलावे की, तुम्हास पवित्र करणारा मी परमेश्वर आहे. १४ म्हणून शब्दाथ दिवस तुम्ही पवित्रपणे पालावा; शब्दाथ दिवसास जर कोणी ख्रष्ट करील तर त्यास अवश्य जिवे मारावे; जो कोणी त्यादिवशी काम करील, त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर

काढून टाकावे. १५ सहा दिवस काम करावे. परंतु सातवा दिवस परमेश्वराचा पवित्र दिवस परमविश्रामाचा शब्दाथ होय. जर कोणी शब्दाथ दिवशी काम करील तर त्यास अवश्य ठार मारावे. १६ इसाएल लोकांनी शब्दाथ पालावा; शब्दाथ हा निरंतरचा करार समजून त्यांनी तो पिढ्यानपिळ्या पालावा. १७ शब्दाथ दिवस इसाएल लोकांमध्ये व माझ्यामध्ये कायमची खूण आहे. परमेश्वराने सहा दिवस काम करून आकाश व पृथ्वी निर्माण केल्यावर सातव्या दिवशी स्वस्थ राहून विसावा घेतला.” १८ या प्रमाणे देवाने सीनाय पर्वतावर मोशेलोबर आपले बोलणे संपविले व मग त्याने आपल्या बोटांनी लिहिलेल्या दोन दगाकी पाठ्यांचे आज्ञापट त्यास दिले.

३२ मोशेला पर्वतावरून उतरण्यास बराच विलंब लागला आहे असे

लोकांनी पाहिले तेव्हा सर्व लोक अहोरानाभोवती जमले व त्यास म्हणाले, “पाहा, मोशेने आम्हांला मिसर देशातून बाहेर आणले आहे. परंतु मोशेचे काय झाले ते आम्हांला कळत नाही, म्हणून आमच्यापुढे चालतील असे देव आमच्यासाठी तयार कर.” २ तेव्हा अहरोन लोकांस म्हणाला, “तुम्ही तुमच्या सिया, पुत्र व कन्या यांच्या कानातील सोन्याची कुंडले मजकडे आणाए.” ३ मग सर्व लोकांनी आपल्या कानातील सोन्याची कुंडले काढून अहरोनाकडे आणली. ४ अहरोनाने लोकांकडून ते सोने घेटले; आणि ते ओतून व कोराणीने कोरून त्यापासून वासस केले. मग लोक म्हणाले, “हे इसाएला, ज्या देवाने तुला मिसर देशातून बाहेर आणले आहे तो हाच देव आहे.” ५ अहरोनाने हे सर्व पाहिले तेव्हा त्याने त्या वासरापुढे एक वेदी बांधली आणि जाहीर करून तो म्हणाला, “तुमच्या परमेश्वराकरता उद्या उत्सव होणार आहे.” ६ लोक दुसऱ्या दिवशी पहाटेस उठले; त्यांनी होमार्पणे अर्पिली व शांत्यपणे आणली. मग मी खाण्यापिण्यास बसले; नंतर उठून ते खेळायला लागले. ७ त्या वेळी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू पर्वत उत्सव लवकर खाली जा, कारण ज्या तुझ्या लोकांस तु मिसर देशातून बाहेर आणले ते बिघडले आहेत. ८ ज्या मागाने त्यांनी जावे म्हणून मी त्यांना आज्ञापिले होते त्या मार्गापासून किंती लवकर ते बहकून गेले आहेत. त्यांनी आपल्यासाठी सोने वितळवून वासराची मूर्ची केली आहे; ते त्याची पूजा करीत आहेत व त्यास बली अर्पणे वाहत आहेत; ते म्हणत आहेत, “हे इसाएला, याच देवानी तुला मिसर देशातून बाहेर आणले आहे.” ९ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “या लोकांस मी पाहिले आहे; ते ताठ मानेचे लोक आहेत; १० तर आता मला आड येऊ नको, त्यांना माझ्या रागाच्या तडाख्याने भस्म करतो. नंतर मी तुझ्यापासूनच एक महान राष्ट्र निर्माण करतो.” ११ परंतु काळुक्तीने विनंती करून मोशे आपला देव परमेश्वर ह्याला म्हणाला, हे परमेश्वरा, तुझ्या महान सामर्थ्यनि व भुजप्रतापाने त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणले त्यांच्यावर तुझा कोप का भडकावा? १२ आणि परमेश्वराने त्याचे वाईट करण्यासाठी, डोंगरावर त्यांना ठार मारण्यासाठी व पृथ्वीवरून त्यांचा नायनाट करण्यासाठी त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणले असे मिसरी लोकांनी का म्हणावे? आपल्या तीव्र कोपापासून फार, आणि आपल्या लोकांवर आपत्ती आणण्याच्या हेतूपासून परावृत्त हो. १३ तुझे सेवक अब्राहाम, इस्हाक व इसाएल, यांची आठवण कर; तू तुझ्या नावाने शपथ वाहिली होतीस; तू म्हणाला होतास, मी तुमची संतती आकाशातील तात्यांइतकी जास्तीत जास्त करीन, मी ज्या देशाविषयी सांगितले तो सर्व देश मी तुझ्या संततीला देईन व तो सर्वकाळ त्यांचे वरत होईल. १४ तेव्हा आपल्या लोकांवर आपत्ती आणण्याच्या जो परमेश्वराचा हेतू होता, त्यापासून तो परावृत्त झाला. १५ मग मोशे पर्वतावरून साक्षपाटाच्या दोन पाठ्या घेऊन पर्वतावरून खाली उतरला. त्या पाठ्यावर पुढे व मगो अशा दोन्ही बाजूना लिहिलेले होते. १६ देवाने स्वतः च त्या पाठ्या तयार केल्या होत्या व त्यांच्यावर कोरलेला लेख देवाने लिहिलेला होता. १७ यहोशवाने लोकांचा गोगाट ऐकला व तो मोशेला म्हणाला, “छावणीत लढाईसारखा आवाज

ऐक येत आहे.” १८ मोशेने उत्तर दिले, “एखाद्या सैन्याच्या विजयाचा हा आवाज नाही किंवा एखाद्या सैन्याच्या पराभवाचा हा आक्रोश नाही; मला जो आवाज ऐकू येत आहे तो नाचगाण्यांचा आहे.” १९ मोशे छावणीजवळ येऊन पोहोचल्यावर त्याने ते सोन्याचे वासरू व लोकांच्या नाचगाण्यांचा खिंगाणा पाहिला आणि तो भयंकर संतप्तपाला; त्याने आपल्या हातातल्या दाढी पाट्या खाली डोंगराच्या पायथ्याशी फेकून फोडून टाकल्या. २० नंतर लोकांनी बनविलेले ते सोन्याचे वासरू मोशेने तोडून फोडून ते अग्नीत जाळले. व कुटून त्याची पूढे केली; मग ती पाण्यात टाकली. नंतर ते पाणी त्याने इस्साएल लोकांस प्यायला दिले. २१ मोशे अहरोनास म्हणाला, “या लोकांनी तुझे असे काय केले होते की तू त्यांना असे भयंकर पाप करावयास लावलेस?” २२ अहरोन मोशेला म्हणाला, “स्वामी, असे माझ्यावर रागावू नका; या लोकांची प्रवृत्ती पापाकडे आहे, हे आपल्याला माहीत आहे. २३ लोक मला म्हणाले, ‘मोशेने आम्हांला मिस देशातून काढून बाहेर आणले; परंतु आता त्याचे काय झाले हे आम्हांला माहीत नाही; तेव्हा आमच्यापुढे चालतील असे देव तू आमच्यासाठी करून दे.’” २४ तेव्हा मी त्यांना सांगितले, ‘जर तुमच्याकडे सोन्याची कुंडले असतील तर ती मला या.’ तेव्हा लोकांनी मला त्याच्याकडील सोने दिले; मी सोने भट्टीत टाकले आणि तिच्यातून हे वासरू बाहेर आले.” २५ मोशेने पाहिले की अहरोनासे लोकांवरचे नियंत्रण दिले केले त्यामुळे ते वेभान होत गेले आणि त्यांच्या मूर्खपणाच्या आचरणाचा तमाशा त्यांच्या शत्रुंनी पाहिला. २६ तेव्हा मोशे छावणीच्या दाराजवळ उभा राहिला आणि म्हणाला, “ज्या कोणाला परमेश्वराच्या मागी यावयाचे असेल, त्याने मजकडे यावे,” आणि लगेच लेवी वंशाचे सर्व लोक मोशेकडे जमा झाले. २७ मग मोशे त्यांना म्हणाला, “इस्साएलाचा देव परमेश्वर काय म्हणतो ते मी तुम्हास सांगतो, ‘प्रत्येकाने आपल्या कमरेस तलबार लटकावाची आणि छावणीच्या या प्रवेशद्वारापासून त्या प्रवेशद्वारापर्यंत अवश्य जावे आणि प्रत्येक मनुष्याने आपला भाऊ, मित्र व शेजारी यांना अवश्य जिवे मारावे.’” २८ लेवी वंशाच्या लोकांनी मोशेची आज्ञा पाळली आणि त्या दिवशी सुमरे तीन हजार इस्साएल लोक मरण पावले. २९ मग मोशे म्हणाला, “आज आपणाला परमेश्वराकरता समर्पण करून प्रत्येक पुरुषाने आपल्या पुत्रावर व भावावर चालून जावे, म्हणजे आज तो तुम्हास आशीवांद देईल.” ३० दुसऱ्या दिवशी सकाळी मोशेने लोकांस सांगितले, “तुझी भयंकर पाप केले आहे! परंतु आता मी परमेश्वराकडे पर्वतावर जातो; काहीतीरी करून कदाचित मला तुमच्या पापांचे प्रायश्चित करता येईल.” ३१ तेव्हा मोशे माधारी परमेश्वराकडे जाऊन म्हणाला, “हाय, हाय या लोकांनी फार घोर पातक केले आहे. आपणासाठी सोन्याचे देव वर्णविते; ३२ तरी आता तू त्यांच्या या पापांची क्षमा कर! परंतु जर तू त्यांच्या पापांची क्षमा करणार नसरील तर मग तू लिहिलेल्या पुस्तकातून मला काढून टाक.” ३३ परंतु परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “जे माझ्याविरुद्ध पाप करतात केवळ त्या लोकांचीच नावे मी माझ्या पुस्तकातून काढून टाकतो. ३४ तेव्हा तू आता खाली जा आणि मी सांगतो तेथे लोकांस घेऊन जा; माझा दूत तुझ्यापुढे चालेल व तुला मार्ग दाखवील. जेव्हा पाप केलेल्या लोकांस शिक्षा करण्याची वेळ येईल तेव्हा त्यांना शिक्षा केली जाईल.” ३५ अहरोनासे बनवलेले वासरू लोकांनीच बनवले होते, म्हणून परमेश्वराने त्यांना ताडण केले.

३३ मग परमेश्वराने मोशेला सांगितले, “तू आणि तुझ्याबरोबर मिसर देशातून तू आणलेले लोक, तुझी येथून पुढच्या प्रवासास निघा; आणि जो देश मी तुझ्या संतीला देईल अशी मी अब्राहाम, इसहाक व याकोब यांना शपथ वाहिली होती त्या देशाला तुझी जा. २ तुमच्यापुढे चालायासाठी मी माझ्या दूगाला पाठवीन आणि कनानी, अमरी, हिती, परिज्जी, हिंवी व यवूसी लोकांस तेथून घालवून देईन. ३ दुधामधाचे प्रवाह वाहत असलेल्या देशात तू जा; मी तुमच्याबरोबर येणार नाही, कारण तुम्ही फार ताठ मानेचे

लोक आहात. मी आलो तर रस्त्यातच तुम्हास नष्ट करीन.” ४ ही वाईट बातमी ऐकल्यावर लोक फार दु: खीं झाले आणि त्यानंतर कोणीही आपल्या अंगावर दागदागिने घाटले नाहीत; ५ कारण परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू इस्साएल लोकांस असे सांग, ‘तुम्ही फार ताठ मानेचे लोक आहात; मी तुमच्याबरोबर थोडा वेळ जरी असलो तरी मी तुम्हास भस्म करीन; म्हणून तुझी तुमचे दागदागिने काढून ठेवा; मग तुमचे काय करावयाचे ते मी पाहीन.’” ६ म्हणून होरेब पर्वतापासून पुढे इस्साएल लोक दागदागिन्यांवाचून राहिले. ७ मोशे छावणीबाहेर बचाच अंतरावर तंबू लावत असे. मोशेने त्यास दर्शनमंडप असे नाव दिले होते; ज्या कोणाला परमेश्वरास काही विचारवयाचे असेल तो छावणीबाहेरील दर्शनमंडपाकडे जाई. ८ ज्या वेळी मोशे छावणीतून मंडपाकडे जाई त्या वेळी सर्व लोक आपापल्या तंबूच्या दारात उभे राहत आणि मोशे मंडपाच्या आत जाईपर्यंत त्यास निरखून बघत. ९ जेव्हा मोशे मंडपात जाई तेव्हा मेघसंतंभ खाली उत्सुन येई आणि मंडपाच्या दारापाशी तो उभा राही; ह्याप्रमाणे परमेश्वर मोशेशी बोलत असे. १० जेव्हा लोक दर्शनमंडपाच्या दारात ढग बघत तेव्हा ते आपापल्या तंबूच्या दारात उभे राहून देवाला नमन करीत. ११ मित्रांशी बोलावे त्याप्रमाणे परमेश्वर मोशेशीबाहेर समोरासप्योर बोलत असे. मोशे छावणीकडे माधारी जात असे. तरी मोशेचा मदतीनीस नूनाचा मुलगा योहेशवा, हा तरुण मंडप सोडून बाहेर येत नसे. १२ मोशे परमेश्वरास म्हणाला, “पाहा या लोकांस घेऊन जाण्यास तू मला सांगितलेस, परंतु तू माझ्याबरोबर कोणाला पाठविणार ते तू सांगितले नाहीस; तू मला म्हणालास, मी तुला तुझ्या नावाने ओळखतो आणि तुझ्यावर माझी कृपादृष्टी आहे. १३ आता माझ्यावर तुझी कृपादृष्टी असल्यास तुझी मार्ग मला दाखव म्हणजे मला तुझी ओळख पटेल आणि त्यासुमधे तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर होईल पाहा, हे राश तुझी प्रजा आहे.” १४ परमेश्वराने उत्तर दिले, “मी स्वतः तुझ्याबरोबर येईन व तुला विसावा देईन.” १५ मग मोशे परमेश्वरास म्हणाला, “जर तू स्वतः येणार नाहीस तर मग आम्हांला या येथून पुढे नेऊ नकोस. १६ तसेच तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर व तुझ्या लोकांवर झाली आहे हे कशवरून समजावे? जर तू आमच्याबरोबर आल्याने मी वे तुझी लोक पृथीवील इतर सर्व लोकांहून वेगळे झालो आहो यावस्नच ते समजायाचे ना?” १७ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू मागतोस त्याप्रमाणे मी करीन, कारण माझी कृपादृष्टी तुझ्यावर झाली आहे आणि मी व्यक्तीश: तुला तुझ्या नावाने ओळखतो.” १८ नंतर मोशे म्हणाला, “आता कृपा करून मला तुझे तेज दाखव.” १९ मग परमेश्वराने मोशेला उत्तर दिले, “मी माझे सर्व चांगुलपण तुझ्यापुढे चालवीन; मी परमेश्वर आहे आणि हे माझे नाव मी जाहीर करीन. ज्याच्यावर कृपा करावीरी वाटेल त्याच्यावर दया करीन. २० परंतु” तू माझा “चेहरा पाहू शकणार नाहीस, कारण माझा चेहरा पाहिलेला कोणीही मनुष्य जिवत राहणार नाही.” २१ परमेश्वर म्हणाला, “माझ्याजवळ या ठिकापी एक खडक आहे; तू त्यावर उभा राहा. २२ माझे तेज त्या जागेजवळून पुढे जाईल, तेव्हा मी तुला त्या खडकातील मोठ्या भेगेत ठेवीन; आणि मी निघून जाईपर्यंत माझ्या हाताने तुला झाकीन; २३ नंतर मी माझा हात काढून घेईन आणि तू माझी पाठ पाशील; परंतु तू माझा चेहरा पाहणार नाहीस.”

३४ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “पहिल्या देव पाट्यांप्रमाणे आणखी देव दग्धी पाट्या घडून तयार कर म्हणजे फोडून टाकेल्या पहिल्या पाट्यांवर जी वचने होती ती मी त्याच्यावर लिहीन. २ पहाटेस तयार हो व सीनाय पर्वतावर चढून ये आणि तेथे पर्वताच्या शिखावर माझ्यासप्योर हजर राहा. ३ तुझ्याबरोबर कोणी चढून वर येऊ नये पर्वतावरील कोणत्याच ठिकापी कोणी मनुष्य दिसू नये; तसेच शेरडेमेंद्रे कल्प व गुरेडोरे ह्याना त्या पर्वताच्या पायथ्याशी चरू देऊ नकोस.” ४ तेव्हा मोशेने पहिल्या पाट्यांसारख्याच आणखी देव दग्धी पाट्या घडून तयार केल्या; सकाळीच

उठून त्या हाती घेऊन परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे सीनाय पर्वतावर चढून गेला; ५ तेक्हा मोशे पर्वतावर आल्यावर परमेश्वर एका ढगातून त्याच्याकडे खाली उतरला व ते थें त्याच्यापाशी उभा राहिला; आणि त्याने परमेश्वर या नावाची घोषणा केली. ६ परमेश्वर त्याच्यापुढून अशी घोषणा करीत गेला: “परमेश्वर, परमेश्वर, दयाळू, कृपाळू देव, मंक्रोध, दयेचा व सत्याचा सागर, ७ हजारो जणांवर दया करणारा, अन्याय, अपराध व पाप यांची क्षमा करणारा, पण अपराधी जनांची मुळीच गय न करणारा, असा तो वडिलांच्या दुष्टाईबद्दल पुत्रपौत्रांचा तिसऱ्या व चौथ्या पिढीपर्यंती समाचार घेतो.” ८ मग मोशेने तोबडतोब भूमीपर्यंत वाकून परमेश्वरास नमन केले. ९ मग तो महणाला, “हे प्रभू, तुझी कृपादृष्टी जर माझ्यावर झाली असेल तर तू आमच्याबरोबर चालावे. हे लोक ताठ मानेचे आहेत हे मला माहीत आहे; तरी आमचा अन्याय व पाप यांची तू आम्हाला क्षमा कर आणि आपले वतन म्हणून आमचा स्वीकार कर.” १० मग परमेश्वर म्हणाला, “पाहा, मी तुझ्या सर्व लोकांबरोबर हा करार करीत आहे; आतापर्यंत पृथीवीरील कोणत्याही राष्ट्रासाठी यापूर्वी कधीही केलेले नाहीत ते चमत्कार मी करीन; ज्या लोकांमध्ये तू राहशील ते सर्व लोक परमेश्वराची कृती पाहतील, कारण जे मी तुझ्याबरोबर करणार आहे ते भयानक आहे. ११ मी आज तुला ज्या आज्ञा देतो त्या तू पाळ म्हणजे मग मी अमोरी, कनानी, हिती, परिज्जी, हिव्ही व यबूसी या लोकांस तुझ्यासमोरुन घालवून देतो. १२ सावध राहा, नाही तर तू ज्या देशात जात आहेस त्यामध्ये राहणाऱ्या लोकांबरोबर कोणत्याही प्रकारे करारमदार करशील आणि तो तुला पाश होईल. १३ परंतु त्यांच्या वेद्या पाडून टाक; त्याचे संतंभ तोडून टाक; त्यांच्या अशेशा मूर्ती फोडून टाक. १४ तू तर कोणत्याही दुसऱ्या देवाला नमन करू नये; कारण ज्याचे नव ईर्ष्यावान असे आहे; तो परमेश्वर ईर्ष्यावान देव आहे. १५ तू सावध राहा. या देशातील रहिवाशबरोबर कोणत्याही प्रकारचे करारमदार करू नको; ते व्यभिचारी मतीने आपल्या देवामार्गे लागून त्यांना बलिदान करतील. त्यातल्या कोणी तुला बोलावते असता तुम्ही त्यांच्या बलिदानातले काही खाल. १६ त्यांच्या कंजांची तुझी आपल्या पुत्रांसाठी पत्ती म्हणून निंड कराल; त्यांच्या कन्या व्यभिचारी मतीने आपल्या देवाच्यामार्गे जातील आणि त्या तुमच्या पुत्रांना व्यभिचारी बुध्दीने त्यांच्या नादी लावतील. १७ तू आपल्यासाठी ओतीव देव करू नको. १८ बेखमीर भाकरीचा सण पाळ, मी दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे नेमलेल्या वेळी अबीब महिन्यातील सात दिवसपर्यंत तू बेखमीर भाकर खाणी, कारण अबीब महिन्यात मिसर देशातून तू बाहेर निघालास. १९ प्रत्येक प्रथम जन्मलेला माझा आहे; तसेच तुझ्या गुरांदोरापैकी गायीचे व मेंदाराचे प्रथम जन्मलेले नरवतस माझे आहेत. २० गाढवीचे पहिले शिंगाळ खंडणी दाखल एक कोकरू देऊन सोडवून घ्यावे, पण त्यास तसे सोडवले नाही तर त्याची मान मोडवी. तुझ्या मुलांपैकी प्रत्येक ज्येष्ठ पुत्राला मोबदला देऊन सोडवून घ्यावा. कोणी रिकापाया हाताने माझ्यासमोर येऊ नये. २१ सहा दिवस तू आपले कामकाज कर, परंतु सातव्या दिवशी विसावा घे; नंगरांनीच्या व कापणीच्या हंगामातही सातव्या दिवशी तू विसावा घे. २२ तू सप्ताहाचा, म्हणजे गव्हाच्या कापणीच्या प्रथम पिकाचा सण पालावा. २३ तुमच्या सर्व पुरुषांनी वर्षातून तीनदा इसाएलाचा देव प्रभू परमेश्वर ह्यासमोर हजर रहावे. २४ मी तर पराश्रांना तुझ्यापुढून घालतून देईन; मी तुझ्या देशाच्या सीमा वाढवीन; आणि वर्षातून तीनदा तू आपला देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर हजर राहायला जाशील त्या वेळी तुझ्या देशाचा कोणीही लोभ धरणार नाही. २५ माझ्या यज्ञबलीचे रक्त खामिराच्या भाकरीबरोबर अरू नये; आणि वल्हांडण सागाच्या यज्ञपशुचे काहीही सकाळपर्यंत राहू देऊ नये. २६ हंगामाच्या वेळी तुझ्या जमिनीच्या उत्पन्नातील प्रथम पिकाचा सर्वोत्तम भाग आपला देव परमेश्वर, ह्याच्या मंदिरात आणावा. करडू त्याच्या आईच्या दुधात शिजू नये.” २७ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “ही वचने लिहून ठेव, कारण याच वचनांप्रमाणे मी तुझ्याशी व इसाएल लोकांशी करार केला आहे.” २८ मोशे

तेथे परमेश्वराजवळ चाळीस दिवस व चाळीस रात्री राहिला; त्या दिवसात त्याने अन खाल्ले नाही, आणि तो पाणीही प्याला नाही; आणि त्या पाठ्यांवर परमेश्वराने कराराची वचने म्हणजे दहा आज्ञा लिहून ठेवल्या. २९ मग मोशे, साक्षपटाच्या त्या दोन पाठ्यां घेऊन सीनाय पर्वतावरून खाली उतरला; परमेश्वराशी बोलल्यामुळे त्याच्या चेह्यातून तेजाचे किरण निघत आहेत ह्याचे त्यास भान नक्हते. ३० अहरोन व सर्व इसाएल लोक यांनी मोशेच्या चेह्यावरील तेजस्वी किरणे पाहिली तेक्हा ते त्याच्याजवळ जायला घाबरले; ३१ परंतु मोशेने अहरोन व मंडळीचे प्रमुख ह्याना बोलावले, तेक्हा अहरोन व मंडळीचे प्रमुख त्याच्याकडे परत आले, तो त्यांच्याशी बोलू लागला. ३२ त्यांतर सर्व इसाएल लोक जवळ आले आणि जे काही परमेश्वराने त्यास सीनाय पर्वतावर सांगितले होते ते सगळे त्याने त्यांना आज्ञा देऊन सांगितले. ३३ लोकांशी आपले बोलणे संविल्यावर मोशेने आपला चेहरा आच्छादनाने झाकला. ३४ जेक्हा कधीही मोशे परमेश्वराबोरबर बोलावयास त्याच्यासमोर आत जाई, तेक्हा तो बाहेर येईपर्यंत आपल्या चेह्यावरील आच्छादन काहीत असे; मग तो इसाएल लोकांकडे बाहेर येऊन परमेश्वर जी काही आज्ञा देई ती तो त्यांना सांगत असे. ३५ मोशेचा तेजाने तल्पणारा चेहरा इसाएल लोक पाहत तेक्हा तो पुहा आपला चेहरा झाकून घेई; आणि तो परमेश्वराकडे बोलावयास आत जाईपर्यंत तो आपला चेहरा झाकून ठेवत असे.

३५ मोशेने सगळ्या इसाएल लोकांच्या मंडळीला एकत्र केले; तो त्यांना म्हणाला, ज्या गोषी करण्याविषयी परमेश्वराने आज्ञा केली आहे त्या या; २ सहा दिवस काम करावे, परंतु सातावा दिवस तुमच्यासाठी परमेश्वराचा पवित्र दिवस, परमविसाव्याचा शब्दाथ होय, त्या दिवशी काम करणाऱ्या कोणत्याही मनुज्यास अवश्य अवश्य करावे. ३ शब्दाथ दिवशी तुम्ही आपल्या राहत असलेल्या जागेत कोठेही विस्तव पेटवू नये. ४ मोशे सर्व इसाएल लोकांच्या मंडळीला म्हणाला, परमेश्वराने जे करण्याची आज्ञा दिली आहे ते हे; ५ परमेश्वरासाठी तुम्ही अर्पणे आणावी. ज्याची मनापासून इच्छा असेल त्याने परमेश्वराकरता सोने, चांदी, पितळ; ६ निवेद, जांभळे व किरमिज रंगाचे सूत, व तलम सणाचे कापड, बकऱ्याचे केस; ७ लाल रंगवलेली मेंढ्याची कातडी व तहशाची कातडी, बाबळीचे लाकूड; ८ दिव्यासाठी तेल, अभिषेकाच्या तेलासाठी आणि सुंगंभी धुपासाठी मसाले; ९ तसेच एफोद व ऊरपट झात ख्योचण्यासाठी गोमेमणी आणि इतर रस्ते आणावी. १० “मुमच्यापैकी जे कोणी कुशल कारागीर आहेत त्या सर्वांनी येऊन परमेश्वराने जे काही करण्याची आज्ञा दिली आहे ते सर्व करावे, म्हणजे ११ निवासमंडप, त्याचा बाहेरिल तंतू व त्यावरील आच्छादन, त्याचे आकडे, फल्या, अडसर, खांब, व उथळ्या; १२ कोश, त्याचे दांडे, दयासन व अंतरपाट, १३ मेज व त्याचे दांडे, त्यावरील सर्व पात्रे व समक्षतेची भाकर; १४ प्रकाशासाठी दीपवृक्ष, त्याची उपकरणे व दिवे, आणि दिव्यासाठी तेल; १५ थूपवेदी व तिचे दांडे, अभिषेकासाठी तेल, सुंगंभी द्रव्ययुक्त धूप, निवासमंडपाच्या दारासाठी पडदा; १६ होमवेदी व तिची पितेली जाळी, दांडे व तिचे इतर साहित्य, गंगाळ व त्याची बैठक; १७ अंगाचे पडदे, त्यांचे खांब व त्यांच्या उथळ्या, आणि अंगाच्या फाटकासाठी पडदा; १८ निवासमंडप व अंगाच्यासाठी मेखा व तणावे, १९ पवित्रस्त्रानात सेवा करण्यासाठी कुशलतेने विणलेली वसे आणि याजक या नात्याने सेवा करण्यासाठी अहोरेन याजकाची व त्याच्या पुत्रांची पवित्र वसे.” २० मग इसाएल लोकांची सर्व मंडळी मोशेपुढून निघून गेली. २१ नंतर ज्यांच्या अंतःकरणांत स्फूर्ती झाली, त्या सर्वांनी दर्शनमंडपाच्या कामासाठी, त्यातील सगळ्या सेवेसाठी आणि पवित्र वसासाठी परमेश्वरास अर्पणे आणली. २२ ज्यांना मनापासून देयाची इच्छा झाली त्या सगळ्या स्त्रीपुरुषांनी नथा, कुंडले, अंगठ्या, बांगड्या असे सर्व प्रकारचे सोन्याचे दागिने आणले; ही सोन्याची पावित्र अर्पणे परमेश्वरासाठी आणली. २३ ज्या ज्या पुरुषांच्याकडे निळया, जांभळया व किरमिजी रंगाचे

सूत व तलम सणाचे कापड, बकऱ्याचे केस, लाल रंगवलेली मेंड्याची काटडी व तहशाची काटडी होती त्यांनी ते आणले. २४ चांदी व पितळ यांचे अर्पण करण्याचा प्रयेकाने ती अर्पणे परमेश्वरासाठी आणली आणि ज्याच्याकडे बाभळीचे लाकूड होते त्यांनी ते परमेश्वरास अर्पण केले. २५ ज्या सिया शिवणकाम व विणकाम ह्यात तरबेज होत्या त्या सर्वांनी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाचे सूत व तलम सणाचे कापड आपल्या हातांनी विणून आणले. २६ आणि ज्या स्त्रियांच्या अंतःकरणात स्फूर्ती होऊन त्यांना बुध्दी झाली, त्या सर्वांनी बकऱ्याचे केस कातले. २७ अधिकांयांनी याजकाचे एफोद व ऊरपट ह्यात जडवण्यासाठी गोमेदमणी व इतर रत्ने आणली. २८ दिव्याचे तेल व अभिषेकाचे तेल व सुगंधी बुधासाठी मसाला आणला. २९ परमेश्वराने मोशेला जे करण्याची आज्ञा दिली होती त्या सर्वांसाठी इस्साएल लोकांनी स्वखुशीने परमेश्वरासाठी अर्पणे आणली, ज्या ज्या स्त्रीपुरुषांच्या अंतःकरणात स्फूर्ती झाली त्यांनीही अर्पणे आणली. ३० तेहा मोशे इस्साएल लोकांस महाणाला, पाहा, परमेश्वराने यूहदा वंशातील ऊरीया पुत्र म्हणजे हूराचा नातू बसालेल ह्याला नाव घेऊन बोलावले आहे. ३१ आणि त्याने त्यास देवाच्या आत्म्याने परिपूर्ण करून अक्कल, बुध्दी, ज्ञान आणि सर्व प्रकारचे कसब दिले आहे. ३२ तो सोने, चांदी आणि पितल ह्यांच्यापासून कलाकुसरीचे काम करील. ३३ तो रत्नांना पैलू पाडील. लाकडाचे नक्षीकामही करून अशा सर्व प्रकारची कारागिरीची कामे करील. ३४ परमेश्वराने त्यास आणि दान वंशातील अहिसासाखाचा पुत्र अहलियाब, ह्यांच्या ठायी शिक्षण देण्याचे सामर्थ्य ठेवले आहे. ३५ कोरीव काम करणारे कुशल कारागीर, निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताच्या कापडावर व तलम सणाच्या कापडावर कशिदा काढणारे, विणकाम करणारे, सर्व प्रकारचे कसबी काम करणारे व कुशल कामाची योजना करणारे अशासारख्यांची सर्व कारागिरीची कामे करण्यासाठी त्याने या दोघांचे मन ज्ञानाने परिपूर्ण केले आहे.

३६ “परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे पवित्रस्थानाचे सेवेसाठी सर्व तेह्चे काम कसे करावे ते समजण्यासाठी ज्यांच्या ठायी परमेश्वराने बुध्दी व समज घातली आहे ते बसालेल व अहलियाब आणि प्रत्येक ज्ञानी मनुष्य ह्यानी हे बांधकाम करावे.” २ नंतर बसालेल व अहलियाब ह्यांना आणि ज्या ज्ञानी मनुष्यांच्या मनात परमेश्वराने बुध्दी घातली होती व ज्यांना हे कार्य करण्याची स्फूर्ती झाली होती, त्यांना मोशेने बोलावले. ३ आणि पवित्रस्थानाच्या सेवेसाठी म्हणजे ते बांधण्यासाठी इस्साएल लोकांनी जी एकंदर अर्पणे आणली होती ती त्यांनी मोशेच्या पुढून घेतली. लोकांनी रोज सकाळी आपली स्वखुशीची अर्पणे त्याच्यापाशी आणण्याचा क्रम चालू ठेवला. ४ शेवटी मग सर्व बुद्धिमान पुरुष पवित्रस्थानाचे करीत असलेले आपले काम सोडून मोशेकडे आले. ५ आणि ते मोशेला म्हणाले लोकांनी परमेश्वरासाठी खूप अर्पणे आणली आहेत! आम्हांला या पवित्रस्थानाचे बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी लागण्याचा साहित्यापेक्षा किंतीतीरी अधिक आमच्यापाशी आले आहे! ६ तेहा मोशेने सर्व छावणीभर असा हुक्म दिला की, “कोणही स्त्रीने किंवा पुरुषाने आता पवित्रस्थानाच्या सेवेसाठी अर्पण म्हणून आणण्याची कोणतेही कसबाचे वगैरे काम करून आणू नये”, तेहा अशा रीतीने आणण्यी अर्पणे आणण्यास बंदी घालण्यात आली. ७ त्यांच्या हाती जी सामग्री जमली होती ती ते सर्व काम करण्यास पुरुष उरेल इतकी होती. ८ मग त्या कसबी कारागिरांनी दहा पड्यांचा निवासमंडप बनविला. त्यांनी कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचे आणि निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचे पडदे तयार केले व त्याच्यावर त्यांनी कुशल कारागिराकूडून करूब काढले. ९ प्रत्येक पड्यांचे मोजमाप अट्टावीस हात लांब व रुंदी चार हात असे सारखेच होते. १० त्यांनी त्यापैकी पाच पडदे जोडून एक भाग व दुसरे पाच पडदे जोडून दुसरा भाग असे केले. ११ नंतर त्यांनी त्या दोन्हीही भागांच्या शेवटच्या किनारीवर निळ्या सुताची बिरडी केली;

तसेच दुसऱ्या पड्याच्या किनारीवरही तशीच बिरडी केली. १२ त्यांनी एका पड्याखाली किनारीवर पन्नास बिरडी केली; ती बिरडी समोरासमोर होती. १३ नंतर ते दोन पडदे एकत्र जोडण्यासाठी त्यांनी सोन्याचे पन्नास गोल आकडे बनविले; त्या आकड्यांनी ते पडदे एकत्र जोडल्यावर त्या सर्वांचा मिळून अखंड पवित्र निवासमंडप तयार झाला. १४ नंतर पवित्र निवासमंडप झाकण्यासाठी त्या कारागिरांनी बकऱ्याच्या केसाच्या अकरा पड्यांचा एक तंबू बनविला. १५ या सर्व पड्यांचे मोजमाप सारखेच होते म्हणजे ते तीस हात लांब व चार हात रुंद होते. १६ त्या कारागिरांनी त्यांपैकी पाच पडदे जोडून एक भाग व दुसरे सहा पडदे जोडून दुसरा भाग तयार केला. १७ नंतर त्यांनी एका कनातीच्या बाहेरील शेवटच्या पड्याच्या किनारीवर पन्नास बिरडी व तशीच दुसऱ्या कनातीच्या बाहेरील शेवटच्या पड्याच्या किनारीवर पन्नास बिरडी केली. १८ हे दोन पडदे जोडून एक तंबू करण्यासाठी त्यांनी पितळेचे पन्नास आकडे केले. १९ मग त्यांनी पवित्र निवासमंडप झाकण्यासाठी लाल रंग दिलेल्या मेंड्याच्या कातड्याचे व दुसरे तहशाच्या कमावलेल्या कातड्याचे अशी दोन आच्छादने केली. २० पवित्र निवासमंडपाला आधार देण्यासाठी त्यांनी बाभळीच्या लाकडाच्या फळ्या तयार केल्या. २१ प्रत्येक फळी दहा हात लांब व दीड हात रुंद होती. २२ त्यांनी प्रत्येक फळी दुसऱ्या फळीशी जोडण्यासाठी त्यांनी तिला दोन कुसे केली. त्यांनी निवासमंडपाच्या सर्व फळ्या अशाच केल्या. २३ निवासमंडपासाठी ज्या फळ्या त्यांनी केल्या त्यांपैकी दक्षिण बाजूस लावण्यासाठी वीस फळ्या केल्या; २४ त्या वीस फळ्यांच्या खाली लावण्यासाठी त्यांनी चांदीच्या चालीस उथळ्या केल्या, एका फळीच्या खाली कुसासाठी दोन दोन उथळ्या त्यांनी केल्या. २५ त्याच्याप्रमाणे निवासमंडपाच्या दुसऱ्या म्हणजे उत्तर बाजूस लावण्यासाठी त्यांनी वीस फळ्या केल्या. २६ त्यांनी त्याच्यासाठी चांदीच्या चालीस उथळ्या केल्या म्हणजे एकेका फळीच्या खाली दोन दोन उथळ्या. २७ निवासमंडपाच्या मागील बाजूस म्हणजे पश्चिम बाजूस लावण्यासाठी सहा फळ्या केल्या, २८ आणि मागच्या बाजूस निवासमंडपाच्या कोप्यासाठी दोन फळ्या त्यांनी केल्या. २९ या फळ्या खालापासून दोन दोन असून त्या दोन्ही वरच्या भागी एकेका कडीने त्यांनी जोडल्या होत्या; दोन्ही कोप्यांसाठी त्यांनी अशाच फळ्या केल्या. ३० या प्रकारे आठ फळ्या व त्यांना चांदीच्या सोळा उथळ्या झाल्या. अर्थात एकेका फळीखाली दोन दोन उथळ्या होत्या. ३१ त्यांनी बाभळीच्या लाकडाचे अडसर तयार केले. निवासमंडपाच्या एका बाजूच्या फळ्यांसाठी पाच, ३२ दुसऱ्या बाजूच्या फळ्यांसाठी पाच आणि पश्चिमेच्या म्हणजे मागल्या बाजूसाठी पाच; ३३ आणि त्यांनी फळ्याच्या मध्यभागी लावावयाचा अडसर एका टोकापासून दुसऱ्या टोकापर्यंत पोहचेल असा केला. ३४ त्या फळ्या त्यांनी सोन्याने मढवल्या, अडसर लावण्याच्या कड्या सोन्याच्या बनवल्या आणि अडसरही सोन्याने मढवले. ३५ मग त्यांनी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा आणि तलम सणाच्या कापडाचा एक अंतरपट बनविला व त्याचर करूब काढले, ३६ आणि त्यासाठी त्यांनी बाब्ळीच्या लाकडाचे चार खांब केले व ते सोन्याने मढवले; त्याच्या आकड्या सोन्याच्या केल्या आणि त्याच्यासाठी चांदीच्या चार उथळ्या ओतल्या. ३७ मग त्यांनी निवासमंडपाच्या प्रवेशद्वारासाठी निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा नक्षीदार पडदा बनवला. ३८ व त्या पड्यासाठी त्यांनी पाच खांब व त्यांच्या आकड्या बनवल्या; त्यांचा चार खांब व त्यांच्या बांधपूद्या सोन्याने मढवल्या; आणि खांवासाठी पितळेच्या पाच उथळ्या बनवल्या.

३७ बसालेलने बाभळीच्या लाकडाचा एक कोश बनवला; तो अडीच हात लांब, दीड हात रुंद व दीड हात उंच होता. २ त्याने तो आतून बाहेरून शुद्ध सोन्याने मढवला आणि त्यासभोवती सोन्याचा कंगोरा केला. ३

त्याच्या चाही पायांना लावण्यासाठी त्याने सोन्याच्या चार कड्या ओतून एका बाजूला देन व दुसऱ्या बाजूला देन अशा लावल्या. ४ त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे करून ते शुद्ध सोन्याने मढवले. ५ कोश उचलण्यासाठी ते दांडे त्याने त्याच्या दोन्ही बाजूंच्या कड्यांत घाटले. ६ नंतर त्याने शुद्ध सोन्याचे दयासन बनविले; ते अटीच हात लांब व दीप हात रुंद होते. ७ बसालेले सोने घडवून देन करूब बनवले. ते दयासनाच्या दोन्ही टोकांसाठी बनवले. ८ त्याने एक करूब एका टोकासाठी व दुसरा करूब दुसऱ्या टोकासाठी बनवले. करूब व दयासन अखंड असून ते त्याने दोन्ही टोकांना बनवले. ९ त्या करुबांचे पंख वर असे पसरले होते की त्यांनी ते दयासन झाकले होते; त्यांची तोंडे समोरासमोर असून त्यांची दृष्टी दयासनकडे लागलेली होती. १० त्याने बाभळीच्या लाकडाचे मेज बनविले, ते देन हात लांब, एक हात रुंद व दीप हात उंच होते. ११ त्याने ते शुद्ध सोन्याने मढवले व त्यासभोवती सोन्याचा कंगोरा केला; १२ आणि त्याने त्याच्यासाठी चार बोटे रुंदीची एक पाळ केली व त्या पाळीस सभोवती सोन्याचा कंगोरा केला. १३ त्याच्यासाठी सोन्याच्या चार गोल कड्या ओतून तयार केल्या व त्याच्या चाही पायावरच्या चार कोपच्यांना त्या लावल्या. १४ या गोल कड्या त्या पाळीजवळ ठेवल्या, त्या मेज उचलण्यासाठी त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते सोन्याने मढवले; १६ नंतर त्याने मेजावरची पाप्रे म्हणजे तबके, धूपपात्रे, सुराया व पेयार्पणे ओतण्यासाठी कठोरे ही सर्व शुद्ध सोन्याची बनवली. १७ त्याने शुद्ध सोन्याचा एक दीपवृक्ष बनविला; हा दीपवृक्ष, त्याची बैठक, त्याचा दांडा, त्याच्या वाट्या, त्याची बोंडे व त्याची फुले ही सर्व एकाच अखंड तुकड्याची घडवली. १८ या दीपवृक्षाला एका बाजूला तीन व दुसऱ्या बाजूला तीन अशा सहा शाखा होत्या. १९ प्रत्येक शाखेला बदामाच्या फुलासारख्या तीन तीन वाट्या, बोंडाफुलासारख्या केल्या. दीपवृक्षामधून निघालेल्या सहा शाखांची रचना अशीच होती. २० दीपवृक्षाचा दांड्याला बदामाच्या फुलासारख्या बोंडाफुलासारख्या चार वाट्या होत्या. २१ या दीपवृक्षामधून निघणाऱ्या सहा शाखांपैकी दोन दोन शाखा आणि त्यांच्याखाली असलेले प्रत्येकी एक बोंड ही एकाच अखंड तुकड्याची होती. २२ शाखा व फुले असलेला हा संपूर्ण दीपवृक्ष शुद्ध सोन्याच्या एकाच अखंड तुकड्यातून घडवलेला होता. २३ त्याने त्या दीपवृक्षाचे सात दिवे, त्याचे चिमटे व ताटल्या शुद्ध सोन्याच्या केल्या. २४ त्याने तो दीपवृक्ष व त्याचे बरोबरची सर्व उपकरणे एक किक्कर शुद्ध सोन्याची बनवली. २५ मग त्याने बाभळीच्या लाकडाची धूपवेदी केली; ती एक हात लांब, एक हात रुंद व दोन हात उंच अशी चौरस होती; तिची शिंगे अंगचीच होती. २६ त्याने त्या वेदीचा वरचा भाग, तिच्या चाही बाजू व तिची शिंगे शुद्ध सोन्याने मढविली व तिला सभोवती सोन्याचा कंगोरा केला; २७ वेदी वाहून नेण्यासाठी दांडे घालण्याकरता त्याने सोन्याच्या दोन दोन गोल कड्या करून त्या कंगोर्याच्या खाली तिच्या दोन्ही अंगांना लावल्या. २८ त्याने बाभळीच्या लाकडाचे दांडे केले व ते सोन्याने मढविले. २९ नंतर त्याने अभिषेकाचे पवित्र तेल आणि सुंगंधी द्रव्ययुक्त शुद्ध धूप गंधाच्या कृतीप्रमाणे केला.

३८ बसालेलाने बाभळीच्या लाकडाची एक चौरस होमवेदी बनवली; ती पाच हात लांब व पाच हात रुंद व तीन हात उंच अशी केली. २ त्याने तिच्या चाही कोपच्यास चार शिंगे बनवली, ती अंगचीच होती, त्याने ती पितळेने मढविली. ३ त्याने वेदीची सर्व उपकरणे म्हणजे हंड्या, फावडी, कठोरे, कठोरे व अग्निपात्रे ही सर्व पितळेची बनवली. ४ त्याने वेदीला सभोवती कंगोर्याच्या खाली पितळेची जाळी बनवली, ती खालपासून वेदीच्या तळाच्या अर्ध्या अंतरापर्यंत वर आली. ५ त्याने पितळेच्या जाळीच्या चारही कोपच्यांना दांडे घालण्यासाठी चार कड्या ओतून तयार केल्या; ६ त्याने बाभळीच्या

लाकडाचे दांडे केले व ते पितळेने मढवले. ७ वेदी उचलून नेण्याकरता तिच्या बाजूच्या कड्यांत त्याने दांडे घाटले; वेदीच्या चाही बाजूना फळ्या लावून ती मध्यभागी पोकळ ठेवली. ८ दर्शनमंडपाच्या दारापाशी सेवा करण्याच्या सियांनी अर्पण म्हणून आणलेल्या पितळी आरशांचे पितळ घेऊन त्याने गंगाल व त्याची बैठक बनवली. ९ त्याने अंगण तयार केले; त्याच्या दक्षिण बाजूला कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाच्या पडव्यांची लांबी शंभर हात होती. १० तिला वीस खांब असून त्या खांबासाठी पितळेच्या वीस उथळ्या होत्या; खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्या चांदीच्या होत्या. ११ अंगणाच्या उत्तर बाजूलाही शंभर हात लांबीचे पडदे जोडून केलेली एक कनात होती व तिच्यासाठीही वीस पितळी उथळ्या असलेल्या वीस खांबावर ती आधारलेली होती; खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्या चांदीच्या होत्या. १२ अंगणाच्या पश्चिम बाजूला पडव्यांची पन्नास हात लांबीचे पडदे जोडून केलेली एक कनात होती; तिच्यासाठी दहा खांब व दहा उथळ्याही होत्या; या खांबांच्या आकड्या व त्यांच्या बांधपट्या चांदीच्या होत्या; १३ पूर्वेंकडील बाजू पन्नास हात लांब होती; १४ अंगणाच्या फाटकाच्या एका बाजूला पंधरा हात लांबीचे पडदे जोडून केलेली कनात होती; तिच्यासाठी तीन खांब व तीन उथळ्या होत्या; १५ आणि अंगणाच्या फाटकाची दुपरी बाजूही अगदी तशीच होती. अंगणाच्या फाटकाच्या या बाजूला व त्या बाजूला पंधरा पंधरा हात पडदे जोडून केलेल्या कनाती होत्या, त्यांना तीन खांब व त्यांच्या उथळ्याही तीन तीन होत्या. १६ अंगणाच्या सभोवतालाचे सर्व पडदे कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचे होते. १७ खांबांच्या उथळ्या पितळेच्या आणि आकड्या व बांधपट्या चांदीच्या होत्या; खांबांची वरची टोके चांदीने मढवली होती; अंगणाचे सर्व खांब चांदीच्या बांधपट्यांनी जोडले होते. १८ अंगणाच्या फाटकाचा पडदा निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा आणि कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा होता; त्यार वेलबुट्टीदार विणकाम केलेले होते; तो वीस हात लांब व पाच हात उंच होता; ही उंची अंगणाच्या पडद्या इतकी पाच हात असावी. १९ तो पडदा पितळेच्या चार उथळ्या आणि चार खांबावर अधारलेला होतो; खांबांवरील आकड्या व बांधपट्या चांदीच्या बनवलेल्या होत्या; खांबांची वरची टोके चांदीने मढवली होती. २० निवासमंडपाच्या आणि अंगणाच्या सभोवती असलेल्या सर्व मेखा पितळेच्या होत्या. २१ निवासमंडपाचे म्हणजे साक्षपटाच्या निवासमंडपाच्या ज्या वस्तु लेव्यांच्या सेवेकरीता केले त्याची यादी मोशेच्या सांगण्यावरून अहरेन याजकाचा पुत्र इथामार ह्याने केली ती ही; २२ ज्या ज्या वस्तू करण्याविषयी परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती त्या सर्व वस्तू यूह्या वंशातील हुराचा नातू म्हणजे उरीचा पुत्र बसालेल याने बनवल्या; २३ तसेच त्यास मदतनीस म्हणून दान वंशातील अहिसामाखाचा पुत्र अहिलियाब हा होता; तो सर्व प्रकारचे कोरीव काम करणारा कुशल कारगार होता; तो विणकाम व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या तलम कापडावर कशिदा काढपारा होता. २४ पवित्रस्थानाच्या सर्व कामाकरता अपेण केलेले सोनारे एकोणीतीस किक्कराहोते आणि पवित्रस्थानातील शेकेलाच्या चलनाप्रमाणे सातव्या तीस शेकेल होते. २५ मंडळीपैकी ज्यांची नोंद करण्यात आली त्या एकूण लोकांनी अर्पण केलेली चांदी शंभर किक्कर भरली आणि पवित्रस्थानातील शेकेलाच्या चलनाप्रमाणे प्रत्येका मनुष्यामागे एक बेका चांदी म्हणजे अर्धा शेकेल मिळाला. २७ त्यांनी ती शंभर किक्कर चांदी पवित्रस्थानातील उथळ्या व अंतरपटाच्या उथळ्या करण्यासाठी वापरली; त्यांनी प्रत्येक उथळीसाठी प्रत्येकी एक किक्कर अशा शंभर किक्कराचा शंभर उथळ्या बनवलिला. २८ बाकीची सतराशे पंचाहत्तर शेकेल चांदी आकड्या, बांधपट्या आणि खांबांना मढविण्यासाठी लागली. २९ सत्तर किक्कर व दोन हजार

चारसे शेकल अधिक पितळ अर्पण करण्यात आले होते. ३० त्या पितळेच्या दर्शनमंडपाच्या प्रवेश दाराजवळील उथळ्या, वेदीची उपकरणे व तिची जाली हांकरता; ३१ त्याचप्रमाणे अंगणाच्या कनातीच्या खांबांच्या उथळ्या, प्रवेशद्वारारवरील पडघांबांच्या खांबांच्या उथळ्या, तसेच पवित्र निवासमंडप अंगणाच्या चारीही बाजुस लागण्या मेखा बनविण्यासाठी उपयोग झाला.

• नळ्या, जांभळ्या व करिमजा सांगा सुताचा कुशलतन विणलला वसे केली; अहोरोनासाठीही पवित्र वसे बनवली. २ त्यांनी सोन्याच्या जरीचे आणि निळ्या, जांभळ्या, किरमिजी रंगाच्या सुताचे व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडावे एफोट तयार केले. ३ त्यांनी सोने ठेकून त्याचे पातळ पत्रे केले व ते पत्रे कापून त्याची तार केली आणि ती कुशल कारागिराकडून निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुतामध्ये व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडामध्ये भरली. ४ त्यांनी एफोदसाटी खांदपट्याचे केल्या व त्या एफोदाच्या दोन्ही टोकाना जोडल्या. ५ एफोट बांधण्यासाठी त्याच्यावर जी कुशलतेने विणलेली पट्टी असते तिची बनावट त्याच्यासारखीच असून ती अखंड तुकड्याची केली. ती सोन्याच्या जरीची, निळ्या, जांभळ्या, किरमिजी रंगाच्या सुताची व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाची केली. परमेश्वराने मोशेला सांगितल्याप्रमाणे हे केले. ६ मुद्रेवर छाप करेतात तशी त्यांनी इसाएलाच्या मुलांची नावे गोमेद रत्नावर कोरली व ती रसे सोन्याच्या कोंदणात बसवली. ७ इसाएल लोकांची स्मारकरत्ने व्हावी म्हणून ती एफोदाच्या खांदपट्यांवर लावली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले. ८ त्यांने कुशल कारागिराकडून एफोदप्रमाणेच सोन्याच्या जरीचा, निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या सुताचा व कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाचा ऊरपट बनवून घेलता. ९ तो ऊरपट चौरस होता. त्यांनी तो दुहेरी केला; तो दुहेरी असून तो एक वीत लांब व एक वीत रुद असा चौरस होता. १० त्यामध्ये रत्नांच्या चार रंगा बसविल्या; पहिल्या रांगेत लाल, पुष्कराज व माणिक; ११ दुसऱ्या रांगेत पाचू इंद्रिनीलमणी व हिरा; १२ तिसऱ्या रांगेत तृणमणी, सूर्यकांत व पचराग; १३ आणि चौथ्या रांगेत लसणा, गोमेद व यास्फे, ही सर्व रसे सोन्याच्या जाळीदार कोंदणात बसविली. १४ इसाएलाच्या पुत्रांसाठी एक याप्रमाणे ती बारा रस्ते ऊरपटावर होती. त्यांच्या बारा वंशांच्या संख्येतकी बारा नावे होती. एकेका रत्नावर एकेका मुलाचे नाव मुद्रा कोरतात त्याप्रमाणे त्यांनी कोरले होते. १५ दोरीसारखा पील घातलेल्या शुद्ध सोन्याच्या साखळ्या त्यांनी ऊरपटावर लावल्या. १६ सोन्याची दोन जाळीदार कोंदेंपो व सोन्याच्या दोन कड्या बनवून त्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकास लावल्या. १७ ऊरपटाच्या टोकास लावलेल्या दोन्ही कड्यांत पील घातलेल्या सोन्याच्या साखळ्या घातल्या. १८ पील घातलेल्या दोन्ही साखळ्यांची दुसरी दोन टोके सोन्याच्या कोंदणात खोचून त्या त्यांनी एफोदाच्या दोनी खांदपट्यांवर समोरच्या बाजूला लावल्या. १९ सोन्याच्या आणखी दोन कड्या करून त्या ऊरपटाच्या दोन्ही टोकावर एफोदाच्या आतील बाजूच्या कडेला एफोदाजवळ लावल्या. २० सोन्याच्या आणखी दोन कड्या करून एफोदाच्या दोन्ही खांदपट्यांवर खालून त्याच्यासमेर त्याच्या सांध्याजवळ कुशलतेने विणलेल्या पट्टीवर लावल्या. २१ त्यांनी त्या ऊरपटाच्या कड्या एफोदाच्या कड्यानी निळ्या, फितीने अंशा बांधल्या की ऊरपट एफोदाच्या पट्टीयांवर राहावा व तो ऊरपट एफोदावरून घसरू नये. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्यांनी हे सर्व केले. २२ नंतर बसालेलने एफोदावरूबर घालावयचा निळ्या रंगाच्या सुताचा झगा विणून घेतला. २३ त्यांनी झाग्याच्या मध्यभागी एक भोक ठेवले व त्या दरर्थ्यान झगा फाटू नये म्हणून त्या भोकाच्या किनारीला सभोवती कापडाचा गोट शिवला. २४ मग त्यांनी त्या झाग्याच्या खालच्या घेराभोवती कातलेल्या तलम सणाच्या कापडाची व निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या कापडाची

डाळिबे काढली. २५ नंतर त्यांनी शुद्ध सोन्याची घुंगे केली व ती झम्याच्या खालच्या घेराभोवती दोन दोन डाळिंबाच्यामध्ये लावली. म्हणजे झम्याच्या खालच्या घेराभोवती घुंगरु मग डाळिबे, पुढी घुंगरु मग डाळिंब याप्रमाणे दोन डाळिंबामध्ये एक घुंगरु अशी ती झाली; २६ सेवा करते वेळी अंगी घालायच्या झग्गाच्या घेराच्या काठावर सभोवती एक घुंगरु व एक डाळिंब व एक घुंगरु व एक डाळिंब असे लावले; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे तसेच त्यांनी हे केले. २७ अहरोन व त्याच्या मुलांसाठी तलम सणाच्या विणलेल्या कापडाचे अंगरेजे केले. २८ आणि त्यांनी तलम सणाचे मंदिल, फेटे व कातलेल्या सणाचे चौलणे केले. २९ मग त्यांनी तलम सणाच्या कापडाचा व निळ्या जांभळ्या व किरमिजी रंगाचा वेलबुट्टीदार कमरपट्टा बनविला; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले. ३० मग त्यांनी पवित्र मुकुटासाठी शुद्ध सोन्याची पट्टी केली व तिच्यावर “परमेश्वरासाठी पवित्र” अशी अक्षरे कोरली. ३१ ती मंदिलाभोवती समोर बांधता यावी म्हणून तिला निळी फीत लावली. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे हे केले. ३२ अशा प्रकारे पवित्र निवासमंडपाचे म्हणजे दर्शनमंडपाचे सर्व काम पूर्ण झाले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे इस्याएल लोकांनी सर्वकाही केले. ३३ मग त्यांनी तो निवासमंडप मोशेकडे आणला. तंबू व तंबूच्या सर्व वस्तु म्हणजे आकड्या, फळ्या, अडसर, खांब, खांबाच्या उथळ्या; ३४ आणि लाल रंगावलेली मंडप झाकापाणी मेंद्याची कातडी व तहासांची कातडी व अंतरपट; ३५ साक्षपाताचा कोश, तो वाहून नेण्याचे दांडे आणि दयासन ३६ मेज, त्यावरील सर्व वस्तु व पवित्र समक्षतेची भाकर; ३७ शुद्ध सोन्याचा दीपवृक्ष, त्यावरील दिवे व त्याची सर्व उपकरणे व दिव्यासाठी तेल; ३८ सोन्याची वेदी, अभिषेकाचे तेल, सुंपांची धूप आणि तंबूच्या दारासाठी पडदा; ३९ पितळेची वेदी व तिची पितळेची जाळी, वेदी वाहून नेण्याचे दांडे व तिची सर्व पात्रे, गंगाळ व त्याची बैठक; ४० अंगाणाचे पडदे व कनाती, खांब व त्याच्या उथळ्या, अंगाणाच्या प्रवेशदाराचा पडदा, तणावे, मेखा व पवित्र निवासमंडपाच्या व दर्शनमंडपाच्या सेवेसाठी लागणारे सर्व साहित्य; ४१ पवित्रस्थानात सेवा करण्यासाठी कुशलतेने विणलेली वसे, अहरोन याजकाची पवित्र वसे आणि याजक या नात्याने सेवा करण्यासाठी त्याच्या पुत्रांची वसे ही सर्व त्यांनी आणली; ४२ परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे इस्याएल लोकांनी सगळे काम केले. ४३ लोकांनी काम केले ते सर्व मोशेने बारकाइनी पाहिले; ते त्यांनी अगदी परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले होते म्हणून मोशेने त्यांना आशीर्वाद दिला.

४० मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या

दिवशी दर्शनमंडपाचा निवासमंडप उभा कर. ३ साक्षपटाचा कोश त्यामध्ये ठेव व तू अंतरपटने कोशाला पडदा घाल. ४ मग मेज आत आणून त्याच्यावरील सामान व्यवस्थित ठेव; नंतर दीपवृक्ष आत नेऊन त्याचे दिवे लाव. ५ साक्षपटाचा कोशापुढे सोन्याची थूपेवेदी ठेव आणि निवासमंडपाच्या दाराचा पडदा लाव. ६ दर्शनमंडपाच्या निवासमंडपाच्या दारापुढे होमवेदी ठेव. ७ दर्शनमंडप व वेदी यांच्यामध्ये गंगाळ ठेव व त्यामध्ये पाणी भर. ८ सभोवती अंगांग कर व मग त्याच्या प्रवेशदारापाशी पडदा लाव. ९ अभिषेकाचे तेल घेऊन निवासमंडपाला व त्यातलया सर्व वस्तूना अभिषेक कर व त्याच्या सर्व वस्तू पवित्र कर म्हणजे तो पवित्र होईल. १० होमवेदी व तीची सर्व उपकरणे यांना अभिषेक करून पवित्र कर म्हणजे ती परमपवित्र होईल. ११ गंगाळ व त्याच्या खालची बैठक ह्यास अभिषेक कर व त्यांना पवित्र कर. १२ अहरोन व त्याचे पुत्र ह्याना दर्शनमंडपाच्या दारापाशी नेऊ त्यांना आघोल घाल. १३ अहरोनाला पवित्र वस्ये घाल व त्यास तेलाने अभिषेक करून पवित्र कर, मग तो याजक या नात्याने माझी सेवा करील. १४ त्याच्या पुत्रांनाजवळ बोलावून अंगरखे घाल. १५ त्यांच्या पित्याला जसा अभिषेक करशील त्याप्रामाणेच त्यांना कर म्हणजे याजक या नात्याने ते माझी सेवा करतील; हा

त्यांचा अभिषेक त्यांच्यासाठी पिढ्यानपिढ्या निरंतरच्या याजकपदाचा दर्शक होईल.” १६ मोशेने परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्वकाही तसे केले. १७ दुसऱ्या वर्षांतील पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी पवित्र निवासमंडपाची उभारणी झाली. १८ परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे मोशेने पवित्र निवासमंडप उभा केला; प्रथम त्याने उथळ्या बसवून घेतल्या, मग त्याने त्यांच्यावर फळ्या लावल्या. अडसर लावले व त्याचे खांब उभे केले; १९ त्यानंतर निवासमंडपावरचा तंबू केला, मग वरच्या तंबूवर त्याने आच्छादन घातले; परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे मोशेने हे सर्व केले. २० मोशेने साक्षपट घेऊन कोशात ठेवला व कोशाला दांडे लावून त्याच्यावर दयासन ठेवले. २१ त्याने तो कोश निवासमंडपात आणला आणि योग्य ठिकाणी अंतरपट लावून साक्षपटाचा कोश झाकला; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. २२ मोशेने पवित्र निवासमंडपाच्या उत्तर बाजूला दर्शनमंडपामध्ये पडऱ्याच्या बाहेर मेज ठेवले; २३ त्याने त्याच्यावर परमेश्वरासमोर समर्पित भाकर ठेवली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. २४ त्याने पवित्र निवासमंडपाच्या दक्षिण बाजूस दर्शनमंडपामध्ये मेजासमोर दीपवृक्ष ठेवला. २५ नंतर त्याने परमेश्वरासमोर दीपवृक्षावर दिवे लावले; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. २६ त्याने दर्शनमंडपामध्ये अंतरपटासमोर सोन्याची वेदी ठेवली. २७ नंतर त्याने तिच्यावर सुगंधी धूप जाळला; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे हे झाले. २८ त्याने पवित्र निवासमंडपाच्या दाराला पडदा लावला. २९ त्याने पवित्र निवासमंडपाच्या दर्शनमंडपाच्या दारापाशी होमवेदी ठेवली व तिच्यावर होमापिणे व अन्नापिणे अर्पण केली; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. ३० त्याने दर्शनमंडप आणि वेदी यांच्यामध्ये गंगाळ ठेवले व धुण्यासाठी त्यामध्ये पाणी भरले. ३१ मोशे, अहरोन व अहरोनाचे पुत्र त्यामध्ये आपआपले हातपाय धूत असत; ३२ ते दर्शनमंडप व वेदीपाशी जाताना प्रत्येक वेळेस आपले हातपाय तेथे धूत असत; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यानी हे केले. ३३ त्याने निवास मंडपाभोवती अंगणाची कनात उभी केली व अंगणात वेदी बसवली आणि अंगणाच्या फटकाला पडदा लावला; या प्रकारे परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे मोशेने सर्व काम संपविले. ३४ दर्शनमंडपावर मेघने छाया केली व पवित्र निवासमंडप परमेश्वराच्या तेजाने भरून गेला. ३५ दर्शनमंडपावर मेघ राहिला व परमेश्वराच्या तेजाने निवासमंडप भरून गेला म्हणून मोशेला आत जाता येईना. ३६ पवित्र निवास मंडपावरील मेघ वर जाई तेव्हा इस्खाएल लोक आपला पुढील प्रवास सुरु करीत; ३७ परंतु तो मेघ निवासमंडपावर असेपर्यंत लोक तेथून हलत नसत; तो वर जाईपर्यंत ते तेथेच थांबत. ३८ परमेश्वराचा मेघ दिवसा निवासमंडपावर राही आणि रात्री त्यामध्ये अग्नी असे त्यामुळे सर्व इस्खाएल लोकांस आपल्या प्रवासात तो दिसत असे.

४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ इसाएल लोकांस असे सांगः जर कोणी परमेश्वराने निषिद्ध केलेल्या कृत्यापैकी एखादे कृत्य केले किंवा चुकून त्याच्या हातून पाप घडले तर त्याने पुढील गोंदी कराव्यातः ३ जर अभिषेक झालेल्या मुख्य याजकाने लोकावंत दोष येईल, असे पाप केले तर आपल्या पापाबद्दल त्याने पापार्पण म्हणून कोणताही दोष नसलेला एक गोंदा परमेश्वरासाठी अर्पवा. ४ त्याने तो गोंदा परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणावा, त्याच्या डोक्यावर त्याने आपला हात ठेवावा आणि परमेश्वरासमोर त्याचा वथ करावा. ५ मग अभिषिक्त याजकाने गोंद्याचे थेंडे रक्त घ्यावे व ते दर्शनमंडपामध्ये न्यावे. ६ याजकाने आपले बोट त्या रक्तात बुडवावे व परमेश्वरासमोर, परमपवित्र स्थानातील अंतरपटासमोर ते सात वेळा शिंपडावे. ७ मग याजकाने त्यातले काही रक्त घेऊन दर्शनमंडपाउढे परमेश्वरासमोर असलेल्या धूवेदीच्या शिंगांना ते लावावे; मग त्या गोंद्याचे राहिलेले सगळे रक्त दर्शनमंडपाच्या दारापाशी असलेल्या होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. ८ आणि त्याने पापार्पणाच्या गोंद्याच्या आठड्यांवरील चर्बी, त्यास लागून असलेली सर्व चर्बी; ९ दोन्ही गुरुदे, त्यांच्यावरीची कमरेजवळीची चर्बी आणि गुरुद्यार्पणत्याचा काळजावरील पडद्यांची चर्बी वेगळी करावी; १० शांत्यर्पणात जसे बैलावे हे भाग काढून अर्पण करतात तसेच ते अर्पण करून याजकाने त्यांचा होमवेदीवर होम करावा. ११ गोंद्याचे कातडे, आतडी, सर्व मांस, डोके, पाप व शेण, १२ अशाप्रकारे सर्व गोंदा छावणी बाहेरील विधीपूर्वक नेमलेल्या व स्वच्छ केलेल्या ठिकाणी राख टाकण्याच्या जागेवर नेऊन लाकडाच्या विस्तवावर जाळून टाकावा. १३ इसाएलाच्या सर्व मंडळीकडून चुकून काही पाप घडले आणि ते मंडळीच्या लक्षात आले नाही, म्हणजे परमेश्वराने निषिद्ध केलेले एखादे कृत्य केले तर ते सर्वजण दोषी ठरतील. १४ आणि मग जर ते त्याच्या लक्षात आले तर त्यानी सर्व लोकांकरिता पापार्पण म्हणून एक गोंदा दर्शनमंडपाजवळ आणून अर्पवा. १५ मंडळीच्या वडिलांनी परमेश्वरासमोर त्या गोंद्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावे व परमेश्वरासमोर गोंद्याचा वथ करावा. १६ नंतर अभिषिक्त याजकाने त्या गोंद्याचे थेंडे रक्त घ्यावे व ते दर्शनमंडपामध्ये न्यावे; १७ मग याजकाने त्या रक्तात आपले बोट बुडवून परमेश्वरासमोर, अंतरपटासमोर ते सात वेळा शिंपडावे. १८ मग त्याने परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपामध्ये असलेल्या वेदीच्या शिंगांना थेंडे रक्त लावावे, व बाकीचे सर्व रक्त दर्शनमंडपाशी असलेल्या होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. १९ त्या गोंद्याची सर्व चर्बी याजकाने काढून तिचा वेदीवर होम करावा. २० पापार्पणाच्या गोंद्याच्या भागांचे जसे अर्पण करावयाचे तसेच हात्याची भागाचे करावे; अशा प्रकारे याजकाने इसाएल लोकांसाठी प्रायश्चित करावे म्हणजे त्याच्या पापांची क्षमा होईल. २१ आधीचा गोंदा जसा जाळून टाकावयाचा तसा हाही गोंदा याजकाने छावणीच्या बाहेर नेऊन जाळून टाकावा. हे सर्व लोकांकरिता पापार्पण होय. २२ एखादा अधिपतीने त्याचा देव परमेश्वर याने निषिद्ध केलेले कृत्य केले व चुकून पाप घडले म्हणून तो दोषी ठरला, २३ व त्याने केलेले पाप त्यास कळून आले तर त्याने एक दोष नसलेला वरका अर्पिण्यासाठी आणावा. २४ त्याने त्या वकळ्याच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा आणि परमेश्वरासमोर जेथे ज्ञापशूचा वथ करतात तेथे त्याचा वथ करावा. हे पापार्पण होय. २५ मग याजकाने त्या पापार्पणातील काही रक्त घेऊन ते आपल्या बोटाने होमवेदीच्या शिंगांना लावावे व बाकीचे रक्त होमवेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. २६ शांत्यर्पणाच्या ज्ञापशूच्या चर्बीप्रमाणे याजकाने या बकळ्याच्याही सर्व चर्बीचा वेदीवर होम करावे; अशाप्रकारे त्या अधिपतीच्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित करावे, म्हणजे त्या अधिपतीची क्षमा होईल. २७ सामान्य मनुष्यांमधून कोणाकडून चुकून पाप घडले किंवा परमेश्वराने निषिद्ध केलेले एखादे कृत्य केल्यामुळे दोषी तो ठरला; २८ आणि त्याने केलेले पाप त्यास कळून आले तर त्याने त्या पापाबद्दल अर्पण म्हणून एक दोष नसलेली बकरी आणावी. २९ त्याने त्या पापाबद्दलीच्या शिंगांना लावावे आणि होमवेदीच्या शिंगांना लावावे आणि याजकाने त्या आपला हात ठेवावा आणि होमबलीचा वथ करतात तेथे तिचा वथ करावा; ३० मग याजकाने त्या अर्पणातील काही रक्त घेऊन आपल्या बोटाने ते होमवेदीच्या शिंगांना लावावे आणि बाकीचे सर्व रक्त वेदीच्या पायथ्यावर ओतावे. ३१ आणि याजकाने त्या बकरीची चर्बी शांत्यर्पणाच्या ज्ञापशूच्या चर्बीप्रमाणे वेगळी काढून तिचा परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य म्हणून वेदीवर होम करावा; अशाप्रकारे याजकाने त्या मनुष्याकरिता प्रायश्चित करावे म्हणजे परमेश्वर त्यास क्षमा करील. ३२ त्याने आपल्या अर्पणासाठी पापबली म्हणून कोकरु आणले तर ती दोष नसलेली मादी असावी. ३३ त्याने त्या कोकराच्या डोक्यावर आपला हात ठेवावा व जेथे होमबलीचा वथ करतात तेथे पापार्पणाकरिता त्यास वधावे. ३४ याजकाने त्या पापार्पणातील काही रक्त घेऊन ते आपल्या बोटाने होमवेदीच्या शिंगांना लावावे व बाकीचे वेदीच्या पायथ्याशी ओतावे. ३५ त्याने शांत्यर्पणाच्या कोकराच्या चर्बीप्रमाणे त्याची सर्व चर्बी काढून घ्यावी आणि होमवेदीवर तिचा परमेश्वरासाठी होम करावा. ज्ञाप्रमाणे त्याने केलेल्या पापाबद्दल याजकाने प्रायश्चित करावे म्हणजे त्याची क्षमा होईल.

५ जर एखाद्याने इतरास सांगण्यासारखी साक्ष ऐकली किंवा त्याने काही पाहिले किंवा ऐकले तर त्या बाबीसंबंधी त्याने साक्ष द्यावी; तो जर साक्ष द्यावयाचे नाकारील तर पाहिलेले किंवा माहित असलेले न सांगण्याचे पाप केल्यामुळे तो दोषी ठरेल; २ किंवा कोणी अशुद्ध वस्तुला किंवा मरण पावलेल्या वनपूलात किंवा अशुद्ध मानलेल्या पाळीव प्राण्याला किंवा सरपटणाच्या अशुद्ध प्राण्याच्या शवाला जरी नकळत शिवलायमुळे अशुद्ध झाला तर तो दोषी ठरेल. ३ त्याच्यप्रमाणे मनुष्याशी संबंध असलेल्या एखाद्या अशुद्ध वस्तुला नकळत स्पर्श केला व आपण अशुद्ध झालो आहो असे त्यास नंतर कळाले तर तो दोषी ठरेल. ४ किंवा एखादी बरी किंवा वाईट गोष्ट करण्यासंबंधी कोणी आपल्या ओठांद्वारे अविचाराने शपथ घेतली आणि नंतर ती पूर्ण करण्यास तो विसरला; परंतु नंतर त्यास ती आठवली तर आपली शपथ पूर्ण न केल्यामुळे तो दोषी होईल. ५ तो अशा कोणत्याही गोष्टीविषयी दोषी ठरला तर त्याने पाप केलेली बाब कबूल करावी; ६ आणि केलेल्या पापाबद्दल परमेश्वरासमोर त्याने दोषार्पण म्हणून कोकरांची किंवा करडांची एक मादी कल्पातुन आणावी; आणि मग याजकाने त्या मनुष्याच्या पापाबद्दल प्रायश्चित करावे. ७ त्यास कोकरु देण्याची ऐपत नसेल तर आपण केलेल्या पापाबद्दल त्याने दोषार्पण म्हणून दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिल्ले परमेश्वरासमोर आणावी; त्यापैकी एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे. ८ त्याने ती याजकापाशी आणावी; मग याजकाने पहिल्याने त्यातील पापार्पण अपविंशती; त्याने पक्ष्याची मुंदी मुरगळून मोडावी परंतु ते वेगळे करू नये ९ पापार्पणाचे काही रक्त वेदीच्या भोवती शिंपडावे व बाकीचे रक्त वेदीच्या पायथ्याशी निचरु घ्यावे; हे पापार्पण होय. १० मग याजकाने दुसऱ्याचा पक्ष्याचा विधीप्रमाणे होम करावा; द्याप्रमाणे त्याने केलेल्या पापाबद्दल याजकाने त्या मनुष्याकरिता प्रायश्चित करावे; म्हणजे त्याची क्षमा होईल. ११ “जर दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिल्ले देखील देण्याची त्याची ऐपत नसेल तर आपल्या पापाबद्दल त्याने एका एफाचा दहावा भाग सपिठ पापार्पण म्हणून आणावे; त्याने त्यावर तेल घालू नये किंवा त्याच्यावर धूप ठेवू नये, कारण हे पापार्पण होय. १२ त्याने तो मैदा याजकाकडे आणावा आणि याजकाने त्याच्यातून मूठभर मैदा घेऊन त्याच्या स्मरणाचा भाग म्हणून परमेश्वराच्या चांगूलपणा करिता होम करावा; हे पापार्पण होय. १३ अशा प्रकारे याजकाने त्याच्यासाठी प्रायश्चित करावे; म्हणजे त्या अधिपतीच्या पापाबद्दल याजकाने निषिद्ध केलेले एखादे कृत्य केल्यामुळे दोषी तो ठरला; १४ आणि त्याने केलेले पाप त्यास कळून आले तर त्याने त्या पापाबद्दल अर्पण म्हणून एक दोष नसलेली बकरी आणावी. १५ “परमेश्वराची कोणतीची पवित्र वस्तू चुकून दूषित करून कोणी पापी ठरला तर त्याने दोषार्पण म्हणून ठू ठरवशील तितक्या चांदीच्या शेकेलांचा दोष नसलेला

मेंदा असावा, हे शेकेल पवित्र निवास मंडपातील चलनाप्रमाणे असावे; हे दोषार्पण होय. १६ ज्या पवित्र वस्तुची विटंबना करून त्याने पाप केले असेल तिवी त्याने भरपाई करावी आणि तिच्या किंमतीचा पाचवा हिस्सा रक्कम त्याने याजकाल यावी; ह्याप्रकारे याजकाने हा दोषार्पणाचा मेंदा अर्पण त्या मनुष्याकरिता प्रायश्चित करावे; आणि मग त्याची क्षमा होईल. १७ परमेश्वराने निषिद्ध केलेली एखादी गोष करून कोणाकडून चुकून किंवा नकळत पाप घडले तर तो दोषी ठरेल; त्या पापाबद्दल त्याने शिक्षा भोगावी. १८ त्याने दोष नसलेला एक मेंदा दोषार्पणासाठी याजकापाशी आणावा, हे दोषार्पण होय, तू ठरवशील तेवढ्या किंमतीचा तो असावा अशाप्रकारे याजकाने त्या मनुष्याकडून नकळत घडलेल्या पापाबद्दल प्रायश्चित करावे; आणि मग त्याची क्षमा होईल. १९ हे दोषार्पण होय; परमेश्वरासमोर तो नक्कीची दोषी आहे.”

६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ जर कोणी परमेश्वराविरुद्ध आज्ञेचा भंग करून पाप केले म्हणजे एखाद्याने गहाण ठेवलेली वस्तू किंवा ठेव या बाबतीत आपल्या शेजाच्याला फसवले किंवा लूट करून फसविले व त्याच्यावर जुलूम केला. ३ किंवा आपल्या शेजाच्याची हरवलेली वस्तू सापडली असता सापडली नाही अशी लबाडी केली व तिच्याविषयी खोटी शपथ वाहिली, अशा ज्या गोषी करून लोक पाप करतात त्यापैकी एखादी करून कोणी अपराधी ठरला; ४ म्हणजे असेल तो पाप करून दोषी झाला; तर त्याने चोरलेली किंवा जुलूम करून जे घेतले असेल तो किंवा आपल्या जवलीची कोणाची गहाण ठेवलेली वस्तू बूडविली असेल ती, किंवा कोणाची हरवलेली वस्तू त्यास सापडली असून त्याने परत केली नसेल ती. ५ किंवा एखाद्या कामाबद्दल खोटी शपथ वाहीली तर ती त्याने पूर्ण भरून ध्यावी ज्या वस्तुचा त्याने अपहार केला असेल तिची पूर्ण भरपाई आपल्या दोषार्पणाच्या दिवशी करून देऊन त्या वस्तूच्या किंमतीचा पाचवा हिस्सा अधिक भरावा; ६ त्याने परमेश्वरासाठी याजकाने सांगितलेल्या किंमतीचा एक निर्दोष मेंदा दोषार्पण म्हणून याजकापाशी आणावा; ७ मग याजकाने तो मेंदा घेऊन परमेश्वरासमोर जावे व त्याच्यासाठी प्रायश्चित करावे; आणि मग ज्या अपराधामुळे तो दोषी ठरला असेल त्याची क्षमा होईल. ८ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ९ अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांना आजा कर की होमापणचे असे नियम आहेत. होमवली अग्नीकुंडावर रात्रभर ठेवून तो सकाळपर्यंत राहू ध्यावा; आणि वेदीवरील अग्नी तिच्यावर जळतच ठेवावा. १० मग याजकाने आपला तांगाचा झाला व चोलणा अंगात घालून होमार्पणमुळे वेदीवर राहिलेली राख उचलावी व ती वेदीजवळ ठेवावी. ११ मग याजकाने आपली वस्त्रे काढावी व दुसरी वस्त्रे घालून ती राख छावीबाहेर एखाद्या स्वच्छ ठिकाणी न्यावी. १२ परंतु वेदीवरील अग्नी जळतच ठेवावा, तो विद्यु देऊ नये; याजकाने रोज सकाळी त्या अग्नीवर लाकडे ठेवून तो पेटात ठेवावा व त्याच्यावर होमवली रचून शांत्यर्पणाच्या अर्पणातील चर्वीचा होम करावा. १३ वेदीवरील अग्नी सतत जळत ठेवावा, तो विद्यु देऊ नये. १४ हा अन्नार्पणाचा नियम आहे: अहरोनाच्या मुलांनी ते परमेश्वरासमोर वेदीपुढे आणावे; १५ याजकाने त्या अन्नार्पणातून मठुभर सपिठ, थोडे तेल व धूप ध्यावा व त्याचा वेदीवर होम करावा; ते परमेश्वरासाठी स्मारक भाग म्हणून त्याच्या चांगूलपणासाठीचे सुवासीक हव्य होय. १६ अन्नार्पणातून जे काही उरलेले, व खर्मी नसलेले अन्नार्पण अहरोन व त्याच्या मुलांनी दर्शनमंडपाच्या अंगणात पवित्र ठिकाणी बसून खावे. १७ ते खर्मी घालून भाजू नये; माझ्या अर्पणातून याजकाचा वाटा म्हणून मी ते त्यांना दिलेले आहे; पापार्पण व दोषार्पण या सारखेच हेही परमपवित्र आहे. १८ या अर्पणाला खाण्याचा हक्क अहरोनाच्या संतानातील प्रत्येक पुरुषाला आहे; परमेश्वराच्या अर्पणातून हा त्यांचा वाटा पिढ्यानपिढ्या सतत चालू राहावा; या अर्पणास जो स्पर्श करेल तो पवित्र होईल. १९ परमेश्वर मोशेला पुन्हा म्हणाला, २० “अहरोनाच्या अभिषेकाच्या दिवशी अहरोन व त्याच्या मुलांनी परमेश्वरास अर्पण आणावयाचे ते हे: एक दशांश

एफा मैदा नित्याचे अन्नार्पण म्हणून धावे व त्यापैकी अर्धे सकाळी व अर्धे संध्याकाळी अपवित्र. २१ ते त्याच्यावर तेलात परतावे त्यामध्ये तेल चांगले मुरल्यावर ते आत ओतावे व परतलेल्या त्या अन्नार्पणाचे कुडे करून ते परमेश्वराप्रीत्यर्थ सुवास म्हणून अपवित्र. २२ त्याच्या मुलांपैकी जो त्याच्या जागी अभिषेक याजक म्हणून निवडला जाईल त्यानेही असेच अर्पण करावे. कायमचा विधी म्हणून या अन्नार्पणाचा परमेश्वरासाठी पूर्णपणे होम करावा. २३ याजकाच्या प्रत्येक अन्नार्पणाचा संपूर्ण होम करावा; ते अन्नार्पण खाऊ नये.” २४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २५ अहरोन व त्याचे पुत्र ह्याना सांग की पापार्पणाचा विधी असा. ज्याठिकाणी होमबलीचा वध करतात त्याच ठिकाणी परमेश्वरासमोर पापबलीचाही वध करावा; ते अपरमपवित्र आहे. २६ जो याजक पापबली अर्पील त्याने तो खावा. दर्शनमंडपाच्या अंगणात पवित्र ठिकाणी तो खावा. २७ ज्याला मांसाचा स्पर्श होईल तो पवित्र होईल; त्याचे रक्त जर कोणाच्या वस्त्रावर उडाले तर ते वस्त्र तु पवित्रस्थानी धुवावे. २८ मांस जर मठक्यात शिजवले असेल तर ते मठके फोडून टाकावे; पण ते जर पितळेच्या भांड्यात शिजवले असेल तर ते भांडे घासून पाण्याने धुवावे. २९ याजकाच्या धराण्यातील प्रत्येक पुरुषाला ते खाण्याचा हक्क आहे; ते परमपवित्र आहे; ३० आणि ज्या पापबलीचे थोडे रक्त दर्शनमंडपामध्ये पवित्र ठिकाणी प्रायश्चितासाठी आणले जाईल त्याचे मांस खाऊ नये; ते अग्नीत जाळावे.

७ दोषार्पणाविषयीचा विधी असा आहे: हे अर्पण परमपवित्र आहे. १ ज्या स्थानी होमबलीचा वध करावयाचा त्याच स्थानी दोषार्पणाच्या बलीचा वध करावा, आणि याजकाने त्या बलीचे रक्त वेदीवर सधोवती टाकावे. ३ त्याची सर्व चर्वी त्याने अपवित्री; त्याचे चर्वीदार शेपूट, आतड्याचारील चर्वी, ४ दोन्ही गुरुदेव, त्याच्यावरील कमरेजवळील चर्वी व गुद्यापार्यंतचा काळजाचारील चर्वीचा पटडा वेगळे करावेत. ५ या सर्वांचा याजकाने होम करावा; हे परमेश्वरासाठी होमार्पण आहे. हेच दोषार्पण होय. ६ याजक वर्गातील प्रत्येक पुरुषाला हे दोषार्पण बली खाण्याचा हक्क आहे; ते परमपवित्र आहे, ते पवित्र स्थानी बसून खावे. ७ दोषार्पण पापार्पणासारखेच आहे; त्या दोषांचे विधी एकच आहेत; जो याजक ह्याच्याद्वारे प्रायश्चित करील त्याचा अर्पणाच्या बलीच्या काठाड्याचारीही हक्क असेल. ९ भट्टीत भाजलेले कढर्त किंवा त्याच्यावर तळलेले सर्व अन्नार्पण, ते अर्पण करणाऱ्या याजकाचे होईल. १० प्रत्येक अन्नार्पण तेल मिश्रित किंवा कोरडे, ते अर्पण करणाऱ्या अहरोनाच्या मुलांचे आहे; त्या सर्वांचा त्यांच्यावर सारखाच हक्क आहे. ११ परमेश्वरासाठी कोणाला शांत्यर्पणाचा ज्यन करावयाचा असेल तर त्याची विधी असा: १२ त्यास तो शांत्यर्पणाचा ज्यन उपकारस्तुतीसाठी करावयाचा असेल तर त्याने तेलात मळलेल्या, बेखमीर पोळ्या, तेल लावलेल्या बेखमीर चपात्या आणि तेलात मळलेल्या सपिठाच्या तळलेल्या पोळ्या उपकारस्तुतीच्या यज्ञासोबत अर्पण्या. १३ त्याच्या उपकारस्तुतीच्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञासोबत त्याने खमिर घाटलेल्या भाकरीही अर्पण्या १४ या प्रत्येक अर्पणातून परमेश्वरासाठी प्रत्येकी एक पोली अपवित्री; शांत्यर्पणाचे रक्त शिंपडणाऱ्या याजकाचा त्या पोलीवर हक्क आहे. १५ त्याने उपकारस्तुतीसाठी केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे मांस, अर्पण करण्याच्या दिवशीच खावे; त्यातील काही सकाळपर्यंत ठेवू नये. १६ यज्ञबलीचे अर्पण नवसाचे किंवा स्वखुशीचे असेल तर ज्या दिवशी तो ते अर्पील त्यादिवशीच त्याने ते खावे आणि जर त्यातून काही उरले तर त्याने दुसऱ्या दिवशीही खावे. १७ त्या यज्ञबलीचे काही मांस निसत्या दिवशीपर्यंत उरले तर ते अग्नीत जाळू टाकावे. १८ जर कोणी शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचा मांसातून तिसत्या दिवशी मांस खाईल तर परमेश्वरास ते आवडणार नाही, व तो ते अर्पण मान्य करणार नाही; ते अर्पण अमंगल होईल; त्या पापाबद्दल भोगाच्या लागणाऱ्या शिक्षेस तो स्वत:

जबाबदार राहील. १९ ज्या मांसास कोणत्याही अशुद्ध वस्तूचा स्पर्श झाला असेल ते खाऊ नये; ते अग्नीत जाळून टाकावे. शुद्ध असणाऱ्यानेच यज्ञबलीचे मांस खावे; २० परंतु जर कोणी अशुद्ध असून परमेश्वरास अपिलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे मांस खाईल तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढावे. २१ एखादा मनुष्य जर एखाद्या अशुद्ध वस्तुला स्पर्श करल मग ती अशुद्धता मनुष्याची, पशूची किंवा दुसऱ्या कोणत्या अमंगळ पदाश्वरी असो, तर तो अशुद्ध होईल आणि परमेश्वरास अर्पण केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीचे जर तो मांस खाईल तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढावे. २२ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २३ सर्व इसाएल लोकांस असे सांग: तुम्ही बैलाची मेंद्राची किंवा बकऱ्याची चरबी खाऊ नये. २४ मरण पावलेल्या जनावराची चरबी किंवा इतर पश्नीं फाडून टाकलेल्या जनावराची चरबी तुम्ही इतर कामासाठी वापरावी पण ती मुळीच खाऊ नये. २५ परमेश्वरास होमाद्वारे अपिलेल्या पशूची चरबी जर कोणी खाईल तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढावे २६ “तुम्ही कोठेही राहत असला तरी आपल्या घरात पक्ष्याचे किंवा जनावराचे रक्त तुम्ही कर्धीही खाऊ नये. २७ जर कोणी कोणतेही रक्त खाईल तर त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर काढावे.” २८ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २९ “इसाएल लोकांस असे सांग: जर कोणी परमेश्वरासमोर आपल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबली अर्पण तर त्याने त्या अर्पणातून काही भाग परमेश्वराकडे आणावा. ३० त्याने आपल्या हाताने परमेश्वरासाठी अर्पणे आणावी; त्याने चरबी व उर पराजकाकडे आणावा; ते उर परमेश्वरासमोर ओवालले जाईल; हे ओवालणीचे अर्पण होय. ३१ मग याजकाने त्या चरबीचा होम करावा परंतु उर अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांचा होईल. ३२ तसेच तुम्ही आपल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीची उजवी मांडीही समर्पित केलेला अंश म्हणून याजकाला यावी. ३३ अहरोनाच्या मुलांपैकी जी कोणी शांत्यर्पणाचे रक्त व चरबी अर्पणील त्याचा त्या मांडीवर हक्क असावा. ३४ मी परमेश्वर इसाएल लोकांच्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञबलीतून ओवालणीचा उर व उजवी मांडी काढून घेऊन अहरोन याजक व त्याचे पुत्र ह्याना दिली आहे; हा इसाएल लोकांकडून त्यांना मिळाणारा नेहमीचा हिस्सा आहे. इसाएल लोकांनी हा निरंतरचा विधी म्हणून पिढ्यानपिढ्या पालावा.” ३५ परमेश्वराकरिता अपिलेल्या अर्पणातून हे भाग अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांना देण्यात आलेले आहेत; जेव्हा जेव्हा ते याजक म्हणून परमेश्वराची सेवा करतात तेव्हा तेव्हा त्या समर्पणातून ते भाग त्यांना मिळावे. देवाची सेवा करणारे याजक म्हणून ज्या दिवशी त्यांची नेमणूक करण्यात आली त्याच दिवसापासून असे ठरले आहे. ३६ परमेश्वराने ज्या दिवशी त्यांना अभिषेक केला त्यादिवशी त्याने इसाएल लोकांकडून हा भाग त्यांना मिळावा अशी आज्ञा दिली व हा त्याचा पिढ्यानपिढ्या कायमचा हक्क ठरला आहे. ३७ हे विधी होमार्पण, अन्नार्पण, पापार्पण, दोषार्पण, याजकाच्या समर्पणाच्या वेळचे अर्पण आणि शांत्यर्पण या विषयीची आहे; ३८ इसाएल लोकांनी परमेश्वराकरिता काय अर्पणे आणावीत या विषयी त्याने त्यांना सीनानय रानात आज्ञा दिली त्यावेळी त्याने मोशेला ह्याप्रमाणे सीनानय पर्वतावर हे विधी लावून दिले.

C परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ अहरोन व त्याच्याबोरवर त्याचे पुत्र ह्यांना अणि त्यांची वस्त्रे अभिषेकचे तेल, पापार्पणाचा गोऱ्हा दोन मेंदे आणि बेखमीर भाकरीची टोपली घेऊन, ३ दर्शनमंडपाच्या दाराजवळ सर्व मंडळीला एकत्र जमवून आण. ४ परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे मोशेने केले. मंडळी दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी जमली. ५ मग मोशे मंडळीला म्हणाला, “परमेश्वराने जे करायचे आज्ञापिले, ते हे.” ६ मग मोशेने अहरोन व त्याच्या मुलांना आणवून पाण्याने अंघोल घातली. ७ मग त्याने अहरोनाला विणलेला सदरा घातला, त्याच्या कमरेला कमरबंद बांधला; मग त्यास झगा घातला, नंतर त्याच्यावर एफोट चढवला आणि त्यावर कुशलतेने विणलेली पट्टी आवळून बांधली. ८ मग मोशेने त्याच्यावर उरपट बांधला आणि त्याच्यात

उरीम व थुम्मीम ठेवले; ९ नंतर त्याच्या डोक्यावर फेटा ठेवला; आणि फेट्याच्या पुढल्या भागावर सोन्याची पट्टी म्हणजे पवित्र मुकुट ठेवला; परमेश्वराने जसे करण्यास सांगितले होते, तसेच मोशेने केले. १० मग मोशेने अभिषेकाचे तेल घेतले आणि पवित्र निवासमंडपावर व त्यातील सर्व वस्तूना आभिषेक करून त्यांना पवित्र केले. ११ अभिषेकाच्या तेलातून थोडे घेऊन त्याने ते वेदीवर सात वेळा शिंपडले आणि वेदी, तिची सर्व उपराणे, गंगाळ व त्याची बैठक यांच्यावरही त्याने अभिषेकाचे तेल शिंपडून पवित्र केले. १२ मग मोशेने थोडे अभिषेकाचे तेल अहरोनाच्या डोक्यावर ओतले व अशा प्रकारे त्याने अभिषेक करून त्यास पवित्र केले. १३ मग मोशेने अहरोनाच्या मुलांना आणले, त्यांना विणलेले सर्व घातले, कमरेस कमरबंद घातले व त्यांच्या डोक्याना फेटे बांधले; परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. १४ मग मोशेने पापार्पणाचा गोऱ्हा आणला आणि अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांनी त्या गोऱ्हाच्या डोक्यावर आपले हात ठेवले. १५ मग मोशेने तो वथला व त्याचे रक्त घेऊन आपल्या बोटाने वेदीच्या सर्व शिंगांना ते लावते, अशाप्रकारे त्याने वेदी शुद्ध केली आणि उरलेले रक्त वेदीच्या पायायथ्यावर ओतले, देवासाठी त्याने ती वेगळी केली. या प्रकारे ती पवित्र करण्यासाठी त्याने प्रायश्चित्त केले. १६ गोऱ्हाच्या अंतङ्गावरील सर्व चरबी, काळजावरील चरबीचा पडदा आणि चरबीसहीत दोन्ही गुरदे घेऊन मोशेने वेदीवर त्यांचा होम केला. १७ परंतु गोऱ्हा, त्याचे काटडे, त्याचे मांस व त्याचे शेण ही सर्व छावणीबाहेर नेऊन अग्नीत जाळून टाकली, परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे मोशेने हे केले. १८ मग त्याने होमाप्रणाचा मेंदा आणला. अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांनी त्याच्या डोक्यावर आपले हात ठेवले. १९ मग मोशेने तो वथला व त्याचे रक्त त्याने वेदीवर त्यांचा होम केला. २० मग मोशेने त्यांचे मेंद्याचे कापून तुकडे केले, मग त्याचे डोके, तुकडे व चरबी ही सर्व घेऊन त्याने वेदीवर होम केला. २१ त्याची आतडी पाय पाण्याने धुवून मोशेने वेदीवर संपूर्ण मेंद्याचे होमार्पण केले. ते परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य झाले, परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्याने हे केले. २२ मग मोशेने दुसरा मेंदा आणला; तो अहरोन व त्याची मुले याची याजक म्हणून नेमणूक झाली ते दाखवण्याकरिता होता. अहरोन व त्याच्या मुलांनी आपले हात त्या मेंद्याच्या डोक्यावर ठेवले. २३ मोशेने त्याचा वथ केला व त्याचे थोडे रक्त घेऊन अहरोनाच्या उजव्या कानाच्या पाळीला: उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला लावले. २४ मग मोशेने अहरोनाच्या मुलांना आणून त्याच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला, काही रक्त लावले व मग ते रक्त त्याने वेदीवर व सभोवती शिंपडले. २५ मोशेने चरबी, चरबीदार शेपूट, आंतङ्गावरील सर्व चरबी काळजावरील चरबीचा पडदा, दोन्ही गुरदे, त्यांच्यावरील चरबी व उजवी मांडी घेतली; २६ परमेश्वरासमोर ठेवलेल्या बेखमीर भाकरीच्या टोपलीतील एक बेखमीर पोळी, तेल लावलेली एक भाकर व एक पापडी घेऊन त्या, चरबीवर व मागच्या बाजूच्या उजव्या मांडीवर ठेवल्या. २७ हे सर्व त्याने अहरोन व त्याचे होमार्पण नेण्यात आवडले आणि परमेश्वरासमोर ओवालणीचे अर्पण म्हणून ते ओवालणे. २८ मग मोशेने ते त्यांच्या हातातून घेऊन वेदीवरील होमार्पणासहीत त्यांचा होम केला; अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांचे याजक म्हणून समर्पण करण्यासाठी हे अर्पण केले. हे होमार्पण होते हे सुवासीक हव्य होय. हे अग्नीद्वारे परमेश्वरास केलेले अर्पण होते. २९ मोशेने मेंद्याच्या उराचा भाग घेऊन ओवालणीचे अर्पण म्हणून तो परमेश्वरासमोर ओवालणा; याजकाच्या समर्पणाच्या असलेल्या मेंद्याच्या हा भाग मोशेच्या वाट्याचा होता; परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे मोशेने हे केले. ३० मग मोशेने अभिषेकाचे काही तेल व वेदीवरील काही रक्त घेऊन अहरोन व त्याची वस्त्रे, व त्याच्यासहीत त्याचे पुत्र व त्याची वस्त्रे व त्याच्याबोरवर त्याचे पुत्र व त्याची वस्त्रे विषयीचे आहे. ३१ मोशे अहरोन व त्याचे पुत्र ह्याना म्हणाला, “मी सांगितल्याप्रमाणे, ‘अहरोन व त्याच्या मुलांनी हे मांस खावे,’

तेव्हा ही भाकरीची टोपली व याजकाच्या समर्पणासाठीचे हे मांस घ्या; दर्शनमंडपाच्या दारापाशी ते शिजवा आणि मी सांगितल्याप्रमाणे मांस व भाकर तेषेच खा. ३२ मांस व भाकर ह्यातून काही उरले तर ते अग्नीत जाळून टाका; ३३ तुमच्या समर्पणाचा विशी सात दिवस चालेले; ते सात दिवस पूर्ण होईपर्यंत तुम्ही दर्शनमंडपाच्या बाहेर जाऊ नये. ३४ परमेश्वराने आज्ञा केली आहे की आज केल्याप्रमाणे तुमच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ३५ तेव्हा दर्शनमंडपाच्या दारापाशी तुम्ही सात दिवस व रात्री राहा, ही परमेश्वराची आज्ञा तुम्ही पाळली नाहीतर तुम्ही मराल; कारण मला तशी आज्ञा दिली आहे.” ३६ तेव्हा मोशेच्याद्वारे परमेश्वराने ज्या गोर्धीविषयी आज्ञा दिली होती त्या सर्व अहरोन व त्याच्या मुलांनी केल्या.

७ आठव्या दिवशी मोशेने अहरोन, त्याचे पुत्र तसेच इसाएलांचे बडील ह्यांना बोलावते. २ तो अहरोनाला म्हणाला, “पापार्पणासाठी एक निर्दोष गो-हा व होमार्पणासाठी निर्दोष मेंदा आण आणि त्यांना परमेश्वरास अर्पण कर. ३ आणि इसाएल लोकांस असे सांग, ‘तुम्ही पापार्पणासाठी एक बकरा आणा व होमार्पणासाठी एक गो-हा व एक कोकरु आणा; ही दोन्ही प्रत्येकी एक वर्षाची व निर्दोष असावीत; ४ आणि परमेश्वरासमोर शांत्यर्पणी करण्यासाठी बली म्हणून एक बैल, एक मेंदा व तेलात मळलेले अन्नार्पण आणा कारण आज परमेश्वर तुम्हास दर्शन देणार आहे.” ५ मग मोशेने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्व लोक आले व त्यांनी ते सर्व दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणले मग सर्वजण येऊन परमेश्वरासमोर उभे राहिले. ६ तेव्हा मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे तुम्ही सर्वकाही करावे; मग परमेश्वराचे गोरव तुम्हास दिसेल.” ७ मग मोशेने अहरोनाला सांगितते, “जा व परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे सर्वकाही कर; वेदीजवळ जाऊन आपला पापबती व होमबली ह्यांचे अर्पण कर आणि स्वतः साठी व लोकांसाठी प्रायश्चित्त कर आणि लोकांकडील बलीही अर्पण करून त्यांच्यासाठी प्रायश्चित्त कर.” ८ तेव्हा अहरोन वेदीजल गेला व त्याने स्वतः साठी पापार्पणाचा गो-हा वधला. ९ मग अहरोनाचे पुत्र स्त्र घेऊन त्याच्यापाशी गेले, तेव्हा त्याने आपले बोत्यामध्ये बुडवून ते वेदीच्या शिंगांना लावले मग ते वेदीच्या पायथ्याशी ओतले. १० त्याने पापार्पणाची चरबी, गुरुदे व काळजावरील चरबीचा पडाडा येऊन त्यांचा वेदीवर परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणेच होम केला. ११ मग अहरोनाने मांस व कातडे छावणीबाहेर नेऊन अनीत जाळून टाकले. १२ नंतर त्याने होमबली वधला व त्याचे तुकडे केले; अहरोनाच्या मुलांनी त्या होमबलीचे रक्त अहरोनाकडे आणले तेव्हा त्याने तेव्हीवर व सभोवती शिंपडले. १३ नंतर अहरोनाच्या मुलांनी होमबलीचे तुकडे व त्याचे डोके अहरोनाकडे दिले आणि त्याने त्यांच्या वेदीवर होम केला. १४ त्याने होमबलीही जवळ नेऊन परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे तो अर्पिला. १५ मग त्याने अन्नार्पण वेदीजवळ नेले व त्यातले मूऱभर घेऊन दररोज सकाळच्या होमार्पणासह तेही अर्पण केले. १६ लोकांसाठी शांत्यर्पणे म्हणून आणलेला बैल व मेंदा हे त्याने वधले आणि त्याच्या मुलांनी त्या बलीचे व मेंद्याचे रक्त अहरोनाकडे आणले तेव्हा त्याने ते वेदीवर व सभोवती शिंपडले. १७ अहरोनाच्या मुलांनी बैलाची व मेंद्याची चरबी, चरबीदार शेपूट, आंतडयावरील चरबी, गुरुदे आणि काळजावरील चरबीचा पडाडा ही सर्व अहरोनाकडे आणले. २० त्यांनी ती सर्व चरबी त्या बलीच्या ऊराच्या भागावर ठेवली; मग अहरोनाने त्या सर्वचा वेदीवर होम केला. २१ अहरोनाने बलीचे ऊर व उजवी मांडी ही मोशेच्या सांगण्याप्रमाणे परमेश्वरासमोर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून ओवाळली. २२ मग अहरोनाने लोकांकडे वरून, हात वर करून त्यांना अशीर्वाद दिला आणि ज्या वेदीवर त्याने पापार्पण, होमार्पण, व शांत्यर्पणे केली होती तेथून तो खाली आला.

२३ मोशे व अहरोन दर्शनमंडपामध्ये गेले आणि बाहेर आल्यावर त्यांनी लोकांस आशीर्वाद दिला; तेव्हा परमेश्वराचे तेज सर्व लोकांस दिसले; २४ तेव्हा परमेश्वरासमोरुन अग्नी निघाला व त्याने वेदीवरील होमार्पण व चरबी भस्म केली; हे पाहून सर्व लोकांनी जयज्यकार केला व दंडवत घाले.

१० मग अहरोनाचे, पुत्र नादाब, व अबीहू ह्यांनी आपआपली धुपाटणी घेतली व त्यामध्ये अग्नी पेटवला व त्यामध्ये धूप घालून तो अशास्त्र अग्नी परमेश्वरासमोर नेला, असा अग्नी परमेश्वरासमोर निघाला भस्म केले; ते परमेश्वरासमोर मरण पावते. ३ मग मोशे अहरोनाला म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, ‘जे याजक माझ्याजवळ येतील, त्यांनी माझा मान राखलाच पाहिजे, मी पवित्र आहे हे त्यांना व सर्व लोकांस समजलेच पाहिजे. तेव्हा अहरोन, नादाब व अबीहू ह्यांच्या विषयी काहीही न बोलता गप्प राहिला.’” ४ अहरोनाचा चुलता उज्जियेल ह्याला मिशाएल व एलसाफान असे दोन पुत्र होते. मोशे त्या मुलांना म्हणाला, “या पवित्रस्थानाच्या भागाकडे जा व तुमच्या बांधवांची प्रतेष पवित्र स्थानासोरुन उचलून छावणीबाहेर घेऊन जा.” ५ तेव्हा मोशेने सांगितल्याप्रमाणे मिशाएल व एलसाफान यांनी त्यांना उचलून छावणीबाहेर नेले; त्यावेळी परमेश्वराची सेवा करताना घालावाच्ये विणलेले विशेष अंगरेखे नादाब व अबीहू ह्यांच्या अंगात अद्याप तसेच होते. ६ मोशेने अहरोन व त्याचे पुत्र एलाजार व इथामार योना सांगितले, “तुम्ही तुमचे केस मोकळे सोडू नका तत ते विचरा, आणि तुमची वस्त्रे फाडू नका! तुमचे दुःख दाखवू नका! म्हणजे मग तुम्ही मारले जाणार नाही आणि परमेश्वराचा राग सर्व मंडळीवर भडकणार नाही; सर्व इसाएल घराणे तुमचे बांधव आहेत; नादाब व अबीहू ह्याना परमेश्वराने अग्नीने भस्म केल्याबद्दल त्यांनी शोक करावा; ७ पण तुम्ही दर्शनमंडपाच्या बाहेर जाऊ नये; जर बाहेर जाल तर मराल! कारण परमेश्वराच्या अभिषेकाच्या तेलाने तुमचा अभिषेक झाला आहे.” तेव्हा अहरोन, एलाजार व इथामार ह्यांनी मोशेची आज्ञा मानली. ८ मग परमेश्वर अहरोनाला म्हणाला, ९ “जेव्हा तू व उक्के पुत्र तुम्ही दर्शनमंडपामध्ये जाल तेव्हा तुमच्यापैकी कोणीही द्राक्षरस किंवा मद्य पित नये; प्याल तर मराल! हा तुमच्यासाठी पिठ्यानपिठ्या कायमचा विधि आहे. १० तुम्ही परमेश्वराच्या दृढीने पवित्र व सामान्य तसेच शुद्ध व अशुद्ध ह्यामधील भेद जाणावा; ११ याप्रकारे परमेश्वराने मोशेद्वारे नेमून दिलेला सर्व विधीनियम अहरोनाने सर्व इसाएल लोकांस शिकवावे.” १२ मग मोशे अहरोनाला आणि एलाजार व इथामार या ह्यात असलेल्या त्याच्या मुलांना म्हणाला, परमेश्वराच्या अर्पणापैकी उत्तेले अन्नार्पण घ्या व ते वेदीवाशी ख्यारीशिवाय खा, कारण ते परमपवित्र आहे; १३ परमेश्वरासाठी अपिलेल्या अर्पणाचा तो भाग आहे आणि मी दिलेल्या विधीनियमांच्या शिकवणुकीप्रमाणे तो भाग तुझा व तुझ्या मुलांच्या हक्काचा आहे; परंतु तो तुम्ही पवित्र जागी खावा. १४ “त्याप्रमाणे तू तुम्ही मुले व तुझ्या मुली ह्यांनी, ओवाळलेला ऊर व मागचा पाय खावा व खालीचे ठिकाणी खावा; कारण इसाएल लोकांनी केलेल्या शांत्यर्पणाच्या यज्ञपैकी तुला तो हक्क म्हणून दिला आहे. १५ ओवाळणीची उर व समर्पणाची मांडी ही चरबीच्या ह्यावरीबर ओवाळणीचे अर्पण म्हणून लोकांनी परमेश्वरासमोर ओवाळण्यासाठी आणावी; ओवाळून झाल्यावर परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणांहा भाग तुझा व तुझ्या मुलावाळांचा कायमच्या हक्काचा आहे.” १६ मोशेने पापार्पणाच्या बक-क्याची बारकाळांने विचारपूस केली असता तो जाळून टाकल्याचे त्यास कलाले; तेव्हा अहरोनाचे पुत्र एलाजार व इथामार ह्यांच्यावर मोशे भयकर रागावला; तो म्हणाला, १७ “तुम्ही पापार्पणाच्या बलीचे मांस पवित्रस्थानी खावयास पाहिजे होते; कारण ते परमपवित्र आहे! तुम्ही ते परमेश्वरासमोर का खाल्ले नाही? मंडळीचा अच्याय वाहून त्याच्यासाठी परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे म्हणून परमेश्वराने ते तुम्हास दिले होते; १८ त्याचे रक्त पवित्रस्थानात आणण्यात आले नव्हते;

माझ्या आज्ञेप्रमाणे तुम्ही त्याचे मांस पवित्र जागी बसून अवश्य खावयाचे होते.” १९ परंतु अहरोन मोशेला म्हणाला, “पाहा, आज त्यांनी आपले पापार्पण व होमार्पण परमेश्वरासमोर अर्पण केले, आणि तरी आज माझ्यावर कशी संकटे आली आहेत हे तू जाणतोस; तेव्हा आज मी पापबली खाल्ला असता तर परमेश्वरास ते आवडले असते, असे तुला वाटते काय? नाही ना!” २० मोशेने हे ऐकले, तेव्हा त्याचे समाधान झाले.

११ परमेश्वर मोशे व अहरोन ह्यांना म्हणाला: २ इसाएल लोकांस असे सांगा की पृथ्वीवरील ज्या प्राण्यांचे मांस तुम्ही खावे ते हे: ३ ज्या प्राण्यांचे खूर दुधंगलेले आहेत व जे रवंथ करतात त्यांचे मांस तुम्ही खावे. ४ काही प्राणी रवंथ करतात परंतु त्यांचे खूर दुधंगलेले नाहीत, म्हणून ते तुम्ही अशुद्ध समजावे, जसे उंट, हा रवंथ करतो परंतु त्याचा खूर विभागलेला नाही, म्हणून तो तुम्ही अशुद्ध समजावा. ५ शफान हा रवंथ करतो परंतु त्याचा खूर विभागलेला नाही म्हणून तुम्ही तो अशुद्ध समजावा. ६ ससा हा रवंथ करतो परंतु त्याचा खूर विभागलेला नाही म्हणून तुम्ही तो सुध्या अशुद्ध समजावा. ७ डुकराचे खूर दुधंगलेले आहे पण तो रवंथ करत नाही म्हणून तो तुम्हाकरिता अशुद्ध आहे. ८ या प्राण्यांचे मांस तुम्ही खाऊ नये व त्यांच्या शवांना शिवू नये; ते तुम्हाचासाठी अशुद्ध आहेत. ९ “जलाशयात, समुद्रात व नद्यात संचार करणाऱ्या ज्या प्राण्यांना पंख व खवले आहेत ते तुम्ही खावे. १० जलचार्यापैकी समुद्रात व नद्यात संचार करणाऱ्या ज्या प्राण्यांना पंख व खवले नाहीत ते देवाच्या दृष्टीने खाण्यास योग्य नाहीत ते औंगल समजावे.” ११ देवाच्या दृष्टीने अशुद्ध प्राण्याप्रमाणेच अशुद्ध असलेले म्हणून खाऊ नयेत ते पक्षी असे; गरुड, गीध, कुरर, १४ घार, निरनिरळ्या जातीचे ससाणे, १५ निरनिरळ्या जातीचे कावळ, १६ शहामग, गवळण, कोकिल, निरनिरळ्या जातीचे बहिरी ससाणे, १७ पिंगला, कर्दोक, मोठे घुबड, १८ पांढे घुबड, पाणकोठी, गिधड, १९ करकोची, निरनिरळ्या जातीचे गवळण, टिटवी आणि वटवायूल. २० जितके पंख असलेले कीटक प्राणी चार पायावर चालतात तितके परमेश्वराच्या दृष्टीने खाण्यास योग्य नाहीत; ते खाऊ नये! २१ परंतु पायावर चालणाऱ्या व पंख असलेल्या प्राण्यापैकी ज्यांना जमिनीवर उडवा मारण्यासाठी पायावरेव तंगड्या असतात ते तुम्ही खावे. २२ त्याच्यप्रमाणे निरनिरळ्या जातीचे टोळ, निरनिरळ्या जातीचे नाकतोडे, निरनिरळ्या जातीचे खरपुडे व निरनिरळ्या जातीचे गवळ्ये टोळ तुम्ही खावू शकता. २३ परंतु चार पायाचे पंख असलेले इतर प्राणी परमेश्वराच्या दृष्टीने औंगल आहेत ते खाऊ नये. २४ त्यांच्यामुळे तुम्ही अशुद्ध क्लाल; जो कोणी त्यांच्या शवांना स्पर्श करेल तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध होईल; २५ जो कोणी मरण पावलेल्या कीटकांना उचलील, त्याने आपली वस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; २६ जो कोणी त्यांची शवे उचलील त्याने आपली वस्त्रे धुवून संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; ते प्राणी तुम्ही अशुद्ध समजावे. २७ जमिनीवर रांगणाऱ्या प्राण्यापैकी तुम्ही अशुद्ध समजावे ते हे: मुंगस, उंदीर, निरनिरळ्या जातीचे सरडे, ३० चोपई, घोरपड, पाल, सांडा व गुहिच्या सरडे. ३१ हे प्राणी तुम्हाकरिता अशुद्ध समजावे. त्यांच्या शवांना जो कोणी स्पर्श करेल त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ३२ त्यांच्यापैकी कोणी मरून एखाद्या वस्तूवर पडला तर ती वस्तूही अशुद्ध समजावी; लाकडी पात्र, वस्त्र कातडे, तरट किंवा कोणत्याही कामाचे हत्यार असो, ते पाण्यात टाकावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध समजावे;

मग ते धुतल्यावर शुद्ध समजावे. ३३ त्यांच्यापैकी एखादा मरून मातीच्या पात्रात पडला तर त्या पात्रात जे काही असेल ते अशुद्ध समजावे व ते पात्र फोडून टाकावे. ३४ अशुद्ध भांड्याचे पाणी अन्नावर पडल्यास ते अन्नही अशुद्ध समजावे व अश्वाभांड्यातील कोणतेही पेय असेल तर तेही अशुद्ध समजावे. ३५ त्यांच्या शवांचा एखादा भाग एखाद्या भट्टीवर किंवा चुलीवर पडला तर ती अशुद्ध समजून, तिचे तुकडे करून ती मोडून तोडून टाकावी, ती पुन्हा शुद्ध होणार नाही; म्हणून तुम्ही ती अशुद्ध समजावी. ३६ झारा किंवा विहीर, त्यांच्यात सतत पाणी असते ते शुद्धच राहतात; परंतु त्याच्यातील शवांना जो स्पर्श करेल तो अशुद्ध होईल. ३७ त्या प्राण्याच्या शवाचा काही भाग पेरण्याच्या वियाणावर पडला तरी ते वियाणे शुद्ध समजावे; ३८ परंतु जर वियाणे पाण्याने भिजल्यावर त्या प्राण्याच्या शवाचा काही भाग त्यावर पडला तर ते तुम्ही अशुद्ध समजावे. ३९ खाण्यास योग्य अश्वाभांड्यापैकी एखादा मेला आणि त्याच्या शवास कोणी स्पर्श केला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ४० कोणी त्याच्या शवाचा काही भाग खाल्ला तर त्याने आपली वस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; जो त्याचे शव उचलील त्यानेही आपली वस्त्रे धुवावी व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ४१ “जमिनीवर रांगणारे सर्व प्राणी अशुद्ध आहेत; परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणे ते खाऊ नयेत. ४२ जमिनीवर जे आपल्या पोटावर सरपटतात, किंवा चार पायावर चालतात, किंवा ज्यांना फार पाय आहेत असे सरपटणे प्राणी तुम्ही खाऊ नयेत, कारण ते औंगल आहेत. ४३ कोणत्याही जातीच्या रांगणाऱ्या प्राण्यामुळे तुम्ही स्वतः ला अशुद्ध करून घेऊ नका, किंवा त्यांच्यामुळे स्वतः ला अशुद्ध करून विटाल्यु नका! ४४ कारण मी परमेश्वर, तुमचा देव आहे! मी पवित्र आहे! म्हणून तुम्हीही आपणांस पवित्र असे ठेवावे! म्हणून जमिनीवर रांगणाऱ्या कोणत्याही जातीच्या प्राण्यामुळे तुम्ही आपणास विटाल्यु नका! ४५ मी परमेश्वर, ज्याने तुम्हास मिसर देशातून यासाठी बाहेर आणले की तुम्ही माझे पवित्र लोक व्हावे व मी तुमचा देव असावे; मी पवित्र आहे म्हणून तुम्हीही पवित्र असावे!” ४६ प्राणी, पक्षी, सर्व जलचर व जमिनीवर रांगणारे सर्व प्राणी द्याच्याविषयी हे नियम आहेत. ४७ या नियमावरून शुद्ध प्राणी व अशुद्ध प्राणी, तसेच खाण्यास योग्य असे प्राणी व जे खाऊ नयेत असे प्राणी द्याच्यातील भेद तुम्हास समजावा.

१२ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ इसाएल लोकांस सांग, जर स्त्री गर्भवत होऊन तिला मुलगा झाला तर तिने सात दिवस अशुद्ध रहावे; मासिक पाळीच्या वेळी जशी ती असते तशीच ती अशुद्ध समजावी. ३ आठव्या दिवशी त्या मुलाची सुंता करावी. ४ नंतर त्या स्त्रीला आपल्या रक्त स्त्रावापासून शुद्ध होण्यासाठी तेहीसी दिवस लागीली; त्या मुद्रीतीत तिने कोणत्याही पवित्र वस्त्रुत्तु शिवू नये व पवित्रस्थानात जाऊ नये. ५ परंतु जर तिला मुलगी झाली तर मासिक पाळीच्या काळात जशी ती असते तसेच तिने चौदा दिवस अशुद्ध रहावे; तिला आपल्या रक्त स्त्रावापासून शुद्ध होण्यासाठी सहासृष्ट दिवस लागीली. ६ तिला मुलगा किंवा मुलगी झाल्यावर तिची शुद्धी होण्याची वेळ पूर्ण झाली म्हणजे तिने होमार्पणासाठी एक वर्षाचे कोकर आणि पापार्पणासाठी पारव्याचे पिलू किंवा होला आणून दर्शनमंडपाशी याजकाकडे यावीत. ७ मग याजकाने ते परमेश्वरासाठी अर्पून तिच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे ती आपल्या रक्तस्त्रावापासून शुद्ध होईल; मुलगा किंवा मुलगी झालेल्या स्त्री विषयी हे नियम आहेत. ८ तिला कोकर अर्पिण्याची ऐपत नसेल तर तिने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिल्ले, एक होमार्पणासाठी व दुसरा एक पापार्पणासाठी आणावी मग याजकाने तिच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे म्हणजे ती शुद्ध होईल.

१३ परमेश्वर मोशे व अहरोन यांना म्हणाला, २ एखाद्या मनुष्याच्या अंगावरील कातडीला सूज, खवंद किंवा तकतकीत डाग असेल व तो महारोगाच्या चट्टुयासारखा दिसत असेल तर त्यास अहरोन याजकाकडे

किंवा त्याच्या याजक मुलांपैकी एकाकडे न्यावे. ३ मग याजकाने त्याच्या अंगाच्या कातडीवरील तो चट्टा तपासावा व त्या चट्टायाची खोल गेलेला दिसल्यास तो महारोगाचा चट्टा समजावा; मग त्या मनुष्याची तपासणी झाल्यावर याजकाने त्यास अशुद्ध ठरवावे. ४ त्या मनुष्याच्या अंगाच्या कातडीवरील डाग पांढरा असेल पण त्याच्या कातडीपेक्षा तो खोरेखर खोल गेलेला नसेल व त्यावरील केस पांढरे झालेले नसतील तर याजकाने त्या चट्टा पडलेल्या मनुष्यास सात दिवस इतर मनुष्यापासून वेगळे एकटे ठेवावे. ५ सातव्या दिवशी याजकाने परत त्याची तपासणी करावी आणि तो चट्टा जसाच्या तसाव असून कातडीत पसरला नाही असे त्यास दिसून आले तर याजकाने त्यास आणखी सात दिवस इतरापासून वेगळे ठेवावे. ६ सातव्या दिवसानंतर याजकाने पुन्हा त्याची तपासणी करावी आणि चट्टा जर बुजत चालाला असेल व तो कातडीत पसरला नसेल तर याजकाने त्यास शुद्ध ठरवावे; ते साथी खवंद होय; त्या मनुष्याने आपली वस्त्रे धुवावी आणि पुन्हा शुद्ध क्वावे. ७ परंतु त्या मनुष्याने स्वतः ला शुद्ध ठरवण्यासाठी याजकाला दाखविल्यानंतर त्याच्या कातडीवरील ते खवंद पसरत गेले असेल तर मग त्याने पुन्हा याजकाकुढे हजर क्वावे. ८ याजकाने त्याची तपासणी करावी आणि ते खवंद कातडीत पसरल्याचे दिसून आल्यास त्याने त्यास अशुद्ध ठरवावे; तो महारोग होय. ९ एखाद्या मनुष्यास महारोगाचा चट्टा असेल तर त्यास याजकाकडे न्यावे. १० याजकाने त्यास तपासावे; आणि जर त्याच्या कातडीच्या पांढर्या चट्टायावर सूज आली असेल व तेथील केस पांढरे झाले असतील व सुजेच्या जातीवरील मांस हुल्हुळे झाले असेल तर ११ त्याच्या कातडीताला तो जुनाट महारोग होय; याजकाने त्यास अशुद्ध ठरवावे; अधिक तपासणीसाठी त्यास काही काळासाठी इतरापासून वेगळे ठेवू नये, कारण तो अशुद्धच आहे. १२ एखाद्या मनुष्याच्या कातडीला कोड फून्ह तो डोक्यापासून पायापर्यंत अंगभर सर्व कातडीवर पसरला असेल तर याजकाने त्यास अंगभर तपासावे, १३ याजकाने त्याची तपासणी करावी त्याचा कोड अंगभर पसरल्याचे त्यास दिसून आले तर त्याने त्यास शुद्ध ठरवावे; त्याचे सर्व अंग पांढरे झाले आहे म्हणजे तो शुद्ध आहे. १४ पण त्याच्या अंगावर काही मांस कीवठे असेल तर तो अशुद्ध समजावा. १५ याजकाने कोवळे मांस पाहून त्यास अशुद्ध ठरवावे; असले कोवळे मांस अशुद्धच असते; तो महारोग होय. १६ परंतु ते कोवळे मांस जर परत पांढरे झाले तर त्याने परत याजकाकडे यावे; १७ याजकाने पुन्हा त्यास तपासावे आणि जर त्याचा चट्टा परत पांढरा झाला असेल तर त्याने त्या मनुष्यास शुद्ध ठरवावे; तो शुद्ध आहे. १८ कोणाच्या कातडीला फोड येऊन तो बरा झाला १९ व फोडाच्या जागी पांढरी सूज आली किंवा पांढरा तकतकीत लाल रेषा असलेला डाग पडला तर त्याने तो याजकाला दाखवावा. २० याजकाने त्यास तपासावे आणि जर ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली दिसली व त्यावरील केस पांढरे झाले असले तर त्याने त्यास अशुद्ध ठरवावे; फोडातून बाहेर पडलेला हा महारोगाचा चट्टा आहे. २१ पण तपासणी केल्यावर त्यावरचे केस पांढरे झालेले नाहीत व ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली नाही तसेच ती बुजून पुसट होत चाललेली आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्यास सात दिवस वेगळे ठेवावे. २२ त्यानंतर तो कातडीवर पसरत गेला आहे असे दिसले तर याजकाने त्या मनुष्यास अशुद्ध ठरवावे; तो चट्टा आहे. २३ पण तो तकतकीत डाग तेथल्या तेथेच राहून पसरला नाहीतर तो फोडाचा वर्ण आहे, म्हणून याजकाने त्या मनुष्यास शुद्ध ठरवावे. २४ एखाद्याच्या कातडीत जाल्याच्या वर्ण असेल व त्या वर्णाच्या कोवळ्या मांसात तंबूस-पांढरा किंवा पांढरा डाग दिसून येईल. २५ तर याजकाने त्यास तपासावे; त्या तकतकीत डागावरील केस पांढरे झाले असतील व कातडीपेक्षा ती जागा खोल गेलेली दिसत असेल तर त्या जळेलेल्या जागी महारोग फुटला आहे; मग याजकाने त्यास अशुद्ध ठरवावे; तो महारोगाचा चट्टा होय. २६ परंतु तपासल्यावर त्या डागावरचे केस पांढरे झालेले नाहीत व ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली

नाही आणि ती पुस्ट होत चालली आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्यास सात दिवस वेगळे ठेवावे. २७ सातव्या दिवशी त्याने त्यास तपासावे व त्याचा डाग कातडीवर पसरला नाही व तो पुस्ट होत चालला आहे असे दिसले तर याजकाने त्या मनुष्यास अशुद्ध ठरवावे; तो महारोगाचा चट्टा होय; २८ परंतु तो डाग तेथल्या तिथेच असून कातडीवर पसरला नाही व तो पुस्ट होत चालला आहे असे दिसून आल्यास ती जळलेल्या जागेची सूज आहे म्हणून याजकाने त्यास शुद्ध ठरवावे; तो त्या जळलेल्या जागेवरचा वण होय. २९ एखाद्या पुरुषाच्या किंवा स्त्रीच्या डोक्यावर किंवा हनुवटीवर चट्टा असला, ३० तर याजकाने त्याची तपासणी करावी आणि ती जागा कातडीपेक्षा खोल दिसली व तिच्यावर काही पिंगट बारीक केस असले तर त्याने त्या व्यक्तीला अशुद्ध ठरवावे; ही चाई म्हणजे तो डोक्याचा किंवा हनुवटीचा महारोग होय. ३१ तो चाईचा चट्टा कातडीपेक्षा खोल नसला व त्याच्यावर काळे केस नसले तर चाईचा चट्टा असलेल्या व्यक्तीला याजकाने सात दिवस वेगळे ठेवावे. ३२ सातव्या दिवशी याजकाने त्या चट्टाची तपासणी करावी; ती चाई पसरली नाही, त्या जागी पिंगट केस नाहीत व ती जागा कातडीपेक्षा खोल गेलेली दिसली नाही, ३३ तर त्या मनुष्याने आपल्या डोक्याचे केस काढावेत; पण चाईवरचे केस काढू नयेत; याजकाने चाई असलेल्या त्या मनुष्यास आणखी सात दिवस वेगळे ठेवावे. ३४ सातव्या दिवशी याजकाने ती चाई पुन्हा तपासून पाहावी आणि चाई कातडीवर पसरलेली नसली व कातडीपेक्षा ती खोल गेलेली नसली तर याजकाने त्यास शुद्ध ठरवावे; त्या मनुष्याने आपले काढे धुवावे व शुद्ध कवावे. ३५ परंतु तो शुद्ध ठरल्यानंतर ती चाई पसरले गेली ३६ तर याजकाने त्यास तपासावे व ती चाई कातडीवर पसरलेली दिसली तर पिंगट केस शोधीत न बसता त्या मनुष्यास अशुद्ध ठरवावे. ३७ परंतु ती चाई होती तेवढीच असेल व तिच्यावर काळे केस येत आहेत असे त्यास दिसून आले तर ती चाई बरी झाली आहे व तो मनुष्य शुद्ध झाला आहे, याजकाने त्यास शुद्ध ठरवावे. ३८ कोणा पुरुषाच्या किंवा स्त्रीच्या अंगावर पांढरे डाग असतील. ३९ तर याजकाने ते तपासावे व त्या व्यक्तीच्या अंगावरील ते डाग करडे असतील तर ती कातडीवर फुटलेली दाद होय. ती व्यक्ती शुद्ध होय. ४० कोणा मनुष्याचे केस गळून पऱ्डू लागले तर ते केवळ टक्कल आहे; तो मनुष्य शुद्ध होय. ४१ त्याच्या डोक्याच्या बाजूचे केस गळू लागले तरी ते एक प्रकारचे टक्कल होय; तो मनुष्य शुद्ध आहे. ४२ परंतु त्या टक्कल पडलेल्या डोक्यावरील चामडीवर तांबूस पांढरा चट्टा पडलेला असेल तर त्याच्या डोक्यावर महारोग फुटत आहे. ४३ मग याजकाने त्यास तपासावे आणि त्याच्या टक्कल पडलेल्या डोक्याच्या भागावर, अंगावरील कातडीच्या महारोगासारखा तांबूस पांढरा चट्टा पडलेला असल्याचे दिसले, ४४ तर त्या मनुष्याच्या डोक्यावर पडलेला चट्टा महारोगाचा होय; तो मनुष्य अशुद्ध होय; याजकाने त्यास अशुद्ध ठरवावे. ४५ ज्या मनुष्यास महारोग झालेला आहे त्याचे कपडे फाटके असावी; त्याने आपले केस मोकळे सोडावे, आपले तोड झाकावे व इतर लोकांस इशारा देण्यासाठी अशुद्ध, अशुद्ध असे ओरडत जावे. ४६ जोपर्यंत त्याच्या अंगावर चट्टा असेल तितक्या दिवसापर्यंत त्याने अशुद्ध रहावे; तो अशुद्ध होय; त्याने एकटे रहावे; त्याची वस्ती छावणीवाहेर असावी. ४७ “एखाद्या लोकरीच्या किंवा सणाच्या वस्त्राला महारोगाचा चट्टा पडला, ४८ किंवा तो सणाच्या किंवा लोकरीच्या ताण्याला किंवा बाण्याला, चमड्याला किंवा चामड्याच्या वस्तुला पडला. ४९ आणि त्या वस्त्राला, त्याच्या ताण्याला किंवा त्याच्या बाण्याला अथवा चामड्याला किंवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तुचा चट्टा हिरवट किंवा तांबूस असला तर तो महारोगाचा चट्टा होय; तो याजकाला दाखवावा. ५० याजकाने तो चट्टा तपासावा; चट्टा पडलेली ती वस्तू त्याने सात दिवस वेगळी कूळू ठेवावी. ५१ त्याने सातव्या दिवशी तो चट्टा तपासावा आणि चामड्यावर किंवा वस्त्राचा ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तुवर तो चट्टा पसरलेला दिसला तर ते वस्त्र किंवा चामडे अशुद्ध आहे, चरत जाणारे कष्ट

आहे. ५२ ते वस्त्र लोकरीचे असो किंवा सणाचे असो त्याच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर, तसेच चामड्यावर किंवा चामड्याच्या एखाद्या वस्तूवर तो चट्टा असला तर याजकाने ते वस्त्र किंवा चामडे जाळून टाकावे. ५३ परंतु तो चट्टा पसरला नाही असे याजकाला दिसून आले तर ते वस्त्र किंवा चामडे अवश्य धुतले पाहिजे. ५४ याजकाने लोकांसे ते वस्त्र किंवा चामडे धूण्यास सांगावे. मग धूवून झाल्यावर ते त्याने आणखी सात दिवस वेगळे ठेणावे. ५५ त्यानंतर याजकाने पुन्हा त्याची तपासणी करावी, आणि जर तो आहे तसाच असला व जरी पसरलेला नसला तरी तो अशुद्ध समजावा आणि ते वस्त्र किंवा चामडे अग्नीत जाळून टाकावे. ५६ परंतु धूतल्यावर तो चट्टा पुस्त झाला आहे असे याजकाला दिसून आले तर त्याने त्या वस्त्राचा किंवा चामड्याच्या अथवा ताण्याचा किंवा बाण्याचा भाग फाळून टाकावा. ५७ इतके केल्यावरही जर त्या वस्त्रावर, त्याच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तूवर तो चट्टा पुन्हा आला तर तो चट्टा चरत व पसरत आहे असे समजून ते चामडे किंवा वस्त्र अवश्य जाळून टाकावे. ५८ परंतु तो चट्टा धूतल्यानंतर पुन्हा आला नाही तर ते चामडे किंवा वस्त्र शुद्ध समजावे, ते शुद्ध आहे.” ५९ लोकरीच्या किंवा सणाच्या वस्त्रावर, त्याच्या ताण्यावर किंवा बाण्यावर अथवा चामड्याच्या कोणत्याही वस्तूवर महारोगाचा चट्टा दिसून आला तर ती शुद्ध किंवा अशुद्ध ठरविण्याचे हे नियम आहेत.

१४ परमेश्वर मोरेला म्हणाला, २ महारोग बरा झालेल्या लोकांस शुद्ध करून घेण्याविषयीचे नियम असे: याजकाने महारोगाचाला तपासावे.

३ याजकाने छावणीच्या बाहेर जाऊन त्या महारोगाचाला तपासावे व त्याचा महारोग बरा झाला आहे किंवा नाही ते पाहावे. ४ तो बरा झाला असल्यास याजकाने त्यास शुद्ध होण्यासाठी दोन जिवंत शुद्ध पक्षी, गंधसूचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब झाडाची फांदी घेऊन घेण्यास सांगावे. ५ मग वाहत्या पाण्यावर मातीच्या पात्रात त्यातला एक पक्षी मारण्याची याजकाने आज्ञा द्यावी. ६ याजकाने जिवंत पक्षी, गंधसूचे लाकूड, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब ही सामग्री घेऊन जिवंत पक्षासह वाहत्या पाण्यावर मारलेल्या पक्ष्याच्या रक्तात बुडवावी; ७ आणि ते स्त्र महारोगापासून शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्यावर सात वेळा शिंपडावे; मग तो शुद्ध झाला आहे असे सांगावे व त्यानंतर याजकाने माळ्रानात जाऊन त्या जिवंत पक्ष्यास सोडून द्यावे. ८ मग शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याने आपले कपडे धुवावे, आपले मुँदन करून द्यावे आणि पाण्याने स्नान करावे म्हणजे तो शुद्ध ठेरेल; त्यानंतर त्याने छावणीत यावे; तरी त्याने सात दिवस आपल्या तंबूबाहेर रहावे; ९ सातव्या दिवशी त्याने आपले डोके, दाढी, भूवया व अंगारील एकंदर सर्व केस मुँदवावे; आपले कपडे धुवावे व पाण्याने स्नान करावे, म्हणजे तो शुद्ध होईल. १० आठव्या दिवशी त्या मनुष्याने दोन निर्दोष कोकरे, एक वर्षाची निर्दोष मेंढी, अन्नार्पणासाठी तेलात मळलेला तीन दशाश एफा मैदा, व एक लोगभर तेल ही सामग्री याजकाकडे आणावी; ११ आणि शुद्ध ठरविण्याच्या याजकाने शुद्ध ठरवणाऱ्या मनुष्यास, त्या अर्पण करावयाच्या सामग्रीसह परमेश्वरासमोर दर्शनमंडपाच्या दारापांनी उभे करावे. १२ मग याजकाने दोषार्पणासाठी एक कोकरू व एक लोगभर तेल अपवर्ती व होमबली व्हांचा वध करतात तेथे ते कोकरू वधावे कारण पापबली प्रमाणेच दोषार्पणावरीही याजकाचा हक्क काहे, हे अर्पण परमपत्रिआहे. १४ मग याजकाने दोषार्पणाचे काही रक्त घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्याला लावावे. १५ याजकाने लोगभर तेलातले थेडेस तेल आपल्या डाव्या तळ्हातावर ओतावे; १६ मग याजकाने आपल्या उजव्या हाताचे बोट आपल्या डाव्या तळ्हातावरील तेलात बुडवून त्यातले काही परमेश्वरासमोर सात वेळा बोटाने शिंपडावे. १७ त्याच्या तळ्हातावर जे तेल

उरेल त्यातले काही घेऊन याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या पाळीवरील, उजव्या हाताच्या अंगठ्यावरील व उजव्या पायाच्या अंगठ्यावरील दोषार्पणाच्या रक्तावर लवावे. १८ तळ्हातावर उरलेले तेल याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या डोक्याला लावावे आणि अशा प्रकारे त्या मनुष्यासाठी याजकाने परमेश्वरासमोर प्रायश्चित करावे. १९ मग याजकाने आपबली अर्पवा आणि अशुद्ध झालेल्या मनुष्याच्या शुद्धतेसाठी प्रायश्चित करावी; त्यानंतर त्याने होमबलीचा वध करावा; २० मग याजकाने होमबली व अन्नबली वेदीवर अर्पून त्या मनुष्यासाठी प्रायश्चित करावे म्हणजे तो शुद्ध ठेरेल. २१ परंतु तो मनुष्य गरीब असून एढे आणण्याची त्यास ऐपत नसेल तर त्याने आपल्या प्रायश्चितासाठी ओवाळणीचे एक कोकरू दोषार्पण म्हणून आणावे आणि अन्नार्पणासाठी तेलात मळलेला, एक दशाश एफा मैदा आणि एक लोगभर तेल आणावे; २२ आणि ऐपतीप्रमाणे दोन होले किंवा पारवाची दोन पिल्ले त्याने आणावी; त्यातील एक पापबली व एक होमबलीचा व्हावा. २३ आठव्या दिवशी आपल्या शुद्धीकरणासाठी त्यानेही सामग्री घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापांनी याजकाकडे परमेश्वरासमोर जावे. २४ मग याजकाने ते दोषार्पणाचे कोकरू व लोगभर तेल घेऊन ओवाळणीचे अर्पण म्हणून परमेश्वरासमोर ओवाळावे. २५ त्यानंतर याजकाने दोषार्पणाच्या कोकराचा वध करावा आणि त्याने त्या कोकच्याचे काही रक्त घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या व्हक्तीच्या उजव्या कानाच्या पाळीला, उजव्या हाताच्या अंगठ्याला व उजव्या पायाच्या अंगठ्यांला लावावे. २६ याजकाने त्या तेलातले काही आपल्या डाव्या तळ्हातावर ओतावे; २७ मग याजकाने उजव्या हाताच्या बोटाने त्यातील काही तेल परमेश्वरासमोर सात वेळा शिंपडावे. २८ मग याजकाने आपल्या तळ्हातावरील काही तेल घेऊन शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याच्या उजव्या कानाच्या पाळीवर, उजव्या हाताच्या व उजव्या पायाच्या अंगठ्यांवर, दोषार्पणाचे रक्त लावलेल्या जागेवर लावावे. २९ याजकाने तळ्हातावर उरलेले तेल शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्यासाठी प्रायश्चित म्हणून लावावे. ३० मग त्याच्या ऐपतीप्रमाणे त्यास मिळातेले होले किंवा पारवाची पिल्ले ह्यांच्यापैकी एकाचे त्याने अर्पण करावे. ३१ त्यांच्यापैकी एकाचे पापार्पण करावे व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे; पक्ष्यांची ही अर्पणे त्याने अन्नार्पणासहीत करावी; ह्याप्रकारे याजकाने शुद्ध ठरवावयाच्या मनुष्याकरिता परमेश्वरासमोर प्रायश्चित करावे; मग तो मनुष्य शुद्ध होईल. ३२ अंगारील महारोगाचा चट्टा बरा झालेल्या मनुष्यास आपल्या शुद्धीकरणासाठी साहित्य मिळण्याची ऐपत नसलेल्या मनुष्याच्या शुद्धीकरणासंबंधी हे नियम आहेत. ३३ परमेश्वर मोरे व अहरोन ह्याना असेही महणाला, ३४ कनान देश मी तुम्हास वतन म्हणून देत आहे. तुमचे लोक त्यापांचे जाऊन पोहांचतील त्यावेळी तुमच्या वतनाच्या देशातील एखाद्या घराला मी महारोगाचा चट्टा पाडला, ३५ तर त्या घराच्या मालकाने याजकाला जाऊन सांगावे की, माझ्या घरात चूड्यासारखे काहीतरी दिसते. ३६ मग याजकाने लोकांस घर रिकामे करण्याची आज्ञा द्यावी; लोकांनीही घरातील सर्व वस्तू याजक, चट्टा तपासण्यासाठी घरात जाण्याच्या अगोदर बाहेर काढाव्या नाहीतर घरातील सर्व वस्तू अशुद्ध समजाव्या. मग याजकाने रिकाम्या घरात जाऊन ते तपासावे. ३७ तो चट्टा त्याने तपासावा, आणि घराच्या भिंतीवर हिरवट किंवा तांबूस रंगाची छिद्रे किंवा खळ्ये असतील व ती भिंतीच्या पृष्ठभागाच्या आत गेली असतील. ३८ तर मग याजकाने घराबाहेर दारापांनी यावे व ते घर सात दिवस बंद करून ठेवावे. ३९ मग सातव्या दिवशी याजकाने पुन्हा जाऊन ते घर तपासावे आणि तो चट्टा घराच्या भिंतीवर हिरवट किंवा तांबूस रंगाची छिद्रे किंवा खळ्ये असतील व ती भिंतीच्या पृष्ठभागाच्या आत गेली असतील. ३१ तर मग याजकाने घराबाहेर दारापांनी यावे व ते घर सात दिवस बंद करून ठेवावे. ३२ मग सातव्या दिवशी याजकाने पुन्हा जाऊन ते घर तपासावे आणि तो चट्टा घराच्या भिंतीवर हिरवट किंवा तांबूस रंगाची छिद्रे किंवा खळ्ये असतील व ती भिंतीच्या पृष्ठभागाच्या आत गेली असतील. ३३ तर मग याजकाने घराबाहेर दारापांनी यावे व ते घर सात दिवस बंद करून ठेवावे. ३४ मग सातव्या दिवशी याजकाने घराबाहेर अशुद्ध ठिकाणी लोकांनी टाकून द्यावा. ३५ त्या मनुष्याने त्या दगडांच्या ऐपती भिंती दुसरे दगड बसवावे आणि त्या घराला नव्या चुन्याच्या गिलावा करावा. ३६ जुने दगड

काढून नवीन दगड बसविल्यावर व घर खरडवून नवीन गिलावा केल्यावर जर तो चट्टा घरात पुन्हा उद्भवला. ४४ तर याजकाने आत जाऊन तो तपासावा; घरात तो चट्टा पसरला असल्यास तो घरात चरत जाणारा महारोगांचा चट्टा होय; ते घर अशुद्ध आहे. ४५ मग त्या मनुष्याने ते घर खणून पाडवे; त्याचे दगड, लाकूड व सगळा चुना त्याने तेथून काढून नगराबाहेर एखाद्या अशुद्ध ठिकाणी फेकून घावा. ४६ आणि घर बंद असताना त्यामध्ये कोणी शिरला तर त्याने संथाकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; ४७ त्या घरात कोणी काही खाल्ले किंवा कोणी त्या घरात निजला तर त्याने आपले कंपडे ध्वावे. ४८ घराला नवीन दगड बसविल्यावर व नवीन गिलावा केल्यावर याजकाने आत जाऊन ते घर तपासावे आणि घरात चट्टा परत उद्भवला नसेल तर त्या घरातला चट्टा गेल्यामुळे त्याने ते शुद्ध ठरवावे. ४९ त्या घराच्या शुद्धीकरणासाठी दोन पक्षी, गंधसूरचे लाकूड, एजोब, किरमिजी रंगाचे कापड व एजोब ही त्याने आणावी; ५० त्याने एक पक्षी वाहत्या पाण्यावर मारीच्या पानात मारावा; ५१ मग त्याने गंधसूरचे लाकूड, एजोब, किरमिजी रंगाचे कापड व जिवंत पक्षी घेऊन त्या मारालेल्या पक्ष्याच्या रक्तात व वाहत्या पाण्यात बुडवून त्या घरावर सात वेळा शिंपडावे. ५२ त्या पक्ष्याचे रक्त, वाहते पाणी, तो जिवंत पक्षी, गंधसूरचे लाकूड, एजोब, आणि किरमिजी रंगाचे कापड ह्याप्रकारे याजकाने ते घर शुद्ध करावे. ५३ मग त्याने तो जिवंत पक्षी नगराबाहेर जाऊन माळरानात सोडून घावा; ह्याप्रकारे त्याने घरासाठी प्रायश्चित केले म्हणजे ते शुद्ध होईल. ५४ सर्व प्रकारचे महारोगाचे चट्टे, चार्डी, ५५ कंपड्याचरील किंवा घराचा महारोग, ५६ सूज, खवंद, तकतकीत डाग या सर्वांसंबंधीचे हे नियम आहेत; ५७ हे केव्हा शुद्ध व केव्हा अशुद्ध हे ठरविण्याविषयी शिकवतात, हे महारोगासंबंधीचे नियम आहेत.

१५ प

सांगा की एखाद्या पुरुषाच्या शरीरातून स्त्रीव होत असल्यास तो पुरुष अशुद्ध होय. ३ त्याचा स्त्रीव वाहत असो किंवा बंद पडो, ती त्याची अशुद्धताच होय. ४ स्त्रीव होणारा मनुष्य ज्या बिछान्यावर झोपेल तो अशुद्ध होय आणि ज्या वस्तूवर तो बसेल तीही अशुद्ध होय. ५ जो कोणी त्याच्या बिछान्याला स्पर्श करल त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ६ स्त्रीव होणारा मनुष्य बसलेल्या वस्तूवर कोणी बसेल तर त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ७ स्त्रीव होणारा मनुष्याच्या अंगाला जर कोणी स्पर्श केला तर त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ८ स्त्रीव होणारा मनुष्य जर एखाद्या शुद्ध मनुष्यावर थंकला तर त्या शुद्ध मनुष्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ९ स्त्रीव होणारा मनुष्य ज्या खोगीराचा उपयोग करील ते खोगीर अशुद्ध होय. १० त्याच्या अंगाखालच्या कोणत्याही वस्तुला कोणी स्पर्श केला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे, व त्या वस्तु जो उचलील त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे आणि संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. ११ स्त्रीव होणारा मनुष्य पाण्याने हात न धुता कोणाला स्पर्श केला तर त्या दुसऱ्या मनुष्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. १२ परंतु स्त्रीव होणारा मनुष्य एखाद्या मारीच्या पात्राला स्पर्श केला तर ते पात्र फोडून टाकावे, मात्र प्रत्येक लाकडी पात्र पाण्याने धुवावे. १३ स्त्रीव होणारा मनुष्य आपल्या स्त्रीवापासून बरा झाल्यावर त्याने आपल्या शुद्धीकरणासाठी सात दिवस थोंवावे आणि मग आपले कपडे धुकून वाहत्या पाण्यात आपले अंग धुवावे म्हणजे तो शुद्ध ठेरेल. १४ आठव्या दिवशी त्याने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिल्ले घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापारी परमेश्वरासमोर जावे व याजकाकडे ती द्यावी. १५ मग याजकाने त्यातील एकाचे पापार्पण व दसऱ्याचे होमार्पण करावे आणि त्या मनुष्याच्या स्त्रीवाबद्दल परमेश्वरासमोर

त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. १६ एखाद्या पुरुषाचा वीर्यपात झाला तर त्याने आपले सर्वांग पाण्याने धुवून संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. १७ ज्या कपड्याला किंवा चामड्याला वीर्य लागले असेल तेही पाण्याने धुउन संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध समजावे. १८ स्त्री बोरेवर निजला असताना पुरुषाचा वीर्यपात झाला तर त्या दोघांनी पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. १९ एखादी स्त्री ऋतुमती झाली तर तिने सात दिवस दूर बसावे; जो कोणी तिला स्पर्श करेल त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; २० ती दूर असेपर्यंत ज्यावर ती झोपेल वा बसले तेही अशुद्ध होय. २१ जो कोणी तिच्या अंथरुणाला स्पर्श करेल, त्याने आपले कपडे ध्वावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. २२ ती ज्यावर बसली असेल त्यास जो कोणी स्पर्श करेल त्याने आपले कपडे ध्वावे, पाण्याने स्नान करावे व संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. २३ तिच्या अंथरुणाला किंवा ज्यावर ती बसली असेल त्यास शिवणाच्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. २४ अशा स्त्रीबोरेवर लैंगिक संबंध केलेला पुरुषाने सात दिवस अशुद्ध रहावे व ज्या अंथरुणावर तो झोपेल तेही अशुद्ध समजावे. २५ एखाद्या स्त्रीचा ऋतुकाल नसताना जर अनेक दिवस तिला रक्तसाव होत असेल किंवा मुद्रीच्या बाहेर ती ऋतुमती राहिली तर तिचे स्त्रावाचे सर्व दिवस तिच्या ऋतुकालाच्या दिवसाप्रमाणे समजावे. ती अशुद्ध होय. २६ तिला स्त्राव होत असतानाच्या सर्व काळात ती ज्या अंथरुणावर झोपेल, ते अंथरुण तिच्या मासिक पाळीच्या वेळच्या अंथरुणप्रमाणे समजावे. ती ज्यावर बसेल ती प्रत्येक गोष्ट तिच्या मासिक पाळीच्या काळात अशुद्ध असते, तशी अशुद्ध समजावी. २७ जर कोणी त्या वस्तूना स्पर्श करेल तर तो अशुद्ध होईल. त्याने आपले कपडे ध्वावे, पाण्याने स्नान करावे आणि संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. २८ त्या स्त्रीचा स्त्राव बंद झाल्यावर तिने सात दिवस थांबावे; त्यानंतर ती शुद्ध होईल. २९ मग आठव्या दिवशी तिने दोन होळे किंवा पारव्याची दोन पिल्ले घेऊन दर्भार्जिंठपाच्या दारापारी याजकाकडे जावे. ३० मग याजकाने एकाचे पापार्पण व दुसऱ्याचे होमार्पण करावे. अशाप्रकारे याजकाने तिच्या अशुद्धतेकरिता परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे. ३१ ह्याप्रकारे तुम्ही इस्पाएल लोकांस अशुद्धतेबदल बजावून ठेवावे; नाहीतर ते माझा पवित्र निवासमंडप भ्रष्ट करतील आणि मग त्याच्याबदल त्याना मरावेच लागेल! ३२ स्त्राव होउन किंवा वीर्यपात होऊन जे पुरुष अशुद्ध होतो; ३३ आणि जी स्त्री ऋतुमती होते आणि जो कोणी पुरुष, ऋतुमती असल्यामुळे अशुद्ध झालेल्या स्त्रीशी लैंगिक संबंध करून अशुद्ध होतो. त्याच्या संबंधीचे हे नियम आहेत.

१६ अहरोनाचे दोन पुत्र परमेश्वरासमोर गेले असताना मरण पावले

त्यानंतर परमेश्वर मोरोशी बोलला. २ परमेश्वर मोरेशला म्हणाला, “तुझा भाऊ अहरोन द्याच्यासी बोल व त्यास सांग की: त्याने वाटेल त्यावेळी परमपवित्रस्थानात अंतरपटाच्या आत पवित्र कोशावर असलेल्या दयासानापुढे जाऊ नवे; अहरोन जर तेथे जाईल तर तो मरेल, कारण तेथे दयासानावरील ठगात मी दर्शन देत असतो. ३ परमपवित्रस्थानात जाण्यापूर्वी अहरोनाने पापार्पणासाठी एक गो-न्हा व होमार्पणासाठी एक मेंदा आणावा. ४ त्याने पाण्याने स्नान करावे मग तागाचा पवित्र सदरा व तागाचे चोळणे आपल्या अंगात घालावे; तागाच्या कमरपटूयाने आपली कंबर कसावी आणि तागाचा फेटा बांधावा; ही पवित्र वस्त्रे आहेत. ५ मग त्याने इसाएलाच्या मंडळीकडून पापार्पणासाठी दोन बकरे व होमार्पणासाठी एक मेंदा घ्यावा. ६ अहरोनाने आपल्यासाठी पापार्पणाचा गो-न्हा अर्पण करून स्वतः साठी व आपल्या धराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. ७ त्यानंतर त्याने तो दोन बकरे घेऊन दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर उभे करावेत. ८ अहरोनाने त्या दोन बकच्यावर चिड्या टाकाव्या; एक चिढी परमेश्वरासाठी व दुसरी पाप वाहून नेणाऱ्या बकच्यासाठी ९ ज्या बक-च्यावर परमेश्वराच्या नावाची चिढी निघेल तो बकरा अहरोनाने पापार्पण म्हणून अर्पण करावा; १० पाप

वाहून नेण्यासाठी अशी चिढी निघालेला बकरा परमेश्वरासमोर जिवंत उभा करावा व त्याच्याद्वारे प्रायश्चित्त व्हावे म्हणून पाप वाहून नेण्यासाठी रानात सोडून घावा. ११ अहरोनाने आपल्यासाठी पापार्पणाच्या गोळ्याचे अर्पण करून स्वतः साठी व स्वतः च्या घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करावे. म्हणजे त्याने स्वतः साठी गोळ्या पापार्पण म्हणून वधावा. १२ नंतर अहरोनाने परमेश्वरासमोर असलेल्या वेदीवरील निवाचायांनी भरलेले धूपाटणे घ्यावे आणि कुटून बारीक केलेला ऑंजलभर सुगंधी धूप अंतरपटामागील आतल्या खोलीत आणावा. १३ त्याने तो धूप परमेश्वरासमोर अग्नीवर, असा घालावा की त्याच्या धूराने साक्षपटावरील दयासन व्यापून टाकावे, म्हणजे तो मरणार नाही. १४ त्याच्याप्रमाणे त्याने गोळ्याचे काही रक्त घेऊन ते दयासनावर पूर्वेस बोटाने शिंपडावे आणि काही रक्त दयासनासमोर बोटाने सात वेळा शिंपडावे. १५ मग अहरोनाने लोकांसाठी आणलेला पापार्पणाचा बकरा वधावा; त्याचे रक्त अंतरपटाच्या आत घेऊन जावे आणि त्याने गोळ्याच्या रक्ताचे जसे केले तसेच बकच्याच्या रक्ताचे करावे म्हणजे ते दयासनावर व दयासनासमोर शिंपडावे. १६ आणाऱ्यी त्याने इसाएली लोकांकी अशुद्धतेची कामे, त्याची बंडखोरी व त्याची सर्व पापे या सर्वाबद्दल परमपवित्रस्थानासाठी प्रायश्चित्त करावे; परमेश्वर त्यांच्यामध्ये जेथे वस्ती करतो त्या, लोकांच्या अशुद्धतेने व्याप्त असलेल्या दर्शनमंडपापाची ही त्याने तेसेच करावे. १७ अहरोन प्रायश्चित्त करण्यासाठी परमपवित्रस्थानात प्रवेशकरण्यासाठी जाईल तेव्हा, तो स्वतःसाठी व स्वतः च्या घराण्यासाठी आणि इसाएल लोकांसाठी प्रायश्चित्त करून बाहेर येईपर्यंत दर्शनमंडपामध्ये कोणीही नसावे व कोणीही तेथे जाऊ नये. १८ मग त्याने तेथून निघून परमेश्वरासमोरील वेदीपाशी जावे व तिच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे, त्याने गोळ्याचे काही रक्त व बकच्याचे काही रक्त घेऊन त्या वेदीच्या चारही बांधूच्या शिंगांना लावावे. १९ मग त्याने काही रक्त घेऊन आपल्या बोटाने ते सात वेळा तिच्यावर शिंपडावे; अशा प्रकारे त्याने इसाएली लोकांच्या अशुद्धतेपासून ती शुद्ध व पवित्र करावी. २० जेव्हा परमपवित्रस्थान, दर्शनमंडप आणि वेदी घांच्याकरता तो प्रायश्चित्त करणे संपवतो त्यानंतर त्याने तो जिवंत बकरा सादर करावा. २१ अहरोनाने आपले दोन्ही हात त्या जिवंत बकच्याच्या डोक्यावर ठेवून इसाएली लोकांकी सर्व पापे व अपराध हांचा अंगिकार करावा; व ती त्या बकच्याच्या डोक्यावर ठेवून त्यास घेऊन जाण्यासाठी तयार असलेल्या मनुष्याच्या हाती रानात पाठवून घावे. २२ तेका तो बकरा त्या लोकांच्या सर्व दुष्कर्माचा भार घेऊन निर्जन रानात वाहून नईल; त्या मनुष्याने त्या बकच्याला रानात सोडून घावे. २३ मग अहरोनाने पुढी दर्शनमंडपामध्ये जावे आणि परमपवित्रस्थानात जाण्यापूर्वी घाटलेली तागाची वस्त्रे काढावी आणि त्याने ती तेथेच ठेवावीत. २४ मग त्याने एखाद्या पवित्र किंकाणी पाण्याने अंघोळ करावी, आपली वस्त्रे घालावी व तेथून बाहेर येऊन स्वतः साठी होमार्पण करावे तसेच लोकांसाठीही होमार्पण करावे आणि स्वतः साठी व लोकांसाठी प्रायश्चित्त करावे. २५ मग त्याने पापार्पणाच्या चरबीचा वेदीवर होम करावा. २६ ज्या मनुष्याने पाप वाहून नेण्यासाठी निवडलेला बकरा रानात सोडून दिला त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने अंघोळ करावी व त्यानंतर तो छावणीत प्रवेश करू शकतो. २७ पापार्पणाच्या ज्या गोळ्याचे व बकच्याचे रक्त प्रायश्चित्तसाठी पवित्रस्थानात नेले होते त्या दोन्ही पश्नून छावणीच्या बाहेर न्यावे. तेथे त्यांचे कातडे, मांस व शेण ही अग्नीत जाळून टाकावीत. २८ ज्या मनुष्याने ती जाळून टाकली त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने अंघोळ करावी; त्यानंतर तो छावणीत येऊ शकतो. २९ तुमच्यासाठी हा एक कायमचा विधी असावा; सातव्या महिन्याच्या दशमीस तुम्ही अन्न न घेता उपास करावा आणि त्या दिवशी कोणीही कोणतेही काम करू नये, मग तो तुमच्यात जन्मलेल्यांपैकी असो किंवा तुमच्यात राहणार परदेशी असो; ३० हे यासाठी की या दिवशी तुमच्यासाठी तुम्ही तुमच्या सर्व पापांपासून शुद्ध घावे म्हणून प्रायश्चित्त करण्यात येईल, जेणेकरून तुम्ही परमेश्वरासमोर शुद्ध

घाल. ३१ तुमच्यासाठी हा पूर्ण विश्रामाचा शब्दाथ आहे; तुम्ही उपवास करावा व कसलेही काम करू नये; हा तुमच्यामध्ये कायमचा विधी असणार आहे. ३२ तेव्हा आपल्या पितृच्या जागी मुख्य याजक म्हणून ज्याची निवड होऊन ज्याचा अभिषेक होईल त्याने तागाची पवित्र वस्त्रे घालून प्रायश्चित्त करावे. ३३ त्याने परमपवित्रस्थान, दर्शनमंडप व वेदी तेसेच याजकर्वा आणि सर्व इसाएल लोक घांच्यासाठी प्रायश्चित्त करावे.” ३४ इसाएल लोकांसाठी त्यांच्या सर्व पापाबद्दल वर्षातून एकदा प्रायश्चित्त करण्याकरिता हा कायमचा विधी होय; परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे त्यांनी ते सर्व केले.

१७ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “अहरोन त्याचे पुत्र आणि सर्व इसाएल

लोक घांचा सांग की परमेश्वराने जी आज्ञा दिली आहे ती ही: ३ इसाएल घराण्यातील एखाद्या मनुष्याने, छावणीत किंवा छावणीबाहेर एखादा बैल, कोकरू किंवा बकरा मारला, ४ परंतु परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोर अर्पण करण्यासाठी दर्शनमंडपापाची आणला नाही, तर त्या मनुष्यास रक्पात केल्याचा दोष लागेल; त्याने त्या प्रायाच्याचा वध करून रक्त सांडले आहे म्हणून त्या मनुष्यास आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. ५ या नियमाचा हेतू असा की इसाएल लोक आपले पश्च खुल्या शेतात मारतात ते त्यांनी दर्शनमंडपाच्या दारापाशी याजकाकडे परमेश्वरासमोर आणावे, व परमेश्वराकरिता शांतर्यापे म्हणून अपवि. ६ याजकाने त्यांचे रक्त दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वराच्या वेदीवर टाकावे आणि परमेश्वरास उत्तरास म्हणून त्यांच्या चरबीचा होम करावा. ७ आणि घासुमुळे त्यांनी व्यविचारी मतीने ‘अजमूर्तीच्या मागे लागून त्यांना आपले यजपशु अर्पण करू नयेत. हे तुम्हास पिढ्यान् पिढ्या कायमचे विधी नियम आहेत! ८ तू त्यांना सांग की इसाएल घराण्यापैकी किंवा त्यांच्यामध्ये राहणाच्या किंवा परदेशीय लोकांपैकी कोणी होमार्पण अथवा यज्ञ केला, ९ तर त्याने तो परमेश्वरास अर्पण करण्यासाठी दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आणावा; त्याने तसेच न केल्यास आपल्या लोकांतून त्यास बाहेर टाकावे. १० इसाएल घराण्यापैकी किंवा त्यांच्यामध्ये राहणाच्या परदेशीय लोकांपैकी कोणी रक्त सेवन केले! तर मी त्या मनुष्यापासून आपले तोंड फिरवीन व त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन. ११ कारण प्राण्याचे जीवन त्यांच्या रक्तात असते आणि तुमच्या जिवाबद्दल वेदीवर प्रायश्चित्त करण्यासाठी ते तुम्हास दिले आहे; कारण रक्तानेच प्रायश्चित्त होते हेच ते रक्त आहे की ज्याद्वारे जिवाचे प्रायश्चित्त होते. १२ म्हणून मी इसाएल लोकांसंसागताले आहे की तुमच्यातील कोणीही, तसेच तुमच्यामध्ये राहणाच्या परदेशीयांनीही रक्त सेवन करू नये. १३ इसाएल लोकांपैकी असो किंवा त्यांच्यामध्ये राहणाच्या परदेशीयांपैकी असो! कोणी खाण्यास योग्य पश्चवीची किंवा पक्ष्याची शिकार केली तर त्याने त्याचे रक्त जमिनीवर ओतून मारतीने झाकावे. १४ कारण प्राणीमात्रांच्या जीवनाविषयी म्हणाल तर त्यांचे रक्त हेच त्यांचे जिवन आहे घासुमुळे मी इसाएल लोकांसंसागताले आहे की कोणत्याही प्राण्याचे रक्त सेवन करू नये, कारण सर्व प्राण्याचे जिवन हेच त्यांचे रक्त आहे. १५ “कोणी मनुष्याने मग तो त्यांच्यामध्ये राहणार किंवा परदेशीय असो! तो जर मरण पावलेल्या किंवा जंगली जानवाराने मारलेल्या प्राण्याचे मांस खाईल त्याने आपले कपडे धुवावे, पाण्याने स्नान करावे व त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे; म्हणजे तो शुद्ध होईल. १६ त्याने आपले कपडे धुतले नाहीत किंवा स्नान केले तो नाही तर तो आपल्या अपराधाबद्दल दोषी ठेरल, त्याने त्याबद्दल शिक्षा भोगावी.”

१८ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ इसाएल लोकांसंग, मी परमेश्वर

तुमचा देव आहे. ३ तुम्ही ज्या मिसर देशात राहत होता त्या देशातील रीतीरीवाजाज्ञेप्रमाणे चालू नका! तसेच ज्या कनान देशात मी तुम्हास घेऊन जात आहे त्या देशातील चालीरीती प्रमाणेही तुम्ही चालू नका! त्यांचे विधी पाळू नका. ४ तुम्ही माझ्याच नियमाप्रमाणे चाला व माझेच विधी पाळा! कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. ५ म्हणून तुम्ही माझे विधी व माझे नियम

पालावे; ते जो पाळील तो त्यांच्यामुळे जिवंत राहील! मी परमेश्वर आहे! ६ तुम्ही कोणीही आपल्याजवळच्या नातलगाशी शरीरसंबंध ठेऊ नये? मी परमेश्वर आहे! ७ तू तुझ्या आईबोरेवर शारीरिक संबंध ठेवून आपल्या बापाचा अनादर करू नको. ती तुझी आई आहे, म्हणून तिचा आदर कर. ८ तू तुझ्या सावत्र आईबोरेवर शारीरिक संबंध ठेवू नको, त्यामुळे तुझ्या बापाची लाज उघडी करू नको. ९ तू तुझ्या बहिणीशी शरीरसंबंध ठेवू नको, ती बहीण सख्ती असो किंवा सावत्र असो; ती तुझ्या घरात जन्मलेली असो किंवा तुझ्या घराबाबेर दुसऱ्याच्या घरी जन्मलेली असो तू तिच्यापाशी जाऊ नको. १० तू तुझ्या नातीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, मग ती तुझ्या मुलाची मुलगी असो किंवा मुलीची मुलगी असो; कारण ती तुझीची लाज आहे! ११ जर तुझ्या विडिलाच्या पत्तीला तुझ्या बापापासून मुलगी झाली असेल तर ती तुझी बहीणच आहे; म्हणून तू तिच्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. १२ तुझ्या आत्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. ती तुझ्या बापाची जवळची नातलग आहे. १३ तुझ्या मावशीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, ती तुझ्या आईची जवळची नातलग आहे. १४ तू तुझ्या चुलयाच्या पत्तीशी शारीरिक संबंध ठेवून त्याची लाज उघडी करू नको त्या हेतूने तिच्या जवळ जाऊ नको; ती तुझी चुलती आहे. १५ तुझ्या सुरेती शारीरिक संबंध ठेवू नको, ती तुझ्या मुलाची पत्ती आहे तिच्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. १६ तुझ्या भावजयीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको, त्याप्रकरे त्याची लाज काढू नको. १७ एखाद्या स्त्रीची व तिच्या मुलीशी म्हणजेच दोर्घींशी अथवा तिच्या नातीशी मग ती तिच्या मुलाची मुलगी असो किंवा मुलीची मुलगी असो शरीरसंबंध ठेवू नको. कारण त्या जवळच्या नातलग आहेत; असे करणे अतिदुष्पाणचे आहे. १८ तुझी पत्ती जिवंत असताना तिच्या बहिणीला पत्ती करून तिला सवत करून घेऊ नको; तू तिच्या बहिणीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. १९ स्त्री ऋतुमती झाली असताना तिच्यापाशी जाऊ नको; कारण ऋतुकालात ती अशुद्ध असते. २० तू आपल्या शेजाच्याचा पत्तीशी शारीरिक संबंध ठेवू नको. आणि हे करून अमंगळ होऊ नको. २१ तू तुझ्या लेकरांपैकी कोणाचाही मोलख दैवतासाठी होम करू नको; असे कर्शील तर तू आपल्या देवाच्या नावाला कलंक लावू नको. मी परमेश्वर आहे! २२ स्त्रीगामनाप्रमाणे पुरुषगमन करू नको! ते भयंकर पाप आहे! २३ कोणताही पशूशी गमन करून त्यासोबत अमंगळ होऊ नको. त्याचप्रमाणे स्त्रीने पशूशी गमन करावायासाठी त्याच्यापाशी जाऊ नये; ते कृत्य निसागाविरुद्ध आहे. २४ अशाप्रकारे स्वतः ला अशुद्ध करून घेऊ नको; कारण जी राष्ट्रे मी तुमच्यासमोरुन बाबेर घालवून देणार आहे, तेथील लोकही अशाच कृत्यांनी अशुद्ध झाले. २५ त्याचा देश भयंकर भ्रष्ट झाला आहे, म्हणून त्यांच्या दुष्टोंमुळे मी त्याचा समाचार घेत आहे व तो देश आपल्या रहीवाशांचा त्याग करीत आहे. २६ ह्याकरिता तुम्ही माझे विशी व नियम पालावे; आणि स्वदेशीय अथवा तुमच्यात राहणारा पददेशीय ह्यापैकी कोणीही असली भयंकर अमंगळ कृत्ये करू नये. २७ कारण तुमच्या पूर्वी त्या देशात राहणाऱ्या लोकांनी भयंकर अमंगळ कृत्ये केल्यामुळे तो देश अमंगळ झाला आहे. २८ जर तुम्ही या गोषी केल्या तर त्यांनी हा देश भ्रष्ट केला तसा तो तुमचाही त्याग करील. २९ जे कोणी ह्यातील कोणतेही अमंगळ कृत्ये करतील त्या सर्वाना आपल्या लोकांतून बाबेर टाकावे. ३० इतर लोकांनी असली भयंकर अमंगळ कृत्ये केली, परंतु तुम्ही माझे विशी व नियम पालावेत; अशी भयंकर अमंगळ कृत्ये करून तुम्ही आपणाला अमंगळ करून घेऊ नये! मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

१९ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १ सर्व इसालाच्या मंडळीतील लोकांसाठी सांग की, मी तुमचा देव परमेश्वर पवित्र आहे, म्हणून तुम्हीही पवित्र असलेच पाहिजे. ३ तुमच्यातील प्रत्येकाने आपली आई व आपला बाप हांचाचा मान राखलाच पाहिजे आणि माझा शब्दाच यालाच पाहिजे; मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ४ तुम्ही मूर्तीपूजा करू नका, आपल्यासाठी ओतीव देव करू

नका. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ५ तुम्ही परमेश्वरासाठी शांत्यर्पणाचा ज्ञान कराल तेव्हा तो असा करा की त्यामुळे तुम्ही मला मान्य व्हाल. ६ त्या अर्पणाचे मांस यज्ञाच्या दिवशी व त्याच्या दुसऱ्या दिवशी खावे, पण तिसऱ्या दिवशी जर त्यातून काही उरले तर ते अग्नीत जाळून टाकावे. ७ तिसऱ्या दिवशी त्यातील खाणे भयंकर पाप आहे; ते अर्पण मन्य होणार नाही. ८ कोणी तसे करील तर ते पाप केल्यामुळे तो अपराधी ठेरेल, कारण त्याने परमेश्वराच्या पवित्र वस्तूचा मान न राखता ती दूषित केली असे होईल; त्या मनुष्यास आपल्या लोकातून बाहेर टाकावे. ९ तुम्ही हंगामाच्या वेळी आपल्या शेतातील पिकाची कापणी कराल तेव्हा, आपल्या शेताच्या कोनाकोपच्यातील झाडून सारेच पीक काढू नका व पीक काढून घेतल्यावर सरवा वेचू नका. १० आपला द्राक्षमळाही झाडून सारा खुडू नका, तसेच द्राक्षमळ्यात खाली पडलेली फळे गोळा करू नका; गोरारीबांसाठी व तुमच्या देशातून प्रवास करणाऱ्या उपरी लोकांसाठी ती राहू घावी; मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ११ तुम्ही चोरी करू नये. कोणाला फसवू नये. एकमेकाशी कपटाने बोलू नये. १२ तुम्ही माझ्या नावाने खोटी शपथ वाढून आपल्या देवाच्या नावाला कलंक लावू नये. मी परमेश्वर आहे! १३ आपल्या शेजाच्यावर जुलूम करू नका व त्यास लुबाडू नका; मजुराची मनुरी रात्रभर दिवस उजाडेपर्यंत आपल्याजवळ ठेवू नका. १४ बहिन्याला शिवाचाप देऊ नका; अंधळयाने ठोकर लागून पडावे म्हणून एखाद्या वस्तूचे अडखळण त्याच्या वारेटे ठेवू नका; पण आपल्या देवाचा मान राखा त्याचे भय बालगा. मी परमेश्वर आहे! १५ न्यायनिवाडा करताना कोणावर अन्याय करू नका तर योग्य न्याय द्या. न्यायदान करताना गरीब लोक व वजनदार लोक ह्याना विशेष मर्जी दाखवू नका. आपल्या शेजाच्याचा न्याय करताना योग्य तोच न्याय द्या. १६ आपल्या लोकांमध्ये चहाड्या करीत इकडे तिकडे फिरू नका, आपल्या शेजाच्याचा जीव धोक्यात येईल असे काही करू नका. मी परमेश्वर आहे! १७ आपल्या मनात आपल्या भावाचा द्वेष बाल्यांनु नका; आपल्या शेजाच्याने चुकिचे काही कृत्य केल्यास त्याची कान उघडणी करावी, परंतु त्याच्या अपराधामध्ये सहभागी होऊ नये. १८ लोकांनी तुमचे वाईट केलेले विसरून जावे, त्याबदल सूड घेण्याचा प्रयत्न करू नका तर आपल्या शेजाच्यावर स्वतः सारखी प्रीती करा. मी परमेश्वर आहे! १९ तुम्ही माझी नियम पाला. आपल्या पशूंचा भिन्न जातीच्या पशूशी संकर करू नका. दोन जातींचे बी मिसळून ते आपल्या शेतात पेण नका. भिन्न सूत एकत्र करून विणतेला कपडा अंगात घालू नका. २० एखाद्या पुरुषाची स्त्री गुलाम, ती विकत घेतलेली नसेल किंवा खुंडणी भरून मुक्त झाली नसेल, अशा स्त्रीशी कोणी शरीरसंबंध केल्यास त्या दोयांना शिक्षा व्हावी; परंतु तिची मुक्तता झाली नसल्यामुळे त्यांना जिवे मारू नये. २१ हे पाप केलेल्या मनुष्याने आपले दोषार्पण म्हणून एक मेंडा दोषार्पणासाठी, दर्शनमंडपाच्या दारापाशी परमेश्वरासमोर आणावा; २२ आणि त्याने केलेल्या पापाबदल दोषार्पणाच्या मेंडांचाद्वारे त्याच्यासाठी याजकाने परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करावे; म्हणजे त्याने केलेल्या पापाची त्यास क्षमा होईल. २३ तुम्ही आपल्या देशात जाऊन पाहोचल्यावर खाण्यासाठी निरनिराळ्या प्रकारची फलझाडे लावाल, तेव्हा फलझाडे लावल्यावर तुम्ही तीन वर्षे घावावे, त्यांची फले खाऊ नयेत. २४ पण चौथ्या वर्षी त्यांची सर्व फले परमेश्वराची होतील; ती परमेश्वराच्या उपकारस्मरणाच्या यज्ञासाठी पवित्र समजावी. २५ मग पाचव्या वर्षी तुम्ही त्यांची फले खावी. असे केल्याने त्यांना तुमच्यासाठी अधिक फले येतील. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! २६ तुम्ही कोणतेही मांस रक्तासह खाऊ नका. तुम्ही काही जादूटोणा, मंत्रतंत्र व शकूनमुहूर्ह द्याच्याद्वारे भविष्य पाहण्याचा प्रयत्न करू नका. २७ आपल्या डोक्याला घेर ठेवू नका; आपल्या दाढीचे कोपरे छावू नका. २८ मृताची आठवण म्हणून अंगावर जखम करून घेऊ नका. आपले अंग गोंदवून घेऊ नका. मी परमेश्वर आहे! २९ तू आपल्या मुलीला वेश्या करून घेण त्यामुळे तू तिच्या पावित्राच्या मान राखीत नाहीस असे दिसेल. तुमच्या देशात वेश्या होऊ देऊ

नका त्या प्रकाररच्या पापाने तुमचा देश भ्रष्ट होऊ देऊ नका. ३० तुम्ही माझे शब्बाथ, काम न करता विसाव्याचे दिवस म्हणून पालावे. तुम्ही माझ्या पवित्रस्थानविषयी आदर बाळगावा. मी परमेश्वर आहे! ३१ सल्लामसलत विचारण्यासाठी पंचाक्षश्याकडे किंवा चेटक्याकडे जाऊ नका; त्याच्यामागे लागू नका; ते तुम्हास अशुद्ध करतील. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ३२ वडीलधार्या मनुष्यांना मान घा; वृद्ध मनुष्य घरात आल्यास उठून उभे राहा; आपल्या देवाचे भय बालगा. मी परमेश्वर आहे! ३३ कोणी परदेशीय तुमच्या देशात तुमच्याबाबोवर राहत असेल तर त्याच्याशी वाईट वागू नका. ३४ तुमच्याबाबोवर राहणाऱ्या परदेशीय मनुष्यास स्वदेशीय मनुष्यासारखे माना; आणि त्याच्यावर स्वतः सारखीच प्रीती करा; कारण तुम्हीही एकेकाळी मिसिदेशात परदेशीय होता. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ३५ लोकांचा चाय करताना तुम्ही योग्य न्याय करावा; मोजण्यामापण्यात व तोलण्यात तुम्ही अन्याय करू नका. ३६ तुमच्यापारी खरी मापे, खरी वजने, खरे तराजू, खरा एफा व खरा हिन असावा. मी परमेश्वर तुमचा देव आहे! मीच तुहाहास मिसर देशातून बाहेर आणले! ३७ “म्हणून तुम्ही माझे विधी व नियम यंची आठवण ठेवून ते पालावे. मी परमेश्वर आहे!”

२० परमेश्वर मोशेला महणाला, २ “तू इसाएल लोकांस आणखी असे सांग की, इसाएलापैकी किंवा इसाएल लोकांमध्ये राहणाऱ्या परकियापैकी कोणी आपल्या मुलाबाळांतून एखदे मूळ मोलख दैवतास अर्पल तर त्या मनुष्यास जिवे मारावे! आपल्या देशाच्या लोकांनी त्यास धोंडमार करावा!” ३ मीही त्या मनुष्याच्या विसूळ होईन! आणि त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन! कारण त्याने आपले मूळ मोलख दैवतास अर्पून माझे पवित्रस्थान भ्रष्ट केले व माझ्या पवित्र नावाला कलंक लावाला! ४ मूळख दैवताला आपले मूळ अर्पिण्याकडे देशाचे इतर सामान्य लोक डोळेशाळक करून त्यास जिवे मारणार नाहीत. ५ तर मी त्या मनुष्याच्या व त्याच्या कुटुंबाच्या विरुद्ध होईन! आणि त्यास व मजवार अविश्वास दाखवून जो कोणी व्यभिचारी मतीने मोलख दैवताच्या नादी लागून त्याच्यामागे जातील त्यांना आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन! ६ जो मनुष्य व्यभिचारी मतीने सल्लामसलत विचारण्यास पंचाक्षर्याकडे व चेटक्याकडे जातो तो माझ्यारी विश्वासघाट करीत आहे मी त्याच्या विरुद्ध होईन व त्यास आपल्या लोकांतून बाहेर टाकीन. ७ म्हणून शुद्ध व्हा! आपणास पवित्र करा! कारण मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! ८ तुम्ही माझ्या नियमांची आठवण ठेवून ते पाळा; मीच तुम्हास पवित्र करणारा परमेश्वर आहे! ९ जो मनुष्य आपल्या बापाला किंवा आपल्या आईला शिव्याशाप दईल त्यास अवश्य जिवे मारावे त्याने आपल्या बापाला व आपल्या आईला शिव्याशाप दिला आहे म्हणून त्याच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्याच्याच माथी राहील. १० जो मनुष्य आपल्या शेजाच्याचा पतीपाशी जातो तो मनुष्य व ती स्त्री, ते दोघेही व्यभिचाराच्या पापाचे अपराधी आहेत; त्या दोघांना अवश्य जिवे मारावे. ११ जो आपल्या वडिलाच्या पत्नीपाशी जातो तो आपल्या बापाची लाज उडी करतो! तो मनुष्य व त्याच्या बापाची पत्नी त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील. १२ एखादा पुरुष आपल्या सुनेशी शरीरिक संबंध ठेवेल तर त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांनी शरीरसंबंधाचे भयंकर पाप केले आहे! त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील. १३ एखाद्या पुरुषाने स्त्रीगमनाप्रमाणे पुरुषगमन केले तर ते भयंकर पाप त्या दोघांनी केले आहे म्हणून त्या दोघांनाही अवश्य जिवे मारावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्याच्याच माथी राहील. १४ कोणा पुरुषाने एखादी स्त्री व तिची मुली या दोर्घनीबरोबर विवाह केलाला तर तो अतिदुष्पणा होय. त्या पुरुषाला व त्या दोन्ही स्त्रीयांना अग्नीत जाळून टाकावे! तुमच्यामध्ये असे अतिदुष्पणाचे पाप होऊ देऊ नये! १५ कोणा पुरुषाने पशुगमन केले तर त्यास अवश्य जिवे मारावे आणि त्या पशलाही माळून टाकावे. १६ कोणी स्त्री पशुगमन करील

तर त्या स्त्रीला व त्या पशुला जिवे मारावे; त्यांना अवश्य मारून टाकावे; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील. १७ कोणी आपल्या बहिणीला, मग ती त्याच्या बापाची मुलगी असो किंवा त्याच्या आईची मुलगी असो, आपली पत्नी करून होईल व ती दोघे शरीरसंबंध करतील तर ते लाजीरवाणे कर्म आहे! त्या दोघांना आपल्या भाऊबंदादेखत शिक्षा व्हावी! त्यांना आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे, त्यांने आपल्या बहिणीबोरोबर केलेल्या वाईट कर्माबद्दल शिक्षा भोगावी. १८ क्रृतुमती स्त्रीशी कोणी पुरुषाने शरीरसंबंध केला तर तो पुरुष व ती स्त्री या दोघांनाही त्यांच्या लोकांतून बाहेर टाकावे; कारण त्यांने तिच्या रक्ताचा झार उडाक करून पाप केले आहे. १९ आपली मावशी किंवा आपली आत्या ह्याच्याशी शारीरिक संबंध ठेवू नयेत व तसे करण्याने त्याच्या जवळच्या आपाची काया उडी केली आहे त्यांनी आपल्या दुष्कर्माबद्दल शिक्षा भोगावी. २० कोणी आपल्या चुलतीशी शारीरिक संबंध ठेवेल तर त्यांने आपल्या चुलत्याची लाज उडी केली असे होईल; ते आपल्या पापाची शिक्षा भोगतील व संतती न होत मरतील. २१ आपल्या भावजयीशी शारीरिक संबंध ठेवणे हे पापी कृत्य आहे; जो कोणी असे करील त्यांने आपल्या भावाची लाज उडी केली असे होईल! त्यांना संतती होणार नाही. २२ म्हणून तुम्ही माझे सर्व विधी व माझे सर्व नियम यांची आठवण ठेवून ते पाळावे म्हणजे ज्या देशात मी तुम्हास घेऊन जात आहे त्यामध्ये तुमची वस्ती होईल; तो देश तुमचा त्याग करणार नाही. २३ ज्या राष्ट्रांना मी तुमच्या पुढून घालवून देत आहे त्यांनी असली सर्व पापी कृत्ये केली म्हणून मला त्यांचा वीट आला! तुम्ही त्यांच्या रीतीरीवाजाप्रामाणे चालून काळा. २४ मी तुम्हास सांगितले आहे की त्यांचा देश तुमचे वरतन होईल! तो मी तुमच्या ताव्यात देत आहे. त्यामध्ये दुधामधाचे प्रवाह वाहात आहेत; इतर राष्ट्रांपासून वेगळे करून मी तुम्हास माझे विशेष लोक म्हणून चालविले आहे. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे! २५ म्हणून तुम्ही शुद्ध व अशुद्ध पशु आणि शुद्ध व अशुद्ध पक्षी ह्याच्यातील भेद पालावा, आणि जे पशू, पक्षी व जमिनीवर रांगाणारे प्राणी मी अशुद्ध ठरविले आहेत ते तुम्ही खाऊ नये. २६ तुम्ही माझेच असावे म्हणून मी तुम्हास इतर राष्ट्रांपासून वेगळे केले आहे; तुम्ही माझ्याकरिता पवित्र ठवावे! कारण मी तुमचा परमेश्वर आहे आणि मी पवित्र आहे! २७ कोणी पंचाक्षरी किंवा चेटकी करणारा असला, मग तो पुरुष असो किंवा स्त्री असो, त्यांना अवश्य जिवे मारावे; लोकांनी त्यांना धोंडिमार करावा; त्यांच्या रक्तपाताची जबाबदारी त्यांच्याच माथी राहील.

२१ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अहरोनाचे पुत्र, जे याजक त्यांना असे सांग की, आपल्या लोकांमधील मरण पावलेल्या मनुष्यास स्पर्श करून याजकाने स्वतः ता अशुद्ध करून घेऊ नये. २ परंतु आपले जवळचे नातलगा म्हणजे आपली आई, बाप मुलगा, मुलगी, भाऊ, ३ आणि आपल्याजवळ असलेली आपली अविवाहित बीणा जिला पती नाही तिचे मात्र सुतक धरावे. ४ याजक आपल्या लोकांचा प्रमुख असल्यामुळे त्याने सामान्य मनुष्याप्रमाणे लग्न करून स्वतः ता अपवित्र करून घेऊ नये. ५ याजकांनी आपल्या डोक्याचे मुंडण करू नये; आपल्या दाढीचे कोपे छाटू नयेत किंवा आपल्या शरीरावर घाव करू नयेत; ६ त्यांनी आपल्या देवासाठी पवित्र रहावे आणि आपल्या देवाच्या नावाचा मान राखावा. त्याचे भय धरावे. आणि त्याच्या नावाला काळिमा लावू नयेत; ते अमीदारे परमेश्वरास अर्पण म्हणजे अन्नार्पण अर्पित असतात म्हणून त्यांनी अवश्य पवित्र रहावे. ७ याजक पवित्रपणे देवाची सेवा करतात म्हणून त्यांनी भ्रष्ट झालेल्या स्त्रीला, वेश्येला, किंवा नव्याने टाकलेल्या स्त्रीला आपली पत्नी करून घेऊ नये. ८ याजक पवित्रपणे देवाला अन्नार्पण करतो म्हणून तुळ्ही त्यास पवित्र मानावे, त्यास तु पवित्र लेखावी; कारण तुम्हास पवित्र करणारा मी रपरेश्वर पवित्र आहे. ९ एखाद्या याजकाची मुलगी वेश्याकर्म करील तर ती भ्रष्ट होईल, व आपल्या पवित्राच्या नाश करून घेईल; आणि त्यामुळे ती आपल्या बापाला

कलंक लावील; तिला अग्नीत जाळून टाकावे. १० आपल्या भावांतून मुख्य याजक निवडला गेला, त्याच्या मस्तकावर अभिषेकाचे तेल ओतले गेले आणि पवित्र वस्त्रे परिधान करावयास त्याच्यावर संस्कार झाला; अशा रीतीने याजक या नात्याने पवित्र सेवा करण्यासाठी त्याची निवड झाली आहे, म्हणून त्याने आपल्या डोक्याचे केस मोकळे सोडू नयेत व लोकांमध्ये शोकप्रदस्थानार्थ आपली वरडे फाडू नयेत; ११ त्याने आपणाला अशुद्ध करून घेऊ नयेत; त्याने प्रेताजवळ जाऊ नयेत; आपल्या वडिलाच्या किंवा आईच्या प्रेताजवळही जाऊ नयेत. १२ त्याने पवित्रस्थानाबाबेर जाऊ नयेत, त्याने अशुद्ध होऊ नये व आपल्या देवाचे पवित्रस्थान भ्रष्ट करू नयेत; त्याच्या डोक्यावर अभिषेकाचे तेल ओतल्या मुळे त्याच्यावर संस्कार झाला आहे व त्यामुळे इतर लोकांपासून तो वेगळा झाला आहे. मी परमेश्वर आहे! १३ मुख्य याजकाने कुमारीशीच लग्न करावे, १४ भ्रष्ट झालेली स्त्री, वेश्या किंवा टाकलेली स्त्री अथवा विधवा स्त्री द्वाऱापैकी कोणाही स्त्रीला त्याने पत्नी करून घेऊ नयेत; तर त्याने आपल्या लोकांतील एखाद्या कुमारीशीच लग्न करावे. १५ अशा प्रकारे त्याने आपल्या लोकात आपली संतती भ्रष्ट होऊ देऊ नयेत; कारण मी जो परमेश्वर त्या मी त्यास पवित्र सेवेसाठी पवित्र केले आहे.” १६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १७ “अहरोनाला असे सांग की पुढील पिळ्यानमध्ये, तुड्या वंशात जर कोणाला काही व्यंग शारीरिक दोष निघाले तर त्याने आपल्या देवाकरात अन्न अर्पिण्यासाठी वेदीजवळ जाऊ नयेत. १८ शारीरिक व्यंग असलेल्या कोणत्याही मुनुव्याने मला अर्पण आणू नयेत; याजक या नात्याने माझी सेवा करण्यास पात्र नसलेली माणसे अशी: आंधळा, लंगडा, चैह्यावर विद्युप वण असलेला, हातपाय प्रमाणाबाबेर लांब असलेला, १९ मोडक्या पायाचा, थोटा, २० कुबडा, ठेंगू, डोळ्यात दोष असलेला, पुरुळ किंवा त्वचेचे इतर वार्दीत रोग झालेला अथवा भाग्नांड असलेला; २१ अहरोन याजकाच्या वंशापैकी कोणास असे व्यंग असेल तर त्याने परमेश्वरास अर्पण किंवा अन्न अर्पणव्यास वेदीजवळ जाऊ नयेत; त्याने आपल्या देवाला अन्न अर्पण करण्यासाठी जवळ जाऊ नयेत. २२ तो याजकाच्या कुटुंबपैकी असल्यामुळे त्याने त्याच्या देवाचे पवित्र अन्न तसेच परमपवित्र अन्न खावे; २३ परंतु त्यास व्यंग असल्यामुळे त्याने अंतरपटाच्या आत आणि वेदीजवळ जाऊ नयेत व माझी परमपवित्र स्थाने भ्रष्ट करू नयेत; कारण त्याना पवित्र करणारा मी परमेश्वर आहे!” २४ तेव्हा मोशेने अहरोन, त्याचे पुत्र व सगळे इसाएल लोक ह्याना हे सर्व सांगितले.

२२ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “अहरोन व त्याचे पुत्र ह्याना सांग की इसाएल लोक ज्या वस्तू मला समर्पण करतात त्यापासून त्यांनी दूर रहावे व माझ्या पवित्र नावाला कलंक लावू नये. मी परमेश्वर आहे! ३ तुड्या वंशजापैकी कोणी जर अशुद्ध असेल त्याने इसाएल लोकांनी समर्पीत केलेल्या पवित्र वस्तूना हात लावू नये, त्यास मजसमोरून दूर करावे. मी परमेश्वर आहे! ४ अहरोनाच्या वंशापैकी कोणी महारंगी किंवा स्त्रीवाही असला तर त्याने शुद्ध होईपर्यंत पवित्र केलेले पदार्थ खाऊ नयेत. हा नियम अशुद्ध झालेल्या प्रत्येक याजकाला लागू आहे. प्रेताला स्पर्श केल्यामुळे किंवा वीर्यपातामुळे अशुद्ध झालेला मनुव्य, ५ किंवा जमिनीवर सरपटणाच्या कोणत्याही अशुद्ध प्राण्याला स्पर्श केल्यामुळे किंवा कोणत्याही इतर कारणामुळे अशुद्ध झालेल्या मनुव्यास स्पर्श केल्यामुळे ६ याजकाने अशा कोणालाही स्पर्श केला तर त्याने संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध रहावे. त्याने पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत; त्याने पाण्याने स्नान केले तरी पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत. ७ सूर्य मावळल्यावरच तो मनुव्य शुद्ध ठेरेल; त्यानंतर त्याने पवित्र पदार्थ खावे; कारण ते त्याचे अन्न आहे. ८ आगोआप मरण पावलेल्या किंवा जंगली जनावरांनी मारून टाकलेल्या जनावराचे मांस याजकाने खाऊ नये, जर तो ते खाईल तर तो अशुद्ध होईल; मी परमेश्वर आहे! ९ त्यांनी माझी आज्ञा पाळाची व पवित्र पदार्थ अपवित्र होणार नाहीत याची काळजी घ्यावी; त्यांनी

ती घेतील नाही तर आज्ञाभंगाच्या पापामुळे ते मरतील. मी परमेश्वराने त्याना या पवित्र क्रामासाठी वेगळे केले आहे. १० फक्त याजकाच्या कुटुंबातील लोकांनी पवित्र अन्न खावे; त्याच्याकडील पाहुण्याने किंवा त्या याजकाने कामाला लावलेल्या मजुराने पवित्र अन्न खाऊ नये; ११ परंतु याजकाने स्वतः चे पैसे देऊन एखादा गुलाम विकत घेतला असेल तर त्या गुलामाने व याजकाच्या घरात जन्मलेल्या त्याच्या मुलाबाळांनी त्या पवित्र अन्नातून खावे. १२ याजकाच्या मुलीने याजक वंशाच्या बाहेरच्या मनुव्याबोरोबर लग्न केले असेल तर तिने पवित्र पदार्थ खाऊ नयेत. १३ याजकाची मुलींची विधवा झाली असेल किंवा तिच्या नवव्याने तिला सोडून दिले असेल, तिला एकही मूल झालेले नसेल व परत ती तरुणपैकी होती तशीच आपल्या वडिलाच्या घरी राहत असेल तर मग आपल्या वडिलाच्या म्हणजे याजकाच्या घरातील पवित्र अन्नातून तिने खावे, परंतु याजकाच्या घरचे पवित्र अन्न फक्त त्याच्या कुटुंबातील लोकांनीची खावे परकियाने खाऊ नये. १४ एखाद्याने चुक्रन पवित्र पदार्थ खाल्ला तर त्याने त्या खाल्लेल्या पदार्थाङ्कती कीमत भरपाई म्हणून त्यामध्ये घालून याजकास याची. १५ इसाएल लोक परमेश्वरास अर्पणे देतात तेव्हा ती अर्पणे पवित्र होतात, म्हणून ती पवित्र अर्पणे याजकाने अपवित्र करू नयेत; १६ जर याजकांनी त्यांना पवित्र अर्पणे खाण्याची परवानगी दिली तर ते स्वतः वर अपराध ओढूबून घेतील. आणि त्या अपराधावहूल त्यांना पैसे भरावे लागतील. मी परमेश्वर त्यांना पवित्र करणारा आहे! १७ मग परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १८ अहरोन, त्याचे पुत्र व सर्व इसाएल लोक ह्याना सांग की तुम्हा इसाएल लोकांपैकी किंवा तुम्हामध्ये राहण्याचा उपरी लोकांपैकी कोणाला आपल्या नवसाचा किंवा काही विशेष कारणासाठी स्वखुशीचा परमेश्वरासाठी यज्ञबली अर्पवियाचा असेल, १९ व तो मान्य असणारा असावा जसे गुरे, मैंद्रे किंवा बकरे ह्यापैकी असेल तर तो त्यांच्यातील नर असावा, व त्याच्यात काहीही दोष नसावा! २० परंतु दोष असलेली कोणतीही अर्पणे तू स्विकारू नयेत; त्या अर्पणामुळे मला संतोष होणार नाही! २१ एखाद्या मनुव्यास आपला नवस फेडण्यासाठी किंवा खुशीच्या अर्पणासाठी परमेश्वरास गुरांडोरातून किंवा शेरडांमेंद्रातून शांत्यपूर्ण करावयाचे असेल तर ते दोषहीन असावे म्हणजे ते मान्य होईल. २२ आंधळा, हाड मोडलेला, लुठा, वाहती जखम असलेला किंवा अंगवार मस, चाई, खरुज असा त्वचेचा रोग असलेला असा कोणत्याही प्राणी परमेश्वरास अर्पू नये, किंवा परमेश्वराकरिता वेदीवर त्याचा अर्पण म्हणून होम करू नये. २३ गोन्हा किंवा मेंढा ह्याचा एखादा पाय आँखुड पूर्णपैणी न वाढलेला किंवा प्रमाणाबाबेर लांब असेल तर तो खुशीच्या अर्पणाकरिता चालेल, पण नवस फेडण्याकरिता त्याचा स्वीकार होणार नाही. २४ ज्याचे अंड ठेचलेले, चिरडलेले किंवा फाटलेले असेल असा प्राणी परमेश्वरास अर्पण करू नये अशा गोषी तुम्ही तुमच्या देशात करू नयेत. २५ देवाला अर्पण करण्यासाठी म्हणून कोणतोही प्राणी तुम्ही परराटीय लोकांकडून घेऊ नये कारण त्या प्राण्यांना काही इज्जालेली असेल किंवा त्यांच्यात काही दोष असेल तर; ते प्राणी स्वीकारले जाणार नाहीत! २६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २७ वासरू, कोकस किंवा करडू जन्मल्यावर सात दिवस त्याच्या आईजवळ असेल तो पाहिजे; आठव्या दिवशी व त्यांनंतर ते परमेश्वरास अर्पण म्हणून अर्पण करण्यासाठी स्वीकारावयास योग्य ठेरल. २८ परंतु गाय व तिचे वासरू, मेंढी व तिचे कोकरु ह्याप्रमाणे एखादा प्राणी व त्याची आई ह्यांचा एकाच दिवशी वधु करू नये. २९ परमेश्वराकरिता तुम्हास उपकारस्तुतीचा यज्ञबली अर्पवियाचा असल्यास तो देवाला संतोष देईल अशाप्रकार तुम्ही अर्पविं. ३० अर्पण केलेल्या पशुचौ मांस त्याच दिवशी तुम्ही खाऊन टाकावे; त्यातील काहीही दुमच्या दिवशी सकाळपर्यंत शिल्लक ठेवू नये. मी परमेश्वर आहे! ३१ तुम्ही माझ्या आज्ञांची आठवण ठेवून त्या पाळाच्या; मी परमेश्वर आहे! ३२ तुम्ही माझ्या पवित्र नांवाचा अनादर करू नये. माझे भय धरावे! इसाएल लोकांमध्ये मला पवित्र मानण्यात येईल; मी

तुम्हास माझे पवित्र लोक केले आहे मी परमेश्वर आहे! ३३ मी तुम्हास मिसर देशातून बाहेर आणले, आणि मी तुमचा देव झालो, मी परमेश्वर आहे!”

२३ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “इसाएल लोकांस असे सांग. परमेश्वराने

नेमलेल सण, पवित्र मेळे भरवण्यासाठी म्हणून तुम्ही जाहीर करावे; ते माझे नेमलेले पवित्रसण आहेत. ३ सहा दिवस कामकाज करावे, परंतु सातवा दिवस, विसाव्याचा शब्दाथ दिवस व पवित्र मेळ्याचा दिवस होय; या दिवशी तुम्ही कसलेही काम करु नये; तुमच्या सर्व घराघरात हा परमेश्वराचा शब्दाथ असावा. ४ परमेश्वराने ठरविलेले सणाचे दिवस तुम्ही पवित्र मेळ्याचे दिवस म्हणून जाहीर करावे; ते हे, ५ पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी संध्याकाळपासून परमेश्वराचा वल्हांडण सण आहे. ६ त्याच निसान महिन्याच्या पंधराव्या दिवशी परमेश्वराचा खेमीर भाकरीच्या सणाचा दिवस येते. तेव्हा तुम्ही सात दिवस खेमीर (खेमीर न घातलेली भाकर खावी). ७ सणाच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; त्यादिवशी तुम्ही कसलेही काम करु नये. ८ सात दिवस तुम्ही परमेश्वराकरिता अन्नीत हव्य अपवि आणि सातव्या दिवशी आणखी दुसरा पवित्र मेळा भरवावा; त्यादिवशी काही काम करु नये.” ९ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, १० “इसाएल लोकांस सांग: मी तुम्हास देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहोचाल व हंगामाच्या वेळी कापणी कराल त्यावेळी पिकाच्या पहिल्या उपजातील पेढी तुम्ही याजकाकडे आणावी; ११ याजकाने ती पेढी शब्दाथाच्या दुसऱ्या दिवशी परमेश्वरासमोर ओवाळावी म्हणजे ती तुमच्यासाठी मान्य होईल. शब्दाथाच्या पुढच्या दिवशी ती याजकाने ओवाळावी. १२ पेढी ओवाळाल त्यादिवशी निर्दोष अशा एक वर्षाच्या मेंद्याचे होमार्पण परमेश्वरासाठी करावे; १३ तुम्ही त्याच्याबोर तेलात मळलेल्या दोन दशमांश सपिठ अन्नार्पण अपवि. हे परमेश्वरासाठी सुवासिक हव्य होय; आणि त्या बोरबोरचे पेयार्पण म्हणून एकचृत्याश हीन द्राक्षरस अर्पावा. १४ तुम्ही आपल्या देवाला हे सर्व अर्पण आणाल, त्या दिवसापर्यंत नव्या पिकाची भाकर, किंवा हुरडा किंवा हिल्या धान्याची भाकर खाऊ नये; तुम्ही जेथे कोठे रहाल तेथे तुमच्याकरिता हा नियम पिढ्यानपिढ्या कायमचा चालू राहील. १५ तुम्ही शब्दाथ दिवसाच्या दुसऱ्या दिवशी सकाळी जेव्हा ओवाळांची पेढी आणाल, त्या दिवसापासून सात शब्दाथ दिवस मोजावे; १६ सातव्या शब्दाथ दिवसानंतर दुसऱ्या दिवशी येणाऱ्या पन्नासाच्या दिवशी तुम्ही परमेश्वराकरिता नवे अन्नार्पण आणावे. १७ त्यादिवशी तुम्ही आपल्या घरातून दोन दशमांश एफार मैद्याच्या, खेमीर घालून भाजलेल्या दोन भाकरी ओवाळण्यासाठी आणाव्या; परमेश्वराकरिता हे पहिल्या उपजाचे अर्पण होय. १८ एक गोळा, दोन मेंडे व प्रत्येकी एक वर्षाची सात नर कोकरे ही सर्व निर्दोष अशी घेऊन त्यांचा परमेश्वरासमोर अन्नार्पण आणि पेयार्पणासोबत परमेश्वरासाठी हव्य म्हणून होम करावा. त्या सुवासिक अर्पणामुळे परमेश्वरास संतोष होईल. १९ आणि पापार्पणासाठी एक बकरा व शांत्यर्पणासाठी प्रत्येकी एक वर्षाची दोन नर कोकरे अपवित. २० याजकाने ती अर्पणे प्रथम उपजाच्या भाकरीबोर त्या मेंद्यांसंह परमेश्वरासमोर ओवाळावी; ती परमेश्वराकरिता पवित्र आहेत; ती याजकाच्या वाट्याची क्वावी. २१ त्याच दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा; तुम्ही कोणतेही काम करु नये; तुमच्या प्रत्येक घरासाठी हा तुम्हास पिढ्यानपिढ्या निरंतरचा नियम होय. २२ तेसेच तुम्ही आपल्या जमिनीतील पिकाची कापणी कराल तेव्हा तुमच्या शेताच्या कोनाकोप्यातील साच्या पिकाची कापणी करु नका आणि सरवा वेचू नका; गरीब व तुमच्या देशातून प्रवास करण्याच्या उपरी लोकांसाठी तो राहू द्या, मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!” २३ आणखी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २४ “इसाएल लोकांस सांग: सातव्या महिन्याचा पहिला दिवस हा विसाव्याचा पवित्र दिवस असावा; त्यादिवशी पवित्र मेळा भरवावा व पवित्र स्मरणासाठी तुम्ही कर्णे फुकावी; २५ तुम्ही कोणतेही काम करु नये; तर तुम्ही परमेश्वरास अर्पण अपवि.” २६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २७

“सातव्या महिन्याचा दहावा दिवस हा प्रायश्चित्ताचा दिवस म्हणून पाळावा; त्यादिवशी पवित्र मेळा भरवावा; काही न खाता आपल्या जिवांस दंडन करून नम्र व्हावे व परमेश्वरास अर्पण अपवि. २८ त्यादिवशी तुम्ही कसलेही कामकाज करु नये कारण तो प्रायश्चित्ताचा दिवस आहे; त्यादिवशी तुमचा देव परमेश्वर याच्यामोर तुमच्यासाठी प्रायश्चित्त करण्यात येईल. २९ त्यादिवशी जो मनुष्य काही न खाता आपल्या लोकांतून बाहेर टाकावे. ३० त्यादिवशी कोणाही मनुष्याने जर कसलेही काम केले तर मी देव त्यास त्याच्या लोकांतून नाहीसा करीन. ३१ तुम्ही अजिबात कसलेही काम करु नये; तुम्ही जेथे कोठे राहत असाल तेथे तुमच्या सर्व घराघरात तुम्हास हा पिढ्यानपिढ्या कायमचा नियम होय. ३२ तो दिवस तुम्हास पवित्र विसाव्याचा शब्दाथ दिवस क्वावा; त्यादिवशी तुम्ही काही न खाता आपल्या जिवास ताडन करून नम्र व्हावे; त्या महिन्याच्या नवव्या दिवसाच्या संध्याकाळपासून सुरवात करून दुसऱ्या दिवशी परमेश्वर मोशेला म्हणाला, ३३ परमेश्वर मोशेला पुन्हा म्हणाला, ३४ “इसाएल लोकांस सांग: सातव्या महिन्याच्या पंधराच्या दिवसापासून पुढे सात दिवसपर्यंत परमेश्वराकरिता मंडपाचा सण पाळावा; ३५ पहिल्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा; त्यादिवशी कसलेही काम करु नये. ३६ सात दिवस परमेश्वरास अर्पण अपवि; आठव्या दिवशी दुसरा पवित्र मेळा भरवावा व त्या दिवशीही परमेश्वरास अर्पण अपवि; त्यादिवशी तुम्ही कसलेही काम करु नये. ३७ परमेश्वराने हे सण नेमलेले आहेत: त्यादिवशी पवित्र मेळे भरवावेत; त्यामध्ये योग्य वेळी हव्य म्हणजे होमार्पण, अन्नार्पण, शांत्यर्पण व पेयार्पण परमेश्वरास अपवि. ३८ परमेश्वराच्या नेहमीच्या शब्दाथ पालाना शिवाय अधिक म्हणून हे सणाचे दिवस तुम्ही साजेर करावेत; तुमची सणाची अर्पणे ही तुमची नवस फेळीची अर्पणे, तुम्ही परमेश्वरास अपवियाच्या भेटी व इतर अपणे, हांच्यात भर घालाणारी अर्पणे असावीत. ३९ जमिनीचा उपज गोळा केल्यावर त्याच सातव्या महिन्याच्या पंधराच्या दिवसापासून पुढे सात दिवसापर्यंत परमेश्वराकरिता सण पाळावा; त्यातील पहिला दिवस व आठवा दिवस हे विसाव्याचे दिवस म्हणून पाळावे. ४० पहिल्या दिवशी तुम्ही झाडांची चांगली फळे, खुजीरीच्या झावळ्या दाट पालावीच्या झाडांच्या डहाळ्या आणि औहाळालगतचे वाळूंज ही घेऊन तुमचा देव परमेश्वर यासमोर सात दिवस उत्सव करावा. ४१ प्रत्येक वर्षी सात दिवस परमेश्वराकरिता हा सण पाळावा; तुमचा हा पिढ्यानपिढ्या कायमचा नियम होय; सातव्या महिन्यात हा सण पाळावा. ४२ तुम्ही सात दिवस तात्पुरत्या उभारलेल्या मांडवात रहावे; जन्मापासून जे इसाएल आहेत त्या सर्वांनी मांडवात रहावे, ४३ म्हणजे तुमच्या पुढील पिळूंगांना कळेल की, मी इसाएल लोकांस मिसर देशातून बाहेर आणले तेव्हा त्यांना तात्पुरत्या उभारलेल्या मांडवात रहावयास लावले. मी परमेश्वर तुमचा देव आहे!” ४४ तेव्हा ह्याप्रामाणे परमेश्वराने नेमिलेले सण मोशेने इसाएल लोकांस कळवले.

२४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ “इसाएल लोकांस आज्ञा कर की, दीप

सतत तेवत राहून प्रकाश मिळावा म्हणून जैतूनाचे हातकुटीचे शुद्ध तेल त्यांनी तुझ्याकडे घेऊन यावे. ३ अहरोनाने दर्शनमंडपामध्ये साक्षपातासमोरील अंतराटाबाबूद परमेश्वरासमोर संध्याकाळपासून सकाळ्यपर्यंत दीप सतत तेवत ठेवावा; हा तुमचा पिढ्यानपिढ्या कायमचा नियम होय. ४ त्याने परमेश्वरासमोर शुद्ध सोन्याच्या दीपवृक्षावरील दिवे सतत तेवत ठेवावे. ५ तू मैदा घेऊन त्याच्या बारा पोळ्या भाज; एक पोळी दोन दशमांश एफाभर सपिठाची करावी. ६ त्यांच्या दोन रांगा करून एका रांगेत सहा सहा पोव्या शुद्ध सोन्याच्या मेजावर परमेश्वरासमोर ठेवाव्यात. ७ प्रत्येक रांगेवर धूप ठेव ह्यामुळे परमेश्वरास अर्नीतून केलेल्या अर्पणाचे ते प्रतीक असेल. ८ प्रत्येक शब्दाथ दिवशी अहरोनाने त्या, परमेश्वरासमोर मांडांच्या इसाएल लोकांच्या वरीने हा सर्वकाळचा करार होय. ९ ती भाकर अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांचा

कायमचा वाटा होय; त्यांनी ती पवित्र ठिकाणी खावी; कारण कायमच्या नियमप्रमाणे परमेश्वरास अपिलेल्या अर्पणांपैकी ती त्यास परमपवित्र होय.” १० त्याकाळी कोणा एका इसाएली स्त्रीला मिसरी पुरुषापासून झालेला एक मुलगा होता; तो इसाएली होता व इसाएल लोकांप्रमाणे वागत होता. तो छावणीत एका इसाएल मनुष्याशी भांडू लागला. ११ तो इसाएली स्त्रीचा मुलगा परमेश्वराच्या नांवाची निंदा करून शिव्याशाप देऊ लागला म्हणून लोकांनी त्यास मोरेकडे आणले. त्याच्या आईचे नाव शलोमीथ होते; ती दान वंशातील दिब्री ह्यावी मुलगी होती; १२ त्याच्या संबंधी परमेश्वराची आज्ञा स्पष्टपणे कळावी म्हणून त्यांनी त्यास अटकेत ठेवले. १३ मग परमेश्वर देव मोशेला म्हणाला, १४ “तुम्ही त्या शिव्याशाप देणाऱ्या मनुष्यास छावणीबाहेर न्या; मग जितक्यांनी ती निंदा ऐकली तितक्यांना एकत्र बोलावा; त्यांनी आपले हात त्या मनुष्याच्या डोक्यावर ठेवावी; आणि मग सर्व लोकांनी त्यास दगडमार करून मारून टाकावे. १५ तु इसाएल लोकांस अवश्य सांग की, जो कोणी आपल्या देवाला शिव्याशाप देईल त्याने आपल्या पापाची शिक्षा भोगावी. १६ जो कोणी परमेश्वराच्या नावाची निंदा करील त्यास अवश्य जिवे मारावे; सर्व मंडळीने त्यास दगडमार करावी; तो परदेशीय असो किंवा स्वदेशीय असो, त्याने परमेश्वराच्या नावाची निंदा केली तर त्यास अवश्य जिवे मारावे. १७ जर एखादा मनुष्य दुसऱ्या मनुष्यास ठार मारील तर त्यास अवश्य जिवे मारावे. १८ जर कोणी दुसऱ्याच्या पश्चूस ठार मारील तर त्याने त्याच्या बदली दुसरा पश्चू देऊन भरपाई करावी. १९ जो कोणी एखाद्याला दुखापत करील त्यास उलट त्याच प्रकारची दुखापत करावी. २० हाड मोठल्याबद्दल हाड मोठणे, डोळ्याबद्दल डोळा, दाताबद्दल दात; ह्याप्रमाणे एखाद्याने कोणा मनुष्यास जी इज्जा केली असेल त्याच प्रकारची इज्जा त्यास केली जावी. २१ पश्चूला ठार मारणाऱ्याने त्याची भरपाई करावी, पण मनुष्य हत्या करणाऱ्याला अवश्य जिवे मारावे. २२ परदेशीयांना व स्वदेशीयांना एकच नियम लागू असावा; कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे!” २३ मोंशेने इसाएल लोकांस ह्याप्रमाणे सांगितल्यावर त्यांनी त्या शिव्याशाप देणाऱ्या मनुष्यास छावणीबाहेर नेतृत्वाने दगडमार केला; अशाप्रकारे परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे इसाएल लोकांनी केले.

२५ सीनाय पर्वतावर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ इसाएल लोकांस असे सांग:

मी तुम्हास देत असलेल्या देशात तुम्ही जाऊन पोहोचावाल त्यावेळी देशाने परमेश्वरासाठी पवित्र शब्दाथ म्हणजे पवित्र विसाव्याची वेळ पाळावी. ३ सहा वर्षे आपली शेती करावी आणि सहा वर्षे आपल्या द्राक्षमळ्याची छाटणी करावी आणि त्याचे पीक जमा करावे; ४ पण सातव्या वर्षी देशाला विसावा घावा म्हणजे परमेश्वराकरिता हा पवित्र शब्दाथाचा विसावा असावा, त्यावर्षी शेते पेसू नयेत आणि द्राक्षमळ्याची छाटणी करू नये; ५ तुमचा हांगाम संपल्यानंतर आपोआप उगवलेले ध्यान्य कापू नये; आणि न छाटलेल्या द्राक्षवेलीची फळे गोळा करू नयेत; देशाला ते वर्ष विसाव्याचे वर्ष असावे. ६ तरी तुम्हास शब्दाथाच्या वर्षात भरपूर अन्न मिळेल व तुमच्या दासदासीना, तुमच्या मजुऱ्यांना व तुमच्यावोबर राहणाऱ्या परदेशीयांनी भरपूर अन्न मिळेल; ७ आणि तुमची गयीगुरुे व इतर पशू घ्यांनाही भरपूर खाद्य मिळेल. ८ तसेच तुम्ही सात वर्षांचे सात गट मोजा-सात शब्दाथ वर्ष-म्हणजे सात गुणिले सात इतकी वर्षे मोजा; तो एकोणपन्नास वर्षांचा काळ होईल. ९ मग सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी म्हणजे प्रायश्चित्ताचा दिवशी मोठ्या आवाजाचे मेंदळाचे शिंग देशभर सर्वत्र फुकावे. १० त्या पन्नासाव्या वर्षाला पवित्र मानावे, आणि देशातील सर्व रहिवासी मुक्त झाल्याची घोषणा करावी; या वर्षाला तुम्ही योबेल म्हणावे; या वर्षी तुम्ही आपल्या वतनात व आपापल्या कुटुंबात परत जावे. ११ हे पन्नासावे वर्ष तुमच्यासाठी योबेल वर्ष होय; त्यावर्षी तुम्ही काही पेसू नये, आपोआप उगवलेले कापू नये आणि छाटणी न केलेल्या द्राक्षवेलीची फळेही गोळा करू

नयेत; १२ कारण ते योबेल वर्ष होय; ते तुम्हाकरिता पवित्र वर्ष असावे; शेतात सापडेल तौ उपज तुम्ही खावा. १३ या योबेल वर्षी तुम्ही सर्वांनी आपापल्या वतनात परत जावे. १४ तुम्ही आपल्या शेजाय्याला जमीन विकाल किंवा त्याच्याकडून जमीन विकत घ्याल तेक्वा एकमेकावर अन्याय करू नका. १५ तुम्हास तुमच्या शेजाय्याकडून जमीन विकत घ्यावयाची असेल तर गेल्या योबेल वर्षांपासून किती वर्षे झाली ती मोजा; तुम्हास जमीन विकावयाची असेल तर योबेल वर्ष येईपर्यंत ती किती वर्षे पीक देईल ती मोजा; त्या वर्षावरून खरेदी विक्रीची किमत ठरविता येईल, कारण तो फक्त पुढच्या योबेल वर्षापर्यंत पीक घेण्याचे अधिकार तुम्हास विकत आहे. १६ जर वर्षे खूप असतील, तर किंमत जास्त असेल. जर वर्षे कमी असतील तर किंमतही कमी असेल, का? कारण तुमचा शेजारी तुम्हास खरोखर फक्त काही पिकच विकत आहे. पुढच्या योबेलच्या वर्षी जमीन पुन्हा त्याच्या कुटुंबाच्या मालकीची होईल. १७ तुम्ही एकमेकावर अन्याय करू नये; तुम्ही परमेश्वराचे भय धरावे मी परमेश्वर तुमचा देव आहे! १८ माझ्या विधी नियमांची आठवण ठेवून ते पाळा म्हणजे मग तुम्ही आपल्या देशात सुरक्षित रहाल; १९ आणि भूमी तुम्हाकरिता चांगले पीक देईल; मग तुम्हाकरिता भरपूर अन्न असेल व तुम्ही देशात सुरक्षित रहाल. २० तुम्ही कदाचित म्हणाल, आम्ही पेरवयाचे नाही व पीक गोळा करावयाचे नाही, तर मग सातव्या वर्षी खाण्याकरिता आम्हास काहीच राहणार नाही. २१ चिंता करू नका! साहाव्या वर्षी मी तुमच्यावर कृपा करीन व मी तुम्हास अशी बरकत देईन की जमीन तुम्हास तीन वर्षांचे पीक देईल. २२ मग आठव्या वर्षी तुम्ही पेराल तोपर्यंत तुम्ही जुना साठा खात रहाल, नवव्या वर्षांचे पीक हाती येईपर्यंत तुम्ही जुना साठा खात रहाल. २३ जमीन खरोखर माळी आहे; म्हणून ती तुम्हास कायमची विकता येणार नाही; तुम्ही परके व उपरी म्हणून माझ्या आश्रयाला आला आहा; २४ म्हणून तुम्हास वतनाच्या सर्व व्यवहारात विकलेली जमीन परत सोडवून त्यांच्या धराण्यातील कुळाला परत मिळण्याची तरतुद करावी. २५ तुझा कोणी भाऊबंद कंगाल झाला आणि त्याने आपल्या वतनातील मालमत्तेचा काही भाग विकला तर त्याच्या सगळ्यात जवळल्या नातलगाने पुढे येऊन आपल्या नातलगाकरिता खंडणी भरून ती मालमत्ता परत विकत घेऊन सोडवावी. २६ आपल्या वतनाचा नव्या सोडवून घ्यावयास एखाद्या मनुष्यास आपला जवळचा नातलग नसेल परंतु तो भाग सोडवून घ्यावयास त्याची स्वतः ची ऐपत वाढली असेल. २७ तर त्याने जमीन विकल्यापासूनवी वर्षे मोजावीत आणि त्यांची संख्या पाहून त्या जमीनीसाठी किती किंमत घ्याची ते ठरवावे आणि ज्याला त्याने जमीन विकली असेल त्यास शिल्लक राहिलेली रक्कम घावी. २८ पण ते वतन परत नियविण्याची त्यास ऐपत नसेल तर आपली जमीन त्याने योबेल वर्षापर्यंत विकत घेण्याच्या ताब्यात राहू घावी; योबेल वर्षी ती सुटेल आणि मग ते वतन परत योग्य मालकाकडे जाईल. २९ एखाद्या मनुष्याने तटबंदीच्या नगरात असलेले आपले घर विकले, तर ते विकल्यावर एक वर्षांच्या आत सोडवून परत घेण्याचा त्यास हक्क काळी, व तो हक्क एक वर्ष भराहील. ३० परंतु वर्ष संपण्याच्या आत त्याने ते सोडविले नाहीतर तटबंदीच्या नगरातले ते घर विकत घेण्याच्याचे होईल व पिढ्यानपिढ्या त्याच्या वंशात कायम राहील; योबेल वर्षी ते आपल्या पहिल्या मालकाकडे परत जाणार नाही. ३१ तटबंदी नसलेली नगरे उद्युक्त शेतासामान समजली जावी; म्हणून त्यांतील घेरे योबेल वर्षी ते परत विकत घेतले जातील व त्यांच्या पहिल्या मालकाकडे जातील. ३२ परंतु लेव्यांच्या नगराविषयी म्हणावयाचे झाले तर त्यांतील घेरे लेव्यांना पाहिजे तेक्वा येतील. ३३ एखाद्या लेव्यांच्या वतनाच्या नगरातले घर जर कोणी विकत घेतले व ते त्यास सोडवता आले नाही तर ते घर योबेल वर्षी परत त्या लेव्यांच्ये होईल; कारण लेव्यांच्या वतनाच्या नगरातली घेरेच काय ती लेवी वंशाची वरने होत; ती इसाएल लोकांनी त्यांना दिलेली आहेत. ३४ लेवी लोकांच्या नगराभोवतीच्या शिवारातल्या जमीनी व कुरणे विकता येणार नाहीत; ती कायमची त्यांच्या मालकीची होत. ३५ तुझा एखादा भाऊबंद,

त्याचे स्वतः: चे पोट देखील भरता येऊ नये, इतका कंगाल झाला तर तू त्यास परक्या किंवा उपचारप्रमाणे तुझ्याजवळ राहू घावे; ३६ त्यास तू पैसे देशील तर त्यावर व्याज घेऊ नको. परमेश्वर देवाचे भय धर व आपल्या भाऊबंदाला आपल्यापाशी राहू दे. ३७ तू त्यास उसने दिलेल्या पैशांवर व्याज घेऊ नको आणि त्यास विकलेल्या अन्न थान्यावर नफा काढण्याचा प्रयत्न करु नको. ३८ मी परमेश्वर तुमचा देव आहे; तुम्हास कनान देश घावा व तुमचा देव क्वाहे म्हणून मी तुम्हास मिसर देशातून बाहेर आणले. ३९ तुझा एखादा भाऊबंद तुझ्यासमोर इतका कंगाल झाला की त्याने स्वतः ला तुला दास म्हणून विकले तर त्यास गुलामप्रमाणे राबवून घेऊ नको; ४० योबेल वर्षांपर्यंत त्याने मंजुराप्रमाणे किंवा उपचारप्रमाणे तुझ्याशी रहावे व तुझी सेवावाकरी करावी. ४१ त्यावर्षी त्याने आपल्या मुलांबाळासह तुझ्यापासून निघून आपल्या वाडवडिलाच्या वतनात परत जावे. ४२ कारण ते माझे दास आहेत? मी त्यांना मिसर देशातून सोडवून बाहेर आणले; त्यांनी पुन्हा दास होऊ नये. ४३ तू धूधी म्हणून त्याच्यावर कठोरपणाने अधिकार चालवू नको; आपल्या देवाचे भय धर. ४४ तुमच्या दासदासी; तुमच्या देशासभोवतीच्या राणातून तुम्ही आपणासाठी गुलाम आणावे. ४५ तसेच तुमच्या देशात राहणाऱ्या परदेशीय किंवा उपचा लोकाच्या कुटुंबात जन्मलेली मुले तुम्ही गुलाम म्हणून विकत घ्यावी; ती तुमची मालमत्ता होतील; ४६ तुम्ही त्यांचा ताबा आपल्यामाणे आपल्या मुलांना घावा म्हणजे ते तुमच्या मुलांचे दासदासी होतील; त्या लोकांस तुम्ही कायमचे गुलाम करून घ्यावे; पण तुमच्या इसाएल भाऊबंदानी आपला अधिकार एकमेकांवर कठोरपणाने चालवू नये. ४७ तुझा एखादा परदेशीय किंवा उपरी शेजारी धनवान झाला व त्याच्यापाशी असलेला तुझा एखादा बंधू कंगाल होऊन त्याने स्वतः स तुम्हामध्ये राहत असणाऱ्या त्या परदेशीयाला किंवा परदेशीयाच्या कुटुंबातील एखाद्याला गुलाम म्हणून विकले असेल; ४८ तर त्यांची विक्री झाल्यावरही त्यास स्वतः ला सोडवून घेण्याचा हक्क राहील; त्याच्या भाऊबंदापैकी कोणासही त्यास सोडवता येईल. ४९ किंवा त्याचा चुलता, चुलत भाऊ अथवा त्याच्या कुळापैकी कोणी जवळचा नातलग द्याणांना त्यास सोडवता येईल किंवा तो स्वतः च धनवान झाला तर त्यास स्वतः पैसे भरून स्वतः ची सुटका करून घेता येईल. ५० त्यास विकृत घेण्याच्या परदेशीयाच्या बरोबर त्याने आपल्या विक्रीच्या वर्षांप्रमाणे योबेल वर्षांपर्यंत हिसोब करावा आणि वर्षाच्या संख्येप्रमाणे विक्रीची किंवा ठरवावी; कारण खेरे पाहता त्या मालकाने त्यास फक्त थोडी वर्षे मंजुराच्या रोजाप्रमाणे लावल्यासारखे आहे! ५१ योबेलास बरीच वर्षे असतील तर विक्रीच्या रकमेतून आपल्या मुक्तेचे मोल त्या वर्षाच्या संख्येच्या प्रमाणात त्यास परत घावे; ते वर्षाच्या संख्येवर अवलंबून राहील. ५२ योबेलास थोडीच वर्षे असतील तर त्याने मूळ किंमतीपैकी थोडाच भाग परत करावा. ५३ त्याने आपल्या मालकापाशी सालादारप्रमाणे रहावे; तुमच्यासमोर त्याच्या मालकाचा अधिकार कठोरपणाने तुम्ही त्याच्यावर चालू देऊ नये. ५४ जरी त्या मनुष्यास पुन्हा कोणी विकृत घेतले नाही, तरी तो स्वतंत्र होईल. योबेल वर्षी तो व त्याची मुलेबाले मुक्त होतील. ५५ कारण इसाएल लोक माझे दास आहेत; त्या माझ्या दासांना मी मिसर देशातून बाहेर आणले आहे. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे!

२६ तुम्ही आपणासाठी मूर्ती करू नका, तसेच कोरीव मूर्ती किंवा स्तंभ आकृती कोलेला पाणाण पूजा करण्यासाठी आपल्या देशात, उभास नका कारण मी परमेश्वर तुमचा देव आहे. २ तुम्ही माझ्या पंवित्र विसाळ्याच्या दिवसाची पंवित्र शब्दांची आठवण ठेवून तो पालावा आणि माझ्या पंवित्र स्थानाविषयी आदर बाळगावा. मी परमेश्वर आहे. ३ तुम्ही आठवण ठेवून माझ्या नियमप्रमाणे चालावे व माझ्या आजापाळाच्या, ४ तुम्ही असे कराल तर मी तुमच्यासाठी योग्य वेळी पाऊस पाडीन; जमीन आपले पीक टेईल व मळ्यातील झाडे आपापली फळे देतील. ५ तुम्ही द्राक्षांच्या हंगामापर्यंत

धान्याची मळणी करीत रहाल आणि पेरणीच्या दिवसापर्यंत द्राक्षांची तोडणी करीत रहाल. मग खाण्याकरिता तुम्हाजवळ भरपूर अन्न असेल, आणि तुम्ही आपल्या देशात सुरक्षित रहाल. ६ मी तुमच्या देशाला शांतता देईन; तुम्ही शांतीने झोपी जाल; तुम्हास कोणाची भीती वाटणार नाही, मी हिस पशूना तुमच्या देशाबाबर ठेवीन आणि तुमच्या देशावर कोणी सैन्य चाल करून येणार नाही. ७ तुम्ही तुमच्या शत्रुंचा पाठलाग कराल व त्यांचा पराभव कराल. तुम्ही तुमच्या तलवारीनी त्यांचा वध कराल. ८ तुमच्यातील पाच जण शंभरांना व शंभरजण दहा हजारांना पलवून लावतील. तुम्ही तुमच्या शत्रुंचा पराभव कराल, व तुमच्या तलवारीने त्यांना ठार माराल. ९ मग मी तुमच्याकडे वळेन व तुम्हास भरपूर संतती देईन आणि तुमच्याशी केलेला माझा करार पक्का करीन; १० तुम्हास मुलबक धान्य मिळेल व ते वर्षभर पुरुन उरेल. तुम्हास नवीन धान्य आल्यावर जुने बाहेर काढवे लागेल म्हणजे नवीन धान्य ठेवावायास जागा मिळेल. ११ मी तुम्हामध्ये माझी वस्ती करीन; आणि मी तुमच्या तिरस्कार करणार नाही. १२ मी तुमच्यामध्ये चालेन आणि तुमच्या देव होईन, आणि तुम्ही माझे लोक व्हाल. १३ मी परमेश्वर तुमच्या देव आहे. मिसर देशात तुम्ही गुलाम होता. मी तुम्हास मिसर देशातून बाहेर काढले; गुलाम म्हणून काम करताना जड वजानांचा भार वाहून तुम्ही वाकून गेला होता. परंतु तुमच्या खांद्यावरील जोखद मोडून मी तुम्हास पुन्हा तात चालवते आहे! १४ परंतु जर तुम्ही माझे ऐकले नाही व या सर्व आज्ञा पाळल्या नाहीत; १५ तुम्ही जर माझे विधि मानण्यास नकार दिला व माझ्या आज्ञा पाळण्याचे तुच्छ मानले, आणि माझ्या सर्व आज्ञा अमान्य करून माझा करार मोडला. १६ जर तुम्ही तसे कराल तर मग तुम्हावर भयंकर संकेते येतील असे मी करीन; क्षयरोग व ताप ह्यानी मी तुम्हास पीडीन; ती तुमची दृढी नष्ट करतील, व तुमच्या जीव घेतील; तुम्ही बियाणे पेराल पण तुम्हास यश मिळणार नाही तुम्हास पीक मिळणार नाही आणि तुमचे शत्रु तुमचे धान्य खाऊन टाकतील. १७ मी माझे मुख तुमच्याविरुद्ध करीन, म्हणून तुमचे शत्रु तुमचा पराभव करतील; जे लोक तुमचा द्वेष करीतात ते तुमच्यावर अधिकार गाजवतील, आणि कोणी तुमचा पाठलाग करत नसतानाही तुम्ही पठाल. १८ या नंतरही जर तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळणार नाही; तर तुमच्या पापाबद्दल मी तुम्हास सातपट शिक्षा करीन. १९ मी तुमच्या बळाचा गर्व मोडून टाकीन; तुमचे आकाश लोखंडासारखे व तुमची जमीन पितळेसारखी करीन. २० तुम्ही खूप कष्ट कराल पण त्याचा काही उपयोग होणार नाही; कारण तुमची जमीन पीक देणार नाही व तुमची झाडे फळे देणार नाहीत. २१ तरीसुधा तुम्ही माझ्याविरुद्ध वागाल व माझ्या आज्ञा पाळण्यास नकार याल तर मी तुम्हावर तुमच्या पापांच्या मानाने सातपट अधिक संकेते आणीन. २२ मी तुमच्यावर हिस्त्र पश्य पाठवीन आणि ते तुमच्या मुलांबाळांना उचलून घेऊन जातील; ते तुमच्या गुरुदोरोंचा नाश करतील; आणि तुमची संख्या कमी करतील. त्यामुळे तुमचे रस्ते ओस पडतील. २३ एवढे कस्तुनीही तुम्ही माझ्या विश्वकाणा केला नाही परंतु माझ्या विरुद्ध चालत राहिलात, २४ तर मी ही तुमच्याविरुद्ध होईन आणि, मीच तुमच्या पापाबद्दल तुम्हास सातपट ताडण करीन. २५ मी तुमच्यावर तलवार आपांनी ती करार मोडल्याचा बदला घेईल. तुम्ही आपापल्या नगरांत जमा व्हाल, तेव्हा मी तेथे तुमच्यावर आज्ञार पाठवीन, आणि तुम्ही तुमच्या शत्रुंचा बळामुळे प्राभुत व्हाल. २६ मी तुमच्या धान्याचा पुरवठा बंद करील तेव्हा दहा स्त्रिया एकाच चुलीवर तुमची भाकर भाजतील तरी ती तुम्हास तोलून देतील; ती तुम्ही खाल पण तुम्ही तृप्त होणार नाही. २७ एवढे सर्व करूनही तुम्ही माझे ऐकले नाही व तुम्ही माझ्याविरुद्ध वागाला, २८ तर मग संतापून मी तुमच्याविरुद्ध चालेन आणि तुमच्या पापाबद्दल तुम्हास सातपट शिक्षा करीन! २९ तुमच्या मुलांचे व मुलींचे मांस खाण्याची पाळी तुम्हावर येईल. ३० तुमच्या पुजेची उच्चस्थाने मी नष्ट करीन; तुमच्या धूपवेद्या फोडून टाकीन आणि तुमच्या मूर्तीच्या मढ्यांचर तुमची मढी टाकीन; मला तुमचा वीट येईल. ३१ मी तुमची नगरे नष्ट करीन,

तुमची पवित्र स्थळे ओसाड करीन. तुमच्या सुवासिक द्रव्याचा वास मी घेणार नाही. ३२ मी तुमचा देश ओसाड करीन; हे पाहून तुमच्या देशात राहण्यास येणारे तुमचे शत्रू चकित होतील. ३३ परराष्ट्रांमध्ये मी तुमची पांगपांग करीन; मी माझी तलवार उपसून तुमच्या पाठीस लागेन. तुमच्या देशाचा नाश होईल आणि तुमची शहरे ओसाड पडतील. ३४ जितके दिवस देश ओसाड पडून राहील आणि तुम्ही आपल्या शत्रूच्या देशात रहाल तितके दिवस तुमच्या देश आपले शब्दाथ उपभोगीत राहील. ३५ देश ओसाड असेपर्यंत तुम्ही राहत असताना तुमच्या शब्दाथांनी मिळाला नाही इतका विसावा त्यास मिळेल. ३६ तुमच्यातील जे उत्तील त्यांच्या मनात ते शत्रुच्या देशात असता मी अशी भिटी घालीन की, उडाणाऱ्या पांगोल्याच्या आवाजाने ते पढून जातील, तलवार पाठीमागे लागल्यासारखे ते पढतील; कोणी पाठीमागे लागले नसांनाही ते पडतील. ३७ कोणी पाठीस लागले नसांनाही तलवार पाठीस लागल्यामार्गे अडखळून एकमेंकावर पडतील. तुमच्या शत्रुविरुद्ध उभे राहण्याइतके बळ तुमच्यात नसणार. ३८ राष्ट्राराष्ट्रात पांगून तुमच्या शत्रूच्या देशात तुम्ही नाहीसे क्वाल. ३९ तेव्हा उरलेले त्यांच्या शत्रूच्या देशात आपल्या पापामुळे खंगत जातील आणि त्यांचे वाडवडील जेसे त्यांच्या पापात खंगले त्याप्रामाणे ते आपल्या पापात खंगत जातील. ४० परंतु कदाचित ते आपली पापे व आपल्या वाडवडीलांची पापे व त्यांनी माझ्याविरुद्ध अपराध केला व माझ्या विस्तृद्ध चालाले हे कबूल करतील. ४१ या कारणामुळे, मीही त्यांच्याविरुद्ध होऊन, त्यांना त्यांच्या शत्रूच्या देशात आणले असे ते कबूल करतील आणि त्यांचे अशुद्ध हृदय लीन होऊन ते आपल्या पापांबद्दलीची शिक्षा मान्य करतील. ४२ तेव्हा जो करार मी याकोबाशी केला तो मी आठवेन तसेच इस्हाकाशी केलेला करार व अब्राहाम्य ह्याच्याशी केलेला करार यांची मी आठवण करीन व त्या देशाचीही मी आठवण करीन. ४३ त्यांच्यावाचून देश ओस पडेल आणि ओस असेपर्यंत तो आपल्या शब्दाथांचा विसावा उपभोगीत राहील; त्यांनी माझे विधी मानण्यास नकार दिला व माझे नियम तुच्छ लेखले म्हणून त्यांना त्यांच्या पापाचा दंड भरावा लागेल. ४४ इतके असताही ते त्यांच्या शत्रुच्या देशात असताना, त्यांचा संपूर्ण नाश करावा व त्यांच्याशी केलेला करार अगदी मोडून टाकावा, एवढा त्यांचा मी नकार करणार नाही, कारण मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे. ४५ त्यांच्याकरिता मी त्यांच्या वाडवडिलांशी केलेल्या कराराची आठवण करीन, कारण मी त्यांचा देव व्हावे म्हणून त्यांच्या वाडवडिलांना मिसर देशातून बाहेर आणले आणि हे सर्व इतर राष्ट्रांनी पाहिले आहे. मी परमेश्वर आहे! ४६ हे विधी, नियम व निर्देश परमेश्वराने इस्साएल लोकांसाठी दिले. हे नियम परमेश्वर व इस्साएल लोक द्यांच्यामधील करार आहे. हे नियम परमेश्वराने सीनाय पर्वतापाशी मोशेला दिले ते हेच होत मोशेने हे नियम इस्साएल लोकांस सांगितले.

२७

परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २ इस्साएल लोकांस सांग: एखाद्या म्हणुन्याने परमेश्वरास मानवाचा विशेष नवस केला तर त्या म्हणुन्याचे मोल याजकाने याप्रामाणे ठरवावे. ३ वीस ते साठ वर्षे वयाच्या आतील पुरुषाचे मोल पवित्रस्थानातील शेकेलाच्या चलनाप्रामाणे पन्नास शेकेल रुपे असावे, ४ आणि त्याच वयाच्या स्त्रीचे मोल तीस शेकेल रुपे असावे. ५ मुलगा पाच वर्षे ते वीस वर्षाच्या आतील वयाचा असेल तर त्याचे मोल वीस शेकेल रुपे व मुलीचे दहा शेकेल रुपे असावे. ६ मुलगा एक महिन्याहून मोठा व पाचवर्षाहून लहान असला तर त्याचे मोल पाच शेकेल स्पै व मुलीचे तीन शेकेल रुपे असावे. ७ साठ वर्षे वा साठ वर्षाहून अधिक वर्षे वयाच्या पुरुषाचे मोल पंथरा शेकेल रुपे व स्त्रीचे दहा शेकेल रुपे असावे. ८ परंतु तू ठरविलेले मोल न देयाइतका कोणी गरीब असेल तर त्यास याजकापुढे आणावे; आणि याजकाने नवस करणाऱ्याच्या ऐपटीप्रामाणे नवसाच्या मानवाचे मोल ठरवावे. ९ काही पशू परमेश्वरास अर्पण करता येतात त्यापैकी कोणी एखाद्या पशूचा नवस केला तर परमेश्वरास अर्पणवयाचा असा प्रत्येक प्राणी पवित्र समजावा.

१० त्याने तो बदलून नये किंवा त्याच्या ऐवजी दुसरे काही देण्याचा प्रयत्न करू नये. त्याने वाईट पशू ऐवजी चांगला किंवा चांगल्याबदल वाईट असा बदल करू नये त्याने जर तसा बदल करण्याचा प्रयत्न केला तर मग तो दोन्ही पवित्र होतील व दोन्ही परमेश्वराच्या मालकीचे होतील. ११ काही पशू पूरमेश्वरास अर्पण करावयास योग्य नसतात ते अशुद्ध असतात कोणी अशुद्ध पशूपैकी एखादा परमेश्वरास अर्पण करावयास आणला तर त्याने तो याजकाकडे आणावा. १२ तो पशू चांगला असो किंवा वाईट असो याजकाने त्याचे मोल ठरवावे; याजक ठरवील ते त्याचे मोल समजावे. १३ पण नवस करणाऱ्याला तो पशू सोडवावाच्या असला तर त्या किंमतीत एकपंचमांश भर घालून त्याने तो सोडवावे. १४ एखाद्याने आपले घर परमेश्वरास वाहिले तर ते चांगले असो किंवा वाईट असो याजकाने त्या घराचे मोल ठरवावे; याजक ठरवील ते त्याचे मोल समजावे. १५ परंतु घर वाहणाऱ्याला ते सोडवून परत घ्यावयाचे असेल तर त्याने, याजकाने ठरवलेल्या किंमतीत एकपंचमांश भर घालून ते सोडवावे; मग ते घर त्याचे होईल. १६ एखाद्याने आपल्या शेतीचा काही भाग परमेश्वरास वाहिला तर त्यामध्ये किंती बियाणे पेरले जाते त्यावरून त्याचे मोल ठरेल; एक होमर, सुमारे सहा बुशेल जवासाठी पन्नास शेकेल रुपे अरी किंमत असावी. १७ योबेल वर्षपासून त्याने आपले शेत देवाला वाहिले तर याजक ठरविल त्याप्रामाणे त्याचे मोल होईल. १८ परंतु योबेल वर्षानंतर जर एखाद्याने आपले शेत परमेश्वरास वाहिले तर पुढच्या योबेल वर्षापर्यंत जितकी वर्षे उरली असतील तितक्या वर्षाचा हिशोब करून याजकाने त्याचे नक्की मोल ठरवावे. १९ शेत वाहणाऱ्याला, मोल देऊन आपले शेत सोडवून परत घ्यावयाचे असेल तर त्याच्या ठरवलेल्या किंमतीत एकपंचमांश भर घालून त्याने तो सोडवावे. मग ते शेत परत त्याच्या मालकीचे होईल. २० त्याने ते शेत सोडविले नसेल किंवा दुसऱ्या कोणाला ते विकले असेल तर त्या पहिल्या मालकाला ते सोडवून घेता येणार नाही; २१ पण योबेल वर्षी ते शेत परत विक्त घेतले नाही तेव्हा पूर्णपैणे समर्पित केलेल्या शेताप्रामाणे परमेश्वराकरिता ते पवित्र ठरेल, अर्थात ते याजकाचे कायमचे वतन होईल. २२ स्वतः च्या कुळाचे नसलेले म्हणजे एखाद्याने स्तंत्र: खरेदी केलेले शेत त्यास परमेश्वराकरिता अर्पण करावयाचे असेल, २३ तर याजकाने योबेल वर्षापर्यंत त्याचा हिशोब करावा व जितके मोल ठरेल तितके परमेश्वराकरिता पवित्र समजून त्याने त्याच दिव्यांते ते देऊन टाकावे. २४ ज्याच्याकडून त्याने ते शेत पहिल्याचा खरेदी केलेले असेल म्हणजे ज्याच्या वतनाचे ते असेल त्याच्या ताब्यात ते योबेल वर्षी परत जावे. २५ मोल देताना ते पवित्रस्थानातील चलनाप्रामाणे ठरविलेले असेल. शेकेल म्हणजे वीस गोरा. २६ लोकांस गुरेढीरे, शेरेडेमेढीरे विशेष देणाऱ्या म्हणून अर्पण करता येतील परंतु त्यापैकी प्रथम जन्मलेला नर परमेश्वराचा ठरलेला आहेच; त्याला, ते विशेष भेट म्हणून वाहू शकाणार नाहीत. २७ तो प्रथम जन्मलेला नर अशुद्ध पशूपैकी असला तर याजकाने ठरवलेल्या मोलात एकपंचमांश भर घालून अर्पण करणाऱ्याने तो सोडवावा; पण तो सोडवीत नसला तर याजकाने ठरवलेल्या किंमतीला तो विकून टाकावा. २८ लोक परमेश्वरास काही विशेष देणाऱी देतात, ती देणाऱी माणसे, पशू किंवा वतनांची शेते या प्रकारची असेल, ती देणाऱी परमेश्वराचीच आहे; ती सोडवून परत घेता येणार नाही किंवा विकाता येणार नाही. २९ ती वाहिलेली विशेष देणाऱी मानव प्राण्यापैकी असेल तर त्या मानवाला सोडवून घेता येणार नाही; त्याचा अवश्य वध करावा. ३० भूमीच्या सर्व उत्पन्नाचा एक दशांश भाग म्हणजे, शेतातील सर्व उपज, आणि झाडे, वेली यांची फळे द्यांचा एक दशांश भाग परमेश्वराकरिता पवित्र आहे. ३१ म्हणून एखाद्याला आपला एक दशांश भाग सोडवून घ्यावयाचा असला तर त्याच्या किंमतीत एक पंचमांशाची भर घालून त्याने तो सोडवावा. ३२ गुरेढीरे किंवा शेरेडेमेढीरे द्यापैकी ज्यांची गणना काठीबालून चालवून होते अशा प्रत्येक दहांपैकी एक पशू याजक घेईल. प्रत्येक दहावे जेनावर परमेश्वराचे वेगळे केलेले असेल. ३३ निवडलेला पशू चांगला आहे किंवा वाईट आहे या विशेषी त्याच्या धन्याने

चिंता करु नये किंवा त्यास बदलू नये; त्याने बदल करावयाचे ठरविले तर
मग तो पशू व त्याच्या बदलीचा पशू असे दोन्ही पशू परमेश्वराकरिता पवित्र
होतील, किमत देऊन ते सोडविता येणार नाहीत. ३४ परमेश्वराने इस्वाएल
लोकांकरिता सीनायपर्वतावर मोशेला दिलेल्या आज्ञा याच आहेत.

गणना

१ इसाएल लोक मिसर देशातून निघाल्यावर दुसऱ्या वर्षाच्या दुसऱ्या महिन्याचा पहिल्या दिवशी सीनानाय रानातील दर्शनमंडपामध्ये परमेश्वर मोशेशी बोलला; परमेश्वर म्हणाला, २ सर्व इसाएली लोकांच्या मंडळीची शिरणांती कर; प्रत्येक पुरुषाचे नांव, त्याचे कूळ आणि त्याच्या वाडवडिलांचे घराणे ह्याच्यासह त्यांच्या नावाची यादी कर. ३ वीस वर्षांचे किंवा त्याहून अधिक वयाचे जितके पुरुष सैन्यात जाणायायोगे इसाएलात असतील त्या सर्वांची त्यांच्या सैन्याप्रमाणे तू आणि अहरोन मिळून गणती करा. ४ प्रत्येक वंशातला एक पुरुष जो आपल्या वडिलांच्या घराण्याचा प्रमुख असेल तो तुम्हास मदत करील. ५ तुमच्याबरोबर राहून तुम्हास मदत करण्यांची नावे ही: रुडबेन वंशातला, शेड्युराचा मुलगा अलीसूर; ६ शिमोन वंशातला सुरीशाद्वया मुलगा शल्मीयेल. ७ यहूदा वंशातला अमीनादाबाचा मुलगा नहशेन; ८ इसाखार वंशातला सुवाराचा मुलगा नथनेल; ९ जबुलून वंशातला हेलोनाचा मुलगा अलीयाब. १० योसेफ उत्राच्या वंशात म्हणजे एफ्राइम वंशातला अमीहूदाचा मुलगा अलीशामा, आणि मनशे वंशातला पदाहसुराचा मुलगा गमलीयेल. ११ बन्यामीन वंशातला गिदोनीचा मुलगा अबीदान. १२ दान वंशातला अमीशाद्वया मुलगा अहीएजर; १३ आशेर वंशातला आक्रानाचा मुलगा पागीयेल; १४ गाद वंशातला दग्वेलाचा मुलगा एल्यासाप; १५ नफताली वंशातला एनानाचा मुलगा अहीरा. १६ हे लोकांतून निवडलेले माणसे होती, त्यांच्या पूर्वजांच्या वंशाचे अधिपती होते. ते इसाएलाच्या कुळाचे प्रमुख होते. १७ ज्यांच्या नावाची नोंद होती त्या मनुष्यांना मोशे व अहरोन ह्यानी आपल्याबरोबर घेतले; १८ आणि त्यांनी दुसऱ्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी सर्व मंडळीस एकत्र जमविले; मग इसाएलाच्या कुळांप्रमाणे व त्यांच्या वडिलांच्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची नोंद करण्यात आली. वीस किंवा त्यापेक्षा जास्त वय असलेल्यांची यादी करण्यात आली. १९ परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिली होती अगदी त्याप्रमाणे त्याने सीनाय रानात त्यांची गणती केली. २० इसाएलाचा ज्येष्ठ मुलगा रुडबेन ह्याच्या वंशाचे लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी त्यांची गणना करण्यात आली. ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्यांची यादी करण्यात आली; त्यांची यादी घराणी आणि कुळे ह्याच्याप्रमाणे करण्यात आली. २१ रुडबेनाच्या वंशातले मोजलेले एकूण शेहेचाळीस हजार पाचशे भरली. २२ शिमोन वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून सैन्यात दाखल होण्यास लायक होते त्यांची यादी करण्यात आली; २३ शिमोनाच्या वंशातले मोजलेले एकूण एकोणसाठ हजार तीनशे भरली. २४ गाद वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; २५ गादाच्या वंशातले मोजलेले एकूण पंचेचाळीस हजार सहाशी पन्नास भरली. २६ यहूदा वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते, त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; २७ यहूदाच्या वंशातले मोजलेले एकूण चौपंन हजार चारशे भरली. २८ जबुलून वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्यापेक्षा अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली;

३१ जबुलून वंशातील मोजदाद एकूण सत्तावन्न हजार चारशे भरली. ३२ योसेफ पुत्रांपैकी एफ्राइम वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ३३ एफ्राइमाच्या वंशातले मोजलेले एकूण चाळीस हजार पाचशे भरली. ३४ मनशे वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ३५ मनशेशी वंशात मोजलेले एकूण बत्तीस हजार दोनशे भरली. ३६ बन्यामीन वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ३७ बन्यामीन वंशातील लोकांची जी मोजदाद झाली ती एकूण पस्तीस हजार चारशे भरली. ३८ दान वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ३९ दानाच्या वंशातले मोजलेले एकूण बासाट हजार सातशे भरली. ४० आशेर वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली; ४१ आशेर वंशातील लोकांची जी मोजदाद झाली ती एकूण पकेचाळीस हजार पाचशे भरली. ४२ नफताली वंशातील लोक म्हणजे त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी ह्याप्रमाणे जितके पुरुष वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक होते त्या सर्वांची नोंद करण्यात आली. ४३ नफतालीच्या वंशातील मोजलेले एकूण त्रेपन्न हजार चारशे भरली. ४४ मोशे, अहरोन आणि इसाएलांच्या प्रत्येक घराण्यातील एक प्रमुख असे बारा नेते, ह्यानी ही मोजदाद केली. ४५ इसाएली वंशातले वीस वर्षांचे व त्याहून अधिक वयाचे असून युद्धास लायक असलेल्या प्रत्येक पुरुषाची त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे नोंद केली. ४६ ती मोजदाद एकूण सहा लाख तीन हजार पाचशे पन्नास भरली. ४७ इसाएल लोकांबरोबर लेव्याची नोंद त्यांच्या वडिलांच्या वंशावरून घेतली नव्हती. ४८ परमेश्वराने मोशेला सांगितले होते की, ४९ लेवी वंशाच्या दलातील लोकांची गणती करु नको किंवा इतर इसाएल लोकांच्या गणतीत त्यांचा समावेश करु नको. ५० लेवी लोकांसांग की साक्षपटाच्या निवासमंडपावर व त्याबरोबर त्यातील सर्व वस्तूवर त्याचे जे आहे त्यावर त्यांना नेम. त्यांनी निवासमंडप व त्यातील सर्व वस्तू वाहून न्यायात, त्यांनी आपले तेंव्हा निवासमंडपाभोवती उभारवेत आणि त्याची निगा राखावी. ५१ जेव्हा निवासमंडप हलवावयाचा असेल तेव्हा तो लेवी लोकांनी उत्तरावा व तो उभारताना लेवी लोकांनीच तो उभा करावा; त्याची निगा राखणे हे त्यांचेच काम आहे; कोणी परका जवळ आला तर त्यास जिवे मारावे. ५२ इसाएल लोकांपैकी प्रयेकाने आपापेले तंबू आपापल्या दलाप्रमाणे आपापल्या छावणीत आपापल्या कुळाच्या निशाणाजवळ घेवेत. ५३ परंतु लेवी लोकांनी आपले तंबू पवित्र निवासमंडपाच्या सभोवती ठोकावेत; त्यांनी आज्ञापट असलेल्या पवित्र निवासमंडपाचे रक्षण करावे म्हणजे इसाएल लोकांच्या मंडळीवर संकट येणार नाही. ५४ परमेश्वराने मोशेला आज्ञा दिल्याप्रमाणे इसाएल लोकांनी सर्वकाही केले.

२ परमेश्वर, मोशे व अहरोन यांच्याशी पुन्हा बोलला, तो म्हणाला, २ इसाएलाच्या प्रत्येक वंशजाने आपल्या सैन्याच्या निशाणाजवळ जो त्याच्या सैन्याच्या दलाचा आहे आणि लहान झोंडा तो त्याच्या वंशाला दर्शवितो त्यापासी तल घावा. त्याच्या तलाचे तोड दर्शनमंडपाच्या समोर असावे. ३ यहूदावंशाच्या छावणीचे निशाण उगवत्या सूर्याच्या म्हणजे पूर्व दिशेला

असावे. यहूदावंशातील सर्व लोकांनी आपली छावणी त्या निशाणाजवळ ठोकावी. अमीनादाबाचा मुलगा नहशेन हा यहूदावंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ४ त्याच्या दलात चौ-याहत्तर हजार सहारे लोक होते. ५ इस्साखार वंशाच्या लोकांनी यहूदावंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी ठोकावी. सुवाराचा मुलगा नथनेल हा इस्साखारवंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ६ त्याच्या दलात चौपन्ह हजार चारशे लोक होते. ७ जबुलून वंशाच्या लोकांनीही यहूदावंशाच्या छावणीनंतर जवळच आपली छावणी उभारावी. हेलोनाचा मुलगा अलीयाब हा जबुलून वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ८ त्याच्या दलात सत्तावन्ह हजार चारशे लोक होते. ९ यहूदावंशाच्या छावणीत एकूण एक लाख शहापेंशी हजार चारशे लोक होते. ते त्याच्या कुळाप्रमाणे विभागलेले होते. इस्साएल लोकांनी एका ठिकाणाटून दुसऱ्या ठिकाणाकडे प्रवास करिताना यहूदावंशाच्या दलाने सर्वत पुढे चालावे. १० पवित्र निवासमंडपाच्या दक्षिण बाजूस रुझेवेन वंशाच्या छावणीचे निशाण असावे. प्रत्येक गटाने आपापल्या निशाणाजवळ आपली छावणी उभारावी. शेदउराचा मुलगा अलीसूर हा रुझेवेन वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. ११ त्याच्या दलात शेहेचालीस हजार पाचशे लोक होते. १२ शिमोन वंशातल्या कुळांनी रुझेवेन वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी उभारावी. सुरीपाईद्वारा मुलगा शलूमीयेल हा शिमोन वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. १३ त्याच्या दलात एकोणसाठ हजार तीनशे लोक होते. १४ गादवंशाच्या कुळांनीही रुझेवेन वंशाच्या छावणीजवळ आपली छावणी उभारावी. सुरुवाताचा मुलगा एन्प्यासापाहा गाद वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. १५ त्याच्या दलात पंचेचालीस हजार सहारे पन्नास लोक होते. १६ रुझेवेनच्या छावणीत कुळांप्रमाणे एकंदर एक लाख एकावन्ह हजार चारशे पन्नास लोक होते. इस्साएल लोकांचा मुक्काकाम हलविताना रुझेवेनच्या दलातील लोकांनी दुसऱ्या क्रमांकावर चालावे. १७ त्यांनंतर सर्व छावण्यांच्या मध्यभागी लेव्याच्या छावणीसह दर्शनमंडप पुढे न्यावा. प्रवास करताना छावण्या ज्या क्रमाने निघतात त्याच क्रमाने मुक्काकाम करताना त्यांनी आपापल्या छावण्या द्याव्यात. प्रत्येक मनुष्याने आपल्या कुळाच्या निशाणाजवळ रहावे. १८ एफ्राइम वंशाच्या छावणीचे निशाण पाश्चम बाजूस असावे व त्याच्या कुळातल्या लोकांनी आपली छावणी तेथे उभारावी. अमीनीहूदाचा मुलगा अलीशामा एफ्राइम वंशाचा प्रमुख सरदार असावा. १९ त्याच्या दलात चालीस हजार पाचशे लोक होते. २० मनशेवंशाच्या दलाने एफ्राइम वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणीसह ठोकावी. बन्यामीन वंशाचा प्रमुख सरदार अवीदान हा असावा. २१ त्याच्या दलात वस्तीस हजार चारशे लोक होते. २२ बन्यामीन वंशाच्या दलानेही एफ्राइमाच्या दलाशेजारी आपली छावणी ठोकावी. बन्यामीन वंशाचा प्रमुख सरदार अवीदान हा असावा. २३ त्याच्या दलात पस्तीस हजार चारशे लोक होते. २४ एफ्राइम वंशाच्या छावणीत एकूण एक लाख आठ हजार शंभर लोक होते. इस्साएल लोकांचा मुक्काकाम हलविताना एफ्राइम वंशाचा तिसरा क्रमांक असावा. २५ दान वंशाच्या छावणीचे निशाण उत्तरकडील बाजूस असावे. त्याच्या कुळातल्या लोकांनी आपल्या दलाची छावणी तेथे उभारावी. अमीनीशैद्वाचा मुलगा अहीएजर हा दानवंशाचा सरदार असावा. २६ त्याच्या दलात बासाष्ट हजार सातशे लोक होते. २७ आशेर वंशाच्या दलाने दान वंशाच्या छावणी शेजारी आपली छावणी उभारावी. आक्रानाचा मुलगा पाश्चमीयेल हा आशेर वंशाचा सरदार असावा. २८ त्याच्या दलात एकेचालीस हजार पाचशे लोक होते. २९ नफताली वंशाचे लोक. एनानाचा मुलगा अहीरा हा नफताली वंशाचा पुढारी असावा. ३० त्याच्या दलात त्रेपन्ह हजार चारशे लोक होते. ३१ दान वंशाच्या छावणीत एक लाख सत्तावन्ह हजार सहारे लोक होते. इस्साएल लोकांचा तळ ठिकठिकाणाटून हलविताना दानवंशाच्या कुळांनी सर्वत शेवटी चालावे. ३२ अशी इस्साएल लोकांची मंडळी होती. त्यांच्या वंशात त्यांच्या कुळाप्रमाणे व त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे त्यांची गणती केली तेव्हा त्यांची एकूण संख्या सहा लाख तीन हजार पाचशे पन्नास होती.

३३ मोशेने परमेश्वराच्या आजेप्रमाणे इस्साएल लोकांबरोबर लेवी लोकांची गणती केली नाही. ३४ तेव्हा परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञाप्रमाणे सर्वकाही इस्साएल लोकांनी केले. प्रत्येक कुळाने आपापल्या निशाणापाशी तळ दिला. प्रत्येकजण आपापल्या कुळात व आपापल्या वाडवडिलांच्या घराण्यांच्या छावणीत राहिला.

३ जेव्हा परमेश्वर सीनाय पर्वतावर मोशेशी बोलला त्याकाळ्या अहरोन व मोशे ह्याच्या वंशावलीचा इतिहास आता हा असा: २ अहरोनाच्या मुलांची नावे ही: नादाब हा प्रथम जन्मलेला, व अबीहू, एलाजार व इथामार. ३ अहरोनाचे हे पुत्र जे अभिषेक केलेले याजक होते, ज्यांना त्याने याजकपदात सेवा करण्यासाठी समर्पित केले, त्यांची नावे ही आहेत ४ परंतु नादाब व अबीहू परमेश्वराची सेवा करिताना सीनाय रानात परमेश्वरापुढे अस्विकारानीय अग्नी अर्पित तेव्हा ते परमेश्वरापुढे मरण पावले. त्यांना पुत्र नव्हते म्हणून एलाजार व इथामार हे आपला बाप अहरोन ह्यात असताना याजक होऊन परमेश्वराची सेवा करीत असता लेवी लोक त्यांना मदत करतील. त्यांनी निवासमंडपात सेवा करावी. ५ त्यांनी दर्शनमंडपामधील सर्व वस्तूची काळजी घावी आणि इस्साएल वंशांना निवासमंडपाच्या सेवेत त्यांना सामान वाहण्यास मदत करावी. ६ अहरोन व त्याच्या मुलांना तू लेवीच्या हाती दे. इस्साएल लोकांची सेवा करण्यासाठी त्यांना पूर्णपणे मदतीसाठी देण्यात आले आहे. १० “अहरोन व त्याचे पुत्र यांची याजक म्हणून नेमणूक कर. त्यांनी याजक म्हणून आपले सेवेचे काम करावे, कोणी परका जवळ आल्यास त्यास जिवे मारावे.” ११ परमेश्वर मोशेशी बोलला तो म्हणाला, १२ पाहा, मी इस्साएल लोकांतील प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी मी आता माझी सेवा करण्यासाठी लेवी वंशातील लोकांस निवळून घेत आहे. लेवी माझेच असतील. १३ “सर्व प्रथम जन्मलेले माझेच आहेत. मी मिसर देशात सर्व प्रथम जन्मलेल्यांना माझून टाकले. त्याच दिवशी इस्साएल लोकांतील पुरुषांपैकी व पशूपैकी प्रथम जन्मलेले सर्व मी आपणासाठी पवित्र ठरवले. ते माझेच आहेत. मी परमेश्वर आहे.” १४ परमेश्वर सीनाय रानात पुन्हा मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, १५ “लेवी वंशातील तितके पुरुष व एक महिन्याचे किंवा त्याहून अधिक वयाची मुले असतील त्यांती, त्यांच्या कुळाप्रमाणे व त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे गणती कर.” १६ मोशेने परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे त्यास झालेल्या परमेश्वराच्या आजेनुसार त्यांची गणती केली. १७ लेवीच्या मुलांची नावे गेर्षेन, कहाथ व मरारी होते. १८ गेर्षेनाच्या मुलांची नावे त्यांच्या कुळावस्तू ही आहेत. लिंबी व शिरो. १९ कहाथाचे पुत्र त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: अम्राम, इसहार, हेब्रोन व उजियेल. २० मरारीचे पुत्र त्यांच्या कुळाप्रमाणे हे: महली व मूरी. ही लेवी कुळातील घराणी होत. २१ गेर्षेनापासून लिंबी व शिरो ही कुळे चालू झाली ही गेर्षेनी कुळे. २२ या दोन कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुत्र व पुरुष मिळून सात हजार पाचशे होते. २३ गेर्षेन कुळांनी त्यांना सांगितल्याप्रमाणे पश्चिमेच्या बाजूस पवित्र निवासमंडपाच्या मार्गे आपले डेर दिले. २४ लायेलाचा मुलगा एल्यासापाहा गेर्षेनी घराण्याचा सरदार होता. २५ दर्शनमंडपामधील निवासमंडप, तंबू आणि त्यावरील आच्छादन, दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराचा पडदा यांची निगा राखण्याचे काम गेर्षेनी लोकांवर सोपविण्यात आले. २६ पवित्र निवासमंडप व वेदी ह्यांच्या सभोवतीच्या अंगणाचे पडदे, अंगणाच्या दाराचा पडदा, त्यांच्यासाठी लागणारे तणावे व इतत सामान यांची निगा राखण्याची जबाबदारी त्यांनी घेतली. २७ कहाथापासून अम्राम, इसहार, हेब्रोन व उजियेल ही कुळे चालू झाली; ही कहाथी कुळे. २८ या कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुत्र व पुरुष आठ हजार सहाशे होते. पवित्रस्थळातील वस्तूची निगा राखण्याचे काम

कहाथी कुळांना देण्यात आले. २९ कहाथी कुळांनी निवासमंडपाच्या दक्षिणेस आपली छावणी उभारली. ३० उजिजयेलाचा मुलगा अलीसापान हा कहाथी घराण्याचा पुढारी होता. ३१ पवित्र कराराचा कोश, मेज, दीपस्तंभ, वेद्या, पवित्रस्थानाची सेवेसाठी असलेली पात्रे, पटदा व इतर सर्व वस्तूची देखभाल करण्याची जबाबदारी त्यांनी घेतली. ३२ अहरोनाचा मुलगा एलाजार याजक हा लेवी लोकांच्या पुढायांचा पुढारी होता. पवित्र वस्तूचे रक्षण करण्याचे काम ज्यांच्यावर सोपवले होते त्या सर्वांवर देखरेख करणारा तो प्रमुख होता. ३३ मरारीपासून महली व मुरी ही घराणी चालू झाली ही मरारी कुळे. ३४ या कुळात एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुत्र व पुरुष सहा हजार दोनशे होते. ३५ अबीहाईलाचा मुलगा सूरीएल हा मरारी घराण्याचा पुढारी होता. या कुळांना पवित्र निवासमंडपाच्या उत्तरेकडचा भाग दिला होता तेक्का त्यांनी तेथे आपली छावणी ठोकली. ३६ मरारी वंशातील लोकांस पवित्र निवासमंडपाच्या फळ्या व त्यांचे सर्व अडसर, खांब व उथळ्या आणि पवित्र निवासमंडपाच्या फळ्यांशी निगडीत अशा सर्व वस्तूची निगा राखण्याचे काम देण्यात आले; ३७ तसेच पवित्र निवासमंडपाच्या अंगणासभोवंतीचे सर्व खांब, त्यांच्या बैठका, उथळ्या, मेखा आणि तणाव्याचे दोर यांची ही देखभाल करण्याचे काम त्यांनी घेतले. ३८ मोरी, अहरोन व त्याचे पुत्र यांची छावणी दर्शनमंडपाच्या समारो असलेल्या पवित्र निवासमंडपाच्या पूर्वेस होती. इसाएल लोकांच्यावतीने पवित्र निवासस्थानाच्या रक्षणाचे काम त्यांना देण्यात आले. सर्व इसाएलाकरिता त्यांनी हे काम केले. कोणी दुसरा पवित्र निवासस्थानाजवळ अल्यास त्यास जिवे मारावे असा त्यांना आदेश होता. ३९ लेवी वंशातील एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुत्र व पुरुष यांची गणती करण्यास परमेश्वराने मोशे व अहरोन झाणा सांगितले, तेक्का पुरुष लेवीची एकूण संख्या बाबीस हजार भरली. ४० परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “इसाएल लोकांपैकी जितके प्रथम जन्मलेले, एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे पुत्र व पुरुष असतील त्यांच्या नांवाची एक यादी तयार कर; ४१ आता मी इसाएलाचे प्रथम जन्मलेले पुत्र व पुरुष घेणार नाही, त्याएवजी मी परमेश्वर, लेवी वंशाचे लोक घेईन, तसेच इसाएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या पश्चूच्या ऐवजी लेवी लोकांच्या पश्चूचे प्रथम जन्मलेले घेईन.” ४२ तेक्का मोशेने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले, त्याने इसाएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या सर्वांगी गणती केली. ४३ मोशेने प्रथम जन्मलेले एक महिन्याचे व त्याहून अधिक वयाचे जे इसाएल पुत्र व पुरुष होते त्यांच्या नांवाची यादी केली. त्या यादीत बाबीस हजार दोनशे त्र्याहत्तर नांवे होती. ४४ परमेश्वर मोशेशी पुन्हा बोलला. तो म्हणाला, ४५ इसाएल लोकांच्या प्रथम जन्मलेल्या ऐवजी तू लेवी लोक घे आणि इसाएलांच्या पशू ऐवजी लेवी लोकाचे पशू घे, कारण लेवी माझेच आहेत. मी परमेश्वर आहे. ४६ लेवी लोक बाबीस हजार दोनशे त्र्याहत्तर आहेत. म्हणजे इसाएलातील प्रथम जन्मलेल्यांपैकी दोनशे त्र्याहत्तर पुत्र अधिक शिल्लक राहतात. ४७ त्यांना सोडवून घेण्यासाठी प्रत्येकाकडून पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणे पाच पाच शेकेल घे. एक शेकेल म्हणजे वीस गेरा. ४८ प्रथम जन्मलेल्यांच्या सोडवणुकीचे जे अधिक पैसे येतील तो पैसा अहरोन व त्याच्या मुलांना दे. ४९ आणि लेव्यांकडून ज्यांची खंडणी झाली त्यांच्याहून जे अधिक होते त्यांच्यापासून त्यांच्या खंडणीचा पैसा मोशेने घेतला. ५० इसाएलांच्या प्रथम जन्मलेल्याकडून त्याने जे पैसे घेतले अधिकृत पवित्रस्थानातील चलनाप्रमाणे मोशेने एकूण एक हजार तीनशे पासष्ट शेकेल भरले. ५१ मोशेने खंडणीचे पैसे अहरोन व त्याच्या मुलांना दिले. जेशी परमेश्वराने त्यास आज्ञा केली होती ती प्रत्येक गोष्ट परमेश्वराच्या वचनानुसार मोशेने केली.

४ परमेश्वर मोशे व अहरोन यांच्याशी बोलला, तो म्हणाला, २ लेवी लोकांपैकी कहाथी कुळांच्या पुरुषांची त्यांच्या वाडवडिलांच्या घराण्याप्रमाणे गणती

कर. (हे लोक लेवीच्या कुळांपैकीच होते) ३ तीस ते पनास वर्षाच्या पुरुषांची गणती कर. हे पुरुष दर्शनमंडपातली सेवा करण्यासाठी सैन्यात जातात त्यांची गणती कर. ४ कहाथ वंशजांनी दर्शनमंडपामधील परमपवित्र वस्तू ज्या माझ्यासाठी राखून ठेवल्या आहेत त्यांची त्यांनी काळजी घ्यावी. ५ जेव्हा छावणी आपला तल पुढे हलविण्याची तयारी करील, तेव्हा अहरोन व त्याच्या मुलांनी तंबू जाऊन परमपवित्र स्थानातील पडदा जो पवित्रस्थानापासून वेगळा करतो तो खाली काढावा व त्याने कराराचा कोश झाकावा. ६ मग त्यांनी कोशावर तहशाच्या कातड्याचे आच्छादन घालावे व त्यावर संपूर्ण निळ्या रंगाचे कापड पसरावे व त्यांनी तो वाहून नेण्यासाठी दांडे लावावे. ७ त्यांनी समक्षतेच्या भाकरीच्या मेजावर निळ्या रंगाचे कापड पसरावे व त्यावर तबके, थूपाप्रे, वाट्या व पेयार्पणे ओतपण्याचे पेले ठेवावे; त्याच्यप्रमाणे नेहमीची भाकरही त्यावर ठेवावी. ८ त्या सर्वांवर किरमिजी रंगाचे कापड पसरावे व नंतर ते सर्व तहशाच्या कातड्याने झाकून टाकावे; तो वाहून नेण्यासाठी मेजाला दांडे बसवावे. ९ त्यांनी दीपस्तंभ आणि त्यावरील दिवे, तसेच दिवे सतत तेव्हण्याकरिता लागणारी सर्व उपकरणे चिमटे, ताटल्या आणि दिव्यासाठी लागणाऱ्या तेलाची सर्व पात्रे ही सर्व निळ्या कापडाने झाकावी. १० या सर्व वस्तू त्यांनी तहशाच्या कातड्याने लपेटून घ्याच्यात आणि हे सर्व वाहून न्यावराच्या चौकटीवर त्यांनी ठेवावे. ११ त्यांनी सोन्याच्या वेदीवर निळे कापड पसरावे. ते तहशाच्या कातड्याने झाकावे व मग वेदीला वाहून नेण्याचे दांडे बसवावे. १२ मग पवित्रस्थानातील उपासनेसाठी लागणारी सर्व उपकरणे त्यांनी गोळा कारावीत व ती निळ्या कापडात गुंडाळावीत; त्यावर तहशाच्या कातड्याचे आच्छादन टाकावे आणि मग हे सर्व त्यांनी वाहून नेण्याऱ्या चौकटीवर ठेवावे. १३ मग त्यांनी वेदीवरील सर्व राख काढून ती स्वच्छ करावी व वेदीवर जांभळ्या रंगाचे कापड पसरावे. १४ नंतर त्यांनी वेदीच्या सेवेची सर्व उपकरणे म्हणजे अग्नीपत्रे, काटे, फावडी व कटोरे या वेदीच्या सर्व वस्तू गोळा करून त्या वेदीवर ठेवाव्यात; मग तिच्यावर तहशाच्या कातड्याचे आच्छादन घालावे व मग तिला वाहून नेण्याचे दांडे बसवावेत. १५ अहरोन व त्याचे पुत्र झाणी पवित्रस्थानातील सर्व पवित्र वस्तूवर आच्छादन टाकण्याचे पूर्ण करावे; मग कहाथी लोकांनी आत जावे आणि त्या वस्तू वाहून नेण्याचे काम सुरु करावे; अशा प्रकारे ते पवित्र वस्तूना स्पर्श करणार नाहीत आणि मरणार नाहीत. दर्शनमंडपामधील जी औझी कहाथवंशजांनी वाहावयाची ती हीच. १६ पवित्र निवासमंडप व त्यातील सर्व वस्तू व उपकरणे म्हणजे पवित्रस्थान व त्यातील दिव्यांना लागणारे तेल, सुगंधी धूप, रोजची अन्नार्पणे व अभिषेकाचे तेल या सर्वांची जबाबदारी अहरोन याजकाचा मुलगा एलाजार झाणे घ्यावी. १७ परमेश्वर मोशे व अहरोनाशी बोलला. तो म्हणाला, १८ तुम्ही कहाथी वंशातल्या कुळाचा वंश लेव्यातून काढून टाकण्याची परवानगी देऊन काळा; १९ जेव्हा ते परमपवित्रस्थानातील वस्तूजवळ जातील तेक्का त्यांनी मूळ नये पण जगावे म्हणून अहरोन व त्याचे पुत्र झाणी आत जाऊन त्यांच्यातील एकेकाला त्यांचे काम व ओझी नेमून घ्यावे. २० पवित्र स्थानातील वस्तू पाहण्यास त्यांनी क्षणभरही आत जाऊ नये किंवा गेले तर ते मरतील. अहरोनाने व त्याच्या मुलांनी आत जाऊन कहाथीतल्या एकेकाला त्यांचे काम व त्याचे विशेष काम नेमून घ्यावे. २१ परमेश्वर मोशेशी पुन्हा बोलला. तो म्हणाला, २२ गेरोन वंशातील सुरुषांची गणना कर आणि त्यांची बोलेली कुळे व त्यांच्या वाडवडिलांची घराणी द्याच्याप्रमाणे त्यांची यादी कर; २३ म्हणजे तीस ते पनास वर्षें वयाचे जे दर्शनमंडपातले काम करायला पात्र असतील अशा लोकांची गणती कर. २४ गेरोनी कुळांनी करावयाची सेवा व वाहावयाची औझी ही अशी: २५ त्यांनी निवासमंडपाचे पडदे, दर्शनमंडप व त्याचे आच्छादन आणि त्यावर असलेले तहशाच्या कातड्याचे आच्छादन तसेच दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराचा पडदा, २६ निवासमंडप व वेदी द्यांच्या भोवंतीच्या अंगणाच्या कनातीचे पडदे, तसेच अंगणाच्या प्रवेश द्वाराचा पडदा, सर्व तणावे व त्यांच्याबोरोबर लागणारी उपकरणे, या सर्व वस्तू गेरोनी

कुळांनी वहाव्यात; आणि या सामानासंबंधी जे काही काम पडेल ते त्यांनी करावे. २७ गेरेंनी लोकांनी त्यांना नेमून दिलेली कामे वाहने आणि जी सर्व सेवा, अहरोनाच्या व त्याच्या मुलांच्या आज्ञेवरून करावी. त्यांचा भार त्यांच्याकडे सोपवावा. २८ गेरेंनी कुळातील लोकांची दर्शनमंडपातली ही सेवा आहे. अहरोन याजकाचा मुलगा इथामार ह्यांच्या हाताखाली त्यांनी कामाची जबाबदारी पार पाडावी. २९ मरारी वंशजांवीही, त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडविलांची घराणी या प्रमाणे गणती कर. ३० म्हणजे तीस ते पन्नास वर्षेच्या वयाच्या दर्शनमंडपामधील सेवा करण्यास पात्र असलेल्या पुरुषांची गणती कर. ३१ दर्शनमंडपाच्या ज्या वस्तु वाहून नेण्याची जबाबदारी त्यांना करावी लागेल ती ही: निवासमंडपाच्या फळया, अडसर, खांब, उथळया, वाहून नेण्याचे काम त्यांनी करावे. ३२ तसेच सभोवतीच्या अंगणाचे खांब, उथळया, तंबूच्या मेखा, तणावे आणि अंगणाच्या खांबासाठी लागाणारी इतर उपकरणे, इत्यादी सर्वसामान वाहून नेण्याचे व निगा राखण्याचे काम मरारी लोकांचे आहे. त्या मनुष्यांच्या नावांची यादी करा व प्रत्येकाने नक्की काय वाहून न्यायाचे ते त्यास सांगा. ३३ दर्शनमंडपाची कामे करिताना मरारी कुळातील पुरुषांनी ही सेवा करावी त्यांच्या कामासाठी अहरोन याजकाचा मुलगा इथामार हा जबाबदार राहील. ३४ मोशे, अहरोन व इसाएलाच्या मंडळीचे पुढारी ह्यानी कहाथी लोकांची, त्यांची कुळे व वाडविलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती केली. ३५ त्यांनी, दर्शनमंडपाच्या सेवेसाठी पात्र असलेल्या तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या पुरुषांची गणती केली. ३६ ज्या पुरुषांची त्यांच्या वंशाश्रमाणे गणती झाली ते दोन हजार सातशे पन्नास लोक होते. ३७ कहाथी वंशापैकी जे दर्शनमंडपामध्ये पवित्र सेवा करीत त्यांची गणती करण्यात आली. मोशे व अहरोन ह्यानी, परमेश्वराने मोरेश्वा सांगितल्याप्रमाणे हे केले. ३८ तसेच गेरेंनी वंशजांवीही, त्यांची कुळे व वाडविलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती करण्यात आली; ३९ म्हणजे दर्शनमंडपाच्या सेवेसाठी पात्र असलेले तीस ते पन्नास वर्षे वयाच्या सर्व पुरुषांची गणती करण्यात आली. ४० ज्या पुरुषांची, त्यांचे वंश व वाडविलांची घराणी ह्यास अनुसरून गणती झाली ती दोन हजार साहशे तीस होती. ४१ गेरेंनी कुळांपैकी नोंद घेतलेले जे सर्व दर्शनमंडपामध्ये सेवा करीत असत, त्यांची नोंद मोशे व अहरोन ह्यानी, परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केली. ४२ त्याच्याप्रमाणे मरारी वंशजांवीही, त्यांची कुळे व त्यांच्या वाडविलांची घराणी ह्याप्रमाणे गणती करण्यात आली, ४३ म्हणजे तीस ते पन्नास वर्षे वयाचे जे दर्शनमंडपातले काम करायल वाप्र होते ते सर्व, ४४ ज्या पुरुषांची त्यांच्या कुळास अनुसरून गणती झाली ते तीन हजार दोनशे भरले. ४५ मरारी वंशापैकी ज्या पुरुषांची गणती मोशे व अहरोन ह्यानी, परमेश्वराने मोरेश्वा आज्ञा केल्याप्रमाणे केली, ते इडके भरले. ४६ तेव्हा मोशे, अहरोन व इसाएलाचे पुढारी ह्यानी सर्व लेवी लोकांची गणती, त्यांची कुळे व वाडविलांची घराणी ह्याप्रमाणे केली. ४७ तीस ते पन्नास वर्षे वय असलेल्या व दर्शनमंडपामधील सेवा करण्यास व औङ्डे वाहण्यास पात्र असलेल्या पुरुषांची गणती करण्यात आली; ४८ त्यांची एकूण संख्या आठ हजार पांचशे ऐशी होती. ४९ तेव्हा परमेश्वराने मोरेश्वा आज्ञा दिल्याप्रमाणे प्रत्येक मनुष्याची गणती करण्यात आली; प्रत्येक मनुष्यास त्याने स्वतः करावयाचे काम नेमून देण्यात आले व त्याने काय वाहून न्यायाचे ते सांगण्यात आले. हे सर्व परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे करण्यात आले.

परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, २ “इसाएल लोकांस अशी आज्ञा कर की, प्रत्येक महारोगी, व कोणाला कसल्याही प्रकाराचा स्त्राव होत असेल व कोणी प्रेताला शिवल्यामुळे अशुद्ध झालेला असल्यास अशा लोकांस त्यांनी छावणीच्या बाहेर घालवून द्यावी; ३ मग तो पुरुष असो किंवा ती स्त्री असो त्यांना छावणीच्या बाहेर काढावे म्हणजे मग छावणी आजार व विटाळापासून शुद्ध स्वच्छ राहील, कारण मी छावणी तुमच्याबोरेवर राहत आहे.” ४ तेव्हा परमेश्वराने मोरेश्वा आज्ञा दिल्याप्रमाणे इसाएल

लोकांनी परमेश्वराची आज्ञा मानून त्या लोकांस छावणीबाहेर काढून टाकले. ५ परमेश्वर पुढा मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ६ इसाएल लोकांस हे सांग की एखादा पुरुष वा स्त्री दुसऱ्याचा अपराध करील तर खेर पाहाता तो परमेश्वराविरुद्धच याप करील व महणून तो दोषी ठेरल. ७ तेव्हा त्या मनुष्याने आपला अपराध कबूल करावा. मग ज्याचा त्याने अपराध केला आहे त्याची त्याने पूर्णपणे भरपाई करावी व त्या भरपाईत आणग्याची एक पंचमांशाची भर घालून ज्याचा त्याने अपराध केला आहे त्यास ती सर्व द्यावी. ८ पण ज्याच्यावर अपराध घडला आहे तो मेला आणि अपराधाबद्दलची भरपाई घेण्यास त्याचे जवळचे कोणी नातलग नसतील तर त्या अपराधी मनुष्याने ती भरपाई परमेश्वरास अर्पण करावी. त्याने ती पूर्ण भरपाई याजकाकडे द्यावी. याजकाने त्या अपराधाच्या प्रायश्चित्तासाठी प्रायश्चित्ताचा मेंडा अर्पण करावा परंतु राहिलेली भरपाई याजकाने ठेवावी. ९ “जर कोणी इसाएली लोकांमधून परमेश्वरास समर्पित करण्याकरिता काही विशेष देणगी याजकाकडे देईल तर ती याजकाने ठेवून द्यावी; ती त्याचीच होईल.” १० प्रत्येक मनुष्याने पवित्र केलेल्या वस्तू त्या याजकाच्याच होत. याजकाला कोणी काही दिले तर ते त्याचेच होईल.” ११ मग परमेश्वर पुढा मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, १२ इसाएल लोकांस असे सांग की एखादा मनुष्याच्या पनीने त्याचा विश्वासघात केला. १३ म्हणजे तिने दुसऱ्या मनुष्याशी कुकर्म केले व ही गोष्ट तिने आपल्या नवव्यापासून लपवून ठेवली तर कोणी साक्षीदार नसल्यामुळे हे कुकर्म तिच्या नवव्याला कधीच कळणार नाही; ती स्वतः तर आपल्या नवव्याला ही गोष्ट सांगणारच नाही; १४ अणि तिच्या पतीच्या मनात प्रेमशक्ती उद्भवली आणि आपल्या स्त्रीच्या पातित्रव्याबद्दल त्यास संशय येऊन ती जर खोरेखर भ्रष्ट झालेली असली अथवा तिच्या पतीच्या मनात प्रेमशक्ती उद्भवून आपल्या स्त्रीच्या पातित्रव्याबद्दल त्यास संशय आला आणि ती वास्तविक भ्रष्ट झालेली नसली. १५ जर असे झाले, तर त्या मनुष्याने आपल्या पलीला याजकाकडे येऊन जावे. तसेच त्याने अर्पण म्हणून एक दशमांश एफा जवावे पीठ अपवित्र; त्याच्यावर त्याने तेल ओतू नये किंवा धूप ठेवू नये; कारण परप्रेमशक्तेमुळे केलेले म्हणजे अनीतीचे स्मरण करून देणपरे हे अन्नार्पण होय. १६ याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे करावे. १७ मग याजकाने मातीच्या पात्रात पवित्र पाणी द्यावे व पवित्र निवासमंडपाच्या जिमीनीवीरील थोडीशी थळू त्यामध्ये टाकावी. १८ याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे रहावयास सांगावे. मग त्याने तिच्या डोक्याचे केस सोडावे, आणि द्वेषामुळे अर्पण करण्यासाठी आणिलेले जवाचे पीठ तिच्या हातावर ठेवावे. त्याचवेळी याजकाने शाप आणग्यारे जे कडू पाणी आपल्या हातात घावेचे; १९ मग त्या याजकाने त्या स्त्रीला खेटे न बोलण्याबद्दल सूचना द्यावी. तसेच तिने खेरे सांगण्याचे वचन द्यावे. याजकाने तिला म्हणावे; तू लग्न झालेल्या तुझ्या नवव्याविरुद्ध पाप करून दुसऱ्या पुरुषाबोरेवर कुकर्म केले नसेल तर मग या शाप देणाऱ्या कडू पाण्यापासून मुक्त हो. २० परंतु तू जर तुझ्या नवव्या विरुद्ध पाप केले असेल, तू दुसऱ्या पुरुषाबोरेवर संबंध केला असशील तर मग तू भ्रष्ट झाली आहेस. २१ मग याजकाने त्या स्त्रीला परमेश्वरापुढे शापाची शपथ द्यावयास सांगावे; परमेश्वर तुझी मांडी सडवील व तुझे पोट फुगाविल तेव्हा परमेश्वर तुला लोकांच्या शापाला व तिरस्काराला पात्र करो. २२ याजकाने म्हणावे, म्हणजे तुझे पोट फुगाविण्यासाठी व मांडी सडवीलपण्यासाठी हे शापजनक पाणी तुझ्या आतड्यात शिरेल. मग त्या स्त्रीने आमेन, आमेन असे म्हणावे. २३ मग याजकाने हे शापशब्द पुस्तकात लिहून ते कडू पाण्यात धुवावे. २४ मग ते शापित कडू पाणी त्या दर्जीने घ्यावे. हे पाणी तिच्या पोटात जाईल आणि तिच्या पोटात कडूपणा उत्पन्न करील. २५ नंतर याजकाने ते द्वेषाबद्दलचे अन्नार्पण त्या स्त्रीच्या हातातून घ्यावे व परमेश्वरासमोर उंच धरावे आणि मग ते वेदीजवळ घेऊन जावे. २६ मग त्यातील मूठभर अन्नार्पण घेऊन त्याचे स्मारक म्हणून ते वेदीवर जाळावे. त्यानंतर याजकाने त्या स्त्रीला हे पाणी पिण्यास सांगावे. २७ जर त्या स्त्रीने आपल्या नवव्याविरुद्ध अपराध

केला असेल तर शापजनक पाणी पाजल्यावर ते तिच्या पोटात जाईल व कडूणणा उत्पन्न करील. तिचे पोट फुगोल, तिची मांडी सडेल तिच्या लोकात तिचे नाव शापित होईल. २८ परंतु त्या स्त्रीने आपल्या नवव्याविरुद्ध पाप केले नसेल व ती शुद्ध असेल तर ती स्त्री अपराधी नाही असे याजकाने तिला सांगावे, मग ती मुक्त होईल व गर्भधारणेस पाप ठेरेल. २९ तेव्हा द्वेषासंबंधी हा नियम आहे. एखाद्या स्त्रीने आपल्या नवव्याविरुद्ध जर पाप केले तर तू ही अशी कारवाई करावी. ३० किंवा एखाद्या पुरुषाने आपल्या पत्तीने आपल्या विरुद्ध पाप केले आहे असा संशय व द्वेष, धरला तर त्या मनुष्याने अशी कारवाई करावी; त्या मनुष्याने स्त्रीला परमेश्वरासमोर उभे करावे व सांगितलेल्या नियमाप्रमाणे तिच्याविरुद्ध कारवाई करावी. ३१ मग पती अधर्म करण्यापासून मुक्त होईल परंतु जर स्त्रीने पाप केले असेल तर तिला त्रास भोगावा तागेल.

६ परमेश्वर मोरेशी बोलला. तो म्हणाला, २ इसाएल लोकांसी बोल. त्यांना सांग, जेव्हा कोणी पुरुष किंवा स्त्री आपणास परमेश्वरासाठी वेगळे होऊन नाजीराचा विशेष नवस करील, ३ त्याने मध्य किंवा मादक द्रव्यापासून दूर रहावे. त्याने मध्यापासून केलेला शिरका किंवा मादक पेय पिझ नये. त्याने द्राक्षाचा कसलाही रस पिझ नये किंवा ताजी द्राक्षे किंवा मनुकेही खाऊ नयेत. ४ तो माझ्यासाठी वेगळा झाला त्या सर्व दिवसात, त्याने द्राक्षापासून केलेली प्रत्येक गोष, जी बियापासून ते सालपटापर्यंत समाविट आहे काहीच खाऊ नये. ५ त्याने परमेश्वरासाठी वेगळे राहण्याचा कालावधी पूर्ण होईपर्यंत त्याच्या नवसाच्या दिवसापर्यंत त्याच्या डोक्यावर वस्तन्याचा उपयोग करू नये. तो देवासाठी वेगळा केला आहे. त्याने आपल्या डोक्याचे केस लांब वाढू यावेत. ६ त्याने आपल्या स्वतःला परमेश्वरासाठी वेगळे केलेल्या सर्व दिवसात, त्याने प्रेताजवळ जाऊ नये. ७ त्याच्या स्वतः चा बाप, आई, भाऊ किंवा बहीं जर कोणी मरण पावले तर त्यांच्याकरिता अशुद्ध होऊ नये. कारण तो देवासाठी वेगळा केलेला आहे, जसे प्रत्येकजण त्याच्या डोक्यावरील लांब केस पाहीली. ८ आपल्या वेगळे राहण्याच्या सर्व दिवसात तो परमेश्वरासाठी पवित्र, राखीव आहे. ९ जर कोणी अचानक त्याच्याजवळ मरण पावला आणि त्याने वेगळा केलेला मनुष्य अशुद्ध झाला, तर त्याने आपल्या शुद्धीकरण्याच्या दिवशी डोक्याचे मुंडण करावे, म्हणजे ते सातव्या दिवसानंतर करावे. तेव्हा त्याने आपले डोके मुंडावे. १० आठव्या दिवशी त्याने दोन होले किंवा पारव्याची दोन पिल्ले दर्शनमंडपाच्या प्रवेशदारापाशी याजकाकडे आणावीत. ११ मग याजकाने एक पक्षी पापार्पण व दुसऱ्याचा होमार्पण करावा. हे त्याच्यासाठी प्रायश्चित्त आहे कारण प्रेताजवळ जाऊन त्याने पाप केले. त्याने त्याच दिवशी आपल्या स्वतःला पुढी समर्पित करावे. १२ त्याने परमेश्वरासाठी वेगळे होण्यासाठी स्वतःला पुढी समर्पित करावे. त्याने एक वर्षाचा मेंडा दोषार्पणासाठी आणावा. त्याने आपल्याला अशुद्ध करून घेण्याच्या पूर्वीचे दिवस मोजू नयेत. कारण तो देवासाठी वेगळा झाला तेव्हा तो अशुद्ध झाला होता. १३ मग त्याच्या नाजीरपणाच्या नवसाचे दिवस पूर्ण झाल्यावर त्यास दर्शनमंडपाच्या प्रवेशदारापाशी आणावे. १४ त्याने आपले अर्पण परमेश्वरास भेट द्यावे. त्याने होमबलि म्हणून एक वर्षाचा व दोषहीन मेंडा अर्पावा. त्याने पापबलि म्हणून एक वर्षाची व दोषहीन मेंडी अर्पावी, त्याने शांत्वर्पणासाठी एक दोषहीन मेंडा आणावा. १५ त्याने तेलात मळलेल्या मैद्याच्या एक टोपलीभर बेखमीर भाकरीसुद्धा आणाव्या व तेल लावलेले बेखमीर पापड त्याबरोबर त्यांचे अन्नार्पणे व पेयार्पणे आणावीत. १६ याजकाने ती परमेश्वरापुढे सादर करावी. त्याने त्याचे पापार्पण व होमार्पण परमेश्वरास अपवित; १७ त्याने बेखमीर भाकरीच्या टोपलीबरोबर, परमेश्वराकरता शांत्वर्पणाच्या यज्ञासाठी मेंडा सादर करावा. याजकाने अन्नार्पण व पेयार्पणही सादर करावी. १८ मग नाजीराने आपण देवासाठी वेगळे झालेल्याचे चिन्ह म्हणून दर्शनमंडपाच्या प्रवेशदारापाशी

आपल्या डोक्याचे मुंडण करावे. त्याने त्याच्या डोक्यापासूनचे केस घ्यावे आणि शांत्वर्पणाच्या यज्ञाखाली अग्नी आहे त्याच्यावर ठेवावेत. १९ नाजीराने आपण वेगळेपणाचे असलेले चिन्ह म्हणजे त्याने डोक्याचे मुंडण केल्यावर याजकाने मेंड्याचा शिजविलेला फरा, टोपलीतून एक बेखमीर भाकर व एक बेखमीर पापड घेऊन त्याच्या हातावर ठेवावी. २० मग याजकाने ते अर्पणाप्रमाणे परमेश्वरासमोर उंच करून त्यास करतो त्याच नियम हा आहे. जे काही तो देईल, त्याने आपण घेतलेल्या शपथेचे बंधन पालावे, तो जो नवस करतो त्या त्याच्या नाजीरपणासाठी दर्शविलेल्या नियमाप्रमाणे केले पाहिजे.” २२ पुढी वरमेश्वर मोरेशी बोलला, तो म्हणाला, २३ अहरोन व त्याच्या मुलांशी बोल. म्हण, तू इसाएल लोकांस द्वाराप्रमाणे आशीर्वाद द्या. तुम्ही त्यांना म्हणावे. २४ परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो व तुझे संरक्षण करो. २५ परमेश्वर आपला मुख्यप्रकाश तुड्यावर पाडो, तुड्याकडे पाहो व तुजवर दया करो. २६ परमेश्वर आपल्या प्रसन्नमुखासह तुजकडे पाहो व तुला शांती देवो. २७ याप्रमाणे त्यांनी माझी नाव इसाएल लोकांस द्यावे. मग मी त्यांना आशीर्वाद देईन.

७ ज्या दिवशी मोरेशे निवासमंडपाचे काम संपविले, त्याने तो अभिषेक करून व त्याची व त्याचील सर्व एकत्रित साहित्यासह पवित्र केला. त्याने वेदी व त्याचील सर्व पात्रे अभिषेक करून पवित्र केली. त्याने त्यास अभिषेक केला व त्यास पवित्र केले. २ त्यादिवशी, जे इसाएलांचे अधिपती, त्यांच्या पूर्वजांच्या घराण्यांचे प्रमुख होते त्यांनी अर्पणे अर्पिली; हीच माणसे जमातीचे नेतृत्व कराणारे होते. याच लोकांनी शिरगणीतीचे काम पाहिले होते. ३ त्यांनी परमेश्वरापुढे अर्पणे आणली. त्यांनी झाकलेल्या सहा गड्या व बारा बैल आणले. त्यांनी प्रत्येक दोन अधिपतीसाठी एक गाडी व प्रत्येक अधिपतीसाठी एक बैल दिला. त्यांनी या वस्तू निवासमंडपासमोर सादर केल्या. ४ मग परमेश्वर मोरेशी बोलला. तो म्हणाला ५ “त्यांच्यापासून अर्पणे स्विकार आणि दर्शनमंडपाच्या कामासाठी अर्पणांचा उपयोग कर. प्रत्येक लेवीला ज्याच्या त्याच्या कामाच्या आवश्यकतेनुसार अर्पण दे.” ६ मोरेशे गाड्या व बैल घेतले आणि ते लेवीना दिले. ७ त्याने दोन गाड्या व चार बैल गेषेनी वंशाना दिले कारण त्यांच्या कामासाठी त्यांना त्यांची गरज होती. ८ त्याने चार गाड्या व आठ बैल मरारी वंशाना दिले, ते अहरोन याजकाचा मुलगा इथामार ह्याच्या देखेरेखीखाली होते. त्याने हे अशासाठी केले की त्यांना त्याची गरज होती. ९ परंतु त्याने कहाथी वंशाना त्याचील काहीच दिले नाही, कारण निवासमंडपातील राखीव वस्तू आपल्या स्वतःच्या खांद्यावर वाहून नेण्याचे होते. १० मोरेशे वेदीला अभिषेक केला त्या दिवशी अधिपतीनी वेदीला आपला माल समर्पित करण्यासाठी आणला. अधिपतीनी आपली अर्पणे वेदीसमोर अर्पिली. ११ परमेश्वर मोरेशी बोलला, “प्रत्येक अधिपतीनी आपल्या स्वतःच्या दिवशी, वेदीच्या समर्पणासाठी आपले अर्पण आणावे.” १२ पहिल्या दिवशी, यहूदा वंशाचा अधिपती अमीनादाबाचा मुलगा नहशोन ह्याने आपली अर्पणे अर्पिली. १३ त्याचे अर्पण पवित्रस्थानाच्या चलनाप्रमाणे एकरेतीस शेकेल वजनाचे चांदीचे एक तात व सत्तर शेकेल वजनाची चांदीची एक वाटी आणली. त्या दोन्ही वस्तू अन्नार्पणासाठी तेलात मळलेल्या सपिठाने भरलेल्या होत्या. १४ त्यानेही धूपाने भरलेले दहा शेकेल वजनाचे, एक सोन्याचे पात्र आणले. १५ त्याने एक गोळा, एक मेंडा आणि एक वर्षाचे एक नर कोकरू ही होमार्पणासाठी दिली. १६ त्याने पापार्पणासाठी एक बकरा दिला. १७ त्याने शांत्वर्पणासाठी देन बैल, पाच मेंडे, पाच बकरे आणि एक वर्षाची पात्र नर कोकरे अर्पिण्यासाठी दिली. हे अमीनादाबाचा

बारा वाट्या आणि सोन्याची बारा पात्रे समर्पित केली. ८५ प्रत्येक चांदीच्या ताटाचे वजन एकशेतीस शेकेल व प्रत्येक चांदीच्या वाट्यांचे वजन सततर शेकेल होते. पवित्रस्थानाच्या चलनाप्रमाणे चांदीची ताटे व चांदीच्या वाट्या मिळून त्यांचे एकूण वजन दोन हजार चारशे शेकेल होते. ८६ धूपाने भरलेले सोन्याची बारा पात्रे, प्रत्येकी पवित्रस्थानाच्या शेकेलाप्रमाणे दहा शेकेल वजन होते. ८७ त्यांनी होमर्पणासाठी बारा गोड्हे, बारा मेंडे व एक वर्षाची बारा नर कोंकरे समर्पित केली. त्यांनी आपले अन्नपाण दिले. त्यांनी पापार्पणासाठी बारा बकरे दिले. ८८ शांत्यर्पणाच्या अर्पणासाठी त्यांनी आपल्या सर्व गुराढोरातून चोवीस बैल, साठ मेंडे, साठ बकरे व एक वर्षाची साठ नर कोंकरे दिली. जेव्हा अभिषेक झाला होता, तेव्हा त्यांनी ही वेदिला अर्पणे केली. ८९ जेव्हा मोशे परमेश्वराबोरबर बोलण्यासाठी दर्शनमंडपामध्ये गेला, त्यावेळी त्याने देवाची वाणी त्याच्याशी बोलताना ऐकली. देव साक्षीकोशवर जे दयासन होते त्यावरून म्हणजे दोन कलुंबांच्या मधून आपणारी बोलाणरी वाणी ऐकली. परमेश्वर त्याच्याशी बोलला.

C परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, २ “अहरोनाशी बोल. त्यास सांग, जेव्हा तू दिवे लावतोस तेव्हा त्या सात दिव्यांचा प्रकाश दीपसंभाच्यासमोर पडावा.” ३ अहरोनाने तसे केले. परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे त्याने दीपसंभावरील दिव्यांचा उजेड समोर पडावा म्हणून दिवे लावले. ४ दीपसंभंथ याप्रमाणे बनवलेला होता: परमेश्वराने मोशेला दीपसंभाच्या तळापासून त्याच्या कळ्यापर्यंत दाखिल्याप्रमाणे त्याने तो घडीव सोन्याचा घडविला. ५ पुन्हा, परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ६ लेवीना इसाएल लोकांमधून घे व त्यांना शुद्ध कर. ७ त्यांना शुद्ध करण्यासाठी हे कर: पापक्षालनाचे पाणी घेऊन त्यांच्यावर शिंगंड. त्या प्रत्येकाने आपल्या पूर्ण शरीरावर वस्तरा फिरवावा आणि आपले काढे धुवावे आणि त्यामुळे स्वतःला शुद्ध करावे. ८ मग त्यांनी एक गोड्हा घ्यावा आणि तेलात मळलेल्या सपिठाचे अन्नार्पण घ्यावे. त्यांनी पापार्पणासाठी दुसरा एक गोड्हा घ्यावा. ९ लेवीना दर्शनमंडपासमोर सादर कर व इसाएल लोकांच्या सर्व मंडळीला एकत्र जमव. १० लेवीना परमेश्वरासमोर सादर कर. तेव्हा इसाएल लोकांनी लेवीच्या डोक्यावर आपले हात ठेवावे. ११ अहरोनाने लेव्यांना इसाएल लोकांच्यावरीतीने माझी सेवा करण्यास सादर करावे. लेव्यांनी माझी सेवा करावी यासाठी त्याने हे करावे. १२ लेवीना आपले हात वैलाच्या डोक्यावर ठेवावे. लेव्यांच्या प्रायश्चित्तासाठी एक वैल पापार्पण व दुसरा बैल माझ्या होमर्पणासाठी अर्पवा. १३ लेवीना अहरोन व त्याचे पुत्र ह्यांच्या समोर सादर कर आणि माझ्यासाठी त्यांना अर्पणाप्रमाणे उंच करावे. १४ याप्रकारे तुम्ही लेव्यांपासून इसाएल लोकाना वेगळे करा. लेवी माझीचे होतील. १५ तू त्यांना शुद्ध कर. तू त्यांना अर्पणाप्रमाणे माझ्यापर्यंत त्यांना उंच कर. यानंतर त्यांनी दर्शनमंडपामध्ये जाऊन सेवा करावी. १६ हे करा, कारण इसाएल लोकांमधून ते पूर्णपणे माझे आहेत. इसाएल वंशातील गर्भशयातून निघाणारे प्रत्येक प्रथम पुरुष मूलाची ते जागा घेतील. मी लेवीना आपल्या स्वतःसाठी घेतले आहे. १७ इसाएल लोकांतले, मनुष्यापैकी आणि पशुपैकी या दोन्हीमधील सर्व प्रथम जन्मलेले माझे आहेत. मिसर देशातील सर्व प्रथम जन्मलेली मूले व पशू मी मारले त्यादिवरी मी त्यांना आपल्याकरता पवित्र केले. १८ मी इसाएल लोकातील सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी लेवीना घेतले आहे. १९ अहरोन व त्याच्या मुलांना मी लेवीना दान म्हणून दिले आहेत. दर्शनमंडपामध्ये सर्व इसाएल लोकांचे काम करण्यासाठी मी त्यांना घेतले आहे. जेव्हा लोक पवित्रस्थानाजवळ येतील तर त्यांनी मरीने नाश होऊ नये म्हणून इसाएल लोकांसाठी प्रायश्चित्ताची अर्पणे करावी. २० तेव्हा मोरी, अहरोन आणि सर्व इसाएल लोकांची मंडळी ह्यांनी ह्याप्रकारे लेव्यांना केले. परमेश्वराने लेव्याविषयी मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी त्याचे सर्व काही केले. इसाएलच्या लोकांनी त्याच्याबोरबर हे केले. २१ लेव्यांनी आपले कपडे

धुऊन स्वतःला पापापासून शुद्ध केले. तेव्हा अहरोनाने त्यांना अर्पणाप्रमाणे परमेश्वरास सादर केले आणि त्यांना शुद्ध करण्यासाठी त्याने प्रायश्चित्त केले. २२ त्यांनंतर, लेवी दर्शनमंडपामध्ये अहरोनापुढे व त्याच्या मुलांपुढे आपली नेमलेली सेवा करण्यास आत गेले. परमेश्वराने मोशेला लेव्याबद्दल आज्ञा केल्याप्रमाणे केले. त्यांनी सर्व लेव्यांना ह्याप्रकारे वागवले. २३ पुन्हा, परमेश्वर मोशेशी बोलला, तो म्हणाला, २४ जे लेवी पंचवीस वर्षे किंवा त्यापेक्षा अधिक वयाचे आहेत त्या सर्वासाठी हे आहे. त्यांनी दर्शनमंडपामध्ये सेवा करण्यास मंडळात भाग घ्यावा. २५ त्यांनी वर्षाच्या पन्नासव्या वर्षांपासून सेवेत याप्रकारे थांबावे. नंतर त्यांनी थांबावे. २६ त्यांनी दर्शनमंडपामध्ये सेवा करण्याचा आपल्या बंधून त्यांच्या कामात मदत करावी, परंतु त्यांनी अधिक सेवा करु नये. तू लेव्यांना या सर्व गोष्टी मार्गदर्शन करावे.

९ मिसर देशामधून इसाएल लोक बाहेर आल्यानंतर दुसऱ्या वर्षाच्या पहिल्या महिन्यात परमेश्वर सीनायच्या रानात मोशेलाबोर बोलला. तो म्हणाला, १ “इसाएल लोकांस वर्षांतील ठरलेल्या वेळी वल्हांडण सण पाळण्यास सांग. ३ या महिन्यात चौदाव्या दिवशी संध्याकाळी त्याच्या नेमलेल्या वेळी तुम्ही तो पाळावा. भोजन करावे. त्याच्या सर्व नियमाप्रमाणे आणि त्याच्या विधीप्रमाणे तो पाळावा.” ४ मग मोशेने इसाएल लोकांस वल्हांडण सण पाळावयास सांगितले. ५ तेव्हा परमेश्वराने मोशेंदोरे दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे इसाएल लोकांनी सीनायच्या रानात पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी संध्याकाळी वल्हांडण सण पाळला; परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे इसाएल लोकांनी सर्वकाही केले. ६ त्यादिविशी प्रेताला शिवल्यामुळे काही लोक अशुद्ध झाले. त्यामुळे त्यांना वल्हांडण सण पाळता येईना. ते त्याच दिवशी मोशे व अहरोन ह्यांच्यापुढे गेले. ७ ती माणसे मोशेस म्हणाली, “एका मृत मनुष्यामुळे आम्ही अशुद्ध झालो. इसाएलच्या लोकांमध्ये परमेश्वराचे अर्पण वर्षाच्या नेमलेल्या वेळी करण्यापासून आम्हास दूर का ठेवत आहेस?” ८ मोशे त्यांना म्हणाला, “जरा थांबा, तुम्हाविषयी परमेश्वर काय सूचना देतो, हे मी ऐकतो.” ९ मग परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, १० तू इसाएल लोकांशी बोल. म्हण, जर तुमच्यापैकी कोणी किंवा तुम्ही प्रेतामुळे अशुद्ध झाला किंवा लांबच्या प्रवासावर असला, तरी त्याने परमेश्वरासाठी वल्हांडण सण पाळावा. ११ त्यांनी वल्हांडण सण दुसऱ्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी संध्याकाळी साजरा करावा. त्यांनी तो बेखरी भाकर व कडू भाजीबोराबर खावा. १२ त्यांनी सकाळपर्यंत काहीही शिल्कल ठेवू नये किंवा त्यांनी पशूचे हाड मोठू नये. त्यांनी वल्हांडण सणासाठीचे सर्व नियम पाळवेत. १३ परंतु जर कोणी शुद्ध आहे आणि दूरच्या प्रवासात नाही, पण जो वल्हांडण सण पाळत नाही तर त्यास आपल्या लोकानुकूल ताकावे कारण त्यांना आपल्यास निघाणारे प्रत्येक प्रथम पुरुष मूलाची ते जागा घेतील. मी लेवीना आपल्या स्वतःसाठी घेतले आहे. १७ इसाएल लोकांतले, मनुष्यापैकी आणि पशुपैकी या दोन्हीमधील सर्व प्रथम जन्मलेले माझे आहेत. मिसर देशातील सर्व प्रथम जन्मलेली मूले व पशू मी मारले त्यादिवरी मी त्यांना आपल्याकरता पवित्र केले. १८ मी इसाएल लोकातील सर्व प्रथम जन्मलेल्यांच्या ऐवजी लेवीना घेतले आहे. १९ अहरोन व त्याच्या मुलांना मी लेवीना दान म्हणून दिले आहेत. दर्शनमंडपामध्ये सर्व इसाएल लोकांचे काम करण्यासाठी मी त्यांना घेतले आहे. जेव्हा लोक पवित्रस्थानाजवळ येतील तर त्यांनी मरीने नाश होऊ नये म्हणून इसाएल लोकांसाठी प्रायश्चित्ताची अर्पणे करावी. २० तेव्हा मोरी, अहरोन आणि सर्व इसाएल लोकांची मंडळी ह्यांनी ह्याप्रकारे लेव्यांना केले. परमेश्वराने लेव्याविषयी मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी त्याचे सर्व काही केले. २१ जेव्हा ठग तंबूवरून वर घेतला गेला, म्हणजे तेव्हा मोशेशी बोलला. २२ अहरोनाने त्यांना शुद्ध केले. तेव्हा अहरोनाने त्यांना शुद्ध करण्यासाठी त्याने प्रायश्चित्त केले. २३ परमेश्वरासाठी सोन्याची बारा गोड्हे, बारा मेंडे व एक वर्षाची बारा नर कोंकरे समर्पित केली. त्यांनी आपले अन्नपाण दिले. त्यांनी पापार्पणासाठी बारा बकरे दिले. २४ शांत्यर्पणाच्या अर्पणासाठी त्यांनी आपल्या सर्व गुराढोरातून चोवीस बैल, साठ मेंडे, साठ बकरे व एक वर्षाची साठ नर कोंकरे दिली. जेव्हा अभिषेक झाला होता, तेव्हा त्यांनी ही वेदिला अर्पणे केली. २५ जेव्हा मोशे परमेश्वराबोरबर बोलण्यासाठी दर्शनमंडपामध्ये गेला, त्यावेळी त्याने देवाची वाणी त्याच्याशी बोलताना ऐकली. देव साक्षीकोशवर जे दयासन होते त्यावरून म्हणजे दोन कलुंबांच्या मधून आपणारी बोलाणरी वाणी ऐकली. परमेश्वर त्याच्याशी बोलला.

प्रवास करीत नक्हते. २० काहीवेळेला ढग थोडेच दिवस निवासमंडपावर राहत असे. याबाबतीत, ते परमेश्वराची आज्ञा पाळत ते तेथे तळ देत असत आणि मग ते त्याच्या आज्ञेने पुन्हा प्रवासास निघत. २१ काहीवेळेला ढग संध्याकाळपासून सकाळपर्यंत हजर राहत असे. जेव्हा कासाकाठी ढग वरती घेतला गेला म्हणजे ते प्रवास करत. जर दिवसा आणि रात्री ढग वर गेले की, ते एकसारखा प्रवास करीत असत. २२ जर ढग निवासमंडपावर दोन दिवस, महिनाभर किंवा वर्षभर राहिला तरी इसाएल लोक तळ देऊन राहत असत आणि प्रवास करीत नक्हते. पण मग ढग वर गेला म्हणजे ते प्रवासास निघत. २३ परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे ते तळ देत आणि त्याच्या आज्ञेप्रमाणे ते प्रवास करीत; परमेश्वराने मोशेच्याद्वारे दिलेल्या आज्ञा ते पाळात.

१० परमेश्वर मोशेची बोलाला. तो म्हणाला, २ चांदीचे दोन कर्णे बनव. चांदी ठोकून ते बनव. मंडळीला एकत्र बोलवण्यासाठी आणि त्यांचा तळ हलविण्यासाठी या कर्णाच्या उपयोग करावा. ३ सर्व मंडळीला दर्घनमंडपाच्या प्रवेशद्वारासमोर एकत्र बोलवण्यासाठी याजकाने कर्णे वाजवावे. ४ जर याजकाने एकच कर्णा वाजविला तर मग अधिकाऱ्यांनी, इसाएलांच्या वंशाच्या अधिपतीनी तुड्याकडे जामावे. ५ जेव्हा तू कर्णा मोठ्याने फुकून इशारा दिला म्हणजे पूर्वकडील छावण्यांनी त्यांच्या प्रवासास सुरवात करावी. ६ जेव्हा दुसऱ्या वेळी मोठ्याने फुकून इशारा दिला म्हणजे तेव्हा दक्षिणेकडील छावण्यांनी प्रवासास सुरवात करावी; त्यांच्या प्रवासासाठी मोठ्याने फुकून इशारा द्यावा. ७ जेव्हा मंडळीला एकत्र जमावावयाचे असेल तेव्हा कर्णांनी फुका, पण मोठ्याने फुकून नये. ८ अहोरोनाचे मुले, याजक, यांनीची कर्णे वाजवावीत. हा तुमच्या लोकांस पिढ्यानपिढ्याचा कायमचा नियम आहे. ९ तुम्ही जेव्हा तुमच्या देशात तुम्हारवर जुलूम करणाऱ्या शत्रूविसृद्ध लढायला जाता, मग तेव्हा तुम्ही कर्णाच्या गजर करा. मी, परमेश्वर, तुमचा देव तुमची आठवण करीन आणि तुमच्या शत्रूपासून तुमचे रक्षण करील. १० तसेच तुम्ही आनंदाच्या प्रसंगी, तुमचे दोन्ही नियमीत सण व महिन्याच्या सुरवातीच्या दिवशी तुमची होमार्पणाच्या, शांतर्पणाच्या ज्ञानांच्या सन्मानासाठी तुम्ही कर्णे वाजवावेत. तुमच्या परमेश्वरास तुमची आठवण करून देण्याची ही एक कृती आहे. हे तुम्ही करावे अशी मी तुम्हास आज्ञा देतो. मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. ११ दुसऱ्या वर्षी, दुसऱ्या महिन्यात, महिन्याच्या विसाव्या दिवशी, साक्षपटाच्या निवासमंडपापासून ढग वर घेतला गेला. १२ तेव्हा इसाएल लोक सीनाया रानातून आपल्या प्रवासास निघाले. ढग पारानाच्या रानात थांबला. १३ परमेश्वराने मोशेच्याद्वारे दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे त्यांनी हा पहिला प्रवास केला. १४ पहिल्याने यहूदा वंशाच्या छावणीच्या निशाणाखालील त्यांच्या वैयक्तिक सैन्याचा बाहेर निघाले. अमीनादाबाचा मुलगा नहशेन यहूदाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. १५ सुवाराचा मुलगा नथेनेल इसासाखार वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. १६ हेलोनाचा मुलगा अलीयब जबुलून वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. १७ गेर्झेन व मरारी वंश निवासमंडपाची काळजी घेण्यासाठी होते, त्यांनी निवासमंडप खाली काढला आणि मग तो उचलून घेऊन त्यांच्या प्रवासास सुरवात केली. १८ त्यानंतर, रुबेनाच्या निशाणाखालील छावणीतील सैन्यांनी त्यांच्या प्रवासास सुरवात केली. शेद्युराचा मुलगा अलीसूर त्यांच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. १९ सुरीशीद्यूचा मुलगा शलूमीयेल शिमोन वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २० सुविलाचा मुलगा एल्यासापाप गाट वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २१ काहीर्थीनी प्रवासास सुरवात केली. ते पवित्रस्थानातील पवित्र वस्तु घेऊन निघाले. ते पुढच्या तळावर जाऊन पोहोचेपर्यंत अगोदरच्या इतरांनी पवित्र निवासमंडप उभा करून तयार ठेवला होता. २२ त्यानंतर एफ्राइम वंशाच्या निशाणाखालील छावणीतील सैन्यांनी प्रवासास सुरवात केली. अमीदूदाचा मुलगा अलीशामा त्यांच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २३ पदाहसुराचा मुलगा गमलीयेल मनशें वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २४ गिदेनीचा मुलगा अबीदान बन्यामीन

वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २५ दान वंशाच्या निशाणाखालील सैन्यांची शेवटची छावणी होती. अमीशादै चा मुलगा अहीएजर दान वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २६ आक्रानाचा मुलगा पगीयेल आशेर वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २७ एनानाचा मुलगा अहीरा नफताली वंशाच्या सैन्याच्या अग्रस्थानी होता. २८ ह्याप्रकारे इसाएल लोकांचे सैन्य त्यांच्या प्रवासास सुरवात करीत. २९ मोशेने आपला सासरा मिड्यानी रुवेल ह्याचा मुलगा होबाब ह्याच्याशी बोलला. सुविल मोशेच्या पत्नीचा पिता होता. मोशे होबेबाशी बोलला व म्हणाला, “परमेश्वराने वर्णन केलेल्या देशात आमी जात आहोत. तो देश देण्याचे परमेश्वराने आम्हास वचन दिले आहे. तू आमच्याबोरब ये आणि आम्ही तुझे चांगले करू. परमेश्वराने आपला सासरा मिड्यानी रुवेल ह्याचावाने उत्तर दिले “मी तुमच्याबोरब येणार नाही. मी माझ्या देशात व माझ्या स्वतःच्या लोकात जाईल.” ३० मग मोशेने त्यास उत्तर दिले, “कृपा करून तू आम्हास सोडून जाऊ नको. तुला रानात कसा तळ ध्याच्या हे माहित आहे. तू आमचा वाटाड्या हो. ३२ तू जर आमच्याबोरब येशील तर परमेश्वर जे काही आमचे चांगले करील तेच आम्ही तुझे करू.” ३३ परमेश्वराच्या पर्वतापासून तीन दिवसाचा प्रवास करीत गेले. परमेश्वराच्या कराराचा कोश त्यांच्या विसाव्यासाठी जागा शोधायला तीन दिवसाच्या वाटेवर त्यांच्यापुढे गेला. ३४ जसा ते प्रवास करत होते तसा परमेश्वराचा ढग दिवसात्र त्यांच्यावर होता. ३५ जेव्हा कराराचा कोश प्रवासास निघत तेव्हा मोशे म्हणत असे, “हे परमेश्वरा, ऊठ, तुझ्या शत्रूची पांगापांग कर, जे तुझे द्वेष करतात ते तुझ्यापासून पल्लून जावोत.” ३६ जेव्हा कराराचा कोश थांबत असे, तेव्हा मोशे म्हणत असे, “हे परमेश्वरा, इसाएलाच्या लाखो लोकांकडे परत ये.”

११ इसाएल लोक आपल्या त्रासाबद्दल कुरकुर करू लागले तसे परमेश्वराने एकले. परमेश्वराने लोकांचे एकले आणि तो रागवाला. परमेश्वरापासूनचा अमीनी त्यांच्यात पेटला आणित्याने छावणीच्या ह्यावरचे काही भाग भस्म केले. २ तेव्हा लोकांनी मोशेकडे मदतीसाठी ओरड केली. मोशेने परमेश्वरास विनंती केली तेव्हा अमीनीविझाला. ३ त्यापुढे त्या ठिकाणाचे नांव तबेरा असे पडले. लोकांनी त्या ठिकाणाला तसे नांव दिले कारण परमेश्वराच्या अमीनीमुळे छावणीचा भाग जळून गेला. ४ जे परराईय इसाएल लोकांनी तकार व रुद्धप्राणास करेण्यास सुरवात केली. “आम्हाला मांस खावयास कोण दैईल? ५ मिसरमध्ये आम्हास मासे फुकट खाण्यास मिळत होते. त्याच्याप्रमाणे तेथे आम्हास कांकड्या, खरबूजे, फळभाजी, काढे, लसून मिळत असे त्याची आठवण आम्हास येते. ६ आता आम्ही कमजोर झालो आहोत. मान्याशिवाय आम्ही येथे काहीच पाहत नाही!” ७ हा माना धण्याच्या बीसारखा होता, त्याचा रंग मोत्यासारखा होता. ८ लोक तो चोहोकडे फिळू गोळा करीत, तो जात्यात दक्षीत किंवा उखालात कुटीत, भांडाचात शिजवीत व त्याच्या भाकरी करीत. त्याची चव ताज्या जैतून तेलात तळलेल्या पुरीसारखी लागत असे. ९ जेव्हा रात्री छावणीवर दहिरव पडले म्हणजे मानासुधा पडत असे. १० सर्व लोक त्यांच्या कुटुंबात रडत असल्याचा आवाज मोशेने ऐकला. आणि प्रत्येक मनुष्य आपापल्या तंबूच्या दाराशी बक्सून रुद्ध ठेवते. परमेश्वराचा राग भयंकर भडकला आणि मोशेच्या दृश्यीने त्यांची तकार चूक होती. ११ मोशे परमेश्वरास म्हणाला, तू आपल्या दासास इतके वाईट का वागवतोस? तू माझ्यावर प्रसन्न नाहीस का? या सर्व लोकांचा भार तू मला वाहण्यास सांगतोस. १२ मी या लोकांचे गर्भधारण केले काय? मी त्यांना जन्म दिला आहे का म्हणून तू म्हणतोस की, जसा पिता आपल्या बाळाला छातीशी धरून घेऊन जातो तसे मी त्यांना न्यावे? जो देश देण्याविषयी त्यांच्या पूर्वजांना तू शपथ दिली त्याना मी घेऊन जावे का? १३ एवढच्या लोकांस पुरेल एवढे मांस देण्यासाठी मी

कोठे शोधू? ते माझ्याकडे आसवे गाळून रडत आहेत, ते म्हणतात आम्हास खावयास मांस दे! १४ मी एकटा या सर्वांची काळजी घेऊ शकत नाही. हे माझ्यासाठी फारच जड आहे. १५ जर तु मला अशा मागानि वागवतोस, तुझी दया माझ्यावर असल्यास मला आता मारून टाक आणि माझे दुख दूद कर. १६ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, इसाएलाच्या वडिलांचे सतर मनुष्ये मजकडे आण. मंडळीचे नेते असलेल्या या लोकांस दर्शनमंडपाच्या दारापाशी आण; व तुझ्यावरोबर त्यांना उभे कर. १७ मग मी खाली येऊन तेथे तुझ्याशी बोलेन. मग तुझ्यावर असलेल्या आत्मातून काही भाग मी त्यांनाही देईन. मग लोकांची काळजी घेण्यास ते तुला मदत करतील. ह्याप्रकारे इसाएल लोकांची जबाबदारी केवळ तुझ्या एकट्यावर राहणार नाही. १८ लोकांस सांग उद्या तुम्ही स्वतः शुद्ध राहा म्हणजे तुम्हास मांस खावयास मिळेल. परमेश्वराने तुमचे रडगाणे ऐकले आहे. आम्हास मांस खाण्यास पाहिजै! आम्ही मिसरमध्ये होतो ते बेरे होते, असे तुम्ही म्हणाला ते शब्द्याही परमेश्वराने ऐकले आहेत. तेव्हा आता परमेश्वर तुम्हास मांस देईल आणि तुम्ही ते खाल. १९ तुम्ही ते एक, किंवा दोन, किंवा पाच, किंवा दहा दिवस, वीस दिवसच नाही तर, २० परंतु तुम्ही ते पूर्ण महिनाभर तुमच्या नाकपुऱ्यातून निघेपर्यंत आणि तुम्हास शिसारी येईपर्यंत तुम्ही ते खाल. काण तुम्ही जो परमेश्वर तुम्हासमध्ये राहतो त्यास तुम्ही नाकारले आहे. तुम्ही त्याच्यासमोर रडला. तुम्ही म्हणाला, आम्ही मिसर देश का सोडला? २१ नंतर मोशे म्हणाला, परमेश्वर येथे सहा लाख लोक आहेत आणि तू म्हणतोस की, ह्याना पूर्ण महिनाभर पुरेल एवढे मांस मी खावयास देईन! २२ आम्ही त्यांना तृप्त करावे म्हणून शेरडेमेंद्रे व गुरेढार कापावीत काय? किंवा समुद्रातील सर्व मासे त्यांच्यासाठी गोळा करून आणावे काय? २३ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “माझा हात तोकडा आहे काय? आता माझे शब्द खेरे आहेत की नाही हे तू पाहशील.” २४ मोशे बाहेर गेला आणि परमेश्वर जे बोलला ते लोकांस सांगितले. मग मोशेने मंडळीच्या सतर वडिलांना एकत्र जमविले आणि त्यांना तंबू सभोवती उभे केले. २५ मग परमेश्वर ढगात उतरून आला आणि मोशेशी बोलला. मोशेवर परमेश्वराचा आत्मा होता. त्यातून काही घेऊन परमेश्वराने ते त्या सतर वडिलावर ठेवला. तो आत्मा आल्यावर ते संदेश सांगू लागले. परंतु त्यानंतर मात्र त्यांनी पुन्हा संदेश सांगितला नाही. २६ त्यातील दोन वडील एलदाद व मेदाद छावणीच्या बांधेर गेले नाहीत. त्यांची नांव वडीलांच्या यादीत होती. परंतु ते छावणीतच राहिले; त्यामुळे आत्मा त्यांच्यावरही आला आणि ते छावणीतच संदेश सांगू लागले. २७ तेव्हा एका तरुणाने पळत जाऊन मोशेला हे सांगितले. तो म्हणाला, एलदाद व मेदाद हे छावणीत संदेश सांगत आहेत. २८ तेव्हा नूनाचा मुलगा यांशवाचा मोशेला म्हणाला, मोशे, माझे स्वामी तुम्ही त्यांना बंदी घाला. यांशवाचा तरुण असल्यापासून मोशेचा मदतनीस होता. २९ मोशेने त्यास उत्तर दिले, माझ्या प्रतिषेद्याती तू त्यांचा हेवा करतोस काय? परमेश्वराचे सर्वच लोक संदेश असते आणि परमेश्वराने त्या सर्वावर आपला आत्मा ठेविला असता तर किंती बेरे होते. ३० मग मोशे व इसाएलाच्या वडीलजनासह छावणीत परत गेला. ३१ मग परमेश्वराने सुमद्रवरुन जोरदार वारा वाहावयास लाविला. त्या वाच्याने लावे पक्षी त्या भागात वाहून आणले, ते लावे पक्षी सर्व छावणीच्या भोवती उडत राहिले. ते इतके होते की छावणीचे अंगण व सारा परिसर त्यांनी भरू गेला. त्यांचा जमिनीपासून दोन हात उंचीचा थर साचला. मनुष्य एक दिवसभरात जितका दूर चालत जाईल तिथपर्यंत तो थर होता. ३२ लोक बाहेर पडले व त्यांनी दिवसभर व रात्रभर लावे पक्षी गोळा केले आणि त्यांनी पूर्ण दुसरा दिवसभरही ते गोळा केले. ज्याने सर्वांक मी गोळा केले पक्षी त्यांचे दहा होमर भरले. त्यांनी लावे पक्षी सर्व छावणी सभोवती पसरून ठेवले. ३३ ते मांस त्यांच्या दातात होते, ते छावण्याच्या आधीच परमेश्वराचा राग त्यांच्यावर भयंकर भडकला. त्यांने लोकांचा भयंकर आजाराने संहार केला. ३४ त्या जाओला किंब्रोथ-हत्तवा असे नांव दिले. कारण ज्या लोकांस मांस खाण्याची अतिशय तीव्र इच्छा

झाली होती त्यांना तेथे पुरण्यात आले. ३५ किंब्रोथ-हत्तवापासून लोकांनी हसेरोथ गावापर्यंत प्रवास केला व तेथे त्यांनी मुक्काम केला.

१२ मग मिर्याम व अहरोन मोशेविरुद्ध बोलू लागले. कारण त्याने एका कुरी-स्त्रीशी लग्न केले. २ ते म्हणाले, “परमेश्वर फक्त मोशेविरोबरच बोलला काय? तो आमच्याबाबोरही बोलला नाही काय? आता परमेश्वराने ते जे काय बोलले ते ऐकले.” ३ आता पृथ्वीवरील कोणत्याही मनुष्यापेक्षा मोशे अधिक नप्र होता. ४ तेव्हा परमेश्वर एकाएकी मोशे, अहरोन व मिर्याम ह्याच्याशी बोलला. “तुम्ही तेथे आताच्या आता दर्शनमंडपापाशी या!” तेव्हा ते तेथे बाहेर आले. ५ परमेश्वर एका ढागाच्या खांबातून खाली आला मंडपाच्या प्रवेशदारापाशी उभा राहिला. परमेश्वराने हाक मारली, अहरोन व मिर्याम तेव्हा ते दोघे पुढे आले. ६ परमेश्वर म्हणाला, “आता माझे शब्द ऐका. जेव्हा माझे संदेश तुमच्याबोरबर आहेत, मी स्वतः त्यांना दृष्टांतातून प्रकट होतो, आणि त्यांच्याशी स्वप्नात बोलतो” ७ माझा सेवक मोशे तसा नाही तो माझ्या सर्व घराण्यात विश्वासू आहे. ८ मी त्यांच्याशी सोमोरासमोर बोलतो. दृष्टांताने किंवा कोड्यानी बोलत नाही. तो माझे स्वरूप पाहत असतो. तर असे असताना माझा सेवक मोशे ह्याच्या विरुद्ध बोलताना तुम्हास भीती कशी वाटली नाही? ९ परमेश्वराचा राग त्यांच्यावर खूप भडकला आणि नंतर तो त्याना सोडून गेला. १० ढग निवास मंडपाचासून वर गेला. आणि मिर्याम अचानक बर्फसारखी पांढरी झाली होती. तेव्हा अहरोन मिर्यामकडे वळाला, त्याने पाहिले मिर्याम कोडी झाली. ११ अहरोन मोरेला म्हणाला, अहो, माझे स्वामी, आम्ही केलेल्या मूर्खपणाच्या पापाबद्दल आमची क्षमा करा व त्याचा दोष आमच्यावर ठेवू नको. १२ कोणी आपल्या आईच्या उदरातून अर्धे शरीर नष्ट झालेला असा मेलेलाच बाहेर पडतो, त्यांचारखी ही मृतवत होऊ नये. १३ म्हणून मोशे परमेश्वराकडे रडून म्हणाला, हे देवा, मी तुला विनंती करतो, तू हिला बेरे कर. १४ परमेश्वराने मोशेला उत्तर दिले, जर तिचा बाप तिच्या तोडावर थंकला असता तर तिला सात दिवस लाज वाटली असती ना! तेव्हा सात दिवस तिला छावणीच्या बांधेर काढ मग ती बरी होईल; मग तिने परत छावणीत यावे. १५ म्हणून त्यांनी मिर्यामला सात दिवस छावणीबाबेहे कोंडून ठेवले आणि ती छावणीत परत येईपर्यंत लोकांनी आपला मुक्काम हलविला नाही. १६ त्यानंतर लोकांनी हसेरोथ सोडले आणि पारानाच्या रानापर्यंत त्यांनी प्रवास केला आणि तेथे रानात त्यांनी आपला तल ठेऊकला.

१३ नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, २ “कनान देश हेरण्यासाठी काही लोकांस पाठव. हाच देश मी इसाएल लोकांस देणार आहे. त्यांच्या बारा वंशानुसार प्रत्येकी एका सरदाराला पाठव.” ३ तेव्हा मोशेने परमेश्वराची आज्ञा मानून, लोक पारानाच्या रानात असताना हे सरदार पाठवले. ते सर्व इसाएलाच्या वंशातील होते. ४ त्यांची नांव अशी आहेत: रुक्केन वंशातला जक्कुराचा मुलगा शम्भुवा. ५ शिमोन वंशातला होरीचा मुलगा शाफाट. ६ यहूदा वंशातला यफुन्नेचा मुलगा कालेब. ७ इस्साखार वंशातला योसेफाचा मुलगा इगाल. ८ एफ्राईम वंशातला नूनाचा मुलगा होशा. ९ बन्यामीन वंशातला राफूचा मुलगा पलटी, १० जबुलून वंशातला सोदीचा मुलगा गद्दीयेल, ११ योसेफ वंशातला (मनश्शे) सूसीचा मुलगा गद्दी, १२ दान वंशातला गमल्लीचा मुलगा अम्मीयेल. १३ आशेर वंशातला मीकाएलाचा मुलगा सूतर, १४ नफताली वंशातला बाप्सीचा मुलगा नहब्बी. १५ आणि गाद वंशातला माकीचा मुलगा गउडेल. १६ मोशेने देश हेरावयास पाठवलेल्या लोकांची ही नांव होती. (मोशेने नूनाचा मुलगा होशा खाचे नांव यहोशवा असे ठेवले.) १७ मोशेने कनान देश हेरण्यास पाठवताना लोकांस सांगितले की तुम्ही येथून नेगेब प्रांतामधून निघा आणि मग डोंगराळ प्रदेशात जा. १८ देश कसा आहे? ते थोडे आहेत किंवा फार आहेत? ते पाहा व समजून घ्या. १९ ते राहतात तो देश कसा आहे? तो चांगला आहे किंवा

वाईट आहे? ते लोक कशा प्रकारच्या नगरात राहतात? संरक्षणासाठी त्या नगरांभोवती कोट आहेत का? त्या नगरांची संरक्षण व्यवस्था बलवान आहे का? या सर्व गोंधारी पाहा व समजून घ्या. तेथील जमीन पीक घेण्यास २० योग्य आहे का? त्या प्रदेशात झाडे आहेत का? तेथील काही फळे बोरबर घेऊन या, ते दिवस द्राक्षाच्या पहिल्या बहारचे होते. २१ म्हणून ते तो प्रदेश शोधायला निघाले. त्यांनी सीन गरानापासून रहोब आणि लेबो हमाथरपर्यंतच्या प्रदेशात शोध घेतला. २२ त्यांनी नेगेबमधून त्या प्रदेशात प्रवेश केला आणि ते हेब्रोनला गेले. हेब्रोन शहर देशातल्या सोअन शहराच्या सात वर्षे आधी बांधले होते. अहीमान शेशय आणि तलमय हे अनाकाचे वंशज तेथे राहत होते. २३ नंतर ते लोक अष्कोलच्या खो-यात गेले, तेथे त्यांनी द्राक्षाच्या वेलीची एक फांटी तोडली. त्या फांटीला द्राक्षाचा घोसासहीत त्यांनी ती फांटी एका खांबावर ठेवली आणि दोघेजण ती आपल्या मधोमध ठेवून घेऊन गेले. त्यांनी बोरबर काही डाळिंबे व अंजी ही घेतली. २४ त्या जागेला अष्कोल खोरे असे म्हणतात कारण तिथे इसाएल लोकांनी द्राक्षाचा घड तोडला होता. २५ त्या लोकांनी त्या प्रदेशाचा चाळीस दिवस शोध घेतला. नंतर ते आपल्या छावणीपत परत गेले. २६ इसाएल लोकांची छावणी पारानाच्या वाळवंतीत कादेशजवळ होती ते लोक मोशे, अहरेन आणि इसाएलाच्या सर्व मंडळीजवळ गेले. त्यांनी मोशे, अहरेन आणि इतर लोकांस त्यांनी पाहिलेल्या गोष्टीविषयी सांगितले आणि त्या प्रदेशातली फळे त्यांना दाखवली. २७ ते लोक मोशेला म्हणाले, “तू आम्हास ज्या देशात पाठवले आणि आम्ही तेथे पोहचलो. आणि खचीत दूध व मध वाहणारा तो देश आहे आणि ही त्यातली काही फळे आहेत. २८ पण तेथे राहणारे लोक खूप शक्तीशाली आहेत. शहरे खूप मोठी आणि तटबंदीची आहेत. शहरांचे रक्षण चांगल्या प्रकारे होते. काही अनाकांच्या वंशजानाही आम्ही पाहिले. २९ अमालेकी लोक नेगेबमध्ये राहतात. हीनी, यबूसी आणि अपेरी डोंगराळ भागात राहतात. आणि कनानी लोक समुद्राजवळ आणि यारेन नदीच्या काठावर राहतात.” ३० मोशेजवळच्या लोकांस गप्प बसण्यास संगून कालेब म्हणाला, “परत जाऊन तो प्रदेश आपण घायला पाहिजे. आपण तो प्रदेश सहज घेऊ शकू.” ३१ पण जे लोक त्याच्याबोरबर तेथे गेले होते ते म्हणाले, “आपण त्यांच्याशी लढू शकणार नाही. ते आपल्यापेक्षा खूप शक्तीशाली आहेत.” ३२ आणि त्या मनुष्यांनी इसाएलाच्या सर्व लोकांस सांगितले की त्या प्रदेशातल्या लोकांचा पराभव करण्याइतके शक्तीशाली आपण नाहीत. ते म्हणाले, आम्ही जो प्रदेश पाहिला तो शक्तीशाली लोकांनी भरलेला आहे. ते लोक तिथे जाणाच्या कोणत्याही मनुष्याचा सहज पराभव करण्याइतके शक्तीमान आहेत. ३३ आम्ही तिथे खूप नेफिलीम द्वन्द्वे नेफिलीम घराण्यातील अनाकाचे वंशज पाहिले. त्यांच्यापुढे आम्ही स्वतःच्या दृष्टीने नाकोड्यासारखे असे होते अशी तुलना केली आणि त्यांच्या दृष्टीनेसुदृढा आम्ही तसेच होतो.

१४ त्या रात्री सर्व मंडळीलो गेला काढून जोरोरात आक्रोश केला आणि रडले. २ इसाएल लोकांनी मोशे आणि अहरेनाविरुद्ध तक्रारी केल्या. सर्व मंडळीली त्यांना म्हणाली “आम्ही मिसर देशामध्ये किंवा रानात मरण पावलो असतो तर बरे झाले असते. ३ तलवारीने असाच नाश क्वाहा म्हणून या नवीन प्रदेशात युद्धात जाण्यासाठीच परमेश्वराने आम्हास इथे आणले का? शत्रु आम्हास मारून टाकील आणि आमच्या सित्र्या मुलांना घेऊन जाईल. मिसर देशात परत जाणेच आमच्या दृष्टीने जास्त बरे आहे.” ४ नंतर ते एकमेकांना म्हणाले, “आपण आता दुसरा नेता निवू आणि मिसर देशात परत जाऊ.” ५ तिथे जमलेल्या सर्व इसाएलाच्या मंडळीसमोर मोशे आणि अहरेन पालाये पडले. ६ नूनाचा मुलगा यहोशवा आणि यफुन्नेचा मुलगा कालेब, जे कोणी देश तपासणीसाठी पाठवले होते त्यामधील हे दोघे होते, त्यांनी आपली वस्त्रे फाडली. ७ ते इसाएल लोकांच्या सर्व मंडळीशी बोलले. ते म्हणाले, आम्ही जो देश हेरायला येथून तेथे फिरलो तो देश खूप

चांगला आहे. ८ जर परमेश्वर आपल्यावर प्रसन्न झाला तर तो आपल्याला त्या देशात नैईल आणि तो दूध व मध वाहणारा देश आपल्याला देईल. ९ “परंतु परमेश्वराविरुद्ध बंड करू नका आणि त्या देशातल्या लोकांची भीती वाळू नका. आपल्या अन्नाप्रमाणे आपण त्यांना सहज भक्ष्य करू. त्यांचे संरक्षण त्यांच्यापासून काढले जाईल, कारण परमेश्वर आमच्याबोरबर आहे. त्यांना घारु नका.” १० पण सर्व मंडळी म्हणून लागली त्यांना दगडमार करा. परंतु परमेश्वराचे तेज दर्शनमंडपावर इसाएल लोकांस दिसले. ११ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “हे लोक कोठवर मला तुच्छ लेखतील? ह्यांच्यामध्ये मी केलेली शक्तीशाली चिन्हे पाहूनही त्याची पर्वा न करता माझ्यावर विश्वास ठेवायास चुकत आहेत. १२ मी त्यांना मरीने मारून टाकीन. मी त्यांचा वारसा हक्क काढून घेईल, आणि मी तुड्या स्वतःच्या कुळापासून त्यांच्यापेक्षा मोठे व सामर्थ्यशाली राष्ट्र करीन.” १३ मोशे परमेश्वरास म्हणाला, जर तू असे केलेस तर ते मिसरी लोक ऐकतील कारण तु आपल्या सामर्थ्याने या लोकांस बाहेर आणले. १४ ते त्या देशातल्या राहणाच्यांना हे सांगतील, त्यांनी ऐकले आहे की तू परमेश्वर या लोकांच्या मध्ये आहेस, कारण तू पूरमेश्वर प्रत्यक्ष दिसत आहेस तुझा ढग त्यांच्यावरती उभा राहतो, आणि दिवसा ढगाच्या खांबात रात्री त्या ढगाचा अग्नीच्या खांबात तू त्यांच्यापुढे चालतोस. १५ आता जर तू या लोकांस एका मनुष्याप्रमाणे मारले, तर ज्या राष्ट्रांनी तुझी किंतू ऐकली आहे ते बोलतील आणि म्हणतील, १६ परमेश्वराने त्यांना जो देश देण्याचे शपथपूर्वक सांगितले होते त्यामध्ये तो आणू शकला नाही म्हणून त्यांने त्यांना रानात मारून टाकले. १७ “म्हणून आता मी विनंती करतो, तुड्या महान सामर्थ्याचा उपयोग कर. तू म्हणाला होतास, १८ परमेश्वर रागवायला मंद आहे आणि विपुल दयेने भरलेला आहे. तो अपराधांची व अधर्माची क्षमा करतो पण जे लोक अपराधी आहेत त्यांची मुळीच गय करत नाही. तो पूर्णांच्या पापाबद्दल त्यांच्या वंशजाच्या तिसऱ्या व चौथ्या पिढीवर वडिलांच्या अन्यायाची शिक्षा लेकराना करतो. १९ मी तुला विनंती करतो, तुझ्या महान विश्वसनीयतेच्या कराराने त्यांच्या पापांची क्षमा कर. त्यांनी मिसर सोडल्यापासून आतापर्यंत तू जसा त्यांना क्षमा करीत आला आहेत तशीच आताही त्यांना क्षमा कर.” २० परमेश्वर म्हणाला, “तू विनंती केल्याप्रमाणे मी त्यांना क्षमा केली आहे.” २१ पण खचित जसा मी जिंवत आहे आणि सारी पूर्वी परमेश्वराच्या वैभवाने भरलेली आहे. २२ ज्या सर्व लोकांनी माझे वैभव आणि मिसर देशात व रानात सामर्थ्याची चिन्हे पाहिले. तरी दहादा त्यांनी माझी परीक्षा पाहिली आणि माझी वाणी ऐकली नाही. २३ मी जो देश त्यांच्या पूर्वजांना शपथपूर्वक देऊ केला तो ते खचित पाहणार नाहीत. ज्यांनी मला तुच्छ मानले त्यांच्यापैकी तो कोणीही पाहणार नाही. २४ पण माझा सेवक कालेब याच्यासोबत वेगळा आत्मा होता. तो माझे अनुकरण पूर्णपणे करतो. म्हणून ज्या देशात तो गेला होता त्या देशात मी त्यास नैईल. आणि त्यांच्या वंशजांना तो देश वतन होईल. २५ अमालेकी आणि कनानी लोक खो-यात राहत आहेत. म्हणून उद्या तुम्हीही जागा सोडली पाहिजे. तांबऱ्या समुद्राकडे रस्त्यावरच्या रानात परत जा. २६ परमेश्वर मोशे आणि अहरेनाशी बोलला. तो म्हणाला, २७ ही दुष्ट मंडळी माझ्याविरुद्ध तिका करते त्यांचे मी किंती काळ सहन कडे? इसाएली लोक माझ्याविरुद्ध तक्रार करतात त्या मी ऐकल्या आहेत. २८ तू त्यांना सांग, परमेश्वर म्हणतो, मी जिंवत आहे. जसे तुम्ही माझ्या कानात बोलला तसे मी करीन. २९ तुमची प्रेते या रानात पडतील, तुमच्यापैकी ज्यांची गणना झाली त्यांच्या पूर्ण संख्येतील वीस वर्षांचा किंवा त्याहून अधिक वराचे ज्यांनी माझ्याविरुद्ध कुरुक्ले, ३० ज्या देशात तुम्हाचे घर देण्याचे वचन मी तुम्हास दिले त्यामध्ये तुमच्यापैकी कोणीही जाणार नाही. फक्त यफुन्नेचा मुलगा कालेब आणि यफुन्नेचा मुलगा कालेब, जे कोणी देश तपासणीसाठी पाठवले होते त्यामधील हे दोघे होते, त्यांनी आपली वस्त्रे फाडली. ३१ ते इसाएल लोकांच्या सर्व मंडळीशी बोलले. ते म्हणाले, आम्ही जो देश हेरायला येथून तेथे फिरलो तो देश खूप

प्रेते या रानात पडतील. ३३ तुमची प्रेते या रानात नष्ट होईपर्यंत चालीस वर्षे तुमची मुलेबाळे तुम्ही केलेल्या विश्वासघाताची शिक्षा भोगीत रानात भटकणारी होतील. ३४ तुम्हास तुमच्या पापाबद्दल चालीस वर्षे दुःख भोगावे लागेल. त्या मनुष्यांना तो प्रदेश शोधायला चालीस दिवस लागेल. त्या प्रत्येक दिवसासाठी एक वर्ष मी तुमच्या विरोधात असणे ही किंवी भयानक गोष्ठ आहे हे तुम्हास समजेत. ३५ “मी परमेश्वर आहे आणि मी बोलतो आहे. मी वचन देतो की या दुष्ट मनुष्यांना मी या सर्व गोष्ठी करीन. माझ्याविरुद्ध जाण्यासाठी ते लोक एकत्र आले म्हणून ते सर्व या रानात मरतील.” ३६ मोशेने ज्या लोकांस नवीन प्रदेश शोधायासाठी पाठवले होते त्याच लोकांनी परत येऊन इसाएल लोकांमध्ये तक्रारी परसरवायला सुरुवात केली. ते लोक म्हणाले की त्या प्रदेशात जाण्याईतके आपले लोक शक्तीवान नाहीत. ३७ ज्यांनी वाईट वर्तमान आणले ते पुरुष जबाबदार होते ते परमेश्वरासमोर मरीने मरण पावले. ३८ यफुन्नेचा मुलगा कालेब आणि नूताचा मुलगा योहेश्वा हे ही तो देश शोधायला पाठवलेल्या लोकात होते परंतु परमेश्वराने त्या दोघांना वाचवले. ३९ मोशेने या सर्व गोष्ठी इसाएल लोकांस सांगितल्या. लोक खूप दुःखी झाले. ४० दुसऱ्या दिवशी पहाटे लोकांनी डोंगरावर असलेल्या त्या देशात जायला सुखावत केली. लोक म्हणाले, “आम्ही पाप केले आहे. आम्ही परमेश्वरावर विश्वास ठेवला नाही याचे आम्हास वाईट वाटते. परमेश्वराने वचन दिलेल्या देशात आही जाऊ.” ४१ पण मोशे म्हणाला, “तुम्ही परमेश्वराची आज्ञा का पाळत नाही? तुम्हास यश मिळाणार नाही. ४२ त्या देशात जाऊनका. परमेश्वर तुमच्याबरोबर नाही म्हणून तुमचा सहज पराभव होऊ शकेल. ४३ अमालेकी आणि कनानी लोक आहेत तुम्ही तलवारीने पडाल. तुम्ही परमेश्वरासानुसून दूर गेला आहात म्हणून युद्धाच्या वेळी तो तुमच्याबरोबर नसेल आणि तुम्ही सर्व युद्धात मारले जाल.” ४४ परंतु लोकांनी मोशेवर विश्वास ठेवला नाही. ते उंच डोंगरावरच्या प्रदेशात गेले. परंतु मोशे आणि परमेश्वराचा आज्ञापाटाचा कोश त्यांच्याबरोबर गेला नाही. ४५ डोंगरावरच्या प्रदेशात राहणारे अमालेकी आणि कनानी लोक खाली आले आणि त्यांनी इसाएल लोकांवर हल्ला केला. त्यांनी इसाएल लोकांचा सहज पराभव केला आणि हर्ष नगरापर्यंत त्यांचा पाठलागा केला.

१५ मग परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, २ इसाएल लोकांबरोबर बोल आणि त्यांना सांग. परमेश्वर तुम्हास एक देश वस्ती करण्यासाठी देत आहे. तुम्ही जेव्हा तिथे पोहाचाल, ३ आणि तुम्ही परमेश्वरासाठी सुवास म्हणून गुरुदोरे किंवा शेरडेंमोरे यांचे परमेश्वराकरता अर्पण कराल, मग ते होमार्पणाचे असो किंवा नवस फेडण्याचा किंवा स्वखुशीचा किंवा तुमच्या सणातला तो यज्ञ असो. ४ जो कोणी आपले अर्पण परमेश्वराकरता आणतो त्याने हिनाच्या एक चतुर्थांश तेलात मळलेले एफाचा एक दशांश सपिठ अन्नार्पण आणवे. ५ प्रत्येक कोकन्याच्या होमार्पणाकरता किंवा यज्ञाकरता पेयार्पणासाठी एका हीनाचा एक चतुर्थांश द्राक्षरस तयार कर. ६ अन्नार्पण म्हणून प्रत्येक मेंद्यामागे एकतृतीयांश हिन तेलात मळलेले दोन दशमांश एफा सपीठ तयार करावे. ७ परमेश्वरास सुवास यावा म्हणून एकतृतीयांश हिनभर द्राक्षरसाचे पेयार्पण तयार करावे. ८ जेव्हा तू परमेश्वराकरता होमार्पण किंवा नवस फेडण्यासाठी यज्ञ किंवा शांत्वर्पणाचा यज्ञ म्हणून गो-हांग म्हणून अर्पण करावा. ९ तेव्हा अर्पण करण्याने त्या गो-ज्ञावा बरोबर अर्धांश हिन तेलात मळलेल्या तीन दशमांश एफा सपिठाचे अन्नार्पण करावे. १० तू पेयार्पणासाठी अर्धा हीन द्राक्षरस अग्नीतून केलेले अर्पण, परमेश्वरास सुवासाचे अर्पण कर. ११ तुम्ही परमेश्वरास जी बैल, मैंडा, मेंढी किंवा कोकरा यांचे अर्पण कराल ते याप्रमाणे करावे. १२ तुम्ही जे प्रत्येक अर्पण तयार कराल आणि ते अर्पण याप्रमाणे अर्पण करा. १३ अग्नीतून केलेले अर्पण परमेश्वरास सुवासाचे असे अर्पण करताना देशात जम्मलेल्या सर्वांनी या वस्तू याप्रमाणे अर्पण कराव्या. १४ तुमच्याबरोबर राहत असलेल्या परदेशीयाला

अथवा पिढ्यानपिढ्या तुमच्यामध्ये वस्ती करून राहिलेल्या कोणालाही परमेश्वराकरता हे सुवासिक हव्य अर्पण करायची इच्छा झाली तर तुमच्या प्रमाणेच त्यानीही केले पाहिजे. १५ हेच नियम सर्वाना लागू आहेत. इसाएलचे लोक आणि पदेशी लोक तुमच्या देशात राहतात. त्यांना हे नियम सर्वकाळ लागू राहतील. तुम्ही आणि तुमच्याबरोबर राहणारे इतर लोक परमेश्वरापुढे समान आहात. १६ हे नियम व विधी तुम्हास आणि तुमच्यात राहणाऱ्या इतरांना एकच असावा. १७ परमेश्वर मोशेशी पुढां बोलला. तो म्हणाला, १८ इसाएल लोकांशी बोल व त्यांना सांग मी ज्या देशात तुम्हास घेऊन जात आहे त्यामध्ये तुम्ही तेथे पिकणारे अन्न खाल तेव्हा त्यातला काही भाग समर्पण म्हणून परमेश्वरास अर्पण करा. १९ मळलेल्या कणिकेची पहिली पोळी कस्तून परमेश्वरास अर्पण करावा. तुम्ही आपल्या खळ्यातला समर्पण म्हणून जो भाग अर्पण करता त्याप्रमाणे ही अर्पवी. २१ मळलेल्या कणिकेतून पहिला काही भाग तुम्ही समर्पण म्हणून परमेश्वरास पिढ्यानपिढ्या द्यावा. २२ जेव्हा तुम्ही परमेश्वराने मोशेला सांगितलेल्या या सर्व आज्ञेपैकी कधीतीरी नकळत मोडली. २३ परमेश्वराने त्या आज्ञा तुम्हास मोशी मार्फत दिल्या आहेत त्या दिवसापासून व पुढेही तुमच्या पिढ्यानपिढ्या आहेत. २४ तेव्हा असे व्हावे की, मंडळीला नकळत जर तुम्ही पाप केले, तर सर्व मंडळीने मिळून परमेश्वरास सुवास म्हणून एक गोडा होमार्पण, नियमानुसार अन्नार्पण आणि पेयार्पण करावे. तुम्ही पापार्पणासाठी बकराही अर्पण करावा. २५ म्हणून याजकाने इसाएलाच्या सर्व लोकांसाठी मोशी मार्फत दिल्या आहेत त्या दिवसापासून व पुढेही तुमच्या पिढ्यानपिढ्या आहेत. २६ तेव्हा असे व्हावे की, मंडळीला नकळत जर तुम्ही पाप केले, तर सर्व मंडळीने मिळून परमेश्वरास सुवास म्हणून एक गोडा होमार्पण, नियमानुसार अन्नार्पण आणि पेयार्पण करावे. २७ तेव्हा असे व्हावे की, मंडळीला नकळत जर तुम्ही पाप केले, तर सर्व लोकांसाठी सांग आणि त्यांच्यात राहणाऱ्या इतर लोकांस क्षमा केली जाईल. त्यांना क्षमा करण्यात येईल. कारण आपण चूक करीत आहोत हे त्यांना माहीत नव्हते. २८ पण जर फक्त एकाच मनुष्याने नकळत पाप केले तर त्याने एक वर्ष व्याची बकरी आणली पाहिजे. ती बकरी पापासाठी अर्पण केली जाईल. २९ त्या मनुष्याने चुकून परमेश्वरापुढे पाप केले. तर त्या नकळत पाप करण्याची क्षमा होईल. ३० जो मनुष्य चुकून पाप करतो त्याच्यात राहणाऱ्या एकत्रिंशत जन्मलेल्या लोकांसाठी व तुमच्यात राहणाऱ्या परदेशी लोकांसाठी सांख्येच नियम आहेत. ३१ पण जर एखादा व्यक्ती काही कृत्य करून उघड विरोध करतो, इसाएलाच्या वंशात जन्मलेल्या मनुष्यासाठी किंवा परदेशी असो, तो परमेश्वराची निदा करणारा समजावा. त्या मनुष्यास आपल्या लोकांतून काढून टाकावे. ३२ कारण त्याने परमेश्वराचा शब्द तुच्छ मानला आहे आणि त्याने माझी आज्ञा मोडली. तर त्या व्यक्तिला पुर्णपणे तुमच्यातून काढून टाकाले पाहिजे. त्याचा दोष त्याच्यावर राहील. ३३ यावेळी इसाएल लोक अजून वाळवंतात राहत होते. एका मनुष्यास जलाणासाठी लाकूड सापडले म्हणून तो ते गोळा करीत होता. परंतु तो शब्दावाचा दिवस होता. इतरांनी त्यास ते करताना पाहिले. ३४ ज्या लोकांनी त्यास लाकडे गोळा करताना पाहिले त्यांनी त्यास मोशे व अहरोनाकडे आणले आणि सर्व लोक भोवती गोळा झाले. ३५ त्यांनी त्या मनुष्यास तिथेच ठेवले कारण त्यास काय शिक्षा द्यायची ते त्यांना माहीत नव्हते. ३६ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तो मनुष्य मेला पाहिजे. तेव्हा सर्व लोकांनी त्याच्यावर छावणीबाहेर दागडमार करावा.” ३७ म्हणून लोक त्यास छावणीबाहेर घेऊन गेले आणि त्यास दागडमार करून मारले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केली त्याप्रमाणे त्यांनी हे केले. ३८ परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला ३९ इसाएली वंशजाशी बोल आणि त्याना आज्ञा कर की, त्यांनी पिढ्यानपिढ्या आपल्या वस्त्राच्या टोकांना गोडे लावावे आणि प्रत्येक टोकाच्या गोडेच्यावर एक निळा दोरा बांधा. ३९ या गोडेच्याचा उद्देश असा की, ते बघून परमेश्वराने दिलेल्या सगळ्या आज्ञा लक्षात ठेवाल व आज्ञा

पाळाल. तुमचे हृदय व तुमची दृष्टी ज्यांच्यामागे जाऊन तुम्ही व्यभिचारी होत असा, त्याच्यामागे तुम्ही जाऊ नये. ४० “माझ्या सगळ्या आज्ञा पाठ्याच्या आहेत हे तुम्ही लक्षात ठेवावे. आपल्या देवाकरता पवित्र व्हावे. ४१ मी तुमचा देव परमेश्वर आहे. तुम्हास मिसर देशातून आणणारा मीच आहे. तुमचा देव होण्यासाठी मी हे केले. मीच तुमचा देव परमेश्वर आहे.”

१६ कोरह इसाहरचा मुलगा, इसाहर कहाथाचा मुलगा आणि कहात्र लेवीचा मुलगा, दाथान आणि अबीराम भाऊ होते आणि ती अलीयाबाबी मुले होती. ओन पेलेथाचा मुलगा होता. दाथान, अबीराम आणि ओन रुड्बेन वंशातील होते. यांनी काही माणसे जमवली. २ या चार मनुष्यांनी इसाएलातून अडीचशे माणसे एकत्र जमविली आणि ते मोशेविरुद्ध उठले. ते लोकांनी निवडलेले नेते होते, हे सर्व लोकांस माहीत होते. ३ ते मोशेविरुद्ध व अहरोनाविरुद्ध एकत्र समुहाने आले. ते त्यांना म्हणाले, “तुम्ही फारच अधिकार दाखवता आता पुरे झाले! इसाएलाचे इतर लोकसुद्धा पवित्र आहेत. त्यांच्यात अजूनही परमेश्वर राहतो. तुम्ही परमेश्वराच्या इतर लोकांपेक्षा स्वतः ला अधिक महत्वाचे समजत आहात.” ४ जेव्हा मोशेने ते एकले, तो पालथा पडला. ५ मग मोशेचे कोरह व त्याच्या सर्व अनुयायांना म्हणाला, “उद्या सकाळी परमेश्वर कोण खरोखर त्याचा मनुष्य आहे ते दाखवील. कोण खरा पवित्र आहे ते परमेश्वर दाखवील आणि परमेश्वर त्या मनुष्यास त्याच्याजवळ आणिल. परमेश्वर त्या मनुष्याची निवड करील आणि त्यास स्वतः जवळ आणिल. ६ म्हणून कोरह तू आणि तुझ्या गटाने ध्यापटणे आणा. ७ उद्या अग्नी आणि थूप काही खास भांडयात ठेवा. नंतर ती भांडी परमेश्वरासमोर आणा. खरोखरच जो पवित्र असेल त्याची परमेश्वर निवड करील. लेवीच्या वंशजांनो तुम्ही फार पुढे गेलात. तुम्ही चूक केली.” ८ मोशे कोरहाला आणखी म्हणाला, “लेवीच्या वंशजांनो तुम्ही माझे ऐका ९ तुमची निवड इसाएलच्या देवाने केली आहे आणि तुम्हास खास दर्जा दिला आहे म्हणून तुम्ही आनंदी असायला हवे. तुम्ही इसाएलच्या इतर लोकांपेक्षा वेगळे आहात. परमेश्वराने तुम्हास खास कामासाठी, इसाएल लोकांस परमेश्वराची भक्ती करायला मदत घ्यावी म्हणून त्याच्या पवित्र निवासमंडपात त्याच्याजवळ आणले. हे पुरेसे नाही का? १० परमेश्वराने लेवीच्या वंशजांना याजकाच्या मदतीसाठी जवळ आणले. परंतु आता तुम्हीच याजक होण्याची वेळ प्रयत्न करीत आहात. ११ तुम्ही आणि तुमचे अनुयायी एकत्र आलात आणि परमेश्वराच्या विसूद्ध गेलात. अहरोनाने काही चूक केली का? नाही. मग तुम्ही अहरोनाविरुद्ध का तक्रार करीत आहात.” १२ नंतर मोशेने दाथान, अबीराम, या अलीयाबाब्या मुलांना बोलावले पण ते दोघे म्हणाले, आम्ही येणार नाही. १३ तू आम्हास रानात जिवे मारावे म्हणून दृढू व मध वाहण्याच्या देशातून काढून वर आणले आहेस हे काय थोडे आहे. आणि आता आमच्यावर तुम्ही अधिक सत्ता आहे हे तुला दाखवावायचे आहे. १४ आणखी तू आम्हास दूध व मध वाहण्याच्या देशात आणले नाही आणि आम्हास शेताचे व द्राक्षमळ्याचे वतन दिले नाही. आता तू पोकळ वरचने देऊन आमचे डोळे आंधके करीत आहेस काय? आम्ही तुझ्याकडे येणार नाही. १५ म्हणून मोशेला खूप राग आला. तो परमेश्वरास म्हणाला, “मी या लोकांच्या बाबतीत काहीवी वाईट केले नाही. मी त्यांच्याकडून एक गाढव देखील घेतले नाही! आणि मी कोणाचेही वाईट केले नाही. १६ नंतर मोशे कोरहाला म्हणाला, उद्या तू आणि तुम्ही अनुयायी परमेश्वरापुढे उभे राहतील. तिथे तू अहरोन आणि तुम्ही अनुयायी असतील. १७ तुम्ही प्रत्येकाने एक भांडी असतील. १८ तुम्ही प्रत्येकाने भांडे आणले आणि त्यामध्ये उद्धू थूप जाळला, नंतर ते दर्शनमंडपाच्या दारात उभे राहिले. मोशे आणि अहरोनसुद्धा तिथे उभे राहिले. १९ कोरहानेसुद्धा त्याच्याविरुद्ध दर्शनमंडपाच्या दारापाशी सर्व लोक जमा

केले. नंतर प्रत्येकाला परमेश्वराचे तेज दिसले. २० परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनाला म्हणाला, २१ या लोकांपासून दूर जा. मला आता त्यांचा नाश करायचा आहे. २२ पण मोशे आणि अहरोन जमिनीवर पालथे पडले आणि औरडले, हे देवा सर्व देहधारी आत्मांच्या, देवाव! फक्त एका मनुष्याने पाप केले आहे! म्हणून सर्व मंडळीवर रागावू नकोस. २३ नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, २४ सर्व लोकांस कोरह, दाथान, व अबीराम यांच्या तंबूपासून दूर जायला सांग. २५ मोशे उभा राहिला आणि दाथान व अबीराम यांच्याकडे गेला. इसाएलचे सर्व वडिलधारी त्यांच्यामागे गेले. २६ मोशेने सर्व लोकांस बजावले, या दुष्टांच्या तंबू पासून दूर जा. त्यांच्या कोणत्याही वस्तुला हात लावू नका. जर तुम्ही हात लावला तर त्यांच्या पापामुळे तुमचाही नाश होईल. २७ म्हणून लोक कोरह, दाथान व अबीराम यांच्या तंबू पासून दूर गेले. दाथान आणि अबीराम त्यांच्या तंबू बाहेर आपल्या स्त्रिया, मुले आणि लहाण्या मुलांबोरोबर उभे राहिले. २८ नंतर मोशे म्हणाला, “परमेश्वराने मला मी तुम्हास सांगितलेल्या गोष्टी करायला पाठवले आहे या बद्दलच पुरावा मी तुम्हास दाखवीन. या गोष्टी करपायाची कल्पना माझी नव्हती हेही मी तुम्हास दाखवीन. २९ हे इथले लोक मरतील. पण ते जर सामान्य रीतीने मरण पावले जेशी माणसे नेहमी मरतात, तर त्यावरून असे दिसेल की परमेश्वराने मला खरेच पाठवले नाही. ३० पण जर परमेश्वराने या लोकांस वेगळ्या नव्या रीतीने मराले. तर तुम्हास कळेल की त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले होते. हा पुरावा आहे. धरती दुभागेल आणि त्या लोकांस आपल्या पोटात होईल. ते जिवंतपणीच त्यांच्या कबरेत जातील. आणि त्यांची सर्व चीजवस्तू त्यांच्याबोरबर जाईल.” (Sheol h7585) ३१ जेव्हा मोशेचे बोलांसे संपले तेव्हा त्या लोकांच्या पायाखालची जमीन दुभागाली. ३२ धरतीने जण आपले तोंड उद्धून त्यांना गिळून टाकले. कोरहाची सगळी माणसे, त्याचे संपूर्ण घराणे आणि त्यांची सर्व चीजवस्तू त्यांच्याबोरबर जमिनीत गेली. ३३ ते लोक जिवंतपणी कबरेत गेले आणि त्यांची सगळी चीजवस्तूही त्यांच्याबोरबर गेली. नंतर जमीन पूर्ववत झाली. ते नं इझाले-लोकांतुन नाहीसे झाले. (Sheol h7585) ३४ इसाएल लोकांनी नाश होत असलेल्या लोकांचे आक्रोश ऐकले म्हणून ते सर्व सैरावैरा थावू लागले आणि म्हणाले, पृथ्वी आपल्याला सुद्धा गिळून टाकील. ३५ नंतर परमेश्वराकडून अग्नी आला. त्याने धूप जाळणाऱ्या अडीचशे लोकांचा नाश केला. ३६ परमेश्वर मोशेशी पुन्हा बोलाला व म्हणाला ३७ याजक अहरोन याचा मुलगा एलाजार याला थुपाटी अग्नीतून काढ कारण ती पवित्र आहेत आणि तो अग्नी पसरावयाला सांग. ३८ लोकांनी माझ्याविरुद्ध पाप केले आणि त्यांच्या पापामुळे त्यांना प्राण गमवावे लागले. पण धूपाटणी भांडी अनुभवी पवित्र आहेत. ही भांडी पवित्र आहेत कारण ती परमेश्वरास अर्पण केली होती. भांडी ठोकून त्याचा पत्रा कर. या पत्राचा उपयोग वेदी झाकायला कर. इसाएलच्या सर्व लोकांस हा ताकीद दिल्याचा इशारा असेल. ३९ म्हणून याजक एलाजारने लोकांनी आणलेली काशाची सर्व भांडी गोळा केली. ते सगळे लोक जळून गेले पण त्यांची भांडी मात्र होती. नंतर एलाजारने काही मनुष्यांना भांडी ठोकून त्यांचा पत्रा करायला सांगितले. नंतर त्याने धातूचा पत्रा वेदीवर ठोकला व वेदी ढम्बली. ४० परमेश्वराने मोशेला जेशी आज्ञा केली होती तसेच त्याने केले. अहरोनाच्या वंशातीलच कोणीतीरी परमेश्वरासमोर धूप जाळू शकतो, दुसऱ्या कोणी परमेश्वरासमोर धूप जाळला तर तो कोरह आणि त्यांचा अनुयायांप्रमाणे मरेल. हे इसाएल लोकांनी लक्षात ठेवायची ही एक खूण होती. ४१ दुसऱ्या दिवशी इसाएलच्या सर्व लोकांनी मोशे आणि अहरोनाविरुद्ध तक्रार केली. ते म्हणाले, तुम्ही परमेश्वराची माणसे मारली. ४२ मोशे आणि अहरोन दर्शनमंडपाच्या दारात उभे राहिले. लोक मोशे आणि अहरोन विरुद्ध तक्रार करायला एकत्र जमले, पण जेव्हा त्यांनी दर्शनमंडपाच्ये पाहिले तेव्हा छागांनी त्याचा झाकून टाकले आणि तिथे परमेश्वराचे तेज दिसू लागले. ४३ हे पाहून मोशे आणि अहरोन दर्शनमंडपाच्या पुढच्या भागात आले. ४४

मग परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ४५ त्या लोकांपासून दूर जा म्हणजे मी त्यांचा नाश करीन ताबोडतोब. मोशे आणि अहरोन यांनी त्याचे चेहरे जमिनीपर्यंत लववून दंडवत घातले. ४६ नंतर मोशे अहरोनाला म्हणाला, तुझे तांब्याचे भांडे आणि थोडासा अग्नी वेदीवरून घे. नंतर त्यार धूप टाक. लवकर मंडळीकडे घेऊन जा आणि त्यांच्यासाठी प्रायश्चित कर. कारण, परमेश्वराचा कोप भडकला आहे; मरी सुह झाली आहे. ४७ म्हणून अहरोनने मोशेने जे सांगितले ते केले. अहरोनने अग्नी व धूप घेतला आणि मग तो मंडळीमध्ये थावत गेला. परंतु लोकांमध्ये लागण झाली होती आणि त्याने धूप घालून लोकांसाठी प्रायश्चित केले. ४८ अहरोन मरण पावलेल्या आणि अजून जिंवत असलेल्या लोकांच्या मध्ये जाऊन उभा राहिला, अहरोनने लोकांस पवित्र करण्यासाठी प्रायश्चित केले आणि मरी तिथेच थांबली. ४९ पण त्या मरीमुळे चौदा हजार सातशे लोक मरण पावले. यामध्ये कोरहामुळे मृत्युमुखी पडलेल्यांचा समावेश नाही. ५० भयानक मरी थांबली आणि अहरोन परत दर्शनमंडपाच्या दाराशी असलेल्या मोशेकडे गेला.

१७ परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, २ इसाएल लोकांशी बोल. त्यांच्याकडून बारा काठ्या घे. बारा वंश प्रमुखांकडून प्रत्येकी एक काठी घे. प्रत्येक मनुष्याचे नाव त्यांच्या त्यांच्या काठीवर लिही. ३ “लेवीच्या काठीवर अहरोनाचे नाव लिही. प्रत्येक वंश प्रमुखासाठी एकेक काठी असलीच यापिजे. ४ या काठ्या दर्शनमंडपामध्ये आज्ञापटाचा कोशाच्या वेदीजवळ ठेव. हीच मी तुला भेटण्याची जागा आहे. ५ खरा याजक म्हणून मी एका मनुष्याची निवड करीन. मी कोणाची निवड केली ते तुला कछेल कारण त्याच्या काठीला पालवी फुटायला लागेल. याप्रमाणे मी इसाएली तुझ्या आणि माझ्याविरुद्ध तक्रारी करतात ते बंद पाडीन.” ६ म्हणून मोशे इसाएलाच्या लोकांशी बोलला. प्रत्येक वंश प्रमुखाने त्यास काठी दिली. त्या बारा काठ्या होत्या. प्रत्येक वंश प्रमुखाकडून एकेक काठी आली. एक काठी अहरोनाची होती. ७ मोशेने त्या काठ्या साक्षपटाच्या तंबूत परमेश्वरासमोर ठेवल्या. ८ दुसऱ्या दिवशी मोशे साक्षपटाच्या तंबूत गेला. लेवी वंशकडून आलेल्या अहरोनाच्या काठीला पाने फुटली असल्याचे त्यास दिसले. त्या काठीला फांडाही फुटल्या होत्या आणि बदमही लागले होते. ९ म्हणून मोशेने परमेश्वराच्या जागेतून सगळ्या काठ्या आणल्या. मोशेने त्या काठ्या इसाएल लोकांस दाखवल्या. त्या सर्वांनी काठ्यावरूपे पाहिले आणि प्रत्येकाने आपली काठी परत घेतली. १० नंतर परमेश्वर मोशेला म्हणाला, अहरोनाची काठी परत मंडपात आज्ञापटाचा कोशाजवळ ठेव. जे लोक नेहमी माझ्याविरुद्ध बंड करतात त्यांच्यासाठी ही अपराधाची खुण असेल. माझ्याविरुद्ध तक्रारी करणी ती यामुळे बंद होईल म्हणजे ते मरायचे नाहीत. ११ मोशेने परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे केले. १२ इसाएलाचे लोक मोशेला म्हणाले, “आम्ही मरणार आहोत हे आम्हास माहित आहे आम्ही हरलो आहोत. आमचा सगळ्यांचा नाश होणार आहे. १३ जो कोणी मनुष्य नुसात परमेश्वराच्या निवासमंडपाजवळ जाईल तो मरेल. आम्हा सर्वांचा नाश होणार की काय?”

१८ परमेश्वर अहरोनास म्हणाला, या पवित्र स्थानासंबंधीचा दोष तुला व तुझ्या मुलांना आणि तुझ्याबरोबरच्या तुझ्या धराण्यास वाहावा लागेल. त्याच प्रमाणे याजक पदासंबंधीचा दोष तुला व तुझ्याबरोबर तुझ्या मुलांना वाहावा लागेल. २ तुझ्या वंशातील इतर लेवी लोकांस आण. तुझ्याबरोबर आणि साक्षपटाच्या तंबूत काम करण्यासाठी ते तुला आणि तुझ्या मुलांना मदत करतील. ३ लेवी वंशातील लोक तुझ्या सर्तेखाली आहेत. मंडपात जे जे काम करायचे आहे ते ते लोक करतील. परंतु त्यांनी पवित्र स्थानाजवळ आणि वेदीजवळ जाता काम नये. जर ते गेले तर ते मरतील आणि तू सुद्धा मरशील. ४ ते तुझ्याबरोबर असतील आणि तुला मदत करतील. ते दर्शनमंडपाची काळजी घ्यायला जबाबदार असतील. मंडपात जे काही काम करायचे असेल

ते सर्व ते करतील. तू जेथे असशील तेथे दुसरा कोणीही येऊ नये. ५ पवित्र जागेची आणि वेदीची काळजी घेण्याची जबाबदारी तुझ्यावर आहे. इसाएल लोकांवर मला पुन्हा रागवायचे नाही. ६ इसाएल मधल्या सर्व लोकांतून मीच लेवी वंशाच्या लोकांस निवडले. ते तुझ्यासाठी एक भेट आहे. त्या लोकांस मी तुला दिले. ते परमेश्वराची सेवा करतील आणि दर्शनमंडपामध्ये काम करतील. ७ या परमेश्वर फक्त तू आणि तुझ्या मुलांनीच याजकाचे काम केले पाहिजे. वेदीजवळ फक्त तुम्हीच जाऊ शकता. पवित्रस्थानाच्या पडघ्याआड फक्त तुम्हीच जाऊ शकता. मी तुला एक भेट देत आहे याजक म्हणून तू करावयाची सेवा. माझ्या पवित्र स्थानाजवळ दुसरा कोणी आला तर त्यास मारून टाकले जाईल. ८ नंतर परमेश्वर अहरोनास म्हणाला, पाहा मला केलेली समर्पणे इसाएलाच्या ज्या पवित्र भेटी मला देतात त्या सर्व मी तुला दिल्या आहेत. तू आणि तुझी मुले त्या वाटून घेऊ शकता. तो नेहमीच तुमचा हक्क होय. ९ लोक होमार्पण, अन्नार्पण, पापार्पणे आणि अपराधासाठी करावयाची अर्पणे इत्यादी बन्याची गोषी आणतील. ती अर्पणे पवित्र आहेत. सर्वात पवित्र अर्पणातला जळलेला भाग तुझ्या मुलांना असतील. १० त्या गोषी फक्त पवित्र जागेत खा. तुझ्या कुरुंबताला प्रत्येक पुरुष ते खाऊ शकतो. पण ती अर्पणे पवित्र आहेत हे तू लक्ष्यात ठेव. ११ आणि इसाएलचे लोक ओवाळणीची अर्पणे म्हणून जी अर्पणे देतील ती सुद्धा तुम्हीच असतील. मी ती तुला, तुझ्या मुलांना आणि मुलींना देत आहे. तुझ्या धरातल्या शुद्ध असलेल्या सर्व मनुष्यांनी ती खावी. १२ आणि मी तुला सर्वात चांगले जैतूनाचे तेल. नवीन द्राक्षरस आणि धान्य देत आहे. या गोषी इसाएलचे लोक मला परमेश्वरास देतात. कापणीच्या वेळी या गोषी ते प्रथम गोळा करतात. १३ लोक जेव्हा कापणीच्या वेळी धान्य गोळा करतात तेव्हा प्रथम गोळा केलेले धान्य ते परमेश्वराकडे आणतात. म्हणून मी या गोषी तुला देतो आणि तुझ्या कुरुंबताल शुद्ध माणसे ते खाऊ शकतात. १४ इसाएलात अपिलेले सर्व तुझी होईल. १५ स्त्रीचे पहिले मूल आणि जनावराचे पहिले पाडस परमेश्वरास अर्पण केलेच पाहिजे. ते मूल तुझी असेल. जम्माला आलेले पहिले पाडस जर अशुद्ध असेल तर ते परत मागे विकत घेतले पाहिजे. जर ते मूल असेल तर ते परत मागे विकत घेतले पाहिजे. ते मूल परत त्या कुरुंबाचे होईल. १६ ज्याना खंडणी भरून सोडवायचे ते मूल एक महिन्याचे झाल्यानंतर तुझ्या ठरावाप्रमाणे पवित्रस्थानाच्या शेकेलाच्या चलनाप्रमाणे पाच शेकेल रुपे म्हणजे वीस गेरा घेऊन त्यांना सोडून द्यावे. १७ परंतु तू गाईचे प्रथम जन्मलेले, मेंटीचे प्रथम जन्मलेले आणि बकरीचे प्रथम जन्मलेले याची खंडणी भरून सोटू नकोस. ते प्राणी पवित्र आहेत, ते माझ्यासाठी राखीच आहेत. त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपड आणि त्यांची रक्की जाळून टाक. ही अग्नीत दिलेली अर्पणे आहेत. त्यांचे सुवास परमेश्वरास संतोष देतो. १८ पण या प्राण्यांचे मांस तुझी असेल. ओवाळणीचा ऊरु तुझा असेल आणि इतर अर्पणातली उजवी मांडी तुम्हीच असेल. १९ “इसाएली लोक ज्या पवित्र गोषी मला अर्पण करतात त्या मी परमेश्वर तुला देतो. तो तुझा वाटा आहे. मी तो तुला, तुझ्या मुलांना व मुलींना देत आहे. हा नियम सदैव असितत्वात राहील. तो परमेश्वराबोर केलेला निरंतरचा मिठाचा कराव आहे. तो मोडता येणार नाही. मी तुला आणि तुझ्या वंशजांना असे वचन देतो.” २० परमेश्वर अहरोनाला आणखी म्हणाला, तुला जमीनीपैकी काहीही वतन मिळणार नाही आणि जे दुसऱ्या लोकांचे आहे ते तुला मिळणार नाही. मी परमेश्वर तुझा हिस्सा आहे. इसाएल लोकांमध्ये मीच तुझ्या वंशजांना असे वचन आहे. २१ लेवीचे वंशज दर्शनमंडपाची सेवा करतात तिच्याबद्दल इसाएल लोकांकडून जे सर्व दशमांश येतात तेव वतन म्हणून त्यांना मी नेमून दिले आहे. २२ यापुढे इसाएल लोकांनी कधीही दर्शनमंडपाजवळ जाता काम नये. ते जर गेले त्यांना पाप लागेल व ते मरतील. २३ लेवीचे जे वंशज दर्शनमंडपामध्ये काम करतात ते त्यांच्याविरुद्ध केलेल्या पापाला जबाबदार असतील. हा नियम

नेहमी अस्तीत्वात राहील. लेव्यांना इसाएल लोकांमध्ये वतन नसावे. २४ परंतु इसाएल लोक जे समर्पित अंश म्हणून परमेश्वरास अर्पण करतात ते लेव्याची वतनभाग म्हणून मी त्यांना नेमून दिले आहेत म्हणूनच मी लेवी लोकांबद्दल असे बोललो, इसाएल लोकांमध्ये त्यांना वतन मिळावयाचे नाही. २५ परमेश्वर मोशेशी बोलला व म्हणाला, २६ तू लेवी लोकांशी बोल आणि त्यांना सांग: इसाएल लोकांचे जे दशमांश तुमचे वतन म्हणून तुम्हास नेमून दिले आहेत, तो दहावा भाग लेवी लोकांचा असेल. पण त्याचा दहावा भाग तू परमेश्वरास अर्पण केला पाहिजेस. २७ हा तुमचा समर्पित अंश खळ्यातल्या धान्यासारखा व रसकुंडातल्या द्राक्षरसासारखा तुमच्या हिशोवी गणिला जाईल. २८ याप्रमाणे तू सुद्धा इसाएलचे लोक देतात तरी परमेश्वरास अर्पणे देशील. इसाएलचे लोक परमेश्वरास जे देतात त्याच्या दहावा भाग ते तुला देतील आणि त्यातला दहावा भाग तू याजक अहरोनाला देशील. २९ इसाएलचे लोक जेव्हा त्यांच्याकडे असलेल्या गोषीतील दहावा भाग तुला देतील तेव्हा तू त्यातला सर्वात चांगला आणि पवित्र भाग निवडायला पाहिजेस आणि तो दहावा भाग तू परमेश्वरास अर्पण केला पाहिजेस. ३० “मोशी लेवी लोकांस सांग, तुम्ही त्यातून जे उत्तम त्याची उचलणी करता तेव्हा ते लेव्याकडे, खळ्यातले उत्पन्न आणि द्राक्षरसाच्या कुंडातले उत्पन्न यासारखे मोजले जाईल. ३१ उत्तरले तुम्ही आणि तुमचे कुटुंबीय द्यानी खावा. तुम्ही दर्शनमंडपामध्ये जे काम करता त्याबद्दलीची ही मजुरी आहे. ३२ आणि जर तुम्ही सर्वात चांगला भाग समर्पित अंश म्हणून अर्पण केल्यामुळे तुम्हास पाप लागणार नाही. इसाएल लोकांच्या पवित्र वस्तू भ्रष्ट करू नये म्हणजे तुम्ही मरणार नाही.”

१९ परमेश्वर मोशेशी आणि अहरोनाशी बोलला. तो म्हणाला, २ परमेश्वराने इसाएल लोकांस जी शिकवण दिली तिचे है नियम आहेत. निर्दोष व अव्यंग आणि जिच्यावर अद्याप जू ठेवलेले नाही अशी एक लाल कालवड घ्या. ३ ती याजक एलाजाराला द्यावी. त्याने तिला छावीबाहेर न्यावे आणि तिथे कोणा एकाने तिला त्याच्यासमोर मारावे. ४ नंतर एलाजार, हा याजक थोडे रक्त आपल्या बोटावर घेईल आणि काही रक्त दर्शनमंडपाकडे शिंपडेल. त्याने असे सात वेळा केले पाहिजे. ५ नंतर संपूर्ण कालवड त्याच्यासमोर जाळून, कातडी, मांस रक्त आणि आतंडे सर्वकाही जाळले पाहिजे. ६ नंतर याजकाने गंधसरूपी एक काठी, एजोबाची फांदी व लाल दोरी घ्यावी. याजकाने या गोषी कालवड जळत असलेल्या जाळात फेकाच्या. ७ याजकाने स्वतः ला आणि त्याच्या कपड्यांना स्वच्छ पाण्याने धुवावे. आणि मगच छावणीत परत यावे. याजक संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध असेल. ८ ज्या मनुष्याने कालवडीला जाळले असेल त्याने स्वतः ला धुवावे. स्वतः चे कपडेही पाण्याने स्वच्छ धुवावे. तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध असेल. ९ नंतर जो मनुष्य शुद्ध असेल तो कालवडीची राख गोळा केली असेल त्याने त्याचे कपडे धुवावे. तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील. हे नियम नेहमी अस्तीत्वात असतील. हा नियम इसाएलच्या सर्व नागरिकांसाठी आहे आणि तुमच्याबरोबर जे परदेशी लोक राहत आहेत त्यांच्यासाठीही हा नियम आहे. ११ जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो सात दिवस अशुद्ध राहील. १२ त्याने स्वतः ला तिसऱ्या दिवशी ती राख घेऊन आपणास शुद्ध करावे व नंतर सातव्या दिवशी तो शुद्ध होईल, पण जर तो तिसऱ्या दिवशी आपणास शुद्ध करणार नाहीतर तो सातव्या दिवशी तो शुद्ध होणार नाही. १३ जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो अशुद्ध होईल. जर मनुष्य अशुद्ध असताना परमेश्वराच्या पवित्र निवास मंडपात गेला तर मंडपही अशुद्ध होईल. म्हणून त्या मनुष्यास इसाएल लोकांपासून दूर ठेवावे. जर अशुद्ध मनुष्यावर खास पाणी शिंपडले नाहीतर तो

अशुद्ध राहील. १४ जे लोक त्यांच्या मंडपात मरतात त्यांच्यासाठी हा कायदा आहे. जर एखादा मनुष्य त्याच्या मंडपात मेला तर त्या मंडपातले सगळे लोक आणि सगळ्या वस्तू अशुद्ध होतील. ते सात दिवस अशुद्ध राहील. १५ आणि ज्यावर झाकण बांधले नाही असे प्रत्येक उघडे भांडे अशुद्ध होईल. १६ खुल्या मैदानात तलवारीने वधलेल्या जर एखाद्याने प्रेताला हात लावला तर तो सात दिवस अशुद्ध राहील. जर ते प्रेत बाबेर उघड्यावर असेल किंवा तो मनुष्य युद्धात मारला गेला असेल तरच हे लागू आहे. आणि जर एखाद्याने मरण पावलेल्या मनुष्याच्या अस्थींना हात लावला तरी तो मनुष्य सात दिवस अशुद्ध होईल. १७ त्या अशुद्ध मनुष्यास पुन्हा स्वच्छ करण्यासाठी जाळलेल्या कालवडीची राख तुम्ही वापरली पाहिजे. एखाद्या भांड्यावर उग्बेवर तजे पाणी टाका. १८ शुद्ध मनुष्याने एजोबाची काठी घेऊन ती पाण्यात बुडवावी. नंतर ते पाणी तंबूवर, भांड्यावर आणि मंडपातल्या मनुष्यावर शिंपडावे. जो प्रेताला हात लावली त्याच्या बाबतीत हे करावे. तुम्ही हे प्रत्येकाला करा. जो युद्धात कबरेला हात लावील किंवा मरण पावलेल्या मनुष्याच्या हाडांना हात लावील त्याच्या बाबतीत हे करा. १९ नंतर शुद्ध मनुष्याने हे पाणी तिसऱ्या व सातव्या दिवशी अशुद्ध मनुष्याच्या अंगावर शिंपडावे. तो मनुष्य सातव्या दिवशी शुद्ध होईल. त्याने त्याचे कपडे पाण्यात धुवावे. तो संध्याकाळी शुद्ध होईल. २० एखादा मनुष्य अशुद्ध झाल्यानंतर पुन्हा शुद्ध झाला नाहीतर त्यास इसाएल लोकांपासून वेगले ठेवावे. कारण त्याने परमेश्वराचे पवित्र निवास मंडपही अशुद्ध करील. २१ तुम्हासाठी हा नियम सदैव असेल. ज्या मनुष्यावर पाणी शिंपडले त्या मनुष्याने स्वतः चे कपडे सुद्धा धुतले पाहिजेत. कोणत्याही मनुष्याने त्या खास पाण्याला स्वर्श केला तर तो संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील. २२ जर त्या अशुद्ध मनुष्याने दुसऱ्या कोणाला स्पर्श केला तर तो मनुष्य सुद्धा अशुद्ध होईल. तो मनुष्य संध्याकाळपर्यंत अशुद्ध राहील.

२० इसाएलाचे लोक सीनच्या वाळवंतात पहिल्या महिन्यात आले. त्यांनी कादेशला मुक्काम केला. मिर्याम तेथे मरण पावली आणि तिला तेथेच पुरण्यात आले. २ त्याठिकाणी लोकांस पुरेसे पाणी नक्हते. म्हणून ते मोशे आणि अहरोनाजवळ तक्राकरण्यासाठी एकत्र आले. ३ लोकांनी मोशेशी वाद घातला. ते म्हणाले, आमचे भाऊबदं जसे परमेश्वरासमोर मरण पावले तसेच आम्ही मरायला पाहिजे होते. ४ “तू परमेश्वराच्या लोकांस या रानात का आणलेस? आम्ही आपली जनावरे इथे मरावी असे तुला वाटेका? ५ तू आम्हास मिसर देशातून का आणलेस? तू आम्हास या वाईट ठिकाणी का आणलेस? इथे धावी नाही. इथे अंजीर, द्राक्षे किंवा डाळिंबवी नाहीत आणि इथे पिण्यास पाणीही नाही.” ६ म्हणून मोशे आणि अहरोन लोकांची गर्दी सोडून दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वाराशी गेले. त्यांनी जमिनीपर्यंत लवून नमस्कार केला आणि त्यांना परमेश्वराचे तेज दिसले. ७ परमेश्वर मोशेशी बोलला आणि म्हणाला, ८ तुझी काठी घे. तुझा भाऊ अहरोन याला आणि त्या लोकांस बोरावर घे आणि खडकाजवळ जा, लोकांसमोर खडकाशी बोल. नंतर त्या खडकातून पाणी वाहू लागेल आणि तु ते पाणी त्या लोकांस आणि त्यांच्या जनावराना देऊ शकशील. ९ मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे परमेश्वरापूढून त्याने काठी घेतली. १० मोशे आणि अहरोन यांनी लोकांस त्या खडकातून पाणी वाहू लागेल आणि माणसे व जनावरे ते पाणी पिऊ लागली. १२ पण परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनाला म्हणाला, तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवाला नाही. इसाएली लोकांपुढे तुम्ही माझी पावित्र राखले नाही. मी वचन दिल्याप्रमाणे या मंडळीला जो देश दिला आहे द्याना त्या देशात तुम्ही त्यांना तिथे वेळन जाणार नाही. १३ त्या जागेल मरीबा असे नांव पडले. इसाएल लोकांनी परमेश्वराबोरवर जिथे वाद घातला तीच ती जागा

होती. याच जागेवर परमेश्वराने त्यांना तो किती पवित्र आहे ते दाखवले होते. १४ मोशे कादेशला होता तेव्हा त्याने अदोमाच्या राजाकडे काही लोकांस एक निरोप देऊन पाठवले. तो निरोप होता, तुझे भाऊ, इस्साएलचे लोक तुला म्हणतात, आमच्यावर जी जी संकटे आली त्याबदल तुला माहिती आहेच. १५ खूप वर्षांपूर्वी आमचे पूर्वज मिसर देशात गेले. आणि तिथे आम्ही अनेक वर्ष राहिलो. मिसर देशाचे लोक आमच्याशी फार दुष्टपणे वागले. १६ पण आम्ही परमेश्वराकडे आरोळी केली. त्याने आमची वाणी ऐकली आणि आमच्या मदतीसाठी देवदूताला पाठवले आणि आम्हास मिसर देशातून बाहेर आणले. तर आता पाहा आम्ही तुझ्या देशाच्या सीमेच्या अगदी शेवटास असलेल्या कादेशमध्ये आलो आहेत. १७ कृपाकरून आम्हास तुझ्या प्रदेशातून जाऊ दे. आम्ही कोठल्याही शेतांनून वा द्राक्षाच्या मळयातून जाणार नाही. आम्ही तुझ्या विहिरीचे पाणी पिणार नाही. आम्ही राजरस्त्यांच्या बाजूने फक्त जाऊ. आम्ही रस्ता सोडून डावीकडे अथवा उजवीकडे वळणार नाही. तुझ्या देशातून बाहेर येईपर्यंत आम्ही रस्त्यावरच राहू. १८ परंतु अदोमाच्या राजाने उत्तर दिले, तुम्ही आमच्या देशातून जाणार नाही. जर तुम्ही आमच्या देशातून जायाचे आहे. आम्हास तो प्रदेश आमच्यासाठी घ्यायची इच्छा नाही. २० पण अदोमाने पुन्हा उत्तर दिले, आम्ही तुम्हास आमच्या देशातून जाणायाची परवानगी देणार नाही. नंतर अदोमाच्या राजाने मोठी आणि शक्तीशाली सेना गोळा केली आणि तो इसाएल लोकांशी लढावयास गेला. २१ अदोमाच्या राजाने इसाएल लोकांस त्याच्या देशातून जाणायाची परवानगी दिली नाही. आणि इसाएलाचे लोक तोंड फिरबून दुसऱ्या रस्त्याने निघून गेले. २२ इसाएलाचे सर्व लोक कादेशहून होर पर्वताकडे गेले. २३ होर पर्वत अदोमाच्या सरहदीजवळ होता. परमेश्वर मोशेला आणि अहरोनाला म्हणाला, २४ अहरोन आता आपल्या पूर्वजांस जाऊन मिळेल. मी इसाएल लोकांस ज्या प्रदेशात नेण्याचे वचन दिले होते त्यांमध्ये त्याचा प्रवेश होणार नाही. कारण तुम्ही मी मरीबाच्या पापायजवळ दिलेल्या आजांचे उल्लङ्घन करून बंड केले. २५ आता अहरोनाला आणि त्याचा मुलगा एलाजार यांना घेऊन होर पर्वतावर जा. २६ अहरोनाचे खास कपडे त्याच्याकडून घे आणि ते कपडे त्याचा मुलगा एलाजार याला घाल. अहरोन तिथे त्याच्या पूर्वजांकडे जईल व मरेल. २७ मोशेने परमेश्वराची आज्ञा पाळली. मोशे, अहरोन आणि एलाजार होर पर्वतावर गेले. इसाएलाच्या सर्व लोकांनी त्यांना जाताना पाहिले. २८ मोशेने अहरोनाचे खास कपडे काढले व ते एलाजाराला घातले. नंतर अहरोन पर्वतावर मरण पावला. मोशे आणि एलाजार पर्वतावरून खाली आते. २९ इसाएलाच्या सर्व लोकांस अहरोन मरण पावला हो कळले. म्हणून त्यांनी तीस दिवस दुखवाटा पाळला.

२१ अरादाचा कनानी राजा नेगेबमध्ये राहत होता. इसाएल लोक अथारीम वरून जात आहेत हे त्याने ऐकले. म्हणून राजा त्यांच्यावर हल्ला करण्यासाठी बाहेर पडला आणि त्याने त्यांच्यातील काही लोकांस कैद केले. २ नंतर इसाएल लोकांनी परमेश्वरास खास वचन दिले, परमेश्वरा या लोकांचा पराभव करायला आम्हास मदत कर. जर तू हो केले तर आम्ही तुला त्यांची शहरे देऊ. आम्ही त्याचा संपूर्ण नाश करू. ३ परमेश्वराने इसाएल लोकांचे म्हणणे ऐकले आणि त्याने इसाएल लोकांस कनानी लोकांचा पराभव करायला मदत केली. इसाएल लोकांनी कनानी लोकांचा व त्यांच्या शहरांचा संपूर्ण नाश केला. म्हणून त्या प्रदेशाला हर्मा असे नाव पडले. ४ इसाएल लोकांनी होर पर्वत सोडला व ते तांबड्या समुद्राकडे जाणाऱ्या रस्त्याला लागले. अदोम देशला वक्सा घालून जाण्यासाठी त्यांनी असे केले. परंतु लोक अधीर झाले. ५ त्यांनी मोशेविरुद्ध व देवाविरुद्ध तक्रार करायला सुरुवात

केली. लोक म्हणाले, तू आम्हास या रानात मरण्यासाठी मिसर देशातून बाहेर का आणलेस? इथे भाकरी नाही, पाणी नाही आणि या हलक्या अनन्याला आम्ही कंठाल्लो आहोत. ६ तेव्हा परमेश्वराने लोकांमध्ये विशारी साप सोडले. साप लोकांस चावले आणि बेरेच इसाएल लोक मरण पावले. ७ लोक मोशेकडे आले आणि म्हणाले, आम्ही तुझ्याविरुद्ध आणि परमेश्वराविरुद्ध बोललो तेव्हा आम्ही पापां केले हे आम्हास माहीत आहे. ८ परमेश्वराची प्रार्थना कर. हे साप आमच्या मधून काढून टाक. तेव्हा मोशेने लोकांसाठी परमेश्वराची प्रार्थना केली. ९ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, एक पितळेचा साप कर आणि तो खांबावर ठेव. साप चावल्यानंतर जर एखाद्याने खांबावरच्या पितळेच्या सापाकडे पाहिले तेव्हा तो जिवंत राहिला. १० इसाएल लोक तो प्रदेश सोडून ओबोथ येथे आले. ११ नंतर ओबोथ सोडून त्यांनी ईंटे-अबरामाला मवाबाच्या पूर्वकडे रानात तळ दिला. १२ तो सोडून ते जेरेद खोऱ्यात आले व तिथे तळ दिला. १३ ते तेथूनही निघाले आणि आणोन नदीत्या पैलतीरावरच्या वाळवंटात त्यांनी तळ दिला. या नदीवा उगम आमोऱ्याच्या सरक्षीवर आहे. या नदीचे खोरे हीच मवाब आणि अमोरी यांची सरहद होती. १४ म्हणून परमेश्वराचे युद्ध या पुस्तकात पुढील शब्द लिहिले आहेत, सुफातला वाहेव व आणोनाची खोरी, १५ त्या खोऱ्याची उत्तरण आर शहराकडे वळते, आणि मवाबाच्या सरहदीपर्यंत खाली जाते. १६ तेथापासून ते बैर येथे प्रवास करीत गेले. ज्या विहिरीविषयी परमेश्वराने मोशेला सांगितले होते तीच ही विहिर आहे, “माझ्यासाठी लोकांस एकत्र जमव म्हणजे मी त्यांना पापी देईन.” १७ नंतर इसाएली हे गाणे गाइले: विहिर, उसकून ये, त्या संबंधी गाणे गा. १८ आमच्या सरदारांनी विहीर खणली, सरदारांनी ही विहीर खणली. त्यांच्या राजदंडानी व आपल्या कान्यांनी विहीर खणली, मग त्यांनी अरण्यापासून ते मत्तानापर्यंत प्रवास केला. १९ लोक मत्तानाहून नाहालीयेलला गेले. नंतर ते नाहीलयेलासभून बामोथाला गेले. २० लोक बामोथानून मवाबाच्या खोऱ्यात गेले. या जागी पिसगा पर्वताच्या उंच माथा वाळवंटाकडे जातो. पिसगा पर्वताच्या उंच माथावरून वाळवंट दिसते. २१ इसाएल लोकांनी काही माणसे अमोऱ्याचा राजा सीहोन याच्याकडे पाठवली. ते राजास म्हणाले, २२ “आम्हास तुमच्या देशातून जाण्याची परवानगी द्या. आम्ही कोणत्याही शेतातून वा द्राक्षाच्या मळयातून जाणार नाही. आम्ही तुमच्या कोणत्याही विहिरीचे पापी पिणार नाही. आम्ही केवळ राजामार्गविरुद्ध जाऊ.” २३ पण सीहोन राजाने इसाएल लोकांस त्याच्या देशातून जाण्याची परवानगी दिली नाही. राजाने आपले सैन्य गोळा केले आणि तो रानाकडे कूच करीत निघाला. तो इसाएल लोकांबोरवर युद्ध करण्यासाठी निघाला होता. याहसला राजाच्या सैन्याने इसाएल लोकांशी युद्ध केले. २४ पण इसाएलानी त्याच्यावर तलवार चालविली. नंतर त्यांनी आणोन आणि यब्बोक नदींच्या मधला प्रदेश घेतला. त्यांनी अमोरी लोकांच्या सरहदीपर्यंतचा प्रदेश घेतला, ते त्या सरहदीवर थांबले कारण अमोरी लोक तिचे रक्षण करीत होते. २५ इसाएल लोकांनी सगळी अमोऱ्यांची शहरे घेतली आणि तिथे रहायला सुरुवात केली. त्यांनी हेशबोन शहराचा व आजूबाजूच्या लहान शहरांचाही पराभव केला. २६ हेशबोनामध्ये अमोऱ्यांचा राजा सीहोन राहत होता. पूर्वी सीहोनाने मवाबाच्या राजाशी युद्ध केले होते. सीहोनाने आणोन नदीपर्यंतचा प्रदेश घेतला होता. २७ यावरून ते म्हणीमध्ये बोलतात; ते म्हणतात, हेशबोनाला या. पुन्हा सीहोनाचे शहर बांधू द्या, त्याची स्थापना होऊ द्या. २८ हेशबोनामधून आग निघाला आहे, ज्वाला सीहोनाच्या शहरातून निघाली आहे. त्या आगीत मवाबामधले आर शहर बेचीराख झाले. आणि आणोनेच्या गळ्याचे स्वामी भस्म करून ताकले आहेत. २९ हे मवाबा! तू हायहाय करशील, कमोशाचे लोक नष्ट झाले. त्याची मुले पळून गेली. त्याच्या मुर्लीना अमोऱ्याचा राजा सीहोन याने

कैद करून पकड़ून नेले। ३० पण आम्ही सीहोन जिंकले आहे. दीबोनापर्यंत हेशबोन सर्व नष्ट झाले आहे. आम्ही नोफा जे मेदबाजवळ पोहचते तेथपर्यंत त्याचा सर्व पराभव केला आहे. ३१ याप्रामाणे इसाएल लोक अमोऱ्याच्या देशात राहू लागले. ३२ मग मोशेने याजेर शहर बघण्यासाठी काही लोकांस पाठवले. त्यांनी त्यातली गावे हस्सगत करून घेतली आणि जे अमोरी लोक तेथे होते त्यांना घालवून दिले. ३३ नंतर इसाएल लोक बाशानाच्या स्तर्त्याला लागले. बाशानाचा राजा ओग याने त्याचे सैन्य घेतले व तो इसाएल लोकांनी लढाक्यास निघाला. तो त्यांच्याबरोबर एद्रई येथे लढला. ३४ तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “त्याला भिज नकोस. कारण मी तुला त्याच्यावर, त्याच्या सर्व सैन्यावर आणि त्याच्या देशावर विजय दिला आहे. तू हेशबोनमध्ये राहणाऱ्या अमोऱ्यांचा राजा सीहोन ह्याचे जे कलेस तेच याचीकी कर.” ३५ तेव्हा त्यांनी त्याला, त्याच्या मुलांना आणि त्याच्या सर्व सैन्याला, इतके मारले की, त्याच्या लोकांपैकी कोणी जिंकत उरला नाही. मग त्यांनी त्यांचा सर्व प्रदेश घेतला.

२२ नंतर इसाएल लोक मवाबामधल्या यार्देन नदीच्या खोऱ्याकडे निघाले.

याहीरोच्या पलिकडे असलेल्या यार्देन नदीजवळ त्यांनी तळ दिला. २ सिप्पोराच्या मुलाने, बालाक याने इसाएल लोकांनी अमोरी लोकांचे काय केले ते पाहिले होते. ३ मवाबाचा राजा खूप घारबरला कारण इसाएलचे लोक खूप होते. मवाब त्यांना खरोखरच भीत होता. ४ मवाबाचा राजा मिथ्यानी लोकांच्या वडीलांना म्हणाला, बैल जसा शेतातले सगळे गवत खाऊन टाकतो तसेच हे लोक आपला नाश करतील. त्यावेळी सिप्पोराचा मुलगा बालाक मवाबाचा राजा होता. ५ त्याने बौराचा मुलगा बलाम ह्याला बोलवायला काही माणसे पाठवली. बलाम फरात नदीकाठी पथोर शहरात राहत होता. इथेच बलामचे लोक राहत असत. बालाकाचा निरोप हा होता. एका नवीन राष्ट्राचे लोक मिसर देशाशून आले आहेत. ते इतके आहेत की ते सगळा प्रदेश व्यापून टाकतात. त्यांनी माझीयाजवळच तळ दिला आहे. ६ तर आता ये, मी तुला विनंती करतो, तू या लोकांस माझीयासाठी शाप दे. कारण ते माझीयापेक्षा खूप भरी आहेत. कदाचित मी त्यांना मारावयास समर्थ होऊन देशातून घालवून टाकील. कारण मला माहीत आहे. जर तू एखाद्याला आशीर्वाद दिलास तर त्यास आशीर्वाद मिळतो. आणि जर एखाद्यास शाप दिलास तर त्यास शाप लागतो. ७ मवाबी वडील आणि मिथ्यानी वडील बलामाशी बोलावयास गेले. त्याच्या कामाचा मोबदला म्हणून त्यांनी बरोबर पैसे नेले. नंतर त्यांनी बालाक काय म्हणाला ते बलामास सांगितले. ८ बलाम त्यांना म्हणाला, “रात्री इथे रहा. मी परमेश्वराशी बोलेन आणि तो काय उत्तर देतो ते तुम्हास सांगेन.” मवाबाचे पुढारी त्या रात्री बलामाबरोबर राहिले. ९ देव बलामाकडे आला आणि त्याने विचारले, “तुझ्याकडे हे कोण लोक आले आहेत?” १० बलाम देवाला म्हणाला, सिप्पोराचा मुलगा बालाकाने, मवाबाच्या राजाने यांना माझ्याकडे एक निरोप देऊन पाठवले आहे. ११ तो निरोप हा, एका नवीन राष्ट्राचे लोक मिसर देशाशून आले आहेत. ते इतके आहेत की ते सगळा प्रदेश व्यापून टाकतात. म्हणून आता तू येऊन माझीयासाठी त्यांना शाप दे. नंतर कदाचित मी त्या लोकांचा पराभव करू शकेन आणि त्यांना माझ्या देशातून जायला भाग पाढू शकेन. १२ पण देव बलामास म्हणाला, त्यांच्याबरोबर जाऊ नकोस. तू त्या लोकांस शाप देऊ नको. कारण ते माझे आशीर्वादित लोक आहेत. १३ दुसऱ्या दिवशी बलाम उठला आणि बालाकाच्या पुढाऱ्यांना म्हणाला, तुम्ही तुमच्या देशात परत जा. परमेश्वर मला तुमच्याबरोबर जाऊ देणार नाही. १४ त्यामुळे मवाबाचे पुढारी बालाककडे परत गेले आणि त्यांनी त्यास हे सांगितले. ते म्हणाले, बलामाने आमच्याबरोबर यायला नकार दिला. १५ म्हणून बलाकाने बलामाकडे दुसरे पुढारी पाठवले. यावेळी त्याने पहिल्या वेळेपेक्षा खूप जास्त पुढारी पाठवले. हे पुढारी पहिल्या पुढाऱ्यापेक्षा अधिक महत्वाचे होते. १६ ते बलामाकडे गेले आणि म्हणाले, बालाक, सिप्पोराचा

मुलगा तुला हे सांगतो, तुझ्या इथे येण्याच्या आड कोठलीही गोष्ट येऊ देवू नको. १७ मी जे सांगतो ते तू केलेस तर मी तुला नवकीच मान दईन आणि तू मला जे काही विनवशील ते मी करीन परंतु तू ये व माझीयासाठी या लोकांस शाप दे. १८ बलामाने बालाकाच्या पुढाऱ्यांना उत्तर दिले. तो म्हणाला, परमेश्वर माझा देव ह्याच्या शब्दाबाहेर मला कमीजास्त काहीएक करता येत नाही. बालाकाने माझे घर सोन्या चांदीने भरू दिले तरीही मी काही करणार नाही. १९ तरीपण रात्री तुम्ही येथे राहा आणि परमेश्वर मला काय सांगतो ते मला कळू शकेल. २० त्या रात्री देव बलामाकडे आला. देव म्हणाला, “तुला घेऊन जाण्यासाठी हे लोक पुन्हा आले आहेत. म्हणून तू त्यांच्याबरोबर जाऊ शकतोस. पण मी जे सांगेन तेवढेत तू कर.” २१ दुसऱ्या दिवशी सकाळी बलाम उठला आणि त्याने आपल्या गाढवीवर खोगीर घालते. नंतर तो मवाबाच्या पुढाऱ्यांबरोबर चालला. २२ बलाम त्याच्या गाढवीवर बसला होता. त्याचे दोन नोकर त्याच्याबरोबर होते. बलाम प्रवास करीत होता तेव्हा देव त्याच्यावर रागावला. परमेश्वराचा दूत रस्त्यावर बलामामुळे येऊन उभा राहिला. देवदूत बलामास थांबवणार होता. २३ बलामाच्या गाढवीने परमेश्वराच्या दूताला रस्त्यात उभे असलेले पाहिले. देवदूताने हातात तलवार घेतली होती. म्हणून गाढवी रस्ता सोडून रेतात गेली. बलामास देवदूत दिसू शकला नाही. म्हणून तो गाढवीवर खूप रागावला. त्याने गाढवीला मारले आणि जबरदस्तीने रस्त्यावर आणले. २४ नंतर परमेश्वराचा दूत रस्ता जिथे अरुंद होता तिथे थांबला. हा दोन द्राक्षांच्या मव्यांच्या मध्यधा भाग होता. रस्ताच्या दोनही बाजूला भिंती होत्या. २५ गाढवीने पुन्हा परमेश्वराच्या दूताला पाहिले म्हणून ती एका भिंतीला चिकटून चातू लागली त्यामुळे बलामाचा पाय भिंतीला लागून चिरडला गेला. म्हणून बलामने गाढवीला पुन्हा मारले. २६ नंतर परमेश्वराचा दूत दुसऱ्या ठिकाणी उभा राहिला. अरुंद रस्ता असलेले हे दुसरे ठिकाण होते. येथे वळायला सुदूर मुळीच जागा नवकी गाढवीला त्यास वळसा घालून जाणे शक्य नव्हते. २७ गाढवीने परमेश्वराच्या दूताला पाहिले म्हणून बलाम तिच्यावर बसला असतानाच ती खाली बसली त्यामुळे बलाम खूप रागावला आणि त्याने गाढवीला त्याच्या काठीने मारावयास सुरुवात केली. २८ नंतर परमेश्वराने गाढवीला बोलते केले. गाढवी बलामास म्हणाली, तू माझीयावर का रागावला आहेस? मी तुला काय केले आहे? तू मला तीन वेळा मारलेस. २९ बलामने गाढवीला उत्तर दिले, तू मला मूर्ख बनवलेस. जर माझ्या हातात तलवार असती तर मी तुला मारून टाकले असते. ३० पण गाढवी बलामास म्हणाली, वध मी तुम्हीची गाढवी आहे. खूप वर्चू तू माझीयावर बसत आला आहेस. आणि यापूर्वी मी असे काही केले नाही हे तुला माहीत आहे. बलाम म्हणाला, नाही. ३१ नंतर परमेश्वराने बलामाचे डोळे उघडले, तेव्हा त्यास परमेश्वराच्या दूताला रस्त्यात जमिनीपर्यंत वाकून नमस्कर केला. ३२ परमेश्वराच्या दूताने बलामास विचारले, तू तुझ्या गाढवीला तीनदा का मारलेस? तुला थांबवण्यासाठी मी आलो आहे. पण अगदी ऐवेळी ३३ तुझ्या गाढवीने मला पाहिले आणि ती दूर गेली. असे तीन वेळा घडते. जर गाढवी वळली नसती तर आतापर्यंत मी तुला मारले असते आणि तुझ्या गाढवीला जिंकत राहू दिले असते. ३४ तेव्हा बलाम परमेश्वराच्या दूताला म्हणाला, मी पाप केले आहे. तू रस्त्यात उभा आहेस हे मला माहीत नव्हते. मी जर चूक करीत असेन तर मी घरी पतर जाईन. ३५ तेव्हा परमेश्वराचा दूत बलामास म्हणाला, नाही! तू या लोकांबरोबर जाऊ शकतोस. पण सावध रहा. मी जे सांगेन तेच शब्द बोल. म्हणून बलाम बालाकाने पाठवलेल्या पुढाऱ्यांबरोबर गेला. ३६ बलाम येत असल्याचे बालाकाला समजले. म्हणून तो बलामास भेटायला आर्णोन नदीजवळच्या मवाबाच्या शहरात गेला. ते त्याच्या देशाच्या उत्तर सरहदीवर होते. ३७ जेव्हा बालाकाने बलामास पाहिले तेव्हा तो त्यास म्हणाला, मी तुला आधीच यायला सांगितले होते. तुला साजेसा सन्मान करण्यास मी समर्थ नव्हतो काय? ३८ बलामाने बालाकाला उत्तर दिले,

पण आताच मी येथे आलो आहे. मी आलो आहे पण तू सांगितलेल्या गोष्टी मला कदाचित करता येणार नाहीत. परमेश्वर देव जेवढे सांगेल तेवढेले मी बोलू शकतो. ३९ नंतर बलाम बालाकाबरोबर कियार्थ-हसोथ येथे गेला. ४० बालाकाने काही गुरे व मेंड्या बली म्हणून मारल्या. त्याने थोडे मांस बलामास दिले आणि थोडे त्याच्याबरोबर असलेल्या पुढायांना दिले. ४१ दुसऱ्या दिवशी सकाळी बालाक बलामास घेऊन बामोथ-भआल शहरी गेला. तेथून त्याना इसाएल लोकांच्या तळाचा शेवट्या भाग दिसू शकत होता.

२३ बलाम बालाकाला म्हणाला, इथे सात वेद्या बांधा आणि माझ्यासाठी सात बैल आणि सात मेंडे तयार ठेवा. २ बलामाने सांगितले तसे बालाकाने एक मेंडा व एक बैल प्रत्येक वेदीवर मारला. ३ नंतर बलाम बालाकाला म्हणाला, तू या होमबली जवल थांब. मी दुसरीकडे जातो. नंतर परमेश्वर माझ्याकडे येईल आणि मी काय बोलायचे ते मला सांगेल. नंतर बलाम उंच जागी गेला. ४ देव त्या जागी बलामाकडे आला आणि बलाम म्हणाला, मी सात वेद्या तयार केल्या आहेत. आणि प्रत्येक वेदीवर मी एकेक मेंडा व बैल बली दिला आहे. ५ नंतर परमेश्वराने काय बोलायचे ते बलामास सांगितले. परमेश्वर म्हणाला, बालाकाकडे परत जा आणि मी सांगतो तेच त्यास जाऊन सांग. ६ तेव्हा बलाम बालाकाकडे परत आला आणि तो आपल्या होमार्पणाजवल उभा होता आणि मवाबाचे सर्व पुढारी त्याच्याबरोबर होते. ७ नंतर बलामाने आपला संदेश सांगण्यास सुरवात केली आणि म्हणाला, पूर्वोडील अराम पर्वतावरून मवाबाचा राजा बालाक याने मला येथे आणले. तो म्हणाला, ये, माझ्यासाठी याकोबाला शाप दे, ये, इसाएलीना विरोध कर. ८ ज्याला देवाने शाप दिला नाही त्यास मी कसा शाप देऊ? ज्याला परमेश्वराने धमकी दिली नाही त्यास मी कशी धमकी देऊ? ९ मी त्या लोकांस पर्वतावरून बघू शकतो; मी त्याना उंच डोंगावरून बघतो, पठा, तेथे लोक एकटेचे राहत आहे आणि ते स्वतःला सर्वसाधारण राष्ट्रमध्ये गणित नाहीत. १० इसाएलाचा केवळ चौथा हिस्सा कोण मोजेल किंवा याकोबाच्या धूळीचे कण कोण मोजू शकेल? मला नीतिमान मनुष्याप्रमाणे मरण येऊ दे, आणि त्यांच्याप्रमाणे माझ्या जीवनाचा शेवट होऊ दे! ११ बालाक बलामास म्हणाला, तू हे काय केलेस? माझ्या शत्रूना शाप देण्यासाठी मी तुला येथे आणले. पण पहा, तू तर त्यांना आशीर्वाद दिलास. १२ बलामाने उत्तर दिले व म्हणाला, परमेश्वराने माझ्या मुखात जे घातले, केवळ तेव मी बोलण्याची काळजी घेऊ नये काय? १३ नंतर बालाक त्यास म्हणाला, म्हणून माझ्याबरोबर दुसऱ्या जागी ये. तिथून तुला ह्यातील आणखी बेरच लोक दिसू शकतील. तू त्या सगळ्यांना बघू शकणार नाहीस. पण त्यांचा काही भाग तुला दिसू शकेल. कदाचित त्या जागेवरून तू त्याना माझ्यासाठी शाप दे. १४ तेव्हा बालाक बलामास पिसगाच्या माथ्यावरील सोफिमाच्या माळ्यावर घेऊन गेला. तेथे बालाकाने सात वेद्या बांधल्या. नंतर बालाकाने प्रत्येक वेदीवर एक बैल आणि एक मेंडा बली दिला. १५ तेव्हा बलाम बालाकाला म्हणाला, तू येथे आपल्या होमबलीजवल या वेदीजवळ थांब. मी तिकडे जाऊन देवाला भेटून येतो. १६ परमेश्वर बलामाकडे आला आणि काय बोलायचे ते त्याने त्यास सांगितले. नंतर परमेश्वराने बलामास बालाकाकडे जायला सांगितले. आणि त्याने सांगितलेले बोलायला सांगितले. १७ म्हणून बलाम बलाकाकडे परत गेला. बालाक वेदीजवळ उगा होता. मवाबाचे पुढारी होमबलीपाशी उभे होते. बालाकाने बलामास येताना पाहिले. आणि तो म्हणाला, परमेश्वराने काय सांगितले? १८ बलामाने त्याच्या संदेशास सुरवात केली. तो म्हणाला, बालाका, उठ आणि ऐक, तू सिप्पोरेच्या मुला, माझे ऐक, १९ देव मनुष्य नाही, की त्याने खेटो बोलावे, किंवा तो काही मनुष्याप्राणी नाही की, त्याने मन बदलावे. जर त्याने काही वचन दिले तर तो ते केल्याशिवाय राहील काय? तो बोलता आहे मी हे करील तर तो ते पुढे केल्याशिवाय राहील काय? २० पहा, मी आशीर्वाद द्यायला आज्ञा केली, देवाने आशीर्वाद दिला

आणि मी तो उलटा फिरवू शकत नाही. २१ त्यास याकोबात काही कष्ट किंवा इसाएलात त्रास दिसला नाही. त्यांचा परमेश्वर देव त्यांच्याबरोबर आहे, राजाचा जयघोष त्यांच्यात आहे. २२ देवाने त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणले. ते रानबैला इतके शक्तीमान आहेत. २३ याकोबाच्याविरुद्ध मंत्रंत्र चालणार नाही आणि इसाएलीना दैवप्रश्न सांगणारे हानी पोचवू शकत नाही, याकोबाचिषी व इसाएलाविषी म्हणतील की पहा, देवाने केवळ महान कार्य केले! २४ पहा, लोक सिंहिणीसारखे उठत आहेत, सिंहासारखा बाहेर येतो आणि हल्ला करतो. तो त्याची शिकार खाऊन आणि वधलेल्यांचे रक्त प्यावल्याखेरीज तो खाली बसणार नाही. २५ नंतर बालाक बलामास म्हणाला, तू त्यांना शापहि देऊ नको आणि आशीर्वादिंदि देऊ नको. २६ बलामाने बालाकाला उत्तर दिले, मी तुला आधीच सांगितले होते की परमेश्वर जे सांगेल तेच मला बोलता येईल. २७ नंतर बालाक बलामास म्हणाला, तेव्हा माझ्याबरोबर दुसऱ्या ठिकाणी ये. कदाचित देव आनंदी होईल आणि तुला त्या लोकांस शाप द्यायची परवानगी देईल. २८ म्हणून बालाक बलामास घेऊन पौर पर्वताच्या माथ्यावर गेला. या पर्वतावरून वाळवळ दिसते. २९ बलाम बालाकाला म्हणाला, “इथे सात वेद्या बांध. नंतर सात बैल आणि सात मेंडे बरी देण्यासाठी तयार कर.” ३० बलामाने सांगितल्याप्रमाणे बालाकाने साच्या गोष्टी केल्या. बालाकाने वेदीवर बैल आणि मेंडे बली दिले.

२४ इसाएलाला आशीर्वाद द्यायीची परमेश्वरांनी इच्छा आहे हे बलामाने पाहिले. म्हणून त्याने ते कोणत्याही प्रकारचे मंत्रंत्र वापरून थांबावायचा प्रयत्न केला नाही. पण तो वळला आणि त्याने रानाकडे पाहिले. २ बलामाने रानाकडे पाहिले आणि त्यास इसाएलाचे सगळे वंश दिसले. त्यांनी आपापल्या भागात आपापल्या गटासह तल दिला होता. नंतर देवाचा आत्मा बलामावर आला. ३ त्याने हा संदेश स्विकारला आणि म्हणाला, बौराचा मुलगा बलाम, ज्या मनुष्याच्ये डोळे स्पष्ट उघडे आहेत त्याचिषी बोलत आहे. ४ जो देवाचे शब्द एकतो आणि बोलतो, जो सर्वसमर्थापासून दृष्टांत पाहतो, जो त्याच्यापुढे डोळे उघडे ठेवून नतमस्तक होतो. ५ हे याकोबा तुझे तंबू हे इसाएला, जिथे तू राहोते ते किती सुंदर आहे! ६ खो-यासारखे विस्तृत पसलेले, नदीकाठी लावलेल्या बागेसारखे, परमेश्वराने लावलेल्या कोरफडीप्रमाणे आहे, पाण्याजवळच्या गंधसरूसरखे ते आहेत. ७ पाणी त्यांच्या बादलीतून वाहील, आणि त्यांच्या बीजाल भरावू पूर्प पाणी मिळेल. त्यांचा राजा अगाग राजापेक्षा थोर होईल व त्यांच्या राजाचा गौरव होईल. ८ देवाने त्यांना मिसरामधून बाहेर आणले. त्यांना रानीनी बैलासारखी शक्ती आहे. तो आपल्याविरुद्ध लढाणाच्या राष्ट्रांना खाऊन टाकील. तो त्यांच्या हाडांचे तुकडे तुकडे करील. तो आपल्या बाणांनी त्यांना मारील. ९ तो सिंहासारखा, सिंहिणीसारखा दबा धरून बसला आहे. त्यास उठवण्याची कोण हिंमत करील? जो तुला आशीर्वाद देईल तो प्रत्येकजण आशीर्वाद देईल; तुला शाप देणारा प्रत्येकजण शापित होईल. १० बलामाविरुद्ध बालाकाचा राग भडकला आणि त्याने रागाने आपले हात एकत्रीत आपटले. बालाक बलामास म्हणाला, “मी तुला माझ्या शत्रूना शाप देण्यासाठी बोलावले, पण पाहा, तू त्यांना तीन वेळा आशीर्वाद दिलास. ११ तर आता मला सोडून घरी जा. मी तुला चांगला मोबदला देईल असे म्हटले होते, परंतु परमेश्वराने तुला कोणतेही इनाम मिळायापासून दूर ठेवले आहे.” १२ बलाम बालाकाला म्हणाला, तू त्यांच्याकडे माणसे पाठवलीस. त्या मनुष्यांनी मला येण्याबद्दल विचारले. पण मी त्यांना म्हणालो, १३ बलाक मला त्याचे सोन्या-चांदीने भरलेले घर देऊ शकेल. पण मी परमेश्वराने आज्ञा केलेल्या गोष्टीचे बोलेन. मी स्वतः काहीही चांगले अथवा वाईट कस्तु शकत नाही. परमेश्वर जेवढी आज्ञा देईल तेवढीचे मी बोलतो. तुला या गोष्टी नक्कीच आठवत असतील की मी हे तुड्या मनुष्यांना सांगितले होते. १४ तर आता पाहा. मी माझ्या मनुष्यांकडे परत जात आहे. पण मी तुला एक इशारा देतो. इसाएलाचे हे लोक भविष्यात

तुला आणि तुझ्या लोकांस काय करतील ते सांगतो. १५ बलामाने हा संदेश सांगण्यास सुरवात केली. तो म्हणाला, बौराचा मुलगा बलाम बोलतो, ज्या मनुष्याचे डोळे संताड उघडे आहेत. १६ हा संदेश जो कोणी देवकाङ्गन ऐकतो, ज्याला परातपरापासूनचे ज्ञान आहे, ज्याला सर्वसमर्थपासून दर्शन आहे, जो डोळे उघडे ठेवून दंडवत घालतो. १७ मी त्यास पाहीन, पण तो जवळ नाही. याकोबातून एक तारा बाहेर येईल, आणि इस्साएलातून एक राजदंड निघेल. तो मवाबाच्या नेत्यांना चिरडून टाकील आणि शेथाच्या सर्व मुलांचा तो नाश करील. १८ नंतर अदोम इस्साएलाचे वतन होईल, आणि सेर्फर्ही आपल्या इस्साएली शर्तूचे वतन होईल, ज्याला इस्साएल आपल्या पराक्रमाने जिंकिल. १९ याकोबाच्या घराण्यातून एक राजा येईल तो त्यांच्यावर राज्य करील, आणि तो त्यांच्या शहरातील उरलेल्यांचा नाश करील. २० नंतर बलामाने अमालेकाकडे पाहिले आणि त्याच्या संदेशास सुरवात केली. तो म्हणाला, “अमालेकी एकदा राष्ट्रांत महान होता, पण त्याचा अंतीम शेवट नाश होईल.” २१ नंतर बलामाने केनीकडे पाहिले आणि त्याने त्याच्या संदेशास सुरवात केली. तो म्हणाला, “तू जेथे राहतोस ती जागा बळकट आहे, आणि तुझे घरटे खडकात आहे.” २२ “तरीसुद्धा कैनी राष्ट्रांचा नाश होईल, जेवढा अश्शूरु तुला बंदिवान करून नेईल.” २३ नंतर बलामाने अंतीम संदेशास सुरवात केली. तो म्हणाला, देव जेव्हा असे करतो “हायाह्या! जेव्हा देव हे करीत असता कोण जिवंत राहील?” २४ किंतीमाच्या किनाऱ्यापासून जहाजे येतील; ते अश्शूरावर हल्ला करतील आणि एवर जिंकून घेतील. पण त्यांच्यासुद्धा नाश होईल. २५ नंतर बलाम उठला आणि गेला. तो आपल्या घरी परत गेला आणि बालकही आपल्या वाटेने गेला.

२५ इस्साएली शिर्टीमात राहत असताना त्यांनी मवाबी बायकांबरोबर व्यभिचार करू लागते. २ मवाबाच्या स्त्रियांनी पुरुषांना त्यांच्या देवांच्या अर्पणात आमांत्रण दिले. तेव्हा लोक जेवले व त्यांनी त्यांच्या देवांना नमन केले. ३ इस्साएल लोकांनी बायल-पौराच्या देवांची उपासना करायला सुरवात केली आणि परमेश्वराचा राग इस्साएलावर भडकला. ४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “त्या सर्व लोकांच्या पुढाच्यांना आण, नंतर त्यांना परमेश्वराकरता भरदिवसा फाशी दे म्हणजे परमेश्वराचा इस्साएलावर भडकलेला राग जाईल.” ५ मोशे इस्साएलच्या नायायधिशाना म्हणाला, “तुम्ही प्रत्येकाने आपआपल्या ताब्यातील पुरुष बायल-पौराच्या देवांची उपासना करतात त्या सर्वांना तुम्ही मारून टाका.” ६ त्यावेळी मोशे आणि इस्साएलवी वडीलधारी मंडळी जमली होती. एका इस्साएली मनुष्याने एक मिद्यानी स्त्री त्यांच्यासमोर आपल्या भावाच्या घरी आणली. मोशे आणि इतर वडीलधारी (पुढारी) यांनी ते पाहिले आणि ते तर दर्शनमंडपाशी रडत होते. ७ जेव्हा फिनहास एलाजाराचा मुलगा, याजक अहरोन याचा नातू याने ते पाहिले, तेव्हा तो मंडळीमधून उठला आणि त्याने त्याच्या हातात भाला घेतला. ८ तो त्या इस्साएली मनुष्याचा मागे त्याच्या तंबूत गेला आणि त्याने त्या दोघांच्या म्हणजे इस्साएली मनुष्याच्या व त्या स्त्रीच्या पोटात भाला आरपार खुपसला. त्यावेळी इस्साएल लोकांमध्ये पसरलेली मरी बंद झाली. ९ या मरीमुळे एकून चोवीस हजार लोक मरण पावले. १० परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ११ एलाजाराचा मुलगा फिनहास याजक अहरोनाच्या नातवाने इस्साएल लोकांस माझ्या ईर्ष्येन पेटून इस्साएलावरील माझ्या राग दूर केला. म्हणून मला आधी वाटत होते त्याप्रमाणे मी त्यांचा नाश केला नाही. १२ फिनहासला सांग की मी त्याच्याबरोबर शांतीचा करार करीत आहे. १३ हा त्यास आणि त्याच्यामागे त्याच्या वंशजाना सर्वकाळ याजकपणाचा करार होईल. करांग तो आपल्या देवाबद्दल खूप आवेशी झाला. आणि त्याने इस्साएलच्या वंशासाठी प्रायश्चित केले. १४ “मिद्यानी स्त्री बरोबर जो इस्साएली मनुष्य मारला गेला होता त्याचे नाव जिंप्री होते. तो सालूचा मुलगा होता. तो

शिमोनी वंशातील एका घराण्याचा प्रमुख होता.” १५ आणि मारल्या गेलेल्या मिद्यानी स्त्रीचे नाव कजबी होते. ती सूरची मुलगी होती. सूर मिद्यानी कुटुंबाचा प्रमुख होता व पुढारी होता. १६ परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला: १७ “तू त्यांना ठार मारले पाहिजेस. मिद्यानाचे लोक तुझे शत्रू आहेत. १८ कारण त्यांनी तुला आपल्या कपटाने शत्रूसारखे वागवले. त्यांनी तुला पौराच्या वाईट गोर्टीच्या बाबतीत आणि मिद्यानाच्या अथिपतीची मुलगी कजबी, त्यांची बहीण, जी पौराच्या प्रकरणात मरी पसरली तेव्हा ती मारली गेली, तिच्या गोर्टीने ते तुम्हास जाचतात.”

२६ मरी येउन गेल्यानंतर परमेश्वर मोशे आणि अहरोनाचा मुलगा याजक एलाजार यांच्याशी बोलला. तो म्हणाला, २ “इस्साएलात, वीस वर्षांचे आणि वीस वर्षवरील अधिक वयाचे असून युद्धास जाण्याच्या लायकीचे असतील त्या सगळ्या मंडळीची त्यांच्या पूर्वांच्या घराण्याप्रमाणे मोजणी करा.” ३ तेव्हा मोशे आणि याजक एलाजार त्याच्याशी बोलेले यरिहोपाशी यार्देन नदीतीरी मवाबाच्या मैदानात त्यांना बोलले, ते म्हणाले, ४ मोशे आणि जे इस्साएल लोक, मिसर देशातून बाहेर आले होते त्यांना परमेश्वराने ही आज्ञा दिल्याप्रमाणे, वीस वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाच्या लोकांची तुम्ही मोजणी करा. ५ रुडबेन हा इस्साएलाचा पाहिला जन्मलेला मुलगा होता. रुडबेनाच्या मुलांपासून यांनी कुळे आली ती कुळे म्हणजे: हनोखाचे हनोखी कूळ, पल्लूचे पल्लूची कूळ. ६ हेसोनाचे हेसोनी कूळ, कर्मीचे कर्मी कूळ. ७ रुडबेनाच्या वंशातील ही कुळे. त्यामध्ये एकूण त्रेचाळीस हजार सातशे तीस भरली. ८ पल्लूचा मुलगा अलीयाबाची मुले नमुवेल, दाथान व अबीराम. दाथान व अबीराम हे दोन पुढारी मोशेच्या आणि अहरोनाच्या विरुद्ध गेले होते. कोरह जेव्हा परमेश्वराच्या विरुद्ध गेला तेव्हा त्यांनी कोरहाला पाठींबा दिला. १० त्यावेळी ती अडीचशे माणसे अमीनी खाऊन टाकली, त्याचे सर्व अनुयायी मरण पावले तेव्हा धरतीने आपले तोंड उघडले आणि तिने कोरहासह त्यांना गिळून टाकले. ते इशाच्याचे चिन्ह असे झाले. ११ परंतु कोरहाच्या कुळातले इतर लोक मात्र मरण पावले नाहीत. १२ शिमोनाच्या कुळातलीही काही कुळे: नमुवेलाचे नमुवेली कूळ, यामीनीचे यामीनी कूळ, याकीनाचे याकीनी कूळ, १३ जेरहाचे जेरही कूळ, शौलाचे शौली कूळ. १४ ही शिमोनी वंशातील कुळे. ते एकूण बावीस हजार दोनशे. १५ गाद कुळातून जी कुळे निर्माण झाली ती अशी: सफोनाचे सफोनी कूळ, हग्गाचे हग्गी कूळ, शूनीचे शूनी कूळ, १६ आजनीचे आजनी कूळ, एरीचे एरी कूळ, १७ अरोदाचे अरोदी कूळ. अरलीचे अरेली कूळ. १८ गादच्या वंशातील ही कुळे. त्यामध्ये एकूण चाळीस हजार पाचशे पुरुष होते. १९ जेरहाचे जेरही कूळ. यद्यूदाची दोन मुले एर आणि ओनान हे कनान मध्ये मरण पावले. २० यद्यूदाच्या कुळातून जी कुळे निर्माण झाली ती अशी: शेलाचे शेलानी कूळ, पेरेसाचे पेरेसी कूळ, जेहाचे जेरही कूळ. २१ पेरेसाच्या कुळातील ही कुळे: हेसोनाचे हेसोनी कूळ, हामूलाचे हामूली कूळ. २२ ही यद्यूदाच्या कुळातील कुळे. त्यामध्ये एकूण शहातर हजार पाचशे पुरुष होते. २३ इस्साखाराच्या कुळातील काही कुळे अशी: तोलाचे तोलाई कूळ पूवाचे पुवाई कूळ. २४ याशूबाचे याशूबी कूळ, शिप्रोनाचे शिप्रोनी कूळ. २५ इस्साखाराच्या कुळातील ही कुळे. त्यामध्ये एकूण चौसैष हजार तीनशे पुरुष होते. २६ जेजुलूनाच्या कुळातील कुळे: सेरेदंचे सेरेदी कूळ, एलोनी कूळ, याहलेलचे याहलेली कूळ. २७ जेबुलूनाच्या कुळातील ही कुळे, त्यामध्ये एकूण सात हजार पाचशे पुरुष होते. २८ योसेपाची मुले मनशे व एफ्राईम, या प्रत्येकापासून कुळे निर्माण झाली. २९ मनशेच्या कुळातील कुळे: माखीराचे, माखीरी कूळ (माखीर गिलादाचा बाप होता), गिलादाचे गिलादी कूळ. ३० गिलादाची कुळे होती: इयेजेजेरी कूळ, हेलेकाचे हेलेकी कूळ. ३१ असियेलाचे असियेली कूळ, शेखेमाचे शेखेमी कूळ. ३२ शमीदाचे शमीदाई कूळ, हेफेराचे हेफेरी कूळ. ३३ हेफेराचा मुलगा सलाफहाद याला मुले नक्ती, फक्त मुली होत्या. त्याच्या मुलांची नावे महला,

नोआ, होग्ला, मिळ्का व तिरसा. ३४ ही मनशेच्या कुळातील कुळे होती ते एकूण बावन्न हजार सातशे पुरुष होते. ३५ एफाइमाच्या कुळातील घराणी पुढीलप्रमाणे होती, शृथेलाहाचे शृथेलाही कूळ. वेकराचे वेकेटी कूळ व तहनाचे तहनी कूळ. ३६ एरान शैथेलाहाच्या कुटुंबातील होता. एरानाचे कूळ एरानी. ३७ ही एफाइमाच्या कुळातील कुळे: त्यामध्ये बतीस हजार पाचशे पुरुष होते. ते सगळे योसेफाच्या कुळातील होते. ३८ बन्यामीनाच्या कुळातील कुळे होती: बेलाचे बेलाई कूळ, आशबेलाचे आशबेली कूळ, अहीरामाचे अहीरामी कूळ. ३९ शफूफामाचे शफूफामी कूळ, हुफामाचे हुफामी कूळ. ४० बेला हाचे पुत्र आर्द व नामान हो होत. आर्दचे आर्दी कूळ, नामानाचे नामानी कूळ. ४१ ही सगळी कुळे बन्यामीनाच्या कुळातील. त्यातील पुरुषांची संख्या पंचवालीस हजार सहाशे होती. ४२ दानाच्या कुळातील कुळे होती: शूहामाचे शूहामी कूळ. ही कूळे दानाच्या कुळातील होते. ४३ शूहामीच्या कुळात अनेक कुळे होती. त्यातील पुरुषांची संख्या चौसह जार चारशे होती. ४४ आशेराच्या कुळातील कुळे होती: इमाचे इमाई कूळ, इश्वीचे इश्वी कूळ, बरीयाचे बरीयाई कूळ. ४५ बरीयाच्या कुळातील कुळे होती: हेबेराचे हेबेरी कूळ, मलकीएलाचे मलकीएली कूळ. ४६ आशेराला सेरा नावाची मुलगी होती. ४७ ही सगळे लोक आशेराच्या कुळातील होते. त्यातील पुरुषांची संख्या प्रेपन्न हजार चारशे होती. ४८ नफतालीच्या कुळातील कुळे होती: यहसेलाचे यहसेली कूळ, गूनीचे गूनी कूळ. ४९ येसराचे येसेरी कूळ, शिल्लेमाचे शिल्लेमी कूळ. ५० ही नफतालीच्या कुळातील कुळे, त्यातील पुरुषांची संख्या पंचवालीस हजार चारशे होती. ५१ ही इसाएलामधील मोजलेती पूर्ण पुरुषांची संख्या सहा लाख एक हजार सातशे तीस होती. ५२ परमेश्वर मोशेशी बोलला व म्हणाला, ५३ त्यांच्या नावाच्या संख्येप्रमाणे वतनासाठी देश वाढून घायचा आहे. ५४ मोठ्या कुळाला जास्त वतन मिळेल आणि लहान कुळाला कमी वतन मिळेल. त्यांना जे वतन मिळेल ती त्या कुळात मोजलेल्या मनुष्यांच्या समप्रमाणात असेल. ५५ देश चिठ्या टाकून वाटायचा आहे त्यांच्या वडिलांच्या वंशाच्या नावांप्रमाणे त्यांनी वतन करून घ्यावा. ५६ प्रत्येक लहान आणि मोठ्या कुळाला वतन मिळेल आणि निर्णय करण्यासाठी तू चिठ्या टाकशील. ५७ त्यांनी लेव्याच्या कुळातील, कुळांचीही गणती केली, ती ही होती: गेझोनाचे गेझोनी कूळ, कहाथाचे कहांची कूळ, मरारीचे मरारी कूळ. ५८ लेव्याची ही कूळे होती: लिंबी कूळ, हेब्रोनी कूळ, महली कूळ, मूरी कूळ, आणि कोरही कूळ. अग्राम कहाथाच्या कुळातील होता. ५९ अग्रामाच्या पालीचे नाव योखेबेद होते. ती सुद्धा लेव्याच्या कुळातील होती. ती मिसर देशात जन्मली. अग्राम आणि योखावेला दोन मुले: अहरोन आणि मोशे. त्यांना एक मुलगीही होती. तिचे नाव मियाम. ६० नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार यांचे अहरोन वडील होते. ६१ पण नादाब व अबीहू हे परमेश्वरासमोर अन्य अग्नी अर्पणत असताना मरण पावले. ६२ लेव्याच्या कुळातील एकूण पुरुषांची संख्या तेवीस हजार होती. परंतु यांची गणती इसाएलाच्या इतर लोकांबोरावर केली नाही. परमेश्वराने इतर लोकांस वतन दिले त्यामध्ये यांना हिस्सा मिळाला नाही. ६३ मोशे आणि याजक एलाजार यांनी जे मोजते ते हेच आहेत. त्यांनी मवाबाच्या मैदानात यरीहोजवळ यार्देनवर इसाएलाच्या वंशाची मोजणी केली. ६४ खूप वर्षांपूर्वी सीनायाच्या वाळवंतात मोशे आणि याजक अहरोन यांनी इसाएल लोकांची गणती केली होती. पण ते सगळे लोक आता मरण पावले होते. त्यापैकी कोणीही आता जिवंत नव्हते. ६५ कारण इसाएल लोकांस तुम्ही रानात मराल असे परमेश्वराने सांगितले होते. फक्त दोन पुरुषांना परमेश्वराने जिवंत ठेवले होते. यफुन्नेचा मुलगा कालेब व नूनाचा मुलगा यहोशवा होते.

२७ मग योसेफाचा मुलगा मनशेही ह्याच्या कुळाताला सलाफहाद हेफेरचा मुलगा होता. हेफर गिलादाचा मुलगा होता. गिलाद मास्यांचा मुलगा होता. माखिर मनशेही मुलगा होता. सलाफहादला पाच मुली होत्या. त्यांची नावे महला, नोआ, होग्ला, मिळ्का व तिरसा. २ या पाच स्त्रिया

दर्शनमंडप प्रवेशद्वारापाशी गेल्या आणि मोशे, याजक एलाजार, पुढारी आणि इसाएलाच्या मंडळीसमोर जाऊन उभ्या राहिल्या. त्या म्हणाल्या, ३ आमचे वडील रानात असताना मरण पावले. ज्या मंडळीने कोरहाच्या समूहाला मिळून परमेश्वरास विरोध केला होता त्यामध्ये तो नव्हता तर तो आपल्याच पापाने मेला. त्याएवजी त्याच्या स्वतःच्या पापाच्या कारणाने तो मेला. ४ त्यास पुरु नव्हते एवढ्यावरूनच आमच्या बापाचे नाव त्याच्या कुळातून का काढून टाकावे? आमच्या वडिलाच्या भावांमध्ये आम्हास वतन दे. ५ तेव्हा मोशेने परमेश्वरासमोर त्यांचे प्रकरण ठेवले. ६ परमेश्वर मोशेशी बोलला व म्हणाला, ७ सलाफहादच्या मुलींचे म्हणणे बोरावर आहे. त्यांच्या वडिलाच्या नातेवाईकांबोरावर त्यांना मिळणाऱ्या वतनात त्यांचाही वाटा द्यावा. म्हणून त्यांच्या वडिलाचे वतन त्याच्या नावे कर. ८ इसाएल लोकांसाठी हा नियम कर: जर एखाद्याला मुलगा नसला आणि तो निपुंकित मेला तर त्याचे वतन त्याच्या मुलींना मिळावे. ९ जर त्यास मुलीही नसल्या तर त्याचे वतन त्याच्या भावांना मिळावे. १० जर त्यास भाऊही नसला तर त्याचे वतन त्याच्या चुलत्याला द्यावे. ११ जर त्याच्या वडिलांना भाऊ नसेल तर त्याचे वतन त्याच्या कुळापैकी जो सर्वात जवळचा नातेवाईक असेल त्यासे ते मिळावे. इसाएल लोकांमध्ये हा कायदा असावा अरी आज्ञा परमेश्वराने मोशेल केली. हा इसाएली लोकांका कायदा व्हावा. १२ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील रानातील अबारीम डोंगरावर तू चूळून जा. मी इसाएल लोकांस जो देश देणार आहे तो तेथून पाहा. १३ तो पाहिल्यानंतर तुझा भाऊ अहरोन जसा आपल्या पूर्वजांस जाऊन मिळशील. १४ त्यीनच्या रानात मंडळीचे भांडांग झाले त्यावेळी त्या झायाजवळ त्यांच्यासमोर माझे पावित्र प्रगट करावे म्हणून जी आज्ञा होती तिच्याविरुद्ध तुम्ही दोघांनी बंद केले. हे त्सीनच्या रानात कोदेश येथील मरीबा झायाच्याजवळ घडले. १५ मोशे परमेश्वराशी बोलला व म्हणाला, १६ परमेश्वर सर्व मानवजातीच्या आत्मांचा देव याने एका मनुष्यास मंडळीवर नेमून ठेवावे. १७ तो त्यांच्यापुढे बाहेर जाईल व त्यांच्यापुढे आत येईल. तो त्यांना बाहेर नेईल व अत आणील म्हणूजे परमेश्वराची मंडळी मेंढपाळ नसलेल्या मेंढपासारखी होणार नाही. १८ तेव्हा परमेश्वराशी बोलला व म्हणाला, नूनाचा मुलगा यहोशवा ह्याला घेऊन त्याच्यावर आपला हात ठेव, त्याच्याजाही माझा आत्मा राहो. १९ त्यास याजक एलाजार आणि सर्व मंडळीसमोर उभे करून आणि त्यास त्यांच्या समक्ष आज्ञा कर. २० तू आपला काही अधिकार त्यास दे. याकरिता की, इसाएलाच्या सर्व मंडळीने त्याची आज्ञा मानावी. २१ तो एलाजार याजकापुढे उभा राहील, तो त्याच्यावेळी नेतीमाच्या निर्णयासाठी परमेश्वरास विचारित. त्याने व त्याच्याबोरावर इसाएलाच्या सर्व लोकांनी त्याच्या संगांयावरून बाहेर जावे व आत यावे. २२ मोशेने परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे केले. त्याने यहोशवाला एलाजार याजकाच्या आणि लोकांच्या पुढे उभे केले. २३ परमेश्वराने आज्ञा दिल्याप्रमाणे मोशेने त्याच्यावर हात ठेवले आणि त्याने त्यास नेतृत्व करण्याची आज्ञा दिली.

२८ परमेश्वर मोशेशी बोलला आणि म्हणाला, २ इसाएल लोकांस आज्ञा देआणील व अर्पण, म्हणूजे मला मधुर सुवासाची अग्नीतून केलेली माझी अर्पणे यासाठी माझी अर्पणे यासाठी माझे अन्न, तुम्ही त्यांच्या नेमलेल्या वेळी अर्पणे करण्यास जपा. ३ आणखी तू त्यांना सांग, अग्नीतून केलेले अर्पण त्यांनी परमेश्वरास अपवित्र ते हे आहे: त्यांनी नेहमी होमार्पणासाठी रोज एक एक वर्षांची दोन निर्देश नर कोकरे. ४ एक कोक्रू सकाळी आणि दुसरे संध्याकाळी अर्पण करावे. ५ हातकुटीच्या पाव हिन तेलात मळलेल्या एक दशमांश एफा सपिठाचे अन्नार्पण करावे. ६ हे नित्याचे होमार्पण, सीनाय परवतावर नेमलेले, परमेश्वरास सुवासासाठी अग्नीतून केलेले अर्पण आहे. ७ त्याच्याबोराचे पेयार्पण एका कोक्रामागे पाव हिन असावे, म्हणूजे परमेश्वरासाठी पवित्रस्थानी मदिरेचे पेयार्पण तू ओतावे. ८ दुसरे

कोकरू संध्याकाळी अपवि. जसे सकाळचे अन्नार्पणाप्रमाणे व त्याबरोबरची पेयार्पणे तसे ते परमेश्वरास मधुर सुवासाचे, अग्नीतून केलेले अर्पण असे अर्पण कर. ९ “प्रयेक शब्दाथ दिवशी एक एक वर्षचि दोन निर्दोष नर कोकरे आणि अन्नार्पणासाठी तेलात मळलेले दोन दशमांश एफा सपीठ व त्याबरोबरची पेयार्पण ही अर्पवी. १० नेहमीचे होमार्पण व त्याबरोबरचे पेयार्पण याखेरीज आणखी हा होमार्पण प्रत्येक शब्दाथ दिवशी अर्पवा.” ११ प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या तुम्ही परमेश्वरास होमार्पणे करावे. या अर्पणात दोन बैल, एक मेंडा आणि एक वर्षाच्या सात मेंड्या असतील. त्या मेंड्या दोषरहित असाव्यात. १२ प्रत्येक बैलामागे अन्नार्पण म्हणून तेलात मळलेले तीन दशमांश एफा सपीठ आणि प्रत्येक मेंड्यामागे अन्नार्पण म्हणून तेलात मळलेले दोन दशमांश एफा सपीठ. १३ आणि प्रत्येक कोकराबरोबर अन्नार्पण म्हणून तेलात मळलेले एक दशमांश एफा सपीठ अपवि. हे होमार्पण, मधुर सुवासाचे परमेश्वरास अग्नीतून केलेले अर्पण असे आहे. १४ लोकांची पेयार्पणे ही प्रत्येक बैलाकरता अर्धा हीन, व प्रत्येक मेंड्याकरता एकत्रीयांश हीन व प्रत्येक कोकन्याकरता एक चतुर्थशी हीन इतका द्राक्षरस असावा, वर्षातील प्रत्येक महिन्यात हे होमार्पण करावे. १५ आणि निरंतरचे होमार्पण व त्याचे पेयार्पण याखेरीज परमेश्वरास पापार्पणासाठी शेरडातला एक बकरा अर्पवा. १६ परमेश्वराचा वल्हांडण सण महिन्याच्या पंथराच्या दिवशी सुरु होतो. हा सण सात दिवस असेल. खमीराशिवाय केलेली भाकरीच कफ्त तुम्ही खाऊ शकता. १८ या सणाच्या पहिल्या दिवशी तुम्ही खास सभा बोलावली पाहिजे. त्यादिवशी तुम्ही कसलेही काम करायचे नाही. १९ तुम्ही परमेश्वरास होमार्पणे घाला. या अर्पणात दोन बैल, एक मेंडा आणि एक वर्षाची सात कोकरे असतील. ती दोषरहित असावीत. २० त्याबरोबरचे अन्नार्पण तेलात मळलेल्या सपिठाचे असावे. गो-द्यामागे तीन दशमांश एफा आणि त्या मेंड्याच्यामागे दोन दशमांश एफा, २१ आणि सात कोकरापैकी प्रत्येक कोकरामागे एक दशमांश एफा अपवि. २२ तुम्ही एक बकराही अर्पण केला पाहिजे. तुम्हास शुद्ध करण्यासाठी देण्यात येणारे ते पापार्पण असेल. २३ सकाळचे होमार्पण जे निरंतरचे होमार्पण आहे त्याव्यतिरिक्त हे अर्पण करावे. २४ याप्रमाणे वल्हाडणाचे सात दिवस दररोज परमेश्वरास मधुर सुवासाचे, अग्नीतून केलेल्या अर्पणाचे अन्न अर्पण करा, निरंतरचे होमार्पणे आणि त्याचे पेयार्पण याव्यतिरिक्त हे अर्पण असावे. २५ नंतर या सणाच्या सातव्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा आणि तुम्ही त्यादिवशी काहीही अंगमेहनीतीचे काम करू नये. २६ सप्ताहांच्या सणात प्रथम पीक अर्पणाच्या दिवशी तुम्ही परमेश्वरास नव्या अन्नाचे अर्पण कराल त्यावेची तुम्ही एक पवित्र मेळा बोलावा त्यादिवशी तुम्ही कसलेही अंगमेहनीतीचे काम करू नये. २७ तुम्ही परमेश्वरास सुवासासाठी होमार्पणे म्हणून तुम्ही दोन गो-हे, एक मेंडा व एक एक वर्षाचे सात कोकरे अर्पण करा. २८ आणि त्याबरोबरचे अन्नार्पण तेलात मळलेल्या सपिठाचे असावे. प्रत्येक गो-द्यामागे तीन दशमांश एफा व मेंड्यामागे दोन दशमांश एफा घावे. २९ व त्या सात कोकराबरोबर एक दशमांश एफा सपीठ अपवि. ३० आणि तुम्हासाठी प्रायश्चित्त करायला एक बकरा अर्पवा. ३१ आणि निरंतरचे होमार्पण व अन्नार्पणाशिवाय ते अर्पण करावे. जेव्हा ते प्राणी तुम्हासाठी अर्पण करायचे ते निर्दोष असावे; त्याबरोबरची पेयार्पणे सुद्धा अर्पवी.

२१ सातव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा. त्यादिवशी

तुम्ही कसलेही अंगमेहनीतीचे काम करू नये. हा तुमचा कर्णा वाजवण्याचा दिवस आहे. २ परमेश्वरास मधुर सुवास यावा म्हणून एक गो-हा, एक मेंडा आणि एक एक वर्षाची सात निर्दोष कोकरे होमबलि म्हणून अर्पण करावी. ३ त्याबरोबरचे अन्नार्पण तेलात मळलेल्या सपीठाचे असावा, गो-द्यामागे तीन दशमांश एफा, मेंड्यामागे दोन दशमांश एफा, ४ मेंड्याबरोबर

आठ कप पीठ प्रत्येक कोकराबरोबर अर्पण करावे. ५ तुम्हासाठी प्रायश्चित्त करायला पापार्पणासाठी एक बकरा अर्पवा. ६ चंद्रदर्शनाचे होमार्पण आणि त्याबरोबरचे अन्नार्पण, तसेच नेहमीचे होमार्पण व त्याबरोबरचे अन्नार्पण व त्याबरोबरची पेयार्पणे याव्यतिरिक्त परमेश्वरास मधुर सुवासासाठी अग्नीतून केलेले हे अर्पण असावे. ७ सातव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी तुम्ही पवित्र मेळा भरवावा. त्यादिवशी तुम्ही अन्न घ्यायाचे नाही आणि काही कामही करायचे नाही. ८ तुम्ही परमेश्वरास मधुर सुवास मिळावा म्हणून होमार्पणे करावे ते हे, तुम्ही एक गो-हा, एक मेंडा आणि एक एक वर्ष व्याचे सात मेंड्यांपैकी काम करू नये. ९ आणि त्याबरोबर तेलात मळलेल्या सपिठाचे अन्नार्पण असावा. गो-द्यामागे तीन दशमांश एफा, मेंड्यामागे दोन दशमांश एफा, १० सात कोकरापैकी प्रत्येक कोकराबरोबर एक दशमांश एफा सपीठ अपवि. ११ पापार्पणासाठी एक बकराही अर्पवा. याखेरीज प्रायश्चित्ताचे पापार्पण व निरंतरचे होमार्पण व त्याचे अन्नार्पण, पेयार्पणे ही असावीत. १२ सातव्या महिन्याच्या पंथराच्या दिवशी पवित्र मेळा भरवावा. त्यादिवशी तुम्ही कसलेही अंगमेहनीतीचे काम करू नये आणि परमेश्वरासाठी सात दिवस सण साजरा करावा. १३ तुम्ही होमार्पणे करावीत. ही अग्नीबरोबर करावयाची अर्पणे आहेत. त्याचा सुवास परमेश्वरास आनंदात करील. तुम्ही तेरा गो-हे, दोन मेंडे, एकएक वर्षाची नरजातीची चौदा कोकरे, ही दोषरहित असावी. १४ त्याबरोबर तेलात मळलेल्या सपिठाचे अन्नार्पण असावे, तेरा गो-द्यामांपैकी प्रत्येक गो-द्यामागे तीन दशमांश एफा, दोन मेंड्यापैकी प्रत्येक मेंड्याबरोबर दोन दशमांश एफा, १५ आणि चौदा कोकरापैकी प्रत्येक कोकराबरोबर एक दशमांश एफा सपीठ अपवि. १६ आणि पापार्पणासाठी एक बकरा अर्पवा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पणाव्यतिरिक्त आणि त्याबरोबरच्या अन्नार्पण व त्याची पेयार्पण ही अर्पणे असावीत. १७ दुसऱ्या दिवशी तुम्ही बागा गो-हे, दोन मेंडे आणि एक वर्षाचे चौदा कोकरे अर्पण करावेत. ती दोषरहित असावी. १८ त्याबरोबर गो-द्यामासाठी, मेंड्यासाठी आणि कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्य प्रमाणात अन्नार्पण आणि पेयार्पण विधिपूर्वक करावी. १९ आणि पापार्पणासाठी एक बकरा म्हणून ध्यावा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पण व त्याची पेयार्पण ही असावीत. २० तिसऱ्या दिवशी तुम्ही अकरा गो-हे, दोन मेंडे आणि एक वर्षाचे चौदा निर्दोष कोकरे अपवि. २१ त्याबरोबर गो-द्यामासाठी, मेंड्यासाठी आणि कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात अन्नार्पण व पेयार्पण केले पाहिजे. २२ पापार्पण म्हणून एक बकराही ध्यावा. हे निरंतरचे होमार्पण व अन्नार्पण व त्याचे पेयार्पणाव्यतिरिक्त असावी. २३ चौथ्या दिवशी तुम्ही दहा गो-हे, दोन मेंडे व एक वर्षाचे चौदा निर्दोष कोकरे अपवि. २४ गो-हे, मेंडे व कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात अन्नार्पण व पेयार्पणही नियमाप्रमाणे करावी. २५ आणि पापार्पणासाठी एक बकरा अर्पवा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पण, त्याचे अन्नार्पण व त्याचे पेयार्पण ही असावी. २६ पाचव्या दिवशी तुम्ही नऊ गो-हे, दोन मेंडे व एक वर्षाचे चौदा कोकरे अपवि. २७ त्या बरोबर गो-द्यामासाठी, मेंड्यासाठी आणि कोकरे यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात अन्नार्पण व पेयार्पणही नियमाप्रमाणे करावी. २८ एक बकरा पापार्पणासाठी म्हणून अर्पवा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पण व त्याचे अन्नार्पण, त्याचे पेयार्पण ही असावी. २९ सहाव्या दिवशी तुम्ही आठ गो-हे, दोन मेंडे व एक वर्षाचे चौदा कोकरे अपवि. ३० आणि त्याबरोबर गो-द्यामासाठी, मेंड्यासाठी व कोकरासाठी यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात अन्नार्पण, व पेयार्पण विधिपूर्वक करावी. ३१ एक बकरा पापार्पण म्हणून अर्पवा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पण, अन्नार्पण व त्याचे पेयार्पण ही असावी. ३२ सातव्या दिवशी तुम्ही सात गो-हे, दोन मेंडे व एक वर्षाचे चौदा कोकरे अपवि. ३३ त्याबरोबर गो-द्यामासाठी, मेंड्यासाठी व कोकरासाठी यांच्याबरोबर तुम्ही योग्यप्रमाणात अन्नार्पण व पेयार्पणही नियमाप्रमाणे करावी. ३४ एक बकरा पापार्पण म्हणून अर्पवा. याखेरीज निरंतरचे होमार्पण, अन्नार्पण व त्याचे पेयार्पण ही असावी. ३५ आठव्या दिवशी

तुमच्यासाठी पवित्र मेळा भरवावा. त्यादिवशी तुम्ही कसलेहि अंगमेहनतीचे काम करू नये. ३६ तुम्ही परमेश्वरास मधुर सुवासाचे होमार्पण, अग्नीतून केलेले अर्पण म्हणून तुम्ही एक गोन्हा, एक मेंडा व एक एक वर्षची सात निर्दोष कोकरे अर्पवी. ३७ आणि त्यादिवरोबर गोन्ह्यासाठी, मेंड्यांसाठी व कोकरासाठी त्यांच्या त्यांच्या संख्येप्रमाणे तुम्ही अन्नार्पण व पेयार्पणे विधिपूर्वक अर्पण करावी. ३८ एक बकरा पापार्पण म्हणून अर्पवा, याखेरीज निरंतरचे होमार्पण, अन्नार्पण, व त्यांचे पेयार्पण अर्पवा. ३९ तुमचे नवस व स्वखुशीचे या घातिरिक नेमलेल्या सणात हे होमार्पण व पेयार्पण ही नवस व शांत्यर्पणे परमेश्वरास अर्पवी. ४० मोशेने परमेश्वराच्या या सर्व आज्ञा इसाएल लोकांस सांगितल्या.

३० मोशेने इसाएलाच्या सर्व वंशप्रमुखांशी बोलला. तो म्हणाला, परमेश्वराने जी काही आज्ञा दिली ती ही आहे. २ जर एखाद्याने परमेश्वरास नवस केला किंवा शपथपूर्वक स्वतःला वचनाने बंधन घालून घेतले तर त्याने ते मोडू नये. जे त्याच्या मुखातून निघाले ते सर्व वचने त्याने पालावे. ३ एखादी तरुण स्त्री असून तिच्या वडिलांच्या घरात राहत असेल आणि तिने परमेश्वरास खास वस्तु देण्याचे वचन दिले असेल. ४ जर तिच्या वडिलांनी या वचनाबद्दल ऐकले आणि ते सहमत झाले तर त्या स्त्रीने वचनाप्रमाणे केले पाहिजे. ५ पण जर तिच्या वडिलांनी वचनाबद्दल ऐकले आणि ते सहमत झाले नाहीत तर ती तिच्या वचनातून मुक्त होईल. परमेश्वर तिला क्षमा करील. ६ आणि ती नवव्याकठे असता जर तिचे नवस असेल तिला ज्याकडून तिच्या वडिलांनी तिला मना केले म्हणून परमेश्वर तिला माफ करील. ७ तिच्या नवव्याने त्या वचनाबद्दल ऐकले आणि तो त्याच्याशी सहमत झाला तर त्या स्त्रीने वचनाची पूर्ती करावी. ८ पण जर नवव्याने वचनाबद्दल ऐकले आणि तो सहमत झाला नाहीतर तिला वचन पूर्ण कराऱ्याची गरज नाही. तिच्या नवव्याने वचन मोडले. तिने जे सांगितले ते पूर्ण कराऱ्याची त्याने परवानगी दिली नाही म्हणून परमेश्वर तिला क्षमा करील. ९ विश्वा किंवा घटस्टफेटिता स्त्रीने परमेश्वरास वचन दिले असेल तर तिने वचनाप्रमाणे केले पाहिजे. १० आणि जर लग्न झालेल्या स्त्रीने आपल्या पतीच्या घरी राहत असता परमेश्वरास काही नवस केला असेल, ११ तिच्या नवव्याने ते ऐकून काही बोलला नाही आणि ते पूर्णात कराऱ्याची त्याने तिला परवानगी दिली तर तिचे नवस कायम राहतील. १२ पण जर तिच्या नवव्याने वचनाबद्दल ऐकले आणि त्याने तिला त्याप्रमाणे कराऱ्याची परवानगी दिली नाहीतर तिने वचनाप्रमाणे वागण्याची गरज नाही. तिने काय वचन दिले होते त्यास महत्व नाही. तिचा पती वचन मोडू शकतो. तिच्या नवव्याने वचन मोडले तर परमेश्वर तिला क्षमा करील. १३ लग्न झालेल्या स्त्रीने परमेश्वरास काही वचन दिले असेल किंवा काही गोषी सोडण्याचे वचन तिने दिले असेल किंवा तिने देवाला काही खास वचन दिले असेल. १४ पती यापैकी कोणत्याही वचनाला मनाई करू शकतो. किंवा त्यापैकी कोणत्याही वचनाची पूर्ती कराऱ्याची परवानगी तो देऊ शकतो. १५ पण त्याने ऐकल्यानंतर पुढे ती रद्द केली तर त्याच्या स्त्रीच्या अपराधांची शिक्षा त्याने भोगावी. १६ परमेश्वराने मोशेला या आज्ञा दिल्या. एक पुरुष आणि त्याची पत्नी यांच्याबद्दलच्या आज्ञा आणि वडील व वडीलांच्या घरी राहणारी मुलांनी यांच्याबद्दलच्या या आज्ञा आहेत.

३१ परमेश्वर मोशेशी बोलला व म्हणाला, २ इसाएल लोकांसाठी मिद्यान्याविरुद्ध सूड घे. हे केल्यानंतर तू मरण पावशील आणि त्यानंतर तू तुझ्या लोकांस जाऊन मिळशील. ३ मग मोशे लोकांशी बोलला. तो म्हणाला, तुमच्यातल्या काहीची सैनिक म्हणून निवड करा. परमेश्वर त्यांचा उपयोग मिद्यान्याचा सूड घेण्यासाठी करील. ४ इसाएलाच्या प्रत्येक वंशातून एक एक हजार लढाईस पाठवा. ५ इसाएलाच्या हजार आणि हजारांमधून प्रत्येक वंशाचे एक हजार, असे सर्व बारा हजार सैनिक लढाईसाठी पुरवले जातील. ६ मोशेने प्रत्येक वंशातून एक हजार असे बारा हजार लोकांस

लढाईवर पाठवले. त्यांना आणि त्यांच्याबरोबर याजक एलाजाराचा मुलगा फिन्हासास पवित्र पात्रे व इशारा देण्यासाठी राणशिंगे त्यांच्या हवाली करून पाठवले. ७ मग मोशेने व एलाजार याजकाने मोशेला परमेश्वराने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे मिद्यान्यांबाबर केले. ८ त्यांनी जे लोक मारले त्यामध्ये अवी, रेकेम, सूर, ह्रू व रेवा हे मिद्यानाचे राजे होते. त्यांनी बौराचा मुलगा बलामासही तलवारीने मारले. ९ इसाएल लोकांनी मिद्यानाच्या स्त्रियांना व मुलांना कैद करून नेले. त्यांनी त्यांची सर्व गुरे व त्यांचे सर्व कल्प व सर्व धन लूट म्हणून त्यांनी घेतले. १० त्यांनी त्यांची सर्व वस्तीची नगरे व त्यांच्या सर्व छावण्याही जाळल्या. ११ त्यांनी त्यांची सर्व लूट व बंदीवान, दोन्ही लोक आणि जनावरे बरोबर घेतली. १२ यरीहोपासी यांदरतीरी मवाबाब्याच्या मैदानातील छावणीत मोशे, याजक एलाजार आणि इसाएल लोकांच्या मंडळीसमोर त्यांना आणले. १३ नंतर मोशे, याजक एलाजार आणि लोकांचे पुढारी सैनिकांना भेटण्यासाठी छावणीबाबरे त्यांना सामोरे गेले. १४ जे सैनिकांचे सेनापती युद्धावरुन परतले होते एक हजार सैनिकांच्या प्रमुखावर आणि शंभर सैनिकांच्या प्रमुखावर मोशे खूप रागावला. १५ मोशे त्यांना म्हणाला, तुम्ही स्त्रियांना जिवंत का ठेवले? १६ पाहा ह्यांनीच बलामाच्या मसलतीवरून पौराच्या प्रकरणी इसाएलाच्या वंशाना परमेश्वरविरुद्ध अपराध करायला लावले. यावरुन परमेश्वराच्या मंडळीत मरी पसरली. १७ आताच मिद्यानाच्या सर्व मुलांना ठार मारा आणि पुरुषाबरोबर राहिलेल्या सर्व स्त्रियांना मारून टाका. कोणत्याही पुरुषाबरोबर लैंगिक संबंध असलेल्या सर्व स्त्रियांना मारून टाका. १८ “आणि नंतर तुमच्यापैकी ज्यांनी दुसऱ्यांना मारले असेल त्यांनी सात दिवस तलाच्या वाहेर रहावे. १९ तुम्ही प्रेताला केवळ हात जरी लावला असला तरीही तुम्ही वाहेर रहावे. तिस्या दिवशी तुम्ही स्वतः ला आणि तुमच्या कैद्यांना शुद्ध करा. हीच गोषी पुन्हा सातव्या दिवशीही करा. २० तुम्ही तुमचे सर्व कपडे धुवा. लाकूड, लोकर आणि चामडे यांपासून बनवलेल्या वस्तु धुवा. तुम्ही शुद्ध झालेच पहिजे.” २१ नंतर याजक एलाजार सैनिकांशी बोलला. तो म्हणाला, “परमेश्वराने मोशेला सांगितले ते हे नियम आहेत. युद्धावरुन परत आलेल्या सैनिकांसाठी हे नियम आहेत. तुम्ही सोने, चांदी, तांबे, २२ पितळ, लोखंड, पत्रा किंवा शिसे वगैरे. २३ जे काही अग्नीत टिकिल ते तुम्ही अग्नीत घालून काढा ते शुद्ध होईल; तरी अशुद्धी दूर कराऱ्याच्या पाण्याने ते शुद्ध करावे आणि जे काही अग्नीत टिकिणार नाही ते पाण्याने धुवावे. २४ सातव्या दिवशी तुम्ही तुमचे सर्व कपडे धुवा. नंतर तुम्ही शुद्ध क्वाल त्यानंतर तुम्ही तलावर येऊ शकता.” २५ नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. २६ सैनिकांनी जे कैदी, प्राणी आणि इतर गोषी युद्धावरुन आणल्या आहेत त्यांची मोजदाद एलाजार याजक, तू आणि नेतृत्वाची करावी. २७ नंतर युद्धावर गेलेल्या सैनिकांत आणि इसाएलाच्या इतर लोकात त्यांची वाटणी करा. २८ युद्धावर गेलेल्या सैनिकांच्या हिश्यातून काही भागातून माणसे, गाईबैल, गाढवे व शेरडेमेंडे ह्यांच्यापैकी प्रत्येक पाचशेसामगे एक परमेश्वराप्रीत्यर्थ कर म्हणून यावा. २९ त्यांच्या हिश्यातून घेऊन तो परमेश्वराप्रीत्यर्थ समर्पित अंश म्हणून याजक एलाजाराला धावा. ३० “नंतर इसाएल लोकांस मिळालेल्या हिश्यातून माणसे, गाईबैल, गाढवे, शेरडेमेंडे वगैरे सर्व पूश ह्यांच्यापैकी प्रत्येक पन्नासांमगे एक घेऊन परमेश्वराच्या निवासमंडळाची रक्षण कराण्या लेव्यांना धावा.” ३१ परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे मोशे आणि एलाजार याजकाने केले. ३२ सैनिकांनी लुटून घेतलेल्या वस्तूतीवाय सहा लक्ष पंचाहत्तर हजार शेरडेमेंडे, ३३ बहात्तर हजार गाईबैल, ३४ एकसष्ठे हजार गाढवे, ३५ आणि बतीस हजार स्त्रियांच्या आणल्या. (यांत कोणत्याही पुरुषाबरोबर लैंगिक संबंध न आलेल्या स्त्रियांचाच फक्त समावेश आहे). ३६ युद्धावर गेलेल्या सैनिकांना तीन लक्ष सदतीस हजार पाचशेसी मेंड्या मिळाल्या. ३७ त्यांनी सहाशे पंच्याहत्तर मेंड्या परमेश्वराच्या दिल्या. ३८ गाईबैल छत्तीस हजार असून त्यातील बहात्तर परमेश्वराचा कर होते. ३९ सैनिकांना तीस हजार पाचशेसी गाढवे मिळाली. त्यातील एकसष्ठे गाढवे त्यांनी परमेश्वरास

दिले. ४० सैनिकांना सोळा हजार स्थिर्या मिळाल्या. त्यांपैकी बत्तीस स्थिर्या त्यांनी परमेश्वरास दिल्या. ४१ परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रामाणे परमेश्वराप्रीत्यर्थ हा कर समर्पित म्हणून त्याने याजक एलाजाराला दिल्या. ४२ नंतर युद्धावर गेलेल्या इसाएली सैनिकांकडून मोशेने घेतलेला अर्था भाग होता. ४३ लोकांस तीन लक्ष सदर्तीस हजार पाचशे मेंडंगा. ४४ छत्तीस हजार गाईवैल, ४५ गाढवे तीस हजार पाचशे ४६ आणि सोळा हजार स्थिर्या मिळाल्या. ४७ आणि इसाएलाच्या वंशाच्या अर्ध्या भागातून, मनुष्यातून व जनावरातून प्रत्येक पन्नास वस्तुमागे मोशेने एक वस्तु परमेश्वरासाठी घेतली. त्यामध्ये पशु आणि माणसे याचा समावेश होता. नंतर त्याने या वस्तु लोवींना दिल्या. कारण त्यांनी परमेश्वराच्या पवित्र निवासमंडपाची काळजी घेतली. ४८ नंतर सैनिकांचे पुढारी सहस्राधिपती सैनिकांचे व शताधिपती सैनिकांचे पुढारी मोशेले कडे आले. ४९ त्यांनी मोशेला सांगितले, आम्ही तुझ्या सेवकांनी आमचे सैनिक मोजले, आम्ही एकही सैनिक सोडला नाही. ५० म्हणून आम्ही प्रत्येक सैनिकांकडून परमेश्वराची भेट आणत आहोत. आम्ही सोंनाच्या वस्तु आणत आहोत; बाजूबंद, बांगडया, आंगठ्या, कुड्या आणि हार. ही आम्ही परमेश्वरास अर्पण म्हणून आमच्या जिवासाठी परमेश्वरासमोर प्रायश्चित्त करण्याकरता आणली आहेत. ५१ मोशे आणि एलाजार याजकाने ते सर्व सोने व घटीव वस्तु त्यांच्याकडून दिवकारल्या. ५२ सहस्रपती आणि शतपती ह्यांनी परमेश्वरास समर्पण केलेले सोने सोळा हजार सातशे शेकेल भरले. ५३ सैनिकांनी त्यांना युद्धात मिळालेल्या इतर वस्तु स्वतःजवळ ठेवल्या. ५४ मोशे आणि एलाजार याजक यांनी हजार आणि शंभर सैनिकांवरच्या प्रमुखांकडून सोने घेऊन इसाएल लोकांसाठी परमेश्वरासमोर स्मारक म्हणून दर्शनमंडपामध्ये नेऊन ठेवले.

३२ रुक्केन आणि गाद या घराण्यांकडे गुरांढोरांची खूप खिल्लारे होते.

त्यांनी याजेर व गिलाद येथील जमिनी पाहिल्या. ही जमीन आपल्या गुरांदोरासांठी चांगली आहे असे त्यांना वाटले. २ म्हणून रुक्केन व गाद यांच्या घराण्यातील लोक मोशेकडे आले, ते मोशे, याजेर, निम्रा, हेशबोन, एलाले, सबास, नबो व बौन. ४ ह्यांचा जो प्रांत परमेश्वराने इस्साएलाच्या लोकांसाठी देवाने जी जमीन जिंकली ती गुरांदोरासाठी खूप चांगली आहे आणि तुझ्या दासांजवळ गुरुदोरे आहेत. ५ जर आम्हावर तुझी कृपादृष्टी असेल तर तो प्रदेश आम्हास वतन करून देण्यात याचा. आम्हास यार्देन नदीच्या पलिकडे नेऊ नको. ६ रुक्केन आणि गादच्या घराण्यातील लोकांस मोशे म्हणाला, तुमचे भाऊबंद लढाईस जातील तेव्हा तुम्ही येथेच बसून राहणार का? ७ जो देश परमेश्वराने इस्साएल लोकांस दिला आहे तेथे उतरून जाण्याकरता त्यांचे मन का निरुत्साहित करीत आहात? ८ तुमच्या वाडविळांनी हीच गोष माझ्याबाबतीत केली होती. कादेश-बर्पण्याला मी काही हेणांना जमीन बघण्यासाठी पाठवले. ९ ते लोक अक्कोल खो-न्यापर्यंत गेले. त्यांनी जमीन बघितली आणि त्या लोकांनी इस्साएल लोकांस परमेश्वराने दिलेल्या प्रदेशात जाण्याच्या इच्छेपासून परावरत केले. १० परमेश्वर त्या लोकांवर खूप रागावला. त्याने शपथ घेतली आणि म्हणाला, ११ मिसर देशातून आलेल्या वीस वर्षांवरील कोणत्याही मनुष्यास हा प्रदेश बघू दिला जाणार नाही. मी अंग्राहम, इस्साहाक व याकोब यांना वचन दिले होते. त्यांना मी ही जमीन द्यायचे कबूल केले होते. परंतु त्यांनी मला मनापासून अनुसरले नाही. म्हणून त्यांना हा प्रदेश मिळणार नाही. १२ फक्त कनिजजी युकुनेचा मुलगा कालेब आणि नूनाचा मुलगा यहोशवा हे मनापासून परमेश्वरास अनुसरले. १३ परमेश्वर इस्साएल लोकांवर खूप रागावला होता. परमेश्वराच्यादृष्टीने त्यांनी वाईट कृद्ये केली त्यांची सर्व पिढी नष्ह होईपर्यंत त्यांना याळीस वर्षे रानात भटकावयास लावले. १४ आणि आता तुमच्या वाडविळांनी जी गोष केली तीच तम्ही करीत आहात. पापायांनो परमेश्वराने त्याच्या इस्साएल लोकांवर

मोशे आणि अहरोन ह्यांच्या नेतृत्वाखाली इसाएल लोक सैन्याप्रमाणे हे आहेत. २ परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे ते कोठुन निघाले ते कोठे गेले. त्यांच्या मजला त्यांच्या मुक्काकाम झाले ते वेळेही बाहेर पडले. तेव्हा त्यांचे मुक्काकाम झाले ते कोठे गेले. ३ पहिल्या महिन्याच्या पंधराच्या दिवशी त्यांनी रामसेस सोडले. वल्हांडणाच्या दुसऱ्या दिवशी इसाएलचे लोक विजयोत्सवात हात वर करून बाहेर पडले. मिसर देशाच्या सगळ्या लोकांनी त्यांना पाहिले. ४ मिसर देशाचे लोक परमेश्वराने मारलेल्या लोकांचे दफन करीत होते. ते त्यांच्या पहिल्या मुलांचे दफन करीत होते. परमेश्वराने मिसर देशाच्या देवतांना कडक शासन केले. ५ इसाएल लोकांनी रामसेस सोडले आणि ते सुक्रोथाधून एथामाला गेले. लोकांनी तेथे रानाच्या काठावर तंबू दिले. ६ त्यांनी एथाम सोडले आणि ते पीहीरोथाला गेले. ते बालां-सफोन जवळ होते. लोकांनी मिदोलासमोर तंबू दिले. ८ मग लोकांनी पीहीरोथाधून कूर्य करून आणि ते समुद्र ओलांडून रानात गेले. आणि एथाम रानात तीन दिवसाची मजल करून त्यांनी मारा येथे तळ दिला. ९ लोकांनी मारा सोडले व ते एलिमाला जाऊन राहिले. तिथे बारा पाण्याचे झारे होते आणि संतर खुजाराची झाडे होती. १० लोकांनी एलिम सोडले व त्यांनी तांबड्या समुद्राजवळ तंबू दिले. ११ त्यांनी तांबडा समुद्र सोडला आणि सीन रानात तळ दिला. १२ सीन राना सोडून ते दफका येथे तळ दिला. १३ लोकांनी दफका सोडले व ते आलूश येथे राहिले. १४ लोकांनी आलूश सोडले व रफिदिमला तळ दिला. त्या जागी पिण्यासाठी पाणी नव्हते. १५ लोकांनी रफिदिम सोडले व त्यांनी सीनाय रानात तळ दिला. १६ त्यांनी सीनाय वाळवंत सोडले व किंबोथ-हत्त्वा येथे तळ दिला. १७ किंबोथ-हत्त्वा येथून ते हसेरोथला राहिले. १८ हसेरोथ येथून त्यांनी रिथमाला तंबू दिला. १९ रिथमा सोडून ते रिस्मोन-पेरेसला आले. २० रिस्मोन-पेरेस सोडल्यावर त्यांनी लिब्ना सोडले व रिस्सा येथे तळ दिला. २१ लोकांनी लिब्ना सोडले व रिस्सा येथे तळ दिला. २२ रिस्सा सोडून ते कहेलाथा येथे तळ दिला. २३ लोकांनी कहेलाथा सोडले व त्यांनी शेफेर पर्वतावर तंबू ठोकले. २४ शेफेर पर्वत सोडून लोक हरादांत आले. २५ लोकांनी हरादा सोडले व मकहेलोथ येथे तळ दिला. २६ मकहेलोथ सोडून ते तहशाला आले. २७ लोकांनी तहशाला सोडले व ते तारहाला आले. २८ तारह सोडून त्यांनी मिथकाला तळ दिला. २९ लोकांनी मिथका सोडले व हशमोना येथे तंबू दिला. ३० हशमोना सोडून ते मोसेरोथला आले. ३१ त्यांनी मोसेरोथ सोडले व बनेयाकानाला तळ दिला. ३२ बनेयाकान सोडून ते होर-हागिंदगादला आले. ३३ होर-हागिंदगाद सोडून त्यांनी याटावाथाला तंबू ठोकले. ३४ याटावाथा येथून ते अंत्रोनाला आले. ३५ अंत्रोनाहून त्यांनी एसयोन-गेबेर येथे तळ दिला. ३६ लोकांनी एसयोन-गेबेर सोडले व त्यांनी त्यांनी रानात काढेश येथे तंबू दिला. ३७ लोकांनी काढेश सोडले व त्यांनी होरेला तंबू ठोकले. अदोम देशाच्या सीमेवरील हा एक पर्वत होता. ३८ याजक अहरोनाने परमेश्वराची आज्ञा पाळली व तो होर पर्वतावर गेला. अहरोन त्याजागी मरण पावला. हा इसाएल लोकांनी मिसर देश सोडल्याचा चाळीसाच्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्याच्या पहिला दिवस होता. ३९ अहरोन होर पर्वतावर मेला तेव्हा तो एकशे तेवीस वर्षाच्या होता. ४० कनान देशातील नेंगेब जवळ अराद शहर होते. अराद येथे असलेल्या कनानी राजाने इसाएलचे लोक येत असल्याबद्दल ऐकले. ४१ लोकांनी होर पर्वत सोडला व सलमोनाला तंबू दिला. ४२ त्यांनी सलमोना सोडले व ते पूनोनला आले. ४३ पूनोन सोडून त्यांनी ओबोथाला तळ दिला. ४४ लोकांनी ओबोथ सोडले व ते इये-अबारीमाला आले. हे मवाब देशाच्या सीमेवर होते. ४५ मग ईयीमाहून (इये-अबारिम) ते दीबोन-गादला आले. ४६ लोकांनी दीबोन-गाद सोडले व अलमोन-दिलाथाईमाला आले. ४७ अलमोन-दिलाथाईमहून त्यांनी नबोजवळच्या अबारीम पर्वतावर तंबू दिला. ४८ लोकांनी अबारीम पर्वत सोडला व ते यादेन खोज्यातल्या मवाब येथे आले. हे यरीहोच्या समोर यादेन नदीजवळ होते. ४९ त्यांनी मवाबाच्या मैदानात यादेनतीरी त्यांचे तंबू बेथ-

यशिमोथापासून आबेल-शिट्टीमापर्यंत होते. ५० आणि मवाबाच्या मैदानामध्ये यादेनेपारी यरीहोजवळ परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ५१ इसाएल लोकांशी बोल, त्यांना या गोष्टी सांग, तुम्ही यादेन नदी पार कराल. तुम्ही कनान देशात जाल. ५२ तिथे जे लोक तुम्हास आढळतील त्यांना देशातून घालवा. तेव्हा तुम्ही त्यांच्या कोरीव पुतळ्यांचा आणि मूर्तीचा नाश करा. त्यांच्या उंचावरस्या उजेच्या ठिकाणांचा नाश करा. ५३ तुम्ही तो प्रदेश घ्या आणि तिथेच रहा. कारण मी हा देश तुम्हास वतन करून दिला आहे. ५४ तुमच्यातील प्रत्येक कुळाने चिठ्या टाकून देश वतन करून घ्या. मोठ्या कुळाला जमिनीचा माठा भाग मिळेल. लहान कुळाला लहान भाग मिळेल. एखाद्या ठिकाणासाठी ज्याच्या नावाची चिठ्यी निघेल ते त्याचे वतन होईल. आपआपल्या वाडवडिलांच्या वंशाप्रमाणे तुम्हास वतन मिळेल. ५५ परंतु तुम्ही आपणापुढून त्या देशात राहणाऱ्यांना बाहेर घालवले नाही जर तुम्ही त्यांना तिथेच राहू दिले तर ते तुम्हास डोळ्यातील कुसळासारखे तुमच्या कुशीत काट्यासारखे बोचील. तुम्ही ज्या देशात राहाल त्या देशात ते अनेक संकटे आणतील. ५६ मी तुमच्याबाबत काय करणार आहे ते मी तुम्हास दाखवले आहे. आणि जर तुम्ही त्यांना त्या देशात राहू दिले तर मी ते सर्व तुमच्याबाबतीत करीन.

३४ परमेश्वर मोशेशी बोलला व म्हणाला, २ इसाएल लोकांस ही आज्ञा दे

आणि त्यांना सांग, तुम्ही कनान देशात येत आहात. तुम्ही त्या देशाचा पराभव करा. तुम्ही सर्व कनान देश घ्या. ३ दक्षिणेकडे अदोमाजवळच्या त्सीन रानाचा काही भाग तुम्हास मिळेल. तुमची दक्षिणेकडची सीमा मृत समुद्राच्या दक्षिण टोकापासून सुरु होईल. ४ तेथून अक्रब्बीम चढावाचे दक्षिण टोक पार करून ती त्सीन रानातून कादेश-बर्ण्याला जाईल. आणि नंतर हसर-अद्भवपर्यंत जाऊन असमोनाला पोहोचेल. ५ असमोनाहून ती मिसर देशाच्या नदीपर्यंत जाईल आणि समुद्रात तिची समाप्ती होईल. ६ तुमची पश्चिमेकडची सीमा म्हणजे महासमुद्र व त्याच्या किनारा राहिल तीच तुमची पश्चिम सीमा आहे. ७ तुमची उत्तरेकडची सीमा महासमुद्रात सुरु होईल व होर पर्वताकडे एक रेखा अंखाची. ८ होर पर्वतावस्न ती लेबो हमाथाला जाईल व तेथून सदादला. ९ नंतर ती सीमा जिप्रोनला जाईल व हसर-एनानला ती संपेल. तेव्हा ती तुमची उत्तर सीमा. १० तुमची पूर्व सीमा हसर-एनानजवळ सुरु होईल व ती शफामपर्यंत जाईल. ११ शफामपासून ती अझाच्या पूर्वेकडे रिब्लाला जाईल. ती सीमा उत्तर किन्नेरेथ समुद्राच्या पूर्वेकडील किनाच्याच्या पर्वतांच्या रांगापर्यंत जाईल. १२ आणि नंतर ती यादेन नदीच्या काठाने जाऊन मृतसमुद्रात तिची समाप्ती होईल. तुड्या देशाच्या या सीमा आहेत. १३ तेव्हा मोशेने इसाएल लोकांस आज्ञा केली व म्हणाला की, चिठ्या टाकून ज्या देशाचे वतन तुम्हास मिळणार आहे. म्हणजे साडे नक्क वंशाना जो देश देण्याचे परमेश्वरने देण्याचे ठरविले आहे तो हाच. १४ रुडेन आणि गादीची वंश आणि मनशेश्चांगा अर्धाची वंशानी आधीच त्यांचे वतन येतले आहे. १५ त्या अडीची वंशानी यरीहोजवळ यादेन नदीच्या पूर्वेकडचे वतन मिळाले आहे. १६ नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, १७ जो पुरुष हा देश तुम्हास वतन म्हणून वाटून देणार आहे तो याजक एलाजार आणि नूनाचा मुलगा येहोशाव. १८ प्रत्येक वंशाचा एक प्रमुख वतन म्हणून देशाची विभागणी करण्यास घ्यावा. १९ त्या मनुष्यांची नवी ही आहेत यहूदाच्या वंशातला, यफुन्नेचा मुलगा कातेल. २० शिमोनाच्या वंशातील, अम्मीहूदाचा मुलगा शमुवेल. २१ बन्यामिनाच्या वंशातील, किसलोनाचा मुलगा अलीदाद. २२ दानी वंशातील, सरदार यागलीचा मुलगा बुक्की. २३ योसेफाच्या वंशातील, सरदार मनशेश्चांगा वंशातील, एफोदाचा मुलगा हन्नीएल. २४ एफ्राईम वंशातील, सरदार शिफटानाचा मुलगा कमुवेल. २५ जबुलून वंशातील सरदार यामिनाचा मुलगा पलटीयेल. २६ इस्साचार वंशातील सरदार अज्जानाचा मुलगा पलटील सरदार

शलोमीचा मुलगा अहीहूद. २८ आणि नफताली वंशातील सरदार अम्मीहुदाचा मुलगा पदाहेल. २९ परमेश्वराने कनानाच्या भूमीची इसाएल लोकांमध्ये वाटणी करण्यासाठी या मनुष्यांची निवड केली.

३५

परमेश्वर मोशेशी बोलला. हे मवाबामधील यार्देनाच्या खोज्यात यरीहोसमोर यार्देन नदीजवळ घडले, परमेश्वर महणाला, २ इसाएल लोकांस साग की, त्यानी त्यांच्या वतनातील काही नगरे लेवी लोकांस घावी. इसाएल लोकांनी काही नगरे आणि त्याच्या आजूबाजूची कुरणे लेवी लोकांस घावी. ३ लेवी लोक त्या नगरात राहतील आणि लेवी लोकांची कुरणे गार्डैवैट आणि शेरडेमेंट इत्यादी जनावरांसाठी असावीत. ४ आणि नगराची जी कुरणे लेव्यांना जी गायराने घाल ती हजार हात सभोवार असावी. ५ नगरांच्या तटबंदी बाहेर पूर्व बाजूस दोन हजार हात, दोन हजार हात दक्षिणेला, दोन हजार हात पश्चिमेला आणि दोन हजार हात उत्तर बाजूस मोजावे, नगर मध्ये असावे. ६ त्यापैकी सहा शहरे शरणपुरे असतील, जर एखाद्या मनुष्याने चुकून कुणाला मारले तर तो मनुष्य संरक्षणासाठी त्या शहरात जाऊ शकतो. त्या सहा शहरांसेरीर आणखी बेचाळीस नगरे तुम्ही लेवीना घ्या. ७ म्हणजे तुम्ही एकूण अडेचाळीस नगरे लेवीना घ्या. त्या शहरांभोवतालची जमीनही तुम्ही लेवीना घ्या. ८ इसाएलाच्या मोठ्या कुटुंबांना वतनाचे मारे तुकडे मिळतील आणि लहान वतनातून कमी अशी घावित. प्रत्येक वंशाने आपआपल्या वतनाच्या मानाने लेव्यांना नगरे घावी. ९ नंतर परमेश्वर मोशेशी बोलता, तो म्हणाला, १० इसाएलाच्या वंशाशी बोल, त्यांना या गोटी सांग, तुम्ही लोक यार्देन नदी पार करून कनानच्या प्रदेशात जाल. ११ तेव्हा तुम्ही शरणपुरे निवडा. जर एखाद्याने चुकून कुणाला ठार मारले तर तो संरक्षणासाठी त्यापैकी एखाद्या शहरात जाऊ शकतो. १२ आणि ती नगरे सूड घेणाऱ्यापासून आश्रयासाठी असावी. त्या मनुष्याचा न्याय होईर्यात तो तेथे सुरक्षित राह शकतो. १३ अशी सहा संरक्षक शहरे असतील. १४ यापैकी तीन शहरे यार्देन नदीच्या पूर्वो असतील आणि तीन शहरे कनानाच्या प्रदेशात यार्देन नदीच्या पश्चिमेला असतील ती तुम्ही आश्रयाची नगरे म्हणून घ्या. १५ ही शहरे इसाएलाच्या नागरिकांसाठी, परदेशी नागरिकांसाठी आणि प्रवाशांसाठी शरणपुरे असतील. यांच्यापैकी कोणीही चुकून कुणाला ठार मारले तर ते संरक्षणासाठी या शहरात जाऊ शकतात. १६ जर एखादा मनुष्य कुणाला मारण्यासाठी लोखंडी शस्त्राचा उपयोग करत असेल तर त्याने मरण पावले पाहिजे. १७ आणि जर एखाद्याने दगड घेऊन कुणाला मारले तर त्यानेसुद्धा मरण पावले पाहिजे. पण त्या दगडाचा आकार एखाद्याला मारण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या दगडाएवढा असला पाहिजे. १८ आणि जर एखादा मनुष्य कुणाला मारण्यासाठी लाकडाच्या तुकड़याचा उपयोग करीत असेल तर तो मनुष्य सुद्धा मेला पाहीजे. हा लाकडाचा तुकडा म्हणजे सामान्यवः: कोणाला तरी मारण्यासाठी उपयोगात आणतात तसे लाकडाचे शस्त्र असेल पाहिजे. १९ मरण पावलेल्या मनुष्याच्या कुटुंबातील कोणीही त्या खुन्याचा पाठलाग करून त्यास ठार मारू शकतो. २० मनुष्य एखाद्याला हाताने मारून सुद्धा ठार मारू शकतो, किंवा एखाद्याला ढकलून देऊन सुद्धा ठार मारू शकतो, किंवा कोणाला काही फेकून मारून सुद्धा त्यास ठार करू शकतो. २१ जर कोणी ते हेतूपूर्वक द्वेषुद्दीने केले असेल तर तो खुनी ठरतो. त्या मनुष्यास ठार मारलेच पाहिजे. मरण पावलेल्या मनुष्याच्या कुटुंबातील कोणीही त्या खुन्याचा पाठलाग करून त्यास मारू शकतो. २२ एखादा मनुष्य अपघाताने दुसऱ्याला मारू शकेल. मरण पावलेल्या मनुष्याच्या त्याने द्रेष केला नाही त्यास त्याने चुकून मारले असेल. किंवा त्याने एखादी वस्तू चुकून फेकली असेल आणि ती चुकून एखाद्याला लागून तो मेला तर त्याने ते विचारपूर्वक केले असे नाही. २३ किंवा एखाद्या मनुष्याने दगड केकला आणि तो त्यास न दिसलेल्या मनुष्यास लागला व तो मेला तर त्या मनुष्याने योजनापूर्वक मारले असे नाही. तो मनुष्य मरण पावलेल्या

मनुष्याचा द्रेष करत नक्हता. तो केवळ योगायोगाने मेला. २४ जर असे घडले तर काय करायचे ते लोकांनी ठरवायचे. मरण पावलेल्या मनुष्याच्या कुटुंबातील एखादा मनुष्य त्यास मारू शकतो की नाही ते लोक न्यायालयाने ठरवायचे. २५ जर लोकांनी खुन्याचे त्या कुटुंबापासून रक्षण करायचे असे ठरवले तर लोकांनी खुन्याला संरक्षक शहरात परत न्यावे आणि पवित्र तेलाने अभिषेक केलेला मुख्य याजक मरत नाही तोपर्यंत खुन्याने तिशेच रहवे. २६ त्या मनुष्याने संरक्षक शहराच्या बाहेर जायचे नाही. जर त्याने त्या सीमा ओलांडल्या २७ आणि आश्रयाच्या नगराच्या सीमेशाहर मृत मनुष्याच्या कुटुंबाने त्यास पकडले आणि मारले तर त्या कुटुंबातील तो मनुष्य खुनाचा अपराधी ठरवार नाही. २८ एखाद्या मनुष्याने चुकून कोणाला मारले असेल तर त्याने मुख्य याजक मरेपर्यंत शरणापुरातच राहिले पाहिजे. मुख्य याजक मेल्यानंतर तो मनुष्य त्याच्या स्वतः च्या प्रदेशात जाऊ शकतो. २९ तुम्हा लोकांच्या सर्व शहरांमध्ये हाव नियम सदैव लागू राहील. ३० मारणाऱ्याला मरणाची शिक्षा जर साक्षीदार असेल तरच दिली जाईल. जर एकच साक्षीदार असेल तर कोणालाही मरणाची शिक्षा दिली जाणार नाही. ३१ जर एखाद्या मनुष्यावर खुनाचा दोष असेल तर त्यास मारलेच पाहिजे. पैसे घेऊन त्याची शिक्षा बदलून नका, त्या खुन्याला आवश्य जीवे मारावे. ३२ जर एखाद्याने कुणाला मारले आणि तो संरक्षक शहरात पळून गेला तर घरी जाप्यासाठी त्याच्याकडून पैसे घेऊन नका. मुख्य याजक मरेपर्यंत त्याने शरणापुरातच राहिले पाहिजे. ३३ ज्या देशात तुम्ही रहाल तो भ्रष्ट करू नका. कारण खुनाने देश भ्रष्ट होतो आणि रक्तपात केल्याशिवाय देशबदल म्हणजे त्या देशात झालेल्या रक्तपाताबदल प्रायश्चित्त होऊ शकत नाही. ३४ मी परमेश्वर आहे. मी तुमच्या देशात इसाएल लोकांबोर राहीन. मी तिथे राहणार आहे. म्हणून ती जागा निष्पाप लोकांच्या रक्ताने अशुद्ध करू नका.

३६

नंतर योसेफवंशाच्या कुळातला मनशेचा मुलगा माखीर याचा मुलगा गिलाद याच्या वंशातल्या घराण्यातील प्रमुख जवळ आले ते मोशेपूढे व इसाएल लोकांच्या घराण्यातील प्रमुखांशी बोलायला गेते. २ ते म्हणाले, परमेश्वराने इसाएलाला चिड्या टाकून आमचे वतन घेण्याची आमच्या स्वार्मीना आज्ञा केली आहे. योप्रकारे परमेश्वराने सलाफहादची जमीन त्याच्या मुलीनी घायची आज्ञा केली आहे. सलाफहाद आमचा भाऊ होता. ३ आता जर त्या इसाएलाच्या वंशातल्या दुसऱ्या कोणत्याही वंशांच्या मुलाशी विवाह केला तर त्यांचे वतन आमच्या वडिलांच्या वतनातून त्यांचा हिस्सा काढून घेतला जाईल. ४ आणि जेव्हा इसाएलाच्या वंशाच्या वतनात त्यांचे वतन मिळवले जाईल, अशाने त्यांचे वतन आमच्या वडिलांच्यावंशाच्या वतनातून काढून टाकले जाईल. ५ मोशेने परमेश्वराच्या सांगण्यावरून इसाएल लोकांस ही आज्ञा दिली, तो म्हणाला, योसेफाच्या वंशाचे म्हणणे बोरबर आहे. ६ सलाफहादच्या मुलीनीसाठी परमेश्वराची ही आज्ञा आहे: जर तुम्हास कोणाशी लग्न करायचे असेल तर तुम्ही तुमच्या वंशातील कोणाशी तरी लग्न करा. ७ यामुळे इसाएल लोकांमध्ये वतन एका वंशाकडून दुसऱ्या वंशाकडे जाणार नाही. आणि प्रत्येक इसाएली मनुष्यास त्याच्या पूर्वजांकडून मिळालेले वतन ठेवता येईल. ८ आणि इसाएल वंशातल्या कोणत्याही एखाद्या स्त्रीला तिच्या वडिलांकडून वतन तिने तिच्या कुळातील एखाद्याशीच लग्न केले पाहिजे, यामुळे प्रत्येकाला पूर्वजांकडून मिळालेली वतन ठेवता येईल. ९ तेव्हा इसाएल लोकांमध्ये वतन एक वंशाकडून दुसऱ्या कुळाकडे जाऊ शकणार नाही. प्रत्येक इसाएली मनुष्य त्याच्या पूर्वजांकडून मिळालेले वतन जवळ बाळू शकेल. १० सलाफहादच्या मुलीनी परमेश्वराने मोशेशाला दिलेल्या आज्ञांचे पालन केले. ११ म्हणून सलाफहादच्या महला, तिरसा, होगला, मिळका व नोआ यांनी त्यांच्या चुलत भावांशी लग्न केले. १२ योसेफाचा मुलगा मनशें याच्या वंशातील ते होते. म्हणून त्यांची वतने त्यांच्या वडिलांच्या

कुळाकडे राहिली. १३ परमेश्वराने यादेनपाशी यरीहोजवळ मवाबाच्या
मैदानात मोशेच्याद्वारे इस्पाएलाच्या वंशाना दिलेल्या या आज्ञा व नियम
आहेत.

अनुवाद

१ यादेन नदीच्या पूर्वकडील रानात अराबामध्ये सुफासमोर, पारान, तोफेल, लाबान, हसेरोथ व दि-जाहाब यांच्या दरम्यान मोशे सर्व इसाएलाशी वचने बोलाला ती ही. २ होरेबपासून कादेश-बण्यापर्यंतचा प्रवास सेर्फ डोंगरामार्गे अकरा दिवसाचा आहे. ३ ते मिसर सोडल्यानंतर चाळीसाच्या वर्षी घडले, अकराच्या महिन्यातील पाहिल्या दिवशी मोशे इसाएल लोकांशी हे बोलाला, परमेश्वराने जे काही सांगायची आज्ञा केली; ते सर्व त्याने सांगितले. ४ अमोऱ्यांचा राजा सीहोन आणि बाशानाचा राजा ओग यांच्यावर परमेश्वराने हल्ला केल्यानंतरची ही गोष्ट आहे. (सीहोन अमोरी लोकांचा राजा होता. तो हेशबोनमध्ये राहत असे. ओग बाशानाचा राजा होता. तो अष्टरोथे व एर्ड्री येथे राहणारा होता.) ५ परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे मोशे आता यादेनच्या पलीकडे पुर्वेस मवाचाच्या देशात नियमाचे विवरण करू लागला. तो म्हणाला, ६ आपला देव परमेश्वर होरेबात आपल्यारी बोलाला, या डोंगरात तुम्ही पुक्कल दिवस राहीला आहात. ७ आता तुम्ही येथून अमोऱ्यांच्या डोंगराळ प्रदेशात जा आसपासच्या सर्व प्रदेशात प्रवास करा यादेनच्या खो-यात, अराबाच्या पहाडी प्रदेशात, पश्चिमेकडील उतारावर, नेंगेबमध्ये समुद्रकिनारी कनान आणि लबानोन मार्गे फरात या महानदीपर्यंत जा. ८ पाहा हा प्रदेश मी तुम्हास देऊ करत आहे जा आणि त्यावर ताबा मिळवा अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब या तुमच्या पूर्वजांना व त्यांच्यानंतर त्यांच्या वंशजांना हा प्रदेश देण्याचे परमेश्वराने वचन दिले होते. ९ तेव्हा मी तुम्हास म्हणालो होतो की “मी एकटा तुमचा सांभाळ करू शकाणार नाही. १० आणि आता तर तुमची संख्या कितीतरी वाढली आहे परमेश्वर देवाच्या कृपेने ती वाढून आकाशातील ताच्यांडिकी झाली आहे. ११ तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर, ह्याच्या कृपेने आणखी वाढून आताच्या हजारपट होवो आणि त्याने कबूल कल्याप्रमाणे त्याचा आशीर्वाद तुम्हास मिळो. १२ परंतु मी एकटा तुमचा भार तसेच तुमची आपासांतीली भांडणे कोठवर सहन करू? १३ म्हणून मी तुम्हास सांगितले, आपापल्या वंशातून अनुभवी, ज्ञानी व संमंजस व्यक्तींची निवड करा. मी त्याना तुमचे प्रमुख म्हणून नेमतो.” १४ त्यावर, “हे चांगलेच झाले असे” तुम्ही मला उत्तर देऊन म्हणालात. १५ म्हणून मी त्या ज्ञानी व अनुभवी व्यक्तींना तुमचे प्रमुख म्हणून नेमले. हजाराच्या समृद्धावर एक अधिकारी, शंभरांवर एक, पन्नासांवर, दहावर तसेच घराण्यावर अशा या अधिकाच्यांच्या नेमणुका केल्या. १६ या न्यायाधीशांना मी त्यावेळी सांगितले की तुमच्या भाऊबंदातील वाद नीट ऐकून घ्या, निवाडा करताना पक्षपात करू नका मग तो वाद दोन भावामध्याला असो की एखादा मनुष्य व त्याचा भाऊबंद व उपरी यांच्यातील असो. नीतिने न्याय करा. १७ न्याय करताना कोणालाही कमी लेखू नका. लहान मोठांचे सारखे ऐकून घ्या. कोणाचे तोंड पाहून घाबू नका; कारण न्याय करणे देवाचे काम आहे. एखादे प्रकरण तुम्हास विशेष अवघड वाटले तर ते माझ्याकडे आणा. मी त्याचा निवाडा करीन. १८ तुमच्या इतर कर्तव्यांबदलही मी तेव्हाच तुम्हास आज्ञा केली होती. १९ मग आपला देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेनुसार आपण होरेबहून पुढे अमोऱ्यांच्या डोंगराळ प्रदेशाकडे निघालो तेव्हा वाटेत तुम्हास ते विस्तीर्णी अणि भयंकर रान लागले ते सर्व ओलांडून आपण कादेश-बण्याला पोहचलो. २० मी तुम्हास म्हणालो की पाहा, “अमोऱ्यांच्या पहाडी प्रदेशात तुम्ही पोहेचलात आपला देव परमेश्वर तुम्हास हा प्रदेश देत आहे. २१ पाहा हा प्रदेश तुड्हा देव परमेश्वर याने पुढे ठेवला आहे. पूर्वजांचा परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेनुसार तो हस्तगत करा. कचरू नका व कशाचीही भीती बाळगू नका.” २२ पण तेव्हा तुम्ही सगळे मला म्हणालात, “आधी आपण काही जणांना त्या प्रदेशाच्या पाहाणीसाठी पुढे पाठवू म्हणजे ते त्या देवाची माहिती मिळवून आपल्याला कोणत्या मागानि जावे लागेल, कोणकोणती नगरे तेथे लागतील याची खबर

आणतील.” २३ मलाही ते पटले म्हणून प्रत्येक घराण्यातून एक अशी बारा माणसे मी निवडली. २४ ते लोक मग निघाले व पहाडी प्रदेशात जाऊन अष्कोल ओढ्यापार्यंत पोहचले व त्यांनी तो देश हेरला. २५ येताना त्यांनी तिकडीची काही फले बोरेब आणली. त्या प्रदेशाची माहिती सांगितली व ते म्हणाले, “आपला देव परमेश्वर देत असलेला देश हा उतम आहे.” २६ तथापि तुम्ही तेथे हल्ला करण्याचे नाकाले आपला देव परमेश्वर याच्या आज्ञेवरुद्ध बंड केले. २७ तुम्ही आपापल्या तंबूत जाऊन कुरकुर करत म्हणालात परमेश्वर आमचा द्वेष करतो अमोऱ्यांच्या हातून आमचा नाश व्हावा म्हणून आम्हास त्याने मिसर देशातून बाहेर काढले आहे. २८ आता आम्ही कोठे जाणार? आमच्या या भावाच्या बातम्यामुळे घाबस्न आमच्या हृष्याचे पाणीपाणी झाले आहे. त्यांच्यानुसार हे लोक थिप्पाड व आमच्यापेशी उंच आहेत. तेथील नगरे मोठी असून त्यांची टटबंदी आकाशाला भिडली आहे. आणि तेथे अनाकी वंशाचे महाकाय आहेत. २९ तेव्हा मी तुम्हास म्हणाले, “भिज नका, त्या लोकांस घाबरू नका. ३० स्वतः परमेश्वर देव तुमच्यापुढे जात आहे. मिसर देशात तुमच्यासमोर त्याने जे केले तेच तो येथेही करील, तो तुमच्यासाठी लढेल; ३१ तसेच रानातल्या वाटचालीतही तुम्ही पाहीले, त्यांमध्ये तुम्हास देव परमेश्वर तुमच्यापुढे होता. मनुष्य आपल्या मुलाला जपून नेतो तसेच त्याने तुम्हास येथपर्यंत सांभाळून आणले.” ३२ तरीही तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवावर विशास ठेवला नाही. ३३ परमेश्वर प्रवासात तुमच्यासाठी मुक्कामाचे ठिकाण शोधायला तसेच रात्री अनीत व दिवास मेघात प्रकट होऊन तुम्हास मार्गदर्शन करायला तुमच्यापुढे चालत असे. ३४ परमेश्वराने तुमचे बोलणे ऐकले व तो संतापाला शपथपूर्वक तो म्हणाला, ३५ “तुमच्या पूर्वजांचा शपथ वाहन देवू केलेला हा उत्तम प्रदेश या दुष्ट पिढीतील एकाच्याही दृशीस पडणार नाही, ३६ यफुनेचा मुलगा कालेब मात्र तो पाहील त्याचे पाय या भूमीला लागले आहेत. त्यास व त्याच्या वंशजांना मी भी भूमी देईल. कारण तो परमेश्वराचा खरा अनुयायी आहे.” ३७ तुमच्यामुळे परमेश्वराचा माझ्यावरही कोप झाला. मोशे, “तुम्ही या प्रदेशात प्रवेश करणार नाहीस. ३८ पण तुड्ह्या सेवेस हजर राहणारा, नूनाचा मुलगा यहोशावा तेथे जाईल त्यास तू प्रोत्साहन दे, कारण तो इसाएलांना देश वतन म्हणून मिळून देईल. ३९ परमेश्वर पुढे आपल्याला म्हणाला, शिवाय आपले शत्रू आपल्या मुलाबाळांना पलवतील असे तुम्ही म्हणालात ती आज जी तुमची मुले बरे किंवा वाईट जाणत नाहीती ती मात्र या देशात जातील आणि त्याना मी तो देश देर्हन व ते देश ते हस्तगत करतील. ४० पण तुम्ही परत फिरून तांबंड्या समुद्राच्या वाटेने रानाकडे कूच करा.” ४१ मग तुम्ही मला असे उत्तर दिले की “आमच्या हातून परमेश्वराविरुद्ध पाप घडले आहे आपल्या परमेश्वर देवाच्या आजेनुसार आम्ही वर जाऊन लढू.” मग प्रत्येक मनुष्याने आपली शस्त्रास्त्रे घेतली. आणि तुम्ही डोंगराळ प्रदेशावर चढावयला तायार झाला. ४२ परमेश्वर मला म्हणाला, “त्यांना तेथे सांग युद्ध करू नका. कारण मी त्यांच्या बरोबर नाही. शत्रू त्यांना पराभूत करेल.” ४३ त्याच्यामणे तुम्हास मी सांगितले. पण तुम्ही ऐकले नाही. तुम्ही परमेश्वराची आज्ञा पाळली नाही. आणि थिटाई करून त्या डोंगराळ प्रदेशात चढाई करून गेलात. ४४ तेव्हा तेथील अमोरी तुमच्याशी सामना करायला सामोरे आले. आणि चवताळलेल्या मधमाशयांप्रमाणे त्यांनी सेर्फ देशातील हर्मापर्यंत तुम्हास पिटाळून लावले. ४५ मग तुम्ही परत येतून परमेश्वराकडे रडू लागला. पण त्याने तुमचे काहीही ऐकले नाही. ४६ तेव्हा तुम्ही कादेश येथे बरेच दिवस राहिला ते तुम्हास माहितच आहे.

२ मोशे आणखीन पुढे म्हणाला; “परमेश्वराने मला सांगितल्याप्रमाणे आपण मागे फिरून तांबंड्या समुद्राच्या वाटेने रानात निघालो बरेच दिवस सेर्फ डोंगरालभोवती फिरत राहिलो. २ परमेश्वर तेव्हा मला म्हणाला, ३ या डोंगरालभोवती तुम्ही फर दिवस फिरत राहिला आहात. आता उत्तरेकडे वला. ४ आणि लोकांस आणखी एक सांग, तुम्हास वाटेत सेर्फ लागेल. ती भूमी

एसावाच्या वंशजांची, तुमच्या भाऊबंदांची आहे त्यांना तुमची भीती वाटेल तेक्का सांभाळा. ५ त्यांच्याशी भांडू नका. त्यांच्यातली तसूभरही जमीन मी तुम्हास देणार नाही. कारण सेर्ईर डोंगर मी एसावाला वतन म्हणून दिला आहे. ६ तुमचे अनन्पैसे तेवून, विकत घेवून खा. पाणीही विकत घेवून प्पा. ७ तुमच्या हातच्या सर्व कार्यात तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास अशीवर्दीत केले आहे. तुमच्या या रानातील वाटचालीकडे त्याचे लक्ष आहे. गेली चालीस वर्षे तुमच्या देव परमेश्वर तुमच्या सोबत राहीला आहे. तुम्हास कशाचीही वाण पडली नाही.’ ८ तेक्का एसावाचे वंशज राहत असलेल्या सेर्ईर वरुन आपण गेलो. एलाथ आणि एसयोन-गेरे वरुन येणारा अराबाचा मार्ग आपण सोडला आणि मवाबाच्या रानातल्या रस्त्याला आपण वळालो. ९ परमेश्वर मला म्हणाला, ‘मवाबाला उपद्रव करू नका. त्यांच्याशी युद्धाचा प्रंसग आणू नका. त्यांच्यातली जमीन मी तुम्हास देणार नाही. कारण आर नगर मी लोटच्या वंशजांना इनाम दिले आहे.’ १० पूर्वी तेथे एमी लोक राहत असत. ते बहुसंख्य, धिप्पाड व अनाकी लोकांप्रमाणे महाकाय होते. ११ या एमीना लोक अनाकी यांच्याप्रमाणेच रेफाई समजत असत. पण मवाबाची लोक त्यांना एमी म्हणतात. १२ पूर्वी सेर्ईरात होरी लोकही राहत असत. पण एसावाच्या वंशजांनी त्याची जमीन बळकावली, होरीचा संहार केला व तेथे स्वतः वस्ती केली. परमेश्वराने त्यांना दिलेल्या देशाचे इसाएलीनी जसे केले तसेच त्यांनी इथे केले. १३ ‘मग परमेश्वराने मला जेरेद ओढ्यापलीकडे जायला सांगितले,’ त्याप्रमाणे आपण जेरेद ओढ्यापलीकडे पोहोचेपर्यंत अडतीस वर्षे उलटली होती. तोपर्यंत आपल्या पिढीतील सर्व लढवय्ये मरण पावले होते. परमेश्वराने शशपथ वाहिल्या प्रमाणे हे झाले. १५ त्यांचा समूल नाश होईपर्यंत छावणीतून त्यांचा संहार करावा म्हणून परमेश्वराचा त्यांच्यावर हात उगारेला होता १६ द्याप्रकारे सर्व योद्धे मरण पावले, ती पृष्ठी नामशेष झाली, १७ परमेश्वर मला म्हणाला, १८ ‘तुला आज मवाबाची सीमा ओलांडून आर नगरापलीकडे जायचे आहे. १९ तेथे अमोनी लोक भेटीतल. त्यांना उपद्रव देऊ नको. त्यांच्याशी युद्ध करू नको. त्यांच्या जमिनीतील वाटा मी तुला देणार नाही. कारण ते लोटाचे वंशज असून त्यांना मी ती वतन दिली आहे.’ २० त्या भागाला ‘रेफाई देश’ असेही म्हणतात. पूर्वी तेथे रेफाई लोकांची वस्ती होती. अमोनी त्यांना ‘जमजुमी’ म्हणत. २१ जमजुमी संखेने पुकळ व सक्षत होते. अनाकी लोकांप्रमाणे ते धिप्पाड होते. पण त्यांचा संहार करायला अमोनी लोकांस परमेश्वराचे साहाय्य होते. आता त्या जमिनीचा ताबा घेऊन अमोनी तेथे राहतात. २२ एसावाच्या वंशजांनाही देवाचे असेच पाठवले होते. पूर्वी सेर्ईर येथे होरी लोक राहत असत. त्यांनी त्यांना हुसकावून लावले. पण एसावाच्या वंशजांनी होरींचा संहार केला व आजपर्यंत ते तेथे राहतात. २३ त्याचप्रमाणे अक्वी लोक गज्जापर्यंतच्या खेड्यात वस्ती करून होते, त्यांचा कफतोरेहून आलेल्या कफतोरी लोकांनी उच्छेद करून त्यांची भूमी बळकावली आणि आता ते तेथे राहत आहेत. २४ पुढे परमेश्वर मला म्हणाला, ‘आता उठा व आर्णोनाचे खेरे ओलांडून जा. हेशबोनाचा अमोरी राजा सीहोन व त्याचा देश मी तुझ्या हाती दिला आहे, तो देश आपल्या ताब्यात घे आणि त्यास लढाईला प्रवृत्त कर. २५ तुमच्याविष्यी या सर्व आकाशखालच्या लोकांच्या मनात आज अरी भीती व दहशत निर्माण करीन की, तुमचे वर्तमान ऐकाताच ते थरथर कापतील व भयभीत होतील.’ २६ मग मी कदेमोथ्यच्या रानातून देशबोनचा राजा सीहोन याच्याकडे दूताकर्वी सलोख्याचा निरोप पाठवला की, २७ ‘तुमच्या देशातून आम्हास जाऊ दे. आमची वाट सोडून आम्ही उजवीडावीकडे वळणार नाही. २८ तू पैसे घेऊन मला खाण्यासाठी अनन विकत दे आणि पाणीही पैसे घेऊन विकत प्यायवयास दे, आम्हास फक्त इथून परीकडे पायी जाऊ दे. २९ यार्नेपलीकडे आमचा देव परमेश्वर आम्हास देणार असलेल्या जमिनीपर्यंत आम्हास जायचे आहे. सेर्ईरच्या एसाव लोकांनी आणि आर येथील मवाबाची लोकांनी आम्हास जाऊ दिले तसेच तूही कर.’ ३० पण हेशबोनचा राजा

सीहोन आपल्या देशातून जाऊ देईना. आपण त्यास पराभूत करावे म्हणूनच तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्यास कठोर केले. त्याचे मन कठींग केले. आज तुम्ही पाहातच आहात की तो देश आपल्या हाती आहे. ३१ परमेश्वर मला म्हणाला, ‘सीहोन राजा आणि त्याचा देश हे मी तुमच्या हवाली करत आहे. त्याचा देश तुझे वतन व्हावे म्हणून त्यांचा ताबा घे.’ ३२ आणि तेक्का सीहोन व त्याची प्रजा याहस येथे आमच्याबोरबर लढाईसाठी सज्ज झाले. ३३ परमेश्वर देवाने त्यास आपल्या ताब्यात दिले म्हणून आम्ही त्याचा, त्याच्या मुलांचा व सर्व लोकांचा पराभव करू शकलो. ३४ त्यांच्या सर्व नगरांचा आम्ही ताबा वेतला व पुरुष, स्त्रिया, मुलेबाळे ह्याच्यासह सर्वांचा समूल नाश केला, कोणालाही जिंवत ठेवले नाही. ३५ तेथील पश्च आणि जिकलेल्या नगरातील लुट मात्र आम्ही आमच्यासाठी घेतली. ३६ आर्णोन खोयाच्या कडेला वसलेले अरोएर नगर, खोयाच्या मध्यावरील एक नगर तसेच आर्णोन खेरे ते गिलादापर्यंत सर्व नगरे, आमचा देव परमेश्वर याने आम्हास दिली. आम्हास दुर्गम असे एकीनी नगर नव्हते. ३७ अम्मोन्याचा प्रदेश वगळता फक्त यब्बोक नदीच्या किनाऱ्यावर तसेच डोंगराळ प्रदेशातील नगरांकडे आम्ही गेलो नाही. कारण आमचा देव परमेश्वर याने तेथे जाण्यास बंदी केली होती.

३ मग आपण वळास घेऊन बाशानच्या वाटेने निघालो. तेक्का बाशानाचा

राजा ओग आणि त्याची सेना युद्धासाठी एरद्री येथे चाल करून आली. २ परमेश्वर मला म्हणाला, त्यास भित्त नका. तो, त्याची प्रजा आणि त्याची भूमी मी तुमच्या हाती दिलेली आहे. हेशबोनवर राज्य करणारा अमोयांचा राजा सीहोन ह्याचे केले तसेच याचेही करा. ३ आमचा देव परमेश्वर ह्याने बाशानाचा राजा ओग आणि त्याची प्रजा आमच्या हाती दिली. आम्ही त्यास असा मार दिला की त्यांच्यापैकी कोणीही जिंवत राहिले नाही. ४ मग ओगच्या ताब्यातील सर्वच्या सर्व साठ नगरे म्हणजे अर्गोबाचा सारा प्रदेश घेतला, बाशानातले ओगचे राज्य ते हेच. ५ या सर्व नगरांना भक्तम टटबंदी होती. त्यांना उंच घिंती, वेशी, मजबूत अडसर होते. याव्यतिरिक्त तट नसलेली खेडी पुष्करळ्य होती. ६ हेशबोनच्या सीहोन राजाच्या नगराप्रमाणेच येथेही आम्ही समूल नाश केला. पुरुष, स्त्रिया, मुलेबाळे कोणालाही म्हणून शिल्लक ठेवले नाही. ७ गुरेडोरे आणि नगरातील लुट मात्र घेतली. ८ ‘अशाच पद्धतीने अमोयांच्या दोन राजांच्या ताब्याताना प्रदेशही आपण घेतला, तो म्हणजे यार्देन्याचे पूर्वेकड्या, आर्णोन खोयापासून हर्मोन पर्वतपर्यंतचा. ९ (सीदीनी लोकी क्या हामोन पर्वताला सियोन म्हणतात. पण अमोरी लोक सीदीर म्हणतात.) १० मालावरील सर्व नगरे, सगळा गिलाद प्रांत तसेच बाशानच्या ओगच्या राज्यातील सलेखा व एर्द्दी सक्ट सर्व प्रांत आम्ही काबीज केला.’ ११ रेफाई लोकांपैकी बाशानाचा राजा ओग तेवढा अजून जिंवत होता. त्याचा पलंग लोखंडाचा होता. तो पलंग तेरा फूट लांब आणि सहा फूट रुंद होता. अम्मोन्यांच्या राब्बा नगरात तो अजूनही आहे. १२ ‘तेक्का ती जमीन आम्ही काबीज केली. रुक्केनी आणि गादी यांना त्यातील काही भाग मी दिला. तो असा: आर्णोन खोयातील अरोएर नगरापासून गिलादाच्या डोंगराळ प्रदेशाचा अर्धा भाग व त्यातील नगरे. १३ गिलादाचा उत्तरेला अर्धा भाग आणि संपूर्ण बाशान मनशेच्या अर्ध्या वंशाला दिले.’ बाशान म्हणजे ओगचे राज्य त्याच्या एका भागाला अर्गोब म्हणतात (ह्यालाच रेफाईचा देशही म्हणतात). १४ मनशेच्या मुलगा याईर याने गेशूरी आणि माकाथी यांच्या सीमेपर्यंत अर्गोबाचा सर्व प्रदेश हस्तगत केला. आणि बाशानाला आपले नाव दिले म्हणून आजी लोक त्यास पर्वतपर्यंतचा नारेच म्हणतात.) १५ आणि गिलाद प्रदेश मी माखीर याला दिला. १६ त्याचा पुढचा प्रदेश रुक्केनी आणि गादी ह्यांना गिलादापासून आर्णोन खोयाच्या मध्यभागापासून अम्मोन्यांच्या सीमेवरील यब्बोक नदीपर्यंत त्याची सरहद ठरवली. १७ तसेच किन्नरेशेपासून अरबाचा समूद्र म्हणजेच क्षार समूद्र ईथरपर्यंतचा पिसगाची उतरण व त्याच्या तळाशी असलेला अरबाचा व यादेन्याचा पूर्वेकडील प्रदेश मी त्यांना दिला. १८ त्यावेळी

मी त्या सर्वाना आज्ञा दिली की यार्देन नदीच्या अलीकडचा हा प्रदेश “तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या हवाली केला आहे. पण तुमच्यापैकी सर्व लाडाऊ पुरुषांनी पुढाकार घेऊन, हत्यारबद्द होऊन आपल्या इसाएली भाऊबंदाना पलीकडे घेऊन जावे. १९ तुमच्या स्त्रिया, मुलेवाळे आणि गुरुद्देरे (ती बीरच आहेत हे मला माहीत आहे) इथेच मी दिलेल्या नगरात राहतील. २० आणि तुमच्याचप्रमाणे तुमच्या भाऊबंदाना परमेश्वर विसावा देईल, व तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्याना देऊ केलेला यार्देनपलीकडचा देश तेही ताब्यात घेतील; त्यानंतर जो प्रदेश मी तुम्हास दिलेला आहे तेथे तुम्ही सर्व आपापल्या वतनावर परत या.” २१ मग मी योशवाला असे सांगितले की, “या दोन राजांचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने काय केले हे तू पाहिलेच, पुढीही ज्या ज्या राज्यात तू जाशील त्या सर्वांचे परमेश्वर असेच करील. २२ तेथील राजांना घावरु नका. कारण युद्धात तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या बाजूने लढणार आहे.” २३ मग त्या वेळी मी परमेश्वरास विनंती करून म्हणालो, २४ “वै प्रभु परमेश्वरा, तू तुझ्या दासास आपला महान व सामर्थ्यशाली हात दाखवत आहेस. तुझ्यासरखे थोर प्रताप करणारा देव सर्वांत किंवा पृथ्वीवर दुसरा कोण आहे? २५ तेही कृपाकरून मला यार्देन नदी पलीकडची सुपीकी भूमी, चांगला डोंगराळ प्रदेश आणि लवानेम पाऊ दे.” २६ एण तुमच्यापांची परमेश्वर माझ्यावर रुष्ट झाला होता. त्याने माझे म्हणणे ऐकले नाही. तो म्हणाला, “पुरे, आता एक शब्दही बोलू नको. २७ पिसगाच्या शिखरावर जा, आणि तेथून पूर्व, पश्चिम, उत्तर, दक्षिण अशा चारी दिसांना बघ. तेथून तुला सर्वकाही दिसेल पण यार्देनच्या पलीकडे तू पाऊल ठेवू शकणार नाहीस. २८ योशवाला मात्र तू सूचना दे. त्यास उत्तेजन देऊन समर्थ कर. कारण तोच लोकांस पलीकडे नेईल. तू तो देश पाहशील पण योशवाच त्यांना ती जमीन राहण्यासाठी मिळवून देईल.” २९ “आणि आम्ही बेथ-पौराच्या समोरच्या खो-यात राहिलो.”

४ आता आहो इसाएल लोकहो, मी जे नियम आणि आज्ञा सांगतो त्या नीट ऐकून घ्या. त्यांचे पालन केलेत तर जिवंत रहाल आणि तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर जो देश तुम्हास देणार आहे त्याचा ताबा घ्याल. २ माझ्या आजांमध्ये तुम्ही कमी किंवा अधिक असे काही करू नका. अशासाठी की, तुमचा देव ह्याच्या ज्या आज्ञा मी तुम्हास देत आहे. त्या तुम्ही पाढाच्या. ३ बाआल-पौराच्या विषयी परमेश्वराने काय केले हे तुम्ही तुमच्या डोळ्यांनी पाहीले आहे; जे बाआल-पौराच्या नादी लागले त्यांना तुमचा देव परमेश्वर याने तुमच्यामधून नष्ट केले आहे. ४ परंतु तुमचा देव परमेश्वर याच्याशी जे जडून राहिले ते तुम्ही आज जिवंत आहा. ५ पाहा माझा देव परमेश्वर याने आज्ञा दिली त्याप्रमाणे विधी आणि नियम मी तुम्हास शिकवले. तुम्ही जो देश ताब्यात घेण्यास जात आहात तेथे तुम्ही ते पाळावे म्हणून मी ते सांगितले. ६ त्यांचे काटेकोरपणे पालन करा. म्हणजे तुम्ही सूजू व समजूतदार आहात हे इतर देशवासीयांना कळेल. हे नियम ऐकून ते म्हणतील, खरेच, हे महान राष्ट्र बुद्धिमान व समजंस लोकांचे आहे. ७ आपण आपला देव परमेश्वर ह्याचा धावा करतो तेहा तो आपल्या जवळच असतो, असे देव जवळ असणारे महान राष्ट्र दूसरे कोणते आहे? ८ ज्या विधी आणि नियमांची शिकवण मी तुम्हास दिली तसे नियमशास्त्र असणारे दुसरे राष्ट्र तरी कोठे आहे? ९ पण तुम्ही हे डोळ्यांत तेल घालून जपले पाहिजे. नाहीतर तुम्ही ज्या गोष्टी पाहिल्या आहेत त्या विसरून जाल. आपल्या मुला-नातवंडाना त्याची माहीती द्या. १० ज्या दिवशी तुम्ही सर्व होरेब पर्वतापाशी तुमचा देव परमेश्वर याच्यामोर उभे होता, तो दिवस आठवा. परमेश्वर मला म्हणाला होता, मला काही सांगायचे आहे तेही सर्वाना एकत्र बोलाव, म्हणजे आयुष्यभर ते माझ्याबद्द भय बाळगील. आपल्या मुलाबालांनाही तीशी शिकवण देतील. ११ मग तुम्ही जवळ आलात व पर्वताच्या पायथाराशी उभे राहिलात. तेहा डोंगर उभा पेटला होता व त्याच्या ज्चाला आकाशाला भिडल्या होत्या. सर्वत्र काळेकुटू ढग आणि अंधार पसरला होता. १२ परमेश्वर त्या अग्नीतून तुमच्याशी बोलला. तुम्हास

आवाज ऐकू आला पण तुम्ही कोणती आकृतीही पाहीली नाही, फक्त वाणी ऐकू आली. १३ परमेश्वराने आपला करार करून तुम्हास सांगितले. त्याने तुम्हास दहा आज्ञा सांगितल्या व त्यांचे पालन करण्याविषयी तुम्हास आज्ञा दिली. त्याने त्या आज्ञा दोन दगडी पाठ्यांवर लिहून दिल्या. १४ त्याच्येवेळी तुम्ही ज्या देशात वस्ती करणार होता, तेथे पाळण्यासाठी आणखीही काही विधी नियम परमेश्वराने मला तुम्हास शिकवण्यास सांगितले. १५ होरेब पर्वतावरून अग्नीतून परमेश्वर तुमच्याशी बोलला. त्यादिवशी तो तुम्हास दिसला नाही, कारण त्यास कोणताही आकार नव्हता. १६ तेहा जपून असा. कोणत्याही सजीवाची प्रतिमा किंवा खोटी दैवते उभारण्याचे पाप करून स्वतः ला बिघडवू नका. स्त्री किंवा पुरुषासारखी दिसणारी मूर्ती करू नका. १७ जमिनीवरील संचार करणारे प्राणी किंवा आकाशात उडणारा पक्षी, १८ जमिनीवर सरपटणारा जीव किंवा समुद्रातील मासा अशासारख्या कशाचीही प्रतीमा करू नका. १९ तसेच आकाशातील सूर्य, चंद्र, तरे आणि इतर गोष्टी पाहाताना हव्यकून जावू नका. त्यांच्यापुढे लोटांगण घालून त्यांची उपासना करू नका. या गोष्टी तुमचा देव परमेश्वर याने आकाशाखालील सर्व लोकांस देऊन ठेवल्या आहेत. २० पण तुम्हास परमेश्वराने मिसर देशाबोहेर आणले आणि तुम्हास स्वतः वे खास लोक केले. जणू लोखंड वितक्यविन्याच्या धधगत्या भट्टीतून त्याने तुम्हास बाहेर काढले आणि तुम्ही त्याच्या वतनाचे लोक आहा! २१ तुमच्यामुळे परमेश्वराचा माझ्यावर कोप झाला व त्याने शपथेने सांगितले की मी यादेन नदीपलीकडे पाऊल ठेवू शकणार नाही. तुम्हास देव परमेश्वर याने तुम्हास दिलेल्या वतनात तुम्ही प्रवेश करणार आहात, तेथे मला प्रवेश नाही. २२ त्यामुळे मी येथेच देह ठेवणार आहे. मी यार्देन नदीपलीकडे येऊ शकत नसलो तरी तुम्ही तो चांगला प्रदेश ताब्यात घ्या. २३ तेथे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्याशी केलेला पवित्र करार विसरून नका व त्याच्या आज्ञा पाढा. कोणत्याही प्रकारे कोणत्याही आकाशाची मूर्ती करू नका. २४ कारण मूर्तीपूजेचा त्यास तिटकारा आहे. परमेश्वर देव ईर्झ्याविन असून तो क्षणात भस्म करणार अनी आहे. २५ तुम्हास पुत्रपौत्र होऊन त्या देशात तुम्ही दीर्घकाळ राहिल्यावर जर तुम्ही बिघडून कोणत्याही वसूची कोरीव मूर्ती कराल आणि आपला देव परमेश्वर ह्याच्या दृटीने जे वाईट ते कराल तर त्यास क्रोध येईल. २६ तर आज मी तुम्हास सावध करत आहे; याला स्वर्ग आणि पृथ्वी साक्षी आहेत, ज्या देशाचे वतन मिळवायला तुम्ही यार्देन नदी ओलांडून जात आहात तेथून तुमचा लवकरच अगदी नायनाट होईल; तेथे तुम्ही फार दिवस राहणार नाहीत, पण तुमचा समूल नाश होईल. २७ परमेश्वर देव तुम्हास वेगविगळ्या राष्ट्रात विख्यून टाकिल. आणि जेथे जेथे तो पाठीवील तेथे तुम्ही संचाया अगदीच अन्य राहील. २८ तेथे तुम्ही मनुष्यांनी घडवलेल्या दगडी अगरलाकडी दैवतांची, जे पाहू शकत नाहीत, एकत नाहीत, खात नाहीत की वास घेत नाहीत अशांची सेवा कराल. २९ परंतु तेथूनही तुम्ही परमेश्वरास, आपल्या देवाला पूर्ण जिवेभावे शरण गेला तर तो तुम्हास पावेल. ३० या सर्व गोष्टी घडीली, तुम्ही संकटात पडाल तेहा तुम्ही पुन्हा आपला देव परमेश्वर ह्याच्याकडे चरपून याल व त्यास शरण जाल. ३१ आपला देव परमेश्वर दयाळू आहे. तो तुम्हास अंतर देणार नाही. तो तुमचा सर्वनाश होऊ देणार नाही. ३२ असा चमत्कार कधी घडला आहे का? कधीच नाही. पूर्वीचे आठवून बघा, तुमच्या जन्मा आधीपासूनच्याही सर्व गोष्टी आठवा. देवाने पृथ्वीवर मनुष्य निर्माण केला. तेहांवासून आजपर्यंत जगाच्या कानाकोपन्यात घडलेल्या सर्व गोष्टी पाहा. असा महान चमत्कार कोणाच्या ऐकण्यात तरी आहे का? ३३ अनीमधून साक्षात देव तुमच्याशी बोलला, ते तुम्ही ऐकले आणि तीरीही तुम्ही जिवंत आहात. असे कधी दुसऱ्या राष्ट्राच्या बाबतीत घडले आहे? ३४ दुसऱ्या राष्ट्रात जाऊन त्यातून एक राष्ट्र आपलेसे करायचे असा दुसऱ्या कुठल्या देवाने प्रयत्न तरी केला आहे का? नाही ना? पण आपल्या परमेश्वर देवाने मिसर देशात तुमच्यासाठी

महान गोष्ठी केल्याचे तुम्ही स्वतः पाहिले, त्याने तुमच्यासाठी संकटे, चिन्हे, चमत्कार, युद्धे, पारकर्मी हात आणि उगालेला भूज ह्याद्वावरे भयप्रद कार्ये केली. ३५ परमेश्वर हाच खरा देव आहे हे तुम्हास कलावे म्हणून त्याने तुम्हास हे दाखवले. त्याच्यासारखा दुसरा देव नाही. ३६ तुम्हास शिकवण घावी म्हणून त्याने आकाशातून आपली वाणी ऐकवली. पृथ्वीवर आपला महान अग्नी त्याने दाखवला व त्यातून त्याचे शब्द तुम्ही ऐकले. ३७ त्याचे तुमच्या पूर्वजांवर प्रेम होते. म्हणून त्याने तुमची निवड केली. त्यामुळेच त्याने तुम्हास आपल्या महान सामर्थ्यानि मिसर देशातून बाहेर आणले. तो तुमच्या पाठीशी राहिला. ३८ तुम्ही जसे पुढे जाल तसे त्याने तुमच्यापेक्षा मोठ्या व समर्थ राष्ट्रांना हुस्कून लावले आणि तेथे तुमचा शिरकाव करून दिला. त्याचा प्रदेश त्याने तुम्हास राहण्यासाठी दिला. आजही तो हे करत आहे. ३९ तेव्हा, वर आकाशात आणि खाली पृथ्वीवर परमेश्वर हाच देव आहे, दुसरा कोणीही नाही. हे आज तुम्ही नीत समजून घ्या व लक्षत ठेवा. ४० आज मी तुम्हास त्याचे नियम व आज्ञा सांगणार आहे, त्या पाळा. त्याने तुमचे व तुमच्या मुलाबाळांचे भले होईल. तुमच्या परमेश्वर देवाने दिलेल्या प्रदेशात तुमचे वास्तव्य दीर्घकाळ राहील. तो प्रदेश कायमचा तुमचाच होईल. ४१ मग मोरेने यार्देन नदीच्या पूर्वेला तीन नगारांची निवड केली. ४२ अशासाठी की, पूर्वी काही वैर नसताना, अजाणतेपणी एखाद्याने कोणाची चुकून हत्या केली तर त्यास द्यातल्या एखाद्या नगराचा आसरा घेता यावा. मृत्युदूळाला सामोरे जावे लागू नये. ४३ ती नगरे अशी: रुड्बेन वंशासाठी रानातील मालावरचे बेसेर नगर, गाद वंशासाठी गिलाद प्रदेशातील रामोथ नगर आणि मनशेच्या वंशासाठी बाशान प्रदेशातील गोलान नगर. ४४ इसाएल लोक मिसर देशातून बाहेर अले तेव्हा मोरेने हे निर्वध सांगितले. ते बेथपौरच्या समोरच्या खोऱ्यात यार्देन नदीच्या पूर्वेला होते. ४५ म्हणजेच हेशबोन नगरातील अमोऱ्यांचा राजा सीहीन याला पराजित केले त्याच्या देशात यार्देनेच्या पूर्वेस म्हणजे बेथ-पौरच्या समोरील खोऱ्यात (मोरे आणि इसाएलाच्या लोकांनी मिसर देशातून बाहेर पडल्यावर सीहीनचा पराभव केला होता.) ४७ त्यांनी हा देश आणि बाशानाचा राजा ओग याचाही देश ताब्यात घेतला. अमोऱ्यांचे हे दोन्ही राजे यार्देन नदीच्या पूर्वेकडे राहत असत. ४८ आरोन खोऱ्याच्या सीमेवरील अरोएर नगरापासून सरळ सिर्योन (म्हणजेच हर्मोन) पर्वतापर्यंत हा प्रदेश पसरलेला आहे. ४९ यार्देन नदीच्या पूर्वेकडील संपूर्ण खोरे, दक्षिणेला अराबा (मृत) समुद्रापर्यंतवा विस्तार, आणि पूर्वेला पिसगा पर्वताच्या पायथ्यापर्यंत एवढा हा प्रदेश त्यांनी काबीज केला होता.

५ मोरेने सर्व इसाएल लोकांस एकत्र बोलवून सांगितले, “इसाएल लोकको, आज मी जे विधी आणि नियम सांगतो ते ऐका. तुम्ही ते शिका आणि त्यांचे काटेकोरपणे पालन करा. २ होरेब पर्वताजवळ असताना आमचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्याबोरेबर करार केला होता. ३ हा पवित्र करार परमेश्वराने आपल्या पूर्वजांशी नाही तर आपल्याशीच आज ह्यात असणाऱ्या आपल्या सर्वांशी केला होता. ४ त्या पर्वतावर प्रत्यक्ष आपल्यासमोर उभे राहून, अग्नीतून परमेश्वराने आपल्याशी तोंडोतोंड भाषण केले. ५ पण त्या अग्नीच्या भीतीने तुम्ही तो पर्वत चढला नाही. तेव्हा त्याचे म्हणणे तुमच्यापर्यंत पोचवायला मी तुम्हा दोयांच्यामध्ये उभा राहिलो. तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, ६ मिसर देशामध्ये तुम्ही गुलामीत होता तेथून मी तुम्हास बाहेर काढले, तो मी परमेश्वर, तुमचा देव आहे. ७ माझायाखेरीज तुला अन्य देव नसावेत. ८ तुम्ही आपणासाठी कोरीव मूर्ती करून नका, वर आकाश, खाली पृथ्वी किंवा पाणी यातील कोणाचीही प्रतिमा करून नका. ९ त्यांच्यापुढे झुकून नका किंवा त्यांची सेवा करून नका. कारण मी तुमचा देव परमेश्वर ईर्झ्यवान आहे. जे माझा द्वेष करतात, त्यांच्या अन्यायाबद्दल मी शासन करतो त्यांच्या मुलांना एवढेच नव्हे तर त्याच्या चार पिढळांना शासन करीन. १० पण जे

माझ्यावर प्रेम करतील आणि माझ्या आज्ञा पाळतील त्यांच्यावर मी दया करीन. त्यांच्या हजारो पिढ्यांवर माझी कृपा राहील. ११ तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे नाव व्यर्थ घेवू नका. जो परमेश्वराचे नाव व्यर्थ घेईल त्याची तो गय करणार नाही. १२ शब्दाथ दिवस तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेप्रमाणे पवित्र दिवस म्हणून पाळावा. १३ सहा दिवस तुम्ही श्रम करून आपले सर्व काम करा. १४ पण सातवा दिवस हा तुमचा देव परमेश्वरा ह्याच्या सम्मानार्थ शब्दाथाचा दिवस आहे. म्हणून त्यांदिवशी कोणीही काम करता कामा नये. तुम्ही तुमची मुले, मुली, किंवा दासदासी, परके, एवढेच नव्हे तर तुमचे बैल, गाढव इत्यादी पशु यांनी सुद्धा काम करून नये. तुमच्या गुलामांनीही तुमच्या सारखाच विसावा घेता आला पाहिजे. १५ मिसर देशात तुम्ही गुलाम होता याचा विसर पडू देऊ नका. तुमचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्या सामर्थ्यानि तुम्हास तेथून बाहेर आणले, त्याने तुम्हास मुक्त केले. म्हणून शब्दाथ नेहमी विशेष दिवस म्हणून पाळा, ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याची आज्ञा आहे. १६ आपल्या आईडीलीला मान ठेवा. ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याची आज्ञा आहे. हिचे पालन केले तर तुम्हास दीर्घर्युष्म मिळेल. तुम्हास दिलेल्या प्रदेशात तुमचे कल्याण होईल. १७ कोणाचीही हत्या करून नका. १८ व्यभिचार करून नका. १९ चोरी करून नका. २० आपल्या शेजाच्याविरुद्ध खोरी साक्ष देऊ नका. २१ दुसऱ्याच्या पल्तीची अभिलाषा बाळगू नका. दुसऱ्याचे घर, शेत, दासदासी, गुरे गाढवे, कशाचीही हाव बाळगू नका.” २२ पुढे मोशे म्हणाला, ही वरचे परमेश्वराने अग्नी, मेघ आणि घनदाट अंधार यातून तुम्हास मोठ्या आवाजात सांगितली. तेव्हा तुम्ही त्या पर्वतापारी एकत्र जमला होता. एवढे सांगितलावाच अधिक न बोलता त्याने ती दोन दाढी पाट्यांवर लिहून माझ्याकडे दिल्या. २३ पर्वत धगधगून घेटलेला असताना तुम्ही त्याची वाणी काळोखातून ऐकलीत. तेव्हा तुमच्या वंशातील बडीलधरे आणि प्रमुख माझ्याकडे आले. २४ आणि म्हणालो, “आमचा देव परमेश्वर ह्याने आम्हास त्याचे तेज आणि महानता दाखवली आहे. त्यास प्रत्यक्ष अग्नीतून बोलताना आम्ही ऐकले. देव मनुष्याशी बोलला तरी मनुष्य जगू शकतो हे आम्ही पाहिले आहे. २५ पण पुन्हा परमेश्वर देव आमच्याशी बोलला तर आम्ही नक्की मरू. तो भयंकर अग्नी आम्हास बेचीराख करील. आणि आम्हास मरायचे नाही. २६ साक्षात देवाला अग्नीतून बोलताना ऐकूनही नंतर जिवंत राहिला आहे, असा आमच्याखेरीज कोणीही नाही. २७ तेव्हा मोशे, तूच अपाला देव परमेश्वर ह्याच्या जवळ जाऊन त्याचे म्हणणे ऐकून घे. आणि मग तो आम्हास सांग. आम्ही ते ऐकून त्यांप्रमाणे वागू.” २८ हे तुमचे बोलणे परमेश्वराने ऐकले. तो मला म्हणाला, “मी सर्व ऐकलेले आहे आणि ते ठीकच आहे. २९ ते माझे भय धरून मजारी आदरने वागते, माझ्या आज्ञा मनापासून पाळत्यात तर त्यांचे व त्यांच्या वंशजांचे निरंतर कल्याण होईल. एवढेच मला त्यांच्याकडून हवे आहे. ३० त्यांना सांग तुम्ही परत आपापल्या जाओ जा. ३१ पण मोशे तू इथेच थांब. त्यांना द्याऱ्याच्या सर्व आज्ञा, विधी नियम मी तुला सांगतो. त्यांना मी जो देश वतन म्हणून देत आहे तेही त्यांनी ते पालावे.” ३२ तेव्हा तुमचा देव परमेश्वर याने दिलेल्या आज्ञेप्रमाणे आपले आचरण राहील याची खबरदारी घ्या. त्यालाच अनुसारा. ३३ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दाखवलेल्या मागांनिच चाला. म्हणजे तुम्हास वतन दिलेल्या प्रदेशात तुम्ही सुखाने व दीर्घकाळ रहाल.

६ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हास सांगितले विधी, नियम व आज्ञा दिल्या त्या या आहेत. जो प्रदेश तुम्ही वतन करून घेण्यासाठी यार्देनेच्या पैलतीरी जात आहात तेथे हे नियम पाळा. २ तुम्ही, तुमची मुले व नातवंडे या सर्वनी आमरण आपला देव परमेश्वर याचे भय धरावे. त्याने घालून दिलेले नियम पाळावे, म्हणजे तुम्ही दीर्घर्युषी व्हाल. ३ इसाएल लोकहो, काळजीपूर्वक ऐका व हे नियम पाळा. मग तुमचे कल्याण होईल. तुम्ही बहुगुणित व्हाल आणि तुमच्या देशात दुधामधाचे पाट वाहतील. परमेश्वर देवाने कबूल केल्याप्रमाणे सर्वकाही मिळेल. ४ हे इसाएल लोकहो, ऐका!

परमेश्वर हाच आपला देव आहे. परमेश्वर एकच आहे. ५ आणि आपला देव परमेश्वर ह्यावर संपूर्ण अंत: करणारे, संपूर्ण मनाने व संपूर्ण शक्तीने प्रेम करा. ६ मी आज दिलेल्या आज्ञा तुमच्या कायम लक्षात असू घ्या. ७ त्या आपल्या मुलाबाळांनाही शिकवा. घरी-दारी, झोपता उठता त्याविषयी बोलत राहा. ८ त्या लिहून आठवणीसाठी हाताला चिन्हादाखल बांधा व कपाळावर चिकटा. ९ दरवाजाच्या खांबांवर व फाटकांवर त्या लिहून ठेवा. १० अब्राहाम, इस्लाहक आणि यांकोब या तुमच्या पूर्वजांना तुम्हास हा देश देण्याचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने वचन दिले होते. तो तुम्हास मिळेल. तुम्ही स्वतः वसवलेली नाहीत अशी मोठी, समधूद नगरे तो तुम्हास दईल. ११ उत्तम वस्तुंनी भरलेली घेरे परमेश्वर तुम्हास दईल. तुम्हास खोदाच्या न लागलेल्या विहिरी परमेश्वर तुम्हास दईल. तुम्ही लागवड न केलेले द्राक्षेंचे आणि जैतून वृत्तांचे मळे तुम्हास दईल. आणि मुबलक अन्नाधान्याने तुम्ही तृतृत क्वाल. १२ पण सावध राहा! परमेश्वरास विसून नका. मिसरमध्ये तुम्ही गुलाम होता पण तेथून त्याने तुम्हास बाहेर आणले. १३ तुमचा देव परमेश्वर याचे भय धरा व त्याचीच सेवा करा. शपथ घेताना त्याच्या नावाने शपथ वाहा, खोट्या देवांच्या नावाने वाहू नका. १४ तुमच्या आसापासच्या राष्ट्रांतील लोकांच्या दैवतांच्या नादी लागू नका. १५ कारण तुमच्यामध्ये असणारा तुमचा देव परमेश्वर ईर्ष्याविन आहे. त्याच्या लोकांनी इतर दैवतांची पूजा केलेली परमेश्वरास आवडत नाही. भलत्याच दैवतांची तुम्ही पूजा केल्यास त्याचा कोप होईल. त्या क्रोधाने तो तुम्हास पृथ्वीच्या पाठीवरून नष्ट करील. १६ मस्सा येथे तुम्ही आपला देव परमेश्वर याची परीक्षा पाहिलीत, तसी इथे करू नका. १७ तुमचा देव परमेश्वर दिलेल्या आज्ञा कटाक्षाने पाला. त्याच्या शिकवणीचे व नियमांने पालन करा. १८ उचित आणि चांगले आहे तेच करा. त्यानेच परमेश्वर प्रसन्न होतो. त्याने तुमचे कल्पाण्य होईल. परमेश्वराने जो चांगला प्रदेश तुम्हास घ्याचे तुमच्या पूर्वजांना कबूल केले आहे, त्यामध्ये तुमचा प्रवेश होऊन त्याचे वतन तुम्हास मिळेल. १९ परमेश्वराने कबूल केल्याप्रमाणे, तुम्ही आपल्या शरंग्ना हुसकावून लावाल. २० आपल्या परमेश्वर देवाने जी शिकवण दिली, विधी नियम सांगितले त्याचा अर्थ काय असे पुढे तुमची मुले विचारतील. २१ तेव्हा त्यांना सांगा की आम्ही मिसरमध्ये फारोचे गुलाम होतो. परंतु परमेश्वराने आपल्या प्रचंड सामर्थ्यनि आम्हास तेथून बाहेर आणले. २२ परमेश्वराने मिसरी लोक, फारो व त्याचे कुऱ्ब यांच्याविरुद्ध मोठे प्रभावी चमत्कार करून दाखवले ते आम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहेत. २३ आपल्या पूर्वजांना कबूल केलेला प्रदेश आपल्याला घायला त्याने आम्हांला मिसरमधून बाहेर आणले. २४ ही सर्व शिकवण पाळायची आज्ञा परमेश्वराने आम्हास दिली आहे. आपण आपला देव परमेश्वर घ्याचे भय बाळागावे, मग तो आपल्याला कायम जिवरत ठेवील व आपले भले करील. २५ जर आपण काळजीपूर्वक आपला देव परमेश्वर याचे सर्व नियम पाळले तर ते आपले नीतिमत्त ठरेल.

७ जो देश वतन करून घ्यायला तुम्ही निघाला आहात तेथे तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास नेईल. आणि हिंती, शिराशी, अमोरी, कनानी, परिज्जी, हिक्की, यबूसी अशा तुमच्यापेक्षा मोठ्या आणि बलाढ्य अशा सात राष्ट्रांना तुमच्यासमोरून घालवून दईल. २ तुमचा देव परमेश्वर त्यांना तुमच्या अधिपत्याखाली आणेल आणि तुम्ही त्यांचा पराभव कराल तेव्हा तुम्ही त्यांचा समूळ विधंस करा. त्यांच्याशी कुठलाही करार करू नका. त्यांना दया दाखवू नका. ३ त्यांच्याशी सोयरीक जुळवू नका. आपल्या मुली त्यांना देऊ नका. त्याच्या मुली आपल्या मुलांना करून घेऊ नका. ४ कारण ते लोक तुमच्या मुलांना माझ्यापासून विचलीत करतील. त्यामुळे तुमची मुले अन्य दैवतांचे भजन पूजन करतील. अशाने परमेश्वराचा तुमच्यावर कोप होईल व तो तात्काळ तुमचा नाश करील. खोट्या देवांचा नाश करा ५ त्या देशात तुम्ही असे करा. त्यांचा वेद्या पाडून टाका. त्यांचे स्मारकस्तंभ फोडून टाका. अशेरा दैवतांचे स्तंभ उपटून टाका, मूर्ती जाळून टाका. ६ कारण तुम्ही तुमचा देव

परमेश्वराची पवित्र प्रजा आहात. जगाच्या पाठीवरील सर्व लोकांमधून त्याने आपली खास प्रजा म्हणून तुमचीच निवड केली आहे. ७ परमेश्वराने प्रेमाने तुम्हासच का निवडले? तुम्ही एखाद्या मोठ्या राष्ट्रांतील होता म्हणून नन्हे. उलट तुम्ही संख्येने सगळ्यात कमी होता. ८ पण सर्व सामर्थ्यांनी तुम्हास दास्यातून मुक्त करून परमेश्वराने तुम्हास मिसर देशाबाहेर आणले, फारो राजाच्या अंतलातून सुटका केली. याचे कारण हेच की तुमच्यावर त्याचे प्रेम आहे आणि तुमची पूर्वजांना दिलेले वचन त्यास पालायचे होते. ९ तेव्हा लक्षात ठेवा तुमचा देव परमेश्वर हाच एक देव आहे. त्यावर विश्वास ठेवा. तो आपला करार पाळलो. त्याच्यावर प्रेम करणाऱ्या आणि त्याच्या आज्ञा पाळणाऱ्या लोकांवर व त्यांच्या पुढच्या हजारो पिढ्यांवर तो दग्या करतो. १० पण त्याचा द्वेष करणाऱ्यांना तो शासन करतो. तो त्यांच्या नाश करील. त्याचा द्वेष करणाऱ्यांना शासन करण्यास तो विलंब करणार नाही. ११ तेव्हा ज्या आज्ञा व विधी, नियम आज मी सांगितले त्यांचे काळजीपूर्वक पालन करा. १२ मग असे होईल की, तुम्ही हे विधी ऐकले, पाळले, व आचरले तर त्यामुळे तुमचा देव परमेश्वर याने तुमच्या पुर्वजांशी शपथपूर्वक केलेला करार व प्रेमदया तो तुमच्यावरही राखील. १३ तो तुमच्यावर प्रेम करील, तुम्हास आशीर्वद दईल. तुमच्या राष्ट्रांची तो वाढ करील. तो तुमच्या मुलाबाळांना आशीर्वाद देईल. तुमची शेते पिके तो आशीर्वादीत करील. तो तुम्हास धान्य, नवीन द्राक्षरस व तेल दईल. तुमची गुरेढोरे व शेरडेंगेंद्रे घ्यांना तो आशीर्वाद देईल. तुमच्या पूर्वजांना वचन दिलेल्या प्रदेशात हे सर्व आशीर्वाद तो तुम्हास देईल. १४ इतरांपेक्षा तुम्ही जास्त आशीर्वादीत व्हाल. गाई वासरांना जन्म देतील. १५ परमेश्वर सर्व आजार काढून टाकील. मिसर देशात तुम्हास माहीत असलेली कोणतीही भयंकर रोगराई द्युषी होणार नाही. हे रोग परमेश्वर तुमच्या शंक्रून बाहेर आणील. १६ तुमच्या देव परमेश्वर घ्याने तुमच्या हाती सोपवलेल्या सर्वांचा तुम्ही पराभव करून विधंस करा. त्यांच्याबाबतीत वाईट वाटून घेऊ नका. त्यांच्या दैवतांची सेवा करू नका. कारण ती दैवते म्हणजे तुम्हास अडकवणारा सापला आहे. त्याने तुमच्या आयुष्याचा नाश होईल. १७ ही राष्ट्र आपल्यापेक्षा बलवान आहेत, त्यांना आम्ही कसे घालवून देऊ असा विचारही मनात आणू नका. १८ त्यांची मुळीच भीती बालगू नका. आपल्या परमेश्वर देवाने फारोचे आणि मिसर देशाचे काय केले ते आठवा. १९ त्यांच्यावर कशी भयंकर संकटे आणली, काय चमत्कार केले हे तुम्ही पाहिले आहे. तुम्हास मिसर देशा बाबेर काढतानाचे त्याचे प्रताप व सामर्थ्य तुम्हास माहीत आहेत. ज्या लोकांनी तुम्हास भीती वाटत आहे त्यांच्याविरुद्ध तुमचा देव परमेश्वर असेच सामर्थ्य वापरील. २० याच्यातिरिक्त, जे तुमच्या तावडीतून निसरटील, लपून बसतील त्यांच्या मागावर परमेश्वर आपला देव गांधीलमाशया पाठवील. त्यामुळे त्यांचाही नाश होईल. २१ तेव्हा त्यांना घारवू नका. कारण परमेश्वर आपला देव तुमच्याबोरवर आहे. तो महान आणि भययोग्य देव आहे. २२ त्या राष्ट्रांना आपला देव परमेश्वर हल्ळवूल घालवून देईल. त्यांचा तुम्ही एकाच वेळी विधंस करणार नाही. कारण तसे झाले तर नव्यपांची संख्या फार वाढेल व तो तुम्हास त्रास देतील. २३ पण त्या राष्ट्रांचा बिमांड करण्यात तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास साहाय्य करील. युद्धात त्यांच्याविरुद्ध तुमचा देव परमेश्वर असेच त्यांच्या वापरील. २४ परमेश्वराच्या मदतीने तुम्ही त्यांच्या राजांचा पराभव कराल, त्यांना ठार कराल आणि जगाच्या आठवणीतूनही ते पुसले जातील. कोणीही तुम्हास अडवू शकणार नाही. तुम्ही सर्वांचा विधंस कराल! २५ त्यांच्या दैवतांच्या मूर्ती तुम्ही आगीत टाकून जाळून टाका. त्या मूर्तीवरच्या चांदीसोनाच्या मोह धरू नका, ते घेऊ नका, कारण तो सापाळवाच आहे, त्याने तुमचे आयुष्य बरबाद होईल. आपला देव परमेश्वर याला त्यांचा वीट आहे. २६ त्या अंगमग्ल, हानिकारक मूर्ती तुम्ही घरीही आणू नका. त्यांचा अंकर कर, कारण ती नाशास पात्र ठरलेली वस्तू आहे.

आज मी दिलेल्या सर्व आजांचे पालन करा. कारण त्याने तुम्ही जगाल, आणि बहुगुणित क्वाल व तुमच्या पूर्वजांना परमेश्वराने कबूल केलेल्या प्रदेशात प्रवेश करून तो तुम्ही ताब्यात घ्याल. २ तसेच गोली चाळीस वर्षे आपल्या परमेश्वर देवाने तुम्हास रानावनातून कसे चालवले, त्या प्रवासाची आठवण ठेवा. परमेश्वर तुमची परीक्षा पाहत होता. तुम्हास नम्र करावे, तुमच्या अंत: कराणातील गोषी जाणून घ्याच्या, तुम्ही त्याच्या आज्ञा पाळता की नाही ते बघावे म्हणून त्याने हे केले. ३ परमेश्वराने तुम्हास लीन केले, तुमची उपासमार होऊ दिली आणि मग, तुम्ही व तुमचे पूर्वज यांना माहीत नसलेला मान्या तुम्हास खाऊ घातला. मनुष्य फक्त भाकरीर जगत नाही, तर परमेश्वराच्या मुखातून निधणाऱ्या हर एक वचनाने जगत हे तुम्हास कठावे, म्हणून त्याने हे सर्व केले. ४ गेल्या चाळीस वर्षांत तुमचे कपडे जीर्ण झाले नाहीत की तुमचे पाय सुजले नाहीत. का बरे? कारण परमेश्वराने तुमचे क्रक्षण केले. ५ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्यासाठी या सर्व गोषी केल्या आहेत ह्याची आठवण तुम्ही ठेवलीच पाहिजे. बाप आपल्या मुलाला शिकवतो, त्याच्यावर संस्कार करतो तसा तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास आहे. ६ तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञा पाळा, त्यास अनुसरा आणि त्याच्याबदल भय थरून आदर बाळगा. ७ तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास उत्तम देशात घेऊन जात आहे. ती भूमी सुजला, सुफला आहे. तेथे डोंगरात उगम पावून जमिनीवर वाहणारे नद्या-नाले आहेत. ८ ही जमीन गहू, जव, द्राक्षमळे, अंजीर, डाळिंब यांनी समृद्ध आहे. येथे जैतून तेल, मध्य यांची रेलवेल आहे. ९ येथे मुबलक धान्य आहे. कोणताही गोषीची तुम्हास उणीव नाही. येथील दगड लोहयुक्त आहेत. तुम्हास डोंगरातील तांबे खेदून काढता येईल. १० तेका तुम्ही खाऊन तृप्त क्वावे आणि असा चांगला प्रदेश दिल्याबदल तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे गुणगान गावे. ११ सावध असा! तुमचा देव परमेश्वर याचा विसर पडू देऊ नका! मी दिलेल्या आज्ञा नियम, विशी, याचे कटाक्षणे पालन करा. १२ त्यामुळे तुम्हास अन्नधान्याची कमतरता पडणार नाही. तुम्ही चांगली घरे बांधून त्यामध्ये रहाल. १३ तुमची गुरेढोरे आणि शेळ्यामेंड्या यांची संख्या वढेल. सोनेरुपे आणि मालमता वढेल. १४ या भरभराटीने उम्मत होऊ नका. आपला देव परमेश्वर याला विसरू नका. मिसरमध्ये तुम्ही गुलाम होता. परंतु मिसरमध्यून परमेश्वराने तुमची सुटका केली व बाहेर आणले. १५ विशारी नाग आणि विंचू असलेल्या निर्जल, रखरखीत अशा भयंकर रानातून त्याने तुम्हास आणले. त्याने तुमच्यासाठी खडकातून पाणी काढले. १६ तुमच्या पूर्वजांनी कधीही न पाहिलेला मान्या तुम्हास खायला घालून पोषण केले. परमेश्वराने तुमची परीक्षा पाहिली. शेवटी तुमचे भले व्हावे म्हणून परमेश्वराने तुम्हास नम्र केले. १७ हे धन मी माड्या बळावर आणि कुवटीवर मिळवले असे चुकूनसुद्धा मनात आणू नका. १८ तुमचा देव परमेश्वर याचे स्मरण ठेवा. त्यानेच तुम्हास हे सामर्थ्य दिले हे लक्षात ठेवा. त्याने तरी हे का केले? कारण आजच्याप्रमाणेच त्याने तुमच्या पूर्वजांशी पवित्र करार केला होता, तोच तो पाळत आहे. १९ तेका आपला देव परमेश्वर ह्याला विसरू नका. इतर दैवतांना अनुसूर नका. त्यांची पूजी किंवा सेवा करू नका. तसे केलेत तर तुमचा नाश ठरलेला आहे, ही ताकीद मी आताच तुम्हास देऊन ठेवतो. २० ज्या राश्ट्रांचा नाश परमेश्वर तुमच्यासमोर करणार आहे त्याच्याप्रमाणेच तुम्हीही नाश पावाल, कारण तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याची खात्री बाळगा. आणि विध्वंस करणाऱ्या

१ हे इसाएलांनो ऐका, तुम्ही आज यार्देन नदीपलीकडे जाणार आहात. तुमच्यापेक्षा मोठी आणि शक्तीशाली अशी राष्ट्रे ताब्यात घेणार आहात. तेथील नगरे मोठी आहेत. त्यांची तटबंदी आकाशाला भिडलेली आहे. २ तेथील अनाकी वंशाचे लोक उंच आणि घिप्पाड आहेत. हे तुम्हास माहीत आहेच. त्यांचा पाडाव कोणी करू शकणार नाही असे त्याच्याविषयी आपल्या हेरानी म्हटलेले तुम्ही ऐकलेले आहे. ३ पण तुमचा देव परमेश्वर नदी उत्तरन आधी तुमच्यापुढे जाणार आहे ह्याची खात्री बाळगा. आणि विध्वंस करणाऱ्या

अग्नीसारखा तो आहे. तो राश्ट्रांचा विध्वंस करील. त्या राश्ट्रांना तुमच्यापुढे नमवेल. मग तुम्ही त्यांना घालवून द्याल, त्यांचा तात्काळ पराभव कराल. हे घडणार आहे, असे परमेश्वराने वचनघ दिले आहे. ४ तुमचा देव परमेश्वर त्या राश्ट्रांना तुमच्यापुढून हुसकावून लावेल. पण आमच्या पुण्याईमुळेच परमेश्वराने हा प्रदेश आमच्या ताब्यात दिला असे मानात आणू नका. कारण ते खोटे आहे. परमेश्वराने त्यांना घालवले ते त्यांच्या दुष्पणामुळे, तुमच्या सात्किंपणामुळे नक्ले. ५ तुम्ही फार चांगले आहा आणि योग्य मागने जगता म्हणून तुम्ही येथे राहायला जाणार आहात असे नाही. या राश्ट्रांच्या दुष्पणामुळे तुमचा देव परमेश्वर त्यांना घालवून देत आहे आणि अंत्राहाम, इस्माहक व याकोब या पूर्वजांना दिलेला शब्द तो पाळत आहे. ६ म्हणून तुम्ही हे निश्चित लक्षात ठेवा की, तुमच्या चांगूलपणामुळे हा उत्तम देश तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास वतन म्हणून देत आहे असे नाही, कारण तुम्ही फार ताठामानेचे राष्ट्र आहात. ७ रानात असताना तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाचा कोप ओढवून घेतला होता. मिसर सोडल्या दिवसापासून ते इथे येईपर्यंत तुम्ही परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध बंड करीत आलेले आहात. ८ होरेबात तुम्ही परमेश्वरास क्रोधाविषट केलेत. तेक्काच तो तुमचा नाश करणार होता. ९ त्याचे असे झाले, परमेश्वराने तुमच्याशी केलेला पवित्र करार म्हणजे दगडी पाण्या घेण्यासाठी मी डोंगरावर चढून गेलो. तेथे मी चाळीस दिवस अन् चाळीस रात्री अनन्पाणी न घेता राहिलो. १० परमेश्वराने त्या पाट्या माझ्या हवाली केल्या. परमेश्वराने आपल्या हाताने त्या पाट्यावर त्याच्या आज्ञा लिहिल्या. तुम्ही पर्वतापाशी जमलेले असताना देव अग्नीतून तुमच्याशी जे बोलला ते सर्व त्याने तिलिहे ११ चाळीस दिवस, चाळीस रात्री झाल्यावर परमेश्वराने त्या आज्ञापाटाच्या पाट्या मला दिल्या. १२ परमेश्वर म्हणाला, “ऊठ आणि ताबडतोख खाली जा. मिसरहून तू आणलेले लोक बिघडले आहेत. इतक्यातच ते माझ्या आज्ञापासून बहकले आहेत. त्यांनी स्वतः साठी एक ओतीव मूर्ती केली आहे.” १३ परमेश्वर असेही मला म्हणाला, “मी या लोकांस पाहीले आहे. ते फार हट्टी आहेत. १४ मला आडवू नकोस, त्यांचा नाश करू दे. मी त्यांचे नाव आकाशाखालून खोडून टाकिन. मग मी तुझे, त्यांच्यानु श्रेष्ठ आणि समर्थ असे दुसरे राष्ट्र उभारेन.” १५ मग मी मागे फिरुन डोंगर उत्तरन आलो. डोंगरावर आग थगथगत होती. माझ्या हातात आज्ञापाटाच्या दोन पाट्या होत्या. १६ मी पाहिले की तुमचा देव परमेश्वर त्याच्या इच्छेविरुद्ध वागून तुम्ही पाप केले होते. तुम्ही सोन्याच्या वासराची ओतीव मूर्ती केली होती. परमेश्वर देवाच्या आज्ञा पालण्याचे थांबवून तुम्ही बहूकून गेला होता! १७ तेका मी धरलेल्या त्या आज्ञापाटाच्या पाट्या हातातून फेकून दिल्या आणि तुमच्या सपोर त्या फोडून टाकल्या. १८ मग मी परमेश्वरापुढे जमिनीवर डोके टेकून पूर्वीप्रमाणेच चाळीस दिवस अन चाळीस रात्री पालथा पडून राहिलो. तुमच्या घोर पापामुळे मी हे केले. परमेश्वराच्या दृश्यीने तुम्ही हे फार वाईट केले आणि परमेश्वराचा कोप ओढवून घेतलात. १९ परमेश्वराच्या कोपाची मला भीती वाटत होती कारण संतापाच्या भरात त्याने तुमचा संहार केला असता. पण या ही वेळी परमेश्वराने माझो ऐकले. २० परमेश्वर अहरोनावर इतका संतापला होता की, त्यांचा नाश करणार होता. पण मी त्याच्यासाठी प्रार्थना केली. २१ मग तुमचे ते अंगमळ कृत्य, तुम्ही केलेली वासराची मूर्ती मी आपीत जाळून टाकली. नंतर तिचे तुकडे करून भस्म करून टाकले व डोंगरावून वाहणाऱ्या ओढवात फेकून दिले. २२ नंतर तवेरा, मस्सा व किंबोथ-हत्तवा येथेही तुम्ही परमेश्वरासंतप्त केलेत. २३ जेव्हा परमेश्वराने कादेश-बर्याहून तुम्हास रवाना करून सांगितले की, “ज, व जो देश मी तुम्हास दिला आहे तो ताब्यात घ्या,” तेव्हाही तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आज्ञेविरुद्ध बंड केलेत; तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवला नाही व त्याचे सांगणे ऐकले नाही. २४ जेव्हापासून मी तुम्हास ओळखतो तेव्हापासून तुम्ही परमेश्वराचे एकण्यासाठी नेहमीच नकार दिलेला आहे. २५ तेव्हा मी त्याच्या यापाचाची चाळीस दिवस अन् चाळीस रात्री पडून राहिलो. कारण तुमचा नाश

करीन असे परमेश्वर महणाला होता. २६ मी परमेश्वरास विनवणी केली की हे प्रभु तुझ्या प्रजेंचा नाश करु नकोस. तू आपले लोक तुझे वतन खंडून घेटले आहे. तुझ्या सामथ्यानि तू त्यांना मिसरमधून मुक्त करून बाहेर आणले आहेस. २७ अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब या तुझ्या सेवकांना तू शब्द दिला आहेस तो आठव, त्यांचा ताठरपणा विसरून जा. त्यांची पापे किंवा दुरुचार यांच्याकडे दुर्दक्ष कर. २८ तू त्यांना शासन केलेस तर मिसरमधील लोक म्हणातील, परमेश्वर त्यांना स्वतः च कबूल केलेल्या प्रदेशात नेऊ शकला नाही. त्यांचा तो द्रेष करत होता. म्हणून मासून टाकण्यासाठीच त्याने त्यांना रानात आणले. २९ पण हे लोक तुझेच आहेत, म्हणजे तुझे वतन आहेत, तू त्यांना महासामथ्यानि आपण होऊन मिसर देशातून त्यांना बाहेर आणले आहेस.

१० तेव्हा हुबेहूब पहिल्यासारख्या देन सपाट दगडी पाठ्या परमेश्वराने मला घडवायला सांगितल्या. “त्या घेऊन माझ्याकडे डोंगरावर ये आणि एक लाकडाचा कोशींही कर असे सांगितले. २ तो पुढे म्हणाला, तू फोडून टाकलेल्या पाठ्यावर होता तोच मजकूर मी या पाठ्यावर लिहीन मग तू या नवीन पाठ्या कोशात ठेव.” ३ मग मी बाबलीच्या लाकडाची एक कोश बनवला. पहिल्यासारख्याच देन दगडी पाठ्या केल्या आणि डोंगरावर गेलो. पाठ्या माझ्या हातातच होत्या. ४ मग, डोंगरावर सर्व जमले होते तेव्हा ज्या दहा आज्ञा परमेश्वराने अग्नीनून तुम्हास दिल्या त्याच त्याने पहिल्या लेखाप्रमाणे या पाठ्यावर लिहिल्या आणि त्या माझ्या स्वाधीन केल्या. ५ मी डोंगर उतरुन खाली आलो. त्या पाठ्या मी केलेल्या कोशात ठेवल्या. त्या तशा ठेवायला मला परमेश्वराने सांगितले होते. आणि अजूनही त्या तिथे आहेत. ६ इसाएल लोक प्रवास करत बनेयाकान विहीरीवरून मोसेरेथला आले. तेथे अहोरेन मरण पावला. त्यास तेथेच दफन केले, त्याच्या जागी त्याचा मुलगा एलाजार याजकाचे काम करू लगाला. ७ इसाएल लोक मग मोसेराहून गुदगोदा येथे आणि तेथून पुढे याटावाथा या नद्यांच्या प्रदेशात आले. ८ त्यावेळी परमेश्वराने एका खास कामगिरीसाठी लेवीचा वंश इतरांपेक्षा वेगळा केला. परमेश्वराच्या आज्ञापाटाचा तो कोश वाहून नेण्याची जबाबदारी त्यांच्यावर सोपवली. याजक म्हणून परमेश्वराची सेवा करणे, परमेश्वराच्या वर्तीने लोकांस आशीर्वाद देणे ही त्यांची कामे होती. ती ते अजूनही करतात. ९ त्यामुळेच लेवीना इतरासारखा जमिनीत व वतनात वाटा मिळाला नाही. परमेश्वर देवाने कबूल केल्याप्रमाणे परमेश्वरच त्यांचे वतन आहे. १० मी पहिल्या वेळेप्रमाणेच चालीस दिवस आणि ऋत्र डोंगरावर राहिलो. यावेळी परमेश्वराने माझे ऐकले व तुमचा नाश न करायचे ठरविले. ११ तेव्हा परमेश्वराने मला सांगितले, “ऊठ आणि लोकांस पुढच्या प्रवासास घेऊन जा. म्हणजे मी त्यांच्या पूर्वजांना जो प्रदेश द्यायचे वतन दिले तेथे ते जाऊन राहतील.” १२ आता, हे इसाएल लोकहो! तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर याचे भय धरावे, त्याच्या सर्व माणिन चालावे, आणि त्याच्यावर प्रीती करावी, आणि तुम्ही आपल्या सर्व हृदयाने आणि आपल्या सर्व जिवाने परमेश्वर तुमचा देव याची सेवा करावी. १३ परमेश्वराच्या आज्ञा आणि त्याचे जे नियम मी आज तुमच्या बन्यासाठी तुम्हास आज्ञापिले ते तुम्ही पालावी, याशिवाय तुमचा देव तुमच्याकडून काय मागो? १४ सर्वकाही तुमचा देव परमेश्वर हात्ये आहे. आकाश, आकाशापलीकडचे आकाश, पृथ्वी व पृथ्वीवरचे सर्वकाही परमेश्वर देवाचे आहे. १५ परमेश्वराचे तुमच्या पूर्वजांवर फार प्रेम होते. त्या प्रेमाखातीर त्याने इतरांना वगळून तुम्हास आपले मानले. आजही वस्तुस्थिती तिच आहे. १६ तेव्हा हाईप्रणा सोडा, आपली अंत: करणे परमेश्वरास द्या. १७ कारण परमेश्वर तुमचा देव आहे, तो देवांचा देव व प्रभूंचा प्रभू आहे. तो महान व भययोग्य परमेश्वर आहे. तो विस्मयकारी आहे. त्यास सर्वजण सारखेच आहेत. तो पक्षपात करत नाही की लाच घेत नाही. १८ अनाथांना, विधवांना इतकेच काय शहरात आलेल्या परकीयानांही अन्नवस्त्र पुरवून आपले प्रेम

दाखवतो. १९ म्हणून तुम्ही परक्यांशी प्रेमाने वागले पाहिजे. कारण मिसर देशात तुम्हींही उपरेच होतात. २० तुम्ही फक्त तुमचा देव परमेश्वर याचेच भय धरा व त्याचीच सेवा करा, त्याच्याबदल आदर बाळगा. त्यास धरून राहा, शपथ वाहाताना त्याच्याच नावाने शपथ द्या. २१ फक्त परमेश्वराची स्तुती करा. तो तुमचा देव आहे. त्याने केलेले चमत्कार आणि भयानक थोर कृत्ये तुम्ही प्रत्यक्ष पाहिली आहेत. २२ तुमचे पूर्वज खाली मिसरमध्ये गेले तेव्हा ते फक्त सतरजण होते. आता तुमचा देव परमेश्वर याच्या कृपेने तुम्ही त्याच्या कितीतरी पटीने अधिक, आकाशातील तायांइतके झाला आहात.

१२ म्हणून तुमचा देव परमेश्वर ह्यांच्यावर प्रेम करा. त्याच्या आज्ञेप्रमाणे वागा. त्याने घालून दिलेल्या नियमांचे, आज्ञांचे पालन करा. २ परमेश्वराने तुमच्यासाठी केलेले सर्व प्रताप आज आठवा. हे मी तुम्हासच सांगत आहे. तुमच्या मुलाबाळांना नक्वे. कारण त्यांनी या शिर्तींपैकी काहीच पाहिले किंवा अनुभवले नाही. तुमचा देव परमेश्वर त्याची थोरवी, त्याचे सामर्थ्य व पराक्रमी हात उळगलेला बाहू द्याच्याद्वारे, ३ मिसरचा राजा फारो व त्याचा सर्व देश ह्याला त्याने कोणती चिन्हे व चमत्कार दाखवली हे तुम्ही पाहिलेच आहे. ४ मिसरचे सैन्य, त्यांचे घोडे, रथ यांची करी दैना झाली, तुमचा ते पाठलाग करत असताना त्यांच्यावर तांबळचा समुद्राच्या पाण्याच्या लोंदा कसा आणला हेही तुम्ही पाहिले. परमेश्वराने त्यांना पूर्ण नेस्तनावूत केले. ५ तुम्ही येथे येईपूर्णत रानावनातून तुम्हास त्याने कसे आणले हे तुम्हास माहीत आहेच. ६ त्याच्याप्रमाणे रुडेनेया मुलगा अलीयाब याच्या दाथान व अबीराम या मुलांचे देवाने काय केले ते तुम्हास माहीत आहे. त्यांना आणि त्यांचे कुटुंबीय, त्यांचे तंबू, नोकराचाकर व गुरेढोरे यांना सर्व इसाएलदेखत पृथ्वीने आपल्या पोटात घटले. ७ परमेश्वराची ही महान कृत्ये तुमच्या मुलांनी नाही, तर तुम्ही तुमच्या डोळ्यांनी पाहिलीत. ८ तेव्हा आज मी देतो ती प्रयेक आज्ञा कटाक्षाने पाळा त्यामुळे तुम्ही बलशाली व्हाल, यादेन ओलांडून जो देश ताब्यात घायला तुम्ही सिद्ध झाला आहात तो हस्तगत कराल. ९ त्या देशात तुम्ही चिरकाल रहाल. तुम्ह्या पूर्वजांना व त्यांच्या वंशजांना दुथामधाचा प्रदेश द्यायचे परमेश्वराने वचन दिले आहे. या प्रदेशात सुवर्ता आहे. १० तुम्ही जेथे जाणार आहात तो प्रदेश तुम्ही सोडून आलेल्या मिसरसारखा नाही. तेथे तुम्ही भाजीच्या मळ्याप्रमाणे बी पेळून पायांनी जमीनीला पाणी देत होता. ११ पण आता मिळणारी जमीन तशी नाही. त्या देशामध्ये डोंगर आणि खोरी आहेत. आकाशातून पडणाऱ्या पावसाचे पाणी या भूमीला मिळते. १२ तुमचा देव परमेश्वर त्या जमीनीची काळजी घेतो. वर्षांच्या सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत त्याची या जमीनीवर कृपादृष्टी असते. १३ परमेश्वर म्हणतो, ज्या आज्ञा मी आज तुम्हास देत आहे त्यांचे तुम्ही कटेकोरपणे पालन करा. मन: पूर्वक तुमचा देव परमेश्वर याची सेवा करा. त्याच्यावर प्रेम करा. १४ तसे वागलात तर तुमच्या भूमीवर मी योग्यवेळी पाऊस पाडीन. म्हणजे तुम्हास थान्य, नवीन द्राक्षरस, तेल यांचा साठा करता येईल. १५ माझ्यामुळे तुम्हास गुराढोरांना कुरणात गवत मिळेल. तुम्हास खाण्याकरता पुष्कल असेल. १६ पण सांभाळा, गाफील राहू नका. या देवापासून परावृत होऊन इतर दैवतांचे भजन पूजन करू नका. १७ तसे केलेत तर परमेश्वराचा कोप तुमच्यावर होईल. तो आकाश बंद करील आणि मग पाऊस पडणार नाही. जमीनीत पीक येणार नाही. जो चांगला देश परमेश्वर तुम्हास देत आहे त्यामध्ये तुम्हास लवकरच मरण येईल. १८ म्हणून सांगतो या आज्ञा लक्षात ठेवा. त्या हृदयात साठवून ठेवा. त्या लिहून ठेवा. आणि लक्षात राहण्यासाठी हातावर चिन्हादाखल बांधा व कपाळावर लावा. १९ अपल्या मुलाबाळांना हे नियम शिकवा. घरीदारी, झोपताना, झोपून उठताना त्याविषयी बोलत राहा. २० घराच्या फाटकांवर, आणि दारांच्या खांबांवर ही वचने लिहा. २१ म्हणजे जो देश परमेश्वराने तुमच्या पूर्वजांना शपथपूर्वक देऊ केला त्या देशात तुम्ही आपली मुलेबाळे

पृथ्वीवर आकाशाचे छप्पर असेपर्यंत रहाल. २२ मी सांगतो त्या सर्व आज्ञा नीट पाळा. परमेश्वर तुमचा देव ह्याजवर प्रेम करा. त्याने सांगितलेल्या मागाने जा. त्याच्यावरच निष्ठा ठेवा. २३ म्हणजे तुम्ही जाल तेव्हा तेथील इतर राष्ट्राना परमेश्वर तेथून हुसकावून लावेल. तुमच्यापेक्षा मोठ्या आणि सामर्थ्यावान राष्ट्रावर तुम्ही ताबा मिळवाल. २४ जेथे जेथे तुम्ही पाया ठेवाल ती जमीन तुमची होईल. दक्षिणेतील वाळवंटापासून उत्तरेला लबानोन पर्यंत आणि पूर्वेला फारात नदीपासून पश्चिमेला सुमद्रापर्यंत एवढा प्रदेश तुमचा होईल. २५ कोणीही तुमचा सामना करू शकणारा नाही. परमेश्वर देवाने तुम्हास सांगितल्याप्रमाणे, तुम्ही जेथे जेथे जाल तेथे लोकांस तुमची दहशत वाटेल. २६ आज मी तुमच्यापुढे आशीर्वाद आणि शाप हे पर्याय ठेवत आहे. त्यातून निवड करा. २७ आज मी तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या ज्या आज्ञा तुम्हास सांगितल्या त्या नीट लक्ष्यावृक्ष पाळल्यात तर तुम्हास आशीर्वाद मिळेल. २८ पण या आज्ञा न ऐकता भलतीकडे वळालात तर शाप मिळेल. तेव्हा आज मी सांगितल्या मागानेच जा. इतर दैवतांच्या मागे लागू नका. परमेश्वरास तुम्ही ओळखता पण इतर दैवतांची तुम्हास ओळख नाही. २९ तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास त्या प्रदेशात घेऊन जाईल. तुम्ही लवकरच तो प्रदेश ताब्यात घ्याल. तेथे गेल्याबरोबर तुम्ही गरिजीम डोंगरावर जा, व आशीर्वाद उच्चार. मग तेथून एबाल डोंगरावर जाऊन शापवाणीचा उच्चार करा. ३० हे डोंगर यारून नदीच्या पर्लीकडे, सुर्य माळवतो त्या दिशेला अराबात राहणाच्या कनानी लोकांच्या प्रदेशात, पश्चिमेकडे गिलगाल शहराजवळच्या मेरी वयेतील ओक वृक्षांजवळ आहेत. ३१ तुम्ही यार्देन नदी पार करून जाल. तुमचा देव परमेश्वर देत असलेली जमीन तुम्ही ताब्यात घ्याल. ती तुमची असेल. त्यामध्ये वस्ती कराल तेव्हा ३२ मी आज सांगितलेले नियम व विधी यांचे काळजीपूर्वक पालन करा.

१२ परमेश्वर हा तुमच्या पूर्वजांचा देव आहे. त्याने दिलेल्या प्रदेशात तुम्ही हे विधी व नियम यांचे पालन काटेकोरपणे जिवंत रहाल तोपर्यंत काळजीपूर्वक पाळा. २ आता तेथे असलेल्या ज्या राष्ट्रांना तुम्ही ताब्यात घेणार आहात. त्यातले लोक ज्या ठिकाणी, उंच पर्वत, टेकड्यांवर, आणि हिरवीगार झाडी अशा बच्याच ठिकाणी आपल्या देवाची उपासना करीत असतील त्या सर्वचा तुम्ही अवश्य नाश करा. ३ तुम्ही तेथील वेद्या मोडून टाका, दगडी स्मारकसंभांचा विध्वंस करा. अशेगा मूर्ती जाळा, त्याच्या दैवतांच्या कोरीव मूर्तीची मोडतोड करा. म्हणजे त्याठिकाणी त्यांची नावनिशाणीही उरणार नाही. ४ ते लोक करतात तशी तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याची उपासना करू नका. ५ तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या सर्व वंशातून एक स्थान निवडून घेईल. आपल्या नावाची स्थापना तेथे करील. ते त्याचे खास निवासस्थान असेल. तेथे तुम्ही उपासनेसाठी जात जा. ६ ते तुम्ही आपले होमबली, यज्ञबली, आपल्या पिकांचा व जनावारांचा एक दशांश हिस्सा, काही खास भेटी, नवस फेडण्याच्या वस्तू खुशीने अर्पण करायच्या वस्तू तसेच आपल्या पाळीव प्राण्यांत जन्मलेला पहिला गोऱ्हा तुम्ही आणा. ७ आपल्या कुटुंबियासमवेत तुमचा देव परमेश्वर याच्या सानिध्यात तुम्ही तेथे भोजन करा. तुम्ही कष्ट करून जे मिळवलेत त्याच्या आनंदात तेथे तुम्ही सर्वजण समील व्हा. तुमचा देव परमेश्वर याच्या आशीर्वादाने तुम्हास सर्व गोष्टी मनासारखा मिळत आहेत याची आठवण ठेवा. ८ आतापर्यंत आपण सगळे आपल्या मनाला वाटेल तशी उपासना करत आलो तशी आता करू नका. ९ कारण तुमचा देव परमेश्वर देत असलेले हे विसाव्याचे व वतनाचे ठिकाण अजून मिळाले नाही. १० पण आता तुम्ही यार्देन नदीपालीकडे तुमचा देव परमेश्वर देणार असलेल्या देशात जाऊन राहणार आहात. तेथे तुम्हास सर्व शंत्रूपासून अभ्य मिळेल. तुम्हास स्वस्थता लाभेल. ११ मग तुमचा देव परमेश्वर एका ठिकाणी आपले खास निवासस्थान निवडेल. त्यास तो आपले नाव देर्ल. तिथे तुम्ही मी सांगतो त्या सर्व वस्तू घेऊन जा; होमबली,

यज्ञबली, धान्याचा व प्राण्यांचा दहावा हिस्सा, परमेश्वरास अर्पण करायचा वस्तू, नवस फेडायच्या वस्तू आणि पाळीच पशु-पक्षी यांचा पहिला गोऱ्हा, घेऊन जा. १२ येताना आपली मुलेबाले, दासदासी, या सर्वांना या ठिकाणी घेऊन या. तुमच्या वेशर्चीचा आत राहणाच्या लेवीनाही बरोबर आणा (कारण त्यांना जमिनीत व वतनात तुमच्याबोबर वाटा नाही) सर्वांनी मिळून तुमच्या देव परमेश्वर याच्या सानिध्यात आनंदात वेळ घालवा. १३ आपले होमबली वाटेल त्याठिकाणी अर्पण करू नका त्याविषयी सावध असा. १४ परमेश्वर तुमच्या वंशांच्या वतनात अशी एक पवित्र जागा निवडील. तेथेच तुम्ही हे होमबली अर्पण करा व ज्या ज्या गोष्टी विषयी मी तुला आज्ञा करत आहे त्या सर्व तेथे करा. १५ तथापि, तुम्ही राहता तेथे हरीण, सांबर असे कोणतेही चांगले प्राणी मारून खाऊ शकता. तुला तुझा देव परमेश्वर याने आशीर्वाद दिल्याप्रमाणे ते हवे तितके खा. हे मांस शुद्ध, अशुद्ध अशा कोणत्याही लोकांनी खावे. १६ फक्त त्यातरे रक्त तेवढे खाऊ नका. ते पाण्यासारखे जमीनीवर ओतून टाका. १७ आपण राहतो तेथे काही गोष्टी खाणे निषिद्ध आहे. त्या म्हणजे, देवाच्या वाट्याचे धाय्य, नवीन द्राक्षरस, तेल, कल्पातील पहिला गोऱ्हा, देवाला स्वखुरीने अर्पण करायच्या वस्तू नवस फेडण्याच्या गोष्टी, आणण्या काही देवाला अर्पण करायच्या खास गोष्टी वरै. १८ या गोष्टी तुमच्या देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथेच आणि त्याच्या समवेत खाव्या. आपली मुलेबाले, दासदासी, वेशीच्या आतील लेवी यांना बरोबर घेऊन इतिथे जाऊन त्या खा. जी कामे पार पाडली त्याबद्दल तुमच्या देव परमेश्वर याच्या सानिध्यात आनंद व्यक्त करा. १९ या देशात रहाल तितके दिवस या सगळ्यात लेवीना न चुकता समील करून घ्या. २० तुमच्या देशाच्या सीमा वाढवायचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हास वचन दिले आहे. तसे झाले की त्याने निवडलेली जागा तुमच्या राहत्या घरापासून लांब पडेल. २१ तेव्हा मांसाची गरज पडली की जे मिळेल ते मांस तुम्ही खा. तुमच्या देव परमेश्वर याने दिलेल्या पशु-पक्ष्यांच्या कल्पातील कोणताही प्राणी मारलात तरी चालेल. मी आज्ञा दिल्याप्रमाणे तुम्ही राहत्या जागी हे मांस हवे तेव्हा खा. २२ हरीण किंवा सांबर यांच्याप्रमाणे हे खा. शुद्ध, अशुद्ध कोणाही व्यक्तीने ते खावे. २३ पण रक्त मात्र खाण्यात येऊ देऊ नका. कारण रक्त म्हणजे जीवन आहे. ज्या मांसांत जीवनाचा अंश आहे ते खाणे कटाक्षाने टाळा. २४ रक्त सेवन करू नका. ते पाण्यासारखे जमीनीवर ओतून टाका. २५ परमेश्वराच्या दृश्याने जे योग्य तेच तुम्ही करावे म्हणजे तुमचे व तुमच्या वंशजांचे कल्पाण्य होईल. २६ देवाला काही विशेष अर्पण करायचे ठरवले तर तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या त्याच्या जागी तुम्ही जावे. नवस बोललात तर तो फेडायलाही तेथे जा. २७ आपले होमबली म्हणजे मांस व रक्त तेथे तुझा देव परमेश्वर याचे निवडलेल्या त्याच्या जागी तुम्ही जावे. नवस बोललात तर तो फेडायलाही तेथे जा. २८ या निरंतर कल्पाण्य होईल. २९ तुम्ही दुसऱ्यांच्या जमीनीवर ताबा मिळवणार आहात. तुमचा देव परमेश्वर तुमच्यासाठी त्या राष्ट्राचा पाडाव करील. तेव्हा तेथील लोकांस हुसकावून तुम्ही तेथे रहाल. ३० एवढे झाल्यावर एक खबरदारी घ्या. त्याचा पाडाव झाल्यावर तुम्हासच त्यांचे अनुकरण करण्याचा मोह होईल. आणि त्यांच्या देवाची भजनी लागाल. तेव्हा सावध राहा. त्यांच्या दैवतांच्या नादी लागू नका. या राष्ट्रानी ज्याप्रकारे सेवा केली तशीच मी आता करतो असे मनात आणू नका. ३१ तुमचा देव परमेश्वर याच्या बाबतीत तसे करू नका. कारण परमेश्वरास ज्या गोष्टीचा तिटकारा आहे त्या सर्व गोष्टी हे लोक करतात. ते आपल्या देवाकरता आपल्या मुलाबाळांचा होमसुद्धा करतात. ३२ तेव्हा मी सांगतो तेच कटाक्षाने करा. त्यामध्ये अधिक उपे करू नका.

१३ स्वप्नांचा अर्थ सांगणारा एखादा संदेशा तुमच्याकडे एखाद्या वेळी येईल. आपण काही चिन्ह, किंवा चमत्कार दाखवतो असे तो म्हणेल. २ कदाचित् त्या चिन्हाचा तुम्हास पडताळा येईल किंवा चमत्कार खराही ठरेल. मग तो, तुम्हास अपरिचित अशा इतर दैवतांची सेवा करायला सुचवेल. ३ तरी त्या संदेशयाचे किंवा स्वप्न पाहण्याच्याचे ऐकून नका. कारण तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्यांच्यावर संपूर्ण मनाने व संपूर्ण जिवाने प्रीती करता कि नाही हे पाहण्यासाठी तुमचा देव परमेश्वर तुमची परीक्षा पाहत असेल. ४ तेव्हा तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवालाच अनुसरा. त्याचे भय बाळगा त्याच्या आज्ञा पाळा. त्याची वाची ऐका, त्याची सेवा करा आणि त्यालाच बिलगूण राहा. ५ तसेच त्या संदेश्याला किंवा स्वप्न सांगण्याच्याला ठार मारा. कारण तुमच्या देव परमेश्वर याने तुम्हास मिसर देशात तुम्ही गुलाम होता तेव्हा तेथेन सोडवले आहे. परमेश्वर देवाने आज्ञा देऊन नेमून दिलेल्या जीवनमागपासून हा मनुष्य तुम्हास दूर नेतो म्हणून आपल्यामधून तुम्ही या दुष्टांचे निर्मलन करा. ६ तुमच्या निकटीची एखादी व्यक्ती हळूच तुम्हास दुसऱ्या दैवताच्या भजनी लावायचा प्रयत्न करील. ही व्यक्ती म्हणजे तुमचा सख्ता भाऊ, मुलगा, मुलगी, प्रिय पती, किंवा जिवलग मित्रही असू शकतो. तो म्हणेल, चल आपण या दुसऱ्या दैवतांची पूजा करू. तुड्या किंवा तुड्या पूर्वजांच्या ऐकण्यातही नसलेले हे दैवत असेल ७ (मग ते देव तुमच्या भोवताली जवळपास किंवा लांब राहणारे आसपासच्या किंवा दुरच्या राष्ट्राचे असोत.) ८ त्या व्यक्तीच्या म्हणण्याला मान्यता देऊ नका. त्याची ऐकून नका. त्याची गय येऊ देऊ नका. त्यास मोकळा सोडू नका. तसेच त्यास लपवू नका. ९ त्यास ठार करा. त्यास दगडांनी मारा. पहिला दगड तुम्ही उचला आणि मारायला सुरुवात करा. मग इतर जण त्यास दगडांनी मारतील. १० मरेपर्यंत त्यास दगडमार करावी; कारण मिसरमधून ज्याने तुम्हास दास्यातून सोडवले त्या परमेश्वर देवापासूनच हा तुम्हास बहकवायचा प्रयत्न करत आहे. ११ ही गोष्ट सर्व इसाएलांच्या कानावर गेली की त्यांनी ही भीती वाटेल, आणि अशी दुष्कृत्ये करायला ते धजावणार नाहीत. १२ तुम्हास राहण्याकरता तुमच्या देव परमेश्वर नारे देईल. त्यापैकी एखाद्या नगरातून तुमच्या कानावर वाईट बातमी येईल. ती अशी की, १३ तुमच्यापैकीची काही नीच माणसे आपल्यापैकी काही जणाना कुमारांगा लावत आहेत. आपण अन्य दैवतांची सेवा करू या, असे म्हणून त्यांनी नगरातील लोकांस बहकावले आहेत. (ही दैवते तुम्हास अपरीचीत असतील.) १४ असे काही कानावर आल्यास ते खेरे आहे की नाही याची आधी पूर्ण शहानिशा करून घ्या. ते खेरे निघाले, असे काही भयंकर घडल्याचे सिद्ध झाले, १५ तर त्या नगरातील लोकांस त्याचे शासन घ्या. त्या सर्वांचा तलवाराने वथ करा. त्यांच्या जनावरानाही शिल्लक ठेवू नका. ते शहर पूर्णपणे उधवस्त करा. १६ मग तेथील सर्व मौल्यवान वस्तू गोळा करून शहराच्या मध्यभागी आणा. आणि त्याचबरोबर सर्व शहर बेचिराख करून टाका. ते तुमचा देव परमेश्वर याचे होमार्पण असेल. ते शहर पुन्हा कधीच वसवता कामा नये. १७ ते नगर नाश करायला परमेश्वराच्या हवाली केले जावे म्हणून त्यातील कोणतीही वस्तू स्वतः: साठी ठेवून घेऊ नका. ही आज्ञा ऐकलीत तर परमेश्वराचा तुमच्यावरचा क्रोध ओसरेल. त्यास तुमची दया येईल तुमच्याबद्दल प्रेम वाटेल तुमच्या पूर्वजांना त्याने कबूल केल्याप्रमाणे त्याच्याकृपेने तुमच्या देशाची भरभराट होईल. १८ नारे उधवस्त करण्याविषयी तुमचा देव परमेश्वर याचे ऐकलेल, त्याच्या आज्ञा पाळल्यात तरच हे घडेल. तेव्हा तुमचा देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने जे योग्य तेच तुम्ही करा.

१४ तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याची मुले आहात. तेव्हा कोणी मरण पावले तर अंगावर वार करून घेणे, मुंडण करणे असे करू नका. २ कारण इतरोपेक्षा तुम्ही वेगळे आहात. तुमचा देव परमेश्वर याची पवित्र प्रजा आहात. आपली खास प्रजा म्हणून त्याने भुतलावरील सर्व राष्ट्रातून तुमची

निवड केली आहे. ३ परमेश्वरास ज्यांची धृता वाटते असे काही खाऊ नका. ४ खाण्यास पात्र असे पश्च हे, गाय बैल, शेळ्या, मेंढ्या, ५ सांबर, हरीण, रानमेंढा दुधंगलेल्या खुरांचा आणि रवथ करणारा कोणताही प्राणी खाण्यास योग्य आहे. ६ पशूपैकी ज्यांचे खूर चिरलेले किंवा दुधंगलेले आहेत व जे रवथ करतात अशा पशूंचे मांस तुम्ही खावे. ७ पण उंट, ससा व शफान खाऊ नका. कारण ते रवथ करणारे असले तीरी त्यांचे खूर दुधंगलेले नाहीत. तेव्हा ते खाण्यास अशुद्ध समजावेत. ८ डुक्करही खाऊ नये. त्याचे खूर दुधंगलेले आहे पण तो रवथ करत नाही. तेव्हा तेसुधा अशुद्ध होय. त्याचे मांस खाऊ नका, तेसेच मरण पावलेल्या डुकराला स्पर्शही करू नका. ९ जलचरांपैकी पंख आणि खवले असलेला कोणताही मासा खा. १० पण ज्यांना पंख आणि खवले नाहीत असा मासा खाऊ नका. ते अशुद्ध अन्न होय. ११ कोणताही शुद्ध पक्षी खा. १२ पण गरुड, लोलणारा गीध, मत्स्यमाच्या, १३ ससाणा, वेगवेगळ्या जातीच्या घारी, १४ कोणत्याही जातीचा कावळा, १५ निरनिराळ्या जातीचे शहामृग, गवळणा, कोकील, बहिरी सासाणा, १६ पिंगळा, मोठे घुबड व पांढरे घुबड, १७ पाणकोळी, गिथड, करडोके, १८ निरनिराळ्या जातीचे बगळे, करकोचे, टिटवी, वटवाशूल यापैकी कोणताही पक्षी खाऊ नये. १९ पंख असलेले कीटक खाण्यास अशुद्ध होत. तेव्हा ते खाऊ नयेत. २० पण कोणताही शुद्ध पक्षी खायला हरकत नाही. २१ नैसर्गिक मृत्यू आलेला कोणताही प्राणी खाऊ नका. तो तुम्ही नगरात आलेल्या परक्या पाहुण्याला देऊ शकता. त्यास तो खायला हरकत नाही किंवा त्यास तुम्ही तो विकू शकता. पण तुम्ही मात्र तो परमेश्वर तुमचा देव ह्याची पवित्र प्रजा आहात. करडू त्याच्या आईच्या दुधात शिजवू नका. २२ दरवर्षी तुमच्या शेतात पिकवलेल्या धान्याचा एक दांतांश हिस्सा काढून ठेवा. २३ मग परमेश्वराने निवडलेल्या त्याच्या वस्तीच्या ठिकाणी, त्याचा सहवास मिळावा म्हणून जा. धन्य, नवा, द्राक्षरस, तेल यांचा दहावा भाग, गुराडोरांचा पहिला गो-हा यांचे तेथे सेवन करा. असे केल्याने तुमच्या परमेश्वर देवाबद्दल सतत भय बाळगण्यास शिक्षील. २४ पण एखाद्यावेळी हे ठिकाण फार दूर असेल तर हे सर्व तेथपर्यंत वाहून नेणे तुम्हास शक्य होणार नाही. असे झाले तर, तुड्या देव परमेश्वर याच्या आशीर्वादाने मिळेल त्याच्या दंशमांश तुला तिकडे घेवून जाता आला नाही, २५ वेंढवा भाग तुम्ही विकून टाका. तो पैसा गाठिला बांधून तुझा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या जागी जा. २६ त्या पैशाने तुम्ही गाई-गुरे, शेळ्यामेंढ्या, द्राक्षरस, मध्य किंवा तुमच्याप्रमाणे त्यांना जमिनीत वाटा मिळालेला नाही. २७ प्रत्येक तीन वर्षांनी त्या वर्षांच्या उत्पन्नातील दहावा भाग काढून ठेवा. गावातील इतरांसाठी म्हणून हे धान्य गावात वेळे साठवून ठेवा. २९ लेवींना तुमच्यासारखे वतन नाही म्हणून त्यांनी तेसेच इतर गरजूऱीही यातून धान्य घ्यावे. नगरात आलेले परकीय, विधवा, अनाथ मुले यांच्यासाठीही ते आहे. असे वागलात तर तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास सर्व कार्यात आशीर्वाद देईल.

१५ प्रत्येक सात वर्षांच्या शेवटी तुम्ही कर्ज माफ करून टाकावे. २ त्याची पद्धत अशी: प्रत्येकाने आपल्या इसाएल बांधवाला दिलेले कर्ज रद्द करून टाकावे. त्यास परतफेड करायला सांगून नये. कारण परमेश्वरानेच त्याच्यांकी कर्जमुक्ती जाहीर केली आहे. ३ परक्याकडून हवी तर वसुली करावी, पण तुड्या बांधवाकडे तुम्ही काही येणे असेल तर ते तू सोडून दे. ४ तुमच्या देशात कोणी गरीब असता कामा नये. कारण ही भूमी तुम्हास परमेश्वराने दिली आहे आणि तो तुम्हास भरभरान आशीर्वाद देणारा आहे ५ पण त्यासाठी तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर याच्या आज्ञेत राहिले पाहिजे. मी आज सांगितलेल्या सर्व आज्ञा काळजीपूर्वक पाळा. ६ मग तुमचा देव परमेश्वर

आपल्या वचनानुसार तुमचे कल्याण करील. तुम्ही इतर राष्ट्रांना उसने द्याल पण उसने घ्यायची तुमच्यावर वेळ येणार नाही. तुम्ही इतर राष्ट्रावर सत्ता चालवाल पण तुमच्यावर इतरांची सत्ता चालणार नाही. ७ तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या या देशात खाला मनुष्य गरीब असेल, त्यास मदत करायला हात आखडात घेऊ नका, स्वार्थीपणाने वगू नका. ८ त्याच्यासाठी हात सैल सोडा आणि त्याच्या गरजेपुरते उसने द्या. ९ कर्जमाफिचे वर्ष (सातवे वर्ष) आता जवळच आले आहे अशा दुष्ट विचाराने कुणाला मदत नाकाऱ्ह नका. गरजूंच्या बाबतीत असे क्षुद्र विचार मनात आणू नका. त्याच्या बाबतीत अनुदार राहू नका. तसे केले तर ते तुमच्याविरुद्ध परमेश्वरांकडे गाज्हाणे गारील, आणि तुम्हास पाप लागेल. १० तेव्हा तुम्हास शक्य आहे ते त्यांना द्या. उदार अंत: कराणे द्या. या सळकृत्याबदल तुम्हास परमेश्वर देवाचा आशीर्वाद मिळेल. तुम्ही जे काम हाती घ्याल त्यामध्ये तुम्हास यश मिळेल. ११ गरीब लोक तर देशात नेहमीच असणार महणून मी महणतो की त्यांना मदत करायला तयार राहा. आपल्या देशातील गरजवंताना सढळ हाताने मदत करा. १२ एखादी इंड्री स्त्री किंवा पुरुष तुम्ही दास म्हणून विकत घेतलेला असेल तर सहा वर्ष चाकरी झाल्यावर, सातव्या वर्षी त्यास मुक्त करा. १३ पण त्यास रिक्त हाताने जाऊ देऊ नका. १४ तर तुम्ही गुरे, खेळ, द्राक्षकुळ यातुम उदार हाताने दे. तुमचा देव परमेश्वर याच्या आशीर्वादाने तुम्हास भरभरून मिळाले आहे, त्या प्रमाणात त्यास दे. १५ आपण मिसरमध्ये दास होतो व तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास मुक्त केले हे लक्षात ठेवा. त्यासाठीची मी तुम्हास आज ही आज्ञा देत आहे. १६ असे घडेल की, तो तुम्हास म्हणेल, मी तुमच्यापासून दूर जाणार नाही, कारण तुमच्यावर व कुरुंबावर प्रीती करीत असेल आणि आनंदात असल्यामुळे तो तुम्हास सोडून जायला तयार होणार नाही. १७ तेव्हा दरवाजाजवळ धरून असी त्याचा कान ठोचा. तो तुमचा कायमचा दास आहे हे त्यावरून कठेल. दासीच्या बाबतीतीही असेच करा. १८ दासांना मुक्त करून जाऊ देताना तुम्हास जड वाटू नये. पगारी नोकराला तुम्हास घावे लागले असी त्याच्या निम्या पैशाचत याने तुमची सेवा केली आहे लक्षात ठेवा. असे केलेत तर तुम्ही जे जे कराल त्यामध्ये तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास आशीर्वाद दर्दैल. १९ तुमच्या कळपातील सर्व जनावरांचा पहिला गोळा पवित्र मानून तो परमेश्वरास अर्पण करा. पहिला गोळा कामाला जुऱ्हू नका. पहिल्या मेंदराची लोकर कातरू नका. २० दरवर्षी या सगळ्या गोळांना तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या जागी घेऊ जा. तेथे सर्व कुरुंबियासमवेत परमेश्वरासमोर त्याचे मांस खा. २१ पण यापैकी एखाद्या जनावरात लंगडेपणा, आधळेपणा असे काही व्यंग असेल तर तुमचा देव परमेश्वर झाला त्याचा बर्ली देऊ नका. २२ वाटल्यास घरीच त्याचे मांस खा. हरणाचे किंवा सांबराचे मांस खातात त्याप्रमाणे अशुद्ध व शुद्ध कोणीही ते खावे. २३ फक्त त्याचे रक्तसेवन करु नये. ते तेवढे पाण्याप्रमाणे जमिनीवर ओटून द्यावे.

१६ अबीब महिन्यात लक्षात ठेवून तुमचा देव परमेश्वराप्रित्यर्थ वल्हांडण सण साजारा करा. कारण याच महिन्यात तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास त्रातीच्या वेळी मिसरदेशातून बाहेर काढले. २ परमेश्वराने आपल्या निवासासाठी निवडलेल्या जागी जा. तेथे वल्हांडणाचा यज्ञपूष्य परमेश्वरास अर्पण करा. शेळ्यामेंड्या किंवा गाय बैल यापैकी हा पूष्य असावा. ३ त्यावेळी खमीर घातलेली भाकर खाऊ नका. बेखमीर भाकरी तुम्ही सात दिवस खावी. ही भाकरी म्हणजे दुःख स्मरणाची भाकर होय. त्याने तुम्हास मिसरमधील काटांची जन्मभर आठवण राहील. किंती गडबडीने तुम्हास तो देश सोडावा लागला होता! त्याचा तुम्ही आमरण विसर पडू देऊ नका. ४ तेव्हा या सात दिवसात देशभर कोणाच्याही घरी खावी दिसात कामा नये. तसेच पहिल्या दिवशी संध्याकाळी जो बली द्याल तो सूर्योदयापूर्वी खाऊन संपवून टाका. ५ वल्हांडणाच्या पशूचे यज्ञापण तुमचा देव परमेश्वर याने

तुम्हास वस्तीसाठी दिलेल्या कोणत्याही नगराच्या आत करू नका. ६ देव आपले निवासस्थान निवडील तेथेच व सूर्यास्त होण्याच्या वेळीची ते केले पाहिजे. मिसरमधून परमेश्वराने तुम्हास बाहेर काढल्याप्रित्यर्थ वल्हांडण सण आहे. ७ तुम्हा देव परमेश्वर जे स्थान निवडील तेथेच हा यज्ञपूष्य शिजवून खा. मग सकाळी आपाल्या घरी परत जा. ८ सहा दिवस बेखमीर भाकर खा. सातव्या दिवशी कोणतेही कामकाज करू नये. या दिवशी तुम्हास देव परमेश्वर ह्याच्याप्रित्यर्थ पवित्र मेळा भरवावा. ९ पीक काढल्यापासून सात आठवडे मोजा उभ्या पिकाला विळा लागल्यापासून सात आठवडे मोजा. १० मग, आपल्या खुशीने एखादी विशेष भेटवस्तु आणून आपला देव परमेश्वर याच्यासाठी सपाहांचा सण साजारा करा. आपल्याला परमेश्वर देवाच्या कृपेने किंती मिळाले याचा अंदाज घेऊन किंती द्यायचे ते ठरवा. ११ परमेश्वराने निवडलेल्या त्याच्या विशेष निवासस्थानी जा. तेथे तुमचा देव परमेश्वर याच्या सानिन्ध्यात सहकुंटुंव सहपरिवर आनंदात वेळ घालवा. आपली मुलेबाळे, दास, गावातील लेंवी, परके, अनाथ, विधवा या सर्वांना बरोबर घ्या. १२ तुम्ही मिसरमध्ये दास होता हे विसरू नये म्हणून हे विधी न चुकता पाठा. १३ खल्यातील आणि द्राक्षकुंडामधील उत्पन्न जमा केल्यावर सात दिवसानी मंडपाचा सण साजारा करा. १४ हा सणही मुले आणि मुली, दासदासी, लेंवी, शहरातील वाटसरू, परके, अनाथ, विधवा, यांच्यासह साजारा करा. १५ तुमचा देव परमेश्वर याने निवडलेल्या निवासस्थानी, त्याच्या सन्मानार्थ सात दिवस हा सण साजारा करा. तुमच्या पिकांवर आणि तुम्ही घेतलेल्या कष्टांवर तुमचा देव परमेश्वर याची कृपादृष्टी आहे. तेव्हा आनंदात राहा. १६ तुमचा देव परमेश्वर याच्या विशेष निवासस्थानी तुम्हातील सर्व पुरुषांनी वर्षातून तीनदा एकत्र जमले पाहिजे. बेखमीर भाकरीचा सण, सपाहांचा सण आणि मंडपाचा सण हे ते तीन प्रसंग होत, येताना प्रत्येकाने भेटवस्तु आणली पाहिजे. १७ प्रत्येकाने यथात्कृती दिले पाहिजे परमेश्वराने आपल्याला काय आशीर्वाद दिला याचा विचार करून आपण काय द्यायचे ते ठरवावे. १८ तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास दिलेल्या नगरांमध्ये आपाल्या वंशाप्रमाणे न्यायाधीश व अधिकारी यांच्या नेमणुका कराव्यात. या व्यक्तींनी नीतीने न्यायदान करावे. १९ त्यांनी नेहमी निः पक्षपाती असले पाहिजे. त्यांनी लाच घेऊन न्यायनिवाडा करता कामा नये. पैसे पाहून भल्या भल्यांचेही डोळे फिरताव ते ते निरपराध लोकांच्या म्हणण्याचा विपर्यास करतात. २० चांगुलपणा आणि निः पक्षपातीपणा यांचीच नेहमी कास धरावी. म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हास दिलेला हा प्रदेश संपादन करून तेथे तुम्ही सुखाने रहाल. २१ जेव्हा तुमचा देव परमेश्वर यासाठी तुम्ही वेदी उभाराल तेव्हा तिच्याशीजारी अशेरा देवीच्या सन्मानार्थ लाकडी स्टंभ उभारू नका. २२ कोणत्याही खोट्या दैवतांसाठी स्टंभ उभारू नका. तुमचा देव परमेश्वर ह्याला अशा गोरींचा तिरस्कार वाटो.

१७ परमेश्वरास यज्ञात अर्पण करायचा गोळा किंवा मेंढू यांच्या कोणतेही व्यंग असता कामा नये. कारण तुमचा देव परमेश्वर ह्याला त्याचा वीट आहे. २ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दिलेल्या नगरात राहायला लागल्यावर एखादे दृष्टक्षेत्रे घडलायचे तुमच्या कानावर आले. परमेश्वराच्या कराराचा भंग केल्याचे पाप एखाद्या स्त्रीच्या किंवा पुरुषाच्या हातून झाल्याचे कळले. परमेश्वराच्या अज्ञविरुद्ध, ३ म्हणजे आज्ञांचे उल्लंघन करून ते सूर्य, चंद्र, किंवा आकाशातील तांरागण इतर दैवतांची पूजा करू लागले, ४ अशी बातमी कानावर आली की तुम्ही त्याबाबतीत कसून चौकीकूसी करा. हे भयंकर कृत्ये इसाएलमध्ये खोरखर घडले आहे याबदल तुमची खात्री झाली, ५ तर ही दुष्कृत्ये करणाऱ्याला स्त्री असो वा पुरुष तुम्ही त्या व्यक्तीला शिक्षा करा. नगराच्या वेशीजवळ भर चौकात त्या व्यक्तीला आणून तिला दगड धोंड्यांनी मरणीर्यंत मारा. ६ त्या व्यक्तीच्या दुष्कृत्याला दोन किंवा तीन साक्षीदार असले पाहिजेत. एकच साक्षीदार असेल तर मात्र अशी शिक्षा करू नका. ७

प्रथम साक्षीदारांनी मारायला हात उचलावा, मग इतरांनी मारावे. अशाप्रकारे आपल्यामधून अमंगळपणा निपटून काढावा. ८ एखादे खूनाचे प्रकरण, दैन व्यक्तीमधील वाद, किंवा मारामारीत एखादा जखमी होणे अशा सारख्या काही खटल्यांमध्ये न्यायानिवाडा करणे तुम्हास आवाक्याबाहेरचे वाटेल, या वादांची सुनावणी चाललेली असताना उचित काय ते ठरवणे न्यायाधीशांना जड जाईल, तेव्हा परमेश्वराने निवडलेल्या पवित्र निवासस्थानी जावे. ९ तेथे लेवी वंशातील याजक व त्याविची कामावर असलेला न्यायाधीश यांचा सल्ला घ्यावा. या समस्येची सोडवणूक ते करतील. १० परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानी ते आपला निर्णय तुम्हास सांगतील. त्यांचे म्हणणे ऐकून तसे करा. ते जे जे करायला सांगतील ते ते सर्व कुचार्ह न करता अंमलात आणा. ११ तुला ज्या सूचना ते देवील व जो निर्णय तुला सांगतील त्याप्रामाणे कर. त्यांनी तुला सांगितलेल्या निर्णयापासून उजवीडावीकडे वळू नको. १२ जो मनुष्य उन्मत्त होऊन तुझा देव परमेश्वर ह्याचे तेथे हजर असणाऱ्या याजकाचे व न्यायाधीशाचे ऐकणार नाही त्यास चांगो ले शासन करा. त्यास मृत्युदंड द्या. इस्याएलातून या नीच मनुष्याचे उच्चाटन करा. १३ हे ऐकून इतराना दहशत बसेल व घाघरून ते पुढे उन्मत्तपणा करणार नाहीत. १४ तुमचा देव परमेश्वर देत असलेल्या देशात तुम्ही जात आहात. त्याचा ताबा घेऊन तुम्ही तेथे रहाल. मग इतर राष्ट्रप्रामाणे आपण आपल्यावर राजा नेमावा असे तुम्हास वाटेल. १५ तेव्हा परमेश्वराने निवड केलेल्या व्यक्तीची तुम्ही राजा म्हणून नेमणूक करा. राजा हा तुम्हाचैपैकीची असला पाहिजे, परदेशी असता कामा नये. १६ त्याने स्वतः साठी अधिकारिक योडे बालगता कामा नयेत. योडल वाढवण्यासाठी त्याने भिसरमध्ये माणसे पाठवता कामा नयेत. कारण, तुम्ही पुढ्हा माधारी फिरता कामा नये, असे परमेश्वराने बजावले आहे. १७ तसेच त्यास ब्याच स्त्रिया असू नयेत. कारण त्याने तो परमेश्वरापासून परावृत्त होईल. सोन्यारुप्याचाही फार साठा त्याने करु नये. १८ राज्य करायला लागल्यावर त्याने स्वतः साठी नियमशास्त्राची एक नक्कल वहीत लिहून ठेवावी. याजक, लेवी यांनी आपल्याजवळ ठेवलेल्या पुस्तकातून ती करावी व जन्मभर त्याचे अद्ययन करावे. १९ नियमशास्त्रातील सर्व आजांचे त्याने पालन करावे व अशा रीतीने तो परमेश्वर देवावे भय बालगायला शिकेल. २० म्हणजे आपल्या प्रजेपेक्षा, भाऊबंदापेक्षा आपण कोणी उच्च आहोत अशी जाणीव त्यास स्पर्श करणार नाही. तो नियमांपासून विचलीत होणार नाही. अशाप्रकारे वागल्यास तो व त्याचे वंशज इस्याएलावर दीर्घकाळ राज्य करतील.

१८ लेवी याजकाला म्हणजे लेव्यांच्या सर्व वंशातील लोकांस इस्याएलमध्ये जमिनीत वाटा किंवा वतन मिळणार नाही. ते याजक म्हणून काम करतील. परमेश्वरासाठी अर्पण केलेल्या बलींवर त्यांनी निर्वाह करावा. तोच त्यांचा वाटा. २ त्यांच्या इतर भाऊबंदाप्रामाणे लेवींना जमिनीत वतन नाही. परमेश्वराने सांगितल्याप्रामाणे खुद परमेश्वरच त्यांचे वतन होय. ३ यज्ञासाठी गो-हा किंवा मेंढळ मारताना त्या जनवराचा खाद्याचा भाग, गालफडे व कोथळा याजकाला घ्यावा. ४ धान्य, नवीन द्राक्षरस व तेल या आपल्या उत्पन्नातील पहिला वाटाही त्यांना घ्यावा. तसेच मेंढरांची पहिल्यांदा कातरलेली लोकरही लेवींना घ्यावी. ५ कारण तुम्हा सर्वांमधून लेवी व त्याच्या वंशजांना तुम्हाचा देव परमेश्वर ह्याने आपल्या निरंतर सेवेसाठी निवडून घेतले आहे. ६ प्रत्येक लेवीच्या मंदिरातील सेवेच्या ठाराविक वेळा असतील, पण दुसऱ्या कुठल्या वेळेला त्यास काम करायचे असल्यास तो करु शकतो. इस्याएलमध्ये कोणत्याही नगरात राहणारा कोणीही लेवी घर सोडून परमेश्वराच्या पवित्र निवासस्थानी येत शकतो. हे केळाही करायची त्यास मुभा आहे. ७ परमेश्वराची सेवा करणाऱ्या आपल्या सर्व लेवीय बांधवांप्रमाणे त्यानेही तेथे सेवा करावी. ८ त्यास इतरांप्रमाणेच वाटा मिळेल. शिवाय आपल्या कुटुंबाच्या उत्पन्नात त्याचा वाटा असेलच. ९ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने दिलेल्या ठिकाणी राहायला जाल तेव्हा तिकडच्या राष्ट्रातील

लोकांप्रमाणे भयंकर कृत्ये करु नका. १० आपल्या पोटच्या मुलाबाळांचा वेदीवर बली देऊ नका. ज्योतिषी, चेटूक करणारा, शकुनमुर्हत पाहणारा, मात्रिक यांच्या नादी लागू नका. ११ वशीकरण करणाऱ्याला थारा देऊ नका. तुमच्यापैकी कोणीमध्यस्थ, मात्रिक बनू नये. मृतात्याशी विचारणारा असू नये. १२ अशा गोषी रकणाऱ्यांचा तुमचा देव परमेश्वर ह्याला तिरस्कार आहे. म्हणून तर तो इतर राष्ट्रांना तुमच्या वाटेतून घालवून देईल. १३ तुमच्या देव परमेश्वर ह्याच्याशीच पूर्णपणे विश्वासू असा. १४ इतर राष्ट्रांना आपल्या भूमीतून हुसकावून लावा. ते लोक ज्योतिषी, चेटूक करणारे अशांच्या नादी लागणे आहेत. पण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास तसे कसू देणार नाही. १५ परमेश्वर तुमच्यासाठी संदेश्याला पाठवील. तुमच्यामधूनच तो उदयाला येईल. तो माझ्यासारखा असेल. त्याचे तुम्ही ऐका. १६ तुमच्या सांगण्यावरुनच देव असे करत आहे. होरेब पर्वताशी तुम्ही सर्व जमलेले असताना तुम्हास या पर्वतावरील अग्नीची आणि देववाणीची भीती वाटली होती. तेव्हा तुम्ही म्हणालात, पुन्हा हा आमचा देव परमेश्वर ह्याचा आवाज आमच्या कानीन पडो. तसा अग्नीही पुन्हा दृश्यस न पडो, नाहीतर ख्याचितच आम्ही मरू. १७ तेव्हा परमेश्वर मला म्हणाला, याचे म्हणणे ठीकच आहे. १८ मी यांच्यामधूनच तुम्हासारखा एक संदेश उभा करीन. माझी वचने त्याच्या मुखने ऐकवीन. माझ्या आजेप्रमाणे तो लोकांशी बोतेल. १९ हा संदेश माझ्या वरीने बोलेल. तेव्हा जो कोणी ते ऐकणार नाही त्यास मी शासन करीन. २० पण हा संदेशा मी न सांगितलेले ही काही माझ्या वरीने बोलला, तर त्यास मृत्युदंड दिला पाहिजे. इतर दैवतांच्या वरीने बोलणारा संदेशीही कदाचित उदयास येईल. त्यालाही ठार मारले पाहिजे. २१ तुम्ही म्हणाल की अमुक वचन परमेश्वराचे नद्वे हे आम्हास कसे कळणार? २२ तर, परमेश्वराच्या वरीने म्हणून तो संदेशा काही बोलला व ते प्रत्यक्षात घडले नाहीतर समजा की ते परमेश्वराचे बोलणे नव्हते, तर तो संदेशा स्वतः वेच विचार बोलून दाखवत होता. त्यास तुम्ही घाबरायचे कारण नाही.

१९ तुझा देव परमेश्वर ज्या राष्ट्रांची भूमी तुला देत आहे, त्या राष्ट्रांना नष्ट केल्यावर त्यांच्या प्रदेशाचा तू ताबा घेतल्यानंतर, त्यांच्या जागी त्यांची नगरे आणि घरे तुम्ही ताब्यात घ्याल, २ तेव्हा तुझा देव परमेश्वर जो देश तुला देत आहे त्यामध्ये तीन नगरे तुम्ही राखून ठेवा. ३ म्हणजे कोणांच्या हातून मनुष्यवध झाल्यास त्यास तेथे पलून जाता याचे म्हणून रस्ते तयार कर, आणि जो प्रदेश तुझा देव परमेश्वर तुला देत आहे त्या देशाचे तू तीन भाग कर. ४ मनुष्यवध करून या तीनैपैकी एका नगरात आश्रयाला येणाऱ्याबद्दल नियम असा: पूर्वीचे वैर नसताना जर कोणी चुकून आपल्या शेजांच्याला ठार मारले तर त्याने येथे जावे. ५ उदाहरणार्थ, एखादा मनुष्य लाकडे तोडायला त्याच्या शेजांच्याबोरे जंगलात गेला. तेथे झाडावर कु-हाड चालवत असताना चूकून कु-न्हाडीचे पाते दांडायापासून निसस्तेले आणि ते नक्की दुसऱ्यावर पडून तो मेला. अशावेळी कु-हाड चालवण्याने यापैकी एखाद्या नगराच्या आश्रयाला जाऊन आपले प्राण वाचवावे. ६ हे नगर फार दूर असेल तर त्यास तेथेपर्यंत पोचता येणार नाही. मृताचा जवल्याचा नातेवाईक त्याचा पाठलाग करील व त्यास त्या नगरात पोचण्यापूर्वीच गाठेल. आणि रागाच्या भरात त्याचा वध करील. खेरे पाहाता त्या मनुष्याच्या हातून वैर नसताना मनुष्य हत्या झाली होती तेव्हा तो प्राणदंडाला पात्र नव्हता. ७ म्हणून मी तुला ही आज्ञा करतो अशी तीन नगरे स्वतः साठी राखून ठेवा. ८ तुमच्या प्रदेशाचा विस्तार करण्याचे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या वरंजाना शपथ दिल्याप्रमाणे, त्यांना वचन दिलेला सर्व प्रदेश तो तुम्हास देईल. ९ तुमचा देव परमेश्वर ह्याजवर प्रतीकी करा व त्याने दाखवलेल्या मार्गात नियमीत चालत जा. मी दिलेल्या या आज्ञा तुम्ही पूर्णपणे पाठल्यात तर मग परमेश्वराने तुमच्या प्रदेशाचा विस्तार केला की तुम्ही परिहल्या तीन नगरांच्या भरीला आश्रयासाठी आणण्याची तीन नगरे निवडा. १० म्हणजे तुम्हा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या भूमीवर निर्दोष

मनुष्यांचा रक्तपात होणार नाही आणि अशा हल्त्येचे दोष तुम्हास लागणार नाही. ११ पण देवापोटीही एखादा मनुष्य संधीची वाट पाहत लपूनछपून दुसऱ्याच्या जिवावर उठेल, त्याच्यावर प्राणघातक हल्ला करून या नगरात पद्धून गेला. १२ अशावेळी त्याच्या नगरातील वडिलधायांनी माणसे पाठवून त्यास तेवून बाहेर काढावे व मृताच्या नातेवाईकांच्या हवाली करावे. म्हणजे त्यास मृत्युची शिक्षा झाली पाहिजे. १३ त्या मनुष्याच्यावर दया दाखवून नका परंतु निरपराध मनुष्याच्या हल्त्येचा दोष इसाएलातून पुसून टाक म्हणजे तुझे कल्याण होईल. १४ शेजाच्याच्या जमिनीची सीमा खुण काढू नको. पूर्वीच्या लोकांनी त्या सीमा आखलेल्या आहेत. हे तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या वाट्याला जेवढे वेतन दिले त्याच्या या खुणा आहेत. १५ एखाद्याने काही गुन्हा किंवा अपराध केला तर, अपराधाचा आरोप कोणावर असेल तर त्यास दोषी ठरवायला एक साक्षीदार पुरेसा नाही. त्याने खरेच गुन्हा केला आहे ठरवायला दोन किंवा तीन साक्षीदार तरी हवेतच. १६ अमक्याच्या हातून अपराध घडला आहे असे एखादा साक्षीदार द्वेषबुद्धीने, मुद्दाम खोटे सांगू शकतो. १७ अशावेळी त्या दोघांना परमेश्वरासामर म्हणजे तेथे जे याजक व न्यायाधीशी त्यावेळी असतील त्यांच्यापुढे उभे करावे. १८ मग न्यायाधीशींनी त्याबाबत कसूप चौकशी केली पाहिजे. त्यातून साक्षीदाराचा आपल्या बंधुविरोधात खोटारेपणा उघडकीला आला, १९ तर मग तुम्ही त्यास तीव्र शिक्षा करावी जी त्यास आपल्या बंधूला जे शासन व्हावे असे वाटत होते. अशा रीतीने आपल्यामधून नीच वृत्तीचा नायनाट करा २० हे ऐकून इतरांना भीती वाटेल आणि तेथून पुढे तुमच्यामध्ये असे वाईट घडणार नाही. २१ तू दया दाखवू नये. कोणी कोणाचा जीव घेतल्यास त्यालाही देहान्ताचे शाशन द्यावे. डोळ्याबद्दल डोळा, दाताबद्दल दात, हाताच्या बदल्यात हात आणि पायाच्या बदल्यात पाय असा डंड करावा.

२० तुम्ही शत्रूवर चाल करून जाल तेव्हा त्यांचे घोडे, रथ आणि तुमच्यापेक्षा मोठे सैन्य पाहून घाबरून जाऊ नका. कारण ज्याने तुम्हास मिसरमधून वाहेर काढले तो परमेश्वर देव तुमच्याबरोबर आहे. २ तुम्ही युद्धावर जाल तेव्हा तुमच्या याजकाने आपल्या सैन्याकडे येऊन त्यांच्याशी बोलणे करावे. ३ ते अशी, “इसाएल लोकाहे, ऐका. तुम्ही आज शत्रूवर चाल करून जात आहात. तेव्हा आपले थैरी गमावू नका. भयभीत होऊ नका. मन कचरू देऊ नका, भिऊ नका, थरथर कापू नका शत्रूला पाहून घाबरू नका. ४ कारण तुम्हास देव परमेश्वर ह्याची साथ आहे. शत्रू विरुद्ध लाढाई करायला तसेच विजय मिळवायला तो तुम्हास मदत करणारा आहे.” ५ मग लेवी अधिकार्यांनी सैन्याला असे सांगावे, “नवीन रंग बांधून अजून त्याचे अर्पण केले नाही असा कोणी तुमच्यात आहे क? त्याने परत जावे. कारण तो युद्धात मरण पावल्यास दुसरा कोणी गृहप्रवेश करील. ६ दाक्षकमठा लावून अजून त्याची तोडणी केली नाही, फल चाखले नाही असा कोणी आहे कायरे? त्याने माधारी जावे कारण तो युद्धात मरण पावल्यास दुसरण यांची त्याच्या मल्यातील फले खाईल. ७ तसेच, पलीला मागणी घालून अजून लग्न केलेले नाही असा कोणी असल्यास त्याने परत जावे. कारण तो युद्धात कामी आल्यास त्याच्या वागदत्त वधूशी दुसरा कोणी लग्न करील.” ८ त्या लेवी अधिकार्यांनी पुढे हेही सांगावे की “भीत्रा व घाबरलेल्या मनाचा कोणी असल्यास त्याने घरी परत जावे. नाहीतर त्याच्यामुळे इतरांचीही हृदयाचे अवसान गळेल.” ९ अशाप्रकारे सैन्याशी संभाषण केल्यानंतर अधिकार्यांनी सेनापतींची नेमणूक करावी. १० तुम्ही एखाद्या नगरावर चाल करून जाल तेव्हा प्रथम शांततेच्या तहाची बोलणी करून पाहा. ११ त्यांनी तुमच्या बोलण्याला शांतीने उत्तर देऊन नगरावे दरवाजे उघडले तर तेथील सर्व प्रजा तुमची गुलाम होईल व तुमची सेवाकरी करील. १२ पण त्यांनी तुमची तहाची बोलणी फेटाकून लावली आणि ते युद्धाला सज्ज झाले तर मग नगराला वेढा घाला. १३ आणि तुमचा देव परमेश्वर ते तुमच्या हाती देईल

तेव्हा तेथील सर्व पुरुषांना तलवारीने ठार करा. १४ पण त्या नगरातील स्त्रिया, मुले, गुरेडोरे इत्यादी लूट स्वतः साठी घ्या. तुमचा देव परमेश्वर ह्याने उघडलेल्या या लुटीचा उपभोग घ्या. १५ तुमच्यापासून फार लोंब असणाऱ्या व तुमच्या प्रदेशाबाबूर असणाऱ्या नगरांबाबत असे करण्यात यावे. १६ पण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या प्रदेशातील नगरे तुम्ही ताव्यात घ्याल तेव्हा तिथे मात्र कोणालाही जिंवत ठेवू नका. १७ हीती, अमोरी, कनानी, परिज्जी, हिंदी, यवूसी अशा एकूण एक सर्वांचा तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या आजेप्रमाणे समूल नाश करा. १८ नाहीतर आपाल्या दैवतांची पूजा करताना ते ज्या अमंगल गोष्टी करतात त्या ते तुम्हास शिकवतील आणि तसे करणे आपला देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने पाप आहे. १९ युद्धात एखाद्या नगराला तुम्ही फार काळ वेढा घालून राहिलात तर तेथील फळज्ञाडावर कुन्हाड चालवू नका. त्यांची फले अवश्य खा पण झाडे तोडू नका. त्यांच्याशी युद्ध पुकारायला ती झाडे काही तुमची शत्रू नाहीत. २० पण ज्यांना फल येत नाहीत ती झाडे तोडलीत तरी चालतील. युद्ध चालू असेल ते नगर पडेपर्यंत युद्धासाठी लागणारी तटबंदी बनवायला त्या लाकडाचा उपयोग हवा तर करा.

२१ तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या प्रदेशात एखाद्या

उघडवाच्यावर खून झालेला आढळला आणि त्यास कोणी मारले हे कळले नाही. २ तर तुमच्यापैकी वडीलधारे आणि न्यायाधीश यांनी पुढे येऊन मृतदेहापासून सभोवर पसरलेल्या गावांचे अंतर मोजावे. ३ मग जो गाव प्रेताच्या सवात जवल्या असेल तेथील वडिलधायांनी आपल्या कल्पातील एक कालवड निवडावी. कधीही कामाला न जुऱ्पलेली व अजून न व्यायलेली अशी ती गाय असावी. ४ मग वडीलधायांने कालवड वाहता झारा असलेल्या खोयांत आणावी. हे खोये कधी पेरणी, नंगरणी न झालेले असावे. अशा ठिकाणी तीवीची मान कापावी. ५ तेव्हा लेवी वंशातील याजकांनी यावेळी तिथे असावे. आपली सेवा करून घ्यायला आणि आपल्या वर्ताने लोकांस आशीर्वाद घ्यायला तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्यांची याजक म्हणून निवड केली आहे. प्रत्येक वादात किंवा मारामारीत ते निवाडा करतील. ६ मग त्या खोयात, मृताच्या जवल्याच्या नगरातील वडील मनुष्यांनी, कालवड मारल्यावर तिच्यावर आपले हात धुवावे. ७ व स्पष्ट म्हणावे या व्यक्तीला “आमच्या हातून मरण आले नाही. ही घटना घडताना आही पहिली नाही. ८ हे परमेश्वरा, ज्या इसाएल लोकांवा तू उद्धर केला आहेस. आम्हास शुद्ध कर. एका निरपराध व्यक्तीच्या हत्येवद्दल आम्हास दोषी धरू नकोस. त्या निरपराध व्यक्तीच्या हत्येचा दोष राहू देऊ नको. या रक्तपाताच्या दोषाची त्यांना क्षमा केली जावो.” ९ याप्रमाणे परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य ते करून तुम्ही आपल्यामधून या निरअपराध मनुष्याच्या हत्येचा दोष तू काढून टाकावा. १० जेव्हा तू आपल्या शत्रूशी युद्ध करायला जाशील व देव परमेश्वर ह्याच्या साहाय्याने तुम्ही शत्रूशी पराभूत कराल व त्यांना बंदीवान कराल. ११ तेव्हा बंदिवानात एखादी सुंदर स्त्री पाहून तिच्यावर तू मोहीत झालास. १२ तेव्हा त्याने तिला आपल्या घरी आणावे. तिने आपले केशवपन करावे व नक्षे कापावी. १३ तिचे पहिले, युद्धकैदीचे घोतक असलेले वस्त्रही काढून टाकावे. आपल्या आईवडीलांपासून दुरावल्याबद्दल तिने पूर्ण महिनाभर त्याच्या घरी शोक करावा. मग त्याने तिच्याजवळ जावे. म्हणजे तो तिचा पती व ती त्याची पत्नी होईल. १४ पुढे त्यास ती आवडली नाहीतर त्याने घटस्फोट देऊन तिला मुक्त करावे. पण तिला पैसे देऊन विकू नये. तिला गुलाम म्हणून त्याने वागवता कामा नये. कारण त्याने तिच्याची शरीरसंबंध ठेवला होता. १५ एखाद्याला दोन स्त्रिया असतील आणि त्याचे एकीवर दुसरीपेक्षा जास्त प्रेम असेल. दोरींना मुले असतील. पण नावडतीचा मुलगा सगळ्यात मोठा असेल. १६ तर तो आपल्या मुलगाना आपली संपत्ती त्याचे वेतन म्हणून वाटून देर्इल तेव्हा नाओवडतीचा मुलगा ज्येष्ठ असताना त्याएवजी आपल्या मालमत्तेची वाटणी करताना, त्याने

आपल्या आवडतीच्या मुलाला जेष्टत्वाचा हक्क देऊ नये. १७ त्याने आपल्या ज्येष्ठ पुत्र नवाडतीचा मुलगा असला तरी त्याचा स्वीकार केला पाहिजे. तसेच आपल्या एकंदर मालमत्तेतील दुप्पट वाटा त्यास दिला पाहिजे. कारण तो ज्येष्ठ पुत्र आहे. व त्यालाच जेष्टपणाचा हक्क आहे. १८ एखाद्याचा मुलगा हट्टी व बंडखोर, अजिबात न ऐकणारा, आईबापांना न जुऱ्यामणारा असेल शिक्षा केली तरी त्यांचे ऐकत नसेल. १९ अशावेळी आईवडीलांनी त्यास गावच्या चावडीवर वडीलधान्यांउढे न्यावे. २० या शहरातल्या वडीलधान्यानी त्यांनी सांगावे की, हा उद्घाट व बंडखोर आहे. तसेच तो खादाड व मध्यफी आहे. २१ यावर त्या गावातील मनुष्यांनी या मुलाला दगडांनी मरेपर्यंत मारावे. असे केल्याने तुम्ही हे पाप आपल्यामधून काढून टाकाला. इसाएलमधील इतर लोकांच्या कानावर ही गोष्ट गेली की तो घाबरून राहील. २२ एखाद्याचा अपराध मनुष्युंदृढ मिळण्याइतका मोठा असेल, अशावेळी त्याच्या देहातांनंतर लोक त्याचे प्रेत झाडाला टांगतील, २३ तेव्हा ते रात्रभर झाडावर टांगलेले राहू देऊ नका. त्याच दिवशी कटाक्षाने त्याचे दफन करा. कारण झाडाला टांगलेल्या मनुष्यावर देवचा शाप असतो. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेली भूमी अशी विटाळू नका.

२२ आपल्यापैकी कोणाचा बैल किंवा मेंदू मोकाट भटकलेले आढळले तर तिकडे दुर्लक्ष न करता ते त्याच्या मालकाकडे पोचते करा. २ तो बंधू जर जवळपास राहत नसेल किंवा कोण आहे ते माहीत नसेल तर त्या जनावराला आपल्या घरी आणा. त्याचा मालक शोध करत आला की त्याचे त्यास परत कर. ३ कोणाचे गाढव, कपडे किंवा इतर कोणतीही वस्तू अशी इकडे तिकडे दिसली तरी असेच करा, व त्या शेजान्याला मदत कर. ४ कोणाचे गाढव किंवा बैल रस्त्यात पडलेले आढळले तर तिकडे दुर्लक्ष करू नका. त्यास उठवून उभे राहायला मदत करा. ५ बायकांनी पुरुषांचा किंवा पुरुषांनी बायकांचा पेहेराव करू नये. तुमचा देव परमेश्वर ह्याला तसे करण्या प्रत्येकाचा विट आहे. ६ वाटेत तुम्हास झाडावर किंवा जमिनीवर पक्ष्याचे घरेट आढळले आणि मादी अंडी उवऱत किंवा पिल्लांवर बसलेली दिसली तर पिल्लांसकट तिला नेऊ नका. ७ हवी तर फक्त पिल्ले घ्या पण आईला सोडा. हे नियम पाळलेले तर तुमचे कल्याण होईल व तुम्ही विरायू व्हाल. ८ नवीन घर बांधलेले तर त्याच्या छताला कठडा अवश्य करा. म्हणजे वरून तोल जाऊन कोणी पडल्यास त्याच्या हृत्येचे पातक तुम्हास लागणार नाही. ९ द्राक्षमळयात इतर धान्याचे वियांगे पेणू नये. त्यामुळे संपूर्ण कापणी पवित्र ठिकाणी दिली जाईल. धान्य आणि द्राक्षे यापैकी काहीच तुम्हास वापरता येणार नाही. १० बैल आणि गाढव एका नांगराला जुऱ्यू नका. ११ लोकर आणि ताग यांच्या मिश्र विणिचे वस्त्र वापरू नका. १२ वेगवेगळे थागे एकत्र करून त्यांचे गोडे आपल्या पांधराच्या वस्त्राला चारीही टोकांना लावा. १३ एखाद्या मनुष्यास लग्न केल्यावर पत्नींशी शरीरसंबंध ठेवल्यावर काही काळांनंतर पल्ली आवडेनाशी झाली आणि १४ मी या स्त्रीशी लग्न केले पण ती कुमारी नसल्याचे आमच्या शरीरसंबंधाच्या वेळी मला आढळून आले असा खोटा आरोप त्याने तिच्यावर ठेवला तर लोकांमध्ये तिची बदनामी होईल. १५ तेव्हा त्या मुलीच्या आईवडीलांनी तिच्या कोमार्याचा पुरावा घेऊन गवच्या चावडीवर वडीलधान्या पंचाकडे जावे. १६ मुलीच्या वडिलाने वडिलांस म्हणावे या पुरुषाशी माझ्या मुलीचे लग्न लावून दिले आहे. पण आता ती त्यास नकोशी झाली आहे. १७ त्याने तिच्यावर भलते सलते आरोप केले आहेत. आणि हा म्हणतो की कौमार्याची लक्षणे तिच्या ठायी आढळली नाहीत. पण हा घ्या माझ्या मुलीच्या कौमार्याचा पुरावा, असे मुलीच्या वडिलांनी तेथे संगमून, त्या गावच्या मंडळीना ती चादर दाखवावी. १८ यावर गावच्या वडिलांनी त्या नवज्याला धरून शिक्षा करावी. १९ त्यास शंभर शेकेल डंड वसुल करावा. एका इसाएल कन्येवर ठपका ठेवून तिची बदनामी केल्याबद्दल ही रक्कम त्याने मुलीच्या वडीलांना घावी. त्याने पल्ली म्हणून तिचा स्विकार

केला पाहिजे. तसेच जन्मभर त्याने तिचा त्याग करता कामा नये. २० पण पल्लीबद्दल नवज्याने केलेला आरोप खराही असू शकतो. तिच्या कौमार्याचा पुरावा तिचे आईवडील दाखवू शकले नाहीत तर; २१ गावातील ज्येष्ठ मंडळींनी तिला आपल्या वडिलांच्या घराच्या दारापाशी आणावी आणि गावकच्यांनी तिला मरेपर्यंत दगडांनी मारावे. कारण तिने इसाएलमध्ये ही मूर्खपणाची गोष्ट केली आहे. आपल्या वडिलांच्या घरी असतानाचे तिचे वर्तन वेश्येसमान आहे. हा कलंक आपल्यामधून तुम्ही धुकून काढलाय पाहिजे. २२ एखाद्या पुरुषांचे दुसऱ्या विवाहित स्त्री बरोबर लैंगिक संबंध असतील तर दोघांनाही मृत्युंदृढ घावा. आणि इसाएलातून या दुराचाराचे निमूलन करावे. २३ एखाद्या कुमारिकेची मामणी झालेली असताना गावातील दुसऱ्या एखाद्या पुरुषाले तिच्याशी लैंगिक संबंध ठेवलेले आढळले तर २४ त्या दोघांना गावाच्या वेशीपाशी भर चौकात आणून दगडांनी मरेपर्यंत मारावे ती दुसऱ्याची पल्ली होणार होती. तिच्याशी शरीरसंबंध ठेवल्याबद्दल पुरुषाला आणि गावांत असून मदीसाठी आरडाओरडा केला नाही म्हणून त्या मुलीला मरेपर्यंत दगडांनी मारावे. अशाप्रकारे आपल्या लोकांमधून हा दुराचार निपटून टाकावा. २५ अशा वागदत मुलीला एखाद्याने रानात गाठले आणि तिच्यावर बलात्कार केला तर मात्र फक्त त्या पुरुषाला मारावे. २६ त्या मुलीला काही करू नये. देहांत शासन व्हावे असा गुन्हा तिने केला नाही. कोणी आपल्या शेजाचावर चालून जाऊन त्याचा जीव घ्यावा तसेच हे झाले. २७ त्यास ही मुलगी रानात आढळली, त्याने तिच्यावर हात टाकाला. कदाचित तिने मदीसाठी हाका मारल्याही असतील पण तिच्या बचावासाठी तिथे कोणी नक्हते. तेव्हा तिला शिक्षा करू नये. २८ वागदत झालेली नाही अशी कुमारिका कोणाला आढळली आणि त्याने तिच्यावर बलात्कार केला हे लोकांनी पाहिल्यास २९ त्याने मुलीच्या वडीलांना पनास शेकेल रुपे घावी. आता ती त्याची पल्ली झाली. कारण त्याने तिच्याशी शरीरसंबंध ठेवल्याचे पाप केले आहे. तो आता तिचा जन्मभर त्याग करू शकत काही नाही. ३० “आपल्या वडलांच्या पत्नीशी गमन करून कोणी त्यांच्या तोंडाला काळे फासू नये.”

२३ जो भग्नांड किंवा ज्याचे लिंग ठेदन झाले आहे त्यास परमेश्वराच्या सभेत सहभागी होण्यास मनाई आहे. २ जारजाने परमेश्वराच्या सभेत सहभागी होऊ नये. त्याच्या दहाव्या पिढीपर्यंत ही मनाई आहे. ३ अमोरी आणि मवाबी यांनी परमेश्वराच्या मेळ्यास येऊ नये व त्यांच्या पुढच्या दहा पिढ्यांनीही इसाएलांबरोबर सभेत सामील होऊ नये. ४ कारण तुमच्या मिसरपासूनच्या प्रवासात तुम्हास अन्नपाणी देण्यास त्यांनी नकार दिला होता. तसेच अराम नईराईम येथील पथोर नगराचा बौराचा मुलगा बलाम ह्याला पैसे देऊन त्यांनी त्यास तुम्हास शाप घ्यायला लावरे. ५ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने मात्र बलामचे ऐकले नाही. उलट त्या शापाचे रुपांतर आशीर्वदात केले. कारण तुमचा देव परमेश्वर याची तुमच्यावर प्रीती होती. ६ तुम्ही जिवत असेपर्यंत त्यांची शांती व भरभराला बधू नका. ७ अदोरी मोकांचा कथीही तिरस्कार करू नका. कारण ते तुमचे आप्त आहेत. तसेच मिसरी लोकांचा द्वेष करू नका. कारण त्याचे देशात तुम्ही उपे होतात. ८ त्यांच्या तिसऱ्या पिढीपासूनच्या लोकांस इसाएलांबरोबर परमेश्वराच्या सभेत सहभागी घ्यायला हक्कत नाही. ९ युद्धावर छावणीत असताना जे जे म्हणून अशुद्धाकार त्यापासून दूर राहा. १० एखाद्याला रात्री अशुद्धता प्राप्त झाल्यास त्याने छावणीच्या बाहेर जावे. छावणीत राहू नये त्याने छावणीच्या आत येवू नये. ११ मग संध्याकाळ जवळ आली म्हणजे त्याने स्नान करावे. आणि सूर्यास्त झाल्यावरच परत छावणीत यावे. १२ प्रातर्विर्धीसाठी छावणीच्या बाहेर एक जागा असावी. १३ आपल्या शस्त्रांबरोबरच खणण्यासाठी म्हणून एक कुदल असावी. प्रातर्विर्धीस बसण्यापूर्वी एक खड्डा खणावा व विधी आटोपल्यावर त्यावर माती पसरून तो झाकून टाकावा. १४ कारण तुमच्या संरक्षणासाठी आणि तुमच्याद्वारे शत्रूचा पराभव करण्यासाठी तुमचा देव

परमेश्वर तुमच्यासोबतच राहणार आहे. तेव्हा छावणी पवित्र असावी. नाहीतर काही किळसवाण्या गोष्टी पाहून तो तुम्हास सोडून जायचा. १५ एखादा गुलाम कथी त्याच्या मालकाकडून पल्हून जाऊन तुमच्याकडे आला तर त्यास मालकाच्या स्वाधीन करू नका. १६ त्यास आपल्या निवडीनुसार त्यास तुमच्या वेशीमध्ये हव्या त्या गावात राहू घ्या. त्यास जाच करू नका. १७ इसाएलाच्या स्त्रीयांपैकी कोणीही वेशी होऊ नये आणि इसाएली पुत्रांपैकी कोणासही पुरुषांनुसार वाहू नये. १८ पुरुष किंवा स्त्रीविशेष्येच्या कमाईच्या पैसा तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या पवित्र निवासस्थानी, नवस फेडण्याच्या कामासाठी वापरला जाणार नाही याची दक्षता घ्या. कारण तुमचा देव परमेश्वरास अशा व्यक्तीचा विट आहे. १९ आपल्या इसाएल बांधवांपैकी कोणाला काही उसने दिल्यास त्यावर व्याज लावू नका. पैसा, अनन्धान्यं किंवा कोणत्याही व्याज लावात येण्यासारखा गोटीवर व्याज आकारू नका. २० परक्याकडून व्याज घेतले तरी चालेल. पण आपल्याच बांधवाला व्याज लावू नका. हे नियम पाळलेत तर, ज्या देशात तुम्ही राहणार आहात तेथे हाती घेतलेल्या प्रत्येक कार्यात तुम्हास तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आशीर्वद मिळेल. २१ तुमचा देव परमेश्वर ह्याला नवस बोललाच तर तो फेडायला उशीर करू नका. कारण तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास त्याचा जाब विचारील. नवस फेडला नाहीत तर पाप लागेल. २२ पण नवस बोललाच नाहीत तर पाप लागणार नाही. २३ जे वचन तुम्ही देता ते पाळत जा. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास काही नवस बोला असे म्हणत नाही. तुम्ही स्वखुशीने तो बोलता तेव्हा त्याप्रमाणे वागा. २४ दुसऱ्याच्या द्राक्षमळ्यातून जात असताना वाटल्यास हवी तितकी द्राक्षे खा पण टोपलीत घालून बरोबर घेऊन जाऊ नका. २५ आपल्या शेजांच्याच्या शेतातून जाताना धान्याची कणसे खुदून खाऊ शकता पण आपल्या शेजांच्याच्या उभ्या पिकास विळयाने कापून नेऊ नका.

२४ एखाद्याला लग्नानंतर आपल्या पत्नीच्या संबंधाने एखादी अयोग्य गोष्ट कळली व ती त्यास आउडेनाशी झाली तर त्याने तिला घटस्फोट लिहून घ्यावा; मग तिला घराबाहेर काढावे. २ त्याच्या घरातून बाहेर पडल्यावर हवे तर तिने दुसरा पती करावा. ३ त्यातून समजा असे झाले की या पतीचीही तिच्यावर इतराजी झाली आणि त्याने तिला घटस्फोट लिहून दिला तर मात्र त्याने तिला सोडल्यावर पुन्हा पहिल्या पतीने तिच्याशी लग्न करू नये. किंवा हा दुसरा पती मरण पावला तर पहिल्या नव्याने पुन्हा तिच्याशी लग्न करू नये. ४ कारण ती आता ब्रृष्ट झालेली आहे. तिच्याशी पहिल्या नव्याने पुन्हा लग्न करणे या गोष्टीचा तुमचा देव परमेश्वर ह्याला वीट आहे. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या या प्रदेशात असे पाप करू नका. ५ एखाद्याचे नुकतेच लग्न झाले असेल तर त्यास सैन्यात मोहिमेवर पाठवू नये. तसेच त्याच्यावर विशेष कामगिरी सोपवू नये. नववधूला सुखी ठेवण्यासाठी वर्षभर घरीच राहण्याची मोकळीक त्यास यावी. ६ कोणाला काही उसने दिल्यास त्याबद्दल जाते किंवा जाराची तीकी गाहण म्हणून ठेवून घेऊ नये, नाहीतर त्याचा जीवच गहाण ठेवून घेतल्यासारखे होईल. ७ कोणी आपल्या इसाएली बांधवाचे अपहरण केले आणि गुलाम म्हणून त्याची विक्री केली तर त्या पळवणाच्या मनुष्यास ठार करावे व आपल्यामधून अशा दुष्कृत्याचे निर्मलन करावे. ८ कोणाला महारोग झाल्याचे आढळल तर लेवी याजकाने सांगितलेल्या सर्व गोष्टीचे काटकोर पालन करा. माझ्या आजेप्रमाणे याजक सांगतील ते ऐका. ९ मिसरमधून बाहेर पडल्यावर पुढच्या प्रवासात मिर्यामध्ये तुमचा देव परमेश्वर ह्याने काय केले ते चांगले लक्षात असू घ्या. १० तुम्ही आपल्या शेजांच्याला कोणत्याही प्रकारचे कर्ज घ्याल तेव्हा तारण मिळवायला त्याच्या घरात शिरू नका. ११ बाहेरच थांबा. मग ज्याला तुम्ही कर्ज दिले आहे तो आत जाऊन गहाण ठेवण्याची वस्तु घेऊन येईल. १२ तो फार गरीब असला तर दुसरे काहीच त्याच्याजवळ गहाण ठेवण्यासारखे नसल्यामुळे आपले कपडे आणील. तर ते वस्त्र अंगावर घेऊन झोपू नका. १३ त्यास

रोजच्या रोज संध्याकाळ झाली की देत जा म्हणजे त्यास पुरेसे अंथरुन पांघरुण मिळेल. त्याबद्दल तो तुम्हास आशीर्वद देईल. तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या दृष्टीने हे तुमचे वागणे न्यायीपणाचे व उचित होय. १४ तुमच्याकडे काम करणाऱ्या गरीब आणि गरजू नोकरांचे शोषण करू नका. मग तो इसाएली बांधव असो की तुमच्या गावात राहणारा कोणी परकीय असो. १५ त्यास रोज सूर्यस्तापूर्वी त्याचा रोजगार देत जा. कारण हातावर पोट असल्यामुळे त्याचा उदरनिवाह या पैशावरच होतो. तुम्ही मजुरी दिली नाहीत तर तो परमेश्वराकडे आपले गा-हाणे सांगेल आणि तुम्ही पापाचे धनी व्हाल. १६ मुलांच्या वागणुकीची शिक्षा म्हणून आई-वडीलांना देहान्तशासन होऊ नये. तसेच आई-वडीलांच्या दुष्कृत्याची सजा ज्याला त्यास मिळावी. १७ गावातील परकीय आणि अनाथ यांना उचित वागणूक मिळावी. विधवेचा कपडालात्ता गहाण ठेवून घेऊ नये. १८ मिसरमध्ये तुम्ही गरीब गुलाम होतात आणि तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हास तेथून सोडवून मुक्त केले हे लक्षात ठेवा. दीन दुबळ्यांशी असे वागा हे मी एवढ्यासाठी तुम्हास सांगत आहे. १९ शेतातील पीक कापताना एखादी पेंडी तिथेच राहिली तर ती आणायला परत जाऊ नका. अनाथ, उरे विधवा ह्याच्यासाठी ती राहू घ्या. त्यांना थोडे धान्य मिळावे तर तुम्हास तुमच्या प्रत्येक कार्यात तुमचा देव परमेश्वर ह्याचा आशीर्वद मिळेल. २० जैतून वृक्षांच्या फलांसाठी झाडणी कराल तेव्हा डहाळ्यांमध्ये कुठे फळे राहिली आहेत का हे पुन्हा शोधू नको. ती अनाथ, परके, विधवा यांच्यासाठी राहू दे. २१ द्राक्षमळ्यातून द्राक्षे खुदतान उरली तर ती द्राक्षे पुन्हा तोडू नको ती अनाथ, परके, व विधवा त्यांच्यासाठीच राहू दे. २२ तुम्हीही मिसरमध्ये गरीब गुलाम होता म्हणून मी तुम्हास हे करायला सांगत आहे. त्याची आठवण ठेवा आणि गरिबांसाठी एवढे करा.

२५ लोकांमध्ये वाद झाल्यास ते न्याय मागण्यासाठी आले तर न्यायाधीशांनी त्यांचा न्याय करावा. निर्दोष्याला निर्दोष ठरवावे आणि दोष्याला दोषी ठरवावे. २ दोषी व्यक्ती फटक्यांच्या शिक्षेला पात्र ठरल्यास न्यायाधीशाने त्यास पालथे पाडावे व आपल्या समक्ष त्यास फटके मासून घ्यावेत. फटक्यांची संख्या गुह्याच्या प्रमाणात असावी. ३ चाळीस फटक्यांच्यावर कोणालाही शिक्षा होऊ नये. त्याच्यापेक्षा अधिक मारल्यास तुड्या बांधवाची तुड्या देखत अप्रतिष्ठा होईल. ४ धान्याची मळणी करताना बैलाला मुसेके बांधू नका. ५ दोन भाऊ एकत्र राहत असले आणि त्यातला एक मूलबाळ व्हायच्या आधीच वारला तर त्याच्या पल्तीने कुटुंबावाहेरच्या कोणा परपुरुशी लग्न करू नये. दिरानेच तिच्याशी लग्न करावे व दिराचे कर्तव्य बजावे. ६ यानंतर तिला जो पहिला मुलगा होईल त्याने तिच्या मृत पतीचे नाव उढे चालावावे. म्हणजे त्याचे नाव इसाएलातून पुसले जाऊ नये. ७ त्या मृत व्यक्तीच्या भावाने आपल्या विधवा भावजर्यांशी लग्न करण्याचे नाकारले तर तिने गावाच्या वेशीपाशी वडीलाच्या पंचांकडे जावे व सांगावे की “आपला दिर त्याच्या भावावे नाव इसाएलामध्ये राखायला राजी दिसत नाही. दिराच्या कर्तव्याला अनुसून तो माझ्याशी वागत नाही.” ८ अशावेळी वडिलांनी त्याच्या नगराच्या लोकांसं बोलावून त्याच्याशी बोलावे. यावरही तो ऐकायला त्याचर नसेल, तिच्याशी लग्न करायला तर्यार नसेल ९ तर सर्व वडिलांसमोर त्याच्यापुढे येऊन तिने त्याच्या पायातला जोडा काढावा. त्याच्या तोडावर थुकावे आणि म्हणावे, “जो कोणी आपल्या भावाचा वंश वाढवत नाही त्याचे असेच करावे.” १० जोडा काढून घेतलेल्याचे घरागे, असे मग त्याचे इसाएलात सर्वत नाव होईल. ११ दोन पुरुषांच्या मारामारीमध्ये त्यातील एकाची पत्ती आपल्या नव्याच्या मदतीसाठी मध्ये पडली असता तिने आपला हात पुढे कसून मरणाच्यावर पायातला जोडा काढावा. १२ बनावट तराजू वापरून लोकांची फसवणूक करू नये. वजने अति जड किंवा अति हलकी अशी तुझ्या पिशवीत

नसावीत. १४ आपल्या घरात मापे फार मोठी किंवा फार लहान असू नयेत. १५ आपली वजने मापे अचूक आणि योग्य असावीत. म्हणजे तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या प्रदेशात तुम्ही दीर्घकाळ रहाल. १६ खोल्या वजनमापानी लोकांची फसवणूक करणाऱ्यांचा, अनुचित वागणाऱ्यांचा तुमचा परमेश्वर देव ह्याला वीट आहे. १७ तुम्ही मिसरमधून येत असताना अमालेक येथील लोक तुमच्यासी कसे वागले ते आठवा. १८ त्यांना देवविषयी भीती नव्हती. तुम्ही दमले भागलेले असताना त्यांनी तुमच्यावर हल्ला केला. दमून मागे पडलेल्या तुमच्यातील दुर्घटांना त्यांनी ठार केले. १९ म्हणून अमालेकांची आठवण सुद्धा तुम्ही पृथक्याच्या पाठीवरू पुसून टाकली पाहिजे. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या प्रदेशात तुम्हास शत्रूपासून तुडा देव परमेश्वर ह्याने तुम्हास प्रविशाम दिल्यावर हे अंमलात आणा. विसरू नका.

२६ तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या प्रदेशात पाऊल टाकून तेथील जमिनीचा तबाव घेऊन, तेथे वस्ती कराल. २ तेथील परमेश्वराने दिलेल्या शेतजमिनीचे सर्व प्रथम उत्पन्न गोळा करून घरी आपाला. तेव्हा पहिले पीक टोपलयात भसून त्या घेऊन तुमचा देव परमेश्वर ह्याने निवडलेल्या त्याच्या पवित्र निवासस्थानी जा. ३ व त्यावेळी जो याजक असेल त्याच्याकडे जाऊन सांगा की “परमेश्वराने आमच्या पूर्वजांनी आम्हांला शपथपुरुक जो देश देण्याचे वचन दिले होते. त्यामध्ये मी पोहोंचलो आहे”, ४ मग तो याजक तुमच्या हातून ती टोपली वेईल. तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या वेदीसमोर तो ती खाली ठेवील. ५ तेव्हा तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्यासमोर असे म्हणावे, “आमच्या पूर्वज हा भटकणारा आरामी होता, तो खाली मिसरमध्ये जाऊन राहिला. तिथे पोहोंचला तेव्हा त्याचा परिवार लहान होता. पण मिसरमध्ये त्याचे महान व सामर्थ्यशाली राष्ट्र बनले. ६ तेथे मिसरी लोकांनी आम्हास वाईट वागणूक दिली. आम्हास गुलाम बनवले. जबरदस्तीने कषाच्या कामाला जुऱ्पले व छळ केला. ७ मग आर्ही परमेश्वर जो आमच्या पूर्वजांना देव ह्याचा धावा केला. त्यांच्या बद्दलची गान्हाणी सांगितली. परमेश्वराने आपले एकले, त्याने आमच्या त्रास, आमचे कष्ट आणि छळ त्याने पाहिले. ८ मग परमेश्वराने आपल्या प्रचंड सामर्थ्यनि आम्हास मिसरमधून बाहेर आणले. तेव्हा त्याने मोठ्या भयानकपणाने चमत्कार व चिन्ह प्रताप दाखवले आणि उत्पात घडवले. ९ आणि येथे आम्हास आणून ही दुधामधाचे पाट वाहणारी भूमी आम्हास दिली. १० आता हे परमेश्वर, त्या भूमीतील पहिले उत्पन्न आर्ही आणले आहे. मग तो उत्पन्नाचा वाटा परमेश्वरासमोर ठेवून परमेश्वरास वंदन करा. ११ त्यानंतर सर्वजंग एकत्र भोजन करा. तुम्हास व तुमच्या कुटुंबियांना तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्या कुपेने जे जे चांगले मिळाले त्याबद्दल आनंद व्यक्त करा. यामध्ये लेवी आणि गावातील पकीय यांनाही सामील करून घ्या. १२ प्रत्येक तिसरे वर्ष हे दशांश देण्याचे वर्ष होय. यावर्षी आपल्या उत्पन्नाचा दहावा हिस्सा लेवी, गावातील परकीय विधवा अनाथ यांना घ्या म्हणजे तेही तुझ्या गावात तृप्त होतील. १३ यावेळी तुमचा देव परमेश्वर ह्याला सांगा की “माझ्या घरातून मी हा उत्पन्नाचा पवित्र हिस्सा आणला आहे. लेवी, परकीय, विधवा, अनाथ या सर्वांना घ्यायचे ते मी दिले आहे. तुझ्या सर्व आजांचे न चुकता पालन केले आहे. कोणत्याही आजांचे उल्लंघन केलेले नाही. १४ मी दु: खी मन: स्थितीत यातील काही खाल्लेले नाही. तेसेच अशुद्ध असताना यातील काही खाल्लेले नाही. मृतांना यातील काही अर्पण केले नाही. मी आपला देव परमेश्वर याचे एकले आहे. तुझ्या आजांप्रमाणे वागलो आहे. १५ आता तू तुझ्या पवित्र निवासस्थानातून, स्वर्गातून आम्हा इस्याएल लोकांस आरीवर्दद दे. आम्हास दिलेल्या भूमीला आशीवर्दद दे. ही दुधामधाची रेलचेल असलेली भूमी आम्हास धायचे तू. आमच्या पूर्वजांना कबूल केले होतेस.” १६ “तुम्ही हे सर्व नियम व विधी पाळावे अशी तुमचा देव परमेश्वर ह्याची तुम्हास आज आज्ञा आहे. ते सर्व तुम्ही मन: पूर्वक पाळा. १७ परमेश्वर हाच तुमचा देव असे आज तुम्ही म्हणाला आहात. त्याच्या मागानि चालायचे तुम्ही मान्य केले

आहे. त्याच्या शिकवणीनुसार वागायचे त्याचे नियम व आज्ञा पाळायचे तुम्ही वचन दिले आहे. तो जे जे सागेल त्याप्रमाणे आचरण ठेवायचे तुम्ही कबूल केले आहे. १८ परमेश्वराने आज तुम्हास पूर्वी संगितल्याप्रमाणे आपली खास प्रजा म्हणून आपलेसे केले आहे. माझ्या सर्व आज्ञा पाळाव्या असेही तुम्हास त्याचे संगितले आहे. १९ इतर सर्व राशीपेक्षा तो तुम्हास महान करणार आहे. तो तुम्हास प्रशंसा, नावलौकिक, सम्मान बहाल करील. आणि त्याच्याच संगण्याप्रमाणे तुम्ही परमेश्वर आपला देव ह्याची पवित्र प्रजा व्हाल.”

२७ मग मोशी आणि इसाएलमधील वडीलजन, यांनी लोकांस आज्ञापीले कि, “आज मी देणार असलेल्या सर्व आज्ञा पाळा. २ तुमचा देव परमेश्वर देणार असलेल्या प्रदेशात तुम्ही लवकरच यार्देन नदी ओलांडून जाणार आहात. त्यादिवशी मोठे थोंडे ऊभारा आणि त्याच्यावर चुन्याचा लेप लावा. ३ त्या थोंड्यावर या आज्ञा आणि शिकवणी लिहून काढा. यार्देन नदी उत्तर जाल त्यादिवशी हे करा. नंतरच परमेश्वराने संगितल्याप्रमाणे, तो देणार असलेल्या त्या दुधामधाच्या भूमीत पाऊल टाका. परमेश्वर, तुमच्या पूर्वजांचा देव ह्याने हा प्रदेश तुम्हास देयासाठी वचन दिले आहे. ४ यार्देन नदी ओलांडून गेल्यावर माझ्या आज्ञाच्या आज्ञा पाळा. एबाल पर्वतावर चुन्याचा लेप केलेल्या शिला उभारा. ५ तसेच परमेश्वर ह्यासाठी एक दगडी वेदी तयार करा. दगड फोडण्यासाठी लोखंडी हत्यार वापरू नका. ६ वेदी अखंड, न घडलेल्या दगडाची असावी. आणि त्यावर आपला देव परमेश्वर ह्याला होमबली अर्पण करा. ७ तेथे शांत्यर्पणांचे यज्ञ करून भोजन करा. व आपला देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर आनंद करा. ८ मग थोंड्यावर नियमशास्त्राची सर्व वचने स्वच्छ अक्षरात लिहून काढा.” ९ मग मोशी आणि लेवी याजक इसाएल लोकांशी बोलले. मोशे म्हणाला, हे इसाएला, शांत रहा! आणि ऐक! आज तू तुझ्या देव परमेश्वर ह्याच्या प्रजेतील डाळालास. १० तेव्हा परमेश्वर सांगतो त्याप्रमाणे वाग. मी आज देतो त्या त्याच्या सर्व आज्ञा आणि नियम पाळ. ११ त्याच दिवशी मोशेने लोकांस हेही सांगितले, १२ ते यार्देन नदी पार करून जातील तेव्हा शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार, योसेफ व बन्यामीन या गोत्रांना आशीर्वाद देयासाठी गरिजीम डोंगरावर उभे रहावे. १३ तसेच रुडवेन, गाद, आशेर, जबुलून, दान व नफताली या गोत्रांनी शाप वाचून दाखवण्यासाठी एबाल डोंगरावर उभे रहावे. १४ लेवीनी सर्व इसाएलास मोठ्याने असे सांगावे, १५ “मूर्ती घडून तिवीची गुप्तपणे स्थापना करणारा शापित असो.” या मूर्ती म्हणाजे कोणा कारागीराने लाकूड, दगड किंवा धातू यांच्यापासून घडवलेल्या असतात, परमेश्वरास अशा गोरींची वीट आहे! तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. १६ “नंतर लेवीनी लोकांस सांगावे आपल्या आईवडीलांचा अनादर दाखवणारी कृत्ये करतो तो शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. १७ परत लेवीनी म्हणावे, “शेजाच्या शेताची हद दाखवणारी खून जो सरकवतो तो शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. १८ लेवीनी म्हणावे, “अंधळ्याला फस्बून त्याचा रस्ता चुकवणारा शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी आमेन म्हणावे. १९ लेवीनी म्हणावे, “परकीय, अनाथ, आणि विधवा यांच्याबाबतीत न्यावीपणाने न वागणारे शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. २० लेवीनी म्हणावे “वडीलांच्या पत्तीशी (सरछाचा किंवा सावत्र आर्दीशी) शरीरसंबंध ठेवून वडीलांच्या तोंडाला काळे फासाणारा शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. २१ लेवीनी म्हणावे “पशूंशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. २२ लेवीनी म्हणावे, “सख्ख्या अथवा सावत्र बहिणीशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. २३ लेवीनी म्हणावे, “सासूशी लैंगिक संबंध ठेवणारा शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणावे. २४ लेवीनी म्हणावे, “दुसऱ्याचा खून करणारा तो जरी पकडला गेला नाही तरी शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे “आमेन.” २५ लेवीनी म्हणावे, “निरपराध आजांचे नियम व आज्ञा पाळावे फार लहान असू नयेत. त्याच्या मागानि चालायचे तुम्ही मान्य केले

व्यक्तिला ठार मारण्यासाठी जो पैसे घेतो तो शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे “आमेन.” २६ लेवंनी म्हणावे, “जो ही नियमशात्राची वचने मान्य करीत नाही, आचरणात आणत नाही तो शापित असो.” तेव्हा सर्व लोकांनी म्हणावे “आमेन.”

२८ आज, मी दिलेल्या सर्व आज्ञा तुम्ही काळजीपूर्वक पाळल्यात व तुमचा देव परमेश्वर याची वाणी तुम्ही ऐकाल तर तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रपेक्षा उच्चस्थानी नेईल. २ तुम्ही आपला देव परमेश्वर द्याची वाणी ऐकाल तर हे सर्व आशीर्वद तुमच्याकडे येतील: ३ तुम्हास तुमच्या नगरात आणि शेतात परमेश्वराचे आशीर्वाद मिळतील. ४ परमेश्वराच्या आशीर्वादाने तुमची मुलेबाबै, तुमच्या भूमीचा उपज, व तुमची गुरेढारे व त्यांची पिल्ले आशीर्वदीत होतील. ५ तुमच्या टोपल्या आणि पराती परमेश्वराच्या आशीर्वादाने भरलेल्या राहतील. ६ तुम्ही आत याल तेव्हा आशीर्वदीत व्हाल आणि बाहेर जाल तेव्हा आशीर्वदीत व्हाल. ७ तुमच्यावर चाल कसून येणाऱ्या शत्रूला पराभूत करण्यास तुम्हास परमेश्वराचे साहाय्य होईल. एका वाटटे आतेला शत्रू सात वाटांनी पळत सुटेल. ८ परमेश्वराच्या कृपेने तुमची कोठारे भरलेली राहतील. तुम्ही हाती घेतलेल्या कार्यात त्याचे आशीर्वद मिळतील. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास जो देश देत आहे त्यामध्ये तुमची भरभराट होईल. ९ परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे आचरण ठेवलेत आणि त्याच्या आज्ञा पाळल्यात तर आपल्या वचनाला जागून तो तुम्हास आपाती पवित्र प्रजा करून घेईल. १० परमेश्वराच्या नावाने तुम्ही ओळखले जाता हे पाहिल्यावर इतर राष्ट्रांतील लोकांस तुमचा धाक वाटेल. ११ परमेश्वराने द्यायचे कबूल केलेल्या या देशात तुम्हास भरपूर संतती होईल. गाईचे खिल्लार वाढेल. पीक चांगले येईल. १२ आपले आशीर्वदाचे भांडार परमेश्वर तुमच्यासाठी खुले करील. योग्यवेळी तुमच्या भूमीकर पाऊस पडेल. तुमच्या सर्व कामात त्याचे आशीर्वद मिळतील. तुम्ही इतर राष्ट्रांमा कर्ज द्याल पण तुम्हास कर्ज काढावे लागणार नाही. १३ आज मी सांगितल्या तुमचा देव परमेश्वर द्याच्या आजांप्रमाणे वागलात तर तुम्ही नेते व्हाल, अनुयायी होणार नाही, उच्चस्थानी जाल, ताळाला जाणार नाही. तेव्हा काळजीपूर्वक या नियमांचे पालन करा. १४ या शिकवणीपासून परावृत्त होऊ नका. उजवीडावीकडे वळू नका. इतर दैवतांची उपासना करु नका. १५ पण तुमचा देव परमेश्वर द्याचे जर तुम्ही ऐकले नाहीत, त्याच्या ज्या आज्ञा आणि विशी मी आज सांगत आहे त्यांचे पालन केले नाहीत तर पुढील सर्व शाप तुमच्यामागे लागतील: १६ नगरात आणि शेतात तुम्ही शापित व्हाल. १७ तुमच्या टोपल्या आणि पराती शापित होतील आणि त्या रिकाम्या राहतील. १८ परमेश्वराच्या शापाने तुम्हास फार संतती होणार नाही, जमिनीत पीक चांगले येणार नाही, गुराडोराचे खिल्लार फार वाढाणार नाही. वासरे करडे शापित होतील. १९ बाहेर जाताना आणि आत येताना परमेश्वर तुम्हास शाप देईल. २० तुम्ही दुष्कृत्ये करून परमेश्वरापासून परावृत्त झालात तर तुमच्यावर संकटे कोसळतील. हाती घेतलेल्या समूल नाश होईपर्यंत हे चालेल. परमेश्वराच्या मार्गापासून विचलीत होऊन तुम्ही भलतीकडे गेल्यामुळे असे होईल. २१ जो प्रदेश काबीज करायला तुम्ही जात आहात तेथून तुम्ही पूर्णपणे नष्ट होईपर्यंत ही संकटे तुमच्या पाठीस लागतील. २३ आकाशात ढग दिसणार नाही. आकाश लखलखीत पितळेसारखे तपत आणि पायाखालची जमीन लोखंडासारखी घट होईल. २४ परमेश्वर पाऊस पाडणार नाही. आकाशातून फक्त धूळ आणि वाळू याचा वर्षाव होईल. तुमचा नाश होईपर्यंत हे चालेल. २५ तुम्ही तुमच्या शत्रूपुढे मार खाल असे परमेश्वर करील. शत्रूवर तुम्ही एका

दिशेने चढाई कराल आणि सात दिशांनी पळ काढाल. तुमच्यावरील संकटे पाहून पृथ्वीवरील इतर लोक भयभीत होतील. २६ तुमच्या प्रेतांवर जंगली शापदे आणि पक्षी ताव मारतील आणि त्यांना हुसकावून लावायला कोणी असाणार नाही. २७ परमेश्वराने पूर्वी मिसरच्या लोकांस गळवांनी पीडित केले तसेच तो यावेळी तुम्हास करील. गळवे, वाहणारी खरुज, सतत कंड सुटाणारा नायटा अशा गोळींनी तो तुम्हास शासन करील. २८ परमेश्वर तुम्हास वेडेपणा, अंधत्व, भावावलेपण यांनी ग्रस्त करील. २९ तुम्ही भर दिवसा आंधल्यासारखे चाचपडत चालाल. प्रत्येक कामात अपयशाचे धनी व्हाल. लोक तुम्हास एकसारखे नागवतील, दुखावतील आणि तुम्हास कोणी त्राता राहणार नाही. ३० तुमचे जिच्याशी लग्न ठरले आहे, तिचा उपभोग दुसरा कोणी घेईल. तुम्ही घर बांधाल पण त्यामध्ये राहणार नाही. द्राक्षमळा लावाल पण त्याचे फळ तुम्हास मिळणार नाही. ३१ लोक तुमच्यासमोर तुमचा बैल कापतील पण त्याचे मांस तुम्हास खायला मिळणार नाही. तुमची गाढवे लोक पळवून नेतील आणि परत करणार नाही. तुमच्या शेळ्यांमेंड्या शत्रूच्या हाती जातील आणि तुम्हास कोणी सोडवणारा असणार नाही. ३२ तुमच्या मुला-मुरुंवीचे इतर लोक अपहरण करतील. दिवसांमागून दिवस तुम्ही त्याचा शोध घ्याल. वाट पाहता पाहता तुम्ही डोळे शिणतील पण ती सापडणार नाहीत, आणि देव तुमच्या मदरीतील येणार नाही. ३३ तुमच्या जमिनीचे उत्पन्न आणि तुमच्या साच्या श्रामाचे फळ एखादे अपरिचित राष्ट्र बळकावेल, लोक तुमची उपेक्षा करतील. ३४ जे दृष्टीस पडेल त्याने तुम्ही चक्रावून जाल. ३५ तुमच्या गुढुच्यावर, पायांवर, पावलांपासून ढोक्यापर्यंत सर्व शरीरावर ठसठसाणारी व बरी न होणारी गळवे उठतील. अशा रीतीने परमेश्वर तुम्हास शासन करील. ३६ तुम्ही, तुमच्या पूर्वजांनी कधी न पाहिलेल्या अशा देशात तुम्हीची व तुमच्या राजाची राजनीगी परमेश्वर करील. तुम्ही तेथे काष्ठापाणाच्या अन्य देवतांची पूजाअर्चा कराल. ३७ आणि ज्या ज्या राष्ट्राट परमेश्वर तुम्हास नेईल तेथील लोक विस्मयचकित होतील. त्यांच्या घेणेचा आणि निदेचा, म्हणीचा तुम्ही विषय घ्याल. ३८ तुमच्या शेतात भरपूर पीक येईल पण त्यातले तुमच्या पदरात थोडेचे पडेल. कारण बेरचेस टोळधाड फस्त करील. ३९ तुम्ही द्राक्षमळा लावून त्यामध्ये खूप श्रम कराल. पण द्राक्षे किंवा द्राक्षरस तुम्हास मिळणार नाही. कारण किंड ते खाऊन टाकील. ४० तुमच्या जमिनीत जैतून वृक्ष जिकडे तिकडे येतील पण त्याचे तेल मात्र तुम्हास मिळणार नाही. कारण फळे जमिनीवर गळून, तेथेच सडून जातील. ४१ तुम्हास मुले आणि मुली होतील पण ती तुम्हास लाभापार नाहीत. त्यांचे अपहरण होईल. ४२ तुमच्या भूमीचे, तुमच्या झाडांचे, शेतातील उभ्या पिकाचे टोळधाडीने नुकसान होईल. ४३ तुमच्या गावात राहणाऱ्या पर्कीयांची उन्नती होईल आणि तुमची अधोगती होईल. ४४ ते तुम्हास कर्ज देतील, तुमच्याजवळ त्यांना उसने द्यायला काही असणार नाही. सर्व शरीरावर मस्तकाचे नियंत्रण असते त्याप्रमाणे ते तुमच्यावर नियंत्रण ठेवतील. तुम्ही जणू तूच्छ बनून रहाल. ४५ तुमचा देव परमेश्वर ह्याने जे सांगितले ते तुम्ही ऐकले नाही, त्याच्या आज्ञा आणि नियम यांचे पालन केले नाही, तर हे सर्व शाप तुमचा नायनाट होईपर्यंत तुमचा पिच्छा पुरवतील. ४६ हे शाप तुमच्यावर व तुमच्या संतीवर कायमचे चिन्ह व आश्रय असे होईल. ४७ सर्व तंडेची समृद्धी असताना तुम्ही आनंदाने व उत्साहित मनाने तुमचा देव परमेश्वर ह्याची सेवा केली नाही म्हणून ४८ परमेश्वराने पाठवलेल्या शत्रूसमोर तुम्हास न नतमस्तक घ्यावे लागेल. आणि तुम्ही त्यांची सेवा तहान भेळेने गांजलेले दीन, सर्व तहेने वंचित असे होउन कराल. परमेश्वर तुमच्या मानेवर लोखंडांचे जोखड ठेवील. ते तुम्हास बाजूला करता येणार नाही. तुमच्या अंतर्पर्यंत ते तुम्हास वागवावे लागेल. ४९ दूरच्या राष्ट्रांतील शत्रूला परमेश्वर तुमच्यावर पाठवील. त्यांची भाषा तुम्हास समजाणार नाही. गुरुळांसारखे ते झेपावत येतील. ५० त्या देशातील लोक कूर असतील. वृद्धांचा ते मान राखणार नाहीत. लहानांना दया दाखवणार नाहीत. ५१ तुमची जनावरे आणि तुम्ही काढलेले पीक ते नेतील.

तुम्ही नष्ट होईपर्यंत ते तुमची लूट करतील. धान्य, द्राक्षरस, तेल, गुरेढोरे, शेळ्यामेंग्या काही म्हणता काही तुम्हास उरणार नाही. ५२ ते राष्ट्र तुमच्या नगरांना वेढा घालून हल्ला करील. आपल्या नगराभोवती असणारी उंच आणि भक्तम टबंदी जिच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवता. ती पण टबंदी कोसळून पडेल. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास देणार असलेल्या देशातील तुमच्या सर्व नगरांना शत्रू वेढा घालेल. ५३ तुम्हास फार यातना भोगाव्या लागतील. शत्रू वेढा घालून तुमची रसद तोडेल. त्यामुळे तुमची उपासार होईल. तुम्ही भुकेने व्याकुळ होऊन, तुमचा देव परमेश्वर ह्याने तुमच्या पोटी घातलेल्या मुलाबाळांनाच तुम्ही खाल. ५४ तुमच्यामधील अत्यंत संवेदनशील आणि हळव्या मनाच्या मनुष्यसुद्धा कूर बनेल, मग इतरांची काय कथ! कूरतेने त्याची नजर इतरांकडे वळेल. आपली प्रिय पत्ती, अजून जिंवंत असलेली मुले हीसुद्धा त्यानून सुटणार नाहीत. ५५ खायला काहीच शिल्लक उरणार नाही तेव्हा तो आपल्या मुलांचांच घास करेल. आणि त्या मांसात तो कोणालाही, अगदी आपल्या घरातल्यानाही वाटेकरी होऊ देणार नाही. शत्रूच्या वेढ्यामुळे आणि छालामुळे असे विपरीत घडेल. ५६ तुमच्यामधील अतिशय कोमल हृदयाची आणि नाजूक स्कृत्तिसुद्धा कूर बनेल. नाजुकपणाची कमाल म्हणजे आजतागायत तिने चालायला जमिनीवर पावलेही टेकवली नसतील. पण आता आपला प्राणप्रिय पती, आपली लाडकी मुले यांच्याबद्दलही ती निषुर होईल. ५७ पण लपूनघ्यापून मुलाला जन्म देऊन ते नवजात बालक व प्रसूती वेळी बाहेर पडणारे सर्वकाही ती भुकेने व्याकुळ झाल्यामुळे खाऊन टाकील. जेव्हा तुमचा शत्रू तुमच्या शहरांना वेढा घालील आणि यातना सहन करायला लावील, त्यावेळी वरील सर्व वाईट गोरी घडून येतील. ५८ या ग्रंथातील सर्व शिकवण व आज्ञा तुम्ही पाठाचा. प्रतापी आपाची भयोग्य तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे भय धरा. याप्रमाणे आचारण ठेवले नाहीत तर ५९ तुमच्यावर व तुमच्या वंशजांवर परमेश्वर अनेक संकटे कोसळील, भयंकर रोगराई पसरेल. ६० अशा रोगराईला आणि उपद्रवांना तुम्ही मिसरमध्ये तोंड दिलेले आहे. त्यांची तुम्हास धास्ती वाटत असे. त्या सगळ्यांतून तुम्हास पुन्हा जावे लागेल. ६१ या ग्रंथात नसलेले उपद्रव आणि रोगसुद्धा परमेश्वर तुमच्या मागे लावील. तुमचा समूळ नाश होईपर्यंत तो हे करील. ६२ आकाशातील तायांडितके तुम्ही संख्येने विपुल असलात तरी तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे न ऐकल्यामुळे त्यापैकी फारच थोडे शिल्लक रहाल. ६३ तुमची भरभरात करायला आणि तुमची संख्या वाढवायला जसा परमेश्वरास अनंद वाटत होता तसाच अनंद त्यास तुमचा नाश करायला आणि तुम्हास रसातलाला न्यायला वाटेल. तुम्ही जो देश काबीज करायला जात आहात तेथून तुम्हास हुसकावून लावले जाईल. ६४ परमेश्वर तुम्हास पृथिव्याचा या टोकापासून त्या टोकापर्यंत सर्व लोकांमध्ये विखरून टाकील. तेथे तुम्ही काषपाषाणाच्या मूर्तीची उपासना कराल. तुम्हास आणि तुमच्या पूर्वजांना माहीत नसलेल्या परकीय देवांची उपासना कराल. ६५ या इतर राष्ट्रांमध्ये तुम्हास शांती लाभणार नाही. परमेश्वर तुमचे मन काळजीने पोंखरून टाकील. तुमचे डोळे शीरणीतील तुम्ही बेचैन क्वाल. ६६ तुम्हास नेही आपल्या जीवाची काळजी वाटत राहील, तुम्ही रात्रिदिवस धास्तावलेले रहाल. तुम्हास जिवाची काही खात्री वाटणार नाही. ६७ सकाळी तुम्ही म्हणाल, “ही रात्र असती तर बेर!” आणि रात्री म्हणाल, “ही सकाळ असती तर किती बेर!” तुमच्या मनातील भीती आणि डोळ्यांना दिसणाऱ्या गोषी यामुळे असे होईल. ६८ परमेश्वर तुम्हास जहाजातून पुन्हा मिसरला पाठवील. जेथे तुम्हास पुन्हा कधी परतून जावे लागणार नाही असे मी म्हणाले होतो तेथे परमेश्वर तुमची रवानगी करील. मिसरमध्ये तुम्ही शत्रूचे दास म्हणून स्वतः ची विक्री करू बघाल पण कोणीही तुम्हास विकत घेणार नाही.

२१ इसाएलाशी होरेब पर्वताजवळ परमेश्वराने पवित्र करार केला होता. त्याखेरीज, मवाबात देखील पवित्र करार करायची परमेश्वराने मोरेला

आज्ञा दिली. तो पवित्र करार हा होय: २ मोरेने सर्व इसाएलांना बोलावून सागितले, मिसर देशमध्ये परमेश्वराने जे जे केले ते सर्व तुम्ही पाहिले आहे. फारो, त्याचे सेवक आणि त्याचा देश याचे परमेश्वराने काय केले ते तुम्ही पाहिले आहे. ३ ती महान संकटे, चिन्हे व मोठे चमत्कार तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहीले आहेत. ४ पण आजपर्यंत ही परमेश्वराने तुम्हास समजायला मन, बघण्यास डोळे व एकण्यास कान दिलेले नाही. ५ परमेश्वराने तुम्हास वाळवंटातून चाळीस वर्षे चालवले. पण एवढ्या कालावधीत तुमचे कपडे विरले नाहीत की जोडे झिजले नाहीत. ६ तुम्ही भाकरी खाल्ली नाही की द्राक्षरस अथवा मध्य प्रायला नाही. हा परमेश्वरच तुमचा देव आहे हे तुम्हास कलावे म्हणून त्याने असे केले. ७ तुम्ही येथे आलात आणि हेशबोनचा राजा सीहीहोन आणि बाशानाचा राजा ओग आपल्यावर चढाई करून आले. पण आपण त्याचा पराभव केला. ८ त्यांचा देश आपण वेऊन तो रुक्वेनी, गादी व मनशेचे अर्धे घराणे यांना इनाम म्हणून दिला. ९ या करारातील सर्व आज्ञा तुम्ही पालल्यात तर तुम्हास सर्व कायात असेच यश मिळत राहील. १० आज तुम्ही सर्वजंग म्हणजेच तुमच्यातील अंमलदार वडिलधारे, प्रमुख आणि सर्व इसाएल वंशज, तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर उभे आहात. ११ तुम्ही बायकामुळे तसेच लाकूड तोळ्यापासून पाणक्यापर्यंत तुमच्या छावणीते सर्व उपरे ही आज याकीता उभे आहेत. १२ तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्याशी करारबद्द व्यायला तुम्ही इथे जमलेले आहात. परमेश्वर तुमच्यापी पवित्र करार कराणार आहे. १३ त्याद्वारे तो तुम्हास आपली खास प्रजा कराणार आहे आणि तो तुमचा परमेश्वर बनणार आहे. त्याने हे तुम्हास आणि अब्राहाम, इसाहाक व याकोब या तुमच्या पूर्वजांना कबूल केले आहे. १४ हा शास्थपूर्वक पवित्र करार फक्त आपल्याशी आज इथे करतो असे नव्हे, १५ तर आपला देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर आज जाहीर असलेल्या व हजर नसलेल्यासाठीही आहे. १६ आपण मिसरमध्ये कसे राहत होतो ते तुम्हास आठवत आहेच. वेगवेगळ्या राष्ट्रातून येथपर्यंतचा आपण प्रवास कसा केला हे तुम्हास माहीतच आहे. १७ त्या लोकांच्या लाकूड, पाषाण, चांदी, सोने यापासून बरवलेल्या मूर्ती व इतर अमंगल वस्तूही पाहील्या, १८ आपल्या परमेश्वर देवपासून परावृत्त होऊन त्यांच्या दैवतांच्या भजनी नालगलेला कोणी पुरुष, स्त्री, एखादे कुटुंब किंवा कुल येथे नाही ना याची खात्रीकूल घ्या. अशी माणसे विष व कट्टदवणा प्रमाणे असतात. १९ एखादा हे कराराचे बोलणे ऐकूनही, मी मला हवे तेच कराणार. माझे चांगलेचे होईल असे स्वतः चे समाधान करून घेत असेल. तर त्याचा त्यास त्रास होईलच पण सुकायबोरां ओले ही जळून जाईल. २० परमेश्वर अशा मनुष्यास क्षमा कराणार नाही. परमेश्वराचा त्याच्यावर भयानक कोप होईल. या ग्रंथातील सर्व शाप त्यास लागतील, आणि परमेश्वर भुतलावून त्याची नावनिशाणी पुसून टाकील. २१ या नियमाशास्त्राच्या ग्रंथातील करारात लिहिलेला आहे. त्यातल्या सर्व शापाप्रमाणे परमेश्वर त्यांच्या वाईटासाठी त्यास इसाएलाच्या सर्व वंशातून घालावून देईल. २२ या देशाचा कसा नाश झाला हे पुढे तुमचे वंशज आणि दूटदूरच्या देशातील परकीय पाहीतील. या देशातील विपत्ती याप्रकारे परमेश्वराने पसरवलेले रोग ते पाहीतील. २३ येथील भूमी गंधक आणि खार यांच्यामुळे जळून वैराण होईल. तिच्यात गवताचे पाते देखील उपाणार नाही. सदोम, गमोरा, अदमा व सबोयिम ही शहरे परमेश्वराच्या कोपाने उद्धवस्त झाली तसेच या देशाचे होईल. २४ “परमेश्वराने या देशाचे असे का केले? त्याचा एवढा कोप का झाला?” असे इतर राष्ट्रांतील लोक विचारातील. २५ त्याचे उत्तर असे की, “आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्याशी केलेला करार इसाएलांनी धुडकावून लावल्यामुळे परमेश्वराच्या त्यांच्याशी पवित्र करार केला होता तो यांनी मोडला. २६ हे इसाएल इतर दैवतांची पूजा करू लागेल. यापूर्वी त्यांना हे देव माहीत नव्हेत. तसेच इतर दैवतांची पूजा करू नये असे परमेश्वराने त्याना बजावले होते. २७ म्हणून

त्यांच्यावर परमेश्वर कुद्द झाला व या ग्रंथातील शापवाणी त्यांच्याबाबतीत खरी करून दाखवली. २८ क्रोधीष होऊन परमेश्वराने त्यांचे या देशातून उच्चाटन केले व आज ते जेथे आहेत तेथे त्यांची रवानगी केली?” २९ काही गोषी आमचा देव परमेश्वर ह्याने गुप्त ठेवलेल्या आहेत. त्या फक्त त्यालाच माहीत. पण हे बाकी सर्व त्याने उघड केले आहे. आपल्याला व आपल्या पुढील पिळ्यांसाठी शिकवण देऊन ती नित्य पाळायला सांगितले आहे.

३० मी सांगितलेल्या या सर्व गोषी तुमच्याबाबतीत घटतील. आशीर्वाद त्याचे शापही खरे होतील. तुमचा देव परमेश्वर तुम्हास इतर राष्ट्रांमध्ये घालवून दैर्हल. तेव्हा तुम्हास या सर्व गोषींची आठवण होईल. २ तेव्हा तुम्ही तुमच्या मुलांबालासह संपूर्ण मनाने व संपुर्ण जीवाने तुमचा देव परमेश्वर ह्याच्याकडे वळाल आणि मी आज दिलेल्या सर्व आजांचे पालन करून त्याची वाणी ऐकाल. ३ तेव्हा तुमचा देव परमेश्वर तुमच्यावर दया दाखवील आणि ज्या ज्या राष्ट्रांमध्ये तुम्ही पांगापांग केली असेल तेथून तुला पुन्हा एकत्र आणील तो तुम्हास मुक्त करील. ४ तुमची त्याने जेथे जेथे पांगापांग करून टाकली होती तेथून तुझा देव परमेश्वर तुम्हास परत आणील. मग ते देश किती का लांबचे असेनात! ५ पुन्हा आपल्या पूर्वजांचा देशात तुम्ही याल आणि तो देश तुमचा होईल. परमेश्वर तुमचे कल्याण करील आणि पूर्वजांना मिळाले त्यापेक्षा कितीतीरी अधिक कल्याण करील आणि तुम्हास अधीक बहूगुणीती करील. ६ तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या हृदयाची सुंतु व तुमच्या पूर्वजांच्या हृदयाची सुंतु करील आणि आपण निवित रसाये रुण्णन तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्यांच्यावर संपूर्ण मनाने व संपुर्ण जीवाने प्रेम कराल. ७ मग हे सर्व शाप तुमचा देव परमेश्वर तुमच्या शत्रूंवर व तिरस्कार कराण्यावर आणील. ८ आणि तुम्ही पुन्हा परमेश्वराची वाणी ऐकाल. आज मी देत असेलेल्या सर्व आज्ञा तुम्ही पाळाल. ९ मी तुम्हास सर्व कार्यात यश दैर्हल. त्याच्या आशीर्वादाने तुम्हास भरपूर संतती होईल. गाईना भरपूर वासरे होतील. शेतात भरयोसपीक येईल. तुमचा देव परमेश्वर तुमचे भले करील. तुमच्या पूर्वजांप्रामाणेच तुमचे कल्याण कराण्यात त्यास आनंद वाटेल. १० पण तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर ह्याने सांगितल्याप्रमाणे आचरण ठेवले पाहिजे. नियमशास्त्रातील ग्रंथात सांगितलेल्या आज्ञा व नियम यांचे कसोशीने पालन केले पाहिजे. संपूर्ण अंत: करणाने व संपूर्ण जीवाने तुमचा देव परमेश्वर ह्याला अनुसरले पाहिजे. तर तुमचे कल्याणे होईल. ११ जी आज्ञा मी आता तुम्हास देत आहे ती पाळायला फारशी अवघड नाही. ती तुमच्या आवाक्याबाहेर नाही. १२ ती काही स्वर्गात नाही की, “आम्ही ती पाळावी म्हणून कोण स्वर्गात जाऊन ती आमच्यापर्यंत आणील व आम्हाला ऐकवील?” असे तुम्हास म्हणावे लागो. १३ ती समुद्रपलीकडे नाही की, “आम्ही ती पाळावी म्हणून कोण समुद्र पार करून जाईल व तेथून आप्णून आम्हाला ऐकवील?” असे तुम्हास म्हणावे लागो. १४ हे वचन तर अगदी तुमच्याजवळ आहे. ते तुमच्याच मुखी आणि मनी वसत आहे. रुण्णन तुम्हास ते पाळावा येईल. १५ आज मी तुमच्यापुढे जीवन आणि मृत्यु चांगले आणि वाईट हे पर्याय ठेवले आहेत. १६ तुमच्या परमेश्वर देवावर प्रेम करा, त्याच्या मागानि जा व त्याच्या आज्ञा, नियम पाळा अशी माझी तुम्हास आज्ञा आहे. म्हणजे तुम्ही जो प्रदेश आपलासा करायला जात आहात तेथे दीर्घीकाळ रहाल, तुमच्या देशाची भरभराट होईल, तुम्हास तुमचा देव परमेश्वर ह्याचे आशीर्वाद मिळतील. १७ पण तुम्ही परमेश्वराकडे पाठ फिरवलीत, त्याचे एकले नाहीत, इतर दैवतांचे भजन पूजन केलेत; १८ तर मात्र तुमचा नाश ठरेलाच आहे हे मी तुम्हास बजावून सांगतो. यार्देन नदीपलीकडच्या प्रदेशात मग तुम्ही फार काळ राहणार नाही. १९ “आज सर्वां आणि पृथ्वीच्या साक्षीने मी तुम्हास जीवन आणि मृत्यु या दोहोतून एकाची निवड करायला सांगत आहे. जीवनाचा पर्याय स्विकारलात तर आशीर्वाद मिळेल. दुसऱ्याची निवड केलीत तर शाप मिळेल. तेव्हा जीवनाची निवड करा म्हणजे तुम्ही व तुमची मुलेबाळे जिवंत

राहतील. २० तुमचा देव परमेश्वर ह्याजवर प्रेम करा. त्याच्या आज्ञा पाला. त्यास सोडून नका. कारण परमेश्वर म्हणजेच जीवन. तसेच केलेत तर अब्राहाम, इस्हाहाक, व याकोब या तुमच्या पूर्वजांना वचन दिल्याप्रमाणे परमेश्वर तुम्हास त्या प्रदेशात दीर्घीच्या दैर्हल.”

३१ मग मोशेने सर्व इसाएलांना ही वचने सांगितली. २ तो म्हणाला, “मी आता एकशेवीस वर्षाचा आहे. माझ्याने आता तुमचे नेतृत्व होत नाही.

शिवाय यार्देन नदीपलीकडे जायचे नाही असे, परमेश्वराने मला सांगितले आहे. ३ तुमचा देव परमेश्वर हा तुम्हास साथ दैर्हल. तुमच्यासाठी तो इतर राष्ट्रांना पराभूत करील. त्यांच्याकडून तुम्ही त्या प्रदेशाचा ताबा घ्याल. पण परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे यहोशवा तुमचे नेतृत्व करील. ४ अमोन्यांचे राजे सीहोन आणि ओग यांचा परमेश्वराने संहार केला. तसेच तो यावेळी तुमच्यासाठी करील. ५ या राष्ट्रांचा पराभव करण्यात परमेश्वराचे तुम्हास साहाय्य होईल. पण त्यावेळी, मी सांगितले तसे तुम्ही वागले पाहिजे. ६ शर्यं दाखवा. खंबीर पणाने वागा. त्या लोकांची भीती बालगू नका! कारण प्रत्यक्ष तुमचा देव परमेश्वर तुमच्यावरोबर आहे. तो तुम्हास अंतर देणार नाही, तुमची साथ सोडेणार नाही” ७ मग मोशेने यहोशवाला बोलावले. सर्वासमक्ष त्यास सांगितले, “खंबीर राहा आणि शर्यं गाजव. या लोकांच्या पूर्वजांना परमेश्वराने जी भूमी द्यायचे कबूल केले आहे, तेथे तू त्यांना नेणार आहेस. ती कावीज करायला या इसाएलांना तू मदत कर. ८ परमेश्वर तुमच्या सोबतीला तुमच्यापुढेच चालणार आहे. तो तुम्हास सोडून जाणार नाही, तुम्हास अंतर देणार नाही. तेव्हा भिज नको आणि निर्भय राहा.” ९ नंतर मोशेने सर्व नियमशास्त्र लिहून याजकांना दिले. हे याजक लेवी वंशातील होते. परमेश्वराच्या काराराचा कोश वाहण्याचे काम त्याचे होते. इसाएलाच्या वडिलथाया लोकांसंही मोशेने हे नियमशास्त्र दिले. १० मग मोशे वडीलथाया लोकांशी बोलला. तो म्हणाला, “प्रत्येक सात वर्षाच्या अखेलीला म्हणजेच कर्ज माफिच्या ठराविक वर्षी मंडपाच्या सणाच्या वेळी ही शिकवण तुम्ही सर्वांना वाचून दाखवा. ११ यावेळी सर्व इसाएलांनी तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्यांच्यासाठी निवडलेल्या पवित्र निवासस्थानी जमावे. तेव्हा त्यांना ऐकू जाईल अशा पद्धतीने तुम्ही हे नियमशास्त्र वाचून दाखवावे. १२ पुण्य, स्त्रिया, लहान मुले, गावातील परकीय अशा सर्वांना यावेळी एकत्र आणावे. त्यांनी ही शिकवण ऐकावी, परमेश्वर देवाचे भय धरावे या शिकवणीचे जीवनात आचरण करावे. १३ ज्या पुण्याचा पिढीला ही शिकवण माहीत नव्हती त्यांना ती माहीत होईल. लवकरच तुम्ही यार्देन ओलांडून जो देश आपलासा करायला चालला आहात तेथे ही मुलेबाळेही तुमचा देव परमेश्वर ह्याज विषयीचे भय धरण्यास तो शिकवील.” १४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तुम्हा मृत्यू आता समीप आला आहे. यहोशवाला घेऊन निवासमंडपात ये. म्हणजे मी त्यास आज्ञा दैर्हन.” तेव्हा मोशे व यहोशवा दर्शनमंडपामध्ये गेले. १५ दर्शनमंडपाच्या प्रवेशद्वारी असेलेल्या मेघसंतंभात परमेश्वर ग्राट झाला. १६ तेव्हा परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “तू आता लवकरच मरण पावरील व आपल्या पूर्वजांना भेटशील. तेव्हा हे लोक माझ्यापासून परावृत्त होतील. ते माझ्याशी केलेला पवित्र करार मोडतील. माझी साथ सोडून ते वशेशमान त्या देशातील इतर खोट्या दैवतांची पूजा करायला लागतील.” १७ तेव्हा माझा त्यांच्यावर कोप होऊन मी त्यांना सोडून जाईल. मी त्यांना मदत करायचे नाकारल्याने त्यांचा नाश होईल. त्यांना अनेक अडवर्णांना सामोरे जावे लागेल. त्यांच्यावर संकटे कोसळतील. तेव्हा ते म्हणतील की आपल्याला परमेश्वराची साथ नाही म्हणून आपल्यावर आपत्ती येत आहेत. १८ पण त्यांनी इतर दैवतांची पूजा केल्याने, दुष्कृत्ये केल्यामुळे मी त्यांना मदत करणार नाही. १९ “तेव्हा तुम्ही हे गीत लिहून घ्या व इसाएल लोकांसंह शिकवा. त्यांच्याकडून ते तोंडपाठ करून घ्या. म्हणजे इसाएल लोकांकिरुद्ध ही माझ्याबाजून साक्ष राहील. २० त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केलेल्या भूमीत मी त्यांना नेणार आहे.

ही भूमि दुधामधाने समृद्ध आहे. तेथे त्यांची अनन्धान्याची चंगळ होईल. ते संपन्न जीवन जगतील. पण मग ते इतर दैवतांकडे वळतील व त्यांची पूजा करतील. माझ्यापासून ते परावृत होतील व कराराचा भंग करतील. २१ त्यामुळे त्यांच्यावर आपती कोसळतील. त्यांना अनेक अडचणी येतील. त्याही वेळी हे गीत त्यांच्यामुखी असेल आणि त्यांच्या चुकीची साक्ष त्यांना पटेल. कारण जो देश मी शाश्वत वाहन देऊ केला. मी त्यांना त्या भूमित अजून नेलेले नाही. पण त्यांच्या मनात तेथे गेल्यावर काय करायचे याबाबत जे विचार चालू आहेत ते मला अगोदरच माहीत आहेत.” २२ तेव्हा त्याच दिवशी मोशेने ते गीत लिहून काढले, आणि इसाएल लोकांस ते शिकवले. २३ मग नूनचा मुलगा यहोशवा याला परमेश्वर मणाला, “हिंमत धर, खंबरी राहा. मी वचनपूर्वक देऊ केलेल्या प्रदेशात तू या इसाएलाना घेऊन जाशील. मी तुझ्याबरोबर राहीन.” २४ मोशेने सर्व शिकवण काळजीपूर्वक लिहून काढल्यावर २५ लेवीना आज्ञा दिली. (लेवी म्हणजे परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे लोक.) मोशे मणाला, २६ “हा नियमशास्त्राचा ग्रंथ घ्या आणि परमेश्वराच्या कराराच्या कोशात ठेवा. तुमच्याविरुद्ध हा साक्ष राहील. २७ तुम्ही फार ताठर आहात हे मला माहीत आहे. तुम्ही आपलाचे ठेका चालवता. मी तुमच्याबरोबर असतानाही तुम्ही परमेश्वराचिरुद्ध बंड केले आहे. तेव्हा माझ्यामोही तुम्ही तेच कराल. २८ तुमच्या वंशातील सर्व वडिलांना व महाजनांना येथे बोलावा. स्वर्ग आणि पृथ्वीच्या साक्षीने त्यांना मी चार गोषी सांगेन. २९ माझ्या मृत्यूनंतर तुम्ही दुराघरण करणार आहात हे मला माहीत आहे. मी सागितलेल्या मागांपासून तुम्ही ढलणार आहात. त्यामुळे विख्यात तुमच्यावर संकटे कोसळतील. कारण परमेश्वराने निषिद्ध म्हणून सागितलेल्या गोषी तुम्ही करणार आहात. तुमच्या दुष्कृत्याने तुम्ही परमेश्वराचा राग ओढवून घ्याल.” ३० सर्व इसाएल लोक एकत्र जमल्यावर मोशेने हे संपूर्ण गीत त्याच्यासमोर म्हटले.

३२ “हे आकाशा, ऐक मी काय म्हणतो ते.” पृथ्वी ऐक शब्द माझ्या मुखातले. २ पर्जन्याप्रमाणे माझ्या बोधाचा वर्षाव माझे भाषण दहीवाप्रमाणे ठिकको. तो बोध असेल जमिनीवरून खल्खलण्याचा पाण्यासारखा. हिरवळीवर रिझमझिमणाऱ्या पावसासारखा. झाडाद्युदुपांवर पडणाऱ्या पावसाच्या सरीसारखा. ३ मी परमेश्वराच्या नावाची घोषणा करीन. तुम्हीही परमेश्वराची महती गी! ४ तो माझा दुर्ग आहे आणि त्याची कृती परिपूर्णी! कारण तो, त्याचे सर्व मार्ग, उचित आहेत! देवच खरा आणि विश्वासू न्यायी आणि सरल आहे. ५ तुम्ही त्याची मुले नाहीत. तुमची पापे त्यास मळीन करतील. तुम्ही लवाड आहात. ६ मूर्ख आणि निरुद्ध जन हो, परमेश्वराशी असे वापात? तो तर तुमचा पिता, निर्माता कर्ता आणि धर्ता तोच आहे. ७ आठवण करा पूर्वी काय घडले ते अनेक वर्षा पूर्वी काय काय झाले ते लक्षात आणा; आपल्या बापाला विचारा, तो सांगिल आपल्या वडीलजनांना विचारा, ते सांगतील. ८ परातपर देवाने लोकांची विभागणी राष्ट्रा राष्ट्रांमध्ये केली. प्रत्येक राष्ट्राला स्वतंत्र भूभाग दिला. देवाने इसाएल लोकाच्या संख्येप्रमाणे राष्ट्राच्या सीमा आखल्या. ९ परमेश्वराचा वाटा त्याचे लोक होत. याकोब हाच त्याच्या वतनाचा वाटा आहे. १० याकोब त्यास तो वाळवंटात भण्भणत्या वाच्याचा वैराण प्रदेशात सापडला त्याने त्याच्याजवळ राहून त्याची काळजी येतली आणि डोळ्यातील बाहुदारीप्रमाणे त्यास सांभाळल. ११ इसाएलाला परमेश्वर गुरुडासारखा आहे. गरुड पक्षीण आपल्या पिलांना उडायला शिकवताना घरट्यातून ढकलते. त्यांच्या संरक्षणार्थ त्यांच्याबरोबर तीही उडते. पिल्ले पडली झडली तर धरता यावे म्हणून पंख पसरते आणि पंखावर बसवून त्यांना सुरक्षित जागी आणते. तसा परमेश्वर इसाएलाला जपतो. १२ परमेश्वरानेच इसाएलाला पुढे आणले. दुसरा कोणी देव मदतीला नव्हता. १३ परमेश्वराच्याच पुढाकराने त्यांने या डोंगाराळ प्रदेशाचा ताबा घेतला. मग याकोबाने शेतात भरपूर पीक घेतले. परमेश्वराने

त्यास खडकातून मध दिला, त्या कठीन खडकातून त्याच्यासाठी तेलही काढले. १४ गाईम्हर्शीचे, शेळयामेंद्र्याचे लोणी आणि दूध, पुष्ट मेंदे व कोकरे, बाशानचे उत्तम प्रतीचे बकरे, उत्कृष्ट गृह हे परमेश्वराने त्यांना दिले. द्राक्षाची लाल मदिराही इसाएलांनो, तुम्ही प्यालात. १५ पण यशस्वन पुष्ट होऊन लाथा झाडू लागला. तो धषपृष्ठ झाला! तो लटु झाला, तो तुकुतुकीत झाला आणि त्यांना आपल्या तारणकर्त्या देवाचा त्याग केला! आपले तारण करणारा दुर्गासारखा परमेश्वर तुच्छ मानला. १६ त्यांनी अन्य दैवतांची पूजा करायला सुरुवात केली आणि त्याची ईर्ष्या जागवली. मूर्ती त्यास मान्य नाहीत, तरी या लोकांनी मूर्ती केल्या व त्याचा कोप ओढवता. १७ खेरे देव नकेत अशा भुतांना त्यांनी यजारपिंे केली. अपराचित दैवतांची पूजा केली. आपल्या पूर्वजांना पूर्वी कंधी माहीत नसलेल्या दैवतांची पूजा केली. १८ आपल्या निर्माणकर्त्याच्या दुर्गाची त्यांनी त्याग केला. जीवनदावी देवाला ते विसरले. १९ परमेश्वराने हे पाहिले व आपल्या प्रजेचा धिक्कार केला. कारण प्रजेनेच त्यास चिथवले होते! २० तो म्हणाला, मी आता त्यांच्यापासून तोंड फिरवतो. त्यांचा शेवट कसा होईल ते मी पाहीन, कारण ही माणसे फार कुटील आहेत. ही मुले अविश्वसनीय मुलांप्रमाणे आहेत. २१ मूर्तीपूजा करून यांनी माझा कोप ओढवला. मूर्ती म्हणजे देव नकेत. क्षुल्लक मूर्ती करून त्यांनी मला कुद्द केले. तेव्हा त्यांना मत्सर वाटेल असे मी करीन. जे एकसंघ राष्ट्र नाही अशा लोकांमार्फत, मूढ राष्ट्राच्या योगे मी यांना इर्ष्येस पेटवीन. २२ माझा क्रोध थगधगणाऱ्या अपीनप्रमाणे आहे. अधोलोकाच्या तळापर्यंत तो जाळत जातो. पृथ्वी व तिच्यावरील वनस्पती, पर्वतांचे पायथेय यांनाही तो भस्मसात करतो. (Sheol h7585) २३ मी इसाएलांवर संकटे आणीन. त्यांच्यावर मी माझ्या बाणांचा नेम धरीन. २४ भक्तेने ते कासावीस होतील. भयंकर प्रखर तापाने व भयंकर मरीने ग्रस्त होतील. वनपशु त्यांच्यावर सोडीन. विषारी साप व सरपटणरे प्राणी त्यांना दंश करतील. २५ रस्त्यावर सैन्य त्यांना तलवारीने मारिल व धरात ते भयभीत होतील. तरुण पुरुष, स्त्रिया, लहानयुले व वृद्ध सर्वांना सैन्य ठार करेल. २६ लोकांच्या आठवणीतून ते पुसले जातील इतका मी या इसाएलांचा नाश केला असता. २७ पण त्यांचा शत्रू काय म्हणेल हे मला माहीत आहे. आम्ही आमच्या सामयनिं जिकलो. इसाएलांचा नाश काही परमेश्वरामुळे झाला नाही, अशी ते बढाई मारतील. २८ इसाएल राष्ट्र विचारशृंत्य आहे, त्यास समज म्हणून नाहीच. २९ ते शहाणे असते तर त्यांना समजले असेतो. त्यांनी पुढच्या परिणामांचा विचा केला असता. ३० एक मनुष्य हजारांचा पाठलाग करू शकेल काय? दोघेजण दहा हजारांना सळो की पळें करून सोडू शकतील का? परमेश्वरानेच या जमावला आपल्या शत्रूच्या हवाली केले तरच ते शक्य आहे. खंद्या दुर्गासिमान असणाऱ्या परमेश्वराने त्यांना गुलामांसारखे विकले तरच असे घेडेल. ३१ आपल्या शत्रूंचा दुर्ग म्हणजे परमेश्वर आपल्या अभेद्य किल्यासारख्या परमेश्वराच्या तोंडीचा नाही हे तेही कबूल करतात. ३२ सदोम आणि गमोरा येथेल्याप्रमाणे त्यांचा द्राक्षे विषारी आहेत त्यांचे घोस कडूच आहेत. ३३ त्यांची द्राक्षे कडू जहर आणि द्राक्षरस अजगराचे विषारी गरलासमान आहे. ३४ परमेश्वर म्हणतो अर्थात ही शिक्षा सध्या मी राखून ठेवली आहे. माझ्या भांडारात ती बंदीस्त ठेवली आहे. ३५ अनवधानाने त्यांच्या हातून काही दुष्कृत्ये घडायची मी वाट पाहत आहे. त्यांनी काही वावगे केले की त्यांचा संकटकाळ आलाच म्हणून समजा मी त्यांना शिक्षा करीन. ३६ परमेश्वर आपल्या प्रजेची कसोटी पाहील. आपल्या सेवकांवर दया दाखवील. पण गुलाम तसेच स्वतंत्र यांना तो सत्ताहीन, असहाय्य करून सोडील. ३७ परमेश्वर म्हणेल, कोठे आहेत ते खोटे देव? तुम्ही आश्रयासाठी ज्याच्याकडे धाव घेतलीत तो कुठे आहे तुमचा दुर्गा? ३८ ते खोटे देव तुमच्या यजातील चरवी खाणारे, तुम्ही अर्पण केलेल्यातील द्राक्षरस प्राशन करणारे दैवत कोठे आहेत? तेव्हा त्या दैवतांनीच उठून यावे व तुम्हासा साहाय्य करावे! ३९ तेव्हा आता पाहा, मीच खरा आणि एकमेव देव आहे. अन्य कोणी नाही. लोकांचा तारक मी आणि मारकही मीच,

त्यांना घायाळ करणारा मी आणि त्यातून बरे करणाराही मीच. माझ्या समर्थ हातांमधून कोणीही कोणालाही सोडू शकत नाही! ४० आकाशाकडे बाबू उभारून मी हे वचन देत आहे. मी सनातन आहे हे सत्य असेल तर या गोषी खऱ्या होतील. ४१ माझी लखलखाती तलवार परजून मी शंत्रूना शासन करीन. ते याच शिक्षेला पात्र आहेत. ४२ माझे शत्रू ठार होतील. त्यांचा पाडव होईल ते कैद होतील. माझ्या बाणांची टोके त्याच्या रक्काने माखातील आणि माझे तलवारीचे पाते शत्रू सैन्याचा शिरच्छेद करील. ४३ समस्त राष्ट्रांनो, देवाचा प्रजेचा जयजयकार करा. कारण हा देव आपल्या सेवकांच्या बाजूने उभा राहतो. आपल्या सेवकांचा संहार करु पाणाच्यांना शासन करतो. शत्रूला योग्य अशी शिक्षा देतो. आणि आपली प्रजा आणि प्रदेश द्वाच्यासाठी प्रायश्चित्त करतो. ४४ मोशेने या गीताचे शब्द सर्व इसाएलांना ऐकू जातील असे ऐकवले. नूनाचा पुत्र होशा (म्हणजेच, यहोशवा) मोशेबरोबर होता. ४५ ह्याप्रामाणे मोशेने ही सर्व वचने इसाएल लोकांस सांगण्याचे संपविल्यावर ४६ मोशे लोकांस म्हणाला, “मी ज्या गोषी आज सांगतो त्या लक्ष्यपूरक ऐका. आपल्या मुलाबाळांनाही या नियमशस्त्राचे काटेकोरपणे पालन करायला सांगा. ४७ त्याचे महत्व कमी लेखू नका. या आजांवरच तुमचे जीवन अवलंबून आहे. त्यायोगेच तुम्ही आपल्याला मिळाणा असलेल्या त्या यार्देन नदीपलीकडच्या प्रदेशात दीर्घकाळ वास्तव्य कराल.” ४८ त्याच दिवशी परमेश्वर मोशेशी बोलला. तो म्हणाला, ४९ “मवाब देशात, यरीहो शहराच्या समोर अबारीम पर्वतांमध्ये जो नवो डोंगर आहे त्या डोंगरावर जा. मी इसाएलांना जो कनान देश देणार आहे तो तू तेथून पाहू शकीरील. ५० या डोंगरावर तुझे निधन होईल. तुझा भाऊ अहरोन हा जसा होर डोंगरावर मृत्यू पावल्यावर स्वजनांना मिळाला तसेच तुझे होईल. ५१ कारण तुम्ही दोघांनीही माझ्याविरुद्ध पाप केले आहे, कादेश जवळच्या मरीचा झऱ्यापाची तुम्ही होता. सीन वाळवटातील ही गोषे आहे. तेथे इसाएलांसमोर तुम्ही माझा विश्वासाधात केला तसेच मला पवित्र मानले नाही. ५२ तेव्हा मी इसाएलांना देणार असलेली भूमी तू पाहू शकेतोस पण तुझे तेथे जाणे होणार नाही.”

३३ देवाचा भक्त मोशे याने इसाएल लोकांस आपल्या मृत्युपूर्वी असा आशीर्वाद दिला, तो असा: २ “परमेश्वर सीनाय येथून आला. उषः कालच्या प्रकाशाप्रमाणे तो सेर्ईर वरून आला, पारान डोंगरावरुन प्रकाशाला, दहा हजार देवदूतांसमवेत आला देवाचे समर्थ सैनिक त्याच्याबरोबर होते. ३ परमेश्वराचे आपल्या लोकांवर खरेच फार प्रेम आहे. त्याची पवित्र प्रजां त्याच्या हातात आहे. ते लोक त्याच्या पायाशी बसून त्याच्याकडून शिकवण घेतात. ४ मोशेने आम्हास नियमशस्त्र दिले. ती शिकवण याकोबाच्या लोकांची ठेव आहे. ५ इसाएलचे सर्व वंश आणि त्याचे प्रमुख आले तेव्हा परमेश्वर यशुरुन्या राजा झाला. ६ रुडेनचे लोक मोजकीच असले तरी ते जगोत, त्यांना मरण न येवो.” ७ मोशेने यहूदाला हा आशीर्वाद दिला: “परमेश्वर, यहूदा तुझ्याकडे मदत मागेल तेव्हा त्याचे ऐक. त्याच्या लोकांची व त्यांची गाठभेट करून दे. त्यास शक्तीशाली कर आणि शत्रूला पराभूत करण्यात त्यास साहाय्यकारी हो.” ८ लेवीविषयी मोशे असे म्हणाला: “लेवी तुझा खरा अनुयायी आहे. तो थुम्मीम व उरीम बालगतो. मस्सा येथे तू लेवीची कसोटी पहिलीस. मरीबाच्या झऱ्याजवळ, ते तुझेच आहेत याची तू कसोटी करून घेतलीस. ९ हे परमेश्वरा, आपल्या कुटुंबियांपेक्षाही त्यांनी तुला आपले मानले. आपल्या आईबडीलांची कदर केली नाही. भाऊबंदांना ओलख दाखवली नाही. पोठच्या पोरांची पर्वा केली नाही. पण तुझ्या आजांचे पालन केले. तुझा पवित्र करार पाळला. १० ते तुझे विधी याकोबाला, नियमशस्त्र इसाएलाला शिकवतील. तुझ्यापुढे धूप जाळतील. तुझ्या वेदीवर होमबर्ती अर्पण करतील. ११ परमेश्वरा, जे जे लेवीचे आहे त्यास आशीर्वाद दे, ते जे करतील त्याचा स्विकार कर. त्यांच्यावर हल्ला करणाच्यांचा संहार कर. त्यांच्या शत्रूना पार नेस्तानाबूत करून टाक.” १२ बन्यामीन विषयी मोशे

म्हणाला, “बन्यामीन परमेश्वरास प्रिय आहे. तो परमेश्वरापाशी सुरक्षित राहील. देव त्याचे सदोदित रक्षण करील. आणि परमेश्वराचे वास्तव्य त्याचा देशात राहील.” १३ योसेफाविषयी तो म्हणाला, “योसेफाच्या भूमीवर परमेश्वराची कृपादृष्टी असो. परमेश्वरा, त्यांच्या देशात आकाशातून पावसाचा वर्षाव कर आणि त्यांच्या भूमीतून मुबलक पाणी दे. १४ सूर्यमुळे उत्कृष्ट फलित त्यांच्या पदरात पडो. आणि प्रत्येक महिना आपली उत्कृष्ट फळे त्यास देवो. १५ टेकड्या आणि पुरातन पर्वत यांच्यातील अमूल्य जिन्स त्यांना मिळोत. १६ धरतीचा उत्तमातील उत्तम ठेवा योसेफाला मिळो. योसेफाची आपल्या भाऊबंदापासून ताटातूट झाली होती. तेव्हा जळत्या झुझापातल्या, परमेश्वराचा दुवा त्यास मिळो. १७ प्रथम जन्मलेल्या गोऽहासरख्या त्याचा प्रतप आहे. त्याचे शिंगे रानबैलाच्या शिंगांप्रमाणे आहेत. ते लोकांवर चढाई करून त्यांना पृथीच्या सीमपर्यंत ढकलतील. असे मनश्शेचे हजारो आणि एफ्राईमचे लाखो आहेत.” १८ मोशे जबुलनबद्दल म्हणाला, “जबुलना, बाहेर जाल तेव्हा आनंद करा. इस्साखारा आपल्या डेव्यात आनंदाने राहा. १९ ते लोकांस आपल्या डोंगरावर बोलावतील. तेथे ते योग्य यज्ञ करतील. समुद्रातील धन आणि वाळूतील खिजिना हस्तागत करतील.” २० गादविषयी मोशे म्हणाला, “गादाचा विस्तार करणारा देव धर्य होय. गाद सिंहासरख्या आहे. तो आधी दबा धरून बसतो. आणि सावाजावर हल्ला करून त्याच्या चिंधड्या करतो. २१ स्वतःसाठी तो उत्तम भाग ठेवतो. राजाचा वाटा स्वतःला घेतो. लोकांचे प्रमुख त्याच्याकडे येतात. जे परमेश्वराच्या दृढीने न्यायाने, ते तो करतो. इसाएलाच्या लोकांसाठी जे उचित तेव्हा करतो.” २२ दान विषयी मोशे म्हणाला, “दान म्हणजे सिंहाच छावा. तो बाशान मधून झेप घेतो.” २३ नफताली विषयी मोशेने सांगितले, “नफताली, तू सर्व चांगल्या गोषीने समाधानी त्या तुला भरभरून मिळतील. तुझ्यावर परमेश्वराचा आशीर्वाद राहील. गालील तलावाजवळचा प्रदेश तुला मिळेल.” २४ आशेर विषयी मोशेने असे सांगितले, “आशेरला सर्वत अधिक आशीर्वाद मिळोत. तो आपल्या बांधावांना प्रिय होवो. त्याचे पाय तेलाने माखलेले राहोत. २५ तुमच्या दरवाजांचे अडमस लोखंडांचे व पिठळेचे असीत. तुमचे सामर्थ्य आयुष्यभर राहो.” २६ हे यशुरुना! परमेश्वर देवासरख्या कोणी नाही. तुझ्या साहाय्यासाठी, मंधांवर आरुढ होऊन तो आपल्या प्रतापाने आकाशातून तुझ्या मदतीला येतो. २७ देव सनातन आहे. तो तुझे आश्रयस्थान आहे. देवाचे सामर्थ्य सर्वकाळ राहतो! तो तुझे रक्षण करतो. तुझ्या शत्रूना तो तुझ्या प्रदेशातून हुस्कावून लावेल. शत्रूना नष्ट कर असे तो म्हणतो. २८ म्हणून इसाएल सुरक्षित राहील. याकोबाची विहीर त्यांच्या मालकीची आहे. धन्याने व द्राक्षरसाने संपन्न अशी भूमी त्यांना मिळेल. त्या प्रदेशवर भरपूर पाऊस पडेल. २९ इसाएला, तु आशीर्वादीत आहेस. इतर कोणतेही राष्ट्र तुझ्यासारखे नाही. परमेश्वराने तुला वाचवले आहे. भक्तम ढाळीप्रमाणे तो तुझे रक्षण करतो. परमेश्वर म्हणजे तल्पती तलवार. शत्रूना तुझी दहशत वाटेल. त्यांच्या महान ठिकाणे तू तुडवशील!

३४ मवाब प्रदेशातील यार्देन खोऱ्यातून पिसगा पर्वताच्या माथ्यावरील नवो नामक शिखरावर मोशे चढून गेला. यरीहो समोरील यार्देन पलीकडचा हा भाग. परमेश्वराने मोशेला गिलादपासून दानपर्यंत सर्व गिलाद प्रदेश, २ नफताली, एफ्राईम व मनश्शेचा सर्व प्रदेश दाखवला. पश्चिमेकडल्या भूमध्य समुद्रापर्यंतचा यहूदाचा सर्व प्रदेश दाखवला. ३ तसेच नेगेब आणि सोअरापासून यरीहो या खुजराच्या झाडांच्या नगरापर्यंतचे खोरे हेही दाखवले. ४ परमेश्वर मोशेला म्हणाला, “अब्राहाम, इसाहाक आणि याकोब यांना कबूल केलेला हाय तो प्रदेश. त्यांच्या वंशजांना तो द्यायचे मी त्यांना वचन दिले आहे. तुला मी तो पाहू दिला पण तू येथे जाणार नाहीस.” ५ मग परमेश्वराचा सेवक मोशे त्या मवाबाच्या प्रदेशात मरण पावला. असे घडणार हे परमेश्वराने त्यास सांगितले होतेच. ६ मवाबात मोशेचे परमेश्वराने दफन केले. बेथ-

पौरासमोरच्या खोन्यात हा भाग आला. पण मोशेची कबर नेमकी कोठे आहे हे आजतागायत कोणाला कळलेले नाही. ७ मोशे मरण पावला तेळ्हा एकशेवीस वर्षाचा होता. तेळ्हाही त्याची प्रकृती क्षीण झाली नव्हती व दृष्टी चांगली होती. ८ इसाएल लोकांनी मोशेसाठी तीस दिवस शोक केला. त्या काळात ते मवाबातील यार्देन खोन्यात राहिले. ९ मोशेने यहोशवावर आपले हात ठेवून त्यास नवा पुढारी म्हणून नेमले होते. त्यामुळे नूनाचा पुत्र यहोशवा याला ज्ञानाचा आत्मा प्राप्त झाला होता. म्हणून इसाएल लोक त्याच्या आज्ञेत वागू लागले. परमेश्वराने मोशेला आज्ञा केल्याप्रमाणे त्यांनी आचरण ठेवले. १० इसाएलात मोशे सारखा दुसरा संदेश आजपर्यंत झाला नाही. परमेश्वरास मोशेचा प्रत्यक्ष परिचय होता. ११ मिसर देशामध्ये महान चमत्कार करून दाखवायला परमेश्वराने मोशेला पाठवले. मिसर देशामध्ये फारो, त्याचे सेवक व सर्व लोकांनी हे चमत्कार पाहिले. १२ मोशेने करून दाखवले तसे चमत्कार व भयकारक गोषी दुसऱ्या कोणा संदेष्ट्याने करून दाखवल्या नाहीत. इसाएलाच्या सर्व लोकांनी त्याची ही कृत्ये पाहिली.

यहोशवा

१ परमेश्वराचा सेवक मोशे ह्याच्या मरणानंतर असे झाले की, नूनाचा पुत्र

यहोशवा, मोशेचा मुख्य मदतनीस याच्याशी परमेश्वर बोलाला, २ “माझा

सेवक मोशे मरण पावला आहे, तर आता ऊठ, तू आणि हे सर्व लोक असे

तुम्ही यार्देन, ओलांडून जो देश मी इसाएल लोकास, देत आहे त्यामध्ये जा.

३ मी मोशेला सांगितल्याप्रमाणे ज्या ज्या ठिकाणी तुमचे पाऊल पडेल, ते

प्रत्येक ठिकाण मी तु तुम्हाला दिले आहे. ४ रान व हा लाबानोन यापासून

महानद, फरात नदीपर्यंतचा हत्ती यांचा सर्व देश, व मावळतीकडे भूमध्य

सागराचा प्रदेश तुमचा होईल. ५ तुझ्या आयुष्यात तुझ्यापुढे कोणाचाही

टिकाव लागाणार नाही, जसा मोशेबोरबर मी होतो तसाच तुझ्याबोरबरी मी

असेन, मी तुला सोडून जाणार नाही. व तुला टाकणार नाही. ६ बलवान

हो, धैर्य धर, कारण जो देश ह्या लोकांच्या पूर्वजाना देण्याची शपथ मी

त्यांच्याजवळ वाहिली आहे तो तू यांना वतन म्हणून मिळवून देशील. ७

मात्र तू बलवान हो व धैर्य धर, आणि माझा सेवक मोशे याने तुला दिलेले

नियमशास्त्र सापाळे काळजीपूर्वक पाल, ते सोडून उजवीडावीकडे वळू नको,

म्हणजे तू जाशील तिकडे यशस्वी होशील. ८ नियमशास्त्राचा हा ग्रंथ तुझ्या

मुख्यातून निघून जाऊ नये म्हणून रात्रिंदिस त्याचे मनन कर, त्या जे काही

लिहिले आहे ते सर्व तू पाळ. मग तुझी भरभराट होईल आणि तू यशस्वी

होशील. ९ मी तुला आज्ञा केली नाही की? बलवान हो, धीर हो, घारू

नकोस, धैर्यहीन होऊ नकोस, कारण तू जाशील तिकडे तुड्या देव परमेश्वर

तुझ्याबोरबर असेल.” १० मग यहोशवाने लोकांच्या पुढाऱ्यांना अशी आज्ञा

केली की, ११ “छावणीतून फिरून लोकांस अशी आज्ञा या की, स्वतःसाठी

अन्नसामग्री तयार करा. कारण तुमचा देव परमेश्वर जो देश तुम्हाला ताव्यात

देणार आहे त्याचा ताबा घेण्यासाठी तीन दिवसाच्या आत तुम्हाला ही यार्देन

ओलांडायची आहे.” १२ मग यहोशवाने रुडेबी, गादी व मनश्शेचा अर्धां

वंश ह्यांना म्हटले, १३ “परमेश्वराचा सेवक मोशे ह्याने तुम्हाला जी आज्ञा

दिली होती तिची आठवण करा, तो तुम्हाला म्हणाला होता की, तुम्हाला

विसावा मिळावा म्हणून तुमचा देव परमेश्वर हा देश तुम्हाला देत आहे. १४ या

यार्देनच्या पूर्वकडील जो देश मोशेने तुम्हाला दिला आहे त्यामध्येच तुमच्या

स्त्रिया, पुत्र-मुलेबाले आणि गुरुदेवे ह्यानी रहावे, पण तुम्ही सर्व योद्धांयांनी

सशस्त्र होऊन आपल्या बांधवांपुढे नदीपलीकडे जावे आणि त्यांना मदत

करावी. १५ परमेश्वर तुमच्याप्रमाणेच तुमचा बांधवांना विसावा देर्ल आणि

तुमचा देव परमेश्वर ह्याने त्यांना दिलेल्या देशाचा ते ही ताबा धेतील, मग

परमेश्वराचा सेवक मोशे ह्याने यार्देनच्या पूर्वेस, उगवतीकडे जो देश तुम्हाला

दिला आहे, त्या तुमच्या वतनाच्या देशात परत येऊन त्याचा ताबा तुम्ही

घ्यावा.” १६ तेव्हा त्यांनी यहोशवाला उत्तर दिले, “जे काही करण्याची

तू आम्हांला आज्ञा केली आहेस ते सर्व आम्ही करू आणि तू आम्हांला

पाठवशील तिकडे आम्ही जाऊ. १७ जसे आम्ही सर्व बाबतीं मोशेचे सांगणे

ऐकत होती तरेच आम्ही तुझीही रेकू, मात्र तुडा देव परमेश्वर मोशेबोरबर होता

तसाच तुझ्याबोरबर असो. १८ जो कोणी तुझ्या आजेविरुद्ध बंद करेल व तुझे

शब्द पाळणार नाही त्यास देहान्त शिक्षा हावी. तू मात्र खंबी हो व धैर्य धर.”

२ नंतर नूनाचा पुत्र यहोशवा ह्याने गुप्तपणे दोन हेर शिट्टीम येथून पाठवले,

त्याने त्यांना सांगितले की, “जा आणि तो देश व विशेषत: यरीहो शहर

हेरून या.” त्याप्रमाणे ते गेले आणि राहोबर नावाच्या वेशेच्या धरी उतरले. २

मग कोणी यरीहोच्या राजाला सांगितले की, “काही इसाएल लोक देशाचा

भेद काढण्यासाठी आज रात्री येथे आले आहेत.” ३ तेव्हा यरीहोच्या राजाने

राहोबेला निरोप पाठवला की, “जे पुरुष तुझ्याकडे येऊन तुझ्या धरात उतरले

आहेत त्यांना बाहेर काढ, कारण साच्या देशाचा भेद काढण्यासाठी ते आले

आहेत.” ४ त्या दोघा पुरुषाना लपवून ती स्त्री म्हणाली, माझ्याकडे कोणी

पुरुष आले होते खेर, “पण ते कोठले होते हे मला ठाऊक नाही. ५ अंधार

पडल्यावर वेशीचा दरवाजा लावून घेण्याच्या वेळी ते निघून गेले, ते कोठे

गेले ते मला ठाऊक नाही. तुम्ही लवकर त्यांचा पाठलाग करा म्हणजे तुम्ही

कदाचित त्यांना पकडू शकाल.” ६ पण तिने तेर त्या मनुष्यांना धाव्यावर

नेऊन तेथे जवसाची ताते पसरली होती त्यामध्ये लपवून ठेवले होते. ७

त्यांचा पाठलाग करणारे लोक यार्देनकडे जाणाच्या वाटेने उतारापर्यंत गेले;

त्यांचा पाठलाग करणारे हे लोक गावाबाहेर पडताच वेशीचे दरवाजे बंद

करण्यात आले. ८ इकडे ते हेर झोपी जाण्यापूर्वी ती त्यांच्याकडे धाव्यावर

गेली, ९ ती म्हणाली, “परमेश्वराने हा देश तुम्हाला दिला आहे, आम्हांला

तुमची दहशत बसली आहे आणि देशातील सर्व रहिवाशयांनी तुमच्या भीतीने

गाळण उडाली आहे, हे मला माहीत आहे. १० कारण तुम्ही मिसर देशातून

निघाला तेका तुमच्यासमोर परमेश्वराने तांबड्या समुद्राचे पाणी कसे आटविले

आणि यार्देनपलीकडे राहणारे अमोऱ्यांचे दोन राजे सीहोने व आग ह्यांचा तुम्ही

कसा समूल नाश केला हे आमच्या कानी आले आहे. ११ हे ऐकाताच आमचे

अवसान गळून गेले आणि कोणामध्येही धैर्य राहिले नाही, कारण तुमचा देव

परमेश्वर हाच वर स्वर्गात व खाली पृथ्वीवर देव आहे. १२ ती मी तुमच्यावर दया

केली आहे, म्हणून आता माझ्यासमोर परमेश्वराचा नावाने शपथ घ्या की,

आम्हीही तुझ्या वडिलाच्या घरण्यावर दया करू, आणि मला अचूक खून द्या,

१३ तेसेच तुम्ही माझे आईबडील, भाऊ, बहिणी आणि त्यांचे सर्वस्व ह्यांचा

आम्ही बचाव करू आणि तुम्हा सर्वर्ची प्राण मरणापासून वाचवू, अशीही

शपथ घ्या.” १४ तेव्हा त्या पुरुषांनी तिला म्हटले, “तुम्हीही आमची कामगिरी

बाहेर फोडली नाही, तर तुमच्यासाठी आम्ही आमचे प्राण देऊ, आणि परमेश्वर

आम्हांला हा देश देर्ल तेव्हा आम्ही तुझ्याकडी दयाळूपूणाने व खरेपणाने

वागू.” १५ तेव्हा तिने त्यांना खिंडिकीतून दोराने खाली उतरले, कारण तिचे घर

गावकुसास लागून होते. १६ तिने त्यांना सांगितले होते की, “तुमचा पाठलाग

करण्याची तुम्हाला गाठू नये म्हणून तुम्ही डोंगराकडे जा आणि तेथे तीन

दिवस लपून राहा, तोपर्यंत तुमचा पाठलाग करणारे परतील, मग तुम्ही

मार्गस्थ क्वाही.” १७ ते पुरुष तिला म्हणाले, “तू आमच्या कडून जी शपथ घेतली

आहे तिच्याबाबतीत आम्हांला दोष न लागो. १८ मात्र आम्ही ह्या देशात येऊ

तेव्हा ज्या खिंडिकीतून तू आम्हांला उतरली तिला हा किंमिजी दोर बांध

आणि या धरात तुझे आईबाप, भाऊबंद आणि तुझ्या बापाचे संबंध धराणे

तुझ्याजवळ एकत्र कर. १९ कोणी तुझ्या धराबाहेर रस्त्यावर गेला तर त्याच्या

रक्कपाताचा दोष त्याच्याच मार्थी राहील, आमच्यावर त्याचा दोष येणार नाही;

पण धरात तुझ्याबोरबर जो असेल त्याच्यावर कोणी हात टाकला तर त्याच्या

रक्कपाताचा दोष आमच्या मार्थी राहील. २० जर तू आमची कामगिरी बाहेर

फोडलीस तर आमच्याकडून जी शपथ तु घेतली आहेस तिच्यातून आम्ही

मुक्त होऊक.” २१ ती मी म्हणाली, “तुमच्या सांगण्यप्रमाणेच होईल.” ह्याप्रमाणे

त्यांना निरोप दिल्यावर ते मार्गस्थ झाले; नंतर तिने किंमिजी दोर आपल्या

खिंडिकीला बांधला. २२ ते जाऊन डोंगरास पोहवले, आणि त्यांच्या पाठलाग

करणारे परत माघारी जाईपर्यंत तेथे तीन दिवस राहिले. २३ त्यांचा लोकांस

आहेत.”

३ यहोशवा पहाटेस ऊठला आणि सर्व इसाएल लोकांसह शिट्टीमाहून निघून

यार्देनतीरी आला आणि पलीकडे जाण्यापूर्वी ते तेथे राहिले. २ तीन

दिवसांनंतर पुढारी छावणीच्या मध्य भागामधून गेले. ३ व त्यांनी लोकांस

अशी आज्ञा केली की, “आमचा देव परमेश्वर याच्या कराचा कोश याजक

उचलून घेऊन जात असताना तुम्ही पाहाल तेव्हा हे ठिकाण सोडून त्यांच्या पाठोपाठ जा; ४ पण कौशाच्या व तुमच्यामध्ये मोजून सुमारे दोन हजार हात अंतर ठेवा; त्याच्या फार जवळ जाऊ नका, महणजे ज्या वाटेने तुम्हाला जायचे आहे ती तुम्हाला समजेल; कारण यापूर्वी या वाटेने तुम्ही कधी गेला नाही.” ५ मग यहोशवाला लोकांस म्हणाला, “शुद्ध क्वा, कारण उद्या परमेश्वर तुमच्यामध्ये आश्रयिकारक कृत्ये करण्यार आहे.” ६ नंतर यहोशवाला याजकांना म्हणाला, “कराराचा कोश उचलून घेऊन लोकांच्या पुढे चला,” त्याप्रमाणे ते कराराचा कोश उचलून घेऊन लोकांच्या पुढे चालू लागले. ७ परमेश्वर देव यहोशवाला म्हणाला, “आज मी सर्व इसाएलाच्या नजरेसमोर तुझी थोरवी वाढविण्यास सुखवात करीन, म्हणजे मी जसा मोशेबोरवर होते तसाच तुम्हारोबरही आहे हे त्यांना समजून येईल. ८ कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांना आज्ञा कर की, ‘जेव्हा तुम्ही यादेनेच्या पाण्याच्या कडेला पोहचाल तेव्हा यादेन नदीत रिश्वर उभे राहा.’” ९ मग यहोशवाला इसाएल लोकांस म्हणाला, “इकडे या! आणि देव परमेश्वर याची वचने ऐका! १० अशा प्रकारे तुम्हाला समजेल की, जिंवत देव तुमच्यामध्ये आहे, आणि कनानी, हिती, हिव्ही, परिज्जी, गिर्गांशी, अमोरी व यवूसी यांना तो तुमच्या समोरून घालवून देईल. ११ संपूर्ण पृथ्वीचा जो प्रश्न त्याच्या कराराचा कोश तुमच्यासमोर परीकडे जाण्यासाठी यादेनेत प्रवेश करीत आहे. १२ तर आता प्रत्येक वंशातील एक मनुष्य, अशी इसाएल वंशातून बारा माणसे तुझी निवडा; १३ संपूर्ण पृथ्वीचा जो प्रभू परमेश्वर याच्या कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांच्या पायांचे तलवे यादेनेच्या पाण्याला लागताच वरून वाहत येणारे यादेनेचे पाणी वाहण्याचे थांबून त्याचे दोन भाग होतील व त्याची रास उभी राहील.” १४ लोक यादेनेपलीकडे जाण्यासाठी आपल्या तंबूतून निघाले तेव्हा कराराचा कोश वाहणारे याजक लोकांपुढे चालले. १५ कराराचा कोश वाहणारे यादेनेपारी येऊन पोहचले आणि कोश वाहणाऱ्या याजकांचे पाय कडेच्या पाण्यायत बुडाले. (कापणीच्या हंगामाच्या दिवसात यादेन नदी दुर्थडी भरून वाहत असते.) १६ तेव्हा जे पाणी वरून वाहत येत होते ते ब्याच अंतरावर म्हणजे सारानाजवरील आदाम नारापाशी सांगून राहिले व त्याची रास उभी झाली, आणि जे पाणी अराबाचा समुद्र म्हणजे क्षारसमुद्र याकडे वाहत जात होते ते अगदी हल्ले; मग ते सर्व लोक यहीशवाले पार उतरून गेले. १७ परमेश्वराच्या कराराचा कोश वाहणारे याजक यादेनेच्या मध्यभागी कोरड्या जमिनीवरून पार निघून गेले. अशा प्रकारे सर्व इसाएल राष्ट्र यादेनेपलीकडे गेले.

४ सर्व लोक यादेन पार करून गेले, तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, २ प्रत्येक वंशातून एक असे बारा पुरुष तु लोकांमधून निवड, ३ आणि त्यांना असी आज्ञा देऊन सांग, “यादेनेच्या सर्व राजांनी ज्या कोरड्या जमिनीवर याजक उभे होते तेथून बारा धोंडे उचलून आपल्यावरबोर पलीकडे घेऊन जा आणि आज त्राती ज्या ठिकाणी तुमचा मुक्काम होईल तेथे ते ठेवा.” ४ मग यहोशवाले इसाएलच्या प्रत्येक वंशातून एक असे जे बारा पुरुष निवडले होते त्यांना बोलावले. ५ यहोशवाला त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आपला देव परमेश्वर याच्या कराराच्या कोशासमोर यादेनेच्या मध्यभागी जाऊ इसाएल वंशाच्या संख्येप्रमाणे एकएक धोंडे उचलून आपल्या खांवावर घ्या. ६ म्हणजे हे तुमच्यामध्ये चिन्हादाखल होईल, पुढच्या येणाऱ्या दिवसात जेव्हा तुमची मुले तुम्हाला विचारतील की, ‘या धोंड्यांचा अर्थ काय आहे?’ ७ तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा की, यादेनेचे पाणी परमेश्वराच्या कराराच्या कोशापुढे दुभागले गेले; कराराचा कोश यादेन पार करून जात असताना यादेनेचे पाणी दुतर्फा दुभागले. अशा प्रकारे हे धोंडे इसाएल लोकांसाठी सर्वकाळ स्मारक होतील.” ८ यहोशवाला या आज्ञेप्रमाणे इसाएल लोकांनी केले. परमेश्वराने यहोशवाला सांगितल्याप्रमाणे इसाएल लोकांच्या वंशांच्या संख्येप्रमाणे त्यांनी यादेनेच्या मध्यभागातून बारा धोंडे उचलून इसाएल लोकांच्या वंशसंख्येप्रमाणे रचले. त्यांनी ते घेऊन त्या रात्री जिथे मुक्काम केला तिथे नेऊन ठेवले. ९

तसेच यादेनेच्या मध्यभागी कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांचे पाय जेथे स्थिर झाले होते तेथे यहोशवाने बारा दगड उभे केले; आणि ते आजपर्यंत स्मारक म्हणून तेथे आहेत. १० मेशेने यहोशवाला जे आजापिले होते तेच लोकांस सांगण्याची आज्ञा परमेश्वराने यहोशवाला केली; त्याप्रमाणे करण्याचे संपर्यंत कराराचा कोश वाहणारे याजक यादेनेच्या मध्यभागी उभे राहिले. मग लोक घाड्याईने पार उतरून गेले. ११ झाडून सर्व लोक उतरून गेल्यावर त्यांच्या देखत परमेश्वराचा कराराचा कोश आणि पलीकडे गेले. १२ रुक्केनी, गादी आणि मनशेचा अर्धा वंश हे मोशेच्या सांगण्याप्रमाणे सशस्त्र होऊन इसाएल लोकांपुढे गेले, १३ युद्धासाठी सज्ज झालेले सुमारे चालीस हजार पुरुष परमेश्वरासमोर नदी उतरून यरीहोजवळच्या मैदानात पोहचले. १४ त्या दिवशी परमेश्वराने सर्व इसाएलाच्या दृढीने यहोशवाची थोरवी वाढवली. जसे ते मोशेचे भय थरीत होते तसेच त्यांनी यहोशवाचे भय त्यांच्या सगळ्या ह्यातीत धरले. १५ तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, १६ “कराराचा कोश वाहणाऱ्या याजकांना यादेनेतून वर येण्याची आज्ञा कर.” १७ त्याप्रमाणे, यहोशवाने याजकांना यादेनेतून बाहेर येण्याची आज्ञा केली. १८ मग परमेश्वराचा कराराचा कोश वाहणारे याजक यादेनेच्या मध्य भागातून निघून वर आले आणि प्रत्येक वंशातील एक मनुष्य, अशी इसाएल वंशातून बारा माणसे तुझी निवडा; १९ संपूर्ण पृथ्वीचा जो प्रश्न त्याच्या कराराचा कोश तुमच्यासमोर परीकडे जाण्यासाठी यादेनेत प्रवेश करीत आहे. २० तर आता प्रत्येक वंशातील एक मनुष्य, अशी इसाएल वंशातून बारा माणसे तुझी निवडा; २१ संपूर्ण पृथ्वीचा जो प्रश्न त्याच्या कराराचा कोश तुमच्यासमोर परीकडे जाण्यासाठी यादेनेत प्रवेश करीत आहे. २२ तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा की, ‘इसाएल लोक दूधीच्या कोरड्या भूमीतून पार करून यरीहोज्या पूर्व सीमेवरील गिलगाल येथे तल दिला. २३ यादेनेतून उचलून आणलेले बारा धोंडे यहोशवाने गिलगाल येथे रचले. २४ तो इसाएल लोकांस म्हणाला की, “पुढे जेव्हा तुमची मुलेबाळे आपल्या वडिलांना विचारतील, ‘या धोंड्यांचा अर्थ काय आहे?’” २५ तेव्हा तुम्ही त्यांना सांगा की, ‘इसाएल लोक दूधीच्या कोरड्या भूमीतून पार गेले. २६ आम्ही तांबडा समुद्र पार करेपर्यंत, तुमचा देव परमेश्वर याने जसे तांबड्या समुद्राचे पाणी आटून कोरडे केले, तसेच परमेश्वर तुमचा देव द्याने यादेनेचे पाणी आम्ही तिच्यातून चालत पार आलो तोपर्यंत आपल्यापुढून हटवले. २७ दूधीवरून परमेश्वराचा हात समर्थ आहे, हे पृथ्वीवरील सर्व लोक जाणतील आणि तुम्ही तुमचा देव परमेश्वर याचे निरंतर भय बाळगाल.”

५ इसाएल लोक यादेनेपलीकडे जाईपर्यंत परमेश्वराने तिचे पाणी त्यांच्यासाठी कसे आटविले हे यादेनेपलीकडील अमोरांच्या सर्व राजांनी व समुद्रकिनायाच्या सर्व कनानी राजांनी ऐकले, तेव्हा इसाएल लोकांच्या भीतीने त्यांच्या काळजाचे पाणी-पाणी झाले आणि ते गिलतागत झाले. २८ त्या वेळी परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “गारगोटीच्या सुचा कून इसाएल लोकांची पुन्हा एकदा सुंता कर.” २९ त्याप्रमाणे यहोशवाने गारगोटीच्या सुचा बनवून इसाएल लोकांची सुंता असालो थे नव दिलेल्या टेकडीजवळ केली. ३० यहोशवाने त्यांची सुंता केली याचे काणण हे की, युद्धास लायक असे मिसर देशातून निघालेले सगळे पुरुष मिसर देशातून निघाल्यानंतर वाटेने रानात मरण पावले होते. ३१ मिसर देशातून निघालेल्या सर्व पुरुषांची सुंता झाली होती, पण मिसर देशातून बाहेर निघाल्यानंतर रानात वाटेने जे जमले त्यांची सुंता झाली नव्हती; ३२ कारण इसाएल लोक रानात चालीस वर्ष प्रवास करीत होते; मिसर देशातून निघालेल्या सर्व राण्याने म्हणजे युद्धास लायक अशा पुरुषांनी परमेश्वराची वाणी न ऐकल्यामुळे, त्या काळात त्यांचा नाश झाला होता; परमेश्वराने त्यांना शपथ देऊन सांगितले होते की, ज्यात दुधामधाचे प्रवाह वाहतात असा जे देश मी तुमच्या पूर्वजांना तुमच्यासाठी शपथवर देऊ केला होता, तो देश मी तुमच्या नजरेस पडू देणार नाही. ३३ त्यांच्या जागी युद्धास देवाने वाढविली होती त्यांची यहोशवाने सुंता केली, कारण वाटेने त्यांची सुंता झाली नव्हती; ते बेसुनत राहिले होते. ३४ सर्व राण्यांची सुंता करणी संपल्यावर ते बेर होईपर्यंत छावणीत आपाल्या ठिकाणी राहिले. ३५ मग परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, मिसरी लोक तुमची निंदा करीत असत ती

आज मी आपल्याद्वारे दूर लोटली आहे, म्हणून आजही त्या जागेला गिलगाल म्हणतात. १० इसाएल लोकांनी पिलगालात तळ दिल्यावर यरीहोजवळच्या मैदानात त्या महिन्याच्या चतुर्दीशी संथाकाळी वल्हाडण सण पाळला. ११ वल्हांडणाच्या दुसऱ्या दिवशी त्या देशात पिकलेल्या धान्याच्या बेखमीर भाकरी आणि हुरडा हा त्यांनी खाल्ला. १२ त्यांनी देशातले उत्पन्न खाल्ले त्याच्या दुसऱ्या दिवसापासून मान्ना बंद झाला; तो पुढी इसाएल लोकांस मिळाला नाही, त्या वर्षी त्यांनी कनान देशातले उत्पन्न खाल्ले. १३ यहोशवाने यरीहोजवळ असताना समोर पहिले तो कोणी पुरुष आपल्या हाती उपसलेली तलवार घेऊन पुढे उभा आहे असे त्याच्या नजरेस पडले. यहोशवाने जवळ जाऊन चिचारले, तू आमच्या पक्षाचा की आमच्या वैयाच्या पक्षाचा? १४ तो म्हणाला, “दोहोपैकी कोणेही नाही; कारण मी परमेश्वराच्या सेनेचा सेनापती आहे.” तेव्हा यहोशवाने त्यास नमन करण्यासाठी आपले मुख भूमीकडे करून म्हटले, “माझ्या स्वामीची आपल्या सेवकाला काय आज्ञा आहे?” १५ परमेश्वराचा सेनापती यहोशवाला म्हणाला, “आपल्या पायातले जोडे काढ; कारण ज्या जागी तू उभा आहेस ती पवित्र आहे.” तेव्हा यहोशवाने तसे केले.

६ इसाएल सैन्याच्या भीतीमुळे यरीहोची सर्व प्रवेशद्वारे मजबूत लावून घेण्यात आली होती; कोणी बाहेर गेला नाही की आत आला नाही. २ परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “पाहा, यरीहो, त्याचा राजा व त्याचे कसलेले योद्दे मी तुझ्या हाती दिले आहेत. ३ तुम्ही सगळे योद्दे या नगरासभेवती एक प्रदक्षिणा घाला. असे सहा दिवस करा. ४ सात याजकांनी एडक्याच्या शिंगाचे सात कर्णे घेऊन कराराच्या कोशाद्वारे चालावे; सातव्या दिवशी तुम्ही नगराला सात प्रदक्षिणा घालाव्यात आणि याजकांनी कर्णे वाजवावेत, ५ नंतर ते एडक्याच्या शिंगाच्या कण्यर्णी दीर्घ नाद करतील आणि जेळा तुम्ही कण्यर्णी आवाज ऐकाल तेव्हा सर्व लोकांनी मोठा जयघोष करावा म्हणजे नगराच्या भिंती जागच्या जागी कोसळतील; मग तुम्ही प्रत्येकाने सरल आत चालून जावे.” ६ नंतर नूनाचा पुत्र यहोशवा याने याजकांना बोलावले आणि त्याना म्हणले, “कराराचा कोश उचलून घ्या आणि सात याजकांनी सात एडक्याच्या शिंगाचे कर्णे घेऊन परमेश्वराच्या कोशापुढे चालत जावे.” ७ तो लोकांस म्हणाला, “चला, नगराला प्रदक्षिणा घाला, आणि सशस्त्र पुरुषांनी परमेश्वराच्या कराराच्या कोशाद्वारे चालावे.” ८ यहोशवाने लोकांस सांगितल्याप्रमाणे सात याजक परमेश्वर देवापुढे एडक्याच्या शिंगांचे सात कर्णे वाजवत चालले आणि परमेश्वर देवापुढे कराराच्या कोश त्यांच्या मागोमाग निघाला. ९ सशस्त्र लोक कर्णे वाजविणाऱ्या याजकांपुढे चालत होते आणि कण्यर्णी गर्जना होत असताना पाठीमागचे संरक्षक सैन्य कराराच्या कोशाच्या मागोमाग निघाला. १० मग यहोशवाने लोकांस अशी जाक्का केली की, मी तुम्हाला सांगेपर्यंत जयघोष करू नका, “त्यांच्या कानी तुमचा आवाज जाऊ देऊ नका व तुम्ही आपल्या तोंडातून एक शब्दही काढू नका; मग मी सांगेन तेक्काच जयघोष करा.” ११ या प्रकारे परमेश्वराच्या कराराच्या कोशाची नगरासभेवती एक वेळ प्रदक्षिणा झाली. त्यानंतर त्यांनी छावणीत येऊन तेथे रात्री मुक्काम केला. १२ यहोशवा मोठ्या पहाटेस उठला आणि याजकांनी परमेश्वराच्या कराराचा कोश उचलून घेतला. १३ सात याजक एडक्याच्या शिंगांचे कर्णे घेऊन परमेश्वराच्या कोशाद्वारे ती एकसारखी वाजवीत निघाले आणि सशस्त्र लोक त्यांच्यापुढे चालले; कर्णे वाजवले जात असताना पिलाडीचे लोक परमेश्वराच्या कराराच्या कोशामागे चालत होते. १४ ते दुसऱ्या दिवशीही नगराला एक प्रदक्षिणा घालून छावणीत परत आले; असे त्यांनी सहा दिवस केले. १५ सातव्या दिवशी अगदी पहाटेस उठून त्यांनी अशाच प्रकारे त्या नगराला सात प्रदक्षिणा घालतल्या; त्या दिवशी मात्र त्यांनी त्या नगराला सात प्रदक्षिणा घालतल्या. १६ सातव्या वेळी याजक कर्णे वाजवीत असताना यहोशवा लोकांस म्हणाला, “जयघोष करा, कारण परमेश्वराने हे नगर तुमच्या हाती दिले आहे; १७ हे नगर व घ्यात जे काही असेल ते सर्व

परमेश्वरास समर्पित करावे; मात्र राहाब वेश्येला आणि जे कोणी तिच्यासोबत तिच्या घरी असतील त्यांना जिवंत ठेवावे, कारण आपण पाठवलेल्या जासुदाना तिने लपवून ठेवले होते. १८ तुम्ही मात्र समर्पित वस्तुंगासून सर्वदा दूरच राहा; त्या समर्पित झाल्यावर त्यातली एखादी वस्तु तुम्ही घ्याल, तर इसाएलाच्या छावणीवर शाप आणाल व तिला संकटात पाडाल. १९ पण सर्व सोने, रुपे आणि तांब्याची व लोखंडाची सर्व पात्रे परमेश्वराकरता पवित्र आहेत; ती परमेश्वराच्या भांडारात जमा केली पाहिजेत.” २० तेव्हा लोकांनी जयघोष केला आणि कर्णे वाजत राहिले, कण्यर्णी आवाज ऐकताच लोकांनी मोठ्याने जयघोष केला आणि तट जागच्या जागी कोसळला; तेव्हा लोकांनी आपआल्यासमोर त्या नगरात सरल चालून जाऊन ते काबीज केले. २१ त्या नगरातील पुरुष, स्त्रिया, तरुण, वृद्ध, बैल व मेंद्रे, गाढवे वगैरे सर्वांचा त्यांनी तलवारीने समूल नाश केला. २२ तेव्हा जे दोन पुरुष तो देश हेरावयाला गेले होते त्याना यहोशवा म्हणाला, “तुम्ही शपथ वाहिल्याप्रमाणे त्या वेश्येच्या घरी जाऊन तिला आणि तिचे जे कोणी असतील त्यांना बाहेर आणा.” २३ तेव्हा त्या तरुण हेरानी आत जाऊन राहाबेला, तिच्या आई-वडीलांना, भाऊबंदाना, तिचे जे कोणी होते त्या सर्वांना म्हणजे तिच्या सर्व आपत्जनांना बाहेर आणून इसाएलाच्या छावणीबाबौदे नेऊन ठेवले. २४ मग त्यांनी ते नगर व त्यातले सर्वकाही आग लावून जाळले; मात्र सोने, रुपे आणि तांब्याची व लोखंडाची पात्रे ही त्यांनी परमेश्वराच्या घराच्या भांडारात ठेवली. २५ यहोशवाने राहाब वेश्या, तिच्या वडिलांचा परिवार व तिचे जे कोणी होते ते सर्व वाचवले; तिचा वंश आजपर्यंत इसाएल लोकांमध्ये वस्ती करून आहे; कारण जे जासूद यरीहो हेरावयाला यहोशवाने पाठवले होते, त्यांना तिने लपवून ठेवले होते. २६ त्या वेळी यहोशवाने त्यांना शपथ घाटली आणि तो त्यांना म्हणाला की, “जो कोणी यरीहो नगर पुन्हा बांधील त्यास परमेश्वराचा शाप लागेल. त्याचा पाया घालताच त्याचा ज्येष्ठ पुत्र मेरेल आणि त्याच्या वेशी उभारताच त्याचा कनिष्ठ पुत्र मेरेल.” २७ याप्रमाणे परमेश्वर यहोशवाबाबोर राहिला, आणि त्याची कीर्ती सर्व देशभर पसरली.

७ परंतु इसाएल लोकांनी समर्पित वस्तुंच्या बाबतीत अपराध केला; यहूद वंशातील जेरहाचा मुलगा जब्दी याचा मुलगा कर्मी याचा मुलगा आखान याने समर्पित वस्तुंपैकी काही ठेवून घेतल्या, म्हणून इसाएल लोकांवर परमेश्वराचा कोप पेटला. २ बेथेल शहराच्या पूर्वेस बेथ-आवेनाजवळ आय नगर आहे तिकडे यहोशवाने यरीहोहून माणसे पाठवली आणि त्यांना सांगितले की, “जा, तो देश हेरा.” तेव्हा त्यांनी जाऊन आय नगर हेरले, ३ नंतर ते यहोशवाकडे परत येऊन म्हणाले, सर्व लोकांनी तेथे जाऊ नये, “फक्त दोन तीन हजार पुरुषांनी जाऊन आय नगरावर हल्ला करावा; तेथे सर्व लोकांस जाण्याचे कष्ट देण्याची गरज नाही; कारण ते लोक थोडकेच आहेत.” ४ म्हणून लोकांतले सुमारे तीन हजार पुरुष तिकडे रवाना झाले; पण आय येथेल्या मनुष्यांपुढे त्यांगा पल काढावा लागला. ५ आय येथील मनुष्यांनी त्यांच्यातली सुमारे छतीस माणसे मारून टाकली आणि आपल्या वेशीपासून शवारीमार्पण्यात त्यांचा पाठलाग करून उतरणीपर्यंत त्यांना मारीत नेले; आणि त्यामुळे लोक घाबरले आणि त्यांचे थैर्य खचले. ६ यहोशवाने आपले कपडे फाडले आणि तो व इसाएलाचे वडील संथाकाळपर्यंत परमेश्वराच्या कराराच्या कोशाद्वारे आपल्या डोक्यात धूल घालून आणि पालथे पडून राहिले. ७ मग यहोशवा म्हणाला, हायहाय! “हे प्रभू परमेश्वरा; तू या सर्व लोकांस यार्देन ओलांडून का आणले? अमोर्यांच्या हाती देऊन आमचा नाश करण्यासाठी आणलेस का? आम्ही समाधानी होऊन यार्देनेच्या पलीकडे राहिलो असतो तर किती बरे होते! ८ हे प्रभू, इसाएलाने आपल्या शत्रूंना पाठ दाखविली; आता मी काय बोलू? ९ कारण कनानी लोक आणि देशातले सर्व राहिवासी हे ऐकून आम्हांला घेरतील आणि पृथ्वीवरच्या लोकांस आमचे नाव विसरावयास लावतील. तेव्हा तू आपल्या महान नावासाठी

काय करणार आहेस?” १० तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, ऊठ, असा पालथा का पडलास? ११ इसाएलाने पाप केले आहे; मी त्यांच्याशी केलेला कराराचा त्यांनी भंग केला आहे; समर्पित वस्तूपैकी काही त्यांनी घेतल्या आहेत; एवढेच नव्हे तर त्यांनी चोरी व लबाडीही केली आहे, आणि त्या वस्तू आपल्या सामानामध्ये ठेवल्या आहेत. १२ त्याचा परिणाम म्हणून इसाएल लोक आपल्या शत्रूपुढे टिकाव धरत नाहीत, ते आपल्या शत्रूंना पाठ दाखवितात, कारण ते शापित झाले आहेत; तुमच्यामधून त्या समर्पित वस्तू नाश केल्याशिवाय येथून पुढे मी तुमच्यामध्ये राहणार नाही. १३ तर उठ, लोकांस पवित्र कर, त्यांना सांग उद्यासाठी स्वतःला पवित्र करा, कारण इसाएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, “हे इसाएला, तुम्हाराच्या समर्पित वस्तू अजून आहेत, तुमच्यामधून त्या समर्पित वस्तू तुम्ही दूर करून त्यांचा नाश करा. त्या तुमच्यातून काढून त्यांचा सर्वनाश करीपर्यंत शत्रूपुढे तुमचा टिकाव लागणार नाही.” १४ सकाळी तुम्ही आपआपल्या वंशप्रमाणे हजर राहा. मग ज्या वंशाला परमेश्वर पकडील त्या वंशाच्या एकाएका घराण्याने पुढे यावे; मग ज्या घराण्याला परमेश्वर पकडील त्या घराण्यातील एकाएका पुरुषांने पुढे यावे; १५ ज्याच्याजवळ समर्पित वस्तू सापडील त्यास त्याच्या सर्ववसासह अनीने जाळून त्याचा नाश करावा. कारण त्याने परमेश्वराचा करार मोडला आहे, आणि इसाएलमध्ये मूढपणाचे काम केले आहे. १६ यहोशवाने मोळ्या पहाटेस उठून इसाएलाचा एकाएक वंश समोर आणला, आणि यहूदा वंश पकडला गेला. १७ मग त्याने यहूदाची कुळे जवळ आणली, तेका जेरह कूळ पकडले गेले. आणि जेराहाच्या कुळातले एकाएक घराणे समोर आणण्यात आले तेव्हा जब्दीला पकडण्यात आले. १८ मग त्या घराण्यातील एकाएका पुरुषास जवळ आणले तेव्हा यहूदा वंशातील जेराहाचा मुलगा जब्दी याचा मुलगा कर्मी याचा मुलगा आखान हा पकडला गेला. १९ तेव्हा यहोशवाला आखानाला म्हणाला, “माझ्या मुला, इसाएलाचा देव परमेश्वर याला गौरव दे आणि तुझ्या गुह्यांची कंडुली कर; कृपा करून तू काय केले ते आता मला सांग; माझ्यापासून काही लपवू नको.” २० आखानाने यहोशवाला उत्तर दिले की, “मी खरोखर इसाएलाचा देव परमेश्वर द्याच्या विरुद्ध पाप केले आहे; आणि मी जे केले ते हो: २१ सुंदर शिनारी झागा, दोनशे शेकिल रुपे आणि सोन्याची पन्नास शेकेल वजनाची एक वीट या वस्तू मला दिसल्या तेव्हा मला त्या घेण्याची इच्छा झाली. माझ्या डेंग्यामध्ये त्या जमिनीत पुरलेल्या आहेत आणि रुपे त्याच्या खाली आहे.” २२ तेव्हा यहोशवाने दूत पाठवले, ते तंबूकडे धावत गेले, आणि पाहा, त्याच्या तंबूत त्या वस्तू लपवलेल्या होत्या व त्याच्या खाली रुपे होते. २३ त्याने त्या तंबून काढून यहोशवाला आणि सर्व इसाएल लोक यांच्याकडे आणून परमेश्वरासमोर ठेवल्या. २४ त्यानंतर यहोशवाने व त्यासोबतच्या सर्व इसाएल लोकांनी जेराहाचा पुत्र आखान याला व त्याच्यावरोबर ते रुपे, तो झगा व ती सोन्याची वीट, त्याची मुले व त्याच्या मुली, त्याचे बैल, गाढवे, शरडेंमोरांचे कळप, त्याचा तंबू व त्याचे जे काही होते नव्हते ते सर्व अखोरच्या खोण्यात नेले. २५ यहोशवाला म्हणाला, “तू आम्हांला का त्रास दिलास? परमेश्वर तुला आज त्रास देईल.” मग सर्व इसाएलांनी त्यास दगडमार केला व ती सर्व अनीने जाळून वर दगड टाकले. २६ त्यावर त्यांनी एक मोठी दगडांची रास केली; ती आजपर्यंत तेथे आहे. मग परमेश्वराचा भडकलेला राग शांत झाला. यावरुन त्या स्थळाला आजपर्यंत अखोरचे खोरे असे म्हणतात.

C परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “भिकु नको, धैर्यहीन होऊ नको; ऊठ, सर्व लढाई करणाऱ्या लोकांस बरोबर घे. आय नगरापर्यंत जा. पाहा, आयचा राजा, त्याचे लोक, त्याचे नगर आणि त्याचा देश मी तुझ्या हाती दिला आहे; २ यरीहो आणि त्याचा राजा यांचे तू केले तेच आय व त्याचा राजा यांचे कर; मात्र त्यातील लूट व गुरेढोरे तुम्ही आपणासाठी लूट म्हणून घ्या; नगराच्या मागे सैन्याला दबा धरून बसव.” ३ त्याप्रमाणे यहोशवाने सर्व

योद्ध्यांसह आय नगरावर चढाई करून जाण्याची तयारी केली; त्याने तीस हजार, बलवान, व शूर पुरुष निवडून घेतले आणि त्यांना रात्री पाठवून दिले. ४ त्याने त्यांना अशी आज्ञा केली, “पाहा, नगराच्या मागे जाऊन नगरावर दबा धरून बसा; नगरापासून फार दूर जाऊ नका, पण तुम्ही सर्व तयार राहा. ५ मी आणि माझ्याबोरवरचे सर्व लोक त्या नगराजवळ येऊ. आणि ते पर्वीप्रमाणे आम्हावर हल्ला करावयाला येतील तेव्हा आम्ही त्यांच्यापुढून पलायला लागू. ६ असे आम्ही त्यांना पळवीत नगराबाहेर दूर नेईपर्यंत ते आमच्या पाठीस लागतील, कारण त्यांना वाटेल, ‘पहिल्याप्रमाणेच आपल्याला घारून हे पळ काढीत आहेत.’ याप्रमाणे आम्ही त्यांच्यापुढे पलायला लागू; ७ मग तुम्ही दबा धरणाऱ्यांनी उठून नगर काबीज कराव; कारण तुमचा देव परमेश्वर ते तुमच्या हाती देणार आहे. ८ तुम्ही ते नगर काबीज कराताच त्यास आग लावा. परमेश्वराच्या सांगण्याप्रमाणों त्याचे पालन करा; पाहा, मी तुम्हाला आज्ञा केली आहे.” ९ मग यहोशवाने त्यांना रवाना केले. ते आयच्या पश्चिम बाजूला बेथेल व आय यांच्या दरम्यान दबा धरून बसले. परंतु यहोशवाला मात्र त्या रात्री आपल्या लोकांबोरवरचे झोपला. १० यहोशवाला भल्या पहाटेस उठला आणि त्याने सैन्य तयार केले, यहोशवाचा वडील आणि त्यांनी आय नगरावर हल्ला केला. ११ त्यांच्याबोरवर सर्व योद्धे लढाई करावयाला गेले, आणि आय नगराजवळ पोहचल्यावर त्यांनी त्यासमोर उत्तरेस तळ दिला; ते व आय नगर यांच्यामध्ये एक दरी होती. १२ त्याने सुमारे पाच हजार पुरुष आय नगराच्या पश्चिमेस बेथेल व आय यांच्या दरम्यान दबा धरावयाला ठेवले. १३ त्याने नगराच्या उत्तरेच्या ठिकाणी मुख्य सैन्य आणि पश्चिमेकडे सैन्याचे रक्षण कराणे ठेवून यहोशवाला त्या रात्री दरीत राहिला. १४ आयच्या राजाने हे पाहिले तेव्हा तो व त्याच्या नगरातले सगळे लोक पहाटेस लवकर उठून इसाएलाशी सामना करायला अराबासमोरील यादेनेच्या दरीकडे गेले. पण नगराच्या पिछाडीस लोक आपणावर दबा धरून आहेत हे त्यांना माहीत नव्हते. १५ यहोशवाला व सर्व इसाएल त्यांच्यासमोर पराजित झाल्याचे सोंग करून रानाच्या वाटेने पलायला लागले. १६ त्यांचा पाठलाग करण्यासाठी आय नगरातल्या सर्व लोकांस एकत्र बोलवण्यात आले; ते यहोशवाला पाठलाग करीत नगरापासून दूरवर गेले. १७ इसाएलाचा पाठलाग करायला निघाला नाही असा कोणी पुरुष आय किंवा बेथेल येथे राहिला नाही; त्यांनी ते नगर पूर्ण सोळून देऊन आणि उघडे टाकून इसाएलाचा पाठलाग केला. १८ तेव्हा परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “तुझ्या हाती असलेली बरची आय नगराकडे कर, कारण ते मी तुझ्या हाती देईन” त्याप्रमाणे यहोशवाने आपल्या हाती असलेली बरची नगराकडे केली. १९ त्याने आपला हात उगारातच दबा धरणाऱ्या सैन्याने वेगाने धावत जाऊन नगरात प्रवेश केला व ते काबीज केले आणि लगेच नगराला आग लावली. २० आय नगराच्या पुरुषांनी मागे वळून पहिले तो नगरातून निघाणारा धूर आकाशात चढताना त्यांना दिसलाला, तेव्हा त्यांना इकडे किंवा तिकडे निसटून जाण्याचा मार्गच राहिला नाही; इकडे जे लोक रानाच्या मागाने पळत होते ते आपला पाठलाग करण्याऱ्यावर उलटले. २१ दबा धरणाऱ्यांनी नगर घेतले आवे व त्याचा धूर वर चढत असल्याचे यहोशवाला व सर्व इसाएलांनी पाहिले तेव्हा ते मागे उलटून आय नगराच्या मनुष्यांवर तुटून पडले. २२ आणि दुसरे इसाएल सैन्य जे नगरात होते ते त्यांच्यावर चाल करून बाहेर आले. आय नगराची माणसे इसाएलाच्या मध्ये सापडली; किंवेक इसाएल इकडे व किंत्येक तिकडे होते; आणि त्यांनी त्यांना असे मारले की त्यांच्यातला कोणी वाचला किंवा निसटून गेला नाही. २३ त्यांनी आय नगराच्या राजाला पकडून जिंवत ठेवले आणि त्यास यहोशवाकडे आणले. २४ ज्या मोकळ्या रानात त्यांनी त्यांचा पाठलाग केला होता तेथे इसाएलांनी आय नगराच्या रीहिवाशयांचा संहार केला आणि त्यांनी त्या सर्वांचा तलवारीच्या धारेसे नाश केला. मग इसाएल लोक आय नगरात परत आले. त्यावर त्यांनी तलवारीच्या धारेने हल्ला केला. २५ त्या दिवशी आय नगरातली सगळी माणसे पडली, त्यामध्ये सर्व स्त्रिया

आणि पुरुष मिळून ती बारा होती. २६ आय येथील सर्व रहिवाश्यांचा समूल नाश होईपर्यंत यहोशवाने नगराकडे बरची उगारलेला आपला हात मागे घेतला नाही. २७ परमेश्वराने यहोशवाला आज्ञा केल्याप्रमाणे इसाएलांनी त्या नगरांतीली गुरुदोरे व इतर मालमत्ता मात्र स्वतःसाठी लूट म्हणून घेतली. २८ तेव्हा यहोशवाने आय नगर जाळून टाकले व त्याची कायमची नासाडी करून त्याचा ढीग केला; आजपर्यंत ते ठिकाण भकास आहे. २९ आय नगराच्या राजाला त्याने संध्याकाळपर्यंत झाडावर फाशी दिली व सूर्यास्ताच्या वेळी यहोशवाच्या आज्ञेने त्यांनी त्याचे प्रेत झाडावरून काढून नगराच्या वेशीजवळ फेकले आणि त्याचावर थोंड्यांची मोठी रास केली. ती आजपर्यंत तशीच आहे. ३० मग यहोशवाने इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्यासाठी एबाल डोंगरावर एक वेदी बांधली; ३१ परमेश्वराचा सेवक मोशे याने इसाएल लोकांस आज्ञा केल्याप्रमाणे, “अर्थात मोशेच्या नियमशास्त्राच्या ग्रंथांत लिहिल्याप्रमाणे त्याने न घडलेल्या दगडांची वेदी बांधली.” त्या दगडांना लोखंडाचा स्पष्टदिखील झाला नक्हता. त्या वेदीवर त्यांनी परमेश्वरास होमबली अर्पिले आणि शांत्यर्पणाचे ज्ञन केले. ३२ तेथे इसाएल लोकांदेखत यहोशवाने दगडांच्या शिळांवर मोशेने दिलेल्या नियमशास्त्राची नवकरत लिहिली. ३३ परमेश्वराचा कराराचा कोश वाहाण्या लेवी याजकांसमोर सर्व इसाएल, त्यांचे वडील, अधिकारी आणि न्यायाधीश तसेच देशात जन्मलेले आणि उपरी हे कोशाच्या उजवीकडे व डावीकडे उभे राहिले. इसाएल लोकांस प्रथम आशीर्वाद देयासंबंधी परमेश्वराचा सेवक मोशे याने पूर्वी जी आज्ञा दिली होती, त्याप्रमाणे निम्मे लोक गरीज्जीम डोंगरासमोर व निम्मे एबाल डोंगरासमोर उभे राहिले. ३४ त्यांनंतर नियमशास्त्राच्या ग्रंथांत लिहिलेली आशीर्वादाची व शापाची सर्व वरने त्याने वाचून दाखवली. ३५ इसाएलाच्या संबंध मंडळीसमोर व त्यांच्या स्त्रिया, मुलेकाळे व त्यांच्यामध्ये राहणारे उपरी यांच्यासमोर मोशेने दिलेल्या संगळ्या आज्ञा यहोशवाने वाचून दाखविल्या; त्यातला एकही शब्द त्याने गाळला नाही.

९ मग यांदेन नदीच्या पश्चिमी डोंगराळ प्रदेशात, तळवटीत आणि लबानोनासामोरील महासमुद्राच्या किनाऱ्यावर राहणारे हीती, अमोरी, कनानी, परिज्जी, हिंदी आणि यवूसी यांचे जे सर्व राजे होते. २ त्यांनी एका आदेशाखाली एकत्र जमून यहोशवा व इसाएल यांच्या विरुद्ध लढाई पुकारली. ३ यहोशवाने यरीहो आणि आय या नारांचे काय केले हे जेव्हा गिबोनाच्या रहिवाश्यानी ऐकले, ४ तेव्हा त्यांनी फसवेगिरीची योजना केली; त्यांनी राजदुतांप्रमाणे वर्तण्यूक केली, आणि आपल्या गाढावर जुनी गोणाते व डिजलेले, फाटलेले, शिवलेले द्वाक्षरासाचे बुधले घेतले; ५ त्यांनी आपल्या पायात डिजलेले व ठिंगाळाचे जोडे आणि अंगात जुनेपुराणे कपडे घातले; त्यांच्या खाण्याच्या सर्व भाकरी वाळलेल्या आणि बुरसटल्या होत्या. ६ ते गिलगाल येथील छावणीत यहोशवाकडे येऊन त्यास व इसाएल लोकांस म्हणाले, “आम्ही दूर देशाहून आलो आहोत म्हणून आता आमच्याबोरवर करार करा.” ७ इसाएल लोकांनी त्या हिंदी लोकांस म्हटले, “आम्ही तुमच्याबोरवर करार कसा करणार? कदाचित न जाणो तुम्ही आमच्याजवळ राहणारे असाल.” ८ ते यहोशवाला म्हणाले, “आम्ही तुझे दास आहो.” यहोशवाने त्यांना विचारले, “तुम्ही कोण व कोठून आला?” ९ त्यांनी त्यास म्हटले, “तुझा देव परमेश्वर द्याचे नाव ऐकून आम्ही तुझे दास फार दूर देशाहून आलो आहोत. कारण त्याने मिसरात जी प्रत्येक गोष्ट केली त्याची कीर्ती आम्ही ऐकली आहे; १० आणि यांदेनेच्या पलीकडील अमोरी लोकांचे दोन राजे, हेशबोनाचा राजा सीहोन आणि अष्टारोथातला बाशानाचा राजा ओग, यांना जे काय केले तेही आम्ही ऐकले आहे. ११ तेव्हा आमचे वडील आणि आमच्या देशातील सर्व रहिवासी आम्हांला म्हणाले, प्रवासासाठी आपल्याबोरवर शिदोरी घ्या व त्याना भेटायला जा आणि त्याना म्हणा, आम्ही तुमचे दास आहोत, तेव्हा आता आमच्याशी करार करा.” १२ या

पाहा आमच्या भाकरी! आम्ही घरून तुमच्याकडे येण्यास निघालो त्या दिवशी, प्रवासात शिदोरी म्हणून घेतल्या तेव्हा त्या गरम होत्या; पण आता त्या वाळून बुरसटल्या आहेत. १३ हे द्राक्षरसाचे बुधले आम्ही भरून घेतले तेव्हा नवे होते, पण आता ते फाटून तुडून गेले आहेत; हे आमचे कपडे आणि जोडे फार लांबच्या प्रवासाने जीर्ण झाले आहेत. १४ तेव्हा लोकांनी त्यांचे काही अन्न स्वीकारले; पण त्यांनी मार्गदर्शिनासाठी पसेमेश्वर देवाचा सल्ला घेतला नाही. १५ मग यहोशवाने त्यांच्याशी समेट केला आणि त्यांना जीवन बहाल करून सुक्षित ठेवण्याचे अभिवृचन दिले. लोकांच्या नेत्यांनीही त्यांच्याशी शपथ घेतली. १६ इसाएल लोकांनी त्यांच्याशी करार केल्यानंतर तीन दिवसांनी त्यांना समजले की, हे आपले शेजारी असून आपल्यामध्ये राहणारे आहेत. १७ नंतर इसाएल लोक कूच करीत तिसऱ्या दिवशी त्यांच्या नगरास जाऊन पोहचले. त्यांच्या नगरांची नावे गिबोन, कफीरा, बैरोथ व किर्याथ-यारीम. १८ पण इसाएल लोकांनी त्यांना मासून टाकले नाही, कारण त्यांच्या नेत्यांनी इसाएलाचा देव परमेश्वर याची शपथ घेतली होती; तेव्हा सर्व इसाएल लोकांनी त्यांच्या नेत्यांविरुद्ध कुरकुर केली. १९ परंतु सर्व नेत्यांनी संगळ्या लोकांस सांगितले, “आम्ही त्यांच्याशी सांगितले, “आम्ही त्यांच्याशी शपथ वाहिल्यामुळे आम्ही क्रोधास पारा ठरू.” २१ नेत्यांनी लोकांस सांगितले की, “त्यांना जिवंत राह द्या.” नेत्यांनी त्यांना सांगितल्याप्रमाणे गिबोनी लोक सर्व इसाएली लोकांचे लाकूडतोडे व पाणकर्ये झाले. २२ यहोशवाने त्यांना बोलावून म्हटले, “तुम्ही आमच्यामध्ये राहत असून आम्ही फार दूरचे आहोत असे सांगून आम्हांला का फसवले? २३ म्हणून आता तुम्ही या कारणासाठी शापित आहात, आणि तुमच्यातले काही नेहमी दास होऊन रहाल; तुम्ही माझ्या देवाच्या घरासाठी लाकूड तोडणारे व पाणी काढणारे असे होऊन रहाल.” २४ त्यांनी यहोशवाला उत्तर दिले, “हा सर्व देश तुम्हाला द्यावा आणि तुमच्यासमोर देशांतील सर्व रहिवाश्यांचा नाश करावा असे तुझा देव परमेश्वर याने आपला सेवक मोशे याला आज्ञापिले होते, हे तुझ्या दासांना पक्के कळले होते; तुमच्यामुळे आम्हांला आमच्या जीवाची फार भीती वाटली म्हणून आम्ही हे काम केले. २५ आता पाहा, आम्ही तुझ्या हातात आहोत; तुला बरे व योग्य दिसेल तसे आमचे कर.” २६ त्यांव्युळे यहोशवाने त्यांचे तसे केले; त्यांना इसाएल लोकांच्या हातातून सोडवले; इसाएल लोकांनी त्यांना जिवे मारले नाही, २७ यहोशवाने त्या दिवशी मंडळीसाठी आणि परमेश्वर निवडणार होता त्या स्थानी त्याच्या वेदीसाठी गिबोन्यांगा लाकूड तोडणारे व पाणी काढणारे म्हणून नेमवै, तसे ते आजपर्यंत आहेत.

१० यहोशवाने आय नगर जिंकून त्याचा कसा पूर्णपणे नाश केला, आणि जसे त्याने यरीहोचे व त्याच्या राजांचे केले तसेच आय नगराचे व त्याच्या राजांचे केले, पण गिबोनाचे रहिवासी इसाएल लोकांशी समेट करून त्यांच्यामध्ये राहत आहेत, हे सर्व यश्शलेमेचा राजा अदोनीसदेक याने ऐकले होते. २ तेव्हा यश्शलेमातील लोक फार भयभीत झाले, कारण गिबोन हे मोठे शहर असून एखाद्या राजकीय नगरासाठांचे मोठे होते. ते आय नगरापेक्षा मोठे असून तेथेले सगळे पुरुष पराक्रमी योद्दे होते. ३ मग यश्शलेमेचा राजा अदोनीसदेक याने हेब्रोनाचा राजा होताम, यर्थूथाचा राजा पिराम, लाखीशाचा राजा याफिय आणि एग्लोनाचा राजा दबीर यांना निरोप घाठवला, ४ “वर माझ्याकडे येऊन मला मदत करा, आपण गिबोनाला मार देऊ; कारण त्याने यहोशवाशी व इसाएल लोकांशी समेट केला आहे.” ५ तेव्हा यश्शलेमेचा राजा, हेब्रोनाचा राजा, यर्थूथाचा राजा, लाखीशाचा राजा आणि एग्लोनाचा राजा या पाच अमोरी राजांनी एकत्र मिळून आपल्या सर्व सैन्यांसह चढाई केली आणि गिबोनासमोर तल देऊन ते त्यांच्याशी लढू लागले. ६ हे पाहून

गिबोनातल्या मनुष्यांनी गिलगालच्या छावणीत यहोशवाला निरोप केला की, “आपल्या दासांवरील मदतीचा हात काढून घेउ नको; आमच्याकडे लवकर येऊन आमचा बचाव कर व अम्हांला मदत कर; कारण डोंगरवटीतले सर्व अमोरी राजे एकत्र जमून आमच्यावर चालून आले आहेत. ७ तेव्हा यहोशवा आपले सर्व योद्धे व शूर वीर यांना बरोबर घेऊन गिलगाल येथून निघाला.” ८ परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “त्यांना भिज नको; कारण मी त्यांना तुझ्या हाती दिले आहे; त्यांच्यातला कोणीही तुड्यापुढे टिकणार नाही.” ९ यहोशवा गिलगालाहून सारी रात्र चालत चढून जाऊन त्यांच्यावर एकाएकी चाल करून आला १० आणि परमेश्वर देवाने इसाएलापुढे शऱ्ट्रुंत गोंधळ उडवला. त्यांनी गिबोनापाणी त्यांची मोठी कत्तल करून बेथ-होरोनाच्या चाढवाच्या वाटेने त्यांचा पाठलाग केला आणि अजेका व मक्केदा येथर्पर्यंत ते त्यांना मारत गेले. ११ ते इसाएलापुढून बेथ-होरोनाच्या उतरणीवरून पळून जात असताना परमेश्वराने अजेकापर्यंत आकाशातून त्यांच्यावर गारांचे मोठे दगड फेकल्यामुळे ते ठार झागे. इसाएल लोकांनी तलवारीने मारले त्यांपेक्षा जास्त लोक गाराच्या दगडांनी मरण पावले. १२ परमेश्वराने अमोर्यांना इसाएल लोकांच्या हाती दिले त्या दिवशी यहोशवा देवाशी बोलाला; इसाएलासमक्ष तो असे म्हणाला, “हे सूर्य, तू गिबोनावर स्थिर हो; हे चंद्र, तू अयालोनाच्या खोच्यावर रिश्तर हो.” १३ तेव्हा राष्ट्राने आपल्या शत्रूंचा बदला घेईपर्यंत सूर्य रिश्तर झाला आणि चंद्र थांबला. याशाराच्या ग्रंथात ही कथा लिहिली आहे ना? सूर्य आकाशाच्या मध्योमध्य सुमारे एक संपूर्ण दिवस थांबला; त्याने अस्तास जाणाची घाई केली नाही. १४ असा दिवस त्यापुर्वी किंवा त्यानंतरही आला नाही; त्या दिवशी परमेश्वराने मानवाचा शब्द ऐकला, कारण परमेश्वर इसाएलासाठी लढत होतो. १५ मग यहोशवा सर्व इसाएलासह गिलगाल येथील छावणीकडे परत आला. १६ ते पाच राजे पळून जाऊन मक्केदा येथील एका गुहेत लपून बसले. १७ मक्केदा येथील गुहेत ते पाच राजे लपलेले सापडले आहेत असे यहोशवाला कोणी कळवते. १८ तेव्हा यहोशवा म्हणाला, गुहेच्या तोंडावर मोठमोठे घोंडे लोटा आणि तिच्यावर मनुष्यांचा पहारा बसवा. १९ पण तुम्ही स्वतः तेथे थांबू नका; आपल्या शत्रूंचा पाठलाग करा; त्यांच्या पिण्ठाडीच्या लोकांस ठार मारा; त्यांना त्यांच्या नगरांत जाऊ देऊ नका; कारण तुमचा देव परमेश्वर याने त्यांना तुमच्या हाती दिले आहे. २० यहोशवा आणि इसाएल लोक यांनी त्यांची मोठी कत्तल करून त्यांचा नाश करण्याचे काम संपवले; पण त्यांच्यातले काही लोक बचावून तटबंदीच्या नगरांत गेले. २१ मग सर्व सैन्य मक्केदाच्या छावणीत यहोशवाकडे शांतीने माघारी आले; इसाएलाविरुद्ध कोणी चकार शब्द काढण्याचे धाडस केले नाही. २२ मग यहोशवा म्हणाला, “गुहेवे तोंड उडवून त्या पाच राजाना तेथून माझ्याकडे घेऊन या.” २३ त्याप्रमाणे त्यांनी केले, म्हणजे यस्तलेमेचा राजा, हेब्रोनाचा राजा, यर्मूथाचा राजा, लाखीशाचा राजा आणि एलोनाचा राजा या पाच राजांना त्यांनी गुहेतून काढून त्याच्याकडे आणले. २४ ते त्या राजांना यहोशवाकडे घेऊन आले तेव्हा त्याने सर्व इसाएल लोकांस बोलावून आणले, मग तो आपल्याबोरोबर लढाईरवर गेलेल्या योद्धांच्या सेनानायकांना म्हणाला, “पुढे येऊन त्यांच्या मानेवर पाय या.” तेव्हा त्यांनी पुढे येऊन त्यांच्या मानेवर पाय दिले. २५ यहोशवा त्यांना म्हणाला, “भिज नका, कवरू नका, बलवान व निर्भय व्हा; कारण ज्यांच्याशी तुम्ही लढाल त्या तुमच्या सर्व शत्रूंचे परमेश्वर असेच करील.” २६ नंतर यहोशवाने त्यांना ठार मारून पाच झाडांवर त्यांना टांगले, आणि ते संध्याकाळपर्यंत त्या झाडांवर टांगलेले होते. २७ सूर्यस्ताच्या वेळी यहोशवाच्या आज्ञेवरून लोकांनी त्यांना त्या झाडांवरून उतरविले आणि ज्या गुहेत ते लपले होते तिच्यात त्यांना टाकले आणि त्या गुहेच्या तोंडावर त्यांनी मोठमोठे घोंडे रचले. आजपर्यंत ते तसेच आहेत. २८ त्या दिवशी यहोशवाने मक्केदा घेऊन तलवारीने त्यांचा व त्याच्या राजाचा पूर्णपणे नाश केला; त्यांच्याबोरोबर तेथल्या प्रत्येक जिवंत प्राण्यांची त्यांना नाश केला;

त्याने यरीहोच्या राजाचे जे केले तेच मक्केदाच्या राजाचेही केले. २९ मग मक्केदाहून निघून सर्व इसाएलांना बरोबर घेऊन यहोशवा लींब्नावर चालून गेला व लिब्नाच्याविरुद्ध त्यांनी लढाई केली; ३० परमेश्वराने ते नगर व त्याचा राजा यांना इसाएलाच्या हाती दिले आणि यहोशवाने त्याचा व त्यांतल्या सर्व जिवंत प्राण्यांचा तलवारीने संहार केला; त्यांच्यातल्या कोणालाही जिवंत ठेवले नाही; यरीहोच्या राजाचे त्याने जे केले तेच येथल्याही राजाचे केले. ३१ त्यानंतर लिब्ना सोडून सर्व इसाएलासह यहोशवा लाखीशावर चालून गेला. त्याने त्यासामोर तळ दिला आणि त्याच्याविरुद्ध लढला. ३२ परमेश्वराने लाखीश इसाएलाच्या हाती दिले व त्यांनी ते दुसऱ्या दिवशी घेतले, लिब्नाचा केला तसाच लाखीशाचा व तेथल्या प्रत्येक जिवंत प्राण्यांचा त्याने तलवारीने नाश केला. ३३ तेव्हा गेजेराचा राजा होरम लाखीशाला मदत देण्यासाठी चालून आला, पण यहोशवाने त्यास व त्याच्या लोकांस एवढा मार दिला की त्यातला एकही जिवंत राहिला नाही. ३४ मग लाखीश सोडून यहोशवा सर्व इसाएलासह एग्लोनावर चालून गेला; त्यासामोर तळ देऊन ते त्याच्याशी लढले. ३५ त्याच दिवशी त्यांनी ते घेतले आणि तलवारीने त्यांचा संहार केला; लाखीशातल्याप्रमाणे तेथील प्रत्येक जिवंत प्राण्यांचा त्या दिवशी त्याने समूळ नाश केला. ३६ मग एग्लोन सोडून यहोशवा सर्व इसाएलासह हेब्रोनावर चढाई करून गेला. आणि ते त्याच्याशी लढले; ३७ त्यांनी ते घेतले आणि ते नगर, त्याचा राजा, त्याची सर्व उपनगरे आणि त्यातले सर्व प्राणी यांचा तलवारीने संहार केला; यहोशवाने एलोनातल्याप्रमाणेच येथेही कोणाला जिवंत राहू दिले नाही. त्याने त्याचा आणि त्यातल्या प्रत्येक जिवंत प्राण्यांचा समूळ नाश केला. ३८ नंतर यहोशवा सर्व इसाएलासह मारे वळून द्वीरास चालून गेला आणि त्याच्याविरुद्ध लढला. ३९ त्याने ते तेथला राजा व त्याची सर्व नगरे हस्तगत करून त्यांचा तलवारीने संहार केला. तेथील प्रत्येक जिवंत प्राण्यांचा त्याने समूळ नाश केला. कोणालाही जिवंत राहू दिले नाही हेब्रोनाचे, लिब्ना व त्याचा राजा यांचे त्याने जे केले तेच दबीर व त्याचा राजा यांचेही केले. ४० या प्रकारे यहोशवाने त्या सर्व देशांचा म्हणजे डोंगराळ प्रदेश, नेगेब, तळवट व उतरण यातील सर्व प्रांत आणि त्यांचे राजे यांना काबीज केले; कोणालाही जिवंत राहू दिले नाही; इसाएलाचा देव परमेश्वर याने आज्ञा केल्याप्रमाणे प्रत्येक जिवंत गोषीचा त्याने समूळ नाश केला. ४१ यहोशवाने तलवारीने हल्ला करून कादेश-बर्णपासून गजाजपार्यतचा मुलुख व गिबोनापर्यतचा सर्व गोशेन प्रांत त्याने मारला. ४२ हे सर्व राजे व त्यांचे देश यहोशवाने एकाच वेळेस घेतले, कारण इसाएलाचा देव परमेश्वर इसाएलासाठी लढत होता. ४३ मग यहोशवा आणि त्याच्याबोरोबर सर्व इसाएल गिलगाल येथील छावणीकडे माघारी आले.

११ जेव्हा हासोरोचा राजा याबीन याने हे ऐकले तेव्हा त्याने मादोनाचा राजा योबाब आणि शिप्रोनाचा राजा व अक्षफाचा राजा हाणांना, २ आणि तसेच उत्तरेकडील डोंगराळ प्रदेशांत, किनेरोथेच्या दक्षिणेकडील अराबात. तळवटीत आणि पश्चिमेकडील दोरात असलेल्या राजांना, ३ आणि पूर्वेकडे व पश्चिमेकडे कनानी, तसेच अमोरी, हेत्ती, परिज्जी व डोंगरवटीतले यवसूसी आणि हमोर्न डोंगराच्या तळाशी मिस्या प्रातांत राहणारे हिच्ची यांना बोलावणे पाठवले. ४ तेव्हा त्यांचे सर्व सैन्य समुद्रकिनाच्यावरील वाळूसारखा अगणित समुद्राय घेऊन निघाले. त्यांच्याबोरोबर पुष्कळ घोडे व रथ होते. ५ या सर्व राजांनी एकत्र जमून इसाएलाशी लढावयास मेरोम सरोवराजवळ तळ दिला. ६ मग परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, “त्यांच्या उपरिस्थितील भिज नको, कारण उद्या मी या वेळी त्या सर्वांना इसाएलाच्या हाती देऊन मारणार आहे. त्यांच्या घोड्यांच्या घोडीशिरा तोडून टाक व त्यांचे रथ अनीत जाळून टाक.” ७ तेव्हा यहोशवा आपल्या सर्व योद्धांसह मेरोम पाण्याजवळ अकस्मात येऊन त्यांच्यावर तुटून पडला. ८ परमेश्वराने त्यांना इसाएलाच्या हाती दिले; त्यांनी त्यांना मार देऊन सीदेन महानगरापर्यंत व

मिस्पफोथ माइमापर्यंत आणि पूर्वेस मिस्पा खो-यापर्यंत पाठलाग करून त्यांचा एवढा संहार केला की त्यातला एकही जिवंत राहिला नाही. ९ परमेश्वराच्या सांगप्रामाणे यहोशवाने केले, म्हणजे त्यांच्या घोडशिरा तोडल्या व त्यांचे रथ अनीत जाळून टाकते. १० त्या वेळी यहोशवाने माधारे येऊन हासोर घेतले, व त्याच्या राजाला तलवारीने ठार मारले. पूर्वी हासोर त्या सर्व राज्यांमध्ये प्रमुख होते. ११ तेलथ्या प्रत्येक जिवंत प्राण्याना त्यांनी तलवारीने ठार मारून त्यांचा समूल नाश केला; आणि कोणताही जिवंत प्राणी जिवंत ठेवला नाही; नंतर त्याने हासोर नगराला आग लावून ते जाळून टाकते. १२ परमेश्वराचा सेवक मोशे याच्या आज्ञेप्रामाणे यहोशवाने त्या राजांची सर्व नारे सर्व राजासह हस्तगत करून त्याना तलवारीने ठार मारले व त्यांचा समूल नाश केला. १३ टेक्कंयांवर वसलेली कोणतीही नगरे इस्साएलाने जाळली नाहीत; हासोर मात्र यहोशवाने जाळले. १४ या नगरातील सर्व मालमता व गुरुद्वारे इस्साएल लोकांनी लूटून नेली, पण त्यांनी तलवार चालवून प्रत्येक मनुष्य मारून टाकला, एकही जिवंत प्राणी जिवंत ठेवला नाही. १५ परमेश्वराने आपला सेवक मोशे याला आज्ञा केत्याप्रामाणे मोशेने यहोशवाला आज्ञा केली; आणि त्याप्रामाणे यहोशवाने केले. यहोशवाने मोशेला आज्ञा दिलेली कोणतीही गोष्ट करण्याचे त्याने सोडले नाही. १६ अशा प्रकारे यहोशवाने इस्साएलाचा डोंगरी मूळूख, सर्व नेगेब, सर्व गोशेन प्रांत, तळवट, असा सर्व देश घेतला. १७ तसेच सेंद्रिय्या वाटेवरील हालाक डोंगरापासून हर्मोन पर्वताच्या पायथारी असलेल्या लवानोनाच्या खो-यातील बाल-गाद येथेपर्यंतचा सर्व प्रदेश त्याने हस्तगत केला; त्यांच्या सर्व राजांना त्याने धरून ठार मारले. १८ त्या सर्व राजांशी यहोशवाने पुष्कळ दिवस युद्ध केले. १९ गिब्रानात राहणाऱ्या हिव्याखेरीज कोणत्याही नगराने इस्साएल लोकांशी समेट केला नाही; ती सर्व त्यांनी लाढून घेतली, २० कारण परमेश्वराने त्यांची मने कठीण केली होती, अशासाठी की त्यांनी इस्साएलविरुद्ध युद्ध करण्यासाठी पुढे यावे आणि त्याने त्यांचा समूल नाश करावा. परमेश्वराने मोशेला ज़ज्ञापिल्याप्रामाणे त्यांचा समूल नाश करण्याच्या निर्णयापर्यंत, त्याने त्यांच्या दया-याचनेची गय केली नाही. २१ तेळी यहोशवाने डोंगराल प्रदेशांत जाऊन हेब्रोन, दबीर व अनाब यहूदा व इस्साएलाच्या संबंध डोंगराल प्रदेशांत राहणाऱ्या अनाकी लोकांचा नाश केला. त्यांचा व त्यांच्या नगरांचा समूल नाश केला. २२ इस्साएल लोकांच्या देशात एकही अनाकी उरला नाही, मात्र गज्जा, गथ व अशदोद यांतसे थेडे उरले. २३ परमेश्वराने मोशेला सांगितले होते त्याप्रामाणे यहोशवाने सर्व देश काबीज केला. यहोशवाने तो इस्साएल लोकांसं वंशांच्या नियमाप्रामाणे वाढून वतन करून दिला; तेळा देशाला युद्धापासून विसावा मिळाला.

१२ योदेन नदीच्या पूर्वकडील सूर्य उगवतो त्या बाजूला, आरोन नदीपासून
ते हर्मोन डोंगरापर्यंत, आणि पूर्वकडील संपूर्ण अराबाचा प्रदेश इस्साएल लोकांनी ज़िंकून काबीज केला, त्याच्या राजांची नाव ही आहेत: २ अमो-यांचा राजा सीहोन; जो हेशबोन शहरात राहत होता, तो खो-याच्या मध्यावर आपोने गोर्गच्या काठावर असणाऱ्या अरोएरपासून अम्मोन्यांच्या अर्धांग गिलादावर खाली याब्बोक सीमेपर्यंत राज्य करत असे. ३ किन्नेरोथ समुद्रपापर्यंत आराबाचर, अराब समुद्राच्या पूर्वकडे, बेथ-यशिमोथापर्यंत आणि दक्षिणेकडे, पिसगा पर्वताच्या उतरणीपर्यंतसुद्धा सीहोन राज्य करत असे. ४ वाशानाचा राजा ओग, उरलेल्या रेफाई लोकांतून राहिलेल्यांपैकी एक होता, तो अष्टारोथ व एद्र्झ येथे राहत होता. ५ तो हर्मोन पर्वत, सलेख, आणि संपूर्ण वाशानावर, गशूरी सीमेपर्यंत आणि माकाथी, आणि अर्धांग गिलादावर, हेशबोनचा राजा सीहोन याच्या सीमेपर्यंत राज्य करत असे. ६ परमेश्वराचा सेवक मोशे, आणि इस्साएली लोकांनी त्यांचा पराभव केला, आणि परमेश्वराचा सेवक मोशे याने ती भूमी रुक्केनी, गादी, आणि मनशेचा अर्धा वंश यांना वतन म्हणून दिली. ७ योदेनेच्या पश्चिमेस लवानोन खो-यातील बाल-गादापासून सेईरास जाणाऱ्या घाटातील हालाक डोंगरापर्यंत ज्या राजांचे देश होते आणि ज्यांना

यहोशवा व इस्साएल लोकांनी मारले ते हे, हा देश यहोशवाने इस्साएल वंशाना त्यांच्या वाट्याप्रामाणे वतन म्हणून दिला, ८ डोंगराल प्रदेशात, तळवटीत, अराबात, उतरणीत, रानात आणि नेगेबात, हिती, अमरी, कनानी, परिज्जी, हिव्यी व यबूसी राहत होते. ९ या राजांमध्ये, यरीहोचा राजा, बेथेलशेजारी असलेल्या आयचा राजा, १० यस्तालेमचा राजा, हेब्रोनचा राजा, ११ यर्मूथाचा राजा, लाखीशाचा राजा १२ एग्लोनाचा राजा, गेजेराचा राजा, १३ देवीरचा राजा, बेथ-गेदेरचा राजा, १४ हम्पीचा राजा, अरादचा राजा, १५ लिब्नाचा राजा, अटुलामाचा राजा. १६ मक्केदाचा राजा वेथेलचा राजा, १७ तप्पूहाचा राजा, हेफेरचा राजा, १८ अफेकाचा राजा, शारोनचा राजा, १९ मादोनाचा राजा, हासोराचा राजा, २० शिमोन-मरानचा राजा, अक्षेपाचा राजा, २१ तानखाचा राजा, मगिद्दोचा राजा, २२ केदेशचा राजा, कर्मेंलांतील यकनामाचा राजा, २३ नापत-दीर येथील दोराचा राजा, गिलगाल येथील गोयीमचा राजा, २४ तिरसाचा राजा; या प्रमाणे एकंदर एकतीस राजे होते.

१३ आता यहोशवा म्हातारा आणि चांगल्या उतारवयाचा झाला होता.
तेळा परमेश्वर त्याच्याशी म्हणाला, “तू म्हातारा झाला आहेस आणि तुझे वय पुष्कळ झाले आहे, परंतु अजून पुष्कळ देश काबीज करून घ्यावयाचा राहिला आहे.” २ हा देश अजून बाकी राहिला आहे: पलिष्ट्यांचा सर्व प्रांत, आणि सर्व गशूरी प्रांत; ३ मिसराच्या पूर्वेस जी शीहोर नदी तिजपासून उतरेस जे एकोन त्याच्या सीमेपर्यंत ही जो देश, तो कनान्यांचा मानलेला आहे; गज्जी व अशदोदी, अक्कलोन, गधी व एकोनी व अच्ची यांचे पलिशी पाच सुभेदार आहेत. ४ दक्षिणेस कनान्यांचा सर्व देश, आणि सीदेन्याचे मारा, अफेक व अमो-यांच्या सीमेपर्यंतचा देश; ५ आणि गिब्राल यांचा देश, व सूर्याच्या उगवतीस सर्व लवानोन, हर्मोन डोंगराखालच्या बाल-गादापासून हमाथात जायच्या ठिकाणापर्यंत तो देश घ्यायचा आहे; ६ लवानोनापासून मिस्पफोथ माइमापर्यंत डोंगराचे सर्व राहणारे, सर्व सीदोनी, यांस मी इस्साएलाच्या संतानापुढून वतनातून बाहेर घालवीन; त्यांचा देश इस्साएलचे वतन होण्यास मी तुला आज्ञा दिव्याप्रामाणे चिड्युया टाकून वाढू दे. ७ तर आता नक्क वंश व अर्धा मनशेचा वंश यांस वतन होण्यासाठी या देशाच्या वाटण्या कर. ८ मनशेच्या बाकीच्या अर्ध्या वंशाला व रुक्केनी व गादी यांना आपल्या वतनाचा वात मिळाला आहे; परमेश्वराचा सेवक मोशे याने त्यांना यादेनेच्या पलीकडे पूर्वेस जे दिले ते त्यांचे आहे. ९ अर्णोन नदीच्या काठावरले अरोएर म्हणजे त्या खो-याच्या मध्यभागी ते नगर, तेथून दीबोनापर्यंत मेदव्याची सर्व पठारे हीं; १० आणि अमो-यांचा राजा सीहोन ज्याने हेशबोनात राज्य केले त्याची, अमोनी संतानांच्या सीमेपर्यंत सर्व नगरे; ११ गिलाद आणि गशूरी व माकाथी यांची सीमा, आणि अवधा हर्मोन डोंगर व सलेखापर्यंत सर्व वाशान; १२ म्हणजे रेफाईतला जो एकटाच शेष राहिलेला अष्टारोथ व एद्र्झ येथे राज्य करणारा बाशानाचा ओग याचे सारे राज्य, येथेल्या सर्वांचा सीहोन वतनातून बाहेर घालवले. १३ तथापि इस्साएलाच्या संतानानी गशूरी व माखाची यांना वतनातून बाहेर घालवले नाही, तरी आजपर्यंत गशूरी व माकाची इस्साएलामध्ये राहत होते. १४ लेवीच्या वंशाला मात्र त्याने वतन दिले नाही; “इस्साएलाचा देव परमेश्वराने त्यास सांगितल्याप्रामाणे अग्नीतून केलेली अपेंग,” तेच त्यांचे वतन आहे; १५ परंतु रुक्केनाच्या संतानांच्या वंशाला त्याच्या कुळाप्रामाणे मोशेने दिले. १६ आणि त्यांची प्राप्त झालेली सीमा ही होती, आरोन नदीच्या काठावर जे अरोएर, म्हणजे त्या खो-याच्या मध्यभागी जे नगर, तेथून मेदबावरले अपारवरील जी सर्व नगरे; दीबोन व बामोथ-बालालमोन; १८ आणि याहस व कदेमोथ, मेफाथ; १९ आणि किर्यथाईम व सिभ्मा व खो-याच्या डोंगरावरचे सरेथ शहर; २० बेथ-पौर व पिसगाच्या उतरणी व बेथ-यशिमोथ; २१ आणि पठारातली सर्व नगरे; म्हणजे अमो-यांचा राजा सीहोन त्यांचे सर्व राज्य मध्ये होते; त्याने हेशबोनात राज्य केले; त्यास

મોશેને મારલે, આણિ દેશાત રાહણારે સિહોનાચે મુખ્ય મ્હણજે મિદ્યાનાવરલે અધિપતી અવી રેકેમ વ સૂર વ હૂર રેબા યાંસહીત મારલે. ૨૨ આણિ ત્યાંચા મારલેલયામથ્યે તો જ્યોતિંધી બૌરાચા પુત્ર બલામ, યાલા ઇસાએલાચ્યા સંતાનનાની તલવારિને જીવે મારલે. ૨૩ તર રૂલ્બેનાચ્યા સંતાનાંચી સીમા યાર્ડેન નદીચા તીર અશી ઝાલી; રૂલ્બેનાચ્યા સંતાનાંચ્યા કુળાપ્રમાળે ત્યાંચે હેચ વતન, તી નગરે વ ત્યાંચા ખાલચી ગાવે. ૨૪ ગાદાચ્યા વંશલાહી ત્યાંચા કુળાપ્રમાળે મોશેને વતન દિલે. ૨૫ આણિ ત્યાંચી સીમા યાજેર વ ગિલાદાતાલી સર્વ નગરે વ અમ્મોન્યાંચા સંતાનાંચા અર્ધા દેશ, રાબ્દા યાંચાપુઢે જે અરોએર તેથપર્યંત ઝાલી. ૨૬ આણિ હેશોનાપાસુન રામાથ મિસ્પાર્યંતચા પ્રદેશ, આણિ બતોનીમ વ મહનાઈમાપાસુન દર્બીરચા સીમેપર્યંત; ૨૭ આણિ ખોયાતલે બેથ-હારામ વ બેથ-નિન્સા વ સુકુકોથ વ સાફોન, મ્હણજે હેશોનાચા રાજા સીહોન યાચ્યા રાજ્યાચા રેષ ભાગ, યાર્ડેન વ તિચ્યાતીરીંચા કિન્નરોથ સમુદ્રાચ્યા કાઠાપર્યત, અસે યોર્દેનેચા પલીકડે પ્રેર્વેસ ઝાલે. ૨૮ ગાદાચ્યા સંતાનાંચા, કુળાપ્રમાળે ત્યાંચે વતન હેચ, તી નગરે વ ત્યાંચા ખાલચે ગાવે. ૨૯ આણિ મનશેશ્વચા અર્ધા વંશલા મોશેને વતન દિલે; તર મનશેશ્વચા અર્ધા સંતાનાંચા વંશલા ત્યાંચા કુળાપ્રમાળે અસે ઝાલે; ૩૦ કી ત્યાંચી સીમા મહનાઈમાપાસુન સર્વ બાશાન, મ્હણજે બાશાનાચા રાજા ઓગ યાવે અવધે રાજ્ય, બાશાનાતલી યાઈરાવી જી અવધી ગાવે સાઠ નગરે ત્યાંસુદ્ધા; ૩૧ આણિ અર્ધા ગિલાદ, આણિ બાશાનાત ઓગાચા રાજ્યાતલી નગરે અણારોથ વ એર્ડ્રી યાંસુદ્ધા; અસે મનશેશ્વ પુત્ર માખીર યાંચા સંતાનાંન, મ્હણજે માખીરાચા અર્ધા સંતાનાંન ત્યાંચા કુળાપ્રમાળે પ્રાપ્ત ઝાલે. ૩૨ યરીહોજવળ યાર્ડેન નદીચા પલીકડે પ્રેર્વેસ મવાબાચા મૈદાનાત મોશેને જી વતને દિલ્લી તી હીંચ. ૩૩ લેવીચા વંશલા મોશેને વતન દિલે નાહી; ઇસાએલાચા દેવ પરમેશ્વર યાને જસે ત્યાસ સાંગિતલે, તસા તોચ ત્યાંચે વતન આહે.

૧૪ આણિ કનાન દેશાત ઇસાએલાચા લોકાંની જી વતને ઘેતલી, મ્હણજે એલાજાર યાજક વ નૂનાચા પુત્ર યાંસહાવ વ ઇસાએલ લોકાંચા વંશચા વડિલાંચા ઘરાણાચે પુદારી યાંની ત્યાસ જી વતને દિલ્લી તી હી આહે. ૨ પરમેશ્વરાને મોશેદ્વારે નજ વંશાવિષયી વ અર્ધા વંશાવિષયી જરી આજ્ઞા દિલી હોતી, તસે ચિંધ્યા ટાકૂન ત્યાંચે વતનાચે વાટે ઝાલે. ૩ કારણ દોન વંશાન વ અર્ધા વંશલા મોશેને યોર્દેનેચા પલીકડે વતન દિલે હોતે, પરંતુ ત્યાંચાબોરેવ લેવ્યાના વતન દિલે નાહી. ૪ વાસ્તવિક પાત્રા યોસેફ વંશચે દોન વંશ મનશેશ્વ વ એક્રાઇમ અસે હોતે, આણિ લેવ્યાના દેશાત ત્યાંની વાતા દિલા નાહી, કેવળ વસ્તીસાઠી નગરે, આણિ ત્યાંચા પશુંસાઠી વ ત્યાંચા માલમતોસાઠી ત્યાંના ફક્ત કાહી નગરાત ત્યાંચી જાગા દિલી. ૫ જશી પરમેશ્વરાને મોશેલા આજ્ઞા દિલી હોતી, તસે કરુન ઇસાએલ લોકાંની દેશ વાટૂન ઘેતલા. ૬ આણિ યદૂદ વંશાચે લોક ગિલગાલાત યાંસહાવજથ આસે તેવા કનિંઝી યફુન્નેચા પુત્ર કાલેબ તો ત્યાસ મ્હણાલા, “કાદેશ-બણ્યાંચધ્યે પરમેશ્વરાને દેવાચા મનુષ્ય મોશે યાલા મજાવિષયી વ તુજિવિષયી કાય સાંગિતલે હોતે તે તુલા માહીતચ આહે. ૭ પરમેશ્વરાચા સેવક મોશે યાને જેવા મલા કાદેશ-બણ્યાંચાસુન દેશ હેરાવયાલા પાઠવલે, તેવા મી ચાલીસ વર્ષાંચા હોતો, આણિ મલા ત્યા દેશાવિષયી કાય વાતટે તી બાતમી મી ત્યાસ કલ્યાંચે. ૮ પણ માઝે બંધુ જે માઝાબોરેવ વર ચંદૂન ગેલે હોતે ત્યાંની લોકાંચે મન ઘાબુલન જાઈલ અસે કેલે, પરંતુ મી માઝા દેવ પરમેશ્વર યાલા પૂર્ણપણે અનુસરલાસ. ૯ તર આતા પાહા ઇસાએલ રાનાત ચાલત અસતા, પરમેશ્વરાને હી ગોંધ મોશેલા સાંગિતલી, તસે ત્યાને મલા યા પેચેચાલીસ વર્ષાંત જિવંત ઠેવલે હોતે, તેવાચા દિવસપ્રમાળે મી આજહી સામર્થ્યવાન આહે. ૧૧ જેવા મોશેને મલા પાઠવલે હોતે, તેવાચા દિવસપ્રમાળે મી આજહી સામર્થ્યવાન આહે. લાદાઈ કરણયાચે વ યે જો કારણયાચે સામર્થ્ય

માઝાયાત જસે તેવા હોતે તિતકેચ આજહી આહે. ૧૨ તર પરમેશ્વરાને ત્યાદિવશી જ્યા ડેંગરાલ પ્રદેશાવિષયી સાંગિતલે, તો હા આતા મલા દે; કારણ ત્યાદિવશી તૂ એકલે હોતે કી, તેથે અનાકી લોક આણિ મોઠી તંત્રબંદીની નગરે આહેત; તરી પરમેશ્વર માઝાબોરેવ અસલા તર ત્યાને સાંગિતલ્યાપ્રમાળો મી ત્યાના વતનાતુન બાહેર ઘાલવીન.” ૧૩ તેવા યાંસહાવને ત્યાસ આશીર્વદ દિલા; આણિ યફુન્નેચા પુત્ર કાલેબ યાલા હેંગ્રોનાચે વતન દિલે ૧૪ યાંસત્વ કનિંઝી યફુન્નેચા પુત્ર કાલેબ યાચે હેંગ્રોન વતન આજપર્યત ચાલત આહે; કારણ કી તો ઇસાએલાચા દેવ પરમેશ્વર યાલા પૂર્ણ અનુસરલા. ૧૫ પૂર્વચા કાલી હેંગ્રોનાચે નાવ કિર્યાથ-આર્વા હોતે, તો આર્વા અનાકી લોકાંમથે મોઠા મનુષ્ય હોતા; નંતર લાદાઈપાસુન દેશાલા વિસાવા મિલાલા.

૧૫ યધૂદી વંશલા ત્યાચા કુળાપ્રમાળોને નેમૂન દિલેલા જો ભાગ ચિંધ્યા ટાકૂન મિલાલા તો અદોમાચા સીમેપર્યત આણિ દક્ષિણકડે સીન રનાપર્યત અગારી દક્ષિણેચા સીમેપર્યત પસરલા આહે. ૨ આણિ ત્યાંચી દક્ષિણ સીમા ક્ષારસમુદ્રાચ્યા શેવટી ખાડી, જિચે તોંડ દક્ષિણેસ આહે, તેથુન ઝાલી. ૩ તી તશીચ અક્રબીમ નાવાચા ચઢણીચા દક્ષિણકડે જાઊન સીન રનાચા કઢેને કાદેશ-બણ્યાંચધ્યા દક્ષિણેસ ગેલી અસૂન હેંગ્રોન નગરાજવલૂન અદ્વાર નગરાવરુન જાઊન કર્કા નગરાકડે વળલી જાહે. ૪ આણિ તી અસમોન જવલૂન મિસરી નદીસ ગેલી; નંતર તિચા શેવટ પશ્ચિમ સમુદ્રાની નજીક આહે; અશી તુમચી દક્ષિણ સીમા વ્હાવી. ૫ આણિ પૂર્વ સીમા ક્ષાર સમુદ્રાવરુન યાર્દેનેચા મુખાપર્યત આહે; આણિ ઉત્તરેસ કોપયાચી સીમા સમુદ્રાચ્યા કાઠી યાર્દેનેચા મુખાજવલીલ સમુદ્રાચી ખાડી તેથુન આહે. ૬ મગ તી સીમા બેથ-હોળા નગરાચા ચઢાવારુન જાઊન બેથ-અરાબ નગરાચા ઉત્તરેસ જાતે; નંતર તી સીમા રક્ખેનાચા પુત્ર બોહન યાચી ધોંડે તેવથર ચંદૂન ગેલી; ૭ મગ તી સીમા અખોરચા ખોયાપાસુન દર્બીરાપર્યત જાઊન ઉત્તરેસ ગિલગાલકડે વળલી આહે; હે ગિલગાલ નદીચા દક્ષિણેસ અરુમીમાચા ચઢણીસમીક્ષા અદુમીમાચા ચઢણીસમીક્ષા આહે; તી નદી દક્ષિણેસ આહે; નંતર તી સીમા એન-શેમેશાચ્યા નાવાચા ઝાયાજવલૂન જાઊન તિચા શેવટ એન-રેગેલાસ હોતો. ૮ મગ તી સીમા હિનોમાચા પુત્રાચા ખિંડીજવલૂન યબૂસી મ્હણજે યર્શલેમ ત્યાચા દક્ષિણ ભાગસ ચંદૂન જાતે; નંતર પશ્ચિમેસ હિન્નોમ ખિંડીચા સમોર જો ડોંગર, જો રેફાઈંનાંચા ઉત્તરેસ આહે, ખોયાચા શેવટી શિખરાવર સીમા ચંદૂન ગેલી. ૯ મગ ડોંગરાચા શિખરાપાસુન નેફ્ટોહાચા પાણ્યાચા ઝાયાપર્યત સીમા પૂઢે ગેલી; આણિ એક્રોન ડોંગરાવરચ્યા નગરાત જાઊન, બાળ મ્હણજેચ કિર્યાથ-યારીમ તિકડે તી સીમા પૂઢે ગેલી, ૧૦ મગ બાલાપાસુન તી સીમા પશ્ચિમેસ સર્ઝેન ડોંગરાકડે ફિસ્ન યારીમ ડોંગર, મ્હણજેચ કસાલોન ત્યાસ ઉત્તરેકડલ્યા ભાગ જવલૂન ગેલી, આણિ બેથ-શેમેશાકડે ઉત્તરુન તિમા શહરાકડે ગેલી. ૧૧ મગ તી સીમા એક્રોન શહરાચા બાજૂસ ઉત્તરેકડે ગેલી, આણિ શિક્રોન નગરાપર્યત સીમા ગેલી આહે; મગ બાલા ડોંગરાજવલૂન જાઊન યબનેલ નગરાસ ગેલી; યા સીમાચા શેવટ સમુદ્રાતે હોતો. ૧૨ આણિ પશ્ચિમેચી સરહદ સહાસમુદ્રાચા કિનારા હીચ સીમા હોતી, હી ચહુકડલી સીમા યદૂદાચા વંશસ ત્યાંચા કુળાપ્રમાળે જો વિભાગ મિલાલ ત્યાચી હોતી. ૧૩ આણિ પરમેશ્વરાને યાંસહાવસ સાંગિતલ્યાનુસાર યાંસહાવને યફુન્નેચા પુત્ર કાલેબ યાલા યદૂદાચા વંશબારેવ વાટા દિલા, ત્યાને કિર્યાથ-આર્વા, મ્હણજેચ હેંગ્રોન શહર હેં ત્યાસ દિલે; હા આર્વા અનાકીચા વર્ષી હોતો. ૧૪ મગ તેથુન કાલેબાને અનાકીચી તીન મુલે શેશય વ અહીમાન વ તલમય મ્હણજે અનાકીચે વંશજ યાંના વતનાતુન ઘાલવલે. ૧૫ નંતર તો તેથુન દર્બીર શહરાત રાહણાચ્યાંવર ચાલુન ગેલા; દર્બીરચે પૂર્વચે નાવ કિર્યાથ-સેપર હોતો. ૧૬ તેવા કાલેબ મ્હણાલા, “જો કિર્યાથ-સેપર લાદ્ધન કાબીજ કસુન ધેંગ્લ, ત્યાસ મી આપલી કન્યા અખ્યસા પત્ની કરુન દેંગ્ન.” ૧૭ તેવા કાલેબાચા ભાડ કનાજ યાચા પુત્ર અથનિએલ યાને તે કાબીજ કેલે; યાસ્તવ ત્યાને આપલી કન્યા અખ્યસા ત્યાસ પત્ની કરુન દિલી.” ૧૮ આણિ તી ત્યાચાકડે આલી તેવા કી તિને આપલ્યા બાપાજવલે

शेत मागायला त्यास गळ घातली, आणि ती गाढवावरून उतरली, तेव्हा कालेबाने तिला म्हटले, तुला काय पाहिजे? १९ अखसाने उत्तर दिले, “मला आशीर्वाद द्या; कारण तुम्ही मला नेगेब दिले आहे तर मला पाण्याचे झारेही द्या.” त्याने तिला वरे झारे व खालचे झारे दिले. २० यूद्धाच्या वंशाचे वतन त्यांच्या कुळांप्रमाणे हेच आहे; २१ यूद्धाच्या वंशजांना दक्षिणेस अटोमाच्या सीमेजवळील नगरे मिळाली ती ही; कब्सेल व एदेर व यागू; २२ कीना व दीमोना व अदादा; २३ आणि केदेश व हासोर व इथनान; २४ जीफ, टेलेम व बालोथ; २५ हासोर-हदता व करीयोथ हसोन (यालाच हासोरसुदा म्हणत)

२६ अमाम व शमा व मोलादा; २७ आणि हसर-गदा व हेज्मोन व बेथ-पेलेट; २८ आणि हसर-शुवाल व बैर-शेबा व जिजोथा; २९ बाला, इरीम व असेम; ३० आणि एल्टोलाद व कसील व हर्मा; ३१ आणि सिकलाग व मद्दाना व सन्सन्ना; ३२ आणि लावावोथ, शिलहीम, अईन व रिम्मोन; ही सर्व नगरे एकोणीस त्यांची गावे. ३३ तळवटीतली नगरे ही, एषावोल, सरा व अषणा; ३४ जानोहा व एन-गन्नीम तप्पूहा व एनाम; ३५ र्यूथ व अदुलालाम, सोखो व अजेका; ३६ आणि शाराईम व अदीर्थईम व गदेरा व गदेरोरथईम, अशी चौदा नगरे, आणि त्यांची गावे; ३७ सनान व हदाशा व मिंदल-गाद; ३८ दिलन, मिस्पा व यक्खेल; ३९ लाचींथ व बसकाथ व एग्लोन; ४० कज्जोन व लहमाम व किथलीश; ४१ गदेरोथ बेथ-दागोन व नामा व मक्केदा; अशी सोळा नगरे, आणि त्यांची गावे. ४२ लिन्बा व एथेर व आशान; ४३ इपत्ताह व अषणा व नजीब; ४४ आणि कईला व अकंजीब व मरेशा; अशी नऊ नगरे, आणि त्यांची गावे. ४५ एक्रोन आणि त्याच्या उपनगरांसह त्यांची गावे; ४६ एक्रोनाजवळची आणि पश्चिमेची अशेदोदाची बाजूकडली सर्व वसाहत, त्याच्याजवळच्या खेडेगावांसह. ४७ अशदोद, त्याच्या सभोवतीची उपनगरे व खेडी; गज्जा, त्याच्या सभोवतीची उपनगरे आणि खेडी; मिसराचा ओहोळ व महासमुद्राच्या किनाऱ्यावरची नगरे. ४८ आणि डोंगराळ प्रदेशातली नारे ही, शावीर व यत्तीर व सोखो; ४९ दन्ना व किर्याथ-सन्ना तेच दबीर; ५० अनाब व एष्मो व अनीम, ५१ आणि गोशेन व होलोन व गिलो. अशी अकरा नगरे, आणि त्याकडील खेडी, ५२ अरबर व दूमा व एशान, ५३ यानीम व बेथ-तप्पूहा व अफेका, ५४ हुमटा व किर्याथ-आर्बा तेच हेब्रोन व सियोर, अशी नऊ नगरे, आणि त्यांची खेडी. ५५ मावोन, कर्मेल व जीफ व यूटा, ५६ इज्रेल व यकदाम व जानोहा, ५७ काइन, गिबा, व तिमा, ही दहा नगरे आणि त्यांची खेडी. ५८ हल्हूल, बेथ-सूर व गदोर, ५९ माराथ, बेथ-अनोथ व एल्टकोन; ही सहा नगरे आणि त्यांची खेडी. ६० किर्याथ-बाल म्हणेचे किर्याथ-यारीम व राब्बा ही दोन नगरे आणि त्यांची खेडी. ६१ रानातली नगरे ही, बेथ-अराबा, मिरीन व सखाखा; ६२ आणि निबशान व मिठाचे नगर व एन-गेदी; ही सहा नगरे आणि त्यांची खेडी. ६३ तथापि यस्शलेमात राहणाच्या यबूसी लोकांसं यूद्धाच्या वंशजाना घालवता आले नाही; यास्तव यबूसी यस्शलेमात यूद्धाच्या वंशजावळ आजपर्यंत राहत आहेत.

१६ योसेफ वंशाला नेमून दिलेला जो भाग चिठ्यूहा टाकून ठरवला तो हा, याची सीमा यरीहोजवळ यार्देन नदीपासून यारीहोच्या पूर्वेकडल्या जलसंचयापाशी जाऊन रानातील डोंगराळ प्रदेशातून बेथेल शहरास निघेवे. २ मग बेथेलापासून लूजास जाऊन अर्की लोकांची सीमा अटारोथ याजवळून गेली. ३ पुढे पश्चिमेस यफलेटी लोकांच्या सीमेवस्न खालच्या बेथ-होरोनाच्या सीमेपर्यंत व गेजेर शहरापर्यंत उत्तरून गेली; आणि तिचा शेवट समुद्राजवळ होता. ४ याप्रमाणे योसेफाचे वंश मनश्रो व एफ्राइम यांना वतन मिळाले. ५ एफ्राइमाच्या वंशजांची सीमा त्यांच्या कुळांप्रमाणे अशी पडली की त्यांच्या वतनाची सीमा अटारोथ-अद्वार शहराच्या पूर्वेपासून वरल्या बेथ-होरोना पर्यंत होती. ६ आणि ती सीमा मिखमथाथाजवळ समुद्राजवळे उत्तर बाजूला गेली, आणि पूर्वेस तानध-शिलोपर्यंत ती सीमा वळी, मग तेथून पुढे पूर्वेस यागोहा तेथवर गेली. ७ नंतर ती यानोहा पासून अटारोथ शहर व नारा नगर येथपर्यंत

उतरली, मग यरीहोस मिळून बाहेर यार्देनेस गेली. ८ तप्पूहा यापासून पश्चिमेस काना औढ्यापर्यंत सीमा गेली; आणि तिचा शेवट समुद्रापर्यंत होता; एफ्राइमाच्या वंशाचे कुळांप्रमाणे हेच वतन आहे. ९ आणि मनशेच्या वंशजाच्या वतनापैकी कित्येक नगरे एफ्राइमाच्या वंशजासाठी वेगळी केलेली होती; ती सर्व नगरे व त्यांची गावे होती; १० तथापि जे कनानी गेजेरात राहत होते, त्यांना एफ्राइमाची घालविले नाही; यास्तव ते कनानी एफ्राइमाच्ये आजपर्यंत राहत आहे; आणि नेमून दिलेले काम करण्यास ते दास झाले आहेत.

१७ मनशेच्या वंशजाला हे वतन नेमून दिलेले होते. कारण मनशे

योसेफाचा प्रथम पुत्र, याच्या वंशाचा भाग चिठ्यूहा टाकून ठरवला तो हा, म्हणजे मनशेच्या प्रथम पुत्र माखीर, गिलादाचा बाप हा तर मोठा शूर होता, आणि त्यास गिलाद व बाशान हा भाग मिळाला होता. २ मनशेच्या राहिलेल्या वंशजांनाही त्यांच्या कुळांप्रमाणे विभाग मिळाले ते असे, अर्बीयेजेर व हेलेक व अस्सियेल व शेखेम व हेफेर व शमीदा हे आपआपल्या कुळांप्रमाणे योसेफ पुत्र जो मनशेच्या त्याच्या वंशातले पुरुष होते, त्यांच्या निरनिराळ्या कुळांसाठी हे विभाग ठरले; ३ मनशेच्या पुत्र माखीर, याचा पुत्र गिलाद, याचा पुत्र हेफेर, याचा पुत्र सलाफाहाद, याला मुलगा नव्हता, परंतु मुली होत्या; आणि त्याच्या मुलींची नावे ही आहेत: महला व नोआ, होगला, मिल्का व तिरसा. ४ आणि एलाजार याजक व नूनाचा पुत्र यहोशेवा व अथिकारी याच्यापुढे त्या येऊन त्या म्हणाल्या, “परमेश्वराने मंशेला अशी आज्ञा दिली की आम्हांला आमच्या भाऊबंदांमध्ये वतन द्यावे.” यास्तव त्याने परमेश्वराच्या संगंग्याप्रमाणे त्यांना त्यांच्या वडिलाच्या भाऊबंदांमध्ये वतन दिले. ५ आणि यार्देनेच्या पश्चिमेकडे गिलाद व बाशान या प्रांतांखेरीजी मनशेला दहा भाग मिळाले. ६ कारण की मनशेच्या मुलींना त्याच्या मुलांमध्ये वतन मिळाले, आणि मनशेच्या इतर वंशजांना गिलाद प्रत मिळाला. ७ आणि मनशेची सीमा आशेरापासून शेखेमाच्या समोरल्या मिखमथाथा नगरापर्यंत झाली, आणि ती सीमा एन-तप्पूहाच्या लोकवस्तीच्या उजव्या भागापर्यंत पोहचते. ८ तप्पूहा प्रांत मनशेच्या होता, परंतु मनशेच्या सीमेजवळचे तप्पूहा नगर एफ्राइमाच्या वंशाचे होते. ९ आणि सीमा काना औढ्यावरून, औढ्याच्या दक्षिणेस गेली; ही नगरे एफ्राइमाची होती, ती मनशेच्या नगरांमध्ये होती; आणि मनशेची सीमा औढ्याच्या उत्तरेस होती, आणि तिचा शेवट भूमध्य समुद्राजवळ होता. १० दक्षिणेचांग एफ्राइमाचा, आणि उत्तरभाग मनशेच्या, आणि समुद्र त्यांची सीमा होता, आणि उत्तरेस आशेरात व पूर्वेस इस्साखारात ते एकत्र झाले. ११ आणि इस्साखारात व आशेरात बेथ-शान व त्यांची खेडी, आणि इव्वलाम व त्यांची खेडी, आणि दोर व त्यांची खेडी यामध्ये राहणारे, आणि एन-दोर व त्यांची खेडी यामध्ये राहणारे, आणि तानख व त्यांची खेडी यांत राहणारे, आणि मगिद्दो व त्यांची खेडी यांत राहणारे, हे तीन पराणे मनशेचे झाले. १२ पण या नगरातील रहिवाश्याना मनशेची वंशज बाहेर घालवायला समर्थ नव्हते; या देशातच राहण्याचा कनान्यांनी तर हटू धरला. १३ तरी असे झाले की जेव्हा इसाएल लोक बळकट झाले, तेव्हा त्यांनी कनान्याना नेमेलेले काम करायला लावले आणि त्यांना अग्दीच घालवून दिले नाही. १४ तेव्हा योसेफाचे वंशज यहोशेवाला महणाले की, “परमेश्वराने मला येथपर्यंत आशीर्वाद दिला आहे आम्ही संखेयेने बहुत झाली आहो तर तू चिठ्यूहा टाकून आम्हांला वतनाचा एकच विभाग का दिला आहेस?” १५ तेव्हा यहोशेवाने त्यांना म्हटले, “जर तुम्ही संखेयेने बहुत आहात व लोक आणखी एफ्राइम डोंगराळ प्रदेश तुम्हाला पुरत नाहीतर परिज्जी व रेफाई याच्या देशातले रान तोडून तेथे वस्ती करा.” १६ नंतर योसेफाच्या वंशजांनी म्हटले, “डोंगराळ प्रदेश आम्हांला पुरत नाही; आणि जे कनानी तलप्रांतात राहतात, त्या सर्वांना लोखंडी रथ आहेत; म्हणजे बेथ-शान व तिजकडली खेडी यांतले, आणि इज्रेल खोरे जे, त्यामध्ये आहेत.” १७ तेव्हा यहोशेवाने

योसेफाच्या घराण्यास, म्हणजे एफ्राइम व मनशे यांना असे म्हटले की, “तुम्ही संख्येने फार आहात, व तुमचे सामर्थ्यही मोठे आहे; तुम्हाला एकच वाटा नसावा; १८ तेव्हा डोंगराळ प्रदेशाही तुझा होईल; तो अरण्य आहे तरी तू ते तोडीरील; बाहेरील भागाही तुझे होतील, कारण कनान्यांना जरी लोखंडी रथ आहेत आणि ते बळकट आहेत तरी तू त्यांना घालशीरील.”

१८ मग इसाएलाची सर्व मंडळी शिलो येथे एकत्र झाली, आणि तेथे त्यांनी दर्शनमंडप उभा केला, आणि त्यांच्यापुढे सर्व देश जिंकलेला होता.

२ तरी ज्यांना आपला वतनाचा वाटा मिळाला नव्हता, असे इसाएलाच्या लोकांपैकी सात वंश राहिले होते. ३ यास्तव योहोशवाने इसाएलाच्या लोकांस म्हटले, “जो देश तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला दिला, तो आपल्या ताब्यात घेण्यासाठी किती उशीर करणार आहात?” ४ तुम्ही आपल्यासाठी प्रत्येक वंशातली तीन माणसे नेमा; म्हणजे मी त्यांना पाठीवीन, आणि त्यांनी देशात जाऊन चोहोकडे फिरून त्यांच्या वतनाच्या विभागाप्रमाणे, वर्णन लिहून माझ्याजवळ आणावे. ५ म्हणजे त्यांनी त्याचे सात वाटे करावे; यहूदाने दक्षिणेस आपल्या सीमीत रहावे, आणि योसेफाच्या घराण्याने उत्तरेस आपल्या सीमीत रहावे. ६ तरे तुम्ही देशाच्या वेगवेगळ्या सात वाट्याचे वर्णन लिहा आणि ते वर्णन इकडे माझ्याजवळ आणा; मग येथे आपला देव परमेश्वरासमोर मी तुम्हच्यासाठी चिठ्या टाकीन. ७ लेव्यांना तर तुम्हच्यामध्ये वाटा नाही; कारण की परमेश्वराचे याजकपण तेच त्यांचे वतन आहे; आणि गाद व रुक्केन व मनशेवा अर्थी वंश द्वांना, यादेवेच्या पलीकडे पूर्वीला, वतन मिळाले आहे परमेश्वराचा सेवक मोशी याने त्यांना ते दिले आहे. ८ तेव्हा ती माणसे तेथून निघून देशभर फिरती आणि योहोशवाने देशाचे वर्णन करणाऱ्यांना आज्ञा दिली; तो म्हणाला, “देशात चोहोकडे फिरून त्याचे वर्णन लिहा आणि माझ्याकडे परत या. मी येथे शिलोत परमेश्वरासमोर तुम्हच्यासाठी चिठ्या टाकीन.” ९ याप्रमाणे ती माणसे जाऊन देशभर फिरती, आणि त्यारील नंगरांप्रमाणे त्यांच्या सात विभागाचे वर्णन वहीत लिहून त्यांनी शिलोतल्या छावणीत योहोशवाजवळ आणले. १० मग योहोशवाने त्यांच्यासाठी शिलोमध्ये परमेश्वरासमोर त्यांच्या नावाच्या चिठ्या टाकल्या; असा योहोशवाने तेथे तो देश इसाएलाच्या लोकांस त्यांच्या त्यांच्या वतन भागाप्रमाणे वाटून दिला. ११ तेव्हा बन्यामिनाच्या वंशजांना नेमून दिलेला प्रदेश त्यांच्या कुळांप्रमाणे चिठ्यी टाकून जो वाटा मिळाला तो असा; त्यांच्या वाट्याची सीमा यहूदाचे वंशज व योसेफाचे वंशज यांच्या मध्यभागी निघाली. १२ म्हणजे उत्तर बाजूला त्यांची सीमा यांदेनेपासून सुरु होऊन यरीहोच्या उत्तरकडून वर जाऊन, पश्चिमेकडे डोंगरावसून बेथ-आविनापर्यंत रानात निघते. १३ मग तेथून ती लूज तेच बेथेल येथे पोहचते आणि लूजच्या दक्षिण बाजूकडून निघून खालच्या बेथ-होरोनाच्या दक्षिणेस जो डोंगर त्याकडे अटारोथ-अद्वार येथे निघते १४ तेथून मग पश्चिम सीमा वळसा घेऊन बाजूस बेथ-होरोनाच्या समोरून त्याच्या दक्षिणेस जो डोंगर तेथून यहूदाचे नगर आणि किर्याथ-बाल तोच किर्याथ-यारीम येथे निघते. याची पश्चिम सीमा हीच. १५ दक्षिणेकडील सीमा पश्चिमेला सुरु होऊन बाजू किर्याथ-यारीमाच्या वरच्या टोकापासून निघून नेप्तोहा झाऱ्याकडे जाते. १६ मग ती सीमा हिनोमाच्या पुत्राच्या खिंडीसमोराला डोंगर, जो रेफाइमाच्या ताळंटीच्या उत्तरेला, त्याच्या काठी उत्तरली, आणि यबूसी यांच्या दक्षिण भागी हिन्नोम खिंडीत उत्तरून खाली एन-रेगेलास गेली. १७ मग उत्तरकडे वळून एन-शेमेशकडे गेली, आणि अदुम्मीम येथील चढणीच्या समोरल्या गलीलोथाकडे गेली; मग रुक्केनाचा मुलगा बोहन याच्या खडकाकडे जाते. १८ मग ती अराबा याच्या समोरल्या भागी उत्तरेला जाऊन अराबास उत्तरली. १९ मग ती सीमा बेथ-होगलाच्या उत्तर दिशेस जाऊन गेली, आणि सीमेचा शेवट क्षारसमुद्राच्या उत्तरेच्या खाडीपर्यंत दक्षिणेकडे यांदेनेच्या मुख्यापाशी झाला; ही दक्षिण सीमा झाली. २० आणि पूर्वबाजूला त्याची सीमा यांदेन नदी झाली; बन्यामिनाच्या संतानांचे

वतन, त्यांच्या कुळांप्रमाणे, त्यांच्या चहुकडल्या सीमांप्रमाणे, हे होते. २१ आणि बन्यामिनीं वंशाला त्यांच्या कुळांप्रमाणे ही नगरे मिळाली; यरीहो व बेथ-होगला व एमेक-केसीस २२ आणि बेथ-अराबा व समाराइम व बेथेल; २३ अव्वीम व पारा व आफ्रा; २४ कफर-अम्मोनी व अफनी व गिगा; अशी बारा नगरे आणि त्यांची गावे; २५ गिबोन व रामा व बैरोथ; २६ मिस्पे व कफीरा व मोजा; २७ रेकेम व इपैल व तरला; २८ सेला, एलेफ व यहूदी म्हणजेच यस्खलेम, गिबाथ, किर्याथ; अशी चवदा नगरे, आणि त्यांची गावे; बन्यामिनाच्या संतानांचे वतन, त्यांच्या कुळांप्रमाणे त्यांचे आहे.

१९ दुसर्या वेळेस शिमोनाच्या नावाची चिठ्यी म्हणजे शिमोनाच्या वंशाची

चिठ्यी त्यांच्या कुळांप्रमाणे निघाली; त्यांचे वतन तर यहूदाच्या वंशाच्या वतनामध्ये त्यांना वतन मिळाले. २ आणि त्यांचे वतन म्हणून ही नगरे त्यांना मिळाली; बैर-शेबा म्हणजे शेबा व मोलादा; ३ हसर-शुवाल व बाला व असेम; ४ एल्लोलाद व बथूल व हर्मा; ५ आणि सिकलाग व बेथ-मर्का-बोथ व हसर-सूसा; ६ आणि बेथ-लबवोथ व शारूहेन; ही तेश नगरे, आणि त्यांची गावे; ७ अईन, रिम्मोन व एथेर व आशान; अशी नगरे चार, आणि त्याकडे गावे; ८ बालथ-बैर, म्हणजेच दक्षिण प्रदेशातील रामा येथेपर्यंत या नगरांच्या चहुकडली सर्व गावे. शिमोनीं वंशजांचा त्यांच्या कुळांप्रमाणे हाच वतन भाग होय. ९ शिमोनाला यहूदी वंशजाच्या वतनातील प्रदेशात वाटा देण्यात आला. कारण यहूदी वंशाचे वतन त्यांच्या संख्येच्या मानाने फार मोठे होते, म्हणून त्यांच्या वतनात शिमोनीं वंशजाला वतन मिळाले. १० तिसरी चिठ्यी जबुलून वंशजाची त्यांच्या कुळांप्रमाणे निघाली; आणि त्यांच्या वतनाची सीमा सारीदपर्यंत आहे; ११ त्यांची सीमा पश्चिमेस, वर मरलापर्यंत जाऊन दब्बेशेश येथे पोहचते आणि यकनामा समोरील ओहोळास जाऊन लागते. १२ ती साराद येथून पूर्वेकडे सूर्याच्या उावरीस वळून किसलाथ-ताबोर याच्या सीमेस लागते; तेथून दावरथ येथे जाऊन याफीयपर्यंत वर जाते. १३ तेथून पूर्वे दिशेकडे गथ-हेफेर व इत्ता-कासीन येथवर जाते. आणि तेथून नेया जवळील रिम्मोन येथे निघते; १४ ती सीमा त्यास वळसा घालून उत्तरेस हन्नाथेनपर्यंत जाते व तेथून इफताह-एल खोऱ्यात संपते. १५ कट्टाथ, नहलाल व शिप्रीन, इदला, बेथलहेम अदिकूलन बारा नगरे दिली, त्यामध्ये गावे मोजती नाहीत. १६ जबुलून वंशाचे त्यांच्या कुळांप्रमाणे, हेच वतन, ही नगरे व त्यांच्या आसपासी गावे हे होत. १७ इस्साखाराच्या वंशजाची त्यांच्या कुळांप्रमाणे चौथी चिठ्यी निघाली. १८ त्यांच्या सीमेच्या आत ही नगरे होती; इंग्रेल व कसुल्लोथ व शूनेम; १९ आणि हफराईम, शियोन व अनाहारथ; २० रब्बीथ, किशोन व अबेस; २१ रेमेथ व एन-गनीम, एन-हद्दा व बेथ-पसेस, २२ त्यांची सीमा ताबोर, शहसुमा व बेथ-शेमेस, येथवर जाते आणि त्यांच्या सीमेचा शेवट यारेन येथे झाला; ही सोळा नगरे व त्यांची गावे. २३ इस्साखाराच्या वंशाचे त्यांच्या कुळांप्रमाणे हेच वतन, ही नगरे व त्यांच्या आसपासी गावे हे होत. २४ पाचवी चिठ्यी आशेर वंशजांच्या नावाची त्यांच्या कुळांप्रमाणे निघाली. २५ त्यांच्या सीमेच्या आत ही नगरे होती हेलकथ, हली, बटेन व अक्षाफ; २६ अल्लामेलेख, अमाद व मिशाल, त्यांची सीमा पश्चिमेस कर्मेल व शिहोर-लिंबाथ येथवर जाते; २७ ती वळून सूर्याच्या उगवतीस वेथ-दगोन येथवर जाऊन उत्तरेस जबुलून वतनापर्यंत आणि इफताह-एल खोऱ्याच्या उत्तरेकडून व बेथ-एमेक नगर व नियेल नगरे येथेपर्यंत पोहचते, तशीच डावीकडे काबूल नगर येथे निघते. २८ तेथून एजेन, रहोब व हम्मोन व काना यांवरून जाऊन मोक्का सीदेन शहापर्यंत पोहचते. २९ तेथून ती वळसा घेऊन रामापर्यंत जाते व तेथून सोर नामक तटबंदीच्या नगरापर्यंत जाते. तेथून ती होसा नगराकडे वळते आणि अकजीब प्रदेशातून जाऊन समुद्राला मिळते. ३० उम्मा, अफेक व रहोब, ही बावीस नगरे व त्यांची गावे त्यांना मिळाली; ३१ आशेराच्या वंशाचे त्यांच्या कुळांप्रमाणे, हेच वतन, ही नगरे व त्यांच्या आसपासी गावे हे होत. ३२

सहावी चिंडी नफताली वंशजांच्या नांवाची त्यांच्या कुळांप्रमाणे निघाली. ३३ त्यांची सीमा हेलेफ नगर आणि साननीमातील एला वृक्ष क्षयापासून अदामी-नेकेब शहर व य यबनेल यावरुन लक्वकुम येथे जाऊन यार्देनेपाशी निघते. ३४ तेथून ती सीमा पश्चिमेस वकून अजनोनेथ तावोर येथे जाते व तेथून हुक्कोक शहर येथे जाते; व तेथून दक्षिणेस जबुलूनाच्या वतन भागापर्यंत आणि पश्चिमेस आशेराच्या वतनापर्यंत उगवतीस यार्देनेपाशी यहूदाच्या वतनभागाला जाऊन मिळते. ३५ त्यांतील तटबंदीनी नगरे हे, सिंधीम, सेरे, हम्मथ, रक्कथ व किन्नेरथ; ३६ अदामा, राम व हासोर; ३७ केंद्रेश, एद्रीई व एन-हासोर; ३८ इस्रेन मिंगदल-एल, हरेम, बेथ-अनाथ व बेथ-शेमेश ही एकोणीस नगरे आणि त्यांची गावे. ३९ नफतालीच्या वंशाचे त्याच्या कुळांप्रमाणे हेच वतन, ही नगरे आणि त्यांची गावे. ४० सातवी चिंडी दान वंशजाच्या नावाची त्याच्या कुळांप्रमाणे निघाली. ४१ त्यांच्या वतन सीमेच्या आत ही नगरे होती; सरा, एष्टोवल, ईर-शेमेश. ४२ शालब्बीन व अयालोन व इथला; ४३ एलोन व तिम्मा, एकोन; ४४ एलतके, गिब्बथेन व बालाथ; ४५ यहूदा, बने-बराक व गथ-रिम्मोन. ४६ मीयार्कोन व रक्ककोन, याफोच्या सम्पेरील प्रदेश. ४७ दानाच्या वंशजांची सीमा त्यांच्या मूळ वतनाबाहेरही गेली, कारण की दान वंशजांनी लेशेम शहराशी लहून त्यास धरते, आणि तलवारीने त्यास मारल्यावर त्यांचा तावा घेऊन त्यामध्ये वस्ती केली, आणि आपला पूर्वज दान याचे नाव त्यांनी लेशेम शहरास ठेवले. ४८ दानाच्या वंशाचे त्यांच्या कुळांप्रमाणे हेच वतन, ही नगरे आणि त्यांची गावे मिळाली ते हे. ४९ इस्राएल लोकानी देशाच्या सीमांप्रमाणे वतन करून घेण्याची समादी केल्यावर नूनाचा पुत्र यहोशवा याला आपल्यांमध्ये वतन दिले. ५० परमेश्वराच्या आजेप्रमाणे त्यांनी एफ्राइम डोंगरावरचे तिमाथ-सेरह नगर, जे त्याने मागितले, मग तो ते नगर बांधून त्यामध्ये राहिला. ५१ एलाजार याजक व नूनाचा पुत्र यहोशवा व इस्राएलाच्या वंशांतले वडील अधिकारी यांनी शिलोमध्ये दर्शनमंडपाच्या दारी परमेश्वरासमोर, चिठ्या टाकून जी वतने वाटून दिली ती ही; याप्रमाणे त्यांनी देश वाटून देण्याचे संपर्के.

२० मग परमेश्वर यहोशवाला म्हणाला, २ “तू इस्राएल लोकांस सांग, मी मोशेच्या द्वारे तुम्हाला ज्या आश्रयस्थानविषयी सांगितले होते ती नगरे तुही आपल्यासाठी ठरवा; ३ म्हणजे जो चुकून, नकळत कोणा मनुष्यास जीवे मारले असेता त्या हत्पा करणाऱ्याने त्यामध्ये पळून जावे; याप्रमाणे ती नगरे रक्षपाताचा सूड घेणाऱ्यापासून आश्रयस्थाने अशी होतील. ४ आणि त्याने त्यातल्या एका नगराकडे पळून गैल्यावर नगराच्या वेशीच्या दाराशी उंभे राहून आपले प्रकरण त्या नगराच्या वडिलोना सांगावे; मग त्यांनी त्यास आपल्या नगरात घेऊन त्यास ठिकाण नेमून द्यावे, आणि त्याने त्यांच्यामध्ये रहावे. ५ आणि जो रक्काचा सूड घेण्याऱ्याने, त्याचा पाठलग केला, तरी त्या नगराच्या लोकांनी मनुष्यवध करणाऱ्याला त्याच्या स्वाधीन करू नये; कारण की त्याने नकळत आपल्या शेजाच्याला मारले, त्याचे त्याच्याशी पूर्वीपासूनचे वैर नव्हते. ६ मंडळीसमोर न्याय होईपर्यंत किंवा जो मुख्य याजक त्या दिवसात असेल त्याच्या मरणापर्यंत त्या नगरात त्याने रहावे; नंतर त्या हत्पा करणाऱ्याने आपल्या नगरात म्हणजे ज्या नगरातून तो पळाला त्यामध्ये आपल्या घरी माधारी जावे.” ७ यास्तव त्यांनी गालीलात नफतालीच्या डोंगराल प्रदेशातील केंद्रेश, एफ्राइमाच्या डोंगराल प्रदेशातील शखेम, आणि यहूदाच्या डोंगराल प्रदेशातील किर्याथ-आर्बा म्हणजेच हेब्रोन, ही वेगळी करून ठेवली. ८ पूर्वेस यरीहोजवल यार्देन नदीच्या पलीकडे रानातल्या सपाटीवर रऊबेनाच्या वंशांतले बेजेर, आणि गिलादात गाद वंशातले रामोथ, आणि बाशानात मनश्शेच्या वंशातले गोलान ही नगरे वेगळी करून ठेवली. ९ ही नगरे इस्राएलाच्या सर्व लोकांसाठी, आणि त्यामध्ये राहणारा जो परदेशी त्यांच्यासाठी अशी नेमलेली होती की जो कोणी

चुकून मनुष्यास मारतो, त्याने त्यामध्ये पळून जावे, आणि तो सभेपुढे उभा राहीपर्यंत त्याने रक्काचा सूड घेणाऱ्याच्या हातून मरूनये. १० तेव्हा लेवी वंशातील वडिलांच्या धराण्याचे मुख्य एलाजार याजक व नूनाचा पुत्र यहोशवा व इस्राएली वंशाच्या वडिलांच्या धराण्याचे मुख्य त्यांच्याजवळ आले. ११ ते कनान देशातील शिलो येथे म्हणाले की, परमेश्वराने मोशेच्या द्वारे अशी आज्ञा दिली होती की “आम्हांला राहण्यासाठी नमरे आणि आमच्या पशूंसाठी त्यांची गायराने घावी.” १२ यास्तव इस्राएल लोकांनी परमेश्वराच्या आजेप्रमाणे आपल्या वतनांतून ही नगरे आणि त्यांची गायराने लेव्याना दिली. १३ तेव्हा कहाथीच्या कुळासाठी चिंडी निघाली तेव्हा लेव्यांतल्या अहरोन याजकाच्या वंशजांना यहूदा व शिमोनी, बन्यामीन या वंशांच्या वाट्यातून तेरा नगरे मिळाली. १४ कहाथीच्या राहिलेल्या वंशजांना एफ्राइमाच्या वंशातल्या कुळाच्या वाट्यातून व दानाच्या वंशांच्या वाट्यातून व मनश्शेच्या अर्ध्या वंशाच्या वाट्यातून दहा नगरे चिठ्या टाकून मिळाली. १५ आणि गेरोनाच्या वंशजांना इस्साखार वंशातील कुळाच्या व आशेर, नफताली, बाशानात मनश्शेच्या अर्ध्या वंशांच्या नगरांपैकी तेरा नगरे चिठ्या टाकून मिळाली. १६ मरीरीच्या वंशजांना त्यांच्या कुळांप्रमाणे रऊबेन, व गाद व जबुलून याच्या वंशांतून बारा नगरे मिळाली. १७ परमेश्वराने मोशेला दिलेल्या आजेप्रमाणे इस्राएल लोकांनी चिठ्या टाकून ही नगरे आणि त्यांची गायराने लेव्याना दिली. १८ त्यांनी यहूदा व शिमोन यांच्या वंशाच्या विभागातली नगरे दिली, त्यांची नावे सांगितलेली आहेत, १९ लेवी वंशातील कहाथीच्या कुळातल्या अहरोनाच्या वंशजांसाठी ही नगरे होती, कारण पहिली चिंडी त्यांची निघाली. २० त्यांना त्यांनी यहूदाच्या डोंगराल प्रदेशातले अनाक्याचा पिता याचे नगर किर्याथ-आर्बा म्हणजेच हेब्रोन आणि त्याची चटुकडली गायराने त्यांना दिली. २१ पंतू नगराची शेतभूमी व त्याकडली खेडी यफुन्नेचा पुत्र, कालेब याला वतन करून दिली होती. २२ त्यांनी अहरोन याजकाच्या वंशजाला हत्पा करण्यासाठी आश्रयाचे म्हणून हेब्रोन नगर व त्याचे गायरान दिले, आणि लिङ्गा व त्याचे गायरान; २३ आणि यतीर व त्याचे गायरान, आणि एष्टोवा व त्याचे गायरान; २४ होलोन व त्याचे गायरान आणि दबीर व त्याचे गायरान; २५ अर्झन व त्याचे गायरान, आणि युद्धा व त्याचे गायरान, आणि यास्तव वंश-शेमेश व त्याचे गायरान; अशी त्या दोन वंशांतली नज नगरे दिली; २७ बन्यामीन वंशातले गिब्बान व त्याचे गायरान; गिब्बा व त्याचे गायरान; २८ अनायोथ व त्याचे गायरान, आणि अलमोन व त्याचे गायरान, अशी चार नगरे दिली. २९ अहरोन वंशातील याजकांना त्यांची तेरा नगरे व त्यांची गायराने मिळाली. ३० राहिलेल्या कहाथी वंशातील लेव्याना एफ्राइम वंशाच्या विभागापैकी चिठ्या टाकून नगरे दिली. ३१ त्यांनी हत्पा करण्याच्या आश्रयासाठी एफ्राइमाच्या डोंगरावरचे नगर शखेम व त्याचे गायराने त्यांना दिले; आणि गेजेर व त्याचे गायरान; ३२ किबसाईम व त्याचे गायरान; आणि वेश-होरेन तिचे गायरान अशी एकंदर चार नगरे दिली; ३३ दानाच्या वंशातून एलतके व त्याचे गायरान, गिब्बथेन व त्याचे गायरान; ३४ अयालोन व त्यांचे गायरान अशी चार नगरे दिली; ३५ किबसाईम व त्यांचे गायरान; आणि वेश-होरेन तिचे गायरान अशी एकंदर चार नगरे दिली; ३६ बाकी राहिलेल्या कहाथाच्या वंशजांना एकंदर दहा नगरे व त्यांची गायराने दिली. ३७ लेवी वंशातील गेर्षोनाच्या कुळाला मनश्शेच्या दुस-या अर्ध्या वंशांतून हत्पा करण्याच्या आश्रयाचे नगर बाशानातले गोलान व त्यांचे गायरान, आणि वैश्तरा व त्याचे गायरान अशी दोन नगरे दिली; ३८ इस्साखार वंशातले किशेन व त्याचे गायरान, दाबरथ व त्याचे गायरान, एन-गन्नीम व त्यांचे गायरान, अशी चार नगरे दिली; ३९ यर्मूथ व त्यांचे गायरान, एन-गन्नीम व त्यांचे गायरान, अशी चार नगरे दिली; ३३ आणि आशेराच्या वंशातील मिशाल व त्यांचे गायरान, अब्दोन व त्यांचे गायरान, ३४ हेलकथ व त्यांचे गायरान, आणि रहोब व त्यांचे गायरान, अशी चार नगरे दिली; ३५ नफतालीच्या वंशातले हत्पा

करणाच्याचा आश्रयाचे नगर गलीलातले केदेश व त्यांचे गायरान, आणि हम्मोध-दौर व त्यांचे गायरान, आणि कार्तनि व त्यांचे गायरान, अशी तीन नगरे दिली. ३३ गेझेंन्याची सर्व नगरे त्याच्या कुळांप्रमाणे तेरा नगरे व त्यांची गायराने, ३४ आणि राहिलेले लेवी मरारी वंशजाच्या कुळाला जबुलूनाच्या वंशातले यकनाम व त्याचे गायरान, कर्ता व त्याचे गायरान; ३५ दिग्रा व त्याचे गायरान, नहलाल व त्याचे गायरान, अशी चार नगरे दिली; ३६ आणि रुडबेन वंशातले बैजेर व त्याचे गायरान, आणि याहस व त्यांचे गायरान; ३७ कदेमोथ व त्यांचे गायरान, आणि मेफाथ व त्यांचे गायरान, अशी चार नगरे दिली, ३८ आणि गादाच्या वंशातले हत्या करणाच्याचा आश्रयाचे नगर गिलादातले रामोथ व त्यांचे गायरान, महनाईम व त्यांचे गायरान ३९ हेशबेन व त्याचे गायरान, याजेर व त्यांचे गायरान, अशी एकंदर चार नगरे दिली. ४० लेव्यांच्या कुळातली राहिलेल्या मरारीच्या वंशजांना त्यांच्या कुळांप्रमाणे एकंदर बारा नगरे चिद्धुया टाकून त्यांना दिली. ४१ इसाएल लोकांच्या वतनातून लेव्यांना एकंदर अंठेचाठीस नगरे, त्यांच्या गायरानासह दिली. ४२ ती नगरे अशी होती की त्या प्रत्येक नगरास त्याच्या सभोवार गायराने होती, असे त्या सर्व नगरांना होते. ४३ याप्रमाणे परमेश्वराने इसाएलाला जो देश त्यांच्या पूर्वजांना देण्याची शपथ वाहिली होती तो अवधा दिला, आणि ते तो वतन करून घेऊन त्यामध्ये राहिले. ४४ याप्रकारे परमेश्वराने त्यांच्या पूर्वजांजवळ जशी शपथ वाहिली होती, तसा त्याप्रमाणेच त्यास चूळंकून विसावा दिला, त्याच्या सर्व शत्रूंतला कोणी त्यांच्यापुढे टिकला नाही; परमेश्वराने त्यांचे सर्व शत्रू त्यांच्या हाती दिले. ४५ परमेश्वराने इसाएलाच्या घराण्याला दिलेल्या प्रत्येक उत्तम अभिवृत्तापैकी एकही पूर्ण झाल्यावाचून राहिले नाही. त्याने दिलेले प्रत्येक अभिवृत्त घडून आले.

२२ मग यहोशवाने रुडबेनी, गादी आणि मनशेश्च्या अर्ध्या वंशाला बोलावले; २ तो त्यांना म्हणाला, “परमेश्वराचा सेवक मोशे याने जे तुम्हाला आज्ञा करून जे सांगितले होते ते सर्वकाही तुम्ही केले आणि जे मी तुम्हाला आज्ञापिले त्या सर्वाविषयी तुम्ही माझी वाणी ऐकीली ३ मारील सर्व दिवसांमध्ये आणि आजपर्यंत तुम्ही आपल्या भावांना सोडले नाही. परंतु आपला देव परमेश्वर याच्या सूचनांचे आणि आजांचे काटेकोरपणे पालन केले आहे. ४ आणि तुमचा देव परमेश्वर याने आपल्या त्याने विसावा दिला आहे; तेव्हा तुम्ही आता माझारी फिरा, आणि परमेश्वराचा सेवक मोशेने यादेन्याच्या पलीकडे दिलेला जो तुमचा स्वतःचा प्रदेश त्यामध्ये आपापल्या तंबूत जाऊन राहा. ५ तेव्हा परमेश्वराचा सेवक मोशे याने आज्ञा केल्याप्रमाणे त्याच्या आज्ञा आणि जे शास्त्र दिले आहे; त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्याविषयी जपा. तुम्ही आपला देव परमेश्वर ह्याच्यावर प्रीती करावी, सर्व मार्गांत त्याचे अनुसरण करावे, त्याच्या आज्ञा पाळाव्या, आणि त्याच्याशी बिलगून रहावे आणि आपल्या संपूर्ण अंतःकरणाने व आपल्या संपूर्ण जिवाने त्याची सेवा करावी म्हणून फार जपा.” ६ यहोशवाने त्यांना आशीर्वाद देऊन निरोप दिला, मग ते आपापल्या तंबूकडे गेले. ७ मनशेश्च्या अर्ध्या वंशाला मोशेने बाशानात वतन दिले होते परंतु त्याच्या दुसऱ्या अर्ध्या वंशाला यहोशवाने त्यांच्या भावांमध्ये पश्चिमेस यादेन्याच्या पश्चिमेला दिले होते; आणखी जेव्हा यहोशवाने त्यांना त्यांच्या तंबूकडे जायला निरोप दिला, आणि त्यांना आशीर्वाद दिला. ८ तेव्हा त्याने त्यांना असे सांगितले की, “बहुत द्रव्य व पुष्कल पशुधन, स्पै आणि सोने, तांबे व लोखंड, आणि पुष्कल वस्त्रे घेऊन तुम्ही आपल्या तंबूकडे माघारी जा आपल्या भावांबरोवर आपल्या शत्रूंची लूट वाचून घ्या.” ९ मग रुडबेन वंश, व गाद वंश व मनशेश्च्या अर्ध्या वंश कनानाच्या देशातल्या शिलोहून इसाएलाच्या इतर वंशजांतून निघून आपला वतनी गिलाद देश, जो माशेकडून परमेश्वराने सांगितल्यावरून त्यांच्या वतनाचा झाला, त्यामध्ये जाण्यास माघारी चालले. १० तेव्हा यादेन नदीच्या पश्चिमेच्या कनानातील गलीलोथ येथे रुडबेनाचा वंश व गादाचा वंश व मनशेश्च्या अर्ध्या

वंश पोहचल्यावर, त्यांनी तेथे यादेनेजवळ मोठी प्रेक्षणीय अशी वेदी बांधली. ११ तेव्हा इसाएलाच्या इतर लोकांनी असे ऐकले की, पाहा, रुडबेनाचा वंश व गादाचा वंश व मनशेश्च्या अर्ध्या वंश यानी कनान देशासमोर यादेनेवरले गलीलोथ येथे, “जेथे इसाएलाचे लोक उतरून आले होते तेथे एक वेदी बांधली आहे.” १२ असे जेव्हा इसाएल लोकांच्या सास्या मंडळीने ऐकले, तेव्हा इसाएल लोकांचा सर्व सुमदाय त्यांच्याविरुद्ध लढाव्यास शिळो येथे एकत्र जमला. १३ त्यानंतर इसाएल लोकांनी, रुडबेन, गाद आणि मनशेश्च्या अर्ध्या वंशांकडे गिलाद येथे निरोपे पाठविले. त्यांनी एलाजार याजक याचा पुत्र फिनहास यालाही पाठवले. १४ आणि त्याच्याबरोबर इसाएलाच्या प्रत्येक वंशातील पूर्वजांच्या घराण्याचा एकंकरी असे दहा अधिकारी असे दहा अधिकारी पाठवले; आणि त्यांच्यातील प्रत्येकजण इसाएलातील आपापल्या वंशाचा प्रमुख होता. १५ तेव्हा गिलाद देशात रुडबेन वंश व गाद वंश व मनशेश्च्या अर्ध्या वंश त्याच्याकडे येऊन त्यांनी येऊन असे सांगितले, १६ परमेश्वराचा सर्व लोकसमुदाय असे म्हणातो की, तुम्ही इसाएलाच्या देवाविरुद्ध असे पातक का केले? आज या देवशिरी तुम्ही वेदी बांधून, परमेश्वराचे अनुसरण करण्याद्वारे परमेश्वराचिरुद्ध बंड केले नाही काय? १७ पौराच्या प्रकरणी जो आमच्याकडून अपराध घडला त्यामुळे परमेश्वराच्या मंडळीवर मरी येऊन गेली, तरी आजवर आम्ही त्या अपराधापासून शुद्ध झालो नाही, १८ सध्याच्या ह्या दिवसात परमेश्वरास अनुसरण्याचे तुम्ही सोडून देत आहात काय? आज तुम्ही परमेश्वराचिरुद्ध बंडाळी केली तर उद्या सर्व इसाएल मंडळीवर त्याचा क्रोध होईल. १९ आणि जर तुम्हाचा वतनाचा देश अशुद्ध असला, तर परमेश्वर वतनाचा देशात, जेथे परमेश्वराचा निवासमंडप राहत आहे तेथे उतरून या, आणि आमच्यामध्ये वतन करून घ्या, परंतु आमचा देव परमेश्वर याच्या वेदी व्यतिरिक्त तुमच्यासाठी दुसरी वेदी बांधून आमचा देव परमेश्वर याच्याचिरुद्ध आणि आमच्याचिरुद्ध ही बंड कसू नका. २० जेराचा पुत्र आखान याने समर्पित वस्तुविषयी आज्ञेवा भंग केला, आणि इसाएलाच्या सर्व मंडळीवर कोप झाला नाही काय? आणि तो पुरुष आपल्या अपराधामुळे एकटाच मेला नाही. २१ तेव्हा रुडबेन वंश, व गाद वंश व मनशेश्च्या अर्ध्या वंश यांनी इसाएलाच्या हजार हजार लोकांवर जे जे अधिकारी होते त्यांनी उत्तर देऊन म्हटले, २२ जो समर्थ देव परमेश्वर! जो समर्थ देव परमेश्वर! तो जाणतो; आणि इसाएल, तोसुद्धा जाणील; हे बंड असल्यास किंवा हे परमेश्वराचिरुद्ध उलंघन असल्यास तू आज आम्हाला वाचवू नकोस; २३ परमेश्वरास अनुसरण्याचे सोडून देण्यासाठी आम्ही जर ही वेदी बांधली, तिच्यावर होमार्पण, पेयार्पण आणि शांत्यार्पणाचे यज्ञ करण्यासाठी जर बांधली असेल, तर त्याबद्दल परमेश्वर स्वतःचे आपचे पारिपत्य करो. २४ कदापि नाही, आम्ही अशा भीतीने विचार केला कि कदाचित पुढील काळी तुमचे पुत्र आमच्या पुत्रांना म्हणतील की इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्याशी तुमचा काय संबंध आहे? २५ हे रुडबेनी व गादी लोकहो, परमेश्वराने यादेन ही सीमा लावून दिली आहे; तुम्हाला परमेश्वरावर हक्क नाही. अशा प्रकारे तुमचे वंशज आमच्या वंशजांना परमेश्वराचे धर्य धरण्यापासून परावृत्त करतील. २६ यास्तव आम्ही म्हटले की, “चला आण्यासाठी एक वेदी बांधू, जी होमार्पणासाठी किंवा यज्ञार्पणासाठी नसेल.” २७ तर ती, आमच्या व तुमच्यामध्ये, आणि आमच्यामध्ये आमच्या पिढ्यांमध्ये हे साक्ष देण्यासाठी व्हावी; अशी की आम्ही परमेश्वरासमोर आपल्या होमार्पणांनी व आपल्या शांत्यार्पणांनी त्याची सेवा करीत जावी; आणि पुढल्या काळी तुमच्या संतानानी आमच्या संतानाना असे म्हणू नये की, “परमेश्वरावर तुमचा काही हक्क नाही.” २८ यास्तव आम्ही म्हटले की, पुढे जेव्हा ते लोक आम्हाला किंवा आमच्या वंशजांना असे म्हणतील तेव्हा आम्ही त्यांना असे सांगू की तुम्ही परमेश्वराच्या वेदीचा नमुना “पाहा, ही आमच्या पुर्वजांनी ती होमली तुम्ही परमेश्वराच्या वेदीचा नमुना “पाहा, ही आमच्या पुर्वजांनी ती होमली तुम्ही परमेश्वराच्या वेदीचा नमुना आहे.” २९ आमचा देव परमेश्वर ह्याला होमार्पण, अन्नार्पण, किंवा यज्ञार्पण करण्यासाठी आमचा

देव परमेश्वर याची त्याच्या निवासमंडपाच्यासमोर असलेल्या वेदीखेरीज दुसरी वेदी बांधून आम्ही परमेश्वराविरुद्ध बंड करण्याचे आणि प्रभूला अनुसरण्याचे सोडून देण्याचे आमच्या हातून कदापि न घडो. ३० तेव्हा रुक्केव वंश, गाद वंश व मनशेचा अर्धा वंश झाणीं ज्या गोषी सांगितल्या, त्या फिनहास याजक व त्याच्याबोरवर जे असलेले अधिकारी म्हणजे इसाएलाच्या प्रत्येक वंशाचे जे प्रमुख पुरुष होते, तेव्हा त्यांना बरे वाटले. ३१ यास्तव एलाजार याजक याचा पुत्र फिनहास झाणे रुक्केव वंश व गाद वंश, व मनशे वंश यांना सांगितले, “आज आम्हाला कळले की, परमेश्वर आमच्यामध्ये आहे; कारण की तुम्ही परमेश्वराचा काही गुन्हा केला नाही; येणेकरून तुम्ही इसाएल लोकांस परमेश्वराच्या हातातून सोडवले आहे.” ३२ मग रुक्केव वंश व गाद वंश यांपासून गिलाद देशातून एलाजार याजक याचा पुत्र फिनहास व ते अधिकारी यांनी कनान देशात इसाएलाच्या लोकांजवळ माघारे येऊन त्यांना वर्तमान सांगितले. ३३ तेव्हा इसाएल लोकांचे समाधान होऊन त्यांनी देवाचा धन्यवाद केला, आणि ज्या देशात रुक्केव वंश व गाद वंश राहिले होते, तेव्हा रुक्केव व गाद यांच्याविरुद्ध लढाई करून त्यांचा नाश करावा असे ते कधीच म्हणाले नाही. ३४ तेव्हा रुक्केव व गाद यानी त्या वेदीला “एद” असे नाव दिले, कारण, “परमेश्वर हाव देव आहे,” याची ती आमच्यामध्ये “साक्ष” असेल.

२३ परमेश्वराने इसाएलला त्यांच्या आसपासच्या सर्व शत्रूपासून विसावा दिव्यानंतर बराच काळ लोटला, आणि यहोशवाव वृद्ध झाला होता. २ तेव्हा यहोशवाव ने सर्व इसाएल, त्यांचे वडील व त्याचे मुख्य पुरुष व त्यांचे न्यायाधीश व त्यावरील कारभारी यांना बोलावून सांगितले, “मी फार वृद्ध झालो आहे. ३ तुमच्यासाठी, या सर्व राष्ट्रसोबत तुमचा देव परमेश्वर याने सर्वकाही कसे केले, हे सर्व तुम्ही आपल्या डोळयांनी पाहिले आहे. कारण परमेश्वर देव, जो स्वतः केवळ तुमच्यासाठी लढला. ४ पाहा, या उरलेल्या राष्ट्रांचा आणि जी राष्ट्रे मी मासून टाकली त्यांचा सर्व देश यांदेणासून पश्चिमेकडल्या मोळ्या समुद्रापर्यंती ही मी तुम्हाला तुमच्या वंशाप्रमाणे वरतनासाठी वाटून दिला आहे. ५ आणि तुमचा देव परमेश्वर स्वतः त्यांना तुमच्यापुढून घालवील, आणि त्यांना तुमच्यापुढून वरतनातून काढीलच, आणि जसे तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला सांगितले, तसे तुम्ही त्यांचा देश वरतन करून घ्याल, ६ तेव्हा चांगले बळकट क्वा, यास्तव माशेच्या नियमशास्त्राच्या ग्रंथात जे लिहिलेले आहे त्या सर्वांचे पालन करा आणि त्यांपासून उजवीकडे किंवा डावीकडे वळू नका. ७ तुमच्याजवळ जी राष्ट्रे उरलेली आहेत त्यांमध्ये तुम्ही जाऊ नका, आणि त्यांच्या देवांच्या नावांची आठवण करू नका, आणि त्यांची शपथ घालू नका; त्यांची सेवाही करू नका, आणि त्यांच्या पाया पडू नका. ८ परंतु आजपर्यंत जसे तुम्ही करीत आला, तसे आपला देव परमेश्वर याला बिलगून राहा. ९ कारण, परमेश्वराने तुमच्यापुढून मोठी व पराक्रमी राष्ट्रे वरतनातून घालवली, परंतु तुम्ही असी गोष्ट आहे की तुमच्यापुढे आजपर्यंत कोणीही मनुष्य उभा राहू शकला नाही. १० तुमच्यातला एक मनुष्य हजारांची पाठ पुरवील, कारण की तुमचा देव परमेश्वर याने जसे तुम्हाला सांगितले, तसा तो स्वतः तुमच्यासाठी लढतो. ११ तर तुम्ही आपला देव परमेश्वर यावर प्रीती करण्यासाठी आपल्या विषताची फार खबरदारी घ्या. १२ पण जर तुम्ही कोणत्याही प्रकरे मागे वळल, आणि जी तुमच्याजवळ उरलेली राष्ट्रे यांच्याशी चिकटून रहाल आणि त्यांच्याशी विवाह करून त्यांच्यामध्ये जाल, आणि ते तुमच्यामध्ये येतील; १३ तर तुम्ही हे पवके समजा की याउदे तुमचा देव परमेश्वर या राष्ट्रांना तुमच्या नजरेपुढून आणखी घालवणार नाही; आणि जी ही उत्तम भूमी तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला दिली, तिच्याकरून तुम्ही नाश पावून जाल तोपर्यंत ती तुम्हाला सापला व पाश व तुमच्या पाठीला चाबूक व तुमच्या डोळयांत काटे असे होतील. १४ तर पाहा, आज मी सर्व जग जाते त्या वाटेने जात आहे; परंतु

तुम्ही आपल्या संपूर्ण मनात व आपल्या संपूर्ण चित्तात जाणता की ज्या चांगल्या गोषी तुमचा देव परमेश्वराने तुमच्याविषयी सांगितल्या, त्या सर्वांतली एकही गोष कमी पडली नाही; अवघ्या तुम्हाला प्राप्त झाल्या; त्यातली एकही गोष कमी पडली नाही. १५ तर असे होईल की तुमचा देव परमेश्वर याने तुम्हाला सांगितेली जी प्रत्येक चांगली गोष, ती जशी तुम्हाला प्राप्त झाली तशी देव तुम्हाला प्रत्येक वाईट गोष प्राप्त झाली अशी करील; जी ही उत्तम भूमी तुमच्या देवाने तुम्हाला दिली आहे, तिच्यावरून तो तुमचा नाश करून तुम्हास घालवी तोपर्यंत तो असे करील. १६ तुमचा देव परमेश्वर याने जो करार पाळण्याची तुम्हाला आज्ञा केली आहे, तो मोडून दुसऱ्या देवाची सेवा कराल, आणि त्यांना नमन कराल, तर देवाचा राग तुम्हावर भडकेल, आणि जो उत्तम देश त्याने तुम्हाला दिला आहे, त्यातून तुम्हाला त्वरीत नष्ट करील.”

२४ तेव्हा यहोशवावने इसाएलाचे सर्व वंश शखेमात एकवट करून

इसाएलाचे बडील व त्याचे पुढारी व त्याचे न्यायाधीश व त्यावरले अधिकारी यांस बोलावले, आणि ते देवापुढे हजर झाले. २ तेव्हा यहोशवावने सर्व लोकांस सांगितले, “इसाएलाचा देव परमेश्वर असे महणतो की, पूर्वकाळी तुमचे पूर्वज फरात महानदी पलीकडे राहत होते; अब्राहामाचा पिता व नाहोराचा पिता तेरह तेथे होता; तेव्हा त्यांनी दुसऱ्या देवाची सेवा केली. ३ परंतु त्याने तुमचा पूर्वज अब्राहाम ह्याला महानदीच्या पलीकडून आणले, आणि त्यास कनान देशात नेले आणि तेव्हा मी त्यास इसहाकाद्वारे पुष्कळ वंशज दिले, ४ आणि इसहाकाला याकोब व एसाव दिला, एसावाला सेर्फर डोंगर तो वतन करून दिला, परंतु याकोब हा त्याच्या पुरुषपौत्रांसह मिसर देशी गेला. ५ मग मी मोरी व अहोरेन यांना पाठवले आणि मिस्यांना पीडा देऊन पीडिले, नंतर मी तुम्हाला बाहेर आणले. ६ तेव्हा मी तुमच्या पूर्वजांस मिसर देशातून बाहेर आणले आणि तुम्ही समुद्रापर्यंत येऊन पोहचला, तेव्हा मिसरी, रथ व घोडे घेऊन, तांबड्या समुद्रापर्यंत त्यांच्या पाठीस लागले. ७ तेव्हा त्यांनी परमेश्वराचा धावा केला, मग त्याने तुमच्या व मिस्यांच्या मध्ये काळोख पाडला, आणि त्यांच्यावर समुद्र आणून त्यांना बुडले; मी मिसरात जे केले, ते तर तुमच्या डोळयांनी पाहिले, आणि मग तुझी रानात बहुत दिवस राहिला. ८ मग जे अमोरा यांदेनेच्या पलीकडे राहत होते, त्यांच्या देशात मी तुम्हाला आणले; तेव्हा त्यांनी तुमच्याशी लढाई केली, परंतु मी त्यांना तुमच्या हाती दिले, आणि तुम्ही त्यांचा देश ताब्यात घेतला; मी त्यांचा तुमच्यापुढे नाश केला. ९ नंतर मवाबाचा राजा सिप्पोरुत्र बालाक त्याने उठून इसाएलाशी लढाई केली, तेव्हा त्याने दूत पाठून बौराचा पुत्र बलाम याला तुम्हाला शाप देण्यासाठी बोलावले. १० परंतु बलामाचे मी ऐकले नाही; यास्तव त्याने तुम्हाला आशीर्वाद दिला, आणि मी तुम्हाला त्याच्या हातातून सोडवले. ११ मग तुम्ही यांदेन उत्तरून यरीहोजवळ आला, तेव्हा यरीहोजे मालक, अमोरी, आणि परिज्जी व कनानी व हित्ती व गिगार्शी, हित्ती व यबूरी, ह्यांनी तुमच्याशी लढाई केली, परंतु मी ते तुमच्या हाती दिले, १२ मी तुमच्यापुढे गांधीलमाशा पाठवल्या, आणि त्यांनी त्यांना तुमच्यासमोरून घालवले; अमोर्याचे दोन राजे यांना घालवले; तुझ्या तलवारीन व धनुष्यानेही हे झाले नाही. १३ याप्रमाणे ज्या देवाविषयी तुम्ही श्रम केले नाहीत, जी नगरे तुम्ही बांधली नाहीत, ती मी तुम्हाला दिली आहेत, तुम्ही त्यामध्ये राहत आहा; द्राक्षमळे व जैतूनबने जी तुम्ही लावली नाहीत, त्यांचे घरेवा निवासातील आहेत. १४ तर आता तुम्ही पूर्णपणाने व सत्यतेने परमेश्वराचे भिजून त्याची सेवा करा, आणि फरात नदीच्या पूर्वकडे व मिसर देशातून तुमच्या पूर्वजांनी ज्या देवाची सेवा केली, त्यांना दूर कूसन परमेश्वर देवाची सेवा करा. १५ जर परमेश्वर देवाची सेवा करणे हे जर तुम्हाला वाईट वाटते, तर तुम्ही ज्याची सेवा कराल, त्यास आज आपल्यासाठी निवडून घ्या; फरात नदीच्या पूर्वकडे तुमच्या पूर्वजांनी ज्या देवाची सेवा केली, त्यांची सेवा करा, किंवा ज्या अमोर्याच्या देशात तुम्ही राहता त्यांच्या देवाची सेवा करा, परंतु मी व माझा

घरची माणसे आम्ही परमेश्वराचीच सेवा करू.” १६ तेव्हा लोकांनी असे उत्तर केले की, “परमेश्वर देवाला सोडून आम्ही दुसऱ्या देवांची सेवा कधीच करणार नाही; १७ कारण परमेश्वर आमचा देव आहे; त्यानेच आम्हाला व आमच्या पूर्वजंना मिसर देशांच्या दास्यातून बाहेर आणले; आणि ज्याने आमच्या नजरेसमोर मोठमोठे चमत्कार केले, आणि ज्या वारेने आम्ही गेलो व ज्या ज्या राष्ट्रामधून आम्ही मार्गक्रमण केले त्यामध्ये त्याने आमचे रक्षण केले, १८ आणि देशात राहणाऱ्या अमोऱ्यानासह सर्व राष्ट्रांस परमेश्वराने आमच्यापुढून घालवले आहे; आणखी परमेश्वर आमचा देव आहे म्हणून आम्ही त्याची सेवा करू.” १९ परंतु यहोशवाने लोकांस सांगितले, “तुम्ही परमेश्वर देवाची सेवा करू शकणार नाही; कारण की तो पवित्र देव आहे. तो ईर्ष्यावान देव आहे; तो तुमच्या अधर्माची व तुमच्या पापांची क्षमा करणार नाही. त्याने तुमचे चागले केले तो तुम्हाला भस्म करेल. २० जर तुम्ही परमेश्वरास सोडून आणि परक्या देवांची सेवा कराल, तो उलटून तुमचे वाईट करील, तुमची हानीही करील.” २१ तेव्हा लोकांनी यहोशवाला म्हटले, “असे नाही, आम्ही परमेश्वराची सेवा करू.” २२ तेव्हा यहोशवा लोकांस म्हणाला, “तुम्ही आपल्या स्वतःचे साक्षी आहात, तुम्ही परमेश्वराची सेवा करण्यास त्यास आपल्यासाठी निवून घेतले आहे.” ते म्हणाले, “आम्ही साक्षी आहोत.” २३ “असे आहे तर आता तुमच्यामध्ये जे परके देव असतील, ते तुम्ही दूर करा, आणि आपले अंतःकरण इसाएलाचा देव परमेश्वर याकडे लावा.” २४ तेव्हा लोकांनी यहोशवाला म्हटले, “आमचा देव परमेश्वर याची सेवा आम्ही करू; आम्ही त्याची वाणी ऐकू.” २५ त्याच दिवशी यहोशवाने लोकांबरोबर करार केला, आणि शखेमात त्याठिकाणी नियम व कायदे स्थापते. २६ तेव्हा यहोशवाने ही वाक्ये देवाच्या नियमशास्त्राच्या ग्रंथात लिहिली, आणि मोठी धोंड घेऊन, तेथे परमेश्वराच्या पवित्र स्थानी जे एला झाड, त्याच्याखाली ती उभी केली. २७ आणि यहोशवाने सर्व लोकांस म्हटले, “पाहा, ही धोंड आमच्याविषयी साक्षीदार होईल, कारण की परमेश्वराने आपली जी सर्व वचने आमच्याजवळ सांगितली ती हिने ऐकली आहेत; तर ही तुमच्याविषयी साक्षीदार यासाठी क्वावी की तुम्ही आपल्या देवाला कधी नाकारू नये.” २८ मग यहोशवाने लोकांस त्यांचा त्यांच्या वतनाकडे रवाना केले. २९ मग या गोष्टी झाल्यावर असे झाले की नूनाचा पुत्र परमेश्वराचा सेवक यहोशवा एकशेदहा वर्षांचा होऊन मेला. ३० मग त्याच्या वतनाच्या सीमेत एफ्राइमाच्या डोंगरवटीवर जे तिमाथ-सेरह आहे त्यामध्ये, गाश डोंगराच्या उत्तरेस लोकांनी त्यास पुरले. ३१ आणि यहोशवाच्या सर्व दिवसात, आणि जे वडील यहोशवाच्या मागे अधिक आयुष्य पावले, म्हणजे परमेश्वराने आपले जे काम इसाएलासाठी केले होते, ते अवघे ज्यानी पाहिले होते, त्याच्या सर्व दिवसात इसाएलांपी परमेश्वराची सेवा केली. ३२ आणि शखेमात जो शेतभूमीचा भाग याकोबाने शखेमाचा बाप हमोर याच्या संतानांजवळून शंभर रुप्याच्या तुकड्यावर विकत घेतला होता, आणि जो योसेफाच्या संतानांच्या वतनाचा झाला त्यामध्ये, योसेफाची जी हाडे इसाएली लोकांनी मिसर देशातून वर आणली होती, ती त्यांनी पुरली. ३३ आणि अहरोनाचा पुत्र एलाजार मेला, तेव्हा त्याचा पुत्र फिनहास याची टेकडी जी एफ्राइमाच्या डोंगरवटीत, त्यास दिली होती, तिजवर त्यांनी त्यास पुरले.

શાસ્ત્ર

૧ યહોશવાચ્યા મૃત્યુનંતર, ઇસાએલ લોકાંની પરમેશ્વરાસ અસે મૃત્યુન

વિચારલે, “કનાની લોકાંશી લદાવયાસ આમ્હી જાજ તેવા આમચ્યા વર્તીને પહિલ્યાને કોણી સ્વારી કરાવી?” ૨ પરમેશ્વર મૃત્યાન્તા, “યુદ્ધ તુમચે નેતૃત્વ કરીલ; પાછા, હા દેશ મી ત્યાચ્યા હાતી દિલા આહે.” ૩ યહુદાચ્યા લોકાંની આપલે ભાડુ, “શિમોન યાચ્યા લોકાંસ મહટલે, આમચ્યાબરોબર આમચ્યા પ્રદેશાત વર યા, મૃત્યાને આપણ એકત્ર મિલ્ખુન કનાન્યાવિરુદ્ધ લદાઈ કરુ, ત્યાપ્રમાગે તુમચ્યા પ્રદેશાત આમ્હીહી તુમ્હામથ્યે યેઠે;” તેવા શિમોનાચા વંશ ત્યાંચાબરોબર ગેલા. ૪ મગ યહુદાચે લોક વર ચઢુન ગેલે, યા પ્રકારે પરમેશ્વરાને કનાની વ પરિજી દ્વારાચાર ત્યાંના વિજય દિલા વ ત્યાંની બેઝેક શહર યેથે ત્યાંચા દાહ હજાર લોકાંસ ઠાર મારલે. ૫ બેઝેક યેથે ત્યાંના અદોની-બેઝેક સાપદલા આપિ તેવા ત્યાંની ત્યાચ્યાશી લદાઈ કેલી વ કનાની વ પરિજી યાંચા પરાભવ કેલા. ૬ પણ અદોની-બેઝેક પછુન ગેલા, તેવા ત્યાંની ત્યાંચા પાઠલાગ કરુન ત્યાસ પકડુલે આપિ ત્યાંચા હાતાંચે વ પાયાંચે અંગઠે કાપુન ટાકાલે. ૭ તેવા અદોની-બેઝેક મૃત્યાન્તા, “હાતાંચે વ પાયાંચે અંગઠે કાપુન ટાકાલેલે સત્તર રાજે માઝા મેજાખાલી અન્ન વૈચીત હોતે; જસે મી કેલે તસે દેવાને માઝે કેલે આહે.” ત્યાંની ત્યાસ યરુશલેમેસ આણલે, તેથે તો મેલા. ૮ યહુદાચ્યા લોકાંની યરુશલેમ નગરાવિરુદ્ધ લદાઈ કરુન તે ઘેટલે, આપિ તલવારીચા ધેરેને ત્યાવર હલ્લા કરુન ત્યા નગરાલા આગ લાવલી. ૯ નંતર યહુદાચે લોક ડૉંગરાલ પ્રદેશે, નેગેબ આપિ પશ્ચિમેકડીલ તલ્વાટીચા ડૉંગરાલ પ્રદેશાત રાહણાચા કનાન્યાંવિરુદ્ધ યુદ્ધ પુછે ચાલુન ગેલા. (હેબ્રોનાચે પૂર્વચે નાવ કિર્યાથ-આર્વ હોતે) આપિ ત્યાંની શેશય, અહીમાન વ તલમય યાચા પરાભવ કેલા. ૧૧ તેથુન યહુદાચે લોક દ્વારાચા રહિવાશ્યાંવાર પુછે ચાલુન ગેલે. (દ્વારાચે પૂર્વચે નાવ કિર્યાથ-સેફર હોતે) ૧૨ કાલેબ મૃત્યાન્તા, “જો કોણી લદુન કિર્યાથ-સેફર કાબીજ કરીલ ત્યાસ મી આપલી મુલીની અખ્સસા પન્ની મૃત્યુન દેખ્ન.” ૧૩ તેવા કાલેબાચા ધાકાટા ભાડુ કનાજ અથનિએલ હ્યાચા મુલગા હ્યાને દબીર નગર કાબીજ કેલે આપિ મૃત્યુન કાલેબને આપલી મુલગી અખ્સસા ત્યાસ પત્ની કરુન દિલી. ૧૪ તી આલીને તેવા આપલ્યા પિત્યાપસુન કાણી શેતજમીન માગુન ધેણ્યાસાઠી તિને ત્યાસ ગલ ઘટતલી. તી ગાઢવારુન ઉત્તરલી તેવા કાલેબને તિલા વિચારલે, “મી તુઝ્યાસાઠી કાય કરુ શકતો?” ૧૫ તી ત્યાસ મૃત્યાન્તા, “મલા આશીર્વાદ દ્યા; તુમ્હી મલા નેગેબ પ્રદેશાત સ્થાયિક કેલે આહે તેવા મલા પાણ્યાચે ઝારેહી દ્યા” આપિ કાલેબાને તિલા વરચે વ ખાલેચે ઝરે દિલે. ૧૬ મોશેચા મેહુણા જો કેની ત્યાંચે વંશ યહુદાચ્યા લોકાંબરોબર ખજુરીચા નગરાદૂન અરાદાજવાટીલ યહુદાતલે (જે નેગેબાત આહે) રાન આહે તેથે ચઢુન ગેલે; આપિ તેથે જાઊન યહુદા લોક અરાદ જવલ ત્યા લોકાંબરોબર રાહિલે. ૧૭ આપિ યહુદાચ્યા માણસે ત્યાંચા ભાડુ શિમોન હ્યાચ્યા મુત્યાંબરોબર ગેલી આપિ ત્યાંની સાફાથ યેથે રાહણારે કનાની યાંચાવાર હલ્લા કરુન ત્યાંચા પૂર્ણપણે નાશ કેલા; ત્યા નગરાંચે નાવ હર્મા અસે મહટલે હોતે. ૧૮ યહુદાચ્યા લોકાંની ગજજા વ ત્યાચા સભોવતાલચી જીમીન, અષ્કલોન વ ત્યાચા સભોવતાલચી જગા હી નગર ઘેટલી. ૧૯ યહુદાચ્યા લોકાંબરોબર પરમેશ્વર હોતા આપિ ત્યાંની ડૉંગરાલ પ્રદેશ તાબાયાત ઘેટલા, પણ ખોચ્યાત રાહણાચા લોકાંબરોબર ખોલ્ખી રથ અસલ્યાને ત્યાંના ઘાલુન દેણે ત્યાંના જમેના. ૨૦ મોશેચા સાંગણ્યાપ્રમાળે હેબ્રોન કાલેબાલા દેણ્યાત આલે વ ત્યાને તેથુન અનાકચ્ચા તિથા મુલાના ઘાલુન દિલે. ૨૧ પણ બન્યામિનાચ્યા લોકાંની યરુશલેમેત રાહણાચા યબૂસી લોકાંસ બાહેર ઘાલવલે નાહી, મૃત્યુન આજપર્યંત યબૂસી લોક યરુશલેમેત બન્યામિનાચ્યા લોકાંબરોબર રાહત આહેત. ૨૨ યોસેફાચા ઘરણાનેહી બેથેલાવર હલ્લા કરણ્યાચી તયારી કેલી; આપિ

પરમેશ્વર ત્યાંચાબરોબર હોતા. ૨૩ યોસેફાચા ઘરણાને હેરગિરી કરણ્યાસ બેથેલ યેથે માણસે પાઠવલી. ત્યા નગરાચે પૂર્વચે નાવ લૂજ હોતે. ૨૪ ત્યા હેરાંની નગરાતુન એક મનુષ્ય બાહેર નિયતાના પાહિલા; આપિ ત્યાંની ત્યાસ મહટલે, “નગરાત કસે જાયચે તે આમ્હાંલા દાખવ મ્હણજે આમ્હી તુઝ્યાવર દયા કરુ.” ૨૫ તેવા ત્યાને ત્યાંના નગરાત જાણ્યાચા માર્ગ દાખવલા આપિ ત્યાંની ત્યાસ નગરાવર તલવાર ચાલવલી, પણ ત્યા મનુષ્યાસ વ ત્યાચ્યા સર્વ પરિવારાલા ત્યાંની સુખરૂપ જાજ દિલે. ૨૬ ત્યા મનુષ્યાને હિતી લોકાંચા દેશાત જાઊન એક નગર બાંધલે વ ત્યાચે નાવ લૂજ ઠેવલે, ત્યાચે નાવ આજપર્યંત તેચ આહે. ૨૭ મનશેચ્યા લોકાંની બેથ-શાન વ ત્યાચી ખેડી, તાનખ વ ત્યાચી ખેડી, દીર વ ત્યાચ્યા ખેડુંત રાહણાચાંના, ડલ્લમં વ ત્યાચી ખેડી યામથ્યે રાહણાચાંના આપિ મણદી વ ત્યાચી ખેડી યામથ્યે રાહણાચાંના બાહેર ઘાલવુન દિલે નાહી. કારણ ત્યા કનાન્યાંની ત્યા પ્રદેશાત રાહણાચા નિશ્ચય કેલા. ૨૮ જેવા ઇસાએલ લોક સામર્થ્યાના જ્ઞાલે તેવા ત્યાંની કનાની લોકાંસ કઠોર પરિશ્રમાચે કામ કરાયલા લાવલે; પણ ત્યાંના કથીચ પૂર્ણપણે ઘાલવુન દિલે નાહી. ૨૯ એફાઇન્મને ગેજેર યેથે રાહણાચા કનાન્યાંના ઘાલવુન દિલે નાહી, તે કનાની ગેજેર યેથે ત્યાંચામથ્યેચ રાહિલે. ૩૦ જબુલૂનાને કિત્રોન વ નહલોલ યેથીલ રહિવાશ્યાના ઘાલવું દિલે નાહી; પણ જબુલૂનાને કનાચ્યાંવર બલજવરી કરુન કઠોર પરિશ્રમાચ્યા કામાસ નેમલે. ૩૧ આશેરાને અક્કો ક્યાતે રાહણારે આપિ સીદોન વ અહલાવ વ અકજીબ વ હેલ્વા, અફિક વ રહોબ યેથીલ રહિવાશ્યાના ઘાલવુન દિલે નાહી; ૩૨ મૃત્યુન આશેરાચે વેશજ ત્યા દેશાચા કનાની રહિવાશ્યાંમથ્યે રાહિલે; કારણ ત્યાંના ઘાલવુન દિલે નાહી. ૩૩ નફતાલીચા વંશજાની બેથ-શેમેશ વ બેથ-અનાથ યેથીલ રહિવાશ્યાના ઘાલવુન દિલે નાહી; નફતાલી ત્યા દેશાચા કનાની રહિવાશ્યાંમથ્યે રાહિલે; પણ બેથ-શેમેશ વ બેથ-અનાથ યેથીલ રહિવાશ્યાની નફતાલી લોકાંચી કઠીણ કષાચી કામે કરુ લાગલે. ૩૪ અમોરી લોકાંની દાનાચા વંશજાના ડૉંગરાલ પ્રદેશાત રાહણાસ ભાગ પાડલે. તે ત્યાંના ખાલી મૈદાનાત ઉત્તર દેઈનાત; ૩૫ અમોચ્યાંની હેરેસ ડૉંગરાવર અયાલોન વ શાલબીમ યેથે રાહણાચા નિશ્ચય કેલા; પણ યોસેફાચે ઘરણે પ્રબલ ઝાલ્યાવર ત્યાંના ભાગ પાડલે. ૩૬ અમોચ્યાંચી સીમા અક્રબીમાચા ચઢાવાપ્સુન આપિ સેલા યેથું ડૉંગરાલ પ્રદેશાવર ગેલી હોતી. ૩૭ પરમેશ્વરાચા દૂત ગિલગાલાદૂન વર બોખીમાસ ચઢુન આલા આપિ તો મૃત્યુના, “મી તુમ્હાલા મિસરાતુન કાઢલે આપિ તુમ્હાચ્યા શપથવર દેઝાત આણલે; તુમ્હાશી કેલેલા માઝા કરાર મી કથી મોણાર નાહી; ૨ તુમ્હી યા દેશાત રાહણાચાંશી કાહી કરાર કરુ નકા; તુમ્હી ત્યાંચા વેદ્યા મોઢુન ટાકા, અસે મી તુમ્હાલા સાંગિતલે હોતે, પણ તુમ્હી માઝી વાળી એકલી નાહી. તુમ્હી હે કાય કેલે? ૩ આપિ મૃત્યુન મી દેખીલ મૃત્યાલો, મી કનાની લોકાંસ તુમ્હાચાસોરુન ઘાલવુન દેણાર નાહી; પણ તે તુમ્હા કુશીલા કાઠાસારખે હોતીલ આપિ ત્યાંચે દેવ તુઝાલા પાશ હોતીલ.” ૪ પરમેશ્વરાચા દૂત જેવા સર્વ ઇસાએલ લોકાંસ હેલ્વાલા, બોલલા, તેવા ત્યાંની મોઠા આક્રોશ કેલા આપિ રસ્લે ૫ ત્યાંના ત્યા જાગેચે નાવ બોચીમ અસે ઠેવલે. તેથે ત્યાંની પરમેશ્વરાસ જ્ઞ અર્પણ કેલે. ૬ જેવા યહોશવાને લોકાંસ નિરોપ દેઝન પાઠ્યુન દિલે તેવા ઇસાએલાચી લોક દેશ આપલ્યા માલકીચા કરુન ઘાયાલા પ્રત્યેકજણ આપલ્યા વતનાસ ગેતે. ૭ યહોશવાચ્યા સર્વ દિવસાત, આપિ યહોશવાચ્યા મરણાન્તર જિવંત રહિલેલ્યા જ્યા વડીલ લોકાંની પરમેશ્વરાને ઇસાએલાસાઠી કેલેલી મહાન કામે પાહિલી હોતી ત્યાંચા સર્વ દિવસાત લોકાંની પરમેશ્વરાચી સેવા કેલી. ૮ પરમેશ્વરાચા સેવક નૂનાચા મુલગા યહોશવા હા એકશે દહા વર્ષાચા હોઊન મરણ પાવલા. ૯ એફાઇમચ્યા ડૉંગરાલ પ્રદેશાતીલ ગાશ ડૉંગરાચા ઉત્તરેસ તિમાથ-હેરેસ યેથે ત્યાંચા વતનાચા સીમેવર ત્યાંની ત્યાસ પુરલે. ૧૦ તી સર્વ પિઢી પૂર્વજાના મિલાલ્યાન્તર જી દુસરી પિઢી ઉદ્યાસ આલી તિલા પરમેશ્વરાચી આપિ

त्याने इसाएलासाठी केलेल्या कामाची ओळख नव्हती. ११ इसाएल लोक परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट ते करून बआल देवांची सेवा करू लागले; १२ आपल्या पूर्वजांचा देव जो परमेश्वर, ज्याने त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणले त्याचा त्यांनी त्याग केला व अन्य लोकांच्या देवांच्या नादी लागले, आणि त्यांच्या पाया पडले. त्यांनी परमेश्वरास क्रोधाविट केले. १३ परमेश्वराचा त्याग करून त्यांनी बआल आणि आश्रोथ यांची उपासना केली; १४ इसाएलावर परमेश्वराचा कोप भडकला, त्याने त्यांना लुटणाऱ्याच्या हवाली केले, त्यांनी त्यांची मालमत्ता लुटली; त्याने त्यांना त्यांच्या आसापासच्या शत्रूंच्या हाती गुलाम म्हणून विकले, म्हणून त्यांचा आपल्या शत्रूंसमोर टिकाव लागेना. १५ परमेश्वराने त्यांना शपथरुद्धक सांगितल्याप्रामाण जेथे इसाएल लढण्यास जात तेथे त्यांच्याविरुद्ध परमेश्वराचा हात पडून त्यांचा पराभव होई आणि ते फार संकटात पडत. १६ मग परमेश्वर न्यायाधीश उभे करी, ते त्यांना त्यांची मालमत्ता लुटणाऱ्याच्या हातून सोडवीत; १७ तरी ते आपल्या न्यायाधीशाचे ऐकत नसत; ते व्यभिचारी बुद्धीने अन्य देवांच्या मार्गे लागले आणि त्यांची उपासना केली. त्यांचे पूर्वज परमेश्वराच्या आजा पाळून ज्या मागानी चालले होते तो त्यांनी त्वरीत सोडून दिला आणि त्यांनी आपले पूर्वज करत असत तसे केले नाही. १८ परमेश्वर जेव्हा त्यांच्यासाठी न्यायाधीश उभे करी तेव्हा त्या न्यायाधीशाबोरबर परमेश्वर असे आणि त्या न्यायाधीशाश्च सर्व दिवसात तो त्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या हातून बचावीत असे; कारण त्यांच्यावर जुलूम करणारे व त्यांना गांजांनारे यांच्यामुळे ते कणहत असत; म्हणून देवाला त्यांची दया येई. १९ पण न्यायाधीश मरण पावला म्हणजे ते पुन्हा उलटून अन्य देवांची सेवा करीत व उपासना करीत व आपल्या पूर्वजांपेक्षा अधिक बिघडत. ते आपला दुराचार व दुराग्रह सोडीत नसत. २० तेव्हा इसाएलावर परमेश्वराचा कोप भडकून तो म्हणाला, “मी या राष्ट्राच्या पूर्वजांशी केलेला करार खाणे मोडला आहे आणि माझी वाणी ऐकली नाही”; २१ म्हणून यहोशवाच्या मृत्यू वेळी उरलेल्या राष्ट्रपैकी कोणालाही मी देखील येथून पुढे त्यांच्या समोरून घालवून देणार नाही; २२ पण त्यांच्याकरवी मी इसाएलाची परीक्षा करीन आणि त्यांच्या पूर्वजांनी परमेश्वराचे जसे मार्ग पाळले तसे ते चालतात की नाही हे मी पाहीन.” २३ म्हणून परमेश्वराने त्या राष्ट्रांना घालवून देयाची घाई केली नाही, त्यांना राहू दिले आणि त्यांना यहोशवाच्या हाती दिले नाही.

३ इसाएल लोकांस कनान देशांतील लढावांचा अनुभव नव्हता त्यांची परीक्षा
पाहण्यासाठी परमेश्वराने काही राष्ट्रे देशात राहू दिली. १ इसाएलाच्या नव्या पिढ्यांना, ज्यांना पूर्वी त्या लढावांचिषी काहीच माहीत नव्हते त्यांना तिचे शिक्षण मिळावे म्हणून परमेश्वराने जी राष्ट्रे राहू दिली ती ही; ३ पलिष्यांचे पाच सरदार आणि सर्व कनानी, सीदोनी आणि बाल हर्मोन डोंगरापासून हमाशाच्या घाटापर्यंत लबानोन डोंगरात राहणारे हिक्की. ४ इसाएलाच्या पूर्वजांना मोरेंद्रारे दिलेल्या आजा ते पाळतात की नाही हात्याची परीक्षा पाहावी म्हणून परमेश्वराने त्यांना मार्गे ठेवले होते. ५ अशा प्रकारे इसाएल लोक कनानी, हिती, अमोरी, परिज्जी, हिक्की व यबूसी यांच्यामध्ये राहू लागले. ६ त्यांनी त्यांच्या मुली आपणास स्त्रिया करून घेतल्या व आपल्या मुली त्यांच्या मुलांना दिल्या आणि त्यांच्या देवांची सेवा केली. ७ इसाएल लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट ते केले, आपला देव परमेश्वर ह्याला ते विसरले आणि बआल व अशोरा मूर्तीची उपासना करू लागले; ८ म्हणून इसाएलावर परमेश्वराचा कोप भडकला आणि त्यांना त्यांना अराम-नहराईम राजा कुशन-रिशाथर्द्दम ह्याच्या हाती विकत दिले, आणि इसाएल लोकांनी आठ वर्षेपर्यंत कुशन-रिशाथर्द्दम ह्याची सेवा केली. ९ इसाएल लोकांनी परमेश्वराचवळ मोळ्याने आरोळी केली तेव्हा परमेश्वराने त्यांच्यासाठी कालेबाचा धाकाभाऊ कनाज ह्याचा मुलाम अथवेन द्याला इसाएल लोकांच्या मदतीला उभे केले आणि त्याने त्यांची सुटका केली. १० त्याच्यावर परमेश्वराचा आत्मा उतरला व त्याने इसाएलाचा न्याय केला; तो लढाईला निघाला तेव्हा परमेश्वराने

अरामाचा राजा कुशन-रिशाथर्द्दम ह्याला त्याच्या हाती दिले व त्याच्यावर त्याचे वर्चस्व झाले, ११ त्यानंतर चाळीस वर्षे देशाला शांतता लाभली मग कनाजाचा मुलगा अथवेन मृत्यू पावला. १२ पुन्हा इसाएल लोकांनी देवाच्या दृष्टीने वाईट ते करून आज्ञा मोडली; आणि त्यांनी काय केले ते त्याने पाहिले म्हणून परमेश्वराने मवाबाचा राजा एग्लोन ह्याला इसाएलावर सबळ केले, कारण इसाएलांनी जे वाईट ते केले होते हे याप्रकारे परमेश्वराने ते पाहिले होते. १३ तेव्हा एग्लोन राजाने अम्मोनी व अमालेकी ह्यांना आपल्याबोरबर घेऊन त्याच्यावर चाल केली आणि इसाएलांना पराभूत करून खजुरीचे नगर ताब्यात घेतले. १४ इसाएल लोकांनी मवाबाचा राजा एग्लोन ह्याला घात्री अठरा वर्षे सेवा केली. १५ परंतु इसाएल लोकांनी देवाकडे मोळ्याने आरोळी केली, तेव्हा परमेश्वराने गेराचा मुलगा एहूद ह्याला त्यांच्या मदतीला उभा केला; तो बन्यामिनी असून डावखुरा होता; त्याच्या हाती इसाएल लोकांनी मवाबाचा राजा एग्लोन ह्याला भेट पाठवली. १६ एहूदाने हातभर लांब दुधारी तलवार आपल्यासाठी बनवून आपल्या कपड्याजाली उजव्या बाजूला लटकावली १७ त्याने मवाबाचा राजा एग्लोन ह्याच्यापुढे भेट सादर केली; एग्लोन हा फार लठू होता. १८ भेट दिल्यानंतर त्याने भेट घेऊन आलेल्या लोकांस त्याने निरोप दिला; १९ पण गिलागालाजवळील कोरीव मूर्तीपर्यंत गेल्यावर एहूद स्वतः परत मार्ग घेऊन तो म्हणाला, महाराज, मला आपल्याला काही गुप्त गोष्ट सांगायची आहे. राजा म्हणाला, “गप्प राहा, तेव्हा त्याच्याजवळ उभे असलेले सगळे लोक बाहेर गेले.” २० एहूद त्याच्याजवळ आला त्या वेळी तो हवेशीर माडीवर एकटा बसला होता. “एहूद म्हणाला,” मी आपणासाठी देवाचा संदेश आणला आहे,” तेव्हा तो आसानवून उठला. २१ मग एहूदाने आपल्या डाव्या हाताने उजव्या मांडीवरली तलवार काढून राजाच्या पोटात खुपसली; २२ पात्यांबोरबर मूठही आत गेली, आणि चर्बीत स्तून बसली त्याने त्याच्या पोटातून तलवार काढली नाही; त्याचे टोक पाठीतून बाहेर नियाली होती. २३ मग द्वारमंडपाच्या बाहेर घेऊन वर जाऊन एहूदाने माडीवे दरवाजे कुलूप लावून बंद केले. २४ तो निघून गेल्यावर त्याचे दास घेऊन पाहतात तो माडीवे दरवाजे बंद असल्याचे त्यांना दिसले. तेव्हा त्यांना वाटले की, “तो आपल्या हवेशीर खोलीच्या संडासात गेला असेल.” २५ त्यांना मोठी काळजी वाटू लागली, आपण कर्तव्यात दुर्लक्ष करीत आहोत असे त्यांना वाटले, तो माडीवे दरवाजे उघडीत नाही असे पाठून त्यांनी किल्ली घेऊन ते उघडले आणि पाहतात तर त्यांचा स्वामी मूळ भूतीवर पडला होता. २६ सेवक तर आश्वर्य करीत काय करावे वाट पाहत होते तोपर्यंत एहूद निसदून पळून कोरीव मूर्तीच्या जागेच्या पलिकडे सुरु येथे जाऊन पोहवला. २७ तेथे गेल्यावर त्याने एकाइमाच्या डोंगराळ प्रदेशातून रणशिंग फुकले, तेव्हा त्याच्याबोरबर इसाएल लोक डोंगराळ प्रदेशातून उतरले, आणि तो त्यांच्यापुढे चालला. २८ तो त्यांना म्हणाला, “माझ्या पाठोपाठ या, कारण परमेश्वराने तुमचे मवाबी शत्रू तुमच्या हाती दिले आहेत.” तेव्हा त्यांनी त्याच्या पाठोपाठ जाऊन मवाब देशाजवळचे यांदेनेच उतार रोखून धरले आणि कोणालाही पार जाऊ दिले नाही. २९ त्या वेळी त्यांनी मवाबांचे सुमारे दहा हजार लोक मारले, ते सर्व धिप्पाड व शूर वीर होते; त्यांच्यातला कोणीही बचावला नाही. ३० अशा प्रकारे मवाब त्या दिवशी इसाएलाच्या सत्तेखाली आला. ह्यानंतर देशाला ऐंग्ली वर्षे विसावा मिळाला. ३१ एहूदानंतर अनाथाचा मुलगा शमगार न्यायाधीश झाला; त्याने सहाशे पलिष्यांना वैलाच्या पराणीने जिवे मारले; अशा प्रकारे त्यानेही इसाएलाची संकटातून सुटका केली.

४ एहूद मरण पावल्यावर इसाएल लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट गोष्टी
करून पुन्हा आज्ञा मोडली आणि त्यांनी काय केले हे त्याने पाहिले. २ तेव्हा परमेश्वराने कनानी राजा याबीन जो हासोरात राज्य करीत होता त्याच्या हाती त्याना दिले; सीसारा नावाचा त्याच्या सैन्याचा सेनापती होता आणि तो परराष्ट्रीयांचे नगर होरोशेथ येथे राहत होता. ३ त्याच्याकडे नऊरों लोखंडी रथ

असून त्याने वीस वर्षे इसाएल लोकांवर जाचजुलूम करून त्यांचा छळ केला, म्हणून इसाएल लोकांनी मोठ्याने रडून परमेश्वराच्या मदतीकरिता थावा केला. ४ त्या वेळी लपिदीथाची पत्ती दबोरा भविष्यवादींग ही इसाएलाचा न्यायनिवाडा करीत होती. ५ एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील रामा व बेथेल यांच्या दरम्यान दबोराच्या खुजीरच्या झाडाखाली तिची बैठक असे; इसाएल लोक तिच्याकडे त्यांचा वाद सोडवयास येत असत. ६ तिने अबीनवामाचा पुत्र बाराक ह्याला नफताली लोकांच्या केदेश प्रदेशातून बोलावणे पाठून म्हटले, “तू नफताली व जबुलून ह्यांच्यातले दहा हजार पुरुष आपणाबोरेवर घेऊन ताबोर डोंगराळकडे जा अशी आज्ञा इसाएलाचा देव परमेश्वर ह्याने तुला केली आहे. ७ तो म्हणतो, याबीनाचा सेनापती सीसरा आपले रथ व आपले सर्व लक्ष्य घेऊन तुझ्याकडे किशोन नदीपर्यंत येईल असे मी करीन, आणि त्यास तुझ्या हाती देईन.” ८ बाराक तिला म्हणाला, “तू माझ्याबोरेवर येशील तरच मी जाईन, पण तू माझ्याबोरेवर येणार नसलीस तर मी जाणार नाही.” ९ ती म्हणाली, “भी तुझ्याबोरेवर अवश्य येईन, पण ज्या मागानि तू जाणार आहेस त्यामध्ये तुझा सन्मान होणार नाही, कारण परमेश्वर सीसरा ह्याला एका स्त्रीच्या हाती देणार आहे.” मग दबोरा उठली आणि बाराकबोरेवर केदेश येथे गेली. १० बाराकाने जबुलून व नफताली येथील पुरुषांना केदेश येथे एकत्रित बोलावले; मग त्याच्या मागोमाग दहा हजार पुरुष निघाले आणि दबोराही त्याच्याबोरेवर गेली. ११ मोरेचा सासरा होबाब याचे वंशज केनी त्यांच्यापासून केनी हेबेर हा वेगळा होऊन केदेशजवळचे सानीनी येथल्या एका एला वृक्षाखाली तल देऊन राहिला होता. १२ इकडे सीसरा ह्याला खबर लागली की, अबीनवामाचा मुलगा बाराक हा ताबोर डोंगर चढून गेला आहे, १३ तेव्हा सीसरा ह्याने आपले एकंदर नकळें लोखंडी रथ आणि आपल्याजवळचे सर्व सैन्य, पराश्रीयाचे होरेशेथापासून किशोन नदीपर्यंत बोलावून एकवट केले. १४ दबोरा बाराकाला म्हणाली, “ऊठ, आजच यापरमेश्वराने सीसरावर तुला विजय दिला आहे; देव तुझ्यापुढे निघाला आहे की नाही?” मग बाराक व त्याच्या पाठोपाठ दहा हजार लोक ताबोर डोंगरावरून खाली उतरले. १५ परमेश्वराने सीसरा व त्याचे सर्व रथ आणि त्याचे सैन्य ह्यांना गोंधळून टाकले; आणि बाराकाच्या मनुष्यांनी त्यांच्यावर तलवारीने हल्ला केला आणि तेव्हा सीसरा रथावरून उतरून पायीच पळून गेला. १६ पण इकडे बाराकाने विदेशाच्या होरेशेथर्पर्यंत रुथाचा व सैन्याचा पाठलाग केला; आणि सीसराची सर्व सेना तलवारीच्या धारेने पडली; त्यांच्यातला एकही वाचला नाही. १७ सीसरा मात्र केनी हेबेर ह्याची पत्ती याएल हिच्या डेयाकडे पायी पळून गेला; कारण हासोराचा राजा याबीन आणि केनी हेबेरचे घराणे याचे सख्य होते. १८ तेव्हा याएल सीसराला सामोरी येऊन त्यास म्हणाली, “या स्वामी, या इकडे माझ्याकडे येण्यास भिज नका.” तेव्हा तो तिच्याकडे डेव्यात गेला व तिने त्यास कांबळीखाली लपवले. १९ तो तिला म्हणाला, “मला थोडे पायां प्यायला दे. मला तहान लागली आहे.” तेव्हा तिने चामड्याची दुधाची पिशवी उघडून त्यास दूध प्यावयाला दिले व तिने त्यास पुढा झाकले. २० तो तिला म्हणाला, “डेव्याच्या दाराशी उभी राहा आणि कोणी येऊन तुला विचारू लागला की, येथे एखादा पुरुष आहे काय? तर नाही म्हणून सांग.” २१ मग हेबेरची पत्ती याएल हिने डेव्याची मेख आणि हातोडा हाती घेऊन आली पाय न वाजविता त्याच्याजवळ जाऊन त्याच्या कानशिलात ती मेख ठोकली; ती आरपार जाऊन जमिनीत रुतली, तो थकून गेल्यामुळे त्यास गाढ झोप लागली होती आणि तो तसाच मेला. २२ बाराक सीसराचा पाठलाग करीत आला तेव्हा त्यास याएल सामोरी येऊन म्हणाली, “चला, ज्या मनुष्याचा तुम्ही शोध करीत आहा तो मी तुम्हाला दाखवते.” तो तिच्यासोबत आत जाऊन पाहतो तो सीसरा मरून पडला होता आणि त्याच्या कानशिलात मेख ठोकलेली होती. २३ अशा प्रकारे त्यादिवशी कनानाचा राजा याबीन ह्याला देवाने इसाएल लोकांपुढे पराजित केले. २४ कनानाचा राजा याबीन ह्याच्यावर

इसाएल लोकांची सत्ता अधिकाधिक वाढत गेली व शेवटी त्यांनी कनानाचा राजा याबीन ह्याचा नाश केला.

५ त्यादिवशी दबोरा आणि अबीनवामाचा पुत्र बाराक ह्यानी गाइले गीत:

२ “इसाएलाचे नेते पुढे चालले, लोक स्वसंतोषाने पुढे आले, म्हणून परमेश्वराचा धन्यवाद करा. ३ राजानो, ऐका; अधिपतींनी लक्ष द्या, मी स्वत: परमेश्वरास गाईन; इसाएलाचा देव परमेश्वर ह्याची स्तोत्रे गाईन. ४ हे परमेश्वरा, तू सेर्डेहारून निघालास, अदोमाच्या प्रदेशातून कूच केलीस, तेव्हा पृथ्वी कपायमान झाली; तसेच आकाशाने जलविदू गाळले; मेघांनीही जलविदू गाळले; ५ परमेश्वरासमोर डोंगर थरथरा कापले, इसाएलाचा देव परमेश्वर ह्याच्यासमोर हा सीनाया देखील थरारला. ६ अनाथाचा मुलगा शमगार ह्याच्या काळी, याएलेच्या काळी राजमार्ग सुने पडले; वाटसरू आडमागांनी प्रवास करीत. ७ मी दबोरा पुढे येईपर्यंत, इसाएलात माता म्हणून मी प्रसिद्ध होईपर्यंत, इसाएलात कोणी पुढारी उरले नक्हते; ८ लोकांनी नवे देव निवडले तेव्हा वेशीवेशीतून संग्राम झाला; इसाएलातील चालीस हजारांमध्ये एकाजवळ तरी ढाळ किंवा भाला दृष्टीस पडला काय? ९ माझे मन इसाएलाच्या अधिपतींकडे लागले आहे ते लोकांबोरवर स्वसंतोषाने पुढे आले; तुम्ही परमेश्वराचा धन्यवाद करा. १० पांढ्र्या गाढवावर स्वारी करणाऱ्यांनो, अमूल्य गालिच्यावर बसणाऱ्यांनो, वाटेने चालणाऱ्यांनो, त्याचे मुणगान करा. ११ पाणवरुळ्यावर पाणक्यांच्या स्वराने परमेश्वराच्या न्यायकृत्यांचे, इसाएलावरील सत्संबंधाने त्याच्या न्यायकृत्यांचे लोक वर्णन करतात त्या वेळी परमेश्वराचे प्रजाजन वेशीरव चालून गेले. १२ जागी हो, जागी हो दबोरे; जागी हो, जागी हो, गीत गा; बाराक ऊठ; अबीनवामाच्या पुत्रा, तू आपल्या बंदिवानांना घेऊन जा. १३ तेव्हा उरलेले सरदार खाली उतरले; परमेश्वराचे लोक माझ्याकरिता वीरांविरुद्ध सामना करावयास उतरले. १४ अमालेकात ज्यांची पाळेमुळे पसरली आहेत ते एफ्राइमामधून आले; तुझ्यामागून बन्यामीन तुझ्या सैन्यात दाखल झाला; मार्खीराहून अधिपती व जबुलूनहून दंडधारी अंमलदार उतरून आले. १५ इस्साखाराच्या सरदार दबोरबोरेवर होते; इस्साखार बाराकाशी एकनिष्ठ होता; त्याच्या पाठोपाठ ते खो-न्याय धावले, रुक्मेनाच्या पक्षामध्ये मोठी चर्चा झाली. १६ खिल्लारांसाठी वाजविलेला पावा एकत तू मेंदवड्याचात का बसलास? रुक्मेनाच्या पक्षाविषयी फार विचारविनिमय झाला. १७ गिलाद यार्देनेपलीकंडच राहिला; दान हा आपल्या जहाजापाशीका बसून राहिला? आशेर समुद्रकिनाऱ्यावर बसून राहिला, आपल्या धक्क्यावर बसून राहिला. १८ जबुलून व नफताली या लोकांनी आपल्या प्रांतांतील उंचवट्यांवर मृत्यूची पर्वा न करता आपला जीव धोक्यात घालता. १९ राजे येऊन लाढले, तेव्हा कनानाचे राजे मगिहोद्या जलप्रवाहापाशी तानख येथे लाढले; त्यांना रुप्याची काहीच लूट मिळाली नाही. २० आकाशातून तारे लाढले; त्यांनी आपआपल्या कक्षातून सीसराशी लढाई केली. २१ किशोन नवीने, त्या पुरातन नवीने, त्या कीशोन नवीने त्यांना वाहून नेले. हे जीवा, हिंमत धरून पुढे चाल. २२ तेव्हा घोडे भरशाव उथळले ते मस्त घोडे तापा आपटू लागले, त्यांच्या तापांचा आजाव झाला. २३ परमेश्वराचा दूत म्हणतो, मेरोजला शाप द्या त्याच्या तापांचा आजाव झाला. २४ जबुलून त्यास पुढे डेव्याची पत्ती याएल हिने डेव्याची मेख आणि हातोडा हाती घेऊन आली पाय न वाजविता त्याच्याजवळ जाऊन त्याच्या कानशिलात ती मेख ठोकली; ती आरपार जाऊन जमिनीत रुतली, तो थकून गेल्यामुळे त्यास गाढ झोप लागली होती आणि तो तसाच मेला. २५ बाराक सीसराचा पाठलाग करीत आला तेव्हा त्यास याएल सामोरी येऊन म्हणाली, “चला, ज्या मनुष्याचा तुम्ही शोध करीत आहा तो मी तुम्हाला दाखवते.” तो तिच्यासोबत आत जाऊन पाहतो तो सीसरा मरून पडला होता आणि त्याच्या कानशिलात मेख ठोकलेली होती. २६ अशा प्रकारे त्यादिवशी कनानाचा राजा याबीन ह्याला देवाने इसाएल लोकांपुढे पराजित केले. २७ कनानाचा राजा याबीन ह्याच्यावर

जाळीतून हाक मारली, त्याचा रथ यावयाला एवढा उशीर का झाला? त्याच्या रथाच्या चाकांना कोणी खीळ घातली? १९ तिच्या चुत्रु संख्यांनी तिला उत्तर दिले हो, स्वतः तिनेच आपणास उत्तर दिले; ३० ‘त्यांना मिळालेल्या लुटीची ते वाटणी तर कस्न घेत नसतील ना? प्रत्येक वीराला एक एक किंवा दोन-दोन कुमारिका; सीसारासाठी रंगीबरंगी वसे, भरजी रंगीबरंगी वसे लुटीत मिळालेल्या कुमारिकांच्या गळव्यात भुषण म्हणून पांगरण्यासाठी रंगीबरंगी वसे मिळाली नसतील ना?’ ३१ हे परमेश्वरा, तुझे सर्व शत्रू असेच नाश पावोत; पण त्याच्यावर प्रेम करणारे प्रतापाने उदय पावणाच्या सूर्यासमान होवोत.” मग देशाला चाळीस वर्षे विसावा मिळाला.

६ नंतर इसाएलाच्या लोकांनी परमेश्वराचा दृष्टीने जे वाईट ते केले, त्याने त्यांना मिद्यानाच्या नियंत्रणाखाली सात वर्षे ठेवले. २ तेव्हा मिद्यानाने इसाएलावर अधिकाराने जुलूम केला; मिद्यान्यांमुळे इसाएलाच्या लोकांनी आपल्यासाठी डोंगरातील भुयारे, गुडा व किल्ले यांचा आश्रय घेतला. ३ आणि असे झाले की, जर इसाएली पिकांची लागवड करीत, तर मिद्यानी व अमालेकी आणि पूर्वकडले लोक त्यावर हल्ला करीत. ४ त्यांनी त्याच्याविरुद्ध सैन्याचा तळ देऊन गज्जार्यांपर्यंत भूमीच्या पिकांचा नाश केला आणि इसाएलात काही अन्न आणि मेंद्रे, गाय, बैल किंवा गाढव असे काही एक शिल्लक ठेवले नाही. ५ जेव्हा ते आपली जनावरे व तंबू घेऊन आले ते टोळांच्या थव्यासारखे आत आले आणि त्यांची व त्यांच्या उंटाची संख्या मोजणे अशक्य होते; असे ते देशावर आक्रमण करून नाश करावयास आले होते. ६ तेव्हा मिद्यानामुळे इसाएलाची कठींग दुर्बल अवस्था झाली आणि इसाएल लोकांनी परमेश्वराकडे मोठ्याने रडून हाक मारली. ७ जेव्हा इसाएलाच्या संतानानी मिद्यान्यांमुळे परमेश्वराकडे मोठ्याने रडून हाक मारली तेव्हा असे झाले की, ८ परमेश्वराने कोणी भविष्यवादी इसाएलाच्या लोकांजवळ पाठवला; तेव्हा तो त्यांना बोलला, इसाएलाचा देव परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुम्हाला मिसरातून काढून वर आणले, दास्याच्या घरातून बाहेर काढून आणले; ९ असे मी तुम्हाला मिसराच्यांच्या हातातून सूडवले; आणि त्यांना तुमच्यापुढून घालवून त्यांचा देश तुम्हाला दिला. १० तेव्हा मी तुम्हाला असे सांगितले की, “मी तुमचा देव परमेश्वर आहे; ज्या अमोर्यांच्या देशात तुम्ही राहत आहा, त्यांच्या देवांना भिऊ नका, तरी तुम्ही माझी आज्ञा पाळली नाही.” ११ आणखी परमेश्वराचा दूत येऊन अवियेजीरी योवाश याच्या अफ्रा येथील एला झाडाखाली बसला; तेव्हा त्याचा पुत्र गिदेन मिद्यान्याचापासून गम्भू लपवावा म्हणून द्राक्षकुंडात गळाची मळणी करत होता. १२ आणि परमेश्वरा दूत त्यास दर्शन देऊन त्यास बोलला, “हे बलवान वीरा, परमेश्वर तुझ्याबोरीबर आहे.” १३ तेव्हा गिदेन त्यास बोलला, “हे माझ्या प्रभू, जर परमेश्वर आमच्याबोरीबर आहे तर हे सर्व आमच्या बाबतीत का घडले? परमेश्वराने आम्हांला मिसरातून बाहेर आणले आणि त्याच्या अदूत कृत्यांबद्दल आमधे पूर्वज आम्हाजवळ सांगत आले, परमेश्वराने आम्हांला मिसरातून वर आणले की नाही? आता तर परमेश्वराने आमचा त्यावा कस्न आम्हांला मिद्यान्यांच्या हाती दिले आहे.” १४ मग परमेश्वराने त्याच्याकडे बघितले आणि म्हटले, “तू आपल्या या बळाने जा, आणि इसाएलांना मिद्यान्यांच्या ताब्यातून सोडव; मी तुला पाठवले आहे की नाही?” १५ गिदेन त्यास बोलला, “हे माझ्या प्रभू, मी इसाएलाला कसा सोडवणार? पाहा, मनशेत माझे घराणे कमजोर आहे, आणि मी आपल्या पित्याच्या घरात कमी महत्वाचा आहे.” १६ परमेश्वर त्यास बोलला, “खरोखर मी तुझ्याबोर राहीन, जसे एका मनुष्यास मारावे तसे तू एकजात सर्व मिद्यान्यांना ठार करशील.” १७ गिदेन त्यास बोलला, “तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर असली तर तूच माझ्याशी बोलत आहेस याविष्यी मला काही चिन्ह दाखव. १८ मी तुला विनंती करतो, मी तुझ्याकडे येईपर्यंत तू येथून जाऊ नको; म्हणजे मी आपली भेट आणून तुझ्यापुढे ठेवीन.” तेव्हा तो बोलला, “तू परत येईपर्यंत मी येथेच थांबतो.” १९ गिदेनाने जाऊन एक करडू व एफाभर सपिठाच्या बेखमीर भाकरी तयार केल्या; त्याने मांस दोपलीत घातला आणि रस्सा पातेल्यात घातला, मग त्याच्याजवळ एला झाडाखाली नेझन ते सादर केले. २० तेव्हा देवाच्या दूताने त्यास सांगितले, “तू मांस व बेखमीर भाकरी या खडकावर आणून ठेव, आणि त्यावर रस्सा ओत.” मग गिदेनाने तसे केले. २१ तेव्हा परमेश्वराचा दूताने आपल्या हातातल्या काठीच्या टोकाने मांसास व बेखमीर भाकरीला स्पर्श केला; मग खडकातून अग्नी निघाला आणि त्याने ते मांस व बेखमीर भाकरी भस्म केल्या; परमेश्वराचा दूतही निघून गेला आणि यापुढे गिदेन त्यास पाहू शकला नाही. २२ तेव्हा गिदेनाला समजले की तो परमेश्वराचा दूत होता; गिदेन म्हणाला, हाय हाय, “हे प्रभू देवा! कारण मी परमेश्वराचा दूत समोरासमोर, पाहिला आहे!” २३ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “तुला शांती असो! भिऊ नको, तू मरणार नाहीस.” २४ तेव्हा गिदेनाने तेथे परमेश्वरासाठी वेदी बांधली, त्याचे नाव परमेश्वर शांती आहे, असे ठेवले; ती आजपर्यंत अवियेजेच्यांच्या अफ्रा येथे अजून आहे. २५ आणि असे झाले की, त्याच रात्री परमेश्वराने त्यास सांगितले की, “तू आपल्या पित्याचा गो-हा घे आणि सात वर्षांचा दुसरा गो-हा घे आणि आपल्या बापाची बालाल देवासाठीची वेदी ती मोडून टाक आणि तिच्याजवळची अशेरा कापून टाक. २६ मग या खडकाच्या उच्चस्थानी आपला देव परमेश्वर याच्यासाठी वेदी बांध आणि योग्य मागनि बांधणी कर. त्या दुसर्या गो-ह्याचे होमार्पण, अशेराच्या तोडलेल्या लाकडाचा उपयोग करून कर.” २७ तेव्हा गिदेनाने आपल्या चाकातील दहा माणसे बरोबर घेऊन जसे परमेश्वराने त्यास सांगितले होते तसे केले; परंतु असे झाले की, दिवस असता ते करायला तो आपल्या वडिलाच्या घरायाला व त्या नगराच्या मनुव्यांना घाबरला, यास्तव रात्री त्याने केले. २८ मग सकाळी त्या नगराची माणसे उठली तर पाहा, बालाची वेदी मोडलेली होती तिच्याजवळची अशेराही तोडलेली होते आणि बांधलेल्या वेदीवर दुसर्या गो-ह्याचा होम केलेला होता. २९ तेव्हा ते एकमेकांना म्हणाले, “ही गोष्ट कोणी केली? मग त्यांनी विचार्यूस व शोध केल्यार म्हटले, योवाशचा पुत्र गिदेन, याने ही गोष्ट केली आहे.” ३० नंतर त्या नगराच्या मनुव्यांनी योवाशाला सांगितले, “तू आपल्या पुत्राला बाहेर आण, त्यास तर मारावयाचे आहे, कारण त्याने बालाची वेदी मोडून टाकली आणखी तिच्याजवळची अशेराची मूर्ती तोडून टाकली आहे.” ३१ तेव्हा योवाश आपानावर जे उठले होते त्या सर्वांना म्हणाला, “बालाचा कैवर तुम्ही घेता काय? तुम्ही त्याच बचाव करु पाहता काय? जो त्याचा कैवर तुम्ही घेण तो आज सकाळ आहे तोच मारला जावो; जर तो देव असला तर, ज्याने त्याची वेदी मोडली त्याच्याविरुद्ध त्याने स्वतः चा कैवर घावावा.” ३२ तेव्हा त्याच दिवशी त्याने त्यास “यरूब्बाल” म्हटले, तो म्हणाला, “गिदेनाने बालाचाची वेदी पाडून टाकली म्हणून बालालानेच त्याच्याविरुद्ध स्वतःचा बचाव करावा,” कारण त्याची वेदी गिदेनाने मोडून वेगळी केली. ३३ नंतर सर्व मिद्यानी व अमालेकी व पूर्वकडले लोक एकत्र जमले, आणि त्यांनी यांदन नदी ओलांडून येऊन आणि इत्रेलाच्या खो-यात तल दिला. ३४ परंतु परमेश्वराचा आत्मा गिदेनावर त्यास मदत करण्यासाठी आला; गिदेनाने कर्णा फुकला, तेव्हा अबीयेजेराचे वंशज त्याच्याजवळ अशाप्रकारे त्याच्यामागे जाण्यासाठी एकत्र आले. ३५ मग त्याने सगळ्या मनशेत जासूद पाठवले तेव्हा तेही त्याच्याजवळ एकत्र झाले; नंतर आशेर व जबुलून व नफतालीत त्याने जासूद पाठवले, तेव्हा ते त्याच्याची मिळालया चढून गेले. ३६ मग गिदेन देवाला बोलला, “जसे मला सांगितले तसा जर तू माझ्या हाताने इसाएलांना तारापार असलास; ३७ तर पाहा, मी खळयात कातरलेली लोकर ठेवतो; जर लोकरीवर मात्र दहिवर पडेल आणि सर्व भूमी कोरडी राहील, तर मला कळेल की जसे मला सांगितले, तसा तू माझ्या हाताने इसाएलाला तारशील.” ३८ नंतर तसे झाले; म्हणजे सकाळी जेव्हा तो उठला, तेव्हा त्याने ती लोकर दाबून तिच्यातून पिळून वाटीभर पाणी काढले.

३९ मग गिदोन देवाला बोलला, “तू माझ्यावर रागावू नको, मी आणखी एक वेळेस बोलतो; आता केवळ या वेळेस या लोकरीच्या व्दारे एक वेळ मी परीक्षा पाहतो: ही लोकर तेवढी कोरडी राहून बाकी अवघ्या जमिनीवर दहिवर पडेल असे कर.” ४० तेव्हा त्या रात्री देवाने तसे केले म्हणजे ती लोकर मात्र कोरडी राहिली आणि संपर्ण भर्मीवर दहिवर पडले.

७

सकारी उठून हरोदा ख्याजवळ तळ दिला, आणि मिद्यानी लोकांची छावणी मोरे डोंगराच्या उत्तर खोयात होती. २ तेव्हा परमेश्वर गिदेनाला महणाला, “तुड्याबाबोर जे सैन्य आहे ते मिद्यानावर मला विजय देण्यास फकरच आहेत; अशाकारे इसाएल मजिस्ट्रिस्ड असी बढाई मारून म्हणतील की, आम्ही आमच्या सामथ्यनिच वाचतो. ३ तर आता तू लोकांच्या कानी जाईल असे जाहीर करून सांग की, ‘जो कोणी भित्रा आणि घारट आहे,’ त्याने गिलाद डोंगरावरून निघून परत माघारी जावे.” तेव्हा लोकांतून बाबीस हजार लोक माघारी गेले आणि दहा हजार राहिले. ४ मग परमेश्वर गिदेनाला महणाला, “अजूनही लोक फार आहेत; तू त्यांना खाली पाण्याजवळ ने, आणि तेथे मी तुड्यासाठी त्यांची कसोटी घेईन, ज्याच्याविषयी मी तुला सांगेन, त्याने तुड्याबाबोर यावे तो तुड्याबाबोर जावो, आणि ज्या प्रत्येकाविषयी मी तुला सांगेन की, त्याने तुड्याबाबोर न यावे, तो न जावो.” ५ मग त्याने लोकांस खाली पाण्याजवळ नेले; मग परमेश्वराने गिदेनाला सांगितले, “जसा कुत्रा चाढून पाणी पितो, तसा जो कोणी आपल्या जिभेने चाढून पाणी पिईल त्यास तू एकीकडे ठेव; आणि जो कोणी पाणी पिण्यास आपल्या गुट्ठाचावर टेकेल त्यास एकीकडे ठेव.” ६ तेव्हा जे आपला हात आपल्या तोंडाकडे नेऊन चारीत याले, ते पुरुष मोजले, ते तीनशे होते, आणि बाकीचे सर्व लोक पाणी प्यावयास आपल्या गुट्ठाचावर टेकले. ७ नंतर परमेश्वराने गिदेनाला सांगितले, “जे तीनशे पुरुष पाणी चाढून प्याले त्यांच्याकडून मी तुम्हाला सोडवीन, आणि मिद्यानाला तुड्या हाती देईन; यास्तव बाकीच्या सर्व लोकांस आपल्या ठिकाणी जाऊ दे.” ८ तेव्हा त्या लोकांनी त्यांच्या हाती अन्नसामग्री व त्यांची रणसंगे घेतली, आणि त्याने इसाएलाची बाकीची सर्व माणसे त्यांच्या तंबुकडे पाठवली; केवळ ती तीनशे माणसे ठेवली. तेव्हा मिद्यान्यांचा तळ त्यांच्या खाली खिंडीत होता. ९ आणि त्या रात्री असे झाले की परमेश्वराने त्यास सांगितले, “तू उठून खाली तलावर जा, कारण मी तो तुड्या हाती दिला आहे. १० आणि जर तुला खाली जायला भीती वाटत असली तर आपला सेवक पुरा यालाबोर घेऊन खाली तलाजवळ जा. ११ आणि ते जे बोलतील, ते तू ऐक; म्हणजे तुझे हात बळकट होतील आणि तू उतरून तलावर जाशील. तेव्हा तलावत जे हत्यारबंद होते,” त्यांच्या काठापर्यंत तो आपला सेवक पुरा याला घेऊन खाली गेला. १२ तेव्हा मिद्यानी व अमालोकी व पूर्वकडल्या सर्व प्रजा खिंडीत टोळाच्या दाट थव्याप्रमाणे पसरल्या होत्या, आणि त्यांचे उंट मोजता येणार नाही इतके जास्त होते; ते संखेने सुमद्रुच्या काठावरल्या वाळुच्या कांपाप्रमाणे असंख्य होते. १३ मग गिदेन गेला आणि पाहा, कोणी आपल्या सोबत्याला असे स्वप्न सांगत होता की, “पाहा, मी एक स्वप्न पाहिले, सातूची गोल भाकर मिद्यानी तलात घरंगळत येऊन एका तंबूपर्यंत आली आणि तिने असा जोराचा थक्का दिला की, तो तंबू पडला आणि उल्लून भूई सपात झाला.” १४ तेव्हा त्याच्या सोबत्याने उत्तर दिले की, “इसाएली मनुष्य योवाशाचा पुत्र गिदेन याची ही तलावर! तिच्याशिवाय हे दुसरे काही नाही; देवाने मिद्यान व सर्व तळ तुमच्या हाती दिला आहे.” १५ तेव्हा असे झाले की गिदेनाने ते स्वप्न व त्याचा अर्थ ऐकल्यावर नमन करून प्रार्थना केली; मग तो इसाएली तलावर माघारी येऊन बोलाला, “तुम्ही उठा, कारण की परमेश्वराने मिद्यानी तळ तुमच्या हाती दिला आहे.” १६ तेव्हा त्याने त्या तीनशे मनुष्यांच्या विभागून तीन टोळ्या केल्या, आणि त्यांना सर्व कर्णे दिले आणि रिकामे मडके देऊन त्या मडक्यांमध्ये दिवे दिले होते. १७

तेव्हा त्याने त्यांना सांगितले, “तुम्ही माझ्याकडे पाहा आणि मी करतो तसे करा; आता पाहा, मी छावणीच्या काठी जातो, जसे मी करतो तसे तुम्ही करा. १८ महणजे जेव्हा मी कर्णा वाजवीन, तेव्हा, मी आणि माझ्यावरोबर असणारे सर्व सूर्पूऱ्या छावणीच्या चवकडे कर्णे वाजवीत म्हणा, परमेश्वरासाठी व गिदोनासाठी.” १९ तेव्हा गिदोन व त्याच्याबरोबर असणारे जे शंभर माणसे, ती मध्य प्रहराच्या आरंभी, नुकतेच मिद्यानी पधारेकरी बदली करत होते तेव्हा, छावणीच्या कडेला गेले; मग त्यांनी कर्णे वाजवले, आणि आपल्या हातातली मडकी फोडली. २० असे त्या टिन्ही टोल्यांनी कर्णे वाजवले, आणि मडकी फोडली; “मग दिवे आपल्या डाव्या हाती आणि वाजवायचे कर्णे आपल्या उजव्या हाती धरले, आणि परमेश्वराची तलवार व गिदोनाची तलवार, अशी गर्जना केली.” २१ तेव्हा ते छावणीच्या चोहोकडून आपापल्या ठिकाणी उभे राहिले; आणि छावणीतल्या सर्व मिद्यानी लोकांनी पलायन केले. ते मोळयाने आरोळी मारीत दूर पळाले. २२ ती तीनशे माणसे तर कर्णे वाजवीत होती, या प्रकारे परमेश्वराने मिद्यानांच्या छावणीत प्रत्येकाची तलवार त्याच्या आपापल्या साथीदारार आणि सैन्याच्या विरुद्ध चालवली; आणि सरेरा येथल्या बेथ-शिव्हा तेथपर्यंत, आणि आबेल-महोलाच्या सीमेपर्यंत टब्बाथास सैन्य पळून गेले. २३ मग नफताली, व आशेर, व मनश्यी यांतली इस्साएली माणसे एकत्रित येऊन त्यांनी मिद्यान्यांचा पाठलाग केला. २४ गिदोनाने एफ्राईमाच्या सर्व डोंगराळ प्रदेशात जासूद पाठवून सांगितले की, “तुम्ही खाली जाऊन बेथ-बारापर्यंत यांदेन नदीवर नियंत्रण मिळवा आणि मिद्यानी लोकांस आडवा.” मळून एफ्राईमाचे सर्व लोक एकत्र आले आणि त्यांनी बेथ-बारापर्यंत यांदेन नदी पार करण्याच्या सर्व वाटा रोखून धरल्या. २५ त्यांनी ओरेब व जेब हे मिद्यान्यांचे दोन सरदार पकडले. ओरेबाला त्यांनी ओरेबाच्या खडकावर ठार मारले, आणि जेबाला जेबाच्या द्राक्षकुंडात ठार मारले. त्यांनी मिद्यान्यांचा पाठलाग गेला व ओरेब व जेब द्याची मुंदकी यादनेच्या पलीकडे असलेल्या गिदोनाकडे आणली.

6

केले? तू मिद्यानाशी लाढावयाला गेलास तेव्हा आम्हांला का बोलावले नाहीस?” असे ते त्याच्याशी जोरादरपणे वादविवाद करू लागले. २ तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “तुमच्या तुलनेत मी आता असे काय केले आहे की, त्याची तुलना तुमच्याशी करावी? एफ्राईमाच्या द्राक्षांचा सरवा हा अबीयेजराच्या द्राक्षांच्या पिकापैक्षा चांगला नाही काय? ३ मिद्यानाचे राजपुत्र ओरेब व जेब यांच्यावर देवाने तुम्हाला विजय दिला; मी तुमच्या तुलनेत काय साध्य केले आहे?” तेव्हा तो अशी गोष बोलल्यावर त्यांचा त्यावरला राग नाहीसा झाला. ४ गिदेन व त्याच्याबोराबर जी तीनवरो माणसे होती, ती यार्देन ओलांडून आली. ते दमलेले असतानाही त्यांनी त्यांचा पाठलाग केला. ५ तेव्हा तो सुक्कोथातल्या मनुष्यांना म्हणाला, “माझ्याबोराबरच्या लोकांस तुम्ही कृपा करून भाकरी द्या; कारण ते दमलेले आहेत, आणि मिद्यानाचे राजे जेबह व सलमुन्ना यांचा पाठलाग मी करत आहे.” ६ तेव्हा सुक्कोथाचे अधिकारी म्हणाले, काय, जेबह व सलमुन्ना यांच्यावर तु आर्थीच मात केली आहेस काय? आम्हास माहीत नाही आम्ही तुझ्या सैन्याला भाकर का द्यावी? ७ तेव्हा गिदेन म्हणाला, “जेब्हा परसेश्वर जेबाह व सलमुन्ना हांच्यावर मला विजय देईल, तेव्हा मी रानातल्या काट्यांनी व कुसळ्यांनी तुमचे देह फाडीन.” ८ नंतर तो तेथून पनुएलास गेला आणि तेथल्या लोकांबोराबर त्याच प्रकारे बोलाला, परंतु जसे सुक्कोथातल्या मनुष्यांनी उत्तर दिले होते, तसेच पनुएलातल्या मनुष्यांनी त्यास उत्तर दिले. ९ तेव्हा तो पनुएलातल्या मनुष्यांना असे म्हणाला, “जेब्हा मी शांतीने माघारी येईन, तेव्हा मी हा बुरुज खाली औंठून टाकीन.” १० तेव्हा जेबाह व सलमुन्ना ककोरात होते, त्यांचे सैन्यही त्यांच्याबोर होते; पूर्वेकडल्या त्यांच्या अवघ्या सैन्यांतेने जे उरलेले होते ते सर्व पंधरा हजार होते; त्यांच्यातले जे लढणारे एक लाख वीस हजार

पुरुष तलवारीने पडले होते। ११ तेव्हा गिदेन नोबाह व यागबहा यांच्या वाटेने शत्रूच्या छावणीत पूर्वेस चढून गेला; आणि त्याने शत्रूच्या सैन्याचा बेसवध असताना त्यांच्यावर हल्ला केला। १२ जेबाह व सलमुन्ना हे तर पळाले, परंतु त्याने त्यांचा पाठलाग करून हे मिद्यानाच्या ह्या दोन राजांना पकडले, आणि त्यांच्या सर्व सैन्यात घराराहट पसरली। १३ मग योवाशाचा पुत्र गिदेन हेरेस घाटावरून लाढाईच्या माधारा आला। १४ तेव्हा त्याने सुक्कोथातला एक तरुण मनुष्य धरला, आणि त्याच्याजवळ सल्ला मागितला. त्या तरुण मनुष्याने त्यांना सुक्कोथांचे अधिकारी आणि त्यातले वडील अशा सत्याहतर मनुष्यांचे वर्णन लिहून दिले। १५ मग तो सुक्कोथातल्या मनुष्यांचवळ जाऊन बोलला, “हे पाहा, जेबाह व सलमुन्ना! याविषयी तुम्ही माझी थृट्या करीत बोलला, काय, जेबाह व सलमुन्ना यांना आधीच जिंकले आहेस काय? आम्हास माहीत नाही तुझ्या सैन्याला आम्ही भाकर का यावी?” १६ नंतर त्याने त्या नगराच्या वडीलांना धरले, आणि रानातल्या काटाचा व कुसळ्यांनी सुक्कोथातल्या मनुष्यांना शिक्षा केली। १७ आणि त्याने पुनुपालाचा बुरुज खाली ओढून टाकला, त्या नगरातल्या मनुष्यांना मारून टाकले। १८ मग जेबाह व सलमुन्ना यांस तो महणाला, “जी माणसे तुम्ही तांबोर येथे मारली ती कशी होती?” तेव्हा ते बोलले, “जसा तू आहेस तशीच ती होती; त्यातला प्रत्येकजण राजाच्या पुत्रासारखा होता.” १९ गिदेन म्हणाला, “ते माझे भाऊ, माझ्या आईचे पुत्र होते; जर तुम्ही त्यांना जिंवत वाचवले असते, तर परमेश्वराशपथ मी तुम्हाला मारले नसते.” २० तेव्हा त्याने आपला ज्येष्ठ पुत्र येथेर याला सांगितले, “तू उठून त्यांना मार. परंतु त्या तरुणाने आपली तलवार काढली नाही; कारण अजूनपर्यंत तो लहानच होता,” म्हणून तो घावरला। २१ तेव्हा जेबाह व सलमुन्ना म्हणाला, तू उठून आम्हांला मार, कारण जसा पुरुष, तसे त्याचे सामर्थ्य आहे. यास्तव गिदेनाने उठून जेबाह व सलमुन्ना यांना मारले, आणि त्यांच्या उंटाच्या गळ्यांमध्ये ज्या चंद्राच्या आकाराचे दागिने होते ते काढून घेतले। २२ तेव्हा इसाएलातल्या मनुष्यांनी गिदेनाला म्हटले, “तू तुझ्या पुत्राने आणि तुझ्या नातवाने आमच्यावर राज्य करो, कारण तू आम्हास मिद्यानाच्या तावडीतून सोडवले आहे.” २३ तेव्हा गिदेन त्यांना बोलला, “मी तुमच्यावर राज्य करणार नाही, माझा पुत्राही तुमच्यावर राज्य करणार नाही, तर परमेश्वर तुमच्यावर राज्य करील.” २४ तरी गिदेन त्यांना बोलला, “मी तुमच्याजवळ एक मागणे करीन की तुम्ही एकएकाने आपाल्या लुटीतेले कुंडले मला घ्यावे.” त्यामध्ये तर सोन्याची कुंडले होती, कारण ते इशमाली लोक होते। २५ तेव्हा ते बोलले, “आम्ही देतोच देतो.” मग त्यांनी वस्त्र पसरले, आणि त्यातल्या एकएकाने आपाल्या लुटीची कुंडले त्यावर टाकली। २६ आणि जी सोन्याची कुंडले त्याने मागितीली त्यांचे सोने एक हजार सातशे शेकेल वजनाचे होते; चंद्रकोरी व बिंदुरूप अलंकार व मिद्यानी राजांची जांभळी वसे यांचेरीज आणि त्यांच्या उंटांच्या गळ्यांतले हार यांचेरीज ते होते। २७ तेव्हा गिदेनाने त्याचे याजकाचे एफोद केले, आणि आपले नगर अफ्रा यामध्ये ते ठेवले, मग सर्व इसाएलांनी तेथे त्याची उपासना करून व्यभिचार केला; असे ते गिदेनाला व त्याच्या घराण्याला पाशरूप झाले। २८ मिद्यानांचा तर इसाएलाच्या लोकांपुढे मोड झाला, आणि त्यांनी आपले डोके आणखी वर केले नाही; असे गिदेनाच्या दिवसात देश चाळीस वर्षे स्वस्थ राहिला। २९ योवाशाचा पुत्र यरुब्बाल तर आपल्या घरी जाऊन राहिला। ३० आणि गिदेनाला सतर पुत्र झाले; कारण त्यास पुष्कळ पल्ली होत्या। ३१ आणि शेखेमात जी त्याची उपपत्नी होती तिच्यापासून त्यास पुत्र झाला, आणि त्याने त्याचे नाव अबीमलेख ठेवले। ३२ मग योवाशाचा पुत्र गिदेन चांगल्या म्हातारपणी मेला, आणि त्यास अबीयेज-यांच्या अफ्रा येथे त्याचा पिता योवाश याच्या कबरेत पुण्यात आले। ३३ तेव्हा असे झाले की, गिदेन मरण पावल्यावर इसाएलाच्या लोकांनी फिरून बाल देवामागे लागून व्यभिचार केला, आणि बाल-बरीथ ह्याला आपला देव केले। ३४ असे इसाएलाच्या लोकांनी आपला देव परमेश्वर, ज्याने

त्यांना त्यांच्या चहुंकडल्या सर्व शत्रूच्या हातातून सोडवले, त्याची आठवण केली नाही। ३५ आणि यरुब्बाल जो गिदेन, त्याने इसाएलावर जे अवधे उपकार केले होते, त्याप्रमाणे त्याच्या घराण्यावर त्यांनी दया केली नाही.

९ यरुब्बालाचा मुलगा अबीमलेख, याने शेखेमास आपल्या आईच्या

नातेवाईकांजवळ जाऊन त्यास आणि त्याच्या आईच्या घरातील सर्व परिवाराला म्हटले, २ “तुम्ही कृपाकरून शखेमांतल्या सर्व मनुष्यास सांगा म्हणजे ते ऐकतील, यरुब्बालाच्या सर्व सतर मुलांनी तुम्हावर राज्य करावे किंवा एका मुलाने तुम्हावर राज्य करावे? यांतून तुम्हास कोणते चांगले वाटावे? मी तुमच्या हाडाचा व मासाचा आहे याची आठवण करा.” ३ तेव्हा त्याच्या आईचे नातेवाईक त्याच्याविषयी शखेमांतल्या सर्व मनुष्यांशी बोलले, आणि त्यांनी अबीमलेखास अनुसरण्याचे मान्य केले, कारण त्यांनी म्हटले, “तो आमचा भाऊ आहे.” ४ त्यांनी त्यास बालाल-बरीथाच्या घरातून सतर शेकेल रूपे दिले, आणि अबीमलेखाने बेकायदेशीर व बेदरकार स्वभावाची माणसे भाड्याने ठेवली. यास्तव ती त्याच्यामागे चालली. ५ तो आपल्या वडिलाच्या घरी अफ्रासास गेला, आणि त्याने आपले भाऊ म्हणजे यरुब्बालाचे धाकटा पुत्र योथाम राहिला, कारण तो लपलेला होता. ६ मग शखेमांतली सर्व पुढारी व बेथ मिल्लोतल्या सर्वांनी मिळून जाऊन शखेमांतल्या एलोन खांबाजवळ अबीमलेखाला राजा करून घेतले. ७ नंतर लोकांनी योथामाला हे कळविले, तेव्हा तो गरिजीम डोगराच्या शिखरावर जाऊन उभा राहिला. “त्याने आपला स्वर उंच केला आणि त्यांना बोलला, शखेमाच्या पुढार्यांनो, देवाने तुमचे ऐकावे म्हणून तुम्ही माझे ऐका. ८ झाडे आपल्यावर अभिषेकाने राजा करायास निघाली; तेव्हा त्यांनी जैतूनाला म्हटले, “तू आमचा राजा हो.” ९ तेव्हा जैतूनने त्यांना म्हटले, झाडांवर अधिकार करायास जावे मध्ये तो लाहान उभा राहिला. “त्याने आपला स्वर उंच केला आणि त्यांना बोलला, शखेमाच्या पुढार्यांनो, देवाने तुमचे ऐकावे म्हणून तुम्ही माझे ऐका. १० नंतर त्या झाडांनी अंजिराला म्हटले, “तू चल, आमचा राजा हो.” ११ तेव्हा अंजिराने त्यांना म्हटले, “मी आपली गोडी व आपले चांगले फळ सोडून, झाडांवर अधिकार कारायास जावे की काय?” १२ नंतर त्या झाडांनी द्राक्षवेलाला म्हटले, ‘चल तू आमचा राजा हो.’ १३ तेव्हा द्राक्षवेलाने त्यांना म्हटले, मी आपला ताजा रस जो देवाला व मनुष्यांना संतुष्ट करतो, तो सोडून झाडांवर अधिकार करायला जावे की काय? १४ नंतर त्या सर्व झाडांनी काटेरी झुडुपाला म्हटले, ‘चल तू आमचा राजा हो.’ १५ तेव्हा काटेरी झुडुपाले त्या झाडांना म्हटले, ‘जर तुम्ही खरेपणाने मला अभिषेक करून राजा करीत असाल, तर येतेन माझ्या छायेचा आश्रय घ्या; नाही तर काटेरी झुडुपालून विस्तव निघून लबानोनावरलायचे गंधसंसरूप जाळून टाकिल.’ १६ यास्तव आता तुम्ही विचार करा की, खरेपणाने व प्रामाणिकपणाने वर्तणूक करून तुम्ही अबीमलेखाला राजा केले आहे का? आणि यरुब्बालासंबंधी आणि त्याच्या घराण्यासंबंधी जर तुम्ही बरे केले का आणि त्याच्या हातांच्या कृत्यांनुसार त्यास शिक्षा केली आहे काय? १७ आणि विचार करा की, माझ्या वडिलाने तुमच्यासाठी लाढाई केली, आपला जीव धोक्यात घालून तुम्हाला मिद्यानाच्या हातातून सोडवले आहे. १८ परंतु तुम्ही आज माझ्या वडिलाच्या घरावर उठाला, आणि त्याचे पुत्र सतर माणसे, यांना तुम्ही एका शिळेवर जिवे मारले, आणि त्याच्या दासीचा पुत्र अबीमलेख याला शखेमांतल्या मनुष्यांवर राजा करून ठेवले, कारण ते तुम्हाचा भाऊ आहे. १९ तर तुम्ही आजच्या दिवशी यरुब्बालाविषयी व त्याच्या घराण्याविषयी खरेपणाने व प्रामाणिकपणाने जर वर्तणूक केली असेल, तर अबीमलेखामध्ये संतोष करावा. २० परंतु जर तसेनाही, तर अबीमलेखातून विस्तव निघून शेखेमातील मनुष्यांतून विस्तव निघून अबीमलेखाला जाळून टाको.” २१ नंतर योथाम पळून गेला व आपला भाऊ अबीमलेख ह्याच्या भीती पोटी

तो बैर येथे जाऊन राहिला. २२ तेव्हा अबीमलेखाने इस्साएलावर तीन वर्षे राज्य केले. २३ नंतर देवाने अबीमलेख व शखेमातली माणसे यांच्यामध्ये दुष्ट आत्मा पाठवला, म्हणून शखेमातले लोक अबीमलेखाशी कपटाने वागू लागले; २४ देवाने हे केले, यासाठी की, यरुब्बालाच्या सत्तर पुत्रांच्या विरोधात केलेल्या हिंसाचाराचा बदला घावा, व त्यांच्या रक्तपाताबद्दल त्यांचा भाऊ अबीमलेख दोषी ठरवला जावा; आणि त्याच्या भावांचा खून करण्यात त्यास मदत केली म्हणून, शखेम नगरातील लोकही जबाबदार धरले जावेत. २५ नंतर शखेमातल्या मनुष्यांनी त्याच्यासाठी डोंगराच्या शिखरावर दबा धरणारे ठेवले, आणि त्यांनी आपल्याजवळून जो कोणी वाटवर चालला, त्यास लुटले. हे कोणीतरी अबीमलेखाला सांगितले. २६ मग एबेदाचा पुत्र गाल आपल्या भावांसह आला, आणि ते शखेमात आल्यानंतर शखेमातल्या मनुष्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. २७ तेव्हा त्यांनी शेतात जाऊन आपल्या द्राक्षमळयांची खुडणी करून द्राक्षक्षांचा रस काढला आणि ते उत्साह करीत आपल्या देवाच्या घरात गेले, आणि तेथे खाऊन पिझून त्यांनी अबीमलेखाला शाप दिला. २८ तेव्हा एबेदाचा पुत्र गाल बोलला, “अबीमलेख कोण आहे की आम्ही त्याचे दास असावे? यरुब्बालाचा मुलगा व त्याचा कारभारी जबूल हे शखेमाचा बाप हमोर यांच्या कुळांतील लोकांचे दास असतील पण आम्ही अबीमलेखाची सेवा का करावी? २९ आणि हे लोक माझ्या हाती असते तर किती बरे होते! म्हणजे मी अबीमलेखाला काढून टाकले असते. मी अबीमलेखाला म्हणेण, तू आपले सैन्य बाहेर बोलाव.” ३० त्या वेळेस त्या नगराचा अधिकारी जबूल याने, एबेदाचा पुत्र गाल याच्या गोषी ऐकल्या, आणि त्याचा राग पेटला. ३१ मग त्याने कपट करून अबीमलेखाजवळ दूत पाठवून असे सांगितले की, “पाहा, एबेदाचा पुत्र गाल आपल्या भावांसोबत शखेमास आला आहे; आणि पाहा, ते तुड्याविरुद्ध नगराला विथावत आहेत. ३२ तर आता, तू आपल्याजवळच्या लोकांसह रात्री उठून शेतात दबा धर. ३३ मग असे घावे की, सकाळी सूर्य उगवताच तू उठून नगराला हल्ला कर; मग पाहा, ते आपल्याजवळच्या लोकांसह तुड्याकडे बाहेर येतील, तेव्हा जसे तुड्या हाती येईल तसे तू त्याचे कर.” ३४ यास्तव अबीमलेखाने आपल्याजवळच्या सर्व लोकांसह रात्री उठून चार टोक्यां करून शखेमावर दबा धरला. ३५ मग एबेदाचा पुत्र गाल, बाहेर येऊन नगराच्या वेशीजवळ उभा राहिला, आणि अबीमलेख आपल्याजवळच्या लोकांसोबत दबा सोडून उठला. ३६ तेव्हा गालाने त्या लोकांस पाहून जबूलाला म्हटले, “पाहा, लोक डोंगरांच्या शिखरांवरून उत्तरात.” मग जबूल त्यास बोलला, “तुला डोंगराची छाया मनुष्यांसारखी दिसते.” ३७ तेव्हा गालाने फिझून असे म्हटले की, “पाहा, देवाच्या उंचवटयावरून लोक उत्तरात; आणि एक टोरी एलोन मौनीनीमाच्या वाटेवरून येत आहे.” ३८ मग जबूल त्यास बोलला, “तू आपल्या ज्या तोंडाने बोललास, अबीमलेख कोण की, आम्ही त्याची चाकारी करावी ते आता कोठे आहे? ज्या लोकांस तु तुच्छ केले, ते हेच की नाहीत? आता मी म्हणतो, तू बाहेर जाऊन त्यांच्याशी लढाई कर.” ३९ मग गालाने शखेमातल्या मनुष्यांपुढे होऊन, बाहेर जाऊन अबीमलेखाशी लढाई केली. ४० तेव्हा अबीमलेख त्याच्या पाठीस लागला असता तो त्याच्यापुढून पळाला, आणि वेशीच्या दारापर्यंत बहुत लोक जखमी होऊन पडले. ४१ मग अबीमलेख आरूमा शहरात राहिला, जबूलाने गाल व त्याचे नातेवारीक ह्यांना शखेममधून हाकलून दिले. ४२ दुसऱ्या दिवशी शखेमचे लोक बाहेर शेतात गेले. ही बातमी अबीमलेखाला समजली. ४३ तेव्हा त्याने आपल्या लोकांच्या तीन तुकड्या केल्या; ते शेतात दबा धरून बसले, लोक नगरातून बाहेर येत आहेत हे त्याने पाहिले आणि त्याच्यावर हल्ला करून त्याने त्याना ठार मारले. ४४ अबीमलेख व त्याच्यासोबतच्या तुकड्यांनी हल्ला करून शहराचे दरवाजे रोखून धरले. इतर दोन तुकड्यांनी शेतात असलेल्या लोकांवर हल्ला करून त्यांना ठार मारले. ४५ अबीमलेखाने दिवसभर त्या नगराशी लढाई केली. त्याने शहराचा ताबा घेतला व त्यांतील लोकांस जिवे मारले, आणि नगर

उद्धवस्त करून त्यावर मीठ पेसून टाकले. ४६ शखेमच्या सर्व पुढाऱ्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते सर्वजण अल बीरीथच्या किल्ल्यात गेले. ४७ सर्व पुढाऱ्यांनी शखेमच्या बुरुजात जमा झाले आहेत असे अबीमलेखाला कोणी सांगितले. ४८ तेव्हा अबीमलेख आपल्याजवळच्या सर्व लोकांसहीत सल्लोन डोंगरावर गेला, आणि अबीमलेखाने आपल्या हाती कुळाह घेऊन झाडाची फांदी तोडली, मग तिला आपल्या खांद्यावर उचलून घेऊन त्याने आपल्याजवळच्या लोकांस सांगितले, “जे मी केले ते तुम्ही पाहिले, तसे माझ्यासारखे लवकर करा.” ४९ तेव्हा सर्व लोकांतल्या एकएकाने फांदी तोडून घेतली, आणि ते अबीमलेखाच्या मागे चालले; मग त्यांनी, त्या फांद्या बुरुजाला लावल्या व ते लोक आत असता बुरुजाला आग लावली, अशा प्रकरे शखेमच्या बुरुजातले सर्व पुरुष व स्त्रिया मिळून सुमारे एक हजार इतके लोक मरण पावले. ५० नंतर अबीमलेख तेबेस शहरास गेला, आणि त्याने तेबेसला वेढा देऊन ते घेतले. ५१ परंतु त्या नगरात एक मजबूत बुरुज होता, आणि सर्व पुरुष स्त्रियांसंह म्हणजे त्या नगरातली सर्व माणसे त्यामध्ये पळून गेली आणि आपल्यामागे दरवाजा बंद करून बुरुजाच्या खांद्यावर चढली. ५२ नंतर अबीमलेख त्या बुरुजाजवळ आला आणि त्याच्याविरुद्ध लढला, आणि बुरुजाला आग लावून जाळायला त्याच्या दाराजवळ गेला. ५३ तेव्हा एका स्त्रीने अबीमलेखाची टाळू फोडण्यास त्याच्या डोक्यावर जात्याची वरची तली टाकली. ५४ तेव्हा त्याने त्याची हत्यारे वाहणाऱ्या तरुणाला घाईघाई इने हाक मारून सांगितले, “तू आपली तलवार काढून मला जिवे मार, नाही तर स्त्रीने त्यास मारले. असे माझ्याविषयी म्हणतील.” म्हणून त्यास तस्रुणाने त्यास भोसकल्यावर तो मेला. ५५ मग अबीमलेख मेला हे पाहून इस्साएली माणसे आपल्या ठिकाणी गेली. ५६ तर अबीमलेखाने जी दुष्टाई आपल्या सत्तर भावांना जिवे मारण्याने आपल्या पित्याविषयी केली होती, तिचा देवाने त्याच्यावर सूट घेतला. ५७ आणि शखेमातल्या मनुष्यांचीही सर्व दुष्टाई देवाने त्यांच्या मस्तकावर उलटून लावली; याप्रमाणे यरुब्बालाचा पुत्र योथांश याचा शाप त्यास भोवला.

१० अबीमलेखाच्या मृत्यूनंतर इस्साएलाच्या सुट्केसाठी दोदेचा पुत्र पुवा

याचा पुत्र तोला, जो इस्साखारातला मनुष्य तो उभा झाला, आणि तो एफ्राइम डोंगराल प्रदेशात शामीर शहरात राहत होता. २ त्याने तेवीस वर्षे इस्साएलाचा न्याय केला, मग तो मेला आणि शामीर नगरात पुरला गेला. ३ नंतर त्याच्या मृत्यूनंतर गिलादी याईर उभा राहिला, आणि त्याने बावीस वर्षे इस्साएलाचा न्याय केला. ४ त्यास तीस पुत्र होते; प्रत्येकाचे आपापले गाढव होते ज्यावर ते सवार होते होते; आणि त्यास तीस नगरेही होती, आजपर्यंत त्यास हावोथ याईर म्हणतात; ती गिलादाच्या प्रांतात आहेत. ५ मग याईर मरण पावल्यावर त्यास कामोन शहरात पुरले. ६ यानंतर इस्साएलाच्या लोकांनी फिझून देवाच्या दृटीने जे वाईट ते केले; कारण की त्यांनी बआल, अष्टरोथ, अरामाचे देव, सीदोनातले देव, मवाबातले देव व अमोनी लोकांचे देव व पलिष्ट्यांचे देव, यांची उपासना केली; त्यांनी परमेश्वरास सोडले, आणि त्यानंतर त्याची उपासना केलीच नाही. ७ यास्तव परमेश्वराचा राग इस्साएलावर भडकला, आणि त्याने त्यांना पलिष्ट्यांच्या हाती व अमोनी लोकांच्या हाती दिले. ८ त्या वर्षी, त्यानंतर अठरा वर्षे त्यांनी इस्साएलाच्या सर्व लोकांस छलले आणि यांदेच्या पलीकडे अमोन्यांच्या देशातल्या गिलादात जे इस्साएली होते त्या सर्वांना जावले. ९ यहूदा व बन्यामीन व एफ्राइमाची घराणे यांच्याशीही लढावायास अमोनी लोक यार्देन पार करून अलीकडे आले, त्यामुळे इस्साएलावर फार मोठे दुःख याले. १० तेव्हा इस्साएली लोकांनी परमेश्वरास मोठेच्याने आरोळी मारीत म्हटले की, “आम्ही तुड्याविरुद्ध पाप केले आहे; ते असे की आमी आपल्या देवाला सोडून बआलाच्या मूर्तीची उपासना केली.” ११ तेव्हा परमेश्वराने इस्साएलाच्या लोकांस म्हटले. “मिस्यांपासून व अमोन्यांच्या लोकांपासून व पलिष्ट्यांच्यापासून मी तुम्हाला

सोडवले नाही काय? १२ आणि सीदोनी व अमालेकी व मावोनी यानी तुम्हाला जाचले, तेव्हा तुम्ही मला मोठच्याने हाक मारली, आणि मी तुम्हाला त्पाच्या हातातून सोडवले. १३ तरी तुम्ही मला सोडून दुसऱ्या देवांची उपासना केली; यास्तव मी यापुढे तुमचा बचाव करणार नाही. १४ जा, आणि ज्या देवांची तुम्ही उपासना करता त्पास हाक मारा; तुमच्या संकटाच्या वेळेस त्याने तुम्हाला सोडवावे.” १५ तेव्हा इसाएलाच्या लोकांनी परमेश्वरास म्हटले, “आम्ही पाप केले आहे, जे सर्व तुला चांगले वाटेल, त्प्रामाणे तू आम्हांला कर; आम्ही तुला विनंती करतो केवळ त्या दिवशी तू आम्हांला सोडव.” १६ तेव्हा त्यांनी आपल्यामधून परके देव दूर करून परमेश्वराची उपासना केली, आणि इसाएलाच्या दुखामुळे त्पाच्या मनाला खेद झाला. १७ अमोनी लोक तर एकत्र मिळून त्यांनी गिलादात तळ दिला, आणि इसाएलाच्या लोकांनी एकत्र जमून मिस्पात तळ दिला. १८ तेव्हा गिलादातले लोक व अधिकारी एकमेकांना म्हणाले, “जो मनुष्य अमोनी लोकांशी लदू लागेल असा मनुष्य कोण आहे? तो गिलादातल्या सर्व राहणांच्या अधिकारी असा होईल.”

१९ गिलादी इफ्ताह पराक्रमी वीर होता, परंतु तो वेश्येचा पुत्र होता, आणि गिलाद त्पाचा पिता होता. २ गिलादाच्या पतीने त्पाचासून दुसऱ्या पुत्रांना जन्म दिला, आणि जेव्हा त्या स्त्रीचे पुत्र मठे झाले, तेव्हा त्यांनी इफ्ताहाला घालवून दिले आणि म्हटले, “आमच्या वडिलाच्या घरी तुला वतन प्राप्त होणार नाही; कारण तू दुसऱ्या स्त्रीचा पुत्र आहेस.” ३ यास्तव इफ्ताह आपल्या भावांपूढून पळाला, आणि टोब देशात जाऊन राहिला; तेव्हा रिकामटेकडी माणसे इफ्ताहाजवळ मिळून त्पाच्याबोरव चालली. ४ मग काही वेळानंतर असे झाले की अमोनी लोकांनी इसाएलाशी लढाई केली. ५ जेव्हा अमोनी लोक इसाएलाशी लढत असताना असे झाले की गिलादाचे वडील मंडळ इफ्ताहाला टोब देशातून परत आणायला गेले. ६ तेव्हा ते इफ्ताहाला म्हणाले, “तू येऊन आमचा सेनापती हो, कारण आम्ही अमोनी लोकांशी लढत आहो.” ७ इफ्ताह गिलादाच्या वडीलजनाना बोलला, “तुम्ही माझा द्वेष करून माझ्या पित्पाच्या घरातून मला घालवले की नाही? तर आता तुम्ही संकटात असता, माझ्याजवळ कशाला आला?” ८ तेव्हा गिलादाच्या वडीलांनी इफ्ताहाला म्हटले, “आम्ही आता तुम्हाकडे यासाठी आलो आहो की, तू आमच्याबोरव येऊन अमोनी लोकांशी लढाई करावी, मग तू गिलादातल्या सर्व राहणांच्यावर आमचा अधिकारी असा होशील.” ९ तेव्हा इफ्ताह गिलादाच्या वडीलास म्हणाला, “जर तुम्ही मला अमोनी लोकांशी लढायास माधारी नेले, आणि परमेश्वराने त्यांना माझ्या स्वाधीन केले, तर मी तुमचा अधिकारी असा होईन काय?” १० तेव्हा गिलादातील वडीलजन इफ्ताहाला बोलाले, “जर तुम्हात सांगण्याप्रमाणे आम्ही करीत नाही, तर आपल्यामध्ये परमेश्वर साक्षी होवो.” ११ मग इफ्ताह गिलादाच्या वडीलांबोरव गेला, आणि त्या लोकांनी त्पास आपल्यावर अधिकारी व सेनापती असे करून ठेवले; तेव्हा इफ्ताह आपली सर्व वचने मिस्पात परमेश्वरासमोर बोलला. १२ मग इफ्ताहाने अमोनी लोकांच्या राजाजवळ वकील पाठवून म्हटले, “माझ्यात आणि तुम्हात काय भांडण आहे? तू माझ्याशी लढावयास सैन्य येऊन माझ्या देशात आमचा देश घेण्यास येत आहेस?” १३ तेव्हा अमोनी लोकांचा राजा इफ्ताहाच्या वकीलांना बोलला, “कारण की जेव्हा इसाएल मिसरातून आले, तेव्हा त्यांनी आर्णेन नदीपासून याब्बोक व यांदेन या नद्यापर्यंत माझा देश होता तो त्यांनी हिरावून घेतला; तर आता तो देश शांतीने परत दे.” १४ तेव्हा इफ्ताहाने पुन्हा दुसरे वकील अमोनी लोकांच्या राजाजवळ पाठवले. १५ आणि त्यास म्हटले, इफ्ताह असे सांगतो की इसाएलने मवाबाचा देश व अमोनी लोकांचा देश घेतला नाही. १६ परंतु जेव्हा इसाएल मिसरातून निघाले, तेव्हा ते सूफ समुद्राजवळच्या रानातून तोंबड्या समुद्रावरून कादेश येथे आले. १७ मग इसाएलांनी अदोमी राजाजवळ वकील पाठवून म्हटले, “तू कृपा करून आपल्या देशावरून मला

जाऊ दे,” परंतु अदोमी राजाने ऐकले नाही, आणि मवाबी राजाजवळही पाठवले, परंतु तोसुद्धा मान्य झाला नाही; यास्तव इसाएल कादेशात राहिले. १८ आणि त्यांनी रानात चालून अदोम देश व मवाब देश यांना फेरी घातली. असे सूर्याच्या उगवतीकडून मवाब देशास येऊन आर्णेनच्या काठी तळ दिला परंतु ते मवाब सीमत गेले नाहीत; कारण आर्णेन मवाबाची सीमा आहे. १९ तेव्हा इसाएलांनी अमोन्यांचा राजा सीहोने याजवळ, म्हणजे हेशबोनातल्या राजाजवळ वकील पाठवले, “आणि इसाएलांनी त्यास म्हटले, तू कृपेने आपल्या देशावरून आम्हांला आमच्या ठिकाणापर्यंत जाऊ दे.” २० पण सीहोनाला इसाएलावर विश्वास नव्हता म्हणून आपल्या सीमेवरून जाऊ देण्याविषयी तयार झाला नाही, परंतु सीहोनाने आपले सर्व लोक मिळवून आणि याहाज गावात तळ देऊन इसाएलाशी लढाई केली. २१ तेव्हा इसाएलाचा देव परमेश्वर याने सीहोन व त्याचे सर्व लोक इसाएलाच्या हाती दिले; यास्तव इसाएलांनी त्यांचा नाश केला, आणि त्या देशात राहिलेले जे अमोरी त्यांचा सर्व देश वतन करून घेतला. २२ असे त्यांनी आर्णोनापासून याब्बोकपर्यंत आमोन्यांचे सर्व प्रांत वतन करून घेतले. २३ तर आता इसाएलाचा देव परमेश्वर याने आपले लोक इसाएल याच्यापुढून अमोन्यांगा घालवले; आणि आता तू त्पाच्या देशाच्या मालमतेचा तावा घेतोस काय? २४ तुझा देव कमोश तुला जे वतन देतो, ते तु ठेवशील की नाही? तसे आमचा देव परमेश्वर याने ज्या लोकांस घालवून दिले त्पाच्या सर्व वतनावर आमचा तावा असावा. २५ तर आता सिप्पोरुत्र बालाक मवाब राजा यापेक्षा तू चांगला आहेस की काय? इसाएलाशी वाद करण्यास त्याने आव्हान दिले काय? त्याने त्याच्याशी कधी लढाई पुकारली काय? २६ जेव्हा इसाएल हेशबोनात व त्पाच्या गावात, आणि अरोएर व त्पाच्या गावांत, आणि आर्णेनच्या तीरवरल्या सर्व नगरात तीनशे वर्षे राहिले, त्या वेळेमध्ये तुम्ही ती का काढून घेतली नाहीत. २७ मी तर तुझा काही अपराध केला नाही, परंतु तू माझ्याशी लढण्याने माझे वाईट करतोस; परमेश्वर जो न्यायाधीश तो आज इसाएली लोक व अमोनी लोक यांमध्ये न्याय करो. २८ तथापि अमोनी लोकांच्या राजाने आपल्याजवळ इफ्ताहाने जी चेतावणी पाठवली ती नाकारली. २९ आणि परमेश्वराचा आत्मा इफ्ताहाला प्राप्त झाला, नंतर गिलाद व मनशे यामध्ये तो चूकूडे गेला, आणि गिलादी मिस्पात त्यामध्ये चूकूडे गेला, मग तेथून अमोनी लोकांकडे गेला. ३० इफ्ताहाने परमेश्वराजवळ नवस करून म्हटले “जर तू माझ्या हाती अमोनी लोक देशील तर, ३१ असे होईल की मी अमोनी लोकांपासून शांतीने माधारी आलो तेव्हा मला भेटावयाला जे काही माझ्या घराच्या दाराबाहेर येईल, ते परमेश्वराचे होईल, आणि मी त्याचे होमार्पण येज करीन.” ३२ तर इफ्ताह अमोनी लोकांविरुद्ध लढावयाला त्याकडे गेला, या प्रकारे परमेश्वराने त्यास विजय दिला. ३३ आणि अरोएरापासून मिन्नीथाजवळ येईपर्यंत त्यास मारून वीस नगरे घेतली, आणि द्राक्षमळ्यांच्या आबेल-करामीपर्यंत त्यांची फार मोठी कत्तल केली; असे अमोनी लोक इसाएल लोकांच्या स्वाधीन झाले. ३४ मग इफ्ताह मिस्पात आपल्या घरी आला; तेव्हा पाहा, त्याची कन्या त्यास भेटावयाला डफ व नाचणारे यांच्यासह बाहेर आली; ती तर त्याचे एकुलते एक मूल होती; तिच्याशिवात्य त्यास पुत्र किंवा कन्या नव्हती. ३५ तेव्हा असे झाले की त्याने तिला पाहताच आपली वस्त्रे फाळून म्हटले, “हाय! माझ्या मुली! तू मला दुःखाने पिळून टाकले आहे, आणि मला दुःख देणारी यामध्ये तुम्ही आहेस! मी परमेश्वराकडे शपथ वाहिली आहे; यास्तव मला वचनाविरुद्ध वळता येत नाही.” ३६ तेव्हा ती त्यास बोलली, “मे माझ्या बापा, तू परमेश्वराकडे नवस केला आहे, तर तू जे वचन दिले त्याप्रमाणे तू माझ्याशी सर्वकाही कर; कारण परमेश्वराने तुझे शत्रू अमोनी लोक यांचा तुझ्यासाठी सूट घेतला आहे.” ३७ आणखी तिने आपल्या बापाला म्हटले, “माझ्यासाठी ही एक गोष करा की मला दोन महिन्यांची रजा द्या, म्हणजे मी आपल्या मैत्रीणीबोरव डोंगारावर जाऊन आपल्या कुमारीपणाबद्दल शोक

करेल.” ३८ तेव्हा त्याने म्हटले, “जा.” असे त्याने तिला दोन महिने सोडले, आणि ती आपल्या मैत्रींवरीबोर डोंगरांवर जाऊन आपल्या कुमारीपणाबदल रडली. ३९ मग दोन महिन्यांच्या शेवटी असे झाले की ती आपल्या बापाजवळ माघारी आली, नंतर त्याने आपाण केलेल्या नवसाप्रमाणे तिचे केले. तिचा पुरुषाबरोबर कथीच शारीरिक संबंध आला नव्हता, आणि इसाएलात अशी रित झाली की, ४० सर्व्येक वर्षी इसाएलातल्या मुलींनी इफ्ताह गिलादी याच्या कन्येचे स्मरण करायाला वर्षातील चार दिवस जात जावे.

१२ सर्व एफ्राइमी लोक एकत्र झाले आणि यांदेन नदी पार करून

उत्तरेस साफोन नगरात जाऊन इफ्ताहाला म्हणाले, “तू अम्मोनी लोकांविश्वदु लढायला गेलास, तेव्हा आम्हांला का बोलावले नाहीस? आम्ही तुझ्यासह घराला आग लावून जाळून टाकू.” २ तेव्हा इफ्ताह त्यांना म्हणाला, “अम्मोन्यांची माझी व माझ्या लोकांचे फार भांडण होत होते; तेव्हा मी तुम्हाला बोलावले, परंतु तुम्ही मला त्यांच्या हातातून सोडवले नाही.” ३ तेव्हा तुम्ही सोडवत नाही, हे पाहून मी माझा जीव धोक्यात घालून माझ्या स्वतः च्या सामग्र्यानि अम्मोनी लोकांविश्वदु लढायला पलीकडे गेले, या प्रकारे परमेश्वराने मला विजय दिला; तर आजच्या दिवशी तुम्ही माझ्याशी लढायला मजबूर आला आहात?” ४ तेव्हा इफ्ताहाने गिलादीची सर्व माणसे एकत्र जमकून आणि एफ्राइमाशी लढाई केली, आणि गिलादी मनुष्यांनी एफ्राइमावर हल्ला केला, कारण ते म्हणाले होते, “एफ्राइम व मनश्शे यांच्यामध्ये राहत आहा ते तुम्ही गिलादी एफ्राइमातले पळपुटे आहात.” ५ तेव्हा गिलादीनी एफ्राइम्यांसमोर यांदेन्चे उतार रोखून धरले, आणि असे झाले की, जेव्हा कोणी एफ्राइमी पळताना बोलला, “तुम्ही मला पार जाऊ घ्या,” असे म्हणे. तेव्हा गिलादी माणसे त्यास म्हणत असत, “तू एफ्रायी आहेस की काय?” आणि तो जर “नाही” असे बोलला, ६ तर ते त्यास म्हणत, “आता तू शिश्वोलेथ असे म्हण,” तेव्हा तो “सिंश्वोलेथ” असे म्हणत असे (कारण त्यांना त्या शब्दाचा बरोबर उच्चार करता येत नव्हता). मग ते त्यास धून यांदेच्या उताराजवळ जिवे मारत असत; तर त्या वेळी एफ्राइमातली बेचाळीस हजार माणसे मारली गेली. ७ इफ्ताहाने सहा वर्षे इसाएलाचा न्याय केला; मग इफ्ताह गिलादी मेला, आणि गिलादातल्या एका नगरात त्यास पुण्यात आले. ८ मग त्याच्यामागे वेथलेहेमातल्या इव्सानाने इसाएलाचा न्याय केला. ९ तेव्हा त्यास तीस पुत्र व तीस कन्या होत्या; त्या त्याने बाहेर दिल्या आणि आपल्या पुत्रांसाठी बाहेहून तीस कन्या आणल्या; त्याने सात वर्षे इसाएलाचा न्याय केला. १० नंतर इव्सान मेला, आणि त्यास बेथलेहेमात पुरण्यात आले. ११ आणि त्याच्यामागे जबुलूनी एलोन इसाएलाचा न्यायाधीश झाला; त्याने तर दहा वर्षे इसाएलाचा न्याय केला. १२ नंतर तो जबुलूनी एलोन मेला, आणि त्यास जबुलून देशातल्या अयालोन येथे पुरण्यात आले. १३ आणि त्यानंतर हिल्लेलाचा पुत्र अब्दोन जो पिराथोनी, तो इसाएलाचा न्यायाधीश झाला. १४ आणि त्यास चाळीस पुत्र व तीस नातू होते; त्यांच्याकडे आपापले गाढव होते ज्यावर जे सवार होत होते; त्याने आठ वर्षे इसाएलाचा न्याय केला. १५ मग पिराथोनी हिल्लेलाचा पुत्र अब्दोन मेला, आणि त्यास एफ्राइम प्रांतीत अमालेक्यांच्या डोंगराळ प्रदेशात पिराथोनात पुरण्यात आले.

१३ तेव्हा इसाएलाच्या लोकांनी परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट ते परत

केले, यास्तव परमेश्वराने पलिष्ट्यांना त्यांच्यावर चाळीस वर्षे राज्य करण्याची परवानगी दिली. २ तेव्हा सरा येथला दानांच्या कुळाचा कोणी मनुष्य होता; त्याचे नाव मानोहा होते, आणि त्याची स्त्री वाङ्ग होती, यास्तव तिला लेक्ष झाले नव्हते. ३ तेव्हा परमेश्वराच्या दूताने त्या स्त्रीला दर्शन दिले, आणि तिला म्हटले, “पाहा, तू गरोदर राहण्यास असमर्थ होतीस, म्हणून तू पुत्राला जन्म देऊ शकली नाहीस, परंतु आता तू गरोदर होऊन पुत्राला जन्म देशील. ४ आता तू काळजीपूर्वक राहा मध्य किंवा मादक द्रव्य पिझे

नको, आणि जे नियमाप्रमाणे अशुद्ध जाहीर केले ते अन्न खाऊ नको. ५ पाहा, तू गरोदर होशील आणि तू पुत्राला जन्म देशील आणि त्याचे केस कथीच कापू नकोस कारण तो मुलगा गर्भवस्थेपासूनच देवाचा नाजीर होईल. आणि तो इसाएलाला पलिष्ट्याच्या जाचातून सोडवण्याचा आंरभ करील.” ६ तेव्हा त्या स्त्रीने जाऊन आपल्या पतीला असे सांगितले की, “देवाचा मनुष्य माझ्याजवळ आला, आणि त्याचे रूप देवाच्या दूताच्या रूपासारखे फार भयंकर होते. म्हणून, तो कोठला, हे मी त्यास विचारले नाही, आणि त्याने आपले नाव मला सांगितले नाही. ७ परंतु तो मला म्हणाला, पाहा, तू गरोदर होशील, आणि तू पुत्राला जन्म देशील; तर आता तू दारू आणि मादक द्रव्य पिझु नको आणि जे काही नियमाप्रमाणे अशुद्ध जाहीर केले आहे ते अन्न खाऊ नको; कारण तो बाळ तुझ्या गर्भवस्थेपासून त्याच्या मरणापर्यंत देवाचा नाजीर होईल. ८ तेव्हा मानोहाने परमेश्वराजवळ विनंती करून म्हटले, हे माझ्या प्रभू, माझो ऐके, जो देवाचा मनुष्य तू पाठवला होता, त्याने आमच्याजवळ पुन्हा यावे, आणि जो पुत्र जम्मेल, त्याच्यासाठी आम्ही काय करावे, हे आम्हांला शिकवावे.” ९ तेव्हा देवाने मानोहाचा शब्द ऐकला, यास्तव देवाचा दूत त्या स्त्रीजवळ ती शेतात बसली असता पुन्हा आला तिचा पती मानोहा तिच्यासोबत नव्हता. १० तेव्हा ती स्त्री त्वरीत पठाली आणि आपल्या पतीला म्हणाली: “पाहा, जो पुरुष त्यादिवशी माझ्याजवळ आला होता, तो माझ्या दृष्टीस पडला आहे.” ११ मग मानोहा उठून आपल्या पत्नीच्यामागे चालून त्या पुरुषाजवळ गेला, आणि त्यास बोलला, “जो पुरुष माझ्या पत्नीबोरवर बोलाला होता,” तो तूच आहेस काय? तेव्हा तो म्हणाला, “होय मीच आहे.” १२ मग मानोहा म्हणाला, “तुझे शब्द खरे ठरोत; परंतु त्या मुलासाठी काय नियम ठरवले आहेत आणि त्याचे काम काय असेल?” १३ तेव्हा परमेश्वराच्या दूताने मानोहाला म्हटले, “जे मी या स्त्रीला सांगितले, त्याविष्यी हिने काळजीपूर्वक रहावे. १४ द्राक्षवेलापासून जे येते त्यातले काहीही हिने खाऊ नये, आणि मध्य व मादक द्रव्य पिझ नये, आणि नियमाप्रमाणे जे काही अशुद्ध जाहीर केले आहे ते खाऊ नये; जे सर्व मी हिला आज्ञापिले त्याचे तिने पालन करावे.” १५ तेव्हा मानोहा परमेश्वराच्या दूताला म्हणाला, “आम्ही तुला विनंती करतो थोडा वेळ थांब, तुझ्यासाठी करडू तयार करण्यास आम्हांला वेळ दे,” १६ परंतु परमेश्वराचा दूत मानोहाला बोलला, “मी जरी थांबलो तरी, मी तुझे अन्न खाणार नाही; परंतु जर तू होमार्पण करशील, तर ते तुला परमेश्वर देवाला अर्पण करावे लागेल,” (तेव्हा तो परमेश्वर देवाचा दूत होता, हे मानोहाला कळले नव्हते) १७ मग मानोहाने परमेश्वराच्या दूताला म्हटले, “तुझे नाव काय आहे, कारण की तुझे बोलणे खेरे ठरल्यावर आम्ही तुझा आदर करू?” १८ तेव्हा परमेश्वराचा दूत त्यास म्हणाला, “तू माझो नाव कशासाठी विचारोत्स? ते आश्वर्यजनक आहे.” १९ मग मानोहाने अन्नार्पणासह करडू थेऊन, परमेश्वर, जो आश्वर्यकर्म करण्यारा त्यास खडकावर होमार्पण केले; तेव्हा मानोहा व त्याची पत्नी यांनी हे पाहिले आणि आपली तोडे भूमीस लावून नमन केले. २१ मग परमेश्वराचा दूत मानोहाच्या व त्याच्या पत्नीच्या दृष्टीस फिझून पडला नाही; तेव्हा मानोहाला कळले की, तो परमेश्वराचा दूत होता. २२ मग मानोहा आपल्या पत्नीला म्हणाला, आपण खचीत मरू, कारण आपण देवाला पाहिले आहे. २३ तेव्हा त्याची पत्नी त्यास म्हणाली, “जर परमेश्वर देवाला आपल्याला मारायची इच्छा असती, तर त्याने आपल्या हातातून होमार्पण व अन्नार्पण स्वीकारले नसते, आणि या सर्व गोष्टी आपल्याला दाखवल्या नसत्या, तसेच या वेळेश्वराखे वर्तमान आपल्याला ऐकवले नसते.” २४ नंतर त्या स्त्रीला पुत्र झाला, आणि तिने त्याचे नाव शमशेंन ठेवले; तो पुत्र वाढत गेला, या प्रकारे परमेश्वराने त्यास आशीर्वाद दिला. २५ तेव्हा सरा व अष्टावोल

यांच्या दरम्यान महने-दानाच्या छावणीत त्यास परमेश्वराचा आत्मा प्रेरणा करू लागला.

१४

नंतर शमशोन खाली तिम्ना नगरात गेला, आणि त्याने तिम्नामध्ये पलिष्ठ्यांच्या मुलींमध्ये एक स्त्री पाहिली. २ तो जेव्हा माघारी आला तेव्हा त्याने आपल्या बापाला व आईला ह्याविषयी सांगितले, “मी तिम्नात पलिष्ठ्यांची एक मुली पाहिली आहे; तर आता तुम्ही ती मला पत्ती करून घ्या.” ३ परंतु त्याचे आई व बाप त्यास म्हणाले, “तुझ्या नातेवाईकांत किंवा तुझ्या लोकांमध्ये कोणी मुली नाहीत काय, म्हणून तू बेसुंनी पलिष्ठ्यांतली पत्ती करून घ्यायला जात आहेस?” तथापि शमशोन आपल्या बापाला म्हणाला, “तीच मजसाठी मिळून घ्या; कारण जेव्हा मी तिच्याकडे बघितले तेव्हाच मला ती पसंत पडली आहे.” ४ परंतु ही तर परमेश्वराची इच्छा होती की पलिष्ठ्यांबाबोर परस्पर विरोध क्वावा, त्याच्या आई आणि बापाला हे समजले नव्हते; कारण त्या वेळेस पलिष्ठी इस्पाएलावर राज्य करत होते. ५ यानंतर शमशोन आणि त्याचे आईबाप खाली तिम्ना येथे जात होते, आणि तिम्नातल्या द्राक्षमळ्यांपर्यंत ते पोहचले, तेव्हा तेथे तरुण सिंह गर्जना करून आला आणि त्याच्या अंगावर येऊ लागला. ६ तेव्हा परमेश्वराचा आत्मा अचानक त्याच्यावर आला, आणि त्याच्या हाती काही नसताही त्याने जसे करू फाडावे, तसे सिंहाला सहजरीत्या फाडून टाकले; परंतु त्याने जे केले होते ते त्याने आपल्या आईबापांना सांगितले नाही. ७ तो गेला आणि जाऊन त्या स्त्रीसोबाब बोलला; आणि जेव्हा त्याने तिच्याकडे पाहिले, तेव्हा शमशोनाला ती पसंत पडली. ८ काही दिवसानंतर तो तिच्याशी लग्न करण्यास परत गेला, तेव्हा तो त्या सिंहाचे मृत शरीरात मधमाशयांचा थवा व मध तेथे त्याने पाहिला. ९ त्याने तो मध आपल्या हाताने वर काढून घेतला आणि तो चालता चालता खात गेला, जेव्हा आपल्या आईबापाकडे आला तेव्हा त्याने त्यांनाही त्यातला काही दिला, आणि त्यांनी तो खाल्ला; परंतु त्याना तो मध त्या सिंहाच्या मृत शरीरातून घेतला आहे हे त्याने सांगितले नाही. १० नंतर शमशोनाचा बाप ती स्त्री जिथे होती तिथे उतरून खाली गेला, आणि शमशोनाने तेथे मेजवानी दिली, कारण तरुण पुरुषांमध्ये तशी रुढी होती. ११ तिच्या नातेवाईकांनी त्यास पाहताच त्याच्याबोर राहण्यासाठी त्यास तीस मित्र आणून दिले. १२ मग शमशोन त्यांना म्हणाला, “आता मी तुम्हाला कोडे सांगतो; मेजवानीच्या सात दिवसात जर तुमच्यातील कोणी जर त्याचे उत्तर शोधून मला सांगितले, तर मी तुम्हाला तागाचे तीस झागे व कपड्यांचे तीस संच जोड देईल.” १३ परंतु जर तुम्हाला त्याचे उत्तर मिळाले नाही, तर, तुम्ही मला तागाचे तीस झागे व कपड्यांचे तीस जोड द्यावे.” तेव्हा ते त्यास म्हणाले, “तुझे कोडे आम्हाला सांग, म्हणजे आम्ही ते ऐकू.” १४ तो त्यास म्हणाला, खाणांयामधून खाण्याजोगे काही बाहेर निघते, बळकटातून काहीतरी गोड बाहेर निघते. परंतु तीन दिवसात तर त्याच्या पाहण्यांना त्याचे उत्तर मिळाले नाही. १५ नंतर चौथ्या दिवशी ते शमशोनाच्या पलीला म्हणाले, “तू आपल्या नवयाकडून युक्तीने कोड्याचे उत्तर मिळवून आम्हाला सांग, नाही तर आम्ही तुला व तुझ्या वडिलाच्या कुंबाला जाळून टाकू; तुम्ही आम्हाला दरिद्री करण्यासाठी म्हणून बोलावरे आठे काय?” १६ तेव्हा शमशोनाची पल्नी त्याच्यासमोर रऱून म्हणून लागली, “तुम्ही केवळ माझा द्रेश करता! माझ्यावर प्रीती करतच नाही. तुम्ही माझ्या लोकांस तर कोडे सांगितले आहे, परंतु त्याचे उत्तर मला सांगितले नाही.” परंतु शमशोन तिला म्हणाला, “पहा, मी आपल्या आईबापाला ते सांगितले नाही, तर तुला कसे सांगू?” १७ मेजवानीच्या सातही दिवसांपर्यंत ती त्याच्याकडे रडतच होती; आणि सातव्या दिवशी त्याने तिला त्याचे उत्तर सांगितले, कारण तिने त्याच्यावर खूप दबाव आणला होता. मग तिने त्या कोड्याचे उत्तर तिच्या लोकांच्या नातेवाईकांना सांगितले. १८ आणि सातव्या दिवशी सूर्य

मावळण्यापूर्वी त्या नगरातल्या मनुष्यांनी त्यास म्हटले, “मधापेक्षा गोड ते काय? सिंहापेक्षा बळकट काय आहे?” तेव्हा शमशोन त्यांना म्हणाला, “जर तुम्ही माझ्या कालवडीला नांगराला जुपले नसते, तर तुम्हाला माझे कोडे उलगडता आलेच नसते.” १९ नंतर परमेश्वराचा आत्मा एकाएकी सामथ्याने त्याच्यावर आला. शमशोन खाली अष्कलोन नगरास गेला आणि त्याने त्यांच्यातले तीस पुरुष मारले, त्यांना लुबाडून घेतले आणि त्याच्या कोड्याचे उत्तर संगणाच्यांना त्याने ते कपड्यांचे जोड दिले, त्यास खूप राग आला होता, आणि तो त्याच्या वडिलाच्या घरी निघून गेला. २० इकडे शमशोनाची पल्नी त्याच्या जवळण्या मित्राला देऊन टाकण्यात आली.

१५

काही दिवसानंतर गव्हाच्या हंगामात शमशोन एक करडू घेऊन आपल्या पल्नीच्या खोलीत जाईन” परंतु तिच्या पित्याने त्यास आत जाऊ दिले नाही. २ तिचा पिता म्हणाला, “मला वाटले तू तिचा अगदी द्रेष करतोस, म्हणून मी तिला तुझ्या मित्राला देऊन टाकली; तिची लहान बहीण तिच्यापेक्षा सुंदर आहे, आहे की नाही? तिच्याएवजी तिला घे.” ३ तेव्हा शमशोन त्यांना म्हणाला, “या वेळेस मी पलिष्ठ्यांची हानी केली, तरी त्यासंबंधी मी निर्दोष राहीन.” ४ शमशोन गेला आणि त्याने जाऊन तीनशे कोल्हे पकडले, आणि शेपटाला शेपूट अशी एकएक जोडीच्या बांधली. नंतर त्याने मशाली घेऊन प्रयेक जोडीच्या शेपटांमध्ये बांधल्या. ५ मग मशाली पेटवून त्याने त्यांना पलिष्ठ्यांच्या उभ्या पिकात सोडले, आणि त्यांनी दोन्ही उभे पिके आणि धान्याच्या रखलेल्या सुड्यांसंह जाळली आणिं त्याबोरेवर जैतूनाचे मळेही जाळले. ६ तेव्हा पलिष्ठ्यांनी विचारले, “हे कोणी केले?” नंतर त्यांनी म्हटले, “तिम्नाकराचा जाईवी शमशोन याने केले, कारण त्याने त्याची पल्नी घेऊन त्याच्या मित्राला दिली. मग पलिष्ठ्यांनी जाऊन तिला व तिच्या पित्याला आग लावून जाळून टाकले. ७ शमशोन त्यांना म्हणाला, जरी तुम्ही हे केले, तरी त्याच्या मी तुमच्याविरुद्ध सूड घेईन, आणि ते केल्यानंतरच यग मी थांबेन.” ८ नंतर त्याने त्यांना मार्हीवर व कंबरेवर मारून त्याचे तुकडे तुकडे करून मोठी कत्तल केली. नंतर तो खाली गेला आणि उंच कड्याच्या एटाम दरीत गुहेमध्ये जाऊन राहिला. ९ मग पलिष्ठी बाहेर आले आणि त्यांनी यहूदामध्ये घेऊन लळाईची तयारी केली, आणि त्यांनी लहीत त्याच्या सैन्याची व्यूहरचना केली. १० तेव्हा यहूदी माणसे म्हणाली, “तुम्ही आमच्यावर का हल्ला केला आहे?” तेव्हा ते म्हणाले, “शमशोनाला पकडप्यासाठी म्हणून आम्ही हल्ला केला आहे; त्याने आमच्याची जसे केले, तसेच त्याच्याशी करण्यासाठी आम्ही आलो आहो.” ११ नंतर यहूदातली तीन हजार माणसे खाली एटाम दरीच्या उंच कड्याजवळ जाऊन शमशोनाला म्हणाली, “पलिष्ठी आमच्यावर का हल्ला केला आहे?” तेव्हा ते म्हणाले, “शमशोनाला पकडप्यासाठी म्हणून आम्ही हल्ला केला आहे; त्याने आमच्याची जसे केले, तसेच त्याचे केले आहे.” १२ ते शमशोनाला म्हणाले, “आम्ही तुला बांधून पलिष्ठ्यांच्या हाती देण्यासाठी आलो आहोत. तेव्हा शमशोन त्यांना म्हणाला,” तुम्ही खवत: मला मारून टाकणार नाही, “अशी माझ्याजवळ शपथ घ्या.” १३ मग त्यांनी त्यास सांगितले की, “नाही, आम्ही फक्त तुला दोरीने बांधू आणि तुला त्याच्या हाती सोपवू. आम्ही तुला वचन देतो, आम्ही तुला मारून टाकणार नाही.” तेव्हा त्यांनी दोन नव्या दोरीनी त्यास बांधून खडकातून वर नेले. १४ जेव्हा तो लेहीस पोहचला, तेव्हा पलिष्ठ्यांनी त्यास पाहून पलिष्ठी आनंदाने ओरडू लागले; आणि परमेश्वराचा आत्मा सामथ्याने त्याच्यावर आला आणि त्याच्या हाताना बांधलेले दोर ताग जळतो तसे झाले आणि दोर हातातून गळून पडले. १५ नंतर त्यास गाढवाचे ताजे जाभाड सापडले आणि त्याने ते उचलले आणि त्याच्याने एक हजार माणसे मारली. १६ शमशोन म्हणाला, “गाढवाच्या जाभाडाने ठिगावर ठिग, गाढवाच्या जाभाडाने मी हजार माणसे मारली.” १७ शमशोनाने बोलणे संपवल्यावर, आपल्या हातातून ते जाभाड फेकून दिले,

यावरुन त्या ठिकाणाचे नाव रामाथ-लेही ठेवले. १८ तेव्हा शमशोनाला फार तहान लागली आणि त्याने परमेश्वरास हाक मारून म्हटले, “तू आपल्या सेवकाला हा मोठा विजय दिला आहे; परंतु आता मी तहानेने मरत आहे आणि न्यायासाठी बेसुंती लोकांच्या हाती पडत आहे.” १९ तेव्हा देवाने लेहीमधील खोलगट जगा दुर्भगून फोडली, आणि त्यातून पाणी निघाले; जेव्हा तो ते प्याला, तेव्हा त्यास परत शक्ती आली आणि त्याच्या जीवात जीव आला. यावरुन त्या जागेचे नाव एन-हक्कारे पडले; ती जगा आजपर्यंत लेहीमध्ये आहे. २० शमशोनाने पलिष्ट्यांच्या काळात इसाएलाचा वीस वर्ष न्याय केला.

१६ शमशोन पलिई प्रदेशाच्या गज्जा शहरास गेला, तेथे त्याने एक वेश्या

पाहिली आणि तो तिच्याजवळ गेला. २ गज्जेकरास सांगण्यात आले की, “शमशोन तिथे आला आहे.” गज्जकरांना ती जगा घेसून टाकली आणि नगराच्या वेशीच्या दाराजवळ त्याच्यासाठी गुतपणे दबा धरून ते सारी रात्र वाट पाहत राहिले. त्यांनी रात्रभर काही हालचाल केली नाही. ते म्हणाले, सकाळ उजडेपर्यंत आपण वाट पाहू या आणि मग आपण त्यास जिवे मारू. ३ शमशोन मध्यरात्रीपर्यंत बिछान्यात पडून राहिला. मग मध्यरात्री त्याने उठून आणि नगराच्या वेशीचे दरवाजे, त्याचे अडसर आणि सर्व, दोन्ही दारवाह्यासह धरले आणि जमिनीतून उखडून औढून काढले, आणि ते आपल्या खांद्यावर घेऊन हेब्रोनाच्यासमोर डोंगराच्या शिखरापर्यंत वर नेले. ४ त्यानंतर असे झाले की, तो सोरक खो-यात राहणाऱ्या एका स्त्रीवर प्रेम करू लागला; तिचे नाव तर दलीला होते. ५ पलिष्ट्यांचे राज्याधिकारी तिच्याजवळ येऊन तिला म्हणाले, शमशोनाचे महान सामर्थ्य कशात आहे आणि आम्ही “त्याच्या शक्तीवर कमी मात करून त्यास बाधू, कशा प्रकारे आम्ही त्यास नमवू आणि त्याच्यावर वरचद होऊ शकू. ते युक्तीने विचार. तू हे करशील तर आम्ही प्रत्येकजण तुला अकराशे चांदीची नाणी देऊ.” ६ आणि त्यामुळे दलीला शमशोनाला म्हणाली, “मी विनंती करते तुझे महान बल कशात आहे, आणि तुला कोणीही कशाने बांधले म्हणजे तू शक्तीहीन होशील, ते मला सांग.” ७ तेव्हा शमशोनाने तिला सांगितले, “धनुष्याच्या न सुकलेल्या अशा सात हिरव्या वाद्यांनी, जर त्यांनी मला बांधले, तर मी अशक्त होऊन सामान्य मनुष्यासारखा होईन.” ८ नंतर पलिष्ट्यांचे अधिकारी सात सालपटे जी सुकुली नव्हती, अशी तो घेऊन दलीलाकडे आले, आणि तिने त्यास त्यांनी बांधले. ९ तेव्हा तिच्या आतल्या खोलीत गुतपणे माणसे दबा धरून बसली होती, आणि तिने त्यास म्हटले, “शमशोना, पलिई तुजवर चालून आले आहेत!” परंतु त्याने जेसा तागाचा दोरा अग्नी लागताच तुटून जातो तशा धनुष्याच्या त्या सात हिरव्या वाद्या तोडून टाकल्या. आणि त्याच्या बालाचे रहस्य त्यांना समजू शकले नाही. १० दलीला, शमशोनाला म्हणाली, “पाहा, तुम्ही मला फसवले आणि माझ्याशी लबाडी केली. तुमच्यावर कशाने मात करता येईल ते, मी विनंती करते, मला सांग.” ११ तेव्हा त्याने तिला सांगितले, “जे कधी कामात वापरले नाहीत अशा नव्या दोरांनी जर त्यांनी मला बांधले, तर मी अशक्त होऊन सामान्य मनुष्यासारखा होईन.” १२ तेव्हा दलीलाने नवे दोर घेऊन त्याने त्यास बांधले, आणि त्यास म्हटले, “शमशोना, पलिई तुझ्यावर चालून आले आहेत.” तेव्हा ते आतल्या खोलीत वाट पाहत बसले होते. परंतु शमशोनाने त्याच्या दंडाला बांधलेले दोर धाग्याच्या तुकड्यासारखे तोडून टाकले. १३ दलीला शमशोनाला म्हणाली, “आतापर्यंत तुम्ही मला फसवत आणि माझ्याशी लबाडाच करत आला आहात. तुमच्यावर कशाने मात करता येईल, हे मला सांगा.” तेव्हा त्याने तिला सांगितले, जर तू “माझ्या डोक्याच्या केसांच्या सात बटा मागाबोरवर विणशील आणि नंतर विणकाराच्या फणीच्या नखात वळवशील तर मी इतर मनुष्यासारखा होईन.” १४ तो झोपला तेव्हा तिने त्याचे केस विणकाराच्या फणीमध्ये धाग्याबोरवर ताणून बांधले आणि नंतर मागावर विणले; आणि ती त्यास म्हणाली,

“शमशोना, पलिई तुझ्यावर चालून आलेत!” तेव्हा तो आपल्या झोपेतून जगा झाला आणि त्याने विणकाराची फणी व मागासुद्धा उखडून काढला. १५ ती त्यास म्हणाली, “तुमचे रहस्य जर तुम्ही मला सांगत नाहीतर, मी तुझ्यावर प्रेम करतो, असे तुम्ही कसे म्हणू शकता? तीन वेळा तुम्ही माझी थट्टा केली, आणि आपले महान बल कशात आहे हे मला सांगितले नाही.” १६ तिने आपल्या बोलयाने त्याच्यावर ददणण आणले आणि कटकट करून त्यावर असा दबाव आणला की, त्यास मरून जावेसे वाटू लागले. १७ म्हणून शमशोनाने तिला सर्वकाही सांगितले, आणि म्हणाला, “माझ्या डोक्यावरचे केस कापण्यासाठी कधीच वस्त्रार फिरविला गेला नाही; कारण मी आपल्या आईच्या गर्भात असल्यापासून देववाचा नाजीर आहे; जर माझे मुंडन झाले, तर माझो बल मजपासून जाईल, आणि मी अशक्त होऊन इतर मनुष्यांसारखा होईन.” १८ जेव्हा दलीलाने पाहिले त्याने आपले सर्वकाही सत्य सांगितले तेव्हा; तिने पलिष्ट्यांच्या अधिकार्यांस बोलावणे पाठवले म्हणाली, “पुन्हा या, कारण त्याने मला सर्वकाही सांगितले आहे.” तेव्हा पलिष्ट्यांचे अधिकारी आपल्या हाती रुपे घेऊन तिच्याकडे गेले. १९ मग तिने त्यास आपल्या मांडीवर गाढ झोपवले. नंतर तिने मनुष्यास बोलावून त्याच्या डोक्याच्या सात बटा कापल्या. तिचे त्यास ताच्यात आणण्यास सुरवात केली, आणि त्याचे बल त्याच्यातून निघून गेले. २० ती म्हणाली, “हे शमशोना, पलिई तुजवर आले आहेत.” तेव्हा तो आपल्या झोपेतून जगा होऊन उठाला म्हणाला, मी पहिल्या वेळेप्रमाणे बाहेर जाईन आणि अंग हालवून सुटेल. परंतु परमेश्वराने त्यास सोडले होते, हे त्यास कळले नाही. २१ पलिष्ट्यांनी तर त्यास धरून त्याचे ढोवे फोडून टाकले; नंतर त्यास खाली गज्जात नेऊन पितळेच्या बेड्यांनी जखडले. मग तो बंदिशक्तेत धान्य दक्षीत असे. २२ तथापि त्याचे मुंडन झाल्यानंतर त्याच्या डोक्याचे केस पुन्हा वाढू लागले. २३ मग पलिष्ट्यांचे अधिकारी आपला देव दागोन याच्यासाठी मोठा यज्ञ अर्पण करावयास एकत्र जमले; कारण ते म्हणाले, “आमच्या देवाने आमचा शत्रू शमशोन आमच्या हाती दिला आहे.” २४ तेव्हा लोकांनी त्यास पाहून त्यांच्या देववाची स्तुती केली; त्यांनी असे म्हटले की, “आमच्या देवाने, जो आमचा शत्रू त्याच्यावर, विजय मिळवला आहे आणि देशात आमचा नाश करणारा, ज्याने आमच्यातल्या पुष्कळाना मारले, त्यास आमच्या देवाने आमच्या हाती दिले आहे.” २५ आणि ते जेव्हा आनंद साजरा करत होते तेव्हा ते म्हणाले, “तुम्ही शमशोनाला बोलवा, म्हणजे तो आमची करमणूक करील.” तेव्हा त्यांनी शमशोनाला बंदिवानाच्या घारातून बोलावले, आणि तो त्यांच्यापुढे थेंव्ये पात्र झाला, आणि त्यांनी त्यास खांबाच्या मध्ये उभे केले होते. २६ शमशोन त्याचा हात धरणाच्या मुलाला म्हणाला, “ज्या खांबांचा हा इमारतीला आधार आहे, ते मी चाचपावे म्हणून तू मला त्यांजवळ ने, म्हणजे मी त्याच्यावर टेकेन.” २७ ते सभागृह तर पुरुषांनी व स्त्रियांनी भरलेले होते, आणि पलिष्ट्यांचे सर्व अधिकारी तेथे होते; सुमारे तीन हजार स्त्री-पुरुष गच्छीवरून शमशोनाची गंभंत पाहत होते. २८ तेव्हा शमशोनाने परमेश्वर देवाला हाक मारीत म्हटले, “हे प्रभू देवा, कृपाकरून माझी आठवण कर, आणि हे देवा, या वेळेसे एकदाव मात्र कृपा करून मला बळकट कर; म्हणजे मी आपल्या दोन डोल्यांचिविषयी पलिष्ट्यांचा एकदम सूड उगवून घेईन.” २९ नंतर ज्या दोन मधल्या खांबांवर ते सभागृह उभे राहिले होते, आणि ज्यांचा त्यास आधार होता, त्यांच्यातला एक शमशोनाने आपल्या उजव्या हाताने आणि दुसरा आपल्या डाव्या हाताने धरला. ३० तेव्हा शमशोन म्हणाला, “पलिष्ट्यांच्या बराबर माझाही जीव जावो!” मग त्याने सर्व बल एकवटून ते खांब ढकलले, आणि ते सभागृह त्या अधिकार्यांवर व त्यातल्या सर्व लोकांवर पडले. अशा रीतीने तो जिंवत असताना त्याने जितके मारले होते, त्यांपेशाही त्याच्या मरणाच्या वेळी त्याने जे मारले ते अधिक होते. ३१ नंतर त्याचे भाऊ व त्याच्या पित्याचे घरचे सर्व लोक यांनी खाली जाऊन त्यास उचलून आणले, आणि त्यास नेऊन सरा व अष्टावोल यामध्ये त्याचा पिता

मानोहा याच्या कबरेत पुरले; त्याने तर वीस वर्षे इसाएलाचा न्याय केला होता.

१७ एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशात एक मनुष्य होता; त्याचे नाव मीखा.

आणि त्याने आपल्या आईला म्हटले, “जी अकराशे शेकेल स्पृष्याची नाणी तुझ्याजवळून घेतली गेली होती,” आणि ज्यामुळे तु शाप उच्चाराला होता, आणि तो मी ऐकला! पाहा ती रुप्याची नाणी माझ्याजवळ आहेत; मीच ती चोरून घेतली होती. त्याची आई म्हणाली, “माझ्या मुला, परमेश्वर तुला आशीर्वाद देवो!” ३ मग त्याने ती अकराशे शेकेल स्पृष्याची नाणी आपल्या आईला परत दिली; तेव्हा त्याच्या आईने म्हटले, “मी माझ्या मुलासाठी कोरीव लाकडी मूर्ती व ओतीव धातूची मूर्ती करण्यासाठी आपल्या हाताने हे रुपे परमेश्वरास अर्पण म्हणून वेगळी करते. तर आता मी ही तुला परत देते.” ४ त्याने ती रुप्याची नाणी आपल्या आईला परत दिल्यावर त्याच्या आईने दोनशे शेकेल रुपे घेऊन ते सोनाराला दिले, आणि त्याने त्याची कोरीव व ओतीव मूर्ती केली. नंतर ती मीखाच्या घरी ठेवली. ५ मीखा या मनुष्याचे एक मूर्तीचे देवघर होते, आणि त्याने याजकाचे एफोद व कुलदेवता केल्या होत्या; आणखी त्याने आपल्या एका मुलाचे याजक म्हणून समर्पण केले होते. ६ त्या दिवसात इसाएलावर कोणी राजा नव्हता; प्रत्येकाने आपापल्या दिसण्यात जे योग्य, ते केले. ७ तेव्हा यहूदीतील बेथलेहेमातला यहूदी धराण्यातला तरुण लेवी तेथे आपले कर्तव्य पार पाडत राहत होता. ८ नंतर तो मनुष्य यहूदातल्या बेथलेहेम नगरातून निघाला, आपल्याला राहण्यास कोठे जागा मिळेल ते शोधू लागला. प्रवास करत तो एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशात मीखाच्या धरापर्यंत आला. ९ मग मीखा त्यास म्हणाला, “तू कोठून आलास?” तेव्हा तो मनुष्य त्यास म्हणाला, “मी बेथलेहेमातला यहूदी लेवी आहे; आणि मला राहण्यासाठी जागा मिळावी म्हणून मी प्रवास करत आहे.” १० तेव्हा मीखा त्यास म्हणाला, “तू माझ्याबरोबर राहा आणि माझा सल्लागार व याजक असा हो. म्हणजे मी तुला प्रती वर्षी दहा रुप्याची नाणी व एक पोशाख व तुडे अन्न देईल. मग तो लेवी आत गेला.” ११ तो लेवी त्या मनुष्याबरोबर राहायला तयार झाला, आणि तो तरुण त्याच्याजवळ त्याच्या एका पुत्रासारखा झाला. १२ आणि मीखाने त्या लेवीला पवित्र कर्तव्य करण्यास वेळे केले, आणि तो तरुण त्याचा याजक झाला आणि तो मीखाच्या घरी राहिला. १३ नंतर मीखा बोलला, “आता मला कठले की, परमेश्वर माझे चांगले करील, कारण हा लेवी माझा याजक झाला आहे.”

१८ त्या दिवसात इसाएलावर कोणी राजा नव्हता, आणि त्या दिवसात

दानाचा वंश वस्ती करण्यासाठी आपले वतन मिळवायाला पाहत होता; कारण त्या दिवसापर्यंत त्यास इसाएलाच्या वंशांमध्ये वतनातला भाग मिळाला नव्हता. २ दानाच्या लोकांनी आपल्या सगळ्या वंशातून, सरा व अष्टावोल यांतून अनुभवी असे पाच शूर योद्धे पुरुष निवडून त्यांना देशाची टेहळणी व पाण्याची करण्यासाठी पाठवले; तेव्हा त्यांनी त्यांना सांगितले, जा आणि तो देश पाहा. मग ते एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशात मीखाच्या धरापर्यंत आले आणि त्यांनी रात्र तेथे घालवली. ३ ते मीखाच्या धराजवळ होते, तेव्हा त्यांनी त्या तरुण लेव्याचा शब्द ओळखला; यास्तव ते तिकडे वळून त्यास बोलले, “तुला इकडे कोणी आपले? आणि तू या तिकाणी काय करतोस? तू येथे का आहेस?” ४ तो त्यांना म्हणाला, “मीखाने माझ्यासाठी जे काही केले ते असे आहे, आणि मला मोलाने नियुक्त केले आणि मी त्याचा याजक झालो आहे.” ५ तेव्हा त्यांनी त्यास म्हटले, “तू कृपा करून देवाला सल्ला विचार की, आम्ही जो प्रवास करत आहोत तो सफल होईल किंवा नाही.” ६ तेव्हा तो याजक त्यांना बोलला, “तुम्ही शांतीने जा; ज्या मागने तुम्हाला जागये आहे, त्यामध्ये परमेश्वर देव तुमचे मागदर्शन करील.” ७ मग ती पाच माणसे निघाली आणि लईश येथे आली, आणि त्यांनी पाहिले

की; ज्या प्रकारे सीदोनी अबाधित व सुरक्षित राहत होते; तसेच त्यामध्ये राहणारे लोक हे तेथे सुरक्षित आहेत. आणि देशात त्यांना कशा प्रकारे ही त्रास देणारा किंवा त्यांच्यावर अधिकार गाजवणारा एकही जण तेथे नव्हता. ते सीदोन्यापासून फार दूर राहत होते, आणि त्यांचे कोणाबरोबरी व्यावहारीक संबंध नव्हते. ८ नंतर ते सरा व अष्टावोल तेथे आपल्या वंशाजवळ आले; तेव्हा त्यांच्या नातोवाईकांनी त्यांना विचारले, “तुमचा अहवाल काय आहे?” ९ ते म्हणाले, “चला! आपण त्यांच्यावर हल्ला करू! कारण आम्ही तो देश पाहिला आणि तो फार चांगला आहे. तुम्ही काहीच करणार नाही का? तुम्ही तो देश जिंकण्यासाठी आणि त्यावर चढाई करून ताब्यात घेण्यासाठी कंटाळा करू नका. १० तुम्ही तेथे जाल, तेव्हा ‘आम्ही अगदी सुरक्षित आहोत’ असा विचार करणाऱ्या लोकांकडे जाल, तसेच त्यांचा देश विस्तीर्ण आहे. देवाने ते तुम्हाला दिले आहेत. ती जागा अशी आहे की पृथ्वीवरील कोणत्याही गोष्टीची उपीव तेथे नाही.” ११ मग तेथून, म्हणजे सरा व अष्टावोल यांतून दानाच्या कुळातले सहाशे पुरुष लढाईसाठी शस्त्रे घेऊन निघाले. १२ तेव्हा त्यांनी जाऊन यहूदातल्या किर्याथी-यारीम जवळ तळ दिला; यास्तव आजपर्यंत त्या ठिकाणाला महाने-दान, दानाची छावणी असे म्हणतात; ते किर्याथी-यारीमाच्या पश्येस आहे. १३ मग ते तेथून पुढे एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशात गेले आणि मीखाच्या धरापर्यंत आले. १४ तेव्हा जी पाच माणसे लईश प्रदेश हेरावयास गेली होती, त्यांनी आपल्या नातोवाईकांना असे सांगितले की, “या धरामध्ये याजकाचे एफोद व कुलदेवता, आणि कोरीव मूर्ती व ओतीव धातूची मूर्ती आहेत; हे तुम्हाला माहीत आहे काय? तर आता काय करायचे ते तुम्ही ठरवा.” १५ मग त्यांनी तिकडे वळून मीखाच्या घरी त्या तसुण लेव्याच्या धरात जाऊन त्याचे क्षेमकुशल विचारले. १६ नंतर दानाच्या वंशातली ती सहाशे माणसे आपल्या लढाईची शस्त्रे घेऊन प्रवेशद्वाराशी उभी राहिली. १७ आणि जी पाच माणसे देश हेरायला गेली होती, त्यांनी आत शिरून, ती कोरीव मूर्ती, एफोद, कुलदेवता व ओतीव मूर्ती घेतली; त्या वेळी तो याजक शस्त्रसज्ज असणाऱ्या सहाशे मनुष्यांबरोबर दरवाचापुढे उभा होता. १८ तर त्यांनी मीखाच्या धरात जाऊन ती कोरीव मूर्ती व ते एफोद व ते कुलदेवता व ती ओतीव धातूची मूर्ती घेतली असता, तो याजक त्यांना म्हणाला, “तुम्ही हे काय करत आहात?” १९ त्यांनी त्यास म्हटले, “तू शांत राहा! आपला हात आपल्या तोंडावर ठेव व आपल्याबरोबर चल, आणि आमचा बाप व आमचा याजक हो. एका मनुष्याच्या याजक होऊन राहणे बरे की एका वंशाचा, आणि इसाएलाच्या कुळाचा याजक व्हावे हे बरे? कोणते बरे?” २० तेव्हा त्या याजकाच्या मनासे अनंद झाला; यास्तव तो, ते एफोद व ते कुलदेवता व ती कोरीव मूर्ती घेऊन त्या लोकांबरोबर गेला. २१ अशा रीतीने ते तेथून वळले आणि दूर गेले. लहान मुलेबाले, गुरेढोरे व त्यांची मालमत्ता ते आपल्यापुढे घेऊन चालले. २२ मीखाच्या धरायासून ते बेच अंतर दूर गेल्यावर, ज्यांची घरे मीखाच्या धराजवळ होती, त्यांनी माणसे एकत्र बोलावली आणि ते दान वंशाच्या लोकांका पाठीस लागले. २३ त्यांनी दान वंशाच्या लोकांस हाक मारली; तेव्हा ते मागे वळून मीखाला म्हणाले, “तुला काय झाले म्हणून तू समुद्राय घेऊन आलास.” २४ तो म्हणाला, “मी केलेले देव तुम्ही चोरले आणि माझ्या याजकाला तुम्ही घेऊन चालला, आणि आता मला दुसरे काही राहिले आहे काय? तर तुला काय झाले हे तुम्ही मला कसे विचारू शकता?” २५ मग दान वंशाच्या लोकांनी त्यास म्हटले, “तू आपला आवाज आम्हांला ऐकू देऊ नको; नाही तर आमच्यातली फार रागीत माणसे तुझ्यावर हल्ला करतील, आणि तू व तुझ्या धरायासून टाकतील.” २६ मग दानाचे लोक आपल्या मागांनि गेले, आणि मीखाने पाहिले की आपल्यापेक्षा ते बलवान आहेत, म्हणून तो माघारी फिरून आपल्या धरी गेला. २७ मीखाने ज्या मूर्ती केल्या होत्या त्या आणि त्याचा जो याजक होता, त्यास त्यांनी घेतले; मग ते लईश नगरास आले. तेथील लोक शांत व निश्चिन्ह होते. त्यांना तलवारीने मारले, आणि नगराला आग लावून जाळले. २८ तेव्हा त्यांना

कोणी सोडवणारा नक्हता, कारण ते सीदेनापासून दूर होते, आणि त्यांचा कोणाशीली व्यवहार नक्हता; ते नगर बेथ-र्होबैच्या खोऱ्याजवळ होते. दानी लोकांनी तेथे पुन्हा नगर बांधले आणि ते त्यामध्ये राहिले. १९ त्यांनी आपला पूर्वज दान, जो इसाएलाचा एक पुत्र होता त्याचे नाव त्या नगराला दिले, परंतु पहिल्याने त्या नगराचे नाव लईश होते. ३० नंतर दानाच्या लोकांनी आपल्यासाठी ती कोरीव मूर्ती केली; आणि मनश्शेषा पुत्र गेर्षेंम याचा वंशज योनाथान तो व त्याची मुले, देश बंदिवासात जाईपर्यंत दानाच्या वंशाचे याजक होते. ३१ देवाचे मंदिर शिलोमध्ये होते, तोपर्यंत त्यांनी आपल्यासाठी मीखाची कोरीव मूर्ती जी त्याने केली होती तिची उपासना केली.

१९ त्या दिवसात जेव्हा इसाएलावर कोणी राजा नक्हता, तेव्हा असे झाले की कोणी लेवी एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशाच्या सर्वांत दूरच्या भागात राहत होता आणि त्याने आपल्याला यहूदीतील बेथलेहेम नगरातील एक स्त्री उपपत्नी कस्तून घेतली होती. २ परंतु त्याच्या उपपत्नीने त्यास सोडून व्यभिचार केला, आणि ती त्यास सोडून यहूदीतील बेथलेहेमात आपल्या वडिलाच्या घरी परत गेली, आणि तेथे चार महिने राहिली. ३ तेव्हा तिचा पती उठून तिचे मन वळवून तिला माधारी आणावे म्हणून गेला. त्याच्याबोरबर त्याचा नोकर होता व गाढवांची जोडी होती, तेव्हा तिने त्यास आपल्या वडिलाच्या घरात नेले, आणि त्या मुलीच्या वडिलाने त्यास पाहिले, त्यास भेटून तो आनंदित झाला. ४ त्याच्या सासायने म्हणजे त्या मुलीच्या वडिलाने त्यास फार आग्रह केला; म्हणून तो त्याच्याकडे तीन दिवस राहिला, आणि तो खाऊन पिझनुन तेथे वस्तीस राहिला. ५ मग चांगूचा दिवशी असे झाले की तो सकाळी लवकर उठला आणि तो जायला तयार झाला, परंतु त्या मुलीच्या वडिलाने आपल्या जायवाला म्हटले, “तू आपल्याला भाकरीच्या तुकड्याचा आधार कर, आणि मग तुम्ही जा.” ६ त्या दोघांनी एकत्र बसून खाणेपिणे केले; नंतर त्या मुलीच्या वडिलाने म्हटले, “कृपा करून तू अजून एक रात्र राहयाला तयार हो, आणि चांगली वेळ घालव.” ७ जेव्हा लेवी जायला उठला, तेव्हा तरुण मुलीच्या वडिलाने त्यास पुन्हा राहयाचा आग्रह केला, म्हणून त्याने त्याची जायाची योजना बदलली आणि पुन्हा तेथे रात्र घालवली. ८ नंतर पाचव्या दिवशी सकाळी लवकर जायला उठला, “परंतु त्या मुलीच्या वडिलाने म्हटले तू आपल्या पोटाला आधार कर दुपारपर्यंत थांब.” तेव्हा त्या दोघांनी जेवण केले. ९ जेव्हा लेवी, त्याची उपपत्नी व त्याचा नोकर जायला उठले, तेव्हा त्याचा सासारा त्यास बोलला, “आता पाहा मावळतीकडे दिवस उतरला आहे, तुम्ही आज रात्री येथेच राहा; पाहा, दिवस थोडाच राहिला आहे, येथे वस्ती करून तुमच्या मनाला उल्लहास होवो; मग सकाळी उठून आपल्या मागाने आपल्या घरी जा.” १० परंतु लेवी ती रात्र घालवायला तयार झाला नाही. तो उठला आणि निघून गेला, मग यबूस म्हणजे येथलेमेच्या जवळ आला; तेव्हा त्याच्याबोरबर खोणीर घाललेल्या गाढवांची जोडी, आणि त्याची उपपत्नी होती. ११ जेव्हा ते यबूसजवळ होते तेव्हा दिवस फार उतरला होता, म्हणून त्याच्या नोकराने आपल्या धन्याला म्हटले, “चला, आपण बाजूला वळून यबूसी यांच्या नगराकडे जाऊ आणि त्यामध्ये रात्र घालवू.” १२ त्याचा धनी त्यास म्हणाला, “जे इसाएलाचे लोक नाहीत अशा परक्यांच्या नगरात आम्ही वळणार नाही; तर गिबा तेथवर जाऊ.” १३ लेवीनी आपल्या नोकराला सांगितले, “चल, आपण गिबा किंवा रामा या नगरापैकी एका ठिकाणी पोहचू आणि त्यामध्ये रात्र घालवू.” १४ मग ते पुढे चालत गेले; आणि बन्यामिनाचा प्रदेश जो गिबा त्याच्याकडे आल्यावर सूर्य मावळला. १५ तेव्हा गिब्यात वस्ती करायला ते तिकडे वळले, नंतर तो जाऊन नगराच्या चौकात बसला, परंतु त्यांना रात्री रहावयास कोणी आपल्या घरी घेऊन गेला नाही. १६ परंतु पाहा, संध्याकाळी एक म्हातारा मनुष्य शेतून आपल्या कामावरून येत होता; तोसुद्धा मनुष्य एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशातला होता, परंतु गिब्यात उपरा होता आणि त्या ठिकाणातली

माणसे बन्यामिनी होती. १७ त्याने तर आपली दृशी लावून नगराच्या चौकात तो वाटसू मनुष्य पाहिला; तेव्हा तो म्हातारा मनुष्य म्हणाला, “तू कोठे जात आहेस? तू कोठून आला आहेस?” १८ तेव्हा तो त्यास म्हणाला, “आम्ही यहूदाच्या बेथलेहेमाहून आलो आहोत, आणि आम्हांला एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशाच्या पलीकड्या बाजूस जायचे आहे; तेथला मी आहे; यहूदीतील बेथलेहेम येथे गेलो होतो, आणि मला परमेश्वर देवाच्या मंदिराकडे जावयाचे आहे; परंतु कोणी मला त्यांच्या घरात घेत नाही. १९ आमच्या गाढवांसाठी वैरण व दाणाही आहे, आणि माझ्यासाठी व तुझ्या दासीसाठी आणि तुझ्या सेवकाच्या बरोबर जो तरुण नोकर आहे त्याच्यासाठी भाकर व द्राक्षरसही आहे, कोणत्याही गोटीची उणीव नाही.” २० तेव्हा त्या म्हातारा मनुष्याने त्यास अभिवादन केले, “उद्याबाबोर शांती असो! मी तुझ्या सर्व गरजांची काळजी घेईन. फक्त चौकात रात्र घालवू नको.” २१ तेव्हा त्या मनुष्याने लेवीला आपल्या घरी नेले, आणि गाढवास वैरण दिली, नंतर त्यांनी आपले पाय धुकून खाणेपिणे केले. २२ ते आनंदात वेळ घालवत असताना, त्या नगरातले दुष्ट लोक, “घराला वेढून आणि दारावर ठोकून, त्या म्हाताच्या घरथऱ्याला म्हणू लागले की, जो मनुष्य तुझ्या घरात आला आहे, त्यास तू बाहेर काढ, द्यणजे आम्ही त्याच्याबोरबर समागम करू.” २३ मग तो मनुष्य, त्या घराचा धनी बाहेर त्यांच्याजवळ जाऊन त्यांना बोलला, “नाही, माझ्या भावांनो मी विनंती करतो अशी वाईट गोष करू नका; हा मनुष्य माझ्या घरी पाहुणा म्हणून आला आहे, तर तुम्ही हा दुष्टपणा करू नका. २४ पाहा, माझी कुमारी कन्या व याची उपपत्नी येथे आहेत. मी तिला आता बाहेर आणतो; मग तुम्ही तिची अबू घ्या व तुम्हाला जे बो वाटते तसे तुम्ही तिच्याशी करा; परंतु या मनुष्याशी असे दुष्टांचे कृत्य करू नका.” २५ तथापि ती माणसे त्याचे एकायला तयार झाली नाहीत; तेव्हा त्या मनुष्याने आपली उपपत्नी घेऊन आणि बाहेर त्यांच्याजवळ आणली. मग त्यांनी तिच्यासीबत कुकर्म केले आणि सारी रात्र वाईट रीतीने वागवरे आणि पहाड झाली असता तिला सोडले. २६ तेव्हा पहेचेच्या वेळेस ती स्त्री घेऊन जेथे आपला धनी होता, त्या मनुष्याच्या घराच्या दाराच्या जवळ उजेडे होईपर्यंत पडून राहिली. २७ जेव्हा सकाळी तिच्या धन्याने उठून घराची दारे उघडली, आणि आपल्या मागाने जायला तो बाहेर निघाला; तर पाहा, ती त्याची उपपत्नी घराच्या दाराच्या जवळ उपडलेली आणि तिचे हात उंबरठाचावर होते. २८ तेव्हा लेवीने तिला म्हटले, “ऊंठ, म्हणजे आपण जाऊ.” परंतु तिने उत्तर दिले नाही; नंतर तो पुरुष तिला गाढवावर घालून निघाला आणि आपल्या ठिकाणी गेला. २९ मग आपल्या घरी पौहवल्यावर त्याने सुरी घेतली, आणि आपल्या उपपत्नीला घेऊन कापले, तिचा एकाएक अवयव कापून बारा तुकडे केले, आणि ते इसाएलाच्या प्रत्येक ठिकाणी पाठवून दिले. ३० ज्या प्रत्येकाने ते पाहिले, त्यांनी म्हटले, “मिसर देशातून इसाएल लोक पुन्हा आले, त्या दिवसापासून आजपर्यंत यासारखी गोष घडली नाही, आणि कधी दृशीस पडली नाही; याविषयी तुम्ही विचार करा! आम्हांला सल्ला द्या! काय करावे ते आम्हांला सांगा!”

२० नंतर दान प्रदेशापासून बैर-रोबा शहरापर्यंतचे व गिलाद देशातले सर्व इसाएली लोक बाहेर आले आणि ते एक मनाचे होऊन परमेश्वराजवळ मिस्पा येथे एकत्र जमा झाले. २ इसाएलाच्या सर्व वंशाच्या लोकांचे पुढारी, यांनी देवाच्या लोकांच्या मंडळीत आपले स्थान घेतले, सुमारे चार लाख पायदळ, जे तलवारीने लढायास तयार होते. ३ आता बन्यामिनी लोकांनी ऐकली की, इसाएल लोक मिस्पात नगरात जमले आहेत. तेव्हा इसाएलाचे लोक म्हणाले, “आम्हांला संगा, ही वाईट गोष कशी घडली?” ४ तो लेवी, ज्याच्या पत्नीचा खून झाला होता तिच्या पतीने उत्तर देऊन म्हटले, “मी आणि माझी उपपत्नी बन्यामिनीच्या प्रदेशातील गिबा येथे रात्र घालवण्यासाठी घराच्या सभोवताली वेढा दिला आणि मला मारण्याचा त्यांचा हेतू होता.

त्यांनी माझ्या उपपत्नीवर बलात्कार केला आणि ती मरण पावली. ६ मी आपल्या उपपत्नीला घेऊन तिच्या शरीराचे तुकडे तुकडे केले, आणि ते इसाएलाच्या वतन भागातील सर्व प्रांतांत पाठवले. कारण, त्यांनी इसाएलात दुष्पणा आणि बलात्कार केला आहे. ७ आता तुम्ही, सर्व इसाएली लोकांनो, बोला आणि तुमचा सल्ला द्या आणि याकडे लक्ष क्या.” ८ सर्व लोक एक मन होऊन एकत्र उठले आणि ते म्हणाले, “आमच्यातला कोणीही आपल्या तंबूकडे जाणार नाही आणि कोणी आपल्या घरी परतणार नाही. ९ परंतु आता आम्ही गिब्बाचे हे असे करणार आहेत. आम्ही चिठ्ठ्या टाकून मार्गदर्शन घेतल्यावर हल्ला करायचे ठरवू. १० आम्ही इसाएलाच्या सर्व वंशांतून शंभरातली दहा माणसे व हजारातून शंभर, व दहा हजारातून एक हजार, इतकी माणसे निवडू. ती या लोकांसाठी अन्नसामग्री आणतील, म्हणजे मग ते जाऊन बन्यामिनाच्या गिब्बाने इसाएलात जे दुष्पण केले, त्यानुसार त्यांना शिक्षा करतील.” ११ मग इसाएलातले सर्व सैन्य एका उद्घासेने एकत्र येऊन त्या नगराविरुद्ध जमले. १२ तेव्हा इसाएल लोकांनी बन्यामिनाच्या सर्व वंशांत माणसे पाठवून विचारले, “तुमच्यामध्ये हे काय दुष्पण घडले आहे? १३ तर आता तुम्ही गिब्बातीली जे दुष्ट लोक आहेत ते आम्हांला काढून द्या, म्हणजे आम्ही त्यांना जीवे मारू आणि इसाएलातून दुसई पूर्णपणे काढून टाकू.” परंतु बन्यामिनी लोकांनी आपले भाऊबंद इसाएली लोक यांचे ऐकले नाही. १४ आणि बन्यामिनी लोक इसाएली लोकांविरुद्ध लढावयास आपल्या नगरांतून शिव्याजवळ जमा झाले. १५ त्या दिवशी बन्यामिनी लोकांनी आपल्या नगरांतून तलवारीने लढाई करण्याचे शिक्षण घेऊन तयार झालेले सव्वीस हजार सैन्य ब्रोबर घेतले; त्यामध्ये गिब्बात राहणाऱ्या त्या सातशे निवडक पुरुषांची भर घातली. १६ त्या सर्व लोकांतले हे सातशे निवडलेले पुरुष डावखुरे होते; त्यांच्या प्रत्येकाचा गोटफणीच्या गोटवाचा नेम एक केसभर देखील चुकत नसे. १७ बन्यामिनी सोडून, एकदर इसाएली सैन्य चार लाख माणसे, तलवारीने लढण्याचे शिक्षण घेऊन तयार झालेले होते, ते सर्व लढाऊ पुरुष होते. १८ मग इसाएल लोक उठून बेथेलापर्यंत गेले, आणि त्यांनी देवापासून सल्ला विचारले. त्यांनी विचारले, “बन्यामिनी लोकांशी लढावयाला आमच्यातून पहिल्याने कोणी जावे?” परमेश्वर देवाने सांगितले, “याहूदाने पहिल्याने जावे.” १९ इसाएली लोक सकाळी उठले आणि त्यांनी गिब्बासमोर लढाईची तयारी केली. २० मग इसाएली सैन्य बन्यामिन्याविरुद्ध लढावयाला बाहेर गेले, त्यांनी त्यांच्या विरुद्ध गिबा या ठिकाणी लढाईची व्यूहरचना केली. २१ तेव्हा बन्यामिनी सैन्याने गिब्बातून निघून आणि त्या दिवशी इसाएली सैन्यातील बाबीस हजार मनुष्यांना मारले. २२ तथापि इसाएली सैन्याने पुन्हा शक्तीशाली होऊन जेथे त्यांनी पहिल्या दिवशी लढाई लावली होती, त्या ठिकाणीचे व्यूहरचना केली. २३ आणि इसाएली लोक वर गेले आणि परमेश्वरासमोर संध्याकाळपर्यंत रडले. आणि त्यांनी परमेश्वरास विचारले, “आमचा बंधू बन्यामीन याच्या लोकांशी लढावयास मी पुढी होता जावे काय?” परमेश्वर म्हणाला, “त्यांच्यावर हल्ला करा.” २४ म्हणून दुमच्या दिवशी इसाएली सैन्य बन्यामिनी सैन्याविरुद्ध चालून गेले. २५ दुसऱ्या दिवशी, बन्यामिनी लोक गिब्बातून त्यांच्याविरुद्ध बाहेर आले, आणि त्यांनी इसाएली सैन्यातील अठारा हजार मनुष्यांना मारले, हे सर्व तलवारीने लढाईची शिक्षण घेतलेले होते. २६ नंतर सर्व इसाएली सैन्य आणि सर्व लोक चढून बेथेल येथे गेले आणि रडले, आणि त्यांनी तेथे परमेश्वर देवासमोर बसले. त्यांनी त्या दिवशी संध्याकाळपर्यंत उपास केला, आणि परमेश्वरास होमार्पण व शांत्यर्पणे अर्पण केले. २७ आणि इसाएली लोकांनी परमेश्वर देवाला विचारले, कारण त्या दिवसात देवाच्या कराराचा कोश तेथे होता. २८ आणि अहरोनाचा पुत्र एलाजार याचा पुत्र फिनहास त्या दिवसात त्याची सेवा करत होता. “आम्ही आपला बंधू बन्यामीन याच्या लोकांविरुद्ध लढण्यास परत जावे काय किंवा थांबावे?” तेव्हा परमेश्वर देव म्हणाला, “तुम्ही चढून जा; कारण उद्या मी तुम्हाला त्यांचा पराजय करण्यास मदत करीन.” २९ मग इसाएल लोकांनी

गिब्बाच्या भोवताली गुप्तस्थळी माणसे ठेवली. ३० मग तिसऱ्या दिवशी इसाएली लोक बन्यामिनाच्या लोकांविरुद्ध लढले, आणि पूर्वीप्रमाणे त्यांनी गिब्बाजवळ व्यूहरचना केली. ३१ तेव्हा बन्यामिनी लोक गेले आणि इसाएल लोकांविरुद्ध लढले आणि त्यांना नगरापासून काढून घेऊन दूर नेण्यात आले. त्यांनी काही लोकांस मारण्यास सुरवात केली. त्यातला एक रस्ता बेथेलास आणि दुसरा गिब्बाकडे जातो, त्यामध्ये इसाएलापैकी सुमारे तीस पुरुष शेतात त्यांनी मारले; ३२ बन्यामिनी लोकांनी म्हटले, “त्यांचा पराजय झाला आहे, आणि पहिल्यासारखे ते आमच्यापुढून पलळन जात आहेत.” परंतु इसाएली सैन्य म्हणाले, “आपण मारे पछू आणि त्यांना नगरातल्या रस्त्या पासून दूर काढून आणू.” ३३ सर्व इसाएली सैन्य त्यांच्या जागेवरून उठले आणि त्यांनी बाआल-तामार येथे लढाईसाठी व्यूहरचना केली. नंतर जे इसाएली सैन्य गुप्तस्थळी लपून बसले होते ते आपल्या जागेवरून, मारे गिबा येथून अचानक उठले. ३४ सर्व इसाएलातले निवडलेले दहा हजार पुरुष गिब्बापुढे आले आणि भयंकर लढाई झाली, तथापि बन्यामिन्यांना समजले नव्हते की, आपत्ती आपल्याजवळ येऊन ठेपली आहे. ३५ तेव्हा परमेश्वर देवाने बन्यामिनाला इसाएलापूढे पराजित केले. त्या दिवशी बन्यामिन्यांचे पंचवीस हजार शंभर पुरुष मारले गेले. त्या सर्वांना तलवारीने लढण्याचे शिक्षण देण्यात आले होते. ३६ बन्यामिनी लोकांनी पाहिले की आपण पराजित झालो आहोत. हे असे झाले की इसाएली मनुष्यांनी गिब्बावर जे दबा धरून ठेवले होते, त्यांचा भरवासा धरला म्हणून ती बन्यामिनी मनुष्यांपुढून बाजूला झाली. ३७ नंतर दबा धरून बसणारे उठले आणि पटकन ते गिब्बात गेले आणि त्यांनी त्यांच्या तलवारीने नगरात राहणाऱ्या प्रत्येकाला ठार मारले. ३८ आता दबा धरणारे आणि इसाएली सैन्यात सांकेतिक खूण ठरली होती की त्यांनी नगरातून उंच धुराचा उंच लोल चढवावा. ३९ आणि इसाएली सैन्य लढाईत मारे फिरू लागले; आता बन्यामिन्यांने हल्ल्याला सुरवात केली आणि इसाएलातीली सुमारे तीस माणसे मारली. आणि त्यांनी म्हटले, “खात्रीने पाहिल्या लढाईसारखे ते आमच्यापुढे पराजित झालेत.” ४० परंतु नगरातून धुराचा उंच लोल उंच चढू लागला, तेव्हा बन्यामिन्यांनी आपल्या पाठीमारे वकून पाहिले आणि संपूर्ण नगरातून धुराचा लोल आकाशात चढत असल्याचे त्यांना दिसले. ४१ नंतर इसाएली सैन्य मारे उलझून त्यांच्यावर हल्ला चढवाला. बन्यामिनी माणसे पाफ घाबरली, कारण त्यांनी पाहिले की, आपल्यावर अरिष्ट आले आहे, हे त्यांच्या लक्षात आले. ४२ यास्तव ते इसाएलाच्या सैन्यापुढून रानाच्या वाटेने निस्तून पलाले; तथापि लढाईने त्यांना गाठले. इसाएलाच्या सैन्याने बाहेर येऊन, जेथे कोठे ते गावातून बाहेर निघाले होते तेथे त्यांना मारले. ४३ त्यांनी बन्यामिन्यांना चोहीकडून वेढले आणि नोहा येथपासून ते त्यांच्या पाठीस लागले; त्यांनी गिब्बासमोर पूर्वकडे त्यांना पायद्याली तुडवून मारले. ४४ बन्यामिनातले अठारा हजार सैन्यकांना मारले गेले; ती सर्व माणसे लढाईत पटाईत होती. ४५ जे मारे फिरले ते रानात रिम्मोन खडकाकडे पलळन गेले. तथापि त्यांनी त्यातले पाच हजार पुरुष रस्त्यावर वेचून मारले, आणि गिदोमापर्यंत त्यांच्या पाठलाग करून त्यातले दोन हजार पुरुष आणखी मारले. ४६ त्या दिवशी बन्यामिनातले जे सर्व पडले ते तलवारीने लढाईची शिक्षण घेतलेले आणि अनुभवी असे पंचवीस हजार पुरुष होते; ते सर्व लढाईत प्रसिद्ध शूर लोक होते. ४७ परंतु सहाशे पुरुष फिरून रानात रिम्मोन खडकाकडे पलळन गेले. आणि ते रिम्मोन खडकाकडे चार महिने राहिले. ४८ नंतर इसाएली सैन्यांनी मारे फिरून बन्यामिनी लोकांवर हल्ला केला आणि नगरातीली सर्व माणसे व गुरेढोरे आणि जे काही त्यांना सापडले ती प्रत्येक गोष्ट त्यांनी तलवारीने मारली, आणि त्यांच्या मार्गातीली आपला बंधू बन्यामीन याच्या लोकांविरुद्ध लढण्यास परत जावे काय किंवा थांबावे?” तेव्हा परमेश्वर देव म्हणाला, “तुम्ही चढून जा; कारण उद्या मी तुम्हाला त्यांचा पराजय करण्यास मदत करीन.” ४९ मग इसाएल लोकांनी

२१ आता इसाएली मनुष्यांनी मिस्पात अशी शपथ वाहिली होती की, “आमच्यातला कोणीही आपल्या मुली बन्यामिनाला लग्नासाठी

देणार नाही.” २ नंतर लोक बेथेल नगरास गेले आणि संध्याकाळपर्यंत देवापुढे बसून राहिले, आणि मोठ्याने आवाज करून फार दुःखाने रडले. ३

ते मोठ्याने म्हणाले, “हे इस्साएलाच्या देव परमेश्वरा, इस्साएलात असे का झाले की आज इस्साएलातून एक वंश नाहीसा झाला आहे.” ४ नंतर दुसऱ्या दिवशी लोकांनी पहाटेस लवकर उठून तेथे वेदी बांधली, आणि होमार्पण व शांत्यर्पण यज्ञ केले. ५ इस्साएली लोक म्हणाले, सर्व इस्साएली वंशांतला जो कोणी मंडळीत परमेश्वराजवळ चढून आला नाही, असा कोण आहे? कारण जो कोणी परमेश्वराजवळ मिस्पात चढून आला नाही. त्याविषयी अशी महत्त्वाची शपथ केली होती की, “ते म्हणाले, जे कोणी आले नाहीत त्यांना अवश्य जिवे मारावे.” ६ इस्साएलाच्या लोक आपला भाऊ बन्यामिन याविषयी कळवळा करून म्हणाले, “आज इस्साएलातून एक वंश कापला गेला आहे; ७ जे उरलेले आहेत त्यांच्यासाठी कोण पलीची तररूद करील? कारण आम्ही परमेश्वराजवळ शपथ वाहिली की, आम्ही आपल्या मुलींपैकी कोणीही त्यांना लग्नासाठी देणार नाही.” ८ त्यांनी म्हटले, इस्साएलाच्या वंशांतला जो कोणी “मिस्पात परमेश्वर देवा जवळ चढून आला नाही; असा कोण आहे?” तेक्का याबेश गिलादातला कोणीही मंडळीत आला नव्हता हे त्यांना कळले. ९ कारण लोकांची मोजणी घेतली गेली, तेक्का पाहा, याबेश गिलादात राहण्यांपैकी कोणीही तेथे आला नव्हता. १० मंडळीने शूर असे बारा हजार पुरुष सूचना देऊन याबेश गिलादाकडे पाठवले, “आणि तुम्ही जाऊन त्यांच्यावर हल्ला करा आणि स्त्रियांना व पुत्रांनासुद्धा तलवारीने मारा. ११ हे करा, तुम्हाला जे करायचे ते हेच की सर्व पुरुष आणि जिचा पुरुषाशी लैंगिक संबंध आला आहे ती प्रत्येक स्त्री, त्यांचा नाश करावा.” १२ तेक्का याबेश गिलादाच्या राहण्यांमध्ये ज्यांचा पुरुषाशी संबंध आला नव्हता, अशा चारशे कुमारी त्यांना मिळाल्या आणि त्यांनी त्यांना कनान देशात शिलो छावणीत आणले. १३ तेक्का सर्व मंडळीने रिम्मोन खडकावर जे बन्यामिनी लोक राहत होते त्यांच्याकडे निरोप पाठवून त्यांच्याशी शांतीचे बोलणे केले. १४ तेक्का बन्यामिनी माघारी आले, आणि त्यांनी याबेश गिलादातल्या स्त्रिया त्यांना पत्नी करून दिल्या; परंतु त्या सर्वांना त्या पुरुल्या नाहीत. १५ लोकांस बन्यामिनाविषयी दुःख वाटले. १६ यास्तव मंडळीच्या वडीलांनी म्हटले, जे उरलेले त्यांना पत्नी मिळण्याविषयी आम्ही काय करावे? कारण त्यांनी “बन्यामिनी स्त्रियांना मारून टाकले होते.” १७ आणखी त्यांनी म्हटले, इस्साएलापासून एक वंश नाश होऊ नये, “म्हणून बन्यामिनाच्या उरलेल्यांना वतन मिळावे. १८ आम्ही आपल्या कन्येतून त्यांना स्त्रिया करून देऊ शकत नाही. कारण इस्साएलाच्या लोकांनी अशी शपथ वाहिली होती की, जो बन्यामिनाला पत्नी करून देतो, तो शापित होईल.” १९ नंतर ते म्हणाले, “शिलोम छावणीमध्ये परमेश्वर देवासाठी दरवर्षी सण असतो, ते बेथेलच्या उत्तरेस, जो रस्ता बेथेलापासून शखेमास चढून जातो, त्याच्या पूर्वकडे आणि लबानोच्या दक्षिणेस आहे.” २० त्यांनी बन्यामिनी लोकांस अशी आज्ञा दिली की, “तुम्ही द्राक्षमळ्यांमध्ये जा आणि लपून राहा. २१ मग जेक्का शिलोतल्या मुली नाचायल निघतील, तेक्का तुम्ही द्राक्षमळ्यातून बाहेर निघून प्रत्येकाने आपल्यासाठी शिलोतल्या कंयेतून पत्नी करून घ्यावी, आणि मग बन्यामिनाच्या देशास परत मागे जावे. २२ जेक्का त्यांचे वडील किंवा त्यांचे भाऊबंद एक होऊन आमच्याजवळ निषेध करण्यास येतील, तेक्का आम्ही त्यांना सांगू तुम्ही त्यांना राहू द्या, आमच्यावर कृपा करा! कारण लढाईत आम्हांला त्यांच्यातील एकपकासाठी पत्नी मिळाली नाही. आणि तुम्ही शपथेविषयी दोषी नाहीत, कारण तुम्ही स्वतः त्यांना तुमच्या मुली दिल्या नाहीत.” २३ यास्तव बन्यामिनाच्या लोकांनी तसे केले, आणि आपल्या संख्येप्रमाणे कन्या पकडून पत्नी करून घेतल्या. नंतर ते माघारी आपल्या वतनावर गेले, आणि तेथे नगरे बांधून त्यामध्ये राहिले. २४ त्यांनंतर इस्साएली लोक तेथून आपापल्या वंशाकडे व आपापल्या वतनावर परत गेले.

२५ त्या दिवसात इस्साएलावर कोणी राजा नव्हता. प्रत्येकजण त्यास जे बरे वाटे, ते करीत होता.

रूथ

१ मग असे झाले की शास्ते राज्य करत असता त्या देशात दुष्काळ पडला

आणि यहूदातील बेथलेहेम नगरातील कोणी एक मनुष्य आपली पत्ती व दोन युवांसह मवाब देशी गेला. २ त्या मनुष्याचे नाव अलीमलेख व त्याच्या पत्तीचे नाव नामी होते, आणि त्याच्या दोन पुत्रांची नावे महालोन व खिल्लोन होते. ते एफ्राई म्हणजे यहूदा प्रांतातील बेथलेहेम नगरात होते. ते मवाब देशी राहयला गेले. ३ नामीचा पती अलीमलेख मरण पावला आणि तिच्या दोन पुत्रांबरोबर ती मारे राहिले. ४ त्या दोघांनी दोन मवाबी स्ट्रिया पत्ती म्हणून केल्या. एकीचे नाव अर्पण व दुसरीचे नाव रुथ होते. ते तेथे जवळपास दहा वर्षे राहिले. ५ मग महालोन व खिल्लोन मरण पावले. याप्रमाणे नामी आपला पती व दोन पुत्र यांच्यामाणे एकटी राहिली. ६ परमेश्वराने आपल्या लोकांस अन्न पुरविले आहे आणि मदत केली आहे ते तिने एकले तेढा आपल्या दोन्ही सुनांसह ती मवाब देशातून परत यहूदा देशात जायला निघाली. ७ ती आपल्या दोन्ही सुनांसह राहत होती त्याठिकाणाहून परत यहूदा देशास जायला निघाली. ८ नामी आपल्या दोन्ही सुनांना म्हणाली, “तुम्ही दोघी आपाआपल्या आईच्या घरी जा. तुम्ही जशी मृतावर आणि माझ्यावर दया केली तशीच परमेश्वर तुमच्यावर करो. ९ परमेश्वर करो आणि तुम्हाला दुमन्या पतीच्या घरी विसावा मिळो.” मग तिने त्यांचे चुंबन घेतले व त्या मोठ्याने रडू लागल्या. १० त्या तिला म्हणाल्या, “नाही, आम्ही तुमच्याबरोबर तुमच्या लोकांकडे येणार.” ११ नामी म्हणाली, “माझ्या मुलींनो, परत जा, तुम्ही माझ्याबरोबर का येता? माझ्या पोटी का आणखी पुत्र आहेत की ते तुमचे पती होतील? १२ माझ्या मुलींनो माधारी जा; मी आता म्हातारी झाले आहे, पती करण्याचे माझे वय नाही. जर मला पाठी मिळण्याची आशा आहे असे मी म्हटले तरी व आज रात्रीच तो मिळाला आणि जरी मला पुत्रीही झाले, १३ तरी ते मोठे होईपर्यंत तुम्ही त्यांची वाट पाहाल का? तुम्ही आता लग्न न करता पतीशिवाय रहाल का आणि त्याची वाट पहाल का? माझ्या मुलींनो, तुम्हाला होणाऱ्या दुःखासाठी मी फार दुःखी होत आहे, कारण परमेश्वराचा हात माझ्याविरुद्ध फिरला आहे.” १४ मग तिच्या सुना मोठा आवाज काढून पुन्हा रडू लागल्या. अपर्यंत आपल्या सासूचे चुंबन घेतले, पण रुथ तिच्या जवळ राहिली. १५ ती तिला म्हणाली, “ऐक, तुझी जाऊ आपल्या लोकांकडे व आपल्या देवांकडे परत गेली आहे, तर तूही आपल्या जावेच्या मागून जा.” १६ रुथ म्हणाली, “मला सोडून जा आणि माझ्यापासून दूर जा असे मला सांगू नका; तुम्ही जिथे जाल तिथे मी येईन, तुम्ही जिथे रहाल तिथे मी राहीन आणि तुमचे लोक ते माझे लोक व तुमचा देव तो माझा देव. १७ तुम्ही मराल तेथे मी मरेन व तिथेच मला पुरले जाईल. मरणाशिवाय कशानेही तुमचा माझा वियोग झाला तर परमेश्वर मला शिक्षा करो किंवा त्यापेक्षा अधिक करो.” १८ रुथने आपल्याबरोबर जाण्याचा दृढनिश्चय केला आहे हे नामीने पाहिले तेढा तिने तिच्यासोबत वादविवाद करण्याचे थांबवले. १९ मग त्या दोघी बेथलेहेमात पोहचल्या. बेथलेहेमात आल्यावर सर्व नगर त्यांच्यासाठी खूप गलबलून गेले आणि स्त्रिया म्हणून लागल्या, “हीच का ती नामी?” २० आणि ती त्यांना म्हणाली, “मला नामी (मनोरामा) म्हणून नका, तर मला मारा (दुःखदायक) म्हणा कारण सर्वसमर्थनी मला फारच क्लेशमय वागवले आहे. २१ मी भरलेली गेले आणि परमेश्वराने मला रिकामी परत आणले, परमेश्वराने माझ्याविरुद्ध साक्ष दिली आहे आणि त्या सर्वसमर्थनी मला दुःखित केले आहे तर तुम्ही मला नामी का म्हणता?” २२ याप्रमाणे त्याची मवाबी सून रुथ हिला घेऊन घेऊन देशातून परत आली आणि त्या बेथलेहेम नगरात आल्या तेढा सातूच्या हंगामास आरंभ झाला होता.

२ नामीच्या पतीचा एक नातेवाईक होता, तो अलीमलेख याच्या कुळातला

असून मोठा धनवान मनुष्य होता, त्याचे नाव बवाज असे होते. २ मवाबी

रुथ नामीला म्हणाली, “मला शेतात जाऊ द्या, म्हणजे ज्याची कृपादृष्टी माझ्यावर होईल त्याच्यामागे मी धान्याचा सरवा वेचीत जाईन.” तेढा तिने म्हटले, “माझ्या मुली, जा.” ३ मग ती निघून शेतात गेली आणि कापणी करणाऱ्यांच्या मागे धान्य वेचू लागली, तेढा असे झाले की, शेताच्या ज्या भागात ती गेली तो अलीमलेखाच्या कुळातला बवाज याचा होता. ४ आणि पाहा, बवाज बेथलेहेम गावातून शेतात परत आला, तेढा तो कापणी करणाऱ्यांच्या म्हणाला, “परमेश्वर तुम्हाबरोबर असो,” आणि त्यांनी उतर दिले “परमेश्वर तुला आशीर्वादित करो.” ५ मग बवाज कापणी करणाऱ्यांच्या देखेरेख करणाऱ्या दासास म्हणाला, “ही तरुण स्त्री कोण आहे?” ६ कापणी करणाऱ्यांवर देखेरेख करणाऱ्या दासास म्हटले, “नामीबरोबर मवाब देशाहून आलेली ही मवाबी कन्या आहे. ७ ती मला म्हणाली, ‘कृपा करून कापणी करणाऱ्यांच्या मागून पैंड्यांमधला सरवा मला वेचू द्या.’ ती सकाळपासून आतापर्यंत तो वेचीत आहे, आताच येथे थोडा वेळ मात्र विश्रांती घेण्यासाठी ती येथे आली आहे.” ८ बवाज रुथला म्हणाला, “मुली, तू माझे ऐकतेस ना? तू दुसर्याच्या शेतात सरवा वेचायला जाऊ नकोस, येथेच माझ्या काम करणाऱ्या तरुण स्त्रियांबरोबर राहा. ९ हे ज्या शेताची कापणी करत आहेत त्याकडे नजर ठेवून त्यांच्यामागून जा. मी या लोकांस तुला त्रास देऊ नये अशी सूचना दिली आहे ना? आणि तुला तहान लागल्यास पाण्याच्या भांड्याकडे जाऊन नोकरांनी जे पाणी भरून ठेवले त्यातील पाणी पी.” १० तेढा ती बवाजापुढे दंडवत घालून म्हणाली, “मज परक्या स्त्रीवर कृपादृष्टी करून माझा समाचार घेतला याचे कारण काय?” ११ बवाज तिला म्हणाला, “तुम्हा पती मरण पावल्यापासून तू आपल्या सासूशी कर्शी वागलीस आणि तू आपल्या आई-वडिलांना व जन्मदेव सोडून तुला जे लोक पकरिचित नाहीत अशा लोकात तू आलीस ही सविस्तर माहिती मला मिळाली आहे. १२ परमेश्वर तुझ्या कृतीचे फल तुला देवो. ज्याच्या पंखाच्या आश्रय करावयास तू आली आहेस तो इसाएलाचा देव परमेश्वर तुला पुरे पारितोषिक देवो.” १३ मग ती म्हणाली, “माझ्या प्रभू आपली कृपादृष्टी मजबूर राहू द्यावी. मी आपल्या कोणत्याही दासीच्या बरोबरीची नसून आपण माझ्याशी ममतेने बोलून माझे समाधान केले आहे.” १४ भोजन करतेली बवाज तिला म्हणाला, “इकडे ये, भाकर खा. या कढीत आपली भाकर बुडव.” कापणी करणाऱ्यांच्या पंतीला ती बसली व त्याने तिला हुरडा दिला. तो तिने पोटभर खालल्यावर काही शिल्क राहिला. १५ ती सरवा वेचायास निघाली तेढा बवाजाने आपल्या गड्याला सांगितले, “तिला पैंड्यांत वेचू द्या, मना करू नका. १६ आणि चालाता चालाता पैंड्यांतून मूळभूत टाकत जा; तिला वेचू द्या, तिला धमकावू नका.” १७ तिने या प्रकारे संध्याकाळपर्यंत सरवा झोडिला त्याचे एफाभर सातू निघाले. १८ ते घेऊन ती नगरात गेली. तिने काय वेचून आणले ते तिच्या सासूने पाहिले. तसेच तिने पुरे इतके खाऊन उरलेले आणले होते तेही तिला दिले. १९ तिच्या सासूने तिला विचारले, “आज तू कोठे सरवा वेचला? आणि हे काम कोठे केलेस? ज्याने तुला मदत केली, त्याचे कल्याण होवो.” मग आपण कोणाऱ्या शेतात आज काम केले ते तिने सासूला सांगितले. ती म्हणाली, “ज्याच्या शेतात आज मी काम केले त्याचे नाव बवाज आहे.” २० नामी आपल्या सुनेला म्हणाली, “ज्या परमेश्वराने जिंवातावर व मृतांवरी आपली दया करण्याचे सोडले नाही, तो त्याचे कल्याण करो. नामी तिला आणखी म्हणाली, हा मनुष्य आपल्या नातलगापैकी आहे, एवढेच नव्हे तर आपले वतन सोडविण्याचा त्याचा अधिकार आहे.” २१ मग मवाबी रुथने सांगितले; “तो मला असेही म्हणाला की, ‘माझे गडी सर्व कापणी करत तोपर्यंत त्याच्या मागोमाग राहा.’” २२ नामी आपली सून रुथ हिला म्हणाली, “मुली, तू त्याच्याच नोकरीणीबरोबर जावे, इतरांचा शेतात तू लोकांस दिसू नये हे बरे.” २३ या प्रकारे सातुचा आणि गळ्याचा हंगाम संपेपर्यंत तिने बवाजाच्या नोकरीणीबरोबर सरवा वेचला; आणि ती आपल्या सासूबरोबर राहिली.

३ स्थंची सासू नामी तिला म्हणाली, “माझ्या मुली, तुझे चांगले होऊन तुला विसाव्यासाठी एखादे स्थळ मिळावे म्हणून मला शोध करावयास नको काय? २ तर हे पाहा, ज्याच्या नोकीरीणींबरीबर तू राहिलीस तो बवाज आपला नातलग नव्हे काय? तो आज रात्री खल्यात सातू उफणणार आहे. ३ तर तू शुद्ध हो, सुंगंधीत तेल लाव आणि वस्त्र बदलून खल्यात जा, पण त्याचे खाणेपिणे संपेपर्यंत तू त्याच्या नजरेला पडू नकोस. ४ तो कोंठे झोपापो ते पाहून ठेव आणि तो झोपला म्हणजे तू जाऊन त्याच्या पायावरचे पांघरूण काढून तेथे झोपून राहा. मग काय करावयाचे ते तोव तुला सांगेल.” ५ ती म्हणाली, “तुम्ही संगता ते सर्व मी करीन.” ६ तिने खल्यात गेल्यावर आपल्या सासूच्या सांगण्याप्रमाणे केले. ७ खाणेपिणे झाल्यावर त्याचे मन प्रसन्न होऊन तो जाऊन धान्याच्या राशीच्या बाजूला झोपला. मग ती गुपचूप जाऊन बवाजाच्या पायावरचे पांघरूण काढून तेथे झोपली. ८ मग मध्यारात्र झाल्यावर तो दचकून जागा झाला आणि वर डोके करून पाहतो तो आपल्या पायापाशी कोणी स्त्री झोपलेली आहे असे त्याच्या दृश्याला पडले. ९ तेव्हा तो तिला म्हणाला, “तू कोण आहेस?” ती म्हणाली, “मी आपली दासी स्थ आहे, या आपल्या दासीला आपल्या पांघरूणाखाली घ्या. कारण आमचे वतन सोडविण्याचा अधिकार आपल्याता आहे.” १० तो म्हणाला, “मुली, परमेश्वर तुझे कल्याण करो, तू पहिल्यापेक्षा दुसऱ्या वेळेस अधिक प्रेमलषणा दाखविलास; कारण धनवान किंवा गरीब अशा कोणत्याही तरुणाच्या मागे तू गेली नाहीस. ११ तर मुली भिज नकोस, तू म्हणतेस तसे मी तुझ्यासंबंधाने करतो; कारण माझ्या गावच्या सर्व लोकांस माहीत आहे की तू सदगुणी स्त्री आहेस. १२ मी तुझे वतन सोडवावयास जवळचा नातलग आहे खरा, तथापि माझ्याहूनही जवळचा आणखी एक नातलग आहे. १३ तू रात्रभर येथे राहा आणि सकाळी तो तुझ्यासंबंधाने नातलगाचे काम करण्यास तयार झाला तर बरेच आहे, त्यास ते कसू दे. पण तुझ्यासंबंधाने तो नातलगाचे काम करण्यास तयार झाला नाही, तर परेश्वराच्या जिविताची शपथ, ते मी करीन. सकाळपर्यंत झोपून राहीली आणि मग मनुष्य मनुष्यास ओळखेल इतके उजाडेल त्याच्या अगोदर उली, कारण बवाजाने तिला सांगितले होते की खल्यात कोणी स्त्री आली होती हे कोणाला कळता कामा नये. १५ तो तिला म्हणाला, ‘‘तुझ्या अंगावरची चादर आणून पसरून धर.’’ तिने ती पसरल्यावर त्याने सहा मापे सातू मोजून तिच्या पदराट टाकले व तिच्या खांद्यावर ठेवले. मग तो गावात गेला. १६ सासूकडे ती आली तेव्हा ती तिला म्हणाली, “माझ्या मुली, कसे काय झाले?” तेव्हा त्या मनुष्याने जे केले ते तिने तिला सगळे सांगितले. १७ तिने सांगितले, “सहा मापे सातू त्याने मला दिले, तो म्हणाला, ‘आपल्या सासूकडे रिकाप्या हाताने जाऊ नको.’” १८ ती म्हणाली, “मुली, या गोर्टीचा कसा काय परिणाम होतो हे समजेपर्यंत तू स्वस्थ राहा. कारण आज तो मनुष्य या गोर्टीचा शेवट लावल्याशिवाय शांत राहणार नाही.”

४ आता बवाज वेशीत जाऊन बसला; इतक्यात बवाज ज्या जवळच्या नातलगाबद्दल बोलला होता तोसुद्धा तेथे आला, तेव्हा हा त्यास म्हणाला, “मित्रा, येथे येऊन बस.” तेव्हा तो तेथे जाऊन बसला. २ मग गावातील दहा वडील जनांना बोलावून तो म्हणाला, “तुम्ही इकडे येऊन बसा” आणि तेसुधा बसले. ३ मग तो त्या जवळच्या नातलगाला म्हणाला, “मवाब देशातून नामी आली आहे; ती तुझा माझा बंधू अलीमलेख याच्या शेताचा भाग विकत आहे, ४ आणि तुला हे कळवावे व येथे या बसलेल्यांसमोर आणि माझ्या वडीलजनांसमोर तू तो विकत घ्यावा. तो जर खंडणी भरून सोडवशील तर मला सांग, म्हणजे मला कळेल, कारण खंडून घेण्यास तुझ्याशिवाय कोणी नाही, तुझ्यानंतर मी आहे.” तो म्हणाला, “मी खंडून घेर्ईन.” ५ मग बवाज म्हणाला, “ज्या दिवशी ते शेत नामीच्या हातून विकत वेशील त्या दिवशी मृताची पत्ती मवाबी रुथ मावाबी रुथ हिच्याकडूनही तुला ते विकत घ्यावे

लागेल, ते अशासाठी की मृताचे नाव त्याच्या वतनाला चालावे.” ६ तेव्हा तो जवळचा नातलग म्हणाला, “माझ्याच्याने ते वतन खंडणी भरून सोडवता येत नाही; सोडवले तर माझ्या वतनाचे माझ्याकडून नुकसान होईल, म्हणून माझा खंडून घेण्याचा अधिकार तू घेई.” ७ वतन खंडणी भरून सोडविण्याची व त्याची अदलाबदल करून करार पक्के करण्याची पूर्वी इसाएलात अशी पद्धत होती की मनुष्य आपल्या चपला काढून दुसऱ्याला देत असे. ८ तो जवळचा नातलग बवाजाला म्हणाला, “तूच ते विकत घेई,” आणि असे म्हणून त्याने आपल्या चपला काढल्या. ९ बवाज त्या वडीलजनांना व सर्व लोकांस म्हणाला, “आज तुम्ही साक्षी आहात की जे काही अलीमलेखाचे आणि खिलोला व महलोनाची स्त्री मवाबी रुथ माझी पत्ती म्हणून मी तिचा स्वीकार करतो; ते यासाठी की मृताचे नाव त्याच्या वतनात कायम रहावे, मृताचे नाव त्याच्या भाऊबंदातून व गावच्या वेशीतून नष्ट होऊ नये, आज तुम्ही याविषयी साक्षी आहात.” ११ तेव्हा वेशीतील सर्व लोक व वडील जन म्हणाले, “आम्ही साक्षी आहो, ही जी स्त्री तुझ्या घरी येत आहे तिचे परमेश्वर इसाएल घराण्याची स्थापना करण्याचा राहेल आणि लेआ ह्यांच्याप्रमाणे करो; एफाथा येथे भरभराट आणि बेथलहेमात कीर्ती होवो. १२ आणि तामारेच्या पोटी यहूदापासून झालेल्या पेरेसाच्या घराण्यासारखे तुझे घराणे या नववधूच्या पोटी परमेश्वर जे संतान देईल त्याच्याद्वारे होवो.” १३ मग बवाजाने रुथशी लान केले व ती त्याची पत्ती झाली. तो तिच्यापाशी गेला तेव्हा परमेश्वराच्या दयेने तिच्या पोटी गर्भ राहून तिला पुत्र झाला. १४ तेव्हा तेथील स्त्रिया नामीला म्हणाल्या, “परमेश्वर धन्यवादित असो, कारण त्याने तुला जवळच्या नातलगाशिवाय राहू दिले नाही, त्याचे नाव इसाएलात प्रसिद्ध होवो. १५ तो तुला पुन्हा जीवन देणारा व वृद्धापक्की सांभाळणारा असा होईल, कारण जी सून तुझ्यावर प्रीती करते, जी सात मुलापेक्षा तुला अधिक आहे, तिला तो झाला आहे.” १६ तेव्हा नामीने ते बालक घेतले आणि आपल्या उराशी धरून ती त्याची दाई झाली. १७ “नामीला पुत्र झाला” असे म्हणून शेजारणींनी त्याचे नाव ओवेद ठेवले. तो इश्यावाच पिता व दावीदाचा आजोबा झाला. १८ पेरेशाची वंशावळ: पेरेस हेस्पोनाचा पिता झाला, १९ हेस्पोन रामचा पिता झाला, राम अमीनादाबाचा पिता झाला, २० अमीनादाब नहशोनाचा पिता झाला, नहशोन सल्मोनाचा पिता झाला, २१ सल्मोन बवाजाचा पिता झाला, बवाज ओवेदाचा पिता झाला, २२ ओवेद इश्यावाच पिता झाला आणि इश्याय दाविदाचा पिता झाला.

१ शमुवेल

१ एफ्राईमाच्या डोंगाराळ प्रदेशातील रामाथाईम-सोफिम या नगरामधीले

१ एक पुरुष होता व त्याचे नाव एलकाना होते. तो यरोहामाचा मुलगा तो एलीहूचा मुलगा तो तोह्या मुलगा तो सूफाचा मुलगा तो एलकाना एफ्राईमी होता. २ त्यास दोन दिनिया होत्या, एकीचे नाव हन्ना व दुसरीचे नाव पनिना होते. पनिनेला लेकर होती परंतु हन्नेला नव्हती. ३ तो पुरुष आपल्या नगराहून प्रतिवर्षी शिलो येथे सैन्यांचा देव परमेश्वर हात्याची उपासना करायला व यज्ञ करायला जात असे. तेथे एलीचे दोन पुत्र हफनी व फिनहास देवाचे याजक होते. ४ यज्ञ करायचा दिवस आला म्हणजे एलकाना आपली पत्ती पनिना हिला व तिची सर्व मुले तिच्या सर्व मुली यांना मांसाचे वाटे देत असे. ५ परंतु हन्नेला तो दुपट वाटा देत असे कारण हन्नेवर तो जास्त प्रीती करत असे, पण परमेश्वराने तिची कुस बंद केली होती. ६ परमेश्वराने तिची कुस बंद केल्यामुळे तिला खिंचन करण्यासाठी तिची सवत तिला फारच चिडवत असे. ७ ती प्रतिवर्षी असेच करीत असे, ती आपल्या परिवारासोबत परमेश्वराच्या मंदिरात जाई तेव्हा तिची सवत तिला असाच त्रास देई म्हणून ती रडत असे व काही खात नसे. ८ तेव्हा तिचा पती एलकाना तिला नेहमी म्हणत असे, “हन्ना तू कूण रडतेस? तू का खात नाहीस? आणि तुझे मन का दुःखीत आहे? मी तुला दहा मुलांपेक्षा जास्त नाही काय?” ९ मग अशाच एका प्रसंगी, त्यांनी शिलो येथे खणिपिणे संपवल्यावर हन्ना उठली. आता एली याजक परमेश्वराच्या घराच्या दाराजवल्याचा आपल्या आसनावर बसला होता. १० तेव्हा ती खूप दुःखीत अशी होती आणि ती परमेश्वराजवल प्रार्थना करून फार रडली. ११ ती नवस करून म्हणाली, “हे सैन्याच्या परमेश्वरा जर तू आपल्या दासीचे दुःख पाहरील व माझी आठवण करशील व तुझ्या दासीला विसरणार नाहीस व दासीला पुरुष संतान देशील तर मी त्यास त्याच्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात परमेश्वरास देऊन टाकीन आणि त्याच्या डोक्यावर वस्तरा फिरवणार नाही.” १२ आणि असे झाली की ती परमेश्वराच्या पुढे प्रार्थना करीत असात एलीने तिच्या तोंडाकडे पाहिले. १३ हन्ना तर आपल्या मनात बोलत होती. तिचे ओढ मात्र हालत होते पण तिची वाणी ऐकू येत नव्हती म्हणून ती मध्य पिझन नशेत बोलत असेल असे एलीला वाटले. १४ तेव्हा एली तिला म्हणाला, “किंती वेळ तू मद्याच्या नशेत मस्त राहशील? तू मद्याचा अंमल आपल्यापासून दूर कर.” १५ तेव्हा हन्ना उत्तर देऊन म्हणाली, “असे नाही, माझ्या स्वामी, मी दुःखीत आत्म्याची स्त्री आहे. द्वाक्षरस किंवा मध्य मी प्याले नाही, तर मी आपला जीव परमेश्वरा पुढे ओत आहे.” १६ “आपली दासी दुष्ट स्त्री आहे असे तू समजून काका कारण मी माझ्या यातना व कर्तेश यांमुळे आतापर्यंत बोलले आहे.” १७ मग एली उत्तर देत म्हणाला, “शांतीने जा; इसाएलाचा देव याच्याजवल जे मागणे तू मागितले आहेस ते तो तुला देवो.” १८ ती बोलली, “आपल्या दासीवर तुमची कृपादृष्टी होऊ घ्या.” मग ती स्त्री निघून आपल्या वाटेने गेली आणि तिने अन्न सेवन केले व पुढे तिचे तोंड उदास राहिले नाही. १९ आणि सकाळी त्यांनी उठून परमेश्वराची उपासना केली; मग ते निघून रामा येथे आपल्या घरी परतले. आणि एलकानाने आपली पन्नी हन्ना हिला जाणले व परमेश्वराने तिची आठवण केली. २० नेमलेली वेळ आल्यावर हन्ना गरोदर राहिली व तिने मुलाला जन्म दिला आणि तिने त्याचे नाव शुभवेल असे ठेवले; ती म्हणाली कारण मी त्यास परमेश्वरापासून मागून घेतले. २१ पुढ्या एकदा तो पुरुष एलकाना, आपल्या सर्व कुंबासहीत परमेश्वरास वार्षिक यज्ञ अर्पण करायला व आपले नवस फेडायला वर गेला. २२ परंतु हन्ना वर गेली नाही; ती आपल्या नवयाला म्हणाली, “मुलाले दूध तोडीपर्यंत मी वर जाणार नाही; त्यानंतर मग मी त्यास नेईन, जेणेकरून तो परमेश्वरापुढे हजर होईल व तो तेथे कायम वस्ती करील.” २३ तेव्हा तिचा पती एलकाना तिला म्हणाला, “तुला

बरे वाटते ते कर; तू त्याचे दूध तोडीपर्यंत राहा; केवळ परमेश्वर आपले वचन स्थापित करो.” मग ती स्त्री घरी राहिली व आपल्या मुलाले दूध तोडीपर्यंत तिने त्यास स्तनपान दिले. २४ आणि त्याचे दूध तोडेल्यावर तिने तीन गोऱ्हे व एक एफाभर सपीठ व द्राक्षरसाचा एक बुधला घेऊन आपणाबोरवर त्यास शिलो येथे परमेश्वराच्या मंदिरात नेले; तेव्हा मूल अजून लहानच होते. २५ मग त्यांनी एक गोऱ्हा कापाला आणि मुलाला एलीकडे आणले. २६ आणि ती म्हणाली, “हे माझ्या प्रभू! आपला जीव जिवंत आहे; माझ्या प्रभू, जी स्त्री परमेश्वराची प्रार्थना करीत येथे तुमच्याजवल उभी राहिली होती, ती मीच आहे. २७ या मुलासाठी मी प्रार्थना केली आणि जी माझी मागणी मी परमेश्वरापाशी मागितली होती ती त्याने मला दिली आहे. २८ मी तो परमेश्वरास दिला आहे; तो जगेल तोपर्यंत तो परमेश्वरास समर्पित केलेला आहे.” तेव्हा तेथे एलकाना व त्याच्या कुंबानांने परमेश्वराची उपासना केली.

२ मग हन्ना प्रार्थना करून म्हणाली, “माझे मन परमेश्वराच्या ठापी आनंद पावत आहे, माझे शिंग परमेश्वराच्या ठापी उंच केले आहे; माझे मुख माझ्या शत्रुविस्तुद्ध धैयनी बोलत आहे, कारण तू क्लेल्या तारणाने मी आनंदीत होत आहे. २ परमेश्वरासारख्या कोणी पवित्र नाही, कारण तुड्या शिवाय कोणी नाही, आमच्या देवासारखा खडकही कोणी नाही, ३ अती गर्विष्ठपणाने आणखी बढाई मारू नका; तुमच्या तोंडातून उद्घटपणाचे भाषण न निघो. कारण परमेश्वर ज्ञानाचा देव आहे; त्याच्याकडून कृत्ये तोलली जातात. ४ पराक्रमी पुरुषांची धनुष्ये मोडलेली आहेत, परंतु जे अडक्याल्ये त्यांनी बलरूप कमरबंद वेईला आहे. ५ जे तपृत होते ते अन्नासाठी मोलमजुरी करीत आहेत; आणि जे भुकेले होते ते तसे राहिले नाहीत. वांझ होती तिने सात मुलांस जन्म दिला आहे, परंतु फार लेकर आहेत ती अशक्त झाली आहे. ६ परमेश्वर जिवे मारतो व जिवानात आणतो. तो अथोलोकास नेतो व वर आणतो. (Sheol h7585) ७ परमेश्वर गरीब करतो व श्रीमंतीही करतो. तो नग्र करतो, तसेच तो उंचवीची करतो. ८ तो गरीबाला धुळीतून वर उठवतो; तो भिकाच्याला उकिरच्यावरून उठवून उभे करतो; यासाठी की त्यांना राजपुत्राबोरवर बसवावे आणि त्यांना वासासाने सम्मानाचे आसन मिळावे. कारण पृथ्वीचे खांब परमेश्वराचे आहेत; त्याने त्यावर जग ठेवले आहे. ९ तो आपल्या विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांचे पाय संभाळील, परंतु दुष्ट अंथारात शांत ठिकाणी ठेवले जातील, कारण सामथ्रियी कोणी मनुष्य विजय मिळविणार नाही. १० देवाशी विरोध करणाऱ्यांचे तुकडे केले जातील; आकाशांतून तो त्यांच्याविरुद्ध मेधगर्जना करील. परमेश्वर पृथ्वीच्या शेवटल्या टोकावर असलेल्यांचा न्याय करील; तो आपल्या राजाला सामर्थ्य देर्दल आणि आपल्या अभिषिक्ताचे शिंग उंच करील.” ११ मग एलकाना रामा येथे आपल्या घरी गेला. आणि तो लहान मुलगा एली याजकासामोर परमेश्वराची सेवा करू लागला. १२ एलीची मुले नालायक माणसे होती; ते परमेश्वरास ओळखत नक्हते. १३ लोकाच्या बाबतीत याजकांची अशी रीत होती की कोणी मनुष्य ज्ञ अर्पण करू लागला की, मांस शिजत असतानाच याजकाचा याकर मांस उचलण्यासाठी तीन अणकुचीदार टोकाचा काटा आपल्या हातात घेऊन येई. १४ तो परातीत किंवा पातेल्यांत किंवा कढक्कत किंवा गंगाळात तो काटा घुसवत असे आणि तो काटा जे सर्व धरून काढी, ते याजक आपणासाठी घेई. जे इसाएली लोक शिलो येथे येत त्या सर्वांना ते तसेच करत असत १५ त्यांनी चरबी जाळण्याच्या आधीच याजकाचा याकर येऊन यज्ञ करणाऱ्याला म्हणत असे की, “याजकासाठी मांस भाजण्यास दे कारण तो तुझ्यापासून शिजलेले मांस घेणार नाही तर फक्त कच्चे घेऊल.” १६ जर त्या मनुष्याने त्यास असे म्हटले की, “अगोदर ते चरबी जाळकील मगच तुला पाहिजे तेवढे तू घे” तर तो म्हणे असे नाही, “पण तू आताच दे नाही तर मी ते बळजबरीने घेईन.” १७ हे त्या तरुणाचे पाय परमेश्वराच्यासमोर फार मोठे होते कारण त्यामुळे देवासाठी अर्पण आणण्याचा लोकांस तिरस्कार वाटू लागला. १८

परंतु शमुवेल बाळ तर तागाचे वस्त्र एफोद घालून देवाची सेवा करीत होता. १९ त्याची आई त्याच्यासाठी लहान अंगरखा करीत असे आणि प्रत्येक वर्षी आपल्या पटीबोरबर वार्षिक यज्ञ करावयास येई त्यावेळी त्यास तो देत असे. २० एलकानाला व त्याच्या पत्नीला एली आशीर्वाद देऊन म्हणत, “असे या पत्नीपासून परमेश्वर तुला संतान देवो” कारण जे तिने देवाकडे विनंती करून मांगिले त्यास परत दिले मग ते आपल्या घरी जात असत. २१ आणि परमेश्वराने हनेला पुन्हा मदत केली ती गरीदर झाली. तिने तीन मुलांना व दोन मुर्लीना जन्म दिला दरम्यानच्या काळात शमुवेल बाळ परमेश्वरासमोर वाढत गेला. २२ आता एली फार म्हातारा झाला होता आणि आपले पुत्र सर्व इसाएलाशी कसे वागले आणि दर्शनमंडपाच्या प्रवेशदाराजवळ ज्या स्थित्या सेवा करीत त्याच्यापाशी ते कसे निजले हे सर्व त्याने ऐकले. २३ तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अशी कृत्ये का करता? कारण तुमची वाईट कृत्ये या सर्व लोकांपासून मी ऐकली आहेत. २४ माझ्या मुलांनो असे करू, नका कारण जी बातमी मी ऐकतो ती चांगली नाही; तुम्ही परमेश्वराच्या लोकांस आज्ञाभंग करायला लावता. २५ जर कोणी एक पुरुष दुसऱ्याविरुद्ध पाप करील तर परमेश्वर त्याचा न्याय करील. पण जर पुरुष परमेश्वराच्या विरुद्ध पाप करील तर त्यासाठी कोण मध्यस्थी करेत?” पण ते आपल्या बापाचे शब्द ऐकेनात कारण त्यांना जिवे मारावे असा देवाचा हेतू होता. २६ शमुवेल बाळ हा मोठा झाला आणि परमेश्वराच्या व मनुष्याच्या कृपेत वाढत गेला. २७ आता देवाचा एक पुरुष एलीकडे येऊन त्यास म्हणाला, “परमेश्वर असे म्हणतो, तुझ्या पूर्वजांचे घराणे मिसरात फारीच्या दास्यात राहत असता मी त्यास प्रगट झालो नाही काय? २८ आणि त्याने माझा याजक क्वाचे माझ्या वेदीकडे धूप जालायला वरती जावे माझ्यासमोर एफोद धारण करावे म्हणून मी त्यास सर्व इसाएलाच्या वंशातून निवडून काढले नाही काय? आणि इसाएलाच्या लोकांनी अग्नीतून कलेली सर्व अर्पणे मी तुझ्या पूर्वजांच्या घराण्याला दिली नाहीत काय? २९ तर तुम्ही जो माझा ज्ञन व जे माझे अर्पण मी जिथे राहतो तिथे आज्ञापिले आहे, त्यांना तुम्ही का लाख मारता? आणि माझे लोक इसाएलांच्या सर्व अर्पणातील जी उत्तम त्यांकडून आपणाला पुष्ट करण्यास माझ्यापेक्षा आपल्या मुलांचा तू का अधिक आदर करतोस? ३० यामुळे इसाएलांचा परमेश्वर म्हणतो, की तुझे घराणे व तुझ्या बापाचे घराणे माझ्यासमोर निरंतर चालेल असे मी म्हटले खेरे; परंतु आता परमेश्वर असे म्हणतो, ही गोष माझ्यापासून दूर होवो कारण जे माझा आदर करतात त्यांचा आदर मी करीन आणि जे मला तिरस्कार करतात त्यांचा अवमान होईल. ३१ पाहा असे दिवस येत आहे की, ज्यात मी तुझे सामर्थ्य व तुझ्या वडिलाच्या घराण्याचे सामर्थ्य कापून टाकीन आणि तुझ्या घराण्यात कोणी म्हातारा होणार नाही. ३२ जरी इसाएलाला जे सर्व चांगले दिले जाईल तरी जिथे मी राहतो त्या जागी दुःख पाहशील आणि तुझ्या घराण्यात सर्वकाळ कधी कोणी म्हातारा होणार नाही. ३३ आणि तुझा जो पुरुष मी आपल्या वेदीपासून काढून टाकणार नाही, त्यास जिवंत राखले जाईल यासाठी की, तो तुझे डोले क्षीण करणारा व तुझ्या मनाला खेद देणारा होईल. आणि तुझ्या घराण्याची सर्व संताती ऐन तरुणपणात मरेल. ३४ आणि तुझे दोघे पुत्र हफ्फनी व फिनहास यांच्यावर जे येईल तेच तुला चिन्ह होईल; ते दोघेही एकाच दिवशी मरतील. ३५ मी आपणासाठी विश्वासूया याजक उभा करीन; तो माझ्या मनात व माझ्या मनांत जे आहे त्याप्रमाणे करील. मी त्याचे घराणे निश्चित स्थापीन; आणि तो माझ्या अभिकृत राजासमोर निरंतर चालेल. ३६ असे होईल की तुझ्या घराण्यातील प्रत्येक जण जो कोणी राहिलेला आहे तो येऊन रुप्याच्या तुकड्यासाठी व भाकरीच्या तुकड्यासाठी त्याच्यापुढे नमन करील आणि म्हणेल की, मी तुला विनंती करतो मला भाकरीचा तुकडा खाण्यास मिळावा म्हणून मला याजकपदातले एखादे काम दे.”

३ शमुवेल बाळ एलीच्या हाताखाली देवाची सेवा करीत होता. परमेश्वराचे वचन त्या दिवसात दुर्मिळ झाले होते; वारंवार भविष्यसूचक दृष्टांत होत नव्हते. २ त्या वेळेस असे झाले की, एली आपल्या ठिकाणी झोपला होता, आणि त्याची दृश्य मंड झाल्यामुळे त्यास डोळव्यांनी चांगले दिसत नव्हते; ३ आणि देवाचा दीप अजून विजळाना नव्हता, आणि देवाचा कोश परमेश्वराच्या मंदिरात होता, तेथे शमुवेल झोपला होता. ४ परमेश्वराने शमुवेलाला हाक मारली, तेव्हा तो म्हणाला, “मी येथे आहे.” ५ मग शमुवेल एलीकडे धावत जाऊन म्हणाला, “मी येथे आहे, कारण तुम्ही मला हाक मारलीत.” एलीने येत जाऊन झोप.” म्हणून शमुवेल परत जाऊन झोपला. ६ पुन्हा परमेश्वराने, “शमुवेल,” अशी हाक मारली. तेव्हा शमुवेल उठून एलीकडे जाऊन म्हणाला, “मी येथे आहे, कारण तुम्ही मला हाक मारलीत.” एलीने उत्तर दिले, “माझ्या मुला मी तुला बोलावले नाही; परत जाऊन झोप.” ७ शमुवेलाला तर अजून परमेश्वराचा काही अनुभव आला नव्हता, आणि परमेश्वराचा संदेश अजून त्यास प्रगट झालेला नव्हता. ८ मग परमेश्वराने शमुवेलाला पुन्हा तिसऱ्याने हाक मारली. तेव्हा तो पुन्हा उठून एलीकडे जाऊन म्हणाला, “मी येथे आहे, कारण तुम्ही मला हाक मारलीत.” तेव्हा एलीला समजले की, परमेश्वरापे मुलाला हाक मारली आहे. ९ मग एली शमुवेलाला म्हणाला, “तू जाऊन पुन्हा झोप; आणि जर त्याने तुला पुन्हा हाक मारली, तर असे म्हण, हे परमेश्वरा बोल कारण तुझा दास ऐकत आहे.” मग शमुवेल परत जाऊन आपल्या जागी झोपला. १० आणि परमेश्वर आला आणि उभा राहिला; त्याने पहिल्या वेळेप्रमाणे, “शमुवेला शमुवेला,” अशी हाक मारली. तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “बोल तुझा दास ऐकत आहे.” ११ परमेश्वर शमुवेलास म्हणाला, “पाहा इसाएलात मी अशी एक गोष करणार आहे की, जो कोणी ती ऐकेल त्या प्रत्येकचे कान भण्भणीतील. १२ एलीच्या घराण्याविषयी जे मी सांगितले, ते मी सर्व आरंभापासून शेवटपर्यंत मी त्याच्या विरुद्ध पूर्ण करीन. १३ कारण मी त्यास सांगितले की जो अन्याय त्यास माहित आहे, त्यामुळे मी त्याच्या घराण्याला निरंतर न्यायदंड करीन कारण त्याच्या मुलांनी आपणावर शप आणला तरी त्याने त्यांना आवरले नाही. १४ यामुळे एलीच्या घराण्याविषयी मी अशी शपथ केली आहे की यज्ञ व अर्पण यांकडून एलीच्या घराण्याचा अन्याय कधीही दूर होणार नाही.” १५ नंतर शमुवेल सकाळपर्यंत झोपला; मग त्याने परमेश्वराच्या मंदिराची दारे उधडली. पण शमुवेल एलीला हा दृष्टांत सांगण्यास घाबरत होता. १६ मग एलीने शमुवेलाला हाक मासून म्हटले, “माझ्या मुला शमुवेला.” तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “हा मी येथे आहे.” १७ मग त्याने म्हटले, “तो तुझ्याशी काय बोलला? मी तुला विनंती करतो ते माझ्यापासून लपवून ठेवू नको. जे काही त्याने तुला सांगितले त्यातले काही जर तू माझ्यापासून लपवून ठेवशील तर परमेश्वर तुझे तसेव त्यापेक्षा अधिकही करो.” १८ तेव्हा शमुवेलाने सर्वकाही त्यास सांगितले; त्याच्यापासून काही लपवून ठेवले नाही. मग एली म्हणाला, तो “परमेश्वरच आहे. त्यास बरे वाटेल ते तो करो.” १९ आणि शमुवेल वाढत गेला आणि परमेश्वर त्याच्या बोरबर होता आणि त्याने त्याचा एकही भविष्यविषयक शब्द सत्यात अपयशी होऊ दिला नाही. २० शमुवेल परमेश्वराचा नियुक्त केलेला भविष्यवादी आहे असे दानापासून बैर-शेबापर्यंत सर्व इसाएलांना समजले. २१ शिलोंत परमेश्वराने पुन; दशन दिले, कारण त्याने शिलो येथे वचनाद्वारे स्वतःला शमुवेलाला प्रगट केले.

४ आणि, शमुवेलाचा शब्द सर्व इसाएलांकडे आला. आता इसाएल पलिष्ट्यांशी लाडायला गेले आणि त्यांनी एवन-एजराजवळ तळ दिला. २ पलिष्ट्यांनी अफेक येथे तळ दिला. ३ पलिष्ट्यांनी इसाएलाविरुद्ध लढाई केली; आणि लढाई पसरल्यावर इसाएल पलिष्ट्यापुढे पराजित झाले; आणि त्यांनी रणांगणात सुमारे चार हजार पुरुष मारले. ४ मग एलोक छावणीत आल्यावर, इसाएलांचे वडील म्हणाले, “आज परमेश्वराने

आम्हास पलिष्ट्यांच्यापुढे पराजित का केले? आपण परमेश्वराचा साक्षपटाचा कोश शिलोहून आपल्याकडे आणू, अशासाठी की त्याने येथे आम्हाबोरवर येऊन आमच्या शत्रूच्या सामर्थ्यापासून आम्हास सुरक्षित ठेवावे.” ४ मग लोकांनी शिलोकडे माणसे पाठवली, आणि करुबाच्या वर राहणारा सैन्यांचा परमेश्वर याच्या साक्षपटाचा कोश तेथून आणला आणि तेथे एलीचे दोन पुत्र हफ्ऱी व फिनहास हे परमेश्वराच्या कराराचा कोशाबोरवर होते. ५ परमेश्वराच्या कराराचा कोश छावणीत आला, तेव्हा सर्व इसाएल लोकांनी असा मोठा जल्लोश केला की, भूमिही दणाणली. ६ तेव्हा पलिशी या मोळ्या ओरडण्याचा आवाज ऐकून म्हणाले, “इच्छांच्या छावणीत हा मोठा पुकारा कशाचा असेल?” मग त्यांना कळले की, परमेश्वराचा कोश छावणीत आला आहे. ७ तेव्हा पलिशी घारवरू, कारण ते म्हणाले, “परमेश्वर छावणीत आला आहे आम्हास हायहाय! कारण असे कधी पूर्वी घडले नाही. ८ आम्हास हायहाय! या समर्थ देवांच्या पराक्रमी हातातून आम्हास कोण सोडवील? ज्याने मिसऱ्यांना रानांत सर्व वेगळ्याप्रकाराच्या पीडींनी मारले तो परमेश्वर हाच आहे. ९ अहो पलिष्ट्यांनो धैर्य धरा, व शूर व्हा; जसे इडी तुमचे दास झाले तसे तुम्ही त्याचे दास होऊ; नये म्हणून शूर होऊन लढा.” १० पलिशी लढले, आणि तेव्हा इसाएलांचा पाराभव झाला. ते प्रत्येकजण आपापल्या घराकडे पळून गेले व फार खुप मोठी हानी झाली कारण इसाएलांचे तीस हजार पायदल सैन्य मारले गेले. ११ आणि त्यांनी देवाचा कोश घेतला आणि एलीचे दोन मुले हफ्ऱी व फिनहास हे मरण पावले. १२ त्यादिवशी एक बन्यामिनी पुरुष आपली वस्त्रे फाळून आपल्या मस्तकावर धूळ घालून सैन्यांनून शिलो येथे धावत आला. १३ आणि तो आला तेव्हा पाहा एली स्त्याच्या बाजूला आपल्या आसनावर बसून वाट पाहत होता कारण देवाच्या कोशाकरिता काळजीनी त्याचे मन कापत होते; आणि त्या मनुष्याने नगरात येऊन ते वर्तमान सांगितले तेव्हा सर्व नगर मोठाने ओरडू लागले. १४ आणि एलीने ओरडण्याचा आवाज ऐकून म्हटले, “हा गोंगाटाचा शब्द काय आहे?” मग त्या मनुष्याने उतावलीने येऊन एलीला सांगितले. १५ तेव्हा एली अट्टुण्यांव वर्षाचा होता आणि त्याचे डोले मंद झाल्याने त्यास दिसून नव्हते? १६ आणि तो पुरुष एलीला म्हणाला, “मी सैन्यांतून पळून आलो.” मग हा म्हणाला, “माझ्या मुला काय झाले आहे?” १७ तेव्हा ज्याने वर्तमान आणले होते, त्याने उत्तर देऊन म्हटले, “इसाएल पलिष्ट्यापुढून पळाले व लोकांचा मोठा वध झाला आणि तुझे दोघे पुत्र हफ्ऱी व फिनहास हे मरण पावले आणि देवाचा कोश शत्रूने पळवून नेलेला आहे.” १८ आणि असे झाले की, त्याने देवाच्या कोशाचा उल्लेख केला, इतक्यात हा आपल्या आसनावरून दाराच्या बाजूला मारी पडला, तो म्हातारा व जाड पुरुष असल्याने त्याची मान मोळून तो मेला. त्याने चाळीस वर्ष इसाएलाचा न्याय केला होता. १९ तेव्हा त्याची सून फिनहासाची पत्ती गोरेदर होती ती प्रसूत होणार होती; देवाचा कोश नेलेला आहे व आपला सासरा व आपला पती हे मरण पावले आहेत असे वर्तमान ऐकाताच ती लवून प्रसूत झाली कारण तिला कळा लागल्या होत्या. २० आणि तिच्या मरणाच्या केलेस ज्या बाया तिच्याजवळ उभ्या होत्या त्यांनी तिला म्हटले, “भिक नको, कारण तू पुत्राला जन्म दिला आहे.” परंतु तिने उत्तर केले नाही व लक्ष दिले नाही. २१ तिने मुलाचे नांव ईख्याबोद असे ठेवून म्हटले की, “इसाएलापासून वैभव निघून गेले आहे!” कारण देवाचा कोश पळवून नेलेला होता, आणि तिचा सासरा व तिचा पती हे मरण पावले होते. २२ आणि ती म्हणाली, “इसाएलापासून वैभव गेले आहे, कारण देवाचा कोश नेलेला आहे.”

४ आता पलिष्ट्यांनी देवाचा कोश घेतला होता तो त्यांनी एवन-एजराहून अशदोदास नेला. २ आणि पलिष्ट्यांनी देवाचा कोश घेतला तो त्यांनी दागोनाच्या देवलात नेऊन दागोनाच्याजवळ ठेवला. ३ जेव्हा अशदोदकर दुसऱ्या दिवशी पहाटेस उठले, तेव्हा पाहा, परमेश्वराच्या कोशापुढे दागोन

भूमीवर पालथा पडला होता. तेव्हा त्यांनी दागोन उचलून घेऊन त्याच्या ठिकाणी परत ठेवला. ४ पण ते दुसऱ्या दिवशी पहाटेस उठल्यावर, पाहा, परमेश्वराच्या कोशापुढे दागोन भूमीवर पालथा पडला आहे आणि दागोनाचे डोके व त्याच्या हाताचे दोन्ही पंजे तुटलेले उंबऱ्यावर पडले आहेत. दागोनाचे धड तेव्हे त्यास राहिले होते. ५ म्हणून, आजपर्यंत, दागोनाचे याजक व दागोनाच्या भरात येणारे ते अशदोदकर दागोनाच्या उंबरऱ्यावर पाय ठेवत नाहीत. ६ मग अशदोदकरावर परमेश्वराचा भारी हात पडला व त्याने त्याचा नाश केला, म्हणजे अशदोदाला आणि त्यांच्या प्रदेशातील लोकांस गाठीच्या पीडेने पीडले. ७ तेव्हा अशदोदकरांनी जे काही घडत आहे ते ओळखले, ते म्हणाले, “इसाएलाच्या देवाचा कोश आम्हामध्ये सूट नये कारण त्याचा हात आम्हावर व आमच्या दागोन देवाविरुद्ध भारी झाला आहे.” ८ मग त्यांनी माणसे पाठवून पलिष्ट्यांच्या सर्व अधिकांयांना आपणाकडे एकवट करून म्हटले, “इसाएलाच्या परमेश्वराच्या कोशाचे आम्ही काय करावे?” ते बोलले, “इसाएलाच्या देवाचा कोश गथाला न्यावा.” मग त्यांनी इसाएलाच्या देवाचा कोश तेथे नेला. ९ परंतु असे झाले की त्यांनी तो तेथे नेल्यावर, परमेश्वराचा हात त्याच्यावर पडून त्या नगरात मोठा गोंधळ उडाला. त्याने नगरातली लहान आणि मोठी माणसे यांना पीडले. आणि त्यांच्या अंगावर गाठी उठल्या. १० मग त्यांनी देवाचा कोश एक्रोनाला पाठवला; परंतु, असे झाले की, “देवाचा कोश एक्रोन येथे येताच एक्रोनकर ओरडून म्हणाले आम्हांला व आमच्या लोकांस मारायला इसाएलाच्या देवाचा कोश त्यांनी आमच्याकडे आणला आहे.” ११ मग त्यांनी माणसे पाठवून पलिष्ट्यांच्या सर्व अधिकांयांना एकत्र केले; ते त्यांना म्हणाले, “इसाएलाच्या देवाचा कोश त्याच्याजागी परत पाठवून या, यासाठी की, त्याने आम्हास व आमच्या लोकांस मासू नये.” कारण तेथे सर्व नगरात मरणाचे भयंकर भय पसले होते; देवाचा जबरदस्त हात त्याच्यावर पडला होता. १२ जी माणसे मरण पावली नाहीत त्यास त्यांना गाठीने पीडले, आणि नगराचा आक्रोश वर आकाशापर्यंत गेला.

६ आता परमेश्वराचा कोश पलिष्ट्यांच्या देशात सात महिने राहिला. २ आणि मग, पलिष्ट्यांनी याजकांना व ज्योतिष्यांना बोलावून त्याने म्हटले, “परमेश्वराच्या कोशाचे आम्ही काय करावे? तो त्याच्या ठिकाणी कसा पाठवावा हे आम्हास सांगा.” ३ ते म्हणाले, “तुम्ही इसाएलाच्या देवाचा कोश माघारी पाठवाल तर तो अर्पणाच्या भेटीशिवाय पाठवू नका; तर त्याबरोवर दोषार्पण अवश्य पाठवावे. मगच तुम्ही निरोगी व्हाल, आणि त्याचा हात तुम्हावरून अद्यापर्यंत का दूर होत नाही हे तुम्हास समजेल.” ४ तेव्हा ते म्हणाले, “जे दोषार्पण त्याबरोवर आम्ही पाठवावे ते काय असावे?” त्यांनी उत्तर दिले, “पलिष्ट्यांचा सरदाराच्या संख्येप्रमाणे पाच सोन्याच्या गाठी व पांच सोन्याचे उंदीर; कारण तुम्हा सर्वावर व तुमच्या अधिकांयांवर एकच पीडा आली आहे. ५ म्हणून तुम्ही तुमच्या गाठीच्या आकाशाची व तुमचे जे उंदीर शेताचा नाश करतात त्याच्या प्रतीकृती तयार करा आणि तुम्ही इसाएलाच्या देवाचा गौरव करा कदाचित तो आपला हात तुम्हावरून, व तुमच्या देवावरून, व तुमच्या भूमीवरून काढेल. ६ मिसरी लोक व फारो यांनी जशी आपली मने कठीन केली तशी तुम्ही आपली मने कशाला कठीन करता? जेव्हा तो त्याच्याची कठोरपणे वागला आणि त्याने त्यांना जाऊ देण्याची परावणी दिली नाही, परंतु नंतर ते निघून गेले नाहीत काय? ७ तर तुम्ही एक नवी गाडी तयार करा आणि ज्याच्या वर कधी जू ठेवले नाही अशा दोन दुभत्या गाडी घेऊन गाडीला जुऱ्या व त्यांची वासरे त्यांच्यापासून वेगळे गेली वरून घेऊ आणा.

त्याउलट, जर गेला नाही, तर जे आम्हासोबत घडले ती आकस्मित घटना आहे असे आम्ही समजू” १० मग त्या मनुष्यांनी तसे केले, म्हणजे, त्यांनी दोन दुभत्या गायी घेऊन गाडीला जुंपल्या आणि त्यांची वासरे धरी बांधून ठेवली. ११ मग त्यांनी परमेश्वराचा कोश आणि त्याच्याबरोबर तो डब्बा सोन्याचे उंदीर व त्यांच्या गाठीच्या प्रतिकृती गाठीत ठेवल्या. १२ मग त्या गायी नीट वाट धून बेथ-शेमेशाच्या रस्त्याने गेल्या; मागंनि जाताना त्या मोठ्याने हंबरत चालल्या उजवीकडे किंवा डावीकडे फिरल्या नाहीत. आणि पलिष्ट्यांचे अधिकारी बेथ-शेमेशाच्या सीमपर्यंत त्यांच्यामागे गेले. १३ तेव्हा बेथ-शेमेशाचे शेतकीरी खोायात आपल्या गळ्हाची कापणी करीत होते; आणि त्यांनी आपली दृढी वर करून कोश पाहिला, तेव्हा तो पाहून ते आनंद पावले. १४ मग गाडी याहेशावा बेथ-शेमेशकर याच्या शेतात येऊन जेथे एक मोठा दगड होता तेथे उभी राहिली. मग, त्यांनी गाडीची लाकडे तोडली आणि त्या गायी परमेश्वरास होमार्पण अशा अर्पण केल्या. १५ लेव्यांनी देवाचा कोश, व त्याबरोबर ज्यात सोन्याच्या प्रतिमा होत्या तो डबा, हे उत्तरवून त्या मोठ्या दगडावर ठेवले, बेथ-शेमेशाच्या मनुष्यांनी त्या दिवशी परमेश्वरास होमार्पणे व यज्ञ अर्पण केले. १६ आणि हे पाहिल्यानंतर पलिष्ट्यांचे पांच सरदार त्याच दिवशी एक्रोनास परत गेले. १७ परमेश्वरास पलिष्ट्यांनी ज्या सोन्याच्या गाठी दीवार्षण म्हणून पाठवल्या त्या अशा: अशदोकरता एक, गज्जाकरता एक, अष्कलोनाकरता एक, गथकरता एक, एक्रोनाकरता एक. १८ आणि जो मोठा दगड ज्यावर त्यांनी परमेश्वराचा कोश ठेवला तेथपर्यंत पलिष्ट्यांची जी नगरे, म्हणजे तटबंदीची नगरे व खेडीपाडीही, ज्या पांच सरदाराची होती, त्यांच्या संख्येप्रमाणे ते सोन्याचे उंदीर होते. तो दगड आजपर्यंत याहेशावा बेथ-शेमेशकर यांच्या शेतात आहे. १९ मग परमेश्वराने काही बेथ-शेमेशकर मनुष्यांना मारले कारण त्यांनी परमेश्वराच्या कोशाच्या आत पाहिले होते. त्याने सत्तर जण मारले. परमेश्वराने लोकांस फार मोठा तडाखा दिला, त्यामुळे लोकांनी शोक केला. २० तेव्हा बेथ-शेमेशाची माणसे बोलती, “पवित्र परमेश्वर याच्यासामोर कोणाच्याने उभे राहवेल? त्याने आम्हासापून वरती कोणाकडे जावे?” २१ मग त्यांनी किंयार्थ-यारीमाच्या रहिवाशांकडे दूत पाठवून म्हटले, की, “पलिष्ट्यांनी परमेश्वराचा कोश माधारी आणला आहे; तम्ही खाली येऊन तो आपाणाकडे वर्ती न्या.”

۹

नेला, आणि तो टेकडीवर अबीनादावाच्या घरात आणून ठेवला. त्यांनी त्याचा मुलगा एलाजार याला परमेश्वराचा कोश राखायला पवित्र केले. २ कोश किर्याथ-यारीमात येणन राहिला त्या दिवसापासून, बहुत काळ लोटला, म्हणजे वीस वर्ष झाली. इसाएलाच्या सर्व घराण्याने शोक केला आणि परमेश्वराकडे वळण्याची इच्छा केली. ३ शमुवेल इसाएलाच्या सर्व घराण्यापाशी बोलला तो म्हणाला, “जर तुम्ही आपल्या सर्व मनाने परमेश्वराकडे परत वळता, तर आपणापासून परके देव आणि अष्टरोथ दूर करा, तुम्ही आपली मने परमेश्वराकडे लावा, आणि केवळ त्याचीच सेवा करा, म्हणजे तो तुम्हास पलिष्ठांच्या हातून सोडवील.” ४ मग इसाएली लोकांनी बाआल व अष्टरोथ काढून टाकले, आणि केवळ परमेश्वराचीच आराधना करू लागले. ५ आणि शमुवेल म्हणाला, “सर्व इसाएलांस मिस्पाय येथे एकवट करा, म्हणजे मी तुम्हासाठी परमेश्वरास विनंती करीन.” ६ मग ते मिस्पाय जमले आणि त्यांनी पाणी काढून परमेश्वराच्या समीर ओतले. त्या दिवशी त्यांनी उपास केला आणि म्हटले, “आम्ही परमेश्वराच्या विरुद्ध पाप केले आहे.” तेव्हा शमुवेलाने तेथे इसाएली लोकांचे वादविवाद मिटवले आणि लोकांचे मार्गदर्शन केले. ७ आता इसाएलाची लोक मिस्पायंत जमले आहेत असे पलिष्ठांनी ऐकले, तेव्हा पलिष्ठांचे अधिकारी इसाएलावर चढाई करून आले. इसाएल लोकांनी जेव्हा हे ऐकले, तेव्हा ते पलिष्ठांना घारबरले. ८ नंतर इसाएली लोक शमुवेलाला म्हणाले, “आमचा देव परमेश्वर याने आःहार याला फूलिष्ठांच्या हातून

सोडवावे म्हणून त्याकडे आम्हासाठी धावा करण्याचे थांबू नका.” ९ मग शमुवेलाने एक दूध पिणारे कोकरू घेऊन त्याचे संपूर्ण होमार्पण परमेश्वरास केले; आणि शमुवेलाने इसाएलासाठी परमेश्वराचा धावा केला आणि तेव्हा परमेश्वराने त्यास उत्तर दिले. १० आणि शमुवेल होमार्पण अर्पण करत होता, तेव्हा पलिटी इसाएलाशी लढायला जवळ आले; परंतु त्यादिवशी परमेश्वराने पलिष्ट्याविरुद्ध मोठ्या आवाजात गडगाडात करून त्यास घाबरे केले व गोंधळात टाकले आणि इसाएलापुढे त्यांचा पराखव झाला. ११ तेव्हा इसाएलाची मापासो मिस्पातून निघून पलिष्ट्याच्या पाठीस लागली आणि बैथ-कारापर्यंत त्यांना मारीत गेली. १२ मग शमुवेलाने एक दगड घेतला आणि मिस्पा व शेन याच्या दरम्यान तो उभा केला आणि त्यास एबन-एजर असे नाव देऊन महटले, “येथर्पर्यंत परमेश्वराने आमचे साहाय्य केले आहे.” १३ असे पलिटी पराभूत झाले आणि ते इसाएलाच्या सीमेत आणखी आले नाहीत. शमुवेलाच्या सर्व दिवसात परमेश्वराचा हात पलिष्ट्याच्या विरुद्ध होता. १४ आणि एक्रोनापासून गंधर्पर्यंत, जी नगरे पलिष्ट्यांनी इसाएलापासून घेतली होती ती इसाएलास परत मिळाली; आणि त्यांचा प्रदेश इसाएलाने पलिष्ट्याच्या हातातून परत घेतला. त्यानंतर इसाएल व अमोरी यांच्यामध्ये शांतता होती. १५ शमुवेलाने आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात इसाएलाचा न्याय केला. १६ तो प्रत्येक वर्षी बेथेलास, गिलगालास, व मिस्पात अनुक्रमाने जाई. आणि त्या सर्व ठिकाणी इसाएलाचा न्याय करी. १७ आणि रामा येथे तो परत माघारी येत असे, कारण तेथे त्याचे घर होते आणि तेथे सुद्धा त्याने इसाएलाचे वादविवाद मिटवण्याचे काम केले. तेथे त्याने परमेश्वरास अर्पणे अर्पयला वेदी बांधली.

6

न्यायाधीश नेमले. २ त्याच्या प्रथम जन्मलेल्या मुलाचे नाव योएल व दुसऱ्याचे नाव अवैया असे होते; बैंशेबा येथे ते न्यायाधीश होते. ३ परंतु त्याचे पुत्र त्याच्या मागानि चालत नसत, तर ते अप्रामाणिक लाभांच्या पाठीमार्गे लागले होते. ते लाच घेऊन विपरीत न्याय करीत असत. ४ मग इसाएलाचे सर्व वडील जमून रासा येथे शमुवेलाकडे आले. ५ आणि ते त्यास म्हणाले, “पाहा तुम्ही वयोवृद्ध झाले आहात आणि तुमचे पुत्र तुमच्या मागानि चालत नाहीत. आता सर्व राष्ट्रांप्रमाणे आमचा न्याय करायला आम्हावर राजा नेमा.” ६ परंतु, “आमचा न्याय करायला आम्हांला राजा या,” असे जे त्यांनी म्हटले, त्याबद्दल शमुवेलाला वाईट वाटले. म्हणून शमुवेलाने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली. ७ तेव्हा परमेश्वराने शमुवेलास म्हटले, “लोक संगांतात त्या सर्वबाबतीत तु त्यांचा शब्द ऐक; कारण त्यांनी तुल नाकारले नाही, तर मला नाकारल आहे. ८ मी त्यांना मिसरातून वर आणले त्या दिवसापासून आजपर्यंत जी सर्व कामे त्यांनी केली त्याप्रमाणे त्यांनी हे केले आहे, मला सोडून अन्य देवाची सेवा त्यांनी केली, आणि तसेच त्यांनी तुझार्याशी केले आहे.” ९ तर आता त्याचे ऐक; तथापि तु त्याच्याशी खडसावून बोल आणि जो राजा त्याच्यावर राज्य करील त्याची रीत त्यांना समझावून सांग. १० मग शमुवेलाने, ज्या लोकांनी राजा मागितला होता त्यांना, परमेश्वराची सर्व वचने सांगितली. ११ तो त्यांना म्हणाला, “जी राजा तुम्हावर राज्य करील त्याची रीत अशी होईल; तो तुमचे पुत्र घेऊन आपल्या रथांसाठी व आपले घेडेस्वार होण्यासाठी ठेवील आणि त्याच्या रथांपुढे ते धावतील. १२ तो त्यांना आपले हजारांचे सरदर नेमून ठेवील. यजमीन नांगरायला, आपली पिके कापायला, आणि आपली लढाईवी शस्त्रे व आपली रथाची शस्त्रे करायला ठेवील. १३ तो तुमच्या मुली सुंगधी द्रव्ये त्यार करणाऱ्या, स्वयंपाकिणी, आणि भटारखान्यात काम करणाऱ्या होण्यास घेईल. १४ तुमची जी उत्तम ती शेते, तुमचे द्राक्षमळे, आणि तुमचे जैतूनाचे मळे घेऊन, ते तो त्याच्या चाकरांना देईल. १५ तो तुमची पीक व तुमचे द्राक्षमळे यांचा दशमांश घेऊन, तो आपल्या कारभायांना देईल. १६ तुमचे दास आणि तुमच्या दासी व तुमचे उत्तम तरुण

व तुमची गाढवे घेऊन, ते तो आपल्या कामाला लावील. १७ तुमच्या मेंदरांचा दशमांश तो घेईल व तुम्ही त्याचे दास क्हाल. १८ त्यानंतर तुम्ही आपणासाठी निवडलेल्या राजामुळे ओरडाल; परंतु परमेश्वर त्या दिवसात तुम्हास उत्तर देणार नाही.” १९ पण लोक शमुवेलाचा शब्द ऐकायला नाकारून म्हणाऱ्ये, “असे नाही! आम्हांवर राजा पाहिजेच २० म्हणजे आम्ही इतर सर्व राष्ट्रांसारखे होऊ, आणि आमचा राजा आमचा न्याय करील व आम्हांपुढे चालून आमच्या लढाया लढेल.” २१ शमुवेलाने जेव्हा लोकांनी दिलेल्या उत्तराचे सर्व शब्द ऐकून परमेश्वरास ऐकवले; २२ मग तेव्हा परमेश्वर शमुवेलाशी बोलला, “तू त्यांचा शब्द ऐकून त्याच्यावर राज्य करायला राजा नेमून ठेव.” तेव्हा शमुवेल इसाएलाच्या मनुष्यांना म्हणाला, “तुम्ही प्रत्येकजण आपापल्या नगरास परत जा.”

१ बन्यामीन वंशातील एक पुरुष होता त्याचे नांव कीश; तो अबीएलाचा मुलगा, तो सरोराचा मुलगा, तो बखोराचा मुलगा, तो अफियाचा मुलगा होता. तो बन्यामीनी पुरुष मोठा पराक्रमी होता. २ आणि त्याचा शौल नावाचा मुलगा तरुण व सुंदर होता. इसाएलाच्या संतानामध्ये त्याच्याहून कोणी सुंदर नव्हता. सर्व लोक त्याच्या खांद्यास लागत इतका तो उंच होता. ३ आणि शौलाचा बाप कीश, याची गाढवे हरवली. तेव्हा कीश आपला मुलगा शौल याला म्हणाला, “आता तू ऊऱ व चाकरापैकी एकाला आपाणबोरेव घे; आणि जाऊन गाढवांचा शोध कर.” ४ मग तो एफ्राईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातून जाऊन शतीशा प्रांतातून गेला, परंतु ती सापडली नाहीत. मग ते शालीम प्रांतातून गेले, परंतु येथे ती त्यांना सापडली नाहीत. ५ ते सूफ प्रांतातून आल्यावर शौल आपल्या बोरेबरच्या चाकराला म्हणाला, “चला आपण माघारे जाऊ, नाहीतर माझा बाप गाढवांची काळजी सोडून आमचीच काळजी करायला लागेल.” ६ तेव्हा तो चाकर त्यास म्हणाला, “आता पाहा या नगरात देवाचा पुरुष आहे. तो पुरुष खूपच सन्मान्य आहे; जे तो सांगतो ते सर्व पूर्ण होतेच. तर आता आपण तेथे जाऊ; म्हणजे आपण कोणत्या मागानि पुढे जावे हे कदाचित तो आपल्याला सांगेल.” ७ मग शौल आपल्या चाकराला म्हणाला, “पण पाहा आपण जर जाऊ तर त्या मनुष्यास आपण काय घेऊन जावे? कारण आपल्या झोळीतल्या भाकरी संपल्या आहेत आणि परमेश्वराच्या मनुष्यास भेट देण्यासाठी काही राहिले नाही. आपल्याजवळ काय आहे?” ८ तेव्हा चाकराने शौलाला उत्तर देऊन म्हटले, “पाहा माझ्या हातात पाव शेकेल रुपे आहे; ते मी परमेश्वराच्या मनुष्यास देईन, म्हणजे तो आमची वाट आम्हास सांगेल.” ९ (पूर्वी इसाएलात कोणी परमेश्वराजवळ विचारायला जात असताना असे म्हणत, “चला आपण द्रष्ट्याकडे जाऊ.”) कारण ज्याला आता भविष्यवादी म्हणतात त्यास पूर्वी द्रष्टा असे म्हणत.) १० मग शौल चाकराला म्हणाला, “तुझे बोलणे ठीक आहे चल आपण जाऊ.” तेव्हा ज्या नगरात देवाचा पुरुष होता तेथे ते गेले. ११ ते टेकडीवर नगराकडल्या चढणीवर जात होते तेव्हा मुली पाणी भरायला बाहेर जाताना त्यांना भेटल्या. ते त्यांना म्हणाले, “द्रष्टा (पाहणारा) येथे आहे काय?” १२ त्यांनी त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “तो आहे; पाहा तुमच्या पुढेच तो निघाला आहे. लवकर जा. तो नगरात आला आहे कारण आज लोकांस उंचस्थानी यज्ञ करायचा आहे. १३ तुम्ही तो जयायला उंचस्थानी चढून जाणायच्या आधी, नगरात जातानाच तुमची आणि त्याची भेट होईल. तो येण्याच्या अगोदर लोक जेवणार नाहीत, कारण तो यज्ञाला आशीर्वाद देतो मग बोलावलेले जेवतात. तर आता तुम्ही वर जा, कारण या वेळेस त्याची भेट होईल.” १४ मग ते नगराकडे चढून गेले आणि ते नगरात जाऊन पोहवतात, तो त्यांनी पाहीले की, शमुवेल उंचस्थानी चढून जायला निघताना त्याच्याकडे येत आहे. १५ शौलाच्या येण्यापूर्वी एक दिवस अगोदर, परमेश्वराने शमुवेलाला प्रकट केले होते की: १६ “उद्या सुमारे या वेळेस बन्यामिनी प्रांतातून एक पुरुष मी

तुझ्याकडे पाठवीन, आणि माझे लोक इसाएल यांचा राजा होण्यास त्यास तू अभिषेक कर. तो पलिष्ट्यांच्या हातून माझ्या लोकांस सोडवील; कारण मी आपल्या लोकांकडे पाहिले आहे आणि त्यांची आरोळी माझ्याकडे आली आहे.” १७ शमुवेलाने शौलाला पाहिले, तेव्हा परमेश्वर त्यास म्हणाला, “पाहा ज्या मनुष्याविषयी मी तुला सांगितले तो हाच आहे! हा माझ्या लोकांवर राज्य करील.” १८ मग शौल शमुवेलाजवळ वेशीत येऊन म्हणाला, “मी तुम्हास विनंती करतो द्रष्टाचे (पाहणाऱ्याचे) घर कोठे आहे ते मला सांगा.” १९ तेव्हा शमुवेलाने शौलाला उत्तर देऊन म्हटले, “द्रष्टा (पाहणारा) मीच आहे. माझ्या पुढे उंचस्थानी वर चला, म्हणजे आज तुम्ही माझ्याबोरेव जेवाल. तुझ्या मनात जे आहे ते सर्व सांगून सकाळी मी तुला जाऊ देईन. २० आणि तुझी जी गाढवे तीन दिवसांपूर्वी हरवली होती त्यांची तू काळजी करू नको, कारण ती सांपडली आहेत. आणि इसाएलाच्या सर्व अभिलाषा कोणाकडे आहेत? तुझ्याकडे व तुझ्या वडिलाच्या सर्व धराण्याकडे की नाही?” २१ तेव्हा शौलाने उत्तर देऊन म्हटले, “मी बन्यामीनी, इसाएलाच्या वंशामध्ये सर्वाहून धाकट्या वंशातला नाही काय? आणि बन्यामिनाच्या वंशामध्ये सर्व धराण्यापैक्सां माझे धराणे लाहान आहे की नाही? तर तुम्ही माझ्याशी असे कसे बोलता?” २२ मग शमुवेलाने शौलाला व त्याच्या चाकराला बोरेव घेऊन भोजनशाळेत आणले, आणि आमंत्रितांमध्ये त्यांना मुख्य ठिकाणी बसवले; ते सुमारे तीसजण होते. २३ तेव्हा शमुवेल शौलाशी अचाऱ्याला म्हणाला, “जो वाटा मी तुला दिला होता व ज्याविषयी मी तुला म्हटले होते की, हा तू आपल्याजवळ वेगळा ठेव, तो आण.” २४ तेव्हा स्वर्वयंपक्याने फरा व त्यावर जे होते ते घेऊन शौलापुढे ठेवले. मग शमुवेल म्हणाला, “पाहा जे राख्यून ठेवले होते! ते खा, कारण नेमतेल्या वेळेपर्यंत ते तुझ्यासाठी राख्यून ठेवलेले आहे.” कारण आता तू म्हणू शक्तोस की, मी लोकांस बोलावले आहे. अशा रीतीने, त्या दिवशी शौल शमुवेलाबोरेव जेवाल. २५ ते उंचस्थानावरून खाली नगरात आल्यावर त्याने धराण्या धाव्यावर शौलाशी संभाषण केले. २६ ते पहाटेस उठले व उजाडण्याच्या वेळेस असे झाले की, शमुवेलाने शौलाला धराण्या धाव्यावर बोलावून म्हटले, “मी तुला पाठवून ध्यावे म्हणून ऊठ. तेव्हा शौल ऊठला, मग तो व शमुवेल असे दोधेजण बाहेर गेले.” २७ ते खाली नगराच्या शेवटास जात असता, शमुवेल शौलाला म्हणाला, “चाकराला आपल्यापुढे चालायला सांग, परंतु मी तुला देवाचे वचन ऐकावावे म्हणून तू येथे थोडा थांब. आणि चाकर पुढे गेला.”

२० तेव्हा शमुवेलाने तेलाची कुपी घेतली, शौलाच्या ढोक्यावर ओतली, आणि त्याचे उंबुन घेऊन म्हटले, “परमेश्वराने तुला आपल्या वतनावर राजा होण्यास अभिषेक केला म्हणून हे झाले की नाही? २ आज तू माझ्यापासून गेल्यावर राहेलीच्या कबरेजवळ बन्यामिनाच्या प्रांतात सेल्स्ह येथे तुला दोन माणसे भेटीली ती तुला म्हणतील की, ज्या गाढवांचा शोध करायला तू गेला होतास ती सांपडली आहेत. पाहा तुझा बाप गाढवांची काळजी सोडून, तुझी चिंता करीत आहे, तो म्हणतो, मी आपल्या मुलासाठी काय कड?” ३ मग तेथून तू पुढे जाऊन, ताबोराच्या एलोनाजवळ पोहचशील. तेव्हा तेथे तीन करडू नेणारा एक व तीन भाकरी नेणारा एक व द्राक्षरासाची बुधीली नेणारा एक अशी तीन माणसे देवाकडे बेथेलाला जात असलेली तुला भेटीली. ४ आणि ती तुला अभिषेकान करून तुला दोन भाकरी देतील त्या तू त्यांच्या हातातून घेशील. ५ त्यानंतर परमेश्वराच्या टेकडीला म्हणजे जेथे पलिष्ट्यांची चोकी काय होते जेवाशील. आणि तू तेथे नगरास पोहचल्यावर भविष्यवादीचा गढ आणि त्यांच्यापुढे सतार, झांज, बासरी व वीणा वाजवणारे उंचस्थानावरून उत्तर असता तू त्यांना घेटशील; ते भविष्यवाचीपैकी करीत असतील. ६ परमेश्वराचा आत्मा जोराने तुझ्यावर येईल आणि त्यांच्याबोरेव तू भविष्यवाचीपैकी करशील, आणि तू बदलून निराळा पुरुष होशील. ७ आता, जेव्हा ही सर्व चिन्हे तुला प्राप्त होतील, तेव्हा असे होवो की, तुला प्रसंग

मिळेल तसे तू कर, कारण परमेश्वर तुझ्याबरोबर असेल. ८ तेक्हा तू माझ्या अगोदर खाली गिलगालास जा. पाहा हांमार्पणे अर्पण करायला व शांत्यर्पणाचे यज्ञ करायला मी खाली तुझ्याकडे येईन. मी तुझ्याकडे येऊन जे तुला करायचे आहे ते तुला कळवीन तोपर्यंत सात दिवस तू माझी वाट पाहा. ९ आणि असे झाले की, शमुवेलापासून जायला त्याने आपती पाठ फिरवल्यावर, परमेश्वराने त्यास दुसरे मन दिले. आणि ती सर्व चिन्हे त्याच दिवशी त्यास प्राप्त झाली. १० जेव्हा ते डोंगराजवळ आले, तेक्हा पाहा भविष्यवावाचा गट त्यास भेटला आणि देवाचा आत्मा जोराने त्याच्यावर आला व त्याच्यामध्ये तो भविष्यवाची करू लागला. ११ तेक्हा असे झाले की, ज्यानां पूर्वी त्याची ओळख होती, त्या सर्वांनी पाहिले की तो भविष्यवक्यांबरोबर भविष्यवाची करत आहे, ते लोक एकमेकांना म्हणू लागले की, “कीशाच्या मुलाला हे काय झाले? शौल भविष्यवक्त्यांपैकी एक आहे काय?” १२ तेक्हा त्या ठिकाणाचा कोणी एक उत्तर देऊन बोलला, “त्यांचा बाप कोण कोण आहे?” यावरुन, अशी म्हण पडली की, शौलही भविष्यवाद्यांमध्ये आहे काय? १३ भविष्यवाची करणे समाप्त केल्यावर तो उंचस्थानाकडे आला. १४ नंतर, शौलाचा काका त्यास व त्याच्या चाकराला म्हणाला, “तुम्ही कोठे गेला होता?” तो बोलला, “आम्ही गाढवांचा शोध करीत गेलो; ती नाहीत असे पाहून, आम्ही शमुवेलाकडे गेलो.” १५ मग शौलाचा काका म्हणाला, “मी तुला विनंती करतो शमुवेल तुम्हारी काय बोलला ते मला सांग.” १६ तेक्हा शौल आपल्या काकाला म्हणाला, “गाढवे सापडली असे त्याने आम्हास उघड सांगितले.” परंतु राज्याविषयीची जी गोष्ट शमुवेल बोलला ती त्याने त्यास सांगितली नाही. १७ मग शमुवेलाने लोकांस मिस्पा येथे परमेश्वराजवळ बोलावले. १८ तेक्हा तो इसाएलाच्या संतानाना म्हणाला, “परमेश्वर इसाएलाचा देव असे म्हणतो, मी मिसरातून इसाएलास वर आणले, आणि मिस्यांच्या हातातून व तुम्हास पीडणारी जी राज्ये त्या सर्वाच्या हातातून तुम्हास सोडवले. १९ परंतु तुमचा परमेश्वर, जो स्वतः तुमच्या सर्व शरूपासून व तुमच्या संकटातून तुम्हास सोडवतो त्यास तुम्ही आज नाकारले; आणि आम्हांवर राजा नेमून ठेव, असे त्यास म्हळे. तर आता आपल्या वंशामाणे व आपल्या हाजारप्रमाणे परमेश्वराच्या समोर उभे राहा.” २० शमुवेलाने इसाएलाचे सर्व वंश जवळ आणले, तेक्हा बन्यामिनाचा वंश निवून घेण्यात आला. २१ मग त्याने बन्यामिनाचा वंश त्यातील घराण्याप्रमाणे जवळ आणला; आणि मात्रीचे घराणे आणि कीशाचा मुलगा शौल निवून घेण्यात आला. पण जेव्हा त्यांनी त्याचा शोध केला तेक्हा तो सापडला नाही. २२ मग त्यांनी परमेश्वरास आणखी विचारले की, “तो पुरुष इकडे फिरून येईल काय?” तेक्हा परमेश्वराने उत्तर दिले, “पाहा तो सामानामध्ये लपला आहे.” २३ मग त्यांनी धावत जाऊन त्यास तेथून आणले. तो लोकांमध्ये उभा राहिला तेक्हा सर्व लोक त्याच्या खांग्यास लागत इतका तो उंच होता. २४ तेक्हा शमुवेल सर्व लोकांस म्हणाला, “ज्याला परमेश्वराने निवडले त्यास तुम्ही पाहता काय? त्याच्यासारखा सर्व लोकात कोणी नाही!” सर्व लोक ओरडून म्हणाले, “राजा दीर्घापुरी होवो!” २५ तेक्हा शमुवेलाने राजाच्या कारभाराचे नियम आणि कायदे लोकांस सांगितले, आणि ते एका पुस्तकात लिहून परमेश्वराच्या समोर ठेवले. मग शमुवेलाने सर्व लोकांस आपाल्या घरी पाठवून दिले. २६ शौलही आपल्या घरी गिबा येथे गेला, आणि ज्यांच्या मनाला परमेश्वराने स्पर्श केला, अशी काही बलवान माणसे त्याच्याबरोबर गेली. २७ परंतु काही कुचकामी माणसे होती ती म्हणाली, “हा पुरुष आम्हास कसा काय सोडवील?” त्यांनी त्याचा अनादर केला व त्यास काही भेट आणली नाही. पण शौल शांत राहिला.

११ मग नाहाश अम्मोनी याने जाऊन याबेश-गिलादास वेढा घातला. तेक्हा याबेशांतल्या सर्व मनुष्यांनी नाहाशाला म्हटले, “आम्हाशी करार कर म्हणजे आम्ही तुझी सेवा करू.” २ तेक्हा नाहाश अम्मोनी त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हाशी अशा अटीवर करार करीन की, मी तुम्हातील प्रत्येकाचा

उजवा डोळा फोडून सर्व इसाएलाची मानहानी करीन.” ३ तेक्हा याबेशच्या वडिल जनांनी त्यास म्हटले, “आम्हांला सात दिवसाचा अवकाश दे, म्हणजे इसाएलाच्या सर्व प्रातांत आम्ही दूत पाठवू, मग जर आम्हास सोडवायला कोणी येत नसला, तर आम्ही बाहेर तुझ्याकडे येऊ.” ४ आणि त्या दूतांनी शौलाच्या गिब्याकडे येऊन या गोष्टी लोकांच्या कानावर घाटल्या; तेक्हा सर्व लोक मोठ्याने आवाज काढून रडू लागले. ५ आणि पाहा शौल शेतातून गाईबैलांच्या मागून चालत येत होता. शौल म्हणाला, “लोकांस काय झाले? म्हणून ते रडत आहेत?” तेक्हा त्यांनी त्यास याबेशांतील माणसे काय म्हणाली ते सांगितले. ६ तेक्हा शौलाने या गोष्टी ऐकल्यावर देवाचा आत्मा जोराने त्याच्यावर आला आणि त्याचा राग फारच भडकला. ७ मग बैलांची जोडी घेऊन त्यांचे तुकडे तुकडे केले आणि दूतांच्या हातून ते इसाएलाच्या सर्व प्रातांत पाठवून सांगितले की, “जो कोणी शौलामागे व शमुवेलाच्यामागे येत नाही त्याच्या बैलांना असे करण्यात येईल.” तेक्हा परमेश्वराचे भय लोकांवर पडले व ते एक मनाचे होऊन एकत्र होऊन निघारे. ८ मग जेव्हा त्याने बेजेकात त्यांची नोंद केली, तेक्हा इसाएलाचे लोक तीन लाख होते, आणि यहूदांचे लोक तीस हजार होते. ९ तेक्हा जे दूत आले होते त्याना त्यांनी म्हटले, “याबेश-गिलादाच्या मनुष्यांना असे संगां की, उद्या सूर्य तापेल तेक्हा तुमची सुटका होईल.” मग दूतांनी जाऊन याबेशच्या मनुष्यांना तसे सांगितले; तेक्हा ते अनंदीत झाले. १० मग याबेशांतील माणसे नाहाशाला म्हणाली, “उद्या आम्ही बाहेर तुम्हास कडे येऊ तेक्हा तुम्हास बरे दिसेल तसे आमचे करा.” ११ मग सकाळी असे झाले की शौलाने लोकांच्या तीन टोळ्या केल्या आणि त्यांनी पहाटेच्या प्रहरी छावणीमध्ये येऊन दिवस तापे पर्यंत अम्मोन्यांवर हल्ला केला आणि त्यांचा पराभव केला. आणि असे झाले की, जे उरले त्यातले दोन देखील एकत्र एका ठिकाणी राहिले नाहीत, जे वाचले त्यांची पांगापांग झाली. १२ मग लोक शमुवेलाला म्हणाले, “शौल आम्हावर राज्य करील काय? असे जे बोलले ते कोण आहेत? ती माणसे काढून दे, म्हणजे आम्ही त्याना जिवे मारू.” १३ तेक्हा शौल बोलला, “आज कोणाही मनुष्यास जिवे मारायचे नाही कारण आज परमेश्वराने इसाएलास सोडवले आहे.” १४ तेक्हा शमुवेलाने लोकांस म्हटले, “चला आपण गिलगालास जाऊन तेथे नव्याने राज्य स्थापन करू.” १५ मग सर्व लोक गिलगालास गेले आणि गिलगालात त्यांनी परमेश्वराच्यासमोर शौलाला राजा केले आणि तेथे परमेश्वराच्यासमोर त्यांनी शांत्यर्पणांचे यज्ञ अर्पण केले; तेक्हा तेथे शौल व इसाएलाची सर्व माणसे यांना फार आनंद झाला.

१२ शमुवेल सर्व इसाएलास म्हणाला, “पाहा जे तुम्ही मला म्हणाला ती प्रत्येक गोष्ट ऐकून मी तुम्हावर एक राजा नेमला आहे. २ तर आता पाहा, राजा तुम्हापुढे चालत आहे, आणि मी म्हातारा होऊन केस पिकलेला झालो आहे; पाहा, माझे पुत्र तुम्हाजवळ आहेत. व मी आपल्या तरुणपणापासून आजपर्यंत तुम्हापुढे चाललो आहे. ३ मी हा येथे आहे; परमेश्वरासमोर व त्याच्या अभिषिक्तासमोर माझ्याविसूर्द्ध साक्ष द्या. मी कोणाचा बैल घेतला काय? मी कोणाचे गाढव घेतले काय? मी कोणाला लवाडीने लुबाडले आहे काय? मी कोणावर जुलूम केला आहे काय? मी डोळे बंद करून कोणाकडून लाच घेतली काय? माझ्याविसूर्द्ध साक्ष द्या, म्हणजे मी त्याची भरपाई करीन.” ४ ते म्हणाले, “तुम्ही आम्हास फसवले नाही, आमच्यावर जुलूम केला नाही, किंवा कोणा मनुष्याच्या हातून काही चोरले नाही.” ५ मग तो त्यांना म्हणाला, “माझ्या हाती तुम्हास काही सापडले नाही याविष्यी आज परमेश्वर तुमच्यासंबंधाने साक्षी आहे आणि त्याची अभिषिक्त साक्षी आहे.” ते म्हणाले, “परमेश्वर साक्षी आहे.” ६ शमुवेल लोकांस म्हणाला, “ज्याने मोरेशोला व अहरोनाला नेमले, आणि ज्याने तुम्हाच्या वडिलांगा मिसर देशातून काढून वर आणले तो तर परमेश्वरच आहे. ७ तर आता, सिंथर उभे राहा, म्हणजे परमेश्वराने न्यायीपणाची जी सर्व कृत्ये

तुम्हासाठी व तुमच्या वडिलांसाठी केली त्याविषयी मी परमेश्वरासमोर विनंती करतो. ८ याकोब मिसरात गेल्यावर, तुमच्या वाडवडिलांनी परमेश्वराकडे आरोगी केली. तेव्हा परमेश्वराने मोशीला व अहरोनाला पाठवले, त्यांनी तुमच्या वाडवडिलांना मिसरातून काढून आणले आणि या ठिकाणी वसवले. ९ पण परमेश्वर त्यांचा देव याला ते विसरते तेव्हा त्याने हासोराचा सेनापती सीसरा याच्या हाती, व पलिष्ठ्यांच्या हाती, व मवाबाचा राजा याच्या हाती, त्यांना विकले आणि ते त्यांच्याशी लढले. १० तेव्हा ते परमेश्वरास हाक मासून म्हणाले, आम्ही पाप केले आहे, कारण आम्ही परमेश्वरास सोडून बआल आणि अष्टरोथ या मुर्तीची सेवा केली आहे. परंतु आता तू आमच्या शत्रुच्या हातातून आम्हास सोडीव म्हणजे आम्ही तुझी सेवा करू. ११ मग परमेश्वराने यश्व्याल, बदान, व इफताह, व शमुवेल यांना पाठवून तुम्हास तुमच्या चृहूकडल्या शत्रुच्या हातातून सोडवले आणि तुम्ही स्वस्थ राहिला. १२ परंतु अमोनाच्या संतानाचा राजा नाहाश तुहावर आला असे तुम्ही पाहिले, तेव्हा परमेश्वर तुमचा देव तुमचा राजा होता तरी, तुम्ही मला म्हणालात की, असे नको तर आम्हावर राजा राज्य करो. १३ तर आता जो राजा तुम्ही निवडला ज्याला तुम्ही मारितले, तो हा पाहा; पाहा परमेश्वराने तुहावर राजा नेमला आहे. १४ जर तुम्ही परमेश्वराचे भय धरून त्याची सेवा कराल, त्याची वाणी ऐकाल, आणि परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध बंड करणार नाही, तर तुम्ही व तुम्हावर राज्य करणारा तुमचा राजाही परमेश्वर तुमचा देव याला मानीत जाल तर वरे. १५ परंतु तुम्ही परमेश्वराची वाणी न ऐकून त्याच्या आज्ञेविरुद्ध बंड कराल, तर परमेश्वराचा हात जसा तुमच्या वाडवडिलांविरुद्ध होता, तसा तो तुमच्याविरुद्ध होईल. १६ तर आता तुम्ही स्वतःला सादर करा आणि जी मोठी गोष्ट परमेश्वर तुमच्या डोक्यांपुढे करणार आहे ती पाहा. १७ आज गव्हाची कापणी आहे की नाही? परमेश्वरास मी हाक मारीन, अशासाची की, त्याने मेघांच्या गडगडाटस्वरूप पाऊस पाठवावा. मग तुम्ही जाणाल व पाहाल की, तुम्ही आपणासाठी राजा मागून परमेश्वराच्या दृश्यीने किती मोठे दुष्टपण केले.” १८ तेव्हा शमुवेलाने परमेश्वरास हाक मारली आणि त्याच दिवशी परमेश्वराने मेघगर्जनासह पाऊस पाठवला. म्हणून सर्व लोकांस परमेश्वराचे व शमुवेलाचे फार भय वाटले. १९ तेव्हा अवघे लोक शमुवेलाला म्हणाले, “आम्ही मरु नये म्हणून, परमेश्वर तुमचा देव याच्याकडे तुम्ही आपल्या सेवकांसाठी प्रार्थना करा. कारण आम्ही राजा मागून आपल्या सर्व पापांत आणखी या दुष्कर्माची भाटाकली आहे.” २० मग शमुवेल लोकांस म्हणाला, “भिउ नका. तुम्ही हे सर्व दुष्कर्म केले आहे खेरे, तथापि परमेश्वरास अनुसरण्याचे सोडून भलतीकडे फिरू नका, तर आपल्या संपूर्ण मनाने परमेश्वराची सेवा करा. २१ तुम्ही भलत्या गोर्टीकडे वलू नका कारण जे लाभदायक नाहीत व ज्यांच्याने तुमचे रक्षण करवत नाही कारण त्या निरोपयोगी आहेत. २२ कारण आपल्या महान नावाकरता, परमेश्वर आपल्या लोकांस नाकारणार नाही, कारण तुम्हास आपले स्वतः चे लोक असे करणे परमेश्वरास आनंदादायी वाटले. २३ मी तुम्हासाठी प्रार्थना करायची सोडून देण्याने मी परमेश्वराच्या विरुद्ध पाप करावे हे माझ्यापासून दूर्घ राहो. चांगला व सरळ मार्ग मी तुम्हास शिकवीन. २४ केवळ परमेश्वराचे भय धरा आणि खेरेपणाने वागून आपल्या संपूर्ण मनाने तुम्ही त्याची सेवा करा. कारण त्याने तुम्हासाठी केवढी महान कृत्ये केली आहेत हे तुम्ही लक्षात घ्या. २५ परंतु जर तुम्ही वाईट करण्याचे चालूच ठेवाल तर तुम्ही आणि तुमचा राजा दोघे नष्ट व्हाल.”

१३ शौल राज्य कूल लागला तेव्हा तो तीस वर्षांचा होतो; त्याने (दोन) वर्षे इसाएलावर राज्य केल्यानंतर, २ त्याने इसाएलातून तीन हजार पुढी निवडून घेतले; त्यातले दोन हजार त्याच्याबोरबर मिखमाशांत व बेथेलाच्या डोंगरात होते आणि योनाथानाबोरबर बन्यामिनाच्या गिब्यात एक हजार होते. बाकीच्या लोकांस त्याने त्यांच्या घराकडे पाठवले, प्रत्येकजण त्याच्या तंबूकडे गेला. ३ गिब्यात पलिष्ठ्यांच्या सैन्यांना योनाथानाने पराजित केले

आणि पलिष्ठ्यांनी त्याविषयी ऐकले. तेव्हा शौलाने सर्व मुलखात शिंग वाजवून म्हटले, “इध्यांना ऐकू घ्या.” ४ शौलाने पलिष्ठ्यांच्या सैन्याला पराजित केले आणि पलिष्ठ्यांना इसाएलाचा तिरस्कार वाटू लागला, असे सर्व इसाएलांनी ऐकले. त्यानंतर लोक शौलाजवळ गिलगालात एकत्र जमले. ५ मग तीस हजार रथ व सहा हजार रथ चालवणारे, आणि समुद्राच्या वाळूसारखे असंख्य लोक घेऊन पलिष्ठी इसाएलाशी लढाई करायला जमले आणि त्यांनी मिखमाशात येऊन बैथ-आवेनाच्या पूर्वेस तल दिला. ६ आपण अडचणीत आलो आहो हे इसाएलांनी पाहिले. कारण लोक निराश झाले होते, तेव्हा लोक गुहा, झुडपात, खडकात, व्हीरीत, व खड्यात लपेते. ७ कित्पेक इत्री यादेंच्या पलांकिडे गड व गिलाद या प्रातांत गेले. पण शौल गिलगालात तसाच राहिला आणि सर्व लोक त्याच्यामार्गे थरथर कापत गेले. ८ शमुवेलाने नेमलेल्या वेळेप्रमाणे तो सात दिवस थंबाला पंतु शमुवेल गिलगालास आला नाही आणि लोक शौलापासून विखरून जाऊ लागले. ९ तेव्हा शौलाने म्हटले, “होमार्पणे व शांत्यार्पणे इकडे माझ्यापाशी आणा.” मग त्याने होमार्पण अर्पिले. १० त्याने होमार्पण अर्पिण्याची समाप्ती केली तितक्यात पाहा शमुवेलाचे आगमन झाले. शौल त्यास भेटण्यास आणि अभिवादन करण्यास बाहेर गेला. ११ तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “तू हे काय केले आहे?” शौलाने म्हटले, “कारण मी पाहिले की, लोक माझ्यापासून निघून जाऊ लागले, आणि नेमलेल्या दिवसाच्या आत तुम्ही आला नाही, आणि पलिष्ठी मिखमाश येथे जमले आहेत, १२ म्हणून मी म्हणालो, पलिष्ठी खाली गिलगालास माझ्याविरुद्ध येत आहेत आणि मी परमेश्वराची मर्जी अद्याप मिळवली नाही. म्हणून मी स्वतः च्या मजबुरीने भाव पडून होमार्पण अर्पिले.” १३ नंतर शमुवेल शौलाला म्हणाला, “तू मूर्खपांचे कृत्य केले. परमेश्वर तुम्हा देव याने जी आज्ञा तुला आज्ञापिली ती तू मानली नाही. मानली असरी तर आता परमेश्वराने इसाएलावर तुझे राज्य निरंतर स्थापले असते. १४ परंतु आता तुम्ही राज्य चालू राहणार नाही. परमेश्वराने आपल्या मनासारखा मनुष्य शोधला आहे, आणि त्यास आपल्या लोकांचा राजा होण्यास नेमले आहे, कारण परमेश्वराने जे तुला आज्ञापिले ते तू पाळले नाही.” १५ मग शमुवेल उठून गिलगालाहून बन्यामिनातील गिबा येथे गेला. त्यानंतर शौलाने आपणाजवळ जे लोक होते त्यांची गणना केली, ते सुमारे सहाशी होते. १६ शौल, त्याच मुलगा योनाथान व त्याच्याबोरबर लोक बन्यामिनातील गिब्यात राहिले. पण पलिष्ठ्यांनी मिखमाशात छावणी केली. १७ पलिष्ठ्यांच्या छावणीत तापीची भाग्यांनी तीन टोक्या करून निघाले. एक टोकी आफकाच्या वाटेने शुवालाच्या प्रातांकडे गेली १८ आणि दुसरी टोकी बैथ-होरोनाच्या वाटेने गेली आणि आणखी एक टोकी जी प्रात सबोर्टम खोच्याकडला आहे त्याच्या वाटेने रानाकडे वळली. १९ तेव्हा इसाएलाच्या सर्व देशात कोणी लोहार मिळेना, कारण पलिष्ठ्यांनी म्हटले होते, कदाचित इत्री आपणासाठी तलवारी किंवा भाले करून घेतील. २० परंतु सर्व इसाएली लोक, आपला नंगराचा फाल, आपली कुदल, आपली कुन्हाड, आणि विल्यांना थार लावण्यासाठी खाली पलिष्ठ्यांकडे जात. २१ नंगराचा फाल आणि कुदल यांना धार लावण्याचे शुल्क दोन तुतीयांश शेकेल आणि एकतृतीयांश कुन्हाडीला धार देण्यासाठी आणि परार्णी सरळ करण्यासाठी. २२ आणि लढाईच्या दिवशी असे झाले की, जे लोक शौल व योनाथान यांच्याजवळ होते त्यांच्यातल्या कोणाच्याही हाती तलवार व भाला नव्हता. फक्त शौल व त्याच मुलगा योनाथान यांच्याजवळ ते होते. २३ पलिष्ठ्यांचे सैन्य निघून मिखमाशाच्या उताराकडे गेले.

१४ एके दिवशी असे झाले की, शौलाच मुलगा योनाथान आपल्या शस्त्रवाहक तरुणाला म्हणाला, “चल माझ आपण पलिष्ठ्यांचे ठाणे जे पलीकडे आहे त्याकडे जाऊ.” परंतु त्याने आपल्या बापाला हे सांगिते नाही. २ शौल गिब्याच्या शेवटल्या भागी मिग्रोनांत डाळिंगाच्या झाडाखाली

राहत होता त्याच्याजवळचे लोक सुमारे सहाशे होते; ३ एलीचा मुलगा फिनहास याचा मुलगा ईखाबोद याचा भाऊ अहीटूब याचा मुलगा अहीया शिलोत एफोद घातलेला परमेश्वराचा याजक हाही होता. तेव्हा योनाथान गेला हे लोकांस माहित नव्हते. ४ योनाथान ज्या घाटांनी पलिष्ट्यांच्या ठाण्यावर जाण्यास पाहत होता त्याच्या एका बाजूला खडकाळ शिखर व दुसऱ्या बाजूला खडकाळ शिखर होते; त्यातल्या एकाचे नांव बोसेस व दुसऱ्याचे नांव सेने असे होते. ५ एक शिखर उत्तरेकडे मिखमाशासमोर व दुपरे दक्षिणेकडे गिब्यासमोर उभे होते. ६ योनाथान आपल्या तरुण शस्त्रवाहकाला म्हणाला, “चल, आपण त्या बेसुंतुंच्या ठाण्यावर जाऊ, कदाचित परमेश्वर आमच्यासाठी कार्य करील; कारण बहुतांनी किंवा थोडकांनी सोडायला परमेश्वरास काही अडचण नाही.” ७ त्याचा शस्त्रवाहक त्यास म्हणाला, “जे तुझ्या मनात आहे ते सगळे कर. तु पुढे जा, पाहा तुझ्या आज्ञा पालन करण्यास मी तुझ्यावरोबर आहे.” ८ तेव्हा योनाथान म्हणाला, “पाहा आपण त्या मनुष्यांकडे जाऊन त्यास प्रगट होऊ. ९ जर ते आम्हास म्हणतील, ‘आम्ही तुम्हाकडे येऊ तो पर्यंत थांबा,’ तर आम्ही आपल्या ठिकाणी उभे राहू वर त्याच्याकडे जाणार नाही; १० परंतु जर ते म्हणतील की, ‘वर आम्हाकडे या,’ तर आम्ही वर जाऊ; कारण परमेश्वराने त्यांना आमच्या हाती दिले आवे. हेच आम्हांला चिन्ह होईल.” ११ मग त्या दोघांनी आपणांला पलिष्ट्यांच्या ठाण्यातील मनुष्यांना प्रगट केले. पलिष्ट्यांनी म्हटले, “पाहा ज्या गुहांमध्ये इंग्री लपले होते त्यातून ते निघून येत आहेत.” १२ ठाण्याच्या मनुष्यांनी योनाथान व त्याचा शस्त्रवाहक यांना उत्तर देऊन म्हटले, “वर आम्हाकडे या म्हणजे आम्ही तुम्हास काही गोषी दाखवू.” तेव्हा योनाथान आपल्या शस्त्रवाहकाला म्हणाला, “माझ्यामागे वर ये; कारण परमेश्वराने त्यांना इसाएलाच्या हाती दिले आहे.” १३ मग योनाथान आपल्या हातांनी व आपल्या पायांनी चढून गेला आणि त्याचा शस्त्रवाहक त्याच्या मागोमाग चढून गेला. तेव्हा योनाथानासमोर पलिष्टी पडले व त्याच्यामागून त्याचा शस्त्रवाहक त्यांना मारीत गेला. १४ जो पहिला वध योनाथानाने केला त्यामध्ये एक बिघा भूमीवर सुमारे वीस माणसे पडली. १५ छावणीत शेतात व सर्व लोकांमध्ये कंप झाला, ते ठाणे व छापे मारणारेही कापले व भूमी कापली. तेथे तर फार घबराट पसरली होती. १६ तेव्हा बन्यामिनातील गिब्यांतल्या शौलाच्या पहारेकांनी पाहिले की पलिष्टी सैन्याचा जमाव पांगत आहे आणि ते इकडे तिकडे पळत आहेत. १७ मग शौल आपल्याबोरोबरच्या लोकांस म्हणाला, “आमच्यामधून कोण गेला आहे? मोजून पाहा.” मग त्यांनी मोजून पाहिले तर योनाथान व त्याचा शस्त्रवाहक तेथी नव्हते. १८ शौलाने अहीयाला म्हटले, “देवाचा कोश इकडे आण.” कारण त्या वेळी देवाचा कोश इसाएल लोकांच्यामध्ये होता. १९ असे झाले की शौल याजकाशी बोलत असता पलिष्ट्यांच्या छावणीतला गलबला वाढत वाढत मोठा झाला. तेव्हा शौलाने याजकाला म्हटले, “आपला हात काढून घे.” २० तेव्हा शौल व त्याच्याजवळ ते सर्व लोक जमून लढाईला गेले. आणि पाहा प्रत्येक पलिष्टी मनुष्याची तलवार आपल्या सोबत्याच्या विरुद्ध झाली म्हणून फार मोठी दाणादाण उडाली. २१ तेव्हा जे इंग्री पूर्वी पलिष्ट्याच्यामध्ये राहिले होते जे चूकूडून त्याच्याबरोबर छावणीत गेले होते तेही शौल व योनाथान याच्याबरोबर जे इसाएल होते त्याच्याशी मिळाले. २२ जी इसाएली माणसे एफ्राईमाच्या डोंगराळ प्रदेशांत लपली होती ती सर्व पलिष्टी पळत आहेत हे ऐकून लढाईत त्याच्या पाठीस लागली. २३ असे परमेश्वराने त्यादिवरी इसाएलास सोडवले आणि लढाई बेथ-आवेनाकडे गेली. २४ त्या दिवशी इसाएली पुरुष निराश झाले कारण शौलाने लोकांस शपथ घालून सांगितले होते, संथाकाळपर्यंत मी आपल्या शत्रुवा सूड घेईपर्यंत जो पुरुष काही खाईल त्यास शाप लागो. म्हणून लोकांतल्या कोणी काही खालले नाही. २५ देशातले सर्व लोक वनांत आले आणि भूमीवर मध्य होता; २६ वनांत लोक आले तेव्हा पाहा मधाचा ओघ वाहत होता. परंतु कोणी आपला हात आपल्या

तोंडाला लावला नाही कारण लोक शपथेला भीत होते. २७ परंतु जेव्हा त्याच्या वडिलाने लोकांस शपथ घातली तेव्हा योनाथानाने ती ऐकली नव्हती म्हणून त्याने आपल्या हाती जी काठी होती तिचे टोक पुढे करून मधाच्या मोहळात घालून आपल्या तोंडास लावले; मग त्याचे डोळे टवटवीत झाले. २८ तेव्हा लोकांतील एकाने उत्तर करून म्हटले, “तुझ्या वडिलाने लोकांस शपथ घालून निश्चन सांगितले की, जो कोणी आज काही अन्न खाईल त्यास शाप लागो.” लोक तर थकले होते. २९ तेव्हा योनाथान म्हणाला, “माझ्या वडिलाने देशास दुखीत करून सोडला आहे. मी हा थोडा मध्य चाखला आणि पाहा माझे डोळे कसे टवटवीत झाले आहेत?” ३० जर लोकांनी आपल्या शत्रूंच्या मिळालेल्या लूटीतून आज इच्छेप्रणामे खाल्ले असते तर किंतीतीरी बरे होते! कारण आता पलिष्ट्यांचा अधिक मोठा घात झाला नसता काय?” ३१ त्या दिवशी ते मिखमाशापासून अयालोनापर्यंत पलिष्ट्यांना मारीत गेले. मग लोक फार थकलेले होते. ३२ तेव्हा लोक लूटीवर तुटून पडले आणि मेंद्रे, गुरे व वासरे घेऊन भूमीवर कापून रक्तासहित खाऊ लागले. ३३ तेव्हा कोणी शौलास सांगितले की, “पाहा लोक रक्तासह मांस खाऊन परमेश्वराच्या विरुद्ध वाप पकरत आहेत.” त्याने म्हटले, “तुम्ही अविश्वासूपणे कृत्ये करत आहात. मोठा दगड लौटून येथे माझ्याकडे आणा.” ३४ शौलाने म्हटले, “लोकांमध्ये धावत जाऊन त्यांना सांगा की, प्रत्येक मनुष्याने आपला बैल व प्रत्येक मनुष्याने आपली मेंद्रे माझ्याकडे आणून येथे कापावी मग खावे; रक्तासह खाऊन परमेश्वराच्या विरुद्ध वाप करू नका.” तेव्हा सर्व लोकांनी प्रत्येक मनुष्याने आपापले बैल आपल्या हाताने त्या रात्री आणून तेथे कापले. ३५ मग शौलाने परमेश्वरास अर्पणे अर्पिण्यासाठी वेदी बांधली, जी पहिली वेदी त्याने परमेश्वरास अर्पणे अर्पिण्यासाठी बांधली ती हीची होती. ३६ मग शौल बोलला, “आपण रात्री पलिष्ट्यांच्यामागे खाली जाऊन उद्या उजाडेपर्यंत त्याच्यांतील लूट घेऊ आणि आपण त्याच्यातील एकही पुरुष राहू देऊ नये.” ते म्हणाले, “जे तुला बरे वाटेल ते कर.” मग याजकाने म्हटले आपण येथे परमेश्वराच्याल येऊ. ३७ मग शौलाने देवाला विचारले, “मी पलिष्ट्यांच्या मागे खाली जाऊ काय? तू त्यांना इसाएलांच्या हाती देशील काय?” परंतु त्या दिवशी देवाने काही उत्तर दिले नाही. ३८ मग शौल म्हणाला, “अहो लोकांच्या सर्व पुढाऱ्यांनो इकडे या आणि हे पाप कशने घडले आहे ते शोध करून पाहा. ३९ कारण परमेश्वर जो इसाएलाचे रक्षण करतो तो जिवंत आहे. म्हणून हे पाप माझा मुलगा योनाथान याने जरी केले, तरी तो खचित मरेल.” पण सर्व लोकांतील कोणीही त्यास उत्तर दिले नाही. ४० मग त्याने सर्व इसाएलांस म्हटले, “तुम्ही एका बाजूला व्हा आणि मी व माझा मुलगा योनाथान दुसऱ्या बाजूला होऊ.” लोक तर शौलाला म्हणाले, “तुला बरे वाटेल ते क.” ४१ मग शौल परमेश्वर इसाएलाचे देव, यास म्हणाला, “खरे ते दाखीव.” तेव्हा योनाथान व शौल धरले गेले आणि लोक सुटले. ४२ मग शौलाने म्हटले, “माझ्यामध्ये व योनाथान माझा मुलगा याच्यामध्ये पण चिड्यावा टाका.” तेव्हा योनाथान धरला गेला. ४३ मग शौल योनाथानाला म्हणाला, “तू काय केले आहेस ते सांग.” योनाथान त्यास म्हणाला, “मी आपल्या हातातल्या काठीच्या टोकाने थोडा मध्य चाखला खरा, आणि पाहा मला मरण पावले पाहिजे.” ४४ तेव्हा शौल म्हणाला, “परमेश्वर तसे व त्यापेक्षा अधिकही करो; योनाथाना तुला तर खचित मरण पावले पाहिजे.” ४५ मग लोक शौलाला म्हणाले, “ज्याने इसाएलाचे हे मोठे तारण केले तो योनाथान मरावा काय? ते तर दूरच असो! परमेश्वर जिवंत आहे. याच्या डोक्याचा एक केसही भूमीवर पडलार नाही. कारण याने परमेश्वराच्याबरोबर काम केले आहे.” या प्रकारे लोकांनी योनाथानाला सोडवले म्हणून तो मेला नाही. ४६ मग शौल पलिष्ट्यांचा पाठलाग करण्याचे सूडीन वर गेला; पलिष्टीही आपल्या ठिकाणी गेले. ४७ शौलाने तर इसाएलावर राज्य करण्याचे हाती घेटले; त्याने चूकूडे आपल्या सर्व शत्रूशी म्हणजे मवाबी यांच्याशी व अमोनाच्या संतानाशी व अदोमी यांच्याशी व सोबाच्या राजांशी व पलिष्ट्यांशी लढाई केली आणि जेथे

कोठे तो गेला तेथे त्याने त्यांना त्रासून सोडले. ४८ त्याने पराक्रम करून अमालेकाला मार दिला आणि इसाएलाना त्यांच्या लुटणाऱ्यांच्या हातातून सोडवले. ५९ योनाथान, इश्वी व मलकीशुवा हे शौलाचे पुत्र होते, आणि त्याच्या दोधी मुलींची नांवे, प्रथम जन्मलेली, मेरब आणि धाकटीचे नांव मीखल, ही होती. ६० शौलाच्या पन्हीचे नाव अहीनवाम, ती अहीमासाची मुलगी होती. शौलाचा काका नेर याचा मुलगा अबवेर त्याचा सेनापती होता. ५९ शौलाचा बाप कीश; अबवेराचा बाप नेर हा अबीएलाचा मुलगा होता. ५२ शौलाच्या सर्व दिवसात पलिष्ठांची जबर लढाई चालू होती. शौल कोणी बलवान किंवा कोणी शूर मनुष्य पाही, तेव्हा तो त्यास आपल्याजवळ ठेवून घेई.

१५ शमुवेल शौलाला म्हणाला, “परमेश्वराने आपले लोक इसाएल यांच्यावर तू राजा ढावे म्हणून तुला अभिषिक्त करायला मला पाठवले तर आता तू परमेश्वराची वचने ऐक. २ सैन्यांचा परमेश्वर असे म्हणतो, इसाएल मिसरातून वर येत असता अमालेकाने त्यास काय केले, म्हणजे तो वाटेवर त्याच्याविरुद्ध कसा उभा राहिला हे मी पाहिले आहे. ३ आता तू जाऊन अमालेकाला मार आणि त्यांचे जे आहे त्या सर्वांचा नाश कर त्यांना सोडू नको तर पुरुष व स्त्रिया मुळे व बालके व गाय-बैल, मेंद्रे व उंत व गाढव यांना जिवे मार.” ४ मग शौलाने लोकांस बोलावून तलाईमात त्यांची मोजपी केली; ते दोन लक्ष पायदवळ होते व यहूदातील माणसे दहा हजार होती. ५ मग शौल अमालेकाच्या नगराजवळ जाऊन एका खोऱ्यात दवा धरून राहिला. ६ तेव्हा शौलाने केळी लोकांस म्हटले, “अमालेक्याबरोबर तुम्हास मारू नये म्हणून तुम्ही त्याच्यांमधून निघून जा; कारण इसाएल लोक मिसरातून आले तेव्हा तुम्ही त्यांच्याशी स्नेहाने वर्तला.” तेव्हा केळी अमालेक्यामधून निघून गेले. ७ मग शौलाने हवीली पासून मिसरासमोरील शूरापर्यंत अमालेक्याना मार दिला. ८ त्याने अमालेक्याच्या राजा अगाग याला जिवंत धरले आणि त्या सर्व लोकांस तलवारीच्या धोरेखाली जिवे मारले. ९ तथापि शौलाने व लोकांनी अगागला जिवंत ठेवले; तसेच मेंद्रे, बैल, पशु, कोकरे, असे जे काही चांगले धृष्टपुष्ट ते राखून ठेवले त्यांचा अगदीच नाश केला नाही; परंतु जे टाकाऊ आणि निस्पृष्टेयोगी होते त्या सर्वांचा त्यांनी संपूर्ण नाश केला. १० तेव्हा परमेश्वराचे वचन शमुवेलाकडे आले, ते म्हणाले, ११ “मी शौलाला राजा केले याचे मला दुःख होत आहे. कारण तो मला अनुसरण्याचे सोडून मागे वळला आहे आणि त्याने माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत.” मग शमुवेलाला राग आला आणि त्याने सारी रात्र परमेश्वराचा धावा केला. १२ शमुवेल शौलाला भेटण्यासाठी पहाटेस उठला. तेव्हा कोणी शमुवेलाला सांगितले की, शौल कर्मेलास आला होता आणि पाहा आपणासाठी स्मारक उभारून परतला व खाली गिलगालास गेला आहे. १३ मग शमुवेल शौलाकडे आला, आणि शौल त्यास म्हणाला, “परमेश्वर तुम्हास आशीर्वादित करो! मी परमेश्वराची आज्ञा पूर्णपणे पाळली आहे.” १४ तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “तर मेंद्रांचे औरडणे माझ्या कानी पडते व गाय-बैलांचे हंवरणे मी ऐकतो ते काय आहे?” १५ मग शौल म्हणाला, “लोकांनी ती अमालेक्यांपासून आणली. कारण त्यांनी मेंद्रे व गुरे यातील उत्तम ती परमेश्वर तुमचा देव याला ज्ञज अर्पण करण्यासाठी राखून ठेवली आहेत. पण आम्ही बाकीचा पूर्णपणे नाश केला.” १६ तेव्हा शमुवेलाने शौलाला म्हटले, “तू थांब, म्हणजे या गेल्या रात्री परमेश्वराने मला काय सांगितले.” ते मी तुला ऐकवतो. शौल त्यास म्हणाला, “बोला!” १७ मग शमुवेल म्हणाला, “तू आपल्या दृष्टीने लहान होतास तेव्हा तुला इसाएलाच्या वंशांचा मुख्य करण्यात आले नाही काय? आणि परमेश्वराने तुला इसाएलावर राजा केले” १८ परमेश्वराने तुला तुझ्या मार्गावर पाठवून सांगितले की, जा त्या पापी अमालेक्यांचा नाश कर. ते नाहीसे होईपर्यंत त्यांच्याशी लढाई कर. १९ तर मग तू परमेश्वराचे वचन का पाळले नाही? तू तर लुट पकडून परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट ते का केले? २० तेव्हा शौल

शमुवेलाला म्हणाला, “मी परमेश्वराचे वचन खरोखरच पाळले व ज्या मार्गावर परमेश्वराने मला पाठवले त्यामध्ये मी चालतो आणि अमालेक्यांचा नाश करून अमालेकाचा राजा अगाग याला मी घेऊन आली आहे. २१ परंतु ज्यांचा नाश करायचा होता अशी जी लुटीची मेंद्रे व गुरे त्यातली उत्तम ती लोकांनी परमेश्वर तुझा देव याला गिलगालात ज्ञज करण्यासाठी ठेवून घेतली.” २२ शमुवेल म्हणाला, “परमेश्वरास आपले वचन पाळण्याने जितका आनंद होतो तितका आनंद होमार्पणांनी व यज्ञांनी होतो काय? पाहा यज्ञापेक्षा आज्ञा पालन करणे आणि मेंद्रांच्या चर्बीपेक्षा वचन ऐकणे अधिक चांगले आहे. २३ कारण बंदखोरी जादुपीरीच्या पापासारखी आहे आणि हट्ट हा दुष्पणा, मूर्तीपूजा व धार अन्याय, मूर्ती करणे यासारखा आहे. तू परमेश्वराचे वचन नाकारले यामुळे राजा म्हणून त्याने तुला नाकारले आहे.” २४ मग शौल शमुवेलाला म्हणाला, “मी पाप केले आहे; कारण मी परमेश्वराची आज्ञा व तुझी वचने मोडली आहेत, ते यामुळे की, लोकांचे भय धरून मी त्यांचे ऐकले. २५ तर मी तुला विनंती करतो, माझ्या पापीची क्षमा कर, आणि मी परमेश्वराची आराधना करावी म्हणून माझ्याबरोबर परत ये.” २६ शमुवेल शौलाला म्हणाला, “मी तुझ्याबरोबर परत जाणार नाही; कारण तू देवाचे वचन घिक्कारले, आणि परमेश्वराने तुला इसाएलावर राज्य करण्यापासून धिक्कारले आहे.” २७ शमुवेल जायला वळला तेव्हा शौलाने त्याच्या झाराच्या काठ धरला व तो फाटला. २८ तेव्हा शमुवेलने त्यास म्हटले, “परमेश्वराने आज इसाएलाचे राज्य तुझ्यापासून फाडून घेऊन तुझा शेजारी जो तुझ्यापेक्षा बरा त्यास दिले आहे. २९ तसेच, इसाएलाचे सामर्थ्य तो आहे, तो खोटे बोलणार नाही किंवा त्याचे मन बदलणार नाही; कारण मन बदलणारा असा तो मनुष्य नाही.” ३० तेव्हा शौल म्हणाला, “मी पाप केले आहे, तरी आता मी तुला विनंती करतो माझ्या लोकांच्या वडिलांसमोर व इसाएलासमोर तू माझ्या सन्मान कर आणि परमेश्वर तुझा देव याचे भजन पूजन मी करावे म्हणून माझ्याबरोबर परत ये.” ३१ मग शमुवेल वळून शौलाच्या मागे आला आणि शौलाने परमेश्वराचे भजन पूजन केले. ३२ मग शमुवेल म्हणाला, “अमालेक्याचा राजा अगाग याला माझ्याकडे आणार.” तेव्हा अगाग ढौलाने त्याच्याकडे आला, आणि अगागाने म्हटले खचित मरणाचे कूपण निघून गेले आहे. ३३ तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “जसे तुझ्या तलवारीने स्त्रियांना बालकांविरहित केले आहे, तरी बायकांमध्ये तुझी आई बालकांविरहित होईल.” मग शमुवेलाने गिलगालात परमेश्वराच्या समोर अगागाचे तुकडे तुकडे केले. ३४ त्यानंतर शमुवेल रामा येथे गेला आणि शौल आपल्या धरी शौलाच्या गियास गेला. ३५ शमुवेल आपल्या मरणाच्या दिवसापर्यंत शौलाला भेटायला आणखी गेला नाही; तरी शमुवेलाने शौलासाठी शोक केला; आपण शौलाला इसाएलांवर राजा केले म्हणून परमेश्वर अनुतापला.

१६ मग परमेश्वराने शमुवेलाला सांगितले की, “मी इसाएलावर राज्य करण्यापासून शौलाला नाकारले आहे, तर तू किती काळ त्यासाठी शोक करशील? आपल्या शिंगात तेल भरून चल. इशाय बेथलहेमी याच्याकडे मी तुला पाठवितो. कारण मी त्याच्या एका मूलाला माझ्यासाठी राजा म्हणून निवडले आहे.” २ तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “मी कसा जाऊ? जर शौल ऐकले तर तो मला जिवे मारील.” मग परमेश्वर म्हणाला, “एक कालवड आपल्याबरोबर घे आणि मी देवाकडे यज्ञ करण्यास आलो आहे असे म्हण. ३ त्या यज्ञास इशायला बोलाव. नंतर काय करायचे ते मी तुला कळवीन, आणि जो मी तुला सांगेन त्यास माझ्यासाठी अभिषेक कर.” ४ तेव्हा परमेश्वराने जे सांगितले ते शमुवेलाने केले आणि मग बेथलहेमास गेला. नगराचे वडीलजन भीत भीत त्यास भेटायास आले व त्यांनी त्यास विचारले, “तुम्ही शांतीनेच आला आहात नात?” ५ त्यासे म्हटले, “शांतीने; मी परमेश्वरास यज्ञ अर्पण करण्यास आलो आहे. मजबरोबर यज्ञास येण्यासाठी तुम्ही शुद्ध क्ळा.” त्याने इशाय व त्याचे पुत्र यांना शुद्ध केल्यावर त्यांना यज्ञास बोलाविले. ६ ते आले

तेव्हा असे झाले कि, त्याने अलियाबास पाहून स्वतःला महटले, “परमेश्वराचा अभिषिक्त निःसंशय हाच आहे.” ७ परंतु परमेश्वराने शमुवेलाला महटले, “की त्याच्या स्वरूपाकडे व त्याच्या देहाच्या उंचीकडे पाहू नको कारण मी त्यास नाकारीले आहे. जसे मनुष्य पाहतो तसे परमेश्वर पाहत नाही. कारण की, मनुष्य बाहेरील स्वरूप सापाहतो परंतु परमेश्वर हृदय पाहतो.” ८ मग इशायाने अबीनादाबाला बोलाविले आणि त्यास शमुवेलापुढे चालविले. परंतु शमुवेलाने महटले, “यालाही परमेश्वराने निवडले नाही.” ९ मग इशायाने शम्मास पुढे चालविले. परंतु शमुवेलाने महटले, “ह्यालाही परमेश्वराने निवडले नाही.” १० असे इशायाने आपल्या सात पुत्रांना शमुवेलापुढे चालविले. “परंतु शमुवेलाने इशायाला महटले, यांचीका कोणताचा परमेश्वराने निवडले नाही.” ११ तेव्हा शमुवेलाने इशायाला महटले, “तुझे सर्व पुत्र आले आहेत का?” मग तो महणाला, “आणखी एक धाकटा आहे, तो राहिला आहे. तो मेंद्रे राखीत आहे.” तेव्हा शमुवेलाने त्यास महटले. “त्याला येथे बोलावून आण त्याच्या येण्यावूर्बी आम्ही जेवायला बसणार नाही.” १२ मग त्याने त्यास बोलावून आणले तो तांबूस रंगाचा आणि सुंदर डोळ्यांचा होता आणि त्याचे रुप मनोहर होते. तेव्हा परमेश्वराने त्यास महटले, “उठून ह्याला अभिषेक कर; कारण हाच तो आहे.” १३ मग शमुवेलाने तेलावे शिंग घेऊन त्याच्या भावांच्यामध्ये त्यास अभिषेक केला. त्या दिवसापासून परमेश्वराचा आत्मा दावीदावर येऊन राहिला. त्यानंतर शमुवेल उठून रामा येथे गेला. १४ मग परमेश्वराच्या आत्म्याने शौलास सोडले आणि देवापासून एक दुटु आत्मा त्यास त्रास करू लागला. १५ तेव्हा शौलाचे चाकर त्यास महणाले, “आता पाहा देवाकडून एक दुटु आत्मा तुम्हास त्रास देतो आहे. १६ आपण विणा वाजविणारा निपुण असा एक पुरुष शोधू, तशी आज्ञा आमच्या धन्याने आपल्यासमोर जे चाकर आहेत त्यास घारी. मग जेव्हा देवाकडून दुरुत्पाता तुम्हास त्रास देऊ लागेल, तेव्हा तो आपल्या हाताने ती वाजवील आणि तुम्हास बरे वाटेल.” १७ मग शौलाने आपल्या चाकरास महटले, “जा, चांगला वाजविणारा पुरुष शोधून माझ्याकडे आणा.” १८ मग चाकरातून एका तरुणाने उत्तर दिले की, पाहा वाजविण्यात निपुण, पराक्रमी, लाडाऊ पुरुष व उत्तम वक्ता व मनोहर रूपाचा व ज्याला परमेश्वर अनुकूल आहे असा पुरुष मी पहिला आहे, तो इशाय बेथलहेमी ह्याचा पुत्र आहे. १९ मग शौलाने इशायजवळ दूत पाठवून महटले की, “तुझा पुत्र दावीद जो मेंद्रे राखीत असतो, त्यास मजपाशी पाठवावे.” २० तेव्हा इशायाने भारकीरने लादलेले एक गाढव व द्राक्षरसाचा बुधला व एक करडू घेऊन आपला पुत्र दावीद याच्या हाताने शौलाकडे पाठवले. २१ दावीद शौलाजवळ येऊन त्यासमोर उभा राहिला, तेव्हा त्याची त्याच्यावर फार प्रीती बसली आणि तो त्याचा शस्त्र वाहक झाला. २२ मग शौलाने इशायजवळ निरोप पाठवून सांगितले मी तुला विनंती करतो की, आता दावीदाला माझ्या जवळ राहू दै; कारण त्याच्यावर माझी कृपादृष्टी झाली आहे. २३ मग जेव्हा केव्हा देवापासून दुटु आत्मा शौलावर येत असे, “तेव्हा दावीदाने विणा घेऊन आपल्या हाताने वाजवी. मग शौल शांत होऊन बरा होई, व तो दुटु आत्म्या त्यास सोडून जाई.”

१७ तेव्हा पलिष्ट्यांनी आपले सैन्य लाडाईसाठी एकवट केले. यहूदीयातील सोखो येथे एकत्र होऊन त्यांनी सोखो व अजेका यामध्ये अफस-दम्मीमात आपली छावणी दिली. २ मग शौल व इसाएलाची माणसे एकत्र मिळाली आणि त्यांनी एलाच्या खो-न्यात भावणी करून पलिष्ट्यांशी लढण्यास सैन्यरचना केली. ३ तेव्हा पलिष्टी लोक एका बाजूस डोंगरावर उभे राहिले आणि इसाएली दुसऱ्या बाजूस डोंगरावर उभे राहिले आणि त्याच्यामध्ये खोरे होते. ४ गथ या ठिकाणचा गल्याथ नावाचा एक युद्धवीर पलिष्ट्यांच्या छावणीतून निघाला. त्याची उंची सहा हात व एक वित अशी होती. ५ त्याच्या डोक्यावर पितळी टोप होता आणि त्याने खबलाचे चिलखत घालतेले होते आणि त्या चीलखताचे वजन तर पाच हजार पितळ्याचे शेकेल

असे होते. ६ त्याच्या पायांत पितळी मोजे होते आणि खांद्यावर पितळ्याची बरची होती. ७ त्याच्या भाल्याची काठी साळवाच्या तुरीसारखी होती. आणि त्याच्या भाल्याचे पाते सहासे लोखुडाचे शेकेल असे होते. त्याच्या पुढे एक ढालवाहणारा चालला होता. ८ तेव्हा तो उभा राहिला आणि इसाएलच्या सैन्यास हाक मारून त्यास महणाला, “तुम्ही लढाई कारायास का निघाला आहा? मी पलिष्टी आहे, आणि तुम्ही शौलाचे चाकर ना? तुम्ही आपल्या मधून एक पुरुष निवडा आणि तो माझ्याकडे उतरून येवो. ९ जर माझ्याशी लढाई करून त्याने मला जीवे मारले तर आम्ही तुमचे चाकर होऊ. परंतु जर मी त्यास जीवे मारले तर तुम्ही आमचे दास होऊन आमची चाकरी करावी.” १० आणखी तो पलिष्टी महणाला, “मी आज इसाएलच्या सैन्याची निंदा करितो मला एक पुरुष या महणजे आम्ही एकमेकाशी लढू.” ११ जेव्हा शौलाने व सर्व इसाएलाने त्या पलिष्ट्यांचे हे शब्द ऐकले तेव्हा तो घारवे होऊन फार भ्याले. १२ त्या वेळी दावीद हा यहूदीच्या बेथलहेमच्या एकांशी इशाय नामे मनुष्याचा पुत्र होता; त्या मनुष्यास तर आठ पुत्र होते आणि शौलाच्या दिवसात तो म्हातारा झाला होता. १३ इशायाचे तीन जेष्ठ पुत्र शौलाच्या मागे लढाईला गेले आणि त्यांची नवे ही; पहिला अलीयाब व दुसऱ्याचे अबीनादाब व तिसऱ्याचे शम्मा. १४ दावीद तर धाकटा होता आणि तीन वडील पुत्र शौलामागे गेले होते. १५ दावीद शौलापासून बेथलहेमास आपल्या बापाची मेंद्रे राख्यावायस जात येत असे. १६ तो पलिष्टी चालीस दिवस सकाळी व सायंकाळी लढाईसाठी जवळ येऊन उभा राही. १७ इशायाने आपला पुत्र दावीद ह्याला महटले की, “तुझ्या भावासाठी एक माप भाजलेले धान्य व या दहा भाकरी घेऊन छावणीत आपल्या भावांजवळ धावत जा. १८ हे लोण्याचे दहा गोळे त्यांच्या हजारांवरील सरदारास नेऊन दे आणि आपल्या भावांचा समाचार घेऊन त्यांची खूण आण. १९ तुझे भाऊ शौलासोबत आहेत आणि सर्व इसाएली एलाच्या खो-न्यात, पलिष्ट्यांशी लढत आहेत.” २० दावीद पहाटेस उठला आणि एका राखणाच्यांकडे मेंद्रे सोपवून इशायाने सागितल्या प्रमाणे सामान घेऊन गेला. तेव्हा सैन्य रणशब्द करून लढण्यास जात असता दावीद सैन्याच्या छावणी जवळ जाऊन पोहोचेला. २१ इसाएल व पलिष्ट्यांनी त्यांच्या सेना लढाईसाठी समोरासमोर सज्ज केल्या. २२ तेव्हा दावीद आपल्याजवळील सामान राखणाच्याच्या हाती ठेवून सैन्याकडे धावला आणि त्याने आपल्या भावांस लादले. २३ तो त्यांच्याशी बोलत असता पाहा तो युद्धवीर पलिष्टी गल्याथ नावाचा गधकर पलिष्ट्यांच्या सैन्यातून निघून मागे म्हटलेले शब्द बोलू लागला आणि ते दावीदाने ऐकले. २४ सर्व इसाएलांचे पुरुष त्या मनुष्यास पाहून पळाले आणि फार भ्याले. २५ मग इसाएलाची माणसे द्वन्द्वारी, “हा जो मनुष्य पुढे आला आहे त्यास तुम्ही पाहिले काय? तो खरेच इसाएलाची निंदा करण्यास आला आहे. आणि जो मनुष्य ह्याला जिवे मारील त्यास राजा फार धन देर्ला आणि आपली कन्या त्यास देर्ला आणि त्याचा बापाचे कुंबं नामांकित करील.” २६ तेव्हा दावीदाने आपल्याजवळ उभ्या राहिलेल्या लोकांस म्हटले, “जो मनुष्य त्या पलिष्ट्याला मारील आणि इसाएलापासून अपमान दूर करील त्यास काय प्राप्त होईल? हा बेसुनी पलिष्टी कोण आहे की ज्याने जिवंत परमेश्वराच्या सैन्याला तुच्छ मानावे?” २७ मग लोकांनी त्यास उत्तर दिले, जो पुरुष त्यास मारील त्याचे असे करण्यात येईल. २८ त्याचा भाऊ अलीयाब याने त्यास या लोकांशी बोलताना ऐकले; तेव्हा अलीयाब दावीदावर रागावून महणाला, “तू इकडे का आला आहेस? तू तो कल्प रानात कोणाच्या जवळ ठेवला? तुझा गर्व आणि तुझ्या अंतःकरणाची दुर्दाई मी जाणत आहे लढाई पाहावी म्हणून तू आला आहेस. २९ तेव्हा दावीद महणाला मी आता काय केले आहे? मी फक्त एक शब्द बोललो नाही काय?” ३० मग तो त्याच्यापासून दुसऱ्याकडे फिरून तसेच भाषण करून म्हटले आणि लोकांनी त्यास पूर्वी प्रमाणे उत्तर दिले. ३१ जे शब्द दावीद बोलला ते लोकांनी ऐकले असता शौलाला सांगितले, मग त्याने त्यास बोलाविले. ३२ तेव्हा दावीदाने

शौलाला म्हटले, “त्या मनुष्यामुळे कोणाचे हृदय खचू नये तुमचा सेवक जाऊन त्या पलिष्ट्याशी लढेल.” ३३ तेव्हा शौलाने दावीदाला म्हटले, “त्या पलिष्ट्याबरोबर जाऊन लढाई करावयास तू शक्तीमान नाहीस. कारण तू केवळ कोवळा तरुण आहेस. तो तर त्याच्या तरुणपणासून लढाईचा पुरुष आहे.” ३४ मग दावीद शौलाला म्हणाला, “तुमचा सेवक आपल्या बापाची मेंद्रे राखत होता, तेव्हा एक सिंह व एक अस्वल यांनी येऊन एक मेंद्रे कळपातून नेले. ३५ मग मी त्याच्या पाठीस लागून त्यास मारले आणि मेंद्रे त्याच्या जबड्यातून काढले आणि जेव्हा तो माझ्या अंगावर आला तेव्हा मी त्याची दाढी धरून त्यास ठार मारले. ३६ तुझ्या दासाने सिंह व अस्वल दोघांनाही जीवे मारिले. हा बेसुंती पलिष्टी त्यारील एकासारखा होईल कारण, त्याने जिवंत परमेश्वराच्या सैन्याची निंदा केली आहे.” ३७ आणखी दावीदाने म्हटले, “ज्या परमेश्वराने सिंह व अस्वल यांच्या पंजायासून मला राखिले तो या पलिष्ट्याच्या हातातून मला राखील.” मग शौलाने म्हटले, “जा परमेश्वर तुझ्या बोरबर असो.” ३८ तेव्हा शौलाने आपली वस्त्रे दावीदावर घाटली आणि डोक्यावर पितलेचा टोप घाटला आणि त्याच्यावर चिलखत घाटले. ३९ दावीदाने त्याची तलवार आपल्या वस्त्राभोवती बांधिली मग तो चालू लागला. त्याने कधीही ती वापली नव्हती. तेव्हा दावीदाने शौलाला म्हटले, “याच्याने मला चालवत नाही. कारण त्यास त्याची सवय नव्हती.” मग दावीदाने शौलाला म्हटले, ही घेऊन माझ्याने चालवत नाही कारण याची पारख भी कधी केली नाही. तेव्हा दावीदाने ती आपल्या अंगातून काढली. ४० त्याने आपली काठी हातात घेऊन ओहालातून पाच गुळुळीत गोटे आपल्यासाठी निवडून घेतले आणि त्याने त्याच्याजवळ जी मेंढपाळाची पिशवी होती, तीच्यात तो ठेवले व आपाली गोफण हातात घेऊन पलिष्ट्याजवळ तो जाऊ लागला. ४१ तो पलिष्टी चालत चालत दावीदाजवळ आला आणि जो मनुष्य ढाल वाहत होता तो त्याच्या पुढे चालला. ४२ त्या पलिष्ट्याने दृशी लावून दावीदाला पाहिले, तेव्हा त्याने त्यास तुच्छ मानिले कारण की, तो कोवळा तरुण, तांबूसू व सुंदर चेह्याचा होता. ४३ तेव्हा तो पलिष्टी दावीदाला म्हणाला, “मी काय कुत्रा आहे? म्हणून काठी घेऊन माझ्याकडे आलास?” त्या पलिष्ट्याने दावीदाला आपल्या परमेश्वराच्या नावाने शाप दिला. ४४ त्या पलिष्ट्याने दावीदाला म्हटले, “माझ्याजवळ ये, म्हणजे मी तुझे शरीर आकाशातील पाखरांना आणि रानातील वनपश्चूना देतो.” ४५ दावीदाने पलिष्ट्याला म्हटले, “तू तलवार, भाला व ढाळ घेऊन मजवर आलास, परंतु मी सैन्यांचा परमेश्वर इसाएलाच्या सैन्यांचा परमेश्वर ज्याची निंदा तू केली, त्याच्या नावाने तुझ्वर येत आहे.” ४६ परमेश्वर या दिवशी तुला माझ्या हाती देईल. मी तुला जीवे मरीन आणि तुझे मस्तक क्लेदिन आणि पलिष्ट्याच्या सैन्यांची प्रेते आकांशातील पाखरे व रानातील वनपशू यांस देईल. तेव्हा अवधी पृथ्वी जाणेल की, इसाएलामध्ये परमेश्वर आहे. ४७ हा सर्व समुदाय जाणेल की, तलवार व भाला याकडून परमेश्वर संरक्षण करीत नाही. कारण लढाई परमेश्वराची आहे आणि तो तुम्हास आमच्या हाती देईल.” ४८ मग असे झाले की, तो पलिष्टी उठून दावीदा जवळ येत असता दावीदाने घाई करून पलिष्ट्याला मारण्यास शूच्या सैन्यांकडे धावला. ४९ दावीदाने आपला हात पिशवीत घालून त्यातून एक गोटा काढून गोफणीने मारिला, आणि तो दगड त्या पलिष्ट्याच्या कपाळात शिरून तो जिमिनीवर पालथा पडला. ५० असे करून दावीदाने गोफण व दगड यांनी पलिष्ट्याला जिंकले आणि त्याचा पराभव करून त्यास मारिले. परंतु दावीदाच्या हाती तलवार नव्हती. ५१ तेव्हा इसाएल व यहूदीच्या मनुष्यांनी उठून अरोली मारली, आणि खोऱ्यापर्यंत व एक्रोनाच्या वेशीपर्यंत ते पलिष्ट्याच्या पाठीस लागले. पलिष्टी शाराईमाच्या वाटेत गथ व एक्रोनापर्यंत जखमी होऊन पडले. ५२ मग इसाएलाची संताने

पलिष्ट्यांचा पाठलाग सोडून माघारे आली आणि त्यांनी त्यांची छावणी लुटली. ५४ दावीदाने त्या पलिष्ट्याचे डोके घेऊन यस्थलेमेत आणले, पण त्याची शस्त्रे आपल्या तवबूत ठेवली. ५५ शौलाने दावीदाला त्या पलिष्ट्यांस लढण्यास जाताना पाहिले तेव्हा त्याने अबनेर सेनापती ह्याला म्हटले, “हे अबनेरा तो तरुण कोणाचा पुत्र आहे?” मग अबनेराने म्हटले, “हे राजा तुझ्या जिवाची शपथ मला माहीती नाही.” ५६ तेव्हा राजाने म्हटले, “तो तरुण कोणाचा पुत्र आहे याची विचारपूस कर?” ५७ त्या पलिष्ट्याला वधल्यानंतर दावीद परत आला तेव्हा अबनेराने त्यास घेऊन शौलाजवळ आणले. त्या पलिष्ट्याचे डोके त्याच्या हाती होते. ५८ तेव्हा शौलाने त्यास म्हटले, “तरुण तू कोणाचा पुत्र आहेस?” मग दावीदाने म्हटले, “तुमचा दास इशाय वेथलहेमकर याचा मी पुत्र आहे.”

१८ तेव्हा असे झाले की, दावीदाने शौलाशी बोलणे समाप्त केले असता, योनाथानाचा जीव दावीदाच्या जिवाशी जडला होता आणि योनाथान आपल्या जिवा सारखी त्याच्यावर प्रीती करू लागला होता. २ त्या दिवशी शौलाने त्यास ठेवून घेतले आणि त्यास त्याच्या वडिलाच्या घरास माघारी जाऊ दिले नाही. ३ मग योनाथानाने दावीदाशी मैत्रीचा करार केला कारण तो आपल्या जिवासारखी त्याजवर प्रीती करीत होता. ४ योनाथानाने आपल्या अंगातील जो झगा होता तो काढून दावीदाला दिला आणि आपले अंग वस्त्रे आणि आपली तलवार व आपले धनुष्य व आपला कमरबंद ही त्यास दिला. ५ तेव्हा शौल दावीदाला जेथे जेथे पाठी तेथे तेथे तो चतुराईने वागत असे. शौलाने त्यास लढाईच्या मनुष्यांवर नेमिले आणि तो शौलाच्या चाकराच्या दृष्टीतही तो मान्य झाला. ६ मग असे झाले की, ते त्या पलिष्ट्याला मारून माघारी आले, तेव्हा स्त्रिया इसाएलच्या सर्व नगरातून गात व नाचत, डफ व झांज वाजवीत शौल राजाची भेट घ्यावयास निघाल्या. ७ त्या स्त्रिया नाचत असता एकमेकीस उत्तर देऊन असे गात होत्या की, “शौलाने ह्यारास मारले आणि दावीदाने दहा ह्यारास मारले.” ८ तेव्हा शौलाला फार राग आला, आणि त्या गाण्याने त्यास वाईट वाटून त्याने म्हटले, “त्यांनी दावीदाला दहा ह्याराचे यश दिले आणि मला मात्र ह्याराचे यश दिले. राज्याशिवाय त्यास आणखी काय अधिक मिळवायचे राहिले?” ९ त्या दिवसापूसून पुढे शौल दावीदाकडे संशयाने पाठू लागला. १० मग दुसऱ्या दिवशी असे झाले; देवपासून दुप आत्मा शौलावर जोराने आला तेव्हा तो घरात बडबडत होता. म्हणून दावीद रोजच्याप्रमाणे आपल्या हातातून वाद्य वाजवीत होता. शौलाच्या हाती त्याचा भाला होता. ११ तेव्हा शौलाने भाला मारण्यासाठी उगारला कारण त्याने म्हटले, “मी दावीदाला मारून भिंतीशी खिलीन.” परंतु दावीद त्याच्या समोरून दोनदा निस्टून गेला. १२ मग शौल दावीदाचे भय धरू लागला, कारण परमेश्वर शौलाला सोडून दावीदाच्या बरोबर होता. १३ शौलाने त्यास आपल्यापासून दूर करून त्यास आपल्या ह्यारांचा सरदार करून ठेवते. दावीद लोकाच्या देखत आत बाहेर जात येत असे. १४ दावीदाची त्याच्या सर्व मार्गात भरभराट झाली, कारण परमेश्वर त्याच्या बरोबर होता. १५ जेव्हा शौलाने बधितले त्याची भरभराट झाली आहे, तेव्हा त्यास त्याचा धाक बसला. १६ परंतु सर्व इसाएली आणि यहूदी दावीदावर प्रीती करीत होते, कारण की तो त्यांच्यादेखत आत बाहेर जात येत असे. १७ मग शौलाने दावीदाले म्हटले, “पाहा मी आपली बडील कन्या मेरब ही तुला पत्ती करून देईल. माझ्यासाठी तू केवळ शूर हो, आणि परमेश्वरासाठी लढाया कर.” कारण शौल म्हणाला, माझा हात त्याच्यावर न पडो, पण पलिष्ट्याच्या हात त्याजवर पडो. १८ तेव्हा दावीदाने शौलाला म्हटले, “मी राजाचा जावई क्वाहे असा मी कोण आहे? माझा जीव काय? आणि इसाएलामध्ये माझ्या बापाचे कुळ काय?” १९ परंतु असे झाले की, ज्या वेळेस शौलाची कन्या मेरब दावीदाला घायची होती तेव्हा ती अद्रीएल महोलाथी याला पत्ती करून देण्यात आली. २० तेव्हा शौलाची कन्या मीखल ही दावीदावर प्रीती करीत असे,

आणि हे शैलाला सांगितले असता त्यास बरे वाटले. २१ तेव्हा शैलाने म्हटले, “मी ती त्यास देर्इन आणि ती त्यास पाश्रुप होईल आणि पलिष्ठ्यांचा हात त्याजवर पडेल. मग शैलाने दावीदाला दुसऱ्यांदा म्हटले की, तू माझा जावई होशील.” २२ शैलाने आपल्या चाकरास आज्ञा केली की, “तुम्ही दावीदाला गुप्तपो बोलून म्हणा, की पाहा राजा तुजवर संतुष्ट आहे आणि त्याचे अवधे चाकर तुजवर प्रीती करतात. तर आता राजाचा जावई हो.” २३ शैलाल्या चाकरांनी हे शब्द दावीदाला सांगितले. तेव्हा दावीदाने म्हटले की, “राजाचा जावई होणे ही तुमच्या हिशेबात हलकी गोष्ट आहे की काय?” मी तर दीन व तुच्छ असा मनुष्य आहे. २४ मग असे जे दावीदाने म्हटले ते शैलाल्या चाकरांनी त्यास सांगितले. २५ तेव्हा शैलाने म्हटले, “तुम्ही दावीदास असे म्हणा, राजाच्या शांत्रुं सूड उगवावा म्हणून पलिष्ठ्यांच्या शंभर अग्रत्वचा याशिवाय काही हुंदा राजा मागत नाही.” परंतु दावीदाला पलिष्ठ्यांच्या हाताकडून मारावे असे शैलाने इच्छिले होते. २६ मग त्याल्या चाकरांनी हे शब्द दावीदाला सांगितले, तेव्हा राजाचा जावई होणे हे दावीदाले बरे वाटले. २७ नेमलेला वेळ अद्याप समाप्त झालेला नव्हता; तेव्हाच दावीदाने उठून आपल्या मनुष्यांसह जाऊन दोनशे पलिष्ठ्यांस जिवे मारले आणि त्याच्या अग्रत्वचा आणुन आपण राजाचा जावई होण्यासाठी राजाजवळ त्या मोजून दिल्या; तेव्हा शैलाने आपली कन्या मीखल त्यास पल्ती कसून दिली. २८ मग हे पाहून शैलाला कळले की, परमेश्वर दावीदाच्या बोरेबर आहे आणि शैलाली कन्या मीखल हीने त्याजवर प्रीती केली. २९ तेव्हा शैल दावीदाला अधिक भ्याला आणि शैल दावीदाचा कायमचा वैरी झाला. ३० नंतर पलिष्ठ्यांचे सरदार लढायास बाहेर आले आणि असे झाले की ते आले असता दावीद शैलाल्या सर्व चाकरापेक्षा चतुराईने वर्तला आणि त्याचे नाव प्रसिद्ध झाले.

१९ यांनंतर शैलाने आपला पुत्र योनाथान याला व आपल्या सर्व चाकरांस
असे सांगितले की, दावीदाला जिवे मारावे. तथापि शैलाला पुत्र योनाथान याची दावीदावर फार प्रीती होती. २ योनाथानाने दावीदाला म्हटले की, “माझा बाप शैल तुला जिवे मारायास पाहत आहे. म्हणून आता सकाळपर्यंत सावध होऊन एकांती लपून राहा.” ३ मी जाऊन ज्या शेतात तू आहेस तेथे आपल्या बापाजवळ उभा राहीन आणि तुझ्याविषयी मी आपल्या बापापाशी संभाषण करीन आणि जे पाहीन ते तुला कळवीन.” ४ तेव्हा योनाथानाने आपला बाप शैल याला दावीदाविषयी बरे बोलला आणि तो त्यास म्हणाला की, “राजाने आपला चाकर दावीद याचे वाईट करू नये कारण, त्याने तुमच्यासाठी फार चांगली कृत्ये केली आहेत.” ५ त्यानेही आपले शिर हाती घेवून पलिष्ठ्याला जिवे मारिले आणि परमेश्वराने अवधया इसाएलासाठी मोठे तारण केले ते तुम्ही ते पाहून हर्षित झाला; तर दावीदाला निष्कारण मारताना निर्दोष रक्त तुम्ही का पाडावे?” ६ तेव्हा शैलाने योनाथानाची विनंती मानली आणि शैलाने अशी शपथ वाहिली, “परमेश्वराची शपथ मी त्यास मारणार नाही.” ७ मग योनाथानाने दावीदाला बोलावले आणि योनाथानाने त्यास या सर्व गोषी सांगितल्या. योनाथानाने दावीदाला शैलाजवळ आणले आणि तो त्याच्याजवळ पूर्वासरखा राहू लागला. ८ यांनंतर आपांखी लढाई झाली आणि दावीदाने जाऊन पलिष्ठ्यांशी लढून त्यांचा फार मोड केला आणि ते त्याच्यापुढून पळाले. ९ मग परमेश्वराचा पासून दुख आत्मा शैलावर आला आणि तो आपला भाला हाती धरून आपल्या घरी बसला असता दावीद हाताने वाय वाजवीत होता. १० तेव्हा शैलाने भावात्याने दावीदाला भिंतीशी खिळण्यास पाहिले, परंतु तो शैलासमोरून निसर्टला आणि भाला भिंतीमध्ये घूसला. दावीदाने पळून आपला जीव त्या रात्री वाचवला. ११ मग दावीदावर टपून सकाळी त्यास जिवे मारावे म्हणून शैलाने त्याच्या घरास दूत पाठविले आणि दावीदाची पल्ती हे वर्तमान त्यास सांगून असे बोलली की, “जर आज रात्री आपल्या जिवाचे रक्षण तुम्ही करणार नाही, तर सकाळी तुम्ही जिवे मारले जाल.” १२ तेव्हा मीखलने दावीदाला एका खिडकीतून उतरवले आणि

त्याने पळून जावून आपल्या जिवाचे रक्षण केले. १३ मग मीखलने एक मूर्ती घेऊन पलंगावर ठेवली आणि तिच्या ढोकीखाली बकऱ्याच्या केसांची उशी ठेवून तीजवर पांगरूण घातले. १४ जेव्हा शैलाने दूत दावीदाला धरायास पाठविले, तेव्हा तिने म्हटले की, “तो दु: खनाईत आहे.” १५ मग शैलाने दावीदाला पाहायास दूत पाठवून म्हटले की, “मी त्यास जीवे मारावे म्हणून त्यास पलंगावर असतानाच माझ्याकडे आणा.” १६ ते दूत धरात आले असता पाहा पलंगावर मूर्ती होती व तिच्या ढोकीखाली बकऱ्यांच्या केसांची उशी होती. १७ तेव्हा शैलाने मीखलला म्हटले की, “तू मला का फसविले आणि माझ्या वैज्ञाने निभावून पळून जावे म्हणून त्यास का पाठवून दिले?” मग मीखल शैलाला म्हणाली, “त्याने मला म्हटले की मला जाऊ दे, मी तुला का मारावे?” १८ याप्रामाणे दावीदाने पळून जाऊन आपल्या जिवाचे रक्षण केले. आणि शमुवेलाजवळ रामामध्ये येऊन त्याने आपणाला शैलाने जे सगळे केले होते ते सांगितले; तेव्हा तो व शमुवेल जाऊन नायोथात राहिले. १९ मग शैलाला कोणी असे सांगितले की, पाहा दावीद रामा येथे नायोथात आहे. २० तेव्हा शैलाने दावीदाला धरायास दूत पाठविले परंतु भविष्यवाद्याची मंडळी भविष्यवाद करीत असता आणि शमुवेल त्याच्यावर मुख्य आहे हे जेव्हा त्यांनी पाहिले तेव्हा देवाचा आत्मा शैलाल्या दूतावर आला आणि तेही भविष्यवाद करू लागले. २१ मग हे शैलाला सांगितले असता, त्याने आणखी दूत पाठविले, आणि तेही भविष्यवाद करू लागले. मग शैलाने तिसऱ्या वैक्लेस आणखी दूत पाठविले, आणि तेही भविष्यवाद करू लागले. २२ तेव्हा तो सुद्धा रामास जायास निघाला आणि सेखुमध्ये एका मोळ्या विर्हीरीजवळ येऊन त्याने असे विचारिले की, “शमुवेल व दावीद कोठे आहेत?” मग कोणी एकाने म्हटले, “पाहा ते रामातल्या नायोथात आहेत.” २३ तेव्हा शैल रामातल्या नायोथात गेला आणि देवाचा आत्मा त्यावर आला आणि तो जाताना रामातल्या नायोथापर्यंत भविष्यवाद करीत गेला. २४ मग त्यानेही आपली अंगवस्त्रे काढून शमुवेलापुढे भविष्यवाद केला आणि तो संपूर्ण दिवस आणि ती सर्व रात्र तो उघडा पळून राहीला; या कारणास्तव ते म्हणून लागले की, शैली भविष्यवक्त्यांपैकी आहे की काय?

२० दावीद रामा येथेल्या नायोथाहून पळून योनाथानाकडे येऊन म्हणाला,
“मी काय केले आहे? माझा अपराध काय? तुझ्या वडिलाच्यापुढे माझे काय पाप झाले आहे की तो माझा जीव घ्यायला पाहत आहे?” २ तेव्हा त्याने त्यास म्हटले, “असे न होवो तु मरणार नाहीस; पाहा माझा बाप लहान मोठे काहीएक कार्य मला सांगितल्या वाचून करीत नाही. तर ही गोष्ट माझा बाप माझ्यापासून कशाला गुप्त ठेवील? असे होणार नाही.” ३ मग दावीद शपथ वाहून म्हणाला, “तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर आहे हे तुझा बाप खचित जाणतो; म्हणून तो म्हणतो, हे योनाथानाला कळू नये कळले तर त्यास दुःख होईल; परंतु खरोखर परमेश्वर जिवंत आहे व तुझा जीव जिवंत आहे माझा जीव मरणापासून केवळ यावतांच्या अंतरावर आहे.” ४ तेव्हा योनाथान दावीदाला म्हणाला “जे काही तुझा जीव इच्छितो ते मी तुझ्यासाठी करीन.” ५ दावीद योनाथानाला म्हणाला, “पाहा उद्या चंद्रदर्शन आहे तेव्हा मला राजाबोरेबर जेवण्यास बसणे भागच आहे; परंतु मला जाऊ दे परवा संध्याकाळपर्यंत मी रानात लपून राहीन. ६ जर तुझ्या वडिलाने माझी आठवण काढलीच तर सांग की, दावीदाने आपले गाव बेथलहेम येथे जायला माझ्याकडे आग्रह करून रजा मागितली कारण तेथे त्याच्या सर्व कुटुंबाचा वार्षिक यज्ञ आहे. ७ जर तो, ठीक आहे असे म्हणेल तर तुझ्या दासास शांती प्राप्त होईल. परंतु जर त्यास राग आला, तर त्याने माझे वाईट करण्याचा निश्चय केला आहे असे जाण. ८ यास्तव तू आपल्या दासावर कृपा कर. कारण तू आपल्या दासास आपल्याबोरेबर परमेश्वराच्या करारात आणले आहे आणि तथापि माझ्या ठायी अन्याय असला तर तूच मला जिवे मार; तू आपल्या बापाजवळ मला का आणावे?” ९ तेव्हा योनाथान म्हणाला, “तुला

असे न होवो माझ्या वडिलाने तुझे वाईट करण्याचा निश्चय केला आहे असे मला ख्यति समजले तर मी ते तुला सांगणार नाही काय?” १० तेव्हा दावीद योनाथानाला म्हणाला, “जर कदाचित तुझ्या वडिलाने तुला कठोर उत्तर दिले तर ते मला कोण सांगेल?” ११ योनाथान दावीदाला म्हणाला, “चल आपण रानात जाऊ.” मग ते दोघे बाहेर रानात गेले. १२ योनाथान दावीदाला म्हणाला, “इसालाचा देव परमेश्वर साक्षी असो. उद्या किंवा परवा या वेळेस मी आपल्या बापाचे मन पाहीन, तेव्हा पाहा जर, दावीदाविषयी त्याचे मन चांगले असेल तर मी तुझ्याकडे निरोप पाठवून ते तुला कळवणार नाही काय? १३ जर तुझे वाईट करावे असे माझ्या बापाला वाटले आणि जर मी ते तुला कळवले नाही, आणि तू शांतीने जावे म्हणून मी तुला रसाना केले नाही, तर परमेश्वर देव योनाथानाचे तसेच व त्यापेक्षा अधिक करो. परमेश्वर जसा माझ्या बाप बरोबर होता तसा तो तुझ्या बरोबर असो.” १४ मी जिंवंत आहे तोपर्यंत माझा घाट होऊ नये म्हणून तू परमेश्वराची प्रेमदया माझ्यावर करावी असे केवळ नाही, १५ तर तू आपली कृपा माझ्या धराण्यावरून कंधीही काढू नको; परमेश्वर दावीदाच्या प्रत्येक शरू भूमीच्या पाठीवरून छेदून टाकील तेव्हाही ती काढू नको; १६ म्हणून योनाथानाने दावीदाच्या धराण्याशी करार करून म्हटले, “परमेश्वर दावीदाच्या शत्रूंच्या हातून याची झाडी घेवो.” १७ मग योनाथानाने दावीदाकून त्याच्यावरच्या आपल्या प्रीती करात आणखी शपथ वाहवली कारण जशी आपल्या स्वतः च्या जिवावर तशी त्याने त्याच्यावर प्रीती केली. १८ योनाथान त्यास म्हणाला, “उद्या चंद्रदर्शन आहे आणि तू नाहीस म्हणून कळेल कारण तुझे आसन रिकामे राहील. १९ तू तून दिवस तू दूर राहील्या नंतर, ते कार्य घडवे त्या दिवशी ज्या ठिकाणी तू लपला होतास तेथे लवकर उत्तरून, एजेल दगडाजवळ तू राहा. २० मी निशाणावर नेम धरत आहे असे दाखवून तीन बाण त्याच्या बाजूला मारीन. २१ मग पाहा मी पोराला पाठवून म्हणेन जा बाणांचा शोध कर. जर मी पोराला म्हणालो, पाहा बाण तुझ्या अलीकडे आहेत ते घेऊन ये, तर तू ये; कारण तुझे कुशल आहे आणि तुझे वाईट होणार नाही; परमेश्वर जिंवंत आहे. २२ परंतु जर मी पोराला म्हणेन, पाहा बाण तुझ्या पलीकडे आहेत; तर तू निघून जा कारण परमेश्वराने तुला पाठवून दिले आहे. २३ आणि जी गोष्ट तू व मी बोलतो आहे तिच्याविषयी तर पाहा परमेश्वर तुझ्यामध्ये व माझ्यामध्ये निरंतर साक्षी आहे.” २४ मग दावीद रानात लपून राहिला आणि चंद्रदर्शन आली तेव्हा राजा जेवायला बसला. २५ राजा आपल्या आसनावर जसा इतर वेळी तसा भिंतीजवळ आसनावर बसला व योनाथान उठून उभा राहिला व अबनेर शौलाच्या बाजूला बसला परंतु दावीदाची जागा रिकामी होती. २६ तरी शौल त्या दिवशी काही बोलता नाही. कारण त्यास असे वाटले, त्यास काही झाले असेल, ख्यति तो शुद्ध नसेल. २७ मग चंद्रदर्शनाच्या दुसऱ्या दिवशी असे झाले की, दावीदाची जागा रिकामी होती आणि शौलाने आपला मुलगा योनाथानाला म्हटले, “इशायाचा मुलगा काल व आजही जेवायला का आला नाही.” २८ तेव्हा योनाथान शौलाला उत्तर दिले की, “दावीदाने बेथलेहेमास जायला आप्रहाने माझ्याकडे रजा मागितली. २९ तो म्हणाला, मी तुला विनंती करतो मला जाऊ दे कारण आमेचे घराणे नगरात यज कणार आहे आणि मला माझ्या भावाने आज्ञा केली आहे म्हणून आता तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर झाली तर मला माझ्या भेटायला जाऊ दे. यामुळे तो राजाच्या पंतीस आला नाही.” ३० तेव्हा योनाथान शौलाचा राग पेटला तो त्यास म्हणाला, “असे विपरीत फित्रू खोर पत्नीच्या मुला तुझी फाजिती व तुझ्या आईच्या नागवेपणाची फजिती होण्यास तू इशायाच्या मुलाशी जडलास हे मला ठाऊक नाही काय? ३१ कारण जोपर्यंत इशायाच्या मुलगा पृथ्वीवर आहे तोपर्यंत तू आणि तुझे राज्यही स्थापित होणार नाही. म्हणून आता माणसे पाठवून त्यास माझ्याकडे आण, कारण त्यास ख्यति मरण पावले पाहिजे.” ३२ मग योनाथान आपला बाप शौल याला उत्तर देऊन म्हटले, “त्याने कशासाठी मरावे? त्याने काय केले आहे?” ३३ तेव्हा

शौलाने त्यास मारायला भाला फेकला यावरून योनाथानाला कळले की, आपल्या वडिलाने दावीदाला जिवे मारण्याचा निश्चय केला आहे. ३४ मग योनाथान फार रागे भसून पत्तीकून उठला. महिन्याच्या दुसऱ्या दिवशी त्याने काही अन्न खाल्ले नाही कारण दावीदाविषयी त्याचा वाईट वाटले कारण त्याच्या वडिलाने त्याचा अपमान केला. ३५ मग असे झाले की, योनाथान सकाळी दावीदाशी नेमेलेल्या वेळी आपल्याबोरेवर एक लहान पोर घेऊन रानांत गेला. ३६ तो आपल्या पोराला म्हणाला, धाव आता मी बाण मारतो त्याचा शोध कर. पोर धावत असता त्याने त्याच्या पलीकडे बाण मारला. ३७ जो बाण योनाथानाने मारला होता त्याच्या ठिकाणावर पोर पोहचला तेव्हा योनाथान योराच्या मागून हाक मारून बोलला, “बाण तुझ्या पलीकडे आहे की नाही?” ३८ योनाथानाने पोराच्या मागून हाक मारली की, “त्वरा कर, धाव, विलंब लावू नको.” तेव्हा योनाथानाचा पोर बाण गोळा करून धन्याकडे आला. ३९ मग पोराला काहीच ठाऊक नक्हे योनाथानाला व दावीदाला मात्र गोष्ट ठाऊक होती. ४० योनाथानाने आपली हत्यारे आपल्या पोराला दिली व त्यास म्हटले, “चल ही उचलून घेऊन नगरात जा.” ४१ पोर गेल्यावर दावीद दक्षिणेकडील एक ठिकाणातून उठून भूमीवर उपडा पडला व तीन वेळा नमता, तेव्हा ते एकमेकाचे चुंबन घेऊन एकमेकासाठी रुले पण दावीद अधीक रडला. ४२ योनाथान दावीदाला म्हणाला, “शांतीने जा; कारण आपण दोघांनी परमेश्वराच्या नावाने शपथ वाहून म्हटले आहे की माझ्यामध्ये व तुझ्यामध्ये आणि माझ्या संतानामध्ये व तुझ्या संतानामध्ये परमेश्वर साक्षी सर्वकाळ असो” मग तो उठून निघून गेला व योनाथान नगरात गेला.

२१ दावीद नोंब शहरात अहीमलेख याजकाजवळ आला आणि अहीमलेख
 कापत कापत दावीदाला भेटायला आला व त्यास म्हणाला, “तू एकटा का आलास आणि तुझ्याबोरव कोणी का नाही?” २ तेव्हा दावीद अहीमलेख याजकाला म्हणाला, “राजाने मला काही काम करायला आज्ञापिले आहे आणि त्याने असे म्हटले की, ज्या कामाविषयी मी तुला पाठवतो व जे मी तुला आज्ञापिले आहे ते कोणाला समजू देऊ नको; तरुणांनी अमर्क्या अमर्क्या ठिकाणी असावे म्हणून मी त्यांना नेमले आहे. ३ तर आता तुझ्या हातात काय आहे? पाच भाकरी किंवा जे काही असेल ते मला माझ्या हाती दे.” ४ तेव्हा याजकाने दावीदाला उत्तर देऊन म्हटले, “माझ्याजवळ काही सामान्य भाकर नाही तर पवित्र भाकर आहे; जर तरुणांनी आपणांस स्त्रीयांपासून दूर राखले असेल तर ती घ्यावी.” ५ दावीदाने याजकाला उत्तर देऊन म्हटले, “ख्यति हे तीन दिवस झाले मी निघाले तेव्हापासून स्त्रिया आम्हापासून दूर आहेत, त्या तरुणांची पात्रे पवित्रच आहेत; हा प्रवास जरी सर्वसामान्य होता तरी, आज त्यांची शरीरे किंती अधिक प्रमाणात पवित्र असतील.” ६ मग याजकाने त्यास पवित्र भाकर दिली. कारण ताजी ऊन भाकर ठेवावी म्हणून जी समक्षतेची भाकर परमेश्वराच्या समोरून त्या दिवशी काढलेली होती, तिच्यावचून दुसरी भाकर तेथे नक्हती. ७ त्या दिवशी शौलाच्या चाकरातील एक पुरुष तेथे परमेश्वराच्या पुढे थांबवलेला असा होता; त्याचे नाव दवेग; तो अदोमी होता; तो शौलाच्या गुराख्यांचा मुख्य होता. ८ दावीद अहीमलेखाला म्हणाला, “येथे तुझ्याजवळ भाला किंवा तलवार काय? राजाचे काम निकडीचे आहे म्हणून मी आपल्या हाती आपली तलवार किंवा आपली शस्त्रे घेतली नाहीत.” ९ तेव्हा याजक म्हणाला, “गल्याथ पलीटी ज्याला तू एलाच्या खो-न्यात जिवे मारले त्याची तलवार पाहा ती एफोदाच्या मागे वस्त्रात गुंडाल्लेली आहे. ती तू घेणार तर ये कारण तिच्यावचून दुसरी येथे नाही.” दावीद म्हणाला, “तिच्यासारखी दुसरी नाही ती मला दे.” १० त्या दिवशी दावीद उठला व शौलाच्या भीतीमुळे पळून गंधारा राजा आखीश याच्याकडे गेला. ११ तेव्हा आखीशचे दास त्यास म्हणाले, “हा दावीद देशाचा राजा आहे की नाही: शौलाने हजार व दावीदाने दहा हजार मारले आहेत; असे ते त्याच्याविषयी एकमेकांना गाऊन म्हणत होते की नाही?” १२ दावीद

हे शब्द आपल्या मनात ठेवून गथाचा राजा आखीश याच्यापुढे पार भ्याला. १३ मग त्याच्यापुढे त्याने आपली वर्तांगूक पालटून त्यांच्यासमोर वेड घेतले आणि तो कवाडाच्या फळयांवर रेघा मारू लागला. व आपली लाळ आपल्या दाढीवर गाळू लागला. १४ तेव्हा आखीश आपल्या दासांना म्हणाला, “पाहा हा वेडा आहे हे तुम्हास दिसते तर कशासाठी तुम्ही त्यास माझ्याकडे आणले आहे? १५ माझ्याकडे वेडीमाणसे कमी आहेत म्हणून तुम्ही याला माझ्याकडे वेडेपण करायला आणले? याने माझ्या घरात यावे काय?”

२२ मग दावीद तेथून निघून अदुल्लास मुहेत पळून गेला त्याचे भाऊ, व त्याच्या बापाचे घरचे सर्व हे ऐकून तेथे खाली त्याच्याकडे गेले. २ कोणी अडचणीत पडलेले कोणी कर्जदार व कोणी त्रासलेले असे सर्व त्याच्याकडे एकत्र मिळाले आणि तो त्यांचा सरदार झाला; सुमारे चारशे माणसे त्याच्याजवळ होतो. ३ दावीद तेथून मवाबाटील मिस्पा येथे जाऊन मवाबाच्या राजाला म्हणाला, “मी तुला विनंती करतो परमेश्वर माझ्यासाठी काय करील हे मला कळेल तोपर्यंत माझ्या आई-वडीलांना तुझ्याजवळ येऊन राहू दे.” ४ मग त्याने त्यांना मवाबाच्या राजाकडे आणले आणि दावीद गडात वस्तीस होता तोपर्यंत ते त्याच्याजवळ राहिले. ५ मग गाद भविष्यवादी दावीदाला म्हणाला, “गडात राहू नको तर तु निघून यहूदा देशात जा.” तेव्हा दावीद निघून हरेश्वर रानात आला. ६ दावीद व त्याच्याबोरबरची माणसे यांचा शोध लागला असे शौलाने ऐकले. शौल तर रामातल्या मिश्वात एशेल झाडाखाली बसला होता; त्याचा भाला त्याच्या हातात होता व त्याचे सर्व चाकर उभे होते. ७ तेव्हा शौल आपल्याजवळ जे आपले चाकर उभे होते त्यांना म्हणाला, “अहो बन्यामिनी लोकांनो ऐका हा इशायाचा मुलगा तुम्हा प्रत्येकाला शेते व द्राक्षमळे देणाऱ्या आहे काय? तो तुम्हा सर्वाना हजाराचे व शंभराचे सरदार करणार आहे काय? ८ म्हणून तुम्ही सगळे माझ्यावर फितुरी करीत आहा आणि माझा मुलगा इशायाच्या मुलाशी करार करतो तेव्हा मला कोणी कळवीत नाही आणि तुम्हातला कोणी माझ्यासाठी दुखीत होत नाही आणि माझ्या मुलाने माझ्या चाकराला आजच्यासारखे माझ्यासाठी टपून बसायला चेतवले आहे हे कोणी मला कळवीत नाही.” ९ मग देवग अदोमी जो शौलाच्या चाकरांसोबत उभा होता, त्याने उत्तर देऊन म्हटले, “मी इशायाच्या मुलाला नोब येथे अहीटूबाचा मुलगा अहीमलेख याच्याकडे येताना पाहिले; १० त्याने त्याच्यासाठी परमेश्वरास विचारले व त्यास अन्न दिले आणि गल्याथ पलिई याची तलवार त्यास दिली.” ११ तेव्हा राजाने अहीटूबाचा मुलगा अहीमलेख याजक याला व त्याच्या वडिलाच्या सर्व घराण्यातले जे याजक नोब येथे होते त्यांना बोलवायला माणसे पाठवली आणि ते सर्व राजाकडे आले. १२ तेव्हा शौलाने म्हटले, “अहीटूबाच्या मुला आता ऐक.” तो म्हणाला, “माझ्या प्रभू मी येथे आहे.” १३ शौल त्यास म्हणाला, “तु आणि इशायाचा मुलगा अशा तुम्ही दोघांनी माझ्यावर फितुरी केली तू त्यास भाकर व तलवार दिली आणि त्याच्यासाठी देवापासी विचारले यासाठी की, त्याने आजच्यासारखे माझ्यावर उठून माझ्यासाठी टपून बसावे?” १४ तेव्हा अहीमलेखाने राजाला उत्तर देऊन म्हटले, “तुझ्या सर्व चाकरांमध्ये दावीदासारखा कोण विश्वासू आहे? तो राजाचा जावई आहे व एकांती तुझ्याजवळ मसलीतीला येत असतो व तुझ्या घरात प्रतीक्षीत आहे. १५ आजच मी त्याच्यासाठी परमेश्वरास विचारू लागलो काय? असे करणे माझ्यापासून दूर असो; राजाने आपल्या दासास किंवा माझ्या वडिलाच्या घराण्यातील कोणाला अपराध लावू नये कारण या सर्वातले अधिक उगे काहीव तुझ्या दासास ठाऊक नाही.” १६ राजा म्हणाला, “अहीमलेखा, तुला खचित मरण पावले पाहिजे; तुला व तुझ्या वडिलाच्या घराण्यातील सर्वाना मरण पावले पाहिजे” १७ मग राजा आपाणाजवळ जे शिराई उभे होते त्यांना म्हणाला, “परमेश्वराच्या याजकांच्या अंगावर जाऊन त्यांना मारा कारण त्यांनीही दावीदाचा पक्ष धरला आहे, आणि तो पळाला असे त्यांना कळले असता

त्यांनी मला कळवले नाही.” परंतु राजाचे चाकर परमेश्वराच्या याजकांवर तुटून पडायला आपले हात पुढे करीनात. १८ मग राजाने दवेगाला म्हटले, “तू याजकांच्या अंगावर चालून जा. तेव्हा दवेग अदोमी याजकांच्या अंगावर जाऊन तुटून पडला.” त्या दिवशी त्याने तागाचे एफोद नेसलेल्या पंचायेंशी मनुष्यांना जिवे मारले. १९ त्याने याजकांचे नोब नगर याचा तलवारीच्या धारेने नाश केला; पुरुष स्त्रिया बालके व तान्ही बाळे, आणि गाढवे आणि मेंद्रे ही त्याने तलवारीच्या धारेने जिवे मारली. २० तेव्हा अहीटूबाचा मुलगा अहीमलेख याचा अव्याथार नंवाचा एक मुलगा सुटून दावीदाकडे पळून गेला. २१ शौलाने परमेश्वराच्या याजकांना जिवे मारले हे अव्याथाराने दावीदाला कळवले. २२ तेव्हा दावीदाने अव्याथाराला म्हटले, “दवेग अदोमी येथे होता, त्याच दिवशी मला समजले की, तो शौलाला खचित सांगेल. मी तुझ्या वडिलाच्या घराण्याच्या सर्व मनुष्यांस मरणास कारण झाली आहे. २३ माझ्याजवळ राहा भिऊ नको; कारण जो मला जिवे मारायला पाहतो तोच तुला जिवे मारायला पाहतो आहे. पण माझ्याजवळ तुझे रक्षण होईल.”

२३ तेव्हा कोणी दावीदाला सांगितले की, पाहा पलिई कईल्याशी लढतात व खळी लुट आहेत. २ म्हणून दावीदाने परमेश्वरास विचारले, तो म्हणाला, “मी जाऊन त्या पलिष्ट्यांना मारून कईल्याचे रक्षण करू काय?” मग परमेश्वर दावीदाला म्हणाला, जा पलिष्ट्यांना मारून कईल्याचे रक्षण कर. ३ तेव्हा दावीदाच्या मनुष्यांनी म्हटले, “पाहा आम्हास येथे यहूदात भय आहे; मग आम्ही कईल्यांकडे पलिष्ट्यांच्या सैन्यावर चालून गेलो तर ते किंतीती अधिक थोकादायक होईल!” ४ मग दावीदाने आणंदी परमेश्वरास विचारले, आणि परमेश्वराने उत्तर देऊन म्हटले, “उठून खाली कईल्याकडे जा, कारण मी पलिष्ट्यांस तुझ्या हाती देर्दन.” ५ मग दावीद व त्याची माणसे कईला येथे जाऊन पलिष्ट्यांशी लढली आणि त्यांची गुरेदोरे नेती व त्याचा मोठा वध केला; असे दावीदाने कईलकरास तारले. ६ त्यानंतर असे झाले की, अहीमलेखाचा मुलगा अव्याथार दावीदाकडे कईला येथे पळून गेला तेव्हा त्याने आपल्या हाती एफोद आणले. ७ दावीद कईल्याला गेला असे कोणी सांगितले; “तेव्हा शौल म्हणाला, परमेश्वराने तुला माझ्या हाती दिले आहे. कारण वेशीच्या व अडसाराच्या नगरात शिरून तो कोंडला गेला आहेस.” ८ मग कईल्याकडे उत्तरावे आणि दावीदाला व त्याची मनुष्यांना वेदा घालावा म्हणून शौलाने सर्व लोकास लढाईला बोलावले. ९ आपल्याबद्दल शौल वाईट योजीत आहे, हे दावीदाला कळले म्हणून तो अव्याथार याजकाला म्हणाला, “एफोद इकडे आण.” १० मग दावीद म्हणाला, “हे परमेश्वरा इसाएलाच्या देवा शौल माझ्यामुळे नगराचा नाश करायला कईल्यावर येऊ पाहत आहे असे तुझ्या सेवकाने खचित ऐकले आहे; ११ तर कईलकर मला शौलाच्या हाती देतील काय? तुझ्या सेवकाने ऐकल्याप्रमाणे शौल खाली येईल काय? हे परमेश्वरा इसाएलाच्या देवा मी तुला विनंती करतो, हे तू आपल्या सेवकाला सांग.” परमेश्वर बोलला, “तो खाली येईल.” १२ मग दावीद म्हणाला कईलकर मला व माझ्या मनुष्यांना शौलाच्या हाती देतील काय? परमेश्वर बोलला, ते तुला त्याच्या हाती देतील. १३ मग दावीद व त्याची माणसे उठून कईल्यांतून निघून गेली; ती सुमारे सहारो सांगेसे माणसे होती. त्यांना जेथे जायला मिळाले तेथे ती गेली; तेव्हा दावीद कईल्यातून पळाला असे शौलाला कोणी सांगितले आणि त्याने तिकडे जायचे सोडले. १४ आणि दावीद रानातील गडामध्ये राहू लागला. तो जीफ रानात डोंगराळ प्रदेशात राहू लागला. शौल नित्य त्याचा शोध करीत गेला, परंतु परमेश्वराने त्यास त्याच्या हाती दिले नाही. १५ आपला जीव घ्यायला शौल निघाला आहे असे दावीदाने पाहिले आणि दावीद जीफ रानातील एका झाडीत होतो; १६ शौलाचा मुलगा योनाथान उठून झाडीत दावीदाकडे गेला आणि त्यांची गाढवे हात परमेश्वराच्याठायी सबळ केला. १७ तो त्यास म्हणाला, “भिऊ नको कारण माझा बाप शौल याच्या हाती तू लागणार नाहीस. तू तर इसाएलावर

राजा होशील आणि तुझ्याजवळ मीच पहिला तुझा सहाय्यक होईन हे माझा वापं शौलही जाणतो.” १८ तेव्हा त्या दोघांनी परमेश्वराचायासमोर करार केला. मग दावीद झाडीत राहिला व योनाथान आपल्या घरी गेला. १९ जीफी लोक शौलाकडे गिबा येथे येऊन म्हणाले, “यशीमोनाच्या दक्षिणेकडे हकीला डोंगरातील झाडीत गडामध्ये दावीद आम्हाजवळ लपून राहिला आहे की नाही? २० तर आता हे राजा, खाली येण्याच्या आपल्या सर्व मनोरथप्रमाणे खाली ये, म्हणजे त्यास राजाच्या हाती देणे हे आमचे काम असेल.” २१ तेव्हा शौल म्हणाला, “तुम्हास परमेश्वरापासून आशीर्वाद मिळेल कारण तुम्ही माझ्यावर दया केली आहे. २२ मी तुम्हास विनंती करतो तुम्ही जा आणखी मन लावून त्याचा माग काढा आणि तेथे त्यास कोणी पाहिले याची माहिती काढून पाहा कारण तो फार चतुराईने वागोती असे मला कळाले आहे. २३ तर जेथे तो लपून राहतो त्या सर्व लपण्याच्या जागा पाहून त्यांची खात्री करून घ्या, मग खेरे वर्तमान घेऊन माझ्याकडे परत या; त्यानंतर मी तुम्हाकोरवर जाईन आणि असे होईल की, तो त्या मुलुखात असला तर मी त्यास यहूदाच्या सर्व हजारांतून त्यास हुड्कून काढीन.” २४ मग ते उठले आणि शौलापुढे जीफाकडे गेले; परंतु दावीद व त्याची माणसे यशीमोनाच्या दक्षिणेकडे मावोनाच्या रानात अरबात होती. २५ शौल व त्याची माणसे त्याचा शेष करायला आली. हे कोणी दावीदाला सांगितले, म्हणून तो खडकावरून उत्सून मावोनाच्या रानात राहिला हे ऐकून शौल मावोनाच्या रानात दावीदाच्या मागे लागला. २६ शौल डोंगराच्या एका बाजूने चालला आणि दावीद व त्याची माणसे डोंगराच्या दुसऱ्या बाजूने चालली आणि दावीदाने शौलापासून पळायला घाई केली कारण शैल व त्याची माणसे, दावीदाला आणि त्याच्या मनुष्यांना धरायला घेरीत होती. २७ परंतु एक निरोप्या शौलाकडे येऊन म्हणाला, लवकर ये कारण पलिष्ठ्यांनी देशावर घाला घालता आहे. २८ तेव्हा शौल दावीदाचा पाठलाग सोडून पलिष्ठ्यांवर चाल करून गेला. याकरिता त्या जागेवे नाव सेला हम्मालकोथ म्हणजे निसरून जाण्याचा खडक असे पडले. २९ मग दावीद तेथून वर जाऊन एन-गेदीच्या गडामध्ये राहिला.

२४ असे झाले, शौल पलिष्ठ्यांचा पाठलाग सोडून माघारी आल्यावर त्यास कोणी सांगितले की, दावीद एन-गेदीच्या रानात आहे. २ तेव्हा शौल सर्व इसाएलातून निवडलेल्या तीन हजार मनुष्यांस घेऊन रानबक्याच्या खडकावर दावीदाचा व त्याच्या मनुष्यांचा शेष करायला गेला. ३ आणि तो मेंदवाड्याजवळ रस्त्यावर आला तथें एक गुहा होती तिच्यात शौल शौलाचास गेला आणि दावीद व त्याची माणसे त्या गुहेच्या अगदी आतल्या भागात बसली होती. ४ तेव्हा दावीदाच्या मनुष्यांनी त्यास म्हटले, “परमेश्वराने तुला सांगितले की, पाहा मी तुझा शत्रू तुझ्या हाती देईन आणि तुला जसे बेरे दिसेल तसे तू त्याचे करशील; तो हाच दिवस आहे पाहा.” मग दावीदाने उठून शौलाच्या वस्त्राचा काठ हळूच कापून घेतला. ५ त्यानंतर असे झाले की, दावीदाचे मन त्यास टोचू लागले. कारण त्याने शौलाचे वस्त्र कापून घेतले होते. ६ आणि त्याने आपल्या मनुष्यांस म्हटले, “मी आपल्या धन्यावर परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर आपला हात टाकावा अशी गोष्ट परमेश्वराने माझ्याकडून घडू देऊ नये, कारण तो देवाचा अभिषिक्त आहे.” ७ असे बोलून दावीदाने आपल्या मनुष्याना धमकावले आणि त्याना शौलावर हल्ला करण्याची परवानी दिली नाही. मग शौल उठून गुहेतून निघाल वाटेने चालला. ८ नंतर दावीदीही उठून गुहेतून निघाला आणि शौलाच्या पाठीमागून हाक मासून बोलला, “हे माझ्या प्रभू, राजा.” तेव्हा शौलाने आपल्यामागे वळून पाहिले आणि दावीद आपले तोड भूमीस लावून नमला. ९ मग दावीदाने शौलाला म्हटले, “पाहा दावीद तुझी वाईट करायला पाहतो असे लोकाचे बोलेणे ते तुम्ही कशाला ऐकता? १० पाहा आज तुम्ही आपल्या डोळ्यांनी पाहिले की, परमेश्वराने गुहेत आज तुम्हास माझ्या हाती दिले होते. तुम्हास जिवे मारावे असे कोणी मला सांगितले. पण मी तुम्हास सोडून दिले; मी बोललो की,

मी आपला हात माझ्या प्रभूवर टाकणार नाही कारण तो देवाचा अभिषिक्त आहे. ११ आणखी माझ्या बापा, पाहा माझ्या हातात तुमच्या वस्त्राचा काठ आहे तो पाहा. कारण मी तुमच्या वस्त्राचा काठ कापला आणि तुम्हास जिवे मारले नाही. यावरून माझ्या ठारी दुष्टाई किंवा फितूरी नाही आणि जरी तुम्ही माझा जीव घ्यायला पहाता, तरी मी तुमच्याविरुद्ध पाप केले नाही, याची खात्री करून पाहा. १२ माझ्यामध्ये व तुमच्यामध्ये परमेश्वर न्याय करो; माझा सूड परमेश्वर तुमच्यावर उगवो. परंतु माझा हात तुमच्यावर पडणार नाही. १३ दुष्टापासून दुष्टाई निघते अशी पुरातन लोकांची म्हण आहे. परंतु माझा हात तुमच्यावर पडणार नाही. १४ इसाएलाचा राजा कोणाचा पाठलाग करण्यास निघाला आहो? कोणाच्या पाठीस आपण लगाला आहात? एका मरण पावलेल्या कुत्र्याच्या! एका पिसवेच्या! १५ यास्तव परमेश्वर न्यायाधीश होऊन माझ्यामध्ये व तुमच्यामध्ये न्याय करो. हे पाहून तो माझा वाद करो आणि तुमच्या हातून मला सोडवो.” १६ असे झाले की, दावीदाने शौलाशी हे शब्द बोलणे संपवल्यावर, शौल म्हणाला, “माझ्या मुला दावीदा ही तुझी वाणी आहे काय?” मग शौल गळा काढून रडला १७ आणि तो दावीदाला म्हणाला, “माझ्यापेक्षा तू अधिक न्यायी आहेस, कारण तू माझे बेरे केले आहेस. परंतु मी तुझे वाईट केले आहे. १८ तू माझ्यारी चांगले वर्णन करतोस हे तू आज उघड केले आहे. कारण परमेश्वराने मला तुझ्या हाती दिले होते तेव्हा तू मला जिवे मारले नाही. १९ कोणा मनुष्यास त्याचा वैरी सापडला तर तो त्यास चांगल्या रीतीने वाटेस लावील काय? तर तू आज जे माझे बेरे केले त्याबद्दल परमेश्वर तुला उत्तम प्रतिफल देवो. २० आता पाहा मी जाणतो की, तू खूचित राजा होशील आणि इसाएलाचे राज्य तुझ्या हाती स्थापित होईल. २१ म्हणून आता तू माझ्याशी परमेश्वराची शपथ वाहा की, तू माझ्या मागे माझे संतान नाहीसे करणार नाहीस आणि माझ्या वडिलाच्या कुळातून माझे नाव नष्ट करून टाकणार नाहीस.” २२ तेव्हा दावीदाने शौलाशी शपथ वाहिली. मग शौल धरी गेला आणि दावीद व त्याची माणसे गडावर चढून गेली.

२५ शमुवेल मरण पावला तेव्हा सर्व इसाएल लोकांनी एकत्र जमून त्याच्यासाठी शोक केला आणि त्यांनी त्यास रामा येथे त्याच्या घरात पुरले. दावीद उठून खाली पारान नावाच्या रानात गेला. २ मावोनात एक पुरुष होता त्याची मालमत्ता कार्मेल येथे होती; तो पुरुष फार मोठा होता; त्याची तीन रुग्णांनी मेंद्रे व एक हजार बकरी होती; तो आपली मेंद्रे कर्मलात कातरीत होता. ३ त्या पुरुषाचे नाव नाबाल व त्याच्या पलीचे नाव अबीगईल होते; त्याची पली तर बुध्यीने चांगली व सुंदर रूपवती होती परंतु तो पुरुष कठोर व वाईट चालीचा होता; तो कालेबाच्या कुळातला होता. ४ नाबाल आपली मेंद्रे कातरीत आहे, असे दावीदाने रानात ऐकले. ५ मग दावीदाने दहा तरुणास पाठवले आणि दावीद त्या तरुणास म्हणाला, “कर्मेल येथे जा व नाबालाकडे जाऊन माझ्या नावाने त्यास सलाम करा. ६ त्या सुखी जिवाला असे म्हणा, ‘तुला शांती असो. व तुझ्या घराला शांती असो. व तुझ्या घराला शांती असो.’ ७ तुझ्याकडे कातरणारे आहेत असे मी आता ऐकले. आताच तुझे मेंदपाळ आम्हाजवळ होते त्यांना आम्ही उपद्रव केला नाही आणि जितके दिवस ते कर्मेलात होते तितके दिवस त्यांचे काही हरवले नाही. ८ तू आपल्या तरुणास विचार म्हणजे ते तुला सांगातील; तर या तरुणावर तुझी कृपादृष्टी चालीचे कारण आम्ही चांगल्या विशी आलो” ९ मी तुला विनंती करतो जे काही तुझ्या हाताशी येईल ते तू तुझ्या दासाना व तुझा मुलगा दावीद याला दे. मग दावीदाचे तरुण येऊन या सर्व शब्दांप्रमाणे दावीदाच्या नावाने नाबालाशी बोलून शांत राहिले. १० तेव्हा नाबालाने त्याच्या चाकराना उत्तर देऊन म्हटले, “दावीद कोण आहे? इशायाचा मुलगा कोण? जे आपापल्या धन्याल्या सोडून पळतात असे पुष्कळ चाकर या दिवसात आहेत. ११ माझी भाकर व माझे पाणी व माझ्या मारलेल्या पश्चृंग मासं जे मी आपल्या मेंद्रे कातरणाच्यांसाठी तयार केले ते घेऊन, ही जी माणसे कोठून

आली आहेत हे माला माहित नाही अशांना मी द्यावे काय?” १२ मग दावीदाचे तरुण आपल्या वाटेने परत गेले आणि माघारे येऊन त्यांनी हे सर्व शब्द त्यास जसेच्या तसे सांगितले. १३ तेव्हा दावीद आपल्या मनुष्यांना म्हणाला, “तुम्ही आपापली तलवार कंबरेस बांधली.” मग प्रत्येकाने आपआपली तलवार कंबरेस बांधली दावीदानेही आपली तलवार कंबरेस बांधली आणि दावीदामागे सुमारे चारशे मनुष्ये वर गेली आणि दोनरी मनुष्ये सामानाजवळ राहिली. १४ नाबालाची पती अबीगईल हिला चाकरातील एकाने सांगितले, “पाहा दावीदाने रानातून आमच्या धन्याला सलाम सांगायला दूऱ्या पाठवले. परंतु तो त्यांच्या अंगावर धावून गेला. १५ ती माणसे तर आम्हाशी फार चांगली वागली; त्यांनी आम्हास काही उपद्रव केला नाही; जितके दिवस आम्ही रानात त्यांच्याबोरबर राहिलो तितके दिवस आमची काही हानी झाली नाही. १६ आम्ही त्यांच्याजवळ मेंद्रे राखीत होते तितके दिवस ती आम्हांला रात्रिदिवस तटबंदीसारखी होती. १७ तर आता तु काय करणार हे समजून विचार कर कारण आमच्या धन्यावर व त्याच्या सर्व घरावर वाईट येण्याचे ठरले आहे; कारण त्याच्याशी कोणाच्याने बोलत नाही एवढा तो वाईट आहे.” १८ अबीगईलेने घाई करून दोनशे भाकरी व द्राक्षरसाचे दोन बुधले व शिजवून तयार केलेली पाच मेंद्रे व पाच मापे हुडा व खिसमिसाचे शेभर घड व अंजिराच्या दोनशे ढेपा ही घेतली व गाढावार लादली. १९ तिने आपल्या चाकरांना म्हटले, “माझ्यापुढे चला पाहा मी तुमच्यामागून येते.” परंतु तिने आपला पती नाबाल याला काही सांगितले नाही. २० मग असे झाले की, ती आपल्या गाढावार बसून डोंगराच्या कडेने जात असता पाहा दावीद व त्याची माणसे समोरू येत होती आणि त्यांना ती भेटली. २१ दावीदाने म्हटले होते की, “रानात त्यांचे जे होते त्या सर्वातले हवरले नाही असे मी त्यांचे राखले ते व्यर्थ गेले; माझ्याशी बच्याची त्याने वाईटाने परत फेड केली आहे. २२ जे काही त्याचे आहे त्या सर्वातून एकही पुरुष जर मी सकाळ उजाडेपर्यंत राहू दिला, तर परमेश्वर दावीदाला तसे व त्यापेक्षा अधिक करो.” २३ अबीगईलेने दावीदाला पाहिले तेव्हा ती लवकर गाढावा वरून उतरली आणि दावीदापुढे उडे पूऱ्युन तिने भूमीकडे नमन केले. २४ तिने त्याच्या पाया पडून म्हटले, “माझ्या प्रभु अन्याय माझ्याकडे माझ्याकडे च असावा आणि मी तुम्हास विनंती करते तुमच्या दासीला तुमच्या कानी काही बोल घ्या, आणि तुम्ही आपल्या दासीचे शब्द ऐका. २५ मी तुम्हास विनंती करते, माझ्या प्रभूने त्या वाईट मनुष्यास नाबालाला मारू नये, कारण जसे त्याचे नाव तसाच आहे, त्याचे नाव नाबाल (म्हणजे मूर्ख) असे आहे. आणि त्याच्याठार्यी मूर्खपण्य आहे. परंतु माझ्या प्रभूची तरुण माणसे जी तुम्ही पाठवली त्यांना मी तुमच्या दासीने पाहिले नाही. २६ तर आता माझ्या प्रभु परमेश्वर जिवंत आहे आणि तुझा जीव जिवंत आहे. रक्त पाडण्याच्या दोषापासून आणि आपल्या हाताने सूड घेण्यापासून परमेश्वरने तुम्हास आवरले आहे. तर आता जे तुमचे शत्रू व जे माझ्या प्रभूचे वाईट करायला पाहात ते नाबालासारखे होवोत. २७ आता ही जी भेट तुमच्या दासीने माझ्या प्रभूकडे आणली आहे ती माझ्या प्रभूच्यामागून चालणाऱ्या तसें मनुष्यांना घावी. २८ मी तुम्हास विनंती करते, तुम्ही आपल्या दासीच्या अपराधाची क्षमा करा; कारण माझे प्रभू परमेश्वराच्या लढाया लढत आहेत, म्हणून परमेश्वर माझ्या प्रभूचे घर खरोखर स्थिर करील; आणि तुम्ही जिवंत आहात तो पर्यंत तुमच्याठाई दुश्टाई सापडणार नाही. २९ जरी मनुष्ये उडून तुमच्या पाठीस लागले व तुमचा जीव घ्यायला पाहत असले, तरी माझ्या प्रभूचा जीव परमेश्वर तुमचा देव याच्याजवळ जीवांच्या समुहात बांधलेला राहील, आणि जसे गोफणीच्या खलग्यातून फेकतात, तसे तुमच्या शत्रूंचे जीव तो गोफणीतून फेकून देईल. ३० असे होईल की, परमेश्वरने तुमच्यविषयी जे चांगले सांगितले आहे, ते सर्व तो माझ्या प्रभूचे करून तुम्हास इसाएलाचा अधिपती नेमील. ३१ तेव्हा माझ्या प्रभूने विनाकारण रक्त पाडले व सूड घेतला ह्याबदल तुम्हास खेद होणार नाही किंवा मनाचा संताप माझ्या प्रभूला होणार नाही. आणि परमेश्वर माझ्या

प्रभूचे बरे करील तेव्हा तुम्ही आपल्या दासीचे स्मरण करा.” ३२ तेव्हा दावीद अबीगईलेला म्हणाला, “परमेश्वर इसाएलाचा देव ज्याने तुला आज मला भेटायला पाठवले तो धन्यवादित असो. ३३ तुझा बोध अशीर्वादित होवो; आज रक्त पाडण्याच्या दोषापासून आणि आपल्या हाताने सूड घेण्यापासून मला जिने आवरिले ती तू आशीर्वादित हो. ३४ कारण तुझे वाईट मी करणार होतो ते ज्याने मला कऱ्ह दिले नाही तो इसाएलाचा देव परमेश्वर जिवंत आहे; जर तू मला भेटायला लवकर आली नसतीस तर ख खिंवित नाबालाचा एक पुरुष देखील सकाळ उजाडेपर्यंत जिवंत राहिला नसता.” ३५ मग जे तिने दावीदासारी आपले होते ते त्याने तिच्या हातातून घेतले व तिला म्हटले, “तू आपल्या घरी शांतीने जा, पाहा मी तुझी वाणी ऐकली आहे आणि तुला मान्य केले आहे.” ३६ मग अबीगईल नाबालाकडे आली आणि पाहा त्याने आपल्या घरी राजाच्या मेजवाणीसारखी मेजवाणी केली होती. तेव्हा नाबालाचे मन त्याच्या आत संतुष्ट होते कारण तो मध्य पिझन फार मस्त झाला होता, म्हणून तिने पहाट उजाडेपर्यंत त्यास अधिक उणे काहीच सांगितले नाही. ३७ मग असे झाले की, सकाळी नाबालाची नशा उतरल्यावर त्याच्या पतीने या गोष्टी त्यास सांगितल्या तेव्हा त्याचे मन त्याच्या आत मेल्यासारखे झाले व तो दगडासारखा झाला. ३८ नंतर असे झाले की, सुमारे दहा दिवसांनंतर परमेश्वरने नाबालाला मारले व तो मेला. ३९ नाबाल मेला असे दावीदाने ऐकले, तेव्हा तो म्हणाला, “ज्याने माझ्या अपमानाचा सूड नाबालावर उगवला आहे आणि ज्याने आपल्या सेवकाला वाईट करण्यापासून आवरून धरले तो परमेश्वर धन्यवादीत असो. परमेश्वरने नाबालाची दुश्टाई त्याच्याच मस्तकावर परत घातली आहे.” मग दावीदाने अबीगईलेकडे सेवकाला पाठवून तिला आपली पती करण्याविषयीची गोष्ट काढली. ४० आणि दावीदाने चाकर कर्मेलास अबीगईलेकडे येऊन तिला म्हणाले, “दावीदाने तू त्याची पती व्हावे धूम्हून आम्हाला तूड्याकडे पाठवले आहे.” ४१ तेव्हा ती उठून भूमीकडे लवून नमली व म्हणाली, “पाहा तुमची दासी माझ्या प्रभूच्या चाकरांचे पाय धुवायला चाकरीण होण्यास तयार आहे.” ४२ मग अबीगईल घाई करून उठली व गाढावार बसून निघाली आणि तिच्या पाच सख्या तिच्या मागे गेल्या; आणि ती दावीदाच्या सेवकाच्या मागून गेली आणि त्याची पत्नी झाली. ४३ दावीदाने इत्रेलकरीण अहीनवामलाही पतीनी करून घेतले; त्या दोघीही त्याच्या स्त्रिया झाल्या. ४४ शौलाने तर आपली मुलगी मीखल दावीदाची पतीनी गल्लीमातील लर्झाचा मुलगा पालती याला दिली होती.

२६ जीफी लोक शौलाकडे गिबा येथे येऊन म्हणाले, “यशीमोनासपोर हकीला डोंगरात दावीद लपला आहे की नाही?” २ तेव्हा शौल उठला व आपल्याबोरबर इसाएलाच्या तीन हजार निवडक मनुष्यांना घेऊन दावीदाचा शोध करायला जीफ रानात गेला. ३ शौलाने यशीमोनासमोरील मार्गजिवळ हकीला डोंगरावर तळ दिला; तेव्हा दावीद रानात राहत होता आणि त्याने पाहिले की आपला पाठलाग करायला शौल रानात आला आहे. ४ म्हणून दावीदाने हेर पाठवले आणि शौल खचित आला आहे असे त्यास समजले. ५ मग दावीद उठून शौलाने तळ दिला होता त्या ठिकाणावर आला आणि जीथे शौल व त्याचा सेनापती नेताचा मुलगा अबनेर हे निजले होते ते ठिकाण दावीदाने पाहिले; शौल तर छावणीत निजला होता व त्याच्यासभोवती लोकांनी तळ दिला होता. ६ तेव्हा अहीमलेख हीती व सरूवेचा मुलगा अबीशय यवाचाचा भाऊ यांना दावीदाने उत्तर देऊन म्हटले, “छावणीत शौलाकडे खाली माझ्याबोरबर कोण येईल?” तेव्हा अबीशय म्हणाला, “मी तुझ्याबोरबर खाली येईल.” ७ मग दावीद व अबीशय रात्री लोकांजवळ गेले आणि पाहा शौल छावणीत निजला आहे व त्याचा भाऊ तुमचीत रोवलेला व त्याच्यासभोवती अबनेर व लोक निजले आहेत. ८ तेव्हा अबीशय दावीदाला म्हणाला, “आज परमेश्वरने तुझा शत्रू तुझ्या हाती दिला आहे, तर आता मी तुला विनंती करतो मला

भाल्याने एकदाच घाव मारून त्यास भूमीवर ठार करून दे, मी त्यास दुसरा घाव मारणार नाही.” ९ पण दावीद अखीशयाला म्हणाला, “त्यांचा वध करू नकोस कारण परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर आपला हात टाकून कोण निर्देश राहील?” १० दावीद म्हणाला, “परमेश्वर जिवंत आहे; परमेश्वर त्यास मारील किंवा त्याचा मरण्याचा दिवस येईल किंवा तो खाली लढाईत जाऊन नष्ट होईल. ११ मी आपला हात परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर टाकावा असे परमेश्वराने माझ्याकडून घडू देऊ नये; परंतु आता मी तुला विनंती करतो की, तू त्याच्या उशजवळचा भाला व पाण्याचा लोटा घे; मग आपण जाऊ.” १२ तेव्हा शौलाच्या उशजवळून भाला व पाण्याचा लोटा हे दावीदाने घेतले मग कोणला न दिसता व कोणाला न कळता व कोणी जागा न होता ते निघून गेले कारण ते सर्व झोपेत होते. परमेश्वराकडून त्याच्यावर गाढ झोप आली होती. १३ नंतर दावीद पलीकडे डोंगराच्या शिखावर जाऊन दूर उभा राहिला आणि त्याच्यामध्ये मोठे अंतर होते; १४ तेव्हा दावीदाने लोकांस व नेराचा मुलगा अबनेरे याला हाक मारली. तो म्हणाला, “अबनेरा तू उत्तर करीत नाहीस काय?” तेव्हा अबनेराने उत्तर देऊन म्हटले, “राजाला हाक मारणारा असा तू कोण आहेस?” १५ मग दावीद अबनेराला म्हणाला, “तू वीर पुरुष नाहीस काय आणि इसाएलात तुझ्यासारखा कोण आहे? तर तू आपला प्रभू राजा याच्यावर पहारा का केला नाही? कारण लोकातला कोणीएक तुझा प्रभू राजा याचा घात करायला आला होता. १६ ही जी गोष तू केली ती बरी नाही; परमेश्वर जिवंत आहे. तुम्ही आपला प्रभू परमेश्वराचा अभिषिक्त याला राखले नाही, म्हणून तुम्ही मारयाला योग्य आहा. तर आता पाहा राजाचा भाला व पाण्याचा लोटा त्याच्या उशजवळ होता तो कोठे आहे?” १७ तेव्हा शौल दावीदाची वाणी ओळखून म्हणाला, “माझ्या मुला दावीदा ही तुझी वाणी आहे काय?” दावीद म्हणाला, “माझ्या प्रभू राजा, ही माझी वाणी आहे.” १८ तो म्हणाला, “माझा प्रभू आपल्या दासाच्या पाठीस का लागला आहे? मी तर काय केले आहे? माझ्या हाती काय वाईट आहे? १९ तर आता मी तुम्हास विनंती करतो माझ्या प्रभू राजाने आपल्या दासाचे बोलणे ऐकावे: परमेश्वराने तुम्हास माझ्यावर चेतवले असले तर त्याने अर्पण मार्य करावे. परंतु मनुष्याच्या संतानांनी चेतवले असले, तर ती परमेश्वराच्यासमोर शापित होवोत. कारण आज मला परमेश्वराच्या वतनात वाटा मिळू नये म्हणून त्यांनी मला बाहेर लावून म्हटले की, जा अन्य देवांची सेवा कर. २० तर आता माझे रक्त परमेश्वराच्या समक्षतेपासून दूर भूमीवर पडू नये; कारण जसा कोणी डोंगरावर तितराची शिकार करतो तसा, एका पिसवेचा शोध करण्यास इसाएलाचा राजा निधून आला आहे.” २१ तेव्हा शौल म्हणाला, “मी पाप केले आहे, माझ्या मुला दावीदा माधारा घे; माझा जीव आज तुझ्या दृष्टीने मोलवान होता, म्हणून मी यापुढे तुझे वाईट करणार नाही; पाहा मी मूर्खपणे वागून फार अपराध केला आहे.” २२ मग दावीदाने असे उत्तर केले की, “हे राजा पाहा हा भाला, तरुणातील एकाने इकडे येऊन तो घावा. २३ परमेश्वर प्रत्येक मनुष्यास त्याचा न्याय व त्याचे विश्वासूपण याप्रमाणे परत करो. कारण आज परमेश्वराने तुम्हास माझ्या हाती दिले असता मी आपला हात परमेश्वराच्या अभिषिक्तावर टाकला नाही. २४ पाहा जसा तुमचा जीव माझ्या दृष्टीने मोलवान होता, तसा माझा जीव परमेश्वराच्या दृष्टीने मोलवान होवो; आणि तो सर्व संकटातून सोडवो.” २५ तेव्हा शौल दावीदाला म्हणाला, “माझ्या मुला दावीदा तू आशीर्वादित हो” तू मोठी काऱ्ये करशील व प्रबल होशील. मग दावीद आपल्या वाटेने गेला आणि शौलही आपल्या ठिकाणी परत गेला.

२६ दावीद आपल्या मनात म्हणाला, “कधीतरी मी शौलाच्या हातून नाश पावेन; तर पलिष्ट्यांच्या मुलखात मी पळून जावे यापेक्षा मला दुसरे काही बरे दिसत नाही; मग शौल इसाएलाच्या अवध्या प्रांतात आणखी माझा शोध करण्याविषयी निराश होईल आणि मी त्याच्या हातातून सुटेन.”

२ मग दावीद उठला आणि तो व त्याच्याबरोबर असलेली सहाशे माणसे अशी ती मावोखाचा मुलाला आखीश, गथाचा राजा याच्याकडे गेला. ३ तेव्हा दावीद व त्याची सर्व माणसे एकेक आपल्या कुंदुबासहीत गथात आखीश जवळ राहिली; दावीदाबरोबर त्याच्या दोघी स्त्रिया ईज्जेलीण अहीनवाम व पूर्वी नाबालाची पत्ती होती ती कर्मेलीण अबीगईल या होत्या. ४ आणि दावीद गथास पळून गेला असे कोणी शौलाला सांगितले, मग त्याने त्याचा शोध आणखी केला नाही. ५ दावीद आखीशाला म्हणाला, “तुझी कृपादृष्टी माझ्यावर झाली तर या मुलखातील कोणाएक नगरात मी तेथे रहावे म्हणून मला जागा दें; तुझ्या दासाने राजधानीत तुझ्याजवळ का रहावे?” ६ तेव्हा आखीशाने त्यास सिकलाग दिले. यामुळे सिकलाग आजपर्यंत यूहदाच्या राजोकडे आहे. ७ दावीद पलिष्ट्यांच्या मुलखात राहीला ते दिवस एक पूर्ण वर्ष व चार महिने इतके होते. ८ दावीद आणि त्याच्या लोकांनी निरनिराळ्या ठिकाणी हल्ला करून गेश्री, गिरजी, आणि अमालेकी यांच्यावर स्वाच्या केल्या; शूराकडून मिसर देशाकडे जाताना जो प्रदेश आहे त्यामध्ये ही राष्ट्रे पूर्वीपासून वकसी होती. ९ दावीदाने त्या प्रांतातले पुरुष किंवा स्त्री जिवंत ठेवले नाही; मग मेंद्रे गुरे व गाढवे उंट व वसत्रे ही घेऊन तो आखीशाकडे परत आला. १० तेव्हा आखीश म्हणाला, “आज तू कोणावर घाला घातलास?” दावीद म्हणाला, “यूहदाच्या दक्षिण प्रदेशावर व यरहमेली यांच्या दक्षिण प्रदेशावर व केंनी यांच्या दक्षिण प्रदेशावर.” ११ दावीदाने गथाकडे वर्तमान आणायला पुरुष किंवा स्त्री जिवंत ठेवली नाही. त्याने म्हटले, “त्यांना जिवंत ठेवले तर ते आम्हाविषयी संगतील व म्हणतील की, दावीदाने असे असे केले आहे.” आणि तो पलिष्ट्यांच्या मुलखात राहिला तेव्हापासून त्याची चाल अशीच होती. १२ आखीशाने दावीदावर भरवसा ठेवून म्हटले, “त्याने आपल्या इसाएली लोकांकडून आपलाला अगदी तुच्छ मानवून घेतले आहे, म्हणून तो सर्वकाळ माझा दास होऊन राहील.”

२८ त्या दिवसात असे झाले की पलिष्ट्यांनी आपली सैन्ये इसाएलाशी लढायला एकत्र केली. तेव्हा आखीश दावीदाला म्हणाला, “तुला आणि तुझ्यांना मनुष्यांना लढाईस माझ्याबरोबर यायचे हे तू ख्याति समज.” २ दावीदाने आखीशाला म्हटले, “तुझा दास काय करील हे तू ख्याति जाणशील.” तेव्हा आखीश दावीदाला म्हणाला, “याकरिता तुला मी आपल्या मस्तकाचा रक्षक असा कायमचा ठेवीन.” ३ शमुवेल तर मेला होता व सर्व इसाएलांनी त्याच्यासाठी शोक कस्तूर त्यास रामा येथे त्याच्या नगरात पुरुले होते. भूते ज्यांच्या परीचयाची होती अशा जाणत्या लोकांस व जागूरीगरांना शौलाने आपल्या प्रदेशातून हाकलून लावले होते. ४ पलिष्ट्यांनी एकत्र जमून शूनेमात येऊन तळ दिला आणि शौलाने सर्व इसाएलांस एकत्र जमवून गिलबोवा येथे तळ दिला. ५ शौलाने पलिष्ट्यांचे सैन्य पाहिले तेव्हा तो भ्याला व त्याचे मन फार घावरे झाले. ६ शौलाने परमेश्वरास विचारले तेव्हा परमेश्वराने त्यास स्वप्नाकडून किंवा उरीमाकडून किंवा भविष्यवांगाकडून उत्तर दिले नाही. ७ मग शौल आपल्या चाकरांना म्हणाला, भूत जिच्या परिचयाचे आहे अशा एखाद्या स्त्रीचा माझ्यासाठी शोध करा, “म्हणजे मी तिच्याकडे जाऊन तिच्याजवळ विचारीन.” तेव्हा त्याच्या चाकरांनी त्यास म्हटले, “पाहा भूत जिच्या परिचयाचे आहे अशी एक स्त्री एन-दोर येथे आहे.” ८ मग शौलाने वेष पालटून निराळी वस्त्रे अंगात घातली आणि तो आपल्याबरोबर दोन माणसे घेऊन त्या स्त्रीकडे रात्री गेला. ९ मग शौलाने वेष पालटून त्यास म्हणाली, “पाहा शौलाने काय केले आहे, त्याने भूते ज्यांच्या परिचयाची आहेत अशा जाणत्यांना व जागूरीगरांना देशातून कसे काढून टाकले आहे, हे तू जाणतोस तर मी मरावे असे करण्यासाठी तू कशाला माझ्या जिवाला पाश घालतोस?” १० तेव्हा शौलाने तिच्याशी शपथ वाहून म्हटले, “परमेश्वर जिवंत आहे, या गोषीवरून तुला काही शिक्षा होणार नाही.”

११ मग त्या स्त्रीने म्हटले, “तुझ्यासाठी मी कोणाला वर आणू?” तेव्हा तो म्हणाला, “माझ्यासाठी शमुवेलाला वर आण.” १२ त्या स्त्रीने शमुवेलाला पाहिले तेव्हा ती मोठ्याने ओरडली. मग ती स्त्री शैलाला म्हणाली, “तू मला का फसवले, कारण तू शौल आहेस.” १३ राजा तिला म्हणाला, “भिजु नको. तू काय पाहेस?” तेव्हा ती स्त्री शैलाला म्हणाली, “मी दैवत भूमीतून वर येताना पाहेत.” १४ मग तो तिला म्हणाला, “तो कोणत्या रूपाचा आहे?” तिने म्हटले, “म्हातारा मनुष्य झागा घातलेला असा आहे.” तेव्हा तो शमुवेल आहे असे शैल समजला आणि तो आपले तोंड भूमीकडे लववून नमला. १५ मग शमुवेल शैलाला म्हणाला, “तू मला वर आणून का त्रास दिला आहे?” तेव्हा शौलने उत्तर केले, “मी फार संकटाट पडलो आहे. कारण पलिई माझ्याशी लढाई करीत आहेत. आणि परमेश्वर मला सोडून गेला आहे, आणि तो भविष्यवादांकडून किंवा स्वप्नांकडून मला उत्तर देत नाही; मी काय करावे हे तुम्ही मला कळवावे म्हणून मी तुम्हास बोलावले आहे.” १६ तेव्हा शमुवेल म्हणाला, “परमेश्वर तुला साडून गेला आहे व तुझा विरोधी झाला आहे; तर तु कशाला मला विचारतोस?” १७ जसे परमेश्वराने माझ्याकडून तुला संगितले तसे त्याने तुझे केले आहे. परमेश्वराने तुझ्या हातानुन राज्य काढून घेतले आहे, आणि तुझा शेजारी दावीद याला ते दिले आहे. १८ कारण तू देवाची वाणी मानली नाही, आणि त्याचा तीव्र क्रोध अमालेकावर घातला नाही, म्हणून आज परमेश्वराने तुझे असे केले आहे. १९ परमेश्वर इसाएलास तुझ्याबोरेवर पलिईच्यांच्या हाती देईल. उद्या तू तुझ्या मुलांसमवेत माझ्याजवळ असशील. परमेश्वर इसाएलाचे सैन्य पलिईच्यांच्या हाती देईल. २० तेव्हा शमुवेलाच्या शब्दांमुळे शैल लागलाच भूमीवर उपडा पडला आणि फार भयभीयी झाला, व त्याच्यात काही शर्ती राहिली नाही. कारण सर्व दिवस आणि सारी सात्र त्याने काही भाकर खाल्ली नव्हती. २१ मग त्या स्त्रीने शैलाकडे येऊन तो फार घावरला आहे असे पाहून त्यास म्हटले, “पाहा तुमच्या दासीने तुमची वाणी ऐकली आहे. आणि मी अपला जीव आपल्या मुठीत धरून तुम्ही माझ्याशी जे शब्द बोलला ते ऐकले आहेत. २२ तर आता मी तुम्हास विनंती करते, तुम्ही ही आपल्या दासीचा शब्द ऐका आणि मला तुमच्या पुढे भाकरीचा तुकडा ठेवू यात; तो तुम्ही खा यासाठी की, तुम्ही वाटेने जाल तेव्हा तुम्हास शक्ती असावी.” २३ परंतु त्याने नाकारून म्हटले, “मी खाणार नाही.” मग त्याच्या चाकांनी व त्या स्त्रीनेही त्यास आग्रह केला तेव्हा त्याने त्यांचा शब्द ऐकला व तो भूमीवरून उठून पलंगावर बसला. २४ त्या स्त्रीच्या घरात पुष्ट वासरू होते, ते तिने मोठ्या घाईंने कापले; तिने पीठ घेतले व ते मळून त्याच्या देखुमीर भाकरी भाजल्या. २५ मग तिने ते शैलापुढे व त्याच्या चाकरापुढे ठेवले आणि ते जेवले; मग ते उठाने आणि त्याच रात्री निघून गेले.

२१ मग पलिईच्यांनी अपली सर्व सैन्य अफेक येथे एकत्र जमवली आणि इसाएली मनुष्यांनी इग्लेलात एका झाऱ्याजवळ छावणी दिली. २ पलिईच्यांचे सरदार आपल्या शंभरासोबत व हळंगासोबत पुढे चालले आणि त्यांच्या पिलाडीस दावीद व त्याची माणसे आखीशाबोरेवर चालली. ३ तेव्हा पलिईच्यांचे सरदार बोलले, “हे इंद्री येथे काय करतात?” मग आखीश पलिईच्यांच्या सरदाराना म्हणाला, “इसाएलाचा राजा शैल याचा चाकर दावीद तो हाच आहे की नाही? तो माझ्याजवळ काही दिवस किंवा काही वर्षे राहिला आहे. आणि तो माझ्याकडे आला त्या दिवसापासून आजपर्यंत त्याच्याकडे मला काही अपराध सापडला नाही.” ४ मग पलिईच्यांचे सरदार त्याच्याबर फार रगावले; आणि पलिईच्यांचे सरदार त्यास म्हणाले, “जे ठिकाण तू या मनुष्यास नेमून दिले येथे त्याच्या ठिकाणी त्याने जावे म्हणून त्यास परत जाण्यास सांग; त्याने आमच्याबोरेवर लढाईला येऊ नये; तो आला तर कदाचित तो लढाईत आमचा विरोधी होईल; कारण हा आपल्या प्रभूशी कशावरून समेट करणार नाही वरे? या आपल्या मनुष्याच्या शिरानीच की नाही? ५ शैलने हजारांना मारले व दावीदाने दहा हजारांना मारले, असे

ते नाचत व गात ज्याच्याविषयी एकमेकांना म्हणाले, तोच हा दावीद आहे की नाही?” ६ मग आखीशाने दावीदाला बोलावून त्यास म्हटले, “परमेश्वर जिवत आहे; तू सरलपणाने वागला आहेस व माझ्याबोरेवर सैन्यात तुझे बाहेर जाणे व तुझे आत येणे माझ्या दृष्टीने बरे आहे. आणि तू माझ्याजवळ आला त्या दिवसापासून आजपर्यंत तुझ्यातायी काही वाईट मला सापडले नाही. तथापि तू सरदाराच्या मनास येत नाहीस. ७ तर तू पलिईच्यांच्या सरदारांना असंतृप्त करू नये. म्हणून आता शांतीने निघून परत जा.” ८ तेव्हा दावीद आखीशाला म्हणाला, “मी आपला धनी राजा याच्या शत्रूशी लढायला येऊ नये असे मी काय केले आहे? मी तुमच्या पुढे आलो त्या दिवसापासून आजपर्यंत तुम्हास आपल्या दासाच्याठायी काय सापडले आहे?” ९ तेव्हा आखीशाने दावीदाला उत्तर देऊन म्हटले, “तू माझ्या दृष्टीने परमेश्वराच्या दूतासारखा चांगला आहेस असे मी जाणतो. परंतु याने आमच्याबोरेवर लढाईला येऊ नये असे पलिईच्यांचे सरदार म्हणाले आहेत. १० तर आता तुझ्या धन्याचे जे चाकर तुझ्याबोरेवर आले आहेत त्यांच्यासहीत तू पहाटेस उठ आणि उजेड झाला म्हणजे परत माघारे जा.” ११ मग पलिईच्यांच्या देशात परत जाण्यास दावीद व त्याची माणसे मोठ्या पहाटेस उठली; पलिईच्यांवर इग्लेल येथे गेले.

३० असे झाले की, दावीद व त्याची माणसे तिसऱ्या दिवशी सिकलागास आली तेव्हा अमालेकी यांनी दक्षिण प्रदेशावर व सिकलागावर घाला घातला होता आणि त्यांनी सिकलागाचा पाडाव करून ते अनाने जाळले होते. १ त्यात्या स्त्रिया व त्यामध्ये जे लहान मोठे होते त्या सर्वांना त्यांनी धरून नेले होते; त्यांनी कोणालाही जिवे मारले नक्हते, पण त्यांना घेऊन आपल्या वाटेने गेले. ३ तर दावीद व त्याची माणसे नगराजवळ आली तेव्हा पाहा ते अग्नीने जाळलेले आहे आणि त्यांच्या स्त्रिया आणि त्यांचे पुत्र व त्यांच्या मुली धरून नेलेल्या आहेत असे त्यांनी पाहिले. ४ तेव्हा दावीद व त्याच्याजवळचे लोक हेल काढून इतके रडले की आणखी रडायला त्याना शक्ती राहिली नाही. ५ दावीदाच्या दोघी स्त्रिया अहीनवाम इज्जेलीनी व पूर्वी नाबाल कर्मेली याची पत्नी होती ती अंगीराईल या धरून नेलेल्या होत्या. ६ तेव्हा दावीद मोठ्या संकटाट पडला कारण त्यास धोंडमार करावा असे लोक बोलू लागले, कारण सर्व मनुष्यांचे जीव आपल्या मुलांसाठी व आपल्या मुर्तीसाठी दुःखित झाले होते; परंतु दावीदाने आपला देव परमेश्वर याच्याकडून आपणाला सशक्त केले. ७ मग दावीद अहीमलेखाच्या मुलगा अव्याथार याजक याला म्हणाला, एफोद माझ्याकडे आण. मग अव्याथाराने एफोद दावीदाकडे आणले. ८ दावीदाने परमेश्वरास विचारले, तो म्हणाला, “जर मी या सैन्याच्या पाठीस लागलो तर मी त्यांना गाठेन काय?” त्याने त्यास उत्तर दिल की, “पाठीस लाग कारण खचित तू त्यांना गाठशील व सर्वाना सोडवून घेशील.” ९ मग दावीद त्याच्याकडील सहाशे पुरुष घेऊन बसोर नदीजवळ पोहचला. जे मारे ठेवले होते ते तेथे राहिले. १० तेव्हा दावीद व चारशे माणसे शत्रूचा पाठीस लागली. कारण दोनशे माणसे तेथे थांबली; ती इतकी थकली होती की त्यांच्याने बसोर नदीच्या पलीकडे जाववेना. ११ रानानंत एक मिसरी त्यांना आढळला. तेव्हा त्यांनी त्यास दावीदाकडे आणले. मग त्यांनी त्यास भाकर दिली आणि ती त्याने खाल्ली व त्यांनी त्यास पाणी पाजले. १२ मग त्यांनी अंजिराच्या देपेचा तुकडा व द्राश्चाचे दोन घड त्यास दिले मग त्याने खाल्लाच्यावर त्याच्या जिवात जीव आला कारण तीन दिवस व तीन रात्री त्याने भाकर खाल्ली नव्हती पाणीही तो प्याला नव्हता. १३ तेव्हा दावीद त्यास म्हणाला, “तू कोणाचा? कोठला आहेस?” त्याने म्हटले, “मी मिसरी तरुण एका अमालेकी मनुष्याचा चाकर आहे: तीन दिवसामागी मी दुखण्यात पडलो म्हणून माझ्या धन्याने मला सोडले. १४ आम्ही करेशी यांच्या दक्षिण प्रदेशावर घाला घातला आणि सिकलाग आम्ही अग्नीने जाळले.” १५ मग दावीद त्यास म्हणाला, “तू मला या टोळीकडे खाली नेशील काय?” त्याने म्हटले, “तुम्ही मला या दिवसापासून आजपर्यंत

धन्याच्या हाती मला देणार नाही अशी देवाची शपथ माझ्याशी वाहा म्हणजे मी तुम्हास या टोळीकडे खाली नेईन.” १६ त्याने त्यांना खाली नेले, तेव्हा पाहा ते लोक अवच्या भूमीवर पसरून खात व पीत व नाचात होते कारण त्यांनी पलिष्ठ्यांच्या देशातून व यहूद्याच्या देशातून पुष्कळ लूट घेतली होती. १७ दावीद पहाटेपासून दुसऱ्या दिवसाच्या संध्याकाळपर्यंत त्यांना मारीत गेला; त्यांच्यातील चारशे तरुण माणसे उंटावर बसून पळाली. त्यांच्याशिवाय त्यांच्यातला कोणीएक सुटला नाही. १८ जे सर्व अमालेक्यांनी नेले होते ते दावीदाने सोडवले व आपल्या दोधी स्त्रिया सोडवल्या. १९ लहान किंवा मोठा, मुले किंवा मुली व लूट किंवा जे सर्व त्यांनी नेले होते त्यातले काहीच त्यांनी गमवले नाही; दावीदाने सर्व माधारी आणले. २० अधी मेंदे व गुरु दावीदाने घेतली; ती त्यांनी इतर सामानायुद्धे हाकून म्हटले, “ही दावीदाची लूट आहे.” २१ मग जी दोनशे माणसे थकल्यासुमधे दावीदाच्या मागे गेली नाहीत, ज्यांना त्याने बसार नदीपाशी ठेवले होते, त्यांच्याकडे दावीद आला तेव्हा ती दावीदाला भेटायला व त्यांच्याबोरवरच्या लोकांस भेटायला सामोरी आली आणि दावीदाने त्या मुन्हांजवळ येऊन त्यांना त्यांचे कुशल विचारले. २२ तेव्हा जी माणसे दावीदाबोरवर गेली होती त्यांच्यापैकी जी वाईट व डृष्ट होती. ती सर्व असे म्हणू लागली की, “ही माणसे आम्हाबोरवर आली नाहीत म्हणू जी लूट आम्ही सोडवली तिच्यातले काही आम्ही त्यांना देणार नाही; फक्त प्रत्येकाला ज्याची त्याची बायकापोरे मात्र देऊ. मग त्यांनी ती घेऊन निघून जावे.” २३ तेव्हा दावीद म्हणाला, “माझ्या भावांनो जे परमेश्वराने आम्हाला दिले आहे त्याचे असे करू नका. कारण त्याने आम्हास संभाळले व जी टोळी आम्हावर आली ती आमच्या हाती दिली. २४ या गोर्धीविषयी तुमचे कोण ऐकेल? जो लढाईत गेला त्याचा जसा वाटा तसा जो सामानाजवळ राहतो त्याचा वाटा होईल; त्यांना सारखाच वाटा मिळेल.” २५ त्या दिवसापासून पुढे तोच नियम झाला; त्याने तसा नियम व रीत इसाएलात आजपर्यंत करून ठेवली. २६ दावीद सिकलागास आला तेव्हा त्याने यहूदाच्या वडिलांकडे आपल्या मित्रांकडे लुटीतले काही पाठवून सागितले की, “पाहा परमेश्वराच्या शत्रूंच्या लुटीतून तुम्हास ही भेट आहे.” २७ जे बेथेलात होते त्यांना जे दक्षिण प्रदेशातील रामोथात होते त्यांना, व जे यतीरात होते त्यांना; २८ जे अरोएलात होते त्यांना, व जे सिफमोथात होते त्यांना, व जे एषमोत होते त्यांना, २९ जे राखासांत होते त्यांना, व जे येरहमेली यांच्या नगरांत होते त्यांना, व जे केनी यांच्या नगरांत होते त्यांना, ३० जे हर्मात होते त्यांना, व जे कोरशानात होते त्यांना, व जे अथाखात होते त्यांना, ३१ आणि जे हेत्रोनात होते त्यांना, जेथे दावीद व त्याची माणसे फिरत असत त्या सर्व ठिकाणाकडे त्याने लुटीतले काही पाठवले.

३१ पलिई इसाएलाशी लढले तेव्हा इसाएल पलिष्ठ्यांच्या पुढून पळून गिलबोवा डोंगरात मारून पडले. २ पलिई शौलाच्या व त्याच्या मुलांच्या पाचीस लागले; आणि पलिष्ठ्यांनी शौलाचे पुत्र योनाशान व अबीनादाब व मलकीशुवा यांना जिवे मारले. ३ शौलावर लढाई भारी पडली व धनुर्धन्यांनी त्यास गाठले. आणि धनुर्धन्यांमुळे तो फार संकटात पडला. ४ तेव्हा शौल आपल्या शस्त्रवाहकाला म्हणाला, “तू आपली तलवार उपसून तिने मला आरपार भोसक नाही तर हे बेसुंती येऊन मला भोसकून माझी विंबना करतील.” परंतु त्याचा शस्त्रवाहक मान्य होईना, कारण तो फार भ्याला. म्हणून शौल आपली तलवार घेऊन तिच्यावर पडला. ५ शौल मेला हे पाहून त्याचा शस्त्रवाहकही त्याच्याप्राप्तीच आपल्या तलवारीवर पडून मेला. ६ असे त्या दिवशी शौल, त्याचे तिथे पुत्र, व त्याचा शस्त्रवाहक आणि त्याचे सर्व लोक एकदम मरण पावले. ७ इसाएलांची माणसे पळाली आणि शौल व त्याचे पुत्र मरण पावले, हे इसाएलाची माणसे खो-याच्या पलीकडे व यार्देनेच्या पलीकडे होती त्यांनी पाहिले; तेव्हा ती आपली नगरे सोडून पळाली; मग पलिई येऊन त्यामध्ये राहिले. ८ दुसऱ्या दिवशी असे झाले की,

पलिई मेलेल्यांची वस्त्रे लुटायला आले तेव्हा त्यांना शौल व त्याचे तिथे पुत्र गिलबोवा डोंगरात पडलेले सापडले. ९ तेव्हा त्यांनी त्यांचे शिर छेदून त्याची शस्त्रे काढली आणि पलिष्ठ्यांच्या देशात चूकडे त्यांच्या मूर्दीच्या देवळात व लोकांस हे वर्तमान कळवायला त्यांनी माणसे पाठवली. १० त्यांनी त्याची शस्त्रे अष्टोरथाच्या मंदिरात ठेवली आणि त्यांनी त्यांचे प्रेत वेथ-शानाच्या भिंतीस टांगले. ११ पलिष्ठ्यांनी शौलाला जे केले त्याविषयी जेव्हा याबेश-गिलादाच्या रहिवाशयांनी ऐकले; १२ तेव्हा सर्व शूर पुरुष उठून रात्रभर चालत गेले आणि त्यांनी शौलाचे प्रेत व त्याच्या मुलांची प्रेते वेथ-शानाच्या भिंतीवरून काढून याबेशाला आणले व तेथे ती जाळली. १३ मग त्यांनी त्यांची हाडे घेऊन याबेशाला आणले व तेथे ती जाळली. १४ मग त्यांनी त्यांची हाडे घेऊन याबेशात चिचेंच्या झाडाखाली पुरली आणि सात दिवस उपास केला.

२ शमुवेल

१ शौलाच्या मृत्युनंतर, अमालेक्यांचा संहार करून दावीद सिकलाग नगरात सैनिक आला. तो शौलाच्या छावणीतील होता. त्याचे काढे फाटलेले आणि डोके धुळीने माखलेले होते. त्याने सरळ दावीदाजवळ येऊन लोटांगण घालते. ३ दावीदाने त्यास विचारले, “तू कोठून आलास?” आपण नुकतेच इसाएलांच्या छावणीतून आल्याचे त्याने सांगितले. ४ तेव्हा दावीद त्यास म्हणाला, “मग युद्धात कोणाची सरशी झाली ते सांग बरे. तो म्हणाला, लोकांनी ठाराईतून पळ काढला. बरेच जण युद्धात मरण पावले व शौल आणि त्याचा मुलगा योनाथान दोधेही प्राणाला मुकले.” ५ दावीद त्या तरुणाला म्हणाला, “शौल व त्याचा पुत्र योनाथान हेही मरण पावले आहेत हे तुला कसे कळतो?” ६ यावर तो तरुण सैनिक म्हणाला, “योगायोगाने मी गिलबोवाच्या डोंगरावरच होतो. तिथे शौल आपल्या भाल्यावर पडलेला मला दिसला. पलिष्ट्याचे रथ आणि घोडेस्वार त्याच्या अगदी नजीक येऊन ठेपले होते. ७ शौलने मागे वळून पाहिले तेव्हा त्यास मी दिसलो त्याने मला बोलावले आणि मी त्याच्याजवळ गेलो. ८ त्याने माझी चौकशी केली मी अमालेकी असल्याचे त्यास सांगितले. ९ तेव्हा शौल म्हणाला, ‘मला अत्यंत दुखापात झाली आहे. तेव्हा मला मारून टाक. कारण मी मरणाच्या दाराशी उभा आहे.’ १० त्याची जखमी अवस्था पाहता तो वाचणार नाही हे दिसतच होते, तेव्हा मी त्याचा वध केला. मग त्याचा मुकुट आणि दंडावरचे आभूषण काढून घेटले. स्वामी महाराज, त्याच वस्तु येथे तुमच्यासाठी मी आणल्या आहेत.” ११ हे ऐकून दावीदाला इतके दुःख झाले की त्या भरात त्याने आपले कपडे फाडले. त्याच्या सोबतच्या लोकांनीही त्याच्या सारखेच केले. १२ दुःखेने त्यांनी आक्रोश केला. संध्याकाळपर्यंत त्यांनी काही खाल्ले नाही. शौल, त्याचा मुलगा योनाथान त्याचप्रमाणे परमेश्वराचे लोक म्हणजे इसाएलाचे लोक युद्धात मृत्युमुर्खी पडले याबदल त्यांनी शोक केला. १३ शौलाच्या मृत्युची बातमी आणणाऱ्या त्या तरुण सैनिकाला दावीदाने विचारले, “तू कुठला?” यावर तो म्हणाला, “मी अमालेकी असून एका परदेशी मनुष्याचा मुलगा आहे.” १४ दावीदाने त्यास विचारले, “परमेश्वराने निवडलेल्या राजाचा वध करताना तुला भीती कशी वाटली नाही?” १५ मग दावीदाने आपल्या एका तरुण सेवकाला बोलावून त्या अमालेक्याचा वध करण्यास फर्मावले. त्याप्रमाणे त्या इसाएली तरुणाने अमालेक्याला मारले. १६ दावीद त्यास म्हणाला, “तुझ्या मृत्यूला तूच जबाबदार आहेस. परमेश्वराच्या अभिषिक्त राजाला आपण मारले असे तू बोलून चुकला आहेस तू अपराधी आहेस. याची तूच आपल्या तोंडाने साक्ष दिली आहेस.” १७ शौल आणि त्याचा पुत्र योनाथान यांना उद्देशून दावीदाने एक विलापगीत महले. १८ त्याने यूद्धांना एक शोकगीत शिकवायला सांगितले हे शोकगीत धनुर्विलाप या नावाने ओळखले जाते. याशाच्या पुस्तकात हे गीत लिहिलेले आहे. १९ “हे इसाएला, तुझे सौंदर्य तुझ्या डोंगरावर नष्ट झाले. पाहा, हे शूर कसे धारातीरी पडले! २० ही बातमी गथमध्ये सांगूनका. अष्कलोनच्या रस्त्यावर जाहीर करूनका. नाही तर, पलिष्ट्याच्या त्या कन्या आनंदीत होतील. नाहीतर बेसुंत्याच्या त्या मुर्लीना आनंद होईल. २१ गिलबोवाच्या डोंगरावर पाऊऱ्स किंवा दव न पडो! तिथल्या शेतातून अर्पण करण्यापुरेही काही न उआवो! कारण शूरुच्या ढार्लीना तिथे गंज चढला. शौलाची ढाल तेल-पाण्यावाचून तशीच पडली. २२ योनाथानाच्या धूत्याने आपल्या वाटच्या शत्रुंवे पारिपत्य केले. शौलाच्या तलवारीने ही आपले बळी घेटले. रक्ताचे पाट वाहवून त्यांनी लोकांस वधिले, बलाढ्यांची हत्या केली. २३ शौल आणि योनाथान यांनी आयुष्यभर परस्परावर प्रेम केले. एकमेकांना आनंद दिला मृत्येही त्यांची ताटातूट केली नाही. गरुडाहून ते वेगवान आणि सिंहापेक्षा बलवान् होते! २४

इसाएली कन्यांनो, शौलासाठी शोक करा. किरमिजी वस्त्रे त्याने तुम्हास दिली वस्त्रांवरचे सौन्याचे जरीकाम त्याने दिले. २५ युद्धात शूर पुरुष कामी आले. गिलबोवाच्या डोंगरावर योनाथानाला मरण आले. २६ बंधु योनाथान, मी अतिशय दुखी असून तुझ्यासाठी फार अस्वस्थ आहे. तुझ्या सहवासाचा लाभ मला मिळाला. स्त्रियांच्या प्रेमापेक्षाही तुझे माझ्यारील प्रेम अधिक होते. २७ या युद्धात पराक्रमी पुरुषांचे पतन झाले त्यांची शस्त्रे नष्ट झाली.”

२ मग दावीदाने परमेश्वरास विचारले, “मी यहूदातील खाल्या नगरात जाऊ का?” तेव्हा परमेश्वर म्हणाला, “हो खुशाल जा,” दावीदाने विचारले, कुठे जाऊ? देवाने सांगितले, “हेब्रोनला जा.” २ तेव्हा दावीद आपल्या दोन्ही पत्नीसह हेब्रोनला गेला. इंग्रेलीची अहीनवाम आणि कर्मेलच्या नाबालघी विधवा अवीर्गील या त्याच्या दोन स्त्रिया. ३ दावीदाने आपल्याबरोबरच्या लोकांसही त्यांच्या परिवारासकट सोबत घेटले. हेब्रोन येथे आणि आसपासच्या नगरांमध्ये या सर्वांनी वस्ती केली. ४ यहूदा येथील लोक मग हेब्रोनला आले आणि त्यांनी दावीदाला अभिषेक करून यहूदाचा राजा म्हणून घोषित केले. ते मग त्यास म्हणाले, “याबेश गिलाद देशाच्या लोकांनी शौलाला पुरले.” ५ तेव्हा दावीदाने याबेश गिलादाच्या लोकांकडे दूत पाठवून संदेश दिला, “आपला स्वामी शौल याचा दफनविधी करून तुम्ही जो दयाभाव दाखवला आहे त्याबद्दल परमेश्वर तुमचे भले करो. ६ आता परमेश्वर तुमच्याशी प्रामाणिक राहील, तुमच्यावर प्रेमाची पाखर घालील. मीही तुमच्याशी दयालूपूणाने वागेन. कारण तुम्ही हे काम केलेले आहे. ७ आता खंबीर राहा आणि धैयनिं वागा. आपला स्वामी शौल मरण पावला असला तरी यहूदा वंशातील लोकांनी माझा राज्याभिषेक केला आहे.” ८ नेराचा मुलगा अबनेर हा शौलाचा सेनापती होता. इकडे तो शौलाचा मुलगा इश-बोशेथ याला घेऊन महानाईम याठिकाणी आला. ९ आणि त्याने इश-बोशेथला गिलाद, अशेर, इंग्रेल, एफ्राईम, बन्यामीन आणि सर्व इसाएल यांच्यावर राजा म्हणून नेमले. १० हा शौलाचा पुत्र इश-बोशेथ इसाएलवर राज्य करू लागला तेव्हा चाळीस वर्षांचा होता. त्याने दोन वर्षे कारभार पाहिला. पण यहूदा वंशाचा पाठिंवा दावीदाला होता. ११ दावीद हेब्रोनमध्ये राज्य करत होता. त्याने यहूदाच्या धराण्यावर साडेसात वर्षे राज्य केले. १२ नेराचा मुलगा अबनेर आणि शौलपुत्र इश-बोशेथचे सेवक महनाईम सोडून गिबोन येथे आले. १३ सरुवा हिंवा मुलगा यवाब आणि दावीदचे सेवकही बाहेर पडून गिबोनला आले. गिबोनच्या तलावाशी या दोन गटांनी गाठ पडली. तलावाच्या दोन बाजूला दोन्ही सैन्ये उतरली. १४ अबनेर यवाबाला म्हणाला, “आपल्यातील तरुण सैनिकांनी उठून समोरासमोर येऊन दोन हात करावे,” यवाब म्हणाला, “ठीक आहे होऊन जाऊ दे.” १५ तेव्हा दोन्ही बाजूचे तरुण सैनिक उठले. त्यांनी आपापली संख्या पाहिली. शौलपुत्र इश-बोशेथ याच्या बाजूने लढायला त्यांनी बन्यामीनच्या वंशातील बाराजण निवडले आणि दावीदाच्या सैन्यातील बाराजणाना घेतले. १६ प्रत्येकमे आपल्या प्रतिस्पृथ्याचे मस्तक धरून त्याच्या कुशीत तलवार खुपसली. तेव्हा सर्व एकदम पडले. म्हणून त्या जागेचे नाव “हेलकथहसूरीम” असे पडले हे स्थळ गिबोनमध्ये आहे. १७ त्या दिवशी तेथे तुंबल युद्ध झाले. दावीदाच्या सैन्याने त्या दिवशी अबनेर आणि इसाएल लोक यांचा पराभव केला. १८ यवाब, अबीशय आणि असाएल हे संस्वेचे तीन पुत्र. त्यापैकी असाएल हा वेगवान धावपूट होता. आपांनी रानातल्या हरीणासारखा चपळ होता. १९ त्याने अबनेरचा पाठलाग सुरु केला. अबनेरचा पाठलाग करताना त्याने उजवीडावीकडे वळून देखील पाहिले नाही. २० अबनेरने माझा पाठलाग थांबव एखाद्या तरुण सैनिकाला धर. त्याचे चिलखत स्वतःसाठी घे.” पण असाएलने त्याचे न एकता अबनेरचा पाठलाग चालूच ठेवला. २२ पुन्हा अबनेर त्याचे न

“हा पाठलाग थांबव नाहीतर मला तुला मारावे लागेल आणि तसे झाले तर तुझा भाऊ यवाब याला मी तोंड दाखवू शकणार नाही.” २३ तरीही असाएल ऐकेना. तेव्हा अबनेरने आपल्या भाल्याचे मागचे टोक असाएलच्या पोटाट खुपसरे. भाला सरळ त्याच्या पोटाट घूसून पाठीतून निघाला. असाएलला तिथे तात्काळ मृत्यु आला असाएलया मृतदेह तिथेच जमिनीवर पडलेला होता. लोकांनी ते पाहिले आणि ते तिथेच थांबले. २४ पण यवाब आणि अबीशय यांनी अबनेरचा पाठलाग चालू ठेवला. ते अम्मा टेकडीपाशी पोहार्यले तेव्हा सूर्य उकुताच मावळत होता. ही टेकडी गिबोन वाळवंटाच्या रस्त्यावरील गिहा गवासमोर आहे. २५ बन्यामीनच्या घराण्यातील लोक अबनेरकडे आले आणि या डोंगाराच्या शिखरावर उभे राहिले. २६ तेव्हा यवाबाला हांक मासून अबनेरने त्यास विचारले, “आपापसातील या प्राणघातक लढाया अशाच चालू ठेवायच्या आहेत का? याचे परीणाम दुख्यांच होणार आहे हे तू जाणतोसच. आपल्याच भाऊबंदांचा पाठलाग थांबवायला तुझ्या लोकांस सांग.” २७ तेव्हा यवाब म्हणाला, तू हे सुवर्वलेस ते चांगले झाले नाहीत, देवाच्या जीविताची शपथ, हे लोक सकाळच्या वेळी आपल्याच बांधवांचा पाठलाग करत राहिले असते. २८ आणि यवाबाने रणशिंग फुकले. त्याच्या बाजूच्या लोकांनी इसाएल लोकांचा पाठलाग थांबवला. एवढेव नव्हे तर त्यांनी पुढे इसाएलाची युद्धी केले नाही. २९ अबनेर आणि त्याच्या बरोबरची माणसे यांनी रातोरात यार्देन खो-न्यातून कूच केली. नदी पार करून महानईमला पोहोर्येपर्यंत ते वाटचाल करत होते. ३० यवाबाने अबनेरचा पाठलाग थांबवला आणि तो परतला. आपल्या लोकांस त्याने एकत्र केले तेव्हा असाएल धून दावीदाच्या सेवकांपैकी एकोपीस जण बेपता असल्याचे त्यास आढळून आते. ३१ पण दावीदाच्या लोकांनी बन्यामीनच्या कुळातील अबनेरची तीनशे साठ माणसे मारली होती. ३२ दावीदाच्या लोकांनी असाएलचे दफन बेथलहेम येथे त्याच्या वडीलांच्या थड्यायातच केले यवाब आणि त्याची माणसे रात्रभर प्रवास करून उडाडता हेब्रोन येथे पोहोर्यली.

३ दावीद आणि शैल यांच्या घराण्यांमध्ये दीर्घकाळ युद्ध चालू राहिले. काही दिवसांनंतर दावीदाची ताकद वाढत चालली तर शौलाचे घराणे कम्कवत बनत गेले. २ हेब्रोन येथे दावीदाला पुत्र झाले, त्यांचा क्रम असा इज्जेलची अहीनवाम हिच्यापासून पाहिला मुलगा झाला तो अम्मोन. ३ दुसरा मुलगा किलाब, हा कर्मली नाबालची विधवा अवीगईल हिचा मुलगा. अबशालोम तिसरा, गश्शरचा राजा तलमय याची मुलगी माका ही याची आई. ४ अदोनीया चौथा, हगीरीथ ही त्याची आई, शफात्या पाचवा, त्याची आई अबीटल. ५ दावीदाची पत्नी एला हिच्यापासून सहावा इश्वाम झाला. हेब्रोनमध्ये जन्मलेले हे त्याचे सहा पुत्र. ६ शैल आणि दावीद यांच्या घराण्यात चाललेल्या लढायांमध्ये शौलाच्या सैन्यातील अबनेरचे बळ वाढत चालले. ७ शैलाची रिस्पा नामक उपपत्ती असून ती अस्याची मुलगी होती. ईश-बोशेश अबनेरला म्हणाला, “माझ्या वडिलांच्या दासीशी तू शरीरिक संबंध का ठेवतोस?” ८ या बोलण्याचा अबनेरला संताप आला. तो म्हणाला, मी काय यहूदाच्या असलेल्या कुळ्याचे डोके आहे? शौलाशी आणि त्याच्या घराण्याशी मी एकनिष्ठ राहिलेलो आहे. दावीदाच्या हातून मी तुमचा पराभव होऊ दिला नाही. मी विश्वासाधत केला नाही, पण आता तू मला या रसीच्या संदर्भात दोष देत आहेस. ९ आता मात्र मी निश्चित सांगतो की, परमेश्वराने भाकित केल्याप्रमाणे सर्व घडेल. माझ्या हातून आता हे सर्व प्रत्यक्षात आले नाही, तर देव खुशाल माझे वाईट करो. १० शैलाच्या घराण्याकडून राज्य काढून घेऊन ते दावीदाकडे सोपवण्याचे भाकित परमेश्वराने केले आहे. परमेश्वर दावीदाला इसाएल आणि यहूदा यांचा राजा करणार आहे. दानपासून बैर-शेव्यापर्यंत त्याचे राज्य असेल. ११ ईश-बोशेश हे ऐकून इतका घावरला की त्याने अबनेरला काहीही प्रत्युत्तर केले नाही. १२ अबनेरने दूताकर्सी दावीदाला निरोप पाठवला, “या प्रदेशावर कोणी राज्य करावे असे तुला

वाटते? माझ्याशी करार कर. म्हणजे इसाएलचा राजा म्हणून तुला मान्यता मिळवून घायला मी मदत करीन.” १३ यावर दावीद म्हणाला, “हे छान झाले मी करार करायला तयार आहे. आता माझे एक मागणे आहे. शौलाची मुलगी भीखल हिला आपल्याबोरेब आणतीस तरव मी तुला भेटीन.” १४ शौलाचा मुलगा ईश-बोशेश याच्याकडे दावीदाने जासूदाकरी निरोप पाठवला, “माझी पत्नी मीखल हिला माझ्याकडे पाठवून घावे. ती मला देण्यात आलेली आहे. तिच्या प्राप्तीसाठी मी शंभर पलिष्ट्यांचा वध केला होता.” १५ तेव्हा ईश-बोशेशने लईशाचा मुलगा पालटीयेल याच्याकडून मीखलला आणण्यास माणसे पाठवली. १६ पालटीयेल हा मीखलचा पती तो तिच्या मागोमाग बूरीमपर्यंत रडत रडत गेला. पण अबनेरने त्यास परत जाण्यास सांगितले तेव्हा तो मागे फिरला. १७ अबनेराने इसाएलच्या वडीलाध्या मदळीकडे निरोप पाठवला, “दावीदाला राजा करावे असे तुमच्या मनात होते. १८ आता ते प्रत्यक्षात आणा परमेश्वराने दावीदा विषयी म्हटले आहे, पलिष्टी लोक आणि इतर शत्रू यांच्यापासून मी माझ्या इसाएल लोकांचे संरक्षण करीन. माझा सेवक दावीद याच्यामर्फत मी हे करीन.” १९ अबनेरने हे सर्व हेब्रोन येथे दावीदाच्या कानावर घाटले. बन्यामीन घराण्यातील लोकांशीही तो या विषयी बोलला त्यांना आणि इसाएल लोकांस ते चांगले वाटले. २० एवढे झाल्यावर तो आपल्या बरोबर वीस जणांना घेऊन हेब्रोन येथे दावीदाकडे आला. दावीदाने अबनेर आणि त्याच्या बरोबरचे हे सर्व लोक यांना मेजवानी दिली. २१ अबनेर दावीदाला म्हणाला, “महाराज, सर्व इसाएल लोकांस मी आता आपल्या पायाशी एकत्र आणतो. ते तुमच्याशी करार करतील. मग आपल्या इछेप्रमाणे तुही इसाएलवर राज्य कराल.” तेव्हा दावीदाने अबनेरला निरोप दिला. अबनेर शांततेने परत गेला. २२ इकडे यवाब आणि दावीदाचे लोक युद्धावरून परत आले. त्यांनी शत्रूकडून बच्याच मौल्यवान वस्तू लुटून आणल्या. दावीदाने निरोप दिल्यावर अबनेर नुकताच शांतवित्ताने तेथून गेला होता. तेव्हा हेब्रोन येथे दावीदाजवळ तो अर्थातच नक्हता. २३ यवाब सर्वसैन्यासह हेब्रोन येथे आला. सैन्यातील लोक यवाबाला म्हणाले, “नेरचा मुलगा अबनेर दावीदाराजाकडे आलेला होता आणि दावीदाने त्यास शांत मनाने जाऊ दिले.” २४ तेव्हा यवाब राजाकडे आला आणि म्हणाला, “हे आपण काय क्लेतेत? अबनेर येथे आलेला असताना तुम्ही त्यास तसेच जाऊ दिलेत! असे का? २५ या नेरच्या मुलाला तुम्ही ओळखताच. त्याचा यामध्ये कावा आहे. तो येथील बातमी काढायला आला होता.” २६ मग दावीदाकडून निघून यवाबाने आपले दूत अबनेरच्या मागावर पाठवले. त्यांनी त्यास सिरा विहिरीजवळ गाठले आणि परत आणले. दावीदाला याची काहीच कल्पना नक्हती. २७ हेब्रोन येथे त्यास आणाल्यावर यवाबाने त्यास गुप्त मसलत करण्यासाठी म्हणून वेशीच्या आत घेतले आणि अबनेरच्या पोटावर वार केला. अबनेर गतप्राण झाला. यवाबाचा भाऊ असाएल याला अबनेराने मारले होते त्याचा यवाबाने सूड उगवला. २८ दावीदाला हे वृत्त समजले तेव्हा तो म्हणाला, “नेरचा मुलगा अबनेर याच्या खुनाच्या बाबतीत मी आणि माझे राज्य निरोप आहोत, परमेश्वर हे जाणतो. २९ यवाब आणि त्याचे कुटुंबीय या कृत्याला जबाबदार आहेत. तेव्हा अपराधी ते आहेत. याचे फळ त्याना भोगावे लागेल त्याच्या वंशातील लोक महारोग, पंगुत्व यांनी ग्रासले जातील, युद्धात मारले जातील. त्यांची अनानन्दशा होईल.” ३० गिबोनच्या लढाईत अबनेरने असाएलला मारले. आपल्या भावाच्या वधाचे प्रत्युत्तर म्हणून यवाब आणि अबीशय यांनी अबनेरला मारले. ३१ दावीदाने यवाब व त्याच्या बरोबरचे सर्व लोक यांना सांगितले, “तुमची ही वस्त्रे फाडा आणि शोक झाला असल्याचे दाखवणारी वस्त्रे घाला.” अबनेरच्या मृत्युबद्दल दुख व्यक्त करा. ३२ त्यांनी हेब्रोन येथे अबनेरचे दफन केले. दावीद अत्यंविधीला हजर होता. अबनेरच्या कबरीपाशी राजा आणि इतर सर्वजंज यांनी विलाप केला. ३३ तेथे दावीद राजाने हे शोकगीत म्हटले, “एखाद्या मूढ गुहाराप्रमाणे अबनेर मेला, नाही का? ३४ अबनेर, अरे, तुझ्या हातात बेड्या नक्हत्या, पाय साखलदंडांनी

बांधले नव्हते. नाही रे, तुला कपटी लोकांनी मारले.” मग पुन्हा सर्वांनी अबनेरसाठी शोक व्यक्त केला. ३५ दावीदाने काही तरी खाऊन घ्यावे म्हणून दिवसभर लोकांनी त्याची मनधरणी केली. पण दावीदाने एक निधरि केला होता. सूर्यस्तापूर्वी मी भाकर किंवा तत्सम काहीही खाल्ले तरी देव मला शासन करो, मला संकटात टाको असे तो बोलला होता. ३६ लोकांनी हे सर्व पाहिले आणि दावीद राजाची वर्तणूक पाहून त्यांना आनंद झाला. ३७ दावीदाने नेर चा पुत्र अबेनेरला मारलेले नाही याबद्दल यहूदा आणि इसाएल लोकांची खात्री पटली. ३८ दावीद राजा आपल्या सेवकांना म्हणाला, आज एक मुळ्य आणि महत्वाचा पुढारी इसाएलमध्ये मारला गेला हे तुम्ही जाणत नाही काय? ३९ आज जरी मी आभिष्कृत राजा आहे, तरी मी अशक्त आहे. सूखवेच्या मुलांचे हे वर्तन मला फार त्रासदायक झाले आहे. परमेश्वर त्याच्या गुन्ह्याबद्दल त्यांना तसेच शासन करो.

४ हेब्रोन येथे अबनेर मरण पावल्याचे शौलाचा मुलगा ईश-बोशेथ याला कळले. तेव्हा तो आणि इतर सर्व इसाएली लोक भयभीत झाले. २ शौलाच्या पुत्राजवळ दोन माणसे सेनानायक होती; रेखाव आणि बाना ही त्यांची नाव होती. हे रिम्मोनचे पुत्र. रिम्मोन हा बैरोथचा, बैरोथ नगर बन्यामीन वंशाचे, म्हणून हे ही बन्यामीनी होते. ३ पण बैरोथ येथील सर्व लोक गितईम येथे पळून गेले. अजूनही ते तिथेच आहे. ४ शौलाचा मुलगा योनाथान याला मफीबोशेथ नवाचा मुलगा होता. इंजेलहून शौल आणि योनाथान यांच्या निधनाची बातमी आली तेव्हा हा मफीबोशेथ पाच वर्षांचा होता. शत्रूच्या भीतीने त्याची दाई त्यास वेडन पळाली. पळापळीत तिच्या हातून तो खाली पडला आणि दोन्ही पायांनी अधू झाला. ५ बैरोथच्या रिम्मोनची मुले रेखाब आणि बाना ही दुपारच्या वेळी ईश-बोशेथच्या घरी गेली. ऊन असल्यामुळे ईश-बोशेथ तेव्हा आराम करत होता. ६ गृह घेण्याच्या आमिधाने रेखाब आणि बाना घरात घूसले त्यांनी त्याच्या पोटावर वार केला; मग ते दोघेही निस्तून गेले. ७ ते घूसले तेव्हा आपल्या शयनगृहात ईश-बोशेथ झोपला होता. त्याच्यावर हल्ला करून या दोघांनी त्यास ठार मारले. त्याचे शीर धडावेगळे करून ते बोबर घेतले. मग यांदेच्या खोऱ्यातून रात्रभर वाटचाल करत. ८ ते हेब्रोन येथे पोहोचले आणि दावीदाला त्यांनी ईश-बोशेथचे मस्तक अर्पण केले. रेखाब आणि बाना दावीद राजाला म्हणाले, “शौल पुरु ईश-बोशेथ या आपल्या शत्रूचे हे मस्तक. त्याने तुमच्या वथावा प्रयत्न केला. त्याबद्दल आज परमेश्वरानेच शौलाला आणि त्याच्या कुटुंबियांना तुमच्यासाठी शासन केले.” ९ पण दावीद बैरोथच्या रिम्मोनची मुले रेखाब आणि बाना यांना म्हणाला, “देवाची शपथ परमेश्वरानेच मला आजपर्यंत सर्व संकटातून सोडवले आहे. १० यापूर्वीही एकदा आपण चांगली बातमी आणली आहे असे वाटून एकाने मला सांगितले, पाहा शौल मेला त्यास वाटले या बातमीबद्दल मी त्यास बक्षीस देईन पण मी त्यास धरून सिकलाग येथे ठार केले. ११ तुम्हासही आता ठार करून या भूमीवरून नष्ट केले पाहिजे. कारण, आपल्या घरात, आपल्या बिछान्यावर झोपलेल्या एका चांगल्या मनुष्यास तुम्ही दुष्याव्याने ठार केलेत.” १२ असे म्हणून दावीदाने आपल्या तरुण सैनिकांना रेखाब आणि बाना यांना ठार करायची आज्ञा दिली. तेव्हा या तरुणांनी त्यांचे हात पाय तोडून त्यांना हेब्रोन येथील तल्यापाशी टांगले. मग हेब्रोन येथे अबनेरच्या कबरीजवळच त्यांनी ईश-बोशेथच्या मस्तकाचे दफन केले.

५ इसाएलच्या सर्व घराण्यांमधील लोक हेब्रोन येथे दावीदाजवळ एकत्र आले आणि त्यास म्हणाले, आपण इसाएल लोक एकाच कुटुंबातून एकाच हाडामांसाचेआहोत. २ शौल राज्यावर होता तेव्हा सुधा तुम्हीच युद्धात आमचे नेतृत्व करत होता. इसाएलानांना युद्धावरून तुम्हीच परत आणत होता. खुद परमेश्वर तुम्हास म्हणाला, “माझ्या इसाएल प्रेजेचा तू मेंडपाळ होशील. इसाएलवर राज्य करशील.” ३ मग इसाएल मधील सर्व वडीलधारी मंडळी दावीद राजाला भेटायला हेब्रोन येथे आली. दावीदाने या सर्वांबोरव

परमेश्वरासमक्ष करार केला. त्यानंतर दावीदाला त्या सर्वांनी इसाएलचा राजा म्हणून अभिषेक केला. ४ दावीद राज्य करायला लागला तेव्हा तो तीस वर्षांचा होता. त्याने चाळीस वर्षे राज्य केले. ५ हेब्रोनमध्ये यहूदावर त्याने साडेसात वर्षे राज्य केले आणि तेहीस वर्षे सर्व इसाएल आणि यहूदावर यरूशलेममध्ये यहूदावर त्याच्या याबूसी लोकांवर स्वारी केली तेव्हा ते याबूसी दावीदाला म्हणाले, “तू आमच्या नगरात प्रवेश करू शकणार नाहीस, आमच्या येथील आंधळे आणि पांगळे सुधा तुम्हास थोपवतील. दावीदाला आपल्या नगरात प्रवेश करणे जमाणार नाही असे त्यांना वाटले म्हणून ते असे म्हणाले.” ७ तरीपण दावीदाने सियेन किल्ला घेतला. दावीदपूर असे त्याचे नाव पडले. ८ दावीद त्या दिवशी आपल्या लोकांस म्हणाला, “याबूसी लोकांचा पराभव करायचा असेल तर खंदकमार्ग जा आणि त्या आंधळ्या पांगळ्या दावीदाच्या शंतूना गाठा. यावरूनच, आंधळे पांगळे यांना या देवाच्या घरात येता यायचे नाही अशी म्हण पडली.” ९ दावीदाचा मुक्काकम किल्ल्यात होता व त्याचे नाव दावीदपूर असे दिले. मिल्लो नामक भाग त्याने उभारला. नगराच्या आत त्याने आणखी बच्याच इमारती उभारल्या. १० सर्वशक्तिमान परमेश्वर त्याच्या बाजूचा होता म्हणून दावीद अविकाधिक सामर्थ्यावान होत गेला. ११ सोरेचा राजा हिराम याने आपले दूत दावीदाकडे पाठवले गंधसंरूची झाडे, सुतार, गवंडी हे ही त्याने पाठवले. त्यांनी दावीदासाठी निवासस्थान उभारले. १२ तेव्हा परमेश्वराने आपल्याला खोरेखरच इसाएलाचा राजा केले आहे हे दावीदाला पटले. तसेच देवाने आपल्या लोकांसाठी, इसाएल राष्ट्रासाठी, त्याच्या (दावीदाच्या) राज्याला महत्व दिले आहे, हे ही त्यास उमगले. १३ हेब्रोनहून आता दावीद यरूशलेम येथे आला. तेथे त्याने आणखी लग्ने केली आणि त्याच्याकडे आता अधिक दासी आणि स्त्रिया होत्या. यरूशलेम येथे त्याच्या आणखी काही मुलांचा जन्म झाला. १४ त्याच्या या यरूशलेम येथे जन्मलेल्या पुत्रांची नावे अशी. शम्मुवा, शेवाब, नाथान, शलमान, १५ इभार, अलीशवा, नेफेग, याफीय, १६ अलीशामा, एल्यादा आणि अलीफलेट. १७ दावीदाला इसाएल लोकांनी राज्याभिषेक केल्याचे पलिष्ट्यांनी ऐकले. तेव्हा त्यास थोरून त्याचा वथ करण्यासाठी म्हणून ते निशाळे. पण हे वृत्त समजल्यावर दावीद यरूशलेम येथील किल्ल्यात आला. १८ पलिष्ट्यांनी रेफाईमच्या खोऱ्यात तल दिला. १९ दावीदाने परमेश्वरास विचारले, “मी पलिष्ट्यांवर चढाई करू का? तुझे साहाय्य मला लाभेल काय?” परमेश्वर उत्तरला, “होय पलिष्ट्यांच्या पराभवात मी तुला खात्रीने मदत करील.” २० तेव्हा दावीद बाल-परासीम येथे गेला आणि त्याने पलिष्ट्यांच्या पराभव केला. दावीद तेका म्हणाला, “खिंडार पडलेल्या धरणातून पाणी भूसवे तसा परमेश्वर माझ्यादेखत शत्रूवर तुटून पडला.” म्हणूनच दावीदाने त्या जागेचे नाव बाल परासीम म्हणजे, खिंडार पाडणारा प्रभु, असे ठेवले. २१ पलिष्ट्यांनी आपल्या देवाच्या मूर्ती त्या ठिकाणीच ताकून दिल्या. दावीदाने आणि त्याच्या मनुष्यांनी त्या तेथून हलवल्या. २२ पलिष्ट्यांनी पुन्हा एकदा रेफाईमच्या खोऱ्यात तल दिला. २३ दावीदाने प्रार्थना केली. यावेळी परमेश्वराने सागितले, “तेथे जाऊ नको त्यांना वल्सा घालून पाठीमोरो जा. मग तुमीच्या झाडाजवळ त्याच्यावर हल्ला कर. २४ तुम्ही झाडावर चढून बसा. त्यांच्या सैन्याच्या चढाईच्या आवाज तुम्हास झाडाच्या रेंड्यावरून ऐकू येईल. तेव्हा मात्र झाटपट उठाव करा कारण परमेश्वरच पलिष्ट्यांच्या पाडावाला पुढे होईल.” २५ दावीदाने मग परमेश्वराच्या आज्ञेप्रमाणे हालचाली केल्या. पलिष्ट्यांच्या पराभव केला. गिबापासून गेजेपर्यंत तो पलिष्ट्यांना मार देत गेला.

६ दावीदाने पुन्हा इसाएलातून निवडक तीस हजार माणसे निवडून सैन्य तयार केले. २ आणि दावीद आपल्याजवळ असलेल्या सर्व लोकांसोबत यहूदातील बाला येथे गेला, आणि तेथून देवाचा कोश, ज्यावर ते नाव, म्हणजे करुबांच्या वरती राजासनी बसणारा जो सैन्यांचा परमेश्वर त्याचे नाव लिहिले

आहे तो देवाचा कोश वर आणायला चालला. ३ अबीनादाबाच्या डोंगरावरील घरातून दावीदाच्या लोकांनी हा देवाचा कोश आणला. मग तो एका नव्या गाडीवर ठेवला. अबीनादाबाचे पुत्र उज्जा आणि अहो हे ती गाडी हाकीत होते. ४ अबीनादाबाच्या डोंगरावरील घरातून हा देवाचा कोश त्यांनी वाहून आणला. अहो देवाच्या कोशापुढे चालू लागला. ५ तेव्हा देवदारुच्या लाकडापासून केलेली नानाविध वाढी आणि वीणा, सारंगी, डफ, डमरु, झांजा वाजवत दावीद आणि त्याच्या बरोबरचे सर्व इसाएल लोक नाचत परमेश्वरापुढे चालू लागले. ६ ते सर्व नाखोनच्या खळ्यापाशी आले तेव्हा बैल अडखळ्याने देवाचा कोश गाडीतून पडायला लागला. तेव्हा उज्जाने तो सावरला. ७ पण परमेश्वराचा कोप त्याच्यावर होऊन उज्जाला मरण आले. देवाच्या कोशाला स्पर्श करून त्याने देवाविष्यी अनादर दाखवला. तेव्हा कराराच्या कोशा शेजारीच उज्जा गतप्राण झाला. ८ परमेश्वरने उज्जाला ताडना दिली यामुळे दावीद फार दु: खी झाला आणि त्याने या जागेचे नाव पेरेस-उज्जा महणजे, उज्जाला शासन, असे ठेवले. आजही ते नाव प्रचलित आहे. ९ मात्र दावीदाला त्या दिवशी परमेश्वराचा धाक वाटू लागला तो मनात महणाला, “आता मी हा पवित्र कोश माझ्याकडे कसा आणू?” १० परमेश्वराचा पवित्र कोश (पवित्र कोशाची पेटी) आपल्याबरोबर दावीद नगरात आणण्याची दावीदाची इच्छा नव्हती, त्या ऐवजी, त्याने तो कोश (दावीदनगरात न हलवता) एका बाजूस नेऊन ओवेद-अदोम गिर्ती याच्या घरी ठेवला. ११ तिथे परमेश्वराचा कोश तीन महिने होता. ओवेद-अदोमाच्या कुटुंबाला देवाने आशीर्वाद दिला. १२ पुढे लोक दावीदाला महणाले, “ओवेद-अदोमाच्या कुटुंबाला आणि त्याच्या सर्व मालमत्तेला परमेश्वराचा आशीर्वाद आहे.” कारण देवाचा कोश तेथेच आहे. तेव्हा दावीदाने तो पवित्र कोश त्याच्या घरातून आपल्याकडे आणला. यावेळी दावीदाचा आनंद गगनात मावत नव्हता. १३ परमेश्वराचा कोश वाहून नेणारे लोक सहा पावले चालून गेल्यावर दावीदाने एक बैल आणि एक धृष्टपुणे गोऱ्हा यांचे अर्पण केले. १४ सुती एफोद घालून दावीद परमेश्वरापुढे नृत्य करत होता. १५ दावीद आणि सर्व इसाएल लोक आनंदाने बेभान झाले होते. नगरात परमेश्वराचा कोश आणताना ते जयजयकार करत होते. शिंग वाजवत होते. १६ शौलाची कन्या मीखल हे सर्व खिंडिकीतून पाहत होती. परमेश्वराचा कोश नगरात आणत असताना दावीद त्याच्यापुढे नाचत उड्या मारत होता. मीखलने हे पाहिले तेव्हा तिला त्याचा विट वाटला. दावीद स्वतःचे हसे करून घेत आहे असे तिला वाटले. १७ या कराराच्या कोशासाठी दावीदाने राहुटी उभारली होती. त्यामध्ये योग्य जागी इसाएली लोकांनी तो ठेवला. मग दावीदाने परमेश्वरा पुढे होमार्पणे आणि शांत्यर्पणे वाहिली. १८ होमार्पणे व शांत्यर्पणे केल्यावर दावीदाने सर्वांना सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या नावाने आशीर्वाद दिले. १९ शिवाय इसाएलाच्या प्रत्येक स्त्री पुरुषास त्याने भाकरीचा तुकडा, खिसमिसाच्या ढेपेचा तुकडा आणि खजूर मिश्रित भाकरीचा तुकडा दिला. मग सर्वजण आपापल्या घरी गेले. २० मग दावीद घरातील सर्वांना आशीर्वाद द्यायला घरात आला. तेव्हा शौलकन्या मीखल हिने त्यास गाठले आणि ती महणाली, “इसाएलाच्या राजाने आज आपला सन्मान राखला नाही. नोकरा-चाकरांसमोर, दासीसमोर त्या मूर्ख्यपैकीच एक असल्याप्रमाणे तुम्ही आपले वस्त्र काढलेला!” २१ तेव्हा दावीद तिला महणाला, “तुझे वडील किंवा तुझ्या घराण्यातील दुसरे कोणी या सर्वांना सोडून परमेश्वराने मला निवडले आहे. सर्व इसाएलांचा मी नेता आहे. तेव्हा मी परमेश्वरापुढे असाच नाचतगात जाणार. २२ मी याच्याही पुढची पायरी गाठीन. तुला आद् नसेल कदाचित् पण ज्या दासींचा तू उल्लेख केलास त्यांना माझ्याबद्दल आभिमान वाटतो.” २३ शौलाची कन्या मीखल हिला मूलबाळ झाले नाही. ती तशीच विनापत्य वारली.

७ राजा दावीद आपल्या नवीन घरात राहू लागला आणि परमेश्वरने त्यास भोवतालच्या सर्व शंत्रूपासून विसावा दिला. २ एकदा नाथान या

संदेष्ट्यास दावीद महणाला, “इथे मी गंधसरुच्या लाकडापासून केलेल्या डौलदार घरात राहतोय आणि देवाचा कोश मात्र अजूनही राहुटीतच आहे. त्या पवित्र कोशासाठी आता चांगला निवारा बांधायला हवा.” ३ नाथान राजाला महणाला, “आपल्या मनात आहे तसे करा. परमेश्वराची तुम्हास साथ आहे.” ४ पण त्याच दिवशी रात्री नाथानला परमेश्वराचे वचन ऐकू आले. परमेश्वर महणाला, ५ “दावीद या माझ्या सेवकाला जाऊन सांग, ‘परमेश्वराचा निरोप असा आहे: माझ्यासाठी निवासस्थान बांधणारा तू नव्हेस.’ ६ मी इसाएल लोकांस मिसरमधून बाहेर काढले त्यावेळी कुठल्या ही घरात राहत नव्हतो, मी राहुटीतून घर फिरलो. तेच माझे घर. ७ इसाएल लोकांबरोबर मी जेथे जेथे गेलो, त्या त्या ठिकाणी, माझ्या इसाएल लोकांचे मेंडपाळ क्वा महणून ज्यांना मी सांगितले त्या इसाएल वंशातील कोणत्याही अधिकाच्याला “कधीही माझ्यासाठी तू गृंधसरुचे, घर का बांधले नाहीस?” असे विचारले नाही. ८ शिवाय दावीदाला हे ही सांग सर्वशक्तिमान परमेश्वर असे महणतो, “तू कुरुणात मेंडरामागे फिरत होतास तेव्हाच मी तुला निवडले. तेथून तुला काढून मी तुला इसाएल लोकांचा राजा केले. ९ तू जेथे जेथे गेलास तेथै तेथै मी तुला साथ दिली. तुझ्या शंत्रूंचा तुझ्यासाठी पाडाव केला. पृथ्वीवरील इतर महान लोकांप्रमाणे मी तुला सुप्रसिद्ध करीन. १० माझ्या इसाएल लोकांसाठी मी जागेची निवड केली. त्यांना राहायला हक्काची जागा दिली, त्यांना रुजवले त्यांना जागोजांगी भटकंती करायला लागू नये महणून मी हे केले. ११ इसाएल लोकांवर मी, परमेश्वर, शास्ते नेमिले होते तेव्हापासून दुर्जनांनी त्यांना त्रास दिला तसे आता घडणार नाही. तुझ्या सर्व शंत्रूपासून मी तुला शांती देतो. मी तुला असे अभिचन देतो की, तुझे घराणे कायमचे राजघराणे होईल. १२ तुझे जीवन संपुष्टात आले, म्हणजे तुझ्या मृत्यूनंतर तुझ्या पूर्वजांशेजारी तुझे दफन होईल. पण मी तुझ्या पुत्रापैकीच इकाताला राजा करीन. १३ तो माझ्या नावाप्रीत्यर्थ मंदिर बांधील. त्याचे राज्य मी नेहमीसाठी मजबूत करीन. १४ मी त्याचा पिता आणि तो माझा पुत्र असेल. त्याच्या हातून पाप घडले तर मी त्यास मनुष्याच्या काठीने आणि मनुष्यांच्या पुत्रांच्या चाबकांनी शासन घडवीन. १५ पण माझे त्याच्यावरचे प्रेम खिंडित होणार नाही. त्याच्यावर माझी कृपादृष्टी राहील. शौलकरील माझा लोभ आणि प्रेम संपुष्टात आले. मी तुझ्याकडे वळलो, तेव्हा तुझ्यासमोर मी त्यास दूर ढकलले. पण तुझ्या घराण्याच्या बाबतीत मी असे करणार नाही. १६ राजसत्ता तुझ्यावर वंशात चालू राहील याचा विश्वास बाळग. तुझे राज्य अबाधित राहील. तुझे राजासन टिकून राहील.” १७ नाथानाने दावीदाला हा दृष्टांत आणि देवाचे सर्व बालणे ऐकवले. १८ यानंतर दावीद आत जाऊन परमेश्वरासमोर बसला आणि महणाला, “हे प्रभू, परमेश्वर, मला एवढी किंमत तू का देऊस? माझे घराणे तुला महत्वाचे का वाटते? तू मला एवढे मोठे का केलेस? १९ हे प्रभू परमेश्वर, तुझ्या दृष्टीने ही केवळ लहान गोष्ट आहे; तू आपल्या सेवकाच्या घराण्यासंबंधाने पुढील बच्याच काळाचे सांगून ठेवले आहेस; प्रभू परमेश्वर, हे सर्व तू मानवी व्यवहारासारखे केले आहेस. २० मी आणखी काय बोलणार? प्रभू परमेश्वर, तू तुझ्या सेवकाला जाणतोसच. २१ तू करणार महणालास, आणि तुला तसे करायची इच्छा आहे; तेव्हा या अदभुत गोष्टी खरोखरच घडतील. मला, तुझ्या सेवकाला, तू त्याची पूर्णकल्पनाही द्यायचे ठरवलेस. २२ ह्यास्तव हे माझ्या प्रभू परमेश्वर, तू खरोखरच महान आहेस. जे काही आम्ही आमच्या कानांनी आजवर ऐकले आहे, त्यावरून पाहत तुझ्यासमान कोणी नाही. तुझ्यासैरीज अन्य कोणी देव नाही. २३ पृथ्वीच्या पाठीवर इसाएलसारखे राष्ट्र नाही. इसाएलाची प्रजा ही खास प्रजा आहे. ती गुलाम होती, तिला तू मिसरमधून सोडवलेस आणि मुक्त केलेस. तिला आपली प्रजा बनवलेस. इसाएलांसाठी तू महान आणि अद्भूत चमत्कार केलेस. २४ तू निरंतर इसाएलाला स्वतःच्या कवेत घेतलेस. हे परमेश्वरा तू त्यांचा देव झालास. २५ आता तर परमेश्वर देवा, तू या तुझ्या सेवकासाठी काही गोष्टी सिद्धीस नेणार आहेस. तुझ्या वचनाप्रमाणे कृपा करून तसेच होऊ दे. माझा वंश सतत राज्य करू दे. २६

मग तुझ्या नावाचा महिमा वाढेल. लोक म्हणतील, सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवाची इसाएलवर सत्ता आहे. तुझी सेव करायला तुझा सेवक दावीद याच्या घराण्याला बळ मिळू दे. २७ सर्वशक्तिमान परमेश्वरा, इसाएलाच्या देवा, तूच हे मला दाखवते आहेस तू म्हणालास, मी तुझ्यासाठी धर बांधीन, म्हणून मी तुझा सेवक तुझ्यापुढे ही प्रार्थना करण्याचे साहस करत आहे. २८ प्रभू परमेश्वरा, तूच आमचा देव आहेस. तुझ्या सांगण्यावर माझा पूर्ण भरंवसा आहे. या सर्व चांगल्या गोषी माझ्याबाबीत, तुझ्या या सेवकाच्या बाबीतीत घडणार आहेत असे तू म्हणालास. २९ आता माझ्या घराण्याला आशीर्वाद दे. माझा वंश सातत्याने चालू दे, हे प्रभू परमेश्वरा, तूच तसे म्हणाला आहेस आमच्यावर तुझ्या आशीर्वादाचे छत्र कायमचे राहील असा तुझा आशीर्वाद आहे.”

Cयानंतर दावीदाने पलिष्ठ्यांचा पराभव केला आणि त्यांच्या राजधानीच्या शहरवरील त्यांची सत्ता त्यांच्या हातून काढून घेटली. २ मवाबाटील लोकांचाही त्याने पराभव केला. त्या सर्वाना त्याने जमिनीवर पडून रहायला लावते आणि दोरीच्या सहाय्याने त्यांच्या रंगा केल्या. त्यापैकी दोन रंगांतील लोकांस ठार केले आणि तिसऱ्या रंगांतील लोकांस जीवदान दिले. अशाप्रकारे मवाबाटील हे लोक दावीदाचे अंकित बनले. त्यांनी दावीदाला खंडणी दिली. ३ रहोबाचा मुलगा हृदेजर हा सोबाचा राजा होता. फरात नदीजवळच्या आपल्या जमिनीचा ताबा घ्यायला, तिची हृद निश्चित करायला दावीद तिकडे गेला तेव्हा त्याने या हृदेजरच्या पराभव केला. ४ सतराशी योडेस्वार आणि वीसहजाराचे पायदळ त्याने सोबाचा राजा हृदेजरकडून बळकावले रथाचे शंभर घोडे वगळता सर्व घोड्यांना त्याने कुचकार्मी करून टाकले. ५ दिमिष्काकामधील अरामी लोक सोबाचा राजा हृदेजरच्या मददीला आले. त्या बाबीस हजार अरामी लोकांसही दावीदाने ठार केले. ६ मग त्याने दिमिष्काकामधील अरामात आपले बस्थान वसवले. हे अरामी लोकीही दावीदाचे अंकित झाले आणि त्यांनी खंडणी आणली. परमेश्वराने, दावीदाना तो जाईल तेथे यश दिले. ७ हृदेजरच्या सैनिकांकडील सौन्याच्या ढाली दावीदाने ताब्यात घेऊन त्या यश्शलेमेला आणल्या. ८ हृदेजरच्या ताब्यांतील बेटा आणि बेरोथा (हृदेजरची नगरे) येथील अनेक पितळी वस्तुही दावीदाने आणल्या. ९ हमाथचा राजा तोई याने हृदेजरच्या संपूर्ण सैन्याचा दावीदाने पाडाव केल्याचे ऐकले. १० तेव्हा त्याने आपला मुलगा योराम याला, राजा दावीद याच्याकडे पाठवले. हृदेजरशी लढाईकरून त्याचा पाडाव केल्याबद्दल योरामने त्याचे अभिनंदन करून त्यास आशीर्वाद दिले. (हृदेजरने यापूर्वी तोईशी लढाया केल्या होत्या) योरामने सोने, चांदी आणि पितळेच्या भेटवस्तू दावीदासाठी आणल्या होत्या. ११ दावीदाने त्या स्विकारानुसार परमेश्वरास अर्पण केल्या. या आधीच्या समर्पित वस्तूवरोबरच त्या ठेवून दिल्या. आपण पराभूत केलेल्या राण्टांमधून दावीदाने लूट आणलेली होती. १२ दावीदाने अरामी, मवाबी, अम्पोनी, पलिई आणि अमालेकी यांचा पराभव केला. रहोबाचा मुलगा, सोबाचा राजा हृदेजर याचा पराभव केला. १३ क्षार खोऱ्यांतील अठरा हजार अरामींचा पाडाव करून तो परत आला तेव्हा त्याचा यजयज्यकार झाला. १४ अदोममध्ये त्याने शिपायांची ठाणी बसवली. अदोमच्या सर्व प्रांतात अशी ठाणी बसवली. अदोमी लोक त्याचे अंकित झाले. जेथे जाईल तेथे परमेश्वराने दावीदाला विजय मिळवून दिला. १५ दावीदाची सत्ता सर्व इसाएलवर होती. त्याने प्रजेला न्यायाने धर्माने वागवले. १६ सर्वेचा मुलगा यवाव सेनापती होता. अहीलुदाचा मुलगा योहेशफाट हा अखबारनवीस होता. १७ अहीलुबाचा मुलगा सादोक आणि अव्याथारचा मुलगा अहीलेलेख हे याजक होते. सराया कार्यवाह होता. १८ योहोयादाचा मुलगा बनाया हा करेथी आणि पलेथी यांचा प्रमुख होता. दावीदाचे पुत्र महत्वाचे मंत्री होते.

९ दावीदाने विचारले, “शौलाच्या घराण्यातील कोणी व्यक्ती अजून राहिली आहे का?” योनाथानासाठी मला तिच्यावर दया दाखवली पाहिजे. २ सीबा नावाचा एक चाकर शौलाच्या घराण्यातला होता. दावीदाच्या सेवकांनी त्यास दावीदासमारे पाचारण केले. दावीदाने त्यास विचारले, “तूच सीबा कायाय? सीबा म्हणाला,” “होय, मीच तुमचा दास सीबा.” ३ तेव्हा राजा म्हणाला, शौलाच्या घराण्यातील कोणी आहे काय? देवाच्या कृपेचा लाभ त्यास मिळाला पाहिजे. सीबा राजाला म्हणाला, योनाथानाचा मुलगा आहे. तो दोन्ही पायांनी पांगळा झाला आहे. ४ तेव्हा दावीदाने सीबाला त्याचा ठावठिकाणा विचारला. सीबाने सांगितले, तो लो-द्वार येथे अम्मीएलचा मुलगा माखीर याच्या घरी आहे. ५ तेव्हा राजा दावीदाने मनुष्य पाठवून त्यास लो-द्वाराहून अम्मीएलचा मुलगा माखीर ह्याच्या घरून बोलावून आणले. ६ शौलाचा पुत्र योनाथान, याचा पुत्र मफिबोशेश आला आणि राजापुढे नतमस्तक होऊन उभा राहिला. मफिबोशेश? राजाने विचारले, मफिबोशेश म्हणाला, होय, मीच तुमचा सेवक मफिबोशेश. ७ त्यास दावीद म्हणाला, भिकु नको; तुझे बडील योनाथान यासाठी मी तुझ्यावर अवश्य दया करीन. तुझ्या बडीलासाठी मी एवढे करीन, तुझे आजोबा शौल यांची सर्व जमीन मी तुला परत देईन आणि तू नेहमी माझ्या पंकिला भोजन करावे. ८ मफिबोशेशने पुन्हा दंडवत घातले. तो म्हणाला, आपण अशा माझ्यासारख्या मरण पावलेल्या कुत्र्यावर कृपादृशी करावी असा आपला दास कोण आहे? ९ दावीदाने मग शौलाचा सेवक सीबा याला बोलवले. त्यास तो म्हणाला, शौलाच्या मालकीचे जे जे काही आहे, ते मी या तुझ्या मालकांच्या नातवाला, मफिबोशेशला दिले आहे. १० त्याची जमीन तू कसायाची. तुझी मुले आणि सेवक यांनी एवढे केले पाहिजे, तुम्ही शेतात पीक काढा, म्हणजे तुझ्या मालकाचा नातू मफिबोशेश याच्या त्यावर निर्वाह होईल. पण तो नेहमी माझ्या पंकिला जेवल. सीबाला पंधरा पुत्र आणि वीस नोकर होते. ११ सीबा दावीदाला म्हणाला, मी तुमचा दास आहे. माझ्या धन्याच्या राजाच्या हुकुमाप्रमाणेच मी वागेन. तेव्हा मफिबोशेश दावीदाच्या मुलांप्रमाणेच दावीदाच्या पंकिला बसून जेवू लगला. १२ मफिबोशेशला मीखा नावाचा लहान मुलगा होता. सीबाच्या परिवारातील सर्व लोक मफिबोशेशचे चाकर झाले. १३ मफिबोशेश दोन्ही पायांनी पांगळा होता. यस्शलेम येथे त्याचे वास्तव्य होते. तो नित्य राजाच्या पर्कींस भोजन करीत असे.

१० पुढे अम्मोन्याचा राजा नाहाश मरण पावला. त्याच्यानंतर त्याचा मुलगा हानून राज्यावर आला. २ दावीद म्हणाला, हानूनाचा बडील नाहाशाचा माझ्यावर लोभ होता याने माझ्यावर दया केली, म्हणून त्याचा मुलगा हानून याच्याशी मी सौजन्याने वागेन. मग दावीदाने हानूनला पितॄशोक झाला म्हणून त्याच्या सांत्वनेसाठी आपल्या सेवकांना पाठवते. ते सेवक अम्मोन्याच्या प्रांतात आले. ३ पण अम्मोनी अधिकारी त्यांचा स्वामी हानून याला म्हणाले, तुमच्या सांत्वनेसाठी माणसे पाठवून दावीद तुमच्या बडीलाचा मान राखतोय असे तुम्हास वाटते का? उलट गुपतपणे तुमच्या प्रांतातील खबर काढायला त्याने या लोकांस पाठवले आहे. त्यांचा तुझ्याविरुद्ध उठाव करायचा बेत आहे. ४ तेव्हा हानूनने दावीदाच्या त्या सेवकांना ताब्यात घेतले, आणि त्यांच्या दाढ्या अर्धांशी छाल्याची कंबरेखालची वस्त्रे मध्यभागी फाडून ठेवली. एवढे करून त्यांना त्याने परत पाठवले. ५ लोकांकडून हे दावीदाला कळले तेव्हा त्याने आपल्या या सेवकांची गाठ घेण्यास माणसे पाठवली. हे सेवक खूप लज्जीत झाले होते. दावीदाने त्यांना सांगितले, तुमच्या दाढ्या वाढून पूर्वत होईपर्यंत यरीहो येथेच राहा मग यस्शलेम येथे या. ६ आपण दावीदाचे शत्रुघ्न ओढवले आहे हे अम्मोन्याच्या लक्षात आले. तेव्हा त्यांनी बेथ-रहोब आणि सोबा येथील अरामी माणसे मोलाने घेतली. अराम्यांचे पायदळ वीस हजारांचे होते. शिवाय त्यांनी, माका राजाची एक हजार माणसे तसेच तोबाचे बारा हजार जैविक घेतले. ७ दावीदाने हे ऐकले,

तेव्हा आपल्या लढाऊ सैन्यासह यवाबाला पाठवले. ८ तेव्हा अमोनी लोक बाहेर पडून युद्धाला सज्ज झाले व नगराच्या वेशीपाशी त्यांनी व्यू हरचला, सोबा आणि रहीब येथील अरामी तसेच माकाचे व तोबाचे सैनिक हे सर्व मिळून स्वतंत्रपणे युद्धासाठी उधेर राहिले. ९ अमोन्यांनी पुढून तसेच मागून आपल्याला घेरले आहे हे यवाबाने पाहिले तेव्हा त्याने इसाएलातील उत्तम योद्धांची निवड केली त्यांना अराम्यांच्या विरुद्ध लढायला सज्ज केले. १० मग आपला भाऊ अवीशय याच्या हवाली आणखी काही मनुष्यांना करून अमोन्याचा सामना करायला सांगितले. ११ यवाब अबीशयला म्हणाला, अरामी मला भारी पडत आहेत असे दिसले, तर तू माझ्या मदतीला ये. जर अमोनी प्रबल आहेत असे लक्षात आले तर मी तुझ्या मदतीला येईन. १२ हिम्मत बाळग आपल्या लोकांसाठी, देवाच्या नगरासाठी आपण पराक्रमाची शिकस्त करू, परमेश्वर त्यास योग्य वाटेल तसे करील. १३ यानंतर यवाबाने आपल्या लोकांसंह अराम्यांवर चढाई केली. अरामी लोकांनी त्यांच्या समोरून पळ काढला. १४ अराम्यांनी पलायन केलेले पाहाताच, अमोनीही अबीशय समोरून पळून गेले आणि आपल्या नगरात परतले. अमोन्यांबोरेबरच्या या लढाई नंतर यवाब यरुशलेमेला परतला. १५ इसाएलानी आपला पराभव केला हे अराम्यांनी पाहिले. तेव्हा ते सर्व एकत्र आले आणि त्यांनी (मोठे सैन्य उभारले) १६ हद्देजरने नदीच्या पलीकडे राहणाऱ्या अराम्यांना एकत्र आणण्यासाठी माणसे पाठवली. हे अरामी हेलाम येथे आले. हद्देजरच्या सेनापती शोबख याने त्यांचे नेतृत्व केले. १७ हे दावीदाच्या कानावर आले. तेव्हा त्याने सर्व इसाएलाना एकत्र आणले. यादेन नदी पार करून ते हेलाम येथे गेले. तेथे अराम्यांनी सर्व तयारीनी हल्ला केला. १८ पण दावीदाने अराम्यांचा पराभव केला. अराम्यांनी इसाएल लोकां समोरून पळ काढला. दावीदाने सातशे रथांवरील माणसे आणि चाळीस हजार घोडेस्वार यांना ठार केले. अरामी सैन्याचा प्रमुख शोबख यालाही दावीदाने ठार केले. १९ हद्देजरच्या मांडलीक राजांनीही इसाएलानी केलेला हा पराभव पाहिला. तेव्हा त्यांनी इसाएलाशी तह केला व इसाएलांचे ते चाकर झाले. पुन्हा अमोन्यांना मदत करायची अराम्यांनी धास्ती घेतली.

११ वसंत क्रतूमध्ये ज्यावेळी राजे युद्ध मोहिमावर जातात त्यावेळी दावीदाने यवाबाला सर्व नोकरा चाकारांचा लवाजमा आणि समस्त इसाएलाना अमोन्यांच्या संहारासाठी पाठवले. यवाबाच्या सैन्याने अमोन्यांच्या राब्बाया राजधानीच्या शहराला वेढा घातला दावीद मात्र यरुशलेम येथेच राहिला. २ संध्याकाळी तो आपल्या पलगांवरून उठला, आणि राजमहालाच्या छतावरून फिरु लागला. तिथून त्यास एक स्त्री स्नान करताना दिसली. ती अतिशय रुपवान होती. ३ तेव्हा दावीदाने आपल्या सेवकवर्गाला बोल्वून तिची माहिती काढली सेवकाने सांगितले ती अलीयमची मुलगी बथरेबा, उरीया हिती याची पतली आहे. ४ तिला आपल्याकडे घेऊन यायला दावीदाने निरोप्याला पाठवले. ती आल्यावर दावीदाने तिच्याची शरीरसंबंध केला, नंतर स्नान करून शुद्ध होऊन ती पुन्हा आपल्या घरी परतली. ५ पण बथरेबा गर्भवती राहिली दावीदाला तिने निरोप पाठवला तिने सांगितले, मी गरोदर आहे. ६ दावीदाने यवाबाला निरोप पाठवला की, उरीया हितीला माझ्याकडे पाठवा. तेव्हा यवाबाने उरीया हितीला दावीदाकडे पाठवले. ७ उरीया आल्यावर दावीद त्याच्याशी बोलला. उरीयाला त्याने यवाब, सर्व सैन्य, लढाई यांचे वर्तमान विचारले. ८ मग दावीद उरीयाला म्हणाला, घरी जा आणि अराम कर उरीया महालातून बाहेर पडला त्यानंतर त्याच्यासाठी राजातरफे भेटे पाठवण्यात आली. ९ पण उरीया घरी गेला नाही. तो महालाच्या बाहेरच दाराशी झोपून राहिला. राजाच्या सेवक वर्गप्रिमाणेच तो तिथे झोपला. १० उरीया घरी परतला नसल्याचे सेवकांनी दावीदाला सांगितले. तेव्हा दावीद उरीयाला म्हणाला, तू लाबून प्रवास करून आला आहेस, तर तू घरी का गेला नाहीस? ११ उरीया दावीदाला म्हणाला, पवित्र कराराचा कोश, इसाएलचे सैनिक,

आणि यूद्धा हे राहुत्यांमध्ये राहत आहेत. माझा धनी यवाब आणि महाराजांचे (दावीदाचे) सेवक ही खुल्या मैदानात तळ देऊन आहेत. अशावेळी मीच तेवढे घरी जाऊन खाणेपिंगे करणे आणि पल्नीच्या सहवासात झोपणे योग्य होणार नाही. १२ दावीद उरीयाला म्हणाला, आजच्या दिवस इथे राहा उद्या मी तुला युद्धभूमीवर पाठवतो. उरीयाने त्या दिवशी यरुशलेममध्ये मुक्काम केला. १३ दुसऱ्या दिवशी सकाळी दावीदाने त्यास भेटायला बोलावले. दावीदावरोबर उरीयाने भोजन केले. दावीदाने त्यास बेंहोश होईपर्यंत मध्य पाजले पण तरी उरीया घरी गेला नाही. त्या संध्याकाळीसुद्धा तो राजाच्या सेवकांबोरोबरच महालाच्या दाराशी झोपायला गेला. १४ दुसऱ्या दिवशी सकाळी दावीदाने यवाबासाठी एक पत्र लिहून ते उरीयाला न्यायला सांगितले. १५ त्या पत्रात दावीदाने लिहिले होते, आधारीवर जेथे तुबळ युद्ध चालले असेल, तेथे उरीयाला पाठवा. त्यास एकट्याला तेथे सोडा, म्हणजे तो युद्धात कामी येईल. १६ यवाबाने नगराची ठेडेळी करून सर्वात लढवण्ये अमोनी कोठे आहेत ते पाहिले, आणि उरीयाला तेथे नेमले. १७ राब्बा नगरातील लोक यवाब विरुद्ध चालून आले. दावीदाची काही माणसे मारली गेली उरीया हिती हा त्यापैकी एक होता. १८ नंतर यवाबाने युद्धातील हक्किकींचे सविस्तरवृत्त संदेशवाहकाद्वारे दावीदाला पाठवतो. १९ युद्धात जे जे झाले ते सर्व सांगायला त्याने आपल्या नोकराला सांगितले. २० यवाब सेवकाला म्हणाला, कदाचित राजा संतापून म्हणेल यवाबाचे सैन्य नगराच्या इतके जवळ भिडले कसे? शत्रू तटाच्या भिंतीवरून शिरसंधान करतील हे त्यास ठाऊक असायला हवे. २१ तेबोसमध्ये युरुबेशीच्या पुत्र अबीमलेख्य याला एका स्त्रीने मारले हे आठवते नासी? तिने तटबदीवरून जात्याची तळी उचलून अबीमलेख्य राकली. असे असताना हा इतक्या जवळ का गेला? राजा दावीद असे काही म्हणाला, तर त्यास ही म्हणावे की, उरीया हिती हा तुमचा सेवकी हायमध्ये मारला गेला. २२ निरोप्याने दावीदाकडे जाऊन यवाबाने जे जे सांगायला सांगितले ते सर्व कथन केले. २३ तो म्हणाला, अमोन्यांनी आमच्यावर मैदानात हल्ला केला आमी त्यांचा सामना करून त्यांना नगराच्या वेशीपर्यंत पळवून लावले. २४ मग तटबदीवरील काही लोकांनी आपल्या शिपायावर बाणांचा वर्षाव केला त्यामध्ये काही जण ठार झाले उरीया हिती हा तुमचा सेवकही प्राणाला मुक्काला. २५ दावीद त्या निरोप्याला म्हणाला, यवाबाला सांग निराश होऊ नको. हिम्मत सोडू नको. तलवरीने कोणाचाही संहार होऊ शकतो. राब्बावर आणखी जोरदार हल्ला चढवा, तुम्ही जिंकाल. यवाबाला माझा हा निरोप सांगून प्रोत्साहन दे. २६ उरीया मरण पाठल्याचे बथशेवाला कळले तिने पतिनिधनाबद्दल शोक केला. २७ काही काळाने तिचे दुःख ओसरल्यावर दावीदाने सेवकाकरी तिला आपल्याकडे आणले. ती त्याची पत्नी झाली आणि त्याच्या पुत्राला तिने जन्म दिला. पण दावीदाचे हे नीच कृत्य परमेश्वरास पसंत पडले नाही.

१२ परमेश्वराने नाथानाला दावीदाकडे पाठवले. तेव्हा नाथान दावीदाकडे आला. नाथान म्हणाला, एका नगरात दोन माणसे होती एक श्रीमंत होता आणि एक गरीब. २ श्रीमंत मनुष्याकडे मेंद्रे आणि गुरे भरपूर होती. ३ पण गरीबाकडे त्याने विकत घेतलेल्या एका लाहान मेंदी खेरीज काही नव्हते. त्याने मेंदीला खाऊपिड घातले. या गरीब मनुष्याच्या मुलाबाळांबोरोबर ती वाढली त्याच्याच अन्नातला घास ती खाई त्याच्याच कपातले पाणी ती पिई त्याच्याच छातीवर डोके ठेवून झोपै त्या गरीबाला ती मेंदी मुलीसरखीच होती. ४ एकदा एक पाहुणा त्या श्रीमंत मनुष्याकडे आला. त्या पाहुण्याला खाऊपिड घालायची श्रीमंत मनुष्याची इच्छा होती. पण आपल्या गुरामेढरांमधून त्यास काही काढून घ्यायचे नव्हते, म्हणून त्याने त्या गरीब मनुष्याची मेंदी घेतली. तिला मारले आणि त्या पाहुण्यासाठी अन्न शिजवले. ५ दावीदाला त्या श्रीमंत मनुष्याचा फारच राग आला. तो नाथानला म्हणाला, परमेश्वराची शपथ या मनुष्यास प्राणदंड मिळाला पाहिजे ६ त्या मेंदीच्या चौपट पैसे त्याने

भरले पाहिजेत, कारण त्याचे हे भयंकर कृत्य करताना त्यास दया आली नाही. ७ तेव्हा नाथान दावीदाला म्हणाला, तूच तो मनुष्य आहेस. इसाएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, इसाएलचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक केला, तुला शैलापासून वाचवते. ८ त्याचे घरदार आणि स्त्रिया तुझ्या स्वाधीन केल्या. इसाल आणि यूहदाचा तुला राजा केले. एवढे पुढे से नक्ते म्हणून तुला आपांखीही देत राहिलो. ९ असे असताना तू परमेश्वराची आज्ञा का मोडलीस? त्याच्या दृष्टीने वाईट असे कृत्य का केलेस? उरीया हितीला तू तलवारीने मारलेस, आणि त्याच्या पल्तीचा स्वतःची पल्ती म्हणून स्विकार केलास. होय, अम्मोन्यांच्या तलवारीने तू त्याचा वध करवलास. १० तेव्हा आता ही तलवार तुझ्या कुटुंबाचा पिढ्या सोडणार नाही. तू उरीया हितीच्या पल्तीचे हरण केलेस. तुला माझी पर्वा नाही हेच यातून दिसते. ११ परमेश्वर म्हणतो, आता तुझ्यावर संकटे कोसळतील. अडचणीना सुरुवात तुझ्या घरातूनच होईल. तुझ्या स्त्रिया तुझ्यापासून मी हिराकून घेऊन. त्या तुझ्या एका आपाताचाच हवाली करीन. तो तुझ्या बायकां बरोबर झोपेले आणि ही गोष्ट सर्वासमक्ष घडेल. १२ बथशेशबा उपभोग तू गुपचूप घेतलास, पण हे मात्र सूर्याच्या साक्षीने, सर्व इसाएलादेखत होईल. १३ मग दावीद नाथानला म्हणाला, माझ्याहातून परमेश्वराचा मोठा अपराध घडला आहे. नाथान तेव्हा दावीदाला म्हणाला, परमेश्वराचा शत्रूना तू त्याचा उपहास करायला मोठे कारण दिलेस, म्हणून हा तुझ्या पुत्र मरेल. १५ यानंतर नाथान घरी परतला. उरीयाची पल्ती बथशेशबा आणि दावीद योना झालेला मुलगा परमेश्वराच्या कोपामुळे खूप आजारी पडला. १६ दावीदाने बाळासाठी देवावी प्रार्थना केली. दावीदाने अन्नपाण्याच्या त्याग केला. घरात जाऊन रात्रभर जमिनीवर पडून राहिला. १७ घरातील बडीलधान्या मनुष्यांनी येऊन दावीदाला जमिनीवरून उठवायचा खूप प्रयत्न केला. पण काही केल्या दावीद तेथून हलेना. त्याच्याबरोबर खायला प्यायलाही त्याने नकार दिला. १८ सातव्या दिवशी ते मूल मरण पावले. मुलाच्या मृत्युवी बातमी दावीदाला यायला त्याचे नोकर क्यरु लागले. ते म्हणाले, मुलगा जिवंत असताना ही आम्ही दावीदारी बोलायला गेलो तरी तो ऐकत नसे, मग आता तर मूल मरण पावले असे आम्ही सांगितले तर तो आपल्या जिवाचे काही बेवेईट करून घेईल. १९ पण आपल्या नोकरांनी कुजबूज दावीदाने ऐकली त्यावरून मूल गेल्याचे तो मनोमन उमजला. त्याने नोकराना विचारले, मूल गेले का? नोकरांनी होय म्हणून उत्तर दिले. २० तेव्हा दावीद जमिनीवरून उठला त्याने आंघोळ केली, कण्डे बदलून तयार झाला. मग आराधना करण्यासाठी परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. त्यानंतर घरी जाऊन त्याने खायला मागितले. सेवकांनी त्यास वाढले आणि तो जेवला. २१ दावीदाचे सेवक त्यास म्हणाऱ्ये, तुम्ही असे का वागलात? मूल जिवंत असताना तुम्ही अनन्त्यांग केलात, शोक केलात, पण मुलगा वारल्यावर मात्र तुम्ही उठलात आणि खाल्लेत. २२ दावीदाने सांगितले, मूल जिवंत होते तेव्हा मी अन्व वर्ज्य केले आणि शोक केला, कारण मला वाटले न जाणो परमेश्वरास माझी दया येईल आणि बाळ जगेल. २३ पण आता ते गेलेच. तेव्हा आता मी कशासाठी उपास करू? मुलाचे तर प्राण मी परत आणू शकत नाही. ते गेलेच. एक दिवस मीच त्याच्या भेटीला जाईन पण तो आता परत येणे नाही. २४ दावीदाने मग आपली पल्ती बथशेशबा हिचे सांत्वन केले. तिच्याशी त्याने शरीरसंबंध केला. बथशेशबा पुन्हा गरेदर राहिली. तिला दुसरा मुलगा झाला. दावीदाने त्याचे नाव शलमोन ठेवले. शलमोनावर परमेश्वराची प्रीती होती. २५ त्याने नाथान या संदेश्यामार्फत दावीदाला निरोप पाठविला. नाथानने त्याचे नाव यादीद्या, म्हणजेच देवाला प्रिय असे ठेवले. परमेश्वराच्या वर्तीने नाथानने हे केले. २६ अम्मोन्यांच्या राब्बावर हल्ला करून यवाबाने हे राजधानीचे नगर काबीज केले. २७ यवाबाने निरोपामार्फत दावीदाला निरोप पाठवला राब्बाशी लढाई देऊन मी हे जलनगर हस्तगत केले आहे. २८ आता इतर लोकांस एकत्र आणून या शहराचा ताबा घ्या मी घेण्यापूर्वी हे करा. मी

जर आधी ताबा घेतला तर ते नगर माझ्या नावाने ओळखले जाईल. २९ मग दावीद सर्व लोकांस घेऊन राब्बाकडे गेला. राब्बा येथे लाढाई करून त्याने त्याचा ताबा घेतला. ३० त्याच्या राजाच्या मस्तकावरचा मुकुट दावीदाने काढला. हा मुकुट सोन्याचा असून त्याचे वजन सुमारे एक किक्काकार होते. त्यामध्ये मौल्यवान रन्ने जडवलेली होती, तो मुकुट लोकांनी दावीदाच्या मस्तकावर ठेवला. दावीदाने बयाच किंमती वस्तु आपल्याबोरबर आणल्या. ३१ राब्बा नगरातील लोकांसही त्याने बाहेर नेते त्यांना कुहाडी, करवती, लोखंडी दाताळी यांनी काम करायला ठेवले. त्यांच्याकडून जबरदस्तीने वीट कामही करून घेतले. सर्व अम्मोनी नगरामध्ये दावीदाने असेच केले. नंतर दावीद आपल्या सैन्यासह यश्शलेलमेला परतला.

१३ दावीदाचा मुलगा अबशालोम याला तामार नावाची बहीण होती.

ती दिसायला फार सुंदर होती. दावीदाला अम्मोन नावाचा आणखी एक मुलगा होता. २ त्याचे तामारेव प्रेम होते तामार कुमारिका होती तिच्याशी वावगे वागण्याची त्याची छाती नक्ती. पण तिच्याविषयी त्याच्या मनात अभिलाषा होती. तिच्याविषयी विचार करून तो आजारी पडला. ३ अम्मोनाला योनादाव नावाचा मित्र होता. दावीदाचा भाऊ शिमा याचा हा मुलगा, योनादाव धूर्त होता. ४ तो अम्मोनाला म्हणाला, दिवसे दिवस तू क्षीण होत चालला आहेस. तू तर राजपुत्र! खायवी प्यायवी रेलचेल असताना तू असा अशक्त का होत आहेस? माझ्यापाशी मनमोकळे कर. तेव्हा अम्मोन योनादावाता म्हणाला, माझे तामार वर प्रेम आहे, पण ती माझी सावत्र भाऊ अबशालोमी बहीण आहे. ५ योनादाव यावर अम्मोनाला म्हणाला, आता तू आजारी पडल्याचे सोंग कर आणि झोपून जा. मग वडील भेटायला आले की त्यांना सांग, तामारला माझ्याकडे येऊ द्या. तिने मला खायला घालू द्या. माझ्या समोरच तिला एखादा खाद्य पदार्थ तयार करू द्या. मग तो तिच्या हातून मी खाईन. ६ तेव्हा अम्मोन आजारी असल्याचे भासवून बिछान्यावर झोपून राहिला. राजा दावीद त्याच्या समाचाराला आला. त्यास तो म्हणाला, तामारला माझ्याकडे पाठवा तिला इथे माझ्यादेखत दोन पोळ्या करू द्या आणि मला भरवू द्या. मग मी त्या खाईन. ७ दावीदाने तामारच्या दालनात तसा निरोप पाठवायची व्यवस्था केली. तामारला नोकराने निरोप दिला, आपला भाऊ अम्मोन याच्या घरी जाऊन त्याचासाठी खायला कर. ८ तामार तेव्हा आपला भाऊ अम्मोन याच्याकडे गेली, तो पलगांवरस्य होता. तिने थोडी कणीक घेऊन ती चांगली मळून पोळ्या केल्या. अम्मोन हे सर्व पाहत होता. ९ पोळ्या तयार झाल्यावर त्यावरून काढून तिने त्या अम्मोनासाठी ताटात वाढल्या. पण अम्मोन ते काही केल्या खाईना मग आपल्या नोकारांना त्याने बाहेर निघून जाण्याची आज्ञा देऊन तिथून घालवले. सर्व नोकर बाहेर पडले. १० यानंतर अम्मोन तामारेस म्हणाला, ताट घेऊन शयनगृहात ये आणि तेथे मला तू भरवू. तेव्हा ती ताट घेऊन भवाच्या शयनगृहात गेली. ११ त्यास ती भरवू लागली. तोच त्याने तिचा हात धरला. तिला तो म्हणाला, हे बहिणी, ये आणि माझ्याजवळ झोप. १२ तामार त्यास म्हणाली, भाऊ नको! अशी बळजबरी तू माझ्यावर करू नकोस. ही मोठी लाजीरवाणी गोष्ट आहे. असल्या भयंकर गोष्टी इसाएलमध्ये कदापी घडता कामा नयेत. १३ मला कायम या लाजीरवाण्या गोष्टीचा कलंक लागेल. लोकांच्या दृष्टीने तू इसाएलामध्यल्या अनेक मूर्खीपैकी एक ठरशील. तू कृपा करून राजाशी बोल. तो तुला माझ्याशी लग्न करायला अनुमती देईल. १४ पण अम्मोनाने तिच्या बोलण्याकडे साफ दुर्लक्ष केले शरीरिक दुष्ट्याही तो तिच्यापेक्षा शक्तीवान होता. तिला न जुमानता त्याने तिच्यावर बलात्कार केला. १५ मग तिच्याबद्दल त्याचा मनात तिटकारा निराण झाला. पूर्वी त्याचे तिच्यावर जेवढे प्रेम होते त्यापेक्षा अधिक तो आता तिचा द्वेष करू लागला. त्याने तिला तात्काळ तिथून निघून जायला सांगितले. १६ तामार त्यास म्हणाली, नाही, आता माझी अशी रवानगी करू नकोस. ते तर तुझ्या या आताच्या कृत्यापेक्षाही

वाईट होईल. पण त्याने तिचे म्हणणे डिटकारून टाकले. १७ नोकरांना बोलावून तो म्हणाला, हिला आताच्या आता इशून बाहेर काढा आणि दार बंद करून टाका. १८ तेव्हा अम्नोनाच्या नोकराने तिला तेथून बाहेर काढले आणि दरवाजा ताळून घेतला. तामासे रंगीबेरीली, पटटुचापट्ट्यांचा पायधोल अंगरखा घातला होता. राजकन्या लग्नपूर्वी असा पोषाख करत असत. १९ तामासने उद्दिश्य मन: स्थितीत आपले कपडे फाळले आणि डोक्यात राख घालून घेतली. डोक्यावर हात आपटून ती शोक करू लागली. २० तेव्हा अबशालोम या तिच्या भावाने तिला विचारले, तू अम्नोनकडे गेली होतीस का? त्याने तुला त्रास दिला का? आता तू शांत हो तो तुझा भाऊ आहे. तेव्हा त्याचे काय करायचे ते आम्ही पाहू. तू याचा त्रास करून घेऊ नकोस, याचर तामार काही बोलली नाही. ती शांतपणे अबशालोमच्या घरी राहायला गेली. २१ हे सर्व राजा दावीदाच्या कानावर गेले व तो संतापला. २२ अबशालोमाला अम्नोनाचा तिरस्कार वाटू लागला. तो अम्नोनाशी एक चकार शब्द बोलेना. अम्नोनने आपली बहिण तामार हिच्याशी जो अतिप्रसंग केला त्याने अबशालोम द्वेषाने पेटून उठला होता. २३ दोन वर्षांनंतर मेंद्रांची लोकर कातरापारे अबशालोमचे काही लोक एफ्राइम जवळील बालहासोरमध्ये आलेले होते अबशालोमने राजाच्या सर्व मुलाना ये पाहायला बोलावरे. २४ अबशालोम राजाकडे जाऊन म्हणाला, मेंद्रांची लोकर कातरायला माझी माणसे आलेली आहेत आपल्या नोकरासाही येऊन हे दृश्य पाहा. २५ तेव्हा राजा दावीद त्यास म्हणाला, मुला आम्ही सर्व जण येणे काही शक्य नाही. तुड्यावरही त्याचा भार पडेल. अबशालोमने दावीदाची खूप आजवीकैली. परंतु दावीद गेला नाही. पण त्याने आपले आशीर्वाद दिले. २६ अबशालोम म्हणाला, तुम्ही नाही तर निदान माझा भाऊ अम्नोन याला तरी पाठवा. राजा दावीद म्हणाला, तो तरी तुला कक्षासाठी बोरबर यायला हवा आहे? २७ पण अबशालोमने आपला हटू सोडला नाही. शेवटी, अम्नोन आणि इतर सर्व मुले यांना अबशालोमाबोरबर जायला राजा दावीदाने संमती दिली. २८ अबशालोमने आपल्या नोकरांना आज्ञा दिली. तो म्हणाला, अम्नोनावर नजर ठेवा. मद्याचा आनंद घेत त्यास जेव्हा त्याची नशा चढेल, तेका भी तुम्हास संकेत करीन. मग त्याच्यावर हल्ला करून तुम्ही त्यास ठार करा शिक्षेची भीती बाळगू नका. अखेर तुम्ही माझ्या आज्ञेचे पालन करत आहात. थेवनि आणि खंबेवरपणाने वागा. २९ तेव्हा अबशालोमच्या नोकरांनी त्याचा शब्द पाळला. अम्नोनाला त्यांनी ठार केले, पण दावीदाची बाकीची सर्व मुले निसटली. आपापल्या खेचावर बरसून ती पाळाली. ३० राजाचे पुत्र नगराच्या वाटेवर असतानाच राजा दावीदाला या घडामोडीची खबर मिळाली. ती अशी, अबशालोमने राजाच्या सर्व मुलाना ठार केले कोणालाही त्यातून वगळले नाही. ३१ राजा दु: खाने आपले कपडे फाळून जमिनीवर पडून राहिला. राजाच्या जवळ असाणाऱ्या इतर अधिकार्यांनीही आपली वस्त्रे फाळली. ३२ परंतु दावीदाचा भाऊ शिमा याचा मुलगा योनादाब राजाला म्हणाला, सर्व मुले गेली असे समजू नका. फक्त अम्नोन मरण पावला आहे. अम्नोनाने तामार या आपल्या बहिहीवर बलात्कार केला तेव्हा पासूनच अबशालोमच्या डोक्यात ही योजना तयार होत होती. ३३ स्वामी, सर्व मुले मरण पावली असे कृपा करून समजू नका. फक्त अम्नोन गेला. ३४ अबशालोमने पळ काढला. नगराच्या वेशीवर एक पहारेकरी उभा होता. त्याने डोंगरापलीकडून बचायच लोकांस येताना पाहिले. ३५ तेव्हा योनादाब राजाला म्हणाला, बघा मी म्हटले ते खेरे आहे की नाही? हे पाहा राजपुत्र येत आहेत. ३६ योनादाबाचे बोलणे संपत आले तोच राजपुत्र समरो आले. ते सुधा मोठ्याने आक्रोश करत होते. दावीद आणि त्याचे आधिकारीही शोक करू लागले. रडण्याचा हलकल्लोळ उडाला. ३७ दावीद अम्नोनासाठी रोज अशू ढाळे. अम्मीहूरचा मुलगा तलमय गशूरचा राजा होता अबशालोम त्याच्याकडे आश्रयाला आला. ३८ मग अबशालोम गेशूरच्या राजाकडे पळून गेला, तिथे तो तीन वर्षे राहिला. ३९ राजा दावीद अम्नोनाच्या दु: खातून सावरला, पण अबशालोमच्या आठवणीने तो व्याकुळ होत असे.

१४ अबशालोमच्या ओढीमुळे राजा बेचैन झालेला आहे हे सर्वेचा मुलगा यवाब याला कळले. २ तेव्हा तकोवा शहरात निरोप्याला पाठवून त्याने तेथील एका चतुर स्त्रीला बोलावणे पाठवले. तिला तो म्हणाला, तू खूप दुःखात असल्याचे ढोंग कर. त्यास शोभेसे कपडे कर. नटू सजू नको. अनेक दिवस मुताचा शोक करीत असलेल्या स्त्रीसारखी तू दिसती पाहिजेस. ३ राजाकडे जा आणि मी सांगतो तसे त्याच्याशी बोल. यवाबने मग तिला काय बोलायचे ते सांगितले. ४ मग तकोवा येथील स्त्री राजाशी बोलली. तिने स्वतः ला जमिनीवर लवून व राजापुढे नतमस्तक होऊन ती म्हणाली, कृपाकरून मला मदत करा. ५ राजाने तिची विचारपूस करून तिची अडचण जाणून घेतली. ती म्हणाली, मी एक विधवा स्त्री आहे. ६ मला दोन पुत्र होते. एकदा शेतात त्याचे भांडंग लागले त्यांना थांबवायलाही कोणी नव्हते. तेव्हा एकाने दुसर्याचा जीव घेतला. ७ आता सगळे घर माझ्याविरुद्ध उठले आहे. सगळे मला म्हणतात, आपल्या भावाचा जीव धेण्याचा त्या मुलाला आमच्या स्वाधीन कर. त्यास आम्ही माझून टाकतो कारण त्याने आपल्या भावाला मारले. माझा पुत्र हा आगीतल्या शेवटच्या ठिणगी सारखा आहे. त्यांनी माझ्या पुत्राचा जीव घेतला. तर ती आग नष्ट होईल. आपल्या वडिलाच्या मालमतेचा तो एकुलता एक वारस आहे. तोही गेला तर माझ्या मृत पतीची मालमत्ता दुसरा कोणी हडप करील. आणि या भूमीवर नावनिशारांही हराहार नाही. ८ हे ऐकून राजा तिला म्हणाला, मी यामध्ये लक्ष घालतो तू घरी जा. ९ तेव्हा ती तकोवा येथील स्त्री राजाला म्हणाली, माझे स्वामी या सगळ्याला मी जबाबदार आहे. मी दोषी आहे. तुम्ही आणि तुमचे आसन निर्दोष आहेत. १० राजा दावीद म्हणाला, तुड्याविरुद्ध कोणी काही बोलले तर त्यास माझ्याकडे आण. तुला पुन्हा कोणी त्रास देणारा नाही. ११ ती तकोवा येथील स्त्री पुन्हा राजाला म्हणाली, परमेश्वर देवाच्या नावाची शपथ वाहून सांगा की, या लोकांचा तुम्ही बंदोवस्त कराल. त्यांना भावाचा खून केल्याबद्दल माझ्या मुलाला शासन करायचे आहे. तेव्हा त्यास धक्का पोहचाणार नाही याचे मला आश्वासन द्या. दावीद म्हणाला, परमेश्वर जिवंत असेपर्यंत कोणीही तुड्या पुत्राला इंजा कराणार नाही. त्याच्या केसालाही धक्का पोचणार नाही. १२ मग ती म्हणाली, माझे स्वामी, मला तुमच्याशी आणखी काही बोलायचे आहे, परवानगी असावी. राजा म्हणाला, बोल. १३ त्यावर ती म्हणाली, तुम्ही देवाच्या लोकांच्या विरुद्ध योजना का केली आहे? होय, तुम्ही असे म्हणालात तेव्हा तुम्ही स्वतः दोषी ठरता. कारण राजाने आपल्या घरावाहेर घालवलेल्या पुत्राला पुन्हा परत आणलेले नाही. १४ आपण सर्वच कथीतरी मरण पावणार आहोत. जमिनीवर पडलेल्या पाण्यासारखी आपली स्थिती होणार आहे. साडलेले पाणी पुन्हा भरता येत नाही. देव क्षमाशील आहे हे तुम्ही जाणता. स्वसंरक्षणासाठी पळालेल्याच्या बाबतीतही देवाची काही योजना आसते. देव त्यास आपल्यापासून पळायला लावत नाही. १५ स्वामी, हेच संगायला मी येथपर्यंत आले. लोकांमुळे मी भयभीत झाले होते. मी मनाशी म्हणाले, राजाशी मी बोलेन कदाचित तोच मला मदत करील. १६ तो माझे ऐकून बेईल. मला आणि माझ्या मुलाला मारायला निघालेल्या मनुष्यापासून माझा बचाव करील. देवाने आपल्याला जो वारसा दिला त्याचापासून हा मनुष्य आम्हास वंचित करू पहात आहे. १७ स्वामी, तुमच्या शब्दांनी मला दिलासा मिळेल हे मी जाणून होते. कारण तुम्ही देवदूतासारखेच आहात. बरे वाईट तुम्ही जाणता आणि देव परमेश्वराची तुम्हास साथ आहे. १८ राजा दावीद त्या स्त्रीला म्हणाला, आता मी विचारतो त्याचे उत्तर दे. माझ्यापासून काही लपवून ठेवू नकोस. ती म्हणाली माझे स्वामी विचार. १९ राजा म्हणाला, तुला है सर्व बोलायला यावाबाने सांगितले? ती म्हणाली, होय महाराज, तुमचे सेवक यवाब यांची मला है सर्व बोलायला सांगितले. २० अलिप्रतपण सर्व गोंधी न्याहाळता याव्यात म्हणूनच स्वरूप बदलून सांगायली सुक्ती यवाबाने केली. स्वामी तुम्ही देवदूत सारखेच ज्ञानी आहात. तुम्हास या पृथ्वीवरील सर्व घटना समजतात. २१ राजा यवाबाला म्हणाला, माझे वचन

मी खरे करीन. आता अबशालोमला परत आणा. २२ यवाबाने राजाला वाकून अभिवादन केले राजाचे अभीष्ट चितून तो महणाला, तुम्ही माझ्यावर प्रसन्न आहात हे मी जाणतो. माझी विनंती तुम्ही मान्य केलीत यावरून मी हे ताडले. २३ मग यवाब गशूर येथे गेला आणि अबशालोमला यरूशलेमला घेऊन आला. २४ पण राजा दावीद महणाला, अबशालोमला त्याच्या घरी जाऊ दे त्यास मला भेटात मात्र येणार नाही. तेव्हा राजाचे तोड न पाहाताच अबशालोम आपल्या घरी परतला. २५ अबशालोमच्या देखणेपणावी लोक तोड भरून प्रशंसा करत होते. इसाएलमध्ये त्याचा रुपाला तोड नक्हती. त्याच्या पायाच्या तळव्यापासून तर डोक्यापर्यंत त्याच्यात कोणताही दोष नक्हता. २६ प्रत्येक वर्षाच्या अखेरीप अबशालोम आपल्या माथ्यावरील केस काढून त्याचे वजन करीत, केसांचे औंझे होत असल्यामुळे तो ते करीत असे, ते केस राजाच्या वजनाप्रमाणे दोनशे शेकेल भरत असत. २७ त्यास तीन पुत्र आणि एक कन्या होती, त्या कन्येचे नाव तामार होते. तामार दिसायला सुंदर होती. २८ यरूशलेमेमध्ये अबशालोम पूर्ण दोन वर्षे राहिला. पण त्या कालावधीत दावीद राजाला मात्र तो एकदाही भेटू शकला नाही. २९ तेव्हा अबशालोमने यवाबाकडे आपल्या सेवकाला पाठवले. आपली राजाशी भेट घडवून आणावी असा निरोप दूऱांकरी यवाबाला दिला. पण यवाब अबशालोमकडे आला नाही. अबशालोमने त्यास पुन्हा बोलावणे पाठवले, तरीही तो येईना. ३० तेव्हा मात्र अबशालोम आपल्या सेवकांना महणाला, माझ्या शेताला लागूनच यवाबाचे शेत आहे. त्यामध्ये जवाचे पीक आले आहे ते पेटवून घ्या अबशालोमच्या सेवकांनी त्याप्रमाणे यवाबाच्या शेतात आग लावली. ३१ तेव्हा यवाब उठून अबशालोमकडे आला, आणि त्यास महणाला “तुड्या सेवकांनी माझ्या शेतात जाळपोळ का केली?” ३२ अबशालोम यवाबाला महणाला, “मी निरोप पाठवून तुला बोलावणे घाडले होते. तुला मी राजाकडे पाठवणार होतो. गशूरून त्याने मला का बोलावले ते मी तुला त्यास विचारायला सांगणार होतो. मी त्याचे दर्शन घेऊ शकत नसेन तर गशूरून मी इथे का आलो? तेव्हा मला त्यास भेटू दे. माझा काही अपराध असला तर त्याने मला माझून टाकावे. ३३ तेव्हा यवाब राजाकडे आला आणि त्याने अबशालोमचे मनोगत राजाला सांगितले राजाने अबशालोमला बोलावले, अबशालोम आला त्याने राजाला वाकून अभिवादन केले, राजाने त्याचे चुंबन घेतले.”

१५ यानंतर अबशालोमने स्वतः साठी रथ आणि घोड्यांची तयारी केली,
तो रथातून जात असताना पन्नास माणसे त्याच्याउढे धावत असत. २ रोज लवकर ऊटून सकाळीच तो वेशीपासी जाई. आपल्या अडचणीघेऊन निवाड्यासाठी राजाकडे जायला निघालेल्या लोकांस भेटून त्याच्याशी बोलत असे. चौकशी करून तो विचारी, तू कोणत्या शहरातून आलास? तो सांगत असे, मी इसाएलच्या अमुक वंशातला. ३ तेव्हा अबशालोम म्हणे, तुमचे म्हणणे खरे आहे, पण राजा तुमच्या अडचणीत लक्ष घालणार नाही. ४ अबशालोम पुढे म्हणे, मला कोणी येथे न्यायाधीश म्हणून नेमले तर किती बरे होईल. तसे झाले तर फिर्याद घेऊन येणाऱ्या प्रत्येकाला मी मदत करू शकेन. यांच्या प्रकरणांना मी न्याय देऊ शकेन. ५ अशेवेळी कोणी त्याच्याजवळ येऊन त्यास आभिवादन करू लागला, तर अबशालोम त्या मनुष्यास मिरासारखी वागणूक देई. आपला हात पुढे करून तो त्यास स्पर्श करी त्याचे चुंबन घेई. ६ राजा दावीदकडे न्याय मागण्यासाठी आलेल्या सर्व इसाएलांना त्याने अशाच प्रकारची वागणुक देऊन सर्व इसाएलांची मने जिंकली. ७ पुढे चार वर्षांनी अबशालोम राजा दावीदाला महणाला, हेत्रोनमध्ये मी परमेश्वरास नवस बोललो होतो. तो फेडेयासाठी मला जाऊ द्या. ८ अराममधील गशूर येथे राहत असताना मी तो बोललो होतो, परमेश्वराने मला पुन्हा यरूशलेमेला नेले, तर मी परमेश्वराच्या सेनेला वाढून घेईन असे मी बोललो होतो. ९ तेव्हा राजा दावीदाने त्यास निश्चिंत होऊन जाण्यास सांगितले.

अबशालोम हेत्रोन येथे आला. १० पण त्याने इसाएलच्या सर्व वंशामध्ये हेर पाठवून लोकांस कळवले रणशिंग फुकल्याचे ऐकल्यावर अबशालोम हेत्रोनचा राजा झाला आहे असा तुम्ही योग करा. ११ अबशालोमने स्वतः बोरोबर दोनशे माणसे घेतली यरूशलेम सोडून ती त्याच्या बोरोबर निघाली. पण त्यांना त्याच्या बेताची कल्पना नव्हती. १२ अहिथोफेल हा तेव्हा दावीदाचा एक सल्लागार होता. हा गिलो या गावाचा होता. यन्ह करत असताना अबशालोमने अहिथोफेलला गिलोहून बोलावून घेतले. सर्व काही अबशालोमच्या योजने प्रमाणे सुरक्षीत चालले होते. त्यास अधिकाधिक पाठिंबा मिळत होता. १३ एका निरोपाने दाविदास वर्तमान सांगितले की इसाएलच्या लोकांचा कल अबशालोमकडे द्युकत आहे. १४ तेव्हा यरूशलेमेमध्ये आपल्या भोवती असलेल्या सर्व सेवकांना दावीद महणाला, आता आपण पळ काढला पाहिजे. आपण येथून निसटली नाही तर अबशालोमच्या तावडीत सापडू. त्याने पकडायच्या आतच आपण तातडीने निघून जाऊ. नाही तर तो आपल्यापैकी कोणालाही शिल्लक ठेवागर नाही. यरूशलेमेच्या लोकांस तो माझून टाकेल. १५ तेव्हा राजाचे सेवक त्यास म्हणाले, तुम्ही म्हणाल ते करायला आम्ही तयार आहोत. १६ आपल्या कुटुंबातील सर्वासह राजा बाहेर पडला. आपल्या दहा उपरपनी होत्या त्यांना त्याने घराचे रक्षण करायला म्हणून मागे ठेवले. १७ राजा आणि त्याच्या मागोमाग सर्व लोक निघून गेले आगांदी शेवटच्या घरापाशी ते थांबले. १८ त्याचे सर्व सेवक तसेचे एकूणएक करेथी, पलेथी आणि सहाशे गिरी राजामागोमाग चालत गेले. १९ गध येथील इत्यला राजा म्हणाला, तू ही आमच्याबोरवर कशाला येतोस? मागे फिर आणि नवीन राजा अबशालोम याला साथ दे. तू परकाच आहेस ही तुझी माय भूमी नक्हे. २० तू कालच येऊन मला मिळालास. आम्ही वाट फुटेल तिकडे जाणार तू कशाला भटकत फिरतोस? तेव्हा तुड्या बांधवांसह परत फिर, तुला प्रेमाची आणि न्यायाची वागणूक मिळो. २१ पण इत्य राजाला म्हणाला परमेश्वराची शपथ, तुम्ही जिवंत असेपर्यंत मी तुमची साथ सोडणार नाही. आता जगणे मरणे तुमच्याबोरवरच. २२ दावीद इत्यला म्हणाला, मग चल तर, किंद्रोन ओहोळा पलीकडे आपण जाऊ. तेव्हा इत्य आपल्या बोरवरच्या सर्व मुला-मनुष्यांसह किंद्रोन ओहोळा पलीकडे गेला. २३ सर्व लोक मोठ्याने आकात करत होते. राजाने ही किंद्रोन झारा ओलांडाला मग सर्वजण वाळवंटाकडे निघाले. २४ सादोक आणि त्याच्या बोरवरच्ये सर्व लेवी देवाचा कोश घेऊन निघाले होते. त्यांनी देवाचा कराराचा कोश खाली ठेवल. यरूशलेमेमधून सर्व लोक बाहेर पडेपर्यंत अव्याथार कोशाजवळ उभा राहून अर्पणे अवित होता. २५ राजा दावीद सादोकाला म्हणाला, हा देवाचा कोश यरूशलेमेला परत घेऊन जा. परमेश्वराची कृपा असेल तर तो मला पुन्हा येथे आणेल. यरूशलेम आणि हे त्याचे मंदिर मला पुन्हा पाहात येईल. २६ पण तो माझ्यावर प्रसन्न नसेल तर त्याच्या मनात असेल तो माझे होईल. २७ पुढे राजा सादोक याजकाला म्हणाला, तू द्रष्टा आहेस तू सुखरुप नगरात परत जा. तुड्या पुत्र अहीमास आणि अव्याथारचा मुलगा योनाथान यांनाही घेऊन जा. २८ हा प्रदेश ओलांडून वाळवंट लागते, त्याठिकाणी मी तुड्या संदेश येईपर्यंत थांबतो. २९ तेव्हा देवाचा कोश घेऊन सादोक आणि अव्याथार यरूशलेमेला परतले आणि तिथेच राहिले. ३० दावीद शोक करत जैतूनच्या डोंगरावर गेला. मस्तक झाकून, अनवाणी तो चालत राहिला त्याच्याबोरवरच्या लोकांनीही त्याचे अनुकरण केले तेही रडत होते. ३१ एकाने दावीदाला सांगितले अहिथोफेल हा अबशालोम बोरवर कारस्थाने करण्यांपैकी आहे. तेव्हा दावीदाने देवाची करूणा भाकली तो म्हणाला, परमेश्वरा, अहिथोफेलचा सल्ला निष्पळ ठरू दे. ३२ दावीद डोंगरामध्यावर पोहेरचला येथे तो अनेकदा देवाची आराधना करत असे. त्या वेळी हूशय अर्की त्यास भेटायला आला. त्याचा अंगरखा फाटलेला होता. त्याने डोक्यात मारी घालून घेतलेली होती. ३३ दावीद हूशयला म्हणाला, तू माझ्याबोर आलास तर एवढे लोक आहेत त्यामध्ये आणांखी तुड्या भार. ३४ पण तू यरूशलेमेला परतलास तर अहिथोफेलची

मसलत तू धुळीला मिळवू शकशील. अबशालोमला सांग, महाराज मी तुमचा दास आहे. मी तुमच्या वडीलांच्या सेवेत होतो, पण आता तुमची सेवा करीन. ३५ सादोक आणि अव्याथार हे याजक तुड्याबरोबर असतील. राजाच्या घरी जे ऐकेशील ते सगळे त्यांच्या कानावर घालत जा. ३६ सादोकाचा मुलगा अहीमास आणि अव्याथारचा योनाथान हे ही त्यांच्या बरोबर आहेत. त्यांच्या मार्फित तू मला खबर कळवत जा. ३७ तेहा दावीदाचा मित्र हूशय यरूशलेममध्ये परतला. अबशालोम ही तेथे आला.

१६ डोंगरमाथाच्या थोडे पुढे गेल्यावर, मफिबोशेथाचा सेवक सीबा दावीदाला भेटला. सीबाजवळ खोगीर घाटलेली दोन गाढवे होती दोनशे भाकरी, किसमिसाचे शंभर घड, अंजिरांच्या शंभर ढेपा आणि द्राक्षरसाचा बुधाला एवढे सामान गाढवांवर लादलेले होते. २ राजा दावीदाने “हे सर्व कशासाठी? म्हणून सीबाला विचारले सीबा म्हणाला,” “राजाच्या कुटुंबियाना बसण्यासाठी म्हणून ही गाढवे आहेत, भाकरी आणि फळे नोकांना खाण्यासाठी आणि वाळवंटात चालून थकलेल्यासाठी हा द्राक्षरस आहे.” ३ राजाने त्यास मफिबोशेथाचा ठावठिकाणा विचारला सीबाने सांगितले, मफिबोशेथ यरूशलेममध्ये आहे. कारण आता माझ्या आजोबाचे राज्य मला इसाएली परत देतील असे त्यास वाटते. ४ तेहा राजा सीबाला म्हणाला ठीक आहे, जे जे मफिबोशेथच्या मालकिचे होते ते मी आता तुला देत आहे. सीबा म्हणाला, मी आपल्याला नमन करतो. मी तुम्हास अनंद देण्यास समर्थ होईन अरी मी आशा करतो. ५ पुढे दावीद बूरीमिला आला. तेहा शौलाच्या घराण्यातील एकजण बांदेर आला. हा गेराचा मुलगा शिरी होता. तो दावीदाला शिव्याशाप देत चालला होता. ६ त्याने दावीदावर आणि त्याच्या सेवकांवर दगडफक करायला सुरवात केली. पण इतर लोकांनी आणि सैनिकांनी चूकून दावीदाला वेढा घातला. ७ शिरी दाविदाला शाप देतव होता, चालता हो इथून, तू दुष्ट आहेस तू खूनी आहेस! ८ देव तुला शासन करीत आहे. कारण शौलाच्या घरातील लोकांस तू मारलेस. त्याचे राज्य बळकावलेस. पण ते राज्य परमेश्वराने तुझा मुलगा अबशालोम याच्या हवाली केले आहे. तुझे आता हाल होत आहेत कारण तू खूनी आहेस. ९ सरुवचा मुलगा अबीशय राजाला म्हणाला, “या मरण पावलेल्या कुत्र्यासारख्या मनुष्याने तुम्हास शिव्याशाप यावेत म्हणजे काय? स्वामी, मला त्याचा शिरच्छेद करू द्या. १० पण राजा त्यास म्हणाला, सर्वेच्या पुत्रांनो मी काय करू? दाविदाला शिव्याशाप दे असे परमेश्वरानेच त्यास सांगितले असेल. मग त्यास असे कोण म्हणू शकेल की, तू राजाला का शाप देत आहेस?” ११ अबीशयला आणि इतर सर्व सेवकांना राजा पुढे म्हणाला, माझा पोंटचा मुलगा अबशालोमच माझ्या जिवावर उठला आहे, तर हा बन्यामिनी हे असे करत आहे तर त्यामध्ये नवल काय. त्यास हवे ते म्हणू द्या, कारण परमेश्वरानेच त्यास सांगितले असेल. १२ माझ्याबाबातीत घडणारे हे अन्याय कदाचित् परमेश्वर पाहील, आणि शिरीच्या या शिव्याशापाच्या बदल्यात उद्या तो माझे भलेच करील. १३ दावीद अणि त्यांच्या बरोबरचे लोक मग आपल्या वाटेने तसेच पुढे गेले. शिरी त्यांच्या माझोमाग जात राहिला. डोंगराच्या कडेने तो दुसऱ्या बाजूने जात होता. तो दाविदाबद्दल खूप वार्ड गोषी बोलत होता. दावीदावर तो दग अणि मारीही फेकत होता. १४ राजा दावीद अणि बरोबरचे सर्व लोक यार्देन नदीजवळ आले. दमल्यामुळे ते तेथे विश्रातीला थांवले. त्यांनी विसावा घेतला व ते ताजेतवाने झाले. १५ अबशालोम, अहिथोफेल आणि इसाएलचे सर्व लोक यरूशलेम येथे आले. १६ दावीदाचा मित्र अर्की हूशय अबशालोमकडे आला आणि त्याने अबशालोमची स्तुती केली. तो म्हणाला, राजा चिरायु होवो, राजा चिरायु होवो. १७ अबशालोम त्यास म्हणाला, हीच का तुझ्या मित्रावरील तुझी प्रीती? तू ही त्यांचाबरोबर यरूशलेम का सोडले नाहीस? १८ हूशय अबशालोमला म्हणाला, परमेश्वर ज्याची निवड करेल त्यास माझा पाठिंबा आहे. परमेश्वराने

आणि इसाएल लोकांनी आपली निवड केली आहे. म्हणून मी तुमच्या बाजूचा आहे. १९ पूर्वी मी तुमच्या वडीलांच्या सेवेत होतो, आता तशीच तुमची सेवा करणार. २० अबशालोमने अहिथोफेलाला विचारले आम्ही काय करावे ते सांग. २१ अहिथोफेल त्यास म्हणाला, मंदीराची राखण करायला तुझ्या वडीलांनी त्यांच्या उपपत्नी येथे ठेवल्या आहेत. त्यांचाशी तू संबंध ठेव मग तुझ्या वडीलांना तुझा तिरस्कार वाटेल व ही गोष सर्व इसाएलामध्ये परसरेल. त्यामुळे त्या सर्वांचा तुला पाठिंबा मिळेल. २२ मग सर्वांनी राजवाड्याच्या धाव्यावर अबशालोमसाठी राहुटी ठोकली. अबशालोमने आपल्या वडीलांच्या उपपत्नीशी लैंगिक संबंध ठेवले. ही गोष सर्व इसाएलांनी पाहिली. २३ अहिथोफेलचा सल्ला दावीद आणि अबशालोम या दोघांनाही उपयोगी पडला. लोकांस त्याचे म्हणाणे देवाच्या शब्दा इतके महत्वाचे वाटत.

१७ त्यानंतर अहिथोफेलने अबशालोमला सांगितले, मला आता बारा हजार मनुष्यांची निवड करू दे, म्हणजे आज रात्रीच मी दावीदाचा पाठलाग करतो. २ तो थकला भागलेला असताना भयभीत झालेला असतानाच मी त्यास पकडीन. हे पाहून त्याचे लोक पलक काढतील फक्त राजा दावीदाचा मी वध करीन. ३ वाकीच्यांना तुझ्या समक्ष हजर करीन. तो मेल्याची खात्री झाली की सगळे लोक तक्रार न करता परत येतील. ४ अबशालोम आणि इसाएलमधील सर्व वडीलाधीरी मंडळी यांना हा बेत पसंत पडला. ५ पण तरीसुधा अबशालोम म्हणाला हूशय अर्की यालाही बोलावून द्या. त्याचे म्हणणेही मला ऐकून घ्यायचे आहे. ६ मग हूशय अबशालोमकडे आला अबशालोम त्यास म्हणाला, अहिथोफेलची योजना अशी आहे. तुला त्यावर काय वाटते? तसे करावे की नाही ते सांग. ७ हूशय अबशालोमला म्हणाला, अहिथोफेलचा सल्ला आता या घटकेला तरी रास्त नाही. ८ तो पुढे म्हणाला, तुमचे वडील आणि त्यांच्या बाजूचे लोक चांगले बळक आहेत हे तुम्ही जाणताच. त्यातून ते आता पिल्ले हिरावून नेलेल्या रानातल्या अस्वलासारखे चिडलेले आहेत. तुमचे वडील एक कुशल योद्धा आहेत. ते भरवस्तीत रात्रभर मुक्काम करणार नाहीत. ९ एवाच्या उग्रेत किंवा निर्जन ठिकाणी ते कदाचित गेले सुधा असतील. त्यांनी तुम्हाच्या लोकांवर आधी हल्ला केला तर लोक ते ऐकून म्हणतील, अबशालोमचे लोक हरत चाललेले दिसत आहेत. १० मग तर सिंहासारख्या शूरलोकांचे ही धैर्य खेळत कारण तुमचे वडील पराक्रमी आहेत आणि त्यांच्या बाजूची माणसे शूर आहेत हे सर्व इसाएल लोकांस ठाऊक आहे. ११ तेहा मी असे सुचवतो तुम्ही दानपासून बैर-शीरापर्यंत सर्व इसाएल लोकांस एकत्र आणा म्हणजे वाळवटाप्रामाणे विशाल सैन्य त्यार होईल मग तुम्ही स्वतः युद्धात उतरा. १२ दावीद जेथे लपला असेल तेथेन आम्ही त्यास धरून आणू जमिनीवर दव पडावे तसे आम्ही त्याच्यावर तुटून पडू दावीदाला त्याच्या बरोबरच्या मनुष्यांसहीत आम्ही ठार करू कुणालाही सोडणार नाही. १३ पण दावीदाने एखाच्या नगरात आश्रय घेतलेला असेल तर दोरखंड आणू आम्ही सर्व इसाएल लोक ते नगर ओढून दरीत ढकलू मग एक धोंडासुधा त्यांचिकाणी शिल्लक राहणार नाही. १४ अबशालोम आणि सर्व इसाएल लोक म्हणाले, अहिथोफेलपेक्षा हूशय अर्की याचा सल्ला चांगला आहे. आणि तो सर्व लोकांस पसंत पडला, कारण ती परमेश्वराची योजना होती. अबशालोमला अद्दल घडावी म्हणून अहिथोफेलचा चांगला सल्ला थोपून कुचकामी ठरवण्याचा तो परमेश्वराचा बेत होता. अशा प्रकारे तो अबशालोमला अद्दल घडवणार होता. १५ हूशयने हे सर्व सादोक आणि अव्याथार या याजकांच्या कानावर घाटले. अबशालोम आणि इसाएलमधील वडील मंडळी यांना अहिथोफेलने जे सुचवले ते दूसरेने या दोघांना सांगितले. तसेच आपण काय सुचवले तेही सविस्तर सांगितले. हूशय म्हणाला, १६ आता त्वार करा ताबडतोब दावीदा कडे निरोप जाऊ द्या नदीच्या उत्तराजवळ राहू नका असे त्यांना सांगा. ताबडतोब यार्देन नदी ओलांडून जायला सांगा म्हणजे ते आणि त्यांच्या बरोबरची माणसे पकडली जाणार नाहीत. १७

योनाथान आणि अहीमास ही याजकांची मुले एन-रेगेल येथे थांबली त्यांना गावात शिरताना कुणी पाहू नये म्हणून एक दासी त्यांच्याकडे आली तिने त्यांना निरोप सांगितला तो त्यांनी राजा दावीदाकडे पोचवला. १८ पण एका मुलाने योनाथान आणि अहीमास यांना पाहिले हे अबशालोमला सांगायला तो धावत निघाला. योनाथान आणि अहीमास तेथून चटकन् निघाले. ते बहूरीम येथे एकाच्या धरी पोचले. त्याच्या धराच्या अंगाणात एक विहीर होती. त्यामध्ये उतरून ते लपले. १९ त्या मनुष्याच्या पल्तनीने आडावर एक चादर पसरून वर धान्य ओतले. त्यामुळे तिथे धान्याची रास आहे असे दिसू लागले. तेव्हा तिथे योनाथान आणि अहीमास लपले असतील अशी शंकाही कोणाला आली नाही. २० अबशालोमाकडील नोकर त्या धरातल्या स्त्रीकडे आले. त्यांनी योनाथान आणि अहीमासचा ठावठिकाणा विचारला. ते थोड्या वेळापूर्वीच ओहळ ओलांडून गेल्याचे तिने त्यांना सांगितले. मग अबशालोमचे ते नोकर योनाथान आणि अहीमास यांच्या शोधार्थ निघाले. पण ते कुठेच न सापडल्यामुळे हे नोकर यरूशलेमला परत गेले. २१ इकडे अबशालोमचे नोकर निघून जातात, तो योनाथान आणि अहीमास विहीरीतून बाहेर पडले. तडक राजा दावीदाकडे जाऊन ते त्यास म्हणाले, असाल तसे निघा आणि नदी ओलांडून पलीकडे जा. अहिथोफेलने तुमच्याविष्ट असे सांगितले आहे. २२ तेव्हा दावीदाने आपल्या बरोबरच्या लोकांसह यार्देन नदी ओलांडली सूर्य वर याच्या आत सर्वजण पलीकडे पोहोचले होते. २३ इसाएल लोकांनी आपला सल्ला मानला नाही हे अहिथोफेलच्या लक्ष्यात आले. त्यांने गाढावार खोणीर टाकले आणि आपल्या गावाकडे प्रयाण केले. घरच्यांची पुढली तरतुद केली आणि स्वतः ला फास लावून घेतला. त्याच्या मृत्युनंतर लोकांनी त्याचे त्याच्या वडीलांच्या कबरेतच दफन केले. २४ दावीद महानाईम येथे आला अबशालोमाने सर्व इसाएली समवेत यार्देन नदी ओलांडली. २५ अबशालोमाने अमासा याला सेनापती केले. यवाबाची जागा अमासाने घेतली. अमासा इसाएली इश्वाचा पुत्र. अमासाची आई अभीगईल. सरुवेची बहीण नाहाश हिंची ही अभीगल कन्या. सरुवे यवाबाची आई. २६ अबशालोम आणि त्याच्या बोरोबरचे इसाएल लोकांनी गिलाद प्रांतात मुक्कम केला. २७ दावीद महानाईम येथे आला शोबी, मार्खीर आणि बर्जिल्ल्य तेथेच होते. नाहाशचा मुलगा शोबी हा अम्मी-न्यांच्या राब्बा नगरातला होता. अम्मी-एलचा मुलगा माखीर हा लो-द्बार तर बर्जिल्ल्य गिलाद येथील रोगलीमचा होता. २८ ते म्हणाले, हे वाळवंटातील लोक थकले भागलेले आणि तहानलेले भुकेलेले असे आहेत. त्यांनी दावीद आणि इतर सर्वजणांसाठी बरेचेसे खायचे प्यायचे पदार्थ आणले. तसेच विछाने, भाडीकुंडी सुध्दा ते घेऊन आले. २९ गृह जव, कणीक, हुडा, रेंगा, डाळी, वाटाणे, मध, लेणी, मंडरे तसेच गाईच्या दुधाचे पनीर याही वस्तु त्यांनी आणल्या.

१८ दावीदाने आपल्या बरोबरच्या लोकांची शिरगणी केली. मग, शंभर-शंभर, हजार हजार मनुष्यांवर अधिकारी, सरदार नेमते. २ सर्वांची त्याने तीन गटात विभागणी केली. यवाब, अवीशय यवाबाचा भाऊ आणि सरुवेचा मुलगा आणि गथ येथील इत्य या तिघांना एकके गटाचे प्रमुख म्हणून नेमले आणि सर्वांची रवानगी केली. तेव्हा राजा दावीद त्यांना म्हणाला, मी ही तुमच्याबरोबर येतो. ३ पण लोक म्हणाले नाही तुम्ही आमच्याबरोबर येता कामा नये. कारण आम्ही युद्धातून पछ काढला किंवा आमच्यातले निमे लोक या लढाईत कामी आले तरी अबशालोमच्या लोकांस त्याची फिकीर नाही. पण तुम्ही एकटे आम्हा दहाहजारांच्या ठिकाणी आहात. तेव्हा तुम्ही शहरात रहावे हे बरे. शिवाय गरज पडली तर तुम्ही आमच्या मदतीला येणाऱ्या. ४ तेव्हा दावीद राजा लोकांस म्हणाला, मी तुमच्या म्हणण्याप्रमाणे कीरन. राजा मग वेशीपाशी उभा राहिला. सैन्य बाहेर पडले, शंभर आणि हजाराच्या गटात ते निघाले. ५ यवाब, अवीशय आणि इत्य यांना राजाने आज्ञा दिली माझ्यासाठी एक करा, अबशालोमशी सौम्यपणाने

वागा राजाची ही आज्ञा सर्वांच्या कानावर गेली. ६ अबशालोमच्या इसाएल सैन्यावर दावीदाचे सैन्य चालून गेले. एफाईमाच्या अरण्यात ते लढले. ७ दावीदाच्या सैन्याने इसाएलाचा पराभव केला. त्यांची वीस हजार माणसे त्यादिवशी मारली गेली. ८ देशभर युद्ध पेटले. त्या दिवशी तलवारीला बळी पडली त्यापेक्षा जास्त माणसे जंगलामुळे मरण पावली. ९ अबशालोमच्या दावीदाच्या अधिकाऱ्यांशी सामाना झाला, तेव्हा अबशालोम खेचावर बसून निस्टायचा प्रयत्न करू लागला. ते खेचर एका मोठ्या एला वृक्षाच्या खालून जात असताना त्याच्या जाडजूळ फांद्यामध्ये अबशालोमचे डोके अडकले. खेचर निघून गेले आणि अबशालोम अधांतरी लोंबकळत राहिला. १० एकाने हे पाहिले आणि यवाबाला सांगितले, अबशालोमला मी एला वृक्षावरून लोंबकळताना पाहिले. ११ यवाब त्या मनुष्यास म्हणाला, मग तू त्याचा वध कसून त्यास जमिनीवर का पाडले नाहीस? मी तुला दहा रौप्यमुद्रा आणि एक पट्टा इनाम दिला असता. १२ तो मनुष्य म्हणाला, तुम्ही हजार रौप्यमुद्रा देऊ केल्या असत्या तरी मी राजकुमाराना इजा पोचू दिली नसती. कारण तुम्ही, अवीशय, आणि इत्य याना राजाने केलेला हुक्म आम्ही ऐकला आहे. राजा म्हणाला होता, लहान अबशालोमला धातपात होणार नाही याची काळजी घ्या. १३ अबशालोमला मी मारले असते तर राजाला ते समजलेच असते आणि तुम्ही मला शिक्षा केली असती. १४ यवाब म्हणाला, इथे वेळ दवडण्यात काही अर्थ नाही. अबशालोम अजून जिवंत असून एलावृक्षात अजून तसाच लटकत होता. यवाबाने तीन भाले घेतले आणि ते अबशालोमवर फेकले. भाले अबशालोमच्या हृदयातून आरपार गेले. १५ यवाबाजवळ दहा तरुण सैनिक त्याचे लढाईतील मदतनीस म्हणून होते. त्यांनी भोवती जमून अबशालोमच्या वध केला. १६ यवाबाने रणशिंग फुकले आणि लोकांस अबशालोमच्या इसाएली सैन्याचा पाठलागा थांबवायला सांगितले. १७ यवाबाच्या मनुष्यांनी अबशालोमच्या मृददेह अरण्यातील एका खंदकात नेऊन टाकला. त्यावर दगडांची रास रचून तो खंदक भरून टाकला. अबशालोमाबोरबर आलेल्या इसाएलीनी पछ काढला आणि ते घरी परतले. १८ अबशालोमाने राजाच्या खोन्यात पूर्वी एक स्तंभ उभारलेला होता. आपले नाव चालवायला पुत्र नाही म्हणून त्याने त्या स्तंभाला स्वतः चेच नाव दिले होते. आजही तो अबशालोम स्मृतीसंरक्षण म्हणून ओळखला जातो. १९ सादोकाचा मुलगा अहीमास यवाबाला मला धावत जाऊन ही बातमी राजाला सांग दे. परमेश्वराने त्याच्या शत्रूवा निः पात केला आहे हे मी त्यास सांगतो. २० यवाब त्यास म्हणाला, आज तुला दावीदाकडे ही बातमी घेऊन जात येणार नाही. नंतर जाऊन तू साग पण आज नको. कारण खुद राजाचा पुत्र मरण पावला आहे. २१ मग यवाब कूश येथील एकाला म्हणाला, तू पाहिलेस त्याचे वर्तमान राजाला जाऊन सांग त्या मनुष्याने यवाबला अभिवादन केले मग तो दावीदाकडे निघाला. २२ सादोकाचा मुलगा अहीमास याने पुन्हा यवाबाकडे विनवणी केली. काय होईल ते होईल, पण मलाही त्या कूशीच्या पाठोपाठ धावत जाऊ दे. यवाब म्हणाला मुला तू ही बातमी नेऊन काय करणार? त्यासाठी काही तुला इनाम मिळायचे नाही. २३ अहीमास म्हणाला; “काहीही होवो, मला धावत जाऊ द्या.” तेव्हा यवाबाने त्यास म्हटले, “धाव.” अहीमास मग यांदेन्याच्या खोन्यातून धावत निघाला. त्याने त्या कूशीच्या मागे टाकले. २४ राजा वेशीच्या दोन दरवाजांमध्येच बसला होता. तेव्हा पहारिकरी तटबंदीवरील छपरावर चढला. त्याने इकडे तिकडे पाहिले तेव्हा त्यास एक मनुष्य धावत येताना दिसला. २५ पहारेक्याने हे राजाला ओरडून मोळ्याने सांगितले. राजा दावीद म्हणाला, तो एकटाच असेल तर त्याचा अर्थ तो काहीतरी बातमी घेऊन येत आहे. धावता धावता तो मनुष्य शहराच्या जवळ येऊन पोहचतो तोच, २६ पहारेक्याने आणखी एकाला धावत येताना पाहिले. पहारिकरी द्वाररक्षकाला म्हणाला, तो पाहा आणखी एक मनुष्य एकटाच धावत येतोय तेव्हा राजा म्हणाला, तो ही बातमी आणतोय. २७ पहारेकरी म्हणाला, पहिल्याचे धावणे मला सादोकाचा

मुलगा अहीमास याच्यासारखे वाटते. राजा म्हणाला, अहीमास चांगला गृहस्थ आहे. त्याच्याजवळ चांगलीच बातमी असाणार २८ अहीमासने “सर्व कुशल असो, असे म्हणून राजाला वाकून अभिवादन केले. पुढे तो म्हणाला, परमेश्वर देवाला धन्यवाद द्या. धनीस्वार्मी, तुमच्याविरुद्ध ज्यानी उठाव केला त्यांना परमेश्वराने पराभूत केले आहे.” २९ राजाने विचारले अबशालोमचे कुशल आहे ना? अहीमास म्हणाला, यवाबाने मला पाठवले तेव्हा मोठी धांदल उडालेली दिसलेली, पण ती कशावद्दल हे मला कळले नाही. ३० राजाने मग त्यास बाजूला उभे राहून थांबायला सांगितले. अहीमास त्याप्रमाणे पलीकडे झाला आणि थांबला. ३१ मग तो कूशी आला. तो म्हणाला, माझ्या स्वामीसाठी ही बातमी आहे. तुमच्या विरुद्ध पक्षाच्या लोकांस परमेश्वराने चांगली अद्दल घडवली. ३२ राजाने त्यास विचारले, अबशालोम ठीक आहे ना? त्यावर कूशीने सांगितले तुमचे शैतू आणि तुमच्या वाईटावर असलेले लोक या सगळ्यांची त्या तरुण माणासा सारखी, अबशालोमासारखीच गत होवो. ३३ यावरून अबशालोम मरण पावला हे राजाला उमगले. तो फार शोकाकुल झाला. वेशीच्या भिंतीवर बांधलेल्या खोलीत तो गेला. तेथे त्यास रडू कोसल्ले, आपल्या दालनात जाताना तो म्हणाला, “अबशालोम, माझ्या पुत्रा, तुझ्या ऐवजी मीच मरायला हवे होते माझ्या पुत्रा!”

१९ लोकांनी ही बातमी यवाबाला सांगितली. ते त्यास म्हणाले, राजा अबशालोमसाठी शोक करत आहे. तो फार दुःखात आहे. २ दावीदाच्या सैन्याने त्या दिवसीची लढाई जिंकली होती. पण लोकांसाठी मात्र तो दुःखाचा दिवस ठरला राजा आपल्या मुलाच्या मृत्युमुळे दुःखात आहे हे ऐकून लोक फार खिण्न झाले. ३ ते शांतपणे नगरात परतले, युद्धात पराभूत होऊन तिथून पल्ल काढलेल्या लोकांप्रमाणे ते दिसत होते. ४ राजा आपला चेहरा झाकून घेऊन आपला मुलगा अबशालोमाच्या नावाने, माझ्या मुला अबशालोमा, असा मोठाचे आक्रोश करत होता. ५ यवाब राजाच्या निवासस्थानी आला आणि त्यास म्हणाला, आपल्या सेवकांना तुर्ही आज मान खाली घालायला लावली आहे. तुमच्या सेवकांनी तुमचा जीव वाचवला, तुमचे पुत्र, कन्या, पत्नी, पत्नी दासी यांचे प्राण वाचवले. ६ ज्यानी तुमचा द्रेष्ट केला त्याच्यावर तुर्ही प्रेम दाखवता आहात, आणि ज्यानी तुमच्यावर लोभ केला त्यांना तुम्ही दूर साराता आहात. तुमची माणसे, तुमचे सेवक यांना तुमच्या दृष्टीने काही किंमत नाही हे तुमच्या वागण्यावरून स्पष्ट झाले आहे. आज अबशालोम जगला असता आणि आम्ही सर्व मरण पावलो असतो तर तुम्हास फर आनंद झाला असता असे दिसते. ७ आता ऊठा आणि आपल्या सेवकांशी बोला. त्यांना प्रोत्साहन द्या. आताच उठून तुर्ही हे तावडतोबा केले नाही, तर आज रात्रीपर्यंत तुमच्या बाजूला एकही मनुष्य उरणार नाही याची मी परमेश्वरासमक्ष गवाही देतो. आणि हा तुमच्या बालपणापासूनच्या आयुष्यातला सर्वांत मोठा आघात असेल. ८ तेव्हा राजा उठून वेशीपाणी गेला. राजा तेथे अल्याची खबर सर्वत्र प्रसरली. तेव्हा सर्व जण राजाच्या दर्शनाला जमले. अबशालोमला पाठिंबा देणारे सर्व इसाएल लोक आपापल्या ठिकाणी पक्कन गेले होते. ९ इसाएलच्या सर्व घराण्यातील लोक आता बोलू लागले “पलीशी आणि आपले इतर शैतू यांच्यापासून राजा दावीदाने आपल्याला संरक्षण दिले, पण तो अबशालोमपासून पक्कन गेला.” १० म्हणून अबशालोमची आपण राज्य करण्यासाठी निवड केली. पण तो आता लढाईत मरण पावला आहे. तेव्हा आपण आता पुन्हा दावीदाला राजा करू. ११ सादोक आणि अब्याथार या याजकांना राजा दावीदाने निरोप पाठवला, यहूदातील वडीलधार्यांशी बोला. त्यांना सांगा, राजा दावीदाला गारीबर आणायला तुर्ही शेवटचे घराणे का आहा? राजाने पुन्हा परतपण्याविषयी सर्वच इसाएल लोकांशी बोलणी चाललेली आहेत. १२ तुम्ही माझे बांधव, माझ्या कुटुंबातीलच आहात. मग राजाला परत आणणारे तुम्ही शेवटचे घराणे का आहात? १३ आणि अमासास सांगा, तुम्ही माझ्या कुटुंबाचाच भाग आहात.

यवाबाच्या जागी सेनापती म्हणून मी तुमची नेमणूक केली नाही, तर देव मला शासन करौ. १४ दावीदाने यहूदातील सर्व लोकांच्या हृदयाला हात घातला. त्यामुळे ते सर्व एकदिलाने राजी झाले. यहूदी लोकांनी राजाला संदेश पाठवला की, तुम्ही आणि तुमचे अधिकारी, सेवक यांनी माघारे यावे. १५ मग राजा दावीद यार्देन नदीपाशी आला. यहूदातील लोक त्यास भेटायला गिलगाल येथे आले. राजाला यार्देन नदी पार करून आणण्याचा त्यांचा हेतू होता. १६ गेराचा पुत्र शिरी हा बन्यामिनी होता तो बदूरीम येथे राहत असे. यहूदातील लोकांसह राजाची भेट घ्यायला तो लगबगीने आला. १७ बन्यामीनच्या वंशातील हजार माणसेही त्याच्याबरोबर आली. शैलाच्या घराण्यातील सेवक सीबा ही ही आला. आपले पंथरा पुत्र आणि वीस नोकर यांनाही त्यास बरोबर आणले. राजा दावीदाला भेटायला हे सर्व यार्देन नदीजवळ तात्काळ पोहाचले. १८ राजाच्या कुटुंबियांना उत्सून घ्यायला ते यार्देनच्या पलीकडे गेले. राजाला हवे ते करायला ते तयार होते. राजा नदी ओलांडत असताना गेराचा मुलगा शिरी त्याच्या भेटीला आला. शिरीने राजाला जमिनीपर्यंत लवून अभिवादन केले. १९ तो राजाला म्हणाला, स्वामी, माझ्या हातून घडलेल्या अपराधांचा विचार करू नका. महाराज, तुर्ही यरूशलेम सोडून गेलात तेकाची माझी कृत्ये विसरून जा. २० आपल्या दासाने अपराध केला आहे हे आपला दास जाणून आहे; म्हणून पाहा, आज माझ्या स्वामीराजांच्या भेटीस्तव अवघ्या योसेफ घराण्यातून मीच पहिला आलो आहे. २१ पण सरुवेचा मुलगा अबीशय म्हणाला, परमेश्वराने निवडलेल्या राजाविषयी शिरीने शिव्याशाप दिले तेव्हा त्यास ठारच करायला हवे. २२ दावीद म्हणाला, सरुवेच्या मुलानो मी तुमच्या बरोबर कसे वागावे? तुमचे हे बोलणे आज माझ्या विरुद्ध आहे. इसाएलमध्ये कोणालाही ठार केले जाणार नाही कारण आज मी इसाएलचा राजा आहे. २३ मग राजा शिरीला म्हणाला, तू मरणार नाहीस. आपण शिरीचा वध करणार नाही, असे राजाने शिरीला वचन दिले. २४ शैलाच्या नातू मफीबोशीथ राजा दावीदाला भेटायला आला. राजा यरूशलेम सोडून गेला तेव्हा पासून तो सुखरुप परतेपर्यंत मफीबोशेथेने स्वतः कडे फार दुर्लक्ष केले होते. त्याने दाढी केली नाही, पायांची निगा राखली नाही की कपडे धुतले नाहीत. २५ मफीबोशेथ यरूशलेमहून आला तेव्हा राजा त्यास म्हणाला, मी तैथून निघालो तेव्हा तू ही माझ्याबरोबर का बाहेर पडला नाहीस? २६ मफीबोशेथेने सांगितले, महाराज, माझ्या नोकराने, सीबाने, मला फसवले, त्यास मी म्हणालो, मी पांगला आहे, तेव्हा गाढवार खोगी चढव म्हणजे त्यावर बसून मी राजाबरोबर जाईन. २७ पण त्याने माझ्याशी लबाई केली. माझ्याविरुद्ध तुमचे कान फुकले. पण स्वामी, तुम्ही देवदूतासारखे आहात. आपल्याला योग्य वाटेल ते करा. २८ माझ्या वापाचे सर्व घराणे स्वामीराजासमरे मृतवत होते; तरी आपण आपल्या दासाची आपल्या पंक्तीस बसणाऱ्यांमध्ये नेमणूक केली; महाराजांजवळ आणणी दाद मागायचा मला काय हक्क आहे? २९ तेव्हा राजा मफीबोशेथला म्हणाला, आता आपल्या अडचणीविषयी आणखी काही सांग नकोस. आता माझा निर्णय ऐक तू आणि सीबा जमीन विभागून घ्या. ३० मफीबोशेथ राजाला म्हणाला महाराज ती सगळी जमीन खुशाल सीबाला घेऊ द्या. माझे धनी सुखरुप परत आला यामध्ये सगळे आले. ३१ गिलाच्या बर्जिल्ल्य रोगीलीमधून आला. दावीदाला तो यार्देन नदीच्या पलीकडे पोचवायला आला. ३२ बर्जिल्ल्यवे वय झाले होते तो ऐंशी वर्षाचा होता. राजा दावीदाचा मुक्काम महनाईम येथे असताना त्याने दावीदाला अनन्धान्य आणि इतर गोषी पुरवल्या होत्या. श्रीमंत असल्यामुळे तो एवढे करू शकला. ३३ दावीद त्यास म्हणाला, नदी उत्सून नदीजवळ बरोबर चल. तू यरूशलेमेमध्ये माझ्याबरोबर राहिलास तर मी तुझा सांभाळ करीन. ३४ पण बर्जिल्ल्य राजाला म्हणाला, तुम्हास माझे वय माहीत आहे ना? यस्थलेमपर्यंत मी तुमच्याबरोबर येऊ शकेन असे तुम्हास वाटते का? ३५ मी ऐंशी वर्षाचा आहे. वार्धक्यामुळे मी आता बन्यावईटाची पारख करू शकत नाही. खातेपितो त्याची चव सांग शकत नाही. गणाच्या स्त्री पुरुषांच्या आवाजाला दाद देऊ

शकत नाही. राजा, माझ्या राजा तुमच्या मागे लोढणे कशाला लावून देऊ? ३६ आता मला तुमच्याकडून अनुग्रहाची अपेक्षा नाही. मी तुझा सेवक यांदेन नंदी उत्सर्व तुमच्यावरोबर येतो. राजाने अशाप्रकारे या बळिशासे परतफेड का करवाई? ३७ पण मला पुन्हा परत घरी जाऊ या. म्हणजे माझ्या गावात मी देह ठेवीन आणि माझ्या आईवडीलांच्या कबरेतच माझे दफन होईल. पण किम्हानला आपला चाकर म्हूऱून बरोबर घेऊन जाऊ शकता. महाराज आपल्या मर्जीप्रामाणे त्यास वागवा. ३८ तेव्हा राजा म्हणाला, “तर किम्हाम माझ्यावरोबर येईल.” तुला स्मरून मी त्याचे भले करीन. तुझ्यासाठी मी काहीही करायला तयार आहे. ३९ राजाने बर्जिल्ल्याचे चुंबन घेऊन त्यास आशीर्वाद दिले. बर्जिल्ल्याचे आपल्या घरी परतला. राजा इतर लोकावरोबर नंदी ओलांडून पलीकडे गेला. ४० नंदी ओलांडून राजा गिलगाल येथे आला. किम्हाम त्याच्यावरोबर होता. यहूदाचे सर्व लोक आणि निम्मे इसाएल लोक राजाला नंदी ओलांडून पोहचवायला आले. ४१ सर्व इसाएल लोक राजाकडे आले. ते म्हणाले, “आमचे बांधव यहूदी यांनी तुमचा तावा घेऊन तुम्हास आणि तुमच्या कुटुंबियांना यांदेन पार करून आणले असे का?” ४२ तेव्हा सर्व यहूदी लोकांनी त्या इसाएल लोकांसांस सांगितले. “कारण राजा आमचा जवळ्या आपत आहे. तुम्हास एवढा राग का यावा? आम्ही राजाचे अन्न खाल्ले काय? ज्यासाठी आम्हास काही घावे लागेल? किंवा त्याने आम्हास काही बक्षीस दिले काय?” ४३ इसाएल लोक म्हणाले, “आमच्याकडे दावीदाचे दहा हिस्से आहेत. तेव्हा तुमच्यापेक्षा आमचा त्याच्यावर जास्त हक्क आहे. असे असून तुही आमच्याकडे दुर्दण्य केलेत.” असे का? आम्हास तुच्छ लेखले व राजाला परत माघारी आणण्यापूर्वी आमचा सल्ला घेतला नाही? इसाएलां पेक्षाही यहूदींची भाषा कठोर होती.

२० शबा नावाचा एक मुख्य तेथे होता. हा बिक्रीचा मुलगा. बन्यामीन घराण्यातील हा शबा अगदी कुकचामी पण खोडसाळ प्रवृत्तीचा होता. त्याने एकदा रणशिंग फुकले आणि लोकांस गोळा केले. आणि त्यांना म्हणाला, दावीदाकडे आपला भाग नाही. या इशायच्या मुलात आपला वाटा नाही. इसाएलीनो, आपल्या डेयात परत चला. २ हे ऐकून सर्व इसाएल लोक दावीदाला सोडून बिक्रीचा मुलगा शबा याच्या मागे गेले. पण यहूदी लोक मात्र यांदेन नंदीपासून यरशलेमपर्यंत राजाच्या पाठीशी राहिले. ३ दावीद यरशलेम येथील आपल्या घरी परतला. आपल्या दहा दासीनी त्याने घराच्या निगराणीसाठी मागे ठेवले होते त्याना त्याने एका खास घरात ठेवले. आणि त्यांच्यावर पहारा ठेवला. मरेपर्यंत या स्त्रिया तेथेच राहिल्या दावीदाने त्यांच्या उदरनिवाहाची सगळी नीती व्यवस्था केली पण पुन्हा त्यांच्याशी संबंध ठेवले नाहीत. त्यामुळे शेवटपर्यंत त्यांची स्थिती विधवेसारखी होती. ४ राजा आमासास म्हणाला, यहूदाच्या लोकांस तीन दिवसात येऊन मला भेटायला सांग. त्यावेळी तुही बरोबर राहा. ५ तेव्हा आमासा यहूद्यांना बोलवून आणायला रवाना झाला. पण राजाने सांगितल्यापेक्षा जास्त वेळ त्यास लागला. ६ दावीद अबीशयला म्हणाला, अबशालोमापेक्षाही हा बिक्रीचा मुलगा शबा आपल्या दृटीने धोकादायक आहे. तेव्हा माझ्या हाताखालच्यांना घेऊन त्याचा पाठलाग कर. तटबंदी असलेल्या नगरात तो जायच्या आधीच त्यास गाठायला हवे. एकदा तो मजबूत बंदोबस्त असलेल्या नगरात शिरला की त्यास पकडणे अवघड जाईल. ७ तेव्हा यवाब, बिक्रीचा मुलगा शबा याच्या पाठलागासाठी यरशलेमपून निघाला. त्याने बरोबर आपली माणसे, करेथी, परेशी तसेच इतर सैनक घेतले. ८ यवाब आणि त्याचे सैन्य गिबोनजवळच्या मोळ्या पहाडापाशी आले तेव्हा आमासा त्यांना सामोरा आला. यवाबाच्या अंगावर चिलखत होते. त्याने कमरबंद बांधला होता आणि म्यानात तलवार होती. यवाब आमासाच्या दिशेने चालू लागला तेव्हा त्याची तलवार म्यानातून निस्टून पडली. यवाबाने ती उचलली आणि हातात धरली. ९ त्याने आमासास विचारले, तुझे सर्व कुशल आहे ना? आणि आमासाचे

चुंबन घेण्यास यवाबाने आपला उजव्या हाताने आमासाची दाढी धरून त्यास पुढे खेचले. १० यवाबाच्या डाव्या हातातील तलवारीकडे अमासाचे लक्ष नव्हते. पण तेवढ्यात यवाबाने आमासाच्या पोटात तलवार खुपसली, आणि त्याचा कोथाळा बाहेर काढला. यवाबाला पुन्हा वार करावा लागलाच नाही. आमासा गतप्राण झाला. यवाब आणि त्याचा भाऊ अबीशय यांनी बिक्रीचा मुलगा शबा याचा शोध चालू ठेवला. ११ यवाबाच्या सैन्यातील एक तरुण सैनिक अमासाच्या मृतदेहाजवळ उभा राहिला आणि म्हणाला, “यवाब आणि दावीदाला ज्यांचा पाठिबा आहे त्यांनी यवाबामागे जावे.” १२ अमासा रस्त्याच्या मध्याभागी रक्ताच्या थारोळ्यात पडला होता. येणारा जाणारा प्रत्येकजण थांबून हे दृष्ट पाहतोय हे त्या तरुण सैनिकाच्या लक्षात आले. तेव्हा त्याने ते प्रेत रस्त्यावरून ढकलत शेतात नेऊन टाकले. त्याच्यावर एक कापड अंथरले. १३ अमासाच्या देव तिथून हलवल्यावर लोक ते सरळ ओलांडून यवाबाच्या मागे चालू लागले. मग त्यांनी यवाबावरोबर बिक्रीचा पुत्र शबा याचा पाठलाग सुरु केला. १४ इसाएलांच्या सर्व वंशांमधून जाऊन, शबा आबेल व बेथ माका येथे गेला. सर्व बेरीही एकत्र येऊन शबाला मिळाले. १५ यवाब आपल्या मनुष्यांसहीत अबेल-बेथ-माका येथे पोचला. त्याच्या सैन्याने नगराला वेढा दिला. तटबंदीभोवती त्यांनी माती कच्याचा ढीवे रचला. त्याच्यावरून भिंत पार करणे त्यांना सोयीस्कर ठरले असते. त्याच्यावरोबर त्यांनी भिंत पाडण्यासाठी भिंतीतील दगड फोडायला सुरुवात केली. १६ नगरात एक चाणाक्ष स्त्री राहत होती. तिने नगरातून मोठ्याने ओरडून सांगितले, “माझे ऐका. यवाबाला येथे यायला सांगा. मला त्याच्याशी काही बोलायचे आहे.” १७ यवाब तिच्याशी बोलायला गेला. तिने त्यास तूच यवाब का, म्हणून विचारले. यवाबाने होकर भरला. तेव्हा ती म्हणाली, माझे ऐक. यवाब म्हणाला, “सांग मी ऐकतोय.” १८ मग ती स्त्री म्हणाली, “पूर्वी लोक म्हणत, गरज पडली की आबेलमध्ये यावे, म्हणजे मागाल ते मिळते.” १९ इसाएलमधील शांतताप्रिय, विश्वासू लोकांपैकी मी एक आहे. इसाएलच्या एका महत्वाच्या शहराची तुम्ही नासधूस करत आहात. परमेश्वराच्या मालाकिच्या वस्तूवी तुम्ही मोठडोड का करता? २० यवाब म्हणाला, “मला कशाचाच नाश करायची इच्छा नाही. तुमच्या नगराची नासधूस मी करू इच्छित नाही.” २१ पण एकाईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील बिक्रीचा पुत्र शबा नावाचा एक मुख्य तुम्हाच नगरात आहे. दावीद राजाविरुद्ध त्याने बंड केले आहे. त्यास माझ्यापुढे हजर केलेत तर नगराला धक्कालावणार नाही. तेव्हा ती स्त्री यवाबाला म्हणाली, ठीक आहे. त्याचे मुंडके धडावेगले करून ते यवाबाकडे तटबंदी पलीकडे फेकले. यवाबाने रणशिंग फुकले आणि सैन्याने नगर सोडले. जो तो आपल्या घरी परतला आणि यवाब यरशलेम येथे राजाकडे आला. २३ यवाब इसाएलचा सेनापती होता. यहोयादाचा मुलगा बनाया हा करेथी आणि पलेशी यांचा प्रमुख होता. २४ अदोराम हा कष्टकरी लोकांचा प्रमुख होता. अहीलुदाचा मुलगा यहोशाफाट हा अखारनवीस होता. २५ शबा चिंतणीस होता. सादोक आणि अव्याथार हे याजक होते. २६ आणि याईरी ईरा हा दावीदाचा मुख्य सेवक होता.

२१ दावीदाच्या कारकिर्दीत एकदा दुष्काळ पडला. हा दुष्काळ तीन वर्षे टिकला तेव्हा दावीदाने परमेश्वराची प्रार्थना केली परमेश्वराने सांगितले, “शौल आणि त्याचे खुनी रक्कपिण्यासू घारागे यावेळ्यात दुष्काळाला जबाबदार आहेत. शौलने गिबोन्यांना मारले म्हणून हा दुष्काळ पडला.” २ गिबोनी म्हणजे इसाएली नव्हते ते अमोरी होत इसाएलीनी त्याना दुखापत न करण्याचे वचन दिले होते. तरी शौलने गिबोन्यांच्या वधाचा प्रयत्न केला. इसाएली आणि यहूदा लोकाविषयीच्या अति उत्साहामुळे त्याने तसे केले गिबोन्यांना एकत्र बोलावून राजा दावीदाने त्याच्याशी बोलणे केले. ३ दावीद

त्यांना म्हणाला, “तुमच्यासाठी मी काय करू? इसाएलाचा कलंक पुसला जाईल आणि तुम्ही या परमेश्वराच्या प्रजेला आशीर्वाद द्याल यासाठी मी काय करू शकतो?” ४ तेव्हा गिबोनी दावीदाला म्हणाला, “शौलाच्या घराण्याने जे केले त्याची सोन्यारुप्याने भरपाई होऊ शकत नाही. पण त्यासाठी इसाएलांना जिवे मारण्याचाही आम्हास हक्क नाही.” दावीद म्हणाला, “ठीक तर तुमच्यासाठी मी आता काय करावे?” ५ ते राजाला म्हणाले, “ज्या मनुष्याने आमचा नाश केला व इसाएली प्रदेशात राहणाऱ्या आमच्या सर्व लोकांचा नाश करण्याचे ज्याने योजिले होते ६ त्या शौलाच्या वंशातते सात मुले आमच्या हवाली कर, शौलाला परमेश्वराने राजा म्हणून निवडले होते. म्हणून शौलाच्या गिबा डोंगरावर त्याच्या मुलाना आम्ही देवासमक्षक फाशी देऊ.” राजा दावीद म्हणाला, “मला हे मान्य आहे. त्यांना मी तुमच्या हवाली करतो.” ७ पण योनाथानाचा मुलगा मफिबोशेथ याला राजाने अभय दिले. योनाथान हा शौलाचा मुलगा. पण दावीदाने त्यास त्याच्या कुटुंबियांच्या सुरक्षिततेचे परमेश्वरास समरूप वचन दिले होते, म्हणून मफिबोशेथला राजाने इजा पोचू दिली नाही. ८ अरमोनी आणि मफिबोशेथ हे शौलाला अस्याची कन्न्या रिस्प्या या पल्नीपासून झालेली अपत्य शौलाला मीखल नावाची कन्न्याही होती. अद्रीएलशी तिवे लान झाले होते. महोलाई येथील बर्जिल्ल्याचा हा पुत्र, या दांपत्याची पाच मुलेही दावीदाने ताव्यात घेतली. ९ या सात जणांना त्याने गिबोन्यांच्या स्वाधीन केले. गिबोन्यांनी त्यांना गिबा डोंगरावर परमेश्वरासमोर फाशी दिली. ते सातजण एकदमच प्राणाला मुकले त्यांना ठार केले गेले ते दिवस हंगामाच्या सुरुवातीचे होते. जवाच्या पिकाच्या सुरुवातीचा तो वसंतातील काळ होता. १० अस्याची कन्न्या रिस्प्या हिने शोकाकुल होऊन एक मोठे कापड त्या गिबाच्या खडकावर अंथरले. तेव्हापासून पावसास सुरुवात होईपर्यंत ते तसेच राहू दिले. रिस्प्याने रात्रांदिवस त्या मृत देहांची निगराणी केली. दिवसा पक्ष्यांनी आणि रात्री जंगली जनावरांनी त्याचे लक्चे तोडू नयेत म्हणून राखण केली. ११ शौलाची उपपत्नी व अस्याची कन्न्या रिस्प्या काय करत आहे ते लोकांनी दावीदाच्या कानावर घातले. १२ तेव्हा दावीदाने याबेश गिलाद मधील लोकांकडून शौल आणि योनाथान यांच्या अस्थी आणवल्या शौल आणि योनाथान यांचा गिलबोवा येथे वड झाल्यावर यावोश गिलादाच्या लोकांनी त्या नेल्या होत्या. बेथ-शान मधील भिंतीवर पलिष्ट्यांनी या दोघांचे देह टांगले होते. पण बेथशानच्या लोकांनी येऊन भरवस्तीतील ती प्रेते चोरून नेली. १३ याबेश-गिलाद मधून शौल आणि त्याचा पुत्र योनाथान या दोघांच्या अस्थी दावीदाने आणवल्या. तसेच त्या फाशी दिल्या गेलेल्या सात जणांचे मृतदेही हाणाले. १४ शौल आणि योनाथानाच्या अस्थी त्यांनी बन्यापीन प्रदेशातील सेला येथे पुरल्या. शौलांचे वडील कीश यांच्या कबरीत त्या पुरल्या राजाच्या आज्ञे बरहुकम लोकांनी हे सर्व केले. तेव्हा देवावे लोकांनी प्रार्थना ऐकली आणि तिला त्याने प्रतिसाद दिला. १५ पलिष्ट्यांनी पुन्हा इसाएलीशी युद्ध पुकारले तेव्हा दावीद आपल्या लोकांबोर पलिष्ट्यांशी युद्ध करायला निघाला. पण यावेली दावीद फार थकून गेला. १६ त्यावेली तेथे रेफाई वंशातला इशबी-बनोब हा एक बलाळ्य मनुष्य होता. त्याच्या भाल्याचे वजनच तिनेश शेकेल पितळ होते. त्याच्याजवळ नवी कोरी तलवार होती. दावीदाला मारायचा त्याने प्रयत्न केला. १७ पण सरुवेचा मुलगा अवीशय याने या पलिष्ट्याला मारले आणि दावीदाचे प्राण वाचवले. तेव्हा दावीदाबोरवरच्या लोकांनी दावीदाला शपथ घालून सांगितले, “तुम्ही आता लढाईवर येऊ नये. नाहीतर इसाएल एका मोऱ्या नेत्याला मुकेल.” १८ यानंतर गोब येथे पलिष्ट्यांशी आणखी एकदा लढाई झाली. तेव्हा हूशाशी सिब्बखय याने रेफाई वंशातील सफ याचा वध केला. १९ गोब येथे पुन्हा पलिष्ट्यांशी युद्ध झाले. तेव्हा बेथलहेमचा यारे ओरीगम याचा मुलगा एलहानान याने गथचा गल्याथ याला ठार केले. विणकराच्या तुरीएवढा त्याचा भाला होता. २० गथ येथे आणखी एक युद्ध झाले. तेथे एक धिप्पाड पुरुष होता. त्याच्या हातापायांना सहा सहा, म्हणजे

एकंदर चोवीस बोटे होती. हा ही रेफाई वंशातला होता. २१ त्याने इसाएलाला आळ्हान दिले पण योनाथानाने या मनुष्याचे प्राण घेतले. हा योनाथान म्हणजे दावीदाचा भाऊ शिरी याचा मुलगा. २२ ही माणसे गथ येथील रेफाई वंशातील होती. दावीद आणि त्याचे लोक यांनी त्यांना ठार केले.

२२ शौल आणि इतर शत्रू यांच्या हातून परमेश्वराने सोडवल्याबद्दल

दावीदाने हे स्तुतिगीत म्हटले; २ परमेश्वर हा माझा दुर्गा, माझा गड, माझ्या सुरक्षिततेचा आधार. ३ “तो माझा देव माझ्या संरक्षणासाठी मी या दुर्गाच्या, देवाच्या आश्रयाला जातो. देव म्हणजे माझी संरक्षक ढाल आहे त्याचे समर्थ माझे रक्षण करते. परमेश्वर म्हणजे माझी लपण्याची जगा, माझ्या सुरक्षिततेचे ठिकाण उंच डोंगरात असलेले. कूर शत्रूपासून तो मला वाचवतो. ४ त्यांनी माझी चेष्टा केली, पण मी मदतीसाठी परमेश्वराचा धावा केला, आणि शत्रूपासून माझा बचाव करण्यात आला. ५ शत्रूंना माझा जीव घ्यायचा होता. मृत्युच्या लाटा माझ्या भोवती थैमान घालत होत्या. मृत्युसदनाला नेणाऱ्या पुराच्या लौऱ्यात मी सापडलो होतो. ६ अधोलोकाचे पाश माझ्या भोवती आवलले होते. मृत्युच्या सापाळा माझ्यासमोर तयार होता. (Sheol h7585) ७ तेव्हा मी परमेश्वराचा धावा केला. होय, मी त्यालाच शरण गेलो देव त्याच्या मंदिरात होता त्याने माझा धावा ऐकला. मदतीसाठी केलेला माझा आक्रोश त्याने ऐकला. ८ तेव्हा धरती डळमळली हादरली स्वर्गाचा पाया थरथरला, कारण देवाचा कोप झाला होता. ९ त्याच्या नाकपुळांतून धूर निघत होता. मुखातून अग्नीज्ञाला बाहेर पडत होत्या ठिणग्या बरसत होत्या. १० आकाशा फाडून परमेश्वर खाली अवतरला. काळ्याभोर ढगावर उभा राहिला. ११ करुवावर आरुळ होऊन तो उडत होता. तो वाच्यावर स्वार झाला होता. १२ परमेश्वराने दाट काळी ढग स्वतः भोवती तंबू सारखे वेडून घेतले होते. त्याने त्या दाट गडगण्याच्या मेघामध्ये पाणी भरून ठेवले होते. १३ त्याचा एवढा प्रखर प्रकाश पडला की, निखरे धगधगू लागले. १४ परमेश्वर आकाशातून गरजला. त्याचा आवाज सर्वत्र दुमदुमला. १५ त्याने विजांचे बाण सोडले आणि शत्रूची दाणादाण उडाली. परमेश्वराने विजा पाठवल्या आणि लोक भीतीने सैरावैरा पळाले. १६ परमेश्वरा, तुड्या धमकीच्या आवाजात तू बोललास तेव्हा तुड्या नाकपुळांतील सोसाट्याच्या शासाने समुद्राचे पाणीही मागे हटले. समुद्राचा तळ दिसू लागला, पृथ्वीचा पाया उघडा पडला. १७ मला परमेश्वराने आधार दिला, वरून तो खाली आला. मला धरून त्याने संकटाच्या खोल पाण्यातून बाहेर काढले. १८ शत्रू मला वरचढ घेतो. त्यांना माझा मत्सर वाटला. शत्रू बलाळ्य होता. पण परमेश्वराने मला वाचवले. १९ मी अडचणीत होतो तेव्हा शत्रूने माझ्यावर हल्ला केला. पण परमेश्वराने मला आधार दिला. २० परमेश्वराचा माझ्यावर लोध आहे, म्हणून त्याने मला सोडवले. मला त्याने सुरक्षित स्थळी नेले. २१ मी केले त्याचे फळ परमेश्वर मला देर्डल, कारण मी योग्य तेच केले. मी गैर काही केले नाही, तेव्हा त्याचे चांगले फळ तो मला देर्डल. २२ कारण मी परमेश्वराचे आज्ञापालन केले, देवाविरुद्ध कोणताही अपराध मी केला नाही. २३ परमेश्वराचे निर्णय मी नेहमी ध्यानात ठेवतो. त्याच्या नियमांचे पालन करतो. २४ मी त्याच्याची निर्दोषतेने वागत असे, आणि मी अधर्मापासून स्वतः ला अलिप्त राखले. २५ तेव्हा परमेश्वर त्याचे फळ मला देणारच. कारण माझी वर्तणूक योग्य आहे. त्याच्या दृश्याने मी वारोग केलेले नाही. तेव्हा तो माझे भेले करील. २६ एखाद्याचे आपल्यावर खरे प्रेम असेल तर आपणीही त्याची भरपाई ख्या प्रेमाने करू. तो आपल्याशी प्रामाणिक असेल तर आपणीही प्रामाणिक राहू. २७ हे परमेश्वर, जे लोक चांगले आणि शुद्ध आवरणाचे आहेत त्याच्याशी तूही तसाच वागतोस. पण दुष्ट आणि कुटिलांशी तूही कुटिलतेने वागतोस. २८ परमेश्वरा, दीनांना तू मदत करतोस, गर्विणा धडा शिकवतोस. २९ परमेश्वरा, तू माझा दीप आहेस. माझ्या भोवतीचा अंधकार तू उजल्वून टाकतोस. ३० परमेश्वरा, तुड्या मदतीनेचे मी सैन्यावर चाल करू शकतो. देवाच्या मदतीनेचे मी शत्रूंची

भिंतसुध्या पार करू शकतो. ३१ देवाची सत्ता सर्वकष आहे. परमेश्वराचे वचन कसोटीला उतरलेले आहे. त्याच्यावर भरवसा टाकणाऱ्या, सर्वांची तो ढाल आहे. ३२ या परमेश्वरा खेरीज दुसरा देव कोणता? याच्याखेरीज भक्तम दुर्गा कोण? ३३ देव माझा मजबूत दुर्गा आहे. सातिक्व लोकांस तो आपल्या मागाने नेतो. ३४ देव मला हरणासारखे वेगाने पळण्यास मदत करतो. तो मला आत्मविश्वास देतो. उच्च स्थानावर तो मला अडक ठेवतो. ३५ युद्धकलेत तो मला तरबेज बनवतो. त्यामुळे माझे बाहू भक्तम धनुष्याने शिरसंधान करू शकतात. ३६ देवा, तूच मला वाचवलेस आणि जिंकायला मदत केलीस. शत्रूचा पाडाव करण्यात मला हात दिलास. ३७ माझ्या पायांत बळ दे, म्हणजे मी न अडखलता तात चालू शकेन. ३८ शत्रूचा निः पात होईपर्यंत मला त्यांचा पाठलाग करायचा आहे. त्यांचा उच्छेद होई पर्यंत मी परतणार नाही. ३९ त्यांचा मी नाश केला. त्यांचा पराभव केला. आता ते शत्रू डोके वर काढू शकणार नाहीत. होय, ते माझ्या पायदळी तुडवले गेते. ४० देवा, युद्धात तू मला वरचाढ केलेस. शत्रूचा पाडाव केलास. ४१ त्यांना मला पाठ दाखवायला लावलेस, म्हणून मी त्यांच्यावर वार करू शकलो. ४२ शत्रू मदतीसाळी याचना करू लागले. पण कोणीही त्यांच्या मदतीला आले नाही. त्यांनी परमेश्वराचा थावाही केला त्यानेही त्यांच्याकडे पाठ फिकवली. ४३ माझ्या शत्रूची मी खांडोळी केली. जमिनीवरच्या धुळीसारखा त्यांचा मी भुगा केला, चिखल तुडवावा तसे मी त्यांना तुडवले. ४४ माझ्यावर जे चाल करून आले त्यांच्यापासून तू मला संरक्षण दिलेस. त्यांच्यावर राज्यकर्ता म्हणून मला नेमलेस. ज्यांना मी कधी बघितले नव्हते ती राणे माझे दास झाली. ४५ आता दूर देशचे लोक माझे ऐकतात जेव्हा ते माझी आज्ञा ऐकतात, तात्काळ माझा शब्द मानतात. माझा त्यांना थाक वाटतो. ४६ भीतीने ते गर्भगळीत होतात. हे परदेशी लोक जिथे लपून बसले होते, ती जगा सोडून भीतीने थरथर कापत बाहेर येतात. ४७ परमेश्वर जिवंत आहे. माझ्या दुर्गाची मी स्तुती करतो देव महान आहे. तो माझा रक्षणकर्ता दुर्गा आहे. ४८ या देवनेच माझ्या शत्रूना धडा शिकवला. लोकांस माझ्या शासनामध्ये ठेवले. ४९ देवा, तू माझे वैरांपासून रक्षण केलेस. मला विरेश करण्यांचा पाडाव करण्याचे सामर्थ्य मला दिलेस. दुष्टांपासून मला वाचवलेस. ५० हे परमेश्वरा, म्हणून मी राष्ट्रारांगमध्ये आभारपूर्वक तुझी स्तुतिस्तोत्रे गाईन. तुझे नामसंकीर्तन करीन. ५१ परमेश्वर राजाला युद्धात विजयी करतो. आपल्या अभिजित्त राजाबद्दल परमेश्वर खेरे प्रेम दाखवतो. दावीद आणि त्याचे वंशज यांचे तो निरंतर कल्याण करील.”

२३ दावीदाची ही अखेरची वचने; इशायपुत्र दावीदाचा हा संदेश देवामुळे ज्याला थोरवी प्राप्त झाली त्याचा हा संदेश. याकोबाच्या देवाचा हा अभिजित्त राजा इसाएलाचा मधुर स्तोत्रे गाणारा गायक. २ परमेश्वराचा आत्मा माझ्या मार्फत बोलला. त्याचे शब्द माझ्या मुखी होते. ३ इसाएलाचा देव हे बोलला, इसाएलाचा दुर्ग मला म्हणाला, “जो न्यायाने राज्य करतो, जो देवाविषयी आदर बाळगून राज्य करतो. ४ तो मनुष्य सकाळच्या प्रकाशासारखा असेल, निरभ्र सकाळ असावी तसा असेल, पावसानंतर येणाऱ्या उन्हासारखा असेल. पाऊस कसा तर ज्याच्यामुळे जमिनीतून कोवळे गवत तरारून येते असा. ५ देवाने माझे घराणे बळकट व सुरक्षित केले देवाने माझ्याबरोबर एक कायमचा करार केला. तो सर्व दृष्टींनी माझ्या भल्याकरताच आहे याची त्याने खातरजमा करून घेतली. त्याने असा मजबूत करार केला आणि आता तो त्याचा भंग करणार नाही. हा करार म्हणजे माझा उद्धारच होय. हा करार म्हणजेच मला हवे होते ते सर्व काही होय. परमेश्वर माझ्या घराण्याची भरभराट करील. ६ पण दुष माणसे काट्यांसारखी असतात. लोक काटा धरून ठेवत नाहीत, फेकून देतात. ७ त्याचा स्पर्श झाला तर लाकडी आणि पंचधातूचा भाला टोचावा तशा वेदना होतात. होय असा मनुष्य काट्यांसारखा असतो. त्यांना आगीच्या भक्ष्य स्थानी टाकतील

आणि ती जळून खाक होतील.” ८ दावीदाच्या पदरी असलेल्या वीरांची नवे अशी: योशेब-बशेबेथ तथमोनी ही रथावरच्या सेवकांचा मुख्य होता. असनी आदीनो म्हणूनी ह्यास ऑळखतात. त्याने एका वेळी आठो जणांना ठार केले. ९ त्याच्या खालोखाल अहोही येथील दोदय याचा मुलगा. एलाजाराने पलिष्ठ्यांना आढाहन दिले त्यावेळी दावीदाबोर असलेल्या तीन वीरांपैकी हा एक. ते युद्धाच्या तयारीने आले, पण इसाएल सैनिक पद्धून गेले होते. १० थकून अंगात त्राप राहिला नाही तोपर्यंत एलाजार पलिष्ठ्यांशी लढत राहिला. तलवारीला हात चिकटेपर्यंत त्याने लढा चालू ठेवला. परमेश्वराने त्या दिवशी मोठा विजय घडवून आणला. एलाजारची युद्धात सररी झाल्यावर मग शत्रू सैनिकांच्या मृतदेहावरच्या वस्तू गोळा करायला तेवढे ते लोक तिथे आले. ११ हरार येथील आगे याचा मुलगा शम्मा हा ही होता. पलिष्ठी चालून आले तेव्हा एका कढधान्याच्या शेतात हे युद्ध झाले. लोकांनी पलिष्ठ्यांस मोरून पळ काढला. १२ पण शम्मा शेताच्या ऐन मध्यावर उभा राहिला आणि त्याने एकट्याने त्यांना तोंड डिले. त्याने पलिष्ठ्यांचा पराभव केला. परमेश्वराने इसाएलाला त्यादिविशी मोठा विजय मिळवून दिला. १३ दावीद एकदा अदुलिमासच्या गुहेत होता आणि पलिष्ठी सैन्याचा तल खाली रेकाईच्या खोऱ्यात होता. त्यावेळी तीस शूरांपैकी तिथेजण दावीदाकडे जायला म्हणून सरळ गुहेपर्यंत अक्षरश: सरपटत गेते. १४ नंतर एकदा दावीद गडावर असताना पलिष्ठ्यांची टोळी बेथलहेम येथे होती. १५ दावीद आपल्या गावाचे पाणी पिण्यासाठी व्याकुळ झाला तो म्हणाला, बेथलहेमच्या वेशीजवळच्या विहिरीतले पाणी मला कुणी आणून दिले तर किती बरे होईल. १६ पण या तीन शूरांनी पलिष्ठ्यांच्या ठाण्यातून घाडसाने तोंड देत मार्ग काढला आणि बेथलहेमच्या वेशीजवळच्या विहिरीतले पाणी काढून दावीदाला प्यायला आणून दिले. दावीदाने ते प्यायचे नाकारले. त्याने ते परमेश्वरास अर्पण म्हणून जमिनीवर ओतून दिले. १७ दावीद म्हणाला, “परमेश्वरा, हे पाणी मी कसे पिझ? हे पाणी मी प्यायलो तर ज्यांनी आपले प्राण माझ्यासाठी थोक्यात घातले त्यांचे रक्तच मी प्राशन केल्यासारखे होईल.” म्हणून तो ते पाणी प्याला नाही. त्या तीन शूर वीरांनी योसारखी अनेक थाडसे केली. १८ सरुवेचा मुलगा यावाच याचा भाऊ म्हणजे अबीशय. अबीशय या तीन वीरांचा नायक होता. आपल्या भाल्याने त्याने तीनशी शत्रू सैनिकांना ठार केले. आणि त्या तिथांमध्ये नाव मिळवले. १९ त्या तिथांमध्ये तो सवार्थिक प्रसिद्ध होता. त्यांचा तो नायकही होता. पण तो पहिल्या तिथांच्यापैकी नव्हता. २० यहोयादा याचा मुलगा बनाया हाती एक होता. तो एका पराक्रमी मनुष्याचा पुरात होता. तो कबसेले इशून आलेला होता. बनायाने वरेच पराक्रम गाजवले मवावमधील अरीएलच्या दोन मुलांना त्याने मारले. एकदा बर्फ पडत असताना त्याने गुहेत शिरून सिंह मारला. २१ एका धिप्पाड मिसरी मनुष्यासही त्याने मारले. या मिसरी मनुष्याच्या हातात भाला होता तर बनायाच्या हातात फक्त काठी. बनायाने त्याचा भाला हिसकावून घेतला आणि त्या त्याच्याच भाल्याने त्या मिसरी मनुष्याचा जीव घेतला. २२ बनायाने अशी बरीच कूचे केली त्यानेही या तिथांइतकाच नावलौकिक मिळवला. २३ तो तीस वीरांच्या तीस वीर-दावीदाच्या अतिशय शूर सैनिकांचा गट म्हणजे हे लोक होत. यापेक्षा तो अधिक प्रसिद्ध होता. पण तरी पहिल्या तिथांच्या पदाला तो पोचला नाही. दावीदाने त्यास आपल्या अंगरक्षकांचा प्रमुख म्हणून नेमले. २४ यावाचाचा भाऊ असेल हा त्या तिथाला एक होता. बाकीच्या वीरांची नावे पुढीलप्रमाणे: बेथलहेममधील दोदो याचा मुलगा एलहानान, २५ शम्मा होरोदी, अलीका होरोदी, २६ हेलस पलरी, इक्केश तकोई याचा मुलगा ईरा, २७ अबीयेजर अनाथोथी, मबुन्य हूशाथी, २८ सलतमोन अहोही, महरय नटोफाथी, २९ बाना नटोफाथी याचा मुलगा हेलेब, बन्यामीनच्या वंशातील, गिबामधला रीबय याचा मुलगा इत्य, ३० बनाया पिराथोनी, गाश झाय्याजवळचा हिह्य, ३१ अबी-अलबोन अर्बाथी, अजमावेत बरहूमी, ३२ अलीहाबा शालबोनी, याशेन घराण्यातला योनाथान, ३३ शम्मा हारारी, शारार

अररी याचा मुलगा अहीयाम, ३४ माकार्थीचा मुलगा अहसबय याचा मुलगा अलीफलेट, अहिथोफेल गिलोनी याचा मुलगा अलीयम, ३५ हेसी कर्मली, पारय अर्बं ३६ सोबा मधील नाथोन याचा मुलगा इगाल, बानी यादी, ३७ सेलक अम्मोनी, सरुवेचा मुलगा यवाब याचा शस्त्रवाहक नहरय बैरोथी, ३८ ईरा इश्वी, गारेब इश्वी, ३९ उरीया हिती, असे एकंदर सदीतीस.

२४ इसाएलवर परमेश्वराचा पुन्हा एकदा कोप झाला. आणि त्याने दावीदाला इसाएलाविरुद्ध घेतवले. दावीद म्हणाला, “आधी इसाएल आणि यहूदा यांची शिरगाणाती करा.” २ राजा दावीद सेनापती यवाबाला म्हणाला, “दानपासून बैर-शेबापर्यंत इसाएलच्या झाडून सर्व वंशातील लोकांची मोजदाद करा, म्हणजे मग मला लोकसंख्या किती आहे ते कलेल.”

३ पण यवाब राजाला म्हणाला, “आपले लोक कितीही असोत देव परमेश्वर त्याना शतगुणित करो. तुम्हास हे सर्व पाहायला मिळो पण तुम्हास असे का कराओसे वाटते?” ४ पण राजा दावीदाचे शब्द यवाबाच्या शब्दांपेक्षा प्रभावी ठरते. आणि त्यांनी यवाबाला आणि इतर सैन्याधिकाऱ्यांना इसाएल प्रजेची मोजदाद करण्यास सांगितले. तेव्हा ते सर्व या कामाला लागले. ५ यांदेन ओलांडून त्यांनी अरोएर येथे तळ दिला. ही जागा नगराच्या उजवीकडे होती. (नगर याजेरच्या वाटेवर, गादच्या खो-याच्या मध्यावर आहे.) ६ तेथून ते गिलादला आणि पुढे तहीम होदरी या प्रदेशात गेले. दान्यान आणि तिथून वळसा घेऊन सीदोन येथे गेले. ७ सोर (तायर) हा गढ आणि हिंवी व कनानी यांची नगरे इकडे ते गेले. तेथून यहूदा देशाच्या दक्षिण दिशेला बैर-शेबा इथपर्यंत गेले. ८ सगळा देश पालथा घालून ते नऊ महिने वीस दिवसांनी यस्शलेम येथे पोहोचले. ९ यवाबाने प्रजेच्या मोजदादीची यादी राजाला दिली. इसाएलमध्ये तलवारधारी पुरुष आठ लक्ष होते. यहूदात ही संख्या पाच लक्ष होती. १० हे काम पार पाडल्यावर मात्र दावीदाला मनोभन लाज वाटली. तो परमेश्वरास म्हणाला, “माझ्याहातून हे मोठे पाप घडले आहे. या माझ्या अपराधाबद्दल मला क्षमा कर. माझा हा मोठाच मूर्खपणा झाला आहे. ११ दावीद सकाळी उठला, तेव्हा दावीदाचा संदेश गाद याला परमेश्वराची वाणी प्रकट झाली.” १२ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “दावीदाला जाऊन सांग, परमेश्वर म्हणतो, तुझ्यापुढे मी तीन गोष्टी ठेवतो त्यापैकी एकीची निवड कर.”

१३ गादने दावीदाकडे येऊन त्यास हे सर्व सांगितले. तो दावीदाला म्हणाला, “तिन्हीपैकी एकीची निवड कर. तुझ्या देशात सात वर्षे दुष्काळ पडावा, किंवा शत्रुंनी तीन महिने तुझा पाठलाग करावा, की तीन दिवस रोगराई पसरावी? विचार कर आणि मी परमेश्वरास काय सांगवे ते सांग.” १४ दावीद गादला म्हणाला, “मी पेचात सापडलो आहे खरा! पण परमेश्वर दयाळू आहे. परमेश्वरच मला शिक्षा देवो लोकांच्या हाती मी पढू नये.” १५ तेव्हा परमेश्वराने इसाएलवर रोगराई ओढवू दिली. सकाळी तिची सुरुवात होऊन नेमलेल्या काळपर्यंत ती राहिली. दानपासून बैर-शेबापर्यंत सत्तर हजार माणसे मृत्युख्यी पडली. १६ यक्षश्लेषेच्या संहारासाठी देवदूताचा हात उंचावला. पण झाल्या गोष्टीबद्दल परमेश्वरास फार वाईट वाटले. लोकांचा संहार करणाऱ्या देवदूताला दावीदाने पाहिले. दावीद परमेश्वरास म्हणाला, “माझे चुकले माझ्या हातून पाप घडले आहे. पण हे लोक मेंदरासारखे माझ्या मागून आले. त्याचे काहीच चुकले नाही. तेव्हा तू मला आणि माझ्या कुंदुबियांना शिक्षा कर.” १८ त्या दिवशी गाद दावीदाकडे आला. तो म्हणाला, “अरवना यक्षश्लेषाच्या खळयावर परमेश्वराप्रीत्यर्थ एक वेदी बांध.” १९ दावीदाने मग परमेश्वराच्या इच्छेनुसार गादच्या म्हणण्याप्रमाणे केले. तो अरवनाला भेटायला गेला. २० अरवनाने राजाला आणि त्याच्या सेवकाना येताना पाहिले. त्याने पुढे होऊन जमिनीपर्यंत लवून नमस्कार केला. २१ अरवना म्हणाला, “माझे स्वामी का बरे आले आहेत? दावीद म्हणाला, तुझे खळे विकत घ्यायला. म्हणजे मग मी

परमेश्वरा प्रित्यर्थ इथे एक वेदी बांधीन. मग रोगराई संपुष्टात येईल.” २२ अरवना म्हणाला, “स्वामीनी मनाला येईल ते अर्पण करण्यासाठी घ्यावे. होमबलीसाठी हे बैल आहेत. इंधनासाठी मलणीची औते आणि बैलांचे सामान आहे. २३ अरवना महाराज, हवे ते मी तुम्हास देईन, महराजांवर परमेश्वराची मर्जी असावी. अशीही कामाना त्याने पुढे व्यक्त केली.” २४ पण राजा अरवनाला म्हणाला नाही, “तुला मी खरे सामग्री, मी ही जमीन विकतच घेणार आहे फुकटात मिळालेले मी होमबली म्हणून परमेश्वर देवाला अर्पण करणार नाही.” तेव्हा दावीदाने खळे आणि बैल पन्नास शेकेल चांदी देऊन विकत घेतले. २५ मग तेथे परमेश्वराप्रीत्यर्थ वेदी बांधती, होमबली आणि शांत्यर्पणे केली. परमेश्वराने त्याची प्रार्थना ऐकली. इसाएलवरील रोगराई परमेश्वराने संपुष्टात आणली.

1 राजे

१ आता राजा दावीद म्हातारा होऊन उतारवयात पोहोंचला होता. त्यांनी

त्याच्यावर कितीही पांधरुणे घातली तरी त्यास ऊब येईन्ना. २ म्हणून त्याचे सेवक त्यास म्हणाले, “आपण आपल्या प्रभूराजासाठी एखादी तरुण कुमारी पाहूया. अशासाठी की तिने राजाची सेवा करावी आणि काळजी घ्यावी. आपल्या प्रभूराजाला ऊब यावी म्हणून ती तुझ्या उरशी निजेल.” ३ आणि सेवकांनी या कामासाठी इसाएलामध्ये सुंदर तरुण कन्यांचा शोध सुरु केला. तेव्हा त्यांना शुरेम या नगरात अवीशंग नावाची कन्धा सापडली. त्यांनी तिला राजाकडे आणले. ४ ती अतिशय देखणी होती. तिने अतिशय काळजीपूर्वक राजाची शुश्रूषा केली. असे असले तरी राजाने तिच्यांपी लैंगिक संबंध ठेवले नाहीत. ५ तेव्हा हागीथेचा पुत्र अदोनीया स्वतः ला उंच कल्ऱ्य म्हणाला, “मी राजा होईंगी.” त्यांने स्वतः समोर रथ, घोडे तयार केले आणि रथाउढे थावायला पन्नास माणसे ठेवली. ६ “तू असे का करतोस?” असे म्हणून दाविदाने त्यास कधी दुखावलेले नव्हते, शिवाय अदोनीया हा दिसायलाही सुंदर होता, अबशालोमानंतर त्याचा जन्म झाला होता. ७ सरूवेचा पुत्र यवाब आणि याजक अव्याथार योच्याशी अदोनीयाने बोलणे केले. त्यांनी अदोनीयाला अनुसरून त्यास सहाय्य केले. ८ पण सादोक याजक, यहोयादाचा पुत्र बनाया, नाथान संदेषा, शिरी रेडे आणि दाविदाच्या पदरी असलेले वीर, ह्यानी अदोनीयाला अनुसरले नाही. ९ एन-रेगेलजवळ जोहेलेथ खडकापाशी अदोनीयाने मेंद्रे, गुरे, पुष्ट वासरे कापले व आपले भाऊ, राजाची मुले आणि यहूदातील सर्व लोकांस, जे राजाचे चाकर होते त्यांना बोलावले. १० पण राजाचे खास शूर वीर, आपला भाऊ शलमोन, बनाया आणि संदेषा नाथान यांना त्याने बोलावले नाही. ११ तेव्हा शलमोनाची आई बथरेबा हिच्याशी नाथान बोलाला, “हरगीथेचा पुत्र अदोनीया हा राजा झाला, आणि आपले स्वामी दावीद यांना त्याचा पत्तासुद्धा नाही, असे तुझ्या कानावर आले नाही काय?” १२ तर आता चल मी तुला सल्ला देतो, अशारितीने तू आपला जीव व तुझा मुलगा शलमोन याचा जीव वाचवशील. १३ तर आता तू दावीद राजा कडे जा आणि त्यास म्हण की, माझ्या स्वामी तुम्ही मला वचन दिले नाही काय? “खचित तुझा पुत्र शलमोन माझ्यानंतर राज्य करील, आणि तोच माझ्या राजासानावर बरेल?” तर मग अदोनीया का राज्य करीत आहे? १४ “तुझे राजाशी बोलणे चाललेले असतानाच मी तेथे येईन व तुझ्या शब्दांची खात्री पटवून देईन.” १५ तेव्हा राजाला भेटायला बथरेबा त्याच्या खोलीत गेली राजा फारच थकला होता, शुरेमची अवीशंग राजाची सेवा करत होती. १६ बथरेबाने राजाला लवून अभिवादन केले. राजा म्हणाला, “तुझी काय इच्छा आहे.” १७ ती त्यास म्हणाली, “महाराज, तुम्ही आपल्या परमेश्वर देवासमक्ष मला वचन दिले आहे की, माझ्यानंतर शलमोन राजा होईल व तोच या राजासानावर बसेल असे तुम्ही म्हणाला आहात. १८ तर आता पाहा, अदोनीया राजा झाला आहे, आणि तुम्ही माझे स्वामी महाराज, तुम्हास याची महितीही नाही का? १९ त्याने तर अनेक गुरे आणि पुष्ट शूर उत्तम मेंद्रे कापून शांत्यर्पणाचा यज्ञ केला आहे, त्याने सर्वांना आवंत्रित केले आहे. तुमची मुले, याजक अव्याथार, सेनापती यवाब यांना त्याने बोलावले आहे. पण तुमचा सेवक शलमोन याला मात्र बोलावणे पाठवले नाही. २० महाराज, आता सर्व इसाएल लोकांचे तुमच्याकडे लक्ष लागले आहे. स्वतः नंतर तुम्ही कोणाला राजा म्हणून घोषित करता याची ते वाट बघत आहेत. २१ नाहीतर माझे स्वामी राजे आपल्या वाडवडिलांसारखे झोपल्यावर, मी आणि शलमोन लोकांच्या दृटीने गु-हेगर ठरू.” २२ बथरेबा हे राजाशी बोलत असतानाच, नाथान संदेषा राजाला भेटायला आला. २३ राजाच्या सेवकांनी त्यास साप्तीतले, “तेव्हा नाथान संदेषा राजाच्या समोर आला” व खाली लवून अभिवादन केले. २४ मग नाथान म्हणाला, “महाराज, तुमच्यानंतर

अदोनीया राज्यावर येणार असे तुम्ही घोषित केले काय? आणि तो तुमच्या राजासानावर बसेल असे तुम्ही ठरवले आहे काय?” २५ कारण आजच त्याने खाली जाऊन गुरे, पुष्ट पशू मेंद्रे कापून शांत्यर्पणाचा यज्ञ केला आहे तुमचे पुत्र, सेनापती, व अव्याथार याजक यांना त्याचे आमंत्रण आहे. ते सगळे आत्मा त्याच्याबोरेबर खाण्यापिण्यात दंग आहेत, “राजा अदोनीया चिरायु होवो” म्हणून घोषणा देत आहेत. २६ पण मी, सादोक याजक यहोयादाचा पुत्र बनाया आणि तुमचा सेवक शलमोन यांना मात्र त्याने बोलावलेले नाही. २७ माझे स्वामी, राजा आपल्याकडून हे आम्हाला न संगता झाले का? यानंतर राजासानावर कोण बसेल? हे तुझ्या सेवकांना कळव. २८ तेव्हा राजा दावीद म्हणाला, “बथरेबाला पुन्हा माझ्याकडे बोलवा” त्याप्रमाणे बथरेबा राजासमोर येवून उभी राहिली. २९ मग राजाने शपथपूर्वक वचन दिले: “परमेश्वर देवाने आत्मापर्यंत मला सर्व संकटातून सोडवले आहे. देवाला समरून मी हे वचन देतो. ३० पूर्वी मी जे वचन तुला दिले त्याप्रमाणे मी आज करणार आहे. इसाएलाच्या परमेश्वर देवाने हे वचन द्यायचे मला सामर्थ्य दिले, त्याप्रमाणे मी कबूल करतो की माझ्यानंतर तुझा पुत्र शलमोन राज्य करील, या राजासानावर माझ्यानंतर तो आरुढ होईल. आजच हे मी पूर्ण करील.” ३१ बथरेबाने हे ऐकून राजाला लवून वंदन केले व म्हणाली, “माझे स्वामीराज दावीद चिरायु होवो.” ३२ मग दावीद राजा म्हणाला, “सादोक हा याजक, नाथान संदेषा आणि यहोयादाचा पुत्र बनाया यांना येथे बोलावून घ्या” तेव्हा ते तिथेजण राजाच्या भेटीला आले. ३३ राजा त्यांना म्हणाला, माझ्या अधिकांयांना सोबत घ्या. माझा पुत्र शलमोन याला माझ्या स्वतः च्या खेचारवर बसवून खाली गीहोनाकडे जा. ३४ तेथे सादोक याजक आणि नाथान संदेषा यांनी त्यास इसाएलचा राजा म्हणून अभिषेक करावा. रणशिंग फुंकून जाहीर करावे की “शलमोन राजा चिरायु असो.” ३५ मग त्यास घेऊन माझ्याकडे या. तो या राजासानावर बसेल आणि राजा म्हणून माझी जागा घेईल. इसाएल आणि यहूदाचा अधिकारी व्हावा म्हणून मी शलमोनला निवडले आहे. ३६ यहोयादाचा पुत्र बनाया राजाला म्हणाला, “आमेन! परमेश्वर, माझ्या स्वामीचा देव याला मान्यता देवो. ३७ महाराज, जसा परमेश्वर आपल्याबोरेबर होता. तोच परमेश्वर तसाच शलमोनाच्याही बरोबर राहील, आणि राजा शलमोनच्या राजाची भरभराट करो आणि माझे स्वामी, दावीद आपल्यापेक्षा त्याचे राजासन महान करो.” ३८ सादोक याजक, नाथान भविष्यादी, यहोयादाचा पुत्र बनाया आणि राजाचे सेवक करेथी व पलेशी यांनी खाली जाऊन राजा दाविदाच्या सांगण्याप्रमाणे केले. दाविदाच्या खेचारवर शलमोनाला बसवून ते गीहोन येथे गेले. ३९ सादोक याजकाने पवित्र मंडपातून तेल आणले. आणि त्या तेलाने शलमोनाच्या मस्तकावर अभिषेक केला. त्यांनी कण्ठां पुंकला आणि सर्वांनी “शलमोन राजा चिरायु होवो” असा एकच जयजयकार केला. ४० मग शलमोनाबोरेबर सर्वजंग नगरात आले. येताना ते पावा वाजवत आले. लोकांस उत्साहाचे, आनंदाचे भरते आले होते. त्याच्या जल्लोषाने धरणी कंप पावली. ४१ हे चाललेले असताना इकडे अदोनीया आणि त्याची पाहुणे मंडळी यांचे भोजन आटपट आलेले होते. त्यांनी हा कण्ठ्याचा आवाज ऐकला. यवाबाने विचारले, “हा कसला आवाज? नगरात काय चालले आहे?” ४२ यवाबाचे बोलणे संपत नाही तोच अव्याथार याजकाचा पुत्र योनाथान तिथे आला. अदोनीया त्यास म्हणाला, “ये तू भला मनुष्य आहेस. तेव्हा माझ्यासाठी तू चांगलीच बातमी आणली असशील.” ४३ पण योनाथानाने अदोनीयाला उत्तर देतेन म्हणाला, “आमचा स्वामी, दावीद यांने शलमोनाला राजा केले आहे.” ४४ दाविदाने सादोक याजक, नाथान संदेषा, यहोयादाचा पुत्र बनाया, करेशी आणि पलेशी आपले सेवक यांना शलमोनाबोरेबर पाठवले. त्यांनी शलमोनाला राजाच्या खेचारवर बसवते. ४५ मग सादोक याजक आणि नाथान संदेषा यांनी गीहोन येथे शलमोन राजाला अभिषेक केला. यानंतर ते सर्वजंग आनंदाने नगरात परतले, नगरातील लोक त्यामुळे फार आनंदात आहेत. हा जल्लोष त्यांचाच आहे. ४६

शलमोन आता राज्याचा राजासनावर बसला आहे. ४७ राजाचा सेवकवर्ग स्वामी दावीद राजाला आशीर्वाद देत आहे. ते म्हणत आहेत, राजा दावीद थोर आहे. शलमोन त्याच्यापेक्षा थोर व्हावा अशी देवाजवळ आमची प्रार्थना आहे देव शलमोनाचे नाव तुमच्यापेक्षाही कीर्तिवंत करो. त्याचे राजासन तुझ्या राजासनापेक्षाही थोर होवो. तेहा पलंगावस्त्रनच वाकून राजा अभिवादन करत होता. ४८ आणि राजा म्हणाला, “इसाएलाच्या परमेश्वर देव धन्य असो. परमेश्वराने माझ्या डोळ्यादिखत एका व्यक्तिला माझ्या राजासनावर बसवले आहे.” ४९ हे ऐकून अदोनीयाची आमंत्रित पाहुणे मंडळी घावरली आणि त्यांनी तेथून पळ काढला. ५० अदोनीया शलमोनाला घावरला, व जावून तो वेदीपाशी गेला आणि वेदीचे दोन्ही शिंगे पकडून बसला. ५१ कोणितरी शलमोनाला सांगितले, “अदोनीया तुमच्या धास्तीने पवित्र मंडपात वेदीची शिंगे धरून बसला आहे. तो तिथून हलायला तयार नाही शलमोन राजाने मला तलवारीने मारणार नाही याचे अभिवचन घावे असे तो म्हणत आहे.” ५२ तेहा शलमोन म्हणाला, “एक भला गृहस्थ असल्याचे अदोनीयाने सिद्ध केले तर त्याच्या केसासही इज्ञा होणार नाही. पण त्याच्यात दुष्टता दिसली तर तो मरण पावेल.” ५३ मग राजा शलमोनाने अदोनीयाकडे आपल्या मनुष्यांना पाठवले, ते त्यास राजाकडे वेऊन आले. अदोनीयाने राजा शलमोनाला वाकून अभिवादन केले. “शलमोनाने त्यास घरी परत जाण्यास सांगितले.”

२ दाविदाचा मरणकाळ जवळ येऊन ठेपला होता. तेहा त्याने शलमोनाला

आज्ञा देऊन सांगितले, २ “आता मी जगाच्या रीतीप्रमाणे जाणार आहे. तर तु हिंमंत धर, खंबीर, जबाबदार पुरुष हो. ३ आता परमेश्वर देवाच्या सर्व आज्ञाचे काळजीपूर्वक पालन कर त्याच्या मागानि जा, परमेश्वराच्या सर्व आज्ञा, नियम, कराराचे आदेश, व निर्णय काटेकोरपणे मोशेच्या नियमसास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे पाळ. त्यामुळे तू जिथे जाशील तिथे, व जे कार्य हातात घेशील त्यामध्ये यशस्वी होशील. ४ तू परमेश्वराचे म्हणणे ऐकल्याने तो ही मला दिलेली वचने पाळील, जर मी सांगितलेल्या मागानि मनापासून आणि प्रामाणिकपणाने, तुळे पुत्र चालले, तर इसाएलाच्या राजासनावरून तुझ्या वंशातला पुरुष खुटांगार नाही. ५ सरुवेचा पुत्र यवाब याने माझ्याशी काय केले ते लक्षात आहे ना? त्याने इसाएल सैन्याच्या दोन सेनापतीना, नेराचा पुत्र अबनेर आणि येथेरचा पुत्र अमासा यांना ठार केले आणि मुख्य म्हणजे, शांतोत्तेच्या काळात त्याने हा रक्पत केला आहे व त्याची तलवार खोचायचा कमरबंद आणि त्याच्या पायातले सैनिकी जोडे त्यांच्या रक्ताने रक्ताल्लेले आहेत. ६ तुझ्याजवळ असलेल्या ज्ञानाने यवाबाबरोबर, जसे तुला योग्य वाटेल तसा तू वाग व त्याचे पिकलेले केस शांतीने कबरेत उतरू देऊ नको. (Sheol h7585) ७ गिलादाच्या बर्जिल्ल्य याच्या मुलांवर दया असू दे. त्यांच्याशी सख्य ठेव आणि तुझ्या पंगतीला त्यांना बसू दे. तुळा भाऊ अबशालोम याच्यापासून मी पळ काढला तेहा त्यांनीच मला मदत केली. ८ गेराचा पुत्र शिरी तुझ्याजवळ आहे हे लक्षात ठेव, तो बहूरीम मधला बन्यामिनी आहे. मी महर्नाईमासला पळ काढला तेहा त्याने माझ्याविषयी फार वाईट शापाचे उद्गार काढले. पुढे तो मला यांदेन नदीजवळ भेटायला आला. त्यास मी परमेश्वरासमक्ष वचन दिले की, मी तुला तलवारीने ठार करणार नाही. ९ पण आता त्यास तू निर्दिष्ट समजू नकोस. तू सुन्न मनुष्य आहेस, त्यास काय करायचे ते तुला समजते. त्या पिकलेल्या केसाच्या म्हातांच्याला रक्ताचे स्नान घालून कबरेत पाठव. (Sheol h7585) १० मग दावीद मरण पावला. त्याच्या पुर्वजांसारखे दावीद नगरत त्याचे दफन झाले. ११ हेब्रोनवर सात वर्ष आणि यस्तलेम येथे तेहीस वर्ष असे एकदंर चाळीस वर्षे दाविदने इसाएलावर राज्य केले. १२ आता शलमोन आपल्या वडिलांच्या दाविदाच्या राजासनावर बसला. व त्याची सत्ता बळकटीने स्थापन झाली. १३ यानंतर हग्गीथेचा पुत्र अदोनीया शलमोनाची आई बथशेबा हिच्याकडे गेला. बथशेबाने त्यास विचारले, “तू शांतीने आला आहेस ना?” अदोनीया

म्हणाला, हो, “ही शांतता भेट आहे.” १४ “मला तुमच्याशी काही बोलायचे आहे.” बथशेबा म्हणाली, “मग बोल.” १५ अदोनीया म्हणाला, “एक काळ असा होता की, हे राज्य माझे होते. तुम्हास हे माहीत आहे. मी राजा आहे अशीच इसाएलाच्या सर्व लोकांची भावाना होती. पण पुढे कसळे बदलले. आता माझा भाऊ गादीवर आहे. परमेश्वरानेच त्याची निवड केली आहे. १६ आता माझे एक मागणे आहे. कृपाकरून नाही म्हणून नकोस” बथशेबाने “तुला काय हवे?” असे विचारले. १७ अदोनीया म्हणाला, “राजा शलमोन तुला नाही म्हणणार नाही, तू सांगशील ते काहीही करील तेहा शुनेमधल्या त्या अबीशंग नावाच्या तरुणीशी मला लग्र करायची संमती हवी आहे.” १८ बथशेबा म्हणाली, “ठीक आहे, मी राजाशी बोलत.” १९ मग बथशेबा राजा शलमोनाकडे अदोनीयाच्या वरीने बोलण्यास गेली. तिला पाहिल्यावर तो उठून उभा राहिला. मग तिला वंदन करून तो राजासनावर बसला. सेवकांना सागून त्याने आईसाठी दुसरे राजासन आणवले. ती त्याच्या उजव्या हाताला बसली. २० नंतर बथशेबा त्यास म्हणाली, “मला एक छोटीशी विनंती तुझ्याजवळ करायची आहे. कृपाकरून नाही म्हणून नकोस” राजा म्हणाला, “आई, तुला काय हवे ते माग मी नकार देणार नाही.” २१ ती म्हणाली, “तुझा भाऊ अदोनीया याला शुनेमच्या अबीशंगेशी लग्न करू दे.” २२ राजा शलमोन आपल्या आईला म्हणाला, “अदोनीयासाठी केवळ शुनेमकरीण अबीशंगेशी मागणी कशाला करतेसे? त्याच्यासाठी राज्यदेखील का मागत नाहीस, तो माझा मोठा भाऊ आहे म्हणून आणि याजक अब्याथार आणि यवाब, सर्वेचा यांच्यासाठी देखील राज्य माग.” २३ मग परमेश्वराची शपथ घेऊन शलमोन राजा म्हणाला, “अदोनीयानो ही मागणी करून आपल्या जीवावर संकट आणले आहे; तसे न घडले तर परमेश्वर तसेच त्यापेक्षा अधिक माझे करो. २४ इसाएलाचा राजा म्हणून परमेश्वराने माझी निवड केली आहे. माझे वडिल दावीद यांच्या गादीवर त्याने मला बसवले आहे. आपण दिलेला शब्द पालून राज्याची सत्ता परमेश्वराने आमच्या घराण्यात ठेवली आहे. तेहा आता त्याची शपथ घेऊन सांगतो की अदोनीयाला आज मृत्युंदं होईल.” २५ राजा शलमोनाने यहोयादाचा पुत्र बनायला आज्ञा दिली; आणि बनायाने बाहेर जाऊन अदोनीयाला ठार केले. २६ मग राजा शलमोन अब्याथार याजकाला म्हणाला, “तुलाही मी मारायला हवे पण अनाथोथ येथल्या आपल्या घरी मी तुला जाऊ देतो. माझ्या वडिल दावीदाबरोबर मार्गक्रमण करताना परमेश्वराचा पवित्र कराराचा कोश उचलून न्यायला तू मदत केलीस म्हणून तुला मी यावेठी जिवे मारत नाही, शिवाय त्यांच्या कठीण काळातही तू दिविदाला साथ दिली आहेस” २७ शिलो येथील याजक एली आणि त्याचे कुरुंब यांच्याविषयी देवाने असेच सांगितले होते परमेश्वर जे बोलला ते पूर्ण क्वावे म्हणून, परमेश्वराच्या याजक पदावरून शलमोनाने अब्याथार याजकाला काढून टाकले. २८ ही बातमी यवाबाच्या कानावर गेल्यावर तो भयर्भीत झाला. त्याने अबशालोमला न देत अदोनीयाला पठिंबा दिला होता. म्हणून तो त्वरीत परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात गेला आणि वेदीची शिंगे घटू धरून बसला. २९ “कोणीतरी यवाब हा परमेश्वराच्या मंडपात वेदीपाशी आहे” हे राजा शलमोनाला सांगितले. तेहा शलमोनाने यहोयादाचा पुत्र, बनाया यास पाठवले, तो त्यास म्हणाला, “जा, त्याच्यावर हल्ला कर.” ३० बनाया परमेश्वराच्या पवित्र मंडपात जाऊन यवाबाला म्हणाला, “तेथून बाहेर पड ही राजाची आज्ञा आहे.” पण यवाब म्हणाला “मी येथेच मरेन.” तेहा बनायाने राजाकडे जाऊन त्यास हे सांगितले यवाब म्हणतो मी वेदीपाशीच मरेन. ३१ तेहा राजाने बनायाला हुक्म केला, “तो म्हणतो तसे कर त्यास त्याचे दावीद नगरत त्याचे दफन झाले.

त्याने तलवारीने मारले होते. अबनेर इसाएल सैन्याचा सेनापती तर अमासा यहूदा सैन्याचा सेनापती होता. ३३ त्यांचा रक्तपात यवाबाच्या शिरी त्याच्या संततीच्या शिरी उलटवून सर्वदा राहील. पण दावीद, त्यांचे वंशज, त्याच्या घराण्यातील राजे आणि त्याचे राज्य यांना परमेश्वराच्या कृपेने निरंतर शांतता लाभेल.” ३४ तेव्हा यहोयादाचा पुत्र बनाया याने यवाबाला ठार केले व वाळवंटातील त्याच्या घराजवळ त्याचे दफन करण्यात आले. ३५ यवाबाच्या जागी राजा शलमोनाने यहोयादाचा पुत्र बनायाची सेनापती म्हणून नेमणूक केली आणि अव्याथाराच्या जागी मुख्य याजक म्हणून सादोकाची केली. ३६ मग राजाने शिमीला बोलावणे पाठवले, त्यास सांगितले, “इथे यश्शलेमामध्ये स्वतः साठी घर बांधून राहा. ने नार सोडून नको. ३७ हे नगर सोडून किंद्रेन झऱ्यापलीकडे गेलास तर त्या गुन्हाबद्दल तुला जीव गमवावा लागेल. व तुझे रक्त तुझ्या मार्थी असेल.” ३८ तेव्हा शिमी राजाला म्हणाला, “ठीक आहे, महाराज मी तुमचा दास तुमच्या सागंगायाप्रमाणे करील,” मग शिमी यश्शलेमेमध्येच पुष्कल दिवस राहिला. ३९ पण तीन वर्षांनंतर शिमीचे दोन नोकर पळून गेले. “गथवा राजा आणि माकाचा, पुत्र आखीश याच्याकडे ते गेले, आपले चाकर गथ येथे असल्याचे शिमीला कोणीतीरी कळवले.” ४० तेव्हा शिमीने आपल्या गढवावर खोगीर चढवले आणि तो गथ येथे आखीश राजाकडे आपले नोकर शोधायला निघाला. तिथे ते मिळाल्यावर त्यांना त्याने परत घरी आणले. ४१ शिमी यश्शलेमेहून गथला जाऊन आल्याचे कोणीतीरी शलमोनाला सांगितले. ४२ तेव्हा राजाने शिमीला बोलावून घेतले. शलमोन त्यास म्हणाला, “यश्शलेम सोडलेस तर तुझा वध होईल ही मी तुला परमेश्वराची शपथ घेऊन सांगितले होते ना? तू हे गव सोडून इतत्र गेलास तर तुझ्या मृत्यूला तूच जबाबदार राहशील? आणि तू त्यास कबूल झाला होतास. तू म्हणतोस ते मान्य आहे. ४३ परमेश्वराची शपथ व मी तुला दिलेली आज्ञा तू का मानली नाहीस?” ४४ पण राजा शिमीस म्हणाला, “माझे वडिल दावीद यांचे तू बरेच अपराध केले आहेस ते तुला माहीती आहेत तर परमेश्वर तुझ्या दुष्टाईचे फळ तुझ्या मार्थी आनील. ४५ पण शलमोन राजाला परमेश्वराचे आशीर्वाद राहील. दाविदाचे राज्य तो सदासर्वकाळ सुरक्षित ठेवील.” ४६ मग राजाने यहोयादाचा पुत्र बनायाला शिमीचा वध करायची आज्ञा दिली आणि बनायाने ती अंमलात आणली. आता शलमोनाची आपल्या राज्यावर पूर्ण पकड बसली.

३ मिसराचा राजा फारो याच्या मुलीशी लग्र करून शलमोनाने फारोशी करार केला. शलमोनाने तिला दावीद नमगरत आणले. त्याच्या महालाचे आणि परमेश्वराचे मंदिर बांधण्याचे काम तेकाच चालू होते. यश्शलेमा सभोवती तटबंदी उभारायचे कामही शलमोनाने हाती घेतले होते. २ परमेश्वराचे मंदिर अजून बांधून पुरे झाले नक्ते त्यासुमुळे लोक यज्ञात बली अर्पण करायला डोंगरमाथ्यासारख्या उंच ठिकाणी जात. ३ राजा शलमोनही आपले वडिल दावीद यांनी सांगितलेल्या नियमांचे मन: पूर्वक पालन करून परमेश्वरारील आपले प्रेम प्रकट करीत असे. त्या गोरीखेरीज यज्ञ करायला आणि धूप जाळायला तो उंच ठिकाणी जात असे. ४ राजा गिबोन हे एक महत्वाचे उंचावरील ठिकाण असल्यामुळे शलमोन यज्ञासाठी तिकडे गेला. तेथे त्याने एक हजार होमार्पणे वाहिली. ५ शलमोन गिबोन येथे असतानाच परमेश्वराने एका रात्री त्यास स्वप्नात दर्शन दिले तो म्हणाला, माग! “तुला काय हवे ते माग मी ते देईन.” ६ तेव्हा शलमोन म्हणाला, “तुझा सेवक म्हणेजेच माझे वडिल दावीद यांच्यावर तुझी कृपा होती. ते तुझ्या म्हणण्याप्रमाणे वागले. ते विश्वासूपूणाने आणि न्यायाने वागले. त्यानंतर आज त्याच्या मुलालाच गादीवर बसवून तू तुझ्या महान कराराबद्दल मोठाच दयाळूपणा दाखवला आहेस. ७ माझे वडिल दावीदानंतर, परमेश्वर देवा, तू मला राजा केले आहेस. पण मी लहान मुलासारखाच आहे. मला बाहेर जायला व आत यायला समजत नाही. ८ तू निवडलेल्या लोकांमध्ये तुझा सेवक राहत

आहे, त्यांचा जमाव मोठा आहे ते असंख्य व अगणित आहेत. ९ म्हणून तुझ्या सेवकास लोकांचा न्याय करण्यास शहाणपणाचे मन दे, त्यामुळे मला बन्यावाईटामधील फकर समजेल. त्याखेरीज तुझ्या एवढ्या लोकांचा न्याय करणे कोणास शक्य आहे?” १० शलमोनाने हा वर मागितला याचा परमेश्वरास फार आनंद झाला. ११ म्हणून देव त्यास म्हणाला, “तू स्वतः साठी दीर्घायुष्य किंवा सुखसमधी मागितली नाहीस. तसेच शत्रूचा निः पात व्हावा असे म्हणाला नाहीस. तू फक्त न्यायबुद्धी आणि विवेक याची मागणी केलीस. १२ तेव्हा तुझे मागणे मी मान्य करतो. तुला जानी आणि शहाणपणाचे मन देतो, तुला एवढे शहाणपण लाभेल की तुझ्यासारखा भूतकाळात कधी झाला, नाही आणि पुढे कधी होणार नाही. १३ आणखी तू जे मागीतले नाही तेही मी तुला देत आहे थन आणि वैभव ही तुला देत आहे. तुझ्या आयुष्यभर तुझ्यासारखा कोणी दुसरा राजा असणार नाही. १४ जर तू माझ्या दाखवलेल्या मागणीने चाललास आणि माझ्या आज्ञा आणि नियम पाळलेस, जसा तुझा पिता दावीद चालला, तर तुलाही मी दीर्घायुषी करीन.” १५ शलमोन जागा झाला. परमेश्वर स्वप्नात येऊन आपल्याशी बोलला हे त्याच्या लक्षात आले. त्यानंतर शलमोन यश्शलेमेला जाऊन परमेश्वराच्या कराराच्या कोंशापाढे उभा राहिला. शलमोनाने परमेश्वरासाठी होमार्पण केले. त्यामध्ये त्याने परमेश्वरास शांत्यर्पणे वाहिली. मग आपल्या सर्व सेवकांना मेजवानी दिली. १६ नंतर दोन वेश्या शलमोनाकडे आल्या. राजापुढे त्या दोघी उभ्या राहिल्या. १७ त्यातली एक म्हणाली, “महाराज, ही आणि मी एकाच घरात राहतो. मी बाळाला जन्म दिला तेव्हा ही माझ्या जवळच होती. १८ तीन दिवसांनंतर हिने पण बाळाला जन्म दिला. आमच्याखेरीज घरात आणखी कोणी नव्हते. आम्ही दोघीच काय त्या राहत होतो. १९ एका रात्री ती बाळाला घेऊन झोपलेली असताना तिचे बाळ तिच्याखाली चेंगसून मरण पावले. २० तेव्हा मी झोपेत असताना त्या रात्रीच तिने माझे बाळ माझ्या कुरीतून घेतले आणि ते स्वतः कडे ठेवून आपले मृत बालक माझ्या अंथरुणावर ठेवले. २१ दुसऱ्या दिवशी सकाळी उठून मी बाळाला पाजायला घेतले तर बाळ मृत असल्याचे माझ्या लक्षात आले. म्हणून मी बालकाईने न्याहात्तेले असता हे बाळ माझे नाही असे मला आढळले.” २२ पण तेवढ्यात ती दुसरी स्त्री म्हणाली, “नाही, जिवंत बाळ माझे आहे, मरण पावलेले बाळ तुझे आहे.” पहिली त्यावर म्हणाली, “तू खेते बोलतेस, मरण पावले ते तुझे बाळ आणि जिवंत आहे ते माझे.” अशाप्रकारे दोघीचांही राजासमोर कडाक्याचा वाद झाला. २३ तेव्हा राजा म्हणाला, “एक म्हणते जिवंत मूल माझे आणि मरण पावलेले बाळ तुझे आहे; दुसरी असे म्हणते नाही, मरण पावलेला तो तुझा मुलगा आणि जिवंत जो माझा मुलगा.” २४ राजाने मग आपल्या सेवकाला एक तलवार घेऊन यायला सांगितले. २५ नंतर राजा म्हणाला, “आता आपण असे करू. त्या जिवंत बाळावर वार करून त्याचे दोन तुकडे करू आणि एकीला अर्धा व दुसरीला अर्धा देऊ.” २६ पण पहिल्या स्त्रीला, ख्याआईला, वासल्याचा उमाळा आला. ती राजाला म्हणाली, “हे माझ्या स्वामी नको, बाळाला मारू नका ते तिच्याकडे राहू द्या.” दुसरी स्त्री म्हणाली, “बाळाचे दोन तुकडे करा.” म्हणजे आमच्यापैकी कोणालाही ते मिळणार नाही. २७ तेव्हा हे एकून राजा म्हणाला, “बाळाला मारू नका. त्यास पहिल्या स्त्रीच्या हवाली करा. तीच खरी आई आहे.” २८ राजाचा हा न्याय इसाएल लोकांच्या कानावर गेला. राजाच्या चाणाक्षणाबद्दल त्यांना भय वाटले. योग्य निर्णय घेण्याचे परमेश्वराचे शहाणपण त्याच्याकडे आहे हे त्यांच्या लक्षत आले.

४ राजा शलमोन सर्व इसाएलाचा राजा होता. २ त्यास शासनात मदत करण्याच्या प्रमुख अधिकाऱ्यांची नवे अशी: सादोकाचा पुत्र अजच्या, हा याजक होता. ३ शिशाचे पुत्र अलिहोरेक आणि अहीया. न्यायालयातील घडामोळींची टिप्पणे ठेवणे हे त्यांचे काम होते. अहीलुदाचा पुत्र यहेशाफाट

हा बखरकार होता. ४ बनाया हा यहोयादाचा पुत्र सेनापती होता सादेक आणि अब्याथार याजक होते. ५ नाथानचा पुत्र अज़या हा जिल्हाधिकाऱ्याचा प्रमुख होता, नाथानाचा पुत्र जाबूद याजक असून राजाचा सल्लागार होता. ६ अहीशार हा राजाच्या महातातील सर्व गोर्खींचा प्रमुख होता, अब्दाचा पुत्र अदोनीराम गुलामांच्या खात्याचा प्रमुख होता. ७ इसाएलचे कारभाराच्या सोयीसाठी बारा भाग पाठलेले होते, प्रत्येक भागावर शलमोनाने कारभारी नेमले होते. त्या त्या भागातून अन्नधान्य गोळा करून राजाच्या कुटुंबियांना देण्याची त्यांची जबाबदी होती. बारा कारभाराचैकी प्रत्येकावर प्रतिवर्ष एक महिना ही पाळी येई. ८ त्या बारा कारभाराची नावे अशी: बेन-हूर, हा एप्राईलाच्या डॉगरारल प्रदेशावर अधिकारी होता. ९ माकस, शालबीम, वेथ-शेमेश व एलोन वेथ-हानान याच्यावर बेन-देकेर हा कारभारी होता. १० बेन-अबीनादाव पूर्ण दोर प्रांतवर होता. शलमोनाची कन्या टाफाथ ही याची पत्नी. १२ तानख, मगिद्वे व पूर्ण वेथ-शान म्हणजेच सरातनाजवळ इत्रेलच्या खाली वेथ-शानापासून आबेल-महोलापर्यंत व यकमामाच्या उतारापर्यंत अहीलुदाचा पुत्र बाना हा होता. १३ रामोथ-गिलादावर बेन-गेबेर; हा प्रमुख होता. गिलाद येथील मनशेवा पुत्र याईर याची सर्व गावे, बाशानातले अंगाब प्रांत हे भाग त्याच्याकडे होते. या भागात भक्तम तटबंदीची आणि पितळेची अडसर असणारी साठ मोठी नगरे होती. १४ इद्वेचा पुत्र अहीनादाव महनाईम प्रांतवर होता. १५ नफतालीवर अहीमास होता. (ज्याने शलमोनाची कन्या बासमथ हिच्याशी लग्न केले होते.) १६ दृश्याच्या पुत्र बाना, हा आशेर आणि आलोथ यांच्यावर कारभारी होता. १७ पारुहाचा पुत्र, यहोशाफाट इस्साखारवर होता. १८ एलाचा पुत्र शिरी बन्यामीनचा कारभारी होता. १९ उरीचा पुत्र गेबेर गिलाद प्रांतवर होता. अमोयांचा राजा सीहोन आणि बाशानाचा राजा ओग हे या प्रांतात राहत होते. गेबेर मात्र त्या प्रांताचा एकमेव कारभारी होता. २० यहूदा आणि इसाएलमध्ये समुद्रातील वाळूसारखी बहुसंख्य माणसे होती. ती खात, पीत व मजा करत आनंदाने जगत होती. २१ नदीपासून ते पलिष्ट्यांच्या भूमीपर्यंत व मिसराच्या सीमेपर्यंत शलमोनाची सत्ता होती. या देशांकडून शलमोनाला नजराणे येत आणि ते आयुष्यभर त्याचा आदर करीत. २२ शलमोनाला एका दिवसास जेवणाच्या सर्वस्ताठी खालील अन्नपदार्थ लागत: तीस कोर मापाचे सपीठ; साठ कोर मापाचे पीठ, २३ दहा पृष्ठ गुरे कुरुणावर चर्चलेली वीस गुरे, शंभर मेंढे, हरीण, सांबरे, भेकर, खण्यायोग्य पक्षी. २४ महानदाच्या अलीकडील सर्व देशावर म्हणजे तिफसाह येथून गज्जापर्यंतच्या सर्व देशांवर व जितके राजे होते त्याची सत्ता होती. या प्रदेशात सर्वत्र शांतता नांदत होती. २५ शलमोनाच्या दिवसात दानपासून बैर-शेवापर्यंत, यहूदा आणि इसाएलमधील सर्व लोक निर्धास्तपणे व शांततेने राहत होते. आपापल्या अंजीर वृक्षांखाली आणि द्राक्षबांगमध्ये ते निवांत होते. २६ रथाच्या चार हजार घोड्यांसाठी पांगा होत्या. तसेच शलमोनाकडे बारा हजार स्वार होते. २७ शिवाय ते बारा कारभारी प्रत्येक महिन्याला शलमोनाला सर्व जीवनावश्यक गोषी पुरवत होते. राजाच्या पंगतीला बसून जेवणाच्या सर्वांना ते पुरेसे होते. २८ रथाच्या आणि स्वारीच्या घोड्यांसाठी पुरेसा पेंडा आणि साठूही ते कारभारी पुरवीत. नेमलेल्या ठिकाणी प्रत्येकजण हे धान्य आणून टाकी. २९ देवाने शलमोनाला भरपूर शहाणपण व बुद्धी दिली होती. आणि समुद्राच्या वाळूप्रमाणे विशाल मन दिले. ३० पूर्वकडील सर्वपिक्षा शलमोनाचे शहाणपण अधिक होते. मिसरमधल्यापेक्षा ते थोर होते. ३१ पृथ्वीच्या पाठीवर त्याच्याइतका सूज़ कोणी नक्हता. एकाही एथान तसेच माहोलाची पुत्र, हेमान व कल्याकोल व दर्द, यांच्यापेक्षा तो शहाणा होता. त्याचे नाव इसाएल राष्ट्र बाहेर सर्वत्र पसरले होते. ३२ आपल्या आयुष्यात त्याने तीन हजार बोध वचने आणि पंथराशे गीते लिहिली. ३३ निसाराविषयी ही त्यास ज्ञान होते. लबानोनातल्या गंधसरुपासून भिंतीतून उगवणाच्या वनस्पतीपर्यंत सर्व तळेच्या झाडांचे त्यास ज्ञान होते. प्राणी, पक्षी, मासे

आणि सरपटाणे प्राणी यांचेही त्याने वर्णन केले आहे. ३४ देशोदेशीचे लोक त्याच्याकडे ज्ञानार्जनासाठी येत. सर्व राष्ट्रांचे राजे आपल्या पदरच्या हुशार मनुस्यांना शलमोनाकडून ज्ञान घ्यायला पाठवत.

५ हिराम हा सोराचा (तायरचा) राजा होता. त्याने आपल्या सेवकांना

शलमोनाकडे पाठले कारण त्याने ऐकले होते की, शलमोनाचा अभिषेक होऊन त्याच्या वडिलांच्या जागेवर राजा झाला आहे, त्याचे दाविदाशी सख्य होते. २ शलमोनाने राजा हिरामला असा निरोप पाठवला. ३ “तुम्हास महित आहे माझे वडिल दावीद सतत युद्धात गुतलेले असल्यामुळे त्यांना परमेश्वर देवासाठी मंदिर बांधता आले नाही. सर्व श्रूत्ना पायदक्षी तुडीवीर्यत ते थांबले होते. ४ परंतु आता परमेश्वराने सर्व बाजूनी माझ्या राज्याला शांतता दिली आहे. मला आता शत्रू किंवा अरिष्ट राहीले नाही. ५ परमेश्वराने माझे वडिल दाविदाला वचन दिले होते. परमेश्वराने सांगितले होते, “तुम्ह्यानंतर मी तुड्या मुलाला राजा करीन, तो माझ्या सम्नानार्थ मंदिर बांधीत” त्याप्रमाणे माझ्या परमेश्वर देवाच्या सन्मानार्थ मंदिर बांधण्याची माझी योजना आहे. ६ तर आता माझ्यासाठी तुम्ही तुमची माणसे लबानोन येथे पाठवा तेथील गंधसरुची झाडे त्यांना माझ्यासाठी कापायला सांगा. माझेही चाकर मी त्यांच्याबोरब पाठवीन. तुम्ही तुमच्या नोकरांची जी मजुरी ठरवाल ती मी देईन. तुम्हास महित आहे की आमचे लोक तुमच्या सीदेनी लोकांइतके कुशल नाहीत.” ७ हिरामला शलमोनाचे शद्द ऐकून फार आनंद झाला व तो म्हणाला, “दाविदाला एवढा जानी पुत्र या मोठेचा देशावर राज्य करण्यासाठी दिल्याबद्दल मी परमेश्वराचे आभार मानतो.” ८ मग हिरामने शलमोनाला असा संदेश पाठवला, “तुझे म्हणणे मला कळले. देवदार आणि गंधसरुची तुला हवी तितकी झाडे मी तुड्या ईच्छेप्रमाणे देईन. ९ माझे नोकर ती लबानोनातून समुद्रपर्यंत वाहून आणतील मग त्याचे तराफे कसून तुला हव्या त्याठिकाणी समुद्रावरून ते आणतील. तेथे ते तराफे सोडवले जातील. मग तेथून तू घेय. माझ्या सेवकांना अन्नपुरवठा तू दिला तो माझ्या ईच्छेनुसार पुरेसा असेल.” १० हिरामने शलमोनाला त्याच्या गरजेप्रमाणे सर्व गंधसरू व देवदारुची लाकडे पुरवली. ११ शलमोनाने हिरामला त्याच्या कुटुंबासाठी दरवर्षी वीस हजार कोर गहू आणि वीस कोर शुद्ध तेल दिले. १२ परमेश्वराने शलमोनाला कबूल केल्याप्रमाणे, त्याने त्यास शहाणपण दिले. अणि हिराम व शलमोन या दोघांमध्ये सख्य निर्माण झाले. या दोन राजांनी आपसार शांततेचा करार केला. १३ शलमोन राजाने सर्व इसाएल लोंकावर वेठिविगर बसवला यासाठी तीस हजार माणसे नेमली. १४ अदोनीराम नावाच्या मनुष्यास त्यांचा प्रमुख म्हणून नेमले. प्रत्येक गटात दहा हजार माणसे होती. प्रत्येक गट लबानोनात एक महिना काम करी आणि घरी परतून दोन महिने आराम करत. १५ ऐंशी हजार लोंकांस शलमोन राजाने डोगराल भागात कामाला लावते. त्यांना पाथरवटाचे काम होते. दगड वाहून नेणारी माणसे सत्तर हजार होती. १६ शलमोनाच्या कामावरील मुख्य अमलदाराखेतीज आणखी तीन हजार तीनशे अधिकारी कामकरी लोकांवर देखेरेख करण्यास नेमले होते. १७ त्यांना शलमोन राजाने मोठे, मौल्यवान चिरे मंदिराच्या पायासाठी म्हणून कापायला सांगितले. ते फार काळजीपूर्वक कापण्यात आले. १८ मग शलमोन आणि हिरामच्या बांधकाम करण्याच्यांनी आणि गिलावी येथल्या लोकांनी ते चांगले घडवले. मंदिर उभारणीसाठी घडीव चिरे आणि औंडके त्यांनी तयार केले.

६ अशा तहेने शलमोनाने परमेश्वराचे मंदिर बांधायला सुरुवात केली.

इसाएल लोकांनी मिसर देशातून बाहेर निघाल्यापासून चारशे ऐंशी वर्षे झाली होती. इसाएलाचा राजा म्हणून शलमोनाच्या कारकीर्दीचे हे चौथ्या वर्षी. जीव महिना जो दुसरा महिना होता त्याच्याद्ये तो परमेश्वराचे मंदिर बांधू लगला. २ शलमोन राजाने परमेश्वरासाठी जे मंदिर बांधाले त्याची लांबी साठ हात, रुद्दी वीस हात व उंची तीस हात होती. ३ मंदिराची देवठीवी लांबी वीस हात म्हणजे मंदिराच्या रुद्दीएवढी होती, आणि मंदिरासमोर त्याची रुद्दी दहा

हात होती. ४ मंदिराला अरुंद खिडक्या होत्या त्या बाहेरच्या बाजूने अरुंद आणि आतल्या बाजूने रुंद होत्या. ५ मंदिराच्या मुख्य खोलीच्या लागून अनेक खोल्या एका रांगेत बांधल्या होत्या. तसेच मंदिराचे पवित्रस्थान व परमपवित्रस्थान यांच्या भिंतीस लागून सभोवार मजले केले. ६ सर्वात खालच्या मजल्याची रुंदी पाच हात, मधल्या मजल्याची सहा हात व वरच्या मजल्याची सात हात होती; त्याने मंदिराच्या बाहेरच्या भिंतीस तोडे ठेवले होते, ते अशासाठी की, मंदिराच्या भिंतीत तुळ्या शिरू नयेत. ७ भिंतीच्या बांधकामात कामगाळांनी चांगले मोठे चिरे वापरले खाणीतूनच ते योग्य मापाने कापून काढले होते. त्यामुळे मंदिरात ते बसवताना हातोड्या, कुळ्हाडी किंवा अन्य कुठल्या लोखंडी हल्याराचा आवाज झाला नाही. ८ तलमजल्यावरील खोल्यांना मंदिराच्या दक्षिणेकडून आत जायला वाट होती. तिथून वरच्या मजल्यावर जायला आतून जिने होते. ९ शेवटी शलमोनाचे मंदिराचे बांधकाम संपले, मंदिराचा संपूर्ण अंतर्भाग गंधसरुच्या लाकडाने आच्छादलेला होता. १० मंदिरभोवतालच्या खोल्यांचेही काम झाले, प्रत्येक मजल्याची उंची पाच पाच हात उंच होती. त्यातील गंधसरुच्या लाकडाचे खांब मंदिराला भिडले होते. ११ परमेश्वराचे वचन शलमोनाकडे आले तो मणाला, १२ “माझ्या सर्व आज्ञा आणि नियम तू पाळलेस तर तुझे वडिल दावीद यांमा कवळू केले ते सर्व मी तुझ्यासाठी करीन. १३ मी इसाएल लोकांमध्ये राहील आणि त्यांना सोडून मी जाणार नाही.” १४ शलमोनाने मंदिर बांधण्याचे काम पूर्ण केले. १५ मंदिराच्या दगडी भिंतीना जमिनीपासून छतापर्यंत गंधसरुच्या लाकडाचे आतून आच्छादन होते. दगडी जमीन देवदारच्या लाकडाने मढवलेली होती. १६ मंदिराच्या आत मागच्या बाजूला वीस हात लांबीचा परमपवित्र गाभारा होता. त्याच्याही भिंती खालपासून वरपर्यंत गंधसरुच्या लाकडाने मढवलेल्या होत्या. १७ मंदिराचा मुख्य दर्शनीभाग या पवित्र गाभाराच्यासमोर होता. त्याची लांबी चाळीस हात होती. १८ हा भाग सुद्धा गंधसरुच्ये मढवलेला होता. त्यातून भिंतीच्या दगडाचे काहीच दर्शन होत नक्हते. या लाकडावर उमललेली फुल आणि रानकाकड्या यांचे कोरीव काम केलेले होते. १९ आणखी मार्ग मंदिराच्या अंतर्भागात शलमोनाने परमेश्वराच्या कराराच्या कोशासाठी गाभारा करवून घेतला होता. २० याची लांबी, रुंदी आणि उंची प्रत्येकी कीस हात होती. त्याने तो शुद्ध सोन्याने मढविलेला होता. गंधसरुची केलेली वेदीही त्याने सोन्याने मढवलेली होती. २१ शलमोनाने हा गाभारा शुद्ध सोन्याने मढवला होता. खोलीसमोर त्याने धूप जाळायला चौथारा बांधला तोसुद्धा सोन्याने मढवून त्याभोवती सोन्याच्या साखळ्या लावल्या. २२ परमपवित्र गाभाराच्यासमोरच्या वेदीसह सर्व मंदिर सोन्याने मढवून त्याने काम समाप्त केले. २३ कारागिरांनी जैतून लाकडाचे दोन करुब देवदूत बनवले. त्याना पंख होते, करुब देवदूतांची उंची प्रत्येकी दहा दहा हात होती. ते परमपवित्र गाभाराच्यात ठेवले. २४ करुबाचा एक पंख पाच हात व दुसरा पंख पाच हात होता. एका पंखाच्या टोकापासून दुसर्या पंखाच्या टोकापर्यंत दहा हात अंतर होते. २५ दुसरा करुबही दहा हात उंच होती; दोन्ही करुब एका मापाचे व एका आकाराचे होते. २६ आणि एका करुबाची उंची दहा हात होती, दुसर्या करुबाचीही तेवढीच होती. २७ हे करुब देवदूत आतल्या परमपवित्र गाभाराच्यात बनवले होते. ते एकमेकांना लागून असे ठेवले होते की त्याचे पंख खोलीच्या बरोबर मध्यभागी एकमेकांना भिडत होते. आणि बाहेरच्या बाजूला भिंतीच्या कडेला स्पर्श करत होते. २८ हे करुब सोन्याने मढवले होते. २९ दर्शनी भाग आणि गाभारा यांच्या भिंतीवरही करुबांची चित्रे कोरलेली होती. खजुरीची झाडे आणि फुलेही कोरली होती. ३० दोन्ही खोल्यांची जमीन आतली व बाहेरील सोन्याने मढवली होती. ३१ शलमोनाने जैतूनाच्या लाकडाचे दरवाजे कसू ते परमपवित्र गाभाराच्ये प्रवेशद्वारा मण्णून लावले. दारांभोवतालच्या बाह्या व कपाळपट्टी यांनी भिंतीचा पाचवा भाग व्यापला होता. ३२ जैतून लाकडाच्या या दारांवर करुब देवदूत, खजुरीची झाडे आणि फुले कोरलेली असून ती सोन्याने मढवली होती. ३३ त्याने मंदिराच्या

दारासाठीही जैतून लाकडाच्या चौकटी बसवल्या होत्या; त्याने भिंतीचा चौथा भाग व्यापला होता; ३४ त्याचे दोन दरवाजे देवदारु लाकडाचे होते प्रत्येक दरवाज्याला दोन दोन दुमटण्या होत्या. ३५ त्यावरही पुढी करुब, खजुरीची झाडे, उमलेली फुले यांचे कोरीव काम असून ती दारे सोन्याने मढवली होती. ३६ मग त्याने आतले अंगां बांधले. त्याभोवती भिंत बांधली. दगडी चियांच्या तीन ओळी आणि गंधसरुची एक ओळ अशा त्या होत्या. ३७ वर्षाचा चौथा महिना जीव मध्ये त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घातला. ३८ अकराच्या वर्षी बूल महिन्यात म्हणजेच वर्षाच्या आठव्या महिन्यात मंदिराचे बांधकाम पूर्ण झाऱे. शलमोनाला मंदिर बांधायला सात वर्षे लागली. मंदिराचे बांधकाम नियोजित नमुन्या प्रमाणे तंतोतंत झाले.

७ शलमोनाला स्वतः: साठी महाल बांधण्यास तेरा वर्षे लागली. २ त्याने लबानोनगृह वनातील घरीबी बांधले. त्याची लांबी शंभर हात, रुंदी पन्नास हात व उंची तीस हात होती. ती ईमारत गंधसरुच्या स्तंभाच्या चार रांगावर असून प्रत्येक स्तंभाचार गंधसरुच्या तुळ्या ठेवल्या होत्या. ३ त्यावर छत मण्णून गंधसरुच्या लाकडाची पाटण होती. प्रत्येक ओळीत पंधरा खांब अशा पंचवाळीस खांबावर तुळ्या होत्या. ४ तिन्ही मजल्यावर तुळ्या असून भिंतीवर समोरासमोर येतील अशा खिडक्यांच्या तीन ओळी होत्या. ५ दोन्ही टोकांना तीन तीन दरवाजे होते. दाराची कवाडे आणि चौकटी काटकोन चौकोनात होत्या. ६ शलमोनाने एक द्वारमंडपी उभारला होता. हा राजासानाचा मंडप पन्नास हात लांब आणि तीस हात रुंद होता. दर्फीनी बाजूला आधार देणाऱ्या स्तंभाची रांग होती. ७ मग सिंहासनावर बसून न्यायनिवाडा करण्यासाठी त्याने एक दालन बांधून घेतले. त्यास त्याने “न्यायासानाचा मंडप” असे नाव दिले होते. हे दालनही जमिनीपासून छतापर्यंत गंधसरुच्या लाकडाने आच्छादलेले होते. ८ याच्याच आतल्या बाजूला त्याचे घर होते. त्याची बांधणी न्यायासानाच्या मंडपासारखीच होती. मिसरच्या फारो राजाची कन्या म्हणजे शलमोनची पत्नी हिच्यासाठीही त्याने असाच महाल बांधून घेतला. ९ या सर्व इमारतीच्या बांधकामात किंमती दगडी चिरे वापरले होते. पुढीन मागून घासून ते करवतीने योग्य मापाने कातले होते. पायापासून वळचणीपर्यंत त्यांचाच वापर केला होता. अंगणाभोवतालच्या भिंतीही याच बहुमूळ दगडांनी बांधल्या होत्या. १० पायासाठी वापरलेली चिरेही असेच प्रशस्त व भारी होते. काहींची लांबी आठ व इतरांची दहा दहा होती. ११ त्यांचाच वरार आणखी चांगल्या प्रतीचे चिरे आणि गंधसरुचे वासे होते. १२ महाल, मंदिर आणि द्वारमंडप यांच्या सभोवती भिंत होती. तिला दगडांच्या तीन विन्या आणि गंधसरुच्या लाकडाची एक ओळ परमेश्वराच्या मंदिराचे आतले अंगण व त्या मंदिराची देवडी यांच्याप्रमाणे ही रचना होती. १३ राजा शलमोनाने सोराहून (तायारहून) हिराम नावाच्या मनुष्यास निरोप पाठवून यश्चलेम येथे बोलावून घेतल. १४ हिरामची आई नफताली वंशातील होती. त्याचे डिल सोराचे (तायारहो) होते. ते चांगले तांबट कारगारी होते. हिराम हा एक जानाने, बुद्धीने, आणि कसबी तांबट होता. म्हणून शलमोन राजाने त्यालाच बोलावून घेतले. त्यानेही हे आमंत्रण स्विकारले. राजाने हिरामला सर्व पितळी कारागिरीवरील प्रमुख म्हणून नेमले. हिरामने पितळेपासून बनवलेल्या सर्व वस्तू घडविल्या. १५ हिरामने दोन पितळी स्तंभ घडवले. ते स्तंभ अठरा हात उंचीचे होते. त्या प्रत्येकाला वेढावयास बारा हात दोरी लागे. १६ शिवाय त्याने त्या खांबाच्या शेंड्यावर बसवण्यासाठी जाळयांच्या एक रागेवर डिंबाच्या दोन रांगा केल्या. १७ जे कळस केले, त्या एकाएका कळसाची उंची पाच पाच हात होती. १८ या खांबाच्या घुमटांना आच्छादाव्यासाठी दोन जाळीदार, साखळीदार आच्छादने केली. एकाला सात व दुसर्याला सात. १९ याप्रकारे त्याने खांबाच्या शेंड्यावर होते त्यांच्या चार हात जागेत कमळांचे काम केले होते. २० हे घुमट

स्तंभावर बसविलेले होते. परडीच्या आकाराच्या जाळीवर ते बसवले होते. या सगळ्या कळसांच्या भोवती रांगेने दोनशे डाळिंबे लावली होती. २१ हे दोन पितळी स्तंभ हिरामने द्वारमंडपाशी लावले. दक्षिणेकडील खांबाला याखीन (तो स्थापील) आणि उत्तरे कडील खांबाला बवाज (त्याच्या ठायी सामर्थ्य) असे नाव ठेवले. २२ कमळाच्या आकाराचे कळस या खांबावर घडवले आणि या दोन स्तंभाचे काम संपले. २३ मग त्याने एक गंगाळसागर ओतविला होता, त्याचा काठाकडला व्यास दहा हात होता; त्याचा आकार गोल असून त्याची उंची पाच हात होती व त्यास वेढायला तीस हात दोरी लागत असे. २४ या हौदाच्या कडेल्या बाहेरच्या बाजूला एक पट्टी बसली होती. तिच्याखाली पितळी रानकाकडजांच्या दोन रांगा होत्या. या काकड्या हौदाचाच एक भग म्हणून एकसंधपणे करून घेटल्या होत्या. २५ बारा पितळी बैलाच्या पाठीवर हा हौद विसावलेला होता. बैलाची तोडे बाहेरच्या बाजूला होती. तिघांची तोडे उत्तरेला, तिघांची दक्षिणेला, तिघांची पूर्वेला आणि तिघांची पश्चिमेला होती. २६ हौदाची जाडी वितभर होती; आणि वरची कड कटो-न्याच्या कडेसरखी अथवा कमळफुलासरखी उमललेली होती. यामध्ये दोन हजार बथ पाणी मावत असे. २७ मग हिरामने दहा पितळी चौरंग बनवले. प्रत्येक चौरंग चार हात लांब, चार हात रुंद आणि तीन हात उंच होते. २८ चौरंग याप्रकारे बनविण्यात आले होते; त्यास पत्रे लावलेले होते आणि या पत्रास सभोवार कंगरे होते. २९ पितळी पत्रे आणि चौकट यांच्यावर सिंह, बैल व करुब देवदूत याचे कोरीव काम होते. सिंह आणि बैल यांच्याखाली फुलांची वेलबुटी बसवलेली होती. ३० प्रत्येक चौरंगाला पितळी धुऱ्यावर पितळेची चारचार चाके लावलेली होती आणि चारही कोपच्यातून प्रशस्त धंगाळासाठी पितळी आधार दिलेले होते. त्यावरही फुलांचे सुबक काम केलेले होते. ३१ कळसाच्या आतल्या बाजूपासून वरपर्यंत त्याचे तोंडे एक हात उंच होते हे तोंडे बैठकीसारखे असून त्याचा व्यास दीढ हात होता, त्यावर काही कोरीव काम होते, त्याच्या पट्ट्या गोल नसून चौकोनी होत्या. ३२ चारही चाके पट्यांच्या खाली होती व प्रत्येक चाकाच्या धुऱ्या तळाशी जोडल्या होत्या, त्या प्रत्येक चाकाची उंची दीढ हात होती. ३३ रथाच्या चाकांसारखी ही चाके होती. आणि त्याच्या धुऱ्या धावा, आरे आणि तुंबे असे सर्वकाही ओतीवर पितळेचे होते. ३४ प्रत्येक चौरंगाच्या चारही कोपच्याना आधार दिलेले होते. तेही एकसध होते. ३५ प्रत्येक चौरंगावर अर्धा हात उंच गोलाकार झाकण होते, व त्या झाकाणाचे टेकावे व त्याच्या पट्ट्या ही चौरंगाशी अंखड होत्या. ३६ चौरंगाची बाहेरची बाजू आणि चौकट यांच्यावर करुब देवदूत, सिंह, खजूरीची झाडे यांचे कोरीव काम पितळेचे केलेले होते. ही नक्षी अगदी भरगच्य असून त्यामध्ये कुठेही मोकळी जागा नक्हती. शिवाय भोवताली फुलांची नक्षी होती. ३७ हिरामने अशाप्रकारे अगदी एकसारखे एक असे दहा पितळी चौरंग घडवले. हे सर्व ओतीवर काम होते त्यामुळे ते तंतोतंत एकसारखे होते. ३८ हिरामने अशीच दहा गंगाळे केली. ती या दहा चौरंगासाठी प्रत्येकी एक याप्रामाणे होती. प्रत्येक गंगाळाच्या व्यास चार हात होतो. त्यामध्ये चाळीस बथ पाणी मावू शकत असे. ३९ त्याने पाच बैठकी मंदिराच्या उत्तरेला आणि दक्षिणेला पाच व गंगाळसागर मंदिराच्या उजवीकडे पूर्व दिशेला ठेवल्या. ४० याखेरेजि हिरामने वाडी, पावडी, लाहान गंगाळे बनवती. शलमोन राजाने सांगितले ते सर्व हिरामने केले. परमेश्वराच्या मंदिरासाठी हिरामने ज्या वस्तू घडवल्या ४१ त्यांची यादी पुढीलप्रमाणे: दोन स्तंभ स्तंभाच्या कळसांवर बसवायच्या दोन घुमट्या त्यांच्या भोवतीच्या दोन जाळ्या ४२ या दोन जाळ्यांसाठी चारशे नक्षीदार डाळिंबे तयार केली खांबाच्या शेंडयावरील प्याल्याच्या आकाराचे कळसाचे भाग झाकावायच्या जाळ्यासाठी या डाळींबाच्या दोन-दोन रांगा होत्या. ४३ दहा चौरंग व त्यांच्यावरील दहा गंगाळे, ४४ एक गंगाळसागर व त्यांच्याखालचे बारा बैल; ४५ याखेरेजि हंडे, पातेली, पावडी अशी परमेश्वराच्या मंदिरासाठी वेगवेगळी पात्रे शलमोन राजाच्या इच्छेखातर हिरामने बनवले. ते सर्व लखलखीत पितळेचे होते. ४६ सुककोथ आणि

सारतान यांच्यामध्ये यार्देन नदीच्या तीरावर असलेल्या मैदानावर शलमोन राजाने हे काम करायला सांगितले. पितळ वितळवून मातीच्या साच्यात हे ओतकाम करण्यात आले. ४७ या सगळ्यासाठी किंती पितळ लागले ते शलमोन राजाने बघितले नाही. वजन करायचे म्हटले तरी ते खुपच होते. त्यामुळे या सर्व वस्तूचे नक्की वजन कथीच माहीत झाले नाही. ४८ शलमोनाने परमेश्वराच्या मंदिरासाठी सोन्याच्याची किंतीतीरी वस्तू करवून घेटल्या. त्या अशा: सोन्याचे मेज (देवाची सोन्याची वेदी समर्पित भाकर ठेवण्यासाठी) ४९ शुद्ध सोन्याच्या समया. (या परमपवित्र गाभाच्यासमारे उजवीडावीकडे पाच पाच लावलेल्या होत्या) सोन्याची फुले, दिवे आणि चिमटे ही सोन्याची करवती होती. ५० पेले, कातरी, कटोरे, चमचे व धूपदाने ही शुद्ध सोन्याची करवती होती; तसेच मंदिराचा आतील भाग म्हणजे परमपवित्रस्थान यांचे दरवाजे व पवित्रस्थानाच्या दाराच्या विजागच्या सोन्याच्या बनवल्या होत्या. ५१ परमेश्वराच्या मंदिराचे हे काम शलमोन राजाने स्वतः च्या हाती घेतले ते संपवले. मग आपले वडिल दावीद यांनी समर्पिलेले सोने, चांदी व पात्रे ही शलमोनाने आत आणून परमेश्वराच्या मंदिराच्या भांडारात ठेवली.

C इसाएलमधील सगळी वडिलधारी मंडळी, सर्व घराण्यांचे प्रमुख आणि वंशातील मुख्य यांना राजा शलमोनाने आपल्याबरोबर यशस्विले येथे यायला सांगितले. दावीद नगरातून म्हणजे सियोनेतून वरती परमेश्वराच्या कराराचा कोश मंदिरात आणण्यासाठी त्यांना त्याने बोलावले. २ तेव्हा इसाएलची सर्व मंडळी शलमोन राजासमारे एकत्र आली. तेव्हा एथानीम हा वर्षाचा सातवा सनाचा माहिना चालू होता. ३ इसाएलची सर्व वडिलधारी मंडळी एकत्र जमली. मग याजकांनी परमेश्वराचा पवित्र कराराचा कोश उचलला. ४ त्याबरोबरच दर्शनमंडप, परमेश्वराचा कोश, तेशील सर्व पवित्र पात्रे लेंवींनी व याजकांनी वरती वाहून नेली. ५ राजा शलमोन व इसाएलचे सर्व लोक कराराच्या कोशासमारे आले. तेथे त्यांनी अनेक बली अर्पण केले. तेथे त्यांनी इतकी गुरे मेंढेरे अर्पिली की त्यांची मोजदाद करता येणे शक्य नक्ते. ६ मग याजकांनी परमेश्वराचा तो कराराचा कोश आतल्या दालनात ठेवला. मंदिरातील परमपवित्र गाभाच्याच्या आत करुबांच्या पंख्याखाली तो ठेवला. ७ करुबांचे पंख पवित्र कराराच्या कोशासवर पसरलेले होते. कोश आणि त्याचे दांडे पंख खाली झाकलेले होते. ८ हे दांडे इतके लांब होते की परमपवित्र गाभाच्यापुढच्या भागात उभे राहणाच्यालाही त्यांची टोके दिसत. बाहेरून पाहण्याच्याला मात्र ती दिसत नसत. हे दांडे अजूनही तेथे आहेत. ९ कराराच्या कोशाच्या आत दोन पाट्या होत्या. होरेब येथे मोरेने हे पेटीच्या आता ठेवले होते. इसाएली लोक मिसर देशातून बाहेर पडल्यावर होरेब या ठिकाणी परमेश्वराने त्यांच्याबरोबर करार केला होता. १० परमपवित्र गाभाच्यात पवित्र कराराचा कोश ठेवल्यावर याजक तेथून बाहेर पडले, त्याबरोबर परमेश्वराचे मंदिर मेधाने व्यापले. ११ परमेश्वराच्या तेजाने मंदिर भरून गेले, व मेधानुमुळे याजकांना उभे राहता येईना. १२ तेव्हा शलमोन म्हणाला, “परमेश्वर म्हणाला आहे की, मी निबीट अंधारात वस्ती कीरन. १३ पंतु तुला युगानुयुग राहण्यासाठी, हे मंदिर मी तुझ्यासाठी बांधले आहे.” १४ इसाएल लोकांकडे वळून राजाने त्यांना आशीर्वाद दिला, तेव्हा ती सर्व मंडळी उठून उभी राहीली. १५ तो म्हणाला, “इसाएलाचा परमेश्वर देव धन्य असो! माझे वडिल दावीद यांना म्हटल्यावरील दिला, तेव्हा ती सर्व मंडळी उठून उभी राहीली. १६ तो म्हणाला, “इसाएलाच्या जाळ्यासाठी या डाळींबाच्या दोन-दोन रांगा होत्या. १७ दहा चौरंग व त्यांच्यावरील दहा गंगाळे, १८ एक गंगाळसागर व त्यांच्याखालचे बारा बैल; १९ याखेरेजि हंडे, पातेली, पावडी अशी परमेश्वराच्या मंदिरासाठी वेगवेगळी पात्रे शलमोन राजाच्या इच्छेखातर हिरामने बनवले. ते सर्व लखलखीत पितळेचे होते. २० सुककोथ आणि

दावीद यांच्या फार मनात होते. १८ पण परमेश्वर माझे वडिल दावीद यांना म्हणाला, “माझ्या नामासाठी मंदिर उभारण्याची तुझ्या मनातील इच्छा मी जाणून आहे, अशी इच्छा तू बाळगलीस ते चांगले आहे. १९ पण तुझ्या हहते हे मंदिराचे काम होणार नाही, तर तुझ्या पोटी यो जु प्रु होईल तो माझ्या नामासाठी हे मंदिर बांधील. २० परमेश्वर जे वचन बोलता ते त्याने खेर करून दाखवले आहे. आता माझे वडिल दावीद याच्या गादीवर मी आलो आहे. इसाएलाच्या परमेश्वर देवासाठी हे मंदिरही मी बांधले आहे. २१ त्यामध्ये पवित्र कराराच्या कोशासाठी एक जागा करवून घेतली आहे. त्या कोशामध्ये परमेश्वराने आपल्या पूर्वजांना मिसरमधून बाहेर आणले, तेव्हा केलेला तो करार यामध्ये आहे.” २२ शलमोन परमेश्वराच्या वेदीपुढे उभा राहिला व इसाएलाच्या सर्व मंडळीसमोर दोन्ही हात आकाशाच्या दिशेने पसरले, २३ तो म्हणाला, हे इसाएलाच्या परमेश्वर देवा, तुजसमान दुसरा कोणी आकाशात किंवा पृथ्वीतालवर नाही. तू हा करार केलास, कारण तुझे आमच्यावर प्रेम आहे. तू आपला करार पाळतोस, जे सेवक तू दाखवलेल्या मागानि जातात त्यांच्याविषयी तू दयाळू आणि एकनिष्ठ असतोस. २४ माझे वडिल दावीद या आपल्या सेवकाला तू वचन दिलेस, आणि ते खेरे करून दाखवलेस. आपल्या मुखाने तू वचन दिलेस आणि तुझ्याव हाताने ते पूर्ण केले आहे, अशी आज वस्तुस्थिती आहे. २५ माझ्या वडिलांना दिलेली इतर वचनेही हे इसाएलाच्या देवा, परमेश्वर, तू खरी करून दाखव तू म्हणाला होतास, दावीद, तुझ्याप्रामाणेच तुझ्या मुलानीही माझा मार्ग अनुसरला, तर तुमच्या घराण्यातील पुरुषांची परंपरा कौटीही खुटावाची नाही, एकजण नेहमी इसाएलाच्या राजासानावर राहील. २६ परमेश्वरा, इसाएलाच्या देवा, हा माझे वडिल दाविदाला दिलेला शब्दही खरा ठरु दे अशी माझी प्रार्थना आहे. २७ पण परमेश्वरा, तू खरेखरच पृथ्वीवर राहशील का? हे विस्तीर्ण आकाश आणि सर्व यातही तू मावत नाहीस. तेव्हा हे मी बांधलेले मंदिरही तुझ्यासाठी कर्से पुरेल! २८ पण कृपाकरून माझी प्रार्थना व कळकळीची विनंती ऐक. मी तुझा सेवक आणि तू माझा परमेश्वर देव आहेस. आजची ही माझी प्रार्थना ऐक. २९ माझ्या नावाचा निवास याठिकाणी होईल, असे ज्या ठिकाणाविषयी तू म्हटले त्या या ठिकाणाकडे रात्रंदिवस या मंदिराकडे तुझी दृश्यी असू दे, जी प्रार्थना तुझा सेवक या स्थळाकडे तोंड करून करीत आहे ती ऐक. ३० परमेश्वरा, इसाएलाचे सर्व लोक आणि मी इथे येऊन तुझी प्रार्थना करू तेव्हा त्या प्रार्थना ऐक. तुझे वास्तव्य स्वर्गात आहे हे आम्हास माहित आहे. तेथे त्या तुझ्या कानावर पडो आणि तू आम्हास क्षमा कर. ३१ जर एखाद्या व्यक्तीने आपल्या शेजाच्याविरुद्ध काही अपराध केल्यास त्यास शपथ घ्यावायास लावल्यास व या तुझ्या वेदीसमोर घेतली. ३२ तेव्हा ही तू स्वर्गातून ऐकून निवाडा कर. जर तो अपराधी असेल तर त्यास त्याप्रामाणे शिक्षा कर. आपल्या सेवकाचा न्याय करून दुष्ट ठरव व त्याची कृत्ये त्याच्या माथी येवो आणि धर्मिकास निर्दोष ठरवून त्याच्या निर्दोषतेप्रमाणे त्यास बक्षिस देऊन त्याचे समर्थन कर. ३३ जेव्हा इसाएल लोकांचा तुझ्याविरुद्धच्या पापामुळे शर्वांच्या हातून पराभव होईल व ते त्यांच्या पापापासून मागे फिरतील, तुझ्या नावाने पश्चातपाप करतील, प्रार्थना विनंती करून या मंदिरात क्षमा मागतील; ३४ तेव्हा स्वर्गातून तू त्यांचे ऐक, तुझे लोक इसाएल यांच्या पापाची क्षमा कर आणि जो देश तू त्यांच्या पूर्वजांना देऊ केला त्यामध्ये त्यांना तू परत आण. ३५ त्यांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केल्यामुळे आकाशकपाटे बंद झाली व पाऊस पडला नाही. तेव्हा ते जर या ठिकाणाकडे तोंड करून तुझी प्रार्थना करतील व तुझे नाव कबूल करतील व तू दीन केल्यामुळे तुझ्याकडे वळतील, ३६ तेव्हा स्वर्गातून इसाएली लोक व तुझे सेवक त्यांची विनवणी ऐकून त्यांच्या पापांची क्षमा कर. त्यांना योग्य मागानि चालायला शिकव, आणि परमेश्वरा, तू त्यांना वतन म्हणून दिलेल्या भूमीवर पाऊस पडू दे. ३७ कथी जमीन ओसाड होऊन त्यावर कोणतेही पीक येणार नाही, किंवा एखादा साथीचा रोग पसरेल. कधी टोळधाड, भेरड, घुली येऊन सगळे पीक फस्त

करतील. कधी शत्रूच्या हल्ल्याला काही ठिकाणचे लोक बळी पडतील, किंवा एखाद्या दुखण्याने लोक हैराण होतील. ३८ असे कधी झाल्यास, एकाने जरी आपल्या पापाची कबूली दिली किंवा सर्व इसाएली लोकांनी आपल्या जीवाला होणारा त्रास ओळखून मंदिराकडे हात पसरून क्षमा याचाना करतील. ३९ तर त्यांची प्रार्थना स्वर्गातून ऐकून त्यांना क्षमा कर आणि कृती कर. लोकांच्या मनात काय आहे हे फक्त तू जाणातोस. तेव्हा प्रत्येकाचा योग्य न्यायनिवाडा कर. ४० आपल्या पूर्वजांना तू जी भूमी दिलीस तिथे लोकांनी त्यांचे वास्तव्य तिथे असेपर्यंत तुझा आदर ठेवून व भय धसून रहावे म्हणून एवढे कर. ४१ इसाएली लोकांकिंशवाय तुझ्या नावासाठी पदवेशाहून कोणी आला, ४२ कारण तुझे महान नाव बलशाली हात व पुढे केलेला बाबू ही सर्व त्यांच्या ऐकपण्यात येणारच, व त्यांनी या मंदिराकडे येऊन प्रार्थना केली, ४३ तर तू स्वर्गातून त्यांचीही प्रार्थना ऐक. त्यांच्या मनासारखे कर. म्हणजे इसाएली लोकांक्रमाणेच या लोकांसही तुझ्याबदल भय आणि आदर वाटेल. तुझ्या सन्मानार्थ हे मंदिर मी बांधले आहे हे मग सर्व लोकांस कळेल. ४४ परमेश्वरा, कधी तू आपल्या लोकांस शत्रूवर चढाई करायचा आदेश देशील. तेव्हा तुझे लोक तू निवडलेल्या या नगराकडे आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या मंदिराकडे वळतील. आणि ते तुझ्याकडे प्रार्थना करतील. ४५ तेव्हा तू आपल्या स्वर्गातून त्यांची प्रार्थना विनंती ऐक आणि त्यांना मदत कर. ४६ जर लोकांच्या हातून तुझ्याविरुद्ध काही पाप घडले, (कारण पाप करत नाही असा कोणीच नाही) अशावेळी त्यांच्यावर संतापून तू त्यांचा शत्रूकडून पराभव करवशील. शत्रू मग त्यांना कैदी करून दूरदेशी नेतील. ४७ तर बंदी करून नेलेल्या देशात गेल्यावर मग हे लोक झाल्या गोटी विचारात घेतील. त्यांना आपल्या पापांचा पश्चातप करतील तुझ्याकडून दयेची अपेक्षा करतील आणि ते प्रार्थना करतील, आम्ही चुकला, आमच्या हातून दुष्टाई घडली अशी ते कबूली देतील. ४८ बंदी करून नेलेल्या शत्रुच्या देशात असताना ते जर अंत: करणपूर्वक तुझ्याकडे वळले आणि तू त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीच्या दिशेने, तू निवडलेल्या या नगराकडे दिशेने आणि तुझ्या सन्मानार्थ मी बांधलेल्या या मंदिराच्या दिशेने त्यांनी प्रार्थना केली तर ४९ तू ती आपल्या स्वर्गातील ठिकाणातून त्यांची प्रार्थना व विनंती ऐक व त्यांस न्याय दे. ५० त्यांच्या सर्व पापांची क्षमा कर. तुझ्याविरुद्ध पाप केल्याबदल त्यांना क्षमा कर. त्यांच्या शत्रूसमोर त्यांच्या वर दया दाखव, म्हणजे ते त्यांच्यावर दया करतील, ५१ ते तुझे लोक आहेत हे आठव तू त्यांना मिसरमधून बाहेर आणलेस जसे काही लोखंड वितलविष्ण्याचा तापलेल्या भट्टीतून बाहेर काढले हेच तुझे वतन होत. ५२ “तर तुझे डोळे तुझ्या सेवकाच्या विनंतीकडे व तुझ्या या इसाएल लोकांची प्रार्थना कृपाकरून ऐक, ते तुझा धावा करतील त्यांच्या हाकेला प्रतिसाद दे. ५३ प्रभु परमेश्वरा, पृथ्वीतलावरील सर्व मनुष्यांमधून निवड करून तू यांना वेगळे केले आहेस. तू तुझे अभिवचन दिले आहेस. त्यांनुसार हे लोक तुझे वतन व्हावे म्हणून मिसरमधून तू आमच्या पूर्वजांना बाहेर नेलेस तेव्हा आपला सेवक मोशे याच्याकडून हे कार्य करवून घेतलेस.” ५४ शलमोनने आकाशाकडे हात पसरून वरमेश्वराच्या वेदीसमोर गुडघे टेकून ही सर्व प्रार्थना व विनवणी परमेश्वरास करण्याचे संपर्कल्यावर तो तेथून उठला. ५५ मग त्यांने इसाएल लोकांस उभे राहून उंच आवाजात आशीवाद दिला, तो म्हणाला. ५६ “परमेश्वराचे स्तवन करा. इसाएल लोकांस विसावा देण्याचे त्यांने कबूल केले होते. त्याप्रामाणे त्यांने केले आहे. आपला सेवक मोशे याच्यामार्फत वचने दिली होती. त्यापैकी एकही शब्द वाया गेला नाही. ५७ आपल्या पूर्वजांना आपला देव परमेश्वर याने जशी साथ दिली तशीच तो पुढे आपल्यालाही देवो. त्याने आम्हास कथी सोडू नये व कधी त्यागू नये. ५८ आम्ही त्यास अनुसारावे. त्याच्या मागानि जावे. म्हणजेच आपल्या पूर्वजांना त्यांने दिलेल्या आजास, सर्व नियम, निर्णय यांचे आम्ही पालन करावे. ५९ आजची माझी प्रार्थना आणि माझे मागाणे परमेश्वर सतत लक्षात ठेवो. हा राजा त्याचा सेवक आहे. त्याच्यासाठी आणि इसाएल लोकांसाठी त्यांने एवढे

करावे. एकदिवसही त्यामध्ये खंड पटू देक नये. ६० परमेश्वराने एवढे केले तर हा एकच खरा देव आहे हे जगभराच्या लोकांस कलेले त्याच्याशिवाय दुम्हरा देव नाही. ६१ तुम्ही सर्वांनीही आपल्या परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ आणि प्रामाणिक असले पाहिजे. त्याच्या सर्व आज्ञा आणि नियम यांचे पालन केले पाहिजे. आत्ताप्रामाण्ये पुढीही हे सर्व चालू ठेवले पाहिजे.” ६२ मग राजासहीत सर्व इसाएल लोकांनी परमेश्वरासमोर यज्ञबली अर्पण केले. ६३ शलमोनाने बावीस हजार गुरे आणि एक लाख वीस हजार मंडेवे बली अपिली. ही शांत्यपूर्णासाठी होती. अशाप्रकारे राजा आणि इसाएल लोकांनी मंदिर परमेश्वरास अर्पण केले. ६४ मंदिरा समोरे अंगणाही राजा शलमोनाने त्यादिवशी अर्पण केले. त्याने तेथे होमबली, धार्य आणि अर्थांशांत्यपूर्णासाठी अर्पण केलेल्या जनावरांची चरवी हे सर्व तेथे अर्पण केले. परमेश्वरापुढील पितळेची वेदी त्या मानाने लहान असल्यापुढे त्याने हे अंगणात केले. ६५ शलमोनाने आणि त्याच्याबोरबर सर्वांनी त्यादिवशी मंदिरात उत्सव साजारा केला. हमाथ खिडीपासून मिसरच्या सीमेपर्यंतच्या भागातील सर्व इसाएल लोक तेथे हजर होते. हा समुद्राय प्रचंड होता. सात दिवस त्यांनी परमेश्वराच्या सान्निध्यात खाण्यापिण्यात आणि मजेत घालवले. आणखी सात दिवस त्यांनी आपला मुक्काम लांबवला. अशाप्रकारे हा सोहळा चौदा दिवस चालला. ६६ नंतर शलमोनाने सर्वांना घरोघरी परतायला सांगितले. राजाला धन्यवाद देऊन, त्याचा निरोप घेऊन सर्वजंग परतले. परमेश्वराचा सेवक दावीद आणि इसाएलचे सर्व लोक यांचे परमेश्वराने कल्याण केले म्हणून ते आनंदात होते.

९

शलमोनाने परमेश्वराचे मंदिर आणि राजमहाल यांचे काम पूर्ण केले, व त्याच्या मनात जे होते त्याप्रमाणे त्याने केले. २ यापूर्वी गिबोनामध्ये परमेश्वराने शलमोनाला दर्शन दिले होते. त्याप्रमाणे पुढी दुसऱ्यांदा परमेश्वराने त्यास दर्शन दिले. ३ परमेश्वर त्यास म्हणाला, “मी तुम्ही प्रार्थना ऐकली. तू मला केलेली विनंती ऐकली. तू हे मंदिर बांधलेस. मी आता ते स्थान पवित्र केले आहे. येथे माझा निरंतर सन्मान होत राहील. हे स्थानाकडे माझे मन व दृष्टी सतत राहील. ४ तुझे वडिल दावीद यांच्या प्रमाणेच चांगल्या मनाने व सरळतेने तू माझ्यासमोर चाललास व माझ्या आज्ञा नियम पाळल्यास, ५ तर तुझ्या घराण्यातील व्यक्तीच नेहमी इसाएलाच्या राजासनावर येईल. तुझे वडिल दावीद याला मी तसे वचन दिले होते. त्यांच्या वंशजांची सत्ता इसाएलावरून कधीच खुट्टांगर नाही. ६ परंतु तू किंवा तुझ्या मुलाबाळांनी हा मार्ग सोडला व माझ्या आज्ञांचे पालन केले नाही, तुम्ही इतर दैवतांच्या भजनी लागलात, ७ तर मात्र मी दिलेल्या या भूमीतून इसाएलाना हुसकावून लावीन. इतर लोकात तुम्ही निर्दिचा विषय होणार. हे मंदिर मी माझ्या नावासाठी पवित्र केले आहे. पण माझे आज्ञापालन केले नाहीतर ते मी नजरेआड करीन. ८ हे मंदिर नामशेष होईल; ते पाहणारे स्तंभित होतील आणि म्हणतील, ‘परमेश्वराने या देशाचा आणि या मंदिराचे असे का केले वरे?’ ९ यावर इतर जण सांगितील, याला कारण या लोकांनी परमेश्वर देवाच्या त्याग केला. परमेश्वराने यांच्या पूर्वजांना मिसरमधून सोडवले. पण या लोकांनी इतर देव आपलेसे केले. त्या दैवतांच्या हे भजनी लागले. म्हणून परमेश्वराने हे अरिष्ट त्याच्यावर आणले.” १० परमेश्वराचे मंदिर आणि महाल या दोन्हीचे बांधकाम पूर्ण होण्यास राजा शलमोनाला वीस वर्षे लागली. ११ त्यानंतर शलमोनाने सोराचा (तायर) राजा हिराम याला गालील प्रांतातील वीस नगरे दिली. कारण हिरामने मंदिर व राजमहाल या दोन्हीच्या बांधकामांमध्ये शलमोनला खूप मदत केली होती. देवदार, गंधसुरचे लाकूड तसेच सोनेही हिरामने शलमोनाला लागेल तसे पुरवले होते. १२ शलमोनाने हिराम सोराहून (तायर) ही नगरे पाहण्यासाठी म्हणून आला. पण त्यास ती तितकीशी पसंत पडली नाहीत. १३ राजा हिराम म्हणाला, “माझ्या बंधो काय ही नगरे तू मला दिलीस?” या भूभागाला हिरामने काबूल प्रांत असे नाव दिले. आजही तो भाग काबूल म्हणूनच ओळखला जातो. १४

हिरामने राजा शलमोनाला मंदिराच्या बांधकामासाठी एकशें विस किककार सोने पाठवले होते. १५ शलमोन राजाने परमेश्वराचे मंदिर आणि महाल यांच्या बांधकामासाठी वेठबिगारीवर मजूर लावले होते. त्यांच्याकडून राजाने आणखीही वास्तु बांधून घेतल्या. मिल्लो, यरूशलेम सभोवतीचा कोट तसेच हासोर, मगिद्वे व गेजेर या नगरांची पुनर्बार्थणी त्याने करवून घेतली. १६ मिसरच्या फारो राजाने पूर्वी गेजेर हे शहर युद्धात घेऊन मग ते जाळून टाकले होते. तेथे राहणाच्या कनानी लोकांस त्याने ठार केले होते. या फारोच्या मुलीशी शलमोनाने लग्न केले होते. तेव्हा फाराने हे नगरही शलमोनाला लग्नातील आहोराबाखल दिले होते. १७ शलमोनाने गेजेराखालचे बेथ-होरेनही पुढी बांधले. १८ तसेच बालाघ, तामार ही वाळवंटातील नगरे बांधली, १९ शलमोनाने अन्नधान्य आणि इतर वस्तूतूची गोदामे, त्याचे रथ आणि घोडे यांच्यासाठी वेगल्या जागा बांधल्या. यरूशलेमामध्ये, लबानोनात आणि आपल्या अधिपत्याखालील इतर प्रदेशात जे जे त्यास हवे ते ते बांधले. २० इसाएल लोकांचेरीज त्या प्रदेशात अमोरी, हिती, परिज्जी, हिव्ही, यबूसी हेही लोक होते. २१ इसाएल लोकांस त्यांचा पाडाव करता आलेला नव्हता. पण शलमोनाने त्यांना आपले गुलाम केले. आजही त्यांची स्थिती तशीच आहे. २२ इसाएल लोकांस मात्र शलमोनाने आपले गुलाम केले नाही. इसाएली लोक सैनिक, सरकारी अधिकारी, कारभारी, सरदार, रथाधिपती आणि आपला अशा पदांवर होते. २३ शलमोनाने हाती घेतलेल्या कामांवर साडेपाचशे अर्थीक्षक होते. मजूरांवर ते देखरेख करीत. २४ फारोची कन्या आपला महाल पूर्ण झाल्यावर दावीद नगरातून तेथे राहायला गेली. नंतर शलमोनाने मिल्लो बांधले. २५ शलमोन वर्षातून तीनदा वेदीवर होमबली आणि शांत्यपूर्ण करीत असे. ही वेदी त्याने परमेश्वरासाठी बांधली होती. तो परमेश्वरापुढे धूपही जाळीत असे. तसेच मंदिरासाठी लागाणाच्या वस्तू पुरवत असे. २६ एसयोन-गेबर येथे शलमोन राजाने गलबतेही बांधली. हे नगर अदोम देशात तांबड्या समुद्राच्या काठी एलोथजवळ आहे. २७ समुद्राबद्दल चांगली जाण असलेले लोक राजा हिरामच्या पदरी होते. हे खलाशी बरेचदा समुद्रावर जात. हिरामने त्यांना शलमोनाच्या आरमारात, शलमोनाच्या खलाश्याबोरवर पाठवले. २८ शलमोनाची गलबते औफिर येथे गेली आणि त्यांनी तेथून चारशे वीस किककार सोने शलमोन राजाकडे आणले.

१०

परमेश्वराच्या नावासंबंधाने शबाच्या राणीने शलमोनाची ख्याती एकली तेव्हा अवघड प्रश्न विचारून त्याची कसोटी पाहायला ती आली. १ नोकारा चाकरांचा मोठा लवाजमा आणि सुवासिक मसाल्याचे पदार्थ, रत्ने, सोनेनांने अशा ब्याच्या गोषी उंटांवर लाढून ती यरूशलेमेला आली. शलमोनाला भेटल्यावर तिच्या मनातले सर्वकाही तिने त्यास सांगितले. ३ शलमोन राजाने तिच्या सगळ्या प्रश्नांची उत्तरे दिली. असा कुठलाच प्रश्न नव्हता की, त्याचे उत्तर त्याने दिले नाही. ४ शलमोनाचे शहाणपण शबाच्या राणीने पाहिले त्याने बांधलेला सुंदर महालही तिने पाहिले. ५ त्याच्या मेजावरे खणे, त्याच्या सेवकांचा वावर, शलमोनाच्या कारभाराची ऊठबस आणि त्यांचे पोशाख, त्याचे प्यालेबरदार त्याने दिलेल्या मेजवान्या आणि परमेश्वराच्या मंदिरात केलेले ज्ञ. हे सर्व शबाच्या राणीने पाहिले आणि ती आश्वयनि थक्क झाली. ६ ती राजाला म्हणाली, “तुझ्या चातुर्याबद्दल आणि कारभाराबद्दल मी माझ्या देशात बेरेच ऐकले होते. ते खेरे आहे. ७ पण हे सर्व माझ्या डोळ्यांनी बघेपर्यंत, माझ्या त्यावर विश्वास बसत नव्हता. आता असे वाटते की ऐकले ते कमीच होते. तुझे एश्र्य आणि बुद्धिमत्ता मला लोकांनी सांगितली त्यापेक्षा जास्तच आहे. ८ तुझे लोक आणि सेवक खेरेच फार धन्य आहेत. तुझे सेवक, जे तुझ्यासमोर ऊभे राहून, ज्यांना तुझ्या ज्ञानाचा लाभ होते ते धन्य. ९ परमेश्वर देव थोर आहे, तुझ्यावर प्रसन्न होऊन त्याने तुला इसाएलाचा राजा केले आहे. परमेश्वर इसाएलाचर प्रेम करतो म्हणून, नियमशास्त्राचे व न्यायाचे पालन करण्यास त्याने तुला राजा केले आहे.” १०

मग शबाच्या राणीने राजाला एकशे वीस किककार सोने, नजर केले, शिवाय मोळंगा प्रमाणात मसाल्याचे पदार्थ आणि मौल्यवान हिरे दिले. इसाएलामध्ये यापूर्वी कोणी आणले नसतील इतके मसाल्याचे पदार्थ एकट्या शबाच्या राणीने शलमोन राजाला दिले. ११ हिरामच्या गलबतामधून ओफिरहून सोने आले. तसेच रक्तचंदनाचे लाकूड आणि भारी रत्नेही आली. १२ शलमोन राजाने या लाकडाचा वापर परमेश्वराच्या मंदिरशत आणि महालात आधाराचे कठडे उभारायला केला. शिवाय वादकासाठी वीणा, सतरीही त्यातून करवून घेटल्या. तसेच लाकूड परत कोणी कधी इसाएलामध्ये आणले नाही की त्यानंतर कोणी तसेच लाकूड पाहिले नाही. १३ दुसऱ्या देशाच्या राज्यकर्त्याला, जे रीतप्रमाणे भेटीदाखल याचये ते सर्व शलमोन राजाने शबाच्या राणीला दिले. शिवाय तिला काय हवे ते विचारून तेही दिले. यानंतर राणी आपल्या लवाजम्यासाहित मायदेशी निघून गेली. १४ शलमोन राजाला दरसाल जवळपास सहाशे सहासष किककार सोने मिळत राहिले. १५ या मालवाहू जहाजांखेरीज व्यापारी, सौदागर, अरबस्तानाचे राजे तसेच नेमलेले सुभेदार यांच्याकडूनी सोने येत राहिले. १६ शलमोन राजाने घडीव सोन्याच्या दोनशे मोळंगा ढाली केल्या. प्रत्येक ढालीस सहाशे शेकेल सोने लागले. १७ तशाच पण जरा लहान तीनशे घडीव सोन्याच्या ढाली केल्या. त्या लहान ढालीस तीन माने सोने लागले. राजाने या ढाली “लबानोनाचे वन” येथे ठेवल्या. १८ शिवाय राजा शलमोनाने हस्तिदंताचे एक प्रशस्त सिंहासन करवले. ते सोन्याने मढवले होते. १९ सिंहासनाला सहा पायऱ्या होत्या. त्याची पाठ कमानदार होती. दोन्ही बाजूला हात होते. हातांच्या खाली दोन्ही बाजूला सिंह होते. २० तसेच सहाही पायऱ्यावर दोन-दोन सिंह होते. असे सिंहासन दुसऱ्या कोणात्याही राज्यात नव्हते. २१ राजा शलमोनाचे सर्व पेले आणि चषक सोन्याचे होते. “लबानोनाचे वनामधील” सर्व शस्त्रास्त्रे आणि सामग्री शुद्ध सोन्याची होती. चांदीचे काहीनी नव्हते. सोने इतक्या मुबलक प्रमाणात होते की शलमोनाच्या कारकिर्दीत लोकांच्या लेखी चांदीला काही किमत नव्हती. २२ समुद्रावर राजा हिरामच्या जहाजांबोरवर शलमोन राजाच्याही तार्शीश जहाजांचा एक तांडा असे, आणि तीन-तीन वर्षांनी ही तार्शीश जहाजे सोने, चांदी, हस्तिदंत, वानर व मोर आणत असत. २३ शलमोन हा पृथ्वीतलावरील सर्वत महान राजा होता. त्याच्याकडे सर्वाधिक वैभव आणि बुद्धी चातुर्यु होते. २४ पृथ्वीवरील सर्व लोक त्यास भेटण्यास उत्सुक असत. देवाने शलमोनाला दिलेले बुधीचे वैभव त्याना अनुभवायचे असे. २५ ठिकठिकाणाहून दरवर्षी लोक त्याच्या भेटीला येत. येताना प्रत्येकजण नजराणा आणीत असे. सोन्या चांदीच्या वस्तू, कपडे, स्त्रै, सुगंधी मसाल्याचे पदार्थ, घोडे, खेचरे अशा अनेक गोषी ते भेटीदाखल आणत. २६ शलमोन राजाकडे खूप रथ आणि घोडे होते. त्याच्याकडे चौदाशे रथ आणि बारा हजार घोडे यांचा संग्रह होता. रथासाठी त्याने खास नगरे उभारली आणि त्यामध्ये रथ ठेवले. काही रथ त्याच्याजवळ यस्तशेलेमध्येही होते. २७ राजाने इसाएलाला वैभवाच्या शिखरावर नेले. यस्तशेलम नगरात चांदी जमीनीवरील दगडयोड्यासारखी होती आणि गंधसरुचे लाकूड डोंगरटेकडऱ्यावर उगवण्या त्रांबाराच्या झाडासारखे विपुल होते. २८ मिसर व सिलीसिया येथून शलमोन घोडे आणत असे. शलमोन राजाचे व्यापारी ते तांडेच्या तांडे खेरेटी करत आणि तेथून ते इसाएलमध्ये आणत. २९ मिसरचा एक रथ साधारण सहाशे शेकेल चांदीला पडे, आणि घोड्याची किंमत दिडशे शेकेल चांदी इतकी पडे. हीती आणि अरामी राजांना हे रथ आणि घोडे नंतर विकत असत.

११ राजा शलमोनाचे अनेक विदेशी स्त्रियावर प्रेम जडले होते. फारोच्या

मुलीखेरीज, हिती, मवाबी, अमोमी, अदोमी, सीदोनी अशा परक्या देशातील स्त्रियांनाही त्याने आपलेसे केले. २ परमेश्वराने पूर्वी इसाएल लोकास सामितले होते “परक्या देशातील लोकाशी विवाह संबंध ठेवू नका. तसेच केलेत तर ते तुम्हास त्यांच्या दैवतांच्या भजनी लावतील.” असे असूनही

शलमोन या बायकांच्या प्रेमात पडला. ३ त्यास सातशे स्त्रिया होत्या. (त्या सर्व इतर देशांच्या प्रमुखांच्या मुरी होत्या) उपपत्ती म्हणून त्यास आणखी तीनशे दासीही होत्या. या बायकांनी त्यास देवापासून दूर जाण्यास भाग पाडले. ४ तो वृद्ध झाला तेव्हा त्याच्या बायकांनी त्यास इतर दैवतांकडे वळवले. आपले वडिल दावीव यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वराच्या पूर्णपणे अनुसरला नाही. ५ सीदोनी लोकांच्या अष्टरोशे देवाची शलमोनाने पूजा केली. तसेच अम्मोन्यांचे अंगगळ दैवत मिलकोम यालाही शलमोनाने भजले. ६ अशाप्रकारे शलमोनाने परमेश्वराच्या दूरीने वाईट केले. आपले वडिल दावीव यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वराच्या पूर्णपणे अनुसरला नाही. ७ कमोश या मवाची लोकांच्या अमंगल दैवताच्या पूजेसाठी शलमोनाने एक पूजास्थळ बांधले. हे यस्तशेलम नजीकीच्या टेकडीवर होते. त्याच टेकडीवर मोलख या अम्मोनी लोकांच्या अमंगल दैवतासाठीही एक उंच स्थान बांधले. ८ आपल्या इतर, प्रत्येक देशातल्या बायकांसाठीही त्याने अशीच पूजास्थळे बांधली. त्या आपापल्या ठिकाणी धूप जाळत आणि आपापल्या दैवतांसाठी यज्ञ करत. ९ इसाएलचा देव परमेश्वर याच्यापासून शलमोन परावृत्त झाला. तेव्हा परमेश्वराच्या शलमोनावर कोप झाला. परमेश्वराने शलमोनाला दोनदा दर्शन दिले होते. १० इतर दैवतांच्या मागे त्याने जाऊ नये असे बजावले होते. पण शलमोनाने परमेश्वराच्या या आज्ञेचे उल्लंघन केले. ११ तेव्हा परमेश्वर शलमोनाला महाणाला, “तू आपण होऊन आपल्या कराराचा भंग केला आहेस. माझी आज्ञा तू पाळली नाहीस. तेव्हा तुझ्याकडून राज्य हिसकावून घेण्याची मी प्रतिज्ञा करतो. तुझ्या सेवकाला मी ते देईन. १२ पण तुझे वडिल दावीव यांच्यावर माझे प्रेम होते. त्याखातर तू ह्यात असेपर्यंत मी तुलाच राज्यावर ठेवीनु तुझा पुत्र गारीवर बसेपर्यंत वाट पाहीन. मग त्याच्याकडून ते घेईन. १३ तरी सगाळेच राज्य हिसकावून घेणार नाही. एकाच घराण्यावर त्याची सत्ता ठेवीन. दाविदासाठी मी एवढे करीन. तो माझा आवडता सेवक होता. तसेच यस्तशेलेमेसाठी मला एवढे केले पाहिजे कारण ते नगर मी निवडले आहे.” १४ आणि मग परमेश्वराने अदोमी हदादला शलमोनाचा शत्रू केले. हदाद अदोमाच्या राजधारण्यातला होता. १५ त्याचे असे झाले दाविदाने पूर्वी अदोमाचा पराभव केला होता. यवाब तेव्हा दाविदाचा सेनापती होता. तो अदोम येथे मृत्युचे दफन करायला गेला. तेव्हा त्याने अदोमातील सर्वांची कत्तल केली होती. १६ यवाब आणि सर्व इसाएल लोक यांनी अदोम येथे सहा महिने मुक्काम केला. त्या काळात त्यांनी अदोम येथे कुणाही पुरुषाला जिंवत ठेवल नाही. १७ हदाद त्यावेळी अगदी लहान होता. तेव्हा तो मिसर येथे पलून गेला. त्याच्या वडिलांचे काही अदोमी सेवकही त्याच्याबोरवर गेले. १८ मिद्यानाहून पुढे ते सर्व पारान येथे गेले. तिथे त्यांना आणखी काही जण येऊन मिळाले. मग हे सगळे लोक मिळून मिसरला गेले. मिसरचा राजा फारो याच्याकडे त्यांनी आश्रय घेतला. फारोने हदादला राहायला एक घर आणि थोडी जमीन देऊ केली. त्याच्या अन्वस्त्राची सोय केली. १९ फारोची हदादवर मर्जी बसली. तेव्हा त्याने आपल्या मेहुणीरी त्याचे लग्नही लावून दिले. त्याची राणी तहपेनेस हिवी ती बाहीन होती. २० या तहपेनेसच्या बहिनीचे हदादशी लग्न झाले. त्यांना गनुबथ नावाचा पुत्र झाला. राणी तहपेनेसच्या संमतीने तो राजवाड्यात फारोच्या मुलांबोरवरच वाढला. २१ दाविदाच्या मृत्युची खबर हदादने मिसरमध्ये ऐकली. सेनापती यवाब मरण पावल्यावेही त्यास कल्ले. तेव्हा हदाद राजा फारोला म्हणाला, “मला माझ्या मायदेशी परत जाऊ दे.” २२ तेव्हा फारो त्यास म्हणाला, “येथे तुला हवे ते सर्वकाही मी दिले आहे. असे असताना तू परत का जातोस?” तेव्हा “हदादने पुढा जाऊ देण्याबद्दल विनंती केली.” २३ देवाने शलमोनासाठी आणखी एक शत्रू निर्माण केला. तो म्हणजे रजोन. हा एल्यादाचा पुत्र. सोबाचा राजा हदाद याचा रजोन हा सेवक होता. त्याच्याकडून तो पळाला. २४ दाविदाने सोबाच्या सैन्याचा पाडाव केल्यानंतर, रजोनाने काही माणसे जमवली आणि त्या टोळीचा तो नायक बनला. दिमिष्कामध्ये जाऊन मग तो राहिला. तिथला

राजा झाला. २५ अरामावर रजोनाने राज्य केले. इसाएलाबद्दल त्यास चीड होती, तेक्का शलमोनाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत त्याचे इसाएलशी वैरच होते. हदाद आणि रजोन यांनी मिळून इसाएलाला बराच त्रास दिला. २६ नबाट याचा पुत्र यराबाम हा शलमोनाचा एक सेवक हा एफ्राईम घराण्यातला असून सरेदा नगरातील होता. याच्या आईचे नाव सरवा. त्याचे वडिल वारले होते. हा यराबाम पुढे राजाच्या विश्वद्ध गेला. २७ त्याची कथा अशी. मिल्लोचे बांधकाम आणि दावीद राजाच्या नगराच्या तटबंदीला पडलेली खिंडारे बुजवण्याचे काम शलमोन करून घेत होता. २८ यराबाम हा अंगापिडाने मजबूत होता. हा या कामाला चांगला असल्याचे शलमोनाने हेरले आणि त्यास योसेफ घराण्यातील कामगारांचा अधीक्षक महणून नेमले. २९ एकदा यराबाम यश्शलेमेच्या बाहेर गेला होता. तेक्का त्यास शिलो येथील अहीया नावाचा संदेश वाटेत भेटला. अहीयाने नवीन अंगरखा घालाला होता. या दोघांखेची तेक्का त्या भागात आणखी कोणी नव्हते. ३० अहीयाने आपला अंगरखा काढला आणि त्याचे फाडून बारा तुकडे केले. ३१ मग अहीया यराबामाला महणाला, “यातले दहा तुकडे तू स्वतः जवळ ठेव. इसाएलचा देव परमेश्वर याने सांगितले आहे शलमोनाच्या हातातून राज्य काढून घेऊन त्यातील दहा वंशाचा अधिकार मी तुला देईग.” ३२ आणि दाविदाच्या घराण्यात फक्त एकाच वंशाची मालकी शिल्लक ठेवीन. माझा सेवक दावीद आणि हे यश्शलेम नगर यांच्या खातार मी एवढे करीन. इसाएलच्या सर्व वंशांतून मी यश्शलेम नगराची निवड केली आहे. ३३ शलमोनाने माझा त्याग केला महणून मी त्याच्याकडून राज्य काढून घेणार आहे. सीदोन्यांची देवी अष्टरोथ, मवाबाचा कमोश, अम्मोन्याचा मिलकोम या परकीय दैवतांचे तो भजन पूजन करतो. जे योग्य आणि न्याय्य ते आता तो करत नाही, माझ्या आज्ञा आणि नियम तो पाळत नाही. त्याचे वडिल दावीद ज्या पद्धतीने जगले तसे याचे नाही. ३४ तेक्का आता त्याच्या घराण्यातून मी सत्ता काढून घेत आहे. मात्र शलमोन किंवर असेपर्यंत तो तेच गादीवर अधिपती राहील. माझा सेवक दावीद याच्याखातर मी एवढे करीन. माझे सर्व नियम आणि आज्ञा दाविदाने पाळल्या महणून मी त्यास निवडले. ३५ पण त्याच्या मुलाच्या हातून मी राज्य काढून घेणार आहे आणि यराबाम, दहा घराण्यावरील सत्ता मी तुझ्या हाती सोपवीन. ३६ शलमोनाच्या मुलाची एका वंशावरील सत्ता तशीच अबाधित ठेवीन. म्हणजे यश्शलेमामध्ये माझा सेवक दावीद याचा वंशजच सतत राज्य करील. यश्शलेम हे नगर मी आपले स्वतः चे महणून निवडले. ३७ बाकी तुला हवे तेथे तू राज्य करशील. सर्व इसाएलवर तुझी सत्ता चालेल. ३८ माझ्या आज्ञाचे पालन करत तू योग्य मागानि आयुष्य घालवलेस तर मी हे तुला देईन. दाविदाप्रमाणे माझी सर्व आज्ञा आणि नियम पाळलेस तर माझी तुला साथ असेल. दाविदा प्रमाणेच तुझ्याही घराण्याला मी राजधरणे करीन. इसाएल तुला देईन. ३९ यामुळे मी दाविदाच्या वर्तनुकीची शिक्षा मी त्याच्या मुलांना करीन. पण काही काळापुरती, सर्वकाळ नव्हते.” ४० शलमोनाने यराबामाच्या वधाचा प्रयत्न केला. पण यराबामाने मिसरला पलायन केले. मिसरचा राजा शिशक याच्याकडे तो गेला. शलमोनाच्या मृत्युपर्यंत यराबाम तिथेच राहिला. ४१ शलमोनाने स्तोवर असताना ब्याच मोठमोठ्या आणि सुजपणाच्या गोषी केल्या. शलमोनाचा इतिहास या पुस्तकात त्या सर्व लिहिलेल्या नाहीत काय? ४२ यश्शलेमेतून शलमोनाने सर्व इसाएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले ४३ मग शलमोन मरण पावला तेक्का त्याच्या पूर्वजांशेजारी दावीद याच्या नगरामध्ये त्याचे दफन करण्यात आले. त्याच्या ठिकाणी रहबाम राज्य करू लागला.

१२ रहबाम शखेम येथे गेला कारण त्यास राजा करण्यास सर्व इसाएल लोक तेथे गेले होते. १ शलमोन राजाकडून पालाल्यावर नवाटाचा पुत्र यराबाम मिसरमध्ये जाऊन राहीला होता, त्याने हे एकले, ३ लोकांनी त्यास बोलावून आणले, तेक्का यराबाम व सर्व इसाएल लोक रहबामाकडे येऊन त्यास महणाले, ४ “तुझ्या वडिलांनी कामाच्या ओझ्याखाली आम्हास

भरडून काढले. आता आमचे ओझो थोडे हलके कर. आमच्यावर लादलेले मेहनतीचे जू काढ म्हणजे आम्ही तुझी सेवा करू.” ५ रहबाम महणाला, “तीन दिवसानंतर मला भेटा. तेक्का मी तुमच्या प्रश्नाचे उत्तर देईन.” मग लोक निघून गेले. ६ शलमोन ज्यांच्याशी सल्लामासलत करत असे अशी काही वृद्ध मंडळी होती. त्यांनाच राजा रहबामाने याचावतीत सल्ला विचारला. तो महणाला, “या लोकांस मी काय सांगू?” ७ यावर ही वयोवृद्ध मंडळी महणाली, “तू आज यांचा सेवक बनलास तर तेही तुझी सेवा करतील. त्यांच्याशी प्रेमाने, समजुरीने बोललास तर तेही आयुष्यभर तुझे काम करतील.” ८ पण रहबामाने हा सल्ला मानला नाही. आपल्या समवयस्क मित्रांना त्यांचे मत विचारले. ९ रहबाम त्यांना महणाला, माझ्या वडिलांच्या कारकिर्दीतल्यापेक्षा “या लोकांस कामाचे जू हलके करून हवे आहे. त्यांना आता मी काय सांगू त्यांच्याशी काय बोलू?” १० तेक्का ते तरुण मित्र महणाले, “ते लोक येउन असे महणत आहेत, ‘तुझ्या वडिलांनी आमच्याकडून बेदम कष्ट करनुन घेतले, तर आता आमचे जू हलके करा.’ तर तू त्यांना बाढी भारून सांगू, ‘माझ्या वडिलांच्या कंबरेपेक्षा ही माझी करंगाली जास्त मोठी आहे. ११ माझ्या वडिलांनी तुम्हावर भारी जू लादले. मी ते काम आणखी वाढवीन. त्यांनी तुम्हास चाबकाचे फटकारे मालेले असतील तर मी तर तुम्हास विचवानी शिक्षा करीन.” १२ रहबाम राजाने त्या लोकांस “तीन दिवसानी यायला” सांगितले होते. त्याप्रमाणे यराबाम व सर्व इसाएल लोक तीन दिवसानी रहबामाकडे आले. १३ त्यावेळी राजा रहबाम त्यांच्याशी अतिशय कठोरपणे बोलला. वडिलाल्यांच्या सल्लायाकडे त्याने दुर्लक्ष केले. १४ मित्रांच्या सल्लायाप्रमाणे तो बोलला. तो महणाला, “माझ्या वडिलांनी तुमच्यावर कष्टाचे जू लादले. मी तर तुम्हास आणखीच कामाला लावीन. त्यांनी तुमच्यावर आसाडु उगवले, पण ती तर तुम्हास विचवानी शिक्षा करील.” १५ या प्रकारे राजाने इसाएल लोकांचे ऐकले नव्हते. परमेश्वरानेचे हे घडवून आणले होते. नवाटाचा पुत्र यराबाम याला दिलेले वचन पूर्ण करण्यासाठी परमेश्वराने हे केले. शिलो येथील संदेश अहीया याच्यामार्फत परमेश्वराने हे वचन दिले. १६ नवा राजा आपले महणणे मानत नाही, हे इसाएली लोकांच्या लक्षित आले. तेक्का ते राजाला महणाले, “आम्ही दाविदाच्या घराण्यातील थोडेच आहोत. काय? नाही! इशायच्या जमिनीत आम्हास थोडाच वाटा मिळाणार आहे काय? नाही! तेक्का इसाएलीनो, जा आपापल्या घरी तंबूकडे जा, या दाविदाच्या मुलाला आपल्या घराण्यापुरेच राज्य करू दे.” एवढे बोलून ते निघून गेले. १७ तीरीही यहूदा नगरांमध्ये राहणाऱ्या इसाएल लोकांवर रहबामाची सत्ता होतीच. १८ अदोराम नावाचा एक मनुष्य सर्व कामगारावर देखेरेख करत असे. तेक्का राजा रहबामाने त्यास लोकांशी बोलणी करण्याला पाठवले. पण इसाएल लोकांनी त्याच्यावर इतकी दगडफेक केली की तो प्राणाला मुकला. तेक्का राजाने आपल्या रथात बसून पळ काढला आणि तो यश्शलेम येथे आला. १९ इसाएल लोकांनी दाविदाच्या घराण्याविसृद्ध बंड पुकारले. आजही त्या घराण्याशी त्यांचे वैर आहे. २० यराबाम परत आला आहे असे इसाएल लोकांस कळले. तेक्का त्यांनी सगळ्यांची सभा भरवून त्यास सर्व इसाएलचा राजा महणून घोषित केले. फक्त एका यहूदाच्या घराण्याने तेक्का दाविदाच्या घराण्याला आपला पठिंवा दिला. २१ रहबाम यश्शलेमेला परतला. यहूदा आणि बन्यामीन योंच्या वंशातील सर्वांना त्याने एकत्र केले. एकदर एक लक्ष ऐंशी हजाराचे सैन्य जमते. इसाएल लोकांशी लढून शलमोनाचे राज्य परत मिळवायचा रहबामाचा विचार होता. २२ शमाया नामक देवाच्या मनुष्याशी या सुमारास परमेश्वर बोलला. तो महणाला, २३ “शलमोनाचा पुत्र आणि यहूदाचा राजा रहबाम, तसेच यहूदा आणि बन्यामीन लोक यांना जाऊन सांगू, २४ इसाएलीनी आपल्या बांधवांशी तुम्ही लढू नये अशी परमेश्वराची इच्छा आहे.” प्रयेक जण आपापल्या ठिकाणी परत जा. या सगळ्यांचा करता करविता मीच होतो. या आदेशानुसार रहबामाचे सैन्य माधारी गेले. २५ शखेम हे एफ्राईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील नगर होते. ते चांगले मजबूत आणि

सुरक्षित करून यराबाम तेथे राहिला. पुढे त्याने पनुएल मगराची उभारणी केली. २६ यराबाम मनाशीच म्हणाला, “हे राज्य दाविदाच्या घराण्याकडे जाण्याचा संभव आहे. २७ लोक यश्शलेमेस परमेश्वराच्या घराकडे यज्ञ करावयास गेले तर यहूदाचा राजा रहबाम याच्याच मागे ते जातील मग ते माझा वध करतील व पुन्हा यहूदाचा राजा रहबाम याचे पुन्हा: होतील.” २८ त्याने मग आपल्या सल्लागारबोर विचार विनिमय केला. “त्यांनी त्यास एक तोड सुचवली. त्यानुसार राजा यराबामाने सोन्याची दोन वासरे करवून घेतली. मग तो लोकांस म्हणाला, तुम्हास यश्शलेमेला उपासनेसाठी जायची गरज नाही. हे इसाएला तुम्हास मिसर देशाबाहेर ज्यांनी काढले तेच हे देव.” २९ राजाने मग एक सोन्याचे वास्रू बेथेल येथे आणि दुसरे दान या शहरात बसवले. ३० पण त्याने हे मोठे पाप केले होते. इसाएलाचे लोक बेथेल आणि दान येथे वासराच्या पूजेसाठी जाऊ लागले. पण हेही मोठेच पाप होते. ३१ उंचवट्याच्या ठिकाणीही यराबामाने देकडे बांधली. त्यासाठी याजकही त्याने फक्त लेवी वंशातले न निवडता इसाएलाच्या वेगवेगळ्या वंशांमधून निवडले. ३२ याखेरीज त्याने एक नवा सण्ही सुरु केला. यहूदामधील वल्हांडणाच्या सणासारखाचा हा होता. पण पहिल्या महिन्याच्या पंधराऱ्या दिवसारेही ज्ञा आठव्या महिन्याच्या पंधराऱ्या दिवशी यराबामाने ठेवला. या दिवशी हा राजा बेथेल नगरातील वेदीवर यज्ञ करत असे. तसेच त्याने केलल्या वासरांना बली अर्पण करत असे. त्याने उंच ठिकाणी बांधलेल्या देवाळांसाठी बेथेल मधले याजकही नेमले. ३३ अशाप्रकारे यराबामाने इसाएल लोकांसाठी आठव्या महिन्याच्या पंधराऱ्या दिवस सण म्हणून ठरवला. त्यादिवशी बेथेलच्या वेदीवर तो यज्ञ करत असे आणि धूप जाळत असे.

१३ परमेश्वराने आपल्या एका संदेश्याता (देवाच्या मनुष्यास) यहूदाहून

बेथेल नगरीला पाठवले. तो तेथे पोहोचला तेव्हा राजा यराबाम वेदी पुढे धूप जाळत होता. २ परमेश्वराने या संदेश्याला वेदीविरुद्ध बोलायची आज्ञा केली होती. त्याप्रमाणे तो म्हणाला, “हे वेदी, परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे दाविदाच्या कुळात योशीया नावाचा पुत्र जन्माला येईल. हे याजक सध्या उंचवट्यावरील ठिकाणी पूजा करत आहेत. पण हे वेदी, योशीया त्याचेच देह तुला अर्पण करील. योशीया त्या याजकांचा वध करील. आता ते तुड्यावर धूप जाळत आहेत खरे पण योशीया, मानवी अस्थी तुड्यावर जाळील. मग तु मिरुपयोगी ठरशील.” ३ हे निश्चित घडेल, अशी संदेश्याने लोकांस खूण दिली. तो म्हणाला, “परमेश्वराने सांगितले त्याची ही साक्ष ही वेदी तडकेल आणि तिच्यावरीची राख खाली ओघदेल, असे परमेश्वराने सांगितले आहे.” ४ राजाने जेव्हा देवाच्या मनुष्याचे हे वेदीबद्दलचे बोलणे बेथेल येथे एकले. तेव्हा यराबामाने वेदीवरील अपाला हात उचलून त्या मनुष्याकडे निर्देश करत म्हटले, “पकडा त्याला” मग ज्या हाताने त्याचे मनुष्याकडे निर्देश केला होता तो हे बोलत असताना लुळा पडला. त्यास तो हलवाता येईन ५ तसेच, वेदी भंग पावली. त्यावरील राख जमिनीवर पडली. देवाच्या मनुष्याच्या तोंडून परमेश्वराचे वचन निघत होते याची ती खूण होती. ६ तेव्हा राजा यराबाम त्या संदेश्याला म्हणाला, “माझा हात बरा व्हावा म्हणून तू कृपया तुड्यावर देवाची प्रार्थना कर.” तेव्हा त्याने देवाजवळ तशी विनती केली आणि राजाचा हात बरा झाला. राजाचा हात मग पूरवत झाला. ७ राजा त्या देवाच्या मनुष्यास म्हणाला, “माझ्याबरोबर घरी चल, काहीतरी खा मग मी तुला इनाम देईन.” ८ पण हा देवाचा मनुष्य म्हणाला, “अर्धे राज्य मला देऊ केलेस तरी मी तुड्यावरोबर घरी येणार नाही. इथे मी अन्नपाणी घेणार नाही. ९ काहीही न खाण्यापिण्याबद्दल परमेश्वराने मला बजावले आहे. तसेच, येताना ज्या रस्त्याने आलो त्याने परत यायचे नाही, अशीही त्याची आज्ञा आहे.” १० त्याप्रमाणे तो वेगळ्या रस्त्याला लागला. बेथेलला येताना, ज्या रस्त्याने आला त्याने तो गेला नाही. ११ बेथेल नगरात एक वृद्ध देवाचा मनुष्य राहत होता. त्याच्या मुलांनी त्यास या संदेश्याने

बेथेल मध्ये काय केले ते येऊन सांगितले. राजाला तो संदेशा काय म्हणाला तेही त्यांनी सांगितले. १२ तेव्हा देवाचा मनुष्य म्हणाला, “कोणत्या रस्त्याने तो परतला?” तेव्हा मुलांनी आपल्या वडिलांना यहूदाच्या संदेश्याचा मार्फ दाखवला. १३ त्या वृद्ध संदेश्याने “मुलांना गाढवार खोगीर चढवायला सांगितले.” त्याप्रमाणे त्यांनी केल्यावर संदेशा गाढवावरून निघाला. १४ हा वृद्ध संदेशा त्या देवाच्या माणासाच्या मागावर निघाला. तेव्हा तो एला वृक्षाखाली बसलेला आढळला. वृद्ध संदेश्याने त्यास विचाराले, “तूच का तो यहूदाहून आलेला देवाचा मनुष्य?” संदेश्याने यावर होकार दिला. १५ तेव्हा वृद्ध संदेशा म्हणाला, “माझ्याबरोबर मी येऊ शकणार नाही. तसेच तेथे खालपिंड शकणार नाही. १७ तेथे काही खायचे प्यायचे नाही आणि गेलास त्या रस्त्याने परतायचे नाही असे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.” १८ यावर तो वृद्ध संदेशा म्हणाला, “मीही तुझ्याप्रमाणेच एक संदेशा आहे.” आणि पुढे त्याने खोटे सांगितले, “मला नुकेतेच परमेश्वराच्या दूताचे दर्शन झाले. त्याने तुला माझ्या घरी घेऊन यायला आणि खालपिंड घालायला मला सांगितले आहे.” १९ तेव्हा तो देवाचा मनुष्य वृद्ध संदेश्याच्या घरी गेला आणि तेथे त्याने जेवणखाण केले. २० ते जेवार बसलेले त्यास परत आणणाऱ्या संदेश्याशी परमेश्वर बोलला. २१ वृद्ध संदेशा या यहूदातील देवाच्या मनुष्यास म्हणाला, “तू परमेश्वराच्या आज्ञेचे उल्लंघन केले आहेस, असे परमेश्वर म्हणाला, तू त्याच्या आज्ञेप्रमाणे वागला नाहीस. २२ येथे काहीही खायला प्यायला परमेश्वराने तुला सक्त, मनाई केली होती. तरी तू इथे आलास आणि जेवलास. तेव्हा तुझे आता तुझ्या कुटुंबियाबोर दफन होणार नाही.” २३ या देवाच्या माणासाचे खण्णेपिणे झाल्यावर वृद्ध संदेश्याने त्याच्या गाढवावर खोगीर घालते आणि हा यहूदाच्या संदेशा देवाचा मनुष्य) निघाला. २४ परतीच्या वाटवर एका सिंहाने त्याच्यावर हल्ला चढवला आणि त्यास मारून टाकते. देवाच्या मनुष्याचा सूतदेह रस्त्यातच पडला होता. गाढव आणि सिंह त्याच्या प्रेताशेजारीच होते. २५ इतर वाटसंसनी ते प्रेत आणि जंजल उभा राहिलेला सिंह हे पाहिले, तेव्हा ती माणसे गावात आली आणि त्यांनी आपल्या डोळयांनी पाहिलेली ही घटना वृद्ध संदेश्याला सांगितली. २६ वृद्ध संदेश्याने या देवाच्या मनुष्यास फसवून आणले होते. तेव्हा हे सर्व ऐकून तो म्हणाला, “असा हा देवाचा मनुष्य. त्याने परमेश्वराचे म्हणणे अवमानले नाही. तेव्हा परमेश्वरानेच त्यास मारायला सिंहाच्या स्वाधीन केले असावे. असे होणार हे परमेश्वराने सांगितले होते.” २७ मग हा संदेशा आपल्या मुलांना म्हणाला, “माझ्या गाढवावर खोगीर घाला.” मुलांनी त्याचे ऐकूने गाढव अजूनही तिथेच होते. सिंहाने आपल्या भक्ष्याला तोड लावले नक्ते की गाढवाला इजा केली नक्ती. २९ वृद्ध देवाच्या संदेश्याने तो सूतदेह गाढवावर ठेवला आणि मृत्यूबद्दल शोक करायला आणि देहाचे दफन करायला तो गावात आणला. ३० त्याने तो आपल्याच्या घराण्याच्या दफनभूमीत पुरला. त्याच्यासाठी शोक प्रकट केला. तो म्हणाला, “माझ्या भावासारखाच तू मला होतास. मला फार वाईट वाटते.” ३१ मग त्याने त्याचे दफन केले. आपल्या मुलांना तो म्हणाला, “मी मरण पावल्यावर माझेही याच ठिकाणी दफन करा. माझ्या अस्थी देवाच्या मनुष्या शेजारीच विसावू द्या. ३२ परमेश्वराने त्याच्या तोंडून वदवलेले सर्व प्रत्यक्षात येईल. बेथेलवी वेदी आणि शोमरोनच्या नगरातील उंच देवलांबद्दल त्याने सांगितलेले खेर होईल.” ३३ राजा यराबामामध्ये काहीही फटक पडला नाही. तो दुर्घटत्ये करतच राहिला. देवगेगळ्या कुळांमधल्या मनुष्यांची तो याजक म्हणून निवड करत राहिला. हे पूरोहित उंच देवलांमध्ये पूजा करत. ज्याला हवे त्यास याजक बनता येई. ३४ या गोषीने यराबामाच्या घराण्यास पाप लागले व त्यामुळे त्यांचा सर्वनाश झाला. आणि भूतलावरून ते नष्ट झाले.

याच सुमारास यराबामाचा पुत्र अबीया आजारी पडला. २ तेव्हा यराबाम आपल्या पत्नीला म्हणाला, “तू शिलो येथे जाऊन तिथल्या अहीया या संदेष्ट्याला भेट. मी इसाएलचा राजा होणार हे भाकित त्यानेच केले होते. तसेच वेष पालटून जा म्हणजे लोक तुला माझी पत्नी म्हणून ओळखणार नाहीत. ३ यराबामाने त्याच्या पत्नीला संदेष्ट्याकडे दहा भाकरी, काही पुऱ्या आणि मधाचा बुधला घेऊन पाठवले. मग आपल्या मुलाबद्दल विचार. अहीया तुला काय ते सांगेल.” ४ मग यराबामाने सांगितल्यावरून त्याची पत्नी शिलोला अहीया, या संदेष्ट्याच्या घरी गेली. अहीया खूप वृद्ध झाला होता आणि म्हातारपणामुळे त्यास अंधवर्ही आले होते. ५ पण परमेश्वराने त्यास सूचना केली, “यराबामाची पत्नी आपल्या मुलाबद्दल विचारायला तुझ्याकडे येत आहे. तिचा पुत्र फार आजारी आहे. मग अहीयाने तिला काय सांगायचे तेही परमेश्वराने त्यास सांगितले. यराबामाची पत्नी अहीयाच्या घरी आली. लोकांस कळू नवे म्हणून तिने वेष पालटला होता.” ६ अहीयाला दारात तेची चाहूल लागली तेव्हा तो म्हणाला, “यराबामाची पत्नी ना तू? आत ये आपण कोण ते लोकांनी ओळखू नवे म्हणून का धडपड करतेस? मला एक वाईट गोष्ट तुझ्या कानावर घालायची आहे.” ७ परत जाशील तेव्हा इसाएलचा परमेश्वर देव काय म्हणतो ते यराबामाला सांग. परमेश्वर म्हणतो, ‘अरे यराबाम, इसाएलच्या सर्व प्रजेतून मी तुझी निवड केली. तुझ्या हाती त्यांची सत्ता सोपवली. ८ यापूर्वी इसाएलावर दाविदाच्या घराण्याचे राज्य होते. पण त्यांच्या हातून ते काढून घेऊन मी तुला राजा केले. पण माझा सेवक दावीद याच्यासारखा तू निघाला नाहीस, तो नेहमी माझ्या अजेप्रमाणे वागत असे. मन: पूर्वक मलाच अनुसरत असे. तो योग्य असलेल्या गोष्टी तो करीत असे. ९ पण तुझ्या हस्ते अनेक पातके घडली आहेत. तुझ्या आधीच्या कोणत्याही सत्तार्थीशपेक्षा ती अधिक गंभीर आहेत. माझा मार्ग तू केव्हाच सोळून दिला आहेस. तू इतर देवदेवताच्या मूर्ती केल्यास याचा मला खूप राग आला आहे. १० तेव्हा यराबाम, तुझ्या घरात मी आता संकट निर्माण करीन. तुझ्या घरातील सर्व पुरुषांचा मी वध करीन. मग तो इसाएलात बंदीत असो की मोकळा जसे आगीत शेण काहीही शिल्लक राहत नाही त्याप्रमाणे मी तुझ्या घराण्याचा समृद्ध नाश करीन. ११ यराबामाच्या घरातल्या ज्याला नगरात मरण येईल त्यास कुरी खातील आणि शेतात, रानावनात मरणारा पक्ष्याचे भक्ष्य होईल. परमेश्वर हे बोलला आहे. १२ अहीया संदेष्ट्या यराबामाच्या पत्नीशी बोलत राहील. त्याने तिला सांगितले, आता तू घरी परत जा. तू नगरात शिरल्याबोर तुझ्या पुत्र मरणार आहे. १३ सर्व इसाएल लोक त्याच्यासाठी शोक करतील आणि त्याचे दफन करतील. ज्याला रीतसर सुठामारी मिळेल असा, यराबामाच्या घराण्यातला हाच राहील. कारण फक्त त्याच्याठायीच इसाएलचा देव परमेश्वर याला काहीसा चांगूलपणा दिसून आला आहे. १४ परमेश्वर इसाएलावर नवीन राजा नेमील. तो यराबामाच्या कुठाचा सर्वनाश करील. हे सगळे लवकरघ घडेल. १५ मग परमेश्वर इसाएलाला चांगला तडाखा देरील. इसाएल लोक त्याने भयभीत होतील. पाण्यातल्या गवतासारखे कापतील. इसाएलच्या पूर्वजांना परमेश्वराने ही चांगली भूमी दिली. तिच्यातुन या लोकांस उपटून परमेश्वर त्यांना युफ्रिटिस नदीपलीकडे विखरून टाकील. परमेश्वर आता त्यांच्यावर भयकर संतापलेला आहे, म्हणून तो असे करील. अशेता मूर्ती त्यांनी उभारली याचा त्यास संताप आला. १६ आधी यराबामाच्या हातून पाप घडले. मग त्याने इसाएल लोकांस पापाला उद्युक केले. तेव्हा परमेश्वर त्यांना पराभूत करील.” १७ यराबामाची पत्नी तिरसा येथे परतील. तिने घरात पाऊल टाकताक्षणीच तिच्या पुत्र मेला. १८ सर्व इसाएल लोकांस त्याच्या मृत्यूचे दुःख झाले. त्यांनी त्याचे दफन केले. या गोष्टी परमेश्वरच्या भाकिताप्रमाणेच घडल्या. हे वर्तवण्यासाठी त्याने त्याचा सेवक अहीया या संदेष्ट्याची योजना केली होती. १९ राजा यराबामाने आणखीही बच्याच गोष्टी केल्या; लढाया केल्या, लोकांवर तो राज्य करत राहिला. इसाएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात, त्याने जे जे

केले त्याची नोंद आहे. २० यराबाम बावीस वर्षे तो राजा म्हणून सत्तेवर होता. नंतर तो मृत्यू पावला आणि आपल्या पूर्वजांबरोबर त्याचे दफन झाले. त्याचा पुत्र नादाब त्यानंतर सत्तेवर आला. २१ शलामोनाचा पुत्र रहबाम यहूदाचा राजा झाला, तेव्हा तो एककेव्हालीस वर्षाचा होता. यश्शलेमेस्थेये त्याने सतरा वर्षे राज्य केले, परमेश्वराने स्वतः च्या सन्मानासाठी सर्व वंशातून या नगराची निवड केली होती. इसाएलातील इतर नगरामधून त्याने हेच निवडले होते. रहबामाच्या आईचे नाव नामा, ती अम्मोनी होती. २२ यहूदाच्या लोकांच्या हातूनही अपराध घडले याप्रकारे परमेश्वराने जे कसु नका म्हणून सांगितले ते त्यांनी केले. परमेश्वराचा कोप होईल, अशा चुका त्यांच्या हातून होतच राहिल्या. त्यांच्या पूर्वजांच्या पापांपेक्षाही त्यांची पापे वाईट होती. २३ या लोकांनी उंचवटांवर देऊले, दगडी स्मारके आणि स्तंभ उभारले. परकीय दैवतासाठी हे सारे होते. प्रत्येक टेकडीवर आणि हिरव्यागार वृक्षाखाली त्यांनी हे केले व अशेरा मूर्ती स्थापिल्या. २४ परमेश्वराच्या पूजेचा एक भाग म्हणून लैंगिक उपभोगासाठी शरीरविक्रिय करणारेही पुरुष वेश्या त्या देशात होते. अशी अनेक दुष्कृत्ये यहूदाच्या लोकांनी केली. या प्रदेशात यापूर्वी जे लोक राहत असत तेही अशाच गोष्टी करत. म्हणून देवाने त्यांच्याकडून तो प्रदेश काढून घेऊन इसाएलच्या लोकांस दिला होता. २५ रहबामाच्या कारकिर्दीचे पाचवे वर्ष चालू असताना मिसरचा राजा शिंशक याने यश्शलेमेवर स्वारी केली. २६ त्याने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि महालातील खजिना लुटला. अरामाचा राजा हदेजर याच्या सैनिकांकडून ज्या शलमोनाने सोन्याच्या ढाळी आणल्या होत्या, त्याही त्याने पलवल्या. दाविदाने त्या यश्शलेमेस्थेये ठेवल्या होत्या. सोन्याच्या सगळ्या ढाळी त्याने नेल्या. २७ मग रहबाम राजाने त्यांच्या ऐवजी दुसऱ्या ढाळी केल्या, पण या मात्र पितळी होत्या, सोन्याच्या नव्हत्या. महालाच्या दरवाजावर रखवाली करण्यान्यांना त्याने त्या दिल्या. २८ राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेव्हा प्रत्येक वेळी हे शिपाई बरोबर असत. ते या ढाळी वाहात आणि काम झाल्यावर त्या ढाळी ते परत आपल्या ठाण्यात भिंतीवर लटकावून ठेवत. २९ यहूदाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात राजा रहबामाच्या सर्व गोर्टीची नोंद आहे. ३० रहबाम यराबाम यांचे परस्परांत अखंड युद्ध चाललेले होते. ३१ रहबाम मेला आणि त्याचे त्याच्या पूर्वजांबरोबर दफन झाले. दावीद नगरात त्यास पुरुले. (याची आई नामा ती अम्मोनी होती) रहबामाचा पुत्र अबीयाम नंतर राज्यावर आला.

१५ नबाटाचा पुत्र यराबाम इसाएलावर राज्य करत होता. त्याच्या राजेपणाच्या कारकिर्दीचे अठरावे वर्ष चालू असताना, रहबामाचा पुत्र अबीयाम यहूदाच्या पुढचा राजा झाला. २ अबीयाने तीन वर्षे यश्शलेमेत राज्य केले. याच्या आईचे नाव माका ही अबीशालोमाची कन्या. ३ आपल्या उंचिलांच्याचा पापांची उजळणी याने केली. आपले आजोबा दावीद यांच्याप्रमाणे तो परमेश्वर देवाशी एकनिष्ठ नवक्ता. ४ दाविदावर परमेश्वराचे प्रेम होते. त्याच्याखातर त्याने त्याच्या दीप यश्शलेमेत कायम राहू दिला. त्यानंतर त्याच्या पुत्राला उभारले, व यश्शलेम सुरक्षित ठेवले. ५ दाविदाचे वर्तन परमेश्वराच्या इच्छेनुसार, योग्य असेच होते. त्याने परमेश्वराच्या आजांचे नेहमीच पालन केले. उरीया हितीबद्दल घडलेले चुकीचे वर्तन एवढाच काय तो अपवाद. ६ रहबाम आणि यराबाम नेहमीच एकमेकांविरुद्ध लढत असत. ७ अबीयामने आणखी जे काही केले त्याची नोंद, यहूदाच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात आहे. अहीयाच्या संपूर्ण कारकिर्दीत अहीया आणि यराबाम यांच्यात लढाई चालू असे. ८ अबीयामाला त्याच्या मृत्युनंतर दावीद नगरात पुरुले. त्याचा पुत्र आजारा राज्य करू लागला. ९ यराबामाच्या इसाएलवरील राज्याच्या विसाव्या वर्षी आसा यहूदाच्या राजा झाला, १० आसाने यश्शलेमेवर एककेव्हालीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आजीचे नाव माका. ती अबीशालोमाची कन्या. ११ आपला पूर्वज दावीद याच्या प्रमाणेच परमेश्वराच्या मते जे योग्य तेच आसाने केले. १२ त्याकाळी दैवतांच्या नावाखाली शरीरविक्रिय करणारे

पुरुष वेश्या होते. आसाने त्यांना देशत्याग करायला लावले. तसेच त्याने आपल्या वाडविडिलांनी केलेल्या मूर्ती पूर्णपणे हलवल्या. १३ आपली आजी माका हिला आसाने राणीच्या पदावरून दूर केले. अंगमाळ दैवत अशेहा हीवी एक मूर्ती या आजीनेही केली होती. आसाने त्या मूर्तीची मोडतोड केली. किंद्रोन स्थोऱ्यात ती जाळून टाकली. ४४ त्याने उच्च स्थानाची नासधूस केली नाही, मात्र आसा आयुष्यभर परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला. ४५ आसा आणि त्याचे वडिल यांनी परमेश्वरासाठी काही वस्तु करून घेतल्या होत्या. सोन्याचांदीच्या वस्तु आणि आणखी काही गोष्टी त्यामध्ये होत्या. त्या सर्व त्याने व्यवस्थित मंदिरात जमा केल्या. ४६ आसा यहूदावर राज्य करीत असेपर्यंत इस्साएलचा राजा बाशा याच्याशी त्याच्या लढाया चालत. ४७ इस्साएलचा राजा बाशाने यहूदावर चढाया केल्या. आसाच्या प्रदेशातील लोकांचे येणी जाणी त्यास थांबवायचे होते. त्यामुळे रामा नगर त्याने चांगले मज़बूत केले. ४८ आसाने मग परमेश्वराच्या मंदिराच्या खिजन्यातले आणि महातातले सोनेनाणे काढून घेटले. आपल्या सेवकांच्या हाती ते सोपवून त्यांना त्याने अरामाचा राजा बेन हहाद यांच्याकडे पाठवले. बेन-हहाद हा टिब्रिमोनचा पुत्र आणि टिब्रिमोन हेज्योनचा. बेनहहादी राजाधानी दिमिष्क होती. ४९ आसाने आपल्या संदेशात म्हटले होते, “माझे वडिल आणि तुझे वडिल यांच्यात शांतेचा करार झाला होता. आता मला तुझ्याशी करार करायचा आहे. तुला मी हा सोन्यारुप्याचा नजराणा पाठवत आहे. इस्साएलचा राजा बाशा याच्याशी झालेल्या कराराचा तू भंग कर म्हणजे तो माझ्या प्रदेशातून निघून जाईल.” ५० राजा बेन-हहाद याने आसाशी करार केला आणि इयोन, दान, आबेल-वेथ-माका, गालिल सरोवरालगतची गावे, किन्नेरोथ आणि नफतालीचा प्रांत यांच्यावर चढाई करायला आपले सैन्य इस्साएलावर पाठवले. ५१ या हल्ल्याची बातमी बाशाच्या कानावर गेली. तेव्हा त्याने रामा नगराच्या मजबूतीचे काम सोडले, ते गाव सोडले आणि तिरसा या ठिकाणी तो परतला. ५२ मग आसा राजाने यहूदातील सर्व प्रजेला मदतीसाठी पाचारण केले. एकही जण त्यातून सुटला नाही. ते सर्व रामा येथे गेले. तिथून त्यांनी बाशाची ढाड, लाकूड वैरे सर्व बांधकामसामग्री आणली. बन्यामीनमधील गिबा आणि मिस्या येथे या सर्व वस्तु त्यांनी वाहून नेल्या. आसाने ही नागरे चांगली भवकम केली. ५३ आसाबद्दलच्या इतर गोष्टी, त्याचे पराक्रम, त्यांने बांधलेली नगरे या सगळ्यांची माहिती यहूदाच्या राजांच्या इतिहास या पुस्तकात लिहिली आहे. म्हातारपणी आसा पायाच्या दुखयान्याने बेजार झाला. ५४ आसाचे निधन झाल्यावर त्याच्या पूर्वजांच्या दावीद याच्या नगरात त्याचे दफन झाले. त्यानंतर त्याचा पुत्र यहोशाफाट राज्य करू लागला. ५५ यहूदाचा राजा म्हणून आसाचे दुरोरे वर्ष चालू असताना यराबाचा पुत्र नादाब इस्साएलचा राजा झाला. त्याने इस्साएलवर दोन वर्षे राज्य केले. ५६ नादाबने परमेश्वराचेरोधी कृत्ये केली. आपले वडिल यराबाम यांच्यासारखीच दुःख्याचे केली यराबामाने इस्साएल लोकांसही पाप करायला लावले होते. ५७ बाशा हा अहीयाचा पुत्र, हे इस्साखाराच्या वंशातले. बाशाने नादाब राजाला मारायचा कट केला. नादाब आणि इस्साएल लोक गिब्ध्योन या पलिष्ट्यांच्या नगराला वेढा घालत होते तेव्हाची ही गोष्ट आहे. बाशाने या ठिकाणी नादाबला ठार केले. ५८ आसाचे हे यहूदाचा राजा म्हणून तिसरे वर्ष होते. मग बाशा इस्साएलचा राजा झाला. ५९ बाशा राजा झाल्यावर त्याने यराबामाच्या कुळातील सर्वांना ठार केले. कोणाचीही त्याने गय केली नाही. शिलोचा संदेश अहीया यांच्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी केली होती तसेच हे झाले. ६० राजा यराबामाने बरीच पापे केली होती, तसेच इस्साएल लोकांसही ती करायला लावली म्हणून हे घडले. इस्साएलचा परमेश्वर देव याचा यराबामावर कोप झाला ६१ इस्साएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात नादाबचे इतर पराक्रम नोंदलेले आहेत. ६२ बाशा इस्साएलवर राज्य करत असताना यहूदाचा राजा आसा याच्याशी त्याचे सर्वकाळ युद्ध चालले होते. ६३ यहूदाचा राजा आसाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी अहीयाचा

पुत्र बाशा हा इस्साएलचा राजा झाला. तिरसामध्ये राहून त्याने चोवीस वर्षे राज्य केले. ६४ पण परमेश्वराच्या दृश्यीने जे वाईट ते त्याने केले. आपले वडिल यराबाम यांनी केली तीच पातके बाशानेही केली. यराबामाने इस्साएल लोकांसही पापे करायला लावली होती.

१६ यानंतर परमेश्वर हनानीचा पुत्र येहू याच्याशी बोलला. हे बोलणे राजा

बाशा याच्याविरुद्ध होते. २ “तुला मी मोठे केले. माझ्या इस्साएली लोकांचा नायक म्हणून तुला मी नेमले, पण तू यराबामाच्या वाटेनेच गेलास व इस्साएलच्या पापाला कारणीभूत झालास. त्यांच्या पातकांनी माझा क्रोध जगा झाला आहे. ३ तेव्हा बाशा, मी तुझा आणि तुझ्या कुटुंबाचा नाश करणार आहे. नबाटाचा युत्र यराबाम याच्या घराण्याचे केले तसेच मी तुझ्या बाबतीत करीन. ४ बाशाच्या कुटुंबातील लोक नगरातल्या रस्त्यावर मरतील व कुत्री त्यांची प्रेते खातील. जे रानावानात मरतील ते पक्ष्यांचे भक्ष्य होतील.”

५ इस्साएलाच्या राजांच्या इतिहास या ग्रंथात बाशाच्या इतर पराक्रमांची हकिकत लिहीली आहे. ६ बाशाच्या मृत्युनंतर तिरसा येथे त्याचे दफन झाले. त्याचा पुत्र एला हा त्यानंतर राज्य करू लागला. ७ तेव्हा परमेश्वराने हनानीचा पुत्र येहू या संदेश्याला संदेश दिला. हा संदेश बाशा आणि त्याचे कुटुंबीय यांच्या विरुद्ध होता. बाशाने परमेश्वराविरुद्ध बरीच पापे केली होती. त्याचा परमेश्वरास फार संताप आला होता. आधी यराबामाच्या कुटुंबाने केले तेचे बाशाने केले. बाशाने यराबामाच्या कुलाच्या संहार केला म्हणून परमेश्वराचा कोप झाला होता. ८ यहूदाचा राजा म्हणून आसाचे सवीसावे वर्ष चालू असताना, एला हा राजा झाला. एला हा बाशाचा पुत्र तिरसामध्ये इस्साएलावर याने दोन वर्षे राज्य केले. ९ जिप्री हा एला राजाचा अधिकारी होता. एलाच्या एकूण रथापैकी अर्धे जिप्रीच्या ताब्यात होते. तरीही त्याने एलाविरुद्ध कट केला. एला राजा तिरसा येथे अरसाच्या घरी मघाच्या धुंदीत होता. अरसा हा तिरसा येथील महालावरचा मुख्य अधिकारी होता. १० जिप्रीने सरल घरात घुसून एला राजाला ठार केले. आसाचे हे यहूदाचा राजा म्हणून सत्ताविसावे वर्ष होते. एलानंतर हा जिप्री इस्साएलचा राजा झाला. ११ जिप्रीने राज्यावर आल्यावरीबर बाशाच्या घरातील सर्वांची सूड ऊगवला. कोणालाही जिवंत ठेवले नाही. बाशाच्या मित्रांनाही त्याने ठार केले. १२ बाशाबद्दल येहू या संदेश्यामार्फत परमेश्वराने जी भविष्यवाणी उच्चारली त्याप्रामाणेच जिप्रीने बाशाच्या घराण्याचा नाश केला १३ बाशा आणि त्याचा पुत्र एला यांच्या पापांमुळे हे झाले. त्यांनी स्वतः पापे केली आणि लोकांच्या पापांनाही ते कराण झाले. त्यांनी अनेक मूर्ती केल्यामुळे इस्साएलावर परमेश्वराचा क्रोध झाला. १४ इस्साएलाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात एलाच्या बाकीच्या गोष्टी आलेल्या आहेत. १५ आसाचे यहूदाचा राजा म्हणून सत्ताविसावे वर्ष असताना जिप्री इस्साएलचा राजा झाला. जिप्रीने तिरसा येथे सात दिवस राज्य केले. त्याचे असे झाले, इस्साएलाच्या सैन्याने पलिष्ट्यांच्या गिळ्योन येथे तल दिला होता. ते चढाई करण्याच्या तयारीत होते. १६ जिप्रीने राजाविरुद्ध केलेल्या कारस्थानाची माहिती छावणीतल्या लोकांनी ऐकली. त्याने राजाचा वध केल्याचे त्याना कळले. तेव्हा सर्व इस्साएलांनी अमी याला तिथल्या तिथे राजा केले. अमी सेनापती होता. १७ इस्साएलाच्या बाकीच्या गोष्टी आलेल्या आहेत. १८ आसाचे यहूदाचा राजा झाला. जिप्रीने तिरसा येथे दोन वर्षे राज्य केले. १९ नगर कब्जात घेटलेले जिप्रीने पाहिले. तेव्हा तो महालात घुसला आणि त्याचे असाच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात झाला. २० इस्साएलाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात जिप्रीच्या कारस्थानांची आणि बाकीच्या गोष्टीची माहिती आहे. एला राजाविरुद्ध तो बंड करून उठला तेव्हाची हकिकतही या पुस्तकात आहे. २१ इस्साएलाच्या लोकांमध्ये दोन गट पडलेले होते. अर्धे लोक गिनथाचा पुत्र

तिब्बी याच्या बाजूचे असून, त्यास राजा करावे अशा मताचे होते. उरलेले अप्रीचे चाहते होते. २२ तिब्बीच्या बाजूला असलेल्या गटपेक्षा अप्रीला पाठिंबा देण्यांच्या गट वरचढ होता. त्यामुळे तिब्बी मारला गेला आणि अप्री राजा झाला. २३ यहूदीचा राजा आसा याला सत्तेवर आल्यावर एकतिसावे वर्ष चालू असताना, अप्री इसाएलाचा राजा झाला. अप्रीने इसाएलावर बारा वर्षे राज्य केले. त्यापैकी सहा वर्षे तो तिरसामध्ये होता. २४ त्याने शोमरोन टेकडी शेमर याच्याकडून सुमारे दोन किकाकार सूपे देऊन विकत घेतली. या टेकडीवर त्याने नगर बांधले. शेमर या नावावरुनच त्याने नगरवे नाव शोमरोन ठेवले. २५ अप्रीच्या हातूनही परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट, त्या गोष्टी घडल्या. आपल्या आधीच्या सर्व राजापेक्षा हा वाईट होता. २६ नवाटाचा पुत्र यराबाम याने जी पापे केली तीच याने केली. यराबामाने इसाएल लोकांसही पापे करायला लावली. त्यामुळे इसाएलावर परमेश्वर देवाचा कोप ओढवला. वर्थ्य दैवतांची त्याने पूजा केली म्हणून परमेश्वर संतापला. २७ अप्रीच्या इतर गोष्टी आणि त्याचे पराक्रम याची हकिकत इसाएलाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात लिहिली आहे. २८ अप्री मरण पावल्यावर त्याचे शोमरोन येथे दफन झाले. त्यानंतर त्याचा पुत्र अहाब हा राज्य करू लागला. २९ यहूदीचा राजा आसा याच्या काराकिर्दीच्या अडतिसाच्या वर्षी अप्रीचा पुत्र अहाब इसाएलाचा राजा झाला. शोमरोन या नगरातून त्याने इसाएलावर बावीस वर्षे राज्य केले. ३० परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट ते सर्व अप्रीच्या मुलगा अहाबाने केले. आपल्या आधीच्या राजापेक्षाही हा दुर्वर्तीनी होता. ३१ नवाटाचा पुत्र यराबाम याने केले ते तर त्यास शुल्काव वाटले म्हणून की काय त्याने आणगखी दुष्कृत्ये केली. एथवाल याची कन्या ईजबेल हिच्याची त्याने लग्र केले. एथवाल हा सीदोन्यांचा राजा होता. त्यानंतर अहाब बालाया दैवतांच्या भजनी लागला. ३२ शोमरोन येथे त्याने बेअलाच्या पूजेसाठी डेळळ बांधले. वेदीही बांधली. ३३ अशेराच्या पूजेसाठी अहाबाने संरक्ष उभराला. आपल्या आधीच्या राजापेक्षा याच्यावर इसाएलाच्या परमेश्वर देवाचा कोप जास्त झाला. ३४ याच काळात बेथेलच्या हिएलने यरीहो नगर पुन्हा बांधले. हे काम त्याने सुरु केले तेव्हा त्याचा मोठा पुत्र अंबीराम वराला. आणि नगराचे दरवाजे बांधून होत आले तेव्हा त्याचा सर्वांत धाकटा पुत्र सगूब हा वारला. नूनचा पुत्र यहोशवा याच्यामार्फत परमेश्वराने जे भाकित केले त्यानुसार हे घडले.

१७

गिलाद येथील तिश्वी येथे उपरी म्हणून राहणाऱ्यापैकी एलीया हा एक संदेश होता. एलीया अहाब राजाला म्हणाला, “मी इसाएलाच्या परमेश्वर देवाचा सेवक आहे. त्याच्या जीविताची शपथ घेवून मी हे सांगतो की, येती काही वर्षे पाऊसच काय दंवसुधा पडणार नाही. हे सर्व माझ्या सांगण्यप्रमाणे होईल.” २ मग परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, ३ “हा भाग सोड आणि पूर्वेला जा. करीथ या ओहोळापासी लापून राहा. यारेन नदीच्या पूर्वेला हा ओहोळ आहे. ४ त्या ओहोळाचे पाणी तू पी. कावळे तिथे तुला अन आणून देतील. त्यांना मी तसे संगितले आहे.” ५ तेव्हा एलीया परमेश्वराच्या सांगण्यप्रमाणे यारेन नदीच्या पूर्वेला असलेल्या करीथ या ओहोळा जवळ राहायला गेला. ६ रोज सकाळ संध्याकाळ त्यास कावळे जेवण आपून देत. ओहोळाचे पाणी एलीया पीत असे. ७ पाऊस नक्ताच, तेव्हा काही काळानंतर ओहोळ आटला. ८ तेव्हा परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, ९ “सीदोनामधील सारफक्य येथे जाऊन राहा, तेथे एक विधवा राहो. तिला मी तुला अन धायला सांगितले आहे.” १० तेव्हा एलीया सारफक्य येथे गेला. तो नगराच्या वेशीजवळ जातो तर त्यास एक स्त्री भेटली. ती विधवा होती. ती सरपण गोळा करत होती. एलीया तिला म्हणाला, “मला थोडे पाणी प्यायला मिळेल का?” ११ ती पाणी आणायला निघाली तेव्हा, एलीया तिला म्हणाला, “मला एखादा भाकरीचा तुकडाही दिलास तर बेरे!” १२ तेव्हा ती स्त्री म्हणाली, “परमेश्वर देवाची शपथ सांगते, माझ्याकडे भाकर अजिबात नाही. थोडेसे पीठ शिल्लक आहे. आणि बरणीच्या तलाला थोडेसे

तेल आहे. इथे मी सरपण गोळा करायला आले. ते घेऊन मी घरी जाईन, स्वयंपाक करीन तो शेवटचाच. माझा पुत्र आणि मी जेवू आणि मग भूकेने मरु.” १३ तेव्हा एलीया तिला म्हणाला, “भिकु नकोस. घरी जा आणि आत्ता म्हणालीस त्याप्रमाणे स्वयंपाक कर. पण आधी जे पीठ शिल्लक आहे, त्याची लहानशी भाकर करून मला आणून दे, मग तुमच्या दोघांचा स्वयंपाक कर. १४ इसाएलाचा परमेश्वर देव म्हणाला आहे, तुझ्या दव्यातील पीठ कधी सरणार नाही. तुझ्या बरणीत नेहमीच तेल असेल. पुन्हा परमेश्वर पृथ्वीवर पाऊस पाडेपर्यंत असे चालेल.” १५ तेव्हा ती घरी गेली. एलीयाच्या सांगण्यप्रमाणे तिले केले. एलीया, ती आणि तिचा पुत्र यांना बरेच दिवसपर्यंत पुरेसे खायला मिळत गेले. १६ पीठ आणि तेल कधीच संपले नाही. एलीयाला परमेश्वराने जे सांगितले त्याप्रमाणेच हे घडत गेले. १७ काही दिवसानंतर त्या स्त्रीचा पुत्र आजारी पडला. जिच्या मालकीचे ते घर होते, त्याचे दुखणे वाढत गेले शेवटी त्याचा श्वास थांबला. १८ तेव्हा ती स्त्री म्हणाली, “एलीया, तू तर देवाचा मनुष्य आहेस, मला तुझी काही मदत होईल का? की माझ्या पापांची आठवण धायलाच तू आला आहेस? की माझ्या मुलाला मारायला आला आहेस?” १९ एलीया तिला म्हणाला, “तुझ्या मुलाला माझ्याकडे आण.” मग त्याने त्या मुलाला घेतले आणि वरच्या मजल्यावर तो गेला. आपल्या खोलीत, आपल्या बिछान्यावर त्याने त्यास ठेवले. २० एलीयाने मग प्रार्थना केली, “परमेश्वर देवा, या विधवेने मला तिच्या घरी आश्रय दिला आहे. तिच्यावर ही वेळ का आणतोस? तिच्या मुलाला तू मारणार का?” २१ मग एलीयाने तीनदा त्याच्यावर पाखर घालून करून प्रार्थना केली, “परमेश्वर देवा याला वाचव.” २२ एलीयाच्या हाकेला परमेश्वराने उत्तर दिले. मुलाचा प्राण पुन्हा येऊन तो जिवंत झाला. २३ एलीयाने मुलाला खाली आणले. त्याच्या आईकडे त्यास सोपबून एलीया म्हणाला, “बघ, तुझा पुत्र जिवंत आहे.” २४ ती स्त्री एलीयाला म्हणाली, “तू खरोखरच देवाचा मनुष्य आहेस हे मला पटले. खरोखरच परमेश्वर तुझ्या शब्दाद्वारे बोलतो हे आता मला कळले.”

१८

तेव्हा पुकळ दिवसानी, तिसऱ्या वर्षी, एलीयाकडे परमेश्वराचे वचन आले, ते असे की, “जा, आणि अहाब राजाच्या नजरेत ये आणि मग मी भूमीवर पाऊस पाडणार.” २ तेव्हा एलीया अहाबाच्या समोर जायला निघाला. तेव्हा शोमरोनात भंयकर दुष्काळ होता. ३ अहाब राजाने आपल्या महालाचा प्रमुख ओबद्या याला बोलावणे पाठवले. पण ओबद्या परमेश्वराचा फार मान राखत असे. ४ जेव्हा ईजबेल परमेश्वराच्या सर्व संदेश्यांच्याना ठार करायला निघाली होती. तेव्हा ओबद्याने शंभर संदेश्यांचे जीव वाचवले. पन्नास जण एका गुहेत, असे दोन गुहांमध्ये त्याने त्यांना लपवले व त्यांच्या अन्पाण्याचीही तररुद केली. ५ अहाब राजा ओबद्याला म्हणाला, “देशीतील सगळ्या पाण्याच्या ओहोळ व झायांवर जा, कदमचित खेचे, घोडी वाचतील एवढे गवत मिळणार आणि म्हणजे सर्व पशू मरणार नाहीत.” ६ तेव्हा त्या दोघांनी तो प्रदेश पाहणी करण्यास आपसांत वाटून घेतला, अहाब स्वतः हा एका वाटेने गेला व ओबद्या दुसऱ्या वाटेने गेला. ७ आणि ओबद्या वाटेत असता, एलीया अनपेक्षीतपणे त्यास भेटला. तेव्हा ओबद्याने त्यास ओळखले व जमीनीवर उपडे पडून त्यास म्हणाला, “एलीया? स्वामी, खरोखर तुझीच आहात का?” ८ एलीया म्हणाला, “होय, मीच आहे. आता मी इथे असल्याचे आपल्या धन्याला सांग.” ९ तेव्हा ओबद्या म्हणाला, “मी काय अपराध केला ज्यावरून तू आपल्या सेवकाला जीवे मारायला अहाबाच्या हातीं देतोस? १० परमेश्वर तुझ्या देव जिवंत आहे, माझा स्वामीने सर्वत्र तुमच्या शोध करायला पाठवले नसेल असे कुठलेच गव किंवा राज्य नाही. ज्याठिकाणी तुम्ही सापडला नाहीत, असे कलळे, तेव्हा आपण सापडलात नाही अशी शपथ त्याने त्या राज्याला व राष्ट्राला घ्यायला लावली. ११ आणि आता तुम्ही मला म्हणता, “जा जाऊन तुझ्या स्वामीला सांग एलीया या ठिकाणी आहे.” १२ तुम्ही इथे आहात म्हणून मी अहाब राजाला सांगितले,

तर परमेश्वराचा आत्मा तुम्हास दुसऱ्या एखाद्या ठिकाणी घेऊन जाईल. अहाब राजाला मग इथे तुम्ही सापडणार नाही. मग तो माझा जीव घेईल. तरी मी, तुझा सेवक, लहानपणापासून परमेश्वराचे स्वतन करत आहे. १३ ईंजबेल परमेश्वराच्या संदेष्यांना मारत होती तेव्हा जे मी केले ते माझ्या धन्याला माहीत नाही काय? मी परमेश्वराच्या शंभर संदेष्यांना पन्नास पन्नास असे गुहांमध्ये लपवले आणि त्याना खायला प्यायला पुरवले. १४ आणि आता तुम्ही म्हणता, ‘‘जा आपल्या धन्याला सांग की एलीया या ठिकाणी आहे,’’ मग तो मला जीवे मारील.’’ १५ यावर एलीया त्यास म्हणाला, ‘‘सैन्यांचा परमेश्वर ज्याच्या समोर मी उभा राहतो तो जिवंत आहे, मी खचित त्याच्या दृष्टीस पडेन.’’ १६ तेव्हा ओबद्याने अहाबाला जाऊन सांगितले, आणि अहाब एलीयाला भेटण्यासाठी निघाला. १७ अहाबाने एलीयाला पाहिले तेव्हा तो त्यास म्हणाला, ‘‘इसाएलाला त्रस्त करून सोडणारा तूच का तो?’’ १८ एलीया यावर म्हणाला, ‘‘माझ्यामुळे इसाएलवर संकट अलेले नाही तर तुम्ही आणि तुमचे वडिल यांच्यामुळे ते उद्भवलेले आहे. कारण तुम्ही परमेश्वराच्या आज्ञा पालायचे सोडून बाआल दैवताच्या मागे लागलात. १९ तर आता सर्व इसाएलाला, बाआलाच्या सांडेष्यारशी संदेशे व तसेच अशेरा देवीच्या चारशे संदेष्यांनाही. जे ईंजबेल मेजावर जेवणारे यांना घेऊन कर्मेल पर्वतावर ये.’’ २० तेव्हा, सर्व इसाएलींना आणि संदेष्यांना अहाबाने निरोप पाठवून कर्मेल पर्वतावर बोलावून घेतले. २१ तेव्हा एलीया सर्व लोकांजवळ येऊन म्हणाला, ‘‘तुम्ही कोठवर आपले मन बदलत राहणार? जर परमेश्वर खरा देव असेल तर त्यास अनुसरा. पण बाआल खरा देव असेल तर त्यास अनुसरा.’’ लोक यावर एका शब्दानेही त्यास उत्तर देऊ शकले नाही. २२ मग एलीया लोकांस म्हणाला, ‘‘मी, मीच फक्त परमेश्वराचा संदेश असा राहलो आहे, पण बाआलाचे चारशेपनास संदेशे आहेत. २३ तेव्हा त्यांनी आम्हांला दोन गो-हे घावे, त्यांनी आपणासाठी त्यातून एक गो-न्हा निवडून त्याचे तुकडे करावे व लाकडे रचून त्यावर ठेवावे, मात्र त्याखाली विस्तव पेटवू नये. मग मी दुसरा गो-न्हा तयार करून ठेवीन व विस्तव लावणार नाही. २४ तेव्हा तुम्ही आपल्या देवाचे नाव घ्या व मी परमेश्वराचे नाव घेईन, आणि जो देव अनीच्या द्वारे उत्तर देईल तोच खरा देव.’’ तेव्हा सर्व लोकांनी उत्तर देऊन म्हटले, ‘‘हे चांगले आहे.’’ २५ मग एलीया बाआलाच्या संदेष्यांना म्हणाला, ‘‘तुम्ही बंवेचजण आहात, तेव्हा पहिल्याने तुम्ही आपणासाठी एक गो-न्हा निवडून घेऊन तयार करा आणि विस्तव न लावता आपल्या देवाचे नाव घ्या.’’ २६ तेव्हा त्यांना दिलेला गो-न्हा त्यांनी घेऊन तयार केला, आणि सकाळ पासून दुपारपर्यंत त्यांनी बाआलाचे नाव घेऊन त्यास हाक मासून म्हटले, ‘‘हे बाला, आमच्या हाकेला उत्तर दे.’’ पण कसलीही वाणी नक्ही आणि उत्तर देणाराही कोणी नक्हता. जी वेदी त्यांनी बांधती होती तिच्या भोवती ते नाचू लागले. २७ दुपारी एलीया त्यांची थड्या करायला लागला. तो त्यांना म्हणाला, ‘‘बाल खरव देव असेल तर तुम्ही आणखी मोळ्याने प्रार्थना करा. कदाचित् तो अजून विचारात असेल. किंवा कदाचित् कामात गुंतलेला असेल. एखादयोवेळी प्रवासात किंवा झोपेत असेल. तेव्हा आणखी मोळ्याने प्रार्थना करून त्यास उठावा.’’ २८ तेव्हा त्या संदेष्यांनी मोठमोळ्याने प्रार्थना केली. भाल्यांनी आणि सुयांनी स्वतः वर वार करून घेतले. (ही त्यांची पूजेची पथदृष्ट होती) त्यांचे अंग रक्ताळेले. २९ दुपार उलटली पण लाकडे पेटली नाहीत. संध्याकाळच्या यज्ञाची वेळ होत आली तोपर्यंत ते भविष्य सांगत होते. पण काहीही घडले नाही बालाकडून प्रतिसाद मिळाला नाही. कुठलाही आवाज आला नाही. कारण ऐकणारेच कोणी नक्हते! ३० मग एलीया सर्व लोकांस उद्देशून म्हणाला, ‘‘आता सगळे माझ्याजवळ या.’’ तेव्हा सगळे त्याच्याभोवती जमले. परमेश्वराच्या वेदीची मोडतोड झालेली होती. तेव्हा एलीयाने आधी ते सर्व नीट केले. ३१ एलीयाने बारा दगड घेतले. प्रत्येकाच्या नावाचा एकेक याप्रमाणे बारा वंशांचे ते बारा दगड होते. याकोबाच्या बारा मुलांच्या नावाचे ते वंश होते. याकोबालाच परमेश्वराने इसाएल या नावाने

संबोधले होते. ३२ परमेश्वराच्या सम्मानार्थ हे दगड वेदीच्या डागडुजीसाठी एलीयाने वापरले. मग त्याने वेदीभोवती एक चर खणला. सात गंलन पाणी मावण्याइतकी त्याची खोली आणि रुंदी होती. ३३ एलीयाने मग वेदीवर लाकडे रचली. ‘‘गो-न्हा कापला. त्याचे तुकडे लाकडावर ठेवले.’’ ३४ मग तो म्हणाला, ‘‘चार घागरी भरून पाणी घ्या आणि ते मांसाच्या तुकड्यावर आणि खालच्या होमार्पणाच्या लाकडावर ओता.’’ ते झाल्यावर दुसऱ्यांदा आणि मग तिसऱ्यांदा त्याने तसेच करायला सांगितले. ३५ वेदीवरून वाहात जाऊन ते पाणी खालच्या चरात साठले. ३६ दुपारच्या यज्ञाची वेळ झाली. तेव्हा संदेश एलीया वेदीपाशी गेला आणि त्याने प्रार्थना केली, ‘‘परमेश्वरा, अब्राहाम, इसहाक आणि याकोब यांच्या देवा, तूच इसाएलचा देव आहेस हे तू आता सिद्ध करून दाखवावेस अशी माझी तुला विनंती आहे. हे सर्व तूच माझ्याकडून करून घेतलेस हे यांना कल्यू दे. मी तुझा सेवक आहे हे ही कल्यू दे. ३७ हे परमेश्वरा, माझ्या विनवणीकडे लक्ष के. तूच खरा परमेश्वर देव आहेस हे यांना दाखव. म्हणजे तू त्यांना पुन्हा स्वतः जवळ घेत आहेस हे त्यांना पटेल.’’ ३८ तेव्हा परमेश्वराने अग्नी पाठवला. यज्ञ, लाकडे, दगड, वेदीभोवतीची जमीन हे सर्व पेटले. भोवतीच्या चरातले पाणी सुध्या त्या अग्नीने सुकून गेले. ३९ सर्वांच्या देखत्वा हे घडले. तेव्हा लोकांनी जमीनीवर पालथे पडून ‘‘परमेश्वर हाच देव आहे, परमेश्वर हाच देव आहे’’ असे म्हटले. ४० एलीया म्हणाला, ‘‘त्या बाआलाच्या संदेष्यांना पकडून आणा. त्यांना निसरू देऊ नका’’ तेव्हा लोकांनी त्या सगळ्यांना धरले एलीयाने मग त्यांना किशोन झाय्याजवळ नेते आणि तेथे सर्व संदेष्यांची हत्या केली. ४१ एलीया मग अहाब राजाला म्हणाला, ‘‘जा, आता तू तुझे खाणेपिणे उरकून घे कारण खूप जोराचा पाऊस पडणार आहे’’ ४२ तेव्हा अहाब राजा त्यासाठी निघाला. त्याचवेळी एलीया कर्मेल डोंगारच्या माथ्यावर चढून गेला. तेथे पोहोचल्यावर औंगून, गुडच्यात डोके घालून बसला. ४३ आणि आपल्याबोरेबरच्या सेवकाला म्हणाला, ‘‘समुद्राकडे पाहा’’ समुद्र दिसेल अशा जागी हा सेवक गेला पण परत येऊन म्हणाला, ‘‘तिथे काहीच दिसले नाही’’ एलीयाने त्यास पुन्हा सात वेळेस जाऊन पाहायला सांगितले. ४४ सातांदा मात्र सेवक परत येऊन म्हणाला, एक लहानसा, मुठीएवढा ढग मला दिसला. समुद्रावरून तो येत होता तेव्हा एलीयाने त्या सेवकाला सांगितले, ‘‘अहाब राजाकडे जाऊन त्यास रथात बसून ताबडतोब घरी जायला सांग. कारण तो आता निघाला नाहीतर पावसामुळे त्यास थांबवै लागेल.’’ ४५ पाहता पाहाता आकाश ढगांनी भरून गेले. वारा सुटला आणि मुसल्लधार पाऊस सुरु झाला. अहाब आपल्या रथात बसून इत्रेलाला परत जायला निघाला. ४६ परंतु एलीयावर परमेश्वराचा हात असन्यामुळे, धावता यावे म्हणून त्याने आपले कपडे सावरून घटू खोचले आणि सरल इत्रेलपर्यंत तो अहाबाच्या पुढे धावत गेला.

१९ अहाब राजाने घडलेली सर्व हक्किकत ईंजबेलला सांगितली. सर्व संदेष्यांना एलीयाने कसे तलवारीने कापून काढले तेही सांगितले. २ तेव्हा ईंजबेलने एलीयाला दूताकर्वी निरोप पाठवला. तो असा, ‘‘तू त्या संदेष्यांना मारलेस तसे मी तुला उद्या या वेळेपर्यंत मारणार. यामध्ये मला यश आले नाहीतर देव माझे तसेच व त्याहूनही अधीक करो.’’ ३ एलीया हे ऐकून घाबरला. आपला जीव वाचवायला त्याने पल काढला. बरोबर त्याने आपल्या नोकराला घेतले होते. यहूदामधील बैर-शेवा येथे ते गेले. आपल्या नोकराला तिथेच सोडून ४ तो पुढे दिवसभर वालळवंत तुडवत गेला. एका झाडाखाली तो बसला. आता मरण यावे असे त्यास वाटले. एलीया म्हणाला, ‘‘आता हे पुढे झाले, परमेश्वरा! मला आता मरु दे माझ्या पूर्वजांपेक्षा माझ्यात काय बेरे आहे?’’ ५ एका झाडाखाली तो आडवा झाला आणि त्याने अपल्या नोकराला तिथेच सोडून ४ तो पुढे दिवसभर वालळवंत तुडवत गेला. एका झाडाखाली तो बसला. आता मरण यावे असे त्यास वाटले. एलीया म्हणाला, ‘‘आता हे पुढे झाले, परमेश्वरा! मला आता मरु दे माझ्या पूर्वजांपेक्षा माझ्यात काय बेरे आहे?’’ ५ एका झाडाखाली तो आडवा झाला आणि त्याने अपल्या नोकराला तिथेच सोडून ४ तो पुढे दिवसभर वालळवंत तुडवत गेला. एका झाडाखाली तो बसला. आता मरण यावे असे त्यास वाटले. एलीया म्हणाला,

आणि तो पुन्हा झोपी गेला. ७ आणखी काही वेळाने तो परमेश्वराचे देवदूत दुसऱ्यांदा पुन्हा त्याच्याजवळ आला त्याने त्यास स्पर्श केला आणि त्यास म्हणाला, “ऊठ आणि थोडे खाऊन घे, नाहीतर पुढचा मोठा प्रवास करायला तुला शक्ती राहणार नाही.” ८ तेव्हा एलीया उठला त्याने खाल्ले आणि पापी प्याला. त्या अन्नाच्या बळावर पुढे तो चालीस दिवस आणि रात्री चालत राहिला. देवाचा डोंगर होरेच येथेपर्यंत तो चालला. ९ तिथे एक गुहेत शिळून त्याने रात्र काढली. तेव्हा परमेश्वर एलीयाशी बोलला. तो म्हणाला, “एलीया, तू येथे का आला आहेस?” १० एलीया म्हणाला, “सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवा, मी आतापर्यंत तुझीच सेवा करत आलेलो आहे. माझ्याकडून होईल तिकेमी केले पण इसाएलच्या लोकांनी तुझ्याशी केलेल्या कराराचा भंग केलेला आहे. त्यांनी तुझ्या वेदीचा विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना तलवारीने मारले. मीच एकटा काय तो अजून जिवंत आहे. पण आता ते माझ्याही जिवावर उठले आहेत.” ११ यावर परमेश्वर एलीयाला म्हणाला, “जा, या डोंगरावर माझ्यासमोर उभा राहा. मी तुझ्या जवळून जातो” मग जोराचा वारा सुटला. त्या सोसाठ्याच्या वायाने डोंगरालाही तडे जाऊन मोठेमोठे खडक परमेश्वरासमोर पडले. पण त्या वायात परमेश्वर नव्हता. त्यांनंतर धरणीकंप झाला, पण तेथेही परमेश्वर नव्हता. अग्नी शमल्यावर मात्र शांत, मंजुल स्वर ऐकू आला. १३ एलीयाने हा ध्वनी ऐकला तेव्हा अंगरख्याने चैहरा झाकून घेऊन तो गुणेच्या दाराशी जाऊन उभा राहिला. “एलीया, तू इथे का आला आहेस?” अशी वाणी त्यास ऐकू आली. १४ एलीया म्हणाला, “सर्वशक्तिमान परमेश्वर देवा, आतापर्यंत मी तुझ्याच सेवेत आयुष्य घालवले आहे. पण इसाएल लोकांनी आपला करार मोडला आहे, त्यांनी तुझ्या वेदीचा विध्वंस केला. तुझ्या संदेष्ट्यांना ठार केले. मीच काय तो अजून जिवंत आहे. आणि आता ते माझ्या जिवावर उठलेलत.” १५ तेव्हा परमेश्वर त्यास म्हणाला, “आता मागे जा आणि वाळवंटातून जाणाच्या रस्त्याने दिमिक्काला पोहोंचेपर्यंत चालत जा. दिमिक्कामध्ये जा आणि अरामाचा राजा म्हणून हजाएलाला अभिषेक कर. १६ निमशीचा पुत्र येहू याला इसाएलचा राजा म्हणून अभिषेक कर. आणि आबेल-महोला इथला शाफाटाचा पुत्र अलीशा याला पुढे तुझी जागा घेणारा संदेश म्हणून अभिषेक कर. १७ हजाएल अनेक पापी मनुष्यांना ठार करेल. त्याच्या तलवारीतून जे सुटील त्यांना येहू मारील. आणि यातूनही कोणी निस्टले तर त्यास अलीशा मारील. १८ एलीया, इसाएलमध्ये बालापुढे कधी वाकले नाहीत असे सात हजार लोक अजूनही आहेत. यांना मी जगू दर्हल. त्यांनी आयुष्यात कधी बालमूर्तीचे चुंबन घेतलेले नाही.” १९ तेव्हा एलीया रिथून निघाला आणि शाफाटाचा मुलगा अलीशा याच्या शोधात निघाला. अलीशा तेव्हा आपली बैलाची बारा जोते चालवून शेतजमीन नांगरत होता. एलीया आला तेव्हा अलीशा स्वतः हा बाराच्या जोतावर होता. एलीया अलीशाजवळ आला. एलीयाने मग आपला संदेष्ट्याचा खास अंगरखा अलीशावर पांघरला. २० अलीशाने लगेच बैल सोडून दिले आणि तो एलीयाच्या मागे धावत गेला. अलीशा त्यास म्हणाला, “मला माझ्या आईवडीलांचा निरोप घेऊ दे.” मग मी तुझ्याबरोबर येतो. एलीया म्हणाला, “ठीक आहे, जा पण मी तुला काय केले ते लक्षत ठेव.” २१ अलीशाने मग आपल्या आईवडीलांसमवेत सणासूदीसारखे जेवण घेतले. त्याने आपली बैलाची जोडी कापली. त्यांच्या मानेवरचे जू सरपण म्हणून वापरले त्यावर बैलाचे मांस शिजवले. सर्व लोकांस जेवायला बोलावरते. मग अलीशा एलीयाच्या पाठोपाठ गेला. एलीयाचा तो मदतीनीस झाला.

२० बेन-हदाद अरामाचा राजा होता.

जमवाजमव केली. त्याच्या बाजूला बत्तीस राजे होते. त्यांच्याकडे घोडे आणि रथ होते. त्यांनी शोमरोनला वेढा घातला आणि युध्द पुकारले. २ इसाएलचा राजा अहाब याच्याकडे नगरात बेनहदादने दूतांकरवी निरोप

पाठवला ३ संदेश असा होता, “बेन-हदादचे म्हणणे आहे, तुमच्याकडील सौने रुपे तुम्ही मला घावे. तसेच तुझ्या स्त्रिया आणि पुत्रेही माझ्या हवाली करावी.” ४ यावर इसाएलच्या राजाचे उत्तर असे होते, “महाराज मी तर आता तुमच्याच ताब्यात आहे, हे मला मान्य आहे. त्यामुळे जे माझे ते सर्व तुमचेच आहे.” ५ अहाबाकडे हे दूत पुन्हा एकदा आले आणि म्हणाले, “बेन-हदादचे म्हणणे असे आहे, ‘तुझ्याजवळचा सौन्यांचीदीचा ऐवज तसेच बायकामुळे तू माझ्या स्वाधीन केली पाहिजेस. ६ उद्याच मी माझ्या मनुष्यांचे एक शोधपथक तिकडे पाठवणार आहे. ते तुझ्या तसेच तुझ्या कारभाय्यांच्या घराची झडती घेतील. त्यांच्या डोळ्यांना जे आवडेल ते स्वतः च्या हाताने घेतील. ती मापासे त्या वस्तू मला आणून देतील.” ७ तेव्हा इसाएलचा राजा अहाबाने आपल्या देशातील सर्व वडिलधार्या मनुष्यांची सभा घेतली. अहाब त्यांना म्हणाला, “हे पाहा, हा मनुष्य माझे कसे अनिष्ट करू पाहत आहे. आधी त्याने माझ्या जवळचे सोनेचांदी तसेच माझी स्त्रिया पुत्रे मागितली. त्यास मी कबूल झालो. आणि आता त्यास सर्वच हवे आहे.” ८ यावर ती वडिलधारी मंडळी आणि इतर लोक अहाबाला म्हणाले, “त्याच्या म्हणण्याला मान झुकवू नको. तो म्हणतो तसेच करू नको.” ९ मग राजा अहाबाने बेन-हदादकडे निरोपाला सांगितले की “माझा स्वामी अहाब राजास सांग” तुझी पहिली मागणी मला मान्य आहे. पण तुझ्या दुसर्या आज्ञेचे मी पालन करू शकत नाही. बेन-हदादला त्याच्या दूतांनी हा निरोप सांगितला. १० तेव्हा बेन-हदादकडून अहाबाला दुसरा निरोप आला. त्या निरोपात म्हटले होते, “शोमरोनचा मी पूर्ण विध्वंस करीन. तिथे काहीही शिल्लक उरणार नाही. आठवणी दाखल काही घेऊन यावे असेही माझ्या मनुष्यांना काही राहणार नाही. असे झाले नाहीतर देव माझे तसे करो व त्यापेक्षा अधिक करो.” ११ इसाएलच्या राजाचे त्यास उत्तर गेले. त्यामध्ये म्हटले होते. “बेन-हदादला जाऊन सांग की, जो विलखत चढवतो त्याने, जो ते उत्तरवण्याइतक्या दीर्घ काळापर्यंत जगतो त्याने इतकी फुशारकी मारू नये.” १२ राजा बेन-हदाद इतर राजांच्या बोरोबर आपल्या तंबूत मध्यापान करत बसला होता. त्यावेळी हे दूत आले आणि राजाला हा संदेश दिला. त्याबरोबर बेनहदादने आपल्या मनुष्यांना नगरापुढे चढाईच्या व्यूह रचायला सांगितले. “त्याप्रामाणे लोकांनी आपापल्या जागा घेतल्या.” १३ तेव्हा इकडे एक संदेश इसाएलचा अहाब राजांकडे आला. राजाला तो म्हणाला, “अहाब राजा, परमेश्वराचे तुला संगणे आहे की, ‘एवढी मोठी सेना बघितलीस?’ मी, प्रत्यक्ष परमेश्वर, तुझ्या हस्ते या सैन्याचा पराभव करवीन. म्हणजे मग मीच परमेश्वर असल्याबद्दल तुझी खात्री पटेल.” १४ अहाबाने विचारले. “या पराभवासाठी तू कोणाला हाताशी धरशील?” तेव्हा तो संदेश म्हणाला, “प्रांत अधिकाचांच्या हाताखालच्या तरुणांची परमेश्वर मदत घेईल” यावर राजाने विचारले, “या सैन्याचे नेतृत्व कोण करील?” “तूच ते करशील” असे संदेष्ट्याने सांगितले. १५ तेव्हा अहाब राजाने अधिकाचांच्या हाताखालच्या तरुणांची कुमक गोळा केली. त्या तरुणांची संख्या दोनशे बत्तीस भरली. मग राजाने इसाएलच्या सर्व फौजेला एकक्रंत बोलावले. तेव्हा ते एकंदर सात हजार होते. १६ राजा बेन-हदाद आणि त्याच्या बाजूचे बत्तीस राजे दुपारी आपापल्या तंबूमध्ये मध्यापान करण्यात आणि नशेत गुंग होते. त्यावेळी अहाबाने हल्ला चढवला. १७ तरुण मदतीनीस आधी चालून गेले. तेव्हा “शोमरोनमधून सैन्य बाहेर आल्याचे राजा बेन-हदादच्या मनुष्यांनी त्यास सांगितले.” १८ तेव्हा बेन-हदाद म्हणाला, “ते हल्ला करायला आले असतील किंवा सलोख्याची किंवंती करायला आले असतील. त्यांना जिवंत पकडा.” १९ राजा अहाबाच्या तरुणांची तुकडी नगरातून बाहेर पडली आणि इसाएलचे सैन्य मागोमाग येत होते. २० प्रत्येक इसाएलीने समोरून येणाच्याला ठार केले. त्याबरोबर अरामाधीली माणसे पळ काढू लागली. इसाएलच्या सैन्याने त्यांचा पाठलाग मेला केला. राजा बेन-हदाद तर एका रथाचा घोड्यावर बसून पळला. २१ इसाएल राजाने सेनेचे नेतृत्व करून अरामाच्या फौजेतील सर्व घोडे आणि रथ पळवले. अरामाची

मोठी कत्तल उडवली. २२ यानंतर तो संदेशा इसाएल राजा अहाबाकडे गेला आणि म्हणाला, “आरामाचा राजा बेन-हदाद पुढच्या वसंत ऋतुत पुन्हा तुझ्यावर चालून येईल. तेव्हा तू आता परत जा आणि आपल्या सैन्याची ताकड आणखी वाढव. काळजीपूर्वक आपल्या बचावाचे डावपेच आख.” २३ अरामाच्या राजाचे अधिकारी त्यास म्हणाले, “इसाएलाचा देव हा पहाडावरील देव आहे. आपण डोंगराळ भागात लढलो. म्हणून इसाएलांचा जय झाला. तेव्हा आता आपण सपाटीवर लढू म्हणजे ज़िकू. २४ आता तुम्ही असे करायला हवे त्या राजांकडे सैन्याचे नेतृत्व न देता त्यांच्या जागी सेनापती नेमा. २५ जेवढ्या सेनेचा संहार झाला तेव्हा पुन्हा उभी करा. घोडे आणि रथ मागाचा. मग आपण सपाटीवर इसाएलांची लोकांचा सामना करू म्हणजे जय आपलाच.” बेन-हदादने हा सल्ला मानला आणि सर्व तजवीज केली. २६ वसंत ऋतु बेन-हदादने अराममधील लोकांस एकत्र आणले आणि तो इसाएलवरील हल्ल्यासाठी अफेक येथे आला. २७ इसाएलाची युद्धाला सज्ज झाले. अरामी सैन्याविरुद्ध लढायला गेले. अरामांच्या समोरच त्यांनी आपला तळ दिला. शरूसैन्याची तुलना करता, इसाएल म्हणजे शेरडांच्या दोन लहान कळपांसारखे दिसत होते. अरामी फौजेने सगळा प्रदेश व्यापला होता. २८ एक देवाचा मनुष्य (संदेशा) इसाएलाच्या राजाकडे एक निरोप घेऊन आला. निरोप असा होता. “परमेश्वर म्हणतो, ‘मी डोंगराळ भागातला देव आहे असे या अरामी लोकांचे म्हणणे आहे. सपाटीवरचा मी देव नव्हे असे त्याना वाटते. तेव्हा या मोठ्या सेनेचा मी तुमच्या हातून पराभव करणार आहे. म्हणजे संपूर्ण प्रदेशाचा मी परमेश्वर आहे हे तुम्ही जाणाल.” २९ दोही सेना सात दिवस समोरासमोर तळ देऊन बसल्या होत्या. सातव्या दिविरी लढाईला सुरुवात झाली. इसाएल लोकांनी अरामाचे एक लक्ष सैनिक एका दिवसात ठार केले. ३० जे बचावले ते अफेक येथे पढून गेले. यातील सत्ताचीस हजार सैनिकांवर शहराची भिट कोसळून पडली. बेन-हदादनेही या शहरात पळ काढला होता. तो एका आतल्या खोलीत लपला होता. ३१ त्याचे सेवक त्यास म्हणाले, “इसाएलाचे राजे दयाळू आहेत असे आम्ही ऐकून आहो. आपण करेसे गोणताट नेसून आणि डोक्याभोवती दोरखंड अवळून इसाएलाच्या राजाकडे जाऊ कदाचित तो आपल्याला जीवदान देईल.” ३२ त्या सर्वांनी मग गोणताट घातले. डोक्याभोवती दोरी बांधली आणि ते इसाएलाच्या राजाकडे आले. त्यास म्हणाले, “तुमचा दास बेन-हदाद तुमच्याकडे जीवदान मागत आहे.” अहाब म्हणाला, “म्हणजे तो अजून जिवंत आहे? तो माझा बंधू आहे.” ३३ बेन-हदादला अहाब ठार करणार नाही अशा अर्थाची त्याने काहीतरी आश्वासक बोलावे अशी बेन-हदादच्या बोरेवरच्या लोकांची इच्छा होती. तेव्हा अहाबाने बेन-हदादला भाऊ म्हटल्यावर ते ताबडतोब, “हो, बेन-हदाद तुमचा भाऊ जिवंत आहे” अहाब म्हणाल, “जा आणि त्यास आणा” त्याप्रमाणे तो आला. मग राजा अहाबाने त्यास आपल्याबोरवर रथात बसायला सांगितले. ३४ बेन-हदाद अहाबाला म्हणाला, “माझ्या वडिलांनी तुझ्या वडिलांकडून जी गावे घेतली ती मी तुला परत करीन. मग, माझ्या वडिलांनी शेमरोनात जशा बाजारपेठा वसवल्या तशा तुला दिमिष्कात करता येतील” अहाब त्यावर म्हणाला, “या करारवर ती तुला मुक्त करायला त्यार आहे.” तेव्हा या दोन राजांनी आपसात शांतीचा करार केला. मग राजा अहाबाने राजा बेन-हदादला मुक्त केले. ३५ त्यानंतर संदेशांच्या शिंशापैकी एका संदेश्याच्याने दुसऱ्या संदेश्याला म्हटले, “मला एक फटका मार.” परमेश्वराची तशी आज्ञा होती म्हणून तो असे म्हणाला, पण दुसऱ्या संदेश्याच्याने तसे करायचे नाकारले. ३६ तेव्हा पहिला संदेश म्हणाला, “तू परमेश्वराची आज्ञा पाळली नाहीस. तेव्हा तू इथून बाहेर पडशील तेव्हा सिंह तुझा जीव घेईल” तो दुसरा संदेशा तेथून निघाला तेव्हा खोरखरच सिंहाने त्यास ठार मारले. ३७ मग हा पहिला संदेश एका मनुष्याकडे गेला. त्यास त्याने स्वतः ला “फटका मारायला” सांगितले. त्या मनुष्याच्याने तसे केले आणि संदेश्याला घायाळ केले. ३८ त्या संदेश्याच्याने मग स्वतः च्या तोंडाभोवती एक फडके गुंडाळून घेतले. त्यामुळे तो कोण हे

कोणालाही ओळखू येऊ शकत नक्हते. हा संदेशा मग वाटेवर राजाची वाट पाहत बसला. ३९ राजा तिथून जात होता. तेव्हा संदेशा त्यास म्हणाला, “मी लढाईवर गेलो होतो. आपल्यापैकी एकाने एका शत्रू सैनिकाला माझायापुढे आणते आणि मला सांगितले, ‘याच्यावर नजर ठेव. हा पळाला तर याच्या जागी तुला आपला जीव घायाल किंवा शंभर रत्तल चांदीचा दंड भरावा लागेल.” ४० पण मी इतर कामात गुंतलो होतो. तेव्हा तो मनुष्य पळून गेला यावर इसाएलाचा राजा म्हणाला, त्या सैनिकाला तू निस्तू दिलेस हा तुझा गुन्हा तुला मान्य आहे.” तेव्हा निकाल उघडव आहे. “तो मनुष्य म्हणाला ते तू केले पाजिजेस.” ४१ आता त्या संदेश्याच्याने तोंडावरचे फडके काढले. इसाएली राजाने त्यास पाहिले आणि तो संदेशा असल्याचे त्याने ओळखले. ४२ मग तो संदेशा राजाला म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, मी ज्याचा वध करावा म्हणून सांगितले. त्यास तू मोकळे सोडलेस. तेव्हा आता त्याच्या जागी तू आहेस. तू मशील. तुझ्या शत्रुच्या ठिकाणी तुझे लोक असतील तेही जिवाला मुक्तील.” ४३ यानंतर इसाएलचा राजा शेमरोनाला आपल्या घरी परतला. तो अतिशय संतापला होता आणि चितांग्रस्त झाला होता.

२१ नंतर असे झाले की, अहाब राजाचा राजवाडा शेमरोनात होता. त्याच्या महालशेजारी इंग्रेल येथे एक द्राक्षाचा मळा होता. तो नाबोथ इंग्रेलकर नावाच्या मनुष्याच्या होता. २ एकदा अहाब नाबोथला म्हणाला, “तुझा मळा मला दे. तिथे मला भाजीचा मळा करायचा आहे. तुझा मळा माड्या महालाला लागूनच आहे. त्याच्या ऐकजी मी तुला आणखी चांगला द्राक्षमळा देईन. किंवा तुला हवे असेल तर याचा मोबदला मी पैशात देईन.” ३ नाबोथ अहाबाला म्हणाला, “माझ्या वाडविलांचे वतन मी आपणास घावे असे परमेश्वर माझ्या हातून न घडवो.” ४ तेव्हा अहाब घरी परतला. पण तो नाबोथवर रागावलेला होता. इंग्रेलचा हा मनुष्य जे बोलला ते त्यास आवडले नाही. (नाबोथ म्हणाला होता, “माझ्या कुटुंबाची जमिन मी तुम्हास देणार नाही”) अहाब अंथरुणावर पडला त्याने तोंड फिरवून घेतले आणि अनन्याणी नाकारले. ५ अहाबाची पत्ती ईंजबेल त्याच्याजवळ गेली. त्यास म्हणाली, “तुम्ही असे खिण का? तुम्ही जेवत का नाही?” ६ अहाब म्हणाला, “ईंजबेल येथल्या नाबोथाला मी त्याचा मळा मला घायला सांगितला ‘त्याची पूर्ण किमती मी मोजायला तयार आहे किंवा हवे तर दुसरी जमीन घायला तयार आहे हे ही मी त्यास सांगितले. पण नाबोथ त्याचा मळा घायला कबूल होत नाही.” ७ ईंजबेल त्यास म्हणाली, “पण तुम्ही तर इसाएलाचे राजे आहात. उठा, काहीतरी खा म्हणजे तुम्हास बेरे वाटेल. नाबोथ इंग्रेलकरचा मळा मी आपल्याला मिळवून देईन.” ८ ईंजबेलने मग काही पत्रे लिहिली. पत्रांवर तिने अहाबाची सही केली. अहाबाच्या शिक्का वापरून पत्रांवर तो शिक्का उमटवला. मग तिने ही पत्रे नाबोथाच्या गावच्या वडिलधान्या मंडळींना आणि थेरोमोक्यांना पाठवली. ९ पत्रातला मज्जकूर असा होता: “एक दिवस उपवासाची घोषणा करा. मग गावातल्या लोकांस एकत्र बोलवा. तिथे नाबोथविषयी बोलणे होईल. १० नाबोथाबदल खोट्या गोष्टी सांगणारी काही अधम माणसे जमवा. नाबोथ राजाविरुद्ध आणि देवाविरुद्ध बोलला, हे आम्ही एकले, असे त्या मनुष्यांनी म्हणावे. एवढे झाल्यावर नाबोथला गावाबाहेर घालवून दगाळांचा वर्षाव करून मारा.” ११ ईंजबेलीच्या पत्रातील आज्ञेप्रमाणे इंग्रेलमधल्या गावातील वयाने आणि मानाने वडिलधान्या (पुढ्याच्यांनी) मंडळींनी ही आज्ञा मानली. १२ त्यांनी उपवासाचा म्हणून एक दिवस घोषित केला. त्यादिवशी सर्व लोकांस सभेत बोलवले. नाबोथला सर्वासमोर खास आसनावर बसवले. १३ मग, “नाबोथ देवाविरुद्ध आणि राजाविरुद्ध बोलल्याचे आपण ऐकले आहे” असे दोन अधम मनुष्यांनी साक्षा सांगितली. तेव्हा लोकांनी नाबोथला गावाबाहेर घालवून घेतले. १४ मग त्या प्रतिष्ठित मनुष्यांनी ईंजबेलकडे निरोप पाठवला. “नाबोथचा वध झाला आहे.” असा तो निरोप होता. १५ ईंजबेलने

हे ऐकले तेव्हा ती अहाबाला म्हणाली, “नाबोथ मेला. आता तुम्हास नाबोथ इंग्रेलकरचा हवा होता तो मळा तुम्ही जाऊन ताब्यात घेऊ शकता” जो तो पैसे घेऊनही ताब्यात द्यायला तयार नक्हता नाबोथ आता जिंवत नाही मेला आहे. १६ यावर इंग्रेलकर नाबोथ आता मरण पावला आहे हे अहाबाने ऐकले तेव्हा त्याने तो द्राक्षमळा आपल्या ताब्यात घेतला. १७ यावेळी परमेश्वर एलीया तिश्वीशी बोलला, १८ “ऊठ शोमरेनमध्यला इसाएलचा राजा अहाबाकडे जा तो नाबोथाच्या द्राक्षमळ्यात असेल. तो मळा वतन करून घ्यायला तिथे गेला आहे. १९ अहाबाला जाऊन सांग की परमेश्वर म्हणतो, ‘अहाब, नाबोथला तू मारलेस. आता त्याचा मळा वतन करून घ्यायला निघालास तेव्हा आता मी सांगतो ते ऐक. नाबोथ मेला त्याच जागी तू सुध्या मरशील ज्या कुक्रांनी नाबोथाचे रक्क चाटले तीवी कुत्री त्याच ठिकाणी तुझे रक्क चाटतील.” २० तेव्हा एलीया अहाबाकडे गेला. अहाबाने एलीयाला पाहिले आणि तो म्हणाला, तुला मी पुन्हा सापडलो. “नू नेहमीच माझ्याविसृद्ध आहेस” एलीया म्हणाला, हो, “तुला मी पुन्हा शोधून काढले आहे. तुझे आयुष्य तू परमेश्वराचे अपराध करण्यातव घालवलेस. २१ तेव्हा परमेश्वर तुला काय सांगतो ते ऐक, मी तुझा नाश करीन. मी तुला आणि तुझ्या कुटुंबातील सर्व पुरुषांना तो इसाएलात कोडलेला असो किंवा मोकळा असो त्यास मी ठार करीन. २२ नवाटाचा पुत्र यराबाम याच्या कुटुंबासारखीच तुझ्या घराचीही वाताहत होईल. अहीयाचा पुत्र बाशाच्या कुटुंबासारखीच तुझी दशा होईल. या दोनी घरायांचा समूल नाश झाला. तू माझा क्रोध जागा केलास. इसाएल लोकांसही पाप करायला लावलेस.” २३ शिवाय परमेश्वर असे म्हणतो, “तुझी पत्नी ईजबेल हिच्या शेरीरावर इंग्रेलमध्ये कुत्री तुटून पडतील. २४ अहाबाच्या घरातल्या ज्याला कुणाला गावात मरण येईल त्यास कुत्री खातील आणि जो कोणी शेतात मरेल तो पक्ष्यांचे भक्ष्य होईल” २५ अहाबाने जितकी पापे केली, जितके अपराध केले तेव्हा कोणीच केले नाहीत. त्याची पत्नी ईजबेल हिने त्यास भर दिल्यामुळे त्याने परमेश्वराच्या दृष्टीने हे सर्व करायला लावले. २६ अहाबाने आणखी एक पातक केले ते म्हणजे अंगगळ मूर्तीची पूजा केली. अमेरी लोकांनी हेच केले तेव्हा परमेश्वराने त्यांच्याकडून हा प्रेदेश काढून घेऊन इसाएल लोकांस दिला. २७ एलीयाचे बोलून झाल्यावर अहाबाला फार दु: ख झाले. दु: खाने त्याने अंगवरचे कपडे फाडले. मग विशेष शोकवस्त्रे परिधान केली. त्याने अन्नत्याग केला. त्याच कपड्यात तो झोपला. तो अतिशय दु: खी आणि खिन्न झाला होता. २८ परमेश्वर एलीया तिश्वी संदेष्ट्याला म्हणाला, २९ “अहाब माझ्यापुढे नन्तमस्तक झाला आहे असे दिसते. तेव्हा तो जिंवत असेपर्यंत मी त्यास संकटात लोटपार नाही. त्याचा पुत्र राज्यावर येईपर्यंत मी थांबेन. मग त्याच्या घराला मी उपद्रव देईल.”

२२ पुढील तीन वर्षे इसाएल आणि अराम यांच्यामध्ये शांततेची गेली. २ तिसऱ्या वर्षी, यटूदाचा राजा यहोशाफाट इसाएलचा राजा याला भेटायला गेला. ३ यावेळी इसाएलच्या राजाने आपल्या अधिकाऱ्यांना विचारले, “अरामाच्या राजाने रामोथ-गिलाद आपल्याकडून घेतले होते ते आठवते नां? ते परत मिळवण्यासाठी आपण काहीच का केले नाही? रामोथ आपले असायला हवे.” ४ आणि इसाएल राजा यहोशाफाटाला म्हणाला, “तुम्ही आमच्या बाजूने रामोथ-गिलाद येथे अरामी सैन्याशी लढाल का?” यहोशाफाट म्हणाला, “अवश्य माझे सैन्य आणि घोडे तुमचेच आहेत.” ५ यहोशाफाटाने इसाएलच्या राजास महटले, “प्रथम आपण परमेश्वराचा सल्ला घेतला पाहिजे.” ६ तेव्हा इसाएलच्या राजाने संदेष्ट्यांची एक सभा घेतली. तेव्हा तिथे चारशे संदेषे हजर होते. राजाने त्यांना विचारले, “आपण आत्ताच रामोथ-गिलाद येथे अरामी फौजेवर चालून जावे का?” की काही काळ थांबावे? संदेषे म्हणाले, “तुम्ही खुशाल आत्ताच हल्ला करा. परमेश्वर तुम्हास जय मिळवून देईल.” ७ पण यहोशाफाटाने शंका काढली, “परमेश्वराचा आणखी कोणी संदेषा यांच्या खेरीज इथे आहे का? तसा असेल

तर त्यालाही देवाचे मत विचारलेले बरे.” ८ इसाएलचा राजा म्हणाला, “ज्याच्या द्वारे परमेश्वराचा सल्ला घेता येईल तसा आणखी एक संदेषा आहे. इम्ला याचा पुत्र मीखाया.” पण मी त्याचा द्वेष करतो. कारण तो काही सांगतो तेव्हा माझ्याबद्दल कधीच चांगले भविष्यकथन करत नाही. त्याचे बोलणे मला अप्रिय वाटो. यहोशाफाट म्हणाला, “इसाएलच्या राजा, तुझे असे बोलणे बोरेबर नव्हे.” ९ तेव्हा इसाएलच्या राजाने आपल्या एका सेवकाला “इम्लाचा पुत्र मीखायाला खेऊन येण्यास सांगितले.” १० यावेळी इसाएलचा राजा व यटूदाचा राजा यहोशाफाट राजवस्त्रे घालून सिहासनावर बसले होते. शोमरोनच्या वेशीजवळ न्यायदान चालते त्याकिकाणी ते होते. सर्व संदेष त्यांच्या समग्रे उभे होते. त्यांचे भविष्यकथन चालेले होते. ११ त्यांच्यापैकी एक कनानाचा पुत्र सिद्कीया होता. त्याने प्रचंड शक्तीचे प्रतीक अशी लोखंडांची शिंगे केली होती. तो अहाबाला म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे हे आहे की ही शिंगे तू अरामी सैन्याविरुद्ध लढताना वापरावीस म्हणजे तू शूत्राचा पराभव करशील, त्याचा संहार करशील.” १२ मग ते सर्वच भविष्यवादी भविष्य सांगत होते. पुढे सिद्कीया म्हणाला, “आता तुझ्या सैन्याने चढाई करावी. रामोथ-गिलाद येथे अरामी सैन्यावर हल्ला करावा. विजय तुमचाच आहे. परमेश्वर ते राजाच्या हाती देईल.” १३ हे चाललेले असतानाच एक सेवक मीखायाच्या शेथात गेला व त्यास भेटून म्हणाला, “राजा या युद्धात विजयी होईल असे सर्वच संदेष्ट्यांचे म्हणणे आहे. तेव्हा तुम्ही तसेच म्हणणे श्रेष्टस्कर ठेरेल व ते सुरक्षितपणाचे होईल.” १४ पण मीखाया म्हणाला, “नाही, कदापि नाही. जे परमेश्वर माझ्याकडून वदवतो तेच मी सांगेन. माझी तशी प्रतिज्ञाच आहे.” १५ मीखाया मग राजाकडे आला. राजाने त्यास विचारले, “मीखाया, मी आणि राजा यहोशाफाट हातमिळवणी करू ना? रामोथ-गिलाद अरामाच्या सैन्यावर आता चढाई करू का?” मीखाया म्हणाला, “हो तुम्ही आत्ताच ही लढाई करा. परमेश्वर तुम्हास यश देईल.” १६ पण राजा त्यास म्हणाला, “तू हे परमेश्वराच्या शक्तीने सांगत नाहीस. आपल्या मनाचे सांगतो आहेस. तेव्हा खेरे काय ते सांग परमेश्वराचे म्हणणे सांग. अशी शपथ किंतुदा मी तुला देऊ?” १७ तेव्हा मीखायाने सांगितले, “काय होणार ते मला दिसते आहे. इसाएलचे सैन्य डोंगरांवर इत्तस्तत: पसरेल. मेंढपाल नसलेल्या मेंढरासारखी त्यांची अवस्था होईल. परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, “यांना कोणी नेता नाही. यांनी सुखरूप घरी जावे. लढाईच्या भानगडीत पडू नये.” १८ मग इसाएलच्या राजा यहोशाफाटाला म्हणाला, “पाहा, हेच बोललो होतो ना मी! हा संदेषा कधीही माझ्याबद्दल चांगले भविष्यकथन करत नाही. हा नेही अप्रिय गोरीच मला ऐकवतो.” १९ इकडे परमेश्वराचे म्हणणे काय आहे ते मीखाया संगतत होता. मीखाया म्हणाला, “ऐका परमेश्वर काय म्हणतो: ते पाहा परमेश्वर स्वर्गात सिंहासनावर बसलेला मी पाहिला. आकाशातले त्याचे सर्व सैन्य त्याच्या शेजारी उभे आहे. २० परमेश्वराने महट्टो, ‘अहाब राजाची कोणी फसगत करेल का? त्याने रामोथ-गिलाद वर हल्ला करावा असे मला वाटते. त्यामध्ये त्यास मरण येईल.’ तेव्हा आता काय करावे याबदल देवदूतांमध्ये एकमत होईना. २१ मग त्यापैकी एकजण परमेश्वराकडे गेला आणि म्हणाला, ‘मी हे काम करीन.’ २२ परमेश्वर त्यास म्हणाला, ‘तू अहाबाची फसगत करी तरशील?’ यावर तो देवदूत म्हणाला, ‘मी अहाबाच्या संदेष्ट्यांमध्ये गोंधळ माजवून देईन. त्यांना राजाशी खेटे बोलायला प्रवृत्त करीन संदेषे राजाला सांगतील ते खोटे असेल.’ यावर परमेश्वर म्हणाला, ‘हे चांगले झाले; जा आणि अहाब राजाला या मोहात पाड, तुला यश येईल. २३ मीखायाचे सांगून झाले, मग तो म्हणाला, तेव्हा खेरी हकिकत अशी आहे. परमेश्वरानेच तुमच्या संदेष्ट्यांना खोटे बोलायला लावले आहे. तुमच्यावर मोठे संकट ओढवावे असे परमेश्वरास वाटते.’ २४ मग कनानाचा पुत्र सिद्कीया हा संदेषा मीखायाच्या शक्ती संपली आहे आणि तो आता तुझ्या मार्फतच बोलतो आहे अशी खेरेच तुझी

समजूत आहे?” २५ मीखाया म्हणाला, “लवकरच आपती येणार आहे. तेव्हा तू एका लहानशा खोलीत दडून बसशील तेव्हा माझे म्हणणे खरे असल्याचे तुझ्या लक्षात येईल.” २६ तेव्हा इसाएलच्या राजाने आपल्या एका सेवकाला मीखायाला पकडायाचा हुक्म केला. राजा म्हणाला, “याला धरा आणि नगराधिकारी आमोन व राजपुत्र योवाश यांच्याकडे घेऊन जा. २७ आणि त्यांना जाऊन सांगा, राजा म्हणतो, या मनुष्यांस बंदीत टाका व मी सुखरूप परत येईपर्यंत त्यास फक्त भाकर आणि पाणी द्या. युध्दावरून मी परत सुखरूप येईपर्यंत त्यास तिथेच राहू द्या.” २८ मीखाया मोळचाने म्हणाला, “मी काय म्हणतो ते सर्व लोकहो ऐका. राजा, तू युध्दावरून जिवंत परत आलास तर परमेश्वर माझ्या मार्फत बोलाला नाही असे खुशाल समजा.” २९ नंतर इसाएल राजा अहाब आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट रामोथ येथे अरामाच्या सैन्याशी लढायला गेले. रामोथ-गिलाल प्रोतात हे युद्ध झाले. ३० अहाब यहोशाफाटाला म्हणाला, “आपण आता युध्दाचा व्यूह रचू. मला राजा म्हणून कोणी ओळखणार नाही असे कपडे मी घालीन. पण तू मात्र राजाला शोभेल असाच पोशाख कर.” अशाप्रकारे इसाएलाच्या राजाने अगदी चारचौंधासारखे कपडे कसून युद्धाला सुरुवात केली. ३१ अरामाच्या राजाकडे बतीस रथाधिपती होते. त्या राजाने या बतीस जणांना इसाएलाच्या राजाचा शोध घ्यायला सांगितले. राजाला ठार करण्याबद्दल त्याने त्यांना बजावले. ३२ तेव्हा युध्द चालू असताना या रथाधिपतींनी राजा यहोशाफाटाला पाहिले. “तोच इसाएलचा राजा असे त्यांना वाटले.” त्यामुळे त्याचा ते वथ करायला निघाले. यहोशाफाट आरडाअरडा करू लागला. ३३ हा इसाएलचा अहाब राजा नव्हे हे त्या रथाधिपतीच्या लक्षात आल्यावर त्यांनी त्यास मारले नाही. ३४ तेव्हा एका सैनिकाने, कोणावर नेम धरून नव्हे असा हवेतच एक बाण सोडला, हा बाण नव्हकी इसाएलाचा राजा अहाब याला लागला. शरीराचा जो छोटा भाग चिलखताने झाकलेला नव्हता तिथे बाण लागला. तेव्हा राजा अहाब आपल्या सारथ्याला म्हणाला, “मला बाण लागला आहे. रथ येथून हलव. आपण या लढाईपासून दूर जाऊ.” ३५ युध्द मात्र चालूच राहिले. राजा अहाब आपल्या रथात बसून राहिला. रथात टेकून बसून तो अरामाच्या सैन्यांकडे पाहत होता. त्यास एवढा रक्तस्राव झाला की रथाच्या बैठकीच्या भागात स्त्रक्कचे थारोळे झाले. संध्याकाळच्या सुमारास राजाला मृत्यु आला. ३६ सूर्यास्ताच्या वेळी “इसाएलाच्या सर्वसैन्याला आपापल्या प्रांतात घरोघरी जायचा आदेश मिळाला.” ३७ राजा अहाबाला अशा तन्हेने मरण आले. काही जणांनी त्याचा देह शोमरोनाला आणला. त्यास त्यांनी तिथे पुरले. ३८ शोमरोनमधल्या तल्यावर या लोकांनी अहाबाच्या रथ धुतला. रथातील रक्त कुक्र्यांनी चाटले आणि त्या तल्यातील पाण्याने वेश्या स्नान करीत असत. परमेश्वराने जे जे होईल असे सांगितले होते तसेच नक्की घडले. ३९ इसाएलाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात राजा अहाबाच्या सर्व गोर्धींची नोंद केलेली आहे. आपला महाल सुशोभित करण्यासाठी त्याने हस्तिदंत कसे वापरले, त्याने नगरे उभारली याबद्दलही या ग्रंथात राजा अहाबाच्या सर्व गोर्धींची नोंद केलेली आहे. ४० अहाब मरण पावला व त्यास त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन करण्यात आले. त्याचा पुत्र अहज्या त्याच्या जगी राजा झाला. ४१ अहाब इसाएलाचा राजा झाल्यावर चौथे वर्ष चालू असताना यहोशाफाट यहूदाचा राजा झाला. यहोशाफाट हा आसाचा पुत्र. ४२ यहोशाफाट वयाच्या पस्तीसाच्या वर्षी राजा झाला आणि यस्तेलेमाथ्ये त्याने पंचवीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अजूबा. ती शिल्हीची कन्या. ४३ यहोशाफाट चांगला राजा होता. हा आपले वडिल आसा ह्यांच्याप्रमाणेच वागला. परमेश्वराच्या दृष्टीने जे योग्य ते त्याने केले. पण यहोशाफाटाने उंचावरील पूजास्थळे काढली नाहीत. लोक त्याठिकाणी होम करणे, धूप जाळणे वरैरे करत राहिले. ४४ यहोशाफाट राजाने इसाएलाच्या राजाशी शांततेचा करार केला. ४५ राजा यहोशाफाट शूर होता. त्याने बच्याच लढाया केल्या. त्याने जे केले त्याची हकिकत यहूदाच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात आहे. ४६ त्याचे वडिल आसा राज्य

करीत असताना जे पुरुषगमन करणारे राहून गेले होते त्यांना यहोशाफाटाने त्यांना हाकलून लावले. ४७ याच काळात अदोम प्रेदेशाला राजा नव्हता. एक कारभारीच इथला कारभार पाहत असे. त्याची नेमणूक यहूदाचा राजा करी. ४८ राजा यहोशाफाटाने तार्शीशी काही मालवाहू गलबते बांधली. त्यामध्ये त्याचा हेतू औफिरहून सोने आणण्याचा होता. पण ती तेथेपर्यंत कधी पोहोचू शकली नाहीत कारण एसयोन-गेब्रेच्या बंदरात त्यांची नासधूस करण्यात आली. ४९ इसाएलाचा राजा अहाबाचा पुत्र अहज्या याने यहोशाफाटाला मदतीचा हात दिला. “त्याच्या मनुष्यांबोरोबर आपले खलाशी देण्याची तयारी दर्शवली.” पण अहज्याची कुमक स्विकारण्यास यहोशाफाटाने नकार दिला. ५० यहोशाफाट मरण पावला त्यानंतर दावीद नगरात आपल्या पूर्वजांबोरोबर त्याचे दफन करण्यात आले. त्याच्या जगी त्याचा पुत्र यहोराम राज्य करू लागला. ५१ अहज्या अहाबाचा पुत्र होता. यहोशाफाटाच्या यहूदावरील सत्तेच्या सतराच्या वर्षी अहज्या इसाएलाचा राजा झाला. शोमरोन मध्ये त्याने दोन वर्षे राज्य केले. ५२ अहज्याने परमेश्वराचे अनेक अपराध केले. आपले वडिल अहाब, आई इंजबेल आणि नबाटाचा पुत्र यराबाम या सगळ्यांनी जे केले तेच याने केले. या सर्व राज्यकर्त्यांनी इसाएली लोकांस आणखी पापात लोटले. ५३ आपल्या वडिलांप्रमाणेच अहज्यानेही बआल या अमंगळ दैवताची पूजा केली. त्यामुळे इसाएलचा देव परमेश्वर याचा कोप ओढवला. परमेश्वर अहाबावर संतापला होता तसाच अहज्यावर संतापला.

2 राजे

१ अहाब राजाच्या मृत्युनंतर मवाबाने इस्वाएलाविरुद्ध बँड केले. २ नंतर

अहज्या आपल्या शोमरोनमधल्या त्याच्या माडीवरच्या खिडकीच्या जाळीतून खाली पडला व जखमी झाला. तेव्हा अहज्याने आपल्या सेवकांना बोलवले आणि त्यांना सापितले. “जा, आणि एकोनेहे दैवत बआल-जबूब याला विचारून या, मी या दुखण्यातून बरा होईन का.” ३ पण एलीया तिश्वी याला परमेश्वराचा दूत म्हणाला, “उठ, राजा अहज्याने शोमरोनातून आपले काही दूत रवाना केले आहेत, त्यांना जाऊन भेट आणि त्यांना सांग, ‘इस्वाएलात देव नाही काय, म्हणून तुंही एकोनेहे दैवत बआल-जबूब याला विचारायला जात आहा?’ ४ ह्यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, “ज्या पलंगावर तू अहेस, तेथून तू कथीच खाली उतरणार नाही. त्याएवजी, तुला खचित मरण येईल.” मग एलीया निघून गेला. ५ जेव्हा दूत परत अहज्या राजाकडे आले. तो त्यांना म्हणाला, “तुंही परत का आलात?” ६ ते त्यास म्हणाले, “एक मनुष्य आम्हास भेटला व तो असे बोलला की, ‘तुम्हास ज्या राजाने पाठवले आहे त्याच्याकडे परत जाऊन त्यास सांगा, परमेश्वर असे म्हणतो, इस्वाएलात परमेश्वर नाही काय? जो तू एकोनेहे दैवत बआल-जबूब याच्याकडे आपल्या सेवकांना विचारायला पाठवलेस? ह्यास्तव ज्या पलंगावर तू घडला अहेस, तेथून तू कथीच खाली उतरणार नाहीस. त्याएवजी, तुला खचित मरण येईल.” ७ अहज्या आपल्या दूतांना म्हणाला, “ज्याने तुम्हास भेटून हे सांगितले तो दिसायला कसा होता?” ८ त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “त्याने केसांचा बनवलेला अंगरखा घातला होता आणि कातडयाचा कंबरपटू बांधला होता.” तेव्हा अहज्या म्हणाला, “तो एलीया तिश्वीच आहे.” ९ नंतर अहज्याने आपला एक सरदार पन्नास मनुष्यांसह एलीयाकडे पाठवला. सरदार एलीयाकडे वर गेला, जिथे एलीया एका डोंगराच्या माथ्यावर बसला होता. सरदार एलीयाला म्हणाला, “हे देवाच्या मनुष्या (संदेश्या) राजाने सांगितले, त्वरीत खाली ये.” १० एलीयाने या सरदाराला उत्तर दिले, “जर मी देवाचा मनुष्य (संदेश) असेल, तर आकाशातून अग्नी प्रकट होऊन तुला आणि या पन्नास जणांना भस्म करून टाको.” तेव्हा आकाशातून अग्नी खाली उतरला व त्या सरदारासह त्याच्या पन्नास जणांना भस्म केले. ११ अहज्याने दुसऱ्या सरदाराला पन्नास जणांसह पाठवले. तो सरदार देखील एलीयाला म्हणाला, “हे देवाच्या मनुष्या, राजाने सांगितले, त्वरीत खाली ये.” १२ एलीयाने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “जर मी देवाचा मनुष्य (संदेश) असेल, तर आकाशातून अग्नी प्रकट होऊन तुला आणि या पन्नास जणांना भस्म करो.” पुढी आकाशातून अग्नी खाली उतरला व त्या सरदारासह त्या पन्नास मनुष्यांना भस्म केले. १३ अहज्याने आणखी तिसऱ्या सरदाराला पन्नास जणांसह पाठवले. तो सरदार एलीयाकडे वर आला, व गुडधे टेकून एलीयाला विनवणी करून म्हणाला, “हे देवाच्या मनुष्या, माझा आणि माझ्याबोरवरचे हे तुझे पन्नासादास, ह्याचा जीव तुझ्या दृष्टीने मोलवान असो. १४ खरोखरच, आधीचे दोन सरदार आणि त्यांच्या बरोबरीची माणसे आकाशातून आलेल्या अग्नीत नष्ट झाली, पण आता माझा जीव तुझ्या दृष्टीने मोलवान असो.” १५ तेव्हा परमेश्वराचा दूत एलीयाला म्हणाला, “त्याला भिज नकोस, तर त्याच्याबोरवर खाली जा.” तेव्हा एलीया त्या सरदाराबोरवर राजा अहज्याला भेटायला खाली गेला. १६ एलीया अहज्याला म्हणाला, परमेश्वर असे म्हणतो, “इस्वाएलात विचारायला परमेश्वर नाही काय? म्हणून तू एकोनेहे देव बआल-जबूबकडे विचारायला माणसे पाठवलीस? म्हणून आता, ज्या पलंगावर तू घडला अहेस, तेथून तू कथीच खाली उतरणार नाही. त्याएवजी, तुला खचित मरण येईल.” १७ परमेश्वराचे जे वचन एलीयाने सांगितले होते त्याप्रमाणे राजा अहज्या मरण पाठवला. अहज्याला मुलगा नव्हता, याकारणामुळे अहज्यानंतर यहोराम राजा झाला. यहूदाचा राजा

यहोशाफाट याचा मुलगा योराम याच्या दुसऱ्या वर्षी हे झाले. १८ इस्वाएलाच्या राजोंचा इतिहास या ग्रंथात अहज्याने केलेली बाकीची कृत्ये लिहिलेली नाहीत काय?

२ आणि असे झाले की, एका वावटळीद्वारे परमेश्वर एलीयाला वर स्वर्गास

धेणार होता, तेव्हा एलीया अलीशाबोरावर गिलगालहून निघाला. २ एलीया अलीशाला म्हणाला, “कृपाकरून तू येथेच थांब, कारण परमेश्वराने मला बोलू नका.” अलीशा म्हणाला, “परमेश्वर जिवंत आहे, व तू जिवंत आहे, मी तुला सोडणार नाही.” मग ते खाली बेथेलास गेले. ३ तेव्हा बेथेल संदेश्यांचे पुत्र अलीशाकडे येऊन त्यास म्हणाले, “आज तुझ्या स्वामीला परमेश्वर तुझ्यापासून घेऊन जाणार आहे, हे तुला माहित आहे काय?” अलीशा म्हणाला, “होय, मला माहित आहे, पण या विषयी बोलू नका” ४ एलीया अलीशाला म्हणाला, “कृपाकरून तू येथेच थांब, कारण परमेश्वराने मला यरीहो येथे पाठवले आहे.” पण अलीशा म्हणाला, “परमेश्वर जिवंत आहे व तू जिवंत आहे, मी तुला सोडणार नाही.” मग ते यरीहोस आले. ५ तेव्हा यरीहो मधील संदेश्यांचा समूह अलीशाकडे येऊन म्हणाली, “परमेश्वर तुझ्या स्वामीला आज तुझ्यापासून घेऊन जाणार आहे हे तुला माहित आहे काय?” अलीशा म्हणाला, “होय मला माहित आहे, पण या विषयी बोलू नका.” ६ नंतर एलीया अलीशाला म्हणाला, “तू कृपाकरून येथेच थांब, कारण परमेश्वराने मला यांदेन्स पाठवले आहे.” अलीशा म्हणाला, “परमेश्वर जिवंत आहे व तू जिवंत आहे; मी तुला सोडणार नाही.” तेव्हा ते दोघे पुढे निघाले. ७ नंतर संदेश्याच्या मुलांतले पन्नास त्यांच्या विरुद्ध दिशेने लांब उभे राहिले व ते दोघे यांदेन जवळ उभे राहिले. ८ तेव्हा एलीयाने आपला झागा काढला व त्याची घडी केली, आणि तो पाण्यावर आपटला. तेव्हा पाणी दोन्ही दिशेने दुधागले व ते दोघे कोरडया भूमीवरून चालत नदी पार करून गेले. ९ आणि असे झाले की, नदी ओलांडल्यावर एलीया अलीशाला म्हणाला, “परमेश्वराने मला येथून घेऊन जायच्या अगोदर मी तुझ्यासाठी काय करावे ते माग.” अलीशा म्हणाला, “कृपाकरून तुमच्या ठायी असलेल्या आत्म्याचा दुप्पट वाटा मला मिळावा.” १० एलीयाने उत्तर दिले, “हीं तर फारच कठिण गोष्ट तू मागितीलीस. तरीसुद्धा, तुझ्या जवळून मी घेतला जात असता, जर तुला मी दिसलो तर हे शक्य आहे. पण जर नाही, तर असे होणार नाही.” ११ एलीया आणि अलीशा बोलत पुढे चालले होते, तेवढयात अग्नीचा रथ व अग्नीचे घोडे तेथे अवतीर्ण झाले आणि त्यांनी त्या दोघांना एकमेकांपासून दूर केले, आणि एका वावटळीमधून एलीया वर स्वर्गात गेला. १२ अलीशा हे पाहून मोठ्याने ओरडला, “माझ्या बापा! माझ्या बापा! इस्वाएलचा रथ आणि त्याचे घोडेस्वारा!” त्याने एलीयाला पुढा पाहिले नाही. त्याने आपली वसे धरून फाडली व त्याचे दोन तुकडे केले. १३ त्याने एलीयाचा अंगरखा जो जमिनीवर पडला होता, उचलला, आणि परत यांदेनकाठी जाऊन उभा राहिला. १४ त्याने एलीयाचा झागा जो खाली पडला होता, तो घेऊन पाण्यावर मारला आणि म्हटले, “परमेश्वर, एलीयाचा देव कोठे आहे?” त्याने जेव्हा पाण्यावर मारले, तेव्हा पाणी दोन्ही बाजूस दुधागले आणि अलीशा पार गेला. १५ तेव्हा यरीहो येथील संदेश्यांचे पुत्र जे समोर होते ते त्यास पाहून म्हणाले, “एलीयाचा आत्मा अलीशावर आला आहे.” आणि ते त्यास भेटायला आले. त्यांनी त्यास जमिनीपर्यंत लवून नमन केले. १६ ते त्यास म्हणाले, “आता पाहा, तुझ्या दासाकडे कडे पन्नास धृष्टपुरुष माणसे आहेत. त्यांना जाऊन तुझ्या स्वामीचा शोध घेऊ दे. कदाचित् परमेश्वराच्या आत्म्याने एलीयाला वर नेऊन कोठेतरी डोंगर किंवा दरीमध्ये टाकले असेल.” अलीशा म्हणाला, “नाही, त्यांना पाठवू नका.” १७ पण अलीशाला लाज वाटेपर्यंत संदेश्यांनी आग्रह धरला, तो म्हणाला, “त्यांना पाठवा.” मग त्यांनी पन्नास जणांना पाठवले, आणि त्यांनी एलीयाचा तीन दिवस शोध घेतला, पण ते त्यास शोधू शकले नाही. १८ आणि अलीशा

यरीहोत राहत असता, ते त्याच्याकडे परत आले, तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “जाऊ नका, असे मी तुम्हास सांगितले नव्हते काय?” १५ त्या नगरातील माणसे अलीशाला म्हणाली, “पाहा, आम्ही तुला विनंती करतो, या नगराची परिस्थिती आनंददायी आहे, माझ्या स्वामी हे तुम्ही पाहताच आहात, पण इथेले पाणी खराब व जमीन नापीक आहे.” २० अलीशा त्यांना म्हणाला, “एक नवीन पात्र घेऊन या आणि त्यामध्ये मीठ घाला.” तेव्हा त्यांनी ते त्याच्याकडे आणले. २१ अलीशा ते घेऊन त्या झांच्याच्या उगमापाशी गेला आणि त्यामध्ये ते मीठ टाकून म्हणाला, “परमेश्वर असे म्हणतो, ‘आता हे पाणी मी बरे केले आहे. आता यांदु आणखी मृत्यु किंवा नापिकी आणखी होणार नाही.” २२ अलीशा बोललेल्या वचनप्रमाणे पे पाणी चांगले झाले व आजपर्यंत ते चांगले आहे. २३ नंतर अलीशा तेथून वर बेथेलास गेला. तो वाटेने वर चालत असता, लहान मुलांनी गावातून निघून त्याची टिंगल करायला सुरुवात केली. ती म्हणाली, “अरे टकल्या वर जा, ए टकल्या, वर जा.” २४ अलीशाने मागे वळून त्यांच्याकडे पाहिले आणि परमेश्वराच्या नावाने त्यांना शाप दिला. त्यानंतर दोन अस्वलींनी वनातून बाहेर येऊन त्यांच्यातली बेचालीस मुले फाडून टाकली. २५ नंतर अलीशा तेथून कर्मेल डोंगराकडे गेला, आणि तिथून तो परत शोरमेनास आला.

३ यहूदाचा राजा यहोशाफाट याच्या कारिकोर्दीच्या अठराच्या वर्षी, अहाबाचा मुलगा योराम शोमरोनात इसाएलावर राज्य करू लागला; त्याने बारा वर्षे राज्य केले. २ यहोशामाने परमेश्वराच्या दृढीने दुष्ट अशी कृत्ये केली, पण आपल्या आई वडिलांसारखे त्याने केले नाही; त्याने त्याच्या वडिलांनी बआलमूर्तीच्या पूजेसाठी केलेला स्वंभ काढून टाकला. ३ असे असले तरी नबाटचा मुलगा यराबास ज्याने इसाएलास पाप करायला लावले, त्याच्या पापास तो चिकटून राहिला. ती त्याने सोडली नाहीत. ४ आता मवाबाचा राजा मेशा कळपांचा धनी होता. तो इसाएलाच्या राजाज्ञा एक लक्ष मेंडिया आणि एक लक्ष एडके लोकरांसूद्धा देत असे. ५ पण अहाबाच्या मृत्युनंतर, मवाबाच्या राजाने इसाएलाच्या राजाविरुद्ध बंड केले. ६ त्या वेळेस राजा योराम शोरमेन मधून बाहेर पडला आणि त्याने सर्व इसाएल लोकांस एकत्र केले. ७ यहूदाचा राजा यहोशाफाट याच्याकडे त्याने असा निरोप पाठवला की, “मवाबाच्या राजाने माझ्याविरुद्ध बंड केले आहे. तू माझ्याबोरेवर मवाबाचिरुद्ध लढाईला येशील काय?” यहोशाफाटाने सांगितले, “होय, मी जरु येईन, जसा तू तसा मी, जसे तुझे लोक तसे माझे लोक, जसे तुझे घोडे तसे माझे घोडे.” ८ नंतर तो बोलला “कोणत्या वाटेने हल्ला करायला जायचे?” यावर, “अदोमच्या वाळवटाच्या दिशेने” असे यहोशाफाट ने सांगितले. ९ मग इसाएलचा राजा, यहूदा आणि अदोमाच्या राजाबोरेवर चालत सात दिवसाच्या वाटेचा फेरा केल्यावर, तिथे त्यांच्या सैन्याला, घोड्यांना, तसेच त्यांच्याबोरची जनारदे याकरिता पाणी सापडले नाही. १० तेव्हा इसाएलाचा राजा यहोशाम म्हणाला, “हे काय आहे? मवाबाच्या हातून पराभव परकरावा म्हूळावून परमेश्वराने आम्हा तीन राजांना एकत्र आणले काय?” ११ परंतु यहोशाफाट म्हणाला, “ज्याच्याकडून आपण परमेश्वराचा सल्ला घ्यावा असा येथे परमेश्वराचा एखादा संदेश नाही काय?” तेव्हा इसाएलाच्या राजाच्या एका सेवकाने उत्तर दिले, “शाफाटाचा मुलगा अलीशा इथेच आहे, जो एलीयाच्या हातावर पाणी घालत असे.” १२ यहोशाफाट म्हणाला, “परमेश्वराचे वचन त्याच्या सोबत आहे.” तेव्हा इसाएलाचा राजा व यहोशाफाट आणि अदोमाच्या राजा खाली त्याच्याकडे गेले. १३ अलीशा इसाएलाच्या राजाज्ञा म्हणाला, “तुझे माझे काय आहे? तू आपल्या वडिलांच्या किंवा आईच्या संदेश्यांकडे जा.” तेव्हा इसाएलाच्या राजा अलीशाला म्हणाला, “नाही, कारण परमेश्वराने आम्हा तीन राजांना एकत्र आणले, ह्यासाठी की मवाबाचिरुद्ध आम्ही पराभूत क्वावे.” १४ अलीशा म्हणाला, “ज्या परमेश्वराच्या सानिध्यात मी उभा राहतो, तो सैन्याचा परमेश्वर जिवंत आहे. जर यहूदाचा राजा यहोशाफाट ह्याच्या

उपस्थितीचा मी आदर केला नसता, तर खरोखर मी तुझी दखल घेतली नसती व तुड्याकडे पाहिलेही नसते. १५ तेव्हा आता एखादा वीणावादक माझ्याकडे आणा.” आणि असे झाले की वीणावादक वाजवत असता, परमेश्वराचा हात अलीशावर आला. १६ मग अलीशा म्हणाला, “परमेश्वर असे म्हणतो: या कोरड्या नदीच्या खोऱ्यात जागोजागी खणून ठेवा. १७ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्हास वारा, पाऊस काही दिसणार नाही पण तरीही हे खोरे पाण्याने भरून जाईल, आणि तुम्ही प्याल, तुम्ही व तुमच्या जनावरांनाही पाणी मिळेल. १८ कारण हे तर परमेश्वराच्या दृष्टीने सोपे आहे. तो तुम्हास मवाबांवरही विजय मिळवून देईल. १९ प्रत्येक टटबंदीच्या व चांगल्या बंदेवस्त असलेल्या अशा निवडक नगरावर तुम्ही हल्ला कराल. प्रत्येक चांगला वृक्ष तुम्ही तोडून टाकाल, पाण्याचे झारे, विहिरी बुजवून टाकाल. दगडफेक करून चांगल्या शेतांची नासाडी कराल.” २० मग सकाळी, अर्पणाच्या वेळी, अदोमाच्या बाजूने पाण्याचा लोंदा आला आणि देश पाण्याने भरला. २१ राजे आपल्यावर हल्ला करायला आले आहेत हे मवाबाच्या लोकांनी ऐकले तेव्हा, त्यांनी आपल्याकडच्या युद्धात उत्तरत येण्याजोग्या सर्व पुरुषांना एकत्र केले. युद्धासाठी सज्ज होऊन ते सीमवर जाऊन थांबवले. २२ ते लोक त्या दिवशी भल्या पहाटे उत्तरे तेव्हा उगवत्या सूर्याची लाली पाण्यात प्रतिविवित होती. मवाबी लोकांस त्यांच्या विरुद्ध दिशेला असलेले पाणी दिसले असता, ते त्यांना रक्तासारखे लाल दिसले. २३ ते म्हणाले, “हे रक्त आहे! या राजांची नवकीची आपापसात लढाई झालेली दिसते, त्यांनी परस्पराना मारले! तर आता मवाबांच्यांनो त्यांना लुटायला चला.” २४ मवाबी लोक इसाएलांच्या छावणीपाशी आले असता, इसाएल लोकांनी बाहेर येऊन मवाबी सैन्यावर हल्ला केला. तेव्हा मवाबी लोक पक्षत सुटले व इसाएल लोक त्यांच्या प्रदेशातही त्यांना मारत गेले. २५ इसाएल लोकांनी त्यांची नगरे उद्घस्त केली, त्यांच्या प्रत्येक शेतांत दगडांचा मारा करून ते बुजवले. त्यांनी पाण्याच्या सर्व विहिरी बुजवत्या व सर्व चंगली झाडे तोडून टाकली केली. फक्त कीरंहरेसमधे त्यांनी त्यांचे दगड राहू दिले. पण गोफण चालवण्या सैन्यांनी त्या नगरावर हल्ला केला. २६ या लढाईला तोंड देणे आपल्याला जड जात आहे हे मवाबाचा राजा मेशाने जाणले. तेव्हा त्याने तलवारधारी सातशे निवडक माणसे बोरेवर घेतली आणि वेढा फोडून अदोमाच्या राजाला तो मारायला निघाला पण त्यास ते जमले नाही. २७ मग मवाबाच्या राजाने आपल्या थोरल्या मुलाला बोरावर घेतले, जो त्यांनंतर त्याच्या गादीवर बसणार होता. नगराच्या टटबंदीच्या भिंतीवर या राजाने आपल्या मोठ्या मुलाचा यज्ञात बली दिला. तेव्हा इसाएलवर मोठा कोप झाला. मग ते मवाबाचा राजा मेशा याला सोडून आपल्या देशात परत आले.

४ आता संदेश्यांच्या मुलांच्या बायकांतली एक अलीशाकडे रडत आली, आणि म्हणाली, “तुझा सेवक माझा परटी मरण पावला आहे, आणि तुला माहित आहे की, तुझा सेवक परमेश्वराचे भय राखत होता. पण आता सावकार माझ्या दोन मुलांना त्याचा गुलाम करून घ्यायला नेण्यासाठी आला आहे.” २ तेव्हा अलीशा तिला म्हणाला, “मी तुला काय मदत करू शकतो? तुड्या घरात काय आहे ते मला सांग.” तेव्हा ती स्त्री म्हणाली, “एका तेलाचा बुधाला सोडला तर तुड्या दासीच्या घरात काहीच नाही.” ३ तेव्हा अलीशा म्हणाला, “आता जा आणि तुड्या शेजाच्यांकडून रिकामी भांडी उसने मागून आण. जितके शक्य होतील तितके उसने आण. ४ मग घराचे दार आतून लावून घे. फक्त तू आणि तुड्यी मुलेच घरात राहा. ते सगळे तेल या रिकाम्या भांड्यामध्ये ओत आणि ती सगळी भरतेली भांडी एकाबाजूला ठेव.” ५ मग ती स्त्री अलीशाकडून निघून आपल्या घरी आली व तिते आपल्या मागून व आपल्या मुलांच्या मागून दार आतून लावून घेतले. त्यांनी तिच्याकडे भांडी आणली आणि ती त्यामध्ये तेल ओतत गेली. ६ अशी अनेक भांडी भरली शेवटी ती आपल्या मुलाला म्हणाली, “आणखी एक भांडे घेऊन ये.” पण तो

तिला म्हणाला, “आता एकही भांडे उरले नाही” त्यावेळी बुधल्यातले तेल संपले. ७ मग ती अलीशाकडे आली आणि तिने त्या परमेश्वराच्या मनुष्यास हे सांगितले. अलीशा तिला म्हणाला, “आता हे तेल विक आणि कजिफड कर, आणि उरलेल्या पैशावर तू आपल्या मुलांचा निर्वाह कर.” ८ एकदा अलीशा शूनेम येथे गेला. तेथे एक प्रतिष्ठित स्त्री राहत होती, तिने अलीशाला आपल्या घरी येऊन जेवायचा आग्रह केला. त्यामुळे अलीशा जेव्हा तिकडून जाई तेव्हा त्या स्त्रीकडे जेवणासाठी थांबत असे. ९ तेव्हा ती स्त्री आपल्या नवव्याला म्हणाली, “पाहा, मला आता कलाले अहे की, आपल्या येथे नेहमी येतो तो अलीशा, परमेश्वराचा पवित्र मनुष्य आहे. १० तेव्हा त्याच्यासाठी वर एक लहानशी खोली बांधू या, त्यामध्ये एक पलंग, मेज व बैठक आणि दिव्याची सोय पण करु. म्हणजे तो जेव्हा येईल तेव्हा त्यास थांबायला ही खोली होईल.” ११ मग एके दिवशी अलीशा त्या घरी आला तेव्हा त्याने त्या खोलीत आराम केला. १२ तेव्हा अलीशाने आपला सेवक गेहजी याला, “त्या शूनेमच्या स्त्रीला बोलावले, ती येऊन पुढे उभी राहिली. १३ अलीशा त्यास म्हणाला, तिला सांग की, “तू आमची चांगली काळजी घेतली आहेस. तेव्हा मी तुझ्यासाठी काय कर? तुझ्यासाठी राजाशी किंवा सेनापतीशी बोलू का?” ती म्हणाली, “मी माझ्या लोकांमध्ये राहते.” १४ तेव्हा अलीशा गेहजीला म्हणाला, “मग आपण तिच्यासाठी काय करु शकतो?” गेहजी म्हणाला, “तिला खोरेखर मूलबाळ नाही आणि तिचा पती वृद्ध आहे.” १५ मग अलीशा म्हणाला, “तिला बोलाव” गेहजीने पुढा तिला बोलावले, तेव्हा ती येऊन दाराशी उभी राहिली. १६ अलीशा तिला म्हणाला, “पुढील वरसंत ऋतूत याच सुमारास तू आपल्या मुलाला उराशी धरशील.” ती म्हणाली, “नाही, माझ्या स्वामी, तुम्ही परमेश्वराचे मनुष्य आहात, माझ्याशी खोटे बोलू नका.” १७ पण ती स्त्री गरोदर राहिली आणि अलीशा म्हणाला त्याप्रमाणेच वरसंत ऋतूच्या वेळी तिने मुलाला जन्म दिला. १८ मुलाला मोठा झाल्यावर, एके दिवशी तो आपल्या बापाजवळ जो कापणी करल्यांचा लोकांसं सोबत होता तेथे गेला. १९ तो वडिलांना म्हणाला, “माझी डोके, माझी डोके.” यावर त्याचे वडिल आपल्या नोकराला म्हणाले, “याला त्याच्या आईकडे घेऊन जा.” २० नोकराने मुलाला त्याच्या आईकडे पोचवले. दुपारपर्यंत हा मुलगा आईच्या मांडीवर बसला होता नंतर तो मेला. २१ तेव्हा त्या स्त्रीने आपल्या मुलाला परमेश्वराच्या मनुष्याच्या पलंगावर ठेवते व खोलीचे दार लावून ती बाहेर गेली. २२ तिने नवव्याला हाक मासून म्हटले, “कृपाकरून एक नोकर आणि एक गाढव माझ्याकडे पाठव, म्हणजे मी तो बाडतोबा जाऊन परमेश्वराच्या मनुष्यास भेटून येते.” २३ त्या स्त्रीचा पती तिला म्हणाला, “आजच त्याच्याकडे का जातेस? आज चंद्रदर्शन नाही, की शब्दाथही नाही.” ती म्हणाली, “सगळे ठीक होईल.” २४ मग गाढवावर खोगीर चढवून ती नोकराला म्हणाली, “आता पटकन चल आणि मी सांगितल्या शिवाय माझ्यासाठी वेग कमी करू नको!” २५ मग ती निधून कर्मेल डोंगरास परमेश्वराच्या मनुष्याकडे आली. अलीशाने तिला दुरुच येताना पाहिले, तेव्हा त्याने गेहजी या आपल्या नोकराला म्हटले, “बघ, ती शूनेमची स्त्री येत आहे. २६ कृपाकरून तिला भेटायला धावत जा आणि तिला विचार, तू व तुझा पती, तुझा मुलगा, हे सर्व ठीक आहेत ना?” ती म्हणाली, सर्वकाही ठीक आहे. २७ आणि तिने डोंगरावर देवाच्या मनुष्याजवळ जाऊन त्याचे पाय धरले. तेव्हा तिला ढकलण्यास गेहजी जवळ आला, पण परमेश्वराच्या मनुष्याने म्हटले, “तिला एकटे सोड, ती काळजीत आहे. परमेश्वराने हिची समस्या माझ्यापासून लपवली आहे, मला काहिही कळवले नाही.” २८ तेव्हा ती म्हणाली, “माझ्या स्वामी, मी तुझ्याजवळ मुलगा मागितला होता काय? ‘मला फसवू नको’ असे मी म्हटले नक्हते काय?” २९ तेव्हा अलीशा गेहजीला म्हणाला, “निघायवी तयारी कर व तुझ्या हातात माझी काठी घे, आणि तिच्या घरी जा. जर तुला कोणी भेटला तर त्यास सलाम करू नको, आणि कोणी तुला सलाम केला

तर त्यास उत्तर देऊ नको. आणि माझी काठी त्या मुलाच्या तोंडावर ठेव.” ३० पण मुलाच्या आईने म्हटले, “परमेश्वराची आणि तुमची शपथ मी तुम्हास सोडणार नाही!” तेव्हा अलीशा उठला आणि तिच्या मागून निघाला. ३१ गेहजी त्याच्या आधी घरी जाऊन पोहचला व त्याने त्या मुलाच्या तोंडावर काठी ठेवती पण ते मूल काही बोलले नाही किंवा कोणतीच हालचाल केली नाही. तेव्हा गेहजी परत अलीशाकडे गेला व त्यास म्हणाला, “मूल काही यागे झाले नाही.” ३२ जेव्हा अलीशा घरात आला ते मूल मरण पावलेले व त्याच्या अंथरुणावर निपचीत पडले होते. ३३ अलीशाने खोलीत शिरून दार लावून घेतले. आता खोलीत ते मूल आणि अलीशा अशी दोघेच होती. अलीशाने मग परमेश्वराची प्रार्थना केली. ३४ अलीशा त्या मुलाच्या अंगावर पालथा पडला. त्याने आपले तोंड मुलाच्या तोंडावर आणि डोळे मुलाच्या डोळ्यावर, आपले हात त्याच्या हातावर ठेवले. अशा प्रकारे अलीशाने त्या मुलावर पाखर घातल्यावर त्या मुलाच्या अंगात ऊब निर्माण झाली. ३५ मग अलीशा उठला आणि घरात इकडेतिकडे फिरला. मग पुढा वर येऊन मुलावर पाखर घातली. मुलाला एका पाठोपाठ सात शिका आल्या आणि त्याने डोळे उघडले. ३६ अलीशाने गेहजीला हाक मासून त्या शूनेमकरीणीला बोलवण्यास समितले. त्याने तिला बोलविल्यावर ती खोलीत आल्यावर, अलीशा तिला म्हणाला, “तुझ्या मुलाला उचलून घे.” ३७ मग तिने जमिनीपर्यंत पालथे पडून त्यास नमन केले व मुलाला उचलून घेऊन बाहेर आली. ३८ अलीशा गिलगाल येथे परत आला. तेव्हा त्या देशात दुक्काळ पडला होता. संदेश्यांचे शिष्य त्याच्यासमोर बसले होते. तो आपल्या सेवकाला म्हणाला, “एक मोठे पातेले अग्नीवर ठेव आणि या संदेश्यांसाठी शाकभाजी कर.” ३९ त्यातील एकजण रानात शाकभाजी गोळा करून आणावयास गेला. तेव्हा त्यास एक रानवेल दिसला व त्याची फळे तोडून आपल्या ओटीत भरून, त्याने ती फळे कापून भांडयात टाकली. परंतु ती कडू होती हे त्यांना माहित नव्हते. ४० मग ही शाकभाजी सर्वांना खाण्यासाठी वाढली. ती खाताच सर्वजण ओरडून म्हणाले. “देवाच्या मनुष्या, या भांड्यात तर मरण आहे.” त्यांना ते खाता येईना. ४१ तेव्हा अलीशा म्हणाला, “थोडे पीठ आणा.” पीठ आणून दिल्यावर त्याने ते मोठ्या भांड्यात घातले. मग अलीशा म्हणाला, “आता हे सगळ्यांना वाढा.” आता त्यामध्ये काही अपायकारक राहिले नाही. ४२ बाआल-शालीश येऊन एकदा एक मनुष्य आपल्या नव्या पिकातील जवाच्या वीस भाकी देवाच्या मनुष्यासाठी घेऊन आला. तेचे कोवळी कणसे पोत्यातून घेऊन आला. तो म्हणाला, “हे सर्व या लोकांस खायला दे.” ४३ त्याचा सेवक म्हणाला, “शंभर मनुष्याना हे कसे पुराणा?” पण अलीशा म्हणाला, “तू ते सर्वांना वाढू दे. परमेश्वर म्हणातो, त्यांनी खाल्ल्यावर त्यातून काही उरेल.” ४४ मग त्याच्या सेवकाने त्याच्यासमोर ते अन्न ठेवले. परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे त्यांनी ते खाल्ल्यावरही काही उरलेच.

४ नामान हा अरामाच्या राजाचा सेनापती होता. तो राजासाठी फार महत्वाचा मनुष्य होता कारण त्याच्या मार्फतच परमेश्वर अरामाच्या राजाला विजय मिळवून देत असे. नामान चांगला शूर वीर होता खरा, पण त्यास कोड होते. १ अरामी सैन्याच्या बऱ्याच फौजी इस्साएलामध्ये लढाईवर गेल्या होत्या, तेथून त्या सैनिकांनी बेरेच लोक गुलाम म्हणून धरून आणले होते. एकदा त्यांनी इस्साएलामधून एक लहान मुलगीही आणली. ती पुढे नामानाच्या पत्त्याची दासी झाली. ३ ती आपल्या धनीणीला म्हणाली, “आपल्या मालकांनी शोमरोनातील संदेश्याच्याला भेटावे. तो त्यांचे कोड बरे करेल.” ४ कोणी तरी आपल्या धन्याला सांगितले की ती इस्साएली मुलगी असे म्हणत आहे. ५ त्यावर अरामाचा राजा म्हणाला, “आताच जा. इस्साएलाच्या राजासाठी मी पत्र देतो.” तेव्हा नामान इस्साएलाला निघाला. आपल्याबरोबर त्याने दहा किंवकार चांदी, सोन्याची सहा हजार नाणी आणि दहा पोशाखाचे जोड घेतले. ६ आपल्या राजाकडून त्याने इस्साएलाच्या

राजासाठी पत्रही घेतले. त्यामध्ये लिहिले होते. की माझ्या सेवेतील नामान याला तुमच्याकडे पाठवत आहे. त्याचे कोड बरे करावे. ७ इसाएलाच्या राजाने हे पत्र वाचले तेव्हा त्याने अपले कपडे फाडले. तो म्हणाला, “मी देव आहे काय, जीवन आणि मृत्यु यावर माझी सत्ता नाही. त्याने कोड असलेल्या मनुष्यास उपचारासाठी माझ्याकडे का बेरे पाठवावे? हा माझ्याशी भांडण करण्याचे कारण काढत आहे.” ८ राजाने कपडे फाडले हे देवाचा मनुष्य अलीशा याने ऐकले. त्याने मग राजाला निरोप पाठवला, “तू अपले कपडे का फाडलेस? त्यास माझ्याकडे येऊ दे म्हणजे इसाएलामध्ये संदेशा असल्याचे त्यास कठेल.” ९ तेव्हा नामान आपले रथ, घोडे यांसह अलीशाच्या घराच्या दारावाहेर जाऊन उभा राहिला. १० अलीशाने निरोप पाठवला, “तू जाऊन यादेनेत सात वेळा स्नान कर म्हणजे तुझे शरीर पूर्वीसारखे होऊन तू शुद्ध होशील.” ११ नामान हे ऐकून खूप रागावला आणि निघून गेला. तो म्हणाला, “पहा, मला वाटले, तो बाहेर येईल, उभा राहून आपला देव परमेश्वर याचे नाव घेऊन आपला हात माझ्या अंगवरून फिरवून माझे कोड बरे करील. १२ अबाना आणि परपर या दिमिष्कातील नद्या इसाएलामधील नद्यांपेक्षा निश्चितच चांगल्या आहेत. मग त्यामध्येच स्नान करून मी शुद्ध होणार नाही काप्य?” एवढे बोलून संतापाने नामान तोंड फिरवून निघून गेला. १३ मग नामानाचे सेवक त्याच्याकडे येऊन त्यास म्हणाले, “माझ्या पित्या, संदेश्याने तुम्हास एखादी अवघड गोष करायला सांगितली असती तर तुम्ही ती केली असती, नाही का? ‘नानां कसून शुद्ध हो,’ एवढेय त्याने आपल्याला सांगितले. ते आपण का कसू नये?” १४ तेव्हा त्याने देवाचा मनुष्याच्या सूचनेप्रमाणे यादेन नदीत सात वेळा बुडी मारली. तेव्हा त्याचे शरीर लहान मुलाच्या शरीरासारखे होऊन तो शुद्ध झाला. १५ नामान व त्याच्याबरोबरचे लोक देवाच्या मनुष्याकडे परत जाऊन त्याच्यासमेर उभे राहिले. तो म्हणाला, “पहा, सर्व पृथीवीर इसाएलावाहेर देव नाही हे आता मला कळाले आहे. माझ्याकडून कृपया, हीं भेट घ्यावी.” १६ पण अलीशाने त्यांना उतर दिले, “ज्याच्यापुढे मी उभा राहतो त्या परमेश्वराच्या जीविताची शपथ घेऊन सांगतो, मी काहीही घेणार नाही.” त्याने अलीशाला पुकळ आग्रह केला, पण त्याने नकार दिला. १७ तेव्हा नामान म्हणाला, माझ्यासाठी एवढे करावे. माझ्या दोन खेचावर लाढून नेता येईल इतकी माती नेण्याची मला मुभा घावी. म्हणजे मी यापुढे परमेश्वराशिवाय दुसऱ्या कोणत्याही दैवतांना होमबदली किंवा यज्ञ अर्पण करणार नाही. १८ परमेश्वराने मला एकागरोर्णीची क्षमा करावी. अरामाचा राजा माझा स्वामी, रिमोनच्या दैवतांच्या पूजेला जातो तेव्हा मी त्यास नमन करीन तेव्हा परमेश्वराने आपल्या दासास क्षमा करावी. १९ तेव्हा अलीशा त्यास म्हणाला, शांतीने जा. मग नामान निघून गेला. २० तो थोडी वाट चालून गेल्यावर अलीशा याचा नोकर गेहजी याने विचार केला, “पहा, माझ्या धन्याने या अरामी नामानाकडून भेट न स्विकारता त्यावर दया केली. परमेश्वराच्या जीविताची शपथ मीच त्यामाणे धावत जाऊन त्याजपासून काहीतरी घेतो.” २१ मग गेहजी नामानाच्या माणे निघाला. जेव्हा नामानाने आपल्या मागून कोणाला तरी पळत येताना पाहिले, तेव्हा त्यास भेटायला तो रथानून खाली उतरला व म्हणाला, “सगळे ठीक आहे ना?” २२ गेहजी म्हणाला, “हो, सगळे ठीक आहे. माझ्या धन्याने मला पाठवले आहे. त्यांनी सांगितले आहे, ‘एफाईमाच्या डोंगराळ प्रदेशातून संदेश्यांचे दोन शिष्य माझ्याकडे आले आहेत. त्यांच्यासाठी एक किक्कार चांदी आणि दोन पोशाख द्या.’” २३ नामानाने उतर दिले, “मला तुला दोन किक्कार देण्यास आनंद होत आहे.” नामानाने गेहजीता आग्रह करून दोन किक्कार चांदीच्या दोन थेल्या बांधून दोन पोशाखासह आपल्या दोन सेवकांच्या खांद्यावर दिल्या. २४ डोंगराशी आल्यावर गेहजीने नोकरांकडून ते सर्व घेतले आणि त्यांना परत पाठवले. नोकर मागारी आले. मग गेहजीने हा ऐवज आपल्या घरात लपवला. २५ गेहजी आला आणि आपले स्वामी अलीशा यांच्यासमेर उभा राहिला अलीशाने गेहजीला विचारले, “तू कोठे गेला होतास?” गेहजी म्हणाला, “मी

कोठेच गेलो नव्हतो.” २६ अलीशा त्यास म्हणाला, “नामान तुला भेटायला आपल्या रथातून उतरला तेव्हा माझे लक्ष तुझ्याकडे होते. चांदी, कपडे, जैतूनाचे बाग, द्राक्षाचे मळे, शरेडमेंद्रे, गुरेडोरे, दासदासी घेण्याची ही वेळ आहे काय?” २७ नामानाचा कोड तुला आणि तुझ्या मुलांना सर्वकाळ लागून राहिल. अलीशाकडून गेहजी निघाला तेव्हा त्याची त्वचा बर्फसारखी पांढरी शुभ्र झाली होती. गेहजीला कोड उठले होते.

६ एकदा संदेश्याची मुले अलीशाला म्हणाली, “आम्ही राहतो ती जागा आम्हास अपुरी पडते. २ यार्देन नदीवर जाऊन आम्ही एकेकजण एकेक तुळई आणू आणि आपल्यासाठी तिथे राहायला आश्रम बांधावा म्हणून आम्हास परवानगी द्या. अलीशा म्हणाला, जा आणि कामाला लागा.” ३ एकजण म्हणाला, “आमच्याबरोबर चला.” अलीशा म्हणाला, “ठीक आहे, येतो.” ४ तेव्हा अलीशा त्या संदेश्यांच्या मुलांबरोबर गेला. ते यार्देन नदी जवळ आले आणि लाकडे तोडायला लागले. ५ तुळई तोडत असताना एकाची लोखंडी कु-हाडीचे पाते निसटले आणि पाण्यात पडते. तेव्हा तो ओरडला, “स्वामी, मी तर ती उसनी मागून आणली होती.” ६ नंतर देवाच्या मनुष्याने विचारले, “ती कोठे पडली?” तेव्हा त्याने, ती जागा दाखवली. तेव्हा अलीशाने मग एक लाकडू तोडून त्या जागी पाण्यात टाकले. त्याबरोबर ते लोखंड पाण्यावर तरंगू लागले. ७ अलीशा म्हणाला, “ते उचलून घे.” मग त्याने पुढे हात करून ते उचलले. ८ अरामाच्या राजाने इसाएलाशी लढाई करत असताना त्याने आपल्या सेवकाबरोबर मसलत केली, राजा म्हणाला, “अमुक ठिकाणी आपण तळ घावा.” ९ पण तेव्हा देवाच्या मनुष्याने इसाएलाच्या राजाला निरोप पाठवून सांगितले, “सावधगिरीने वागा.” त्याठिकाणी जाऊ नका. येथे अरामी सैन्य चढाई करणार आहे. १० ज्याठिकाणी जाऊ नकोस असा देवाच्या मनुष्याने इसाएलाच्या राजाला निरोप पाठवला होता, तेथे त्याने आपली माणसे पाठवली. असा आपला बचाव त्याने एकदोनदा नाहीत अनेकदा केला होता. ११ यावरून अरामाच्या राजाला संताप आला. त्याने पुन्हा आपल्या सेवकांना बोलून घेतले आणि त्यांना तो म्हणाला, “इसाएलाच्या राजासाठी कोण हेरिगी करत आहे ते सांगा.” १२ तेव्हा त्या अधिकाच्यापेकी एकजण म्हणाला, “स्वामी, कोणीही हेर नाही, पण आपण शयनग्रहात बोलता ते शब्द इसाएलाचा तो संदेशा अलीशाच त्याच्या राजाला सांगतो.” १३ तेव्हा अरामाचा राजा म्हणाला, “कोठे आहे तो अलीशा. त्यास पकडायला मी माणसे पाठवतो!” तेव्हा अरामाच्या राजाच्या सेवकांनी तो दोथानमध्ये असल्याचे सांगितले. १४ मग अरामाच्या राजाला निरोप पाठवला शांती तो दोथानमध्ये असल्याचे सांगितले. १५ यावरून अरामाच्या राजाला संताप आला. त्याने पुन्हा आपल्या सेवकांना बोलून घेतले आणि त्यांनी म्हणाला, “इसाएलाच्या राजासाठी कोण हेरिगी करत आहे ते सांगा.” १६ तेव्हा त्या अधिकाच्यापेकी एकजण म्हणाला, “स्वामी, कोणीही हेर नाही, पण आपण शयनग्रहात बोलता ते संदेशा अलीशाच त्याच्या राजाला सांगतो.” १७ तेव्हा अरामाचा राजा म्हणाला, “कोठे आहे तो अलीशा. त्यास पकडायला मी माणसे पाठवतो!” तेव्हा अरामाच्या राजाच्या सेवकांनी तो दोथानमध्ये असल्याचे सांगितले. १८ मग अरामाच्या राजाने योडे, रथ आणि बरेचसे सैन्य दोथान कडे रवाना केले. ते रात्री तेथे पोचले आणि त्यांनी नगराला वेढा घातला. १९ देवाच्या मनुष्याचा सेवक पहाटे उठला आणि बाहेर येऊन पाहतो तो, रथ व घोडे यांसह नगराभोवती सैन्य पसरलेले. अलीशाचा सेवक अलीशाला म्हणाला, “स्वामी, आता आपण काय करावेच?” २० अलीशा म्हणाला, “धारून नको! त्याच्या सैन्यापेक्षा आपले सैन्य कितीतरी मोठे आहे!” २१ आणि अलीशाने प्रार्थना केली, तो म्हणाला, “हे परमेश्वरा, माझ्या सेवकाचे डोळे उघड म्हणजे त्यास नीट दिसेल.” परमेश्वराने त्या सेवकाचे डोळे उघडले. तेव्हा त्यास अलीशाच्या भोवती अग्नीचे घोडे आणि किक्कार चांदी आणि त्यांच्यासह आपले सैन्य दोथान दिसले. २२ हे अग्नीरथ आणि अग्नीचे घोडे खाली अलीशाजवळ उतरले. अलीशाने परमेश्वराची प्रार्थना करून म्हटले, “तू या लोकांस आंधारे करून टाकावेस अशी मी तुला विनंती करतो.” अलीशाच्या या विनंतीनुसार परमेश्वराने अरामी सैन्याला आंधारे केले. २३ अलीशा त्या अरामी सैन्याला म्हणाला, “हा रस्ता बरोबर नाही तसेच तुम्हास हवे ते नगरही हे नक्हे. माझ्या मागोमाग या म्हणजे तुम्ही ज्याच्या मागावर आहात तो मनुष्य मी तुम्हास दाखवतो.” अलीशाने मग त्या अरामी सैन्याला शोमरोनला नेले. २४ ते शोमरोन येथे आले तेव्हा अलीशा विचारले, “तू कोठे गेला होतास?” गेहजी म्हणाला, “मी

उघड.” परमेश्वराने मग त्यांचे डोळे उघडले. तेव्हा त्या सैन्याला आपण शोमरोनमध्ये असल्याचे कळले. २१ इसाएलच्या राजाने हे अरामी सैन्य पाहिले. राजा अलीशाला म्हणाला, “बाबा, मी यांना मारु का? त्यांना ठार करु का?” २२ अलीशा म्हणाला, “नाही, यांना मारु नको. लढाईत ज्यांना पकडून आणले त्यांना तलवारीने किंवा धनुष्याबाणाने मारायचे नसते. या अरामी सैन्याला खायला प्यायला दे. थोडी भाकर आणि पाणी दे मग त्यांना आपल्या धन्याकडे परत जाऊ दे. २३ इसाएलच्या राजाने या सैन्याच्या जेवणाची व्यवस्था केली. मग त्या अरामी सैन्याचे खाणेपिणे झाल्यावर राजाने त्यांना परत पाठवले. ते सैन्य आपल्या राजाकडे परत आले. मग पुढी अरामी सैन्याच्या टोळ्यांवर इसाएलावर आल्या नाहीत.” २४ यानंतर, अरामाचा राजा बेन-हदाद याने आपल्या सर्व सैन्याची जमवाजमव केली आणि शोमरोन नगराला वेढा दिला. २५ त्यासुम्हे शोमरोनामध्ये महागई वाढली. गाढवाचे मुंडके ऐंसी रुपयांना आणि कबुत्राची पावशेर विषा पांच रुपयांना विकली जाऊ लागली. २६ इसाएलचा राजा एकदा शहराच्या तटबंदीवरून फिरत होता. तेव्हा एका स्त्रीने त्यास मोठाच्यांने ओरडून महाटले, “माझे स्वामी व प्रभू कृपाकरून मला मदत करा!” २७ इसाएलचा राजा तिला म्हणाला, “जर परमेश्वर तुला मदत करत नाहीत मी तुला कोरूग मदत करु? खल्यातून की द्राक्षकुंडातून?” २८ मग राजाने तिची विचारपूस केली. ती म्हणाली, “ही स्त्री मला म्हणाली, तुझा मुलगा दे म्हणजे आज आपण त्यास मारून खाऊ मग उद्या आपण माझा मुलगा खाऊ. २९ तेव्हा माझांवा मुलाला मारून त्याचे मांस शिजवून आराही खाल्ले. दुम्या दिवशी मी तिला म्हणाले, ‘आता तुझ्या मुलाला आण म्हणजे त्यास आपण खाऊ.’ पण तिने आपल्या मुलाला लपवून ठेवले आहे.” ३० स्त्रीचे हे बोलणे ऐकून राजा इतका व्यथित झाला की त्याने आपले कफडे फाडले. तो तेथून पुढे गेला तेव्हा त्याने गोणताट घातलेले लोकांनी पाहिले. ३१ राजा म्हणाला, “आज दिवस मावळपर्यंत शाफाटचा मुलगा अलीशा याचे मस्तक त्याच्या थडावर राहिले तर परमेश्वर मला हवे ते शासन करो!” ३२ राजाने अलीशाकडे एक दूत पाठवला. अलीशा आपल्या धरात बसला होता आणि गावातील वडिलधारी मंडळी त्याच्या बैठकीत होती. हा दूत तेथे पोचण्यापूर्वी अलीशा त्या लोकांस म्हणाला, “हे बघा, तो इसाएलचा घातकी राजा माझा शिरच्छेद करण्यासाठी माणसे पाठवत आहे. तेव्हा आता दूत येईल तेव्हा त्यास लोटून दार लातून च्या. त्याच्या मागोमाग त्याच्या स्वामीच्या पावलांची चाहुल मला लागली आहे!” ३३ अलीशा हे बोलत असातानाच दूत त्याच्याजवळ आला. त्याने निरोप दिला “हे संकट परमेश्वराकडूनच आले आहे. आता मी त्याची आणखी वाट कशासाठी पाहावी?”

७ अलीशा म्हणाला, परमेश्वराचा हा संदेश लक्ष्यपूर्वक ऐका, परमेश्वर म्हणतो या वेळेपर्यंत अनन्धान्याची रेलचेल होईल. शिवाय ते स्वस्तरीत असेत, शोमरोनच्या वेशीजवळच्या बाजारपेत एका शेकेलता मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू सहज मिळेल. २ तेव्हा राजाच्या अगदी निक असलेला एक अधिकारी अलीशाला म्हणाला, “परमेश्वराने आकाशाला खिंडारे पाडली तरी असे घंडणे शक्य नाही.” अलीशा त्यास म्हणाला, “आपल्या डोळ्यांनी तू ते बघशीलच पण तू मात्र त्यातले काही खाल शकणर नाहीस.” ३ वेशीजवळ कोड झालेली चार माणसे बसलेली होती. ती आपापसात बोलताना म्हणाली, आपण मृत्यूची वाट पाहत इथे कशाला बसलो अहोत? ४ शोमरोनात अन्नाचा दुष्काळ आहे. आपण तिथे गेलो तरी मरणाच आहोत. इथे थांबलो तरी मरणार आहोत. तेव्हा आपण अरामी छावणीवरच जावे. त्यांनी जीवदान दिले तर जगू. त्यांनी मारले तर मरून जाऊ. ५ तेव्हा ते चौधेजण संध्याकाळी अरामी सैन्याच्या तळाजवळ आले आणि अगदी टोकाशी जाऊन पाहतात तर तिथे कोणाचाच पत्ता नाही. ६ परमेश्वराच्या करणीने अरामी लोकांस आपल्यावर घोडे, रथ, विशाल सेना चालून येत आहे असा भास झाला तेव्हा

ते आपापसात म्हणाले, “इसाएलाच्या राजाने हिती आणि मिसरी राजांना द्रव्य देऊन आपल्यावर चाल करण्यास पाठवलेले दिसते.” ७ आणि अरामी लोकांनी फार उशीर द्यावयच्या आत संध्याकाळीचे तेथून पनल काढला. आपले तंबू, घोडे, गाढवे सगळे जसेच्या तेसेच टाकून ते ते आपला जीव घेऊन तेथून पठाले. ८ शत्रूचा छावणीजवळ आल्यावर, कोड झालेली ती चार माणसे एका तंबूत शिरली. तिथे त्यांनी खाणेपिणे केले. तिथले कपडेलत्ते आणि सोनेचांदी त्यांनी उचलली. सगळ्या गोटी त्यांनी लपवून ठेवल्या. मग ते दुसर्या तंबूत शिरले. तिथली चिजवस्तू बाहेर काढली, दुसरीकडे नेऊन ती लपवली. ९ आणि मग ते एकमेकांना म्हणाले, “आपण करतो ते बरे नाही. आज आपल्याजवळ चांगली बातमी असून आपण गप्प आहोत. सकाळी उजाडेपर्यंत जर आपण हे कुणाला सांगितले नाहीतर आपल्याला नवकीच शासन होईल. तेव्हा आपण आता राजवाड्यात राहणाऱ्या लोकांस या गोष्टीची वर्दी देऊ.” १० मग कोड झालेली ही माणसे आली आणि नगराच्या रखवालदाराला हाक मारून म्हणाले, “आराही अराम्यांच्या छावणीवर गेलो होतो, पण तिथे कोणाचीच चाहूल लागली नाही. एकही मनुष्य तिथे नव्हता. तंबू मात्र तेसेच उभे होते आणि घोडे, गाढवे जशीच्या तशी बांधून ठेवली होती. मनुष्यांचा मात्र पत्ता नव्हता.” ११ तेव्हा रखवालदारांनी मोठ्याने पुकारा करून राजाच्या महालातील लोकांस ही खबर दिली. १२ रात्रीची वेळ होती, पण राजा अंथरुण्यावरून उठला आणि आपल्या कारभायांना म्हणाला, “या अरामी सैन्याचा डाव काय आहे ते मी तुम्हास संगतो. आपण भुकेले आहोत हे त्यांना माहित आहे. म्हणून ते छावणी सोडून शेतात दडून बसले आहेत. आपण नगर सोडून बाहेर पडलो की आपल्याला जिवंत पकडायचे आणि त्यांनी नगरात बुसायचे असा त्यांचा मनसुबा दिसतोय.” १३ यावर एक कारभारी राजाला म्हणाला, “गावात पाच घोडे अजून कंसेबसे जिवंत आहेत. त्यांच्यावर बसून काहीजणांना तिथे जाऊन प्रत्यक्ष परिस्थिती पाहून येऊ द्या. इसाएलाचा जो समुद्राय बाकी राहिला आहे त्या मनुष्यासारखी त्यांची गती होईल.” १४ तेव्हा दोन रथ व घोडे जुंपून त्यांना अरामी सैन्यामारे पाठवले. राजाने त्यांना अरामी सैन्याच्या छावणीपाठवून प्रत्यक्ष परिस्थिती पाहून यायला सांगितले. १५ हे लोक अरामी सैन्याच्या मार्गावर यार्देन नदीपर्यंत गेले. वाटेवर सर्वत्र कपडे आणि शरत्रे पडलेली त्यांना आढळली. घाईघाईने पवळून जाताना अरामी लोक या वस्तू टाकून गेले होते. दूतांनी शोमरोनला परत येऊन हे राजाला सांगितले. १६ तेव्हा ते लोक अरामी छावणीकडे पकळ यात तुलेली ती आपापसात बोलेली घेता येईल.” १७ पण या कारभायांने तेव्हा अलीशाला सांगितले, “परमेश्वराने आकाशाला खिंडार पाडले तरी हे होणार नाही!” यावर अलीशा त्या कारभायाला म्हणाला, “तू हे सर्व आपल्या डोळ्यांदेखित पाहशील पण तुला त्यातले काहीही खाता येणार नाही.” १८ त्या कारभायाच्या बाबतीत नक्की तेसेच झाले. लोकांस एका शेकेलता मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू सहज घेता आला. १९ आपल्या निकटच्या कारभायाला राजाने वेशीवर द्वारपाल म्हणून नेमले पण लोक शरूच्या छावणीवर अनन्साठी तूटून पडले तेव्हा त्या द्वारपालाला तुडवून पुढे गेले. त्यासुम्हे तो मरण पावला. अलीशा या संदेश्याकडे राजा आला होता तेव्हा देवाच्या मनुष्याने जे सांगितले त्यानुसार हे घडले. २० अलीशाने राजाला सांगितले होते, “लोकांस मणभर मैदा किंवा दोन मण सातू शोमरोनच्या वेशीजवळच्या बाजार पेठेत एका शेकेलता घेता येईल.” २१ पण या कारभायांने तेव्हा अलीशाला सांगितले, “परमेश्वराने आकाशाला खिंडार पाडले तरी हे होणार नाही!” यावर अलीशा त्या कारभायाला म्हणाला, “तू हे सर्व आपल्या डोळ्यांदेखित पाहशील पण तुला त्यातले काहीही खाता येणार नाही.” २२ तेव्हा देवाच्या मनुष्याच्या म्हणण्याप्रमाणे तिने केले.

C अलीशासुम्हे जो मुलगा तेव्हा अलीशाला होतो त्या मुलाच्या आईशी अलीशा बोलला. अलीशा म्हणाला, “तू आपल्या कुंदुंबियासह दुसर्या देशात जा. कारण परमेश्वर या प्रदेशात दुष्काळ पाडणार आहे. आणि तो सात वर्षे चालेले.” २ तेव्हा देवाच्या मनुष्याच्या म्हणण्याप्रमाणे तिने केले.

पलिष्ठ्यांच्या देशात ती आपल्या कुटुंबियांसमावेत जाऊन सात वर्षे राहिली. ३ सात वर्षे उलटल्यावर ती पलिष्ठ्यांच्या देशातून परत आली. मग ती राजाला भेटायला निघाली. आपले घरदार आणि जीमीन आपल्याला पुढी परत मिळावी यासाठी तिला राजाची मदत हवी होती. ४ अलीशा संदेष्ट्याचा सेवक गेहजी याच्याशी राजा बोलत बसला होता. राजा गेहजीला महणाला, “अलीशाने जी मोठोठी कृत्ये केली ती कृपाकरून मला सांग.” ५ अलीशाने एका मृताला पुढी जिवंत कसे केले याविष्टी गेहजी राजाला सांगत असतानाच जिच्या मुलाला अलीशाने जिवंत केले होते ती स्त्री राजासमोर आली. आपली जीमीन आणि घर परत मिळावे यासाठी राजाची मदत मागायला ती आली होती. गेहजी महणाला, “स्वामी, हीच ती स्त्री आणि अलीशाने जीवदान दिले तो हाच मुलगा.” ६ राजाने त्या स्त्रीची विचारपूस केली आणि ती राजाशी बोलली. राजाने मग एका कारभाण्याला तिच्या मदतीला दिले आणि सांगितले, “तिच्या मालकीचे आहे ते सर्व तिला परत द्या. तसेच, ती हा देश सोडून गेली तेव्हापासून आतापूर्वतचे तिच्या शेतातले उत्पन्न तिला द्या.” ७ अलीशा दिमिष्क येथे गेला. अरामाचा राजा बेन-हदाद तेव्हा आजारी होता. एकाने त्यास सांगितले, “आपल्या इथे एक देवाचा मनुष्य आला आहे.” ८ तेव्हा राजा बेन-हदाद हजाएलला महणाला, “नंजराणा घेऊन त्या संदेष्ट्याच्या भेटीला जा. मी या दुखण्यातून बरा होईन की नाही ते परमेश्वरास विचारायला त्यास सांग.” ९ तेव्हा हजाएल अलीशाच्या भेटीला गेला. दिमिष्कातील उत्तमोत्तम पदार्थाचा नंजराणा तो अलीशासाठी घेऊन गेला. या गोईती त्याने याचीस उंटांवर लादल्या होत्या. हजाएल अलीशाकडे जाऊन महणाला, “तुमचा शिष्य अरामाचा राजा बेन-हदाद याने मला तुमच्याकडे पाठवले आहे. या दुखण्यातून आराम पडेल का असे त्यांनी विचारले आहे.” १० तेव्हा अलीशा हजाएलला महणाला, “बेन-हदादला जाऊन सांग, ‘तू खालीने बरा होयील.’ पण तो मरणार आहे असे खेरे म्हणजे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.” ११ एवढे बोलून मग देवाच्या मनुष्याने, हजाएलास लाज वाटेपर्यंत त्याच्याकडे टक लावून पाहिले. नंतर अलीशा रडू लागला. १२ हजाएलने त्यास विचारले, “माझीस्या स्वामी, तुम्ही का रडत आहात?” अलीशाने सांगितले, “इस्साएलवर तू अत्याचार करणार आहेस हे मला माहित आहे म्हणून मला वाईट वाटते. त्यांची मजबूत नगरे तू जाळशील. आपल्या तलवरीने त्यांची तरुण माणसे कापून काढशील. त्यांच्या लहान मुलांना ठार करशील त्यांच्या गोरोदर बायकांना चिरशील.” १३ हजाएल महणाला, “मी पडलो कुत्र्यासारखा क्षुद्र मनुष्य एक दुबलामनुष्य या मोर्ऱ्या गोई दी कसल्या करणार!” अलीशा महणाला, “तू अरामाचा राजा होणार असे परमेश्वराने मला सांगितले आहे.” १४ मग हजाएल रिथून निघाला आणि आपल्या धन्याकडे आला. बेन-हदाद हजाएलला महणाला, “अलीशा तुला काय म्हणाला?” हजाएल महणाला, “तुम्ही जगणार आहात असे अलीशाने मला सांगितले.” १५ पण दुसऱ्या दिवशी हजाएलने एक रजई घेतली आणि पाण्यात ती भिजवली मग ती बेनहदादच्या तोंडावर टाकती. त्याने बेन-हदाद गुदरमला आणि मरण पावला. अशा प्रकारे हजाएल नवा राजा झाला. १६ योशेशाफाटाचा मुलगा यहोराम यहूदाचा राजा होता. इस्साएलचा राजा अहाब याचा मुलगा योराम याच्या कारकिर्दीचे पाचवे वर्ष चालू असताना यहोराम इस्साएलच्या राज्यावर आला. १७ त्यावेळी यहोराम बत्तीस वर्षांचा होता. यस्त्वाले मिवर त्याने आठ वर्षे राज्य केले. १८ पण इस्साएलच्या इतर राजाप्राणेच यहोराम वागला. परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर अशी कृत्ये त्याने केली. अहाबाच्या घरचे लोक वागत तसाच तो वागला. त्याची पत्ती अहाबाची मुलगी होती. १९ पण परमेश्वराने आपला सेवक दावीद याला वचन दिलेले असल्यामुळे परमेश्वराने यहूदांचा नाश केला नाही. दविदाच्या वंशातीलवाच कोणीतरी सतत गादीर येईल असे वचन परमेश्वराने दविदाला दिले होते. २० यहोरामाच्या कारकिर्दीत अदोम पितृ॒ करून यहूदापासून वेगळा झाला. अदोमी लोकांनी स्वतः च राजाची निवड केली. २१ तेव्हा

यहोराम आपले सर्व रथ व अधिकाच्यास घेऊन साईर येथे गेला. अदोमी सैन्याने त्यास वेढा घातला. यहोराम आणि त्याच्या बरोबरचे लोक यांनी त्यांच्यावर हल्ला चढवला आणि आपली सुट्का केली. यहोरामाचे लोक पठाले आणि घरी परतले. २२ अशाप्रकारे अदोमी यहूदाच्या सत्तेपासून वेगळे झाले आणि अजूनही ते तसेच मुक्त आहेत. सुमारास लिन्बानेही बंड केले आणि यहूदापासून ते मुक्त झाले. २३ “यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या ग्रंथात यहोरामाने जे जे केले त्याची नोंद आहे. २४ यहोराम मरण पावला आणि दावीद नगरात आपल्या पूर्वजांसोबत त्याचे दफन झाले. यहोरामाचा मुलगा अहज्या मग राज्य करू लागला. २५ इस्साएलचा राजा अहाब याचा मुलगा योराम याच्या कारकिर्दीच्या बाराच्या वर्षी यहोरामाचा मुलगा अहज्या यहूदाच्या राजा झाला. २६ त्यावेळी अहज्या बावीस वर्षांचा होता. त्याने यस्त्वाले मध्ये एक वर्ष राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अथल्या. इस्साएलचा राजा अग्री याची ती मुलगी. २७ परमेश्वराने जे करू नये म्हणून सांगितले ते ते अहज्याने केले. तो अहाबाचा जावई होता. त्यामुळे अहाबाच्या धराण्यातल्या लोकांसारखीच त्याची वागणूक होती. २८ अहाबाचा मुलगा योराम यासह अहज्या रामोथ-गिलाद येथे अरामाचा राजा हजाएल याच्यावर चढाई करून गेला. अरामाची योथामाला जखमी केले. २९ आणि रामा येथे योरामाचा राजा हा अरामाचा राजा हजाएल याच्याशी लढत होता, तेव्हा झालेल्या दुखापतीतून बरे होण्यासाठी तो परत इत्रेलास गेला. आणि त्यास भेटायला यहूदाच्या राजा यहोराम याचा मुलगा अहज्या खाली इत्रेलाला अहाबाचा मुलगा योराम द्याला पाहायला गेला होता.

९ अलीशाने, एका तरुण संदेष्ट्याला बोलावले. अलीशा त्यास महणाला, “तयार हो आणि ही तेलाची कुपी बरोबर घे. रामोथ-गिलाद येथे जा. २ येथे पोचल्यावर निमशीचा मुलगा योशेशाफाट याचा मुलगा येहू याला शोधून काढ. मग आत जाऊन त्यास त्याच्या भावांमधून उठवून आतल्या खोलीत ने. ३ त्यानंतर ही तेलाची कुपी घेऊन त्याच्या मस्तकावर तेल ओत. तेव्हा ‘परमेश्वर म्हणतो की इस्साएलचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक केला आहे’ असे म्हण, एवढे झाले की धावत परत ये. तेथे थांबू नकोस!” ४ तेव्हा तो तरुण संदेशा रामोथ-गिलाद येथे आला ५ येथे पोचल्यावर त्यास सैन्यातील सरदार बसलेले आढळले. त्यांना तो महणाला, “तुमच्यासाठी एक निरोप आहे.” येहू म्हणाला, “आम्ही सर्वच इथे आहोत. निरोप नक्की कोणासाठी आहे?” तेव्हा तो तरुण म्हणाला, “हे सरदारा, तुझीशीच; माझो काम आहे.” ६ यावर येहू उठून घरात आला. त्या तरुण संदेष्ट्याले त्याच्या मस्तकावर तेलाचा अभिषेक केला. येहूला तो महणाला, इस्साएलचा परमेश्वर देव म्हणतो, “इस्साएलचा पुढचा राजा म्हणून मी तुला अभिषेक करत आहे.” ७ तुमच्या राजा अहाब याच्या धराण्याचा तू संहार करावास. अशा तहेने मी माझे सेवक, संरेषे, परमेश्वराचे सर्व सेवक यांच्या वधाचा सूड घेऊन ईजबेलला शासन करणार आहे. ८ म्हणजे अहाबचे संपूर्ण घराणे नष्ट होईल. अहाबाच्या धराण्यात एकही मुलगा जिवंत राहणार नाही. मग ती इस्साएलमधील मुक्त व्यक्ती असो की गुलाम. ९ नबाटोचा मुलगा योरामाचा तसेच अहीयाचा मुलगा बाशा यांच्या धराण्यासारखी अहाबाच्या धराण्याची मी गत कसून टाकीन. १० “ईजबेलला इत्रेल भागात कुत्री खातील. तिचे दफन होणार नाही. एवढे बोलून हा तरुण संदेशा दार उघडून पळून गेला.” ११ येहू पुढी राजाच्या सरदारांमध्ये आला. तेव्हा त्यांच्याताला एकजण म्हणाला, “येहू, सर्व कुशल आहे न? तो वेडा तुझ्याकडे कशाला आला होता?” येहू त्यांना म्हणाला, “तो मनुष्य कोण आणि त्याचा संदेश तुम्हास माहित आहेच.” १२ तेव्हा ते सर्व म्हणाले, “नाही, नाही खर काय झाले ते सांग. काय म्हणाला तो?” तेव्हा तो तरुण संदेशा काय म्हणाला ते येहून सरदारांना सांगितले. येहू म्हणाला, “तो मला म्हणाला, ‘इस्साएलचा राजा म्हणून परमेश्वराच्या सागण्यावरून मी तुला अभिषेक करत आहे.’” १३ हे ऐकून मात्र त्यांनी ताबडतोब आपले

अंगरखे उत्तरवले, येहूच्या समोरच्या पायऱ्यांवर ते ठेवले आणि शिंग फुकून येहू राजा झाला असल्याची घोषणा केली. १४ निमशीचा मुलगा यहोशाफाट याचा मुलगा येहू याने योरामाविरुद्ध कट रचला. यावेळी, अरामाचा राजा हजाएल याच्यापासून रामोथ-गिलादाचे संरक्षण करण्यासाठी योराम सर्व इसाएलांसह झाट होता. येहू इज्रेल येथे जाते १५ राजा योथामाने हजालशी द्युंज घेतली होती. पण अरामी लोकांनी योरामाला जायवंदी केले होते तेहा जख्मा भरून येण्यासाठी तो इज्रेलाला गेला होता. तेव्हा येहू त्या संगल्या सरदारांना म्हणाला, “नवीन राजा म्हणून मला तुमची मान्यता असेल तर ही बातमी नगरातून इज्रेलमध्ये जाऊ देऊ नका.” १६ योराम इज्रेलमध्ये अराम करत होता. येहू रथात बसून इज्रेलाला गेला. यहूदाचा राजा अहज्या देखील तेव्हा योथामाला भेटावयाला इज्रेलाला आला होता. १७ इज्रेलमध्ये बुरुजावर एक पहारोकरी होता. त्याने येहूला मोठ्या जमावनिशी येताना पाहिले. तो म्हणाला, “भोठाच जमाव दिसितोय” योरामाने त्यास सांगितले, “कोणाला तरी घोड्यावरुन त्यांच्याकडे पाठव. ते शांतीने येत आहेत का ते त्या स्वाराला विचाराला सांग.” १८ तेव्हा एक सेवक घोड्यावरुन येहूला सामोरा गेला. राजा योरामाच्या वर्तीने त्याने येहूला विचारले, “तुमचे येणे शांतीवे आहे ना?” येहू त्यास म्हणाला, “शांतीशी तुला कर्तव्य नाही. असा माझ्या मागेमाग ये.” पहारेक्याने योथामाला सांगितले, “आपला तिकडे पाठवलेला मनुष्य अजून परत आलेला नाही.” १९ तेव्हा योथामाने दुसऱ्या घोडेस्वाराला पाठवले, तो येहूकडे आला आणि राजा योरामाच्या वर्तीने सलोख्याचे अभिवादन केले. येहू म्हणाला, “तुला सलोख्याशी काय करायचे आहे? असा माझ्या मागेमाग ये?” २० पहारेक्याने योथामाला सांगितले, “संदेश घेऊन गेलेला दुसरा मरुन्युही परत आलेला नाही. रथ चालवणारा तर वेड्यासारखा भरावर रथ हाकतो आहे. निमशीचा मुलगा येहू याच्यासारखीच ती पघ्दत आहे. २१ योथामाने मग स्वतः चा रथ तयार ठेवण्यास सांगितले.” तेव्हा सेवकाने योरामाचा रथ आणला. इसाएलचा राजा योराम आणि यहूदाचा राजा अहज्या या दोघांनी आपापले रथ येहूच्या दिशेने पळले. इज्रेलाला नाबोथ याच्या शेतात त्यांची येहूरी गाठ पडली. २२ येहूला पाहून योरामाने त्यास विचारले, “येहू तू शांततेसाठीच आला आहेस ना?” येहू म्हणाला, “तुझी आई इज्रेल हिचे व्यभिचार आणि चेटके चालू असेपर्यंत कसली आली आहे शांतता?” २३ योरामाने ताबडतोब आपले येहू वलवले आणि पळ काढण्याच्या तयारीत तो अहज्याला म्हणाला, “अहज्या, दगा आहे.” २४ पण येहूने सर्व शक्तीनिशी धनुष्य ओढून योरामाचा बरोबर दोन बाहुंच्यामध्ये वेध घेतला. बाण योरामाच्या हृदयातून आरपार गेला. योराम रथात मरून पडला. २५ येहूने आपल्या रथाचा सराई विकर याला सांगितले, “योरामाचा मृतदेह उचल आणि तो इज्रेलचा नाबोथ द्याच्या शेतात फेकून दे आपण दोघे, योरामाचा बाप अहाव याच्याबोरव बसून चाललो होतो तेव्हा हे असे घडणार असे परमेश्वराने सांगितले होते, ते आठवते ना? २६ परमेश्वर म्हणाला होता, ‘नाबोथ आणि त्याची मुले याचे रक्त काल मला दिसले तेव्हा त्या शेतात मी अहाबाला शिक्षा करीन.’ प्रत्यक्ष परमेश्वरच असे म्हणाला. तेव्हा उचल तो मृतदेह आणि परमेश्वराच्या म्हणण्याप्रामाणे दे टाकून त्या शेतात!” २७ यहूदाचा राजा अहज्या याने ते पाहिले आणि तेथून पळ काढला. मळ्यातल्या एका घाराच्या बाजूने तो गेला. येहूने त्याचा पाठलाग केला. येहू म्हणाला, “अहज्याचाही वध करा.” तेव्हा येहूच्या मनुष्यांनी अहज्याला इब्लाम जवळच्या गूरच्या रस्त्यावर जखमी केले. तेव्हा अहज्या मगिद्योकडे पळाला पण तिथेच मरण पावला. २८ अहज्याच्या चाकरांनी त्याचा मृतदेह रथातून यस्तशेमे येथे आणला. त्याचे त्यांनी दावीद नगरात त्याच्या पूर्जांशीजारी दफन केले. २९ अहाबाचा पुत्र योरामाचे इसाएलचा राजा म्हणून अकरावे वर्च चालू असताना अहज्या यहूदाचा राजा झाला होता. ३० येहू इज्रेलाला आला ते इज्रेलने ऐकले, तिने चांगले प्रसाधन केले, केशभूषा केली आणि खिडकीत बसून बाहेर बघू लागली. ३१ येहूने

नगरात प्रवेश केला. ईज्रेल म्हणाली, ते शांतीने येत आहेत काय? “काय रे जिप्री? त्याच्या सारखेच तू ही आपल्या स्वामीला मारलेस?” ३२ येहूने वर खिडकीकडे पाहत म्हटले, “माझ्या बाजूने कोण आहे? बोला!” तेव्हा खिडकीतून दोन तीन खोजांनी त्याच्याकडे पाहिले. ३३ येहू त्यांना म्हणाला, “त्या ईज्रेलला खाली केकून दिले. भिंतीवर आणि घोड्यांवर तिचे रक्त उडाले. घोडे तिच्यावरून चालून गेले. ३४ येहू रघात शिरला आणि त्याने फराळाच्या पदार्थाचा समाचार घेतला. मग तो म्हणाला, “आता त्या शापित स्त्रीला ध्या व तिचे दफन करा कारण ती राजकन्या होती.” ३५ लोक तिला पुरायला पुढे झाले पण त्यांना तिच्या देहाचा पता लागला नाही. फक्त तिचे शिर, पाय आणि हाताचे तळवे सापडले. ३६ तेव्हा त्या लोकांनी येऊन येहूला हे सांगितले. येहू त्यांना म्हणाला, “आपला सेवक एलीया तिश्वी याच्या मार्फत परमेश्वराने हेच सांगितले होते. एलीया म्हणाला होता, ‘ईज्रेलच्या परिसरात ईज्रेलचा देह कुत्री खातील.’” ३७ शेणखतासारखा ईज्रेलचा देह इज्रेलच्या भूमीवर पडेल. लोकांस तिचे प्रेत ओळखू येणार नाही.”

१० शोमरोनात अहाबाला सत्तर पुत्र होते. शोमरोनातील अधिकारी

आणि वडिलधारी मंडळी यांना येहूने पत्रे पाठवली. व इज्रेलच्या अधिकार्यांना तसेच ज्यांनी या अहाबाच्या मुलांना वाढवले त्यांनाही पाठवली. पत्रात त्याने लिहिले. १ “हे पत्र मिळाल्यावर तुमच्या धन्याच्या मुलांपैकी जो संगल्यात गुणी आणि लायक मुलगा असेल त्याची निवड करा. रथ, घोडे इत्यादी तुमच्याजवळ आहेच. तुमचे वास्तव्यही मजबूत शहरात आहे. ३ तुमच्याकडे शस्त्रास्त्रे आहेत. तुम्ही ज्या मुलाची निवड कराल तो उत्तम व योग्य असेल त्यास त्याच्या वडिलाच्या सिंहासनावर बसवा. मग आपल्या धन्याच्या घराण्यासाठी लाढा द्या.” ४ पण हे वाचून ती अधिकारी आणि वडिलधारी मंडळी फारच घावरली. ते सर्व म्हणाले, “योराम आणि अहज्या हे दोन राजे सुद्धा येहूला रोखू शकले नाहीत, तेव्हा आम्ही काय त्यास अडवणार?” ५ मग, अहाबाच्या घराची देखभाल करणारा अधिकारी, नगराधिकारी, वडिलधारी मंडळी आणि त्या मुलांचे पालक यांनी येहूला खालील प्रमाणे संदेश पाठवला, “आम्ही तुझे सेवक आहोत. तू म्हणशील ते आम्ही करू. आम्ही कोणालाच राजा करत नाही. तुला योग्य वाटेल ते कर.” ६ येहूने मग त्या अधिकार्यांना आणखी एक पत्र पाठवले. त्यामध्ये त्याने लिहिले, “तुमचा मला पाठिंबा असेल आणि तुम्ही माझ्या आज्ञेत असाल तर अहाबाच्या मुलांचा शिरच्छेद करा. साधारण याच वेळेला इज्रेल येथे त्यांना माझ्याकडे आणारा.” अहाब राजाची त्यांना वाढवले होते. ७ या अधिकार्यांना हे पत्र मिळाले तेव्हा त्यांनी या राजाच्या सर्व सत्तर राजपुत्रांना एकत्र आणून ठार केले. मग त्यांची मस्तके टोपल्यांमध्ये भरली. या टोपल्या येहूकडे इज्रेल याठिकाणी पाठवल्या. ८ निरोप्याने येऊन येहूला सांगितले, “या लोकांनी राजपुत्रांची मुंडकी आणली आहेत.” त्यास येहू म्हणाला, “नगराच्या वेशीजवळ त्या मुंडक्यांचे दोन ढीग करून सकाळपर्यंत तिथे ठेवा.” ९ सकाळी येहू निघाला आणि लोकांुदे उभा राहून त्यांना म्हणाला, “तुम्ही निरराध आहोत. मी माझ्या धन्याच्याविरुद्ध कट रचून त्यास ठार केले. पण अहाबाच्या या मुलांची हृत्या कोणी केली? तुम्हीच त्यांना मारलेत. १० परमेश्वर बोलतो त्याप्रमाणे सर्व घडते हे तुम्ही जाणून घेतले पाहिजे. अहाबाच्या कुरुंबाबद्दल परमेश्वराने एलीयाकडून वदविले होते. आता परमेश्वराने आपण ज्या गोष्टी करू म्हणून सांगितले होते त्या सर्व करून दाखवल्या आहेत.” ११ आणि येहूने इज्रेलमध्यांचा अहाबाच्या सर्व कुरुंबियांना ठार केले. सर्व प्रतिष्ठित माणसे, जिवलग मित्र याजक यांची त्याने हृत्या केली. अहाबाच्या नातलगांपैकी कोणीही जिंवत राहिले नाही. १२ इज्रेल सोडून येहू शोमरोनाला आला. वाटेत तो मेंढपाळांच्या तळावर

थांबला. मेंढपाळ लोकर कातरतात त्या ठिकाणच्या एका घरात तो गेला. १३ यहूदाचा राजा अहज्या याच्या नातेवाईकांना तो भेटला. येहूने त्यांची चौकीरी केली, “तुम्ही कोण आहात?” ते म्हणाले, “आम्ही यहूदाचा राजा अहज्या याचे नातेवाईक. राजाची मुले आणि राजमातेची मुले यांची विचारपूस करायला आम्ही जात आहोत.” १४ तेव्हा येहू आपल्याबोरवरच्या लोकांकस म्हणाला, “यांना जिंवत ताब्यात घ्या.” तेव्हा येहूच्या लोकांनी त्यांना ताब्यात घेटले. ते सगळे मिळून बेचाळीस होते. बेथ-एकड जवळच्या विहिरीपाशी येहूने त्या सर्वांना ठार केले. येहूने कोणालाही जिंवत ठेवले नाही. १५ तिथून निघाल्यावर येहूला रेखाबाचा मुलगा योनादाब भेटला. तो येहूला भेटायलाच निघाला होता. येहूने त्याचे कुशल विचारून म्हटले, “मी तुझा विश्वासू मित्र आहे, तसाच तूही आहेस ना?” यहोनादाब म्हणाला, “होय, मी तुझा विश्वासू मित्र आहे.” येहू म्हणाला, “तसे असेल तर मला तुझा हात दे.” आणि येहूने त्याचा हात धरून त्यास आपल्या रथात घेटले. १६ येहू योनादाबाला म्हणाला, “चल माझ्याबोरबर. परमेश्वराबद्दल मला किंती उत्कंठा आहे ती बघ.” तेव्हा यहोनादाब येहूबोरबर त्याच्या रथातून निघाला. १७ शोमरोनला पोहोल्यावर येहूने अहाबवे जे कोणी कुटुंबिय अजून जिंवत होते त्या सर्वांना माले. एरीयाला परमेश्वराने सांगितले होते ते सर्व येहूने केले. १८ येहूने मग सर्वांना एकत्र बोलावरे. त्यांना तो म्हणाला, “अहाबाने बाआलाची थोडी सेवा केली. पण येहू मात्र त्याची बरीच सेवा करणार आहे. १९ आता बाआलाच्या सर्व संदेश्यांना आणि याजकांना बोलावून घ्या. तसेच जे जे बाआलाची पूजा करातात त्यांनाही बोलवा. यामध्ये कोणीही गैरहरज असता कामा नये. बाआलसाठी मला मोठा यज्ञ करायचा आहे. इथे यो येणार नाही त्यास भी ठार करीन हे नक्की,” येहूची ही सर्व बतावणी होती. त्यास बाआलाच्या पूजकांचा संहार करायचा होता. २० येहू म्हणाला, “बाआलसाठी पवित्र मेळ्याची तयारी करा.” तेव्हा याजकांनी त्याची घोषणा केली. २१ येहूने मग इसाएलभर संदेश पाठवला. बाआलाचे समस्त पूजक जमले. एकही मार्गे राहिला नाही. बाआलाच्या देवळात ते अल्यावर देऊळ भरून गेले. २२ वस्त्र भांडार सांभाळण्याला येहू म्हणाला, “बाआलाच्या या सर्व पूजकांसाठी वस्त्रे दे.” तेव्हा त्याने सर्वसाठी वस्त्रे दिली. २३ मग येहू आणि रेखाबाचा मुलगा योनादाब बाआलाच्या देवळात शिरले. येहू तेथे जमलेल्या बाआलाच्या सर्व पूजकांना म्हणाला, “तुमच्यात कोणी परमेश्वराचा सेवक नाही ना ते एकदा पाहून खाची करून घ्या. बाआलाच्या पूजा करणारेच सर्व इथे आहेत ना ते पाहा.” २४ यज्ञ आणि होमार्पणे करण्यासाठी बाआलाचे सर्व पूजक बालाच्या देवळात शिरले. बाहेर येहूने ऐंजिजणांना तयार ठेवले होते. त्यांना येहूने सांगितले होते, “कोणालाही आत्मू निसू धायये नाही. एखादा कोणी गेलाच तर त्यास जाऊ देणाऱ्याला आपला जीव गमवावा लागेल.” २५ स्वतः यज्ञात होमबली अर्पण केल्यावर लगेच हुज्यांना आणि सरदरांना येहूने सांगितले, “आता, आत जा आणि बालाची पूजा करण्यांना ठार करा. कोणालाही देवळातून जिंवत बाहेर येत देऊ नका.” तेव्हा सरदरांनी धारदार तलवारीनी सर्व पूजकांना ठार केले. त्यांनी आणि हुज्यांनी बाल देवतेच्या पूजकांचे मृतदेह बाहेर टाकले ते बाआलाच्या देवळाच्या गर्भगृहात गेले. २६ स्मृतीसंतंभ त्यांनी उखडून टाकले आणि बाआलाची देऊळ जाळले. २७ बाआलाच्या स्मृतीसंभावा त्यांनी चुराडा केला. बाआलाच्या देवळाचाही विघ्वंस केला. त्या देवळाचे त्यांनी प्रसाधनगृह करून टाकले. अजूनही लोक त्याचा तसाच वापर करतात. २८ अशा प्रकारे इसाएलमधली बाआलाची पूजा येहूने मोडून काढली. २९ पण नबाटचा मुलगा यराबाम याने जी पापे इसाएलाला करायला लावली त्यापासून येहू पूर्णपणे परावरू झाला नाही. बेथेल आणि दान इथली सोंनाची वासरे त्याने उधवस्त केली नाहीत. ३० परमेश्वर येहूला म्हणाला, “तू चांगली कामगिरी केलीस. माझ्या मर्ते जे उचित तसेच तू वागलास. अहाबाच्या कुटुंबाचा मला हव्या त्या पध्दतीने तू विघ्वंस केलास. तेव्हा आता तुझ्या पुढच्या चार पिंड्या इसाएलवर राज्य करतील.

३१ पण परमेश्वराच्या नियमांना अनुसरून मन: पूर्वक वर्तन ठेवणे येहूला जमले नाही. यराबामाच्या ज्या दुष्कृत्यांमुळे इसाएल पापाच्या गर्तेत गेला ते करण्यापासून तो स्वतः ला थोपवू शकला नाही.” ३२ याचवेळी परमेश्वराने इसाएल प्रदेशाचे लचके तोडायला सुरुवात केली. अरामाचा राजा हजाएल याने इसाएलच्या सर्व सीमांवर पराभव केला. ३३ यार्देन नदीच्या पूर्वकडील प्रदेश त्याने जिंकला गाद, रुद्रबेन आणि मनश्ये यांच्या कुटुंबांच्या ताब्यातील प्रदेशासकट सगळा गिलाद त्यामध्ये आला. तसेच आर्णांन खोऱ्यातील अरोएर पासून गिलाद आणि बाशानपर्यंतचा प्रदेश हजाएलने जिंकला. ३४ “इसाएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात येहूच्या इतर पराक्रमांची नोंद आहे. ३५ येहू मरण पावला आणि आपल्या पूर्वजांना मिळाला. लोकांनी त्याचे दफन शोमरोनात केले. येहूचा मुलगा योहोआहाज त्यानंतर इसाएलवर राजा झाला. ३६ येहूने शोमरोन मधून इसाएलवर अछावीस वर्ष राज्य केले.

११ अहज्याची आई अथल्या हिने आपला मुलगा मरण पावला हे पाहिल्यावर, ती उठली आणि सर्व राजसंतानाची हत्या केली. २ पण यहोशेबा, ही राजा योरामाची मुलगी आणि अहज्याची बहीण. योवाश हा राजाच्या अनेक मुलांपैकी एक. इतर मुलांची हत्या होत असताना यहोशेबाने योवाशाला बाजूला घेटले आणि आपल्या झोपायाच्या खोलीत लपवून ठेवले. तिने योवाश आणि त्याची दाई यांना लपवते. यहोशेबा आणि ती दाई यांनी योवाशाला अथल्याच्या तावीतून सोडवले म्हणून तो मारला गेला नाही. ३ योवाश आणि यहोशेबा परमेश्वराच्या मंदिरात सहा वर्षे लपवून राहिले. आणि यहूदावर अथल्याचे राज्य होते. ४ सातव्या वर्षे महायाजक यहोयादाने अधिकाच्यांना त्यांच्या हुजरे आणि पहरेकरी यांच्यासुद्धा बोलावून घेतले. आणि त्यांना आपल्याबोरेवर परमेश्वराच्या मंदिरात नेले. यहोयादाने त्यांच्याशी शपथ व करार करून घेऊन, मग योवाश या राजपुत्राला त्यांच्यापुढे आणले. ५ यहोयादाने त्यांना एक आज्ञा केली. तो म्हणाला, “तुम्हास आता मी सांगतो तसे करायचे आहे. प्रयेक शब्दाथला तुमच्यापैकी एकतृतीयांश लोकांनी आत यायचे. राजाचे त्याच्या घरात तुम्ही संरक्षण करायचे. ६ आणि दुसरे एकतृतीयांश लोकांच्या गटाने सूर वेशीवर थांबायचे आणि तिसऱ्या एकतृतीयांश गटाने पहरेक्यांच्या मार्गे राहायचे. ७ आणि शब्दाथ दिवसास जे सेवा करत नाही, असे दोन गट परमेश्वराच्या मंदिराचे रक्षण करतील आणि राजा योवाशाला संरक्षण देतील. ८ राजा योवाश बाहेर जाईल व आत येईल, तिथे सतत तुम्ही त्याच्याबोरेवर राहिले पाहिजे. तुम्ही त्याच्याभोवती कडे करावे व प्रत्येक पहरेक्याच्या हातात शस्त्र असेल आणि कोणीही आपल्या फार जवळ आल्यास तुम्ही त्यास मारून टाकावे.” ९ याजक यहोयादाने ज्या ज्या आज्ञा दिल्या त्या सर्वांचे त्या शाताधीपतीनी पालन केले. प्रत्येक अधिकाच्याने आपल्या मनुष्यांना बोरेवर घेतले. जी शब्दाथात आत येणारी होती आणि जी शब्दाथात बाहेर जाणारी होती हे सर्व लोक यहोयादाकडे गेले. १० याजक यहोयादाने शेंकडो भाले आणि ढाली अधिकाच्यांच्या हवाली केल्या. दावीद राजाची परमेश्वराच्या मंदिरात ठेवलेली शस्त्रे ती हीच. ११ मंदिराच्या डाव्या टोकापासून उजव्या टोकापर्यंत हे रखवालदार हातात आपाली शस्त्रे घेऊन उभे राहिले. ते वेदी आणि मंदिर यांच्याभोवती तसेच राजा मंदिरात येई तेव्हा त्याच्या भोवती उभे राहत. १२ मग यहोयादाने योवाशाला बाहेर काढले. त्यास त्यांनी मुक्त घालाला आणि आज्ञापट दिला. मग त्यांनी त्यास राजा करून त्याचा अभिषेक केला व ताळ्या वाजवून त्यांनी “राजा चिरायू होवो” म्हणून जययोष केला. १३ हुज्यांचा आणि लोकांचा हा गलबला राणी अथल्याच्या कानावर गेला. तेव्हा ती परमेश्वराच्या मंदिरापाशी गेली. १४ राजाची रीतीप्रमाणे स्तंभाजवळ उभे रहायची जी जागा तिथे अथल्याने राजाला उभे असलेले पाहिले. नेते आणि लोक कर्णे वाजवीत आहेत ही तिने पाहिले. लोकांस खूप आनंद झालेला आहे हे तिच्या लक्षात आले. कण्यांचा आवाज ऐकून तिने नाराजी प्रदर्शित करण्याकरता आपली

वस्त्रे फाडली आणि ती “फितुरी! फितुरी!” म्हणून ओरडू लागली. १५ हुज्यांवरील अधिकाऱ्यांना याजक यहोयादाने आज्ञा दिली, “अथल्याला मंदिराच्या आवाराबोहर काढावे. तिच्या अनुयायांचा तलवारीने वध करावा. मात्र परमेश्वराच्या मंदिरात तो कसू नये.” १६ मग तिला जाण्यासाठी त्यांनी वाट केली व राज मंदीराकडे घोडे ज्या दारातून आत येत असत त्या दाराने तिला बाबोहर काढून तिच्या त्यांनी वध केला. १७ यहोयादाने नंतर परमेश्वर, राजा आणि लोक यांच्यात करार केला. राजा आणि लोक या दोघांवरही परमेश्वराची सत्ता आहे, असे त्या करारात होते. यहोयादाने या खेरीज राजा आणि लोक यांच्यातही एक करार केला. राजाची लोकांबाबत असलेली कर्तव्ये त्यामध्ये होती. तसेच लोकांनी राजाचे आज्ञापालन आणि अनुयायित्व करावे असे त्यामध्ये मटले होते. १८ यानंतर लोक बाल या देवतेच्या देवळात गेले. त्यांनी बालाच्या मूर्तीची तसेच तेथील वैद्यांची नासधूसू, मोडलोड केली. त्याचे तुकडे तुकडे केले बालाचा याजक मत्तान याला पेव्यासमोरच लोकांनी ठार केले. याजक यहोयाद याने परमेश्वराच्या मंदिराकर पहारेकी नेमले. १९ सर्व लोकांस घेऊन तो परमेश्वराच्या मंदिराकडून राजाच्या निवासस्थानी गेला. राजाचे विशेष हुजरे, सुक्षम सैनिक आणि अधिकारी राजावरोबर होते. त्यांच्यापाठीपाठ बांधीचे लोक गेले. राजमहालाच्या प्रवेशद्वारापर्यंत ते गेले. राजा योवाश मग सिंहासनावर बसला. २० लोक आनंदात होते आणि नगरात शांतता नंदात होती. राणी अथल्याला राजाच्या महालात तलवारीने मारले. २१ योवाश राजा झाला तेक्का सात वर्षांचा होता.

१२ येहूच्या सातव्या वर्षी योवाश राज्य करू लागला. त्याने यश्शलेमेवर चालीस वर्षे राज्य केले. योवाशाच्या आईचे नाव सिब्या, ती बैर-शेबा इथली होती. २ योवाशाचे वर्तन परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित असेच होते. त्याने आयुष्यभर परमेश्वराचे ऐकले. याजक यहोयाद याने शिकवले तसे तो वागत होता. ३ पण उंचवट्यावरील पुजास्थळांना त्याने धक्का लावला नाही. लोक यज्ञ करायला, धूप जाळायला तिथे जातच राहिले. ४ योवाश याजकांना म्हणाला, “परमेश्वराच्या मंदिराची पवित्र वस्तूंचा जो काही येईल तो सर्व पैसा, कोणी शिरगांती झाली त्याचा पैसा, आणि परमेश्वराच्या धरात आण्यायला कोणाच्या मनात येईल तो सगळा पैसा. ५ याजकाने आपापल्या करदात्यांच्या कडून मिळालेले पैसे घ्यावे आणि परमेश्वराच्या मंदिरात काही मोडतोड झाली असेते तर या फैशून तिची दुरुस्ती करावी.” ६ पण योवाश राजाच्या तेविसाच्या वर्षीही याजकांनी मंदिराची दुरुस्ती केली नाही. ७ तेळ्हा मात्र राजा योवाशाने यहोयाद आणि आणखी काही याजक यांना बोलावणे पाठवले. त्यांना तो म्हणाला, “अजूनीही तुमच्या हातून मंदिराची दुरुस्ती का झाली नाही? आता आपापल्या लोकांकडून पैसे घेणे आणि ते पैसे वापरणे बंद करा. त्या पैशाचा विनियोग मंदिराच्या दुरुस्तीसाठीच झाला पाहिजे.” ८ याजकांनी लोकाकडून पैसे घेण्याचे थांबवण्याबद्दल आपली सहमती दर्शवली खरी पण मंदिराची दुरुस्ती करायली नाही असेही ठरविले. ९ तेळ्हा यहोयाद या याजकाने एक पेटी घेतली आणि तिच्या झाकणाला एक भोक ठेवले. ही पेटी त्याने वेदीच्या दक्षिण बाजूला ठेवली. लोक परमेश्वराच्या मंदिरात शिरल्याबोरब ती पेटी दाराशीच होती. काही याजक उंबरठायापाशीच असत आणि लोकांनी परमेश्वराच्या वाहिलेले पैसे ते उत्तरून या पेटीत टाकत. १० मग लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिरात आल्यावर पेटीतच पैसे टाकत. राजाचा चिटणीस आणि मुख्य याजक अधून मधून येत आणि पेटीत बेरेच पैसे साठलेले दिसले की ते पैसे काढून घेत. थैल्यामध्ये भरून ते मोजत. ११ मग दुरुस्तीचे काम करणाऱ्या मजुरांना ते पैसे देत. त्यामध्ये सुतार होते तसेच परमेश्वराच्या मंदिराचे काम करणारे इतर गवडीही होते. १२ दगड फोडणारे, दगडाचे घडीव चिरे बनवणारे यांना देण्यासाठी तसेच लाकूड विकत घेणे दगड घडविणे आणि परमेश्वराच्या मंदिरासाठी दुरुस्तीचे इतर सामान विकत घेण्यासाठी हे पैसे वापरले जात. १३ लोक परमेश्वराच्या मंदिरासाठी पैसे देत.

पण ते चांदीची उपकरणी, कात्र्या, वाडगे, कर्णे, सोन्या-चांदीची तबके त्या पैशातून करण्यात आले नक्हते, १४ तर कारागिरांनाच ते पैसे दिले जात. त्या पैशाने ते परमेश्वराच्या मंदिराची दुरुस्ती करत. १५ कोणीही त्या पैशाची मोजादाद केली नाही की त्या पैशाचा हिंसव कारागिरांना विचारला नाही इतके ते कारागीर विश्वासू होते. १६ परंतु दोषापर्णाचा पैसा व पापापर्णाचा पैसा परमेश्वराच्या धरात त्यांनी आणला नाही, कारण तो याजकांचा होता. १७ हजाएल अरामाचा राजा होता. तो गथवर स्वारी करून गेला. गथवा त्याने पाडव केला आणि तो यश्शलेमेवर चढाई करायचा विचार करू लागला. १८ योवाशाच्या आधी त्याचे पूर्वज यहोशाफाट, यहोराम आणि अहज्या हे यहूदाचे राजे होते. त्यांनी परमेश्वरास बव्याच पवित्र गोरी अर्पण केल्या होत्या. त्या मंदिरातच होत्या. योवाशानेही बरेच काही परमेश्वरास दिले होते. योवाशाने ती सर्व चीजवस्तू धरातील तसेच मंदिरातील सोने बाहेर काढले. या मौल्यवान गोरी त्याने अरामाचा राजा हजाएल याला पाठवल्या. यश्शलेमेला त्यांची भेट झाली. हजाएलने त्या शहराविरुद्ध लढाई केली नाही. १९ “यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या ग्रंथात योवाशाच्या थोर कृत्यांची नोंद आहे. २० योवाशाच्या कारभायांनी योवाशाविरुद्ध कट केला. शिल्ला येथे जाणाऱ्या रस्तावरील मिलोच्या धरात त्यांनी योवाशाचा वध केला. २१ शिमाथवा मुलगा योजाखार आणि शोरमचा मुलगा यहोजाबाद हे योवाशाचे कारभारी होते. त्यांनी हे कृत्य केले. दावीद नगरात लोकांनी योवाशाला त्याच्या पूर्वजांसमवेत पुरुले. योवाशाचा मुलगा अमस्या त्यानंतर राज्य करू लागला.

१३ अहज्याचा मुलगा योवाश यहूदाचा राजा, याच्या तेविसाच्या वर्षापासून येहूच्या मुलगा यहोआहाजा शोमरोनांत इस्साएलवर राज्य करू लागला. त्याने सतरा वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशा गोरी यहोआहाजाने केल्या. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इस्साएलाला जी पापे करायला लावली तीच यहोआहाजाने केली, त्याने ती सोडली नाही. ३ तेळ्हा परमेश्वराचा इस्साएलवर कोप झाला. अरामाचा राजा हजाएल आणि हजाएलचा मुलगा बेन-हदाद यांच्या हाती परमेश्वराने इस्साएलची सत्ता सोपवली. ४ तेळ्हा यहोआहाजाने मदतीसाठी परमेश्वराची याचना केली, तेळ्हा परमेश्वराने त्याची विनंती ऐकली. अरामाच्या राजाने इस्साएली लोकांचा केलेला छळ आणि इस्साएलांच्या हाल अपेषा परमेश्वराने पाहिल्या होत्या. ५ मग परमेश्वराने इस्सापलाला ताराणारा दिला. तेळ्हा अरामाच्यांचा हातून इस्साएलींची मुक्तता झाली आणि इस्साएली लोक पूर्वीप्रमाणेच आपापल्या मुक्तकामी परतले. ६ तेरीही यराबामाच्या धराण्याने जी पापे इस्साएल लोकांस करायला लावली ती करायचे काही त्यांनी सोडले नाही. यराबामाची सर्व पापाचरणे त्यांनी चालूव ठेवली शोमरोनात अशेरा देवतेचे स्तंभ त्यांनी ठेवलेच. ७ अरामाच्या राजाने यहोआहाजाच्या सैन्याचा पराभव केला. सैन्यातील बहुतेक लोकांस त्याने ठार केले. फक्त पन्नास घोडेस्वार, दहा रथ आणि दहा हजारोंचे पायदूल एवढेच शिल्लक ठेवले. खल्यातील धान्याच्या मळणीच्या वेळी उडू जाणाऱ्या फोलफटाप्रमाणे यहोआहाजाच्या सैनिकांची अवस्था होती. ८ “इस्साएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात यहोआहाजाने केलेली थोर कृत्ये लिहून ठेवली आहेत. ९ पुढे यहोआहाज मरण पावला आणि पूर्वजांसमवेत त्याचे दफन झाले. शोमरोनात लोकांनी त्यास पुरुले. त्याचा मुलगा योवाश (किंवा यहोआश) त्याच्या जागी राज्य करू लागला. १० यहोआहाजाला मुलगा योवाश शोमरोनात इस्साएलच्या राजा झाला. यहूदाचा राजा योवाश याचे ते सदविसावे वर्ष होते. योवाशाने इस्साएलवर सोळा वर्षे राज्य केले. ११ परमेश्वराने जे जे करू नक्त म्हणून सांगितले ते सर्व त्याने केले. नबाटचा मुलगा यराबाम याने इस्साएलाला जी पापे करायला लावली ती करायचे योवाशाने सोडले तर नाहीच, उलट तोसुद्धा त्याच मागाने गेला. १२ इस्साएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात, योवाशाने केलेले पराक्रम आणि यहूदाचा राजा अमस्या याच्याशी झालेल्या लढाया यांची हकिकत

आलेली आहे. १३ योवाशाच्या निधनानंतर त्याचे आपल्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले. यराबाम सिंहासनावर आला आणि योवाशाचे शोमरोनात इस्साएलच्या राजांबरोबर दफन झाले. १४ आता अलीशा तर आजारी पडला व त्या आजारातच पुढे तो मरण पावला. तेव्हा इस्साएलचा राजा योवाश त्यास भेटायला गेला आणि अलीशाबद्दल दुःखातिशयने त्यास रडू आले. योवाश म्हणाला, “माझ्या बापा, माझ्या बापा, इस्साएलचा रथ व त्याचे स्वार तुला घेण्यासाठी आले.” १५ तेव्हा अलीशा योवाशाला म्हणाला, “धनुष्य आणि काही बाण घे.” तेव्हा योवाशाने धनुष्य व काही बाण घेतले १६ मग अलीशा इस्साएलच्या राजाला म्हणाला, “धनुष्यावर हात ठेव.” योवाशाने त्याप्रमाणे केले. अलीशाने मग आपले हात राजाच्या हातांवर ठेवले. १७ अलीशा त्यास म्हणाला, “पूर्वेंडची खिडकी उघड.” योवाशाने खिडकी उघडली. तेव्हा अलीशाने त्यास बाण मारायला सांगितले. योवाशाने बाण सोडला. अलीशा त्यास म्हणाला, “परमेश्वराचा हा विजयाचा तीर होय. अरामावरील विजयाचा बाण. अफेक येथे तू अरामाच्या पाडाव करशील, त्यांना नेस्तानाबूत करशील.” १८ अलीशा पुढे म्हणाला, “बाण घे.” योवाशाने तो घेतले. अलीशाने मग इस्साएलच्या राजाला भूमीवर बाण मारायला सांगितले. योवाशाने जमिनीवर तीन बाण मारले. मग तो थांबला. १९ देवाचा मनुष्य योवाशावर रागावला. तो त्यास म्हणाला, “तू पाच सहावेळा तरी मारायला हवे होतेस. तरच तू अराम्यांना पुरते नेस्तानाबूत करू शकला असतास. आता तू फक्त तीनदाच त्यांचा पराभव करशील.” २० अलीशाने देह ठेवला आणि लोकांनी त्यास पुरले. पुढे वसंतात मवाबी सैन्यातील काहीजण इस्साएलाला आले. लढाईनंतर लूट करायला तो आले होते. २१ काही इस्साएली लोक एका मृताला पुरत असताना त्यांनी या सैनिकाना पाहिले. तेव्हा त्या लोकांनी अलीशाच्या करकरेतच तो मृतदेह टाकला आणि पलळ काढला. अलीशाच्या अस्थीना त्या देहाचा सर्पश होताच तो मृत पुन्हा जिंवत झाला आणि आपल्या पायावर उभा राहिला. २२ यहोआहाजाच्या कारकिर्दीमध्ये अरामाचा राजा हजाएल याने इस्साएलचा छळ केला होता. २३ पण परमेश्वरासच इस्साएलची दया आली. इस्साएलवर त्याने आपली कृपादृष्टी वळवली. अब्राहाम, इस्साहक आणि याकोब यांच्याशी त्याने केलेल्या करारामुळे त्याने हे केले. परमेश्वरास इस्साएल लोकांचा समूल नाश करायचा नव्हता. त्यास त्यांना अद्याप टाकून घायचे नव्हते. २४ अरामाचा राजा हजाएल मरण पावला. त्यानंतर बेन-हदाद राज्य करू लागला. २५ मृत्युपूर्वी हजाएलने योवाशाचे वडिल यहोआहाज घ्याच्या कडून युद्धात काही नगरे हस्तगत केली होती. पण योवाशाने ती आता हजाएलचा मुलगा बेन-हदाद याच्याकडून परत मिळवली. योवाशाने बेनहदादचा तीनदा पराभव केला आणि इस्साएलची नगरे ठिंकून घेतली.

१४ इस्साएलचा राजा, यहोआहाज याचा मुलगा योवाश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षी, योवाशाचा मुलगा अमस्या यहूदावर राज्य करू लागला. २ अमस्या राज्य करू लागला तेव्हा, पंचवीस वर्षाच्या होता; अमस्याने यरूशलेमामध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यहोअदान होते; ती यरूशलेमाची होती. ३ परमेश्वराच्या दृश्यीने जे उचित तेच अमस्याने केले, तरीही त्याचा बाप दावीद याच्या सारखे नाही. आपले वडिल योवाश यानी जे केले, तेच सर्व त्याने केले. ४ तरी उंचवट्यावरील पूजास्थळे नष्ट केली नव्हती. लोक त्याठिकाणी अजूनीही यज्ञ करीत व धूप जाळीत होते. ५ आणि असे झाले की, त्याचा बाप जो राजा होता त्या राज्यावर त्याची चांगली पकड असातानाच, आपल्या वडिलाचे मारेकी असलेल्या अधिकांयांचा त्याने वध केला. ६ परंतु त्या मारेकंपाच्या मुलाना त्याने मारले नाही, त्याएवजी त्याने मोरेच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे केले, परमेश्वराने जी आजा केली की: “मुलांच्या गुन्ह्या करता आई-वडीलांना मृत्युदं देता कामा नये. तसेच, आईवडीलांनी जे केले त्याबद्दल मुलाना मारले जाऊ नये. त्याएवजी अपराधाचे शासन अपराध करण्यालाच क्वावे.”

७ त्याने मिठाच्या खोऱ्यात दहाहजार अदोम्यांना मारले, या व्यतिरिक्त क्या लढाईत सेला नगर त्याने घेतले आणि त्याचे नाव “यकथेल” ठेवले. अजूनीही ते त्याच नावाने ओळखले जाते. ८ त्यानंतर येहूद्या मुलगा यहोआहाज याचा मुलगा, इस्साएलचा राजा योवाश याच्याकडे अमस्याने संदेश पाठवला. त्यामध्ये असे म्हटले होते, “ऊठ, समोरासमोर एकमेकांना भिडून आपण लढू.” ९ तेव्हा इस्साएलचा राजा योवाशाने यहूदाचा राजा अमस्या याला निरोप पाठवून म्हटले की, “लबानोनातल्या काटेरी झुडुपाने लबानोनातल्या गंधसरुच्या वृक्षाला निरोप पाठवला की, तुझी मुलारी माझ्या मुलाला पत्ती करून दे.” पण लबानोनातल्या एका वन्यपशुने वाटेने जाताना त्या काटेरी झुडुपाला तुडून टाकले. १० “तू अदेमचा पराभव केलास हे खेरे, म्हणून तुझ्या मनाने तुला उंचावले आहे. तू त्याविष्यी गौरव करीत घरी राहा, तू पडशील आणि तुझ्याबरोबर यहूदाचाही पाडाव होईल असा तू अरिष्टाशी झागडा का करावा?” ११ परंतु अमस्याने काही एकले नाही. म्हणून इस्साएलचा राजा योवाश याने हल्ला केला, तो व यहूदाचा राजा अमस्या हे यहूदाच्या बेश-शेमेश येथे एकमेकांसमोर भेटले. १२ इस्साएलने यहूदाचा पराभव केला. आणि प्रत्येक मनुष्य आपल्या घरी पळाले. १३ इस्साएलचा राजा योवाश याने अहृत्याचा मुलगा यहोआश याचा मुलगा अमस्या, यहूदाचा राजा, याला बेश-शेमेश येथे पकडून त्यास यस्शलेमसे नेले. यरूशलेमेत आल्यावर त्याने यरूशलेमेच्या तटबंदीला एफ्राईमाच्या दरवाज्यापासून कोपयातील दरवाजापर्यंत जवळ-जवळ चारसे फुटांची भीती पाडून टाकली. १४ त्याने परमेश्वराच्या मंदिरातील आणि राजवाड्याच्या खजिन्यातील संनें, चांदी आणि सर्व पात्रे योवाशाने लुटली. आणि ओतीस ठेवण्याकरीत माणसे घेऊन मग तो शोमरोनास परतला. १५ यहूदाचा राजा अमस्या याच्याशी झालेल्या या लढाईतील पराक्रमाबोरवर योवाशाने केलेल्या इतर महान कृत्यांचीही नोंद “इस्साएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात केलेली आहे. १६ नंतर योहोआश आपल्या पूर्वजांबरोबर झोपी गेला आणि शोमरोनात इस्साएलांच्या राजांबरोबर त्यास पुरण्यात आले. योवाशानंतर त्याचा मुलगा यराबाम त्याच्यांगी गादीवर आला. १७ यहोआहाज याचा मुलगा योवाश, इस्साएलचा राजा याच्या मृत्यूनंतर, योवाशाचा मुलगा अमस्या, यहूदाचा राजा पंधरा वर्षे जगला. १८ अमस्याने केलेल्या सर्व थोर कृत्यांची नोंद “यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात केलेली आहे. १९ त्यानी यरूशलेमामध्ये अमस्याविरुद्ध कट केला, तेव्हा तो लाखीश येथे पळाला. पण त्यांनी त्यांच्यामागे लाखीशास माणसे पाठवून तेथे त्यास जिवे मारले. २० त्यांनी त्यास घोड्यावर लादून आणले, आणि यरूशलेमेत दाविदाच्या नगरात त्यास त्याच्या सोबत पुरुने. २१ यहूदाच्या सर्व लोकांनी त्याचा बाप अमस्या ह्याच्या जागी अजन्याला राजा केले. अजन्या तेव्हा सोळा वर्षांचा होता. २२ राजा अमस्याच्या त्याच्या पूर्वजांबरोबर निजल्यानंतर. अजन्याने एलालाची पुन्हा उभारणी केली आणि एलालाथ यहूदाच्या स्वाधीन केले. २३ यहूदाचा राजा, योवाशाचा मुलगा अमस्या याच्या पंधरावाच्या वर्षांपासून इस्साएलचा राजा योवाश याचा मुलगा यराबाम शोमरोनात राज्य करू लागला. त्याने एककाळीस वर्षे राज्य केले. २४ त्याने परमेश्वराच्या दृश्यीने जे वाईट ते केले. नबाटचा मुलगा यराबाम याची पापे, जी त्याने इस्साएलाला करायला लावली त्यातील कोणत्याही पापापासून तो फिरला नाही. २५ त्याने इस्साएलाच्या लेवो-हमाथपासून अराबाच्या समुद्रापर्यंत भूमी परत घेतली. गंध-हेफर मधला संदेश अमित्याचा मुलगा योना याला इस्साएलच्या परमेश्वराने सांगितले त्याप्रमाणेच हेघडले. २६ इस्साएलचे दुःख फार कडू आहे. दास काय व स्वतंत्र काय, सर्वच अडचणीत आलेले आहेत, आणि इस्साएलाला साहाय्य करणारा कोणीच नाही असे परमेश्वराने पाहिले. २७ आणि इस्साएलचे नाव आकाशखालून पुसून टाकू असे परमेश्वर म्हणाला नाही. त्याएवजी परमेश्वराने योवाशाचा मुलगा यराबाम याच्यामार्फत इस्साएलाला तारले. २८ “इस्साएलच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात यराबामाच्या पराक्रमांची

नोंद आहे. त्याचा पराक्रम, तो कसा लढला आणि दिमिक्ष आणि हमाथ त्याने इसाएलच्या भूमीला कशी घेतले. ही नगरे यूहूदाच्या ताब्यात होती. २९ यराबाम आपल्या पूर्वज इसाएलचे राजे यांच्याबोरबर निजला, आणि यराबामाचा मुलगा जख्या राजा म्हणून गादीवर आला.

१५ इसाएलचा राजा यराबाम याच्या कारकिर्दीच्या सत्ताविसाव्या वर्षी यूहूदाचा राजा अमस्या याचा मुलगा अज-य्या राज्य करू लागला.

२ अज-य्या राज्य करू लागला तेव्हा तो सोळा वर्षांचा होता. आणि त्याने यूश्लेमामध्ये बावन वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यखल्या असून ती यूश्लेमेतील होती. ३ अज-य्याचे वर्तन आपल्या वडिलांप्रामाणेच परमेश्वराने सांगितले तसे उचित होते. आपले वडिल अमस्या जसे वागले तसाच हाही वागला. ४ उंचस्थानावरील पूजास्थळे त्याने नष्ट केली नाहीत, त्याठिकाणी लोक यज्ञ करीत तसेच धूप याजीत. ५ परमेश्वराने राजाला दुःख दिले आणि अज-य्याला कुछुरोग होऊन त्याच्या मराणाच्या दिवसापर्यंत तो वेगळा घरी राहिला. राजाचा मुलगा योथाम त्याच्या घरावर अधिकारी होऊन तोच देशातील लोकांचा न्यायनिवाडा करू लागला. ६ अज-य्याच्या राहिलेल्या गोरी, आणि त्याने जे केले, ते सर्व यूहूदाच्या राजांचा इतिहासाच्या पुस्तकात लिहिले नाही काय? ७ आणि अज-य्या आपल्या पूर्वजांबोरबर निजला. त्यांनी त्यास दाविदाच्या नगरात त्याच्या पूर्वजांसोबत पूरले. त्याचा मुलगा योथाम हा त्यानंतर राजा झाला. ८ यूहूदाचा राजा अज-य्या याच्या अडतिसाव्या वर्षी यराबामाचा मुलगा जख्या याने इसाएलवर शोमरोनात सहा महिने राज्य केले. ९ जख्याने परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तेच केले. याबाबतीत तो आपल्या पूर्वजांप्रामाणेच वागला. नवाट्या मुलगा यराबाम याने इसाएललाला जी पापे करायला लावली तीच याने केली. १० मग यावेशाचा मुलगा शल्लूम याने जख्याविरुद्ध कट करून त्यास लोकांच्या समोर मारून ठार केले. आणि तो त्याच्या जागेवर राजा झाला. ११ जख्याने ज्या काही इतर गोरी केल्या त्या इसाएलच्या राजांचा इतिहास, या पुस्तकात लिहिलेल्या आहेत. १२ अशा रीतीने परमेश्वराचे जे वचन त्याने येहूला सांगितले होते ते असे की, “तुझे वंशज चार पिढ्या इसाएलवर राज्य करतील”, आणि तसेच झाले. १३ यावेशाचा मुलगा शल्लूम इसाएलचा राजा झाला तेव्हा, यूहूदाचा राजा उज्जीया याचे एकोणचाळीसावे वर्ष चालू होते. शल्लूमने शोमरोनात एक महिना राज्य केले. १४ गार्दीचा मुलगा मनहम तिरस्खानून वर शोमरोनास गेला. आणि त्याने यावेशाचा मुलगा शल्लूम याला मारून ठार केले आणि स्वतः त्याच्या जागेवर राजा झाला. १५ आणि शल्लूमच्या राहिलेल्या गोरी, त्याने केलेला कट, हे सर्व इसाएल राजाच्या इतिहासाच्या पुस्तकात लिहिले आहे. १६ मनहेमने तिफसाह तसेच त्यातले सर्वजण, तसेच तिरसापासून त्याच्या सीमेश्वराते सर्वजण जीवे मारले, कारण लोकांनी त्यास नगराची वेस उघडून दिली नाही, म्हणून त्यांने त्यांना मारले. त्याने त्या नगरातल्या सर्व गर्भवती शिंत्र्यांनाही कापून टाकले. १७ यूहूदाचा राजा अज-य्या याच्या शासनाच्या एकोणचाळिसाच्या वर्षात गादीचा मुलगा मनहेम इसाएलवर राज्य करू लागला. मनहेमने शोमरोनात दहा वर्षे राज्य केले. १८ मनहेमने परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तेच केले. नवाट्या मुलगा यराबाम याच्या ज्या पापांमुळे इसाएलचा अध: पात झाला तीच पापे मनहेमने आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात केली, त्यापासून तो फिरला नाही. १९ अश्शूरचा राजा पूल देशवर आला. तेव्हा पूलने आपल्याला पाठिंवा घावा आणि आपले राज्य बळकट करावे, या इराड्याने मनहेमने पूलला हजार किक्काकार चांदी दिली. २० हा पैसा उभा करायला मनहेमने इसाएलातील श्रीमंत लोकांवर कर बसवला. त्याने प्रत्येकाला पन्नास शेकेल चांदी कर घायला लावला. मग ही रक्कम त्याने अश्शूरच्या राजाला दिली. तेव्हा अश्शूरचा राजा परत फिरला. इसाएलमध्ये तो राहिला नाही. २१ मनहेमच्या पराक्रमांची नोंद इसाएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात नाही काय? २२ मनहेम मरण पावला आणि आपल्या

पूर्वजांसोबत झोपी गेला. त्यानंतर त्याचा मुलगा पेकह्या नवीन राजा झाला. २३ अज-य्याच्या यूहूदावरील राज्याच्या पन्नासाव्या वर्षी मनहेमचा मुलगा पेकह्या शोमरोन मधून इसाएलवर राज्य करू लागला. त्याने दोन वर्षे राज्य केले. २४ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तेच पेकह्याने केले. नवाट्या मुलगा यराबाम याच्या ज्या पापांमुळे इसाएलचे अध: पात झाले तीच पापे पेकह्याने केली. २५ रमाल्याचा मुलगा पेकह्या त्याचा सरदार होता. त्याने अर्गोंब व अरये आणि गिलादी लोकांतले पन्नास माणसे आपल्यासोबत घेतली, आणि त्याच्याविरुद्ध कट करून त्यास शोमरोन मध्ये राजाच्या घरांतल्या महालात मारून ठार केले आणि त्याच्या जापी पेकह्या राज्य करू लागला. २६ पेकह्याच्या सर्व पराक्रमांची नोंद इसाएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात आहे. २७ रमाल्याचा मुलगा पेकह्या शोमरोनात इसाएलवर राज्य करू लागला तेव्हा यूहूदाचा राजा अज-य्या याचे बावन्नावे वर्ष होते. पेकह्याने वीस वर्षे राज्य केले. २८ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे वाईट तेच त्याने केले. नवाट्या मुलगा यराबाम याच्या पापांनी इसाएलचा राजा आहेत. २९ परमेश्वरासून तो फिरला नाही. ३० पेकह्या इसाएलचा राजा असताना, अश्शूरचा राजा तिगलथ-पिलेसर हा इसाएलवर चाल करून आला. तिगलथ-पिलेसर इयोन, आवेल-वेथ-माका यानोह, केदेश, हासोर, गिलाद, गालील आणि सर्व नफताली प्रांत घेतला. तसेच तेथील सर्व लोकांस कैद करून अश्शूरला नेले. ३० उज्जीयाचा मुलगा योथाम यूहूदावर राज्य करीत असल्याच्या विसाव्या वर्षी, एला याचा मुलगा होशी याने रमाल्याचा मुलगा पेकह्या याच्याविरुद्ध कट केला. होशेने पेकहला ठार केले. पेकह्या नंतर मग होशी राजा झाला. ३१ पेकह्याने जे पराक्रम केले त्याची नोंद इसाएलच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात आहे. ३२ रमाल्याचा मुलगा पेकह्या इसाएलमध्ये राज्यावर आल्यावर त्याच्या दुसऱ्या वर्षी, यूहूदाचा राजा उज्जीया याचा मुलगा योथाम यूहूदावर राज्य करू लागला. ३३ योथाम तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यूश्लेमामध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. सादोकांवी मुलगी यरुशा ही त्याची आई. ३४ आपले वडिल उज्जीया यांच्या प्रमाणेच योथामही परमेश्वराच्या दृष्टीने योग्य अशी कृत्ये करत होता. ३५ पण त्यानेही उंचस्थानावरील पूजास्थळे नष्ट केली नाहीत. लोक तेथे यज्ञ करत, धूप याजत. परमेश्वराच्या मंदिराला योथामाने एक वरचा दरवाजा बांधला. ३६ यूहूदाच्या राजाचा इतिहास, या पुस्तकात योथामाने केलेल्या पराक्रमांची नोंद आहे. ३७ अरामाचा राजा रसीन आणि रमाल्याचा मुलगा पेकह्या यांना यावेळी परमेश्वराने यूहूदावर चालून जायला उद्युक्त केले. ३८ योथाम मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. दावीद नगर या आपल्या पूर्वजांच्या नगरात पुरले. त्यानंतर त्याचा मुलगा आहाज नवा राजा झाला.

१६ इसाएलचा राजा रमाल्याचा मुलगा पेकह्या याच्या सतराव्या वर्षी, योथामाचा मुलगा आहाज यूहूदावर राज्य करू लागला. २ आहाज तेव्हा वीस वर्षांचा होता. त्याने यूश्लेमामध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. परमेश्वराने जी कृत्ये वाईट म्हणून सांगितली ती त्याने केली. आपला पूर्वज दावीद याच्यासारखे तो परमेश्वराच्या दृष्टीने नीट ते तो करत नसे. ३ त्याएवजी तो इसाएलच्या राजांच्या मार्गात चालला. आणि जी राष्ट्रे परमेश्वराने इसाएलच्या लोकांपूढून घालवली होती, त्यांच्या तिरस्करणीय कर्मास अनुसून त्याने आपल्या मुलाचे अनीतून अर्पण केले ४ तो उंचस्थळी, टेकड्यावर तसेच प्रत्येक दिव्यागर्द वृक्षाखाली यज्ञ करीत असे व धूप याजत असे. ५ अरामाचा राजा रसीन आणि इसाएलचा राजा रमाल्याचा मुलगा पेकह्या यूश्लेमेवर स्वरी करून आले. आणि त्यांनी आहाजला पैरले, पण ते त्याचा पराभव करू शकले नाहीत. ६ अरामाचा राजा रसीन याने यावेळी एलांचा हा भूभाग परत मिळवला आणि तेथून त्याने सर्व यूहूदांना हुसकावून लावले. मग अरामी लोक एलांथात स्थायिक झाले आणि अजूनीही त्यांची तिथे वस्ती आहे. ७ अश्शूरचा राजा तिगलथ-पिलेसर याच्याकडे

आहाजने दूतामार्फत संदेश पाठवला की, “मी तुझा दास व तुझा मुलगा आहे. अराम आणि इसाएलचे राजे माझ्यावर चाल करून आले आहेत. तेव्हा माझ्या मदतीला वर ये आणि मला वाचव.” ६ आहाजने याखेरीज परमेश्वराच्या मंदिरातले आणि राजवाड्याच्या खिजन्यातले सोनेरुपे बाहेर काढले. ते त्याने अशूरच्या राजाला नजराणा म्हणून पाठवले. ७ तेव्हा अशूरच्या राजाने आहाजचे ऐकले आणि दिमिष्कावर स्वारी करून ते काबीज केले आणि तेथील लोकांस त्याने कीर येथे पकडून नेले. रसीन यालाही त्याने ठार केले. १० अशूरचा राजा तिग्लथ-पिलेसर याला भेटायला आहाज दिमिष्काला गेला. तेव्हा तीथील वेदी त्याने पाहिली आणि तिचा नमुना आणि आराखडा त्याने उरीया या याजकाला पाठवला. ११ दिमिष्काहून आहाजने पाठवलेल्या त्याने नमुन्याप्रमाणे उरीया याजकाने वेदी उभारली. राजा आहाज दिमिष्काहून परत येण्यापूर्वी त्याने काम पूर्ण केले. १२ मग राजा दिमिष्काहून आला तेव्हा त्याने ती वेदी पाहिली. तिच्यावजवळ जाऊन तिच्यावर यज्ञ अर्पण केला. १३ त्या वेदीवर त्याने होमार्पण आणि अन्नार्पण केले. त्याचे पेण्यार्पण औतले तसेच शांत्यर्पणाचे रक्त वेदीवर शिंपडले. १४ जी पितळी वेदी परमेश्वराच्या समोर होती, ती त्याने आपली वेदी आणि परमेश्वराचे प्रार्थनामंदिर यांच्यामध्ये, काढली आणि आपल्या वेदीच्या उत्तरेला आणून ठेवली. १५ मग राजा आहाजने उरीया याजकाला आज्ञा केली, “मोठ्या वेदीवर सकाळचे होमार्पण, संध्याकाळचे अन्नार्पण, देशातील सर्व लोकांचे होमार्पण व त्यांचे अन्नार्पण व त्यांचे होमार्पण व त्यांचे अन्नार्पण करीत जा. तसेच होमार्पणाचे आणि यज्ञाचे रक्त त्या वेदीवर शिंपडत जा. पितळेची वेदी देवाला प्रश्न विचारण्याकरिता माझ्यासाठी असावी.” १६ उरीया याजकाने आहाज राजाची आज्ञा मानून त्याप्रमाणे सर्वकाही केले. १७ मग आहाज राजाने बैठकीवरले नक्षीकाम काढून टाकले आणि गंगाळ काढले आणि गंगाळसागर पितळी बैलांवसून काढून खाली फरसबंदीवर ठेवला. १८ शब्दाथ दिवसासाठी मंदिराच्या आत बांधलेली आच्छादित जागा काढून टाकली. राजासाठी असलेले बाहेरचे प्रवेशही त्याने अशूरच्या राजासाठी परमेश्वराच्या मंदिरापासून फिरवला. १९ यहूदाच्या राजांचा इतिहास, या पुस्तकात आहाजचे सर्व पराक्रम लिहिलेले आहेत. २० आहाजच्या निधनानंतर त्याचे दाविदाच्या नगरात पूर्वजांशेजारी दफन करण्यात आले. आहाजनंतर त्याचा मुलगा हिज्जीक्या नवा राजा झाला.

१७ यहूदाचा राजा आहाज याच्या बाराच्या वर्षी एलाचा मुलगा होशे

शोमरेनांत इसाएलवर राज्य करू लागला. त्याने नऊ वर्षे राज्य केले. २ परमेश्वराच्या दृटीने जे वाईट तेच तो करत असे, पण त्याच्या पूर्वीच्या इसाएलांच्या राजांइतकी होशेची कारकीर्द वाईट नक्हती. ३ अशूरचा राजा शल्मनेसर होशेवर चाल करून आला. तेव्हा होशे त्याचा दास बनला आणि त्याने त्यास खंडणी भरू दिली. ४ पण होशेचे आपल्याविरुद्ध कटकारस्थान चालू आहे हे अशूरच्या या राजाच्या लक्षात आले, कारण होशेने मिसरवारा राजा सो याच्याकडे आपले दूत पाठवले होते. तसेच दरवर्षीप्रमाणे त्यावरी होशेने खंडणीही दिली नक्हती. तेव्हा अशूरच्या राजाने त्यास अटक करून कैदेत टाकले. ५ मग अशूरचा राजा सर्व देशावर चाल करून आला व शोमरेनावर चूळू येऊन त्याने शोमरेनाला तीन वर्षे वेदा घालता. ६ होशेच्या नवव्या वर्षी अशूरच्या राजाने शोमरेन हस्तगत केले आणि इसाएल लोकांस त्याने कैद करून अशूराला नेले. त्याना त्याने हलहाल येथे तसेच गोजानमधील हाबोर नदीजवळ आणि माद्य लोकांच्या नगरात ठेवले. ७ परमेश्वर देवाच्या इच्छेविरुद्ध इसाएल लोकांनी पापे केली होती, म्हणून असे घडले. कारण इसाएलाच्या लोकांनी परमेश्वर त्यांचा देव ज्याने त्याना मिसरवारा राजा फारो याच्या जाचातून सोडवले होते, त्याच्याविरुद्ध पाप केले आणि दुसऱ्या देवाचे भजन पूजन केले. ८ आणि जी राष्ट्रे परमेश्वराने इसाएली लोकांपुढून हुसकावून लावली होती, त्यांच्या नियमांप्रमाणे आणि इसाएलाच्या राजांनी

जे नियम केले होतो त्याप्रमाणे ते चालत. ९ इसाएल लोकांनी ज्या गोषी चांगल्या नाहीत त्या त्यांनी परमेश्वर देवाविरुद्ध चोरून केल्या. पहारेकच्यांच्या बुरुजापासून तर तटबंदीच्या नगरापर्यंत सर्व ठिकाणी त्यांनी उंचस्थाने बांधली. १० प्रत्येक टेकाडीवर आणि प्रत्येक हिरव्यागर झाडाखाली त्यांनी स्मृतीसंभ आणि अशेरा देवीचे खांब उभारले. ११ आणि परमेश्वराने जी राष्ट्रे त्यांच्या समोरून घालबून दिली होती, त्यांच्यासारखेचे त्यांनी उंचस्थानावर धूप जाळला आणि परमेश्वरास संताप येईल आशाप्रकारची वाईट कामे केली. त्या नीच कृत्यांनी परमेश्वराचा राग भडकला. १२ त्यांनी मूर्तीपूजा आरंभली. “त्यांची सेवा कधीही करु नवे” म्हणून परमेश्वराने त्यांना बजावले होते. १३ इसाएल आणि यहूदा यांना समज देण्यासाठी परमेश्वराने सर्व संदेषे आणि दूर यांच्याद्वारे सागितले होते की, “या वाईट मार्गातून फिरा आणि जे नियम तुमच्या पूर्वजांना मी आज्ञापिले होते व जे मी माझे सेवक आणि भविष्यवादी यांच्याकडून तुम्हास पाठवून दिले, त्या सर्वप्रमाणे माझ्या आज्ञा व माझे नियम पाळा.” १४ पण त्यांनी काही ऐकले नाही. उलट आपल्या पूर्वजांसारखाच, यांच्या परमेश्वर आपला देव याच्यावर विश्वास नक्हता हट्टीपणा केला. १५ परमेश्वराचा करार आणि त्याचा नियम जो त्याने त्यांच्या पूर्वजांशी केला होता व त्याच्या साक्षी ज्या त्याने त्यांना साक्ष देऊन दिलेल्या होत्या, त्यांचा त्यांनी अंद्रे केला. ते निरर्थक होऊन व्यर्थितच्या मागे लागले. त्यांनी आपल्या भोवतालची राष्ट्रे याच्याविषयी परमेश्वराने इसाएल लोकांस आज्ञा केली होती की, त्यांच्यासारखे करून कात्यांच्यामागे ते चालले होते. १६ आणि त्यांनी परमेश्वर आपला देव याच्या सर्व आज्ञा सोडून, त्यांनी वासरांच्या दोन मूर्ती केल्या, अशेराचे खांब उभारले, आणि आकाशातील सर्व तायांची आणि बालादेवतेची त्यांनी पूजा केली. १७ त्यांनी आपल्या मुला व मुलींना ही अनीत होम करून अर्पिली. भविष्याचे कुठूलू शमवण्यासाठी जांटोणा आणि ज्योतिषी यांचा अवलंब केला. परमेश्वराने ज्या कृत्यांचा धिक्कार केला तेव करण्यापायी स्वतः लाही विकले आणि परमेश्वराचा कोप ओढवून घेतला. १८ म्हणून परमेश्वर फार संतापला आणि त्याने त्यांना आपल्यासमोरून घालवले, फक्त यहूदा वंश सोडून कोणी उरले नाही. १९ यहूदाने देखील परमेश्वर आपला देव याच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. याउलट इसाएलांनी जे नियम केले त्याचे त्यांनी अनुसरण केले. २० त्यामुळे परमेश्वराने सर्व इसाएल वंशजांचा त्याग केला व त्यांना आपणासमोरून हाक्कलून दृष्टीआड करेपर्यंत, त्याने त्यांना पीडा देऊन लुटारुच्या हाती दिले. २१ त्याने दाविदाच्या घराण्यापासून इसाएल फाडून काढला, तेव्हा त्यांनी नवाट्या मुलगा यराबाम याला राजा केले. यराबामाने इसाएलाला परमेश्वराच्या मागे चालण्यापासून परावृत केले आणि त्यांना मोठे पाप करायला लावले. २२ यराबामाने जी पापे केली त्याचे अनुकरण इसाएल लोकांनी केले. त्यांनी ते सोडले नाही. २३ अखेर परमेश्वराने आपले सर्व सेवक जे भविष्यवादी होते त्यांच्या द्वारे सागितल्याप्रमाणे इसाएलास आपल्या समोरून घालवले. त्यांना त्यांच्या प्रदेशातून अशूरमध्ये नेण्यात आले. आजपर्यंत ते तेथे आहेत. २४ अशूरच्या राजाने बाबल, कूथा, अव्वा, हमाथ आणि सफरवार्डम येथेन लोक आणून शोमरोनात इसाएली लोकांच्या ठिकाणी वसवले. या लोकांनी शोमरोनचा ताबा घेऊन त्यातील नगरात ते राहू लागले. २५ आणि असे झाले की ते तेथे वस्ती करून राहू लागले, तेव्हा ते परमेश्वराचा मान राखत नक्हते. म्हणून परमेश्वराने त्यांच्यामध्ये सिंह सोडले. त्यांनी त्यांच्यातील कित्येकांचा बटी घेतला. २६ मग ते अशूरच्या राजाला म्हणाले, “जी राष्ट्रे तू नेऊन शोमरोनमधल्या नगरात वसवले, त्यांना या देशातील परमेश्वराचे नियम माहित नाहीत. म्हणून परमेश्वराने त्यांच्यामध्ये सिंह सोडले. आणि पाहा, सिंह त्या लोकांस मासून टाकत आहे, कारण त्यांना त्या देशाच्या परमेश्वराचा नियम माहित नाहीत.” २७ तेव्हा अशूरच्या राजाने आज्ञा दिली, “जे याजक तुम्ही तेथून आणले आहेत, त्यातील कोणाएकाला तिथे घेऊन जा. आणि त्यांना

तिथे राहू द्यावे व त्यांनी त्यांना त्या देशाच्या परमेश्वराचा नियम शिकवावा. २८ तेव्हा, शोमरोनमधून जे याजक त्यांनी नेते होते, त्यापैकी एककंजण बेथेल येथे राहिला. आणि त्याने लोकांस परमेश्वराचा मान कसा राखावा तो शिकवले.” २९ परंतु प्रत्येक राष्ट्राने स्वतः चे देव केले, आणि त्यांना शोमरोन मधील लोकांनी बांधलेल्या उंचस्थानावरील पूजास्थाळामध्ये ठेवले. प्रत्येक राष्ट्राने स्वतः च्या राहण्याच्या नगरात असेच केले. ३० बाबेल लोकांनी सुकोथ-बनोथ ही दैवते केली; कूथातील लोकांनी नेगल केला; हमारमधील लोकांनी अशीमा केली, ३१ अव्यां यानी निभज आणि तराक केले. सफरवाईम यांनी आपले दैवत अद्रमेलेक आणि अनम्मेलेक यांच्यासाठी आपल्या मुलांचा अग्नीत बली दिला. ३२ ते परमेश्वराचिषी आदर बालगत तरी, उंचस्थानातील पूजास्थळांसाठी त्यांनी आपल्यानुनच याजक निवडले. तिथे हे याजक यज्ञ करीत. ३३ ते परमेश्वराचिषी आदर बालगत असत आणि आपापल्या दैवतांचीही पूजा करीत. आपल्या पूर्वीच्या राष्ट्र प्रमाणे जेथेन त्यांना आणले होते त्यांच्या रीतीप्रमाणे ते करीत गेले. ३४ आजही ते लोक त्यांच्या पूर्वीच्या चालीरीतीला चिटकून आहेत. ते परमेश्वराचा आदर बालगत नसत व ज्याचे नाव इसाएल ठेवले, त्या याकोबाच्या वंशजास त्याने दिलेल्या आज्ञा, नियम, न्याय व नियमसाठ्या यांप्रमाणे ते आवरण करीत नाही. ३५ परमेश्वराने इसाएल लोकांशी करार करून त्यांना आज्ञा केली होती की, “इतर दैवतांचे भय तुम्ही धू नका, आणि त्यांच्या पाया ही पटू नका व त्यांची सेवाही करू नका व त्यांना यज्ञ करू नका. ३६ फक्त परमेश्वर देवालाच मानले पाहिजे त्यानेच तुम्हास मिसरमधून बाहेर काढले तुमच्या रक्षणासाठी परमेश्वराने आपले सामर्थ्य पणाला लावले. तेव्हा परमेश्वराची उपासना करा आणि त्याच्यासाठी यज्ञ करा. ३७ त्याने तुम्हास ज्या आज्ञा, नियम, करार, शिकवण लिहून दिली ती तुम्ही पाळलीच पाहिजे. त्या सर्वांची तुम्ही सर्व वेळ पालन केले पाहिजे इतर देवीदेवतांचे भय धरता कामा नये. ३८ मी तुमच्याशी केलेल्या कराराचा विसर पटू देऊ नका. इतर दैवतांच्या भजनी लागू नका. ३९ फक्त परमेश्वर देवालाच भजा. तरच तो तुम्हास सर्व संकटातून सोडवील.” ४० पण इसाएल लोकांनी हे एकेले नाही. ते पूर्वीप्रमाणे वागत राहिले. ४१ आता ती इतर राष्ट्रे परमेश्वराचा आदर ठेवतात पण स्वतः च्या देवतांच्या मूर्तीचीही पूजा करतात. त्यांची मुलेबाले, नातवंडे आपल्या पूर्वजांचेच अनुकरण करत राहिली. ती आजतागायत तशीच वागत आहेत.

१८ आणि एलाचा मुलगा होशे, जो इसाएलाचा राजा, याच्या तिसऱ्या वर्षी यहूदाचा राजा आहाज याचा मुलगा हिज्कीया राज्य करू लागला. २ हिज्कीया पंचवीस वर्षाचा होता जेव्हा तो राज्य करू लागला. आणि त्याने यश्शलेमामध्ये एकोणीतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव अबी. ही जख्याची मुलगी होती. ३ परमेश्वराच्या दृष्टीने जे चांगले ते तो करीत असे, आपला पूर्वज दावीद करीत असे त्याप्रमाणे हिज्कीयाही सर्वकाही करत असे. ४ त्याने उंचस्थानावरील पूजास्थळे नष्ट करून टाकली. तसेच स्मृतीसंभं, आणि अशेराचे खांबही तोडून टाकले. त्याने मोरेशे केलेल्या पितळी सापाचे तुकडे केले कारण त्या दिवकांसामध्ये इसाएलाचे लोक त्यास धूप जाळत असत. ते त्यास “नहुश्तान” असे म्हणत. ५ इसाएलाचे देव परमेश्वर ह्यांच्यावर हिज्कीयाने भरवसा ठेवला होता, म्हणून त्याच्यासारखा राजा यहूदाच्या राजांमध्ये त्याच्याअधी किंवा त्याच्यानंतरही झाला नाही. ६ तो परमेश्वरास धरून राहिला. त्यास अनुसरण्याचे त्याने सोडले नाही परमेश्वराने मोरेशा दिलेल्या आज्ञांचे त्याने पालन केले. ७ म्हणून परमेश्वर त्याच्यासोबत होता, आणि जिकडे तो जई तिथे त्याची उन्नती होई. त्याने अश्शूरच्या राजाविरुद्ध बंड केले व त्यांची सेवा केली नाही. ८ त्याने गज्जा आणि त्याच्या सीमेपर्यंत पलिस्त्याचा पराभव केला. त्याने पहरिकांच्या बुरुजा पासून टटबंदीच्या नगरापर्यंत त्यांना मारले. ९ आणि हिज्कीया राजाच्या चौथ्या वर्षी, म्हणजे इसाएलाचा राजा, एलाचा मुलगा होशे ह्याच्या सातव्या वर्षी, असे झाले

की अश्शूराचा राजा शल्मनेसर हा शोमरोनावर चढून आला व त्यास वेढा घातला. १० तीन वर्षांच्या अखेरीस त्याने ते घेतले. यहूदाचा राजा हिज्कीया याच्या सहाव्या वर्षी ही झाले. अर्थातच इसाएलाचा राजा एलाचा मुलगा होशे याच्या नवव्या वर्षी त्यांनी शोमरोन घेतले. ११ मग अश्शूरच्या राजाने इसाएल लोकांस कैद करून अश्शूराला नेते. त्यांना त्याने हलहाल येथे, गोजानमधील हाबोर नदीजवळ आणि माझी नगरामध्ये ठेवले. १२ त्यांनी असे केले कारण इसाएल लोकांनी परमेश्वर त्यांचा देव, ह्याचा शब्द पाळला नाही. तर त्याच्या कराराचा भंग केला, म्हणजे परमेश्वराचा सेवक मोरे याने जे आज्ञापिलेले होते ते त्यांनी जुमानले नाही व त्याची शिकवण एकली नाही. १३ हिज्कीया राजा ह्याच्या चौदाच्या वर्षी, अश्शूराचा राजा सन्नीतेव याने यहूदातील सर्व टटबंदी नगरांवर हल्ला चढवून त्यांचा ताबा घेतला. १४ तेव्हा यहूदाचा राजा हिज्कीया याने अश्शूराच्या राजाला लाखीश येथे निरोप पाठवला की, “माझ्याकडून अपराध झाला आहे, तर आता माझ्या पासून निस्पून जा. तू जे माझ्यावर लादशील ते मी सहन करीन.” यावर अश्शूराच्या राजाने यहूदाचा राजा हिज्कीया याला तिनशे किक्कार चांदी व तीस किक्कार सोने अशी खंडणी मागितली. १५ तेव्हा हिज्कीयाने परमेश्वराच्या भरात व राजाच्या राजवड्यातील भांडारात असणारी सर्व चांदी त्यास दिली. १६ मग हिज्कीयाने परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे आणि सोन्याच्या पल्याने मढवलेले खांब काढून घेतले आणि अश्शूरच्या राजाला हे सोने दिले. १७ पण अश्शूरच्या राजाने तर्फाने व रब-सारीस व रब-शाके यांना मोठ्या सैन्यासोबत लाखीशाहून यश्शलेमामध्ये हिज्कीया राजा कडे पाठवले. तेव्हा ते यश्शलेमेस चढून आले, आणि वरच्या तलावाच्या पाटाजवळ परिटाच्या शेताच्या रस्त्यावर उभे राहिले. १८ त्यांनी राजाला निरोप पाठवला तेव्हा, हिल्कीयाचा मुलगा एल्याकीम जो घारवरचा कारभरी, व शेबना चिट्ठीपैस आणि नोंदीपैस लेखक व आसाफचा मुलगा यावाह हे त्यांना भेटावयास पुढे आले. १९ तेव्हा रबशाके त्यांना म्हणाला, “अश्शूराचा महान राजा हिज्कीयास काय म्हणतो हे सांगा; तुझ्या आत्मविश्वासाचिषी कसली शिष्टाबालगतोस? २० तू म्हणतोस, लार्डाईसाठी पुरेंसी भरसलत आणि सामर्थ्य तुझ्याजवळ आहेत, परंतु ते केवळ पोकळ व अर्थीनी शब्द आहेत. आता तू कोणावर भरवसा ठेवतोस. माझ्याविरुद्ध बंड करण्यासाठी तुला कोणी धैर्य दिले आहे? २१ पाहा, तू ठेचलेल्या बोरुच्या काठीवर म्हणजे मिसर देशावर भरवसा ठेवतोस, अशा काठीवर कोणी मनुष्य विसंबुद्ध राहिला तर ती मोडून पडेल व हातात रुतेल. जे कोणी मिसराचा राजा फारो ह्यावर विश्वास ठेवतात त्या सर्वांना तो तसाच आहे. २२ तू कदाचित असे म्हणीशील, आम्ही परमेश्वर देशावर भरवसा ठेवतो. पण हिज्कीयाने परमेश्वराची उंचस्थाने आणि वेद्या काढून टाकल्या आणि यहूदा व यश्शलेमेला म्हटले की, फक्त यश्शलेममधील याच वेदीपुढे आराधना करावी तोच तो आहे की नाही? २३ तर आता अश्शूराचा राजा माझा धनी याच्यावरीने, तुझ्याकडे घोड्यांवर स्वार क्यायला माणसे असतील तर तुला दोन हजार घोडे देण्याचा चांगला प्रस्ताव मांडतो. २४ माझ्या स्वामीच्या सर्वांत कनिष्ठ सेवकाचा देखील तू प्राभव करू शकणार क? रथ आणि घोडेस्वार यांच्यासाठी तू मिसरवर अवलंबून आहेस. २५ मी यश्शलेमचा संहार करायला चाल करून आलोय, तो काही परमेश्वराचा पाठिबा असल्याशिवाय आलो काय? परमेश्वर मला म्हणाला, या देशावर स्वारी करून त्याचा पूर्ण पाडाव कर.” २६ तेव्हा हिल्कीयाचा मुलगा एल्याकीम, शेबना आणि यावाह हे सेनापतीला म्हणावे, “तू आपल्या सेवकाशी अरामी भाषेत बोल. आम्हास ती भाषा कल्यते, आमच्याशी यहूदी भाषेत बोलू नको. कारण टटबंदीवरील लोक आपले बोलणे ऐकतील.” २७ पण रब-शाके त्यांना म्हणाला, “प्रभूने काही मला फक्त तुझ्याशी आणि तुझ्या राजाशी बोलायला पाठवलेले नाही, टटबंदीवरील लोकांशीही मी बोलतो आहे. तुमच्याबरोबरच त्यांनाही स्वतः चे मलमत्र चाटाची वेळ येणार आहे.” २८ मग रब-शाके यहूदी भाषेत मोळवाने औरडून म्हणाला, “अश्शूराचा थोर राजा काय म्हणतो ते ऐका” २९ राजा

असे म्हणतो, हिज्कीयाच्या भूलथापाना बळी पडू नका. माझ्यापासून तो तुम्हास वाचवू शकणार नाही. ३० तो म्हणतो परमेश्वरावर विसंबून राहू नका. हिज्कीया तुम्हास सांगतो, परमेश्वर आपल्याला वाचवील. अश्शूराचा राजा आपल्या शहराचा पराभव करू शकणार नाही. ३१ पण हिज्कीयाचे ऐकू नका. “कारण अश्शूराचा राजा म्हणतो माझ्याशी तह करा आणि माझ्याकडे या. तसे केलेत तर आपापल्या द्राक्षवेलीवरी, अंजिराच्या झाडावरची फले तुम्हास खायला मिळतील. स्वतः च्या विहिरीचे पाणी प्यायला मिळेल. ३२ पुढे मी तुमच्या देशासारख्याच दुसऱ्या देशात, धान्याचा व द्राक्षरसाचा देश, अन्नाचा व द्राक्षीच्या मळ्याचा देश, जैतून तेलाचा व मधाचा देश यामध्ये मी तुम्हास घेऊन जाईपर्यंत तुम्ही असे वागा. तरच तुम्ही जगाल; मरणार नाही. आणि हिज्कीयाचे ऐकू नका. तो तुमचे हृदयपरिवर्तन करू पाहत आहे, ‘परमेश्वर आपल्याला वाचवेल’ असे तो म्हणतो. ३३ इतर देवतांनी आपले देश अश्शूराच्या राजाच्या तावडीतून सोडवले आहेत असे अजून झाले आहे काय? कधीच नाही. ३४ कुठे आहेत हमाथ आणि अर्पद यांची दैवतं? सफरवाईम, हेना, इव्वा यांची दैवते कुठे गेले? त्यांनी शोमरोनचे माझ्यापासून रक्षण केले का? ३५ इतर राष्ट्राच्या दैवतांनी आपापली भूमी माझ्यापासून सुरक्षित ठेवली का? नाही माझ्याकडून परमेश्वर यरूशलेम वाचवणार का?” ३६ पण लोक गप्पच होते. ते सेनापतीला काहीही बोलले नाहीत. कारण “त्यांनी काहीही उत्तर याचये नाही” अशी राजा हिज्कीयाची त्यांना आज्ञा होती. ३७ हिल्कीयाचा मुलगा एल्याक्रीम, जो राजवडायाचा कारभारी, व चिटणीस शेबना आणि आसाफचा मुलगा यावा हा नोंदी करणारा होता हे शोकाकुल होऊन आपली वस्त्रे फाडून हिज्कीयाकडे आले. अश्शूराचा सेनापती रब-शाके काय म्हणाला ते त्यांनी हिज्कीयाला सांगितले.

१० हे ऐकून राजा हिज्कीयाने त्याच्या अंगावरची वस्त्रे फाडली आणि गोणताट घालून तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. २ त्याने आपला घरकारभारी एल्याक्रीम व चिटणीस शेबना आणि वडिलशारे याजक यांना गोणताट पांधरलेले असे आमोजचा मुलगा यशया या सदेष्यांकडे पाठवले. ३ ते यशयाला म्हणाले, “हिज्कीया म्हणतो, ‘हा संकटाचा मानहानीचा व धिक्काराचा दिवस आहे. मूल जन्माला येत आहे पण प्रसूतीची शक्ती नसावी तसे झाले आहे. ४ परमेश्वर तुझा देव कदाचित रब-शाके से गळे शब्द ऐकेल, त्याचा स्वामी अश्शूराचा राजा याने त्यास जिंवत देवाची निंदा करायला पाठवले आहे. आणि जी वचने परमेश्वर तुझा देव याने ऐकली आहेत, त्यांचा कदाचित तो निषेध करील. म्हणून जे शेष राहिले आहेत त्याच्यासाठी प्रार्थना करा.” ५ तेहाव्हा हिज्कीया राजाचे सेवक यशयाकडे गेले. ६ आणि यशया त्यांना म्हणाला, “तुझ्या स्वामीला हा निरोप या; की परमेश्वर असे म्हणतो ‘माझ्यासाठी जे अपमानकरक उद्घार अश्शूराच्या राजाच्या सेनापतींना काढले त्याने घावलून जाऊ नका.’ ७ पाहा, मी आता त्याच्यात एक आत्मा घालीन आणि तो वर्तमान ऐकून स्वदेशी परत जाईल आणि आपल्या देशातच त्यास तलवारीने मरण येईल असे मी करणार.” ८ नंतर रबशाके परत गेला तेक्का त्यास अश्शूराचा राजा लिब्नाविरुद्ध लडाई करताना आढळला, कारण तो लाखीशावून निघून गेला असल्याचे त्याने ऐकले. ९ मग कूशाचा राजा तिहाका आपल्याशी लढायला येत आहे असे सहेरी याने ऐकले. तेहाव्हा त्याने राजा हिज्कीयाकडे पुढी दूताकरवी निरोप पाठवून म्हटले, १० यहूदाचा राजा हिज्कीयाला तुम्ही सांगा, “तुम्ही ज्या परमेश्वरावर विसंबून आहात तो, ‘अश्शूराचा राजाच्या हाती यरूशलेम दिले जाणार नाही, असे बोलून तुला न फस्तो.’ ११ अश्शूराच्या राजाने इतर देशांचे काय केले ते तुम्ही ऐकलेच आहे. आम्ही ते पूर्ण धुळीला मिळवले. तेहाव्हा तुम्हीचे तेवढे वाचणार का? नाही. १२ त्या राष्ट्राच्या देवतांनी त्यांचे रक्षण केले नाही. माझ्या पुर्वजांनी त्यांची धूळधाण केली. गोजान, हारान, रेसफ आणि तलस्सरातील एदेन हे त्यांनी नष्ट केले. १३ हमाथ, अर्पंद, सफरवाईम, हेना आणि इव्वा यांचे राजे

कुठे आहेत? त्यांचा पार धुरला उडाला आहे.” १४ हिज्कीयाने जासूदांच्या हातून पत्र घेऊन ते वाचले. मग परमेश्वराच्या मंदिरात जाऊन परमेश्वरावुपुढे ते उधूदून ठेवले. १५ परमेश्वराची प्रार्थना करून हिज्कीया म्हणाला. “परमेश्वर देवा, करुबांच्यावर राजासनी बसणारा तूच इस्साएलचा देव आहेस. पृथीच्या पाठीवरील सर्व राज्यांचा तू आणि एकमेव तूच नियंता आहेस. आकाश आणि पृथीचा तू निर्माता आहेस, १६ परमेश्वरा, माझे म्हणणे ऐक आपले डोक्ले उघड आणि हे पत्र पाहा. सन्हेरीबची जिंवत परमेश्वराचा अवमान करणारी वचने पाहा. १७ खरोखरच परमेश्वराचा अवमान करणारी वचने पाहा. खरोखरच परमेश्वरा असे घडले आहे. अश्शूराच्या राजाने ही सर्व राष्ट्रे नामशेष केली आहेत. १८ तिथिले दैवत त्याने आगामीच्या भक्ष्यस्थानी टाकले. पण ते काही खेरे देव नव्हते. मनुस्याने केलेल्या लाकडाच्या आणि दगडाच्या मूर्ती होत्या. म्हणून तर अश्शूराच्या राजाला त्या नष्ट करता आल्या. १९ तेहाव्हा परमेश्वर देवा आता आम्हास या राजापासून वाचव. म्हणजे तूच खरा परमेश्वर आहेस वे जगातील सर्व राजांना कठेल.” २० आमोजचा मुलगा यशया याने हिज्कीयाला निरोप पाठवला की, “इस्साएलचा परमेश्वर देव असे म्हणतो, ‘अश्शूराचा राजा सन्हेरीब याच्या विषयी तू केलेले गाहाणे मी ऐकले आहे.’” २१ “सन्हेरीबद्दल परमेश्वराचा असा निरोप आहे. सीयोनच्या (म्हणजेच यरूशलेमच्या) कुमारी कन्येने तुला तुच्छ लेखून तुझा अपमान केला आहे. यरूशलेम कन्या तुझी पाठ वळली की तुझा उपहास करते.” २२ पण तू कोणाचा अपमान केलास? कोणाला दुर्भिषण केलेस? तू हे कोणाविरुद्ध बोलालास? इस्साएलच्या पवित्र परमेश्वराविरुद्ध तू गेलास. त्याच्यापेक्षा वरचढ असल्याच्या अवेशात तू असा वागलास. २३ परमेश्वराचा अवमान करायला तू दूत पाठवलेस. तू म्हणालास, “माझे बहुसंख्य रथ घेऊन मी या उंच पर्वतावर, लबानोनाच्या अंतर्भागात आलो आहे. त्याचे उंच गंधसरु आणि उत्तम देवदारु मी तोडीन. लबानोन मध्ये सर्वात उंचावर असलेल्या घनदाट अरण्यात मी पोचलो आहे. २४ मी विहिरी खण्ल्या आणि नव्या नव्या ठिकाणांचे पाणी प्यालो. मिसरमधील नद्या सुकवून तो प्रदेश मी पादाक्रांत केला.” २५ तू असे म्हणालास खरा, पण परमेश्वर काय म्हणाला ते तू ऐकले नाहीस काय? “पूर्णी, फार पूर्वीची मी हे सर्व योजले होते आणि आता त्याप्रामाणे घडत आहे. मजबूत नगर उद्धवस्त तुऱ्हुन यिथे नुसती दगडांची रास उरली आहे, हे तुझ्याहातून घडले ते माझ्यामुळेच. २६ तेथील लोक समर्थ नव्हते. ते घाबरलेले आणि गोंधळलेले होते. शेतातले गवत आणि पीक सरसकत कापले जावे तसे ते होते. घराच्या धाव्यावरच गवत पूर्ण वाढण्याआधीच करपून जावे तशी त्यांची स्थिती होती. २७ तू कधी स्वर्व स्वतोंस, कधी लढाईवर जातोस आणि कधी घरी परततोस, तसेच माझ्याविरुद्ध कधी उठतोस ते मला माहित आहे. २८ माझ्याविरुद्ध तू उठलास, तुझे उन्मत्त बोलेस मी ऐकले. तेहा, मी आता तुझ्या नाकात वेसण घालतो आणि तोंडात लगाम अडकवतो. मग तुला माघारे वळवून ज्या रस्त्याने आलास त्याच वाटेने तुला परत फिरवतो.” २९ “मी तुझ्या साहाय्यासाठी येणार आहे याची खात्री पटावी म्हणून हे चिन्ह देतो. या वर्षी आपोआप थान्य उगवेल ते तुम्ही खाल. दुसऱ्या वर्षी त्याच्या बियायातून उगवेल ते खाल. पण तिसऱ्या वर्षी मात्र तुम्ही स्वतः पेरणी कराल त्यातून धान्य काढा. द्राक्षाची लागवड करा आणि द्राक्षे खा.” ३० यहूदाच्या घराण्यातील उरल्यासुरल्या लोकांचा वंश वाढेल. ३१ कारण काहीजण बचावतील. ते यरूशलेमेतून बाहेर पडतील. सीयोन डोंगरातून काहीजण येतील. परमेश्वराच्या तीव्र आवेशामुळे असे घडेल. ३२ “अश्शूराच्या राजावड्ल परमेश्वर असे म्हणतो, तो या शहरात पाऊल टाकणार नाही या नगरावर तो बाण सोडणार नाही आपल्या ढाली तो येथे आणणार नाही. या शहराच्या टटबंदीवर हल्ला करण्यासाठी तो कच्याचे ढीग रचणार नाही. ३३ तो आल्या वाटेने परत जाईल. या शहरात तो येणार नाही असे परमेश्वर म्हणतो. ३४ या नगराचे क्षण कूसून त्यास मी वाचवीन. माझ्यासाठी आणि माझा सेवक दावीद याच्यासाठी मी हे करीन.” ३५ त्या

रात्री परमेश्वराचा दूत बाहेर पडला आणि त्यांने अशूरांच्या छावणीतली एक लक्ष पंचांगेशी हजार माणसे मारली. सकाळी लोक उटून पाहातात तर सर्वत्र प्रेतांचा खच पडलेला. ३६ तेव्हा अशूराचा राजा सन्हेत्रीव निनवे येथे, जिथे तो अगोदर होता तिथे निघून गेला. ३७ एक दिवस सन्हेत्री आपले दैवत निसोख याच्या देवलात पूजा करत होता. तेव्हा त्याची युद्ध मुले अदूरम्भेलेक आणि शेरेसर यांनी त्यास तलवारीने मारले. मग ते अगरात देशात निघून गेले. सन्हेत्रीवच्या जागी त्याचा मुलगा एसरहदीन राज्य करू लागला.

२० याच सुमारास हिंज्कीया आजारी पडून मरणास टेकला. तेव्हा आमोजचा मुलगा यशया हा सदेष्टा त्याच्याकडे येऊन म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे आहे, ‘तुझ्या घराची तू व्यवस्था कर, कारण तू मरणार, वाच्याणार नाहीस.’” २ तेव्हा हिंज्कीयाने आपले तोंड भिंतीकडे वळवले आणि परमेश्वराची प्रार्थना करून तो म्हणाला. ३ “परमेश्वरा, मी तुझी मन: पूर्वक सेवा केली आहे हे लक्षात असू दे. तुझ्या दृष्टीने जे उवित तेव मी केले.” तेव्हा हिंज्कीया फार रडला. ४ यशया मधला चौक ओलांडून शहराच्या बाहेर जाण्यापूर्वी पुन्हा त्यास परमेश्वराचे शब्द ऐक आले. परमेश्वर म्हणाला, ५ “पुन्हा मागे फिर आणि माझ्या प्रजेचा नेता हिंज्कीया याच्याशी बोल.” त्यास म्हणावे, “तुझा पूर्वज दावीद याचा परमेश्वर देव म्हणतो: तुझी प्रार्थना मी ऐकली आहे आणि तुझे अशू पाहिले आहेत. तेव्हा मी तुला बेरे करतो, तिसन्या दिवशी तू परमेश्वराचे मंदिर चढून जाशील. ६ तुला मी आणखी पंथरा वर्ष आयुष्य दिले आहे. अशूराच्या राजाच्या हातून तुझी आणि या नगराची मी सोडवणूक करीन. या नगराचे मी रक्षण करीन स्वतः: साठी तसेच माझा सेवक दावीद याला मी दिलेल्या वचनासाठी मी हे करीन.” ७ मग यशया म्हणाला, “अंजीराचे मिश्रण करून ते याच्या दुख्या भागावर लावा.” तेव्हा त्यांनी अंजीराचे मिश्रण करून हिंज्कीयाच्या दुख्या भागावर त्याचा लेप दिला. तेव्हा हिंज्कीया बरा झाला. ८ हिंज्कीया यशयाला म्हणाला, “परमेश्वराच्या कृपेने माझ्या प्रकृतीला उतार पडेल आणि तिसन्या दिवशी मी परमेश्वराचे मंदिर चढू शकेन याबद्दल काही खूण देता येईल का?” ९ यशया म्हणाला, “तुला काय हवे बोल. सावली दहा पावले पुढे जाऊ किंवा मागे येऊ दे? परमेश्वराने तुझ्या बाबतीत जे घडेल असे कबूल केले आहे त्याची ही खूण आहे.” १० हिंज्कीया म्हणाला, “सावली दहा पावले पुढे जाणे स्वाभाविक आहे. तेव्हा तसे नको, ती दहा पावले मागे याची.” ११ मग यशया संदेश्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली याप्रकारे परमेश्वराने आहाजारी सावली दहा पावले मागे घेतली. जिथून ती पुढे गेली होती तिथेच ती पूर्ववत आली. १२ यावेळी बलदानचा मुलगा बरोदख्ब-बलदान हा बाबेलचा राजा होता. त्याने हिंज्कीयाकडे पत्रे आणि भेटवस्तु पाठवल्या. हिंज्कीया आजारी असल्याचे त्याने एकले होते. १३ हिंज्कीयाने त्याच्याकडून आलेल्या मनुष्यांचे आगतस्वागत केले. त्यांना आपल्या घरातील सर्व मौल्यवान वस्तू दाखवल्या. सोने, चांदी, मसाल्याचे पार्दथ, किंमती अंतरे, शस्त्रास्त्रे असा आपला सर्व खजिना त्यांना दाखवला. आपल्या घरातील आणि राज्यातील कोणतीही गोष्ट त्याने त्यांना दाखवायची शिल्लक ठेवली नाही. १४ तेव्हा यशया संदेश्टा राजाकडे येऊन म्हणाला, “हे लोक कोण? त्यांचे काय म्हणणे आहे?” हिंज्कीया म्हणाला, “हे फार लांबच्या प्रांतातून बाबेलमधून आले आहेत.” १५ यशयाने विचारले, “त्यांनी या घरातले काय काय पाहिले?” हिंज्कीयाने सांगितले, “त्यांनी सगळेच पाहिले. माझे सगळे भांडार मी त्यांच्यापुढे उठेद केले.” १६ तेव्हा यशया हिंज्कीयाला म्हणाला, “आता परमेश्वराचा हा निरोप ऐक. १७ तुझ्या घरातील सर्व चीजस्तु आणि तुझ्या पूर्वजांनी जमवलेले सर्व धन आता बाबेलला नेप्याय येईल. ती वेळ आता येऊन ठेपली आहे. काही म्हणता काही मागे उरणार नाही. ही परमेश्वराची वाणी आहे. १८ बाबेलचे लोक तुझ्या मुलांना घेऊन जातील. ती मुले बाबेलच्या राजवाड्यात खोजे बनून राहतील.” १९ तेव्हा हिंज्कीया यशयाला म्हणाला, “परमेश्वराचे

म्हणणे योग्यच आहे.” तो पुढे म्हणाला, “निदान माझ्या कारकिर्दीत तरी शांतता लाभेल ना?” २० शहराला पाणीपुरवठा करणारी तळी आणि कालवे यांच्यासकट हिंज्कीयाने जी कामगिरी बजावली तिची नोंद यहूदाच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात आहे. २१ हिंज्कीया निधन पावला आणि त्याचा पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. त्याचा मुलगा मनश्शे गादीवर आला.

२२ मनश्शे राज्य करू लागला तेव्हा तो बारा वर्षांचा होता. त्याने यस्त्यालेमेवर पंचावन वर्षे, राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हेफ्टीबी.

२ परमेश्वराने जे करू नका म्हणून सांगितले तेच त्याने केले. इतर राष्ट्रे करत तसे अमंगल आचरण मनश्शेने केले (आणि इसाएली आले त्यावेळी याच राष्ट्रांना परमेश्वराने तेथून हुस्कून लावले होते). ३ हिंज्कीयाने नष्ट केलेली उंचस्थानावरील पूजास्थळे मनश्शेने पुन्हा बांधली, तसेच त्याने बालादेवतेसाठी वेदी बांधली आणि इसाएलच्या राजा आहाब याच्याप्रामाणे अरेण देवीचे संतंभ उभारले. मनश्शे नक्षत्रांची ही पूजा करत असे. ४ आणि ज्याविषयी परमेश्वराने सांगितले होते की, “मी आपले नाव यरूशलेमेत ठेवीन,” तेथे परमेश्वराच्या घरात मनश्शेने वेद्या बांधल्या. ५ या खेरीज परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोन्ही चौकांत मनश्शेने आकाशातील नक्षत्रांसाठी वेद्या बांधल्या. ६ आपल्या मुलाचाच बली देऊन मनश्शेने त्यास वेदीवर जाळले. जादूटोणा, मंत्रतंत्र, भूतवैद्य यांच्यामार्फत भविष्य जाणून घ्यायचा मनश्शेला नाही होता. परमेश्वराने जे जे गैर म्हणून सांगितले ते ते मनश्शे करत गेला. त्याने परमेश्वराचा कोप झाला. ७ मनश्शेने अशेराचा कोरीव पुतळा करून तो मंदिरात ठेवला. या मंदिराविषयी दावीद आणि दाविदाचा मुलगा शलमोन यांना परमेश्वर म्हणाला होता, “इसाएलमधील सर्व वंशातून, या नगरांमधून मी यरूशलेमची निवड केली आहे. यरूशलेममधील मंदिरात मी माझे नाव कायमये ठेवीन. ८ इसाएल लोकांस या भूमीतून बाबेर पडावे लागू नये याची मी दक्षता घेईल. माझ्या सर्व आज्ञा तसेच मोशेशी शिकवण त्यांनी तंतोतंत पाळली, तर त्यांची इथेच या भूमीत वस्ती राहील.” ९ पण लोकांनी परमेश्वराचे एकले नाही. इसाएल लोक इथे येण्यापूर्वी कनानमधील राष्ट्रांनी जी वाईट वर्तणूक केली त्यापेक्षाही मनश्शेचे वर्तन निंद्य होते. इसाएल लोक या भूमीत आले तेव्हा त्या राष्ट्रांना परमेश्वराने नष्ट केले होते. १० तेव्हा परमेश्वराने आपल्या सेवक संदेश्यानांना हे सांगयाला सांगितले, ११ “यहूदांचा राजा मनश्शे यांने अंत्यंत निंद कुचे केली आहेत. त्याच्या आधीच्या अमोयापेक्षाही याचे वागणे भयंकर आहे. त्याच्या त्या मूर्तीपुढे त्याने यहूदालाही पाप करायला लावले आहे. १२ तेव्हा इसाएलाचा परमेश्वर म्हणतो, ‘यरूशलेम आणि यहूदा यांना मी आता अशा संकटाच्या खाईत लोटीन की ते ऐकूनच लोकांस धक्का बसेल. १३ शोमरोनचे मापनसूत्र आणि अहाबाच्या घराण्याचा ओळंबा मी यरूशलेमेवर धरीन. थाळी घासूनपुसून पालथी करून ठेवावी तशी मी यरूशलेमची गत करीन. १४ मी आपल्या वतनांतल्या राहिलेल्यांचा त्याग करून त्यांना त्यांच्या शत्रूच्या ताब्यात दर्देन. ते त्यांना युद्धातील लुटीप्रमाणे व भक्ष्य असे होतील. १५ मी जे जे करू नका म्हणून बजावले ते ते त्यांनी केले त्याचे हे फळ होय. यांचे पूर्वज मिसरमधून बाहेर पडले, त्या विसापासूनच यांनी मला संताप आणला आहे. १६ शिवाय मनश्शेने अनेक निरपराध्यांची हल्या केली. संपूर्ण यरूशलेम त्याने रक्कलांछित केले. यहूदांना त्याने जी पापे करायला लावली ती वेगळीच. परमेश्वराने जे करू नका म्हणून सांगितले ते मनश्शेने यहूदाला करायला लावले.” १७ मनश्शेची पापे आणि इतर कृत्ये यहूदाच्या राजांचा इतिहास, या पुस्तकात लिहिली आहेत. १८ मनश्शे मरण पावला आणि त्याच्याप्रामाणे आपल्या घरातील त्याची आपल्या पूर्वजांच्या शेजारी दफन झाले. आपल्या घरातील चीजांच्या निघूनपुसून पालथी करून ठेवावी तशी याची त्याच्या जागी त्याचा मुलगा आमोन राज्य करू लागला. १९ आमोन राज्य करू लागला तेव्हा वारीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमेवर दोन वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव मशुल्लेमेथ ही यटबा येथील हारूस याची मुलगी. २० आपले

वडिल मनश्शे यांच्याप्रमाणेच आमोननेही परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर कृत्ये केली. २१ तो आपल्या वडिलांसारखाच होता. वडिलानी ज्या देवतांची पूजाआर्चा केळी त्यांची पूजा आमोननेही आरंभली. २२ आपल्या पूर्वजांचा परमेश्वर देव याचा मार्ग त्यांने सोडला आणि परमेश्वराच्या इच्छेविस्तुरुद्ध वागला. २३ आमोनच्या सेवकांनी त्याच्याविरुद्ध कट करून त्याच्या घरातच राजाला ठार केले. २४ आणि ज्यांनी आमोनशी फितुरी केली, त्या सेवकांना देशातील लोकांनी जिवे मारले. मग आमोनच्या मुलगा योशीया याला लोकांनी राजा केले. २५ आमोनने जी इतर कृत्ये केली ती सर्व “यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात लिहून ठेवलेली आहेत. २६ उज्जाच्या बागेत आमोनचे दफन करण्यात आले. आमोनच्या मुलगा योशीया राजा झाला.

२२ योशीया राज्य करू लागला तेव्हा आठ वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमामध्ये एकतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव यदीदा. ती बसकाशमधील अदाया याची मुलगी. ३ योशीयांचे वर्तन परमेश्वराच्या दृष्टीने नीट ते तो करीत असे. आपला पूर्वज दावीद याच्याप्रमाणे तो चालला. परमेश्वराच्या शिकवणुकी प्रमाणेच वागला. देवाला जासे पाहिजे तेच त्याने केले. ३ मशुल्लामच्या मुलगा असल्या याचा मुलगा शाफान चिटणीस, याला योशीया राजाने कारकिर्दीच्या अठराच्या वर्षां परमेश्वराच्या मंदिरात पाठवले आणि सांगितले. ४ “तिथे तू महायाजक हिल्कीया याच्याकडे जा. द्वारपालांनी लोकांकडून गोळा केलेले पैसे या याजकाकडे जमा व्हायला हवेत. हा परमेश्वराच्या मंदिरात जमा झालेला पैसा आहे.” ५ परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखेरख करणाऱ्यांना याजकांनी यातील पैसे द्यावेत. मंदिराची दुरुस्ती करणाऱ्या कारागिरांना देण्यासाठी या पैशाचा विनियोग क्वावा. ६ सुतार, गवंडी, पाथरवट यांना तसेच लाकूड घेणे, चिरे घडवणे यासाठी पैसे द्यावेत. ७ पण त्यांना दिलेल्या पैशाचा हिंशेब मागू नये कारण ही मंडळी विश्वसनीय आहे.” ८ महायाजक चिटणीस शाफान याला म्हणाला, “मला परमेश्वराच्या मंदिरात नियमशास्त्राचे पुस्तक सापडले आहे.” मग ते पुस्तक याजक हिल्कीयाने शाफानला दिले. शाफानने ते वाचवले. ९ शाफानने परत येऊन राजाला सर्व वर्तमान सांगितले. तो म्हणाला, “तुझ्या सेवकांनी मंदिरातील सर्व पैसा एकत्र करून तो परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखेरख करणाऱ्यांना त्यांनी दिला आहे.” १० पुढे शाफान राजाला म्हणाला, “याजक हिल्कीया याने हे पुस्तककी मला दिले.” शाफानने ते राजाला वाचून दाखवले. ११ नियमशास्त्रातील वचने ऐकून राजाने अति दुःख प्रदर्शित करण्यासाठी आपली वस्त्रे फाडली. १२ मग राजाने याजक हिल्कीया, शाफानच्या मुलगा अहीकाम, मिखायाचा मुलगा अखबोर, शाफान चिटणीस आणि सेवक असाया यांना आज्ञा केली की. १३ “आता जाऊन परमेश्वराचा कौल घ्या. मी, आपले लोक आणि सर्व यहूदा यांच्या वर्तीने त्यास या पुस्तकातील वचनांविषयी विचारा. परमेश्वराच्या आपल्यावर कोप झाला आहे. कारण आपल्या पूर्वजांनी या पुस्तकातील वचनांचा भंग केला आहे. आपल्यासाठी लिहून ठेवलेल्या सर्व गोषी त्यांनी आचरणात आणल्या नाहीत. १४ मग हिल्कीया याजक, अहीकाम, अखबोर, शाफान, असाया हे सर्व हुल्दा या संदेशीकडे गेले. हरहसचा मुलगा तिकवा याचा मुलगा शल्लूमय याची ती पली. शल्लूमय याजकाच्या कपड्यांचे खाते सांभाळी, हुल्ला यरूशलेमामध्ये दुसऱ्या भागात राहत होती. हे सर्वजण तिच्याकडे गेले आणि तिच्याशी बोलले.” १५ तेव्हा हुल्दा त्यांना म्हणाली, इसाएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो: तुम्हास माझ्याकडे ज्याने पाठवले त्यास सांगा. १६ “परमेश्वराचे म्हणणे आहे की, हा प्रदेश आणि तेथे राहणारे लोक यांच्यावर आता मी अरिष्ट आणणार आहे. यहूदाच्या राजाने त्या पुस्तकात वाचली तीच संकेत येतील.” १७ यहूदाच्या लोकांनी माझा त्याग केला. इतर दैवतांपुढे त्यांनी धूप जाळला. त्यांनी मला संताप आणला, त्यांनी अनेक मूर्तीही केल्या. म्हणून या प्रदेशावर माझा राग आहे. न विझवता येणाऱ्या अग्नीसारखा माझा संताप असेल. १८ “यहूदाचा

राजा योशीया याने तुम्हास परमेश्वराचा कौल घ्यायला पाठवले. योशीयाला हे सांगा: ‘इसाएलाचा देव परमेश्वराची वचने तू ऐकलीस. हा प्रदेश आणि येथील लोक यांच्याविषयी मी सांगितले ते ऐकलेस. १९ तू मृत मनाचा आहेस. या गोषी ऐकून तुला दुःख झाले. यरूशलेमेवर अरिष्ट येईल असे मी म्हणालो तेव्हा शोकाने तू वस्त्रे फाडलीस आणि रडलास. म्हणून मीही तुझे ऐकले आहे.’ हे परमेश्वराचे शब्द आहेत. २० “ती तुझी तुद्या पूर्वजांशी भेट करून देईन. तुला मरण येईल आणि तू सुखाने कबरीत पडशील. यरूशलेमेवर येणारे अरिष्ट तुला आपल्या डोळ्यांनी पाहावे लागणार नाही.” मग याजक हिल्कीया, अहीकाम, अखबोर, शाफान, असाया यांनी हा संदेश राजाला सांगितला.

२३ राजा योशीया याने यहूदा आणि यरूशलेम येथील सर्व वडिलधाऱ्यांना निरोप पाठवून बोलावून घेतले. २ मग राजा परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. त्याच्या मागेमाग यहूदा आणि यरूशलेम येथे राहणारे लोकही गेले. अगदी सामान्य मनुष्यासांन याजक, संदेष यांच्यासारख्या महत्वाच्या वक्तीपर्यंत झाडून सर्वजण राजाच्या बरोबर गेले. मग राजाने परमेश्वराच्या मंदिरात सापडलेले कराराचे पुस्तक काढून त्यातील सर्व वचने सगळ्यांना ऐकू जातील अशी वाचली. ३ संतभाजवळ उभे राहून राजाने परमेश्वराशी करार केला. “त्याने परमेश्वराची सर्व वचने, करार, नियम पाळायचे कबूल केले.” पुस्तकात लिहिलेले सर्व मनोभावे पाळायचे त्याने आश्वासन दिले. राजाने केलेल्या या कराराला पाठिंगा दशर्विण्यासाठी सर्वजण उठून उभे राहिले. ४ मग बआलदैवत, अशेरा, नक्षत्रे यांच्या पूजेसाठी केलेती सर्व पापे परमेश्वराच्या मंदिरातून बाहेर काढण्यात यावीत अशी आज्ञा राजाने हिल्कीया, इतर याजक आणि द्वारपाल यांना दिली. मग त्याने ती यरूशलेम बाहेरच्या किंद्रोनच्या शेतात जाळली व त्यांची रख बेथेल येथे नेली. ५ यहूदाच्या राजांनी याजक महणून जी माणसे निवडली होती ती सामान्य माणसे होती, आहरोन कुळातली नव्हती! हे भोंदू याजक यहूदाच्या सर्व नगरामध्ये तसेच यरूशलेम सभोवतीच्या गावांतून उंचस्थानावरील पूजास्थळांपुढे सर्वस धूप जाळत होते. बआल, सूर्य, चंद्र, नक्षत्रे आणि आकाशातील इतर तरे यांच्यासाठी ते धूप जाळत. मग हिज्जीयाने या याजकांवर बंदी घालती. ६ योशीयाने परमेश्वराच्या मंदिरातून अशेराचा संतभं काढून तो यरूशलेमेवाहेर किंद्रोन खोन्यात नेऊन जाळून टाकले. नंतर त्याने जळलेल्या भागाच्या तुकड्यांची राख केली. ती सामान्य लोकांच्या थडग्यावर विखरून टाकली. ७ परमेश्वराच्या मंदिरातील पुरुष वेश्यांची घेरे योशीयाने उद्घवस्त केली. बायकाही या घरांचा वापर करत आणि अशेरा या देवतेच्या सन्मानार्थ लहान तंबू आच्छादने तयार करत असत. ८ योशीयाने यहूदा नगरातील सर्व याजक आणले व गिबापासून वैर-शेव्यापर्यंत ज्या उंचस्थानात धूप जाळाला होता ती भ्रष्ट केली. दरवाजांची उंचस्थाने, जो नगराचा अधिकारी यहोशवा याच्या वेळीच्या प्रवेशाजवळ होती ती त्याने मोडली. ९ तरी याजक परमेश्वराची वेदी जी यरूशलेमेत होती तीच्याकडे चढून जात नव्हते, पण आपल्या भावांमध्ये बेखुमीर भाकरी खात होते. पण राजाने ही उंचस्थाने मोडली आणि याजकांना यरूशलेमेला आणले. नगराधिकारी यहोशवा याच्या वेशीजवळी डावीकील उंचस्थानेही योशीयाने उद्घवस्त केली. १० हिनोमच्या मुलाचे खोरे याठिकाणी तोफेत हे एक ठिकाण होते. तेथे लोक मोलख या दैवताला आपल्या मुलांचा बली देत आणि वेदीवर त्यांना जाळत. योशीयाने हे स्थान पुन्हा वापरता येऊ नये असे भ्रष्ट करून टाकले. ११ पूर्वीच्या राजांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशी एक रथ आणिं गाही घोडे ठेवलेले होते. नाथान-मेलेक या अधिकायाच्या खोलीजवळ ही जागा होती. हे घोडे आणि रथ सूर्य दैवतांच्या सन्मानार्थ यहूदाच्या राजाने दिले होते. योशीयाने हे घोडे तेथेन हलवले आणि रथ जाळून टाकला. १२ आहाजव्या इमारतीच्या गच्चीत पूर्वी यहूदाच्या राजांनी वेद्या बांधल्या होत्या. परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोन्ही चौकातही मनश्शे

वेद्या बांधल्या होत्या. योशीयाने या सर्व वेद्यांची मोडतोड करून किड्रोनच्या खोऱ्यात त्यांचे भग्नावशेष टाकून दिले. १३ यस्शलेमजवळच्या विध्वंसगिरी नावाच्या पहाडावर इसाएलाचा राजा शलमोनने काही उच्चस्थाने पूर्वी बांधली होती. पहाडाच्या ती दक्षिणेला होती. सीदेन्यांची अमंगल देवी अष्टरोथ, मवाब्यांची अमंगल दैवत कमोश आणि अमोन्यांची अमंगल देवता मिलकोम यांच्यासाठीही उच्चस्थाने त्याने बांधली होती. पण ही सर्व स्थाने राजा योशीयाने भ्रष्ट केली. १४ त्याने सर्वच्या सर्व सृष्टीस्तंभ आणि अशेवाचे खांब यांची पार मोडतोड केली आणि त्या ठिकाणावर मृत मनुष्यांच्या अस्थी पसरून टाकल्या. १५ नबाटचा मुलगा यराबाम याने बांधलेली बेथेलमधली वेदी आणि उच्चस्थानेही योशीयाने उधवस्त केली. या यराबामाने इसाएलाला पाप करायला लावले होते. योशीयाने त्या बांधकामांची मोडतोड करून त्याची अगदी माती केली. अशेवा स्तंभही त्याने जाळून टाकला. १६ योशीयाने डोंगारावर इकडे तिकडे पाहिले तेव्हा त्यास काही कबरी दिसल्या. तेव्हा त्याने माणसे पाठवून त्यातील हाडे आणली. ती हाडे त्याने वेदीवर जाळली आणि ते स्थान अपवित्र केले. संदेष्ट्याने जो परमेश्वराचा संदेश घोषित केला होता त्याप्रामाणेच हे झाले. यराबाम वेदीजवळ उभा असताना संदेष्ट्याने हे सांगितले होते. पुढी पाहिले तेव्हा योशीयाला संदेष्ट्याची कबर दिसली. १७ योशीयाने विचारले, “हे थऱ्डे कोणाचे?” तेव्हा गावातील लोकांनी त्यास सांगितले, “हे यहूदातून आलेल्या देवाच्या मनुष्याचे थडें. तू बेथेलच्या वेदीची जी दशा करून टाकलीस त्याबद्दल त्याने फार पूर्वीच भाकित केले होते.” १८ तेव्हा योशीया म्हणाला, “या थडग्याला धक्का लावू नका, तेथील अस्थी हलतू नका.” मग त्यांनी त्याच्या अस्थी शोमरानाहून आलेल्या संदेष्ट्याच्या असर्थींबोरबर राहू दिल्या. १९ शोमरानच्या नगरामधील उच्चस्थानांवरील सर्व दैवतेही योशीयाने उद्धवस्त केली. ही दैवते इसाएलच्या राजांनी बांधली होती आणि त्यामुळे परमेश्वराचा कोप झाला होता. बेथेलमधील वेदीप्रामाणेच योशीयाने या दैवतांची गत करून टाकली. २० शोमरोन मधील उच्चस्थानांच्या सर्व याजकांना योशीयाने ठार केले. त्या वेदीवरच त्याने त्यांना मारले. वेदीवर मनुष्यांची हाडे जाळली. अशाप्रकारे सर्व पूजास्थांची मोडतोड करून मग तो यस्शलेमेला परतला. २१ राजा योशीयाने सर्व लोकांस आज्ञा केली, “करारात लिहिले आहे त्या पथदर्तीने तुमच्या परमेश्वर देवासाठी वल्हांडण सण साजरा करा.” २२ इसाएलवर न्यायाधीश राज्य करत होते तेव्हासाठून लोकांनी वल्हांडण सण अशा पथदर्तीने साजरा केला नव्हता. यहूदाच्या किंवा इसाएलच्या कोणत्याही राजाने त्यानिमित उत्सव केला नव्हता. २३ योशीयाचे राजा म्हणून अठरावे वर्ष चालू असताना लोकांनी परमेश्वरास उद्देशून यस्शलेमेत वल्हांडण सण साजरा केला. २४ यहूदा आणि यस्शलेमामध्ये लोक पूजत असतेल्या मात्रिक (भूतसंचारी) चेटकी, गृहदेवता आणि अनेक अमंगल गोर्झींचा नाश योशीयाने केला. परमेश्वराच्या मंदिरात याजक हिल्कीयाला जे नियमसास्त्राचे पुस्तक सापडले त्या बहुकूम योशीयाने हे केले. २५ योशीयासारखा राजा यापूर्वी झाला नव्हता. योशीया पूर्णपणे परमेश्वराचा उपासक बनला मोशेश्वर कराराचे पालन योशीयाइतक्या काटेकोरपणे कुठल्याच राजाने केले नव्हते. आणि त्यानंतरही तसा राजा झाला नाही. २६ पण तरीही यहूदावरील परमेश्वराचा राग ओसरता नाही. मनशेच्या वर्तनाबद्दल अजूनही त्यास राग होता. २७ परमेश्वर म्हणाला, “मी इसाएलाना हुसकावून लावले तसेच यहूद्याना करीन त्यांना मी नजरेपुढून घालवीन. यस्शलेमचाही मी त्याग करीन. मीच ते नगर निवडले हे खरे पण तेथील मंदिराची मी मोडतोड करीन. माझे नाव राखणारी जागा असे याच स्थळाबद्दल मी म्हणत होतो.” २८ “यहूदाच्या राजांचा इतिहास या पुस्तकात योशीयाच्या इतर गोर्झींची हक्कित आहे.” २९ योशीयाच्या कारकिर्दीत, मिसरचा राजा फारो-नखोवर चाल करून गेला. पण मगिद्दे येथे फारो-नखोने त्यास पाहिले आणि ठार केले. ३० योशीयाच्या सेवकांनी त्याचा

मृतदेह रथात घालून मगिद्दोहून यस्शलेमेला आणला. त्यास त्याच्या कबरीत पुरले. मग देशातील लोकांनी त्याचा मुलगा यहोआहाज याला अभिषेक केला आणि त्यास पुढचा राजा केले. ३१ यहोआहाज तेव्हा तेवीस वर्षांचा होता. त्याने यस्शलेमेवर तीन महिने राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हमूटल लिब्नाच्या यिर्माया याची ती मुलगी. ३२ यहोआहाज परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर वागला. त्याचे वर्तन आपल्या पूर्वजांसारखेच होते. ३३ फारो-नखोने हमाश देशातील रिब्ला येथे यहोआहाजाला बेड्या घाटल्या. त्यामुळे यहोआहाजाला यस्शलेमामध्ये राज्य करता येईना. फारो-नखोने यहूदाकडून एक हजार किक्कार चांदी आणि एक किक्कार सोने जबरदस्तीने वसूल केले. ३४ फारो-नखोने योशीयाचा मुलगा एल्याकीम याला राजा केले एल्याकीम गादीवर आला. एल्याकीमचे नाव फारो-नखोने बदलून यहोयाकीम केले; आणि यहोआहाजाला मिसरला नेले. यहोआहाज तेथे मरण पावला. ३५ यहोयाकीमाने फारोला सोनेचांदी दिले तरी फारो नखोयास देण्यासाठी सामान्य लोकांवर कर बसवला. तेव्हा प्रत्येकाला आपल्या वाटचे थोडे सोने सुपे द्यावे लागले. यहोयाकीमाने मग फारो नखोयास पैसे दिले. ३६ यहोयाकीम राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यस्शलेमेवर अकरा वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव जवूदा. ती रुमा येवील पदाया याची मुलगी. ३७ यहोयाकीमचे वर्तन परमेश्वरास न पटणारे होते. आपल्या पूर्वजांप्रामाणेच तो गैर वागला.

२४ यहोयाकीमाच्या काळात बाबेलचा राजा नबुखद्दोनेस्सर यहूदात आला.

यहोयाकीमाने तीन वर्ष त्याचे मांडलिकत्व पत्करले आणि नंतर फिरूर होऊन त्याने बंड केले. २ यहोयाकीमविरुद्ध परमेश्वराने खासदी, अरामी, मवाबी आणि अमोनी लोकांच्या टोळ्या पाठवल्या. आपल्या संदेष्ट्यांकरी परमेश्वराने जे घडेल म्हणून सांगितले होते आणि त्याप्रामाणेच घडत होते. यहूदाच्या संहारासाठी या टोळ्या होत्या. ३ यहूदा आपल्या नजरेसमून नाहीसा व्हावा म्हणून परमेश्वराच्या आज्ञेने हे झाले. मनशेची पापे याला कारणीभूत होती. ४ मनशेने अनेक निरपराधांची हत्या केली. सरे यस्शलेम त्याच्या रक्काने माखले. या पापांना परमेश्वराजवळ क्षमा नव्हती. ५ यहोयाकीमाने बाकी जे काही केले त्याची नोंद “यहूदाच्या राजांचा इतिहास” या पुस्तकात आहे. ६ यहोयाकीमाच्या मृत्यूनंतर त्याचे आपल्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले. त्याचा मुलगा यहोयाखीन राज्य करू लागला. ७ मिसरच्या नदीपासून फरात नदीपर्यंत, पूर्वी मिसरच्या ताब्यात असलेला सगला प्रदेश बाबेलच्या राजाने बळकावल्यामुळे मिसरचा राजा मिसरदेश सोडून आला नाही. ८ यहोयाखीन राजा झाला तेव्हा तो अठरा वर्षांचा होता. त्याने यस्शलेमेवर तीन महिने राज्य केले. याच्या आईचे नाव नेहूदा. ती यस्शलेमेच्या एलनाथानची मुलगी. ९ यहोयाखीनाने आपल्या वडिलांप्रामाणेच परमेश्वराच्या दृष्टीने गैर वर्तन केले. १० यावेळी बाबेलचा राजा नबुखद्दोनेस्सर याच्या कारभायांनी यस्शलेम नगराला वेढा दिला. ११ नंतर नबुखद्दोनेस्सर बाबेलचा राजा या नगरात आला. १२ यहूदाच्या राजा यहोयाखीन बाबेलच्या या राजाच्या भेटीला आला. यहोयाखीनची आई, त्याचे कारभारी, वडिलधारी मंडळी, सरदार हेही लोक त्याच्याबरोबर होते. तेव्हा बाबेलच्या राजाने यहोयाखीनाला आपल्या ताब्यात घेतले. नबुखद्दोनेस्सरच्या कारकिर्दीच्या आठव्या वर्षी हे झाले. १३ यस्शलेमेच्या परमेश्वराच्या मंदिरातली सर्व मौल्यांची विजयावस्था नव्हती. आणि राजवाड्यातली सर्व मौल्यांची विजयावस्था नव्हती. इसाएलचा राजा शलमोनने परमेश्वराच्या मंदिरात ठेवलेली सर्व सुवर्णपाणे त्याने मोडून तोडून टाकली. हे परमेश्वराच्या भाकिताप्रामाणेच झाले. १४ नबुखद्दोनेस्सरच्या परमेश्वराच्या भाकिताप्रामाणेच झाले. १५ यहोयाखीनाला नव्हती. आणि कारागिर यांनाही त्याने पकडले. अगदी गरीबातला गरीब मनुष्य वगळता कोणालाही मोकळे ठेवले नाही. १६ यहोयाखीनाला नबुखद्दोनेस्सरने

बाबेलला कैदी म्हणून नेले. राजाची आई, स्त्रिया, सेवक, आणि गावातील प्रतिष्ठित लोक यांनाही यस्थलेमेत त्याचे कैदी होते. १६ सात हजाराचे सैन्य, एक हजार कुशल कामगार आणि कारागीर यांनाही त्याने नेले. हे सर्व लोक युद्धात वाक्खगार, तयार होते. त्यांना राजाने बाबेलला कैदी म्हणून नेले. १७ बाबेलाच्या राजाने मत्तन्या याला राजा केले, हा योहोयाखीनाचा काका. त्याचे नवा बदलून सिद्कीया असे ठेवले. १८ सिद्कीया राज्य करू लागला तेव्हा एकवीस वर्षांचा होता. त्याने यस्थलेमेवर अकरा वर्ष राज्य केले. याच्या आईचे नवा हमूटल. ती लिळा शहरातील यिर्मया याची मुलगी. १९ सिद्कीया योहोयाकीमप्रमाणेच वर्तनाने वाईट होता. परमेश्वराच्या आज्ञेविरुद्ध तो वागला. २० तेव्हा परमेश्वराने संतपाने यस्थलेम आणि यहूदा यांची हकालपृष्ठी केली. नंतर सिद्कीयाने बाबेलाच्या राज्याविरुद्ध बंडखोरी केली.

२५ सिद्कीयाने बाबेलाच्या राजाविरुद्ध बंड केले आणि त्याच्या आज्ञा पाळण्याचे त्याने नाकारले. त्यामुळे बाबेलचा राजा नवुखद्दनेस्सर आपल्या सैन्यासह यस्थलेमेवर चाल करून गेला. सिद्कीयाच्या कारकिर्दीचे ते नववे वर्ष, दहावा महिना, दहावा दिवस होता. नवुखद्दनेस्सरच्या सैन्याने यस्थलेमेला वेढा देऊन लोकांचे येणे जाणे रोखले. मग त्याने नगराभोवती कचवाचे अडसर निर्माण केले. २ सिद्कीया राजाच्या कारकिर्दीचे अकरावे वर्ष उजाडेपर्यंत या नगराला वेढा चालू राहिला. ३ दुष्काळाने परिस्थिती विकर झाली होती. चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दिवसापर्यंत नगरातील सामान्य मनुष्याची अनन्ननदशा झाली. ४ मग नगराच्या तटाला एक खिंड पाडण्यात आली; दोन्ही तटांच्यामध्ये जी वेस राजाच्या बांगेजवळ होती त्या वाटने सर्व योद्दे रातोरात पळून गेले; नगरास खास्यांचा वेढा पडताच होता; इकडे राजाने अराबाचा रस्ता धरला. ५ खास्टी सैन्याने राजाचा पाठलाग केला आणि त्यांना यरीहोजवळ गाठले. तेव्हा सिद्कीयाचे सैन्य त्यास एकटा सोडून पळून गेले. ६ बाबेल देशाच्या लोकांनी राजा सिद्कीयाला धरून रिळ्वा येथे आपल्या राजाकडे नेले. या लोकांनी सिद्कीयाला जबर शासन करण्याचे ठरवले. ७ त्यांनी सिद्कीयाच्या मुलांना त्याच्या नजरेसमेवर जिवे मारले. नंतर सिद्कीयाचे डोळे काढले आणि त्यास जेरबंद करून बाबेलला नेले. ८ बाबेलचा राजा नवुखद्दनेस्सर याच्या कारकिर्दीच्या एकोणिसाच्या वर्षी, पाचव्या महिन्यात सातव्या दिवशी नवुजरदान यस्थलेमेवर चाल करून आला. नवुजरदान हा राजाच्या उत्तम, निवडक सैन्याचा नायक होता. ९ या नवुजरदानने परमेश्वराचे मंदिर, राजवाडा आणि यस्थलेमधील सर्व घरे जाळून टाकली. मोठोमेठे वाडेही त्याने उदध्वस्त केले. १० मग खास्टी सैन्याने यस्थलेमची तटबंदी पाढली. ११ नगरात अजून असलेले लोक बाबेलाच्या राज्याकडे फितून गेलेले लोक व उलेले लोक यांना गरधांचा नायक नवुजरदानने ताब्यात घेतले आणि त्यांच्यापैकी जे शरण यायला तयार होते त्यांच्यासह सर्वना कैदी म्हणून नेले. १२ अगदीच दिर्द्री लोकांस तेवढे त्याने तेथेव राहू दिले. द्राक्षमळे आणि शेतीची देखभाल करण्यासाठी त्याने त्यांना तिथे ठेवले. १३ परमेश्वराच्या मंदिरातील सर्व पितळी पात्रांची खास्टी सैन्याने मोडतोड केली. पितळी खांब, ढकलगाड्या, मोठमोठी पितळी घंगाळी यांची मोडतोड करून ते पितळ त्यांनी बाबेलला नेले. १४ इतर पात्रे, फावडी, वाती कापण्याच्या काच्या, पळ्या, पितळी थाळ्या ही परमेश्वराच्या मंदिरातील सर्व उपकरणेही त्यांनी घेतली. १५ अनीपात्रे, वाडो, सोने-चांदीच्या लोभापायी सोन्यारुप्याची भांडीही नवुजरदानने हस्तगत केली. १६ अशाप्रकारे, नवुजरदानने बळकावलेल्या वस्तू दोन पितळी स्तंभ. एक मोठे पितळी घंगाळ परमेश्वराच्या मंदिरासाठी शलमोनने करून घेतलेल्या ढकलगाड्या, यांत इतके पितळ होते की त्याचे वजन करणे शक्य नव्हते. १७ प्रत्येक स्तंभाची उंची सत्तावीस फूट त्यावरील कळस साडेचार फूट उंचीचे तेही पितळी असून त्यावर जाळीकाम आणि डाळिंबाची नक्षी होती, दोन्ही स्तंभ अगादी सारखेच होते. १८ नवुजरदानने लोकांस मंदिरातून खाली नेले व

मुख्य याजक सराया दुर्यम याजक सफन्या आणि तीन द्वारपाल १९ आणि शहरातून एक सैन्याधिकारी अजूनही नगरात असलेले राजाचे पांच सल्लागार सैन्याधिकाच्या सविव. हा जनगणना प्रमुख असून सैन्यांची निवड करत असे. शहरात सापडलेली साठ माणसेही त्याने घेतली. २० बाबेलातील रिळ्वा येथे नवूजरदानाने या सर्वांना राजासमोर हजर केले. २१ बाबेलाच्या राजाने त्या सर्वांची हमास्त देशातील रिळ्वा येथे हत्या केली. अशाप्रकारे यूद्दी योना आपल्या भूमीतून बंदीवान म्हणून जावे लागले. २२ बाबेलचा राजा नवुखद्दनेस्सरने काही लोकांस यहूदातच राहू दिले. त्यामध्ये एकजण होता त्याचे नवा गदल्या. हा अहीकामचा मुलगा आणि अहीकाम शाफानचा. या गदल्याला नवुखद्दनेस्सरने यहूदा प्रांतावर अधिकारी म्हणून नेमले. २३ नथन्याचा मुलगा इश्माएल, कारेहाचा मुलगा योहोहानान आणि नटोफाथी तन्हुमेथाचा मुलगा सराया व माकाथीचा मुलगा याजन्या हे सैन्यातील सरदार होते. त्यांनी बाबेलाच्या राजाने गदल्याला अधिकारी केल्याचे ऐकले म्हणून ते त्यास भेटायला मिस्पा येथे आले. २४ गदल्याने त्या सर्वांना शपथ दिली आणि तो त्यांना म्हणाला, “खास्टी अधिकाच्यांचे भय बाळगू नका. या देशातच राहून बाबेलाच्या राजाची सेवा करा, म्हणजे तुमचे भले होईल.” २५ अलीशामचा मुलगा नथन्या याचा मुलगा इश्माएल हा राजसंसातापैकी होता. त्याने आणखी दहाजणांसमवेत सातव्या महिन्यात गदल्यावर हल्ला केला आणि सर्व यूद्दी तसेच खास्टी यांना मिस्पा येथे ठार केले. २६ मग सर्व सैन्याधिकारी आणि लोक मिसरला पळून गेले. खास्टी लोकांच्या धास्तीने कनिष्ठ पदावर असलेल्यापासून श्रेष्ठ पदावर असलेल्यांपर्यंत सर्व पळाले. २७ पुढे अबील मरोदखा हा बाबेलचा राजा झाला. त्याने यहूदाचा राजा योहोयाखीन याची कैदेतून सुटका केली. योहोयाखीनाला तोपर्यंत तुरुंगात पळून सदतीस वर्षे झाली होती. अबील मरोदखने सत्तेवर आल्यावर बाराच्या महिन्याच्या सत्ताविसाच्या दिवशी हे सुटकेके काम केले. २८ त्याच्याशी त्याने चांगले बोलून बाबेलात जे राजे त्याच्या बंदीत होते त्याने त्यांच्याहून त्यास दरबारात उच्चासन दिले. २९ अबील मरोदखने त्यास तुरुंगातले कपडे बदलायला लावले. पुढे आयुष्यभर योहोयाखीन अबील मरोदखच्या शेजारी मेजावर बसून जेवत असे. ३० अबील मरोदख राजाने त्यास पुढे त्याच्या आयुष्यभर रोज जेवत दिले.

1 इतिहास

१ अद्याम, शेष, अनोश, २ केनन, महललेल, यारेद, ३ हनोख, मथुशलह, लामेख, ४ नोहा, शेम, हाम आणि याफेथ. ५ याफेथाचे पुत्र: गोमर, मागोग, मादी, यावान, तुबाल, मेशेख, तीरास ६ गोमरचे पुत्र आषकनाज, रीफाथ, तोगार्म ७ यावानाचे पुत्र अलीश, तार्शीश, कितीम, दोदानीम. ८ हामाचे पुत्र कूश, मिसाईम, पूट व कनन. ९ कूशचे पुत्र सबा, हवीला, सब्ता, रामा, साब्तका, रामाचे पुत्र शबा आणि ददान. १० कूशाने निप्रोदाला जन्म दिला, जो पृथ्वीवरचा पहिला जगजेता बनला. ११ मिसाईमने लूदीम, अनामीम, लहावीम, नापुहीम १२ पात्रुसीम, कास्तुहीम (ज्यांच्यापासून पलिई झाले) व कफतोरिम यांना जन्म दिला. १३ आणि कनानाचा ज्येष्ठ पुत्र सीदोन व त्यानंतर हेथ, १४ यवूसी, अमोरी, मिगाशी, १५ हवीली, आर्की, शीनी १६ अर्वदी, समारी, हमाथी हे होत. १७ एलाम, अशूर, अर्पक्षद, लूट आणि अद्याम, उस, हूल, गेतेर आणि मेशेख हे शेमचे पुत्र. १८ शेलहचा पिता अर्पक्षद आणि एबरचे पिता शेलह. १९ एबरला दोन पुत्र झाले, एकाचे नाव पेलेग होते, कारण त्याच्या दिवसात पृथ्वीची विभागणी झाली. पेलेगच्या बँधूचे नाव यक्तान. २० यक्तानने अलमोदाद, शेलेफ, हसमविध, येरह, २१ हदोराम, ऊजाल, दिक्ला, २२ एबाल, अवीमाएल, शबा, २३ ओफिर, हवीला, योबाब यांना जन्म दिला. हे सर्व यक्तानाचे पुत्र होते. २४ शेम, अर्पक्षद, शेलह, २५ एबर, पेलेग, रुड, २६ सरुग, नाहोर, तेरह, २७ अब्राम म्हणजेच अब्राहाम. २८ इस्माहाक आणि इश्माएल ही अब्राहामचे पुत्र. २९ ही त्यांची नावे, इश्माएलचा प्रथम जन्मलेला नवायोथ मग केदार, अटदील, मिवसाम, ३० मिश्मा, दुमा, मस्सा, हदद, तेमा ३१ यतूर, नापीश, केदमा. हे सर्व इश्माएलचे पुत्र. ३२ अब्राहामाची उपरपनी कूटूर हिचे पुत्र जिम्रान, यक्षान, मदान, मिधान, इबाकां, शूय यांना जन्म दिला. यक्षानला शबा व ददान हे पुत्र झाले. ३३ एफा, एफर, हनोख, अवीदा, एल्दा हे मिधानचे पुत्र. या सवनीना कूटूराने जन्म दिला. ३४ इस्हाहक हा अब्राहामाचा पुत्र. एसाव आणि इस्याएल हे इस्हाहाकचे पुत्र. ३५ एसावाचे पुत्र अलीपाज, रुवेल, यऊश, यालाम, कोरह. ३६ अलीपाजचे पुत्र तेमान, ओमार, सपी, गाताम, कनाज, याखेरीज अलीपाज आणि तिमा यांना अमालेक नवाचाचा पुत्र होता. ३७ नहाथ, जेरह, शमा, मिज्जा हे रुवेलाचे पुत्र होत. ३८ लोटान, शोबाल, सिवोन, अगा, दीशोन, एसर व दीशान हे सेईराचे पुत्र. ३९ होरी आणि होमाम हे लोटानाचे पुत्र. लोटानाल तिम्ना नावाची बहीणी होती. ४० आल्यान, मानहाथ, एबाल, शपी आणि ओनाम हे शोबालचे पुत्र. अय्या आणि अना हे सिबोनचे पुत्र. ४१ दिशोन हा अनाचा पुत्र आणि हम्रान, एश्वान, नित्राण, करान हे दीशोनाचे पुत्र. ४२ बिल्हान, जावान, याकान हे एसेराचे पुत्र. उस व अरान हे दीशानाचे पुत्र. ४३ इसाएलामध्ये या राजांनी राज्य केले त्याच्या कितीतरी आधी अटोम येथे हे राजे होते. त्यांची नवे बौराचा पुत्र बेला, बेलाच्या नगराचे नाव दीन्हाबा. ४४ बेलाच्या निधानानंतर जेरहचा पुत्र योबाब राजा झाला. योबाब बसा येथील होता. ४५ योबाबाच्या निधानानंतर त्याच्या जागी हूशाम राजा झाला. हा तेमानी देशातील होता. ४६ हूशामच्या मृत्यूनंतर बदादचा पुत्र हदाद याने राज्य केले. त्याने मवाबाच्या देशात मिधानचा पराभव केला. हदादच्या नगराचे नाव अवीत होते. ४७ हदाद मरण पावल्यावर साम्ला राजा झाला. हा मास्केका येथील होता. ४८ साम्ला मरण पावल्यावर त्याच्या जागी शौल राज्यावर आला. हा नदीवरल्या रहोबोथाचा होता. ४९ शौल मरण पावल्यावर अकबोराचा पुत्र बाल-हानान राजा झाला. ५० बाल-हानान मरण पावल्यावर हदाद राजा झाला. त्याच्या मुख्य नगराचे नाव पाई असे होते. हदादच्या पत्नीचे नाव महेटाबेल. ही मात्रद हिंची कन्या. मात्रेद मेजाहाबची कन्या. ५१ पुढे हदाद मरण पावल्यानंतर अदोमाजे सरदार तिमा, आल्या,

यतेश, ५२ अहलीबामा, एला, पीनोन, ५३ कनाज, तेमान मिब्सार, ५४ मार्गदीएल, ईराम, हे अदोमाजे नेते झाले.

२ ही इस्याएलाचे पुत्र असे, रुड्बेन, शिमोन, लेवी, यहूदा, इस्साखार, जबुलून, २ दान, योसेफ, बन्यामीन, नफताली, गाद व अशेर. ३ ऐर, ओनान व शेला, ही यहूदाचे पुत्र. बथ-शूता या कनानी स्त्रीपासून त्यास झाली. यहूदाचा प्रथम जन्मलेला पुत्र एर हा परमेश्वराच्या दृष्टीने वाइट होता त्यामुळे एलां त्याने मारून टाकले. ४ यहूदाची सून तामार हिला पेरेस आणि जेरह हे पुत्र झाले. यहूदाचे हे पाच पुत्र होते. ५ हेसोन आणि हामूल हे पेरेसचे पुत्र होते. ६ जेरहला पाच पुत्र होते. ते म्हणजे जिप्री, एथान, हेमान, कल्कोल व दारा. ७ जिप्रीचा पुत्र कर्मी. कर्मीचा पुत्र आखार, त्याने देवाच्या समर्पित वरन्त्वविषयी अपराध केला आणि इस्याएलांवर संकटे अगली. ८ एथानाचा पुत्र अज-या होता. ९ यरहमेल, राम आणि कलुबायाचे पुत्र होते. १० अमीनादाव हा रामचा पुत्र. अमीनादाव हा नहशोनचा पिता. नहशोन हा यहूदाच्या लोकांचा नेता होता. ११ नहशोनचा पुत्र सल्मा. बवाज हा सल्माचा पुत्र. १२ बवाज ओबेदाचा पिता झाल आणि ओबेद इशायाचा पिता झाला. १३ इशायास ज्येष्ठ पुत्र अलीयाब, दुसरा अबीनादाव आणि तिसरा शिमा, १४ चौथा नथनेल, पाचवा रद्धय, १५ सहावा ओसेम, सातवा दावीद यांचा पिता झाला. १६ सर्वा आणि अवीगईल या त्यांच्या बहिणी अवीशय, यवाब आणि असाएल हे तिथे सरुवेचे पुत्र होते. १७ अमासावी आई अवीगईल अमासाचे पिता येथेर हे इश्माएली होते. १८ हेसोनचा पुत्र कालेब, यरियोथाची कन्या अजूबा ही कालेबची पत्नी. या दोघांना पुत्र झाली येशेर, शोबाब आणि अर्देन हे अजूबाचे पुत्र. १९ अजूबा मेल्यानंतर कालेबने एफ्राथ हिच्याशी लग्न केले. त्यांना पुत्र झाला. त्याचे नाव हूर. २० हूरचा पुत्र उरी. ऊरीचा पुत्र बसालेल. २१ नंतर हेसोनाने, वयाच्या साठाच्या वर्षी मास्यारच्या कन्येशी लग्न केले. माखीर म्हणजे गिलादाचा पिता त्याच्यापासून तिला सगूब झाला. २२ सगूबचा पुत्र याईर. याईराची गिलाद प्रांतात तेवीस नगरे होती. २३ पण गशूर आणि अराम यांनी याईर व कनाथ यांची शहरे त्याच्यापाणी आसपासी साठ शहरेही घेतली. ती सर्व, गिलादाचा पिता माखीर याच्या वंशजाची होती. २४ हेसोन हा कालेब एफ्राथ येथे मृत्यू पावल्यानंतर त्याची पत्नी अवीया हिच्या पोटी तिला तकोवाचा पिता अश्शर हा झाला. २५ यरहमेल हे हेसोनचा प्रथम जन्मलेला पुत्र. राम, बुना, औरेन, औसेम व अर्हीया ही यरहमेलचे पुत्र होती. २६ यरहमेलला दुसरी पत्नी होती, तिचे नाव अटारा. ती ओनामावी आई होती. २७ यरहमेलाचा प्रथम जन्मलेला पुत्र राम याचे पुत्र मास, यामीन आणि एकर हे होते. २८ शम्म्य व यादा हे औनामाचे पुत्र. नादाब आणि अबीशूर हे शम्म्यचे पुत्र. २९ अबीशूराच्या पत्नीचे नाव अबीहाईल. त्यांना अहबान आणि मोलीद ही दोन पुत्र झाले. ३० सलेद आणि अपैर्झिम हे नादाबचे पुत्र. यापैकी सलेद पुत्र न होताच मेला. ३१ अपैर्झिमचा पुत्र इशी. इशीचा पुत्र शेशान. शेशानचा पुत्र अहलय. ३२ शम्म्यचा भाऊ यादा याला येथेर आणि योनाथान हे दोन पुत्र होते. येथेर पुत्र न होताच मेला. ३३ पेलेथ आणि जाजा हे योनाथानचे पुत्र, ही यरहमेलची वंशावळ होती. ३४ शेशानला पुत्र नव्हते, फक्त कन्या रन्ने होती. शेशानकडे मिसरचा एक नोकर होता. त्याचे नाव यरहा. ३५ शेशानने आपली कन्या आपला सेवक यरहाला त्याची पत्नी म्हणून करून दिली. तिच्या पोटी त्यास अत्ताय झाला. ३६ अत्ताय नाथानाचा पिता झाला आणि नाथान जाबादाचा पिता झाला. ३७ जाबाद एफलालाचा पिता झाला, एफलाल हा ओबेदचा पिता झाला. ३८ औरेन येडूचा पिता झाला, येडू अज-याचा पिता झाला. ३९ अज-या हेलसचा पिता झाला. ४० एलास सिस्मायाचा पिता झाला, सिस्माय शल्लूमचा पिता झाला. ४१ शल्लूम यकम्याचा पिता झाला, यकम्या अलीशामाचा पिता झाला. ४२ यरहमेलाचा भाऊ कालेब याचे पुत्र प्रथम जन्मलेला. मेशाचा पुत्र जीफ. मरेशाचा पुत्र हेब्रोन. ४३

कोरह, तप्पूर, रेकेम आणि शमा हे हेब्रोनचे पुत्र. ४४ शमाने रहम याला जन्म दिला, रहमाचा पुत्र यकर्म. रेकेमचा पुत्र शम्यम. ४५ शम्यचा पुत्र मावोन. मावोन हा बेथ-सूच्या पिता. ४६ कालेबला एका नावाची उपतप्ती होती. तिला हारान, मोसा, गाजेज हे पुत्र झाले. हारान हा गाजेजचा पिता. ४७ रेगेम, योथाम, गेशान, पेलेट, एफा व शाफ हे यहदयाचे पुत्र. ४८ माका ही कालेबची उपतप्ती हिला रेवेर आणि तिह्ना हे पुत्र झाली. ४९ तिला मध्यानाचा पिता शाफ आणि मखबेना व गिबा यांचा पिता शवा हे ही तिला झाले. अख्सा ही कालेबची कन्या. ५० ही कालेबची वंशावळ होती. एफ्रायेचा प्रथम जन्मलेला पुत्र हूर याचे पुत्र. किर्यथ-यारीमाचा पिता शोबाल, ५१ बेथलेहेमचा पिता सल्मा आणि बेथ-गेटेरचा पिता हारेफ. ५२ किर्यथ-यारीमाचा पिता शोबाल याचे वंशज हारेवे, मनुहोथमधील अर्धे लोक, ५३ आणि किर्यथ-यारीमधील घराणेने इश्री, पूर्थी, शुभाथी आणि मिश्राई हे ती होत. त्यापैकी मिश्राईपासून सराथी आणि एषाबुली हे झाले. ५४ सल्माचे वंशज बेथलेहेम व नटोफाथी, अटरोथ-बेथयावाक, अर्धे मानहथकर आणि सारी लोक. ५५ शिवाय तिराथी, शिमाथी, सुकाथी ही याबेसमध्ये राहणारी लेखकांची घराणी. हे नकलनवीस म्हणजे रेखाव घराण्याचा मूळपुरुष हम्मथ याच्या वंशातली केळी लोक होते.

३ आणि हेब्रोनात दावीदाच्या पुत्रांचा जन्म ते हे होते. अहीनवाम इज्रेलकरीण हिजापासून अम्मोन हा जेण; अबीगईल कर्मेलकरीण हिचा पुत्र दानीएल हा दुसरा, २ गश्शरूचा राजा तलमय याची मुलगी माका हिचा पुत्र अवशालोम हा तिसरा पुत्र, हगीथाचा पुत्र अदेनीया हा चौथा. ३ अबीतलचा पुत्र शफात्या हा पाचवा. दावीदाची पत्नी एप्ला हिचा इथम हा सहावा. ४ दावीदाच्या या सहा पुत्रांचा जन्म हेब्रोन येथे झाला. दावीदाने तेथे साडेसात वर्षे राज्य केले. यश्शलेम येथे त्याने तेहतीस वर्षे राज्य केले. ५ अम्मीएलची कन्या बथश्वाहिच्यापासून दाविदाला यश्शलेम शहरात चार पुत्र झाले. शिमा, शोबाल, नाथान आणि शलमोन हे तिचे पुत्र. ६ इतर नऊ पुत्र; इभार, अलीशामा, एलीफलेट, ७ नोगा, नेफेम, याफीय, ८ अलीशामा, एल्याद, एलीफलेट. ९ ही दावीदाची मुले होती, त्यामध्ये त्याच्या उपतप्तीपासून झालेल्या पुत्रांचा नावाचा उल्लेख केलेला नाही. तामार ही त्यांची बहिण होती. १० शलमोनाचा पुत्र रहाबाम होता. रहाबामाचा पुत्र अबीया होता. अबीयाचा पुत्र आसा. आसाचा पुत्र यहोशाफाट. ११ यहोशाफाटाचा पुत्र योराम. योरामाचा पुत्र अहज्या होता. अहज्याचा पुत्र योवाश होता. १२ योवाशाचा पुत्र अमस्या होता. अमस्याचा पुत्र अजज्या होता. अजज्याचा पुत्र योथाम होता. १३ योथामाचा पुत्र आहाज होता. आहाजाचा पुत्र हिज्जीया, हिज्जीयाचा पुत्र मनश्शे. १४ मनश्शेचा पुत्र आमोन होता, आमोनचा पुत्र योशीया होता. १५ योशीयाचे पुत्र थोरला योहानान, दुसरा यहोयाकीम. तिसरा सिद्धीया, चौथा शल्लूम. १६ यहोयाकीमचे पुत्र यखन्या आणि त्याचा पुत्र सिद्धीया होता. १७ यखन्याला बाबिलोनामध्ये कैद केल्यानंतर त्यास झालेल्या मुलांची नावे शल्तीएल, १८ मक्कीराम, पदाया, शेनस्सर, यकम्या, होशामा व नदद्या. १९ पदायाचे पुत्र जरुब्बाबेल, शिमी. जरुब्बाबेलचे पुत्र मशुल्लाम आणि हनन्या. शलोमीथ ही त्यांची बहिण होती. २० जरुब्बाबेलाला आणखीही पाच पुत्र होती. हश्बूा, ओहेल, बरेख्या, हस्या, यूशब-डेसेदी ही ती होत. २१ पलट्या हा हनन्याचा पुत्र आणि पलट्याचा पुत्र यशया, यशयाचा रफाया, रफायाचा अर्णन. अर्णनचा पुत्र ओबद्या. ओबद्याचा पुत्र शखन्या. २२ शखन्याचे वंशज शमाया, शमायाचे सहा पुत्र शमाया, हड्डीश, इगाल, बारीहा, निरह्या आणि शफाट. २३ निरह्या याला तीन पुत्र एल्योवनय, हिज्जीया आणि अज्जिकाम. २४ एल्योवनयला सात पुत्र होते. त्यांची नावे होदव्या, एल्याशीब, पलाया, अक्कूब, योहानान, दलाया, अनानी.

४ यहूदाच्या मुलांची नावे पेरेस, हेसोन, कर्मी, हूर आणि शोबाल. २ शोबालचा पुत्र राया त्याचा पुत्र यहथ. यहथाचे पुत्र अहूमय आणि लहद. सराथी लोक म्हणजे या दोघांचे वंशज होत. ३ इज्रेल, इश्मा व इद्वाश ही

एटामाची पुत्र. त्यांच्या बहिणीचे नाव हस्सलेलपोनी होते. ४ पनुएलाचा पुत्र गदोर आणि एजेस्चा पुत्र हूशा ही हूरव्या पुत्र. हूर हा एफ्राथाचा प्रथम जन्मलेला पुत्र आणि बेथलेहेमाचा बाप होता. ५ अश्शरूचा पुत्र तकोवा. तकोवाला दोन स्त्रिया होत्या. हेला आणि नारा. ६ नाराला अहुज्जाम, हेफेर, तेमनी आणि अहश्टारी हे पुत्र झाले. ७ सेरथ, इस्माह, एश्रान हे हेलाचे पुत्र. ८ हक्कोसाने आनुबू आणि सोबेबा यांना जन्म दिला. हारुमचा पुत्र अहरहेल याच्या घराण्यांचे कुळही कोसच होते. ९ यावेस आपल्या भावांपेक्षा फार आदरणीय होता. त्याच्या आईने त्याचे नाव यावेस ठेवले. ती म्हणाली, “कारण याच्यावेळी मला असह्य प्रसवेदना झाल्या.” १० यावेसाने इस्साएलच्या देवाची प्रार्थना केली. यावेस महणाला, “तू खरोखर मला आशीर्वाद देशील. माझ्या प्रदेशाच्या सीमा वाढविशील. माझ्यावर संकट येऊन मी दुःखीत होऊ नये म्हणून तुझा हात माझ्यावर राहील तर किती चांगले होईल.” आणि देवाने त्याची विनंती मान्य केली. ११ शुहाचा भाऊ कलूब, कलूबचा पुत्र महीर. महीरचा पुत्र एष्टोन. १२ बेथ-राफा, पासेहा आणि तहिन्ना ही एष्टोनचे पुत्र. तहिन्नाचा पुत्र ईर्न-नाहाश. हे रेखा येथील लोक होत. १३ अथनिएल आणि सराया हे कनाजाचे पुत्र. हथथ आणि स्मोनोथाय हे अथनिएलचा पुत्र. १४ स्मोनोथायने अफ्राला जन्म दिला आणि सरायाने यवाबला जन्म दिला. यवाब हा गे-हराशीम जे कुशल कारागीरचे मूळपुरुष होय. तेशील लोक कुशल कारागीर असल्यामुळे त्यांनी हे नाव घेतले. १५ यफुने याचा पुत्र कालेब. कालेबचे पुत्र म्हणजे इरु, एला आणि नाम. एलाचा पुत्र पक्नाज. १६ जीफ, जीफा, तीन्या आणि असरेल हे यहललेलाचे पुत्र. १७ एज्जाचे पुत्र येथेर व मरद, येकेर व यालोन. मेरेदाची मिसरी पतीनी मिर्याम, शम्माय आणि एष्मोवाचा पिता इश्वर ह्यांना जन्म दिला. १८ त्याच्या यहूदी पत्नीला गदोराचा पिता येरेद, सोखोचा पिता हेबेर आणि जानोहाचा पिता यकूथीएल हे झाले. हे विथ्याचे पुत्र होते, फारोची मुलगी विथ्या जिच्याशी मेरेदाने लग्न केले होते. १९ होदीयाची पत्नी ही नहमाची बहीण होती. हिचे पुत्र गार्मी कईला आणि माकाथी एष्मोवा यांचे पिता होते. २० अम्मोन, रिना, बेन-हानान, तिलोन हे शिमोनाचे पुत्र. इशीचे पुत्र जोहेथ आणि बेन-जोहेथ. २१ यहूदाचा पुत्र शेला याच्यापासून लेखाचा पिता एर, मारेशाचा पिता लादा, आणि तलम कापडाचे कसवाचे काम करणारे अश्वेच्या घराण्यातली ही कुळे झाली. २२ तसेच त्याच्यापासून योकीम, कोजेबा येथील लोक योवाश आणि मवाबीवर अधिकार चालवणारे सारापक व याशूबी-लेहेम हे जन्मले. फार जुन्या बातमीतून ही नोंद घेतली आहे. २३ शेलाचे वंशज हे कुंभार असून ते नेताईम आणि गदेश येथे राजाच्या चाकीरी होते. २४ नमुवेल, यामीन, यरिब, जेरह, शील हे शिमोनाचे पुत्र. २५ शौलाचा पुत्र शल्लूम, शल्लूमचा पुत्र मिबसाम. मिबसामचा पुत्र मिश्मा. २६ मिश्माचा पुत्र हम्मूल. हम्मूलचा पुत्र जक्कूर. जक्कूरचा पुत्र शिमी. २७ शिमीला सोळा मुले आणि सहा मुली होत्या. पण शिमीच्या भावांना फारशी पुत्र बाले झाली नाहीत. यहूदातील घराण्यांप्रमाणे त्यांचे घराणे वाढले नाही. २८ शिमीच्या वंशजातील लोक बैर-शेबा, मोलादा व हसर-शुवाल. २९ बिल्हा, असेम, तोलाद, ३० बथुवेल, हर्मा सिक्कलाग, ३१ बेथ-मर्का-बोथ, हसर-सुसीम, बेथ-बिरी व शराइम येथे राहत होते. दावीदाच्या कारकीर्दीपर्वत ही त्यांची नगरे होती. ३२ त्यांचे गांव एटाम, अईन, रिस्मोन, तोखेन आणि आशान अशी या पाच नगरांची नावे. ३३ बालापर्यंत त्याच नगरांच्या आसपासच्या खेड्यापाड्यांमधूनही ते राहत होते. आपल्या वंशवालीची नोंदही त्यांनीच ठेवली. ३४ त्यांच्या घराण्यातील वाडिलाची नांवे मेशोबाब, यम्लेक, अमस्याचा पुत्र योशा, ३५ योएल, येहू हा योशिव्याचा पुत्र, सरायाचा पुत्र योशिव्या, असिएलचा पुत्र सराया, ३६ एल्योवेनय, याकोबा, यशोहाया, असाया, अदीएल, यशीमिएल, बनाया, ३७ जीजा हा शिफिचा पुत्र. शिफी हा अल्लोनवा पुत्र, अल्लोन यदायाचा पुत्र, यदाया शिप्रीचा पुत्र, आणि शिप्री शमायाचा पुत्र. ३८ ज्यांची नावे येथे दाखल केली आहेत ते सर्व आपआपल्या कुळांचे प्रमुख होते. त्यांच्या घराण्याची झापाट्याने वाढ झाली.

३९ ते खोऱ्याच्या पूर्वेला गदोरच्या सीमेबाहेरही जाऊन पोहोंचले. आपल्या कळपांन चरायला गायराने हवे म्हणून जमिनीच्या शोधात ते गेले. ४० त्यांना विपुल व चांगली गायराने मिळाली. तो देश मोठा असून शांत व स्वस्थ होता. हामाचे वंशज पूर्वी या भागात राहत असत. ४१ हिंकीया यहूदाचा राजा होता त्यावेळी ते लोक गदोरपर्यंत आले आणि हामच्या लोकांशी त्यांनी लढाई केली. हामच्या लोकांच्या राहुट्या त्यांनी उद्घवस्त केल्या. तेथे राहणाऱ्या मूऱी लोकासही त्यांनी ठार केले. आजही या भागात मूऱी नवाचे लोक आढळत नाहीत. तेक्का या लोकांनी तेथे वस्ती केली. मेंढारांसाठी गायराने असल्याने ते तेथे राहिले. ४२ शिमोनाच्या घराण्यातील पाचवे माणसे सेईर डोंगरावर त्याच्या नेत्याबोरवर गेली. इरीचे पुत्र पलट्या, निरह्वा, रफाया आणि उजिज्येल हे होते. ४३ काही अमालेकी लोकांचा त्यानूनी निभाव लागला ते तेवढे अजून आहेत. त्यांना शिमोन्यांनी ठार केले. तेक्कापासून सेईरमध्ये अजूनी शिमोनी लोक राहत आहेत.

५ रुडबेन इसाएलाचा थोरला पुत्र होता. पण त्याने आपल्या पित्यांचे अंथरुण अशुद्ध केले म्हणून त्याच्या जेष्टपणाचे अधिकार योसेफाच्या पुत्रांना दिले. म्हणून थोरला पुत्र म्हणून त्याची नोंद नाही. २ यहूदा आपल्या भावापेक्षा पराक्रमी होता आणि पुढीरीपण त्याच्यापासून आले. पण जेष्टपणाचे अधिकार योसेफाला मिळाले होते. ३ इसाएलाचा थोरला पुत्र रुडबेन याचे पुत्र होतो, पल्लू हेसोन आणि कर्मी. ४ योएलाचे वंशज हे होते: योएलाचा पुत्र शमाया होता. शमायाचा पुत्र गोग होता. गोगचा पुत्र शिमी होता. ५ शिमीचा पुत्र भीखा होता. भीखाचा पुत्र राया होता. रायाचा पुत्र बाल होता. ६ बालाचा पुत्र बैरा होता. अश्शूर्या राजा तिलांथ-पिल्नेसर याने कैद केले. बैरा रुडबेन वंशाचा नेता होता. ७ योएलाचे भाऊ आणि त्यांची घराणी यांची नोंद वंशावलीच्या नोंदीवरुनच येथें केली आहे. ईपेल मुख्य, जखन्या, ८ योएलाचा पुत्र शमा याचा पुत्र आजाज याचा पुत्र बेला. नबो आणि बाल-मौन पासून ते अरोएर पर्यंत राहत होते. ९ फरात नदीच्या जवळ अगदी पूर्वेला वाळवंटाच्या कडेपर्यंत त्यांनी वस्ती केली होती. कारण गिलाद प्रांतात त्याच्या गुरेढोरांची फार वाढ झाली होती. १० शैलाच्या कारकीर्दीत बेलाच्या लोकांनी हगारी लोकांशी लढाई करून त्यांचा पराभव केला. ते गिलादाच्या पूर्वेकडील सर्व देशात त्यांच्याच तंबूत राहिले. ११ त्यांच्या जवळच गाद घराण्यातील लोक बाशान प्रांतात सलेखा येथरपर्यंत राहत होते. १२ योएल हा बाशानाला मुख्यानायक होता. दुसरा शाफाम. मग यानय व शाफाट. १३ त्यांच्या पित्याच्या घराण्यातेल त्यांचे नातलग मीखाएल, मशुल्लाम, शबा, योरय, याकान, जीया आणि एबर हे सात. १४ हे अबीहाईले वंशज. अबीहाईल हूरीचा पुत्र. हूरी यारोहाचा पुत्र आणि यारोहा गिलादाचा. गिलाद मीखाएलचा. मीखाएल यशीशी याचा पुत्र. यशीशीया यहोदाचा पुत्र. यहोदे बूजाचा पुत्र. १५ अही हा अब्दीएलचा पुत्र. अब्दीएल गूनीचा पुत्र. अही हा त्या घराण्याचा प्रमुख. १६ ते गिलादात व बाशानाच्या गावात, शारेनच्या गायरानात आपल्या सीमात राहत होते. १७ यहूदाचा राजा योथाम याच्या दिवसात आणि इसाएलाचा राजा यराबाम याच्या दिवसात या सर्वांची मोजाणी वंशवल्यांवरून झाली होती. १८ मनशेश्या वंशातील अर्धे लोक आणि रुडबेनी व गादी लोकांमधून ढाली, तलवारी, धनुष्यवाण चव्यवाळीस हजार सातशे साठ सैनिक युद्ध शिक्षण घेतलेले होते. १९ हागारी, यत्रू, नापीश, नोदाब या लोकांशी त्यांनी लढाया केल्या. २० आणि ते त्यांच्यांपैकी लढत असता त्यांना साहाय्य मिळाले तेक्का हगारी व त्यांच्याबोरच्या सर्व लोकांच्या त्यांनी पराभव केला. कारण त्यांनी लढाईच्या वेळी देवाला हाक मारली व त्यांनी त्याच्यावर भरवंसा ठेवला होता म्हणून त्यांने त्यांना प्रतिसाद दिला. २१ त्यांनी त्यांची जनावरे यासह, पन्नास हजार उंट, दोन लाख पन्नास हजार मेंद्रे, दोन हजार गाढवे आणि एक लाख माणसे मिळवले. २२ पुकळ श्रृंगाराले गेले कारण देव त्यांच्यासाठी लढला. त्यांना कैद करून नईपर्यंत ते

तिथेच राहिले. २३ बाशानापासून बाल-हर्मोन, सनीर आणि हर्मोन डोंगर येथरपर्यंत मनशेश्या अर्धा वंशातील लोकांनी वस्ती केली. तेथे त्यांची संख्या बरीच वाढली. २४ मनशेश्या घराण्याचे प्रमुख, एफेर, इशी, अलीएल, अब्रीएल, रिम्या, होदव्या, यहदीएल, हे सर्व बलवान, धैर्यवान आणि प्रसिद्ध पुरुष, आपापन्या घराण्यांचे ते पुढीरी होते. २५ पण ते आपल्या पूर्वांच्या देवाविरुद्ध अविश्वासू राहिले. देवाने त्यांच्यासमोरून ज्यांना नष्ट केले होते त्या देशाच्या लोकांच्या देवामार्गे लागून त्यांनी व्यभिचार केला. २६ इसाएलाच्या देवाने अश्शूरा राजा पूल व तिलांथ-पिल्नेसर याना इर्षेला पेटवले. त्याने मनशेश्या अर्धा वंश, रुडबेन आणि गाद घराण्यातील लोकांस कैद केले. त्यांना हलह, हाबोर, हारा आणि गोजान नदीजवळ आणले. तेक्कापासून अजपर्यंत ते तेथे राहत आहेत.

६ गेरोन, कहाथ आणि मरारी हे लेवीचे पुत्र. २ अप्राम, इसहार, हेब्रोन आणि उजिज्येल हे कहाथाचे पुत्र. ३ अहरोन, मोशे, मिर्याम हे अप्रामचे पुत्र. नादाब, अबीहू, एलाजार व इथामार हे अहरोनाचे पुत्र. ४ एलाजाराचा पुत्र फिनहास, फिनहासचा अबीशूबा. ५ अबीशूबाचा पुत्र बुककी. बुककीचा पुत्र उज्जी. ६ उज्जीने जरह्या याला जन्म दिला आणि जरह्याने मरायोथला. ७ मरायोथ हा अमन्या याचा बाप. आणि अमन्या अहीटूबचा. ८ अहीटूबचा पुत्र सादोक. सादोकाचा पुत्र अहीमास. ९ अहीमासचा पुत्र अज-ज्या. अज-ज्याचा पुत्र योहानान. १० योहानानाचा, पुत्र अज-ज्या, शलमोनाने यशूलेसामाध्ये मंदिर बांधले तेक्का हा अज-ज्याच याजक होता. ११ अज-ज्या याने अमन्या याला जन्म दिला. अमन्याने अहीटूबला. १२ अहीटूबचा पुत्र सादोकाचा पुत्र शल्लूम. १३ शल्लूमचा पुत्र हिल्कीया. हिल्कीयाचा पुत्र अज-ज्या. १४ अज-ज्या म्हणजे सरायाचे पिता. सरायाने यहोसादाकला जन्म दिला. १५ परमेश्वराने नुखुदनेस्सराच्या हातून यहूदा आणि यशूलेस यांचा पाडाव केला तेक्का यहोसादाक युद्धकैदी झाला. १६ गर्षोम, कहाथ आणि मरारी हे लेवीचे पुत्र. १७ लिन्बी आणि शिमी हे गर्षोमचे पुत्र. १८ अप्राम, इसहार, हेब्रोन, उजिज्येल हे कहाथाचे पुत्र. १९ महली आणि मूशी हे मरारीचे पुत्र. लेवी कुलातील घराण्याची ही नावे. पित्याच्या घराण्याप्रमाणे त्यांची वंशावळ दिलेली आहे. २० गर्षोमचे वंशज असे, गर्षोमचा पुत्र लिन्बी. लिन्बीचा पुत्र यहृथ. यहृथचा पुत्र जिम्मा. २१ जिम्माचा पुत्र यवाह. यवाहाचा इद्दो. इद्दोचा पुत्र जेरह. जेरहचा यात्राय. २२ कहाथाचे वंशज असे, कहाथाचा पुत्र अमीनादाब. अमीनादाबचा कोरह. कोरहचा पुत्र अस्सीर. २३ अस्सीरचा पुत्र एलकाना आणि एलकानाचा पुत्र एव्यासाफ. एव्यासाफचा पुत्र अस्सीर. २४ अस्सीरचा पुत्र तहथ, तहथचा पुत्र उरीएल. उरीएलचा उज्जीया. उज्जीयाचा शौल. २५ अमासय आणि अहीमोथ हे एलकानाचे पुत्र. २६ एलकानाचा पुत्र सोफय. सोफयचा पुत्र नहथ. २७ नहथचा पुत्र अलीयाबाचा यरोहाम. यरोहामाचा एलकाना. एलकानाचा पुत्र शमुवेल. २८ थोरला योएल आणि दुसरा अबीया हे शमुवेलचे पुत्र. २९ मरारीचे पुत्र, मरारीचा पुत्र महली. महलीचा लिन्बी. लिन्बीचा पुत्र शिमी. शिमीचा उज्जा. ३० उज्जाचा पुत्र शिमा शिमाचा हगीया आणि त्याचा असाया. ३१ कराराचा कोश तंबूत ठेवल्यावर दावीदाने परमेश्वराच्या घरात गायनासाठी काही जणांची नेमणूक केली. ३२ यशूलेसेत शलमोन परमेश्वराचे मंदिर बांधीपर्यंत ते दर्शनमंडपाच्या निवासमंडपासमोर गायनपूर्वक सेवा करीत व ते आपल्या कामावर क्रमानुसार हजर राहत. ३३ गायनसेवा करणाऱ्यांची नावे, कहाथ घराण्यातील वंशज, हेमान हा गवई. हा योएलाचा पुत्र. योएल शमुवेलचा पुत्र. ३४ शमुवेल एलकानाचा पुत्र. एलकाना यरोहामाचा पुत्र. यरोहाम अलीएलचा पुत्र. अलीएल तोहाचा पुत्र. ३५ तोहासूफाचा पुत्र. सूफ एलकानाचा पुत्र. एलकाना महथचा पुत्र. महथ अमासयाचा पुत्र. ३६ अमासय एलकानाचा पुत्र. एलकाना योएलाचा पुत्र. योएल अज-ज्याचा पुत्र. अज-ज्या सफन्याचा पुत्र. ३७ सफन्या तहथचा पुत्र. तहथ अस्सीरचा पुत्र. अस्सीर एव्यासाफचा

पुत्र. एव्यासाफ कोरहचा पुत्र. ३८ कोरह इसहारचा पुत्र. इसहार कहाथचा पुत्र. कहाथ लेवीचा आणि लेवी इसाएलाचा पुत्र. ३९ आसाफ हेमानाचा नातलग होता. हेमानच्या उजवीकडे आसाफ उभा राहन सेवा करीत असे. आसाफ हा बेरेख्या याचा पुत्र. बेरेख्या शिमाचा पुत्र. ४० शिमा मीखाएलचा पुत्र. मिखाएल बासेया याचा पुत्र. बासेया मल्कीया याचा पुत्र. ४१ मल्कीया एथनीचा पुत्र, एथनी जेरहचा पुत्र जेरह हा अदाया याचा पुत्र. ४२ अदाया एतानाचा पुत्र. एथना हा जिम्मा याचा पुत्र. जिम्मा शिमीचा पुत्र. ४३ शिमी यथ याचा पुत्र. यहथ हा गर्षोम याचा पुत्र. गर्षोम लेवीचा पुत्र. ४४ मरारीचे वंशज हेमान आणि आसाफ यांचे नातलग होते. गाताना त्याचा गढ हेमानच्या डावीकडे उभा राहत असे. एथन हा किशीचा पुत्र, किशी अब्दीचा पुत्र. अब्दी मल्लूखचा पुत्र. ४५ मल्लूख हशब्याचा पुत्र. हशब्या अमस्याचा पुत्र. अमस्या हा हिल्कीया याचा पुत्र. ४६ हिल्कीया अमसीचा पुत्र. अमसी बानीचा पुत्र. बानी शेषम पुत्र. ४७ शेषमेर महलीचा पुत्र. महली मूर्शीचा पुत्र, मूर्शी मरारीचा पुत्र मरारी हा लेवीचा पुत्र. ४८ आणि त्यांचे भाऊ लेवी देवाच्या घराच्या मंडपाच्या सर्व सेवेस नेमलेले होते. ४९ अहरोन व त्याचे पुत्र हे होमवेदीवर आणि धूपवेदीवर अर्पणे करीत असत. देवाचा सेवक मोर्शे याने जे आजापिले त्याप्रमाणे परमपवित्रस्थानाच्या सर्व कामासाठी व इसाएल लोकाकरता प्रायश्चित्त करीत. ५० अहरोनाचे वंशज असे मोजले, अहरोनाचा पुत्र एलाजार. एलाजाराचा पुत्र फिनहास. फिनहासचा पुत्र अवीशूवा. ५१ अवीशूवाचा पुत्र बुक्की. बुक्कीचा पुत्र उज्जी. उज्जीचा पुत्र जरह्या. ५२ जरह्याचा पुत्र मरायोथ. मरायोथचा पुत्र अमन्या. अमन्याचा पुत्र अहीटूब. ५३ अहीटूबचा पुत्र सादोक आणि सादोकाचा पुत्र अहीमास. ५४ अहरोनाच्या वंशाशा नेमून दिलेले राहण्याचे स्थान खालीलप्रमाणे होते. कहाथ कुळाची पहली चिठ्ठी निशाली. ५५ यहूदा देशातील हेब्रोन नगर आणि त्याच्या आसपासची कुरणे त्यांना मिळाली. ५६ य्यापुढीची जागा आणि हेब्रोन नगराजवळची खेडी यफुन्नेवा पुत्र कालेब याला मिळाली. ५७ अहरोनाच्या वंशजांना हेब्रोन हे नगर मिळाले. हेब्रोन हे आश्रयनगर होते. याखेरीज त्यांना लिब्ना, यतीर, एष्मोवा, ५८ हीलेन त्याच्या कुरणासह, दबीर त्याच्या कुरणासह. ५९ अशान, युत्ता, आणि बेथ-शेमेश ही नगरे त्यांच्या आसपासच्या कुरणासकट मिळाली. ६० बन्यामीनच्या वंशातील लोकांस गिबा, अल्लेमेथ, अनाथोथ ही नगरे त्यांच्या आसपासच्या कुरणासकट मिळाली. कहाथाच्या वंशजांना तेरा नगरे मिळाली. ६१ कहाथाच्या उरलेल्या काही वंशजांना चिठ्या टाकून मनशेच्या अर्थांवंशांतून दहा नगरे मिळाली. ६२ गर्षोमच्या वंशजांतील कुळांना तेरा नगरे मिळाली. ही त्यांना इस्साखार, आशीर, नफताली आणि बाशान मधील काही मनश्री या वंशांच्या घराण्यांकडून मिळाली. ६३ मरारीच्या वंशजांतील कुळांना बारा नगरे मिळाली. रुडबेंगी, गाद आणि जबुलून यांच्या घराण्यांतून, चिठ्या टाकून त्यांना ती मिळाली. ६४ ही नंगरे व भोवतालची जमीन इसाएल लोकांनी मग लेवीना दिली. ६५ यहूदा, शिमोन आणि बन्यामीन योंच्या घराण्यातून, चिठ्या टाकून, लेवी वंशजांना ती नंगरे देण्यात आली. ६६ एफ्राईमाच्या वंशजांनी काही नगरे कहाथाच्या वंशजांना दिली. ती ही चिठ्या टाकून ठरवण्यात आली. ६७ एफ्राईमाच्या डोंगराल प्रदेशातील आश्रयाची नगरे शेखेम व त्याचे कुरण, तसेच गेजेर व त्याचे कुरण, ६८ यकमाम, बेथ-होरेन, ६९ अयालोन आणि गथ-रिम्मोन ही नंगरे कुरणाच्या जमीनीसकट त्यांना मिळाली. ७० मनशेच्या अर्थांवंशातून इसाएलांनी अनेम आणि बिलाम ही गावे कुरणासह कहाथाच्या वंशाच्या लोकांस दिली. ७१ गर्षोमच्या वंशजांना बाशानातले गोलान आणि अष्टारोथ हे त्याच्या भोवतालच्या कुरणासह, मनशेच्या अर्थांवंशाकडून मिळाले. ७२ त्याखेरीज गर्षोमच्या वंशजांना केंद्रेश, दाबरथ, रामोथ, अनेम ही नंगरे भोवतालच्या कुरणासह इस्साखारच्या वंशजांतील मिळाली. ७३ रामोथ त्याच्या कुरणासह आणि अनेम त्याच्या कुरणासह. ७४ माशाल, अब्देन, हूकोक, रस्तो नंगरे, कुरणासह, आशेर वंशातून गर्षोम कुटुंबांना मिळाली. ७५ हुकोक कुरणासह

आणि रहोब कुरणासह दिली. ७६ गालीलामधले केंद्रेश, हम्मोन, किर्याथाईम ही कुरणासह नंगरे नफतालीच्या वंशातून गर्षोम वंशाला मिळाली. ७७ आता उरलेले लेवी म्हणजे मरारी लोक त्यांना योकनीम, कर्त, रिम्मोने आणि ताबोर ही नंगरे जबुलूनच्या वंशाकडून मिळाली. नगराभोवतीची जमिनही अर्थातच मिळाली. ७८ यांदेने च्या पलीकडे यरीहोजवळ, यांदेन नदीच्या पूर्वेला रुडबेनी वंशाकडून बेसेर कुरणासकट, यहसा भोवतालच्या कुरणासकट, ७९ कदेमोथ कुरणासकट आणि मेफाथ कुरणासकट दिली. ८० मरारी कुटुंबांना गाद वंशाकडून गिलाद येथील रामोथ, महनाईम कुरणासकट; ८१ हेशबोन, याजेर ही नंगरे देखील आसपासच्या गायरानासकट मिळाली.

७ इस्साखारला चार पुत्र होते. त्यांची नावे अशी, तोला, पुवा, याशूव

आणि शिप्रोन. २ उज्जी, रफाया, यरीएल, यहमय, इवसाम आणि शमुवेल हे तोलाचे पुत्र. आपापल्या पित्याच्या घराण्यात प्रमुख होते. ते आणि त्यांचे वंशज हे शूर लढवऱ्ये होते. त्यांची संख्या वाढून दावीदाच्या दिवसापर्यंत बावीस हजार सहारें इतकी झाली. ३ इज्रह्या हा उज्जीचा पुत्र. मीखाएल. ओबद्या. योएल आणि इश्शीया हे इज्रह्याचे पाच पुत्र. हे ही आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख पुरुष होते. ४ त्यांच्या घराण्यात छत्तीस हजार सैनिक युधाला तयार होते असे त्यांच्या वंशावळ्यांनी मोजलेले होते. कारण त्यांच्या स्त्रिया आणि पुत्र पुष्कळ होते. ५ इस्साखारच्या सर्व घराण्यांमध्ये मिळून सत्यारेंशी हजार लढवऱ्ये वंशावळ्यांनी मोजलेले होते. ६ बन्यामीनाला तीन पुत्र होते. बेला, बेकर आणि यदीएल. ७ बेलाला पाच पुत्र होते. एस्बोन, उज्जी, उज्जियेल, यरीमोथ आणि इरी हे ते पाच होत. ते आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांच्यात बावीस हजार चौतीस सैनिक होते. ८ जमीरा, योवाश, अलियेजर, एल्योवेनय, अप्री, यरेमोथ, अबीया, अनाथोथ व अलेमेथ हे बेकेरचे पुत्र. ९ आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख कोण ते त्यांच्या वंशावळ्यांनी मोजलेले. वीस हजार दोनशे सैनिक होते. १० यदीएलचा पुत्र बिल्हान. बिल्हानचे पुत्र, यऊश, बन्यामीन, एहूद, कनाना, जेथान, ताशीश व अहीशाहर. ११ यदीएलचे पुत्र हे त्यांच्या घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांच्याकडे सतरा हजार दोनशे सैनिक युधाला तयार होते. १२ शुप्पीम आणि हुप्पीम हे ईरचे वंशज आणि अहेरचा पुत्र हरीम. १३ यहसिएल, गूनी, येसर आणि शल्लूम हे नफतालीचे पुत्र. हे सर्व बिलहेवे वंशज. १४ मनशेच्ये पुत्र, अस्सियेल हा त्याची अरामी उपपलीपासून झाला. माखीर म्हणजे गिलादाचा पिता. १५ हुप्पीम आणि शुप्पीम या लोकांपैकी एका स्त्रीशी माखीरने लग्न केले. त्या बहिणीचे नाव माका होते. मनशेच्या दुसऱ्या वंशजांचे नाव सलाफहाद होते. त्यास फक्त कन्याच होत्या. १६ माखीरची पत्नी माका हिला पुत्र झाला. तिने त्याचे नाव पेरेस ठेवले. त्याच्या भावाचे नाव शेरेश. शेरेशचे पुत्र उलाम आणि रेकेम. १७ उलामचा पुत्र बदान. हे झाले गिलादाचे वंशज. गिलाद हा माखीरचा पुत्र. माखीर मनशेच्या पुत्र. १८ माखीरची बीरीन हम्मोलेखेथ हिला इशहाद, अबीयेजर आणि महला हे पुत्र झाले. १९ अह्यान, शेखेम, लिखी आणि अनीयाम हे शमीदचे पुत्र. २० एफ्राईमाची वंशावळ पुढीलप्रमाणे: एफ्राईमाचा पुत्र शूथेलहान. शूथेलहान पुत्र बेरेद. बेरेदाचा पुत्र तथ. तहथाचा पुत्र एलादा. एलादाचा पुत्र तथत्थ. २१ तहथाचा पुत्र जाबाद. जाबादाचा पुत्र शूथेलह. गथ नगरात वाढलेल्या काही लोकांनी एजेर एलद यांना ठार मारले. कारण ते दोघे गथच्या लोकांची गुरुदोरे चोरण्यास गेले होते. २२ एजेर आणि एलद हे एफ्राईमाचे पुत्र होते. एजेर आणि एलद यांच्या निधनाचा शोक त्याचे बेरेच दिवस केला. त्याच्या बांधवांनी त्याचे सांत्वन केले. २३ मग एफ्राईमाचा पत्नीशी संबंध येत्तन त्याची पली गर्भवती राहिली आणि तिने एका पुत्राला जन्म दिला. त्याचे नाव बरीया ठेवले. कारण त्याच्या घराण्यात शोककांतिका झाली होती. २४ त्याची कन्या शेरा होती. हिने खालाचे आणि वरचे बेथ-होरेन आणि उज्जन-शेरा ही बांधली. २५ रेफक हा एफ्राईमाचा पुत्र. रेफहचा पुत्र रेशेफ.

रेशेफचा पुत्र तेलह. तेलहचा पुत्र तहन. २६ तहनचा पुत्र लादान. लादानचा पुत्र अमीहूद. आमीहूदचा अलीशामा. २७ त्याचा पुत्र नून आणि नूनचा पुत्र यहोशवा. २८ एफ्राईमाच्या वंशजांची वतने आणि गावे पुढीलप्रमाणे त्या त्याठिकाणी ते राहत होते. बेथेल व त्याच्या जवल्पासची गावे. पूर्वला नारान, पश्चिमेस गेजेर आणि आसपासची खेडी, शखेम आणि त्याच्या आसपासची खेडी अगदी सरक अस्या व त्या भोवतालच्या प्रदेशांपर्यंत. २९ मनशेच्या सीमला लागून असलेली वेथ-शान, तानख, मगिद्यो, दोर ही नगरे व त्याच्या भोवतालचा प्रदेश एवढ्या भागात इसाएलचा पुत्र योसेफ याचे वंशज राहत होते. ३० इम्ना, इश्वा, इश्वी, बरीया हे आशेरचे पुत्र. त्यांची बहीण सेराह. ३१ हेबेर, मलकीएल, हे बरीयाचे पुत्र. मालकीलचा पुत्र बिजार्विध. ३२ यफलेट, शोमर, होथाम हे पुत्र आणि शूवा ही बहीण योंच्या हेबेर हा पिता होता. ३३ पासख, विहाल, अश्वथ हे यफलेटचे पुत्र. ३४ अही, राहागा. यहूवा व अराम हे शेमराचे पुत्र. ३५ शेमेरचा भाऊ हेलेम. त्याचे पुत्र सोफह, इम्ना, शेलेश आणि आमाल. ३६ सोफहचे पुत्र सूहा, हेनफेर, शूवाल, बेरी व इम्ना, ३७ बेसेर, होद, शम्मा, शिलशा, इश्वान, वेरा. ३८ युकुने पिस्पा, अरा हे येथेचे पुत्र. ३९ आरह, हन्निएल व रिस्या हे उल्लाचे पुत्र. ४० हे सर्व आशेरचे वंशज. ते आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. त्याच्या वंशवल्यांनी मोजलेले असे ते सब्बीस हजार लढवय्ये पुरुष त्यांच्यात होते.

C बेला हा बन्यामीनचा ज्येष्ठ पुत्र. आशबेल हा दुसरा आणि अहरह हा तिसरा. २ त्याचा नोहा व पाचवा राफा. ३ आणि बेलाचे पुत्र अहार, गेरा, अबीहूद, ४ अबीशूवा, नामान, अहोह, ५ गेरा, शफूकान आणि हुराम हे बेलाचे पुत्र. ६ एहूदाचे पुत्र गिबा येथल्या पितृकुलाचे प्रमुख होते. त्यास पाडाव करून मानाहथ येथे नेले. ७ नामान, अहीया व गेरा यांस त्याने कैदी करून नेले. त्यास उज्जा व अहिहूद हे झाले. ८ शहरयिमाने मवाबात आपल्या पत्ती हुशीम आणि बारा यांना घटस्फोट दिला. यानंतर त्यास दुसऱ्या एका पत्तीपासून अपत्ये झाली. ९ त्याची पत्ती होदेह फिच्यापासून त्यास योबाब, सिळ्बा, मेशा, मल्काम, १० युझस, शख्या, मिर्मा हे पुत्र झाले. ते आपल्या पित्याच्या घराण्यांचे प्रमुख होते. ११ हुशीम पासून शहरयिमाला अबीबूब आणि एल्पाल हे पुत्र झाले. १२ एबर, मिशाम शमेद, बरीया आणि शमा हे एल्पालचे पुत्र. शमेदने ओनो आणि लोद व त्या आसपासची गावे वसवली. १३ बरीया आणि शमा हे अयालोनमधील घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांनी गथ येथील रहिवाशयानां हुसकाबून लावले. १४ हे बरीयाचे पुत्र: अह्यो, शाशक, यरेमोथ, १५ जबदा. अराद, एदर, १६ मीखाएल, इश्पा, योहा हे बरीयाचे पुत्र. १७ जबदा, मशुल्लाम, हिज्की, हेबेर, १८ इश्मरय, इज्जीया, योबाब हे एल्पालचे पुत्र. १९ याकीम, जिखी, जद्वी, २० एलीएनय, सिलथय, अलीएल, २१ अदाया, बाराया, शिप्राथ हे शिमीचे पुत्र २२ इश्पान, एबर, अलीएल, २३ अब्दोन, जिखी, हानान, २४ हनन्या, एलाम, अनथोथीया, २५ इफदया, पनुएल हे शेशकचे पुत्र होत. २५ शशारय, शह्या, अथल्या, २७ यारेश्या, एलीया, जिखी हे यरोहामाचे पुत्र. २८ हे सर्व आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. ते यरुशलेम येथे राहत होते. २९ गिबोनाचा पिता यडीएल. तो गिबोनामध्ये राहत होता. त्याची पत्ती माका. ३० त्याचा ज्येष्ठ पुत्र अब्दोन. सूर, कीश, बाल, नादाब, ३१ गोदेर, अह्यो, जेखर आणि मिकलोथ ही इतर अपत्ये. ३२ शिमा हा मिकलोथचा पुत्र. आपल्या यरुशलेममधील बांधवांच्या जवल्च हे सर्व राहत होते. ३३ कीशचा पिता नेर. कीश शौलाचा पिता. आणि शौल योनाथानचा पुत्र मरीब्बाल. मरीब्बाल मीखाचा पिता. ३४ पीथोन, मेलेख, तरेया आणि आहाज हे मीखाचे पुत्र. ३५ यहोअद्याचे वडील आहाज. यहोअद्या आलेमेथ, अजमावेथ व जिम्री यांचा पिता होता. जिम्री हा मोसाचा पिता होता. ३७ बिनाचा पिता मोसा. बिनाचा पुत्र राफा. राफाचा एलासा. एलासाचा आसेल. ३८ आसेलला सहा पुत्र होते. ते म्हणजे अज्रीकाम, बोखरु, इश्माएल,

शान्या, ओबद्या, हान. ३९ आसेलचा भाऊ एशेक. त्याचे पुत्र: ज्येष्ठ पुत्र उलाम, दुसरा यठश आणि तिसरा अलीफलेत. ४० उलामचे पुत्र शूर आणि उत्तम धनुर्वर्ष होते. पुत्र, नातवडे मिलून दिडरों जण होते. हे सर्व बन्यामीनाचे वंशज होते.

९ इसाएलाच्या सर्व लोकांची नोंद वंशवल्याप्रमाणे केलेली आहे. इसाएलाच्या

राजाच्या पुस्तकात ती लिहिलेली आहे. त्यांच्या पापामुळे यहूदाच्या लोकांस बाबेल येथे कैद करून नेण्यात आले. २ त्यापैकी जे सगळ्यात आधी आपल्या, नगरात येऊन राहिले ते म्हणजे इसाएल लोक याजक, लेवी आणि मंदिरातील कामकरी वर्ग. ३ यरुशलेमामध्ये राहणाऱ्या यहूवा, बन्यामीन, एफ्राईम आणि मनशेच्ये घराण्यातील लोक राहत होते. ४ ऊथ्य हा अमीहूदचा पुत्र. अग्री इम्रीचा पुत्र. इम्री बानीचा पुत्र. बानी पेरेसच्या वंशजांपैकी. पेरेस हा यहूदाचा पुत्र. ५ यरुशलेमामध्ये राहणारे शिलोनी लोक असे, ज्येष्ठ पुत्र असाया आणि त्याचे पुत्र. ६ यरुशलेममधील जेरह चे वंशज म्हणजे यजुवेल आणि त्याचे एकदर सहानी नववद भाऊवंद. ७ बन्यामीन घराण्यातील लोक: सल्लू हा मशुल्लामचा पुत्र. मशुल्लाम होदवाच्या पुत्र. होदवा हस्सनुवाचा पुत्र. ८ इबनया हा यरोहामाचा पुत्र. एला उज्जीचा पुत्र. उज्जी मिखीचा पुत्र. मशुल्लाम शफात्याचा पुत्र. शफात्या रुवेलचा पुत्र सुरुवेल इब्नीया याचा पुत्र. ९ त्याचे नातेवाइक वंशवलीच्या यादीत लिहिले ते एकदर नउर्हें छपन्न होते. हे सर्व आपापल्या घराण्यांचे प्रमुख होते. १० यरुशलेममधील याजक यदया, यहोयारीब, याखीन, अज्या. ११ अज्या हा हिल्कीच्या पुत्र. हिल्कीया मशुल्लामचा पुत्र. मशुल्लाम सादोकाचा. सादोक मरायोथचा आणि मरायोथ अहीटूबच्या पुत्र. अहीटूब देवाच्या मंदिरावरील प्रमुख अधिकारी होता. १२ यरोहामाचा पुत्र अदाया होता. यहोराम हा पश्चूरव्या पुत्र. पश्चूर मल्कीयाचा, आणि अदीएलचा पुत्र मसय. अदीएल यहोजाचा पुत्र, यहोजेरा मशुल्लामचा पुत्र, मशुल्लेम मशिल्लेमीथा, मशिल्लेमीथा इम्मेराचा पुत्र. १३ असे एकदर एक हजार सातशे साठ याजक होते. ते आपापल्या घराण्यांचे मुख्य होते. देवाच्या मंदिरातील सेवेच्या कामात फार प्रवीण होते. १४ यरुशलेममधील लेवी घराण्यातले लोक हश्शूबाचा पुत्र शमाया. हश्शूब अज्रीकामचा पुत्र. अज्रीकाम हशब्याचा पुत्र. हशब्या हा मरीरीच्या वंशातला. १५ याखेरीज बकूबकर, हैश, गालाल आणि मतन्या हे ही यरुशलेममध्ये राहत होते. मतन्या मीखाचा पुत्र. मीखा जिखीचा पुत्र. जिखी आसाफचा पुत्र. १६ औबद्या शमाया याचा पुत्र. शमाया गालालचा पुत्र. गालाल यदूर्थनूचा पुत्र. याखेरीज आसा याचा पुत्र बेरेख्या हाही तेथे राहत होता. आसा एलकानाचा पुत्र. हा नटोफाथी लोकांच्या जवल्च्या छोट्या गावांमध्ये राहत होता. १७ यरुशलेममधील द्वारक्षक शल्लूम, अक्कूब, तल्मोन, अहीमान आणि त्यांचे नातलग. शल्लूम हा त्यांच्यावराचा मुख्य. १८ हे लोक आता राजाच्या पूर्वेकड्या प्रवेशद्वारापाशी उभे असतात. हे लेवीच्या वंशातले होते. १९ शल्लूम हा करो याचा पुत्र. करो हा एव्यासाफचा पुत्र. एव्यासाफ कोरहचा पुत्र. शल्लूम आणि त्याचे भाऊबंद हे द्वारपाल होते. ते कोरहाच्या वंशातले होते. निवासमंडपाच्या द्वारक्षकाचे काम त्यांच्याकडे होते. आपल्या पूर्वांग्रामाणेचे ते परेमेश्वराच्या छावीनीवर कामदार असून द्वारपालाचे काम पार पाडत होते. २० पूर्वी फिनहास द्वारपालाचा प्रमुख होता. फिनहास हा एलाजाराचा पुत्र. परमेश्वर त्याच्या बोरेब होता. २१ मशेलेम्या याचा पुत्र जख्या “दर्शनमंडपाचा” द्वारपाल होता. २२ निवासमंडपाचे रक्षण करणारे असे एकदर दोनशे बारा निवडक द्वारक्षक होते. आपापल्या गावांच्या वंशवल्यांमध्ये त्यांची नावे लिहिलेली आहेत. त्यांचा विश्वासूपूणा पाहून दावीद आणि शमुवेल संदेशा यांनी त्यांची नेमणूक केली होती २३ परमेश्वराच्या मंदिराच्या, निवासमंडपाच्या प्रवेशद्वारांवर राखण करण्याची जबाबदारी या द्वारपालांची आणि त्यांची होती. २४ पूर्व, पाश्चिम, उत्तर, दक्षिण अशी चार दिशांना प्रवेशद्वारे होती. २५ आसपासच्या गावांमध्ये

राहणारे द्वारपालांचे नातेवाईक वेळोवेळी त्यांच्या मदतीला येत. आले की सलग सात दिवस मदतीला राहत. २६ या सर्व द्वारपालांचे नायकत्व चार लेवी द्वारपालांकडे होते. देवाच्या मंदिरातील खोल्या आणि खजिना यांची जपणूक करण्याचे काम त्यांचे होते. २७ देवाच्या मंदिरावर पहारा करण्यासाठी ते रात्रभर त्यासभोवती जागे राहत. दररोज सकाळी मंदिरावे दरवाजे उघडण्याचे काम त्यांच्याकडे होते. २८ त्यांच्यातले काहीजण मंदिरात उपयोगात येणाऱ्या पात्रांनी देखभाल करत. ती पात्रे बाहेर काढताना आणि पुढी हात ठेवताना ते ती मोजून ठेवत असत. २९ आणि त्यांच्यातले काहीजण सामानावर व पवित्रस्थानाच्या सर्व पीठ, द्राक्षरस, तेल, धूप, सुवासिक द्रव्य आणि साधनांची काळजी घेण्यास यावर नेमलेले होते. ३० याजकांचे काही पुत्र सुवासिक द्रव्याचे मिश्रण करण्याचे काम करत असत. ३१ लेव्यातला एक मतिथ्या, जो शल्लूम कोरही याचा थोरला पुत्र होता. अर्पणाच्या भाकरी तयार करण्यांच्या प्रमुख होता. ३२ कहाणीच्या वंशातील त्यांचे काही भाऊ, प्रत्येक शब्दाथावरी समक्षतेच्या भाकरी तयार करण्यांचे प्रमुख होते. ३३ लेव्यांच्या घराण्यांचे प्रमुख गायक होते ते मंदिरातील खोल्यात राहत होते. कारण जेव्हा ते कामातून मोकळे होत असत, त्यांना रात्रदिवस आपले नेमून दिलेले काम करावे लागत असे. ३४ हे लेव्यांच्या घराण्यांतील प्रमुख होते, जशी त्यांची वंशावल्यांमध्ये नोंद केली होती. ते यस्थलेमात राहत होते. ३५ गिबोनाचा पिता ईयेल गिबोनात राहत होते. त्याच्या पल्नीचे नाव माका होते. ३६ ईयेलाच्या ज्येष्ठ पुत्राचे नाव अब्दोन. सूर, कीश, बाल, नेर आणि नादाव त्याची आणखी पुत्र, ३७ गदोर, अहो, जखन्या आणि मिकलीथी ही त्याचीच अपत्ये. ३८ मिकतोथ शिमामाचा पिता होता. तेसुद्धा यस्थलेमध्ये आपल्या भाऊबंदाजवल्यात राहत होते. ३९ नेर हा कीशाचा पिता होता. कीश शौलाचा पिता होता. शौल योनाथान, मलकीशुवा, अबीनादाव आणि एश्वालाचा पिता होता. ४० मरीब्बाल हा योनाथानाचा पुत्र. मीखा हा मरीब्बालाचा पुत्र. ४१ पीथोन, मेलेख आणि तरहेया हे मीखांचे पुत्र. ४२ आहाज याराचा पिता होता. यारा आलेमेथ, अजमावेथ आणि जिम्री यांचा पिता होता. जिम्रीन मोसाचा पिता होता. ४३ मोसा बिनाचा पिता होता. बिना रफायाचा पिता होता. रफाया एलासाचा पिता होता. एलासा आसेलाचा पिता होता. ४४ आसेलाला सहा पुत्र झाले. त्यांची नवे अत्रीकाम, बोक्खर, इश्माएल, शान्या, ओबद्या आणि हानाम. ही आसेलाली अपत्ये होती.

१० आणि पलिटी इसाएलाविरुद्ध लढले. पलिष्ट्यांपुढून प्रत्येक इसाएल मुन्याने पल काढला आणि गिलबोवात बरेच लोक मरून पडले. २ पलिष्ट्यांनी शौल आणि त्यांचे पुत्र यांचा पाठलाग चालूव ठेवला. त्यांना पकडले आणि ठार केले. योनाथान, अबीनादाव आणि मलकीशुवा या त्याच्या पुत्रांना पलिष्ट्यांनी मारले. ३ शौलाविरुद्ध त्यांनी घनघोर युद्ध केले आणि तिंदंजानी त्यास गाठले. तो तिंदंजाजामुळे असव्या यातनेत होता. ४ नंतर शौल आपल्या शस्त्रवाहकाला म्हणाला, “तुझी तलवार काढ आणि तिने मला जोराने आपराध भोसक. नाहीतर हे वेसुंती येऊन माझ्याशी वाईट रीतीने वागतील.” पण त्याचा शस्त्रवाहक तसे करण्यास तयार झाला नाही, तो फार घारवरला होता. म्हणून शौलाने स्वतः ची तलवार काढली आणि तिच्यावर तो पडला. ५ जेव्हा त्याच्या शस्त्रवाहकाने शौल मेला हो याहिले, तेव्हा त्याचप्रमाणे त्यांनेही तलवार उपसून त्यावर पडला व मेला. ६ अशाप्रकारे शौल आणि त्यांचे तीन पुत्र व त्याच्या घरातील सर्व सदस्यांना एकत्र मरण आले. ७ जेव्हा खोन्यात राहणाऱ्या प्रत्येक इसाएल मुन्याने पाहिले की, शौल व त्यांचे पुत्र मरण पावले आहेत आणि त्यांनी पळ काढला. तेव्हा त्यांनीही आपली नगरे सोडून पळ काढला. नंतर पलिटी आले आणि त्यांमध्ये राहू लागले. ८ मग असे झाले की, दुसऱ्या दिवशी पलिटी मृत्यांच्या अंगावरील मौल्यावान वीजवस्तू लुटायला आले. तेव्हा गिलबोवा डोंगरावर त्याना शौल आणि त्यांचे पुत्र यांचे मृतदेह सापडले. ९ त्यांनी त्यांचे कपडे आणि त्यांचे

मस्तक व चिलखत काढून घेतले. ही बातमी आपल्या मूर्तीना आणि लोकांस कळवायला त्यांनी पलिष्ट्यांच्या देशभर दूऱ पाठवले. १० त्यांनी त्याचे चिलखत आपल्या देवाच्या मंदिरात आणि शिर दागोनाच्या मंदिरात टांगले. ११ पलिष्ट्यांनी शौलाचे जे केले होते ते सर्व जेव्हा याबेश गिलाद नगरातील लोकांनी एकले. १२ तेव्हा त्यांच्यातील सर्व सैनिक शौल आणि त्याची अपत्ये यांचे मृतदेह आणायला निघाली. ते मृतदेह त्यांनी याबेश येथे आणले. याबेश येथे एका मोठ्या एला वृक्षाखाली त्यांनी त्यांच्या अस्थी पुरल्या आणि सात दिवस उपवास केला. १३ शौल परमेश्वराशी अविश्वासू होता म्हणून त्यास मरण आले. त्याने परमेश्वराने दिलेल्या सूचना यांचे पाळन केले नाही, परंतु भूतविद्या प्रवीण सिंकडे सल्ला विचारण्यास गेला. १४ त्याने परमेश्वराङ्कडून मार्गदर्शन घेतले नाही. म्हणून परमेश्वराने त्यास मारले आणि इशायाचा पुत्र दावीद याच्याकडे राज्य सोपवले.

११ मग सर्व इसाएल लोक हेब्रोन येथे दावीदाकडे आले व ते त्यास म्हणाले, “पहा, आम्ही तुझ्याचा मांसाचे व हाडाचे आहोत. २ मागील दिवसात, शौल जेव्हा आमच्यावर राजा होता, तेव्हा लढाईत तू इसाएलाचे नेतृत्व केले आहेस. परमेश्वर तुझा देव तुला म्हणाला, ‘तू माझ्या इसाएल लोकांचा मेंढपाळ होरील आणि माझ्या इसाएल लोकांवर राज्य करशील.’” ३ असे इसाएल लोकांचे सर्व वडील राजाकडे हेब्रोन येथे आले आणि दावीदाने परमेश्वरासोर त्यांच्याची हेब्रोनात करार केला. तेव्हा त्यांनी दावीदाला इसाएलावर राजा होण्यास अभिषेक केला. याप्रकारे शमुवेलाने सांगितलेले परमेश्वराचे वचन खेरे ठरले. ४ दावीद व सर्व इसाएल लोक यस्थलेम म्हणजे यबूस याठिकाणी गेले. आता त्या देशाचे रहिवासी यबूसी लोक तेथे राहत होते. ५ यबूसचा रहिवासी दावीदाला म्हणाला, “तू येथे येणार नाहीस.” पण तरीही दावीदाने सियेन्याचा किल्ला घेतला. हेच दावीदाचे नंगर आहे. ६ दावीद म्हणाला, “जो कोणी यबूसी लोकांवर प्रथम हल्ला करील तोच माझा सेनापती होईल.” सर्वचा पुत्र यावाच याने प्रथम हल्ला केला म्हणून त्यास सेनापती करण्यात आले. ७ मग दावीदाने किल्ल्यातच आपला मुक्काम केला म्हणून त्याचे नाव दावीद नंग पडले. ८ त्याने त्या नंगराला चोहीकडून म्हणजे मिल्लोपासून ते सभोवार मजबूत कोट बांधला. नगराचा राहिलेला भाग यवाबाने मजबूत केला. ९ दावीद अधिकारिक महान होत गेला कारण सेनाधीश परमेश्वर त्याच्याबरोबर होता. १० हे दावीदाजवल्याच्या पुढायांतील होते, इसाएलाविषयी परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे त्यास राजा करावे म्हणून समस्त इसाएलाबरोबर त्याच्या राज्यात खंबीर राहिले. ११ दावीदाकडील उत्तम सैनिकांची यादी: याशबाम, हा खुण्योनीचा पुत्र, तीस जणांचा सेनापती होता. त्याने एका प्रसंगी आपल्या भाल्याने तीनशे मनुष्याना ठार मारले. १२ त्यांनंतर दोदय अहोही याचा पुत्र एलाजार तिथाप्रकामी वीरांपैकी एक होता. १३ पसदमीमी येथे हा दावीदाबरोबर होता. पलिटी तेथे एकत्र होऊन लढावायला आले होते. तेथे शेतात जवाचे पीक होते आणि पलिष्ट्यांपुढून सैन्य पळून गेले होते. १४ तेव्हा त्यांनी त्या शेतात उभे राहून त्या पलिष्ट्यांना काढून काढले आणि रक्षण केले. परमेश्वराने त्यांची सूटका करून त्यांना मोठा विजय मिळवून दिला. १५ एकदा, दावीद अदुल्लामच्या गुहेत होता. पलिष्ट्यांचे सैन्य तेथून खाली रेफाईमच्या खोन्यात होते. त्याचेली तीस वीरांपैकी तिथेयांग गुहेत असलेल्या दावीदाकडे खडक उत्तरून गेले. १६ आणखी एकदा दावीद त्याच्या किल्ल्यात, गुहेत, असताना पलिष्ट्यांचे सैन्य वेथलेहेमध्ये होते. १७ तेव्हा दावीदाला पाण्याची फार उत्कट इच्छा झाली. तो म्हणाला, “बेथलेहेमच्या वेशीजवल विहीर आहे तिथ्यात ले पाणी जर मला कोणी आणून दिले तर किती बरे होईल!” १८ यावर त्या तिथांनी पलिष्ट्यांच्या छावणीतून मोठ्या हिंमतीने वाट काढली, वेथलेहेमच्या वेशीजवलच्या विहीरीतील पाणी काढले आणि ते त्यांनी दावीदाला आणून दिले. परंतु त्याने ते पाणी पिण्यास नकार दिला. त्याने ते जमिनीवर ओतून परमेश्वरास अर्पण

केले. १९ तो म्हणाला “हे देवा, असले काम माझ्याकडून न होवो या ज्या मनुष्यांनी आपले जीव धोक्यात घातले त्यांचे हे रक्त मी प्यावे काय? त्यांनी आपला जीव धोक्यात घालून ते आणले आहे.” त्याने ते पिण्यास नकार दिला. त्या तीन शूरांनी हे कृत्ये केले. २० यवाबाबाचा भाऊ अवीशय हा या तिथांचा प्रमुख होता. त्याने आपल्या भाल्याने तीनशे जणांना प्रतिकार केला आणि त्यांगा ठार केले. या तिथा सैनिकांबोरबर त्याचा उल्लेख नेहमीच केला जातो. २१ या तिथांपेक्षा त्याचा मान जास्त झाला आणि त्यास त्यांचा नायक करण्यात आले, तरीपण, त्याची किर्ती त्या तीन सुप्रसिद्ध सैनिकासारखी झाली नाही. २२ कबसेल येथेला एक बलवान मनुष्य होता, त्याचा पुत्र योहेयादा बनाया याने पुष्कल पराक्रम केले. त्याने मवाबाटील अरीएलाच्या दोन पुत्रांना ठार केले. बर्फ पडत असताना गुहेत शेरुन त्याने सिंहाचा वध केला. २३ मिसरच्या एका मजबूत सैनिकालाही त्याने ठार मारले. हा सैनिक साडेसात फूट उंचीचा होता. त्याच्याजवळ चांगला लांब आणि भक्कम भाला होता. विणकराच्या मागावरील तुळ्यांवढा हा भाला होता. बनायाजवळ फक्त गदा होती. बनायाने त्या सैनिकाच्या हातून भाला हिसकावून घेतला आणि त्यानेच त्या मिसरी सैनिकाला ठार केले. २४ योहेयादाचा पुत्र बनाया याने असे बरेच पराक्रम केले. त्याने अगदी तीन शूर्वीरासारखे नव मिळवले होते. २५ तीस शूरांपेक्षा बनाया अधिक सन्मानीय होता. पण तो त्या तिथांच्या पदास पोहचला नाही. दावीदाने बनायाला आपल्या अंगरक्षकांचा प्रमुख म्हणून नेमले. २६ सैन्यातील शूर सैनिक यवाबाबाचा भाऊ असाएल, बेथलेहेमच्या दोदीचा पुत्र एलहानान, २७ होरोरी शम्पोथ, हेलस पलोनी, २८ तकोद्याच्या इक्केशचा पुत्र ईरा, अनाथोथेचा अवीयेजर २९ सिब्बख्य हूशाथी, ईल्याथ अहोही. ३० महरय नटोपार्थी, बाना नटोपार्थी याचा पुत्र हेलेद, ३१ बन्यामिनाच्या संतानांमध्यात गिबोथकर रीबय याचा पुत्र इत्य, बनाया पिराथोनी, ३२ गाशच्या झाय्यांजवळचा हूरय, अवीएल अर्बार्थी, ३३ अजमावेथ बहरुमी, अलीहाबा शालवोनी. ३४ हामेश गिजोनी याचे पुत्र, शागे हरारी याचा पुत्र योनाथान, ३५ हररी साखार याचा पुत्र अहीयाम, ऊरचा पुत्र अलीफल, ३६ हेफेर मखेराथी, अहीया पलोनी, ३७ हेपी कर्मेली, एजबयचा पुत्र नारय. ३८ नाथानचा भाऊ योएल, हग्रीचा पुत्र मिभार, ३९ सेलक अम्मोनी, सरुवेचा पुत्र यवाब याचा शस्त्रवाहक नहरय बैरोथी, ४० ईरा, इत्री, गारेब, इत्री, ४१ उरीया हेत्ती, अहलयाचा पुत्र जाबाद. ४२ शीजा रुझेनी याचा पुत्र अदीना हा रुझेनेच्या अधिकारी व तीस शूरांपैकी एक, ४३ माकाचा पुत्र हानान आणि योशाफाट मिथ्यानी, ४४ उज्जीया अष्ट्राथी, होथाम अरोएरी याचे पुत्र शामा व ईयेल. ४५ शिरीचा यदीएल योहा तीसी आणि त्याचा भाऊ योहा ४६ अलीएल महरी व एलानामधे पुत्र यरीबय आणि योश्या व इथ्मा मवाबी, ४७ अलीएल, ओबेद आणि यासीएल मसोबावी.

१२ कीशाचा पुत्र शौल याच्या भीतीने दावीद सिकलागला, लपून राहत असताना त्याच्याकडे आलेली माणसे ही होती. ते त्याच्या सैनिकांपैकी असून लढाईत मदत करणारे होते. २ धनुष्यबाण चालवणे किंवा गोफणांुडा मारणे या गोषी ते डाव्या व उजव्या दोन्ही हातांनी करीत होते. बन्यामीनच्या वंशात जे शौलाचे नातेवाईक होते. ३ अहीएजर हा त्याच्यातला प्रमुख होता. मग योवाश, गिबा येथील शमा याचे हे पुत्र त्यानंतर यजिएल आणि पेलेट हे अजमावेथ याचे पुत्र. अनाथोच येथील बराका व येहू. ४ गिबोन येथील इश्माया हा तीन वीरांपैकी एक आणि त्या तीन वीरांचा प्रमुख. गदेराथ लोकामधून यिर्यां, यहजिएल, योहानान आणि योजाबाद. ५ एलूजय, यरीमोथ, बाल्या, शमया, हरुफी शफटवा ६ एलकाना, इशिया, अजेरेल, योवेजर आणि याशबाम हे कोरहाचे वंशज, ७ तसेच योरोहाम गदेरी याचे पुत्र योएला आणि जबद्या. ८ गादी यांच्यातील काही लोक दावीदाकडे तो वाळवंटातील गढीत असताना आले. ते चांगले शूर लढवयेचे होते. ढाळ व भालाफेक हातालणारे होते. त्यांची तोडे सिंहाच्या तोंडासारखी

भयानक होती. ते डोंगरावरील हरणासारखे वेगाने धावणारे होते. ९ गाद वंशातील एजेर हा सैन्याचा प्रमुख होता. औबद्या दुमरा, अलीयाब तिसरा. १० मिशमन्ना चौथा क्रमाकांवर तर यिर्यां पाचव्या वर होता. ११ अत्तय सहावा, अलीएल सातवा, १२ योहानन आठवा, एलजाबाद नववा, १३ यिर्यां दहावा, मखबन्नय अकरावा. १४ हे गादी सैन्यातील सरदार होते. त्यांच्यातला जो लहान तो शंभरावर आणि जो मोठा तो हजारांवर होता. १५ वर्षांच्या पहिल्या महिन्यात यादेन नदी दुधथी भर्सन वाहत होती तेव्हा त्यांनी ती औलांडून जाऊन खोल्यात राहणाऱ्यांना त्यांनी पार पूर्वेला आणि पश्चिमेला पळवून लावले. १६ बन्यामीन आणि योहूदा वंशातील लोकांनी दावीदाला गढीत येऊन मिळाले. १७ दावीदाने त्यांचे स्विगत केले व त्यांना तो म्हणाला, “मला मदत करायला तुम्ही शांतीने आला असाल तर तुम्ही मला सामील होऊ शकता. पण माझ्या हातून काही अपराध झालेला नसताना कपट करायला आला असलात तर आमच्या पूर्वजांचा देव ते पाहून त्याचा निषेध करो.” १८ अमासय याच्यावर आत्मा आला, तो तीस जणांचा प्रमुख होता. तो म्हणाला “दावीदा, आम्ही तुझे आहोत. इशायाच्या मुला, आम्ही तुझ्या बाजूचे आहोत. शांती, तुला शांती असो! तुला मदत करणाऱ्यांनी हांशी शांती असो, कारण तुझा देव तुला मदत करतो.” तेव्हा दावीदाने त्यांना आपल्यात सामावून घेतले आणि त्यांना सैन्याचे अधिकारी केले. १९ मनशेचे काहीजणही दावीदाला येऊन मिळाले, तो पलिलृंघ्याबोरबर शौलाशी लढायाला गेला तेव्हा ते आले. पण त्यांनी पलिलृंघ्यांचा फारशी मदत केली नाही. कारण पलिलृंघ्यांच्या पुढाऱ्यांनी आपसात सल्ला करून त्यांनी दावीदाला परत पाठवून दिले. ते म्हणाले, “दावीद जर आपला धनी शौल याच्याकडे परत गेलाच तर आपल्या जीवाला धोका होईल.” २० तो जेव्हा सिकलागला गेला. त्याच्याबोरबर आलेले मनशेचे लोक अदनाह, योजाबाद, यदीएल, मीशाएल, योजाबाद, अलीहू, आणि सिलथथ्य. हे सर्व मनशेचे वंशातील सरदार होते. २१ लुटारुंच्या टोलीविरुद्ध तोंड द्यायला त्यांनी दावीदाला मदत केली. ते लढणारे माणसे होते. दावीदाच्या सैन्यात ते अधिकारपदावर चढले. २२ देवाच्या सैन्यासारखे मोठे सैन्य हे ईर्पर्यंत दावीदाच्या मदतीता येणाऱ्यांत दिवसेंदिवस भर पडत गेली. २३ आणि परमेश्वराच्या वचनाप्रामाणे हेब्रोन नगरात शौलाचे राज्य दावीदाच्या हाती घावे म्हणून सशस्त्र सैनिक त्याच्याकडे आले. २४ यहूदाच्या घराण्यातील सहा हजार आठशे, सैनिक ढाळ आणि भाले यांसंह लढाईस सशस्त्र होते. २५ शिमोनाच्या कुळातून सात हजार शंभर लढाईस तयार असे शूर सैनिक होते. २६ लेवीच्या कुळातून चार हजार साहाशें शूर वीर होते. २७ अहरोनाच्या घराण्याचा पुढारी योहेयादा होता. त्याच्याबोरबर तीन हजार सातशे लोक होते. २८ सादोक तरुण बलवान आणि धैर्यवान वीर असून त्याच्या वडिलाच्या घराण्यातील बावीस सरदार त्याने बरोबर आणले होते. २९ बन्यामीनच्या वंशातील तीन हजार जण होते. ते शौलाचे नातेवाईक होते. तोपर्यंत ते बहुतेक शौलाच्या घराण्याशी एकनिष्ठ होते. ३० एफ्राइमाच्या घराण्यातील आपल्या वडिलाच्या घराण्यात नवाजलेले असे बीस हजार आठशे शूर सैनिक होते. ३१ मनशेच्या अर्थांवंशातील अठरा हजार लोक दावीदास राजा करण्यास आले. त्यांची नवे नोंदण्यात आली. ३२ इस्साखाच्या घराण्यातील दोनशे जाणीवी व जबाबदार माणसे आली. इस्साएलने केव्हा काय करणे योग्य आहे हे समजण्याचे त्यांना चांगले जान होते. त्यांचे भाऊबद त्यांच्या आजेत होते. ३३ जबुलून घराण्यातले पन्नास हजार अनुभवी सैनिक तयार होते. सर्व शस्त्रे ते कुशलतेने हाताळू शकत. दावीदाशी ते एकनिष्ठ होते. ३४ नफतालीच्या घराण्यातून एक हजार सरदार आले. त्यांच्याबोरबर ढाली आणि भालगाणारे सदतीस हजार लोक होते. ३५ दावीदाच्या वंशातून अष्ट्रावीस हजार जण युद्धाला तयार होते. ३६ आशेर वंशातून चाळीस हजार सैनिक युद्धावर जायला तयार असे होते. ३७ यादेन नदीच्या पूर्वेकडील रुझेनी, गादी आणि मनशेच्या अर्थांवंशातील एक लाख वीस हजार लोक सर्व प्रकारच्या हृत्यारांसह सज्ज होते. ३८ हे

सर्वजन पराक्रमी होते. दावीदाला इस्साएलाचा राजा करायचे याबाबतीत इतर इस्साएल लोकांची एकवाक्यता होती. म्हणूनच ते हेब्रोन येथे एकत्र आले. इस्साएलमधील इतर लोकांचीही दावीदाने राजा व्हावे हीच इच्छा होती. ३९ त्यांनी तेथे दावीदाबोरबर तीन दिवस घालवले. खाण्याचा व पिण्यांचा आस्वाद त्यांनी घेतला, कारण त्यांच्या नातलगांनी त्याच्याबोरबर सर्व अन्नपुरवठा देऊन पाठवले होते. ४० याखेरीज इस्साश्वार, जबुलून, नफताली अशा आसपासच्या भागात राहणाऱ्यांनी गाढव, उंट, खेचेरे, व गाई बैल यांच्या पाठीवर लाढून अनेक खाद्यपदार्थ आणले. कणीक, अंजीराच्या ढेपा, मनुकाचे घोस, द्राक्षरस, तेल, गाई बैल व मेंढेरे असे बरेच काही आणले. कारण इस्साएलमध्ये उत्सव चालला होता.

१३ दावीदाने हजारांचे आणि शंभरांचे सेनापती यापैकी प्रत्येक पुढारी यांचा सल्ला घेतला. २ मग दावीदाने इस्साएलमधील सर्व मंडळीस म्हटते. “तुम्हास जर हे योग्य वाटत असेल आणि आपला देव परमेश्वर याच्याकूऱ्हन हे असेल तर आपले भाऊ, इस्साएलाच्या सर्व प्रदेशात राहिलेले आहेत त्यास आपापल्या नगरांत व खेड्यांत त्यांच्याबोरबर जे याजक आणि लेवी आहेत त्यांना आपणाकडे एकत्र जमण्यास त्यांच्याकडे दूत पाठवू. ३ आपल्या देवाचा कोश आपणाकडे पुढाही आणू, शैल राज्य करत असताना आपण त्याचा शोध केला नाही.” ४ तेव्हा सर्व मंडळीनी या गोषी करण्याची सहमती दिली कारण ती गोषू सर्व लोकांच्या दृढीने बोरेबर होती. ५ किर्याथ-यारीमहून देवाचा कोश आणण्यासाठी दावीदाने मिसरमधील शीहोर नदीपासून लेबो हमाथच्या प्रदेशापर्यंत पसरलेल्या सर्व इस्साएल लोकांस एकत्र जमवले. ६ करुबांवरती राहणारा देवाचा कोश, ज्याला परमेश्वर देवाचे नाव ठेवले आहे तो, यूद्धातील बाला म्हणजेच किर्याथ-यारीम येथून आणावा म्हणून दावीदासह सर्व इस्साएली तिकडे चूऱ्हन वर गेले. ७ मग त्यांनी देवाचा कोश अबीनादाबाच्या घरातून काढून, तो नव्या गाडीवर ठेवला. उज्जा आणि अहोव्ह हे दोघेजण ही गाडी हाकत होते. ८ दावीद आणि सर्व इस्साएल आपल्या सर्व शक्तीने देवावपूढे जल्लोष करत चालले होते. ते स्तुतीतीते गात, वीणा, सतार, डफ झांजा, कर्णे इत्यादी वाव्ये वाजवत ते चालले होते. ९ किदोनाच्या खल्यापर्यंत ते पोहचले. तेव्हा गाडी ओढणारे बैल अडखलले. तेव्हा उज्जाने कोश धरण्यास हात पुढे केला. १० तेव्हा परमेश्वराचा उज्जावर कोप भडकला व उज्जाने कोशालाहा हात लावला म्हणून त्याने त्यास मारले आणि तेथे तो देवासमोर मेला. ११ परमेश्वराने उज्जाला असा मार दिला. याचे दावीदाला वाईट वाटले. तेव्हापासून आजपर्यंत त्या ठिकाणाचे नाव पेरेस-उज्जा असे आहे. १२ दावीदाला त्यादिवशी देवाची भीती वाटली. तो म्हणाला, “आपल्या घरी मी देवाचा कोश कसा आणू?” १३ त्यामुळे दावीदाने दावीद नगरात तो कोश आणला नाही, पण तो ओवेद-अदोम गीती याच्या घरात एकाबाजूला नेऊन ठेवला. १४ मग देवाचा कोश ओवेद-अदोम याच्या घरात तीन माहीने राहिला. परमेश्वराने त्याच्या घराला आणि त्याचे जे काही होते त्या सगळ्याला आशीर्वादित केले.

१४ नंतर सोराचा राजा हिराम याने दावीदाकडे दूत पाठवले आणि याखेरीज त्याने गंधसूर्चे लाकडे, गवंडी, सुतार दाविदासाठी त्याने घर बांधते. २ तेव्हा, परमेश्वराने आपल्याला इस्साएलावर राजा केले आहे हे दावीदाला समजले आणि इस्साएलाच्या लोकांसाठी देवाने त्याचे राज्य उंचावले. ३ यरुशलेम मधल्या आणखी काही स्त्रियांशी दावीदाने लाने केली. आणि तो आणखी पुत्र पौत्राचा पिता झाला. ४ यरुशलेमध्ये जमलेल्या त्याच्या या मुलांची नावे अशी: शम्मुवा, शोबाब, नाथान, शलमोन, ५ इभार, अलीशवा, एल्पलेट, ६ नोगा, नेफेग. याफीय, ७ अलीशामा, बेल्यादा, अलीफलेट. ८ आता सर्व इस्साएलावर राजा होण्यासाठी दावीदाला अभिषेक केला आहे हे पलिष्ठ्यांना जेव्हा कळाले तेव्हा ते दावीदाचा शोध करायला निघाले. पण दावीदाला ही बातमी कळाली तेव्हा तो त्यांच्याशी लढायला

निघाला. ९ आणि पलिष्ठ्यांनी रेफाईमच्या खोन्यात राहणाऱ्या लोकांवर छापे मारून त्यांना लुटले. १० मग दावीदाने देवाला विचारले. तो म्हणाला, “पलिष्ठ्यांवर मी हल्ला करु काय? मला तू त्यांच्यावर जय देशील काय?” परमेश्वराने त्यास सांगितले “हल्ला कर, मी त्यांना तुझ्या हाती नक्कीच देईन.” ११ मग दावीद आणि त्याची माणसे बालपरासीम येथेपर्यंत जाऊन पोचली आणि तेथे त्यांचा पराभव केला. तो म्हणाला, “देव पुराच्या पाण्याच्या लोळ्याप्रमाणे माझ्या हाताने माझ्या शत्रूवर तुटून पडला आहे.” त्याठिकाणाचे नाव बाल-परासीम असे पडले आहे. १२ पलिष्ठ्यांनी आपले देव तिथेच टाकले. आणि दावीदाने त्या मूर्ती जाळून टाकण्याची आज्ञा दिली. १३ रेफाईमच्या खोन्यात राहणाऱ्या लोकांवर पलिष्ठ्यांनी पुन्हा एकदा हल्ला केला. १४ दावीदाने पुन्हा देवाला मदतीसाठी विचारले. देव त्यास म्हणाला “तू त्यांच्यावर हल्ला करायला जाशील तेव्हा समोरुन जाऊ नकोस तर वळसा घेऊन तुतीच्या झाडांसमोर त्यांच्यावर चालून जा. १५ तुतीच्या झाडांच्या शेंड्यांमधून तुला सैन्य चाल करून जाण्याचा आवाज ऐकशील तेव्हा लढाईला पुढे निघून जा. कारण देव पलिष्ठ्यांवर हल्ला करायला पुढे निघाला आहे.” १६ दावीदाने देवाच्या सांगण्याप्रमाणे केले. दावीदाने आपल्या लोकांसह पलिष्ठ्यांच्या पाडाव केला. गिबोनापासून गेजेरपर्यंत त्यांनी पलिष्ठ्यांच्या सैन्याला झोडपून काढले. १७ त्यामुळे दावीदाची कीर्ती सर्व देशात पसरली. परमेश्वराने सर्व राशून त्याची दहशत निर्माण केली.

१५ दावीदाने दावीद नगरात स्वतः: साठी घेर बांधली. तसेच त्याने देवाचा कोश ठेवण्यासाठी एक स्थान तयार केले व त्यासाठी तंबू केला. २ मग दावीद म्हणाला, “फक्त लेवीनाच देवाचा कोश वाढून आणण्याची परवानगी आहे. या कामासाठी आणि सर्वकाळ परमेश्वराची सेवा करण्यासाठीच त्यांची निवड झाली आहे.” ३ मग दावीदाने परमेश्वराच्या कोशासाठी जे ठिकाण तयार केले होते तेथे तो वर आणण्यासाठी सर्व इस्साएल लोकांस यरुशलेमेत एकत्र जमा केले. ४ दावीदाने अहरोनाचे वंशाज आणि लेवी यांनाही एकत्र जमवले. ५ कहाथाईच्या घराण्यातील उरीएल त्यांचा प्रमुख होता व त्याचे नातेवाईक असे एकशेंवीस वीस माणसे होती. ६ मरारीच्या कुळातला असाया हा त्यांचा नेता होता व त्याचे नातेवाईक दोनशे वीस माणसे होती. ७ गर्जेमध्या घराण्यातला योंलै हा त्यांचा प्रमुख होता व त्याचे नातेवाईक असे एकशेंवीस माणसे होती. ८ अलीसाफानच्या घराण्यापैकी त्यांचा नेता शमाया होता व त्याचे नातेवाईक दोनशे माणसे होते. ९ हेब्रोनाच्या वंशातला अलीएल त्यांच्या नेता होता व त्याचे नातेवाईक ऐंशी माणसे होते. १० उज्जियेलाच्या घराण्यातला अमीनादाब हा प्रमुख होता व त्याचे नातेवाईक एकशेंवीस बारा माणसे होती. ११ दावीदाने मग सादोक आणि अब्याथार याजकांना बोलावले. आणि तसेच उरीएल, असाया, योंलै, शमाया, अलीएल आणि अमीनादाब या लेवीनाही बोलावून घेतले. १२ दावीद त्यांना म्हणाला, “तुम्ही लेवी घराण्यांचे प्रमुख आहात. तुम्ही आपल्या भावांसंहीत आपणास पवित्र करा. यासाठी की, इस्साएलाचा देव परमेश्वर याच्या कोशासाठी मी तयार केलेल्या जागेत तुम्ही तो आणावा. १३ पहिल्या वेळी तुम्ही तो उचलून आणला नव्हता. आपण आपला देव परमेश्वर याच्या विधीचे पालन केले नाही किंवा त्याचा धावा आम्ही केला नाही, म्हणून त्याने आल्याला शिक्षा दिली.” १४ यावरून याजक व लेवी यांनी इस्साएलाचा देव परमेश्वर याचा कोश आणण्यासाठी आपणांस पवित्र केले. १५ मोरेने परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे आज्ञा केली होती त्याप्रमाणे लेव्यांनी देवाच्या कोशास लावलेल्या त्याच्या काठ्या आपल्या खांद्यावर घेऊन वाहिला. १६ दावीदाने लेवीच्या प्रमुखांना आज्ञा केली की, सतार, वीणा, हीं तंतुवाद्ये, झांजा, हीं संगीत वाव्ये मोर्त्याने वाजवून आनंदाने उंच स्वराने गायन करणारे असे तुमच्या भावांतोले गायकांची नेमणूक करा. १७ लेवीनी मग हेमान आणि त्याचे भाऊ आसाफ आणि एथान यांना नेमले. हेमान हा योएलाचा पुत्र. आसाफ बरेख्याचा पुत्र. एथान कुशायाचा पुत्र. हे

सर्वजन मरारीच्या घराण्यातले होते. १८ याखेरीज लेवीचा आणखी एक गट होता. जखन्या, बैन, यजीएल, शमीरामोथ, यहीएल, उन्नी, अलीयाब, बनाया, मासेया, मतिथ्या, अलीफलेह, मिकनेया, ओबेद-अदोम आणि इंयेल हे ते होते. हे द्वारपाल होते. १९ हेमान, आसाफ आणि एथान हे गाणरे, यांना पितेच्या झांजा मोठांने वाजवायला नेमले होते. २० जखन्या, अजीएल, शमीरामोथ, यहीएल, उन्नी, अलीयाब, मासेया, बनाया हे अलामोथ या सुरगर तंत्रवाये वाजवायला नेमले होते. २१ मतिथ्या, अलीफलेह, मिकनेया, ओबेद-अदोम, इंयेल आणि अजज्या हे शमीनीथ सुरावर वीणा वाजवण्याच्या कामावर होते. २२ लेवींचा प्रमुख कनन्या हा मुख्य गायक होता. गायनात निपुण असल्यानुढे त्याच्यावर ही कामगिरी होती. २३ बरेच्या आणि एलकाना हे कोशाचे रक्षक होते. २४ शबन्या, योशाफाट, नथनेल, अमासय, जखन्या, बनाया आणि अलियेजर हे याजक देवाच्या कोशापुढे चालताना कर्णे वाजवत होते. ओबेद-अदोम आणि यहीया हे कोशाचे आणखी दोन रक्षक होते. २५ अशाप्रकारे दावीद, इसाएलमधील वडीलजन, हजारांवरचे सरदार हे परमेश्वराच्या कराराचा कोश ओबेद-अदोमाच्या घराणून उत्साहाने आणण्यासाठी तिकडे गेले. २६ परमेश्वराचा करार कोश उचलून आणणाऱ्या लेव्याना देवाने साहाय्य केले. त्यांनी सात बैल आणि सात मेंदे याचे यज्ञार्पण केले. २७ कराराचा कोश वाहून नेणाऱ्या सर्व लेव्यांनी तलम वस्त्राचे अंगरखे घातले होते. गायक प्रमुख कनन्या आणि इतर सर्व गायक यांनी तलम झागे घातले होते. दावीदाने तागाचे एफोट घातले होते. २८ अखेर सर्व इसाएल लोकांनी परमेश्वराचा कराराचा कोश आणला. जयघोष करत रणशिंगाच्या नादांत, कर्ण, झांजा, सतारी, वीणा अशी तंत्रवाये वाजवत त्यांनी तो आणला. २९ पण परमेश्वराच्या कराराचा कोश दावीद नगरात पोहचला तेव्हा शौलाची कन्या मीखल दिने खिडकीतून बाहेर पहिले, तिने दावीद राजाला नाचताना, जल्लोष करताना पाहून तिने आपल्या अंतःकरणात त्यास तुच्छ लेखले.

१६ त्यांनी देवाचा कोश दावीदाने उभारलेल्या तंबूमध्ये आत आणून

ठेवला, मग त्यांनी देवापुढे होमार्पणे आणि शांत्यर्पणे अपिली. २ मग होमार्पणे आणि शांत्यर्पणे अपिण्याचे समाप्त कल्यावर दावीदाने परमेश्वराच्या नावाने लोकांस आशीर्वाद दिला. ३ मग त्याने इसाएलातील प्रत्येक स्त्री-पुरुषाला एकाएक भाकर, एक मांसाचा तुकडा आणि खिसमिसांची एकाएक ढेप वाहून दिली. ४ मग दावीदाने काही लेवींची परमेश्वराच्या कोशापुढे सेवा करण्यास आणि इसाएलाचा देव परमेश्वर याचे गुणगान गाणे, त्याचे आभार मानणे, स्तुती करणे हे त्यांचे काम नेमून दिले. ५ आसाफ हा पहिल्या गटाचा मुख्य होता. त्याचा गट झांज वाजवीत असे. जखन्या दुसऱ्या गटाचा प्रमुख होता. इतर लेवी उजिज्येल, शमीरामोथ, यहीएल, मतिथ्या, अलीयाब, बनाया, ओबेद-अदोम, आणि इंयेल. हे सतारी आणि वीणा वाजवत असत. ६ बनाया आणि याहाजिएल हे याजक नेहमी देवाच्या कराराच्या कोशापुढे कर्णे वाजवत असत. ७ तेव्हा त्यादिवशी पहिल्याने दावीदाने आसाफाला आणि त्याच्या भावांना परमेश्वराची उपकारस्तुती करायला हो गीत गाण्यास दिले. ८ परमेश्वराचे स्तवन करा. त्याच्या नावाने हाक मारा. राश्ट्रांस त्याची कृत्ये कळवा. ९ त्याचे गायन करा, त्याचे स्तुतीगान करा. त्याच्या सर्व आश्वर्यकारक कृत्याविषयी बोला. १० त्याच्या पवित्र नावाचा अभिमान धरा. जे परमेश्वरास शोधातात त्यांचे अंतःकरण आनंदीत होवो. ११ परमेश्वरास व त्याच्या सामर्थ्याला शोधा. निरंतर त्याच्या समक्षेत्तरा शोध करा. १२ त्याने केलेल्या आश्वर्यकारक कृत्यांची आठवण करा. त्याच्या तोंडचे न्याय आणि चमत्काराची कृत्ये याचे स्मरण करा. १३ त्याच्या सेवक इसाएल याचे वंशजहो, त्याने निवडलेल्या, याकोबाच्या लोकांनो, १४ तो परमेश्वर, आम्चा देव आहे. त्याचे न्याय सर्व पृथ्वीवर आहेत. १५ त्याच्या कराराचे सर्वकाळ स्मरण करा. त्याने हजारो पिंड्यांस आज्ञापिलेले त्याचे वचन आठवा. १६ त्याने अब्राहामाशी केलेल्या कराराची आठवण ठेवा. आणि त्याने

इसहाकाशी आपली शपथ वाहिली. १७ याकोबासाठी त्याने तोच नियम केला. आणि इसाएलाशी सर्वकाळचा करार केला. १८ तो म्हणाला, “मी तुला कनान देश तुमच्या वतनाचा वाटा असा देईन.” १९ मी हे म्हणालो त्यावेळी तुम्ही संख्येने अगदी थोडे होता, फार थोडके होता, परक्या प्रदेशात उपे असे होता. २० तुम्ही एका राश्ट्रातून दुसऱ्या राश्ट्र भटकत होता. एका राज्यातून दुसऱ्यात जात होता. २१ पण त्याने कोणाकडूनही त्यांना दुःखी होऊ दिले नाही. त्याने त्यांच्यासाठी राजांना शिक्षा दिली. २२ तो राजांना म्हणाला, “माझ्या अभियक्तांना स्पर्श करू नका. माझ्या सदेष्ट्यांना इजा करू नका.” २३ पृथ्वीवरील समस्त लोकहो, परमेश्वराचे स्तवन करा. त्याचे तारण दिवसींदिवस समर्वांना सांगा. २४ त्याच्या गौरवाची कृत्ये सर्व राष्ट्रांना कळवा सर्व राष्ट्राला त्याच्या आश्वर्यकारक कृत्ये जाहीर सांगा. २५ परमेश्वर थोर व परमस्तुत्य आहे. आणि सर्व दैवतांपेक्षा त्याचेच भय धरणे योग्य आहे. २६ कारण सर्व राष्ट्रांतले सगळी दैवते म्हणजे नुसत्या मृत्ती आहेत. पण परमेश्वराने आकाश निर्माण केले. २७ महिमा आणि प्रताप त्याच्यापुढे आहेत. सामर्थ्य आणि आनंद त्याच्या स्थानी आहेत. २८ अहो लोकांच्या कुळांनो परमेश्वराच्या महिम्याची आणि सामर्थ्याची स्तुती करा. २९ परमेश्वरास त्याच्या नावाचे योग्य ते गौरव द्या. त्याच्यापुढे आपली अर्पणे आणा. पावित्र्यानेयुक्त होऊन परमेश्वराची आराधना करा. ३० त्याच्यासमोर सर्व पृथ्वीचा भीतीनं थरकाप होतो पण त्याने पृथ्वीला स्थिर स्थापले आहे. ते हलवता येणार नाही. ३१ पृथ्वी उल्लासित होवो आणि आकाश आनंदित होवो; राश्ट्रामधल्या लोकांस सांगा की, “परमेश्वर राज्य करतो.” ३२ समुद्र आणि त्यातले सर्वकाही आनंदाने गर्जना करो शेत व त्यातील सर्वकाही उत्सव करोत. ३३ अरण्यातील वृक्ष परमेश्वरासमोर हर्षभरित होउन गातील कारण साक्षात तोच पृथ्वीचा न्याय करायला आला आहे. ३४ परमेश्वराचे उपकारस्मरण करा, कारण तो चांगला आहे. कारण त्याची दग्या सर्वकाळ टिकणारी आहे. ३५ आणि म्हणा, “हे आमच्या तारणाऱ्या देवा, आम्हास तार. आम्हास एकत्र कूरू इतर राष्ट्रापासून सोडीव. आणि तुड्या पवित्र नावाची उपकारस्तुती करावी आणि तुड्या स्तुतीने विजयी क्वावे.” ३६ इसाएलाचा देव परमेश्वर अनादी काळापासून अनंतकाळापर्यंत धन्यवादित असो. सर्व लोकांनी “आमेन” म्हणून परमेश्वराचे स्तवन केले. ३७ मग आसाफ आणि त्याचे भाऊ यांनी कोशापुढे दररोजच्या कामाप्रमाणे नित्य सेवा करावी म्हणून दावीदाने त्यांना परमेश्वराच्या कराराच्या कोशासमोर ठेवले. ३८ त्या कामात त्यांना मदत करण्यासाठी दावीदाने ओबेद-अदोम यांच्याबोरेबर अडुसै नातेवाईकाना त्यामध्ये समाविष्ट केले. यदूथूनाचा पुत्र ओबेद-अदोम, हाणा होंसासोबत, द्वारपाल केले होते. ३९ सादोक याजक आणि त्याच्याबोरेबर इतर याजक यांनी गिबोन येथील उच्चस्थानी असलेल्या परमेश्वराच्या निवासमंडपासमोर सेवा करण्यास नेमले. ४० ते दररोज सकाळी आणि संध्याकाळी होमार्पणासाठी असलेल्या वेदीवर परमेश्वरास होमार्पणे करत असत. परमेश्वराच्या नियमशास्त्रात जे लिहिले आहे, त्याने इसाएलांस आजाता केल्याप्रमाणे ते सर्व करावे म्हणून त्यांना नेमले होते. ४१ आणि त्यांच्याबोरेबर हेमान, यदूथून व बाकीचे नावे घेऊन निवडलेल्यांनी परमेश्वराची उपकारस्तुती करावी, कारण त्याची दग्या सर्वकाळ टिकणारी आहे. ४२ हेमान आणि यदूथून योना झांजा वाजवणे, कर्णे फुकंग व देवासाठी इतर वायावर संगीत वाजवणे यांचे ते प्रमुख होते. यदूथूनाचे पुत्र द्वाररक्षक होते. ४३ नंतर सर्व लोक आपल्या धरी परत गेले आणि दावीदीही आपल्या धरास आशीर्वाद देण्यासाठी परत गेला.

१७ आणि असे झाले की, राजा दावीद आपल्या धरी राहत होता, तो नाथान संदेष्ट्यास म्हणाला, “पहा, मी गंधसरूच्या धरात राहत आहे, पण परमेश्वराचा कराराचा कोश मात्र अजूनही एका तंबूतच राहत आहे.” २ तेव्हा नाथान दावीदास म्हणाला, “जा, तुड्या मनात जे आहे

ते कर, कारण देव तुझ्याबरोबर आहे.” ३ पण त्याच रात्री देवाचे वचन नाथानाकडे आले व म्हणाले, ४ “जा आणि माझा सेवक दावीद याला सांग, परमेश्वर असे म्हणतो, मला राहण्यासाठी तू घर बांधायचे नाही. ५ कारण मी इसाएलांस वर आणले त्यादिवसापासून आजपर्यंत मी मंदिरात राहिलेलो नाही. त्याएवजी, मी विविध ठिकाणी, तंबूतून व मंडपातूनच राहत आले आहे. ६ सर्व इसाएलाबरोबर ज्या ज्या ठिकाणांमध्ये मी फिरत आलो तेथे तेथे ज्याना माझ्या लोकांचे पालन करण्यासाठी मी नेमले त्या इसाएलाच्या पुढाच्यांतील कोणा एकालाही ‘माझ्यासाठी तुम्ही गंधसरूचे घर का बांधले नाही, असा एक शब्द तरी मी कधी बोललो काय?’” ७ “तर आता, माझा सेवक दावीद याला सांग की, ‘सर्वशक्तिमान परमेश्वराचे असे म्हणणे आहे’ की, तू माझ्या इसाएल लोकांचा अधिपती घ्यावे म्हणून मी तुला गायरानातून, मंदिरांच्या मागून काढून घेतले. ८ आणि जेथे कोठे तू गेलास त्याठिकाणी मी तुझ्याबरोबर होतो आणि तुझ्या सर्व शरूत्ना तुझ्यापुढून कापून टाकले. आणि पृथ्वीवर जे कोणी महान लोक आहेत त्यांच्या नावासारखे मी तुझे नव करीन. ९ माझ्या इसाएल लोकांस मी एक जागा नेमन देईन आणि त्याना त्याठिकाणी रिश्वर करीन, म्हणजे ते आपल्या स्वतःच्या जागी राहील व त्याना कसलाही त्रास होणार नाही. पूर्वीसारखे दुष्ट लोक त्यांच्यावर जुलूप करणार नाही. १० मी माझ्या इसाएल लोकांवर न्यायाधीश नेमले होते त्यादिवसापासून ते जसे त्याना त्रास देणार नाही. आणि मी तुझ्या सर्व शरूत्वा मोड करीन, मी तुला आणखी सांगतो की, परमेश्वर तुझे घर बांधील. ११ आणि असे होईल की जेव्हा तुझ्या दिवस परिपूर्ण होऊन तू आपल्या पूर्वजाकडे गेल्यावर, मी तुझ्यानंतर तुझ्या वंशाशून जो तुझा पुत्र, त्यास मी उभे करीन, मी त्याचे राज्य स्थापीन. १२ तो माझ्यासाठी घर बांधील आणि मी त्याचे सिंहासन सर्वकाळ स्थापित करीन. १३ मी त्याचा पिता होईन आणि तो माझा पुत्र होईल. तुझ्यापूर्वी शौल राज्य करत होता. त्याच्यावरची मी माझी कृपादृष्टी काढून घेतली तशी तुझ्यावरची माझी कृपादृष्टी दूर करणार नाही. १४ मी त्यास माझ्या घरात आणि राज्यात सर्वकाळ ठेवीन, त्याचे राजासन सर्वकाळ स्थापीन. १५ नाथान दावीदाशी बोलला आणि त्याने त्यास सर्व वचने व संपूर्ण दर्शनबद्दल सविस्तर सांगितले. १६ नंतर दावीद राजा आत गेला व परमेश्वरासमीर जाऊन बसला; तो म्हणाला, “हे परमेश्वर देवा, मी कोण आहे, आणि माझे घराणे काय की तू मला येथर्पर्यंत आणले आहे?” १७ आणि हे देवा, तुझ्यादृष्टीने ही केवळ लहान गोष्ट होती, पण तू तुझ्या सेवकाच्या घराविषयी भविष्यात येणाऱ्या बच्याच दिवसांबद्दल बोलला आहेस. व हे परमेश्वर देवा, मला तू भविष्यातील पिढवा दाखवल्या आहेत. १८ तुझ्या सेवकाचा तू सन्मान केला आहेस. आणखी मी, दावीद, तुला काय बोलू? तुझ्या सेवकाला तू विशेष ओळख दिली आहेस. १९ हे परमेश्वरा, तुझ्या सेवकासाठी व तुझा स्वतःचा हेतू पूर्ण क्वावा, म्हणून तू या सर्व महान गोष्टी प्रगट करण्यासाठी अद्भुत कृत्ये केलीस. २० हे परमेश्वरा, जे सर्व आम्ही आजवर आमच्या कानानी ऐकले त्याप्रमाणे तुझसामान कोणी नाही आणि तुझ्याशिवाय कोणीच देव नाही. २१ आणि तुझ्या इसाएल लोकांसारखे दुर्दे कोठले राष्ट्र पृथ्वीवर आहे ज्याना तू, आपलेच लोक क्वावेत, म्हणून देव स्वतः त्याना मिसरातून सोडवण्यास गेला; या तुझ्या लोकांस तू मिसरातून सोडवले तिच्या देखत महान व भयानक कृत्ये करून तू आपले नव केले. ज्याना तू मिसरातून सोडवले होते, त्या तुझ्या लोकांपुढून इतर राष्ट्रांस घालवून दिले. २२ तू इसाएलांचा आपले स्वतःचे लोक सर्वकाळासाठी करून ठेवले आणि परमेश्वरा तू त्याचा देव झालास. २३ म्हणून आता, हे परमेश्वरा, तुझ्या सेवकाला आणि त्याच्या घराण्याला तू हे वचन दिले आहेस, ते सर्वकाळ स्थापित कर. तू बोलला आहेस तसेच कर. २४ तुझे नव सर्वकाळ स्थापित क्वावे व थोर केले जावे, असे म्हणून, सेनाधीश परमेश्वर इसाएलाचा देव आहे. दावीद, तुझा सेवक याचे घराणे तुझ्यासमोर स्थापित क्वावे. २५ कारण, माझ्या देवा, तू आपल्या सेवकास हे प्रगट केले की, तू त्याच्यासाठी घर

बांधशील. याकरिता तुझ्या सेवकाला, तुझ्याकडे प्रार्थना करण्याचे धैर्य मिळाले आहे. २६ आता हे परमेश्वरा, तूच देव आहेस आणि तुझ्या सेवकाला हे चांगले अभिवचन दिले आहे. २७ तर आता, संतुष्ट होऊन तुझ्या सेवकाच्या घराण्याला तुझ्यापुढे सर्वकाळ राहण्याचा आशीर्वाद दिला आहे. हे परमेश्वरा, तू, आशीर्वाद दिलास आणि ते सर्वकाळ आशीर्वादित आहे.

१८ यानंतर असे झाले की, दावीदाने पलिष्ठ्यांवर स्वारी केली आणि

त्यांचा पराभव केला. त्याने पलिष्ठ्यांच्या हातातून गथ आणि त्यांची गावे घेतली. २ मग त्याने मवाबाचा पराभव केला आणि मवाबी लोक दावीदाचे सेवक झाले आणि त्यास कर देऊ लागले. ३ मग सोबाचा राजा ह्वेजर आपल्या राज्याची सीमा फरार नदीपर्यंत स्थिर करण्यास जात असता दावीदाने हमाथाजवळ त्याचा पराभव केला. ४ दावीदाने त्याच्याकडून एक हजार रथ, सात हजार सारथी, आणि वीस हजार पायदल एवढे घेतले. दावीदाने रथाच्या जवळपास सर्व योड्यांच्या शिरा तोडल्या पण त्यातून शंभर रथाचे घेडे मात्र त्याने शाबूत ठेवले. ५ जेव्हा दिमिक्ष नगरातील अरामी लोक सोबाचा राजा ह्वेजर याच्या मदतीला आले, त्यांच्यापैकी बाबीस हजार लोकांसही दावीदाने जिवे मारले. ६ नंतर अराममधील दिमिक्षात दावीदाने बस्थान वसविले. अरामी लोक दावीदाचे सेवक होऊन त्यास कर देऊ लागले. अशाप्रकारे दावीद जेथे जेथे जात असे तेथे परमेश्वर त्यास जय देत असे. ७ ह्वेजराच्या सेवकाच्या सोन्याच्या ढाळी दावीदाने काढून घेतल्या आणि त्या रुक्षलेमता आणल्या. ८ ह्वेजराची नगरे टिमथ आणि कून यातून दावीदाने पुष्कळ पितळही हस्तगत केले. हे पितळ वापरून नंतर शलमोनाने पितळी समुद्र, गंगाळ व स्तंभ आणि पितळी भांडी बनवली. ९ जेव्हा दावीदाने सोबाचा राजा ह्वेजर याच्या सर्व सैन्याचा पराभव केल्याची बातमी तोवू हमारथ नगराचा राजा याने ऐकली. १० तेव्हा त्याने हदोराम या आपल्या पुत्राला दावीद राजाचे क्षेमकुशल विचारण्यासाठी आणि त्याचे अभिनंदन करण्यासाठी त्याच्याकडे पाठवले, कारण दावीद ह्वेजरविरुद्ध लढला व त्याचा पराभव केला, तोवू आणि ह्वेजर यांच्यात लढाया होतच असत. हदोरामने आपल्याबरोबर सोने, रुपे, पितळ वायी भांडी आणली. ११ जे सोने रुपे त्याने सर्व राष्ट्रांपासून, अदोम, मवाब, अम्मोनी, पलिष्ठी आणि अमालेकी यांच्यापासून घेतले होते, ती भांडीही दावीद राजाने परमेश्वरास समर्पिली. १२ सरुवेचा पुत्र अबीशय याने क्षार खोऱ्यात अठरा हजार अदोमी लोकांस मारले. १३ अदोमामध्ये अबीशयने मजबूत बस्थान बसविले आणि सर्व अदोमी दावीदाचे सेवक झाले. परमेश्वराने दावीदाला जेथे कोठे तो गेला तेथे त्यास जय मिळवून दिला. १४ दावीदाने सर्व इसाएलावर राज्य केले आणि त्याने त्याच्या सर्व लोकांचा योग्य न्याय करत असे व नीतिने वागत असे. १५ सरुवेचा पुत्र यवाब हा दावीदाच्या सैन्याचा मुख्य अधिकारी होता. अहीलुदाचा पुत्र यहोशाफाट अखाबानवीस त्याचा अधिकारी होता. १६ अहीलुदाचा पुत्र सादोक आणि अब्याथारचा पुत्र अबीमेलेख याजक होते. शवूता हा नियमाशास्त्र शिक्षक होता. १७ यहोशादाचा पुत्र बनाया हा करेथी व पलेशी लोकांवरील जबाबदार अधिकारी होता. दावीदाचे पुत्र राजाचे मुख्य सल्लागार होते.

१९ आणि यानंतर असे झाले की, अम्मोन्याचा नाहाश राजा याच्या मृत्यू झाला व त्याच्याजागी त्याचा पुत्र राजा झाला. २ दावीदाने म्हणाला, “नाहाशाचा पुत्र हानून याच्यावर मी दया करीन. कारण त्याच्या पित्याने माझ्यावर दया केली होती.” असे म्हणून दावीदाने हानूनच्या सांत्वनेसाठी आपले दूत अम्मोनी लोकांच्या देशी पाठवले. ३ तेव्हा अम्मोन्यांचे सरदार हानूनाला म्हणाले की, “दावीदाने तुझे सांत्वन करण्याकरता किंवा तुझ्या मृत्यूच्या पित्याचा मान केला असे तुला वाटवते का? त्याने या लोकांस तुझा प्रेदेश पाहण्यास आणि हेरगिरी करायला पाठवले आहे. त्यास तुझा प्रांत उद्धवस्त करायचा आहे.” ४ हे ऐकून हानूनाने दावीदाच्या दूतांना अटक केली आणि

त्यांचे मुंडन केले. त्यांची कमरेपर्यंतची वसेही फाडली आणि त्यांना वाटेला लावले. ५ मग कोणी जाऊन दावीदाला ही बातमी सांगितली, तेव्हा त्याने भेटण्यास माणसे पाठवली, कारण त्या मनुष्यांना मोठी लाज वाटली आणि राजाने त्यांना निरोप पाठवला तुमच्या दाढळा वाढेपर्यंत तुम्ही यरीहो येथे रहा मग इकडे या. ६ जेव्हा अम्मोन्यांनी पाहिले की, दावीदाला अम्ही दुर्घट असे झाले आहोत, तेव्हा हानून आणि अम्मोनी लोकांनी मेसोपेटेप्या व अराम माका व सोंबा येथून रथ आणि सारथी मोलाने आणण्यासाठी एक हजार किक्कार रुपे पाठवले. ७ अम्मोन्यांनी बत्तीस हजार रथ व माकाच्या राजा व त्याचे लोक मोलाने ठेवले; तेव्हा त्यांनी येऊन मेदबा नगराजवळ तल दिला. अम्मोनी आपल्या नारातून एक्रां होऊन लढायला आले. ८ दावीदाने हे ऐकले तेव्हा त्यांने यवाबाला आणि त्याच्या सर्व सैन्यासाकट पाठवले. ९ अम्मोनी लोक बाहेर पडले व लढाईसाठी त्यांनी नगराच्या वेशीजवळ मांडणी केली. आलेले राजे मैदानात एकीकडे उभे होते. १० सैन्याच्या दोन तुकड्या आपल्याविरुद्ध उभ्या ठाकलेल्या असून त्यातली एक आपल्यामागे व एक पुढे आहे हे यवाबाने पाहिले. तेव्हा त्याने इसाएलातील चांगल्या लढव्यांना निवडले आणि अरामी सैन्याविरुद्ध त्यांची व्यवस्थित मांडणी केली. ११ उरलेल्या इसाएली सैन्याला आपला भाऊ अवीशयाच्या हाती सोपवले आणि त्याने या सैन्याची अम्मोन्याविरुद्ध लढण्यास मांडणी केली. १२ यवाब म्हणाला, “अरामाचे सैन्य जर माझ्यापेक्षा बलवान ठरले तर अवीशय तू मला सोडव. पण अम्मोनी सैन्य तुझ्यापेक्षा बलवान ठरले तर मी तुला सोडवीन. १३ बलवान हो, व आपल्या लोकासाठी आणि देवाच्या या नगरांसाठी लढताना आपण सामर्थ्य दाखवू, मग परमेश्वराचे जे काय चांगले उद्देश आहेत तरे तो करो.” १४ मग यवाब व त्याच्या सैन्यातील शिपाई अरामी सैन्याविरुद्ध लढाई करण्यास चालून गेले, तेव्हा इसाएलाच्या सैन्यापुढून पळाले. १५ अरामाचे सैन्य माधार येऊन पळून जात आहे हे पाहताच अम्मोन्यांनीही पलायन केले. अवीशय आणि त्याचे सैन्य यांच्याकडे त्यांनी पाठ फिरवली. अम्मोनी आपल्या नगरात परतले आणि यवाब यरुशलेमेला परत आला. १६ आणि इसाएलपुढे आपला पराभव झाला आहे हे अरामी संदर्भांनी पाहिले तेव्हा त्यांनी जासूस पाठवून फरात नदीपलीकडील आपल्या लोकांस बोलवून घेतले. शोफक्ख हा हृदेजरच्या अरामी फौजिचा सेनापती होता. १७ अरामी लढाईची जमवाजमव करत आहेत हे दावीदाने एकले तेव्हा त्याने सर्व इसाएल लोकांस एकत्र जमवले आणि यादेन नदीपलीकडे जाऊन अराम्यांच्या समोर व्यूह रचला व ते त्याच्यासी लढले. १८ इसाएल लोकांसमोरुन अराम्यांनी पळ काढला. दावीदाने व त्याच्या सैन्याने सात हजार अरामी सारथी आणि चारीस हजार अरामी सैन्य यांना ठार केले. अरामी सैन्याचा नेता शोफक्ख यालाही त्यांनी मारून टाकले. १९ आणि इसाएलाने आपला पाडाव केला आहे हे जेव्हा हृदेजरच्या सर्व सेवक व राजांनी पाहिले तेव्हा त्यांनी दावीदाशी तह केला व ते त्याचे चाकर झाले. म्हणून अरामी पुढून अम्मोनी लोकांस मदत करण्यास घाबरले. अशा रीतीनी अरामी लोक अम्मोनीना मदत करण्यास तयार नक्कते.

२० आणि असे झाले की, राजे लढाईला बाहेर पडतात अशावेळी म्हणजे वर्षरंभी यवाबाने सैन्य घेऊन अम्मोन्याच्या नगरात शिरले आणि त्यांनी तो देश उद्भवस्त केला. मग त्यांनी राब्बा नगराला वेढा घातला. पण दावीद यरुशलेमेष्येच राहिला. यवाबाने राब्बा नगरावर हल्ला केला व त्यांचा पराभव केला. २ दावीदाने, त्यांच्या राजाच्या डोक्यावरील मुकुट काढला. त्या सोन्याच्या रत्नजडित मुकुटाचे वजन एक किक्कार होते. तो दावीदाच्या डोक्यावर ठेवण्यात आला. त्यांना त्या नगरातून मोक्या प्रमाणात पुष्कळ लूट मिळाली. ३ त्या नगरातील लोकांस बाहेर काढून त्यांच्याकडून करवती, कुऱ्हाही, लोखंडी दाताळे या हृत्यारानी करायच्या कष्टाच्या कामाला जुऱ्पले. अम्मोन्यांच्या सर्व नगरांमध्ये दावीदाने हेच केले. मग दावीद आणि त्यांचे

यरुशलेमेला परतले. ४ यानंतर असे झाले की गेजेर येथे इसाएल लोकांचे पलिष्ठ्यांशी युद्ध झाले. या लढाईत सिब्बख्य हूशाशी याने सिप्पय याला ठार मारले. तो रेफाई वंशातला होता. व पलिशी लोक त्यांना शरण आले. ५ पुढे पुन्हा एकदा पलिष्ठ्यांशी लढाई झाली. त्यावेळी याईराचा पुत्र एलहानाम याने गथच्या गल्याथ्या भाऊ लहमी याला ठार केले. ज्याच्या भाल्याची कठी विणक्याच्या तुळ्यासारखी होती. ६ गथ येथे पलिष्ठ्यांशी पुन्हा एकदा लढाई झाली. या गावात एक मोठा उंच मनुष्य होता. त्याच्या हातापायांना प्रत्येकी सहासहा, अशी एकंदर चोवीस बोटे होती. तोही रेफाईच्या वंशातला होता. ७ त्याने इसाएल सैन्याची निंदा केली तेव्हा दावीदाचा भाऊ शिरी याचा पुत्र योनाथानाने त्यास ठार केले. ८ ही गथ रेफाईच्या नगरातील संतती होती. आणि ते दावीदाच्या व त्याच्या सैन्याच्या हाताने त्यांना मारण्यात आले.

२१ आणि सैतान इसाएलाविरुद्ध उठला व त्याने दावीदाला इसाएलाची मोजणी करण्यास भाग पाडले. २ दावीद यवाबाला आणि सैन्याच्या अधिकांयांना म्हणाला, “जा वैर-शीवापासून दानापर्यंत सर्व इसाएल लोकांची मोजणी करा आणि मग मला त्यांची एकंदर संख्या माहित व्हावी म्हणून मला परत येऊन अहवाल द्या.” ३ यवाब म्हणाला “परमेश्वर आपले सैन्य आहे त्यापेश्वा शंभर पटीने अधिक वाढवो. पण माझ्या प्रभू राजा, ते सर्व माझ्या धन्याचे सेवा करत नाही का? मग माझ्या धन्याला हे का पाहिजे? इसाएलावर त्याने दोष का आणावा?” ४ पण राजाचा शब्द यवाबविरुद्ध अंतिम होता, यामुळे यवाब निघून गेला आणि सर्व इसाएलातून फिरला. मग यरुशलेमेला परत आला. ५ मग यवाबाने दावीदाला एकंदर लढाई करण्याची मोजणी सांगितली. इसाएलात अकरा लाख तलवार काढणारे पुरुष होते. यहूदात चार लाख सततर हजार पुरुष होते. ६ पण लेवी आणि बन्यामीन यांच्या घराण्यांची मोजदाद केली नक्ती, कारण यवाबाला राजाच्या आज्ञेचा अत्यंत टिक्काकारा आला होता. ७ देवाला या कृतीमुळे वाईट वाटले म्हणून त्याने इसाएलावर मारा केला. ८ मग दावीद देवाला म्हणाला, “मी ही गोष्ट कसून महान पाप केले आहे. आता आपल्या सेवकाचे अपराध दूर कर, कारण मी फार मूर्खपणाची कृती केली आहे.” ९ परमेश्वर दावीदाचा संदेश गादला म्हणाला, १० “जाऊन दावीदाला सांग, ‘परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, मी तुझ्यापुढे तीन पर्याय ठेवो. त्यातील एक निवड.’” ११ मग गाद दावीदाकडे गेला व त्यास म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे, ‘त्यातून एक निवड.’ १२ तीन वर्षांचा दुष्काळ पडावा, किंवा तीन मन्हिने तुझ्या शत्रूने तलवारीने तुझा पाठलाग करावा आणि तुझा नाश करावा किंवा इसाएलाच्या सर्व देशात परमेश्वराचा दूत लोकांचा संहार करीत असताना देशात तीन दिवस परमेश्वराची तलवार म्हणजे मरी असावी? तर आता, ज्याने मला पाठवले, त्यास मी काय उत्तर द्यावे ते तु ठरवून मला सांग.” १३ मग दावीद गादला म्हणाला, “मी गंभीर अडचणीत आहे. मला लोकांच्या हातात करावा किंवा इसाएलाच्या सर्व देशात परमेश्वराचा दूत लोकांचा संहार करीत असताना देशात तीन दिवस परमेश्वराची तलवार म्हणजे मरी असावी? तर आता, ज्याने मला पाठवले, त्यास मी काय उत्तर द्यावे ते तु ठरवून मला सांग.” १४ मग दावीद गादला म्हणाला, “मी गंभीर अडचणीत आहे. मला लोकांच्या हातात करावा किंवा इसाएलाच्या परमेश्वराच्या हातात पडू दे, कारण त्याच्या देवेची कृती फार महान आहे.” १५ तेव्हा परमेश्वराने इसाएलावर मरी पसरवली आणि त्याच्यामध्ये सततर हजार लोक मृत्युमुखी पडले. १६ यरुशलेमेचा नाश करण्यासून त्याचे मन बदलले. तो त्या नाश करण्याचा दूताला म्हणाला, “पुरे झाले, आता तुझा हात मागे घे.” त्यावेळी परमेश्वराचा दूत अर्णन यबूसी याच्या खल्याजवळ उभा होता. १७ दावीदाने वर पाहिले व तेव्हा त्यास परमेश्वराचा दूत आकाश व पृथ्वी यांच्यामध्ये उभा असलेला दिसला. त्याच्या हातात उपसलेली तलवार असून त्याने ती यस्शलेमेवर उगारलेली होती. तेव्हा गोणातात घातलेले दावीद आणि वडील जमिनीकडे तोंड करून खाली पडले. १८ दावीद देवाला म्हणाला, “सैन्याची मोजणी करण्याचा हूक्रम मी दिला होता की नाही? मीच हे पाप केले आहे, मीच हे दुष्ट काम केले आहे. पण या मेंद्रांनी काय केले आहे? हे परमेश्वरा माझ्या देवा, मी विनंती करतो तुझा हात आणि त्यास ठार केले.”

व माझ्या घराण्यावर पडून तू आम्हास शिक्षा दे, पण तुझ्या लोकांस या मरीने शिक्षा देऊ नको.” १८ मग परमेश्वराच्या दूताने गादला आज्ञा केली की, तू दावीदाला सांग, दावीदाने वर जाऊन अर्णन यबूसी याच्या खळ्यात परमेश्वरासाठी एक वेदी बांधावी. १९ मग गादाने परमेश्वराच्या नावाने बोलून जे सांगितले त्यावरून दावीद वरती गेला. २० अर्णन तेका गवळाची मळणी करत होता, तो मागे वळला व त्याने देवदूताला पाहिले. तो व त्याचे चारही पुत्र त्याच्याबरोबर होते ते लपले. २१ आणि दावीद अर्णनाकडे आला, तेक्का अर्णनाने वर दृश्य करून व दावीदाला पाहिले. तो खळ्यातून निघाला आणि त्याने दावीदाला तोंड जमिनीपर्यंत लववून नमस्कार केला. २२ मग दावीद अर्णनाला म्हणाला, “हे खळे मला विकत दे. त्याची पूर्ण किंमत मी तुला देईन. लोकांवरून मरी बंद वळाची म्हणून तेथे मी परमेश्वराकरता वेदी बांधीन.” २३ अर्णन दावीदाला म्हणाला, “माझ्या स्वामी राजाला जे काही तुमच्या दृष्टीने जे चांगले आहे ते करा. पाहा, होमार्पण करण्यासाठी मी बैल, तसेच वेदीवरील होमात जाळण्यासाठी मळणीची लाकडे, आणि अन्नार्पणासाठी गऱ्ह हे सर्व मी तुम्हास देईन.” २४ तेक्का राजा दावीद अर्णनाला म्हणाला, “नाही, मी तुला त्याची पूर्ण किंमत देऊनच विकत घेईन. कारण जे तुझे आहे ते मी परमेश्वरासाठी घेणार नाही. आणि किंमत दिल्यावाचूम घेतलेले होमार्पण मी अर्पण करणार नाही.” २५ आणि दावीदाने त्या जागेसाठी अर्णनाला सहाशें शेकेल सोने दिले. २६ दावीदाने तेथे परमेश्वराकरता वेदी बांधली आणि त्यावर त्याने होमार्पणे अर्पण केली. त्याने परमेश्वरास हाक मारली व त्याने स्वगरून होमार्पणाच्या वेदीवर अग्नी पाठवून उत्तर दिले. २७ मग परमेश्वराने देवदूताला आज्ञा केली आणि त्याने आपली तलवार म्यानात परत घालती. २८ त्या वेळेस, जेव्हा दावीदाने पाहिले की अर्णन यबूसीच्या खळ्यात परमेश्वराने आपल्याला उत्तर दिले तेक्का त्याने तेथे यज्ञ केले. २९ कारण मोंशेने रानात केलेला परमेश्वराचा निवासमंडप आणि होमार्पणाची वेदी, त्याकाळी गिबोनामध्ये उच्च स्थानावर होती. ३० पण परमेश्वराच्या दूताच्या तलवारीच्या भीतीने दावीद देवापुढे मार्ग विचारयाला जाण्यास घारवर होता.

२२ मग दावीद म्हणाला, “हेच ते परमेश्वर देवाचे मंदिर आहे. इसाएलांची होमार्पणाची वेदीही इथेच केली जाईल.” २ इसाएलमध्ये जे परदेशी लोक राहत होते त्या सर्वाना दावीदाने त्याच्या सेवकांना आज्ञा देऊन एकत्र बोलवून घेतले. देवाचे मंदिर बांधण्यासाठी दगडाचे विरे घडवण्याचे काम त्यांच्यावर सोपवले. ३ दावीदाने दरवाजांसाठी खिले आणि बिजाग-न्यायासाठी लागणारे लोखंड पुरवले व त्याने वजन करता येणार नाही इतके पितळ, ४ सीदोन आणि सोर या नगरांतील लोकांनी गंधसूरचे पुष्कळ लाकूड दावीदाकडे आणले आणि ते लाकूड तर एवढे आले की त्याची मोजदाद करणे कठीण होते. ५ दावीद म्हणाला, “माझा पुत्र शलमोन अजून तरुण व अनुभवी आहे आणि परमेश्वराचे मंदिर मात्र विशेषत: उत्कृष्ट बांधले गेले पाहिजे, याकरिता की सर्व इतर देशात सुप्रसिद्ध आणि वैभवशाली असे झाले पाहिजे. म्हणून मी त्याच्या बांधण्याची तयारी करीन.” असे म्हणून दावीदाने आपल्या मृत्युपूर्वी बरीच तयारी केली. ६ मग त्याने आपला पुत्र शलमोन याला बोलावले. इसाएलचा देव परमेश्वर याच्यासाठी मंदिर बांधण्याची त्याने त्यास आज्ञा दिली. ७ दावीद शलमोनाला म्हणाला, “माझ्या मुला, माझा देव परमेश्वर याच्या नावासाठी मंदिर बांधण्याची माझी इच्छा होती. ८ पण परमेश्वर माझ्याकडे आला व म्हणाला, तू बन्याच लढाया केल्यास आणि त्यामध्ये पुष्कळ रक्त पाडले. तेक्का तुला माझ्यासाठी मंदिर बांधता येणार नाही. कारण तू माझ्यापुढे भूमीवर पुष्कळ रक्त पाडले आहे. ९ मात्र तुला पुत्र होईल तो शांतीप्रिय मनुष्य असेल. मी त्यास त्याच्या सर्व शरूपासून प्रत्येक बाजूने विसावा देईन. कारण त्याचे नाव शलमोन असे होईल आणि इसाएलांस त्याच्या दिवसात मी शांतता आणि स्वस्थता देईन. १० ते

माझ्याप्रीत्यर्थ मंदिर बांधील. तो माझा पुत्र आणि मी त्याचा पिता होईन. त्याचैव राजासन मी इसाएलावर सर्वकाळापर्यंत स्थापित करील.” ११ “आता माझ्या मुला, परमेश्वर तुझ्याबरोबर असो व तुला यशस्वी करो. त्याने तुला सांगितल्याप्रमाणे तू परमेश्वर देवाचे मंदिर बांध. १२ जेव्हा इसाएलावर तो तुला अधिकार देईल तेक्का परमेश्वर देवाचे नियम पालायला फक्त परमेश्वरच तुला अंतर्जान आणि समजूदारप्रणाला देवो. १३ इसाएलसाठी परमेश्वराने मोशेला जे नियमशास्त्र सांगितले ते तू त न विसरता पाळ म्हणजे तू यशस्वी होशील. बलवान हो व धैर्य धर. घावरु नको किंवा नाउमेद होऊ नको. १४ पाहा, परमेश्वराच्या मंदिरासाठी मी खूप कष्टाने एक लक्ष किक्काकार सोने आणि दहा लक्ष किक्काकार सर्व आणि पितळ व लोखंड याचा मोठ्या प्रमाणात साठा करून तयारी केली आहे. मी दगड, लाकूडसुधा पुरवले आहे. तू या सर्वत अधिक भर घाल. १५ तुझ्याजवळ पुष्कळ कामगार आहेत. पाथरवट, गवळी आणि सुतार, आणि सर्व प्रकारच्या कामामध्ये कुशल असे हुशार लोक आहेत. १६ जे कोणी सोने, रुपे, पितळ, लोखंड यावर काम करू शकतात, अशी असंख्य माणासे तुझ्याबरोबर आहेत. तेक्का आता कामाला सुरवात कर. परमेश्वर तुझ्याबरोबर आहे.” १७ दावीदाने इसाएलामधील सर्व पुढाच्यांनासुधा आपला पुत्र शलमोन याला सहकार्य करण्याची आज्ञा केली. तो म्हणाला, १८ “तुमचा देव परमेश्वर तुम्हासोबत आहे. आणि प्रत्येक बाजूने त्याने तुम्हास शांतता दिली आहे. कारण त्याने देशातले राहणे माझ्या हाती दिले आहेत, परमेश्वराच्यापुढे आणि त्याच्या लोकांच्या आता हा देश ताव्यात आला आहे. १९ तेक्का आता अंत: करणपूर्वक तुम्ही परमेश्वर तुमचा देव याचा शोध करा. उठा व परमेश्वर देवाचे पवित्र मंदिर बांधा. कारण परमेश्वराच्या नावासाठी जे मंदिर बांधायचे आहे त्यामध्ये मग परमेश्वराच्या कराराचा कोश आणि देवाची इतर पवित्र वस्तू आणून ठेवा.”

२३ आता दावीद म्हातारा झाला होता आणि त्याच्या आयुष्याच्या शेवटच्या दिवसात होता, तेक्का त्याने आपला पुत्र शलमोन याला इसाएलाचा राजा केले. २ त्याने इसाएलमधील सर्व पुढारी मंडळी, याजक आणि लेवी यांना एकत्र बोलावून घेतले. ३ तीस आणि त्याहान अधिक वय असलेल्या लेवींची त्याने गणना केली. त्याची संख्या एकंदर अडतीस हजार होती. ४ त्यांच्यातले, चोवीस हजार लेवी परमेश्वराच्या मंदिराच्या कामावर देखेरेख करणारे होते आणि सहा हजार अधिकारी आणि न्यायाधीश होते. ५ चार हजार द्वारपाल होते आणि दावीद म्हणाला, मी जी वाचे आराधना करायला करून घेतली त्याच्या साथीने परमेश्वराची स्तुती करणारे चार हजार होते. ६ लेवींचे पुत्र गेंधोन, कहाथ आणि मारी यांच्या धराण्यानुसार दावीदाने सर्व लेवींची तीन गटांमध्ये विभागाने केली. ७ गेंधोन घराण्यात लादान आणि शिपी हे दोघे होते. ८ लादान याला तीन पुत्र. यहीएल हा थोरला. नंतर जेथाम व योएल. ९ शिमीचे पुत्र असे शलोमोथ, हजिएल व हारान. लादानच्या घराण्यांचे हे प्रमुख होते. १० शिमीला चार पुत्र. यहथ, जीजा, यउश आणि बरीया. ११ यहथ हा त्यापैकी मोठा, दुसरा जीजा, यउश आणि बरीया यांना मात्र फार संतती नव्हती त्यामुळे त्यांचे दोयांचे मिळून एकच घराणे धरले जाई. १२ कहाथाला चार पुत्र होते: अग्राम, इस्हार, हेब्रोन आणि उज्जियेल. १३ अहरोन आणि मोशे हे अग्रामचे पुत्र अहरोन आणि त्याच्या वंशजांची खास कामाकरता निवड केली गेली होती. परमेश्वराच्या उपासनेच्या पवित्र कामाच्या तयारीसाठी त्यांना कायमचे वेगळे काढले गेले होते. परमेश्वरापुढे धूप जाळणे, परमेश्वराचे याजक म्हणून सेवा करणे, लोकांस आशीर्वद देणे अशी त्यांची कामे होती. १४ मोशे हा देवाचा संदेश होता. त्याचे पुत्र लेवीच्या वंशातच गणले जात. १५ गेंधोन आणि अलियेजेर हे मोशेचे पुत्र. १६ शबुएल हा गेंधोनचा थोरला पुत्र. १७ रहव्या हा अलियेजेरचा थोरला पुत्र. हा एकुलता एक होता. रहव्याला मात्र बरीच अपव्य झाली. १८ शलोमीथ हा इस्हारचा पहिला पुत्र. १९ हेब्रोनचे पुत्र याप्रमाणे: यरीया मोठा,

अमर्या दुसरा, यहजिएल तिसरा, यकमाम चौथा. २० उज्जियेलाचे पुत्रः पहिला मीखा आणि नंतरचा इशिंशया. २१ महली आणि मूर्शी हे मरानीचे पुत्र. एलाजार आणि कीश हे महलीचे पुत्र. २२ एलाजाराला कन्या रनेच झाली. त्यास पुत्र नव्हता. या कन्यांचे विवाह नात्यातच झाले. त्या लग्न होऊन कीशाच्या घराण्यात गेल्या. २३ मूर्शीचे पुत्रः महली, एदर आणि येरमोथ. २४ हे झाले लेवीचे वंशज आपापल्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची मोजणी झाली. ते घराण्यांचे प्रमुख होते. त्यांच्यापैकी प्रत्येकाच्या नावाची नोंद झालेली आहे. जे वीस किंवा त्याहून अधिक वयाचे होते त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करणे हे त्यांचे काम. २५ दावीद म्हणाला, “इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्यामुळे लोकांस शांती लाभली आहे. परमेश्वर यरुशलेमला कायमच्या वास्तव्यासाठी आला आहे. २६ तेक्का लेवींना निवासमंडप आणि उपासनेतील सेवेचे इतर पात्रे सतत वाहण्याची गरज पडणारहि नाही.” २७ लेवी कुळातील वंशजांची मोजादाद करणे ही दावीदाची इसाएल लोकांस अखेरची आज्ञा होती. त्यानुसार वीस वर्षे आणि त्यापुढील वयाच्या मनुष्यांची मोजणी झाली. २८ अहरोनाच्या वंशजांना परमेश्वराच्या मंदीरातील सेवेत मदत करणे हे लेवीचे काम होते. मंदिराचे आवार आणि बाजूच्या खोल्या यांची देखभाल ही त्यांच्याकडे होती. मंदिरातील सर्व पवित्र गोषी शुद्ध ठेवणे ही त्यांची जबाबदारी होती. देवाच्या मंदिरातील हे काम ते करत असत. २९ मंदिरातील समर्पित भाकर मेजाव ठेवणे, पीठ, अन्नार्पण करण्याच्या वस्तू बेखुमीर भाकरी यावर त्यांची देखरेख होती. याखेरीज, तव्यावर भाजलेले, मळलेले सर्वकाही सिद्ध करणे, मोजून मापून त्या वस्तूची तयारी करणे हे ही काम त्यांच्याकडे होते. ३० ते रोज सकाळ संध्याकाळ परमेश्वराचे आभार मानायला आणि त्याची सुती करायला उभे राहत. ३१ आणि परमेश्वरास शब्दाथ दिवशी, चंद्रदर्शनाच्या आणि नेमलेल्या सणाच्या दिवशी ठरलेल्या संख्येप्रमाणे नेहमी परमेश्वरापुढे सर्व होमार्पणी अर्पण करण्यास हजर राहत. ३२ ते दर्शनमंडप, पवित्रस्थानाचे प्रमुख होते. आणि त्यांचे सहकारी अहरोनाचे वंशज यांना ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या सेवेत मदत करत होते.

२४ अहरोनाच्या वंशजांची वर्गवारी नादाब, अबीहू एलाजार व इथामार.

२ पण नादाब आणि अबीहू हे दोघे आपल्या पित्याच्या आधीच मरण पावले. त्यांना अपत्य ही नव्हती. तेक्का एलाजार आणि इथामार हेच याजक झाले. ३ दावीद व एलाजाराच्या वंशातला सादोक आणि इथामार यांच्या वंशातला अहीमलेख यांनी त्यांच्या नेमणुकीप्रमाणे त्यांच्या सेवेसाठी त्यांची वाटणी केली. ४ इथामारापेक्षा एलाजाराच्या वंशजात वडीलधारी प्रमुख मंडळी अधिक निघाली. एलाजाराच्या वंशजात सोळा जण तर इथामाराच्या वंशजात आठ जण प्रमुख होते. ५ दोन्ही वंशजातील पुरुषांची निवड चिठ्या टाकून केली. काहीजणांना पवित्रस्थानाच्या देखभालीचे अधिकारी आणि देवाकडे अधिकारी असे केले. हे सर्वजण एलाजार आणि इथामार यांच्या वंशजातलेच होते. ६ आणि लेव्याताला लेखक, नथनेलाचा पुत्र शमाया याने राजा व अधिकारी, सादोक याजक, अव्याधारचा पुत्र अहीमलेख, याजक आणि लेवी यांच्या घराण्यातील प्रमुख हाच्यासमोर त्यांची नावे लिहिली. चिठ्या टाकून एलाजाराच्या कुळाच्या वंशातून निवड करण्यात येई. ७ पहिली चिठ्यी यहोयारीबाची निघाली. दुसरी यदायाची, ८ तिसरी हारीमाची, चौथी सोरीमाची, ९ पाचवी मल्कीयाची, सहावी मयामिनाची, १० सातवी हक्कोसाची, आठवी अबीयाची. ११ नववी येशुवाची, दहवी शकन्याची, १२ अकरावी एल्याशिबाची, बारावी याकीमाची १३ तेरावी हुप्पाची, चवदावी येशेबाबाची, १४ पंधरावी विलावी, सोलावी इमेराची. १५ सतरावी हेजीराची, अठरावी हिप्पिसेसाची, १६ एकोणीसाची पथद्याची, विसाची यहेजकेलाची, १७ एकविसाची याखीनाची, बाविसाची गामूलची, १८ तेविसाची दलायाची आणि चौविसाची माज्याची. १९ परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करण्यासाठी

या सर्वांची क्रमाने नेमणूक करण्यात आली. इसाएलचा परमेश्वर देव याने अहरोनाला जे नियम घालून दिले त्याच नियमाचे पालन त्यांनी मंदिराच्या सेवेसाठी केले. २० लेवीच्या इतर वंशजांची नावे खालीलप्रमाणे: अप्रामच्या वंशातील शूबाएल; शूबाएलचे वंशज: यहदाया. २१ रहब्याचे वंशज: रहब्याच्या वंशात इशिंशया मुख्य. २२ इसहार वंशजापैकी: शलोमोथ, शलोमोथाच्या वंशजातून: यहश. २३ हेजेनचा थोरला पुत्र यरीया, हेजेनचा दुसरा पुत्र अमर्या, यहजिएल तिसरा आणि चौथा यकमाम. २४ उज्जियेलाच्या वंशातला मीखा. मीखाच्या वंशातला शामीर. २५ मीखाचा भाऊ इशिंशया, इशिंशयाचा पुत्र जख्या. २६ मरानीचे वंशज: महली आणि मूर्शी. याजीयाचा वंशज बनो. २७ मरानीचे वंशज: याजीयापासून बनो व शोहम व जक्कूर व ड्री. २८ महलीपासून: एलाजार हा महलीचा पुत्र. याला अपत्य नव्हते. २९ कीशाचे वंशज: यरहमेल. ३० महली, एदर आणि यरीमोथ हे मूर्शीचे पुत्र. हे लेवी होते, त्यांच्या घराण्याप्रमाणे त्यांची यादी करण्यात आली. ३१ राजा दावीद, सादोक, अहीमलेख आणि याजक व लेवी घराण्यातील प्रमुख यांच्यासमोर त्यांनी चिठ्या टाकल्या. घराण्यातील श्रेष्ठ मुलाने कनिशाबोरोबर चिठ्यू टाकल्या. त्यांनी अहरोन याच्या वंशजाप्रमाणेच चिठ्यू टाकल्या.

२५ दावीद आणि निवासमंडपाच्या अधिकाऱ्यांनी मिळून आसाफाच्या

मुलाना एका खास कामासाठी निवडले. हेमान व यदूथून ही ती अपत्ये. वीणा, सतारी आणि झांजा ही वाढे, वाजून देवाचा संदेश देणे असे त्यांच्या कायाचे स्वरूप होते. हे काम करण्याच्या लोकांनी यादी: १ आसाफाच्या वंशातले: जक्कूर, योसेफ, नथन्या आणि अशेराला, हे आसाफाचे पुत्र राज्याच्या देखरेखांखाली आसाफाच्या मार्गदर्शनाखाली संदेश देत होते. २ यदूथूनचे वंशज: गदल्या, सारी, यशया, हशब्या व मतिथ्या हे सहायण, आपला पिता यदूथून याच्या मार्गदर्शनाखाली वीणा वाजून परमेश्वराचे उपकारस्मरण आणि स्तवन करून संदेश देत असे. ४ हेमानाचे वंशज: बुक्कीया, मत्त्या, उज्जियेल, शबुएल, यरीमोथ, हनन्या, हननी, अलियाथा, गिहल्ती, रोमती-एजेर, याश्वकाशा, मल्लोथी, होथीर आणि महजियोथ. ५ हेमान हा राजाचा संदेश होता, हे सर्व हेमानाचे पुत्र शिंग वाजवायला होते. देवाने हेमानाला चौदा मुले आणि तीन मुली डेऊन सन्मानीत केले. ६ हे सर्व आपल्या पित्याच्या मार्गदर्शनाखाली परमेश्वराच्या घरात ही अपत्ये झाजा, सतारी आणि वीणा वाजवून गीते गाण्यासाठी आणि देवाच्या घरातील सेवेसाठी होती. आसाफ, यदूथून व हेमान हे राजाच्या देखरेखांखाली होती. ७ ते आणि त्यांचे नातेवाईक गायनकलेत पारंगत व परमेश्वरासाठी गायनाचे प्रशिक्षण घेतलेले दोनशे अल्याएरीजंग होते. ८ त्यांनी लहानथोर, गुरु-शिष्य सर्वांनी आपल्या कामासाठी सारख्याच चिठ्यू टाकल्या व कामे वाटून घेतली. ९ तेक्का आसाफाच्या मुलांच्या संबंधीत: पहिली चिठ्यी योसेफाची निघाली, दुसरी गदल्याची त्याची अपत्ये आणि भाऊबंद यांच्यामधून, बाराजांना घेतले. ११ तिसरी चिठ्यी जक्कूरे पुत्र आणि भाऊबंद यांच्यामधून, बाराजांना घेतले. १२ पाचवी नथन्याची त्याचे पुत्र आणि आपत्य यांच्यामधून बाराजांना घेतले. १३ सहावी चिठ्यी बुक्कीयाची. त्याचे पुत्र आणि भाऊबंद यांच्यामधून बाराजांना. १४ सातवी यशेलाची. त्याचे पुत्र आणि भाऊबंद यांच्यामधून बाराजांना. १५ यशयाची आठवी. या चिठ्यूनुसार पुत्र आणि भाऊबंद यांच्यामधून बाराजांना. १६ नववी मत्त्याची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. १७ दहवी शिमीची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. १८ अकरावी अजरेलाची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. १९ बारावी हशब्याची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. २० तेरावी शूबाएलाची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. २१ चौदावी मत्तिथ्याची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांच्यामधून बाराजांना. २२ पंधरावी येरेथोरीची. त्याचे पुत्र आणि नातेवाईक यांच्यामधून बाराजांना. २३ सोळावी हनन्याची.

त्याचे पुत्र आणि भाऊबंद यांमधून बाराजण. २४ सतरावी याशककाशाची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांमधून बाराजण. २५ अठारावी हनानीची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांमधून बाराजण. २६ एकुणिसावी मल्लोथीची. त्याचे पुत्र आणि आप्त यांमधून बाराजण. २७ विसावी अलीयाथची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांमधून बाराजण. २८ एकविसावी होथीरची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांमधून बाराजण. २९ बावीसावी गिहल्तीची. त्याचे पुत्र आणि नातलग यांमधून बाराजण. ३० तेविसावी महजियोथची. त्याचे पुत्र आणि भाऊबंद यांमधून बाराजण. ३१ चोविसावी रोमती-एजरची. त्याचे पुत्र आणि नातलगामधून बाराजण.

२६ द्वारपालांचे गट:

अशी:

आसाफाच्या वंशातील कोरहाचा पुत्र मेशेलेम्या याला पुत्र होते. जखन्या हा त्यातला मोठा. यदीएल दुसरा, जबद्या तिसरा, यथनिएल चौथा ३ एलाम पाचवा, यहोहानान सहावा, एल्यूवेनय सातवा. ४ ओबेद-अदोम, याची अपत्ये. शमाया थोरला, यहोजाबाद दुसरा, यवाह तिसरा, साखार चौथा, नथनेल पाचवा, ५ अम्मीएल सहावा, इस्साखार सातवा, पउलथय आठवा. देवाची ओबेद-अदोमावर खोरेखच कृपादृष्टी होती. ६ शमाया हा ओबेद-अदोमाचा पुत्र. त्यालाही पुत्र संतती होती. हे पुत्र सामर्थ्यवान असल्यामुळे त्यांची आपल्या घराण्यावर सत्ता होती. ७ अथर्नी, रफाएल, ओबेद एलजाबाद, अलीहू आणि समख्या हे शमायाचे पुत्र. एलजाबादचे भाऊबंद सर्व प्रकाराच्या कामात कुशल होते. ८ हे सर्व ओबेद-अदोमाचे वंशज त्याची अपत्ये, पुरुष नातोवाईक असे सर्वच निवासमंडपाच्या सेवेत बलवान व पराक्रमी होते. ओबेद-अदोमाचे एकंदर बासास वंशज होते. ९ मेशेलेम्याचे पुत्र आणि भाऊबंद मिळून अठराजण होते. ते सर्व पराक्रमी होते. १० मराराच्या वंशातला होसा. शिप्रीला ज्येष्ठपद दिले होते. हा जन्माने ज्येष्ठ नव्हता, पण त्याच्या पित्याने त्यास मुख्य केले होते. ११ हिल्कीया दुसरा. टवल्या तिसरा. जखन्या चौथा. होसास पुत्र आणि भाऊबंद मिळून तेराजण होते. १२ यांना द्वारपालांच्या गटावर प्रमुख नेमलेले होते. आपल्या इतर भाऊबंदप्रामाणेच द्वारपालानाही परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवेचे काम नेमून दिलेले होते. १३ एकेका दरवाजाच्या रक्षणाची जबाबदारी एकेका घराण्याकडे दिलेली होती. एकेका दारासाठी चिठ्ठी टाकून हे काम सोपवले गेले. त्यामध्ये वयाने लहान मोठा असा भेदभाव नव्हता. १४ शेलेम्याच्या वाटणीला पूर्वेकडचे दार आले. त्याचा पुत्र जखन्या याच्यासाठी नंतर चिठ्ठी टाकण्यात आली. हा समजदार मंत्री होता. उत्तरेच्या द्वारासाठी त्याची निवड झाली. १५ ओबेद-अदोमाच्या वाटणीला दक्षिण दरवाजा आला. मौल्यवान चीजवस्तु ठेवलेल्या भांडाराचे रक्षण कराऱ्याचे काम ओबेद-अदोमाच्या मुलांकडे आले. १६ शुप्पीम आणि होसा यांची निवड पश्चिम दरवाजासाठी आणि शल्लेकथाची चढणीच्या वाटेवरील दरवाजासाठी झाली. प्रत्येक घराण्यासाठी पहरेकरी स्थापित केले होते. १७ पूर्वेला सहा लेवी, उत्तरेला प्रतिदिनी चार, दक्षिणेला प्रतिदिनी चार आणि भांडाराच्या रक्षणासाठी दोन जोड्या होत्या. १८ पश्चिमेकडील शिवावर चारजण पहारा देत, चारजण त्या दिशेने जाणाऱ्या रस्त्यावर आणि दोन शिवारात असत. १९ हे द्वारपालांचे वर्ग होते. कोरहाचे वंशज आणि मरारीचे वंशज यांनी ते भरले होते. २० देवाच्या मंदिरातील भांडारावर आणि समर्पित वस्तुंच्या भांडारावर लेव्यातला अहीया हा प्रमुख होता. २१ लादान हा गेरोनाच्या वंशातील. यहीएली हा लादानच्या घराण्यातील प्रमुखापैकी एक होते. २२ जेथम आणि त्याचा भाऊ योएल हे यहीएलीचे पुत्र होते. परमेश्वराच्या मंदिरातील भांडारावर देखरेखे ठेवाऱ्यारे होते. २३ अप्रामी, इसहारी, हेबोनी आणि उजियेली यांच्या कुळांतूनुसूधा आणखी काही प्रमुखांची नेमणूक करण्यात आली. २४ मेशेचा पुत्र गेरोम, याचा पुत्र शबुएल हा भांडारावर देखरेखे करणारा नायक होता. २५ अलियेजराकडून त्याचे भाऊबंद; अलियेजराचा पुत्र हा रहव्या होता. रहव्याचा पुत्र यशया.

यशयाचा पुत्र योराम, योरामाचा पुत्र जिख्वी. आणि जिख्वीचा पुत्र शलोमोथ. २६ दावीद राजा व पित्याच्या प्रमुखांनी व हजारांचे वंशभरांचे सेनापती आणि सैन्याचे सरदार यांनी मंदिरासाठी समर्पित केलेल्या वस्तूच्या भांडारावर शलोमोथ आणि त्याचे भाऊबंद देखरेख करत होते. २७ युद्धात मिळालेल्या काही लूटीपैकी त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या दुर्स्तीसाठी समर्पित केली. २८ शमुेल संदेश, कीशाचा पुत्र शौल आणि नेरचा पुत्र अबनेर, सरवेचा पुत्र यवाचा यांनी परमेश्वरास समर्पित केलेल्या प्रत्येक पवित्र वस्तूचे रक्षणाही शलोमोथ आणि त्याचे भाऊबंद करत असत. २९ इसहाराच्या वंशजापैकी कनन्या व त्याची अपत्ये इस्साएलांच्या सुरक्षा व्यवस्थेचे प्रमुख होते. ते अधिकारी व न्यायवीचे होते. ३० हेबोनी वंशातला, हशव्या व त्याचे भाऊबंद, एक हजार सातशे शूर वीर, यांदेनेच्या अलिकडे पश्चिमेस, परमेश्वराच्या सेवेसाठी व राजाच्या कामासाठी इस्साएलावर देखरेख करत होते. ३१ हेबोनी यांच्या वंशातला यरीया हा त्यांच्या वंशाचा प्रमुख होता, त्याच्या घराण्यावरून त्याची मोजांनी केली. दावीदाच्या राजाच्याका कारकिर्दीच्या चाळाईसाच्या वर्षी त्यांचा तपास केला. आणि त्यांना गिलाद मधल्या याजेर नगरात कर्तव्यार अशी माणसे आढळली. ३२ आपापल्या घराण्याचे प्रमुख आणि पराक्रमी असे दोन हजार सातशे नातलग यरीयाला होते. देवाच्या प्रत्येक कार्यसाठी आणि राज्याचे कामकाज यासाठी, रुझेनी, गादी आणि मनशेचा अर्धा वंश यांच्यावर देखरेखे करणारे असे हे दोन हजार सातशे जण दावीदाने नेमले.

२७ ही द्वारपाल वंशांच्या घराण्यातील प्रमुखांची यादी मृहण्ये हजारांचे वंशभरांचे सरदार, त्याचप्रमाणे सैन्याचे अधिकारी, हे राजाची

सेवा अनेक माणगने करत. प्रत्येक सैन्याचा गट हे वर्षाच्या सर्व महिन्यात सेवा करत असे. प्रत्येक गटात चोवीस हजार माणसे होती. २ पहिल्या माहिन्याच्या पाहिल्या गटाता प्रमुख याशबाबम हा होता. याशबाबम जब्डीलचा पुत्र. याशबाबमच्या गटात चोवीस हजार जण होते. ३ तो पेरेसच्या वंशातला होता. पहिल्या माहिन्याच्या सर्व सेनाथिकांच्या याशबाबम प्रमुख होता. ४ अहोह इथला दोदय दुसऱ्या माहिन्याच्या सैन्याचा प्रमुख असून मिळकोथ हा त्यांचा नायक होता. त्याच्या गटात चोवीस हजार माणसे होती. ५ तिसऱ्या माहिन्याच्या तिसरा सेनापती बनाया. हा यहोयादाचा पुत्र. यहोयादा हा मुख्य याजक होता. बनायाच्या अधिपत्याखाली चोवीस हजार माणसे होती. ६ हाच तो बनाया जो तीसातला शूर व तीसावर प्रमुख होता. त्याचा पुत्र अमीजाबाद बनायाच्याच गटात होता. ७ चौथ्या माहिन्याचा सर्व सेनाथिकांच्या याशबाबम प्रमुख होता. ८ अहोह इथला दोदय दुसऱ्या माहिन्याच्या सैन्याचा प्रमुख असून मिळकोथ हा त्यांचा नायक होता. त्याच्या गटात चोवीस हजार माणसे होती. ९ तिसऱ्या माहिन्याच्या तिसरा सेनापती बनाया. हा यहोयादाचा पुत्र. यहोयादा हा मुख्य याजक होता. बनायाच्या अधिपत्याखाली चोवीस हजार माणसे होती. १० हाच तो बनाया जो तीसातला शूर व तीसावर प्रमुख होता. त्याचा तुकडीत चोवीस हजार लोक होते. ११ सातव्या माहिन्याच्या सातवा सेनापती हेल्स पलोनी हा होता. हा एफ्राइमाच्या वंशातला होता. त्याच्या तुकडीत चोवीस हजार लोक होते. १२ नवव्या माहिन्याचा नववा सरदार बन्यामीनी वंशातला अवियेजर अनाथोथी हा होता. त्याच्या गटात चोवीस हजार सैनिक होते. १३ दहाव्या माहिन्याचा दहावा सेनापती महरय. हा जेरह कुळातला असून नटोफाथी इथला होता. त्याच्या तुकडीत चोवीस हजार लोक पुरुष होते. १४ अकराच्या महिन्याचा अकराचा सेनापती बनाया. हा पिराथोनचा असून एफ्राइमाच्या वंशातला होता. त्याच्या गटात चोवीस हजार पुरुष होते. १५ बाराच्या महिन्याचा बारावा प्रमुख हेल्दय. या अथनिएल कुळातला आणि नटोफाथी इथला होता. त्याच्या तुकडीत चोवीस हजार लोक होते. १६ इस्साएलाच्या वंशाचे हे प्रमुख असे होते: रुझेन जिख्वीचा पुत्र अलियेजर. शिमोन: माकाचा पुत्र शफट्या. १७ लेवीचे कुवेलचा पुत्र हशव्या. अहोरेन:

सादेक. १८ यहूदा अलीहू, हा दावीदाचा एक भाऊ, इस्साखार: मीखाएलचा पुत्र अमी. १९ जबुलून ओबद्याचा पुत्र इश्माया. नफताली: अज्जीएलचा पुत्र यरीमोथ. २० एफ्राईम वंशाचा अज्जन्याचा पुत्र होशेथ. पश्चिम मनश्शे: पदायाचा पुत्र योएल. २१ गिलादातल्या मनश्शेच्या अर्थांवंशाचा अधिकारी जख्याचा पुत्र इझो. बन्यामीन वंशाचा अधिकारी अबनेरचा पुत्र यासीएल. २२ दान वंशाचा योरोहामाचा पुत्र अज्जेरेल. हे झाले इस्साएलांच्या वंशाचे प्रमुख. २३ दावीदाने इस्साएलमधील पुरुषांची मोजदाद करायचे ठरवले. इस्साएलाची लोकसंख्या आकाशातील ताच्यांएवढी करीन असे परमेश्वराने सांगितले होते म्हणून इस्साएलांची लोकसंख्या वाढली होती. तेव्हा दावीदाने वीस वर्षाचे आणि त्याहून कमी वयावरे पुरुष यांची मोजणी केली नाही. २४ सरुवेचा पुत्र यवाव याने मोजदाद करायला सुरुवात केली पण तो ते काम पूर्ण करू शकला नाही. देवाचा इस्साएलाच्या लोकांवर कोप झाला. त्यामुळे ही मोजणी दावीद राजाच्या बखरीत नोंदवलेली नाही. २५ राजाच्या मालमतेची जपणूक करणारे अधिकारी पुढीलप्रमाणे: अदीएलाचा पुत्र अज्जमावेथ हा राजाच्या भांडारांचा प्रमुख होता. उज्जीयाचा पुत्र योनाथान शेतातल्या, नगरातल्या, गावातल्या आणि किल्ल्यातल्या भांडारांचा प्रमुख होता. २६ कलूबचा पुत्र एज्जी हा शेतात काम करणा यांवरचा प्रमुख होता. २७ रामा येवील शिरी रामाची हा द्राक्षीच्या मळ्यांवर होता. द्राक्षीच्या मळ्यांच्या उत्पन्नावर व द्राक्षरसाच्या कोळांवर जट्डी शिफमी हा होता. २८ गडेरी हा बाल-हानान जैतूनाची झाडे आणि पश्चिमेकडच्या डोंगराळ भागातली उंबराची झाडे याचा प्रमुख होता. योवाश जैतूनाच्या तेलाच्या कोठाराचा प्रमुख होता. २९ आणि शित्रय शारोनी हा शारोनात चरणाच्या गुरुंचा मुख्य होता. अदलयाचा पुत्र शाफाट हा दन्याखोन्यातील गुरुंवरचा मुख्य होता. ३० ऑबील इशमाएली हा उंतांवरचा प्रमुख होता. येह्या मेरोनेश गाढवांवर मुख्य होता. ३१ याजीज हगारी मेंदरावर मुख्य होता. दावीद राजाच्या मालमत्तेचे हे सर्व अधिकारी होते. ३२ दावीदाचा काका योनाथान हा सूझ मंत्री आणि लेखक होता. हखमोनी याचा पुत्र यहीएल याच्यावर राज पुत्राच्या लालनपालानाची जबाबदारी होती. ३३ अहिंशेफेल राजाचा मंत्री आणि हूशय राजाचा मित्र होता. हा अर्की लोकांपैकी होता. ३४ अहिंशेफेलाची जागा पुढे योहोयादा आणि अब्याथार यांनी घेतली. योहोयादा हा बनायाचा पुत्र. यवाव हा राजाचा सेनापती होता.

२८ दावीदाने इस्साएलातील सर्व अधिकारी, वंशांशाचे प्रमुख, पाळीपाळीने राजाचे काम करणारे सरदार, हजारांचे सरदार, व शंभारांचे सरदार, राजाच्या व त्याच्या मुलांच्या सर्व संपत्तीवरील व धनावरील अधिकारी, अंमलदार, शूर वीर आणि लढवय्ये यांना यस्तलेमेत एकत्र बोलावले. २ नंतर राजा दावीद त्यांच्यापुढे उभा राहून म्हणाला, “माझ्या बांधवांनो आणि लोकांनो, माझे ऐका परमेश्वराचा काराराचा कोश ठेवण्यासाठी आणि देवाच्या पादासानासाठी एक विसाव्याचे घर बांधावे असा माझा मानस होता. त्याच्या बांधकामासाठी मी तयारी ही केली होती. ३ पण देव मला म्हणाला, ‘तू माझ्या नावासाठी मंदिर बांधायचे नाही. कारण तू एक लढवया आहेस आणि रक्त पाडले आहेस.’ ४ इस्साएलाचा देव परमेश्वर याने मला सर्वकाळ इस्साएलाचा राजा होण्यासाठी माझ्या वडिलाच्या सर्व धरण्यातून मला निवळून घेतले आहे. कारण त्याने यहूदाच्या वंशातून माझ्या पित्याचे घराणे प्रमुख घडवे अशी त्याने निवळ केली. ५ देवाने मला भरपूर पुत्र संताती दिली आहे. या पुत्रांमधून इस्साएलावर परमेश्वराच्या राज्याच्या राजासानावर बसायला माझा पुत्र शलमोनाला निवळले आहे. ६ त्याने मला म्हटले तुक्का पुत्र शलमोन हाच माझे मंदिर आणि अंगें बांधील. कारण मी त्यास माझा पुत्र म्हणून निवळले आहे आणि मी त्याचा पिता होईन. ७ माझ्या आज्ञा आणि नियम यांचे पालन आजच्याप्रमाणे त्याने न विसरता केले तर त्याच्या राज्याला मी सर्वकाळ स्थैर देईन. ८ तर आता सर्व इस्साएल बांधवांनो, परमेश्वरासमोर आणि तुमच्यासमोर मी सांगतो की आपला देव परमेश्वर

याच्या सर्व आज्ञा काटेकोरपणे पाळा. यासाठी की तुम्ही हा चांगला देश वतन करून घ्यावा आणि आपल्या वंशजास सर्वकाळचे वतन म्हणून घ्यावा. ९ हे शलमोना, माझ्या पुत्रा, आपल्या वडीलांच्या देवाला जाणून घे. पूर्ण अंतःकरणाने व मनोभावाने त्याची सेवा कर. तू हे कर कारण परमेश्वर सर्वची अंत: करणे पारखतो आणि आपल्या प्रत्यक्षाच्या विचाराच्या सर्व कल्पना त्यास कळतात. जर तू त्याचा शोध करशील तर तो तुला सापेडल, पण जर तू त्यास सोडशील, तर तो तुझा कायमचा त्याग करील. १० परमेश्वराने त्याचे पवित्रस्थानासाठी मंदिर बांधण्यासाठी तुझी निवड केली आहे हे तक्षत ठेव. बलवान हो आणि हे कर.” ११ दावीदाने आपला पुत्र शलमोन याला मंदिराचे व्यारमंडप, त्याची घेरे, त्यातील इमरती, कोठाराच्या खोल्या, वरच्या मजल्यावरची आणि आतल्या बाजूची दालने, दयासनाचे स्थान यांचा आराखडा दिला. १२ त्यास दैवी आत्म्याच्या प्रेरणेने जे काही प्राप्त झाले त्याचा आराखडा म्हणजे परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगांचाचा आणि चोहोकडच्या खोल्यांचा आणि देवाच्या मंदिराच्या भांडारांचा व पवित्र वस्तुंच्या भांडारांचा. १३ याजक आणि लेवी यांच्या गटांची माहिती व परमेश्वराच्या मंदिराच्या सेवेच्या सर्व कामाची आणि परमेश्वराच्या मंदिरातील सर्व उपयोगात येणारी उपकरणे याबदलवी जबाबदारी त्याना नेमून दिली. १४ सोन्याच्या पात्रांसाठी, सर्व प्रकारच्या सेवेच्या सर्व पात्रांसाठी सोन्याचे वजन दिले. रुप्याच्या सर्व पात्रांसाठी सर्व प्रकारच्या सेवेच्या पात्रांसाठी रुप्याचे वजन दिले. १५ सोन्याच्या दिपस्तंभासाठी व त्याच्या दिव्यासाठी, एकक दिपस्तंभ व त्याच्या दिव्यासाठी सोन्याचे वजन दिले. १६ आणि समक्षतेच्या भाकीरीच्या मेजासाठी एकेका दिपस्तंभासाठी कामाप्रमाणे एकेका दिपस्तंभासाठी व तिच्या दिव्यासाठी रुप्याचे वजन दिले. १७ शुद्ध सोन्याचे काटे, प्याले, वाट्या व प्रत्येक सुरुईसाठी सोने आणि रुप्याच्या वाट्यासाठी लागणारे रुपे, एकेका वाटीसाठी लागणारे रुपे याचे वजन दिले. १८ धूपवेदीसाठी शुद्ध केलेल्या सोन्याचे आणि जे करूब आपले पंख पासून परमेश्वराच्या काराराचा कोश झाकीत होते त्याच्या रथाच्या नमुन्याच्यापाणे सोन्याचे वजन दिले. १९ दावीद म्हणाला, “हे सर्व कार्य मी परमेश्वराच्या मार्गदर्शनाप्रमाणे आणि त्या सर्व रुपेणेषा त्याने मला समजावून सांगितलेल्या आहेत त्या मी लिहून ठेवल्या आहेत.” २० दावीद शलमोनाला पुढे म्हणाला “बलवान हो आणि धैर्य धर. काम कर. कारण परमेश्वर देव म्हणजे माझा देव तुझासोबत आहे, तेव्हा घाबरू नको. परमेश्वराच्या घराचे सर्व काम पुरे होईपर्यंत तो तुला सोडणार नाही व टाकणार नाही. २१ देवाच्या मंदिराच्या सेवेच्या कामाता याजक आणि लेवी याचे वर्ग नेमले आहेत. सर्व प्रकारच्या कामात कोणत्याही प्रकारच्या सेवेसाठी स्वखुरीने व निपुण कारागिर कामात मदत करण्यास तुझ्याबरोबर आहेत. अधिकारी आणि सर्व लोक तुझ्या आज्ञा मानण्यास तयार असतील.”

२९ राजा दावीद सर्व इस्साएल समुदायाला म्हणाला, “माझा पुत्र शलमोन यालाच देवाने निवडले आहे. तो अजून सुकुमार व अनुभवी आहे. पण हे काम फार महत्वाचे आहे. हे भवन काही मुख्यांसाठी नव्हे तर परमेश्वर देवासाठी आहे. २ माझ्या देवाच्या मंदिरासाठी मी माझ्या शक्तीने सर्वोत्तम सोन्याच्या वस्तूसाठी सोने व चांदीच्या वस्तूसाठी चांदी, पितळेच्या वस्तूसाठी पितळ, लोखंडाच्या वस्तूसाठी लोखंड, लाकडी सामानासाठी लाकडू, जडावाच्या कामासाठी गोमेद, पाषाण, विविधरंगी मौल्यवाने रत्ने आणि संगमरवी दगड ही त्याच्या विपुलतेने दिले आहे. ३ आता कारण मी माझे चित्र देवाच्या मंदिराकडे लावले आहे. म्हणून पवित्र मंदिरासाठी मी जी ही तयारी केली त्याशिवाय आणखी माझा वैयक्तिक सोन्या, रुप्याचा ठेवाही देत आहे. ४ तीनी हजार किक्कार औफिरचे शुद्ध सोने, सात हजार किक्कार निर्भूल रुपे मी दिले. मंदिराच्या भिंती या रुप्याचे झाकायच्या आहेत. ५

कुशल कारागिरांनी मंदिरातील तन्हेतहेच्या वस्तू कराऱ्या म्हणून त्यासाठी लागाणरे सोने व रुपे मी दिले. आता तुम्हा इसाएलीं पैकी किती जण आज परमेश्वरासाठी काही द्यायला तयार आहात?” ६ तेव्हा, वडीलधारी मंडळी, इसाएल वंशाचे प्रमुख सरदार, अधिकारी, राजसेवेतील कारभारी यासर्वांनी आपापल्या बहुमोल वस्तू देणगीदाखल दिल्या. ७ देवाच्या निवासस्थानाच्या सेवेसाठी त्यांनी दिलेल्या वस्तू पाच हजार किक्कार सोने, दहा हजार किक्कार रुपे, अठार हजार किक्कार पितळ, आणि एक लाख किक्कार लोखंड दिले. ८ ज्यांच्याकडे मौल्यवान रत्ने होती त्यांनी ती परमेश्वराच्या मंदिरासाठी दिली. गोषेन घराण्यातील यहीएल याच्या हाती ती दिली. ९ या सर्व लोकांनी अगदी मनापासून स्वखुशीने परमेश्वरास अर्पण दिले. त्यामुळे सर्वांनी आनंद केला. राजा दावीदही फार आनंदीत झाला. १० त्या समुदायाउढे दावीदाने परमेश्वराचे स्तुतीगति म्हटले, “हे परमेश्वरा, इसाएलाच्या देवा, आमच्या पित्या, सदासर्वकाल तू धन्य आहेस.” ११ हे परमेश्वरा, महिमा, पराक्रम, शोभा, विजय आणि वैभव ही सर्व तुझीच आहेत कारण आकाशात व पृथ्वीवर जे काही आहे ते तुझेच आहे. हे परमेश्वरा, हे राज्य तुझेच आहे. या सगळ्यांनुन उच्च पदास पोहचलेला तूच आहेस. १२ संपत्ती आणि सन्मानाही तुझ्याकडून आहेत. तूच सर्वविर अधिकार करतोस. सत्ता आणि सामर्थ्य तुझ्या हातात आहे. कोणालाही थोर आणि बलवान करणे तुझ्याच हातात आहे. १३ देवा, आम्ही तुझे आभार मानतो आणि तुझ्या प्रतापी नावाची स्तुती करतो. १४ या सगळ्या गोषी स्वखुशीने अर्पण करण्याची शक्ती असणारा मी कोण? किंवा हे लोक तरी कोण? तुझ्यामुळेच त्या आमच्याकडे आल्या. तुझ्याकडून मिळाले तेच आम्ही तुला परत करत आहोत. १५ आमच्या पूर्वजांप्रमाणेच आम्ही सुध्दा परदेशी व प्रवासी आहोत. आमचे पृथ्वीवरचे दिवस सावलीसारखे आहेत आणि पृथ्वीवर टिकून राहण्याची काही आशा नाही. १६ हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, तुझ्या पवित्र नावाच्या सन्मानासाठी तुझे मंदिर बांधायला या सगळ्या गोषी आम्ही जमा केल्या. ही सामग्री तुझ्यामुळेच प्राप्त झालेली आहे. जे आहे ते सगळे तुझेच आहे. १७ हे देवा, लोकांची अंतःकरणे तू पारखतोस आणि सरळपण तुला आवडते हे मी जाणतो. मी शुद्ध आणि प्रामाणिक मनाने हे सगळे तुला आनंदाने अर्पण करत आहे. हे सगळे तुझे लोक इथे हजर आहेत आणि या सर्व वस्तू स्वखुशीने अर्पण केल्या आहेत हे मी आनंदाने पाहिले आहे. १८ हे परमेश्वर अब्राहाम, इसहाक आणि इसाएल या आमच्या पूर्वजांचा तूच देव आहेस. तू आपल्या लोकांच्या अंतःकरणाच्या ठायी हे विचार व या कल्पना निरंतर राहील व त्यांची मने तुझ्याकडे लागतील असे कर. १९ माझा पुत्र शलमोन याने तुझ्या आज्ञा, नियम आणि विधी यांचे अंतःकरणपूर्वक पालन करावे, आणि या सर्व गोषी कराऱ्या आणि ज्या मंदिराची मी तयारी केली आहे ते बांधावे. २० तेथे जमलेल्या सर्व लोकांस दावीद म्हणाला, “आता आपल्या परमेश्वर देवाला धन्यवाद द्या.” तेव्हा आपल्या पूर्वजांनी ज्याची उपासना केली त्या परमेश्वरास लोकांनी धन्यवाद दिले. राजाच्या आणि परमेश्वराच्या सन्मानार्थ ते नतमस्तक झाले. २१ दुसऱ्या दिवशी लोकांनी परमेश्वरास यज्ञ अर्पण केले, त्यांनी होमार्पणे वाहिली. एक हजार बैल, एक हजार एडके, एक हजार कोकरे आणि त्याबरोबर पेयार्पणे त्यांनी अर्पण केली. शिवाय सर्व इसाएलासाठी त्यांनी आणखीही पुष्कळच यज्ञ केले. २२ मग परमेश्वरासमोर सर्व लोकांनी मोठ्या आनंदाने खाणेपिणे केले. दावीदाचा पुत्र शलमोन याला त्यांनी दुसऱ्यांदा राजा म्हणून परमेश्वरातके अधिपती होण्यासाठी शलमोनाला आणि याजक म्हणून सादोकाला अभिषेक केला गेला. २३ त्यानंतर परमेश्वराच्या राजासनावर शलमोन स्थानापन्न झाला. शलमोनाने आपला पिता दावीदाची जागा घेतली. राजा म्हणून तो यशस्वी ठरला. इसाएलचे सर्व लोक शलमोनाचे आज्ञापालन करत. २४ एकूणएक सरदार, सैनिक आणि राजा दावीदाची सर्व अपत्ये शलमोन राजाच्या अधीन झाले. २५ परमेश्वरने शलमोनाला सर्व इसाएलाच्या देखत फार थोर केले.

आणि पूर्वी इसाएलाच्या कोणत्याही राजाला नव्हते असे राजाला ऐश्वर्य मिळाले. २६ इशायाचा पुत्र दावीद याने संपूर्ण इसाएलावर चाळीस वर्षे राज्य केले. २७ दावीदाने इसाएलावर राज्य केले तो काळ चाळीस वर्षांची होता. तो हेब्रेन नगरात सात वर्षे राजा होता. मग यश्शलेमामध्ये त्याची कारकीर्द तेहीतीस वर्षांची होती. २८ पुढे वृद्ध झाल्यावर दावीदाला मृत्यु आला. त्यास सफल आणि दीर्घ आयुष्य लाभले. वैभव आणि सन्मान यांची त्यास कमतरता नव्हती. त्यानंतर त्याच्या पुत्र शलमोन राजा झाला. २९ राजा दावीदाचा इतिहास पहिल्यापासून शेवटपर्यंत संदेश शमुवेल याच्या ग्रंथात आणि संदेश नाथानाच्या ग्रंथात तसेच गाद या संदेश्याच्या ग्रंथात लिहिलेला आहे. ३० त्याचे पराक्रम आणि त्याची कारकीर्द, इसाएल आणि सर्व देश यांच्यावर या काळात आलेले प्रसंग याची हक्कीकत या ग्रंथांमध्ये आहे.

2 ઇતિહાસ

૧ પરમેશ્વર દેવ સોબત અસલ્યાને દાવિદાચા પુત્ર શલમોન એક બલાંધ્ય

રાજ્યકર્તા ઝાલા વ પરમેશ્વરાને ત્યાસ ફાર સામર્થ્યવન કેલે. ૨

શલમોન સર્વ ઇસાએલ લોકાંશી મ્હણજેચ, સરદાર, અધિકારી, ન્યાયાધીશ, ઇસાએલમધીલ વાડવડીલાંચા ઘરાણ્યાંચે પ્રમુખ યા સર્વાંશી બોલલા. ૩

મગ તો આણિ ત્યાચા બોબરચી હી સર્વ મંડળી ગિબોન યેથીલ ઉચ્ચવસ્થાની ગેલી. કારણ પરમેશ્વરાચા દર્શનમંડપ તેથે હોતા, કારણ પરમેશ્વરાચા સેવક મોરી આણિ ઇસાએલ લોક રાનાત અસતાંના મોશેને તો બનવલા હોતા. ૪

દાવિદાને દેવાચા કોશ કિયાર્થ-યારીમાછુન વર યસ્થલેમયેથે આળાણ હોતા. યસ્થલેમેસમ્યે તો ઠેવપ્યાસાઠી દાવિદાને જાગા તયાર કેલી હોતી. કરાચા કોશસાઠી ત્યાને યસ્થલેમેસમ્યે એક તંતુ ઉભારલા હોતા. ૫ હુરાચા પુત્ર ઉરી યાચા પુત્ર બસાલેલ યાને પિતાલી વેદી કેલી હોતી. તી વેદી ગિબોન યેથીલ પરમેશ્વરાચા નિવસમંડપાસમોર હોતી, મ્હણુન શલમોન આપલ્યાબરેબરચા ઇસાએલ લોકાંસંહ ગિબોન યેથે પરમેશ્વરાચા સલ્લા ઘેણ્યાસાઠી ગેલા. ૬

દર્શનમંડપાજવળ પરમેશ્વરાસમોર પિતાલી વેદી હોતી તેથે શલમોનાને એક હજાર હોમાર્પણે કેલી. ૭ ત્યા રાત્રી દેવાને શલમોનાલા દર્શન દિલે તો મહણાલા, “શલમોના, તુલા કાય હવય તે માગ!” ૮ શલમોન પરમેશ્વરાસ મ્હણાલા, “માઝે પિતા દાવીદ યાંચાવર તુઝી ફાર કૃપાદૃષ્ટી હોતી, ત્યાંચા જાગી તુ મલા રાજા મ્હણુન નિવડલેસ. ૯ આતા, હે પરમેશ્વર દેવ, તૂ માઝે પિતા દાવીદ યાના દિલેલે વચન પૂર્ણ કર, કારણ જ્યા રાણ્યાંચ તૂ મલા રાજા કેલે આહેસ, ત્યાચા પ્રજેચી સંખ્યા પૃથ્વીવરીલ માતીચા રજ: કણાસાર્ખી વિપુલ આહે.

૧૦ યા લોકાંસ ઉચિત માગનિ નેણ્યાસાઠી મલા શહાણપણ આણિ જાન દે, તુઝ્યા એવબા બહુસંખ્ય લોકાંવાર રાજ્ય કરણે કોળાલા જમણાર?” ૧૧

તેવા પરમેશ્વર દેવ શલમોનાલા મ્હણાલા, “હે તુઝ્યા મનાત હોતે, આણિ તુ ધનસપત્તી, ઐશ્વર્ય કિંવિ સંનામ યાંચી માગણી કેલી નાહીસ તસેચ તુઝા દેષ્પ કરણાચા શરૂચાહી નિ: પાત ક્વાચા અસેચી માગિતલે નાહીસ, તસેચ સ્વત: સાઠી દીર્ઘયુષ્ય માગિતલે નાહીસ તર જયાંચી મી તુલા રાજા કેલે ત્યા પ્રજેવર રાજ્ય કરતા યાવે મ્હણુન તૂ શહાણપણ આણિ જાન માગિતલેસ; ૧૨ આતા તુલા જાન વ બુદ્ધી દેણ્યાત આલો આહેત; તુઝ્યા પુર્વીચા કોણાહી રાજાલા મિલાલે નાહી વ તુઝ્યાનાંતર કોળાંચાહી રાજાલા મિલાલે નાહી એવદે ઐશ્વર્ય, સંપત્તી વ બહુમાન મી તુલા દેઈન.” ૧૩ મગ શલમોન ગિબોનાચા ઉચ્ચવસ્થાનાનુન, દર્શનમંડપાસમેસુન યસ્થલેમેસ આલા, વ ઇસાએલાવર રાજ્ય કરુ લાગલા. ૧૪ શલમોનાને ઘોડે આણિ ચૌદાશે રથ યાંચી જમવાજમવ કેલી. ત્યાચાકડે બારા હજાર ઘોડેસ્વાર જમા ઝાલે. ત્યાના ત્યાને રથસાઠી જાગા અસલેલ્યા નગરાંમયે ઠેવલે, વ કાહી જનાના ત્યાને આપલ્યાજવળ યસ્થલેમે યેથેચે ઠેવુન ઘેતલે. ૧૫ રાજાને યસ્થલેમેસમ્યે ચાંદી વ સોન્યાચ એવઢા સંચય કેલા કી, તે દગડાંપ્રમાળે વિપુલ ઝાલે તસેચ ગંધસરૂચે લાકૂડ પશ્ચિમેકડીલ ડેંગરાલ ભાગાત ઉંબરાચે લાકૂડ જસે વિપુલ હોતે તસે કેલે. ૧૬ મિસર આણિ કૃષ્ણ યેથુન શલમોનાને ઘોડે માગવલે હોતે. રાજાચી વ્યાપારી કૃષ્ણ યેથે ઘોડાંચી ખરેર્દી કરત. ૧૭ ત્યાંની પ્રત્યેક રથ સહાશે શેકેલ ચાંદીલા વ પ્રત્યેક ઘોડા દિદશે શેકેલ ચાંદીલા યા પ્રમાળે મિસરામધૂન હી ખરેરી કરુન મગ તે હેચ રથ આણિ ઘોડે હીતી વ અરામી રાજાના વિકલે.

૨ પરમેશ્વરાચા નાવાસાઠી એક મંદિર તસેચ સ્વત: સાઠી એક રાજમહાલહી

બંધાયચી શલમોનાને આજા કેલી. ૨ ડેંગરાતૂન દાંડાંચે ચિરે કાઢાયલા એંશી હજાર લોક આણિ તે વાહુન નેણ્યાસાઠી ત્યાને સત્તર હજાર મજૂર નેમલે. મજુરાંચા કામાવર દેખેરેખ કરણાસાઠી શલમોનાને તીન હજાર સહાશે મુકાદમ નેમલે. ૩ સોન્યાચા રાજા હિરામ યાલા શલમોનાને નીરોપ પાઠવલા, “માઝે પિતા દાવીદ યાના જશી ત્યાંચે નિવસસ્થાન બંધાયલા ઉપયોગી પડાવે મ્હણુન તુઝી ગંધસરૂચે લાકૂડ પાઠવલે હોતે. તશીચ મદત મલા કરા. ૪ મી

માઝા પરમેશ્વર દેવાચા નાવાચા સન્માનાર્થ એક મંદિર બાંધણાર આહે. તેથે આસ્થી રોજ પરમેશ્વરાસમોર સુંગંધી ધૂપ જાલૂ તુસેચ એક ખાસ મેજાવ પવિત્ર ભાકર ઠેવુ શિવાય, રોજ સકાળ સંધ્યાકાળ શબ્દાથાચ્યા દિવશી પ્રત્યેક નવ ચંદ્રસર્ની આણિ આમચા દેવ પરમેશ્વરાને નેમૂં દિલેલ્યા સહભોજનાચ્યા દિવશી આસ્થી હોમાર્પણે કરુ ઇસાએલ લોકાંને સર્વકાળ પાઠાચા હી નિયમચ આહે. ૫ આમચા પરમેશ્વર હા સર્વ ઇતત દેવતાંપેક્ષા શ્રેષ્ઠ આહે મ્હણુન મી ત્યાચાસાઠી ભવ્ય મંદિર ઉભારણ આહે. ૬ પરમેશ્વરાસાઠી નિવસસ્થાન બંધાયે કોળાલ કસે શક્ય આહે? જેવા સ્વર્ગ કિવા સંપૂર્ણ વિશ્વહી ત્યાસ સામાવું ઘ્યાયલા અપેર આહે. તેવા ત્યાચાસાઠી મ્હણુન મંદિર બાંધણાર મી કોણ? મી આપલા ત્યાચાપીર્ય ધૂપ જાળાયસાઠી ફંક એક ઠિકાંગ બાંધુ શકતે એવઢે. ૭ તર, સોને, ચાંદી, પિતલ આણિ લોખંડ યા ધાતુકામાત પ્રવીણ અસા કારાગિર તુઝી માઝાયકડે પાઠવુન દિલાત તર બરે. ત્યાસ જાંબંદે, કિરમિજી આણિ નિલે વસ્ત તયાર કરતા યાવે. કોરિવ કામાચેહી ત્યાસ જાન અસાવે. માઝા પિતાને દીવલેલ્યા ઇતત કારાગિરબંબોરેબર તો ઇથે યાંદૂ આણિ યસ્થલેમેત કામ કરીલ. ૮ લબાનોનાતૂન માઝાસાઠી ગંધસરુ, દેવદાર આણિ રક્ખદંન યાંચે લાકૂડ ઇત્યાદી પાઠવાયે. લબાનોનાતીલ તુઝી લાકૂડતોડે ચાંગળે અનુભવી આહેત હે મલા માહીત આહે તુમચ્યા સેવકાંસમવેત માઝે સેવક રાહીલ. ૯ મી બંધાયલા ઘેતલે મંદિર ચાંગળે વિશાલ આણિ સુંદર હોણાર અસલ્યામુલે મલા મોઢા પ્રમાણાર લાકૂડ લાગણર આહે. ૧૦ લાકડાંસાઠી વૃક્ષઠોડ કરણાચા તુમચ્યા સેવકાંન મી પુઢીલપ્રમાળે મોબદલ દેઈન: વીસ હજાર કોર ગઈ, વીસ હજાર કોર, વીસ હજાર કોર, વીસ હજાર બુધેલે દ્રાક્ષરસ આણિ વીસ હજાર બુધેલે તેલ.” ૧૧ મગ સોન્યાચા રાજા હિરામાને શલમોનાલા લિખીત ઉત્તર પાઠવલે, ત્યામથે ત્યાને અસા નિરોપ પાઠવલા કી, શલમોના, પરમેશ્વરાચે આપલ્યા પ્રજેવર પ્રેમ આહે. મ્હણુન તર ત્યાને તુલા ત્યાંચા રાજા મ્હણુન નેમલે. ૧૨ હિરામ પુછે મ્હણાલા, “ઇસાએલાચા પરમેશ્વર દેવ ધન્ય અસ્યો. સ્વર્ગ આણિ પૃથ્વીચી નિર્મિતી ત્યાનેચ કેલી. દાવીદ રાજાલા ત્યાને સૂઝ પુર દિલા આહે. શલમોના, તૂ સૂઝ જાણ આણિ સમજદાર આહેસ. તૂ પરમેશ્વરાસાઠી મંદિર તસેચ સ્વતઃસાઠી રાજવાડા બંધાયચી તયારી કરીત આહેસ. ૧૩ હુરામ્બી નાવાચા એક કુશલ વ વિવેકી કારાગિર મી તુઝ્યાકડે પાઠવતો. ૧૪ ત્યાંચી આઈ દાન વંશાતીલ અસૂન ત્યાંચે પિતા સોર નગરાતલે હોતે. હા કારાગિર સોને, ચાંદી, પિતલ, લોખંડ, દાંડ આણિ લાકૂડ યાંચા કામાત તરેખે જા. જાંબંદે, નિલે આણિ અત્યંત તલમ અસે ઉંચી કિરમિજી વસ્ત્ર કરણયત્હી તો નિપુણ આહે. ત્યાસ સાંગિતોલેલ્યા કોણાંચી ગોણીશી યોગ્ય નક્ષી, કોરુન કાઢુ શકતો. તો તુઝ્યા આણિ તુઝ્યા પિતાચા માઝા સ્વામી દાવીદ યાચા કસબી કારાગિરબંબોર કામ કરીલ. ૧૫ માઝા સ્વામીની ગઈ, જવ, તેલ આણિ દ્રાક્ષરસ દેયાચે કબુલ કેલે આહે તે સર્વ આમચા નોકાંના ઘાવે. ૧૬ લબાનોનાતૂન તુમ્હાસ હવે તિકતે લાકૂડ ઝાડે તોડુન પાઠવુ, ઓંકડ્યાંચે તરફે કરુન આસ્થી તે ઇથુન સમુદ્રમાર્ગે યાપો યેથે પોહોચતે કરુ. તેથુન તે તુમ્હી યસ્થલેમેલા ન્યાવે.” ૧૭ શલમોનાચા પિતા દાવીદ યાને જશી ઇસાએલાતીલ સર્વ ઉપયા લોકાંચી ગણાને કેલી હોતી, ત્યાપ્રમાળે શલમોનાને ગણાતી કેલી. યા ગણનેત ત્યાના એક લાખ ત્રેપન્ન હજાર રાજાને સહાશે ઉપરે લોક મિલાલે. ૧૮ શલમોનાને ત્યાંપૈકી સત્તર હજાર જાણાનો ઓઝી વાહાયલા નિવડલે. ઉરલેલ્યા તીન હજાર સહાશે ઉપયાનો યા કામ કરણાંચાર દેખરેખ કરણારે મુકાદમ મ્હણુન નેમલે.

૩ યસ્થલેમ યેથીલ મોરિયા ડેંગરાવર શલમોનાને પરમેશ્વરાચે મંદિર બંધાયલા સુરૂવાત કેલી. શલમોનાચે પિતા દાવીદ યાના પરમેશ્વરાને યાચ મોરિયા ડેંગરાવર દર્શન દિલે હોતે. દાવીદાને યોજનાપુર્વક તયાર કરુન ઠેવલેલ્યા જાગેવર શલમોનાને મંદિર બંધાયે. હી જાગ મ્હણજે અણાનિ યબૂનીચે ખણે હોય! ૨ આપલ્યા કારકિર્દાચા ચૌથા વર્ષાતલ્યા દુસ્સ્યા મહિનાચા દુસ્સ્યા

दिवशी शलमोनाने कामाला सुरुवात केली. ३ शलमोनाने बांधायला घेतलेल्या परमेश्वराच्या मंदिराच्या पायाची मोजमापे अशी: हा पाया साठ हात लांब आणि वीस हात रुंद होता. तेव्हा प्रचलित असलेले जुने क्युटिट परिमाण त्याने वापरले होते. ४ मंदिराच्या समरोल द्वारामंडपाची लांबी वीस हाथ असून ह्याच्या झूळीची जुळणारी होती. त्याची उंची देखील विस हाथ होती. त्याची आतील बाजू शलमोनाने शुद्ध सोन्याने मढवली होती. ५ मंदिरातील मुख्य दालनाच्या छतास त्याने देवदारुच्या फळया बसवल्या. त्यावर शलमोनाने सोन्याचा पत्रा चढवला आणि त्यावर खजुरीची झाडे व साखळ्या कोरुन काढल्या ६ मौल्यवान रन्ले जडवून त्याने मंदिराच्या सौंदर्यात भर घातली यामध्ये उपयोगात आणलेले सोने परवडमचे होते. ७ मंदिराच्या तुळ्या, दाराचे खांब, भिंती, दरवाजे हे मंदिराचे आतले भागही शलमोनाने सोन्याने मढवले. भिंतीवर त्याने करुब कोरले. ८ यानंतर शलमोनाने मंदिरातला अंत्यंत पवित्र गाभारा बांधला. हे अंत्यंत पवित्रस्थान वीस हात लांब आणि वीस हात रुंद होते. मंदिराइतकीच त्याची रुंदी होती. गाभार्याच्या भिंतीही शलमोनाने सोन्याने मढवल्या. हे एकंदर सहाशे किक्कार सोने होते. ९ सोन्याच्या खिळ्याचे वजन पन्नास शिरकल एवढे होते. वरच्या मजल्यावरची दालने ही शलमोनाने सोन्याने मढवली. १० अंत्यंत पवित्र गाभार्यात बसवल्यासाठी शलमोनाने दोन करुब घडवले. हे करुबही कारगिरांनी सोन्याने मढवले. ११ करुबांच्या एकेका पंख्याची लांबी पाच हात होती. त्यांची एकंदर लांबी वीस हात एवढी होती. पाहिल्या करुबाचा पाच हात लांबीचा एक पंख्या दालनाच्या एका बाजूच्या भिंतीला स्पर्श करत होता तर दुसरा पाच हात लांबीचा पंख दुसराच्या भिंतीला स्पर्श करत होता. १२ अशाप्रकारे करुबांच्या पंखानी वीस हात एवढे अंतर व्यापलेले होते. हे करुब पवित्र गाभार्याकडे तोंड करुन उभे होते. १४ निळ्या, जांभळ्या व किरमिजी रंगाच्या लोकरीचा व तलम सुताचा पडदा करुन येऊन शलमोनाने त्यावरही करुब करवून घेतले. १५ मंदिरासमोर शलमोनाने दोन स्तंभ उभारले. प्रत्येक स्तंभ पस्तीस हात उंच होते. त्यांच्यावरचे कल्स प्रत्येकी पाच हात उंचीचे होते. १६ शलमोनाने साखळ्या करून त्या कळसांवर ठेवल्या. या साखळ्यांना त्याने कलाकुसर म्हणून शंभर सुशोभित डाळिंवी लावली. १७ हे स्तंभ मंदिरासमोर डाव्याउजव्या हाताला उभे केले. उजव्या बाजूच्या खांबाला शलमोनाने यायीम (संस्थापक) आणि डावीकडच्या खांबाला बवाज (सामर्थ्यवान) अशी नावे दिली.

४ शलमोनाने पितळेची वेदी बनवली. तीची लांबी तीस हात, रुंदी तीस हात व उंची दहा हात होती. २ त्याचे ओरींव पितळेचे एक गंगाळ्येखील केले. हे गोल असून त्याचा व्यास दहा हात होता. त्याची उंची पाच हात आणि त्याचा कडेचा परीघ तीस हात होता. ३ प्रत्येकी एक हाताच्या अंतरावर या गंगाळाच्या खालच्या कडेला सर्वर दहा दहा बैलांच्या चित्रकृती घडवलेल्या होत्या. गंगाळ घडवतानाच एकसंधं तुकड्यातून ते बनवले होते. ४ बारा घडीव वैलांनी हे प्रशस्त गंगाळ तोललेले होते. तीन पुर्वीभुख होते, तीन उत्तराभिमुख तीन पश्चिमाभिमुख, तीन दक्षिणाभिमुख व गंगाळ त्यांच्यावर होते सर्व बैलांचा पार्श्व भाग आतील बाजूकडे होता. ५ या पितळी गंगाळाची जाडी हाता एवढी असून, त्याचे गोलाकार तोंड उमलेल्या कमलपुष्पासारखे होते. त्यामध्ये तीन हजार बुधले पाणी मावू शक्त होते. ६ याखेरीज शलमोनाने दहा तस्ते बनवली. ती त्याने या गंगाळाच्या उजव्या बाजूला पाच आणि डाव्या बाजूला पाच अशी बसवली. होमारपणात द्यावाच्या वस्तू धूबून घेण्यासाठी ही दहा तस्ते होती. पण मुख्य पितळी गंगाळ मात्र याजकांच्या वापरासाठी, होते. ७ शलमोनाने सोन्याचे दहा दिपसंभी त्यांच्या विधीनुसार बनविले, आणि मंदिरात डावीकडे पाच व उजवीकडे पाच असे ठेवले. ८ तसेच दहा मेज बनवून पाच डावीकडे आणि पाच उजवीकडे अशा पद्धतीने ठेवले.

शिवाय सोन्याचे शंभर वाडगे बनवले. ९ याखेरीज शलमोनाने याजकांसाठी एक दालन व एक प्रशस्त दालन आणि दरवाजे केले. दालनांत उद्घाटणारे दरवाजे मढवल्यासाठी पितळ वापरले. १० एवढे झाल्यावर आनेवला दिशेस मंदिराच्या उजवीकडे त्याने ते मोठे पितळी गंगाळ ठेवले. ११ हिराम या कारागिराने हैंडे, फावडी व शिंपडण्यासाठी वाडगे बनवले. देवाचा मंदीवाराचे जे काम त्यास शलमोनासाठी करायचे होते ते त्याने पूर्ण केले. १२ दोन स्तंभ, स्तंभावरचे कल्स, त्यावरील जाळ्यांची दोन सुशोभने हे काम हिरामने केले होते. १३ त्या जाळीदार आच्छादनावरील चारशे शोभिवंत डाळिंवे हिरामनेच केली होती. प्रत्येक जाळीदार डाळिंबाच्या दोन औळी होत्या. स्तंभावरचे कल्स या जाळ्यांनी आच्छादलेले होते. १४ तिवया आणि तिवयांचरची गंगाळी त्याने घडवली होती. १५ मोठे पितळी गंगाळ आणि त्यास आधार देणारे बारा बैल हिरामनेच केले. १६ शलमोनासाठी हिरामने हैंडे, फावडी, मांस खाण्यासाठी काटे इत्यादी परमेश्वराच्या मंदिरातली उपकरणे केली त्यासाठी लखलखीत, उजळ पितळ वापरलेले होते. १७ या सर्व गोषीसाठी शलमोनाने आधी चिकणामातीचे साचे बनविले. त्यासाठी सुक्रोथ आणि सरेदा यांच्यामधली, यांदेन खोन्यातली माती वापरली. १८ शलमोनाने मोठ्या प्रमाणात ही भांडी बनवीली. त्यासाठी लागलेल्या पितळाचे वजन कोणालाच समजले नाही. १९ याखेरीज आणणखी काही गोषी शलमोनाने देवाच्या मंदिरासाठी कल्या. सोन्याची वेदी, व समर्पित भाकर ठेवण्याची मेजे ही केली. २० सोन्याचे दीपवृक्ष आणि दिवे करवून घेतले. आतल्या सर्वात पवित्र गाभार्याच्या समारोय योजना केल्याप्रमाणे लावण्यासाठी हे दिवे होते. २१ याच्यातिरिक्त फुले, दिवे आणि निखारे उचलण्याचे चिमटे शुद्ध सोन्याचे होते. २२ काताच्या, वाडी, कटोरे, चमचे, धूप जाळावाच्यी पात्रे शलमोनाने शुद्ध सोन्याची बनवीली त्याचप्रमाणे मंदिराची दरवाजे, अंत्यंत पवित्र अशा गाभार्यातली दरवाजे, आणि मुख्य दालनाचे दरवाजे ही ही सोन्याचे होते.

५ अशातिरीने शलमोनाने ठरवलेले परमेश्वराच्या मंदिराचे सर्व कार्य समाप्त झाले. आपले पिता दावीद यांनी मंदिरासाठी दिलेल्या सर्व वस्तू त्याने आत आणल्या. सोन्यारुच्याच्या सर्व वस्तू आणि इतर सामानसुमान मंदिराच्या कोषागारात त्याने आणून ठेवले. २ पुढे शलमोनाने, परमेश्वराच्या कराराचा कोश दावीदाचे नगर, म्हणजे ची सीयोनमधून, आणण्यासाठी इसाएलातील सर्व वडीलधरी मंडळी, आपाल्या धराण्याचे प्रमुख, यांना यशस्वलेम येथे बोलावून घेतले. ३ सातव्या महिन्यातील, मंडपाच्या सणाच्या दिवशी सर्व इसाएल लोक शलमोनाकडे आले. ४ सर्व इसाएलाचे वयोवृद्ध एकक्रित आल्यावर लेवीनी कराराचा कोश उचलून घेतला. ५ याजक आणि लेवी यांनी मिळून कोश यस्तशेमेला आणला. दर्शनमंडप आणि तेथे असलेली सर्व पवित्र पात्रे त्यांनी बोरब आणली. लेवी वंशातील याजकांनी ती आणली. ६ राजा शलमोन आणि इसाएलाचे लोक कराराच्या कोशाला सामोरे गेले कोशासमोर त्यांनी मोजता येणार नाहीत इतक्या मेंढराचे आणि गुराढोराचे बली अर्पण केले. ७ एवढे झाल्यावर, मंदिराच्या आतल्या नेमतेलेल्या ठिकाणी तयार करवून घेतलेल्या सर्वात पवित्र गाभार्यात याजकांनी तो परमेश्वराच्या कराराचा कोश करुबांच्या पखांच्या खाली ठेवला. ८ कोशावरती करुबांच्या पखांनी आपले छत्र धरले होते. कोश आणि तो वाहून नेण्याचे दांडे त्यांनी झाकले. ९ त्यांचे दांडे एवढे लांब होते की त्यांची टोके पवित्र गाभार्यासमोर कोशातून बाहेर आलेली दिसतील, पण बाहेलून ते दिसू शकत नव्हते. आजपर्यंत ते तेथे आहेत. १० दोन दगडी पात्यांखेरीज या करार कोशात काहीही नव्हते. होरेब पर्वतावर मोशेने त्या दोन पाट्या कराराच्या कोशात ठेवल्या होत्या. इसाएल लोक मिसरातून बाहेर पडल्यावर परमेश्वराने त्यांच्याशी जो करार केला तो याच होरेब पर्वतावर केला. ११ एवढे झाल्यावर याजक गाभार्यातून बाहेर आले. तेथे उपरिथित असूणारे सर्व पवित्र झाले होते. ते सर्व गटागटामध्ये विभागले. आतून बाहेर आल्यावर ते

पुन्हा पवित्र झाले. १२ मग सर्व लेवी गायक वेदीच्या पूर्वेला उभे राहिले आसाप, हेमान आणि यदूथनचे सर्व गायक वर्ग हजर होते. त्यांचे प्रति आणि भाऊबद्देखील आले होते. यासर्वांनी शुभ्र तलम वस्त्रे घातली होती झाजा, सारंग्या आणि वीणा ही वाद्य हातात घेवून वेदीच्या पुर्व टोकाकडे उभे होते. या लेवी गायकांबोरवर ऐकशे वीस याजक होते आणि ते कर्ण वाजवत होते. १३ यानन आणि वादन एका सुरात चालले होते. एका सुरात त्यांनी परमेश्वराचे स्तवन केले आणि त्यास धन्यवाद दिले. कर्ण, झाजा आणि इतर वाद्य सोबत त्यांनी उच्च स्वरात परमेश्वराची स्तुती केली. त्यांच्या गायनाचा आशय असा होता: “परमेश्वराची स्तुती करा कारण तो चांगला आहे. त्याची खरी प्रीती सर्वकाळ राहते.” तेका परमेश्वराचे सर्व मंदिर मेधाने भसून गेले. १४ त्या मेधामुळे याजकांना तेथे सेवेला उभे राहता येईना, कारण परमेश्वराच्या तेजाने देवमंदिर भसून गेले होते.

६ मग शलमोन म्हणाला, “मी निबीड अंधकारात वास करीन असे परमेश्वर म्हणाला आहे. २ परमेश्वर, तुझ्या निवासासाठी मी हे विशाल घर बांधले आहे, तेथे तू चिरकाल राहावेस.” ३ मग शलमोनाने मागे वळून सर्व इसाएल समुदयांना आशीर्वाद दिला. आणि ते सर्व उभे राहीले. ४ शलमोन पुढे म्हणाला, “इसाएलाच्या परमेश्वर देवाचे स्तवन करा. माझे पिता दावीद यांच्याशी तो जे बोलला ते त्याने खरे करून दाखवले आहे. परमेश्वर देवाने असे वचन दिले होते.” ५ मी माझ्या लोकांस मिसरातून बाहेर आणल्यानंतर इसाएल वंशातील कोणतेही नगर मी माझ्या नावाचे घर तिथे बांधले जावे म्हणून निवडले नाही. तसेच, माझ्या इसाएल लोकाचे आधिपत्य करण्यासाठी कोणाएकाची निवडही केली नाही. ६ पण आता यस्श्लेषम हे स्थान माझे नाव तेथे रहावे यासाठी मी निवडले आहे आणि दावीदाला इसाएल लोकांवर नेमेल आहे. ७ “इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्या प्रीत्यर्थ माझे पिता दावीद यांना मंदिर बांधायचे होते. ८ पण आता परमेश्वर त्यांना म्हणाला, ‘दावीद माझ्या नावाने मंदिर बांधायचा विचार तुझ्या मनात आला हे चांगले झाले. ९ पण ते तू बांधू शक्त नाहीस पण तुझा पुत्र जो तुझ्यापासून जन्मला तो हे काम करील.’ १० आता परमेश्वराने कबूल केले तसेच झाले आहे व माझे पिता दावीद यांच्या जारी मी इसाएल लोकांचा राजा झाले आहे. ‘मी इसाएलचा राजा आहे असे होईल’ हे वचन परमेश्वराने दिले होते, आणि मी इसाएलाचा देव परमेश्वर याच्या नावाने मंदिर बांधले आहे. ११ मी कराराचा कोश मंदिरात ठेवला आहे. इसाएलाच्या लोकांशी परमेश्वराने केलेला करार या कोशात आहे.” १२ शलमोन, परमेश्वराच्या वेदीसमरो उभा राहिला. तेथे जमलेल्या सर्व इसाएल लोकांपुढे तो उभा होता. त्याने आपले बाहू पसरले. १३ बाहेरच्या दालानात प्रत्येकी पाच हात लांब, पाच हात रुंद आणि तीन हात उंच असलेला एक पितळी चौरंग शलमोनाने तयार केला व मंडपाच्या मध्यभागी ठेवला. त्यावर चढून तो समस्त इसाएल लोकांसमोर गुड्ये टेकून बसला आणि त्याने आकाशाकडे हात पसरले. १४ शलमोन म्हणाला, “हे इसाएलाच्या परमेश्वर देवा, स्वर्गात किंवा पृथ्वीवर तुझ्यासारखा दुसरा कोणीही देव नाही. तुझे जिवाभावाने अनुसरण करणाऱ्या आणि योग्य आचरण करणाऱ्या तुझ्या सेवकांना तुझे प्रेम आणि तुझी कृपा याचे दिलेले वचन पाळण्यारा तू परमेश्वर आहेस.” १५ दावीद याला दिलेले वचन तू पाळलेस. दावीद माझे पिता होते तू आपल्या मुख्यानेच त्यांना वचन दिलेस आणि आज आपल्या हाताने ते प्रत्यक्षात आणले आहेस. १६ तसेच आता, हे इसाएलाच्या परमेश्वर देवा, दावीद या सेवकाला दिलेले हे वचनही खरे कर. तू असे म्हणाला होतास: माझ्यासमक्ष इसाएलाच्या राजासानावर न चुक्ता तुझ्या वंशातीलच कोणीपारी येत जाईल. मात्र तुझ्या मुलांनी माझ्या नियमशास्त्रप्रामाणे काटेकोर वर्तन केले पाहिजे. तुझ्याप्रामाणीच त्यांनीही माझा करार पाळला पाहिजे. १७ तेका आता, हे इसाएलाच्या परमेश्वर देवा, तुझे हे शब्द खरे होऊ देत. आपला सेवक दावीद याला तू तसा शब्द दिला

आहेस. १८ परमेश्वर पृथ्वीवर लोकांमध्ये वस्ती करू शकत नाही ही गोष्ट, हे देवा, आम्हास माहीत आहे. आकाश आणि त्या पुढचे अवकाशही तुला सामानून घ्यायला असमर्थ आहेत. या मी बांधलेल्या मंदिरातही तू मावू शकत नाहीस हे आम्ही जाणतो १९ पण माझी एवढी प्रार्थना ऐक. मी करूणा भाकतो तिजकडे लक्ष दे, परमेश्वर देवा, माझी हात के. मी तुझा एक दास आहे. २० या मंदिराकडे अहोरात्र तुझी दृश्य असो असे मी तुला कळकळीने विनवतो. तुझे नाव इथे राहील असे तू म्हणाला होतास, मी या मंदिराकडे तोंड करून प्रार्थना करीन तेक्का ती तू ऐक. २१ तुझ्या इसाएल लोकांनी तसेच मी केलेल्या प्रार्थना तू ऐक. या प्रार्थनास्थळाकडे तोंड करून आम्ही प्रार्थना करू तेक्का तिच्याकडे तू लक्ष दे. तुझ्या आकाशातील स्थानावरून इथे तुझे लक्ष असू दे. आमच्या प्रार्थना ऐक आणि आम्हास क्षमा कर. २२ एखाद्याने आपल्या शेजाच्याचा काही अपराध केल्याचा आरोप त्याच्यावर आला आणि तो तुझे नाव घेऊन आपण निर्दोष आहोत असे सांगू लागला तर तो वेदीसमार तसे शपथ घेऊन सांगत असतांना, २३ तू स्वर्गातून ऐक तुझ्या सेवकाचा योग्य न्यायनिवाडा कर ज्याच्या हातून अपराध घडला असेल त्यास शासन कर त्याच्यामुळे इतराना जसा त्रास झाला तसाच याला होऊ दे आणि ज्याचे वागणे उवित होते तो निर्दोष असल्यावे सिद्ध कर. त्याचे प्रतिफल त्यास दे. २४ इसाएल लोकांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केल्यामुळे जर शंत्रीनी तुझ्या इसाएल लोकांचा पराभव केला आणि अशावेळी इसाएल लोक तुझ्याकडे येऊन तुझ्या नावाने प्रार्थना करू लागले, या मंदिरात येऊन विनवणी करू लागले तर. २५ तू स्वर्गातून ते ऐकून इसाएल लोकांच्या पापांची क्षमा कर. तू त्यांना आणि त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीवर त्यांना पुन्हा परत आण. २६ जर इसाएल लोकांनी पाप केल्यामुळे आकाश बंद होऊन पर्जन्यवृद्धी झालीच नाही त्यावेळी पश्चातापाने इसाएल लोकांनी मंदिराच्या दिशेने पाहत प्रार्थना केली, आणि तू केलेल्या शिक्षेमुळे अपराध करणे थांबवले, २७ तर स्वर्गातून त्यांचे ऐक आणि त्यांच्या पापांची क्षमा कर. इसाएल लोक तुझे दास आहेत. त्यांना जगण्याचा सन्मार्ग दाखव. तुझ्या भूमीवर पाऊस पाड. कारण हा देश तू आपल्या लोकांस वतन करून दिला आहे. २८ कदाचित प्राणीप्राणीवेळी दुष्काळ, भयानक साथीची रोग, किंवा पिकांवर रोग अथवा टोळ, नाकतोडे याची धाड अशी काही आपत्ती किंवा लोकांच्या राहत्या नगरांवर शंत्रूचा हल्ला झाल्यास, रोगराई आल्यास, २९ तुझे इसाएल लोक तुझी करूणा भाकतील आणि प्रार्थना करतील. जो कोणी आपले क्लेश किंवा दुःख ओळखून, या मंदिराच्या दिशेने बाहू उभासून प्रार्थना करू लागले. ३० तेक्का तू ते स्वर्गातून ऐक. जेथे तू राहतोस. तू ऐकून त्यांना क्षमा कर. प्रत्येका मनुष्याचा मनोदय तुला माहीत असल्यामुळे ज्याला जे योग्य असेल त्यास ते दे. मानवाचे मन फक्त तूच ओळखतोस. ३१ असे झाले म्हणजे तू आमच्या पूर्वजांना दिलेल्या या भूभागावर त्यांची वस्ती असेपर्यंत लोक तुझे भय बाळगतील आणि तुझे ऐकतील. ३२ जर तुझ्या इसाएल प्रजेपेश्वरा वेगळा असा कोणी उपराही कदाचित दूर देशाहून इथे आलेला असेल. तुझ्या नावाची महती, आणि तुझे सामर्थ्यशाली बाहू यांच्यामुळे तो आलेला असेल. त्याने येऊन या मंदिराकडे पाहत प्रार्थना केली तर, ३३ तू ती स्वर्गातून ऐक. त्याची मागणी पुरव. म्हणजे इसाएल लोकांप्रामाणेव पृथ्वीवरील इतर लोकांसही तुझ्या नावाचा महिमा कळेल आणि त्यांना तुझ्याविषयी आदर वाटेल. व मी बांधलेले हे मंदिर तुझ्या नावाचे आहे ते पृथ्वीवरील सर्व लोकांस कळेल. ३४ शंत्रूशी लढावयास जर तू आपल्या लोकांस दुसऱ्या ठिकाणी पाठवशील आणि तिथून ते तू निवडलेल्या या नगराच्या आणि मी बांधलेल्या मंदिराच्या दिशेने पाहत प्रार्थना करू लागतील. ३५ तर तू स्वर्गातून त्यांची प्रार्थना ऐक. आणि त्यांची प्रामाणे त्यांना मदत कर. ३६ पाप कोणाच्या हातून होत नाही? तेक्का लोक तुझ्याविरुद्ध पाप करतील जेव्हा तुझा त्याच्यावर कोप होईल. तू शंत्रूकर्वी त्यांचा पाडाव करशील, बंदी म्हणून त्यांना बळजबरीने इथून दूरच्या किंवा एखाद्या जवळच्या ठिकाणी नेले जाईल. ३७ पाप तिथे

त्यांचे हृदयपरिवर्तन होऊन, परभूमीत कैदी होऊन पडलेले ते विनवणी करून म्हणतील, आम्ही चुकलो, आमच्या हातून पाप घडले आहे. आम्ही दुराचरण केले आहे. ३८ असतील तिथून ते अंत:करणातून तुला शरण येतील. या देशाच्या तू त्याच्या पूर्वजांना दिलेल्या देशाच्या दिशेने आणि तू निवडलेल्या नगराच्या दिशेने पाहत ते प्रार्थना करतील. ३९ तेव्हा तू तुड्या स्वर्गातील निवासस्थानातून ऐक; त्याच्या प्रार्थना व विनंतीकडे कान दे, त्यांना मदत कर. ज्यांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केले आहे अशा तुझ्या लोकांस क्षमा कर. ४० आता, हे परमेश्वरा, माझी तुला विनवणी आहे की तू तुझे कान आणि डोळे उघड. आम्ही इथे बसून जी प्रार्थना करणार आहोत ती लक्ष्यपूर्वक ऐक. ४१ आता, हे परमेश्वर देवा, तुझे सामर्थ्य मिरवणाऱ्या या कराराच्या कोशाजवळ, आपल्या विश्रामस्थानी तू ये. तुझे याजक उद्धाराने भूषित होवोत. तुझ्या चांगूलपणात तुझे भक्त हर्ष पावोत. ४२ “हे परमेश्वर देवा, तुझ्या अभिकृत राजाचा स्विकार कर. तुझा एकनिष्ठ सेवक दावीद याचे स्मरण असू दे.”

७ शलमोनाची प्रार्थना संपल्याबोरेवर स्वर्गातून अग्नी खाली उतरला

आणि त्याने होमबली आणि यज्ञार्पणे भस्मसात केली. परमेश्वराच्या लखलखीत तेजाने मंदिर भरून गेले. २ त्या तेजाने दिलेल्या याजकांनाही परमेश्वराच्या मंदिरात जाता येईना. ३ सरल स्वर्गातून अग्नी खाली येणे आणि परमेश्वराचे तेज मंदिरावर परसरणे या गोषी इसाएलाच्या समस्त लोकांनी पाहिल्या. तेव्हा त्यांनी जमिनीपर्यंत लवून नमन केले, परमेश्वरास धन्यवाद दिले आणि ते म्हणाले, “परमेश्वर चांगला आहे त्याची कृपा सर्वकाळ राहते.”

४ शलमोनाने आणि सर्व इसाएल लोकांनी परमेश्वरापुढे यज्ञ केले. ५ राजा शलमोनाने बावीस हजार बैल आणि एक लाख वीस हजार मेंद्रे यांचा यज्ञ केला. अशा प्रकारे लोकांनी व राजाने देवाच्या धरा साठी समर्पण केले. ६ याजक आपल्या कामाला सिद्ध झाले. परमेश्वराच्या भजनाची वायो घेऊन लेवीही उभे राहिले. राजा दाविदाने ही वायो परमेश्वराच्या स्तवनासाठी करून घेतली होती. “परमेश्वराचे स्तवन करा कारण त्याची कृपा सनातन आहे” असे याजक आणि लेवी गात होते. लेवीच्या समोर उभे राहून याजक कर्णे वाजवत होते. सर्व इसाएल लोक यिथे उभे होते. ७ परमेश्वराच्या मंदिरासमोरचे मधले दालन शलमोनाने पवित्र केले. या जागी त्याने होमार्पणे आणि शांत्यर्पणांची वपा वाहिली. होमार्पणे, अन्नार्पणे आणि वपा यांचे प्रमाण एवढे प्रचंड होते की पितकी वेदीवर ते सर्व मावेना म्हणून मधले दालन त्याने वापरले. ८ शलमोन आणि इसाएल लोक यांनी सात दिवस हा सण साजारा केला. हमार्थच्या वेशीपासून ते मिसरच्या जळ्या पर्यंतच्या भागातले सगळे इसाएल लोक इथे आल्यामुळे शलमोनबोरेवरचा जमाव खूपच मोठा होता. ९ आठव्या दिवशी त्यांनी पवित्र सभा घेतली कारण त्या आधी सात दिवस त्यांनी सण साजारा केला होता व समर्पणे सात दिवस वेदीवर ठेवली होती, ती फक्त परमेश्वराच्या उपासनेसाठी वापरायची होती. सात दिवस त्यांनी सण साजारा केला. १० सातव्या महिन्याच्या तेविसाच्या दिवशी शलमोनाने लोकांस घरोघरी परतयाला सांगितले. दावीद, शलमोन आणि इसाएल लोक यांच्यावर परमेश्वराने कृपा केल्यामुळे लोक आनंदी झाले होते. त्यांची अंत: करणे आनंदाने भरून गेली होती. ११ परमेश्वराचे मंदिर आणि राजगृह बांधण्याचे काम शलमोनाने पार पाढले. परमेश्वराचे मंदिर आणि आपले निवासस्थान यांच्याबाबती योजलेल्या सर्व गोषी त्याने यशस्वीर्पणे पूर्ण केल्या. १२ नंतर एकदा रात्री परमेश्वराने शलमोनाला दर्शन दिले. तो शलमोनाला म्हणाला, “शलमोना तुझी प्रार्थना मी ऐकली आहे. हे स्थळ यज्ञगृह म्हणून मी निवडले आहे. १३ कधी जर पर्जन्यवृद्धी होऊ नये म्हणून मी आकाशमार्ग बंद केला, धन्य फस्त करायला टोळधाड पाठवली किंवा माझ्या लोकांमध्ये रोगाराईचा प्रसार केला. १४ आणि अशावेली लोकांनी नम्र होऊन माझा धावा करून माझ्या दर्शनाची इच्छा बालगली, दुराचाराचा त्याग केला तर मी स्वर्गातून

त्यांच्या हाकेला उत्तर देईन. त्यांना त्यांच्या पापाची क्षमा करेन आणि त्यांची भूमी संकटमुक्त करीन. १५ आता माझी दृष्टी याठिकाणी वळलेली आहे. इथे होणाऱ्या प्रार्थना ऐकायला माझे कान उत्सुक आहेत. १६ हे मंदिर मी माझे म्हणून निवडले आहे माझे नाव येथे सदासर्वकाळ राहवे म्हणून मी हे स्थान पवित्र केले आहे माझी दृष्टी आणि माझे चित्त नेहमी या मंदिराकडे लागलेले असेल. १७ शलमोन, तुझे पिता दावीद यांच्या प्रमाणेच यो माझ्याशी वागलास, माझ्या आजांचे पालन केलेस, माझे विवी आणि नियम पाललेस, १८ तर मी तुला समर्थ राजा बनवील आणि तुझे राज्य महान होईल. तुझे पिता दावीद यांना मी तसे वचन दिले आहे. त्यांना मी म्हटले होते, “दावीद तुझ्या घराण्यातील पुरुषच इसाएलाच्या राजपदावर आस्थाही होईल.” १९ पण जर माझ्या आजां आणि नियम तू पाळले नाहीस. इतर दैवतांची उपासना व सेवा केलीस, २० तर मात्र मी दिलेल्या या भूमीतून इसाएल लोकांस मी हुम्सकावून लावीन. माझ्या नावाप्रीत्यर्थ असलेले हे पवित्र मंदिर मी सोडून जाईन. इतकेच नव्हे तर त्यांना मी देशमध्ये निदेखा विषय करीन. २१ एकेकाळी पूज्य मानल्या गेलेल्या या मंदिरावरून जाणाऱ्या येणाऱ्या प्रत्येकाला आता आश्वर्य वाटेल. ते लोक म्हणीतील, “हा प्रदेश आणि हे मंदिर यांची अशी अवस्था परमेश्वराने का केली बरे?” २२ तेव्हा त्यांना इतर लोक सांगीतील, ‘कारण आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचे या इसाएल लोकांनी ऐकले नाही. या लोकांस या परमेश्वरानेच मिसरातून बाहेर आणले. तरी हे इतर दैवतांच्या भजनी लागले. त्यांनी त्यांची उपासना व सेवा केली. त्यांनी मूर्तीपूजा सुरु केली. म्हणून इसाएल लोकांवर परमेश्वराने हे अरिष्ट आणले.”

परमेश्वराचे मंदिर आणि आपले घर बांधायला शलमोनाला वीस वर्षे लागली.

२ मग हिरामाने दिलेली नगरे शलमोनाने वसविली त्या नगरांमध्ये काही इसाएल लोकांस वस्ती करण्यास मुभा दिली. ३ पुढे शलमोनाने, हमार्थ-सोवा हे नगर ज़िंकून घेतले. ४ वाळवंटातील तदमोर, हे नगरही त्याने वसवले कोठारासाठी म्हणून त्याने हमार्थमध्यली नगरे बांधली. ५ वरचे बेथ-होरेन आणि खालचे बेथ होरेन यांचीही उभारणीही शलमोनाने केली ती त्याने भक्तम तटबद्दीची नगरे केली त्यांना मजबूत कोट, वेशी आणि अडसर करून, ६ बालात नगर व अन्य कोठारे असलेली गावे यांची शलमोनाने पुनर्वन्चना केली. रथ ठेवण्यासाठी तसेच घोडेस्वारांच्या वस्तीसाठीही त्याने गावे वसवलो. यशूलेंग, लबानोन व आपल्या आधिपत्याखालील सर्व प्रदेशात शलमोनाने आपल्या गरजेनुसार बांधकामे केली. ७ इसाएल लोक राहत असलेल्या प्रदेशात अनेक परके लोकही होते. ते म्हणजे हीती, अमेरी, परिज्जी, हिव्ही आणि युबूसी त्यांना शलमोनाने वेठिबिगर केले. ८ हे लोक मूळचे इसाएल नव्हते या प्रदेशात राहून गेलेल्या लोकांचे ते वंशज होते आणि इसाएल लोकांनी त्यांना अजून नष्ट केले नव्हते. ते अजूनही आहेत. ९ इसाएल लोकांपैकी कोणालाही शलमोनाने वेठिबिगरीसाठी सर्वी केली नाही. ते त्याचे योद्दे होते. ते सैन्याधिकारी, रथाधिपती, स्वारांचे अधिकारी असे होते. १० काही इसाएली लोक तर शलमोनाच्या अधिकांचावर अंमल गाजवणारे होते. असे प्रमुख अधिकारी अडीचशे होते. ११ शलमोनाने फारोच्या कन्येला, तिच्यासाठी बांधलेल्या महालात दावीद नगराहून आणले. शलमोन म्हणाला, “ज्या ज्याठिकाणी परमेश्वराचा करार कोश ठेवण्यात आला, ती सर्व स्थाने पवित्र आहेत, तेव्हा माझ्या पत्तीने इसाएलचा दावीद याच्या नगरात राहू नेये.” १२ मग शलमोनाने वेदीवर परमेश्वरास होमार्पणे केली. मंदिराच्या प्रवेशमंडपासमोरच शलमोन रोज होमार्पणे करी शब्दाथाच्या दिवशी, नववंद्र दर्शनीला, वर्षभरातल्या तीन सणांना होमार्पणे करायची असत. बेखमीर भाकरीचा सण, सप्तप्राप्तांचा सण, आणि मंडपाचा सण हे तीन वार्षिक सण होत. १४ आपल्या पित्याच्या सूचना शलमोनाने तोंतोतंत वळलेला देशाच्या आपल्या पित्याच्या सूचना शलमोनाने नेमणुका केल्या लेवीना त्यांची

कामे पार पाडायला नेमले. स्तुतिगीते म्हणाणे आणि मंदिराच्या चाकरीतील रोजची सेवाकार्ये बजावण्यात याजकांना मदत करणे ही लेवीची कामे होती. याखेरीज शलमोनाने प्रत्येक प्रवेशद्वारारी द्वारपालांच्या गटांच्या नेमणुका केल्या. परमेश्वरास मानणाऱ्या दाविदाने अशाच सूचना दिल्या होत्या. १५ याजक आणि लेवी यांना शलमोनाने ज्या सूचना दिल्या त्यामध्ये इसाएल लोकांनी बदल केला नाही की आजाभांग केला नाही. मौल्यवान वस्तू जतन करण्याविषयीच्या आळांचाही त्यांनी बदल केला नाही. १६ शलमोनाची सगडी कामे सिंधीस गेली. मंदिराच्या कामाला सुरुवात केल्यापासून ते संपेपर्यंत त्यांचे व्यवस्थित नियोजन केले होते. अशा रीतीने परमेश्वराच्या मंदिराचे काम पूर्ण झाले, व ते उपयोगात आणले जाऊ लागले. १७ यानंतर शलमोनानाला सुमुद्रानजीकच्या अदोम देशातील एसयोन-गेवर आणि एलोथ या नगरात गेला. १८ हिरामाने त्याच्याकडे आपाटी गलबते पाठवली. समुद्रपर्यंतानात तरबेज अशा हिरामाच्या सेवकांनीच ती नेली. शलमोनाच्या चाकरीतील लोकांबोरब, हे सेवक ओफिर येथे गेले, आणि तेथून चारशे पन्नास किक्कार सोने आणून, त्यांनी ते शलमोनाला दिले.

९ शलमोनाची कीर्ती शबाच्या राणीच्या कानावर गेली तेव्हा त्याची कठीण परीक्षा घेण्यासाठी ती यरुशलेमास आली. तिच्याबोरबर मोठा लवाजमा होता. मसाल्याचे पदार्थ, सोनेनाऱ्ये, मौल्यवान रन्ये या गोषी उंटांवर लाढून तिने सोबत आणल्या होत्या शलमोनाची भेट घेऊन ती त्याच्याशी मनातल्या गोषी बोलती. तिला शलमोनाला बरेच प्रश्न विचारयेहोते. २ शलमोनाने तिच्या सर्व प्रश्नांची उत्तरे दिली. त्यास त्यातले काहीच अवघड वाटले नाही. त्याने उत्तर दिले नाही असा कोणताचा प्रश्न उरला नाही. ३ शबाच्या राणीने त्याच्या सूजपणाचा प्रत्यय घेतला, त्याचा महाल पाहिला. ४ त्याच्या मेजावरील अन्पदर्थ तिने पाहिले, त्याच्या प्रमुख कारभाच्याची बैठक पाहिली. त्याची कार्यपद्धती आणि त्यांचे पोशाख पाहिले. शलमोनाचे यालेवरदार आणि त्यांचे पोशाख, परमेश्वराच्या मंदिरातील शलमोनाने केलेली होमार्पणे हे सर्व तिने पाहिली आणि या दर्शनाने ती थक्क झाली. ५ मग ती राजा शलमोनाला म्हणाली, “तुझ्या कामगिरीची आणि शहाणपणाची जी वर्णनी मी माझ्या देशात ऐकली ती खरीच आहेत. ६ इथे येऊन स्वतः अनुभव घेईपर्यंत मला या गोषीवर विश्वास बसत नव्हता. आता मी प्रत्यक्ष माझ्या डोळ्यांनी पाहीले आहे. खरे त तुझ्या सूजपणाची थोरी निम्यानेही माझ्यापर्यंत पोचवली नव्हती. तुझ्याबद्दल जे ऐकले त्यापेक्षाही तू महान आहेस. ७ तुझे लोक व तुझ्या सेवेत संदैव तटर असलेले तुझे सेवक, तुझी माणसे आणि अधिकारी फार धन्य आहेत. तुझ्या सेवेत असतानाच त्याना तुझ्या शहाणपणाचा लाभ होतो. ८ तुझा देव परमेश्वर ह्याची स्तुती असो. तो तुझ्यावर प्रसन्न आहे आणि आपल्या वरीने त्याने तुला राजा म्हणून सिंहासनावर बसवले आहे. परमेश्वराचे इसाएलावर प्रेम आहे आणि इसाएलावर त्याचा कायमचा वरदहस्त आहे जे उचित आणि न्याय ते करण्यासाठी त्याने तुला राजा केले आहे.” ९ शबाच्या राणीने मग राजा शलमोन याला एकशेवीस किक्कार सोने, अनेक मसाल्यांचे पदार्थ आणि मौल्यवान रन्ये यांचा नजराणा दिला. तिने दिले तसे मसाल्यांचे पदार्थ व वस्तू शलमोनाला कधीच कोणाकडून मिळाले नव्हते. १० हिराम आणि शलमोनान यांच्या सेवकांनी ओफिर येथून सोने आणले. रक्तचंदनाचे लाळूड आणि मौल्यवान रनेही त्यांनी आणली. ११ परमेश्वराच्या मंदिराच्या आणि राजमहालाच्या पायऱ्या तसेच गयकांच्या वीणा व सतारी यासाठी शलमोनाने हे रक्तचंदन वापरले. रक्तचंदनाचा वापर करून बनवलेल्या इतक्या सुंदर वस्तू यापूर्वी यूहदात कधी कोणी पाहिल्या नव्हत्या. १२ शबाच्या राणीला जे हवे ते राजा शलमोनाने देऊ केले. त्याने जे देऊ केले ते तिने आणलेल्या नजराणायेक्षा जास्तच होते मग शबाची राणी आपल्या लव्याजम्यासहित आपल्या देशात परतली. १३ शलमोनाला वर्षभरात जेवढे सोने मिळे त्याचे वजन सहाशे सहासष्ठ किक्कार एवढे असे. १४ याखेरीज,

फिरस्ते व्यापारी आणि विक्रेते खूप सोने आणत. अरबस्तानचे राजे आणि वेगवेगळ्या प्रदेशांचे सुभेदार सोने चांदी आणत, ते वेगळेच १५ सोन्याचे पत्रे ठोकून दोनशे मोठ्या ढाळी राजा शलमोनाने केल्या. अशा प्रत्येक ढाळीला सहाशे शेकेल वजनाचा सोन्याचा पत्रा लागला. १६ याखेरीज अशा घडीच सोन्याच्या तीनशे ढाळी त्याने केल्या. त्यांना प्रत्येकी तिनशे शेकले सोने लागले. या सोन्याच्या ढाळी त्याने लबानोनाच्या अरण्यमहालात ठेवल्या. १७ राजा शलमोनाने हस्तिदंताचे मोठे सिंहासन बनवले व सिंहासनाच्या वरचा भाग मागे गोलाकार होता. ते शुद्ध सोन्याने मढवले. १८ या सिंहासनाला सहा पायऱ्या होत्या. बैठकीच्या दोन्ही बाजूला हात टेकवता येतील अशी सिंहासनाला सोय होती. आणि त्यास लागून प्रत्येकी एक सिंहाचा पुतला होता. १९ सहा पायऱ्यांपैकी प्रत्येक पायरीच्या दोन्ही बाजूला एकेक असे एकदर बारा सिंह होते. दुसऱ्या कोणत्याही राज्यात असे सिंहासन नव्हते. २० राजाची सर्व पेयात्रे सोन्याची होती लबानोनाच्या अरण्यमहालातील सर्व घरगुती वापरायच्या वस्तू शुद्ध सोन्याने घडवलेल्या होत्या. शलमोनाच्या काळात चांदी फारशी मौल्यवान मानली जात नसे. २१ राजाकडे समुद्रांवर गलवतांचा ताफा हिरामाच्या ताफ्यासोबत होता. तीन वर्षांनुन एकदा हा ताफा सोने, चांदी व हस्तीदंत द्याप्रमाणे मोर व वामरे आणत. २२ वैभव आणि ज्ञान याबाबतीत पृथीच्या पाठीवरील कोणत्याही राजायेक्षा शलमोन महान झाला. २३ त्याच्या सललामसलतीचा लाभ घ्यायला सर्व ठिकाणचे राजे शलमोनाकडे येऊ लागले. परमेश्वरानेच शलमोनाला जो सूजपणा दिला होता तो पहावयास ते येत असत. २४ हे राजे दरवर्षी येताना शलमोनासाठी नजराणे घेऊन येत. त्यामध्ये सोन्यारूप्याच्या वस्तू कपडे, चिलखते, मसाले, घोडे आणि खेचेरे ह्यांचा समावेश असे. २५ घोडे आणि रथ यांच्यासाठी शलमोनाकडे चार हजार बस्ताने होती. त्याच्यापदरी बारा हजार स्वार वस्तू होते. त्यांची सोय त्याने मुहाम वसवलेल्या नगरात आणि स्वतः ला लागतील तेवढाच्यी यस्तलेमासध्ये केली होती. २६ फरात नदीपासून पलिष्ट्यांच्या देशापर्यंत आणि मिसरची सीमा येथपर्यंतच्या सर्व राजावर शलमोनाचा अधिकार होता. २७ यस्तलेमचा राजा शलमोनाकडे चांदी ही दाळडोडे असावे इतकी आणि गंधसूरीची झाडे, खोन्यातल्या उंबराच्या झाडांइतकी विपुल होती. २८ मिसर आणि इतर देशामधून लोक शलमोनासाठी घोडे आणत. २९ शलमोनाने सुरुवातीपासून शेवटपर्यंत ज्या सर्व गोषी केल्या त्या नाथान या संदेश्याच्या इतिहासात तसेच, अहीया शिलोनी याच्या संदेशेलेखात आणि इद्दे या भविष्यावादाच्या इद्दोची दर्शनी यामध्ये नोंदवलेल्या आहेत. नबाटाचा पुत्र यराबाम याविषयीही इद्दोने लिहिलेले आहे. ३० शलमोनाने यरशलेमेत इसाएलवर चाळीस वर्षे राज्य केले. ३१ मग तो आपल्या पूर्वजांगा मिळाला. लोकांनी त्याचे दावीद नगरात दफन केले. शलमोनाचा पुत्र रहबाम हा पुढे शलमोनाच्या जागी राज्य करू लागला.

१० रहबाम शेखेम येथे गेला कारण त्यास राजा करण्यासाठी सर्व इसाएल लोक तेथे गेले होते. २ यावेळी यराबाम मिसरमध्ये होता कारण त्याने राजा शलमोनापुढून पळ काढला होता. यराबाम हा नबाटाचा पुत्र. रहबाम राजा होणार हे त्याने ऐकले म्हणून तो मिसरहून आला. ३ तेव्हा इसाएल लोकांनी यराबामालाही आपल्याबरोबर येण्यास सांगितले. अशा तरहेने यराबाम आणि सर्व इसाएल लोक रहबामाकडे आते. त्यास ते म्हणाले, “रहबामा, ४ तुमच्या पित्याने आमचे जू फार भारी केले होते तर आता आपल्या पित्याने लादलेली कठीण सेवा व आम्हावरील भारी जू आता हलके करा म्हणजे आम्ही तुमच्या आजेत राहू.” ५ यावर रहबाम त्यांना म्हणाला, “तुम्ही तीन दिवसानी परत या.” तेव्हा लोक निघून गेले. ६ राजा रहबामाने मग आपला पिता शलमोनाच्या पदरी असण्याचा वडीलधार्या मंडळीशी चर्चा केली. रहबाम त्यांना म्हणाला, “मी या लोकांस काय उत्तर द्यावे? याबाबतीत मला तुमचा सलला हवा आहे.” ७ तेव्हा ती वयोवृद्ध मंडळी

रहबामाला म्हणाला, “तू या लोकांशी प्रेमाने वागलास, त्यांना संतुष्ट केलेस आणि त्यांच्याशी गोड बोललास तर ते चिरकाल तुझी सेवा करतील.” ८ पण रहबामाने त्यांचा हा सल्ला मानला नाही तो मग आपल्या पदरी असलेल्या आणि आपल्याबोरवर लहानाचे मठे डाळलेल्या तरुण मंडळीशी बोलला. ९ रहबाम त्यांना म्हणाला, “तुम्ही मला काय सल्ला घ्याल? आपण लोकांस काय सांगावे? त्यांना आपले ओङ्के हलके करून हवे आहे. माझ्या पित्यानी त्यांच्या मानेवर ठेवलेले जु आता त्यांना मी हलके करायला हवे आहे.” १० तेव्हा त्यांच्या पिढीची ती युवा मंडळी रहबामाला म्हणाली, “तुमच्याकडे आलेल्या लोकांस तुम्ही असे सांगावो. लोक तुम्हास म्हणाले की, मानेवर जु ठेवल्याप्रमाणे तुमच्या वडिलांनी आम्हास कठोर जिंजे जगायला लावले. तुम्ही आता ते हलके करावे असे आम्हास वाटते पण रहबाम, तुम्ही त्यांना असे सांगावे, माझी करंगाळी माझ्या पित्यांच्या कमरेपेक्षा जाड असेल. ११ माझ्या पित्याने तुमच्यावर फार ओङ्के लादले नाही! मी तर ते अधिकच भारी करणार आहे; माझ्या पित्याने तुम्हास चाबकाचे फटकारे मारले, मी तर तुम्हास विंचवानी शासन करीन.” १२ “याराबाम आणि सर्व लोक तीन दिवसानी रहबामाकडे आले.” राजा रहबामाने त्यांना तसेच सांगितले होते. १३ रहबाम त्यांच्याशी यावेळी उद्धटपणे बोलला. मोठ्यांचा सल्ला त्यांने मानला नाही. १४ तरुणांनी दिलेल्या सल्ल्याप्रमाणे तो बोलला तो लोकांस म्हणाला, “माझ्या पित्याने तुमच्यावर फार ओङ्के लादले ते मी अधिकच भारी करीन. त्यांनी तुम्हास चाबकाने शासन केले असेल पण मी तर तुम्हास विंचवानी शासन करीन.” १५ राजा रहबामाने लोकाचे ऐकून खेतले नाही. तो असे बोलला कराण हा बदल परमेश्वरानेच घडवून आणला होता. अहीया मार्फत परमेश्वर यराबामाशी जी बोलला होता ते प्रत्यक्षात यावे म्हणूनच त्यांने अशी वेळ येक दिली. अहीया हा शिलेली लोकांपैकी होता आणि यराबाम नबाटाचा पुत्र होता. १६ राजा रहबामाने आपल्या म्हणण्याकडे दुर्लक्ष केले हे इसाएल लोकांच्या लक्षात आले. ते राजाला म्हणाले, “आम्ही काय दावीदाच्या घराण्यातले आहेत का? मुळीच नाही! इशायचा पुत्र आमचा वतन भाग आहे का? नाही! तेव्हा इसाएल लोकांनो, आपण आपले आपापल्या धरी जाक या दावीदाच्या पुत्राला आपल्या घराण्यावरच राज्य करू घ्या.” सर्व इसाएल लोके मग घोरघर गेले. १७ पण यहूदाच्या नगरांमध्ये राहणारे काही इसाएल लोक होते. रहबाम त्यांच्यावर राज्य करत राहिला. १८ हंदोराम हा वेठबिगारांवरचा मुकादम होता. रहबामाने त्यास इसाएल लोकांकडे पाठवले. पण इसाएल लोकांनी त्याच्यावर दगडफेक करून त्यास मरेपर्यंत मारले. इकडे रहबामाने रथाचा आश्रय घेतला आणि त्वरेन पळ काढला. तो यस्खलेमेला पळून गेला. १९ तेव्हापासून आजतागायत इसाएलाचे दावीदाच्या घराण्याशी बंड केले आहे.

११ यस्खलेमेला आल्यावर रहबामाने एक लाख ऐंशी हजार उत्तम योद्धे
जमवले, यहूदा आणि बन्यामीन या घराण्यांमधून त्यानेही निवड केली. इसाएलाशी युद्ध करून स्वतः कडे राज्य खेचून आणण्यासाठी त्यानेही जमवाजमव केली. २ पण परमेश्वराचा मनुष्य शमाया याच्याकडे परमेश्वराचा संदेश आला. परमेश्वर त्यास म्हणाला, ३ “शमाया, यहूदाचा राजा, शलमोन पुत्र रहबाम याच्याशी तू बोल तसेच यहूदा आणि बन्यामीन इथल्या इसाएल लोकांशीही बोल. त्यांना म्हणावे. ४ परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे आपल्या बांधवांशी लढू नका. प्रत्येकाने घरी जावे. मीच हे सर्व द्वायला कारणीभूत आहे.” तेव्हा राजा रहबाम आणि त्याचे सैन्य यांनी परमेश्वराचा संदेश मानला आणि ते परत गेले. यराबामावर त्यांनी हल्ला केला नाही. ५ रहबाम यस्खलेमेलमध्ये राहिला. हल्ल्यांच्या प्रतिकार करायला सज्ज अशी भवकम नगरे त्याने यहूदात बाधली. ६ बेथलेहेम, एटाम, तकोवा, ७ बेथ-सूर, शोखो, अदुल्लाम, ८ गध, मारेशा, जीफ, ९ अदोरेम, लाखीश, अजेका, १० सरा, अयालोन व हेब्रोन या तटबंदी असलेल्या नगरांची डागुजी केली. यहूदा

आणि बन्यामीन मधली ही नगरे चांगली भक्कम करण्यात आली. ११ किल्ले मजबूत झाल्यावर रहबामाने त्यांच्यावर नायक नेमले. अन्नसामग्री, तेल, द्राक्षरस यांचा साठा त्याने तेथे केला. १२ प्रत्येक नगरात ढाळी आणि भाले यांचा पुरवठा करून गावे अधिकच मजबूत केली. यहूदा आणि बन्यामीन मधील ही नगरे आणि तेथेल लोक यांना रहबामाने आपल्या नियंत्रणाखाली ठेवले. १३ सर्व इसाएलामधील याजक आणि लेवी रहबामाशी सहमत होते. ते त्यास येऊन मिळाले. १४ लेवींनी आपली शेती आणि मालमत्ता सोडली आणि ते यहूदा व यस्खलेम येथे आले. परमेश्वराप्रीत्यर्थ याजकाचे काम करायला यराबाम आणि त्याचे पुत्र यांनी लेवींना हाकलून लावले म्हणून ते आले. १५ यराबामाने बोकड आणि वासरे यांच्या मूर्ती उच्चस्थानी स्थापन केल्या आणि त्यांच्या पूजेसाठी आपले याजक निवडले. १६ इसाएलच्या सर्व वंशातील जे लोक इसाएलचा देव परमेश्वर याच्याशी एकनिष्ठ होते ते ही, लेवींनी इसाएल सोडल्यावर, त्यांच्या पुरवंजांचा देव परमेश्वरास यज्ञार्पणे करण्यासाठी यस्खलेमेला आले. १७ त्यासुले यहूदाचे राज्य बळकट झाले. त्यांनी शलमोनाचा पुत्र रहबाम याला तीन वर्षे पाठिवा दिला. या काळात त्यांनी दावीद, आणि शलमोन यांच्यासारखेच आचरण ठेवले. १८ रहबामाने दावीदपुत्र यथीमोथ आणि इशायपुत्र अलीयाब ह्याची कन्या अबीहाईल ह्यांच्यापासून झालेली महलथ हिच्याशी विवाह केला; १९ महलथापासून रहबामाला युझ, शमाया आणि जाहम हे पुत्र झाले. २० मग रहबामाने माकाशी विवाह केला. माका ही अबशालोमची कन्या. माकाला रहबामापासून अबीया, अत्थय, जीजा आणि शलोमीथ हे पुत्र झाले. २१ रहबामाचे आपल्या इतर पत्नी आणि उपपत्नी यांच्यापेक्षा माकावर अधिक प्रेम होते. माका अबशालोमची नात. रहबामाला अठरा पत्नी आणि साठ उपपत्नी होत्या. त्यास अठुवीस पुत्र आणि साठ कन्याहोत्या. २२ माकाचा पुत्र अबीया याला रहबामाने सर्व भवांदांमध्ये अग्रक्रम दिला. कारण त्यास राजा करावे अशी त्याची इच्छा होती. २३ रहबामाने मोठ्या चतुराईने आपल्या सर्व पुत्रांना यहूदा आणि बन्यामीन येथेल भक्कम तटबंदी असलेल्या नगरांमध्ये विखरून ठेवले. त्यांना उत्तम रसद पुरवली, त्यांची लग्ने लावून दिली.

१२ रहबामाचे सामर्थ्य वाढले. त्याने आपले राज्य बळकट केले. पण त्याचबरोबर त्याने आणि इसाएल लोकांनी परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे पालन करण्याचे थांबवले. २ रहबामाच्या कारकिंदीच्या पाचव्या वर्षी शिशकने यस्खलेमेवर हल्ला चढवला. शिशक हा मिसरचा राजा होता. रहबाम आणि यहूदाचे लोक यांनी परमेश्वराचा मार्त्र सोडल्यासुले असे झाले. ३ शिशककडे बारा हजार रथ, साठ हजार घोडेस्वार आणि असंख्य पायदळ होते. त्याच्या सैन्यात लुबी, सुक्की, कुशी हे मिसरातून आलेले लोक होते. ४ यहूदातील भवकम नगरांचा पाडाव केल्यावर शिशकने आपले सैन्य यस्खलेमेला आणले. ५ तेव्हा शमाया हा संदेशा रहबाम आणि यहूदाच्या वडिलधाया मंडळीकडे आला. शिशकच्या धास्तीने ही सर्व वडीलधारी मंडळी यस्खलेमेला जमली होती. शमाया रहबामाला आणि या सर्वांना म्हणाला, “परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे रहबाम, तू आणि यहूदाचे लोक यांनी माझा त्याग केला आहे. तुमचे आचरण माझ्या नियमांच्या विरुद्ध आहे.” ६ तेव्हा इसाएलाचे सरदार आणि राजे यांनी पश्चाताप करून ते विनम्र झाले. “परमेश्वर न्यायी आहे.” असे त्यांनी उदगार काढले. ७ ते नम्र झाले आहेत हे परमेश्वराने पाहिले. तेव्हा पुन्हा शमायाला परमेश्वराचा संदेश आला. परमेश्वर त्यास म्हणाला, “राजा आणि ही मंडळी माझ्यापुढे नग्र झाल्यासुले मी त्यांचा नाश करणार नाही. थोड्याफार प्रमाणात मी त्यांना मुक्त करीन. शिशक मार्फत यस्खलेमेला मी माझ्या कोपाचे लक्ष्य करणार नाही. ८ पण यस्खलेमेचे लोक शिशकचे चाकर होतील. माझी सेवा आणि इतर देशांतील राजांची सेवा यामधला भेद त्यांना कळावा म्हणून ते त्याचे अकित होतील.” ९ शिशकने यस्खलेमेवर स्वारी

केली आणि परमेश्वराच्या मंदिरातील खजिना लुटून नेला. शिशक हा मिसरचा राजा होता. राजमहालातील खजिनाही त्याने लुटला. शलमोनाने केलेल्या सोन्याच्या ढाळी त्याने हस्तगत केल्या. १० त्या सोन्याच्या ढाळीऐवजी रहवामाने पितळेच्या ढाळी केल्या. त्या त्याने महालावे संरक्षण करणाऱ्या द्वारपालाना दिल्या. ११ राजा परमेश्वराच्या मंदिरात जात असे तेका ते ढाळी घेऊन पुढे होत. नंतर त्या पहरेदाराच्या खोलीत ठेवून देत. १२ रहबाम असा नम्र झाल्यामुळे परमेश्वराचा त्याच्यावरील राग कमी झाला. त्याचा परमेश्वराने पूर्ण नायनाट केला नाही. शिवाय यहूदात थोडा चांगुलपणाही शिल्लक होता. १३ रहबामाने यरूशलेमामध्ये आपले सामर्थ्य वाढवले व राज्य केले. तो राज्यावर आला तेका एकक चाळीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमामध्ये सतरा वर्षे राज्य केले, इसाएलच्या सर्व वंशांमधून परमेश्वराने यरूशलेमची निवड केली होती. आपले नाव रहवे म्हणून त्याने यरूशलेम निवडले होते. रहवामाच्या आईचे नाव नामा; नामा अम्मोनीन नगरातली होती. १४ रहबामाने वाईट गोषी केल्या कारण परमेश्वराच्या आजांचे पालन करण्याविषयी त्याने मनात निश्चय केला नव्हता. १५ शमाया हा संदेश आणि इद्दो हा द्रष्टा यांच्या इतिहासात रहवामाने आपल्या कारकीर्दीत केलेल्या सर्व गोषींची पूर्ण हक्किकत आहे. शमाया आणि इद्दो वंशाची इतिहास लिहीत. रहबाम आणि यराबाम या दोघांमध्ये नित्य लढाया होत. १६ रहबामाने मृत्युनंतर आपल्या पूर्वजांबरोबर विश्रांती घेतली. दावीद नगरात त्याचे दफन झाले. त्याचा पुत्र अबीया राजा झाला.

१३ इसाएलचा राजा यराबामाच्या कारकीर्दीच्या अठराच्या वर्षे अबीया
 यहूदाचा राजा झाला. २ त्याने यरूशलेमेत तीन वर्षे राज्य केले. मीखाया ही अबीयाची आई गिबा नगरातील उरीलची ती कन्या. अबीया आणि यराबाम यांच्यामध्ये लढाई झाली. ३ अबीयाच्या सैन्यात निवडक चार लाख बलवान व थाडसी योद्धे होते. अबीयाने लढाईत त्याचे नेतृत्व केले. यराबामाकडे आठ लाख सैनिक होते. यराबाम अबीयाशी युद्ध करायला सज्ज झाला. ४ एफाइमाच्या डोंगराळ प्रदेशातील समाशद्दम पर्वतावर उभे राहून अबीया म्हणाला, “यराबाम आणि समस्त इसाएल लोकांनो, ऐका, ५ दावीद आणि त्याचे पुत्र यांनी इसाएलवर सर्वकाळ राज्य करावे असा इसाएलाच्या परमेश्वर देवाचे त्याना आधिकार दिला आहे हे ध्यानात घ्या,” देवाने दाविदाशी तसा मिठाचा करारच केला आहे. ६ पण नवाटाचा पुत्र यराबामाने त्याचा स्वामी जो राजा त्याच्याविरुद्ध बंड केले. नवाट हा दावीदाचा पुत्र शलमोनाच्या सेवकांपैकी एक होता. ७ मग कुचकामी आणि वाईट मनुष्यांशी यराबामाशी दोस्ती झाली. यराबाम आणि ही वाईट माणसे शलमोनाचा पुत्र रहबाम जेव्हा याच्या विरुद्ध होती. रहबाम जेव्हा तरुण आणि अनुभवी होता. त्यास यराबाम आणि त्याचे अथंम मित्र यांच्यावर वचक बसवता आला नाही. ८ आता तुम्ही लोकांनी परमेश्वराचे राज्य म्हणजे दाविदाच्या पुत्राची सता असलेल्या राज्याचा पराभव करण्याचा निश्चय केला आहे. तुमची सेना मोठी आहे आणि यराबामाने तुमच्याकडे आहेत. ९ परमेश्वराचे याजक आणि लेवी यांना तुम्ही हाकलून लावले नाही का? हे याजक अदरोनाचे व लेवीचे वंशज आहेत त्याच्या जागी तुम्ही आपले याजक नेमले नाही का? अशा गोषी इतर देशातले लोक करतात. कोणीही उठून एक गोळा किंवा सात एडके आणुन स्वतः वर संस्कार केला की तो जे खोटे देव आहेत त्यांचा याजक बनतो. १० “पण आमच्यासाठी परमेश्वर हाच आमचा देव आहे. आम्ही त्याच्याकडे पाठ फिरवलेली नाही. त्याचा त्याग केलेला नाही. परमेश्वराची सेवा करणारे याजक अहरोनाचे वंशज आहेत लेवी त्यांना परमेश्वराच्या सेवेत मदत करतात. ११ परमेश्वरास ते होमार्पणे करतात, तसेच दररोज सकाळ संध्याकाळ सुवासिक धूप जाळतात. मंदिरातील शुद्ध मानलेल्या मेजावर समर्पित भाकर मांडतात रोज संध्याकाळी ते सोन्याच्या दीपवृक्षावरील दिवे

लावतात. आम्ही आपल्या परमेश्वर देवाची काळजीपूर्वक सेवा करतो. पण तुम्ही परमेश्वरास सोडले आहे. १२ पाहा खुद परमेश्वर आमच्या बाजूचा आहे. तोच आमचा शास्ता असून त्याचे याजक आमच्या बाजूला आहेत. तुम्ही जागे व्हावे व परमेश्वराकडे यावे म्हणून देवाचे याजक कर्णे वाजवत आहेत. इसाएल लोकांनो, आपल्या पूर्वजांचा परमेश्वर ह्याच्या विरुद्ध लढू नका, कारण त्यामध्ये तुम्हास यश येणार नाही.” १३ पण यराबामाने सैन्याच्या एका तुकडीला अबीयाच्या सैन्यामागे दवा धरून राहयला सांगितले. ह्याप्रकारे ते यहूदाच्या आघाडीस होते व त्यांनी अबीयाच्या सैन्याला पाठीमागूळ वेढा घातला. १४ यहूदातील या सैन्याने जेव्हा आपल्या भोवताली पाहिले तेक्का यराबामाच्या संस्याने आपल्याला मागून पुढून वेढल्याचे त्यांच्या लक्षात आले. तेव्हा यहूदा लोकांनी परमेश्वराचा धावा सुरु केला आणि याजकांनी कर्णे वाजवले. १५ मग अबीयाच्या सैन्यातील लोकांनी जयघोष केला त्याचेलेस देवाने यराबामाच्या सैन्याचा पराभव केला. अबीयाच्या यहूदा सैन्याने यराबामाच्या इसाएली सैन्याचा पाठाव केला. १६ इसाएल लोकांनी यहूदासमोरुन पल काढला देवाने यहूदाच्या हातून इसाएल लोकांचा पराभव केला. १७ अबीयाने केलेल्या या दारणा पराभवात इसाएल लोकांचे पाच लाख योद्धे मारले गेले. १८ अशाप्रकारे त्यावेळी इसाएल लोक हले आणि यहूदा जिकले. आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवावर विसंबून राहिल्यामुळे यहूदा सैन्याने विजय मिळवला. १९ अबीयाच्या सैन्याने यराबामाच्या सैन्याचा पाठलाग केला. वेथेल, यशाना आणि एफ्रोन ही नगरे आणि त्यांच्या आसपासची खेडी एवढा प्रदेश यराबामाकडून अबीयाच्या सैन्याने जिंकला. २० अबीयाच्या हयातीत पुन्हा यराबाम डोके वर काढू शकला नाही. परमेश्वराने यराबामावर प्रहार केला आणि तो मेला. २१ अबीयाचे सामर्थ्य मात्र वाढले. त्याने चौदा पत्नी केल्या. त्यास बाबीस पुत्र आणि सोळा कन्या झाल्या. २२ इद्दो या भविष्यादाच्या नोंद वह्यांमध्ये अबीयाने केलेल्या इतर सर्व गोषी लिहून ठेवलेल्या आहेत.

१४ अबीयाला पुढे आपल्या पूर्वजांसोबत चिरविश्रांती मिळाली. दावीद
 नगरात लोकांनी त्याचे दफन केले. त्याचा पुत्र आसा हा त्यानंतर राज्य करू लागला आसाच्या कारकीर्दीत लोकांस दहा वर्षे शांतता लाभली. २ आसाने परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने चांगले आणि उचित असा कारभार केला. ३ त्याने मूर्तीपूजेसाठी वापरात येणाऱ्या परक्या वेद्या काढून टाकल्या. उच्चस्थाने पाडली आणि पवित्र मानले जाणारे संतंभ फोडून टाकले. आसाने अशेरा देवीचे खांबी उद्धवस्त केले. ४ त्याने यहूदी लोकांस परमेश्वर देवाला अनुसरायची आज्ञा केली. त्यांच्या पूर्वजांचा देव तोच. त्या परमेश्वराने घालून दिलेल्या आज्ञा आणि नियम पाळायला फमविले. ५ यहूदाच्या सगळ्या नगरांमधली उच्चस्थाने आणि धूप जाळायच्या वेद्या आसाने काढून टाकल्या. आसाच्या कारकीर्दीत त्यामुळे राज्यात शांतता नांदत होती. ६ या काळात आसाने यहूदात भक्तकम टटबंदीची नगरे बांधली. परमेश्वराने शांतता दिल्यासुले या काळात आसा युद्धमुक्त राहिला. ७ आसा यहूदातील लोकांस म्हणाला, “ही नगरे बांधून त्याभोवती तटबंदी करू. त्यांना कोट, बुरुज, वेशी आणि अडसर करू. या प्रदेशात आपण राहत आहोत, तो आपलाच आहे. परमेश्वर देवाला अनुसरल्यामुळे हा देश आपल्याला मिळाला आहे. त्याने आपल्याला स्वास्थ्याही दिले आहे.” तेव्हा त्यानी ते बांधले व यश मिळविले. ८ आसाच्या सैन्यात यहूदाच्या वंशातील तीन लाख जण आणि बन्यामीन वंशातील दोन लाख ऐंशी हजार पुरुष होते. यहूदा लोकांकडे मोठ्या ढाळी आणि भाले होते. बन्यामिनाकडे लहान ढाळी होत्या. तसेच धनुष्याबाण होते. हे सर्व परकमी आणि बलवान लढवये होते. ९ पुढे जेरहने आसावर स्वारी केली. जेरह हा कूळी होता त्याच्याकडे दहा लाख सैनिक आणि तीनशे रथ होते. जेरह आपल्या सैन्याला घेऊन मारेशा नगरापर्यंत आला. १० आसा त्याच्याशी सामना करायला निघाला. मारेशा जवळच्या सफाथाच्या खोयात

त्यांची लढाई सुरु झाली. ११ आसा आपल्या परमेश्वर देवाला हाक मारून म्हणाला, “परमेश्वरा, या बलांड्य सेनेपुढे दुर्लांना तूच मदत करु शकतोस. तूच आमच्या मदतीला उभा राहा. आम्ही तुझ्यावर भरवसा ठेवून आहोत. तुझे नाव घेऊनच आम्ही या विशाल सेनेला तोंड देणार आहोत. परमेश्वर देवा, तुझ्यावर कोणी वर्चस्व मिळवू नये.” १२ मग परमेश्वराने आसाच्या यहूदा सेनेकडून कूशी सैन्याचा पराभव करवला. कूशी सैन्याने पळ काढला. १३ आसाच्या सैन्याने गरारपर्यंत कुर्शीचा पाठलाग केला. त्यामध्ये कूर्शींची एवढी प्राणहानी झाली की पुन्हा लढाईला उंभे राहायचे बळ त्यांच्यात राहिले नाही. परमेश्वरापुढे आणि त्याच्या सैन्यापुढे ते पार धुळीस मिळाले. आसाच्या लोकांनी कूर्शीच्या मौल्यवान स्वस्तू लुटल्या. १४ गरारच्या आसपासच्या सर्व गावांचा आसाच्या सैन्याने पराभव केला. तिथल्या लोकांनी परमेश्वराची धास्ती घेतली. या गावांमध्ये लुटण्यासारखे बेरच काही होते. ते आसाच्या सैन्याने घेतले. १५ मेंढपाळांच्या वस्त्यांवर आसाच्या सैन्याने घाड घातली. तेथून त्यांनी बरीच मेंढरे आणि उंट घेतले आणि ते यरुशलेमेला परतले.

१५ ओदेदाचा पुत्र अज-ज्या याच्यात परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला.

२ अज-ज्या आसाच्या भेटीला गेला आणि म्हणाला, “आसा मी काय म्हणतो ते ऐक. यहूदा आणि बन्यामीन लोकहो, तुम्हीही ऐका. जर तुम्ही परमेश्वराबरोबर राहिलात तर तो तुमच्याबरोबर राहील. जर तुम्ही त्याचा शोध केलात तर तो तुम्हास भेटेल. पण तुम्ही त्यास सोडेल तर तो ही तुम्हास सोडेल. ३ इसाएलाला दीर्घकाळ पर्यंत खरा देव असा नव्हता, तसेच शिकवायला याजक किंवा नियमसास्त्र नव्हते ४ पण अडचणीत सापडल्यावर इसाएल लोके पुन्हा इसाएलाचा परमेश्वर याच्याकडे वळाले. त्यांनी देवाचा शोध घेतला आणि त्यांना तो सापडला. ५ त्या धकाधकीच्या काळात कोणीही सुरक्षितपणे प्रवास करु शकत नव्हता. सगाळ्याच देशामध्ये अराजकाची स्थिती होती. ६ देश असोत की नारे सगाळी एकमेकांविरुद्ध लढत होतो. कारण परमेश्वराने सर्व प्रकारच्या संकटांनी त्यांना क्रस्त केले होते. ७ पण आसा, तू व इसाएल लोकहो तुम्ही हतबल होऊ नका, थीर सोडू नका. यहूदाने बन्यामीनांने हिंमतीने वागा. तुमच्या सदृष्टानाचे फळ तुम्हास मिळेल.” ८ आसास या शब्दांनी आणि ओदेद या संदेश्याच्या संदेशाने धीर आला. त्याने यहूदा आणि बन्यामीन येथील अमंगळ मूर्ती हटवल्या. एफ्राइमचा जो डोंगराळ प्रदेश त्याने ताच्यात घेतला होता त्या प्रदेशातल्या गावामधल्या मूर्ती पूर्णपणे काढून टाकल्या. मंदिराच्या प्रवेशद्वारातील परमेश्वराच्या वेदीची डागुडुजी केली. ९ मग त्याने यहूदा आणि बन्यामीन येथील सर्व लोक तसेच एफ्राइम, मनश्वे व शिमोन वंशातील जे लोक इसाएल राष्ट्रातून यहूदात आले होते त्यांना एकत्र बोलावले. आसाचा देव परमेश्वर त्याच्या सोबत आहे हे पाहून लोक मोठ्या संख्येने आले. १० आसाच्या कारकिर्दीच्या पंथराव्या वर्षांच्या तिसऱ्या महिन्यात आसा आणि हे सर्व लोक यरुशलेमामध्ये एकत्र जमले. ११ त्यांनी सातशे गुरु, सात हजार मेंढरे व बकरे यांचे बली परमेश्वरास अर्पण केले. ही गुरे आणि लूट त्यांनी शत्रू कडून आणली होती. १२ तिथे त्यांनी जिवाभावाने परमेश्वर देवाची सेवा करण्याचा निश्चिर व्यक्त केला. त्यांच्या पूर्वजांचाही देव हाव झाला. १३ जो इसाएलाचा देव परमेश्वर याची सेवा करणार नाही त्यास ठार करण्याचे ठरवले. मग अशी व्यक्ती लहान असो की मोठी, स्त्री असो की पुरुष १४ आसा आणि हे सर्व लोक यांनी परमेश्वरापुढे शपथ वाहिली. त्यांनी मोठांने जयघोष केला. कर्णे आणि रणशिंगे या वायांचा नाद केला. १५ मनोभावे शपथ घेतल्यामुळे सर्व यहूदा लोकांस मनापासून आनंद झाला. एकचित्ताने ते परमेश्वरास शरण गेले. त्यांनी देवाचा शोध घेतला असता तो त्यांना सापडला होता. परमेश्वराने त्यांना चूहावाजूनी स्वास्थ्य दिले. १६ आसा राजाने आपली आजी माका हिलाही राजमाता पदावरुन दूर केले. कारण तिने अमंगळ अशा अशेश देवीच्या मूर्तींची स्थापना केली होती. त्याने ती मूर्ती मोडून तोडून किंद्रेन खो-यात जाळून टाकली. १७

त्याने इसाएलातील उच्चस्थाने काढून टाकली नाहीत तरीही आसा आमरण परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिला. १८ मग त्याने व त्याच्या पित्याने परमेश्वरासाठी करवून घेतलेल्या सोन्याचांवादीच्या पवित्र वस्तू पुन्हा मंदिरात आणल्या. १९ आसाच्या पस्तीस वर्षांच्या कारकिर्दीत मग पुन्हा युद्ध झाले नाही.

१६ आसाच्या राज्याच्या छतिसाच्या वर्षी इसाएलाचा राजा बाशाने

यहूदावर स्वारी केली. बाशा हा इसाएलचा राजा रामा हे नगर निवडून त्याने त्याची मजबूती केली. यहूदाचा राजा आसा याच्याकडे कोणालाही येण्याजाण्याला प्रतिबंध व्हावा हा त्याचा त्यामागचा हेतु होता. २ तेव्हा आसाने परमेश्वराच्या मंदिराच्या भांडारातून व राजमहालातून सोने आणि चांदी काढून घेतली. अरामाचा राजा बेन-हदाद दिमिष्काला राहत होता. आसाने त्याच्याकडे सोने, आणि चांदी पाठवून त्यास निरोप पाठवला, ३ “आपण आपसात एक करार करू आपल्या दोघांच्या पित्यामध्येही तसा करार केलेला होता मी माझ्याकडचे सोने व रुपे तुझ्याकडे पाठवत आहे. इसाएलचा राजा बाशा याच्याबोरबरचा तुझा करार मोड म्हणजे तो माझ्याकडे पाठ फिरवेल आणि मला त्रस्त करणार नाही.” ४ बेन-हदाद आसाच्या गोष्टीशी सहमत झाला. त्याने इसाएली नगरांवर आपले सैन्याचे सरदार पाठवले. त्या सरदारानीं ईयोन, दान अबेल-मईद म्या नगरांवर हल्ला केला कोठारे असलेल्या नफतालीच्या नगरांवरही त्यांनी चढाई केली. ५ या चढायांचे वृत्त बाशाच्या कानावर गेले. तेव्हा त्याने रामा शहाराच्या मजबूतीचे काम अर्धवट सोडून दिले. ६ राजा आसाने मग सर्व यहूदी लोकांना बोलावते. बाशा ने रामा नगर बांधण्यासाठी वापरलेले दगद, लाकूड ही सामग्री हस्तगत केली. त्यांनी ती गिबा आणि मिस्पा या नगरांच्या बांधकामासाठी वापरली. ७ यावेळी हनानी नावाचा द्राश यहूदाचा राजा आसा याच्याकडे आला व त्यास म्हणाला, “आसा तू मूदतीसाठी तुझ्या परमेश्वर देवावर भरवंसा न ठेवता अरामाच्या राजावर अवलंबून राजिलास. तू परमेश्वराचे साहाय्य घ्यायला हवे होतेस. पण तू परमेश्वराचा धावा केला नाहीस म्हणून अरामाचे सैन्य तुझ्या हातातून सुटून गेले आहे. ८ कूशी आणि लुबी याचे सैन्य तर केवढे बताळ्य झोते! त्यांच्याकडे किंतीतीरी रथ आणि स्वार होते पण तेव्हा तू परमेश्वरावर भरवंसा ठेवलास आणि परमेश्वराने तुला विजय मिळवून दिला. ९ अखिल पृथ्वीवर परमेश्वराचे नेत्र निरीक्षण करीत असतात जे कोणी सरल मनाने त्याच्याशी वर्ततात अशांना तो आपले पाठबळ देतो. पण तू मूत्र मूर्खपणा केला आहेस. तेव्हा यापुढे तुला लढायांना तोंड यावे लागेल.” १० द्रष्टव्याच्या या बोलण्याचा आसास राग आला व क्रीधाच्या भरात त्याने त्यास तुरुंगात डांबले. याच काळात आसा काही लोकांशी फार निर्दयतेने वागला. ११ आसाची सर्व कृत्ये इसाएल व यहूदी राजांचा इतिहास या पुस्तकात लिहिलेले आहेत. १२ आपल्या राज्याच्या एकोणाचीलीसाच्या वर्षी आसा पायाच्या दुखण्याने बेजार झाला. त्याचा आजार ख्यू बप बळवला तरी त्याने दुखण्यात परमेश्वराचा धावा केला नाही. त्याने वैद्यांकर्की इलाज करून घेतला. १३ आपल्या कारकिर्दीच्या एकोचालीसाच्या वर्षी आसा मरण पावला व आपल्या पूर्वजांबोरबर त्याने चिरविश्रांती घेतली. १४ दावीद नगरात त्याने आधीच स्वतः साठी करून घेतलेल्या कबरीत लोकांनी त्याचे दफन केले. विविध सुवासिक द्रव्ये आणि मसाले घालतेलेल्या बिळान्यावर लोकांनी त्यास ठेवले. त्याच्या सन्मानाप्रीत्यर्थ त्यांनी मोठा जाळ केला.

१७ आसाच्या जागी आता यहोशाफाट यहूदाचा राजा झाला. यहोशाफाट

हा आसाचा पुत्र इसाएलाशी तोंड देता यावे म्हणून यहोशाफाटाने आपले बळ वाढवले. २ त्याने यहूदाच्या सर्व तटबंदीच्या नगरांमध्ये सैन्याच्या तुकड्या ठेवल्या आसाने काबीज केलेल्या एफ्राइमाच्या नगरांमध्ये तसेच यहूदामध्ये त्याने तटबंदी असलेली ठाणी वसवली. ३ यहोशाफाटाला परमेश्वराचा पाठिंबा होता कारण लहान वयातच त्याने आपले पूर्वज दावीद

यांच्यासारखी सत्कृत्ये केली होती. तो बआल देवतेच्या भजनी लागला नाही. ४ आपल्या पूर्वजांच्या देवालाच तो शरण गेला. परमेश्वराच्या आज्ञा त्याने पाळल्या इतर इसाएल लोकांसारखा तो वागला नाही. ५ परमेश्वराने यहोशाफाटाकरवी राज्य बळकट केले. यहूदाच्या लोकांनी यहोशाफाटासाठी नजराणे आणले त्यामुळे त्यास धन तसेव बहुमान मिळाला. ६ परमेश्वराच्या मारगने वाटाचाल करण्यात यहोशाफाटाचे मन रमले. यहूदा प्रांतातील उच्चस्थाने आणि अशें देवीच्या मूर्तीं त्याने काढून टाकल्या. ७ आपल्या राज्याच्या तिसऱ्या वर्षात त्याने सरदारांना नगरांमधून यहूदी लोकांस शिकवण घ्यायला पाठवले. बेन-हील, ओबद्या, जख्या, नथनेल आणि मीखाया हे ते सरदार होते. ८ त्यांच्याबरोबर शमाया, नथन्या, जबद्या, असाएल, शामीरामोथ, यहोनाथान, अदोनीया, तोवीया आणि तोब अदोनीया या लेवीवीही त्याने रवानगी केली. अलीशामा व यहोराम हे याजकही त्याने पाठवले. ९ हे सरदार, लेवी आणि याजक सर्व लोकांस शिकवले. परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे पुस्तक त्यांनी बोरोबर घेतले होते. यहूदातील गावोगावी जाऊन ते लोकांस शिकवत गेले. १० यहूदाच्या आसापासच्या राजसत्तानीं परमेश्वराची थासी घेतली, त्यामुळे त्यांनी यहोशाफाटाबरोबर युद्ध केले नाही. ११ किंत्येक पलिष्यांनी यहोशाफाटासाठी चारीच्या भेटी आणल्या. काही अर्बी शेळ्यामेंद्या घेऊन येत. त्यांनी असे सात हजार सातशे मेंद्ये आणि सात हजार सातशे बोकड त्यास दिले. १२ यहोशाफाटाचे सामर्थ्य असे दिवसेंदिवस वाढत चालले. त्याने यहूदात किल्ले आणि कोठारांची नगरे बांधली. १३ यहूदाच्या नगरात त्याची भरपूर कामे चालत असत. यरुशलेमामध्ये यहोशाफाटाने चांगली बळकट, थीट लढाऊ माणसेही ठेवली. १४ आपापल्या घराण्यांप्रमाणे त्यांची गणती झालेली होती. ती पुढीलप्रमाणे यहूदातील सरदार असे अदना हा तीन लाख सैनिकांचा सेनापती होता. १५ यहोहानानाच्या हाताखाली दोन लाख ऐशी हजार सैनिक होते. १६ जिङ्गीचा पुत्र अमस्या हा त्या खालोखाल दोन लाख योधाचा मुख्य होता. त्याने आपण्हून परमेश्वराच्या सेवेला वाहून घेतले होते. १७ बन्यामिनांच्या वंशातील सरदार असे: एल्यादाच्या अखत्यारीत दोन लाख सैनिक धनुष्यबाण आणि ढाल वापरायात तरबेज होते. एल्यादा हा एक अतिशय शूर योद्धा होता. १८ यहोजाबादकडे युद्धसज्ज असे एक लाख ऐशी हजार पुरुष होते. १९ ही सर्व फौज राजा यहोशाफाट याच्या सेवेत होती. याखेरीज यहूदाच्या सर्व नगरांमधील किल्ल्यांवर त्याने माणसे नेमली होती.

१८ यहोशाफाटाला भरपूर धनदौलत आणि बहुमान मिळाला. राजा अहाबाच्या घराण्याशी सोयरीक जुळवृत्त त्याने त्यांच्याशी सलोखा केला. २ त्यानंतर काही वर्षांनी यहोशाफाट शोमरेन येथे अहाबाच्या भेटीला गेला. त्याप्रसंगी यहोशाफाट आणि त्याच्याबरोबरचे लोक यांच्याप्रीत्यर्थ अहाबाने बरेच बैल आणि शेळ्यामेंद्या याचे बली दिले. अहाबाने यहोशाफाटाला रामोथ-गिलादावरील स्वारीत तूही माझ्याबरोबर सहभागी होशील का?" अहाब इसाएलचा राजा होता आणि यहोशाफाट यहूदाचा. योशाफाट त्यास म्हणाला, "रामोथ-गिलादावरील स्वारीत तूही माझ्याबरोबर सहभागी होशील का?" अहाब इसाएलचा राजा अहाबाने तुमारे चारशे संदेश्यांना बोलावून विचारले, आम्ही रामोथ-गिलादावर स्वारी करावी की नाही? तेव्हा ते संदेश्य राजा अहाबाला म्हणाले, "जसर जा. काणग देव राजाला जय देईल." ६ पण यहोशाफाट म्हणाला, "यांच्याखेरीज परमेश्वराचा संदेश्य इथे कोणी आहे का? परमेश्वरास त्याच्या संदेश्यामार्फत आपण विचारायला हवे." ७ तेव्हा इसाएलचा राजा यहोशाफाटाला म्हणाला, "इथे तसा एकजण आहे. त्याच्या मार्फत आपण परमेश्वरास विचारू शकतो. पण मला त्याच्याकडून

कधीच अनुकूल संदेश मिळत नाही. नेहमी प्रतिकूल संदेशच तो मला देतो, त्यामुळे मला त्याचा देव वाटतो. त्याचे नाव मीखाया. तो इम्लाचा पुत्र." पण यहोशाफाट म्हणाला, "अहाब, तू असे म्हणू नकोस." ८ तेव्हा इसाएलच्या राजाने आपल्या एका कारभाय्याला बोलावून "इम्लाचा पुत्र मीखाया याला लगेच घेऊन यायला सांगितले." ९ इसाएलचा राजा अहाब आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट राजवस्त्रे प्रपरिधन करून शोमरेन नगराच्या वेळीजवळच्या खळ्यात आपापल्या सिंहासनावर विराजमान झाले होते. त्यांच्यासपोर ते चारशे संदेशे भविष्यकथन करत होते. १० कनानचा पुत्र सिदकीया याने लोखुंडाची शिंगे करून आणली होती. तो म्हणाला, "परमेश्वर म्हणतो 'आरामी लोकांच्या या शिंगांच्या सहाय्याने तुम्ही नाश कराल.'" ११ इतर सर्व संदेश्यांनीही तेच सांगितले. ते म्हणाले, "रामोथ-गिलादवर चालून जा. तुम्ही विजयी व्हाला. परमेश्वर तुझ्या हातून म्हणणे राजाच्या हातून अरामांचा पराभव करील." १२ मीखायाला आणायला गेलेला निरोप्या त्यास म्हणाला, "मीखाया, एक सगळ्या संदेश्यांचे म्हणणे एकच आहे. राजाची सरशी होईल असे ते म्हणतात. तेव्हा तुही तरसेच म्हणावेस. तू ही चांगले उद्धर काढ." १३ पण मीखाया म्हणाला, "परमेश्वराची शपथ तो जे म्हणेल, तसेच मी बोलणार." १४ मीखाया मग अहाब राजाकडे आला. राजा त्यास म्हणाला, "मीखाया, आम्ही रामोथ-गिलादवर स्वारी करावी की नाही?" मीखाया म्हणाला, "खुशाल चढाई करा. व विजयी व्हा तो एक महान विजय असेल." १५ राजा अहाब मीखायाला म्हणाला, "परमेश्वराचे नाव उच्चारून सत्य तेच सांग असे मी कितीदा तुला शपथ घेऊन सांगितले!" १६ यावर मीखाया राजाला म्हणाला, "मेंढपालाविना मेंढोरे असावीत तसे मी इसाएल लोकांस डोंगारावर विखुरलेले पाहिले. परमेश्वर म्हणाला, यांना कोणी मालक नाही. ही आपापल्या घरी सुखरुप जावोत." १७ इसाएलचा राजा अहाब यहोशाफाटाला म्हणाला, "मीखाया मला कधीच परमेश्वराचा शुभसंदेश देत नाही. तो नेहमी प्रतिकूलव बोलतो असे मी तुला म्हणालोच होतो." १८ मीखाया म्हणाला, "तुम्ही सर्वजण परमेश्वराचा संदेश काय आहे तो एका परमेश्वरास मी आपल्या सिंहासनावर बसलेले पाहिले, स्वर्णातील सर्व सेना त्याच्या उजव्या व डाव्या हाताला उभी होती." १९ परमेश्वर म्हणाला, "इसाएलचा राजा अहाब याला रामोथ-गिलादावर हल्ला करायला कोण बरे युक्तीने प्रवृत्त करील? म्हणजे अहाबाच्या तेथेच शेवट होईल." आणि एकजण म्हणाला या मागानि दुसऱ्याने म्हटले त्या मागानि, २० "मग एक आत्मा पुढे आला आणि परमेश्वरासमोर उभा राहून म्हणाला, मी अहाबाला भुलवून टाकतो. परमेश्वराने त्या आत्म्याला विचारले कसे बरे?" २१ तेव्हा तो म्हणाला, "अहाबाच्या संदेश्यांच्या तोंडून असत्य वदवणारा आत्मा असे मी रुप घेईन. तेव्हा परमेश्वर त्यास म्हणाला, तू अहाबाला मोहात पाढू शकशील, चल जा आपल्या कामगिरीवर." २२ "अहाब, आता तूच पाहा. परमेश्वराने तुझ्या संदेश्यांच्या तोंडी असत्य बोलाण्या आत्म्याचा संचार केला आहे. तुझ्यावर अरिष्ट येणार असे परमेश्वराने बोलून दाखवले आहे." २३ तेव्हेचात कनानाचा पुत्र सिदकीयाने पुढे होऊन मीखायाच्या थोबाडीत मारले. तो म्हणाला, "मीखाया, मला सोडून परमेश्वराचा आत्मा तुझ्याशी बोलायला गेला तो कोणत्या दिशेने?" २४ मीखाया म्हणाला, "पाहा, घराच्या अगदी आतल्या खोलीत तू लपायला पळ काढशील तेव्हा तुला ते कळेल." २५ इसाएलचा राजा म्हणाला, "मीखायाला नगराचा सुभेदार आमोन आणि राज पुत्र योवाश यांच्याकडे घेऊन जा २६ आमोन आणि योवाश यांना म्हणणे असे: मीखायाला कैदेत टाका. मी युद्धावरुन सुखरुप परतेपर्यंत त्यास कैद्यांना देण्यात येणारी भाकर व पाणी द्या." २७ मीखाया म्हणाला, "अहाब तू लढाईनंतर सुखरुप परत आलास तर परमेश्वर माझ्याद्वारे बोलेलो नाही असे खुशाल समज. लोकहो, माझो हे शब्द लक्षात ठेवा." २८ इसाएलचा राजा अहाब आणि यहूदाचा राजा यहोशाफाट यांनी रामोथ-गिलादावर हल्ला चढवला. २९ इसाएलचा

राजा यहोशाफाटाला म्हणाला, “मी युद्धात जाताना वेषांतर करतो. तू मात्र राजवस्त्रे घाल.” आणि त्याप्रमाणे राजा अहाबने वेषांतर कले आणि दोनही राजे लढाईला भिडले. ३० अरामाच्या राजाने आपल्या रथावरच्या सरदारांना आज्ञा केली होती की, “इसाएलचा राजा अहाब याच्यावरच फक्त हल्ला करा. बाकी लाहानथोर कोणाशीही लढू नका.” ३१ त्या सरदारांनी यहोशाफाटाला पाहिले तेक्का त्यांना वाटले, “हाच अहाब इसाएलचा राजा.” म्हणून ते यहोशाफाटाकडे वळले. पण यहोशाफाट मोठ्येन ओरडला आणि परमेश्वर त्याच्या मदतीला आला. त्याने त्या सरदारांना यहोशाफाटापासून दूर वळवले. ३२ हा इसाएलचा राजा नाही असे सरदारांच्या लक्षात आले तेक्का त्यांनी त्याचा पाठलाग सोडून दिला. ३३ पण कोणी एका सैनिकने सहज म्हणून, लक्ष्य निश्चित न करता, धनुष्यातून एक बाण सोडला आणि तो नक्की चिलखताच्या सांध्यातून इसाएलाच्या राजाच्या शेरीरात रुतला. अहाब आपल्या सारथ्याला म्हणाला, “मागे वळ आणि मला युद्ध भूमीतून बाहेर काढ. मी जखमी झालो आहे.” ३४ त्यादिवशी घनघोर युद्ध झाले. अराम्याकडे तोंड करून इसाएलचा राजा अहाब आपल्या रथात संध्याकाळपर्यंत टेकून बसला. संध्याकाळी सुर्यस्ताच्या वेळेस तो मरण पावला.

१९ यहूदाचा राजा यहोशाफाट यश्शलेमामध्ये आपल्या धरी सुखरुप परतला. २ हनीनीचा पुत्र येहू हा द्रष्टा होता तो राजा यहोशाफाटाला सामोरा गेला. येहू यहोशाफाटाला म्हणाला, “दुष्टांच्या मदतीला तू का गेलास? परमेश्वराचा द्वेष करणाऱ्यांबद्दल तुल आपुलकी का वाटावी? म्हणूनच परमेश्वराचा तुझ्यावर कोप झाला आहे.” ३ पण तू काही चांगल्या गोटीही केल्या आहेस. या देशातून तू अशेराचे खांब हटवलेस आणि परमेश्वरास अनुसरायचे तू मन: पूर्वक ठरवले आहेस. ४ यहोशाफाट यश्शलेमामध्ये राहत असे, त्याने पुन्हा एकदा बैर-शेबापासून एफ्राइमाच्या डोंगराळ प्रदेशापर्यंत फिरून लोकांच्या भेटी घेतल्या. त्याने लोकांस पुन्हा एकदा त्यांच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्याकडे वळवले. ५ तसेच त्याने यहूदामध्ये आणि यहूदाच्या प्रत्येक तत्कंटदीच्या नगरांत न्यायाधीश नेत्रे. ६ यहोशाफाटाने या न्यायाधीशांना सांगितले, “तुम्ही जे करायचे ते विचारारूपीक करा. कारण लोकांसाठी नक्ते तर परमेश्वरासाठी तुम्ही न्याय करत आहात. तुमच्या निर्णयाला त्याची साथ असेल. ७ तुम्ही सर्वांनी परमेश्वराचे भय बाळगावे. तुम्ही जे काही कराल ते सांभाळून काळजीपूर्वक करा कारण आपला परमेश्वर देव न्यायी आहे. लोकांच्या बाबतीत तो पक्षपाती नाही. आणि लाच वेऊन न्याय फिरवणे हे ही त्याच्या नीतीत बसत नाही.” ८ यानंतर यहोशाफाटाने यश्शलेमामध्ये काही परमेश्वराचे लेवी, याजक तसेच इसाएल धराण्यांतील वयस्कर मंडळी यांना न्यायाधीश म्हणून नेमले. परमेश्वराच्या नियमांना अनुसरून त्यांनी यश्शलेमामधल्या रहिवाशयोच्या वादांचा निकाल लावायचा होता. ते यश्शलेमेत राहीले ९ यहोशाफाटाने त्यांना आज्ञापूर्वक सांगितले की, “परमेश्वराचे भय धरून निष्क्रिय रीतीने आणि मन: पूर्वक ही सेवा करा. १० खुनाचा वाद, कायदा, नियम, आज्ञा, किंवा एखादा न्याय यासंबंधी तुमच्याकडे वाद येतील. हे वाद नगरात राहणाऱ्या तुमच्या बांधवांकडूनच उपस्थित केले जातील. अशा सर्वबाबतीत प्रत्येक वेळी लोकांस संगा की त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप करू नये. हे तुम्ही निष्ठेने पार पाडले नाहीत तर तुमच्यावर आणि या तुमच्या भाऊबंदांवर परमेश्वराचा कोप ओढवेल. एवढे करा म्हणजे तुमच्या मनात अपराधभाव राहणार नाही. ११ अमया हा मुख्य याजक आहे. परमेश्वराच्या बाबतीतल्या सर्व गोटींमध्ये त्याचे वर्चस्व राहील आणि इश्माएलचा पुत्र जबद्या, राजाच्या बाबतीतल्या सर्व गोटींविषयी मुख्यत्वार म्हणून नेमलेला आहे. जबद्या हा यहूदा वंशाचा अधिकारी आहे. लेवी हे लेखनिक कारभारी म्हणून तुमच्या दिमतीला आहेत. जे जे कराल ते धैयनी करा. उचित तेच करणाऱ्याना परमेश्वराची साथ असो.”

२० यानंतर मवाबी, अम्मोनी आणि काही मऊनी लोक युद्धाच्या हेतूने यहोशाफाटावर चालून आले. २ काही लोकांनी येऊन यहोशाफाटाला खबर दिली की, “मृतसमुद्राच्या पलीकडून अराम देशाकडून मोठी सेना तुमच्यावर चाल करून येत आहे. ती हस्सोन-तामार!” म्हणजेच एन-गोदी येथे येऊन ठेपली सुधा. ३ यहोशाफाट घाबरला आणि त्याने याबाबतीत परमेश्वरास काय करावे, असे विचारायचे ठरवले. त्याने यहूदामध्ये सर्वांसाठी उपवासाची घोषणा केली. ४ तेक्का यहूदातून, यहूदाच्या सर्व नगरांमधून लोक यहूदाच्या साहाय्याची परमेश्वराकडे याचना करायला जमले. ५ यहोशाफाट, परमेश्वराच्या मंदिरात नवीन अंगणासमोर होता. यहूदा आणि यश्शलेमेच्या लोकांमध्ये तो उभा राहिला. ६ तो म्हणाला, “आमच्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवा, स्वर्गातील परमेश्वर तूच आहेस. सर्व राष्ट्रामधल्या सर्व राज्यांचा तूच शास्ता आहेस. सगळे सामर्थ्य आणि सत्ता तुझ्या ठारी आहे. कोणीही तुझ्याविरुद्ध जाऊ शकत नाही.” ७ तूच आमचा परमेश्वर आहेस या प्रदेशातील रहिवाशयांना तू हाकलून लावलेस. तुझ्या या इसाएलादेखवत तू हे केलेस. तुझ्या मित्र अबाहाम याच्या वंशजांना तू ही भूमी कायमची बहाल केलीस. ८ अबाहामाचे वंशज या प्रदेशात राहिले आणि तुझ्या नावाकरिता त्यांनी मंदिर बांधले. ९ ते म्हणाले, तलवार, शासन, रोगाराई किंवा उळकाळ यांच्यारुपाने आमच्यावर अरिष्ट कोसळले असता आम्ही या मंदिरासमोर, आणि तुझ्यापुढे उभे राहू. या मंदिराला तुझे नाव दिले आहे, “संकटाच्या वेळी आम्ही तुझा मौठ्याने धावा करू, आमची हाक ऐकून तू आम्हास सोडव.” १० “पण यावेळी अम्मोन, मवाब आणि सेईर पर्वत या भगातले हे लोक आहेत. इसाएल लोक मिसरून आले तेक्का इसाएल लोकांस तू त्यांच्या प्रदेशात व्रेश करू दिला नाहीस. त्यामुळे इसाएल लोकांनी तिकडे पाठ फिरवली आणि त्यांचे उच्चावाट केले नाही. ११ पण तेक्का त्यांच्या नायनाट न केल्याचे हे काय फळ मिळाले पाहा, ते आम्हास आमच्या प्रदेशातून हुसकावून लावायला निघाले आहेत. हा प्रदेश तू आम्हास बहाल केला आहेस. १२ हे देवा, या लोकांस चांगले शासन कर. आमच्यावर चाल करून येणाऱ्या या भल्या थोरल्या सेनेला तोंड धायचे सामर्थ्य आमच्यात नाही. आम्हास काही सुचेनासे झाले आहे. म्हणून आमचे डोक्ले तुझ्याकडे लागलेले आहे.” १३ यहूदातील सर्व मंडळी आपल्या पत्नी आणि तान्हा मुलांसकट सर्व अपत्याना येऊन परमेश्वरासमोर उभी होती. १४ तेक्का यहूदीएल याच्यात परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला. यहूदीएल हा जखन्याच्या पुत्र, जखन्या बनायचा पुत्र. बनाया यईएलचा पुत्र. आणि यईएल मत्तन्याचा पुत्र. यहूदीएल लेवी असून आसाफच्या वंशताला होता. या सभेत १५ यहूदीएल म्हणाला, “राजा यहोशाफाट, तसेच यहूदा आणि यश्शलेममधील रहिवाशयांनो, मी काय म्हणतो ते ऐका. परमेश्वराचा संदेश असा आहे. एवढी मोठी सेना पाहून घाबरून जाऊ नका किंवा काळजी करू नका. हे युद्ध तुमचे नक्ते तर परमेश्वराचे युद्ध आहे. १६ उद्या त्यांच्या सामना करायला जा आणि लाढा. ते सीसच्या छिंडीतून वर येत आहेत. दरीच्या टोकाला यश्शलेमवाळवाटाच्या दुसऱ्या बाजूला तुमची त्यांच्याशी गाठ पडेल. १७ तुम्हास या लढाईतून लढावे असे लागणारच नाही. आपल्या जागी ठाम उभे राहा. परमेश्वराने तुमचे रक्षण केलेले तुम्हास आढळून येर्हैल. यहूदा आणि यश्शलेम लोकहो, भिक नका, चिंता करू नका. परमेश्वर तुमच्यासोबत आहे. तेक्का उद्या त्यांच्यावर चालून जा.” १८ यहोशाफाटाने मस्तक भूमीपर्यंत लववले. यहूदा आणि यश्शलेममधील सर्व लोक यांनी परमेश्वरापुढे दंडवत घाटले. त्या सर्वांनी परमेश्वराची आराधना केली. १९ कहाथ आणि कोरह या घराण्यांतील लेवी इसाएलच्या परमेश्वर देवाची भजने म्हणण्यास पुभे राहिले. उच्च स्वरात त्यांनी परमेश्वराची भजने म्हटली. २० यहोशाफाटाचे सैन्य भल्यासकाळी तकोवाच्या बाळवाटांत गेले. ते निघत असताना यहोशाफाट समोर उभा राहून त्यांना म्हणाला, “यहूदा आणि यश्शलेम नगरांमधील लोकहो, ऐका. आपल्या परमेश्वर देवावर श्रद्धा ठेवा आणि खंबीरपणे उभे राहा. परमेश्वराच्या

संदेश्यांवर विश्वास ठेवा. जय तुमचाच आहे.” २१ यहोशाफाटाने लोकांसे प्रोत्साहन दिले व सूचना दिल्या. परमेश्वराचे स्तवन करणारी माणसे त्याने निवडली. परमेश्वर पवित्र आणि कल्याणकारी आहे म्हणून त्याचे स्तवन करण्यासाठी त्याने या गायकांना नेमले. त्यांनी सैन्यासमोर उभे राहून स्तुतिगीते म्हटली. ते म्हणाले, “परमेश्वराचे स्तवन करा कारण त्याची प्रीती सर्वकाळ आहे.” २२ लोकांनी देवाची स्तुतिगीते म्हणण्यास सुरुवात केल्याबरोबर परमेश्वराने यहूदावर चाल करून आलेल्या अम्मोनी, मवाची आणि सेईर पर्वतांतील लोकांशी गिनीमी काव्याने लढणारी फौज मोक्याच्या जागी बसवली. २३ अम्मोनी आणि मवाची लोक सेईर पर्वतातल्या लोकांशी लऱ्ह लागले. अम्मोन्यांनी आणि मवाच्यांनी त्यांचा पुरता संहार केला. सेईरातल्या लोकांचा भीमोडे केल्यानंतर त्यांनी एकमेकांचा नाश केला. २४ यहूदी लोक वाळवंटातील टेहलणीच्या बुरुजापाशी आले. शत्रूचे विशाल सैन्य कुठे दिसते का हे ते पाहू लागते पण त्यांना फक्त जमिनीवर विखुरलेले मृतदेह तेवढे दिसले, कोणीही जिवंत राहिला नव्हता. २५ यहोशाफाट आणि त्याचे सैन्य लुटीसाठी मृतदेहपाशी आले. त्यामध्ये त्यांना खूप, धन, आणि मौल्यवान वस्तु मिळाल्या. त्या त्यांनी स्वतः ला घेतल्या. लूट एवढी होती की ती यहोशाफाट आणि त्याचे लोक यांना नेता येईना. ती प्रेतांमधून काढून न्यायला त्यांना तीन दिवस लागले. २६ चौथ्या दिवशी यहोशाफाट आणि त्याचे सैन्य बराखाच्या खोयात जमले. याठिकाणी त्यांनी परमेश्वरास धन्यवाद दिले. म्हणून आजही या खोयाचे नाव आशीर्वादे खोरे असे आहे. २७ मग यहोशाफाटाने समस्त यहूदा आणि यस्थलेम लोकांस यस्थलेम येथे माघरी नेते. परमेश्वराने त्यांच्या शत्रुंचा पाडाव केल्यामुळे त्यांच्यात आनंदी आनंद पसरला होता. २८ यस्थलेमाला येऊन ते सतारी, वीणा व कर्णे घेऊन परमेश्वराच्या मंदिरात गेले. २९ परमेश्वराने इसाएलच्या शत्रू सैन्याशी लढा दिला हे ऐकून सर्व देशांमध्य सर्व राज्यांमध्ये परमेश्वराचिषी धाक निर्माण झाला. ३० त्यामुळे यहोशाफाटाच्या राज्यात शांतता नांदली. देवाने यहोशाफाटाला सर्व बाजूनी स्वास्थ्य दिले. ३१ यहोशाफाटाने यहूदा देशावर राज्य केले. राज्यावर आला तेका तो पस्तीस वर्षाचा होता. त्याने यस्थलेमेवर पंचवीस वर्षे राज्य केले. यहोशाफाटाच्या आईचे नाव अजुबा ही शिल्हीची कन्या. ३२ आपले पिता आसा यांच्याप्रमाणेच यहोशाफाट योग्य मागानि वागला. त्याने मार्ग सोडला नाही. परमेश्वराच्या दृष्टीने भले तेच यहोशाफाटाने केले. ३३ पान उच्चस्थाने काढण्यात आली नक्ती. लोकांनीही आपले मन आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वराकडे वळवले नव्हते. ३४ हनानीचा पुत्र येहू याच्या बखरीमध्ये यहोशाफाटाच्या बाकीच्या कृत्यांची संपूर्ण नोंद आहे. इसाएलच्या राजांचा इतिहास या ग्रंथात या गोरीची समावेश करून त्यांची नोंद केली आहे. ३५ इसाएलचा राजा अहज्या याच्याशी पुढे यहूदाचा राजा यहोशाफाट याने करार केला. यहोशाफाट ने हे वाईट केले. ३६ तार्थर्श नगराला जायच्या गलबतांबद्दल हा करार होता. एसयोन-गेवर येथे त्यांनी या गलबतांची बांधणी केली. ३७ पुढे अलियेजर ने यहोशाफाटाविरुद्ध भविष्य सांगितले. मारेश नगरातला दोदावाहू याचा अलियेजर हा पुत्र. तो म्हणाला, “यहोशाफाट, तू अहज्याशी हातमिळवणी केलीस म्हणून परमेश्वर तुझ्या कामांचा विधंस करील.” आणि जहाजे फुटली. त्यामुळे यहोशाफाट आणि अहज्या यांना ती तार्शीशला पाठवता आली नाहीत.

२१ पुढे यहोशाफाट मरण पावला. त्यास त्याच्या पूर्वजांजवळ दावीद नगरात दफन केले. यहोशाफाटाच्या जागी त्याचा पुत्र यहोराम त्याच्याजागी राजा झाला. २ अज्ञा, यहीपल, जख्या, अज्या मीखाएल व शफट्या येहोरामाचे भाऊ, व यहोशाफाटाचे पुत्र. यहोशाफाट हा इसाएलचा राजा होता. ३ यहोशाफाटाने आपल्या पुत्रांना यहूदातील तटबद्दीच्या नगरांखेरीज सोन्यारुप्याच्या आणि अन्य किमती वस्तू भेटीदाखल दिल्या. यहोराम मात्र ज्येष्ठ पुत्र असल्यामुळे त्यास त्याने राज्य दिले. ४ यहोराम

आपल्या पित्याच्या जागी गादीवर आला आणि सत्ताधीश बनला. त्याने आपल्या सर्व भावांचा तसेच इसाएलमधील काही वडिलधार्यांचा तलवारीने वध केला. ५ वयाच्या बत्तिसाच्या वर्षी सत्तेवर येऊन यहोरामाने यस्थलेमामध्ये आठ वर्षे राज्य केले. ६ अहाबाच्या घराण्याप्रमाणे, इसाएलच्या राजांच्या वर्णनूकी प्रमाणेच याचे वागो होते. कारण अहाबाच्या कन्येयी यहोरामाने लान केले होते. परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट अशा गोष्टी त्याने केल्या. ७ पण परमेश्वराने दाविदाला वचन दिलेले असल्यामुळे परमेश्वर दाविदाच्या घराण्याचे उच्चाटन करू शकत नव्हता. दाविदाच्या वंशाचा दिवा सतत तेवत राहील असा परमेश्वराने दाविदाशी करार केला होता. ८ यहोरामाच्या कारकीर्दीत अदोमने यहूदाच्या सत्तेविरुद्ध बंड पुकारले. अदोमच्या लोकांनी स्वतः आपला राजा निवडला. ९ तेव्हा आपले सर्व सेनापती आणि रथ योच्यासह यहोराम अदोमवर चाल करून गेला. अदोमी सैन्याने त्यांना वेढा घातला. पण यहोरामाने रात्रीची वेळ साधून त्यांच्यावर प्रतिहल्ला केला. १० तेव्हापासून आजतागायत अदोमची यहूदाची बंडखोरी चालू आहे. लिंबा नगरातील लोकांनीही यहोरामाची सत्ता झुगारली. यहोरामाने आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा त्याग केल्यामुळे असे झाले. ११ यहोरामाने यहूदातील पहाडांवर प्राथमिसाठी उच्चस्थाने बांधली आणि यस्थलेमेतील लोकांना व्यभिचारी मरीने चालायला लावले. अशाप्रकारे यहोरामाने यहूदी लोकांस परमेश्वरापासून दरू नेले. १२ एलीया या संदेश्याकडून यहोरामाला असा संदेश आला: तुझे पूर्वज दावीद यांचा परमेश्वर म्हणतो, “यहोरामा, तुझे आवारण आपले पिता यहोशाफाट यांच्या सारांखे नाही. यहूदाचा राजा आसा याच्यासारखे तुझे वर्चन नाही. १३ उलट तू इसाएलच्या राजांचा कित्ता गिरवला आहेस. यहूदा आणि यस्थलेमधील लोकांस तू परमेश्वराच्या इच्छेविरुद्ध वागायला लावले आहेस. अहाब आणि त्याचे घराणे यांनी हेच केले. ते परमेश्वराशी एकनिष्ठ राहिले नाहीत. तू स्वतः च्या भावांची हत्या केलीस. ते तुझ्यापेक्षा वर्तपुकीने चांगले होते. १४ तेव्हा परमेश्वर आता तुझ्या लोकांस जबर शासन करणार आहे तुझी अपत्ये पत्नी, मालमत्ता यांना परमेश्वर किंश्का करणार आहे. १५ तुला आतड्यांचा भयंकर आजार होईल आणि तो दिवसेदिवस बछावेल. त्यामध्ये तुझी आतडी बाहेर पडतील.” १६ कूरी लोकांच्या शेजारचे अरब आणि पलिली लोक यांना परमेश्वराने यहोरामाविरुद्ध भडकावले. १७ या लोकांनी यहूदावर स्वारी केली आणि त्यांनी राजाच्या महालातील सगळी घनदौलत लून नेली. यहोरामाच्या पत्नी-अपत्यानाही त्यांनी पळवून नेले. फक्त यहोआहाज हा सगळ्यात धाकटा पुत्र तेवढा बचावला. १८ या सगळ्या घडामोर्डीनंतर परमेश्वराने यहोरामाला आतड्यांच्या असाध्य अशा रोगाने आजारी केले. १९ त्या आजारात दोन वर्षांनी त्यांची आतडी बाहेर आली. असहा वेदना होऊन तो मरण पावला. लोकांनी त्याच्या वडलांच्या समानार्थ जसा मोठा अग्नी पेटवला होता तसा यहोरामाच्या सन्मानार्थ पेटवला नाही. २० यहोराम सतेवर आला तेव्हा बत्तीस वर्षांचा वेळा दिल्या. २१ यहोराम सतेवर आला तेव्हा वर्षे राज्य केले. त्याच्या मृत्यूचे कोणालाही दुःख झाले नाही. लोकांनी दावीद नगरातच त्याचे दफन केले, पण राजासाठी असलेल्या कबरेत नव्हे.

२२ यहोरामाच्या जागी यस्थलेमेच्या लोकांनी यहोरामाचा सर्वांत धाकटा पुत्र अहज्या याला राजा केले. यहोरामाच्या छावणीवर हल्ला करायला आलेल्या अरबी लोकांबोरेबर जे लोक आले होते त्यांनी यहोरामाच्या इतर सर्व थोरल्या पुत्रांना मासून टाकल्यामुळे यहूदात अहज्या राज्य करू लागला. २ त्यावेळी अहज्या बेचालीस वर्षांचा होता. त्याने यस्थलेमेवर एक वर्ष राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अंग्रीची नात. ३ अहज्याची वागणूकही अहाबाच्या घराण्याप्रमाणेच होती. कारण अहज्याच्या आईने त्यास दुराचरण करण्यास प्रवृत्त केले. ४ अहाबाच्या कुटुंबियांनी केले तसेच, परमेश्वरास मान्य नसलेले पापाचरण अहज्याने केले. अहज्याच्या पित्याच्या

मृत्युनंतर अहाबाच्या घराण्याने त्यास सल्ला घायला सुरुवात केली. त्याचे हे सल्ले अहज्ज्याच्या भल्याचे नव्हते. त्या अयोग्य सल्ल्यामुळे त्याच्यावर मृत्यु ओढवला. ५ अहाब कुटुंबाच्या मसलतीनुसार अहज्ज्या राजा योरामाच्या बरोबर अरामाचा राजा हजाएल याच्याशी लढण्यास रामोथ-गिलाद येथे गेला. योराम हा इसाएलचा राजा अहाब याचा पुत्र. योराम या लढाईत अरायाकडून जख्मी झाला. ६ तो हजाएलशी रामा येथे लढताना अरामी लोकांच्या हातून जे घाय त्यास झाले होते ते वरे व्हावेत म्हणून तो इग्लेल येथे गेला. अहाबाचा पुत्र यहोराम हा इग्लेल येथे आजारी होऊन पडला होता म्हणून यहूदाचा राजा यहोराम घाच्या पुत्र अज्ज्या त्याच्या समाचारास गेला. ७ अहज्ज्या (किंवा यहोआहाज) योथामाला भेटायला आलेला असताना परमेश्वराने अहज्ज्याला मृत्युमुर्खी केले. त्याचे असे झाले की आल्याबरोबर अहज्ज्या योरामाबरोबर निमशीचा पुत्र येहू याला भेटायला गेला. अहाबाच्या घराण्याच्या नाशासाठी परमेश्वराने येहूची योजना केली होती. ८ अहाबाच्या घराण्याला शासन करीत असता येहूला यहूदाचे सरदार आणि अहज्ज्याच्या सेवेत असलेले अहज्ज्याचे आपात आढळले. त्या सरदारांना आणि आपातांना येहूने ठार केले. ९ यानंतर येहूने अहज्ज्याचा शोध घेतला. येहूच्या मनुष्यांनी त्यास तो शोमरोनात लपायच्या प्रयत्नात असताना पकडले. अहज्ज्याला त्यांनी येहूसमोर हजर केले, नंतर त्यांनी त्यास ठार केले आणि त्याचे दफन केले, ते म्हणाले, “अहज्ज्या हा यहोशाफाटाचा वारस. यहोशाफाट जिवाभावाने परमेश्वरास शरण गेला होता.” यहूदाचे राज्य सांभाळण्याइतके अहज्ज्याचे घराणे समर्थ राहिले नव्हते. १० अथल्या ही अहज्ज्याची आई. तिने आपला पुत्र मरण पावला आहे हे पाहिल्यावर तीने यहूदाच्या सर्व राजवंशाचा संहार केला. ११ पण राजाची कन्या यहोशबाथ हिने अहज्ज्याचा पुत्र योवाश याला लपवले. योवाश आणि त्याची दाई यांना तिने आतल्या शयनगृहात ठेले. यहोशबाथ ही राजा यहोरामाची कन्या आणि यहोयादा या याजकाची पत्नी. अहज्ज्या तिचा भाऊ यहोशबाथाने योवाशाला लपवल्यामुळे अथल्या त्यास मारू शकती नाही. १२ परमेश्वराच्या मंदिरात त्यास याजकांच्या सहवासात सहा वर्ष लपवून ठेवले होते. या काळात अथल्याने त्या जागेवर राज्य केले.

२३ यहोयादाने सातव्या वर्षानंतर आपले सामर्थ्य दाखवले. त्याने

योरामाचा पुत्र अज्ज्या यहोहानानाचा पुत्र इश्माएल, औबेद्या पुत्र अज्ज्या, अदायाचा पुत्र मासेया आणि जिड्हीचा पुत्र अलीशाफाट या मुख्य अधिकाच्यांशी करार केला. २ त्यांनी यहूदाभर फिरून यहूदाच्या नगरात विखुरलेल्या लेवीना आणि इसाएलच्या कुलप्रमुखांना एकत्र आणले. मग ते सर्व यस्थलेम येथे गेले. ३ तेथे देवाच्या मंदिरात सर्व समुदायाने राजाशी करार केला. यहोयादा या लोकांस म्हणाला, “परमेश्वर दावीदाच्या संतरीविषयी जे बोलाला आहे त्यास अनुसरून राजाचा पुत्र गादीवर येईल. ४ आता तुम्ही करायचे ते असे: तुमच्यापैकी जे एक-तृतीआंश याजक आणि लेवी शब्दाच्या दिविका कामाला येतात त्यांनी मंदिरावर पहारा करावा. ५ एकतृतीयांश लोकांनी राजमहालावर पहारा करावा, आणि उरलेल्या एकतृतीयांश लोकांनी वेशीपाशी असावे. यांच्याखेरीज बाकी सर्व लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या दालानात रहावे. ६ कोणालाही परमेश्वराच्या मंदिरात येऊ देऊ नये, याजक व सेवा करणारे लेवी यांनीच मात्र आत यावे कराण ते याच कामासाठी नेमलेले आहेत. पण इतरांनी परमेश्वराने नेमून दिलेली आपआपली कामे करायची आहेत. ७ लेवीनी राजाला सर्व बाजूनी घेराव घालावा. प्रत्येकाजवळ आपली तलवार सज्ज असावी. कोणी मंदिरात घुसायचा प्रयत्न केल्यास त्यास ठार करावे. सर्वांनी राजाची सावलीसारखी सोबत करावी. ८ लेवी आणि यहूदा या सर्व लोकांनी यहोयादा या याजकाने ज्या आज्ञा केल्या त्या सर्वांची पालन केले. यहोयादाने याजकांपैकी कोणाचीही गय केली नाही. त्यामुळे शब्दाच्या दिवशी आलीपाळीने आत येणाऱ्या व कामावरून बाहेर जाणाऱ्या सर्वांची व्यवस्था केली.” ९ दावीद राजाचे भाले,

छोट्या आणि मोठ्या ढाळी ही शस्त्रे देवाच्या मंदिरामध्ये ठेवलेली होती. यहोयादा याजकाने शंभर सैनिकांच्या तुकड्यांच्या प्रमुखांना त्या दिल्या. १० आणि त्यांनी कुठे, कसे उभे राहायचे ते सांगितले. प्रत्येकाजवळ आपापाले शस्त्र होते. मंदिराच्या सरळ उजव्या कोपच्यापासून डाव्या बाजूपूर्यंत ही शस्त्रधारी माणसे उभी राहिली. वेदी, मंदिर आणि राजा यांच्याजवळ ती उभी होतीच. ११ मग त्यांनी राजा पुत्राला बाहेर आणले आणि त्याच्या मस्तकावर मुकुट चढवला. त्याच्या हाती आज्ञापत दिला. योवाशाला त्यांनी राजा केले, यहोयादा आणि त्याचे पुत्र यांनी त्यास अभिषेक केला. “राजा चिरायु होवो” असे ते सर्वजण म्हणाले. १२ लगबरीने जाणाऱ्या लोकांचा गलबला आणि राजाचा जयजयकार अथल्याने ऐकेला. तेव्हा ती लोकांकडे परमेश्वराच्या मंदिरात आली. १३ पाहते तो तिला राजा दिसला. प्रवेशद्वाराशी तो राजसंभाजजवळ उभा होता. कर्ण वाजवणारे कारभारी आणि लोक राजाजवळ उभे होते. देशभरचे लोक कर्ण वाजतून आनंद व्यक्त करत होते. गाणारे वाच्ये वाजवत होते आणि त्यांनी म्हटलेल्या स्तवनगीतापाठोपाठ लोक गात होते. तेव्हा आपली तीव्र नापसंती दाखविण्यासाठी अथल्याने आपले कपडे फाडले आणि “फितुरी! फितुरी!” असे ती औरडली. १४ याजक यहोयादा याने सेनापतींना पुढे आणले. त्यांना तो म्हणाला, “तिला सैन्याच्या रांगांमधून बाहेर काढा. तिच्या मारो जो जाईल त्यास तलवारीने मारून टाका.” मग याजकाने सैन्याला आज्ञा दिली कि, “परमेश्वराच्या मंदिरात अथल्याचा वध करू नका.” १५ राजमहालाच्या घोडावेशीजवळ अथल्या पोहोचाताच सैनिकांनी तिला पकडले आणि त्याठिकाणी तिला जिवे मारले. १६ यहोयादाने मग सर्व लोक आणि राजा यांच्याबरोबर एक करार केला. आपण सर्व परमेश्वराचे लोक आहोत असा तो करार होता. १७ मग सर्वजण बाजाल देवेत्या मंदिरात गेले आणि त्या मूर्तीची त्यांनी नासधूस केली. तिथल्या इतर मूर्ती आणि वेदीदेखील मोडून तोडून टाकल्या. बआलच्या वेदीपुढेच त्यांनी बआलचा याजक मत्तान याला ठार केले. १८ यहोयादाने मग परमेश्वराच्या मंदीरातील याजकांची नेमणूक केली. हे याजक लेवी होते आणि दावीदाने त्यांना मंदिराचे मुख्यत्वारद दिले होते. मोशेच्या नियमशस्त्राप्रमाणे परमेश्वरास होमबली अर्पण करणे, हे त्यांचे काम होते. दावीदाच्या आज्ञेनुसार आनंदाने गयन करत त्यांनी होमबली अर्पण केले १९ कोणीही अशुद्धतेने मंदिराच्या आत येवू नये, म्हणून यहोयादाने परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशीच द्वारपाल नेमले २० सर्व सैन्याधिकारी, लोकनायक, सरदार आणि सर्व प्रजा यांना यहोयादाने आपल्याबरोबर घेतले. मग त्याने राजाला परमेश्वराच्या मंदिराबाहेर काढले. तिथून वरच्या वेशीतून ते राजमहालात पोचले. तेथे त्यांनी राजाला सिंहासनावर बसवले. २१ अथल्याचा तलवारीने वध झाला त्यानंतर यहूदातील लोकांमध्ये आनंदी आनंद पसरला आणि यरुशलेलम नगर शांत झाले.

२४ योवाश राजा झाला तेव्हा सात वर्षांचा होता. त्याने यस्थलेमामध्ये

चालीस वर्ष राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव सिव्या. ही बैर-शेवा नगरातली होती. २ यहोयादा ह्यात असेपर्यंत योवाशाची वागणूक परमेश्वराच्या दृश्यीने उचित अशी होती. ३ यहोयादाने योवाशाला देन पल्ली करून दिल्या. त्यास अपत्ये झाली. ४ पुढे योवाशाने परमेश्वराच्या मंदिराची पुन्हा उभारणी करण्याचे ठरवले. ५ तेव्हा त्याने याजक आणि लेवी यांना बोलवून घेतले आणि त्यांना तो म्हणाला, “यहूदामधील सर्व गावांमध्ये जा आणि इसाएल लोकांकडून पैसे जमा करा. त्या पैशातून देवाच्या मंदिराच्या दुरुस्तीचे काम होती घ्या.” या कामाला विलंब लावू नका पण लेवींनी याबाबतीत तपतरता दाखवली नाही. ६ तेव्हा राजा योवाशाने मुख्य याजक यहोयादा याला बोलवून घेतले आणि विचारले की, “लेवीना तू यहूदा आणि यरुशलेमेतून कर गोळा करायला का लावले नाहीस? परमेश्वराच्या सेवक मोशे आणि इसाएली लोक यांनी हा कर आजापाच्या तंबून वापरलेला

आहे.” ७ पूर्वी अथल्याच्या पुत्रांनी परमेश्वराच्या मंदिरात घुसून तिथल्या पवित्र वस्तू भाऊल दैवतांच्या पूजेसाठी वापरल्या होत्या. अथल्या ही एक दुष्ट स्त्री होती. ८ राजा योवाशाच्या आऱ्येवरून एक पेटी तयार करून ती परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वाराशी ठेवण्यात आली. ९ लेणींनी मग यूहूदा व यस्शलेमेष्ये ते जाहीर केले. परमेश्वरासाठी बसवलेला कर भरायला त्यांनी लोकांस सांगितले. इसाएल लोक वाळवंटात असताना परमेश्वराचा सेवक मोशी याने तो इसाएल लोकांवर बसवला होता. १० तेव्हा अधिकायांनी आणि लोकांनी मोठ्या आनंदाने कर आणून पेटी जमा केला. पेटी भरपर्यंत ते पैसे देत गेले. ११ पेटी भरली की लेवी राजाच्या कारभायांकडे ती जमा करत. पैशाने भरलेली ती पेटी पाहून राजाचे सचिव आणि मुख्य याजकाचा कारभारी येऊन त्यातले पैसे काढून घेत. पेटी पुन्हा पहिल्या जागी नेऊन ठेवली जाई. असे अनेकदा होऊन मुबलक पैसा जमा झाला. १२ राजा योवाश आणि यहोयादा यांनी मग ही रक्कम परमेश्वराच्या मंदिराचे काम करणाऱ्यांच्या हवाली केली. या लोकांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या जीर्णोद्धारासाठी कसबी सुतार, कोरेव काम करणारे, लोखंड, पितळ या धातूचे काम करणारे कारागीर यांना मजुरीवर कामाला घेतले. १३ या कामावर देखरेख करणारे लोक अतिशय विश्वासू होते. परमेश्वराच्या मंदिराच्या जीर्णोद्धारावे काम पूर्ण झाले. देवाचे मंदिर पुन्हा पूर्वीसारखेच नीनेटेके आणि पहिल्यापेक्षा भक्कम झाले. १४ कारागिरांचे काम आटोपल्यावर उरलेली रक्कम त्यांनी योवाश आणि यहोयादा यांना आणून दिली. त्या पैशातून परमेश्वराच्या मंदिरातील सेवेची उपकरणे आणि होमबलीसाठी वापरायची पात्रे बनविण्यात आली. त्यांनी याव्यतिरिक्त सोन्यारुपाचे कटोरे व इतर पात्रे तयार केली. या परमेश्वराच्या मंदिरात यहोयादा जिवंत असेपर्यंत याजक दररोज होमबली अर्पण करत असत. १५ पुढे यहोयादा वयोवृद्ध झाला, तो दीर्घीयुषी होऊन मरण पावला. मृत्युवळी त्याचे वय एकशेतीस वर्षे इतके होते. १६ दावीद नगरात इतर राजांच्या कबरी शेजरीच लोकांनी त्याचे दफन केले. देवासाठी आणि त्याच्या मंदिरासाठी त्याने इसाएलमध्ये बन्याच चांगल्या गोषी आपल्या हयातीत केल्या म्हणून लोकांनी त्याचे याठिकाणी दफन केले. १७ यहोयादा मरण पावल्यावर यहूदाच्या सरदारांनी राजा योवाशाला येऊन मुजरा केला. राजाने त्याचे ऐकून घेतले. १८ पुढे राजा आणि हे सरदार यांनी परमेश्वर देवाच्या मंदिराचा त्याग केला. त्याचे पूर्वज या परमेश्वर देवाला शरण गेले होते पण यांनी अरोरा देवीचे खांब आणि इतर मूर्ती यांची पूजा सुरु केली. राजा आणि सरदार यांच्या या अपराधांमुळे यहूदा आणि यस्शलेमेच्या लोकांवर देवाचा कोप झाला. १९ लोकांस परत आपल्याकडे लवलयाला परमेश्वराने त्याच्याकडे संदेश्यांना पाठवले, संदेश्यांनी लोकांस परमेश्वराच्या क्रीयांची पूर्वकल्पना दिली पण लोक ऐकेनात. २० तेव्हा जख्यामध्ये परमेश्वराच्या आत्म्याचा संचार झाला. जख्या हा यहोयादा या याजकाचा पुत्र. जख्या लोकांपुढे उभा राहून म्हणाला, देव म्हणतो, “तुम्ही परमेश्वराचा आजांचे उल्लंघन का करता? तुम्हास यश येणार नाही. तुम्ही परमेश्वराचा त्याग केलात. आता परमेश्वरी तुम्हास सोडून देत आहे.” २१ पण लोकांनी जख्याविरुद्ध कट केला. राजाने लोकांस जख्याचा वय करण्याचा हुक्म दिला. तेव्हा लोकांनी त्यास दगडफेक करून मारले. हे त्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराच्या दालनातच केले. २२ जख्याचे पिता यहोयादा यांनी दाखवलेले सौजन्य राजा योवाश विसरला. यहोयादाचा पुत्र जख्या याला राजाने ठार केले. जख्या मृत्युपूर्वी म्हणाला, “हे पाहून परमेश्वर तुला शासन करो.” २३ वर्ष अखेरीला अरामाच्या सैन्याने योवाशावर हल्ला केला. यहूदा आणि यस्शलेमेवर हल्ला करून त्यांनी सर्व सरदारांची हत्या केली. तेवील सर्व धन लुप्त त्यांनी ते दिमिक्षाच्या राजाकडे पाठवले. २४ अरामाच्या सैन्यात फार थांडे लोक होते तरी यहूदाच्या मोठ्या सेनेवर परमेश्वराने त्यांना विजय मिळवून दिला. आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचा यहूदा लोकांनी त्याग केल्यामुळे परमेश्वराने योवाशाला हे शासन केले. २५ अरामी सेना योवाशाला

घायाळ अवस्थेत सोडून गेले तेव्हा योवाशाच्या सेवकांनीच त्याच्याविस्तृद्ध कट केला. यहोयादा या याजकाच्या पुत्राला, जख्याला योवाशाने जीव मारल्यामुळे ते या कारस्थानाला प्रवृत्त झाले. योवाशाला त्यांनी त्याच्या शच्येवरच ठार केले. दावीद नगरात लोकांनी त्यास मूठमाती दिली. पण राजांच्या दफन भूमीत त्याचे दफन केले नाही. २६ जाबाद आणि यहोजाबाद हे ते फितूर सेवक. जाबादच्या आईचे नाव शिमश. ही अमोनांची होती. यहोजाबादच्या आईचे नाव शिप्रिथ. ही मवाबी होती. २७ योवाशाचे पुत्र, त्यास दिलेली मोठी शिक्षा आणि त्याने केलेला देवाचा मंदिराचा जीर्णोद्धार याविषी राजांच्या बखरीत राजाविषी लिहिले आहे. योवाशाचा पुत्र अमस्या हा त्यानंतर राजा झाला.

२५ अमस्या राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. नंतर त्याने यस्शलेमांमध्ये एकोणतीस वर्षे राज्य केले. याच्या आईचे नाव यहोअदान, ती यस्शलेमची होती. २ त्याची वर्णणीक परमेश्वरास पटेल अशी होती पण त्यामध्ये मन: पूर्वकता नक्हती. ३ अमस्या शक्तिशाली राजा झाला मग त्याने आपल्या वडलांच्या मारेक्यांची हत्या केली. ४ पण त्यांच्या पुत्रांना त्याने ठार केले नाही कारण याबाबतीत मोशीच्या नियमशास्त्रातली आज्ञा त्याने पाळली. परमेश्वराची आज्ञा अशी आहे, “मूलांच्या अपराधांसाठी मातापितीना आणि मातापितांच्या अपराधांसाठी पुत्राना मृत्युंदं देऊ नये. ज्याच्या हातून अपराध झाला त्या व्यक्तीलाच देहदंड व्हावा.” ५ अमस्याने सर्व यहूदा लोकांस एकत्र केले आणि त्यांच्या घराणांवर सेनापती आणि सेनानायक यांच्या नेमणुका केल्या. समस्त यहूदा आणि बन्यामीन सैनिकांवर या प्रमुखांचा अंमल होता. युद्धात भाग घेण्यासाठी किमान वीस आणि त्यापुढील वयाचे सैनिक निवडले. भाले आणि ढार्लीनी सैज असे एकंदर तीन लाख सैनिक युद्धाला तयार होते. ६ यांच्याखेरीज आणखी एक लाख सैन्यांची कुमक अमस्याने इसाएलकडून मागवली. त्यासाठी त्याने शंभर किक्काकार चांदी एवढी किंमत मोजली. ७ पण यावेळी देवाचा एक मनुष्य अमस्याकडे येऊन त्यास म्हणाला, “हे राजा, इसाएलच्या सैन्याला आपल्याबाबोर घेऊ नकोस. एफ्राइमाच्या वंशजांना म्हणूनजेच इसाएलच्या लोकांस परमेश्वराची साथ नाही. ८ तू भले किंतीही तयारी करून लढाईत उतरलास तरी तुझा जय पराजय होणे देवाच्याच हातात आहे.” ९ यावर अमस्या त्या देवाच्या मनुष्यास म्हणाला, “णण इसाएली सैन्याला मी शंभर किक्काकार चांदी देऊन बसलो आहे, त्याचे काय?” देवाचा मनुष्य म्हणाला, “परमेश्वराकडे अलोट संपत्ती आहे, तो तुला त्यापेक्षा किंतीतरी जास्त देऊ शकेल.” १० तेव्हा अमस्याने इसाएलच्या सैन्याला एफ्राइमला परत पाठवले, या कृत्यामुळे इसाएली सैन्य, यहूदाचा राजा आणि यहूदाचे लोक यांच्यावर संतापले आणि रागाने घरी परतले. ११ यानंतर अमस्याने मूठे धाडस करून अदोम देशातील मिठाच्या खोऱ्यावर हल्ला चढवला. अमस्याच्या सैन्याने याठिकाणी सेईर मधील दहा हजार लोकांस ठार केले. १२ यहूदी लोकांनी दहा हजार जणांना बंदिवान केले. त्यांना धरून पर्वत माथ्यावर नेले आणि एवढ्या उंचीवरून त्यांचा कडेलोट केला. खालच्या दगडधोंडयांवर त्यांचे देह छिन्नविच्छिन्न होऊन पडले. १३ नेमक्या याचवेळी अमस्याने परत पाठवलेल्या इसाएली सैन्याने यहूदातील काही नगरावर हल्ला चढवला. त्यांनी बेथ-होरेनपासून सरळ शोमरोनपर्यंत गावे उद्धवस्त केली, तीन हजार लोकांस जिवे मारले आणि मौल्यवान चीजवस्तु लुटल्या. अमस्याने आपल्याला लढाईत सामील करून न घेतल्यामुळे हे इसाएली सैन्य भडकले होते. १४ अदोम्यांचा पाडाव करून अमस्या आपल्या नगरात परतला. येताना त्याने सेईर येथील लोकांच्या देवाच्या मूर्ती बोरब आणल्या आणि त्यांच्या पूजाअर्चा सुरु केली. या देवतांना वंदन करून तो त्यांच्याउढे धूप जाळू लागला. १५ या कृतीमुळे परमेश्वराचा आमस्यावर कोप झाला. परमेश्वराने संदेश्याला अमस्याकडे पाठवले. संदेश्या राजाला म्हणाला, “अमस्या, त्या

लोकांच्या दैवतांची पूजा तू का करत आहेस? त्या दैवताना तर स्वतः च्याच लोकांचे तुळ्यापासून रक्षण करता आले नाही.” १६ अमस्या संदेश्याच्या या बोलण्यावर म्हणाला, “आम्ही तुला राजाचा सल्लागार म्हणून नेमलेले नाही, तेव्हा तू गप्प रहावे हे चांगले नाहीतर जिवाला मुकशील.” संदेश्या गप्प बसला पण नंतर म्हणाला, “देवाने तुळ्या नाश करायचे निश्चित केले आहे. कारण तू कूर कूर नये त्या गोषी केल्यास आणि माझे एकले नाहीस.”

१७ यहूदाचा राजा अमस्या याने यावर आपल्या सल्लागारांबरोबर विचार विनियम केला. मग योवाशाला त्याने निरोप पाठवला की, “आपली एकदा प्रत्यक्ष युधात माग ठडली पाहिजे.” योवाश हा योहाआहाजाला पुत्र आणि योहाआहाज येहूदा, येहू इसाएलचा राजा होता. १८ इसाएलचा राजा योवाश याने यहूदाचा राजा अमस्या याच्याकडे आपले उत्तर पाठवले. योवाशाने दृष्टांत दिला तो असा: “लबानोन मधल्या एका कटरी झुट्टाने लबानोनाच्या एका गंधसूला निरोप पाठवला की, ‘तुळ्या कन्येये माझ्या पुत्रांशी लग्न क्वावे.’ पण तेवढ्यात ते झुट्प तिथून जाणाऱ्या एका वन्यपूर्वक्या पायाखाली तुडवले गेले. १९ मी अदमचा पराभव केला. असे तू खुशाल म्हण. तू हे प्रौढीने म्हणतो आहेस खेरे पण तू आपल्या घरी स्वस्थ बसावेस हे वरे. स्वतः ला उगीच अडवणीत पाढू नकोस! पण तू तसे केलेस तर तू स्वतः च्या आणि त्याबोराबर यहूदाच्या नाशाला कारणीभूत होरील.” २० पण अमस्याने या निरोपाला दाद दिली नाही. यहूदाच्या लोकांनी अदेमी लोकांच्या दैवतांचे भजन पूजन सुरु केल्यामुळे इसाएलकडून यहूदाच्या पराभव करायचे परमेश्वराने योजले होते. २१ तेव्हा इसाएलचा राजा योवाश आणि यहूदाचा राजा अमस्या यांची बेथ-शेमेश नगरात समोरासमोर गाठ पडली. बेथ-शेमेश यहूदातच आहे. २२ इसाएलने यहूदाच्या पराभव केला. झाडून सर्व यहूद्यांनी या लाडईतून पळ काढला. २३ इसाएलचा राजा योवाशाने बेथ-शेमेश येथे यहूदाच्या राजा अमस्याला पकडले आणि यरूशलेमला नेले. अमस्याच्या पित्याचे नाव योवाश. योवाशाचे पिता योहाआहाज. योवाशाने एफ्राइम वेशीपासून कोपाच्या वेशीपर्यंती यरूशलेमेच्या तटबंदीची चारशे हात लांबीची भिंत पर पोडून तेंडून टाकली. २४ सर्व सोने व रुपे तसेच मंदिरातील उपकरणे, भांडी देवील त्याने हस्तगत केली. देवाच्या मंदिरातील वस्तूंची देखभाल करण्याची जबाबदारी ओवर्द-अदेमी होती. राजमहालातील वस्तूही योवाशाने लुटल्या. काहीजणांना बंदिवान केले. या सगळ्याहास हो शोमरोनला परतला. २५ योहाआहाजाचा पुत्र इसाएलचा राजा योवाश याच्या मृत्युनंतर अमस्या पंथरा वर्ष जगला. अमस्याचे पिता म्हणजे यहूदाच्या राजा योवाश. २६ यहूदा आणि इसाएलधील राजांचा इतिहास या पुस्तकात, अमस्याने बाकी जे जे केले त्याची संपूर्ण हकिकत आली आहे. २७ अमस्याने परमेश्वराचे आज्ञापालन करायचे थांबवल्यावर यरूशलेमेच्या लोकांनी त्याच्याविरुद्ध कट केला. तेव्हा तो लाखीश येथे पक्कून गेला. पण लोकांनी त्याच्या मागावर माणसे पठवून त्याचा तेथे वध केला. २८ अमस्याचा मृतदेह मग लोकांनी घोड्यावर लादला आणि यहूदाच्या नगरात आपून त्यास पूर्वजांशीरी पुरले.

२६ अमस्याचा पुत्र उज्जीया याला यहूदाच्या लोकांनी अमस्याच्या गादीवर बसवले. उज्जीया तेव्हा सोळा वर्षांचा होता. २ उज्जीयाने एलोथ नगर पुन्हा बांधून काढले आणि यहूदाच्या स्वाधीन केले. अमस्याच्या मृत्युनंतरची ही घटना. ३ उज्जीया सोळा वर्षांचा असताना राजा झाला पुढे त्याने यरूशलेमेवर बावन्न वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव यखिल्या ती यरूशलेमची होती. ४ उज्जीयाचे वर्तन परमेश्वराच्या दृष्टीने योग्य असे होते. आपले पिता अमस्या यांच्याप्रमाणे त्याने देवाचे अनुसरण केले. ५ जख्याच्या हयातीत उज्जीयाने देवाचे अनुसरण केले. आदरपूर्वक परमेश्वरास माणणे त्यास जख्याने शिकवले, उज्जीया असे वागत असे तोपर्यंत परमेश्वर देवाने उज्जीयाचे कल्याण केले. ६ उज्जीयाने पलिष्ट्यांबरोबर युध केले. गथ, यब्बे व अशदोदचे कोट पाढून टाकले अशदोद जवळ व पलिष्ट्याच्या

वस्तीत इतरत्र उज्जीयाने नगरे वसवली. ७ पलिष्टे, गुरबालमध्ये अरब आणि मठजी यांच्याची झालेल्या लाढायांमध्ये परमेश्वराने उज्जीयाला साहाय्य केले. ८ अमोनी लोक उज्जीयाला कर देत असत, उज्जीयाचे सामर्थ्य इतके वाढले की त्याची कीर्ती मिसरच्या सीमेपर्यंत पोहोचती. ९ यरूशलेमामध्ये कोपाच्यातील वेस, खोऱ्याची वेस आणि कोट वळसा घेते तेथे उज्जीयाने बुरुज बांधून तटबंदीला बळकटी आणली. १० वाळवंटातही त्याने टेहळणी बुरुज बांधले. अनेक विहिरी खण्णल्या. डोंगराळ भागात आणि सपाटीवर त्याची बीरच गुरुदोरे होती. तसेच तेथील सुपीक भागात शेतकरी होते. द्राक्षबागांच्या देखेखेसाठी देखील त्याची माणसे होती. उज्जीयाला शेतीची आवड होती. ११ उज्जीयाच्या सैन्यात चांगले लढवये होते. ईयेल हा चिटणीस आणि मासेया हा कारभारी हे दोधे त्यांची गटागटात विभागणी करत. हनन्या या एका सेनानायकच्या हाताखाली हे दोधेजण होते. ईयेल आणि मासेया यांनी केलेल्या मणीप्रमाणे सैन्य टोळीने लढावंटर जाई. १२ सैन्यात एकंदर दोन हजार सहाशे प्रमुख लढवये नेतृत्व करीत. १३ शूट्रूवर तुडून पडणाऱ्या तीन लाख सात हजार पाचशे वीरांच्या सैन्याचे ते प्रमुख होते. राजाच्या बाजूने ते शत्रूवर चालून जात. १४ या सर्व सेनेला उज्जीयाने ढाळी, भाले, शिस्त्राणे, विलखते, धूनुच्य आणि गोफणगुडे अशी शस्त्रास्त्रे दिली. १५ काही हुशार कारागिरांनी शोधून काढलेली यंत्रेही उज्जीयाने यरूशलेमामध्ये बनवून घेतली. ती त्याने बुरुजांवर आणि ताताच्या कोपाच्यावर बसवली. ही यंत्रे बाण व मोठ्या डाढांचा मारा करीत असत. उज्जीया फार प्रसिद्ध झाला. उज्जीयाचे नाव त्यामुळे सर्वदू पसरले. त्याची कुमक वाढली आणि तो बलवान झाला. १६ पण सामर्थ्य वाढल्यावर तो गर्विष्ठ झाला आणि त्यामुळे त्याचा नाश ओढवला. परमेश्वरावर त्याची निषा राहिली नाही. धूप जाळण्यासाठी असलेल्या वेदीवर धूप जाळण्यासाठी तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. १७ तेव्हा याजक अज्ञा आणि आणखी परमेश्वराचे ऐशी धैर्यवान याजक त्याच्यापोठाठ तिथे गेले. १८ त्यांनी उज्जीयाची चूक दाखवून दिली. ते त्यास म्हणाऱ्ये, “उज्जीया, परमेश्वरास धूप जाळणे हे तुंझे काम नक्के. तू ते करु नकोस. अहोनाचे वंशज आणि याजक यांचेच ते काम आहे. धूप जाळण्याच्या या पवित्र कामासाठी ते नेमलेले आहेत. तेव्हा या पवित्र ग्राभाच्यातून तू बाहेर ये. परमेश्वराच्या आज्ञेचे तू उल्लंघन केले आहेत. परमेश्वर देवाकडून तुळा गौरव होणार नाही.” १९ पण उज्जीयाला या बोलण्याचा राग आला. त्याच्या हाती धूपाप्रती होते. याजकांवर तो संतापला असताना पाहता त्याच्या कपाळावर कोड उठले. परमेश्वराच्या मंदिरात धूप जाळण्याच्या वेदीच्या जवळ याजकांसमक्षे हे घडले. २० मुख्य याजक अज्ञा आणि इतर याजक उज्जीयाकडे बघतच राहिले. त्याच्या कपाळावरचे कोड त्यांनी पाहिले. त्याबोराबर त्यांनी उज्जीयाला तातडीने मंदिराबाहेर घालवले. परमेश्वराने शासन केल्यामुळे उज्जीयाही लोगेच चालता झाला. २१ राजा उज्जीया कुष्ठरोगी झाला. परमेश्वराच्या मंदिरात त्यास मज्जाव होता. तो एका स्वतंत्र घरात राहू लागला. त्याचा पुत्र योथाम हा राजघराण्याचा कारभारी बनला आणि लोकांचे शासन करू लागला. २२ उज्जीयाची इतर सर्व कृत्ये अमोजाचा पुत्र यशया संदेश्याचे अथापासून इथपर्यंत लिहिलेली आहेत. २३ उज्जीया मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांबळ त्याचे दफन झाले. राजासाठी असलेल्या दफनभूमीच्या शेजारच्या जागेत त्यास पुले. कारण तो कुष्ठरोगी होता. उज्जीयाच्या नंतर त्याचा पुत्र योथाम राजा झाला. परमेश्वराच्या मंदिरात त्यास मज्जाव होता. कारण तो एका स्वतंत्र घरात राहू लागला. त्याचा पुत्र योथाम हा राजघराण्याचा कारभारी बनला आणि लोकांचे शासन करू लागला. २४ उज्जीयाची इतर सर्व कृत्ये अमोजाचा पुत्र यशया संदेश्याचे अथापासून इथपर्यंत लिहिलेली आहेत. २५ उज्जीया मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांबळ त्याचे दफन झाले. राजासाठी असलेल्या दफनभूमीच्या शेजारच्या जागेत त्यास पुले. कारण तो कुष्ठरोगी होता. उज्जीयाच्या नंतर त्याचा पुत्र योथाम राजा झाला.

२७ योथाम राजा झाला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यरूशलेमेवर सोळा वर्षांचे नाव घेतो. त्याची आईचे नाव यरूशलामासाठी सोळा वर्षांची कृती आणि त्याची वेस आणि कोट वळसा घेते तेथे उज्जीयाने उज्जीयाची झालेल्या लाढायांमध्ये परमेश्वराने उज्जीयाला साहाय्य केले. ८ अमोनी लोक उज्जीयाला कर देत असत, उज्जीयाचे सामर्थ्य इतके वाढले की त्याची कीर्ती मिसरच्या सीमेपर्यंत पोहोचती. ९ यरूशलेमामध्ये कोपाच्यातील वेस, खोऱ्याची वेस आणि कोट वळसा घेते तेथे उज्जीयाने बुरुज बांधून तटबंदीला बळकटी आणली. १० वाळवंटातही त्याने टेहळणी बुरुज बांधले. अनेक विहिरी खण्णल्या. डोंगराळ भागात आणि सपाटीवर त्याची बीरच गुरुदोरे होती. तसेच तेथील सुपीक भागात शेतकरी होते. द्राक्षबागांच्या देखेखेसाठी देखील त्याची माणसे होती. उज्जीयाला शेतीची आवड होती. ११ उज्जीयाच्या सैन्यात चांगले लढवये होते. ईयेल हा चिटणीस आणि मासेया हा कारभारी हे दोधे त्यांची गटागटात विभागणी करत. हनन्या या एका सेनानायकच्या हाताखाली हे दोधेजण होते. ईयेल आणि मासेया यांनी केलेल्या मणीप्रमाणे सैन्य टोळीने लढावंटर जाई. १२ सैन्यात एकंदर दोन हजार सहाशे प्रमुख लढवये नेतृत्व करीत. १३ शूट्रूवर तुडून पडणाऱ्या तीन लाख सात हजार पाचशे वीरांच्या सैन्याचे ते प्रमुख होते. राजाच्या बाजूने ते शत्रूवर चालून जात. १४ या सर्व सेनेला उज्जीयाने ढाळी, भाले, शिस्त्राणे, विलखते, धूनुच्य आणि गोफणगुडे अशी शस्त्रास्त्रे दिली. १५ काही हुशार कारागिरांनी शोधून काढलेली यंत्रेही उज्जीयाने यरूशलेमामध्ये बनवून घेतली. ती त्याने बुरुजांवर आणि ताताच्या कोपाच्यावर बसवली. ही यंत्रे बाण व मोठ्या डाढांचा मारा करीत असत. उज्जीया फार प्रसिद्ध झाला. उज्जीयाचे नाव त्यामुळे सर्वदू पसरले. त्याची कुमक वाढली आहेत. १६ तेव्हा याजक उज्जीयाकडे बघतच राहिले. त्याच्या कपाळावरचे कोड त्यांनी पाहिले. त्याबोराबर त्यांनी उज्जीयाला तातडीने मंदिराबाहेर घालवले. परमेश्वराने शासन केल्यामुळे उज्जीयाही लोगेच चालता झाला. १७ राजा उज्जीया कुष्ठरोगी झाला. परमेश्वराच्या मंदिरात त्यास मज्जाव होता. तो एका स्वतंत्र घरात राहू लागला. त्याचा पुत्र योथाम हा राजघराण्याचा कारभारी बनला आणि लोकांचे शासन करू लागला. १८ उज्जीयाची इतर सर्व कृत्ये अमोजाचा पुत्र यशया संदेश्याचे अथापासून इथपर्यंत लिहिलेली आहेत. १९ उज्जीया मरण पावला आणि त्याच्या पूर्वजांबळ त्याचे दफन झाले. राजासाठी असलेल्या दफनभूमीच्या शेजारच्या जागेत त्यास पुले. कारण तो कुष्ठरोगी होता. उज्जीयाच्या नंतर त्याचा पुत्र योथाम राजा झाला. २० परमेश्वराच्या मंदिराचा वरचा

दरवाजा योथामाने पुन्हा करवला. ओफेलच्या कोटावर त्याने बरेच बांधकाम केले. ४ यहूदाच्या डोंगराळ प्रदेशात नगरे वसवली. जंगलात किल्ले आणि बुरुज बांधले. ५ अम्मोन्याचा राजा आणि त्यांचे सैन्य यांच्यावर योथामाने चढाई केली आणि त्यांचा पराभव केला. त्यामुळे पुढील तीन वर्षे अम्मोनी योथामाला शंभर किककार चांदी, दहा हजार कोर गहू आणि तेवढेच जब दरवर्षी देत असत. ६ परमेश्वर देवाने सांगितल्याप्रमाणे मन: पूर्वक आचारण केल्यामुळे योथामचे सामर्थ्य वाढले. ७ त्याने केलेल्या इतर गोष्टी आणि लढाया यांची हकीकत इसाएल व यहूदा राजांचा इतिहास या पुस्तकात लिहिली आहे. ८ योथाम गादीवर आला तेव्हा पंचवीस वर्षांचा होता. त्याने यस्खलेमामध्ये सोळा वर्षे राज्य केले. ९ पुढे योथाम मरण पावला आणि त्याचे त्याच्या पूर्वजाशेजारी दफन केले गेले. दावीद नगरांत लोकांनी त्यास पुरले. योथामाच्या जागी आहाज हा त्याचा पुत्र राज्य करु लागला.

२८ आहाज राजा झाला तेव्हा वीस वर्षांचा होता. त्याने यस्खलेमामध्ये

सोळा वर्षे राज्य केले. आपला पूर्वज दावीद वागला तसेहो आहाजचे वर्तन नव्हते. त्याचे आचारण परमेश्वरास मान्य होणारे नव्हते. २ इसाएलाच्या राजांचा त्याने कित्ता गिरवला. त्याने बाआल देवतेच्या ओतीवर मूर्ती बनवल्या. ३ बेन हिन्नोनमच्या खोयात त्याने धूप जाळला. आपल्या पोटच्या पुत्रांना त्याने अग्नीमध्ये आहूती देवून बली दिले. या प्रदेशात राहणारे लोक जे भयंकर पाप करीत तेव त्याने केले. इसाएल लोकांनी या भूमीवर पाऊल ठेवले तेव्हा परमेश्वराने त्या लोकांस तेथून घालवले होते. ४ आहाजाने उंचस्थानी, डोंगरावर तसेच प्रत्येक हिरव्यागर वृक्षाखाली यज्ञ केले आणि धूप जाळला. ५ आहाजच्या या पापांमुळे परमेश्वर देवाने अरामाच्या राजाच्या हातून आहाजाचा पराभव करविला. अरामाच्या राजाने व त्याच्या सैन्याने आहाजाचा पाडाव करून यहूदाच्या लोकांस कैद केले व दिमिष्काळा नेले. इसाएलाचा राजा पेकह याच्याकडूनही परमेश्वराने आहाजाचा पराभव करवला. ६ पेकहच्या पित्याचे नाव रमाल्या. पेकहच्या सैन्याने एका दिवसात यहूदाचे एक लाख विस हजार शूरू सैनिक ठार केले. आपले पूर्वज यजा परमेश्वर देवाला शरण गेले त्या परमेश्वराची साथ सोळल्यामुळे यहूदी लोकांचा असा पराभव झाला. ७ जिख्री हा एफाइममध्यात एक शूरू योद्धा. त्याने राजा आहाजाचा पुत्र मासेया, राजमहालाचा प्रमुख कारभारी अत्रीकाम आणि राजाच्या खालोखाल दुस्याचा क्रमांकाचा अधिकारी एलकाना यांना ठार मारले. ८ इसाएलाच्या सैन्याने यहूदात राहण्याचा दोन लाख जणांना पकडून नेले. हे सर्व त्यांचे नातलगच होते या कैदांमध्ये स्त्रिया व बालकेही होती. तसेच यहूदातील किंमती वस्तूही लुटून नेल्या. ही लूट आणि बंदिवान यांना ताब्यात घेऊन ते शोमरोन येथे आले. ९ तिथे ओदेद नावाचा परमेश्वराचा एक संदेश होता. शोमरोनला आलेल्या इसाएली सैन्याला तो भेटला. ओदेद त्यांना म्हणाला, “तुमच्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्यामुळे तुम्ही यहूदी लोकांचा पराभव करू शकलात कारण परमेश्वराचा यहूदावर कोप झाला होता. पण तुम्ही अतिशय नीच पद्धतीने यहूदाची कतल केलीत. त्यामुळे आता परमेश्वराच्या क्रोधाचा रोख तुमच्यावर आहे. १० यहूदाच्या व यस्खलेमेच्या लोकांस गुलाम करण्याचा तुमचा मानस आहे. परमेश्वराच्या दृष्टीने तुम्ही हे अपराध केले आहे. ११ आता माझी ऐका. पकडून आणलेल्या या अपल्या बंधू-भर्गींना परत पाठवून घ्या. परमेश्वरास तुमचा अनावर संताप आला आहे.” १२ एफाइमाच्या काही प्रमुख मंडळीनी इसाएलाच्या सैनिकांना लढाईवरून परतताना पाहिले, तेव्हा या प्रमुखांनी सैनिकांना भेटून चांगली समज दिली. योहानानाचा पुत्र अज-न्या, मशिल्लेमोथचा पुत्र बरेखा, शल्लूमचा पुत्र यहिज्कीया, आणि हदलाईचा पुत्र अमास ही ती नेते मंडळी होत. १३ ती इसाएली सैन्याला म्हणाली, “यहूदाच्या कैद्याना इकडे आणू नका. तसे केलेत तर तो परमेश्वराचा आपण केलेला मोठा अपराध ठेरेल. आपल्या पापांमध्ये त्यामुळे आणखी भर पडेल. इसाएलावर परमेश्वराचा कोप होईल.” १४ तेव्हा त्या सैनिकांनी कैदी

आणि लुटलेली चीजवस्तू हे इसाएल लोकांच्या आणि त्या प्रमुखांच्या हवाली केले. १५ तेव्हा अज-न्या, बरेखा, यहिज्कीया आणि अमासा यांनी पुढे होऊन कैद्यांना जवळ केले. त्यातील उघड्या नागड्या लोकांस त्यांनी लुटीतले कपडेलते दिले. जे अनवाणी होते त्यांना पादव्राणे दिली. त्या सर्वांना त्यांनी खाऊ पिंप घातते. एवढे झाल्यावर या प्रमुखांनी त्यांच्या जखमा बांधल्या व चालायचे त्राण नसलेल्या कैद्यांना गाडवावर बसवले आणि या सर्वांना त्यांनी यरीहो या त्यांच्या गावी घरी नेऊन सोऱ्डले (यरीहोला खुरुजीच्या झाडांचे नगर असेही म्हणातात). मग ते शोमरोनला परतले. १६ याचवेळी अदोम्यांनी यहूदी लोकांस कैद करून नेले. तेव्हा राजा आहाजने अश्शूराच्या राजाकडे मदत मागितली. १७ कारण अदोमी लोकांनी पुन: येऊन यहूदात मार देऊन काही लोक बंदी करून नेले होते. १८ पलिष्ट्यांनीही डोंगराळ करून त्यांचा पाडाव केला. अदोम्यांनी यहूदी लोकांस कैद करून नेले. तेव्हा राजा आहाजने अश्शूराच्या राजाकडे मदत मागितली. १९ कारण अदोमी लोकांनी पुन: येऊन यहूदात मार देऊन काही लोक बंदी करून नेले होते. २० पलिष्ट्यांनीही डोंगराळ तलवटीच्या भागातल्या गावावर आणि दक्षिण यहूदावर हल्ला केला. बेथ-रेसेश, अयालोन, गरेऽरोथ, सोखो, तिमा आणि गिम्जो ही गावे त्यांच्या आसपासच्या खेड्यांसह काबीज केली. व तेथे ते राहायला गेले. २१ परमेश्वराने यहूदाला संकटानी जेरिला आणले कारण इसाएलाचा राजा आहाज याने वाईट वर्तन केले होते. आहाजाने परमेश्वराविरुद्ध महापाप केले होते. २० पिलगथ-पिलनेसर हा अश्शूराचा राजा. याने आहाजला मदत करण्याएवजी त्रासच दिला. २१ आहाजने परमेश्वराच्या मंदिरातील, राजमहालातील तसेच सरदारांच्या घरातील धन्दौलत घेऊन अश्शूराच्या राजाला दिली पण त्याचाही फायदा झाला नाही. २२ या संकटकाळात आहाजच्या वाईट वर्तनात आणखी भरच पडली. तो परमेश्वरापासून दुरावला. २३ दिमिष्काच्या लोकांच्या दैवतांसाठी त्याने यज्ञ केले. या दिमिष्कांनी त्यास हरवले होते. तेव्हा त्याने विचार केला, “अरामाचे लोक ज्या देवाची पूजा करतात ते देव त्यांना साहाय्य करतात. तेव्हा मी ही त्यांच्यासाठी यज्ञ केले तर ते मला सोऱ्डवतील.” म्हणून आहाज त्या दैवतांना शरण गेला. त्याच्या या कृत्यांमुळेच त्याचा आणि इसाएल लोकांचा नाश होत गेला. २४ आहाजने देवाच्या मंदिरातील सगाळी उपकरणे गोळा करून त्यांची मोडोड करून विल्हेवाट लावली. परमेश्वराच्या मंदिराची दारे त्याने बंद करून घेटली. वेद्या केल्या आणि त्या यस्खलेमामध्ये चौकात बसवल्या. २५ यहूदातील सर्व गावांमध्ये इतर देवतांच्या पूजेला धूप याळण्यासाठी म्हणून उंचस्थाने केली. अशाप्रकारे वागून आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवाचा त्याने क्रोध ओढवून घेतला. २६ आहाजची सर्व कृत्ये इसाएल व यहूदी राजांचा इतिहास या पुस्तकात लिहिले आहेत. २७ आहाज मरण पावला आणि त्याचे पूर्वजांशेजारी त्याचे दफन झाले. यस्खलेम नगरात लोकांनी त्यास पुले. पण इसाएलाच्या इतर राजांचे जेथे दफन झाले त्या जागी मात्र नव्हे. आहाजाचा पुत्र हिज्कीया हा पुढे राजा झाला.

२९ हिज्कीया वयाच्या पंचविसाच्या वर्षी राजा झाला. त्याने यस्खलेमामध्ये एकोणीतीस वर्षे राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव अबीया. ती जख्याची कन्या. २ हिज्कीयाची वागपूक परमेश्वराच्या दृष्टीने उचित अशी होती. आपला पूर्वज दावीद याच्या प्रमाणेच त्याचे वर्तन सुयोग्य असे. ३ हिज्कीयाने परमेश्वराच्या मंदिराचे दरवाजे उघडले आणि दुरुस्ती करून ते मजबूत केले. राजा झाल्यावरोबर आपल्या कारभाराच्या पहिल्या महिन्यातव त्याने हे केले. ४ सर्व याजक आणि लेवी यांना त्याने एकत्र बोलावले आणि मंदिराच्या पूर्वकडील मोकळ्या चौकात त्यांची सभा घेटली. ५ तो त्यांना म्हणाला, “तेवी हो, ऐका! देवाच्या सेवेसाठी पवित्र व्वा. या पवित्र कार्यासाठी परमेश्वर देवाच्या मंदिराची सिध्दता करा. परमेश्वर हा आपल्या पूर्वजांचा देव आहे. पवित्रत्वात्त्वात अशुद्धपणा काढून टाका. ६ आपल्या पूर्वजांनी परमेश्वराची संगत सोऱ्डली आणि आपला देव परमेश्वर याच्या दृष्टीने वाईट ते केले त्याच्या मंदिराकडे पाठ फिरवली. ७ त्यांनी मंदिराचे प्रवेशद्वार बंद केले आणि दिवे विझू दिले. इसाएलाच्या परमेश्वराच्या पवित्र गाभाच्यात परमेश्वरासाठी

धूप जाळणे, होमार्पणे करणे बंद पडले. ८ महणून यहूदा व यस्शलेमेच्या लोकांवर परमेश्वर कोपला. त्याने लोकांस शासन केले. परमेश्वराचा क्रोध पाहून इतर लोक विस्मयचिकित झाले आणि घारबरले. यहूदी लोकांबद्दल त्यांना तिरस्कार आणि शरम वाटली. ही वस्तुस्थिती तुम्हास माहीत आहे. तुम्ही ती पाहतच आहात. ९ महणून युद्धात आपले पूर्वज मारले गेले. आपल्या स्त्रिया, मुले कैदी झाले. १० म्हणून मी, हिज्जीया, इस्साएलच्या परमेश्वर देवाशी करार करणार आहे. म्हणजे आपल्यावर त्याचा राग राहणार नाही. ११ तेव्हा पुत्रांनी आता, आल्सात वेळ घालतू नका. परमेश्वराने त्याच्या सेवेसाठी तुमची निवड केली आहे. मंदिरात त्याची सेवाचाकरी करणे, धूप जाळणे यासाठी तुम्हास त्याने निवडले आहे.” १२ तेव्हा जे लेवी कामाला लागले ते पुढीलप्रमाणे: कहाथ घराण्यातले अमासयाचा पुत्र महथ आणि अजन्याचा पुत्र योएल. मरारी कुळातला अच्छीचा पुत्र कीश आणि यहल्लेलाचा पुत्र अजन्या, गर्भोनी कुळातला जिम्माचा पुत्र यवाह आणि यवाहाचा पुत्र एदेन, १३ अलीसाफानच्या घराण्यातील शिरी आणि ईएल आसाफच्या घराण्यातील जख्या व मत्तन्या. १४ हेमनच्या कुळातील यहीएल आणि शिरी, यदूथूनच्या कुळातील शमाया आणि उजियेल. १५ मग या लेवीनी आपल्या भाऊबदंसह एक प्रतीक येऊन मंदिराच्या शुद्धतेसाठी सर्व तयारी केली. परमेश्वराने राजामार्फत केलेली आज्ञा त्यांनी पाळली. मंदिराच्या स्वच्छतेसाठी ते आत शिरले. १६ परमेश्वराच्या मंदिरात जेवढ्या अशुद्ध आणि तिथल्या वातावरणाशी विसंगत वस्तु त्याना सापडल्या त्या सगळ्यांचा गोळा करून त्यांनी मंदिराच्या अंगणात आणून ठेवल्या. तेथून त्या उचलून त्यांनी किंद्रोन खोऱ्यात नेऊन टाकल्या. १७ पहिल्या महिन्याच्या प्रतीकेदेल लेवीनी पवित्रीकरणाच्या कामाला सुरुवात केली. आठच्या दिवशी ते परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रवेशद्वारापार्यंत आले. परमेश्वराच्या मंदिराची सर्व तहेची शुद्धता होऊन ते पवित्र घायला आणखी आठ दिवस लागले. पहिल्या महिन्याच्या सोळाच्या दिवशी त्यांचे काम पूर्ण झाले. १८ त्यानंतर ते राजा हिज्जीया याच्याकडे गेले. राजाला ते म्हणाले, “परमेश्वराचे मंदिर, होमार्पणाची वेदी आणि त्यारील सर्व भांडे आम्ही शुद्ध केले आहेत. समार्पित भाकीरचे मेज आणि त्याची सर्व उपकरणे ही शुद्ध केली आहेत. १९ राजा आहाजने आपल्या कारकिर्दीत गैरवतनातून जी उपकरणे फेकून दिली होती त्यांचीही शुद्धी करून आम्ही ती मांडली आहेत. ती आता परमेश्वराच्या वेदीसमोरच आहेत.” २० दुसऱ्या दिवशी सकाळी, नगरातील सर्व सरदारांना बोरब घेऊन राजा हिज्जीया परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. २१ त्यांनी सात बैल, सात मेंडे, सात कोकरे आणि सात बोकड कापार्पणासाठी आणले. यहूदाचे राज्य, परमेश्वराचे पवित्रस्थान आणि यहूदा याच्या शुद्धीप्रीत्यर्थ हे प्राणी होते. अहरोनाचे वंशज असलेल्या याजकांना हिज्जीयाने ते प्राणी परमेश्वराच्या वेदीवर अर्पण करायची आज्ञा केली. २२ त्याप्रमाणे याजकांनी बैल कापले आणि त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. मग मेंडे कापून त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. २३ यानंतर याजकांनी कोकरे कापली आणि त्यांचे रक्त वेदीवर शिंपडले. २४ यानंतर याजकांनी राजा व समुद्राय यांच्याउढे बोकडांना आणले. हे बोकड कापार्पणासाठी होते. याजकांनी बोकडांवर हात ठेवून त्याना मारले. २५ बोकडांचे रक्त वेदीवर शिंपून याजकांनी कापार्पण केले. इस्साएलबद्दल प्रायश्चित्त होण्यासाठी म्हणून हे विधी याजकांनी केले. समस्त इस्साएल लोकांसाठी होमार्पण आणि पापार्पण करावे अशी राजाची आज्ञा होती. २६ त्याप्रमाणे दावीदाची वाद्य घेऊन लेवी आणि कर्णे घेऊन याजक उभे राहिले. २७ मग हिज्जीयाने वेदीवर होमार्पण करण्याची आज्ञा केली. त्यास सुरुवात होताच परमेश्वराचे भजन स्तवनही सुरु झाले. कर्णे आणि इस्साएलचा राजा दावीद याची वाद्य यांचा गजर सुरु झाला. २८ होमार्पण चालू असेपर्यंत समुद्राय अभिवादन करत

होता. गायक गात होते आणि कर्णे वाजवणे चालू होते. २९ होमार्पणाचे विधी झाल्यावर राजा हिज्जीयासह सर्व लोकांनी मस्तके लववून परमेश्वराची स्तोत्रे गाण्याची आज्ञा केली. तेव्हा त्यांनी दावीद आणि द्रष्टा आसाफ यांनी रचलेली स्तोत्रे म्हटली. या स्तवनांनी ते आनंदीत झाले. सर्वांनी लवून नमस्कार करून देवाची आराधना केली. ३० हिज्जीया म्हणाला, “यहूदातील लोकहो, तुम्ही आता स्वतः ला परमेश्वराच्या हवाली केले आहे. तेव्हा जवळ येऊन यज्ञाची आणि उपकारास्मरणाची अर्पणे आणा.” तेव्हा लोकांनी ती अर्पणे आणली. ज्यांना हवी होती त्यांनी मनोभावे होमार्पणाही आणली. ३२ मंदिरात एकंदर होमार्पणे आणली गेली त्याची मोजदाद पुढीलप्रमाणे: सत्तर बैल, शंभर मेंडे, दोनशे नर कोकरे. त्यांचे परमेश्वरास होमार्पण करण्यात आले. ३३ सहशी बैल आणि तीन हजार शेरडेमेंडे हे परमेश्वरास वाहिलेले पैशू. ३४ होमबलीसाठी आणतेल्या एवढ्या पश्चंची काठडी काढणे, कापणे हे तेवढ्या याजकांच्या आवाक्याबाबरहे होते. तेव्हा त्यांच्या बांधवांनी लेवीनी त्यांना या कामात मदत केली आणि इतर याजक पुढच्या सेवेसाठी पवित्र होण्याच्या तयारीला लागले. पवित्र होण्याच्या बाबतीत याजकांपैकी लेवी अधिक काटेकोर होते. ३५ होमबली पुष्कल होते. शांत्यापणांच्या पश्चंची चर्की आणि पेयार्पणीही विपुल होती. याप्रकारे परमेश्वराच्या मंदिरातील उपासना क्रमवार स्थापित झाली. ३६ परमेश्वराने आपल्या प्रजेसाठी हे जे सर्व घडवून आणले त्यामुळे हिज्जीया आणि सगळे लोक आनंदीत झाले. हे सर्व इतक्या जलद घडून आले म्हणून त्याना विशेष आनंद झाला.

३० हिज्जीयाने इस्साएल आणि यहूदामधील सर्व लोकांस निरोप पाठवले; तसेच एफ्राइम आणि मनश्शेच्या लोकांस पत्रे लिहिली. इस्साएलचा परमेश्वर देव यांच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडणाचा सण साजारा करायला यस्शलेमातील परमेश्वराच्या मंदिरात यावे असे त्याने त्या निरोप पत्रांद्वारे कळवले. २ यस्शलेम येथील मंदळी आणि सर्व सरदार यांच्याशी विचार विनियम करून राजा हिज्जीयाने वल्हांडणाचा सण दुसऱ्या महिन्यात साजारा करायचे ठरवले. ३ सणासाठी पुरेशा याजकांचे पवित्रीकरण झाले नव्हते तसेच यस्शलेमामध्ये सगळे लोक जमले नव्हते म्हणून नेहमीच्या वेळेला हा सण साजारा करता येणे शक्य नव्हते. ४ तेव्हा राजासह सर्व मंडळांना ही गोष पसंत पडली. ५ बैर-शेबापासून दान पर्यंत इस्साएलभर त्यांनी दवडी पिटली कि परमेश्वर देव ह्याच्याप्रीत्यर्थ वल्हांडणासाठी यस्शलेमेला यायला सर्व लोकांस आवाहन करण्यात आले. मोशेच्या नियमसास्त्रात सांगितेल्या पारंपारिक पद्धतीने बहुसंख्या लोकांनी फार वर्षात हा सण साजारा केला नव्हता. ६ त्यामुळे निरोपांनी राजाचा संदेश इस्साएल आणि यहूदाभार फिरवला. त्याचा मसुदा असा होता: “इस्साएल लोकांहो, अब्राहाम, इस्साहक आणि इस्साएल (याकोब) यांच्या परमेश्वर देवाकडे परत फिरा. म्हणजे अशुद्ध राजांच्या तावडीतून सुटून जे सुखरूप राहिले आहेत त्याना परमेश्वर जवळ करील. ७ आपले पिता किंवा भाऊबदं यांचे अनुकरण करू नका. परमेश्वर त्यांचा देव होता, पण त्यांनी त्याच्याकडे पाठ फिरवली. तेव्हा त्यांच्याविषयी परमेश्वराने इतरांच्या मनात घृणा निर्माण केली व त्यांना निदिला प्रवृत्त केले. त्यामुळे झालेली दुर्दशा तुम्ही पाहिली आहेच. ८ आपल्या पूर्वजांसारखे ताठर बनू नका. मनोभावे परमेश्वरास शरण जा मंदिराच्या पवित्र गाभान्याकडे या. परमेश्वराने ते पवित्रस्थान कायमचे पवित्र केले आहे. परमेश्वर देवाची सेवा करा. तरच परमेश्वराच्या तुम्हाच्यावर भडकलेला कोप शांत होईल. ९ तुम्ही परमेश्वराकडे परत फिरलात तर ज्याने तुम्हाच्या भाऊबदंना आणि लेकरांना कैद करून नेले त्यांना दयेचा पाझार फुटेल आणि तुमचे भाऊबदं आणि लेकरे आपल्याकडे परत येतील. परमेश्वर तुमचा देव दयालू आणि कृपालू आहे. त्याच्या आस-च्याला गेलात तर तो तुमचा धिक्कार करणार नाही.” १० एफ्राइम आणि मनश्शेच्या प्रदेशात निरोपे गावोगाव फिरवले. ते पार जबलून

पर्यंत गेले. पण लोकांनी मात्र उपहासाने वागून त्यांची हेटाळणी केली. ११ आशेर, मनश्शे आणि जबुलून मधल्या काहींनी मात्र असे न करता विनग्रतेने यस्थलेमेला प्रयाण केले. १२ पुढे परमेश्वराच्या कृपेनेही असे घडून आले की राजा हिज्कीया आणि त्याचे सरदार यांच्या आजोप्रमाणे वागायला यूहूदाचे लोक तयार झाले. अशा रीतीने त्यांनी देवाचा शब्द पालला. १३ दुसऱ्या महिन्यात बेखमीर भाकरीचा सण साजरा करण्यासाठी लोक प्रचंड संघेने यस्थलेमेत जमले. तो एक विशाल समुदाय होतो. १४ यरुशलेम मधल्या खोट्या नाट्या दैवतांसाठी उभारलेल्या वेद्या तसेच धूप जाळायच्या वेद्या या लोकांनी उखडून टाकल्या आणि किंद्रोन खोयात नेऊन टाकून दिल्या. १५ दुसऱ्या महिन्याच्या तौदैव्या दिवशी त्यांनी वल्हांडणाच्या यजपथूचा बली दिला. याजक आणि लेवी यांनी तेव्हा लजित होऊन स्वतः ला पवित्र केले आणि होमबली परमेश्वराच्या मंदिरात आणले. १६ देवाचा मनुष्य मोशेच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे ते आपापल्या जागी स्थानापन्न झाले. याजकांनी लेवीच्या हातून रक्त घेऊन ते वेटीवर शिंपडले. १७ येथे जमलेल्या पुष्कळाशा लोकांनी स्वतः चे शुद्धीकरण केलेले नद्वते त्यामुळे वल्हांडणाचे यजपथू मरायचा त्यांना अधिकार नव्हता. अशासाठी ते काम लेवीनाच करावे लागत होते. लेवींनी सर्व यजपथूचे परमेश्वराकरता शुद्धीकरण केले. १८ एफ्राइम, मनश्शे, इस्साखार आणि जबुलून इथून आलेल्या बयाच लोकांनी वल्हांडणासाठी योग्य तहेने स्वतः चे शुद्धीकरण केलेले नव्हते. ही पृथक मोशेच्या नियमशास्त्राला सोडून होती. पण हिज्कीयाने त्यांच्या वतीने प्रार्थना केली. १९ तो म्हणाला, “परमेश्वर देवा, तू भला आहेस. तुझी आराधना योग्य तहेने व्हावी असे या लोकांस मनापासून वाटते. पण धर्षशास्त्राप्रमाणे त्यांनी शुद्धीकरण केलेले नाही. त्यांना क्षमा कर. आमच्या पूर्वजांपासूनचा तूच आमचा देव आहेस. अत्यंत पवित्रस्थानाच्या नियमाप्रमाणे त्यांच्या पांठाची कापी पवित्र झालेले नसले तरी तू त्यांना क्षमा कर.” २० राजा हिज्कीयाने केलेली प्रार्थना परमेश्वराने ऐकली आणि लोकांस क्षमा केली. २१ इस्साएलाच्या प्रजेने यस्थलेमामध्ये बेखमीर भाकरीचा सण सात दिवस साजरा केला. लोक आनंदात होते. लेवी आणि याजक यांनी रोज मः; पूर्वक परमेश्वराची स्तुतिस्तोत्रे गाईली. २२ परमेश्वराची सेवा कशी करावी याचे उत्तम ज्ञान असलेल्या लेवींना राजा हिज्कीया उत्तेजन देत होता. सणाचे सात दिवस आनंदात घालवत लोकांनी शांत्यपूर्णे वाहिली आणि आपल्या पूर्वजांच्या परमेश्वर देवासमोर पापाची कबूली दिली. २३ वल्हांडणाचा सण आणखी सात दिवस साजरा करावा असे सर्वनुमते ठरले. त्याप्रमाणे त्यांनी आनंदाने साजरा केला. २४ यहूदाचा राजा हिज्कीयाने एक हजार बैल आणि सात हजार मेंद्रे व पुढाऱ्यांनी एक हजार बैल व दहा हजार मेंद्रे या समुद्रायाला दिली. त्यासाठी बन्याच याजकांना पवित्र व्हावे लागले. २५ यहूदातील सर्व लोक, याजकवर्ग, लेवी, इस्साएलमधील समुदाय तसेच इस्साएलातून यहूदात आलेले विदेशी प्रवासी हे सर्वजण अतिशय खुशी होते. २६ यस्थलेमामध्ये आनंद पसरला होता. इस्साएलचा राजा दावीद याचा पुत्र शलमीन याच्या कारकिर्दीनंतर आजतागायत असा आनंदाचा प्रसंग कधी घडलाच नव्हता. २७ याजक व लेवी यांनी उठून लोकांस आशीर्वाद देण्याची परमेश्वरास प्रार्थना केली. परमेश्वराने त्यांचे ऐकले. त्यांची प्रार्थना स्वर्गातील आपल्या पवित्र स्थानी परमेश्वरास ऐकू गेली.

३१ अशा तहेने वल्हांडणाच्या उत्सवाची समाप्ती झाली. यस्थलेमेमध्ये तिथे गेल्यावर त्यांनी दैवतांच्या दगडी मूर्ती फोडून टाकल्या. या परकीय दैवतांची पूजा होत असे. अशेराच्या मुर्तीही त्यांनी उखडून टाकल्या. यहूदा आणि बन्यामीन प्रांतातील सर्व उंचस्थाने आणि वेद्या त्यांनी उद्घवस्त केल्या. एफ्राइम आणि मनश्शे या प्रदेशातील लोकांनीही तेव केले. इतर दैवतांच्या प्रार्थनेसाठी बनवण्यात आलेल्या सगळ्या गोर्झीचा त्यांनी नाश केला. व

तेक्हाच सर्व इस्साएल लोक घोराघरी गेले. २ लेव्याची आणि याजकांची अनेक गटामध्ये विभागणी केलेली होती. त्यापैकी प्रत्येक गटाला आपआपले विशेष कामकाज नेमून दिलेले होते. राजा हिज्कीयाने त्या सर्वांना आपला कारभार हाती घ्यायला सांगितले. होमार्पणे व शांत्यपूर्णे वाहणे हे लेवीचे व याजकांचे नेमलेले काम होते. तसेच मंदिराच्या प्रवेशद्वाराजवळ परमेश्वराच्या स्तुतिस्तोत्रे म्हणणे व परमेश्वराच्या मंदिरात सेवा करणे हे ही त्यांचे काम होते. ३ यज्ञात अर्पण करण्यासाठी म्हणून हिज्कीयाने आपल्या पशुधुनातील काही पशू दिले. सकाळ संध्याकाळाच्या होमार्पणा खातर त्यांचा उपयोग करण्यात आला. शब्दाथ, चंद्रदर्शनी व इतर उत्सव कार्ये या दिवशीही होमार्पणे होत असत. हे परमेश्वराच्या नियमस्थास्त्रात लिहिले आहे. ४ आपल्या उत्पन्नातील ठराविक हिस्सा लोकांस लेवी व याजक यांना द्यावा लागत असे, तो त्यांनी द्यावा अशी यस्थलेमेतील लोकांसाठी आज्ञा राजा हिज्कीयाने केली. त्यामुळे नियतकार्य निर्वेदधपणे परमेश्वराच्या नियमशास्त्रानुसार करणे याजकांना व लेवींना शक्य झाले. ५ ही आज्ञा सर्व प्रजेत्याचा कानी गेली. त्याबोरोबर इस्साएल लोकांनी आपले धान्याचे पीक, द्राक्ष, तेल, मध आणि इतर बगायती उत्पन्न या सगळ्याचा एक दशांश भाग आणून दिला. ६ यहूदातील नगरवासी इस्साएली व यहूदी लोकांनीही आपली गुरु आणिं शेळ्यामेढ्या यांचा दहावा हिस्सा जमा केला. परमेश्वराकरिता आखून दिलेल्या जागेत धान्याच्याही राशी त्यांनी आणून ओतल्या. त्यांनी या सर्व वस्तूंचे ढीग रचले. ७ लोकांनी या सर्व वस्तू आणून टाकायला तिसऱ्या महिन्यात सुरुवात केली आणि सातव्या महिन्यात हे काम संपले. ८ राजा हिज्कीयाआणि इतर सरदार यांनी जेव्हा या राशी पाहिल्या तेव्हा त्यांनी परमेश्वरास आणि इस्साएलाच्या प्रजेता धन्यवाद दिले. ९ राजाने मा याजकांना आणि लेवींना या गोळा झालेल्या वस्तूविषयी विचारले. १० तेव्हा सादोकाचा घराण्यातला मुख्य याजक अज-या हिज्कीयाला म्हणाला की, “लोक परमेश्वराच्या मंदिरात धान्य व या सगळ्या गोर्झी अर्पण करायला लागल्यापासून आम्हास पोटभर खायला मिळू लागले आहे. अगदी तृप्त होईपर्यंत खुतनीही एवढे उरले आहे. परमेश्वराने आपल्या लोकांस आशीर्वाद दिला आहे, म्हणून तर इतके शिल्लक राहीले आहे.” ११ हिज्कीयाने मग याजकांना परमेश्वराच्या मंदिरात कोठारे तयार ठेवायला सांगितली. त्याची आज्ञा अंमलात आणली गेली. १२ याजकांनी परमेश्वरासाठी अर्पण केलेल्या वस्तू धान्याचा अथवा पशूचा दहावा हिस्सा, इतर काही वाहिलेल्या गोर्झी आत आणल्या आणिं मंदिरातील कोठारात जमा केल्या. कोन्न्या लेवी ही या भांडारावरचा प्रमुख अधिकारी होता. शिमी त्याच्या हाताखाली होता. शिमी कोन्न्याचा भाऊ होता. १३ यहीएल, अज-या, नहथ, असाएल, यरीमेथ, योजाबाद, अलीएल, इमस्या, महथ व बनाया यांच्यावर कोन्न्या आणि शिमी या दोन भावांची देखेरेख होती. राजा हिज्कीया आणि देवाच्या मंदिराचा प्रमुख अधिकारी अज-या यांनी या मनुष्यांची निवड केली. १४ लोकांनी देवाला स्वरूपीशीने अर्पण केलेल्या सगळ्या गोर्झीवर करोवी देखेरेख होती. परमेश्वरास वाहिलेल्या या गोर्झीचे वाटप करण्याची जबाबदारी त्याच्यावर होती. तसेच परमेश्वरास आलेल्या पवित्र भेटवस्तूची वाटणी करण्याचेही काम त्याचेच होते. कोरे पूर्वकड्या प्रवेशद्वाराचा द्वारपाल होता. त्याच्या पित्याचे नाव इमाना लेवी. १५ एदेन, मिन्यामीन, येश्वार, शमाया, अम्याचा व शखन्या हे कोरेचे मदतनीस होते. याजक राहत त्या नगरात ते निषेडे आपली सेवा रूजू करत. याजकांच्या प्रत्येक गटांमधील आपापल्या भाऊबंदेनां त्यांच्या वाटणीचा हिस्सा देत. हे वाटप करताना ते लहान मोठा अशा सर्वांनच सारखाच भाग देत असत. १६ लेवी घराण्याच्या इतिहासात ज्यांची नावे नोंदेलेली होती असे, तीन वर्षे किंवा त्यापेक्षा जास्त वयाचे जे लेवी पुरुष परमेश्वराच्या मंदिरात नेमून दिलेल्या दैनंदिन कामासाठी जात त्यांना त्यांची वाटणी हे मदतनीस देत. अशा प्रकारे लेवीच्या प्रत्येक गटाला काम नेमून दिलेले होते. १७ याजकांना त्यांच्या वाटणीचा हिस्सा मिळत असे. ज्या लेवीची आपापल्या पितृकुलाप्रमाणे नोंद-

झाली होती त्यांना आणि किमान वीस वर्षे किंवा त्यापेक्षा वयाने मोठ्या असलेल्या लेवींना त्यांची वाटणी मिळत असे. त्यांच्यावरील जबाबदारीचे स्वरूप आणि त्यांचा गट यावर त्याचे प्रमाण ठरत. असे. १८ ज्या लेवीची वंशवाल्यांमध्ये नोंद झालेली होती त्या सर्वांच्या अपत्यांना, पर्लीना पुढे व कन्या यांनी ही आपापला हिस्सा मिळे. परमेश्वराच्या सेवेसाठी ते नेहमीच पवित्र होऊन तपर असत महून त्यांना हे दिले जाई. १९ अहरोन वंशातील काही याजकांची लेवी राहत असत त्या गावांमध्ये शेत-शिवारे होती. काही अहरोनाचे वंशज नगरांमध्यी ही राहत होते. तेव्हा त्या नगरातील मनुष्यांची नावानिशी निवड करून त्यांना आपल्या उत्पन्नातील वाटा या अहरोन वंशजांना घायला निवडले होते. वंशावलीत नोंदवलेले सर्वजण आणि पुरुष लेवी यांना हा वाटा मिळे. २० राजा हिज्जीयाने अशाप्रकारे यहूदात चांगली कामगिरी केली. परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने जे योग्य, बोरब आणि सत्य ते त्याने केले. २१ हाती घेतलेल्या प्रत्येक कामात त्यास यश आले, उदाहरणार्थ, देवाच्या मंदिरातील उपासना, नियमशास्त्राचे पालन, परमेश्वरास शरण जाणे. हिज्जीयाने हे सर्व मनापासून केले त्यास यश लाभले.

३२ हिज्जीयाने परमेश्वरावर भरवंसा ठेवून केलेल्या सगळ्या गोटी

प्रत्यक्षात उत्तरल्यावर अशूरच्या राजा सन्हेरीब यहूदावर चाल करून आला. नगराच्या टटबंदी बाहेर त्याने आपल्या सैन्यासह तळ ठोकला. आतील नगरांचा पाडाव करून ती जिंकून घायाचा त्याने बेत केला. २ यस्थलेलेमवर हल्ला करायला सन्हेरीब आला आहे हे हिज्जीयाला कळले. ३ तेव्हा तो आपल्या सरदारांशी आणि सैन्याच्या अधिकाऱ्यांशी बोलाला. त्यांच्या साहाय्याने व त्यांच्याशी मसलत करून राजाने नगराबाहेरच्या झायांचे पाणी अडवायचा एकमताने निर्णय घेतला. त्या सर्वांनी त्यास मदत केली. ४ इरे आणि आपल्या प्रांतामधून वाहणारी नदी लोकांनी एकत्र येऊन अडवली. ते म्हणाले, “अशूरच्या राजाला आता इथवर अल्यावर त्यास मुबलक पाणी का मिळावे?” ५ हिज्जीयाने पुढील उपायायोजने यस्थलेमची मजबूती वाढवली. टटबंदीची भिंत ज्याठिकाणी ढासळ्ली होती तिथे बांधून काढली. भिंतीवर बुरुज बांधले. टटबंदी बाहेर दुसरा मजबूत कोट केला. दावीद नगरातील मिल्लो नावाच्या बूजाची मजबूती केली. शस्त्रे आणि ढाळी आणखी करवून घेतल्या. ६ हिज्जीयाने प्रजेवर सेना नायकांच्या नेमणुका केल्या, आणि नगराच्या वेळीजवळच्या चौकात त्यांची सभा घेऊन त्यांच्याशी उत्तेजनपर बातचीत केली. ७ हिज्जीया त्यांना म्हणाला, “विंमत बालांगा आणि घट राहा. अशूरच्या राजाची किंवा त्याच्या विशाल सेनेची धास्ती घेऊन काही ताकद त्यांच्यापेक्षा जास्त आहे. ८ अशूरच्या राजाजवळ फक्त मनुष्यबळ आहे. आपल्या बाजूला तर साक्षात परमेश्वर देव आहे. तोच आपल्याला मदत करील.” आपल्या युद्धात तोच लढेल अशाप्रकारे यहूदावा राजा हिज्जीयाचे धीराचे बोलागे ऐकून लोकांचा त्यावर विश्वास बसला. आणि त्यांना हुरुप आला. ९ अशूरच्या राजा सन्हेरीब याचे सांदेश असा आहे. यस्थलेमेला वेढा पडला असताना कशाच्या भरवंशावर तुम्ही तिथे राहता?” ११ हिज्जीयाचा हा तुम्हास फसवण्याचा डाव आहे. यस्थलेमामध्ये अडकून तुम्ही तहानभुक्ते व्याकळ होऊन मरावे असा त्याचा अंतता: हेतु आहे. तो तुम्हास म्हणतो, “अशूरच्या राजापासून आपला देव परमेश्वर आपले रक्षण करील.” १२ पण त्यांचे परमेश्वराची उंचस्थाने आणि वेद्या काढून टाकल्या. तुम्हा यहूदी आणि यस्थलेमेच्या लोकांस त्याने सागितले की तुम्ही फक्त एकाच वेदीवर उपासना केली पाहिजे आणि धूप जाळता पाहिजे. १३ माझ्या पूर्वजांनी आणि मी इतर देशांतल्या लोकांची कशी अवस्था करून टाकली ती तुम्हास

माहीत आहे. त्या देशांतले दैवते काही आपल्या लोकांस वाचवू शकले नाहीत. मलाही ते त्यांचा नाश करण्यापासून परावृत्त करू शकले नाहीत. १४ माझ्या पूर्वजांनी इतर देशांचा नाश केला. त्यांच्या सर्व देवांपेकी आपल्या लोकांस विनाशातून सोडवणारा असा कोणी देव होता काय? तर तुमचा देव तरी तुम्हास माझ्या सामर्थ्यापासून वाचवू शकेल असे वाटते का? १५ हिज्जीयाच्या बतावणीला बळी पूढू नका व त्याच्यावर विश्वास ठेऊ नका. आमच्या पासून आपल्या प्रजेवे रक्षण करण्यात कोणताच राष्ट्राच्या दैवताला अद्यापि यश आलेले नाही. तेव्हा तुमचा संहार करण्याला तुमचे दैवत माझ्या हातून तुम्हास वाचवू शकेल असे समजू नका. १६ अशूरच्या राजाच्या सेवकांनी परमेश्वर देवाची आणिं देवाचा सेवक हिज्जीयाची याची निंदानालस्ती केली. १७ सन्हेरीबनच्या दासांनी पत्रांमध्ये इस्याएलाचा देव परमेश्वर याविषयी अपमानकारक मजबूरीही लिहिला. तो असा होता. “इतर देशांच्या दैवतांना मी केलेल्या संहारापासून आपल्या प्रजेला वाचवता आले नाही. तसेच हिज्जीयाचा देवही मला त्याच्या प्रजेचा नाश करण्यापासून थोपू शकणार नाही.” १८ मग अशूरच्या राजाच्या सेवकांनी तटबंदीवर उभ्या असलेल्या यस्थलेमेच्या लोकांस घावरवण्यासाठी हिंबू भाषेत मोठ्याने आरडाओरडा केला. असे करून यस्थलेम नगर ताब्यात घ्यायचा त्यांचा विचार होता. १९ जगभरचे लोक ज्या दैवतांची पूजा करतात त्या दैवतांविषयी हे सेवक वाईटसाईट बोलत राहिले. हातांती बनवीलेल्या मुर्तीच्या व यस्थलेमेच्या परमेश्वरासही या सेवकांनी त्या देवतांच्याच रांगेला बसवले. २० यामुळे राजा हिज्जीयाआ आणि आमोजचा पुत्र यशाया सदेशा यांनी या प्रश्नावर खगडाकडे तोड करून मोठ्याने प्रार्थना केली. २१ तेव्हा अशूरच्या राजाच्या छावणीवर परमेश्वराने अपला दूट पाठवला. या दूताने अशूराचे सगळे सैन्य, त्यातील सरदार आणि अधिकारी यांना मास्न टाकले, एवढे झाल्यावर अशूरच्या राजा माघार घेऊन आपल्या देशात परत गेला. त्याच्या प्रजेला त्याची शरम वाटली. राजा त्याच्या दैवताचा देवठात गेला. तिथे त्याच्या पोटच्या पुत्रांना तलवारीने त्याने ठार केले. २२ अशाप्रकारे परमेश्वराने अशूरच्या राजा सन्हेरीब आणि त्याचे सैन्य वाच्यापासून हिज्जीयाआ आणि यस्थलेमेच्या लोक यांचे संरक्षण केले. परमेश्वरास हिज्जीयाची आणि यस्थलेमेच्या प्रजेची काळजी होती. २३ बन्याच जाणांनी परमेश्वरास वाहण्यास भेटवस्तू यस्थलेमेत आणल्या. यहूदाचा राजा हिज्जीयाचा याच्यासाठी ही नजरागे आणले. या घटनेपासून सर्व राष्ट्रांना हिज्जीयाबद्दल आदर वाटू लागला. २४ या काळातच हिज्जीयाला आजारपणाने घेरले आणि तो मरणासन झाला. त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली. परमेश्वर त्याच्याची बोलाला याप्रकारे परमेश्वराने त्यास एक संकेत दिला. २५ पण हिज्जीयाला गर्व वाटू लागला होता. त्यामुळे त्याने परमेश्वराने दाखवलेल्या दयाळूपणाबद्दल त्यास धन्यवाद दिले नाहीत. या गोष्टीमुळे हिज्जीयाच्या आणि यहूदी व यस्थलेमेच्या लोकांवर परमेश्वर कोपला. २६ परंतु यस्थलेमेच्ये लोक आणि हिज्जीयाची यांचे हुद्द्यपरिवर्तन झाले आणि त्यांची वर्णपूर्ण बदलली. त्यांच्यात नम्रता आली. त्यामुळे हिज्जीयाच्या हयातीत परमेश्वराचा रोष त्यांच्यावर ओढवला नाही. २७ हिज्जीयाची भरभरात झाली, त्यास मान सन्मान मिळाला. चांदी, सोने, किंमती रन्ने, मसाल्याचे पदार्थ, ढाळी इत्यादी नाना तहेच्या वस्तू ठेवण्यासाठी त्याने कोठारे केली. २८ धन्य, नवीन मद्य, तेल या लोकांकडून आलेल्या गोष्टी ठेवायलाही कोठारे बांधली, गुरेढोरे आणि मेंद्या आपल्या कळपासाठी कोंडवाडे बांधले. २९ हिज्जीयाने नवीन मद्य वसवली. सर्व तक्के पूशू आणि मेंद्ये यांचे कळप त्याच्याकडे होते. देव दयेने हिज्जीयाला समृद्धी आली. ३० याच हिज्जीयाने गोंगीनचा यस्थलेम मध्याला वरचा प्रवाह अडवून त्यास दावीद नगराच्या पश्चिमेकडून सरळ खाली आणले होते. हिज्जीयाला त्याने हाती घेतलेल्या प्रत्येक कार्यात यश मिळाले. ३१ एकदा देशात घडलेल्या चमत्कारांविषयी चौकशी करायला बाबेलच्या अधिपर्तीनी त्याच्याकडे राजदूत पाठवले. तेव्हा हिज्जीयाची पारख करावी आणि त्याचे मन जाणून घ्यावे

महणून देवाने त्यास एकटे सोडले. ३२ हिंज्कीयाने केलेल्या इतर गोष्टी आणि त्याचा लोकांविषयीचा दयाळूपणा, त्याची धार्मिक कृत्ये, त्याची परमेश्वरा प्रती एकनिष्ठा याविषयी आमोजाचा पुत्र यशस्या संदेश याचे दृष्टांत आणि यहूदा व इसाएल राजांचा इतिहास या ग्रंथांमध्ये लिहिले आहे. ३३ हिंज्कीया मरण पावला आणि त्याचे त्याच्या पूर्वजांशेजारी दफन झाले, दाविदाच्या वंशजांच्या कबरीपाशी उंच भागावर लोकांनी त्याचे दफन केले. हिंज्कीया मरण पावला तेव्हा यहूदा आणि यस्शलेमधील लोकांनी त्यास सन्मानपूर्वक निरोप दिला. हिंज्कीयाच्या जागी त्याचा पुत्र मनशेंगी गादीवर आला.

३३ मनशेंगी यहूदाचा राजा झाला तेव्हा बारा वर्षांचा होता. त्याने यस्शलेममध्ये पंचावन्व वर्षे राज्य केले. २ त्यांचे आचरण परमेश्वराच्या दृष्टीने वाईट असे होते. वाईट वर्तुण्किमुळे ज्या देशांना परमेश्वराने इसाएलपूर्ण हुस्कून लावले त्यांच्या निधि प्रथांचेच मनशेंगी अनुकरण केले ३ हिंज्कीयाने जी उंचस्थाने उद्धृत्यस्त केली होती तिच मनशेंगी पुढी बांधली. त्याने बाआल देवतांसाठी वेद्या केल्या आणि अशेराचे स्तंभ उभे केले. नक्षत्रांपुढे नतमस्तक होऊन तो त्या तारांगांनी पूजाही करत असे. ४ परमेश्वराच्या मंदिरात त्याने त्या इतर देवतांसाठी वेद्या बांधल्या. “माझे नाव यस्शलेमामध्ये चिरकाल राहील” असे याच मंदिराबद्दल परमेश्वराने म्हटले होते. ५ या परमेश्वराच्या मंदिराच्या दोन्ही अंगणांत मनशेंगी सर्व नक्षत्रांसाठी वेद्या बांधल्या. ६ बेन हिन्नोमच्या खोयात त्याने आपल्या पोटच्या पुरांचा यज्ञात बली दिला. जाडूणा, चैटूक यातही तो पारंगत होता. चैटूक करणारे आणि मूत्रात्म्याशी संबंध ठेवणारे यांच्याशी मनशेंगी संबंध होते. परमेश्वराने निषिद्ध मानलेली बरीच कृत्ये मनशेंगी केली. त्याच्या या गवर्तनामुळे परमेश्वराचा संताप झाला. ७ मनशेंगी एका कोरीव मूर्तीची स्थापनाही देवाच्या मंदिरात केली. या मंदिराविषयी दावोद व त्याचा पुत्र शलेमोन यांना देव असे म्हणाला होता, “या मंदिरात आणि यस्शलेममध्ये माझे नाव चिरकाल राहील. इसाएलच्या सर्व कुळांमधून मी यस्शलेमेला निवडले. ८ त्यांच्या पूर्वजांना कबूल केलेल्या प्रदेशातून मी आता इसाएल लोकांस बाहेर पूढे देणार नाही. पण त्यांना दिलेल्या आजा मात्र त्यांनी कसोशीने पाळल्या पाहिजेत. मोशेद्वारे त्यांना दिलेल्या विधी, नियम व आजा त्यांनी पाळायला हवेत.” ९ मनशेंगी मात्र यहूदा लोक आणि यस्शलेमचे लोक यांना दुराचरणाला प्रवृत केले. इसाएल लोकांपूर्वी ज्या राशिंगा परमेश्वराने हुस्कानून लावले त्यांच्यापेक्षाही हे लोक दुराचरणी होते. १० परमेश्वर मनशेंगी व इतर लोकांशी बोलला पण कोणीही परमेश्वराचे एकले नाही. ११ तेव्हा अशूरच्या राजाच्या सेनापतीकरवी परमेश्वराने यहूदावर हल्ला केला. या सेनापतीनी मनशेंगी आकड्यांनी जखडून पकडले. त्याच्या हातात पितळी बेढ्या ठोकल्या. अशा रीतीने मनशेंगी कैद करून त्यांनी बाबेलाला नेले. १२ मनशेंगी हाल झाले तेव्हा त्याने परमेश्वर देवाची करुणा भाकली. त्याच्या पूर्वजांच्या देवासमर मनशेंगी नम्र झाला. १३ त्याने देवाची प्रार्थना केली व मदीतासाठी याचाना केली. मनशेंगी धावा ऐकून परमेश्वरास त्याची दया आली. म्हणून त्यास पुढी यस्शलेमेला आणून परमेश्वराने त्यास गादीवर बसवले. परमेश्वर हाच खरा देव आहे हे तेव्हा मनशेंगी पटले. १४ या घटनेनंतर मनशेंगी दावोद नगराभोवती आणखी एक कोट बांधला. हा कोट गीहेनच्या पश्चिमेकडील खोयात मासाठी दरवाजाजवळ ओफेल टेकडी सभोवती असून खूप उंच होता. यहूदामधील सर्व तटबद्दीच्या नगरांमध्ये त्याने अधिकारी नेमले. १५ परमाच्या देवतांच्या मूर्ती त्याने हटवल्या. परमेश्वराच्या मंदिरातील मूर्ती काढून टाकली. मंदिराच्या टेकडीवर तसेच यस्शलेमामध्ये बांधलेल्या वेदांगी काढून यस्शलेम नगराबाबेर टाकून दिल्या. १६ नंतर त्याने परमेश्वराची वेदी स्थापन केली आणि त्यावर शांत्यपणे आणि उपकारस्मरणाची अपणे वाहिली. समस्त यहूदी लोकांस त्याने इसाएलाचा परमेश्वर देव याची उपासना करायची आज्ञा केली. १७ लोक अजूनही उंचस्थानी यज्ञ करीतच होते पण आता ते फक्त त्यांच्या परमेश्वर

देवाप्रात्यर्थ्य करीत होते. १८ मनशेंगी बाकीची कृत्ये तसेच त्याने केलेली देवाची प्रार्थना तसेच परमेश्वर देवाच्यावरीने द्रष्टे त्याच्याशी जे बोलले ती वचने हे सगळे इसाएलच्या राजांच्या बखरीत लिहिले आहे. १९ मनशेंगी प्रार्थना आणि परमेश्वरास त्याचे गाळाणे करून करुणा वाटणे हे दृष्ट्यांच्या बखरीत आहे. मनशेंगी उपरती होण्यापूर्वीची त्याची पापे व वाईट काम, उंचस्थाने व अशेरा स्तंभ जिथे उभालते ती स्थाने कोरीव मूर्ती याचेही तपशील याच बखरीत आहेत. २० पुढे मनशेंगी मरण पावला व पूर्वजांबोर त्याचे दफन झाले. त्याच्या राजमहालातच लोकांनी त्यास पुरुले. त्याच्या जागी त्याचा पुत्र आमोन राज्य करू लागला. २१ आमोन बाविसाच्या वर्षी यहूदाचा राजा झाला. तो यस्शलेममध्ये दोन वर्षे गादीवर होता. २२ परमेश्वराच्या दृष्टीने निषिद्ध अशी कृत्ये त्याने केली. आपले पिता मनशेंगी यांच्याप्रामाणेच तो परमेश्वराच्या इछेविरुद्ध वागला. पित्यांनी करून घेतलेल्या कोरीव मूर्तीपुढे यज्ञ करून आमोनाने त्यांची पूजा केली. २३ पुढे त्याचे पिता मनशेंगी जे से परमेश्वरास नम्रपणे शरण गेले तसा तो गेला नाही. उलट आमोनाची दुष्कृत्ये वाढतच चालली. २४ आमोनच्या सेवकांनी कट खून त्याची त्याच्या महालालातच हत्या केली. २५ पण राजा आमोन विरुद्ध कारस्थान करणाऱ्यांचा यहूदी लोकांनी काटा काढला. मग आमोनचा पुत्र योशीया याला लोकांनी राजा केले.

३४ योशीया, राजा झाला तेव्हा आठ वर्षांचा होता. त्याने यस्शलेममध्ये एकतीस वर्षे राज्य केले. २ त्याने वर्तन योग्य प्रकारचे होते परमेश्वराच्या त्याच्याकडून जशी अपेक्षा होती तसेच तो वागला आपला पूर्वज दावीद याच्याप्रामाणे त्याने सकृत्ये केली. सन्मार्गावरून तो ढलला नाही. ३ आपल्या कारकिर्दीच्या आठव्या वर्षांचे तो आपला पूर्वज दावीद याच्या परमेश्वराच्या भजनी लागला. योशीयाने लहान वयातच हा मार्ग पत्करला आणि कारकिर्दीच्या बाराच्या वर्षी यहूदा आणि यस्शलेमेला शुद्ध केले, उंचस्थाने, अशेरा देवीचे खांब, कोरीव आणि ओतीव मूर्ती यांची मोडतोड केली. ४ लोकांनी त्याच्या समोरच बाआलदेवतांच्या मूर्ती फोडून टाकल्या. वरच्या भागात असलेल्या धूप जाळण्याच्या वेद्या योशीयाने उद्धृतस केल्या. अशेराच्या मूर्ती ओतीव आणि कोरीव मूर्तीचाही त्याने पार चुराडा करून टाकला आणि हे चूर्ण, ज्या लोकांनी बाआल देवतांसाठी यज्ञ केले त्यांच्या कबरीवर पसरले. ५ बाआल देवतांची पूजा करणाऱ्या याजकाच्या अस्थी देखील त्याने त्यांच्याच वेद्यावर जाळून टाकल्या. अशाप्रकारे त्याने यहूदा आणि यस्शलेमला शुद्ध केले. ६ मनशेंगी, एफ्राइम, शिमोन, नफताली येथर्पर्यंतच्या शहरांतून आणि त्यांच्या आसपासच्या पडीक जागेत त्याने हेच केले. ७ त्याने वेद्या मोडून टाकल्या, अशेरा खांबांची मोडतोड करून चूर्ण केले धूपाच्या वेद्या उखडणे ही इसाएलभरची मोहीम उरकल्यावर योशीया यस्शलेमला परतला. ८ योशीयाने राज्याची सूत्रे हाती घेतल्याच्या अठारच्या वर्षी शाफान, मासेया, आणि योवाह यांना परमेश्वर देवाचे मंदिर दुर्लस्तीसाठी पाठवले. शाफानच्या पित्याचे नवा असल्या, मासेया हा नगराचा कारभारी होता आणि योवाहचे पिता योवाहाज. योवाह हा बखरकार होता. यहूदा आणि मंदिर यांच्या शुद्धीकरणासाठी मंदिराच्या डागडुजीचे हे काम योशीयाने अंगावर घेतले. ९ ही माणसे हिल्कीया या मुख्य याजकाकडे गेली. मनशेंगी, एफ्राइम आणि उर्वरित सर्व इसाएलातून लोकांनी देवाच्या मंदिरासाठी दिलेला पैसा लेवी द्वारपालांनी जमा केला होता. सर्व यहूदा प्रांत, बन्यामिनचा प्रदेश आणि यस्शलेमेतून देखील त्यांनी पैसे जमा केले होते. ही रक्कम हिल्कीयाकडे त्यांनी सुरुपूर्त केली. १० मग, परमेश्वराच्या मंदिराच्या बांधकामावर देखेख करणाऱ्याना लेवीनी हे पैसे दिले आणि परमेश्वराच्या मंदिराची दुर्स्ती करण्यासाठी कामगारांना दिले. ११ तासलेले चिरे, लाकूड यांच्या खरेदीसाठी गवंडी, सुतार या लोकांस पैसे देण्यात आले. मंदिराच्या दुर्लस्तीसाठी आणि कडीपाटासाठी लाकूड लागले. यहूदाचा राजांनी यापूर्वी मंदिराची योग्य देखभाल न केल्यामुळे मंदिराच्या इमारती जीर्ण झाल्या होत्या.

१२ कामगारांनी मन लावून काम केले. यथ व ओबद्या हे मरारी कुळातील लेवी देखेरेख करत होते. कहाथी वंशातील जख्या आणि मशुल्लाम है ही देखेरेखीच्या कामावर होते. वाचे वाजवण्यात निपुण असलेले लेवीसुधा होते. १३ ते कारागिरांवर आणि मजुरांवर देखेरेख करत होते. चिटणीस, कारभारी आणि द्वारपाल मृणून काही लेवी काम करत होते. १४ परमेश्वराच्या मंदिरातील पैसा लेवी बाहेर आणत असताना हिल्कीया या याजकाला मोशेद्वारे आलेला नियमशास्त्राचा ग्रंथ सापडला. १५ हिल्कीयाने शाफान चिटणीसास असे सांगितले कि, “परमेश्वराच्या मंदिरात मला नियमशास्त्राचा ग्रंथ सापडला आहे.” मग हिल्कीयाने शाफानाला तो ग्रंथ दिला. १६ शाफानने तो योशीयाकडे आणला. राजाला तो मृणाला, “तुझे सेवक तुड्या आजेप्रमाणे वागत आहेत. १७ परमेश्वराच्या मंदिरातील पैसा घेऊन त्यातून ते देखेरेख करणाऱ्यांना आणि मजुरांना वेतन देत आहेत” १८ शाफान पुढे राजाला मृणाला, “याजक हिल्कीयाने मला हे पुस्तक दिले आहे.” शाफानने मग राजाला पुस्तकातील मजकूर वाचून दाखवला. १९ ते नियमशास्त्रग्रंथ एकत असता राजा योशीयाने आपले कपडे फाडले. २० आणि हिल्कीया, शाफानचा पुत्र अहीकाम, मीखाचा पुत्र अब्देन, चिटणीस शाफान आणि आपला सेवक असाया यांना योशीयाने आज्ञा केली की. २१ “माझ्या आणि इसाएल व यहूदा येथे आता शिल्लक असलेल्या लोकांच्या वतीने परमेश्वरास जाऊन विचारा. या पुस्तकातील वचनाविषयी त्यास विचारा. आपल्या पूर्वजांनी परमेश्वराचे मृणाणे न जुमानल्यामुळे परमेश्वराचा आपल्यावर कोप झाला आहे. आपल्या पूर्वजांचे वर्तन या पुस्तकातील वचनाना अनुसरून नव्हते.” २२ हिल्कीया आणि राजाचे सेवक हुल्दा नावाच्या संदेशीकडे गेले. हुल्दा ही शल्लुमची पल्लीशल्लूम ताकहतचा आणि ताकहत इस्ताचा पुत्र. इस्ता राजाच्या वस्त्रागाराचा प्रमुख होता. हुल्दा यस्तलेमेच्या नवीन भागात राहत होती. हिल्कीया आणि राजाचे सेवकांनी तिला सर्व जे घडले ते सांगितले. २३ हुल्दा त्यांना मृणाली, “इसाएलाचा परमेश्वर देव याचे मृणाणे असे आहे.” राजा योशीयाला मृणावे: २४ परमेश्वर मृणातो, “या प्रदेशावर आणि इथे राहणाऱ्या लोकांवर मी कोप आणणार आहे.” यहूदाच्या राजाला जे पुस्तक वाचून दाखवण्यात आले. त्यातील मजकुरात आहेत ती सर्व संकेते त्यांच्यावर ओढवतील. २५ माझ्याकडे पाठ फिरवून इतर देवतांपुढे त्यांनी धूप जाळला मृणून मी असे करणार आहे. आपल्या दुष्कृत्यांवूळे लोकांनी मला संतप्त केले आहे. या क्रोधाचा अंगर त्यांच्यावर बस्तेले आणि तो शांत होणार नाही. २६ पण यहूदाचा राजा योशीया याला सांग, त्यानेच तुला माझ्याकडे पाठवले आहे की तू नुकतेच जे ऐकलेस त्याविषयी इसाएलाचा परमेश्वर देव मृणातो: २७ योशीयाने, पश्चातापाणे देवासमोर विनम्र झाला. खेदाने आपले कपडे फाडलेस. तू रडलास. तू मृदू अंत: करणाचा असल्यामुळे २८ तुझ्या पूर्वजांकडे मी तुला नईन. तुला शांत मरण येईल. या प्रदेशावर आणि लोकांवर जी संकटे कोसळतील ती तुला पाहायला लागणार नाहीत. हिल्कीया आणि राजाचे सेवक यासवर्णी हा निरोप राजाला येतुन सांगितला. २९ तेव्हा राजा योशीयाने यहूदा आणि यस्तलेमधील सर्व वयोवृद्धांना भेटीसाठी एकत्र बोलावले. ३० राजा परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. यहूदातील सर्व प्रजा, यस्तलेमधील सर्व थोर तसेच सामान्य माणसे, याजक आणि लेवी हे सर्व राजासोबत होते. परमेश्वराच्या मंदिरात सापडलेल्या कराराच्या ग्रंथातील सर्व वचने तेथे राजाने त्यांना वाचून दाखवली. ३१ मग राजा उभा राहिला. त्याने परमेश्वराशी करार केला. परमेश्वरास अनुसरायेच, त्याचे आज्ञा, नियम आणि विधी पाढायचे त्याने कवूल केले. हे सर्व त्याने मन: पूर्वक करायचे माय केले. नियमशास्त्रातील वचनांप्रमाणे वागायचे कवूल केले. ३२ मग त्याने यस्तलेम आणि बन्यापीन मधील लोकांसाठी या करारपालानात सामील करून घेतले. यस्तलेमचे लोक आपल्या पूर्वजांच्या देवाचा करार पाळू लागले. ३३ इसाएलमध्ये वेगवेगळ्या देशांमधील विविध मूर्ती होत्या. पण त्या सर्व अनिष्ट मूर्ती योशीयाने फोडून तोडून टाकल्या. इसाएल लोकांस

त्याने परमेश्वर देवाची सेवा करायला लावले. आणि योशीया जिवंत असेपर्यंत लोक आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याचीच उपासना करत होते.

३५ राजा, योशीयाने यस्तलेमात परमेश्वराप्रीत्यर्थ वल्हांडणाचा उत्सव केला.

पहिल्या महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी वल्हांडणाचा यज्ञपूर्ण कापला गेला. २ परमेश्वराच्या मंदिराची कामे पार पाडण्यासाठी योशीयाने याजक नेमले आणि त्यांच्या कार्यात त्यांना प्रोत्साहन दिले. ३ इसाएल लोकांस शिक्षण देणाऱ्या आणि परमेश्वराच्या सेवेसाठी पवित्र होणाऱ्या लेव्यांना योशीया मृणाला, “दावीद पुत्र शलमोनाने बांधलेल्या या मंदिरात पवित्र करार कोश ठेवा. दावीद इसाएलचा राजा होता. यांनुषे पवित्र करारकोश वारंवार खांद्यावरून वाहू नका. परमेश्वर देवाची सेवा करा. देवाची प्रजा मृणजे इसाएलचे लोक त्यांची सेवा करा. ४ आपआपल्या घराण्यांप्रमाणे तुमचा जो क्रम ठरला आहे त्यानुसार मंदिरातील सेवेसाठी सिद्ध व्हा. इसाएलचा राजा दावीद आणि त्याचा पुत्र राजा शलमोन यांनी आखून दिल्याप्रमाणे आपआपली कर्तव्ये पार पाडा. ५ आपआपल्या घराण्यांच्या वर्गवारीप्रमाणे, भाऊबांदंबोरोवर पवित्र स्थानी उभे राहा. मृणजे तुम्हास आपापसात सहकार्य करता येईल. ६ वल्हांडणाचे यज्ञपूर्ण कापा, परमेश्वरासाठी स्वतः चे पवित्रीकरण करा. इसाएल बांधवांसाठी यज्ञपूर्ण तयार ठेवा. परमेश्वराच्या आजेप्रमाणे सर्वकाही पार पाडा. या आज्ञा परमेश्वराने आपल्याला मोशेद्वारे दिल्या आहेत.” ७ वल्हांडणाची योशीयाने तीस हजार शेरडेमेंद्रे जे ते तेथे उपरिथित होते त्यांना यज्ञपूर्ण मृणाल इसाएल लोकांस दिली; याखेरीज तीन हजार दिले. हे पशुधन त्याच्या खाजगी मालमत्तेतील होते. ८ या उत्सव निमित्त योशीयाच्या सरदारांनीदेखील लोकांस, लेवींना आणि याजकांना पशुंचे आणि वस्त्रूंचे मुक्त वाटप केले. मुख्य याजक हिल्कीया, जख्यांचा आणि यहीएल हे देवाच्या मंदिराचे प्रमुख कारभारी होते. त्यांनी दोन हजार सहशे शेरडेमेंद्रे आणि तीनशे बैल एवढे पशु वल्हांडणाचे बली मृणून याजकांना दिले. ९ कोनन्या आणि त्याचे भाऊ शमाया व नथनेल यांनी तसेच हशव्या, ईंयेल व योजावाद् यांनी लेवींना पाच हजार शेरडेमेंद्रे व पाचशे बैल वल्हांडणाचे यज्ञपूर्ण मृणाल दिले, कोनन्या इत्यादी मंडळी लेव्याची प्रमुख होती. १० वल्हांडणाच्या उपासनेची सर्व सिद्धता झाल्यावर याजक आणि लेवी आपापल्या जागी स्थानापन्न झाले. तशी राजाज्ञाच होती. ११ वल्हांडणाचे योशीयाने वल्हांडणाच्या यज्ञपूर्णचे मांस विधिवत भाजले. पातेल्यात, हंड्यात आणि कढई मध्ये त्यांनीवी पवित्रापैणे शिजवली आणि तत्परतेने लोकांस ती नेऊन दिली. १४ हे काम उकल्यावर लेवींना स्वतः साठी आणि अहरोनाचे वंशज असलेल्या याजकांसाठी मांस मिळाले. कारण हे याजक होमबली आणि चर्बी अर्पण करण्यात रात्र पडेपर्यंत गुंतले होते. १५ आसाफच्या घराण्यातील लेवी गायक राजा दाविदाने नेमून दिलेल्या आपापल्या जागांवर उभे होते. आसाफ, हेमान आणि राजाचा संदेश यदूथून हे ते होत. प्रत्येक प्रवेशद्वारावरील द्वारपालांना आपले काम सोडायची गरज नव्हती कारण त्यांच्या लेवी बांधवांनी वल्हांडणाच्या सणाची त्यांच्यासाठी करायची सगळी तयारी केली होती. १६ तेव्हा राजा योशीयाच्या आजेनुसार परमेश्वराच्या उपासनेची सर्व तयारी त्या दिवशी पूर्ण झाली. वल्हांडणाचा उत्सव झाला आणि परमेश्वराच्या वेदीवर होमबली अर्पण करण्यात आले. १७ सर्व उपरिथित इसाएल लोकांनी वल्हांडणाचा आणि बेखमीर भाकरीचा सण सात दिवस साजारा केला. १८ शमुवेल संदेश्यांच्या काळापासून हा सण एवढ्या मोठ्या प्रमाणात साजारा झाले नव्हते. इसाएलच्या कुठल्याच राजाच्या कारकीर्दींत हे झाले नव्हते. राजा योशीया, याजक, लेवी, यहूदा

आणि इसाएलातून आलेले लोक आणि यरुशलेमची प्रजा यांनी वल्हांडणाचा उत्सव थाटामाटाने केला. १९ योशीयाच्या कारकिर्दीच्या अठराव्या वर्षी हा वल्हांडणाचा उत्सव झाला. २० योशीयाने मंदिरासाठी सर्व चांगल्या गोषी केल्या. पुढे मिसरचा राजा नखो, फरात नदीजवळच्या कर्कमीश नगराविरुद्ध लढावयास सैन्यासह चालून आला. योशीया त्यास लढाईसाठी सामोरा गेला. २१ पण नखोने आपल्या वकीलांमार्फत त्यास कळवले की, यहूदाच्या राजा योशीया, मला तुझ्याशी करत्वं नाही. मी तुझ्याशी लढायला आलेलो नाही. माझ्या शंत्रूवर चालून आलो आहे. देवानेच मला त्वरा करायला सांगितले. परमेश्वराची मला साथ आहे तेव्हा तू त्रास घेऊ नकोस. तू मला विरोध केलास तर देव तुझा नाश करील. २२ पण योशीया मार्गे हटला नाही. त्याने नखोला तोंड द्यायचे ठरवले. आणि वेष पालून तो लढाईत उतरला. देवाच्या आजेविषयी नखोने जे सामितले तो योशीयाने ऐकले नाही. तो मगिद्वेच्या खोन्यात युद्धासाठी सज्ज झाला. २३ या लढाईत योशीयावर बाणांचा वर्षाव झाला. तो आपल्या सेवकांना म्हणाला, मी घायाळ झालो आहे, मला इथून घेऊन जा. २४ तेव्हा सेवकांनी योशीयाला त्याच्या रथातून उतरवून त्याने तिथे आणलेल्या दुसऱ्या रथात बसवले आणि योशीयाला त्यांनी यरुशलेमेला नेले. यरुशलेमेमध्ये योशीयाला मरण आले. त्याच्या पूर्वजांना पुरले तेथेच योशीयाला पुरण्यात आले. योशीयाच्या मृत्युने यहूदा आणि यरुशलेमेच्या लोकांसं फार दुःख झाले. २५ यिर्मयाने योशीया प्रीत्यर्थ शोकीती लिहिली आणि गायिली. ती विलापीते आजही इसाएलचे स्त्रीपुरुष गातात. योशीयाची ही गीत निरंतर गाण्याचा त्यांनी ठरावच केला. विलापीताच्या पुस्तकात ही लिहिलेली आहेत. २६ योशीयाची बाकीची कृत्ये आणि परमेश्वराच्या नियमशास्त्राप्रमाणेची चांगली कृत्ये २७ म्हणजे त्याची सर्व इतर कृत्ये इसाएल व यहूदी राजांचा इतिहास या पुस्तकात लिहिलेले आहेत.

३६ यहूदाच्या लोकांनी यरुशलेमेचा नवा राजा म्हणून यहोआहाजाची निवड केली; योआहाज हा योशीयाचा पुत्र.

२ तो यहूदाचा राजा झाला तेव्हा तेवीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेमेमध्ये तीन महिने राज्य केले. ३ त्यांनंतर मिसरच्या राजाने यरुशलेमेच्या राजाला पदच्युत केले व देशावर शंभर किक्काकर चांदी आणि एक किक्काकर सोने एवढी खंडणी लादली. ४ मिसरच्या राजाने आहाजाचा भाऊ एल्याकीम याला यहूदा आणि यरुशलेमेचा राजा केले. यानंतर त्याचे नामांतर करून यहोयाकीम असे ठेवले आणि यहोआहाजाला नखोने मिसरला नेले. ५ यहोयाकीम पंचविसाव्या वर्षी यहूदाचा राजा झाला. त्याने यरुशलेमामध्ये अकरा वर्षे राज्य केले. यहोयाकीमाने परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने वाईट गोषी केल्या. त्याने परमेश्वर देवाविरुद्ध पाप केले. ६ बाबेलचा राजा नबुखद्देनेसर याने यहूदावर हल्ला केला. त्याने त्यास कैद केले आणि त्यास बेड्या ठोकल्या. तशा अवरथेत त्यास नबुखद्देनेसरने बाबेलला नेले. ७ नबुखद्देनेसरने परमेश्वराच्या मंदिरातील काही वस्तू हस्तगत करून त्या बाबेलला नेल्या आणि स्वतः च्या घरात ठेवल्या. ८ यहोयाकीमाच्या इतर गोषी, त्याची दुष्कृत्ये आणि त्याचे अपराध हे सर्व इसाएल व यहूदी राजांचा इतिहास या पुस्तकात लिहिलेले आहेत. यहोयाकीमाच्या जागी त्याचा पुत्र यहोयाखीन राज्य करू लागला. ९ यहोखदीन यहूदाचा राजा झाला तेव्हा अठरा वर्षांचा होता. यरुशलेमामध्ये त्याची कारकिर्दी तीन महिने आणि दहा दिवस होती. परमेश्वरास अमान्य असलेले वर्तन करून त्याने पाप केले. १० राजा नबुखद्देनेसरने वर्षांरंभी काही सेवक पाठवून यहोयाखीनाला परमेश्वराच्या मंदिरातील बहुमोल खजिन्यासह बाबेलला आणवले. यहोयाखीनाच्या वडिलांचा भाऊ सिद्कीया याला नबुखद्देनेसरने यहूदा व यरुशलेमेचा राजा केले. ११ सिद्कीया यहूदाचा राजा झाला तेव्हा एकवीस वर्षांचा होता. त्याने यरुशलेमेमध्ये अकरा वर्षे राज्य केले. १२ परमेश्वराच्या दृष्टीने निय असे त्याने केले. परमेश्वराचे

आदेश संदेशा यिर्मया याच्याकडून येत असत. त्याच्यापुढेही सिद्कीया विनप्र झाला नाही आणि यिर्मयाचे त्याने ऐकले नाही. १३ सिद्कीयाने नबुखद्देनेसर विरुद्ध उठाव केला. नबुखद्देनेसरने पूर्वी सिद्कीया कडून स्वतः शी एकनितेची शपथ वाहवली होती. सिद्कीयाने तेव्हा देवाची शपथ घेऊन तसे वचन दिले होते. पण तरीही सिद्कीयाने आडमुठेणा केला आणि आपला आयुष्क्रम बदलून इसाएलच्या परमेश्वर देवाचे आजापालन करायचे नाकारले. १४ त्याच्याप्रमाणे याजकाचे प्रमुख, आणि यहूदातील वडिलधारी मंडळी यांवर दुराचरण वाढत चालले आणि त्यांनी अधिकाधिक पातके केली. ते परमेश्वराच्या बाबतीत अप्रमाणिक झाले. इतर देशांची अमंगल कृत्यांची उदाहरणे त्यांनी समोर ठेवली. या प्रमुखांनी यरुशलेमामध्यावर परमेश्वर अपवित्र कलेल्या मंदिराची धूधांधन केली. १५ त्यांच्या पूर्वजाच्या परमेश्वर देवाने लोकांस सावध करण्यासाठी मोठ्या निकटीने संदेशे पाठवले. आपल्या प्रजेविषयी आणि मंदिराविषयी त्याच्या मनात करुणा होती म्हणून परमेश्वर असे वागला. त्यांचा अथवा मंदिराचा नाश होऊ नये असे परमेश्वरास वाटत होते. १६ पण या परमेश्वराच्या प्रजेने मात्र संदेश्यांची टर उडवली. त्यांनी देवाच्या संदेश्यांच्या सांगण्याकडे दुरुक्ष केले. देवाच्या संदेशांची हेटाळणी केली. अखेर देवाचा क्रोध अनावर झाला. आता त्याचा संताप थोपवता येणे अशक्य झाले. १७ तेव्हा खास्दी राजाला देवाने यहूदा व यरुशलेमेवर स्वारी करायला लावले. त्याने मंदिरात असलेल्या तरुणानाही ठार केले. यहूदा व यरुशलेममधील लोकांवर त्याने दयामाया दाखवली नाही. लोकांस जिवे मारताना तरुण, कुमारी, वृद्ध स्त्री-पुरुष, यावर त्याने तलवार चालावाची. देवानेच नबुखद्देनेसराला यहूदा व यरुशलेमेच्या लोकांस शासन करायची मुभा दिली होती. १८ देवाच्या मंदिरातील लहानमोठी सर्व पात्रे व निधी, आणि राजा व त्याचे सरदार द्यांचे निधी ही सर्व तो बाबेलास घेऊन गेला. १९ त्यांनी देवाच्या घराला आग लावली, यरुशलेमची तटबद्दी उद्घवस्त केली, राजा आणि सरदार यांच्या मालकीची घरे जाळली. यरुशलेम येथील प्रत्येक मौल्यवान वस्तू लूटून नेली किवा नष्ट केली. २० अजूनही ह्यात असलेल्या व तलवारीपासून वाचलेल्या लोकांस नबुखद्देनेसरने बाबेलला नेऊन गुलाम केले. पुढे पारसाचे राज्य येऊन त्यांनी बाबेलचा पराभव करेपर्यंत हे गुलाम तेथेच राहिले. २१ अशाप्रकारे, यिर्मयाकडून इसाएलाबद्दल परमेश्वराने जे वदवले ते प्रत्यक्षात घडले. परमेश्वर यिर्मयाद्वारे म्हणाला होता: हे ठिकाण सत्तर वर्षे निर्मुख्य आणि उजाड राहील. लोकांनी न पाळेलेल्या शब्दाबाधाच्या भरपाईसाठी असे होईल. २२ कोरेश पारसाचा राजा असताना पहिलाच वर्षी परमेश्वराने त्यास एक फमनि काढायला प्रेरणा दिली. यिर्मयाच्या तोंडून वदलेली भविष्यवाणी प्रत्यक्षात येण्यासाठी परमेश्वराने त्यालाही स्फूर्ती दिली. कोरेशने आपल्या दूताकरवी राज्यभर असा संदेश पाठवला की, २३ “पारसाचा राजा कोरेश म्हणतो; स्वर्गातील परमेश्वर देव याने मला या पृथ्वीचा सप्राट केले आहे. त्याच्यासाठी यहूदातील यरुशलेममध्ये मंदिर बांधण्याची जबाबदारीही माझ्यावर सोपवली आहे. आता तुमच्यापैकी देवाला मानणारे सर्वजन निर्धास्तपणे यरुशलेमेला जाऊ शकता, परमेश्वर देव तुमच्याबोरबर असो.”

एज्ञा

१ पारसाचा राजा कोरेश द्वाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षी यिरम्याच्या

तोंडुन परमेश्वराने दिलेले वचन पूर्ण व्हावे याकरीता परमेश्वराने राजा कोरेश्याच्या आत्माला प्रेरणा दिली. कोरेशने त्याच्या राज्यामध्ये घोषणा केली, त्याने जे सांगितले व लिहिले होते ते असे आहे. २ “पारसाचा राजा कोरेश मृणतो, स्वर्गातील परमेश्वर देवाने पृथ्वीरील सर्व राज्ये मला दिली आहेत आणि यहूदीतील यश्शलेमात त्याचे मंदिर बांधण्यासाठी त्याने मला निवडले आहे. ३ जो इसाएलाचा देव परमेश्वर त्याच्या सर्व लोकांपैकी जो कोणी तुम्हामध्ये आलेला आहे, त्याचा देव तुम्हासोबत आहे. तुम्ही यहूदीतील यश्शलेमास वर जाऊन, जो इसाएलाचा व यश्शलेमेता देव, त्या परमेश्वर देवासाठी मंदिर बांधावो. ४ तसेच राज्यातील इतर भागात जे कोणी वाचलेले लोक आहेत, त्यांनी त्या भागातून यश्शलेमेत देवाच्या मंदिरासाठी सख्खुशीचे अर्पण देऊन सोने, चांदी व धन, गुरुदोरे इत्यादी गोष्टीचा त्यांना पुरवठा करावा.” ५ तेव्हा यहूदा व बन्यामिनाच्या घराण्यातील प्रमुखांनी, याजक व लेवी आणि प्रत्येकजण ज्यांना देवाने प्रेरणा दिली होती ते उत्साहाने परमेश्वराचे मंदिर बांधण्यासाठी यश्शलेमेला जाण्यास सिद्ध झाले. ६ जे लोक त्याच्या सभोवती राहत होते, त्यांनी मंदिराच्या कामासाठी सोने व चांदीच्या वस्तू धन, जनावरे, मौल्यवान वस्तू व खुशीचे अर्पण देऊन सहाय्य केले. ७ यश्शलेम मधून परमेश्वराच्या मंदिरातील जी पात्रे नबुखद्देनेस्सराने काढून आपल्या स्वतःच्या देव-घरात ठेवली होती, ती कोरेश राजाने बाहेर काढली. ८ ती पारसाचा राजा कोरेशने, आपला खजिनदार मिश्रदाथ याच्या हाती दिली. त्याने ती शेशबस्सर या यहूदी अधिकाऱ्याला मोजून दिली. ९ त्यांची संख्या याप्रमाणे होती: तीस सोन्याच्या पराती, एक हजार चांदीच्या पराती, एकोणीतीस सुन्या, १० तीस सोन्याच्या वाट्या, चारशे दहा चांदीच्या वाट्या, आणि एक हजार इतर पात्रे, ११ सोन्याची व चांदीची सर्व मिळून एकूण पाच हजार चारशे पात्रे होती. तेव्हा शेशबस्सराने बाबेलमधून यश्शलेमेस गेलेल्या बदीवासातील कैंधांसोबत ही सर्व पात्रे आणली.

२ बाबेलचा राजा नबुखद्देनेस्सराने बाबेलास नेलेले यश्शलेम आणि

यहूदा प्रांतातील बंद कैंदी मुक्त होऊन आपापल्या नगरात परतले. २ जरूब्बाबालाबोर आलेले ते हे येशूवा, नहेण्या, सराया, रएलाया, मर्दिख्य, विलशान, मिस्पार, विगव्ही, रहूम व बाना. इसाएली लोकांची यादी येणे प्रमाणे. ३ परोशाचे वंशज दोन हजार एकशे बाहतर. ४ शफाट्याचे वंशज तीनशे बाहतर. ५ आराहाचे वंशज सातशे पंचाहतर. ६ येशूवा व यवाब याच्या वंशजातील पहथ-मवाबाचे वंशज दोन हजार आठशे बारा. ७ एलामाचे वंशज एक हजार दोनशे चौपन्न. ८ जत्तूचे वंशज नऊशे पंचेचाळीस. ९ जवकाईचे वंशज सातशे साठ. १० बानीचे वंशज सहाशे बेचाळीस. ११ बेबईचे वंशज सहाशे तेवीस. १२ अजगादाचे वंशज एक हजार दोनशे बावीस. १३ अदोनीकामाचे वंशज सहाशे सहासष. १४ बिंगवर्डचे वंशज दोन हजार छपन्न. १५ आदीनाचे वंशज चारशे चौपन्न. १६ हिंजीयाच्या घराण्यातील आटोराचे वंशज अठायणव. १७ बेसाईचे वंशज तीनशे तेवीस. १८ योराचे वंशज एकशे बारा. १९ हाय्युमाचे वंशज दोनशे तेवीस. २० गिबाराचे वंशज पंचाणणव. २१ बेथलहेमातील लोक एकशे तेवीस. २२ नटोफातील लोक छपन्न. २३ अनाथोथरीतील लोक एकशे अड्हावीस. २४ अजमावेथरातील लोक बेचाळीस. २५ किंयर्थ-अरीम, कफीरा आणि बैरेश येथील लोक सातशे त्रेचाळीस. २६ रामा व गिबा मधील लोक सहाशे एकवीस. २७ मिखमासातील लोक एकशे बावीस. २८ बेथेल आणि आय येथील लोक दोनशे तेवीस. २९ नबोतील लोक बावन. ३० मगवीशाचे लोक एकशे छपन्न. ३१ दुसऱ्या एलामाचे लोक एक हजार दोनशे चौपन्न. ३२ हारीम येथील लोक तीनशे बीस. ३३ लोद, हादीद आणि ओनो येथील लोक सातशे पंचवीस. ३४

यरीहोतील लोक तीनशे पंचेचाळीस. ३५ सनाहाचे लोक तीन हजार सहाशे तीस. ३६ याजक येशूवाच्या घराण्यातील यदयाचे वंशज नऊशे त्र्याहतर. ३७ इमेराचे वंशज एक हजार बावन. ३८ पशूद्वाराचे वंशज एक हजार दोनशे सत्तेचाळीस. ३९ हारीमाचे वंशज एक हजार सतरा. ४० लेवी, होदव्याच्या घराण्यातील येशूवा व कटमीएल यांचे वंशज चौच्याहतर. ४१ मंदिरातील गायक आसाफाचे वंशज एकशे अड्हावीस. ४२ मंदिराच्या द्वारापालांचे वंशज, शल्लूम, आटेर, तल्मोन, अवकूवा, हतीता आणि शोबाई यांचे वंशज एकूण एकशे एकोणचाळीस. ४३ मंदिरातील नेमून दिलेली सेवा, सीहा, हस्फा, तब्बाबोथ यांचे वंशज. ४४ केरेस, सीहा, पादान. ४५ लबाना, हगबा, अकूबा, ४६ हागाब, शर्माई, हानान. ४७ गिदेल, गहर, राया, ४८ रसीन, नकोदा, गज्जाम, ४९ उज्जा, पासेहे, वेसाई, ५० अस्ना, मऊनीम, नफसीम. ५१ बकबुक हक्कफ, हरहुर, ५२ बस्लूथ, महीद, हर्षा, ५३ बार्कोस, सीसरा, तामह, ५४ नसीहा, हतीफा. ५५ शलमोनाच्या सेवाकांचे वंशज, सोताई, हसोफरत, पर्दा, ५६ जाला, दार्कोन, गिदेल, ५७ शफाट्या, हतील, पोखरेथ-हस्सवार्ड्इम, आमी ५८ मंदिरातील चाकर आणि शलमोनच्या सेवेकांचे नेमून दिलेले काम करणारे वंशज एकूण तीनशे ब्याणणव होते. ५९ तेल-मेलह, तेल-हर्षा, कर्ल, अद्दान, इमेरा या ठिकाणांदून काहीजण यश्शलेमेला आणे होते पण आपण इसाएलाच्या वंशातलेच पूर्वज आहोत हे ते सिद्ध करू शकले नाहीत. ६० दलाया, तोबीया आणि नकोदाचे वंशज सहाशे बावन. ६१ आणि याजकांचे वंशज: हब्या, हक्कोस, बर्जिल्ल्य (ज्याने बर्जिल्ल्य गिलादी याच्या मुलींपैकी एक मुलींपैकी पत्ती करून घेतली होती आणि त्यास त्याचे नाव पडले होते). ६२ आपल्या घराण्याची वंशावल त्यांनी नोंदपुस्तकात शोधून पाहिली पण त्यांना ती सापडली नाही महणून त्यांनी त्यांचे याजकपण अशुद्ध केले. ६३ याकरीता अधिपतीने त्यांना सांगितले की, उरीम व थुम्मीम घातलेला याजक मंजूर होईपर्यंत त्यांनी पवित्र अर्पण खाऊ नये. ६४ सर्व त्यांच्या सात हजार तीनशे सदतीस दासदासी यांचा आणि मंदिरातील दोनशे गायकांचा यांचा समावेश नाही. ६५ त्यांचे घोंडे सातशे छतीस, खेवे दोनशे पंचेचाळीस. ६७ त्यांचे उंट चारशे पस्तीस. त्यांची गाढवे सहा हजार सातशे बीस होती. ६८ हे सर्वजंग यश्शलेमेत परमेश्वराच्या मंदिराजवळ आले. मग अनेक घराण्याच्या प्रमुखांनी मंदिराच्या बांधकामासाठी खुशीने भेटी दिल्या. ६९ या वास्तूच्या कामासाठी त्यांनी आपल्या शक्तीप्रमाणां दिलेली दाने ती अशी: साने एकसाई हजार दारिक, चांदी पाच हजार माने, आणि याजकांचे इगे शभर. ७० याप्रकारे याजक, लेवी आणि इतर काही लोक, गायक, द्वारापाल आणि ज्याना मंदिरातील सेवा नेमून दिली होती ते आपापल्या नगरात राहिले. इसाएलातील सर्व लोक आपापल्या नगरात वस्ती करून राहिले.

३ इसाएली लोक बंदिवासातून परतल्यानंतर आपापल्या नगरात सातवा

महिना सुरु द्वाल्यावर, ते सर्वजंग एकमनाने यश्शलेमेत एकत्र जमले. २ योसादाकाचा मुलगा येशूवा आणि त्याचे भाऊ याजक व शल्लीएलाचा मुलगा जरूब्बाबेल आणि त्याचे भाऊ यांनी उठून इसाएलाच्या देवाला होमार्पणे अर्पिण्यासाठी, देवाचा मनुष्य मोशे याच्या नियमशास्त्रात आज्ञाप्रिल्याप्रमाणे वेदी बांधली. ३ मग त्यांनी जुना पाया तसाच ठेवून त्यावर वेदीची स्थापना केली कारण त्यांना देशातील लोकांची खूप भीती वाटत होती. तिच्यावर ते परमेश्वरास सकाळ संध्याकाळ होमार्पणे अर्पण करू लागले. ४ मग त्यांनी मंडपाचा सण शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे पाठला आणि प्रत्येक दिवसाची होमार्पणे त्याच्या विधीप्रमाणे जशी नेमलेली होती तरी रोज अर्पण केली. ५ त्यांनंतर दररोजे होमार्पण, चंद्रदर्शन याप्रकारे परमेश्वराने पवित्र केलेल्या सर्व नेमलेल्या सणांचे होमार्पण त्याबोरवर स्वखुशीने करायचे सर्व अर्पण केले. ६ अशाप्रकारे, अजून मंदिराचा पाया बांधून झालेला नसतानाही सातव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवसापासून परमेश्वरास होमार्पण अर्पण करायला

सुरुवात केली. ७ त्यांनी दगडकाम करणाऱ्यांना आणि सुतारांना चांदी दिली आणि त्यांना पारसाचा राजा कोरेश याच्या परवानगीने गंधसूची लाकडे लबानोनाटून याफोच्या समुद्रास आणावी म्हणून सोरी आणि सीदोनाच्या लोकांस अन, पेय व तेलोही दिले. ८ शल्तीएलाचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि योसादाकाचा मुलगा येशूवा व त्याचे भाऊ, जे याजक व लेवी होते त्यांनी व बंदीवासातून परत यरशलेमेस आले होते त्या सर्वांनी दुसऱ्या वर्षी दुसऱ्या महिन्यात कामाला सुरुवात केली. जे लेवी वीस वर्षांचे व त्याबून अधिक वयाचे होते त्यांना परमेश्वराच्या मंदीराच्या कामाची देखरेख करण्यासाठी नेमले होते. ९ येशूवा आपले मुले आणि त्याचे भाऊ, कदमीएल आणि त्याची मुले, यहूदाचे वंशज हेनादाद आणि त्याचे मुले व त्याचे भाऊ जे लेवी त्यांच्यासाहीत देवाच्या मंदिरात कारागिरांवर देखरेख करण्यास उभे राहिले. १० जेव्हा बांधणाऱ्यांनी परमेश्वराच्या मंदिराचा पाया घातला तेव्हा इस्पाएलचा राजा दावीद याच्या आज्ञेप्रमाणे याजकांनी आपला याजकीय पोषाच घालून हाती कर्णे घेतले व झांजा वाजवाणे लेवी, आसाफाची मुले परमेश्वराच्या स्तवनासाठी आपापल्या जागी उभे राहिले. ११ “तो चांगला आहे! इस्पाएलावर त्याची दया सर्वकाळ आहे.” स्तुती आणि उपकार मानत अशी गीते त्यांनी गाईली. मंदिराचा पाया घातला गेला म्हणून त्यांनी परमेश्वराचा जयजयकार केला. त्यांनी मोठ्याचे घोषणा दिल्या. १२ पण यावेळी वृद्ध याजक, लेवी आणि वडिलांच्या घराण्यांतील मुख्य मंडळी यांच्यातले पुष्कलजण जेव्हा या मंदिराचा पाया त्याच्या डोळ्यासमोर घातला गेला तेव्हा ते मोठ्याने रडू लागले, कारण पहिले घर त्यांनी पाहिले होते. इतर लोकांचा आनंदाने जयघोष चालू होता. १३ हा आवाज बन्याच दूरपर्यंत ऐकू जात होता. एकंदर आवाज एवढा मोठा होता की, त्यातला रुण्याचा आवाज कोणता व आनंदाचा आवाज कोणता हे ओळखू येत नव्हते.

४ यहूदा आणि बन्यामीन यांचे काही शत्रू होते. त्यांनी ऐकले की, बंदिवासातून आलेले लोक इस्पाएलचा देव परमेश्वर याचे मंदिर बांधत आहेत. २ तेव्हा ते जरुब्बाबेल आणि घराण्यांचे प्रमुख यांच्याकडे येऊन म्हणाले, “आम्हासही तुम्हासोबत बांधकाम करु द्या. तुमच्याप्रमाणेच आम्हीही तुमच्या देवाला शोधतो. आणि अश्शूराचा राजा एसरहदीन याने आम्हास या जागी आणल्यापासून तुमच्या देवासाठी आम्ही अर्पण करीत आलो आहोत.” ३ पण जरुब्बाबेल, येशूवा आणि त्याच्या वडिलांच्या घराण्याचे प्रमुख त्यांना म्हणाले, “तुम्ही नके तर इस्पाएलचा देव परमेश्वर याचे मंदिर फक्त आम्हासच बांधायचे आहे. पारसाचा राजा कोरेश याची तशी आज्ञा आहे.” ४ त्या देशाचे लोक यहूदी लोकांचे हात कमजोर करू लागले. ते बांधकामाविषयी यहूदी लोकांस भीती घालू लागले. ५ पारसाचा कोरेश राजाची सर्व कारकीर्द संपूर्ण दारयावेश राजा सत्तेवर येईपर्यंत त्यांची योजना उथळून लावण्यासाठी ते वकीलाला लाचाही देत. ६ नंतर अहश्वेरोशाच्या राज्याच्या सुरवातीलाच त्यांनी यहूदा व यरशलेम यातल्या राहणाऱ्यांवरुद्ध आरोप पत्र लिहून पाठवले. ७ अर्तहशशताच्या दिवसात विश्लास, मिश्रदाथ, ताबेल व त्यांचे साथीदार यांनी पारसाच्या राजाला पत्र लिहिले. हे पत्र अरामी लिपीत लिहीले असून व अरामी भाषांतरीत केले होते. ८ यानंतर मुख्य सेनापती रहूम आणि लेखक शिमशय यांनी यरशलेम यथील लोकांवरुद्ध अर्तहशशत राजाला लिहीले. ९ मुख्य अधिकारी रहूम, लेखक शिमशय आणि त्याचे बाकीचे सहभागी दिनाई लोक, टर्पली, अफर्शी, अर्खवी, बाबेली, सुसा यथील एलामी, यांनी एक पत्र लिहिले; १० आणि, जे त्यांना जाऊन मिळाले ज्यांना आसनपर या थोर आणि बलाढ्य राजाने शोमरोनात आणि नदीच्या प्रदेशात आणून वसवलेले होते. ११ जे पत्र त्यांनी राजा अर्तहशशत यास पाठवले त्याची प्रत हीच आहे: “नदीच्या प्रदेशात राहणारे आम्ही तुमचे सेवक: १२ राजा अर्तहशशत यास, आम्ही तुम्हास कल्वू इच्छितो की, तुम्ही पाठवून दिलेले यहूदी कैदी येथे यरशलेमेस आले आहेत. ते बंडखोर नगर बांधत आहे. त्यांनी भितीचे काम

पूर्ण केले आहे आणि पायाची दुरुस्ती केली आहे. १३ आता राजाला हे समजावे की, जर हे नगर बांधले आणि हे भिंतीचे काम पूर्ण झाले की, ते लोक तुम्हास खंडणी व कर देणार नाहीत, परंतु त्यामुळे राजाची हाती होईल. १४ खचित आम्ही राजाचे भीठ खातो. कारण राजाचा कोणताही अपमान झालेला पाहणे आम्हास योग्य वाटत नाही. म्हणून आम्ही तुला कळवीत आहोत. १५ तुम्हा पित्याच्या नोंद-पुस्तकात शोधून पाहा आणि त्यावरुन हे नगर बंडखोर आहे राजांना व ग्रांताला उपद्रव करणारे आहे आणि पुरातन काळापासून यामध्ये लोक बंड करीत असत. या कारणासाठी त्या नगराचा नाश करण्यात आला होता. १६ आम्ही राजाला कळवतो की, हे नगर आणि त्यासभोवतालची भिंत बांधून पूर्ण झाली की नदीच्या पलीकडे तुमचे काहीच राहणार नाही.” १७ यावर राजाने पुढील उत्तर पाठवले रहूम, शिमशय आणि त्याचे शोमरोनातले साथीदार व नदीच्या पलीकडे राहणारे बाकीचे लोक, “यांना शांती असो. १८ तुम्ही पाठवलेल्या पत्राचा अनुवाद करून मला वाचून दाखवण्यात आले. १९ याकीरीता मी चौकशी करण्याचा आदेश दिला आणि तेव्हा असा शोध लागला की, मागील दिवसात राजाच्या विसूद्ध बंड करीत आणि त्यामध्ये बंड व फिरुरी केल्याचे प्रकार तेथे सतत घडत आले आहेत. २० यरशलेमेवर पराक्रमी राजांनी राज्य केले आणि नदीपालीकडच्या सर्व देशावर अधिकार करीत होते. त्या राजांना लोक कर व खंडणी देत असत. २१ आता तुम्ही त्या लोकांस काम थांबवण्याचा हुक्म दिला पाठिजे. मी आज्ञा देर्दीपर्यंत या नगराचे बांधकाम होऊ नये. २२ तर हे करण्याची हयगय करू नका म्हणून काळजीपूर्वक राहा. राजाचे नुकसान होईपर्यंत हानी का वाढू घावी?” २३ मग राजा अर्तहशशतने पाठवलेले फर्मान रहूम, शिमशय आणि त्याच्याबोरवरचे लोक यांना वाचून दाखवण्यात आली. त्याचे साथीदार ताबडतोब यरशलेममधील यहूद्यांकडे गेले आणि त्यांनी सक्तीने बांधकाम थांबवले. २४ त्यामुळे यरशलेममधील मंदिराचे काम शस्त्रित झाले. पारसाचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षापर्यंत ते तसेच राहिले.

५ त्यावेळी हांगय आणि इद्दीचा मुलगा येशूच्या हे संदेषे देवाच्या नावाने यहूदा व यरशलेममधील यहूद्यांना भविष्य सांगत असत. २ तेव्हा शल्तीएलचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि योसादाकाचा मुलगा येशूवा यांनी यरशलेममधील मंदिराच्या कामाला सुरुवात केली, देवाच्या सर्व संदेश्यांनी त्यांना उत्तेजन दिले. ३ त्यावेळी तीतनझ हा नदीच्या पलीकडील प्रांताचा अधिकारी होता. तो शथर-बोजनइ आणि त्याचे सोबती जरुब्बाबेल, येशूवा आणि इतर जे बांधकाम करत होते त्यांच्याकडे गेले. त्यांना त्यांच्याकडे येऊन म्हणाले, “तुम्हास हे मंदिर व भिंत पुन्हा बांधायला परवानगी कोणी दिली?” ४ ते असेही म्हणाले, “हे बांधकाम करण्याचा मनुष्यांनी नाव काय आहेत?” ५ तरीही यहूदी नेत्यांवर देवाची कृपादृष्टी होती. त्यामुळे राजा दारयावेशाला ही खबर लेखी कळवून त्याचे उत्तर येईपर्यंत त्याना मंदिराचे काम थांबवाता आले नाही आणि बांधकाम चालूच राहिले. ६ नदीच्या अलीकडील अधिकारी तीतनझ, शथर-बोजनइ आणि त्याची साथीदार मान्यवर लोक यांनी राजा दारयावेशाला जे पत्र पाठवले त्याची ही प्रत आहे. ७ त्यांनी अहवाल पाठवला, त्यामध्ये लिहिले होते, राजा दारयावेश “सर्व कुशल असो ८ हे राजा, आम्ही यहूदा प्रांत महान परसेश्वराच्या मंदिराकडे गेले. यहूदातील लोक मोठे दगड वापरून हे मंदिर नव्याने बांधित आहेत. भिंतीत लांबरु लाकडे घालत आहेत. यहूदी लोक हे काम मोठया झापाट्याने आणि मेहनत घेऊन करत आहेत. ते झटून काम करीत असल्यामुळे लवकरच बांधकाम पुरे होईल. ९ या कामाच्या संदर्भात आम्ही तेथील वडीलधायांकडे चौकशी केली. त्यांना विचाले, ‘तुम्हास हे मंदिराचे बांधकाम करायला कोणी परवानगी दिली?’ १० आम्ही त्यांची नावही विचारून घेटली. त्यांचे पुढारीपण करण्यांची नावे तुम्हास कळावीत म्हणून आम्ही त्यांची नावे विचारली. ११ त्यांनी उत्तर दिले, ‘आम्ही आकाश आणि पृथ्वीच्या देवाचे सेवक आहोत.’

फार पूर्वी इसाएलाच्या एका थोर राजाने बांधून पूर्ण केलेल्या मंदिराचेच आम्ही पुन्हा बांधकाम करत आहोत.” १२ आमच्या पूर्वजांच्या वागणुकीने स्वर्गातील देवाला चिडवून संतप्त केले. तेव्हा त्याने त्यांना बाबेलचा राजा नबुखद्देस्सर खासदी याच्या हाती दिले आणि त्याने मंदिराचा विध्वंस केला आणि लोकांस कैद करून बाबेलाला नेले. १३ कोरेश बाबेलचा राजा झाल्यावर पहिल्या वर्षातच त्याने मंदिराची पुन्हा उभारणी करण्याचा विशेष हूकम्हनामा काढला. १४ तसेच, देवाच्या मंदिरातून जी सोन्यारुप्याची पात्रे होती ती नबुखद्देस्सराने यस्शलेमतल्या मंदिरातून काढून बाबेलच्या देवळात ठेवली होती. राजा कोरेशने ती शेशबस्सरच्या स्वाधीन केली. त्यास कोरेश राजाने अधिकारी म्हणून नेमले होते. १५ तो त्यांना म्हणाला, “ही पात्रे घे आणि यस्शलेमातील मंदिरात ठेव. देवाचे मंदिर त्याच्या ठिकाणावर पुन्हा बांध.” १६ तेव्हा शेशबस्सरने यस्शलेमात येऊन मंदिराचा पाया घाटला आणि तेव्हापासून आजतागायत ते काम चाललेले आहे पण अजून पूर्ण झालेले नाही. १७ तेव्हा आता जर राजाला चांगले वाटले तर यस्शलेमात मंदिर पुन्हा बांधण्याची राजा कोरेशने खरोखरच आज्ञा दिली आहे का ते बाबेलाच्या राजभांडारात चौकशी करावी. मग राजाचा याबाबतीत काय निर्णय आहे ते आम्हास कळवावे.

६ तेव्हा राजा दारयावेशाने बाबेलच्या ऐतिहासिक कागदपत्रांचा शोध घेण्याचा आदेश दिला. २ मेदी प्रांतातील अखमस्ता राजवाड्यात एक गुंडाळी सापडली. तिच्यावर तिलिही होते. ३ “कोरेश राजाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षी यस्शलेमधील मंदिराच्या बाबतीत राजाने असा आदेश दिला की, जेथे येत अर्पण करीत त्याठिकाणी देवाचे मंदिर बांधावे. ‘मंदिराचा पाया बांधून काढावा. त्याच्या भिंतीची उंची साठ हात आणि रुंदी साठ हात असावी. ४ मोठ्या दगडाचे तीन थर आणि मोठ्या लाकडाचा एक थर असावा. त्याचा खर्च राजाच्या घरातून केला जावा. ५ देवाच्या घरातील सोन्यारुप्याची पात्रे जी नबुखद्देस्सराने यस्शलेमेच्या मंदिरातून काढून बाबेलाला आणली आहेत ती परत करावी. ती तू यस्शलेमास पाठवावी आणि देवाच्या घरात जमा करावी.’ ६ आता नदीपलीकडील तटनऱ्य, शथर-बोजनऱ्य आणि तुमचे साथीदार अधिकारी जे नदीपलीकडे आहा ते तुम्ही तेशून दूर वळा. ७ देवाच्या घराचे काम चालू द्या. यहूदी अधिकारी आणि यहूदी वडीलांनी हे देवाचे मंदिर त्याच्या जागी पुन्हा बांधावे. ८ आता माझा आदेश असा आहे. देवाचे मंदिर बांधण्यासाठी यहूदी वडीलजनांसाठी पूर्ण खर्च राजाच्या निधीतून नदीच्या पलीकडील येणाऱ्या खंडणीतून त्या मनुष्यांना देण्यासाठी वापरावा. यासाठी की, त्यांनी त्यांचे काम थांवू नये. ९ स्वर्गातील देवाच्या होमारपणासाठी त्या लोकांस जे काही लागेल ते बैल, मेंठे, कोकरे आणि यस्शलेमेधील याजकांना मागतील तितके गृह, मीठ, द्राक्षरस तेल या वस्तू त्यांना रोजच्या रोज न चुकता द्या. १० हे करा यासाठी की, त्यांनी स्वर्गातील देवाला अर्पण आणावे आणि राजासाठी, माझ्यासाठी व माझ्या मुलासाठी देवाकडे प्रार्थना करावी. ११ मी तुम्हास आज्ञा करतो की, जो कोणी माझ्या आज्ञेचे उलंघन करील त्याच्या घराचे लाकूड काढून त्याच्यावर त्यास टांगावे. त्या अपराधामुळे त्याचे घर कचवाच्या ठिग करावा. १२ यस्शलेमेतील देवाच्या या मंदिराचा नाश करण्यास किंवा उल्लंघन करणारा जो कोणी राजा असो किंवा लोक आपले हात लावतील त्याचा नाश जो देव तेथे राहतो तो करील. मी दारयावेश हा हूकम करीत आहे. तो पूर्णपणी पाळावा.” १३ नदीच्या पलीकडील अधिकारी तटनऱ्य, शथर-बोजनऱ्य आणि त्यांचे सोबती यांनी राजा दारयावेशाच्या आदेशाच्या प्रत्येक गोषीचे पालन केले. १४ यहूद्यांचे वडील बांधणीचे काम करीत राहिले. हागण्य हा संदेश आणि इद्देवा मुलगा जखन्या यांनी प्रोत्साहन दिल्यामुळे त्यामध्ये त्यांना यश आले. इसाएलाच्या देवाच्या आज्ञेप्रमाणे आणि पारसाचे राजे कोरेश, दारयावेश व अर्तहशशत यांच्या आदेशानुसार यांनी मंदिर बांधून पूर्ण केले. १५ हे मंदिर

राजा दारयावेशाच्या कारकिर्दीच्या सहाव्या वर्षी अदार महिन्याच्या तृतीयेला पूर्ण झाले. १६ इसाएल लोकांनी, याजक, लेवी, बंदिवासातून आलेले यांनी देवाच्या मंदिराची प्रतिष्ठापना आनंदाने केली. १७ प्रतिष्ठापनेच्या वेळी त्यांनी शंभर बैल, दोनशे मेंठे, चारशे कोकरे होमात अर्पण केले. तसेच इसाएलाच्या पापारपणासाठी बारा बकरेही अर्पण केले. इसाएलाच्या बारा घराण्यासाठी प्रत्येकी एक असे ते होते. १८ यस्शलेमधील या मंदिराच्या सेवेसाठी त्यांनी मोरेच्या पुस्तकात लिहिल्याप्रमाणे, याजकांची आणि लेव्याची त्यांच्या-त्यांच्या वर्गानुसार योजना केली. १९ बंदिवासातून परत आलेल्या लोकांनी पहिल्या महिन्याच्या चौदाच्या दिवशी वल्हांडण सण पाळला. २० वल्हांडण सण साजरा करण्यासाठी याजक आणि लेवी यांनी एकचित्ताने स्वतः ता शुद्ध केले. कैदेतून आलेल्या सर्व लोकांसाठी व आपल्यासाठी त्यांनी वल्हांडणाचा कोकरा बली दिला. २१ बंदिवासातून परतून आलेल्या समस्त इसाएल लोकांनी वल्हांडणाचे भोजन केले. इसाएलाचा देव परमेश्वर याला शोधायला जे देशातील लोकांच्या अशुद्धतेपासून दूर होऊन त्यांच्याकडे आले होते त्यांनी ते खाल्ले. २२ बेखमीर भारकीरचा सण त्यांनी उत्साहाने सात दिवस साजरा केला. कारण देवाच्या, इसाएलाच्या देवाच्या मंदिराच्या कामात त्यांचे हात मजबूत करायला परमेश्वराने अश्शूरच्या राजावे मन त्यांच्याकडे फिरवून त्यांना आनंदीत केले.

७ यानंतर, पारसाचा राजा अर्तहशशत याच्या कारकीर्दीत, एज्जा, जो सरायाचा मुलगा, अज्याचा मुलगा, हिल्कीयाचा मुलगा, २ जो शल्लूम्या मुलगा, जो सादोकाचा मुलगा, जो अहीटूबाचा मुलगा, ३ जो अम्याचा मुलगा, जो अञ्ज्याचा मुलगा आणि जो मरायोथ्याचा मुलगा, ४ जो जरहाचा मुलगा, जो उज्जीचा मुलगा, आणि जो बुकुकीचा मुलगा ५ जो अबीशूवाचा मुलगा, जो फिनहासचा मुलगा आणि जो एलाजाराचा मुलगा, जो प्रमुख याजक अहरोन याचा मुलगा. ६ हाच एज्जा बाबेलाहून गेला. परमेश्वर इसाएलाचा देव यांने जे मोशेचे नियमशास्त्र दिले होते त्यामध्ये एज्जा निपुण नियमशास्त्र शिक्षक होता. परमेश्वर देवाचा हात त्याच्यावर असल्यामुळे त्याने जे काही मागितले ते सर्व राजाने त्यास दिले. ७ राजा अर्तहशशत याच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षी, काही इसाएली लोक आणि याजक, लेवी, गायक, व्दारपाल व ज्यांना मंदिराच्या सेवेसाठी नेमले होते, तेसुद्धा वर यस्शलेमेला गेले. ८ राजाच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात एज्जा यस्शलेमेत आला. ९ पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी त्याने बाबेल सोडले. देवाच्या चांगला हात त्याच्याबोरावर असल्यामुळे, तो पाचव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवशी यस्शलेमेला पोहोचला. १० एज्जाने परमेश्वराच्या नियमशास्त्राचे मन: पूर्वक अध्ययन करून त्याचे पालन करण्यास, व इसाएलांस त्यातील नियम व विधी शिकविण्यात आपले मन लावले. ११ राजा अर्तहशशताने, एज्जा, जो याजक व जो परमेश्वर देवाचे इसाएलांस दिलेल्या नियमशास्त्राचा शिक्षक होता, त्यास दिलेला हा आदेश होय; १२ “स्वर्गातील देवाचा नियमशास्त्राचा शिक्षक होता, त्यास दिलेला हा आदेश होय; १३ त्यांची अर्तहशशत याजकडून, १३ मी असा आदेश देत आहे की, माझ्या राज्यातील लोक आणि त्यांचे याजक व लेवी, यांच्यापैकी ज्या कोणाला तुझ्याबोरावर यस्शलेमेला जाण्याची इच्छा असेल, त्याने जावे. १४ तुजुजवळ जे देवाचे नियमशास्त्र आहे त्याप्रमाणे यहूदा आणि यस्शलेम याविषयी तपास करावा म्हणून राजा व त्याचे सात सल्लागार तुला पाठवत आहोत. १५ इसाएलाचा देव ज्याचे घर यस्शलेममध्ये आहे. ज्याला तु सोनेचांदी स्वखुशीने अर्पण केले आहे. ते तू न्यावेस. १६ जे लोक तसेच याजक आपल्या देवाचे घर जे यस्शलेमेत आहे त्यासाठी स्वखुशीने अर्पण करीत असतील त्यांच्या स्वखुशीच्या अर्पणाबोरावर जे सोनेचांदी सर्व बाबेल प्रांतात तुला मिळेल ते सर्वही न्यावे. १७ या पैशातून तू बैल, मेंठे, कोकरे घे. तसेच त्या सोबतची अन्नारपणे आणि पेयारपणेही विकत घे. मग

ती यरुशलेमधील तुमच्या देवाच्या मंदिरातील वेदीवर अर्पण कर. १८ यातून उरलेल्या त्या सोन्यारुप्याचा वापर तू आणि तुडो भाऊबंद यांना योग्य वाटेल त्याप्रमाणे आपल्या देवाला आवडेल तसा करा. १९ तुमच्या देवाच्या मंदिरातील उपासनेसाठी जी पात्रे दिली आहेत, ती तू यरुशलेमेस त्यापुढे सोपून दे. २० देवाच्या मंदिरासाठी आणखी कश्याची गरज असेल जे तुला घावे लागेल तर ते तू माझ्या खजिन्यातून त्याचा खर्च कर. २१ आता, मी, राजा अर्तहशशत, असा आदेश काढोतो की नदीपालीकडच्या सर्व खजिनदारांनी जे काही एत्रा तुम्हाजवळ मागेल ते पूर्ण घावे, २२ एत्राला घायच्या गोषी पुढीलप्रमाणे: चांदी शंभर किक्कारपर्यंत, गहू शंभर कोरपर्यंत, द्राक्षरस शंभर बथपर्यंत, तेल शंभर बथपर्यंत, अमर्याद मीठ घावे. २३ सर्वर्गीय देवाचा हा आदेश आहे, हे सर्व स्वगतील देवाच्या घरासाठी भक्तीने करावे. देवाचा माझ्यावर व माझ्या मुलांच्या राज्यावर कोप का होऊ घावा? २४ आम्ही तुम्हास कळवतो की, मंदिरातील सर्व याजक, लेवी, गायक, द्वारपाल, मंदिरातील नेमलेले सेवकरी आणि देवाच्या मंदिरातील सेवक यांच्याकडून कोणताही कर, खंडणी, जकात घेऊ नये. २५ एत्रा देवाने जे ज्ञान तुला दिले त्याच्यायोगे तू शराते व धर्मिंक आणि न्यायाधीश यांची नेमणूक कर. तुझ्या देवाचे नियम जाणणाऱ्या नदीच्या पलीकडील लोकांचे ते च्यायाधीश होतील. आणि ज्यांना देवाचे नियम माहीत नाहीत अशांना ते शिकवतील. २६ जो कोणी तुमच्या देवाच्या आज्ञा किंवा राजाचे आदेश पालणार नाही त्यास शासन झाले पाहिजे. त्यास मृत्युरुंदं, हहगर, मालमतेची जप्ती, कैद करायचे ते त्याने केलेल्या गुन्ह्याच्या स्वरूपावर अवलंबून राहील.” २७ परमेश्वर आमच्या पूर्वजांचा देव धन्यवादित असो यरुशलेमधील जे देवाचे मंदिर ते शेभिंवत करावे अशी इच्छा देवानेव राजाच्या मनात घातली. २८ आणि राजा, त्याचे सल्लागार आणि सर्व पारकर्मी अधिकारी यांची माझ्यावर कृपादृष्टी होईल असे केले आहे आणि परमेश्वर माझ्या देव याचा हात माझ्यावर होता. मी इस्याएलातील पुढारी माझ्यावरोबर जाण्यासाठी जमवले.

C आणि बाबेलहून माझ्यावरोबर अर्तहशशत राजाच्या कारकीर्दीत पूर्वजांच्या घराण्याचे प्रमुख त्यांची नावे ही आहेत. २ फिनहासाच्या वंशातला गोर्खें, इथामारच्या वंशातला दानीएल, दावीदाच्या वंशातला हृदूश, ३ शखन्याच्या वंशातील परोशाच्या वंशातला जख्या, आणि त्याच्याबरोबर पुरुषातले एकशे पन्नास. ४ पद्धत-मवाबाच्या वंशातला जट्डा याचा मुलगा एल्प्युरोवेन्य आणि त्याच्याबरोबरचे दोनशे पुरुष, ५ शखन्याच्या वंशातला यहोजेलचा मुलगा आणि त्याच्याबरोबर तीनशे पुरुष, ६ आदीनच्या वंशातला योनाथानाचा मुलगा एबद आणि त्याच्याबरोबरचे पन्नास पुरुष, ७ एलामाच्या वंशातला अथल्याचा मुलगा यशाया आणि त्याच्याबरोबरचे सत्तर पुरुष. ८ शफाटाच्या वंशातला मीखाएलचा मुलगा जबद्या आणि त्याच्याबरोबरचे ऐंगी पुरुष, ९ यवाबाच्या वंशातील यहीएलचा मुलगा ओबद्या आणि त्याच्याबरोबर दोनशे अठरा पुरुष, १० बानीच्या वंशातला योसिप्याचा मुलगा शलोमिथ आणि त्याच्याबरोबरचे एकशे साठ पुरुष, ११ बेवाईच्या वंशातील बेवाईचा मुलगा जख्या आणि त्याच्याबरोबरचे अठावीस पुरुष. १२ अजगादच्या वंशातला हक्काटानाचा मुलगा योहानान आणि त्याच्याबरोबरचे एकशेदहा पुरुष, १३ अदोनीकामच्या वंशातले शेवटचे म्हणेचे अलीफेलेट, येऊएल, शमाया आणि त्याच्याबरोबरचे साठ पुरुष, १४ आणि बिंगवईच्या वंशातले उथर्द, जब्बूद त्याच्याबरोबरचे सत्तर पुरुष. १५ मी त्यांना अहवाकडे वाहणाऱ्या कालव्याजवळ जमवले. त्याठिकाणी आमचा तीन दिवस मुक्काम होता. तेथे मी लोकांची व याजकांची तपासणी केली पण तेथे लेवीचे कोणीही वंशज सापडले नाहीत. १६ तेव्हा, अलियेजर, अरीएल, शमाया, एलनाथान, यारीब, एलनाथान, नाथान, जख्या, आणि मशुल्लाम या प्रमुखोना आणि योयारीब व एलनाथान या शिक्षकांना मी निरोप पाठवून बोलवून आणले. १७ कासिप्याचा मुख्य इद्दो याच्याकडे मी त्यांना पाठवले. त्यास आणि त्याच्या नातलगांना काय

सांगायचे हे मी त्यांना सांगितले. जे मंदिरात सेवाचाकरी करणारे कासिप्यात राहत होते त्यांनी देवाच्या घरात सेवाचाकरी करण्यासाठी आमच्याकडे माणसे पाठवावीत. १८ देवाचा आमच्यावर चांगला हाथ असल्यामुळे इद्दोच्या नातलगांनी आमच्याकडे इस्याएलाचा मुलगा लेवी याचा मुलगा महली याच्या वंशातला एक शहाणा मनुष्य आणला, आणि शेरेब्याचे पुत्र आणि त्याचे भाऊ असे एकंदर अठारांजन आले. १९ मरारी वंशातील हशव्या आणि यशाया आणि त्यांचे भाऊ व त्यांचे मुले असे एकंदर वीस जण आणले. २० शिवाय त्यांनी मंदिरातल्या सेवा चाकीरासाठी दोनशे वीस जणांना पाठवले. या लोकांच्या पूर्वजांना दावीदाने आणि प्रमुख अधिकाच्यांनी लेवीचे मदतनीस म्हणून निवडले होते. त्या सर्वांची नवे यादीत लिहिलेली होती. २१ तिथे अहवा कालव्याजवळ मी सर्वांनी उपवास करावा अशी घोषणा केली. देवापुढे नम्र घावे आणि आमची मुलेबाबै, साधनंसंपत्ती यांच्यासह आमचा पुढचा प्रवास सुखरूप घावा. २२ प्रवासातल्या सुरक्षिततेसाठी राजाकडे सैनिक आणि घोडेस्वार मागायचा मला संकोच वाटला. कारण आम्ही राजा अर्तहशशतला म्हणालो होतो, “जो देवावर विश्वास ठेवतो त्याची देव पाठराख्यान करतो. पण देवाकडे पाठ फिरवली तर देवाचा कोप होतो.” २३ म्हणून आम्ही उपवास आणि देवाची प्रार्थना केली. देवाने आमचा थावा एकक्ला. २४ तेव्हा मी याजकांमध्ये जे प्रमुख होते अशा बारा जणांची निवड केली. मी शेरेब्या, हशव्या आणि त्यांचे आणखी दहा भाऊ यांची निवड केली. २५ मंदिरासाठी देण्यात अलेले सोने, चांदी आणि इतर वस्तू देवाच्या घरासाठी जे अर्पण राजा अर्तहशशत, त्याचे मंत्री, प्रमुख अधिकारी, आणि इस्याएल लोकांनी स्वखुशीने अर्पिले होते ते तोलून दिले. २६ मी त्यांच्याकडे सहारो किक्कार चांदी, शंभर किक्कार चांदीची तबके, शंभर किक्कार सोने. २७ शिवाय एक हजार दारिकांचे सोन्याच्या वीस वाट्या व चांगली चकचकीत पितळेची सोन्याएवढी मोलवान दोन पात्रे ही तोलून दिली. २८ मग मी त्यांना म्हणालो, “तुम्ही तसेच या वस्तू देखील परमेश्वर देवाच्या दृष्टीने पवित्र आहेत. लोकांनी हे सोने व चांदी आपल्या पूर्वजांचा देव परमेश्वर याच्यासाठी स्वखुशीचे अर्पण आहे. २९ या गोषी यरुशलेमधील परमेश्वराच्या मंदिराच्या प्रमुखांच्या हवाली करेपर्यंत त्यांची जबाबदारी तुम्हाच्यावर आहे. तुम्ही ही या वस्तू मुख्य लेवी आणि इस्याएलाच्या वडिलांच्या घराण्यांच्या हाती सोपवा. त्यांचे वजन करून त्या गोषी यरुशलेमधील मंदिराच्या खोल्यामध्ये ठेवतील.” ३० यावर, एत्राने वजन करून दिलेल्या खास भेटवस्तू आणि सोने व चांदी याजकांनी व लेवींनी ताब्यात घेतल्या. यरुशलेमधील देवाच्या घरात त्यांना घेऊन जाण्यास सांगण्यात आले. ३१ पहिल्या महिन्याच्या बाराव्या दिवरी आम्ही अहवा कालव्यापासून यरुशलेमेला जायला निघालो. देवाची आमच्यावर कृपा असल्यामुळे त्याने वैरी आणि वाटमारे यांच्यापासून आमचे संरक्षण केले. ३२ आम्ही यरुशलेमेला पोहचलो. तेथे तीन दिवस विश्रांती घेतली. ३३ चौथ्या दिवशी देवाच्या मंदिरात ते सोने, चांदी व इतर वस्तू वजन करून उरीया याजकाचा मुलगा मरेमीथ यांच्याकडे देण्यात आल्या. तेव्हा फिनहासाचा मुलगा एलाजार तसेच येशुवाचा मुलगा योजाबाद आणि बिन्दुच्या मुलगा नोंद्यावी हे लेवी, एवढे जण मरेमीथ बोरोबर होते. ३४ आम्ही प्रत्येक गोषीची मोजणी, वजन केले आणि एकंदर वजनाची नोंद केली. ३५ त्यांनंतर बंदिवासातून परत आलेल्या यहूद्यांनी इस्याएलाच्या देवाला होमार्पणे वाहिली. सर्व इस्याएलाकरीता बारा बैल, शहाणणव मेंदे, सत्याहत्तर नर कोकरे, पापापणिसाठी बारा बोकड एवढे सगळे त्यांनी परमेश्वरास होमार्पणे केले. ३६ मग या लोकांनी राजाने दिलेला आदेश राजाच्या अधिकाच्यांना तसेच नदीच्या अलीकडे भागावरच्या अधिकाच्यांना दिले. तेव्हा या सर्व अधिकाच्यांनी इस्याएल लोकांस आणि देवाच्या घराला सहाय्य केले.

Q या सर्व गोषी झाल्यावर अधिकारी माझ्याकडे येऊन म्हणाले, “इस्याएल लोक, याजक आणि लेवी हे इतर देशाच्या लोकांपासून वेगळे राहत

नसून व ते कनानी, हित्ती, परिज्जी, यबूसी, अम्मोनी, मवाबी, मिसरी आणि अमोरी यांच्याप्रमाणेच धृणास्पद कृत्ये करतात. २ कारण त्यांनी आपणाला व आपल्या मुलांना त्यांच्या काही स्त्रिया करून घेटल्या आहेत आणि पवित्र लोक इतर देशाच्या लोकांबोरबर मिसळून गेले आहेत. आणि अधिकारी व नेते हेचे प्रथम यामध्ये अप्रामाणिक आहेत.” ३ जेव्हा हे मी ऐकले, मी माझा अंगरखा आणि वस्त्रे फाडली. डोक्यावरचे आणि दाढीचे केस उपटले. नंतर मी शरमेने खाली बसलो. ४ तेह्या या अविश्वासूपणाविषयी ऐकून जे सर्व इसाएली लोक देवाच्या वचनाने थरथर कापत होते ते माझ्याभोवती जमले आणि संध्याकाळची अर्पणांची वेळ होईपर्यंत मी तिथे शरमेने खाली बसून राहिलो. ५ संध्याकाळची अर्पणांची वेळ झाली तेव्हा मी अंगरखी वस्त्रे आणि अंगरखा फाटलेला अशा अपमानीत स्थितीत मी गुडेहे टेकून व माझा देव परमेश्वर याच्यापुढे हात पसरून बसलो. ६ मी म्हणालो, “हे देवा, तुझ्याकडे पाहण्याची मला लाज वाटत आहे; मला लाज वाटते कारण आमच्या पापांची संख्या आमच्या मस्तकावरून गेली आहे; आमचे अपराध वाढून स्वर्गापर्यंत पोहचले आहेत. ७ आमच्या वाडवडिलांच्या वेळेपासून आतापर्यंत आम्ही महान पापांचे दोषी आहोत. आमच्या अपराधांमुळे आमचे राजे आणि याजक यांना या जगिक राजाच्या हाती तलवार व बंदीवास, लुटालुट आणि मुखलज्जेला, आज आम्ही जसे आहोत तसे दिलेत. ८ आमच्या देवाने आमचे डोक्ले प्रकाशीत केले आहेत. आमच्या दास्यपणात आम्हास दिलासा दिलास. परमेश्वर आमचा देव याने आम्हावर कृपा केली आहे. तू आमच्यापैकी काहीजणांना वाचवून अवशेष ठेवले आहे. आणि त्याच्या पवित्रस्थानात आमच्या पायांना खुंटीचा आधार दिला आहे. ९ आम्ही गुलामच आहोत. तरी आमचा देव आम्हास विसरता नाही. पण त्याने आमच्यावर कराराप्रमाणे विश्वास योग्यता दाखवली. आमच्या देवाचे उद्घवस्त झालेले मंदिर पुन्हा बांधण्यास त्यांना नवीन शक्ती दिली यासाठी पारसाच्या राजाची आमच्यावर कृपा होईल असे केलेस. यहूदा आणि यस्शलेमेच्या संरक्षणासाठी भिंत बाधाची म्हणून तू साहायकी झालास. १० परंतु आमच्या देवा, आता यांनंतर आम्ही काय बोलवे? कारण आम्ही तुझ्या आज्ञा विसरून गेलो आहोत. ११ त्या आज्ञा, तुझे सेवक जे संदेषे यांच्यामार्फत तू आम्हास दिल्यास. जेव्हा तू म्हणालास, तुम्ही ज्या देशात प्रवेश करून तब्यात घेण्यास जात आहात तो अशुद्ध देश आहे. तो त्या देशाच्या लोकांच्या अंमंगल कृत्यांनी अशुद्ध झाला आहे. त्यांनी तो देश या टोकापासून त्या टोकापर्यंत आपल्या अशुद्धोने भरून टाकला आहे. १२ त्यामुळे आता तुमच्या मुली त्यांच्या मुलांना देऊ नका. त्यांच्या मुली तुमच्या मुलांना करू नका आणि कधी त्यांची शांती आणि सुस्थिरी मिळवण्याचा प्रयत्न करू नका यासाठी की, तुम्ही बलशाती होऊन त्या देशाचे उत्तम फल खावे, अशा शीतीने आपल्या मुलांबालासाठी तो प्रदेश सर्वकालासाठी ताब्यात घ्यावा. १३ आमच्या वाईट कृत्यामुळे आणि महान दोषामुळे हे सर्व आम्हावर आल्यानंतर, हे आमच्या देवा आमच्या अपराधांच्या मानाने तू आम्हास केलेले शासन कमीच आहे आणि तू आम्हास वाचवून अवशेष ठेवले. १४ आम्ही पुन्हा तुझ्या आज्ञा मोळून अंमंगल लोकांशी सोयरीक करावी काय? काहीही शिल्क राहणार नाही, कोणीही निस्तटार नाही असा आमचा संपूर्ण नाश करीपर्यंत तुझा ब्रोध आमच्यावर पेटणार नाही काय? १५ हे परमेश्वर, इसाएलाच्या देवा, तू न्यायी आहेस. तू आजच्याप्रमाणे आम्हास वाचवून अवशेष ठेवले आहेस. पाहा, आम्ही इथे तुझ्यापुढे आमच्या अपराधामुळे आहोत, यामुळे तुझ्यापुढे कोणालाहि उभे राहता येत नाही.”

१० एज्जा प्रार्थना करत असतांना आणि पापांची कुबुली देत असतांना देवाच्या मंदिरापुढे पडून रडत व आक्रोश करत होता त्यावेळी इसाएली बायका-पुरुष, मुले यांचा मोठा समुदाय त्याच्या भोवती जमला होता ते लोक मोळ्याने रडत होते २ त्यावेळी एलाम वंशातल्या याहीएलाचा मुलगा शखन्या

एज्जाला म्हणाला, “आपण देवाविरुद्ध अपराध केला आहे आणि दुसऱ्या देशातील परक्या स्त्रियांसोबत राहत आहो. तरी आता याविषयी इसाएलाला अजून आशा आहे. ३ तर आता, प्रभूच्या मसलतीप्रमाणे आणि आमच्या देवाच्या आज्ञेवरून थरथर कापतात त्यांच्या मताप्रमाणे सर्व त्या स्त्रिया आणि त्यांची संतां यांना देशाबाहेर घालवून देण्याची आपल्या देवाशी करार करावा. हे नियमशास्त्रप्रमाणे करावे. ४ आता ऊं ही तुझी जबाबदारी आहे. आम्ही तुझ्याबरोबर आहोत. धैर्य धर आणि हे कर.” ५ तेह्या एज्जा उठला, प्रमुख यजाक, लेवी आणि सर्व इसाएली लोक यांच्याकडून त्यांनी त्या वचनाप्रमाणे वागावे अशी शपथ घेतली. त्यांनी वचन दिले. ६ मग एज्जा देवाच्या मंदिराच्या समोरच्या भागातून उठून एन्ट्याशीबाचा मुलगा योहोहानान याच्या खोलीत गेला. योहोहानाने एज्जा समोर अनन्पाण्याला स्पर्शही केला नाही. कारण तो बंदीवासातून आलेल्या अविश्वासाण्यासाठी शोक करीत होता. ७ मग त्याने यहूदा आणि यस्शलेमेच्या प्रत्येक ठिकाणी बोलावणे पाठवले. बंदीवासातून आलेल्या समस्त यहूदी लोकांस त्याने यस्शलेमेच्ये जमायला सांगितले. ८ आणि जो कोणी अधिकांच्यांच्या आणि वडीलांच्या मसलतीप्रमाणे तीन दिवसाच्या आत यस्शलेमेला येणार नाही त्यांची सर्व मालमता जपत होईल आणि कटकून नेतेल्या अशा मोळ्या मंडळीतून त्या लोकांस हद्दपार करावे. ९ त्यानुसार यहूदा आणि बन्यामीन यांच्या घराण्यातील सर्व पुरुषमंडळी तीन दिवसाच्या आत यस्शलेमेत जमली. तो नवव्या महिन्याचा विसावा दिवस होता. हे सर्व लोक देवाच्या घराच्या चौकातील प्रचंड पाऊसामुळे आणि देवाच्या वचनामुळे थरथर कापत उभे होते. १० एज्जा याजक त्यांच्यासोबर उभा राहून म्हणाला, “तुम्ही देवाचे वचन पाळले नाही. परक्या स्त्रियांशी तुम्ही विवाह केलेत. या कृत्यामुळे इसाएलाच्या अपराधात तुम्ही भर टाकली आहे. ११ तर आता तुम्ही परमेश्वर आपल्या पूर्वजांचा देव याच्याजवळ पाप कवूल करून त्यास इच्छेप्रमाणे ते करा. देशातल्या लोकांपासून आणि परक्या स्त्रिया यांच्यापासून वेगळे व्हा.” १२ यावर त्या जमावाने मोळ्या आवाजात उत्तर दिले की, “तू जसे सांगितले तसे आम्ही करू. १३ पण आमी पुष्करज्जण आहोत शिवाय हा पावासाळा आहे त्यामुळे आम्हास बाहेर थाबण्याची शक्ती नाही. हे काम एकदोन दिवसाचे नाही. कारण या प्रकरणात आम्ही मोळ्या प्रमाणात मर्यादिवे उल्लंघन केले आहे. १४ या समुदायाच्यावरीने आमच्यातूनच काहीना अधिकारी नेमावे. प्रत्येक नगरात ज्यांनी परक्या बायकांशी लग्ने केली आहेत त्यांनी यस्शलेमेला नेमलेल्या वेळी यावे त्या नगरातील न्यायाधीश आणि वडील मंडळी यांनीही त्यांच्याबरोबर यावे. असे झाले की मग देवाचा आमच्यावरचा क्रोध जाईल.” १५ असाएलाचा मुलगा योनाथान आणि तिकवाचा मुलगा यहेज्या या गोषी विरुद्ध उभे राहिले आणि तसेच मशुल्लाम व शब्दर्थ लेव्यांनी त्यांना पाठिंबा दिला. १६ बंदीवासातून आलेल्या लोकांनी हे केले. एज्जाने प्रत्येक घराण्यातून एकेका प्रमुख व्यक्तीची नेमपूक केली. त्या प्रत्येकाच्या नावाने निवडले गेली. हे नियुक्त केलेले सर्वज्ञ दहाव्या महिन्याच्या पहिल्या दिवसी चौकी प्रत्येक प्रकरणाचा बारकाईने विचार करायला बसले १७ आणि पहिल्या महिन्याच्या पहिल्या दिवसी मिश्रविवाहांची चौकशी समाप्त झाली. १८ याजकांच्या ज्या वंशजांनी परक्यी स्त्रियांशी विवाह केले त्यांची नावे पुढीलप्रमाणे, योसादाकाचा मुलगा येशूवा याच्या वंशातील आणि त्यांच्या भाऊबंदांच्या वंशातील मासेया, अलियेजर, यारीब, गदल्या. १९ यासर्वांनी आपापल्या बायकांना पाठवून द्यायचे कवूल केले आणि दोषाबद्दल कल्पातला एडका अर्पण केला. २० इम्मेरच्या वंशातले हनानी व जबद्या, २१ हारीमच्या वंशातले मासेया, एलीया, शमाया, यहीएल व उज्जीया, २२ पश्चूरच्या वंशातले एल्योवेनय, मासेया, इश्माएल, नथनेल, योजाबाद, एलासा. २३ लेव्यांपैकी योजाबाद, शिरी, कलाया उर्फ कलीता, पथद्वा, यहूदा आणि अलियेजर. २४ गायकांपैकी एल्याशीब, द्वारपालांमधले, शल्लमू, तेलेम, ऊरी. २५ इसाएलामधले परोशाच्या वंशातले रम्या व यिज्जीया, मल्कीया, मियानीन,

एलाजार, मल्कीया, बनाया. २६ एलामच्या वंशातले मत्तन्या, जखन्या, यहीएल, अब्दी, यरेमोथ व एलीया, २७ जत्तूच्या वंशातले एल्योवेनय, एल्याशीब, मत्तन्या, यरेमोथ, जाबाद, अजीजा, २८ बेबाईच्या वंशातील यहोहानान, हनन्या, जब्बइ, अथलइ २९ बानीच्या वंशातील मशुल्लाम, मल्लूख, अदाया, याशूब, शाल आणि रामोथ. ३० पहथ-मवाबच्या वंशातील अट्टना, कलाल, बनाया, मासेया, मत्तन्या, बसालेल, बिन्नुई, मनश्ये, ३१ आणि हारीमच्या वंशातील अलियेजर, इश्शीया, मल्कीया, शमाया, शिमोन, ३२ बन्यामीन, मल्लूख, शमन्या. ३३ हाशृमच्या वंशातील मत्तनई, मत्तथा, जाबाद, अलीफलेट, यरेमई, मनश्ये, शिमी, ३४ बानीच्या वंशातले मादइ, अप्राम, ऊएल ३५ बनाया, बेदया, कलूही, ३६ वन्या, मरेमोथ, एल्याशीब. ३७ मत्तन्या, मत्तनई, व यासू ३८ बानी व बिन्नई, शिमी, ३९ शलेम्या, नाथान, अदाया, ४० मखनदबड, शाशइ, शारइ. ४१ अजरएल, शेलेम्या, शमन्या ४२ शल्लूम, अमन्या, योसेफ, ४३ नवोच्या वंशातील ईवेल, मतिथ्या, जाबाद, जबिना, इद्दो, योएल, बनाया. ४४ वरील सर्वांनी परराष्ट्रीय बायकांशी लग्ने केली होती. त्यापैकी काहींना आपल्या बायकांकडून संतती झाली होती.

नहेम्या

१ हखल्याचा पुत्र नहेम्या याची ही वचने: आता असे झाले की, अर्तहशत

राजाच्या कारकीर्दिच्या विसाव्या वर्षी किसलेव महिन्यात मी, शूशन या राजवाड्यात होतो. २ माझा हनानी नावाचा एक भाऊ आणि यूदातील काही लोक तेथे आले. त्यांच्याकडे मी तेथे बंदिवासातून सुटका झालेल्यापैकी जे यूदी बाकीचे राहिले होते त्यांच्याविषयी आणि यश्शलेमाविषयी मी त्यांची विचारपूस केली. ३ त्यांनी मला सांगितले, “बंदिवासातून सुटका होऊन प्रांतात राहणारे हे लोक मोठ्या बिक टक परिस्थितीत आहेत आणि त्यांची अप्रितिष्ठा होत आहे, कारण यश्शलेमची तटबंदी कोसळून पडली आहे आणि तसेच तिच्या वेशी जळून खाक झाल्या आहेत.” ४ आणि हे ऐकताव मी खाली बसलो व रुद्ध लागलो आणि किंत्येक दिवस मी शोक व उपवास केला आणि स्वर्गाय देवापुढे प्रार्थना केली. ५ मी म्हणाली, हे परमेश्वर, स्वर्गातील देव, तू महान व भयप्रद देव अहेस. तुझ्यावर प्रीती करणाऱ्या आणि तुझ्या आजांचे पालन करणाऱ्या लोकांशी केलेला आपला करार पालतोस व त्यांजवर करुणा करतोस. ६ तुझा सेवक अहोरात्र तुझी प्रार्थना करत आहे, ती तू कृपाकस्तु ठोके उठधून पाहा आणि कान देऊन ऐक, तुझ्या सेवकांच्या म्हणजेच इसाएलाच्या वर्तीने मी प्रार्थना करत आहे. आम्ही इसाएल लोकांनी तुझ्याविरुद्ध जी पापे केली आहेत, ती मी कबुल करतो की, मी व माझ्या वडीलांच्या घराण्याने पाप केले आहे. ७ आम्ही तुझ्या विरुद्ध अतिशय वाईट वर्तन केले आहे. तुझा सेवक मोशी याला तू दिलेल्या आज्ञा, शिकवण आणि नियम यांचे पालन आम्ही केले नाही. ८ कृपया तुझा सेवक मोशी याला सांगितलेले वचन तू आठव. त्यास तू म्हणाला होतास, “जेर तुम्ही अविश्वासू रहिलात तर मी तुम्हास दुसऱ्या राष्ट्रांमध्ये पांगवून टाकीन, ९ पण तुम्ही माझ्याकडे परत आलात व माझ्या आज्ञा पाळल्यात आणि तसेकराल तर आकाशाच्या अंतर्पर्यंत जरी पांगलेले असाल तरी मी त्यांना तेथून एकत्र कीरी. माझ्या नावासाठी म्हणून जे ठिकाण मी निवडले तेथे मी त्यांना परत आणीन.” १० आता हे तुझे सेवक असून आणि तुझे लोक आहेत, ज्यांना तू आपल्या प्रचंड समाध्यानि व आपल्या बलवान हाताने सोडवलेस. ११ तेका, हे परमेश्वर, मी तुला विनवणी करतो की, तुझ्या सेवकाच्या प्रार्थनिकडे आणि जे तुझे सेवक तुझ्या नावाचे भय धरून आदर दाखवित आहेत त्या सेवकांची ही प्रार्थना तू ऐक. आता आज तुझ्या सेवकाला यश दे आणि या मनुष्यावर त्याची कृपादृष्टी होईल असे कर. मी राजाचा पेला धरणारा असा सेवक होतो.

२ अर्तहशत राजाच्या कारकीर्दिच्या विसाव्या वर्षी नीसान महिन्यात त्याने

द्राक्षरस निवडला होता आणि मी द्राक्षरस घेतला आणि तो राजाला दिला. यापूर्वी मी कधी त्याच्या उपरिस्थितीत असताना उदास झाली नव्हतो. २ म्हणून राजाने मला विचारले, “तुझा चेहरा असा उदास का दिसतो? तू आजारी दिसत नाहीस, तू तर मनावून दु: खी दिसतोस.” मग मी फार घाबरले. ३ मी राजाला म्हणालो, “राजा चिरायु होवो! माझ्या पूर्वजांच्या जेथे कबरी आहेत ते नगर उद्धवस्त झाले आहे, नगराच्या वेशीसुधा आगीत भस्म झाल्या आहेत, तर माझा चेहरा उदास का होणार नाही?” ४ यावर राजा मला म्हणाला, “तुझ्यासाठी मी काय करावे असे तुला वाटोते?” मी स्वर्गातील देवाची प्रार्थना केली. ५ मग मी राजाला उत्तर दिले, “महाराजांची मर्जी असेल आणि आपल्या दासावर आपली कृपादृष्टी झाली असेल तर मला माझ्या पूर्वजांच्या कबरी जेथे आहेत त्या यूदातील यश्शलेमास जाऊन नगराची पुढाहा बांधणी करण्यास पाठवा.” ६ (राणीसुद्धा त्याच्याजवळच बसलेली होती) राजाने मला विचारले, “तुला या कामासाठी जाऊन यायला किती दिवस लागतील? तू परत केवा येशील?” राजा मला अनंदाने पाठविण्यास तयार झाला जेव्हा मी त्यास वेळ ठरवून दिली. ७ मग मी राजाला असेही म्हणालो, “राजाची माझ्यावर मर्जी असेल तर माझी आणखी एक विनंती आहे. मी यूदा देशी

पोहचेपर्यंत नदीच्या पश्चिमेकडील प्रदेशातून जाऊ देण्याविषयी तेश्वल्या अधिकांशांच्या नावानिशी पत्रे घावीत. ८ प्रार्थनामंदिराच्या भोवतालच्या व नगराच्या भिंती आणि माझे घर यांच्यासाठी मला मजबूत लाकूड लागणार आहे. त्यासाठी राजाचा वनाधिकारी आसाफ याला पत्र घावे.” राजाने मला तशी पत्रे आणि मी मागितले ते सर्वकाही दिले. देवाची माझ्यावर कृपा असल्यामुळे राजाने हे दिले. ९ मग मी नदीच्या पश्चिमेकडे असलेल्या, प्रदेशाच्या अधिकांशांकडे गेलो आणि त्यांना राजाने दिलेली पत्रे दिली. राजाने माझ्यासोबत सैन्यातले अधिकारी आणि घोडेस्वारही पाठवले होते. १० होरोनी शहराचा सनबलल्ट आणि अम्मोनी तोबीया यांना माझा बेत ऐकून माहीत होता, इसाएलांच्या मदत थोधण्यासाठी कोणी एकजण आला आहे म्हणून ते खूप नाराज झाले. ११ याकरिता मी यस्शलेमेला गेलो आणि तेथे तीन दिवस होतो. १२ मग मी रात्री उठलो, मी काहीजणांना घेऊन बाहेर पडलो. यश्शलेमसाठी काही करण्याचा जो विचार देवाने माझ्या मनात घातला होता त्याबद्दल मी कोणाला काही सांगितले नाही. मी ज्याच्यावर बसलो होतो तो सोडून माझ्याबरोबर कोणताही पशू नव्हता. १३ मी रात्री खोरे वेशीने बाहेर पडून अजगराच्या झाल्याकडे, उकिरडा वेशीकडे जाऊन यश्शलेमची मोडलेली तटबंदीवी भिंत आणि त्यातील आगीच्या भक्ष्यस्थानी पडलेली प्रवेशद्वारे यांची पाहाणी केली. १४ मग कारंजाचे प्रवेशद्वार आणि राजाचा तलाव यांच्याकडे गेलो. पण माझा घोडा पलीकडे जाऊ शकेल इतकीही जागा नव्हती. १५ तेव्हा मी रात्री भिंतीची बारकाईने तपासणी करत खो-न्यातून वेशीतून आत शिरलो आणि परत फिरलो. १६ मी कोठे गेलो आणि मी काय केले हे अधिकांशांना माहित नव्हते आणि यूदी, याजक, राजाचे कुटुंबीय, अधिकारी आणि जे बांधकामाचे काम करणार होते यांच्यापैकी कोणालाही मी काही बोलतो नव्हतो. १७ मग मी या सगळ्यांना म्हणालो, “इथे आपल्याला काय त्रास आहे तो तुम्ही पाहतच आहात. यश्शलेम उजाड आणि उद्धवस्त झाले आहे व त्याच्या वेशी आगीत जळून गेल्या आहेत. चला, आता आपण यश्शलेमची तटबंदी पुन्हा बांधू या, म्हणजे आपली आणखी अप्रतिष्ठित होणार नाही.” १८ देवाची माझ्याची काय बोलता ते मी त्यांना सांगितले. तेव्हा ते म्हणाले, “आपण आताच उठू आणि बांधू!” म्हणून आम्ही या सक्तकायला सुरुवात केली. १९ पण आम्ही पुन्हा बांधकाम करत असल्याची खबर होरोनाचा सनबलल्ट, अम्मोनी अधिकारी तोबीया आणि अरबी गेशेम यांना लागली तेव्हा त्यांनी अगदी नीच पातलीवर जाऊन आमचा उपहास केला. आणि ते म्हणाले, “हे काय करताय तुम्ही? राजाविरुद्ध बंड करणार आहात का?” २० पण मी त्यांना असे म्हणालो “स्वर्गातील प्रवेशद्वार आम्ही हे नगर पुन्हा उभारू. पण यश्शलेमात तुमचा काहीएक अधिकार, वाटा व ऐतिहासिक हक्क नाही.”

३ मग मुख्य याजक एल्याशी आपल्या याजक भावांबरोबर उठला आणि त्यांनी मेंदवेस बांधली. त्यांनी ती पवित्र करून दरवाजे त्याच्याजगी बसवले. हमेआ बुरुजापर्यंत आणि हनानेल बुरुजापर्यंत ती त्यांनी पवित्र केली. २ त्यांनंतर यरीहोच्या लोकांनी बांधले आणि त्यांनंतर इत्तीचा पुरुजकूर याने बांधकाम केले. ३ हस्सनाच्या मुलांनी मत्स्यवेस बांधली. तुळ्याचा घातल्या व दरवाजे बसवले, या दरवाजांना कडव्या आणि अडसर घातले. ४ हक्ककोस उरीयाचा पुत्र मरेमोथ याने या तटबंदीच्या पुढच्या भागाची डागडूजी केली. उरीया हा हक्ककोस याचा पुत्र. बरेख्याचा पुत्र बानाया पुत्र सादोक याने त्यापुढील भागाची दुरुस्ती केली. ५ तकोवाच्या लोकांनी भिंतीच्या त्यापुढच्या भागाची डागडूजी केली, पण तकोवाच्या नेत्यांनी मात्र आपला राज्यपाल नहेम्या याच्यासाठी काम करायला नकार दिला. ६ यहोयादा आणि मशुल्लाम यांनी जुन्या वेशीची दुरुस्ती केली. यहोयादा

पासेहाचा पुत्र आणि मशुल्लाम बसोदयाचा पुत्र. यांनी तुळया बसवल्या आणि दरवाजे विजागाच्यांनी जोडले, नंतर कड्या व अडसर बसवले. ७ गिबोन आणि मिस्पा येथील लोकांनी भिंतीच्या पुढील भागाचे काम केले. गिबोन मधला मलत्या आणि मेरोनोथ येथेला यादेन आणि गिबोन आणि मिस्पा येथील लोकांनी हे काम केले. गिबोन आणि मिस्पा हा भाग फरात नदीच्या पश्चिमेकडील भागाच्या अधिकांन्याच्या सत्तेखाली होता. ८ हरह याचा पुत्र उजियेल याने पुढच्या भागाची डागडुजी केली, उजियेल सोनार होता आणि हनन्या हा सुंगंधी द्रव्ये करणाऱ्यापैकी होता. या लोकांनी रुंद कोटापर्यंत यश्शलेमेची मजबूती केली. ९ हूरचा पुत्र रफाया याने भिंतीचा पुढील भाग बांधून काढला. यश्शलेमेच्या अर्थ्या भागाचा हा राज्यपाल होता. १० हरुमफाचा पुत्र यदया याने भिंतीच्या पुढच्या भागाचे काम केले. आपल्या स्वतः च्या घरालगतच्या भिंतीची डागडुजी त्याने केली. त्याच्या पुढच्या भाग हशबन्याचा पुत्र हत्तुश याने डागडुजी केली. ११ हरीमचा पुत्र मल्कीया आणि पहथं-मवाचा पुत्र हश्शबूब यांनी पुढच्या भागाची दुरुस्ती केली तसेच भट्टी बुरुज ही बांधला. १२ हल्लोहेश्चा पुत्र शल्लूम याने त्यापुढच्या भाग दुरुस्त केला. या कामात त्याच्या कन्यांनी त्यास मदत केली. शल्लूम यश्शलेमेच्या अर्थ्या भागाचा अधिकारी होता. १३ हानून नावाचा एकजण आणि जानेहा येथे राहणारे लोक यांनी खो-याच्या वेशीची दुरुस्ती केली. ही वेस बांधून त्यांनी दारे विजागाच्यांवर उभी केली. मग या दारांना त्यांनी कड्या व अडसर घातले. त्यांनी उकिरडा वेशीपर्यंत एक हजार हात लांबीची दुरुस्ती केली. १४ रेखाचा पुत्र मल्कीया याने ही उकिरड्याची वेस बांधली, मल्कीया बेथ-हक्करेम या जिल्हाच्या राज्यपाल होता. त्याने वेस दुरुस्त केली आणि दरवाजे विजागाच्यांसह लावले, या दरवाजांना कड्या, अडसर घातले. १५ मिस्पा जिल्हाच्या अधिकारी कोलहोजेचा पुत्र शल्लून याने झरावेशीची डागडुजी याने केली. त्याने वेस बांधून तिला छपर केले आणि वेशीचे दरवाजे विजागाच्यांसह लावले. मग दारांना कड्या व अडसर बसवले, शिवाय त्याने राजाच्या बागेलगतच्या शेलह तल्याची भिंती ही बांधली. दावीद नगरातून पायाचा उत्तरण्याच्या जिन्यापर्यंत त्याने डागडुजी केली. १६ अजबूक्या पुत्र नहेण्या याने पुढच्या भाग दुरुस्त केला. नहेण्या बेथ-सूरच्या अर्थ्या जिल्हाच्या अधिकारी होता. दावीदाच्या कबरेसमोरच्या भागापर्यंत त्याने डागडुजी केली. तसेच बांधून काढलेला तलाव आणि वीरगृह इथपर्यंत त्याने काम केले. १७ लेवी घराण्यातील लोकांनी पुढचे काम केले. बानीचा पुत्र रहूम याच्या हाताखाली या लोकांनी काम केले. हशव्याने पुढच्या भागाची डागडुजी केली. नहेण्या कईला जिल्हाच्या अधिकारी होता. त्याने आपल्या जिल्हातर्फे दुरुस्त्या केल्या. १८ त्याच्या भावांनी हेनादादचा पुत्र बवाई, कईलाच्या अर्थ्या भागाचा अधिकारी व भाऊबंधानी डागडुजी केली. १९ नंतर येश्वाचा पुत्र एजेर याने पुढचे दुरुस्तीचे काम पार पाडले. एजेर मिस्पाचा राज्यपाल होता. शस्त्रागारापासून भिंतीच्या कोपच्यापर्यंतच्या भिंतदुरुस्तीचे काम त्याने केले. २० जब्बीवा पुत्र बारुख याने पुढची दुरुस्ती केली. बारुखने खूप मेहनत घेऊन कोपच्यापासून पुढे एल्याशीबाच्या घराच्या प्रवेशद्वारापर्यंतचे काम केले. एल्याशीब हा मुख्य याजक होता. २१ हक्कोसया पुत्र उरीया. उरीयाचा पुत्र मेरेमोथ याने एल्याशीबाच्या घराच्या दारापासून सरल घराच्या शेवटपर्यंत भिंतीचे काम केले. २२ भिंतीच्या पुढच्या भागाची दुरुस्ती यश्शलेमभोवती राहणाऱ्या याजकांनी केली. २३ बन्यामीन आणि हश्शबूब यांनी आपापल्या घरासमोरील भिंत दुरुस्त केली अनन्याचा पुत्र मासेया. मासेयाचा पुत्र अजन्या. याने आपल्या घरालगतच्या भिंतीचे दुरुस्तीचे काम केले. २४ हेनादादचा पुत्र बिन्नुई याने अज-याच्या घरापासून, भिंतीचे वळण आणि पुढच्या कोपारा येथपर्यंतचे काम केले. २५ उजई याचा पुत्र पलाल याने बुरजालगतच्या भिंतीच्या वळणापासूनची दुरुस्ती केली. हा बुरुज राजाच्या वरच्या घराजवळ होता. म्हणजेच राजाच्या पहरेकच्यांच्या चौकालगत होता. त्यानंतर परोशाचा पुत्र पदया याने दुरुस्ती केली. २६ ओफेल टेकडीवर

राहणारे मंदिराचे सेवेकरी (नथीमी) यांनी जलवेशीच्या पूर्वपर्यंत आणि तिच्या नजीकीच्या बुरुजापर्यंतचे भिंतदुरुस्तीचे काम केले. २७ पुढे तकोवाच्या लोकांनी मोठ्या बुरुजापासून ते सरल ओफेल टेकडीपर्यंतचा उरलेला भाग दुरुस्त केला. २८ घोडा वेशीवरचा भाग याजकांनी दुरुस्त केला. प्रत्येक याजकाने आपापल्या घरापुढच्या भागाची दुरुस्ती केली. २९ इम्मेराचा पुत्र सादोक याने आपल्या घरापुढच्या भिंतीची डागडुजी केली. शख्यांच्या पुत्र शमाया याने पुढच्या भाग दुरुस्त केला. शमाया हा पूर्वविशीच्या राखणदार होता. ३० शलेम्याचा पुत्र हनन्या याने आणि सालफचा सहावा पुत्र हानून याने भिंतीची पुढची दुरुस्ती केली. बरेख्याचा पुत्र मशुल्लाम याने आपल्या घरापुढच्या भिंत दुरुस्त केली. ३१ मंदिराचे सेवेकरी आणि व्यापारी यांच्या घरापर्यंतच्या भिंतीच्या डागडुजी त्याने सोनारांपैकी मल्कीया याने केली. हा भाग तपासणी वेशीसमोर येतो. भिंतीच्या कोपच्यावरील खोलीपर्यंतच्या भिंतीची दुरुस्ती मल्कीयाने केली. ३२ कोपच्यावरील खोली आणि मेंदरांची वेस यांच्या दरम्यानच्या भिंतीची दुरुस्ती सोनारा आणि व्यापारी यांनी केली.

४ आम्ही यश्शलेमचा कोट बांधून काढत आहोत हे सनबल्लटाने ऐकले. तेव्हा तो फार संतापाला आणि नाराज झाला व त्याने यहूद्यांच्या उपहास करायला सुरुवात केली. २ सनबल्लटाने आपले भाऊबंद आणि शोमरोन येथील सैन्य यांच्या उपस्थितीत, तो म्हणाला, “हे दुबके यहूदी काय करत आहेत? ते आपाणसाठी नगर स्थापित करतील काय? ते यज करतील काय? एका दिवसात सगळे बांधकाम पुरे करतील काय? या उकिरड्यातून आणि घाणीतून ते पुन्हा दगडांना सजीव करतील काय?” ३ तोबीया अम्मोनीची सनबल्लटाला साथ होती आणि तो म्हणाला, “जर एक लहानसा कोल्हा त्यावर चढून गेला तरी तो ही दगडी भिंत पाढून टाकील.” ४ आमच्या देवा, एक कारण आमचा तिस्कार काहोत आहे. त्याचे टोऱून बोलणे त्यांच्यामस्तकी उलट आण. ज्या देशात ते बंदीवासात आहेत त्यामध्ये त्यांची लूट होवो. ५ त्यांच्या अपराधांची क्षमा करू नकोस. तसेच तुड्या डोळ्याविद्येखत केलेल्या पापांची क्षमा करू नकोस. कारण बांधकाम करण्याच्यासमोर त्यांनी तुला राग आणला आहे. ६ यश्शलेमचा कोट आम्ही बांधला. व सर्व कोट अर्थ्या उंचीपर्यंत तयार झाला कारण लोकांनी मानापासून काम केले. ७ पण जेव्हा सनबल्लट, तोबीया, अरबी, अम्मोनी आणि अशदोदी यांचा मात्र फार संताप झाला. लोकांनी यश्शलेमेच्या भिंतीचे काम सुरुच ठेवले आहे हे त्यांनी ऐकले. भिंतीला पडलेली भगदाडे ते बुजवत आहेत हे ही त्यांच्या कानावर आले. ८ तेव्हा या सर्वांनी एकत्र येऊन आणि यश्शलेमेचिरुद्ध हल्ला करण्याचा कट केला आणि तेथे गोंधळ उडवण्याचा त्यांनी बेत केला. ९ पण आम्ही आमच्या देवाची प्रार्थना केली. आणि त्याना तोंड घायला सज्ज असावे म्हणून आम्ही रात्रिंदिवस पहारा करण्यासाठी भिंतीवर राखणदार नेमले. १० मग त्यावेळी यहूदी लोक म्हणाले, “भार वाहकांची शक्ती कमी झाली आहे. वाटेट खूपच घाण आणि केरकचरा साचला आहे आणि कोटाचे बांधकाम आम्ही चालू ठेवू शकत नाही.” ११ आणि आपले शत्रू म्हणतात, “यहूद्यांना काही समजायच्या किंवा दिसायच्या अगोदरव आम्ही त्यांच्यात शिरकाव केलेला असेल आणि आम्ही त्यांना मारून टाकू म्हणजे कामच थांबेल.” १२ त्यावेळी जे यहूदी त्यांच्याजवळ राहत होते ते चोहोकडून आमच्याकडे आले आणि आमच्याविस्तू त्यांनी जी योजना केली होती त्यांची विषयी इशारा देऊन दहा वेळा बोलले. १३ तेव्हा मी कोटाभोवतालच्या सर्वांत सखल जागांच्या मार्ग काहीजणाना ठेवले. प्रत्येक कुरुंबाला ठराविक जागेवर नेमले. त्यांच्याजवळ तलवारी, भाले आणि धनुष्य ही शस्त्रे होती. १४ सगळी परिस्थिती मी डोळ्यांच्यालून घाटली. आणि मग उभा राहून मी महत्वाची घराणी, अधिकारी आणि इतर लोक यांना म्हणालो, “आपल्या शत्रूंची भीती बालगूनका. आमचा प्रभू, परमेश्वर जो महान आणि सामर्थ्याशाली आहे, त्याचे स्मरण करा. आपले भाऊबंद, मुले, मुली, आपल्या स्त्रिया आणि

घरेदारे यांच्यासाठी लढा.” १५ आपले बेत आम्हास कळून चुकले आहेत हे आमच्या शत्रुंनी ऐकले आणि देवाने त्यांचे बेत धुळीला मिळवले हे त्यांना समजले. तेव्हा आम्ही पुन्हा कोटाच्या कामाला लागलो. जो तो आपापल्या ठिकाणी जाऊन आपल्या वाटव्याचे काम करू लागला. १६ त्यादिवसापासून माझे निम्ने सेवक फक्त टटबंदीचे काम करत होते आणि उरलेले निम्ने लोक भाले, ढाळी, धनुष्य, यासह चिलखत घालत, सर्व यहूदी लोकांच्या पाठीमारे अधिकारी उभे होते. १७ बांधकाम करणारे आणि त्याचे मदतीनीस यांच्या एका हातात बांधकामाची अवजारे तर दुसऱ्या हातात शस्त्रे होती. १८ तलवार कमरेला बांधूनच प्रत्येकजण बांधकाम करत होता. सावधगिरीच्या इशारांचे रणांशिंग वाजवणारा मनुष्य माझ्या शेजारीच होता. १९ मग मी प्रमुख घराणी, अधिकारी आणि इतर लोक यांच्याशी बोललो. त्यांना मी म्हणालो “ही एक प्रचंड कामगिरी आहे आणि आपण भिंतीलगत विखुरलेले आहोत. एकमेकापासून लांब अंतरावर आहोत. २० तेव्हा कर्ण्याचा आवाज कानी पडताच त्या ठिकाणी धावत या. तेथे एकत्र गोळा व्हा. आपला देवच आपल्यासाठी लढेल.” २१ अशाप्रकारे आम्ही यरूशलेमेच्या कोटाचे काम चालूच ठेवले. अर्धे लोक हाती भाले घेणन पहाटेपासून ते सरळ राती आकाशात चांदण्या दिसेपर्यंत उभे असत. २२ त्यावेळी मी लोकांस असेही म्हणालो, “प्रत्येक बांधकाम करणाऱ्याने आपल्या मदतीनीसाहून राती यरूशलेमेच्या आत राहिले पाहिजे. म्हणजे रात्री ते राखणदार म्हणून आणि दिवसा कामगार म्हणून काम करतील.” २३ मी, माझे बंधू, माझे सेवक, आणि माझ्यामागून चालणारे राखणदार कोणीही आपले कपडे बदली करत नसत आणि पाण्याला जातानासुद्धा आम्ही प्रत्येकजण आपले शस्त्र धारण करीत असे.

५ तेव्हा मनुष्यांनी आणि त्यांच्या बायकांनी आपल्या यहूदी बांधवांविरुद्ध तक्रार करायला सुरुवात केली. २ त्यांच्यापैकी काहीजण म्हणून लागले, “मुले व मुलींसहीत आम्ही बरेचजण आहोत. आम्हास खायला मिळावे आणि आम्ही जिवंत हरवे यासाठी आम्हाला धान्य तर मिळाले पाहिजे.” ३ काहीजण म्हणत होते “दुष्काळ असताना धान्यासाठी आम्हास आमची शेते, द्राक्षमळे आणि घरे गाहण टाकावी लागत आहेत.” ४ काही असे सुदूर म्हणत, “आमची शेते आणि द्राक्षमळे यांच्यावरीला राजाचा कर भरण्यासाठी आम्हास पैसे उसने घ्यावे लागत आहेत. ५ आमच्या बांधवाचे व आमचे रक्तमांस एकच आहे आणि त्यांच्या अपत्यांसारखीच आमची अपत्ये आहेत. तरीसुद्धा आम्हाला आमची अपत्ये गुलाम म्हणून विकावी लागत आहेत. काहींना तर आपल्या कन्धांना गुलाम म्हणून विकणे भाग पडलेले आहे. आम्ही असहाय्य आहेत कारण आमची शेती आणि द्राक्षमळे आता इतर लोकांच्या मालकीचे आहेत.” ६ जेव्हा मी त्यांच्या या तक्रारी आणि त्यांचे हे शब्द ऐकले तेव्हा मला अतिशय संताप आला. ७ मग मी यावर विचार करून मग श्रीमंत कुटुंबे आणि कारभारी यांच्याकडे गेलो. त्यांना म्हणालो, “तुम्ही आपल्या बंधूकडून व्याज घेत आहात” मग मी सर्व लोकांस सभेमध्ये एकत्र बोलावले ८ आणि त्यांना मी म्हणालो, “आपले यहूदी बांधव इतर देशांमध्ये गुलाम म्हणून विकले गेले होते. त्यांना पुन्हा विकत घेउन मुक्त करण्याचे आपण सर्वतोपरी प्रयत्न केले. परंतु तुम्ही त्यांना गुलामासारखे विकत आहात!” ते लोक गप्य राहिले आणि त्यांना काही बोलायला जागा उरली नाही. ९ मी असेही म्हणालो, “तुम्ही जे करत आहात ते बरोबर नाही. जी राष्ट्रे आमचे वैरी आहेत त्यांची निंदा टाळण्यासाठी तुम्ही देवाविषयी भय बाळगून चालावे की नाही?” १० तसेच मी, माझे सेवक, माझे भाऊ त्यांस पैसे आणि धान्य उधार देत आहोत. पण त्यावरचे व्याज त्यांना सक्कीने घायला लावणे थांबवले पाहिजे. ११ त्यांची शेती, द्राक्षमळे, जैतूनाचे मळे आणि घरे तुम्ही त्यांना याच दिवशी परत करा. त्यांच्याकडून टक्केवरीने घेतलेले पैसे, धान्य, नवीन द्राक्षरस आणि तेल जे तुम्ही कर्जाडे दिलेते ते तुम्ही त्यांना परत

करा.” १२ मग ते म्हणाले “त्यांच्याकडून घेतलेले सर्वकाही आम्ही परत करू व अधिक काही मागणार नाही. आम्ही तुझ्या म्हणण्यानुसार वागू.” मग मी याजकांना बोलावून घेतले आणि त्यांनी वचन दिल्याप्रमाणे मी त्यांना शपथ घ्यावयास लावली. १३ मग मी आपला पदर झटकून म्हणाले, “आपले वचन जो पालणार नाही त्यास देव त्यांना त्यांच्या घरातून आणि मालमतेपासून झटकून टाकील. तो मनुष्य सर्वस्वाला मुकेल.” ते सर्व म्हणाले, “आमेन!” मग त्यांनी परमेश्वराचे गुणगान केले. आपल्या वचनप्रमाणे लोक वागले. १४ शिवाय, यहूदीच्या भूमीवर राज्यपाल म्हणून माझी नेमणूक असतानाच्या काळात मी अथवा माझ्या भाऊबंदांनी राज्यपालाच्या दर्जाचे अनन्य घेतले नाही. अर्तहशत राजाच्या कारकिर्दीच्या विसाव्या वर्षांपासून बत्सिसाव्या वर्षापर्यंत मी अधिकारी होतो. मी यहूदीचा बारा वर्षे अधिकारी होतो. १५ पण माझ्या आधी सतेवर असलेले राज्यपाल लोकांवर भारी बोजा लादित व त्यांच्यापासून भाकरी, द्राक्षरस घेऊन आणखी प्रत्येकी चाळीस शेकेल रुपे घेत असत. त्यांचे सेवक देखील लोकांवर जुलूम करीत असत. पण मी तसे केले नाही कारण मला देवावे भय होते. १६ मीसुद्धा तटबंदीच्या कामात सतत होतो आणि आम्ही जमीन विकत घेतली नाही. आणि माझे सर्व सेवक काम करण्यासाठी एकत्र आले. १७ माझ्या मेजावर यहूदी आणि अधिकारी यांच्यातले दीडेश माणसे शिवाय आसपासच्या राष्ट्रातून जे आम्हाकडे आले तेही जेवत असत. १८ आता प्रत्येक दिवशी एक बैल, सहा निवडक मेंद्रे आणि पक्षीही तयार करीत असत, व प्रत्येक दहा दिवसानी सर्व प्रकारचे द्राक्षरस मुबलक प्रमाणात आणत आणि तरीही, मी राज्यपालाकडून अनन्याच भत्ता मागितला नाही, कारण लोकांवर कामाचा बोजा खूप भारी होता. १९ हे माझ्या देवा, जे मी या देशाच्या लोकांकरता केले त्याचे तू स्मरण करून माझे बरे कर.

६ आता जेव्हा मी भिंत बांधल्याचे सनबल्लट, तोबीया, गेशेम हा अरब आणि आमचे इतर शत्रू यांनी असे ऐकले की, भिंतीतली भगदाडे मी बुजलवी पण वेशीचे दरवाजे अजुन बसवले गेले नक्हते, २ तेव्हा सनबल्लट आणि गेशेम यांनी मला असा निरोप पाठवला की, “नहेम्या, ये. आपण एकमेकांना ओनोच्या मैदानातल्या एखाद्या गावात एकत्र भेटू.” पण त्यांचा हेतू मला इजा करण्याचा होता. ३ तेव्हा मी माझ्या निरोप्यांमार्फत असा निरोप पाठवला की, “एका महत्वाच्या कामात असल्यामुळे मी खाली येऊ शकत नाही. तुम्हास भेटायला आल्यामुळे काम थांबावे असे मला वाटत नाही.” ४ सनबल्लट आणि गेशेम यांनी हाच निरोप माझ्याकडे चार वेळा पाठवला. आणि मी ही त्यांना प्रत्येक वेळी हेच उत्तर पाठवले. ५ मग, पाचव्या वेळी सनबल्लटाने आपल्या मदतीनीसाकरवी हाच निरोप मला दिला. यावेळी त्याच्याकडे उघडे प्रत होते. ६ त्यामध्ये असे लिहाले होते. राष्ट्रांमध्ये एक अफवा पसरली आहे आणि गेशेमही हेच म्हणत आहे की, तू आणि यहूदी मिळून राजाविरुद्ध बंड करायच्या बेतात आहात. म्हणूनच तुम्ही यरूशलेमेच्या तटबंदीची बांधकामे करत आहात. तू यहूदी लोकांचा नवा राजा होणार अशी अफवा आहे. ७ “यहूदात राजा आहे, असे स्वतः बद्दल घोषित करायला तू यरूशलेमामध्ये संदेशे नेमले आहेस. नहेम्या, राजा अर्तहशतच्या हे सगाळे कानावर जाईल हे मी तुला बजावून ठेवतो. तेव्हा, ये आपण एकदा भेटू त्याबद्दल बोलू.” ८ तेव्हा मी सनबल्लटाला उलट उत्तर पाठवले की, “तू म्हणतोस तसे काही चाललेले नाही. या केवळ तुझ्याच मनातल्या कल्पना आहेत.” ९ आमचे शत्रू आम्हास भीती दाखवावयचा प्रयत्न करत होते. ते मनात म्हणत होते, “यहूदी धाबरीतील आणि काम चालू ठेवण्याची उमेद त्यांच्यात राहणार नाही आणि भिंतीचे काम पुरे होणार नाही.” मग मी प्रार्थना केली, “देवा, मला बाल दे.” १० मी एकदा दलायाचा पुत्र शमायाला आपल्या घरीच थांबून रहावे लागले होते. तो म्हणाला “आपण देवाच्या मंदिरात भेटू. आत पवित्र जागेत

जाऊन आपण दरवाजे बंद करु, कारण ते तुला ठार मारायला येत आहेत. ते आज सात्रीच तुला ठार मारायला येतील.” ११ पण मी शमायाला महणालो, “माझ्यासारख्याने पलून का जावे? जीव वाचविण्यासाठी माझ्यासारख्या मनुष्याने मंदिरात का जावे? मी जाणार नाही.” १२ शमायाला देवाने पाठवले नव्हते हे मला माहीत होते, पण तरीही त्याने माझ्याविरुद्ध भाकीत केले कारण तोबीया आणि सनबललाटने त्यास त्याबद्दल पैसे चारले होते. १३ मला हेराण कसू घावरवावे यासाठी शमायाला पैसे दिले जात होते. घावरुन जाऊन लपून बसण्यासाठी मंदिरात जाण्याचे पाप माझ्या हातून व्हावे अशी त्यांची इच्छा होती. तसे झाले असते तर माझी अप्रतिष्ठा करायला आणि माझी अपकीर्ती करायला माझ्या शत्रूना ते एक कारण मिळाले असते. १४ देवा, कृपाकूरु तोबीया आणि सनबललाट यांची आठवण ठेव आणि त्यांनी केलेली दृक्ख्याए आठव. मला भय दाखवणारी नोवद्या ही संदेशी आणि इतर संदेशे यांवेही स्मरण असू दे. १५ मग अलूल महिन्याच्या पंचविसाव्या दिवशी यश्शलेमेच्या भिंतीचे काम बावन्न दिवसानी समाप्त झाले. १६ हे आमच्या सर्व शत्रूंवा व आमच्या भोवतींच्या सर्व राष्ट्रांनी पाहिले तेव्हा त्याना भीती व लाज वाटली. कारण आमच्या देवाच्या मदीने हे काम झाल्याचे त्यांच्या लक्षात आले. १७ त्या दिवसात यद्दूदातील श्रीमंत लोक तोबीयाला सारखी पत्रे पाठवत होते आणि तोबीया त्याना उत्तरे देत होता. १८ यद्दूदातील बचाच लोकांनी त्याच्याशी प्रामाणिक राहायचे त्यास वचन दिले होते. कारण, आरहाचा पुत्र शखन्या याचा तोबीया हा जावई होता. तोबीयाचा पुत्र योहानान याचे मशुल्लामच्या कंपेशी लग्न झाले होते. मशुल्लाम हा बंसेख्याचा पुत्र. १९ तोबीया किंती चांगला आहे हे ही माणसे मला सारखी सांगत. आणि मी काय करत असे ते तोबीयाला सांगत असत. मला भयभीत करण्यासाठी मग तोबीया मला पत्रे पाठवी.

७ तेव्हा तटबंदीचे काम पुरे झाले मग आम्ही वेशीवर दरवाजे बसवले. आणि द्वारपाल व गायक आणि लेवी यांची नेमणूक करण्यात आली. २ यानंतर माझा भाऊ हानारी याला मी यश्शलेमचा अधिकार सोपवला. हनन्या नावाच्या दुसऱ्या एकाळा गढीचा मुख्याधिकारी म्हणून निवडले. कारण तो अत्यंत प्रामाणिक होता आणि इतरांपेक्षा देवाबद्दल तो अधिक भय बालगत असे. ३ आणि मी त्यांना म्हणालो, “सूर्य तापल्याशिवाय वेशीचे दरवाजे उघडू नयेत. द्वारपाल पहारा देत असताना, दरवाजे लावून त्याना अडसर घाला. यश्शलेमामध्ये राहण्याच्यांमधून पहारेक्यांची निवड करा, त्यापैकी काहीजणाना नगराच्या रक्षणासाठी मोक्याच्या जागी ठेवा. आणि इतराना आपापल्या घराजवळ पहारा करु या.” ४ अता नगर चांगले विस्तीर्ण आणि मोकळे होते. पण वस्ती अगदी कमी होती आणि घरे अजून पुन्हा बांधन काढली गेली नव्हती. ५ माझ्या देवाने सरदार, अधिकारी आणि लोक यांची वंशावलीप्रमाणे गणती करावी म्हणून एकत्र जमावे असे देवाने माझ्या मनात घाटले. जे पहिल्याने वर आले त्यांच्या वंशावल्यांची नावनिशी मला सापडली, आणि त्यामध्ये जे लिहिले होते ते हे. ६ बंदिवासातून परत आलेले या प्रांतातले लोक असे. बाबेलचा राजा नवुखद्दोस्सर याने या लोकांस बाबेलला कैद करून नेले होते. हे लोक यश्शलेम आणि यद्दू येथे परतले. जो तो आपापल्या गवी गेला. ७ जरुब्बाबेल बरोबर परत आले ते लोक असे: येशूवा, नहेस्या, अजन्या, राम्या, नहमानी, मर्दख्य, विलशान, मिस्पेरेथ विगवई, नहूम आणि बाना. इस्लाएलचे जे लोक परतले त्याची नावे आणि संख्या पुढीलप्रमाणे: ८ परोशाचे वंशज दोन हजार एकशे बहात्तर, ९ शफाट्याचे वंशज तीनशे बहात्तर, १० आरहचे वंशज सहाशे बावन्न. ११ येशूवा आणि यवाच यांच्या वंशावलीतील पहश-मवावाचे वंशज दोन हजार आठशे अंठरा, १२ एलामाचे वंशज एक हजार दोनशे चौपन्न, १३ जरूये वंशज आठशे पंचेचाळीस, १४ जक्कराईचे वंशज सातशे साठ. १५ बिन्नुईचे वंशज सहाशे अठेचाळीस, १६ बेथाईचे वंशज सहाशे अठावीस १७

अजगादचे वंशज दोन हजार तीनशे बावीस, १८ अदोनीकामचे वंशज सहाशे सदुसष्ठ. १९ बिंगवईचे वंशज दोन हजार सदुसष्ठ, २० आदीनाचे वंशज सहाशे पंचावन्न, २१ हिंज्कीयाच्या कुंदुबातील आटेराचे वंशज अठाचाणव, २२ हाशुमाचे वंशज तीनशे अठुवीस. २३ बेसाईचे वंशज तीनशे चौवीस, २४ हारिफाचे वंशज एकशे बारा, २५ गिवोनाचे वंशज पंचाणव, २६ बेथलहेम आणि नटोपा येथील माणसे एकशे अठ्याईशी. २७ अनाथोथारी माणसे एकशे अठावीस, २८ बेथ-अजमाविथारी माणसे बेचाळीस, २९ कियथ्यारीम, कफीरा व बैरोथयातली माणसे सातशे त्रेचाळीस, ३० रामा आणि गिबातली माणसे सहाशे एकवीस. ३१ मिखमाशारी माणसे एकशे बावीस, ३२ बेथेल आणि आय येथील माणसे एकशे तेवीस, ३३ दुसऱ्या नबोची माणसे बावन्न, ३४ दुसऱ्या एलामारी माणसे एक हजार दोनशे चौपन्न. ३५ हारीमाचे वंशज तीनशे वीस, ३६ यरीहोचे वंशज तीनशे पंचेचाळीस, ३७ लोद, हादीद व ओनो याचे वंशज सातशे एकवीस, ३८ सनाहाचे वंशज तीन हजार नऊशें तीस. ३९ याजक पुढीलप्रमाणे: येशूवाच्या घराण्यातली यदया याचे वंशज नऊशें त्र्याहत्तर ४० इम्मेराचे वंशज एक हजार बावन्न, ४१ पश्हूवाचे वंशज एक हजार दोनशे सत्तेचाळीस, ४२ हारीमाचे वंशज एक हजार सतरा. ४३ लेवी: होदयाच्या कुळातली कदमीएलच्या घराण्यातील येशूवाचे वंशज चौ-च्याहत्तर ४४ गाणारे: आसाफाचे वंशज एकशे अठेचाळीस, ४५ द्वारपाल: शल्लूम, आटेर, तल्लोन, अक्कूब, हीती, शोबाचे वंशज एकशे अडतीस. ४६ हे मंदिराचे विशेष सेवेकरी: सीहा, हशूफा, तबायोथ, यांचे वंशज, ४७ कैरोस, सीया, पादोन ४८ लबाना, हगाबा, सल्माई ४९ हानान, गिद्देल, गहार. ५० राया, रसीन, नकोदा ५१ गज्जाम, उज्जा. पासेहा ५२ बेसई, मउनीम, नफूशेसीम. ५३ बक्कूब, हकूफ, हर्हूराचे ५४ बसलीथ, महीद, हर्शा ५५ बार्कोस, सीसरा, तामह ५६ नसीहा आणि हत्तीफा ५७ शलमोनच्या सेवकांचे वंशज: सोताई, सोफेरेथ, परीदा ५८ याला, दाकोन, गिद्देल ५९ शफाट्या, हत्तील, पोखेरेथ-हस्सबाईम आणि आमोन. ६० मंदिराचे सेवेकरी आणि शलमोनच्या सेवकांचे वंशज मिळून तीनशे ब्याणव होते. ६१ तेल-मेलह, तेल-हर्षा, कर्णव, अद्दोन व इम्मेर या गावामधून काही लोक यश्शलेमेला आले होते पण आपली घराणी मूळ इस्साएलामधलीच आहेत हे त्यांना सिद्ध कसू संगत येत नव्हते. ते लोक असे: ६२ दलाया, तोबीया आणि नकोदायांचे वंशज सहाशे बेचाळीस. ६३ आणि याजकांपैकी: हब्याया, हक्कोस, बर्जिल्ल्या (गिलामाच्या बर्जिल्ल्याच्या वंशजात होई). ६४ काही असे होते की त्यांना आपल्या वंशावलीचा इतिहास शोधूनही सापडला नाही. म्हणून ते अशुद्ध ठरून त्यास याजकांच्या यादीतूक काढून टाकले. ६५ अर्यंत यवित्र अन्न या लोकांनी खाऊ नये अशी राज्यपालाने त्यांना आज्ञा दिली. ऊरीम व थूमीम घातलेल्या मुख्य याजकाने याबाबतीत देवाची अनुज्ञा घेर्हूपर्यंत या अन्नातले काही खायचे नव्हते. ६६ सर्व मंडळीतोले मिळून एकदंड बेचाळीस हजार तीनशे साठ लोक होते. ६७ यामध्ये त्यांच्या सात हजार तीनशे सदतीस स्त्री-पुरुष सेवक व दोनशे पंचेचाळीस गायक व गायिका होत्या. ६८ त्यांच्याजवळ सातशे छत्तीस घोडे, दोनशे पंचेचाळीस खेचेरे, ६९ चाशो पस्तीस उंट आणि सहा हजार सातशे वीस गाढवे होती. ७० घराण्यांच्या काही प्रमुखांनी या कामाला मदत म्हणून दान दिले. राज्यपालाने एक हजार दारिक सोने, पन्नास वाट्या, याजकांसाठी पाचशे तीस वस्त्रे दिली. ७१ काही घराण्याच्या प्रमुखांनी कामाला सहाय्य म्हणून भांडाराला वीस हजार दारिक सोने आणि दोन हजार दोनशे माने रुपे देखील दिले. ७२ इतर सर्व लोकांनी मिळून वीस हजार दारिक सोने, दोन हजार माने रुपे आणि याजकांसाठी सदुसष्ठ वस्त्रे दिली. ७३ अशाप्रकारे याजक, लेवीच्या घराण्यातील लोक, द्वारपाल, गायक आणि मंदिरातील सेवेकरी आपापल्या गवी स्थिरावरे. इतर इसाएल लोकही आपापल्या गवी स्थायिक झाले. आणि सातच्या महिन्यापर्यंत सर्व इसाएल लोक स्वतः च्या गावामध्ये रिथरस्थावर झाले.

सर्व इसाएल लोक पाणीवेशीच्या समोरच्या मोकळया जागेत एकत्र जमले. त्या सर्वांनी शास्त्री एज्ञाला परमेश्वराने इसाएल लोकांस दिलेले मोरुचे नियमशास्त्राचे पुस्तक आणावयवास संगितले. २ तेव्हा एज्ञाने तेथे जमलेल्या लोकांसमोर नियमशास्त्र आणले. त्या वर्षाच्या सातव्या महिन्याचा तो पहिला दिवस होता. या सभेला स्त्री-पुरुष आणि ज्यांना वाचलेले ऐकून समजत होते असे सर्वजन होते. ३ एज्ञाने या नियमशास्त्रातून पहाटेपासून दुपारपर्यंत मोठ्या आवाजात वाचून दाखवले. एज्ञा पाणीवेशीसमोरच्या मोकळ्या चौकाकडे तोंड करून उभा होता. समस्त स्त्रीपुरुषांना आणि वाचलेले ऐकून समजत होते इतपत मोठे असलेल्या सर्वांुदे त्याने वाचले. सर्व लोकांनी नियमशास्त्राचे वे पठण काळजीपूर्वक आणि लक्ष देऊन ऐकले. ४ एज्ञा शास्त्री एका उंच लाकडी मंचवर उभा होता. खास या प्रसगाकरताच तो करवून घेतला होता. मतिथ्य, शेमा, अनाया, उरीया, हिल्कीया आणि मासेया हे एज्ञाच्या उजव्या बाजूला उभे होते तर पदाया, मीशाएल, मलखीया, हाशूम, हशबदाना, जख्या, आणि मशुल्लाम हे डावीकडे होते. ५ आणि एज्ञाने ग्रंथ उधडला. एज्ञा उंच मंचवर सर्वांसमोर उभा असल्यामुळे सगळ्यांना तो दिसत होता. एज्ञाने नियमशास्त्राचा ग्रंथ उधडल्याबरोबर लोक उभे राहिले. ६ एज्ञाने थोर परमेश्वराची स्तुती केली तेव्हा सर्व लोकांनी आपले हात वर करून “आमेन! आमेन!” म्हणून उत्तर दिले. मग सर्वांनी खाली वाकून, मस्तक जमिनीपर्यंत लववून परमेश्वरास वंदन केले. ७ बाजूला उभे असलेले लेवी घराण्यातील लोक समुदायाला नियमशास्त्र समजावून सांगत होते. त्या लेवीची नावे अशी: येशूवा, बानी, शेरेब्या, यामीन, अक्कूब, शब्दर्थई, होदीया, मासेया, कलीता, अजन्या, योजाबाद, हानान व पेलाया, ८ या लेवींनी देवाच्या नियमशास्त्राचा ग्रंथ वाचाला. त्याचा अर्ध स्पष्टकरून लोकांस समजेल असा उलगडून संगितला आणि ज्याचे पठण चालते होते ते लोकांस समजावे म्हणून त्यांनी हे विवरण केले. ९ यानंतर नहेम्या हा राज्यपाल, याजक व शिक्षक एज्ञा आणि लोकांस स्पष्टीकरण करून सांगणारे लेवी हे लोकांस बोलले. ते म्हणाले, “तुमचा परमेश्वर देव याचा हा पवित्र दिवस आहे. आज दु: खी राहू नका किंवा शोक करू नका.” कारण नियमशास्त्रातील देवाची वर्चने ऐकत असताना लोक रुडू लागले होते. १० नहेम्या म्हणाला, “आता जा आणि सुग्रास अन्न खा, गोड पेये प्या. ज्यांना असे खाणिपिणे करता आलेले नाही त्यांना आपल्यातले काही खाद्य-पेय पाठवा. परमेश्वराचा हा पवित्र दिवस आहे. दु: खी राहू नका, कारण परमेश्वराचा आनंदच तुमचे सामर्थ्य आहे.” ११ लेवी घराण्यातील लोकांनी जमलेल्या लोकांस शांत केले. आणि म्हणाले, “शांत व्हा, आजचा दिवस पवित्र आहे. शोक करू नका.” १२ मग सर्व लोक मेजवाऱी घायला गेले. खाद्यपेयात त्यांनी इतरांना सहभागी करून घेतले. अतिशय आनंदात त्यांनी हा विशेष दिवस साजरा केला. परमेश्वराची वर्चने त्यांना अखेर समजली. १३ यानंतर त्या महिन्याच्या दुसऱ्या दिवशी सर्व घराण्यांचे प्रमुख एज्ञा शास्त्रीला तसेच याजकांना व लेवींना भेटायला गेले. नियमशास्त्राची वर्चने लक्ष्यपूर्वक ऐकण्यासाठी ते जमले. १४ परमेश्वराने मोरेद्वारे लोकांस हे नियमशास्त्र दिले. त्यामध्ये यांना अभ्यासातून असे सापडले की, वर्षाच्या सातव्या महिन्यात इसाएल लोकांनी या सणा दरम्यान तात्पुरत्या तंबूत रहावे. १५ लोकांनी सर्व नगरांमध्ये आणि यश्शलेमभर फिरून अशी घोषणा करावी की, “डोंगराळ भागामध्ये जाऊन वेगवेगळ्या प्रकारच्या जैतून वृक्षांच्या फांद्या आणाव्या. देवदार, खजुरी आणि सावली देणाऱ्या वृक्षांच्या फांद्या आणाव्या आणि त्यांचे तात्पुरते मांडव उभारावेत. नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे करावे.” १६ तेव्हा लोक बाहेर पडले आणि त्यांनी फांद्या आणल्या आणि त्यापासून स्वतः साठी आपल्या धावाबाबर आणि स्वतःच्या अंगणात, देवाच्या मंदिराच्या अंगणात, पाणीवेशीच्या चौकात आणि एफ्राईम वेशी जवळही त्यांनी मांडव घातले. १७ बंदिवासातून परत आलेल्या सर्वांनी मांडव उभारले व त्यामध्ये ते राहिले. नूचन्या पुत्र येशूवा याच्या काळापासून ते त्या काळापर्यंत इसाएलींनी हा

मंडपाचा सण साजरा केला नव्हता. सर्वांना अतिशय आनंद झाला होता. १८ प्रतिदिवशीही, पहिल्या दिवसापासून शेवटच्या दिवसापर्यंत एज्ञा देवाच्या नियमशास्त्राचे पुस्तक वाचीत होता. त्यांनी सात दिवस हा सण साजरा केला आणि नियमानुसार विधीपूर्वक आठव्या दिवशी सभा भरून पाळला.

९ आता त्याच महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी सर्व इसाएल लोक उपवासासाठी गोणपाट घालून व डोक्यांत धूळ घालून एकत्र जमले. २ इसाएली वंशजांनी स्वतःला परकीयांपासून वेगळे केले. ते उभे राहिले आणि त्यांनी आपल्या स्वतःच्या पांचांची आणि आपल्या पूर्वजांच्या वाईट कृत्यांची कबुली दिली. ३ ते आपल्या जागेवर उभे राहिले आणि आपला देव परमेश्वर याच्या नियमशास्त्राचे पुस्तक वाचत राहिले. पुढे आणखी सहा तास त्यांनी आपल्या पातकांची कबुली दिली आणि आपला देव परमेश्वरापुढे नमन केले. ४ मग लेवी असलेले येशूवा, बानी, कदमीएल, शबन्या, बुन्नी, शेरेब्या बानी, आणि कनानी जिन्यावर उभे राहिले आणि त्यांनी खूप मोठ्याने परमेश्वर देवाचा धावा केला. ५ मग येशूवा, बानी, कदमीएल, बानी, हशबन्या, शेरेब्या, होदीया, शबन्या आणि पथहा हे लेवी म्हणाले, “उभे राहा आणि आपला परमेश्वर देव याचे स्तवन सदासर्वकाळ करा. लोक तुड्या वैभवशाली नावाचे स्तवन करोत आणि तुझे नाम स्तुती आणि आशीर्वाद यांच्या पालीकडे उंचावले जावो. ६ तू परमेश्वर आहे. तूच एक आहेस. तू आकाश, अत्युच्य आकाश, त्यावरोबर सर्व देववूत लढाईसाठी त्यांची रचना करून निर्माण केलेस आणि ही पृथ्यी आणि तिच्यातील सर्वकाही आणि समुद्र आणि त्यातले सर्व काही तू केले. तू त्या सर्वांना जीवन देतोस आणि स्वर्गातील देवदूतांची सेना तुझी उपासना करते. ७ हे परमेश्वरा, तूच देव आहेस. ज्याने अंत्रामाची निवड केली आणि बाबेलमधील (खास्यांच्या) ऊर नगरातून तू बाहेर काढून त्यास अंत्राहास असे नाव दिले. ८ तो तुझ्यांसी निश्चावान आहे असे पाहून त्याच्याशी तू करार केलास की, कनानी, हिती, अमोरी, परिज्जी, यवूसी आणि गिगर्शी यांचा देश त्याच्या वंशजांना धायचे वचन दिलेस. आणि तू ते पाळलेस. कारण, तू न्यायी आहेस. ९ मिसरमधील आमच्या पूर्वजांच्या यातना तू पहिल्यास. आणि त्यांनी तांबड्या समुद्राजवळ केलेला धावा तू ऐकलास. १० फारोला तू चमत्कार दाखवलेस. त्याचे अधिकारी आणि त्याची प्रजा यांच्यासाठी आश्वर्यकारक कृत्ये केलीस. कारण तुला माहित होते की, मिसर देशातील लोक त्याच्याशी गवानी वागात होते. पण तू आपल्या नावासाठी केले ते आजवर आहे. ११ त्यांच्या डोळ्यादेखित तू तांबडा समुद्र दुभागून दाखवलास. आणि ते समुद्रामधून कोरड्या जमिनीवरून चालत गेले आणि त्यांचा पाठलागां करणाऱ्यांना खोल समुद्रात फेकून दिलेस जसा एखादा दगड खोल पाण्यात बुडावा. १२ दिवसा तू त्यांना मेघसंभाने मार्गदर्शन केलेस आणि रात्री अग्नीस्तंभाने त्यांच्या वाटेवर प्रकाश दिला अशासाठी की त्याप्रकाशात ते चालू शकतील. १३ मग तू सीनाय पर्वतावर उत्तरालास आणि त्यांच्याशी आकाशातून बोललास आणि तू त्यांना योग्य निर्णय, खरी शिकवण, चांगले नियम आणि आज्ञा दिल्यास. १४ तुझ्या पवित्र शब्दाचाचा त्यांना परिचय करून दिलास आणि तुझा सेवक मोशे याच्या हस्ते तू त्यांना आज्ञा, नियम आणि धर्मशास्त्र दिलेस. १५ ते भुक्ते होते म्हणून तू त्यांना आकाशातून अन्न दिलेस. ते तहानलेले होते, म्हणून त्यांना खडकातून पाणी दिलेस. आणि तू त्यांना म्हणालास की, मी शपथपूर्वक तुम्हास दिलेल्या वचनदत्त जमिनीचा तावा ध्या. १६ पण ते आणि आमचे पूर्वज उम्मत होऊन ताठ मानेचे बनले आणि त्यांनी तुझ्या आज्ञा ऐकण्याचे नाकारले. १७ त्यांनी ऐकण्याचे नाकारले व तू जी आश्वर्यकारक कृत्ये त्यांच्यामध्ये केलीस त्याचा विचार त्यांनी केला नाही परंतु ते हट्टी झाले. आणि त्यांच्या बंडखोरपणामुळे त्यांनी पुन्हा गुलामगिरी पत्करण्यास एक पुढारी नेमला. पण तू क्षमाशील, दयाळू, कृपाळू, सहनशील, प्रेमल व मंदक्रांथ असा देव आहेस म्हणून तू त्यांना सोडले नाहीस. १८ त्यांनी ओतीव धातुपासून

वासरांची मूर्ती केली आणि आम्हास मिसर देशातून सोडवणारा हाच देव असे ते महणाले आणि त्यांनी खूप निंदा केली तरी तू त्यांचा त्याग केला नाहीस. १९ तू कृपावंत आहेस. म्हणूनच तू त्यांना वाळवंटाट सोडून दिले नाहीस. दिवसा तू त्यांच्यावरुन मेघसंभंध काढून घेतला नाहीस. तू त्यांना मार्ग दाखवत राहिलास. रात्रीही तू त्यांच्यावरावा अग्नीसंसंध काढून टाकला नाहीस त्यांच्या पुढचा मार्ग उजळत तू त्यांना वाट दाखवीत राहिलास. २० त्यांना शहाणपण येण्यासाठी तू त्यांना आपला सदात्मा दिलास; त्यांच्या तोंडचा मान्ना तू काढून घेतला नाहीस, त्यांना तहान लागली असता पाणी दिलेस. २१ चांगीस वर्षे तू त्यांचे वाळवंटाट पालनपोषण केलेस आणि त्यांना कशाचींही उणीव भासली नाही. त्यांचे कडे जींग झाले नाहीत त्यांच्या पावलांना सूज आली नाही. २२ त्यांना तू राज्ये आणि लोक दिलेस. फार लोकवस्ती नसलेली लांबलांबची ठिकाणे दिलीस. थेशबोनया राजा सीहोन व बाशानाचा राजा ओग या दोघांच्या देशावे वतन त्यांना ताब्यात मिळाले. २३ त्यांच्या वंशजांची संख्या तू आकाशातील तारकाप्रमाणे विपुल केलीस आणि त्यांना त्या प्रदेशात आणले. तू सांगितल्यावर त्यांच्या पूर्वजांनी तो प्रदेश ताब्यात घेतला. २४ या वंशजांनी त्या देशात जाऊन त्याचा ताबा घेतला. तेथे राहणाऱ्या कनायाचा त्यांनी पराभव केला आणि तूव हा पराभव करवलास. हे देश, तिथेले लोक आणि राजे यांना त्यांच्या हातात देऊन मन मानेल तसे वागू दिलेस. २५ त्यांनी मजबूत नगरांचा कब्जा घेतला आणि सुपीक प्रदेश मिळवला, उत्तम वस्तूनी भरलेली घेरे त्यांनी ताब्यात घेतली, खोदलेल्या विहिरी त्यांना मिळाल्या. द्राक्षमळे, जैतूनाची झाडे आणि पुष्कलशी फळझाडे यांचा त्यांनी ताबा घेतला, खाऊन पिऊन ते तृप्त झाले, पुष्ट झाले. तुड्या महान चांगुलपणामुळे ते आनंदीत झाले. २६ आणि मग त्यांनी आज्ञाभंग करून तुड्याविरुद्ध बंड केले. तुड्या शिकवणीचा त्यांनी त्याग केला, ज्या संदेश्यांनी तुड्याकडे परत वळण्यासाठी सांगितले त्यांचा त्यांनी वथ केला आणि त्यांनी तुड्याविरुद्ध भयंकर दुराघरण केले. २७ म्हणून तू त्यांना शत्रूच्या ताब्यात दिलेस. शत्रुने त्यांना फार हैराण केले. अडचणीत सापडल्यावर आमच्या पूर्वजांनी मदतीसाठी तुड्या धावा केला आणि सर्वांतून तू त्यांचा धावा ऐकलास. तू फार कनवाळू आहेस. म्हणून त्यांची शत्रूपासून सुटका केलीस. २८ मग निवंतपणा लाभल्यावर आमच्या पूर्वजांनी पुन्हा ती दुष्कृत्ये करायला सुरुवात केली. तेव्हा तू शत्रुकडून त्यांचा पाडाव करवलास आणि शासन करवलेस. त्यांनी मदतीसाठी तुड्या धावा केला. तो तू सर्वांतून ऐकलास आणि तुड्या दयेस्तव अनेकदा त्याना सोडवलेस. २९ त्यांनी पुन्हा तुड्या नियमाकडे वळावे म्हणून तू त्यास बजावलेस. तरी हृषीपणाने वागून त्यांनी तुड्या आज्ञा ऐकण्याचे नाकारणे. जो कोणी तुड्या आज्ञा पाळतो तो जिवंत राहतो. पण त्यांनी तुड्याविरुद्ध पाप केले. त्यांनी आज्ञापालन केले नाही, परंतु त्यांनी लक्ष दिले नाही व त्यांनी त्या ऐकण्याचेहि नाकारणे. ३० अनेक वर्षे तू त्यांची गय केली. आपल्या आत्म्याने संदेश्याद्वारे तू त्यांना बजावलेस. पण त्यांनी ऐकले नाही. तेव्हा त्यांना तू शेजारील देशातल्या लोकांच्या हवाली केलेस. ३१ पण तू दयाळू आहेस म्हणून तू त्यांचा समूल संहार केला नाहीस, त्यांचा तू त्याग केला नाहीस कारण देवा, तू कृपाळू आणि दयाळू आहेस. ३२ हे आमच्या देवा, महान, पराक्रमी व भयावह देवा, आपला करार व दया कायम राखणाऱ्या देवा, आमच्यावर अनेक आपत्ती आल्या त्यांना छोट्या समजू नकोस आणि आमचे राजे आणि नेते, आमचे याजक आणि संदेश्ये या सर्वावर अरिष्ट आले. अशूर राजाच्या काळापासून आजतागायत भयानक गोषी ओढवल्या. ३३ पण देवा, आमच्या बाबतीत जे घडले त्या सगळ्या गोर्षीच्या बाबतीत तुड्ये खेरे होते. तुड्ये बरोबर होते आणि आम्ही दुर्वाई केली आहे. ३४ आमचे राजे, नेते, याजक आणि पूर्वज यांनी तुड्ये नियमाशास्त्र पाळले नाही. तुड्या आज्ञा ऐकल्या नाहीत. तू दिलेल्या सूचनांकडे त्यांनी दुर्लक्ष केले. ३५ स्वतः च्या राज्यात राहत असताना देखील आमच्या पूर्वजांनी तुडी सेवा केली नाही. त्यांनी दुष्कृत्ये करायचे थांबवले

नाही. तू त्यांना बहाल केलेल्या अनेक उत्तमोत्तम गोर्षींचा त्यांनी उपभोग घेतला. सुपीक जमीन आणि विशाल प्रदेश याचा त्यांनी उपभोग घेतला. पण तरीही स्वतः च्या वाईट कृत्याना त्यांनी आळा घातला नाही. ३६ आणि आता आम्ही गुलाम झालो आहोत. या भूमीत, आमच्या पूर्वजांनी इथली फळे चाखावी आणि इथे पिकणाऱ्या चांगल्या गोर्षींचा आस्वाद घ्यावा म्हणून तू त्यांना दिलेल्या या भूमीत आम्ही गुलाम आहोत. ३७ या जमिनीत मुबलक पीक येते पण आम्ही पाप केले, त्यामुळे तू आमच्यावर नेमलेल्या राजांच्या पददीच हे पीक जाते. या राजांचे आमच्यावर आणि आमच्या गुराढोरांवर नियंत्रण आहे. ते मन मानेल तसे वागतात. आम्ही मोठ्या संकटात आहोत. ३८ या सगळ्या गोर्षीमुळे आम्ही लेखी करार करत आहोत. त्यावर राजुत्रु, लेवी आणि याजक यांची नावे शिक्कामोर्तीब केलेल्या दस्तावेजावर आहेत.”

१० त्या मोरबंद करारातील नावे पुढीलप्रमाणे: प्रांताधिपती हखल्याचा

पुत्र नहेया आणि याजक सिदकीया यांनी सही केली, २ सराया, अजन्या, यिर्या, ३ पश्चूर, अमच्या, मल्हीया. ४ हत्थू, शबन्या, मल्लूख, ५ हारीम, मरेमोथ, ओबद्या, ६ दानीएल, गिन्थोन, बारुख, ७ मशुल्लाम, अबीया, मियामीन, ८ माज्या, बिलई, आणि शमाया. ज्यांनी त्या करारावर आपल्या नावाची मुद्रा उठवली त्यापैकी ही याजकांची नावे झाली. ९ आणि लेवी: अजन्याचा पुत्र येशूवा, हेनादाद्यावा घराण्यातला बिन्नुई, कदमीएल, १० आणि त्यांचे भाऊ: शबन्या, होदीया, कलीता, पलाया, हानान, ११ मीखा, रहोब, हश्व्या, १२ जक्कूर, शेरेब्या, शबन्या, १३ होदीया, बानी, बनीनू. १४ लोकांचे नेते: परोश, पहथ-मवाब, एलाम, जातू, बानी. १५ बुनी, अजगाद, बेवाई, १६ अदोनीया, बिगवई, आदीन, १७ आटेर, हिज्जीया, अज्जूर, १८ होदीया, हाश्वूम, बेसाई, १९ हारिफ, अनाथोथ, नोबाई, २० मपीयाश, मशुल्लाम, हेजीर, २१ मरेजबेल, सादेक, यद्वा. २२ पलट्या, हानान, अनया, २३ होरेया, हनन्या, हश्वूब. २४ हल्लोहेश, पिल्हा, शेबेक, २५ रहमू, हश्वना, मासेया, २६ अहीया, हानान, अनान, २७ मल्लूख, हारीम आणि बाना. २८ उरलेल्या लोकांनी जे याजक, लेवी द्वारापाळ गायक व मंदिरात काम करणारे लोक आणि देवाचे नियमशास्त्र पाळायची शपथ घेऊन देशोदेशीच्या लोकांतून जे वेगळे झाले होते त्या सर्वांना, ज्यास बुद्धी व समजूत होती अशा स्त्रीया, पुत्र व कन्या यासह वेवा झाले. २९ त्याचरोबर त्यांच्या सर्व स्त्रिया, आणि सावधानपणे ऐकू शक्तीत आणि समजू शक्तीत असे त्यांचे सर्व पुत्र आणि कन्या. या सर्व लोकांनी आपले बांधव आणि महत्वाच्या व्यक्तीसमवेत परमेश्वर देवाचे जे नियमशास्त्र देवाचा सेवक मोशी याच्याकडून दिले होते ते पाळण्याची शपथ घेतली. आणि जर आपण देवाचे हे नियमशास्त्र पाळले नाही तर आपल्यावर अरिष्टे कोसलण्यासंबंधीचा शापही त्यांनी स्त्रिकाराला. ३० आमच्या भोवतीच्या प्रदेशातील लोकांमध्ये आम्ही आमच्या कन्यांचे विवाह होऊ देणारा नाही तसेच त्यांच्या कन्याहि आमच्या पुत्रांसाठी करून घेणारा नाही असे आम्ही वचन देतो. ३१ शब्बाथ दिवशी किंवा दुसऱ्या कोणत्याही पवित्र दिवशी आमच्या भोवतीच्या प्रदेशातील लोकांनी धान्य किंवा इतर कही वस्तू विकायला आणल्या तर त्यांची खेरेदी आम्ही करणार नाही. प्रत्येक सातव्या वर्षी आम्ही जमीन पटीद ठेवू तसेच त्यावर्षी सर्व देणेक्यांना आम्ही ऋणातून मुक्त करू. ३२ मंदिराच्या सेवेच्या असे आज्ञा पाळायची जबाबदारी आम्ही घेत आहोत. देवाच्या मंदिराची काळजी घेण्यासाठी म्हणून एकत्रीयांश शेकेल आम्ही दरवर्षी देऊ. ३३ मंदिरातील मेजावर याजकानी ठेवायच्या अन्नापणाची समर्पित भाकर, रोजचे अन्नापण आणि होमापण, शब्बाथ, चंद्रदर्शन आणि नेमलेले सण यादिवशी करायची अरपणे, इसाएलंच्या प्रायश्चित्तासाठी करायची पवित्रापणे आणि पापापणे, देवाच्या मंदिराच्या कामी येणारा खर्च या पैसातून द्यावा. ३४ मंदिरात लाकडाची अरपणे आणावी म्हणून याजक, लेवी व सर्व लोक यांनी चिठ्या टाकल्या आहेत. त्या चिठ्यांनुसार प्रत्येक कुटुंबाने परमेश्वर देवाच्या

वेदीवर जालण्यासाठी नियमशास्त्रात लिहिल्या प्रमाणे लाकूड आणायचे आहे. ३५ आमच्या शेतातले पहिले पीक आणि निरनिराळ्या फळझाडांची प्रथमफले दरवर्षी परमेश्वराच्या मंदिरात आणण्याचे हे आम्ही वचन देतो. ३६ आमचा प्रथम पुत्र आणि आमची गुरुठोरे, शेळ्या मेंद्या यांचे प्रथम पिलू यांना आम्ही आमच्या देवाच्या मंदिरात सेवेला असलेल्या याजकांकडे आणू. ३७ तसेच परमेश्वराच्या मंदिरातील कोठारांसाठी याजकांकडे पिठाचा पहिला उंडा. धन्यार्पणाचा पहिला भाग, आमच्या सर्व वृक्षांच्या फळांचा पहिला बहर, नवीन काढलेला द्राक्षरस आणि तेल याचा पहिला भाग, या गोषी आणू तसेच लेवीना आमच्या पिकातला एक दशांश भाग देऊ. कारण आम्ही काम करत असलेल्या सर्व नगरांनुन आमच्या उत्पन्नाचा दहावा भाग लेवी घेतात. ३८ लेवी या धन्याचा स्विकार करताना अहरोनाच्या वंशातील एखादा याजक त्यांच्याबोरोबर असावा. मग लेवीनी यांच्या वंशातील लोकांनी देवाच्या, मंदिरात आणावा व मंदिराच्या कोठारामध्ये जमा करावा. ३९ इसाएल लोक आणि लेवी यांच्या वंशातील लोकांनी धान्य, नवीन द्राक्षरस आणि तेल यांची अर्पणे कोठारामध्ये आणावीत. मंदिरासाठी लागण्याचा सर्व गोषी तेथे असतात तसेच सेवा करणारे याजक, गायक आणि द्वारपाल यांचीही वास्तव्य तिथे असते. आम्ही आपल्या देवाच्या मंदिराची उपेक्षा करणार नाही.

११ इसाएली लोकांचे नेते जे यरूशलेम नगरात राहत होते आणि बाकीच्या लोकांपैकी दहातल्या एकाने पवित्र यरूशलेम नगर येथे रहावे आणि उरलेल्या नऊ जणांनी आपापल्या गावी वर्ती करावी असे ठरवण्यासाठी विट्ठुया टाकल्या. २ आणि जे लोक स्वखुशीने यरूशलेमध्ये राहायला तयार झाले, त्यांना लोकांनी आशीर्वाद दिले. ३ जे प्रांताचे अधिकारी यरूशलेमात राहिले ते हेच होते. पण काही इसाएल लोक, याजक, लेवी, मंदिराचे सेवेकरी व शलमोनाच्या सेवकांचे वंशज यहूदातील आपापल्या नगरामध्ये व वतनात राहत होते. ४ यरूशलेमामध्ये काही यहूदी आणि बन्यामीनी घराण्यातील व्यक्ती राहत होत्या. यरूशलेमामध्ये आलेले यहूदाचे वंशज पुढीलप्रमाणे: उज्जीवाचा पुत्र अथाया, जख्याचा पुत्र, अमच्याचा पुत्र आणि अमच्या शफाट्याचा. शफाट्या महललेलचा. महललेल हा पेरेसवा वंशज. ५ बारुख्या पुत्र मासेया (बारुख हा कोले-होजाचा पुत्र, कोलोहोजे हजायाचा पुत्र, हजाया अदायाचा, अदाया योयारीबचा, योयारीब जख्याच्या आणि जख्या शिलोनीचा पुत्र.) ६ पेरेसचे सर्व पुत्र जे यरूशलेमामध्ये राहत होते त्यांचा संख्या चारशे अडुसूष होती. हे सर्व शूर पुरुष होते. ७ यरूशलेमामध्ये राहायला गेलेले बन्यामीनचे वंशज असे: मशुल्लामचा पुत्र सल्लू (मशुल्लाम योएदाचा पुत्र, योएद पदायाचा, पदाया कोलायाचा पुत्र, कोलाया मासेयाचा, मासेया ईर्थीएलचा आणि ईर्थीएल यशायाचा) ८ यशायाच्या पाठोपाठ गव्बई आणि सल्लूई होते. ते एकंदर नवशे अछावीस जण होते. ९ जिख्याचा पुत्र योएल त्यांचा प्रमुख होता आणि हसनुवाचा पुत्र यहूदा, हा यरूशलेम नगराचा दुर्योग अधिकारी होता. १० याजकांपैकी: योयारीबचा पुत्र यदया, याखीन, ११ हिल्कीयाचा पुत्र सराया (हिल्कीया मशुल्लामचा पुत्र, मशुल्लाम सादोकाचा, सादोक मरायोथचा, मरायोथ अहीटूबचा. अहीटूब देवाच्या मंदिराचा अधिक्षम होता.) १२ आणि त्यांचे आठशे बाबीस भाऊबंद मंदिराचे काम करत होते. आणि योरोहामाचा पुत्र अदाया (योरोहाम पललयाचा पुत्र. पललया अम्सीचा, जख्याचा पुत्र, जख्या पश्चूरचा आणि पश्चूर मल्कीयाचा). १३ मल्कीयाचे दोनरो बेचाळीस हे सर्वजण आपापल्या पितुकुळांचे प्रमुख होते अजरेलचा पुत्र अमशसद अजरेल अहर्जईचा पुत्र, अहर्जई मशिल्लेमोतचा, मशिल्लेमोथ इम्मेरचा १४ आणि इम्मेरचे एकशे अछावीस हे सर्व शूर सैनिक होते. हगदोलीमचा पुत्र जब्बीएल त्याचा अधिकारी होता. १५ लेवी पुढीलप्रमाणे: हश्शबूचा पुत्र शमाया, हश्शूब अत्रीकामचा पुत्र, अत्रीकाम हश्व्याचा, हश्व्या बुन्नीचा १६ शब्दवर्थई आणि योजाबाद हे दोधे लेव्यांचे प्रमुख होते आणि देवाच्या मंदिरावाहेरच्या

कारभाराचे ते प्रमुख होते. १७ मत्तन्या, हा मीखाचा पुत्र मीखा जब्दीचा आणि जब्दी आसाफचा. आसाफ गानवृद्धाचा प्रमुख होता. ईश्वस्तुती आणि प्राथमनागीते म्हणताना तो आरंभ करी व लोक पाठीपाठ म्हणत व बकवुक्या भाऊबंदांमध्ये त्याचा अधिकार दुसरा होता आणि शम्भूवाचा पुत्र अब्दा, शम्भूवा गालालाचा पुत्र, गालाल यदूथूनाचा १८ या पवित्र नगरात दोनरो चौच्याएंशी लेवी राहायला गेले. १९ यरूशलेमामध्ये गेलेले द्वारपाल असे: अक्कूब, तत्मोन आणि त्याचे भाऊबंद एकशे बहातर होते. २० बाकीचे इसाएली लोक आणि याजक तसेच लेवी यहूदाच्या वेगवेगळ्या नगरांमध्ये आपापल्या वडिलोपार्जित वतनांमध्ये राहिले. २१ मंदिराचे सेवेकरी ओफेल टेकडीवर राहत. सीहा आणि गिशण हे या सेवेकंपाचे प्रमुख होते. २२ बानीचा पुत्र उज्जी हा यरूशलेमधील लेवीचा प्रमुख होता. बानी हश्व्याचा, हश्व्या मत्तन्याचा, मत्तन्या मीखाचा पुत्र. उज्जी हा आसाफचा वंशज. आसाफचे वंशज गायक असून देवाच्या मंदिरातील सेवेकी जबाबदारी त्यांच्यावर होती. २३ ते राजाचा पाळत. गायकांनी दरोरेज काय करायचे ते आज्ञेत सांगितलेले असे. २४ राजाचा हुक्म काय आहे व पथद्वा लोकांसं सांगत असे. पथद्वा हा मरीजबेल याचा पुत्र. मरीजबेल जेरहच्या वंशातला होता. जेरह यहूदाचा पुत्र. २५ यहूदातील काही लोक ज्या खेड्यात आणि आपल्या शेतामध्ये राहत ती अशी: किर्याथ-आर्बात व त्याच्या आसपासची खेडी. दिबोन आणि त्याच्या भोवतालाची खेडी. यकब्सेल आणि त्या भोवतालाची खेडी, २६ आणि येशूवा, मोलादा, बेथ-पेलेत ही नगरे व त्यांच्या आसपासची खेडी, २७ हसर-शुवाल, बैर-शेबा आणि त्यांच्या भोवतालाची खेडी. २८ सिकलालग, मकोना व त्यांच्या भोवतालाची गावे, २९ एन-रिम्मोन, सरा, यर्फू ३० जानोहा, अदुल्लम ही नगरे आणि त्यांच्या आसपासची खेडी, लाखीश आणि त्याच्या भोवतालाची शेरीतावाडी, अजेका आणि त्या भोवतालाची खेडी. अशाप्रकारे यहूदाचे लोक बैर-शेबापासून हिन्नोमच्या खो-यापर्वतीत्या भागात राहत होते. ३१ गिबातील बन्यामीनच्या कुळातले वंशज मिख्यमाश, अया, बेथेल ही नगरे व त्या भोवतालाची खेडी ३२ अनाथोथ, नोब, अनन्या, ३३ हासोर, रामा, गित्तइम, ३४ हादीद, सबोडम, नबल्लट, ३५ लोद, ओना आणि कारागिरांचे खोरे येथे राहत होते. ३६ लेवीच्या कुळातील यहूदाचे काही गट बन्यामीनच्या प्रदेशात गेले.

१२ शल्तीएलाचा पुत्र जरूब्बाबेल आणि येशूवा यांच्याबोरोबर ते जे याजक आणि लेवी आले ते हे आहेत: सराया, यिर्म्या, एज्रा, २ अमच्या, मल्लुख्य हत्तू, ३ शखन्या, रहूम मरेमोथ. ४ इद्दो, गिन्थोई, अबीया, ५ मियामीन, माद्या, बिलागा, ६ शमाया, योयारीब, यदया. ७ सल्लू आमोक, हिल्कीया, यदया, हे लोक येशूवाच्या कारकिर्दीत, याजक आणि त्यांचे नातलग यांचे प्रमुख होते. ८ लेवी असे: येशूवा, बिन्नुई, कदमीएल, शेरिब्या, यहूदा, आणि मत्तन्या, हे लोक तसेच मत्तन्याचे नातेवाईक देवाच्या स्तुती स्तोत्रांचे प्रमुख होते. ९ बकवुक्या आणि उन्नी हे त्यांचे नातलग होते. देवाच्या स्तुतीस्तोत्रांच्या वेळी हे दोधे त्यांच्या पलीकडे उभे राहत. १० येशूवा योयाकीमच्या पिता. योयाकीम एल्याशीबाचा जन्मदाता. एल्याशीबाचा पुत्र योयादा. ११ योयादाने योनाथानाला जन्म दिला आणि योनाथाने यद्यवाला. १२ योयाकीमच्या काळात याजकांच्या धराण्याचे प्रमुख योसेफ. १५ हारीमच्या धराण्याचा प्रमुख मराया. यिर्म्याच्या धराण्याचा प्रमुख योहोहानन. १४ मल्लुख्यच्या धराण्याचा प्रमुख योसेफ. १६ हारीमच्या धराण्याचा प्रमुख असलेले लोक पुढील प्रमाणे: सरायाच्या धराण्याचा प्रमुख मराया. मरायाच्या धराण्याचा प्रमुख योहोहानन. १७ मल्लुख्यच्या धराण्याचा प्रमुख योहोहानन. १८ मल्लुख्यच्या धराण्याचा प्रमुख योसेफ. १९ योहोहानन शबन्याच्या धराण्याचा प्रमुख योसेफ. २० योहोहानन शबन्याच्या धराण्याचा प्रमुख अदना. मरायामोथच्या धराण्याचा प्रमुख हेलकड. २१ इद्दोच्या धराण्याचा प्रमुख योहोहानन. २२ अबीयच्या धराण्याचा प्रमुख जिख्री. मिन्यामीन आणि मोवद्या यांच्या धराण्याचा प्रमुख पिल्लत. २३ बिलागाच्या धराण्याचा प्रमुख शम्भूवा शम्भूवाच्या धराण्याचा प्रमुख शम्भूवा.

प्रमुख यहोनाथान. १९ योयारीबच्या घराण्याचा प्रमुख मत्तनय. यदयाच्या घराण्याचा प्रमुख उज्जी. २० सल्लू याच्या घराण्याचा प्रमुख कल्लत्य आमोकच्या घराण्याचा प्रमुख एवेर २१ हिल्कीयाच्या घराण्याचा प्रमुख हशब्या यदयाच्या घराण्याचा प्रमुख नथनेल. २२ एल्याशीब, योयादा, योहानान व यदवा यांच्या काळात जे लेव्यांच्या आणि याजकांच्या घराण्यांचे प्रमुख होते त्यांनी नवे पासी राजा दारवावेश याच्या कारकिर्दीत लिहून ठेवलेली आहेत. २३ लेवी घराण्यातील वंशजांच्या कुटुंबप्रमुखांची नवे एल्याशीबाबा पुत्र योहानान याच्या काळापार्यंत इतिहासाच्या पुस्तकात लिहिलेली आहेत. २४ लेव्यांचे प्रमुख असे होते: हशब्या, शेरेब्या, कदमीएलचा पुत्र येशूवा, आणि त्यांचे भाऊ देवाची गौरव गीते आणि स्तोत्रे गाण्यासाठी त्यांच्या पलीकडे उभे राहत. समूह समुहाने दाद देत कारण देवाचा मनुष्य दावीद याची तशीच आज्ञा होती. २५ दरवाजांच्या पर्लीकडच्या कोठारावर पहारे करण्या द्वारपालांची नवे अशी: मत्तन्या, बकबुक्या, ओबद्या, मशुल्लाम, तल्मोन अक्कूब, २६ हे द्वारपाल योयाकीमच्या कारकिर्दीत सेवेत होते. योयाकीम हा येशूवा युत्र आणि येशूवा योसादाकाचा. नहेस्या हा अधिकारी आणि एज्जा हा याजक व लेखक यांच्याचा काळात द्वारपाल होते. २७ यस्तशेलेमची तटबंदीवी भिंत लोकांनी समर्पण केली. त्यांनी सर्व लेव्यांना यस्तशेलेमेला एकत्र आणले. यस्तशेलेमची भिंत अर्पण करायच्या समारंभासाठी हे लेवी आपापल्या गावांवृहन आले. देवाची स्तुतीगीते आणि धन्यवादागीते गाण्यासाठी ते आले. त्यांनी झांजा, सतार व वीणा ही वाद्ये वाजवली. २८ शिवाय सर्व गायक देखील यस्तशेलेम भोवतालच्या नटोफाथी प्रांतातून यस्तशेलेमाला आले. २९ नटोफा, बेथ-पिलगाल, गिबा आणि अजमावेथ ही ती गावे होते. यस्तशेलेम भोवतालच्या प्रदेशात या गायकांनी आपल्यासाठी ही छोटी गावे वसवली होती. ३० नंतर याजक व लेवी यांनी समारंभपूर्वक स्वतः चे शुद्धीकरण केले. त्यानंतर त्यांनी बाकीचे लोक, वेशी, यस्तशेलेमची भिंत यांनाही शुद्ध करण्याचा समारंभ केला. ३१ यहूदाच्या नेत्यांना मी वर जाऊन तटबंदीवर थांबायला सांगितले आणि देवाला धन्यवाद देण्यासाठी गायकांचे दोन मोठे वृंदी भी नेमले. त्यांतील एक गट राखेच्या टिगाच्या वेरीकडे उजवीकडे असलेल्या भिंतीवर गेला. ३२ होशेया आणि यहूदाचे निम्मे अधिकारी त्यांच्या मागोमाग गेले, ३३ आणि अजन्या, एज्जा, मशुल्लाम, ३४ यहूदा, बन्यामीन, शमाया, यिर्म्या हे ही त्यांच्या पाठोपाठ गेले. ३५ काही ही याजकांचे पुत्र त्यांच्यापाठोपाठ रणशिंग वाजवत भिंतीकडे निघाले. जख्या देखील त्यांच्यामागे निघाला. आसाफाचा पुत्र जक्कूर, जक्कूरचा पुत्र मिखाया, मिखायाचा पुत्र मत्तन्या, मत्तन्याचा पुत्र शमाया, शमायाचा पुत्र योनाथान, योनाथानाचा पुत्र जख्या. ३६ आसाफाचे भाऊ द्वारपाल निघाले. अजेल, मिललई, गिललई, माई नथनेल, यहूदा, हानानी हे ही वाद्ये घेऊन निघाले. ही वाद्ये देवाचा मनुष्य दावीद याने केली होती. एज्जा हा लेखक त्यांच्यापुढे होता. ३७ झायाच्या वेशीपाची ते पोहोचले. पायच्या चढून ते दावीदनगरापर्यंत गेले. नगराच्या तटबंदीच्या भिंतीवर ते होते. दावीदाच्या घरावरून चालत जाऊन ते पाण्याच्या वेरीकडे गेले. ३८ स्तुती गाण्याच्या गायकांचा दुसरा गट दुसऱ्या दिशेला, डावीकडे निघाला. भिंतीच्यावर ते पोहोचेपर्यंत मी त्यांच्या पाठोपाठ होतो. अर्धे लोकही त्यांच्या मागोमाग गेले. भृत्यांच्या दुग्गावरून ते रुंद कोटाकडे गेले. ३९ मग ते पुढील वेशीवरून गेले. एफ्राईमाची वेस जुनी वेस, मत्स्यवेस. हनानेल बुरुज आणि हमया बुरुज यांच्यावरून ते पुढे गेले. मेंढांच्या वेशीपर्यंत जाऊन पहान्याच्या वेशीजवळ ते थांबले. ४० मग स्तुती गाण्याच्या गायकांचे दोन्ही समूह देवाच्या मंदिरात आपापल्या जागी गेले. मी माझ्या जागी निम्म्या अधिकांसमवेत उभा राहिलो. अधिकांसापैकी निम्म्यांनी मंदिरातील आपापल्या जागा घेतल्या. ४१ मग याजक आपापल्या जागी उभे राहिले: एल्याकीम, मासेया, मिन्यामीन, मिखाया, एल्योएनाई, जख्या, हनन्या या याजकांजवळ त्यांचे रणशिंग होते. ४२ मग मासेया, शमाया, एलाजार, उज्जी, यहोहानान, मल्खीया, एलाम व एजेर हे याजक मंदिरात आपापल्या

जागी उभे राहिले. मग यिज्जहाच्या अधिपत्याखाली या दोन्ही गायक गटांनी गायनाला सुरुवात केली. ४३ या खास दिवशी याजकांनी बरेच यज्ञ केले आणि आनंदोत्सव केला, सर्वजण अतिशय आनंदात होते. कारण देवाने सर्वांना आनंदीत केले होते. स्त्रिया आणि बालकेसुधा अतिशय हर्षभरित झाली होती. दूरवरच्या लोकांसाही यस्तशेलेम मधला आनंदावा जल्लोष ऐकू येत होता. ४४ त्यादिववी भांडार, अर्पणे, प्रथमफक्के दांशं यांच्या कोठारांवर अपिगे गोळा करण्यासाठी लोकांच्या नेमणुका केल्या. त्या अर्पणातील काही भाग याजक व लेवी यांच्यासाठी नियमशास्त्राप्रमाणे होता. समोर उभ्या असलेल्या याजक व लेवी यांच्यासाठी यहूदातील लोकांनी आनंद केला. ४५ याजक आणि लेवी यांनी देवासाठी करायची ती सर्व कृत्ये केली. लोकांच्या शुद्धीकरणाचे विधी पार पाडले. दावीद आणि शलमोन यांच्या आज्ञेवरून गायक व द्वारपाल यांनी आपली कामगिरी बजावली. ४६ फार पूर्वी, दावीदाच्या आणि आसाफाच्या काळी गायकांचे प्रमुख नेमले होते आणि त्याच्याजवळ देवाची स्तुतीगीते आणि धन्यवादागीते होती. ४७ अशाप्रकारे जस्त्यावेल आणि नहेया यांच्या काळात समस्त इसाएली लोकांनी गायक आणि द्वारपाल यांच्यासाठी रोजच्या रोज लागेल ते दिले. इतर लेव्यांसाठीही लोकांनी काही भाग बाजूला ठेवला. आणि अहरोनाच्या वंशजांसाठी लेव्यांनी काही भाग वेगळा ठेवला.

१३ त्यादिवशी मोशीचे पुस्तक सर्व लोकांस ऐकू जाईल अशाप्रकारे

मोठयाने वाचवे गेले. त्या पुस्तकात त्यांना हा नियम लिहिलेला आढळला: कोणत्याही अमोरीनी आणि मवाबी व्यक्तीला देवाच्या लोकांमध्ये कधीही मिसळता येणारा नाही. २ या लोकांनी इसाएली लोकांस अन्न आणि पाणी दिले नव्हते. परंतु बलामाने इसाएलींना शाप यावा म्हणून त्यांनी त्यास पैसेही देले होते. पण आपल्या देवाने त्या शापाचे आशीर्वादात रूपांतर केले. ३ हा नियम एकताच विदेशी लोकांस इसाएलातून वेगळे करण्यात आले. ४ यापूर्वीच याजक एल्याशीबाला मंदिराच्या भांडारावर नेमण्यात आले. तो तोबीयाचा नातालग होता. एल्याशीबालने तोबीयासाठी एक मोठे भांडार तयार केले होते जेथे पूर्वी धान्यापाणी, धूप, मंदिरातील पात्रे व इतर वस्तू ठेवल्या जात. ५ जे लेवी, गायक व द्वारपाल यांच्यासाठी लागणारा धान्याचा दाशामांश, नवीन द्राक्षरस, ऊद, पात्रे आणि तेल या समर्पित अंशांची अर्पणे तेथे ठेवली जात. ६ परंतु हे घडताना मी यस्तशेलेमध्ये नव्हतो. बाबेलच्या राजा अर्तहशत याच्या कारकिर्दीच्या बत्तिसाव्या वर्षी मी बाबेलला गेला होतो. नंतर मी राजाकडे रजा मागितली, ७ आणि मी यस्तशेलेमेला परतलो. एल्याशीबाच्या अनिष्ट वर्तनाची बातमी मला कलाली. देवाच्या मंदिरात एल्याशीबालने तोबीयाला खोली दिलेली होती. ८ मला खूप राग आला आणि तोबीयाचे सगाळे सामान मी खोलीबाहेर फेकून दिले. ९ त्या खोल्या शुद्ध करून घायची मी आज्ञा दिली आणि देवाच्या मंदिरातील पात्रे, वस्तू, अन्नापाणी, ऊद वर्गी मी पूर्ववर तिथे ठेवले. १० लोकांनी लेव्याना त्यांचा वाटा दिलेला नाही हे ही मला कल्ले. त्यामुळे लेवी आणि गायक मंदीर दोन्ही योद्धून आपापल्या शेतांवर कामाला गेले होते. ११ म्हणून मी आधिकांयांना विचारले की “देवाच्या मंदीराकडे दुर्लक्ष का झाले आहे?” मग मी सर्व लेव्यांना बोलवून घेतले आणि मंदिरातील आपापल्या जागी आपापल्या कामावर जायला सांगितले. १२ त्यानंतर यहूदातील सर्व लोकांनी पिकाचा एक दशांश वाटा, नवीन द्राक्षरस आणि तेल मंदिरात आणले. या सगळ्या गोषी कोठारात ठेवण्यात आल्या. १३ कोठारांवर या मनव्यांना मी नेमले: शलेम्या हा याजक, सादेक शिक्षक, आणि पदाया नावाचा लेवी. मत्तन्याचा पुत्र जक्कूर याचा पुत्र हानान याला त्यांचा मदतनीस म्हणून नेमले. ते विश्वासू होते. आपल्या नातालगांना नेहमी लागणाच्या वस्तूचे वाटप करणे हे त्यांचे काम होते. १४ देवा, मी केलेल्या या गोषीचे स्मरण असू दे. माझ्या देवाचे मंदिर आणि तिथीली सेवेसाठी मी जी चांगली कामे केली आहेत ती पुसून टाकू नकोस. १५ यहूदात त्या काळात

मी शब्बाथ दिवशी लोकांस द्राक्षरसासाठी द्राक्षे तुडवताना पाहिले. धान्य आणून ते गाढवांवर लादताना मी पाहिले आणि द्राक्षरस, द्राक्षे, अंजीर आणि इतर बन्याच जड वस्तू शब्बाथ दिवशी यरूशलेमेमध्ये आणत होते. तेव्हा मी त्यांना विरोध केला कारण केला शब्बाथ दिवरी ते अन्नधान्याची विक्री करीत होते. १६ सोरे नगरातील काही लोक यरूशलेमामध्ये राहत होते आणि ते मासे आणि सर्व प्रकारच्या वस्तू शब्बाथ दिवशी यरूशलेमेमध्ये यहूदी व इतर लोकांस आणून विकत. १७ यहूदातील पुढाऱ्यांना मी विरोध केला त्यांना मी म्हणालो, “तुम्ही फार वाईट गोष्ट करून शब्बाथाला अपवित्र करीत आहात. १८ तुमच्या पूर्वजांनी याच गोष्टी केल्या आहेत ना? म्हणूनच देवाने आपल्यावर आणि आपल्या नगरावर अरिष्ट आणले आहे ना? शब्बाथ दिवस अपवित्र करून तुम्ही इस्साएलावर आणाऱ्यांनी संकटे आणावयास पाहता.” १९ प्रत्येक शब्बाथ दिवसापूर्वी रात्री अंधार पडल्यानंतर यरूशलेमेच्या वेशी कडेकोट बंद कराव्यात आणि शब्बाथ दिवस होऊन गेल्याखेरीज त्यांचे दरवाजे उघडायचे नाहीत असा आदेश दिला. माझे काही चाकर मी वेशीवर उभे केले ते यासाठी की, शब्बाथ दिवशी कोणताही माल यरूशलेमेमध्ये येणार नाही. २० एकदोन वेळेला व्यापाऱ्यांना आणि सर्व प्रकारचा माल विकणाऱ्या विक्रेत्यांना यरूशलेमेबाहेर रात्री रहावे लागले. २१ मी त्यांना दरडावून म्हणालो, “कोटाच्या भिंतीलगत रात्री मुक्काम का करता? पुन्हा तुम्ही तसे केल्यास तुम्हास पकडण्यात येईल.” तेव्हापासून ते पुन्हा शब्बाथ दिवशी आले नाहीत. २२ मग मी लेवीना त्यांच्या शुद्धीकरणाची आज्ञा दिली आणि येऊन त्यांना वेशीची राखण करण्यास सांगितले. त्यामुळे शब्बाथ दिवसाचे पावित्र राखले जाईल. माझ्या देवा या कृत्यांसाठी माझी आठवण ठेव आणि मजवर दया कर कारण तुड्या कराराचा विश्वासूपणा माझ्यावर आहे. २३ त्या काळात माझ्या असेही लक्ष्यात आले की काही यहूदी लोकांनी अशदोदी, अम्मोनी आणि मवाबी सियांशी लग्ने केली होती. २४ आणि त्यांची मुले अशदोदी भाषा अर्धवट बोलत परंतु त्यांना यहूदी भाषा येत नव्हती, पण इतर लोकांच्या भाषेपैकी एक भाषा ते बोलत. ते आपआपल्या जातीची मिश्र भाषा बोलत होते. २५ आणि मी त्यांच्यांशी वाद केला आणि त्यांना शाप दिला. आणि काहींना मारहाण करून त्यांचे केस उपटले. त्यांना देवाची शपथ घ्यायला लावून, म्हणालो, “तुम्ही आपल्या कन्या त्यांच्या पुरंना देऊ नका आणि आपल्या पुत्रांना किंवा आपणांला त्यांच्या कन्या पत्ती करून घेऊ नका. २६ अशा विवाहांमुळेच शलमोनाच्या हातून पाप झागे. पुष्कल रास्तात त्याच्यासारखा कोणी राजा नव्हता. तो आपल्या देवाला प्रिय होता आणि देवाने सर्व इस्साएलावर त्यास राजा केले. पण अन्य जातीच्या स्त्रियांनी त्यालाही पापात पाडले. २७ तुमचे ऐकून आणी हे घेर पातक करावे काय? परक्या स्त्रियांशी लग्न करून आपल्या देवाविरुद्ध विश्वासघातकी कृत्य करावे काय?” २८ योयादा हा मुख्य याजक एल्याशीब याचा पुत्र, योयादाचा एक पुत्र होरेनाच्या सनबल्लटचा जावई होता. यासाठी त्यास मी माझ्यासमोरून हाकून लावले. २९ हे माझ्या देवा, त्यांनी याजकपणाला अपवित्र केले आहे. याजकपणाचा आणि लेवीपणाचा करार त्यांनी मोडला आहे म्हणून त्यांची आठवण कर. ३० याप्रमाणे मी त्यांना सर्व परकीयांपासून शुद्ध केले आणि लेवी व याजक यांना त्यांची कामे आणि जबाबदाच्या ठर्वून दिल्या. ३१ लाकडाचे अर्पण व प्रथमफळ आणण्याची वेळ मी ठर्वून दिली. हे माझ्या देवा, माझ्या हितासाठी, माझी आठवण कर.

एस्टर

१ अहश्वेरोश राजाच्या कारकिर्दीत (अहश्वेरोश राजा भारत देशापासून

कूश देशापर्यंतच्या एकशे सत्तावीस प्रांतावर राज्य करत होता), २ असे झाले की, त्या दिवसात शूशन या राजवाड्यातील राजासनावर राजा अहश्वेरोश बसला होता. ३ आपल्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी, त्याने आपले सर्व प्रधान आणि सेवक यांना मेजवानी दिली. पारस आणि मायद या प्रांतांमध्ये सैन्याधिकारी आणि सरदार त्याच्यासमोर उपस्थित होते. ४ त्यांना त्याने पुष्कळ दिवस म्हणजे एकशेरेंशी दिवसपर्यंत आपल्या वैभवी राज्याची संपत्ती आणि आपल्या महान प्रतापाचे वैभव त्याने सर्वांना दाखविले. ५ जेव्हा ते दिवस संपले, तेव्हा राजाने सात दिवसपर्यंत मेजवानी दिली. शूशन राजवाड्यातील सर्व लोकांस, लहानापासून थोरापर्यंत होती, ती राजाच्या राजवाड्यातील बागेच्या अगणात होती. ६ बांगेच्या अंगणात तलम सुताचे पांढे व जांभळे शोभेचे पडे टांगले होते. हे पडे पांढऱ्या जांभळ्या दोयांनी रुप्याच्या कळ्यांमध्ये अडकवून संगमरवरी स्तंभाला लावले होते. तेशील मंचक सोन्यारुप्याचे असून तांबड्या, पांढऱ्या व कळ्या संगमरवरी पाणांच्या आणि इतर रंगीत मूल्यवान खड्यांच्या नक्षीदार फरशीवर ठेवले होते. ७ सोन्याच्या पेल्यांनून पेयपदार्थ वाढले जात होते. प्रत्येक पेला अद्वितीय असा होता आणि राजाच्या उदारपणाप्रमाणे राजकीय द्राक्षरस पुष्कळ्याचा असून तांबड्या, पांढऱ्या व कळ्या संगमरवरी पाणांच्या आणि इतर रंगीत मूल्यवान खड्यांच्या नक्षीदार फरशीवर ठेवले होते. ८ सोन्याच्या पेल्यांनून पेयपदार्थ वाढले जात होते. हे पडे पांढऱ्या जांभळ्या दोयांनी रुप्याच्या कळ्यांमध्ये अडकवून संगमरवरी स्तंभाला लावले होते. तेशील मंचक सोन्यारुप्याचे असून तांबड्या, पांढऱ्या व कळ्या संगमरवरी पाणांच्या आणि इतर रंगीत मूल्यवान खड्यांच्या नक्षीदार फरशीवर ठेवले होते. ९ सोन्याच्या पेल्यांनून पेयपदार्थ वाढले जात होते. १० मेजवानीच्या सातव्या दिवशी राजा अहश्वेरोश द्राक्षरस प्याल्याने उल्हासीत मनःस्थितीत होता. तेव्हा आपल्या सेवा करत असलेल्या महूमान, बिजथा, हब्बोना, बिंगथा, अवगथा, जेथर आणि कर्खस, या सात खोजांना आज्ञा केली की, ११ वश्ती राणीला राजमुकुट घालून आपल्याकडे आणावे. आपले सर्व अधिकारी व सरदार यांच्यासमोर तिची सुंदरता दाखवावी अशी त्याची इच्छा होती. कारण तिचा चेहरा अति आकर्षक होता. १२ पण त्या सेवकांनी जेव्हा राणी वश्तीला राजाची ही आज्ञा सांगितली तेव्हा तिने येण्यास नकार दिला. तेव्हा राजा फार संतापात; त्याचा क्रोधांगी भडकला. १३ तेव्हा काळ जाणणाऱ्या सुज मनुष्यांना राजाने म्हटले, कारण कायदा आणि न्याय जाणणारे अशा सर्वांच्यासांबंधी सल्ला घ्यायची राजाची प्रथा होती. १४ आता त्यास जवळची होती त्याची नावे कर्फना, शेथार, अदमाथा, तार्शश, मेरेस, मर्सना ममुखान. हे सातजण पारस आणि मायद मध्ये अत्यंत महत्वाचे अधिकारी होते. राजाला भेटण्याचा त्यांना विशेषाधिकार होता. राज्यातले ते सर्वात उच्च पदावरील अधिकारी होते. १५ राजाने त्यांना विचारले “राणी वश्तीवर काय कायदेशीर कारवाई करावी? कारण तिने अहश्वेरोश राजाची जी आज्ञा खोजांमार्फत दिली होती तिचे उल्लंघन केले आहे.” १६ ममुखानाने राजा व अधिकाऱ्यांसमक्ष म्हटले, वश्ती राणीने केवळ अहश्वेरोश राजाविरुद्ध चुकीचे केले नाही, पण राज्यातील सर्व सरदार व अहश्वेरोश राजाच्या प्रांतातील सर्व प्रजेविरुद्ध केले आहे. १७ राणी वश्ती अशी वागली हे सर्व स्त्रियांना समजेत. तेव्हा त्यांना आपल्या पर्तीला तुच्छ मानण्यास ते कारण होईल. त्या म्हणातील, अहश्वेरोश राजाने राणीला आपल्यापुढे आणण्याची आज्ञा केली पण तिने नकार दिला. १८ राणीचे कृत्य आजच पारस आणि माय इथल्या अधिकाऱ्यांच्या स्त्रियांच्या कानावर गेले आहे. त्या स्त्रियाही मग राजाच्या अधिकाऱ्यांशी तसेच वागतील. त्यातून अनादर आणि संताप होईल. १९ जर राजाची मर्जी असल्यास, राजाने एक राजकीय फरमान काढवे आणि त्यामध्ये काही फेरबदल होऊ नये म्हणून पारसी आणि माय यांच्या कायद्यात ते लिहून ठेवावे. राजाज्ञा अशी असेल की, वश्तीने पुन्हा कथीही राजा अहश्वेरोशच्या समोर येऊ नये.

तसेच तिच्यापेक्षा जी कोणी चांगली असेल तिला राजाने पृष्ठाणी करावे. २० जेव्हा राजाच्या या विशाल साम्राज्यात ही आज्ञा एकदा जाहीर झाली की, सर्व स्त्रिया आपापल्या पतीशी आदराने वागतील. लहानापासून थोरापर्यंत सर्वांच्या स्त्रिया आपल्या पतीचा मान ठेवतील. २१ या सल्ल्याने राजा आणि त्याचा अधिकारी वर्ग अनंदीत झाला. ममुखानाची सूचना राजा अहश्वेरोशने अंमलात आणली. २२ राजाच्या सर्व प्रांतात, प्रत्येक प्रांताकडे त्याच्या त्याच्या भाषेप्रमाणे त्याने पत्रे पाठवली की, प्रत्येक पुरुषाने आपल्या घरात सत्ता चालवावी, हा आदेश राजातील प्रत्येक लोकांच्या भाषेत देण्यात आला होता.

२ या गोष्टी झाल्यानंतर, राजा अहश्वेरोशचा राग शमाला, त्याने वश्तीची

आणि तिने जे काय केले त्याचा विचार केला. तिच्याविरुद्ध दिलेल्या आदेशाचाही त्याने विचार केला. २ तेव्हा राजाच्या सेवेतील तरुण, सुंदर कुमारींचा शोध घ्यावा. ३ आपल्या राज्यातील प्रत्येक प्रांतातून राजाने एकेक अधिकारी नेमावा, त्या अधिकाऱ्यांनी सर्व सुरेख व सुंदर कुमारीकांना शूशन राजवाड्यात अंत: पुरात ठेवावे, तेथे राजाचा अधिकारी होगे, याच्या निगराणीखाली स्त्रीयांना त्याच्या ताब्यात घ्यावे आणि त्याने त्याना त्याची सौंदर्य प्रसाधने घ्यावीत. ४ त्यांच्यामधून मग जी तरुण कन्या राजाला पसंत पडेल तिला वश्तीच्या जागी राणीपद मिळावे. राजाला हीं सूचना आवडली आणि त्याने ती मान्य केली. ५ बन्यारीनाच्या घराण्यातील मर्दख्यय नावाचा एक यूहूदी शूशन शहरात होता. तो याईराचा पुत्र आणि याईर शिर्मईचा पुत्र आणि शिर्मई कीश याचा पुत्र होता. ६ बाबेलचा राजा नबुखद्देनेस्तर याने यूहूदाचा राजा यखन्या याच्याबरोबर जे लोक पकडून नेले होते त्यांच्यामध्ये यालाही यस्तशेलेमेहून पकडून नेले होते. ७ तो आपल्या चुलत्याची कन्या हदस्सा, म्हणजे एस्टर, हिंची काळ्यांची घेत असे. कारण तिला आईवडील नव्हते. मर्दख्ययाने तिला आपली स्वतःची कन्या मानून वाढवले होते. ती तरुण स्त्री सुंदर बांध्याची आणि अतिशय रुपवती होती. ८ जेव्हा राजाची आज्ञा लोकांपर्यंत पोचल्यावर, पुष्कळ मुर्तीना शूशन राजवाड्यात आणून हेगेच्या देखभालीखाली ठेवण्यात आले. त्या मुर्तीमध्ये एस्टेरी होती. हेगे राजाच्या जनानखान्याचा प्रमुख होता. ९ त्यास ती तरुणी आवडली आणि तिच्यावर त्याची कृपादृशी झाली. त्याने तिला ताबडतोब सौंदर्यप्रसाधने पुरुषाली आणि तिच्या अन्नाचा भाग दिला. त्याने राजाच्या राजवाड्यातील सात दासी नेमून तिला दिल्या आणि तिला व तिच्या सात तरुण दासीना त्याने अंत: पुरातील उत्तम जागा राहण्यास दिली. १० मर्दख्ययाने बजावल्यामुळे एस्टेने आपल्या लोकांविषयी व नातलगंविषयी कोणालाही सांगितले नव्हते. ११ आणि एस्टेर कशी आहे व तिचे काय होणार हे जाणून घेण्यासाठी मर्दख्यय प्रत्येक दिवशी अंत:पुराच्या अंगणासमोर फेच्या घालीत असे. १२ स्त्रियांसाठी केलेल्या नियमाप्रमाणे, बारा महिने झाल्यावर, अहश्वेरोश राजाकडे जाण्याची पाळी एकेका तरुणाली येत असे. तिला बारा महिने सौंदर्योपचार घ्यावे लागत. त्यापैकी सहा महिने गंधरसाच्या तेलाचे तेर सहा महिने सुंगाधी द्रव्ये आणि प्रसाधने यांचे उपचार होत असत. १३ आणि राजाकडे जायच्या वेळी अशी पद्धत होती, अंत: पुरातून राजमंदिरात जाण्यासाठी जे काही ती मागे ते तिला मिळत असे. १४ संध्याकाळी ती राजाकडे जाई आणि सकाळी ती दुसऱ्या अंत:पुरात परत येत असे. तिला बारा महिने सौंदर्योपचार घ्यावे लागत. त्यापैकी सहा महिने गंधरसाच्या तेलाचे तेर सहा महिने सुंगाधी द्रव्ये आणि प्रसाधने यांचे उपचार होत असत. १५ आणि राजाकडे जायच्या वेळी अशी पद्धत होती, अंत: पुरातून राजमंदिरात जाण्यासाठी जे काही ती मागे ते तिला मिळत असे. १६ राणीचे कृत्य आजच पारस आणि माय इथल्या अधिकाऱ्यांच्या स्त्रियांच्या कानावर गेले आहे. त्या स्त्रियाही मग राजाच्या अधिकाऱ्यांशी तसेच वागतील. त्यातून अनादर आणि संताप होईल. १७ जर राजाची मर्जी असल्यास, राजाने एक राजकीय फरमान काढवे आणि त्यामध्ये काही फेरबदल होऊ नये म्हणून पारसी आणि माय यांच्या कायद्यात ते लिहून ठेवावे. राजाज्ञा अशी असेल की, वश्तीने पुन्हा कथीही राजा अहश्वेरोशच्या समोर येऊ नये.

कृपादृष्टी तिच्यावर झाली. १६ तेव्हा अहश्वेरोश राजाच्या महालात एस्टरेची रवानीझी झाली. तो राजाच्या कारकिर्दीच्या सातव्या वर्षातील दहावा म्हणजे तेबेथ महिंगा होता. १७ इतर सर्व मुलींपेक्षा राजाने एस्टरेवर अधिक प्रीती केली. आणि इतर सर्व कुमारीहून तिजवर त्याची मर्जी बसली व तिच्यावर कृपादृष्टी झाली. तेव्हा राजा अहश्वेरोशने एस्टरेच्या मस्तकवर राजमुकुट घालून वर्शीच्या जागी तिला राणी केले. १८ आपले सर्व प्रमुख अधिकारी सेवक यांना राजाने एस्टरेसाठी मोठी मेजवानी दिली. सर्व प्रांतांमध्ये त्याने लोकांस कर माफी जाहीर केली. आपल्या उदारपणाप्रमाणे त्याने लोकांस बक्षीसे दिली. १९ आता सर्व मुली दुसऱ्यांदा एकत्र जमल्या तेव्हा मर्दखय राजद्वारी बसलाहोता. २० एस्टरेने आपले लोक व नातलगविषयी कोणाला कळू दिले नव्हते. कारण मर्दखयाने तिला तसेच जबावले होते. तो तिचा सांभाळ करत असताना ती त्याचे ऐकत असे तीरीची ती अजूनही त्याच्या आजेत होती.

२१ मर्दखय राजद्वारी बसलेला असताना, विगथान व तेरेश प्रवेशद्वारातील राजाचे अधिकारी, राजावरील रागाने, राजा अहश्वेरोशाता मारून टाकण्याचा कट करु लागले. २२ पण मर्दखयाला त्यांचा बेत कळल्यामुळे त्याने राणी एस्टरेला खबर दिली. राणी एस्टरेने मर्दखयाला या काटाचा सुगावा लागला असे राजाला सांगितले. २३ मग या बातमीचा तपास करण्यात आला आणि खबर खरी असल्याचे आढळून आले आणि त्या दोघा पुरुषांना फारशी देण्यात आले आणि या सर्व गोष्टी राजासमक्ष राजांच्या इतिहासाच्या ग्रंथात नोंदवून ठेवण्यात आल्या.

३ या सर्व घडामोडी झाल्यानंतर अहश्वेरोश राजाने हम्मदाथा अगांगी याचा पुत्र हामान ह्याला बढती देऊन गौरव केला. त्याच्याबरोबरच्या सर्व अधिकार्यांपेक्षा वरचे आसन त्यास दिले. २ राजाच्या आजेनुसार राजद्वारावरील राजाचे सर्व सेवक हामानाला नमन व मुजरा करून मान देऊ लागले. पण मर्दखय त्यास नमन किंवा मुजरा करात नसे. ३ तेव्हा प्रवेशद्वारावरील राजाच्या इतर सेवकांनी मर्दखयाला विचारले, “राजाची आज्ञा तू का पाळत नाहीस?” ४ राजाचे सेवक त्यास दररोज हेच विचारला लागले तरी त्याने मुजरा करायची राजाचा पाळती नाहीच. तेव्हा असे झाले की, मर्दखयाचे हे करणे चालेल किंवा नाही हे पाहावे म्हणून त्यांनी हामानाला सांगितले; आपण यहूदी असल्याचे त्याने या सेवकांना सांगितले होते. ५ जेव्हा मग मर्दखय आपल्याला नमन व मुजरा करत नाही हे हामानाने पाहिले तेव्हा तो संतप्तपला. ६ पण फक्त मर्दखयाला जिवे मारणे त्यास अपमानकारक वाटले. कारण मर्दखयाचे लोक कोण होते, ते त्यांनी हामानाला सांगितले होते, म्हणून अहश्वेरोशाच्या राज्यातल्या सर्वच्या सर्व यहूदी लोकांस करै मारता येईल याचा विचार तो करु लागला. ७ अहश्वेरोश राजाच्या कारकिर्दीच्या बाराच्या वर्षीच्या पहिल्या महिन्यामध्ये, हामानाने विशेष दिवस आणि महिना निवडण्यासाठी चिठ्यूया टाकल्या, त्या चिठ्यूया ते रोज व प्रत्येक महिन्यामध्ये टाकत होते त्यानुसार अद्यार हा बाराचा महिना त्यांनी निवडला. ८ मग हामान राजा अहश्वेरोशकडे येऊन म्हणाला, राजा अहश्वेरोश, तुझ्या साम्राज्यात सर्व प्रांतांमध्ये विशिष्ट गटाचे लोक विखरलेले व पांगलेले आहेत. इतरांपेक्षा त्यांचे कायदे वेगळे आहेत. शिवाय ते राजाचे कायदे पाळत नाहीत. म्हणून त्यांना राज्यात राहू देणे राजाच्या हिताचे नाही. ९ “जेर राजाची मर्जी असल्यास, या लोकांचा संहार करण्याची आज्ञा द्यावी आणि दहा हजार किक्काकर सुपे राजाच्या खजिन्यात आणावे, म्हणून मी ते तोलून राजाचे काम पाहण्याच्या हातांत देतो.” १० तेव्हा राजाने आपली राजमुद्रा बोतून काढून यहूदींचा शत्रू हम्मदाथा अगांगी याचा पुत्र हामानाला दिली. ११ राजाने हामानास म्हटले, “तुला चोंदी दिली आहे व लोकही दिले आहेत; तुला वरे वाटल तसे त्याचे करावे.” १२ त्यानंतर पहिल्या महिन्याच्या तेराच्या दिवशी राजाच्या लेखकांना बोलावले. राजाचे प्रतिनिधी, प्रत्येक प्रांताचे सुभे व सगळ्या लोकांचे सरदार यांस त्यांनी हामानाच्या आजेप्रमाणे प्रत्येक प्रांताच्या लिपीत व प्रत्येक

जातीच्या लोकांच्या भाषेत लिहून पाठविण्यात आली. राजा अहश्वेरोशच्या नवाने त्यांनी ते लिहिले आणि त्यावर राजाची मोहर केली. १३ जासुदांनी ही पत्रे राजाच्या सर्व प्रांतात नेऊन दिली. एकाच दिवशी म्हणजे अदार महिन्याच्या, बाराच्या महिन्याच्या तेराच्या दिवशी तसुण व वृद्ध माणसे, स्त्रिया, मुले अशा सर्व यहूदींचा नाश करावा, त्यांना ठार करावे व त्यांचा नायनाट करावा. त्यांची सर्व मालमत्ता लुटून घ्यावी म्हणून लिहून पाठवले. १४ हा आंदेश असलेल्या पत्राची प्रत कायदा म्हणून प्रत्येक प्रांतातून हा कायदा लागू होणार होता आणि राज्यातल्या सर्व लोकांस तो कळवण्यात आला, जेणेकरून त्या दिवशी सर्व लोकांनी तयार असावे. १५ राजाच्या हुक्मानुसार सर्व जासूद तातडीने निघाला. शूशन राजावड्यातून हा हुक्म निघाला. राजा आणि हामान पेयपान करायला बसले पण शूशन नगर मात्र गोधळून गेले.

४ जे झाले ते सर्व मर्दखयाला समजले, तेव्हा त्याने आपली वस्त्रे फाडली आणि गोणताटाची वस्त्रे परिधान करून डोक्याला राख फासली. तो बाहेर नगरामध्ये आणि मोठ्याने आक्रोश करत आणि दुःखाने रडत निघाला. २ पण तो फक्त राजाच्या प्रवेश द्वारापर्यंतच पोचू शकला, कारण गोणताटाची वस्त्रे घालतेल्या कोणालाही राजद्वारातून आत जाण्यास मनाई होती. ३ राजाचा हुक्म ज्या ज्या प्रांतात पोचला तेथे तेथे यहूदींमध्ये शोककळा पसरली आणि ते आक्रोश करु लागले. उपवास करून आणि मोठ्याने ते आकांत करु लागले. डोक्यात राख घालून आणि गोणताटाची वस्त्रे घालून बहुतेक यहूदी राखेत पडून राहिले. ४ जेव्हा एस्टरेच्या दासी आणि तिचे सेवक खोजे तिच्याकडे आले आणि त्यांनी तिला मर्दखयाचिष्ठी सांगितले, तेव्हा राणी एस्टर अतिशय दुःखी आणि नाराज झाली. गोणताटाच्या ऐवजी घालायला तिने मर्दखयाकडे वस्त्रे पाठवली, पण त्याने ती स्विकारली नाहीत. ५ एस्टरेने मग हथाकाला बोलावले, हा तिच्या सेवेसाठी निवडलेला राजाच्या खोजांपैकी एकजण होता. हे काय व कशासाठी आहे हे समजावे म्हणून मर्दखयाकडे जाऊन चौकरी करण्याची तिने त्यास आज्ञा दिली. ६ तेव्हा राजद्वारासमोरच्या नगरातल्या मोकळ्या जागेत मर्दखय होता तिथे हथाक गेला. ७ मर्दखयाने मग त्यास जे घडले ते सर्व सांगितले. यहूदींचा वध करण्याबदल राजाच्या खजिन्यात नेमकी किंती चोंदी जमा करायचे हामानाने वचन दिले आहे ते ही त्याने हथाकला सांगितले. ८ यहूदींचा वधाची आज्ञा शूशन नगरात दिली होती त्या राजाज्ञेची प्रती तिला दाखवण्यासाठी दिली. एस्टरेने राजाकडे जाऊन आपल्या लोकांसाठी दयेची याचना व विनंती करावी ही जबाबदारी त्याने तिच्यावर सोपवली. ९ म्हणून हथाकाने एस्टरेकडे येतून तिला, मर्दखयाने जे सांगितले ते सर्व कळवले. १० मग मर्दखयासाठी एस्टरेने हथाकाजवळ निरोप दिला: ११ ती म्हणाली, “मर्दखय, राजाचे सर्व अधिकारी आणि राजाच्या प्रदेशातील सर्व लोक हे जाणून आहेत की न बोलावता जो राजाकडे जाईल त्या व्यक्तीसाठी मग तो पुरुष असो की स्त्री, राजाचा एकच कायदा आहे: तो म्हणजे मृत्यूदंड. मात्र राजाने आपला सुर्वां राजदंड त्या व्यक्तीपुढे केल्यास हा कायदा अंमलात आणला जात नाही. राजाच्या तेवढ्या कृतीने त्या मनुष्यास जीवदान मिळते. आणि मला तर राजाकडून गेल्या तीस दिवसात बोलावणे आलेले नाही.” १२ मग एस्टेरेचा हा निरोप मर्दखयाला मिळाला. १३ मर्दखयाला तिचा निरोप मिळाल्यावर त्याने एस्टेरेला आपले उत्तर पाठवले. “राजमहालात राहतेस म्हणून तू यहूदी लोकांतून सुरक्षित सुशील असे समजू नकोस. १४ तू आज्ञा गप्प बसलीस तर यहूदांना दुसऱ्या ठिकाणाहून सुटका आणि मुक्ती मिळेल, पण तुझा आणि तुझ्या पित्याच्या घराण्याचा मात्र नाश होईल. कोणी सांगावे, या अशा काळासाठीच कदाचित तुझी राणी म्हणून निवड झाली असेल.” १५ तेव्हा एस्टेरेने मर्दखयाला हे उत्तर पाठवले: १६ “जा, शशनमधल्या सर्व यहूदांना एकत्र घेऊन ये आणि माझ्यासाठी सर्वजण उपास करा. तीन दिवस आणि तीन रात काहीही खाऊ

पिझ नका. मी तुमच्यासारखाच उपास करीन, तसेच माझ्या दासीदेखील करतील. आत जाणे नियमाप्रमाणे नसतानाही मी तशीच राजाकडे जाईन. मग मी मरण पावले तर मरण पावले.” १७ तेव्हा मर्दखय मिघून गेला आणि एस्टरेने त्यास जे करायला सांगितले तसे त्यासे केले.

५ तिसऱ्या दिवशी एस्टरेने आपली राजवट्रे परिथान केली आणि ती राजमहालाच्या आतल्या भागात जाऊन उभी राहिली. राजमंदिरात घराच्या दरवाजासमोरे राजा सिंहासनावर बसला होता. २ त्यामधे राजाने एस्टरे राणी चौकात उभी राहिलेली पाहिली. तेव्हा तिच्यावर त्याची कृपादृशी झाली. आपल्या हातातला सोन्याचा राजदंडाच्या दुसऱ्या टोकाला सर्प केला. ३ मग राजाने तिला विचारले, “एस्टरे राणी तुला काय पाहिजे? तुझी विनंती काय आहे? अगदी अर्धाराज्याएवढी तुझी मागणी असली तरी ती मिळेल.” ४ एस्टरे म्हणाली, “महाराजांच्या मर्जीस आले तर मी आज आपल्यासाठी भोजन तयार केले आहे. त्यास राजाने हामानास घेऊन यावे.” ५ तेव्हा राजा म्हणाला, “हामानाला ताबडतोब घेऊन या म्हणजे आम्हास एस्टरेच्या म्हणेण्याप्रमाणे जात येईल.” राजा आणि हामान मग एस्टरेने तयार केलेल्या भोजनास गेले. ६ ते द्राक्षरस घेत असताना पुन्हा राजाने एस्टरेला विचारले “तुझी विनंती काय आहे? ते तुला मिळेल. तुझी मागणी काय आहे? ती अर्धाराज्याएवढी असली तरीसुधा ती मान्य होईल.” ७ एस्टरेने उत्तर दिले, “माझे मागणे आणि माझी विनंती हीच आहे की, ८ जर महाराजांची माझ्यावर कृपादृशी झाली असेल तर राजा आणि हामान यांनी उद्याही यावे. उद्या मी राजासाठी आणि हामानासाठी आणखी एक मेजवानी देईन आणि मग राजाने म्हटल्याप्रमाण मला जे काय मागायचे ते मी उद्या मागेन.” ९ हामान त्यादिवशी अतिशय अनंदात आणि चांगल्या मन: रिथ्तीत निघाला. पण राजवाडाच्या दरवाजाजवळ आपणास पाहून मर्दखय उठला नाही की थरथर कांपला नाही, हे हामानाने पाहिले तेव्हा त्यास त्याचा अतिशय संताप आला. १० तरीही आपल्या रागाला आवर घालून हामान घरी आला. मग आपले मित्र आणि त्याची पत्ती जेरेश यांना त्याने बोलावले. ११ आपल्या ऐश्वर्याची बढाई मारायला हामानाने सुरुवात केली आणि आपली पुत्रसंती, राजाने केलेले आपले अनेक प्रकारचे सन्मान, राजाने आपल्याला दिलेले सर्वोच्च अधिकाराचे स्थान या सगळयांची तो बढाई मरु लागला. १२ हामान म्हणाला, “एवढेच नाहीतर एस्टरे राणीने आज दिलेल्या मेजवानीला राजाबरोबर माझ्याशिवाय कोणालाच बोलावले नाही. आणि पुन्हा उद्याही राणीने मला राजाबरोबर बोलावले आहे. १३ पण तो याहूदी मर्दखय जोपर्यंत राजद्वाराशी बसलेला पाहत आहे तोपर्यंत हे सर्व व्यर्थ आहे.” १४ मग हामानाची पत्ती जेरेश आणि त्याचे सगळे मित्र त्यास म्हणाले, “त्याला फारी देण्यासाठी एक खांब उभारायला सांग, तो पन्नास हात उंच असावा. मग सकाळी राजाला त्यावर मर्दखयाला फारी घायला सांग. त्यानंतर राजाबरोबर खुशाल मेजवानीला जा म्हणजे तुला आनंद होईल.” हामानाला ही गोष्ठ आवडली म्हणून त्याने फाशीचा खांब करून घेतला.

६ त्या रात्री राजांची झोप उडली. तेव्हा त्याने एका सेवकाला इतिहासाचा ग्रंथ आणेण्याची आज्ञा केली आणि मग राजापुढे मोठ्याने वाचण्यात आला. २ राजा अहश्वेरोशाला राजद्वारावर पहारा करण्याच्या बिघ्यान आणि तेरेश या दोन सेवकांनी राजाचा वध करण्याचा कट रचला होता त्याच्याविषयी मर्दखयाने सांगितले होते अशी नोंद होती. ३ त्यावर राजाने विचारले, “मर्दखयाचा त्याबद्दल सन्मान व गौरव कसा केला गेला?” तेव्हा सेवक राजाला म्हणाले, “त्याच्यासाठी काहीच केले गेले नाही.” ४ राजा म्हणाला “चौकात कोण आहे?” हामान त आपण जो खांब मर्दखयाला फारी देण्यासाठी तयार केला होता ते राजाला सांगेण्यास राजाच्या घराच्या बाहेरच्या अंगणात आला होता. ५ राजाचे सेवक त्यास म्हणाले, “हामान

अंगणात उभा आहे” तेव्हा राजा म्हणाला, “त्याला आत घेऊन या.” ६ हामान आत आला तेव्हा राजाने त्यास विचारले, ज्याचा राजाने सन्मान करावा असे राजाच्या मर्जीस आल्यास त्या मनुष्यासाठी काय करावे? हामानाने मनातल्या मनात विचार केला, “माझायापेक्षा कोणाचा अधिक मान करावा म्हणून राजाच्या मर्जीस येणार?” ७ तेव्हा हामान राजाला म्हणाला, “राजाला ज्याचा सन्मान करायचा आहे त्याच्यासाठी हे करावे, ८ राजाने स्वतः परिधान केलेले राजवसे आणावे. राजा ज्या घोड्यावर बसतो तो घोडाही आणावा. राजाच्या मस्तकी ठेवतात तो राजमुकुट आणावा. ९ मग राजाच्या एखाद्या महत्वाच्या अधिकाराच्या हाती राजवसे आणि घोडा या गोष्ठी सोपवाच्यात. राजाला ज्याचा सन्मान करायचा आहे त्याच्या अंगावर या अधिकाच्याने ती वसे घालावीत आणि त्यास घोड्यावर बसलून नगरातील रस्त्यावर फिरवावे. या अधिकाच्याने त्या व्यक्तिला पुढे घेऊन नेताना घोषित करावे की राजाला ज्याचा सन्मान करायचा असतो त्याच्यासाठी असे केले जाते.” १० मग राजा हामानाला म्हणाला, तू बोलला त्याप्रमाणे “लवकर वस्त्र आणि घोडा घेऊन मर्दखय याहूदी राजद्वाराजवळच बसलेला आहे त्याचे तसेच कर. जे सर्व तु बोलला आहेस त्यातले काही एक राहू देऊ नकोस.” ११ मग हामानाने वस्त्र आणि घोडा घेऊन मर्दखयाला ते वस्त्र घालून त्यास घोड्यावर बसवून नगरातील रस्त्यातून फिरवले. त्याच्यापुढे चालून त्याने घोषणा दिली, “राजाला ज्याचा सन्मान करण्यास आवडते त्या मनुष्यासाठी असे केले जाते.” १२ एवढे झाल्यावर मर्दखय राजद्वाराशी परतला. पण हामान आपले तोंड झाकून शोक करीत घाईने घरी गेला. १३ आपली पत्ती जेरेश आणि आपले सगळे मित्र यांना त्याने जे जे ज्ञाले ते सगळे सांगितले, हामानाची पत्ती आणि त्यास सल्ला देणारे बुद्धीमान मित्र त्यास म्हणाले “मर्दखय याहूदी असेल तर त्याच्यावर तुमचे वर्चस्व होणे शक्य नाही. पण त्याच्यापुढे तुमचा अध: पात खचीतच होणार.” १४ हे सगळे त्याच्याशी बोलत असतानाच राजाचे खोजे आले. एस्टरेने तयार केलेल्या मेजवानीला हामानास आणायला त्यांनी घाई दिली.

७ तेव्हा राजा आणि हामान राणी एस्टरेकडे मेजवानीला गेले. २ मेजवानीच्या या दुसऱ्या दिवशी, ते द्राक्षरस घेत असताना, राजाने पुन्हा एस्टरेला विचारले, एस्टरे राणी, “तुझी विनंती काय आहे? ती मान्य केली जाईल. तुझी मागणी काय आहे? ती अर्धाराज्याएवढी असली तरी ती मान्य करण्यांत येईल.” ३ तेव्हा एस्टरे राणी म्हणाली, “राजा, माझ्यावर आपली कृपादृशी झाली असून आपली मर्जी असेल तर मला व माझ्या लोकांसही जिवदान घावे. एवढेच माझे मागणे आहे. ४ कारण, आमचा नाश होण्यासाठी, मारले जाण्यासाठी व नाहीसे क्वावे यासाठी मी आणि माझे लोक विकले गेलो आहोत. आमची नुसती गुलाम म्हणून विक्री झाली असती तरी मी गप्प राहिले असते. तरी त्या शत्रूला राजाची हानी भरून देऊ शकले नसते.” ५ तेव्हा राजा अहश्वेरोशाने राणी एस्टरेला विचारले, “असे तुमच्या बाबतीत धाडस करणारा मनुष्य कोण व तो कोठे आहे?” ६ एस्टरे म्हणाली, “तो आपल्या समोरच आहे. हाच तो दृष्ट हामान आमाचा शत्रू.” तेव्हा राजा आणि राणीसमोर हामान भयभीत झाला. ७ राजाला अतिशय संताप आला. द्राक्षरस तसाच टाकून तो उठला आणि बाहेर राजबागेत गेला, पण हामान आपले प्राण वाचवण्याची याचना करत आत राणी एस्टेरजवळ उभा राहिला. राजाने आपले वाईट करण्याचे ठरवले आहे असे त्यास पाहिले. ८ मग जेथे द्राक्षरस दिला गेला होता त्या दालानामध्ये, राजा बागेतून येऊन उभा राहिला मेजवानीच्या, ज्या आसनावर एस्टरे बसली होती त्यावर हामानाला पडताना राजाने पाहिले. तेव्हा संतापाने राणी म्हणाला, “मी घरात असतानाच राणीची जागी आवरदस्ती करणारा आहेस की काय?” राजा असे म्हणाल्यावरोबर सेवक आत आले आणि त्यांनी हामानाचे तोंड झाकले. ९ नंतर हरबोना नावाचा राजाच्या सेवकातील एक अधिकारी, म्हणाला “ज्या मर्दखयाने राजाचे रक्षण

करण्यासाठी खबर दिली होती त्याच्यासाठी हामानाच्या घराजवळ पन्नास हात उंचीचा खांब उभारला आहे.” राजा म्हणाला “त्याच खांबावर त्यास फाशी द्या.” १० तेकडा मर्दखयासाठी उभारलेल्या खांबावर हामानाला फाशी देण्यात आली. मग राजाचा क्रोध शमला.

त्याच दिवशी अहश्वेरोश राजाने यहूद्यांचा शत्रू असलेल्या हामानाच्या मालकीची सर्व मालमत्ता राणी एस्टेरला दिली. आणि मर्दखय राजाकडे आला कारण त्याचे एस्टेरेशी काय नाते आहे ते तिने राजाला सांगितले. २ राजाला आपली मुद्रा हामानाकडून परत मिळाली होती. ती आपल्या बोटातून काढून राजाने मर्दखयाला दिली. मग एस्टेरेस मर्दखयाला हामानाच्या मालमत्तेचा प्रमुख नेमले. ३ एस्टेर मग राजाशी पुऱ्हा बोलली. ती त्याच्या पाया पडून रुद्ध लागली. अगांगी हामानाने यहूद्यांचा नायनाट करण्याची आखलेली दुष्ट योजना राजाने रुद्ध करावी म्हणून त्यास विनंती करू लागली. ४ मग राजाने आपला सोन्याचा राजदंड एस्टेरयुद्धे केला; एस्टेर उठली आणि राजापुढे उभी राहिली. ५ ती म्हणाली, “जर राजाच्या मर्जीस आल्यास, आणि मजवर तुमची कृपादृष्टी झाली असल्यास, जर राजाला ही गोष्ठ योग्य वाटली आणि त्याच्या दृष्टीने मी त्यास आवडले तर हम्मदाथा अगांगी याचा पुत्र हामान याने सर्व प्रांतातील यहूद्यांचा नायनाट करण्याचे पाठवलेले पत्रे रुद्ध करणारा आदेश लिहावा. ६ कारण माझ्या लोकांवर आलेली आपती पाहून मी कशी सहन करू? माझ्या नातेवर्कांच्या नाश मी कसा सहन करू शकेन?” ७ राजा अहश्वेरोशाने राणी एस्टेर आणि मर्दखय यहूदी यांना उत्तर दिले. राजा त्यांना म्हणाला, “हे, पहा, हामान यहूद्याविरुद्ध होता म्हणून त्याची मालमत्ता मी एस्टेरला दिली आणि माझ्या शिपायांनी त्यास फारशी दिले आहे. कारण तो यहूद्यांवर हल्ला करणार होता.” ८ आता राजाच्या नावाने यहूद्याविषयी दुसरा आदेश लिहा आणि मग त्या हुक्मावर राजाची मोहर उमटवा. कारण राजाच्या नावाने लिहिलेले लेख आणि त्यावर झालेली राजाची मोहर कोणालाही रुद्ध करता येत नाही.” ९ राजाच्या लेखकाना ताबडतोब बोलवण्यात आले, तिसऱ्या म्हणजे शिवान महिन्याच्या तेविसाव्या दिवशी हे झाले. सर्व यहूदी आणि भारतापासून कूर्शर्पर्यंतच्या एकेशेसंतावीस प्रांतांमधील अधिपती, अधिकारी आणि सरदार यांना उद्घेशून मर्दखयाने दिलेले यहूद्याविषयी असलेले सर्व आदेश त्या लेखकांनी लिहून काढले. प्रत्येक प्रांताच्या भाषेत ते लिहिण्यात आले. प्रत्येक भाषिक गटाच्या भाषेत त्याचा अनुवाद करण्यात आला. यहूद्यांच्या भाषेत आणि त्याच्या लिपीत ते आदेश लिहिले गेले. १० मर्दखयाने राजा अहश्वेरोशाच्या नावाने पत्रे लिहून त्यावर राजाची मोहर करून ती राजाच्या तबेल्यात वाढलेल्या सरकारी वेगवान घोडे, यांच्या स्वारांबरोवर पाठवले. ११ राजाने त्या पत्रात सर्व नगरातील यहूद्यांनी एकत्र जमावे आणि स्वसंरक्षणासाठी उभे रहावे; त्यांना जे लोक व प्रांत उपद्रव करतील, त्यांच्या सर्व सैन्याचा, स्त्रियांचा, मुलांचाही नाश करावा व त्यांना ठार मारावे व त्यांना नाहीसे करावे, त्यांची लूट करून घ्यावी. १२ अहश्वेरोश राजाच्या सर्व प्रांतांत एकाच दिवशी, बाराच्या महिन्याच्या म्हणजे अदार महिन्याच्या, तेराच्या दिवशी यहूद्यावर करावाई करायची असे ठरले होते. १३ जो लेख हुक्म म्हणून प्रत्येक प्रांतात घायचा होता त्याची प्रत सर्व लोकांम जाहीर झाली, की यहूद्यांनी त्या दिवशी शत्रूचा सूड उगवण्यासाठी तयार रहावे. १४ राजाच्या घोड्यांवर स्वार होऊन जासूद तातडीने निघाले, ते वेळ न गमावता जायला निघाले. राजाचा हात आदेश शूश्रान राजधानीतही दिला गेला. १५ मर्दखय राजाकडून निघाला. त्याने राजाकड्या विशेष पोषाख घातला होता. त्याची वस्त्रे निळ्या आणि पांढऱ्या रंगाची होती. मोठा सोन्याचा मुकुट त्याचे घातला होता. तलम सणाचा जांभळा झग्गा त्याने वर चढवला होता. शूश्रान नगरमध्ये आनंदाने जयघोष करण्यात आला. १६ यहूद्यांच्या दृष्टीने ती पर्वणी होती. त्यामुळे त्यादिवशी जल्लोषाचे वातवरण होते. १७ ज्या प्रांतात आणि ज्या नगरात राजाची आज्ञा पोहोचली तिथे यहूद्यांमध्ये

आनंद झाला आणि त्यांनी भोजनसमारंभ करून शुभदिन म्हणून पाळला. त्या देशाचे बरेच लोकही यूटी झाले. कारण त्यांना यूटींची भीती वाटू लागली.

१ आता बाराव्या महिन्याच्या म्हणजे अदार महिन्याच्या तेराव्या दिवशी लोकांस राजाच्या आजेचे व हुक्माचे पालन करायचे होते, यहूद्यांच्या शत्रूंनी त्याच्यावर वरचढ होण्याची आशा धरली होती पण त्याच्या उलट झाले, जे यहूद्यांचा देष्प करत होते त्या शत्रूपेक्षा यहूदी आता वरचढ झाले होते. २ आपल्याला नेस्तनाबूत करू पाण्याचा लोकांचा जोरदार प्रतिकार करता यावा म्हणून राजा अहश्रेराशच्या राज्यातील सर्व ठिकाणे येहूदी आपआपल्या नगरात एकत्र आले. त्यामुळे त्यांच्या विरोधात यायची कोणामध्येच ताकद नव्हती म्हणून यहूद्याना ते लोक घावरले. ३ शिवाय, सर्व प्रांतामध्ये अधिकारी, अधिपती, सरदार, आणि राजाचे कारभारी यांनी यहूद्याना सहाय्य केले, कारण ते सगळे मर्दख्याला घावरत होते. ४ मर्दख्य राजवाड्यातील मोठा व्यक्ती असून त्याची किर्ती राज्यातील सर्वांपर्यंत पोहचली होती, मर्दख्याचे सामर्थ्य उत्तरोत्तर वाढत गेले. ५ यहूद्यांनी आपल्या सर्व शत्रूंचा पाडव केला. तलवार चालवून त्यांनी शत्रूला ठार केले व शत्रूंवा विघ्वस केला. आपला तिरस्कार करण्याचा शत्रूचा आपल्या इछेप्रमाणे समाचार घेतला. ६ शूशन या राजधानीच्या शहरात यहूद्यांनी पाचरेजणांचा वथ करून धुव्या उडवला. ७ शिवाय त्यांनी पुढील लोकांस ठार केले. पर्शन्दाथा, दलफोन, अस्पाथा, ८ पोराथा, अदल्या, अरीदाथा, ९ पर्मश्ता, अरीसई, अरीदम, वैजाथा, १० हे हामानाचे दहा पुत्र होते. हम्मदाथाचा पुत्र हामान यहूद्यांचा शत्रू होता. यहूद्यांनी या सर्वांना ठार केले खेरे, पण त्यांची मालमत्ता लुटली नाही. ११ तटबंदी असलेल्या शूशनमध्ये, त्यादिवशी किंती जण मारले गेले ते राजाला सांगण्यात आले. १२ तेव्हा राजा एस्टरे राणीला म्हणाला, “हामानाच्या दहा पुत्रासही यहूद्यांनी शूशनमध्ये पाचरे लोकांस मारले. आता राजाच्या इतर प्रांतांत काय करावे अशी तुझी इच्छा आहे? तुझी काय विनंती आहे? ती मान्य करण्यात येईल. तुझी काय मागणी आहे? ती तुझ्यासाठी मान्य करण्यात येईल.” १३ एस्टरे म्हणाली, “राजाची मर्जी असेल तर शूशनमध्ये यहूद्याना आजच्यासारखेच उद्या करू घावे आणि हामानाच्या दहा पुत्रांचे देही खांबावर टांगावे.” १४ तेव्हा राजाने तशी आज्ञा दिली. शूशनमध्ये तोच कायदा दुसऱ्या दिवशीही चालू राहिला. हामानाच्या दहा मुलांना टांगले गेले. १५ अदार महिन्याच्या चौदाव्या दिवशी शूशनमधील यहूदी एकत्र जमले आणि त्यांनी शूशनमध्याला तीनशे जाणांना जिवे मारले पण त्यांच्या संपत्तीची लूट केली नाही. १६ त्यावेळी राजाच्या प्रांतामध्ये यहूदीदेखील आपल्या संरक्षणासाठी एकत्र जमले आणि आपल्या शत्रुपासून त्यांना विसावा मिळाला. जे त्यांचा देष्प करत होते त्या पंचाहतर हजार लोकांस त्यांनी ठार केले, पण त्यांनी ज्यांना ठार केले त्यांच्या मालमत्तेला हात लावला नाही. १७ अदार महिन्याच्या तेराव्या दिवशी हे घडले चौदाव्या दिवशी यहूद्यांनी विश्रांती घेतली आणि तो दिवस त्यांनी आनंदोत्सवाचा व मेजवाणीचा ठरविला. १८ परंतु शूशनमधील यहूदी अदार महिन्याच्या तेराव्या आणि चौदाव्या दिवशी एकत्र आले होते. मग पंधराव्या दिवशी त्यांनी आराम केला. पंधरावा दिवस त्यांनी मेजवाणीचा व आनंदोत्सवाचा ठरविला. १९ म्हणून खेडोपाडी राहणे जे यहूदी गावकूस नसलेल्या गावात राहतात ते अदारच्या चुरुदीशीला पुरीम हा सण साजरा करतात. त्यांचा सण चरुदीशीला असतो. त्यादिवशी ते मेजवाण्या देतात आणि भेटवस्त्रूंनी देवाणघेवाण करतात. २० मर्दख्याने जे घडले त्याची नोंद केली आणि त्याने राजा अहश्रेराशच्या प्रांतातील जवळ व दूरच्या सर्व प्रांतातील यहूद्याना पत्रे पाठवली, २१ दरवर्षी अदार महिन्याचा चौदावा आणि पंधरावा दिवसही अगत्याने पालावा, २२ त्या दिवशी यहूद्यांना आपल्या शत्रूपासून विसावा मिळाला म्हणून त्या दिवशी आनंदोत्सव साजरा करावा. या महिन्यात त्यांच्या शोकाचे रुपांतर आनंदात झाले. म्हणून हा महिनाही उत्सवासारखा साजरा करावा करावा. या महिन्यात त्यांच्या आक्रोशाचे रुपांतर आनंदोत्सवाच्या

दिवसात झाले. मर्दख्याने सर्व यहूद्यांना पत्रे लिहिली. सणासुदीचे दिवस म्हणून त्याने हे दिवस त्यांना साजरे करायला सांगितले. त्या दिवशी त्यांनी मेजवान्या घाव्यात, भेटवस्तूची देवाणयेवाण करावी आणि गरिबांना भेटवस्तू घाव्यात. २३ मर्दख्याने त्यांनी लिहिले होते त्याप्रमाणे यहूद्यांनी सुरवात केली होती तो उत्सव त्यांनी पुढेही चालू ठेवला. २४ हम्मदाथाचा पुत्र अगांगी हामान सर्व यहूद्यांचा शत्रू होता. त्याने यहूद्यांचा नायनाट करायाचे कपटी कारस्थान रचले होते. यहूद्यांच्या संहारासाठी त्याने चिठ्ठी टाकून दिवस ठरवला होता. २५ परंतु राजासमार ही गोष्ट आली तेव्हा त्याने अशी लिखीत आज्ञा काढली की, कपटी हामानाने यहूदी लोकांविरुद्ध रचलेल्या कारस्थानाचा दोष त्यांच्या माथी मारावा आणि त्यास व त्याच्या पुत्रांना फाशी देण्यात यावी. २६ यास्तव पूर या शब्दावरून “पुरीम” असे म्हणत, म्हणून या दिवसास “पुरीम” नाव पडले. कारण त्या पत्रामध्ये लिहिलेल्या सर्व गोष्टी, त्यांनी पाहिलेले सर्व काही आणि त्याच्याबाबतीत जे घडले होते त्यामुळे यहूद्यांनी ही प्रथा स्विकारती. २७ यहूद्यांनी नवीन रीत व कर्तव्य स्विकारले ही रीत आपल्या वंशजासाठी व जो प्रत्येकजन त्याना जोडलेले आहे तो. आपण हे दोन दिवस प्रत्येक वर्षी साजरे करावेत. ते त्यांच्या नियमानुसार आणि प्रत्येकवर्षी त्याच वेळी साजरे करावे. २८ प्रत्येक पिढी आणि प्रत्येक कुंब या दिवसाची आठवण ठेवते. सर्व प्रांतांमध्ये आणि सर्व नगरामध्ये हा दिवस साजरा केला जातो. पुरीमचे हे दिवस साजरे करण्याची प्रथा यहूदी कथीही सोडणार नाहीत. यहूद्यांचे वंशजही हा सण नेहमी लक्षात ठेवतील. २९ मग अबीहाईल ची कन्या राणी एस्तरे आणि यहूदी मर्दख्य यांनी पुरीमविषयी एक फर्मान लिहिले. हे दुसरे पत्र ही पूर्णपणे सत्य आहे हे सिद्ध करण्यासाठी त्यांनी ते फर्मान राजाच्या पूर्ण अधिकारानिशी काढले. ३० राजा अहश्वेरोशाच्या राज्यातील एकरोसत्तावीस प्रांतांमधील समस्त यहूद्यांना मर्दख्याने पत्रे लिहिली. त्यामध्ये शांतीची सत्य वचने होती. ३१ पुरीम साजरा करायला लोकांस सांगण्यासाठी मर्दख्याने ही पत्रे लिहिली. आणि हा नवीन सण केव्हा साजरा करायचा हे ही त्याने सांगितले. यहूदी मर्दख्य आणि राणी एस्तरे यांनी यहूद्यांसाठी अदेश पाठवले होते. यहूद्यांमध्ये आणि त्यांच्या वंशजामध्ये हा दोन दिवसाचा सण पक्का रुजावा म्हणून त्या दोघांनी ही कृती केली. इतर सणांच्या दिवशी जसे ते उपवास करून आणि शोक करून तो सण आठवणीने पाळतात तसा हा सण त्यांनी इथून पुढे पाळावा. ३२ पुरीमचे नियम एस्तेरच्या आज्ञेने ठरविण्यात आले. आणि या गोर्ंची लेखी नोंद ग्रंथात झाली.

१० मग अहश्वेरोश राजाने देशावर व समुद्रालगतच्या लोकांवर कर वसवला. २ त्याची सामर्थ्याची व पराक्रमाची जी कृत्ये, त्यांची आणि मर्दख्याने महत्व, राजाने ज्यांना थोर केले ते पारस आणि माझ राजांच्या इतिहासाच्या ग्रंथात लिहिले आहेत. ३ राजा अहश्वेरोशाच्या खालोखाल यहूदी मर्दख्याचे स्थान होते. त्याचे यहूदी बांधव त्यास फार मान देत. कारण लोकांच्या भल्यासाठी तो खूप मेहनत घेई. त्याच्या सर्व लोकांशी शांततेने बोलत असे.

ईयोब

१ ऊस देशात एक पुरुष राहत होता त्याचे नाव ईयोब होते, तो सात्यांक व सरळ होता, तो देवाचा आदर करीत असे व वाईटापासून दूर राही. २ ईयोबाला सात मुले आणि तीन मुली झाल्या. ३ ईयोबाजवळ सात हजार मेंद्रे, तीन हजार उंट, बैलांच्या पाचशे जोड्या, आणि पाचशे गाढवी होती. त्याच्याकडे पुकळ चांगले सेवकही होते. पूर्वमधील सर्व लोकांमध्ये तो अतिशय थोर पुरुष होता. ४ प्रत्येकाने ठरवलेल्या दिवशी त्याची मुले आपापल्या घरी भोजन समारंभ करीत असत आणि त्या सर्वांसोबत खाणे आणि पिणे करावयास त्यांच्या तिन्ही बहिर्णांनी बोलवत असत. ५ जेव्हा भोजनसमारंभाचे दिवस पूर्ण झाल्यावर, ईयोब त्यांना बोलवून त्यांची देवासाठी पुन्हा शुद्धी करी. तो मोठ्या पहाटेस लवकर ऊठे आणि त्याच्या प्रत्येक मुलासाठी होमार्पण करीत असे, तो मृणत असे, “कदवित माझ्या मुलांनी पाप केले असेल आणि त्यांच्या मनात देवाचा तिरस्कार केला असेल.” ह्याप्रमाणे ईयोब नित्य करीत असे. ६ एक दिवस असा आला कि त्या दिवशी देवपुत्र परमेश्वरासमोर येऊन उभे राहीले, त्यांच्यामध्ये सैतानही तेथे आला. ७ परमेश्वर सैतानास म्हणाला, “तू कौटून येत आहेस?” नंतर सैतानाने परमेश्वरास उत्तर दिले आणि म्हणाला, “पृथ्वीवर हिंदून फिरून आणि तिच्यावर खाली-वर चालत जाऊन आलो आहे.” ८ परमेश्वर सैतानास म्हणाला, “तू माझा सेवक, ईयोब याच्याकडे लक्ष दिलेस काय? पृथ्वीत त्याच्यासारखा सरळ आणि सात्यिक, देवभिरु व दुष्टेपासून दूर राहणारा असा कोणीही मनुष्य नाही.” ९ नंतर सैतानाने परमेश्वरास उत्तर दिले आणि म्हणाला, “ईयोब देवाचे भय ऊपीच बाळगतो काय? १० तू त्याची पनी त्यास म्हणाली, “तुम्ही अजूनही तुमची सात्यिका धरून ठेवली आहे का? तुम्ही देवाचा त्याग करा आणि मरा,” ११ परंतु तो तिला म्हणाला, “तू मूर्ख स्त्रीसारखी बोलत आहेस. देवाच्या हातातून आपण चांगलेच घेतले पाहीजे वाईट नाही काय?” तू असाच विचार करतेस ना? या सर्व बाबतीत ईयोबाने त्याच्या बोलण्याद्वारे पाप केले नाही. १२ ईयोबाचे तीन मित्र म्हणजे अलीफज तेमानी, विलदू शूही आणि सोफर नामाशी या तिन्ही मित्रांनी त्याच्यावर अलोल्या संकटाविषयी ऐकले होते, ईयोबाला भेटून त्याच्यासोबत शोक करण्यास आणि त्याचे सांत्वन करावे याबदल त्यांचे एकमत झाले, तेव्हा ते आपआपल्या ठिकाणाहून आले. १३ जेव्हा त्यांनी दुरुन आपले डोके वर करून पाहिले तेव्हा त्यांनी त्यास आळखले नाही, तो मोठ्याने रडले, प्रत्येकाने आपआपला स्वतःचा झागा फाडला आणि हवेत धूळ उडवली आणि स्वतःच्या डोक्यावरही घेतली. १४ मग ते त्याच्याबोरेवर सात दिवस आणि सात रात्री जमीनीवर बसून राहिले, आणि त्याच्याशी एक शब्दही कोणी बोलले नाही कारण त्याचा शोक अतिशय तीव्र होता असे त्यांनी पाहीले.

परमेश्वराचे नाव धन्य असो.” २२ या सर्व स्थितीतही, ईयोबाकडून पाप घडले नाही, देवाने चूक केली आहे असे काही तो मुख्यसारखा बोलता नाही.

२ पुढ्हा एके दिवशी देवपुत्र परमेश्वरासमोर येऊन उभे राहीले, त्यांच्यामध्ये सैतानही परमेश्वरासमोर हजर झाला होता. २ परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “तू कौटून येत आहेस?” सैतानाने परमेश्वरास उत्तर दिले आणि म्हणाला, “पृथ्वीवर हिंदून फिरून आणि येथून तेथून चालत जाऊन परत आलो आहे.” ३ नंतर परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “माझा सेवक ईयोब याच्याकडे तूकू लक्ष गेले का? पृथ्वीवर त्याच्यासारखा कोणीही नाही, तो सात्यिक आणि सरळ मनुष्य आहे, तो देवाचे भय धरीतो आणि दुष्ट गोर्टींपासून दूर राहतो. जरी त्याच्याविरुद्ध कोणतेही कारण नसताना त्याचा नाश करण्यास तू मला तयार केले, तरीही त्याने आपली सात्यिका अंखड धरून ठेवली आहे.” ४ सैतानाने परमेश्वरास उत्तर दिले, आणि म्हटले, “कातडीसाठी कातडी, खोरेखर मनुष्य स्वतःच्या जीवासाठी आपले सर्वकाही देईल. ५ परंतु जर तू तुझा हात लांब करून त्याच्या हाडांना आणि शरीराला स्पर्श केलास, तर तो तुझ्या तोंडावर तुझा नकार करील.” ६ परमेश्वर सैतानाला म्हणाला, “पाहा, तो आता तुझ्या हाती आहे, मात्र त्याचा जीव राखून ठेव.” ७ मग सैतान परमेश्वराच्या उपस्थितीनून निघून गेला आणि त्याने ईयोबाला तळपायांपासून डोक्यापर्यंत वेदनांनी भरलेल्या फोडांनी पीडिले. ८ ईयोबाने स्वतःचे अंग खाजविण्यासाठी खापराचा तुकडा घेतला आणि तो राखेत जाऊन बसला. ९ नंतर त्याची पनी त्यास म्हणाली, “तुम्ही अजूनही तुमची सात्यिका धरून ठेवली आहे का? तुम्ही देवाचा त्याग करा आणि मरा,” १० परंतु तो तिला म्हणाला, “तू मूर्ख स्त्रीसारखी बोलत आहेस. देवाच्या हातातून आपण चांगलेच घेतले पाहीजे वाईट नाही काय?” तू असाच विचार करतेस ना? या सर्व बाबतीत ईयोबाने त्याच्या बोलण्याद्वारे पाप केले नाही. ११ ईयोबाचे तीन मित्र म्हणजे अलीफज तेमानी, विलदू शूही आणि सोफर नामाशी या तिन्ही मित्रांनी त्याच्यावर अलोल्या संकटाविषयी ऐकले होते, ईयोबाला भेटून त्याच्यासोबत शोक करण्यास आणि त्याचे सांत्वन करावे याबदल त्यांचे एकमत झाले, तेव्हा ते आपआपल्या ठिकाणाहून आले. १२ जेव्हा त्यांनी दुरुन आपले डोके वर करून पाहिले तेव्हा त्यांनी त्यास आळखले नाही, तो मोठ्याने रडले, प्रत्येकाने आपआपला स्वतःचा झागा फाडला आणि हवेत धूळ उडवली आणि स्वतःच्या डोक्यावरही घेतली. १३ मग ते त्याच्याबोरेवर सात दिवस आणि सात रात्री जमीनीवर बसून राहिले, आणि त्याच्याशी एक शब्दही कोणी बोलले नाही कारण त्याचा शोक अतिशय तीव्र होता असे त्यांनी पाहीले.

३ यानंतर, ईयोबाने आपले तोंड उघडले आणि आपल्या जन्मदिवसास शाप दिला. २ तो (ईयोब) म्हणाला, ३ “भी ज्या दिवशी जन्मलो तो दिवस नष्ट होवो, मुलाची गर्भधारणा झाली अशी जी रात्र म्हणाली ती भस्म होवो. ४ तो दिवस अंथकारमय होवो, देवाला त्याचे विस्मरण होवो, त्यावर सुर्यप्रकाश पडला नसता तर फार बेरे झाली असते. ५ मृत्यूची सावली आणि अंधार त्यास आपल्या स्वतःचा समजो, ढांग सदैव त्यावर राहो, जी प्रयेक गोष दिवसाचा अंधार करते ती त्यास खरेच भयभीत करो, ६ ती रात्र काळोख घटू पकडून ठेवो, वर्षाच्या दिवसांमध्ये ती आनंद न पावो. महिन्याच्या तिथीत तिची गणती न होवो. ७ पाहा, ती रात्र फलीत न होवो, तिच्यातून आनंदाचा ध्वनी न येवो. ८ जे लिव्याथानाला जागविण्यात निपुण आहेत ते त्या दिवसास शाप देवो. ९ त्या दिवसाच्या पहाटेचे तरो काळे होते. तो दिवस प्रकाशाची वाट पाहो पण तो कधी न मिळो, त्याच्या पापण्यास उषःकालाचे दर्शन न घडो. १० कारण तिने माझ्या जन्मीचे उदरद्वार बंद केले नाही, आणखी हे दुःख माझ्या डोळ्यापासून लपवीले नाही. ११ उदरातून बाहेर आलो तेव्हाच मी का मरण पावलो नाही? माझ्या आईने मला जन्म देताच मी का प्राण त्यागला नाही?

१२ तिच्या मांडयानी माझा स्विकार का केला? किंवा मी जगावे म्हणून तिच्या स्तनांनी माझा स्विकार का केला? १३ तर मी आता निश्चित खाली पडून राहीलो असतो, मी झोपलो असतो आणि विश्रांती पावलो असतो. १४ पृथ्वीवरील राजे आणि सल्लागार, ज्यांनी आपल्यासाठी कबरा बांधल्या त्या आता उधवस्त झाल्या आहेत. १५ किंवा ज्या राजकुमारांनी आपली घेरे सोन्या रुच्यांनी भरली त्याच्या बरोबरच मलाही मरण आले असते तर बरे झाले असते. १६ कदवित मी जन्मापासून मृत मूल का झालो नाही, किंवा प्रकाश न पाहिलेले अर्भक मी असतो तर बरे झाले असते. १७ तेथे गेल्यानंतरच दुष्ट त्रास देण्याचे थांबवितात. तेथे दमलेल्यांना आराम मिळतो. १८ तेथे कैदींही सहज एकत्र राहतात, तेथे त्यांना गुलाम बनविण्याचे ओरडणे ऐकू येत नाही. १९ लहान आणि थोरे तेथे आहेत, तेथे गुलाम त्यांच्या मालकापासून मुक्त आहेत. २० दुर्दशीतील लोकांस प्रकाश का दिल्या जातो, जे मनाचे कटू आहेत अशांना जीवन का दिले जाते, २१ ज्याला मरण पाहीजे त्यास मरण येत नाही, दुःखी मनुष्य गुप्त खजिन्यापेक्षा मृत्यूच्या अधिक शोधात असतो? २२ त्यास थडगे प्रात झाले म्हणजे ते हर्षत होतात, त्यास अति आनंद होतो? २३ ज्या पुरुषाचा मार्ग लपलेला आहे, देवाने ज्या पुरुषाला कुरंगात ठेवले आहे अशाला प्रकाश का मिळतो? २४ मला जेवणाएवी उसासे मिळत आहेत! माझे कण्हने, पाण्यासारखे बाहेर ओतले जात आहे. २५ ज्या गोर्धनी मी घावरते त्याच गोर्धी माझ्यावर येतात. मी ज्याला भ्यालो तेच माझ्यावर आले. २६ मी निश्चित नाही, मी स्वस्थ नाही, आणि मला विसावा नाही, तरी आणखी पीडा येत आहे.”

४ अलीफज तेमानीने उत्तर दिले आणि तो म्हणाला, २ “जर कोणी तुझ्यासोबत बोलण्याचा प्रयत्न केला, तर तू दुःखी होशील का? परंतु बोलण्यापासून स्वतः ला कोण आवरेल? ३ पाहा, तू पुष्कळांना शिकवले आहेस. तू अशक्त हातांना शकी दिली आहेस. ४ तू तुझ्या शब्दांनी खाली पडणाऱ्याना सावरले आहेस. तू अशक्त गुढ्ये बळकट केले आहेस. ५ पण आता संकटे तुझ्यावर आली आहेत, आणि तू खचला आहेस, ते तुला स्पर्श करतात. आणि तू त्रासात पडतोस. ६ तुझ्या देवभिरुपणाची तुला खात्री नाही काय, तुझी सावीकता तुझ्या आशेचे मार्ग नाही काय? ७ मी तुला विनंती करतो, कोणी निष्पाप कथी नाश पावला का? किंवा चांगल्या लोकांचा कर्धी निः पात झाला का? याच्या विषयी तू विचार कर. ८ मी असे पाहीले आहे की जे थोर अन्यायाची नंगरायी करीतात, आणि कष्ट पेरतात ते तशीच कापणी करतात. ९ देवाच्या श्वासाने ते नाश पावतात. त्याच्या रागाने ते भस्म होतात. १० सिंहाची गर्जना, सिंहाचा विक्राळ ध्वनी नष्ट होतो, तरुण सिंहाचे दात उपटले जातात. ११ म्हातारा सिंहं शिकार न मिळाल्यामुळे मरण पावतो, सिंहिणीचे छावे सगळीकडे पांगतात १२ आता माझ्याकडे एक गुप्त निरोप आला, आणि माझ्या कानी त्याची कुजुळु पडली. १३ जेव्हा लोक गाढ झोपेत असतात, मी रात्रीच्या दृष्टांताच्या विचारात असतो, १४ मी घावरतो आणि माझा थरकाप झाला. माझी सगळी हाडे थरथरा कापू लागली. १५ एक आत्मा अगदी माझ्या चेहेज्यावजवळून गेला आणि माझ्या शरीरावरचे केस उभे राहिले. १६ तो आत्मा निश्चल उभा राहिला, पण त्याचा आकार मला दिसू शकला नाही, माझ्या डोळ्यांसमोर एक आकार होता, तेथे शांतता होती आणि वाणी असे बोलताना मी ऐकली. १७ मर्त्य मनुष्य देवापेक्षा नितीमान असू शकतो काय? मनुष्य त्याच्या निर्मात्यापेक्षा अधिक शुद्ध असू शकतो काय? १८ पाहा, जर देव त्याच्या सेवकावर विश्वास ठेवत नाही. जर त्यास त्याच्या दूतांमध्ये काही दोष आढळतो, १९ तर जे मातीच्या घरात राहतात त्यांच्याविषयी हे किंती सत्य आहे, ज्यांच्या घरांचा पाया धुळीत आहे, ते पंतगासारखे तितक्या लवकर चिरडले जातात? २० आणि सकाळपासून संध्याकाळपर्यंत ते नाश पावतात, ते कायमचे नष्ट होतात व

कोणीही त्यांच्याकडे लक्ष देत नाही. २१ त्यांच्या तंबूच्या दोन्या वर खेचल्या जात नाही काय? ते मरतात, शहाणपणा न मिळवताच मरतात.”

५ “आता आरोळी मार, तुला उत्तर देईल असा कोण आहे? असा कोण एक धार्मिक आहे का ज्याच्याकडे तू जावे? २ मूर्ख मनुष्याचा राग त्यास मारून टाकतो, जलफळात मुर्विला ठार मारतो. ३ मी मूर्ख व्यक्तीस मुळावलेले पाहीले, परंतु अचानक मी त्याच्या घराचा तिरस्कार केला. ४ त्याची मुले सुरक्षितेपासून फार दूर आहेत, ते शहाण्या वेशीत चिरडले जातील. त्याना तारणारा कोणीही राहणार नाही. ५ भुकेल्या मनुष्यांनी त्याची उभी पिके खाऊन टाकली, काट्याकुट्यात वाढलेले धान्याली लोकांनी सोडले नाही, लोभी मनुष्यांनी सर्वकाही नेले. ६ अदचणी मातीतून येत नाहीत, किंवा संकटे रानातून उगवत नाहीत. ७ परंतु जशा ठिणग्या वर उडतात, तसा मनुष्य स्वतःह देवाकडे चवळ्याले असतो, त्याच्याकडे मी माझे गाहाने कबूल केले असते. ८ तो ज्या आश्र्यकारक गोषी करतो, त्याच्या अदुक गोषीची सीमा नाही. ९० तो पृथ्वीवर पाऊस देतो. आणि शेतांवर पाणी पाठवतो. ११ तो नग्र लोकांस उच्चस्थानी बसवतो आणि जे राखेत बसून शोक करतात त्यांना तो सुरक्षीत उठवतो. १२ तो धूताची कार्य निष्पक्ष करतो, म्हणजे त्यांच्या हाताचे कट स्थिरेस जाणार नाहीत. १३ तो शहाण्यास त्याच्याच धुर्तीत्या जाळ्यात अडकवितो, तो दूशर लोकाच्या मसलती लवकर संपुष्टात आणतो. १४ त्यांचा भर दिवसाच अंधारी सामाना होतो, दिवसा मध्यांद्यात ते रात्र असल्यासारखे चाचपडतात. १५ त्यांच्या मुखांतील तलवारीपासून तो दीरी मनुष्यास, आणि बलवंताच्या हातातून गरजवंत मनुष्यास सोडवतो १६ म्हणून दरिद्री मनुष्यास आशा आहे, आणि अन्याय आपले तोंड बंद करते. १७ पाहा, ज्या मनुष्याला देव दुर्स्त करतो तो सुखी आहे, म्हणून सर्वशक्तिमानाच्या शिक्षेचा अवमान करू नकोस. १८ तो च जखम करतो आणि नंतर तो च पट्टी बांधतो. तो जखमा करतो आणि नंतर त्याच्याच हाताने बरे करतो. १९ सहा संकटामधून तो तुझा बचाव करील, खरोखर, सातीनी संकटात, तुला तुला स्पर्श करणार नाही. २० दुष्काळात (अवर्षण) तो तुला मृत्यूपासून आणि लढाईत तलवारीपासून वाचवेल. २१ जिभेच्या दुःखादीची वाच्यापासून तू झाकला जाशील, आणि विनाश तुझ्यावर येईल तेका तू त्यास भिणार नाहीस. २२ तू विनाशात व दुष्काळात (अवर्षण) हसशील. आणि तुला रानपशूची भीती वाटणार नाही. २३ तुझ्या भूमीतील पाषाणाशीही तुझा करार होईल, जंगली पश्शूचीही तू शंतीने राहशील २४ तुला समजेल तुझा तंबू त्याच्यामध्ये सुरक्षित आहे, तू तुझ्या कळपाची पाणीही करशील आणि तुला काही कमतरता आढळणार नाही. २५ तुझे घराणे समृद्ध होईल. वनातील कुरणासारखी तुझी संतती वाढेल असे तू पाहाशील. २६ जशी कापणीच्या वेळी वाळलेली गळ्याची पेढी मळणीसाठी आणतात तसा तू वयोवृद्ध होईल कबरेत येशील. २७ पाहा, आम्ही या सायांचा अभ्यास केला आहे आणि ते सर्व खेरे आहे. म्हणून तू आमचे ऐक. आणि त्यातून स्वतः साठी काही शिक.”

६ नंतर ईयोबाने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “अहो, जर तुम्ही फक्त माझ्या यातना तोलल्या, जर माझ्या शोकाला तराजूत मोजले. ३ तर ते आता समुद्रातल्या वाळूपेक्षा जड आहे. यामुळे च काय माझे शब्द व्यर्थ आहे. ४ त्या सर्वशक्तिमानाचे बाण माझ्यात आहेत. माझ्या प्राण विशाला प्रितम घेत आहे, देवाने स्वतः त्याची दहशत माझ्या विरुद्ध सज्ज केली आहे ५ वनातील गाढवाला गवत मिळाल्यावर ते ओरडते काय? किंवा गळ्याणीत चारा असता बैल भुकेने हुंबरते काय? ६ ज्याला चव नाही असे मिठाशिवाय खातात काय? किंवा अंडातल्या पांढऱ्या भागाला काही चव असते काय? ७ ज्याला मी स्पर्श करण्यास नाकारले, ते माझ्यासाठी तिरस्करणीय अन्न झाले. ८ अहो, माझ्या विनंती प्रमाणे मला मिळाले आणि माझी आशा

देव पूर्ण करील तर किती बरे! ज्या गोष्टी हव्यात त्या देवाने मला दिल्या असत्या. १ जर देवाच्या ईच्छेत आले तर त्याने मला चिरडून टाकावे, त्याने आपला हात मजवून काढून घ्यावा आणि या जीवनातून मला मुक्त करावे. १० तशाने माझ्या दुखाचा परीहर होईल, जरी मी त्रासात असतो तरी मी दुःखात आनंद करीन, कारण जो पवित्र आहे त्याचे शब्द मी कथीही नाकारले नाही. ११ माझी काय शक्ती आहे की मी वात पाहण्याचा प्रयत्न करू? माझा अंत काय, कि मी स्वतःला आवरून धरू? १२ माझी शक्ती पाषाणासारखी आहे काय? किंवा माझे शरीर पितळेचे बनलेले आहे काय? १३ माझ्यापासून मला कोणोही साहाय्य होत नाही हे सत्य नाही काय, आणि ज्ञान माझ्यापासून हिरांगून घेण्यात आले नाही काय? १४ कमजोर व्यक्तीवर संकट आले, त्याने सर्वशक्तिमान देवाचे भय धरणे सोडून दिले, तरी सुद्धा त्याच्या मित्राने विश्वासूपूण दाखवावा. १५ वैधुनो, तुम्ही माझ्यासाठी वाळवंटी प्रदेशासामान व कथी न वाहणाऱ्या ओढ्याप्रमाणे आहात. १६ त्याच्यावर बर्फ असल्या कारणाने ते गढूळ झाले आणि जे बर्फामध्ये स्वतःला लपवितात असे तुम्ही आहात. १७ जेव्हा ते बाहेर फेकले जातात ते नष्ट होतात, जेव्हा उण्णात वाढते ते जागेवरच वितलून जातात. १८ त्याचा गट त्याच्या मागने प्रवास करीत असता ते पाण्यासाठी बाजूला वलतात ते सुकलेल्या प्रदेशात भटकतात आणि नंतर नाश पावतात. १९ तेमाच्या गटाने तेथे तपास केला. शबाच्या कफिल्याने आशेने त्याचा शोध घेतला. २० त्याची अपेक्षाभंग झाली कारण त्यांना पाणी सापडण्याची खात्री होती, ते तेथे गेले परंतु ते तेथे फसले. २१ आता तुम्ही मित्र माझ्यासाठी काहीच नाही, तुम्ही माझी भयानक परिस्थिती पाहीली आणि घाबरून गेला आहात. २२ मला काही द्या असे मी म्हणालो का? किंवा आपल्या संपत्तीतून मला काही बक्षीस द्या? २३ किंवा ‘माझ्याविरोधाकाच्या हातून माझे रक्षण करा?’ किंवा, कूर लोकांपासून खंडणी देऊन वाचवा! असे मी तुम्हास महटले का? २४ आता तुम्ही मला समज द्या आणि मी शांत होईन. माझी काय चूक झाली ते मला दाखवा. २५ प्रामाणिक शब्द किती दुःख देणारे असतात! परंतु तुमचे वादविवाद, मला कसे धरमाकवतील? २६ तुम्ही माझे शब्द नाकारण्याची योजना केली आहे का? निराश करण्याचा मनुष्याचे शब्द वाच्यासारखे आहेत का? २७ खरोखर, पोरक्या मुलांवर जुगार खेळता, आणि तुम्ही व्यापाच्यासारखे मित्रांबरोबर घासाधीस करता. २८ पण आता माझ्याकडे लक्षपूर्वक पाहा. खात्रीने मी तुमच्या तोंडासमोर खेटे बोलणार नाही. २९ मी तुम्हास विनंती करतो तुम्ही आता कडक धोरण सोडून द्या तुमच्याबोवर अन्याय होणार नाही. खरोखर, कडक धोरण सोडून द्या, कारण माझे धोये निरीचे आहे. ३० माझा जीभवर काही वाईट आहे काय? माझ्या तोंडाला अर्धमाचा फरक समजत नाही काय?”

७ “प्रत्येक मनुष्यास पृथीवर खूप कष्ट करावे लागतात की नाही? त्याचे आयुष्य मजुराच्या आयुष्यासारखे असते कि नाही? २ गुलामाप्रमाणे मनुष्यास काम केल्यानंतर संध्याकाळी सावलीची गरज भासते. मनुष्य काम केल्यानंतर पगाराच्या दिवसाची वात बघण्या मजुराप्रमाणे आहे. ३ म्हणून माझे अनेक महीने हालअपेशातून गेले आहेत, माझ्या वाट्याला कथाचीच रात्र आली आहे. ४ जेव्हा मी झोपी जातो, मी स्वतःला नष्ट होण्यातो? रात्र केव्हा निघून जाईन? आणि केव्हा मी ऊठेन? एकसारखा मी तलमलतो दिवस उजाडेपैरंत. ५ माझे शरीर किड्यांनी आणि मातीच्या ढेकळांनी भरलेले आहे, माझी कातडी सोलवटलेली आणि वाहत्या जखमांनी भरलेली आहे. ६ माझे दिवस विणक्याच्या मागापेक्षा भरभर जातात आणि माझे आयुष्य आरेशिवाय संपते. ७ देवा, माझे आयुष्य म्हणजे केवळ शास आहे हे अठव, माझे नेत्र काही चांगले पाहणार नाही. ८ देवाचे डोळे माझ्यावर आहेत, त्याच्या डोळ्यांना मी पुन्हा दिसणार नाही, देवाचे डोळे माझा शोध करतील परंतु मी नसणार. ९ ढग दिसेनासा होतो आणि निघून जातो. त्याचप्रमाणे मनुष्य

मरतो आणि थडग्यात पुरला जातो. तो पुन्हा कधीही परत येत नाही. (Sheol h7585) १० तो त्याच्या घरात कधीही परत येणार नाही. त्याची जागा त्यास ओळखणार नाही. ११ तेव्हा मी गप्य बसणार नाही, मी माझ्या आत्म्याच्या क्लेशातून बोलेन, माझ्या जिवाच्या कुडूपणातून मी बोलेन. १२ तू माझ्यावर पहारा का करीत आहेस? मी समुद्र आहे का? किंवा सुमुद्री राक्षस आहे? १३ माझे अंथरुण या स्वस्थात देऊ शकेल, माझा बिछानाच मला विश्रांती आणि स्वास्थ्य देईल. १४ तेव्हा तू मला भयानक स्वप्नांनी घावरवतोस. आणि तुझ्या दृष्टींतांनी मला भय वाटते. १५ म्हणून जगण्यापेक्षा गुदमरून मरणे मी परंतु करतो. १६ मी माझ्या जीवनाचा तिरस्कार करतो. मी आशा सोडून दिली आहे. मला एकटा सोडून दे. माझ्या जीवनाला काही अर्थ नाही. १७ मनुष्य तुला इतका महत्वाचा वाटतो, तू त्यास इतका आदर का दाखवावास, तू त्याची दखल तरी का घेतोस. १८ तू त्यास रोज सकाळी का भेटोस आणि क्षणाक्षणाला त्याची परीक्षा का घेतोस? १९ तू माझ्यावरची आपली नजर काढीत नाहीस, थुंकी गिळण्यासही तू मला वेळ देत नाहीस, असे कोठवर चालणार? २० तू लूलोंकांवर नजर ठेवतोस. मी पाप केले असले तरी मी आता काय करू शकतो? तू मला तुझे लक्ष्य का बनवत आहेस, मी तुझ्यासाठी एक समस्या बनली आहे का? २१ तू मला माझ्या घोर अन्यायाची आणि माझा आजाभांगाची क्षमा का करून टाकीत नाहीस? मी आता असाच धुळीत पडून राहणार तू नंतर माझा शोध घेशील पण मी अस्तित्वात नसेल.”

C नंतर बिल्दद शूहीने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “तू किंती वेळपर्यंत असा बोलत राहणार आहेस? तुझे शब्द सोसाठ्याच्या वाच्यासारखे किंती वेळेपर्यंत उडत राहील. ३ देव नेहमीच न्यायी असतो का? सर्वशक्तिमान देव बरोबर असलेल्या धार्मिक गोष्टी कथीच बदलत नाही काय? ४ तुझ्या मुलांनी देवाविरुद्ध काही पाप केले असेल म्हणून देवाने त्यांना त्यांच्या पापाची शिक्षा केली. ५ परंतु आता तू त्याच्याकडे लक्ष दे आणि त्या सर्वशक्तिमान देवाची दयेसाठी आवर्जन प्रार्थना कर. ६ तू जर चांगला आणि सरळ असलास तर तुला मदत करण्यासाठी तो त्वरीत येईल. तुझे कुटुंब तुला परत देईल. ७ जरी तुझी सुरुवात लहान असली, तरी तुझी अंतिम स्थिती अधिक मोठी असेल. ८ मी तुला विनंती करतो वडिलांच्या वेळेची माहिती विचार, त्यांनी जो शोध लावला तो तुझ्यासाठी लागू करून घे. ९ आपण अगदी कालच जन्माला आलो आहोत आणि काहीच माहित नाही, कारण छायेप्रमाणे आपले पृथीवीतलावरचे दिवस आहेत. १० ते काय तुला शिकविणार आणि संगणार नाहीत काय? काय ते त्याचा अंतकरणातून बोलणार नाही का? ११ लक्डाळी चिखलाशिवाय उंच वाढू शकतात का? गवत (बोल) पाण्याशीवाय उगवू शकेल का? १२ ते अजूनीही हिवे आहेत आणि कापले नाही, ते दुसऱ्या झाडापेक्षा लावकर सुकून जातात. १३ म्हणून नसितक मनुष्याची आशा, जे सर्व देवाला विसरतात त्याचा मार्फ सुद्धा नष्ट होईल. १४ ज्याचा भरवसा नष्ट होतो. आणि ज्याचा विश्वास कोळ्याच्या जाळ्यासारखा तकलादु आहे. १५ तो आपल्या घरावर टेकला असता परंतु ते त्यास आधार देऊ शकणार नाही, त्याने ते पकडून धरले असता ते स्थिर राहायचे नाही. १६ तो सूर्यप्रकाश मिळालेल्या वनस्पतीसारखा हिरवगार आहे, तिच्या फांद्या सर्व बागेत पसरतात. १७ तीची मुळे खडकाभोवती आवल्ली जातात आणि खडकावरही उगवण्याचा प्रयत्न करतात. १८ परंतु जर हा व्यक्ती त्या जागेवरून हलवला गेला तर तो नष्ट होतो, मग ती जागा त्यास नाकारून म्हणेल ‘मी तुला कधी पाहिले नाही.’ १९ पाहा अशा रीतीने वागण्याच्या वक्तीबद्दल हात आनंद आहे की तिच्याच जाणी धुळीतून दुसरे उगवतील. २० पाहा, देव निरागस लोकांस सोडून देत नाही. तसेच तो वाईट मनुष्यांना मदतही करत नाही. २१ देव तुझे तोंड हास्याने भरून टाकेल आणि

तुझे ओठ आनंदाने ओरडतील! २२ जे तुझा द्वेष करतात ते लज्जेची वस्त्रे घालतील, दुष्ट मनुष्यांची राहूनी नष्ट होइल.”

१ मग ईयोब उत्तर देऊन म्हणाला, २ “तू जे काही म्हणत आहेस ते खेरे असल्याची जाणीव मला आहे, परंतु देवापुढे मनुष्य कसा बोरव ठेले?”

३ मनुष्य देवाशी वाद घालू शकत नाही. देव हजार प्रश्न विचारू शकतो आणि मनुष्यास त्याच्या एकाही प्रश्नाचे उत्तर देता येत नाही. ४ देव खूप विद्वान आहे आणि त्याची शक्ती अमर्याद आहे. देवाचे मन कठीण करून कोण निभावेल? ५ तो क्रोधित झाला की पर्वत हलवतो आणि लोकांस ते कळत देखील नाही. ६ तो पृथ्वीचा थरकाप करण्यासाठी भूकंप पाठवतो. आणि पृथ्वीचा पायाच हलवून टाकतो. ७ तोच तो देव आहे, जो सूर्याला उग्रू नये म्हणून सांगतो आणि तो उगवत नाही, आणि तायांनी चमकू नये म्हणून तो लपवून ठेवतो. ८ त्याने एकट्याने आकाश निर्माण केले. तो सागराच्या लाटावर चालतो. ९ देवाने सप्तरिषि, मृत्युर्णीव व कृतिका याना निर्माण केले. दक्षिणेकडे आकाश ओलांडणारे ग्रहही त्यानेच निर्माण केले. १० तोच देव आहे ज्याने आशयर्काकर अनाकलनीय गोषीही निर्मित्या. खोरेखरच देवाच्या अद्भुत कृत्यांची सीमा नाही. ११ पाहा, देव जेवा माझ्या जवळून जातो तेव्हा मी त्यास बघू शकत नाही. तो जातो तरी त्याची महानता मला समजत नाही. १२ देवाने जरी काही घेतले तरी त्यास कोणीही अडवू शकत नाही. तू काय करीत आहेस? असे त्यास कोणी विचारू शकत नाही. १३ देव त्याचा क्रोध काबूल ठेवणार नाही. राहावाचे मदतीनीसुधा त्यास घाबरतात. १४ म्हणून मी देवाशी वाद घालू शकत नाही. त्याच्याशी काय बोलावे ते मला सुचणार नाही. १५ मी निष्पाप आहे, पण मी त्यास उत्तर देऊ शकणार नाही. मी केवळ माझ्या देवाची कृपादृष्टी मिळाली म्हणून याचना करू शकतो. १६ मी हाक मारल्यानंतर त्याने उत्तर दिले असते, तरी त्याने माझे ऐकलेच अशी माझी खात्री झाली नसती. १७ तो मला चिरडण्यासाठी वादले पाठवील. आणि काहीही कारण नसता तो मला जखमा देईल. १८ तो मला माझा शास परत घेई देणार नाही. म्हणून तो मला अधिक कळू देईल. १९ कोण शक्तीमान आहे जर आपण बोलतो तर देव सर्वशक्तिमान आहे, आणि जर आपण न्याया विषयी बोलतो, तर त्यास न्यायालयात कोणी आणु शकेल काय? २० मी धर्मी जरी असलो, माझेच मुख मला अपराधी बनवते, मी परिपूर्ण जरी असलो, तरी पण माझे बोलणेच माझी अपूर्णता प्रमाणीत करते. २१ मी निष्पाप आहे, पण काय विचार करावा ते मला कळत नाही. मी माझ्याचा आयुष्याचा धिक्काकर करतो. २२ मी स्वतः शीच म्हणतो: सगळ्याच्याच बाबतीत हे घडते. पापी लोकांसांख्येच निष्पाप लोकही मरतात. देवच सगळ्यांचे जीवन संपवतो. २३ काहीतीरी भयानक घडते आणि निष्पाप मनुष्य मरतो तेव्हा देव त्यास फक्त हसतो का? २४ जेवा एखादा वाईट मनुष्य सत्ता बळकावतो तेव्हा जे घडते आहे ते बघण्यापासून देव पुढाऱ्यांना दूर ठेवतो जर नाही, तर तो कोण आहे जो असे करतो? २५ माझे दिवस एखादा धावपटू पेक्षाही वेगाने धावतात. माझे दिवस उडून जातात, त्यामध्ये कुठेही सुख दिसत नाही. २६ लक्ष्मांजली बनवलेली बोट जशी वेगात जाते तसे माझे दिवस वेगात सरतात. गरुदाने आपल्या भक्ष्यावर ड्राप घालावी त्याप्रमाणे माझे दिवस अतिशय वेगात जातात. २७ मी जरी म्हणालो, की माझे दुःख विश्रेन, मी चेहर्यावर हास्य आणेन, मी तक्राकरणार नाही. आणि आनंदी होईल. २८ मला माझा दुःखाचे भय वाढायला हवे, कारण मला माहित आहे, निर्दोष गनणार नाहीस. २९ मी अशीच अपराधी ठरवला गेलो आहे. मग प्रयत्न तरी कशाला करायचे? ३० मी माझे अंग बफनि धुतले आणि हात साबणाने स्वच्छ केले. ३१ तरीही देव मला घाणीच्या खड्यात ढकलेल. नंतर माझे स्वतः चे कपडे देखील माझा तिरस्कार करतील. ३२ देव वाद्यासारखा मनुष्य नाही. म्हणूनच मी त्यास उत्तर देऊ शकत नाही. आम्ही न्यायालयात एकमेकांना भेटू शकणार नाही. ३३ आमच्यात कोणी असा न्यायाधीश नाही.

जो आम्हा दोघांना सारख्याच न्यायाने तोलेल. ३४ देवाच्या शिक्षेची छडी माझ्यापासून दूर करणारा कोणी न्यायाधीश नाही त्याच्या धाकामुळे मला भयभीत होण्यापासून वाचवणारा कोणी नाही. ३५ असे जर झाले तर देवाला न घाबरता मला जे काही म्हणायचे आहे ते मी म्हणू शकेन. परंतु आता मात्र मी तसे करू शकत नाही.”

१० माझ्या आत्म्याला जीवीताचा कंटाळा आला आहे, मी मुक्तपणे तक्रार करीन. माझा आत्मा कडूपणेतून बोलेन. २ मी देवाला म्हणेन, मला

उगाच दोष देऊन कोस. तू मजशी विरोध का करतो ते मला सांग. ३ मला कष्ट देण्यात तुला सुख वाटेका का? तुड्या निर्मिती विषयी तुलाच आस्था नसावी असे वाटते, की वाईट लोकांनी ज्या मसलती केल्या त्या बाबतीत तू समाधानी आहेस का? ४ तुला मानवी डोले आहेत का? लोकांस दिसते ते तुला दिसते का? ५ तुझे दिवस मनुष्याच्या आयुष्याइतकेच थोडे आहे, किंवा तुझे वर्ष हे लोकांच्या वर्ष सारखे आहे. ६ तू माझ्या नुका शोधत असतोस, माझी पापे धुंदाळीत असतोस. ७ मी निष्पाप आहे हे तुला माहित आहे. आणि तुड्या हातातून मला कोणीही वाचवू शकणार नाही. ८ तुड्या हातांनी माझी तुड्या हातावरीत अवळले जात आहेत आणि माझा नाश करीत आहेत. ९ मी विनंती करतो, विचार कर जरा आठव तू मला मातीसारखे बनवलेस. आता तूच परत माझी मातीत मिळवणार आहेस का? १० तू मला दुधासारखे ओतलेस आणि दही घुसल्याच्याप्रमाणे तू मला घुसलून काढले आहेस ना? ११ होडे आणि स्नायू यांनी तू मला एकत्र बांधलेस. आणि तू मला कातडीचे व मांसाचे कपडे चढविलेस. १२ तू माझ्यात प्राण ओतलेस आणि माझ्याशी अंत्यत दयाळू राहिलास. तू माझी काळजी वाहिलीस आणि माझ्या जीवाचे रक्षण केलेस. १३ परंतु तू हे तुड्या हातद्यात लपवून ठेवलेस तू तुड्या हातद्यात याची गुप्तपणे आखणी केलीस हे मला माहित आहे. तुड्या मनात हेच होते याची जाणीव मला आहे. १४ जर मी पाप करतो तेव्हा तू माझ्यावर नजर ठेवतोस कारण त्यामुळे च माझ्या पापाबद्दल तू मला शिक्षा करशील १५ पाप केल्यावर मी अपराधी असेन आणि माझ्या दृष्टीने ते फारच वाईट असेल. परंतु मी निष्पाप असुन्ही माथा उंच करू शकत नाही. मला खूप लाज वाटते आणि मी गोंधळून जातो. १६ मी जेव्हा यशस्वी होतो आणि मला गर्व चढू लागते तेव्हा सिंह जशा टपू बसून शिकार करतो तरी तू माझी शिकार करतोस. तू तुझे सामर्थ्य पुन्हा माझ्याविरुद्ध दाखवितोस. १७ माझी चूक सिद्ध करण्यासाठी तू माझ्या विरुद्ध नवीन साक्षीदार आणतोस. आणि माझ्यावरचा तुड्या राग अधिकच भडकेल, तू माझ्याविरुद्ध सैन्याची आणखी कुमक पुनः पुन्हा आणशील. १८ तू मला जन्माला तरी का घातलेस? आणि मी कुणाच्या दृष्टीस पडण्याआधीच मरण पावलो असतो तर बरे झाले असते. १९ मी जगलोच नसतो तर बरे झाले असते. माझ्या मातेच्या उदरातून मला सरळ थड्यातच नेले असते तर किती चांगले झाले असते. २० माझे आयुष्याचे दिवस थोडे नाहीत काय? म्हणून तू मला एकटे सोड. २१ जिथून मी परत येवू शकणार नाही तिथे, अंधार आणि मृत्युच्या जागी जाण्यापूर्वी जो काही थोडा वेळ माझ्यासाठी उरला आहे त्यामध्ये मला थोडी विश्रांती मिळेल. २२ जेथे काळोख, निवीड अंधार आहे, जरा मृत्युछायेच्या प्रदेशात मी सांगण्याविणा जाईल, जेथे प्रकाश हा मध्यरात्रीसारखा आहे.

११ नंतर नामाधीच्या सोफरने उत्तर दिले आणि तो म्हणाला, २ “शब्दांच्या या भडीमाराला उत्तर द्यायलाच हवे? सगळ्या बोलण्यात हा मनुष्य बरोबर ठरतो का? ३ तुड्या गर्वाच्या बडबडीने दुसरे चूप होतील का? जेव्हा तू आमच्या शिक्षणाची निंदा करशील, तुला कोणी फजीत करणार नाही काय? ४ तू देवाला म्हणतोस, माझे मानणे खरे आहे, आणि तुड्या नजरेत मी दिर्दोष आहे. ५ अहो, परंतु, देवाने बोलावे आणि तुड्या विरुद्ध त्याने ओठ उघडावे. ६ तो (देव) तुला ज्ञानाचे रहस्य दाखवितो! चातुराईत तो (देव)

महान आहे. तुझ्या अन्यायाच्या मानाने तुला जेवढी शिक्षा करायला हवी तेवढी तो करत नाही हे तू समजावे. ७ तू देवाला खरोखीच समजू शकतोस असे तुला वाटते का? त्या सर्वशक्तिमान देवाला समजणे अशक्य आहे. ८ त्याचे शहाणपण आकाशाच्या उंचीदितके आहे, तू काय करू शकतोस? ते अधोलोकापेक्षा खोल आहे. तू काय जाणू शकतोस? (Sheol h7585) ९ तो पृथ्वीपेक्षा मोठा आहे आणि सामग्रोपेक्षा महान आहे. १० फिरत असता त्याने एखाद्यास पकडून अटकेत टाकले, जर त्याने एखाद्याचा न्याय करावाचे ठरवले तर त्यास कोण अडवू शकेल? ११ त्यास चुकीचे लोक माहीत आहेत, तो ज्या वाईट गोषी बघतो त्या त्यास समजत नाही काय? १२ परंतु मुर्ख मनुष्यास शाहाणपण समजत नाही, त्यांना समजेल रानटी गाढब मनुष्यास जन्म दईल. १३ परंतु तू तुझ्या मनाची तयारी केली पाहिजेस आणि तू तुझे हात त्याची उपासना करण्यासाठी देवाच्या दिशेने उचलले पाहिजेस. १४ तुझ्या हाती असलेल्या अधरमाला तू दूर ठेवले पाहिजेस. तुझ्या डेच्यात वाईट गोर्झीना थारा देऊ नकोस. १५ तरव तू निश्चित त्याच्याकडे तोंड वर कस्तून बनू शकशील. लजजेच्या कोणत्याही चिन्हाविणा, खरोखर, तू खंबीर आणि भीती शिवाय उभा राहशील. १६ तू तुझे दुःख विसर्शील, तुझे दुःख निचारा झालेल्या पाण्यासारखे वाळून जाईल. १७ भर दुपारच्या सूर्य प्रकाशापेक्षाही तुझे आयुष्य चमकदार हाईल. आयुष्यातील अंधार सकाळच्या सूर्यप्रकाशाप्रमाणे चमकेल. १८ तुला सुरक्षित वाटेल कारण तिथे आशा असेल. खरोखर, सभोवती सुक्षा पाहून तू वेपिकार आराम करशील. १९ तू विश्वांती घेण्यासाठी आडवा होशील आणि तुला कोणीही त्रास देणारा नाही. खरोखर, तुझ्याकडे पुष्कळ लोक मदतीसाठी येतील. २० वाईट लोकांचे डोले थकतील. परंतु त्यांना संकटापासून सुटकेचा मार्ग नाही, त्यांची आशा त्यांना मृत्युकडे नेईल.

१२ नंतर ईयोबने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “तुम्हीच फक्त शहाणे लोक आहात, यामध्ये काही शंका नाहीत, तुमच्याबोरवरच शहाणपणही मरून जाईल. ३ माझे ही मन तुमच्या मनाटकेच चांगले आहे, मीही तुमच्या इतकाच शुहार आहे. अहो खरेच, अशा प्रकारच्या गोटी कोणासही माहित नाहीत? ४ माझ्या शेजाच्यांना मी हसण्याचा विषय झालो आहे. ते म्हणतात, त्याने देवाकडे प्रार्थना केली आणि त्यास त्याचे उत्तर मिळाले! मी चांगला आणि निष्पाप मानव आहे, पण तरीही ते मला हसतात. ५ जो कोणी सुखी आहे, त्याच्या मरे संकट हे दुदैव आहे, जो संकटात पडत आहे, त्याच्या विचारा प्रमाणे तो अधिक तिरस्कारास पात्र आहे. ६ परंतु चोरांचे तंबू समृद्ध होतात. आणि जे लोक देवाला ब्रोध आणतात ते निर्भय राहतात. केवळ त्याच्या स्वतः चे हातच त्यांचे देव आहेत. ७ पण आता परशून विचार, ते तुला शिकवतील, आकाशात उडणाऱ्या पक्ष्यांना विचार आणि ते तुम्हास सांगतील. ८ किंवा पृथ्वीशी बोल, ती तुला शिकवेल. समुद्रातील मासे तुला कल्वतील कि, ९ या सर्व गोषी परमेश्वराच्या हाताने केल्या, त्यांना जीवन दिले हे माहित नाही असा, त्यांच्या मध्ये कोण प्राप्ती आहे. १० जगणारा प्रत्येक प्राप्ती आणि श्वास घेणारा प्रत्येक मनुष्य देवाच्या अधिपत्याखाली असतो. ११ ज्या प्रमाणे जिभेला अन्नांची चव समजते, तसेच कानास शब्दातील फरक कळणार नाही का १२ वृद्ध माणसे शहाणी असतात. दीर्घीयुष्याने समजुतदरपणा येतो. १३ देवाच्या ठायी ज्ञान आणि सामर्थ्य आहेत. त्याच्याजवळ चांगला उपदेश आणि समजूतदरपणाही आहे. १४ देव जेव्हा एखादी गोषी उद्घस्त करतो तेव्हा लोकांस ती परत उभारता येत नाही. देवाने जर एखाद्याला तुरुंगात टाकले तर लोक त्याची सुटका करू शकत नाहीत. १५ पहा, जर त्याने पाऊस पडू दिला नाही तर पृथ्वी सुकून जाईल आणि जर त्याने पावसास मोकळे सोडले तर सारी पृथ्वी जलमय होऊन जाईल. १६ त्याच्या ठायी ज्ञान आणि सामर्थ्य आहेत. जिंकणारे आणि हरणारे सर्वच देवाच्या अधिन आहेत. १७ तो राज्यमंत्रांना दुखात अनवाणी पायांनी घेवून जातो, तो न्यायाधीशास मुर्ख

ठरवतो. १८ तो राजाचा अधिकार काढून घेतो, त्याच्या कमरेस बंधन लावतो. १९ तो याजकांचे सामर्थ्य काढून घेतो आणि मंदिरातील सेवकांना फारसे महत्व देत नाही. २० तो विश्वासू उपदेशकाचा उपदेश काढून टाकतो, आणि वृद्धांची विद्धुता काढून घेतो. २१ तो राजकुमारावर तिरस्काराची ओतनी करतो आणि सत्तेचे बंधन काढून टाकतो. २२ तो अंधारातील रहस्ये प्रगट करितो. मृत्युलोकापेक्षा खोल आहे. २३ तो विश्वासू बनवतो आणि तोच त्यांना नष्टही करतो. तो देशांना मोठे होऊ देतो आणि नंतर त्यातील लोकांस नष्ट करतो. २४ देव नेत्यांना मुर्ख बनवतो, तो त्यांना वाळवंतात इकडे तिकडे मार्गहीन भटकायला लावतो. २५ प्रकाशाविना तो अंधारात चाचपडतात, तो त्यांना दारु प्यायलेल्या मनुष्या सारखा झोकांड्या खाणारा बनवतो.”

१३ पाहा, “हे सर्व मी पूर्वी पाहिले आहे, माझ्या कानांनी हे ऐकले आहे विश्वासू वर्गोषी मला समजतात. २ तुला जेव्हे माहीत आहे तेवढेच मलाही माहीत आहे, मी तुमच्याहून काही कमी नाही. ३ मला सर्वशक्तिमानाशी बोलायचे आहे, मला देवाबोरोबर माझ्या कारणाविषयी बोलायचे आहे. ४ तुम्ही तिधेजण खेटे बोलून तुमचे अज्ञान लपवीत आहात. ज्या वैद्याला कुणालाही बरे करता येत नाही अशा निरुपयोगी वैद्यासारखे तुम्ही आहात. ५ अहो, तुम्ही गप्प बसावे अशी माझी इच्छा आहे. ती तुम्हास करता येण्याजोगी सर्वत शहाणपणाची गोषी असेल. ६ आता माझ्या युक्तिवादाकडे लक्ष्य द्या, माझ्या ओठाची फिरवद ऐका. ७ तुम्ही देवासाठी खेटे बोलाल का? त्याच्या करीत तुम्ही कपटाचे भाषण करणार काय? ८ तुम्ही माझ्याविरुद्ध देवाचा बचाव करीत आहात का? तुम्ही मुळीच न्यायाने वागत नाहीत तो देव आहे म्हणून तुम्ही त्याची बाजू घेत आहात. ९ जर देवाने अगदी जवळून तुम्ही तपासणी केली तर, त्यास काहीतरी चांगले आढळेल का? तुम्ही लोकांस जसे मुर्ख बनू शकता तसेच देवालाही बनू शकाल असे तुम्हास वाटोत का? १० तुम्ही जर एखादा मनुष्य महत्वाचा आहे म्हणून न्यायालयात त्याची बाजू घेतलीत तर देव तुमच्यावर टीका करेल हे तुम्हास माहीत आहे का? ११ देवाचे मोठेपण तुम्हास घावरवत नाही काय? त्याचा धाक तुम्हास वाटणार नाही काय? १२ तुमचे युक्तिवाद कुवकामाचे आहेत. तुमची उत्तरे कवडीमोलाची आहेत, तुमची तरबंदी ही मारीपासून बनलेली आहे. १३ आता जरा गप्प बसा आणि माला बोलू द्या! माझे जे काही होईल ते मला माझ्या आहे. १४ मी माझे मांस माझाच दातात धेनून मी माझ्याच हातात माझीच जीवन धरीन? १५ पहा, जरी त्याने मला मारून टाकले, तरी मी त्याच्यावरच विश्वास ठेवीन. असे असले तरी, मी त्याच्यासामोर माझा मार्गाची मांडिणी कीरन. १६ कारण ढोणी त्याच्या पुढे येणार नाही हे माझे तारण होईल. १७ देवा, तू माझे सांगापे काळजी पूर्वक ऐक, माझी घोषणा तुड्या कानी येऊदे. १८ आता पहा, मी माझ्या वचावाला सिद्ध झालो आहे. मी माझे मुदे काळजीपूर्वक मांडीन. मला माहीत आहे की मी निष्पाप आहे हे मी दाखवू देईन. १९ न्यायालयात माझ्या विरुद्ध वादविवाद करेल असा कोण आहे? आणि माझी चुक आहे हे तू येऊन सिद्ध केलेस म्हणून मी गप्प बसेन व प्राण त्यागेन. २० देवा, तू माझासाठी फक्त दोन गोषी कर, आणि त्यानतर तुझ्या मुख्यापासून मी स्वतः ला लपवणार नाही. २१ माझ्या विरुद्ध असलेला तुड्या हात कडून घे, आणि तुझ्या भयानक गोर्झीनी मला भयभीत करण्याचे थांबव. २२ नंतर मला हाक मार. मी तुला ओ देईन किंवा मला बोलू दे आणि तू मला उत्तर दे. २३ मी किती पापे केली आहेत? मी काय चुका केल्या आहेत? तू मला माझी पापे आणि माझ्या चुका दाखव. २४ तू आपले मुख्य माझ्या पासून का लपवत आहेस? आणि मला तुझ्या शत्रुसारखे का वागवीत आहेस? २५ मी वाचावर उडणारे एक पान मात्र आहे. तू गवताच्या एक काढीचा पिच्छा पुरवितोस का? २६ तू माझ्याविरुद्ध फकर कूटू गोषी लिहिल्या. मी तरुणपणात जी पापे केली त्याबदल तू मला काष भोगायला लावतो आहेस. २७ तू माझ्या पायात

बेड्या घातल्या आहेस. माझ्या प्रत्येक पावलावर तू पाळत ठेवतोस, माझी प्रत्येक हालचाल तू टिप्पोस. २८ म्हणून मी कुजलेल्या लाकडासारखा, कसरीने खाललेल्या कापाडासारखा क्षीण होत चाललो आहे.”

१४ “मानव स्त्री पासून जन्मलेला आहे. आपले आयुष्य अगदी कमी

आणि कष्टांनी भरलेले आहे. २ तो फुलासारखा फुलतो व खुडल्या जातो, त्याचे आयुष्य छायेसारखे आहे ती थोडा वेळ असते आणि नंतर नाहीशी होते. ३ अशाकडे तुझे डोके लागतील काय? अशा मला तू आपल्या न्यायसानासमोर नेतोस काय? ४ अशुद्धांतून शुद्ध पदार्थ कोण काढील? कोणीही नाही. ५ मनुष्याचे आयुष्य मर्यादित आहे, मनुष्याने किती जगायचे ते तूच ठरवतोस. तूच त्याची मर्यादा निश्चित करतोस आणि ती तो बदलू शकते नाही. ६ तू त्याजवर नंजर ठेवणे बंद कर, म्हणजे त्यास शांती मिळेल, मजुर जरे रोज भरतो तसे त्यास त्याचे दिवस भूल दे म्हणजे तो आनंद पावेल. ७ वृक्षाला तोडून टाकले तरी त्याच्याबाबती आशा असते. ते पुढा वाढू शकते त्यास नवीन फांद्या फुटतच राहतात. ८ त्याची मुळे जरी जमिनीत जुनी झाली आणि त्याचे खोड जमिनीत मरून गेले. ९ तरी ते पाण्यामुळे पुढा जिवंत होते. आणि त्यास नवीन रोपासारखा फांद्या फुटतात. १० परंतु मनुष्य मरते आणि तो संपत्ते. खरोखर मनुष्य मरते तेव्हा तो कोठे जातो. ११ जसे तलाव पाण्याशिवाय सुकून जातात, तसे नदी पाण्याशिवाय आटते. १२ मनुष्य मरते तेव्हा तो झोपतो आणि पुढा कधीही उठत नाही. आकाश नाहीसे होईपर्यंत मरण पावलेला मनुष्य उठणार नाही. मनुष्यापाणीत्या झोपेनून करी जागा होत नाही. १३ तू मला अथोलोकापासून लपव, संकटा पासून वाचव, आणि तुझा राग निवळेपर्यंत तू मला तिथे लपवावेस. नंतर तू माझी मदत नियमित करून माझी आठवण कररील तर किती बरे होईल. (Sheol h758) १४ मरण पावलेला मनुष्य पुढा जिवंत होऊ; शकतो का? मी माझी सुटका होईपर्यंत वाट बघत राहीन. १५ तू मला हाक मारशील आणि मी तुला उत्तर देईल. मग जे तू मला निर्माण केलेस तो मी तुला महत्वाचा वाटेन. १६ पण सध्या तू माझे प्रत्येक पाऊल मोजीत आहेस व माझ्या प्रत्येक पापा वर नंजर ठेवीत आहेस. १७ तू माझी पापे एखाद्या पिशवीत बांधून ठेवली आहेत, माझे पाप झाकून ठेवीली आहेस. १८ डोंगर पडतात आणि नष्ट होतात. मोठमोठे खडक जागीच फुटतात. १९ खडकाकवरून वाहणारे पाणी त्यांची झीज करते. पुरामुळे जमिनीवरीची मारी वाढून जाते. त्याचप्रमाणे मनुष्याची आशा नष्ट होते. २० तू नेहमीच त्याचा पराभव करतोस, तू तेथून निघून जातोस. तू त्यास दुःखी करतोस आणि त्याला मरणासाठी सोडून देतो २१ त्यांच्या मुलांना बहुमान प्राप्त झाला तर ते त्यास समजत नाहीत. २२ फक्त त्याच्या स्वतः च्या शरीरिक दुखाची जाणीव असते. आणि त्याचे अंतर्याम केवळ स्वतः साठी रडते.”

१५ नंतर अलीफज तेमानीने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “शहाणा

मनुष्य, वायफळ शहाणपणाचे उत्तर देणार काय, आणि पूर्वे कडील वाच्याने स्वतःला भरेल का? ३ तो ज्यात काही लाभ नाही अशा निरुपयोगी कारणास्तव बोलेला काय किंवा जे सांगण्यास योग्य नाही असा उपदेश करेल काय? ४ खरोखर, तू देवाचा आदर करणे सोडले आहेस, त्याच्या भक्तीत तू खीळ घालत आहेस. ५ तुझे पाप तुझ्या मुखाला बोलण्यास शिकविते, तू तुझ्यासाठी अधर्माची जीभ निवडली आहे. ६ मी नव्हे, तुझे स्वमुख तुला दोषी मानत आहे. खरोखर, तुझे स्वतः चेच ओठ तुझ्याविरुद्ध साक्ष देतात ७ तूच प्रथम मनुष्य असा जन्मलाला आलास काय? टेकड्या निर्माण क्वायच्या आधीच तू जन्मलास का? ८ तू देवाच्या गुप्त मसलती ऐकल्यास का? केवळ तूच एक शहाणा मनुष्य आहेस असे तुला वाटते का? ९ आम्हास समजत नाही असे तुला काय माहीती आहे? आम्हास अवगत नाही असे काय तुला माहीत आहे? १० कैस पांढरे झालेले लोक आणि वृद्ध आमच्याशी सहमत आहेत. होय, तुझ्या वडिलांपेक्षा वृद्ध असलेले लोक

आमच्यात आहेत. ११ देवाने केलेले सांत्वन आणि तुजशी केलेली सौम्य भाषण तुला तुच्छ वाटतात काय? १२ तुझे मन तुला का मार्ग भ्रष्ट करीत आहे? तू डोके का फिरवितोस, १३ तू असा तुझा आत्मा देवाच्या विरुद्ध का फिरवितोस आणि तुझ्या तोंडा वारे असे शब्द का येतात. १४ मनुष्य तो काय, जो निष्क्रियक असेल? स्त्री पासून जन्मलेला मनुष्य तो निष्पाप कसा असणार? १५ पहा, देवाच्या नजरेत आकाशही स्वच्छ नाही, खरोखर, देव त्याच्या पवित्र जनांचाही विश्वास करत नाही. १६ असा मनुष्य जो अंधर्म पाण्यासारखा पितो, अशुद्ध आणि अप्रामाणिक असा मनुष्य तो काय? १७ माझे ऐक, मी तुला समजावून सांगतो, मी पाहिलेल्या गोषी तुम्हास सांगतो. १८ विद्रूवानांनी ज्या गोषी मला सांगितल्या, त्या मी तुला सांगतो. विद्रूवानाच्या पूर्वजांनी त्यांना या गोषी सांगितल्या. त्यांनी माझ्यापासून कुठलीही गुप्त गोष लपवून ठेवली नाही. १९ ती भूमी त्याच्या पूर्वजांना दिलेली होती, ज्यात एकटेच राहत होते, आणि त्या मधून कोणी परदेशी कधीही जाऊ शकत नक्त होते. २० दुष्ट मनुष्याचे सर्व दिवस वेदनात फिरवले जातात, जुलम्याचे जीवनाची वर्ष यातना भोगण्यासाठीच असतात. २१ भीतीचा आवाज त्याच्या कानात आहे, जेव्हा तो समदृश्यत असेल, नाश करणारा त्याच्यावर येईल. २२ अंथरातून बाहेर येण्याची तो खाची करत नाही, त्याच्याकरिता तलवार वाट पाहत आहे. २३ ते कुठे आहे? असे म्हणत तो भाकरीसाठी इकडे तिकडे भटकतो, अंधकाराचा दिवस हाताशी आहे हे तो जाणतो. २४ संकटे आणि दुःख त्यास भिजा बनवतात, हाल करण्यासाठी तयार असलेल्या राजा प्रमाणे ते त्याच्या विरुद्ध यश पावतात. २५ कारण त्याने देवाच्या विरुद्ध त्याचा हात उगारला आहे, आणि सर्वशक्तिमान देवाच्या विरुद्ध तो गवनी वागत आहे. २६ हा दुष्ट मनुष्य ताठ मानेन, जड उंच वारे असलेली ढाळ घेऊन देवाकडे धावतो, २७ त्याचा चेहरा त्याने आपल्या चारबीने जरी झाकून घेतला आणि आपली चर्बी त्याने कंबरेत साठवली, २८ आणि उद्दस्त शहरात राहतो, ज्या घरात माणसे राहतात, आणि आत्ता ते मातीचे ढीग होण्यास तयार आहे. २९ तरी तो श्रीमंत होणार नाही, त्याची संपत्ती पण टिकणार नाही, त्याची सावली पण त्यास सोडून जाईल. ३० त्याची काळोखापासून सुटका नाही, आगीने त्याच्या फांद्या सुकतील, देवाच्या मुख खासाने तो दूर जाईल. ३१ निरुपयोगी गोषीवर त्याने विश्वास ठेवून स्वतः चीच फसवणूक करून घेऊन नवे. निरुपयोगीता त्याचे बहिक्षी होईल. ३२ आयुष्य संपण्याच्या आधीच दुष्ट मनुष्य घातारा आणि शुष्क झालेला असेल. तो पुढा कधीही हिरव्या न होणाऱ्या फांदीसारखा असेल. ३३ न पिकलेले द्राक्ष जसे अकाली गळून पडतात त्या वेलीसारखा तो होईल, जैतून झाडाच्या फुला प्रमाणे त्याची फुले गळीली. ३४ अंधर्म्यविघरणी फल द्रृप होणार नाही लाचतुचपाताचे तंत्र आगीत भस्मसात होतात. ३५ ते अपकाराची गर्भधारणा करतात आणि अंधर्मास जन्म देतात, त्यांच्या उदरात लबाडीचा गर्भ आहे.”

१६ नंतर ईयोबाने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “या सर्व गोषी मी पूर्णी

ऐकल्या आहेत, तुम्ही सर्व वायफळ सांत्वनकर्ते आहात. ३ तुमची वायफळ शब्द कधीही संपत नाहीत. तुम्हास काय ज्ञाले आहे कि, तुम्ही याप्रमाणे उत्तर देता? ४ जर तुमच्यासारखे मलाही बोलता आले असते, तर जे आता तुम्ही म्हणत आहात तेव्हा मीही म्हणून शकलो असतो. मी तुमच्याविरुद्ध शहाणपणाच्या गोषी सांगू शकलो असतो आणि माझे डोके तुमच्यासमोर हलवू शकलो असतो. ५ अहो मी तुम्हास माझ्या मुखने मी धीर दिला असता. आणि माझ्या ओठाने तुमचे सांत्वन केले असते. ६ परंतु मी काहीही बोललो तरी माझ्या यातना कमी होत नाहीत. पण मी बोललो नाहीतर माझ्या यातना कमी कशा होणार? ७ खरोखरच तू माझी शर्ती हिरावून घेतली आहेस. तू माझ्या सर्व कुटुंबाचा नाश केला आहेस. ८ तू मला खूप बारीक व अशक्त केले आहे म्हणून मी अपराधी आहे असे लोकांस वाटते. ९ देव माझ्यावर हल्ला करतो. तो माझ्यावर रागावला आहे आणि तो माझे शरीर छिन्न

विछिन्न करतो. तो माझ्याविरुद्ध दात खालो, माझ्या शत्रूचे डोळे माझ्याकडे तिरस्काराने बघतात. १० लोक माझ्या भोवती जमले आहेत. ते माझी थट्टा करतात व तोंडावर मारतात. ११ देवाने मला दुष्ट लोकांच्या स्वाधीन केले आहे. त्याने क्रूर मनुष्यांना मला त्रास द्याविची परवानगी दिली आहे. १२ मी अगदी मजेत होतो, पण देवाने मला चिरडून टाकले. हो त्याने माझी मान पकडली आणि माझे तुकडे तुकडे केले त्याने माझा निशाण्यासारखा उपयोग केला. १३ त्याचे धनुर्धारी मला घेरतात. तो माझ्या कंबरेत बाण सोडतो तो दया दाखवीत नाही. तो माझे पित्ताशय धरतीवर रिकामे करतो. १४ देव माझ्यावर पुन्हा पुन्हा हल्ला करतो. सैनिकप्रमाणे तो माझ्यावर चाल करून येतो. १५ मी फार दुःखी आहे म्हणून मी दुःखाचे कपडे घालतो, मी इथे धुक्कीत आणि राखेत बसतो आणि मला पराभूत झाल्यासारखे वाटते. १६ रडल्यामुळे माझा चेहेरा लाल झाला आहे. माझ्या पापण्यांवर मरणाची छाया आहे. १७ तरीही माझ्या हातून कोणात्याही प्रकारची हिसा झाली नाही, आणि माझ्या प्रार्थना शुद्ध आहेत. तरी असे झाले. १८ हे धरती, माझे रक्त लपवू नकोस. माझ्या रडण्याता विश्रांतीस्थान देऊ नकोस. १९ स्वर्गात कदवित माझ्या बाजूचा कुणीतीरी असेल. जो माझी त्या सर्वसमर्थासमोर हमी घेईल. २० माझे मित्र माझा उपहास करतात, पण माझे डोळे देवासमोर अश्रू ढाळतात. २१ जशी एखादी व्यक्ती आपल्या मित्रासाठी वादविवाद करते तसा तो माझ्याविषयी देवाबोरावर बोलतो. २२ जेव्हा काही वर्ष जातील, तेव्हा मी पुन्हा कधीही परतून न येणाऱ्या जागी जाणार आहे.”

१७ “माझा आत्मा भंगला आहे आणि माझे दिवस संपले आहे, कबर माझे डोळे नियमीत त्याचे भडकणे पाहत राहतात. ३ मला आता शपथ दे, तुझ्यामध्ये तूच मला जारीन हो, दुसरे कोणीही नाही जो मला मदत करील? ४ तू माझ्या मित्रांची मने समजण्यास बंद करून टाकलीस, तरीही तू त्यांना माझ्यावर विजयी होऊ देऊ नकोस. ५ जो आपल्या मित्रांशी धोका करून त्यास लुटीप्रमाणे परक्यांच्या हाती देतो, त्याच्या मुलांचे डोळे जातील. ६ त्याने माझे नाव सर्व लोकांसाठी निंदा असे केले आहे. ते माझ्या तोंडावर थंकतात. ७ दुःख आणि यातना यांनी माझे डोळे अंधुक झाले आहेत, माझे शरीर छायेप्रमाणे अतिशय बारीक झाले आहे. ८ यासुळे चांगले लोक फार व्यथित झाले आहेत. देवाची पर्वा न करणाऱ्या लोकांमुळे निष्पाप लोक व्यथित होतात. ९ पण चांगली माणसे मात्र न्यायाने जीवन जगत राहतात. ज्याचे हात निर्मल तो अधिकाधिक सामर्थ्यवान होत जाईल. १० पण तुम्ही सर्व एकत्र या आणि या सगळ्यात माझीच चूक आहे हे मला दाखवून द्या तुम्हाच्यापैकी कोणीही विद्वान नाही. ११ माझे आयुष्य संपत चालले आहे. माझ्या योजना धुळीला मिळवल्या गेल्या आणि माझी आशा नष्ट झाली. १२ माझे मित्र गोंधळून गेले आहेत. त्यांना रात्र दिवसासारखी वाटते. अंधकारापेक्षा प्रकाश जवळ आहे असे ते म्हणतात. १३ थड्योरे माझे नवीन घर असेल अशी मी आशा करतो. अंधाच्या थडग्यांत माझे अंथरुण घालण्याची इच्छा मी धरतो. (Sheol h7585) १४ जर मी गर्टेस म्हणालो तू माझा बाप किड्यांना म्हणालो तू माझी आई किंवा माझी ‘बहीण’ १५ तर आता माझी आशा कोठे आहे? माझ्या आशीविषयी, म्हणाल तर ती कोणाला दिसेल? १६ माझी आशा माझ्याबोरोबर मृत्युलोकात जाईल तेव्हा मातीत एकदाच आम्हास विसावा मिळते.” (Sheol h7585)

१८ नंतर शूहीच्या बिल्दद्देने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ तू तुड्ये बोलणे बंद कर! शांत राहा आणि लक्ष दे. आम्हास काही बोलू दे. ३ आम्ही पशूसारखी आहोत असे तू का समजतोस, आम्ही का तुझ्या दृशीने अशुद्ध झालोत? ४ रागाने स्वतः: स फाळून टाकणाऱ्या, तुझ्यामुळे पृथ्यी ओस पडेल काय, किंवा खडक त्याची जागा सोडेल का? ५ खरोखर, “दुष्ट मनुष्याचा प्रकाश नाहीसा होईल. त्याचा अग्नी पेटो बंद होईल. ६ त्यांच्या धरातला

प्रकाश अंधकारमय होईल. त्यांच्या जवळचा दिवा विझेल. ७ त्याची पाऊले पुन्हा दमदारपणे व भरभर पडणार नाहीत. तो हलुहलु चालेल आणि अशक्त बनेल. त्याच्या दुष्ट मसलीती त्याचा अधः पात करतील. ८ त्याचे पाय त्यास सापल्यात अडकवतील. तो खडकाळ मागणी चालला आहे. ९ सापला त्याची टाच पकडेल. त्यास घट पकडून ठेवेल. १० जमिनीवरची दोरी त्यास जाळयात अडकवेल. सापला त्याची त्याच्या मार्गातच वाट बघत असेल. ११ दहशत चोहोबाजूनी त्याची वाट पाहत आहे. भीती त्याच्या प्रत्येक पावलावर पाठलाग करीत आहे. १२ वाईट संकरे त्याच्यासाठी भुकेली आहेत. विधंस आणि अरिष तो पडण्याचीच वाट पाहत आहेत. १३ भयानक रोग त्याचे अवयव तोडून खाईल, खरोखर, मृत्यूचा जेष पुत्र त्याचा नाश करील. १४ त्याच्या धरात्या सुरक्षितेपासून दूर नेला जाईल. त्यास भयाच्या राजापुढे हजर करण्यासाठी दूर नेले जाईल. १५ जे त्याचे नक्हते त्याच्या डेयात वास करतील त्याच्या धरात सर्वत्र जळते गंधक विखरतील. १६ त्याची खालची मुळे सुकून जातील आणि वरच्या फांद्या मरतील. १७ पृथ्यीवरील लोकांस त्याची आठवण राहणार नाही. अता त्याचे नाव रसत्यावर पण कोणी घेत नाही. १८ लोक त्यास प्रकाशापासून दूर अंधारात ढकलतील. आणि त्याना या जगातून पक्क्यांला लावतील. १९ त्यास मुळे आणि नातवंडे असणार नाहीत. तो जेथे राहतो तिथे कोणी उरणार नाही. २० पश्चिमेकडे लोक जेव्हा या दुष्ट मनुष्याचे काय झाले ते ऐकतील तेव्हा त्यांना धक्का क्वासले. आणि पूर्वेकडे लोक भयाने कंपित होतील. २१ दुष्ट मनुष्याच्या धराचे खरोखर असे होईल. जो देवाला ओळखत नाही त्याच्याबाबतीत असेच घडेल.”

१९ नंतर ईयोबने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ “तुम्ही मला किती वेळ माझ्या जीवाला त्रास देणार आहात? आणि शब्दांनी मला मोडणार आहात? ३ तुम्ही आतापर्यंत दहा वेळा माझा अपमान केला आहे. तुम्ही कठोरतेने माझ्याबोरोबर वागता त्याची लाजही बाळगत नाही ४ जर खरची मी काही चुक केली असेल तर, ती चुक माझी मला आहे. ५ तुम्ही माझ्यापेक्षा चांगले आहात एवढेच तुम्हास दाखवायचे आहे, माझी संकटे माझ्या चुकीमुळेच निर्माण झाली आहेत असे तुम्ही (उगीचव) म्हणता. ६ मग तुम्हास हे माहीती पाहिज कि, देवानेच मला पकडण्यासाठी जाळे टाकले आहे. ७ ‘पाहा, असे मी ओरडतो कि मी चुकीचे केले आहे, पण कोणी ऐकले नाही. मी मदतीसाठी जोरात ओरडलो तरी न्याय मिळत नाही. ८ मी पुढे जाऊ नये म्हणून देवाने माझ्या मागात अडथळा आणला. त्याने माझ्या मागावर अंधकार पाडला आहे. ९ देवाने माझी प्रतिशां धुळीला मिळवली. आणि त्याने माझ्या ढोक्यावरचा मुक्त काढून घेतला. १० माझा सर्वनाश होईपर्यंत देव मला चांही बाजूनी झोडपतो. एखादे झाड मुळासकत उपटून काढावे त्याप्रमाणे त्याने माझ्या आशा उपटून टाकल्या आहेत. ११ त्याचा क्रोध मला जाळीत आहे, तो मला त्याचा एक शत्रू असे संबोधतो. १२ त्याचे सैन्य माझ्यावर हल्ला करण्यासाठी पाठवते ते माझ्याभोवती मोर्ची उभरातात, आणि ते माझ्या डेयाभोवती छावणी टाकतात. १३ त्याने माझ्या भावावाना माझ्यापासुन फार दूर केले आहे, माझ्या सर्वांना दूर ठेवण्याचा अनुभव त्याने मला दिला आहे. १४ माझे नातलग मला सोडून गेले आहेत, माझ्या जवळचे मित्र मला विसरले आहेत. १५ माझ्या धरी येणारे पाहणे आणि माझ्या दासी मला परका आणि परदेशातला समजतात, मी त्यांच्या दृश्यीने उपरा झालो आहे. १६ जरी मी माझ्या मुखाने याचना केली, माझ्या नोकराला बोलावले, तरी तो मला उत्र देत नाही, १७ माझी पत्ती माझ्या श्वासाचा तिरस्कार करते, माझे स्वतःचे भाऊ आणि बहिणी माझा तिरस्कार करतात. १८ लहान मुलेदेखील मला चिडवतात, जेव्हा मी बोलायला जातो तेव्हा ते माझ्या विरुद्ध बोलतात. १९ माझे जवळचे मित्रदेखील माझा तिरस्कार करतात. माझी ज्यांच्यावर प्रेम आहे ते लोक देखील माझ्याविरुद्ध गेले आहेत. २० मी इतका कृश झालो आहे की माझी कातडी हाडांवर लोबते, मी केवळ

दाताच्या कातडीने बचावले आहे. २१ माझी दया येऊ घ्या, मित्रांनो, तुम्हास माझी दया येऊ घ्या! कारण देवाचा हात मजवर पडला आहे. २२ तुम्ही माझा छळ असा करीत आहात जसे तुम्ही देव आहात. माझ्या देहाला सतत त्रास देण्याचा तुम्हास कंठाळा येत नाही का? २३ अहो, मी जे बोलतो ते कुणीतीरी लिहून ठेवावे! अतो, ते पुस्तकात नमुद करून ठेवायला हवेत. २४ अहो, मी जे बोलतो ते लोखंडी कलमाने शिश्यावर किंवा पाणागार कोरून कायम करायला हवे. २५ माझा तारण करणारा जिवंत आहे याची मला खात्री आहे. आणि शेवटी तो या पृथ्वीतलावर येऊन उभा राहील. २६ मी जेवा माझे शरीर सोडून जाईल तेव्हा आणि माझी कातडी नष्ट होईल तेव्हा सुधा मी देवाला पाहू शकेन. २७ मी देवाला बघेन, तर मी स्वतः च त्यास पाहीन, माझे डोळे त्यास पाहतील, आणि ते परक्यासारखे राहणार नाही. माझा अंतरात्मा झुरत आहे. २८ या सगळ्याचे मूळ माझ्याकडे आढळून आले आहे, म्हणून याचा छळ कोणत्या प्रकारे करावा असे तुम्ही म्हणाल. २९ तर तुम्हास तलवारीची भीती वाटायला हवी, कारण रागामुळे तलवारीने शासन होते, यावरून तुम्हास कळेल की न्याय आहे.”

२० नंतर सौफर नामाथी उत्तर देऊन म्हणाला, २ “माझे विचार मला उत्तर द्यायल भाग पाडत आहेत. कारण त्याबदलची काळजी माझ्या मनात आहे. ३ तुझ्या उत्तरानीं तू आमचा अपमान केला आहेस, परंतु उत्तर कसे द्यायचे ते माझे मन मला शिकवते जी माझ्या समजण्यापलीकडे आहे. ४ तुला हे सर्व त्याचीन काळापासुन माहीती आहे, जेव्हा देवाने मनुष्याची स्थापना पृथ्वीवर केली, तेव्हा पासून, ५ दुर्योगांचा जयजयकार फार कर्मी काळासाठी असतो, अर्धर्ष्याचा आनंद केवळ क्षणिक असतो. ६ त्याचा माहातम्य गगनाला जाऊन भिडेल, आणि त्याचे मस्तक ढांगपर्यंत पोहोचू शकेल. ७ परंतु त्याच्या विषेप्रमाणे त्याचा नाश होईल. जे लोक त्यास ओळखतात ते विचारतील, ‘तो कुणे गेला?’ ८ तो एखादा स्वप्नासारखाउदून जाईल व तो कोणालाही सापडणार नाही. त्यास घालवून देण्यात येईल आणि एखादा सरीच्या स्वप्नासारखा तो विसरलाही जाईल. ९ ज्या लोकांनी त्यास पाहिले होते, त्यांना तो पुन्हा दिसणार नाही. त्याचे कुटुंब पुन्हा कर्दी त्याच्याकडे बघणार नाही, १० दुष्ट मनुष्याने गरीब लोकांकडून जे काही घेतले होते ते त्याची मुले परत करतील. दुष्ट मनुष्याचे स्वतः चे हातव त्याची संपत्ती परत करतील. ११ तो तरुण होता तेव्हा त्याची हाडे मजबूत होती. परंतु आता इतर अवयवांप्रमाणे त्यांची सुधा माती होईल. १२ दुश्याला वाईट गोरी चांगल्या वाटात. तो त्यांची चव नीट काळाची म्हणून त्या आपल्या जिभेखाली ठेवतो. १३ दुष्ट मनुष्यास वाईट गोरी आवडतात म्हणून तो त्यांना सोडीत नाही. तो त्या आपल्या तोंडां ठेवतो. १४ परंतु त्या वाईट गोरीची त्याच्या पोटात विष होतील. त्याच्या आत त्याचे सर्पाच्या विषासारखे जहर होईल. १५ त्याने धन गिळव्ले तरी तो ती ओकून टाकील, देव त्यास ती पोटावून ओकायला भाग पाडेल. १६ तो फुरशाचे विष चोरीतील, सर्पाचा दंशय त्यास मारून टाकील. १७ नंतर मधाने आणि दुधाने भरून वाहाणाच्या नद्या बघण्याचे सौख्य तो अनुभवू शकणार नाही. १८ त्याचा नफा परत करणे भाग पडेल. त्याने जे सुख मिळवण्यासाठी कष्ट केले ते सुख भोगण्याची परवानगी त्यास मिळणार नाही. १९ कारण त्याने गरीबांना कष्ट दिले. त्यांना वाईट वागवले. त्याने त्यांची काळजी घेतली नाही. त्यांच्या वस्तू हिसकावून घेतल्या, दुसऱ्यांनी बांधलेली घे त्यांनी बळकावली. २० कारण त्यास माहीती आहे त्यास कोणतेच समाधान नसते. म्हणून त्यास आपल्या कोणत्याही गोरीचिषयी निभावू जाता येणार नाही. २१ तो खातो तेव्हा काळीही शिल्लक ठेवीत नाही. त्याचे यश टिकणार नाही. २२ जेव्हा भरपूर असेले तेव्हा तो संकटानी दवून जाईल. गरीबीमध्ये असणाऱ्यांचे हात त्याच्यावर येतील. २३ दुष्ट मनुष्याने त्यास हवे तितके खाल्ल्यानंतर देव त्याचा क्रोधाग्नी त्याच्यावर फेकेल. देव दुष्टावर त्याच्या शिक्षेचा पाऊस पाडेल. २४ दुष्ट मनुष्य तलवारीला

भिऊन पळून जाण्याचा प्रयत्न करेल. परंतु पितळी बाण त्याचा बळी घेईन. २५ पितळी बाण त्याचा शरीरातून आरपार जाईल. त्याचे चकाकाणारे टोक त्याचे पित्ताशय भेदील आणि तो भयभीत होईल. २६ त्याच्या खजिन्यावर पूर्ण कोळोख येईल. मानवाने उत्पन्न केला नाही असा अमींती त्याचा नाश करेल. त्याच्या घरातल्या सर्व वस्तूंवा नाश करेल. २७ आकाश त्याचा अर्धम प्रकट करील, पृथ्वी त्याच्याविरुद्ध साक्ष दर्हील. २८ पुराने त्याच्या घरातील संपत्ती नष्ट होईल, देवाच्या क्रोधाच्या दिवशी त्याची संपत्ती वावून जाईल. २९ देवाकडून नेमलेला हा दुष्टमनुष्याचा वाटा आहे, देवाने ठेवलेले हे त्याचे वतन आहे.”

२१ नंतर ईयोबाने उत्तर दिले. २ “मी काय म्हणतो ते निट ऐक म्हणाजे

माझे सांत्वन होईल. ३ मी बोलेन तेव्हा तू थोडा धीर धर, माझे बोलणे संपल्यावर तू माझी थृटा करू शकतोस. ४ माझी लोकांविसरुद्ध तकार काय आहे? मी अधीर का होऊ नये? ५ माझ्याकडे बघ व आश्वर्यचिकित हो, व तुझे हात तू आपल्या तोंडावर ठेव. ६ माझ्यावर आलेल्या त्रांसाचा विचार करायला लागलो म्हणजे मला भीती वाटते आणि माझ्या शरीराचा थरकाप होतो. ७ दुष्ट मनुष्याना जास्त आयुष्य का असते? ते वृद्ध आणि यशस्वी का होतात? ८ आणि त्याचे वंशज त्याच्या डोळ्यासमोर स्थापीत होतात, आणि त्याच्या डोळ्यासमोर त्याची मुलेबाळे नंदातात. ९ त्यांची घरे भीतीपासून सुरक्षित असतात, देवाची काठी त्याच्यावर पडत नाही. १० त्यांच्या बैलाचे प्रजोत्पादन असफल होत नाही. त्यांच्या गारीबांना वासरे होतात आणि त्यांची वासरे अकाळी मृत्युमुखी पडत नाहीत. ११ ते आपल्या मुलांना वासरप्रमाणे बाहेर खेळायला पाठवतात. त्यांची मुले सभोवती नाचत असतात. १२ ते डफ आणि वीणेच्या आवाजावर गातात आणि ते पावरांचा नाद ऐकुण आनंदी होतात. १३ ते त्यांचे दिवस भरभराटीत घालवतात, नंतर ते शांतपणे खाली अधेलोकात जातात. (Sheol h7585) १४ ते देवाला म्हणारे, आम्हास एकटे सोड आम्हास तुझ्या ज्ञानाच्या मागर्ची इच्छा नाही. १५ सर्वशक्तिमान कोण आहे, की त्याची उपासना आमींती करावी? त्याची प्रार्थना करून आम्हास काय लाभ? १६ पाहा, त्याची भरभराट त्याच्या स्वतःच्या हाती नाही? दुष्ट मनुष्याचा सल्ला माझ्यापासुन दूर असो. १७ वांरवार दुष्टाचा दिप विझवला जातो, त्याची विपत्ती त्याच्यावर येते? आणि असे कीतीरी वेळ घडते की, देव त्याच्या क्रोधाने त्यांची पीडा त्यांना वाटून देतो. १८ ते कीतीदा वाच्यापुढे धसकतासारखे होतात, किंवा ते वाढलाने उडालेल्या भूशासारखे होतात. १९ पण तू म्हणतोस देव वडिलांच्या पापाबद्दल मुलाला शिक्षा करतो. तर त्याचे त्यालाच प्रतिफल घ्यावे म्हणजेच त्यास त्याचा दोष कळेल. २० त्याच्या डोळ्यांनीच तो आपला नाश पाहो, तो सर्वशक्तिमान देवाच्या रागाचे प्राशन करो. २१ जेव्हा त्याच्या आयुष्याची मदत कमी करण्यास येईल, तेव्हा त्याच्या मरणानंतर तो त्याच्या परीवाराची काळजी कशी करील? २२ देवाला कोणी ज्ञान शिकून शकते का? तो तर उच्च पदावर असलेल्या लोकांचाही न्यायनिवाडा करतो. २३ एखादा मनुष्य त्याच्या पूर्ण शक्तीत चर मरतो, पुरण्यणे शांतीत आणि सहजतेन. २४ त्यांची भांडी दुधाने आणि त्याची हाडे मज्जारसाने ओलसर आहेत. २५ दुसरा मनुष्य मनाच्या कूटूपाणात मरतो, त्याने कांथीचंगले अनुभवलेले नसते. २६ शेवटी हे दोयेही बरोबरच मातीत जातील. किंवे त्यांना झाकून टाकील. २७ पाहा, मला तुमचे विचार माहीती आहेत, कोणत्या चुकांनी मला दु: ख द्यायची तुझी इच्छा आहे हे मला माहीत आहे. २८ तू कदाचित् म्हणतील ‘आता राजाचे घर कोठे आहे?’ दुष्ट ज्या तंबून राहतो तो कोठे आहे. २९ तू कधीच प्रवास करण्याचा लोकांस विचारले नाहीस काय? ते काय चिन्ह देतील हे तुला ठावूक नाही काय, ३० दुष्ट मनुष्य नाशाच्या दिवसासाठी ठेवलेला आहे, आणि त्याचा क्रोधाच्या दिवशी वाहेर आणीतील. ३१ त्याच्या तोंडावर त्याचा मार्ग कोण प्रकट करील? त्याने जे केले त्याची परत फेड कोण करील? ३२ नंतर त्यास कबरेकडे नेतील, त्याच्या

थडग्यावर पहारा ठेवतील. ३३ खोन्यातील ढेकळे त्यास गोड लागतील, सर्व लोक त्याच्या पाठीमार्गे जातील जसे असंख्य लोक होऊन गेले तसे ते सर्व त्याच्या मार्गे जातील ३४ मग तुमच्या मुर्खपणाने तुम्ही माझी सांत्वन कसे करू शकता, म्हणून तुमची उतरे काहीच नाही ती मुर्खपणाची आहेत.”

२२ मग अलीफज तेमानीने उत्तर दिले व तो म्हणाला, २ “देवासाठी मुरुष उपयुक्त होऊ शकेल काय? ज्ञानी मुरुष देवाला उपयोगी होऊ शकतो काय? ३ तुमच्या धार्मिक जगण्याने सर्वसमर्थाला काही आनंद होतो काय? ४ तू चांगला राहीलास तर त्यास काही लाभ होईल काय? ५ तो तुझा भक्तीभाव पाहून तुझा निषेध करतो आणि तुला न्यायाकडे नेतो का? ६ तुझे पाप मोठे नाही काय? तुझ्या दुष्टाईला अंत नाही ना? ६ तू विनाकारण आपल्या भावाचे गहाण अडकवून ठेवते, उघड्यांची वस्त्रे तू हिरावून घेतली. ७ तू थकलेल्यास पाणी दिले नाही आणि भुकेल्या लोकांस अनन दिले नाही. ८ जरी तू शक्तीमान मुरुष असशील, सर्व भूमी तुम्ही असेल, जरी तू एक सन्मानीत मुरुष असशील. ९ तू विधवाना काहीही न देता घालवून दिले असशील, पोरक्याचे बाबू मोडले असशील. १० म्हणूनच तुझ्या भोवती सापले आहेत आणि अचानक आलेल्या संकटानी तू घाबरून जात आहेस.

११ म्हणूनच सर्वक इतका अंधार आहे की तुला काही दिसत नाही आणि तू पुराच्या पाण्याने चोहोबाजूनी वेळाला आहेस. १२ देव उंव ख्यार्गत नाही काय? तरे किती उंचावर आहेत ते बघ, ते कीती उंच आहेत. १३ आणि तू म्हणणते देवाला काय माहीती आहे? दाट अंधाराच्या आडून तो कसा न्याय करतो. १४ दाट छग त्यास झाकत आहेत, म्हणजे त्याने आपल्याला बघू नये. १५ तू जूनाच मार्ग धरणार आहेस काय, ज्यावर दुष्टजण चालले. १६ त्यांची वेळ येण्यावूर्वीच त्यांचा नाश करण्यात आला, त्यांचा पाया नदीसरखा वाढून गेला. १७ जे देवाला म्हटले, ‘आमच्या पासून निधून जा तो सर्वशक्तिमान देव आम्हास काय करू शकतो?’ १८ आणि त्यानेच त्यांची घे चांगल्या वस्तूनी भरली होती. परंतु दुष्टाची योजना माझ्यापासून दूर आहे. १९ धार्मिक त्याचा नाश पाहून संतोष पावतील. निर्दोष त्यांचा उपहास करतात. २० आणि म्हणतात खरोखरच आमच्या विरुद्ध जे उठले त्यांचा नाश झाला आहे. त्यांची संपत्ती आगीत नष्ट होत आहे. २१ तू आता देवाला शरण जा, त्याच्याशी सलोखा कर. तू हे केलेस तर तुला खूप चांगल्या गोषी मिळतील. २२ मी तुला विनंती करतो त्याच्या तोंडच्या सूचनांचा स्विकार कर. त्याचे शब्द आपल्या हृदयात ठेव. २३ तू सर्वशक्तिमान देवाकडे परत येशील, तर तुझी बांधणी होईल. जर तू अथार्मीकता आपल्या तंबूपासून दूर ठेवशील. २४ तुझ्याजवळ असलेल्या संपत्तीला मातीमोल मानशील, तू तुझ्या सर्वांत चांगल्या ओफिरच्या सोन्याला दरीतल्या दगडाएवढी किंमत देशील. २५ म्हणजे सर्वशक्तिमान देव तुझे धन असा होईल आणि तो तुला मोलवान स्पे असा होईल. २६ तेव्हा तू सर्वशक्तिमानच्या ठायी आनंद पावशील, तू तुझे मुख देवाकडे वर करशील. २७ तू त्याची प्रार्थना करशील आणि तो तुझे ऐकेल आणि तू आपले नवस फेडशील. २८ जी गोष तू मनात आणशील तेव्हा ती सिध्दीस जाईल. प्रकाश तुझ्या मार्गात चमकेल. २९ देव गर्वीच्यांना नम्र करील, आणि तो नम्र लोकाची सुटका करील. ३० जो निर्दोष नाही त्यालाही तो वाचवतो, तुझ्या हाताच्या निर्मलेमुळे ते बचावले जातील.”

२३ नंतर ईयोबने उत्तर दिले व तो म्हणाला, २ “तरीही मी आज कडवटपणे तक्रार करीन? कारण माझा त्रास माझ्या विलापाहून भारी आहे. ३ देवाला कुठे शोधावे ते मला माहीत असते तर मी त्याच्या ठिकाणपायंत जाऊन पोहचलो असतो ४ मी देवाला माझी फिर्याद संगितली असती. माझ्या मुख्याने सतत वाद घालता असता. ५ त्याने माझ्या युक्तिवादाला कसे प्रत्युतर दिले असते ते मला कळले असते. तो मला काय म्हणाला ते मी लक्षात घेतले असते. ६ त्याच्या महान सामर्थ्यानि त्याने माझ्याविरुद्ध वाद केला असता का? नाही; तर त्याने माझ्याकडे लक्ष दिले असते. ७ तेरेस सरळ

मनुष्यांनी त्याच्याशी वाद केला असता. म्हणजे मी माझ्या न्यायाधीशापासुन सुटलो असतो. ८ पाहा, मी पूर्वेकडे गेलो, पण तो तीये नव्हता, मी पश्चिमेकडे गेलो, पण मी त्यास पाहीले नाही. ९ उत्तरेकडे तो कार्य करीत असला, तरी मला तो दिसू शकत नाही. आणि दक्षिणेकडे ही, जेथे तो स्वतःस लपवितो त्यामुळे तेरेही तो मला दिसत नाही. १० परंतु माझा मार्ग त्यास कळाला आहे, जेव्हा तो माझी परीक्षा घेतो, तेव्हा मी सोन्यासरखा असेन. ११ त्याच्या पावलावर माझी पावले पडत आहेत, मी त्याचा मार्ग धरला आहे व त्यापासून वळालो नाही. १२ मी त्याच्या ओठांच्या आज्ञेचे पालन करण्यापासून मार्गे वळालो नाही, मी संपत्ती प्रमाणे माझ्या हृदयात देवाच्या मुखातून बाहेर पडणारे शब्द ठेवले आहेत. १३ परंतु देव कथी बदलत नाही, त्यास कोण बदलेले. त्याच्या मनाच्या इच्छेप्रमाणे तो करतो. १४ कारण तो माझ्यासाठी त्याच्या हूकुम चालवितो, माझ्यासाठी त्याच्या बन्याच योजना आहेत. १५ यास्तव, मी त्याच्या उपस्थीतीला घाबरतो, जेव्हा मी त्याच्याबद्दल विचार करतो, मला त्याची भीती वाटते. १६ त्यामुळे देवाने माझे हृदय कमजोर केले आहे, आणि सर्वशक्तिमानाने मला भयभीत केले आहे. १७ काय मी अंधकाराने काढून टाकला गेलो नाही काय? आणि गडद अंधकाराने माझे मुख झाकले गेले नाही काय.”

२४ “त्या सर्वशक्तिमानाने न्यायवेळ का नेमून ठेवली नाही? त्यास ओळखण्यायांना त्या न्याय दिवसाची का प्रतीती येत नाही? २ आणि काही जण हृद दर्शविणाऱ्या खुण्या सरकवतात. लोक पशूंचे कळप चौरून स्वचः च्या रानात चरायला नेतात. ३ ते अनाथ मुलांची गाढवे चोरतात. ते विधवेचा बैल गहाण म्हणून ठेवतात. ४ ते गरजवंताना त्यांच्या मार्गापासून बहकवतात. सगळ्या पृथीवीरील गरीबांना या दुष्टांपासून लपून रहावे लागते. ५ गरीब लोक वाळवळतात हिंडून अनन शोधण्याच्या मोकाट गाढवप्रमाणे आहेत ते काळजीपूर्वक अनन्याचा शोध घेतात. त्यांच्या मुलाबाळांना जंगल अनन पुरवते. ६ गरीब लोक रात्रीपर्यंत दिरतांच्या शेतात कापणी करतात, आणि ते दुष्टांच्या पिकातील द्वाक्षे वेचतात. ७ त्यांना रात्री कपड्यांशीविशया झोपावे लागते. थंडीपासून रक्षण करण्यासाठी त्यांच्याजवळ पांधसून नसते. ८ ते डोंगरावरील पावसाने भिजतात, आश्रय नसल्याकाराणाने ते खडकांना कवाटाळून बसतात. ९ दुष्ट लोक स्तनपान करणारे बाळ आई जवळून घेतात. ते गरीबाच्या त्याने काढलेल्या कर्जाबद्दल तरण म्हणून त्यांची मुले ठेवून घेतात. १० ते कपडे नसल्यामुळे उघडेच असतात, ते दुसऱ्यांच्या धान्यांच्या पेंड्या वाहतात पण स्वतः मात्र उपाशीचा राहतात. ११ ते आवाराच्या आत तेल काढतात, ते दुष्टांच्या द्राक्षकुंडात द्राक्षा तुडवतात तरी ते तान्हाले राहतात. १२ शहरात मरणास टेकलेल्या मनुष्यांचे दुःख रडणे ऐकू घेते, घायालाचा आत्मा आरोग्यी मारतो, परंतु देव त्यांच्या प्रारथनेकडे लक्ष देत नाही. १३ काही लोक प्रकाशा विरुद्ध बंड करतात. देवाला काय हवे आहे हे जाणन घ्यायची त्यांची इच्छा नसते. देवाच्या इच्छेप्रमाणे जगणे त्यांना आवडत नाही. १४ खुण्यी सकाळी लवकर उठतो आणि गरीब व असहाय्य लोकांस ठार मारतो तो रात्रीच्या वेळी चोरासरखा असतो. १५ ज्या मनुष्यास व्यभिचार करण्याचा आहे तो रात्रीची वाट बघतो. तो म्हणते, ‘मला कांगीही बघणार नाही’ पण तरीही तो त्याच्या चेहरा झाकतो. १६ रात्रीच्या वेळी अंधार असतो तेव्हा दुष्ट लोक दुसऱ्यांची घेरे फोडतात. पण दिवसा ते स्वतः ला त्यांच्या धरात कोंडून घेतात. ते प्रकाशाला टाळतात. १७ त्या दुष्टांना काळीकूट रात्र सकाळसरखी वाटतो. त्या भयंकर काळोखाची भयानकता त्यांना चांगलीच माहीत असते. १८ पुरात जशा वस्तू वाहून जातात तरी दुष्ट माणसे वाहून नेली जातात, त्यांच्या जमिनीला शाप दिला जातो, त्यांच्या शेतात काम करण्यास कोणीही जात नाहीत. १९ हिवळ्यातल्या बर्फापासून मिळालेले त्यांचे पाणी उड्या आणि कोरडी हवा शोषून घेते. त्याप्रमाणे त्या पाणी लोकांस थडग्यात नेते जाते. (Sheol h7585) २० ज्या उदराने त्यास जन्म दिला ती विसरून जाईल,

त्याची आठवण राहणार नाही, त्याप्रमाणे दुष्पणा झाडासारखा मोडून पडेल. २१ दुष्ट माणसे वांडा बायकाना त्रास देतात ज्यांना मुले झालेली नाहीत, ते विधवांसाठी काही चांगले करीत नाहीत. २२ तरी देव अपल्या सामथ्यनि बलवानास राखतो, ज्याला जगण्याचा भरवासा नाही तो उठो, २३ देव दुश्टांना आपण सुरक्षित आहेत असा विचार करण्यास भाग पाढतो आणि त्याविषयी ते आनंदी होतात. २४ ते उंचावले जातात परंतु थोड्या काळापुरेत नंतर ते जातात. खरोखर, ते खचून जातात, ते इतर सर्वप्रामाणे काढून टाकले जातात. आणि ते कणसाच्या शेड्यांप्रमाणे कापून टाकले जातात. २५ या गोषी खन्या नाहीत असे कोण म्हणतो, मी खोट बोललो हे कोण सिद्ध करेल? माझे बोलेने निरर्थक आहे हे कोण दाखवून देईल?"

२५ नंतर विल्दद शूटीने उत्तर दिले व तो म्हणाला, २ "अधीकार चालवणे व भीती दाखवणे हे देवाकडे आहे, तो सर्वांच्या उच्च स्थानामध्ये शांती राखतो. ३ त्याच्या सैन्याची भोजणी करीता येईल काय? कोणारव त्याचा प्रकाश पडत नाही? ४ मनुष्य देवापुढे निर्मल कसा ठरेल? स्त्रीपासुन जन्मलेला निर्मल कसा ठरेल, व त्यास स्विकाराले जाईल. ५ पाहा, त्याच्या दृश्यैने चंद्र मुद्दा तेजोमय नाही. त्याच्या दृश्यीला तरे देखील पवित्र वाटत नाहीत. ६ मग मनुष्य किती कमी आहे, एखाद्या अळीप्रमाणे आहे. तो जंतूप्रमाणे आहे."

२६ नंतर ईयोबाने उत्तर दिले आणि म्हणाला, २ "बलहिन असलेल्यास तू कसे साहाय्य केले, शर्ती नसलेल्या बाहून तू कसे सोडविले. ३ बुध्दीनसलेल्यास तू कसा सल्ला दिलास, आणि तू त्यास केवढे ज्ञान कठविले. ४ तू कोणाच्या साहाय्याने हे शब्द बोललास? तुझ्यातुन कोणाचे मन प्रगट झाले. ५ विल्दने उत्तर दिले, मूळ झालेल्याची प्रेते जलनिधीच्या खाली निजनस्थिती थरथरा कापत आहेत. ६ देवापुढे अंधेलोक नग्न आहे, त्याच्यापुढे विनाशस्थान स्वतः ला झाकून घेवू शकत नाही. (Sheol h7585) ७ त्याने उत्तरेकडील नभोमंडळ शुन्य आकाशावर पसरवले आहे, आणि त्याने पृथ्वी निराशार टांगली आहे. ८ तिच्या गडद मेघात तो पाणी बांधून ठेवतो, तरी त्याच्या ओळ्याने मेघ फाटत नाही. ९ तो चंद्राचा चेहरा झाकतो आणि त्यावर आपले मेघ पसरवितो. १० त्याने पाण्याच्या पृष्ठभागावर एक वर्तुळाकार सीमा कोरली आणि प्रकाश व अंधकार यांच्यामध्ये क्षेत्रिजेरेखा आखली. ११ त्याच्या धमकीने आकाशस्तंभ थरथरतात आणि भयचकीत होतात. १२ तो आपल्या सामथ्यनि समुद्र स्थिर करतो, तो आपल्या ज्ञानबलाने राहाबाला छिन्भिन्न करतो. १३ त्याचा निः श्वास आकाशातील वाढळ स्वच्छ करतो त्याच्या हातांपी पळून जाणाचा सापाला नष्ट केले. १४ पाहा, या त्याच्या मार्गाचा केवळ कडा आहे, किती हव्यावर आम्ही त्याचे ऐकतो! परंतु त्याच्या बलाची गर्जना कोण समजू शकेल?"

२७ नंतर ईयोब ने आपले बोलणे पुढे बालू ठेवले आणि म्हणाला, २ "जसे देव जिवंत आहे, तो माझ्याबाबतीत अन्यायी होता, त्या सर्वशक्तिमान देवाने माझ्या जीवाला दुःख दिले आहे, ३ जोपर्यंत माझ्यायत जीव आहे आणि देवाचा जिवंत श्वास माझ्या नाकात आहे तोपर्यंत, ४ माझे ओठ वाईट गोषी बोलाणा नाहीत आणि माझी जीभ खेटे सांगणार नाही. ५ तुम्ही बरोबर आहात हेही मी कधी मान्य करणार नाही. मी निरपराध आहे हेच मी मरेपर्यंत सांगत राहीन. ६ मी ज्या चांगल्या गोषी केल्या त्यांना मी चिकटून राहीन. चांगले वागणे मी कधीही सोडणार नाही. मरेपर्यंत माझे मन मला कधीही खाणार नाही. ७ माझे शत्रू दुष्टासारखे होवो, अनितीमान मनुष्यासारखे ते माझ्यावर उठो. ८ कारण देवविरहीत राहणांना देव जीवानातून छेदतो तर त्यांची काय आशा आहे, त्याचा जीव त्याने काढून घेतला म्हणजे त्यास काय आशा आहे? ९ देव त्याची आरोग्यी ऐकेल काय? जेव्हा त्याच्यावर संकटे येतील, १० तो सर्वशक्तिमानाच्या ठायी आनंद

मानेल काय? आणि तो देवाला सर्वदा हाक मारेल काय? ११ मी तुम्हास देवाच्या हाताविषयी शिकविल, सर्वशक्तिमानाच्या योजना मी तुमच्याप्रासून लपवणार नाही. १२ पाहा, तुम्ही सर्वांनी हे पाहिले आहे, मग तुम्ही असे निरर्थक का बोलतो? १३ देवाने वाईट लोकांसाठी हीच योजना आखली होती. आणि सर्वशक्तिमानाकडून जुलायास हेच वतन मिळते. १४ त्यास खूप मुले असतील परंतु त्याची मुले तलवारीने मरतील, दुष्ट मनुष्याच्या मुलाना पुरेसे खायला मिळणार नाही. १५ राहीलेली सर्व मुले साथीने मरतील, आणि त्यांच्या विधवा विलाप करणार नाहीत. १६ दुष्ट मनुष्यास इतकी चांदी मिळेल की ती त्यास मातीमोल वाटेल, त्यास इतके कपडे मिळतील की ते त्यास मातीच्या ठिग्याप्रमाणे वाटतील. १७ जरी तो कपडे करीत ते धार्मिक अंगवर घालतील, निर्दोष त्याची चांदी त्यांच्यामध्ये वाबून घेतील. १८ तो त्याचे घर कोळ्यासारखे बांधतो, खवालदाराने बांधलेल्या झोपडीसारखे ते असते. १९ तो श्रीमंत स्थितीत अंग टाकतो, परंतु सर्वदा असे राहणार नाही, तो उघडून बघेल तेव्हा सर्व गेलेले असेल. २० भय त्यास पाण्याप्रमाणे घेवून जाईल, वाढळ त्यास रात्री घेवून जाईल. २१ पूर्वेचा वारा त्यास वाबून नेर्ईल आणि तो जाईल वाढळ त्यास त्याच्या घरातून उडवून लाविल. २२ तो वारा त्यास फेकून देईल आणि थांबणार नाही, तो त्याच्या हातातूम निसदून जाण्याचा प्रयत्न करील. २३ तेह्वा लोक टाळ्या वाजवतील आणि त्याची थड्हा करीतील, त्याच्या ठिकाणातूम त्यास पळवून लावतील."

२८ "खोरेखर चांदी मिळते अशा खाणी आहेत, सोने शुद्ध करण्याची जागा असते. २ जमिनीतून लोखंड काढतात, पाण्याप्रमाणून तांबे वितलवले जाते. ३ मनुष्य अंधाराचे निवारण करतो, अगदी खोलवर जाऊन, गडद अंधारातील व मृत्युळायेतील पाणाणाचा तो शोध करीतो. ४ लोकांच्या राहण्याच्या जागेपासून तो दूर खाण खणतो, जिथे आजपर्यंत कोणाचेही पाऊल गेले नसेल तिथे तो जातो, तो दोरीला लोंबकळतो इतरांपेक्षा खूप खोल जातो. ५ जसे जमिनीकडे पाहा, तिच्यातून आपणास अन्न मिळते, जसे अग्नीने तिला उलटवले जाते. ६ जमिनीच्या खालचे पाणाण म्हणजे जेथे नीलमणी मिळतात, आणि त्या मातीमध्ये सोने असते. ७ पक्ष्यांना त्या वाटाविषयी काही माहिती नसते, कोणत्याही बहिरी सासाऱ्याच्या डोळ्यांनी त्या वाटा पाहिलेल्या नसतात. ८ रानटी जनवरे त्या वाटावरून गेलेली नसतात, सिंही त्या वाटेने गेलेला नसतो. ९ मनुष्य कीण खडकावर हात टाकतो, तो ते डोंगर पूर्ण मुळाप्रासून उलटवून टाकतो. १० ते खडकातूम बोगदा खणतात, आणि त्याचे डोळे खडकातला खजिना बघतात. ११ ते पाण्याचे प्रवाह बंद करतात म्हणजे त्यातून पाणी बाहेर पडत नाही, ते दडलेल्या वस्तू बाहेर प्रकाशात आणतात. १२ पण मनुष्यास शहाणपण कुठे मिळेल? समजूतदारपण शोधण्यासाठी आपल्याला कुठे जावे लागेल? १३ शहाणपण कीती मोलाचे आहे हे मनुष्याला कल्पत नाही, पृथीवीरचे लोक जमीन खणून शहाणपण शोधू शकत नाहीत. १४ पृथीवीरील मोठे खोल जलाशय असे म्हणते, 'माझ्यामध्ये ते नाही.' सागर म्हणतो, 'माझ्याजवळीही ते नाही.' १५ तुम्ही सोने देऊन ते विकत घेऊ शकत नाही, ते विकत घेण्यासाठी जगत तेवढी चांदी नाही. १६ तुम्ही ओफिरच्या सोन्याने किंवा मौल्यवान गोमेद किंवा नीलमण्याने शहाणपण विकत घेऊ शकत नाही. १७ शहाणपण सोन्यापेक्षा किंवा स्फटिकापेक्षा मौल्यवान असते, सोन्यात जडवलेले मौल्यवान खडेही शहाणपण विकत घेऊ शकत नाही. १८ शहाणपण पोवळ्यापेक्षा व स्फटिकापेक्षाही मौल्यवान आहे, माणकापेक्षा ही त्याचे मोल अधिक आहे. १९ इथिअपियातील (कूश) पीतमणी त्याच्या बरोबरीचा नाही, शुद्ध सोन्याने तुम्ही तो विकत घेऊ शकत नाही. २० पण शहाणपण कुठून येते? समजूतदारपण आपल्याला कुठे मिळेल? २१ पृथीवीरील सर्व जिवंत प्राण्याप्रासून शहाणपण लपवून ठेवले आहे, आकाशातले पक्षीसुरुद्धा ते बघू शकत नाहीत. २२ मृत्यू आणि विनाश म्हणतात, 'आम्हास शहाणपण

सापडले नाही, आम्ही त्याबद्दलच्या फक्त अफवाच ऐकल्या आहेत.’ २३ फक्त देवालाच शहाणपणाकडे नेणारा मार्ग माहीत आहे, फक्त देवालाच तो कुठे आहे हे माहीत आहे. २४ देवाला पृथीचे अगदी शेवटचे टोकसुधा दिसू शकते, त्यास आकाशाखालचे सर्वकाही दिसते. २५ देवाने वायाला त्यांची शक्ती दिली, सागराला किती मोठे करायचे ते त्यानेच ठरवले. २६ पावसास कोंठे पाठवायचे ते त्यानेच ठरवले आणि वाढालाने कुठे जायचे तेही त्यानेच ठरवले. २७ तेव्हा देवाला शहाणपण दिसले आणि त्याने त्याचा विचार केला, शहाणपणाचे मूल्य किती आहे ते त्याने पारखले आणि त्या शहाणपणाला संमती दिली. २८ आणि देव लोकांस म्हणाला, परमेश्वराची भीती बालगा व त्यास मान द्या हेच शहाणपण आहे, वाईट गोषी करु नका तोच समजूदारपणा आहे.”

२९ ईयोबने बोलणे सुरु ठेवले तो म्हणाला २ “अहो, काही महिन्यांपूर्वी मी जसा होतो तसा असतो तर, किती बरे झाले असते तेव्हा देव माझी काळजी घेत होता, ३ तेव्हा देवाचा प्रकाश माझ्यावर प्रकाशत होता, आणि मला अंधारातून चालताना प्रकाश दाखवत होता. ४ अहो, माझ्या चागल्या फलदायी दिवसाची मी आशा करतो. त्या दिवसात माझ्यावर देवाचे मित्रवताचे कृपाछत्र होते. ५ जेव्हा सर्वशक्तिमान देव माझ्यावरोबर होता आणि माझी मुले माझ्याजवळ होती त्या दिवसाची मी आशा धरतो. ६ त्या दिवसात माझे आयुष्य अतिशय चांगले होते. मी माझे पाय मलईत धूत असे. माझ्याकडे उत्तम प्रकारवी पुष्कल लेल होते. ७ त्या दिवसात मी नगराच्या वेशीपैर्यत जात असे आणि नगरातल्या वृद्धांबोबर सार्वजनिक ठिकाणी बसत असे. ८ सगळे लोक मला मान देत. मला येताना बधून तरुण माझ्या वाटेतून बाजूला होत आणि वृद्ध उठून उभे राहत. मला आदर देण्यासाठी ते उठून उभे राहत असत. ९ अधिकारी बोलणे थांबवीत आणि इतरांना शांत राहण्याची सूचना देण्यासाठी तोंडावर बोट ठेवीत. १० सरदर मनुष्य सुधा बोलताना त्यांचा आवाज लहान करीत. होय, तेव्हा त्यांची जीभ टाळूला चिकटण्यासारखी वाटे. ११ लोक माझ्या बोलण्याकडे लक्ष देत. आणि माझ्याबहल चांगले बोलत असत. मला भेटणारा प्रत्येकजण माझी स्तुती करी. १२ का? कारण जेव्हा एखादा गरीब मदतीची याचना करायचा तेव्हा मी त्यास मदत करीत असे आणि पोरक्या मुलाकडे लक्ष द्यायला कोणी नसले तर मी त्यास मदत करीत असे. १३ मनुष्यपंथला लागलेला मनुष्य मला आशीर्वाद देत असे. मी गरजू विधवान मदत करीत असे. १४ सत्याने जगणे म्हणजे जपून माझे वस्त्र होते. माझे योग्य वागणे म्हणजे माझा अंगरखा आणि डोक्यावरसी पगडी होती. १५ मी अंधल्यांची दृष्टी होतो. त्यांना जिथे जायचे असेल तिथे मी घेऊन जात असे. मी अपंगंचे पाय होतो त्यांना हवे तिथे मी उचलून घेऊन जात असे. १६ गरीब लोकांस मी वडिलांसारखा वाटत असे. मला माहीत नसलेल्या लोकांसंदेखील मी मदत करीत असे. मी कोटरित न्याय मिळवून देण्यासाठी त्यांना मदत करीत असे. १७ मी दुष्ट लोकांचे सामर्थ्य नष्ट केते. मी निरपराध लोकांचा त्यांच्यापासून बचाव केला. १८ मला नेहमी वाटायचे मी खूप वर्षे जगेन, मला स्वतः च्या घरातच मृत्यु येईल. १९ मी खूप पाणी शोषून घेय शकणारी मुळे असलेल्या व ज्याच्या फांद्या दवाने ओल्या झालेल्या आहेत अशा झाडासारखा असेन, असे मला वाटत असे. २० माझ्याठारी असलेला माझा सन्मान नेहमी टवटवीत आहे, आणि माझ्या शक्तीचे धनुष्य माझ्या हातात नवे केले जात आहे. २१ पूर्वी लोक माझे ऐकत असत माझ्या उपदेशाची वाट पाहत ते शांत बसत. २२ मी माझे बोलणे संपवल्यानंतर ऐकण्यांनांना आणिकी काही बोलायचे नसे. माझे शब्द त्यांच्या कानावर हल्लावरपणे पडत. २३ पावसाची वाट पाहिल्यासारखी ते माझ्या बोलण्याची वाट पाहात. वसंतातल्या पावसासारखे ते माझे शब्द पिझून टाकत. २४ काही लोकांनी आशा सोडून दिली होती. परंतु मी त्यांच्याबरोबर हसलो. माझ्या हास्याने त्याना बरे वाटले. २५ मी त्यांचा प्रमुख असूनही

त्यांच्याबरोबर राहण्याचे ठरवले. आपल्या सैन्याबरोबर तळ ठोकून बसलेल्या राजासारखा दु: खी असलेल्यांचे सांत्वन करणाऱ्या राजासारखा मी होतो.”

३० “परंतु आता माझ्यापेक्षा लहान माणसे देखील माझी थट्ट करत आहेत, आणि त्याचे वाडवडील ज्यांना मी माझ्या मेंदीचांची राखण करणाऱ्या कुत्र्यांमध्ये देखील ठेवले नसते. २ त्या तरुणाचे वडील मला मदत करण्याच्या दृष्टीने अगदीच निकामी आहेत. ते म्हातरे झाले आहेत आणि दमले आहेत. आता त्यांचे सायो टॅणक आणि जोमदार राहिलेले नाहीत. ३ ते मृतप्राय झाले आहेत. खायला नसल्यामुळे त्यांची उपसमराह होत आहे व म्हणून ते वाळवटांतील धूळ खात आहेत. ४ ते वाळवटांतील क्षार-झुडपे उपटून घेतात. रतम नावाच्या झाडाची मुळे खातात. ५ त्यांना दुसऱ्या मनुष्यांपासून दूर ठेवण्यात येते. ते चोर व दरोरेखोर असल्याप्रमाणे लोक त्यांच्यावर ओरडत असतात. ६ त्यांना नदीच्या कोरड्या पात्रात, डोंगराळ भागातील गुहेत किंवा जमिनीतील विवरात रहावे लागते. ७ ते झाडाझुडपात आक्रोश करतात. काढीरी झुडपात एकमेकाच्या आश्रयाने राहतात. ८ ते काडी इतकेही मोल नसलेले लोक आहेत. काहीही नाव नसलेल्या या लोकांस त्यांच्या देशातून हाकलून दिले आहे. ९ अशा लोकांची मुळे माझी चेष्टा करणारी गाणी गातात. त्यांच्या दृष्टीने माझे नाव म्हणजे एक शिवी आहे. १० ते तरुण माझा तिरस्कार करतात ते माझ्यापासून लांब उभे राहतात. ते माझ्यापेक्षा उच्च आहेत असे त्यांना वाटते. ते माझ्या तोंडावर थुंकतात सुध्या. ११ देवने माझ्या धनुष्याची प्रत्यंचा काढून घेतली आणि मला दुबला बनवले. ती तरुण माणसे स्वतः ला न थोपविता रागाने माझ्याविरुद्ध वागतात. १२ ते माझ्या उजव्या भागावर वार करतात. ते माझ्या तोंडावर थुंकतात सुध्या. १३ देवने माझ्या धनुष्याची प्रत्यंचा काढून घेतली आणि मला दुबला बनवले. ती तरुण माणसे स्वतः ला न थोपविता रागाने माझ्याविरुद्ध वागतात. १४ ते माझ्या नाश करण्यात त्यांना यश मिळते. कुणाच्या मदतीची त्यांना गरज नसते. १५ ते भिंतीला भोक पाडतात. ते त्यातून आत धुसतात आणि माझ्यावर दरडी कोसळतात. १६ भीतीने माझा थरकाप झाला आहे. वाच्याने सगळे काही उठून जावे त्याप्रमाणे त्यांनी माझी प्रतिष्ठा उडवून लावली आहे. माझी सुरक्षितता घागंप्रमाणे नाहीशी झाली आहे. १७ माझे आयुष्य आता गेल्यातच जमा आहे आणि मी लवकर्च मरणार आहे. दु: खानी भरलेल्या दिवसानी मला वेणून टाकले आहे. १८ माझी सगळी हांदी रासी दुखतात. वेदना मला कुरतडणे थांबवत नाहीत. १९ देवने माझ्या कोटाची गळ्याप्रमाणे खेचून माझे कपडे आकारहीन केले आहेत. २० देवने मला चिखलात फेकून दिले आणि माझी राख व कचरा झाला. २० देवा, मी मदतीसाठी तुझी याचना करतो पण तू उत्तर देत नाहीस. २१ मी उभा राहतो व तुझी प्रार्थना करतो पण तू माझ्याकडे लक्ष देत नाहीस. २१ देवा, तू माझीयाशी फार नीचपणे वागतोस. तू तुड्या बळाचा उपयोग मला दु: ख देण्यासाठी करतोस. २२ देवा, तू सोसात्याच्या वायाने मला उडवून लावतोस. देवा तू मला वादळात फेकून देतोस. २३ तू मला माझ्या मृत्यूकडे घेऊन जात आहेस हे मला माहीत आहे. प्रत्येक जिवंत मनुष्यास मरावे हे लागतेच. २४ परंतु जो आधीच दु: खाने पोळला आहे आणि मदतीची याचना करीत आहे त्यास कोणी अधिक दु: ख देणार नाही. २५ देवा, मी संकटात सापडलेल्यांसाठी मदतीची याचना केली होती हे तुला माहीत आहे. गरीबांसाठी माझे हृदय तील तील तुटत होते हे ही तुला माहीत आहे. २६ परंतु मी जेव्हा चांगल्याची अपेक्षा करीत होतो तेव्हा माझ्या वाट्याचा वाईट गोषी आल्या. मला उडेड हवा होतो तेव्हा अंधार मिळाला. २७ मी आतून अगदी मोडून गेलो आहे. माझ्या वेदना कधीच थांबवत नाहीत आणि वेदना आणखी येणारच आहेत. २८ मी सदैव दु: खी असतो, पण मला स्वास्थ्य लाभत नाही. मी लोकांच्यात उभा राहून मदतीसाठी ओरडतो. २९ कोलद्यांना मी भाऊ, आणि शहामृगांना सोबती असा झालो आहे. ३० माझी कातडी काळी पडली

आहे आणि शरीर तापाने फणफणले आहे. ३१ माझे वाद्य शोक गाण्यासाठीच लावले गेले आहे, माझ्या बासरीतून रडण्याचेच सूर उमटत आहेत.”

३१ “मी माझ्या डोळयांशी करार केला आहे, मग मी अभिलाखेने कसे एखाद्या कुमारीकडे बघू? २ वरून देवाकडून कोणता वाटा मिळणार आहे, कोणता वारसा सर्वशक्तिमान उच्च देवाकडून प्राप्त होणार? ३ मी असा विचार आपत्ती ही अनितीमानांसाठी आहे, आणि अनर्थ हा दृष्टपणा करणाऱ्यांसाठी आहे. ४ देव माझे सर्व मर्ग पाहत नाही का? आणि माझे सर्व पाऊल मोजत नाही का? ५ जर मी असत्याने चाललो असेल, जर माझ्या पाऊलांनी कपट करण्याची घाई केली असेल, ६ मला समपातीच्या तराजूने तोलून द्या म्हणजे देवाला माझ्या प्रामाणिकपणा कळून येईल. ७ मी जर योग्य मार्गापासून दूर गेलो असेन, जर माझे मन माझ्या डोळयामार्ग जात असेल, जर माझ्या हातांस अशुद्धुतेचा दाग चिकटला असेल. ८ तर मी पैरलेले दुसरा खावो, खरोखर माझ्या शेतातील पीक उपरून टाकले जावो. ९ जर माझे मन दुसऱ्या स्त्रीकडे आकर्षित झाले असेल, जर मी आपल्या शेजाऱ्याच्या दाराकडे त्याच्या पत्नीची वाट बघत थांबलो असेल. १० तर माझी पत्नी दुसऱ्या मनुष्यासाठी दलण करो, आणि दुसरी माणसे तिच्यावर खाली धुकतो. ११ कारण ते भयकर दुष्टपणाचे कृत्य होईल; खरोखर या न्यायधिशांनी शिक्षा करावी असे हे दुष्टकृत्य आहे. १२ लैंगिक पाप माझ्या सर्वस्वाचा नाश करील. सर्वस्वाचा होम करणारी ती आग आहे. १३ माझ्या स्त्री व पुरुष चाकरांनी माझ्या विरुद्ध वादविवाद केला असेल, तेहा मी न्यायाने वागण्याचे मान्य केले नाही, १४ तर मी जेव्हा देवासमोर जाईन तेहा मी काय करू? देवाने माझ्या वागण्याचा जाब विचारला तर मी काय उत्तर देऊ? १५ ज्याने मला गर्भात निर्माण केले त्यानेच त्याना घडवले नाही का? त्यानेच आपल्या सर्वांची गर्भात निर्मिती केली नाही का? १६ मी गरीबांना त्यांच्या ईच्छेपासून रोखले असेल, किंवा मी जर विधवांना रडवण्यास त्यांचे डोळे शिंगवले असेल. १७ आणि जर मी माझ्या अन्नाचे सेवन एकट्याने केले असेल, आणि मी पोरक्याना नेहमी अन्न दिले नसेल, १८ (त्याएवजी माझ्या तारूण्यापासून माझ्याबरोबर पोरके बापाकडे जसे मुले वाढतात तसे वाढले आहेत) आणि मी विधवांची काळजी लहाणपण्यापासून वाहीली आहे. १९ जेव्हा मला कपडे नाहीत म्हणून दु: खी होणारे लोक दिसले किंवा कोट नसलेले गरीब लोक दिसले. २० त्यांनी मला अंत: करणापासून कधी आशीर्वाद दिले नाही कारण त्यांना मी माझ्या मैँडव्हांची लोकर त्यांना उबदार ठेवण्यासाठी वापरली नाही. २१ माझे समर्थक शहराच्या दरवाजाजवळ जवळ पाहून जर मी पोरक्यावर हात उगारत असेल २२ मी जर कधी असे केले तर माझा हात माझ्या खांद्यांपासून निखळून जावो आणि माझा हात माझ्या खांद्याच्या संध्यातून तुटून पडो. २३ परंतु यायेकी मला देवाच्या शिक्षेची भीती वाटते, म्हणून मी यायेकी कोणतीही गोष्ट करत नाही. २४ जर मी सोऽयाला माझी आशा केले, ‘तू माझी आशा आहेस असे’ मी शुद्ध सोऽयाला कधीच म्हटले नाही. २५ मी श्रामंत होतो पण मला त्याचा अभिमान नवक्ता. मी खूप पैसे कमावले पण मी सुखी झालो नाही. २६ जर मी चमकत्या सूर्याला पहिले, किंवा चंद्र त्याच्या तेजात चालतोना पाहून, २७ माझे मन गुप्तपणे आकर्षित होऊन त्यांची पूजा करण्या करीता मी माझ्या हाताचे चुंबन घेतले असेते तर २८ ते सुधारा शिक्षा करण्यासारखेच पाप आहे. कारण ते सर्वशक्तिमान देवाचा विश्वासघात केल्यासारखे झाले असेते. २९ माझ्या शत्रूंवाच पाडाव झाल्याचा मला कधीच आनंद वाटला नाही. किंवा माझ्या शत्रूंवर संकट कोसळल्यामुळे मी त्यांना कधी हसलो नाही. ३० (खरोखर, माझ्या शत्रूंना शाप देऊन आणि त्यांच्या मरणाची इच्छा करून मी माझ्या तोंडाला कधी पाप करायला लावले नाही.) ३१ मी अपरिचितांना अन्न देतो, असा कोण आहे ज्याने ईयोबाचे अन्न खाल्ले नाही? ३२ परदेशी लोकांस रात्रीच्या वेळी शहरातील चौकात झोपायला लागू नये म्हणून मी त्यांना

माझ्या घरी बोलावतो. ३३ इतर लोक त्यांचे पाप लपविण्याचा प्रयत्न करतात परंतु मी माझा अपराध लपविण्याचा कधीच प्रयत्न केला नाही. ३४ कारण मला लोकांची भीती आहे, मला परिवाराच्या तिरस्काराची भीती वाटते. म्हणून मी शांत आहे आणि घराबाहेर जात नाही. ३५ अंहो, माझे कुणीतरी ऐकवे असे मला वाटते, पाहा, मला माझी बाजू मांडू द्या, सर्वशक्तिमान देवाने मला उत्तर घावे अशी माझी इच्छा आहे. त्याच्या दृश्याने मी काय चूक केली ती त्याने लिहून काढावी असे मला वाटते. ३६ खरेच, मी ती खूण माझ्या गळ्याभोवती घालेन. मी ती राजमुकुटाप्रमाणे माझ्या मस्तकावर ठेवेन. ३७ त्याने जर असे केले तर मी जे काही केले त्याचे स्पष्टीकरण देऊ शकेन. एखाद्या पुढाऱ्याप्रमाणे माझे मस्तक उंच करून मी त्याकडे येऊ शकेन. ३८ मी दुसर्याकडून त्याची जीमीन हिसकावून घेतली नाही. माझी जीमीन चोरून घेतली आहे असा आरोप माझ्यावर कोणीही करू शकणार नाही. ३९ जर मी पिकाच्या धन्यास मोबदला न देता ते खाल्ले असेल व त्याच्या मृत्युला कारणीभूत झालो असेल, ४० तर माझ्या शेतात गहू आणि सातू या ऐवजी काटे आणि गवत उगवू दे ईयोबचे शब्द इथे संपले.”

३२ नंतर या तीन मनुष्यांनी ईयोबाला उत्तर देण्याचे थांबविले, कारण तो त्याच्या स्वतःच्या नजरेमध्ये नितीमान होतो. २ नंतर राम घराण्यातील बरखेल बूजी याचा पुत्र अलीबू याचा राग भडकला, देवापेक्षा स्वतःला निर्दोष ठरविल्याबदल ईयोबावर त्याचा राग भडकला. ३ अलीहूचा राग आणखी त्याच्या तीनही नित्रिवार भडकला कारण ईयोबासाठी त्यांना कोणतीही उत्तर सापडले नाही, आणि तरीही ते ईयोबाला दोष देत राहीले होते. ४ दुसरे लोक त्याच्यापेक्षा वयाने मोठे असल्या कारणाने अलीहूने ईयोबास बोलण्यास वाट पाहीली. ५ तथापि, जेव्हा अलीहूने बघीताले कि, त्या तीन पुरुषांकडे काहीही उत्तर नाही हे पाठून, त्याचा राग भडकला. ६ मग बरखेल बूजी याचा पुत्र अलीबू याने उत्तर दिले, तो म्हणाला, मी तरुण आहे व तुम्ही वृद्ध आहात. म्हणून मी तुम्हास बोलण्याची हिम्मत केली नाही आणि माझे मत बोलून दाखवले नाही. ७ मी म्हणालो, जास्त दिवस पाहिलेल्यांनी बोलले पाहीजे, जास्त वर्ष घाटलेल्यांनी ज्ञान शिकवावे. ८ परंतु देवाचा अत्मा मनुष्यात असतो, सर्वसमर्थ्या श्वास त्यास समजबुद्धी देतो. ९ मनुष्य महान असला म्हणजेच तो ज्ञानी असतो असे नाही, जे वयाने मोठे आहेत त्यांनाच न्यायाची जाण आहे असेही नाही. १० त्या कारणामुळे मी तुम्हास म्हणतो, माझ्याकडे तुम्ही लक्ष द्या, मी देखील माझे ज्ञान तुम्हास सांगेन. ११ पाहा, मी तुम्हच्या शब्दांची वाट पाहीली, जेव्हा तुम्ही काय बोलावे हे विचार करीत असता, मी तुमचे बादविवाद ऐकले आहेत. १२ खरे पाहता, मी तुड्याकडे लक्ष लावले, परंतु पाहा, तुम्हच्यापैकी असा कोणीही नाही का जो ईयोबाला समजावेल किंवा त्याच्या शब्दांना प्रतीसाद देईल. १३ संभाला, आम्हास ज्ञान सापडले असे म्हणण्यास धूज नको! देव ईयोबाला हरवील, मर्त्य मनुष्य हे करू शकत नाही. १४ ईयोबाले त्याचे शब्द माझ्या विरोधात वापरले नाहीत, म्हणून मी तुम्हच्या शब्दांनी त्यास उत्तर देणार नाही. १५ हे तीनही माणसे मुके झाले आहेत, आता ते ईयोबाला उत्तर देऊ शकत नाहीत. १६ ते बोलत नाहीत म्हणून मी वाट पाहावी काय? ते शांत उभे आहेत आणि काहीच उत्तर देत नाहीत. १७ नाही, मी माझ्या बाजूने उत्तर देईल, मी माझे ज्ञान त्यांना शिकवीन. १८ माझ्याजवळ पुष्कळ शब्द आहेत, माझा आत्मा मला स्फुर्ती देत आहे. १९ पाहा, माझे मन बंद करून ठेवलेल्या द्राक्षरसाप्रमाणे झाले आहे, नवीन द्राक्षरसाच्या वृद्धत्याप्रणाणे ते फुटण्यास आले आहे. २० मी बोललो तर मला बरे वाटेल, मी माझे ओठ उघडेल आणि उत्तर देईल. २१ मी कोणाची बाजू घेणार नाही, किंवा कोणत्याही मनुष्यांनी खुशामत करणार नाही. २२ खुशामत कशी करावी ते मला माहीती नाही, जर मी तसे केले असेल तर, माझा निर्माता मला लवकर घेवून जाईल.

३३ “ईयोब, मी तुला निंवंती करतो, माझे बोलने एक. माझे सर्व शब्दांकडे लक्ष दे. २ पाहा, मी आता बोलायला माझे मुख उघडले आहे,

माझी जीभ माझ्या तोंडात हालू लागली आहे. ३ माझे शब्दच माझ्या अंत: करणाचे प्रामाणिकपण सांगतील, माझ्या ओढाणा जे माहीती आहे, तेच ते प्रामाणिकपणे बोलतील. ४ देवाच्या आत्म्याने मला निर्माण केले आहे, मला सर्वशक्तिमान देवाच्या श्वासाद्वारे जीवन मिळाले आहे. ५ तुला शक्य झाले तर मला उत्तर दे, माझ्याची वाद घालण्याकरता तुझी उत्तरे तयार ठेव. ६ पाहा, देवासमोर मी आणि तू सारखेच आहोत, मलाही माती पासून उत्पन्न केले आहे. ७ पाहा, माझी दरारा तुला घाबरवणार नाही, माझा दाब तुला जड होणार नाही. ८ तू जे बोलालास ते मी निश्चित ऐकले, मी तुझ्या शब्दांचा आवाज असे म्हणतांना ऐकला, ९ ‘मी शुद्ध आहे, मी निरपराध आहे, मी काहीही चूक केली नाही मी निर्दोष आहे, आणि माझ्यामध्ये पाप नाही. १० पाहा, देव माझ्यावर हल्ला करण्याची संधी पाहतो देवाने मला शत्रूप्रमाणे वागवले आहे. ११ देवाने माझ्या पायाला साखळांदंड बांधले देव माझी प्रत्येक हालाचाल बघतो.’ १२ पाहा, मी तुला उत्तर देर्इल तू या बाबतीत चुकतो आहेस, देव कोणत्याही मनुष्यापेक्षा महान आहे. १३ तू त्याच्याशी का वाद घालत आहेस? तो आपल्या कोणत्याही करणीचे कारण सांगत नाही. १४ देव एकदा बोलतो, होय दोनदा बोलतो, तरी मनुष्य त्याकडे लक्ष देत नाही. १५ देव लोकांशी राती ते गाढ झोपेत असताना स्वप्नात किंवा दृष्टांतात बोलत असेल, जेव्हा मनुष्य गाढ झोपेत असतो. १६ नंतर देव मनुष्याची कानउघडणी करतो, आणि त्याच्या थाम्कीने घाबरवितो. १७ मनुष्यास त्यांना पापाच्या हेतूपासून मागे ऑढण्यासाठी, आणि गर्व न करण्याचेही सांगतो. १८ देव गर्तून मनुष्याचे जीवन वाचवितो, त्याच्या जीवनाला मरणापासून वाचवितो. १९ मनुष्याला केलेल्या शिक्षेमुळे अंथरुणात पडून दुःख भोगत असेल वेदनेने त्याची सगळी हाडे तळमळतात. २० नंतर तो मनुष्य खाऊ शकत नाही चांगल्या अन्नाचासुधा त्यास तिरस्कार वाटतो. २१ त्याचे शरीर इतके क्षीण होते की तो जवळ जवळ दिसेनासा होतो. त्याची सगळी हाडे जी कधी दिसली नाही ती आता दिसतात. २२ खरोखर, तो मृत्युलोकाजवळ येउन ठेपतो आणि त्याचे जीवन मरणांथाला लागलेले असतो. २३ परंतु एखादा देवदूत जर त्याचा मध्यस्थ झाला, मध्यस्थ, हजारे देवदुतपैकी एक, त्यास चांगला मार्ग दाखवणारा. २४ आणि देवदूत त्याच्याशी दयेने वागेल, आणि देवाला सांगेल. ‘या मनुष्यास मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचव त्याच्या पापाची किंमत मोजण्याचा दुसरा एक मार्ग मला सापडला आहे.’ २५ मग त्याचे शरीर पुन: बालकासारखे जीमदार बनेल. तो तरुणपणी जसा मजबूत होता तसेच पुन्हा होईल. २६ तो देवाचे मुख आनंदाने पाहील. नंतर तो मनुष्य पुन्हा चांगले जीवन जगायला लागेल. २७ नंतर तो लोकांस कबुली देर्इल. तो म्हणेल, ‘मी पापकर्म केले. मी पाप केले चांगल्याचे वाईट केले. परंतु माझ्या पापाला शिक्षा झाली नाही. २८ त्याने माझ्या आत्म्याला मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचवेल. माझ्या जीव नियमीत त्याचा प्रकाश पाहील. २९ पाहा, देव या गोरी मनुष्यासाठी करतो, दोनदा, होय तीनदा, ३० त्याच्या जीवाला मृत्युलोकात जाण्यापासून वाचवयासाठी असे करतो म्हणजे त्याचे जीवन प्रकाशाशने प्रकाशीत होते. ३१ ईयोब, मी काय म्हणतो त्याकडे लक्ष दे. माझे ऐक! तू गप्प रहा आणि मला बोलू दे. ३२ पण ईयोब, जर तुला माझे बोलणे पटत नसेल तर तू खुशाल बोल. मला तुझे मुद्रे सांग. कारण मला तुझे बोलणे सुधारायचे आहे. ३३ परंतु ईयोब, तुझ्याजवळ बोलण्यासारखे काही नसेल तर माझे ऐक. तू गप्प रहा आणि मी तुला शहाणपण शिकवेन.’

३४ नंतर अलीहूने आपले बोलणे चालूच ठेवले तो म्हणाला, २ “शहाण्या मनुष्यांनो मी काय सांगतो ते ऐका हुशार मनुष्यांनो, माझ्याकडे लक्ष द्या. ३ तुमची जीभ ज्या अन्नाला स्पर्श करते त्याची चव तिला कळते

आणि तुमच्या कानांवर जे शब्द पडतात ते त्यांना पारखता येतात. ४ तेव्हा आपण आता काय न्याय आहे ते निवडून घेवू काय चांगले आहे ते आपण सगळ्यांनी बरोबर शिकू या. ५ ईयोब म्हणतो, मी निष्पाप आहे, आणि देव माझ्याबाबतीत न्यायी नाही. ६ मी निरपराध आहे, परंतु माझ्याविरुद्ध लागलेला निकाल मला खोटारडा ठरवतो मी निरपराध असूनही मला खूप कष्ट भोगायला लागले. ७ ईयोबासारखा आणग्यी कोणी आहे का? जो निर्दोष प्राप्तामाणे प्राशन करतो. ८ तो जे वाईट करतात त्याच्याशी मैत्री करतो, आणि त्यास दुष्टांबरोबर राहायला आवडते, ९ तो असे म्हणतो, ते मनुष्याच्या कामाचे नाही, जर देवाला खुश करायला लागला तर त्यास पासून काहीही मिळणार नाही. १० तुम्हास समजू शकते, म्हणून तुम्ही माझे ऐका. देव कधीही दुष्टाई करणार नाही. तो सर्वशक्तिमान कधीच पाप करणार नाही. ११ एखादा मनुष्य जे काही करतो त्याबद्दल देव त्याची परतफेड करीतो. देव लोकांस त्यांच्या लायकीप्रमाणे देतो १२ खोखर, हे देव कधीच वाईट करीत नाही, तो सर्वशक्तिमान कधीच न्यायाला विरोध करीत नाही. १३ देवाला कोणीही पृथ्वीवरचा अधिकारी म्हणून निवडले नाही. सगळ्या जगाची काळजी देवावर कोणी सोपवली नाही. १४ त्याचे वित्त स्वतःकडेच असेते, आणि त्याने आपला आत्मा आणि शास स्वतःच्या ठापी परत घेतला १५ नंतर सर्व शरीरे एकत्रीत नश पावतील मनुष्य परत मातीस मिळेल. १६ जर तुम्ही शहाणे असाल तर मी काय म्हणतो त्याकडे लक्ष द्याल माझ्या तोंडच्या शब्दाकडे कान दे १७ जो मनुष्य न्यायी होण्यासंबंधी तिरस्कार करतो तो कधीच राज्यकर्ता होऊ शकत नाही. ईयोब, देव शक्तीमान आणि चांगला आहे. तू त्यास अपराधी ठरवू शकशील असे तुला वाटते का? १८ एक देवच असा आहे जो राजांना तुम्ही कवडीमोलाचे आहात. आणि ‘तुम्ही दुष्ट आहात.’ असे जांयाना म्हणतो. १९ देव इतरांपेक्षा पुढाऱ्यांवर अधिक प्रेम करीत नाही. देव गरीब मनुष्यापेक्षा श्रीमंतांवर अधिक प्रेम करत नाही? कारण ते सर्व त्याच्या हाताची कृती आहेत. २० माणसे अर्धरात्री एकाएकी मरन जातात. ते आजारी पडतात आणि मरतात. अगदी शक्तीशाली लोकसुधा, करण नसताना मरतात. २१ लोक जे करतात ते देव बधतो देव मनुष्याची प्रत्येक हालाचाल बघत असतो. २२ जगात कुठेही अशी अंधारी जागा नाही जिथे वाईट माणसे देवापासून लपून बसू शकतील. २३ देवाला लोकांची अधिक परीक्षा घेण्यासाठी वेळ ठरवण्याची गरज नसते लोकांचा न्यायनिवाडा करण्यासाठी त्यांना समोर आण्याची गरजही देवाला भासत नाही. २४ शक्तीशाली लोकांचा तो चुराडा करतो, आणि त्यांच्या स्थानी दुसरा स्थानीतो, त्यास त्यांना प्रश्न विचारण्याची गरज वाटत नाही. २५ तेव्हा लोक काय करतात ते देवाला माहीत असते. म्हणूनच देव रात्रीतून दुष्टांना पराभव करतो आणि त्यांचा निः पात करतो. २६ वाईट मनुष्यांनी जी दुष्कृत्ये केली असतील त्याबद्दल त्यांना शिक्षा करतो. आणि जिथे इतर त्यांना पाहू शकतील अशा ठिकाणी देव त्यांना शिक्षा करतो. २७ कारण वाईट मनुष्यांनी देवाची आज्ञा पालायचे थांबवले आणि देवाला हवे ते करण्याकडे त्यांनी दुर्लक्ष केले. २८ हे दुष्ट लोक गरीबांना कष्ट देतात, आणि मदतीसाठी देवाकडे याचना करायला भाग पाडतात. दिनांची आोढी त्याच्या कानी गेली. २९ देव गरीबांची मदतीसाठी हात केला. परंतु गरीबांना मदत करायची नाही असे देवाने ठरवले तरी देवाला कोणी अपराधी ठरवू शकणार नाही. देवाने जर लोकांपासून लपून राहायचे असे ठरवले तर कोणालाही तो सापडू शकणार नाही म्हणजे कोणीही लोकांस पिंजऱ्यात पकडू शकणार नाही. ३० अशासाठी की, अध्यार्थीचे राज्य येवू नये, म्हणजे लोकांस कोणी जाळयात अडकवू नये. ३१ जर तो मनुष्य देवाला म्हणेल की. मी अपराधी आहे. यापुढे मी पाप करणार नाही. ३२ जे मी बघू शकत नाही ते मला दाखव. मी जरी पाप केले असेल तरी मी ते पुन्हा करणार नाही. ३३ तुला असे वाटते के देव त्या मनुष्याचा पापाला शिक्षा करील, देवाने आतापर्यंत केलेले तुला आवडले नाही? हा तुझा निर्णय आहे. माझा नाही. तुला काय वाटते ते मला सांग. ३४

शहाणा मनुष्य मला म्हणेल खरोखर, प्रत्येक शहाणा मनुष्य जो माझे ऐकतो तो म्हगैल, ३५ ‘ईयोब एखाद्या अज्ञानी मनुष्यासारखे बोलत आहे. तो जे काही बोलतो ते अर्थहीन आहे’ ३६ जर फक्त ईयोबालाच त्याच्या वादाबद्दल कसोटीस लावत असू कारण तो एखाद्या दुष्ट मनुष्यासारखे बोलत आहे. ३७ त्याच्या पापात त्याने आणाऱ्यांचं बांडाची भर घातली आहे. तो टाळी वाजवितो आमच्या मध्ये थदू करतो देवाविरुद्ध अनेक शब्द बोलतो.”

३५ अलीहने आपले बोलणे चालू ठेवले. तो म्हणाला, २ “तू निष्पाप आहे असा तू विचार करतोस काय? मी देवापेक्षा अधीक नितीमान आहे असा तू विचार करतोस काय? ३ तू देवाला विचारतोस ‘जर मी नितीमान असण्याचा मला काय लाभ मिळेल?’ मी जर पाप केले नाहीतर त्यामुळे माझे काय चांगले होणार आहे?’ ४ मी तुला उत्तर देतो, तू आणि तुझे मित्र यांना देखील. ५ वरती आकाशाकडे बघ, तुझ्यापेक्षा उंच असणाऱ्या ढगांकडे बघ. ६ जर तू पाप केलेस तर त्यामुळे देवाला कसली इजा होत नाही? तुझ्याकडे पापांच्या राशी असल्या तरी त्यामुळे देवाला काही होत नाही? ७ आणि तू खूप नितीमान असलास तरी तू देवाला काही देऊ शकत नाहीस? तुझ्याहातून त्यास काहीच मिळत नाही? ८ तुझे दुष्टण कदाचित मनुष्यास ईजा पोहचवेल, जसा तू मनुष्य आहेस, आणि तुझे नितीमत्वाचा कदाचीत एखाद्या मनुष्याच्या पुत्राला लाभ होईल. ९ पुष्कलशा वाईट कृत्यामुळे लोकांस दुःख झाले तर ते ओरडतील. ते सामर्थ्यवान लोकांकडे जातात आणि मदीरीची याचाना करतात. १० परंतु कोणीही असे धणणार नाही, मला निर्माण करणारा देव कुठे आहे? जो रात्रीला गीत देतो, ११ देवाने आम्हास आकाशातील पशुपक्ष्यांपेक्षा शाहाणे बनवले आहे तेव्हा तो कुठे आहे? पृथ्वीवरील जंगली प्राण्यापेक्षा जो मला अधीक शिकवतो, १२ त्यामुळे त्यांनी देवाकडे मदत मागितली तरी देव त्यांना उत्तर देणार नाही कारण ते लोक अतिशय गर्विंग आहेत. १३ देव त्यांच्या तुच्छ याचनेकडे लक्ष देणार नाही सर्वशक्तिमान देव त्यांच्याकडे लक्ष देणार नाही. १४ तेव्हा, तू जेव्हा असे म्हणणीली की देव तुला दिसत नाही तेव्हा देव तुझ्याकडे लक्ष देणार नाही तर तू त्याची वाट पाहत रहा! १५ तो तुला किती थोडक्यात उत्तर देईल जर तू असे म्हणालास तो क्रोधाने कोणालाही शिक्षा करीत नाही, आणि तो लोकांच्या गर्विंगपणाकडे फारसे लक्ष देत नाही. १६ म्हणून ईयोब मुर्खण्याचे बोलण्यासाठी त्याचे मुख उघडतो. तो ज्ञानविना त्याचे शब्द बोलत राहतो.”

३६ अलीहू बोलणे चालू ठेवून म्हणाला, २ “तू मला आणखी थोडे बोलण्याची परवानगी दे कारण मला देवाच्या बाजूने आणखी बोलायचे आहे. ३ मी माझे ज्ञान सगळ्यांना वाटतो देवाने मला निर्माण केले आणि देव न्यायी आहे हे मी सिद्ध करेन. ४ खरोखर, माझे शब्द खोटे असणार नाहीत, कोणीतरी ज्ञानाने समजूतदार असा तुम्हाबोरब आहे. ५ देव अतिशय सामर्थ्यवान आहे, पण तो लोकांचा तिरस्कार करीत नाही तो सामर्थ्यवान असून फार सूज आहे. ६ तो दुष्टांना वाचवीत नाही, तर तो त्याएवजी जे दुःखात आहेत त्यांच्यासाठी चांगले ते करतो. ७ जे लोक योग्य रीतीने वागतात त्यांच्यावर देव नजर ठेवतो. तो चांगल्या लोकांस राज्य करू देतो. तो चांगल्यांना सदैव उंच करतो. ८ जर, साखळदंडानी ठेवले, जर त्यांना त्रासाच्या दोऱ्यांनी बांधून ठेवले ९ आणि त्यांनी काय चूक केली ते देव त्यांना सांगेल. देव त्यांना सांगेल की त्यांनी पाप केले आहे. देव त्यांना ते गर्विंग होते असे सांगेल. १० तो त्यांचे कान त्याच्या सूचना ऐकण्यास उघडतो, तो त्यांना अन्यायापासून मागे वळवतो. ११ जर त्या लोकांनी देवाचे ऐकले, त्याची उपासना करतील, तर ते त्यांचे दिवस सुखाने घालतील. १२ परंतु जर त्यांनी ऐकले नाही तर ते तलवरीने नाश पावतील, त्यांना ज्ञान न होता मरण येईल. १३ जे लोक देवाची पर्वा करीत नाहीत ते सदा कूटू (रागालेले) असतात. देवाने जरी त्यांना बांधले तरी ते देवाकडे मदत मागायला त्यार नसतात. १४ ते अगदी तरुणपणी मरतील, त्यांचे जीवन कंलकीत होऊन संपेल. १५ परंतु

देव दुःखी लोकांस त्यांच्या दुःखातून सोडवील विपत्तीच्या द्वारे कानउघडणी करतो. १६ खरोखर, त्यास तुला दुःखातून काढायला आवडते व अडचण नसलेल्या मोकळ्या जाणी नेतो, आणि तुड्या जेवणाच्या टेबलावर भरपूर पौष्टीक अन्न ठेवले असते. १७ परंतु आता तुला अपराधी ठरवण्यात आले आहे, दोषारोप व न्याय तुलाच धरतात. १८ तू श्रीमंतीमुळे मूर्ख बनू नकोस. तुला तुला न पकडो आणि न्यायापासून दूर घेवून जावो. १९ आता तुड्या सांपर्तीचा तुला काही नफा होईल काय, म्हणजे तू दुखी होणार नाहीस किंवा तुड्या सर्व सामर्थ्याचा तुला काही उपयोग होईल काय? २० दुसऱ्या विरुद्ध पाप करण्यास तू रात्र होण्याची इच्छा मनी बाळगून नकोस, लोक रात्री पसरा होण्याची वेळ प्रयत्न करतात. २१ काळजीपूर्वक रहा पापाकडे वरून नकोस. कारण तुड्यी त्रासातून परीक्षा झाली आहे, म्हणून तू पापापासून दूर रहा. २२ पाहा, देव त्याच्या सामर्थ्यिनी सर्वोच्च आहे. त्याच्या समान कोण शिक्षक आहे? २३ त्याच्या मार्गाबद्दल त्यास कोण सुचीत करील? देवा तू अयोग्य केलेस” असे कोणी त्यास म्हणून शकत नाही. २४ त्याने जे काही केले त्याबद्दल लोकांनी त्याच्या स्तुतीवर अनेक गाणी रचती आहेत. २५ त्याने कार्य केले ते प्रत्येक मनुष्याला दिसतो. दूरदूरच्या देशांतील लोकांसही देवाचे महान कार्य दिसतात. २६ होय, देव महान आहे परंतु त्याची महानता आपल्याला कळत नाही. आम्ही त्याच्या वर्वर्ची संख्या पाहाणे अशक्य आहे. २७ तो पृथ्वीवरून पाणी घेऊन त्याचे धुके आणि पाऊस यामध्ये रुपांतर करतो. २८ अशा रीतीने ढग पाऊस पडतात आणि तो खूप लोकांवर पडतो. २९ खरोखर, तू समजो शकतो का तो ढगांची पाखरण कशी करतो आकाशात ढगांचा गडगडाट कसा होतो? ३० बघ, तो विजेला पृथ्वीवर सर्वदूर पाठवतो आणि समुद्राचा खोल भागाही त्यामध्ये येतो. ३१ तो त्याचा उपयोग राष्ट्रांना काबूत ठेवण्यासाठी करतो आणि त्यांना भरपूर अन्न देतो. ३२ तो आपल्या हातांनी विजेला पकडतो आणि त्यास हवे तेथे पडण्याची तिला आज्ञा करतो. ३३ मेघांच्या गडगडाटामुळे वादळाची सूचना मिळते. जनावरांना सुध्या वादळाची चाहूल लागते.”

३७ “खरोखर हे ऐकून माझे हृदय थरथरते, ते त्याच्या जागेवरून सरकले आहे. २ ऐका! हो ऐका! देवाच्या आवाजाची गर्जना ऐका, देवाच्या मुखातून येणारा ध्वनी ऐका. ३ देव त्याच्या विजेला सर्व आकाशात चमकण्यासाठी पाठवतो. ती सर्व पृथ्वीभर चमकते. ४ त्यानंतर आवाजाची गर्जना होते, देव त्याच्या वैभवी आवाजात गर्जतो. वीज चमकल्यानंतर देवाची गर्जना ऐकू येते. ५ देवाचा गडगडाटी आवाज अदूत आहे. देव आपल्याला न कळणाऱ्या महान गोष्टी करत असतो. ६ तो हिमाला पृथ्वीवर पडण्याची आज्ञा करतो. ‘पावसास पृथ्वीवर जोरात पड असे सांगतो.’ ७ देवाने निर्माण केलेल्या सर्व लोकांस तो काय करू शकतो हे कलावे म्हणून देव या गोष्टी करतो हा त्याचा पुरावा आहे. ८ म्हणून पशु लपण्यास जातात, आणि त्यांच्या गृहात राहतात. ९ दक्षिणेकडून चक्रीवादळ येते उत्तरेकडून घंट वारे येतात. १० देवाच्या निः शासने बफ दिल्या जाते आणि पाण्याच्या विस्तार धातूसारखा गोठून जातो. ११ खरोखर, देव गडद ढगांना पाण्याने भरतो तो आपल्या विजेला ढग चोहोकडे पसरवतो. १२ तो ढगांना सर्व पृथ्वीभर त्याच्या मार्गदर्शनाने पसरण्याची आज्ञा करतो देव जी आज्ञा देतो ती त्यांनी सर्व पृथ्वीच्या पाठीवर पालावी. १३ काही वेळा हे सुधारणुक करण्यासाठी असते, काहीवेळा त्यांच्या भूमीसाठी, हे सर्व तो घडवून आणतो, आणि काहीवेळा विश्वासाच्या कराराची कृती असते १४ ईयोब, याकडे लक्ष दे, थांब आणि देव या आश्वर्यकारक गोष्टी करतो त्यांचा विचार कर. १५ देव घांगार आपला अधिकार कसा गाजवतो ते तुला माहीत आहे का? तो विजेला कसे चमकवितो ते तुला माहीत आहे का? १६ ढगा आकाशात कसे तरंगतात ते तुला कळते का? देव जो ज्ञानाने परिपूर्ण त्याचे आश्वर्यकर्म तू जाणतोस काय? १७ तुड्ये कपडे गरम कसे होतात हे तुला समजते काय, दक्षिणेकडून

वरे वाहते तेव्हा सगळे काही स्तब्ध असते. १८ तो जसे आकाश पसरवते तसे तु कूरु शकतो काय? जे आकाश औतीव आरशाप्रमाणे अडल आहे? १९ देवाला आम्ही काय सांगायचे ते तु आम्हाला सांग. अंधारामुळे आम्हास आमचे भाषण रचता येत नाही. २० मला त्याच्याची बोलायचे आहे असे तो म्हणाला काय? तसे म्हणणे म्हणाजे स्वतः चा नाश करून घेणे आहे. २१ आता, लोक सुर्य जेव्हा तापात असतो त्यावेळी लोक त्याकडे आकाशात बघू शकत नाही वाच्याने ठग पळवून लावले की तो सच्छ आणि चकचकित दिसतो. २२ उत्तरेकडून सोनेरी वैभव येते, देवाच्या भोवती भितीदायक तेजोवलय असते. २३ जो सर्वशक्तिमान तो महान आहे आपणाला त्याचा शोध लागत नाही, तो सामर्थ्यवन आहे न्यायाने वागतो. तो लोकांस त्रास देत नाही. २४ म्हणूनच लोक त्याचे भय धरतात. परंतु देव आपल्या शहाणपणाचा अभिमान बाळगणाऱ्या लोकांस मान देत नाही.”

३८

नंतर परमेश्वर वावटकीतून ईपोबाशी बोलता आणि तो म्हणाला, २ कोण आहे जो माझ्या योजनावर अंधार पाडतो, म्हणजे ज्ञानविना असलेले शब्द? ३ आता तू पुरुषासारखी आपली कंबर बांध, मी तुला प्रश्न विचारील, आणि तू मला उत्तर दे. ४ मी पृथ्वी निर्माण केली तेव्हा तू कुठे होतास? तू स्वतः ला इतका शहाणा समजत असरील तर मला उत्तर दे. ५ जग इतके मोठे असावे हे कोणी ठरवले ते सांग? मोजण्याच्या दोरीने ते कोणी मोजले का? ६ तीचा पाया कशावर घाटाला आहे? तिची कोनशिला कोणी ठेवली? ७ जेव्हा ते घडले तेव्हा पहाटेच्या ताच्यांनी गायन केले आणि देवपुत्रांनी आनंदाने जयजयकार केला. ८ जेव्हा समुद्र पृथ्वीच्या पोटातून बाहेर पडला तेव्हा दरवाजे बंद करून त्यास कोणी अडवला? ९ त्यावेळी मी त्यास मेघांनी झाकले आणि काळोखात गुंडाळले. १० मी समुद्राला मर्यादा घातल्या आणि त्यास कुलुपांनी बंद केलेल्या दरवजाबाहेर थोपविले. ११ मी म्हणालो, तू इथर्यार्थ येऊ शकतोस या पलिकडे मात्र नाही. तुझ्या उन्मत्त लाटा इथेच थांबतील. १२ तुझ्या आयुष्यात तू कधीतरी पहाटेला आंरभ करायला आणि दिवसास सुरु व्हायला सांगितलेस का? १३ तू कधीतरी पहाटेच्या प्रकाशाला पृथ्वीला पकडून दुष्ट लोकांस त्यांच्या लापायच्या जागेतून हुसकायला सांगितलेस का? १४ पहाटेच्या प्रकाशात डोंगरदद्या नीट दिसतात. दिवसाच्या प्रकाशात या जगाचा आकार अंगरखाला असलेल्या घडीप्रमाणे ठळक दिसतात १५ दुर्णीपासून त्यांचा प्रकाश काढून घेतला आहे आणि त्यांचा उंच भूज मोडला आहे. १६ सागराला जिथे सुरुवात होते तिथे आगदी खोल जागेत तू कधी गेला आहेस का? समुद्राच्या तव्हात तू कधी चालला आहेस का? १७ मृत्युलोकात नेणारे दरवाजे तू कधी पाहिलेस का? काळोखाला जगात नेणारे दरवाजे तू कधी बघितलेस का? १८ ही पृथ्वी किंती मोठी आहे ते तुला कधी समजले का? तुला जर हे सर्व माहीत असेल तर मला सांग. १९ प्रकाश कुठून येतो? काळोखाकूठून येतो? २० तू प्रकाशाला आणि काळोखाला ते जिथून आले तेथे परत नेऊ शकशील का? तिथे कसे जायचे ते तुला माहीत आहे का? २१ तुला या सर्व गोषी नक्कीच माहीत असतील तू खूप वृद्ध आणि विद्वान आहेस मी तेव्हा या गोषी निर्माण केल्या तेव्हा तू जिवंत होतास होय ना? २२ मी ज्या भांडारात हिम आणि गारा ठेवतो तिथे तू कधी गेला आहेस का? २३ मी बर्फ आणि गारांचा साठी संकटकाळासाठी, युद्ध आणि लढाईच्या दिवसांसाठी करून ठेवतो. २४ सूर्य उगवतो त्याठिकाणी तू कधी गेला आहेस का? पूर्वेंडचा वारा जिथून सर्व जगभर वाहातो तिथे तू कधी गेला आहेस का? २५ जोरदार पावसासाठी आकाशात पाट कोणी खोदले? गरजणाऱ्या वाढळासाठी कोणी मार्ग मोकळा केला? २६ वैराण वाळवंतात देखील कोण पाऊस पाडतो? २७ निजन प्रदेशात पावसाचे खूप पाणी पडते आणि गवत उगवायला सुरुवात होते. २८ पावसास वडील आहेत का? दवविरुद्ध कुठून येतात? २९ हिम कोणाच्या गर्भशयातून निघाले आहे? आकाशातून पडणाऱ्या हिमकणास कोण जन्म

देतो? ३० पाणी दगडासारखे गोठते. सागराचा पृष्ठभागदेखील गोठून जातो. ३१ तू कृतिकांना बांधून ठेवू शकशील का? तुला मृगशीर्षचिं बंध सोडता येतील का? ३२ तुला राशीचक्र योग्यवेळी आकाशात आणता येईल का? किंवा तुला सप्तऋषे त्यांच्या समूहासह मार्ग दाखवता येईल का? ३३ तुला आकाशातील नियम माहीत आहत का? तुला त्याच नियमांचा पृथ्वीवर उपयोग करता येईल का? ३४ तुला मेघावर ओरडून त्यांना तुझ्यावर वर्षाव करायला भाग पाडता येईल का? ३५ तुला विद्युतलतेला आज्ञा करता येईल का? ती तुझ्याकडे येतन. आम्ही आलो आहोत काय आज्ञा आहे? असे म्हणेल का? तुझ्या सांगण्याप्रमाणे ती हवे तिथे जाईल का? ३६ लोकांस शहाणे कोण बनवतो? त्यांच्यात आगदी खोल शहाणपण कोण आणतो? ३७ ठग मोजण्याइतका विद्वान कोण आहे? त्यांना पाऊस पाडायला कोण सांगतो? ३८ त्यामुळे धुळीचा चिखल होतो आणि धुळीचे लोट एकमेकास चिकटात. ३९ तू सिंहासाठी अन्न शोधू आणतोस का? त्यांच्या भुक्तेल्या पिल्लांना तू अन्न देतोस का? ४० ते सिंह त्यांच्या गुहेत झोपेतात. ते गवतावर दबा धरून बसतात आणि भक्ष्यावर तुटून पडतात. ४१ कावळ्याला कोण अन्न देतो? जेव्हा त्याची पिल्ले देवाकडे याचना करतात आणि अन्नासाठी चारी दिला भक्तकात तेव्हा त्यांना कोण अन्न पुरवतो?

३९

रानशेळी कधी व्यायतात ते तुला माहीत आहे का? हरीणी आपल्या बछड्याला जन्म देताना तू पाहिले आहेस का? २ पहाडी बकरी आणि हरीणी किंती महिने आपल्या पिल्लांना पोटात वाढवतात ते तुला माहीत आहे का? त्यांची जन्माला याचीवी वेळ कोणती ते तुला माहीत आहे का? ३ ते प्राणी लोक्लात प्रसूतिवेदना सहन करतात आणि त्यांची पिल्ले जन्माला येतात. ४ ती बछडी शेतात मोठी होतात. नंतर ती सोडून जातात आणि पुन्हा कधीही परसून येत नाहीत. ५ रानटी गाढवाना कोणी सोडून दिले? त्यांची दोरी सोडून त्यांना कोणी मोकळे केले? ६ ज्याला मी वाळवंतात घर दिले, मी त्यांना राहण्यासाठी क्षारभूमी दिली. ७ गजबजलेल्या शहरांना हसतात (त्याल शहरातला गजबजाट आवडत नाही) आणि त्यांना कुठलाही मनुष्य आव घालू शकत नाही. ८ ते डोंगरात राहतात तेव्हा कुरण आहे. ते आपले अन्न तिथेच शोधतात. ९ रानटी बैल तुझी सेवा करायला तयार होईल का? तो त्राती तुझ्या खळ्यावर राहील का? १० दोरीने तुला रानटी बैलाला ताब्यात करता येईल का? आणि तू त्यास तुझी शेत नांगरायला लावू शकशील का? ११ तो खूप बलवान असतो त्याच्यावर तू भरवसा ठेवशील काय, तू तुझे काम त्यांच्यानवर सोपवशील का? १२ तो तुझे धान्य शेतातून गोळा करेल आणि खळ्यात नेईल असा भरवसा तुला वाटतो का? १३ “शहामृती आपले पंख आनंदाने फटफडवते परंतु तिला उडता येत आगदी ती तिथे पंख आणि पिसे माया करायच्या कामी पडतात काय? १४ ती आपली अंडी जमिनीत घालते आणि ती वाळूत उबदार होतात. १५ आपल्या अंडांवरून कोणी चालत जाईल किंवा रानटी प्राणी ती फोडीतील हे ती विसरते. १६ ती आपल्या पिल्लाना सोडून जाते ती जणू स्वतः ची नाहीतच असे ती वागते. तिची पिल्ले मरण पावली तरी तिला त्याची पर्वा नसते काम निष्कळ झाल्याचे सुखदुःख तिला नसते. १७ काराण मी देवाने तिला शहाणे केले नाही. आणिं मीच तिला समज दिली नाही. १८ परंतु ती जेव्हा पळण्यासाठी उठते तेव्हा ती घोड्याला आणि घोडेस्वाराला हसते, १९ तू घोड्याला त्याची शक्ती दिलीस का? तू त्याच्या मानेवर त्याची आयाळ ठेवलीस का? २० तू त्यास टोळाप्रमाणे लांब उडी मारायला सांगितलेस का? तो जोरात फुरफुरतो आणि लोक त्यास घारवतात. २१ तो बलवान आहे म्हणून आनंदात असतो. तो आपल्या खुराने जमीन उकरतो आणि धावत युद्धभूमीवर जातो. २२ तो भीतीला हसतो, तो कशलाही भीत नाही तो युद्धातून कधीही पळ काढीत नाही. २३ सैनिकाचा भाता त्याच्या बाजूला हलत असतो त्याचा स्वार जे भाले आणि इतर शस्त्रे बाळगतो ते उन्हात

चमकतात. २४ तो फार अनावर होतो. तो जमिनीवर जोरात धावतो तो जेहा रणशिंग फुकलेले ऐक्तो तेक्हा तो एका स्थळी स्थिर राहू शकत नाही. २५ रणशिंग ऐकू येते तेव्हा घोडा घाई करतो. त्यास दुरुन्ही लढाईचा वास येतो. सेनापतींनी दिलेल्या आज्ञा आणि युद्धातले इतर अनेक आवाज त्यास ऐकू येतात. २६ तू जानाने तू ससाण्याला पंख पसरून दक्षिणेकडे उडायला शिकवलेस का? २७ आकाशात गरुडाला उंच उडायला शिकवणारा तूव का? तूच त्यास त्याचे घरटे उंच पहाडावर बांधायला सांगितलेस का? २८ तो उंच सुळक्यावर राहतो तीच त्याची टटबंदी आहे २९ त्याच्या टटबंदीवरून आपले भक्ष्य शोधतो. गरुडाला एवढ्या उंचीवरून आपले भक्ष्य दिसू शकते. ३० जेथे लोक मरण पावलेले असतात तेथे त्याची पिल्ले रक्ख प्रितात.”

४० परमेश्वर ईयोबाला नियमीत बोलत राहीला, तो म्हणाला, २ “तू सर्वशक्तिमान देवाशी वाद घातलास. तू मला चूक केल्याबद्दल दोषी ठरवलेस. आता तू चुकलास हे तू कबूल करशील का? तू मला उत्तर देवील का? ३ मग ईयोबने परमेश्वरास उत्तर देऊन महत्वे, ४ मी अगदी नगण्यआहे. मी काय बोलू? मी तुला उत्तर देऊ शकत नाही. मी माझा हात माझ्या तोंडावर ठेवतो. ५ पाहा, मी एकदा बोललो होतो पण आता अधिक बोलणार नाही. मी दोनदा बोललो पण मी आता अधिक बोलणार नाही. ६ नंतर परमेश्वर वाढातून पुऱ्हा ईयोबशी बोलला तो म्हणाला: ७ तू आता कंबर कसून उभा राहा आणि मी जे प्रश्न विचारो त्याची उत्तरे घायला सिद्ध हो. ८ मी न्यायी नाही असे तुला वाटते का? मी काही चूक केल्याचा आरोप करून तू स्वतः चे निरपराधित सिद्ध करू पाहत आहेस. ९ तुझे बाहू देवाच्या बाहूदृष्टके शक्तिशाती आहेत का? देवाच्या आवाजासारखा तुझा आवाज गडगडाटी आहे का? १० तू स्वतः ला महीमा व प्रताप यांचे भुषण कर, तेज व वैभव हे धारण कर. ११ तुझ्या रागाला भरती येवू दें, आणि प्रत्येक गर्वीष्ठास तू खाली आण आणि गर्विष्ठ लोकांस शिक्षा करू शकतोस. १२ होय त्या गर्विष्ठांकडे बघ आणि त्यांना नम्र कर वाईट लोकांस जागच्या जागी चिरडून टाक. १३ त्यांना चिखलात पुरुन टाक त्यांचे तोंडे काळोखात राहतील असे त्यांना बांधून टाक. १४ मग मी तुझी सत्यता जाणेल, मग तुझाच उजवा हात तुझा बचाव करील. १५ तू बेहेमोथ कडे बघ. मी तुला आणि बेहेमोथाला एकाच वेळी निर्माण केले. तो बैलासारखे गवत खातो. १६ त्याच्या अंगात बरीच शक्ती आहे. त्याच्या पोटातले स्नायू खूप बळकट आहेत. १७ त्याची शेपटी गंधसरूच्या झाडासारखी उभी राहते. त्याच्या पायातले स्नायूही बळकट आहेत. १८ त्याची हाडे पितकेसारखी बळकट आहेत. त्याचे पाय म्हणजे जणू लोखंडाच्या कांबी. १९ बेहेमोथ हा अतिशय आश्वर्यकारक प्राणी मी निर्माण केला आहे. परंतु मी त्याचा पराभव करू शकतो. २० डोंगरावर जिथे जंगली शापदे खेळतात तिथले गवत खातो. २१ तो कमळाच्या झाडाखाली झोपतो. दलदलीतल्या लक्वाळ्यात लपतो. २२ कमळाचे झाड त्यास आपल्या सावलीत लपवते तो नदीजवळ उगवणाऱ्या एका वृक्षाखाली (विलोवृक्ष) राहतो. २३ नदीला पूरा आला तर बेहेमोथ पळून जात नाही यादेन नदीचा प्रवाह त्याच्या तोंडावर आदल्ला तरी तो घावरत नाही विश्वासात स्थिर राहतो. २४ त्यास कोणी गळ टाकून धरू शकेल. किंवा त्यास सापळ्यात अडकवू शकेल.”

४१ तुला लिव्याथानाला गळ टाकून पकडता येईल का? तुला त्याची जीभ दोरीने बांधता येईल का? २ तुला लिव्याथानाच्या नाकातून दोरी घालून त्यास वेसण घालता येईल का? किंवा त्याच्या जबड्यात गळ घालता येईल का? ३ लिव्याथान तुझ्याकडे सोडून देण्यासाठी याचना करील का? तो तुझ्याशी मृदू शब्दात बोलेल का? ४ लिव्याथान तुझ्याशी करार करून जन्मभर तुझ्या दास होऊन राहील का? ५ तू पक्ष्याशी जसा खेळशील तसा लिव्याथानाशी खेळशील का? तू त्यास दोरीने बांधशील का? तुझ्या मुली त्याच्याशी खेळू शकतील काय? ६ मच्छीमार तुझ्याकडून

लिव्याथानाला विकत घेण्याचा प्रयत्न करतील का? ते त्याचे तुकडे करून ते व्यापाच्यांना विकण्याचा प्रयत्न करतील का? ७ तू लिव्याथानाच्या कातडीत किंवा डोक्यात बरच्या फेकशील का? ८ तू एकदा का लिव्याथानावर हात टाकलास तर पुन्हा तसे कधी करू शकणार नाहीस. ती कशा प्रकारची लढाई असेल याचा एकदा विचार कर. ९ तू लिव्याथानाचा पराभव करू शकशील असे तुला वाटत असेल तर ते विसरून जा. तशा आरोला जागाच नाही. त्याच्याकडे नजर टाकताच तुझी भीतीने गाळण उडेल. १० एकही मनुष्य त्यास जागे करून त्याचा राग ओढून घेण्याइतका शूर नाही. “माझ्याविरुद्ध उभा राहणाराही कोणी नाही. ११ मला कोणी काही प्रथम दिले नाही महणून मी त्याची परत फेड करू? या न भोमंडलाखाली जे जे आहे ते सर्व माझे आहे.

१२ मी तुला लिव्याथानाच्या पायांविषयी, त्याच्या शक्तिविषयी आणि त्याच्या ऐटदार बांधाविषयी सांगेन. १३ कोणीही त्याची कातडी छेदू शकत नाही. त्याची जबड्यांत कोणाला शिरता येईल? १४ लिव्याथानाला त्याचा जबडा उघडायला कोणीही भाग पाडू शकत नाही. त्याच्या तोंडातल्या दातांची लोकांस भीती वाटते. १५ लिव्याथानाच्या पाठीवर ढाळीसारख्या खवल्याच्या रांगा एकमेकांना चिकटून आहेत. १६ ते खवले एकमेकांना इतके चिकटले आहेत की त्यातून हवासुद्या जाऊ शकत नाही. १७ त्याचे खवले एकमेकांशी घटू बांधलेले आहेत. ते एकमेकांशी इतके घटू बांधलेले आहेत की कोणी ते ओढून वेगळे करू शकत नाही. १८ लिव्याथान जेव्हा शिंकोंते तेव्हा वीज चमकल्यासारखी वाटते. त्याचे डोळे पहाडेच्या प्रकाशासारखे चमकतात. १९ त्याच्या तोंडातून आणीचे लोळ बाहेर पडतात. आणीच्या ठिणग्या निघतात. २० उकळत्या भांड्याखाली ठेवलेल्या जळत्या लक्वाळ्यातून निघतो तसा धूर त्याच्या नाकातून येतो. २१ लिव्याथानाच्या श्वासांनी कोळसे पेटतात आणि त्याच्या तोंडातून ज्याला बाहेर पडतात. २२ लिव्याथानाची मान मजबूत आहे. लोक त्यास घावरतात आणि त्याच्यापासून दूर पळत सुटतात. २३ त्याच्या कातडीवर एकही मळ भाग नाही ती लोखंडासारखी कठीण आहे. २४ लिव्याथानाचे हृदय पाषाणासारखे आहे. त्यास भीती वाटत नाही ते पाट्यासारखे आहे. जात्याच्या खालीच्या तळीसारखे ते आहे. २५ लिव्याथान उठून उभा राहिला की शूर वीरीही घावरतात लिव्याथानाने तांचीं शेपटी हलवली की ते पळून जातात. २६ तलवारी, भाले आणि तीर त्याच्यावर फेकले तरी ते त्यास न लागता परत येतात. त्या शस्त्रांनी त्यास काहीही इजा होत नाही. २७ तो लोखाडास गवताच्या काडीसारखे मोडू शकतो कुजलेले लाकूड जसे पटकन मोडते तसे तो पितळ मोडतो. २८ तो बाणांना घाबरून पळून जात नाही वाळेल्या गवताप्रमाणे दगड त्याच्यावर आपटून परत येतात. २९ जेव्हा लाकडी गदा त्याच्यावर आपटी जाते तेव्हा त्यास ते गवत आपटल्याप्रमाणे वाटते. लोक त्याच्यावर भाले फेकतात तेव्हा तो हसतो. ३० लिव्याथानाच्या शरीरावरची कातडी तीक्ष्ण, टणक खापरासारखी आहे. तो चिखलात कुळक फिरवल्याप्रमाणे तास पाडतो. ३१ लिव्याथान पाण्याला उकळी आल्याप्रमाणे हलवतो. तो त्यास उकळत्या तेलाच्या भांड्याप्रमाणे तो त्यावर बुद्बुडे आणतो. ३२ लिव्याथान पोहतो तेव्हा तो आपल्यामाणे मार्ग तयार करतो. तो पाणी ढवळून टाकतो आणि आपल्यामाणे पांदरा फेस ठेवतो. ३३ पृथ्वीवरचा एकही पृश्न लिव्याथानासारखा नाही. तो एक भीतिविरहित प्राणी आहे. ३४ लिव्याथान गर्विष्ठ प्राण्याला कमी (तुच्छ) लेखतो तो सगळ्या रानटी शापदांचा राजा आहे. आणि मी, परमेश्वराने त्यास निर्माण केले आहे.”

४२ नंतर ईयोबने परमेश्वरास उत्तर दिले, तो म्हणाला: २ “परमेश्वर दर्शकाही तूच करू शकतोस ते मला माहीत आहे, तू योजना आखतोस त्या प्रत्यक्षात कोणीही थांबू शकत नाही. ३ तू मला विचारलेस, हा आज्ञानी मनुष्य कोण आहे जो असे मूर्खसारखे बोलतो आहे? तरीही मला ज्या गोषी कळत नव्हत्या त्या गोषी मी बोललो, त्याच्याविषयीची मी बोलत होतो. ज्या

गोष्टी समजणे माझ्या आवाक्याबाहेरचे होते त्यांच्याविषयी मी बोलत होतो. ४ परमेश्वरा, तू मला म्हणालास, ईयोब, तू ऐक, मी बोलेन, मी तुला प्रश्न विचारेन, आणि तू मला उतर दे. ५ परमेश्वरा, मी तुझ्याबद्दल पूर्वी ऐकले होते, परंतु आता मी माझ्या डोळ्यांनी तुला बघतो आहे. ६ आता मलाच माझी लाज वाटते. मला पश्चाताप होत आहे, मी आता धुळीत आणि राखेतबसून पश्चाताप करील. ७ परमेश्वराचे ईयोबाशी बोलणे झाल्यावर तो तेमानीच्या अलीफजला म्हणाला, मला तुझा आणि तुझ्या दोन मित्रांचा राग आला आहे. का? कारण तुम्ही माझ्याबद्दल योग्य बोलला नाही. परंतु ईयोब माझा सेवक आहे. तो माझ्याविषयी बरोबर बोलला. ८ म्हणून अलीफज, आता सात बैल आणि सात एडके घे. ते घेऊन माझ्या सेवकाकडे, ईयोबाकडे जा. त्यांना मार आणि त्यांचा स्वतः साठी होमबली अर्पण कर. माझा सेवक ईयोब तुमच्यासाठी प्रार्थना करेल आणि मी त्याच्या प्रार्थनेला उत्तर देईन. मग मी तुम्हास योग्य असलेली शिक्षा देणार नाही. तुम्ही अतिशय मूर्ख होता म्हणून तुम्हास शिक्षा करायला हवी. तुम्ही माझ्याविषयी नीट बोलला नाही. परंतु माझा सेवक ईयोब मात्र माझ्याबद्दल अगदी योग्य बोलला. ९ तेव्हा अलीफज तेमानी, बिल्दद शूटी आणि सोफर नामाथीचा यांनी देवाचे ऐकले. नंतर परमेश्वराने ईयोबाच्या प्रार्थनेला उत्तर दिले. १० ईयोबाने त्याच्या मित्रांसाठी प्रार्थना केली याप्रकारे परमेश्वराने ईयोबाला पुन्हा यशस्वी केले. देवाने त्यास पूर्वी त्याच्याकडे होते त्यापेक्षा दुप्पट दिले. ११ ईयोबाचे सगळे भाऊ आणि बहिणी त्याच्या घरी आले. ईयोबाला जो कोणी ओळखत होता तो ही त्याच्याकडे आला. त्यांनी ईयोबासह भोजन घेतले. त्यांनी ईयोबाचे सांत्वन केले. परमेश्वराने ईयोबावर इतकी संकरे आणली त्याचे त्यांना वार्ड वाटले. प्रत्येकाने ईयोबाला चांदीचा तुकडा आणि सोन्याची अंगठी दिली. १२ परमेश्वराने ईयोबाच्या आयुष्याच्या उत्तराधीरवर त्याच्या पूर्वाधिपिक्षा अधिक कृपा केली. ईयोबाकडे आता चौदा हजार मेंढऱ्या, सहा हजार उंट, दोन हजार गायी आणि एक हजार गाढवी आहेत. १३ ईयोबाला सात मुले आणि तीन मुली झाल्या. १४ ईयोबाने त्याच्या पहिल्या मुलीचे नाव यमीमा, दुसऱ्या मुलीचे नाव कसीया ठेवले. तिसऱ्या मुलीचे नाव केसे हप्पूक ठेवले. १५ त्याच्या मुली त्या देशातील सर्वात सुंदर मुली होत्या, ईयोबाने त्याच्या मुलीना त्याच्या मालमतेतला वाटा दिला. त्यांच्या भावांप्रमाणे ईयोबाच्या मालमतेतला वाटा त्यांना मिळाला. १६ अशा तर्फ्याने ईयोब एकशे चाळीस वर्षे जगला. तो त्याची मुले, नातवंडे, पतवंडे पाहीपर्यंत जगला. १७ नंतर ईयोब मरण पावला. ईयोब चांगले आयुष्य जगला. तो अगदी वयोवृद्ध होऊन मेला.”

स्तोत्रसंहिता

१ आशीर्वादित आहे तो मनुष्य, जो दुष्टांच्या सल्लय्याने चालत नाही, किंवा

पापी जनांच्या मार्गात उभा राहत नाही, आणि थृट्या करणाऱ्यांच्या सभेत बसत नाही. २ परंतु परमेश्वराच्या शास्त्रात तो आनंद मानतो, आणि त्याच्या नियमशास्त्रावर तो रात्र व दिवस ध्यान लावतो. ३ तो पाण्याच्या प्रवाहजवळ लावलेल्या, आपल्या ऋतुत फल देणाऱ्या, ज्याची पाने कधी कोमेजत नाहीत, अशा झाडासारखा होईल व तो जे काही करेल ते साथ्य होईल. ४ परंतु दुष्ट लोक असे नसतात, ते वाच्याने उडून जाणाऱ्या भुशासारखे असतात. ५ म्हणून दुष्ट लोक न्यायात व पापी न्यायांच्या सभेत उभे राहावयाचे नाहीत. ६ कारण परमेश्वर न्यायांच्या मार्गाला मंजूरी देतो. परंतु दुष्टांचा मार्ग नष्ट होईल.

२ राष्ट्रे का बंडखोर झाली आहेत, आणि लोक व्यर्थच का कट रचत आहेत?

२ पृथीचे राजे परमेश्वराविरुद्ध व त्याच्या अभिषिक्ताविरुद्ध एकत्र उभे झाले आहेत, आणि राज्यकर्ते एकत्र मिळून कट रचत आहेत, ते म्हणतात. ३ चला, आपण त्यांच्या बेड्या तोडून टाकू, जे त्यांनी आपणावर लादल्या होत्या. आणि त्यांचे साखळदंड फेकून देऊ. ४ परंतु तो जे आकाशांत बसलेला आहे तो हसेल, प्रभू त्यांचा उपहास करेल. ५ तेव्हा तो आपल्या रागात त्यांच्याशी बोलेल, आणि आपल्या संतापाने त्यांना घारेव करील. ६ मी माझ्या पवित्र डोंगरावर, सीयोनावर, माझ्या राजास अभिषेक केला आहे. ७ मी परमेश्वराचा कर्मान घोषीत करीन, तो मला म्हणाला, “तू माझा पुत्र आहेस.” या दिवशी मी तुझा पिता झालो आहे. ८ मला माग, आणि मी तुला राष्ट्रे तुझे वतन आणि पृथीच्या सीमा तुझ्या ताव्यात देईल. ९ लोकांडी दंडाने तू त्यांना तोडशील, कुंभाच्या भांडवासारखा तू त्यांना फोडशील. १० म्हणून आता, अहो राजांने, सावध क्वा; पृथीच्या राज्यकर्त्यांनो, चूक दुरुस्त करा. ११ भय धरून परमेश्वराची स्तुती करा आणि थरथर कापून हर्ष करा. १२ आणि तो तुमच्यावर रागावू नये, ह्यासाठी देवाच्या क्रोध त्वरित पेटेल. जे सर्व त्याच्याठार्यी आश्रय घेतात ते आशीर्वादित आहेत.

३ दावीदाचे स्तोत्र; जेव्हा तो आपला मुलगा अबशालोम याच्यापुढून

पळला. परमेश्वरा, माझे शत्रू पुष्कळ आहेत! पुष्कळ वळले आणि माझ्यावर हल्ला केला आहे. २ “परमेश्वराकडून त्यास काहीएक मदत होणार नाही,” असे माझ्याविरुद्ध बोलाणरे पुष्कळ आहेत. सेला ३ परंतु हे परमेश्वरा, तू माझ्या सभोवती ढाल असा आहेस, तू माझे वैभव, आणि माझे डोके वर करणारा आहे. ४ मी माझा आवाज परमेश्वराकडे उंच करीन, आणि तो मला त्याच्या पवित्र डोंगरावरून उत्तर देईल. सेला ५ मी अंग टाकून झोपी गेलो; मी जागा झालो, कारण परमेश्वर माझे रक्षण करतो. ६ जे सर्वांजीनी माझ्यासाठी टपून बसले आहेत, त्या लोकसमुदायाला मी घारणारा नाही. ७ हे परमेश्वरा उठ, माझ्या देवा, मला तार! कारण तू माझ्या सर्व शत्रूंच्या थोबाडीत मारली आहेस, तू दुष्टांचे दात पाडले आहेत. ८ तारण परमेश्वरासूनच आहे, तुझ्या लोकांवर तुझा आशीर्वाद असो. सेला.

४ प्रमुख वाजंत्र्यासाठी; तंतुवाद्यावरचे दावीदाचे स्तोत्र. मी तुला हाक मारतो

तेव्हा मला उत्तर दे, हे माझ्या न्यायांपणाच्या देवा. संकटात मी असता, तेव्हा तू मला मुर्क केले, माझ्यावर दया कर आणि माझी प्रार्थना ऐक. २ अहो लोकहो, तुम्ही किती काळ माझी कीर्ती अप्रतिष्ठेत पालतत राहणार? किती काळ तुम्ही व्यर्थतीची आवड धरणार, आणि खोट्याचा शोध घेणार? सेला ३ परंतु हे जाणा की परमेश्वराने देवभिरुस आपल्या करीता वेगळे केले आहे. मी जेव्हा परमेश्वरास हाक मारीन तेव्हा तो ऐकल. ४ भीतीनी थरथर कापा, परंतु पाप करू नका! तुझ्या पलंगावर तू आपल्या हृदयात चितंत कर आणि शांत राहा. ५ न्यायांपणाचे यज्ञ अर्पण करा आणि परमेश्वरावर आपला

विश्वास ठेवा. ६ बरेच असे म्हणतात, “आम्हांला चांगुलपणा कोण दाखवेल? परमेश्वरा, आम्हांवर तुझा मुख्यप्रकाश पाड.” ७ त्यांच्या धनधान्याची आणि दाक्षरसाची समृद्धी असते, तेव्हा त्यांना जो आनंद होतो त्यापेक्षा अधिक आनंद तू मला दिला आहे. ८ मी अंथरूणवर पडतो आणि अगदी समाधानात झोपतो, कारण परमेश्वरा, तुच माझे रक्षण करतोस आणि मला सुरक्षित ठेवतोस.

५ मुख्य वाजंत्र्यासाठी; वाजंत्र्याच्या साथीने गायचे दाविदाचे स्तोत्र. हे

परमेश्वरा, माझे बोलेणे ऐक. माझे कण्होगे विचारात घे. २ माझ्या देवा! माझ्या राजा! माझ्या रडण्याच्या शब्दाकडे कान दे, कारण मी तुझी प्रार्थना करीत आहे. ३ परमेश्वरा, सकाळी तू माझे रडणे ऐकशील, सकाळी मी माझी विनंती तुझ्याकडे व्यवस्थीत रीतीने मांडीन व अपेक्षेने वाट पाहीन. ४ खचित तू असा देव आहेस, जो वाईटाला संमती देत नाही. दुर्जन लोकांचे तू स्वगत करीत नाहीस. ५ गर्विष्ठ तुझ्या उपर्यातीत उभे राहणार नाहीत, दुष्टाई करणाऱ्या सर्वांचा तू देखे करतो. ६ खोट बोलणाऱ्याचा तू सर्वनाश करतोस; परमेश्वर हिसक आणि कपटी मनुष्याचा तिरस्कार करतो. ७ पण मी तर तुझ्या प्रेमदयेच्या विपुलतेने तुझ्या घरांत प्रवेश करीन, मी पवित्र मंदिरात तुझ्याबद्दलच्या आदरापोटी नमन करीन. ८ हे प्रभू, माझ्या शत्रूमुळे तू आपल्या न्यायांपणात मला चालव, तुझे मार्ग माझ्या समार सरळ कर. ९ कारण त्यांच्या मुखात काही सत्य नाही, त्यांचे अंतर्याम दुष्टपण्याच आहे. त्यांचा गळा उघडे थडगे आहे, ते आपल्या जीवेने आर्जव करतात. १० देवा, त्यांना अपराधी घोषीत कर, त्यांच्याच योजना त्यांना पडण्यास कारणीभूत ठरो. तू त्यांना त्यांच्या असंख्य गुन्ह्यांबद्दल घालवू दे. कारण त्यांनी तुझ्याविरुद्ध बंड केले आहे. ११ परंतु जे सर्व तुझ्यामध्ये आश्रय घेतात ते हर्ष करोत. ते कायमचे होणांद करो, कारण तू त्यांचे रक्षण करतोस. ज्यांना तुझे नाव प्रिय आहे, ते तुझ्यामध्ये आनंद करोत. १२ कारण तुच धार्मिकाला आशीर्वाद देतोस, हे परमेश्वरा, तू तुझ्या कृपेच्या ढालीने यांना वाढवतोस.

६ मुख्य वाजंत्र्यासाठी; तंतुवाद्यावरचे शेमीनीर्थ नवाच्या सुरावर बसवलेले

दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, रागाच्या भरात मला शासन करू नकोस, किंवा तुझ्या संतापात मला शिक्षा करू नकोस. २ हे परमेश्वरा माझ्यावर दया कर, कारण मी अशक्त आहे. हे परमेश्वरा मला निरोगी कर, कारण माझी हाडे ठणकत आहेत. ३ माझा जीव फार घारेला आहे. परंतु हे परमेश्वरा, असे किती काळ चालणार आहे? ४ हे परमेश्वरा, कडक धोरण सोड, माझ्या जीवाला वाचवा! तुझ्या प्रेमदयेच्या विपुलतेने मला तार. ५ कारण मरणात तुझे कोणीही स्मरण करत नाही. मृतलोकांत तुझी उपकारस्तुती कोण करणार? (Sheol h7585) ६ मी माझ्या कण्हण्याने दमलो आहे. रात्रभर मी माझे अंथरूण आसवानी ओले करतो. मी माझे अंथरूण अश्रूंनी ध्वन काढतो. ७ शोकामुळे माझे डोले अधूक झाले आहेत. माझ्या सर्व शत्रूमुळे ते जीर्ण झाले आहेत. ८ अहो लोकांनो, जे तुम्ही अन्यायाचे कृत्य करता, माझ्याचा सून निघून जा. कारण परमेश्वराने माझे रडणे ऐकले आहे. ९ परमेश्वराने माझ्या दयेची याचना ऐकली आहे; त्याने माझ्या प्रार्थनेचा स्वीकार केला आहे. १० माझे सर्व शत्रू लाजवले जातील आणि फार घारतील. ते माघारे फिरतील आणि अकस्मात लजिजत होतील.

७ कूऱ बन्यामिन याच्या बोलण्यावरून परमेश्वरास गाईलेले दाविदाचे

शिगायोन. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, मी तुझ्याठारी आश्रय घेतो! माझा पाठलाग करणाऱ्यांपासून मला वाचव आणि मला सोडव. २ नाहीतर ते मला सिंहासारचे फाडून टाकील. वाचवायला कोणी सर्मर्थ नसणार, म्हणून ते माझे तुकडे तुकडे करतील. ३ परमेश्वरा माझ्या देवा, मी असे काही केले नाही जे शत्रू सांगतात, माझ्या हाती काही अन्याय नाही. ४ माझ्याशी शांतीने राहणाऱ्याचे मी कधीही वाईट केले नाही. किंवा माझ्याविरोधात जे होते

त्यांना इजा केली नाही. ५ जर मी खरे सांगत नसेल तर, माझे शत्रू माझ्या जीवाच्या पाठीस लागो आणि त्यास गाढून घेवो. तो माझा जीव मातीत तुडवो आणि माझी प्रतिष्ठा धूळीस मिळवो. ६ हे परमेश्वरा, आपल्या क्रोधाने उठ; माझ्या विरोधांच्या संतापामुळे उभा राहा, माझ्यासाठी जागा हो आणि तुड्या न्यायाचा आदेश जो तू आजापीले आहे तो पूर्णत्वास ने. ७ राष्ट्रांची सभा तुड्याभोवती येवो, आणि पुढा तू त्यांचावरती आपले योग्य ठिकाण घें. ८ परमेश्वर राष्ट्रांचा न्याय करतो, परमेश्वरा, मला समर्थन दे, आणि माझ्या न्यायीपणप्रमाणे आणि माझ्या स्वतःच्या सात्त्विकतेप्रमाणे माझा न्याय कर. ९ दुष्टांच्या वाईट कृत्यांचा अंत होवा, परंतु धार्मिकाला स्थापित कर. कारण न्यायी देव हृदय व अंतर्यामि पारखणारा आहे. १० जो सराळ हृदयाच्याना तारतो त्या देवापाशी माझी ढाळ आहे. ११ देव न्यायी न्यायाधीश आहे, असा देव जो प्रतिदिवशी न्यायाने रागवातो. १२ जर मनुष्याने पश्चातप केला नाही तर, देव त्याच्या तलवारीला धार लावणार आणि त्याचा धनुष्य युद्धासाठी तयार करणारा. १३ त्याने आपली प्राणघातक शस्त्रे तयार केली आहेत. तो आपले अग्नीबान तयार करतो. १४ त्यांना विचार कर जे दुष्टपणाने गरोदर झाले आहेत. जे विधवंसक योजनांची गर्भधारणा करतात, जे अपायकारक लबाडीला जन्म घालतात. १५ त्याने खड्डा खोदला आणि तो खोल खोदला, आणि त्याने जो खड्डा केला त्यामध्ये तोच पडला. १६ त्याच्या अपायकारक योजना त्याच्याच डोक्यावर परत येतील, आणि त्याची हिंसा त्याच्याच माथ्यावर येईल. १७ मी परमेश्वरास त्याच्या न्यायीपणप्रमाणे धन्यवाद देईन, मी परातपर परमेश्वराच्या नावाची स्तुती गाईन.

C मुख्य गायकासाठी; गितीथ सुरावर बसवलेले दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वर, आमच्या देवा, तू जो आपले वैभव आकाशांवर प्रकट करतोस, ते तुड्यो नाव सर्व पृथीवीर किती उत्कृष्ट आहे. २ तुड्या शत्रूमुळे, वैरी व सूड घेणाऱ्यांना तू शंत करावे म्हणून, बालांच्या आणि तान्हा मुलांच्या मुखात तू उपकारस्तुती उत्पन्न केली. ३ तुड्या हातांच्या बोटांनी निर्माण केलेल्या आकाशाकडे, चंद्र आणि ताच्याकडे मी जेव्हा बघतो. ४ तेव्हा मनुष्य काय आहे की तू त्याची आठवण करावी? किंवा मनुष्यसंतान काय आहे की तू त्याच्याकडे आपले लक्ष लावावे? ५ तरी तू त्यांना स्वर्गीय व्यक्तीपेक्षा थोडेसेच कमी केले आहेस. आणि गौरवाने व आदराने तू त्यास मुकुट घाटला आहे. ६ तुड्या हातच्या निर्माण केलेल्या सर्व गोरीषींचे तू त्यांना अधिपत्पत्त दिलेस. तू सर्वकाही त्याच्या पायाखाली ठेवले आहेस. ७ सर्व मेंद्या, गाय, बैल आणि रानातले वन्य पशूसुद्धा. ८ आकाशातील पक्षी आणि सागरातील मासे जे काही सागराच्या मार्गातून फिरते ते सर्व. ९ हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, सर्व पृथीवीत तुड्यो नाव किती उत्कृष्ट आहे!

१ प्रमुख गायकासाठी; मूथ लब्बेन रागावर बसवलेले दाविदाचे स्तोत्र. मी माझ्या सर्व हृदयाने परमेश्वरास धन्यवाद देईन; मी तुड्या सर्व अद्भुत कृत्यांबद्दल सांगेन. २ तुड्याच्यामध्ये मी आनंद व हर्ष कीरीन, हे परातपरा देवा, मी तुड्या नावाचा महिमा गाईन. ३ माझे शत्रू माधारी फिरतात, तेव्हा ते तुड्यासमोर अडव्यळतात आणि नाश होतात. ४ कारण तू माझ्या न्यायाला व माझ्या वादाला समर्थन केले आहे. तू तुड्या सिंहासनावर न्यायी न्यायाधीश म्हणून बसला आहे. ५ आपला युद्धाच्या आरोक्षीने तू राष्ट्रांस भयभीत असे केले आहेस; तू दुष्टाचा नाश केला आहेस. तू त्यांचे नाव सर्वकाळपर्यंत खोडले आहे. ६ जेव्हा तू त्यांच्या शहराना अस्ताव्यस्त केले, तेव्हा शत्रूंची ओसाडी झाली आहे. त्याची सर्व आठवण देखील नाहीशी झाली आहे. ७ परंतु परमेश्वर अनंतकाळ असा आहे; त्याने त्याचे राजासन न्यायासाठी स्थापिले आहे. ८ तो जगाचा न्याय प्रामाणिकपणाने करणार, राष्ट्रांसाठी तो न्यायी असा निर्णय देणार आहे. ९ परमेश्वर पीडितांना आश्रयदुर्गा आहे, संकटकाळी तो बळकट दुर्ग असा आहे. १० जे तुड्या नावाला ओळखतात, ते तुड्यावर विश्वास ठेवतात. कारण हे परमेश्वरा जे तुला शोधतात त्यांना तू

टाकले नाही. ११ सीयोनामध्ये राहणाच्या लोकांनो, तुम्ही परमेश्वराची स्तुती करा. ज्या महान गोष्टी त्याने केल्या त्याबद्दल इतर देशांना सांगा. १२ कारण देव, जो रक्तपाताचा सूड उगवतो, त्यांची आठवण आहे. तो गरीबांचा आक्रोश विसरला नाही. १३ परमेश्वरा माझ्यावर दया कर, जो तू मला मरणाच्या दारातून उचलतोस तो तू, जे माझा द्वेष करतात त्यांच्यामुळे मी कसा पीडिला जात आहे ते पाहा. १४ म्हणजे मी तुड्यी स्तुती वर्णन; सियेन कन्येच्या दाराजवल मी तुड्या तारणात हर्ष कीरीन. १५ राष्ट्रे त्यांच्याच खणलेल्या खाचेत पडली आहेत; त्यांनी लपून ठेवलेल्या जाळ्यात त्यांचाच पाय गुंतला आहे. १६ परमेश्वराने त्या वाईट लोकांस पकडले. परमेश्वर वाईट कृत्ये करणाऱ्यांना शिक्षा करतो हे ते शिक्षले हिंगायोन. १७ दुष्ट मृतलांकांत टाकला जाईल, जे राष्ट्रे देवाला विसरले आहेत त्यांचे असेच होईल. (Sheol h7585) १८ कारण जो गरजवंत आहे, तो विसरला जाणार नाही. किंवा पीडलेल्यांची आशा कधीच तोडली जाणार नाही. १९ हे परमेश्वरा, ऊठ, मर्त्य मनुष्य आम्हांवर प्रबळ न होवो; राष्ट्रांचा न्याय तुड्यासमक्ष होऊ दे. २० परमेश्वरा त्यांना भयभीत कर; राष्ट्रे केवळ मर्त्य मनुष्य आहेत, हे त्यांना कळू दे. सेला.

२० हे परमेश्वरा, तू दूर का उभा आहेस? संकटकाळी तू स्वतः लपवतोस? २ कारण दुष्ट आपल्या गर्विष्ठपणामुळे पीडलेल्यांचा पाठलाग करतो, परंतु कृपया असे होवो की दुष्टांनी जे संकल्प योजिले आहेत, त्यामध्ये ते सापडो. ३ कारण दुष्ट आपल्या हृदयाच्या इछेचा अभिमान बाळगतो; दुष्ट लोभी व्यक्तिस धन्य म्हणतो व परमेश्वरास तुच्छ मानतो आणि नाकारतो. ४ दुष्ट मनुष्य गर्विष्ठ असतो, ह्यास्तव तो देवाला शोधत नाही. कारण देवाबद्दल त्यास काही काळजी नाही, म्हणून तो देवाचा विचार करत नाही. ५ त्यांचे मार्ग उन्नतीचे असतात, परंतु तुड्यी धार्मिक नियम त्याच्या आवाक्याबाबरूदे आहेत, तो आपल्या हृदयात असे म्हणतो, मी कधीच चुकणार नाही; संपूर्ण पिढ्यांत माझ्यावर आपत्ती येणार नाही. ६ त्यांचे मुख शाप, कपट, जुलूम, हानिकारक शब्दांनी भरलेले आहेत. त्यांची जीभ जखमी व नाश करते. ८ तो गावाजवळ टपून बसतो, गुप्त ठिकाणात तो निर्दोषाल्याठार मारतो; त्याचे डोळे लाचारावर टपून असतात. ९ जसा सिंह गर्द झाडात लपतो, तसाच तो दूळून बसतो. तो दीनाला धरायला टपून बसतो. तो दीनाला आपल्या जाळ्यात ओढून धरून घेतो. १० त्यांचे बळी पडणारे ठेवले आणि झोडले जातात. ते त्याच्या बळकट जाळ्यात पडतात. ११ तो आपल्या हृदयात असे बोलतो, देव आपल्याला विसरला आहे, त्याने आपले मुख झाकले आहे, तो पाण्याच्या त्रास करून घेणार नाही. १२ हे परमेश्वरा, देवा, ऊठ! तू आपला हात न्यायासाठी चालव. गरीबांना विसरू नकोस. १३ दुष्ट देवाला तुच्छ का मानतो? तो मला जबाबदार धरणार नाही, असे तो मनात का म्हणतो? १४ तू ते पाहिले आहे, कारण तू आपल्या हाती ते घ्यावे म्हणून तू उपद्रव आणि दु: ख पाहतो, लाचार तुला आपणासो सोपवून देतो, तू अनाथांचा वाचवणारा आहे. १५ दुष्ट आणि वाईट मनुष्याचा भुज तोडून टाक, त्याच्या वाईट कृत्यांबद्दल त्यास जबाबदार धर, ज्याने असा विचार केला होता की तू ते शोधारण नाही. १६ परमेश्वर सदासर्वकाळ राजा आहे, राष्ट्रे त्याच्या भूमीतून बाहेर घालवली आहेत. १७ हे परमेश्वरा, पीडितांचे तू ऐकले आहेत; तू त्यांचे हृदय सामर्थ्यवान केले आहे, तू त्यांची प्रार्थना ऐकली आहे. १८ पोरके आणि पीडलेले यांचे तू रक्षण केले आहे, म्हणजे मनुष्य पृथीवीर आणखी भयाचे कारण होऊ नये.

२१ मुख्य गायकासाठी; दाविदाचे स्तोत्र. परमेश्वरामध्ये मी आश्रय घेतो; पक्ष्यासारखे डोंगाराकडे उडून जा, असे तुम्ही माझ्या जीवाला कसे म्हणतो? २ कारण पाहा! सराळ हृदयाच्याना अंदाचात मारावे म्हणून, दुष्ट आपला धनुष्य वाकवतात आणि आपला तीर दोरीला लावून तयार करतात. ३ कारण जर पायेच नष्ट केले, तर न्यायी काय करणार? ४ परमेश्वर त्याच्या पवित्र स्वर्गात आहे; त्याचे डोळे पाहतात, त्याचे डोळे मनुष्याच्या संतानास

पारखतात. ५ परमेश्वर नितीमानाची पारख करतो. परंतु जे दुष्ट व हिंसा करतात त्यांचा तो द्वेष करतो. ६ तो दुष्टांवर जळते निखारे आणि गंधकाचा वर्षाव करील, दाहक वारा हाच त्यांचा वाटा असेल. ७ कारण परमेश्वर नितीमान आहे आणि त्यास न्यायीपण प्रिय आहे. सरल असलेले त्याचे मुख पाहतील.

१२ मुख्य गायकासाठी; शमीनीथ नावाच्या सुरावर बसवलेले दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, साहाय्य कर! कारण भक्तिमान नाहीसा झाला आहे. विश्वासू गायब झाला आहे. २ प्रत्येक जन आपल्या शेजाच्यास पोकळ शब्द बोलतो, प्रत्येक खुशामती करणाऱ्या ओठांनी आणि दुटपी हृदयाने बोलतो. ३ परमेश्वर सर्व खुशामत करणारे ओठ आणि मोठ्या गोषी करणारी जीभ कापून टाको. ४ हे ते आहेत जे असे म्हणतात, “आम्ही आपल्या जीभेने विजयी होऊ, जेव्हा आमचे ओठ बोलतील, तेव्हा आमच्यावर धनी कोण होणार?” ५ परंतु परमेश्वर म्हणतो, “गरिबांच्या विरोधात हिंसाचार केल्यामुळे, गरजवंतांच्या कण्हण्यामुळे, मी आता उठतो; ज्या सुरक्षीतपणाची तो वाट पाहतो, ते मी त्यास दईन.” ६ परमेश्वराची वचने शुद्ध वचने आहेत, पृथीवर भट्टीत घालून गाळलेल्या, सात वेळा गाळलेल्या चांदी सारखी ती शुद्ध आहेत. ७ हे परमेश्वरा, तुच त्यांना सांभाळशील, या पिढीपासून तू त्यांना सर्वकाळ राखशील. ८ मुख्यांच्या संतानांमध्ये निचपणाला थोरवी मिळते तेव्हा दुष्ट चोहोंकडे हिंडत राहतात.

१३ मुख्य गायकासाठी; दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, तू मला आणावी किती काळ विसरून जाणार आहेस? किती वेळ तू आपले मुख माझ्यापासून लपवणार आहेत? २ पूर्ण दिवस माझ्या हृदयात दुःख असता, किती काळ मी माझ्या जीवाबद्दल चिंता करू? किती काळ माझे शत्रू माझ्यावर वर्चस्व करणार? ३ हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझ्याकडे बघ, माझ्या प्रश्नांचे उत्तर दे. मला मृत्यू निद्रा येऊ नवे म्हणून, माझे डोके प्रकाशीत कर. ४ मी त्याच्यावर विजय मिळवला असे माझ्या शत्रूला बोलू देऊ नको. म्हणजे माझा शत्रू असे दणणार नाही की, मी त्यावर विजय मिळविला आहे. नाहीतर माझे शत्रू मी ढळलो म्हणून उल्लासतील. ५ परंतु मी तुझ्या प्रेमदयेवर विश्वास ठेवला आहे. माझे हृदय तुझ्या तारणात हर्ष पावते. ६ मी परमेश्वरासाठी गाईन, कारण त्याने मला फार उदारपणे वागवले आहे.

१४ मुख्य गायकासाठी; दाविदाचे स्तोत्र. मूर्ख आपल्या हृदयात म्हणतो, “देव नाही.” ते भ्रष्ट झाले आहेत आणि त्यांनी घृणास्पद अशी पापे केली आहेत. चांगले करणारा कोणीच नाही. २ परमेश्वर स्वर्गातून खाली मनुष्य संतानास पाहतो की, कोणी एखादा तरी समजणारा आणि त्याच्यामागे चालणारा आहे काय? ३ प्रत्येकजण बहकून गेला आहे, ते सर्व गलिच्छ झाले आहेत. सत्कर्म करणारा कोणीही नाही, एकही नाही. ४ जे अन्याय करतात त्यांना काहीच ज्ञान नाही काय? ते भाकरी खाचात तसे माझ्या लोकांस खाचात; ते परमेश्वरास हाक मारत नाहीत? ५ परंतु ते भीतीने थरथर कापतील, कारण देव न्यायीच्या सभेत आहे. ६ तुम्ही गरीब मुख्याचा अपमान करू इच्छित आहेत, तरी परमेश्वर त्याचा आश्रय आहे. ७ अहा! सियोनातून इस्पाएलाचे तारण आले तर किती बरे होईल! जेव्हा परमेश्वर त्याच्या लोकांस दास्यातून सोडवेल, तेव्हा याकोब आनंदी होईल आणि इस्पाएल हर्ष करेल.

१५ दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, तुझ्या पवित्र तंबूत कोण राहू शकेल? तुझ्या पवित्र डोंगावर कोण राहील? २ जो निर्दोषपणे चालतो आणि जे चांगले ते करतो, आणि आपल्या हृदयात सत्य बोलतो तो. ३ जो आपल्या जीभेने चुगली करत नाही, किंवा दुसऱ्यांची हानी करत नाही, किंवा आपल्या शेजाच्याचा अपमान करत नाही. ४ अधमाचा तिरस्कार करतो, परंतु जे परमेश्वराचे भय धरतात त्यांचा सन्मान करतो, जो वचन देऊन आपले अहीत

झाले तरी मागे हटत नाही, ५ जेव्हा तो पैसे उधार देतो तेव्हा व्याज घेत नाही, जो निर्दोष लोकाविरुद्ध साक्ष देण्यासाठी लाच घेत नाही. तो, जो या गोषी करतो तो कथीही ढळणार नाही.

१६ दाविदाचे मिक्ताम (सुवर्णगीत) हे देवा, माझे रक्षण कर, कारण मी तुझ्यात आश्रय घेतला आहे. २ मी परमेश्वरास म्हणालो, “हे परमेश्वरा, तू माझा प्रभू आहेस, माझ्यामध्ये असलेला चागुलपणा तुझ्याचीवाय काहीच नाही.” ३ पृथीवर जे पवित्र (संत) आहेत, ते थोर जन आहेत. त्यांच्यामध्ये माझा सर्व आनंद आहे. ४ जे दुसऱ्या देवाला शोधतात, त्यांची दुःखे वाढवली जातील. त्यांच्या देवाला मी रक्ताची पेयार्पणे ओतणार नाही, किंवा त्यांचे नावसुद्धा आपल्या ओठांने घेणार नाही. ५ परमेश्वरा, तू माझा निवडलेला भाग आणि माझा प्याला आहे. माझा वाटा तुच धरून ठेवतोस. ६ माझ्या करिता सिमरेषा सुखद ठिकाणी पडल्या आहेत. खचित माझे वतन सुंदर आहे. ७ मी परमेश्वराची स्तुती करतो, ज्याने मला मार्गदर्शन केले आहे, रात्रीच्या वेळी माझे मन मला शिकविते. ८ मी परमेश्वरास नेहमी माझ्यासमोर ठेवतो म्हणून मी त्याच्या उजव्या हातातून कधीही ढळणार नाही. ९ त्यामुळे माझे हृदय आनंदी आहे; माझे मन त्यास उंच करते. खचित माझा देह सुद्धा सुरक्षित राहतो. १० कारण तू माझ्या जीवाला मृतलोकांत राहू देणार नाही, ज्याच्याजवळ तुझी प्रेमदया आहे, त्यास तु अर्थालोक पाहू देणार नाहीस. (Sheol h7585) ११ तू मला जीवनाचा मार्ग शिकवला, तुझ्या उपस्थितीत विपुल हर्ष आहे, तुझ्या उजव्या हातात सुख सर्वकाळ आहेत.

१७ दाविदाची प्रार्थना. हे परमेश्वरा, न्यायासाठी माझी विनवणी ऐक. माझ्या रुद्धयाकडे तक्ष दे! माझ्या निष्कपट ओठातून जी प्रार्थना निघेते तिच्याकडे कान दे. २ तुझ्या उपस्थितीत माझा न्याय कर; जे खेरे ते तुझे डोके पाहेत. ३ तू माझे हृदय पारखले आहे, रात्री तू झडती घेतली आहेस, तू मला गळून पाहिले आहे, तरी तुला काही सापडत नाही, माझे तोंड पाप करणारा नाही असा निश्चय मी केला आहे. ४ मानवजातीच्या कृत्यांसंबंधित, तुझ्या ओठांच्या वचनांकडून मी आपणाला अनिष्ट करणाऱ्याच्यापासून राखले आहे. ५ माझ्या पावलांनी तुझे मार्ग घटू धरले आहेत, माझे पाय घसरले नाहीत. ६ देवा, मी तुला हाक मारतो, कारण तू उत्तर देतोस, तुझे कान माझ्याकडे फिरव आणि माझे बोलने ऐक. ७ जो तू आपल्या उजव्या हाताने तुझ्यामध्ये आश्रय घेणाऱ्यास त्यांच्या शत्रूपासून वाचवतो, तो तू तुझी आश्र्वयजनक प्रेमदया दाखव. ८ तुझ्या डोळ्यातल्या बुबुलाप्रामाण माझे रक्षण कर; मला तुझ्या पंखाच्या सावलीखाली लपव. ९ वाईट लोक जे माझ्यावर हल्ला करतात, माझे शत्रू ज्यांनी मला घेरले आहे, त्यांच्यापासून माझे रक्षण कर. १० त्यांना कोणाची दया येत नाही, त्यांचे मुख गवावी बोलते. ११ त्यांनी माझ्या पावलांना घेरले आहे, मला भूमीवर पाडावयास ते आपली दृश्य लावत आहेत. १२ एखाद्याचा बळी घेण्यास उत्सुक असणाऱ्या सिहासरखे ते आहेत, जसा तरुण सिंह जो लपून बसला आहे. १३ परमेश्वरा, ऊ! त्यांच्यावर हल्ला कर! त्यांच्या तोंडावर त्यांना पाड! तुझ्या तलवारीने तू माझा जीव दुष्टापासून वाचव. १४ परमेश्वरा, ज्यांचे वैभव या जीवनातच आहे, आणि ज्यांचे पोट तू आपल्या धनाने भरतोस, अशा मनुष्यांपासून तू आपल्या हाताने मला वाचव. ते आपल्या संतीने तृप्त आहेत, आणि ते आपले उरलेले द्रव्य आपल्या मुलाबाळांसाठी मागे ठेवतात. १५ मी न्यायीपणात तुझे मुख पाहीन, जेव्हा मी जागा होईन, तेव्हा तुझ्या दर्शनाने मी समाधानी होईन.

१८ मुख्य गायकासाठी, परमेश्वरासे वेक दावीद याचे स्तोत्र, परमेश्वराने त्यास त्याच्या सर्व शत्रूंच्या हातातून आणि शौलाच्या हातातून सोडवले, त्या दिवशी तो या गीताची वचने परमेश्वरापाशी बोलला, आणि तो म्हणाला. “हे परमेश्वरा, माझ्या सामर्थ्या, मी तुझ्यावर प्रेम करतो.” २ परमेश्वर माझा खडक माझा गढ आहे, जो मला सुरक्षा देतो, तो माझा देव,

माझा खडक आहे, त्याच्यात मी आश्रय घेतो. तो माझी ढाल आहे, माझ्या तारणाचे शिंग आणि माझा बळकट दुर्ग आहे. ३ जो स्तुतीच्या योग्य आहे, त्या परमेश्वरास मी हाक मारीन, आणि मी माझ्या शंतूपासून वाचवला जाईन. ४ मृत्युच्या दोऱ्यांनी मला घेरीले, आणि नाशाच्या पुरांनी मला घाबरे केले आहे. ५ अधोलोकांच्या बंधनांनी मला घेरीले, मृत्युच्या सापल्याने मला अडकवले. (Sheol h7585) ६ मी संकटात असता, मी परमेश्वरास हाक मारली; मी देवाला माझ्या मदतीसाठी हाक मारली. त्याने त्याच्या पवित्र मदिरातून माझी वाणी ऐकली. ७ तेव्हा पृथ्वी हादरली आणि कंपित झाली. डोंगरांचे पाये थरथर कापले आणि हादरले, कारण देव क्रोधित झाला होता. ८ त्याच्या नाकातून धूर वर चढला, आणि त्याच्या तोंडातून अग्नीच्या ज्वाला निघाल्या, ज्याने कोळसे पेटले गेले. ९ त्याने आकाश उघडले आणि तो खाली आला, आणि निविड अंधार त्याच्या पाया खाली होता. १० तो कस्तवार स्वार झाला आणि वाच्याच्या पंखांनी वर उडत गेला. ११ पावसाचे मोठे काळोख असे मेघ त्याने त्याच्याभोवती तंबू असे केले, १२ त्याच्या समोरील तेजामुळे, गारा आणि जळते कोळसे बाहेर पडले. १३ परमेश्वराने आकाशात गडगडात केला! परातपराने आवाज उंच केला, गारा आणि विजा बाहेर पडल्या. १४ परमेश्वराने त्याचे बांग सोडले आणि शंतूपी दाणादाण उडाली, पुष्कळ विजांनी त्यांना छेदून टाकले. १५ तेव्हा जलाशयाचे तळ दिसू लागले, तुझ्या युद्धाच्या गदारोळाने आणि तुझ्या नाकपुळ्याच्या श्वासाच्या सोसाट्याने हे परमेश्वरा, जगाचे पाये उघडे पडले. १६ तो उंचावसून खाली आला आणि त्याने मला पकडले! त्याने मला उसळत्या पाण्यातून बाहेर काढले. १७ माझ्या शक्तीशाली शंतूपासून आणि माझा तिरस्कार करण्यांयांपासून त्याने मला सोडले. कारण ते माझ्यापेक्षा अधिक बलवान होते. १८ माझ्या दुःखाच्या दिवशी ते माझ्याविरुद्ध आले; परंतु परमेश्वर मला उच्चलून धूणारा होता. १९ त्याने मला विस्तृत खुल्या जागेमध्ये मोकळे केले! त्याने मला तारले कारण तो माझ्यामुळे संतुष्ट होता. २० माझ्या न्यायीपणाप्रमाणे परमेश्वराने मला पुरस्कृत केले आहे, त्याने मला पुनर्संचयित केले कारण माझे हात निर्मळ होते. २१ कारण मी परमेश्वराच्या मार्गार्त राहिलो आणि दुष्टींने देवापासून दूर फिरलो नाही. २२ कारण त्याचे धार्मिक नियम माझ्यापुढे होते आणि त्याचे नियम मी आपणापासून दूर केले नाहीत. २३ मी त्याच्यासमोर निर्दोष असा होतो, आणि मी स्वतः ला पापापासून दूर राखले. २४ माझ्या न्यायीपणाप्रमाणे परमेश्वराने पुनर्संचयित केले, कारण त्याच्या डोळ्यासमोर माझे हात निर्मळ होते. २५ जो विश्वासयोग्य आहे, त्याच्याशी तू विश्वास दाखवतोस, निर्दोष मनुष्याशी तू सातिकतेने वागतोस. २६ जे शुद्ध असतात त्याच्याशी तू शुद्ध असतोस, परंतु जे कुटील त्याच्याशी तू कुटीलनेने वागतोस. २७ कारण तू पीडित लोकांस वाचविले आहेस. परंतु गवर्नने उंचावलेल्या डोळ्यांना तू खाली करतोस. २८ कारण तू माझा दिवा लावशील, परमेश्वर माझा देव माझ्या अंधाराचा प्रकाश करितो. २९ कारण तुझ्या मदतीनी मी फौजेविरुद्ध जाऊ शकतो, माझ्या देवाच्या योगे मी तटावरुन उडी माझ्या जाऊ शकतो. ३० देवाचा मार्ग परिपूर्ण आहे. परमेश्वराचे वचन शुद्ध आहे. जे त्याच्यात आश्रय घेतात, त्याच्यासाठी तो ढाल असा आहे. ३१ कारण परमेश्वराखेरीज कोण देव आहे? आमच्या देवाशिवाय कोण खडक आहे? ३२ तो तो देव बलाने माझी कंबर बांधतो, जो माझे मार्ग सुरक्षित ठेवतो. ३३ तो माझे पाय हरिणीसारखे चपल करतो आणि मला डोंगरावर ठेवतो! ३४ तो माझ्या हाताला युद्ध करावयाला आणि माझे भुज पितळी धनुष्य वाकवायला शिकवतो. ३५ तू मला तुझ्या तारणाची ढाल दिली आहेस, तुझा उजवा हात मला आधार देतो आणि तुझ्या अनुग्रहाने मला थोर केले आहे. ३६ तू माझ्या पायांखाली विस्तीर्ण असे स्थान केले आहे, म्हणजे माझे पाय कथंही घसरणार नाहीत. ३७ मी माझ्या शंतूपासून पाठलाग करीन आणि त्यांना पकडीन. ते नाश होईपर्यंत मी मारे फिरणार नाही. ३८ मी माझ्या शंतूपासून असे मारीन की, ते पुन्हा उभे राहू शकणार नाहीत, ते सगळे

माझ्या पायाखाली असतील. ३९ कारण युद्धाकरिता तू सामर्थ्यानि माझी कंबर बांधली आहे, जे माझ्याविरुद्ध उठले होते त्यांना तू खाली पाडले आहे. ४० तू मला माझ्या शंतूपासून त्यांची पाठ फिरवायला लावली आहे, ज्यांनी माझा द्वेष केला, त्यांचा मी नाश केला. ४१ ते मदतीसाठी ओरडले, पण कोणीही त्यांना वाचवले नाही, त्यांनी परमेश्वरास आोढीती केली, पण त्याने उत्तर दिले नाही. ४२ मी माझ्या शंतूपासून याच्यावर उडणाऱ्या थुळीप्रमाणे चूर्ण केले, रस्त्यावरील विखलाप्रमाणे मी त्यांना काढून टाकले. ४३ मी त्यांना असे मारले की थुळीसारखा त्यांचा भुगा केला, तू मला राण्यावर मस्तक असे केले आहे. जे लोक मला माहित नाहीत ते माझी सेवा करतील. ४४ ते लोक माझ्याविशेषी ऐकतील आणि लगेच माझ्या आजांचे पालन करतील, ते परदेशी माझ्यापुढे शरण येतील. ४५ ते परदेशी त्यांच्या लपणाच्या जागेतून भीतीने थरथर कापत बाहेर येतील. ४६ परमेश्वर जिवत आहे, माझा खडक धन्यवादित असो. माझ्या तारणाचा देव उंचावला जावो. ४७ हात तो देव आहे जो माझ्यासाठी सूड घेतो, तो त्या राष्ट्राना माझ्या सततेखाली देतो. ४८ मी माझ्या शंतूपासून मुक्त झालो आहे, खचित, जे माझ्याविरुद्ध उठले आहेत, त्यांच्यावर तू मला उंच केले आहे. तू मला क्रूर मनुष्यांपासून वाचवले. ४९ यास्तव परमेश्वरा, राण्यांप्रमाणे मी तुला धन्यवाद देईल, मी तुझ्या नावाची स्तुती गाईन. ५० देव आपल्या राजाला मोठा विजय देतो, आणि तो आपल्या अभिषिक्तावार, दाविदावर व त्याच्या संतानावर सदासर्वकाळ कृपा करतो.

१९ मुख्य गायकासाठी. दाविदाचे स्तोत्र. आकाश देवाचा गौरव जाहीर करते, आणि अंतराळ त्याच्या हातचे कृत्य दाखविते. २ दिवस दिवसाशी बोलतो, रात्र रात्रीला ज्ञान प्रकट करते. ३ संभाषण नाही, बोललेले शब्दही नाही, त्यांचा आवाजाही ऐकू येत नाही. ४ तरी त्यांचे शब्द सर्व पृथ्वीभर जातात. आणि त्यांचे बोलणे जगाच्या शेतापार्यंत जाते. त्याने सुर्यासाठी आकाशामध्ये मंडप उभारला आहे. ५ सूर्य नवन्या मुलासारखा आपल्या मांडवातून बाहेर येतो. आणि सामर्थ्यावान पुरुषाप्रमाणे तो आपली धाव धावण्यात आनंद करतो. ६ सूर्य एक क्षितीजापासून उदय होतो, आणि दुसऱ्या क्षितिजापर्यंत आकाशात पार जातो. त्याच्या उप्पातेपासून कोणाचीही सुटका होत नाही. ७ परमेश्वराचे नियमशास्त्र परिपूर्ण आहे, ते जीवाला पुर्णजीवित करणारे आहे. परमेश्वराचे नियम विश्वसनीय आहेत, ज्यांना अनुभव नाही त्यांना शहाणपण देणारे आहे. ८ परमेश्वराच्या सूचना ख्या आहेत. जे हृदयाला हर्षांत करतात. परमेश्वराच्या कराराचे नियम शुद्ध आहेत, ते डोळे प्रकाशवार नाहीत. ९ परमेश्वराची भीती शुद्ध आहे, ती सर्वकाळ टिकणारे आहे, परमेश्वराचे नियम खेरे आहेत, आणि सर्व न्यायी आहेत. १० ते सोन्यापेक्षा ही मोल्यावान आहेत. अती उत्तम सोन्यापेक्षाही ते शुद्ध आहेत. ते मधाच्या पोल्यातून गण्ठाच्या, मधापेक्षाही गोड आहेत. ११ होय, त्याकडून तुझ्या सेवकाला चेतावनी मिळते, ते पाळण्याने उत्तम प्रतिफल मिळते. १२ आपल्या स्वतः च्या चुका कोण ओळखू शकतो? माझ्या गुप्त दोषांची मला क्षमा कर. १३ तुझ्या सेवकाला जाणूनबुजून केलेल्या पापापासून राख; ती माझ्यावर राज्य न गाजवोत. तेव्हा मी परिपूर्ण होईल, आणि माझ्या पुष्कळ अपराधांपासून निर्दोष राहीन. १४ माझ्या तोंडचे शब्द आणि माझ्या हृदयाचे विचार तुझ्यासमोर मान्य असोत. परमेश्वरा, तू माझा खडक आहेस, मला तारणारा तूच आहेस.

२० मुख्य गायकासाठी. दाविदाचे स्तोत्र. करो, याकोबाच्या देवाचे नाव तुझे संरक्षण करो. २ देव त्याच्या पवित्र स्थानातून तुम्हास मदत पाठवो. तो तुम्हास सियोनातून साहाय्य करो. ३ तो तुझ्या सर्व अर्पणांची आठवण ठेवो, आणि तुझे होमार्पण यज्ञ मान्य करो. ४ तो तुझ्या हृदयाच्या इच्छा मान्य करो, आणि तुझ्या सर्व योजना पूर्ण करो. ५ तेव्हा आम्ही तुझ्या तारणात हर्ष करू. आणि आमच्या देवाच्या नावात झेंडे उभारू. परमेश्वर तुझ्या सर्व विनंत्या पूर्ण करो. ६ परमेश्वर

आपल्या अभिषिक्ताला तारतो, हे मी जाणले आहे. त्याच्या तारण करणाऱ्या उजव्या हाताच्या सामर्थ्यनि, तो त्याच्या पवित्र स्वगारून त्यास उत्तर देईल. ७ काही त्यांच्या रथांवर भरंवसा ठेवतात, तर काही घोड्यावर, परंतु आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाला हाक माऱू. ८ ते खाली आणले गेले आणि पडले, परंतु आम्ही उठू आणि ताठ उभे राहू! ९ हे परमेश्वरा तारण कर, आम्ही आरोळी करू त्या दिवशी राजा आम्हाला उत्तर देवो.

२१ मुख्य गायकासाठी, दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, तुझ्या सामर्थ्यात राजा हर्ष करतो! तू दिलेल्या तारणात तो किंती मोठ्या मानाने आनंद करतो! १ त्याच्या हृदयाची इच्छा तू पूण केली आहेस. आणि त्याच्या ओढांची विनंती तू अमान्य केली नाही. ३ कारण तो तुजकडे मोठे आशीर्वद आणतो. तू त्याच्या डोक्यावर शुद्ध सोन्याचा मुकुट चढवतो. ४ त्याने तुझ्याकडे जीवनाची मागणी केली आणि तू त्यास न संपणारे आयुष्य दिलेस. ५ तुझ्या विजयामुळे त्याचे गौरव थोर आहे. तू त्यास ऐश्वर्य व वैभव बहाल केलेस. ६ कारण तू त्यास सर्वकाळाचा आशीर्वद दिला आहे, तू तुझ्या समक्षतेत त्यास हषणी आनंदित करतोस. ७ कारण राजाचा परमेश्वरावर विश्वास आहे, परातपराच्या प्रेमदर्देने तो कधीही ढलणार नाही. ८ तुझा हात तुझ्या सर्व शत्रूला पकडणार. तुझा उजवा हात जे तुझा हेवा करतात त्यांना पकडेल. ९ तुझ्या क्रोधसमयी तू त्यांना जळत्या भट्टीत जाळून टाकशील. परमेश्वर त्याच्या क्रोधसमयी त्यांचा नाश करणार, आणि त्याचा अग्नी त्यांना खाऊन टाकणार. १० तू त्याच्या संतानांचा या पृथ्वीवरून नाश करशील. ११ कारण, त्या लोकांनी तुझ्याविरुद्ध वाईट योजिले, त्यांनी अशी योजना आखली जी त्यांच्याने यशस्वी झाली नाही. १२ कारण तू त्यांना त्यांची पाठ दाखवावावयास लावशील. तू आपले धनुष्य त्यांचावर चालवण्यास सज्ज करशील. १३ परमेश्वरा तू आपल्या नावाने उंचावला जावो, आम्ही गाऊ व तुझ्या सामर्थ्याची स्तुती करू.

२२ प्रमुख गायकासाठी अय्येलेथे हाशशहर (म्हणजे पहाटेची हरिणी) या रागावर बसवलेले दाविदाचे स्तोत्र. माझ्या देवा, माझ्या देवा तू मला का सोऱ्हून गेलास? मला तारायला आणि माझ्या वेदनांचा शब्द ऐकायला तू दूर का आहेस? २ माझ्या देवा, मी तुला दिवसा हाक मारली परंतु तू उत्तर दिले नाहीस, आणि मी रात्रीही गप्य बसलो नाही. ३ तरी तू पवित्र आहेस, जे इस्गालाच्या स्तवनामध्ये वसतोस. ४ आमच्या पूर्वजांनी तुझ्यावर विश्वास ठेवला. होय देवा, त्यांनी तुझ्यावर विश्वास ठेवला आणि तू त्यांना वाचवलेस. ५ देवा आमच्या पूर्वजांनी तुला मदतीसाठी आरोळी केली आणि त्यांना तू सोऱ्हवले, त्यांनी तुझ्यावर विश्वास टाकला आणि त्यांची निरशा झाली नाही. ६ परंतु मी किटक आहे, मी मनुष्य नाही, जो मनुष्यांनी निदिलेला आणि लोकांनी ठरस्कार केलेला आहे. ७ सर्व माझ्याकडे बघणारे माझा उपहास करतात; ते माझा अपमान करतात, ते त्यांचे डोके हलवतात. ८ ते म्हणतात “तो परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो, तर परमेश्वर त्यास सोडवो. त्याने त्यास वाचवावे, कारण तो त्याच्याठारी हर्ष पावतो.” ९ परंतु मला उदरांतुम बाहेर काढणारा तुच आहेस, मी माझ्या आईच्या स्तनांवर असता, तू मला तुझ्यावर विश्वास ठेवायला शिकवले. १० मी गर्भातूनच तुझ्यावर सोपवून दिलेला होतो. माझ्या आईच्या उदरात असतानाच तू माझा देव आहेस. ११ माझ्यापासून दूर नको राहू, कारण संकट जवळच आहे. आणि मला मदत करायला कोणीही नाही. १२ खुप बैलांनी मला वेढले आहे, बाशानाच्या बळकट बैलांनी मला वेढले आहे. १३ जसा सिंह आपले तोंड त्याच्या भक्ष्यास फाडण्यास उघडतो, तसे त्यांनी आपले तोंड माझ्या विरुद्ध उघडले आहे. १४ मी पाण्यासारखा ओतला जात आहे, आणि माझी सर्व हाडे निखलली आहेत. माझी हृदय मेणासारखे झाले आहे. जे माझ्या आतल्या आत विरघळले आहे. १५ फुटलेल्या खापराप्रमाणे माझी शक्ती सुकून गेली आहे. माझी जीभ टाळूला चिकटली आहे. तू मला “मृत्यूच्या धुळीत” ठेवले आहे. १६

“कुत्री” मला वेढून आहेत, मला दुश्चांच्या घोळक्यांनी घेरले आहे. त्यांनी माझ्या हातापायाला छेदले आहे. १७ मी माझी सर्व हाडे मोजू शकतो. ते माझ्याकडे टक लाळून बघतात. १८ त्यांनी माझे कपडे त्यांच्यात वाढून घेतली आहेत, आणि माझ्या कपड्यांचासाठी ते चिनू या टाकतात. १९ परमेश्वरा, मला सोऱ्हून जाऊ नकोस तुच माझी शक्ती हो, लवकर ये आणि मला मदत कर. २० परमेश्वरा माझे आयुष्य तलवारीपासून वाचव, माझे मौल्यवान आयुष्य त्या कुत्रांच्या पंज्यापासून वाचव. २१ सिंहाच्या जबडायापासून माझे रक्षण कर. जंगली बैलाच्या शिंगापासून माझे रक्षण कर. २२ परमेश्वरा, मी माझ्या भावानांतु मुझे नाव सांगेन. सभेत मी तुझे गुणगान गाईन. २३ जे लोक परमेश्वराचे भय थरतात, ते तुम्ही त्याची स्तुती करा! याकोबाच्या सर्व वंशजांनो, त्यास मान या! इस्गालाच्या वंशजांनो, परमेश्वराची भीती बाळ्या आणि त्याचा आदर करा. २४ कारण परमेश्वराने संकटात सापडलेल्याच्या दुःखाला तुच्छ मानले नाही आणि किळस केला नाही. आणि त्यांनी आपले मुख त्याच्यापासून लपवले नाही. जेव्हा पिढीतांनी त्यास आरोडी केली, त्याने ऐकले. २५ परमेश्वरा, मोठ्या सभेत मी तुझी स्तुती करीन. तुझे भय धराणाच्यापुढे मी आपले नवस फेडीन. २६ गरीब लोक खातील आणि समाधानी राहतील. जे लोक परमेश्वरास शोधत आहेत, ते त्याची स्तुती करतील. जे लोक परमेश्वरास शोधत आहेत, ते त्याची स्तुती करतील. २७ तुझे हृदय सर्वकाळ जिंवत राहो. २८ सर्व पृथ्वीवरील लोक त्याची आठवण करतील आणि परमेश्वराकडे परत येतील. सर्व राष्ट्रातील कुटूंब तुला नमन करतील. २९ कारण राज्य परमेश्वराचे आहे, तो जगावर अधिकार करणारा आहे. ३० पृथ्वीवरील सर्व समृद्ध लोक भोजन आणि स्तुती करतील. जे आपला जीव वाचवू शकत नाही, जे सर्व धुळीस लागले आहेत, ते त्यास नमन करतील. ३१ तो येतील आणि जे जमतील त्यांना ते त्याचे न्यायीपण प्रगट करतील, ते म्हणतील त्यानेच हे केले आहे.

२३ दाविदाचे स्तोत्र. परमेश्वर माझा मेंढपाल आहे, मला कशाचीही उणीव भासपार नाही. २ तो मला हिरव्या कुरणात बसवतो, तो मला संथ पाण्याजवळ नेतो. ३ तो माझा जीव ताजा-तवाना करतो, तो आपल्या नावाकरिता मला योग्य मार्गात चालवतो. ४ मी जरी अंधकाराने भरलेल्या दरीत चालत असलो तरी, मला कसल्याही संकटाचे भय वाटणारा नाही, कारण तू माझ्याबरोबर आहेस, तुझी आकडी आणि काठी माझे सांत्वन करतात. ५ तू माझ्या शत्रूंच्या समक्षतेत मज युद्धे मेज तयार करतोस, तू माझ्या डोक्याला तेलाने अभिषिक्त केले आहे. माझा प्याला भरू वाहत आहे. ६ खचित माझ्या आयुष्याचे सर्व दिवस हित आणि प्रेमदया माझ्या मार्गे चालतील, आणि परमेश्वराच्या घरात मी अनंतकाळ राहीन.

२४ दाविदाचे स्तोत्र. भूमी आणि तिच्यावरील परिपूर्णता परमेश्वराची आहे. जग आणि त्यातील सर्व राहिलांपरे परमेश्वराचे आहेत. २ कारण त्याने समुद्रावर तिच्या पाया घातला, आणि जलांवर त्याने ती स्थापली. ३ परमेश्वराच्या डोंगरावर कोण चढेल? परमेश्वराच्या पवित्र मंदिरात कोण उभा राहू शकतो? ४ ज्याचे हात निर्मल आहेत, ज्यांचे हृदय शुद्ध आहे, ज्याने आपला जीव खोटेपणाकडे उंचावला नाही, आणि ज्याने दुष्पणाने शपथ वाहिली नाही. ५ तो परमेश्वराकडून आशीर्वाद प्राप्त करेल, आणि त्यालाच त्याच्या तारणाच्या देवापासून न्यायीपण मिळेल. ६ हिच पिढी त्यास शोधाणारी आहे, जी याकोबाच्या देवाचे मुख शोधते. ७ अहो! वेशींनो, आपले मस्तक उंच करा. पुर्वकालीन द्वारांनो, उंच व्हा, म्हणजे गौरवशाली राजा आत येईल. ८ गौरवशाली राजा कोण आहे? तोच परमेश्वर, सामर्थ्यशाली आणि थोर आहे. ९ वेशींनो, तुमची मस्तके उंच करा. सर्वकाळच्या दरवाजांनो, तुम्ही उंच व्हा, म्हणजे गौरवशाली राजा आत येईल. १० तो गौरवशाली राजा कोण आहे? सेनाधीश परमेश्वरच तो राजा आहे, तोच तो गौरवशाली राजा आहे.

२५ दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, मी आपला जीव तुझ्याकडे उंचावतो.

२ माझ्या देवा, तुझ्यात माझा विश्वास आहे. मला निराश होऊ देऊ नको, माझे शत्रू माझ्यावर हर्ष न करोत. ३ तुझ्या विश्वासणाऱ्याची कधी निराश होत नाही. परंतु जे कारण नसताना विश्वासाथात करतात, ते लाजवले जातील. ४ हे परमेश्वरा तुझे मार्ग मला कळव, मला तुझे मार्ग शिकव. ५ तू आपल्या सत्यात मला मार्ग दाखव आणि मला शिकव. कारण तू माझा तारणारा देव आहेस मी रोज तुझी वाट पाहतो. ६ हे परमेश्वरा, तुझ्या दयालू कृत्यांची आणि प्रेमदयेची आठवण कर. ७ हे परमेश्वरा, माझे तरुणपणाचे पाप आणि माझा बंडखोरपणा आठवू नको. तू आपल्या प्रेमदयेला अनुसरून आपल्या चांगुलपणामुळे माझी आठवण कर. ८ परमेश्वर चांगला आणि प्रामाणिक आहे. यास्तव तो पाप्यांस मार्ग शिकवतो. ९ तो नम्र जणांस न्यायाने मार्गदर्शन करतो. आणि दीनांना आपला मार्ग शिकवीतो. १० जे त्याचे करार आणि वचने पाळतात त्यांच्यासाठी परमेश्वराचे मार्ग प्रेमदया व विश्वासयोग्य आहेत. ११ परमेश्वरा, तुझ्या नामास्तव, माझ्या अपराधांची क्षमा कर, कारण ते खूप आहेत. १२ परमेश्वराचे भय घरतो असा मनुष्य कोण आहे? प्रभु त्यास सूचना देईल, की त्याने कोणते मार्ग निवडावे. १३ त्याचे जीवन चांगुलपणात जाईल, आणि त्याची संतान भूमीचे वतन पावतील. १४ परमेश्वराचे सत्य त्याचे अनुकरण करणाऱ्यांबोरबर असते. आणि तो त्याचे करार कळवतो. १५ मी नेहमी परमेश्वराकडे आपली दृश्य लावतो. कारण तो माझे पाय जाळ्यातून मुर्क करतो. १६ परमेश्वरा माझ्याकडे फिर आणि माझ्यावर दया कर. कारण मी एकटा आणि पीडलेला आहे. १७ माझ्या हृदयाचा त्रास वाढला आहे, संकटातून मला तू काढ. १८ परमेश्वरा, माझे दुःख आणि कष्ट बघ, माझ्या सर्व पापांची क्षमा कर. १९ माझ्या सर्व शत्रूंकडे पाहा, कारण ते पुळकळ आहेत. ते माझा कठोरपणे तिरस्कार करतात. २० देवा, माझे रक्षण कर आणि मला वाचव. माझा तुझ्यावर विश्वास आहे, तेव्हा माझी निराश करू नकोस. २१ तुझी प्रामाणिकपणा आणि सरलपणा माझे रक्षण करतो. कारण माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. २२ देवा, इसाएलाच्या लोकांस त्यांच्या सर्व त्रासांपासून सोडव.

२६ दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, माझा न्याय कर. कारण मी

प्रामाणिकपणाने चाललो आहे. मी परमेश्वरावर न डगमगता विश्वास ठेवला आहे. २ हे परमेश्वरा, मला पारख आणि माझे परिक्षण कर. माझ्ये हृदय आणि आतील मन निरखून पाहा. ३ कारण तुझी प्रेमदया सदेव माझ्या डोळ्यांपुढे आहे, आणि मी तुझ्या सत्यात चाललो आहे. ४ कपटी लोकांबोरबर मी सहयोगी झालो नाही, किंवा मी अप्रामाणिक लोकांत मिसळलो नाही. ५ मी त्या दुष्टांच्या सभेचा तिरस्कार करतो. आणि मी दुष्टांसोबत राहत नाही. ६ मी आपले हात निर्दोषतेने धूऱ्यान, आणि परमेश्वरा मी तुझ्या वेदीकडे वलीन. ७ अशासाठी की, मी तुझी स्तुती मोठ्याने करावी आणि तू केलेल्या आश्वर्याची कृत्ये सांगावी. ८ परमेश्वरा, तुझे राहण्याचे घर आणि तुझे गौरव जिझे असते, ते घर मला आवडते. ९ पाप्यांसोबत किंवा रक्तपात करण्याऱ्यांसोबत माझा प्राण काढून घेऊ नकोस. १० त्यांच्या हातात कट आहे, आणि त्यांचा उजवा हात लाच घेण्याने भरला आहे. ११ पण मी तर प्रामाणिकपणाने वागेन, माझ्यावर दया कर आणि मला तार. १२ माझा पाय सपाट ठिकाणी उभा आहे, सभेमध्ये मी परमेश्वराची स्तुती करीन.

२७ दाविदाचे स्तोत्र. परमेश्वर माझा प्रकाश आणि माझा तारणारा आहे.

मी कोणाचे भय बाळगू? परमेश्वरच माझ्या जीवाचा आश्रय आहे, तेव्हा माझे शत्रू आणि माझे विरोधक अडव्याकून खाली पडले. ३ जरी सैन्याने माझ्याविरोधात तळ दिला, माझे हृदय भयभीत होणार नाही. जरी माझ्याविरुद्ध युद्ध उठले, तरी सुद्धा मी निर्धास्त राहीन. ४ मी परमेश्वरास

एक गोष्ट मागितली, तीच मी शोधीन, परमेश्वराची सुंदरता पाहण्यास व त्याच्या मंदिरात ध्यान करण्यास मी माझ्या आयुष्याचे सर्व दिवस घालवेन, परमेश्वराच्या घरात मी वस्ती करीन. ५ कारण माझ्या संकट समयी तो माझे लपण्याचे ठिकाण आहे; तो मला त्याच्या तंबूत लपवेल, तो मला खडकावर उंच करील. ६ तेव्हा माझ्या सभोवती असणाऱ्या शत्रू समोर माझे मस्तक उंचावले जाईल, आणि त्याच्या मंडपात मी सदैव आनंदाचा यज्ञ अर्पण करणार, मी गाईन, होय! परमेश्वरास मी स्तुती गाईन. ७ परमेश्वरा, मी तुला आरोली करेन तेव्हा माझा आवाज ऐक! माझ्यावर दया कर आणि मला उत्तर दे. ८ माझे हृदय तुझ्या विषयी म्हणाले, त्याचे मुख शोध, हे परमेश्वरा, मी तुझे मुख शोधीन. ९ तू आपले मुख माझ्यापासून लपवू नकोस; तुझ्या सेवकाला रागात फटकारू नकोस! तू माझा सहाय्यकर्ता होत आला आहेस; माझ्या तारण करणाऱ्या देवा, मला सोडू किंवा त्यागू नकोस. १० जरी माझ्या आईबडीलांनी मला सोडू दिले तरी, परमेश्वर मला उत्तरू घेईल. ११ परमेश्वरा, तू मला तुझे मार्ग शिकव, माझ्या वैत्यामुळे, मला सपाट मागार्वर चालव. १२ माझा जीव शत्रूस देऊ नको, कारण खोटे साक्षी माझ्याविरुद्ध उठले आहेत, आणि ते हिसक श्वास टाकीतात. १३ जीवताच्या भूमीत, जर परमेश्वराचा चांगुलपणा पाहायला मी विश्वास केला नसता, तर मी कधीच माझी आशा सोडू दिली असती. १४ परमेश्वराची वाट पाहा; मजबूत हो आणि तुझे हृदय धैर्यवान असो. परमेश्वराची वाट पाहा.

२८ दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, माझ्या खडका, मी तुलाच आरोली

करतो. मला दुर्लक्षित करू नको. जर तू मला उत्तर दिले नाहीस तर जे थडग्यात जातात त्यांसारखा मी होईन. २ जेव्हा मी तुला मदतीसाठी हाक मारतो, जेव्हा मी आपले हात तुझ्या पवित्र ठिकाणाकडे उंचावतो, तेव्हा माझी विनवणी ऐक. ३ जे अत्याय करतात त्या दुश्यांबोरबर मला फरफून नकोस. जे त्यांच्या शेजायांसोबत शांतीने बोलतात, परंतु त्यांच्या हृदयात मात्र वाईट असते. ४ त्यांच्या कृतीप्रमाणे आणि त्यांच्या दुष्कृत्यांच्या प्रमाणे त्यांची परत फेड कर. ५ कारण त्यांना परमेश्वराचे मार्ग किंवा त्याच्या हातची कृत्ये समजत नाहीत. तो त्यांना मोडेल आणि पुन्हा बांधणार नाही. ६ परमेश्वराची स्तुती असो, कारण त्यांने माझ्या विनवणीचा आवाज ऐकला. ७ परमेश्वर माझे सामर्थ्य आणि माझी ढाल आहे. माझे हृदय त्याच्यावर विश्वास ठेवते आणि मला मदत करण्यात आली आहे. यास्तव माझे हृदय मोठा हृषी करते. आणि मी त्याची स्तुती गीत माऊन करीन. ८ परमेश्वर त्याच्या लोकांसाठी बल असा आहे, आणि तो त्याच्या अभिषिक्ताला तारणाचा आश्रय आहे. ९ तुझ्या लोकांस वाचव आणि तुड्या वतनाला आरीवर्दद दे. त्यांचे मेंदपाल हो आणि त्यांना सर्वकाळ वाट दाखव व त्यांना सदेव क्षमा कर, त्यांना उचलून घेय.

२९ दाविदाचे स्तोत्र. स्वर्गदूतहो, परमेश्वरास गौरव आणि सामर्थ्य आहे

असे कबूल करा. २ परमेश्वरास त्याच्या वैभवी नावाचे श्रेय द्या; पावित्र्याने युक्त होऊन परमेश्वराची आराधना करा. ३ परमेश्वराचा आवाज जलावून ऐकण्यात आला, गौरवशाली देव गर्जत आहे, परमेश्वर पुळकळ जलावून गर्जत आहे. ४ परमेश्वराचा आवाज सामर्थ्याली आहे, परमेश्वराचा आवाज चमत्कारीक आहे. ५ परमेश्वराची वाणी देवदार वृक्षाला तोडते, परमेश्वर लवानोनाच्या देवदार वृक्षाचे तुकडे करतो. ६ तो लवानोनला वासराप्रमाणे आणि सिवोनला तरुण बैलाप्रमाणे बागडायला लावतो. ७ परमेश्वराची वाणी अग्नी ज्वालासह हल्ला करते. ८ परमेश्वराची वाणी वाळवंटाला कंपित करते कादेशचे वाळवंट परमेश्वराच्या वाणीने हादरते. ९ परमेश्वराची वाणी हरणाला प्रसवायास लावते आणि अरण्य पर्णहीन करते. पण त्याच्या मंदिरात सर्व “महिना!” गातात १० महापुरावर परमेश्वर राजा बसला आहे, आणि परमेश्वरच सर्वकाळचा राजा म्हणून बसला आहे. ११

परमेश्वर त्याच्या लोकांना सामर्थ्य देतो, परमेश्वर त्याच्या लोकांना शांतीने आशीर्वादित करतो.

३० स्तोत्र; मंदिराच्या प्रतिस्थापनेच्या वेळचे गाणे. दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, मी तुला उंच करीन, कारण तू मला उठून उभे केले आहेस आणि माझ्या शर्नुना माझ्यावर हर्ष करू दिला नाहीस. २ हे परमेश्वरा, मी तुला मदतीस हाक मारली आणि तू मला बो केले. ३ हे परमेश्वरा तू माझ्या जीवाला मृतलोकांतून वर काढून आणलेस. मी खाचेत उत्तर नये, म्हणून तू मला जिवत राखले आहे. (Sheol h7585) ४ जे तुम्ही विश्वासयोग्य आहा, ते तुम्ही परमेश्वरास स्तुती गा. त्याची पवित्रता स्मरून त्याच्या नावाला धन्यवाद द्या. ५ कारण त्याचा राग काही क्षणाचा आहे, परंतु त्याचा अनुग्रह आयुष्यभर आहे. रडने कदाचीत त्राप्तभर असेल, परंतु सकाळी हर्ष होईलच. ६ मी आत्मविश्वासात म्हणालो, मी कधीही ढळणार नाही. ७ होय, परमेश्वरा तुझ्या अनुग्रहाने मला बळकट पर्वतासारखे स्थापले आहे. परंतु जेव्हा तू आपले मुख लपवतोस तेव्हा मी भयभीत होतो. ८ परमेश्वरा, मी तुझ्याकडे आरोगी केली आणि माझ्या प्रभू कडून अनुग्रह मागितला. ९ मी मरण पावल्यावर खाली थड्यात गेलो तर काय लाभ? माती तुझी स्तुती करणार काय? ती तुझी विश्वासयोग्यता सांगेल काय? १० हे परमेश्वरा, ऐक आणि माझ्यावर दया कर. हे परमेश्वरा, मला मदत करणारा हो. ११ तू माझे शोक करणे, नाचण्यात पालवला आहे. तू माझे गोणताट काढून मला हष्ठचे वस नेसवले आहेत. १२ म्हणून माझे हृदय तुझी स्तुती गर्डल आणि शांत राहणार नाही. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा मी तुझी सर्वकाळ स्तुती करीन.

३१ मुख्य गायकासाठी; दाविदाचे स्तोत्र. हे परमेश्वरा, तुझ्यामध्ये मी आश्रय घरिला आहे, कधीच माझी निराशा होऊ देऊ नकोस. तुझ्या न्यायात मला वाचव. २ माझे ऐक, त्वरीत मला वाचव, माझ्या आश्रयाचा खडक हो. माझा तारणारा बळकट दुर्ग असा हो. ३ कारण तू माझा खडक आणि माझा दुर्ग आहेस, तर तुझ्या नामास्तव मला मार्गदर्शन कर आणि मला चालव. ४ त्यानी गुपतपणे रस्तलेल्या सापल्यावून तू मला उपटून बाहेर काढ. कारण तू माझा आश्रय आहे. ५ मी आपला आत्मा तुझ्या हाती सोपवून देवो, हे परमेश्वरा, सत्याच्या देवा, तू मला खंडन घेतले आहे. ६ जे निरुपयोगी मूर्तीची सेवा करतात, त्यांचा मी तिरस्कार करतो, परंतु मी परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो. ७ तुझ्या प्रेमदयेमध्ये मी आनंद आणि हर्ष करीन, कारण तू माझे दुःख पाहिले आहेस. ८ तू मला माझ्या शत्रूच्या हाती सोपवून दिले नाहीस. तू माझा पाय खुल्या विस्तीर्ण जागेत स्थिर केला आहे. ९ परमेश्वरा, माझ्यावर दया कर, कारण मी दुःखात आहे. माझे डोळे, माझा जीव, माझ्या देहासह क्षीण झाला आहे. १० कारण माझे आयुष्य दुःखात आणि कण्हण्यात माझी वर्षे गेली आहेत. माझ्या पापांमुळे माझी शक्ती क्षीण झाली आहेत, आणि माझी हाडे झिजली आहेत. ११ माझ्या शत्रूमुळे लोक माझा तिरस्कार करतात माझ्या शेजाच्यास माझी परिस्थिती भयावह आहे, आणि जे मला ओखलतात त्याना मी भय असा झालो आहे. १२ मृत पावलेल्या मनुष्यासारखा मी झालो आहे, ज्याची कोणी आठवण करत नाही. मी फुलेल्या भांड्यासारखा झालो आहे. १३ कारण पुष्कलांनी केलीली निंदा मी ऐकली आहे, प्रत्येक बाजूनी भयावह बातमी आहे, ते माझ्याविरुद्ध कट करत आहेत. १४ परंतु परमेश्वरा माझा तुझ्यावर विश्वास आहे. तूच माझा देव आहेस, असे मी म्हणतो. १५ माझे वेळ तुझ्या हातात आहे. मला माझ्या शत्रूच्या आणि जे माझा पाठलाग करतात त्यांच्या हातातून सोडव. १६ तुझ्या सेवकावर तुझ्या मुखाचा प्रकाश चमकू दे. तुझ्या प्रेमदयेत मला तार. १७ परमेश्वरा, मला निराश होऊ देऊ नकोस, कारण मी तुला हाक मारतो, दुख निराश केला जावो, मृतलोकांत तो निःशब्द होवो. (Sheol h7585) १८ खोटे बोलणारे औढ शांत केले जावोत, जसे ते नितीमानांच्याविरुद्ध असत्य आणि तिरस्काराने उद्दृटपणे बोलतात. १९ जे तुझा आदर बाळगातात

त्यांच्यासाठी तू आपला थोर चांगूलपणा जपून ठेवला आहे, जे तुझ्यामध्ये आश्रय घेतात त्यांच्याकरिता तू सर्व मानवजाती समोर घडून आणतोस. २० त्यांना आपल्या उपस्थितीच्या आश्रयात तू मनुष्याच्या कटापासून लपवरील. हिसक जीभेपासून तू त्यांना मंडपात लपवशील. २१ परमेश्वर धन्यवादित असो! कारण त्याने बळकट नगरात आपली आश्र्यकारक प्रेमदया दाखवली आहे. २२ मी घाईत म्हणालो, मी तुझ्या नजेरसमोरून छेदून टाकलो आहे, तरी तू माझी मदतीची विनंती ऐकली, जेव्हा मी तुझ्याकडे आरोगी केली. २३ अहो सर्व परमेश्वराच्या मागे चालणाऱ्यांनो, त्याच्यावर प्रीती करा. कारण परमेश्वर विश्वासू लोकांचे रक्षण करतो. परंतु तो गर्विष्ठांची परत फेड करतो. २४ जे तुम्ही परमेश्वरावर विश्वास करता, बलवान व धैर्यवान व्हा.

३२ दाविदाचे स्तोत्र; मासकील (शिक्षण) ज्याच्या अपराधांना क्षमा केली गेली आहे, ज्याचे अपराध झाकले गेले आहेत ते आशीर्वादित आहेस. २ परमेश्वर ज्याच्या ठायी काही अपराध गणत नाही, आणि ज्याच्या आत्म्यात कपत नाही तो सुखी आहे. ३ मी गप्प राहिलो, तेव्हा पूर्ण दिवस माझ्या, औरडण्याने माझी हाडे जर्जर झाली. ४ कारण त्रांदिवस तुझा हात माझ्यावर भारी होता. उन्हाळ्यात उषणेमुळे माझी शक्ती सुकून गेली आहे. ५ तेव्हा मी परमेश्वरासमोर माझे अपराध कबूल केले, आणि मी माझा अपराध लपवला नाही, मी म्हणालो, परमेश्वरासमोर मी आपले पाप कबूल करीन, आणि तू मला माझ्या सर्व अपराधांबद्दल क्षमा केलीस. ६ याच कारणास्तव प्रत्येक देवभक्त तू पावशील तेव्हा तुझी प्रार्थना करो. संकटे जेव्हा माझापुरासारखी येतात तेव्हा ती तुझ्या भक्तांपर्यंत नक्कीच जाणार नाहीत. ७ तू माझे लपण्याचे ठिकाण आहेस. तू मला संकटांपासून वाचवशील, विजयाच्या गीताने तू मला वेदशील. (सेला) ८ परमेश्वर म्हणतो, “मी तुला बोध करीन आणि ज्या मार्गात, तू चालावेतो मी तुला शिकवीन. तुझ्यावर माझी नजर ठेवून मी तुला बोध करीन. ९ म्हणून घोड्यासारखा व गाढवासारखा मूर्ख होऊ नकोस, ज्यांना काही समजत नाही. त्यांना आवरण्यासाठी लगाम व बागदोर असलाच पाहिजे. नाहीतर ते तुमच्या जवळ येणार नाहीत.” १० वाईट लोकांस खूप दुःख भोगावे लगेल, परंतु जे परमेश्वरावर विश्वास ठेवतात त्यांच्या भोवती देवाच्या खन्या प्रेमाचे कडे आहे. ११ अहो न्यायी जनहो, परमेश्वराच्या ठायी आनंद व हर्ष करा. अहो सरळ जनहो हस्तीने तुम्ही जल्लोष करा.

३३ न्यायी जनहो! परमेश्वरामध्ये आनंद करा, न्यायी लोकांनो त्याची स्तुती करा. २ वीणा वाजवून परमेश्वरास धन्यवाद द्या; दहा तारांच्या वाद्यावर त्याचे गुणगान गा. ३ त्याच्यासाठी नवे गीत गा; मोठा आवाज करून कौशल्याने वाघी वाजवा. ४ कारण परमेश्वराचे वचन सरळ आहे, आणि तो जे करतो ते प्रामाणिकपणाने करतो. ५ देवाला चांगलुपणा आणि न्यायीपण प्रिय आहे, परमेश्वराच्या प्रेमदयेने पृथ्वी भरलेली आहे. ६ परमेश्वराच्या शब्दकडून आकाशे निर्माण झाली आणि त्याच्या मुखातील शासने सर्व तारे निर्माण झाली आहेत. ७ तो समुद्रातील पाणी ढीगासारखे एकत्र करतो, तो समुद्र कोठारामध्ये ठेवतो. ८ सर्व पृथ्वी परमेश्वराचे भय बाळगो, जगात राहणारा प्रत्येक त्याच्या भीतीत उभा राहो. ९ कारण तो बोलला आणि ते झाले, त्याने आज्ञा केली आणि ते आपल्या ठिकाणी स्थिर झाले. १० राष्ट्रांचा उपदेश परमेश्वर मोडतो, तो लोकांच्या योजनांवर अधिकार करतो. ११ परंतु परमेश्वराच्या योजना सर्वकाळ राहतात, त्याच्या हृदयातील योजना पिढ्यानपिढ्या स्थिर राहतात. १२ परमेश्वर ज्या राष्ट्रांचा देव आहे ते राष्ट्र आशीर्वादित आहे. ज्यांना त्याने आपल्या वतानाचे होण्यास निवडले आहे ते सुखी आहेत. १३ परमेश्वर स्वर्वांतून खाली पाहतो, तो सर्व लोकांस पाहतो. १४ तो आपल्या राहण्याच्या ठिकाणाहून पृथ्वीवर राहणाऱ्या सर्व लोकांकडे पाहतो. १५ ज्याने सर्वांची हृदये घडवली तो त्या सर्वांची कृत्ये पारखतो, तोच तो आहे. १६ पुष्कळ सैन्य असल्याने राजा तारला जात नाही. वीर

योद्धा त्याच्या सामर्थ्यने वाचतो असे नाही. १७ घोडा विजयासाठी व्यर्थ आहे. त्याच्या पुष्कळ बळाने तो कोणाला वाचवू शकत नाही. १८ पाहा! परमेश्वराची दृष्टी त्याचे भय बालगणाऱ्यांवर आहे. जे त्याच्या प्रेमदयेची आशा धरतात, १९ त्यांना मरणापासून, आणि दुष्काळापासून वाचवायला त्याची दृष्टी त्यांच्यावर आहे. २० आम्ही परमेश्वराची वाट पाहू, तो आमचे साहाय्य आणि आमची ढाळ आहे. २१ त्याच्यामध्ये आमचे हृदय हर्ष पावते, कारण आम्ही त्याच्या पवित्रतेत विश्वास ठेवतो. २२ परमेश्वरा, आम्ही तुझी आशा धरली आहे त्याप्रमाणे तुझी प्रेमदया आम्हाबरोबर असू दे.

३४ दाविदाचे स्तोत्र; त्याने अबीमलेखापुढे आपाली चर्या बदलल्यावर

त्यास त्याने हाकलून लावले, आणि तो तेथून निघून गेला तेव्हाचे त्याचे गीत. मी सर्व समयी परमेश्वरास स्तुती देईन. माझ्या मुखात नेहमी त्याची स्तुती असेल. २ मी परमेश्वराची स्तुती करणार, विनम्र ऐकतील आणि अनंद करतील. ३ तुम्ही माझ्याबरोबर परमेश्वरास स्तुती द्या. आपण एकत्र त्याच्या नावाला उंगावू या. ४ मी परमेश्वराकडे मदतीसाठी गेलो आणि त्याने मला उत्तर दिलो. आणि त्याने मला माझ्या सर्व भयावर विजय दिला. ५ जे त्याच्याकडे पाहीत ते छकाकतील, आणि त्यांची मुखी कथीच लज्जीत होणार नाहीत. ६ या पीडलेल्या मनुष्याने आरोक्ती केली, आणि परमेश्वराने त्याचे ऐकले आणि त्यास त्याच्या सर्व संकटातून सोडवले. ७ परमेश्वराचे भय धरणाऱ्याभोवती तो छावपी करतो. आणि त्यास वाचवतो. ८ परमेश्वर किती चांगला आहे, खाचा अनुभव घेऊन पाहा. धन्य तो पुरुष जो त्याच्याठार्यी आश्रय घेतो. ९ जे तुम्ही त्याचे निवडलेले आहा, ते तुम्ही परमेश्वराचे भय धरा. त्याचे भय धरणाऱ्यांस कशाचीच कमतरता भासत नाही. १० तरुण सिंहाना देखील उणे पडते आणि ते भुक्ले होतात, परंतु जे परमेश्वरास शोधतात त्यांना कोणत्याही चांगल्या गोरीर्णीची उणीच पडणार नाही. ११ मुलांनो माझी ऐका आणि मी तुम्हास परमेश्वराचे भय कसे धरावे हे शिकवीन. १२ सुख पाहण्यासाठी आयुष्याची इच्छा धरतो आणि दिवसाची आवड धरतो तो मनुष्य कोण आहे? १३ तर वाईट बोलण्यापासून आवर, आणि तुझे ओढ खोटे बोलण्यापासून आवर. १४ वाईट कृत्ये करणे सोडून दे आणि चांगली कृत्ये कर. शांतीचा शोध कर आणि तिच्यामागे लाग. १५ परमेश्वराची दृष्टी नितीमानंवर आहे, त्याचे कान त्याच्या आरोक्तीकडे असतात. १६ परंतु परमेश्वर वाईट कृत्ये करणा-चाविरुद्ध आहे. तो त्यांची आठवण पृथ्वीतून नाश करतो. १७ नितीमान आरोक्ती करतो आणि परमेश्वर ते ऐकतो, आणि तो तुम्हास तुमच्या सर्व संकटातून वाचवेल. १८ जे हृदयाने तुटलेले आहेत, त्यांच्याजवळ परमेश्वर आहे. आणि तो खिन्ह झालेल्या आत्म्यास तारतो. १९ नितीमानाचे कष पुष्कळ आहेत, परंतु परमेश्वर त्या सर्वावर त्यांना विजय मिळवून देईल. २० परमेश्वर त्याच्या सर्व हाडाचे रक्षण करेल. त्यांले एकही हाड तो मोडू देणार नाही. २१ परंतु दुश्वाई दुश्वाला मारून टाकील, जो नितीमानाचा द्रेष करतो तो दोषी ठरवला जाईल. २२ परमेश्वर त्याच्या सेवकाच्या आत्म्यांना तारेल. त्याच्यात आश्रय घेणारा कोणीही दोषी ठरवला जाणार नाही.

३५ दाविदाचे स्तोत्र, हे परमेश्वरा जे माझ्याशी विरोध करतात त्यांच्याशी

तू विरोध कर. जे माझ्याविरुद्ध लढतात त्यांच्याविरुद्ध तू लढ. २ तुझी मोठी आणि छोटी ढाल घे, उठून मला मदत कर. ३ जे माझ्या पाठीस लागतात त्यांच्याविरुद्ध आपला भाला आणि कुळ्हाड वापर. माझ्या जीवास असे म्हण, मी तुझा तारणारा आहे. ४ जे माझ्या जीवाच्या शोधात आहेत, ते लाजवले जावो आणि अप्रतिष्ठीत होवेत. जे माझी वाईट येजितात ते मागे फिरते जावोत व गोंधलेले जावोत. ५ ते वाच्याने उडून जाणाऱ्या भूशासारखे होवेत आणि परमेश्वराचा दूत त्यांचा पळवून लावो. ६ त्यांचा मार्ग अंधारमय आणि निसरडा होऊ दे. परमेश्वराचा दूत त्यांचा पाठलाग करो. ७ विनाकारण त्यांनी माझ्यासाठी आपले जाळे पसरवले आहे. विनाकारण

त्यांनी माझ्यासाठी खाच खणली आहे. ८ त्यांच्यावर नाश अकस्मात येऊन गाठो, त्यांना त्यांच्याच जाळयात अडकू दे. त्यांच्याच नाशात ते पडोते. ९ परंतु मी परमेश्वराच्या ठारी आनंदी असेन, आणि त्याच्या तारणात मी हर्ष करीन. १० माझ्या सर्व शक्तीने मी म्हणेन, हे परमेश्वरा, तुझ्यासारखा कोण आहे? जो तू सामर्थ्यावान लोकांपासून गरीबांना वाचवतोस. आणि गरीबांना आणि गरजवताना त्याच्या लुटण्यांपासून सोडवतो. ११ अनितीमान साक्षी उठल्या आहेत; ते माझ्यावर खोटा आरोप लावतात. १२ माझ्या चांगल्या बदल ते मला वाईट परत फेड करतात. मी दु: खी आहे. १३ परंतु जेव्हा ते आजारी पडले मी तर गोणताप परीधान केले, मी त्यांच्या करता उपवास केला, मी प्रार्थना केली पण त्याचे उत्तम मिळाले नाही. १४ मी त्यांच्याकरिता शोक केला जणू काय तो माझा भाऊ आहे. मी खाली लवून विलाप केला जशी ती माझी आई आहे. १५ परंतु मी अडव्याळली असता, त्यांनी एकत्र येऊन हर्ष केला. मला माहित नसता ते माझ्याविरुद्ध एकत्र जमले. १६ आदर न बाळगता त्यांनी माझी थट्टु केली. त्यांनी आपले दातोठ माझ्यावर खालले. १७ परमेश्वरा, तू किती वेळ नुसता बघत राहणार आहेस? माझा जीव नाश करणाऱ्या हल्यांपासून आणि माझे जीवन सिंहापासून वाचव. १८ मोठ्या समेत मी तुझी स्तुती करेन. लोकांपांचे मी तुझी स्तुती करेन. १९ माझ्या शत्रूंस अन्यायाने माझ्यावर हर्ष करू देऊ नको. २० कारण ते शांतीने बोलत नाही, परंतु ते देशातील शांततापूर्ण असणाऱ्यांविरुद्ध कपटाच्या गोषी बोलतात. २१ ते आपले मुख माझ्याविरोधात उघडतात, ते म्हणतात, अहाहा, अहाहा, आमच्या ढोळ्याने हे पाहिले आहे. २२ हे परमेश्वरा, तू हे पाहिले आहेस? तर शांत राहू नको. देवा, माझ्यापासून दूर राहू नको. २३ हे देवा, माझ्या प्रभू, ऊठ, माझ्या न्यायासाठी आणि वादासाठी लढ. २४ परमेश्वरा माझ्या देवा, माझे रक्षण कर, तुझ्या न्यायीपणामुळे, त्यांना माझ्यावर हर्ष नको करू देऊ. २५ “आम्हाला हवे होते ते मिळाले”, असे त्यांना आपल्या हृदयात नको बोलू देऊ. “आम्ही त्याचा नाश केला” असे त्यांना म्हणू देऊ नकोस. २६ जे माझ्या वाईटवर उठले आहेत, ते सगळे लज्जीत होवो आणि गोंधळून जावो. जे माझी थट्टु करतात ते लज्जेत आणि अप्रतिष्ठेत झाकले जावो. २७ जे माझ्या इच्छेला समर्थन करतात ते हर्षनाद करोत आणि आनंदी होवोत. जे आपल्या सेवकाच्या कल्याणात हर्ष पावतात, परमेश्वराची स्तुती असो, असे ते सतत म्हणोत. २८ तेव्हा मी तुझ्या न्यायावद्वल सांगेन, आणि तुझी स्तुती दिवसभर करीन.

३६ प्रमुख गायकासाठी; परमेश्वराचा सेवक दावीद याचे स्तोत्र. दुष्टाचा

अपराध त्याच्या हृदयात संगत असतो की, त्याच्या दृष्टीत देवाचे काही भय नाही. २ त्याचे अपराध उघडकीस येणार नाही आणि त्याचा द्वेष केला जाणार नाही, अशा भ्रमात तो राहत असतो. ३ त्याचे शब्द कपटी आणि पापमय असतात. तो शहाणा होण्यास किंवा सत्कृत्ये करण्यास इच्छीत नाही. ४ तो आपल्या बिछान्यावर पडून असता, तो अपराधाच्या योजना आखोत. तो वाईट मार्गाच्या योजना करतो, तो वाईटाचा धिक्कार करत नाही. ५ हे परमेश्वरा, तुझे खेरे प्रेम आकाशेक्षाही उत्तुंग आहे; तुझी एकनिष्ठा आभाळापर्यंत पोहचली आहे. ६ परमेश्वरा तुझी न्यायीपण उच वर्वतासारखे आहे. तुझा न्याय खोल सुमद्रासारखा आहे. परमेश्वरा तू मनुष्यास आणि प्राण्यांस दोयांस राखतो. ७ देवा! तुझी प्रेमदया किंवा मौल्यवान आहे. मानवजात तुझ्या पंखांच्या सावलित आश्रय घेतो. ८ ते तुझ्या घरातल्या समद्वीमुळे तृत होतील. तू आपल्या बुमोल नदीतून त्यांना मनसोक्त पिण्यास देखील. ९ कारण जीवनाचा झार तुझ्याजवळ आहे. तुझ्या प्रकाशात आम्ही प्रकाश पाहू. १० राजे तुला ओळखतात त्यांच्याकरिता तू आपली प्रेमदया विस्तीर्ण कर, तुझी सुरक्षितता सरलांसोबत असू दे. ११ गर्विंगांचे पाय माझ्याजवळ येऊ देऊ नकोस. दुष्टाचा हात मला घालवून न

देवो. १२ तेथे दुष्ट पडले आहेत, ते पाडले गेले आहेत आणि ते कधीही उभे राहू शकणार नाहीत.

३७ दाविदाचे स्तोत्र. दुष्टकृत्ये करणाऱ्यांवर चिठू नकोस, जे अनीतीने वागतात त्यांचा हेवा करू नकोस. २ कारण ते लवकरच गवतासारखे वाळून जातील; व हिरव्या वनस्पतीसारखे सूकून जातील. ३ परमेश्वरावर विश्वास ठेव आणि जे चांगले आहे ते कर; देशात स्थिर हो आणि विश्वासूपणाने आपला व्यवसाय कर. ४ परमेश्वरामध्ये आनंद कर, आणि तो तुला तुझ्या हृदयाच्या इच्छेप्रमाणे देईल. ५ तू आपला मार्ग परमेश्वरावर सोपवून दे, त्याच्यावर विश्वास ठेव आणि तो तुझ्याकडून कूटी करील. ६ तौ तुझे न्यायीपण प्रकाशासारखे आणि तुझा निष्पापणा मध्यान्हाप्रमाणे दाखवील. ७ परमेश्वरासमोर स्तब्ध राहा आणि धीराने त्याची वाट पाहा. जर मनुष्य दुष्ट योजना आखतो, कोणी आपले वाईट मार्ग सिद्धीस नेतो, तर काळजी करू नको. ८ रागावू नकोस, संताप करून घेऊ नकोस. त्याने फक्त क्रास होतो. ९ कारण दुष्टकृत्ये करणारे नाश पावतील, परंतु जे परमेश्वराची वाट पाहतात त्यांना देशाचे वतन मिळेल. १० थोड्याच्या काळात दुष्ट नाहीसे होतील; तु त्यांच्या ठिकाणाकडे बघशील, परंतु ते सापडणार नाहीस. ११ परंतु नम्र पृथ्वीचे वतन मिळवतील, आणि मोठ्या समृद्धित ते हर्ष करील. १२ दुष्ट मनुष्य नितीमानाच्या विरोधात योजना आखतो, आणि त्याच्याविरुद्ध आपले दातओठ खातो. १३ प्रभू त्यास हसत आहे, कारण त्याचा दिवस येत आहे, हे तो पाहत आहे. १४ जे पीडलेले आणि गरजवंत आणि जे सरल आहेत, त्यांना ठार मारण्यास दुष्टांनी आपली तलवार उपसली आहे आणि आपले धनुष्य वाकविले आहेत. १५ परंतु त्यांचे धनुष्य मोडले जातील व त्यांच्या तलवारी त्यांच्याच दृढयास छेदील. १६ अनेक दुष्ट लोकांच्या विपुलतेपेक्षा, नितीमानाकडे जे थोडे ते उत्तम आहे. १७ कारण दुष्ट लोकांचे बाहू मोडले जातील परंतु परमेश्वर नितीमानाना आधार देईल. १८ परमेश्वर निर्दोषास दिवसेन दिवस बघतो, आणि त्यांचे वतन सदैव राहील. १९ वाईट समयी ते लज्जीत होणार नाहीत. जेव्हा दुष्टाल येईल तेक्का त्यांच्याकडे खाण्यास पुरेसे असेल. २० परंतु दुष्ट मनुष्य नाश पावतील, परमेश्वराचे शत्रू कुरणाच्या शोभेसारखे होतील; ते नाश होतील आणि धुरामध्ये नाहीसे होतील. २१ दुष्ट पैसे उसने घेतो परंतु त्याची परत फेड करत नाही. परंतु नितीमान मनुष्य उदारतेने देतो. २२ जे देवकडून आशीर्वादित झालेले आहेत, ते भूमीचे वतन पावतील; आणि जे त्याच्याकडून शापित आहेत, ते छेदून टाकले जातील. २३ मनुष्याची पावले परमेश्वराकडून स्थिर केली जातात, असा मनुष्य ज्याचे मार्ग देवाच्या दृष्टीने प्रशंसनीय असतात. २४ जरी तो अडखल्ला, तरी तो खाली पडणार नाही. कारण परमेश्वर त्यास आपल्या हाताने सावरील. २५ मी तरुण होतो आणि आता म्हातारा झाली आहे; तरी नितीमान टाकलेला किंवा त्याच्या मुलांस भाकरी मागताना मी पाहिले नाही. २६ सारा दिवस तो दयाळूपणाने वागतो आणि उसने देतो, त्याची संतरी आशीर्वादित असतो. २७ वाईटापासून फिर आणि चांगले ते कर. तेक्का तू सर्वकाळासाठी वाचवला जाशील. २८ कारण परमेश्वरास न्याय प्रिय आहे आणि तो विश्वासाने त्याच्यामगे चालाण्यांस सोडता नाही. ते सर्वकाळासाठी राखून ठेवलेले आहेत. परंतु दुष्टाचे वर्जन छेदले जातील. २९ नितीमान तर पृथ्वीचे वतन पावतील आणि सर्वकाळ त्यामध्ये वस्ती करतील. ३० नितीमान मनुष्याचे मुख ज्ञान बोलते, आणि न्याय वाढवते. ३१ त्याच्या हृदयात त्याच्या देवाचे नियमशास्त्र असते, त्याचे पाय कधी धरसरणार नाहीत. ३२ परंतु दुष्ट मनुष्य हा नितीमान मनुष्यास बघतो, आणि त्यास मारण्याच्या शोधात असतो. ३३ परंतु परमेश्वर त्यांना दुष्ट मनुष्याच्या हातात त्यागणार नाही. किंवा जेव्हा त्याचा न्याय होईल तेक्का त्यास अपराधी ठरवणार नाही. ३४ परमेश्वराची वाट पाहा आणि त्याचे मार्ग पाळ. आणि तो तुला वर उचलणार म्हणजे तुला भूमी मिळेल. जेव्हा दुष्ट छेदला जाणार तेक्का तू पाहशील. ३५ मी विस्तारलेल्या

आणि सशक्त झाडासारखा एक दुष्ट मनुष्य पाहिला. जो आपले मूळ जमिनीत पसरवतो. ३६ परंतु जेव्हा मी त्याच्यापासून पुन्हा गेलो, तर तो तेथे नक्ता. मी त्यास शोधले पण तो मला सापडला नाही. ३७ प्रमाणिक माणसाकडे लक्ष लाव आणि सरठास निशाणी लाव. कारण शांततेत राहण्याच्या मनुष्याचे भविष्य चांगले असते. ३८ पापी तर पूर्णपणे नाश पावतील, परंतु दुष्टाचा भावीकाळ छेदून टाकला जाईल. ३९ नितीमानाचे तारण हे परमेश्वराकडून येते, संकटसमयी तो त्यांचे रक्षण करीन. ४० परमेश्वर त्यांना मदत करील आणि त्यांना तारील, तो त्यांचा वाईट लोकांपासून बचाव करतो, कारण त्यांनी परमेश्वराच्याठायी आश्रय घेतला आहे.

३८ आठवण देण्यासाठी, दाविदाचे स्तोत्र. परमेश्वरा, तुझ्या क्रोधात मला ताडा नकोस, आणि तुझ्या कोपात मला शिक्षा करू नकोस. २ कारण तुझे बाण मला छेदतात, आणि तुझा हात मला खाली दाबतो आहे. ३ माझे सर्व शरीर तुझ्या क्रोधाने आजारी झाले आहे. आणि माझ्या अपराधामुळे माझ्या हाडांत स्वस्थता नाही. ४ कारण माझ्या वाईट गोर्झीनी मला डपून टाकले आहे. ते माझ्याकरिता फार जड असे ओझे झाले आहे. ५ माझ्या पापाच्या मूर्खपणामुळे, माझ्या जखमा संसर्जन्य आणि दुर्घारित झाल्या आहेत. ६ मी वाकलो आहे आणि प्रत्येक दिवशी मानहानी होते; दिवसभर मी शोक करतो. ७ कारण लज्जेने मला गाठले आहे, आणि माझे सर्व शरीर आजारी आहे. ८ मी बधिर आणि पूर्णपणे ठेचला गेलो आहे. आपल्या हृदयाच्या तलमजोतेस, आणि माझे कण्हणे तुझ्यापासून लपले नाही. १० माझे हृदय धंडधडत आहे, माझी शक्ती क्षीण झाली आहे आणि माझी दृशीही अंबुक झाली आहे. ११ माझ्या परिस्थितीमुळे माझे मित्र आणि माझे सोबती मला टाळतात, माझे शेजरी माझ्यापासून लांब उभे राहतात. १२ जे माझा जीव घेऊ पाहतात ते माझ्यासाठी पाश मांडतात. जे माझी हानी करू पाहतात ते दिवसभर विध्वंसक आणि कपटाचे शब्द बोलतात. १३ मी तर बहिरासारखा होऊन ऐकत नाही; मुक्यासारखा मी आपले तोंड उघडत नाही. १४ ऐकून न येणाऱ्या माणसासारखा मी आहे, ज्याच्याकडे काही उत्तर नाही. १५ परमेश्वरा, खचित मी तुझी वाट पाहीन. प्रभू माझ्या देवा, तू मला उत्तर देशील. १६ कारण मी जर म्हणालो तू उत्तर दिले नाही, तर माझी शत्रू माझ्याचार आनंद करतील. जर माझा पाय घसरला, तर ते भयानक गोर्झी करतील. १७ कारण मी अडखन्यून पडण्याच्या बेतास आलो आहे, आणि मी सतत यातनेत आहे. १८ मी माझा अपराध कबूल करतो; मी माझ्या पापासंबंधी चिंताकुल आहे. १९ परंतु माझे शत्रू असंख्य आहेत; जे माझा वाईटाने द्रौप करतात ते पुष्कल आहेत. २० माझ्या चांगल्याच्या परतफेड ते वाईटाने करतात. जरी मी चांगले अनुसरलो. तरी माझ्याचार ते दोषारोपण करतात. २१ हे परमेश्वरा, मला सोडू नकोस; माझ्या देवा, माझ्यापासून दूर राहू नकोस. २२ हे प्रभू, माझ्या तारणाच्या, माझे साहाय्य करण्यास त्वरा कर.

३९ मुख्य गायकासाठी; यदृशासाठी, दाविदाचे स्तोत्र. मी ठरवले “मी जे बोलेन त्याकडे लक्ष दर्देन, म्हणजे मी माझ्या जीभेने पाप करणार नाही.” २ मी स्तब्ध राहिलो, चांगले बोलण्यापासूनही मी आपले शब्द आवरले. आणि माझ्या वेदना आणखी वाईट तहेने वाढल्या. ३ माझे हृदय तापले, जेव्हा मी या गोर्झीविषयी विचार करत होतो, तेक्का ते अग्नीप्रमाणे पेटले. तेक्का शेवटी मी बोललो. ४ हे परमेश्वरा, माझ्या जीवनाचा अंत केव्हा आहे, आणि माझ्या आयुष्याचे दिवस किती आहेत हे मता कळू दे, मी किती क्षणभंगर आहे ते मला दाखवा. माझे आयुष्य किती लहान आहे ते मला कळू दे. ५ पाहा, तू माझे दिवस हाताच्या रुंदी इतके केले आहेत. आणि माझा जीवनकाल तुझ्यासमोर काहीच नाही. खचित मनुष्य केवळ एक श्वासच

आहे. ६ खचित प्रत्येक मनुष्य हा सावलीसारखा चालतो, खचित प्रत्येकजण संपत्ती साठवण्यासाठी घाई करतो, पण त्यांना हे कळत नाही कोणास ते प्राप्त होणार. ७ हे प्रभू आता मी कशाची वाट पाहू? तूच माझी एक आशा आहेस! ८ माझ्या अपराधांवर मला विजय दे, मला मूर्खाच्या अपमानाची वस्तू होऊ देऊ नको. ९ मी मुका राहिलो, मी आपले तोंड उघडले नाही. कारण हे तुच केले आहेस. १० मला जखमा करणे थांबव, तुझ्या हाताच्या माराने मी क्षीण झालो आहे. ११ जेव्हा तू लोकांस पापांबद्दल शिकवण करतोस. कसरीप्रमाणे तू त्यांची शक्ती खाऊन टाकतो. खचित सर्व मनुष्य फक्त वाफ आहेत. (सेला) १२ परमेश्वरा माझी प्रार्थना ऐक, माझ्याकडे कान लाव, माझे रडणे ऐक, कारण तुझ्याजवळ परका, माझ्या पूर्वजांसारखा उपरी आहे. १३ तुझे माझ्यावरील टक लावून बघने फिरव, म्हणजे मी मरणाच्या आधी पुन्हा हर्षीत होईल.

४० मुख्य गायकासाठी; दिविदाचे स्तोत्र. मी धीर धरून परमेश्वराची

वाट पाहिली, त्याने माझे रडणे ऐकले आणि माझ्याकडे आपला कान लावला. २ त्याने मला भयानक खाचेतून दलदलीच्या चिखलातून बाहेर काढले, आणि त्याने माझे पाय खडकावर ठेवले आणि माझी पावले स्थीर केली. ३ आमच्या देवाची स्तुती, हे नवीन गणे त्याने माझ्या मुखात घातले, पुष्कळ लोक त्यास पाहतील आणि त्याचा आदर करतील. आणि ते परमेश्वरावर विश्वास ठेवतील. ४ जो पुरुष परमेश्वरास आपला विश्वास करतो, आणि गर्विष्ठांना किंवा जे खोट्यासाठी त्याच्याकडून फिरले आहेत त्यांना मानत नाही, ते आशीर्वादित आहेत. ५ परमेश्वरा, माझ्या देवा, तू केलेली आश्चर्याची कृत्ये पुष्कळ आहेत. आणि आमच्यासाठी तुझे विचार मोजले जाणार नाहीत इतके आहेत. जर मी त्यांच्याबद्दल बोलायचे म्हटले तर, ते मोजप्यापलांकडचे आहेत. ६ यज्ञ आणि अन्नार्पण यांमध्ये तुला आनंद नाही. परंतु तू माझे कान उघडले आहेत. होमार्पणे किंवा पापार्पणे तू मगत नाहीस. ७ म्हणून मी म्हणालो बघ, मी आलो आहे. माझ्याविषयी पुस्तकात हे लिहिले आहे. ८ माझ्या देवा, तुझी इच्छा पूर्ण करण्यात मला आनंद आहे. ९ मोठ्या सभेत मी न्यायीपणाचे शुभवर्तमान घोषित केले. परमेश्वरा, तुला माहित आहे. १० तुझे न्यायीपण मी आपल्या हृदयात लपवून ठेवले नाही. तुझा विश्वासूपणा आणि तुझे तारण मी घोषित केले. तुझी प्रेमदया किंवा सत्य मी मोठ्या सभेत लपवून ठेवले नाही. ११ यास्तव हे परमेश्वर, तू तुझी दयाळूपणाची कृत्ये माझ्यापासून आवरून धरू नको. तुझी प्रेमदया आणि तुझी सत्यता मला नेहमीच राखो. १२ कारण असंख्य वाईटांने मला वेढले आहे. मी वर पाहण्यास सक्षम नाही, कारण माझ्या अपराधांनी मला गाठले आहे. माझा डोक्यावर असलेल्या केसापेक्षा ते जास्त आहेत. म्हणून माझे हृदय खचले आहे. १३ परमेश्वरा, मला वाचवायला हर्षित हो. परमेश्वरा, मला मदत करण्यास त्वरा कर. १४ जे माझ्या जीवाचा नाश करण्यास माझ्या पाठीस लागले आहेत, ते लजिज्जत केले जावोत आणि गोंधळून जावोत. १५ हा! हा! असे जे मला म्हणतात, ते आपल्या लज्जेमुळे चकित होवोत. १६ परंतु जे सर्व तुला शोधतात, ते तुझ्यामध्ये हर्ष व आनंद करोत. ज्या सर्वांना तुझे तारण प्रिय आहे ते सर्व परमेश्वराचा महिमा वाढो, असे नेहमी म्हणोत. १७ मी गरीब आणि दीन आहे, तरी प्रभू माझा विचार करतो. तू माझे साहाय्य आणि मला वाचवणारा आहेस. माझ्या देवा, उशीर करू नकोस.

४१ मुख्य गायकासाठी; दिविदाचे स्तोत्र. जो मनुष्य गरीबांची विंता

करतो तो आशीर्वादित आहे. त्याच्या संकटाच्या दिवशी परमेश्वर त्यास वाचेल. २ परमेश्वर त्यास राखेल आणि त्यास जिवंत ठेवेल. आणि पृथ्वीवर तो आशीर्वादित होईल. परमेश्वर त्यास त्याच्या शत्रूंच्या इच्छेवर सोडणार नाही. ३ तो अंथरुणावर दुखणीत असता परमेश्वर त्यास आधार देईल. तू त्याचे आजाराचे अंथरुण आरोग्यामध्ये पालटशील. ४ मी म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्यावर दया कर. माझा जीव निरोगी कर, कारण मी तुझ्याविरुद्ध

पाप केले आहे.” ५ माझे शत्रू माझ्याविषयी वाईट बोलतात. ते म्हणतात, “तो कधी मरेल आणि त्याचे नाव विस्मरणात जाईल?” ६ माझे शत्रू मला पाहायला आले असता ते व्यर्थ शब्द बोलतात. त्याचे हृदय माझ्यासाठी खोटी साक्ष गोळा करते. जेव्हा ते माझ्यापासून दूर जातात तर दुसऱ्यांना देखील हेच संगतात. ७ माझे शत्रू माझ्याबद्दलच्या वाईट गोषी कुजबुजतात, ते माझ्याविरुद्ध वाईट गोषीच्या योजना आखतात. ८ ते म्हणतात, “त्याला वाईट रोग पकडून ठेवो. म्हणजे तो पडून राहो, तो कधीच उठणार नाही, असे ते म्हणतात.” ९ माझा सर्वांत चांगला मित्र माझ्याबरोबर जेवला. मी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. पण आता तो माझ्याविरुद्ध गेला आहे. १० परंतु हे परमेश्वरा, तू माझ्यावर दया कर आणि मला उठून उभे कर. म्हणजे मग मी त्यांची परतफेड करेन. ११ माझे वैरी माझ्यावर जयोत्स्वीव करत नाही, यावरून मी जाणतो की, तू माझ्या ठायी संतोष पावतोस. १२ मला तर तू माझ्या प्रामाणिकपणात पाठिबा देतोस, आणि सदासर्वकाळ आपल्या मुखापुढे ठेवतोस. १३ परमेश्वर, इसाएलाच्या देवाची अनादिकाळापासून तर सर्वकाळापर्यंत स्तुती असो, आमेन, आमेन.

४२ मुख्य गायकासाठी; कोरहाच्या मुलांचे मासकील. (शिक्षण)

हरिणी पाण्याच्या प्रवाहासाठी धापा टाकते, तसा हे देवा, माझा जीव तुझ्यासाठी धापा टाकतो. २ माझा जीव देवासाठी, जिवंत देवासाठी तहानेला आहे. मी केव्हा देवासमोर येऊन हजर होईलन? ३ जेव्हा माझे शत्रू नेहमी मला म्हणतात की, “तुझा देव कोठे आहे?” तेव्हा रात्रदिवस माझी अश्वच माझी अन्न झाले आहे. ४ हर्षानादाने आणि स्तुती करत, सण साजरा करणाऱ्या पुष्कळांबरोबर, कसा मी त्या गर्दीला नेतृत्व करत देवाच्या धरात घेऊन जात असे, हे आठून माझा जीव माझ्याठायी ओतला जात आहे. ५ हे माझ्या जीवा तू निराश का झाला आहेस? माझ्यामध्ये तू का तळमळत आहेस? देवाची आशा धर, कारण त्याच्या उपरिथितीने होणाऱ्या तारणामुळे मी त्याची अजून स्तुती करीन. ६ माझ्या देवा, माझ्याठायी माझा जीव निराश झाला आहे, म्हणून यांदेच्या प्रदेशापासून, हर्मोनच्या डोंगराच्या तीन शिखावरून आणि मिसहारच्या टेकडीवरून मी तुझे स्परण करतो. ७ तुझ्या धबधव्याच्या अवाजाने औषध औधाला हाक मारतो. तुझ्या सर्व लहरी आणि मोठ्या लाटा माझ्यावरून गेल्या आहेत. ८ तरी परमेश्वर त्याची प्रेमदया दिवसा अज्ञापील, आणि रात्री त्याचे गीत, म्हणजे माझ्या जीवाच्या देवाला केलेली प्रार्थना माझ्यासोबत असेल. ९ मी देवाला म्हणेल, माझ्या खडका, तू का मला सोडले आहे? शत्रूंच्या जुलूमाने मी का शोक कसू? १० “तुझा देव कुठे आहे?” असे बोलून माझे शत्रू तलवारीने माझ्या हाडात भोसकल्याप्रमाणे पूर्ण दिवस मला दोष देत राहतात. ११ हे माझ्या जीवा तू का निराश झाला आहेस? माझ्यामध्ये तू तळमळत आहेस? देवाची आशा धर, कारण माझ्या मुखाचे तारण आणि माझा देव त्याची अजून मी स्तुती करीन.

४३ हे देवा, तू माझा न्याय कर, आणि भक्तिहीन राश्ट्रविरुद्ध तू माझी

बाजू मांड, २ कारण तू माझ्या सामर्थ्याच्या देव आहेस; तू मला का दूर केले आहे? शत्रूंच्या जुलूमाने मी का शोक करत फिरू? ३ तू आपला प्रकाश आणि सत्य पाठवून दे, ते मला चालवोत. तुझ्या पवित्र डोंगराकडे आणि मंडपाकडे ते मला मार्गदर्शन करोत. ४ तेव्हा मी देवाच्या वेदीजवळ, देव जो माझा मोठा आनंद आहे, त्याकडे जाईल, आणि हे देवा, माझ्या देवा, वीणा वाजवून मी तुझी स्तुती करीन. ५ हे माझ्या जीवा तू निराश का झाला आहेस? आतल्या आत तू का तळमळत आहेस? देवाची आशा धर, कारण जो माझी मदत आणि माझा देव त्याची मी आणाऱ्यी स्तुती करेन.

४४ मुख्य गायकासाठी; कोरहाच्या मुलांचे मासकील (शिक्षण)

हे देवा, आम्ही तुझ्याबद्दल ऐकले आहे. आमच्या बडिलांनी ते आम्हास सांगिले आहे, की पुरातन दिवसात तू त्याच्या दिवसात काय कार्य केलेस.

२ तुड्या हाताने राष्ट्रांना घालवून दिलेस, परंतु आपल्या लोकांस स्थापिले, तू लोकांस पीडले परंतु आपल्या लोकांस तू वाढवले. ३ कारण त्यांनी आपल्या तलवारीने देश मिळवला नाही. आणि त्यांच्या बांहूनी त्यांना तारले नाही. परंतु तुड्या उजवा हात, तुड्या भुज, तुड्या मुखाच्या प्रकाशाने त्यांना तारले, कारण तू त्यांच्यावर अनुकूल होतास. ४ देवा, तू माझा राजा आहेस, याकोबाला विजय मिळावा म्हणून आजादे. ५ तुड्या मदतीने आम्ही शत्रूला मागे ढक्कू जे आमच्याविरुद्ध उठतात, तुड्या नावाने आम्ही आमच्या शत्रूंना तुडवून टाकू. ६ कारण माझ्या धनुष्यबाणांवर माझा विश्वास नाही. किंवा माझी तलवार मला वाचवू शकेल. ७ परंतु तू आम्हांला आमच्या शत्रूंपासून वाचवले आहेस. आणि जे आमचा द्वेष करतात त्यांना लाजवले आहेस. ८ देवाच्या ठारी रोज आम्ही आमचा अभिमान बाळगला आहे, आणि तुड्या नावाला आम्ही सर्वकाळ महिमा देऊ. (सेला) ९ परंतु आता तू आम्हास फेकून दिले आहे, आणि आमची अप्रतिष्ठा होऊ दिली आहे. आणि तू आमच्या सैन्यासोबत पुढे जात नाहीस. १० तू आमच्या शत्रूंवूदे आम्हास मागे हटण्यास लावले, आणि आमचा द्वेष करणार त्यांच्यासाठी लूट घेतात. ११ तू आम्हास भक्ष्याकरता योजलेल्या मेंद्यासारखे केले आहे, आणि आम्हास देशात विखरून टाकले आहेस. १२ तू तुड्या लोकांस कवडीमोताने विकलेस, आणि असे करून तू आपली संपत्ती देखील वाढवली नाही. १३ तू शेजाच्यांमध्ये आम्हांस निंदा आणि आमच्या सभोवती असणाऱ्यांमध्ये आम्हांस हसण्यांजोगे आणि थऱ्या असे केले आहे. १४ राष्ट्रांमध्ये तू आम्हास अपमान असे केले आहे, लोक आम्हास बघून आपले डोके हलवतात. १५ सर्व दिवस माझी अप्रतिष्ठा माझ्या समोर असते. आणि माझ्या मुखावरच्या लज्जेने मला झाकले आहे. १६ कारण माझ्या निंदाकाच्या आणि अपमानाच्या शब्दाने, शत्रू आणि सुड घेणाऱ्यांवृक्ते माझे मुख लज्जेने झाकले आहे. १७ हे सर्व आमच्यावर आले आहे, तरी आम्ही तुला विसरलो नाही, किंवा कारारंत खोटे वागलो नाहीस. १८ आमचे हृदय मागे फिले नाही, आमची पावले तुड्यापासून दूर गेली नाहीस. १९ तरी तू आम्हास कोल्हे राहतात त्या जागेत चिरडलेस, आणि मृत्युछोयेने आम्हास झाकले आहेस. २० जर आम्ही आमच्या देवाचे नाव विसरलो असेल किंवा आमचे हात अनोळखी देवाकडे पसरवले असतील, २१ तर देव हे शोधून काढाणार नाही काय? कारण तो हृदयातील गुण गोष्टी जाणतो. २२ खरोखर, आम्ही दिवसभर तुड्यासाठी मारले जात आहोत. मारण्यासाठी नेल्या जाणाच्या मेंद्यांप्रामाणे आम्ही आहोत. २३ प्रभू, ऊठ तू का झोपला आहेस? ऊठ, आम्हास कायमचा सौडान जाऊ नकोस. २४ तू आमच्यापासून आपले मुख का लपवतोस? आणि आमचे दु ख आणि आमच्यावरचे जुलूम तू का विसरतोस? २५ कारण आमचा जीव धुळीस खालपर्यंत गेला आहे, आणि आमचे पोट भूमीला चिकटले आहे. २६ आमच्या साहाय्याला ऊठ! आणि तुड्या प्रेमदयेस्तव आम्हास वाचव.

४५ मुख्य गायकासाठी; कोरहाच्या मुलांचे शोशेनीम (म्हणजे भूकमते) या नावाच्या रागावर बसवलेले मस्कील (शिक्षण) प्रतीतेचे स्तोत्र. माझे हृदय चांगल्या विचारांनी भरून वाहते, राजासाठी नववलेली काच्ये मी मोठाने वाचेन, लेखकाच्या लेखांपीतून शब्द यावेत त्याप्रमाणे माझ्या जीभेतून शब्द येतात. २ तू मनुष्याच्या संतानापेक्षा सुंदर आहेस. तुड्या ओठात कृपा ओतलेली आहे, यास्तव देवाने तुला सर्वकाळ आशीर्वाद दिला आहे. ३ ते बलवाना, तू आपली तलवार मंडीला बांध, आपले वैभव आणि आपला प्रताप धारण कर. ४ तू आपल्या सत्याने, नग्रतेने, न्यायीपणामध्ये विजयाने स्वारी कर, तुड्या उजवा हात तुला भयानक गोष्टी शिकवेल. ५ तुड्ये बाण तीक्ष्ण आहेत, लोक तुड्या पायाखाली पडतील. तुड्ये बाण राजाच्या शत्रूंच्या हृदयात आहेत. ६ देवा तुड्ये सिंहासन सर्वकाळासाठी आहे. तुड्या न्यायाचा राजदंड हा तुड्या राजाचा राजदंड आहे. ७ तू न्यायीपणावर प्रतीती केली आणि दुष्टाईचा हवा केला. यास्तव देवाने, तुड्या देवाने, हर्षाच्या तेलाने

तुला तुड्या सोबत्यांपेक्षा अधीक अभिषेक केल आहे. ८ तुड्या वस्त्रांना बोळ, अगू, ऊद आणि दालचिनी यांचा सुंगंध येतो. हस्तिदंताच्या महालातून ततुवाद्यानी तुला आनंदीत केले आहे. ९ राजांच्या मुली तुड्या सन्मान्य सीयांच्यामध्ये आहेत. राणी ओफिराच्या सोन्याने शृंगारलेली तुड्या उजव्या बाजूस उभी आहे. १० मुली, लक्ष्पूर्वक ऐक, विचार कर, आपला कान लाव. तुडी माणसे आणि तुड्या वडीलाच्या घराता विसरून जा. ११ अशाने राजा तुड्या सौंदर्यची आवड थरणार, तो तुड्या स्वामी आहे, तू त्याचा आदर कर. १२ सोराची कन्या तुड्यासाठी भेट आणील. श्रीमंतातील लोक तुला भेटायची इच्छा धरतील. १३ राजकन्या राजमहालात तेजस्वी आहे, तिचे वस सोन्याच्या कारागिरीचे आहेत. १४ तिला कशिद्याकाम केलेल्या वस्त्रांमध्ये राजाकडे नेले जाईल. तिच्या मागे चालणाऱ्या लेपांच्या राजाकडे आहेत. १५ ते आनंदात व हष्टात नेल्या जातील. ते राजाच्या महालात प्रवेश करतील. १६ तुड्या वडिलांच्या ठिकाणी तुडी मुले राज्य करतील. ज्यांना तू सर्व पृथ्वीत अधिपती करशील. १७ तुड्ये नाव सर्व पिण्या आठवतील असे मी करीन. म्हणून लोक सदासर्वकाळ तुडी स्तुती करतील.

४६ मुख्य गायकासाठी; कोरहाच्या मुलांचे आलामोद सुरावर बसवलेले गाणे. देव आमचा आश्रय आणि सामर्थ्य आहे, जो संकटात मदत करण्यास सिद्ध असतो. २ म्हणून जरी पृथ्वी बदलली, जरी पर्वत डगमगून समुद्राच्या हृदयात गेले, तरी आम्ही भिणार नाही. ३ जरी त्यांच्या लाटा गर्जल्या आणि खल्लबल्ल्या, आणि त्यांच्या उच्चबल्यणाने पर्वत थरथरले तरी आम्ही भिणार नाही. ४ तेथे एक नदी आहे, तिचे प्रवाह परातपराच्या पवित्रस्थानाला निवासमंडपाला देवाच्या नगराला आनंदित करतात. ५ देव तिच्यामध्ये आहे; ती हलणारच नाही; देव तिला मदत करील आणि तो ते खूप लवकरच करील. ६ राणे खल्लबल्तील आणि राज्ये डगमगतील; तो आपला आवाज उंच करील आणि पृथ्वी वित्कून जाईल. ७ सेनाधीश परमेश्वर आमच्याबोराव आहे, याकोबाचा देव आमचा आश्रयस्थान आहे. ८ या, परमेश्वराची कृत्ये पाहा, त्याने पृथ्वीचा नाश कसा केला आहे. ९ तो पृथ्वीच्या सीमेपर्यंत लाद्या थांबवतो; तो धनुष्य तोडतो आणि भाल्याचे तुकडे-तुकडे करतो; तो रथ जाळून टाकतो. १० शांत व्हा आणि लक्षत ठेवा मीच देव आहे; राष्ट्रात मी उंचावला जाईन; मी पृथ्वीवर उंचावला जाईन. ११ सेनाधीश परमेश्वर आमच्याबोराव आहे; याकोबाचा देव आमचा आश्रय आहे.

४७ कोरहाच्या पुत्राचे स्तोत्रगीते अहो सर्व लोकहो! तुम्ही ताळ्या वाजवा. विजयोत्सवाने देवाचा जयजयकार करा. २ कारण परात्पर परमेश्वर भय धरण्यास योग्य आहे; तो सर्व पृथ्वीवर थोर राजा आहे. ३ तो लोकांस आमच्या ताळ्यात देतो, आणि राष्ट्रांना आमच्या पायाखाली आणतो. ४ त्याने आमचे वतन आमच्यासाठी निवडले आहे, ज्या याकोबाचार त्याने प्रीती केली तो त्याचे वैभव आहे. ५ जययोष होत असता देव वर गेला, परमेश्वर तुतारीच्या आवाजात वर गेला. ६ देवाला स्तुतिगण गा, स्तुतिस्तवने गा; आमच्या राजाची स्तुतिगीते गा, स्तुतिगीते गा. ७ कारण देव सर्व पृथ्वीचा राजा आहे, त्याची स्तुतीपर गणी उमजून गा. ८ देव राष्ट्रवर राज्य करतो; देव आपल्या पवित्र तिस्तानावर बसला आहे. ९ अब्राहामाच्या देवाच्या लोकांचे अधिपती एकत्र जमले आहेत; कारण पृथ्वीवरील ढाळी देवाच्या आहेत. तो अत्यंत उंच आहे.

४८ कोरहाच्या पुत्राचे स्तोत्रगीत. आमच्या देवाच्या नगरात, त्याच्या पवित्र पर्वतावर, परमेश्वर थोर आणि परमस्तुत्य आहे. २ सियोन डोंगर, जो थोर राजाची नगरी आहे, पृथ्वीच्या बाजूस आहे, त्याचे सौंदर्य उच्चतेवर, सर्व पृथ्वीवर आनंद आणतो. ३ देवाने तिच्या राजमहालांमध्ये अपणास आश्रयरुद्ध असे प्रगट केले आहे. ४ कारण, पाहा, राजे एकत्र येत आहेत, ते एकत्र येऊन चढाई करून आले. ५ त्यांनी पाहिले आणि तुड्याईचा हवा केला. यास्तव देवाने, तुड्या देवाने, हर्षाच्या तेलाने

ते विस्मित झाले. ते निराश झाले आणि पळत सुटले. ६ भयाने त्यांना गाठले, भीतीने त्यांचा थरकाप झाला. प्रसवणाऱ्या सीच्या वेदनांप्रमाणे त्यांना वेदना लागल्या. ७ पूर्वकडच्या वाच्याने तू तार्शीशाची जहाजे मोडलीस. ८ होय, आम्ही ती गोष्ट ऐकली पण आम्ही ते सर्वशक्तिमान परमेश्वराच्या नगरात, आमच्या देवाच्या नगरात घडत असलेले पाहिले. देव ते शहर संदैव सामर्थ्यावन बनवतो. ९ देवा, आम्ही तुझ्या मंदिरात तुझ्या प्रेमदयेचा विचार करतो. १० देवा, जसे तुझे नाव आहे, तशी तुझी किर्ती पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत आहे. ११ तुझ्या न्याय कृत्यांमुळे, सियोन पर्वत आनंद करो, यहूदाची कन्या हर्ष करोत. १२ सियोन भोवती फिरा, शहर बघा, तिचे बुरुज मोजा. १३ उंच भिंती बघा, सियोनेच्या राजवाड्याचे वर्णन करा. नंतर तुझी पुढच्या पिढीला त्याबद्दल सांगू शकाल. १४ कारण हा देव, आमचा देव, सदासर्वकाळ आहे. तो सर्वकाळ आमचा मार्गदर्शक होईल.

४९ मुख्य गायकासाठी कोहराच्या मुलांचे स्तोत्र

जगाचे सर्व रहिवासी, तुम्ही हे ऐका. २ गरीब आणि श्रीमंत दोघेही, उच्च आणि नीच. ३ माझे मुख ज्ञान बोलेल, आणि माझ्या हृदयातील विचार समंजसपणाचे असणार. ४ मी दृश्यांताकडे आपले कान लावीन, मी आपली गोष्ट वीणे सोबत सुरु करणार. ५ संकटाच्या दिवसात, जेव्हा अन्याय माझ्या पायाला वेढा घालतो, तेव्हा मी कशाला घाबरू? ६ जे आपल्या संपत्तीवर भरवसा ठेवतात, आणि आपल्या धनाच्या विपुलतेविषयी बढाई मारतात, ७ त्यातील कोणीही आपल्या भावाला खंडून घेण्यास समर्थ नाही, किंवा त्याच्यासाठी देवाकडे खंडणी देववत नाही. ८ कारण त्यांच्या जीवाची खंडणी महाग आहे, आणि तिची भरपाई करणे कधीच शक्य नाही. ९ यासाठी की त्यांना सर्वकाळ जगावे, म्हणजे त्यांचे शरीर कुजणार नाही. १० कारण सर्वजण बघतात की बुद्धीमान मरतो, मूर्ख आणि मातिमंद नष्ट होतो. आणि आपली संपत्ती इतरांसाठी सोडून जातात. ११ त्यांच्या मनातील विचार हे असतात की, त्यांचे कुटूंब सर्वकाळ राहणार, आणि ज्या ठिकाणी ते राहतात ते पिंड्यानपिंड्या राहणार, ते आपल्या भूमीस आपले नाव देतात. १२ परंतु संपत्ती असणारा मनुष्य सर्वकाळ राहत नाही, तो पृश्नसारखाच नाश होणारा आहे. १३ हा त्यांचा मार्ग मुरुर्पण आहे, तरी त्यांच्या मागे येणारे त्याचे असे म्हणजे मंजूर करतो. १४ ते कलाप्रामाणे नेमलेले आहेत, जे मृतलोकांकां जातात. मरण त्यांचा मेंट्रापाळ आहे. सरळ त्यांच्यावर धनीणण करतील असे सामर्थ्य त्यांना असेल. (Sheol h7585) १५ परंतु देव मृतलोकांच्या सामर्थ्यापासून माझा जीव खंडून घेणार. तो मला जवळ करणार. (Sheol h7585) १६ जेव्हा कोणी श्रीमंत होतो आणि त्याच्या घराचे समर्थ वाढते, तर तू भयभीत होऊ नको. १७ कारण तो मरेल तेव्हा काहीच सोबत घेऊन जाणार नाही. त्याचे सामर्थ्य त्याच्या मागे खाली उतरणार नाही. १८ जरी तो आपल्या जीवनात आपल्या जीवाला आशीर्वाद देत असेल, आणि तू आपल्यासाठी जगला असता मनुष्यांनी तुझी स्तुती केली. १९ तरी तो आपल्या वडिलांच्या पिढीकडे जाणार, ते कधीच प्रकाश पाहणार नाहीत. २० ज्याकडे संपत्ती आहे, परंतु त्यास काही समजत नाही, तर तो नाश होणाऱ्या पशुसारखा आहे.

५० आसाफाचे स्तोत्र

थोर परमेश्वर देव, बोलला आहे. आणि पृथ्वीला तिच्या उगवातीपासून मावळतीपर्यंत हाक मारली. २ सौंदर्य परिपूर्णात सियोनेमधून देव प्रकाशला आहे. ३ आमचा देव येईल आणि तो शांत राहणार नाही, त्याच्यासमोर आग नाश करत चालती आहे, आणि त्याच्याभोवती वादळ घोवावत आहे. ४ त्याने वर आकाशाला आणि पृथ्वीला हाक मारली, म्हणजे तो त्याच्या लोकांचा न्यायनिवाडा करील. ५ देव म्हणतो, “माझ्या भक्तांने माझ्याभोवती गोढा व्हा. ज्यांनी यजाच्या व्वारे माझ्याशी करार केला आहे.” ६ आकाश त्याच्या चांगुलपणाविषयी सांगत असते. कारण देव स्वतः न्यायधीश आहे. ७ हे माझ्या लोकांनो, ऐका, आणि मी बोलेन, मी देव आहे,

तुमचा देव आहे. ८ मी तुमच्या होमार्पणाबद्दल तकार करीत नाही. तुमची होमार्पणे निरंतर माझ्यापुढे आहेत, ९ मी तुमच्या गोळ्यातून बैल घेणार नाही. किंवा मी तुमच्या मेंढवाडच्यातून बोकड घेणार नाही. १० कारण जंगलातील प्रत्येक पशु माझा आहे, हजारो पर्वतावरील सर्व प्राणी माझ्याच मालकीचे आहेत. ११ उंच पर्वतावरील प्रत्येक पक्षी मला माहित आहे आणि भूमीवरील वन्य पशु माझे आहेत. १२ मी भुकेला असलो तरी तुला बोलणार नाही, कारण जग माझीच आहे, आणि त्यातील सर्वकाही माझीच आहे. १३ मी बैलाचे मांस खाणार का? मी बक्यांचे रक्त पिणार का? १४ देवाला उपकार स्तुतीचा यज्ञ अर्पण कर, आणि परतपराकडे आपले नवस फेड. १५ तू संकटात असता मला हाक मार, आणि मी तुला वाचवेन, आणि तू मला गौरव देशील. १६ देव दृष्ट लोकांस म्हणतो, तुम्ही लोक माझ्या कायायाबद्दल बोलण्याचे काय काम आहे? आणि तू माझा करार तुझ्या तोंडाने उच्चरणारा आहेस? १७ कारण तू शिक्षेचा तिरस्कार करतोस, आणि माझी वचने इग्गारून देतोस? १८ तुम्ही चोराला बघता आणि त्याच्याबोरबर सहमत होता. तुम्ही व्यभिचार करणाऱ्या लोकांबरोबर सहभागी होता. १९ तू वाईटाला आपले मुख देतोस, आणि तुझी जीभ कपट व्यक्त करते. २० तुम्ही बसता आणि आपल्या भावाविरुद्ध बोलता. तू आपल्या सच्या भावाची निंदा करतोस. २१ तुम्ही वाईट गोटी करता आणि तरीही मी गप्प राहिलो. मी तुझ्यासारखा आहे असे तुला वाटले, परंतु मी तुझा निषेध करणार आणि तुझ्या डोळ्यापुढे ओळीने सर्वकाही मांडणार. २२ तुम्ही लोक देवाला विसरला आहात. मी तुम्हास फाडून टाकण्यापूर्वीच तुम्ही हे सारे लक्ष्य त्याचे जर तसे घडले तर तुम्हास कोणीही वाचवू शकणार नाही. २३ जो कोणी उपकारस्तुतीचा यज्ञ अर्पितो, आणि जो कोणी आपला मार्ग सरळ योजितो, त्यास मी देवाचे तारण दाखवेन.

५१ मुख्य गायकासाठी; दाविदाचे स्तोत्र; जेव्हा तो बथशेबापाशी

गेल्यानंतर नाथान भविष्यवादी त्याच्याकडे आला तेव्हाचे. हे देवा, तू आपल्या प्रेमदयेमुळे माझ्यावर दया कर, तुझ्या पुष्कल दयालूपणाच्या कृत्यांनी माझ्या अपराधांचे डाग पुसून टाक. २ देवा माझे अपराध धुऱ्यान टाक, आणि मला माझ्या पापांपासून शुद्ध कर. ३ कारण माझे अपराध मला माहित आहेत. आणि माझी पातके नित्य माझ्यासमोर आहेत. ४ तुझ्याविरुद्ध, फक्त तुझ्याविरुद्ध मी पाप केले आहे, आणि तुझ्या दृष्टीने जे वाईट ते मी केले आहे. जेव्हा तू बोलातोस तर तू सत्य बोलतो. तू न्याय करतो तेव्हा योग्य करतो. ५ पाहा! मी जन्मापासूनच पापी आहे, आणि पापांतच माझ्या आईंनी माझा गर्भ धारण केला. ६ पाहा! तू माझ्या हृदयात सत्यतेची इच्छा धरतो, तू माझ्या हृदयास ज्ञानाची ओळख करून दे. ७ मला शुद्ध करण्यासाठी तू एजोब वनस्पती वापर, मी शुद्ध होईन, मला धुऱ्यान शुद्ध कर आणि मी बफापेक्षा शुद्ध होईन. ८ आनंद व हर्ष मला एकू दे, म्हणजे तू मोडलेली माझी हाडे हर्ष करतील. ९ माझ्या पापांकडे बघू नकोस, माझ्या सर्व अपराधांचे डाग पुसून टाक. १० देवा, माझ्याठारी पवित्र हृदय निर्माण कर. आणि माझ्या मध्ये स्थीर असा आत्मा पुन्हा घाल. ११ तुझ्या उपरिंथीतून मला दूर लोटू नकोस, आणि तुझा पवित्र आत्मा माझ्यातून काढून घेऊ नकोस. १२ तू केलेल्या तारणाचा आनंद मला पुन्हा होऊ दे, आणि उत्सुक आत्म्याने मला सावरून धर. १३ तेव्हा मी पापी लोकांस तुझे मार्ग शिकविन आणि पापी तुझ्याकडे परिवर्तित होतील. १४ हे माझ्या तारणाऱ्या देवा, रक्षपाताच्या दोषापासून मला क्षमा कर, आणि मी तुझ्या न्यायीपणाबद्दल मोठ्याने ओरडेन. १५ प्रभू, माझे ओठ उघड, आणि माझे तोंड तुझी स्तुती वर्णन करेल. १६ कारण यज्ञाची आवड तुला नाही, नाहीतर मी ते दिले असते, होमार्पणाने तुला संतोष होत नाही. १७ देवाचा यज्ञ म्हणजे, तुटलेले हृदय, तुटलेले आणि पश्चातापी हृदय तू तुच्छ मानणार नाहीस. १८ हे देवा, तू प्रसन्न होऊन सियोनेचे चांगले कर. आणि यरुशलेमेच्या भीती पुन्हा बांध.

होमार्पणे, आणि सकल होमार्पणे तुला आवडतील. तेव्हा तुझ्या वेदीवर बैल अर्पिते जातील.

५२ दाविदाचे स्तोत्र हे सामर्थ्यवान पुरुषा, तू वाईट गोर्षीचा अभिमान का बाळगतोस? देवाच्या कराराची विश्वसनियता प्रत्येक दिवशी येते. २ अरे कपटाने कार्य करणाऱ्या, तुळी जीभ धारदार वस्तन्यासारखी नाशाची योजना करते. ३ तुला चांगल्यापेक्षा वाईटाची, आणि प्रामाणिकपणे बोलण्यापेक्षा असत्याची अधिक आवड आहे. ४ तू कूपटी जीभे, तुला दुसऱ्यांचा नाश करणारे शब्द आवडतात. ५ त्याप्रमाणे देव तुळा सर्वकाळ नाश करील; तो तुला वर घेऊन जाईल आणि आपल्या तंबूतून उपटून वाहेर काढेल आणि तुला जिवंताच्या भूमीतून मुळासकट उपटून टाकील. ६ नितीमानसुद्धा ते पाहतील आणि घाबरतील; ते त्याच्याकडे पाहून हसतील आणि म्हणतील, ७ पाहा, या मनुष्याने देवाला आपले आश्रयस्थान केले नाही, पण आपल्या विपुल संपत्तीवर भरवसा ठेवला, आणि आपल्या दुष्टपणात स्वतःला पावके केले. ८ पण मी तर देवाच्या घरात हिरव्यागर जैतून झाडासारखा आहे; माझा देवाच्या कराराच्या विश्वसनीयतेवर सदासर्वकाळ आणि कायम भरवसा आहे. ९ कारण ज्या गोषी तू केल्या आहेत, त्यासाठी मी तुझ्या विश्वासणाऱ्यांच्या समक्षेत सर्वकाळ तुळै उपकार मानीन. आणि तुझ्या नावात आशा ठेवली आहे कारण ते चांगले आहे.

५३ दाविदाचे स्तोत्र मूर्ख आपल्या मनात म्हणतो, तेथे देव नाही. ते भ्राताचारी आहेत आणि त्यांनी तिरस्करणीय अन्यायाचे कृत्य केले आहेत; त्यातल्या कोणीही चांगले कृत्य केले नाही. २ देव स्वर्गात्मन मानवजातीच्या मुलांकडे पाहतो की, जर तेथे कोणी समजदार आहे, आणि जो देवाचा शोध घेतो. ३ त्यातील प्रत्येकजण माध्यरी गेला आहे; सर्व भ्रष्ट झाले आहेत; त्यातल्या एकानेही चांगले कृत्य केले नाही, एकानेही नाही. ४ ज्यांनी अन्याय केला, त्यांना काहीही माहित नव्हते काय? ज्यांनी माझ्या लोकांस भाकरीप्रमाणे खाल्ले, पण ते देवाला हाक मारत नाही. ५ तेथे भिण्याचे काही कारण नव्हते, तरी ते मोठ्या भयात होते; कारण तुझ्याविरुद्ध तळ देण्यांच्यांनी देवाने हाडे विखुरली आहेत; असे लोक लजिजत झाले आहेत कारण देवाने त्यांना नाकाराले आहे. ६ अहो, सियोनातून इसाएलाचे तारण येवो! जेव्हा देव आपल्या लोकांस बंदिवासातून परत आणील, तेव्हा याकोब आनंद करेल आणि इसाएल हर्षित होईल!

५४ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, तू आपल्या नावाने मला वाचव, आणि तुझ्या सामर्थ्यात माझा न्याय कर. २ हे देवा, माझी प्रार्थना ऐक; माझ्या शब्दाकडे कान दे. ३ कारण माझ्याविरुद्ध परके उठले आहेत, आणि दयाहीन माणसे माझ्या जीवाच्या मागे लागली आहेत; त्यांनी आपल्यापुढे देवाला ठेवले नाही. ४ पाहा, देव माझा मदतनीस आहे; प्रभु माझ्या जिवाला उचलून धरणाऱ्या बरोबर आहे. ५ तो माझ्या शत्रूना वाईटाची परत फेड करील; तू माझ्यासाठी आपल्या विश्वासुपणाने त्यांचा नाश कर. ६ मी तुला स्वखुशीने अर्पणे अर्पण; हे परमेश्वरा, मी तुझ्या नावाला धन्यवाद देईल, कारण हे चांगले आहे. ७ कारण त्यांने मला प्रत्येक संकटातून सोडवले आहे; माझे डोळे माझ्या शत्रूकडे विजयाने पाहतात.

५५ मृच्य गायकासाठी; तंतवाद्वावरचे दाविदाचे स्तोत्र. हे देवा, माझ्या प्रार्थेकडे कान लाव, आणि माझ्या विणवनीपासून लपू नकोसे. २ देवा, माझ्याकडे लक्ष लाव आणि मला उत्तर दे माझ्या संकटात मला विसावा नाही. ३ माझ्या शत्रूच्या आवाजामुळे, दुष्टाच्या जुलूमामुळे मी कणहत आहे, कारण ते माझ्यावर संकट आणतात, आणि द्वेषात माझा पाठलाग करतात. ४ माझे हृदय फार दुखणाईत आहे, आणि मृत्युवे भय माझ्यावर घेऊन पडले आहे. ५ भय आणि थरथरने माझ्यावर आली आहेत, आणि भयाने मला

ग्रासले आहे. ६ मला कबूतरासारखे पंख असते तर किती बरे झाले असते. मी दूर उडून गेलो असतो आणि स्वस्थ राहिलो असतो. ७ मी खूप दूर भटकत गेलो असतो. मी रानात राहिलो असतो. ८ वाढकी वाच्यापासून मला आश्रय मिळावा म्हणून मी लक्वर पलालो असतो. ९ प्रभू त्यांना नाश कर, आणि त्यांच्या भाषेत गोंधळ निर्माण कर, कारण मी शहरात हिंसा आणि भांडपे पाहिली आहेत. १० दिवस रात्र ते भीतीवर चढून जातात; अपराध आणि अनर्थ तिच्यामध्ये आहेत. ११ दुष्टपणा तिच्यामध्ये कार्य करत आहे, जुलूम आणि कपट कधीही तिच्या रस्त्यांना सोडत नाही. १२ कारण जर माझ्या शत्रूंनी मला दोष लावला असता तर तर मला कळून आले असते, किंवा माझा द्वेष करणारा जो माझ्याविरुद्ध उठला असता, तर मी स्वतःला त्याजपासून लपवले असते. १३ परंतु मला संकटात टाकणारा तू आहेस, माझा मित्र, माझा साथीदर, माझा दोस्त. १४ एकमेकांसेबत आपली गोड सहभागिता होती. आणण समुदायांबोरोबर चालत देवाच्या घरात जात होतो. १५ मृत्यू त्यांच्यावर अक्समात येवो. जीवंतपणी ते मृतलोकांत खाली जावेत. कारण त्यांच्या जगण्यात दुष्टपण आहे. (*Sheol h7585*) १६ मी तर देवाला हाक मारीन, आणि परमेश्वर मला तारील. १७ मी देवाशी सकाळी, दुपारी आणि संध्याकाळी आपले गा हाणे करेन आणि कणहेन. आणि तो माझी वाणी ऐकेल. १८ माझ्याविरुद्ध लढाणाऱ्यांपासून त्याने मला खंडून, माझा जीव शांततेत ठेवला आहे. कारण माझ्याविरुद्ध लढणारे पुक्कळ होते. १९ देव, जो पुरातन काळापासून आहे, तो ऐकणार आणि त्यांना प्रतिसाद देणार, (*सेला*) ते मनुष्ये बदलत नाहीत; ती देवाला भीत नाहीत. २० माझ्या मित्रांनी त्याच्या सोबत शांतीने राहणाऱ्यांवर आपला हात उगारला आहे. त्याने आपला करार मोडलाला आहे. २१ त्यांचे तोंड लोण्यासारखे आहे, परंतु त्याचे हृदय शत्रुत्व करण्याचे आहे. त्यांचे शब्द तेलपेक्षा बुळ्बुळीत आहेत, तरी ते बाहेर काढलेल्या तलवारी सारखे आहे. २२ तू आपला भार परमेश्वरावर टाक, म्हणजे तो तुला आधार देईल. तो नितीमानाला कधी पढू देणार नाही. २३ परंतु हे देवा, तू त्यांना नाशाच्या खांचेत पाडून टाकशील; घातकी आणि कपटी मनुष्ये आपले अर्थ आयुष्यही जगणार नाहीत, परंतु मी तुझ्यावर विश्वास ठेवीन.

५६ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, माझ्यावर दया कर, कारण कोणीतीरी मला गिळून टाकण्याची इच्छा करतो; दिवसभर तो माझ्याशी लढतो आणि अत्याचार करतो. २ माझे शत्रू दिवसभर मला गिळून टाकण्याची इच्छा करतात; कारण उद्दृष्टपणे माझ्याविरुद्ध लढणारे अनेक आहेत. ३ मी जेव्हा घाबरती, तेव्हा मी तुझ्यावर भरवसा ठेवील. ४ मी देवाच्या मदतीने, त्याच्या वचनाची स्तुती करीन, मी देवावर भरवसा ठेवला आहे; मी भिणार नाही. मनुष्य माझे काय करील? ५ दिवसभर तो माझ्या शब्दांचा विपरित अर्थ करतात; त्यांचे सर्व विचार माझ्याविरुद्ध माझ्या वाईटासाठी असतात. ६ ते एकत्र जमतात, ते लपतात आणि माझ्या पावलावर लक्ष ठेवतात, जसे ते माझा जीव घेण्यासाठी वाट पाहतात. ७ त्यांना अन्याय करण्यापासून निस्टून जाऊ देऊ नको. हे देवा, तुझ्या क्रोधाने त्यांना खाली आण. ८ तू माझ्या भटकण्याची ठिकाणे मोजली आहेत आणि माझे अश्रू आपल्या बाटालित ठेवली आहेत; तुझ्या पुस्तकात त्याची नोंद नाही का? ९ मी तुला हाक मारीन त्यादिवशी माझे शत्रू मागे फिरतील; हे मला माहित आहे, देव माझ्या बाजूवा आहे. १० मी देवाच्या साहाय्याने त्याच्या वचनाची स्तुती करीन. ११ मी देवावर भरवसा ठेवीन; मी भिणार नाही; मनुष्य माझे काय करील? १२ हे देवा, तुझे नवस पूर्ण करण्याचे कर्तव्य माझ्यावर आहे; मी तुला धन्यवादाची अर्पणे देईल. १३ कारण तू माझे जीवन मृत्यूपासून सोडवले आहे; तू माझे पाय पडण्यापासून राखले, वासाठी की, मी जीवनाच्या प्रकाशात देवापुढे चालावे.

५७

दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, माझ्याकर दया कर, माझ्याकर दया कर,
कारण माझा जीव ही संकटे ठळून जाईपर्यंत तुझात आश्रय घेतो.
२ मी परातपर देवाकडे, जो देव माझ्यासाठी सर्वकाही करतो त्याचा मी धावा
करीन. ३ तो स्वगर्तून मला मदत पाठवतो आणि मला वाचवतो, जेव्हा
मनुष्य मला मिळून टाकण्याची इच्छा करतो तेव्हा तो त्यास धमकावतो; देव
त्याच्या कराराची विश्वसनीयता आणि त्याचा विश्वासूपणा मला दाखवतो. ४
माझा जीव सिंहाच्यामध्ये पडला आहे, ज्यांचे दात भाले आणि बाण आहेत,
आणि ज्यांची जीभ तलवारीसारखी धारदार आहे अशा लोकांमध्ये मला
जबरदस्तीने रहवे लागत आहे. ५ हे देवा, तू आकाशापेक्षाही उंच हो; तुझा
माहिमा सर्व पृथ्वीवर होवो. ६ त्यांनी माझ्या पावलासाठी सापाळा तयार केला
आहे; माझा जीव वाकून गेला आहे; त्यांनी माझ्यासमोर खाच खणली आहे,
परंतु ते स्वतःच त्यामध्ये पडले आहेत. ७ हे देवा, माझे हृदय स्थिर आहे,
माझे हृदय स्थिर आहे; मी गाईन, होय, मी स्तुती गाईन. ८ हे माझ्या गौरवी
जीवा, जगा हो; हे सतारी आणि वीणे, जगे व्हा; मी पहाटेला जगे करीन. ९
हे प्रभू, मी सर्व लोकांमध्ये तुला धर्यवाद देईन; मी सर्व राष्ट्रांमध्ये तुझी स्तवने
गाईन. १० कारण तुझ्या कराराची विश्वसनीयता आकाशापर्यंत महान आहे
आणि तुझा विश्वासूपणा ढगापर्यंत पोहवतो. ११ हे देवा, तू आकाशाच्या वर
उंचविला जावो; तुझा महिमा सर्व पृथ्वीवर उंच होवो.

५८

दाविदाचे स्तोत्र आहो अधिकाच्यांनो, तुम्ही खरोखर योग्य न्याय
करता का? अहो मनुष्याच्या मुलांनो, तुम्ही सरलपणे न्याय करता
का? २ नाही, तुम्ही हृदयात दुष्टपणाचे काम करता; तुम्ही पृथ्वीवर आपल्या
हाताने हिंसा तोलून देता. ३ दुष्ट उदरापासूनच दुरवातात; ते जन्मल्यापासूनच
खोटे बोलून बहकून जातात. ४ त्यांचे विष सापाच्या विषासारखे आहे, जो
बहिरा असल्यासारखा साप आपले कान झाकतो त्याच्यासारखे आहेत;
५ गारुडी कितीही कुशलतेने मंत्र घालू लागला तरी त्याच्या वाणीकडे तो
लक्ष देत नाही, त्यासारखे ते आहेत. ६ हे देवा, त्यांचे दात त्यांच्या मुखात
पाड; हे परमेश्वर तरुण सिंहाच्या दाढा पाढून टाक; ७ जसे जोरात वाहगणे
पाणी नाहीसे होते तसे ते नाहीसे होवोत; जेव्हा ते आपले तीर मारतील तेव्हा
त्यांना टोक नसल्यासारखे ते होवोत. ८ गोगलगायीप्रमाणे ते होवोत जशी ती
विरघळते आणि नाहीरी होते, जर अवेळी जन्मलेल्या सीचा गर्भ त्यास कधी
सूर्य प्रकाश दिसत नाही त्याप्रमाणे ते होवोत. ९ तुमच्या भांडगास काटेया
जळणाची आंच लागण्यापूर्वीच, ते हिंखे असो वा सुकलेले, दुष्ट नाहीसे
होतील. १० नीतिमान जेव्हा देवाने घेतलेला सुड पाहील तेव्हा तो आनंदित
होईल; तो आपले पाय दुष्टांच्या रक्तात धुईल. ११ म्हणून मनुष्य म्हणेल,
“खरोखर नीतिमान मनुष्यांना त्यांचे प्रतिफल आहे; खरोखर पृथ्वीवर न्याय
करणारा देव आहे. खरोखर आहे.”

५९

दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, मला माझ्या शत्रूंपासून सोडीव; जे
माझ्याविरुद्ध उठात त्यांच्यापासून मला दूर उंचावर ठेव. २ दुरुक्ष
करणाच्यांपासून मला सुरक्षित ठेव, आणि रक्तपाती मनुष्यापासून मला
वाचव. ३ कारण, पाहा, ते माझ्या जीवासाठी दबा धरून बसले आहेत. हे
परमेश्वर, माझा अपराध किंवा पातक नसता, सामर्थी लोक माझ्याविरुद्ध
एकत्र गोळा झाले आहेत. ४ जरी मी निरोध असले तरी ते माझ्याकडे
धावण्याची तयारी करत आहेत; मला मदत करावी म्हणून जागा हो व पाहा.
५ हे परमेश्वर, सेनाधीश देवा, इसाएलाच्या देवा, ऊन आणि सर्व राष्ट्रांना
शिक्षा कर; कोणत्याही दुष्ट पापी मनुष्यास दया दाखवू नकोस. ६ संध्याकाळी
ते परत घेतात, कुञ्चांसारखे गुरुगुरुतात आणि नगराभोवती फिरतात. ७
पाहा, ते आपल्या मुख्यावाटे ढेक देतात; त्यांच्या तोंडचे शब्द तलवार आहेत.
कारण ते म्हणतात, आमचे कोण ऐकतो? ८ परंतु हे परमेश्वर, तू त्यांना
हसशील; तू सर्व राष्ट्रांना उपहासात धरशील. ९ हे माझ्या सामर्थ्या, मी

तुझ्याकडे लक्ष देईन; कारण देवच माझा उंच बुरुज आहे. १० माझा देव मला
त्याच्या कराराच्या विश्वसनीयतेने भेटेल, माझ्या शत्रूवर माझी इच्छा पूर्ण
झालेली देव मला पाहू देईल. ११ त्यांना जिवे मारू नको नाहीतर माझे लोक
विसरून जातील; हे प्रभू तू आमची ढाळ आहेस, आपल्या बलाने त्यांची
दाणादाण कर, त्यांस खाली पाड. १२ कारण त्यांच्या तोंडचे पाप आणि
त्यांच्या ऊठांचे शब्द, आणि त्यांनी अभिव्यक्त केलेले शाप आणि खोटेपणा
यामुळे ते आपल्या अंहकारात पकडले जातात. १३ क्रोधात त्यांना नष्ट कर, ते
यापुढे नाहीसे क्वावेत असे त्यांना नष्ट कर. देव याकोबात आणि पृथ्वीच्या
शेवटापर्यंत राज्य करतो हे त्यांना माहित होवो. १४ संध्याकाळी ते परत
येतात; कुञ्चांसारखे गुरुगुरुतात. आणि रात्री नगराभोवती फिरतात. १५ ते
अन्नासाठी वर आणि खाली भटकतात, आणि जर त्यांची तृप्ति झाली नाही
तर रात्रभर वाट पाहतात. १६ परंतु मी तुझ्या सामर्थ्यविषयी गीत गाईन;
कारण तू माझा उंच बुरुज आहे आणि माझ्या संकटाच्या समयी आश्रयस्थान
आहेस. १७ हे माझ्या सामर्थ्या, मी तुझी स्तवने गाईन; कारण देव माझा उंच
बुरुज आहे, माझा देव ज्यावर मी विश्वास ठेऊ शकतो.

६० दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, तू आम्हास टाकून दिले आहेस; तू आम्हास

फाडून खाली टाकले आहे; आमच्यावर रागावला आहेस; तू आम्हास पुन्हा
पूर्वस्थितीवर आण. २ तू भूमी कंपित केली आहेस; तू ती फाढून वेगळी
केली; तिचे खिंडार बरे कर, कारण ती हादरत आहे. ३ तू तुझ्या लोकांस
कठीण गोषी दाखवल्या आहेत; तू आम्हास दिंगवण्यास लावण्यारा द्वाक्षरस
पाजला आहे. ४ तुझ्या आदर करणाच्यास तू निशांण दिले आहे, यासाठी की,
त्यांनी सत्याकरता तो उभारावा. ५ ज्यांच्यावर तू प्रेम करतो त्यांची सुटका
व्हाली, म्हणून तुझ्या उजव्या हाताने आमची सुटका कर आणि आम्हास उत्तर
दे. ६ देव आपल्या पवित्रतेला अनुसरून म्हणाला, मी जल्लोष करीन; मी
शखेमारी वाटणी करीन आणि सुकूकीथाचे खोरे मोजून देईन. ७ गिलाद
माझा आहे आणि मनशे माझा आहे; एक्राईमही माझे शिरस्त्राण आहे;
यहूदा माझा राजदंड आहे. ८ मवाब माझे धुण्याचे पात्र आहे; अदोमावर मी
माझे पादत्राण फेकीन; मी आनंदाने पलिष्ठ्यावर विजयाने आरोकी मारीन.
९ मला बळकट नगरात कोण नेईल? मला अदोमात कोण नेईल? १० हे देवा,
तू आम्हास नाकारले नाही? परंतु तू आमच्या सैन्याबोरबर लढाईत गेला
नाहीस. ११ तू आमच्या शत्रुविरुद्ध आम्हास मदत क, कारण मनुष्याचे
सहाय्य निष्फल आहे. १२ आम्ही देवाच्या मदतीने विजयी होऊ; तो आमच्या
शत्रूला आपल्या पायाखाली तुडविल.

६१ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, माझी आरोली ऐक, माझ्या प्रार्थनिकडे लक्ष

दे. २ जेवा माझे हृदय हतबल होते तेव्हा मी पृथ्वीच्या शेवटापासून
तुला हाक मारीन; माझ्यापेक्षा उंच जो खडक त्याकडे मला ने. ३ कारण तू
माझ्यासाठी आश्रय, माझ्या शत्रूपासून बळकट बुरुज आहेस. ४ मी तुझ्या
मंडपात सर्वकाळ राहीन; मी तुझ्या पंखाच्या सावलीखाली आश्रय घेईन. ५
कारण हे देवा, तू माझी नवसाची प्रार्थना ऐकली आहेस; जे तुझ्या नावाचा
सम्मान करतात ते वतन तू मला दिले आहे. ६ तू राजाचे आगुण्य वाढव;
त्याच्या आयुष्याची वर्ष अनेक पिठऱ्याच्या वर्षांदीकी होवोत. ७ मी देवासोर
सर्वकाळ राहो; तुझी प्रीती आणि सत्य त्यांचे रक्षण करील. ८ मी तुझ्या
नावाची स्तवने सर्वकाळ गाईन, म्हणजे, मी प्रतीदिनी माझे नवस फेडीत
राहीन.

६२ दाविदाचे स्तोत्र माझा जीव निशब्द होऊन केवळ देवाची प्रतिक्षा करत

आहे; त्याच्यापासून माझे तारण येते. २ तोच केवळ माझा खडक
आणि माझे तारण आहे; तो माझा उंच बुरुज आहे; मी कधीही ढळणार
नाही. ३ झाकलेल्या भिंतीसारख्या, कोसललेल्या कुपणासारखा झालेल्या,
एका मनुष्यास मारण्यासाठी तुम्ही सर्वजण किंवा काळपर्यंत त्याच्यावर

हल्ला करून याल? ४ त्याच्या उच्च पदापासून त्यास खाली आणण्यासाठी मात्र ते सल्ला घेतात; त्यांना लबाड बोलण्यास आवडते; ते आपल्या मुख्याने आशीर्वाद देतात, पण त्याच्या अंतःकरणातून शाप देतात. ५ हे माझ्या जिवा, तू केवळ देवासाठी निशब्द राहून प्रतिक्षा कर; कारण माझी आशा त्याच्यावर लागली आहे. ६ तोच केवळ माझा खडक आणि तारण आहे; तो माझा उंच बुरुज आहे; मी ढलणार नाही. ७ माझे तारण आणि माझे गौरव देवावर अवलंबून आहे; माझ्या सामर्थ्याचा खडक आणि माझा आश्रय देवच आहे. ८ अहो लोकहो, सर्वदा त्याच्यावर भरवसा ठेवा; त्याच्यापुढे आपले अंतःकरण मोकळे करा; देव आमच्यासाठी आश्रय आहे. ९ खोरखर नीच माणसे निरर्थक आहेत, आणि उच्च माणसे लबाड आहेत; वजन केले असता हलके भरतील; त्यांना मापले असता ते केवळ मिथ्या आहेत. १० दडपशाहीवर आणि चोरीवर भरवसा ठेवू नका; आणि संपत्ति निरुपयोगी आशा ठेवू नका; ११ देव एकदा बोलला आहे, मी दोनदा ऐकले आहे, सामर्थ्य देवचे आहे. १२ हे प्रभू, तुझ्या ठायी प्रेमदया आहे. कारण प्रत्येक मनुष्यास त्याने जसे केले आहे त्याप्रमाणे तू प्रतिफल देतोस.

६३ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, तू माझा देव आहेस; मी कळकळीने तुझा शोध घेईन; शुक्ज आणि रुक्ष आणि निर्जल ठिकाणी माझा जीव तुझ्यासाठी तान्हेला झाला आहे; माझा देहीही तुझ्यासाठी आसुलाला आहे. २ म्हणून मी तुझे सामर्थ्य आणि गौरव पाहाऱ्यासाठी मी आपली दृष्टी पवित्र मंदिराकडे लावली आहे. ३ कारण तुझी कराराची विश्वसनियता ही जीवनापेक्षा उत्तम आहे; माझे ओठ तुझी स्तुती करतील. ४ म्हणून मी जिवंत आहे तोपर्यंत मी तुला धन्यवाद देईन; मी आपले हात तुझ्या नावात उंच करीन. ५ माझा जीव मज्जेने आणि चर्चीने व्हावा तसा तृप्त होईल; माझे तोंड आनंदी ओठाने तुझी स्तुती करतील. ६ मी आपल्या अंथरुणावर तुझ्याविषयी विचार करतो आणि रात्रीच्या समयी त्यावर मनन करतो. ७ कारण तू माझे सहाय्य आहे, आणि मी तुझ्या पंखाच्या सावलीत आनंदी आहे. ८ माझा जीव तुला चिकटून राहो; तुझा उजवा हात मला आधार देते. ९ पण जे माझ्या जिवाचा नाश करण्याचा शोध घेतात ते पृथ्वीच्या खालच्या भागात जातील. १० त्यांना तलवारीच्या अधिकारात दिले जाईल; त्यांना कोल्हांच्या वाटा म्हणून देतील. ११ परंतु राजा देवाच्या ठायी जल्लोष करेल; जो कोणी त्याची शपथ देईल तो त्याजवर गर्व करेल, पण जे कोणी खोटे बोलतात त्याचे तोंड बंद होईल.

६४ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, माझी वाणी ऐक, माझ्या गाज्ञाण्याकडे कान देते; माझ्या शर्वंच्या भीतीपासून माझा जीव सुरक्षित ठेव. २ वाईट करणाच्याचा गुप्त कारस्थानापासून, अन्याय करणाच्याचा गोंधळापासून मला लपव, ३ त्यांनी आपली जीभ तलवारीसारखी धारदार केली आहे. त्यांनी आपले बाण म्हणजे कडू शब्द मारण्यास नेम धरला आहे. ४ याकरित ते गुप्त जागेनून जे कोणी निरपराध आहेत त्याच्यावर मारा करतात; अचानक ते त्याच्यावर मारा करतात आणि भीत नाहीत; ५ ते आपणाला वाईट योजनेत उत्तेजन देतात; ते खाजगीत एकत्रित येऊन सापला रचण्याचा सल्लामसलत करतात; ते म्हणतात, आपल्याला कोण पाहील? ६ ते पापी योजना शोधून काढतात; ते म्हणतात, आम्ही काळजीपूर्वक योजना समाप्त केली आहे. मनुष्याचे अंतःकरण आणि अंतरीक विचार खोल आहेत. ७ परंतु देव त्याच्यावर बाण सोडील; अचानक ते त्याच्या बाणाने जखमी होतील. ८ त्याचीच जीभ त्याच्याविस्त्रुद्ध होऊन ते अडखळविले जातील; जे सर्व त्यांना पाहतील ते आपले डोके डोलवतील. ९ सर्व लोक भितील आणि देवाची कृत्ये जाहीर करतील. ते सूजनेने त्याने जे काही केले त्याविषयी विचार करतील. १० परमेश्वराच्या ठायी नीतिमान आनंद करतील आणि त्याच्यात आश्रय घेतील; सर्व सरळमार्गी त्याच्यात अभिमान बालगतील.

६५ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, सीयोनेत तुझी स्तुती होवो; तुला केलेला आमचा नवस तेथे फेडण्यात येईल. २ जो तू प्रार्थना ऐकतोस, त्या तुझ्याकडे सर्व मानवजाती येते. ३ दुष्कर्मनी आम्हाला बेजार केले आहे. आमचे अपराध तर तूष्य क्षमा करशील. ४ ज्या मनुष्यास तू निवडून आपल्याजवळ आणतो तो धन्य आहे, याकरिता की; त्याने तुझ्या अंगणात रहावे. तुझ्या घराच्या, तुझ्या मंदिराच्या उत्तम पदार्थानी आम्ही तृप्त होऊ. ५ हे आमच्या तारणाच्या देवा, जो तू पृथ्वीच्या सर्व सीमांचा आणि ठूस समुद्रावर जे आहेत त्यांचा भरवसा आहेस, तो तू न्यायीपणाने अतिआश्वर्यकारक गोर्धेनी आम्हास उत्तरे देतोस. ६ कारण तू आपल्या सामर्थ्यानि कंबर बांधून, पर्वत दृढ केले आहेत. ७ तू गण्यांच्या समुद्राला, त्यांच्या लाटांच्या गजिनेला आणि लोकांचा गलबला शांत करतो. ८ जे पृथ्वीच्या अगदी शेवटच्या भागामध्ये राहतात ते तुझ्या कृत्याच्या चिन्हामुळे भितात; तू पूर्व आणि पश्चिम यांना आनंदित करतोस. ९ तू पृथ्वीला मदत करण्यासाठी आला; तू तिला पाणी घालतोस; तू तिला फारच समृद्ध करतोस; देवाची नदी जलपूर्ण आहे; तू भूमी तयार करून मनुष्यजातीला धन्य पुरवतोस. १० तू तिच्या तासांना भरपूर पाणी देतोस; तू तिचे उंचवटे सपाट करतोस; तू तिला पावसाच्या सरंरीनी मऊ करतोस. तिच्यात अंकुरीत झालेले आशीर्वादित करतोस ११ तू तुझ्या चांगुलपणाने वर्ष मुकुटमंडीत करतोस; तुझ्या रथामागील वाटेतून पृथ्वीवर खाली समदृशी गालतो. १२ रानातील कुराणावर त्या समदृशी गालतात आणि डोंगर उल्लासाने वेढलेले आहेत. १३ कुराणांनी कळप पाघरले आहेत; दच्यासुदा धान्यांनी झाकल्या आहेत. ते आनंदाने आरोळी मारीत आहेत आणि ते गात आहेत.

६६ अहो पृथ्वीवरील सर्वजणहो देवाचा जयजयकार करा; २ त्याच्या नावाचा महिमा गा; त्याची स्तुती गौरवशाली होईल अशी करा. ३ देवाला म्हणा, तुझी कृत्ये किती भीतिदायक आहेत, तुझ्या महान सामर्थ्यामुळे तुझे शत्रू तुझ्या स्वाधीन होतात. ४ सर्व पृथ्वी तुझी आराधना करतील; आणि तुझी स्तोत्रे गातील; ते तुझ्या नावाची स्तोत्रे गातील. ५ अहो या, आणि देवाची कार्ये पहा; तो मुख्यांच्या मुलांस आपल्या कृत्यांनी धाक बसवतो. ६ त्याने समुद्र पालटून कौरडी भूमी केली; ते नदीरून पायांनी चालत गेले; तेथे आम्ही त्याच्यात आनंद केला. ७ तो आपल्या सामर्थ्यानि सर्वकाळ राज्य करतो; तो आपल्या डोळ्यांनी सर्व राष्ट्रांचे निरीक्षण करतो; बंडखोरांनी आपल्यास उंच करू नये. ८ अहो लोकांनो, आपल्या देवाला धन्यवाद द्या, आणि त्याची स्तुती ऐकू येईल अशी करा. ९ तो आमचा जीव राखून ठेवतो, आणि तो आपले पाय सरकू देत नाही. १० कारण हे देवा, तू आमची परीक्षा केली आहे; स्वाधीन येईल; तो परीक्षा करतात तशी तू आमची परीक्षा केली आहे. ११ तू आम्हास जाळ्यात आणले; तू आमच्या कमरेवर अवजड औझे ठेवतो. १२ तू आमच्या डोक्यावरून लोकांस स्वारी करण्यास लावले. आम्ही अमीतून आणि पाण्यातून गेलो, परंतु तू आम्हास बाहेर काढून प्रशस्त जागी आणले. १३ मी होमार्पणे घेऊन तुझ्या घरात येईन; मी तुला केलेले नवस फेडीन. १४ संकटात असता जे मी आपल्या ओठांनी उच्चारले आणि जे मी आपल्या तोंडाने बोलल, १५ मी तुला मेंद्याच्या धूपासाहित पुष्प पश्चूचे होमार्पणे मी तुला अर्पणी; बोकड आणि गोर्जे अर्पण. १६ जे सर्व तुम्ही देवाचे भय धरता, या आणि ऐका, आणि त्याने माझ्यासाठी काय केले ते मी तुम्हास सांगतो. १७ मी माझ्या मुख्याने त्याचा धावा केला, आणि माझ्या जीभेवर त्याची स्तुती होती. १८ जर माझ्या मनात अन्यायाकडे मी पाहिले असते, तर प्रभूने माझे ऐकले नसते. १९ पण देवाने खचित ऐकले आहे; त्याने माझ्या प्रार्थनेच्या वाणीकडे लक्ष दिले आहे. २० देवाचा धन्यवाद होवो, त्याने माझ्या प्रार्थनापासून आपले मुख फिरविले नाही, किंवा त्याच्या कराराच्या विश्वासूणापासून आणली दृष्टी वलविली नाही.

६७

देवाने आमच्यावर दया करावी आणि आम्हांस आशीर्वाद घावा. आणि त्याने आमच्यावर आपला मुखप्रकाश पाडावा. २ याकरिता की, तुझे मार्ग पृथ्वीवर माहित व्हावेत, तुझे तारण सर्व राष्ट्रामध्ये कळावे. ३ हे देवा, लोक तुझी स्तुती करोत; सर्व लोक तुझी स्तुती करोत. ४ राष्ट्रे हर्ष करोत आणि हषनि गावोत, कारण त लोकांचा न्याय सरलपणे करशील आणि राष्ट्रावर राज्य करशील. ५ हे देवा, लोक तुझी स्तुती करोत; सर्व लोक तुझी स्तुती करोत. ६ भूमीने आपला हंगाम दिला आहे आणि देव, आमचा देव, आम्हास आशीर्वाद देवो. ७ देव आम्हास आशीर्वाद देवो आणि पृथ्वीवरील सर्व सीमा त्याचा सन्मान करोत.

६८

दाविदाचे स्तोत्र देवाने उठावे; त्याचे वैरी पिखरले जावोत; जे त्याचा तिरस्कार करतात तेही त्याच्यापुढून पळून जावोत. २ जसा धूर पांगला जातो, तसे त्यांना दूर पांगून टाक; जसे मेण अमीनुद्दे वितल्लो, तसे दुर्जन देवाउढे नष्ट होवोत. ३ परंतु नीतिमान आनंदित होवोत; ते देवाउढे हर्षभरित होवोत; ते हर्षोत आणि आनंदी होवोत. ४ देवाला गाणे गा, त्याच्या नावाचे स्वतन करा; ज्याची स्वारी यांदेन नदीच्या खोऱ्यातील मैदानातून चालली आहे त्याच्यासाठी राजमार्ग तयार करा; त्याचे नाव परमेश्वर आहे; त्याच्यापुढे हर्षभरित व्हा. ५ तो पितृहीनाचा पिता, विधवांचा मददगार असा देव आपल्या पवित्र निवासस्थानी राहोत. ६ देव एकाकी असलेल्यास कुबुवात ठेवतो; तो बंदिवानास गीत गात बाहेर आपणो; पण बंडखोर तृष्णित प्रदेशात राहतात. ७ हे देवा, जेव्हा तू आपल्या लोकांपुढे गेला, जेव्हा तू रानातून चालत गेलास, ८ तेव्हा भूमी कापली; देवाच्या उपस्थितीत आकाशातून पाऊसही पडला, देवाच्या उपस्थितीत, इस्वाएलाच्या देवाच्या उपस्थिती सीनाय पर्वतदेवील कंपित झाला. ९ हे देवा, तू विपुल पाऊस पाठवलास; जेव्हा तुझे वतन शिणलेले होते तेव्हा तू ते बळकट केलेस. १० तुझे लोक त्यामध्ये राहिले; हे देवा, तू आपल्या चांगुलपणातून गरीबांना दिले. ११ परमेश्वराने आज्ञा दिली, आणि ज्यांनी त्याना घोषणा केली ते मोठे सैन्य होते. १२ सैन्यांचे राजे पळून जातात, ते पळून जातात, आणि घरी राहणारी सी लूट वाटून घेते. १३ जेव्हा तुम्ही काही लोक मेंदवाड्यामध्ये पळून राहता, तेव्हा ज्याचे पंख रुप्याने व पिसे पिळळ्या सोन्यांने मढवतेले आहेत, अशा कबुत्रासारखे तुम्ही आहात. १४ तेथे सर्वसमर्थनी राजांना विखरले आहे, तेव्हा सम्भोनावर बफ पडते त्याप्रमाणे झाले. १५ हे महान पर्वता, बाशानाच्या पर्वता, उंच बाशान पर्वत शिखरांचा पर्वत आहे. १६ देवाला आपल्या निवासासाठी जो पर्वत आवडला आहे, त्याच्याकडे हे अनेक शिखरांच्या पर्वता, तू हेव्याने का पाहतोस? खोरेखर, परमेश्वर त्याच्यावरच सर्वकाळ राहील. १७ देवाचे रथ वीस हजार आहेत, हजारो हजार आहेत. जसा सीनाय पर्वतावर पवित्रस्थान, तसा प्रभू त्यांच्यामध्ये आहे. १८ तू उंचवार चढलास; तू बंदिवानास धूर नेले आहे; मनुष्याकडून आणि जे तुझ्याविसरुद्ध लढले त्यांच्यापासूनही भेटी स्वीकारल्या आहेत, यासाठी की, हे परमेश्वर देवा, तू तेथे रहावे. १९ प्रभू धन्यवादित असो, तो दररोज आमचा भार वाहतो, देव आमचे तारण आहे. २० आमचा देव आम्हास तारणारा देव आहे; मृत्युपासून सोडविणारा प्रभू परमेश्वर आहे. २१ पण देव आपल्या शत्रूचे ढोके आपटेल, जो आपल्या अपराधात चालत जातो त्याचे केसाळ माथे आपटेल. २२ परमेश्वर म्हणाला, मी माझ्या लोकांस बाशानापासून परत आणीन, समुद्राच्या खोल स्थानातून त्यांना परत आणीन. २३ यासाठी की, तू आपल्या शत्रूला चिरडवे, आपला पाय त्यांच्या रक्तात बुडा, आणि तुझ्या शत्रुकडून तुझ्या कुत्र्यांच्या जिभेस वाटा मिळावा. २४ हे देवा, त्यांनी तुझ्या मिरवणुका पाहिल्या आहेत, पवित्रस्थानी माझ्या देवाच्या, माझ्या राजाच्या मिरवणुका त्यांनी पाहिल्या आहेत. २५ गायकपुढे गेले, वाजवणारे मागे चालले आहेत, आणि मध्ये कुमारी कन्या लहान डफ वाजवत चालल्या आहेत. २६ मंडळीत देवाचा धन्यवाद करा; जे तुम्ही इस्वाएलाचे खेरे वंशज आहात ते तुम्ही परमेश्वराची स्तुती करा.

२७ तेथे त्यांचा अधिकारी प्रथम बन्यामीन, कनिष्ठ कुळ, यहूदाचे अधिपती, व त्याच्याबरोबरचे समुद्राय जबुलूनाचे अधिपती, नफतालीचे अधिपती हे आहेत. २८ तुझ्या देवाने, तुझे सामर्थ्य निमिण केले आहे; हे देवा, तू पूर्वीच्या काळी आपले सामर्थ्य दाखविले तसे आम्हास दाखव. २९ यशूललेमातील मंदिराकरता, राजे तुला भेटी आणतील. ३० लव्हाळ्यात राहणारे वनपशू, बैलांचा कळप आणि त्यांचे वासरे ह्वांना धमकाव. जे खंडंपीची मागणी करतात त्यांना आपल्या पायाखाली तुडव; जे लाडाईची आवड धरतात त्यांना विखरून टाक. ३१ मिसरमधून सरदार येतील; कूश आपले हात देवाकडे परसण्याची घाई करील. ३२ अहो पृथ्वीवरील राष्ट्रांने, तुम्ही देवाला गीत गा, परमेश्वराची स्तुतीनीती गा. ३३ जो पुतान काळापासून आस्तित्वात आहे तो आकाशांच्या आकाशावर आरूढ होतो; पाहा, तो आपला आवाज सामर्थ्यनि उंचावतो. ३४ देवाच्या सामर्थ्यचि वर्णन करा; इस्वाएलावर त्याचे वैभव आणि आकाशात त्याचे बल आहे. ३५ हे देवा, तू आपल्या पवित्रस्थानात भयप्रद आहे; इस्वाएलाचा देव आपल्या लोकांस बल आणि सामर्थ्य देतो. देव धन्यवादित असो.

६९ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, मला तार; कारण पाणी माझ्या गळ्याशी

येऊन पोहचले आहे. २ मी खोल चिखलात बुडत आहे, तेथे मला उभे राहण्यास ठिकाण नाही; मी खोल पापण्यात आलो आहे, तेथे पुराचे पाणी माझ्यावरून वाहत आहे. ३ माझ्या रडण्याने मी थकलो आहे; माझा घसा कोरडा पडला आहे; माझ्या देवाची वाट पाहाता माझी डोळें शिणले आहेत. ४ विनाकारण माझा द्वेष करणारे माझ्या डोक्यावरील केसापेक्षाही अधिक आहेत; जे अन्यायाने माझे वैरी असून मला कापून काढायला पाहतात ते बलवान आहेत; जे मी चोरले नव्हते, ते मला परत करावे लागले. ५ हे देवा, तू माझा मूर्खीपणा जाणतो, आणि माझी पापे तुझ्यापासून लपली नाहीत. ६ हे प्रभू सेनाथीश परमेश्वरा, जे तुझी प्रतिक्षा करतात, त्यांच्या फजितीला मी कारण होऊ नये. हे इस्वाएलाच्या देवा, जे तुला शोधतात त्यांच्या अप्रतिष्ठेल मी कारण होऊ नये. ७ कारण तुझ्याकरता मी निंदा सहन केली आहे; लाजेने माझे तोंड झाकले आहे. ८ मी आपल्या बंधूला परका झालो आहे, आपल्या आईच्या मुलांस विदेशी झालो आहे. ९ कारण तुझ्या मंदीराविषयीच्या अवेशाने मला खाऊन टाकले आहे, आणि तुझी निंदा करणाऱ्यांनी केलेल्या निंदा माझ्यावर पडल्या आहेत. १० जेव्हा मी रडलो आणि उपवास करून माझ्या जिवाला शिक्षा केली, तेव्हा ते जसे माझ्या स्वतःची निंदा होती. ११ जेव्हा मी गोणपात आपले वस केले, तेव्हा मी त्यांना उपहास असा झालो. १२ जे नगराच्या वेशीत बसतात; ते माझी निंदा करतात; मी मध्यायांचा गीत झालो. १३ पण मी तर हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना तू, स्वीकारशील अशा वेळेला करतो; हे देवा, तू आपल्या विपुल दयेस अनुसरून व अपल्या तारणाच्या सत्यास अनुसरून मला उत्तर दे. १४ मला चिखलातून बाहेर काढ, आणि त्यामध्ये मला बुदू देऊ नकोस; माझा तिरस्कार करणाऱ्यापासून मला वाचव. खोल पाण्यापासून मला काढ. १५ पुराच्या पाण्याने मला पूर्ण झाकून टाकू नकोस, खोल डोह मला न गिलो. खाच आपले तोंड माझ्यावर बंद न करो. १६ हे परमेश्वरा, मला उत्तर दे, कारण तुझ्या कराराची विश्वसनियता उत्तम आहे. १७ आपल्या सेवकापासून आपले तोंड लपवू नकोस, कारण मी क्लेशात आहे; मला त्वरीत उत्तर दे. १८ माझ्या जिवाल ये आणि त्यास खंडून घे; माझ्या शर्तूमुळे खंडणी भूल मला सोडवा. १९ तुला माझी निंदा, माझी लाज आणि माझी अप्रतिष्ठा माहित आहे; माझे विरोधक माझ्यापुढे आहेत; २० निंदेने माझे हृदय तुटेल आहे; मी उदासपणाने भरलो आहे; माझी कीव करणारा कोणीतीरी आहे का हे मी पाहिले, पण तेथे कोणीची नव्हता; मी सांत्वनासाठी पाहिले, पण मला कोणी सापडला नाही. २१ त्यांनी मला खाण्यासाठी विष दिले; मला तहान लागली असता आंब दिली २२ त्यांचे मेज त्यांच्यापुढे पाश होवोत; जेव्हा ते सुरक्षित

आहेत असा विचार करतील, तो त्यांना सापण्ठा होवो. २३ त्यांचे डोळे आंधळे होवोत यासाठी की, त्यांना काही दिसू नये; आणि त्यांची कंबर नेहमी थरथर कापावी असे कर. २४ तू त्यांच्यावर आपला संताप ओत, आणि तुझ्या संतापाची तीव्रता त्यांना गाठो. २५ त्यांची ठिकाणे ओसाड पडो; त्यांच्या तंबूत कोणीही न राहो. २६ कारण ज्याला तू दणका दिला त्याचा ते छळ करतात; तू ज्यांस जखमी केलेस त्यांच्या वेदनविषयी ते दुसऱ्याला सांगतात. २७ ते अन्यायानंतर अन्याय करतात त्यांना दोष लाव; तुझ्या न्यायाच्या विजयात त्यांना येऊ देऊ नको. २८ जीवनाच्या पुस्तकातून त्यांची नावे खोडली जावोत, आणि नितिमानांबोर त्यांची नावे लिहिली न जावोत. २९ पण मी गरीब आणि दुःखी आहे; हे देवा, तुझे तारण मला उंचावर नेवो. ३० मी देवाच्या नावाची स्तुती गाणी गाऊन करील, आणि धन्यवाद देऊन त्यास उंचाविन. ३१ ते बैलापेशी, शिंगे असलेल्या, किंवा दुभागलेल्या खुराच्या गोळ्यांपेक्षा परमेश्वरास आवडेल. ३२ लीनांनी हे पाहिले आहे आणि हर्षित झाले; जे देवाचा शोध घेतात त्या तुमचे हृदय जिवंत होवो. ३३ कारण परमेश्वर गरजवंताचे एकतो आणि आपल्या बंदिवानांचा तिस्कार करत नाही. ३४ आकाश, पृथ्वी, समुद्र आणि त्यामध्ये संचार करणारे प्रत्येकगोंट त्याची स्तुती करा. ३५ कारण देव सियोनेला तारील आणि यदूदाची नारे पुढाहा बांधील; लोक तेथे राहतील आणि ते त्यांच्या मालकीचे होईल. ३६ त्याच्या सेवकाचे वंशजही ते वरत करून घेतील; आणि ज्यांना त्याचे नाव प्रिय आहे ते तेथे राहतील.

७० दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, मला सोडव. हे परमेश्वरा, लवकर ये आणि मला मदत कर. २ जे माझा जीव घेऊ पाहतात, त्यांना लजिज्जत कर आणि गोंधळून टाक; माझ्या यातनेत आनंद मानणारे माधारी फिरोत आणि अपमानित होवोत; ३ जे मला अहाहा! अहाहा! असे म्हणतात, ते आपल्या लाजेने मागे फिरोत. ४ जे तुझ्या शोध घेतात ते सर्व तुझ्याठाची हर्षित आणि आनंदित होवोत; ज्यांना तुझे तारण प्रिय आहे, ते देवाची स्तुती असो असे नेहमी म्हणोत. ५ पण मी गरीब आणि गरजवंत आहे, हे देवा, माझ्याकडे त्वरीत ये; तू माझा सहाय्यक आणि मला सोडवणारा तूच आहेस. हे परमेश्वरा, उशीर करू नकोस.

७१ हे परमेश्वरा, मी तुझ्यात आश्रय घेतला आहे; मला कधीही लजिज्जत होऊ देऊ नको. २ मला सोडव आणि तुझ्या न्यायीपणात मला सुरक्षित ठेव; तू आपला कान मजकडे लाव आणि माझे तारण कर. ३ मला नेहमी आश्रय मिळावा म्हणून माझा तू खडक हो; तू मला तारावयास आज्ञा दिली आहे, कारण तू माझा खडक आणि दुर्गा आहेस. ४ हे माझ्या देवा, तू मला दुष्टांच्या हातातून वाचव, अन्यायी आणि निष्कृत मनुष्याच्या हातातून मला वाचव. ५ कारण हे प्रभू, तू माझी आशा आहेस. मी लाहान मूळ होतो तेव्हापासूनच तू माझा भरवसा आहे. ६ गर्भापासून तूच माझा आधार आहेस; माझ्या आईच्या उदरातून तूच मला बाहेर काढेल; माझी स्तुती नेहमी तुझ्याविषयी असेल. ७ पुष्कळ लोकांस मी कित्ता झालो आहे; तू माझा बळकट आश्रय आहे. ८ माझे मुख दिवसभर तुझ्या स्तुतीने आणि सन्मानाने भरलेले असो. ९ माझ्या वृद्धापकाळात मला दूर फेकून देऊ नको; जेव्हा माझी शक्ती कमी होईल तेव्हा मला सोडू नकोस. १० कारण माझे शत्रू माझ्याविरुद्ध बोलत आहेत; जे माझ्या जिवावर पाळत ठेवून आहेत ते एकत्रित येऊन कट करत आहेत. ११ ते म्हणाले देवाने त्यास सोडले आहे; त्याचा पाठलाग करा आणि त्यास घ्या, कारण त्यास सोडवणारा कोणीही नाही. १२ हे देवा, तू माझ्यापासून दूर जाऊ नकोस; माझ्या देवा, माझ्या मदतीला त्वरा कर! १३ जे माझ्या जिवाचे विरोधी आहेत त्यांना लजिज्जत आणि नष्ट कर, जे माझे अनिष्ट करण्याचा प्रयत्न करतात त्यांना धिक्काराने आणि मानहानीने झाकून टाक. १४ पण मी तुझ्यात नेहमीच

आशा धरून राहीन, आणि तुझी जास्तीत जास्त स्तुती करीत जाईल. १५ माझे मुख तुझ्या न्यायीपणाचे आणि तारानविषयी सांगत राहील, जरी मला ते समजले नाही. १६ प्रभू परमेश्वराच्या सामर्थ्यी कृत्याबरोबर मी त्यांच्याकडे जाईल; मी तुझ्या, केवळ तुझ्याच, नितिमत्वाचा उल्लेख करील. १७ हे देवा, तू माझ्या तरुणपणापासून मला शिकवीत आला आहेस; आतासुद्धा तुझी आश्र्यजनक कृत्ये सांगत आहे. १८ खोरेख, जेव्हा आता मी महातारा आणि केस पिकलेला झालो आहे, तेव्हा पुढल्या पिढीला तुझे सामर्थ्य, येण्या प्रत्येकाला तुझा पराक्रम मी सांगेपर्यंत, हे देवा, मला सोडू नको. १९ हे देवा, तुझे नितिमत्व खूप उंच आहे; हे देवा, ज्या तू महान गोषी केल्या आहेस, त्या तुझ्यासारखा कांग आहे? २० ज्या तू मला अनेक भयकर संकटे दाखवली, तो तू मला पुढा जिवंत करील; आणि मला पृथ्वीच्या अधोभागातून पुढा वर आणशील. २१ तू माझा सन्मान वाढव; आणि पुढा वळून माझे सांतवन कर. २२ मी सतारीवरही तुला धन्यवाद देईल, हे माझ्या देवा, मी तुझ्या सत्याचे स्तवन करीन; हे इसाएलाच्या पवित्र प्रभू, मी वीणेवर तुझी सोत्रे गाईन. २३ मी तुझी स्तवने गाताना माझे ओठ हषणे आणि जो माझा जीव तू खंडून घेतला तोही जल्लोष करील. २४ माझी जीभदेखील दिवसभर तुझ्या नितिमत्वाविषयी बोलेल; काणण ज्यांनी मला इजा करण्याचा प्रयत्न केला ते लजिज्जत झाले आहेत, आणि गोंधळून गेले आहेत.

७२ हे देवा, तू राजाला आपले न्यायाचे निर्णय, राजाच्या मुलाला आपले न्यायीपण दे. २ तुझ्या लोकांचा नीतीने न्याय करो, आणि तुझ्या गरीब लोकांचा न्यायनिवाडा न्यायाने करो. ३ पर्हत लोकांसाठी शांती उत्पन्न करतील; टेकड्या न्यायीपणा उत्पन्न करतील. ४ तो लोकांतील गरीबांचा न्याय करील; गरजवंताच्या मुलांना तारील, आणि जुरूम कराण्यांचे तुकडे करील. ५ जोपर्यंत सूर्य आणि चंद्र आहे, तोपर्यंत सर्व पिढ्यानपिढ्या ते तुझा आदर करतील. ६ जसा कापलेल्या गवतावर पाऊस पडतो, तशी पृथ्वीला भिजवणरी पावसाची सर उत्सुन येईल. ७ त्याच्या दिवसात नितिमानाची भरभारट होवो, आणि चंद्र नाहीसा होईपर्यंत विपुल शांती होईल. ८ समुद्रापासून समुद्रापर्यंत आणि त्या नदीपासून ते पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत त्याची सत्ता राहो. ९ अरण्यात राहणारे त्याच्यासमोर नमन करोत; त्याचे शत्रू धूळ चातोत. १० तार्शीश आणि बेटांचे राजे खंडणी देवोत; शब्द आणि सबाच्या राजांना त्याच्यासाठी भेटी आणोत. ११ खोरेख, सर्व राजे त्याच्यापुढे नमन करोत; सर्व राणे त्याची सेवा करोत; १२ कारण त्याचे धावा करणाऱ्या गरजवंताला, आणि गरीबाला दुसरा कोणी मदतीनीस नाही त्यास मदत केली आहे. १३ तो गरीब आणि गरजवंतांवर दया करील, आणि गरजवंताचा जीव तो तारील. १४ तो त्यांचा जुलूम आणि हिंसाचारापासून त्यांचा जीव खंडून घेईल, आणि त्यांचे रक्त त्याच्या दृश्यीने मौलवान आहे. १५ राजा जेगेल, त्यास शबाचे सोने दिले जावो. लोक त्याच्यासाठी नेही प्रार्थना करो, देव त्याप दिवसभर आशीविद देवो. १६ ते तेथे पृथ्वीत पर्वत कळसावर विपुल धान्य येवो; तिचे पीक लवानेन झाडासारखे वाचाच्या झाळ्यकेने डुलोत आणि नगरातले लोक पृथ्वीच्या गवतासारखी भरभाराटीस येवो. १७ राजाचे नाव सर्वकाळ टिकून राहो; सूर्य आहे तोपर्यंत त्याचे नाव पुढे चालू राहो; त्याच्यात लोक आशीविदित होतील; सर्व राणे त्यास धन्य म्हणतील. १८ परमेश्वर देव, इसाएलाच्या देव, धन्यवादित असो, तोच फक्त आश्र्यकारक गोषी करतो. १९ त्याचे गौरवशाली नाव सर्वकाळ धन्यवादित असो आणि सर्व पृथ्वी त्याच्या गौरवाने भरती जावो. आमेन आणि आमेन. २० इशायाचा मुलांगा दावीद याच्या प्रार्थना इथे संपल्या.

७३ आसाफाचे स्तोत्र खारीने देव इसाएलास चांगला आहे, जे अंतःकरणाने शुद्ध आहेत. २ पण माझ्यासाठी जसे माझे पाय बहुतेक निसटणार होते; माझे पाय बहुतेक माझ्या खालून निसटणार होते. ३ कारण

जेव्हा मी दुष्टांचा भरभराट पाहिला तेव्हा मी गर्विशांचा मत्सर केला. ४ कारण त्यांच्या मृत्यूपर्यंत त्यांना वेदना होत नाही, पण ते बलवान आणि चांगले पुष्ट असतात. ५ दुसऱ्या मनुष्याच्या भारापासून मुक्त असतात; ते दुसऱ्या मनुष्यासारखे जुलूमात नसतात. ६ अभिमानार्थे ते त्यांच्या गळ्याभोवती असलेल्या हाराप्रमाणे आपल्याला सुशोभित करतात; इग्नायासारखा ते हिंसाचाराचे वस्थ घालतात. ७ अंधत्वातून असे पाप बाहेर येते; वाईट विचार त्यांच्या अंत:करणातून निघात. ८ ते माझी चेष्टा करून वाईट गोई बोलतात; ते गवनी हिसाचाराची धमकी देतात. ९ ते आकाशाविरुद्ध बोलतात, आणि त्यांची जीभ पृथ्वीतून भटकते. १० म्हणून देवाचे लोक त्यांच्याकडे वृलतात आणि त्यांच्या वचनातले पाणी भरपूर पिंतात. ११ ते म्हणतात, “देवाला हे कसे महित होणार? काय चालले आहे ते देवाला कसे कळेत?” १२ पाहा हे लक्षात घ्या, हे लोक दुष्ट आहेत; ते नेही चितामुक्त असून धनवान झाले आहेत. १३ खचित मी आपले हृदय यपले, आणि आपले हात निरागसतेत धुतले हे व्यर्थ आहे. १४ कारण दिवसभर मी पीडला जातो आणि प्रत्येक सकाळी शिक्षा होते. १५ जर मी म्हणालो असतो की, मी या गोई बोलेन, तर मी या पिढीच्या तुझ्या मुलांचा विश्वासघात केला असता. १६ तरी या गोई मी समजण्याचा प्रयत्न केला, पण त्या माझ्यासाठी खूप कठीण होत्या. १७ मी देवाच्या पवित्रस्थानात गेलो, आणि नंतर त्यांच्या भवितव्याचा शेवट मला समजून आला. १८ खचित तू त्यांना निसरळवा जागी ठेवतो; त्यांना तू खाली नाशात पाडतोस. १९ कसे अचानक ते उघरस्त झाले. आणि भयानक दहशतीत ते संपूर्ण नष्ट झाले. २० जगा झालेल्या मनुष्यास जसे स्वप्न निरर्थक वाटते; तसे हे प्रभू, जेव्हा तू जगा होशील, तेव्हा त्यांने ते स्वप्न तुच्छ मानशील. २१ कारण माझे हृदय दुःखीत झाले होते, आणि मी खोलवर घायाळ झालो. २२ मी अज्ञानी होतो आणि सूक्ष्मदृष्टीची उणीची होती; मी तुझ्यापुढे मूर्ख प्राण्यासारखा होतो. २३ तरी मी तुझ्याबरोबर नेही आहे; तू माझा उजवा हात धरला आहे. २४ तू आपल्या उपदेशाने मला मार्ग दाखवरील आणि त्यांनंतर तू मला गौरवात स्वीकारशील. २५ स्वर्गात तुझ्याशिवाय मला कोण आहे? पृथ्वीवर मला तुझ्याशिवाय कोणी प्रिय नाही? २६ माझा देह आणि माझे हृदय दुर्बल होत आहेत, पण देव सर्वकाळ माझ्या हृदयाचे सामर्थ्य आहे. २७ जे तुझ्यापासून दूर आहेत त्यांचा नाश होईल; जे तुझ्याशी अविश्वासू आहेत त्या सर्वांचा तू नाश करशील. २८ पण माझ्याविषयी मृत्यु, तर देवाजवळ जाणे यामध्येच माझे कल्याण आहे, मी प्रभू परमेश्वरास आपले आश्रयस्थान केले आहे. मी तुझी सर्व कृत्ये जाहीर करीन.

७४ आसाफाचे स्तोत्र हे देवा, तू आम्हास सर्वकाळ का सोडून दिले आहेस? आपल्या कुरुणातील कळपांवर तुझा कोपागिन का भडकत आहे? २ तू प्राचीनकाळी जी मंडळी विकत घेतली, जिला तू आपले वारस होण्याकरता खंडणी भरून सोडविले तिचे, व ज्या सीरोन पर्वतावर तू वस्ती केली त्याची आठवण कर. ३ पूर्णपणे विष्वंस झालेल्याकडे या, श्रूने सर्व पवित्रस्थानाचे कसे नुकसान केले आहे ते पहा. ४ तुझ्या सभास्थानात तुझे शत्रू गर्जना करीत आहेत; त्यांनी युद्धाची झेंडे उभारले आहेत. ५ जसे दाट झाडीवर कु-हांडीने छिन्नविछिन्न करणाऱ्या मनुष्याप्रमाणे ते त्यांना दिसते. ६ त्यांनी कु-हांडीने आणि हातोडीने सर्व कोरीव काम तोडून आणि फोडून टाकले. ७ त्यांनी तुझ्या पवित्रस्थानाला आग लावली; जेथे तू राहते त्याचे पावित्र्य भ्रष्ट केले, धुकीस मिळविले. ८ ते आपल्या अंत:करणात म्हणाले, आपण हांचा नायनाट करून टाकू. त्यांनी देशात असलेली देवाची सर्व सभास्थाने जाळून टाकली आहेत. ९ आम्हास देवाकडून कोणतेही चिन्ह मिळाले नाही, कोणी संदेश उरला नाही; असे कोठवर चालेल हे जाणपारा आमच्यामध्ये कोणी नाही. १० हे देवा, शत्रू किंती वेळ माझा आपमान करील? शत्रू तुझ्या नावाची निंदा सर्वकाळ करणार काय? ११ तू आपला हात, आपला उजवा हात का मागे आवरून धरतोस? तू आपला उजवा हात

आपल्या अंगरख्यातून काढ आणि त्यांना नष्ट कर? १२ तरी देव, प्राचीन काळापासून माझा राजा आहे, पृथ्वीवर तारणारा तो आहे. १३ तू आपल्या सामथ्यनि समुद्र दुभागला; तू समुद्रातील प्रचंड प्राण्यांची मस्तके पाण्यात फोडली. १४ तू लिव्याथानाचे मस्तक ठेवते; रानात राहणाऱ्यास तो खाऊ घातला. १५ तू झारे आणि प्रवाह फोडून उघडते; तू वाहणाऱ्या नद्या कोरड्या केल्या. १६ दिवस तुझा आहे आणि रात्रीही तुझीच आहे; तू सूर्य आणि चंद्र त्यांच्या जागी ठेवले. १७ तू पृथ्वीच्या सर्व सीमा ठरविल्या आहेत; तू उन्हाळा आणि हिवाळा केलास. १८ हे परमेश्वरा, वैच्याने तुझ्याकडे अपमान भिरकावला आहे; आणि मूर्ख लोकांनी तुझ्या नावाची निंदा केली आहे त्याची आठवण कर १९ तू आपल्या कबुतराचा जीव वन्यपशूच्या स्वाधीन करू नकोस. आपल्या दडपाशाहीचे जिवन सर्वकाळ विसरू नकोस. २० तू आपल्या कराराची आठवण कर, कारण पृथ्वीवरील काळोळीची प्रदेश पूर्ण हिसाचाराची ठिकाणे आहेत. २१ दडपलेल्यास लजिजत होऊन मागे फिरु देऊ नको; गरीब आणि दडपलेले तुझ्या नावाची सुतुी करोत. २२ हे देवा, ऊठ, आपल्या सन्मानाचे समर्थन स्वतःच कर; मूर्ख दिवसभर तुझा अपमान करत आहे याची आठवण कर. २३ तुझ्या शत्रूचा आवाज विसरू नको, किंवा तुझा विरोध करणाऱ्याचा गोंगाट एकसारखा वर चढत आहे.

७५ आसाफाचे स्तोत्र हे देवा, आम्ही तुला धन्यवाद देतो; आम्ही धन्यवाद देतो, कारण तू आपले सानिन्ध्य प्रगत करतो; लोक तुझी आश्र्यकारक कृत्ये संगमातात. १ नेमलेल्या समयी मी योग्य न्याय करीन. २ जरी पृथ्वी आणि तिच्यावरील सर्व राहणारे सर्व भितीने कापत आहेत, मी पृथ्वीचे खांब स्थिर करीन. ३ मी गर्विशांना म्हणालो, गर्विष्ठ होऊ नका, आणि दुष्टांना म्हणालो, आपल्या विजयाविषयी घिटाई करू नका. ५ विजयाविषयी इतकी खात्री बाळू नका; आपले डोके उंच कस्तू बोलू नका. ६ विजय पूर्वेकडून नव्हे, पश्चिमेकडून किंवा रानातूनही येत नाही. ७ पण देव न्यायाधीश आहे; तो एकाला खाली करतो आणि दुसऱ्याला उंच करतो. ८ कारण परमेश्वराने आपल्या हातात फेसाळलेला पेला धरला आहे, त्यामध्ये मसाला मिसळला आहे आणि तो ओतून देतो. खात्रीने पृथ्वीवरील सर्व दुर्जन शेवटल्या थेंबापर्यंत पितील. ९ पण तू काय केले हे मी नेही सांगत राहीन; मी याकोबाच्या देवाला सुती गाईन. १० तो म्हणतो, मी दुष्टांची सर्व शिंगे तोडून टाकिन, पण नीतीमानाची शिंगे उंच करीन.

७६ मुख्य संगीतकारासाठी, तंतुवाधावरचे आसाफाचे स्तोत्र गीत. यहूदात देव कळाला आहे, इसालामध्ये त्याचे नाव थेर आहे. २ शताब्दीमध्ये त्याचा मंडप आहे, आणि सियोनेत त्याची गुहा आहे. ३ तेथे त्याचे धनुष्य बाण, ढाली, तलवारी आणि इतर शस्त्रे मोडून टाकली आहेत. ४ तू जेथे शत्रूना ठार केलेस, त्या डोंगारावरून उतरताना तू तेजस्वी चमकतोस आणि तुझे वैभव प्रकट करतोस. ५ जे हृदयाचे धाडसी ते लुटले गेले आहेत, ते झोपी गेले आहेत, सर्व योद्दे असाहाय्य झाले आहेत. ६ हे याकोबाच्या देवा, तुझ्या युद्धाच्या आरोकीने, रथ आणि घोडे दोन्हीपण झोपी गेलेत आहेत. ७ तू होय तुरु, ज्याचे भय धरावे असा आहेस. असा कोण आहे कि तू रागावतोस तेव्हा तुझ्या दृष्टीस उभा राहील? ८ तुझा न्याय आकाशातून आला, आणि पृथ्वी भयभित व नि: शब्द झाली. ९ देवा, तू, पृथ्वीवरील खिन्न झालेल्याना तारायला, न्याय अमलांत आणण्यास उठला आहे. १० खचित त्या लोकांविषयी तुझा क्रोधित न्याय, तुला सुती मिळवून देईल. तुझा क्रोध तू पूर्णपणे प्रगट केला आहे. ११ परमेश्वर तुमच्या देवाला नवस करून फेडा, ज्याचे भय धरणे योग्य आहे, जे तुम्ही त्याच्या सभोवती आहात, त्यास भेटी आणा. १२ तो अधिकायांच्या आत्याला नम्र करतो. पृथ्वीच्या राजांना तो भयावह असा आहे.

आसाफाचे स्तोत्र मी आपल्या वाणीने देवाला हाक मारिन; मी आपल्या वाणीने देवाला हाक मारिन आणि माझा देव माझे ऐकेल.
 २ माझ्या संकटाच्या दिवसात मी प्रभूता शोधले. मी रात्रभर हात पसरून प्रार्थना केली; तो ढिला पडला नाही. माझ्या जीवाने सांत्वन पापण्याचे नाकारले. ३ मी देवाचा विचार करतो तसा मी कणहतो; मी त्याबद्दल चिंतन करतो तसा मी क्षीण होतो. ४ तू माझे डोळे उघडे ठेवोतो; मी इतका व्याकुळ झालो की, माझ्याने बोलवत नाही. ५ मी पूर्वीचे दिवस व पुरातन काळीची वर्षे याबद्दल मी विचार करतो. ६ रात्रीत मी एकदा गाईलेल्या गाण्याची मला आठवण येते. मी काळजीपूर्वक विचार करतो आणि काय घडले हे मी समजून घेण्याचा प्रयत्न करतो. ७ प्रभू सर्वकाळ आमचा नकार करील काय? तो मला पुढी कथीच प्रसन्नता दाखवणार नाही का? ८ त्याच्या विश्वासाचा करार कायमचा गेला आहे का? त्याची अभिवचने पिढ्यानपिढ्या अयशस्वी होतील का? ९ देव दया करण्याचे विसरला का? त्याच्या रागाने त्याचा कल्वळा बंद केला आहे का? १० मी म्हणालो, हे माझे दुःख आहे, आमच्या प्रती परातपराचा उजवा हात बदलला आहे ११ पण मी परमेश्वराच्या कृत्यांचे वर्णन करीन; मी तुझ्या पुरातन काळच्या आश्र्यकारक कृत्यांविषयी विचार करीन. १२ मी तुझ्या सर्व कृत्यावर वित्तन करीन, आणि मी त्यावर काळजीपूर्वक विचार करीन. १३ हे देवा, तुझे मार्ग पवित्र आहेत, आमच्या महान देवाची कोणता देव तुलना करेल. १४ अद्भुत कृत्ये करणारा देव तूच आहेस. तू लोकांमध्ये आपले सामर्थ्य उघड केले आहे. १५ याकोब आणि योसेफ यांच्या वंशजाना, आपल्या लोकास आपल्या सामर्थ्यानि विजय दिला आहेस. १६ हे देवा, जलाने तुला पाहिले, जलानी तुला पाहिले आणि ते घावरले, खोल जले कंपित झाली. १७ मेघांनी पाणी खाली ओतते; आभाळ गडगडाटले; तुझे बाणही चमकू लागले. १८ तुझ्या गजिनीची वाणी वावटकित ऐकण्यात आली; विजांनी जग प्रकाशमय केले; पृथ्वी कंपित झाली आणि थरथरली. १९ समुद्रात तुझा मार्ग व महासागरात तुझ्या वाटा होत्या, पण तुझ्या पावलाचे ठसे कोठेही दिसले नाहीत. २० मोशे आणि अहरोन याच्या हाताने तू आपल्या लोकांस कळपाप्रमाणे नेलेस.

आसाफाचे स्तोत्र अहो माझ्या लोकांनो, माझी शिकवण ऐका, माझ्या तोंडच्या वचनाकडे लक्ष द्या. २ मी शहाणपणाचे गीत गाईन; मी पूर्वकाळच्या गुप्त गोष्टीबद्दल सांगेन. ३ ज्या आम्ही ऐकल्या आणि ज्या आम्हास समजल्या, त्या आमच्या वाडवडिलांनी आम्हास संगितल्या. ४ त्या आम्ही त्यांच्या वंशजापासून गुप्त ठेवणार नाही. त्या आम्ही पुढील पिढीला परमेश्वराची स्तुत्ये कृत्ये, त्याचे सामर्थ्य आणि त्याने केलेले आश्रये कृत्ये सांगू. ५ कारण त्याने याकोबात निर्बंध स्थापले आणि इसाएलाच्यांनी नियमशास्त्र नेमले. त्याने आमच्या पूर्वजांना आज्ञा दिल्या की, त्यांनी त्या आपल्या मुलांना शिकवाव्या. ६ त्याने ही आज्ञा यासाठी दिली की, पुढच्या पिढीले म्हणजे जी मुले जन्माला येतील, त्यांनी त्या आज्ञा जाणाव्या, त्या आपल्या स्वतःच्या मुलांना संगाव्या. ७ मग ते आपली आशा देवावर ठेवतील आणि त्याची कृत्ये विसरणार नाहीत परंतु त्याच्या आज्ञा पाळतील. ८ तर त्यांनी आपल्या पूर्वजासारखे हड्डी आणि बंडखोरे पिढी होऊ नये, त्यांनी आपले अंतःकरण योग्य राखले नाही, आणि जिचा आत्मा देवाला समर्पित व प्रामाणिक नवक्ता. ९ एफाइमाचे वंशज धनुष्यासह सशस होती, परंतु त्यांनी युद्धाच्यादिवशी पाठ फिरवती. १० त्यांनी देवाबरोबर करार पाळला नाही, आणि त्यांनी त्याचे नियमशास्त्र पालण्याचे नाकारले. ११ ते त्याची कृत्ये व त्याने दाखवलेली विस्मयकारक गोष्टी ते विसरले. १२ मिसर देशातल्या सोअन प्रांतात त्यांच्या वडिलांच्या दृष्टीसमोर त्याने आश्र्यकारक गोष्टी केल्या. १३ त्याने समुद्र दुभागला आणि त्यांना पलिकडे नेले, त्याने पाणी भिंतीसारखे उभे केले. १४ तो त्यांना दिवसा मेघ व रात्रभर अन्नीच्या प्रकाशात मार्ग दाखवित घेऊन जात असे. १५ त्याने रानात खडक फोडला,

आणि समुद्राची खोली पुरे भरण्यापर्यंत त्यांना विपुल पाणी दिले. १६ त्याने खडकातून पाण्याचे प्रवाह आणि नदीसारखे पाणी बाहेर वाहविले. १७ तरी ते त्याच्याविरुद्ध पाप करितच राहिले. रानात परातपराविरुद्ध बंड केले. १८ नंतर त्यांनी आपली भूक तृप्त करण्यासाठी, अन्न मागून आपल्या मनात देवाला आव्हान दिले. १९ ते देवाविरुद्ध बोलले, ते म्हणाले, “देव खरोखर आम्हास रानात भोजन देऊ शकेल का? २० पहा, त्याने खडकावर प्रहार केला तेव्हा पाणी उसलून बाहेर पडले, आणि पाण्याचे प्रवाह भरून वाहू लागले. पण भाकरही देऊ शकेल काय? तो आपल्या लोकांसाठी मांसाचा पुरवठा करील काय?” २१ जेव्हा परमेश्वराने हे ऐकले, तेव्हा तो रागवला; म्हणून याकोबावर त्याचा आगिन भडकला, आणि त्याच्या रागाने इसाएलावर हल्ला केला, २२ कारण त्यांनी देवावर विश्वास ठेवला नाही, आणि त्याच्या तारणावर भरवसा ठेवला नाही. २३ तरी त्याने व आभाळाला आज्ञा दिली, आणि आभाळाचे दरवाजे उघडले. २४ खाण्यासाठी त्याने त्याच्यावर मानाचा वर्षाव केला, आणि त्यांना आकाशातून थान्य दिले. २५ देवदूतांची भाकर लोकांनी खाल्ली. त्याने त्यांना भरपूर अन्न पाठवून दिले. २६ त्याने आकाशात पूर्वेच वारा वाहविला, आणि त्याच्या सामर्थ्याने त्याने दीक्षिणेच्या वायाला मार्ग दाखवला. २७ त्याने त्यांच्यावर थुळीप्रमाणे मांसाचा आणि समुद्रातील वाळूप्रमाणे असंख्य पक्षकांचा वर्षाव केला. २८ ते त्यांच्या छावणीच्यामध्ये पडले, त्यांच्या तंबूच्या सर्व सभोवती पडले. २९ मग त्यांनी ते खाल्ले आणि तृप्त झाले. त्यांच्या हावेप्रमाणे त्याने त्यांना दिले. ३० पण अजून त्यांची तृप्ती झाली नव्हती; त्यांचे अन्न त्यांच्या तोडांतच होते. ३१ त्याच क्षणातात, देवाच्या कोपाने त्याच्यावर हल्ला केला, आणि त्यांच्यातील बलवानास मारून टाकले. त्याने इसाएलालाच्या तरुणास हाणून पाडले. ३२ इतके झाले तरी ते पाप करितच राहीले, आणि त्यांनी त्याच्या आश्र्यकारक कृत्यावर विश्वास ठेवला नाही. ३३ म्हणून देवावे त्यांचे दिवस थोडके केले; त्यांचे आयुष्य भयानक भयात संपवले. ३४ जेव्हा कधी देवावे त्यांना पीडिले, तेव्हा त्यांनी त्याचा शोध घेण्यास सुरवात केली. उत्सुकतेने ते त्याच्याकडे वरले. ३५ देव आम्या खडक आहे, आणि परातपर देव आमचा सोडवणारा याची आठवण त्यांना झाली. ३६ पण त्यांनी आपल्या मुखाने त्याची खोटी स्तुती केली आणि आपल्या जीभेने त्याच्याजवळ लबाडी केली. ३७ कारण त्यांचे मन त्यांच्याठाची स्थिर नव्हते, आणि ते त्याच्या कराराशी एकनिष्ठ नव्हते. ३८ परंतु तो दयाळू असल्यामुळे त्यांच्या अपराधांची क्षमा करतो आणि त्याने त्यांचा नाश केला नाही. होय, तो अनेक वेळा आपला राग आवरून धरतो, आणि आपला सर्व राग भडकू देत नाही. ३९ ती केवळ देह आहेत, वारा वाढून निघू जातो आणि तो परत येत नाही याची त्याने आठवण केली. ४० त्यांनी किंती वेळा रानात त्याच्याविरुद्ध बंडखोरी केली, आणि पडिक प्रदेशात त्यांनी त्यास दु: खी केले. ४१ पुन्हा आणि पुन्हा देवाला आव्हान केले, आणि इसाएलालाच्या पवित्र प्रभूला खूप दु: खविले. ४२ त्यांनी त्याच्या सामर्थ्याविषयी विचार केला नाही, त्याने त्यांना शत्रूपासून कर्से सोडवले होते. ४३ मिसरात जेव्हा त्याने आपली धावरून सोडाणारी चिन्हे आणि सोअनाच्या प्रांतात आपले चमत्कारही दाखविले ते विसरले. ४४ त्याने मिसियांच्या नद्यांचे रक्तात रुपांतर केले. म्हणून त्यांच्या प्रवाहातील पाणी त्यांच्याने पिववेणा. ४५ त्याने चावणाच्या माशांचे थवे पाठवले त्यांनी त्यांना खाऊन टाकले, आणि बेडकांनी त्यांचा देश आच्छादला. ४६ त्याने त्यांची पिके नाकतोड्यांच्या हवाली आणि त्यांच्या श्रमाचे फळ ठोळाला दिले. ४७ त्याने गरांनी त्यांच्या द्राक्षवेलीचा आणि त्यांच्या उंराच्या झाडांच्या नाश बफनी केला. ४८ त्याने त्यांची गुरुदोरे गरांच्या व त्यांचे कलप विजांच्या हवाली केली. ४९ त्याने आपल्या रायकर रागाने त्यांच्या विरुद्ध तडाख्ये दिले. ५० त्याने आपल्या रागासाठी मार्ग सपाट केला; त्याने त्यांना मरणापासून वाचविले नाही पण त्याने त्यांना मरीच्या हवाली केले. ५१

त्याने मिसरमध्ये प्रथम जन्मलेले सर्व, हामाच्या तंबूतील त्यांच्या शक्तीचे प्रथम जन्मलेले मारून टाकले. ५२ त्याने आपल्या लोकांस मेंढारांसारखे बाहेर नेले आणि त्याने त्याच्या कळपाप्रमाणे रानातून नेले. ५३ त्याने त्यांना सुखरुप आणि न भीता मार्गदर्शन केले, पण समुद्राने त्यांच्या शरूना बुद्धवून टाकले. ५४ आणि त्याने त्यास आपल्या पवित्र देशात, हा जो पर्वत आपल्या उजव्या हाताने मिळवला त्याकडे आणले. ५५ त्याने त्यांच्यापुढीन राष्ट्रांना हाकलून लावली, आणि त्यांना त्यांची वतने सूत्राने मापून नेमून दिली; आणि त्यांच्या तंबूत इसाएलाचे वंश वसविले. ५६ तरी त्यांनी परात्पर देवाला आहावान दिले आणि त्याच्याविरुद्ध बंडखोरी केली, आणि त्यांनी त्याच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. ५७ ते आपल्या पूर्वजाप्रमाणे अविश्वासू होते आणि त्यांनी विश्वासघातकी कृत्ये केली; फसव्या धनुष्याप्रमाणे ते स्वतंत्रपणे वलणारे होते. ५८ कारण त्यांनी आपल्या उंच जागा बांधल्या आणि देवाला क्रोधित केले आणि आपल्या कोरीव मूर्तीमुळे त्यास आवेशाने कोपविले. ५९ जेव्हा देवाने हे ऐकले, तो रागावला, आणि त्याने इसाएलाला पूर्णपणे डिंडकारले. ६० त्याने शिलोतले पवित्रस्थान सोडून दिले, ज्या तंबूत लोकांच्यामध्ये तो राहत होता. ६१ त्याने आपल्या सामर्थ्याचा कोश बंदिवासात जाण्याची परवानगी दिली, आणि आपले गौरव शरूच्या हातात दिले. ६२ त्याने आपले लोक तलवारीच्या स्वाधीन केले, आणि आपल्या वतनावर तो रागावला. ६३ अनीने त्यांच्या तरुण मनुष्यास खाऊन टाकले, आणि त्यांच्या तरुण सीयांना लग्नगीते लाभली नाहीत. ६४ त्यांचे याजक तलवारीने पडले, आणि त्यांच्या विधवा त्यांच्यासाठी रडल्या नाहीत. ६५ मग प्रभू झोपेतून जागा झालेल्या मनुष्यासारखा उठाला, द्राक्षरसामुळे आरोग्यी मारणाच्या सैनिकासारखा तो उठाला. ६६ त्याने आपल्या शरूना मारून मागे हाकलते; त्याने त्यांची कायमची नामुष्की केली. ६७ त्याने योसेफाचा तंबू नाकारला, आणि त्याने एफ्राईमाच्या वंशाचा स्वीकार केला नाही. ६८ त्याने यहूदाच्या वंशाला निवडले, आणि आपला आवडता सियोन पर्वत निवडला. ६९ उंच आकाशासारखे व आपण सर्वकाळ स्थापिलेल्या पूर्वीसारखे त्याने आपले पवित्रस्थान बांधले. ७० त्याने आपला सेवक दावीदाला निवडले, आणि त्यास त्याने मेंढारांच्या कोंडवाड्यांतून घेतले. ७१ आपले लोक याकोब व आपले वतन इसाएल याचे पालन करण्यास त्याने त्यास दुर्भत्या मेंढाच्या मारून काढून आणले. ७२ दावीदाने आपल्या मनाच्या सरळतेने त्याचे पालन केले, आणि आपल्या हातच्या कौशल्याने त्यास मार्ग दाखविला.

७१ आसाफाचे स्तोत्र हे देवा, परकी राणे तुड्या वतनात शिरली आहेत; त्यांनी तुझे पवित्र मंदिर भ्रष्ट केले आहे; त्यांनी यश्शलेमेचे डिगरे केले आहेत. २ त्यांनी तुड्या सेवकांची प्रेते आकाशातील पक्ष्यांना, व पृथ्वीवरील पश्शाना तुड्यावर विश्वास ठेवण्याचं मांस खाण्यासाठी दिले आहे. ३ त्यांनी यश्शलेमेचे भोवती पाण्यासारखे रक्ताचे पाट वाहविले आहेत; आणि त्यांना पुरुणास कोणी राहिले नद्दते. ४ आम्ही आमच्या शेजांयास निंदास्पद, आमच्या भोवतालच्या लोकांस थट्टा आणि उपहास असे झाले आहोत. ५ हे परमेश्वरा, हे कोठवर चालणार? सर्वकाळार्थीत तू रागावलेला राहशील का? तुड्यी ईर्षा अग्नीसारखी कोठपर्यंत जळत राहील? ६ जी राणे तुला ओळखत नाहीत, जी राज्ये तुड्या नावाने धावा करीत नाहीत, त्यांच्यावर तू आपला क्रोध ओत. ७ कारण त्यांनी याकोबाला खाऊन टाकले आहे, आणि त्यांनी त्याच्या खेड्यांचा नाश केला आहे. ८ आमच्याविरुद्ध आमच्या पूर्वजांची पापे आठवू नकोस. तुड्यी करुणा आमच्यावर लवकर होवो, कारण आम्हास तुड्यी नितांत गरज आहे. ९ हे आमच्या तारणाच्या देवा, तू आपल्या नावाच्या गौरवाकरता, आम्हास मदत कर; आम्हास वाचव आणि आपल्या नावाकरता आमच्या पापांची क्षमा कर. १० ह्यांचा देव कोठे आहे असे राष्ट्रांनी का म्हणावे? तुड्या सेवकांचे जे रक्त पाडले गेले, त्याबद्दलचा सूड उगविण्यात आला आहे हे आमच्या देखत राष्ट्रांमध्ये कळावे. ११ कैद्यांचे कण्हणे तुड्या

कानी येऊ दे; ज्या मुलांना मारण्यासाठी नेमले आहे त्यांना आपल्या महान सामर्थ्यनि जिवंत ठेव. १२ हे प्रभू, आमच्या शेजारी राष्ट्रांनी ज्या अपमानाने तुला अपमानीत केले त्यांच्या पदीरी तो उलट सात पटीने घाल. १३ मग आम्ही तुझे लोक आणि तुड्या कळपातील मेंढे ते आम्ही सर्वकाळ तुला धन्यवाद देऊ. आम्ही सर्व पिंड्यानपिंड्या तुड्यी स्तुती वर्णात जाऊ.

८० आसाफाचे स्तोत्र हे इसाएलाच्या मेंढपाळा, जो तू योसेफाला कळपाप्रमाणे चालवितोस तो तू लक्ष दे. जो तू करुवंच्यावर बसतोस, आम्हावर प्रकाश पाड. २ एफ्राइम आणि बन्यामीन व मनश्शे यांच्यासमोर तू आपल्या सामर्थ्यनि खळबळ उडव; ये व आम्हास वाचव. ३ हे देवा, तू आमच्या पुन्हा स्वीकार कर; आपला मुख्यप्रकाश आम्हावर पाड आणि आम्ही वाघू. ४ हे परमेश्वरा, सेनाधीश देवा, तुड्ये लोक प्रार्थना करीत असता तू कीती वेळ कोपलेला राहशील? ५ तू त्यांना अश्रूंयी भाकर खावयास दिली आहे. आणि मोर्णा प्रमाणात आसवे पिण्यास दिली आहेत. ६ तू आम्हास आमच्या शेजांच्या भांडणाचे निमित्त करतोस, आणि आमचे शरू आपसात आम्हास हस्तात. ७ हे सेनाधीश देवा, पुन्हा आमच्या स्वीकार कर. आपला मुख्यप्रकाश आम्हावर पाड आणि आम्हास वाचव. ८ मिसर देशातून तू द्राक्षवेल काढून आणिला; राष्ट्रांना घालवून देऊन तो त्यांच्या भूमीत लाविला. ९ तू त्यांकरता जागा तयार केली; त्याने मूळ धरले आणि देश भरून टाकला. १० त्यांच्या सावलीने पर्वत, त्याच्या फांड्यांनी देवाचे उच्च गंधसरू आच्छादून टाकले. ११ त्याने आपल्या फांड्या समुद्रार्पयत आणि आपले कोब फरात नदीर्पयत पाठविले. १२ तू त्यांची कुंपणे कां मोडली? त्यामुळे वाटेने येणारे जाणारे सगळे त्याचे फळ तोडतात. १३ रानडुकरे येऊन त्याची नासधूस करतात. आणि रानटी पशू त्यास खाऊन टाकतात. १४ हे सेनाधीश देवा, तू मागे फिर; स्वगतीनून खाली बघ आणि लक्ष पुरव आणि या द्राक्षवेलीची काळजी घे. १५ हे मूळ तू आपल्या उजव्या हाताने लाविले आहे, जो कोब तू आपणासाठी सबल केला आहे त्याचे रक्षण कर. १६ ती अनीने जळाली आहे आणि ती तोडून टाकली आहे; तुड्या मुख्याच्या धमकीने तुड्ये शत्रू नष्ट होतात. १७ तुड्या उजव्या हाताला असलेल्या मनुष्यावर तू आपल्यासाठी बलवान केलेल्या मानवपुत्रावर तुड्या हात राहो; १८ मग आम्ही तुड्यापासून मागे फिरणार नाही; तू आम्हास जिवंत कर आणि आम्ही तुड्या नावाचा धावा करू. १९ हे परमेश्वर, सेनाधीश देवा, तू आम्हास परत आण. आमच्यावर आपला मुख्यप्रकाश पाड आणि आमचा बाचव होईल.

८१ आसाफाचे स्तोत्र देव जो आमचे सामर्थ्य, त्यास मोठ्याने ग; याकोबाच्या देवाचा आनंदाने जयजयकर करा. २ गाणे गा आणि डफ वाजवा, मंजुळ वीणा व सतार वाजवा. ३ नव चंद्रदर्शनाला, पौरिंमिस, आमच्या सणाच्या दिवसाची सुरवात होते त्या दिवरी एडक्याच्या शिंगाचा कर्णा वाजवा. ४ कारण हा इसाएलासाठी नियम आहे. हा याकोबाच्या देवाने दिलेला विधी आहे. ५ जेव्हा तो मिसर देशाविरुद्ध गेला, तेव्हा त्याने योसेफामध्ये त्याने साक्षीसाठी हा नियम लावला. तेथे मला न समजाणी भाषा मी ऐकली. ६ मी त्याच्या खांद्यावरे ओझे काढून टाकले आहे; टोपली धरण्यापासून त्याचे हात मोकळे केले आहेत. ७ तू संकटात असता आरोग्ली केली, आणि मी तुला मदत केली; मी तुला मेघगजनिच्या गुप्त स्थळातून उत्तर दिले; मी मरीबाच्या पाण्याजवळ तुमची परीक्षा घेतली. ८ अहो माझ्या लोकांन, माझे ऐका, कारण मी तुम्हास सूचना देतो, हे इसाएला जर तू मात्र माझे ऐकशील तर बे होईल. ९ तुड्यामध्ये परके देव नसावेत; तू कोण्याची परक्या देवाची उपासना करू नकोस. १० मीच तुड्या देव परमेश्वर आहे, मीच तुम्हास मिसर देशातून बाहेर आणले. तू आपले तोंड चांगले उघड आणि मी ते भरीन. ११ परंतु माझ्या लोकांनी माझी वाणी ऐकली नाही, इसाएलाने माझी आज्ञा पाळली नाही. १२ म्हणून मी त्यांना त्यांच्या हटवादी मागाने वागू दिले, अशासाठी की जे त्यांच्या दृष्टीने योग्य आहे ते त्यांनी करावे. १३ अहा, जर

माझे लोक माझे ऐकील; अहा, जर माझे लोक माझ्या मागानि चालतील तर वरे होईल! १४ मग मी त्यांच्या शत्रूंचा त्वरेन पराभव करीन आणि अत्याघार करण्याविसरुद्ध आपला हात फिरवीन. १५ परमेश्वराचा द्वेष करणारे भिटीने त्याच्यापुढे दबून जातील. ते सर्वकाळ अपमानीत राहतील. १६ मी इसाएलास उत्तम गहू खाण्यास देईन; मी तुला खडकातल्या मधाने तृप्त करीन.

२३ आसाफाचे स्तोत्र देव दैवी मंडळीत उभा आहे, तो देवांच्यामध्ये न्याय देतो. २ कोठपर्यंत तुम्ही अन्यायाने न्याय कराल? आणि दुर्णां पक्षपातीपणा दाखवाल? ३ गरीबांना आणि पितृहीनांना संरक्षण दें; त्या पीडित व दरिद्री यांच्या हक्काचे पालन करा. ४ त्या गरीब व गरजवंताना बचाव करा. त्यांच्या दुष्टांच्या हातातून त्यांना सोडवा. ५ “ते जाणत नाहीत किंवा समजत नाहीत; ते अंथरात इकडेतिकडे भटकत राहतात; पृथ्वीचे सर्व पाये डासळले आहेत.” ६ मी म्हणालो, “तुम्ही देव आहात, आणि तुम्ही सर्व परात्पराची मुले आहात.” ७ तरी तुम्ही मनुष्यासारखे मरात, आणि एखादा सरदारासारखे तुम्ही पडाल. ८ हे देवा, ऊठ! पृथ्वीचा न्याय कर, कारण तू सर्व राष्ट्रे वतन करून घेशील.

२४ आसाफाचे स्तोत्र हे देवा, गप्प राहू नकोस. हे देवा, आमच्याकडे दुर्लक्ष करू नको आणि स्वस्थ राहू नकोस. २ पाहा, तुझे शत्रू गलबला करीत आहेत, आणि जे तुझा द्वेष करतात त्यांनी आपले डोके उंच केले आहे. ३ ते तुझ्या लोकांविरुद्ध गुरुत योजना आस्तीत. आणि ते एकत्र मिळून तुझ्या आश्रिताविरुद्ध योजना करतात. ४ ते म्हणतात, “या आणि आपण त्यांचा एक राष्ट्र म्हणून नाश करू. यानंतर इसाएलाचे नावही आणखी आठवणित राहणार नाही. ५ त्यांनी एकमताने, एकत्र मिळून मसलत केली आहे, ते तुझ्याविरुद्ध करार करतात. ६ ते तंबूत राहणारे अदोमी आणि इश्माएली, मवाब आणि हगारी, ७ गवाल, अम्मोन व अमालेकचे, पलिई आणि सोरकर हे ते आहेत. ८ अश्वारोहनी त्यांच्यारी करार केला आहे; ते लोटाच्या वंशजांना मदत करीत आहेत. ९ तू जसे मिदानाला, सीसारा व याची यांना किशेन नदीजवळ केलेस तसेच तू त्यांना कर. १० ते एन-दोर येथे नष्ट झाले, आणि ते भूमीला खत झाले. ११ तू ओरेब व जेब यांच्यासारखे त्यांच्या उमरावाना कर, जेबव व सलमुना यांच्यासारखे त्यांच्या सर्व सरदारांचे कर. १२ ते म्हणाले, देवाची निवासस्थाने आपण आपल्या ताव्यात घेऊ. १३ हे माझ्या देवा, तू त्यांना वावटीच्या धुरल्यासारखे, वाय्यापुढील भुसासारखे तू त्यांना कर. १४ अग्नी जसा वनाला जाळतो, व ज्वाला जारी डोंगराला पेटवते. १५ तसा तू आपल्या वादळाने त्यांचा पाठलाग कर, आणि आपल्या तुफानाने त्यांना घावरून सोड. १६ हे परमेश्वर, त्यांची चेहे लज्जेने भर यासाठी की, त्यांनी तुझ्या नावाचा शोध करावा. १७ ते सदासर्वकाळ लज्जित व घावरे होवोत; ते लज्जित होऊन नष्ट होवोत. १८ नंतर तू मात्र तूच परमेश्वर, या नावाने सर्व पृथ्वीवर परात्पर आहेस असे त्यांना कळेल.

२५ कोराहाच्या मुलांची स्तोत्रे हे सेनाधीश परमेश्वरा, तू जेथे राहोती जागा किती लावण्यपूर्ण आहे. २ माझ्या जिवाला परमेश्वराच्या अंगणाची खूप आतुरता लागली, असून तो अतितुस्कही झाला आहे, माझा जीव व देव जिंवत देवाला आरोळी मारीत आहे. ३ हे सेनाधीश परमेश्वरा, माझ्या राजा, माझ्या देवा, तुझ्या वेद्यांजवळ चिमणीला आपले घर आणि निळवीला आपली पिल्ले ठेवण्यासाठी कोटे सापडले आहे. ४ जे तुझ्या घरात राहतात ते आशीर्वादित आहेत; ते निरंतर तुझी स्तुती करीत राहतील. ५ ज्या मनुष्याचे सामर्थ्य तुझ्यात आहे, ज्याच्या मनात सीयोनेचे राजमार्ग आहेत तो आशीर्वादित आहे. ६ शोकाच्या खो-यातून जाताना, त्यांना पिण्याच्या पाण्याचे झारे सापडतात. आगोटीचा पाऊस त्यांना पाण्याच्या तलावाने झाकतो. ७ ते सामर्थ्यपिसूम सामर्थ्यात जातात; त्यांतील प्रत्येकजणाला सियोनेत देवाचे दर्शन लाभेत. ८ हे सेनाधीश परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक;

याकोबाच्या देवा, मी जे सांगतो ते माझे ऐक. ९ हे देवा, तू आमची ढाल आहेस; अवलोकन कर, तू आपल्या अभिज्ञाताच्या मुखाकडे दृशी लाव. १० तुझ्या अंगणातला एक दिवस इतर ठिकाणातल्या हजार दिवसांपेक्षा उत्तम आहे; दुईशीच्या तंबूत राहण्यापेक्षा माझ्या देवाच्या घराचा द्वारपाल होणे हे मला चांगले आहे. ११ कारण परमेश्वर देव आमचा सूर्य आणि ढाल आहे; परमेश्वर अनुग्रह आणि गौरव देतो; जे प्रामाणिकपणे चालतात त्यांना उत्तम ते दिल्यावाचून तो राहणार नाही. १२ हे सेनाधीश परमेश्वरा, जो मनुष्य तुझ्यावर भरवसा ठेवतो तो आशीर्वादित आहे.

२६ कोराहाच्या मुलांची स्तोत्रे हे परमेश्वरा, तू आपल्या देशावर अनुग्रह दाखवाला आहेस; तू याकोबाला बंदिवासातून परत आणले आहेस. २ तू आपल्या लोकांच्या पांपांची क्षमा केली आहेस. तू त्यांची सर्व पापे झाकून टाकली आहेत. ३ तू आपला सर्व क्रोध काढून घेतला आहे; आणि आमच्यावरील भयंकर क्रोधापासून मागे फिरला आहेस. ४ हे आमच्या तारणाच्या देवा, आम्हास परत आण, आणि आमच्यावरचा तुझा असंतोष दूर कर. ५ सर्वकाळपर्यंत तू आमच्यावर रागावलेला राहशील का? पिळ्यानपिळ्या तू रागावलेला राहशील काय? ६ तुझ्या लोकांनी तुझ्याठारी आनंद करावा, म्हणून तू आम्हास परत जिंवत करणार नाहीस का? ७ हे परमेश्वरा, तुझ्या दयेया अनुभव आम्हास येऊ दे; तू कबूल केलेले तारण आम्हास दे. ८ परमेश्वर देव काय म्हणेल ते मी ऐकून घेईन. कारण तो आपल्या लोकांशी व विश्वासू अनुयायींशी शांती करेल, तरी मात्र त्यांनी मूर्खाच्या मागकडे पुर्हा वळू नये. ९ खचित जे त्यास भितात त्यांच्याजवळ त्याचे तारण आहे; यासाठी आमच्या देशात वैभव रहावे. १० दया व सत्य एकत्र मिळाली आहेत; निती आणि शांती यांनी एकमेकांचे चुंबन घेतले आहे. ११ पृथ्वीतून सत्य बाहेर पडत आहे, आणि स्वर्गापूर्वून नितिमत्व खाली पाहत आहे. १२ जे उत्तम ते परमेश्वर देईल, आणि आमची भूमी आपले पिक देर्ल. १३ त्याच्यासमोर नितीमत्व चालेल, आणि त्याच्या पावलांसाठी मार्ग तयार करील.

२७ दाविदाची प्रार्थना हे परमेश्वरा, माझे ऐक, आणि मला उत्तर दे, कारण मी दीन आणि दरिद्री आहे. २ माझे रक्षण कर, कारण मी तुझा निष्ठावंत आहे; हे माझ्या देवा, तुझ्यावर विश्वास ठेवाण्या सेवकाचे रक्षण कर. ३ हे प्रभू, माझ्यावर दया कर, कारण मी दिवसभर तुला हाक मारतो. ४ हे प्रभू, माझ्या सेवकाचा जीव आनंदित कर, कारण मी आपला जीव वर तुझ्याकडे लावतो. ५ हे प्रभू, तू उत्तम आहेस आणि क्षमा करण्यास तयार आहेस, आणि जे सर्व तुला हाक मारतात त्यांना तू महान दया दाखवतोस. ६ हे परमेश्वरा, माझ्या प्रार्थनेला कान दे; माझ्या काकुलीतीच्या वाणीकडे लक्ष दे. ७ हे परमेश्वरा, मी आपल्या संकटाच्या दिवसात तुला हाक मारीन, कारण तू मला उत्तर देशील. ८ हे प्रभू, देवांमध्ये तुझ्याशी तुलना करात येईल असा कोणीही नाही. तुझ्या कृत्यासारखी कोणीतीही कृचे नाहीत. ९ हे प्रभू, तू निर्माण केलेली सर्व राष्ट्रे येतील आणि तुझ्यापुढे नमन करतील. ते तुझ्या नावाला आदर देतील. १० कारण तू महान आहेस व तू आश्वर्यकारक गोष्टी करतोस; तूच फक्त देव आहेस. ११ हे परमेश्वरा, मला तुझे मार्ग शिकव, मग मी तुझ्या सत्यात चालेन. तुझ्या नावाचे भय धरण्यास माझे चित्त एकाग्र कर. १२ हे प्रभू, माझ्या देवा, मी अगदी आपल्या मनापासून तुझी स्तुती करीन; मी सर्वकाळ तुझ्या नावाचे गौरव करीन. १३ कारण माझ्यावर तुझी महान दया आहे; तू माझी जीव मृत्यूलोकापासून सोडवला आहेस. (Sheol h7585) १४ हे देवा, उद्दृत लोक माझ्याविरुद्ध उठले आहेत. हिसाचारी लोकांची टोळी माझा जीव घेण्यास पाहत आहे. त्यांना तुझ्यासाठी काही आदर नाही. १५ तरी हे प्रभू, तू दयाळू आणि कृपाळू देव आहेस. मंदक्रोध, आणि दिवा व सत्य यामध्ये विपुल आहेस. १६ तू माझ्याकडे वळून माझ्यावर कृपा कर; तू आपल्या दासास आपले सामर्थ्य दे; आपल्या दासीच्या मुलाचे तारण कर. १७ हे

परमेश्वरा, तुझ्या अनुग्रहाचे चिन्ह दाखव. कारण तू माझे साहाय्य व सांत्वन केले आहे. मग माझा देव उपर्याक्षर करणाऱ्यांनी ते पाहावे, आणि लिजित क्वावे.

५७ परमेश्वराचे नगर पवित्र पर्वतावर स्थापले आहे. २ याकोबाच्या सर्व तंबूपैक्षा परमेश्वरास सियोनेचे द्वार अधिक प्रिय आहे. ३ हे देवाच्या नगरी, तुझ्याविषयी गौरवाच्या गोष्टी सांगितल्या आहेत. ४ राहाव आणि बाबेल माझे अनुयायी आहेत असे मी सांगेन. पाहा, पलिष्ठी, सोर व कूश म्हणतात त्यांचा जन्म तेथलाच. ५ सियोनेविषयी असे म्हणतील की, हा प्रत्येक तिच्यात जन्मला होता; आणि परात्पर स्वतः तिला प्रस्थापित करील. ६ लोकांची नोंदवी करताना, ह्याचा जन्म तेथलाच होता असे परमेश्वर लिहील. ७ गायन करणारे आणि वाढे वाजवणारेही म्हणतील की, माझ्या सर्व पाण्याचे झारे तुझ्यात आहेत.”

८८ कोराहाच्या मुलांची स्तोत्रे हे परमेश्वरा, माझ्या तारणाच्या देवा, मी रात्र व दिवस तुझ्यापुढे आरोली करतो. २ माझी प्राध्याना एक; माझ्या आरोलीकडे लक्ष दे. ३ कारण माझा जीव कलेशांनी भरला आहे, आणि माझे जीवन मृतलोकाजवळ आले आहे. (Sheol h7585) ४ खाचेत खाली जातात त्यांच्यासारखे लोक माझ्याशी वागत आहेत; मी असाहाय्य मनुष्यासारखा आहे. ५ मला मृतमध्ये सोडून दिले आहे; अशा मृतासारखा जो कबरेत पडून राहतो, ज्याची तू अणाऱ्यी खडखल घेत नाहीस, ज्याला तुझ्या सामर्थ्यापासून कापून टाकले आहेत, त्यांच्यासारखा मी झालो आहे. ६ तू मला त्या खड यांतल्या खालच्या भागात, काळीखात व अगदी खोल जागी टाकले आहेस. ७ तुझ्या क्रोधाचे खूप ओळे माझ्यावर पडले आहे, आणि तुझ्या सर्व लाटा माझ्यावर जोराने आपटत आहेत. ८ तुझ्यापुढे माझ्या ओळखीचे मला टाळतात. त्यांच्या दृष्टीने माझा त्यांना वीट येईल असे तू केले आहे; मी आत कोंडलेला आहे आणि मी निस्टू शकत नाही. ९ काशमुळे माझे डोळे थकून जात आहेत; हे परमेश्वरा, मी दिवसभर तुला आरोली मारित आहे. मी आपले हात तुझ्यापुढे पसरत आहे. १० तू मृतांसाठी चमत्कार करशील काय? जे मरण पावलेले आहेत ते उठून तुझी सुती करतील काय? ११ तुझ्या देयेची व प्रामाणिकपणाची कबरेत किंवा मृतांच्या जारी घोषणा होईल का? १२ तुझ्या विस्मयकारक कृतीचे अंथारात किंवा विस्मरणलोकी तुझी नितीमत्व कलेल काय? १३ परंतु हे परमेश्वरा, मी तुला आरोली मारतो; सकाळी माझी प्राध्याना तुझ्यापुढे सादर होते. १४ हे परमेश्वरा, तू माझा त्याग का केलास? तू आपले मुख्य माझ्यापासून का लपवतोस? १५ मी नेहमीच पीडित असून माझ्या तरुणपणापासूनच मरणोन्मुख झालो आहे; मी तुझ्या दहशीतीने व्यथित झाली आहे; मी काहीच करू शकत नाही. १६ तुझा संतप्त क्रोध माझ्यावर नंच चालला आहे, आणि तुझ्या घाबरून सोडणाच्या कृत्यांनी माझा संपूर्ण नाश केला आहे. १७ त्यांनी दिवसभर मला जलाप्रामाण घेरले आहे; त्यांनी मला सर्वस्वी वेढून टाकले आहे. १८ तू माझ्यापासून प्रत्येक मित्राला आणि परिविताना दूर केले आहेस. माझा परिचयाचा केवळ काळोख आहे.

५९ एथानाचे स्तोत्र मी परमेश्वराच्या विश्वासाच्या कराराच्या कृतीचे गीत सर्वकाळ गाईन. मी तुझी सत्यता भावी पिढ्यांना जाहीर करीन. २ कारण मी म्हणालो आहे की, विश्वासाचा करार सर्वकाळासाठी स्थापित होईल; तुझी सत्यता स्वर्गात तूच स्थापन केली आहेस. ३ मी माझ्या निवडलेल्याशी करार केला आहे, मी आपला सेवक दावीद ह्याच्याशी शपथ वाहिली आहे. ४ मी तुझ्या वंशाजांची स्थापना सर्वकाळ करीन, आणि तुझे राजासन सर्व पिढ्यांसाठी स्थापिन. ५ हे परमेश्वरा, तुझ्या विस्मयकारक कृतीची सुती आकाश करील, तुझ्या सत्येतीची सुती पवित्रजनांच्या मंडळीत होईल. ६ कारण परमेश्वराशी तुलना होऊ शकेल असा आकाशात कोण आहे? देवाच्या मुलांपैकी परमेश्वरासारखा कोण आहे? ७ पवित्र जनांच्या सभेत ज्याचा सन्मान होतो असा तो देव आहे; आणि त्याच्या सभोवती

असणाऱ्या सर्वांपेक्षा तो भितीदायक आहे. ८ हे सेनाधीश देवा, परमेश्वरा, हे परमेश्वरा, तुझ्यासारखा कोण समर्थ आहे? तुझी सत्यता तुझ्याभोवती आहे? ९ सुमुद्राच्या खवलण्यावर तू अधिकार चालवतोस; जेव्हा त्याच्या लाटा उसळतात, तेव्हा तू त्याना शांत करतोस. १० तू राहाबाला ठेचून त्याच्या चुराडा केलास. तू तुझ्या बलवान बाहूनी आपल्या शत्रूंना पांगवलेस. ११ आकाश तुझे आहे आणि पृथ्वीही तुझी आहे. तू जग आणि त्यातले सर्वकाही निर्माण केलेस. १२ उत्तर आणि दक्षिण निर्माण केल्या. तांबोर आणि हमोर तुझ्या नावाचा जयजयकार करतात. १३ तुला पराक्रमी भुज आहे आणि तुला बळकट हात आहे व तुझा उजवा हात उंचावला आहे. १४ निती आणि न्याय तुझ्या राजासनच्या पाया आहेत. कराराचा विश्वास आणि सत्य तुझ्यासमोर आहेत. १५ जे तुझी उपासना करतात ते आशीर्वादित आहेत. हे परमेश्वरा ते तुझ्या मुख्यप्रकाशात चालतात. १६ ते दिवसभर तुझ्या नावाची सुती करतात, आणि तुझ्या न्यायीपणांने ते तुला उंचावतात. १७ त्यांच्या शक्तीचे वैभव तू आहेस, आणि तुझ्या कृपेने आम्ही विजयी आहोत. १८ कारण आमची ढाल परमेश्वराची आहे; इसाएलाचा पवित्र देव आमचा राजा आहे. १९ पूर्वी तू आपल्या विश्वासाच्यांशी दृश्यात बोललास; तू म्हणालास, मी एका वीरावर मुकुट ठेवण्याचे ठरवले आहें; लोकांतू मिवडलेल्या एकास मी उंचावले आहे. २० मी माझा सेवक दावीद याला निवडले आहे; मी त्यास आपल्या पवित्र तेलाने अभिषेक केला आहे. २१ माझा हात त्यास आधार देईल; माझा बाहू त्यास बलवान करील. २२ कोणी शत्रू त्यास फसवणार नाही. दुष्टांची मुले त्यास छळणार नाहीत. २३ मी त्याच्या शत्रूंना त्याच्यापुढे विरुद्धन टाकीन; जे त्याचा द्वेष करतात त्यांना मारून टाकीन. २४ माझे सत्य आणि विश्वासाचा करार त्यांच्याबोरेबर राहील; माझ्या नावाने ते विजयी होतील. २५ मी त्याचा हात समुद्रावर आणि त्याचा उजवा हात नद्यांवर ठेवीन. २६ तो तो मला हात कामाऱ्य म्हणील, तू माझा पिता, माझा देव, माझ्या तारणाचा खडक आहेस. २७ आणि मी त्यास माझा प्रथम जन्मलेला पुत्र करीन, पृथ्वीवरील राजांत त्यास परमश्रेष्ठ करीन. २८ मी आपला विश्वासाचा करार त्यांच्यासाठी सर्वकाळ विस्तरील, आणि त्यांच्याबोरेबरचा माझा करार सर्वकाळ टिकेल. २९ त्याचे वंश सर्वकाळ राहील, आणि त्याचे राजासन आकाशाप्रमाणे टिकेल. ३० जर त्याच्या वंशजांनी माझी नियम सोडले आणि माझ्या आदेशाचा आज्ञाभांग केला. ३१ जर त्यांनी माझी नियम मोडले आणि माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. ३२ मग मी त्यांच्या बंडखोरांना काठीने, आणि त्यांच्या अपराधांना फटक्यांनी शिक्षा करीन. ३३ परंतु मी माझा विश्वासाचा करार त्यांच्यापासून काढून घेणार नाही; मी माझ्या वचनाशी निष्ठावान राहीन. ३४ मी माझा करार मोडणार नाही, किंवा माझ्या ओंगाचे शब्द बदलणार नाही. ३५ एकदा सर्वांसाठी मी आपल्या पवित्रतेची शपथ वाहिली आहे, आणि मी दावीदाशी खोटे बोलपार नाही. ३६ त्याची संतती सर्वकाळ राहील, आणि त्याचे राजासन माझ्यासमोर सूर्योप्रमाणे कायम राहील. ३७ ते चंद्राप्रमाणे सर्वकाळ टिकेल. आकाशात विश्वसनीय साक्षीदार आहेत. ३८ पण तरी तू आपल्या अभिषिक्तावर रागावलास, तू त्याचा त्याग केला, आणि नाकारलेस. ३९ तू आपल्या सेवकाशी केलेला करार सोडून दिलास. तू त्याचा मुकुट भूमीवर फेकून भ्रष्ट केलास. ४० तू त्याच्या सर्व भिंती पाडून टाकल्यास. तू त्याचे सर्व किल्से उघवस्त केलेस. ४१ सर्व येणारे त्यास लुटात. तो आपल्या शेजायांच्या तिरस्काराचा विषय झाला आहे. ४२ तू त्याच्या शत्रूंना उजवा हात उंच केला आहे. तू त्याच्या सर्व शत्रूंना आनंदित केले आहेस. ४३ तू त्याच्या तलवारीची धार बोथेट केली आहे. आणि युद्धात त्यास तू टिकाव धरू दिला नाहीस. ४४ तू त्याच्या तेजस्वितेचा शेवट केला; तू त्याचे सिंहासन जमिनीवर खाली आणलेस. ४५ तू त्याच्या तारुण्याचे दिवस कमी केले आहेत. तू त्यास लज्जेने झाकले आहेस. ४६ हे परमेश्वरा, किती वेळ? तू आपल्या स्वतःला सर्वकाळ लपविणार काय? तुझ्या राग अग्नीसारखा किती वेळ जळेल? ४७ माझे आयुष्य किती कमी आहे याविषयी विचार कर, तू

सर्व मानव पुत्र निर्माण केलेस ते व्यर्थच काय? ४८ कोण जिवंत राहिल आणि मरणार नाही किंवा कोण आपला जीव अधोलोकातून सोडवील? (Sheol h7585) ४९ हे प्रभू ज्या सत्यतेत तू दावीदाशी शपथ वाहिली, ती तुझी पूर्वीची विश्वासाच्या कराराची कृत्ये कोठे आहेत? ५० हे प्रभू तुझ्या सेवकाविरुद्धची थट्टा होत आहे; आणि अनेक राष्ट्राकून झालेला अपमान मी आपल्या हृदयात सहन करत आहे हे तू लक्ष्यत आण. ५१ हे परमेश्वरा, तुझी शत्रू जोराने अपमान करतात; ते तुझ्या अभिषिक्ताच्या पावलांची थट्टा करतात. ५२ परमेश्वरास सदासर्वकाळ धन्यवाद असो. आमेन आणि आमेन.

१० मोशेचे स्तोत्र हे प्रभू, तू सर्व पिढ्यानपिढ्या आमचे निवासस्थान

आहेस. २ पर्वत अस्तित्वात येण्यापूर्वी किंवा पृथीवी व जग निर्माण होण्याआधीच, अनादिकाळापासून ते अनंतकाळापर्यंत तूच देव आहेस. ३ तू मनुष्यास पुन्हा मातीस मिळवतोस, आणि तू म्हणतोस, “अहो मनुष्याच्या वंशजांनो परत या.” ४ कारण हजारो वर्षे तुझ्या दृष्टीने, कालच्या गेलेल्या दिवसासारखी, रात्रीच्या प्रहरसारखी आहेत. ५ पुराप्रमाणे तू त्यांना झाडून दूर नेतोस आणि ते निप्रेप्रमाणे क्षणिक आहेत, सकाळी उगवणाऱ्या गवतासारखे ते आहेत. ६ सकाळी ते उगवते आणि वाढते; संध्याकाळी ते निस्तेजे होते व वाळून जाते. ७ खरोखर, आम्ही तुझ्या रागाने नष्ट होते, आणि तुझ्या कोपाने आम्ही घाबरून जातो. ८ तू आमचे अपराध आपल्यापुढे ठेवले आहेत. आमचे गुप्त पाप तुझ्या प्रकाशाच्या समक्ष ठेवले आहे. ९ तुझ्या क्रोधाखालून आमचे आयुष्य निघून जाते; आमची वर्ष उसाशाप्रमाणे त्वरिणे संपूर्ण जातात. १० आमचे आयुष्य सत्तर वर्षे आहे, किंवा जर आम्ही निरोपी असलो तर ऐंशी वर्षे आहे; पण तरी आमच्या आयुष्यातील उत्तम वर्षे समस्या आणि दुःख यांच्या निशाणीने भरलेले आहे. होय, ते लक्वर सरते आणि आम्ही दूर उडून जातो. ११ तुझ्या क्रोधाखाली तीव्रता कोणाला माहित आहे; तुझी भिती बालगण्याइतका तुझ्या क्रोध कोण जाणतो? १२ म्हणून आम्हास आमचे आयुष्य असे मोजण्यास शिकव की आम्ही ज्ञानाने जगण्यास शिकू. १३ हे परमेश्वर, परत फीर, किंवा वेळ तू उशीर करशील? तुझ्या सेवकावर दया कर. १४ तू आपल्या दयेने आम्हास काळीकृतृपत कर म्हणजे आम्ही आपले सर्व दिवस हषणी आणि आनंदाने घालवू. १५ जितके दिवस तू आम्हास पीडले त्या दिवसाच्या मानाने आणि जितकी वर्षे आम्ही समस्येचा अनुभव घेतला त्या वर्षाच्या मानाने आम्हांला आनंदित कर. १६ तुझी कृती तुझ्या सेवकांना, तुझी वैभव त्यांच्या मुलांना बघू दे. १७ प्रभू आमचा देव याची कृपा आम्हांवर असो. आमच्या हातच्या कामाला उन्नती दे; खरोखर, आमच्या हातच्या कामाला उन्नती दे.

११ जो परात्पराच्या आश्रयात राहतो, तो सर्वासमर्थ्याच्या सावलीत राहील.

२ मी परमेश्वराविषयी म्हणेन की, “तो माझा आश्रय आणि माझा किल्ला आहे, माझा देव, ज्यावर मी विश्वास ठेवतो.” ३ कारण तो तुला पारथ्याच्या पाशातून आणि नाश करणाऱ्या मरीपासून तुला सोडवील. ४ तो तुला आपल्या पंखानी झाकील, आणि तुला त्याच्या पंखाखाली आश्रय मिळेल. त्याचे सत्य ढाळ व कवच आहे. ५ रात्रीच्या दहशतीचे भय, किंवा दिवसा उडण्या बाणाला, ६ किंवा अंधारात फिरण्याच्या मरीला किंवा भर दुपारी नाश करण्याच्या पटकीला तू भिणर नाहीस. ७ तुझ्या एका बाजूलू हजार पडले, आणि तुमच्या उजव्या हातास दहा हजार पडले, पण तरी ती तुझ्याजवळ येणार नाही. ८ तू मात्र निरीक्षण करशील, आणि दुर्णिना झालेली शिक्षा पाहील. ९ कारण परमेश्वर माझा आश्रय आहे असे म्हणून तू परात्परालासुद्धा आपले आश्रयस्थान केले आहेस. १० तुमच्यावर वाईट मात करणार नाही. तुमच्या घराजवळ कोणीही पिडा येणार नाही. ११ कारण तुझ्या सर्व मार्गात तुझी रक्षण करण्याची, तुझ्याविषयी तो आपल्या दिव्यदूतांना आज्ञा देईल. १२ ते तुला आपल्या हातांनी उचलून धरतील अशासाठी की, तू घसरून दगडावर पडू नये. १३ तू आपल्या पायाखाली

सिंह आणि नागाला चिरडून टाकशील; तू सिंह व अजगर ह्याला तुडवीत चालशील. १४ तो माझ्याशी निष्ठावान आहे, म्हणून मी त्यास सोडवीन; मी त्यास सुरक्षित ठेवीन कारण तो माझ्याशी प्रामाणिक आहे. १५ जेव्हा तो माझा धावा करील तेव्हा मी त्यास उत्तर देईन; संकटसमयी मी त्याच्याबोरबर राहीन; मी त्यास विजय देईन आणि त्याचा सम्मान करीन. १६ मी त्यास दीर्घायुष्य देईन, आणि त्यास माझे तारण दाखवीन.

१२ शब्दाथ दिवसाचे स्तोत्र परमेश्वराची उपकारस्तुती करणे आणि हे परात्परा, तुझ्या नावाला स्तुती गाणे ही चांगली गोण आहे.

२ सकाळी तुझे वातसल्य, आणि प्रत्येकरात्री तुझ्या सत्यतेबद्दल निवेदन करणे. ३ दहा ताराचे वाद्य, वीणवर आणि सतारीवर संगीत वाजवणे चांगले आहे. ४ कारण हे परमेश्वरा, तू आपल्या कृतीने मला हारिष्ठ केले आहे. तुझ्या हातच्या कृत्याविषयी मी आनंदाने गाईन. ५ हे परमेश्वरा, तुझी कृत्ये किंतु महान आहेत, तुझे विचार फार गहन आहेत. ६ पशुतुल्य मनुष्यास ते कल्त नाहीत, किंवा मूर्खाली ती समजत नाहीत, ७ दुष्ट गवताप्रमाणे उगवले, आणि सर्व वाईट करणारे भरभराटीस आले; तरीही त्यांचा कायमचा शेवटचा नाश राळलेला आहे. ८ परंतु हे परमेश्वरा, तू तर सदासर्वकाळ राज्य करशील. ९ हे परमेश्वरा, खरोखर, तुझ्या शत्रूकडे पाहा; सर्व वाईट करणारे विखरले आहेत. १० पण तू माझे शिंग रानबैलाच्या शिंगाप्रमाणे उचं तेले आहेस; मला तज्ज्ञा तेलाचा अधिषेध कळाला आहे. ११ माझ्या ढोळ्यांनी माझ्या शत्रूंच्या नाश पाहिला आहे; जे दुर्कर्मी माझ्यावर उठतात त्यांच्याविषयी माझ्या कानांनी ऐकले आहे. १२ नितीमान खजुरीसारखा समुद्र होईल, तो लाबनोनावरील गंधसरूसारखा वाढेल. १३ जे परमेश्वराच्या घरात लावलेल्या वृक्षासारखे आहेत; ते आपल्या देवाच्या अंगणात झापाट्याने वाढतील. १४ वृद्धपणातही ते फळ देत राहतील; ते टवटवीत आणि हिरवे राहतील. १५ हे यासाठी की, परमेश्वर सरळ आहे हे त्यांनी जाहीर करावे; तो माझा खडक आहे, आणि त्याच्याठाची काहीच अन्याय नाही.

१३ परमेश्वर राज्य करतो. त्याने ऐश्वर्याचा झागा घातला आहे; परमेश्वराने

सामर्थ्यचे वस घातले आहे; त्याने सामर्थ्यसारखा कमरपट्टा कसला आहे. जगही असे मजबूत स्थापले आहे, ते हालवले जाऊ शक्त नाही. २ तुझे राजासन प्रायीनकाळापासून स्थापलेले आहे; तू सर्वकाळापासून आहेस. ३ हे परमेश्वरा, महासागरांनी आवाज उंचावला आहे; आपला आवाज उंचावला आहे, महासागराच्या लाटा आदक्तात आणि गर्जना करतात. ४ खूप जलांच्या, महासागराच्या प्रचंड लाटांच्या गजनीहून उच्चरस्थानी असलेला परमेश्वर अधिक सामर्थ्यवान आहे. ५ तुझे नियम अतिसत्य आहेत; हे परमेश्वरा, तुझ्या घराला पवित्रता सदासर्वकाळ शोभते.

१४ हे परमेश्वरा, देवा तुझ्याकडे सूड घेणे आहे, तुझ्याकडे सूड घेणे आहे;

तू हे देवा आपले तेज ग्रगट कर. २ पृथीच्या न्यायारीशा, ऊठ, गर्विंशांना त्याचे उचित प्रतिफल दे. ३ हे परमेश्वरा, दुष्ट किंतु काळ, दुष्ट किंतु काळ विजयोत्सव करतील? ४ ते बडबड करतात आणि उर्मटपणे बोलतात आणि फुशारकी मारतात. ५ हे परमेश्वरा, ते तुझ्या लोकांस चिरडतात; जे तुझ्या मालकीचे राष्ट्र आहे त्यांना ते पीडितात. ६ ते विधवांना आणि उपर्यांचा जीव घेतात, आणि ते अनाथांचा खून करतात. ७ ते म्हणतात की, परमेश्वर बघणार नाही, याकोबाचा देव लक्ष देत नाही. ८ अहो तुम्ही मूर्ख लोकांने, समजून घ्या; मूर्खांने, तुझी कीषीपर्यंत शिकणार आहात? ९ ज्याने आपला कान घडविला तो ऐकणार नाही काय? ज्याने आपला डोळा बनविला तो पाहणार नाही काय? १० जो राष्ट्रांना शिस्त लावतो, तो शिक्षा करणार नाही का? जो मनुष्यांना ज्ञान शिकवतो, तो अज्ञानी असणार का? ११ परमेश्वर मनुष्यांचे विचार जाणतो, ते भ्रष्ट आहेत. १२ हे परमेश्वर ज्या मनुष्यास तू शिस्त लावतोस, ज्याला आपल्या नियमशासातून

शिकवितोस तो आशीर्वादित आहे. १३ दुष्टासाठी खाच खणली जाईपर्यंत, तू त्यास संकटसमयी विसावा देशील. १४ कारण परमेश्वर आपल्या लोकांस किंवा आपल्या वतनाला सोडून देणार नाही. १५ कारण न्याय नितीमानाकडे वळेल; आणि सरळ मनाचे सर्व तो अनुसरतील. १६ माझ्यासाठी दुर्कर्म करणाऱ्याविरुद्ध कोण लढेल? अन्याय करणाऱ्याविरुद्ध माझ्यासाठी कोण उभा राहिल? १७ जर परमेश्वराने मला मदत केली नसती, तर माझा जीव निवांतस्थानी कधीच जाऊन पडला असता. १८ जेव्हा मी म्हणतो, माझा पाय घसरला आहे, तेव्हा, परमेश्वरा, तुझा विश्वासाचा करार मला उचलून धरतो. १९ जेव्हा माझे मन खुप चिंताग्रस्त होत तेव्हा तुझ्यापसून लाभाणारे सांत्वन माझ्या जिवाला आनंदित करते. २० जे दुष्टपणाचे रेजासन कायद्याने अरिष्योजते ते तुझ्याशी संबंध ठेवाल काय? २१ ते नितीमानाच्या जिवाविरुद्ध एकवट होतात, आणि निर्दर्श्यांस देहांत शिक्षा देतात; २२ परंतु परमेश्वर माझा उंच बुरुज आहे, आणि माझा देव मला आश्रयाचा खडक आहे. २३ त्याने त्यांचा अन्याय त्यांच्यावरच आणला आहे; आणि त्यांच्याच दुष्टपणात तो त्याना नाहीसे करील. आमचा देव परमेश्वर त्याना नाहीसे करील.

९५ याहो या, आपण परमेश्वराचा जयजयकार करू; आपल्या ताराणाचा खडक त्याचा हावाने जयजयकार करू. २ उपकारस्तुती करीत त्याच्या सानिध्यात प्रवेश करू; स्तुतीचे स्तोत्रे गात त्याचा जयजयकार करू. ३ कराण परमेश्वर महान देव आहे आणि सर्व देवांहून तो श्रेष्ठ महान राजा आहे. ४ त्याच्या हाती पृथ्वीची खोल स्थाने आहेत; पर्वताची उंच शिखरेही त्याचीच आहेत. ५ समुद्र त्याचाच आहे, कारण त्यानेच तो निर्माण केला, आणि त्याच्या हाताने कोरडी भूमी घडवली गेली. ६ याहो या, आपला निर्माणकर्ता परमेश्वर यादुगुड्ये टेकू, त्याची उपासना करू, त्यास नमन करू; ७ कारण तो आपला देव आहे, आणि आपण त्याच्या कुरणारील लोक आणि त्याच्या हातारील मेंद्रे आहेत. आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल तर किती बरे होईल. ८ रमीबा येथल्याप्रमाणे किंवा मस्साच्या दिवशी रानात केले तसे आपली मने कठीण करू नका, ९ तेव्हा तुमच्या वडिलांनी माझ्या अधिकाराला आव्हान दिले, आणि जरी त्यांनी माझी कृती पाहिली होती, तरी माझ्या सहनशीलतेची परीक्षा केली. १० चालीस वर्ष त्या पिंडीवर मी रागवलो, आणि म्हणालो, हे बहकलेल्या मनाचे आहेत; त्यांनी माझे मार्ग जाणले नाहीत. ११ म्हणून मी आपल्या रागात शपथ वाहिली की, हे माझ्या विसाव्यात कधीही प्रेवेश करणार नाहीत.

९६ अहो, परमेश्वरास नवीन गीत गा; हे सर्व पृथ्वी, परमेश्वराचे गुणगान कर. २ परमेश्वरास गाणे गा, त्याच्या नावाला धन्यवाद द्या; दिवसेदिवस त्याच्या तारणाची घोषणा करा. ३ राष्ट्रात त्याचे गौरव, त्याच्या आश्र्वयकारक कृत्यांची सर्व राष्ट्रात जाहीर करा. ४ कारण परमेश्वर महान आणि परमस्तुत्य आहे. सर्व दुसऱ्या देवांपेक्षा त्याचे भय धरणे योग्य आहे. ५ कारण राष्ट्रांचे सर्व देव केलू मूर्ती आहेत, पण परमेश्वराने तर सर्वग निर्माण केला. ६ वैभव व ऐश्वर्य त्याच्या सानिध्यात आहेत. सामर्थ्य आणि सौंदर्य त्याच्या पवित्रस्थानी आहेत. ७ अहो तुम्ही लोकांच्या कुळांनो, परमेश्वराचे गौरव करा; परमेश्वराचे गौरव करा आणि त्याचे सामर्थ्य सांगा. ८ परमेश्वराच्या नावामुळे त्याचा गौरव करा. अर्पण घेऊन त्याच्या अंगाणात या. ९ पवित्रतेने सुशोभित होऊन परमेश्वरास नमन करा. हे सर्व पृथ्वी, त्याच्यापुढे कंपायमान हो. १० राष्ट्रांमधील लोकांस सांगा की, परमेश्वर राज्य करतो. जगसुद्धा स्थिर स्थापितेन आहे; ते हलविता येणे अशक्य आहे, तो सरळपणे लोकांचा न्याय करील. ११ आकाश आनंदित होवो, आणि पृथ्वी आनंदोत्सव करो; समुद्र आणि त्यातील सर्वकाही गर्जना करोत. १२ शेत आणि त्यातील सर्वकाही आनंदोत्सव करोत. मग जंगलातील सर्व वृक्ष आनंदाने गजर करतील. १३ सगळी निर्मिती परमेश्वरापुढे आनंद करो, कारण तो येत आहे, पृथ्वीचा न्याय

करायला तो येत आहे; तो न्यायीपणाने जगाचा व त्याच्या सत्यतेने लोकांचा न्याय करील.

९७ परमेश्वर राज्य करतो; पृथ्वी आनंदित होवो. अनेक द्वीपसमूह आनंदित होवो. २ ढग आणि काळोख त्याच्याभोवती आहेत. निती व न्याय त्याच्या सिहासनाचा पाया आहेत. ३ अग्नी त्याच्यापुढे चालतो, आणि प्रत्येक बाजूने त्याच्या शंक्राना नष्ट करून टाकतो. ४ त्याच्या विजांनी जग प्रकाशित केले; पृथ्वी हे पाहून थरथर कापली. ५ परमेश्वरासमोर, सर्व पृथ्वीच्या प्रभूसमोर पर्वत मेणासारखे वितकळे. ६ आकाशाने, त्याचा न्याय जाहीर केला, आणि सर्व राष्ट्रांची त्याचे वैभव पाहिले. ७ जे कोरीव मूर्तीची पूजा करतात, जे मूर्तीचा अभिमान बाळगतात ते सर्व लज्जित झाले. अहो सर्व देवहो! त्याच्यासमोर नमन करा. ८ सियोनेने हे ऐकले आणि आनंदित झाली, कारण हे परमेश्वरा, तुझ्या न्यायामुळे यहूदाच्या नगरांनी आनंद केला. ९ कारण हे परमेश्वरा, सर्व पृथ्वीवर तू परात्पर आहेस. १० ते तुम्ही परमेश्वरावर प्रीती करता, ते तुम्ही वाईटाचा द्वेष करा, तो आपल्या भक्तांच्या जीवाचे रक्षण करतो, आणि तो त्यास दुष्टांच्या हातातून सोडवतो. ११ नितीमानासाठी प्रकाश आणि जे सरळ अंतःकरणाचे आहेत त्यांच्यासाठी हर्ष पेरला आहे. १२ अहो नितीमानांनो, परमेश्वराठायी आनंदी क्वा. त्याच्या पवित्र नावाला धन्यवाद द्या.

९८ परमेश्वरास नवीन गीत गा, कारण त्याने आश्र्वयकारक गोष्टी केल्या आहेत; त्याने आपल्या उजव्या हाताने आणि आपल्या पवित्र बाहूने आम्हास विजय दिला आहे. २ परमेश्वराने आपले तारण कलवले आहे; त्याने सर्व राष्ट्रांच्यासमोर आपले न्यायीपण उघडपणे दाखवले आहे. ३ त्याने इसाएलाच्या घराणासाठी आपली निष्ठा आणि विश्वासाचा करार यांची आठवण केली; पृथ्वीच्या सर्व सीमांनी आमच्या देवाचा विजय पाहिला आहे. ४ अहो सर्व पृथ्वी, परमेश्वराचा जयजयकार करा; उच्च स्वराने आणि आनंदाने गा, स्तुतिगायन करा. ५ परमेश्वराचे स्तुतिगान वीणेवर करा, वीणेवर मधुर स्वराने गायन करा. ६ कर्णा आणि शिंगाच्या आवाजाने, परमेश्वर राजासमोर आनंदाने जययोष करा. ७ समुद्र आणि त्यातील प्रत्येकगोष्ट गर्जना करोत, जग व त्यामध्ये राहणारे हर्षनाद करोत. ८ नद्या टाळ्या वाजवोत, आणि पर्वत हर्षनाद करोत. ९ परमेश्वर पृथ्वीचा न्याय करण्यास येत आहे; तो न्यायीपणाने जगाचा आणि सरळपणाने राष्ट्रांचा न्याय करील.

९९ परमेश्वर राज्य करतो; राष्ट्रे कंपित होवोत. तो कुरुबंच्यावर विराजमान आहेत, पृथ्वी थरथर कापो. २ सियोनात परमेश्वर महान आहे; तो सर्व राष्ट्रांच्यावर उंच आहे. ३ ते तुझे महान आणि भयकीत करणाऱ्या नावाची स्तुती करोत. तो पवित्र आहे. ४ राजा बलवान आहे आणि तो न्यायप्रिय आहे. तू सरळपणा स्थापिला आहेत; तू याकोबात न्याय व निती अस्तित्वात आणली आहेस. ५ परमेश्वर, आपला देव त्याची स्तुती करा आणि त्याच्या पदासनाजवळ त्याची उपासना करा. तो पवित्र आहे. ६ त्याच्या याजकामध्ये मोशे आणि अहरोन हे होते, आणि त्यास प्रार्थना करणाऱ्यापैकी शमुवेल हा होता. त्याने परमेश्वराची प्रार्थना केली आणि त्याने त्यांना उत्तर दिले. ७ तो त्यांच्याशी मेघसंभातून बोलला.ला. त्यांनी त्याच्या आज्ञा आणि त्याचे नियम पालले. ८ हे परमेश्वर, आमच्या देवा, तू त्यांना उत्तर दिलेस. तू त्यांना क्षमा करणारा देव आहेस तरी त्यांच्या पापमय कृत्याबद्दल त्यांना शिक्षा करीत होतास. ९ परमेश्वर, आपला देव ह्याची स्तुती करा, आणि त्याच्या पवित्र डोंगावर उपासना करा, कारण परमेश्वर आमचा देव पवित्र आहे.

१०० हे सर्व पृथ्वी, परमेश्वरासाठी हर्षनाद करा. २ परमेश्वराची सेवा आनंदाने करा. त्याच्या सानिध्यात आनंदाने गाणी गात या. ३ परमेश्वर हाच देव आहे हे जाणून घ्या. त्यानेच आम्हास निर्माण केले, आणि

आम्ही त्याचे आहोत. आपण त्याचे लोक आणि त्याच्या कुरणातील त्याचे मेंद्रे आहोत. ४ त्याची उपकारस्तुती करत त्याच्या द्वारात, आणि स्तवन करीत त्याच्या अंगणात प्रवेश करा. त्याचे उपकारस्मरण करा आणि त्याच्या नावाला धन्यवाद द्या. ५ कारण परमेश्वर चांगला आहे; त्याची दया सर्वकाळ आहे, आणि त्याची सत्यता पिढ्यानपिढ्या टिकणारी आहे.

१०१ दाविदाचे स्तोत्र मी प्रेम आणि न्यायाचे गीत गाईन; हे परमेश्वरा, मी स्तुती गाईन; २ मी सुरुतेच्या मागानी चालेन. आहा, तू माझ्याकडे कधी येशील? मी माझ्या घरात सचोटीनी चालेन. ३ मी आपल्या डोळ्यासमोर अनुचित गोष्ठे ठेवणार नाही; अनाचाराचा मी द्वेष करतो; तो मला बिलगाणार नाही. ४ हेकेखोर लोक मला सोडीतील; मी वाईटशी निशावान राहणार नाही. ५ आपल्या शेजाच्याची गुप्तपणे निंदानालस्ती करण्याच्या मी नाश करीन. जो कोणी गविष्ट चालीरीतीचा आणि उर्मट वागणूकीचा आहे त्याचे मी सहन करणार नाही. ६ देशातले विश्वासू यांनी माझ्याजवळ बसवे म्हणून माझी नजर त्यांच्यावर राहील; जो सचोटीच्या मागानी चालतो तोच माझा सेवक होईल. ७ कपउ करणारे लोक माझ्या घरात राहणार नाहीत; लबाडाचे माझ्या डोळ्यापुढे स्वागत होणार नाही. ८ देशातल्या सर्व वाईटशींचा मी रोज सकाळी नाश करत जाईन; वाईट करणाऱ्या सर्वांना मी परमेश्वराच्या नगरातून काढून ठाकेन.

१०२ परमेश्वराजवळ प्रार्थना हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक; माझ्या आरोक्कीकडे लक्ष दे. २ मी संकटात असताना माझ्यापासून तोंड लपवू नकोस. माझ्याकडे तक्ष दे. जेव्हा मी तुला हाक मारतो, मला त्वरेने उतर दे. ३ कारण माझे आयुष्य धुराप्रमाणे निघून जात आहे, आणि माझी हाडे अग्नीसारखी जळून गेली आहेत. ४ माझे हृदय चिरडून गेले आहे आणि मी गवताप्रमाणे कोमेजून गेले आहे. मी जेवण खाण्यास असमर्थ आहे. ५ माझ्या सततच्या कणहण्यामुळे, मी फार क्षीण झालो आहे. ६ मी अरण्यातल्या घुबडाप्रमाणे झालो आहे. मी ओसाड ठिकाणातल्या गरुडाप्रमाणे झालो आहे. ७ मी जागरण करीत आहे; धब्बावर एकटे राहणाऱ्या एककी पक्ष्याप्रमाणे मी आहे. ८ माझे शत्रू सर्व दिवस मला टोमणे मारतात; ते माझी चेष्टा करतात माझे नाव वापरून शाप देतात. ९ मी राख भाकरीप्रमाणे खालीली आहे, आणि माझ्या पाण्यात माझे अशू मिसळले आहेत. १० कारण तुझ्या भर्यकर क्रोधामुळे, तू मला वर उचलून घेऊन खाली फेकून दिलेस. ११ माझे दिवस उतरत्या सावलीप्रमाणे झाले आहेत, आणि गवतासारखा मी कोमेजून गेले आहे. १२ पण हे परमेश्वरा, तू सर्वकाळ राजासनारूढ आहेस, आणि तुझी कीर्ती सर्व पिढ्यासाठी सर्वकाळ राहील. १३ तू उठून उभा राहीतील आणि सियोनेवर दया करशील. तिच्यावर दया करण्याची वेळ आता आली आहे, नेमलेला वेळ आला आहे. १४ कारण तुझे सेवक तिच्या दगडांची आवड धरतात, आणि तिच्या नासधूसाची धूळ पाहून त्यांना कळवणा येतो. १५ हे परमेश्वरा, राणु तुझ्या नावाचा आदर करतील, आणि पृथ्वीवरील सर्व राजे तुझ्या वैभवाचा सन्मान करतील. १६ परमेश्वर सियोन पुन्हा बांधेल, आणि तो आपल्या गौरवाने प्रगट होईल. १७ आणांची तो अनाथाच्या प्रार्थनेला प्रतिसाद देईल. तो त्यांची प्रार्थना नाकारणार नाही. १८ पुढील पिढीसाठी हे लिहून ठेवले जाईल, आणि अजून ज्या लोकांचा जन्म झाला नाही ते परमेश्वराची स्तुती करतील. १९ कारण परमेश्वराने आपल्या उच्च पवित्रस्थानातून खाली पाहीले आहे. परमेश्वराने स्वर्गातून खाली पृथ्वीकडे पाहीले, २० तो बंदिवानाचे कपहणे ऐकेल, ज्यांना मृत्युदंडाची शिक्षा ठरवली होती त्यास सोडविले. २१ नंतर सियोनेतील लोक परमेश्वराचे नाव सांगीतील, आणि यशूलेमेत त्याची स्तुती करतील. २२ जेव्हा परमेश्वराची एकत्र सेवा करण्यासाठी सगळी राणे एकत्र येतील. २३ त्याने माझी शक्ती जीवनाच्या मध्येच काढून घेतली. त्याने माझे दिवस कमी केले. २४ मी म्हणालो, “हे माझ्या देवा, माझ्या जीवनाच्या मध्येच मला काढून घेऊ नकोस; तू येथे सर्व पिढ्यानपिढ्यातून आहेस. २५

तू प्राचीन काळी पृथ्वीचा पाया घातला; आकाश तुझ्या हातचे कार्य आहे. २६ ते नाहीसे होईल, पण तू राहशील; ते सर्व कापडाप्रमाणे जीर्ण होतील; कपड्यांसारखे तू त्यांना बदलशील आणि ते नाहीसे होतील. २७ पण तू सारखाच आहे, आणि तुझ्या वर्षाना अंत नाही. २८ तुझ्या सेवकाची मुले इथे कायम राहीतील, आणि त्यांचे वंशज तुझ्या उपस्थितीत इथे राहीतील.”

१०३ दाविदाचे स्तोत्र. हे माझ्या जीवा परमेश्वराचा धन्यवाद कर, हे माझ्या सर्व अंतर्यामा, त्याच्या पवित्र नावाचा धन्यवाद कर. २ हे माझ्या जीवा, परमेश्वराचा धन्यवाद कर, आणि त्याचे सर्व उपकार विसरू नकोस. ३ तो तुझ्या सर्व पापांची क्षमा करतो; तो तुझे सर्व आजार बरे करतो. ४ तो तुझे आयुष्य नाशापासून खंडून घेतो; तो तुला आपल्या विश्वासाच्या कराराने आणि करुणेच्या कृतीने मुकुट घालतो. ५ तो तुझे आयुष्य उत्तम पदार्थी तृप्त करतो, म्हणून तुझे तारुण्य गरुडासारखे पुन्हा नवे होते. ६ जे सर्व अन्यायाने पीडलेले आहेत; त्यांच्यासाठी परमेश्वर नितीचे आणि न्यायाची कृत्ये करतो. ७ त्याने मोशेला आपले मार्ग, इसाएल वंशजांना आपल्या कृत्यांची ओळख करून दिली. ८ परमेश्वर दयाळू आणि कृपाळू आहे; तो सहनशील आहे, त्याच्यामध्ये महान कराराची विश्वासयोग्यता आहे. ९ तो नेहमीच शिक्षा करणार नाही; तो नेहमीच रागावणार नाही. १० तो आम्हाशी आमच्या पापास अनुरूप असे वागला नाही किंवा आमच्या पापाला साजेसे प्रतिफल दिले नाही. ११ कारण जसे पृथ्वीच्या वरती आकाश आहे, तसे त्याचे जे भय धरतात त्यांच्यावर त्याची दया आहे. १२ जसे पूर्वोपासून पश्चिम जितकी दूर आहे, तसे त्याने आमच्या पापाचे दोष आम्हापासून काढून टाकले आहेत. १३ जसा पिता आपल्या मुलांवर करुणा करतो, तसा परमेश्वर आपला सन्मान करतात त्यावर करुणा करतो. १४ कारण आम्ही कसे अस्तित्वात आलो हे तो जाणतो, आम्ही धुळ आहोत हे त्यास माहित आहे. १५ मनुष्याच्या आयुष्याचे दिवस गवताप्रमाणे आहेत; शेतातील फुलासारखा तो फुलतो. १६ वारा त्यावरून वाहून जातो आणि ते नाहीसे होते, आणि कोणीही सांगू शकत नाही की, ते एकदा कोठे वाढत होते. १७ पंतू परमेश्वराची करार विश्वसनियता त्याचा आदर करणाऱ्यावर अनादिकालापासून अनंतकाळापर्यंत असते. त्याचा न्यायीपणाचा विस्तार त्यांच्या वंशजापर्यंत होतो. १८ जे त्याचा करार पाळतात आणि त्यांच्या विधिचे स्पर्मण ठेवून त्याप्रमाणे चालतात त्यांना तो घडतो. १९ परमेश्वराने आपले सिंहासन स्वर्गात स्थापले आहे, आणि त्याचे राज्य प्रत्येकावर सत्ता गाजवते. २० अहो जे तुम्ही त्याचे दूत आहात, ज्या तुम्हास महान सामर्थ्य आहे आणि जे त्याचे शब्द ऐकून, त्याच्या आजांचे आजाधारकपणे पालन करता, ते तुम्ही परमेश्वराचा धन्यवाद करा. २१ अहो परमेश्वराच्या, सर्व सैन्यांनो जे तुम्ही त्याचे सेवक आहोत; ते तुम्ही त्याची इच्छा सिद्धीस नेता ते तुम्ही धन्यवादित आहात. २२ परमेश्वराच्या राज्यातील सर्व ठिकाणातील, त्याच्या सर्व प्राण्यांनो त्याचा धन्यवाद करा; हे माझ्या जिवा परमेश्वराचा धन्यवाद कर.

१०४ हे माझ्या जिवा, परमेश्वराचा धन्यवाद कर. हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, तू अत्यंत थोर आहेस; तू तेजस्विता आणि जीवूरव पांघरले आहेस. २ जसे वसाने तसे तू आपणाला प्रकाशाने झाकतोस; तंबूच्या पड्याप्रमाणे तू आकाश पसरतोस. ३ तू आपल्या खोल्यांच्या तुळ्या जलांमध्ये ठेवतो; तू मेघांना आपले रथ करतोस; तू वाच्यांच्या पंखावर चालतोस. ४ तू वाच्याला आपले दूत करतोस, अग्नीच्या ज्वालांस आपले सेवक करतोस. ५ त्याचे जीवनाचे रथ त्याचे जीवनाचे रथ आहे, आणि ती कधीही हलणार नाही. ६ तू पृथ्वीला वसाप्रमाणे पाण्याने आच्छादिले आहेस; पाण्याने पर्वत झाकले आहेत. ७ तुझ्या धमकीने पाणी मागे सरले आहे; तुझ्या गर्जनीच्या आवाजाने ती पळाली. ८ ती पर्वतावरून जाऊन खाली दरितून वाहात गेली, त्यांच्यासाठी नेमलेल्या जाऊन राहिली. ९ तू त्यांना घालून दिलेल्या मर्यादा त्यांना ओलांडता येत नाही; ते पृथ्वीला

पुन्हा झाकून टाकणार नाहीत. १० तो दन्यातून झरे वाहवितो; डोंगरामधून प्रवाह वाहत जातात. ११ तो रानातल्या सर्व पश्चान पाणी पुरवितात; रानगाढवे आपली तहान भागवितात. १२ नदीकिनारी पक्षी आपले घरटे बांधतात; ते फांद्यामध्ये बसून गातात. १३ तो आपल्या वरच्या खोल्यातून पर्वतावर पाण्याचा वर्षाव करतो. पृथ्वी त्याच्या श्रामाच्या फलाने भरली आहे. १४ तो गुरांढोरासाठी गवत उगातो, आणि मनुष्यांसाठी वनस्पतीची लागवड करतो; यासाठी की, मनुष्याने जमिनीनून अन्न उत्पन्न करावे. १५ तो मनुष्यास आनंदित करणारा द्राक्षरस, त्याचा चेहरा चमकविणारे तेल, आणि त्याचे जीवन जिवंत ठेवणारे अनन्ही त्याने उत्पन्न करावी. १६ परमेश्वराचे वक्ष, जे लबानोनाचे गंधसूख त्याने लावले आहेत, ते रसभरित आहेत; १७ तेथे पक्षी आपली घरटी बांधतात. करकोथा देवदारुचे झाड तिचे घर करतो. १८ रानबक-न्या उंच पर्वतावर राहतात; खडक संसाचे आश्रयस्थान आहे. १९ त्याने ऋतुमान समजण्यासाठी चंद्र नेमला आहे; सूर्याला त्याची मावळण्याची वेळ कल्याण. २० तू रात्रीला काळोख करतोस, तेव्हा जंगलातील सर्व जनादे बाहेर येतात. २१ तरुण सिंह आपल्या भक्ष्यासाठी गर्जना करतात, आणि देवाकडे आपले अन्न मागतात. २२ जेव्हा सूर्यू उगवतो, तेव्हा ते परत जातात, आणि आपल्या गुहेत झोपतात. २३ दरम्यान लोक आपल्या कामासाठी बाहेर जातात, आणि ते संध्याकाळपर्यंत कष्ट करतात. २४ हे परमेश्वरा, तुझी कृत्ये किती अधिक आणि किती विविध प्रकाराची आहेत! ती सर्व तुझ्या जानाने केली आहेत; पृथ्वी तुझ्या समृद्धीने भरली आहे. २५ त्यावर हा समुद्र, खोल आणि अफाट आहे, त्यामध्ये लहान व मोठे असंख्य प्राणी जगजगले आहेत. २६ तेथे त्यामध्ये जहाजे प्रवास करतात आणि त्यामध्ये खेळण्यासाठी जो लिव्याथान तू निर्माण केला तोही तेथे आहे. २७ योग्य वेळी तू त्याना त्यांचे अन्न घावे म्हणून ते सर्व तुझ्याकडे पाहतात. २८ जेव्हा तू त्याना देतोस, ते जमा करतात; जेव्हा तू आपला हात उघडतोस तेव्हा त्यांची उत्तम पदार्थांनी तृप्ती होते. २९ जेव्हा तू आपले तोंड लपवतोस तेव्हा ते व्याकुळ होतात; जर तू त्यांचा श्वास काढून घेतला, तर ते मरतात आणि परत मारीस मिळतात. ३० जेव्हा तू आपला अतामा पाठवोस, तेव्हा ते उत्पन्न होतात, आणि तू भूपदेश पुन्हा नवीन करतोस. ३१ परमेश्वराचे वैभव सर्वकाळ राहो; परमेश्वरास आपल्या निर्मितीत आनंद होवो. ३२ तो पृथ्वीवर खाली बघतो आणि ती थरथर कापते; तो पर्वताला स्पर्श करतो आणि ते धूमसतात. ३३ मी माझ्या आयुष्यभर परमेश्वरास गाणे गाईन. जोपर्यंत मी जिवंत आहे तोपर्यंत माझ्या देवाचे मी गुणगान करीन. ३४ माझी विचार त्यास गोड वाटो; परमेश्वराजवळ मला आनंद होईल. ३५ पृथ्वीवरून पाणी नष्ट होवेत, आणि दुझ आणखी न उरोत. हे माझ्या जिवा परमेश्वराचा धन्यवाद कर. परमेश्वराची स्तुती करा.

१०५ परमेश्वरास धन्यवाद द्या. त्याच्या नावाचा धावा करा. राणांमध्ये स्तुतीगीते गा; त्याच्या सर्व आश्र्वकारक कृत्यांविषयी बोला; ३ त्याच्या पवित्र नावाचा अभिमान बालगा. जे परमेश्वरास शोधतात त्यांचे हृदय आनंदित होवो. ४ परमेश्वर आणि त्याचे सामर्थ्य याचा शोध द्या. त्याच्या सानिध्याचा सतत शोध द्या. ५ त्याने केलेल्या आश्र्वकारक गोषी, त्याचे चमत्कार, आणि त्याच्या तोंडवे निर्णय आठवा. ६ तुम्ही त्याचा सेवक अब्राहाम याचे वंशजहो, तुम्ही त्याचे निवडलेले याकोबाचे लोकहो, ७ तो परमेश्वर आपला देव आहे. त्याचे सर्व निर्णय पृथ्वीवर आहेत. ८ तो आपला करार म्हणजे हजारो पिंडांसाठी आजापिलेले आपले वचन सर्वकाळ आठवतो. ९ त्याने हा करार अब्राहामाबोरव केला. आणि त्याने इसाहाकाशी शपथ वाहिली याची आठवण केली. १० ही त्याने याकोबासाठी नियम, आणि इसाएलासाठी सर्वकाळासाठी करार असा कायम केला. ११ तो म्हणाला, “मी तुला कनान देश तुझा वतनभग असा म्हणून देईन.” १२ हे तो त्याना म्हणाला तेव्हा ते संख्याने केवळ थोडके होते, होय फार थोडे, आणि देशात परक होते. १३

ते एका राष्ट्रातून दुसऱ्या राष्ट्रात, आणि एका राज्यातून दुसऱ्यात गेले. १४ त्याने कोणालाही त्यांच्यावर जुलूम करू दिला नाही; त्यांच्यासाठी त्याने राजाला शिक्षा दिली. १५ तो म्हणाला, माझ्या अभिषिक्ताला स्पर्श करू नका, आणि माझ्या संदेष्ट्यांची हानी करू नका. १६ त्याने त्या देशात दुष्काळ आणला. त्याने त्यांना भारीचा पुरवठा तोडून टाकला. १७ त्याने त्यांच्याउदे एक मनुष्य पाठवला; योसेफ गुलाम म्हणून विकला गेला. १८ त्यांचे पाय देवडांनी बांधले होते; त्यास लोखंडी साखळ्या घातल्या होत्या. १९ त्याचे भाकीत खरे होण्याच्या वेळेपर्यंत, परमेश्वराच्या वचनाने त्यास योग्य असे सिद्ध केले. २० तेव्हा राजाने माणसे पाठविली आणि त्यांना सोडविले; लोकांच्या अधिपतीने त्यांना सोडून दिले. २१ त्याने त्यास आपल्या घराचा मुख्य, आपल्या सर्व मालमतेवर अधिकारी नेमले, २२ अशासाठी की, त्याने आपल्या अधिपतीना नियंत्रणात ठेवावे, आणि आपल्या वडिलांस ज्ञान शिकवावे. २३ नंतर इसाएल मिसरात आले, आणि याकोब हामाच्या देशात उपरी म्हणून राहिला. २४ देवाने आपले लोक फारच वाढवले, आणि त्यांच्या शत्रूपेशा त्यांना अधिक असंख्य केले. २५ आपल्या लोकांचा त्यांनी द्वेष करावा, आपल्या सेवकांशी निवूरतेने वागावे म्हणून त्याने शत्रूचे मन वळवले. २६ त्याने आपला सेवक मरींश आणि आपण निवडलेला अहोरेन यांना पाठविले. २७ त्यांनी मिसरच्या देशात त्यांच्यामध्ये अनेक चिह्ने, हामाच्या देशात त्याचे आश्रयेचे करून दाखवली. २८ त्याने त्या देशात काळोख केला, पण त्या लोकांनी त्याच्या आदेशाचे उल्लंघन केले नाही. २९ त्याने त्यांचे पाणी पालटून रक्त केले आणि त्यांचे मासे मरण पावले. ३० त्यांच्या देश बेडकांनी भरून गेला, त्यांच्या अधिपतीच्या खोलीत देखील बेडूक होते. ३१ तो बोलला, आणि गोमाश्वा व उवा त्यांच्या सर्व प्रदेशात झाल्या. ३२ त्याने त्यांच्या देशात विजा आणि मेघांचा गडगडाटाने गारांचा वर्षाव व पाऊस पाठवला. ३३ त्याने त्यांच्या द्राक्षांच्या वेली व अंजीराची झाडे यांचा नाश केला. त्याने त्यांच्या देशातले तुझा तोडून टाकली. ३४ तो बोलला आणि टोळ आले. असंख्य नाकतोडे आले. ३५ टोळांनी त्यांच्या देशातली सर्व हिरवळ, त्यांच्या भूमीचे सर्व पिके खाल्ले; ३६ त्याने त्यांच्या देशातले प्रत्येक प्रथम जन्मलेले, त्यांच्या सामर्थ्याचे सर्व प्रथमफळ ठार मारले. ३७ त्याने इसाएलाना सोने आणि रुपे घेऊन बाहेर आणले; त्यांच्या मार्गाती कोणताही वंश अडखळला नाही. ३८ ते निघून गेल्याने मिसराला आनंद झाला, कराण मिसियाना त्यांची भिती वाटत होती. ३९ त्याने आच्छादनासाठी ढग पसरला, आणि रात्री प्रकाश देण्यासाठी अग्नी दिला. ४० इसाएलांनी अनांची मार्गणी केली आणि त्याने लावे पक्षी आणले, आणि त्याना स्वर्गातून भाकर देऊन तृप्ता केले. ४१ त्याने खडक दुभागला आणि त्यानु पाणी उसकून बाहेर आले; ते नदीप्रीमाणे वाळवळांत वाहू लागले. ४२ कराण त्यास आपल्या पवित्र वचनाची, आपला सेवक अब्राहाम ह्याची आठवण होती. ४३ त्याने आपल्या लोकांस आनंद करीत, त्याच्या निवडलेल्यांना विजयोत्सव करीत बाहेर आणले. ४४ त्याने त्यांना राशांचे देश दिले; त्यांनी लोकांच्या मालमत्ता तब्बात घेतल्या. ४५ हासाठी की, त्यांनी आपले नियम आणि आपले नियमशास्त्र पाळावे. परमेश्वराची स्तुती करा.

१०६ परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वर चांगला आहे म्हणून त्यास धन्यवाद द्या. कराण त्याची कराणाची विश्वसनीयता सर्वकाळ टिकून राहते. २ परमेश्वराच्या पराक्रमाची कृत्ये कोण कथन करू शकेल? किंवा त्याची सर्व सुत्यु कृत्ये कोण पूर्ण जाहीर करील? ३ जे काही योग्य आहे ते करतात आणि ज्याची कृत्ये न्याय आहेत ते आशीर्वादित आहेत. ४ हे परमेश्वरा, तू जेव्हा आपल्या लोकांचांवर कृपा दाखवतोस तेव्हा माझी आठवण कर; तू त्यांना जेव्हा तारशील मला मदत कर. ५ मग मी दुझ्या निवडलेल्यांचा उत्कर्ष पाहिन, परमेश्वरा, तुझ्या राष्ट्रांच्या आनंदाने मी हर्ष करीन, आणि दुझ्या वतनाबोरव कर्तव्य वर करीन. ६ आम्ही आमच्या पूर्वजांसारखेचे पाप

केले; आम्ही चूक केली आणि आम्ही दुष्कृत्ये केली. ७ आमच्या वडिलांनी मिसर देशात तुझ्या आश्र्यकारक कृत्याचे महत्व ओळखले नाही; त्यांनी तुझ्या कराराच्या विश्वसनीयतेच्या कृत्यांकडे दुर्लक्ष केले; तर समुद्राजवळ, लाल समुद्राजवळ त्यांनी बंडखोरी केली. ८ तरीसुद्धा, आपल्या नावाकरिता त्याने त्यांचे ताराण केले, यासाठी की, त्याने आपले सामर्थ्य उघड करावे. ९ त्याने लाल समुद्राला धमकावले आणि तो कोरडा झाला. मग त्याने त्यांना मैदानातून चालावे तसे खोल पाण्याच्या जागेतून नेले. १० त्यांचा द्रेष करणाऱ्याच्या हातातून त्याने त्यास वाचवले, आणि त्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या शक्तीपासून सोडवले. ११ परंतु त्यांच्या शत्रूंना पाण्याने झाकून टाकले. त्यापैकी एकीही जण वाचला नाही. १२ नंतर त्यांनी त्याच्या वचनावर विश्वास ठेवला आणि त्यांनी त्याची सुरुती गाडीली. १३ परंतु ते लवकरच त्याने जे केले ते विसरले; त्यांनी त्याच्या सूचनेवी वात पाहिली नाही. १४ रानात त्यांची अतुप्त हाव अनावर झाली, आणि त्यांनी देवाला आढळान दिले. १५ त्याने त्यांना त्यांच्या विनंतीप्रमाणे दिले, पण त्याने रोग पाठवला तो त्यांचे शरीर नष्ट करू लागला. १६ त्यांनी छावणीत मोशे आणि परमेश्वराचा पवित्र याजक अहरोन यास चिंडीस आणले. १७ जमीन दुर्भंगली आणि तिने दाथानाला गिळून टाकले, आणि अबीरामाच्या अनुयांना झाकून टाकले. १८ त्यांच्यात अग्नीने पेट घेतला; अग्नीने त्या दुष्टांना खाऊन टाकले. १९ त्यांनी होरेवात सोन्याचे वासरू केले, आणि त्यांनी त्या ओटीव मूर्तीची पूजा केली. २० त्यांनी गवत खाणाऱ्या वैलाच्या मूर्तीसाठी आपल्या वैभवी देवाची अदलाबदल केली. २१ ते आपल्या ताराण्या देवाला विसरले, ज्याने मिसरात महान कृत्ये केली होती. २२ त्याने हामाच्या देशात आश्र्यकारक गोरी केल्या आणि लाल समुद्राजवळ पराक्रमी कृत्ये केली. २३ म्हणून तो म्हणाला, आपण त्यांचा नाश करू, जर त्याचा निवडलेला मोशे त्यास क्रोध त्यांचा नाश करण्यापासून मागे फिरायला, त्याच्यापुढे खिंडारात उभा राहिला नसता तर त्याने तसे केले असते. २४ नंतर त्यांनी फलदायी देश तुच्छ मानाला; त्यांनी त्याच्या वचनावर विश्वास ठेवला नाही, २५ पण आपल्या तंबूत त्यांनी कुरुकुर केली, आणि परमेश्वराचा शब्द मानिला नाही. २६ म्हणून त्याने त्यांच्याविषयी शपथ वाहिली की, मी त्यांना रानात मरू देईल. २७ त्यांचे वंशज राष्ट्रामध्ये विखरीन, आणि त्यांना परक्या राष्ट्रामध्ये विखरवून टाकीन. २८ त्यांनी बाआल-पौराणी पूजा केली, आणि मरण पावलेल्यांना अर्पण केलेले बर्नी त्यांनी खाल्ले. २९ त्यांनी त्यांच्या कृतीने त्यास कोपिविरे, आणि त्यांच्यात मरी पसरली. ३० पण फिनहास मध्यरथी उठला; आणि मरी बंद झाली. ३१ हे त्यास निरीमत्व असे सर्व पिळ्यानपिळ्या सर्वकाळ गणण्यात आले. ३२ त्यांनी मरीवा येथील जलाजवळही त्यास संताप आणला, आणि त्यांपुढे मोशेला दुःख सोसावे लागले. ३३ त्यांनी त्याच्यात कडवटपणा आणला, आणि तो अविचाराने बोलला. ३४ परमेश्वराने त्यांना आज्ञा दिल्याप्रमाणे त्यांनी राष्ट्रांचा नाश केला नाही. ३५ पण ते अन्यजाती लोकांच्या राष्ट्रात मिसलले, व त्यांचे मार्ग शिकले. ३६ आणि त्यांच्या मूर्तीची पूजा केली, ते त्यांच्यासाठी सापला बनले. ३७ त्यांनी आपली मुले आणि मुली यांचा भुतांना यज्ञ केला. ३८ त्यांनी निरपराध्यांचे रक्त पाडले, त्यांनी आपली मुले आणि मुली, ज्यांचा यज्ञ त्यांनी कनानाच्या मूर्तीस केला, त्यांचे रक्त पाडले आणि भूमी रक्ताने विटाळी गेली. ३९ ते आपल्या कृत्यांनी अशुद्ध झाले, आणि आपल्या कृतीं अनाचारी बनले. ४० त्यापुढे परमेश्वर त्याच्या लोकांवर रागावला, त्यास आपल्या स्वतःच्या वतनाचा वीट आला. ४१ त्याने त्यांना राष्ट्रांच्या हाती दिले, आणि ज्यांनी त्यांचा द्रेष केला त्यांनी त्यांच्यावर राज्य केले. ४२ त्यांच्या शत्रूंनी त्यांना पीडीले, आणि ते त्यांच्या अधिकाराखाली ते अधीन झाले. ४३ अनेक वेळा तो त्यांना मदत करण्यास आला, पण ते त्यांच्याविरुद्ध बंड करीत राहीले, आणि ते आपल्या पापाने नीच करण्यात आले. ४४ तथापि त्याने त्यांची मदतीसाठी आरोगी ऐकली, तेही त्याने त्यांच्या कलेशाकडे लक्ष दिले. ४५ त्यांच्यासाठी त्याने आपल्या कराराची

आठवण केली, आणि आपल्या अपार दयेने सौम्यता धारण केली. ४६ त्याने त्यांचा पाडाव करण्याचा सर्वांच्या मनात त्यांच्यावर दया येईल असे केले. ४७ हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हास तार. आम्हास राष्ट्रातून काढून एकत्र गोळा कर; म्हणजे आमी तुझ्या पवित्र नावाचे आभार मानू आणि तुझे गुणगान करू. ४८ इसालिंगा देव, माझा परमेश्वर, ह्याचा अनादिकालापासून अनंतकालार्पर्यंत धन्यवाद होवो. सर्व लोकांनी म्हणावे, “आमेन.” परमेश्वराची स्तुती करा.

१०७ परमेश्वरास धन्यावाद द्या.

कारण तो चांगला आहे. आणि त्यांची विश्वसनियता सर्वकाळ टिकणारी आहे. २ परमेश्वराने उद्भारलेले, ज्याना खंडणी भरून त्याने शत्रूच्या अधिकारातून सोडवले आहे, ३ त्याने त्यांना परक्या देशातून पूर्व व पश्चिम, उत्तर व दक्षिण या दिशातून एकवट केले आहे. ४ ते रानात वैराण प्रदेशातील रस्त्याने भटकले; आणि त्यांना राहण्यास नार सापडले नाही. ५ ते खूप भुक्तले आणि तानेले होते; आणि ते थकव्याने मूर्चित झाले. ६ नंतर त्यांनी आपल्या संकटात परमेश्वरास हाक मारली, आणि त्याने त्यांना त्यांच्या विपत्तीतून सोडवले. ७ त्याने त्यांना सरळ मागाने नेले यासाठी की, त्या नगरात त्यांना वस्ती करावी ८ अहा, परमेश्वराच्या कराराची विश्वसनियता आणि आश्र्यकारक गोष्टी त्याने मनुष्यजातीसाठी केल्या त्याबदल लोक त्याचा धन्यवाद करोत. ९ कारण त्याने तानेल्या जिवास तृप्त केले, आणि भुक्तल्या जिवाला उत्तम पदार्थांनी भरले. १० काही कैदी क्लेशाने आणि साखळ्यांनी जखडलेले असता; काळोखात आणि मरणाच्या छायेत बसले आहेत. ११ त्यांनी देवाच्या वचनाविरुद्ध बंड केले, आणि त्यांनी परातपराचे शिक्षण नापसंत केले. १२ त्याने त्यांचे हृदय कष्टाद्वारे नम्र केले; ते अडखळ्यून पडले आणि त्याना मदत करायला तेथे कोपीही नक्हता. १३ तेही त्यांनी आपल्या संकटात परमेश्वरास हाक मारली आणि त्यांने त्यांच्या क्लेशातून बाहेर आणले. १४ देवाने त्यांना अंथारातून आणि मरणाच्या छायेतून बाहेर आणले, आणि त्यांची बंधणे तोडली. १५ परमेश्वराच्या कराराची विश्वसनियता आणि त्याने मनुष्यजातीसाठी केलेल्या आश्र्यकारक गोष्टीबदल लोक त्याचे उपकारस्मरण करोत. १६ कारण त्याने पिठळेची दरे तोडली, आणि लोखंडाचे गंज तोडून टाकले. १७ आपल्या बंडखोरीच्या मार्गात ते मूर्ची होते, आणि आपल्या पापापुढे ते पीडिले होते. १८ सर्व उत्तम अन्न खाण्याची इच्छा त्यांना होईना आणि ते मरणाच्या दाराजवळ ओढाले गेले. १९ तेही त्यांनी आपल्या संकटात परमेश्वरास हाक मारली, आणि त्याने त्यांना क्लेशातून बाहेर आणले. २० त्याने आपले वचन पाठवून त्यांना बरे केले, आणि त्याने त्यांच्या नाशापासून त्यांना सोडवले. २१ परमेश्वराच्या कराराची विश्वसनियता व त्याने मनुष्यजातीसाठी केलेल्या आश्र्यकारक गोष्टीबदल लोक त्याचे उपकारस्मरण करोत. २२ ते त्यास आभारस्पै यज्ञ अर्पण करोत, आणि गण्यात त्यांची कृत्ये जाहीर करोत. २३ काही जहाजातून समुद्र प्रवास करतात, आणि महासागरापार व्यवसाय करतात. २४ ते परमेश्वराची कृत्ये पाहतात, आणि त्याची अद्भुत कृत्ये समुद्रावर पाहतात. २५ कारण तो आज्ञा करतो आणि वादळ उठवितो; तेही त्यांना समुद्र खवलतो. २६ लाटा आकाशार्पर्यंत वर पोहवतात, मग त्या खाली खोल ताळाकडे जातात. मनुष्याचे शैर्य थोक्यामुळे गवून जाते. २७ ते मद्याप्यासारखे डुलतात आणि झोकांडाचा खातात, आणि त्यांची बुद्धी गुंग होते. २८ तेही ते आपल्या संकटात परमेश्वरास हाक मारली, आणि त्याने त्यांना त्यांच्या क्लेशातून बाहेर आणले. २९ त्याने अन्यजाती लोकांच्या राष्ट्रात मिसलले, व त्यांचे मार्ग शिकले. ३० आणि त्यांची सापला बनले. ३१ ते अन्यजाती लोकांच्या राष्ट्रातून काढून एकत्र गोळा कर; म्हणजे आमी तुझ्या पवित्र नावाचे आभार मानू आणि तुझे गुणगान करू. ३२ इसालिंगा देव, माझा परमेश्वर, ह्याचा अनादिकालापासून अनंतकालार्पर्यंत धन्यवाद होवो. सर्व लोकांनी म्हणावे, “आमेन.” परमेश्वराची स्तुती करा.

वडिलांच्या सभेत त्याची सुती होवो. ३३ तो नद्यांना रान करतो, पाण्याच्या झऱ्यांची कोरडी भूमी करतो, ३४ आणि फलदायी जमिनीची नापीक जमिन करतो. कारण तेथील राहणाऱ्या वाईट लोकामुळे. ३५ तो वाळवंताचे पाण्याचे तळे करतो, आणि कोरडी भूमीतून पाण्याचे झारे करतो. ३६ तेथे भुक्तेल्यास वसवतो, आणि त्यामध्ये राहण्यासाठी नगर बांधतो. ३७ ते नगर बांधतात त्यामध्ये शेते पेरतात, द्राक्षमळे लावतात, आणि विपुल पिके काढतात. ३८ तो त्यास आशीर्वाद देतो आणि त्याची खूप वाढ होते, तो त्याच्या गुरांना कमी होऊ देत नाही. ३९ नंतर यातनामयी अरिष्ट आणि दुख यांमुळे ते कमी होतात आणि नष्ट होतात. ४० तो शत्रूच्या अधिपतीवर अपमान ओततो, आणि त्यांना रस्ते नसलेल्या रानातून भटकायला लावतो. ४१ पण तो गरजवंताना क्लेशापासून सुरक्षित ठेवतो, आणि त्यांच्या कुढंबांची कळपासारखी काळजी घेतो. ४२ सरळ मनाचे हे पाहतात आणि आनंदी होतात, आणि सर्व दुष्ट आपले तोंड बंद करतात. ४३ जो कोणी ज्ञानी आहे त्याने ह्या गोर्टीकडे लक्ष द्यावे आणि परमेश्वराच्या कराराच्या विश्वसनीयेत्या कृतीवर मनन करावे.

१०८ दाविदाचे स्तोत्र हे देवा, माझे मन स्थिर आहे; मी आदराने माझ्या मनापासून संगिताने गाणे गाईन. २ हे सतार आणि वीणे, तुम्ही जागृत व्हा. मी पहाटेला जागे करीन. ३ हे परमेश्वरा, मी तुला लोकांमध्ये धन्यवाद देईन; मी राशीमध्ये तुझी सुतीगान गाईन. ४ कारण तुझा महान विश्वासाचा करार आकाशाहून उंच आहे; आणि तुझी सत्यता आकाशाला पोहचली आहे. ५ हे देवा, तू आकांशाच्यावर उंचवलेला आहे. आणि तुझी महिमा सर्व पूर्वीवर होवो. ६ महणून ज्यांना तू प्रेम करतो त्यांनी वाचावे, तुझ्या उजव्या हाताने आम्हास वाचव आणि मला उत्तर दे. ७ देव आपल्या पवित्रतेत म्हणाला, “मी उल्लासेन; मी शेषम विभागीन आणि सुककोथाचे खोरे मोजून देईल. ८ गिलाद माझा आहे आणि मनश्वेश माझा आहे. एप्राईलमीर माझे शिस्त्राण आहे. यहूदा माझा राजदंड आहे. ९ मवाब माझे स्नानाचे पात्र आहे. अद्योमावर मी आपले पादत्राण फेकीन. मी पलिशीया विषयी विजयाने आरोक्ती करीन.” १० तटबंदीच्या नगरात मला कोण घेऊन जाईल? मला अदोमात कोण नेईल? ११ हे देवा, तू आम्हास नाकारले नाही का? तू आमच्या सैन्यावोर युद्धास गेला नाहीस. १२ आमच्या शत्रूविरुद्ध आम्हास मदत दे, कारण मनुष्याची मदत निष्पक्ष आहे. १३ देवाच्या मदतीने आम्ही विजयी होऊ; तो आपल्या शत्रूता पायाखाली तुडील.

१०९ दाविदाचे स्तोत्र हे माझ्या स्तवनाच्या देवा, शांत राहू नको. २ कारण दुष्ट आणि कपटी माझ्यावर हल्ला करतात; ते माझ्याविरुद्ध खोटे बोलतात. ३ त्यांनी मला वेडले आहे आणि माझ्याबदल द्वेष्युक्त गोर्टी सांगतात. आणि ते विनाकारण माझ्यावर हल्ला करतात. ४ माझ्या प्रेमाच्या बदल्यात ते माझी निंदानालस्ती करतात. पण मी त्यांच्यासाठी प्रार्थना करतो. ५ मी केलेल्या चांगल्यासाठी वाईट, आणि त्यांनी माझ्या प्रीतीची फेड द्वेषाने केली. ६ या लोकांवर तू दुर्जन मनुष्यास शत्रूसारखा नेम; त्यांच्या उजव्या हाताकडे आरोप करण्याच्याला उभा ठेव. ७ जेव्हा त्याचा न्याय होईल, तेव्हा तो अपराधी महणून सापडो; त्याची प्रार्थना पापच मानती जावो. ८ त्याचे दिवस थोडे होवोत; दुसरा त्याचा अधिकार घेवो; ९ त्याची मुले पितृहीन आणि त्याची पती विधवा होवो. १० त्याची मुले इकडे तिकडे भटकत आणि भीक मागत फिरोत, ती आपल्या ओसाड ठिकाणाहून दूर जाऊन निवेदन करोत. ११ सावकार त्यांचे सर्वस्व हिरावून घेवो; त्याची कमाई परके तुट घेवोत; १२ त्यांना कोणीही कीव करू नये. १३ त्यांचे वंशज कापून टाकली जावोत; पुढच्या पिढीत त्याचे नाव खोडले जावो. १४ परमेश्वरास त्याच्या पूर्वजंच्या पापांची आठवण राहो. त्याच्या आईची पापे कधीही विसरली न जावोत. १५ परमेश्वरापुढे त्यांचे पातक संदेव असोत; परमेश्वर त्यांचे स्मरण पूर्वीवरून काढून टाको. १६ कारण या मनुष्याने कधीही दया दाखविण्याची पर्व केली

नाही, परंतु त्याएवजी पीडलेल्यांचा छळ आणि गरजवंत व धैर्य खचलेल्यांचा वथ केला. १७ त्यास शाप देणे आवडते, म्हणून तो परत त्याच्यावर आशीर्वाद आले नाहीत. १८ त्यांने आशीर्वादाचा द्वेष केला; म्हणून त्याच्यावर आशीर्वाद आले नाहीत. १९ त्यांने त्याच्या वसाप्रमाणे आपल्याला शापाचे वस्य पांधरले, आणि त्याचे शाप हे पाण्याप्रमाणे त्याच्या अंतर्यामात, तेलासारखे त्याच्या हाडात आले. २० त्यांचे शाप त्यास पांधरावयाच्या वसाप्रमाणे होवो, ते नेहमी वापरवयाच्या कंबरपट्याप्रमाणे तो त्यास वेढून राहो. २० माझ्या आरोप्यास, माझ्याविरुद्ध वाईट बोलणाऱ्यास परमेश्वराकडून हेच प्रतिफल आहे २१ हे परमेश्वरा, माझा प्रभू, कृपा करून तुझ्या नावाकरता मला वागवून घे. कारण तुझ्या कराराची विश्वसनियत उत्तम आहे म्हणून मला वाचव. २२ कारण मी पीडित आणि गरजवंत आहे, आणि माझी हृदय माझ्यामध्ये घायल झाले आहे. २३ मी संध्याकाळच्या सावल्यांप्रमाणे दिसेनासा झाली आहे; मी टोलाप्रमाणे हुसकावला जात आहे. २४ उपासाने माझे गुडेहे अशक्त झाले आहेत; मी त्वचा आणि हाडे असा होत आहे. २५ माझा विरोध्यास मी निदिचा विषय झालो आहे, ते जेव्हा माझ्याकडे बघतात, तेव्हा आपले डोके हालवतात. २६ हे माझ्या परमेश्वरा, माझ्या देवा, मला मदत कर; तुझ्या कराराच्या विश्वसनीयतेने माझा उथ्दार कर. २७ हे परमेश्वर, त्यांनी हे जाणावे की, ही तुझी करणी आहे, तूच हे केले आहेस. २८ जरी त्यांनी मला शाप दिला, पण कृपा करून मला आशीर्वाद दे; जेव्हा ते हल्ला करतील, तेव्हा ते लजिजत होतील, परंतु तुझ्या सेवक आनंदी होईल. २९ माझे विरोधी वसाप्रमाणे लाज पांधरतील, आणि ते त्यांची लाज झाग्याप्रमाणे पांधरतील. ३० मी आनंदाने आपल्या मुख्याने मनापासून परमेश्वरास धन्यवाद देईल; लोकसमुदायासमोर मी त्याची सुती करीन. ३१ कारण तो पीडितांना धमकी देण्यांपासून, त्यांचे तारण करायला तो त्यांच्या उजव्या हाताला उभा राहतो.

११० दाविदाचे स्तोत्र माझ्या प्रभूला परमेश्वर म्हणतो “तुझ्या शत्रूना तुझे पादासन करीपर्यंत माझ्या उजव्या बाजूला बस.” २ परमेश्वर म्हणतो, तुझ्या सामर्थ्याची काठी सियोनेपासून पुढे चालवील; तू आपल्या शत्रूवर राज्य करशील. ३ तुझे वैभवशाली सामर्थ्य दाखवण्याच्या दिवशी पवित्र पर्वतावर तुझे लोक स्वसंतोषाने पुढे होतात, पहाटेच्या उदरातून आलेले दवासारखे तुझी तरुण तुला आहेत. ४ परमेश्वराने शपथ वाहिली आहे आणि तो बदलणार नाही, “तू मलकीसदेकाळ्या प्रकाराप्रमाणे तू सर्वकाळ याजक आहेस.” ५ प्रभू तुझ्या उजव्या हाताला आहे. तो आपल्या क्रोधाच्या दिवशी राजांचा वथ करील. ६ तो राष्ट्रांचा न्यायनिवाडा करील; तो प्रेतांनी दद्या भरील; तो अनेक राष्ट्रात नेत्यांना मारील. ७ तो मागाने चालत असता झायातले पाणी पईल, आणि मग तो विजयानंतर आपले डोके वर उचलेले.

१११ परमेश्वराची सुती करा. सरळ जनांच्या सभेत आणि मंडळीत मी परमेश्वरास अगदी मनापासून धन्यवाद दईल. २ परमेश्वराचे कार्य महान आहेत, जे सर्व त्याची आवड धरतात ते उत्सुकतेने त्याची प्रतीक्षा करतात. ३ त्याचे कार्य ऐश्वर्यशाली आणि वैभवशाली आहे, आणि त्याचे न्यायापण सर्वकाळ टिकून राहते. ४ त्याच्या आश्र्यकारक गोरी आठवणीत राहील असे त्याने केले; परमेश्वर कृपालू आप्पि दयालू आहे. ५ तो आपल्या विश्वास ठेवण्यांना अन्न देतो. तो आपला करार नेहमी आठवतो. ६ त्यांने आपल्या लोकांस राष्ट्रांचे वतन देऊन, आपली सामर्थ्याची कार्ये दाखवली आहेत. ७ त्याच्या हातचे कार्य सत्य व न्याय आहे; त्याचे सर्व विधी विश्वसनीय आहेत. ८ ते प्रामाणिकपणाने आणि योग्य रीतीने नेमिलेले आहेत, ते सर्वकाळासाठी स्थापिले आहेत. ९ त्यांने आपल्या लोकांस विजय दिला आहे; त्यांने आपला करार सर्वकाळासाठी ठरवला आहे, देवाचे नाव पवित्र व भितीदायक आहे. १० परमेश्वराचे भय शहाणपणाची सुरुवात आहे; जे त्याप्रमाणे वागतात त्यास सुबुद्धी प्राप्त होते. त्याची सुती सर्वकाळ टिकून राहील.

११२ परमेश्वराची स्तुती करा. जो मनुष्य परमेश्वराच्या आज्ञा पाळतो,

जो त्याच्या आज्ञेत मोठा आनंद करतो, तो आशीर्वादित आहे. २ त्याचे वंशज पृथ्वीवर शक्तीमान होतील; धार्मिक आशीर्वादित होतील. ३ धन व श्रीमंती त्यांच्या घरात आहेत; त्यांचे नितीमत्व सर्वकाळ टिकते. ४ धार्मिक मनुष्यांसाठी अंधकारात प्रकाश चमकवतो; तो दयालू, कृपालू आणि न्यायी आहे. ५ जो मनुष्य दया करतो आणि उसने देतो, जो प्रामाणिकपणे वागून आपला व्यापार करतो त्याचे चांगले होते. ६ कारण तो मनुष्य कथीही हलणार नाही; नितीमान मनुष्याची आठवण सर्वकाळ राहील. ७ तो वाईट बाटमीला भिणार नाही; त्याचा परमेश्वरावर भरवसा असून त्यास खात्री आहे. ८ त्याचे हृदय निश्चल आहे, आपल्या शत्रूवर विजय मिळालेला पाहीयर्यंत तो भिणार नाही. ९ तो गरीबांना उदारपणे देतो; त्याचे नितीमत्व सर्वकाळ राहील; तो सन्मानाने उंचविला जाईल. १० दुष्ट माणसे हे पाहील आणि रागावतील; तो आपले दात खाईल आणि विरघळून जाईल; दुष्टाची इच्छा नाश होईल.

११३ परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराच्या सेवकांनो तुम्ही त्याची

स्तुती करा. परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करा. २ आतापासून सदासर्वकाळ परमेश्वरावचे नाव धन्यवादित असो. ३ सूर्याच्या उगवतीपासून ते त्याच्या मावळतीपर्यंत, परमेश्वराच्या नावाची स्तुती होवो. ४ परमेश्वर सर्व राष्ट्रांच्या वरीत उंचविला जावो, आणि त्याचे गैरव आकाशाचायावरती पोहचो. ५ आमचा देव परमेश्वर यासारखे कोण आहे, त्याच्यावर कोणाचे राजासन आहे, ६ जो वरून खाली आकाश आणि पृथ्वीकडे पाहतो, ७ तो गरीबांना धुळीतून वर उचलतो आणि गरजवताला राखेच्या ढिग्यातून वर काढतो. ८ अशा करता की, ते आपल्या अधिपतीच्या बरोबर, आपल्या अधिपतीच्याबरोबर बसावे. ९ अपत्यहीन स्तीला घर देऊन, तो मुलांची आनंदी आई करतो. परमेश्वराची स्तुती करा.

११४ जेव्हा इसाएल मिसरातून, याकोबाचे घराणे त्या परकी लोकांतून

निघाले, २ तेव्हा यहूदा त्याचे पवित्रस्थान झाला, इसाएल त्याचे राज्य झाले. ३ समुद्राने पाहिले आणि पळाला; यारेंन मागे हल्टी. ४ पर्वतांनी मेंद्यांसारख्या, टेकड्यांनी कोकरासारख्या उड्या मारल्या. ५ हे समुद्र, तू का पळून गेलास? यादें तू का मागे हल्टीलस? ६ पर्वतांनो, तुम्ही मेंद्यांसारख्या का उड्या मारता? लहान टेकड्यांनो, तुम्ही कोकरासारख्या का उड्या मारता? ७ हे पृथ्वी, तू प्रभूसमोर, याकोबाच्या देवासमोर थरथर काप. ८ तो खडक पाण्याच्या तळ्यात, कठीण खडक पाण्याच्या झऱ्यात बदलतो.

११५ हे परमेश्वरा, आमचे नको. आमचे नको, तर आपल्या नावाचा

सन्मान कर, कारण तू दयालू आणि सत्य आहेस. २ ह्यांचा देव कोठे आहे, असे राष्ट्रांनी का म्हणावे? ३ आमचा देव सर्वगत आहे; त्यास जे आवडते ते तो करतो. ४ राष्ट्रांच्या मूर्ती सोन्याच्या व रुप्याच्या आहेत. त्या मनुष्यांच्या हातचे काम आहेत. ५ त्या मूर्त्यव्याना तोंड आहे, पण बोलता येत नाही; त्यांना डोळे आहेत, पण त्यांना बघता येत नाही. ६ त्यांना कान आहेत, पण त्यांना ऐकू येत नाही, त्यांना नाक आहे, पण त्यांना वास घेता येत नाही. ७ त्यांना हात आहेत, पण त्यांना स्पर्श करता येत नाही. त्यांना पाय आहेत पण त्या चालू शकत नाही; किंवा त्यांच्या मुख्याने त्यांना बोलता येत नाही. ८ जे त्यांना बनवितात त्यांच्याप्रामाणेच, त्यांच्यावर भरवसा ठेवाणा प्रत्येकजन आहे, ९ हे इसाएल, परमेश्वरावर विश्वास ठेव, तो त्यांचे सहाय्य आणि ढाल आहे. १० हे अहरोनाच्या घराण्या, परमेश्वरावर विश्वास ठेव; तोच त्यांचे सहाय्य आणि ढाल आहे. ११ अहो परमेश्वराचा आदर करणाऱ्यांनो, परमेश्वरावर विश्वास ठेवा; तोच त्यांचे सहाय्य आणि ढाल आहे. १२ परमेश्वराने आमची दखल घेतली आहे आणि आम्हास आशीर्वाद देईल. तो इसाएलाच्या कुटुंबाला आशीर्वाद देईल. तो अहरोनाच्या कुटुंबाला

आशीर्वाद देईल. १३ जे परमेश्वराचा आदर करतात, त्या तरुण आणि वृद्ध या दोघांना तो आशीर्वाद देईल. १४ परमेश्वर तुम्हास अधिकाधिक वाढवो, तो तुमची आणि तुमच्या वंशजांची वाढ करो. १५ आकाश व पृथ्वी ही निर्माण करणाऱ्या परमेश्वराचा तुम्हास आशीर्वाद असो. १६ सर्वर तर परमेश्वराचा आहे; पण त्यांने मानवजातीला पृथ्वी दिली आहे. १७ मरण पावलेले म्हणजे निवातसंसारी उतरलेले कोणीही परमेश्वराची स्तुती करीत नाहीत. १८ पण आम्ही आता आणि सदासर्वकाळ परमेश्वरास धन्यवाद देत राहू. परमेश्वराची स्तुती करा.

११६ मी परमेश्वरावर प्रेम करतो कारण तो माझी वाणी आणि माझ्या

विनंत्या दयेसाठी ऐकतो. २ कारण तो माझे ऐकतो, म्हणून मी जिवंत आहे तोपर्यंत मी त्यास हाक मारीन. ३ मृत्युचे दोर माझ्याभोवती आवळले, आणि मला अधोलोकांच्या यातना झाल्या, संकट व क्लेश मला झाले. (Sheol h7585) ४ नंतर मी परमेश्वराच्या नावाचा धावा केला, “हे परमेश्वरा, मी तुला विनंती करतो, मला वाचव.” ५ परमेश्वर कृपालू आणि न्यायी आहे; आमचा देव कनवाळू आहे. ६ परमेश्वर भोव्याचे रक्षण करतो; मी दीनावस्थेत होतो तेव्हा त्यांने माझे तारण केले. ७ हे माझ्या जिवा तू आपल्या विश्वासस्थानी परत येचे; कारण परमेश्वराने तुझ्यावर पुळक्ळ उपकार केले आहेत. ८ तू माझा जीव मृत्यूपासून, माझे डोळे अश्रूपासून, आणि माझे पाय अडकल्यापासून मुक्त केले आहेत. ९ जींवताच्या भूमित परमेश्वराची सेवा करणे मी चालूच ठेवीन. १० मी फार पीडित आहे असे जेव्हा मी म्हणालो, तरी माझा त्याच्यावर विश्वास आहे. ११ मी अविचाराने म्हणालो की, सगळे माणसे खोटारडे आहेत. १२ परमेश्वराने माझ्यावर केलेल्या सर्व उपकाराची मी कशी परतफेड करू? १३ मी तारणाचा प्याला उचावून परमेश्वराच्या नावाने हाक मारीन. १४ त्याच्या सर्व लोकांसमोर, मी परमेश्वरास केलेले नवस पूर्ण करीन. १५ परमेश्वराच्या दृढीने त्याच्या भक्तांचा मृत्यु अमोल आहे. १६ हे परमेश्वरा, मी खरोखर तुझा सेवक आहे; मी तुझा सेवक, तुम्ही दासी असलेल्या स्त्रीचा मुलगा आहे; माझी बंधने तू सोडली आहेस. १७ मी तुला उपकाराचा यज्ञ अर्पण करीन आणि मी परमेश्वराचे नामस्मरण करीन. १८ मी त्याच्या सर्व लोकांसमोर परमेश्वरास केलेले नवस पूर्ण करीन. १९ परमेश्वराच्या घराच्या अंगणात, यरुशलेमा तुझ्यामध्ये ते केढीन. परमेश्वराची स्तुती करा.

११७ अहो सर्व राष्ट्रांनो, परमेश्वराची स्तुती करा; अहो सर्व लोकांनो त्याची

स्तुती करा. २ कारण त्याचा विश्वासाचा करार आमच्यादृढीने महान आहे, आणि त्यांची विश्वसनियता सर्वकाळ आहे. परमेश्वराची स्तुती करा.

११८ परमेश्वरास धन्यवाद द्या, कारण तो चांगला आहे, कारण त्याची

दया सर्वकाळ टिकणारी आहे. २ इसाएलाने आता म्हणावे, “त्याची दया सर्वकाळ टिकणारी आहे.” ३ अहरोनाच्या घराण्याने म्हणावे, “त्याची दया सर्वकाळ टिकणारी आहे.” ४ परमेश्वराची उपासना करणाऱ्यांनी म्हणावे, “त्याची दया सर्वकाळ टिकणारी आहे.” ५ मी संकटात असता परमेश्वरास हाक मारली. परमेश्वराने मला उत्तर दिले आणि मला सोडवले. ६ परमेश्वर माझ्याबोरबर आहे; मी घाबरणार नाही; मनुष्य माझे काय करू शकेल? ७ माझे सहाय्य करणारा परमेश्वर माझ्या बाजूला आहे; माझा द्रेष करणाऱ्यावर विजय झालेला मी बघेन. ८ मनुष्यापेक्षा परमेश्वराच्या आश्रयास जागे अधिक चांगले आहे. ९ मनुष्यापेक्षा भरवसा ठेवणारा घराण्याने शरण जागे हे अधिक चांगले आहे. १० सर्व राष्ट्रांनी मला घेरले आहे; परमेश्वराच्या नावात मी त्यांचा संहार करीन. ११ त्यांनी मला घेरले आहे; होय, त्यांनी मला घेरले आहे. परमेश्वराच्या नावात मी त्यांना नाहीसे करीन. १२ त्यांनी मला मधमाशयाप्रमाणे घेरले आहे; जशी

काट्यांमध्ये जेवढ्या लवकर आग लागते तेवढ्याच लवकर ते नाहीसे होतील. परमेश्वराच्या नावात मी त्यांना नाहीसे करीन. १३ मी पडावे म्हणून त्यांनी माझ्यावर हल्ला केला, परंतु परमेश्वराने मला मदत केली. १४ परमेश्वर माझे सामर्थ्य आणि अनंद आहे. आणि तो माझे तारण झाला आहे. १५ उत्सवाचा आणि तारणाचा शब्द, नितीमानाच्या तंबूत ऐकू येत आहे; परमेश्वराचा उजवा हात विजय मिळवतो. १६ परमेश्वराचा उजवा हात उंचावला आहे; परमेश्वराचा उजवा हात विजय मिळवतो. १७ मी रपराणार नाही, पण जगेन आणि परमेश्वराची कृत्ये जाहीर करीन. १८ परमेश्वराने मला जबर शिक्षा केली, परंतु त्याने मला मृत्यूच्या हाती दिले नाही. १९ माझ्यासाठी धार्मिकतेचे दरवजे उघडा; मी त्यामध्ये प्रवेश करीन आणि मी परमेश्वरास धन्यवाद देईन. २० हे परमेश्वराचे दार आहे; नितीमान त्यातून प्रवेश करतील. २१ मी तुला धन्यवाद देईन, कारण तू मला उत्तर दिले आहे आणि तू माझे तारण झाला आहेस. २२ इमारत बांधांच्यांनी जो डगद नाकाराला होता, तोच कोनाशिला झाला आहे. २३ परमेश्वराने हे केले आहे; आमच्या दृष्टीने ते अतिशय अदृृत आहे. २४ परमेश्वराने नेमलेला दिवस हाच आहे; ह्यात आपण आनंद व उल्लास करू. २५ हे परमेश्वरा, आम्ही तुला विनंती करतो, आता आमचे तारण कहू; हे परमेश्वरा आम्ही तुला विनंती करतो, आता आमचा उत्कर्ष कर. २६ परमेश्वराच्या नावाने येणारा धन्यवादित असो; परमेश्वराच्या घरातून आम्ही तुला आशीर्वाद देतो. २७ परमेश्वर देव आहे. त्याने आपल्याला प्रकाश दिला आहे, यज्ञाचा पशु वेदीच्या शिंगास दोरीने बांधा. २८ तू माझा देव आहेस आणि मी तुला धन्यवाद देईन. तू माझा देव आहेस; मी तुला उंचावीन. २९ अहो, तुम्ही परमेश्वरास धन्यवाद द्या; कारण तो चांगला आहे; कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकणारी आहे.

११९ ज्यांचे मार्ग निर्णय आहेत, जे परमेश्वराच्या नियमशास्त्राप्रमाणे पालतात, जे संपूर्ण मनाने त्याचा शोध घेतात ते अशीर्वादित आहेत. ३ ते चुकीचे करीत नाहीत; ते त्याच्या मार्गात चालतात. ४ तुझे विधी आम्ही काळजीपूर्वक पालवे म्हणून तू आम्हास आज्ञा दिल्या आहेत. ५ मी नेही तुझे नियम पालण्यासाठी माझी वागणूक व्यवस्थित असावी, हेच माझे मागणे आहे. ६ मी जेव्हा तुझ्या सर्व आज्ञाचा विचार करीन तेव्हा मी कथीही लाजगार नाही. ७ मी जेव्हा तुझे न्याय निर्णय शिकेन, तेव्हा मी मनःवूर्क तुला धन्यवाद देईन. ८ मी तुझे नियम पाळीन; मला एकट्याला सोंडू नकोस. ९ तरुण मनुष्य आपला मार्ग कशाने शुद्ध रसील? तुझ्या वचनाचे पालन करण्याने. १० मी आपल्या मनापासून तुझ्या शोध केला आहे; तुझ्या आज्ञापासून मला बहूक देऊ नकोस. ११ मी तुझ्याविरुद्ध पाप करू नये म्हणून तुझे वचन आपल्या हृदयात साठवू ठेवते आहे. १२ हे परमेश्वर, तू धन्य आहेस; मला तुझे नियम शिकव. १३ मी आपल्या मुख्याने तुझ्या तोंडवे सर्व योग्य निर्णय जे तू प्रकट केले ते जाहीर करीन. १४ तुझ्या आज्ञेच्या कराराचा मार्ग हीच माझी सर्व धनसंपत्ती असे मानून मी त्यामध्ये अत्यानंद करतो. १५ मी तुझ्या नियमांचे मनन करीन, आणि तुझ्या मार्गाकडे लक्ष देईन. १६ मी तुझ्या नियमांनी अनंदित होईन; मी तुझे वचन विसरणार नाही. १७ आपल्या सेवकावर दया कर याकरिता की; मी जिवंत रहावे, आणि तुझे वचन पालावे. १८ माझे डोके उघड म्हणजे तुझ्या नियमशासातील अद्भुत गोषी माझ्या दृष्टीस पट्टील. १९ मी या देशात परका आहे; तुझ्या आज्ञा माझ्यापासून लपवू नकोस. २० तुझ्या योग्य नियर्णयांची सरत उत्कंठा धरल्यासुले माझा जीव चिरडून गेला आहे. २१ तू गविंशांना रागावतोस, तुझ्या आज्ञापासून भरकटतात ते शापित आहेत. २२ माझ्यापासून लाज आणि मानहानी दूर कर, कारण मी तुझ्या कराराची आज्ञा पाळली आहे. २३ अधितीही माझ्याविरुद्ध कट रचतात आणि निंदा करतात, तुझ्या सेवक तुझ्या नियमांचे मनन करतो. २४ तुझ्या कराराची आज्ञा मला आनंददायी आहे, आणि ते माझे सल्लागार

आहेत. २५ माझा जीव धुळीस चिकटून आहे; आपल्या वचनाप्रमाणे मला नवजीवन दे. २६ मी तुला आपले मार्ग सांगितले आणि तू मला उत्तर दिलेस; तू मला आपले नियम शिकव. २७ मला तुझ्या विर्धीचा मार्ग समजावून दे. यासाठी की, मी तुझ्या आश्वर्यकारक शिक्षणाचे मनन करावे. २८ माझा जीव दुःखाने गळून जातो; आपल्या वचनाने मला उचलून धर. २९ असत्याचा मार्ग माझ्यापासून दूर कर; कृपाकरून तुझे नियमशास्त्र मला शिकीव. ३० मी विश्वासाचा मार्ग निवडला आहे; मी तुझे योग्य निर्णय आपल्यासोरे ठेवले आहेत. ३१ मी तुझ्या कराराच्या निर्बंधास चिकटून राहिलो आहे; हे परमेश्वरा, मला लजित होऊ देऊ नकोस. ३२ मी तुझ्या आज्ञांच्या मार्गात धावेन, कारण तू ते करण्यास माझे हृदय विस्तारित करतोस. ३३ हे परमेश्वरा, तू आपल्या नियमाचा मार्ग मला शिकव म्हणजे मी तो शेवटपर्यंत धरून राहिन. ३४ मला बुद्धी दे म्हणजे मी तुझे नियमशास्त्र पाळीन; मी आपल्या अगदी मनापासून ते पाळीन. ३५ तू आपल्या आज्ञांच्या मार्गाने मला चालीव, कारण त्यामध्ये चालण्यास मला आनंद आहे. ३६ माझे मन तुझ्या कराराच्या निर्बंधाकडे असू दे, आणि अन्याय्या लाभापासून दूर कर. ३७ निरर्थक गोषी पाहण्यापासून माझे डोके वाळीव. मला तुझ्या मार्गात पुर्णजीवीत कर. ३८ तुझा समान कणांच्यांना दिलेले वचन, आपल्या सेवकांसंबंधाने खेरे कर. ३९ ज्या अपमानाची मला धास्ती वाटेत ती दूर कर, कारण तुझे निर्णय उत्तम आहेत. ४० पाहा, मला तुझ्या विर्धीची उक्कंठा लागली आहे. तू मला आपल्या न्यायत्वाने मला नवजीवन दे. ४१ हे परमेश्वरा, मला तुझे अचल प्रेम दे. तुझ्या वचनाप्रमाणे मला तुझे तारण प्राप्त होवो. ४२ जो माझी थृट्या करतो त्यास मला उत्तर देते येईल, कारण मी तुझ्या वचनावर विश्वास ठेवला आहे. ४३ तू माझ्या मुख्यातून सत्य वचन काढून घेऊ नको, कारण मी तुझ्या योग्य निर्णयाची प्रतिश्वास करतो. ४४ मी संदैव तुझे नियमशास्त्र, सदासर्वकाळ आणि कायम पाळीन. ४५ मी सुरक्षितपणे चालेन, कारण मी तुझे निर्बंध शोधले आहेत. ४६ मी तुझ्या विर्धीवत आज्ञेबद्दल राजांसमोर बोलेन, आणि मी लजित होणार नाही. ४७ मी तुझ्या आज्ञेत अनंद करीन, ज्या मला अतिशय प्रिय आहेत. ४८ ज्या तुझ्या आज्ञा मला प्रिय आहेत, त्याकडे मी आपले हात उंचावीन; मी तुझ्या नियमांचे मनन करीन. ४९ तू आपल्या सेवकाला दिलेल्या वचनाची आठवण ठेव. कारण तू मला आशा दिली आहेस. ५० माझ्या दुःखात माझे सांत्वन हे आहे की, तुझे वचन मला नवजीवन देते; ५१ गविंशांनी माझी टवाळी केली आहे, तरी मी तुझ्या नियमशासापासून भरकटलो नाही. ५२ हे परमेश्वरा, प्राचीन काळच्या तुझ्या निर्णयाविषयी मी विचार करतो, आणि मी आपले समाधान करतो. ५३ दुष्ट तुझे नियमशास्त्र नाकारतात, म्हणून संताप माझा तावा घेतो. ५४ ज्या घरात मी तात्पुरता राहोत; तुझे नियम मला माझे गीत झाले आहेत. ५५ हे परमेश्वरा, रात्रीत मी तुझ्या नावाची आठवण करतो, आणि मी तुझे नियमशास्त्र पाळतो. ५६ हे मी आचरिते आहे, कारण मी तुझे विधी पाळले आहेत. ५७ परमेश्वर माझा वाटा आहो; तुझे वचन पालण्याचा मी निश्चय केला आहे. ५८ मी आपल्या संपूर्ण हृदयाने तुझ्या अनुग्रहासाठी कळकळीची विनंती करतो; तुझ्या वचनाप्रमाणे माझ्यावर कृपा कर; ५९ मी आपल्या मार्गाची परीक्षण केले, आणि तुझ्या कराराकडे आपले पावली वळवीली. ६० मी तुझ्या आज्ञा पालण्याची घाई केली, आणि मी उशीर केला नाही. ६१ दुष्टाच्या दोयांनी मला जाळयात पकडले आहे; तरी मी तुझे नियमशास्त्र विसरलो नाही. ६२ मी मध्यारात्री तुझ्या न्याय निर्णयांबद्दल तुला धन्यवाद देण्यासाठी उठतो. ६३ तुझे भय धरणाच्या सर्वांचा, तुझे विधी पालण्याच्यांचा, मी साथीदार आहे. ६४ हे परमेश्वरा, तुझ्या कराराच्या विश्वासीन्यतेने सर्व पृथ्वी भरली आहे. तू आपले नियम मला शिकव. ६५ हे परमेश्वरा, तू आपल्या वचनाप्रमाणे, आपल्या सेवकाचे चांगले केले आहेस. ६६ योग्य निर्णय घेण्याविषयीचे ज्ञान आणि बुद्धी तू मला दे, कारण तुझ्या आज्ञांवर माझा विश्वास आहे. ६७ पीडित होण्यापूर्वी मी बहकलो होतो, परंतु आता मी तुझे वचन पाळीत

आहे. ६८ तू चांगला आहेस आणि तू चांगले करतोस. मला तुझे नियम शिकव. ६९ गर्विंगांनी माझ्यावर लबाडीने विखलफेक केली आहे, पण मी तुझे विधी अगदी मनापासून पाळीन. ७० त्याचे हृदय कठीण झाले आहे, पण मला तुझ्या नियमशास्त्रात आनंद आहे. ७१ मी पीडित ज्ञालायुमुळे माझे चांगले झाले; त्यामुळे, मी तुझे नियमशास्त्र शिकलो. ७२ सोने आणि रुपे ह्यांच्या हजारो तुकड्यांपेक्षा, मला तुझ्या तोंडचे नियमशास्त्र अधिक मोलवान आहेत. ७३ तुझ्या हातांनी मला निर्माण केले आणि आकार दिला; मला बुद्धी दे म्हणजे मी तुझ्या आज्ञा शिकेन. ७४ तुझा सन्मान करणारे मला पाहून हर्ष करतील, कारण मला तुझ्या वचनात आशा सापडली आहे. ७५ हे परमेश्वरा, तुझे निर्णय न्यायानुसार आहेत हे मला माहित आहेत, आणि तुझ्या सत्यतेने मला पीडिले आहे. ७६ तू आपल्या सेवकाला दिलेल्या वचनानुसार, आपल्या कराराच्या विश्वसनीयतेने सांत्वन कर. ७७ मला कळवळा दाखव यासाठी की, मी जिंवत राहीन, कारण तुझे नियमशास्त्र माझा आनंद आहे. ७८ गर्विंग लजिज्जत होवेत, कारण त्यांनी माझी निंदानालस्ती केली आहे; पण मी तुझ्या विधीचे मनन करीन; ७९ तुझा सन्मान करणारे माझ्याकडे वळोता, म्हणजे त्यांना तुझे निर्विध कळतील. ८० मी लजिज्जत होऊ नये याकरिता माझे हृदय आदरने, तुझ्या निर्दोष नियमाकडे लागू दे. ८१ मी तुझ्या विजयासाठी उत्कंठा धरतो; मी तुझ्या वचनावर आशा ठेवली आहे. ८२ माझे ढोळे तुझे वचन पाहण्यास आसुसले आहेत; तू माझे सांत्वन कधी करशील? ८३ कारण मी धुरात ठेविलेल्या बुधलीसारख्या झालो आहे; तरी मी तुझे नियम विसरलो नाही. ८४ तुझ्या सेवकाचे किती वेळ वाट पाहावी लागणार आहे? जे माझा छळ करतात. त्यांचा न्याय तू कधी करशील? ८५ गर्विंगांनी माझ्यासाठी खाचा खणून ठेविल्या आहेत, तुझे नियमशास्त्र झुगारले आहे. ८६ तुझ्या सर्व आज्ञा विश्वसनीय आहेत; ते लोक माझा छळ अनुचितपणे करत आहेत; मला मदत कर. ८७ त्यांनी पृथ्वीवरून माझा जवळजवळ सर्वनाश केला; पण मी तुझे विधी नाकारले नाहीत. ८८ तुझ्या कराराच्या विश्वसनीयतेने वचन दिल्याप्रमाणे मला नवजीवन दे, याकरिता की, मी तुझ्या तोंडचे निर्विध पाळीन. ८९ हे परमेश्वरा, तुझे वचन स्वर्गात सर्वकाळ स्थिर आहे; तुझे वचन स्वर्गात ठामपणे प्रस्थापित आहे. ९० तुझी सत्यता सदासर्वदा सर्व पिंच्यानपिंच्यासाठी आहे; तू पृथ्वीची स्थापना केलीस आणि म्हणून ती टिकून रहाते. ९१ त्या सर्व गोषी आजपर्यंत, तुझ्या निर्णयात मृत्युल्याप्रमाणे राहिली आहेत, कारण सर्व गोषी तुझी सेवा करतात. ९२ जर तुझे नियमशास्त्र माझा आनंद नसता, तर माझ्या दुःखात माझा नाश झाला असता. ९३ मी तुझे निर्विध कधीच विसरणार नाही, कारण त्याद्वारे तू मला सजीव ठेवले आहे. ९४ मी तुझाच आहे; माझा उद्घार कर. कारण मी तुझे निर्विध शेषाले आहेत. ९५ दुष्टांनी माझा नाश करायची तयारी केली आहे, पण मी तुझ्या कराराच्या निर्बधाचा शोध घेईन. ९६ प्रत्येकगोषीला त्याची मर्यादा असते हे मी पाहिले आहे, पण तुझ्या आज्ञा व्यापक, मयदि पलीकडे आहेत. ९७ अहाहा, तुझे नियमशास्त्र मला किती प्रिय आहेत! दिवसभर मी त्याच्यावर मनन करतो. ९८ तुझ्या आज्ञा मला माझ्या शत्रूपेक्षा ज्ञानी करतात, कारण तुझे नियम नेहमी माझ्याजवळ आहेत. ९९ माझ्या सर्व शिक्षकांपेक्षा मला अधिक बुद्धी आहे. कारण मी तुझ्या कराराच्या निर्बधाचे मनन करतो. १०० वयोद्यापेक्षा कमला अधिक कळतो; कारण मी तुझे विधी पाळतो. १०१ तुझे वचन पाळावे म्हणून मी आपले पाऊल प्रत्येक वाईट मार्गापासून दूर ठेवतो. या करता, मी तुझे वचन पाळावे. १०२ मी तुझ्या निर्णयापासून दुसऱ्याबाजूला वळलो नाही, कारण तू मला शिकविले आहे. १०३ तुझे वचन माझ्या चर्वीला कितीतरी गोड आहेत, होय माझ्या मुख्याला मधापेक्षा गोड आहेत. १०४ तुझ्या विधीच्याद्वारे मला बुद्धी प्राप्त होते; यास्तव मी प्रत्येक खोल्या मार्गाचा द्रेष करतो. १०५ तुझे वचन माझ्या पावलाकरता दिवा आहे, आणि माझ्या मार्गासाठी प्रकाश आहे. १०६ तुझे निर्णय पाळण्याची मी शपथ वाहिली आहे, व ती पक्की केली आहे. १०७ मी फार पीडित आहे; हे परमेश्वरा तुझ्या

वचनात वचन दिल्याप्रमाणे मला जिवीत ठेव. १०८ हे परमेश्वरा, माझ्या मुख्याली वचने ही स्वसंतोषाची अर्पणे समजून स्वीकार कर, आणि मला तुझे निर्णय शिकव. १०९ माझे जीवन नेहमीच धोक्यात असते, तरी मी तुझे नियमशास्त्र विसरलो नाही. ११० दुष्टांनी माझ्यासाठी पाश रचला आहे, पण मी तुझ्या विधीपासून भरकटलो नाही. १११ तुझे निर्बंध माझे सर्वकाळचे वचन म्हणून मी स्वीकारले आहे, कारण त्याच्या योगे माझ्या मनाला आनंद होतो. ११२ तुझे नियम सर्वकाळ शेवटपर्यंत पालण्याकडे मी आपले मन लाविले आहे. ११३ परमेश्वरा, जे लोक तुझ्याशी पूर्णपणे प्रामाणिक नाहीत त्या लोकांचा मी तिरस्कार करतो, पण मला तुझी शिक्कवं आवडते. ११४ मला लपव आणि माझे रक्षण कर. परमेश्वरा, तू जे काही सांगतोस त्यावर माझा विश्वास आहे. ११५ वाईट कराराच्यांनो माझ्यापासून दूर जा, यासाठी की, मी आपल्या देवाच्या आज्ञा पाळीन. ११६ तू आपल्या वचनानुसार मला आधार दे म्हणजे मी जगेन, आणि माझ्या आशा लजिज्जत होऊ देऊ नकोस. ११७ मला आधार दे म्हणजे मी सुरक्षित राहीन; मी नेहमीच तुझ्या नियमांवर मनन करीन. ११८ तुझ्या नियमापासून बहकले आहेत त्यांना तू नाकारतोस, कारण हे लोक फसवणारे आणि अविश्वसनीय आहेत. ११९ पृथ्वीवरील सर्व दुष्टांना तू गाळाप्रमाणे दूर करतो; म्हणून मी तुझ्या विधीवत करारावर प्रेम करतो. १२० तुझ्या भितीने माझे शरीर थरथरते, आणि तुझ्या न्याय्य निर्णयाची भिती वाटते. १२१ मी जे योग्य आहे आणि चांगले आहे तेच करतो; माझा छळ कराराच्याकडे मला सोडून देऊ नको. १२२ तू आपल्या सेवकाच्या कल्याणार्थ जामीन हो. गर्विंगांना मला जाचू देऊ नकोस. १२३ तू सिद्ध केलेल्या ताराणाची व तुझ्या न्याय्य वचनाची प्रतिक्षा करून माझो डोळे थकले आहेत. १२४ तुझ्या सेवकाला कराराची विश्वसनियता दाखव आणि मला तुझे नियम शिकव. १२५ मी तुझा सेवक आहे, मला तुझ्या कराराच्या निर्बंधाचे ज्ञान व्हावे म्हणून मला बुद्धी दे. १२६ ही वेळ परमेश्वराच्या कार्याची आहे, कारण लोकांनी तुझे नियमशास्त्र मोडले आहे. १२७ खरोखर मी तुझ्या आज्ञा सोन्यापेक्षा, बावनकशी सोन्यापेक्षा प्रिय मानतो. १२८ यास्तव मी काळजी पूर्वक तुझे सर्व विधी पाळतो, आणि प्रत्येक असत्य मार्गाचा द्रेष करतो. १२९ तुझे कराराचे निर्बंध आश्रयकारक आहेत; म्हणूनच मी ते पाळतो. १३० तुझ्या वचनाच्या उलगडणाऱ्याने प्रकाश प्राप्त होतो; त्याने अशिक्षितास ज्ञान प्राप्त होते. १३१ मी आपले तोंड उघडले आणि धापा टाकल्या, कारण मी तुझ्या आज्ञेची उक्कंठा धरती. १३२ तू माझ्याकडे वळ आणि माझ्यावर दया कर, जशी तुझ्या नावावर प्रीती कराराच्यावर तू दया करतोस. १३३ तुझ्या वचनाप्रमाणे मला मार्गदर्शन कर; माझ्यावर कोणत्याही पापाची सत्ता चालू देऊ नको. १३४ मनुष्याच्या जाचजुलमापासून मला मुक्त कर याकरिता की, मी तुझे विधी पाळीन. १३५ तू आपला मुखप्रकाश आपल्या सेवकावर पाड, आणि तुझे नियम मला शिकव. १३६ माझ्या डोळ्यातून अश्रूचे प्रवाह खाली वाहतात; कारण लोक तुझे नियमशास्त्र पाळत नाहीत. १३७ हे परमेश्वरा, तू न्यायी आहेस, आणि तुझे निर्णय योग्य आहेत. १३८ तू आपले निर्बंध न्याय्य व पूर्ण विश्वसनीय असे लावून दिले आहेत. १३९ रागाने माझा नाश केला आहे, कारण माझे शत्रू तुझे वचन विसरले आहेत. १४० तुझ्या वचनाची खूपच पारख झाली आहे, आणि ते तुझ्या सेवकाला प्रिय आहे. १४१ मी उपरक्षीय आणि तुच्छ मानलेला आहे, तरी मी तुझे विधी विसरत नाही. १४२ तुझे न्याय्यत हे सर्वकाळ योग्य आहे, आणि नियमशास्त्र सत्य आहे. १४३ मला खूप संकट आणि क्लेशांनी घेरिले आहे, तरी तुझे नियमशास्त्र पाठव नाहीत. १४४ हे परमेश्वरा, आणि तुझे निर्बंध न्याय्य आहेत. १४५ तू माझे चर्वीला कितीतरी गोड आहेत, होय माझ्या मुख्याला मधापेक्षा गोड आहेत. १४६ मी संपूर्ण मनापासून तुला हाक मारतो, हे परमेश्वरा, मला उत्तर दे, मी तुझे नियम पाळीन. १४७ मी तुला हाक मारतो; तू मला तार आणि मी तुझे कराराचे नियम पाठव नाहीत. १४८ मी उजडण्यापूर्वी पहाटेस उठतो आणि मदतांसाठी आरोगी मारतो. तुझ्या वचनात माझी आशा आहे. १४९ तुझ्या वचनावर चिंतन करण्यासाठी रात्रीच्या प्रत्येक प्रहरापूर्वी माझे डोळे

उघडे असतात. १६९ तुझ्या कराराच्या विश्वसनीयतेने माझी वाणी ऐक; हे परमेश्वरा, तू आपल्या निर्णयानुसार मला जिवंत ठेव. १७० जे माझा छळ करतात ते माझ्याजवळ येत आहेत, पण ते तुझ्या नियमशास्त्रासून फार दूर आहेत. १७१ हे परमेश्वरा, तू जवळ आहेस आणि तुझ्या सर्व आज्ञा सत्य आहेत. १७२ तुझ्या कराराच्या निर्बंधावरून मला पूर्वीपासून माहित आहे की, ते तू सर्वकाळासाठी स्थापिले आहेत. १७३ माझे दु: ख पाहा आणि मला मदत कर, कारण मी तुझे नियमशास्त्र विसरलो नाही. १७४ तू माझा वाद चालव आणि माझा उद्घार कर. तू आपल्या वचनाप्रमाणे मला नवजीवन दे. १७५ दुष्टासून तारण फार दूर आहे, कारण त्यांना तुझे नियम प्रिय नाहीत. १७६ हे परमेश्वरा, तुझी करुणा थोर आहे, तू आपल्या निर्णयास अनुसरून मला नवजीवन दे. १७७ मला छळणारे माझे शत्रू पुष्कळ आहेत, तरी मी तुझ्या कराराच्या निर्बंधावरून मागे वळलो नाही. १७८ विश्वासदातक्यांना पाहून मला वीट आला आहे. कारण ते तुझे वचन पालीत नाहीत. १७९ तुझ्या विधीना मी किती प्रिय मानितो ते पाहा; हे परमेश्वरा, तुझ्या वचनाप्रमाणे कराराच्या विश्वसनीयतेने मला जिवंत ठेव. १८० तुझ्या वचनाचे मर्म सत्य आहे; तुझ्या न्यायीपणाचा प्रत्येक निर्णय सर्वकाळ आहे. १८१ अधिपती विनाकारण माझ्या पाठीस लागले आहेत; तुझे वचन न पाळल्यामुळे माझे हृदय भितीने कापते. १८२ ज्याला मोठी लूट सापडली त्याच्यासारखा मला तुझ्या वचनाविषयी आनंद होतो. १८३ मी असत्याचा द्वेष आणि तिरस्कार करतो, पण मला तुझे नियमशास्त्र प्रिय आहे. १८४ मी दिवसातून सात वेळा तुझ्या न्याय्य, निर्णयासाठी तुझी स्तुती करतो. १८५ तुझ्या नियमशास्त्रावर प्रेम करणाऱ्यास मोठी शांती असते, त्यास कसलेच अदखलण नसते. १८६ हे परमेश्वरा, मी तुझ्या उद्धाराची वाट पाहत आहे आणि तुझ्या आज्ञा मी पाळल्या आहेत. १८७ मी तुझ्या विधीवत आज्ञाप्रमाणे वागलो, आणि मला ते अत्यंत प्रिय आहेत. १८८ मी तुझे निर्बंध आणि तुझे विधीवत आज्ञा पाळल्या आहेत, कारण मी जी प्रत्येकगोष्ठ केली ते सर्व तुला माहित आहे. १८९ हे परमेश्वरा, माझी मदतीसाठीची आरोळी ऐक, तू आपल्या वचनाप्रमाणे मला बुद्धी दे. १९० माझी विनंती तुझ्यासमोर येवो; तू वचन दिल्याप्रमाणे मला मदत कर. १९१ तू मला आपले नियम शिकवितोस म्हणून माझ्या मुख्यातून स्तुती बाहेर पडो. १९२ माझी जीभ तुझ्या वचनाची स्तुती गावो; कारण तुझ्या सर्व आज्ञा न्याय्य आहेत. १९३ तुझा हात माझे साहाय्य करण्यास सिद्ध असो, कारण तुझे निर्बंध मी निवडले आहेत. १९४ हे परमेश्वरा, मी तुझ्या तारणाची उत्कंठ धरली आहे आणि तुझ्या नियमशास्त्रत मला आनंद आहे. १९५ माझा जीव वाचो म्हणजे तो तुझी स्तुती करील; तुझे निर्णय मला मदत करो. १९६ मी हववलेल्या मेंद्राप्रमाणे भरकटलो आहे, तू आपल्या सेवकाचा शोध कर, कारण मी तुझ्या आज्ञा विसरलो नाही.

१२० माझ्या संकटात मी परमेश्वराकडे मोठ्याने ओरडलो, आणि त्याने मला उत्तर दिले. २ हे परमेश्वरा, जे कोणी आपल्या ओढाने खोटे बोलतात, आणि आपल्या जिभेने फसवतात त्यापासून माझा जीव सोडीव. ३ हे कपटी जिभे, तुला काय दिले जाईल, आणि आणखी तुला काय मिळणार? ४ तो योद्ध्याच्या धारदार बाणांनी, रतम लाकडाच्या जळत्या निखाच्यावर बाणांचे टोक तापवून तुला माराली. ५ मला हायहाय! कारण मी तातुरत मेशेखात राहोत, मी पूर्णी केदारच्या तंबूमध्ये राहत होतो. ६ शांतीचा तिरस्कार करणाऱ्यांबोरवर मी खुप काळ राहिलो आहे. ७ मी शांतीप्रिय मनुष्य आहे, पण जेव्हा मी बोलतो, ते युथासाठी उठतात.

१२१ मी आपली दृष्टी पर्वताकडे लावतो. मला मदत कोठून येईल? २ परमेश्वर जो आकाशाचा व पृथीचा निर्माण करणारा त्याकडून माझी मदत येते. ३ तो तुझा पाय घसरू देत नाही; जो तुझे संरक्षण करतो तो कधीही स्वस्थ झोपत नाही. ४ पाहा, इसाएलाचा रक्षणकर्ता कधीच झोपत नाही किंवा तो डुलकीही घेत नाही. ५ परमेश्वर तुझा रक्षणकर्ता आहे,

परमेश्वर तुझ्या उजव्या हाताला सावली आहे. ६ दिवसा तुला सूर्य किंवा रात्री चंद्र तुला नुकसान करणार नाही. ७ परमेश्वर सर्व वाईटापासून तुझे रक्षण करील; तो तुझ्या जिवाचे रक्षण करील. ८ परमेश्वर तुला; जे सर्व काही तू करशील, त्यामध्ये आता आणि सदासर्वकाळ रक्षण करील.

१२२ दाविदाचे स्तोत्र आपण परमेश्वराच्या घराला जाऊ असे ते मला

म्हणाले, तेव्हा मला आनंद झाला. २ हे यरूशलेम, तुझ्या द्वारात आमची पावले लागली आहेत. ३ हे यरूशलेमे, एकत्र जोडलेल्या नगरीसारखी तू बांधलेली आहेस. ४ इसाएलास लावून दिलेल्या नियमाप्रमाणे, तुझ्याकडे वंश, परमेश्वराचे वंश, परमेश्वराच्या नवाचे उपकारस्मरण करण्यासाठी वर चढून येतात. ५ कारण ते येथे न्यायासने, दावीदाच्या घराण्यासाठी राजासने माडली आहेत. ६ यरूशलेमच्या शांतीसाठी प्रार्थना करा! तुझ्यावर प्रीती करतात त्यांची भरभराट होईल. ७ तुझ्या कोटात शांती असो, आणि तुझ्या राजवाड्यात उन्नती असो. ८ माझे बंधू आणि माझे सहकारी ह्यांच्याकरता, मी आता म्हणेन, तुमच्यामध्ये शांती असो. ९ परमेश्वर आमचा देव ह्याच्या घराकरता, मी तुझ्या हितासाठी प्रार्थना करीन.

१२३ स्वर्गात सिंहासनारूढ असणाऱ्या, तुझ्याकडे मी आपली दृष्टी वर

लावतो. २ पाहा, जसे दासीचे डोळे आपल्या मालकिंचीचा हाताकडे असतात, जसे आमचे डोळे आमचा देव परमेश्वर आमच्यावर कृपा करीपर्यंत त्याच्याकडे लागलेले असतात. ३ हे परमेश्वरा, आमच्यावर दया कर, आमच्यावर दया कर, कारण आम्ही अपमानाने भरलो आहेत. ४ सुखवस्तू लोकांनी केलेली थट्टा, आणि गर्विष्ठानी केलेली नालस्ती ह्यांनी आमच्या जिवाला पुरेपुरे करून टाकले आहे.

१२४ दाविदाचे स्तोत्र आता इसाएलाने म्हणावे, जर परमेश्वर आमच्या

बाजूला नसता, २ जेव्हा लोक आमच्याविस्तु उठले, तेव्हा जर परमेश्वर आमच्या बाजूला नसता तर आमच्या बाजूला कोण असते, ३ जेव्हा त्यांचा क्रोध आमच्याविस्तु पेटला, त्यावेळी त्यांनी आम्हास जिवंत गिळून टाकले असते. ४ जलांनी आम्हास धुवून दूर नेले असते; प्रवाहाने आम्हास पूर्ण झाकले असते. ५ मग खवळलेल्या जलांनी आम्हास बुडवले असते. ६ परमेश्वराचा धन्यवाद होवो, त्याने आम्हास त्याच्या दातांनी फाढू दिले नाही. ७ पक्ष्याप्रमाणे पारथायांच्या पाशातून आमचा जीव मुक्त झाला आहे; पाश तुट्टन आम्ही मुक्त झालो आहेत. ८ पृथ्वी आणि सर्वग निर्माण करणारा परमेश्वर त्याच्या नावामुळे आम्हास मदत मिळते.

१२५ जे परमेश्वरावर विश्वास ठेवतात; ते सियोन पर्वतासारखे अढळ,

सर्वकाळ टिकणारे आहेत. २ यरूशलेमच्या सभोवती पर्वत आहेत तसा परमेश्वर त्याच्या लोकांसभोवती आता आणि सर्वकाळ आहे. ३ नितीमानाचे हात दुष्टांना लागू नयेत म्हणून दुर्जनांचा राजदंड नितीमानांच्या वतनावर चालणार नाही. नहीतर नितीमान जे काही चुकीचे आहे ते करतील. ४ हे परमेश्वरा, जे चांगले आहेत, आणि जे आपल्या हृदयाने सरळ आहेत त्यांचे तू चांगले कर. ५ पण जे आपल्या वाकड्या मार्गाकडे वळतात, परमेश्वर त्यांचा वाईट करण्याचाबोरवर घालवून देईल. इसाएलांवर शांती असो.

१२६ सीयोनेतून धरून नेलेल्यांना नेतृत्वाने आमाशीरी आणले, तेव्हा

आम्हास स्वप्नासारखे वाटले. २ मग आमचे मुख हास्याने, आणि आमची जीभ गायनाने भरली. नंतर ते राष्ट्रांमध्ये म्हणू लागते; परमेश्वराने ह्यांच्यासाठी महान गोषी केल्या आहेत. ३ परमेश्वराने आमच्यासाठी महान गोषी केल्या आहेत; आम्ही किंती हर्षित झालो आहेत! ४ परमेश्वरा, नेगेब येथील प्रवाहाप्रमाणे आम्हास बंदिवासातून परत आण. ५ जे अशूपूर्ण नेत्रांनी पेरणी करतील ते हषणी आरोळी मारून कापणी करतील. ६ जो पेरणीसाठी

बी घेऊन रडत बाहेर पडतो, तो पुन्हा हधंनि आरोळी मासून आपल्या पेंद्या आपल्याबोरब घेऊन येईल.

१२७ परमेश्वर जर घर बांधती नाही, तर तो जे बांधतो ते काम व्यर्थ आहे. जर परमेश्वर नगर रक्षित नाही, तर पहारेकरी उभे राहून रक्षण करतात ते व्यर्थ आहे. २ तुम्ही पहाटे लवकर उठता, राती उशीराने गरी येता, किंवा कठोर परिश्रम करून भाकर खाता हे सर्व व्यर्थ आहे कारण परमेश्वर आपल्या प्रियजनासाल लागेल ते झोपेतीही देतो. ३ पाहा, मुले ही परमेश्वरापासून मिळालेले वतन आहे, आणि पोटचे फळ त्याच्यापासून मिळालेली देणी आहे. ४ तरुणपणाची मुले हे वीराच्या हातातील बाणांसारखी आहेत. ५ ज्या मनुष्याचा भाता अशांनी भरला आहे, तो घन्य! तो वेशीवर शंत्रूंशी त्याची बोलाचाली होत असता, ते फजीत होणार नाहीत.

१२८ जो प्रयेकजन परमेश्वराचा आदर करतो, जो त्याच्याच माणिन चालतो तो धन्यवादित आहे. २ तू आपल्या हाताच्या श्रमाचे फळ खाशील, तू आनंदित होशील; तू आशीर्वादित होऊन तुडी भरभराट होईल. ३ तुडी पल्ऱी तुझ्या घरात फलदायी द्राक्षवेलीसारखी होईल; तुडी मुले तुझ्या मेजाबोवती बसलेल्या जैतूनाच्या रोपांसारखी होतील. ४ होय, खरोखर, जो मनुष्य परमेश्वराचा आदर करतो, तो असा आशीर्वादित होईल. ५ परमेश्वर तुला सियोनेतून आशीर्वाद देवो; तुझ्या आयुष्याचे सर्व दिवस यस्फलेमेची उन्नती तुझ्या दृष्टीस पडो. ६ तुझ्या मुलांची मुले तुझ्या दृष्टीस पडोत. इसाएलावर शांती असो.

१२९ इसाएलने आता म्हणावे की, माझ्या तरुणपणापासून त्यांनी माझ्यावर हल्ला केला आहे. २ त्यांनी माझ्या तरुणपणापासून माझ्यावर हल्ला केला, तरी ते मला पराजित करू शकले नाहीत. ३ नांगरणांयांनी माझ्या पाठीवर नांगरले; त्यांनी आपली तासे लांब केली. ४ परमेश्वर न्यायी आहे; त्यांने दुश्ंशंच्या दोया कापून टाकल्या आहेत. ५ जे सियोनेचा तिरस्कार करतात, ते सर्व लजित होवोत आणि माधारी किरवले जावोत. ६ ते छपरावरचे गवत वाढण्या आधीच सुकून जाते त्यासारखे होवोत. ७ त्यांने कापणी करणारा आपली मूठ भरीत नाही, किंवा पेंद्या भरणाच्याचा कवेत ते येत नाही. ८ त्यांच्या जवळून येणारे जाणारे म्हणत नाहीत की, “परमेश्वराचा आशीर्वाद तुझ्यावर असो; परमेश्वराच्या नावाने आम्ही तुम्हास आशीर्वाद देतो.”

१३० हे परमेश्वरा, मी तुला शोकसागरातून आरोळी मारीत आहे. २ हे प्रभू, माझी वाणी ऐक; माझ्या विनवणीच्या वाणीकडे तुडी कान लक्षपूर्वक लागलेले असोत. ३ हे परमेश्वरा, तू जर अन्याय लक्षात ठेवशील तर, हे प्रभू, तुझ्यासमोर कोण उभा राहू शकेल? ४ पण त्यांनी तुडी भय धारवे, म्हूळून तुझ्याजवळ क्षमा आहे. ५ मी परमेश्वराची वाट पाहोतो, माझा आत्मा वाट पाहोतो, आणि त्याच्या वचनावर मी आशा ठेवतो. ६ पहाटेची वाट पाहण्या पहारेक्यापेक्षा माझा जीव प्रभूची अधिक वाट पाहोतो. ७ हे इसाएला, परमेश्वरावर आशा ठेव. कारण परमेश्वर दयाळू आहे, आणि त्याच्याजवळ चिपुल उद्धार आहे. ८ तोच इसाएलास त्यांच्या सर्व पापांपासून मुक्त करीन.

१३१ दाविदाचे स्तोत्र हे परमेश्वरा, माझे हृदय गर्विष्ठ नाही किंवा माझे डोळे उन्मत्त नाही. मी आपल्यासाठी मोठमोठ्या आशा ठेवत नाही, किंवा ज्या माझ्या समजण्या पलीकडे आहेत अशा गोरीत मी पडत नाही. २ खरोखर मी आपला जीव निवांत व शांत ठेवला आहे; जसे दूध तुलेले बालक आपल्या आईबरोबर असते; तसा माझा जीव, दूध तुलेल्या बालकासारखा

माझ्या ठायी आहे. ३ हे इसाएला, आतापासून आणि सर्वकाळ तू परमेश्वरावर आशा ठेव.

१३२ हे परमेश्वरा, दावीदाकरता त्याच्या सर्व दुःखांची आठवण कर. २ त्याने परमेश्वराकडे कशी शपथ वाहिली, त्याने याकोबाच्या समर्थ प्रभूला कसा नवस केला, याची आठवण कर. ३ तो म्हणाला “मी आपल्या घरात किंवा मी आपल्या अंथरुणात जाणार नाही. ४ मी आपल्या डोळ्यांवर झोप किंवा आपल्या पापण्यास विसावा देणार नाही. ५ परमेश्वरासाठी स्थान, याकोबाच्या सर्वसमर्थ देवासाठी निवासमंडप सापेडपर्यंत मी असेच करीन.” ६ पाहा, आम्ही याबद्दल एप्रायात ऐकले; आम्हास तो जारच्या रानात सापडला. ७ आम्ही देवाच्या निवासमंडपात जाऊ; आम्ही त्याच्या पदासनापाशी आराधना करू आणि म्हणू. ८ हे परमेश्वरा, ऊठ; तू आपल्या सामर्थ्याच्या कोशासह आपल्या विश्रांतीस्थानी ये, ९ तुडी याजक नितीमत्तेचे वस्ये पांधरोत; तुडी विश्वासू आनंदाने जयघोष करोत. १० तुझा सेवक दावीदाकरिता, तू आपल्या अभिषिक्त राजापासून निघून जाऊ नकोस. ११ परमेश्वराने विश्वसनीय दावीदाजवळ शपथ वाहिली आहे; तो त्याच्या शपथेपासून माधार घेणार नाही, मी तुझ्या वंशातून तुझ्या राजासनावर एकाला बसवीन. १२ जर तुझ्या मुलांनी माझा करार पाळला, आणि मी त्यांना शिकवलेले नियम पाळले, तर त्यांची मुलेसुद्धा तुझ्या राजासनावर सर्वकाळ बसतील. १३ ख्यतित परमेश्वराने सियोन निवडून घेतली आहे; त्याच्या वर्तीसाठी त्याने इच्छा धरली आहे. ४४ “ही जागा सर्वकाळ माझ्या विसाव्याची आहे; मी येथे राहीन, कारण माझी इच्छा आहे. १५ मी तिला विपुलतेने अन्नसामग्रीचा आशीर्वाद देईन; मी तिच्या गरीबांना भाकरीने तृप्त करीन. १६ मी तिच्या याजकाना तारणाचे वस्त्र नेसवीन; तिचे भक्त आनंदाने मोळ्याने जयघोष करतील. १७ ते येथे दावीदाच्या शिंगाला अंकुर फुटेल असे मी करीन; तेथे मी आपल्या अभिषिक्तासाठी दिवा ठेविला आहे. १८ मी त्याच्या शंत्रूला लाजेचे वस्ये नेसवीन, परंतु त्याचा मुक्तु चमकेल.”

१३३ दाविदाचे स्तोत्र पाहा, बंधूनी ऐक्यात एकत्र राहणे किंती चांगले आणि आनंददायक आहे. २ ते डोक्यावर ओतलेल्या तेलासारखे, अहरोनाच्या दाढीखालून ओघलण्याच्या तेलासारखे, त्याच्या वसाच्या काठापर्यंत ओघलण्याच्या बुमूल्य तेलासारखे आहे. ३ सीयोन डोंगरावर उतरण्याच्या हर्मोन पर्वताच्या दहिवरासारखे आहे; कारण तेथे परमेश्वराने आशीर्वाद म्हणजे अनंतकालिक जीवन देण्याचे ठरविले आहे.

१३४ परमेश्वराच्या सर्व सेवकांनो या, जे तुम्ही रात्रभर परमेश्वराच्या मंदिरात उभे राहता ते तुम्ही परमेश्वरास धन्यवाद द्या. २ पवित्रस्थानाकडे आपले हात वर करा; आणि परमेश्वरास धन्यवाद द्या. ३ आकाश व पृथ्वी यांचा निर्माणकर्ता परमेश्वर तुला सियोनेतून आशीर्वाद देवो.

१३५ परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करा. परमेश्वराच्या सेवकांनो, तुम्ही त्याची स्तुती करा. २ परमेश्वराच्या घरात उभे राहाणांयांनो, आमच्या देवाच्या घराच्या अंगणात उभे राहाणांयांनो, तुम्ही त्याची स्तुती करा. ३ परमेश्वराची स्तुती करा, कारण तो चांगला आहे; त्याच्या नावाचे गुणगान करा कारण ते करणे आनंददायक आहे. ४ कारण परमेश्वराने याकोबाला आपल्यासाठी निवडून आहे, इसाएल त्याच्या मालमत्तेप्रमाणे आहे. ५ परमेश्वर महान आहे हे मला माहीत आहे, आमचा प्रभू सर्व देवांच्या वर आहे. ६ परमेश्वराची जी इच्छा आहे तसे तो आकाशात, पृथ्वीवर, समुद्रात आणि खोल महासागरात करतो. ७ तो पृथ्वीच्या शेवटापासून ढग वर चढवतो. तो पावसासाठी विजा निर्माण करतो; आणि आपल्या भांडारातून वरे बाहेर आणतो. ८ त्याने मिसर देशातील मनुष्यांचे आणि प्राण्यांचे दोघांचे पहिले जन्मलेले मासून टाकले. ९ हे मिसरा,

त्याने तुझ्यामध्ये, फारो व त्याचे सर्व सेवक यांच्याविसूद्ध चिन्ह व चमत्कार पाठवले. १० त्याने पुष्टक राष्ट्रांवर हल्ला केला, आणि शक्तीमान राजांना मारून टाकले, ११ अमोऱ्यांचा राजा सीहोन व बाशानाचा राजा ओगे आणि कनामधल्या सर्व राज्यांचा पराभव केला. १२ त्यांचा देश त्याने वतन असा दिला, आपल्या इसाएल लोकांसाठी वतन करून दिला. १३ हे परमेश्वरा, तुझे नाव सर्वकाळ टिकून राहिल, हे परमेश्वरा, तुझी किर्तीं सर्व पिंड्यानपिंड्या राहील. १४ कारण परमेश्वर आपल्या लोकांचा न्याय करील, आणि त्यास आपल्या सेवकांचा कळवळा येईल. १५ राष्ट्रांच्या मूर्तीं सोन्या व रुप्याच्या आहेत, त्या मनुष्याच्या हाताचे काम आहेत. १६ त्या मूर्तींना तोंड आहे, पण त्या बोलत नाहीत; त्यांना डोळे आहेत पण त्या पाहत नाहीत. १७ त्यांना कान आहेत, पण त्या ऐकत नाहीत, त्यांच्या मुखात मुळीच थास नाही. १८ जे त्या बनवितात, जे प्रत्येकजण त्याच्यावर भरवसा ठेवणारे त्याच्यासारख्याच त्या आहेत. १९ हे इसाएलाच्या वंशजांनो, परमेश्वराचा धन्यवाद करा; अहरोनाच्या वंशजांनो, परमेश्वराचा धन्यवाद करा. २० लेवीच्या वंशजांनो, परमेश्वराचा धन्यवाद करा. परमेश्वराचा आदर करण्यांनो परमेश्वराचा धन्यवाद करा. २१ जो परमेश्वर यस्थलेमेत राहतो, त्याचा धन्यवाद सियोनेत होवो. परमेश्वराची स्तुती करा.

१३६ परमेश्वराची उपकारस्तुती करा; कारण तो चांगला आहे, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २ देवांच्या देवाची उपकारस्तुती करा. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ३ प्रभूंच्या प्रभूंची उपकारस्तुती करा. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ४ जो एकटाच महान चमत्कार करतो त्याची उपकारस्तुती करा. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ५ ज्याने बुद्धीने आकाश निर्माण केले त्याची, उपकारस्तुती करा, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ६ ज्याने जलावर पृथ्वी पसरवली, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ७ ज्याने मोठा प्रकाश निर्माण केला, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ८ दिवसावर राज्य करण्यासाठी त्याने सूर्याची निर्मिती केली, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ९ त्याने रात्रीवर राज्य करण्यासाठी चंद्र आणि ताच्याची निर्मिती केली, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १० त्याने मिसराचे पहिले जमलेले मारून टाकले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. ११ आणि ज्याने इसाएलाला त्यांच्यामधून बाहेर काढले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १२ ज्याने सामर्थ्यी हाताने आणि बाहू उभारून त्यांना बाहेर आणले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १३ ज्याने लाल सुपुढ दुभागला, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १४ ज्याने इसाएलाला त्यामधून पार नेले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १५ ज्याने फारोला आणि त्याच्या सैन्याला लाल सुमद्रात उल्थून टाकले. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १६ ज्याने आपल्या लोकांस रानातून नेले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १७ ज्याने महान राजांना मारून टाकले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १८ आणि ज्याने प्रसिद्ध राजांना मारून टाकले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. १९ ज्याने अमोऱ्यांच्या सीहोन राजाला मारून टाकले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २० आणि ज्याने बाशानाच्या ओगे राजाला मारून टाकले, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २१ आणि ज्याने त्यांचा देश वतन असा दिला, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २२ ज्याने तो इसाएल त्याच्या सेवक याला वतन म्हणून दिला. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २३ ज्याने आमच्या कठीन परिस्थितीत आमची आठवण केली आणि आम्हास मदत केली, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २४ ज्याने आम्हास आमच्या

शत्रूवर विजय दिला त्याची, कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २५ जो सर्व जिवंत प्राण्यांना अन्न देतो. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे. २६ स्वार्णीतील देवाची उपकारस्तुती करा. कारण त्याची दया सर्वकाळ टिकून राहणारी आहे.

१३७ आम्ही बाबेलाच्या नद्यांजवळ खाली बसलो; आणि जेव्हा आम्ही सियोनेविषयी विचार केला तेव्हा रडलो. २ तेथील वाढुंजावर आम्ही आमच्या वीणा टांगल्या. ३ तेथे आम्हास पकडण्यांनी आम्हास गाणी गावयाला सांगितले आणि आमची थट्टा करण्याच्यांनी आम्ही त्यांच्यासाठी करमणूक करावी म्हणून आम्हास म्हणाले, सियोनाच्या गण्यांतले एखादे गाणे आम्हांला गाऊन दाखवा. ४ परक्या देशात आम्ही परमेश्वराचे गाणे कसे गावे? ५ हे यस्थश्लेमे, मी जर तुला विसरले, तर माझा उजवा हात आपले कौशल्य विसरो. ६ जर मी तुला विसरले, जर मी यस्थश्लेमेला आपल्या आनंदाच्या मुख्य विषयाहून अधिक मानले नाही तर माझी जीभ माझ्या ताळ्याला चिकटो. ७ हे परमेश्वरा, अदीमाविसूद्ध यस्थश्लेमेच्या त्या दिवसाची आठवण कर, ते म्हणाले, ती पाढून टाका, पायापर्यंत पाढून टाका. ८ हे बाबेलाच्या कन्चे, तू लवकरच ओसाड पडणार आहेस, कारण जसे तू आम्हास केले तसे, जो तुला परत करील तो आशीर्वादित आहे. ९ जो तुझी बालके घेऊन त्यांना खडकावर आपटून ठार मारतो तो आशीर्वादित होईल.

१३८ दाविदाचे स्तोत्र मी अगदी मनापासून तुझी उपकारस्तुती करीन; मी देवांसमोर तुझी स्तोत्रे गाईन. २ मी तुझ्या पवित्र मंदिराकडे नतमस्तक होऊन, तुझ्या कराराची विश्वासयोग्यता आणि तुझ्या सत्याबद्द तुझ्या नावाची उपकारस्तुती करीन. तू आपल्या संपूर्ण नावावेक्षा आपल्या वचनाची थोरवी वाढविली आहेस. ३ मी तुला हात कारली त्याच दिवशी तू मला उत्तर दिलेस. तू मला उत्तरेजन दिले आणि तेव्हा माझ्या जिवाला सामर्थ्य प्राप्त झाले. ४ हे परमेश्वरा, पृथ्वीवरचे सर्व राजे तुझी उपकारस्तुती करील, कारण त्यांनी तुझ्या मुख्यातील शब्द ऐकले आहेत. ५ खोरखर, ते परमेश्वराच्या मार्गाविषयी गातील कारण परमेश्वराचा माहिमा आगाध आहे. ६ कारण परमेश्वर थोर आहे तरी तो दीनांकडे लक्ष देतो, पण गविष्ठाला दुरून ओळखतो. ७ जरी मी संकटांमध्ये चाललो तरी तू मला सुरक्षित ठेवतोस. माझ्या शर्वांच्या क्रोधावर तू आपला हात चालवितोस; आणि तुझा उजवा हात माझे तारण करतो. ८ परमेश्वर माझ्याबाबोबर शेवटपर्यंत आहे; हे परमेश्वरा, तुझी कराराची विश्वासयोग्यता सदासर्वकाळ आहे. तू आपल्या हातची कामे सूडून देऊ नकोसे.

१३९ दाविदाचे स्तोत्र हे परमेश्वरा, तू माझी परीक्षा केली आहेस, आणि तू मला जाणतोस; २ मी केव्हा बसतो आणि केव्हा उठतो ते तुला माहित आहे; तुला माझे तारण विचार खूप दुरुनही समजतात. ३ तू माझे चालने आणि माझे झांगोंवो बाकाकडे पाठातो; तू माझ्या मार्गांशी परिवित आहेस. ४ हे परमेश्वरा, माझ्या मुखातून निघणारा एकही शब्द तुला पूर्णपणे माहित नाही असे मुळीच नाही. ५ तू माझून व पृष्ठून मला घेरते आहेस, आणि माझ्यावर तू आपला हात ठेवला आहेस. ६ हे ज्ञान माझ्या कल्पनेपलाकडे आहे; ते खूप अगम्य आहे, ते मी समजू शकत नाही. ७ मी तुझ्या आत्म्यापासून कोठे निसटून जाऊ शकतो? मी तुझ्या सानिध्यापासून कोठे पलून जाऊ शकतो? ८ मी जर वार आकाशात चढलो तर तिथे तू आहेस; जर मी खाली मृत्युलोकात अंथरूण केले तरी, पाहा, तेथे तू आहेस. (*Sheol h7585*) ९ जर मी पहाडेचे पंख धारण करून आणि समुद्राच्या आगदी पलीकडच्या तीरावर जाऊन राहिलो तरी तेथे तू आहेस. १० तरी तिथे ही तुझा उजवा हात मला धरतो. ११ जरी मी म्हणालो, खचित अंधार मला लपविल, आणि तरीही रात्र माझ्याभोवती प्रकाशच होईल. १२ काळोख देखील तुझ्यापासून काहीच लपवित नाही. रात्रीही दिवसासारखीच

प्रकाशते, कारण तुला काळोख आणि प्रकाश दोन्ही सारखेच आहेत. १३ तू माझे अंतर्याम निर्माण केलेस; तूच माझ्या आईच्या गर्भात मला घडवले. १४ मी तुला धन्यवाद देतो, कारण तुझी कृचे भयचकीत आणि आश्वर्यकारक आहेत, हे तर माझा जीव पूर्णपणे जाणतो. १५ मी गुप्तस्थळी निर्माण होत असता, आणि पृथेच्या अधोभागी विलक्षण प्रकारे माझी घडण होत असता माझी आकृती तुला उपर नव्हती. १६ तू मला गर्भात पिंडरूपाने असताना पाहिलेस; माझा एकही दिवस उगवण्यापूर्वी ते सर्व तुझ्या पुस्तकात नमूद करून ठेवले होते. १७ हे देवा, तुझे विचार मला किती मोलवान आहेत, त्यांची संख्या किती मोठी आहे. १८ मी जर ती मोजू लागलो तर ती वाळूच्या कणांपेक्षाही जस्त ठरतील. जेव्हा मी जगाहोते, तुझ्याही मी तुझ्याजवलच असतो. १९ हे देवा! जर तू दुष्टांना मालून टाकशील; अहो हिंसाचारी मनुष्यांनो! माझ्यापासून दूर व्हा. २० ते तुझ्याविरुद्ध बंड आणि कपटाने कृती करतात; तुझे वैरी तुझे नाव व्यर्थ घेतात. २१ परमेश्वरा! तुझा द्वेष करणाऱ्यांचा मी का द्वेष करू नये? तुझ्याविरुद्ध उठणाऱ्यांचा मी का तिरस्कार करू नये? २२ मी त्यांच्या पराकारेच पूर्ण द्वेष करतो; ते माझे शत्रू झाले आहेत. २३ हे देवा, माझे परीक्षण कर आणि माझे मन जाण; माझी परीक्षा घे आणि माझे विचार जाणून घे. २४ माझ्या मनात जर काही दुष्ट मार्ग असतील तर पाहा, आणि मला सनातन मागाने चालीव.

१४० दाविदाचे स्तोत्र हे परमेश्वरा, मला दुष्टांपासून सोडव; जुलमी मनुष्यापासून मला सुरक्षित ठेव. २ ते आपल्या मनात वाईट योजना करतात; ते प्रत्येक दिवशी भांडणाला सुखवात करतात. ३ त्यांची जीभ सर्पासारखी जखम करते; त्यांच्या ओठाखाली विधारी सर्पाचे विष आहे. ४ हे परमेश्वरा, मला दुष्टांच्या हातातून वाचव; मला जुलमी मनुष्यांपासून सुरक्षित ठेव. त्यांनी मला ढकलण्याची योजना केली आहे. ५ गर्विंशानी माझ्यासाठी पाश व दोया लपवून ठेवल्या आहेत; त्यांनी रस्त्याच्या बाजूला जाळे पसरले आहे; त्यांनी माझ्यासाठी सापाळा लावला आहे. ६ मी परमेश्वरास म्हणतो, तू माझा देव आहेस; हे परमेश्वरा, माझ्या विनवण्यांच्या वाणीकडे कान दे. ७ हे परमेश्वरा, माझ्या प्रभू, माझ्या तारणासमर्थ्या, माझ्या लढाईच्या दिवसात तू माझे शिरसाण आहेस. ८ हे परमेश्वरा, दुष्टांच्या इच्छा पुरवू नको, त्यांच्या दुष्ट योजना यथस्वी होऊ देऊ नकोस. नाही तर ते उन्मत्त होतील. ९ ज्यांनी मला घेरले आहे; त्यांच्या ओठापासून होणारा अर्नंतर त्यांच्याच शिरी पडो. १० त्योच्यावर जळते निखारे पडोते; त्यांना अग्नीत टाकले जावो, ज्यातून त्यांना उठून वर कधीही येता येणार नाही अशा खड यात फेकण्यात येवो. ११ वाईट बोलणारा पृथ्वीवर सुरक्षित केला जाणार नाही; जुलमी मनुष्याच्या पाठीस अरिष्य एकसारखे लागेल. १२ परमेश्वर गरीबांच्या पक्षाचे, आणि गरजवंताच्या वादाचे समर्थन करील हे मला माहित आहे. १३ खचित नितीमान तुझ्या नावाची उपकारस्तुती करतील; सरळ मनाचे तुझ्या समक्षतेत राहतील.

१४१ दाविदाचे स्तोत्र हे परमेश्वरा, मी तुला मोठ्याने ओरडून हाक मारतो; माझ्याकडे त्वरेने घे. जेव्हा मी तुला हाक मारतो तेव्हा माझे एक. २ माझी प्रार्थना तुझ्यासमोर धुपाप्रमाणे, ती माझे हात उभारणे संध्याकाळ्या अर्पणाप्रमाणे सादर होवो. ३ हे परमेश्वरा, माझ्या मुख्यावर पहारा ठेव; माझ्या ओठाचे द्वार सांभाळ. ४ अन्याय करणाऱ्या मनुष्यांबोरोबर मी त्याच्या पापमय कार्यात सहभागी होऊ देऊ नकोस, जे दुर्क्रमे करतात त्यांची मिष्ठाने मला खाऊ देऊ नकोस. ५ नितीमान मनुष्य मला तडाखा मारो; ती मला दवाच होईल, तो मला दुरुस्त करो. ते माझ्या डोक्यावर तेलासारखे होईल. माझे डोके ते स्वीकारण्यास नकार देणार नाही. परंतु माझ्या प्रार्थना नेहमी दुष्ट लोकांच्या कृत्याविरुद्ध आहेत. ६ त्यांच्या अधिपतीना कड्यावरून खाली लोटून दिले आहे, ते माझी वचने ऐकतील कारण ती गोड आहेत. ७ जमीन नंगरताना आणि ढेकळे फोडताना जशी माती विखरली जाते, तशीच आमची हाडे अधोलोकांच्या तोंडाशी विखरली गेली आहेत. (Sheol h7585) C

तरी हे प्रभू परमेश्वरा, खचित माझे डोके तुझ्याकडे लागले आहेत; मी तुझ्यात आश्रय घेतला आहे; माझा जीव निराधार सोडू नकोस. ९ त्यांनी माझ्यासाठी जो पाश रचला आहे त्यातून व दुष्कर्म करणाऱ्यांच्या सापल्यातून माझे संरक्षण कर. १० दुष्ट आपल्या स्वतःच्या जाळ्यात पडोत, मी त्यातून निसटून जाईन.

१४२ दाविदाचे स्तोत्र मी आपल्या वाणीने परमेश्वरास अरोळी मारतो; मी आपला विलाप त्याच्यासमोर ओतोतो; त्यास मी आपल्या समस्या सांगतो. ३ जेव्हा माझ्याठारी माझा आत्मा व्याकुळ झाला, तेव्हा तू माझा मार्ग जाणला. ज्या मार्गात मी चाललो, त्यामध्ये त्यांनी माझ्यासाठी पाश मांडला आहे. ४ माझ्या उजवीकडे न्याहाळून पाहा, कारण तेथे माझ्याविषयी कोणी पर्वा करत नाही. मला कशाचाही आश्रय नाही; माझ्या जिवाची काळजी घेणारा कोणीच नाही. ५ हे परमेश्वरा, मी तुला आरोळी मारतो; मी म्हणतो, तू माझा आश्रय आहेस, जिवंताच्या भूमित तू माझा वाटा आहेस. ६ माझ्या आरोळीकडे लक्ष दे, कारण माझी फार दुर्शा झाली आहे; माझा छळ करणाऱ्यांपासून मला सोडीव, कारण ते माझ्यापेक्षा बलवान आहेत. ७ मी तुझ्या नावाची उपकारस्तुती करावी, म्हणून माझा जीव वंदीतून काढ. नितीमान माझ्याभोवती जमतील, कारण तू माझ्याशी चांगला आहेस.

१४३ दाविदाचे स्तोत्र हे परमेश्वरा, माझी प्रार्थना ऐक; माझ्या विनवणीकडे कान दे. तू आपल्या विश्वासाने आणि न्यायीपणाने मला उत्तर दे. २ तू आपल्या सेवकाबोरब न्यायानिवाड्यात प्रवेश करू नकोस. कारण तुझ्या दृष्टीने कोणीही नितीमान नाही. ३ शत्रू माझ्या जिवाचा पाठलाग करीत आहेत; त्यांनी माझे जीवन धुळीस मिळवले आहे; पुरातन काळच्या मेलेल्यासारखे त्याने मला अंधकाराच्या स्थळी राहण्यास लाविले आहे. ४ माझ्याठारी माझा आत्मा व्याकुळ झाला आहे; माझे हृदय घाबरे झाले आहे. ५ मी पूर्वीचे दिवस आठावतो; मी तुझ्या सर्व कृत्यांवर मनन करतो; तुझ्या हाताने सिर्डीस नेलेल्या कामावर विचार करतो. ६ मी प्रार्थनेत आपले हात तुझ्यापुढे पसरतो; शुष्क भूमीप्रमाणे माझा जीव तुझ्यासाठी तहानेला झाला आहे. ७ हे परमेश्वरा, त्वरा करून मला उत्तर दे कारण माझा आत्मा क्षीण झाला आहे. माझ्यापासून तू आपले मुख लपवू नकोस, किंवा लपवशील तर मी गर्तेत उतरणाऱ्यांसारखा होईन. ८ सकाळी मला तुझ्या वात्सल्याचे शब्द ऐकू दे, कारण मी तुझ्यावर भरवसा ठेवला आहे. ज्या मागाने मी चालावे तो मला दाखव, कारण मी आपला जीव तुझ्याकडे उंचावतो. ९ हे परमेश्वरा, माझ्या शत्रूपासून माझे रक्षण कर. मी लपण्यासाठी तुझ्याकडे थाव घेतो. १० मला तुझ्या इच्छेप्रमाणे करण्यास शिकव, कारण तू माझा देव आहेस. तुझा चांगला आत्मा मला सरलपणाच्या देशात नेवो. ११ हे परमेश्वरा, तुझ्या नावाकरता मला सजीव कर. तुझ्या न्यायीपणाने माझा जीव संकातून वर काढ. १२ तू आपल्या दयेने माझ्या शत्रूवा नायनाट कर; आणि माझ्या जीवनातील सर्व शत्रूंचा नाश कर, कारण मी तुझा दास आहे.

१४४ दाविदाचे स्तोत्र परमेश्वर माझा खडक त्यास धन्यवाद असो, जो माझ्या हाताला युद्ध करण्यास; आणि माझ्या बोतास लढाई करण्यास शिक्षण देतो. २ तो माझा दयानियी व माझा दुर्ग, माझा उंच बुरुज आणि मला सोडवणरा, माझी ढाल आहे आणि मी त्याचा आश्रय घेतो; तो लोकांस माझ्या सत्रेखाली आणतो. ३ हे परमेश्वरा, मानव तो काय की तू त्याची ओळख ठेवावी? किंवा मनुष्य तो काय की तू त्याच्याविषयी विचार करावा? ४ मनुष्य एका श्वासासारखा आहे; त्याचे दिवस नाहीशा होणाऱ्या सावलीसारखे आहेत. ५ हे परमेश्वरा, तू आपले आकाश लववून खाली उतर; पर्वतांना स्पर्श कर आणि त्यातून धूर येऊ दे. ६ विजांचे लखलखाट पाठवून, माझ्या शत्रूला पांगवून टाक; तुझे बाण मालून, त्यांचा पराभव करून त्यांना

माधारी पाठव. ७ वस्न आपले हात लांब कर; महापुरातून, या परक्यांच्या हातानून, मला सोडवून वाचव. ८ त्यांचे मुख असत्य बोलते, आणि त्यांचा उजवा हात असत्याचा आहे. ९ हे देवा, मी तुला नवे गाणे गाईन. दशतंतु वीणेवर मी तुझी स्तवने गाईन; १० तूच राजांना तारण देणारा आहे; तूच आपला सेवक दावीद याला दुष्टाच्या तलवारीपासून वाचवले. ११ मला या परक्यांच्या हातातून मुक्त कर व मला वाचव, त्यांचे मुख असत्य बोलते; आणि त्यांचा उजवा हात असत्याचा आहे. १२ आमची मुले आपल्या तारण्याच्या भरांत उंच वाढलेल्या रोपांसारखी आहेत. आमच्या मुली राजवाड्याच्या कोपन्यातील कोरलेल्या खांबाप्रमाणे आहेत. १३ आमची कोठारे प्रत्येक प्रकारच्या वस्तुनी भरलेली असावीत. आणि आमच्या शेतात आमची मंदेर सहस्रपट, दशसहस्रपट वाढावीत. १४ मगा आमचे बैल लाढलेले असावेत; दरोडे, धरपकड व आकांत हे आमच्या रस्त्यात नसावेत; १५ ज्यांना असे आशीर्वाद आहेत ते लोक आशीर्वादित आहेत; ज्या लोकांचा देव परमेश्वर आहे ते आनंदी आहेत.

१४५ दाविदाचे स्तोत्र माझ्या देवा, हे राजा, मी तुझी खूप स्तुती करीन; मी सदासर्वकाळ व कायम तुझ्या नावाचा धन्यवाद करीन. २ प्रत्येक दिवशी मी तुझ्या धन्यवाद करीन. मी सदासर्वकाळ व कायम तुझ्या नावाचे स्तवन करीन. ३ परमेश्वर महान आणि परमस्तुत्य आहे; त्याची महानता अनाकालनीय आहे. ४ एक पिढी दुसऱ्या पिढीयुदे तुझ्या कृत्यांची प्रशंसा करीत राहील, आणि तुझ्या प्राक्रमी कृतीचे वर्णन करतील. ५ ते तुझ्या राजवैभवाचा गौरवयुक्त प्रतापाविष्ठी बोलतील, मी तुझ्या अदूर कायचि मनन करीन. ६ ते तुझ्या भयावह कृत्यांच्या पराक्रमाविष्ठी बोलतील, मी तुझ्या महिमेचे वर्णन करीन. ७ ते तुझ्या विपुल अशा चांगुलपणाविष्ठी सांगतील, आणि तुझ्या न्यायीपणाबद्दल गाणे गातील. ८ परमेश्वर दयाळू आणि कृपाळू आहे, तो मंदक्रोध व अतिदयाळू आहे. ९ परमेश्वर सर्वांना चांगला आहे; त्याची कृपा त्याने केलेल्या सर्व कृत्यांवर आहे. १० हे परमेश्वर, तू केलेली सर्व कृत्ये तुला धन्यवाद देतील; तुझे भक्त तुला धन्यवाद देतील. ११ ते तुझ्या राज्याच्या गौरवाविष्ठी सांगतील, आणि तुझ्या सामर्थ्याविष्ठी बोलतील. १२ हे यासाठी की, त्यांनी देवाची पराक्रमी कृत्ये आणि त्याच्या राज्याचे वैभवयुक्त ऐश्वर्य ही मानवजातीस कल्पवी. १३ तुझे राज्य युगानुयुग राहणारे राज्य आहे. आणि तुझा राज्याधिकार पिढ्यानपिढ्या टिकणारा आहे. १४ पडत असलेल्या सर्वांना परमेश्वर आधार देतो, आणि वाकलेल्या सर्वांना तो उभे करतो. १५ सर्वांचे डोळे तुझ्याकडे लगातात. आणि तू त्यांना योग्य वेळी त्यांचे अनन देतोस. १६ तू आपला हात उघडून प्रत्येक जिवंत प्राण्याची इच्छा तृप्त करतो. १७ परमेश्वर आपल्या सर्व मार्गात न्यायी आहे; आणि तो आपल्या सर्व कृत्यात दयाळू आहे. १८ जे कोणी त्याचा धावा करतात, जे सत्येने त्याचा धावा करतात, त्या सर्वांना परमेश्वर जवळ आहे. १९ तो त्यांचे भय धरण्यांची इच्छा पुरवतो; तो त्यांची आरोक्ती ऐकून त्यांना वाचवतो. २० परमेश्वर आपल्यावर प्रेम करण्याचा सर्वांचे रक्षण करतो. परंतु तो वाईटांचा नाश करतो. २१ माझे मुख परमेश्वराची स्तुती करील. सर्व मानवजात त्याच्या पवित्र नावाचा धन्यवाद सदासर्वकाळ व कायम करो.

१४६ परमेश्वराची स्तुती करा. हे माझ्या जिवा, परमेश्वराची स्तुती करा. २ मी जोपर्यंत जिवंत आहे तोपर्यंत परमेश्वराची स्तुती करीन. मला अस्तित्व आहे तोपर्यंत मी माझ्या देवाची स्तवने गाईन. ३ अधिपतीवर किंवा ज्याच्याठारी तारण नाही, अशा त्या मनुष्यजातीवर भरवसा ठेवू नका. ४ जेवा त्याचा शास थांबतो, तो मातीस परत जातो; त्यादिवशी त्याच्या योजेनेचाही शेवट होतो. ५ ज्याच्या मदतीला याकोबाचा देव आहे, ज्याची आशा आपला देव परमेश्वर यावर आहे, तो आशीर्वादित आहे. ६ परमेश्वराने स्वर्ग आणि पृथ्वी, समुद्र आणि त्यातील सर्वकाही निर्माण करेते, तो सदासर्वकाळ आपले सत्य पाळतो. ७ तो जाचलेल्यांचा न्यायनिवाडा

करतो, आणि तो भुकेल्यांना अन्न देतो. परमेश्वर बंदिवानास मुक्त करतो. ८ परमेश्वर आंधल्याचे डोळे उघडतो; परमेश्वर वाकलेल्यांना उभे करतो. परमेश्वर नितीमान लोकांवर प्रेम करतो. ९ परमेश्वर आपल्या देशात परक्यांचे रक्षण करतो, तो पितृहीनांना व विधवा यांना आधार देतो. परंतु तो वाईटांचा विरोध करतो. १० परमेश्वर सर्वकाळ राज्य करतो, हे सीयोने, तुझा देव पिढ्यानपिढ्या राज्य करीतो. परमेश्वराची स्तुती करा.

१४७ परमेश्वराची स्तुती करा, कारण आमच्या देवाची स्तुती गाणे चांगले आहे; ते अनंददायक आहे व स्तुती करणे उचित आहे. २ परमेश्वर यस्तलेम पुढी बांधतो; तो इसाएलाच्या विखुरतेल्या लोकांस एकत्र करतो. ३ तो भग्नहटदी जनाना बरे करतो, आणि त्यांच्या जख्यांस पट्टी बांधतो. ४ तो ताच्यांची मोजणी करतो; तो त्यांच्यातील प्रत्येकाला त्यांच्या नावाने हाक मारतो. ५ आमचा प्रभु महान आणि सामर्थ्यात भ्यचकीत कार्ये करणारा आहे; त्याची बुद्धी माजू शक्त नाही. ६ परमेश्वर जाचलेल्यास उंचावतो; तो वाईटांना खाली धुळीस मिळवतो. ७ गाणे गाऊन परमेश्वराची उपकारस्तुती करा. वीणेवर आमच्या देवाचे स्तुतीगान करा. ८ तो ढगांनी आकाश झाकून टाकतो, आणि पृथ्वीसाठी पाऊस तयार करतो, तो डोंगरावर गवत उगवतो. ९ तो प्राण्याना आणि जेव्हा कावळ्यांची पिल्ले कावकाव करतात त्याना अन्न देतो. १० घोड्याच्या बलाने त्यास आनंद मिळत नाही; मनुष्याच्या शक्तीमान पायांत तो आनंद मानत नाही. ११ जे परमेश्वराचा आदर करतात, जे त्याचा दयेची आशा धरतात त्यांच्याबोरेवर तो आरंदित होतो. १२ हे यश्शलेमे, परमेश्वराची स्तुती कर; हे सियोने तू आपल्या देवाची स्तुती कर. १३ कारण त्याने तुझ्या वेशींचे अडसर बळकट केले आहेत; त्याने तुझ्यामध्ये तुझी लेकरे आशीर्वादित केली आहेत. १४ तो तुझ्या सीमांच्या आत भरभराट आणतो; तो तुला उत्कृष्ट गळ्याने तृप्त करतो. १५ तो आपली आज्ञा पृथ्वीवर पाठवतो; त्याचा शब्द फार वेगाने धावतो. १६ तो लोकरीसारखे बर्फ पसरतो; तो राखेसारखे दवाचे कण विखरतो. १७ तो आपल्या गारांचा बफ्फाच्या चुऱ्याप्रमाणे वर्षवा करतो; त्याने पाठवलेल्या गारळ्यापुढे कोण टिकले? १८ तो आपली आज्ञा पाठवून त्याना वितलवितो; तो आपला वारा वाहवितो व पाणी वाहू लागते. १९ त्याने याकोबाला आपले वचन, इसाएलाला आपले नियम व निर्णय सांगितले. २० त्याने हे दुसऱ्या कोणत्याही राष्ट्रासाठी केले नाही; आणि त्यांनी त्याचे निर्णय जाणले नाहीत. परमेश्वराची स्तुती करा.

१४८ परमेश्वराची स्तुती करा. आकाशातून परमेश्वराची स्तुती करा; उगायचे त्याची स्तुती करा. २ त्याच्या सर्व देवदूतांनो त्याची स्तुती करा; ३ सूर्य व चंद्रहो त्याची स्तुती करा; त्याच्या सर्व सैनिकांनो, त्याची स्तुती करा. ४ त्याच्या स्तुती करा; तुम्ही सर्व चमकणाच्या ताच्यांनो, त्याची स्तुती करा. ५ आकाशावरील आकाशांनो आणि आकाशावरील जलांनो त्याची स्तुती करा. ६ ती परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करोत. कारण त्याने आज्ञा केली आणि त्यांची निर्मिती झाली. ६ त्याने ती सर्वकाळासाठी व कायम स्थापली; त्याने नियम ठरवून दिला तो कधीही बदलणार नाही. ७ पृथ्वीवरून परमेश्वराची स्तुती करा. तुम्ही समुद्रातील प्राण्यांनो आणि सर्व महासागरांनो, ८ अग्नी आणि गारा, बर्फ आणि धुके, त्याचे वचन पूर्ण करणारे सर्व वाढली वारा, ९ पर्वत आणि सर्व टेकड्या, फळझाडे व सर्व गंधसरू, १० जंगली आणि पाळीव प्राणी, सरपटावरे प्राणी आणि उडणारे पक्षी, ११ पृथ्वीवरचे राजे आणि सर्व राष्ट्रे, अधिपती आणि पृथ्वीतले सर्व न्यायाधीश, १२ तरुण पुष्ट आणि तरुण सिया, वृद्ध आणि मुले दोन्ही, १३ ही सर्व परमेश्वराच्या नावाची स्तुती करोत, कारण केवळ त्याचेच नाव उंचावलेले आहे; आणि त्याचे ऐश्वर्य पृथ्वीच्या व आकाशाच्या वर पसरविले आहे. १४ त्याने आपल्या लोकांचे शिंग उंचाविले आहे; कारण तो आपल्या सर्व विश्वास ठेवणाऱ्यांना, त्याच्याजवळ असलेल्या इसाएलाच्या लोकांस स्तुतीपात्र आहे. परमेश्वराची स्तुती करा.

१४९ परमेश्वराची स्तुती करा. परमेश्वरास नवे गीत गा; विश्वासणाऱ्याच्या मंडळीत त्याचे गीत गा. २ इस्त्राएल आपल्या निर्माणकर्त्याच्या ठायी आनंदोत्सव करो. सियोनेचे लोक आपल्या राजाच्या ठायी आनंद करोत. ३ ते त्याच्या नावाची स्तुती नाचून करोत; ते त्याच्या स्तुतीचे गीत डफाने आणि वीणेने करो. ४ कारण परमेश्वर आपल्या लोकात आनंद घेत आहे; तो दीनांना तारणाने गौरवितो. ५ भक्त विजयाने हर्षभरित होवोत; ते आपल्या अंथरुणावरून विजयासाठी गाणे गवो. ६ देवाची स्तुती त्याच्या मुख्यात असो, आणि दुधारी तलवार त्यांच्या हातात असो. ७ यासाठी की त्यांनी राष्ट्रावर सूड उगवावा आणि लोकांस शिक्षा करावी. ८ ते त्यांच्या राजाना साखळंदळाने आणि त्यांच्या सरदारांना लोखुंडी बेड्यांनी बांधतील. ९ ते लिहून ठेवलेला जो न्याय आहे तो अमलात आणतील. हा त्याच्या सर्व विश्वास ठेवणाऱ्यासाठी आदर आहे. परमेश्वराची स्तुती करा.

१५० परमेश्वराची स्तुती करा. देवाची त्याच्या पवित्रत्थानात स्तुती करा. त्याच्या सामर्थ्याच्या स्वर्गात स्तुती करा. २ त्याच्या सामर्थ्यशाली कृत्यांसाठी त्याची स्तुती करा; त्याच्या महान उत्कृष्टतेसाठी त्याची स्तुती करा. ३ शिंग वाजवून त्याची स्तुती करा; सतार आणि वीणा वाजवून त्याची स्तुती करा. ४ डफ वाजवून आणि नाचून त्याची स्तुती करा; तंतुवाद्याने आणि वायुवाद्याने त्याची स्तुती करा. ५ जोराने झांज वाजवून त्याची स्तुती करा; उंच आवाजाने झांज वाजवून त्याचे स्तुती करा. ६ प्रत्येक श्वास घेणारा परमेश्वराची स्तुती करो. परमेश्वराची स्तुती करा.

नीतिसूत्रे

१ इसाएलाचा राजा, दावीदाचा पुत्र शलमोन, याची ही नीतीसूत्रे. २ ज्ञान व शिक्षण शिकावे, बुद्धीच्या वचनाचे ज्ञान मिळावे, ३ सुजतेचे शिक्षण घेऊन जे योग्य, न्यायी, आणि चांगले ते करण्यास शिकावे, ४ भोक्लवांना शहाणपण आणि तरुणांना ज्ञान व दूरदर्शीपणा घावे, ५ ज्ञानी व्यक्तीने ऐकावे आणि त्याने ज्ञानात वाढावे, बुद्धीमान व्यक्तिला मार्गदर्शन मिळावे, ६ ज्ञानी लोकांची वचने आणि त्याची गूढरहस्ये समजावी, म्हणून म्हणी व सुवचने ह्यासाठी ही आहेत. ७ परमेश्वराचे भय ज्ञानाची सुरुवात आहे, मर्खू ज्ञान आणि शिक्षण तुच्छ मानातात. ८ माझ्या मुला, तू तुझ्या वडिलांची शिक्षण ऐक, आणि तू तुझ्या आईचा नियम बाजूला टाकू नकोस; ९ ते तुझ्या शिराला सुशोभित वेणुन आणि तुझ्या गळ्यात लटकते पदक आहे. १० माझ्या मुला, जर पापी तुला फूस लावून त्याच्या पापात पाडण्याचा प्रव्यत्न करतो, तर त्याच्यामागे जाण्यास नकार दे, ११ जर ते म्हणतील “आमच्याबरोबर ये, आपण वथ करण्यास वाट बघू; आपण लपू व निष्कारण निष्पाप व्यक्तीवर हल्ला करू. १२ जसे अधोलोके निरेग्यांना गिळून गर्तें पडण्याच्यांसारखे करतो तसे आपण त्याना जिवतपणीच गिळून टाकू. (Sheol h7585) १३ आपणांस सर्व प्रकारच्या मौलवान वस्तू मिळतील; आपण इतरंकडून जे चोरून त्याने आपण आपली घेरे भरू. १४ तू आपला वाटा आम्हाबरोबर टाक, आपण सर्व मिळून एकच पिशवी घेऊ.” १५ माझ्या मुला, त्यांच्याबरोबर त्या मागणे खाली जाऊ नकोस; ते जेथून चालतात त्याचा स्पर्शीही तुझ्या पावलांना होऊ देऊ नकोस; १६ त्यांचे पाय दुष्कृत्ये करायला धावतात, आणि ते रक्त पाडायला घाई करतात. १७ एखादा पक्षी पाहत असतांना, त्यास फसवण्यासाठी जाले पसरणे व्यर्थ आहे. १८ ही माणसे त आपल्या स्वतःचा घात करण्यासाठी टपतात. ते आपल्या स्वतःसाठी सापणा रचतात. १९ जो अन्यायाने संपर्की मिळवतो त्या प्रत्येकाचे मार्ग असेच आहेत; अन्यायी धन ज्यांनी धरून ठेवले आहे ते त्याचाही जीव घेते. २० ज्ञान रस्त्यावर पुकारा करते, ते उघड्या जागेवर आपली वाणी उच्चारते; २१ ती गजबजलेल्या रस्त्याच्या नाक्यावरून घोषणा करते, शहराच्या प्रवेशद्वारापाशी घोषणा करते, २२ “अहो भोक्ल्यांनो, जे काही तुम्हास समजत नाही त्याची किती वेळ आवड धरणार? तुम्ही चेष्टा करणारे, किती वेळ चेष्टा करण्यात आनंद पावणार, आणि मर्खू किती वेळ ज्ञानाचा तिरस्कार करणार? २३ तुम्ही माझ्या निषेधाकडे लक्ष द्या; मी आपले विचार तुम्हावर ओतीन; मी आपली वचने तुम्हास कळवीन. २४ मी बोलावले पण तुम्ही एकायला नकार दिला; मी आपला हात पुढे केला, पण कोणीही लक्ष दिले नाही. २५ परंतु तुम्ही माझ्या सर्व शिक्षणाचा अहेरे केला आणि माझ्या दोषारोपाकडे दुर्लक्ष केले. २६ म्हणून मीही तुमच्या संकटाना हसेन, तुमच्यावर संकटे आलेली पाहून मी थट्टा करीन. २७ जेव्हा वाढावळांप्रमाणे तुमच्यावर भितीदायक दहशत येईल, आणि तुफानाप्रमाणे तुमच्यावर समस्या आघात करतील; जेव्हा संकटे आणि दु:ख तुम्हावर येतील. २८ ते मला हाका मारतील आणि मी त्याना उत्तर देणार नाही; ते माझा झारून शोध करतील, पण मी त्याना सापडार नाही. २९ कारण त्यांनी ज्ञानाचा द्रेष केला; आणि परमेश्वराचे भय निवडून घेतले नाही, ३० त्यांनी माझ्या शिक्षणास नकार दिला, आणि त्यांनी माझी तोंडवी शिक्षा अवमानली. ३१ म्हणून ते आपल्या वर्तपुक्कीचे फळ खातील आणि आपल्याच योजनांच्या फळांने भरले जातील. ३२ कारण जो कोणी भोला जेव्हा दूर निघून जाईल त्याचा नाश होईल; आणि मर्खूची स्वस्थपण त्याचा नाश करील. ३३ परंतु जो कोणी माझे ऐकेतो तो सुरक्षित राहतो. आणि अरिष्टाची भिती नसल्यामुळे स्वस्थ राहतो.”

२ माझ्या मुला, जर तू माझी वचने स्वीकारशील आणि माझ्या आज्ञा तुझ्याजवळ संग्रह करून ठेवशील, २ ज्ञानाचे ऐकशील. आणि ज्ञानाकडे

तुझ्ये मन लावशील. ३ जर तू विवेकासाठी आरोळी करशील, आणि तुझ्या आवाज त्यासाठी मोळ्याने उच्चारशील; ४ जर तू रुप्याप्रमाणे त्याचा शोध घेशील, आणि जसे तु गुप्तधन मिळविण्याचा प्रयत्न करतो तसेच ज्ञानाचा शोध घेशील; ५ तर तुला परमेश्वराच्या भयाची जापीव होईल, आणि देवाविष्याची ज्ञान तुला सापडेल. ६ कारण परमेश्वर ज्ञान देतो, त्याच्या मुख्यातून सुजता आणि ज्ञान येतात. ७ जे त्यास संतोषवितात त्यांना तो पूर्ण ज्ञान देतो, जे प्रामाणिकपणे चालतात त्यांना तो ढाळ आहे, ८ तो न्यायाच्या मार्गाचे रक्षण करतो, आणि जे त्याच्याबरोबर विश्वसनीय आहेत त्याच्या मार्गात टिकून राहतील. ९ मग धर्म, निती व सात्विकता तुला समजेल, आणि प्रत्यक्ष चांगला मार्ग कळेल. १० ज्ञान तुझ्या हृदयात प्रवेश करील, आणि तुझ्या आत्माला ज्ञान आनंदित करील. ११ दूरदर्शीपणा तुझ्यावर पहारा करील, आणि संमंजसपणा तुला संभाळेल. १२ ते तुला वाईट मार्गापासून सोडविल, कपटी गोषी बोलाण्यापासून, सोडवायला तो तुला संभाळील, १३ ते चांगले मार्ग सोडून, अंधकाराच्या मार्गांनी चालत आहेत. १४ जेव्हा ते दुष्कर्म करतात ते आनंदित होतात, आणि दुर्क्रमच्या विकृतीवरून ते उल्लासातात. १५ ते वाकडे मार्ग अनुसरतात, आणि ते फसवणूक करून त्यांच्या वाटा लपवतात. १६ ज्ञान आणि दूरदर्शीपणा तुला अनितीमान स्त्रीपासून वाचवील, जी स्त्री धाडस करायला बघते आणि खुशामतीच्या शब्दांनी स्तुती करते. १७ तिने आपला तरुणपणाचा सोबती सोडला आहे, आणि आपल्या देवाचा करार विसरली आहे. १८ कारण तिचे घर मरणाकडे खाली वाकले आहे. आणि तिच्या वाटा तुला त्या कबरेत असलेल्याकडे घेऊन जातात. १९ जे सर्व कोणी तिच्याकडे जातात ते पुन्हा माधारी येत नाहीत. आणि त्यांना जीवनाचा मार्ग सापडत नाही. २० म्हणून तू चांगल्या लोकांच्या मागणी चालावे, व जे योग्य मागणी जातात त्याच्यामागे जावे. २१ कारण योग्य करतात तेच देशात घर करतील, आणि जे प्रामाणिक आहेत तेच त्यामध्ये राहतील. २२ परंतु दुष्टांना त्यांच्या वतनातून छेडून टाकले जाईल, आणि जे विश्वासीही त्यांना त्यांच्या वतनापासून दूर नेले जाईल.

३ माझ्या मुला, माझ्या आज्ञा विसरू नकोस, आणि माझी शिक्षण तुझ्या हृदयात ठेव; २ कारण त्यापासून दीघायुग्य, वयोवृद्धी आणि शांती ही तुला अधिक लाभतील. ३ विश्वासाचा करार आणि प्रामाणिकपणा तुला कधीही न सोडो, त्यांना एकत्र करून आपल्या गळ्यात बांध, ते आपल्या हृदयाच्या पाठीवर लिहून ठेव. ४ म्हणजे तुला देवाच्या व मनुष्याच्या दृष्टीने कृपा व सुकीर्ती ही मिळतील. ५ तू आपल्या सर्व अंतःकरणाने परमेश्वरावर विश्वास ठेव. आणि तुझ्या स्वतः त्याचा जागीव ठेव, आणि ते तुझ्या वाटा सरल करील. ७ तू आपल्याच दृष्टीने ज्ञानी असू नकोस; परमेश्वराचे भय धर आणि वाईटापासून दूर राहावा. ८ हे तुझ्या शरीराला आरोग्य आणि तुझ्या हाडांना स्वतः असे तेच तुझ्याचे राहतील. ९ तुझ्या संपर्काने आणि आपल्या सर्व उत्पन्नाच्या प्रथमफलांने परमेश्वरास मान दे, १० त्याने तुझी कोठारे समृद्धीने भरतील आणि तुझी पिंपे नव्या द्राक्षरसाने भरून वाहतील. ११ माझ्या मुला, परमेश्वराची शिस्त तुच्छ मानू नको, आणि त्याच्या शासनाचा द्रेष करून घेतो, १२ जसा बाप आपल्या आवडत्या मुलाला शिक्षा करतो, तसा परमेश्वर ज्याच्यावर प्रीती करतो त्यांनाच तो शिस्त लावतो. १३ ज्या कोणाला ज्ञान सापडले तो सुखी आहे, त्यास ग्रहणशक्ती सुझा प्राप्त होते. १४ ज्ञानापासून जी काय वाढ होते त्याची प्राप्ती परत मिळण्याच्या रुप्याच्या प्राप्तीपेक्षा चांगली आहे, आणि त्याचे फायदे उक्कृ सोन्यापेक्षा चांगले आहेत. १५ ज्ञान रन्नांपेक्षा अधिक मौल्यवान आहे. आणि तुम्ही त्यांची अपेक्षा कराल त्याची तुलना तिच्याशी होऊ शकणार नाही. १६ तिच्या उजव्या हातात संपर्की आणि सन्मान आहेत. १७ तिचे मार्ग दयालूपणाचे मार्ग आहेत, आणि तिच्या सर्व वाटा शांतीच्या आहेत. १८

जे कोणी तिला धूस्न राहतात त्यांना ती जीवनाचे वृक्ष आहे, जो कोणी ते धूस्न ठेवतो तो सुखी आहे. १९ परमेश्वराने पृथीचा पाया ज्ञानाने घाटला, परमेश्वराने ज्ञानाने आकाश स्थापिले. २० त्याच्या ज्ञानाने खोल जलाशय फुटून उघडले, आणि ढग त्याचे दहिवर वर्षी. २१ माझ्या मुला, सुज्जन आणि दूरदर्शीपणा ही सांभाळून ठेव, आणि ती दृष्टीआड होऊ देऊ नकोस. २२ ते तुझ्या आत्याला जीवन देतील, आणि ते तुझ्या गळवाभोवती घालण्याचे कृपये अलंकार होईल. २३ नंतर तू आपल्या मागणी सुरक्षितपणे चालशील, आणि तुझ्या पायाला ठेच लागणार नाही; २४ तू जेव्हा झोपशील, तेव्हा घाबरणार नाहीस; तू झोप घेशील तेव्हा तुझी झोप गोड होईल. २५ जेव्हा दुश्कडून नाशधूस होईल त्यामुळे, किंवा अचानक येण्याचा दहशतीस घाबरू नकोस; २६ कारण परमेश्वर तुझ्या बाजूस आहे, आणि तुझा पाया पाशात अडकण्यापासून सांभाळील. २७ ज्यांचे हित करणे योग्य असून ते जेव्हा तुझ्या अधिकारात असल्यास, ते करण्यापासून माघार घेऊ नकोस. २८ एखादी वस्तू तुझ्याजवळ असतो; आपल्या शेजाच्यास असे म्हणू नको कि, “जा, आणि पुढ्या ये, आणि उद्या मी तुला देईन.” २९ तुमच्या शेजाच्याला त्रास देण्याची योजना आखू नकोस. जो तुझ्याजवळ राहतो आणि तुझ्यावर विश्वास ठेवतो. ३० काही कारण नसताना तू एखादा मनुष्याशी वाद करू नकोस, जेव्हा त्याने तुझे काहीही वाईट केलेले नाही. ३१ तू हिंसाचारी मनुष्याचा हेवा करू नको किंवा त्याचे कोणतेही मार्ग निवडू नकोस. ३२ कारण परमेश्वर कुटिल मनुष्याचा तिरस्कार करतो; परंतु सरलांना तो त्याच्या आत्मविश्वासात आणतो. ३३ परमेश्वराचा शाप दुर्जनाच्या घरावर असतो; परंतु तो नितीमानांच्या घराला आशीर्वाद देतो. ३४ तो थृत्या करण्याची थृत्या करतो, पण तो नम्रजनांस त्याची कृपा देतो. ३५ ज्ञानी सन्मानाचे वतनदार होतील, पण मर्ख त्यांच्या लज्जेत वर उत्तले जातील.

४ मुलांनो, वडिलांचे शिक्षण ऐका, आणि सुज्जन समजण्यासाठी त्याकडे लक्ष द्या. २ मी तुम्हास चांगला सल्ला देतो; माझी शिकवण कीवीही विसरू नका. ३ जेव्हा मी माझ्या वडिलाचा मुलगा होतो, माझ्या आईच्या दृष्टीने सुकुमार व एकुलाता एक होतो, ४ त्यांनी मला शिकवले आणि मला म्हणाले, “तुझे मन माझी वचने घटू धरून ठेवो; माझ्या ज्ञाना पाळ आणि जिवंत राहा. ५ ज्ञान आणि सुज्जनां संपादन कर; माझे शब्द विसरू नकोस आणि माझ्या मुखातले शब्द नाकारू नकोस; ६ ज्ञानाचा त्याग करू नकोस ते तुझे राखण करील; त्याच्यावर प्रीती कर आणि ते तुझे रक्षण करील. ७ ज्ञान हे सर्वात महत्वाची गोष्ट आहे म्हणून ज्ञान संपादन कर, आणि आपले सर्वस्व खर्चून सुज्जना मिळव. ८ ज्ञान हृदयात जरत करू नकोस ते तुझे राखण करील; त्याचा तू त्यास आलिंगन देशील तर ते तुझा सन्मान करील. ९ ते तुझ्या शिरावर सन्मानाचे वेष्टन देईल; ते तुला सुंदर मुकुट देईल.” १० माझ्या मुला, ऐक आणि माझ्या वचनाकडे लक्ष दे, आणि तुझ्या आयुष्याची वर्षे पुऱ्यकड होतील. ११ मी तुला ज्ञानाचा मार्ग दाखविला आहे; मी तुला सरल मागणी घेऊन जात आहे. १२ जेव्हा तू चालशील, तेव्हा तुझ्या मार्गात कोणीही उभा राहणार नाही. आणि जर तू धावशील, तर तू अडखलणार नाहीस. १३ शिस्त घटू धरून ठेव, ती सोडून देऊ नको; ते सांभाळून ठेव, कारण ते तुझे जीवन आहे. १४ दुश्यांचे मार्ग आचरणात आणू नको, आणि जे वाईट करतात त्यांच्या मागणी चालू नको. १५ ते टाळ, त्याजवळ जाऊ नकोस; त्यापासून मागे फीर आणि दुसऱ्या मागणी जा. १६ कारण त्यांनी वाईट केल्याशिवाय त्यांना चैन पडत नाही आणि कोणाला अडखलून पाडल्याशिवाय त्यांना झोप लागत नाही. १७ कारण ते दुश्याईन मिळवलेली भाकर खातात आणि हिसेचे मध्य पितात. १८ परंतु योग्य करण्याच्या मार्ग जो उद्याच्या प्रकाशसारखा आहे, मध्यान्हापर्यंत अधिकारिक प्रकाशणाच्यासारखा आहे. १९ पण दुष्टाचे मार्ग अंधकारासारखे आहेत, ते कशाशी अडखलले हे त्यांना समजत नाही. २० माझ्या मुला, माझ्या वचनाकडे लक्ष दे. माझे सांगणे ऐक. २१ ती तुझ्या

डोळ्यापासून जाऊ देऊ नकोस; ती तुझ्या अंतःकरणात ठेव. २२ कारण ज्यांना माझी वचने सापडतात त्यांस ती जीवन देतात, आणि त्यांच्या सर्व दक्षतेने त्याचे संरक्षण कर, कारण त्यातूनच जीवनाचा झारा वाहतो. २४ वाकडे बोलणे तुझ्यापासून दूर ठेव, आणि दूषित बोलणे सोडून दे. २५ तुझे डोळे नीट समार पाहोत, आणि तुझ्या पापण्या तुझ्यापुढे सरल राहोत. २६ तुझ्या पावलांसाठी सपाट वाट कर; मग तुझे सर्व मार्ग सुरक्षित होतील. २७ तू उजवीकडे किंवा डावीकडे दूर वळू नको; तू आपला पाय वाईटापासून राख.

५ माझ्या मुला, माझ्या ज्ञानाकडे लक्ष लाव; माझ्या सुज्जनाकडे काळजीपूर्वक आपला कान लाव. २ म्हणून तू दूरदर्शीपणिविषयी शिक्षण घे, आणि तुझे ओठ तुझ्या विद्येचे रक्षण करतील. ३ कारण व्यभिचारिणी स्त्रीच्या ओठातून मध टिपकतो, आणि तिचे तोंड तेलपेक्षा गुळगुळीत असते, ४ पण शेवटी ती दवण्यासारखी कडू आहे, आणि दुधारी तलवारी सारखी धारदार होते. ५ तिचे पाय मृत्यूकडे खाली जातात; तिची पावले सर्व मार्गात अधोलोकात लागतात. (Sheo h7585) ६ म्हणून तिला जीवनाची नीट वाट सापडत नाही. तिची पावले भटकतात, ती कोठे जाते हे तिला समजत नाही. ७ आणि आता, माझ्या मुलांने, माझे ऐका; माझ्या तोंडची वचने ऐकण्यापासून दूर जाऊ नका. ८ तू आपला मार्ग तिच्यापासून दूर राख, आणि तिच्या घराच्या दाराजवळ सुधा जाऊ नका. ९ गेलास तर तुझे अबू इतरांच्या हाती जाईल, आणि तुझ्या आयुष्याची वर्षे वृक्षजनाच्या हाती जातील; १० तुझ्या संपत्तीने परके मेजवाणी करतील, आणि तुझ्या श्रमाचे फळ दुसऱ्याच्या घरात जाईल. ११ जेव्हा तुझा देह व शरीर सर्वकाही नष्ट होईल, तेव्हा तुझ्या आयुष्याच्या शेवटी तू शोक करशील. १२ तू म्हणशील “मी शिस्तीचा कसा देव केला, आणि माझ्या अंतःकरणाने शासन कर्से तुच्छ मानले! १३ मी माझ्या शिक्षकांच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत, किंवा मला शिकवणाच्याकडे कान दिला नाही. १४ मंडळी व सभा यांच्यादेखत मी बहुतेक पुरुषांपे नाश पावलो होतो.” १५ तू आपल्याचा टाकितले पाणी पी, तुझ्या स्वतःच्या विहिरितले वाहते पाणी पी. १६ तुझे झारे बाहेर सर्वत्र वाहन जावे काय, आणि तुझ्या पाण्याचा प्रवाह सार्वजनिक चौकात वाहावा का? १७ ते केवळ तुझ्यासाठीच असावेत, आणि तुझ्याबरोबर परक्यांसाठी नसावेत. १८ तुझ्या झायाला आरीवंद प्राप्त होवो, आणि तरुणपणी केलेल्या पलीसह तू संतुष्ट रहा. १९ कारण ती सुंदर हरीणी आणि आर्कषक रानशेळी आहे. तिचे स्तन तुला सर्वदा आनंदाने भरोत; तू तिच्या प्रेमाने नेहमी आनंदीत रहा. २० माझ्या मुला, व्यभिचारी स्त्रीने तुला कां आनंदित करावै; तू परक्या स्त्रीच्या उराचे आलिंगन कां करावै? २१ मनुष्य काय करतो हे परमेश्वर सर्वकाही पाहतो, तो त्याच्या सर्व स्वाटांकडे लक्ष देतो. २२ दुष्ट मनुष्यास त्याची स्वतःची दुष्कर्म धरतात, त्याची पापे दोरीप्रमाणे त्यास घटू पकडतील. २३ शिक्षणाची उणीव असल्या कारणाने तो मरेल; तो आपल्या महान मूर्खण्यामुळे बहकून जाईल.

६ माझ्या मुला, शेजाच्या कर्जाला जामीनासाठी जर तू आपला पैसा बाजूला ठेवलास, ज्याला तू ऑलखत नाही अशा कोणाला तू कर्जासाठी वचन दिले, २ तर मग तू आपल्या वचनाने पाशात अडकला आहेस, आणि तू आपल्या तोंडच्या शब्दांनीच पकडला गेला आहेस. ३ ह्याकरिता, माझ्या मुला, तू हे कर आणि आपला बचाव कर, कारण तू शेजाच्या तावडीत सापडला आहेस. जा आणि आपल्याला नम्र कर आणि आपल्या शेजाच्या तुला सर्वत नाही. ४ तरी तो उद्याच्या प्रकाशास गुंगी येत देऊ नकोस, ५ शिकाच्या तिच्या हातातून हीरीणीला; जसे फासे पारथाच्या हातातून पक्ष्याला, तसे तू आपणाला बाचव. ६ अरे आळशी मनुष्या, मुंगीकडे पाहा, तिचे मार्ग पाहून शहाणा हो. ७ तिला कोणी सेनापती अधिकारी, किंवा राजा नाही. ८ तरी ती उन्हाळ्यात आपले अन्न तयार करते, आणि जे काय खाण्यास लागणारे कापणीच्या समवी ते जमा करू ठेवते. ९

अरे आळशी मनुष्या, तू किती वेळ झोपून राहशील? तू आपल्या झोपेतून केढ्हा उठशील? १० “आणखी थोडीशी झोप घेतो, आणखी थोडीशी डुलकी खातो. आणखी विसावा घ्यायला हात घडी करतो.” ११ असे मण्हशील तर दारिद्र्य दरोडेखोराप्रमाणे आणि तुझी गरिबी हत्यारबंद मनुष्यासारखी येईल. १२ दुर्जन व वाईट मनुष्य त्याच्या कपटी बोलण्याने जगतो, १३ त्याचे डोळे मिच्याकावतो, आपल्या पायांनी इशारा करतो, आणि आपल्या बोटांनी खुणा करतो. १४ त्याच्या हृदयात कपट असून त्याबोरवर तो दुष्ट योजना आखतो; तो नेहमी वैमनस्य पसरतो. १५ यामुळे त्याची विपती तक्षणी त्यास गाठेल; कोणत्याही उपचाराशिवाय एका क्षणात तो तुटेल. १६ परमेश्वर अशा या सहा गोर्टीचा द्रेष करतो, त्यास अशा सात गोर्टीचा वीट आहे: १७ गर्विटांचे डोळे, लावड बोलणारी जीभ, निरपराध्यांचे रक्त पाडणारे हात, १८ मन जे वाईट गोर्टी करण्याच्या योजना आखते, पाय जे वाईट गोर्टी करायला त्वरेने धाव घेतात, १९ लावड बोलणारा खोटा साक्षी, आणि जो कोणी भावाभावामध्ये वैमनस्य पेरणारा मनुष्य, ह्या त्या आहेत. २० माझ्या मुला, तुझ्या वडिलांची आज्ञा पाळ, आणि तुझ्या आईची शिक्कवण विसरू नकोस. २१ ती नेहमी आपल्या हृदयाशी कवाताळून धर; ती आपल्या गळ्यात बांधून ठेव. २२ जेव्हा तू चालशील, ते तुला मार्गदर्शन करील; जेव्हा तू झोपशील, तेव्हा ते तुझे रक्षण करील; आणि जेव्हा तू उठशील तेव्हा ते तुझ्याशी बोलेल. २३ कारण ती आज्ञा दिवा आहेत आणि शिक्षण प्रकाश आहे; शिस्तीवा दोषारोप जीवनावा मार्ग आहे. २४ ते तुला अनितीमान स्त्रीकडे जाण्यापासून परावृत्त करते, व्यभिचारी स्त्रीच्या गोडबोल्या जिभेपासून तुझे रक्षण करते. २५ तू आपल्या हृदयात तिच्या सुंदरतेची लालसा धरू नकोस, आणि ती आपल्या पापण्यांनी तुला वश न करो. २६ वेश्येबोरवर झोपल्याने भाकरीच्या तुकड्याची किंमत चुकवावी लागते, पण दुसऱ्याच्या पल्नीची किंमत मण्हून तुला तुझ्या स्वतःचे जीवन द्यावे लागेल. २७ मनुष्याने आपल्या छातीशी विस्तव धरून ठेवला तर, त्याचे कपडे जळल्याशिवाय राहतील काय? २८ जर एखादा मनुष्य निखाऱ्यांवर चालला, तर त्याचे पाय भाजल्याशिवाय राहतील काय? २९ जो कोणी आपल्या शेजायाच्या पल्नीबोरवर जातो तो असाच आहे; जो कोणी तिच्याबरोबर संबंध ठेवतो त्यास शिक्षा झाल्याशिवाय राहणार नाही. ३० जर चोर चोरी करताना पकडला तर लोक त्यास तुच्छ मानत नाही; तो भुक्केला असताना त्याची भूक शमविण्यासाठी त्याने चोरी केली. ३१ पण तो पकडला गेला, तर त्याने चोरी केली त्याच्या सातपट परत देरील, तो आपल्या धरचे सर्वच द्रव्य देरील. ३२ जो व्यभिचार करतो तो बुद्धिहीन आहे; जो आपल्या जिवाचा नाश करू इच्छितो तो असे करतो. ३३ जखमा व अप्रतिष्ठा त्यास प्रापार होतील, आणि त्याची लज्जा करीही धुतली जाणार नाही. ३४ कारण ईर्ष्या मनुष्यास संतप्त करते; सूड उगविण्याच्या दिवशी तो गय करणार नाही. ३५ तो काही खंडणी स्वीकारणार नाही, आणि त्यास खूप दाने दिली तरी तो शांत राहणार नाही.

७ माझ्या मुला, माझे शब्द जपून ठेव, आणि माझ्या आज्ञा आपल्याजवळ यांत्रिक डोळ्यातील बाहुलीप्रमाणे जप. ३ ती आपल्या बोटांस बांध; ती आपल्या हृदयाच्या पाठीवर लिहून ठेव. ४ “तू माझी बहीण आहेस” असे ज्ञानाला मण्ह, आणि सुज्जेताला आपले नातेवाईक मण्ह, ५ अशासाठी की, भुल घालणाऱ्या स्त्रीपासून, ते तुला व्यभिचारी स्त्रीच्या गोड शब्दांपासून वाचवतील. ६ माझ्या घराच्या खिडकीजवळील जाळ्यातून मी बाहेर पाहिले, ७ आणि मी पुष्कळ भोळे तरुण पाहिले. मला तरुणामध्ये एक तरुण दिसला, जो बुद्धिहीन मनुष्य होता. ८ तो तरुण मनुष्य तिच्या कोपयाजवळून जाणाऱ्या वाटेने जात होता, आणि तो तिच्या घराकडे, ९ त्या दिवशी संध्याकाळी संधीप्रकाशात, रात्रीच्यावेळी आणि अंधकारात गेला. १० आणि तेथे ती स्त्री त्यास भेटली, वेश्येसारखा पोशाख केलेली आणि ती तेथे

कशासाठी आहे हे तिला माहित होते. ११ ती वाचाळ व स्वच्छंदी असून, तिचे पाय घरी राहत नाही; १२ कधी रस्त्यात, कधी बाजारात, प्रत्येक नाक्याजवळ ती थांबून राहते. १३ मग तिने त्यास धरले आणि त्याची चुंबने घेतली; निर्लज्जपणे ती त्यास मण्हाली, १४ “आज मी माझी शांत्यर्पणे केली; मी आपले नवस फेडले, १५ ह्यासाठी मी तुला भेटायला, तुझे मुख पाहायला उत्सुकनेने बाहेर आले आणि तू मला सापडला आहेस. १६ मी आपल्या अंथरुणावर, मिसरातली रंगीत सुती चादर पसरली आहे. १७ मी आपले अंथरुण बोळ, अगूण, दालचिनी यांनी सुवासिक केली आहे. १८ ये, आपण सकाळपर्यंत प्रीतीने भरून तृप्त होऊ; आपण वेगवेगळ्या कृतींनी प्रेम करून महान अनंद घेऊ. १९ माझा पती घरी नाही; तो लांबाच्या प्रवासास गेला आहे. २० त्याने प्रवासासाठी पैश्याची पैश्याचीबोरवर घेतली आहे; तो पौर्णिमेच्या दिवशी परत घरी येईल.” २१ तिने आपल्या मोहक बोलण्याने त्याचे मन वळवते; आणि आपल्या गोड बोलण्याने तिने त्यास सकी केली. २२ तो तिच्यामार्गे चालला, जसा बैल कापला जाण्यास जातो, किंवा जसा हरीण सापळ्यात पकडला जातो, २३ जसा पक्षी, पाशाकडे धाव घेतो, तसा हे आपल्या जीवाची किंमत घेण्यासाठी आहे हे होते तो जाणत नाही, किंवा तिर त्याचे काळीज भेटून जाईपर्यंत तसा तो तिच्यामार्गे जातो. २४ आणि आता, माझ्या मुलांनो, माझे एका; मी काय सांगतो त्याकडे लक्ष द्या. २५ तुझ्या मनाला तिच्या मार्गाकडे वळू देऊ देऊ नकोस; तिच्या वाटांनी जाऊन बहून नकोस. २६ कारण तिने उपकळांना घायाळ करून पाडले आहे, त्यांची संच्या मोजू शकत नाही. २७ तिचे घर म्हणजे अधोलोकाकडचा मार्ग आहे; तो मृत्युच्या खोल्यांकडे खाली तउलन जातो. (Sheol h7585)

C ज्ञान हाक मारित नाही काय? सुजपणा तिचा आवाज उंचावत नाही का? २ रस्त्याच्याबाजूला टेकडीच्या माथ्यावर, ज्ञान तिला चौकाकडे उभे करते. ३ ते शहराच्या प्रवेशद्वाराजवळ, शहराच्या वेसीजवळ, ती मोर्क्याने हाक मारते. ४ “लोकांनो, मी तुम्हास बोलावत आहे. आणि मानवजातीच्या मुलांसाठी आवाज उंचावते. ५ अहो भोळ्यांने, तुम्ही संमंजसपणा समजून घ्या आणि तुम्ही कोणी ज्ञानाचा द्रेष करता, त्या तुम्ही सुबुद्द दृद्याचे व्हा. ६ ऐका आणि मी उत्कृष्ट गोर्टी संगणारा आहे, आणि जेव्हा माझे ओठ उघडतील तेव्हा जे योग्य आहे ते मी सांगेन, ७ कारण माझे मुख खेरे आहे तेव बोलते, आणि माझ्या ओठांना वाईटाचा वीट आहे. ८ माझ्या तोंडवी सर्व वचने न्यायाची आहेत; त्यामध्ये काही वेडेवाकडे किंवा फसवेगिरा नाही. ९ ज्या कोणाला समज आहे त्यास माझी सर्व वचने सरळ आहेत; ज्या कोणाला ज्ञान प्राप्त झाले आहे त्यास माझी वचने योग्य आहेत. १० रुपे घेऊ नका तर माझ्या शिक्षणाचा स्वीकार करा, आणि शुद्ध सूने न घेता ज्ञान घ्या. ११ कारण मी, ज्ञान, मौल्यवान खड्यांपेक्षा उत्तम आहे; त्याची आपल्याला हव्या असलेल्या कोणत्याही वस्तूसी माझी तुलना होऊ शकत नाही. १२ मी, ज्ञान, चातुर्याबोरवर राहते, आणि विद्या व विवेक ही मी प्राप्त करून घेतली आहे. १३ परमेश्वराचे भय म्हणजे वाईटाचा द्रेष करणे आहे; मी गर्व, अभिमान, वाईट मार्ग व कुटिल वापी यांचा मी द्रेष करते. १४ चांगला सल्ला आणि सुजान ही माझी आहेत; मला ज्ञान आहे आणि सामर्थ्य ही माझी आहेत. १५ माझ्याद्वारे राजे सरदारसुद्धा राज्य करतात आणि सर्व अधिकारी न्यायाने कारभार चालवतात. १६ माझ्याद्वारे राजपुत्र आणि सरदार व सर्व कोणी न्यायाधीश अधिकारी चालवतात. १७ माझ्यावर जे प्रीती करतात त्यांच्यावर मी प्रीती करते; आणि जे मला परिश्रमाने शोधतात, त्यांना मी सापडते. १८ धन व सम्मान, टिकाणारी संपत्ती व सदाचारण ही माझ्याजवळ आहे. १९ माझे फळ सोन्यापेक्षा, शुद्ध सोन्यापेक्षाही उत्तम आहे; मी जे काही उत्पन्न करतो ते शुद्ध रुप्यापेक्षा उत्तम आहे. २० जे योग्य मार्ग आहे त्यास मी चालते, ती वाट न्यायाकडे नेते, २१ म्हणून जे माझ्यावर प्रेम करतात त्यांना मी वडिलोपार्जिंत मिळकत देते. आणि त्यांची भांडारे भरते. २२ परमेश्वराने

सुरवातीपासून आपल्या पुरातन कृत्यातले पहिले कृत्य असे मला निर्माण केले. २३ अनादिकाली, प्रारंभापासून पृथ्वीच्या पूर्वी माझी स्थापना झाली. २४ जलाशय नव्हते, पाण्याने भरलेले झारे नव्हते. तेव्हा माझा जन्म झाला; २५ पर्वत स्थापित झाले त्यापूर्वी, आणि टेकड्यापूर्वी, माझा जन्म झाला. २६ परमेश्वराने पृथ्वी व शेत किंवा पृथ्वीवरीची पहिली धूळ निर्माण करण्याआधीची मी जन्मले. २७ जेव्हा त्याने आकाशाची स्थापना केली तेव्हा मी तिथे होते, जेव्हा त्याने जलाशयाची वरुळाकार सीमा आखली. २८ जेव्हा त्याने आकाश वर स्थापित केले तेव्हा मी होते आणि, जेव्हा जलाशयाचे झारे जोराने वाढू लागले. २९ जेव्हा त्याने सागराच्या पाण्याला सीमाबद्ध केले तेव्हा ही मी होते. पाण्याने त्याच्या आज्ञेच उल्लंघन करून पसरू नये, आणि जेव्हा त्याने आज्ञा केली पृथ्वीचा पाया जेथे असायला पाहिजे तेथे मी होते. ३० तेव्हा मी त्याच्याजवळ कुशल कारागिर होते, दिवसेंदिवस मी आनंदनी भरत होतो, मी त्याच्यासामोर सर्वदा हर्ष करीत असे. ३१ मी त्याच्या संपूर्ण पृथ्वीवर हर्ष करी, आणि मनुष्यजातीच्या ठायी माझा आनंद होता. ३२ तर आता माझ्या मुलांनो, माझे ऐका, जे माझे मार्ग अनुसरतात ते धन्य आहेत. ३३ माझी शिकवण ऐका आणि शहाणी क्हाचा दुर्लक्ष करू नका. ३४ जो माझे ऐकतो तो सुखी होईल तो माझ्या दारांशी प्रत्येक दिवशी जागत राहतो; तो माझ्या घराच्या दाराजवळ माझ्यासाठी थांबतो. ३५ कारण ज्याला मी सापडते, त्यास जीवन सापडते, आणि त्यास परमेश्वराकडून अनुग्रह मिळतो. ३६ पण जो कोणी मला शोधण्यास अयशस्वी होतो, जिवाची हानी करून घेतो; जे सर्व कोणी माझा द्वेष करतात, त्यांना मरण प्रिय आहे.”

९ ज्ञानाने आपले स्वतःचे घर बांधले; त्यामध्ये तिने खडकाचे सात खांब कोरून तयार केले. २ तिने रात्रीच्या भोजनासाठी आपले पशू तयार केले आहेत; तिने आपला द्राक्षरस मिसळला आहे, आणिं तिने मेजही वाढून तयार केले आहे, तिने अन्न तिच्या मेजावर ठेवले आहे. ३ तिने आपल्या दासीकरवी आमंत्रण पाठवले आहे आणि ते नगराच्या उंचस्थानांच्या टोकापासून हाक मारून म्हणते: ४ “जो अज्ञानी आहे तो इकडे येवो!” ती जे बुद्धीनिं आहेत त्यांना म्हणते. ५ “या, माझे अन्न खा. आणि मी मिसळलेला द्राक्षरस प्या. ६ तुमचे अज्ञानाचे मार्ग मागे सोडा आणि जिवंत रहा; सुज्ञानाच्या मागनिं चला.” ७ जो निंदकाला सुबोध करतो तो अप्रतिष्ठेला आमंत्रण करतो, आणि जो दुर्जन मनुष्यास बोल लावतो तो आपले नुकसान करून घेतो. ८ निंदकाला बोल लावून नको नाहीतर तो तुझा द्वेष करेल; ज्ञान्यास बोल लाव आणि तो तुझ्यावर प्रेम करील. ९ ज्ञानी मनुष्यास शिक्षण दिले तर तो ज्ञानात अधिक वाढत जाईल; नीतिमान मनुष्यास शिक्षण दिले तर तो शिक्षणात अधिक वाढेल. १० परमेश्वराचे भय ज्ञानाचा उगम आहे, आणि परस्परवित्र देवाला ओळखणे हीच सुज्ञाता आहे. ११ कारण माझ्यामुळे तुझ्या आयुष्याचे दिवस बहुमुणित होतील, आणि तुमच्या आयुष्याची वर्षे वाढतील. १२ जर तुम्ही ज्ञानी असलास, तर तू आपणासाठी ज्ञानी असशील, पण जर तू निंदा केली तर तूच मात्र तिचे फेल भोगाईल. १३ मूर्ख स्त्री गोंगाट करण्याच्यासारखी आहे, ती अज्ञानी आहे आणि तिला काही कळत नाही. १४ ती तिच्या घराच्या दाराजवळ बसते, ती नगरातल्या उंचस्थानी आसनावर बसते. १५ जे लोक आपल्या वाटेने सरळ चालतात, जवळून जाणायांना ती हाक मारून म्हणते, १६ “जो कोणी अज्ञानी आहे तो इकडे येवो!” जो कोणी बुद्धीनिं आहे त्यास ती म्हणते. १७ “वोरलेले पाणी गोड लागते, आणि गुटापणे खाल्लेली भाकर चांगली लागते.” १८ पण तेथे मरण पावलेले आहेत हे त्यांना समजत नाही, तिचे पाहुणे मृतलोकाच्या खोल स्थानात आहेत हे त्यास माहित नाही. (Sheol h7585)

१० ही शलमोनाची नीतिसूत्रे आहेत. शहाणा मुलगा आपल्या वडिलाना सुखी करतो, पण मूर्ख मुलगा आपल्या आईला दुःखी करतो. २ दुष्टाईने गोळा केलेली संपत्ती ही कवडी मोलाची असते. पण धार्मिकता

मरणापासून दूर ठेवते. ३ परमेश्वर चांगल्यांना भुकेले राहू देत नाही, परंतु तो वाईटाची कामना निष्फल करतो. ४ आळशी हात मनुष्याच्या गरीबीस कारण होतात. पण उद्योग्याचा हात संपत्ती मिळवतो. ५ उन्हाळ्यात जो मुलगा पीक जमा करतो तो शहाणा आहे, परंतु यो मुलगा हांगमात झोपतो त्यास ते लज्जास्पद आहे. ६ नीतिमानाच्या मस्तकी आशीर्वाद असतात, पण बलात्कार दुष्टाचे मुख झाकतो. ७ नीतिमानाची जेव्हा आपण आठवण करतो, तेव्हा ते आपणास आनंदित करते; पण वाईट करणाऱ्याचे नाव नष्ट होते. ८ जो समजदार आहे तो आज्ञा मान्य करतो, परंतु बडबड्या मूर्खाची अधोगती होते. ९ जो कोणी प्रामाणिकपणे चालतो तो सुरक्षितपणे चालतो, परंतु जो कोणी त्याचे मार्ग वाकडे करतो तो कळून येईल. १० जो कोणी डोळे मिचकावतो तो दुःखास कारण होतो, बडबड्या मूर्खाची अधोगती होते. ११ नीतिमानाचे मुख जीवनाचा झरा आहे, परंतु बलात्कार दुष्टाचे मुख झाकतो. १२ द्वेष भांडग उत्पन्न करतो; परंतु प्रीती सर्व अपराधांवर झाकण घालते. १३ विवेकशीलाच्या वाणीत ज्ञान सापडते, परंतु जो अक्कलाशून्य असतो त्याच्या पाठीस काठीच योग्य आहे. १४ शहाणे माणसे ज्ञान संग्रह करतात, परंतु मूर्खाचे मुख महणजे अरिष्ट जवळ आणते. १५ श्रीमंतीची संपत्ती हे त्याचे बळकट नार आहे, गरिबांचा नाश त्यांच्या दारिद्र्यात होते. १६ नीतिमानाचे वेतन जीवनाकडे घेऊन जाणारे आहे, दुर्जनाचा फायदा त्यास पापाकडे घेऊन जाणारा आहे. १७ जो कोणी शिस्तीचे अनुसरण करतो तो जीवनाच्या मार्गात आहे, पण जो दोषारोपाला नकार देतो तो चुकीच्या मागनि जातो. १८ जो कोणी द्वेष लपूर्ण ठेवतो तो लबाड ओठाचा आहे, आणि जो कोणी निंदा पसरवतो तो मूर्ख आहे. १९ जेव्हा पुष्कळ वाचाळता असते, तेथे पापाला कमतरता नाही, परंतु तो जे काही बोलतो ते काळजीपूर्वक आहे, तो सुन्न आहे. २० जो कोणी चांगले करतो त्याची जिव्हा शुद्ध रुप्यासारखी आहे; पण तेथे दुष्टाच्या हृदयात कवडी किंमत आहे. २१ नीतिमानाचे ओठ पुष्कळांचे पोषण करतात, पण मूर्ख मरतात कारण त्यांच्यात तुळीचा अभाव असतो. २२ परमेश्वराचे आशीर्वाद चांगली संपत्ती आणते, आणि त्यामध्ये तो अधिक दुःख देत नाही. २३ दुष्कर्म करणे मूर्खाला खेळ असे आहे, परंतु सुन्न मनुष्यास ज्ञानात आनंद आहे. २४ दुष्ट ज्याला भित्रो ते त्याच्यावर येईल, पण नीतिमानाची इच्छा मान्य होईल. २५ दुष्ट वावटलीसारखे आहेत ती येऊन जाते आणि तसा तो नाहीसा होतो, पण जो चांगले करतो तो सर्वकाळ टिकणाच्या पायासारखा आहे. २६ जशी आंब दाताना आणि जसा धूर डोळ्यांना, तसा आळशी त्यास पाठवणाऱ्यांना आहे. २७ परमेश्वराचे भय आयुष्याचे दिवस वाढवते, पण दुष्टाचे वर्ष कमी होतील. २८ नीतिमानाची आशा त्यांचा आनंद होईल, पण दुष्टाची वर्ष कमी होतील. २९ जो कोणी प्रामाणिक आहे परमेश्वर त्याचे रक्षण करील, दुष्कर्म करणाऱ्यांना तो नाशकारक आहे. ३० नीतिमान कधीही उल्थून टाकले जाणार नाहीत, परंतु दुष्ट देशात राहणार नाहीत. ३१ नीतिमानाच्या मुखातून ज्ञानाचे फळ निघते, पण कपटी जीभ कापली जाईल. ३२ नीतिमानाला जे काही स्वीकारणीय ते त्यांच्या ओठास कळते, पण दुष्टाच्या मुखास, जे कुटिल बोलणे आहे ते समजते.

११ यथार्थ नसलेल्या तराजूवा परमेश्वरास वीट आहे, पण तंतोतंत जवनात त्यास आनंद आहे. २ जेव्हा गर्व येतो नंतर अप्रतिष्ठा येते, पण विनप्रते बरोबर ज्ञान येते. ३ सरळांचा सात्विकपणा त्यांना मार्गदर्शन करतो, पण विश्वासघातक्यांचा वाकडा मार्ग त्यांचा नाश करतो. ४ क्रोधाच्या दिवशी संपत्ती निरुपयोगी आहे, परंतु नीतिमत्ता तुम्हास मरणापासून वाचवते. ५ निर्दोष व्यक्तीची सात्विक वागणूक त्याचे मार्ग सरळ करते, परंतु दुर्जन आपल्या दुष्टेने पतन पावतो. ६ जे देवाला प्रसन्न करतात त्यांचा सात्विकपणा त्यांना सुरक्षित ठेविल, पण फसवणारा आपल्या दुष्कृतीनेच सापल्यात अडकतो. ७ जेव्हा दुष्ट मनुष्य मरतो, त्याची आशा नष्ट होते; आणि त्याचा भरवसा त्याच्या शक्तीत होता तो निष्फल होतो. ८ नीतिमान संकटापासून

दूर राहतो; आणि त्याच्याएवजी ती दुष्टांवर येतात. ९ अर्धमार्ग आपल्या तोंडाने शेजांच्याचा नाश करतो, पण नीतिमान आपल्या ज्ञानाने सुरक्षित राहतो. १० जेव्हा नीतिमानाची उन्नती होते तेव्हा नगर आनंदित होते; जेव्हा दुष्टांचा नाश होतो तेव्हा तेथे आनंदचा जयघोष होतो. ११ जो कोणी आपल्या चांगल्या दानांनी देवाला संतोषवितो, तेव्हा नगर मोठे होते; दुष्टांच्या तोंडामुळे नगर उद्धृतस्त राहतो. १२ जो मनुष्य आपल्या मित्राला तुच्छ लेखतो तो बुद्धिहीन आहे, परंतु समजदार मनुष्य शांत राहतो. १३ जो कोणी निदा करीत फिरतो तो गुप्त गोटी उघड करतो, परंतु जो विश्वासू व्यक्ती असतो तो त्यावर झाकण घालतो. १४ जेथे कोठे शहाण्याचे मार्गदर्शन नसते, राष्ट्र पडते, पण पुष्कल सल्लागार असल्याने विजय मिळतो. १५ जो कोणी अपरिचिताला जामीन राहील, त्याची खात्रीने हानी होईल, परंतु जो कोणी त्याप्रकारची शपथ देण्याचे वचन देतो, तो त्याचा द्वेष करतो, तो सुरक्षित राहतो. १६ कृपाळू स्त्रींस आदर मिळतो, परंतु निर्दीय लोक संपत्ती घट पकडतात. १७ दयाळू मनुष्य आपले हित करतो, पण जो कूर असतो तो स्वतः ला इजा करून घेतो. १८ दुष्ट मनुष्य त्याचे वेतन मिळविण्यासाठी लबाड बोलतो, परंतु जो नीतीने पेरतो त्याचे वेतन सत्याची कापणी असते. १९ जो प्रामाणिक व्यक्ती नीतीने राहतो त्यास जीवन मिळेल, पण जो दुष्कर्मामार्ग लागतो तो आपणावर मृत्यू आणतो. २० जे मनाचे कुटिल असतात त्यांचा परमेश्वरास वीट आहे, पण ज्यांचे मार्ग निर्दोष आहेत त्यांच्याविषयी त्यास आनंद वाटतो. २१ दुष्टांना शासन झाल्याचाचून राहणार नाही याची खात्री बाळगा, परंतु नीतिमानाच्या वंशजांना सुरक्षित ठेवले जाईल. २२ दुकराच्या नाकात जशी सीन्याची निधन, तशी तारतम्य नसलेली सुंदर स्त्री समजावी. २३ जे चांगले करतात त्यांच्या इच्छेचे परिणाम चांगलेच असतात; पण दुष्टांची आशा फक्त क्रोधच असते. २४ तेथे कोणी एकजन बीं पेरतो तो अधिक गोळा करतो; दुसरा पेरीत नाही तो दरिद्री होईल. २५ उदर मनाचा इसम समृद्ध होतो, आणि जो दुसऱ्याला पाणी पाजतो त्यास स्वतःला ते पाजण्यात येईल. २६ जो मनुष्य त्याचे धान्य विकायला नकार देतो त्यास लोक शाप देतात, पण जो ते विकतो त्याच्या मस्तकी चांगल्या दानाचा मुकुट प्राप्त होईल. २७ जो कोणी परश्रमामे चांगल्याचा शोध घेतो तो अनुग्रहाचा शोध करतो, पण जो कोणी वाईटाचा शोध घेतो त्यास तेच प्राप्त होईल. २८ जो कोणी आपल्या श्रीमंतीवर विश्वास ठेवतो तो पडेल, परंतु नीतिमान पानाप्रामाणे झापाटाच्याने वाढेल. २९ जो कोणी आपल्या स्वतःच्या धरावर संकटे आणतो त्याचे वेतन वारा होईल, आणि मूर्ख मनुष्य शहाण्याच्या हृदयाच्या सेवक होईल. ३० नीतिमानाचे जीवन वृक्षासारखे आहे, पण हिंसाचार जीवन दूर नेतो. ३१ जर नीतिमानाला त्याच्या लायकीप्रमाणे फळ मिळेत; तर दुर्जनाला व पायाला किंती अधिक मिळेल!

१२ ज्याला शिक्षण प्रिय त्यास ज्ञान प्रिय, परंतु जो कोणी शासनाचा द्वेष करतो तो मूर्ख आहे. २ परमेश्वर चांगल्या मनुष्यास कृपा देतो, पण वाईट योजना करण्याला तो दोषी ठरवतो. ३ दुष्टातेने मनुष्य स्थिर होत नाही, पण नीतिमानाचे उच्चारण होणार नाही. ४ सुदृगी पत्नी आपल्या पतीचा मुकुट आहे, परंतु जी कोणी लाज आणणारी ती त्याची हाडे सडविणाच्या रोगासारखी आहे. ५ नीतिमानाच्या योजना यथान्याय असतात, पण दुष्टांचा सल्ला कपटाचा असतो. ६ दुष्टांचे शब्द शक्तपात घडून आणण्यासाठी दवा धरून थांबतात, परंतु न्यायीचे शब्द त्यास सुरक्षित ठेवतात. ७ दुर्जन उल्थून टाकले जातात आणि नाहीसे होतात, पण नीतिमानाचे घर टिकते. ८ मनुष्याची प्रशंसा त्याच्या सुज्ञतेप्रमाणे होते, पण जो विकृत निवड करतो त्याचा तिरस्कार होतो. ९ जो आपणास प्रतिष्ठित दाखवतो पण त्याच्याकडे अन्न नसते; त्यापेक्षा ज्याची प्रतिष्ठा बेताची असून फक्त सेवक असतो तो चांगला समजायचा. १० नीतिमान आपल्या प्राण्याविषयीच्या गरजांची काळजी घेतो, पण दुष्टाचे दयाळूपणही कूर असते. ११ जो कोणी आपल्या शेतात कष करतो त्याच्याकडे विपुल अन्न असते, पण जो निरर्थक योजनेमार्गे

धावतो तो बुद्धिहीन आहे. १२ दुसऱ्यापासून चोरल्याची इच्छा दुर्जन करतो, पण नीतिमानाचे फळ ते स्वतःपासून येते. १३ दुष्ट मनुष्य आपल्या पापी बोलल्याने पाशात पडतो, पण नीतिमान संकटातून निसर्तातो. १४ मनुष्य आपल्या मुखाच्या फळाकडून चांगल्या गोर्षींच्या योगे तृप्त होतो, त्यास आपल्या हातांच्या कामाचे प्रतीफळ मिळेल. १५ मूर्खाचा मार्ग त्याच्या दृटीने नीट असतो, परंतु सुज मनुष्य सल्ला ऐकून घेतो. १६ मूर्ख त्याचा राग लागलाच दाखवतो, पण जो दूरदर्शी आहे तो अपमानाकडे दुर्विक्ष करतो. १७ जो कोणी खेरे बोलतो तो जे काय योग्य आहे ते सांगतो, पण खोटा साक्षीदार लबाड सांगतो. १८ कोणी असा असतो की, तलवार भोसकावी तसे अविचाराचे भाषण करतो, पण सुजाची जिव्हा आरोग्य आणते. १९ सत्याची वाणी सर्वकाळ टिकेल, पण लबाड बोलणारी जिव्हा क्षणिक आहे. २० वाईट योजणाच्याच्या अंतःकरणात कपट असते, परंतु शांतीचा सल्ला देणाच्याच्या मनात हर्ष असतो. २१ नीतिमानावर संकटे येत नाहीत, परंतु दुर्जनावर अडचणी येतात. २२ खोटे बोलणाच्या वाणीचा परमेश्वरास वीट आहे, पण जे कोणी प्रामाणिकपणे राहणारे त्यास आनंद देतात. २३ शहाणा मनुष्य आपले ज्ञान गुप्त ठेवतो, पण मूर्खचे हृदय मूर्खण्यांना ओरडून सांगते. २४ उद्योगाचे हात अधिकार चालवतील, पण अलशाला गुलामासारखे रावाचे लागेल. २५ मनुष्याचे हृदय काळजीच्या भाराने त्यास खाली दाबून टाकते, पण चांगला शब्द त्यास आनंद वाटतो. २६ नीतिमान आपल्या मित्राला मार्ग दाखवतो, पण दुष्टाचे मार्ग त्यांना बहकावतो. २७ आळशी आपण धरलेली शिकार भाजित नाही, पण उद्योगी मनुष्य मौल्यवान संपत्ती संपादन करतो. २८ न्यायीपणाच्या मार्गात जीवन सापडते, आणि त्यांच्या वारेत मरण नाही.

१३ सुज मुलगा आपल्या पित्याचे शिक्षण ऐकतो, परंतु निंदक निषेध ऐकत नाही. १ आपल्या तोंडच्या फळांनी मनुष्य चांगल्या गोर्षींच्या आनंद घेतो, पण अविश्वासणाच्याची भूक जुलूम आहे. २ जो आपले तोंड सांभाळतो तो आपल्या जीवाचे रक्षण करतो, परंतु जो आपले तोंड उघडतो तो स्वतःचा नाश करून घेतो. ४ आळशीची भूक हाव धर्ते पण त्यास काही मिळत नाही, पण उद्योगाची भूक पूरुणपणे तृप्त होते. ५ नीतिमान लबाडीचा तिरस्कार करतो, पण दुर्जन जे लाजिरवाणे आहे ते करतो, आणि स्वतःचा किळसवाणे करतो. ६ नीतिमान सातिक मार्गानि चालणाच्याचे रक्षण करते, पण पायाला त्याचे पाप उल्थून टाकते. ७ जो कोणी आपणाला संपन्न करतो, पण त्यांच्याजवळ मात्र काहीच नसते, आणि जो कोणी सर्वकाही देऊन टाकतो, खोरेखर तो अजून श्रीमंत आहे. ८ श्रीमंत मनुष्यास जिवाची खंडणी त्याची संपत्ती आहे, पण गरीब मनुष्यास अशा प्रकारच्या धमक्या कधीच मिळत नाहीत. ९ नीतिमानाचा प्रकाश आनंदाने प्रकाशातो, पण दुष्टाची दीप मालवला जाईल. १० गर्वामुळे भांडण मात्र उत्पन्न होतात, पण जो चांगला सल्ला ऐकतो त्याच्याजवळ ज्ञान असते. ११ वाईट मार्गानि मिळवलेले धन कमी होत जाते, पण जो आपल्या हाताने काम करून पैसा कमावतो, त्याचा पैसा वाढत जातो. १२ जेव्हा आशा लांबपीवर पडते तेव्हा ते जीवनाचे झाड आहे. १३ जो कोणी शिक्षणाचा तिरस्कार करतो तो स्वतःचे अनर्थ आणतो, पण जो कोणी आजोचा आदर करतो त्यास प्रतीफळ मिळेल. १४ सुजाची शिक्षण जीवनाचा झारा आहे, ते तुम्हास मृत्युपाशापासून दूर वळविल. १५ सुरुदेश अनुग्रह मिळवून देतो, पण विश्वासघातक्याचा मार्ग कधीच न संपणारा आहे. १६ शहाणा मनुष्य कृती करण्याची आधीच विचार करतो. परंतु मूर्ख मनुष्य त्याच्या कूटीने तो मूर्ख आहे हे दर्शनवितो. १७ दुष्ट निरोप्या संकटात पडतो, पण विश्वासू वकील समेत घडवून आणतो. १८ जर एखाद्याने शिकायला नकार दिला तर त्यास गरीबी आणि लाज प्राप्त होईल, पण जर एखादा त्याच्या शासनातून शिकला तर त्याचा सम्नान होईल. १९ इच्छातृप्ती जिवाला गोड लागते, पण वाईटापासून दूर होणे याचा मूर्खाना द्वेष वाटतो. २० शहाण्या लोकांबरोबर

चाला म्हणजे तुम्ही शहाणे व्हाल, पण जर तुम्ही मूर्खांशी संगत केली तर तुम्ही संकटात पडाल. २१ आपत्ती पापाच्या पाठीस लागते, पण जो कोणी चांगले करतो त्यास प्रतिफल मिळते. २२ चांगला मनुष्य आपल्या नातवंडाना वतन देऊ ठेवतो, पण पापाची संपत्ती नीतिमानासाठी साठवलेली असते. २३ गरीबांचे नांगरलेले शेत विपुल अन्न देते, पण अन्यायामुळे अनेकांचा नाश होतो. २४ जर कोणी आपल्या मुलांना शिक्षा करत नाही तो त्यांचा देव करतो, पण जो कोणी आपल्या मुलांवर प्रेम करतो तो काळजीपूर्वक त्यांना शिस्त लावतो. २५ जो चांगले करतो तो त्याची भूक तृप्त होईपर्यंत जेवतो, पण दुष्टांचे पोट रिकामेच राहतो.

१४ सुज स्त्री आपले घर बांधते, पण मूर्ख स्त्री आपल्या स्वतःच्या हाताने

ते खाली पाडते. २ जो सरलपणे चालतो तो परमेश्वराचे भय धरतो, पण जो कोणी आपल्या मार्गात अप्रामाणिक आहे तो त्यास तुच्छ मानतो. ३ मूर्खांच्या मुखातून त्याच्या गवऱ्याची काठी निघते, पण सुजांची वाणी त्याची जोपासना करते. ४ गुरेढीरे नसले तर गोठा स्वच्छ राहतो, पण बैलाच्या बलाने विपुल पिक येत शकते. ५ विश्वासू साक्षीदार खेटे बोलत नाही, पण खोटा साक्षीदार मुखाने लबाड्या करतो. ६ निंदक ज्ञानाचा शोध करतो आणि काहीच मिळत नाही, पण जो कोणी बुद्धिमान आहे त्यास ज्ञान मिळवणे सोपे आहे. ७ मूर्ख मनुष्यापासून दूर जा, कारण त्याच्या वाणीत तुला काही ज्ञान सापडाणार नाही. ८ शहाण्याने आपले मार्ग समजांने यामध्ये त्याची सुजाता आहे, परंतु मूर्खांचे मूर्खपण कपट आहे. ९ मूर्खाला पापार्णिणाचे अर्पण थड्हा वाटते, पण सरळांमध्ये परस्पर कृपा असते. १० हृदयाला आपल्या स्वतःच्या खेदाची जाणीव असते, आणि त्याच्या आनंदात परक्याला भाग नाही. ११ दुष्टाच्या धराचा नाश होईल, पण सरळांच्या तंबूबी भरभरात होईल. १२ मनुष्यास एक मार्ग ब्रोबर आहे असे वाटते, पण त्याचा शेवट फक्त मरणाकडे नेतो. १३ हृदय हसू शकते पण तरी त्यामध्ये वेदना असतात, आणि आनंदाचा शेवट शोकात होतो. १४ जो कोणी अविश्वासू आहे त्यास त्याच्या वाणापुकीचे फळ मिळेल, पण चांगल्या मनुष्यास जे काही त्याचे आहे तेच मिळेल. १५ भोला प्रत्येक गोषीवर विश्वास ठेवतो, पण शहाणा मनुष्य आपल्या पावलांविषयी विचार करतो. १६ शहाणा मनुष्य भय धरतो आणि वाईटापासून दूर राहतो, पण मूर्ख घिटाईने दुश्शारा विचारात घेत नाही. १७ शीघ्रकोणी मूर्खासारख्या गोषीं करतो, आणि जो वाईट योजना करतो त्या मनुष्याचा देव होतो. १८ भोल्यांना मूर्खपणाचे वतन मिळते, पण शहाणे ज्ञानाने वेढलेले असतात. १९ दुर्जन सज्जनापुढे नमतात, आणि नीतिमानाच्या दारापुढे दुष्ट नमतील. २० गरीब मनुष्याचे स्वतःचे सोबतीसुद्धा देव करतात, पण श्रीमताला खूप मित्र असतात. २१ जो कोणी आपल्या शेजाच्याचा तिरस्कार करतो तो पापी आहे, परंतु जो कोणी गरीबावर दया दाखवतो तो आनंदी आहे. २२ जो दुष्ट योजना आखतो तो चुकीच्या मागणि जात नाही का? पण जो कोणी चांगले करण्याची योजना करतो, तो कराराचा विश्वास आणि विश्वसनियता स्वीकारातो. २३ सर्व कष्टात फायदा आहे, पण जेव्हा तेथे फक्त बोलतच राहिलात, ते दारिद्र्याकडे घेऊन जाईल. २४ शहाण्याची संपत्ती त्याचा मुकुट आहे, पण मूर्खांची मूर्खता केवळ मूर्खताच आणते. २५ खरा साक्षी जीव वाचवतो, पण खोटा साक्षीदार लबाड्या करतो तो दगलबाज आहे. २६ परमेश्वराच्या भयात दृढ विश्वास आहे, आणि त्याच्या मुलांसाठी ती आश्रयस्थान आहेत. २७ परमेश्वराचे भय जीवनाचा झारा आहे, याकरिता त्यांनी मरणाच्या जाल्यापासून दूर राहते. २८ प्रजावृद्धिर राजाचे गोरव सापडते, पण प्रजेशिवाय राजपुत्राचा नाश आहे. २९ सहनशील मनुष्य खूप समजदार असते, पण शीघ्रकोणी मूर्खता उंचावतो. ३० शांत अंतःकरण देहाचे जीवन आहे, पण मत्स्याने हाडे कुजतात. ३१ जो मनुष्य गरीबावर जुलूम करतो तो त्याच्या निर्माणकर्त्याला शाप देतो, परंतु जो गरजवंतावर दया करतो तो त्याचा सन्मान करतो. ३२ दुष्ट आपल्या वाईट कृतीने खाली

आणला जातो, पण नीतिमानाला मरणाच्या वेळेसही आश्रय मिळतो. ३३ बुद्धिमानाच्या अंतःकरणात ज्ञान स्थिर असते, पण मूर्खांच्या अंतर्यामात जे असते ते कल्पन येते. ३४ योग्य ते केल्याने राष्ट्रांची उन्नती होते, पण पाप लोकांस कलंक आहे. ३५ शहाण्यापणाने वागाच्या सेवकावर राजाची मर्जी असते, पण जो लज्जास्पद कृत्य करतो त्याच्यासाठी त्याचा राग आहे.

१५ शांतीच्या उत्तराने राग निघून जातो, पण कठोर शब्दासुमुळे राग उत्तेजित होतो. २ सुजांची जिव्हा सुजानाची प्रशंसा करते, पण मूर्खांचे मुख

मूर्खपण आतून टाकते. ३ परमेश्वराचे नेत्र सर्वत्र असतात, ते चांगले आणि वाईट पाहत असतात. ४ आरोग्यदावी जीभ जीवनाचा वक्ष आहे, परंतु कपटी जीभ आत्माला चिरडणारी आहे. ५ मूर्ख आपल्या वडिलांचे शिक्षण तुच्छ लेखतो, पण जो विवेकी आहे तो चुकीतून सुधारतो. ६ नीतिमानाच्या धरात मोठे खिजिने आहेत, पण दुष्टाची कमाई त्यास त्रास देते. ७ ज्ञानाचे ओठ विद्येविषयीचा प्रसार करते, पण मूर्खांचे हृदय असे नाही. ८ दुष्टाच्या अर्पणाचा परमेश्वर देव करतो, पण सरळाची प्रार्थना त्याचा आनंद आहे. ९ दुष्टाच्या मार्गाचा परमेश्वरास वीट आहे, पण जे नीतीचा पाठलाग करतात त्याच्यावर तो प्रीती करतो. १० जो कोणी मार्ग सोडतो त्याच्यासाठी कठोर शासन तयार आहे, आणि जो कोणी सुधारणेचा तिरस्कार करतो तो मरेल. ११ अधोलोक आणि विनाशस्थान परमेश्वरापुढे उघडे आहे; तर मग मनुष्यजातीच्या वंशाची अंतःकरणे त्याच्या दृष्टीपुढे किती जास्त असली पाहिजेत? (Sheol h7585) १२ निंदकाला शिक्षेची चीड येते; तो सुजाकडे जात नाही. १३ आंदंदी हृदय मुख आनंदित करते, पण हृदयाच्या दुःखाने आत्मा चिरडला जातो. १४ बुद्धिमानाचे हृदय ज्ञान शोधते, पण मूर्खांचे मुख मूर्खताच खाते. १५ जुलूम करणाच्याचे सर्व दिवस दुःखकारक असतात, पण आनंदी हृदयाला अंत नसलेली मेजवाणी आहे. १६ पुष्कल थन असून त्याबाबर गोंधाल असण्यापेक्षा ते थोडके असून परमेश्वराचे भय बाळापणे चांगले आहे. १७ पोसलेल्या वासराच्या तिरस्कारपुढे मेजवाणीपेक्षा, जेथे प्रेम आहे तेथे भाजीभाकरी चांगली आहे. १८ रागीट मनुष्य भांडण उपरिस्थित करतो, पण जो रागास मंद आहे तो मनुष्य भांडण शांत करतो. १९ आलशाची वाट काटेरी कुंपणासरखी आहे, पण सरळांची वाट राजमार्ग बनतो. २० शहाणा मुलांना आपल्या वडिलांना आनंदीत करतो. पण मूर्ख मनुष्य आपल्या आईला तुच्छ मानतो. २१ बुद्धीहीन मनुष्य मूर्खपणात आनंद मानतो. पण जो समंजस आहे तो सरळ मागिन जातो. २२ जेथे सल्ला नसतो तेथे योजना बिघडतात, पण पुष्कल सल्ला देण्यांबाबर ते यशस्वी होतात. २३ मनुष्यास आपल्या तोंडच्या समर्पक उत्तराने आनंद होतो; आणि योग्यसमयाची शब्द किती चांगले आहे! २४ सुजाने खाली अधोलोकास जाऊ नये महणून त्याचा जीवनमार्ग वर जातो. (Sheol h7585) २५ परमेश्वर गर्विणीची मालमत्ता फाडून काढेल, परंतु तो विधवेच्या मालमत्तेचे रक्षण करतो. २६ परमेश्वर पापाच्या विचारांचा द्वेष करतो, पण देवेची वचने त्याच्या दृष्टीने शुद्ध आहेत. २७ चोरी करणारा आपल्या कुंबांबावर संकटे आणतो, पण जो लांचेचा तिटकारा करतो तो जगेल. २८ नीतिमान उत्तर देण्याआधी विचार करतो, पण दुष्टांचे मुख सर्व वाईट आतून बाहेर टाकते. २९ परमेश्वर दुष्टांपासून खूप दूर आहे, पण तो नीतिमानांच्या प्रार्थना नेहमी ऐकतो. ३० नेत्राचा प्रकाश अंतःकरणाला आनंद देतो, आणि चांगली बातमी शरीराला निरेगी आहे. ३१ जर कोणीतरी तुम्हास जीवन कसे जगावे महणून सुधारतो त्याकडे लक्ष द्या, तुम्ही ज्ञानामध्ये रहाल. ३२ जो कोणी शिक्षण नाकारतो तो आपल्या स्वतः लाच तुच्छ लेखतो, परंतु जो कोणी शासन ऐकून घेतो तो ज्ञान मिळवतो. ३३ परमेश्वराचे भय हे सुजतेचे शिक्षण देते, आणि आदरापूर्वी नग्रता येते.

१६ मनात योजना करणे मनुष्याच्या हातचे आहे, पण त्याच्या जिक्हेचे

उत्तर देणे परमेश्वराकडे आहे. २ मनुष्याच्या दृष्टीने त्याचे सर्व मार्ग शुद्ध असतात, पण परमेश्वर आत्मे तोलून पाहतो. ३ आपली कामे

परमेश्वराच्या स्वाधीन करा, आणि म्हणजे तुमच्या योजना यशस्वी होतील. ४ परमेश्वराने सर्वकाही त्याच्या उद्देश्यासाठी बनवलेले आहे, दुर्जनदेखील अरिष्टाच्या दिवसासाठी केलेला आहे. ५ प्रयेक गर्विंग मनाच्या मनुष्याचा परमेश्वरास वीट आहे, जरी ते हातात हात घालून उभे राळिले, तरी त्यांना शिक्षा झाल्यावाचून राहणार नाही. ६ कराराचा प्रामाणिकपणा व विश्वसनीयता ह्याच्या योगाने पापांचे प्रायश्चित होते, आणि परमेश्वराचे भय थरल्याने, लोकांचा वाईटपासून वळून दूर राहतील. ७ मनुष्याचे मार्ग परमेश्वरास आवडले म्हणजे, त्या मनुष्याच्या शत्रूलाही त्याच्याशी समेट करण्यास भाग पाडतो. ८ अन्यायाने मिळवलेल्या मोठ्या मिळकरीपेक्षा, न्यायाने कमावलेले थेडेसे चांगले आहे. ९ मनुष्याचे मन त्याच्या मार्गाची योजना करते, पण परमेश्वर त्याच्या पावलांना वाट दाखवतो. १० दैवी निर्णय राजाच्या ओठात असतात, न्याय करताना त्याच्या मुखाने कपटाने बोलू नये. ११ परमेश्वराकडून प्रामाणिक मोजामाप येते; पिशवीतील सर्व वजरे त्यांचे कार्य आहे. १२ जेढा राजा वाईट गोषी करतो, त्या गोषी त्यास तिरस्कारणीय आहेत, कारण राजासन नीतिमत्तेनेच स्थापित होतो. १३ नीतिमत्तेने बोलणाऱ्या ओठाने राजाला आनंद होतो, आणि जे कोणी सरल बोलतात ते त्यास प्रिय आहेत. १४ राजाचा क्रीथ मृत्यू दूरांसरखा आहे. पण सुज्ञ मनुष्य त्याचा राग शांत करण्याचा प्रयत्न करतो. १५ राजाच्या मुख्येतजात जीवन आहे, आणि त्याचा अनुग्रह शेवटल्या पावसाच्या मेघासारखा आहे. १६ सोन्यापेक्षा ज्ञान प्राप्त करून घेणे किंती तरी उत्तम आहे. रुप्यापेक्षा समजुटदारपणा निवडून घ्यावा. १७ दुष्कर्मपासून वळणे हा सरलोचा राजमार्ग आहे, जो आपल्या मार्गांकडे लक्ष ठेवतो तो आपला जीव राखतो. १८ नाशापूर्वी गर्व येतो, आणि मनाचा ताठ अधःपाताचे मूळ आहे. १९ गर्विंगांबोरावर राहन लूट वाटून घेण्यापेक्षा दीनांबोरावर विनग्र असणे चांगले. २० जो कोणी जे काही चांगले आहे ते शोधतो, त्यास शिकवीले त्याचे निरीक्षण करतो, आणि जो परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो तो आनंदीत होतो. २१ जो मनाचा सुज्ञ त्यास समंजस समृद्धीत, आणि मधुर वाणीने शिकवण्याची क्षमता वाढते. २२ ज्यांच्याकडे सुजान आहे त्यास ती जीवनाचा झारा आहे, पण मूर्खाचे मूर्खपण त्याची शिक्षा आहे. २३ सुज्ञ मनुष्याच्या हृदयापासून त्याच्या मुखास शिक्षण मिळते; आणि त्याच्या वाणीत विशेषी भर घालते. २४ अनंदी शब्द मधाचे पोल अशी आहेत, ती जिवाला गोड व हांडास आरोग्य आहेत. २५ मनुष्यास एक मार्ग सरल दिसतो, पण त्याचा शेवट मृत्यूमार्गाकडे आहे. २६ कामगाराची भूक त्याच्यासाठी काम करते; त्याची भूक त्यास ते करायला लावते. २७ नालायक मनुष्य खोड्या उकरून काढतो, आणि त्याची वाणी होरपलणाऱ्या अग्नीसारखी आहे. २८ कुटिल मनुष्य संघर्ष निर्माण करतो, आणि निर्दा करणाऱ्या जवळच्या मित्रांना वेगळे करतो. २९ जुलमी मनुष्य आपल्या शेजांयाची लबाड बोलतो, आणि जो मार्ग चांगला नाही अशात त्यास नेतो. ३० जो कोणी मनुष्य कुटिल गोषीच्या योजेतांना डोळे मिचकावतो; जो आपले ओठ आवळून धरतो तो दुर्कम घडून आणतो. ३१ पिकलेले केस वैभवाचा मुकुट आहे; नीतिमत्तेच्या मागाने चालण्याने तो प्राप्त होतो. ३२ ज्याला लवकर राग येत नाही तो योद्धापेक्षा, आणि जो आत्म्यावर अधिकार चालवतो तो नगर जिंक्यापेक्षा उत्तम आहे. ३३ पदरात चिठ्या टाकतात, पण त्यांचे निर्णय सर्वस्वी परमेश्वराकडून आहे.

१७ एखाद्या घरात पूर्ण मेजवानीची मुबलकता असून त्यामध्ये संघर्ष असला तर त्यापेक्षा कोरळ्या भाकरीचा तुकडा शांतीने खाणे उत्तम आहे. २ शहाणा सेवक लज्जास्पद वावणाऱ्या मुलावर अधिकार चालवीन आणि एका भावाप्रमाणे वतनाचा भागीदार होईल. ३ चांदी मुशीत आणि सोने भृतीत तावून पाहतात, पण परमेश्वर हृदय शुद्ध करतो. ४ जो मनुष्य वाईट करतो तो दुष्ट वाणीला कान देऊन ऐकतो; जे वाईट गोषी सांगतात ते लबाड लक्ष देऊन ऐकतो. ५ जो कोणी गरीबांची थट्टा करतो तो त्याच्या

निर्माणिकर्त्याचा अपमान करतो, आणि जो दुसऱ्याच्या आपत्तीने आनंदित होतो त्यास शिक्षा झाल्यावाचून राहणार नाही. ६ नातवडे वृद्धांचा मुकुट आहेत, आणि आईवडील आपल्या मुलांस वैभव आणतात. ७ उत्कृष्ट बोलणे मूर्खास शोभत नाही; तसेच राज्यकर्त्याला खोटे ओढ किंती तरी कमी शोभतात. ८ लाय देणाऱ्याच्या दृश्येने ती जादूच्या खड्यांसारखी आहे; जिकडे तो वळतो तिकडे तो यशस्वी होतो. ९ जो कोणी एखाद्याच्या अगराधाकडे दुर्लक्ष करतो तो प्रेम शोधतो, पण जो कोणी गत गोषी धोकत बसतो तो जवळच्या मित्रास अंतरतो. १० मूर्खाच्या मनात शंभर फट्के ठसतात, यापेक्षा निषेध बुद्धिमान मनुष्याच्या मनावर अधिक खोलवर ठसतो. ११ वाईट मनुष्य केवळ बंद करायचे शोधतो, महणून कूर निरोपे त्याच्याविरुद्ध पाठवण्यात येईल. १२ मूर्खेत खितपत असलेल्या मूर्खाची भेट होण्यापेक्षा जिये पिल्ले चोरून नेली आहेत अशा अस्वलीची गाठ पडलेली बरी. १३ जो कोणी बच्याची फेड वाईटाने करील, त्याच्या घरातून वाईट कधी जाणार नाही. १४ कोणीतरी धरणाला छिद्र पाडून पाणी वाहू घ्यावे, तसे भांडणाला सुरवात होण्यासारखे आहे, महणून भांडणे होण्यापूर्वीच त्यापासून दूर निघून जा. १५ जो कोणी दुष्टाला निरोपे ठरवतो किंवा नीतिमानाला दोषी ठरवतो, या दोन्ही लोकांचा परमेश्वरास निटकारा आहे. १६ मूर्खाला बुद्धी नसतात तो ज्ञानाविषयी शिक्षण घेण्यासाठी पैसा का देतो, जेव्हा त्याची ते शिकण्याची क्षमता नाही? १७ मित्र सर्व वेळी प्रीती करतो, आणि भाऊ संकटाच्या वेळेसाठी जन्मला आहे. १८ बुद्धिहीन मनुष्य वचनानी बांधला जातो, आणि त्याच्या शेजांच्याच्या कजली जबाबदार होतो. १९ ज्याला भांडण प्रिय त्यास पाप प्रिय; जो आपले दार उंच करतो तो हाड मोडण्यास कारण होतो. २० ज्या मनुष्याचे हृदय कपटी असते त्यामध्ये काही चांगले सापडत नाही, ज्या कोणाची जीभ वक असते तो संकटात पडतो. २१ जो कोणी मूर्खाला जन्म देतो, तो स्वतःवर दुःख आणतो; जो कोणी मूर्खाचा पिता असतो त्यास आनंद नाही. २२ अनंदी हृदय हे चांगले औषध आहे. पण तुटलेला आत्मा हाडे शुष्क करतो. २३ न्यायाच्या मार्गाचा दुरुपयोग करण्यासाठी, वाईट मनुष्य गुप्तपणे लाच स्वीकारातो, २४ ज्या कोणाला समंजसपणा असतो त्याच्या मुख्यापूढे ज्ञान असते, पण मूर्खाची डोळे पृथ्वीच्या शेवटाकडे असतात. २५ मूर्ख मुलगा पित्याला दुःख आहे, आणि जिने त्यास जन्म दिला त्या स्त्रीला क्लेश असा आहे. २६ नीतिमानाला शिक्षा करणे हे कधीही चांगले नाही; किंवा प्रामाणिक अधिपतीस त्याच्या सरळपणामुळे मारणे चांगले नाही. २७ जो कोणी मित्राभाषण करतो त्याच्याकडे ज्ञान असते, आणि ज्याची वृत्ती शांत तो समजदार असतो. २८ मूर्ख जर गप्प बसला तर त्यास सुध्दा शहाणा समजतात; जेव्हा तो त्याचे मुख बंद करतो, तेव्हा त्यास बुद्धिमान समजतात.

१८ जो कोणी आपाणास वेगळा करतो तो स्वतःची इच्छा पूर्ण करायला पाहतो; आणि तो सर्व स्वस्थ सुज्ञतेवरुद्ध लढतो. २ मूर्खाला समंजसपणात आनंद मिळत नाही, पण केवळ आपल्या मनात काय आहे हे प्रगट करण्यात त्यास आनंद आहे. ३ जेढा वाईट मनुष्य येतो, त्याच्याबोरावर तिरस्कार येतो, नीर्भत्सना आणि लाज त्यासह येतात. ४ मनुष्याच्या मुखाचे शब्द खोल पाण्यासारखे आहेत; ज्ञानाचा झारा वाहाणाच्या प्रवाहासारखे आहेत. ५ जे कोणी चांगले करतात त्यांचा न्याय विपरित करण्यासाठी, दुष्टाचा पक्ष धरणे चांगले नाही. ६ मूर्खाची ओढ त्यास भांडणात पाडतात, आणि त्याचे मुख मारास आमंत्रण देतो. ७ मूर्खाचा नाश त्याच्या तोंडामुळे होतो, आणि त्याचे एका शेवटानासारखे आहेत, आणि ते अगदी खोल पोटात शिरतात. ९ जो कोणी आपल्या कामात निष्काळजी आहे तो नाश करण्याच्या भाऊ आहे. १० परमेश्वराचे नाव बळकट बुरुजाप्रमाणे आहे; नीतिमान त्यामध्ये धावत जातो आणि सुरक्षित राहतो. ११ श्रीमंताची संपत्ती त्याचे बळकट नगर आहे; आणि त्याच्या कल्पनेने तो उंच भौतीसारखा आहे. १२ मनुष्याच्या नाशापूर्वी

त्याचे अंत: करण गर्विष्ठ असते, पण गौरवापूर्वी विनम्रता येते. १३ जो कोणी ऐकण्यापूर्वी उत्तर देतो, त्याचे ते करणे मूर्खपणाचे आणि लज्जास्पद असते. १४ आजारपणात मनुष्याचा आत्मा जिवंत राहतो, पण तुटलेला आत्मा कोणाच्याने सोसवेल? १५ सुज्ञाचे मन ज्ञान प्राप्त करून घेते, आणि शहाणा ऐकून ते शोधून काढतो. १६ मनुष्याचे दान त्याच्यासाठी मार्ग उघडते, आणि महत्वाच्या मनुष्यांसमोर त्यास आणते. १७ जो सुरुवातीला आपली बाजू मांडतो तो बोरोब आहे असे वाटते, पण त्याचा प्रतिस्पर्धी येऊन त्यास प्रश्र विचारतो. १८ चिन्हाया टाकल्याने भांडणे मिटात, आणि बलवान प्रतिस्पर्धी वेगळे होतात. १९ दुखवलेल्या भावाची समजूत घालणे हे बळकट टटबंदी असलेले शहर जिंकायापेक्षा कठीण आहे. आणि भांडणे राजवड्याच्या अडसरासराखे आहेत. २० मनुष्याचे पोट त्याच्या मुखाच्या फळाने भरेल, तो आपल्या ओठांच्या पीकाने तृप्त होईल. २१ जीवन किंवा मरण ही जीभेच्या अधिकारात आहेत; आणि ज्या कोणाला ती प्रिय आहे तो तिचे फळ खातो. २२ ज्या कोणाला पत्नी मिळते त्यास चांगली वस्तू मिळते, आणि त्यास परमेश्वराचा अनुग्रह प्राप्त होतो. २३ गरीब मनुष्य दयेची विनवणी करतो, पण श्रीमंत मनुष्य कठोरपणाने उत्तर देतो. २४ जो कोणी पुष्कळ मित्र करतो तो आपल्याच नाशासाठी ते करतो, परंतु एखादा असा मित्र असतो की तो आपल्या भावापेक्षाही आपणांस धरून राहतो.

१९ ज्याची वाणी कुटिल असून जो मूर्ख आहे त्याच्यापेक्षा जो कोणी गरीब मनुष्य आपल्या सात्विकपणाने चालतो तो उत्तम आहे. २ ज्ञानाशीवाय इच्छा असणे सुद्धा चांगले नाही, आणि जो कोणी उतावल्या पायाचा आहे तो वाट चुकतो. ३ मनुष्याचा मूर्खपणा त्याच्या आयुष्याचा नाश करतो, आणि त्याचे मन परमेश्वराविरुद्ध संतापते. ४ संपत्ती खूप मित्रांची भर घालते, पण गरीब मनुष्याचे मित्र त्याच्यापासून वेगळे होतात. ५ खोटा साक्षीदार शिक्षा झाल्यावाचून राहणार नाही, आणि जो कोणी लवाड्या करतो तो सुटणार नाही. ६ उदार मनुष्याचे पासून पुष्कळ लोक मदीसाठी विचारणा करतात; आणि जो कोणी दान देतो त्याचा प्रत्येकजण मित्र आहे. ७ गरीब मनुष्याचे सर्व बंधू त्याचा द्वेष करतात, तर मग त्याचे मित्र त्याच्यापासून किती तरी दूर जाणार! तो बोलत त्यांच्या पाठोपाठ जातो पण ते निघून जातात. ८ जो कोणी ज्ञान मिळवतो तो आपल्या जिवावर प्रेम करतो, जो कोणी सुज्ञता सांभाळतो त्यास जे काही चांगले आहे ते मिळेल. ९ खोटी साक्ष क्षेण्याच्याला शिक्षा झाल्यावाचून राहणार नाही, पण जो कोणी लवाड्या करतो त्याचा नाश होईल. १० मूर्खाला आलिशनपणा शोभत नाही, तसेच सरदारांवर राज्य करणे गुलामाला कितीतरी कमी शोभते. ११ बुद्धीने मनुष्य रागास मंद होतो, आणि अपराधाकडे दुर्लक्ष करणे त्याची शोभा आहे. १२ राजाचा राग सिंहाच्या गजिनेसारखा आहे, पण त्याचा उपकार गवतावर पडलेल्या दिव्हरासराखे आहे. १३ मूर्ख मुलगा आपल्या वडिलांना अरिषासारखा आहे; आणि भांडखोर पत्नी संतत गलणाच्या पाण्याच्या थेंबाप्रमाणे आहे. १४ घर व संपत्ती आईवडीलांकडून आलेले वतन आहे, पण संमजस पत्ती परमेश्वरापासून आहे. १५ आळशीपणा आपणाला गाढ झोपेत टाकतो, पण ज्याला काम करण्याची इच्छा नाही तो उपासी जातो. १६ जो कोणी आज्ञा पाळतो तो आपल्या जीवाचे रक्षण करतो, पण जो मनुष्य आपल्या मार्गाविषयी विचार करत नाही तो भरेल. १७ जो कोणी गीरीबावर दया करतो तो परमेश्वरास उसने देतो, आणि तो त्याने जे काही केले त्याची परतफेड करील. १८ काही आशा असेल तर आपल्या मुलाला शिक्षा कर, आणि त्याच्या मरणाची तुझ्या जिवाला काळजी वाटू देऊ नको. १९ रागीट मनुष्याला दंड दिला पाहिजे; जर तुम्ही त्यास सोडवले, तर तुम्हास दुसऱ्या वेळेसही सोडवावे लागेल. २० सल्ला ऐक आणि शिक्षण स्वीकार, म्हणजे तू आपल्या आयुष्याच्या शेवटी सुज्ञान होशील. २१ मनुष्याच्या मनात बळाच योजना येतात, पण परमेश्वराचे उद्देश स्थिर राहतील. २२ प्रामाणिकपणा

ही मनुष्याची इच्छा असते; आणि खोटे बोलणाऱ्यापेक्षा गरीब चांगला. २३ परमेश्वरास आदर या तो त्यास पात्र आहे; आणि तो जीवानाकडे नेतो, आणि ज्या कोणाकडे ते आहे तो समाधानी आहे, आणि त्याची संकटांनी हानी होणार नाही. २४ आळशी आपला हात तातात घालतो, आणि तो पुन्हा आपल्या तोंडाकडे सुद्धा घेऊन जात नाही. २५ निंदकाला तडाखा मार फूणजे भोला समंजस होईल, बुद्धिमानाला शब्दाचा मारा कर म्हणजे त्यास ज्ञान कठेल. २६ जो कोणी आपल्या पित्याला लुटोतो, व आईला हाकलून लावतो, तो मुलगा लाज आणि दोष आणणारा आहे. २७ माझ्या मुला, जर तू सूचना ऐकण्याचे थांबवले तर ज्ञानाच्या वचनापासून भटकशील. २८ भ्रष्ट साक्षीदार न्यायाची थट्टा करतो आणि वाईटाचे मुख न्याय यिघ्लून टाकते. २९ निंदकासाठी थिककार आणि मूर्खाच्या पाठीसाठी फटके तयार आहेत.

२० द्राक्षरस चेष्टा करणारा आहे आणि मादक पेय भांडखोर आहे;

पिण्याने झिंगणारा शहाणा नाही. १ राजाचा राग सिंहाजिनेसारखा असतो; जो त्यास राग आणतो तो आपल्याच जीवाविरुद्ध पाप करतो. २ जो कोणी भांडण टाळतो त्यास आदर आहे, पण प्रत्येक मूर्ख वादविवादात उडी मारतो. ३ आळशी मनुष्य हिवाळा लागल्यामुळे नांगरीत नाही, तो हंगामाच्या वेळी पिक शोधेल पण त्यास काहीही मिळणार नाही. ४ मनुष्याच्या मनातील योजना खोल पाण्यासारख्या असतात; पण समजदार मनुष्य त्या बाहेर काढतो. ५ बेरच व्यक्ती विश्वासू असल्याची धोणांशा करतात, पण जो कोणी विश्वासू आहे त्या व्यक्तिस कोण शोधून काढेल? पण खोरेखरच असा व्यक्ती सापडणे कठीण असते. ६ जो कोणी मनुष्य चांगले करतो त्याच्या प्रामाणिकतेने चालतो, आणि त्याच्या मागे त्याची मुले त्यास अनुसरतात आणि ते सुर्खी होतात. ७ जेव्हा राजा राजासनावर बसून न्यायिनिवड्याचे कार्य करतो, तो आपल्या डोळ्यांनी सर्व वाईट गोष्टी उडवून टाकतो. ८ मी आपले हृदय शुद्ध केले आहे, मी आपल्या पापापासून मोकळा झालो आहे असे कोण म्हणू शकेल? ९ भिन्नभिन्न अशी खोटी वजने आणि असमान मापे, या दोन्हीचा परमेश्वरास तिरस्कार आहे. १० तरुणसुद्धा आपल्या कृतीने आपली वर्तणूक शुद्ध आणि सरळ आहे की नाही ते दाखवतो. ११ ऐकणारे कान आणि बघणारे डोळे, हे दोन्ही परमेश्वरानेच केले आहेत. १२ झोपेची आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला मिळेल. १३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. १४ तेथे सोने आहे आणि यापुल किंमती खडे आहेत, पण ज्ञानमय वाणी मोलावन रत्न आहेत. १५ जो कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला मिळेल. १६ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. १७ तेथे सोने आहे आणि यापुल किंमती खडे आहेत, पण ज्ञानमय वाणी मोलावन रत्न आहेत. १८ जो कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. १९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. २० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. २१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. २२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. २३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. २४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. २५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. २६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. २७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. २८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. २९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ३० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ३१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ३२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ३३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ३४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ३५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ३६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ३७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ३८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ३९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ४० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ४१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ४२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ४३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ४४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ४५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ४६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ४७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ४८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ४९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ५० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ५१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ५२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ५३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ५४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ५५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ५६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ५७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ५८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ५९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ६० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ६१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ६२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ६३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ६४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ६५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ६६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ६७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ६८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ६९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ७० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ७१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ७२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ७३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ७४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ७५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ७६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ७७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ७८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ७९ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ८० जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ८१ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ८२ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ८३ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ८४ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ८५ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ८६ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद्री होशील; आपले डोळे उघड आणि तुला भरपूर खायला आहे की नाही ते दाखवतो. ८७ विकत घेणारा म्हणतो, वाईट! वाईट! परंतु जेव्हा तो तेथून निघून जातो तो फुशरकी मारतो. ८८ जे कोणी आवड धरू नकोस, धरशील तर दरिद

बळकट करतो. २९ तरुण मनुष्याचे वैभव त्याचे बळ आहे. आणि पिकलेले केस वृद्धाचे सौंदर्य आहे. ३० जखुम कराऱारे घाय आणि वर्मी लागणारे फटके दुष्टेतचे क्षालन करतात.

२१ राजाचे मन पाण्याच्या प्रवाहासारखे परमेश्वराच्या हातात आहे; तो त्यास वाटेल तेथे वळवतो. २ प्रत्येक मनुष्याचे मार्ग त्याच्या दृष्टीने योग्य असतात, परंतु परमेश्वर अंतःकरणे तोलून पाहतो. ३ योग्य व न्याय करणे हे ज्यापेक्षा परमेश्वरास अधिक मान्य आहेत. ४ घर्मेंडखोर दृष्टी व गर्विष्ठ मन दुर्जनांच्या शेतातील उपज हे पाप उत्पन्न करतात. ५ परीश्रमपूर्वक केलेल्या योजनामुळे भरभराट होते, परंतु जो घार्डिझाईने कृती करतो तो केवळ दरिद्री होतो. ६ लाबाड जिंव्हेने मिळवलेली संपत्ती ही वाफेसारखी क्षणभंगु आहे ती मरण शोधते. ७ दुष्टांचा बलात्कार त्यांना झालून टाकील, कारण ते न्याय करण्याचे नाकारातात. ८ अपराधी मनुष्याचा मार्ग वाकडा असतो, पण जो शुद्ध आहे तो योग्य करतो. ९ भांडखोर पलीबोरवर मोठ्या घरात राहाण्यापेक्षा, थाब्याच्या कोपप्यात राहणे अधिक चांगले. १० दुष्टाचा जीव वाईटाची हाव धरतो; त्याच्या शेजान्याला तो दया दाखवत नाही. ११ जेव्हा निंदकास शासन होते तेव्हा अज्ञानी शहाणे होतात; आणि जेव्हा सुजास शिक्षण मिळतो तेव्हा त्याच्या ज्ञानात वाढ होते. १२ नीतिमान दुष्टाच्या घराकडे लक्ष लावतो, तो दुष्टांचा नाश करण्यासाठी त्यांना उल्थून टाकतो. १३ जो कोणी गरिबाची आरोक्ती ऐकत नाही, तोही आरोक्ती करील, पण कोणी ऐकणार नाही. १४ गुटपणे दिलेली देणगी राग शांत करते, आणि दुडवलेली देणगी तीव्र कोप दूर करते. १५ योग्य न्यायाने नीतिमानाला आनंद होतो. पण तोच दुष्कर्म करण्याचांवर फार मोठी भीती आणतो. १६ जो कोणी ज्ञानाच्या मार्गापासून भटकतो, त्यास मरण पावलेल्यांच्या मंडळीत विसावा मिळेल. १७ ज्याला ख्यालीलांगुशुलाली प्रिय आहे तो दरिद्री होतो; ज्याला द्राक्षरस आणि तेल प्रिय आहे तो श्रीमंत होणार नाही. १८ जो कोणी चांगले करतो त्याची खंडणी दुर्जन आहे, आणि सरकांचा मोबदला विश्वासघातकी असतो. १९ भांडखोर आणि खूप तक्रार करून अशांती निर्माण करणाऱ्या पलीबोरवर राहाण्यापेक्षा वाळवटात राहणो अधिक चांगले. २० सुजाच्या घरात मोलावान खजिना आणि तेल आहेत, पण मूर्ख मनुष्य ते वाया घालवतो. २१ जो कोणी नीतिमान आणि दया करतो, त्यास आयुष्य, उन्नती आणि मान मिळेल. २२ सुज मनुष्य बलवानांच्या नाशविरुद्ध चढतो, आणि तो त्यांच्या संरक्षणाचा आश्रयदुर्यो पाडून टाकतो. २३ जो कोणी आपले तोंड व जीभ सांभाळतो, तो संकटापासून आपला जीव वाचवतो. २४ गर्विष्ठ व घर्मेंडखोर मनुष्यास उद्घाम असे नाव आहे. तो गवनि उद्दुत कृती करतो. २५ आळशाची वासना त्यास मासून टाकते; त्याचे हात काम करण्यास नकार देतात. २६ तो सर्व दिवस हाव आणि अधिक हाव धरतो, परंतु नीतिमान देतो आणि मागे धरून ठेवत नाही. २७ दुर्जनांचे ज्यापार्पण वीट आणणारे असते, तर मग तो ज्या दुष्ट हेतूने आणतो ते किंती अधिक वीट असे आहे. २८ खोटा साक्षीदार नाश पावेल, पण जो कोणी ऐकतो त्याप्रमाणे सर्व वेळ तसे बोलतो. २९ दुष्ट मनुष्य आपले मुख धीट करतो, पण सरळ मनुष्य आपल्या मार्गाचा नीट विचार करतो. ३० परमेश्वराविरुद्ध शहाणपण, बुद्धि किंवा युक्ती ही मुळीच उभी राहू शकत नाहीत. ३१ लाडाईच्या दिवसासाठी घोडा त्यावर करतात, पण तारण परमेश्वराकडून आहे.

२२ चांगले नाव विपुल धनापेक्षा आणि सोने व चांदीपेक्षा प्रीतीयुक्त कृपा निवडणे उत्तम आहे. २ गरीब आणि श्रीमंत योच्यात हे सामाईक आहे, त्या सर्वांचा निर्माणकर्ता परमेश्वर आहे. ३ शहाणा मनुष्य संकट येताना पाहून लपतो, पण भोले पुढे जातात आणि त्यामुळे दुःख सोसातात. ४ परमेश्वराचे भय नम्रता आणि संपत्ती, मान आणि जीवन आणते. ५ कुटिलाच्या मार्गात काटे आणि पाश असतात; जो कोणी आपल्या जिवाची काळजी करतो तो त्यापासून दूर राहतो. ६ मुलाने ज्या मार्गात चालावे त्याचे

शिक्षण त्यास दे, आणि जेव्हा तो मोठा होईल तेव्हा त्या मार्गापासून तो मागे फिरणार नाही. ७ श्रीमंत गरीबावर अधिकार गाजवितो, आणि जो कोणी एक उसने घेतो तो कोणा एका उसने देणाऱ्याचा गुलाम आहे. ८ जो कोणी वाईट पेरतो तो संकटाची कापणी करतो, आणि त्याच्या ऋोधाची काठी तूटून झाईल. ९ जो उदार दृष्टीचा आहे तो आशीर्वादित होईल कारण तो आपले अन्न गरिबांबोरवर घालून खातो. १० निंदकाला घालवून दे म्हणजे भांडणे मिटतात, मतभेद आणि अप्रतिष्ठा संपून जातील. ११ ज्याला मनाची शुद्धता आवडते, आणि ज्याची वाणी कृपामय असते; अशांचा मित्र राजा असतो. १२ परमेश्वराचे नेत्र ज्ञानाचे रक्षक आहेत, परंतु तो विश्वासघाताच्यांची वचने उल्थून टाकतो. १३ आळशी म्हणतो, “बाहेर रस्त्यावर सिंह आहे! मी उघडया जागेवर ठार होईल.” १४ व्यभिचारी स्त्रियाचे तेंद खोल खड्हा आहे; ज्या कोणाच्याविरुद्ध परमेश्वराचा कोप भडकतो तो त्यामध्ये पडतो. १५ बालकाच्या हृदयात मुर्खता जखडलेली असते, पण शिक्षेची काठी ती त्याच्यापासून दूर करील. १६ जो कोणी आपली संपत्ती वाढविण्यासाठी गरीबावर जुलूम करतो, किंवा जो धनवनाला भेटी देतो, तोही गरीब होईल. १७ ज्ञानाची वचने ऐकून घे आणि त्याकडे लक्ष दे, आणि आपले मन माझ्या ज्ञानाकडे लाव. १८ कारण ती जर तू आपल्या अंतर्यामित ठेवशील, आणि ती सर्व तुझ्या ओठावर त्यावर राहतील. तर किंती बेरे होईल. १९ परमेश्वरावर तुम्ही विश्वास ठेवावा, म्हणून मी तुला ती वचने आज शिकवली आहेत. २० मी तुझ्यासाठी शिक्षण व ज्ञान द्यातल्या तीस म्हणी लिहिल्या नाहीत काय? २१ या सत्याच्या वचनाचे विश्वासूपान तुला शिकवावे, ज्याने तुला पाठवले त्यास विश्वासाने उत्तरे द्यावीत म्हणून नाहीत काय? २२ गरीब मनुष्यास लुटून नको, कारण तो गरीबच आहे, किंवा गरजवांतावर वेशीत जुलूम करू नकोस. २३ कारण परमेश्वर त्यांचा कैवार घेईल, आणि ज्या कोणी त्यांना लुटले त्यांचे जिवन तो लुटेल. २४ जो कोणी एक व्यक्ती रागाने राज्य करतो त्याची मैत्री करू नकोस, आणि जो कोणी संतापी आहे त्याच्याबोरवर जाऊ नकोस. २५ तुम्ही त्याचे मार्ग शिकाल, आणि गेलात तर तुम्ही स्वतःला जाळ्यात अडकून घ्याल. २६ दुसऱ्याच्या कर्जाला जे जामीन होतात, आणि हातावर हात मारणारे त्यांच्यातला तू एक होऊ नको. २७ जर तुझ्याकडे कर्ज फेडण्यास काही नसले, तर त्याने तुमच्या अंगाखालून तुझे अंथरुण का काढून घ्यावे? २८ तुझ्या वडिलांनी जी प्राचीन सीमा घालून ठेवली आहे, तो दगड दूर करू नकोस. २९ जो आपल्या कामात तरबेज अशा मनुष्यास तू पाहिले आहे का? तो राजासमोर उभा राहील; तो सामान्य लोकांसमोर उभा राहणार नाही.

२३ जेव्हा तू अधिपतीबोरवर जेवायला बसतोस, तेव्हा काळजीपूर्वक तुझ्यापुढे कोण आहे याचे निरीक्षण कर, २ आणि जर तू खादाड असलास तर आपल्या गव्याला सुरी लाव. ३ त्याच्या मिष्टानांची हाव धरू नको, कारण ती लवाडाची खोदे आहेत. ४ श्रीमंत होण्यासाठी खूप कष्ट करू नको; तुम्ही आपल्या ज्ञानाने कोठे थांबावे समजून घे. ५ जेव्हा तू जो जाणारा पैसा आहे त्यावर आपली नजर लावशील, आणि अचानक ते पंख धारण करतील, आणि ते गुरुडासारखे आकाशाकडे उडून जातील. ६ जो कोणी तुझ्या अन्नाकडे खूप वेळ पाहतो त्या तू एक मनुष्याचे अन्न खाऊ नको, आणि त्याच्या मिष्टानांची इच्छा धरू नको, ७ तो अशाप्रकारचा मनुष्य आहे जो अन्नाची किंमत मोजतो. तो तुला खा व पी! म्हणतो, पंतु त्याचे मन तुझ्यावर नाही. ८ जे थोडेसे अन्न तू खाल्ले ते ओकून टाकशील, आणि तुमच्या शुभेच्छा व्यर्थ जातील. ९ मूळयाच्या कानात काही सांगू नको, कारण तो तुमच्या शहाणपणाच्या शब्दांचा तिरस्कार करील. १० जुन्या सीमेया दगड काढून नको, किंवा अनाथाची शेती बळकाकू नको. ११ कारण त्यांचा तारणारा समर्थ आहे, आणि तो त्यांचा कैवार घेऊन तुमच्याविरुद्ध होईल. १२ तू आपले मन शिक्षणाकडे आणि आपले कान ज्ञानाच्या वचनाकडे लाव. १३

मुलाला शिक्षा करण्यास अवमान करू नको; कारण जर तू त्यास छडीने मारले तर तो मरणार नाही. १४ जर तुम्ही त्यास छडीने मारले, तर तुम्ही त्याचा जीव अधोलाकापासून वाचवाला. (Sheol h7585) १५ माझ्या मुला, तू जर शहाणा असलास तर मग, माझ्या मनालाही आनंद होईल. १६ तुझे ओठ योग्य ते बोलत असता, माझे अंतर्याम आनंदित होईल. १७ तुझ्या हृदयाने पातक्यांचा हेवा करू नये, पण सारा दिवस तू सतत परमेश्वराचे भय धरीत जा. १८ कारण त्यामध्ये खचित भविष्य आहे; आणि तुझी आशा तोडण्यात येणार नाही. १९ माझ्या मुला माझे ऐक, आणि सुज्ज हो आणि आपले मन सरळ मार्गात राख. २० मद्यापांबोरबर किंवा खादपणाने मांस खाणाच्याबरोबर मैत्री करू नकोस. २१ कारण मद्य पिणारे आणि खादाड गरीब होतात, झोपेत वेळ घालवणारा विच्यंचे वस्त्र घालील. २२ तू आपल्या जन्मदात्या पित्याचे ऐक, तुझी आई म्हातारी झाली म्हणून तिचा तिरस्कार करू नको. २३ सत्य विकत घे, पण ते विकू नको; शहाणपण, शिक्षण आणि समजूदारपणा ही विकत घे. २४ नीतिमानाचा पिता फार उल्लासेल, आणि सुज्ज मुलास जन्म देणारा त्याच्याविषयी आनंदित होईल. २५ तुमच्या आई आणि वडिलांना तुमच्याबरोबर आनंदी होऊ था. जिने तुला जन्म दिला तिला आनंद घेऊ दे. २६ माझ्या मुला, तू आपले हृदय मला दे, आणि तुझे डोळे माझ्या मार्गाचे निरीक्षण करोत. २७ कारण वेश्या ही खोल खड्डा आहे आणि दुसऱ्या मनुष्यांची पती ही अरुंद खड्डा आहे. २८ ती चोरासारखी वाट बघत असते, आणि ती मनुष्यजातीत विश्वासघातक्यांची संछा वाढवते. २९ कोणाला हाय? कोणाला दुःख? कोणाला लाढाई? कोणाला गांहारी? कोणाला विनाकारण जखमा? कोणाला आरक्त डोळे आहे? ३० जे मद्य पीत रेंगाळतात, जे मिश्र मद्याचा आस्वाद घेण्याचा प्रयत्न करतात. ३१ जेव्हा मद्य लाल आहे, जेव्हा तो प्याल्यात चमकतो, आणि खाली कसा सहज उतरतो तू त्याकडे पाहू नको. ३२ पण शेवटी तो सापासारखा चावतो, आणि फुरशाप्रमाणे झांबतो. ३३ तुझे डोळे विलक्षण गोषी पाहील; आणि तुझे मन विकृत गोषी उच्चारील. ३४ जो समुद्रामध्ये आडवा पडला त्याच्यासारखा, अथवा डोलकाठीच्या माथ्यावर जो झोपला त्याच्यासारखा तू होशील. ३५ तुम्ही म्हणाल, “त्यांनी मला तडाखा दिला! पण मला काही लागले नाही. त्यांनी मला पिटले पण मला ते जाणवले नाही. मी केव्हा जागा होईल? मी पुन्हा त्याचे सेवन करीन.”

२४ दुर्जनांचा मत्सर करू नकोस, आणखी त्यांच्याबरोबर मैत्रीची इच्छा धरू नकोस. २ कारण त्यांचे मन हिंसामय कृतीची योजना आखते, आणि त्यांचे ओठ क्लेश देण्याच्या गोषी बोलतात. ३ सुजानाच्या योगे घर बांधता येते, आणि समजूदारपणाने ते स्थिर राहते. ४ ज्ञानाच्या योगे त्याच्या सर्व खोल्या मौल्यवान आणि प्रसन्न करण्याचा संपत्तीने भरल्या जातात. ५ शूर मनुष्य बलवान असते, परंतु जो कोणी कलवान आहे त्यापेक्षा ज्ञानी मनुष्य उत्तम आहे. ६ कारण शहाणपणाचे मार्गदर्शन घेऊन तू युद्ध चालू करू शकतो; आणि पुष्कळ सल्लागारबरोबर असल्याने विजय मिळतो. ७ मूर्खांची ज्ञान अति उंच आहे; वेशीत तो आपले तोंड उघडतो. ८ जो कोणी तेथे दुर्घर्कम करण्याचे योजितो, लोक त्यास योजेचा गुरु म्हणतात. ९ मूर्खांची योजना पाप असते, निंदकाचा मनुष्यांना तिटकारा येतो. १० जर तुम्ही संकटाच्या दिवशी तुमचा भित्रेपणा दाखवला तर, मग तुझी शक्ती थोडीच आहे. ११ ज्या कोणाला ठार मारण्यासाठी दूर घेऊन जात असतील तर त्यांना वाचव, ज्यांच्या वधाची तयारी झाली आहे त्यांचा बचाव करण्याचा होईल तितका प्रयत्न कर. १२ जर तू म्हणणील, “त्येहे! आम्हांस द्याबद्दल काहीच माहित नव्हते.” तर तू काय म्हणतो हे जो कोणी हृदये तेलून पाहतो त्यास हे समजणार नाही का? आणि जो कोणी तुझ्या जिवाचे रक्षण करते त्यास माहित नाही का? आणि देव प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कृतीप्रमाणे प्रतिफल देत नाही कां? १३ माझ्या मुला, मध खा, कारण तो चांगला आहे,

कारण मधाच्या पोळ्यातून टिपकणारा मध तुझ्या जिभेला गोड आहे. १४ त्याचप्रमाणे ज्ञान तुझ्या जिवासाठी आहे; जर तुला ते प्राप्त झाले, तर तेथे भविष्य आहे, आणि तुझी आशा कथीही तोडली जाणार नाही. १५ अरे दुष्टा, नीतिमानाच्या घरावर हल्ला करण्यासाठी टपू बसू नकोस. त्याच्या घराचा नाश करू नको! १६ कारण जर कोणी मनुष्य चांगले करतो तो सात वेळा पडला तरी, तो पुन्हा उठतो, पण दुर्जनांचा संकटात विघ्दंस होईल. १७ तुझा शत्रू पडला असता उत्सव करू नकोस, आणि जेव्हा तो अडखल्तो तेव्हा तुझे मन आनंदीत होऊ देऊ नको. १८ उल्लासले तर परमेश्वर ते बघेल आणि त्यास ते आवडणार नाही आणि तो आपला क्रोध त्याच्यापासून फिवेल. १९ जो कोणी वाईट गोषी करतो त्याची काळजी करू नको, आणि दुरुचांचा मत्सर करू नको. २० कारण दुर्क्षम्याला चांगले प्रतिफल मिळणार नाही दुष्टांचा दिप मालवला जाईल. २१ माझ्या मुला, परमेश्वराचे आणि राजाचे भय बाळग. जे त्यांच्या विसृष्ट बंद करीत आहेत त्यामध्ये सामील होऊ नकोस. २२ कारण त्यांच्यावर अचानक विपत्ती येईल, आणि त्यांच्या वर्षाचा नाश त्या दोयांकडून केव्हा होईल कोण जाणे? २३ हेही शहाण्या मनुष्याचे शब्द आहेत. न्यायात पक्षपात करणे चांगले नाही. २४ जो कोणी अपराधी मनुष्यास घर्णेल, तू योग्य आहेस; तर लोक शाप देतील आणि राष्ट्र त्याचा द्रेष करतील. २५ पण जो कोणी दुर्जनाचा निवेद करतो त्यास आनंद होईल, आणि त्यांच्यावर उत्तम आशीर्वाद येईल. २६ जो कोणी प्रामाणिकपणे उत्तर देतो तो ओठांचे चुंबन देतो. २७ तू आपले बाहेरचे काम आधी कर, आणि शेतात प्रत्येक गोष स्वतःसाठी सज्ज कर, आणि मग आपले घर बांध. २८ निष्कारण आपल्या शेजाच्याविरुद्ध साक्ष देऊ नको, आणि आपल्या वाणीने फसवू नको. २९ “त्याने जसे मला केले तसे मी त्यास करीन. मी त्यास त्याच्या करण्याप्रमाणे भरू देईन.” असे म्हणून नको. ३० मी आळशी मनुष्याच्या शीताजवळून, मी बुद्धिहीन मनुष्याच्या द्राक्षाच्या मळ्याजवळून जात होतो. ३१ तेव्हा त्या सर्वावर काटेरी झाडे वाढली होती, त्याची जमीन खाजकुरीरीने झाकली होती, आणि त्याची दगडी भिंत मोडून पडली होती. ३२ मी ते बघितले आणि त्याचा विचार करू लागलो. व नंतर त्या गोर्णीपासून मी धडा शिकलो. ३३ “थोडीसी झोप घेतो, थोड्याशा डुलक्या घेतो, थोडीशी विश्रांती घ्यायला हात पोटाशी थरतो.” ३४ आणि दारिद्र्य लुटारूसारखे, आणि तुझी गरज तुझ्यावर हत्यावरबंद सैन्यासारखी येईल.

२५ ही शलमोनाची आणखी काही नीतिसूत्रे आहेत. यहूदाचा राजा हिज्जीया याच्या मनुष्यांनी याचा नक्कल केली. २ काही गोषी गुपित ठेवणे यामध्ये देवाचे गौरव आहे, पण त्या गोषी शोधून काढणे यामध्ये राजाचे गौरव आहे. ३ जसे उंचुमुळे आकाशाचा आणि खोलीमुळे पृथ्वीचा, तसे राजाचे मन गूढ आहे. ४ रुप्यातला गाळ काढून टाक, आणि धातू कामगार रुप्याचा उपयोग त्याच्या कामासाठी करू शकेल. ५ त्याचप्रमाणे राजाच्या सानिध्यापासून दुष्टांना दूर कर म्हणजे त्याचे राजासन जे काही चांगले आहे त्यांनी भक्तकम होईल. ६ राजासोर खवतः ची प्रतिष्ठा मिरवू नको. आणि थोर अधिकाच्यांच्या जागी उभा राहू नको. ७ कारण तुझ्यासोर येणाच्या अधिपतीयुद्धे तुझा पाणउतारा करण्यापेक्षा, “वर येऊन बस” असे तुला म्हणावे हे अधिक चांगले आहे. ८ फिराद करायला जाण्याची धाई करू नको. ती तू केलीस तर शेवटी तुझ्या शेजाच्याने तुला लजिजत केले तर परिणामी काय करू असे तुला होऊन जाईल. ९ तुमचे आणि तुमच्या शेजाच्याचे वाद आपसात चर्चा करून मिटव, आणि दुसऱ्याच्या गुत गोषी उघड करू नको. १० केली तर कदाचित ऐकाणारा तुझी अप्रतिष्ठा करील, व हे दूषण तुला लागून राहील. ११ जसे रुपरी तबकात सोन्याचे सफररंद, तसे निवडक चांगले शब्द बोलणे. १२ जसे सोन्याची अंगठी किंवा दागिना शुद्ध सोन्यापासून करतात, तसाच दोष देणारा सुज ऐकणाच्याच्या कामांना आहे. १३ कापणीच्या समयी जसे बफाचे पेय, तसा विश्वासू दूत त्यास

पाठवणाऱ्याला आहे कारण तो आपल्या धन्याचा जीव गार करतो. १४ जे लोक भेटी देण्याचे वचन देतात पण देत मात्र कधीच नाहीत, ते पाऊस न आणणारे ढग आणि वारा यांसारखे आहेत. १५ थीर धरल्याने राज्य करणाऱ्याचे मन वळते, आणि मऊ जीभ हाड फोडते. १६ जे तुला मध्य सापडला तर तुला पुरे इतकाच खाच; जास्त खालिला तर तू ओकून टाकशील. १७ शेजाऱ्याच्या धरात सारखे जाऊ नका, जे गेलात तर तो कटाळून तुमच्या तिरस्कार करायला लागेल. १८ जो कोणी मनुष्य आपल्या शेजाऱ्याविस्तु खोटी साक्ष देतो. जसे युद्धात सोटा, तलवार किंवा तीक्ष्ण बाण वापरतात यांसारखा तो आहे. १९ संकटकाळी अविश्वासणाऱ्याच्या बोलण्यावर विश्वास ठेवणे, हे तुटलेल्या दाताने खाणे किंवा लचकलेल्या पायाने वालांणे हासारखे आहे. २० जो कोणी दु खी हृदयापुढे गीत गातो, तो थंड हवामानात अंगावरील कपडे काढून टाकण्यासारखा, आणि सोडाचावर टाकलेल्या शिरक्यासारखा आहे. २१ तुमचा शैव जे खुकेला असला तर त्यास खायला अनन्द दे आणि तो जे ताहेला असला तर त्यास प्यायला पाणी दे; २२ असे केल्याने त्याच्या मस्तकावर तू जळत्या निखाऱ्याची रास ठेवशील, आणि परमेश्वर तुम्हास त्याचे प्रतिपळ देईल. २३ उत्तरेकडचा वारा पाऊस आणतो; त्याचप्रमाणे जो कोणी गुरु गोषी सांगतो तो वेहरा क्रोधाविष्ट करतो. २४ थंडखोर पलीबोवर मोठ्या धरात राहण्यापेक्षा, धावाच्या कोपन्यात राहणे अधिक चांगले आहे. २५ तहानलेल्या जिवाला थंडगार पाणी, तसे दूर देशातून आलेले चांगले वर्तमान आहे. २६ जसा घाणेरडा झालेला झार किंवा नासलेले कारंजे, तसा दुष्टाच्यासमोर भ्रष्ट झालेला नीतिमान आहे. २७ खूप मध्य खाणे चांगले नाही, सन्मानावर सन्मान शोधणे हे त्सेच आहे. २८ जे मनुष्य स्वतः वर तावा मिळवू शकत नसेल, तर तो तटबंदी मोडून पडलेल्या शहरासारखा आहे.

२६ उन्हाळ्यात जसे बर्फ किंवा कापणीच्यावेळी पाऊस, त्याचप्रमाणे मूर्खाला सन्मान शेभत नाही. २ जशी भटकणारी चिमणी आणि उडणारी निळवी, याप्रमाणे विनाकारण दिलेला शाप कोणावरही येत नाही. ३ घोड्याला चाबूक, गाढवाला लगाम, आणि मूर्खाच्या पाठीला काढी आहे. ४ मूर्खाला उत्तर देऊ नको आणि त्याच्या मूर्खपणात सामील होऊ नकोस; किंवा देशील तर तू त्याच्यासारखाच होशील. ५ मूर्खाला उत्तर दे आणि त्याच्या मूर्खतेत सामील हो, नाहीतर तो आपल्या स्वतःच्या दृष्टीने शहाणा होईल. ६ जो कोणी मूर्खाच्या हाती निरोप पाठवतो, तो आपले पाय कापून टाकतो आणि तो उपद्रव पितो. ७ पांगळव्याचे पाय जसे खाली लोंबकल्यात तसे मूर्खाच्या तोंडचे नीतिवचन आहे. ८ मूर्खाला आदर देईरा, गोफणीत दगड बांधण्यासारखा आहे. ९ मूर्खाच्या तोंडचे नीतिवचन, झिंगलेल्याच्या हातात रुतलेल्या काट्यासारखे आहे. १० एखादा तिरंदाज प्रत्येकाला जख्मी करतो, तसेच जो मूर्खाला किंवा जवळून आल्या गेल्यास मोलाने काम करायला लावतो तो तसाच आहे. ११ जसा कुत्रा आपल्या स्वतःच्या ओकिकडे फिरतो. तसा मूर्ख आपली मूर्खता पुन्हा करतो. १२ आपल्या दृष्टीने स्वतःला शहाणा समजतो असा कोणी तुझा पाहण्यात आहे का? त्यापेक्षा मूर्खाला अधिक आशा आहे. १३ आळशी मनुष्य म्हणतो, “रस्त्यावर सिंह आहे!” तेथे उघडच्या जागेमध्ये सिंह आहे. १४ दार जसे बिजारीवर फिरते, तसा आळशी मनुष्य अंथरुणावर लोळत असतो. १५ आळशी आपला हात ताटात घालून ठेवतो, आणि तरी त्यास आपला हात तोंडपर्यंत नेण्यास शक्ती नसते. १६ विवेक दृष्टी असणाऱ्या सात मनुष्यांपेक्षा आळशी मनुष्य आपल्या दृष्टीने शहाणा समजतो. १७ जो दुसर्यांच्या वादात पडून संतप्त होतो, तो जवळून जाणाऱ्या कुट्याचे कान धरून ओढणाऱ्यासारखा आहे. १८ जो कोणी मूर्खमनुष्य जळते बाण मारतो, १९ तो अशा मनुष्यासारखा आहे जो आपल्या एका शेजाऱ्याला फसवतो, आणि म्हणतो, मी विनोद संगत नव्हतो काय? २० लाकडाच्या अभावी, अग्नी विझतो. आणि जेथे कोठे गप्पाटप्पा करणारे नसतील तर

भांडणे थांबतात. २१ जसे लोणारी कोळसा जळत्या कोळश्याला आणि लाकडे अग्नीला, त्याचप्रमाणे भांडण पैटवायला भांडखोर लागतो. २२ गप्पाटप्पा करणाऱ्याचे शब्द स्वादिष्ट पक्वान्नासारखे असतात. ते पोटाच्या आंतील भागापर्यंत खाली जातात. २३ जसे वाणी कळवळ्याची आणि दुष्ट हृदय असणे, हे मातीच्या पात्राला रुप्याचा मुलामा दिल्यासारखे आहे. २४ जो कोणी प्रबंधाचा द्वेष करतो तो आपल्या ओठांनी आपल्या भावाना लपवतो, आणि तो आपल्या अंतर्यामात कपट बाळगतो; २५ तो विनप्रपणे बोलेल, पण त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका, कारण त्याच्या हृदयात सात घाणा आहेत; २६ तरी त्याचा द्वेष कपटाने झाकला जाईल, आणि दुष्पणा मंडळीसमोर उडु केला जाईल. २७ जो कोणी खुड्हा खणतो तो तिच्यात पडेल, आणि जो धोंडा लोट्टो त्याच्यावर तो उलट येईल. २८ लबाड बोलणारी जिक्का आपण चिरडून टाकलेल्या लोकांचा द्वेष करते, आणि फाजील स्तुती करणारे तोंड नाशाला कारण होते.

२७ उद्याविषयी बढाई मारू नकोस, कारण एक दिवस काय घेऊ येईल

हे तुला माहित नाही. २ तुझ्या स्वतःच्या मुख्याने नव्हे तर दुसर्याने तुझी स्तुती करावी, तुझ्याच ओठांनी नव्हे तर परक्याने तुझी स्तुती करावी, ३ दगड खूप वजनदार असतो आणि वाळू वजनाने भारी असते, पण मुर्खाला डिवचणे या दोन्हीपेक्षा भारी असते. ४ क्रोधाचा कूरपणा आणि कोपाचा पूर पण मत्सरापुढे कोण उभा राहू शकेल? ५ गुप्त प्रेमापैक्षा उघड निषेध चांगला आहे. ६ मित्रांने केलेले घाव विश्वासू आहेत, पण शैव तुमची विपुलतेने चुंबणे घेतो. ७ जो कोणी पूर्ण तुप्त आहे त्यास मध्याच्या पोळाचा कंटाळा येतो, भुकेल्याला प्रत्येक कङ्ड गोष गोड आहे. ८ जसा पक्षी आपल्या घरत्यापासून भटकतो, तसा मनुष्य जेथे कोठे राहतो तेथून चुकून भलतीकडे जातो. ९ सुंगांधी द्रव्य आणि सुवास हृदय आनंदीत करतात. पण मित्राचा गोडपण त्याच्या सल्ल्यापेक्षा उत्तम आहे. १० स्वतःच्या आणि आपल्या वडिलांच्या मित्रांना सोटू नकोस; आणि आपल्या संकटाच्या दिवशी भावाच्या घरी जाऊ नको. दूरवरच्या आपल्या भावाकडे जाण्यापेक्षा जवल्याचा शेजारी चांगला आहे. ११ माझ्या मुला, शहाणा हो आणि माझे मन आनंदीत कर, नंतर जो कोणी माझ्यावर टीका करेल त्यास मी उत्तर देईल. १२ शहाणा मनुष्य संकटाला पाहतो आणि स्वतःला लपवतो, पण भोळेपुढे जातात आणि त्यांना त्याची किंमत घावी लागते. १३ जो परक्याच्या कर्जासाठी पैसे ठेवून जामीन झाला आहे त्याचे वस्त्र ठेवून घेचे; पण जेव्हा तो व्यभिचारी स्त्रीसाठी जामीन होतो त्यास तारणादाखल ठेव. १४ जो कोणी पहाटेस उठून आपल्या शेजाऱ्याला मोठ्या आवाजात आशीर्वाद देतो, तो त्यास शाप असा गणला जाईल. १५ पावसाच्या दिवसात सतत गळणारे ठिपके, भांडखोर पली सारखीच आहेत. १६ तिला ताब्यात ठेवणे म्हणजे वाच्याला ताब्यात ठेवण्यासारखे आहे, किंवा आपल्या हातात तेल पकडून ठेवण्याचा प्रयत्न करणे. १७ लोखंड लोंबदालांचा धारदार करतो; तसा मनुष्य आपल्या मित्राचा चेहरा धारदार करतो. १८ जो कोणी अंजिराच्या झाडाची निगा राखतो तो त्याचे फल खाईल. आणि तसेच जो कोणी आपल्या धन्याचे रक्षण करतो त्याचा मान होईल. १९ जसे पाण्यात मनुष्याच्या चेहर्याचे प्रतिविंब जशाचे तसे दिसते, तसेच मनुष्याचे हृदय मनुष्याचे प्रतिविंब दाखविते. २० मूरलोक आणि विनाशस्थान ही कधीही तृप्त होत नाही. त्याचप्रमाणे मनुष्याचे धन्याचे रक्षण करतो त्याचा मान होईल. २१ रात्री त्यास निगा राखतो तो त्याची निगा राखतो. २२ लाकडाच्या अभावी, अग्नी विझतो. आणि जेथे कोठे गप्पाटप्पा करणारे नसतील तर

कापून गुरांदोरासाठी गोळा करण्यात येते. २६ वस्त्रासाठी कोकरे आहेत, आणि बकरे शेताचे मोल आहेत. २७ बकरीचे दूध तुझ्या खाण्यासाठी व तुझ्या घरच्यांच्या खाण्यासाठी, आणि तुझ्या दासींच्या पोषणापुरते तुझ्याजवळ आहे.

२८ जेव्हा कोणीएक पाठलाग करत नसले तरी दुर्जन दूर पळतात, पण नीतिमान सिंहासारखे निर्भय राहतात. २ देशाच्या अपराधांमुळे त्याचे पुष्कल अधिपती होतात; पण जेव्हा समंजस आणि सुजानी माणसाच्या हातून त्यांची सुस्थिती दीर्घकाळ राहते. ३ जो राज्य करणारा पुरुष गरिबांना जाचतो, तो काहीही अनन्त न ठेवाण्या पावसासारखा आहे. ४ जे कोणी नियम मोडणारे ते दुर्जनांची स्तुती करतात, पण जे नियम पाळतात ते त्यांच्याविरुद्ध लढतात. ५ दुष्ट मनुष्यांना न्याय समजत नाही, पण जे परमेश्वरास शोधतात त्यांना सर्वकाही कळते. ६ श्रीमंत पुरुष असून त्याचे मार्ग वाकडे असप्यापेक्षा, गरीब पुरुष असून जो त्याच्या प्रामाणिकपणात चालतो तो उत्तम आहे. ७ जो कोणी मुलगा नियमाचे पालन करतो तो हुशार असतो, पण जो खादाडाचा सोबती आहे तो आपल्या वडिलांना लाज आणतो. ८ जो कोणी आपले धन खूप जास्त व्याज लावून वाढवतो त्याची संपत्ती जो कोणी गरिबांवर दया करतो त्या दुसऱ्यासाठी साठवतो. ९ जे एखाद्याने आपला कान नियम ऐकण्यापासून दूर फिरवला, त्याची प्रार्थनासुद्धा वीट आणणारी होईल. १० जो कोणी सरळांना बहकावून वाईट मार्गकडे नेईल, तो आपल्या स्वतःच्या खड्यात पडेल, पण जे निर्दोष आहेत त्यांना चांगले वतन मिळेल. ११ श्रीमंत मनुष्य आपल्या स्वतःच्या दृष्टीने शहाणा असतो, पण गरीब मनुष्य ज्याला समंजसपणा आहे त्यास शोधून काढतो. १२ नीतिमानांचा विजय होतो तेव्हा तेथे मोठा नावलाकिक होतो, पण जेव्हा दुर्जन उठला, म्हणजे लोक स्वतः लपून बसतात. १३ एखाद्याने आपले पाप लपवले तर त्याची उन्नती होत नाही, पण एखाद्याने त्याच्या पापांची कबुली दिली आणि ते सोडून दिले तर त्याच्यावर दया दाखवण्यात येईल. १४ जे एखादा व्यक्ती वाईट करण्यात नेहमी घावरतो तो सुखी आहे, पण जो कोणी आपले हृदय कठोर करतो तो संकटात पडतो. १५ गरीब लोकांवर राज्य करणारा दुष्ट अधिकारी, गर्जणाऱ्या सिंहासारख किंवा हल्ला करणाऱ्या अस्वलासारखा आहे. १६ जो कोणी अधिकारी ज्ञानहीन असतो तो कूर जुलूम करणारा आहे, पण जो अप्रामाणिकपणाचा द्रेष करतो तो दिर्घीरुषी होता. १७ जे एखादा मनुष्य रक्तपाताचा अपराधी आहे तर तो शवगर्ते आश्रय शोधेल, पण त्यास कोणीही परत आणणार नाही. आणि त्यास कोणीही मदत करणार नाही. १८ जो सरळ मागाने चालतो तो सुरक्षित राहतो, पण ज्याचे मार्ग वाकडे आहेत तो अचानक पडतो. १९ जो कोणी आपली शेती स्वतः करतो त्यास विपुल अन्न मिळेल, पण जो कोणी निरर्थक गोर्टीचा पाठलाग करतो त्यास विपुल दारिद्र्य येते. २० विश्वासू मनुष्यास महान अशीवर्दद मिळतात, पण जो कोणी झटपट श्रीमंत होण्याचा प्रयत्न करतो त्यास शिक्षा झाल्यावाचून राहणार नाही. २१ पक्षपात दाखवणे हे चांगले नाही, तरी भाकीरच्या तुकड्यासाठी मनुष्य चुकीचे करील. २२ कंजूस मनुष्य श्रीमंत होण्याची घाई करतो, पण आपाणावर दारिद्र्य येईल हे त्यास कळत नाही. २३ जो कोणी आपल्या जिभेने खोटी स्तुती करतो; त्याएवजी जो कोणी धिक्कारतो त्यालाच नंतर अधिक अनुग्रह मिळेल. २४ जो कोणी आपल्या आई वडिलांना लुटोते आणि म्हणतो “ह्यात काही पाप नाही”, पण जो कोणी नाश करतो त्याचा तो सोबती आहे. २५ लोभी मनुष्य संकटे निर्माण करतो, पण जो परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो त्याची भरभाराट होते. २६ जो कोणी आपल्या हृदयावर भरवसा ठेवतो तो मूर्ख आहे, पण जो कोणी ज्ञानात चालतो तो धोक्यापासून दूर राहतो. २७ जो कोणी गरीबाला देतो त्यास कशाचीही उपीच वडणार नाही, पण जो कोणी त्यांना पाहूनदेखील न पाहिल्यासारखे करतो त्याच्यावर खूप

शाप येतील. २८ जेव्हा दुष्ट उठतात, माणसे स्वतःला लपवतात, पण जेव्हा दुष्ट नष्ट होतात तेव्हा नीतिमान वाढतात.

२९ जे एखादा मनुष्यावर खूप दोष असूनही, जो आपली मान ताठ करतो, तो अचानक तुटो आणि त्यावर काही उपाय चालत नाही.

२ जेव्हा नीतिमानाची वाढ होते, लोक आनंदित होतात, पण जेव्हा दुर्जन अधिकार चालवतात तेव्हा लोक शोक करतात. ३ ज्या कोणाला ज्ञानाची आवड आहे तो आपल्या पित्याला आनंदित करतो, पण जो कोणी वेश्येशी सोबत करतो तर तो आपल्या संपत्तीचा नाश करतो. ४ राजा न्यायाने देश दृढ करतो, पण जो कोणी लालची मारगणी करतो तो त्याचे वाटोले करतो. ५ जो कोणी मनुष्य आपल्या शेजाच्याची फाजील स्तुती करतो, तो त्याच्या पावलासाठी जाळे पसरतो. ६ दुष्ट मनुष्य आपल्या स्वतःच्या पापाने पाशात पडतो, पण नीतिमान गाणे गाऊन आनंदित होतो. ७ नीतिमान गरिबांच्या वादासाठी विनंती करतो; दुर्जनाला तो समजण्याची बुद्धी नसते. ८ थट्टा करणारे शहराला पेटवतात; पण सुज्जन क्रोधापासून दूर निघून जातात. ९ जे सुज्जन मनुष्याचा मुखर्खी वाद असला तर, मुर्ख रागावला किंवा हसला तरी काही स्वस्थता नसते. १० रक्तपिण्यासू सात्किंवाचा द्रेष करतात, आणि सरळ मनुष्यास ठार मारण्यासाठी तो त्याचा शोध घेतात. ११ मूर्ख आपल्या मनातील सारा राग प्रगट करतो, पण शहाणा मनुष्य तो आवरून धरतो आणि शांत राहतो. १२ जे अधिकाराच्याने खोट्या गोर्टीकडे लक्ष दिले, तर त्याचे सगळे अधिकारी वाईट होतात. १३ गरीब मनुष्य आणि जुलूम करणारा या दोघांमध्ये एक गोष्ट समान आहे; परमेश्वर दोघांच्याही डोळयांना दृष्टी देतो. १४ जे राजाने गरीबांचा न्याय सत्याने केला, तर त्याचे राजासन सर्वकाळ स्थापित होईल. १५ छडी आणि सुवोध ज्ञान देतात, पण मोकळे सोडलेले मूल आपल्या आईला लाज आणतो. १६ जेव्हा दुष्ट वाढतात, तेव्हा अपराध वाढतात; पण धार्मिकांना त्यांचे वतन पाहावयास मिळते. १७ आपल्या मुलाला शिस्त लाव आणि तो तुला विसावा देईल आणि तो तुझा जीव आनंदित करील. १८ जे येथे कोठे भविष्यत्यक्त दृष्टीने झाल्यास लोक अनावर होतात, पण जो कोणी नियम पाळतो तो सुखी होतो. १९ दास शब्दाने सुधारत नाही, कारण जरी त्यास समजले तरी तो प्रतिसाद देणार नाही. २० कोणी आपल्या बोलण्यात उतावळा आहे अशा मनुष्यास पाहतोस काय? तर त्याच्यापेक्षा मूर्खीविषयी अधिक आशा आहे. २१ जे कोणी आपल्या दासास बालपणापासून लाडाने वाढवले तर त्याचा शेवटी तो त्रासदायकच होईल. २२ रागावलेला मनुष्य संकटे आणतो; आणि क्रोधी मनुष्याकडून पुकळ अपराध घडतात. २३ गर्व मनुष्यास खाली आणतो, पण जो कोणी विनम्र आत्म्याचा असतो त्याचा आदर होतो. २४ जो कोणी चोराचा भागीदार होतो, तो स्वतःच्या शत्रू आहे; ते शपथेखाली ठेवले जातात आणि तो काहीच बोलू शकत नाही. २५ मनुष्याची भीती पाशूप होते, पण जो कोणी परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो तो सुरक्षित राहतो. २६ पुकळजन अधिपतीची मर्जी संपादण्याचा शोध करतात, पण परमेश्वर लोकांचा न्याय करतो. २७ अप्रामाणीक मनुष्याचा धार्मिकाला वीट येतो; आणि सरळमार्गी मनुष्याचा दुशाला वीट येतो.

३० याकेचा मुलगा आगू याची वचने म्हणजे देवावाणी आहेत. त्या पुरुजाने इथीएलाला, इथीएलाने उकालाला सांगितले, २ खचित मी खूप कूर आहे मनुष्य नाही; मला मानवजातीप्रमाणे समजदार बुद्धी नाही. ३ मी ज्ञान शिकलो नाही, आणि जो पवित्र त्याचे ज्ञान मला नाही. ४ आकाशापर्यंत चढून कोण गेला आहे आणि खाली उतरला आहे? कोणी वाच्याला आपल्या औंजाली एकवट्टून घेतला आहे? कोणी आपल्या कपड्यात जलाशय वांधून ठेवला आहे? पृथ्वीच्या सर्व सीमा कोणी स्थापिल्या आहेत? त्याचे नाव काय किंवा त्याच्या मुलाचे नाव काय? खात्रीने ते तुला माहित आहे काय? ५ देवाचा प्रत्येक शब्द पारखलेला आहे, जे त्याच्या आश्रयास येतात त्यांची तो ढाल आहे. ६ त्याच्या वचनात काही भर घालू नको, घालशील तर तो

तुझा दोष उघड करील आणि तू लबाड ठरशील. ७ मी तुझ्याजवळ दोन गोष्टी मागतो, मी मरण्यापूर्वी त्या मला देण्याचे नाकारू नको. ८ पोकळ गर्व आणि लबाड्या माझ्यापासून दूर कर; मला खूप श्रीमंत किंवा खूप गरीब करू नकोस. मला आवश्यक तेवढे अनन दे. ९ माझी जी अतीतुपी झाली तर मी तुला नाकारीन आणि परमेश्वर कोण आहे? असे म्हणेन; मी जर दारिद्री राहिलो तर मी कदाचित चोरी करेन. आणि माझ्या देवाच्या नामाची निंदा करेन. १० सेवकाची निंदानालस्ती त्याच्या धन्याजवळ करू नको, करशील तर तो तुला शिव्याशाप देईल आणि तू अपराधी ठरशील. ११ आपल्या पित्याला शाप देणारा, आणि आपल्या आईला आशीर्वाद देत नाही अशी एक पिढी आहे, १२ त्याच्या दृष्टीने आपणाला शुद्ध समजणारी, पण त्यांनी स्वतःची घाण धुतलेली नाही अशी एक पिढी आहे. १३ ज्यांचे डोळे किंतीरी गर्विंग आहेत, आणि ज्यांच्या पापण्या वर चढलेल्या आहेत अशी एक पिढी आहे. १४ गरीबांना पृथ्वीतून व गरजवंताना मनुष्यामधून खाऊन टाकायला, जिचे दात तलवारीसारखे व जिच्या दाढा सुन्यांसारख्या आहेत अशी एक पिढी आहे. १५ जळवेच्या दोन मुली आहेत, त्या दे, व दे अशा ओरडतात. तीन गोष्टी कधीही समाधानी नसतात, चार गोष्टी, कधीही पुरे म्हणत नाही. १६ मृत्युची जागा, चांदी उदर, पाण्याने तहानलेली पूर्वी आणि जो अग्नी पुरे कधी म्हणत नाही. (Sheol h7585) १७ जो डोळा पित्याची चेष्टा करतो, किंवा त्याच्या आईवी आज्ञा पाळणे तुच्छ मानतो, त्यांचे डोळे खोयाले डोमकावले टोचून बाहेर काढतील आणि त्यास गिथडाची पिल्ले खाऊन टाकतील. १८ मला तीन गोष्टी फार आश्वर्याच्या वाटतात, चार गोष्टी, ज्या मी समजू शकत नाही. १९ आकाशात उडणाऱ्या गरुडाचा मार्ग, दगडावर चालणाऱ्या सापाचा मार्ग, समुद्राच्या हृदयात जाणाऱ्या जहाजाचा मार्ग, आणि तरुण स्त्रीबोरवर पुरुषाच्या संबंधाचा मार्ग, २० हा व्यभिचारी स्त्रिचा मार्ग असा आहे; ती खाऊन तोंड पुसते, आणि म्हणते मी काही चुकीचे केले नाही. २१ तीन गोष्टीने पृथ्वी कांपते, आणि चार गोष्टी तिला सहन होत नाहीत. २२ जेव्हा दास राजा होतो, अन्नाने तुळुंब पोट भरलेला मूर्ख; २३ विवाह झालेली त्रासदायक स्त्री; मालिकीणीची वारस झालेली दासी. २४ पृथ्वीवरच्या चार गोष्टी अगदी लहान आहेत; पण त्या अतिशय शहाणपणाच्या आहेत. २५ मुंया अगदी लहान आणि दुर्बल असतात, पण तरीही त्या उन्हाळ्यात आपले अन्न साठवतात. २६ ससे हे सक्षत प्राणी नाहीत, पण ते खडकात आपले घर करतात. २७ टोळांना राजा नसतो, पण तरीही ते सर्व टोळीटोळीने बाहेर जातात. २८ पाल आपण हातानी पकडू शकतो, तरी ती राजाच्या महालात सापडते. २९ जे आपल्या चालण्यात डोलदार असतात असे तीन प्राणी आहेत, चौधांची आपली चालण्याची ढब सुरिख आहे. ३० सिंह सर्व प्राण्यात सगळ्यात बलवान आहे तो कोणापासूनही मागे फिरत नाही. ३१ गरवनी चालणारा कोंबडा, बोकड; आणि ज्याचे सैन्य त्याच्याजवळ आहे असा राजा. ३२ जर तू गवनी ताठ होण्याचे मुर्खत्व केले किंवा दुष्टा योजिली तर आपला हात आपल्या मुख्यावर ठेव. ३३ कारण जसे दूध घुसळण्याने लोणी निघते, आणि नाक पिलण्याने रक्त निघते, तसे राग चेतवल्याने भांडणे निर्माण होतात.

३४ ही लमुएल राजाची वचने आहेत त्याच्या आईने त्यास शिकवलेली देववाणी: १ ऐक, माझ्या मुला? ऐक, माझ्या पोटच्या मुला? ऐक, माझ्या नवसाच्या मुला? २ तू आपली शक्ती स्त्रियांना देऊ नको, किंवा आपले मार्ग राजांचा नाश करणाऱ्यास देऊ नको. ३ हे लमुएला, द्राक्षरस पिणे हे राजांना शोभत नाही, आणि मादक पेय कोठे आहे? असे म्हणणे अधिपतीना शोभत नाही. ४ ते प्याले तर कायदा काय म्हणतो ते विसरून जातील, नंतर ते गरीबांचा न्याय उलटा करतील. ५ जो नाशास लागला आहे त्यास मादक पेय दे. आणि खिन्न जिवाला द्राक्षरस दे. ६ त्याने पिझन आपले दारिद्र्य विसरावे आणि त्याने आपले सर्व कलेश विसरावे. ७ जो कोणी स्वतःसाठी बोलू शकत नाही त्यांच्यासाठी बोल, गरीबांच्या हक्ककांसाठी

आपले तोंड उघड. ९ तू आपले मुख उघड आणि जे योग्य आहे त्याचा योग्य रीतीने न्याय कर, आणि ते गरीब व गरजू आहेत त्यांची बाजू मांडून त्यांना न्याय कर. १० हुशार व कार्यक्षम पत्ती कोणाला सापडेल? पण तिचे मोल मौल्यवान खड्यांपेक्षा अधिक आहे. ११ तिच्या पतीचे मन तिच्यावर भरवसा ठेवते, तो कधीही गरीब होणार नाही. १२ ती आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवशी त्याच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करते आणि अनिष्ट करत नाही. १३ ती लोकर आणि ताग निवडते, आणि आपल्या हातांनी आनंदाने काम करते. १४ ती व्यापाच्या जहाजासारखी आहे, ती आपले अन्न दुर्घट आणते. १५ रात्र गेली नाही तोच ती उठून, आपल्या कुटुंबासाठी अन्न शिजवते, आणि नोकर मुलींना काय करायचे ते काम वाढून देते. १६ ती शेताविषयी विचार करून ते विकत घेते, ती आपल्या हातांच्या श्रमाने द्राक्षाचे मळे लावते. १७ ती स्वतःला बलरूप पोशाख घालते, आणि आपले बांड बळकट करते. १८ आपला उद्योग फायदेशीर आहे हे तिला कवळे; सर्व रात्री तिचा दिवा विझात नाही. १९ ती आपला हात चातीला लावते, आणि ती गुंडाळलेला दोरा धरते. २० ती आपला हात नेहमी गरीबांसाठी उघडते; ती गरजवंतास देयास आपला हात पुढे करते. २१ आपल्या कुटुंबासाठी तिला बफर्ची भय वाटत नाही, कारण तिचे सर्व कुंब किमिजी वस्त्र पांधरलेले असते. २२ ती आपल्या अंथरुणावर टाकायला चादरी आणि पांधरायला तलम तागाचे जांभळे वस्त्र तयार करते. २३ तिच्या पती वेशीत, देशातल्या वडिलांमध्ये बसलेला असता त्यास लोक औलखतात. २४ ती तागाची वस्त्रे करते आणि ते विकते, ती व्यापाच्यांना कमरबंध पुरवते. २५ बल व आदर तिचे वस्त्र आहेत, आणि ती येणाऱ्या काळामध्ये अनंदी राहू शकते. २६ तिच्या मुखातून सुन्जतेचे बोल निघतात. आणि देयेचा नियम तिच्या जिभेवर आहे. २७ ती कधीही आळशी नसते; ती आपल्या कुटुंबाच्या मार्गाकडे लक्ष देते, आणि आळशाची भाकर खात नाही. २८ तिची मुले उठतात आणि ती त्यांना जे काही अनंद देईल ते देते; तिचा पती तिची प्रशंसा करून, म्हणतो, २९ “पुष्कळ स्त्रियांनी चांगले केले आहे, पण तू त्या सर्वाहून उत्कृष्ट आहेस.” ३० लावण्य फसवे आहे आणि सौंदर्य हे वर्थ आहे, पण तू जी स्त्री परमेश्वराचे भय धरते तिची प्रशंसा होते. ३१ तिच्या हाताचे फळ तिला द्या, आणि तिच्या कृत्यांनी भर वेशीत तिची प्रशंसा होवो.

उपदेशक

१ ही शिक्षकाकडून आलेली वचने आहेत, जो यशस्वलेमेतील राजा आणि दावीदाचा वंशज होता. २ शिक्षक हे म्हणतो, धुक्याच्या वाफेसारखी, वाच्यातील झुळूकेसारखी प्रत्येक गोष्ठ नाहीशी होईल, पुष्कळ प्रश्न मागे ठेवून जातील. ३ भूतलावर मानवजात जे सर्व कैष करते त्यापासून त्यास काय लाभ? ४ एक पिढी जाते, आणि दुसरी पिढी येते, परंतु पृथीच काय ती सर्वकाळ राहते. ५ सर्व उगवतो आणि तो मावळतो. आणि जेथे तो उगवतो तेथे आपल्या स्थानाकडे पुढी त्वेने मागे जातो. ६ वारा दक्षिणिकडे वाहतो आणि उत्तरेकडे वळतो, नेहमी त्याच्यामागांने सभोवती जाऊन फिरून आणि पुन्हा माघारी येतो. ७ सर्व नद्या सागरात जाऊन मिळाताप पण सगर कधीही भरून जात नाही. ज्या स्थानाकडून नद्या वाहत येतात, तेथेच त्या पुढी जातात. ८ सर्व गोष्ठी कष्टमय आहेत. आणि कोणीही त्याचे स्पष्टीकरण करू शकत नाही. डोळे जे काय पाहतात त्याने त्याचे समाधान होत नाही, किंवा जे काय कानाने ऐकतो त्यानेही त्यांची पूरता होत नाही. ९ जे काही आहे तेच होणार, आणि जे केले आहे तेच केले जाईल. भूतलावर काहीच नवे नाही. १० कोणतीही अशी गोष्ठ आहे का ज्याविषयी असे म्हणता येईल, पाहा, हे नवीन आहे? जे काही अस्तित्वात आहे ते फार काळापूर्वी अस्तित्वात होते, आम्हांपूर्वीच्या युगामध्ये अधीच ते अले आहे. ११ प्राचीन काळी घडलेल्या गोष्ठी कोणाच्या लक्षात राहत नाहीत. आणि त्यानंतर ज्या गोष्ठी घडणार आणि भविष्यात ज्या गोष्ठी घडतील त्यादेखील आठवणीत राहणार नाही. १२ मी शिक्षक आहे, आणि यस्तेलेमध्ये इसाएलावर राजा होतो. १३ आकाशाखाली जे सर्वकाही करतात त्याचा मी ज्ञानाने अभ्यास केला आणि त्याचा शोध घेण्याकडे मी आपले चिऱ लावले. देवाने मनुष्यांच्या उपारामे त्याचा शोध घेण्याचे बिकंट कैष लावून दिले आहेत. १४ भूतलावर जी काही कामे चालतात ती मी पाहिली आणि पाहा, ते सर्व वायफळ आहेत आणि वाच्याचा पाठलाग करण्यासारखे ते आहे. १५ जे वाकडे आहे ते सरल करू शकत नाही! जे गमावले आहे ते जमेस धरू शकत नाही! १६ मी आपल्या मनाशीच बोलून म्हणालो, “पाहा, माझ्या आधी ज्या राजांनी यस्तेलेमवर राज्य केले त्या सर्वपिक्षा मी अधिक ज्ञान प्राप्त करून घेतले आहे. माझ्या मनाने महान ज्ञान व विद्या यांचा अनुभव घेतला आहे.” १७ याकरिता ज्ञान समजायला आणि वेडेपण व मूर्खपण जाणायला मी आपले मन लावले, मग हेही वाच्याचा पाठलाग करण्यासारखे आहे असे मी समजलो. १८ कारण विपुल ज्ञानात अधिक खेद आहे आणि जो कोणी ज्ञानात वाढतो तो दुःख वाढवतो.

२ मी आपल्या मनात म्हटले, “आता ये, मी आनंदाद्वारे तुझी पारख करतो. म्हणून आनंदाचा उपभोग घे पण पाहा, हे सुद्धा केवळ तात्पुरत्या हवेच्या झुळूकेसारखे आहे.” ३ मी हास्याविषयी म्हटले, ते वेडेपण आहे. आणि आनंदविषयी म्हटले, त्याचा काय उपयोग आहे? ४ जे मनुष्यास चांगले, जे त्यांनी आकाशाखाली आपल्या आयुष्याचे सर्व दिवस करावे ते मी शोधून पाणीपर्यंत माझे मन मला ज्ञानाच्या योगाने वाट दाखवीत घेऊन जात असताही, मी आपली इच्छा द्राक्षरासाने कशी पुरी करावी आणि मूर्खपणाच्या आचारांचे अवलंबन कसे करता येईल याचा मी आपल्या मनाशी शोध केला. ५ नंतर मी महान गोष्ठी करायला सुरुवात केली. मी स्वतःसाठी घेरे बांधली, आणि स्वतः साठी द्राक्षाचे मळे लावले. ६ मी बगा लावत्या आणि मोठमोठे बगाचे केले. मी सर्व प्रकारची फळझाडे त्यामध्ये लावली. ७ झाडे लावलेल्या वनास पाणी पुरवावे म्हणून मी आपणासाठी तलाव निर्माण केले. ८ मी पुरुष आणि स्त्री गुलालम विकत घेतले. माझ्या महालातही गुलामांचा जन्म झाला. माझ्यापूर्वी यस्तेलेमेते राज्य केलेल्या कोणाही राजाजवळ नव्हते एवढे अधिक गुराचे आणि शेरडामेंद्रांच्या कळपाचे मोठे धन मजजवळ होते.

९ मी माझ्यासाठी सोने आणि चांदी, राजे व राष्ट्रे यांच्या संपत्तीचा संग्रह केला. माझ्यासाठी गाणे म्हणणारे स्त्री-पुरुष माझ्याजवळ होते आणि मानवजातीस आनंदीत करणारे सर्व होते जसे पुष्कळ स्त्रिया ठेवल्या. १० जे माझ्यापूर्वी यस्तेलेमेते होते त्या सर्वपिक्षा अधिक धनवान व महान झालो आणि माझे ज्ञान माझ्याबोरबर कायम राहिले. ११ जे काही माझ्या डोळयांनी इच्छिले, ते मी त्यांच्यापासून वेगळे केले नाही. मी माझे मन कोणत्याही आनंदापासून आवरले नाही, कारण माझ्या सर्व कष्टांमुळे माझे मन आनंदीत होत असे; आणि माझ्या सर्व परिश्रमाचे फळ आनंद हेव होते. १२ नंतर मी आपल्या हाताने केलेली सर्व कामे जी मी पार पाडली होती, आणि कार्य साधायला मी जे श्रम केले होते त्याकडे पाहिले, परंतु पुन्हा सर्वकाही व्यर्थ होते आणि वायफळ प्रयत्न करणे असे होते; भूतलावर त्यामध्ये तेथे काही लाभ नाही. १३ मग मी ज्ञान, वेडेपणा व मूर्खपणा याकडे लक्ष देण्यास वळलो. कारण जो राजा आल्यानंतर त्याच्या मागून येणारा राजा काय करील? जे काही त्याने यापूर्वी केले तेच तो करणार. १४ नंतर मला समजायला लागले जसा अंधारपेक्षा प्रकाश जितका उत्तम आहे तसे मूर्खेतपेक्षा ज्ञान हितकारक आहे. १५ ज्ञानी मनुष्य काय करतो हे त्याचे डोळे पाहत असतात, पण मूर्ख अंथारात चाललो, असे असून सर्वांची एक सारखीच गती असते, असेही मी समजलो. १६ मग मी आपल्या मनात म्हणालो, मूर्खाविषयी जे काय घडते, ते माझ्याही बाबती घडेल, मग जर मी फार ज्ञानी झालो तरी त्याच्यात काय फरक पडेल? मी आपल्या मनात अनुमान काढले, हे सुद्धा व्यर्थच आहे. १७ मूर्खप्रामाणेच ज्ञान्याची आठवण सर्वकालपर्यंत राहणार नाही. कारण पुढे येणाऱ्या दिवसात सर्वकाही अगदी विसरून जातील म्हणून शहाणा मनुष्य मूर्खासारखाच मरतो. १८ यामुळे मला जीवनाचा तिरस्कार वाटला. जे काम भूतलावर करण्यात येते त्याचे मला वाईट वाटले. सर्व गोष्ठी व्यर्थ आहेत आणि वायफळ प्रयत्न करण्यासारखे आहेत. १९ माझे अपार कष्ट, जे मी भूतलावर केले त्याचा मी तिरस्कार करू लागलो. कारण जो मनुष्य माझ्यामागून येईल त्याच्याकडे ते सोडून मला जावे लागणार. २० आणि तो मनुष्य शहाणा असेल की मूर्ख असेल कोणाला माहित? परंतु माझे सर्व श्रम, जे मी भूतलावर केले आहेत आणि ज्यात मी आपणास ज्ञान दाखवले आहे, त्यावर तो अधिकार चालवील. हेही व्यर्थ आहे. २१ म्हणून जे माझे श्रम भूतलावर केले होते त्याविषयी माझे मन निराश झाले. २२ कारण ज्याचे श्रम ज्ञानाने, विद्येने आणि कौशल्याने होतात असा मनुष्य कोण आहे? तरी त्यासाठी ज्याने काही श्रम केले नाहीत त्याच्या वाट्यास ते ठेंक सोडून जावे हेही व्यर्थच आहे आणि मोठी शोकातिका आहे. २३ कारण मनुष्य सूर्याच्या खाली जे सर्व श्रम करतो आणि आपल्या मनाने जे प्रयत्न करतो त्याकडून त्यास काय फायदा होतो? २४ कारण मनुष्याच्या कामाचा प्रत्येक दिवस दुःखदायक आणि ताणावपूर्ण असतो. रात्रीदेखील त्याच्या मनास विसावा मिळत नाही. हेही वाच्याचे माझे ज्ञान दाखवले आहे. २५ कारण मनुष्याचे सूर्याच्या खाली जे सर्व श्रम करतो आणि आपल्या जिवास सुख द्यावे यापेक्षा त्यास काहीही उत्तम नाही. हे ही देवाच्या हातून घडते असे मी पाहिले. २६ कारण माझ्यापेक्षा कोण उत्तम भोजन करील अथवा कोण देवापासून वेगळे राहून कोणत्या प्रकारचा सुखाचा उपभोग घेईल? २७ जो मनुष्य देवासमोर चांगला आहे त्यास तो ज्ञान, विद्या आणि अनंद देतो. परंतु तो पायाला कष्ट देतो, अशासाठी की त्याने संग्रह करावा व साठेवून ठेवावे आणि जो देवासमोर चांगला आहे त्यास तो द्यावे. हेही व्यर्थ आणि वायफळ प्रयत्न करण्यासारखे आहे.

३ प्रत्येक गोष्ठीला नेमलेला समय असतो आणि आकाशाखाली प्रत्येक कार्याला समय असतो. २ जन्माला येण्याची आणि मरण्याचीही वेळ असते. रोप लावण्याची आणि ते उपटून टाकण्याचीही वेळ असते. ३ ठार मरण्याची आणि बरे करण्याची पण वेळ असते. मोठण्याची वेळ आणि बांधण्याचीही वेळ असते. ४ रडण्याची वेळ आणि हसण्याचीही वेळ असते.

शोक करण्याची वेळ आणि नाचण्याचीही वेळ असते. ५ थोंडे फेकून देण्याची वेळ असते आणि थोंडे गोळा करण्याची वेळ असते. दुसऱ्या लोकांस आलिंगन देण्याची वेळ असते आणि आलिंगन आवरून धरण्याची वेळ असते. ६ गोटी पाहण्याची वेळ असते आणि पाहणे थांबवण्याची वेळ असते. गोरीचा संग्रह करण्याची वेळ असते आणि त्पा फेकून देण्याचीही वेळ असते. ७ वस्त्र फाडण्याचीही वेळ असते. आणि ते शिवण्याचीही वेळ असते. शांत बसण्याचीही वेळ असते आणि बोलण्याचीही वेळ असते. ८ प्रेम करण्याचीही वेळ असते आणि द्रेष करण्याचीही वेळ असते. युद्ध करण्याची वेळ असते आणि शांती करण्याचीही वेळ असते. ९ काम करणारा जे श्रम करतो त्यास त्यामध्ये काप लाभ मिळतो? १० देवाने मानवजातीला जे कार्य पूर्ण करण्यास दिले ते मी पाहिले आहे. ११ देवाने आपल्या समयानुसार प्रत्येक गोष्ट अनुरूप अशी बनवली आहे. त्याने त्याच्या मनात अनंतकालाविषयीची कल्पना निर्माण केली आहे. तरी देवावा आदिपासून अंतापर्यंतचा कार्यक्रम मनुष्य समजू शकत नाही. १२ त्यांनी जिवंत असेपर्यंत अनंदीत रहावे व चांगले ते करीत रहावे याहून त्यास काही उत्तम नाही असे मला समजले. १३ आणि प्रत्येक मनुष्याने खावे, प्यावे आणि त्याच्या सर्व कामातून आनंद करास मिळवावा हे देवावे दान आहे. १४ देव जे काही करतो ते सर्वकाळ राहणार आहे असे मी समजतो. त्याच्यात अधिक काही मिळवू शकत नाही आणि त्याच्यातून काही कमीही करू शकत नाही. कारण लोकांनी त्याच्याजवळ आदराने यावे म्हणून देवाने हे सारे केले आहे. १५ जे काही अस्तित्वात आहे ते यापूर्वीच अस्तित्वात होते. आणि जे काही अस्तित्वात यावाचे आहे ते यापूर्वीच अस्तित्वात होते. देव मानवजातीला दडलेल्या गोटी शोधण्यास लावतो. १६ आणि पृथ्वीवर न्यायाचे स्थान बघितले तर ते थेंदुष्टा अस्तित्वात होती. आणि नीतिमत्वाच्या स्थानात पाहिले तर ते थेंदुष्टा दुष्टात सापडते. १७ मी आपल्या मनात म्हटले, देव प्रत्येक गोटीचा व प्रत्येक कामाचा योग्यसमयी सदाचरणी आणि दुष्ट लोकांचा न्याय करील. १८ मी माझ्या मनात म्हटले, देव मानवजातीची पारख करतो यासाठी की आपण पशुसारखे आहोत हे त्यास दाखवून घावे. १९ जे मानवजातीस घडते तेच पशुसही घडते. जेसे पशू मरतात तसे लोकही मरतात. ते सर्व एकाच हवेतून श्वास घेतात, पशुपेक्षा मानवजात वरचढ नाही. सर्वकाही केवळ व्यर्थ नाही काय? २० सर्व काही एकाच स्थानी जातात. सर्वकाही मातीपासून आले आहेत आणि सर्वकाही पुन्हा मातीस जाऊन मिळतात. २१ मानवजातीचा आत्मा वर जातो आणि पशुचा आत्मा खाली जमिनीत जातो की काय हे कोणाला माहीत आहे? २२ मग मी पाहिले की, मनुष्याने आपल्या कामात आनंद करावा यापेक्षा काही उत्तम नाही. कारण हा त्याचा वाटा आहे. कारण तो मरून गेल्यावर जे काही होईल ते पाहायला त्यास कोण परत आणील?

४ मी पुन्हा एकादा जे सर्व जाचुलम भूतलावर करण्यात येतात ते पाहिले. पीडीलेल्यांच्या अशुकडे पाहा. तेथे त्याचे समाधान करणारा कोणी नाही. त्याजवर जाचुलूम करण्यांच्या हातात बळ आहे. पण पीडीलेल्यांचे समाधान करणारा कोणी नाही. २ म्हणून मी मरण पावलेल्यांचे अभिनंदन करतो. जे आज जिवंत आहेत, व अद्याप जगत आहेत त्यांचे नव्हे, ३ जे अजून उत्पन्न झाला नाही, जे वाईट कृत्ये भूतलावर करतात ते त्याने पाहिलेच नाही, तो त्या दोघांपेक्षा बरा आहे असे मी समजतो. ४ नंतर मी पाहिले की, सर्व कष्ट व कारणागिरीचे प्रत्येक काम असे आहे की, त्यामुळे त्याचा शेरारी त्याचा हेवा करतो. हेही व्यर्थ आहे व हे वायफल प्रयत्न करण्यासारखे आहे. ५ मुर्ख हाताची घडी घालून स्वस्थ बसतो आणि काही काम करत नाही, त्याचा देह त्याचे अनन्त आहे. ६ परंतु भरलेल्या दोन मुठीपेक्षा व वायफल प्रयत्नपेक्षा स्वस्थपणी कार्य करून मूठभर लाभ मिळविणे हे चांगले आहे. ७ मग मी पुन्हा निर्धकेतेबद्दल विचार केला, भूतलावरील व्यर्थ गोटी पाहिल्या. ८ तेथे अशाप्रकारचा कोणी मनुष्य आहे, तो एकटाच असून त्यास दुसून कोणी

नाही. त्यास मुलगा किंवा भाऊ नाही. परंतु तेथे त्याच्या कषाला अंत नाही. मिळकरीच्या धनाने त्याच्या नेत्राचे समाधान होत नाही. तो स्वतःशीच विचार करून म्हणतो, मी इतके कष कोणासाठी करीत आहे? आणि माझ्या जिवाचे सुख हिरावून घेत आहे? हेही व्यर्थ आहे, वाईट कषमय आहे. ९ एकापेक्षा काम करण्यांदे दोन माणसे बरी आहेत. कारण त्याच्या एकत्र आमाने ते चांगले वेतन मिळवू शकतात. १० जर एखादा पडला तर त्याचा दुसरा मित्र त्यास उचलतो. पण जो एकटाच असून पडलो त्यास उचलण्यास कोणी नसते, त्याच्यामाणे दुख येते. ११ आणि जर दोघे एकत्र झोपले तर त्यांना ऊब येऊ शकते. परंतु एकत्याला ऊब कशी काय येऊ शकेल? १२ जो मनुष्य एकटा आहे त्यास कोणी भाऊ झाला तर त्याचा प्रतिकार दोघांना करता येईल. तीन पदरी दोरी सहसा तुटत नाही. १३ गरीब पण शहाणा असलेला तरुण नेता हा वृद्ध आणि मुर्ख राजापेक्षा चांगला असतो. तो वृद्ध राजा त्यास दिलेल्या इशाच्यांकडे लक्ष देत नाही. १४ कदाचित तो तरुण राजा जन्माने गरीब असेल किंवा तो तुरुंगातून राज्य करायला बाहेर आला असेल. १५ तथापि, जे सर्व जिवंत भूतलावर चालतात त्यांना मी पाहिले, जो दुसरा तरुण त्याच्या जागी राजा म्हणून उभा राहिला ते त्यास शरण गेले. १६ त्या सर्व लोकांचा म्हणजे ज्या सर्वावर तो अधिकारी झाला त्यांचा, काही अंत नक्हता. तरी जे लोक पुढे होणार आहेत ते त्याच्याविषयी आनंद करणार नाहीत. खचित ही परीस्थिती व्यर्थ आहे आणि हे वायफल प्रयत्न करण्यासारखे आहे.

५ जेव्हा तू देवाच्या मंदिरी जातोस तेव्हा आपल्या वागमूकीकडे लक्ष दे. तेथे ऐकण्यास जा. ऐकणे हे मुख्याच्या यजापेक्षा चांगले आहे. जीवनात ते वाईट करतात हे ते जाणत नाही. २ तुझ्या मुखाने बोलण्याची घाई करू नको, आणि देवासमोर कोणतीही गोष्ट उच्चारायला तुझे मन उतावळे करू नको. देव स्वर्गात आहे पण तू तर पृथ्वीवर आहेस. म्हणून तुझे शब्द मोजकेच असावे. ३ जर तुम्हास पुक्कळ गोटी करायच्या आहेत तर तुम्ही त्याच्यावर आहेस. ४ तुम्ही पुक्कळ शब्द बोलता, संभाव्यता अधिक मुर्ख गोटी बोलत जाता. ५ जर तू देवाला नवस केला असेल तर तो फेडायला वेळ लावू नको. देव मुख्याबद्दल आनंदी नसतो. जो नवस तू केला असेल त्याची फेड कर. ६ काहीतरी नवस कसून त्याची पूर्तीत न करण्यापेक्षा कसलाच नवस न करेणे हे चांगले आहे. ७ आपल्या मुखामुळे आपल्या शरीराला शासन होऊ देऊ नको. याजकांच्या दूताला असे म्हणून नकोस, तो नवस माझी चूक होती. तुझ्या चुकीच्या नवसामुळे देवाने तुझ्यावर का कोपित क्वाहे, देवाला कोपावून तुझ्या हातचे काम का नष्ट करावे? ८ कारण पुक्कळ स्वप्नाता, पुक्कळ शब्दात, अर्थीनं वाफ असते. तर तू देवाचे भय धर. ९ जेव्हा काही प्रांतात गरीब लोकांवर जुलूम होत आहे आणि न्याय व योग्य वागवणूक त्यांना मिळत नाही तर आश्वर्य वाटून घेऊ नको. कारण वरीष मनुष्यावर त्यानुही वरिष्ठांची नजर असते. १ आणखी, पृथ्वीचे फल प्रत्येकजणासाठी आहे. आणि राजा स्वतः शेतातील उत्पन्न घेतो. १० जो रुप्यावर प्रेम करतो तो रुप्याने समाधानी होत नाही. आणि जो संपत्तीवर प्रेम करतो त्यास नेहमीच अधिक हाव असते. हे सुझा व्यर्थ आहे. ११ जशी समुद्री वाढते, तर तिचे खाणारेही वाढतात. आपल्या डोळ्यांनी पाहण्याशिवाय तेथे मालकाला संपत्तीत काय लाभ आहे? १२ काम करण्याचा मनुष्याची झोप गोड असते, तो थोडे खावो किंवा अधिक खावो, पण श्रीमंत मनुष्याची संपत्ती त्यास चांगली झोप येऊ देत नाही. १३ जे मी भूतलावर पाहिले असे एक मोठे अरिष्ट आहे, ते म्हणजे धन्याने आपल्या अहितास आपले राखून ठेवलेले धन होय. १४ जेव्हा श्रीमंत मनुष्य आपले धन अनिष्ट प्रसंगामुळे गमावतो, त्यामुळे त्याच्या स्वतःच्या मुलाला, ज्याला त्याने वाढवले आहे, त्यास द्यावला त्याच्या हातात काहीही राहत नाही. १५ जसा मनुष्य आपल्या आईच्या उदरातून नन जन्मला, जसा तो आला उत्पन्न तो नन परत जाईल. आपल्या कामापासून आपल्या हातात काहीही

घेऊन जाऊ शकत नाही. १६ दुसरे एक मोठे अरिष्टच आहे तो जसा आला तसाच सर्वतोपरी परत जाईल, म्हणून जो कोणी वायफळ काम करतो त्यास काय लाभ मिळतो? १७ तो त्याच्या आयुष्यभर अंधारात अन्न खातो आणि खिन्नतेने शेवटी तो आजारी आणि रगीट बनतो. १८ मी पाहिले आहे ते पाहा; मनुष्याने खावे, प्यावे आणि देवाने त्याचे जे आयुष्य त्यास दिले आहे त्यातील सर्व दिवस तो ज्या उद्योगात भूतलावर श्रम करतो त्यामध्ये सुख भोगावे बो चांगले आणि मनोरम आहे, हे मनुष्यास नेमून दिलेले काम आहे. १९ जर देवाने एखाद्याला संपत्ती, मालमत्ता आणि या गोर्झीचा उपभोग घेण्याची शक्ती दिली असेल तर त्याने त्याचा उपभोग घेतला पाहिजे. त्याच्याकडे ज्या गोर्झी आहेत त्याचा स्विकरत त्याने केला पाहिजे, आणि त्याचे कामही आनंदाने केले पाहिजे. ती देवाने दिलेली भेट आहे. २० मनुष्यास जगण्यासाठी खूप वर्ष नसतात. म्हणून त्याने आयुष्यभर या सगळ्या गोर्झीची आठवण ठेवली पाहिजे. देव त्यास त्याचे आवडते काम करण्यात गुंतवून ठेवील.

६ जे मी भूतलावर एक अरिष्ट पाहिले, आणि ते मनुष्यासाठी भारीच असते. २ देव कोणा मनुष्यास खूप संपत्ती, धनदौलत आणि मानसन्मान एवढा देतो की तो मनुष्य जे इच्छतो ते सर्व त्यास मिळते, कसलीही उणीच पडत नाही. परंतु नंतर देव त्याचा आनंद घेण्याची शक्ती देत नाही. त्याएवजी कोणीतरी अनोळखी त्या गोर्झीचा उपयोग करतो. हे वर्ष आहे, अंतिशय वाईट पीडा आहे. ३ जर कोणा मनुष्याने शभर मुलांस जन्म दिला आणि पुष्कळ वर्ष जगला आणि त्याचा आयुष्याचे वर्ष पुष्कळ असली, परंतु त्याचा जीव चांगल्या सुखाने समाधान पावला नाही आणि त्यास सन्मानाने दफन केले नाही. तर त्याच्यापेक्षा मृत जन्मलेले बाळ खूप बरे आहे. असे मी म्हणतो. ४ जसे ते जन्मलेले बाळ निरर्थक आहे आणि अंधकारात नाहीसे होते व त्याचे नाव लपलेले राहते. ५ त्या बाळाने कीथीही सूर्य पाहिला नाही किंवा त्यास काहीच माहीत नाही, त्यास त्या मनुष्यापेक्षा अधिक विसावा आहे. ६ तो मनुष्य कदाचित दोन हजार वर्ष जी जगला. पण तो चांगल्या गोर्झीचा उपभोग घेण्यास शिकला नाही तर प्रत्येकजण ज्या जागी जातात त्याच जागी तो पण जाईल. ७ मनुष्याचे सर्व श्रम पोटासाठी आहेत. तरी त्याची भूक भागत नाही. ८ मूर्खापेक्षा शहाण्याला काय अधिक फायदा होतो? त्याचप्रमाणे जो गरीब असून दुसऱ्या लोकांसमोर कसे वागावे हे ज्याला समजेत त्यास तरी काय फायदा? ९ जे डोले पाहून त्यामध्ये समाधान मानतात ते चांगले आहे मन इडके तिकडे भटकणाऱ्या होवेपेक्षा ते बरे. हे सुध्दा वाफक आहे. वा वाचाच्या पाठलाग करण्याच्या प्रयत्न करण्यासारखे आहे. १० जे काही झाले त्याचे नाव पूर्वीच ठेवलेले आहे आणि मनुष्य काय आहे हेही कळलेले आहे. त्याजून जो समर्थ त्याच्याशी त्यास झागडता येणार नाही. ११ अधिक शब्द बोलण्याने अधिक निरर्थकता वाढते. त्यामध्ये मनुष्यास काय लाभ? १२ मनुष्य आपल्या निरर्थक आयुष्याचे छायारूप दिवस घालवतो. त्यामध्ये त्यास काय लाभ होतो ते कोणास ठाऊक? कारण त्याच्या मरणानंतर पृथ्वीवर काय होईल हे मनुष्यास कोण सांगेत?

७ किंमती सुंगंधी द्रव्यापेक्षा चांगले नाव असणे हे उत्तम आहे, आणि जन्मदिवसापेक्षा मरण दिवस उत्तम आहे. २ मेजवाणीच्या घरी जाण्यापेक्षा, शोक करण्याच्या घरी जाणे उत्तम आहे, जिवंतांनी हे मनात विंबळून ठेववे. म्हणून जिवंत हे मनात ठेस्वून राहील. ३ हास्यापेक्षा शोक करणे चांगले आहे. कारण चेहरा खिन्न असल्याने नंतर हृदयात आनंद येतो. ४ शहाण्याचे मन शोक करण्याच्या घरात असते, पण मूर्खाचे मन मेजवाणीच्या घरात असते. ५ मूर्खाचे गायन ऐकण्यापेक्षा शहाण्याची निषेध वाणी ऐकणे उत्तम आहे. ६ भांड्याखाली जळत असलेल्या काट्यांच्या कडकडण्यासारखे मूर्खाचे हसणे आहे. हे सुदूर व्यर्थच आहे. ७ पिलवणूक खात्रीने शहाण्या मनुष्यास मूर्ख करते आणि लाच मन ख्रेत करते. ८ एखाद्या गोर्झीच्या सुरुवातीपेक्षा तिचा शेवट उत्तम आहे. आणि आत्म्यात गर्विष्ठ

असलेल्या लोकांपेक्षा आत्म्यात सहनशील असलेला उत्तम आहे. ९ तू आपल्या आत्म्यात रागावयाला उतावळा असू नको. कारण राग हा मूर्खाच्या हृदयात वसतो. १० या दिवसापेक्षा पूर्वीचे दिवस बरे होते, हे का? असे म्हणून नको. कारण याविषयी तू शहाण्यापणाने हा प्रश्न विचारत नाही. ११ आमच्या पूर्वजापासून आम्हास वतनाबोर भिन्नलेल्या मौल्यवान वस्तुपैक्षा शहाण्यापण असल्यास अति उत्तम आहे. ज्या कोणाला सूर्य दिसतो त्यांचा फायदा होतो. १२ कारण जसा पैसा रक्षणाची तरतूद करतो तसेच ज्ञानपण रक्षणाची तरतूद करू शकते. परंतु जो कोणी शहाण्यापणाने ज्ञान भिळवतो त्याचा फायदा हा आहे की, ते जीवन वाचविते. १३ देवाच्या कृत्यांचा विचार करा: जे काही त्याने वाकडे केले आहे ते कोणाच्याने सरळ करवेल? १४ जेव्हा समय चांगला असतो, तेव्हा त्या समयात आनंदाने राहा. परंतु जेव्हा समय वाईट असतो, तेव्हा हे समजा: देवाने एकाच्या बरोबर तसेच त्याच्या बाजूला दुसरेही करून ठेवले आहे. या कारणासुळे भविष्यात त्यानंतर काय घडणार आहे ते कोणालाही कळू नगे. १५ मी माझ्या अर्धहीन दिवसात पुष्कळ गोर्झी पाहिल्या आहेत. तेथे नीतिमान लोक जे त्यांच्या नीतीने वागत असताना देवील नष्ट होतात, आणि तेथे वाईट लोक वाईटाने वागत असतानाही खूप वर्ष जगतात. १६ स्वर्नीतिमान होऊ नका, स्वतःच्या दृश्यीने शहाणे होऊ नका. तू आपल्या स्वतःच्या नाश काकू नेत्र घेतो? १७ दुष्टेचा किंवा मूर्खतेचा अंतिरेक करू नका, तुमची वेळ येण्या आधीच तुम्ही का मरावे? १८ तू हे ज्ञान धरून ठेवावे ते चांगले आहे, आणि नीतीपासून आपला हात मागे काढून घेऊ नकोस. जो देवाचे भय धरतो तो त्याच्या सर्व बंधनातून निभावेल. १९ एका शहारील दहा अधिकाच्यापेक्षा ज्ञान शहाण्या मनुष्यास अंधिक बलवान करते, २० जो कोण चांगले करतो आणि कीथीही पाप करत नाही. असा या पृथ्वीवर एकही नीतिमान मनुष्य नाही. २१ बोलेले प्रत्येक शब्द ऐकू नका. कारण तुमचा नोकर कदाचित तुम्हास शाप देताना ऐकाल. २२ त्याच्याप्रमाणे, तुझ्या स्वतःच्या मनास तुला माहित आहे तुम्ही सुध्दा इतरांना वारंवार शाप दिले आहेत. २३ मी हे सर्व माझ्या ज्ञानाने सिद्ध केले. मी म्हणालो, मी ज्ञानी होईन, परंतु ते माझ्यापासून दूरच राहिले होते. २४ ज्ञान जे आहे ते दूर व फारच खोल आहे. ते कोण शोधू शेकेल? २५ मी माझे मन अभ्यास आणि निरीक्षण याकडे वळवले. आणि ज्ञान आणि वस्तुस्थितीचे स्पष्टीकरण शोधले, आणि मला हे कळलेले की, दुष्ट असणे हा मूर्खपणा आहे. आणि मूर्खासारखे वागणे हा शुद्ध वेडेपणा आहे. २६ मला मृत्युपैक्षीही अधिक कडू अशी पाशरूप असलेली स्त्री सापडली, तिचे हृदय पूर्ण पाश व जाळी आहे, आणि तिचे बाहु साखळ्यांसारखे आहेत. जो कोणी देवाला प्रसन्न करते तो तिच्यापासून निसतो. पण पापी मात्र तिच्याकडून पकडला जातो. २७ मी काळजीपूर्वक काय शोधून काढले, उपदेशक म्हणतो, मी वास्तविकतेचे स्पष्टीकरण करण्यासाठी एका मागून एक गोलाबोरीज शोधून एकत्र केल्या. २८ मी माझ्या मनात अजूनही त्याचा शोध करीत आहे, परंतु मला हे मात्र सापडले नाही. मला हजारात एक नीतिमान मनुष्य भिन्नाला. पण मला सर्व स्त्रियात एकही सापडली नाही. २९ मला यातून सापडले की, देवाने मनुष्यास सरळ असे निर्माण केले पण तो अनेक योजनांच्या मागे गेले आहे.

८ ज्ञानी मनुष्य कोण आहे? जीवनात काय घटना घडणार आहे हे कोणाला समजते? मनुष्यातील ज्ञान त्याचे मुख प्रकाशीत करते आणि त्याच्या मुखाचा कठीणपणा बदलतो. २३ मी तुम्हास सल्ला देतो की, राजाची आज्ञा पाळा कारण त्याचे संरक्षण करण्याची तू देवाची शपथ घेतली आहे. ३ त्याच्या समोरून जाण्याची घाई करू नको आणि जे काही चुकीचे आहे त्यास पाठींबा देऊ नको. कारण राजाच्या इच्छेला येईल तसेच तो करतो. ४ राजाच्या शब्दाला अधिकार आहे, म्हणून त्यास कोण म्हणेल, तू काय करतो? ५ जो राजाच्या आज्ञा पाळतो तो अनिष्ट टाळतो. शहाण्या मनुष्यास मन योग्य वेळ व न्यायसमय समजते. ६ प्रत्येक गोर्झीला योग्य उत्तर मिळप्पाचा आणि

प्रतिक्रिया दर्शविण्याचा समय आहे. कारण मनुष्याच्या अडचणी मोठ्या आहेत. ७ पुढे काय होणार आहे कोणला माहित नाही. काय होणार आहे हे त्यास कोण सांगू शकेल? ८ जीवनाच्या शासास थांबून धरण्याचा अधिकार कोणलाही नाही; आणि कोणलाही त्याच्या मरणाच्या दिवसावर अधिकार नाही. युद्ध घालू असताना कोणाचीही सैन्यातून सुटका होत नाही, आणि दुझई त्याच्या दासास सोडवणर नाही. ९ मी या संगळ्या गोष्टी पाहिल्या आहेत. आणि कोणतेही काम जे भूतलावर करण्यात येत आहे त्याकडे मी आपले लक्ष लावले आहे. एक समय आहे त्यामध्ये दुसरा मनुष्य आपल्या वाईटासाठी दुसऱ्यावर अधिकार करतो. १० मी दुष्टाना सार्वजनिकरित्या पुरताना बघितले. त्याना पवित्र जगेतून नेले आणि पुरले आणि त्यांनी ज्या शहरात दुष्ट कामे केली तेथील लोक त्यांची स्तुती करत होते. हेसुद्धा निरुपयोगी आहे. ११ जेव्हा वाईट गुन्हाबद्दल शिक्षेचा हुक्म होऊनही ती लवकर अंमलात आणली जात नाही. त्यामुळे मानवजातीचे मन वाईट करण्याकडे तपतर असते. १२ पापी शंभर दुष्कृत्य करेल आणि तरीही तो भरपूर आयुष्य जगला. असे असले तरी मला माहित आहे जे देवाचा सन्मान करतात, जे त्याच्यासमक्ष त्यास मान देतात हे अधिक चांगले आहे. १३ पण दुश्याचे हित होणार नाही. त्यास दीर्घायुष्य लाखणार नाही. त्यांचे दिवस क्षणभंगूर सावलीसारखे असतील. कारण तो देवाला मान देत नाही. १४ पृथ्वीवर आणखी एक निरर्थक गोष्ट घडते, असे काही नीतिमान असतात की, दुष्टांच्या करणीमुळे त्यांची जी स्थिती व्हावी ती यांची होते आणि असे काही दुष्ट असतात की, नीतिमानाच्या करणीमुळे त्यांची जी स्थिती व्हावी ती यांची होते. मी हे मण्हतो हेही वर्थ्य आहे. १५ मग मी आनंदाची शिफारस केली, कारण मनुष्याने खाचे, प्यावे व अनंद करावा योपेक्षा सूर्याच्या खालती त्यास काही उत्तम नाही. कारण त्याच्या आयुष्याचे जे दिवस देवाने त्यास पृथ्वीवर दिले आहेत त्यामध्ये त्याच्या श्रमामध्ये हे त्याच्याजवळ राहील. १६ जेव्हा ज्ञान समजायला आणि जे कार्य पृथ्वीवर चालले आहे ते पाहायला जेव्हा मी आपले मन लावते. कारण अहोरात्र ज्याच्या डोळ्यास डोळा लागत नाही असेही लोक असतात. १७ तेकडा देवाचे सर्व काम पाहून मला समजले की, जे काम भूतलावर करण्यात येत आहे ते मनुष्यास पुरते शोधून काढता येत नाही, कारण ते शोधून काढायला मनुष्याने कितीही श्रम केले तरी ते त्यास सापडणार नाही आणि याव्यतिरिक्त, कोणी ज्ञानी मनुष्याने, मी ते ज्ञानीन, असे जरी म्हटले, तरी त्यास ते सापडणार नाही.

९ मी या संगळ्या गोष्टीचा काळजीपूर्वक विचार केला. नीतिमान आणि ज्ञानी माणसे व त्यांचे कार्य समजण्याचा स्पष्टपणे प्रयत्न केला. ते सर्व देवाच्या हातात असते. कोणीतरी आपला तिरस्कार किंवा प्रेम करील याबद्दल काहीही माहीत नसते. २ जे काही घडते ते सर्वांस सारखेच घडते. नीतिमान आणि दुष्ट, चांगला आणि वाईट, शुद्ध आणि अशुद्ध, यज करणारा आणि यज न करणारा, या सर्वांची सारखीच गरी होते. चांगला मनुष्य पापी मनुष्यासारखाच मरेल. शपथ वाहणाऱ्याची, तशीच शपथ वाहण्यास घारबरतो त्याची दशा सारखीच होते. ३ जे काही सूर्याच्या खालती करण्यात येत आहे त्यामध्ये एक अनिष्ट आहे. सर्वांचा शेवट सारखाच होतो. मानवजातीच्या मनात सर्व दुष्टा भरलेली असते. ते जिवंत असतात तोपर्यंत त्याच्या मनात वेडेपण असते. मग त्यानंतर ते मेलेल्यास जाऊन मिळतात. ४ जो मनुष्य अजून जिवंत आहे त्याच्याबाबतीत आशेला जागा आहे. पण हे मण्हणे खेरे आहे. जिवंत कुत्रा मरण पावलेल्या सिंहापेक्षा चांगला असतो. ५ जिवंताना ते मरणार आहेत हे माहीत असते. पण मरण पावलेल्यांना काहीच माहीत नसते. मरण पावलेल्यांना कुठलेच बक्षिस मिळत नाही. कारण त्यांचे स्मरण विसरले आहे. ६ त्यांची प्रीती, द्रेष व मत्सर ही कधीच नष्ट होऊन गेली आहेत, आणि जे काही सूर्याच्या खालती करण्यात येत आहे, त्यामध्ये त्यांना पुन्हा कधीही जागा नाही. ७ तुझ्या मागाने जा, आनंदाने आपली

भाकर खा आणि आनंदीत मनाने आपला द्राक्षरस पी, कारण देवाने तुझी चांगली कृत्ये साजरी करण्यास मान्यता दिली आहे. ८ सर्वदा तुझी वस्त्रे शुभ्र असावी आणि तुझ्या डोळ्याच्यास तेलाचा अभिषेक असावा. ९ तुड्या व्यर्थतेच्या आयुष्याचे जे दिवस त्याने तुला सूर्याच्या खालती दिले आहेत त्यामध्ये, तुझ्या व्यर्थतेच्या सर्वच दिवसात, तुझी पाली जी तुला प्रिय आहे तिच्याबोगर तू असांदाने आपले आयुष्य घालतीव, कारण आयुष्यात, आणि तू ज्या आपल्या उद्योगात सूर्याच्या खालती श्रम करतोस तेथेही तुझा वाटा हाच आहे. १० जे काही काम तुझ्या हाती पडेल ते सर्व तू आपल्या सामध्याने कर. कारण ज्या कबरेत आपण सर्व जाणार आहोत त्यामध्ये काम, विचार, ज्ञान आणि शहाणपणीही नसते. (Sheol h7585) ११ मी सूर्याच्या खालती काही कुतुहलाच्या गोष्टी पाहिल्या. वेगाने धावाणारा शर्यत जिंकत नाही, सर्वशक्तिमान लडाई जिंकतो असे नाही. शहाण्याला अन्न खाता येते असे नाही. समंजसास संपत्ती मिळते असे नाही, आणि ज्ञान्यावरच अनुग्रह होतो असे नाही. त्याएवजी समय व संधी त्या सर्वावर परीणाम होतात. १२ कोणलाही त्याच्या मृत्यू समय माहित नाही, जसा मासा मरणाच्या जाळ्यात सापडतो, किंवा सापळ्यात अडकणाऱ्या पश्याप्रमाणे, त्याचप्रमाणे जनावरे, मानवजात अरिशाच्या समपी, तो त्याच्यावर अचानक येऊन पडला मृणांजे सापळ्यात अडकतो. १३ हे ज्ञानही मी भूतलावर पाहिले आहे आणि हे मला फार महत्वाचे वाटते. १४ थोडे लोक असलेले एक लहान शहर होते. एक महान राजा त्या शहराविरुद्ध लढला आणि त्याने त्याचे सैन्य त्या शहराभोवती ठेवले. १५ पण त्या शहरात एक विद्वान होता. तो विद्वान गरीब होता. पण त्याने आपल्या ज्ञानाने त्या शहराचा बचाव केला. सगळे काही संपल्यानंतर लोक त्या गरीब मनुष्यास विसरून गेले. १६ मग मी निर्णय केला, बळापेक्षा ज्ञान श्रेष्ठ आहे पण गरीबाच्या ज्ञानाला तुच्छ मानतात आणि त्याचे शब्द ऐकत नाही. १७ विद्वान मनुष्याने शांतपणे उच्चारलेले काही शब्द हे मूर्ख राजाने ओरडून सागितलेल्या शब्दांपेक्षा चांगले असतात. १८ शहाणपण हे युद्धातल्या तलवारी आणि भाले योपेक्षा चांगले असते. पण एक मूर्ख अनेक चांगल्यांचा नाश करतो.

१० जसे मरण पावलेल्या माशा गंध्याचे सुगंधी तेल दुर्गंधीत करतात. त्याचप्रमाणे थोडासा मूर्खपणा खूपवूश शहाणपणाचा आणि सन्मानाचा नाश करू शकतो. २ शहाण्याचे मन त्याच्या उजवीकडे आहे. पण मूर्खाचे मन त्याच्या डावीकडे असते. ३ जेव्हा मूर्ख रस्त्यावरून चालतो त्याचे विचार अर्धवट असतात. तो मूर्ख आहे हे प्रत्येकाला दिसते. ४ तुम्हे वरिष्ठ तुम्हच्यावर रगावले आहेत मृणन तुम्ही तुमची कामे सोडू नका. शांत राहिल्याने मोठा असद्य संताप शांत होतो. ५ एक अनर्थ तो मी पृथ्वीवर पाहिला आहे, अधिकाच्या चुकीने येतो तो मी पाहिले आहे. ६ मूर्खांना नेतेपदाची जगा दिली जाते, आणि यशस्वी मनुष्याना खालची जगा दिली जाते. ७ मी दासास घोड्यावरून जाताना पाहिले, आणि जे यशस्वी लोक होते त्यांना दासाप्रमाणे जमिनीवरून चालताना पाहिले. ८ जो कोणी खड्डा खणतो, तोच त्यामध्ये पडू शकतो आणि जो कोणी भिंत तोडून टाकतो त्यास साप याचप्रणाची शक्यता असते. ९ जो कोणी दगद फोडतो त्यास त्यामुळे इंजा होऊ शकते. आणि जो लाकडे तोडतो तो संकटात असते. १० लोखंडी हत्यार बोथटले व त्यास धार लावली नाही तर अधिक जोर लावावा लागतो. परंतु कार्य साधण्यासाठी ज्ञान उपयोगाचे आहे. ११ जर सर्वावर मंत्रप्रयोग होण्यापूर्वी तो डसला तर पुढे मात्रिकाचा काही उपयोग नाही. १२ शहाण्याच्या तोंडीची वचने कृपामय असतात. परंतु मूर्खाचे ओठ त्यालाच गिळून टाकतील. १३ त्याच्या मुखाच्या वचनांचा प्रारंभ मूर्खपणा असतो. आणि त्याच्या भाषणाचा शेवट अपाय करणर वेडेपण असते. १४ मूर्ख वचने वाढवून सांगतो, पण पुढे काय येणार आहे हे कोणला माहित नाही. त्याच्याप्रमाणे काय होईल ते त्यास कोण सागेल? १५ मूर्ख श्रम करून थकतो, कारण नगराला जाण्याचा मार्ग तो

जाणत नाही. १६ हे देशा, तुझा राजा जर बालकासारखा असला, आणि तुझे अधिपती सकाळी मेजवाणीला सुरवात करतात तर तुझी केवढी दुर्दश! १७ पण जेव्हा तुझा राजा उच्चकुलीनांचा मुलगा आहे, आणि तुझे अधिपती नशेसाठी नाहीतर शक्तीसाठी सुसमर्थी जेवतात तेव्हा तुझा देश आनंदीत आहे. १८ जर एखादा मनुष्य कामाच्या बाबतीत खूप आलशी असेल तर त्याचे धर गळायला लागेल आणि त्याचे छत कोसळून पडेल. १९ लोक हसण्याकरता मेजवाणी तयार करतात, द्राक्षरस जीवन आनंदीत करतो. आणि पैसा प्रत्येकोर्टीची गरज पुरवतो. २० तू आपल्या मनातही राजाला शाप देऊ नको. आणि श्रीमंताला आपल्या झोपण्याच्या खोलीतही शाप देऊ नको. कारण आकाशातले पाचखू तुझे शब्द घेऊन जाईल, आणि जे काही पक्षी आहेत ते गोषी पसरवतील.

११ आपली भाकर जलावर सोड, कारण पुष्कळ दिवसानी तुला ते पुन्हा मिळेल. २ तू सात आठ लोकांस वाटा दे. कारण पृथीवीकाणत्या वाईट गोषी घडतील त्याची तुम्हास कल्पना नाही. ३ जर ढग पावसाने पूर्ण भरलेले असतील; तर ते पृथीवीर स्वतःला रिक्त करतात, आणि जर झाड उत्तरेकडे वा दक्षिणेकडे पडले तर ते जेथे पडले तेथेच राहील. ४ जो वारा पाहत राहतो तो पेरणार नाही. जो ढगांचा रंग पाहत राहतो तो पेरणी करणार नाही. ५ जसा वारा कोठून येतो हे तुला माहित नाही, आईच्या गर्भात बालाची हाडे कशी वाढतात हेही जसे तुला कळत नाही तसेच सर्व काही निर्माण करणाऱ्या देवाच्या कायारे आकलन तुला करता येणार नाही. ६ सकाळीच आपले बी पेर, संध्याकाळीही हात आवरू नकोस. कारण त्यातून कोणते फळास येईल हे किंवा ते अथवा दोन्ही मिळून चांगले होतील हे तुला माहीत नसते. ७ प्रकाश खरोखर गोड आहे, आणि सूर्य पाहणे डोळ्यांस आनंददायक गोष आहे. ८ जर मनुष्य कितीही वर्षे जगला तरी तो त्या सर्वांत आनंद करो, पण तो येण्याच्या अंधकाराच्या दिवसाचा विचार करो, कारण ते पुष्कळ होतील. जे सर्व येते ते व्यर्थच आहे. ९ हे तरुणा, तू आपल्या तारुण्यात आनंद कर. तुझ्या तारुण्याच्या दिवसात तुझे हृदय तुला आनंदीत करो, आणि तू मनास वाटेल त्या मागणी व नजरेस येईल तसा चाल. पण या सर्वाबद्दल देव तुझा न्याय करील. हे तुझ्या लक्षात असू दे. १० यास्तव आपल्या मनातून राग दूर कर, आणि आपल्या शरीरातील वेदनेकडे लक्ष देऊ नको. कारण तारुण्य व सामर्थ्य ही व्यर्थ आहेत.

१२ तू आपल्या तारुण्याच्या दिवसातसुद्धा आपल्या निर्माणकर्त्याला स्मर. अनथर्चे दिवस येण्यापूर्वी, आणि तेव्हा अशी वर्षे येण्यापूर्वी तू म्हणशील, त्यामध्ये मला काही सुख नाही. २ सूर्य, चंद्र आणि तरे यांच्या प्रकाशापूर्वी अंधकार वाढेल आणि पावसानंतर काळोखे ढग परत येतील. ३ त्यावेळी महालाचे पहारेकरी थरथरतील आणि बळकट मनुष्य वाकतील, आणि दळणाऱ्या स्त्रिया थांबतील कारण त्या थोड्या आहेत, आणि ज्या खिडक्यातून पाहणाऱ्या आहेत त्यांना स्पष्ट दिसणार नाही. ४ त्यासमयी जेव्हा रस्त्यातील दरवाजे बंद होतील आणि जात्याचा आवाज थांबेल, तेव्हा पक्ष्याच्या शब्दाने मनुष्य विथरेल, आणि मुर्लीच्या गायनाचास्वर लुप्त होईल. ५ तेव्हा मनुष्यास उंचावरच्या ठिकाणांची आणि रस्त्यावरील पुढील धोक्यांची भीती वाटेल, आणि तेव्हा बदामाचे झाड फुलेल, आणि तेव्हा टोळ स्वतःपुढे भारी असा वाटेल, आणि तेव्हा स्वाभाविक इच्छा दुर्बल होईल. नंतर मनुष्य आपल्या सनातन घरास जातो, आणि शोक करणारे रस्त्यात फिरतात. ६ तू आपल्या निर्माणकर्त्याचे स्मरण कर, रुप्याची तार तुटण्यापूर्वी किंवा सोन्याचा कटोरा चेपण्यापूर्वी, अथवा झऱ्याजवळ घागर फुटण्यापूर्वी, अथवा पाण्याचा रहाट विहिरीकडे मोडला जाईल, ७ ज्या ठिकाणापासून ती आली, माती परत मातीला मिळेल, आणि देवाने दिलेला आत्मा त्याजकडे परत जाईल. ८ उपदेशक म्हणतो, धुक्याची वाफ, प्रत्येक गोष नष्ट होणारी वाफ आहे. ९ उपदेशक ज्ञानी होता आणि म्हणून तो

लोकांस ज्ञान शिकवीत गेला. त्याने अभ्यास व निरक्षण करून व पुष्कळ म्हणीचा संच केला. १० उपदेशकाने स्पष्ट व सत्याची सरळमार्गी वरने शोधून लिहिण्याचा प्रयत्न केला. ११ ज्ञानाची वरने आरींसारखी आहेत. शिक्षकाची त्याच्या म्हणीच्या संग्रहातील वरने खोल ठोकलेल्या खिळ्यांसारखी आहेत. ती एकाच मेंढपाळाकडून शिकविण्यात आली आहेत. १२ माझ्या मुला, त्याखेची अधिक सावध रहा. पुष्कळ पुस्तके रचयाला, काही अंत नाही. खूप अभ्यास देहाला थकवा आणेल. १३ याविषयाचा शेवट हाच आहे, सर्व काही ऐकल्यानंतर, तू देवावे भय धर आणि त्याच्या आज्ञा पाळ. कारण सर्व मानवजातीचे सारे कर्तव्य हेच आहे. १४ देव सगळ्या कृत्यांचा न्याय करील, त्याबरोबर प्रत्येक गुप्त गोषीचा, मग ती वाईट असो किंवा चांगली.

गीतरत्न

१ हे शलमोनाचे गीतरत्न आहे: २ (तरुणी आपल्या प्रियकराशी बोलत

आहे) तू माझे मुख्युचुन घे, कारण तुझे प्रेम द्राक्षरसापेक्षा उत्तम आहे. ३ तुझ्या अभिषेकाच्या तेलाचा सुर्यंध मोहक आहे, तुझे नाव दरवलणाच्या सुवासासारखे आहे. त्यामुळेच तरुणी तुझ्यावर प्रेम करतात. ४ मला तुझ्यावरोबर ने आणि आपण पढून जाऊ. (तरुणी स्वतःशी बोलते) राजने मला त्याच्या अंतःपुरात आणले आहे. (तरुणी तिच्या प्रियकरावरोबर बोलत आहे) मी आनंदीत आहे. मी तुझ्याविषयी आनंदीत आहे. मला तुझे प्रेम साजेर करू दे. ते द्राक्षरसापेक्षा चांगले आहे. ५ (ती स्त्री दुसऱ्या स्त्रीबोरेबर बोलते) अहो, यरश्लेमेच्या कन्यानो, मी काळीसावली पण सुंदर आहे. मी केदरच्या तंबूसारखी काळी आणि शलमोनाच्या पडवासारखी सुंदर आहे. ६ मी काळी आहे म्हणून माझ्याकडे ठक लाबून पाहू नका. कारण स्थूपनी मी होरपल्ले आहे. माझे स्वतःचे भाऊ माझ्यावर रागावले होते. त्यांनी मला द्राक्षांच्या मळ्याची राखण करण्यास ठेवले. परंतु मी आपल्या स्वतः च्या द्राक्षमळ्याची काळजी घेतली नाही. ७ (ती स्त्री तिच्या प्रियकरावरोबर बोलत आहे) माझ्या जीवाच्या प्रियकरा, मला सांग: तो तू तुझा कळप कोठे चारतोस? तुझ्या सोबत्यांच्या कळपाजवळ भटकण्यांसारखी मी का व्हावे? ८ (तिच्या प्रियकर तिला उत्तर देतो) हे परम सुंदरी, जर तुला काय करायचे ते माहीत नाही तर माझ्या कळपाच्या मागे जा. तुझ्या लहान बकऱ्यांना मेंढपाळाच्या तंबूवजळच्या कुरणात चार. ९ माझ्या प्रिये, फारोच्या रथाच्या घोड्यांतल्या एका घोडीशी मी तुझी तुलना करतो. १० तुझे सुंदर गाल सोन्याने अलंकृत केले आहेत. तुझी मान मोत्यांच्या हारांनी सुंदर दिसत आहे. ११ मी तुझ्यासाठी चांदीचे टिके लाविले सोन्याचे दागिने करेन. १२ (ती स्त्री स्वतःशी बोलते) राजा आपल्या पलंगावर असता माझ्या जटामांसीचा सुंगंध पसरला. १३ माझ्या वक्षस्थळांमध्ये रात्रभर विसावलेला, माझा प्रियकर माझ्या गळ्यात असलेल्या गळंधसारच्या पुडीसारखा मला आहे. १४ माझा प्रियकर एन-गोदीमधील द्राक्षाच्या मळ्याजवळील मेंढीच्या फुलांच्या गुच्छासारखा आहे. १५ (तिच्या प्रियकर तिच्याशी बोलते) पाहा माझ्या प्रिये, तू किती सुंदर आहेस! तू पराच सुंदर आहेस. तुझे डोळे कबुतरासारखे आहेत. १६ (तरुणी आपल्या प्रियकराशी बोलते) पाहा, माझ्या प्रियकरा, तू देखणा आहेस, तू किती देखणा आहेस. आपला बिछाना किती आल्हाददायक आणि सुखावह आहे. १७ आपल्या घराच्या तुळ्या गंधसरूच्या लाकडाच्या आहेत. आणि छताचे वासे देवदारच्या लाकडाचे आहे.

२ (ती स्त्री तिच्या प्रियकराशी बोलत आहे) मी शारेनाचे कुंकुमपुष्प आहे.

दरीतले कमलपुष्प आहे. २ (पुरुष तिच्याशी बोलते) जसे काढी झाडांत कमलपुष्प, तसे माझे प्रिये इतर मुर्लीमध्ये तू आहेस. ३ (स्त्री स्वतःशी बोलते) जसे सफरचंदाचे झाड वनातल्या झाडांमध्ये तेसा माझा प्रियकर इतर पुरुषांमध्ये आहे. त्याच्या सावलीत मला बसायला खूप आनंद झाला. आणि त्याच्या फळाची चव मला गोड लागली. ४ त्याने मला मेजवानीच्या घरात आणले, आणि माझ्यावर त्याच्या प्रेमाचा झोंडो फळकावला. ५ (ती स्त्री तिच्या प्रियकरावरोबर बोलते) मनुकांची पोळी देऊन माझ्यात शक्ती आणा. सफरचंद खाऊ घालून मला ताजेतवाने करा. कारण मी प्रेमजवळने अशक्त झाले आहे. ६ (ती स्त्री स्वतःशी बोलते) त्याचा डावा हात माझ्या डोक्यासारखी आहे आणि त्याचा उजवा हात मला असिंगन देत आहे. ७ (ती स्त्री दुसऱ्या स्त्रीशी बोलत आहे) यरश्लेमेच्या कन्यानो, तुम्हास वनातील हीरीपीची आणि रानमृतांची शपथ घालून सांगाते की, आमचे प्रेम करणे होईपर्यंत तुम्ही व्यत्यय आणू नका. ८ (ती स्त्री स्वतःशी बोलत आहे) मी माझ्या प्राणप्रियाचा आवाज ऐकत आहे. तो येत आहे, डोंगरावरून उक्या मारत, टेकळयांवरून बागडत येत आहे. ९ माझा प्रियकर मृगासारखा, हरीणीच्या पाडसासारखा आहे.

आमच्या भिंतीच्या मागे उभा आहे, खिडकीतून डोकावणाच्या, द्वारेक्यातून पाहणाऱ्या माझ्या प्रियकराला बघा. १० माझा प्रियकर माझीशी बोलला आणि म्हणाला, माझ्या प्रिये, ऊठ, माझ्या सुंदरी, ये आपण दूर जाऊ या! ११ बघ आता हिवाळा संपला आहे. पाऊस आला आणि गेला. १२ भूमीवर फुले दिसत आहेत, पक्ष्यांची गाण्याची वेळ आली आहे. आणि आमच्या देशात कबुतरांचा आवाज ऐकू येत आहे. १३ अंजिराच्या झाडावरील हिवे अंजिर पिकवीत आहे. आणि द्राक्षविलीस फुले आली आहेत. ती सुर्यंध पसरीत आहे. अगे माझे प्रिये, माझे सुंदरी, ऊठ आपण आता दूर जाऊ या. १४ माझ्या कबुतरा, उंच कड्यावरच्या खडकात लपलेल्या, पर्वतात लपलेल्या माझ्या कबुतरा, मला तुझे मुख पाहू दे. मला तुझा आवाज ऐकू दे. तुझा आवाज अतिशय गोड आहे आणि तुझा चेहरा खूप सुंदर आहे. १५ (ती स्त्री आपल्या प्रियकरावरोबर बोलत आहे) आमच्यासाठी कोल्हांना पकडा. लहान कोल्हांनी द्राक्षमळ्यांचा नाश केला आहे. कारण आमचे द्राक्षांचे मळे फुलले आहेत. १६ (ती स्त्री स्वतःशी बोलत आहे) माझा प्रियकर माझा आहे आणि मी त्याची आहे. तो आपला कळप कमळांच्यामध्ये चारीत आहे. १७ (ती स्त्री तिच्या प्रियकरावरोबर बोलत आहे) शिळोप्याची वेळ येईपर्यंत, आणि सावल्या लांब पढून जारील तोपर्यंत, तू फिरत राहा. माझ्या प्राणप्रिया, वियोगाच्या पर्वतावर हरीणासारखा किंवा हरिणीच्या पाडसासारखा परत फेर.

३ (ती स्त्री स्वतःशी बोलते) रात्रीच्या वेळी मी माझ्या शय्येवर पडले असता,

ज्याच्यावर माझा जीव प्रेम करतो, त्याची उत्कठा मला लागली. मी त्यास उत्कठतेने शोधले; पण तो मला सापडला नाही. २ मी स्वतःशीच म्हणाले, मी उठून, शहरासभोवती, रस्त्यावर आणि चौकांत फिरून माझ्या प्राणप्रियाला शोधील. मी त्यास शोधले पण मला तो सापडला नाही. ३ शहरात पहारा देणाऱ्या पहारेकऱ्यांना मी सापडले. मी त्यांना विचारले, “माझ्या प्राणप्रियाला तुम्ही पाहिलेत का?” ४ मी पहारेकऱ्यांना सोडून निशाळे होते. इतक्यात ज्याच्यावर माझा जीव प्रेम करतो तो माझा प्राणप्रिय मला सापडला. मी त्यास धरले. मी त्यास जाऊ दिले नाही. मी त्यास माझ्या आईच्या धरी नेले. जिने माझे गर्भाधारण केले तिच्या खोलीत आणीपर्यंत मी त्यास सोडले नाही. ५ (ती स्त्री दुसऱ्या स्त्रीशी बोलत आहे) यरश्लेमेच्या कन्यानो, रानतल्या हरिणी आणि मृगी यांच्या साक्षीने मी शपथ घालून सांगते. आपचे प्रेम करणे संपत नाही, तोपर्यंत त्यामध्ये व्यत्यय आणू नका. ६ (ती तरुणी स्वतःशी बोलते) गंधरव स ऊ द्यापाच्याकडी सर्व चूर्णांनी सुवासिक द्रव्ये यांच्या सुंगान्दे अशी धुराच्या खांबासारखी, रानातून येणारी ती ही कोण आहे? ७ पाहा, ती शलमोनाची पालखी येत आहे. त्याच्यासभोवती साठ सैनिक आहेत, ते साठजण इसाएलाच्या सैनिकांपैकी आहेत. ८ ते सगळे निपुण लढवय्ये व तलवारधारी आहेत. रात्री येणाऱ्या कोणत्याही संकटाचा मुकाबला करायला ते तयार आहेत. ९ राजा शलमोनाने स्वतः: साठी लबानोनी लाकडाची पालखी तयार केली. १० त्याचे खांब चांदीचे केले. पाठ सोन्याची केली. वैठक जांभळ्या रंगाच्या कापाडाने मढवली. त्याचा अंतर्भाग यरश्लेमेच्या कन्यानी प्रेमाने सजवला आहे. ११ (ती स्त्री यरश्लेमेच्या स्त्रियांशी बोलत आहे) सीयोनेच्या कन्यानो बाहेर या, आणि राजा शलमोनाला पाहा. ज्या दिवशी त्याचे लग झाले, त्या दिवशी त्याच्या आईने त्याच्या मस्तकावर ठेवलेला मुकुट पाहा. त्या दिवशी तो खूप आनंदी होता.

४ (त्या स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलत आहे) आहा! प्रिये, तू सुंदर

आहेस! तू खूप सुंदर आहेस. तुझ्या बुराखाच्या आतून तुझे डोळे कबुतर असे आहेत. तुझे केस गिलाद पर्वताच्या उतारावरून जाणाऱ्या शेरड्याच्या कलपाप्रमाणे हेलकावणारे आहेत. २ लोकर कातरून धुतलेल्या मेंढ्या वर आल्या आहेत, ज्यातल्या प्रत्येकीस जुळे आहे. त्यांच्यापैकी कोणालाही हिरावून घेतलेले नाही. त्याच्या कलपासारखे तुझे दात आहेत. ३ तुझे

ओठ किरमिजी रंगाच्या धाम्याप्रमाणे आहेत. तुझे मुख सुंदर आहे. तुझ्या बुरुच्याच्या आत, तुझे गाल देन बाजू डाळिंबाच्या दोन फोटोप्रमाणे आहेत. ४ तुझी मान दविदाने शेसगारासाठी वांधलेल्या मनोन्याप्रमाणे आहे. ज्याच्यावर सैनिकांच्या एक हजार ढाली व कवचे लटकत आहेत. ५ हरीणीची जी जुळी, जे दोन पाडस कमलपुष्पांच्यामध्ये चरतात त्यांच्यासारखी तुझी दोन वक्षस्थळे आहेत. ६ दिवस शेवटच्या घटका मोजत आहेत आणि सावल्या दूर पलत आहेत. तेवढ्या वेळात मी त्या गंधरसाच्या पर्वतावर, ऊदाच्या टेकडीवर जाईन. ७ प्रिये, तू सगळीच फार सुंदर आहेस. तुझ्यात कुठेही काहीही दोष नाही. ८ लबोनान मधून माझ्या वधू, तू माझ्याबरोबर ये. लबोनानातून माझ्याबरोबर ये; अमानाच्या शिखरावरून माझ्याबरोबर ये, सनीर व हमेंन यांच्या शिखरावरून माझ्याबरोबर ये, सिंहाच्या गुहेनून, वित्त्याच्या पर्वतावरून माझ्याबरोबर ये. ९ अगे माझ्या बहिणी, माझ्या वधू, तुझे प्रेम फार सुंदर आहे. तुझे प्रेम द्वाक्षरासापेक्षा चांगले आहे. तुझ्या अत्तराचा वास इतर सुंगंधी द्रव्यापेक्षा चांगला आहे. ११ माझ्या वधू, तुझ्या ओठातून मध गळतो. तुझ्या जिभेखाली मध आणि दूध आहे. तुझ्या कफड्याना लबोनानाच्या वासासारखा गोड सुवास आहे. १२ माझ्या प्रिये, माझ्या वधू, तू तर बंद केलेल्या बागेसारखी आहेस. तू बंद असलेल्या इच्यासारखी, शिक्का कारंज्यासारखी आहेस. १३ तुझी रोपे मोलवान फुले असलेला डाळिंबाचा मळा अशी आहेत. त्यामध्ये कापाराची व जटामांसीची झाडे, १४ मेंटी, जटामांसी, केशर, वेखंड व दालचिनी इत्यादीनी भरलेल्या बागेसारखे आहेत. तुझे अवयव उदाची झाडे, गंधरस व अगरू व इतर सुंगंधी झाडांनी भरलेल्या बागेसारखे आहेत. १५ तू बागेतल्या कारंज्यासारखी, ताज्या पाण्याच्या विहिरीसारखी, लबोनानाच्या पर्वतावरून वाहात जाणाच्या पाण्यासारखी आहेस. १६ (तरुणी आपल्या प्रियकराबरोबर बोलते) उत्तरेकडच्या वाच्या, ऊठ! दक्षिणवाच्या ये, माझ्या बागेवरून वाहा. तिचा गोड सुंगंध सर्वत प्रसर. माझा सखा त्याच्या बागेत येवो आणि त्याच्या आवडीची फळे खावो.

७ (स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलत आहे) माझे बहिणी, माझे वधू, मी माझ्या बागेत गेलो. मी माझा गंधरस व माझी सुंगंधी द्रव्ये जमा केली आहेत. मी माझा मध मधाच्या पोळ्यासही खाल्ला आहे. मी माझा द्राक्षरस व दूध याली आहे. मित्रांनो, खा. माझ्या प्रियांनो; प्या, मनसोक्त प्या. २ (ती तरुणी स्वतःशी बोलते) मी झोपलेली आहे. पण माझे हृदय स्वप्नात जागे आहे. माझा प्रियकर दार वाजतो आणि म्हणतो, माझे बहिणी, माझ्या प्रिये, माझ्या कबुतरा, माझ्या विमले! माझे डोके दहिवराने ओले झाले आहे. माझे केस रातीच्या दवविद्युने ओलसर झाले आहेत. ३ (तरुण स्त्री स्वतःशी बोलते) मी माझा पीवाख काढून टाकला आहे. तो पुन्हा मी कसा अंगात घालू? मी माझे पाय धुतले आहेत. ते मी कसे मळवू? पण माझ्या प्रियकराने फरीतून हात घातला, आणि माझे हृदय त्याच्यासाठी कळवळले. ५ माझ्या प्रियकराला दार उघडायला मी उठले. तेव्हा माझ्या हातास दाराच्या कडीवरील गंधरस लागला. माझ्या बोटावरून त्याचा द्रव गळत होता. ६ मी माझ्या प्रियकरासाठी दार उघडले. पण माझा प्रियकर तोंड फिरवून निघून गेला होता. तो गेला तेव्हा माझा जीव गळून गेला. मी त्यास शोधले पण तो मला सापडला नाही. मी त्यास हाक मारली पण त्याने मला उत्तर दिले नाही. ७ शहरावर पहारा करणाऱ्या पहारेक्यांना मी दिसते. त्यांनी मला मारले, जन्खमी केले. कोटावरच्या पहारेक्यांनी माझा अंगरखा घेतला. ८ (ती स्त्री त्या शहरातील स्त्रियांशी बोलत आहे) यरुशलेमेच्या कन्यांनो! मी तुम्हास शपथ घालून सांगते, जर तुम्हास माझा प्रियकर सापडला, तर कूपाकरून त्यास सांगा की, मी प्रेमामुळे आजारी झाले आहे. ९ (त्या शहरातील स्त्रिया त्या तरुणींशी बोलत आहेत) अगे स्त्रियांतील सर्वात सुंदरी! तुझा प्रियकर इतर प्रियकरांहून

अधिक चांगला आहे तो कसा काय? तू आम्हास अशी शपथ घालतेस तर तुझ्या प्रियकरांत इतरापेक्षा अधिक ते काय आहे? १० (तरुणी त्या शहरातील स्त्रियांशी बोलत आहेत) माझा प्रियकर गोरापान व लालबुद आहे. तो दहा हजारात श्रेष्ठ आहे. ११ त्याचे मस्तक शुद्ध सोन्याप्रमाणे आहे. त्याचे केस कुरळे आहेत आणि डोंगमाकवळ्यासारखे काळे आहेत. १२ त्याचे डोळे झायाजवळ्या कबुतरासारखे आहेत, दुधात धुतलेल्या कबुतरासारखे आहेत, कोडणात जडलेल्या मोलवान खड्यासारखे आहेत. १३ त्याचे गाल सुंगंधी झाडाचे वाफे, सुंगंधी फुलझाडाचे ताटवे असे आहेत, अत्तरासाठी वापरण्यात येणाऱ्या फुलांसारखे आहेत. त्याचे ओठ कमलपुष्पाप्रमाणे असून त्यातून गंधरस स्वतो. १४ त्याचे हात रत्नांनी जडवलेल्या सोन्याच्या कांबीप्रमाणे आहेत. त्याचे पोट नीलमणी जडवलेल्या मऊ हस्तिदंदफलकासारखे आहे. १५ त्याचे पाय सोन्याचा पाया असलेल्या संगमरवरी खांबासारखे आहेत. त्याचे रुप लबानोनासारखे आहे. ते गंधसरू झाडासारखे उत्कृष्ट आहे. १६ होय, यरुशलेमेच्या कन्यांनो, माझा प्रियकर हाच माझा सखा आहे. त्याची वाणी सर्वात गोड आहे. तो सर्वस्वी सुंदर आहे.

८ (यरुशलेमेतील स्त्री तरुणीशी बोलत आहे) स्त्रियांतील सर्वात सुंदरी! तुझा प्रियकर कोठे गेला आहे? तुझा प्रियकर कोणत्या दिशेने गेला आहे म्हणजे, तुझ्याबरोबर आम्ही त्यास शोधावयाला येऊ? २ (ती तरुण स्त्री स्वतःशीच बोलते) माझा प्रियकर आपल्या बागेत सुंगंधी झाडांच्या वापर्याकडे, बागेत आपला कळप चारापला आणि कमळे वेचण्यास गेला आहे. ३ मी आपल्या प्रियकराची आहे. तो प्रियकर माझा आहे. तो आपला कळप कमलपुष्पात चारत आहे. ४ (स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलत आहे) माझ्या प्रिये, तू तिरसा नगरीप्रमाणे सुंदर आहेस. यरुशलेमेसारखी सुरूप आहेस. घजा फडकिवण्या सेनेसारखी भयकर आहेस. ५ तू आपले डोळे माझ्यापासून फिरीव, त्यांनी मला घाबरे केले आहे. जो शेरडांचा कळप गिलाद पर्वताच्या बाजूवर बसला आहे त्यासारखे तुझे केस आहेत. ६ ज्या मेंद्या धुतलेल्या जाऊन वरती आल्या आहेत, ज्यांतेच्या प्रत्येकीता जळे आहे, आणि ज्यांतली कोणी पिल्ले वेगळी झाली नाही, त्यांच्या कळपासारखे तुझे दात आहेत. ७ तुझ्या बुरुच्याच्या आत तुझी कानशिले डाळिंबाच्या फोटोंसारखी आहेत. ८ (स्त्रीचा प्रियकर स्वतःशी बोलतो) साठ राण्या आणि ऐशी उपराती, आणि अगिंत कुमारी असतील. ९ पण माझे कबुतर, माझी सर्वोत्कृष्ट एकच आहे, ती तिच्या आईची एकुलती एक विशेष मुलगी आहे, आपल्या जन्मीची आवडती आहे. माझ्या नगरातील कन्यांनी तिला पाहिले आणि तिला आशीर्वादित म्हटले, राण्यांनी आणि उपपत्नींसुधा तिची स्तुती केली. १० ती पहाटेप्रमाणे चमकते आहे, ती चंद्रासारखी सुंदर आहे. सूर्यासारखी तेजस्वी आहे; आणि आकाशातल्या सैन्याप्रमाणे भयकर आहे. ती पूर्णपूणे आकर्षित करून देणारी कोण आहे? ११ खोन्यातील हिरवीगर झाडेझुडपे बघायला, द्राक्षक्याचे वेळी फुलल्या आहेत की काय, डाळिंबांना फुले आले आहेत की काय, ते बघायला मी आक्रोडाच्या मळ्यातून गेले. १२ मी खूप आनंदीत होते, जसे मला राजपुत्राच्या रथात बसवले होते. १३ (त्या स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलत आहे) मागे फिर, परत ये, हे शुलेमकरिणी परिपूर्ण स्त्री, मागे फिर, मागे फिर म्हणजे आम्ही तुला बघू शकू, (ती तरुण स्त्री प्रियकराला म्हणते) त्या परिपूर्ण स्त्रीकडे तुम्ही टक लावून का पाहता? जसे मी दोन नृत्य करणाऱ्याच्या रंगेत नृत्य करत आहे काय?

१४ (त्या स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलतो) हे राजकन्ये, त्या चपलांमधे तुझे पाय सुंदर दिसतात. कुशल कारागिराच्या हाताच्या दागिन्यासारखा तुझ्या माडळ्यांचा बांक आहे. २ तुझी बेंगी गोल कपासासारखी आहे, त्यामध्ये मिश्र द्राक्षरसातील उणीच कथीही नसावी. तुझे पोट सभोवती कमलपुष्पे ठेवलेल्या गव्हाच्या राशीसारखे आहे. ३ तुझी वक्षस्थळे तरुण हरिणीच्या जुळ्या पाडसांसारखी आहेत. ४ तुझी मान हस्तिदंती मनोन्यासारखी आहे. तुझे डोळे

बाथ-रब्बीमच्या प्रवेशद्वाराजवळ असलेल्या हेशबोनच्या तळयांसारखे आहेत. तुझे नाक दिमिष्काकडे बघणा-न्या लबानोनाच्या मनो-न्यासारखे आहे. ५ तुझे मस्तक मर्मेलासारखे आहे; आणि तुझ्या मस्तकावरचे केस जांभल्या रेशमासारखे आहेत. तुझे लांब मोकळे केस राजालासुधा बांधून ठेवतात. ६ अगे प्रिये, आनंदाकरता तू किती सुंदर आदेस व किंती गोड आहेस. ७ तुझी उंची खजुरीच्या झाडासारखी आणि तुझे वक्ष त्याच्या फळांच्या घोसासारखे आहेत. ८ मी विचार केला, मी खजुरीच्या झाडावर घेणेन, त्याच्या फांद्याना धरीन. तुझी वक्षस्थळे द्राक्षाच्या घोसासारखी आणि तुझ्या श्वासाचा सुर्गंध सफरचंदासारखा असू दे. ९ तुझे चुंबन सर्वात उंची द्राक्षरसाप्रमाणे आहे. तो घशात नीत उतरतो व झोपलेल्याच्या ओठावरून सहज गळतो. १० (ती तरुण स्त्री आपल्या प्रियकराबोरबोर बोलते) मी आपल्या प्रियकराची आहे, त्याचे मन माझ्यावर बसले आहे. ११ माझ्या प्रियकरा, ये आपण बाहेर पटांगांत जाऊ. आपण खेड्यात रात्र घालवू. १२ आपण सकाळी लवकर उठून द्राक्षाच्या मळ्यात जाऊ. द्राक्षाच्या वेली फुलल्या आहेत की नाहीत ते पाहू. आणि जर डाळिंब बहरत असतील तर प्रियकरा, तेथे मी तुला माझे प्रेम अर्पण करीन. १३ पुत्रदात्रीचा सुवास सुटला आहे, आणि आपल्या दाराजवळ नाना प्रकारची नव्या जुन्या बारांची उत्तम फळे आली आहेत. माझ्या प्राणप्रिया ती मी तुझ्यासाठी जतन करून ठेवली आहेत.

C (तरुण स्त्री आपल्या प्रियकराबोरबोर बोलते) माझ्या आईचे स्तनपान केलेल्या माझ्या बंधूसारखा तू असतास तर किती बरे होते. तू मला बाहेर भेटल्यास मी तुझे चुंबन घेतले असते आणि मग माझा कोणीही अपमान केला नसता. २ मी तुला माझ्याबोरबोर चालवून आईच्या घरात आणले असते. तू मला शिकवले असते. मी तुला मसाला घातलेला द्राक्षरस आणि माझ्या डाळिंबाचा रस प्यायला दिला असता. ३ त्याचा डावा हात माझ्या डोक्याखाली असता आणि त्याचा उजवा हात मला आलिंगन देत असता. ४ (ती स्त्री दुसऱ्या स्त्रीशी बोलते) यरुशलेमेच्या कन्यांनो, मी तुम्हास शपथ घालते. माझ्या प्रेमानंदात व्यत्यय आणू नका. समाधान होईपर्यंत राहू द्या. ५ (यरुशलेमेतील स्त्री बोलते) आपल्या प्रियकरावर टेकत रानातून येणारी ही स्त्री कोण आहे? (ती तरुण स्त्री आपल्या प्रियकराशी बोलते) मी तुला सफरचंदाच्या झाडाखाली उठवले, तेथे तुझ्या आईने तुझे गर्भधारण केले, तेथे तिने तुला जन्म दिला, ती तुला प्रसवली. ६ तू आपल्या हृदयावर शिक्क्याप्रमाणे, आपल्या बाहूवर शिक्क्यासारखी मला ठेव. कारण प्रेम मृत्यूसारखे शर्कीशाली आहे. प्रेमसंशय मृतलोकासारखा कठोर आहे. त्याची ज्ञाला, अनीज्ञालेसारखी, किंबुना प्रदीप केलेला तो अनीच आहे. (Sheol h7585) ७ असले प्रेम महाजलांच्यानेही विज्ञवारार नाही. महापुरांनी तिला बुडवून टाकिता येणार नाही. जरी मनुष्याने प्रेमासाठी आपल्या घरची सगळी संपत्ती दिली तरी, ती त्यापुढे अगदी तुच्छ होय. ८ (त्या तरुण स्त्रीचा बंधू त्यांच्या विषयी बोलतो) आम्हास एक लहान बहीण आहे, आणि तिच्या वक्षस्थळांची अजून पूर्ण वाढ झालेली नाही. आमच्या या बहिणीस लग्नाची मागणी होईल त्या दिवरी आम्ही काय करावे? ९ ती जर भिंत असती तर, आम्ही तिच्याभोवती चांदीचा मनोरा उभारला असता. ती जर दार असती तर, आम्ही तिच्याभोवती आम्ही गंधसरूच्या फळयांनी झाकले असते. १० (ती तरुण स्त्री स्वतःशीच बोलते) मी भिंत आहे आणि माझी वक्षस्थळे बुरुजासारखे होते. म्हणून मी आपल्या प्रियकराच्या दृष्टीने पूर्ण समाधानी आहे. ११ (ती तरुणी स्वतःशी बोलते) बाल-हामोन येथे शलमोनाचा एक द्राक्षाचा मळा होता. त्याने तो मळा राखणाऱ्यांच्या स्वाधीन केला, त्याच्या फळांसाठी प्रत्येकाला एक हजार रेकेल द्यावे लागत. १२ माझाही एक द्राक्षीचा मळा आहे. तो माझाच आहे तो माझ्यापुढे आहे. हे शलमोना, त्याचे हजार तुझे होतील, आणि दोनशे जो राखतात त्यांचे होतील. १३ (स्त्रीचा प्रियकर तिच्याशी बोलत आहे.) जी तू बागेत राहतेस. त्या तुझ्या मैत्रिणी

तुझ्या आवाज ऐकत आहेत. मलाही तो ऐकू दे! १४ (ती तरुण स्त्री तिच्या प्रियकराशी बोलते) माझ्या प्रियकरा त्वरा कर. सुर्गंधी झाडांच्या पर्वतावर हरीणासारखा, तरुण हरीणीच्या पाडसासारखा तू हो.

यशया

१ आमोज याचा मुलगा यशया द्याने यहूदा व यस्खलेम ह्याविषयी उज्जीया,

योथाम, आहाज व हिज्किया या यहूदी राजांच्या कालकिर्दीच्या काळात पुढे घडून येणाऱ्या गोर्टीविषयीचा दृष्टांत पाहिला. २ हे आकाशा, ऐक आणि हे पृथी लक्ष्यपूर्वक कान दें; कारण परमेश्वर हे बोलला आहे: “मी लेकरांचे पालनपोषण करून त्यांना वाढविले, परंतु त्यांनी मजविरुद्ध बंडखोरी केली. ३ बैल आपल्या धन्याला ओळखतो, आणि गाढव आपल्या मालाकाचे खाण्याचे कुंड ओळखतो, परंतु इसाएल ओळखत नाही, इसाएलास समजत नाही.” ४ अहाहाह! हे राष्ट्र, पापी, दुष्कृत्यांच्या भाराने खाली दबलेले लोक, दुष्ट जनांची संतती, भ्रष्टाचाराने वागणारी मुळे! त्यांनी परमेश्वरास सोडून दिले आहे, इसाएलाच्या पवित्र परमेश्वरास त्यांनी तुच्छ लेखले आहे. त्यांनी स्वतः त्याच्यापासून दूऱ केले आहे. ५ तुम्ही अजूनही का मार खाता? तुम्ही अधिकाधिक बंड का करता? तुमचे संपूर्ण मस्तक आजारी व संपूर्ण अंतःकरण कमकुवत आहे. ६ पायाच्या तळव्यापायापासून डोक्यापायर्यंत ज्याला दुखापत झाली नाही असा भाग राहीला नाही; फक्त जखमा व घाव आणि ताज्ज्या उघडवा जखमा आहेत; त्या स्वच्छ केल्या नाहीत, पट्टी बाधून त्या झाकल्याही नाहीत किंवा तेलाने उपचार केला नाही. ७ तुमचा ओसाड झाला आहे; तुमची नगरे जळून गेली आहेत. तुमच्या देखत परकीयांनी तुमची शेते उद्धस्त केली आहेत. परकीयांनी ती नासधूस करून, उल्थून सोडून दिली आहेत. ८ सियोनाची कन्या ही द्वाक्षाच्या मळ्यातील खोपटीसारखी, काकडीच्या बागेतील पडवीसारखी, वेढा दिलेल्या नगरासारखी झाली आहे. ९ जर सेनाधीश परमेश्वराने आम्हासाठी थोडेही शिल्लक ठेवले नसते तर आमची अवस्था सदोम व गमोरा या नगरासारखी झाली असती. १० सदोमाच्या अधिकाच्यांनो, परमेश्वराचा वचन ऐका; गमोराच्या लोकांनो आमच्या देवाच्या नियमशस्त्राकडे लक्ष्य द्या. ११ परमेश्वर म्हणतो, “तुमचे असंख्य ज्यवली माझ्या काय कामाचे? जळालेल्या मेंदरांची अरपणे, प्राण्यांची चरवी ही मला आता पुरेशी झाली आहेत; आणि तसेच बैल, कोंकरे, किंवा शेळ्या यांच्या रक्ताने मला संतोष होत नाही”, १२ जेकडा तुम्ही मजसमोर सादर होण्यास येता, माझी अंगें पापल्या पायाखाली तुडविता? असे करण्यास तुम्हास कोणी सापितले? १३ पुन्हा निर्थक असी अरपणे आणु नका; धुपाचा मला तिटकारा आहे. तुमचे नवचंद्रदर्दन व शब्दाथ मेंगे, असे पापी मेंगे मी खपवून घेत नाही. १४ तुमची चंद्रदर्शने व तुम्ही नेमलेले सण यांचा माझा जीव द्रेष करतो; त्यांचे मला ओळे झाले आहे; तो सहन करून मी थधकलो आहे. १५ म्हणून जेव्हा तुम्ही प्राथर्नेत हात पसरता, तेव्हा मी आपले डोळे तुहुपासून झाकीन; जरी तुम्ही पुष्कळ प्रार्थना केल्या, तरीही मी त्या ऐकणार नाही; तुमचे हात निष्पांच्या घाताच्या रक्ताने पूर्णपणे भरले आहेत. १६ स्वतःला धुवा, स्वच्छ करा; तुमची दुष्ट कृत्ये माझ्या नजरेपासून नाहीशी करा; वार्ड करणे सोडा; १७ चांगले करण्यास शिका; न्याय मिळवा, पीडितांची मदत करा, पितृहीनांना न्याय द्या, विधवांचे रक्षण करा. १८ परमेश्वर म्हणतो, “आता या, व एकमेकांशी संवाद करून हे जाणून घ्या; जरी तुमची पातके लाखेसारखी लाल असली, तरीही ती बर्फाप्रिमाणे शुभ्र होतील; जरी ती किरमजी रंगासारखी लाल असली, तरी ती शुभ्र लोकरीसारखी होतील. १९ जर तुमची इच्छा असेल व तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळाल, तर तुम्हास या भूमीपासून चांगले खावयास मिळेल. २० परंतु जर तुम्ही नाकाराल व बंड कराल, तर तलवार तुमचा नाश करील,” कारण परमेश्वर आपल्या मुखाने हे बोलला आहे. २१ विश्वासून नागरी वेश्या कशी झाली! ती जी की पूर्णपणे न्यायी होती, धार्मिकतेने परिपूर्ण होती, पण ती आज खुन्यांनी भूस्त गेली आहे. २२ तुमची चांदी अशुद्ध झाली आहे, तुमच्या द्राक्षरसात पाणी मिसळले आहे. २३ तुमचे सरदार बंडखोर व चोरांचे साथीदार आहेत; प्रत्येकाला लाच घेणे प्रिय

आणि नजराण्यांच्या मागे धावणे आवडते. ते अनाथांचे रक्षण करीत नाहीत किंवा विधवांची कायदेशीर दयेची बाजूही घेत नाहीत. २४ यांकरीताच प्रभू, सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा सामर्थ्यशाली देव हे म्हणतो की: “त्यांचा नाश होवो! मी माझ्या विरोधकांचा सूड घेईन, आणि माझ्या शत्रू विरुद्ध मी स्वतः बदला घेईन; २५ मी तुझविरुद्ध आपला हात वळवून, तुझे शुद्धीकरण करून तुझ्यातील निषयोगी गोषी काढून सर्व प्रकारी अशुद्धता दूर करीन. २६ मी तुझे सर्व न्यायांची पूर्वी जसे होते तसे करीन, तुझे सर्व सल्लागार सुरवातीस जसे होते तसे करीन, त्यानंतर तुला नीतिमानांची विश्वासू नगरी म्हणतील.” २७ सियोनेचा न्यायाने उद्धार होईल व तिच्यातील पश्चातापी लोकांचा धार्मिकतेने उद्धार होईल. २८ बंडखोर व पापी यांचा एकत्र चुराडा होईल व ज्यांनी परमेश्वराचा त्याग केला त्यांचाही तसाच चुराडा होईल. २९ “तुम्हास पवित्र वाटणाऱ्या एलाच्या झाडाची तुम्हास लाज वाटेल, आणि तुम्ही निवडलेल्या बागा तुम्हास लज्जास्पद होतील. ३० कारण तुम्ही पाने कोमजलेल्या एलाच्या झाडाप्रमाणे, व पाणी नसलेल्या बागेसारख्ये क्ळाल. ३१ बलाढ्य मनुष्य वाळलेल्या झाडाच्या ढिलपीप्रमाणे दुर्बल होईल व त्याची कामे जाळाच्या लहानशा ठिणगीसारखी राहील; ती दोन्ही एकत्र जाळण्यात येतील, तो त्यास कोणीही विझवणार नाही.”

२ यस्खलेम व यहूदा याविषयीच्या गोषी दृष्टांताद्वारे आमोज याचा मुलगा झाला आहे; तुमची नगरे जळून गेली आहेत. तुमच्या देखत परकीयांनी तुमची शेते उद्धस्त केली आहेत. परकीयांनी ती नासधूस करून, उल्थून सोडून दिली आहेत. ८ सियोनाची कन्या ही द्वाक्षाच्या मळ्यातील खोपटीसारखी, काकडीच्या बागेतील पडवीसारखी, वेढा दिलेल्या नगरासारखी झाली आहे. ९ जर सेनाधीश परमेश्वराने आम्हासाठी थोडेही शिल्लक ठेवले नसते तर आमची अवस्था सदोम व गमोरा या नगरासारखी झाली असती. १० सदोमाच्या अधिकाच्यांनो, परमेश्वराचा वचन ऐका; गमोराच्या लोकांनो आमच्या देवाच्या नियमशस्त्राकडे लक्ष्य द्या. ११ परमेश्वर म्हणतो, “तुमचे असंख्य ज्यवली माझ्या काय कामाचे? जळालेल्या मेंदरांची अरपणे, प्राण्यांची चरवी ही मला आता पुरेशी झाली आहेत; आणि तसेच बैल, कोंकरे, किंवा शेळ्या यांच्या रक्ताने मला संतोष होत नाही”, १२ जेकडा तुम्ही मजसमोर सादर होण्यास येता, माझी अंगें पापल्या पायाखाली तुडविता? असे करण्यास तुम्हास कोणी सापितले? १३ पुन्हा निर्थक असी अरपणे आणु नका; धुपाचा मला तिटकारा आहे. तुमचे नवचंद्रदर्दन व शब्दाथ मेंगे, असे पापी मेंगे मी खपवून घेत नाही. १४ तुमची चंद्रदर्शने व तुम्ही नेमलेले सण यांचा माझा जीव द्रेष करतो; त्यांचे मला ओळे झाले आहे; तो सहन करून मी थधकलो आहे. १५ म्हणून जेव्हा तुम्ही प्राथर्नेत हात पसरता, तेव्हा मी आपले डोळे तुहुपासून झाकीन; जरी तुम्ही पुष्कळ प्रार्थना केल्या, तरीही मी त्या ऐकणार नाही; तुमचे हात निष्पांच्या घाताच्या रक्ताने पूर्णपणे भरले आहेत. १६ स्वतःला धुवा, स्वच्छ करा; तुमची दुष्ट कृत्ये माझ्या नजरेपासून नाहीशी करा; वार्ड करणे सोडा; १७ चांगले करण्यास शिका; न्याय मिळवा, पीडितांची मदत करा, पितृहीनांना न्याय द्या, विधवांचे रक्षण करा. १८ परमेश्वर म्हणतो, “आता या, व एकमेकांशी संवाद करून हे जाणून घ्या; जरी तुमची पातके लाखेसारखी लाल असली, तरीही ती बर्फाप्रिमाणे शुभ्र होतील; जरी ती किरमजी रंगासारखी लाल असली, तरी ती शुभ्र लोकरीसारखी होतील. १९ जर तुमची इच्छा असेल व तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळाल, तर तुम्हास या भूमीपासून चांगले खावयास मिळेल. २० परंतु जर तुम्ही नाकाराल व बंड कराल, तर तलवार तुमचा नाश करील,” कारण परमेश्वर आपल्या मुखाने हे बोलला आहे. २१ विश्वासून नागरी वेश्या कशी झाली! ती जी की पूर्णपणे न्यायी होती, धार्मिकतेने परिपूर्ण होती, पण ती आज खुन्यांनी भूस्त गेली आहे. २२ तुमची चांदी अशुद्ध झाली आहे, तुमच्या द्राक्षरसात पाणी मिसळले आहे. २३ तुमचे सरदार बंडखोर व चोरांचे साथीदार आहेत; प्रत्येकाला लाच घेणे प्रिय

त्याच्या तेजाच्या भव्यतेमुळे लोक खडकातील गुहेत व जमिनीतील भगदाडात शिरतील. २० त्या दिवशी लोक त्यांच्या चांदीच्या व सोन्याच्या मूर्तीं ज्या त्यांनी त्यांची पूजा करावयास बनविल्या त्या दूरे केकून देतील, ते त्या मूर्तीं दूरवर उंदरांजवळ व वटवाघूल यांच्याकडे केकून देतील. २१ जेव्हा परमेश्वर पृथ्वीला घाबरून सोडण्यास उठेल, तेव्हा परमेश्वराच्या भयावह कृतीमुळे व त्याच्या तेजामुळे लोक खडकाच्या गुहेत व जीर्ण होऊन फुलेल्या खडकाच्या कपारीत शिरतील. २२ ज्याचे जीवन नाकपुड्यातील श्वासात आहे, त्या मनुष्यावर विश्वास ठेवण्याचे थांबवा, कारण त्यास काय जमेस धरायचे?

३ पाहा, प्रभू, सेनाथीश परमेश्वर, यस्तालेम व यहूदा यांच्यापासून आधार व टेका काढून घेत आहे, म्हणजे भाकरीचा संपूर्ण साठा आणि संपूर्ण पाणी पुरवठा काढून घेत आहे; २ शतीमान पुरुष, योद्धा, न्यायधीश, संदेश, ज्योतिषी, वडील, ३ पन्नासांचा कपातान, प्रतिष्ठित नागरिक, मंत्री, कूशल कारागीर व निपुण जादूगार. ४ “मी फक्त युवकास त्यांचे अधिकारी न्हूनून नेमीन, आणि युवक त्यांच्यावर राज्य करतील. ५ सर्व लोक डदपशाहीमुळे धास्तावतील; प्रत्येकजण दुसऱ्यामुळे, प्रत्येक व्यक्ती त्याच्या शेजाच्यामुळे, लेकरे उद्घामपणे वयोवुद्धांचा विरोध करतील, अथेगती झालेले प्रतिष्ठीतांना आव्हान करतील. ६ आपल्या वडिलाच्याच घरात कोणी आपल्या भावाला जबरदस्तीने म्हणेल, आणि तुझ्याजवळ झागा आहे; तू आमचा शासक हो व तुझ्या हाताखाली हे नाश होऊ दे. ७ त्या दिवशी तो औरडून म्हणेल, “मी बरे करणारा होणार नाही, माझ्याजवळ भाकरी व वस्त्रही नाहीत, तुम्ही मला लोकांचा शासक करू नका.” ८ कारण यस्तालेमेचा नाश झाला आहे, व यहूदा पतन पावला आहे, कारण त्यांचे बोलणे व कृती परमेश्वराच्या विरोधात आहे, त्याच्या उच्च अधिकाराचा अपमान करत आहे. ९ त्यांच्या चैह्यावरील हावभाव त्यांच्याच विरुद्ध साक्ष देतात; आणि सदोमाप्रमाणे ते त्यांच्या पापाविषयीच्या गोष्टी संगतात; ते त्या लपवीत नाहीत. त्यांचा नाश होवो! कारण त्यांनी स्वतःवर आपत्ती आणली आहे. १० नीतीमानास सांगा कि त्यांचे भले होईल; कारण ते आपल्या कृतींचे फळ खातील. ११ पाप्याचा नाश होवो! त्याचे वाईट होईल, कारण त्याने आपल्या हाताने जे केले, ते त्यास मिळेल. १२ माझ्या लोकांनो; लेकरे तुम्हावर जुलूम करतात व स्त्रिया त्यांच्यावर राज्य करतात. माझ्या लोकांनो, तुमचे पुढरी तुम्हास योग्य मार्गापासून दूर नेतात, व तुमच्या मार्गाविषयी तुम्हास गोंधलात टाकतात. १३ परमेश्वर न्याय करण्याकरिता न्यायसभेत उभा राहिला आहे, त्याच्या लोकांचा न्याय करण्याकरिता तो उभा राहिला आहे. १४ परमेश्वर वडील जन व त्याच्या लोकांचे अधिकारी यांच्यावर न्याय प्रकट करील. तुम्ही द्राक्षीचा मळा खाऊन टाकला आहे; गरिबांची लुटलेली मालमत्ता तुमच्या घरांमध्ये आहे. १५ तुम्ही माझ्या लोकांचा संपूर्ण नाश का करीता व गरिबांना अतिशय यातना का देता? असे प्रभू, सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो. १६ परमेश्वर म्हणतो सियोनेच्या कन्न्या अहवारी आहेत, आणि त्या ताठ मानेने आपले डोके उंचावून चालतात व आपल्या डोळ्यांनी प्रणवेशा करतात, जाताना त्या चोंचांदळपणा करतात व आपल्या पायांनी पैंजांचा रुणझूण आवाज करतात. १७ म्हणून सियोनेच्या कन्न्यांच्या डोक्यात प्रभू देव रोगग्रस्त खरूज उत्पन्न करील, आणि परमेश्वर त्यांचे टक्कल करील. १८ त्या दिवशी प्रभू त्यांचे सुंदर असे पायातील दागिने, डोक्याचे बंध, गळयातील चंद्रकोरी हार, १९ कफणुले, कंकणे, आणि घुंगट; २० शिरभूषणे, पैंजाणे, कमरघडे, सुगंधी द्रव्यांचा डब्बा, आणि भाग्यवान आकर्षणे काढून टाकील. २१ तो अंगठ्या, नथी दागिने; २२ सणाचे वस्त्रे, आवरणे, ओढण्या, हातातील बटवे; २३ हातातले आरसे, तलम सणाचे वस्त्र, डोक्यावरील वस्त्रे, आणि ओढण्या काढून टाकील. २४ तेथे गोड सुंगंधा ऐवजी दुर्घट; कमरपट्ट्या ऐवजी रस्सी, आकर्षक केशरचने ऐवजी टक्कल, झाग्याऐवजी तरटाचे वस्त्र, आणि सौंदर्याच्या जागी डाग राहीतल. २५ तुझे पुरुष तलवारीने पडतील व वीर पुरुष युद्धात पाडले जातील. २६

यस्तालेमेच्या वेशी शोक व विलाप करतील; आणि ती एकटी असेल व जमिनीवर बसून राहील.

४ त्या दिवशी सात स्त्रिया एका पुरुषाला ताब्यात घेऊन म्हणतील आमचे

स्वतःचेच अन्न आम्ही खाऊ, आमचे स्वतःचेच कपडे आम्ही घालू परंतु आमची लज्जा दूर करण्याकरिता आम्हास तुझे नाव भेजू दे. २ त्या दिवशी परमेश्वराचे रोपेटे सुंदर व गौरवी होईल. इसाएलात राहणाच्याकरिता भूमीचे फळ चिवाई व अनंददायी होईल. ३ यानंतर जो कोणी सियोनात राहील, जो कोणी यस्तालेमेत बाकी राहील, प्रत्येक जण जो कोणी येस्तालेमेत जिवंत असा गणला जाईल त्यास पवित्र असे म्हणतील, ४ ज्या वेळेस परमेश्वर सियोनेच्या कन्न्यांची अशुद्धता दूर करेल, आणि यस्तालेमेच्या गर्भातील रक्काचे डाग त्याच्या न्यायाच्या आत्म्याने व ज्वलंत अनीच्या आत्म्याने स्वच्छ करील तेव्हा हे होईल. ५ नंतर परमेश्वर सियोन वर्वातच्या संपूर्ण जागेवर व तिच्या मेळ्यांच्या जागेवर दिवसा ढाव व धूर, आणि रात्री जळत्या अनीच्या ज्वालेचा प्रकाश, परमेश्वराच्या वैभवाचे छत, निमणि करील. ६ दिवसा उष्णतेपासून आश्रयासाठी सावली व आसरा, आणि वादळ व पाऊस यापासून आच्छादन असे ते होईल.

५ मला माझ्या प्रियासाठी गाणे गाऊ द्या, माझ्या प्रियाच्या

द्राक्षमळ्याविषयीचे हे गीत आहे. माझ्या प्रियाच्या द्राक्षमळा अतिशय सुपीक डोंगारावर आहे. २ माझ्या मित्राने खणून जमीन साफक्सूफ केली. तिच्यामध्ये अतिशय उत्तम प्रतीच्या द्राक्षाची लागवड केली. त्याने मळ्याच्या मध्यभागी एक टेह्लणी बुरुज बांधला आणि त्यामध्ये द्राक्षकुंडीहू खणले, मग त्याने द्राक्षे द्यावी या अपेक्षेत होता पण त्यातून रानद्राक्षे निघाली. ३ म्हणून आता, “यक्षलेमेच्याद्य राहणाच्यानो व यहूदातल्या पुरुषांनो, माझा आणि माझ्या द्राक्षमळ्याचा न्याय करा. ४ मी माझ्या द्राक्षमळ्यासाठी जे केले आहे, त्यापेक्षा मी आणखी करायला पाहीजे असते? चांगले द्राक्ष यावे म्हणून मी त्याकडे पाहिले असता, त्याने का रानद्राक्षे उत्पन्न केले? ५ आता मी माझ्या द्राक्षमळ्याचे काय कराणार आहे ते तुम्हास सांगतो. मळ्याच्या संरक्षणासाठी लावलेले काटिरी कुंपण काढीन. मी त्यास कुरण असे करीन, त्याच्या आवाराची दगडी भिंत फोडून टाकील आणि ती पायाने तुडवीली जाईल. ६ मी तो उजाड करीन, त्यास खच्ची कराणार नाहीत व कुदळणार नाहीत, पण तण व काटेकुटे फुटतील, तेथे पाऊस न पाडण्याची मी ढगांना आज्ञा करीन.” ७ कारण सेनाथीश परमेश्वराचा द्राक्षमळा म्हणजे इसाएल घराणे होय. आणि यहूदाचे पुरुष हे त्यातील अनंददायी लागवड होय. त्याने न्यायाची वाट पाहिली, परंतु त्यापेक्जी, मदतीचा आक्रोश आढळून आला. ८ जे घराला घर आणि आपण देशमध्ये रहावे म्हणून जागा न उरेपर्यंत शेताला शेत लावतात, त्यांना हाय हाय! ९ सेनाथीश परमेश्वर माझ्यासी बोलला, “तेथे खूप घेरे रिकामी होतील, मोठी व सुंदर घेरे राहणाच्यांशिवाय ओसाड पडतील. १० दहा एकर द्राक्षमळा एक बाढ रस देईल, आणि एक होमर वी केवळ एक एफा उपज देईल. ११ सकाळी उठून म्याच्या शोधास लागणाच्यानो तुम्हास हाय हाय! जे तुम्ही म्याचानाने धूद होऊन रात्री उशिरापर्यंत जागत राहता. १२ मध्य, सारंगी, डफ, बासरी आणि इतर वाढे यांच्या संगतीत तुम्ही मेजवाच्या करता पण त्यांना परमेश्वराची कार्ये त्यांना दिसत नाहीत, किंवा त्याच्या हातवी कामे ते विचारात घेत नाहीत. १३ यास्तव माझे लोक ज्ञानाच्या अभवामुळे पाडावपणां गेले आहेत, त्यांचे अधिकारी भुकेले आहेत आणि त्यांच्या समुदायाला पिण्यास पाणी नाही. १४ यास्तव मृत्यूने आपली भुक वाढवली आहे. आणि त्यांचे उत्तम लोक, त्यांचा समुदाय, त्यांचे अधिकारी, आणि त्यांची अनंदी, हे अधोलोकात जातील.” (Sheol h7585) १५ मनुष्यास खाली आणले आहे, महान मनुष्य नम्र केला गेला आहे, आणि गर्वीष्ठांचे डोळे

खालावले आहेत. १६ सेनाथीश परमेश्वर आपल्या न्यायात उंचावला जातो, आणि देव जो पवित्र आहे आपल्या न्यायीपणा द्वारे आपणाला पवित्र प्रकट करतो. १७ मग मेंद्या त्याच्या कुरणात असल्यासारखे चरतील, आणि श्रीमंतांच्या ओसाड भूमीवर कोके चरतील. १८ जे रितेपणाच्या दोयांनी अन्याय ओढतात आणि जे गाडीच्या दोयांनी पाप ओढतात त्यांना हाय हाय! १९ जे असे म्हणतात, “देव घाई करो, तो तरीत कृती करो, म्हणजे आम्ही ते झालेले पाहू, आणि इसाएलाच्या पवित्राच्या योजना आकार घेऊन येवोत, म्हणजे त्या आम्ही जाणावे. त्यांना हाय हाय!” २० जे चांगल्यास वाईट आणि वाईटास चांगले म्हणतात. ते प्रकाशाला अंधार व अंधाराला प्रकाश म्हणून त्याचे प्रतिनिधित्व करतात, जे कङ्गुपणाला गोड असे व गोडला कङ्गु असे सादर करतात, त्यांना हाय हाय! २१ जे स्वतः च्या नजरेत आपणास शहाणे समजतात आणि आपल्या मताने विचारवत आहेत त्यांना हाय हाय! २२ जे मध्य पिण्यामध्ये विजेते आहेत आणि मध्याचे मिश्रण करण्यात जे प्रवीण आहेत, त्यांना हाय हाय! २३ जे पैशासाठी दुश्लाला न्यायी ठरवितात, आणि निर्दोषाला त्याच्या अधिकारांपासून वचित ठेवतात, त्यांना हाय हाय! २४ यास्तव ज्याप्रमाणे आग धसकट खाउन टाकते आणि जसे सुके गवत आपीच्या जाळात राख होऊन पडते, त्याप्रमाणे त्यांचे मूळ कुणिणार आणि त्यांचा बहर धूळीसारखा उडला जाईल. कारण त्यांनी सेनाधीश परमेश्वराची आज्ञा मानण्यास, नकार दिला आणि इसाएलाच्या पवित्र देवाच्या संदेशाचा त्यांनी तिरस्कार केला. २५ म्हणून परमेश्वराचा क्रोध त्याच्या लोकांवर पेटला आहे, आणि त्याने आपला हात, त्यांच्यावर उगासून त्यांना शिक्षा केली आहे. डोंगरसुधा भीतीने कापले आहेत आणि त्यांची मृतदेह कच्याप्रमाणे रस्त्यावर पडली आहेत. हे सर्व असूनही देवाचा राग शात झाला नाही, पण त्याचा हात लोकांस शिक्षा करण्याकरीता उगरलेलाच राहील. २६ तो दूरच्या राशींना खूण म्हणून झेंडा उंच करील आणि पृथीवीवरच्यांसाठी तो शीळ वाजवील, पाहा ते त्वरेने आणि तातडीने येत आहेत. २७ त्यांच्या मध्ये कोणीच थकलेला व ठेच लागलेला असणार नाही, त्यांचा कमरबंद कंधीच सैल पटणार नाही, आणि त्यांच्या पादांगांचे बंद कंधीच तुटपणार नाहीत. २८ त्यांचे बाण तीक्ष्ण आहेत आणि त्यांचे धनुष्ये वाकलेली आहेत. त्यांच्या घोड्यांचे खूर गारगोटी सराखे आहेत आणि त्यांच्या रथाचे चाक वाढला प्रमाणे आहेत. २९ त्यांची गर्जना जणकाय सिंहाच्या गजनिसारखी असणार, तरुण सिंहासारखे ते गर्जना करतील. ते गर्जतील आणि आपल्या भक्ष्याला पकडून खेचत नेतील, वाचवणारा कोणीच नसेल. ३० त्या दिवरी जसा समुद्रगर्जन करतो त्या प्रमाणे ते आपल्या भक्ष्याच्या विसरूद्ध गर्जना करतील. जर कोणी भूमिकडे दृढी लावली तर पाहा अंधार व संकट आणि तिच्यावरील अभानी प्रकाश जाऊन अंधार झालेला आहे.

६ उज्जीया राजा मरण पावला त्या वर्षी मी प्रभूला सिंहांसनावर बसलेले पाहीले; तो उंच आणि उंच चढविलेला होता; आणि त्याच्या झाग्याच्या सोग्यांनी मंदीर भरून गेले होते. २ त्याच्याबाजूला सराफिम होते; प्रत्येकाला सहा पंख होते; दोहोंनी प्रत्येकजण आपला चेहरा झाकीत; आणि दोहोंनी आपले पाय झाकी; आणि दोहोंनी उडे. ३ प्रत्येकजण दुसऱ्याला हाक मारीत आणि म्हणत, “पावित्र, पवित्र, पवित्र, सेनाधीश परमेश्वर! त्याच्या गौरवाने सर्व पृथी भरून गेली आहे.” ४ जे कोणी घोषणा करीत होते त्यांच्या वाणीने दरवाजे व उंबरठे हादरले, आणि मंदिर धुग्याने भरून गेले. ५ तेव्हा मी म्हणालो, “मला हाय हाय आहे! कारण मी आता मरणार आहे. कारण मी अशुद्ध ओठांचा मनुष्य आहे, आणि मी अशुद्ध ओठांच्या लोकात राहतो, कारण माझ्या डोळ्यांनी राजाला, परमेश्वरास, सेनाधीश परमेश्वरास पाहीले आहे.” ६ मग सराफिमामधील एक माझ्याकडे उडत आला; त्याच्या हातात एक धगधगीत इंगल होता, तो त्याने एका विमुद्याने वेदीवरून उचलला होता. ७ त्याने तो माझ्या तोंडाला स्पर्श केले आणि म्हटले, “बघ, ह्याने तुझ्या ओठांना

स्पर्श केला आहे; तुझा दोष काढून टाकण्यात आला आहे आणि तुझ्या पापाची भरपाई झाली आहे.” ८ मी प्रभूची वाणी बोलताना ऐकली ती अशी, “मी कोणाला पाठवू; आमच्यासाठी कोण जाईल?” मग मी म्हणालो, “मी येथे आहे; मला पाठवू.” ९ तो म्हणाला, “जा आणि या लोकांस सांग, ऐका, पण समून नका; पाहा, पण ग्रहण करू नका. १० त्यांनी डोळ्यांनी पाहू नये किंवा कानांनी ऐकू नये आणि त्याच्या हृदयाने समूजू नये, आणि मग पुढ्हा वळू नये व व बरे होऊ नये म्हणून या लोकाचे हृदय कठीण कर, आणि त्यांचे कान बहीरे, आणि डोळे आंधळे कर.” ११ तेव्हा मी म्हटले, “प्रभू असे किती वेळपर्यंत?” त्याने उत्तर दिले, “नगरे चिरडून उधवस्त आणि रिहावाशांविरहित होईपर्यंत, आणि घरे लोकविरहीत व जमीन उजाड वैरापूर होईपर्यंत, १२ आणि परमेश्वर लोकांस खूप दूर घालवून देईपर्यंत आणि देशात एकाकीपण येईपर्यंत. १३ तेथे दहा टक्के जरी उरले तरी पुढा ते नगर नाश होईल.” तरी एला किंवा अल्लोन ही झाडे तोडल्यावर त्यांचा बुंधा राहतो त्याच्या बुंध्यात पवित्र बीज आहे.

७ यूहूदाचा राजा आहाज, जो योथामाचा पुत्र व योथाम हा उज्जीयाचा पुत्र, त्याच्या कारकीर्दित अरामाचा राजा रसीन व इस्साएलाचा राजा पेकह, जे रमाल्याचा पुत्र, हे येश्वलेमावर लडाई करण्याकरीता चालून गेले, परंतु त्यांची त्यावर सरस्वी झाली नाही. २ दावीदाच्या घराण्याला कळविण्यात आले की, अराम आणि एफ्राईम हे एक झाले आहेत. तेव्हा रानातील वृक्ष वाच्याने कापतात तसे आहाज आणि त्याच्या लोकांची मने भीतीने कंपीत झाली. ३ मग परमेश्वर यशयाला म्हणाला, “आहाजाला भेटण्यासाठी तू तुझा मुलगा शारायाशबू याजबोरवर धोब्याच्या शेताकडे जणाच्या रस्त्यावर जेथे वरच्या तल्याचे पाणी मिळते तेथे जा. ४ त्यास सांग, सावध हो, शांत रहा, भिज नको किंवा या दोन जळत्या कोलीतांमुळे रसीन, अराम, आणि रमाल्याचा पुत्र पेकह यांच्या उग्र क्रोधामुळे खून जाऊ नको. ५ अराम, एफ्राईम, व रमाल्याच्या पुत्राने तुमच्या विसूद्ध दुष्ट योजना केली आहे, ते म्हणतात, ६ आपण यूहूदावर चालून जाऊ व त्यास घाबरे करू, त्याची तटबंदी फोडून तेथे ताबेलाच्या पुत्राला राजा करू. ७ प्रभू परमेश्वर म्हणतो, असे काही होणार नाही; असे काही घडणार नाही, ८ कारण अरामाचे शीर दिमिष्क व दिमिष्कचे शीर रसीन आहे. पासास वर्षाच्या आत एफ्राईम भंग पावेल व तेथील लोक एक राश म्हणून राहणार नाहीत. ९ एफ्राईमाचे शीर शोमरोन आणि शोमरोनाचे शीर रमाल्याचा पुत्र आहे. तू जर विश्वासात स्थिर राहिला नाहीस तर खात्रीने तू सुरक्षीत राहणार नाहीस.” १० परमेश्वर पुढ्हा आहाजाची बोलाला, ११ “तुझा देव परमेश्वर याला चिन्ह नाही. १२ परंतु आहाज म्हणाला, “मी मागणार नाही किंवा परमेश्वराची परीक्षा पाहणार नाही.” १३ मग यशयाने उत्तर दिले, “दावीदाच्या घराण्या, एक लोकांच्या धीराला तुम्ही कसोटीला लावले ऐवढे पुरे नाही काय? माझ्या देवाच्या सहनशीलतेला पण तुम्ही कसोटीला लावावे काय? १४ म्हणून प्रभू स्वतः तुम्हास एक चिन्ह देईल, पहा, एक तरुण स्त्री गर्भवती होऊन मुलाला जन्म देईल, आणि त्यास इम्मानुएल हे नाव देईल. १५ तो वाईटाला नाकारील आणि चांगले ते पसंत करणे हे जेव्हा त्यास समजेत तेव्हा तो लोणी व मध्य यांचे सेवन करील. १६ कारण त्या मुलाला वाईट नाकारून व चांगले ते पसंत करणे हे कळू लागण्याआधीच ज्या दोन राजांची तुला धास्ती पडली आहे त्यांची भूमी उजाड होईल. १७ एफ्राईम यूहूदापासून वेगळा आला तेव्हापासून आले नाहीत असे दिवस परमेश्वर तुड्यावर, तुड्या लोकांवर आणि तुझ्या वडिलाच्या घराण्यावर आणील; तो अशुद्धरूच्या राजाला तुजिवूद्ध आणील.” १८ त्यावेळी मिसरच्या दूरच्या ओढ्यांमधून माशीला व अशूर देशातील मध्यमाशीला परमेश्वर शीर घालून बोलावील. १९ त्या संगल्या खोऱ्यात व खडकाच्या कपारीत संगल्या काटेची द्युडपात व सर्व कुरांगत तळ देतील. २० त्यावेळी प्रभू अशुद्धरूच्या राजाचा एका भाड्याने

घेतलेल्या वस्तूप्रमाणे उपयोग करून, तुमच्या डोक्याच्या व पायांच्या केसांचा मुंडण करील तो तुमची दाढी देखील तासून काढील. २१ आणि त्या पुष्कळ दूध देतील म्हणून तो लोणी खाईल, कारण देशात मागे राहीलेला प्रत्येक मनुष्य लोणी व मध खाईल. २२ त्यावेळी जेथे हजार शेकेल चांदीच्या नाण्याएवढ्या किंमतीची हजार दाक्षिणेली होत्या, तेथे तण आणि काटेकुटे याव्यतिरिक्त काहीही राहणार नाही. २४ माणसे तेथे बाण घेऊन शिकारीसाठी जातील कारण सर्व भूमी तण व काटेकुटे यांनी भरलेली असते. २५ ज्या टेकळ्यांवर कुदक्णीनी खणून शेती करीत त्या सर्वापासून ते काटेरीशुडपांच्या भीतीमुळे दूर राहील, पण गुरेडोर व मेळ्या तेवढ्या चरणासाठी तेथे जातील.

C परमेश्वर मला म्हणाला, “एक मोठी पाठी घे आणि तिच्यावर महेर-शालाल-हाश-बज असे लिही.” २ माझ्याकरिता साक्षीसाठी उरीया याजक व यबरेखाचा मुलगा जखच्या या विश्वासू साक्षीदारास मी बोलावून घेईल. ३ मी एका संदेशीकडे गेलो. ती गर्भवती होऊन तिला मुलगा झाला मग परमेश्वर मला म्हणाला, “त्याचे नाव महेर-शालाल-हाश-बज असे ठेव. ४ कारण लेकराला आई, बाबा, अशी हाक देता येण्या आधीच अश्शूर्च्या राजा पुढे दिमिष्काचे थंड व शोमरोनाची लूट घेऊन जाईल.” ५ परमेश्वर माझ्यारी पुन्हा बोलाला, ६ “हे लोक शिलोहाचे संथ पाणी नापसंत करतात, आणि रसीन व रमाल्याचा मुलगा यांच्या सोबत आनंदी होतात. ७ म्हणून प्रभू लवकर्चय त्याच्यावर नदीच्या जलांचा मोठा व शक्तिशाली लोंडा, म्हणजेच अश्शूर्च्या राजाला त्याच्या सर्व वैभवाने त्याच्यावर आणील. तो आपले सर्व पाट व कडा भरून वाहील. ८ आणि तो पुढे वाहत यहूदात शिरेल व त्यास बुडवेल, पुराचे पाणी वाढत व पसरत तुमच्या गळ्याला लागेपर्यंत येईल. हे इसाएलाला, त्याचे पसरलेले पंख तुझी सर्व भूमी व्यापून टाकील.” ९ अहो लोकांनी युद्ध करा, पण तुमचा चुराडा होईल. दूरच्या सर्व देशांनो ऐका; युद्धासाठी सशस्त्र व्हा पण तुमचा चुराडा होईल; स्वतःला सुसज्ज करा पण तुमचा चुराडा होईल. १० योजना करा, पण ती व्यर्थ करण्यात येईल; हुक्म करा, पण तो अमलांत येणार नाही, कारण देव आम्हाबोरेवर आहे. ११ परमेश्वराने मला आपल्या हाताने बळकट घरून असे बजावून सांगितले होते की या लोकांच्या मागाने जाऊ नको, तो म्हणाला, १२ “हे लोक कोणत्याही गोषीला कारस्थान म्हणतात त्यास कारस्थान म्हणून कात, ते ज्याला भितात त्यास तुम्ही भिज नका आणि घाबरू नका. १३ सेनाथीश परमेश्वर, त्यास पवित्र घोषित करून तुम्ही त्याचा सम्मान करा, तुम्ही त्याचे भय धरा आणि तोच एक असा पवित्र आहे, की तुम्हास त्याचा धाक वाटावा. १४ तो एक पवित्रस्थान होईल; परंतु इसाएलाच्या दोन्ही घराण्याला तो ठेच लागणारा थोंडा व अडखण्याचा खडक आणि यस्शलेमेतील रहिवाश्यास पाश व सपापा असा होईल. १५ पुष्कळ लोक त्यावर ठेचा खातील, पडतील व फुटील, पाशांत अडकून पकडल्या जातील.” १६ माझी सांख पक्की बांध, नोंद अधिकृतपणे शिक्कामोर्तव करून माझ्या शिष्यांना दे. १७ मी परमेश्वराची प्रतीक्षा करीन, जो याकोबाच्या घराण्यापासून आपले तोंड लपवितो; मी त्याची प्रतीक्षा करीन. १८ पाहा, मी व मुले जी परमेश्वराने मला दिली ती इसाएलास चिन्हे व चमकारासाठी जो सैन्याधीश परमेश्वर सीयोन पवित्रावर वसती त्याने ठेवली आहेत. १९ ते तुम्हास म्हणतील, “भूतवैद्य व मांत्रिक यांचा सल्ला घ्या” जे काहीतीरी बरल्यात व मंत्र पुटुप्पुटात. परंतु लोकांनी त्यांच्या देवाचा सल्ला घ्यावा काय? २० म्हणून तुम्ही नियमशस्त्र व विधी याकडे लक्ष दिले पाहीजे! ते अशा गोषी बोलत नाहीत कारण त्यांना प्रभात प्रकाश नाही. २१ ते अतिशय त्रस्त व भुकेले असे देशातून जातील. जेव्हा ते भुकेले होतील तेव्हा संतापून आणि त्यांच्या राजाला व देवाला आपली तोंडवर करून शाप देतील. २२ ते पृथ्वीकडे दृष्टी टाकतील

आणि पाहा विपत्ती अंधकार व दुःखाचे निराशेचे काहूर त्यांना दिसेल. ते अंधकाराच्या भूमीत लोटले जातील.

९ जी फार त्रासात होती ती त्यावरील विपत्ती घालवून देण्यात येईल. मागील काळी त्याने जबुलून व नफाताली प्रांताची, अप्रतिष्ठा केली, पण पुढील काळी समुद्राङ्कडील भाग, यांदेनेच्या पलीकडचा भाग राष्ट्रांचा गालील यांची तो प्रतिष्ठा करील. २ जे अंधकारात चालत होते अशा लोकांनी मोठा प्रकाश पाहीला आहे; जे कोणी मृत्युच्छायेच्या प्रदेशात राहत होते अशावर प्रकाश पडला आहे. ३ तू राष्ट्राची वृद्धी केली आहे तू त्यांचा आनंद वाढवला आहे, हंगामाच्या वेळी जसा आनंद होतो, लूट वाढून घेताना जसा आनंद होतो तसा ते तुझ्यासमोर आनंद करीत आहेत. ४ कारण मिद्यानाच्या दिवसाप्रमाणे, त्यांच्या भाराचे जू, त्यांच्या खांद्यावरचा दंडा, त्याचर जुलूम करणाऱ्याच्या काठीचा तू चुराडा केला आहे. ५ कारण युद्धाच्या गोंधळात फिरलेले प्रत्येक जोडे व रसनामाखलेली वस्त्रे ज्ञाळप्यात येतील ती अग्रीला भक्ष होतील. ६ कारण आम्हासाठी बाल जन्मले आहे, आम्हांला पुत्र दिला आहे; आणि त्याच्या खांद्यावर सत्ता राहिल; आणि त्यास अद्भुत मंत्री, समर्थ देव, सनातन पिता, शांतीचा राजा असे म्हणतील. ७ त्याच्या शासनाच्या वृद्धीला व शांतीला अंत राहणार नाही, दावीदाच्या सिंहासनावर बसून त्याचे साम्राज्य न्यायाने व धार्मिकतेने स्थापित व स्थिर करण्यासाठी तो या वेळे पासून सदासर्वकाळ चालवील, सेनाधीश परमेश्वराचा आवेश हे सिद्धीस नेईल. ८ प्रभूने याकोबाच्या विरुद्ध संदेश पाठवील; आणि तो इसाएलाच्या ठायी प्राप्त झाला आहे. ९ सर्व लोकांकांस कक्ष्या येईल एफ्राईम व शोमरेनाच्या रहिवाशांस सुद्धा, जे गवर्ने व उद्घामपणाने म्हणतात, १० “विटा पडल्या आहेत, पण आम्ही तासलेल्या दगडांनी पुन: बांधु; उंबराची झाडे तोडून टाकीली आहेत, पण आम्ही त्यांच्या जागी गंधसरू लावू.” ११ म्हणून परमेश्वर त्याच्या विरुद्ध त्याचा शत्रू रसीन याला उठवील, आणि त्याच्या शत्रूना चेतवील; १२ पूर्वेकडून अराम्यांस व पश्चिमेकडून पलिथांस उघडया तोंडाने ते इसाएलास फस्त करतील, कारण त्याच्या क्रीधामुळे परमेश्वर थांबणार नाही, परंतु मारण्यासाठी त्याचा हात अजूनही उगरलेला राहील. १३ तरीही लोक ज्याने त्यांना फटका दिला त्या देवाकडे वल्लाणर नाहीत, किंवा सेनाधीश परमेश्वराचा शोध घेणार नाहीत. १४ म्हणून परमेश्वर इसाएलाचे शीर व शेपूट, तालवृक्षाची गोषी व लव्हाळा एका दिवसात छाटून टाकील. १५ नेता आणि वडील हे डोके होत; व जो संदेशा लव्हाळ्या शिकवतो तो शेपूट होय. १६ जे या लोकांस मार्गदर्शन करीतात ते त्यांना चूकीचा मार्ग दाखवतात, आणि जे त्यांच्या मागे जातात त्यांना गिळून टाकतात. १७ म्हणून त्यांच्या तरुण मनुष्यांमुळे प्रभूला संतोष होणार नाही किंवा त्यांच्या अनाथ व विधवांचा कळवळा त्यास येणार नाही, कारण प्रत्येक जन देवाला न मानणारा व वाईट करणारा आहे, आणि प्रत्येक मुख मुखतीच्या गोषी बोलते. या सर्वांमुळे त्याचा क्रोध कमी होत नाही परंतु त्याचा हात फटका देण्यासाठी उगरलेला राहील. १८ दुष्टा अग्नी सारखी जळत राहेत, ती काटेकुटे व काटेरीशुडपे खाऊन टाकीती; वनातील दाट झाडीतीही ती पेट घेते, जिच्या धुराने लोक वर चढतात. १९ सेनाधीश परमेश्वराच्या कडेवरून वाहणाऱ्या क्रीधामुळे भूमी दूर पळून गेली आहे, लोक आगीला तेलाप्रमाणे आले आहेत, आपल्या भावावीही कोणी मनुष्य गय करीत नाही. २० ते उजव्या हाताचे मांस कापून खातील आणि तरीही भूकेलेच राहीलील; ते डाव्याहाताचे मांस खातील पण तृप्त होणार नाहीत. प्रत्येक जन स्वतःच्या बाबूंचे मांस खातील. २१ मनश्चे एफ्राईम फस्त करील, आणि एफ्राईम मनश्चेला; आणि दोघे मिळून यहूदावर चढाई करतील. कारण हे सर्व होऊनही परमेश्वराचा क्रोध कमी होणार नाही, परंतु मारण्यासाठी अजूनही त्याच्या हात उगरलेला राहील.

१० जे कोणी अन्यायकारक कायदे करतात आणि पक्षपाती हुक्म काढतात त्यांना धिक्कार असो. २ ते गरजूना न्याय मिळू देत नाहीत आणि माझ्या लोकांतील गरिवाचे हक्क हिरावून घेतात, विधवांना लूटात आणि पितृहीनांना आपले भक्ष्य करतात. ३ न्यायाच्या दिवशी जेकडा विघ्ञंस दुरुन येईल तेव्हा तुम्ही काय कराल? मदतीकरिता कोणाकडे पाळाल आणि तुमची संपत्ती कोठे ठेवाल? ४ बंदिवानांमध्ये पायाशी दबून राहणे व वधलेल्यांमध्ये पूऱ्ण राहण्याशिवाय काही राहणार नाही, कारण या सर्वांमुळे परमेश्वराचा क्रीढ कमी होणार नाही परंतु मारण्यासाठी त्याचा हात उगारलेला राहील. ५ माझ्या क्रोधाचा सोटा, ज्याचा उपयोग मी काढीप्रमाणे माझा राग व्यक्त करण्यासाठी करतो, त्या अश्शूरास धिक्कार असतो. ६ मी त्यास उद्दृत राहात्यावरूद्ध पाठवत आहे. आणि ज्याच्यावर माझा क्रीढ काठोकाठ भरून वाहत आहे त्यांच्याके पाठवत आहे. मी त्यास लूट करण्यासाठी अपरहण करण्यासाठी आणि स्त्यावरील चिखलाप्रमाणे तुडविण्यासाठी आज्ञा करीन. ७ परंतु हा त्याचा उद्देश नाही किंवा असे त्याचे विचार नाहीत. पुष्कल राष्ट्रांचा नाश करून त्यांना मिटवून टाकावे असे त्याच्या मानात आहे. ८ तो म्हणतो, “माझे सर्व सरदार राजे नाहीत काय? ९ कालनो कर्कमीसासारखे नाही काय? हमाथ अर्पदासारखे नाही काय? शोमरोन दिमिक्षासारखे नाही काय? १० मूर्तीपूजक राज्यावर माझ्या हाताने विजय मिळवला आहे, त्यांच्या कोरीव मूर्ती यरूशलेम आणि शोमरोनापेक्षा मोक्ष्या होत्या. ११ शोमरोन व त्यातील निस्पृयोगी मूर्तीचे जसे मी केले, तसे मी यस्थलेम व त्यातील मूर्तीचे करणार नाही काय?” १२ सीयोन डोंगर व यस्थलेम यासंबंधीचे आपले कार्य संपले तेव्हा प्रभू म्हणेल, अश्शूराच्या राजाच्या उन्मत्त हृदयाचे भाषण व त्याच्या गर्वीष्ठ दृश्याला मी शिक्षा करीन. १३ कारण तो म्हणतो, “माझ्या शक्तीने व अकलने मी वागलो आहे. मी सुझ आहे, व राष्ट्रांच्या सीमा मी काढून टाकल्या आहेत, त्यांची भांडारे मी लुटली आहेत व शू वीरप्रमाणे जे सिहांसनावर बसतात त्यांना खाली पाडले आहे. १४ पक्षाच्या घरट्यातून मिळावे तसे राष्ट्रांचे धन माझ्या हाती लागले आहे, व पक्षांनी टाकून दिलेती अंडी कोणी गोळा करतो त्याप्रमाणे मी सर्व पृथ्यी एकवट केली आहे. कोणी त्यांच्या पंखाची फडकफडे केली नाही किंवा तोंड उघडले नाही की विविव केली नाही.” १५ कुन्हाह तिचा उपयोग करण्यापुढे घर्मेंड करील काय? करवत तिला चालवणाऱ्यापेक्षा अधीक फुशराकी मारेल काय? काठी उगरणाऱ्याला काठीने उचलावे किंवा लाकडी दांब्यांने एखाद्याला उचलावे तसे हे आहे. १६ म्हणून सैन्याचा परमेश्वर प्रभू त्याच्या शूर योद्धुंगांमध्ये कमजोरी पाठवील; आणि त्याच्या गौरवाच्या प्रभावाने अगीनी सारखी ज्वाला पेटेल. १७ इसाएलाची ज्योती अगी होईल, आणि त्यांचा पवित्र प्रभू ज्वाला होईल; तो त्याचे काटेकूटे व काटेसुडपे एका दिवसात जावून खाक करील. १८ परमेश्वर त्याचे रान व सुपीक भूमी यांची शोभा त्यांच्या देह व आतमा या दोहोसहीत फस्त करील; जेकडा रोगी मनुष्य खंगत जातो त्याप्रमाणे हे होईल. १९ रानात इतके थोडे वृक्ष उत्तील की, एखादे मुलदेखील त्यांना मोजू शकेल. २० त्या दिवशी, इसाएलाचा अवशेष, याकोबाच्या घराण्यातील बचावलेले, ज्यांनी त्यांना पराजीत केले त्यांचा आश्रय घेणार नाहीत, तर इसाएलाचा जो पवित्र परमेश्वर याच्याकडे खोरेखर येतील. २१ याकोबाच्या अवशेष समर्थ देवाकडे परत येईल. २२ कारण जरी तुझे लोक इसाएल, समुद्रीरीच्या वाळू सारखे असले तरी त्यांच्यातले बचावलेले तेवढे परत येतील. ओतप्रत भरून वाहणाऱ्या न्यायीपणामुळे विधंसाचे फर्मान निघाले आहे २३ कारण सेनाधीश प्रभू परमेश्वर, सर्व भूमीक नेमलेला विनाश आणण्याच्या तयारीत आहे. २४ म्हणून सेनाधीश प्रभू परमेश्वर म्हणतो, “माझ्या सीयोनिवासी लोकांनो, अश्शूराला भिऊ नका, तो तुला छडीने मारील व मिसराने कल्याप्रमाणे तुझ्यावर काठी उगारेल. २५ त्यास भिऊ नको, कारण थोड्याच्या वेळात तुझ्यावरचा माझा राग निघून जाईल व तो त्यांच्या विनाशासाठी पुढे जाईल. २६ मग सेनाधीश परमेश्वर त्यांच्यावर, मिद्यानाचा औरेब खडकाजवळ पराभव

आला त्याप्रमाणे, चाबूक चालवील, तो त्याची काठी समुद्रावर आणि मिसरात कल्याप्रमाणे उगारेल. २७ त्या दिवशी, तुझ्या खाद्यांवरील त्याचे औंडे आणि तुझ्या मानेवरील त्याचे जू काढण्यात येईल,” तुझ्या मानेच्या पुष्टेमुळे ते जू भंग पावेल. २८ शत्रू अयाथास आला आहे व मिग्रोनातून पुढे गेला आहे; आणि त्याने मिखमाशात आपले अन्नधान्य साठवून ठेवले आहे. २९ त्यांनी घाट पार केला आहे व गिबा येथे मुक्काम केले आहे. रामा श्वरथ कापत आहे व शौलाचा गिबा पळून गेला आहे. ३० गल्लीमाच्या कन्ये, मोठ्याने शोक कर! हे लईशा, लक्ष दे! तू बिचारी अनाथोथ! ३१ मदमेना पळत आहे, व गेवीमातील रहिवासी आश्रयासाठी पळत आहेत. ३२ आजच्या दिवशीचे तो नोबास थांबल सीयोन कन्येच्या डोंगराला, यस्शलेमेच्या टेकडीला आपल्या हाताची मूठ दाखवील. ३३ पाहा, सेनाधीश प्रभू परमेश्वर, फांद्या भयंकर रीतीने आदल्तील अशा छाटून टाकील; उंच झाडे तोडले जातील, व उन्मत आहे त्यास खाली आणण्यात येईल. ३४ रानातील गर्द झाडी तो कुन्हाडीने छाटून टाकील, व लबानोन पराक्रमीच्या हातानु पतन पावत आहे.

११ इशायाच्या बुंध्याला अंकुर फुटेल, व त्याच्या मुळातून निघालेल्या शाखेला फल येईल. २ परमेश्वराचा आत्मा, सुज्ञानाचा व समंजसपणाचा आत्मा, मार्गदर्शन व समाध्याचा आत्मा, परमेश्वराच्या ज्ञानाचा व भयाचा आत्मा त्याजवर येईल, ३ परमेश्वराचे भय त्याचा हर्षोल्हास होईल; त्याच्या डोळ्यांनी काय पाहिले त्यावरून तो न्याय करणार नाही, त्याच्या कानांनी काय ऐकले यावरून तो निर्णय करणार नाही. ४ याउलट तो दीनांचा न्याय चांगुलपणाने करील व पृथीवीरील दिनांचा यथार्थ निर्णय करील. ५ धार्मिकता त्याचा कमरबंद असेल, आणि फुकराने दुष्टांना ठार करील. ६ धार्मिकता त्याचा कमरांजवळ बेसेल. वासरू, तरूण सिंह व पुष्ट बैल एकत्र राहतील लहान मुल त्यांना चालवील. ७ गाय व अस्वल एकत्र चरतील, आणि त्यांचे बच्ये एकत्र लोळतील. सिंह बैलाप्रमाणे कडबा खाईल. ८ तान्हे बाळ सापाच्या वारुळाजवळ खेळेल आणि दुधपीते बालक सापाच्या बिळात आपला हात घालील. ९ माझ्या संपूर्ण पवित्र डोंगरावर ते उपद्रव देणार नाहीत व नासधूस करणार नाहीत; कारण सागर जसा जलपूर्ण आहे तेशी परमेश्वराच्या ज्ञानाने पृथ्यी परिपूर्ण होईल. १० त्यादिवशी, इशायाच्या मूळ लोकांसाठी ध्वज निशाणी असे उंभे होईल. राण्ये त्यास शोधून काढतील, आणि त्यांचे विश्रामस्थान वैभवशाली होईल. ११ त्यादिवशी, असे होईल की प्रभू आपल्या अश्शूर, मिसर, पश्चोस, कूश, एलाम, शिनार, हमाथ व भूसमुद्रातील त्याच्या उर्वरीत लोकांस परत मिळविण्यासाठी आपले हात लाव करील. १२ तो राष्ट्रांसाठी निशाण उभारील व इसाएलातून बहिष्कृत केलेल्या आणि यहूदीतील विखुरलेल्यांस पृथ्यीच्या चारही दिशांकून एकत्र करील. १३ तो एफ्राइमाचे वैर संपवेल, आणि यहूदाचे जे विरोधी त्यांचा बिमोड करेल, एफ्राइम यहूदाचा द्वेष करणार नाही, आणि यहूदा एफ्राइमाशी विरोध करणार नाही. १४ याउलट ते पश्चिमेकडील पलिष्ठांच्या टेकडीजवळ झाडप घालतील, आणि एकत्रितपणे पूर्वेकडील लोकांस लुटील. अदोम व मवाब यांच्यावर ते हमला करतील आणि अमोनाचे लोक त्यांच्या आज्ञा पाळतील. १५ परमेश्वर मिसराच्या समुद्राची खाडी दुधारील. आपल्या उण्या श्वासाने फरात नदीवर आपला हात चालवील, आणि जोडे घालून तिला ओलांडात येईल अशा रीतीने तिला सात फाटायांमध्ये विभागील. १६ इसाएल मिसर देशातून वर आला, तेव्हा त्याच्याप्रमाणे त्याच्या अवशिष्ट लोकांस अश्शूरातून परतण्यास हमरस्ता होईल.

१२ त्या दिवशी तू म्हणशील, “हे परमेश्वरा, मी तुला धन्यवाद देतो यासाठी की तू माझ्यावर कोप केला होता, तो तुझा कोप निवलाला आहे वर तू माझे सांत्वन केले आहे. २ पाहा, देव माझे तारण आहे; मी त्याजवर भाव ठेवीतो व भिणार नाही, कारण परमेश्वर, होय परमेश्वर, माझे बल व गीत आहे.

तो माझे तारण झाला आहे.” ३ तुम्ही आनंदाने तारण कुपातून पाणी काढाल. ४ त्या दिवशी तुम्ही महणाल, “परमेश्वरास धन्यवाद द्या व त्याच्या नावाचा धावा करा; लोकांमध्ये त्याची कृत्ये जाहीर करा; त्याचे नाम थोर आहे अशी घोषणा करा. ५ परमेश्वरास गा, कारण त्यांने गौरवी कृत्ये केली आहेत; हे सर्व पृथीवीर भाषी होवो. ६ अगे सीयोन निवासिनी गजर कर आणि आनंदाने आरोळी मार, कारण इसाएलाचा पवित्र तो तुड्याठारी थोर आहे.”

१३ आमोजाचा पुत्र यशया याने बाबेलाविषयी स्विकारलेली घोषणा.

२ उघड्या डोंगरावर इशारा देणारा ध्वज उभारा, त्यांना मोठायने हाक मारा, त्यांनी सरदारांच्या द्वारात यावे म्हणून त्यांना हाताने खुणावा. ३ मी आपल्या पवित्र केलेल्यांस आज्ञा केली आहे, होय, माझ्या क्रोधास्तव भी माझ्या पराक्रमी लोकांस, तसेच गवनि उल्लासीत होणाऱ्या माझ्या लोकांस बोलाविले आहे. ४ अनेक लोकांच्या समुदायाच्या गोंगाटाप्रमाणे, अनेक राष्ट्रांच्या राजांच्या एकत्र जमल्याप्रमाणे डोंगरात गलबला होत आहे. सेनाधीश परमेश्वर लढाईसाठी फौज तयार करत आहे. ५ ते दूर देशातून, दिंगांतपासून येत आहेत. परमेश्वर त्याच्या न्यायाच्या शस्त्रांसहीत संपूर्ण देशाचा नाश करावयास येत आहे. ६ आक्रोश करा, कारण परमेश्वराचा दिवस समीप आहे, सर्वसमर्थकदून विनाशासहीत तो येत आहे. ७ त्यामुळे सर्व हात गळाले आहेत, आणि प्रत्येक हृदय विरघळ्ये आहे; ८ ते अगदी घावरील; प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे वेणा व वेदना यांनी त्यांना घेरले आहे. ते विस्मयाने एकमेकांकडे पाहील; त्यांची मुख्ये ज्यालेच्या मुख्यांसारखी होतील. ९ पाहा, क्रोध आणि संतापाने भरून वाहणारा रोष, असा परमेश्वराचा दिवस येत आहे अशासाठी की देश उजाड आणि तिच्यातून पायांच्या नाश करायला येत आहे. १० आकाशाचे तारे आणि नक्षत्रे अपला प्रकाश देणार नाहीत. अरुणोदयापासूनच सूर्य अंधकारमय होईल आणि चंद्र प्रकाशणार नाही. ११ मी जगाला त्यांच्या वाईटासाठी आणि दुश्टांला त्यांच्या अपराधासाठी शिक्षा करीन. मी गर्विष्ठांच्या उद्घटपणा आणि निर्दयांचा गर्व उत्तरील. १२ मी पुरुषांना उत्कृष्ट सोन्यापेक्षा अधिक दुमिळ करील आणि मानवजात ओफिरच्या शुद्ध सोन्याहून शोधण्यास कठिण करील. १३ म्हणून मी आकाश हादरून सोडील, व पृथीवी तिच्या स्थानावरून हालविली जाईल, सेनाधीश परमेश्वराचा संताप आणि त्याच्या तीव्र क्रोधाचा दिवस येईल. १४ शिकारी झालेल्या हरिणप्रमाणे किंवा मेंदपाळ नसलेल्या मेंदप्रमाणे, प्रत्येक मनुष्य आपल्या स्वतःच्या लोकांकडे वळेल आणि आपल्या देशाकडे पळून जाईल. १५ जो कोणी सापडेल त्यास मारण्यात येईल आणि जो कोणी पकडला जाईल त्यास तलवरीने मारण्यात येईल. १६ त्यांच्या डोळ्यादेखत त्यांची बालके आपटून तुकडे तुकडे करण्यात येतील. त्यांची घेरे लुटीली जातील आणि त्यांच्या स्त्रियांवर बलात्कार होतील. १७ पाहा, मी त्यांच्याविरुद्ध माझ लोकांस हल्ला करण्यासाठी उठवीन, ते स्पृयाबद्दल पर्वा करणार नाहीत किंवा ते सोन्याने आनंदीत होणार नाही. १८ त्यांचे बाण तरूणांना भेदून जातील. ते बालकांवर दया करणार नाहीत आणि मुलांना सोडणार नाहीत. १९ आणि राज्याचे अधिक कौतुक, खास्यांच्या वैभवाचा अभिमान अशी बाबेल, तिला सदोम आणि गमोप्रमाणे देवाकडून उल्थून टाकण्यात येईल. २० ती कधी वसविली जाणार नाही आणि पिढ्यानपिढ्यापासून तिच्यामध्ये कोणी राहणार नाहीत. अरब आपले तंबू तेथे ठोकणार नाहीत किंवा मेंदपाळ आपले कल्प तेथे विसाव्यास नेणार नाहीत. २१ परंतु रानातील जंगली पशु तेथे पडतील. त्यांची घेरे घुबडांनी भरतील; आणि शहारूप व रानबोकड तेथे उड्या मारतील. २२ तरस त्यांच्या किल्ल्यात आणि कोल्हे त्याच्या सुंदर महालात ओरडतील. तिची वेळ जवळ आली आहे आणि तिच्या दिवसास विलंब लागणार नाही.

१४ परमेश्वर याकोबावर दया करील; तो इसाएलाची पुन्हा निवड करील

आणि त्यांना त्यांच्या स्वतःच्या देशात स्थापील. परके त्यांच्यात सहभागी होतील आणि ते स्वतःच्या याकोबाच्या धराण्याला जडून राहतील. २ राणे त्यांना आपल्या स्वतःच्या ठिकाणावर आणतील. मग इसाएलाचे घराणे त्यांना परमेश्वराच्या देशात दास व दासी करून ठेवतील. ज्यांनी त्यास बंदिवान करून नेले होते त्यास ते बंदीत ठेवतील आणि ते आपल्या पीढण्याच्यावर राज्य करतील. ३ त्या दिवशी तुझ्या दुखापासून आणि यातनेपासून आणि तुजवर लादलेले कठीण दास्यापासून परमेश्वर तुला विसावा दईल, ४ बाबेलाच्या राजा विरुद्धचे हे टोचणारे गाणे तू म्हणीशील, “जाचणाऱ्याचा कसा नाश झाला आहे, गर्विष्ठाचा तेष संपला. ५ दुष्टाची काठी, अधिकाच्याचा जो राजदंड, तो परमेश्वराने मोडला आहे. ६ जो क्रोधाने लोकांस निरंतर ठोसे मारत असे, तो रागाने राष्ट्रावर राज्य करीत असे, कोणाला आडकाठी घालता येईना असा हल्ला करत असे ते परमेश्वराने मोडला आहे. ७ सर्व पृथीवी विसावा पावली आहे आणि शांत झाली आहे; त्यांनी गाणे गाऊन उत्सावाला सुरवात केली आहे. ८ लबानोनाचे गंधसंस्करेबोर देवदावूवृक्षसुध्या तुझ्यावर हर्षित होतात; ते म्हणतात, ‘तू खाली पडलास तेकापासून लाकडे कापणारा आम्हावर चढून आला नाही.’ ९ जेक्का तू अथोलोकात खाली जाशील तेव्हा तुला भेटण्यास ते उत्सुक आहे. तो तुजसाठी पृथीवीरील मरून गेलेल्या सर्व राजांना उठवील, सर्व राष्ट्रांच्या राजांना आपल्या सिंहासनवरून उठवीत आहे. (Sheol h7585) १० ते सर्व बोलतील आणि तुला म्हणीतील, ‘तू आमच्यासारखा अशक्त झाला आहे. तू आमच्या सारखा झाला आहे. ११ तुझा थाटमाट, तुझ्या तंतुवाद्यांच्या आवाज अधोलोकात खाली जात आहे. तुझ्याखाली अल्या पसरल्या आहेत आणि किडे तुला झाकत आहेत.’ (Sheol h7585) १२ हे देंदीप्यामान ताच्या, प्रभातपुत्रा, तू आकाशातून खाली कसा पडला आहेस! ज्या तू राष्ट्रांस जिंकले, तुला तोडून कसा जमिनीवर टाकला आहे! १३ जो तू आपल्या मनात म्हणालास, ‘मी आकाशात वर चढेन, देवाच्या तांरगणाच्यावर उच्चस्थानी मी माझे सिंहासन करीन, आणि उत्तरेच्या अगदी शेवटच्या भागात मी मंडळीच्या पर्वतावर बेसेन. १४ मी मेघाच्या उंचीच्यावरती चढेन; मी प्रापतर देवासारखा होईन.’ १५ तथापि तुला आता खाली अधोलोकात, खोल खल्यात आणले आहे. (Sheol h7585) १६ जे तुझ्याकडे निरखून पाहतील; तुझ्याबद्दल विचार करतील. ते म्हणीतील, ‘ज्याने पृथीवी थरथर कापविली व राज्ये डळमळविली तो हाच का पुरुष? १७ जो जग रानासारखे करीत असे, त्यांची नगरे उल्थून टाकत असे आणि ज्याने त्याच्या कैद्याना आपल्या घरी जाऊ दिले नाही तो हाच का?’ १८ सर्व राष्ट्रांचे राजे, त्यांच्यातील सर्व, गौरवाने प्रत्येकजण आपल्या स्वतःच्या कबरेत निजले आहेत. १९ पण, तुला फेकून दिलेल्या फांदीप्रमाणे तुझ्या कबरेतून काढून बाहेर फेकले आहे. जे तलवरीने भोसकलेले, खाचेतल्या दगडांमध्ये खाली उतरले जातात, तसे तू मृत्युने झाकला आहेस. २० जसे पाया खाली तुडवलेले मृत शरीर, तुला कधीच त्यांच्याबोर पुण्यात येणार नाही, कारण तू आपल्या देशाचा नाश केला आहे. तू आपले लोक वधले आहेत, जे वाईट करणाऱ्यांची मुले आहेत आणि त्यांची कधी पुन्हा उल्लेख होणार नाही.” २१ त्यांच्या पूर्वजांच्या अन्यायामुळे त्यांच्या मुलांसाठी तुझी कत्तल करण्याची तयारी करा, म्हणजे ते उठाणार नाहीत आणि पृथीवी ताब्यात घेणार नाहीत व संपूर्ण जग नगरांनी भरणार नाही. २२ “मी त्यांच्याविरुद्ध उठेन,” असे सेनाधीश परमेश्वर जाहीर करतो. “मी बाबेलापासून नाव, वंशज आणि भावी पिढ्या ह्याना तोडून टाकिन,” हे परमेश्वर जाहीर करतो. २३ मी तिला घुबडाची मालमत्ता व पाण्याचे तोडे असेही करीन, आणि मी तिला नाशाच्या झाडून झाडून टाकीन, असे सेनाधीश परमेश्वर जाहीर करतो. २४ सेनाधीश परमेश्वराने शपथ वाढून म्हणाला, खासीने, माझे जे उद्देश आहेत, त्याप्रमाणे होईल; आणि जसे मी योजले तसेच होईल. २५ मी आपल्या देशात अशूराला ठोडीन आणि माझ्या पर्वतावर त्यास पायाखाली तुडवीन. नंतर त्याचे जोखड

त्यांच्यावरून निघेल आणि त्याचे ओळे त्यांच्या खांद्यावरून दूर सारले जाईल. २६ संपूर्ण पृथीवीसाठी योजिलेला उद्देश हाच आहे आणि जो हात सर्व राट्यावर उगारलेला आहे तो हात हाच आहे. २७ कारण सेनाधीश परमेश्वराने हा संकल्प केला आहे; तो कोण थांबूवू शकेल? त्याचा हात उगारलेला आहे, आणि तो कोणाच्याने मागे वळवू शकेल? २८ राजा आहाजाच्या मृत्यूच्या वर्षात ही घोषणा आली. २९ अगे पलिई, तुला मारणारी काढी मोडली आहे म्हणून आनंद करू नको. कारण सापाच्या मुळातून फुरसे निघेल आणि उडता आग्या सर्व त्याचे फळ होईल. ३० गरीबाचे प्रथम जन्मलेले खातील, आणि गरजवंत सुरक्षित पटून राहील. मी तुझे मूळ उपासमारीने मारीन तो तुझे उरलेले सर्व मारून टाकील. ३१ वेळीनो मोठ्याने आक्रोश करा; नगराने आरोळी करा. पलिई तू सर्व वितळून जाशील. कारण उत्तरेकून धुराचे ढग येत आहे आणि तेथे त्याच्या सैन्यात मागे राहणारा कोणी नाही. ३२ तर त्या राष्ट्राच्या दूताला कोण एक उत्तर देईल? परमेश्वराने सीयोन स्थापले आहे आणि त्याच्या लोकांतले पीडीत त्यामध्ये आश्रय घेतील.

१५ मवाबाबद्दलची घोषणा. खरोखर, एका रात्रीत मवाबाचे आर वैराण आणि नाश करण्यात आले. २ दीवोनाचे लोक मंदिरापर्यंत, उच्चस्थानावर रडण्यास चढून गेले; नबो व मेदबायांच्यासाठी मवाब विलाप करत आहे. त्यांच्या सर्वांची डोकी मुळिलेली आहेत व त्यांच्या सर्वांच्या दाढ्याका पालेल्या आहेत. ३ ते आपल्या रस्त्याट गोणाटाप धांधळून आहेत; आपल्या धराच्या धाव्यावर आणि आपल्या चौकात प्रत्येकजण आक्रोश करीत आहेत, अश्रू गाळीत आहेत ४ हेशबोन व ऎलाले आरोळी मारत आहेत; त्यांचा आवाज याहसापर्यंत ऐकू जात आहे. यामुळे मवाबाचे शस्त्रधारी माणसे आरोळ्या देत आहेत; त्यांचा जीव त्यांच्यात थरथरत आहे. ५ मवाबाबकरता माझे हृदय ओरडते; तिचे शरणार्थी सोअर आणि एलालाथ-शलिशीया येथवर पळून गेले आहेत. लूहीथळ्या चढणीवर ते रडत रडत चढत आहेत; होरेनाईमाच्या वाटेवर त्यांच्या नाशासाठी मोठ्याने आक्रोश करीत आहेत. ६ पण नित्रीमाचे पाणी आटले आहे; गवत सुकून गेले आहे आणि नवीन गवत नाहीसे झाले आहे, काहीच हिरवे नाही. ७ यास्तव त्यांनी वाढवलेली विपुलता आणि साठवलेले आहे ते, वाळुंजाच्या ओऱ्यापालीकडे घेऊन जात आहेत. ८ मवाबाच्या प्रदेशामध्ये सगळीकडे रडणे चालले आहे; त्यांचा आकांक्ष एलाइमापर्यंत आणि वैर-एलीमापर्यंत त्यांचा आक्रोश पोहचला आहे. ९ दीमोनाचे पाणी रक्काने भरले आहेत; पण मी दीमोनावर अधिक जास्त संकंटे आणीन. जे मवाबापासून निस्टले आहेत आणि जे देशात बाकी आहेत त्यांच्यावर सिंह हल्ला करतील.

१६ जो सेलापासून रानापर्यंत देशावर राज्य करतो त्यास तुम्ही सीयोनकंत्येच्या पर्वतावर कोकरे पाठवा. २ कारण विखरलेल्या घरट्याप्रामाणे, भटकणाच्या पक्ष्याप्रामाणे, मवाबाच्या स्त्रिया आरोग्यान नदीच्या उताराजवळ भटकतील. ३ सूचना दे, न्याय अंमलात आण; दुपारी तू आपली सावली रात्रीसारखी कर; शरणार्थीस लपीव; शरणार्थीचा विश्वासघात करू नकोस. ४ मवाबासंथील निर्वासितास, तुझ्यात राशू दे; तू त्यांना नाश करण्यापासून लपण्याचे ठिकाण हो. कारण जुलूम करणारा थांबेल आणि नासधूस बंद होईल. ज्यांनी तुडवले ते देशातून नाहीसे होतील. ५ विश्वासाच्या कराराने सिंहासन स्थापित होईल; आणि दावीदाच्या तंबूतून कोणीएक निष्ठावान तेथे बसेल. तो धार्मिकतेने न्याय शोधील आणि त्याप्रमाणे न्याय देईल. ६ आम्ही मवाबाच्या गर्वाविषयी, त्यांच्या उद्घटपणाविषयी, त्यांची फुशारकी व संतापाविषयी ऐकले आहे. पण त्यांची फुशारकी निरर्थक आहेत. ७ यामुळे मवाब मवाबाबकरता आकांक्ष करील, प्रत्येकजण आकांक्ष करील. कीर-हेरेसेथाच्या मनुकांची ढेपासाठी जे पूर्णपणे उधवस्त झाले आहे तुम्ही त्यासाठी शोक कराल. ८ हेशबोनाची शेते व त्याचप्रमाणे सिंभेच्या द्राक्षवेली

सुकून गेल्या आहेत. राष्ट्रांच्या अधिपतींनी निवडलेल्या द्राक्षवेली पायदळी तुडवल्या आहेत त्या याजेरास पोहचल्या आणि रानामध्ये पसरून गेल्या होत्या. त्यांचा कोबू चौहोकडे पसरून समुद्राच्या पार गेला होता. ९ यामुळे मी खरोखर याजेराबोर सिंभेच्या द्राक्षवेलीकरता रडेल. मी आपल्या अश्रूंनी हेशबोन व ऎलाले तुम्हास पाणी घातील. कारण तुझ्या शेतातील उन्हाळी फलांनी आणि तुझ्या कापाणीच्या आनंदाच्या आरोळीची मी शेवट केला आहे. १० उपवनातील फळ झाङांपासून आनंद व उल्लास नाहीसा झाला आहे; आणि तुम्हच्या द्राक्षमळ्यात तेथे गायनाचा व आनंदाचा गजर होत नाही. व्यापारी दाबून मद्य काढण्याचे व्यवसाय करणार नाही; द्राक्षांच्या हुंगामातील आनंदाचा गजर मी बंद केला आहे. ११ यामुळे मवाबाबकरता माझे अंतःकरण आणि कीर देरेसासाठी माडो अंतर्याम तंतुवाद्यासारखे उसासे टाकतात. १२ जेव्हा मवाब स्वतः उंचस्थानावर जाताना थकेल आणि प्रार्थना करायला त्याच्या मदिरात प्रवेश करील, तरी त्याची प्रार्थना काहीच सिंद्हीस नेणार नाही. १३ पूर्वीच्या काढी मवाबाविषयी जे वचन परेमेश्वर बोलला आहे ते हेच आहे. १४ पुन्हा परमेश्वर बोलला, “तीन वर्षांच्या आतच, मवाबाचे गौरव नाहीसे होईल; त्यांचे लोक पुष्कळ असूनही, अवशेष फार थोडे आणि क्षुल्लक राहील.

१७ दिमिष्काविषयीची घोषणा. पाहा, दिमिष्क हे एक नगर म्हणून राहणार नाही; ते नासाईचा ढीग होईल. २ अरोपाराची नगरे पूर्ण सोडून जातील. ती कळपासाठी पहुण्याची जागा होईल आणि त्याना कोणी घाबरवणार नाही. ३ एफ्राइमापासून तटबंदीची नगरे नाहीसे होतील, ही इसाएल लोकांच्या गौरवासारखी होतील, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ४ त्या दिवसात असे होईल की, याकोबाचे वैभव विरळ होईल आणि त्याचा पुष्ट देह सडपातल होईल. ५ जेव्हा जसे कापणी करणारा उभे धान्य गोळा करताना आणि त्याच्या हाताने कणसे कापतो तसे होईल. जसे रेफाईमांच्या खोऱ्यात कोणी कणसे ठिपतो तसे होईल. ६ जसे जेव्हा जैतून झाड हलविले असता त्यावर काही फळे शिल्लक राहतात, दोन किंवा तीन फळे सर्वाहून उंच शेंड्यावर राहतात, चार किंवा पाच त्याच्या उंचावरच्या फलादायी फांद्यावर राहतात, असे परमेश्वर इसाएलाचा देव म्हणतो. ७ त्या दिवशी लोक आपल्या उत्पन्नकर्याकडे पाहतील आणि त्याचे डोळे इसाएलाच्या एका पवित्र प्रभुकडे लागतील. ८ आपल्या हातांच्या कामाकडे, ते वेद्यांकडे पाहणार नाहीत किंवा आपल्या बोटांनी केलेल्या अरेशा संतं आणि सूर्यमूर्ती याकडे ते पाहणार नाहीत. ९ त्या दिवसात त्यांची बळकट नगरे डोंगारच्या माथ्यावरील वनराईच्या उतारावर सोडलेल्या ठिकाणांसारखी, जी ठिकाणे इसाएल लोकांच्यामुळे त्यांनी सोडली होती त्यासारखी होतील, आणि तेथे ती ओस पडतील. १० कारण तू आपल्या तारणकर्त्या देवाला विसरलास आणि आपल्या सामर्थ्याच्या खडकाकडे दुर्लक्ष केले. यामुळे तू रस्य रोपे लावली आणि निस्टन अपरीवीत प्रवासास निघाला. ११ त्या दिवशी तू लाविले आणि कुंपण घाताले व मशागत केली. लवकरच तुझे बीज वाढले, परंतु त्याचा हगाम दुःखाच्या व भारी शोकाच्या दिवशी अयशस्वी होईल. १२ समुद्राच्या गजनिमाणे गजना करणारा पुष्कळ लोकांचा समुद्राय आणि महापुराच्या जलांच्या गोंगाटासारखी गोंगाट करणारी राष्ट्रांची गर्दी यांना हायहाय! १३ राष्ट्रे महापुराच्या बहुत जलांच्या गोंगाटप्रमाणे गोंगाट करतील, परंतु देव त्यांना धमकावील तेव्हा ते दूर पळतील आणि वाच्याद्वे डोंगारच्या भूसासारखे व वादलापुढे धुळीसारखी त्यांचा पाठलाग होईल. १४ तेव्हा पाहा, संध्याकाळी ददशत! आणि पहाटपूर्वी ती नाहीशी होते; जे आम्हांला लुटात त्यांचा हा वाटा आहे, आणि जे आम्हास लुबाडतात त्यांचा हिस्सा हाच आहे.

१८ कूशातील नद्यांच्या पलीकडील सळसळणाच्या पंखाच्या देशा हायहाय;

२ जो समुद्रातून, लव्हाळ्यांच्या पात्रातून जलावर वकील पाठवतो.

शीघ्रगती दूतांनो, त्या उंच आणि मनमिळावू राष्ट्रांकडे, जे लोक भीतीपासून दूर व जवळ आहेत त्यांच्याकडे, जे बलवान व अजिंक्य राष्ट्र, ज्याची भूमी नद्यांनी विभागली आहे त्याच्याकडे जा, ३ अहो जगतल्या सर्व रहिवाशयांनो आणि जे कोणी पृथीवीर राहणाऱ्यांनो, जेव्हा पर्वतावरून निशाण उंचविण्यात येईल तेव्हा पाहा; आणि जेव्हा कर्णा फुंकण्यात येईल तेव्हा ऐका. ४ परमेश्वराने मला हे सांगितले आहे की, जसे सूर्याच्या प्रकाशात उकळणारी उष्णता असते अथवा जसे कापाणीच्या उन्हात दहिव्युक्त अभ्र येते, तसे मी आपल्या निवासस्थानातून शांतपणे निरेक्षण करीन. ५ कापाणीच्यापूर्वी, जेव्हा बहार संपल्यावर फुले द्राश्कात पिकू लागतात, तेव्हा तो कोयत्याने डहाळया कापील व खाली काढून टाकेल आणि परसरलेल्या फांद्या काढून टाकेल. ६ पर्वतावरील पक्ष्यांसाठी आणि पृथीवीरील जनावरांसाठी त्या एकत्र टाकून ठेवल्या जातील. उन्हाळ्यात पक्षी त्यामध्ये राहतील आणि थंडीत पृथीवीरील जनावरे त्यावर हिवाळा घालवतील.” ७ त्या वेळेला, उंच आणि मनमिळावू लोक, भीतीपासून दूर व जवळ असे बलवान व अजिंक्य राष्ट्र, ज्या राष्ट्रांची भूमी नद्यांनी विभागलेली आहे ते, सेनाधीश परमेश्वराचे नाव दिलेल्या स्थळी म्हणजे सीयोन डोंगरावर सेनाधीश परमेश्वराला स्वतःचा नजराणा म्हणून अर्पण करण्यास येतील.

१९ मिसराविषयी घोषणा. पाहा, परमेश्वर, वेगवान मेघावर स्वार होऊन मिसराकडे येत आहे; मिसराच्या मूर्ती त्याच्यापुढे रथरथतील आणि मिसर्यांचे हृदय आतल्या आत विठलेल. २ देव म्हणतो, मी मिसर्यांना मिसराविरुद्ध विथावेल, ते माणसे आपल्या भावाविरुद्ध, आणि आपल्या शेजाच्याविरुद्ध; नगर नगराविरुद्ध आणि राज्य राज्याविरुद्ध लढेल. ३ मिसराचा उत्साह त्याच्यामध्ये कमजोर होईल. मी त्यांचा सल्ला नष्ट करील, जरी ते मूर्तीना, मृत मनुष्याच्या आत्माला, व मांत्रिकाजवळ व भूतवैद्यांचा सल्ला शोधतील. ४ “मी मिसर्यांना एका कठोर धन्याच्या हातात देईन आणि एक सामर्थ्यावान राजा त्यांच्यावर राज्य करील. असे प्रभु सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ५ समुद्राचे पाणी पूर्ण कोरडे पडेल आणि नदी आटेल व रिक्त होईल.” ६ नद्यांना दुर्घट येईल; मिसराचे प्रवाह कमी होतील आणि सुकून जातील. बोरु व लक्षाले सुकून जातील ७ नीलजवळचे बोरू, नीलच्या मुख्याजवळची आणि नीलजवळ सर्व पेरलेली शेते सुकून जातील, धुकीत बदलतील आणि वाच्याने उडून जातील. ८ कोळी विलाप आणि शोक करतील व जे सर्व नील नदीत गळ टाकणारे शोक करतील त्यासारखे जे पाण्यावर जाळी पसरतात ते दुःखीत होतील. ९ जे पिंजलेला ताग तयार करतात आणि जे पांढरे कापड विणतात ते निस्तेज होतील. १० मिसराचे वस्त्र कामगार चिरडले जातील; जे सर्व मोलासाठी काम करतात ते नाउमेद होतील. ११ सोअनाचे सरदार पूर्णपणे मूर्ख आहेत. फारोचे शाहाणे सल्लागार बुद्धीन झाले आहेत. तुम्ही फारोला कसे म्हणू शकता, मी ज्ञानाचा मुलगा, प्राचीन काळच्या राजाचा मुलगा आहे? १२ मग ते, तुडी सुज्ज माणसे कोठे आहेत? तर आता त्यांनी तुला सांगावे आणि सेनाधीश परमेश्वराने मिसराबद्दल काय योजले आहे ते त्यांनी समजावे. १३ सोअनाचे सरदार मूर्ख बनले आहेत, नोफाचे सरदार फसले आहेत; जे तिच्या गोत्राची कोनशिला असे आहेत त्यांनी मिसराला चुकीच्या मार्गाने नेले आहे. १४ परमेश्वराने त्याच्यामध्ये विकृतीच्या आत्मा मिसळाला आहे आणि जसा मद्याची आपल्या ओकारीत लटपटत चालतो तसे त्यांनी सर्व कामात जे तिने केले, मिसराला चुकीच्या मार्गाने नेले आहे. १५ तेथे मिसरासाठी डोके किंवा शेपूट, झावळ्याची फांदी किंवा लव्हाळा कोणीही एक काहीच करू शकत नाही. १६ त्या दिवशी मिसरी बायकांसारखे होतील. ते थरथर कापतील आणि भयभीत होतील कारण सेनाधीश परमेश्वर आपला हात वर उंचावेल तो त्यांच्यावर उगारील. १७ यहूदाची भूमी मिसराला ललपटविण्याचे कारण होईल. जेव्हा कोणीएक तिची आठवण त्यास करून देईल, ते घाबरतील, परमेश्वराने त्यांच्याविरुद्ध जी योजना आखली आहे

त्यामुळे असे होईल. १८ त्या दिवशी मिसर देशामध्ये पाच नगरे कनानाची भाषा बोलतील आणि ती सेनाधीश परमेश्वरापुढे एकनिष्ठेतेची शपथ वाहतील. त्यातील एका नगरास सूर्याचे नगर म्हणतील. १९ त्या दिवशी मिसर देशाच्या मध्ये परमेश्वरासाठी एक वेदी होईल आणि त्याच्या सीमेवर परमेश्वरासाठी एक दगडी स्तंभ होईल. २० ही मिसर देशात सेनाधीश परमेश्वराचे चिन्ह व साक्ष अशी होतील. कारण ते जुलूमामुळे परमेश्वराकडे जेव्हा आरोग्यी मारतील तेव्हा तो त्यांच्यासाठी एक तारणारा व संरक्षणकर्ता पाठवील, आणि तो त्यांना सोडवील. २१ त्या काळी परमेश्वर मिसर्यांस ओळख करून देईल आणि मिसरी परमेश्वरास ओळखतील. ते यज्ञ व अर्पणासह उपासना करतील आणि बली अर्पण करतील. ते परमेश्वरास नवस करतील आणि तो पूर्ण करतील. २२ परमेश्वर मिसराला पीडील, पीडील व बरे ही करील. ते परमेश्वराकडे परत येतील; तो त्याची प्रार्थना ऐकेल व त्यांना बरे करील. २३ त्या दिवसात मिसरातून अश्शूराकडे महामार्ग होईल आणि अश्शूरी मिसरात व मिसरी अश्शूरात येईल; आणि मिसरी अश्शूर्यांच्या बरोबर उपासना करतील. २४ त्या दिवसात इसाएल मिसराशी व अश्शूराशी मिळालेला असा तिसरा सोबती होईल; तो पृथीच्यामध्ये आशीर्वाद होईल. २५ सेनाधीश परमेश्वराने त्यांना आशीर्वाद दिला. मिसर माझे लोक व अश्शूर माझ्या हातवे कृत्य व इसाएल माझे वतन आशीर्वादीत असो.

२० ज्या वर्षी सेनापती तर्तन अशदोदास आला, म्हणजे जेव्हा अश्शूराचा राजा सर्वांन याने त्यास पाठवले, त्याने अशदोदाविरुद्ध लढाई करून ते घेतले. २ त्या वेळेला आमोजाचा मुलगा यशयाशी परमेश्वर बोलाला आणि म्हणाला, “जा व तुझ्या कंबरे पासूनचे गोणापाटाचे वस्त्र काढून टाक व तुझ्या पायातील जोडे काढ.” त्याने तसे केले, तो नन व अनवाणी चालाला. ३ परमेश्वर म्हणाला, “माझा सेवक यशया ज्याप्रमाणे मिसराविषयी आणि कूशाविषयी चिन्ह व शकुन असा तीन वर्षे नगर व अनवाणी चालाला आहे, ४ त्याप्रमाणे मिसर्यांना लाज वाटाची म्हणून अश्शूराचा राजा मिसराच्या कैद्यांना व कूशाच्या तडीपार केलेल्या तरुणांना व वृद्धांना, नगर आणि अनवाणी आणि त्यांचे कुले उघडे करून नेईल. ५ जो कूश त्यांची आशा आणि जो मिसर देशाचे वैभव त्यामुळे ते हताश व लजित होतील.” ६ त्या दिवशी या समुद्रकिनाच्यावरील राहणारे लोक म्हणतील, “खोरेखर, हा आमच्या आशेचा स्त्रोत, ज्याच्याकडे साहाय्यासाठी व अश्शूराच्या राजपासून रक्षण करण्यासाठी आम्ही पळालो तो असा आहे, तर आम्ही कसे सुटून जाऊ?”

२१ समुद्राजवळच्या राणाविषयी ही देववाणी. जसा दिक्षिणेचा वादलवारा सर्व काही खरदून नेतो त्याप्रकारे तो रानातून, भर्यंक देशातून येत आहे. २ दु: खदायक असा दृष्टांत मला देण्यात आला आहे, विश्वासधातकी मनुष्य विश्वासधाताने करार करतो, आणि नाश करणारा नाश करतो. हे एलामा वर जा आणि हल्ला कर, हे माध्या वेदा घाल, मी तिचे सर्व उसासे थोबवीन. ३ यास्तव माझ्या कंबरेत वेदना भरल्या आहेत, प्रसुती वेदनप्रमाणे तडफडणाच्या स्त्री प्रमाणे त्या वेदनांनी मला पकडले आहे. जे मी एकले त्यामुळे मी खाली वाकलो आहे, जे मी पाहिले त्यामुळे मी विचलीत झालो. ४ माझे हृदय धडधडते, थरकाप माझ्याकर हावी होतो. रात्र मला किती सुखावह वाटे, ती आता मला भेदरून टाकणारी झाली असून. ५ त्यांनी मेज तयार केला, त्यांनी कापड पसरवले आणि खाल्ले व प्याले, उठा, अधिकाच्यांनो, आपल्या ढालींना तेल लावा. ६ जा, त्या ठिकाणी एक पहरेकरी ठेव असे प्रभूने मला सांगितले, तो जे काही पाहणार त्याची वाती सांगावी. ७ जेव्हा तो रथ, घोडेस्वार, गाढवार बसलेले, उंटावर बसलेले पाहील, तेव्हा त्याने सर्तक व सावधान असायला हवे. ८ पहरेकरी सिंहनाद करून म्हणाला, हे प्रभू, पाहाच्याच्या बुरुजावर मी रोज दिवसभर उभा असतो आणि पूर्ण रात्र मी आपल्या चौकीवर उभा राहतो. ९ आणि जोडी जोडीने चालणाच्या घोडस्वारांचे एक सैन्य येत आहे. त्याने म्हटले, बाबेल पडली, आणि

तिच्या सर्व कोरीव देव मूर्तीचा पूर्ण पणे नाश होऊन ते जमिनीस मिळाल्या आहेत. १० हे माझ्या मळणी केलेल्या आणि खल्यांतील धान्या! माझ्या खल्यातील लेकरा! सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, ह्याकडून जे काही मी ऐकले, ते तुम्हास घोषीत केले. ११ दूमाविषयीचा घोषणा, सेईर येथून मला कोणी मला हाक मारतो, पहारेकच्या, रात्री काय राहिल? पहारेकच्या, रात्री काय राहिल? १२ पाहारेकरी म्हणाला, सकाळ येते व रात्री येते, जर तुम्ही विचाराल तर विचारा आणि परत या. १३ अरेबिया विषयी घोषणा, ददानीच्या काफिल्यालो, अरबस्तानच्या रानांत तुम्ही रात्र घालवणार. १४ अहो तेमाच्या राहणाऱ्यांनो, तहानलेल्यांना पाणी आणा, पळून गेलेल्यांना भाकरी घेऊन भेटा. १५ कारण ते तलवारी, वाकवलेले धनुष्य, काढलेल्या तलवारी आणि युद्धाच्या डउपणासून पळाले आहेत. १६ कारण परमेश्वराने मला सांगितले, एका वर्षाच्या आत, जसा मोलकरी एका वर्षासाठी नियुक्त केला जातो, त्याच प्रकारे केदारचे वैभव तुम्ही संपलेले पाहाल. १७ फक्त थोडेच धनुर्धरी, वीर योद्धा केदार मध्ये उरतील, कारण इसाएलाचा देव परमेश्वर हे बोलला आहे.

२२ दृष्टांताच्या खोऱ्याविषयी ही देववाणी; तुम्ही सर्व घरच्या मालीवर
जात आहा, त्याचे काय कारण आहे? २ एक गोंगाटाने भरलेले शहर, अनंदाने भरलेली नाराय, तुझ्यातील जे तलवारीने ठार केलेले नाहीत आणि जे युद्धात मारले गेले नाहीत. ३ तुझे सर्व अधिकारी एकत्र होऊन पळाले, त्यांना धनुर्धरांनी धरले आहे, तुझ्यामध्ये जे सापडले त्या सर्वांना एकवट करून बांधले, ते दूर पळाले आहेत. ४ यास्तव मी म्हणालो, माझ्याकडे पाहू नका, मी कठाने रडेन, माझ्या लोकांच्या मुलीच्या नाशाबद्द माझे सांत्वन करू नका. ५ कारण हा गोंगाटाचा, पायाखाली तुडवण्याचा आणि गडबडीचा दिवस सेनाधीश परमेश्वर, प्रभू याजकडून दृष्टांताच्या खोऱ्यात आला आहे. त्या दिवशी लोक भिंती फोडतील आणि डोंगाराकडे ओरडतील. ६ एलामाने मनुष्यांचा रथ आणि घोडेस्वार घेऊन बाणांचा भाटा वाहिला, आणि कोराने ढाल उघडी केली. ७ आणि असे झाले की तुझे निवडलेले खोरे रथांनी भरू गेले आणि घोडेस्वार वेर्शीजवळ आपापली जागा घेतील. ८ त्याने युद्धावरील रक्षण काढून घेतले आहे, आणि त्या दिवशी तू नवांतील घरांत शस्त्रांवर दृश्य लावली. ९ दाविदाच्या नगराला पुष्कल भगदाड पडलेली तुम्ही पाहिले आहे, आणि तुम्ही खालच्या तळव्यातील पाणी जमा केले. १० तू यस्थलेमेच्या घरांची मोजदाद केली, आणि भिंत बळकट करण्यासाठी तू घेसे फोडली. ११ दोन भिंतीच्या मध्ये हौद बांधून जुऱ्या तळव्याच्या पाण्यासाठी सोय केली. पण तू शहर बांधानाऱ्याचा विचार केला नाही, ज्याने त्या बद्दल पूर्वीच योजिले होते. १२ त्या दिवसात सेनाधीश परमेश्वर म्हणाला, रडावे, शोक करावा व टक्कल पाडावे आणि गोणाटां घालावे. १३ परंतु त्यारेवजी, पाहा, उत्सव आणि हर्ष, बैल मारणे, मेंढारे कापणे, मांस खाणे व द्राक्षरस पिणे चालले आहे. आपण खाऊ व पिझ, कारण उद्या आपल्याला मरायचेच आहे. १४ आणि सैन्याच्या परमेश्वराने माझ्या कानात हे सांगितले की, जरी तू मेलास, तरी या तुझ्या पापांची क्षमा केली जाणार नाही. सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. १५ सेनाधीश परमेश्वर, प्रभू असे म्हणतो, हा कारभारी शेबना, जो राजाच्या घरावर नेमला आहे, त्याकडे जा व त्यास बोल; १६ तू येथे काय करीत आहेस? तू कोण आहेस? जसा कोणी आपली कवर उंच ठिकाणांत खोदतो आणि आपले राहण्याचे स्थान खडकामध्ये करतो तशी तू आपणासाठी कवर खोदीत आहेस. १७ पाहा, परमेश्वर पराक्रमी मनुष्यासारखा तुला फेकून देईल आणि तुला घट धरील. १८ तो तुला मंडुक्यांनु चेंडुसारखा मोळ्या देशात फेकून देईल, तू आपल्या धन्याच्या घरात अप्रतिष्ठा असा आहेस तो तू मरशील, आणि तुझ्या गौरवाचे रथ तेथेच राहील. १९ प्रभू परमेश्वर म्हणतो मी तुला उच्च पदावरून काढून टाकिल तुझे उच्च पद हिसकावून घेईल. तू खाली ओढला जाशील. २० आणि त्या दिवशी असे होईल हिल्कीयाचा पुत्र एल्याकीम यास मी बोलावीन. २१ तुझा झागा मी

त्यास घालीन आणि तुझा कमरवंध त्यास देईन व तुझे अधिकर मी त्याच्या हाती देईन. यस्तलेमेच्या राहणाऱ्यांना व युद्धाच्या घराण्याला पिता असा होईल. २२ दाविदाच्या घराण्याची किल्ली मी त्याच्या खांद्यावर ठेवीन, तो उघडील आणि कोणीच ते बंद करणार नाही, आणि जे काही बंद करील ते कोणीच उघडू शकणार नाही. २३ त्यास मी सुरक्षीत ठिकाणी खिल्याप्रमाणे पक्का करीन, आणि तो आपल्या पित्याच्या घराला वैभवशाली राजासन असे होईल. २४ त्याच्या पित्याच्या घराण्याचील सर्व गौरव, मुले व संतती, सर्व लहान पात्रे, पेल्यापासून सुरईपर्यंत सर्व भांडी तिच्यावर टागून ठेवतील. २५ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, मग असे घडेल की, भिंतीत पक्का केलेला खिळा असतो तो शिळ्या जवळ ढिला होउन पडेल व जो भार तिच्यावर होता तो छेदला जाईल, कारण परमेश्वर हे बोलला आहे.

२३ सोर विषयी देववाणी, तार्शीशच्या जहाजानों, आक्रोश करा कारण

तुमच्या जहाजासाठी बंदर व तुमच्यासाठी घर नाही, असे किसीमध्या देशापासून त्यांना प्रगट करण्यात आले आहे. २ समुद्रतीरीच्या रहिवाशांनो, आश्रयचकित क्वा, तुम्ही सीदोनाचे व्यापारी, जे तुम्ही समुद्रावरून प्रवास करता, ज्यांच्या प्रतिनीर्धीनी तुझ्या गरजा पूरवल्या. ३ आणि महान जलांवरून नाईल नदीकाठी पिकलेले सर्व पीक, समुद्रा पलीकडून आणलेले सीहोरा या भागातले धान्य ते सोर याकीरीता आणले; ती राठांची बाजारेपेह होती. ४ हे सीदोना लज्जीत हो, कारण समुद्र, समुद्रातील पराक्रमी, बोलला आहे, तो म्हणतो, “मी प्रसुती वेदा दिल्या नाहीत व मी प्रसवलेहि नाही, मी तरून पुरुष वाढवले नाहीत व तस्रीना लहाणाच्या मोळ्या केल्या नाहीत.” ५ मिसर देशात हे वर्तमान कळेल तेव्हा तेथे सोर निवासिया साठी मोठा शोक केला जाईल. ६ तार्शीशास पार जा, समुद्रतीरी राहणाऱ्यांनो तुम्ही आकांत करा. ७ अति आनंदी, सुखी वैभवशाली नगरी, हे तुमच्या बाबतीत घडले आहे, पूर्वीच्या काळापासून ती प्रसिद्ध व नावजलेली होती, पण आता तीचेच पाय तिला परदेशात घेऊन जात आहेत. ८ मुक्त देणार हे सोर, ज्याचे व्यापारी अधिकारी आहेत, ज्याचे वाणी पृथ्वीतले प्रतिष्ठित आहेत, त्या विषयी हे कोणी योजीले? ९ सर्व शोभेच्या वैभवाला डाग लावण्यासाठी व पृथ्वीतल्या सर्व प्रतिष्ठाना अप्रतिष्ठित करण्यासाठी सेनाधीश परमेश्वराने हे योजिले आहे. १० हे तार्शीशच्या कन्ये नील नदीप्रमाणे आपली भूमी नंगर. सोर मध्ये तुला व्यापारी ठिकाण नाही. ११ परमेश्वराने आपला हात समुद्रावर उगारला आहे आणि त्याने राजेहे हालून टाकली. त्याने कनानाचे सर्व दुर्न नष्ट करण्याची आज्ञा दिलेली आहे. १२ तो म्हणतो, “हे कलंकीत प्रश्न झालेली सीदोने कन्ये तू येथून पूढे अनंदीत होणार नाहीस, उठ, सायप्रस पार कर, पण तेथेही तुला आराम मिळाणार नाही.” १३ खासदयांचा देश पाहा तो आता नामशेष आहे, अश्शू देशातील लोकांनी त्यास औसाड करण्यासाठी जंगली पशुच्या स्वाधिन केले आहे त्यांनी त्याचे बूर्ज वेढा देण्यासाठी स्थापले आहेत व त्याचे ढीगरे बनवीतल, समुद्रावर संघार करण्याच्याने रडा शोक करा कारण तुमच्या बंदराचा नाश झाला आहे त्याचा पुर्ण विधवंस केलेला आहे. १४ तार्शीशच्या जहाजांनो हाय हाय करा विलाप करा कारण तुमचे बंदर पूर्ण पणे नाश पावलेले आहे. १५ त्या दिवसात असे घडेल की सर्व जगाला सोराची विस्मृती सतर वर्षेपर्यंत पडेल, सोर प्रदेशाची कोणालाच आठवण राहणार नाही तो पर्यंत एका राजाची कारकिर्द संपेळ. १६ हे विसरलेल्या वेशे, वीणी घे आणि नगरात फिर, ती छान प्रकारे वाजव, तुडी आठवण व्हावी म्हणून खुप गाणी गा. १७ सतर वर्षांशी शेवटी असे होईल की परमेश्वर देव सोराची मदत करील, तेव्हा ते आपल्या वेतनाकडे फिरेल, आणि भूमीच्या सर्व पाठीवर पृथ्वीतल्या सर्व राज्यांशी व्यभिचार करेल. १८ तिच्या व्यापाराचा माल व त्याचे वतन परमेश्वरास पवित्र होईल, ते वतन साठवले जाणार नाही व राखून ठेवले जाणार नाही, तर जे परेश्रासमोर राहतात त्यांनी भरपूर खावे व टिकाऊ वस्त्र घालावै म्हणून त्यांच्यासाठी त्याचा व्यापाराचा माल येईल.

२४

पाहा परमेश्वर पृथ्वीला ओसाड व रिकामी करीत आहे, तो त्यातील राहणाऱ्यांची पागांपांग करीत आहे. २ आणि जशी लोकांची तशी याजकांची, जशी सेवकाची तशी धन्याची, जशी दासीची तशी तिच्या धनिनीशी, जशी विकत घेणाऱ्याची तशी विकणाऱ्याची, जशी उसणे देणाऱ्याची तशी उसणे घेणाऱ्याची, जशी उधार घेणाऱ्याची तशी जो त्यास उधार देतो त्याची स्थिती होईल. ३ पृथ्वी पूर्णपणे उधवस्त केली जाईल आणि नागाविली जाईल, कारण परमेश्वर हे वचन बोलला आहे. ४ मेघ पाऊस पाडीत नाही म्हणून, पृथ्वी सुकून गेली आहे, पाणी आटून गेले आहे पृथ्वीवरील सज्जन म्हणवणाऱ्या पापी लोकांनी तिचा नाश केला आहे. ५ पृथ्वीवरर्या लोकांनी परसेश्वराने दिलेले विधि व नियमांचे पालन केले नाही, विर्धीचे अंतिक्रमण केले, आणि सार्वकालीक करार मोडला आहे. ६ त्यामुळे सार्वकालिक करार शापित झाला आहे व तेथे राहणारे दोषी आढळले आहेत. त्यांना त्याचे फळ भोगावे लागत आहे; शापाचा परिणाम म्हणून पुष्कळ लोक भस्म होतील व फार थेडे उत्तील. ७ नवीन द्राक्षरस वाळून गेला, द्राक्षकेवल सुकुले आहेत, सर्व अनंदोत्सव करणारे कण्ठत आहेत. ८ डफळांचा आनंदी आवाज आणि हप्सिन जे मौजमजा करीत ते थांबले आहेत, वीणेचा आनंद बंद केला आहे. ९ ते आता मध्य पीता-पीता गाणी गाणार नाहीत, आणि त्यांना जे मध्य पीतात ती आता कडू होईल. १० अंदाखूंदी असलेली नगरी मोडून पडली आहे, प्रत्येक घर बंद आणि रिकामे आहे. ११ द्राक्षरसामुळे चौका चौकात रडणे आहे. सर्व हर्ष अंधकारमय आहे, भूमीचा आनंद नाहीसा झाला आहे. १२ नगरात ओसाडी उरली आहे, आणि दरवाज्याचा नाश झाला आहे. १३ द्राक्षांचा हंगाम संपल्यावर व जैतून वृक्ष हलविल्यावर, झाडावर जशी थोडीशी फळे उत्तात तशी या देशाची अवस्था झालेली असणार तसे पृथ्वीवरील सर्व राशीचे होईल. १४ ते आपला आवाज उंचावरील आणि परमेश्वराचे ऐश्वर्य ओरडीतील, आणि समुद्रावरून मोठ्याने आरोळी मारतील. १५ यास्तव पूर्वत परमेश्वराचे गोरव करा, आणि सागरातील द्वीपांमध्ये इसाएलाचा देव परमेश्वर, याच्या नावाला गोरव द्या. १६ पृथ्वीच्या सीमेतून आम्ही अशी गीते ऐकली आहेत की, “धर्मिकास वैभव असो.” पण मी म्हणाले, मी वाया गेलो आहे, मी दूर वाया गेलो आहे, मला हाय हाय! कारण विश्वास घातकीने विश्वासघात केला आहे, होय, विश्वास घातक्याने विश्वास घात केला आहे. १७ पृथ्वीतील राहणाऱ्यांनो, भीती व खांच आणि पाश ही तुड्यावर आहेत. १८ जो भीतीच्या आवाजापासून पलेले तो खांचेत पडेल, आणि जो खांचेमधून वर निघेले तो पाशात पडेल. स्वर्गाच्या खिडक्याउ उघडल्या आहेत, आणि पृथ्वीचे पाये हालत आहेत. १९ पृथ्वी अगदी मोडून गेली आहे, पृथ्वी फाटली आहे. पृथ्वी फार खिसकरीतीने हलवरी आहे. २० पृथ्वी एखाद्या मध्यापासारखी झोकांड्या खाईल, आणि एखाद्या टांगत्या बिछान्याप्रमाणे झोके खाईल, तिचा अपराध तिच्यावर भारी होईल तेव्हा ती पडेल आणि पुन्हा उठणार नाही. २१ त्या दिवशी असे होईल की परमेश्वर उंच ठिकाणी असलेल्या सैन्याला उंच ठिकाणी, आणि पृथ्वीच्या राजांना पृथ्वीवर शिक्षा करेल. २२ त्यांना एकक्रित करून अंधार कोठडीत आणि कारगृहात बंद करून ठेवील, नंतर त्यांचा न्याय केला जाईल. २३ नंतर सेनाधीश परमेश्वर सीयोनातील आपला राजासनावर आरूढ होईल तेव्हा त्याच्या तेजाने चंद्र तांबूस होईल व सूर्य फिका पडेल, तो सियोन पर्वतावरून आपल्या वडिलांसमोर वैभवाने यशश्वलेमेत राज्य करील.

२५

हे परमेश्वरा, तू माझा देव आहेस, मी तुला उंच करीन, मी तुडी स्तुती करीन. कारण तू अदूद कुल्ये केली आहेस, जे संकल्प तू पूर्वीच योजून ठेवले होते, ते तू आपल्या परिपूर्ण विश्वासाच्या द्वारे घडवून आणले आहेस, २ कारण तू शूत्रूच्या नगराला ढीग केले आहेस, तटबंदीच्या नगराला ओसाडी असे केले आहेस, आणि परक्यांचे महाल असे ते नगर राहिले नाही. ३ याकरिता सामर्थ्याना लोक तुडी गोरव करतील व निर्दीपी राष्ट्रे तुला भीतील. ४ कारण तू गोरगरीबांचा रक्षणकर्ता आहेस, गरजूना त्यांच्या

दुःखाच्या समयी तू संरक्षक असा आहेस. जेव्हा निर्दीपीचा फटका भीतीला लागणाऱ्या वाढालासारखा असतो, तेव्हा तू उन्हाच्या तापात त्यांची सावली व संकटाच्या वाढालात त्यांचा निवारा असा आहेस. ५ उन्हाच्या तापाते तापलेली भूमी मेघाच्या लायले थंड होते, तसे जे निर्दिय शत्रू आहेत ह्यांच्या गर्जना शांत करशील ६ तेव्हा या सीयोन डोंगरावर म्हणजेव्हा येणेश्वलेमेत सेनाधीश परमेश्वर आपल्या लोकांकांस मेजजवानी तेथे उत्तमोत्तम चवदार पदार्थ असतील मांसाचे मजज सहीत तुकडे असतील, तसेच चवदार द्राक्षमध देण्यात येईल ते सर्व खाऊन पिझन तृप्त होतील. ७ त्यावेळी पापाचे मेघपटल व मृत्युछायेचे सावट तो या डोंगरावरून लोकांपासून दूर करील व त्यांना मोकळे करील. ८ तो मरणाला कायमचे नाहीसे करील, परमेश्वर सर्वांच्या डोळयांचे अशू पुसून टाकील देशातील त्यांच्या लोकावरील सर्व अन्याय अपमान दूर करील परमेश्वर देव हे बोलला आहे हे तो करीलच. ९ सर्व लोक त्या दिवशी म्हणतील व घोषणा देऊन सांगतील, “पाहा हा आमचा देव आहे त्याच्यावर आमचा विश्वास आहे त्याची आम्ही वाट पाहातो, कारण तोच आमचे तारण करणारा आहे, हा आमचा परमेश्वर आहे, आम्ही सर्व अनंदी आहो कारण त्याच्याकडून आम्हाला तारण प्राप्ती होईल. १० कारण परमेश्वराचा हात यशश्वलेमेला अशीर्वाद देण्यासाठी सियोन पर्वतावरून उघलला जाईल व त्याचे आशीर्वाद सदैव यशश्वलेमेतील लोकांबोरेवर राहतील, पण मवाब गवताप्रमाणे पायाखाली तुडीवील जाईल व फेकल्या जाईल. ११ पाण्यात पोहणारा पोहण्यासाठी हातानी पापी सारतो तसेच देव त्यांना दूर सारील व त्यांचा सर्व अभिमान, गर्व व सर्व दुराचार याचा नाश करून त्यांचा शेवट करील. १२ मवाबाची उंच तटबंदी व सुरक्षीत ठिकाणे नष्ट करील.

२६

त्या दिवशी यूहूदा प्रदेशात हे गीत गातील, आम्हास बळकट शहर आहे, देवाने त्याच्या भीतींनीना व तटबंदीना तारण असे केले आहे. २ वेशी उघडा म्हणजे नितीमान राष्ट्र जो विश्वास पाळतो, ते आत येतील. ३ परमेश्वरा, तुड्यावर विसंबून असणाऱ्यांना आणि तुड्यावर विश्वास ठेवणाऱ्यांना, तू खरी शांती देतोस. ४ सर्वकाळ परमेश्वरावर विश्वास ठेव, कारण प्रभू परमेश्वर, याच्या ठायी सर्वकाळचा खडक आहे. ५ कारण जे अभिमानाने राहतात त्यांना तो खाली आणील, तो उंच गढांना, खाली आणणार, तो तिला भूमीपर्यंत खाली नीच करणार, तो तिला थुळीस मिळवणार. ६ दीनदुबळ्यांचे पाय व दरिद्र्यांचे पाय त्यांना तुडवतील. ७ सरलपण हा नितीमानाचा मार्ग आहे, जो तू सरळ आहेस तो तू नितीमानाची वाट सपाट करतो. ८ होय, परमेश्वरा, तुड्या न्यायाच्या मार्गात आम्ही तुडी वाट पाहिली आहे, आमच्या जीवाची इच्छा तुड्या नावाकडे, तुड्या स्मरणाकडे आहे. ९ प्रत्येक रात्रीबोरेवर तुड्याशी एकरूप होण्याची आमची इच्छा आहे, माझा आत्मा माझायामध्ये आतुरतेने तुला शोधीन, कारण जेव्हा तुड्या न्याय या पृथ्वीवर येतो, तेव्हा या जगातील राहणारे न्यायीपण शिकतात. १० पापी मनुष्यावर तू फक्त दयाच करीत राहिलास तर तो कधीच न्यायीपण शिकणार नाही. सरलपणाच्या भूमीत तो दुष्टेनेच वागणार, आणि परमेश्वराचा महिमा पाहणार नाही. ११ परमेश्वरा, तुड्या हात उंचावलेला आहे, पण त्यांनी त्याकडे लक्ष दिले नाही. तुड्या लोकांबळल असलेला तुड्या आवेश ते पाहतील आणि फजित होतील. तुडी शत्रू नक्कीची त्यांच्याच आगीत भस्मसात होतील. १२ परमेश्वरा, तू आमच्यासाठी शांती ठरवशील, कारण खरच तू आमची सर्व कामे आमच्यासाठी पूर्ण केले आहेत. १३ परमेश्वर आमचा देव, तुला सोडून इतर देवतांनी आम्हावर राज्य केले, पण आम्ही फक्त तुडीची आहेस. १४ ते मृत आहेत, ते जिंवत नाहीत; ते प्रेते आहेत, ते उठणार नाहीत. खोरेखर, तू त्यांना दंड देऊन त्यांचा नाश केला आहेस आणि त्यांची आठवण तू नष्ट केली आहेस. १५ हे परमेश्वरा, तू भूमीच्या सर्व सीमा विस्तारित केल्या आहेत. १६ परमेश्वरा, संकटात असताना ते तुझे स्मरण करतात. तुडी शिक्षा त्यांच्यावर

असता त्यांनी तुझ्यापुढे प्रार्थना केली. १७ जेव्हा एखादी स्त्री प्रसूतीची वैल जवळ आली म्हणजे ती वेदनेने विक्खळते आणि आपल्या वेदनांमध्ये ओरडते, प्रभू तसे आम्ही तुझ्यापुढे आहोत. १८ त्याच्यप्रमाणे आम्ही गोरेदर होतो, आम्ही प्रसूतीवेदनेमध्ये होतो, पण आम्ही फक्त वाच्याला जन्म दिला. पृथ्वीत आम्ही काही तारण केले नाही, आणि जगातील राहणारे पडले नाहीत. १९ तुझे मरण पावलेले जिवंत होतील, आमचे मृत शरीरे उठतील. जे धुळीत स्थायिक झाले ते तुम्ही जागे व्हा आणि आनंदाने गयन करा. कारण तुझ्यावरील दहिवर हे प्रभातीचे जिवनदावी दहिवर आहे, पृथ्वी तिचे भक्ष तिच्यातील मृत बाहेर टाकील.” २० माझ्या लोकांना, आपापल्या खोल्यांत जा आणि दारे लावून घ्या. क्रोध टळून जाईपर्यंथ थोडा वेळासाठी लपा. २१ कारण पाहा, परमेश्वर पृथ्वीतल्या राहणाऱ्यांच्या अन्यायाबद्दल शिक्षा करण्यास आपले स्थान सोडून येत आहे. मारल्या गेलेल्यांचे रस्त पृथ्वी प्रगट करेल, आणि आपल्या वधतेल्यांना यापुढे झाकून ठेवणार नाही.

२७ त्या दिवशी लिव्याथान जो चपल सर्प, जो वाकडा सर्प लिव्याथान त्यास परमेश्वर आपल्या कठोर व मोठ्या व दृढ तलवारीने शिक्षा करणार आणि समुद्रातील प्राणी त्यास मारील. २ तेव्हा लोक रम्य द्राक्षमळ्याबद्दलचे गांगे म्हणतील. ३ “मी परमेश्वर, तिची नीगा राखणारा, मी प्रत्येक क्षणी तिला पाणी घाटले; त्यामुळे कोणीही तिला दुखावणार नाही, म्हणून मी रात्र दिवस तिचे राखण करतो. ४ मी रागवलेलो नाही, लढाईत माझ्यापुढे काढ्यांची झाडे व काटेरी झाडे कोण ठेवील! पण युद्धात मी त्याच्या विरुद्ध चाल करून जाईल आणि मी त्यास जाळून नष्ट करून टाकीन. ५ अथवा त्याने माझ्याशी शांती प्रस्थापीत करावी. ६ येण्याच्या दिवसात याकोब मुलावेल, इसाएल उमलेले व त्यास नवीन पालवी फुटेल, आणि ते जगावी पाठ फलंगी भरतील.” ७ काय परमेश्वराने याकोबावर आणि इसाएलावर हल्ला केला, जसा त्याने त्यांचावर हल्ला करणाऱ्यांवर हल्ला केला? अथवा यांनी ज्यांचा वध केला आहे त्यांच्या वधाप्रमाणे यांचा वध करण्यात आला आहे काय? ८ याचप्रकारे तुम्ही याकोब आणि इसाएलाला दूर पाठवून अचूक मापदंडांनी त्यांचा विरोध केला आहे. पुर्वेच्या वाच्याच्या दिवशी त्यांना तो प्रचंड वाच्याने दूर करतो. ९ याकरीता याकोबाच्या अपराधांना क्षमा करी केली जाईल, आणि त्याचे पाप दूर करण्याचे फल हेच आहे. तो वेदीचे सर्व दगड खुड्या चूर्ं केलेल्या चुनखड्यासारखे करेल, आणि तसेच अशेरा देवीचे खांब किंवा धूप वेदीही उभ्या राहणार नाहीत. १० कारण टटबंदी असलेले शहर नाश झाले आहे आणि वस्ती असलेले राणासारखी सोडून दिलेली आहे. वासरू तेथे चरेल आणि तेथे बसेल आणि त्याच्या फांद्या खाऊन टाकेल. ११ त्याच्या फांद्या सुकृतील तेव्हा त्या तोडल्या जातील, स्त्रिया त्या सरपणासाठी वापरतील. कारण हे लोक समजदार नाहीत. म्हणून त्यांना घडविणारा देव द्वास्तव यांच्यावर दया करणार नाही. १२ त्या दिवशी असे होईल की, परमेश्वर फरात नदीपासून सुरवात करून मिसरच्या नदीपर्यंतच्या आपल्या पिकाची मळणी करील, आणि तुम्ही इसाएलच्या लोकांने एकत्र गोळा केले जाणार. १३ त्या दिवशी मोठा कर्णा वाजेल, आणि तेव्हा अशूदू देशामध्ये नाश होणारे आणि मिसर देशात जे घालवले आहेत ते येतील. आणि यश्शेतेमेस पवित्र पर्वतावर परमेश्वरास पुजतील.

२८ एफ्राइममधील मध्यापांने तुमच्या गर्वाच्या मुकुटाला हायहाय! आणि धूंद झालेल्या सुपिक खोच्याच्या माश्यावरील मोठी शोभा देणारे जे कोमेजणारे फुल त्यास हायहाय! २ पाहा! परमेश्वराकडे पराक्रमी आणि बलवान असा एक आहे. तो गारपिटीप्रमाणे आहे. नष्ट करणाऱ्या वादलाप्रमाणे, आणि प्रचंड ढगफूटी प्रमाणे, तो पृथ्वीला आपल्या हाताने ताडना करेल. ३ एफ्राइममधील मध्याप्यांचा अभिमानी मुकुट पायाखाली

तुडवला जाईल. ४ त्याच्या वैभवशाली सौंदर्याचे कोमेजणारे फूल, जे खोच्याच्या माश्यावर आहे, उन्हाळ्यात झाडावर प्रथम आलेल्या अजिरांप्रमाणे त्याची शिथ्ती होईल, त्याकडे पाहणारा पाहतो तेव्हा तो त्याच्या हातांत असतानांच तो खाऊन टाकतो. ५ त्या दिवशी सेनाधीश परमेश्वर आपल्या लोकांच्या उरलेल्यांना सुंदर मुकुट असा होईल. ६ आणि जो न्याय करत बसतो त्यास तो न्यायाचा आत्मा आणि जे वेशीजवळ लढाई मागे हटवतात त्यांना तो पराक्रम असा होईल. ७ पण हे सुद्धा द्राक्षकर्साने हेलकावे खात आहेत, आणि मादक मध्यानी अडखळत आहेत. याजक व संदेषे सर्वच जण द्राक्षकर्स व मध्य पितृन धूंद झाले आहेत आणि मध्याने त्यांना गिळून घेतले आहे. ते मध्यान अडखळून पडत आहेत आणि ते दृष्टांतात भ्रमतात, ते न्याय करण्यात अडखळतात. ८ खरोखर सर्व मेजे ओकारीने भरलेली आहेत, कोठेही स्वच्छ जागा राहिलेली नाही. ९ तो कोणाला ज्ञान शिकवील? आणि तो कोणाला निरोप समजावेल? दुधापासून दूर केलेल्यांना किंवा स्तनपानापासून दूर केलेल्यांना काय? १० कारण नियमा वर नियम, नियमावर नियम, ओकीवर ओळ, ओळीवर ओळ, इथे थोडे, तिथे थोडे, असे आहे. ११ खरच, तोतंया ओठांनी आणि अन्य भाषेने तो या लोकांशी बोलेल. १२ पूर्णी तो त्यांना म्हणाला, “येथे विश्रांती आहे, थकलेल्यांना येथे येऊन विश्रांती घेऊ या, आणि हे उत्साहवर्धक आहे.” पण ते काही ऐकेनात. १३ लोकांस परमेश्वराचे बोलणे परक्या भाषेसारखे अनाकलनीय वाटले. हुक्मावर हुक्कूम, हुक्मावर हुक्कूम, नियमावर नियम, नियमावर नियम, थोडे इकडे, थोडे तिकडे, एक खडा तिकडे. लोकांनी स्वतः ला पाहिजे ते केले. म्हणून ते मागे पडून पराभूत झाले, ते सापळ्यात अडकले आणि पकडले गेले. १४ याकरिता, जे तुम्ही थट्टा करता, आणि जे तुम्ही यश्शेशेवर राज्य करता, ते तुम्ही परमेश्वराचे वचन काय म्हणते ते ऐका. १५ तुम्ही म्हटले, “आम्ही मृत्यूवॉरेबर करारनामा केला आहे. अधोलोकाशी आम्ही करार केला आहे म्हणून आम्हांला शिक्षा होणार नाही, जेव्हा बुद्धवणारी शिक्षा पार केली जाईल तेव्हा ती आमच्यापर्यंत येऊ शकणार नाही; कारण आम्ही कपटाच्या मागे लपलो आहोत व असत्याला आपले आश्रय केले आहे.” (Sheol h7585) १६ यासाठी परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “पाहा, मी सियोनेत आधारशिला, पारखलेला थोडा, कोपाच्या मोलवान थोडा, स्थीर पाया म्हणून घालतो. जो कोणी त्यावर विश्वास ठेवेल, तो लाजवला जाणार नाही. १७ मी न्याय मोजमापाची काठी, आणि निरीत्मता हा ओळंबा असे करीन, तेव्हा गारपीट खोटांचे आश्रय झाडून टाकील, आणि पूराचे पाणी लपण्याच्या जागा झाकून टाकील.” १८ तुमचा मृत्यूशी असलेला करारनामा विरयला जाईल आणि अधोलोकाशी तुमचा झालेला करार रद्द केला जाईल. जेव्हा प्रकोपाचा पूर पार केला जाईल, त्या द्वारे तुम्ही झाकले जाल. (Sheol h7585) १९ जेव्हा तो पार जाईल तेव्हा तो तुला झाकून टाकेल. आणि रोज रोज सकाळी, दिवसा आणि रात्री तो पार जाईल. आणि जेव्हा संदेश कलेल, तर ते भयच असे होईल. २० कारण अंथरूण पाय पसरावयास खूप लहान आहे, आणि पांधरूण पांधरायला पुरत नाही एवढे ते अरुंद आहे. २१ जेसा परासीम डोंगरामध्ये परमेश्वर उभा राहिला होता, जसा तो गिबोन दरीत रागावला होता त्याप्रमाणे तो रागावले. अशासाठी की त्याने आपले कार्य, त्याचे अद्भूत कृत्य आणि त्याचे विस्मयकारी कृत्य करावे. २२ तर आता तुम्ही थट्टा करू नका, नाहीतर तुमची बंधणे घटू करण्यात येतील. कारण पृथ्वीवर नाश होण्याचा ठराव, मी सेनाधीश परमेश्वरासून ऐकला आहे. २३ मी सांगत असलेला संदेश लक्ष्यपूर्वक ऐका, सावध असा, माझे शब्द ऐका. २४ पेरीणी करण्यासाठी शेतकरी सतत शेत नांगरतो का? तो सतत मशागत करतो का? २५ त्याने जीमीन तयार केल्यावर तो काळे जिरे टाकतो व जिरे विखरतो, तो गूढ रांगेत आणि जव नेमलेल्या ठिकाणी आणि त्याच्या काठाला काळ्या गूढ पेरीत नाही काय? २६ कारण त्याचे देव त्यास सूचना देतो, तो त्यास सुजपणे शिकवतो. २७ शिवाय, काळे जिरे घणाने

मळत नाही, किंवा तिच्यावर गाडीचे चाक किरवले जात नाही, पण काळे जिरे काठीने आणि जिरे दंडाने झोडतात. २८ भाकरीसाठी धान्य दळतात, पण ते नीट दळले जात नाही. आणि जरी त्याच्या गाडीचे चाक व त्याचे घोडे ते विखरतात तरी तो ते दक्षीत नाही. २९ सेनार्थीचे परमेश्वर, जो संकल्पात सुंदर आहे आणि ज्ञाने श्रेष्ठ आहे. त्याच्याकडून हे आहे.

२९ अरीएल, अरीएल, म्हणजे ते शहर ज्यात दाविदाने तळ दिला, तिला हायहाय! वर्षाला वर्ष जोडा, सण फिरून येवोत. २ पण मी अरीएलला शिक्षा करीन आणि त्यामुळे ती दु: ख व शोक करील, आणि ती मला अरीएलासारखी होईल. ३ मी तुझ्यासभोवती तळ घालून तुला वेढीन, आणि मी तुझ्याभोवती मजबूत कुंपण घालीन आणि तुझ्याविरुद्ध वेढा उभारीन. ४ तू नीच केली जाशील आणि भूमीवरून बोलशील. तुझा आवाज धुळीतून कमी निघतील, तुझा आवाज भूमीतून बाहेर निघाणाऱ्या भूतासारखा असेल, आणि तुझा शब्द धुळीतून आल्याप्रमाणे येईल. ५ तुझ्या शत्रूंचा समुदाय धुळीच्या कणांसारखा आणि निर्दयांचा समुदाय उडत्या भुसासारखा होईल आणि हे एका क्षणांत एकाएकी घडणार. ६ सेनार्थीचे परमेश्वराकडून, भूकंप, मोठीगर्जना व मोठे वाढल, वावटळ आणि खाऊन टाकणारी अग्नी, यांनी तुला शासन करण्यात येईल. ७ ते सर्व रात्रीच्या आभासासारखे असेल, अनेक राशीतील समुदाय अरीएलविरुद्ध लढतील, ते तिच्यावर आणि तिच्या दुग्गिवर हल्ला करतील. ८ हे असे असणार की एक भुकेला मनुष्य आपण खात आहे असे स्वप्न पाहतो, पण जेव्हा तो जागा होतो तर त्याचे पोट रिकामेच असते. हे असे असणार की तानेला स्वप्न पाहतो की तो पीत आहे, पण तो जागा होतो आणि पाहा तो मूर्छित आहे व त्याचा जीव त्रासलेला आहे, होय, जे राष्ट्र समुदाय सियोन पर्वताविरुद्ध लढतात त्यांची अशीच स्थिती होईल. ९ तुम्ही विसित व आश्वर्यचिकित क्वा, तुम्ही आपणास आंधळे करा आणि आंधळे क्वा. ते धूद आहेत पण द्राक्षरसाने नक्के. ते झूलत आहेत पण मध्याने नक्के. १० कारण परमेश्वराने तुम्हावर गाढ झोपेचा आत्मा ओतला आहे. त्याने तुमचे डोळे बंद केले आहेत, जे भविष्यवादी आहेत आणि परमेश्वर तुमची डोकी झाकले, जे तुम्ही दृश्यांत पाहता. ११ तुम्हास सर्व दर्शन शब्द, मोहरबंद केलेल्या पुस्तकाच्या शब्दाप्रमाणे झाले आहेत. तुम्ही असे पुस्तक वाचता येणाऱ्याला देऊन त्यास वाचायला सांगू शकता. पण तो म्हणेल. “मी हे पुस्तक वाचू शकत नाही. ते मोहरबंद आहे.” १२ किंवा तुम्ही असे पुस्तक वाचता न येणाऱ्याला देऊन त्यास ते वाचायला सांगू शकता. तो म्हणेल, “मला वाचता येत नसल्याने मी हे पुस्तक वाचू शकत नाही.” १३ माझा प्रभु म्हणतो, हे लोक, माझ्यावर त्यांचे प्रेम आहे, असे म्हणतात ते शब्दानी माझ्याबद्दलचा आदर व्यक्त करतात. पण त्यांची मने माझ्यापासून फार दूर आहेत. त्यांचा माझ्याबद्दलचा आदर, म्हणजे फक्त त्यांनी पाठ केलेले व मनुष्यांनी घालून दिलेले नियम आहेत. १४ म्हणून मी शक्तीशाली व चमत्कारिक गोषी करून या लोकांस विसित करीत राहीन. आश्वर्या मागून आश्वर्य, त्यांच्यातील सुज मनुष्याचे ज्ञान नष्ट होईल, आणि त्यांच्यातील शहाण्या मनुष्याचा समजदारपणा नाहीसा होईल. १५ जे परमेश्वरापासून आपल्या योजना खोल लपवतात, आणि ज्यांची कृत्ये अंथारात आहेत, व जे असे म्हणतात, “आम्हांला कोण पाहते? आणि आलखते? त्याना हायहाय!” १६ तुम्ही गोषींची उलटफेर करता! कुंभार मातीप्रमाणे आहे असे मानतील काय? एखाद्याने तयार केलेली वस्तूच त्या तयार करणाऱ्याला बोलेल काय? “तू मला घडवले नाहीस, आणि त्यास काही समजत नाही” असे घडलेली वस्तू आपल्या घडवण्याचिविषयी बोलेल काय? १७ काही काळाच्या आत लबानेन सुपीक भूमीमध्ये बदलण्यात येईल आणि सुपीक भूमी घनदाट जंगल होईल. १८ त्या दिवशी बहिरा पुस्तकातील शब्द ऐकू शकेल आणि अंथल्याचे डोळे गडद अंथारातून पाहील. १९ पीडलेले पुढा परमेश्वराच्या ठायी आनंद करत राहतील आणि मनुष्यातले गरीब इसाएलाच्या पवित्राबद्दल

हर्ष करतील. २० कारण निर्दर्योंचा अंत होईल आणि उपहास करणारा नाश होईल. दुष्कृत्ये करण्यात आनंद मानणारे सर्व काढले जातील. २१ जे मनुष्यांना शब्दाने खेटे पाडतात, ते त्याच्यासाठी पाश मांडतात जे वेशीत न्याय शोधतात आणि नीतिमानास खोटेपणारी दाबून टाकतात. २२ परमेश्वर, ज्याने अब्राहामाला खंडून घेतले, परमेश्वर याकोबाच्या धरायाविषयी असे बोलतो. “याकोब यापूढ लज्जीत होणार नाही व त्याचे तोंड आता फिक्के पडणार नाही. २३ पण जेव्हा तो त्याची सर्व मुले पाहील, जे माझ्या हातचे कार्य असेल, ते माझे नाव पवित्र मानतील. ते याकोबाचा पवित्र प्रभूला पवित्र मानतील; इसाएलाच्या देवाचा आदर करतील. २४ जे भ्रांत आत्म्याचे ते बुद्धी पावतील आणि जे तकार करतात ते विद्या प्राप्त करतील.”

३० परमेश्वर असे म्हणतो, “बंडखोर मुलांना हायहाय हे. ते योजना करतात, त्या माझ्या आत्म्यापासून नाही; ते दुसऱ्या राष्ट्रावरोबर युती करतात, पण त्या माझ्या आत्म्याच्या मार्गदर्शनाने नाही, अशी ती पापाने पापाची भर घालतात. २ ते फारोकडे संरक्षण मागण्याकरिता आणि त्याच्या छायेत आश्रय घेण्याकरता मला न विचाराता मिसरकडे खाली उतरून जातात. ३ यास्तव फारोचे संरक्षण हे तुम्हास लाज आणि मिसरमधील आश्रय हे तुम्ह्या साठी मानखंडणा असे होईल. ४ तुमचे अधिकारी सोअनला आणि तुमचे दूत हानेसला गेले आहेत. ५ कारण ते मदत करू न शकणाऱ्या, जे साहाय्य किंवा हित करणारे नाहीत तर लाज व निंदा असे आहेत त्यांच्यामुळे ते सर्व लाजवले जातील.” ६ नेबेमधल्या प्राण्याविषयी धोषाणा संदेश: आपले काही चांगले करता न येणाऱ्या लोकांकडे, संकटाच्या आणि धोक्याच्या प्रदेशातून, सिंहेण व सिंह, विषारी साप आणि आग्या उडता सर्प, ते आपले धन गाढवांच्या खांद्यावर व आपली संपत्ती उंटाच्या पाठीवर घालून नेतात. ७ मिसरच्या मदतीला काही किंमत नाही. म्हणून मी मिसरला स्वर्य बसणारा रहाव असे नाव दिले. ८ आता तू त्यांच्या उपस्थितीत पाठीवर लिही आणि पुस्तकावरही कोसून ठेव, अशासाठी की पुढल्या काळासाठी साक्षी म्हणून ते साठून राहील. ९ कारण हे बंडखोर लोक आहेत, खेटे मुले, मुले जी परमेश्वराची शिकवणकू एकप्यास नकार देतात. १० ते पाणाऱ्यांना म्हणतात, “तुम्ही पाहू नका.” आणि भविष्यवाद्याला म्हणतो, “आमच्या जवळ सरळ भविष्य सांगू नको; आम्हास बया वाटील, आवडील अशाच गोषी सांग, कपटी भविष्ये सांग. ११ मार्गातून बाजूला फिर, वाटेटून बाजूला फिर, इसाएलाच्या पवित्र देवाला आमच्यापासून दूर घेऊन जा.” १२ यामुळे इसाएलचा पवित्र असे म्हणतो, “कारण तुम्ही हा संदेश नाकारता आणि जुलूम व कपट यांवर विसंबून राहता. १३ म्हणून हा अन्याय तुम्हास, जसा तुलेला भाग पडण्यास तयार असतो, जसा उंच भितीमध्ये फुगवटा असतो, ज्याचे पडणे अकस्मात एकाएकी होते त्यासारखा होईल. १४ कुंभाराची मडकी फोडावी तसे तो ते फोडून त्याचे तुकडे करील, तो त्यासो सोडणारा नाही. आणि त्याचे तुकडे चुलीतून विस्तव घायला किंवा डब्कायातून पापाची उपसायता खापर्ही ठेवणार नाही.” १५ कारण अपरेश्वर, माझा प्रभु, इसाएलचा पवित्र देव असे म्हणतो, “तुम्ही फिरणार आणि शांत रहाल, तर तुम्ही तराल. तुमची माझ्यामध्ये शांतता आणि विश्वास हीच शक्ती आहे.” पण तुम्ही इच्छुक नक्कते. १६ तुम्ही म्हणता, नाही! कारण आम्ही घोड्यांवर सबूत पळू, म्हणून तुम्हास पळावे लागेल. आणि आम्ही चपळ घोड्यांवर स्वार होऊन जाऊ, पण जे तुमच्या पाठीस लागतील ते पण चपळ होतील. १७ एकाने धमकी दिल्यास तुमची हजारो माणसे पळून जातील. पाच ज्यांच्या धमकीने तुम्ही पळून जाल. परवताच्या शिखरावर ध्वजस्तंभासारखे किंवा डोंगरावरच्या झेंड्यासारखे तुम्ही शिल्लक उराल तोपर्यंत असे होईल. १८ तरीही परमेश्वर तुम्ह्यावर दया करावी म्हणून वाट पाहील. तुम्हावर दया दाखवावी म्हणून तो उंचावला जाईल, कारण परमेश्वर न्यायाचा देव आहे, जे सर्व त्याची वाट पाहतात ते आशीर्वादीत आहेत. १९ कारण यस्त्याचा देव आहे, जे सर्व त्याची वाट पाहतात ते आशीर्वादीत आहेत.

कथीही रुडणार माहीस. खचित तो तुझ्या रुडण्याचा आवाज होताच तुझ्यावर दया करील, जेव्हा ते ऐकल, तौ तुला उत्तर देर्इल. २० जरी परमेश्वर तुला संकटाची भाकर आणि दुःखाचे पाणी देर्इल, तरी तुझे शिक्षक पुन्हा लपू शकणार माही, तर तुझे डोळे तुझ्या शिक्षकांना पाहतील. २१ जेव्हा तुम्ही डावीकडे किंवा उजवीकडे वळाल तर तुझे कान तुझ्यामागून वाणी ऐकील, “हा मार्ग बरोबर आहे. तुम्ही या मार्गात चालावे.” २२ तुम्ही आपल्या चांदीच्या कोरीव मूर्तीचा मुलामा व आपल्या सोन्याच्या ओतीव मूर्तीची मढवणी तुम्ही विटाळवाल. तुम्ही त्या देवांना मासिकपाळीच्या कपडयाप्रमाणे फेकून घ्याल. तुम्ही त्यांना म्हणाल, “येथून निघून जा.” २३ तुम्ही जे बी भूमीत पेराल त्यासाठी पाऊस तो देर्इल आणि भूमीतून मुबलक अशी भाकर देर्इल. आणि पिके विपुल होईल. त्या दिवसात तुम्ही युरे मोठ्या कुराणामध्ये चर्तील. २४ आणि बैल व गाढव जे नांगरतात ते सुपाने व दांताळ्याने उफणलेल्या धान्याचे आंबवण खातील. २५ आणि वधाच्या मोठ्या दिवशी बुरुज खाली पडतील. तेव्हा उंच पर्वतावर व प्रत्येक उंच डोंगरावर पाण्याचे झेरे व ओघ वाहतील. २६ त्यावेळी, चंद्राचा प्रकाश सूर्यप्रकाशाप्रमाणे प्रखर होईल आणि सूर्यप्रकाश जसा सात दिवसाचा प्रकाश तसा सात पट होईल. परमेश्वर त्याच्या जखमी लोकांस मलमपट्टी करील आणि माराने झालेल्या त्याच्या जखमा बच्या करील तेव्हा असे घडेल. २७ पाहा! परमेश्वराचे नाव त्याच्या क्रोधाने जळते, व दाट धुराच्या लोटाने दुरवरून येत आहे, त्याचे ओठ क्रोधाने भरले आहेत आणि त्याची जीभ खाऊन टाकणाऱ्या अग्नीप्रमाणे आहे. २८ त्याचा श्वास जणाकाय नदीच्या जोराच्या प्रवाहासारखा आहे जो मानेपर्यंत चढत आहे, अशासाठी की नाशाच्या चाळणीने राणूंना चाळवे, आणि त्याचा श्वास लोकांच्या तोंडामध्ये बहकविणारा लगाम राहील. २९ जसे पवित्र सण पाळण्याच्या रात्रीप्रामाणे तुमचे गीत होते. आणि जसा कोणी परमेश्वराच्या डोंगरावर इस्साएलाच्या खडकाकडे जाताना पावा वाजवत जातो तसा तुम्हास आनंद होईल. ३० परमेश्वर आपला वैभवी आवाज लोकांस ऐकू जाऊ देर्इल आणि वारा, पाऊस व गारपीट सह क्रोधाविष व अनी यांनी तो आपला भुज चालवील. ३१ परमेश्वराचा आवाज ऐकून अशूर विखुरला जाईल. तो त्यास आपल्या काठीने मारील. ३२ आणि काठीचा जो प्रत्येक फटका परमेश्वर त्याच्यावर मारील तो, डफ व वीणा वाजवत असताना होईल, आणि हात खाली वर करीत युद्धामध्ये तो त्यांच्याची लढेल. ३३ पूर्णपासून तोफेत तयार करून ठेवले आहे. ते राजासाठी तयार केले आहे, ते पुष्कळ खोल आणि संद केले आहे. त्याच्या चीतेसाठी विस्तव आणि खूप लाकडे असे आहे. परमेश्वराचा श्वास जळल्या गंधकाच्या प्रवाहाप्रमाणे त्यास पेटवतो.

३१ जे कोणी मदीतीसाठी खाली मिसरमध्ये जातात आपल्या घोड्यांवर अवलंबून राहतात त्याना हायहाय, आणि रथांवर (कारण ते पुष्कळ आहेत) आणि घोडस्वारावर (कारण ते अगणित आहेत) भरवसा ठेवतात. परंतु ते परमेश्वराचा शोध येत नाहीत किंवा ते इस्साएलाचा जो पवित्र त्याकडे लक्ष देत नाही! २ तोही जानी आहे आणि तो संकटे आपाली व आपली वचने माघारी घेणार नाही. आणि तो दुष्टांच्या घराण्याविरुद्ध आणि जे कोणी पाप करणाऱ्यांच्या मदतीविरुद्ध उठेल. ३ मिसर मनुष्य आहे देव नाही, त्यांचे घोडे मांस आहेत आत्मा नाही. जेव्हा परमेश्वर आपला हात बाहेर लाव करील, तेव्हा दोयेही त्यांना मदत करणारा अडखळेल आणि ज्याची मदत केली तो पडेल; दोयांचा नाश होईल. ४ परमेश्वराने मला हे सांगितले आहे, “जसा एखादा सिंह, तरुण सिंह, आपल्या फाडलेल्या भक्ष्यावर गुणग्रातात”, जेव्हा मेंढपाळांचा गट बोलावून त्यांच्याविरुद्ध आणला असताही, त्याच्या आवाजाने भयभीत होत नाही, किंवा त्यांच्या गोंगाटाने दबकत नाहीत; तसा सेनार्थीश परमेश्वर सियोन पर्वतावर, त्याच्या टेकडीवर लढाई करण्यास उतरेल. ५ ज्याप्रमाणे पक्षी घरिठ्या घालतो तसा सेनार्थीश परमेश्वर यश्शलेमे रक्षण करील; तो तिचे रक्षण करील आणि तो तिच्यावरून ओलांडून जाऊन तिला

वाचवील व सुरक्षित ठेविल. ६ इस्साएलाच्या लोकांनो, जे तुम्ही त्याच्यापासून तीव्रतेने दूर निघून गेलात ते तुम्ही त्याच्याकडे माघारी या. ७ कारण त्या दिवरी ते प्रत्येक आपल्या पापी हातांनी तयार केलेल्या सौन्याच्या आणि चांदीच्या मूर्तीचा त्याग करील. ८ अश्शूर तलवारीने पठेल; जी त्याचा नाश करील ती सत्ताधारी मनुष्याची तलवार नक्के, तो तलवारीपासून पक्कून जाईल आणि त्यातील तस्ताना पकडून गुलाम केले जाईल. ९ ते त्यांचे सर्व आत्मविश्वास भ्यामुळे गमावून बसतील, आणि त्यांचे सरदार परमेश्वराचा युद्धाचा झेंडा बघून घाबरतील ज्याचा अमी सियोनेत आहे आणि परमेश्वराची भट्टी यश्शलेमेत आहे, त्या परमेश्वराची ही घोषणा आहे.

३२ पाहा, राजा सदाचाराने राज्य करील, आणि त्याचे सरदार न्यायाने सत्ता चालवील. १ प्रत्येक जण जसा वाच्यापासून आडोसा व वादलामध्ये आश्रय व पाऊस तसा होईल, सुक्या भूमीत जसे पाण्याचे प्रवाह, उष्ण प्रदेशातील मोठ्या खडकाखालील सावलीसारखा तो होईल. २ तेव्हा जे हे पाहतील त्यांचे डोळे मंदावणार नाही आणि ऐकणाऱ्यांचे कान हे लक्षपूर्वक ऐकतील. ३ अविचारी बारकाईने समजून घेईल, तोतरा सहजतेने व स्पष्ट बोलेल. ४ मूर्खाला अधिक काळ सम्नान्य घणणार नाही, किंवा फसविणाऱ्यास प्रतिष्ठित. म्हणणार नाहीत. ५ कारण मूर्ख मनुष्य आपल्या मनात मूर्खपणाच्या गोष्टी बोलतो आणि वाईट गोष्टीचे बेत आखतो आणि तो दुष्टांत्ये आणि देवविरहीत चुकीच्याच गोष्टी परमेश्वराविरुद्ध बोलतो. तो भुकेलेल्याना अन्न खाऊ देत नाही आणि तहानेलेल्याना पाणी पिऊ देत नाही. ६ फसवणाऱ्याच्या पद्धती वाईट असतात. तो दुष्ट योजना आखून गरीब योग्य ते बोलतो तेव्हाही तो असत्याने गरीबाचा नाश करू पाहतो. ७ परंतु सन्माननीय मनुष्य सन्माननीय योजना करतो कारण त्याच्या सन्माननीय कृतीमुळेच तो तुभा राहतो. ८ तुम्ही ज्या निर्धारस्तपणे राहणाऱ्या स्त्रियांनो उठा, आणि माझी वाणी ऐका; अहो निश्चित कन्यांनो, माझे ऐका. ९ अहो निश्चित स्त्रियांनो, एक वर्षाहून अधिक काळ तुमचा आत्मविश्वास तुटेल, कारण द्राक्षाचे होगाम बुटेल, फळे गोठा करता येणार नाही. ११ तुम्ही आरामात राहणाऱ्या स्त्रियांनो, थरथर कापा; तुम्ही आत्मविश्वास असणाऱ्यांनो, अस्वस्थ व्हा; आपली तलम चांगली वस्त्रे काढा आणि आपल्याला उघडे करा; आपल्या कमरेभोवती तीताची वस्त्रे गुंडाळा. १२ रस्य शेरीसाठी व फलदारी द्राक्षवैलीसाठी त्या विलाप करतील. १३ माझ्या लोकांच्या भूमीवर काटे व कुसळे उगवीतील, एकेकाळी आनंदीत असतेल्या शहरातील घारंवरदेखील त्या उगवीतील. १४ कारण महाल सोडून दिले जातील, गर्दीची शहरे ओस पडतील; टेकीची व टेहेळीचा बुरुज सर्वकाळपर्यंत गुहा होईल, रान गाढवांचा आनंद, कळपांची कुरणे होतील. १५ जोपर्यंत आम्हावर देवाच्या आत्म्याची वृद्धी वरून होणार नाही तोपर्यंत असे होईल, आणि रान फलदारी शेती होईल, आणि फलदारी शेती मात्र जंगलासारखी होईल. १६ मग रानात न्यायाची वस्ती होईल, फलदारी शेती नितीमता वास करील. १७ नितीमतेचे कार्य शांती; नितीमतेचे परिणाम शांतता आणि सर्वकाळचा आत्मविश्वास होईल. १८ माझे लोक शांतस्थळी वस्ती करतील, सुरक्षित निवासस्थानी, आणि शांत जागी राहतील. १९ पण जंगलाचा नाश होते वेळी गारा पडतील व नगर अगदी ज्यामीदोस्त केले जाईल. २० जे तुम्ही सर्व जलांजवल पेरता, जे तुम्ही बैल व गाढव यांचे पाय मोकळे करता, ते तुम्ही आशीर्वादित आहा.

३३ अरे विघ्नंसका, जो तुझा नाश झाला नाही! अरे विश्वासघातक्या, जो तुझा त्यांनी विश्वासघात केला नाही, तुला धिक्कार असो! जेव्हा तू विघ्नंसकणे थांबवशील तेव्हा तू नाश पावशील, जेव्हा तू विश्वासघातकीपणा सोडशील, तेव्हा ते तुझा विश्वासघात करतील. २ हे परमेश्वरा, आमच्यावर कृपा करा; आमी तुझी वात पाहतो; रोज सकाळी तू आमचा भुज हो, आमच्या

संकटकाळी आमचा उद्धारक हो. ३ मोठा आवाज ऐकताच लोक पळून गेले; जेहा तू उठलास, राष्ट्रांची पांगापांग झाली. ४ टोळ नाश करतात त्याप्रमाणे तुमची लूट गोळा करतील, जसे टोळ थाड टाकतात तसे मनुष्ये तिजवर थाड टाकतील. ५ परमेश्वर उंचावला आहे, तो उच्चस्थानी राहतो. त्याने सियोनेस प्रामाणिकपणा व चांगुलपणा यांनी भरले आहे. ६ तुझ्याकाळी तो स्थिरता देईल, तारण, सुजाता व ज्ञान, यांची चिपुलता देईल, परमेश्वराचे भय त्याचा धनसंग्रह होईल. ७ पाहा त्याचे वीर बाहेर रस्त्यात रडत आहेत; शांतीचा संदेश आणणारे शांतीच्या आशेने संफुटून जोराने रडत आहेत. ८ राजमार्ग ओसाड पडले आहेत; तेथे कोणीही प्रवासी नाही. त्याने निर्बंध मोडला आहे, साक्षीदारांसंह तुच्छ लेखले, आणि नगरांचा अनादर केला. ९ भूमी शोक करते आणि ती शुष्क झाली आहे; लबानोने निस्तोज झाला आहे आणि शुष्क झाला आहे; शारोन सपाट रानाप्रमाणे झाला आहे; आणि बाशान व कर्मेल आपली पाने गाळीत आहेत. १० परमेश्वर म्हणतो आता मी उठेन, आता मी उठून उभा राहिल, आता मी उंचावला जाईल. ११ तुम्ही भुसकताची गर्भारणा कराल व धसकट प्रसवाल, तुमचा श्वास अग्नी आहे तो तुम्हास खाऊन टाकील. १२ लोक भाजलेल्या चुन्याप्रमाणे भस्म होतील, जसे काटेरी झुप्पे तोडून व अग्नीत टाकतात. १३ जे तुम्ही फार दूर आहात, मी काय केले आहे ते एका; आणि जे तुम्ही जवळ आहात, ते तुम्ही माझे सामर्थ्य जाणून घ्या. १४ सियोनेतील पापी घावरले आहेत. अधर्याच्या थरकपाप सुटला आहे. आमच्यातला कोण जाळून टाकण्या अग्नीत वस्ती करील? १५ तो, नीतीने वागतो व सत्य लोलतो, जुलूमजबरी करून मिळाणारा लाभ तुच्छ लेखतो; जो लाच नाकारतो, घातपातांचा कट करीत नाही व दुष्कृत्याकडे पाहत नाही. १६ तो आपले घर उच्च स्थळी करील; त्याचे रक्षणाचे स्थान पाणाणाच्या तबंदीची दुर्ग असे होतील; त्यांना अन्न व पाण्याचा मुबलक पुरवठा अखडीत चालू राहील. १७ तुझे नेत्र राजाला त्याच्या शोभेत पाहतील, ते विस्तीर्ण भूमी पाहतील. १८ भयप्रद गोर्धेचे स्मरण तुड्या मनाला होईल; लिखाण करणारा कोठे आहे, पैसे तोलणारा कोठे आहे? मनोऽयांची गणती करणारा कोठे आहे? १९ उद्धट मनोवृत्तीचे लोक, अनोळखी भाषा बोलाणरे लोक, ज्यांचे तुला पुण्यपणे आकलन झाले नाही अशा लोकांस तूफार काळ पाहणार नाहीस. २० सियोनेकडे पाहा, हे नगर आपल्या मेजवापीचे आहे, तुझे डोळे यस्तशेमेकडे शांतीचे वस्तीस्थान म्हणून पाहतील. त्याचा तंदू कधीही काढणार नाहीत, त्याच्या खुंट्या कधीही उपटणार नाहीत, ज्याच्या दोरखंडातील एकही दोरी तुटणार नाही. २१ त्या जागी वैभवी परमेश्वर आपल्या समवेत असेल, ती जागा रुंद नदी व प्रवाहांघी अशी होईल. त्यामध्ये वलहेक्यांच्या युद्ध नौका आणि मोठे जहाज त्यातून प्रवास करणार नाहीत. २२ कारण परमेश्वर आमचा न्यायाधीश आहे. परमेश्वरच आम्हास न्याय देणारा आहे, परमेश्वर आमचा राजा आहे; तोच आम्हास तारील. २३ तुझे दोर ढिले झाले आहेत; त्यांना आपल्या डोलकाठीस घट धूर ठेवत आधार नाहीत; ते शीड पसरीत नाहीत; जेव्हा मोठ्या लुटीची लूट वाटण्यात आली, जे पांगळे त्यांनी लूट वाटून घेतली. २४ मी रोगी आहे, असे म्हणणारा त्यामध्ये वस्ती करणार नाही. जे लोक त्यामध्ये राहतात त्यांच्या अन्यायांची क्षमा करण्यात येईल.

३४ तुम्ही राष्ट्रांनो, जवळ या व एका; तुम्ही लोकांनो, लक्ष द्या! पृथ्वी व तीने भरलेल्या, जग आणि त्यातून येणाऱ्या सर्व गोषी एकोत. २ कारण सर्व राष्ट्रावर परमेश्वर रागावला आहे आणि त्यांच्या सैन्यांविरुद्ध संताप झाला आहे; त्याने त्यांचा समूल नाश केला आहे. त्याने त्यांचा संहार करण्यासाठी त्यांच्या हवाती केले आहे. ३ त्यांच्यातील वधलेल्यास न पुरताच ठेवून देतील; त्यांच्या मृत शरीराची दुर्गांधी सर्वत्र पसरेल, आणि त्यांच्या रक्ताने परवत भिजून चिंब होईल. ४ आकाशातील सर्व तारे निस्तोज होतील, आणि एखाद्या गुंडाळीप्रमाणे आकाश गुंडाळले जाईल, आणि सर्व तारे लुप्त होतील,

जसे द्राक्षवेलीचे पान सुकून पडते, जसा अंजिराच्या झाडाचा सुकलेला पाला गळून पडतो. ५ ज्यावेळेस माझी स्वर्गीय तलवार रक्ताने माखेल, पाहा, ती आता अदोमावर उतरली आहे, ज्या लोकांचा समूल नायनाट करण्याचे मी ठरविले आहे त्यांच्यावर ती उतरेल. ६ परमेश्वराची तलवार आच्छादली असून रक्त गाळीत आहे, ती कोकच्यांच्या आणि बोकच्यांच्या रक्ताने माखली असून मेंड्याच्या गुद्याच्या चर्बीने पुष्ट झाली आहे. कारण परमेश्वर बसा नगरात यज्ञबली व अदोमाच्या भूमीत मोठा संहार करणार आहे. ७ रानवैलांची आणि तरुण बैलावरोबर, वृद्धांची त्यांच्यावरोबर कत्तल करण्यात येईल. त्यांची भूमी रक्त पिईल व तेथील धुळीमध्ये चर्बीच चर्बी असेल. ८ कारण सूड घेण्याचा परमेश्वराचा दिवस आहे. आणि सियोनेवर अन्यायाची भरपाई करण्याचे वर्ष परमेश्वराने निश्चित केले आहे. ९ अदोमातील प्रवाह बदलून डांबर होतील, तीची धूल गंधक होईल, आणि त्याची भूमी जळत्या डांबराप्रमाणे होईल. १० तो रात्र व दिवस पेटत राहील. त्याचा धूर निरंतर वर चढत जाईल. ती पिढ्यानपिढ्यापासून ओसाड पडेल; सर्वकाळार्पणत कोणी तिच्यावरून चालणार नाही. ११ पण हिस्त पक्षी आणि प्राणी प्राणी तिथे राहतील; घुबडे आणि डोमकावळे तेथे आपली घरटी करतील. तो तिच्यावर अस्ताव्यस्ततेची दोरी ताणील आणि ओसाडीचा ओरंबा लावील. १२ तिच्या सरदारांमा राज्यावर बोलावतील पण तेथे त्यातले कोण असणार नाहीत, आणि तिचे सर्व अधिपती नाहीसे होतील. १३ तिच्या महालात काटेरी झाडे वाढतील, आणि तिच्या किल्ल्यात खाजकुर्झीलीची झाडे व काट्यांची झाडे उगवतील. ती कोल्हापूर वस्तीस्थान, शहामृगाचे अगण होईल. १४ हिस्तपृथू तरसांबोरेवर तेथे भेटील आणि रानबोकडे एकमेकास हाक मारतील. आपल्या मित्रांना हाका मारतील. निशाचर प्राणीही तेथे राहतील व त्यास विश्रांतीचे स्थान मिळेल. १५ तेथे घुबड आपल्यासाठी घटेत केले, अंडी घालून ती उबवतील. आणि आपल्या पिल्लांचे रक्षण करतील. होय, घार आपआपल्या जोडीदारांसोबत जमा होतील. १६ परमेश्वराच्या प्रंथातून शोधा, यातून एकही सुटणार नाही. कोणी एक जोडप्याविना असणार नाही; कारण माझ्याच मुख्याने हे आज्ञापिले आहे, आणि त्याच्या आत्मायाने त्यांना एकवट केले आहे. १७ त्यांच्या जागेसाठी त्यांनी चिठ्ठी टाकली आहे, आणि त्याने आपल्या हाताने ती भूमी दोरीने मापून त्यांना वाटून दिली आहे. ते त्यांचे सर्वकाळचे वतनदार होतील; ते पिढ्यानपिढ्या त्यामध्ये राहतील.

३५ निजन आणि रुक्ष भूमी आनंदी होईल;

आणि कमळप्रमाणे बहरेल. २ ते विपुलतेने बहरेल आणि हर्ष व गायन करून आनंद करतील; त्यास लबानोनाचे वैभव, कर्मेल व शारोन याचे सौदर्य दिले जाईल, ते परमेश्वराचे गौरव, आमच्या देवाचे सौदर्य पाहतील. ३ दुर्बल हातांना बळकट करा आणि थरथर कापणारे गुडेये घटू करा. ४ जे भिणाच्या हृदयाचे आहेत त्यांना म्हणा, “सामर्थ्यावान क्वा, भिक्षु नका;” पाहा, तुमचा देव अपेक्षेपेक्षा मोठ्या प्रमाणात, देवाच्या भरपाईसह येईल. तो येईल आणि तुमचा उद्धार करील. ५ मग आंधकांची डोळे उघडतील आणि बहिच्यांचे कान ऐकतील. ६ नंतर लंगडे हरणाप्रमाणे उड्या मारील आणि मुक्याची जीभ गारे गाईल. अराबाहून पाण्याचे झारे आणि निजन प्रदेशातून पाण्याचे प्रवाह वाहतील. ७ मृगजले तलाव आणि तहानलेली जमीन पाण्याचे झारे होईल; कोल्हे राहियाच्या जागी जेथे ते एकदा निजले, त्या जागी बोरू व लव्हाळे ह्यांसहीत गवत उगवेल. ८ तेथील महामार्गाला पवित्रतेचा मार्ग असे म्हणतील. अशुद्ध त्यामध्ये चालणार नाहीत. परंतु जे त्याच्यावर चालतील तो त्यांच्यासाठी आहे, कोणी मूर्ख त्याच्यावरून जाणार नाही. ९ तेथे सिंह नसतील, हिंस्त्र श्वापेद त्यावर चढतार करीत; ते तेथे सापडणार नाहीत, परंतु तेथे उद्धारलेले चालतील. १० परमेश्वराने खंडून घेतलेले माधारी येतील आणि ते सियोनात गायन करीत आणि त्यांच्या मस्तकावर सदासंवकाळ असणारा

आनंद राहील; आनंदाने व हर्षनि ते भरून जातील; दुःख आणि शोक दूर पळून जातील.

३६

हिज्कीया राजाच्या कारकिर्दीच्या चौदाच्या वर्षी अश्शूरचा राजा सन्हेरीब याने यहूदाच्या सर्व टटबदी नगरांवर हल्ला केला, आणि त्यांचा ताबा घेतला. २ नंतर अश्शूरच्या राजाने रब-शाके याला आपल्या मोठ्या सैन्यासह लाखीशाहून यश्शलेमेश्ये हिज्कीया राजाकडे पाठवले, तो वरच्या तळ्याच्या नळाजवळ पराताच्या शेताच्या रस्त्यावर येऊन पोहचला, आणि उभा राहीला. ३ मग हिल्कीयाचा मुलगा एल्याकीम, घरावरचा कारभारी व शेबना चिटणीस व आसाफाचा मुलगा यवाह इतिहास लेखक हे त्याच्याकडे भेटण्यास गेले. ४ रब-शाके त्यांना म्हणाला, “तुम्ही जाऊन हिज्कीयाला सांगा, अश्शूरचा महान राजा म्हणतो, तुझ्या विश्वासाचा स्त्रोत काय आहे? ५ तेथे युद्धासाठी मसलत आणि सामर्थ्य आहे, असे सांगून, तू फक्त निरर्थक शब्द बोलातो, आता तू कोणावर विश्वास ठेवतो? माझ्याविस्तृदू बंड करण्यासाठी तुला कोण थेय देतो? ६ पाहा, तू या मिसाराच्या ठेचलेल्या बोरुच्या चालण्याच्या काठीवर विश्वास ठेवतोस, पण जर मनुष्य आपल्या हातातील काठीवर टेकतो, तर तो भेदून जाईल; जे कोणी एक मिसाराचा राजा फारो याच्यावर भरवसा ठेवतात, तो त्यांना तसाच आहे.” ७ पण जर तू मला म्हणशील, आम्ही आमचा देव परमेश्वर हांवर भरवसा ठेवतो, तर हिज्कीयाने ज्यांची उच्चस्थाने व वेद्या पूजेसाठी काढून टाकल्या आणि यहूदाला आणि यश्शलेमा म्हटले, “तुम्ही यश्शलेमेत याच वेदीपुढे उपासना करा, तोच तो आहे की नाही?” ८ तर आता मी माझा धनी अश्शूरचा राजा याच्यापासून एक चांगला प्रस्ताव तुझ्याशी करण्याची इच्छा आहे, मी तुला दोन हजार घोंडे देईन, जर तू त्यांच्यासाठी घोडेस्वार शोधण्यास समर्थ असलास तर. ९ माझ्या धन्याच्या कनिष्ठ सेवकांतील एक नायकाचा तरी प्रतिकार तू कसा करू शकशील? तुम्ही रथ व घोडेस्वारांसाठी तुमचा भरवसा मिसाराव ठेवतो? १० तर आता, मी येथेपर्यंत प्रवास करून आलो, ते या देशाविस्तृदू लढण्यास आणि नाश करण्यास, ते परमेश्वराशिवाय काय? परमेश्वर मला म्हणाला, या देशावर हल्ला कर आणि त्यांचा नाश कर. ११ मग हिल्कीयाचा मुलगा एल्याकीम आणि शेबना व यवाह हे रब-शाकेला म्हणाले, “कृपया आपल्या सेवकाशी अरामी भाषेत बोल, कारण ती आम्हास समजते, कोटावरील लोकांस तुमचे बोलणे समजेल म्हणून तुम्ही आमच्याशी यहूदी भाषेत बोलू नका.” १२ पण रब-शाके म्हणाला “माझ्या धन्याने, मला तुझ्या धन्याशी व तुजशी हे शब्द बोलण्यास मला पाठवले आहे काय? कोटावर बसलेल्या मनुष्यांनी तुम्हाबोरब आपली स्वतःची विष्णा खावी आणि आपल्या स्वतःचे मूत्र प्यावे हे सांगण्यासाठी मला पाठवले नाही काय?” १३ नंतर रब-शाके उभा राहिला व खूप मोठ्या आवाजात यहूदी भाषेत म्हणाला, “महान राजा, अश्शूरचा राजा याचे शब्द ऐका.” १४ राजा म्हणाला, “हिज्कीयास तुम्हास भुरल घालू देऊ नका; कारण तो तुमचे रक्षण करण्यास समर्थ नाही. १५ परमेश्वर आम्हास खात्रीने सोडवील; हे नगर अश्शूर राजाच्या हाती दिले जाणार नाही, असे बोलून हिज्कीयाने तुम्हास परमेश्वरावर भरवसा ठेवायला लावू नये.” १६ हिज्कीयाचे ऐकून नका, कारण अश्शूरचा राजा असे म्हणतो: माझ्याशी शांतीचा करार करा आणि माझ्याकडे बाहेर या, नंतर प्रत्येकजण आपापल्या द्राक्षवेलाचे व आपापल्या अंजिराचे फल खा आणि प्रत्येकजण आपल्या स्वतःच्या टाकीतले पाणी प्या. १७ मी येईन आणि जो देश तुमच्या स्वतःच्या देशासारखा आहे, धान्याचा व नव्या द्राक्षरसाचा देश, भाकीचा व द्राक्षमळ्याचा देश, त्यामध्ये मी तुम्हास नेईपर्यंत तुम्ही असे करा. १८ परमेश्वर आपल्याला सोडवील असे सांगून हिज्कीयाने तुम्हास चुकीचा मार्ग दाखवू नये. अश्शूर राज्याच्या सामर्थ्यापासून कोणत्यां राष्ट्रातील देवाने आपल्या लोकांस सोडवीले आहे काय? १९ हमार्थ आणि अर्पंद याचे देव कोठे आहेत? सफरावाईमचे देव कोठे आहेत? त्यांनी शोमरोनाला माझ्या सामर्थ्यापासून

सोडविले काय? २० ज्यांनी आपला देश माझ्या सामर्थ्यापासून सोडवला आहे, असे या देशांच्या सर्व देवांपैकी कोण आहेत, तर परमेश्वर माझ्या हातून यश्शलेम सोडवील काय? २१ पण लोक शांत राहीले, आणि त्यांनी काहीच उत्तर दिले नाही, कारण त्यास उत्तर देऊ नका अशी राजाची आज्ञा होती. २२ नंतर हिल्कीयाचा मुलगा एल्याकीम जो घरावरचा कारभारी होता, शेबना चिटणीस व आसाफाचा मुलगा यवाह इतिहास लेखक हे आपले कपडे फाडून हिज्कीयाकडे आले व त्यांनी त्यास रब-शाके शब्द सांगितले.

३७

मग असे झाले की, जेडा हिज्कीया राजाने त्यांचा निरोप ऐकून, त्याने आपले कपडे फाडले, स्वतःला गोणपाटाने झाकून आणि परमेश्वराच्या मंदिरात गेला. २ त्याने एल्याकीम जो घरावर कारभारी होता, आणि शेबना चिटणीस आणि याजकातील बडील यांना गोणपाट घाटलेले असे आमोजाचा मुलगा यशया संदेश्याकडे पाठवले, त्या सगळ्यांनी खास शोकप्रदर्थक कपडे घातते. ३ ते त्यास म्हणाले, हिज्कीया असे म्हणतो, हा दिवस यातनेचा, धिक्काराचा व अपमानाचा दिवस आहे, कारण जसे बालक जन्मायला तयार आहे, पण आईला तिच्या बालकाला जन्म देण्यास शक्ती नाही. ४ परमेश्वर तुझा देव रब-शाके शब्द ऐकेल, त्याचा धनी अश्शूरचा राजा याने त्यास जिंवत देवाची निंदा करायला पाठवले आहे, आणि जे शब्द तुझा देव परमेश्वर याने ऐकली आहेत त्यांचा तो कदाचित निषेध करील, म्हणून जे उतरले आहेत त्यांच्यासाठी आपली प्रार्थना उंच कर. ५ तेव्हा हिज्कीया राजाचे सेवक यशयाकडे आले. ६ आणि यशया त्यांना म्हणाला, तुझ्या धन्याला सांग; परमेश्वर म्हणतो, अश्शूरी राजाच्या सेवकांनी ज्या शब्दांनी माझा अपमान केला आहे, ते शब्द तू ऐकले आहेस, त्याने तू घाबरून जाऊ नको. ७ पाहा, मी एक आत्मा त्याच्यात घालीन आणि तो काही बातमी ऐकून आपल्या देशात परत जाईल, तो आपल्या देशात तलवारीने पडेल, असे मी करीन. ८ मग रब-शाके माधारी आला आणि त्यास अश्शूरचा राजा लिल्बाविस्तृदू लढाई ठेवताना सापडला, कारण त्याने राजा लाखीशाहून गेला आहे, हे त्याने ऐकले. ९ मग स-हेरीबाने ऐकले की, कूशाचा व मिसाराचा राजा तिन्हाका आपाणशी लढावयास गेला आहे, असे बोलताना कोणी ऐकले, ते ऐकून त्याने हिज्कीयाकडे पुन्हा निरोप घेऊन जासूद पाठवले की, १० यहूदाचा राजा हिज्कीया, याला सांगा, तू ज्या देवावर भरवसा ठेवोतस तो यश्शलेम अश्शूराच्या राजाच्या हाती दिले जाणार नाही, असे म्हणून तुला न फसवो. ११ पाहा, तू ऐकले आहेस अश्शूराच्या राजांने त्यांच्या सर्व देशांचा पूर्णपणे कसा नाश केला आहे, तर तू सुटशील काय? १२ गोजान, हारान, रेसफ व तलस्सारातले एदेनाचे लोक या ज्या राष्ट्रांचा माझ्या वाडवडीलांनी नाश केला त्यांचा देवाची निंदा वाघवले को? १३ हमाराथाचा राजा आणि अर्पंदचा राजा सफरावाईम नगराचा राजा, हेनाचा व इव्वाचा राजा हे कोठे आहेत? १४ हिज्कीयाने जासूदकडून हे पत्र स्विकारून त्याने ते वाचले, नंतर तो परमेश्वराच्या मंदिरात गेला आणि त्याने ते परमेश्वरापुढे पसरले. १५ हिज्कीयाने परमेश्वराकडे प्रार्थना केली १६ हे सैन्यांच्या परमेश्वरा, इसाएलाच्या देवा, जो तू करुबावर बसतो, तो तूच मात्र सर्व राज्यांचा देव आहेस, तूच स्वर्ग आणि पृथ्वी निर्माण केलीस. १७ हे परमेश्वरा, कान लाव व ऐक! हे परमेश्वरा तुझे डोले उघड आणि पाहा, आणि स-हेरीबाचे शब्द ऐक, जी त्याने जिंवत देवाची निंदा करण्यासाठी पाठवली आहेत. १८ हे सत्य आहे, परमेश्वरा, अश्शूराच्या राजाने सर्व राष्ट्रांचा व त्यांच्या भूमीचा नाश केला आहे. १९ त्यांनी त्यांचे देव अग्नीत टाकले, कारण ते देव नव्हते परंतु मनुष्यांच्या हाताचे काम होते, फक्त लाकूड व दगड होते, म्हणून अश्शूरांनी त्यांना नष्ट केले. २० तर आता, हे परमेश्वरा, आमच्या देवा, आम्हास त्यांच्या हातातून सोडवील, म्हणजे तूच मात्र परमेश्वर आहेस हे पृथ्वीतल्या सर्व राजांनी जाणावे. २१ नंतर आमोजाचा मुलगा यशया याने हिज्कीयाला निरोप पाठवून म्हणाला, “इसाएलाचा देव परमेश्वर म्हणतो, ‘कारण अश्शूराचा राजा

सन्दर्भीय वाच्याबद्दल तू माझी प्रार्थना केली. २२ त्याच्याबद्दल परमेश्वर हे शब्द बोलता आहे. सियोनेची कुमारी तुला तुच्छ मानून तिरस्काराने तुला हसते, यश्शलेमेची कन्या, तुला डोके हलवून दाखवते. २३ तू कोणाची निदा आणि अपमान केलास? आणि कोणाविरुद्ध आवाज उंच केलास आणि आपले डोळे गवर्न उंचावले? इसाएलाच्या पवित्र प्रभूच्या विरुद्ध. २४ तू आपल्या सेवकांकडून प्रभूची अवज्ञा करून म्हटले, मी आपल्या पुष्कळश्च रथाबोरवर मी पर्वताच्या उंचावर, लबानोनाच्या अगदी आतल्या भागावर घटून आलो आहे, त्याचे उंच गंधसरू, व त्याचे निवडक देवदारू मी तोडीन आणि मी त्याच्या अगदी दूरच्या उंचीवर त्याच्या फलझांडांच्या जंगलात प्रवेश करीत आलो २५ मी विहिरी खण्णल्या व विदेशी पाणी व्यालो; मी आपल्या पायाच्या तळव्यांनी मिसरच्या सर्व नद्या सुकवून टाकीन. २६ मी हे मागच्या काळात करसे केले आणि प्राचीन दिवसात हे कसे योजिल्याप्रामाणे केले हे तू ऐकले नाही काय? आता हे मी घडवून आणले आहे. तू अजिंक्य नगे घटवून त्याचे नासाडीचे ढीग करण्यास येथे आहे. २७ त्यामध्ये राहणारे, अल्प शक्तीचे होते, ते मोडून गेले व फजीत झाले. ते शेतात लावलेल्या रोपासारखे, हिरवे गवत, छतावरचे किंवा शेतातले गवत, वाढ होण्यापूर्वी पूर्वेच्या चाच्याउढे करपले आहे. २८ पण तुझे बसणे, बाहेर जाणे, आत येणे आणि माझ्याविरुद्धवा तुझा क्रोध मला ठाऊक आहे. २९ कारण माझ्याविरुद्धच्या तुझ्या क्रोधामुळे आणि व तुझ्या उद्भूतपणा माझ्या कानी पोहचला आहे, मी आपले वेसण तुझ्या नाकात व आपला लगाम तुझ्या तोंडात घालीन; तू ज्या मागाने आलास त्यानेच मी तुला मागे फिरवीन. ३० तुझ्यासाठी हे विन्ह होईल: या वर्षी तुम्ही जे काही आपोआप उगवेल ते खाल आणि दुसऱ्या वर्षी जे त्यातून उगवेल ते खाल, परंतु तिसऱ्या वर्षी तुम्ही पेरणी करा व कापा, द्राक्षमळे लावा आणि त्याचे फल खा. ३१ यूहूदाच्या घराण्यातील वाचलेले अवशिष्ट पुन्हा मूळ धरतील आणि फल धारण करतील. ३२ कारण यश्शलेममधून अवरोध बाहेर येतील; सियोनाच्या डोंगरावरून वाचलेले येतील, सेनाधीश परमेश्वराचा आवेश हे करील. ३३ म्हणून अशूरच्या राजाविषयी परमेश्वर हे म्हणतो: तो या नगरात येणार नाही, किंवा येथे एकही बाण मारणार नाही, तो या समर ढालीसह येणार नाही किंवा याविरुद्ध वेढा रचून थैमान घालणार नाही. ३४ तो ज्या मागाने आला त्याच यागाने निघून जाईल; तो या नगरात प्रवेश करणार नाही, ही परमेश्वराची घोषणा आहे. ३५ कारण मी आपल्यासाठी व माझा सेवक दावीद याच्यासाठी या नगराचे रक्षण करीन. ३६ मग परमेश्वराच्या देवदूताने जाऊन अशूरच्या तळवरील एक लक्ष पंचांगेशी हजार सैनिकांना ठार मारले, जेव्हा पहाटेस माणसे उठाली, तेव्हा सर्वत्र प्रेते पडलेली होती. ३७ मग अशूरच्या राजा संदर्भाबाबने इसाएल सोडले व घरी गेला व आणि निवेदते जाऊन राहिला. ३८ तेव्हा असे झाले की, तो आपला देव निसोख याच्या घरात पूजा करीत असताना, त्याची मुले अट्रमेलीक व शेसर यांनी त्यास तलवारीने ठार मारले, मग ते अरारात देशात पळून गेले, नंतर त्याचा मुलगा एसरहदीन त्याच्या जागी राज्य करू लागला.

३८ त्या दिवसात, हिज्जीया आजारी पडून मरणाच्या टोकास आला होता, आमोजाचा मुलगा यशया संदेश त्याच्याकडे आला आणि त्यास म्हणाला, “परमेश्वर म्हणतो, तुझ्या घराची व्यवस्था कर; कारण तू मरणार आहेस तू जगणार नाहीस.” २८ मग हिज्जीयाने भिंतीकडे तोंड वळवले आणि परमेश्वरास प्रार्थना केली. ३ तो म्हणाला, “परमेश्वरा, मी आपल्या पूर्ण अंतःकरणाने आणि प्रामाणिकपणाने तुझ्यासमोरच चाललो, याची कृपया आठवण कर आणि तुझ्या दृश्येने जे चांगले ते मी करत आलो.” आणि हिज्जीया मोळ्याने रडला. ४ नंतर यशयाला परमेश्वराकडून संदेश आला, तो म्हणाला, ५ जा आणि माझ्या लोकांचा पुढारी हिज्जीयाला सांग, परमेश्वर असे म्हणतो, तुझा पूर्वज दाविदाचा, देव म्हणतो, मी तुझी प्रार्थना ऐकली आणि तुझे अश्रु पाहिले. पाहा, मी तुझ्या आयुष्याची पंथरा वर्षे आणावी

वाढवीन. ६ मी तुला आणि या नगराला अशूराच्या राजापासून अधिकारातून सोडवीन आणि या नगराचे संरक्षण करील. ७ आणि माझ्यापासून तुला हे चिन्ह असेल, परमेश्वर, जे मी बोलतो ते करतो. ८ पाहा, सूर्यस्तानंतर सूर्य क्षितिजाखाली गेल्यामुळे आहाजाच्या पायाच्यावर पडणारी सावली मी दहा पावले मागे आणीन. सूर्यस्त होताच सूर्याची सावली दहा पावले मागे जाईल. ९ जेव्हा यूहूदाचा राजा हिज्जीया आजारी होता आणि त्यातून बरा झाल्यावर त्याने लिहिलेली ही प्रार्थना आहे: १० मी म्हणालो, मी माझ्या आयुष्याच्या अर्धामार्गात असता मी मृतलोकांच्या द्वारात जाईन; माझ्या राहिलेल्या वर्षात मला विसाव्यासाठी तेथे पाठवले. (Sheol h7585) ११ मी म्हणालो की, “मी परमेश्वरास, जिवंताच्या भूमीत परमेश्वरास आणखी पाहणार नाही; मी जगातील राहणांच्याना किंवा मानवजातीला आणखी पाहणार नाही. १२ माझे जीवन काढून घेतले आहे, आणि मेंदपाळाच्या तंबूप्रमाणे माझ्यापासून दूर कलेली आहे; मी विनक्याप्रमाणे आपले जीवन गुंदाळले आहे; तो मला मागावरून कापून काढणार आहे; दिवसाच्या व रात्रीच्यामध्ये तू माझा शेवट करशील. १३ मी सकाळपर्यंत रडत राहिलो; सिंहाप्रमाणे तो माझी सर्व हाडे मोडतो; दिवसाच्या व रात्रीच्यामध्ये तू माझ्या जीवनाचा शेवट करशील. १४ मी निळवीप्रमाणे किलिबिलालो, पारच्याप्रमाणे मी कुंजन केले; माझे डोळे वर पाहून पाहून थकले आहेत. माझ्या प्रभू, माझ्यावर जुलूम झाला आहे. मला मदत कर.” १५ मी काय बोलू? त्याने दोन्ही केले, तो माझ्याशी बोलला आणि त्याने ते केले आहे; मी आपल्या जीवनात हळूहळू चालेल कारण माझ्या जिवाला खुप क्लेश झाले. १६ हे प्रभू, तू माझ्यावर दुःखे पाठवली ती माझ्या चांगल्यासाठी आहेत. माझे जीवन मला परत मिळेल; तू माझे जीवन व आरोग्य परत मिळवून दे. १७ माझ्या भल्यासाठीच या दुःखांचा अनुभव मला आहे, तूच मला नाशाच्या खळगळ्यातून वाचवले आहेस. कारण माझी सर्व पापे तू मागे फेकली आहेस. १८ कारण अधोलोक तुझी आभार मानीत नाही. मृत्यू तुझी स्तुती करत नाही; जे खाली खोल खड्यात जातात त्यांना तुझ्या सत्याची आशा नसते. (Sheol h7585) १९ जिवंत मनुष्य, जिवंत मनुष्य, तोच एक तुझी आभार मानेल, जसा मी आज करीत आहे; पित्याने मुलाना तुझ्या सत्याची जाणीव करून द्यावी. २० “परमेश्वर मला तारण्यास सिद्ध आहे आणि आम्ही आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात परमेश्वराच्या मंदिरात संगीतासह साजारा करू.” २१ आता यशया म्हणतो, अंजीराची एक चांदकी आणून गळवावर बांध आणि त्यास बेर वाटेल. २२ हिज्जीया असेही म्हणाला, मी परमेश्वराच्या मंदिरात चढून जाईल याचे चिन्ह काय?

३९ त्या वेळेला, बलदानाचा मुलगा मरोदख-बलदान, बाबेलचा राजा याने हिज्जीयाला पत्रे आणि भेटी पाठवल्या; कारण त्याने हिज्जीया आजारी असल्याचे आणि आपल्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात परमेश्वराच्या मंदिरात संगीतासह साजारा करू.” २२ आता यशया म्हणतो, अंजीराची एक चांदकी आणून गळवावर बांध आणि त्यास बेर वाटेल. २३ हिज्जीयाने त्यांना दाखविले नाही असे त्याच्या घरात किंवा त्याच्या सर्व राज्यात काहीच राहिले नव्हते. ३ मग यशया संदेश त्याच्या हिज्जीया राजाकडे आला आणि त्यास विचारले, “ही माणसे तुला काय म्हणत होती? ती कोठून आली होती?” हिज्जीया म्हणाला, “ती दूरच्या बाबेल देशातून माझ्याकडे आली होती.” ४ यशयाने विचारले, “तुझ्या घरात त्यांनी काय पाहिले?” हिज्जीयाने उत्तर दिले, “माझ्या घरातील प्रयेक गोष्ट त्यांनी पाहिली. मी त्यांना माझ्या सर्व मोलवान वस्तु दाखविल्या नाहीत असे काहीच नाही.” ५ मग यशया हिज्जीयाला म्हणाला, सेनाधीश परमेश्वराचे वचन ऐक ६ पाहा, असे दिवस येणार आहेत की, जेव्हा तुझ्या महालातील प्रत्येक गोष्ट, ज्या तुझ्या पूर्वजांनी आतापर्यंत जमविले आहे ते सर्व बाबेलाता घेऊन जातील. काहीच उरणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. ७ आणि तुझ्यापासून जी मुले जन्मतील, ज्यांचा तू स्वतः पिता असेशील

त्यांना घेऊन जातील आणि बाबेलच्या राजवाड्यात तुझी मुळे घंट म्हणून राहील. ८ मग हिज्जीया यशयाला म्हणाला, “परमेश्वराचे वचन तू बोलालास ते विश्वासयोग्य आहे.” कारण त्याने विचार केला, माझ्या दिवसात तेथे शांतता आणि स्थिरता राहील.

४० तुमचा देव म्हणतो, सांत्वन करा, माझ्या लोकांचे सांत्वन करा. २ यश्शलेमेशी प्रेमलपणाने बोला; आणि तिला घोषणा करून सांगा की तुझे युद्ध संपेल आहे, तिच्या अन्यायाची क्षमा झाली आहे, तिने आपल्या सर्व पापांसाठी परमेश्वराच्या हातून दुप्पट स्विकारले आहे. ३ घोषणा करण्याची वाणी म्हणते, अरण्यात परमेश्वराचा मार्ग तयार करा; आमच्या देवासाठी रानात सरल राजमार्ग करा. ४ प्रत्येक दरी उंच होईल, आणि प्रत्येक डोंगर आणि टेकडी सपाट होईल; आणि खडबडीत जमीन सपाट होईल आणि उंचसखल जगा मैदान होईल. ५ आणि परमेश्वराचे गौरव प्रगट होईल आणि सर्व लोक ते एकत्रित पाहतील; कारण परमेश्वराच्या मुख्यातील हे शब्द आहेत. ६ एक वाणी म्हणाली, “घोषणा करू” दुसरे उत्तर आले, “मी काय घोषणा करू?” सर्व देह गवत आहे आणि त्यांचा सर्व विश्वासूपणाचा करार वनातील फुलासारखा आहे. ७ गवत सुकरे व फुल कोमजते, जेव्हा परमेश्वराच्या श्वासाचा फुकर त्यावर पडतो; खात्रीने मानवजात गवत आहे. ८ “गवत सुकरे आणि फुल कोमजते पण आमच्या देवाचे वचन सदासर्वकाळ उभे राहते.” ९ सियोनेस, सुवार्ता वेऊन येणारे जाणारे, उंच डोंगरावर चढ; यश्शलेमेस सुवार्ता सांगणाऱ्ये, आपला आवाज जोराने उंच कर. मोठ्यांने अरोळी मार; घारू नकोस. यहूदातील नगरांना सांग, येथे तुझा देव आहे! १० पाहा, प्रभू परमेश्वर, विजयी वीरासारखा येत आहे आणि त्याचे बलवान बाहु त्यासाठी सत्ता चालवील. पाहा, त्याचे बळीस त्याच्यावरोबर आहे आणि त्याचा मोबदला त्याच्यापुढे आहे. ११ मेंढपाळाप्रमाणे आपल्या कळपास तो चारील, तो कोकारास आपल्या बाहूत एकवटून त्यांना आपल्या उराशी धरून वाहील आणि तान्या पिल्लाना पाजाण्या मेंढ्याना तो जपून नईल. १२ आपल्या औंजळीने समुद्राचे पाणी कोणी मोजले आहे, आकाशाचे माप आपल्या वरीने, पृथ्वीवरीची धूल पाटीत धरली, डोंगराचे वजन तागडीत किंवा टेकड्या तराजूत तोलल्या आहेत? १३ परमेश्वराचे मन कोणाला समजते आहे किंवा त्याचा सल्लागर म्हणून कोणी सूचना दिल्या आहेत? १४ त्याने कोणापासून कधी सूचना स्विकारली? कोणी त्यास योग्य गोष्टी करण्याचा मार्ग शिकवला, आणि त्यास कोणी ज्ञान शिकवले किंवा सुज्जतेचा मार्ग दाखवला? १५ पाहा, राणे बादलीतल्या एका थेंबासमान आहेत आणि तराजूतल्या धुळीच्या कणासारखी मोजली आहे; पाहा तो बेटींची धुळीच्या कणासारखे उचलतो. १६ लबानोन जळणास पुरेसा नाही, किंवा त्यातले वनपशू होमार्पणासाठी पुरेसे नाहीत. १७ त्याच्यापुढे सर्व राणे अपुरे आहेत; त्याच्या दृष्टीने ती काही नसल्यासारखीच आहेत. १८ तर मग तुम्ही देवाची तुलना कशशी कराल? तर त्याची तुलना कोणत्या प्रतिवेशी करणार? १९ मूर्ती! कारणीने ओटून केली आहे: सोनार तिला सोन्याने मढवतो आणि तिच्यासाठी चांदीच्या साखळ्या ओततो. २० जो अर्पण देप्यास असमर्थ असा गरीब तो न कुजणारे लाकूड निवडतो; न पडणारी मूर्ती बनविण्यासाठी तो निपूण कारागीर शोधतो. २१ तुम्हास माहीत नाही काय? तुम्ही एकले नाही काय? तुम्हास सुरवातीपासून सांगितले नाही काय? पृथ्वीचा पाया धातल्यापासून हे तुम्हास समजले नाही काय? २२ जो पृथ्वीचा वरील नभोमंडळावर बसतो तो हाच आहे आणि त्याच्यापुढे रहिवासी टोळासारखे आहेत, तो आकाश पडव्याप्रमाणे ताणतो आणि त्याच्याचे राहण्यासाठी तंबूप्रमाणे पसरतो. २३ तो अधिपर्तीना काहीही नसल्यासारखे कमी करतो आणि पृथ्वीच्या अधिपर्तीना अर्धशून्य करतो. २४ पाहा, ते केवळ लावले आहेत; पाहा, ते केवळ पेरले आहेत; पाहा त्यांनी केवळ भूमीत मूळ धरले आहे, तो त्याच्यापुढे त्यावर फुकर घालतो आणि ते सुकून जातात व वादळ त्यांना थसकटासारखे उडवून नेते. २५ “तर

तुम्ही माझी तुलना कोणाशी कराल? माझ्यासारखा कोण आहे? असे तो पवित्र प्रभू म्हणतो. २६ आकाशाकडे वर पाहा! हे सर्व तारे कोणी निर्माण केले आहेत? तो त्याच्या निर्मातीचे मार्गदर्शन करून बाहेर नेतो आणि त्या सर्वांना नावाने बोलावतो. त्याच्या सामर्थ्याच्या महानतेमुळे आणि प्रबळ सत्ताधीश आहे म्हणून, त्यातला एकही उणा नाही. २७ हे योकोबा, तू असे का म्हणतोस, आणि इसाएलास जाहीर करतोस, माझे मार्ग परमेश्वरापासून गुप्त आहेत आणि माझा देव माझ्या समर्थनाविषयी लक्ष देत नाही? २८ तुला माहीत नाही काय? तू ऐकले नाही काय? परमेश्वर हा सनातन देव, पृथ्वीच्या सीमा निर्माण करणारा, थकत किंवा दमत नाही; त्याच्या बुद्धीला मर्यादा नाही. २९ तो थकलेल्यांना शक्ती देतो; आणि निर्बालास नवचैतन्य देऊन ताकद देतो. ३० तरुण लोकही थकतात आणि दमतात, आणि तरुण माणसे अडव्याळतात आणि पडतात. ३१ पण जे कोणी परमेश्वराची प्रतीक्षा करतात ते त्यांची नवीन शक्ती संपादन करतील; ते गस्टासारखे पंचांगी वर उडतील; ते धावतील तरी दमणार नाहीत; ते चालतील तरी गळून जाणार नाहीत.

४१ अहो द्वीपांगो, तुम्ही माझ्यापुढे शांत राहा; राणे त्यांची शक्ती संपादन करोत; ते जवळ येवोत आणि बोलोत; चर्चा आणि वादविवाद करण्यास आपण एकमेकांजवल येऊ. २ पूर्वकडून येणाऱ्याला कोणी उठविले? त्यास त्याच्या क्रमाने चांगल्यासेवेसाठी कोणी बोलावले आहे? त्याने राणे त्याच्यापुढे दिली आणि तो राजावर अधिकार चालवीन असे केले; त्याने त्यांना धुळीसारखे त्याच्या तलवारीच्या आणि उडवलेल्या धसकटासारखे त्याच्या धनुष्याला दिले. ३ तो त्याचा पाठलाग करतो आणि ज्या जलद वाटेवर मोठ्या कष्टाने त्यांच्या पावलाचा स्पर्श होतो, ते सुक्षित पार यातात. ४ ही कृत्ये कोणी शेवटास आणि सिद्धीस नेली? सुरवातीपासून पिढ्यांना कोणी बोलविले? मी, परमेश्वर, जो पहिला आणि जो शेवटल्यासह आहे तोच मी आहे. ५ द्वीपे पण पाहतात आणि भितात; पृथ्वीच्या सीमा भीतीने थरथर कापतात; त्या जवळ येतात. ६ प्रत्येकजण त्याच्या शेजांच्याला मदत करतो आणि प्रत्येकजण एक दुसऱ्याला म्हणतो, धीर धर. ७ तेव्हा सुतार सोनाराला धीर देतो, आणि तो जो हातोड्याने काम करतो जो ऐरेणीसह काम करतो, त्यास धीर देऊन सांध्याविषयी, ते चांगले आहे. असे म्हणतो मग ते सरकू नये म्हणून तो ते खिळ्यांनी घटू बसवतो.” ८ परंतु तू इसाएला, माझ्या सेवका, याकोबा, माझ्या निवडलेल्या, अब्राहाम याच्या संताना, ९ मी तुला पृथ्वीच्या सीमांपासून परत आणले आणि मी तुला खूप तांबपासूनच्या दूर ठिकाणाहून बोलावले, आणि मी तुला घटले, तू माझा सेवक आहेस; मी तुला निवडले आहे आणि तुला नाकारले नाही. १० भितू नकोस, कारण मी तुझ्यावरोबर आहे. चिंतातु रुहोऊ नकोस, कारण मी तुझा देव आहे. मी तुला शक्ती देईन, आणि मी तुला मदत कीरीन, मी आपल्या विजयाच्या उचित उजव्या हाताने तुला आधार देईन. ११ पाहा, जे सर्व तुड्यावर रागावले आहेत ते लजित व फजित होतील; जे तुला विरोध करतात ते काहीच नसल्यासारखे होतील आणि नष्ट होतील. १२ जे तुझ्यावरोबर भांडण करतात त्यांचा शोध तू करशील आणि तरी ते तुला सापडणार नाहीत. जे तुझ्याविरुद्ध लढाई करतात ते शून्यवत, काहीच नसल्यासारखे होतील. १३ कारण मी, परमेश्वर तुझा देव, तुझा उजवा हात धरतो, मी तुला संगतो: घारबनकोस; मी तुला मदत करीन. १४ हे किटका, याकोबा आणि इसाएलाच्या मनुष्या; घारबनकोस. मी तुम्हास मदत करीन ही परमेश्वराची घोषणा आहे, इसाएलाचा पवित्र प्रभू, तुमचा उद्घारक आहे. १५ पाहा, मी तुला नवीन व दुधरी, मळणीच्या घणाप्रमाणे करीत आहे; तू डोंगर मळून त्यांचा चुराडा करशील; तू केंद्रेल्यांना भुसांप्रमाणे करशील. १६ तू त्यांना उफणशील आणि वारा त्यांना वाहून दूर नेईल; वाटवळ त्यांना विखरील. आणि तू परमेश्वराच्या ठायी हर्ष करशील, इसाएलाच्या पवित्र प्रभूच्या ठायी तू उत्साह करशील. १७ खिन्न झालेले आणि गरजवंत पाण्याचा शोध घेतात, पण तेथे काहीच नाही आणि त्यांची

जीभ तहानेने कोरडी पडली आहे; मी परमेश्वर त्यांच्या प्रार्थनेला उत्तर देईल; मी, इसाएलाचा देव, त्यांना सौडणार नाही. १८ मी उत्तरणीवरून खाली प्रवाह आणि द्यांचमधून झाण्याचे पाणी वाहायला लावीन; मी वाळवंटात पाण्याचे तळे आणि शुष्क भूमीकर पाण्याचे झारे वाहतील. १९ मी रानात गंधसरू, बाघूल, व मैंदीचे, जैतून वृक्ष वाढतील. मी वाळवंटात देवदारू, भद्रदारू आणि सरू एकत्र वाढण्यास काणा करील. २० मी ही यासाठी करीन की, लोकांनी पाहावे, ओळखावे आणि एकत्रित समजावे, परमेश्वराच्या हाताने हे केले आहे, इसाएलाचा पवित्र प्रभू ज्याने हे उत्पन्न केले आहे. २१ परमेश्वर म्हणतो, आपला वाद पुढे आणा; याकोबाचा राजा म्हणतो, आपल्या मूर्तीसाठी आपले उत्तम वादविवाद पुढे आणा. २२ त्यांनी आपले वादविवाद आमच्याकडे आणावे; त्यांनी पुढे यावे आणि काय घडणार आहे ते सांगावे, पूर्वीच्या होणाऱ्या गोषी आम्हास सांगा, म्हणजे आम्ही त्यावर काळजीपूर्वक विचार करू आणि त्याची परिपूर्ती कशी होईल ते जाणू. म्हणजे ह्यागोषी आम्हास चांगल्या कळतील. २३ भविष्यात होणाऱ्या गोषीविषयी सांगा, म्हणजे जर तुम्ही देव असाल तर आम्हास समजेल; काही तरी चांगले किंवा वाईट करा, म्हणजे आम्ही विस्मीत आणि प्रभावीत होऊ. २४ पाहा, तुमच्या मूर्ती आणि तुमचे कृत्ये काहीच नाहीत, जो कोणी तुम्हास निवडतो तो तिस्करीयी आहे. २५ “मी उत्तरेपासून एकाला उठविले आहे आणि तो आला आहे; तो सूर्याच्या उगवीतापासून जो माझ्या नावाने हाक मारतो त्यास मी बोलावून घेतो, आणि तो विखलाप्रामाणे सत्ताधाऱ्यास तुविल, जसा कुंभार चिखल पायाखाली तुडवतो तसा त्यांना तुडविल.” २६ आम्हास कळावे, म्हणून पहिल्यापासून कोणी जाहीर केले? आणि त्यावेळेपूर्वी आम्ही असे म्हणावे, तो योग्य आहे? खरोखर त्यांनी काहीच संगितले नाही, होय! तू संगितलेले कोणीच ऐकले नाही. २७ मी सियोनेला प्रथम म्हणालो, पाहा, ते येथे आहेत; मी यश्वलेमकडे अग्रदूत पाठविला आहे. २८ जेव्हा मी पाहिले, तेथे कोणी नाही, मी त्यांना विचारले असता, एका शब्दाने तरी उत्तर देऊ शकेल असा त्यांच्यामध्ये कोणीही नाही, एक चांगला सल्ला देऊ शकेल असा कोणी नाही. २९ पाहा, त्यातले सर्व काहीच नाहीत, आणि त्यांची कृत्ये काहीच नाहीत; त्यांच्या धातूच्या ओतीव प्रतिमा वारा आणि शून्यवतच आहेत.

४२ पाहा, माझा सेवक, ज्याला मी उचलून धरतो; माझा निवडलेला, याच्या विषयी माझा जीव आनंदीत आहे; मी आपला आत्मा त्याच्याठार्यी ठेवीन; तो राश्वावर न्याय आणील. २ तो मोठ्याने ओरडणार नाही किंवा आरोळी ठोकणार नाही किंवा त्याचा आवाज रस्त्यावर ऐकू येऊ देणार नाही. ३ तो चेपलेला बोरू मोडणार नाही आणि मिणमिणीती वातसुधा तो विश्ववारान नाही. तो प्रामाणिकपणे न्याय देईल. ४ पृथ्वीवर न्याय प्रस्थापित करीपर्यंत तो मंदावारान नाही किंवा धैर्यहीन होणार नाही; आणि किनारपटीरील देश त्याच्या नियमशास्त्राची वाट पाहतील. ५ परमेश्वर देव हे म्हणत आहे, ज्याने आकाश निर्माण केले आणि त्यास विस्तारीत; ज्याने पृथ्वी पसरली आणि ज्यामध्ये जीवन दिले आहे; तो त्यावरील लोकांस श्वास देतो आणि त्यावर राहणाऱ्यांना जिवन देतो; ६ मी, परमेश्वराने, तुला न्यायानुसार बोलाविले आहे आणि तुझा हात धरीन. मी तुझे रक्षण करीन आणि तुला लोकांसाठी करार व परराष्ट्रीयांसाठी प्रकाश देणार असे करीन. ७ आंधळ्याचे डोळे उंडघावे, बंदिवानांना अंधारकोठडीतून आणि अंधारात बसलेल्यांना बंदीगृहातून सोडवावे. ८ “मी परमेश्वर आहे, हे माझे नाव आहे, आणि मी आपले गौरव दुसऱ्यांबोरेवर किंवा कोरिव मूर्तीबोरेवर आपली स्तुती वाटून घेणार नाही. ९ पाहा, पूर्वीच्या गोषी घडून चुकल्या आहेत, आता मी नवीन घटनेबद्दल जाहीर करतो. त्या होण्यावूर्वी मी त्याबद्दल तुम्हास संगंत आहे.” १० परमेश्वरास नवीन गाणे गा, आणि पृथ्वीच्या शेवटापासून, जे तुम्ही खाली समुद्रात जाता आणि त्याच्यात जे आहे ते सर्व, किनाऱ्यावरील देश आणि तेथे राहणारे त्याची स्तुती करा. ११ वाळवंटांनो आणि नगरांनो

आरोळी मारा, ज्या खेड्यात केदार राहतो, मोठ्याने आनंदाने ओरडा! सेलात राहणा-च्यांनो गायन करोत, डोंगरमाथ्यावरून आरोळी करोत. १२ त्यांना परमेश्वरास गौरव देऊ द्या आणि किनाऱ्यावरील देशात त्याची स्तुती जाहीर करोत. १३ परमेश्वर शूर योद्याप्रमाणे बाहेर जाईल; तो युद्धवीरासरखा पुढे जाईल, तो आपल्या आवेशाने उत्तेजित होईल. तो ओरडेल, होय! तो आपल्या युद्धाची मोठ्याने ओरडून गर्जना करील; तो आपल्या शत्रूना आपले सामर्थ्य दाखवील. १४ बराच वेळ मी काही बोललो नाही; मी स्तब्ध राहिलो आणि स्वतः भर संयम ठेवला; आता मी प्रसूतिवेदना होणाऱ्या स्त्रीसरखा मोठ्याने ओरडेन, मी उसासे व धापा टाकीन. १५ मी टेकड्या आणि पर्वत उधवस्त करीन आणि त्यांचे सर्व खाडेसुडपे मी सुकवून टाकीन; आणि मी नद्यांची बेटे करीन आणि पाणथळ जमीन कोरडी करीन. १६ मी आंधळ्यांना माहीत नसलेल्या मागनि आणीन, त्यांना माहीत नसलेल्या वाटेने मी त्यांना नेईन, मी त्यांच्यापुढे अंधाराचा प्रकाश करीन, वाकडी ठिकाणे सरळ करीन. या गोषी मी करीन आणि मी त्यांना सोडणार नाही. १७ जे कोणी कोरीव मूर्तीवर भरवसा ठेवतात, ओतीव मूर्तीना म्हणतात, तुम्ही आमचे देव आहात. ते मागे वळतील, ते पूर्णपणे लजित होईल. १८ तुम्ही बहिच्यांनो ऐका; आणि तुम्ही आंधळ्यांनो, तुम्हास दिसावे म्हणून तुम्ही पाहा. १९ माझ्या सेवकाशिवाय कोण आंधळा आहे? किंवा ज्याला मी पाठवले त्या माझ्या निरोप्यासरखा बहिरा कोण आहे? माझ्या कराशाच्या भागीदारासरखा किंवा परमेश्वराच्या सेवकासरखा आंधळा कोण आहे? २० तुम्ही पुळक गोषी पाहता, परंतु त्याचे आकलन होत नाही; त्याचे कान उघडे आहेत, परंतु कोणी एक ऐकत नाही. २१ परमेश्वर आपल्या न्यायापाणामुळे आणि नियमशास्त्र वैभवशाली केल्याने खूश झाला. २२ पण हे लोक लुटलेले आणि लुबाडलेले आहेत; ते सर्व खड्यामध्ये सापळवायात पडलेले आहेत, तुरुंगात कैदी झाले आहेत; ते सर्व लूट असे झाले आहेत त्यांना सोडवणारा कोणी नाही! २३ तुमच्यातील याकडे कोण कान देईल? भविष्यात कोण कान देऊ ऐकेल आणि श्रवण करील? २४ याकोबाला लुटीस व इसाएलास लुटण्यांस कोणी दिले? ज्या परमेश्वराविरुद्ध आम्ही पाप केले, त्याच्या मागनि चालण्यास त्यांनी नकार दिला आणि त्याचे नियम पाळण्याचे त्यांनी नकारले त्यानेच की नाही? २५ म्हणून त्यांने आपला भडकलेला कोप त्यांच्याविरुद्ध नासधूसीच्या युद्धासह ओतला. त्यांने त्यांच्या सभोवती आग लावली तरी त्यांना कळले नाही; त्यास जाळले. पण तरी तो मनावर घेईना.

४३ तर आता हे याकोबा, ज्या कोणी तुला उत्पन्न केले आणि हे इसाएला, याच्या विषयी माझा जीव आनंदीत आहे: मी आपला आत्मा वातसुधा तो विश्ववारान नाही. तो प्रामाणिकपणे न्याय देईल. ४ पृथ्वीवर न्याय प्रस्थापित करीपर्यंत तो मंदावारान नाही किंवा धैर्यहीन होणार नाही; आणि किनारपटीरील देश त्याच्या नियमशास्त्राची वाट पाहतील. ५ परमेश्वर देव हे म्हणत आहे, ज्याने आकाश निर्माण केले आणि त्यास विस्तारीत; ज्याने पृथ्वी पसरली आणि ज्यामध्ये जीवन दिले आहे; तो त्यावरील लोकांस श्वास देतो आणि त्यावर राहणाऱ्यांना जिवन देतो; ६ मी, परमेश्वराने, तुला न्यायानुसार बोलाविले आहे आणि तुझा हात धरीन. मी तुझे रक्षण करीन आणि तुला लोकांसाठी करार व परराष्ट्रीयांसाठी प्रकाश देणार असे करीन. ७ आंधळ्याचे डोळे उंडघावे, बंदिवानांना अंधारकोठडीतून आणि अंधारात बसलेल्यांना बंदीगृहातून सोडवावे. ८ “मी परमेश्वर आहे, हे माझे नाव आहे, आणि मी आपले गौरव दुसऱ्यांबोरेवर किंवा कोरिव मूर्तीबोरेवर आपली स्तुती वाटून घेणार नाही. ९ पाहा, पूर्वीच्या गोषी घडून चुकल्या आहेत, आता मी नवीन घटनेबद्दल जाहीर करतो. त्या होण्यावूर्वी मी त्याबद्दल तुम्हास संगंत आहे.” १० परमेश्वरास नवीन गाणे गा, आणि पृथ्वीच्या शेवटापासून, जे तुम्ही खाली समुद्रात जाता आणि त्याच्यात जे आहे ते सर्व, किनाऱ्यावरील देश आणि तेथे राहणारे त्याची स्तुती करा. ११ वाळवंटांनो आणि नगरांनो आरोळी मारा, ज्या खेड्यात केदार राहतो, मोठ्याने आनंदाने ओरडा! सेलात राहणा-च्यांनो गायन करोत, डोंगरमाथ्यावरून आरोळी करोत. १२ त्यांना परमेश्वरास गौरव देऊ द्या आणि किनाऱ्यावरील देशात त्याची स्तुती जाहीर करोत. १३ परमेश्वर शूर योद्याप्रमाणे बाहेर जाईल; तो युद्धवीरासरखा पुढे जाईल, तो आपल्या आवेशाने उत्तेजित होईल. तो ओरडेल, होय! तो आपल्या युद्धाची मोठ्याने ओरडून गर्जना करील; तो आपल्या शत्रूना आपले सामर्थ्य दाखवील. १४ बराच वेळ मी काही बोललो नाही; मी स्तब्ध राहिलो आणि स्वतः भर संयम ठेवला; आता मी प्रसूतिवेदना होणाऱ्या स्त्रीसरखा मोठ्याने ओरडेन, मी उसासे व धापा टाकीन. १५ मी टेकड्या आणि पर्वत उधवस्त करीन आणि त्यांचे सर्व खाडेसुडपे मी सुकवून टाकीन; आणि मी नद्यांची बेटे करीन आणि पाणथळ जमीन कोरडी करीन. १६ मी आंधळ्यांना माहीत नसलेल्या माहीत नसलेल्या वाटेने मी त्यांना नेईन, मी त्यांच्यापुढे अंधाराचा प्रकाश करीन, वाकडी ठिकाणे सरळ करीन. या गोषी मी करीन आणि मी त्यांना सोडणार नाही. १७ जे कोणी कोरीव मूर्तीवर भरवसा ठेवतात, ओतीव मूर्तीना म्हणतात, तुम्ही आमचे देव आहात. ते मागे वळतील, ते पूर्णपणे लजित होईल. १८ तुम्ही बहिच्यांनो ऐका; आणि तुम्ही आंधळ्यांनो, तुम्हास दिसावे म्हणून तुम्ही पाहा. १९ माझ्या सेवकाशिवाय कोण आंधळा आहे? किंवा ज्याला मी पाठवले त्या माझ्या निरोप्यासरखा बहिरा कोण आहे? माझ्या कराशाच्या भागीदारासरखा किंवा परमेश्वराच्या सेवकासरखा आंधळा कोण आहे? २० तुम्ही पुळक गोषी पाहता, परंतु त्याचे आकलन होत नाही; त्याचे कान उघडे आहेत, परंतु कोणी एक ऐकत नाही. २१ परमेश्वर आपल्या न्यायापाणामुळे आणि नियमशास्त्र वैभवशाली केल्याने खूश झाला. २२ पण हे लोक लुटलेले आणि लुबाडलेले आहेत, ते सर्व खड्यामध्ये सापळवायात पडलेले आहेत, तुरुंगात कैदी झाले आहेत; ते सर्व लूट असे झाले आहेत त्यांना सोडवणारा कोणी नाही! २३ तुमच्यातील याकडे कोण कान देईल? भविष्यात कोण कान देऊ ऐकेल आणि श्रवण करील? २४ याकोबाला लुटीस व इसाएलास लुटण्यांस कोणी दिले? ज्या परमेश्वराविरुद्ध आम्ही पाप केले, त्याच्या मागनि चालण्यास त्यांनी नकार दिला आणि त्याचे नियम पाळण्याचे त्यांनी नकारले त्यानेच की नाही? २५ म्हणून त्यांने आपला भडकलेला कोप त्यांच्याविरुद्ध नासधूसीच्या युद्धासह ओतला. त्यांने त्यांच्या सभोवती आग लावली तरी त्यांना कळले नाही; त्यास जाळले. पण तरी तो मनावर घेईना.

असून बहिरे त्यांना बाहेर आण. ९ सर्व राष्ट्रे एकत्र जमोत आणि लोकांनी एकत्र गोळा होवोत. त्यांच्यातील कोण हे जाहीर करेल आणि आम्हास पूर्वीच्या घडलेल्या घटनांवे घोषणा करील? त्यांनी आपणास योग्य सिद्ध करण्यास आपले साक्षीदार आणावेत, त्यांनी ऐकून व खात्रीपूर्वक म्हणावे की हे खेरे आहे. १० परमेश्वर जाहीर करतो, तुम्ही माझे साक्षीदार आहात आणि माझा सेवक ज्याला मी निवडले आहे, अशासाठी की, तुम्ही जाणवे व माझ्यावर विश्वास ठेवावा आणि मीच तो आहे हे समजावे. माझ्या आधी कोणी देव निर्माण झाला नाही आणि माझ्यानंतर कोणीही व्हायचा नाही. ११ मी, मीच परमेश्वर आहे आणि माझ्यावाचून कोणीही तारणारा नाही. १२ मीच तारण जाहीर केले आहे, आणि घोषणा करतो आणि तुमच्यात कोणीही दुसरा देव नाही. तुम्हीच माझे साक्षीदार आहात. मी देव आहे. असे परमेश्वर म्हणतो. १३ यादिवसापासून मीच तो आहे, आणि माझ्या हातातून कोणीही सोडवू शकणार नाही. मी कृती करतो आणि ती कोणाच्याने परत बदलू शकेल? १४ परमेश्वर, तुमचा उद्घारक, इसाएलाचा पवित्र प्रभू म्हणतो, कारण मी तुझ्यासाठी बाबेलला निरोप पाठवीन आणि त्या सर्वांना खाली फरार करीन, खास्यांचे हर्षचि अविभाव विलापीतात बदलेल. १५ मी परमेश्वर आहे, तुमचा पवित्र प्रभू, इसाएलाचा निर्माणकर्ता, तुमचा राजा आहे. १६ परमेश्वर जो समुद्रातून मार्ग आणि प्रचंड पाण्यातून वाट उघडतो, १७ जो रथ व घोडा, सैन्य व वीर यांना बाहेर काढून आणतो. ते एकत्रित खाली पडतात; ते पुढी कधीच उठत नाहीत; ते विझ्ञाले आहेत, वातीप्रमाणे मालवले आहेत. १८ पूर्वीच्या या गोर्टीबदल विचार करू नका, किंवा फार पूर्वीच्या गोर्टी मनात आणू नका. १९ पाहा, मी एक नवी गोष्ट करणार आहे; आता ती घडण्याची सुरवात होत आहे; तुम्ही ती पाहणार नाही का? मी रानातून रस्ता तयार करीन आणि वाळवंतातून पाण्याचे प्रवाह वाहवीन. २० रानातले वनपशू कोल्हे व शहामृग मला मान देवील, कारण मी आपल्या निवडलेल्या लोकांस पिण्यासाठी रानात पाणी आणि वाळवंतात नद्या देईन, २१ या लोकांस मी आपल्यासाठी निर्मिले, त्यांनी माझी स्तुतिस्तोत्रे कथन करावी. २२ हे याकोबा, तू मला हाक मारली नाहीस; हे इसाएला, तू मला कंटाळला आहेस. २३ तू मला होमार्पणासाठी आपल्या मेंदरातील एकही माझ्याकडे आणले नाहीस; किंवा तुझ्या अर्पणाने माझा मान राखला नाहीस. मी तुझ्यावर अन्नार्पणांचा भार घातला नाही आणि तुला धूपार्पणकरता त्रास दिला नाही. २४ तू माझ्यासाठी गोड सुंगंधीत ऊस पैका देऊन आणला नाही, आपल्या यज्ञबलीच्या वपेने तू मला तृप्त केले नाहीस. पण तू आपल्या पापांचा भार माझ्यावर घातला आहे. तू आपल्या वाईट कृत्यांनी मला श्रमविले आहे. २५ मी, होय! मी आपल्यासाठी तुझी पापे पुसून टाको; तो मी, मीच आहे, आणि तुझी पातके यापुढे मी लक्षात ठेवणार नाही. २६ जे घडले त्याची मला आठवण दे. आपण परस्पर वाद करू; तू न्यायी सिद्ध क्वावे म्हणून तू आपला वाद पुढे मांड. २७ तुझ्या पहिल्या पित्याने पाप केले आणि तुझ्या शिक्षकांनी माझ्याविरुद्ध अपराध केला आहे. २८ म्हणून मी पवित्रस्थानाच्या अधिपतीना अशुद्ध करीन. मी याकोबाला वंदी असलेल्या विध्वंसाच्या हाती देईल आणि इसाएलास शिवीगाल करून अपमान करील.

४४ तर आता याकोबा, माझ्या सेवका आणि इसाएला, ज्या तुला मी निवडले आहे तो तू माझे ऐक. २ ज्याने तुला निर्माण केले आणि गर्भस्थानापासून तुला घडिले, जो तुझे साहाय्य करतो तो परमेश्वर असे म्हणतो, हे याकोबा, माझ्या सेवका, आणि यश्रुना, ज्या तुला मी निवडले आहे तो तू भिज नको. ३ कारण मी तहानलेल्या जमिनीवर पाणी ओरीन आणि मी कोरड्या जमिनीवर प्रवाह वाहवील. मी तुझ्या संतीतीवर आपला आत्मा आणि तुझ्या मुलांवर आपला आशीर्वाद ओरीन. ४ पाण्याच्या प्रवाहाजवळ जसे वाढुंज, तसे ते गवतामध्ये उगवते. ५ “एकजण म्हणेल, ‘मी परमेश्वराचा आहे’ दुसरा ‘याकोबाचे’ नाव आपणास ठेवील;

आणि दुसरा आपल्या हातावर परमेश्वरासाठी असे लिहील आणि त्यास इसाएलाच्या नावाने बोलावतील.” ६ इसाएलाचा राजा परमेश्वर, तिचा उद्घारक, सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, “मीच आरंभ आहे आणि मीच शेवट आहे; आणि माझ्याशिवाय कोणी देव नाही. ७ माझ्यासारखा कोण आहे? तर त्याने जाहीर करावे आणि मला स्पष्टीकरण करावे माझे पुरातन लोक स्थापले तेव्हापासून ज्या गोर्टी घडत आहेत व पुढे ज्या घडतील त्या त्यांनी कळवाव्या. ८ तुम्ही भिज नका किंवा घाबरे होऊ नका. पुरातन काळापासून मी तुला सांगितले आणि जाहीर केले नाही काय? तू माझा साक्षीदार आहे. माझ्याशिवाय तेथे कोणी देव आहे काय? तेथे कोणी दुसरा ‘खडक’ नाही; मला कोणी माहीत नाही.” ९ जे कोरीव मूर्ती घडवतात ते सर्व काहीच नाहीत; ज्या गोर्टी ते आनंदीत होतात त्या कवडीमोलाच्या आहेत. त्याचे साक्षी पाहू शकत नाही किंवा काहीच समजत नाही आणि ते लजिजत होतील. १० हे देव कोणी किंवा जी ओतीव मूर्ती क्षुलक आहे ती कोणी घडवली आहे? ११ पाहा, त्याचे सर्व सोबती लजिजत होतील; कारागीर तर केवळ माणसे आहेत. ते सर्व एकत्र जमून निर्णय घेवोत; ते एकत्र भयभीत व लजिजत होतील. १२ लोहार त्याच्या हत्याराने, निखारांवर काम करून, घडवत असतो. तो त्याचा हत्याड्याने आकार देतो आणि आपल्या बळकट बांधूने काम करतो. तो भुकेला होतो आणि त्याची शक्ती जाते. तो पाणी पीत नाही आणि क्षीण होतो. १३ सुतार लाकडाचे माप देशीने रेष मारून करतो आणि गेले आख्याकरतो. त्याच्या हत्याराने त्यास आकार देतो आणि कंपासाने त्यावर खुणा करतो. ती पवित्रस्थानात रहावी म्हणून त्यास मनुष्याच्या आकाराची, आकर्षक मनुष्यासारखी घडवून तयार करतो. १४ तो आपणासाठी गंधसूर तोडतो, किंवा सरू वा अल्लानची झाडे निवडतो. तो आपणासाठी जंगलात झाडे तोडतो. तो देवदारुचे झाड लावतो पाऊस ते वाढवतो. १५ मग मनुष्य त्याचा उपयोग सरपणासाठी आणि स्वतःला गरम ठेवण्यासाठी करतो. होय! त्याने अग्नी पेटून आणि भाकर भाजण्यासाठी करतो. मग त्यांपासून देव बनवतो आणि त्याच्या पाया पडतो; तो त्यापासून मूर्ती करतो व त्याच्या पाया पडतो. १६ लाकडाचा एक भाग अग्नीसाठी जाळतो, त्यावर मांसाचा भाग भाजतो. तो खातो आणि तृप्त होतो. तो स्वतः ला ऊबदार ठेवतो आणि म्हणतो, “अहा! मला ऊब आहे, मी अग्नी पाहीला आहे.” १७ शिल्कक राहिलेल्या लाकडाचे तो देव बनवतो, आपली कोरीव प्रतिमा घडवतो; तो त्याच्यापुढे न तमस्तक होतो व पूजा करतो, आणि प्रार्थना करून म्हणतो, तू माझा देव आहेस म्हणून मला वाचव. १८ त्यांना कळत नाही, किंवा त्यांना समजत नाही, कारण त्यांचे दोळे आधळे आहेत व ते पाहू शकत नाही, आणि त्यांच्या हृदयाला आकलन होत नाहीत. १९ कोणी विचार करीत नाही किंवा त्यांना नीट समजत नाही ते म्हणतात, मी लाकडाचा एक भाग अग्नीत जाळला; होय, मी त्याच्या निखारांवर भाकर भाजली. मी त्याच्या निखारांवर मांस भाजले व खाल्ले. आता त्याच्या दुसऱ्या भागाच्या लाकडाचा आराधनेसाठी काहीतरी ओंगल बनवू काय? मी लाकडाच्या ठोकळ्याच्या पाया पडू काय? २० हे ज्येतो जो जर राख खातो; त्याचे फसवलेले हृदय चुकीच्या मागानि नेते. तो आपल्या जीवाला वाचवू शकत नाही किंवा तो म्हणत नाही, “माझ्या हातात धरलेल्या या गोर्टी खोटी देव आहेत.” असे तो म्हणणार नाही. २१ “हे याकोबा, आणि इसाएला, यागोर्टीबदल विचार कर, कारण तू माझा सेवक आहेस. मी तुला निर्माण केले, तू माझा सेवक आहेस. हे इसाएला, मला तुझा विसर पडणार नाही. २२ मी तुझी बंडखोरीची कृत्ये, दाट ढगाप्रमाणे आणि तुझे पाप आभाळाप्रमाणे, पुसून टाकली आहेत; माझ्याकडे माघारी ये, कारण मी तुला उद्घारिले आहे.” २३ अहो, आकाशांनो, गायन करा, तुम्ही पृथ्वीच्या खालील अंधोलीकानी आरोली मारा; अहो पर्वतांनो व रान, त्यातली सर्व झाडे गायन करा; कारण परमेश्वराने याकोबास उद्घारिले आहे आणि इसाएलात आपले प्रताप दाखविले आहे. २४ तुझा उद्घारक, ज्याने तुला गर्भावस्थेपासून घडवले तो परमेश्वर, ज्याने सर्वकाही निर्माण केले, जो एकटा आकाश

पसरतो, ज्या एकट्याने पृथ्वी तयार केली तो म्हणतो मीच परमेश्वर आहे. २५ व्यर्थ बोलणाऱ्याचे शकून मी निष्कळ करतो आणि जे शकून वाचतात त्यांना काळिमा लावतो; जो मी ज्ञानाचे ज्ञान मारे फिरवतो आणि त्याचे सल्ले मूर्खपण करतो. २६ मी परमेश्वर! जो आपल्या सेवकाची घोषणा परिपूर्ण करतो आणि आपल्या दूतांचा सल्ला सिद्धीस नेणारा, जो यरुशलेमेविषयी म्हणतो की, ती तसविली जाईल आणि युद्धाच्या नाशाविषयी म्हणतो की, ती पुन्हा बांधली जातील आणि मी त्याच्या उजाड जागेची उभारणी करीन. २७ जो खोल समुद्राला म्हणतो, आटून जा आणि मी तुझे प्रवाह सुकवीन. २८ जो कोरेशाविषयी म्हणतो, तो माझा मेंढपाळ आहे, तो माझी प्रत्येक इच्छा पूर्ण करील. तो यश्शलेमेविषयी म्हणेल, ती पुन्हा बांधण्यात यईल आणि मदिराविषयी म्हणेल, तुड्या पाया घातला जाईल.

४५ परमेश्वर आपला अभिषिक्त कोरेशाला म्हणतो, ज्याच्यापुढे राष्ट्रे जिंकायला त्याचा उजवा हात मी धरला आहे, आणि ज्याच्यापुढे दरवाजे उघडायला मी राजास निशस्त्र करीन, म्हणून वेशी उघड्या राहतील. २ मी तुझ्यापुढे चालेन आणि पर्वत सपाट करीन; मी पितळी दरवाजाचे तोडून तुकडे तुकडे करीन आणि त्यांच्या लोखंडी सळवांचे कापून तुकडे तुकडे करीन ३ आणि मी तुला अंधारातील संपत्ती व दूर लपविलेली धन देईन. अशासाठी की, मी जो तुला तुझ्या नावाने हाक मारतो तो इसाएलाचा देव मी परमेश्वर आहे, हे तुला काळावे. ४ कारण माझा सेवक याकोबासाठी, आणि माझा निवडलेला इसाएल ह्याच्यासाठी, मी तुला नावाने हाक मारली आहे. ५ मला ओळखत नव्हतास, तरी मी तुला उपनाव दिले. ६ मी परमेश्वर आहे आणि मीच फक्त देव आहे दुसरा कांणीही नाही. जरीही तू मला ओळखत नव्हतास, तरीही तुला युद्धास संसात्र केले. ६ अशासाठी की, सूर्याच्या उगवतीपासून मावळीपर्यंत लोकांनी जाणावे की माझ्यावाचून कोणी देव नाही. मी परमेश्वर आहे, आणि दुसरा कांणीही नाही. ७ मी प्रकाश बनविला आणि अंधाराला अस्तित्वात आणले; मी शांती आणतो आणि नर्थ उत्पन्न करतो; मी परमेश्वर आहे, जो ज्ञास्वर्ग गोषी करतो. ८ हे आकाशा, वसून खाली पाऊस पाड! ढग सात्त्विक तारणाचा पाऊस खाली पाडो. पृथ्वी ते शोषून घेवो, त्या तारणास अंकुर फुटोत आणि त्यावरबोर धार्मिकता एकत्रित वाढो. मी परमेश्वराने त्या दोघांना निर्मिले आहे. ९ जो कोणी आपल्या निर्मात्याशी वाद घालतो त्यास हायहाय! मातीच्या खापारांमध्ये एक खार असा तो आहे. तू काय करतोस, असे विखल आपल्या घडणाविच्याला म्हणेल काय? किंवा तुला हात नाहीत काय जेव्हा तू हे करतो? १० जो आपल्या पित्याला म्हणतो, तू काय जन्म देतोस? किंवा स्त्रीस म्हणतो, तु काय जन्म देतेस? त्यास हायहाय! असो. ११ इसाएलाचा पवित्र प्रभू तिचा निर्माणकर्ता परमेश्वर असे म्हणत आहे, येणाऱ्या गोषीविषयी मला कोण विचारणार, तुम्ही माझ्या मुलांविषयी प्रश्न कराल का? तुझ्या हातच्या कामाबद्दल काय करायचे ते मला सांग? १२ मी पृथ्वी केली व तिच्यावर माणसे निर्माण केली. मी माझ्या हाताने आकाश पसरीले, आणि मी सर्व तात्यांना दिसण्याची आज्ञा दिली. १३ मीच न्यायीपणाने कोरेशाची उठावणी केली आहे आणि मी त्याचे सगळे मार्ग सपाट करील. तो माझे नगर बांधील; आणि काही मोल किंवा मोबदला न घेता माझ्या बंदिवान झालेल्या लोकांस घरी जाण्यास सोऱ्हून देईल. असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. १४ परमेश्वर असे म्हणतो, मिसराची मिळकत आणि कूशाचा माल, सवाई लोक, जे उंच बांधण्याचे मनुष्ये आहेत, ही तुजजवळ आणली जातील. ते तुझे होतील. ते तुझ्यामार्ग साखळयांनी बांधलेले येतील. ते तुझ्या पाया पडून तुझ्याजवळ विनंतीकरून म्हणतील, खात्रीने देव तुझ्याबोरवर आहे, आणि त्याच्याशिवाय दुसरा कांणी नाही १५ हे इसाएलाच्या देवा, तारणाच्या, खरेखर तू जो स्वतःला लपविणारा आहेस. १६ ते सर्व एकंदरीत लजिज व फजित होतील; ज्यांनी ओतीव मूर्ती घडविल्या आहेत ते अपमानीत होऊन चालतील. १७ पण परमेश्वराकडून इसाएल

सर्वकाळच्या तारणाने तारला जाईल; तुम्ही पुन्हा कधीही लजिजत किंवा अपमानीत होणार नाही. १८ आकाशाचा निर्माणकर्ता, तोच सत्य देव, ज्याने पृथ्वी निर्माण केली व घडवली, तिची स्थापना केली. ती त्यांने उजाड अशी निर्मिली नाही, ज्याने ती वस्ती करण्यासाठी निर्माण केली, तो परमेश्वर असे म्हणतो, “मीच परमेश्वर आहे व दुसरा कोणी नाही.” १९ मी एकटेपाणत, गुप्त जागी कधी बोललो नाही; तुम्ही व्यर्थ जागी मला शोधा असे मी याकोबाच्या वंशाना कधीही सांगितले नाही. मी परमेश्वर आहे, जो प्रामाणिकपणे बोलतो; रास्तगोषी घोषणा करणारा आहे. २० जे तुम्ही राश्ट्रातून निभावलेले शरणार्थी ते तुम्ही एकत्र जमा व्हा व या. जे कोरिव मूर्तीची लाकडे वाहून नेतात आणि ज्या देवाला तारण करता येत नाही त्याची प्राश्नन करतात त्यांना काही ज्ञान नाही. २१ त्यांना जवळ आणा आणि उग्रवा आणा, मला घोषणा करा! त्यांना एकत्र येऊन मसलत करू या. पूर्वीपासून तुम्हास हे कोणी दाखवले आहे? ते कोणी जाहीर केले? मी, परमेश्वरानेच की नाही? तर जो मी न्यायी देव व तारणारा त्या माझ्यावाचून कोणी दुसरा देव नाही; माझ्यावाचून कोणी नाही. २२ आहे पृथ्वीच्या सर्व सीमांना, माझ्याकडे वढा आणि तारण पावा; कारण मी देव आहे, आणि माझ्याशिवाय दुसरा देव नाही. २३ मी आपली शपथ वाहीती आहे, न्यायीपणाच्या माझ्या मुखातून वरवा निघाले आहे, ते मागे फिरणारा नाही आणि ते असे की माझ्यापुढे प्रत्येक गुड्हा वाकेल. प्रत्येक जीभ माझ्यापुढे शपथ वाहील. २४ माझ्याविषयी कोणी म्हणेल, फक्त परमेश्वराच्याठायीच तारण व सामर्थ्य आहे. जे सर्व त्याच्यावर रागवले आहेत ते त्याच्यापुढे भीतीने दबकत लजिज त होऊन येतील. २५ इसाएलाचा सर्व वंश परमेश्वराच्याठायी नीतिमान ठेरल; ते त्याचा अभिमान बाळगतील.

४६ बेल खाली वाकला आहे, नबो झुकला आहे; त्यांच्या मूर्तीचे ओळे जनावरावर वाहून नेण्यासाठी लादले आहे. या वाढून नेण्याच्या मूर्तीची भारी ओळे थकलेल्या जनावरावर लादले आहे. २ ते एकदम लवत आहेत, गुधे टेकतात; ते प्रतिमा सांभाळू शकत नाहीत, परंतु ते स्वतःही बंदीवासात जातात. ३ याकोबाच्या घराण्या आणि याकोबाच्या घराण्यातील वाचलेले सर्व तुम्ही, ज्या तुम्हास मी जन्माच्या पूर्वीपासून, गर्भापासून वाहील आहे. माझे ऐका. ४ तुम्हाच्या म्हातारपणापर्यंतही मी आहे आणि तुमुचे केस पिकेपर्यंत मी तुम्हास वाहून नेईन. मी तुम्हास निर्माण केले आणि मी तुम्हास आधार देर्ल, मी वाहून तुमचे रक्षण करीन. ५ तुम्ही माझी तुलना कोणाशी कराल? आणि मला कोणाशी सदृश्य लेखाल, या करता त्यांच्याशी आमची तुलना होईल? ६ लोक पिशवीतून सोने ओतात आणि तुमुचे केस पिकेपर्यंत मी तुम्हास वाहून नेईन. मी तुम्हास आधार देर्ल, मी वाहून तुमचे रक्षण करीन. ६ तुम्ही माझी तुलना कोणाशी कराल? आणि मला कोणाशी सदृश्य लेखाल, या करता त्यांच्याशी आमची तुलना होईल? ७ ते लोक पिशवीतून सोने ओतात आणि तुमुचे केस तोलतात. ते सोनाराला मोलाने ठेवतात आणि तो त्यांचा देव करतो; ते नतमस्तक होतात आणि उपासना करतात. ७ ते आपल्या खांद्यांवर उत्चलून घेतात आणि वाहून नेतात; तो नेऊन त्याच्या जापी ठेवतात आणि तो त्याच्या जागेवर उभा राहतो व त्या जागेतून हालत नाही. ते त्यास आरोग्यी मारतात, पण तो त्यांना उत्तर देत नाही किंवा कोणालाही त्याच्या संकटातून वाचवत नाही. ८ या गोर्टीबद्दल विचार करा; तुम्ही बंडखोरानो! कधीही दुर्लक्ष करू नका. ९ प्राचीन काळच्या, पूर्वीच्या गोर्टीबद्दल विचार करा, कारण मी देव आहे आणि दुसरा कोणी नाही, मी देव आहे आणि माझ्यासारखा कोणीच नाही. १० मी आरंभीच शेवट घोषणा करतो आणि ज्या गोर्टी अजूनपर्यंत घडल्या नाहीत, त्या मी आधीपासून सांगत आली आहे. मी म्हणतो, “माझ्या योजना सिद्धीस जातील आणि मी आपल्या इच्छेप्रमाणे करीन.” ११ मी पूर्वेकडून एका हिस्त्र पक्षाला, माझ्या निवडीचा मनुष्य दूरच्या देशातून बोलावतो; होय, मी बोललो आहे; ते मी पूर्णही करीन; माझा डेंडेश आहे, मी तोसुधा पूर्ण करीन. १२ चांगले करण्यापासून लांब राहणाऱ्या कठोर मनाच्या लोकांनो, तुम्ही माझी ऐका. १३ मी आपला न्यायी ज्ञान नाही आहे आणि मी सियोनाला तारण देईन आणि माझी शोभा इसाएलास देईन.

४७ बाबेलाच्या कुमारी कन्ये, खाली ये आणि धुळीत बस; खासद्यांच्या कन्ये, सिंहासननाशिवाय जमिनीवर बस. तुला यापुढे सुंदर आणि नाजूक म्हणणार नाहीत. २ जाते ये आणि पीठ दळ; तुझा बुरुखा काढ, तुझ्या झाराचा घोळ काढून टाक, तुझे पाय उघडे कर, नद्या ओलांडून जा. ३ तुझी नमनता उधडी होईल, होय, तुझी लज्जा दिसेल. मी सूड घेईल आणि कोणा मनुष्यास सोडणार नाही. ४ “आमचा उद्धरक, त्याचे नाव सेनाथीश परमेश्वर इसाएलाचा पवित्र प्रभू आहे.” ५ खासद्यांच्या कन्ये शांत बस आणि अंधकारात जा; तुला यापुढे राज्याची राणी म्हणणार नाहीत. ६ मी माझ्या लोकांवर रागावलो होतो; मी माझे वतन अशुद्ध केले आहे आणि मी ते तुझ्या हातात दिले आहे, पण तू त्यांना दया दाखवली नाही; तू वृद्धांवर फार जड औझे ठेवले आहे. ७ तू महटले, मी त्यांच्यावर सर्वोच्च राणीप्रमाणे विरकाल राज्य करीन. म्हणून तू यागोषी मनात घेतल्या नाहीत, किंवा यांचा परिणाम लक्षात घेतला नाही. ८ तेव्हा आता हे ऐका, अगे विलासिनी जी तू सुरक्षितपणे बसली आहेस, जी तू आपल्या मनात म्हणतेस, मीच आहे आणि माझ्यासारखे कोणीच नाही; मी कधीच विधवा अशी बसपार नाहीत किंवा मला मुले गमवल्याचा अनुभव कधी येणार नाही. ९ परंतु अपत्यहीनता व विश्वापण या दोही गोषी एका दिवशी एका क्षणात तुझ्यावर घेतील; तुझे जादूटोणा आणि पुष्कळ मंत्रतंत्र व ताईत यांना न जुमानता तुजवर जोराने घेतील. १० तू आपल्या दुष्कृत्यांवर विश्वास ठेवलीस; तू म्हणालास, मला कोणी पाहणार नाही; तुझे शहाणपण आणि ज्ञान यांनी तुला बहकावले, पण तू आपल्या मनात म्हणतेस, मीच आहे आणि माझ्यासारखे कोणी नाही. ११ तुझ्यावर संकटे घेतील; तुझ्या आपल्या मंत्रातंत्राने ते घालवून देण्यास तू समर्थ नाहीस. तुझ्यावर विपत्ती येईल; ती तू निवारण करू शकणार नाहीस. तुला समजण्या पूर्वीच अचानक तुझ्यावर संकटे घेतील. १२ ज्या तुझ्या पुष्कळ मंत्रतंत्रात आणि जादूटोणात आपल्या लहानपणापासून विश्वासाने त्याचे पठन करून त्यामध्ये टिकून राहीला; कदाचित त्यामध्ये तू यशस्वी होशील, कदाचित तू विपत्तीला घाबरून दूर होशील. १३ तू आपले बहुत सल्लागार करून थकली आहेस; आणि तुला जे काय घडणार आहे त्यापासून तुझे रक्षण करो. जे आकाशाचा तक्का आणि तांत्रांकडे पाहून नव चंद्रशेशन जाहीर करतात, ती माणसे उभे राहून तुझे रक्षण करोत. १४ पाहा, ते धसकटाप्रमाणे होतील; अग्नी त्यांना जाळील; त्यांना स्वतःला ज्वालेच्या हातातून वाचवता येणार नाही; तेथे ती ज्वाला तिच्यासमोर बसण्यास किंवा हा कोळसा त्यांना शेकण्यासाठी योग्य नाही. १५ ज्यांच्यासाठी तू मेहनत केली, तुझ्या तरुणपणापासून तू त्यांच्याबोरव व्यापार केलास; ते सर्व तुला सोडून जातील. ते प्रत्येकजण आपापल्या माणानि भरकरते; तुला वाचवायला कोणीही नाही.

४८ जे तुम्ही इसाएलाच्या नावाने ओळखले जाता, आणि जे तुम्ही यहूदाच्या शुक्राणातून जन्मले आहा, याकोबाच्या घराण्या, हे ऐक. जे तुम्ही परमेश्वराच्या नावाची शपथ वाहता आणि इसाएलाच्या देवाला विनंती करता, पण हे तुम्ही प्रामाणिकपणे आणि खरेपणाने करीत नाही. २ कारण ते स्वतः ला पवित्र नगराचे म्हणतात आणि इसाएलाच्या देवावर विश्वास ठेवतात, ज्याचे नाव सेनाथीश परमेश्वर. ३ “मी काळापूर्वीच या गोषी जाहीर केल्या आहेत, त्या माझ्या मुख्यातून निघाल्या आणि मीच त्या कळविल्या. मी त्या अचानक करू लागले, आणि त्या घडून आल्या. ४ कारण मला माहित होते की तुम्ही हट्टी आहात, तुमच्या मानेचे स्नायु लोखंडाप्रमाणे ताठ आणि तुझे कपाळ कास्याचे आहे. ५ यास्तव मी तुला या गोषी अधीच घोषीत केल्या, त्या घडण्या आगोदरच मी तुला सांतीले, जेणेकरून तू असे म्हणून नये की, माझ्या मूर्तीने ती कृत्ये केली, आणि माझ्या कोरीव मूर्तीने व माझ्या ओतीव मूर्तीने ती आज्ञापिले.” ६ तू या गोषी बदल ऐकले; हे सर्व पुरावे पहा; आणि तू, मी जे काही बोललो त खेर आहे का ते मान्य नाही करणार?

आतापासून मी तुला नव्या गोषी, माहित नसलेल्या गोषी दाखवील्या आहेत. ७ या गोषी पूर्वी घडून गेलेल्या नाहीत, त्या आत्ताच अस्तित्वांत आणल्या या आता घडत असणाऱ्या गोषी आहेत, आणि आधी तू त्यांच्याबदल कधीच ऐकले नाहीस. त्यामुळे आमहांला हे आमोदरच माहित होते असे तू म्हणू शकणार नाही. ८ त्या तू ऐकल्या नाही, त्या तुला माहित नाही, या गोषी पूर्वकालापासून तुझ्या कानाला माहित नव्हत्या, कारण मला माहित होते के तू फार कपट करणारा आहेस, आणि जन्मापासूनच तू बंडखोर आहेस. ९ पण माझ्या नावा करिता, आणि माझ्या सन्मानार्थ मी तुझा नाश करणार नाही. १० पाहा! मी तुला गाळून पाहिले आहे, पण चांदी सारखे नाही, मी तुला संकटाच्या भट्टीत शुद्ध केले आहे. ११ माझ्यासाठी, माझ्यासाठीच, मी हे करेन, कारण मी माझ्या नावाचा अनादर कसा होऊ देऊ? मी माझे वैभव दुस्र्याला देणार नाही. १२ याकोबा, माझे ऐक, आणि इसाएल, ज्याला मी बोलाविले आहे, माझे ऐक. मी तोच आहे, मी पहिला आहे, शेवटलाही मी आहे. १३ होय, माझ्याच्या हाताने पृथ्वीचे पाये घाटले, आणि माझ्या उजव्या हाताने सर्वे पसरली, जेव्हा मी त्यांना हाक मारतो तेव्हा ते एकत्र उभे राहतात १४ तुम्ही सर्व एकत्र या आणि माझे ऐका. ज्या कोणी तुमच्या मध्ये कोणी या गोषी सांगितल्या? परमेश्वराची सहमती, त्याचा बाबेलविरुद्ध असणारा हेतू साध्य करीन. तो खासद्याविरुद्ध परमेश्वराच्या इच्छेप्रमाणे करीन. १५ मी, मी बोललो आहे, होय, मी त्यास बोलाविले आहे, मी त्यास आणले आहे आणि तो यशस्वी होईल. १६ माझ्या जवळ या आणि हे ऐका; प्रारंभापासून मी गुप्तात बोललो नाही, जेव्हा हे घडले, तेव्हा मी तीव्ही आहे. आणि आता परमेश्वर देवाने आणि त्याच्या आत्म्य ने मला पाठवले आहे. १७ जो तुझा खंडून घेणारा, इसाएलचा पवित्र परमेश्वर असे म्हणतो, मी परमेश्वर तुझा देव, जो तुम्हास यशस्वी होण्यासाठी शिकवतो, ज्या मार्गात तू चालावे त्यामध्ये जो तुला चालवतो. १८ जर तू फक्त माझ्या आज्ञा पाठवल्या असत्या तर किती बेरे झाले असते? तेव्हा भरून वाहण्या नदीप्रमाणे तुझी शांती असती आणि समुद्राच्या लाटांप्रमाणे तुझे तारण असते. १९ तुझे वंशज वाळूच्या प्रमाणे आणि तुझ्या पोटची मुले तिच्या कणांप्रमाणे झाले असते. आणि तुमचे नाव माझ्यासमोर काढून टाकले गेले नसते अथवा नष्ट केले गेले नसते. २० माझ्या लोकांने, बाबेल सोडा, खासद्यापासून पळा, गायनाच्या शब्दाने तुम्ही हे कळवा, तुम्ही हे सांगा, पृथ्वीच्या अंत पर्यंत गाजवून बोला. सांगा, परमेश्वराने त्याचा सेवक याकोब याला खंडून घेतले आहे. २१ तो त्यांचे वाळवळांतून मार्गदर्शन करत असता, त्यांना तहान लागली नाही, त्याने खडकातून त्यांच्यासाठी पाणी वाहायला लावले, आणि त्याने खडक फोडला आणि पाणी बाहेर वाहू लागले. २२ पण परमेश्वर म्हणतो, “पायांस शांती नाही.”

४९ अहो द्विपांनो, माझे ऐका! आणि दूरदूरच्या ठिकाणी राहणाऱ्या लोकांनो, लक्ष द्या. माझ्या आईने मला जगात आणले असताच, मी जन्माताच परमेश्वराने मला बोलावले आहे. २ त्याने माझे मुख तीक्ष्ण तलवारी सारखे केले आहे, त्याने मला त्याच्या हाताच्या सावलीत लपवले आहे. त्याने मला उजळता बाण केले आहे आणि आपल्या भात्यात मला लपवून ठेवले आहे. ३ तो मला म्हणाला, “तू माझा सेवक इसाएल आहेस, ज्याच्या ठायी मी माझा महिमा प्रकट करीन.” ४ पण मी म्हणालो मी निरर्थक मेहनत केली, मी माझी शर्ती वर्य घालवली आहे. तथापि माझा न्याय परमेश्वराजवळ आणि माझे प्रतिफल माझ्या देवाजवळ आहे. ५ आणि आता, तो परमेश्वर म्हणतो, ज्याने मला त्याचा सेवक व्हावा म्हणून जन्मापासून घडवले आहे, ह्यासाठी की याकोबाला त्याच्याजवळ परत आणावे, मी परमेश्वराच्या दृश्यत सन्मान पावलो आहे, आणि माझा देव माझे बळ झाले आहे. ६ तू म्हणतो, “याकोबाचे वंश उभारायला व इसाएलचे वाचलेले परत आणण्यासाठी तू माझा सेवक व्हावे ही फार लहान गोष्ट आहे. तू पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत

माझे तारण क्वावे म्हणून मी तुला राष्ट्रांना प्रकाश असा देतो.” ७ मनुष्यांनी ज्याला तुच्छ मानले, राष्ट्रांनी ज्याला वीट मानले, अधिकाऱ्यांच्या सेवकाला इसाएलचा खंडणारा, त्याचा पवित्र देव असे म्हणतो, परमेश्वर जो विश्वासू, इसाएलाला पवित्र, ज्याने तुला निवडले आहे त्याच्यामुळे राजे तुला पाहून उठतील आणि अधिकारी नमन करतील. ८ परमेश्वर असे म्हणतो, याय वेळेला मी माझी दया दाखवीन, मी तुला उत्तर देर्लेल, आणि तारणाच्या दिवशी मी तुला मदत करेन. मी तुझे रक्षण करेन आणि तुला लोकांचा करार असा देईल. देश पुन्हा बांधायला आणि ओसाड वतन करून घ्यायला, ९ तू कैद्यांना बाहेर येण्यास सांगशील. अंधारात राहणाऱ्या लोकांस तू म्हणीरील अंधारातून बाहेर या व तुम्ही आपणास प्रकट करा. ते मार्गात चरतील आणि सर्व उठड्या टेकड्या त्यांची कुरणे होतील. १० त्यांना भूक व तहान लागणार नाही, तळणारा सूर्य आणि उष्णता त्यांना इजा करणार नाहीत. कारण जो त्यांच्यावर दया करतो, तो त्यांना घेऊन चालेल. तो त्यांना पाण्याच्या झऱ्याजवळ घेऊन जाईल. ११ मी माझे डोंगर सपाट करीन आणि खोलगट रस्त्यावर भर घालून ते उंच करीन. १२ “पाहा! दूरदूरच्या ठिकाणाहून ते माझ्याकडे येत आहेत उत्तर आणि पश्चिम दिशांकडून ते माझ्याकडे येत आहेत. काही सीमी येत आहेत.” १३ हे स्वर्गांगी गायन करा, हे पृथ्यी, आनंदीत हो, डोंगरांनो, आनंदाचा कल्लोल करा. कारण परमेश्वराने त्याच्या लोकांचे सांत्वन केले आहे, आणि तो आपल्या दुःखीतींवर दया करील. १४ पण आता सियोन म्हणतो, “परमेश्वराने मला सोडून दिले, माझा प्रभू मला विसरला.” १५ कोणी स्त्री तिने जन्म दिलेल्या, आपल्या दुध पित्या बाळाला दया न दाखवत विसरेल काय? होय, कदाचित ती विसरेल पण मी तुला विसरणार नाही. १६ पाहा! तुझे नाव मी माझ्या तळ्हातावर कोरले आहे. तुझे कोट नित्य माझ्या पुढे आहेत. १७ तुझी मुले त्वरा करीत आहेत, ज्यांनी तुझा नाश केला आहे, ते दूर जात आहेत. १८ तू आपल्या सभोवती नजर टाक आणि पाहा, ते सर्व एकत्र गोळा होऊन, तुझ्या कडे येतील. परमेश्वर म्हणतो, मी जिवंत आहे, खचित तू त्यांना दागिण्यांप्रमाणे आपल्या वर घालशील, एका नवरी सारखे तू त्यांना आपणावर घालशील. १९ जरी तू कचरा आणि उजाड अशी होती, आणि उद्घवस्त झाली होती. तर आता राहणाऱ्यांस फार संकुचित होशील आणि जे तुला गिळत असत ते फार दूर होतील. २० वियोग समयी तुझ्यापासून दूर झालेली मुले तुझ्या कानात म्हणतील. “ही जागा फारच लहान आहे. आम्हास राहायला मोठी जागा कर, जेणेकरून आम्ही त्यामध्ये राहू.” २१ मग तू मनाशी म्हणशील, मी मुलांवेगकी झालेली, वाङ्ग, हृषीपार झालेली व इकडे तिकडे भटकणारी अशी असता, माझ्यासाठी या मुलांना कोणी जन्म दिला? २२ परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणतो, “बध, मी हात उंचावून राष्ट्रांना खुण करीन. मी सर्व लोकांस दिसावा म्हणून माझा ध्वज उंच धरीन, तेका ते तुझी मुले त्यांच्या हातात आणि तुझ्या मुलींना खांधांवरून तुझ्याकडे आणतील. २३ राजे तुझे संगोपण करणारे बाप होतील, आणि त्यांच्या राण्या तुझ्या दया होतील. ते भूमीकडे तोंड लववून, तुझ्यापुढे वाकून तुला नमन करतील आणि ते तुझ्या पायाची धूळ चाटील, आणि मग तुला कठेल की मीच परमेश्वर आहे, जे माझ्यावर विश्वास ठेवतात ते लाजवले जाणर नाहीत.” २४ वीर योद्धा पासून लूट दिसकून घेतील काय? अथलाल जूलमी राजाकडे कायद्याने बंदी असलेले सोडले जातील काय? २५ पण परमेश्वर असे म्हणतो, होय, बंदिवान योद्धांकडून काढून घेण्यात येतील, आणि लूटलेले सोडवले जातील. कारण मी तुझ्या शत्रूंचा विरोध करीन, आणि तुझ्या मुलांना वाचविल. २६ “मी तुझ्या पीडणाऱ्यांना त्यांचेच मास खायला लावीन, आणि जसे नव्या द्राक्षरसाने तसे ते स्वतः च्याच रक्ताने मध्यधुंद होतील. आणि सर्व मनुष्य जाणतील की, मी परमेश्वर, तुझा तारणारा आहे, आणि याकोबाचा समर्थ तुझा खंडणारा आहे.”

५० परमेश्वर असे म्हणत आहे, ज्यावरून मी तुझ्या आईबरोबर घटस्फोट घेतला त्या घटस्फोटाचे प्रमाणपत्र कोठे आहे? आणि ज्याच्याकडे मी तुम्हास विकले सावकार कोठे आहे? पाहा, तुम्हास विकले कारण तुमच्या पापामुळे आणि तुमच्या बंडखोरीमुळे, तुमच्या आईला दूर पाठविण्यात आले. तुम्ही केलेल्या दुक्क्यांमुळे मी तुम्हास देऊन टाकले, तुमच्या आईने केलेल्या पापामुळे मी तिलां दूर केले, २ मी आलो पण तेथे कोणीच नव्हते का? मी हाक मारली पण कोणीच उत्तर दिले नाही का? माझा हात तुझी खंडणी देण्यास तोकडा होता? माझ्यात तुला सोडवण्याचे सामर्थ्य नाही का? पाहा, मी आपल्या धमकीने समुद्र कोराड करतो; मी नद्यांचे वाळवंत करतो; त्यांचे मासे पाण्या अभावी मरतात आणि सडतात. ३ मी आकाशाला काळे कपडे घालतो. मी ते गोणपाटासह झाकतो. ४ थकलेल्यांना बोलून थीर कसा घावा म्हणून प्रभू परमेश्वराने, मला सुशिक्षितांची जी भढ दिली आहे. तो मला सकाळी सकाळी जागे करतो; तो मला शिकविल्याप्रमाणे माझे कान उघडतो. ५ प्रभू परमेश्वराने माझा कान उघडला आहे, आणि मीही बंडखोर झालो नाही किंवा मागे वळलो नाही. ६ ज्यांनी मला मारले त्यांच्यापुढे मी पाठ केली आणि ज्यांनी माझ्या दाढीचे केस उपटले त्यांच्यापुढे मी आपले गाल केले. लज्जा व थुकणे यांगसून मी आपले तोंड लपवले नाही. ७ कारण प्रभू परमेश्वर मला मदत करील; म्हणून मी माझे तोंड गारगोटीसारखे केले, कारण मला माहीत आहे माझी फजिती होणार नाही. ८ मला नितीमान ठरवणारा परमेश्वर जवळ आहे. मला कोण विरोध करणार? उभे राहा आणि एक दुसऱ्यास धैर्यने तोंड द्या. ९ पाहा, प्रभू परमेश्वर मला मदत करील. मला कोण दोषी ठरविल? पाहा, ते सर्व वस्त्राप्रमाणे जीर्ण होतील; कसर त्यांना खाऊन टाकील. १० परमेश्वराचे भय धरणारे तुमच्यात कोण आहेत? त्याच्या सेवकाची वाणी ऐकणारे कोण आहेत? प्रकाशाविना गहन काळोखात कोण चालतो? त्याने परमेश्वराच्या नावावर विश्वास ठेवावा आणि आपल्या देवावर अवलंबून रहावे. ११ पाहा, जे सर्व तुम्ही अग्नी पेटवता, जे तुम्ही स्वतःला मशालीसह सुसज्ज करता; ते तुम्ही आपल्या अग्नीच्या प्रकाशात आणि तुम्ही पेटविलेल्या जोतीत चाला. परमेश्वर म्हणतो, माझ्या हातून, हे तुमच्याकडे येईल: तुम्ही वेदनेच्या जागी खाली पडून रहाल.

५१ “जे तुम्ही न्यायाला अनुसरता, जे तुम्ही परमेश्वरास शोधता, ते तुम्ही माझे ऐका! ज्या खडकातून तुम्हास खोदून काढले आहे, आणि ज्या खाचेच्या खऱ्यातून तुम्हास खणून बाहेर काढले आहे, त्याच्याकडे तुम्ही पाहावे. २ अद्वाहामाकडे पाहा जो तुमचा पूर्वज आहे आणि जिने तुम्हास जन्म दिला त्या साराकडे तुम्ही पाहा. कारण जेहा मी त्याला बोलावले तेव्हा तो एकताच होता. मी त्यास बोलावले, मी त्यास आशीर्वाद दिला आणि त्याचे पृष्ठक केले.” ३ होय, परमेश्वर सियोनेचे आणि तिच्या उदध्वस्त ठिकाणाचे सांत्वन करील. तो त्याचे रान एदेवाच्या बागेसारखे आणि त्याचे वाळवंत तो यादेन नदीच्या जवळ, परमेश्वराच्या बागेसारखे केले आहे. आनंद व हर्ष, आभारप्रदर्शन आणि गायनाचा शब्द ही त्यामध्ये होतील. ४ “माझ्या लोकांनो, माझ्या कडे लक्षी द्या, माझ्या लोकांनो माझ्या कडे आपला कान लावा, कारण नियम माझ्यापासूनच नियेल, आणि मी माझे न्यायीपण राष्ट्रांना प्रकाश असे करीन. ५ मी न्यायीपण जवळ आले आहे, माझे तारण बाहेर निघाले आहे, आणि माझे बाहू राष्ट्रांचा न्यायनिवाडा करतील. द्वीपे माझी वाट पाहतील, आणि माझ्या बाहूवर भरवसा ठेवतील. ६ तू आपले डोळे वर आकाशाकडे लाव, आणि खाली पृथ्यीवर सभोवती पाहा. धुक्याप्रमाणे आकाशे नाहीसे होतील, पृथ्यी वसाप्रमाणे जीर्ण होईल, आणि तिच्यातील राहणारे चिलात्रप्रमाणे मरतील, परंतु माझे तारण अनंतकाल राहील, आणि माझी धर्मिकता तिचे काम करणे थांबवणार नाही. ७ ज्यांना चांगुलपण म्हणजे काय? ते कळते व जे तुम्हा लोकांच्या हृदयात माझे नियमशास्त्र

आहे, ते तुम्ही माझे एका! मनुष्याच्या अपमानाला घाबरू नका, किंवा त्याच्या कठोर शब्दांनी तुम्ही हृदयात खचून जाऊ नका. ८ कारण त्यांची अवस्था जुन्या वस्त्राप्रमाणे होईल, कसर त्याना खाईल, आणि किड त्यांना लोकरप्रमाणे खाईल, पण माझा चांगुलपणा सर्वकाळ राहील आणि माझे तारण अखंड चालू राहील.” ९ परमेश्वराच्या बाहू जागा हो, जागा हो, आणि सामर्थ्य धारण कर, जसा प्राचीन दिवसात, पुरातन काळात तसा जागा हो. ज्याने समुद्रातील राक्षसास आणि मगराला भोसकले तो तूच नाही काय? १० समुद्र आटवायला तू कारणीभूत झालास. ज्याने मोरुऱ्या डोहातील पाणी सुकले आणि समुद्रातील अति सखोल भागाचा रस्ता केला, छासाठी की खंडुऱ्या भरन सोडवलेले पार होतील, तो तूच नाही काय? ११ परमेश्वराचे खंडुऱ्या घेतलेले आनंदांश्वरै सियोनास परत येतील आणि त्यांच्या माथ्यांवर सर्वकाळचा हर्ष राहील, ते अनंद व हर्ष पावतील, शोक व उसासे पलून जातील. १२ “मी, मीच आहे जो तुमचे सांत्वन करतो, मग तुम्ही मनुष्यांना का भ्यावे? जे मृत्यू पापाणारी आहेत, मनुष्यांचे मुरे, गवतासाराखा केली गेली आहेत.” १३ ज्याने स्वर्गे पसरवली, ज्याने पृथीचा पाया घालता, तो परमेश्वर तुडा निर्माणकर्ता, त्यास तू का विसरतेसे? पीडक जणू काय नाश करायला सिद्ध आहे, म्हणून तू प्रत्येक दिवशी सारखी हताश असते, परंतु पीडणाऱ्याचा क्रोधक कोठे आहे? १४ जो खाली वाकलेला आहे, परमेश्वर त्यास सोडण्यास त्वरा करेल, तो मरून खाचेंत पाडता जाणार नाही, आणि त्यास अन्नाची वाण पडणार नाही. १५ “कारण मी, परमेश्वर तुमचा देव आहे, जो समुद्र घुसल्यांतो अशासाठी की त्यांच्या लाटांनी गरजना करण्यात.” सेनाधीश परमेश्वर हेच त्याचे नाव आहे. १६ मी माझे शब्द तुझ्या तोंडी घालीन आणि माझ्या हाताच्या छायेत तुला झाकले आहे. अशासाठी की, मी आकाशाची स्थापना करावी आणि पृथीचा पाया घालावा, आणि तू माझी प्रजा आहे, असे सियोनेला म्हणावे. १७ उठ, उठ, यस्तशेलेम, जाणी हो. तू परमेश्वराच्या हातून त्याच्या क्रोधाचा प्याला पिझन घेतला आहे. तू थरकापाच्या प्याल्यांतला गाळ चोखून पिझन घेतला आहे. १८ ज्या मुलांना तिने जम्म दिला त्या सर्वांपैकी तिला कोणीही मार्गदर्शन करून चालवायला नाही, आणि ज्या मुलांना तिने वाढवीले त्या सर्वांपैकी कोणी तिचा हात धरीत नाही. १९ ही दोन संकेते तुझ्यावर आली, तुझ्यावरोबर कोण दुःख करणार? उजाडी व नाश आणि दुष्काळ व तलवार, कोण तुझे सांत्वन करणार? २० तुझी मुले दुबळे होऊन प्रत्येक चौकात पडले आहेत, जणू कूकाय जाळ्यात पकडलेले काळवीट होय. परमेश्वराने रागाने आणि तुझ्या देवाच्या धमकीने ते भरून गेले आहेत. २१ पण आता हे ऐक, जी तू पीडीट व मस्त आहेस पण द्राक्षसाने नाही, २२ तुझा देव, प्रभू परमेश्वर, जो आपल्या कैवार घेतो, तो असे म्हणतो, मी थरकापाच्या प्याला, माझ्या क्रोधाच्या प्याल्यातला गाळ तुझ्या हातातून घेतला आहे. तो तू पुन्हा पिणार नाहीस, २३ आता आम्ही तुझ्यावरून चालावे म्हणून आडवा पड, असे जे तुझे पीडणारे तुझ्या जीवाला म्हणाले आहेत, त्यांच्या हाती मी तो ठेवीन, आणि चालाण्यांसाठी तू आपले शरीर भूमिप्रमाणे, रस्त्याप्रमाणे टाकून ठेवले आहे.

५२ सियोने, जागी हो, जागी हो, आपली शर्ती धारण कर, यस्तशेलेम, पिवित्र नारी, तुझी सुंदर वक्त्रे परिधान कर, कारण यापुढे सुंता न झालेला व अपवित्र असा कोणी पुन्हा तुझ्यामध्ये येणार नाही. २ तुझ्या अंगावरची थूल झाटक, यस्तशेलेम, उठ, उठून बस, सियोनेच्या बंदीवान कन्ये तू कैदी होतीस, तुझ्या मानेचा साखळदंड काढून टाक. ३ परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही फुकट विकले गेला होता, आणि तुमची मुक्ता पैशाचावून करण्यात आली आहे.” ४ कारण परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “सुरुवातीला माझे लोक खाली मिसरांत तातुपरते राहण्यासाठी गेले होते. अश्वरूने अलीकडे त्याच्यावर जुलूम केला आहे. ५ परमेश्वर असे म्हणतो, काय घडले आहे ते आता पाहा माझ्या लोकांस फुकट नेण्यात आले आहे, तर आता माझे इथे

काय काम आहे? जे त्यांच्यावर अधिकार चालवतात ते आक्रंदन करतील आणि पूर्ण दिवस माझ्या नावाची निंदा होत आहे.” ६ यास्तव माझे लोक माझे नाव जाणतील, यामुळे त्या दिवशी ते जाणतील त्यांच्याशी बोलणारा मीच आहे, होय तो मीच आहे. ७ “शांती प्रस्थापित झाली आहे चांगुलपणा आला आहे. तारण झाले आहे. सियोन, तुमचा देव हाच राजा आहे.” अशी जो घोषणा करतो, त्याचे पाय पर्वतांवर किंती सुंदर आहेत. ८ तुझ्या पाहारिक्यांचा उंचावलेला आवाज ऐक, ते एकत्र येऊन हषणि ओरडत आहेत. कारण त्यांच्यातील प्रत्येकाने परमेश्वरास सियोनेला परत येताना पाहिले आहे. ९ यस्तशेलेमेच्या ओसाड स्थळांनो, आनंदाने एकत्र गायन करीत सुटा, कारण परमेश्वराने त्याच्या लोकांचे सात्त्वन केले आहे. त्याने यस्तशेलेमेला खंडून घेतलेले आनंदांश्वरै सियोनास परत येतील आणि त्यांच्या माथ्यांवर सर्वकाळचा हर्ष राहील, ते अनंद व हर्ष पावतील, शोक व उसासे पलून जातील. १० तुम्ही निधा, तुम्ही निधा, तुम्ही येथून निघून जा, अपवित्र गोर्झीना स्पर्श करू नका. तुम्ही त्यामधून निघून जा, जे तुम्ही परमेश्वराची पात्रे वाहात ते तुम्ही आपणाला शुद्ध करा. ११ कारण तुम्ही घाईने निधणर नाही, किंवा तुम्हास पलून जाणे भाग पडणार नाहीत. कारण परमेश्वर तुमच्याउढे जाणार, आणि इस्पाएलवा देव तुमच्या पाठीशी असेल. १२ माझ्या सेवकाकडे पाहा. तो सुन्नपणे व्यवहार करणार आणि यशस्वी होणार. तो उंचावला जाईल आणि उंच व थोर होईल. १४ “माझ्या सेवकाला पाहून खूप लोकांस धक्का बसला. त्याचे रुप कोणाही मनुष्यापेक्षा फार वेगळे होते. १५ तो पुष्कळ राष्ट्रांस शिंपडील, त्याच्याकडे पाहून राजे आपली तोंडे बंद करतील, कारण जे त्यांना सांगितले नक्हते ते पाहील, आणि जे त्यांनी ऐकले नक्हते ते समजतील.”

५३ आम्ही जे ऐकले त्यावर कोणी विश्वास ठेवला आहे? आणि परमेश्वराचा भुज कोणास प्रगट झाला आहे? २ कारण ते एखाद्या रोपत्याप्रमाणे परमेश्वरासमोर वाढला आणि शुष्क भूमीवर अंकुरप्रमाणे वाढला; त्याच्यात उल्लेख्यानी रुप किंवा सांदर्यं नक्हते. जेव्हा आम्ही त्यास पाहीले, आम्हास आकर्षित करून घेईल अशी सुंदरता त्याच्यात नक्हती. ३ लोकांनी तुच्छ मानलेला आणि नाकारलेला; दुखी आणि यातनेशी परिचित तो मनुष्य होता. ज्याच्यापासून लोक आपले तोंड लपवत, असा तो तुच्छ होता; आणि आम्ही त्यास किरकोळ मानले. ४ पण खरोखर त्याने आमचे विकार आणि आमचे दुख आपल्यावर घेऊन वाहिले; तरी आम्ही देवाने त्यास शिक्षा केलेली, देवाने त्यास हाणलेला आणि पीडलेला असा आम्ही विचार केला. ५ पण आमच्या बंडखोर कृत्यांच्या कारणांमुळे तो भोसकला गेला; आमच्या अपराधांमुळे तो चिरडला गेला. आमच्या शांतीसाठी त्याच्यावर शिक्षा आली, त्याच्या जखमांनी आम्हास आरोग्य मिळाले. ६ पण आम्ही मेंढारप्रमाणे बहून दूर गेलो होतो; आम्ही सर्व आपापल्या मार्गात फिरलो होतो, आणि परमेश्वराने आमचे सर्व अपराध त्याच्यावर ठेवले. ७ त्याच्यावर अत्याचार झाले; तरी जेव्हा त्याने आपल्या स्वतःला नम्र केले तेव्हा त्याने आपले तोंडीही उघडले नाही; जसे कोकळ कापणायाउढे आणि मेंढी लोकर कातणायासमोर शांत राहते, तसे त्याने आपले तोंड उघडले नाही. ८ बळजबरी करून आणि निवाडा करून त्यास दोषी ठरवून, पण त्यास जिवंताच्या भूमीतून काढून नेले; कारण माझ्या लोकांच्या अपराधांमुळे त्याच्यावर दंड ठेवण्यात आला. त्या पिढीपासून कोणी त्याच्याबद्दल असा विचार केला काय? ९ त्याची कबर दुश्टांबोरेवर करण्याचा त्यांचा बेत होता, त्याच्या मृत्युनंतर त्यास श्रीमंताबरोबर पुले. तरी त्याने काही हिंसा केली नक्हती किंवा त्याच्या मुखात काही कपट नक्हते. १० तरी परमेश्वराची इच्छा होती त्यास जखमी अवस्थेत ठेचावे; जर तुम्ही लोक त्याचे जीवन पापार्पण करता, तो त्याची संतती पाहील, तो आपले दिवस दीर्घ करील आणि परमेश्वराचा उद्देश त्याच्याद्वारे परिपूर्ण होईल. ११ तो आपल्या जिवाच्या दुःखसहनानंतर, तो पाहील व त्याच्या आपल्या

ज्ञानाने समाधानी होईल. माझा आपला नितीमान सेवक पुष्कळांचा न्याय करील; तो त्याच्या अन्यायाचा भार आपल्यावर घेईल. १२ हासुलेच मी त्यास त्याचा वाटा मोठ्या जमावामध्ये देईल, आणि तो अनेक बिंघडलेल्याबोरवर विभागून घेईल, कारण त्याने आपले जीवन मरणापर्यंत उद्घेठ केले आणि तो अपराध्यात गणलेला होता. त्याने बहुतांचे पाप आपल्यावर घेतले आणि अपराध्यांसाठी मध्यस्थी केली.

५४ “तू वांद्रा स्त्री, तू जन्म दिला नाहीस; ज्या तुला प्रसूतिवेदना नाहीत, ती तू आनंदाने आणि मोठ्याने आरोगी मारून जयघोष करून गायन कर. कारण परमेश्वर म्हणतो, ‘विवाहित स्त्रीच्या मुलांपेक्षा एकाकी असणाऱ्याची मुले अधिक आहेत.’” २ तू आपला तूबू मोठा कर आणि तंबूचे पटदे अधिक दूर बाहेर पसरण्याचे थांबू नको; आपल्या दोया लांब कर आणि आपल्या मेखा मजबूत कर. ३ कारण उजवीकडे आणि डावीकडे तुझा विस्तार होईल, आणि तुझ्या वंशज राष्ट्रांस जिंकून घेतील आणि उजाड झालेल्या नगरांना वसवतील. ४ घावरू नकोस कारण तू लजिजत होणार नाहीस; किंवा निराश होऊ नको कारण तू कलंकीत होणार नाहीस; तू आपल्या तरुणपणाची लाज आणि आपल्या त्यागण्याची बदनामी विसरशील. ५ कारण तुझा निर्माता तुझा पती आहे; त्याचे नाव सेनाधीश परमेश्वर आहे. इसाएलाचा पवित्र प्रभू तुझा उद्घारक आहे; त्यास सर्व पृथ्वीचा देव असे मस्तल जाईल. ६ कारण तुला त्यागलेली आणि आत्यात दुर्खीत पलीप्रमाणे परमेश्वर तुला परत बोलावित आहे, तरुण विवाहीत स्त्रीप्रमाणे आणि नाकारलेली, असे तुझा देव म्हणत आहे. ७ मी तुला थोड्या वेळासाठी सोडले, पंतु मोठ्या करूणेने मी तुला एकत्र करीन. ८ मी रागाच्या भरात क्षणभर आपले तोंड तुजपासून लपवले; पण मी सर्वकाळच्या कराराच्या विश्वासाने मी तुझ्यावर दया करीन. असे परमेश्वर, तुझा तारणहार म्हणतो. ९ “कारण नोहाच्या जलाप्रमाणे हे मला आहे: जशी मी शपथ घेऊन म्हणाले नोहाचा जलप्रलय पुन्हा कधीही भूमीवर चालाणार नाही, तशी मी शपथ घेतली मी तुझ्यावर कधी रागावणार नाही आणि तुला घिक्कारणार नाही. १० जरी पर्वत कोसळतील आणि टेकड्या ढळतील, तरी माझा कराराचा विश्वासूपाण तुझ्यापासून दूर होणार नाहीत किंवा माझ्या शांतीचा करार ढळणार नाही, असे तुझ्यावर दया करणारा परमेश्वर म्हणतो. ११ अगे जाचलेले, वाढलाने मस्त झालेले आणि सांत्वन न पावलेले, पाहा, तुझे पाणाण सुरुच्य रंगत बसवीन, आणि तुझा पाया नीलमण्यांनी घालीन. १२ तुझा कळव्यास माणकांचा आणि तुझ्या वेशी मी चकाकणारी रत्ने करीन, आणि बाहेरील भीत सुंदर खडवांची करीन. १३ आणि तुझ्या सर्व मुलांना परमेश्वर शिकवील; आणि तुमच्या मुलांची शांती महान असेल. १४ नीतिमत्तेत तू स्थापित होशील. तुला येथून पुढे छालाचा अनुभव येणार नाही, कारण तू भिणार नाही, आणि तुला घाबरवण्यास कोणीही तुझ्याजवळ येणार नाही. १५ पाहा, जर कोणीएक अशांतता निर्माण करीत असेल, तर ती माझ्यापासून नाही; कोणीएक तुझ्यावरोवर अशांतता निर्माण करतो तो अपयशात पडेल. १६ पाहा, मी लोहाराला निर्माण केले, जो तो विस्तव फुलावा म्हणून हवा फुंकतो आणि आपल्या कामासाठी हत्यार घडवितो आणि विनाशासाठी मी विनाशक उत्पन्न करतो. १७ तुझ्याविरुद्ध तयार केलेले कोणतेही हत्यार सफल होणार नाही; आणि तुजवर आरोप ठेवणाऱ्या प्रत्येकास दोषी ठरवशील. परमेश्वराच्या सेवकाचे हेच वतन आणि माझ्यापासून त्यांचे समर्थन आहे.” हे परमेश्वराचे म्हणणे आहे.

५५ अहो सर्व तान्हेल्यांनो, पाण्याजवळ या! आणि ज्याच्याजवळ पैसा नाही, सर्व या, विकत घ्या आणि खा! या, पैशाशिवाय व मोलाशिवाय मध्य आणि दूध घ्या. २ जी भाकर नव्हे तिच्यासाठी तुम्ही चांदी का तोलून देता? आणि ज्याने समाधान होत नाही त्यासाठी श्रम का करता? माझे लक्ष्यपूर्क ऐका आणि जे चांगले आहे ते खा व मिष्ठानात तुमचे जीवन आनंदीत होवो. ३ तुम्ही कान द्या आणि माझ्याकडे या! ऐका,

म्हणजे तुमचे जीवन जिवंत रहाहील! मी खरोखर तुमच्याबरोबर सर्वकाळचा करार करीन, विश्वासाची कृती करून दावीदाशी करार केला. ४ पाहा, मी त्यास राष्ट्रात साक्षी, लोकांचा अधिपती व सेनापती याप्रमाणे ठेवले आहे. ५ पाहा, तू राष्ट्र ओळखत नाहीस अशा राष्ट्राला तू बोलावशील आणि ज्या राष्ट्राला तुझी ओळख नाही ते तुजकडे धाव घेतील, कारण परमेश्वर तुझा देव, इसाएलाचा पवित्र प्रभू ज्याला तू गौरविले आहे याच्याकरता तुजकडे धाव घेतील. ६ परमेश्वर सापेडल त्याकाळी त्यास शोधा; तो जवळ असतानाच त्यास बोलवा. ७ दुष्ट आपला मार्ग व पापी मनुष्य आपले विचार सोडून देवो. तो परमेश्वराकडे माधारी येवो आणि तो त्याच्यावर दया करील व तो अमच्या देवाकडे येवो, तो त्यांना विपुलपणे क्षमा करील. ८ कारण माझे विचार तुमचे विचार नाहीत, किंवा तुमचे मार्ग माझे मार्ग नाहीत. हे परमेश्वराचे म्हणणे आहे. ९ कारण जसे आकाश पृथ्वीपेक्षा उंच आहे तसे माझे मार्ग तुमच्या मार्गाहून आणि माझो विचार तुमच्या विश्वारांपेक्षा उंच आहेत. १० कारण जसे पाऊस आणि बर्फ आकाशातून खाली पडतात आणि पुन्हा भूमी भिजवल्याशिवाय आणि उत्पन्न करण्यास व अंकुर व पेरणाऱ्यास बीज आणि खाणाऱ्यास भाकर दिल्याशिवाय आकाशात परत जात नाही. ११ तसेच माझ्या तोडातून निघालेले शब्द निर्धक होऊन परत माझ्याकडे येणार नाही, परंतु जे मी इच्छिले ते पूर्ण करील आणि ज्यासाठी पाठवले ते यशस्वी होईल. १२ कारण तुम्ही आनंदाने बाहेर जाल आणि शांतीने चालवले जाल; तुमच्यापुढे डोंगर आणि टेकड्या आनंदाने जयघोष करतील आणि शेतांतील सर्व झाडे आनंदाने टाळ्या वाजवतील. १३ काटेरी झुटपाचायेवजी, सदाहरित वाढतील; आणि काट्याकुट्यांच्या जागी मंदी उगवेल. आणि ते परमेश्वराच्या नावासाठी सर्वकाळचे चिन्ह होईल, ते कधीही नष्ट होईल, ते कधीही नष्ट होणार नाही.

५६ परमेश्वर असे म्हणतो, जे योग्य आहे ते करा, जे न्याय आहे ते करा; कारण माझे तारण आणि प्रामाणिकपणा प्रगट व्हावयास जवळ आहे. २ जो मनुष्य हे करतो आणि तो घटू धरून राहतो. तो शब्दाथ पाळतो, तो अपवित्र करत नाही आणि वाईट करण्यापासून आपला हात आवरून धरतो तो आशीर्वादित आहे. ३ जो विदेशी परमेश्वराचा अनुयायी झाला आहे त्याने असे म्हणून नये, परमेश्वर कदाचित आपल्या लोकांपासून मला वेाळे करील. घंडाने असे म्हणून नये पाहा, मी झाडासारखा शुक्क आहे. ४ कारण परमेश्वर म्हणतो, जे षष्ठ यांनी शब्दाथ पाळतात आणि मला आवडण्याच्या गोषी निवडतात आणि माझा करार घटू धरून राहतात. ५ त्यांना आपल्या घरत आणि आपल्या भीतीच्या आत मुले व मुलीपेक्षा जे उत्तम असे स्मारक देईल. मी त्यांना सर्वकाळ राहणरे स्मारक देईल जे छेदून टाकले जाणार नाही. ६ जे विदेशीही परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी आणि परमेश्वराच्या नावावर प्रीती करतात, त्याच्या आराधनेसाठी स्वतःहून त्याच्यासी जोडले आहेत, जे प्रत्येकजण शब्दाथ पाळतात आणि तो अपवित्र करण्यापासून जपतात आणि माझे करार घटू धरून रेवतात ७ त्यांना मी आपल्या पवित्र परवतावर आणीन आणि प्राथनेच्या घरात मी त्यांना आनंदीत करीन; त्यांची होमारपणे आणि त्यांची अरपणे माझ्या वेदीबर मान्य होतील, कारण माझ्या घराला सर्व राशांचे प्राथनेचे घर म्हणतील. ८ ही प्रभू परमेश्वराची घोषणा आहे, जो इसाएलाच्या घालवलेल्यास जमवतो: मी अजून इतरासही गोळा करून त्यांच्यात मिळवीन. ९ रानातील सर्व वन्य पशुंनो, जंगलातील सर्व पशुंनो या व खाऊन टाका! १० त्यांचे सर्व पहारेकरी आंधळे आहेत; त्यांना समजत नाही; ते सर्व सुके कुत्रे आहेत; ते भुक्त शकत नाही; ते स्वप्न पाहणारे, पडून राहणारे व निद्राप्रीय आहेत. ११ त्या कुत्र्यांची भूक मोठी आहे; त्यांना कधीच पुरेसे मिळत नाही; ते विवेकहीन मेंद्यापाल आहेत; ते सर्व आपल्या मार्गाकडे, प्रत्येकजण लोभाने अन्यायी मिळकतीकडे वळले आहेत. १२ ते म्हणतात, “या, चला आपण द्राक्षरस आणि मध्य पिझु; आजज्यासारखा उद्याचा दिवस होईल, तो दिवस मोजण्यास अशक्य असा महान होईल.”

५७

धार्मिक नाश पावतो, पण कोणीच हे विचारात घेत नाही. आणि कराराचे विश्वासू लोक एकत्र जमले, पण कोणासही हे समजले नाही की, धार्मिक दुष्टामुळे एकत्र झाला आहे. २ तो शांतीत प्रवेश करतो, जो प्रत्येक आपल्या सरकरेने चालतो, तो आपल्या पलंगावर विसावा घेतो. ३ पण तुम्ही, चेटकिणीच्या मुलांने, व्यभिचारिणी आणि जाराच्या संतानांने, इकडे जवळ या. ४ तुम्ही आनंदाने कोणाचा उपहास करत? कोणा विसूर्द्ध तुम्ही आपले तोंड उघडता आणि जीभ काढता? तुम्ही बंडखोरांची मुले, खोट्यांची संतान नाही काय? ५ तुम्ही प्रत्येक झाडा खाली, एला झाडांमध्ये मदोनमत होता, तुम्ही जे सुकलेल्या नदीखोयांमध्ये, खडकांच्या कडऱ्यांखाली मुले ठार मारता. ६ नदीतल्या खोयातील गुळगुळीत दगडांमध्ये तुझा वाटा आहे, त्यासाठीच तुला नियुक्त केले, तेव तुझे भक्ती करण्याचे साधन आहेत. तू तुझे पेयांणी त्यांनाच ओतून दिले आणि अन्नांण वाहिले आहे. या गोर्णीमध्ये मी आनंद घ्यावा का? ७ तू तुझे अंथरूण उंच पर्वतावर तयार केले आहे, तेथेच तू यज्ञ अर्पण करायला वर गेलीस. ८ तू आपले चिन्ह दासांच्या व खांबाच्या आड ठेवले, तू मला निर्जन केले आहे, तू स्वतः ला नग्न केलेस आणि वर चढून गेलीस, तू आपले अंथरूण पसरट केले. तू त्याच्याशी करार केला, त्यांचे अंथरूण तुला प्रिय झाले, तू त्यांचे खासरी भाग पाहिलेस. ९ तेल घेऊन तू राजा समोर गेलीस; आणि आपली सुगंधी द्रव्ये पुष्कळ केलीस. तुझे दूट तू अति दूर पाठवले, आणि तू अधोलोकात गेलीस. (Sheol h7585) १० तू आपल्या लोब मार्गामुळे थकली आहेस, परंतु तू कृथीही असे म्हटले नाही की, “हे निराशाजनक आहे.” आपल्या हातात तुला जीवन सापडले आहे, यास्तव तू दुर्दल झाली नाहीस. ११ तू कोणामुळे अशी काळजीत आणि भयात आहेस, ज्यामुळे तू फसवेपणाचे काम केलेस? तू माझी दखलही घेतली नाहीस किंवा माझ्याबद्दल गंभीरपणे विचारही केला नाहीस. मी बराच वेळ गप्य नव्हतो, मी होतो का? तरीही तुम्ही मला गंभीरतेने घेतले नाही. १२ मी तुझ्या चांगुलपणाबद्दल घोषणा करेन, पण तुझी कृच्ये लक्षात घेतली असता, ते तुला मदत करणार नाही. १३ जेव्हा तू रुडशील, तेव्हा तुझ्या मूर्तीचा समुद्राय तुला सोडवो. त्यांपेकी वरा त्याना घेऊन जाईल, शास त्या सर्वांना उडवून नेईल. पण जो माझ्याठायी आश्रय घेतो तो भूमीचा ताबा घेईल, आणि माझा पवित्र डोंगर वतन कसून घेईल. १४ तो म्हणेल, बांधा, बांधा, रस्ता मोकळा करा, माझ्या लोकांच्या रस्त्यातील सर्व अडथळे काढून टाका. १५ कारण जो उंच व परम थोर आहे, जो सदासर्वकाळ राहतो, ज्याचे नाव पवित्र आहे, तो असे मण्हतो, मी उंच आणि पवित्र जगी राहतो, नम्र जनांच्या आत्म्याला पुनरुज्जीवित करायला, आणि पश्चातपाची लोकांच्या हृदयाला पुनरुज्जीवित करायला, अनुतापी व नम्र आत्म्याचा जो आहे त्याच्याजवळही मी राहतो. १६ कारण मी सदासर्वकाळ दोष लावणार नाही आणि सदासर्वकाळ रागाही धरणार नाही. कारण मनुष्याचा आत्मा आणि मी त्यास दिलेले जीवन, हे माझ्यासमोर कमजोर होतील. १७ कारण त्याच्या लोभाच्या अन्यायामुळे मला राग आला, आणि मी त्यास शिक्षा केली. मी आपले मुख लपवले आणि मी रागावलो. पण तरीही तो मागे हटला व आपल्या हृदयाच्या मार्गात चालत गेला. १८ मी त्याचे मार्ग पाहिले आहेत, पण मी त्यास बेरे करीन. मी त्यास मार्गदर्शन करीन आणि त्यास व त्याच्या शोक करण्याच्या संत्वन देईल. १९ आणि मी त्यांच्या मुखातून आभारवचने उच्चारवीन, जो दूर आहे त्याला, आणि जो जवळ आहे त्यास शांती, असो, असे परमेश्वर म्हणतो, आणि मी त्यास निरोगी करीन. २० पण दुष्ट हे खवळलेल्या समुद्रप्रमाणे आहेत, जो शांत राहत नाही, आणि त्यांची जले हे चिखल व माती ढवळून काढतात. २१ “पायांस काही शांती नाही.” असे परमेश्वर म्हणतो.

५८

गळा काढून रड, दम धरू नको, रणशिंगप्रमाणे तुझा आवाज मोठा कर. माझ्या लोकांनी केलेल्या चुका त्यांना सांग आणि याकोबाच्या

घराण्यास त्यांची पापे दाखव. २ तरी ते मला रोज शोधतात आणि माझे ज्ञानाचे मार्ग जाणून घ्यायला त्यांना आनंद होतो. अशा राष्ट्रप्रमाणे ज्याने देवाच्या आज्ञांचे पालन करण्याचे सोडले नाही आणि न्यायीपणाचा सराव केला. ते धार्मिकतेने न्याय करण्यास मला विचारातात, परमेश्वराकडे जाणे त्यांना आवडते. ३ ते म्हणतात, “आही का उपास केला, पण ते तू पाहिले नाहीस? आही का आपणाला नम्र केले, तू त्याची दखल घेतली नाहीस?” पाहा! “उपासाच्या दिवशी तुम्ही तुमच्याच गोर्णीमध्ये आनंद पावता आणि तुमच्या सर्व कामक्यांना छळता.” ४ पाहा! तुम्ही विवाद व भांडण यासाठी आणि तुमच्या दुष्टतेच्या हातांनी मारण्यासाठी तुम्ही उपास करता. तुमचा आवाज उच्चस्थानी ऐकू जावा, म्हणून तुम्ही आजिच्याप्रमाणे उपवास करणार नाही. ५ या अशाप्रकाराचा उपास मला हवा आहे काय, ज्यात मनुष्याच्या जीवास पीडा व्हावी? आपले डोके लक्खाल्यासारखे खाली लववणे आणि आपल्या खाली गोणातात व राख पसरवणे, तू खरच याला उपास म्हणतोस, तो दिवस जो परमेश्वरास आनंदीत करेल? ६ “या प्रकाराचा उपवास मी निवडलेला नाही, दुष्टतेच्या बेड्या तोडणे, जोखडाचे बंद सोडेणे व पीडितांना मोकळे करणे व तुम्ही प्रत्येक जोखडे मोडावे हाव मी निवडलेला उपास नाही काय? ७ खुकेलेल्यांना तुम्ही आपल्या घासातील घास घावा, बेघांना तुमच्या घरात आसरा घावा, हे असे नाही काय? जेव्हा तू कोणी उघडा पाहतोस तर त्यास कपडे घावे, आणि आपणाला स्वतः: च्या नातोवाईकांपासून लपवून ठेवू नये.” ८ तू असे करशील तेव्हा पहाटेच्या प्रकाशप्रमाणे तुम्हा प्रकाश उगवेल, आणि तुझे आरोग्य लवकर उजळेल. तुझा चांगुलपणा तुझ्यापुढे चालेल आणि परमेश्वराचे गौरव तुझा पाठीराखा होईल. ९ तेव्हा तू परमेश्वरास हाक मारशील आणि परमेश्वर उत्तर देईल. तू त्याची आरोकी करशील आणि तो म्हणेल, मी दथे आहे, जर तू आपल्या मधून जोखड, बोट दाखवने, दुष्पणाचे भाषण काढून टाकशील. १० जर तू भुकेल्यांना मदत केली आणि दुखी लोकांची गरज पूर्ण केली, तेव्हा तुझा प्रकाश अंधकारात चमकून उठेल, आणि तुझा अंधकार मध्यान्हीच्या सूर्यप्रकाशप्रमाणे तळपेल. ११ तेव्हा परमेश्वर तुला सतत मार्गदर्शन करेल, आणि ओसाड प्रदेशात ते तुझ्या आत्म्याला तृप्त करील, आणि तुम्हीची हाडे मजबूत करील. भरपूर पाणी मिळण्याच्या बागेप्रमाणे तुम्ही व्हाल. आणि ज्या झाच्याचे पाणी कधी आटत नाही, अशा सतत वाहणाच्या झाच्याप्रमाणे तुम्ही व्हाल. १२ तुझ्यापैकी काही प्राचीन अवशेषांची पुनःबांधणी करतील; तू पुष्कळ नाश झालेल्या पिढ्या उभारशील. तुला “भींती दुरस्त करणारा आणि राहण्यासाठी रस्ते नीट करणारा असे म्हणतील.” १३ माझ्या पवित्र दिवशी तू आपला स्वतः चा आनंद पूर्ण करू नये म्हणून शब्दाथापासून आपला पाय फिरवील आणि शब्दाथाला आनंद, परमेश्वराचा पवित्र दिवस, आदराचा दिवस म्हणील, आणि आपले स्वतः चे कामकाज न करता व आपल्याच मनाचा आनंद न पाहता आणि आपल्याच गोर्णी न बोलता, तू त्याचा आदर करशील. १४ तर तू परमेश्वराचा समक्ष आनंद पावशील, आणि मी तुला पृथ्वीच्या उच्च ठिकाणी चालवेन; आणि तुम्हे वडील याकोब यांच्या मालकीच्या सर्व गोर्णी तो तुम्हास देईल, कारण परमेश्वराचे मुख हे बोलले आहे.

५९

पाहा, तारण करवत नाही इतका परमेश्वराचा हात लहान झालेला नाही, आणि ऐकू येत नाही इतका त्याचा कान मंद झाला नाही. २ तर तुमच्या पापमय कृत्यांनी तुम्हास तुमच्या परमेश्वराप्रासून वेगळे केले आहे. आणि तुमच्या पापांनी त्यास आपले मुख लपवण्यास आणि तुम्हे न ऐकण्यास भाग पाडले आहे. ३ कारण तुम्हे हात रक्कने माखले आहेत. तुम्हे ओठ खोटे बोलतात आणि तुम्ही जीभ द्रेष उच्चारते. ४ कोणीही न्यायीपणारे दावा सांगत नाही, आणि कोणीही सत्यात आपली बाजू मांडत नाही. ते पोकळ शब्दांवर विशास ठेवतात आणि खोटे बोलतात, ते दुष्टाईची गर्भधारणा करून अन्यायाला

जन्म देतात. ५ ते विधारी सापाची अंडी उबवितात आणि कोळ्याचे जाले विणतात. जो त्याची अंडी खातो तो मरतो, आणि ते तुम्ही फोडले असता त्यातून संपर्च निघतो. ६ त्यांनी बनविलेल्या जाळ्याचा उपयोग कपड्यांसाठी होऊ शकत नाही आणि त्यांचे अंग ते आपल्या कृत्यांनी झाकू शकणार नाहीत. त्यांची कृत्ये ही पापाची कृत्ये आहेत, आणि त्यांच्या हातात हिंसेची कामे आहेत. ७ त्यांचे पाय पुढकमार्किडे धावतात, आणि निष्पाप रक्त पाडायला ते घाई करतात. त्यांचे विचार हे अन्यायाचे विचार आहेत, हिंसा आणि नाश हे त्यांचे मार्ग आहेत. ८ त्यांनी शांतीचा मार्ग माहित नाही, आणि त्यांच्या वाटेत न्याय आढळत नाही. त्यांनी कुटिल मार्ग स्थापिले, आणि जो कोणी या मार्गात प्रवास करतो तो शांतता ओळखत नाही. ९ यास्तव न्याय आम्हापासून दूर आहे, आणि चांगुलपणा आमच्यापर्यंत पोहचत नाही. आम्ही प्रकाशासाठी थांबतो, पण पाहा अंधार; आम्ही तेज शोधतो, पण आम्ही काळोखात चालतो. १० आम्ही अंधाल्यांप्रमाणे भिंती चाचपतो, त्याप्रमाणे जे पाहू शकत नाहीत. रात्री अडखलून पडावे तसे आम्ही भर दूपारी पडतो; बलवानांमध्ये आम्ही मरण पावलेल्या मनुष्यांप्रमाणे आहेत. ११ आम्ही अस्वलांसारखे गुरुरुतो आणि कबुतरांसारखे फिरतो, आम्ही न्यायाची वाट पाहातो पण काही नाही, तारणाची वाट पाहतो परंतु ते आम्हापासून फार दूर आहे. १२ कारण तुझ्यासोरे आमचे अपराध पुष्कळ आहेत, आणि आमची पातके आम्हांविरुद्ध साक्ष देतात. कारण आमचे अपराध आमच्या सोबत आहेत, आणि आम्हांस आमची पातके माहीत आहेत. १३ आम्ही बंड केले, परमेश्वरास नकारले आणि आमच्या देवाला अनुसरण्याचे सोडून दूर फिरतले आहे. आम्ही खंडणी बदल बोललो आणि बाजूला वळलो आहे, वाईट गोरीच्या विचार केला व मनात दुश्च बेत केले. १४ न्यायास मार्गे ढकलण्यात आले आहे, आणि प्रामाणिकपणा फार दूर उभा आहे. सत्य सार्वजनिक चौकात पडले आहे, आणि सराळपण आत येऊ शकत नाही. १५ सत्य जात राहिले आणि दुरुकमार्पासून दूर फिरणारे बळी पडतात. परमेश्वराने पाहिले पण त्यास कोठेरे चांगुलपणा सापडला नाही, परमेश्वरास हे आवडले नाही. १६ त्याने पाहिले की कोणी मनुष्य नाही, आणि कोणी मध्यस्थीही नाही. तेव्हा त्याच्याच बाबूने त्याच्याकडे तारण आणले, आणि त्याच्याच न्यायीपणाने त्यास आधार दिला. १७ त्याने चांगुलपणाचे चिलखत घातले, तारणाचे शिरस्त्राण आपल्या डोक्यावर घातले, त्याने सुडाचे वस परिधान केले आणि जसा झाग्याने तसा तो आवेशाने वेणिलेला होता. १८ त्यांच्या कृत्याप्रमाणेच तो त्यांना परतफेड करील, त्याच्या शत्रूस क्रोध, वैत्यास प्रतिफल भरून देईल, द्वीपांना दंड म्हणून त्याचा प्रतिफल देईल. १९ ह्याप्रकारे परमेश्वरासून ते परमेश्वराच्या नावाचे भय धरतील, आणि सुर्याच्या उदयापासून त्याच्या प्रतापाचे भय धरतील. कारण शत्रू पाण्याच्या लोऱ्याप्रमाणे येतील तेव्हा परमेश्वराचा आत्मा त्यांच्याविसर्द्ध झेंडा उभारिल. २० मग तारणारा सियोनेकडे येईल आणि याकोबात जे अपराधापासून वळतात त्यांच्याकडे हेतील, परमेश्वर असे म्हणतो. २१ परमेश्वर म्हणतो, त्याच्याशी माझा कारण हाच आहे, माझा आत्मा जो तुझ्यात आहे आणि माझे शब्द जे मी तुझ्या मुखात टाकते, ते तुझ्या मुखातून किंवा तुझ्या संतानाच्या मुखातून किंवा तुझ्या संतानाचे जे संतान त्यांच्या मुखातून आतापासून सर्वकाळपर्यंत निघून जाणार नाही, असे परमेश्वर म्हणतो.

६० “उठ, प्रकाशमान हो, कारण तुझा प्रकाश आला आहे, आणि परमेश्वराचे तेज तुझ्यावर उगवले आहे.” १ जरी अंधार पृथ्वीला आणि निबीडी काळोख लोकांस झाकेल, तरी परमेश्वर तुझ्यावर उदय पावेल आणि, त्याचे तेज तुझ्यावर येईल. २ राणु तुझ्या प्रकाशाकडे येतील, आणि राजे तुझ्या उगवत्या तेजस्वी प्रकाशाकडे येतील. ३ तुझ्या सभोवती पाहा! ते सर्व एकत्र जमतात आणि तुझ्याकडे येतात. तुझी मुळे दूरून येतील आणि तुझ्या मुलींना कडेवर बसून आणतील. ५ तेव्हा तू हृ पाहशील आणि आनंदाने उल्हासीत होशील, आणि तुझे हृदय हषणे भरून वाहेल. कारण

समुद्रातील भरपूर संपत्ती तुझ्यापुढे ओतली जाईल, राश्ट्रांचे सर्व धन तुझ्याकडे येईल. ६ मिद्यान आणि एफा येतील उंटाचे कल्प तुला झाकतील, शेवातले सर्व येतील, ते सोने आणि धूप आणतील आणि परमेश्वराची स्तुतिस्तोत्रे गातील. ७ केदारमधील सर्व मेंद्या गोला करून तुझ्याकडे एकत्र केल्या जातील. नवायोथेचे मेंदे तुझी सेवा करतील, ते माझ्या वेदीवर स्विकार्य असे अर्पण होतील, आणि मी माझ्या तेजस्वी धराता आणखी गौरवीत करीन. ८ हे कोण आहेत जे मेघाप्रमाणे उडतात, आणि कबुतराप्रमाणे आपल्या आश्रयस्थानाकडे उडत येतात? ९ द्वीपे माझी वाट पाहतात, आणि परमेश्वर तुझा देव याच्या नावासाठी, आणि इसाएलाच्या पवित्रासाठी तुझ्या मुलांना आपले सोने व रुपे यांसाठी दुरून तुला शोभविले आहे. १० विदेश्यांची मुले तुझ्या भीती पुन्हा बांधतील, आणि त्यांचे राजे तुझी सेवा करतील. “जरी रागात मी तुला शिक्षा केली, परंतु आता माझ्या प्रसन्नतेने मी तुझ्यावर दया केली आहे.” ११ तुझे दरवाजे सदोदित उघडे राहतील, दिवस असो किंवा रात्र ते कधीही बंद होणार नाहीत. द्यासाठी की राष्ट्रे व त्यांची संपत्ती आणि कैद केलेले राजे तुझ्याकडे आणावे. १२ खचित, जे राष्ट्र व राज्य तुझी सेवा करतील नाही त्याचा नाश होईल, ती राणु पुण्यपणे विनाश पावतील. १३ माझ्या पवित्र जागेला सुंदर करायला लबानेनाचे वैभव म्हणजे सरू, देवदारु आणि भद्रदारु हे तुझ्याकडे येतील, आणि मी माझे पायाचे स्थान गौरवशाली करील. १४ ज्यांनी तुला दुखावले, तेच आता तुझ्यापुढे नमतील, ते तुझ्या पायावर झुकतील. ते तुला परमेश्वराचे नगर म्हणतील, इसाएलाच्या पवित्राचे सियोन म्हणून संबोधतील. १५ “तू टाकलेली आणि तिरस्कारयुक्त होतीस, तुझ्यातून कांगीही जात नसे, मी तुला चिरकालासाठी गौरवाची एक गोष्ट करीन, एका पिढी पासून दुसऱ्या पिढीपर्यंतचा आनंद असे करीन.” १६ तू राणुचे दुध पिणार आणि राजाचे स्तन चोखणार, मग तुला समजेल की परमेश्वर तुझा देव, तुला सोडवणारा आणि तारणारा, याकोबाचे सामर्थ्य आहे. १७ “मी पितलेच्या ऐवजी सोने आणि लोखंडाच्या ठिकाणी चांदी आणीन, आणि लाकडाच्या ऐवजी, पितले व दगडांच्या ऐवजी लोखंड आणील. तुझे अधिकारी शांती व तुझे कर घेणारे न्याय असे मी करीन.” १८ तुझ्या भूमीत पुन्हा कधीही हिसेवी वार्ता आणि नासधूस किंवा उजाडी ऐकू येणार नाही, परंतु तू तुझ्या वेशीला तारण आणि तुझ्या दरवाजांना स्तुती म्हणतील. १९ “दिवसा सुर्य तुझा प्रकाश असणार नाही, आणि चंद्राचा उजेडीही तुझ्यावर चमकणार नाही. पण परमेश्वर तुझा अक्षय प्रकाश होईल, आणि तुझा देवच तुझे वैभव असणार.” २० “तुझा ‘सूर्य’ कधी मावलणार नाही आणि ‘चंद्राचा’ क्षय होणार नाही. कारण परमेश्वर तुझा अक्षय प्रकाश असेल, आणि तुझ्या शोकाचे दिवस संपत्तील.” २१ “तुझे सर्व लोक नितीमान असतील, आणि माझा महिमा व्हावा म्हणून मी लावलेले रोप, माझ्या हाताचे कृत्य असे ते सर्वकाळपर्यंत भूमी वतन करून घेतील.” २२ “जो लहान तो हजार होईल, आणि जो धाकटा तो बलवान राष्ट्र होईल. मी, परमेश्वर, त्या समयी है लवकर घडवून आणारा.”

६१ प्रभू परमेश्वराचा आत्मा माझ्यावर आहे, कारण त्याने मला अभिषेक केला आहे. द्यासाठी की दिनांस सुवार्ता सांगाची आणि भग्नहृदयाच्या लोकांस बरे करावे. पाडाव क्लेल्यास सुकृता आणि वर्दिवानांस मोकळीक गाजवून सांगाची. २ परमेश्वराच्या कृपासमयाचे वर्ष व त्याच्या प्रतिकाराचा दिवस घोषणा करून संगायला, आणि शोक करणाऱ्या सर्वांना सांत्वन करायला त्याने मला पाठवले आहे. ३ सियोनेच्या शोक करणाऱ्यांस राखेच्या ऐवजी शोभा, शोकाच्या ठिकाणी आनंदाचे तेल, खिन्न आत्पाच्या ठिकाणी प्रशंसेचे वस नेमून ध्यायला त्याने मला पाठवले आहे. आणि त्याचा महिमा व्हावा म्हणून त्याना चायापीपणाची वृक्षे, परमेश्वराने लावलेले असे म्हणतील. ४ “ते प्राचीन ओसाड स्थले पुन्हा बांधतील, ते पूर्वी नाश झालेले पुनर्संवयित

करतील, ते फार पूर्वीची मोडलेली नगरे, फार वर्षांपूर्वी नाश पावलेली शहरे नव्यासारखी करतील.” ५ परदेशी उभे राहून तुमचे कल्प चारतील आणि परदेशीयांची मुले तुमच्या शेतात आणि द्राक्षमळ्यांत काम करतील. ६ तुला “परमेश्वराचा याजक” आमच्या देवाचा सेवक असे म्हणतील. जगातील सर्व राष्ट्रांची संपत्ती तुम्ही भोगाल आणि ती मिळाल्याबद्दल तुम्हास अभिमान वाटेल. ७ “तुझ्या अपमाना ऐवजी तुला दुप्पट मिळेल, आणि तुझ्या अप्रतिष्ठेच्या ऐवजी ते आपल्या विभागाविषयी आनंद करतील, म्हणून ते आपल्या भूमीत दुप्पट भाग पावतील, सर्वकाळचा आनंद त्याना प्राप्त होईल.” ८ कारण मी परमेश्वर न्यायावर प्रीती करतो, आणि मी दरेडेखेर आणि हिंसक अन्यायाचा तिरस्कार वाटोत. मी विश्वासाने त्यांचे प्रतिफल त्याना देईन, आणि मी माझ्या लोकांबोर वर्सर्वकाळचा करार करीन. ९ त्यांचे वंशज सर्व राष्ट्रांत आणि लोकांमध्ये त्यांचे संतान ओळखले जातील. त्यांना पाहणारे सर्व ते कबूल करतील की, “परमेश्वराने ज्या लोकांस आशीर्वदीत केले आहे, ते हेच आहेत.” १० मी परमेश्वराच्या ठायी अत्यंत हर्ष पावतो, माझ्या देवाच्या ठायी माझा जीव अतीशय आनंदीत होतो. कारण जसा पती फेटा घालून आपणाला सुशोभित करतो, आणि नवरी जशी अलंकाराणे स्वतःला भूषित करते, तशी त्याने मला तारणावे वसे नेसवती आहेत, मला नीमित्तेच्या झाग्याने आच्छादले आहे. ११ कारण पृथ्वी जशी आपले अंकूरलेले रोप उगवते, आणि जशी बाग त्याच्यामधील लागवड उगवते. त्याच्यप्रमाणे परमेश्वर सर्व राष्ट्रांसमोर चांगुलपणा व प्रशंसा अंकुरीत करीन.

६२ “मी सियोनेकरीता शांत राहणार नाही, आणि यस्थलेमेकरीता तिचा चांगुलपणा तेजस्वी प्रकाशप्रमाणे चमकेपर्यंत आणि तारण जळत्या मशालीप्रमाणे नियेपर्यंत मी गप्प बसणार नाही.” २ मग राष्ट्रे तुझा चांगुलपणा पाहतील सर्व राजे तुझी प्रतिष्ठा पाहतील. परमेश्वर तुला जे नव नव देईल, त्या नावाने तुला हाक मारतील. ३ तू परमेश्वराच्या हातातील सुंदर मुकुटाप्रमाणे होशील, आणि तुझ्या देवाच्या हातात राजकीय पगडी होशील. ४ यापुढे तुला “त्यागलेली” असे म्हणणार नाहीत, किंवा तुझ्या भूमीला “भ्याणा” असेही म्हणणार नाही. खरच तुला “माझा आनंद तिच्या ठायी आहे” असे म्हणतील, आणि तुझ्या भूमीला “विवाहित” म्हणतील. कारण परमेश्वराचा आनंद तुझ्यामध्ये आहे, आणि तुझी भूमी विवाहित होईल. ५ जसा तरून मुलगा तरूणीशी विवाह करतो, त्याच्यप्रकारे तुझी मुले तुझ्याशी विवाह करतील. जसा वर आपल्या वधूवरून हर्ष करतो, तसा तुझा देव तुझ्यावरून हर्ष करील. ६ हे यस्थलेमे, तुझ्या वेशीवर मी खवाललादर ठेवला आहे. ते अंतर्दिवस गप्प बसणार नाहीत. जे तुम्ही परमेश्वरास समरता, ते तुम्ही शांत बसू नका. ७ यस्थलेमेला पुन: स्थापीपर्यंत आणि पृथ्वीवर तिला प्रशंसनीय करीपर्यंत, त्यास विसावा घेऊ देऊ नका. ८ परमेश्वराने आपल्या उजव्या हाताची आणि सामर्थ्यान बाहुदी शपथ वाहीली आहे, खचित तुमचे धान्य मी तुझ्या शत्रूना अन्न व्यायाला देणार नाही. ९ जो अन्न मिळवतो, तोच ते खाईल आणि तो परमेश्वराची स्तुती करील, आणि द्राक्षे गोळा करणारा त्याचा द्राक्षरस माझ्या पवित्र भूमीवर पितील. १० वेशीतून आत ये, लोकांचा मार्ग तयार करा! बांध, मार्ग तयार कर, रस्त्यावरील दगड बाजूला काढा, राष्ट्रांकरिता निशाणी म्हणून ध्वज उंच उभारा. ११ पाहा! परमेश्वराने पृथ्वीच्या सीमेपर्यंत घोषीत केले आहे की, “सियोनेच्या कंयेला सांग, पाहा! तुमचा तारणारा येत आहे. त्यांचे बक्षिस त्याच्याजवळ आहे. त्यांचे प्रतिफल त्याच्यापुढे आहे.” १२ त्यांना पवित्र लोक, “परमेश्वराने खंडणी भरून सोडवलेले” असे म्हटले जाईल आणि तुला शोधलेली, न टाकलेली नगरी असे म्हटले जाईल.

६३ जो अदोमाहून येत आहे, जो लाल वसे घाटलेला बसाहून येत आहे, तो कोण आहे? जो राजेशाही वस्त्रे असलेला, जो त्याच्या महान शक्तीमुळे आत्मविश्वासाने कूच करीत आहे, तो कोण आहे? जो न्यायापीणाने बोलणारा, आणि तारायला सामर्थ्य आहे, तो मीच आहे. २ तुझी वस्त्रे

लालभडक का? आणि ती का द्राक्षांचा रस काढण्याच्याचा कपड्यासारखी आहेत? ३ “मी एकत्यानेच द्राक्षकुड तुडवले आहे आणि माझ्यांतील कोणी माझ्याबोर नव्हता. मी आपल्या रागाने त्यांना तुडवले आणि आपल्या क्रोधाने त्यांना रगाडले. त्यांचे रक्त माझ्या कपड्यांवर उडाले आणि माझी सर्व कपडे मलीन झाली आहेत. ४ कारण प्रतिकाराच्या दिवसा कडे पाहत आहे, आणि माझ्या खंडून घेतलेल्यांचे वर्ष आले आहे. ५ मी पाहिले आणि मला मदत करण्यासाठी कोणीही नव्हते. कोणीही मदतीला नाही म्हणून मला आश्र्य वाटले. परंतु माझ्याच बाहूने माझ्यासाठी विजय दिला आणि माझ्याच रागाने मला वर नेले. ६ माझ्या रागात मी लोकांस पायाखाली तुडवले आणि त्यांना माझ्या रागात मस्त केले आणि त्यांचे रक्त मी पृथ्वीवर उडवले. ७ मी परमेश्वराच्या कराराचा विश्वासूपूणा आणि त्याची प्रशंसनीय कृत्ये सांगेन. परमेश्वराने आम्हांसाठी जे सर्व केले आणि इस्साएलाच्या घराण्याचे जे हित केले ते मी सांगेन. त्याच्या करुणामुळे ही दया त्याने आम्हांला दाखवली आहे. ८ कारण तो म्हणाला, खचित हे माझे लोक आहेत, मुले, जी विश्वासधातकी नाहीत. म्हणून तो त्यांचा त्राता झाला. ९ त्यांच्या सर्व दुःखात, तो पण दुःखी झाला आणि त्याच्या समक्षतेच्या दुताने त्यांना तारले. त्याने आपल्या प्रेमाने व आपल्या करुणेने त्यांना बाचवले, आणि त्याने सर्व पुरातन दिवसात त्यांना उचलून वाहून नेले. १० पण त्यांनी बंड केले आणि त्याच्या पवित्र आत्म्याला खिंव केले. म्हणून तो त्यांचा शत्रू झाला आणि त्यांच्याविरुद्ध लढला. ११ त्याच्या लोकांनी मोर्शेच्या प्राचीन काळाविषयी विचार केला. ते म्हणाले, तो देव कोठे आहे? ज्याने आपल्या कल्पाच्या भेंटपालांसोबत त्यांना समुद्रातून वर आणले, देव कोठे आहे? ज्याने आपला पवित्र आत्मा त्यांच्यामध्ये घातला. १२ ज्याने आपले वैभवशाली सामर्थ्य मोर्शेच्या उजव्या हाताने पुढे नेले, आणि ज्याने आपणास सर्वकालिक नाव करायला त्यांच्याउढे समुद्र दुभागला, तो देव कोठे आहे? १३ तो देव कोठे आहे? ज्याने त्यांना खोल समुद्रामधून चालवत नेले, जसा घोडा सपाट जमिनीवर धावत सुटो, तसे ते अडखळ्ये नाहीत. १४ परमेश्वराने त्यांना खोल्यात उतरत जाणाच्या गुरुप्रमाणे विसावा दिला. द्वाप्रमाणे तूलोकांस मार्गदर्शन कलेस आणि ह्यासाठी की तुझे प्रतापी होवो. १५ स्वर्गातून खाली पाहा आणि तुझ्या भूमीला “विवाहित” म्हणतील. कारण परमेश्वराचा आनंद तुझ्यामध्ये आहे, आणि तुझी भूमी विवाहित होईल. ५ जसा तरून मुलगा तरूणीशी विवाह करतो, त्याच्यप्रकारे तुझी मुले तुझ्याशी विवाह करतील. जसा वर आपल्या वधूवरून हर्ष करतो, तसा तुझा देव तुझ्यावरून हर्ष करील. ६ हे यस्थलेमे, तुझ्या वेशीवर मी खवाललादर ठेवला आहे. ते अंतर्दिवस गप्प बसणार नाहीत. जे तुम्ही परमेश्वरास समरता, ते तुम्ही शांत बसू नका. ७ यस्थलेमेला पुन: स्थापीपर्यंत आणि पृथ्वीवर तिला प्रशंसनीय करीपर्यंत, त्यास विसावा घेऊ देऊ नका. ८ परमेश्वराने आपल्या उजव्या हाताची आणि सामर्थ्यान बाहुदी शपथ वाहीली आहे, खचित तुमचे धान्य मी तुझ्या शत्रूना अन्न व्यायाला देणार नाही. ९ जो अन्न मिळवतो, तोच ते खाईल आणि तो परमेश्वराची स्तुती करील, आणि द्राक्षे गोळा करणारा त्याचा द्राक्षरस माझ्या पवित्र भूमीवर पितील. १० वेशीतून आत ये, लोकांचा मार्ग तयार करा! बांध, मार्ग तयार कर, रस्त्यावरील दगड बाजूला काढा, राष्ट्रांकरिता निशाणी म्हणून ध्वज उंच उभारा.

तुझ्या उपस्थितीत थरथरतील, २ जसा आनी काढ्या पेटवतो, जसा आनी पाणी उकळवतो तसा तू आपल्या शरूप स आपले नाव कल्वायला राष्ट्रे तुझ्यापुढे थरथर कापावीत म्हणून तू खाली उतरून आला असता तर किंतु बरे झाले असते! ३ जेव्हा तू या महान गोषी कैल्या ज्या आम्हास अपेक्षीत नक्हत्या, तेव्हा तू खाली उतरून आलास, पर्वत तुझ्या समोर भीतीने थरथर कापले. ४ तर जो त्याची आशा धरतो त्याच्यासाठी जे त्याने तयार केले आहे, ते प्राचीन काळापासून आम्हाला खंडून घेणारा, हे तुझे नाव आहे. १७ परमेश्वरा, तू आदास तुझ्यापासून मार्गातून का बहळू देऊस आणि तुझ्या आज्ञा न पाळाव्यात म्हणून तू आपल्ये हृदये कठीण का करतोस? तुझ्या सेवकाकरिता परत ये, जे तुझ्या वतनाचे वंश आहेत. १८ तुझी माणसे थोडाच वेळ तुझे पवित्र स्थान ताब्यात घेतील, पण आमच्या शत्रूनी तुझे पवित्र मंदिर पायाखाली तुडवले. १९ त्या लोकांसारखे आम्ही झालो, ज्यांच्यावर तू कधीच राज्य केले नाही आणि ज्याना तुझे नाव दिले गेले नाही.

६४ अहा! जर तू स्वर्ग दुंभंगला आणि खाली उतरून आलास! तर पर्वत तुझ्या उपस्थितीत थरथरतील, २ जसा आनी काढ्या पेटवतो, जसा आनी पाणी उकळवतो तसा तू आपल्या शरूप स आपले नाव कल्वायला राष्ट्रे तुझ्यापुढे थरथर कापावीत म्हणून तू खाली उतरून आला असता तर किंतु बरे झाले असते! ३ जेव्हा तू या महान गोषी कैल्या ज्या आम्हास अपेक्षीत नक्हत्या, तेव्हा तू खाली उतरून आलास, पर्वत तुझ्या समोर भीतीने थरथर कापले. ४ तर जो त्याची आशा धरतो त्याच्यासाठी जे त्याने तयार केले आहे, ते प्राचीन काळापासून कोणीही ऐकलेले किंवा समजले नाही, हे देवा तुझ्याशिवाय कोण्याच्या ठोळ्याने ते पाहिले नाही. ५ जे लोक सत्कृत्यात आनंद मानतात, जे तुझ्या मार्गात तुझी आठवण करतात आणि ते पाळतात,

त्यांना मदत करायला तू आला आहे, पण तू रागावलास आणि आम्ही पाप केले. त्या मध्ये आमचे तारण होईल का? ६ कारण आम्ही सर्व नीतिमान कृती या मासिक पाळीच्या चिंध्यासारख्या आहेत, आम्ही सर्व पानांप्रमाणे सुकून जातो; आमच्या पापांनी आम्हास, वारा जसा पाचोला दूर वाहून नेतो, तसेच दूर नेतो आहे. ७ तुझ्या नावाला हाक मारेल असा कोणी नाही आहे, आणि तुला धरून घ्यायला कोणी प्रयत्न करीत नाही. कारण तू आपले सुख आम्हापासून लपवले आहे आणि आम्हांस आमच्या पातकांच्या हाती सोपवून दिले आहे. ८ पण तरीही परमेश्वरा, तू अमास पिता आहेस. आम्ही मातीप्रमाणे आहेत आणि तू आमच्या कुंभार आहेस. आम्ही सर्व तुझ्या हातांचे काम आहो. ९ परमेश्वरा, आमच्यावर सतत रागावू नकोस आणि आमची पातके कायमची लक्षात ठेवू नकोस. जे आम्ही तुझी लोक आहेत, कृपया आम्हा सर्वांकडे लक्ष दे. १० तुझी पवित्र नगरे वाळवंटाप्रमाणे बनली आहेत. सियोनचे वाळवंट झाले आहे. यशस्वलेमेचा नाश झाला आहे. ११ आमचे पवित्र आणि सुंदर मंदिर, जेथे आमचे पूर्वज तुझी उपासना करत असत, त्यास अग्नीने नष्ट करण्यात आले आहे. आणि आम्हास प्रिय असलेल्या सर्व गोर्धीचा नाश झाला आहे. १२ परमेश्वरा तू कसा काय आपणाला आवरु शकतो? तू गप्य राहशील आणि आम्हास सतत पीडशील काय?

६५ ज्यांनी विचारले नाही, त्यांना मी दर्शन देण्यास तयार झालो, जे शीधत नव्हते त्यांना मी सापडण्यास तयार झालो. ज्या राष्ट्रीयी माझ्या नावाचा धावा नाही केला, त्यांना मी म्हणालो, मी इथे आहे! मी इथे आहे! २ मी पूर्ण दिवस आपला हात त्या लोकांसाठी पसरला जे हट्टी आहेत, जे चांगल्या मागणी चालत नाहीत, जे आपल्याच कल्पना योजतात आणि आपल्याच विचारांच्या मागे चालतात. ३ ते असे लोक आहेत जे सतत माझे मन दुखवतात, ते बागेत यश्च करतात आणि विटांवर धूप जाळतात. ४ ते कर्बरीमध्ये बसून रात्रभर पहातात, आणि डुकारचे मास खातात व त्यांच्या पांत्रांत औंगल मासाचा रस्सा असतो. ५ तरी ते असे म्हणतात, ‘‘दुरु उभा राहा, माझ्याजवळ येऊ नकोस, कारण मी तुझ्यापेक्षा पवित्र आहे. या गोरी माझ्या नाकात जाणाऱ्या धुराप्रमाणे आहेत, अशी अग्नी जी सतत जळत राहेत.’’ ६ ‘‘पाहा, हे माझ्या समोर लिहीले आहे, मी गप्य बसणार नाही, पण त्यांना परत फेड करीन, त्यांचे अन्याय मी त्यांच्या पदरी भरून देईन.’’ ७ ‘‘त्यांची पापे आणि त्यांच्या वडिलांची पापे मी त्यांच्या पदरी भरून देईन.’’ परमेश्वर असे म्हणतो. ‘‘परवतांवर धूप जाळण्याबदल आणि टेकड्यांवर माझी थऱ्या केल्या बदल मी त्यांना त्याची परत फेड करीन. मी त्यांना त्यांच्या पूर्वीच्या कर्मचे फळ त्यांच्या पदरी मोजून देईन.’’ ८ परमेश्वर असे म्हणतो, ‘‘द्राक्षांच्या घडांत जेव्हा रस आढळतो, तेव्हा कोणी म्हणते, त्याचा नाश करू नका, कारण त्यामध्ये काही चांगले आहे.’’ मी माझ्या सेवकांच्या बाबतीत असेच करीन. मी त्यांना संपूर्णपणे नष्ट करणार नाही. ९ मी याकोबामधून वंशज आणीन आणि यहूदातून माझ्या पर्वताचा वतनदार उत्पन्न करीन. माझ्या निवडलेल्यांना ती भूमी वतन मिळेल आणि माझे सेवक तेथे राहतील. १० मग शारोन मेंद्यांचे कुरंग होईल, अखोरच्या खोऱ्यात गुंगाचे विसावाचे ठिकाण होईल. या सर्व गोरी, ज्या लोकांनी माझा शोध केला आहे त्यांच्यासाठी होतील. ११ ‘‘पण तुम्ही जे परमेश्वराचा त्याग करता, माझ्या पवित्र डोंगराला विसरता, जे तुम्ही गादासाठी मेज तयार करता आणि मनीसाठी मिश्रित मद्याचे प्याले भरून ठेवता.’’ १२ पण मी तुम्हास तलवारीसाठी नेमले आहे, आणि तुम्ही सर्व वधण्यासाठी वाकवले जाल, कारण मी जेव्हा बोलाविले, तुम्ही उत्तर दिले नाही, जेव्हा मी बोललो, तुम्ही ऐकले नाही; त्याएवजी तुम्ही माझ्या नजरेत जे वाईट ते केले, आणि मला आवडत नसलेल्या गोरी करण्याची तुम्ही निवड केली.’’ १३ तेव्हा, परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला, ‘‘माझ्या सेवकांना खायला मिळेल, पण

तुम्ही भुकेले रहाल. माझ्या सेवकांना पाणी मिळेल, पण तुम्ही तहानलेले रहाल.’’ माझे सेवक सुखी होतील, पण तुम्ही लजित क्वाल. १४ माझ्या सेवकांच्या हृदयांत अनंदीपणा असल्याने ते सुखी होतील. पण तुम्ही दुष्ट प्रवृत्तीचे लोक रडाल, आणि आत्म्याच्या भंगाने तुम्ही आक्रंदन कराल. १५ तुम्ही तुमची नावे माझ्या निवडलेल्यांसाठी बोलावे म्हणून शाप अशी ठेवू जाणार. मी, प्रभू परमेश्वर, तुम्हास ठार मारील. मी माझ्या सेवकांना नव्या नावाने बोलावील. १६ जो कोणी पृथ्वीवर आपणाला आशीर्वाद देईल, तो सत्याच्या देवाच्या ठारी स्वतः ला आशीर्वाद देईल. जो कोणी पृथ्वीवर शपथ वाहतो, तो सत्याच्या देवाची शपथ वाहील. कारण पूर्वीचे सर्व त्रास विसरले जातील, कारण ते माझ्या दृष्टीपासून लपून आहेत. १७ कारण पाहा! मी नवा सर्वग आणि नवी पृथ्वी निर्माण करणार, आणि भूतकाळातील गोर्धींची आठवण होणार नाही, त्यातील एकही मनात येणार नाही. १८ पण तर जे मी तयार करणार त्यामध्ये तुम्ही सदासर्वकाळ आनंद व उल्लास कराल. पाहा! मी यशस्वलेमेला हर्ष आणि तिच्या लोकांस आनंद असे अस्तित्वात आणीन. १९ ‘‘मी यशस्वलेमविषयी हर्ष आणि माझ्या लोकांविषयी आनंद करेन सुखी होईन.’’ तिच्यात आक्रोश व रडणे पुन्हा ऐकू येणार नाही. २० तिच्या मध्ये काही दिवस जगेल असे तान्हे बाळ, किंवा वृद्ध मनुष्य त्याच्या काळाआधी मरण पावणार नाही. जो शंभर वर्षाचा होऊन मरण पावला, तर तो एक तरुण व्यक्ती म्हणून गणला जाईल, शंभर वर्षात मरण पावलेला एक पापी मनुष्य शाप समजला जाईल. २१ ‘‘ते घेरे बांधतील आणि त्यामध्ये वस्ती करतील, आणि ते द्राक्षाचे मळे लावतील व त्याचे फळ खातील.’’ २२ एकांने घर बांधायचे व त्यामध्ये दुसऱ्याने राहायचे किंवा एकांने द्राक्षमळा लावायचा व दुसऱ्याने त्या मळ्यातील द्राक्षे खायची असे तेथे पुन्हा कठीही होणार नाही. कारण झाडाच्या दिवसांप्रमाणे माझ्या लोकांचे दिवस होतील. मी निवडलेले लोक, त्यांनी स्वतः तयार केलेल्या गोर्धींचा, आनंद लुटतील. २३ ते व्यर्थ श्रम करणार नाहीत, किंवा तात्काळ दहशत गाठील अशाला ते जन्म देणार नाहीत. कारण ते आपल्या संतीसहीत परमेश्वराने आशीर्वाद दिलेल्यांची मुले आहेत. २४ त्यांनी हात करण्याचा पूर्वीच मी त्याना उत्तर देईन, आणि ते बोलत असताच मी त्यांचे एकेन. २५ लांडोगे आणि कोकरे एकत्र चरतील, आणि सिंह बैलाप्रमाणे गवत खाईल. पण धूल ही सापाचे अन्न होईल. माझ्या पवित्र पर्वतात कोणी उपद्रव किंवा नाश करणार नाही असे परमेश्वर म्हणतो.

६६ परमेश्वर असे म्हणतो, ‘‘आकाश माझे सिंहासन आणि पृथ्वी पाय ठेवण्याचे आसन आहे. मग तुम्ही माझ्यासाठी कोठे घर बांधल? मला विश्रांतीची जागा कुठे आहे?’’ २ ‘‘सर्व गोरी माझ्या हाताने निर्माण केल्या, या प्रकारे गोरी घडल्या आहेत.’’ परमेश्वर असे म्हणतो. ‘‘पण जो दीन व अनुतापी आत्म्याचा आहे, आणि माझ्या वचनाने थरथर कापतो अशा मनुष्यास मी मान्य करतो.’’ ३ जो यज्ञासाठी बैल कापतो तो मनुष्याचातकासारखा आहे, जो कोक्याचा यज्ञ करतो तो कुत्र्याची मान तोडण्याच्यासारखा आहे. जो अन्नार्पण अपिंतो तो डुकारचे रक्त अर्पणारा असा आहे, जो धूप जाळतो तो मूर्तीची स्तुती करणारा असा आहे, त्यांनी स्वतः आपले मार्ग निवडले आहेत आणि त्यांचा जीव त्याच्या अंगमळ पदार्थाच्या ठारी संतोष पावतो. ४ अशाच प्रकारे मी त्यांची शिक्षा निवडेन. ते ज्या गोरींनांना फार भितात तिच त्यांच्यावर आणीन. कारण जेव्हा मी बोलावले तेव्हा कोणी उत्तर दिले नाही. जेव्हा मी बोललो तेव्हा त्यांनी ऐकले नाही, तर माझ्या दृष्टीने जे वाईट ते त्यांनी केले आणि ज्यात मला संतोष नाही ते त्यांनी निवडले. ५ जे तुम्ही परमेश्वराच्या वचनाने थरथर कापतो ते तुम्ही त्याचे वचन ऐका, तुमच्या ज्या भावांनी तुमचा द्रेष्ट केला, ज्यांनी माझ्या नावा करीता तुम्हास बाहेर टाकले आहे, ते म्हणाले की आम्ही तुमचा हर्ष पाहावा असा परमेश्वराचा महिमा होवो. पण ते लाजवले जातील. ६ नगरातून आणि मंदिरातून मोठा आवाज येत आहे. परमेश्वर शत्रूला शिक्षा करीत असल्याचा तो आवाज आहे. ७ ‘‘तिला कळा येण्यापूर्वीची ती

प्रसूत झाली, तिला वेदना लागण्याच्या आधीच तिला पुरुषसंतान झाले.” ८ अशी गोष कोणी ऐकली काय? कोणी अशी गोष पाहिली आहे काय? एकाच दिवसात राष्ट्र जन्म घेते काय? एक राष्ट्र एका क्षणात स्थापन होईल का? कारण सियोन प्रसूतिवेदना पावली तेव्हाच ती आपली मुळे प्रसवली. ९ परमेश्वर म्हणतो, मी आईला प्रसूतिच्या वेळेत आणून तिचे मुल जन्मविणार नाही काय? जो मी जन्मास आणतो तो मी गर्भस्थान बंद करीन काय? तुमचा देव असे म्हणतो. १० यस्तलेमेवर प्रेम करणारे, तुम्ही सर्व तिच्याबरोबर हर्ष करा आणि तिच्यासाठी उल्लास करा. जे तुम्ही तिच्यासाठी शोक करता, ते तुम्ही सर्व तिच्याबरोबर आनंदाने हर्ष करा. ११ कारण तुम्ही तिच्या सांत्वनांचे स्तन चोखून तृप्त क्हावे, आणि तिच्या महिम्याच्या विपूलतेचे दूध ओढून घेऊन संतुष्ट क्हावे. १२ परमेश्वर असे म्हणतो “मी तुमच्यावर नदीप्रमाणे हे वैभव पसरवेल, आणि पृथ्वीवरील सर्व राष्ट्रांच्या संपर्तीचा वाहणारा ओव तुमच्या कडे येईल, तुम्ही ते चोखाला, तुम्ही कडेवर वाहिले जाल आणि मांड्यांवर खेळविले जाल. १३ आई जशी मुलाला सांत्वन देते, तसा मी तुम्हास सांत्वन देईल, आणि यस्तलेमेत तुम्ही सांत्वन पावाल.” १४ तुम्ही हे पाहाल आणि तुमचे हृदय हर्ष पावेल, आणि हिरवळीप्रमाणे तुमचे हाडे नवी होतील. आणि परमेश्वराचा हात त्याच्या सेवकाकडे आहेत हे कळेल, पण त्याच्या शत्रूंचा त्यास राग येईल. १५ कारण पाहा! परमेश्वर अग्नीसहीत येईल, आणि अग्नीद्वारे आपला क्रोध प्रकट करावा, आणि धमकीसोबत ज्वाला नियाव्यात म्हणून त्याचे रथ वावटळीसारखे होतील. १६ कारण परमेश्वर अग्नीने आणि तलवारीने सर्व मनुष्यावर न्याय करेल. परमेश्वर मारले जातील ते खूप असतील. १७ जे डुकराचे मांस खातात व अमंगळ गोषी व उंदीर खाऊन, बागांच्यामध्ये झाडा खाली आपणाला पवित्र करतात आपणांस स्वच्छ करतात, ते एकत्र नाश होतील असे परमेश्वर म्हणतो. १८ कारण मला त्यांचे विचार आणि कल्पना ठाऊक आहेत. ती वेळ येणार आहे जेव्हा मी सर्व राष्ट्रांना व भाषांना एकत्र करीन. आणि ते येतील व माझे वैभव पाहतील. १९ काही लोकांवर मी खूण करीन. मी या वाचविलेल्या काही लोकांस तार्शीश, पूल, लूद (धनुर्धायांचा देश), तुबाल, यवान आणि दूरदूरच्या द्वीपात, ज्यांनी माझी कीर्ती ऐकली नाही व माझे वैभव पाहिले नाही त्याच्याकडे पाठवीन. ते राष्ट्रांमध्ये माझे वैभव प्रकट करतील. २० आणि ते सर्व राष्ट्रांतून तुमच्या भावांना आणतील. ते त्यांना माझ्या पवित्र डोंगरावर, यस्तलेमेला, घोड्यांवरून, खेचांवर, उंटावरून, रथांतून आणि गाड्यांतून आणतील. ते म्हणजे जणू काही इसाएलाच्या लोकांनी निर्मळ तबकातून, परमेश्वराच्या मंदिरात आणलेले नजराणे असतील. २१ “द्यातीलच काही लोकांस मी याजक व लेली होण्यासाठी निवडीन.” परमेश्वर असे म्हणतो. २२ कारण मी जे नवीन आकाशे व पृथ्वी निर्माण करीन, ती माझ्या समोर अक्षय राहतील. त्याचप्रमाणे तुमची नावे आणि मुळे माझ्याबरोबर टिकून राहतील, परमेश्वर असे म्हणतो. २३ आणि एका महिन्या पासून दुसऱ्या महिन्या पर्यंत, एका शब्दाथापासून दुसऱ्या शब्दाथापर्यंत, सर्व लोक माझ्या समोर नमन करायला येत जातील, परमेश्वर असे म्हणतो. २४ “आणि ज्या मनुष्यांनी माझ्याविरुद्ध अपराध केला त्यांची प्रेते ते पाहातील, कारण त्यांचा किडा मरणार नाही आणि त्यांचा अमी कथी विद्धिणार नाही. आणि ते मनुष्ये सर्व मनुष्यास घृणास्पद होतील.”

यिर्मया

१ बन्यामीन प्रांतील अनाथोथ येथल्या याजकांपैकी हिल्कीयाचा पुत्र यिर्मया ह्याची वचने: २ म्हणजे यहूदाचा राजा आमोन ह्याचा मुलगा योशीया ह्याच्या कारकिर्दीच्या तेराच्या वर्षात परमेश्वराचे वचन यीम्याकडे आले. ३ तसेच यहूदाचा राजा योशीया ह्याचा मुलगा योशीयाकीम ह्याच्या कारकिर्दीच्या दिवसात, आणि यहूदाचा राजा योशीया मुलगा सिद्कीया ह्याच्या कारकिर्दीच्या अकराच्या वर्षाच्या समाप्तीपर्यंत, पाचच्या महिन्यात, जेव्हा यस्तशेमधील लोकांस पाडाव करून नेले तो पर्यंत ते त्याच्याकडे आले. ४ परमेश्वराचे वचन माझ्याजवळ आले, ५ “मी तुला आईच्या उदरात घडवण्यापूर्वीच, मी तुला निवडले आहे, आणि तू गर्भातून निघण्याआधीच मी तुला पवित्र केले आहे. मी तुला राष्ट्राचा संदेश असे केले आहे.” ६ मी म्हणालो, “अह! परमेश्वर देवा, मी कसे बोलावे हे मला माहीत नाही, कारण मी फार लहान आहे.” ७ पण परमेश्वर मला म्हणाला, “मी लहान बालक आहे असे म्हणू नकोस. मी तुला पाठीनै तेथे सगळीकडे तुला गेलेच पाहिजे, आणि जे काही मी तुला आज्ञापीन ते तू बोलशील. ८ त्यांना तू घाबरु नकोस, कारण तुला सोडवायला मी तुझ्या सोबत आहे. असे परमेश्वर म्हणतो.” ९ मग परमेश्वराने हात लांब करून माझ्या तोंडाला स्पर्श करून म्हणाला, “आता, मी माझी वचने तुझ्या मुखात घातली आहेत. १० खाली ओढण्यासाठी, फाडून टाकण्यासाठी, नष्ट करून टाकण्यासाठी, आणि उल्थून टाकण्यासाठी, उभारणी करण्यासाठी आणि नवीन लागवड करण्यासाठी, आजपासून मी राष्ट्रे आणि राज्ये तुझ्या ताब्यात देत आहे.” ११ परमेश्वराचे वचन मजकडे आले, “यिर्मया, तुला काय दिसते?” मी म्हणालो, “मला बदामाच्या झाडाची एक शाखा दिसते.” १२ परमेश्वर मला म्हणाला, “तुला उत्तम दिसत आहे. कारण मी माझे वचन साधण्यास लक्ष ठेवत आहे.” १३ मग दुसऱ्यांदा परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले आणि म्हणाले, “तुला काय दिसते?” मी म्हणालो, “मला एक उकळीत कढी दिसत आहे, जिचे तोंड उत्तरेकडून फिले आहे.” १४ परमेश्वर मला म्हणाला, “देशातील राहणाच्या सर्वावर उत्तरेकडून आपतीचा वर्षाव होईल, १५ कारण परमेश्वर म्हणतो, मी उत्तरेकडील राज्यातील सर्व कुळांना बोलावीन आणि ते येतील, ते प्रत्येक आपापले राजासरन यस्तशेमेच्या वेशीच्या प्रवेशाजवळ आणि सभोवती त्याच्या सर्व कोटांच्या समोर व यहूदाच्या सर्व नगरांच्या समोर स्थापन करतील. १६ आणि मी त्यांच्याविरुद्ध माझा निर्णय घोषित करीन, कारण त्यांनी मला सोडून इतर देवतांपुढे धूप जाळला, आणि आपल्या हातांच्या कामांची पूजा केली, या त्यांच्या तुझैइबदल मी त्यांच्याविरुद्ध शिक्षा सांगेन. १७ यास्तव, तू स्वतः ला तयार कर, उभा राहा आणि जे काही मी तुला आज्ञापीन ते त्यांना सांग, त्यांना घाबरु नकोस, जर तू त्यांना घाबरलास, तर मी तुला त्यांच्यासमोर भयभीत करेन. १८ पाहा, आज मी तुला मजबूत शहर व लोखंडी खांबाप्रमाणे आणि कांस्याच्या भिंतीप्रमाणे केले आहे, ह्यासाठी की तू या भूमीवरच्या सर्वाविरुद्ध यहूदाच्या राजाविरुद्ध, त्याच्या अधीकांच्याविरुद्ध, तेथील याजकाविरुद्ध आणि लोकाविरुद्ध समर्थपणे उभे रहावे. १९ ते सर्व लोक तुझ्याविरुद्ध लढील, पण ते तुझा पराभव करणार नाहीत, कारण तुला सोडवायला मी तुझ्याबोर आहे, परमेश्वर असे म्हणतो.”

२ परमेश्वराचे वचन मजकडे आले आणि म्हणाले, २ “जा आणि यस्तशेमेच्या कानामध्ये अरी घोषणा कर, परमेश्वर असे म्हणतो, तुझ्याविषयी तुझ्या तस्फुकामाणे निषा, तुझ्या वाडनिश्याची प्रती, जेव्हा तुम्ही वाळवंडातून आणि पडीत जमिनीतून माझ्यामारे आलात, हे माझ्या ध्यानात आहे. ३ इसाएल परमेश्वरास पवित्र होते, त्याच्या उत्पन्नांचे प्रथम फळ. जो कोणी या प्रथम फळातील खातो तो पाप करतो, त्यांच्यावर आपत्ती

येईल, असे परमेश्वर म्हणतो.” ४ याकोबाच्या घराण्यांने आणि इसाएलाच्या घराण्याच्या सर्व कुळांनो, परमेश्वराचे वचन ऐका. ५ परमेश्वर असे म्हणतो: “तुमच्या पूर्वजाना माझ्यामध्ये असे काय चुकीचे आढळले, जे ते माझ्यापासून दूर गेले आणि, कवडी मोल दैवतांच्या मारो जाऊन ते पण स्वतः कवडीमोल झाले? ६ कारण ते असेही म्हणाले नाहीत की, ‘ज्याने आम्हास मिसरहून आणले, तो परमेश्वर कोठे आहे?’ ज्याने आम्हांला रानांतून पार नेले, औसाड आणि खडकाल प्रदेशातून, काळोख व थोका असलेल्या निर्जल देशातून, जेथून कोणीही प्रवास करीत नाही अशा प्रदेशातून आम्हांला पार नेले. तो परमेश्वर कोठे आहे?” ७ पण मी तुम्हास कर्मलाच्या भूमीत आणले ह्यासाठी की तुम्ही तिचे फळ आणि इतर चांगल्या गोरीं खाच्या. तरीही तुम्ही माझी ही भूमी विटाळीवीली, तुम्ही माझा वारसा घृणास्पद केला. ८ “याजकांनी ‘परमेश्वर कोठे आहे?’ असे विचारले नाही. आणि नियमशास्त्रातील तज्जनाना माझ्या बदल काळजी नाही. राज्यकर्त्यांनी माझ्याविरुद्ध अपराध केला, संदेष्ट्यांनी बाआल देवाच्या नावाने याच्या नावे भविष्य वर्तविले आणि निरर्थक गोरींच्या मारगे लागले.” ९ म्हणून मी अजूनीही तुमच्यावर दोषारोप ठेवणार आहे आणि तुम्हास नातवंडानासुद्धा दोषी ठरवीन, परमेश्वर असे म्हणतो. १० कारण कितीम लोकांच्या बेटावर पार जाऊन व्यवस्थीत पाहा. कोणाला तरी केदारला पाठवा आणि लक्षपूर्वक पाहा, कोणी असे कधी काही केले आहे का ते बधाय! ११ काय राष्ट्रांनी देवाची अदलाबदली केली, जरी ते देव नसले तरी? पण माझ्या लोकांनी जे काही मदत करू शकत नाही त्याचाशी आपल्या वैभवाची अदलाबदली केली आहे. १२ “आकाशांगो, घडलेल्या गोरींबदल तुला आश्चर्याचा धक्का बसू दे, भितीने थरकाप होऊ दे.” असे परमेश्वर म्हणतो. १३ कारण माझ्या लोकांनी दोन दुष्कर्मे केली आहेत, जो मी जिंवत पाण्याचा झार त्या मता सोडून त्यांनी आणाणासाठी हौद, फुकेहौद ज्याच्याने काही पाणी धरवून ठेववत नाही ते खोदले आहेत. १४ “इसाएल गुलाम आहे काय? तो घरी जन्मला नाही काय? मग तो लूट का झाला आहे? १५ तरुण सिंहांनी त्याच्याविरुद्ध डरकाळ्या फोडल्या आहेत, त्यांनी मोठा आवाज केला आहे आणि त्यांनी त्याची भूमी भयानक अशी केली आहे. त्याच्या शहरांचा नाश झाला आहे, त्यामध्ये कोणी रहिवाशी नाही. १६ नोंक आणि तहपन्हेस येथील लोकांनी तुमचा माथा फोडला आहे आणि तुझ्यातून गुलाम काढले आहेत. १७ तुम्ही तुम्ही स्वतः ला तसे केले नाही काय? जेव्हा परमेश्वर तुमचा देव तुम्हास योग्य मागानि घेऊन जात होता, तेव्हा तुम्हीच त्यास सोडले. १८ तर आता, शिहोराचे पाणी पिण्यास मिसरच्या रस्त्यात तुला काय काम आहे? आणि फरात नदीचे पाणी पिण्यासाठी अशश्वारीची वाट का धरावी? १९ तुम्ही दुष्कर्मे तुला दोष देतील आणि तुझा अविश्वासूपणा तुला शिक्षा देईल. तर आता ह्यावर विचार कर, मी, परमेश्वर तुझा देव, तू माझा त्याग केला आहे, आणि तुझ्या ठायी माझे भय नाही हे किंती वाईट आणि कडू आहे!” प्रभू सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. २० “कारण फार वर्षापूर्वी तुझी जोखडले आणि तुम्ही बंधने तोडली. तरी तू म्हणालीस, ‘मी तुम्ही सेवा करणार नाही.’ तर प्रत्येक उंच टेकडीवरील अथवा प्रत्येक हिरव्या झाडाखालील तू व्यभिचारीणीप्रमाणे वाकलीस. २१ पण मी, माझ्याकरिता खास द्राक्षवेली म्हणून खेरे बीज असे तुला लावले, तर आता तू बदलून माझ्यासाठी विश्वासघातकी अशा परक्या जातीच्या द्राक्षवेलीप्रमाणे झाली आहे. २२ जरी तू स्वतः ला नदी मध्ये स्वच्छ केलेस किंवा खूप साबणाने आपणाला धूतले, तरी तुझ्या अपराधाचा डाग माझ्या समोर आहे,” असे सेनाधीश परमेश्वर देव म्हणतो. २३ “मी अशुद्ध नाही, मी बाआल देवाच्या मागे गेली नाही” असे तू मता कसे म्हणू शकतो? तू दृश्यमध्ये केलेल्या वर्तनाकडे पाहा! तू काय केलेस त्याबदल विचार कर. एका जांगेवरून दुसऱ्या जागी धावणाच्या चपल उंटीप्रमाणे तू आहेस. २४ जी जंगलात राहायला सवकलेली रानगाढवी स्वेच्छाधीन असता वारा हुंगते तशी तू आहेस. ती माजावर असताना कोण तिला परतवील? जे तिला शोधतात ते आपणास

श्रम देणार नाहीत. तिच्या ऋतूत ती त्यांना सापडेल. २५ तू आपल्या पायांना अनवाणी होण्यापासून आणि तुझ्या गळ्याला तृष्णीत होण्यापासून आवरून धर. पण तू म्हणतेस, आशा नाही, नाही, मी परक्यावर प्रीती केली आहे आणि मी त्यांच्या मागे जाईलच. २६ चोराला लोकांनी पकडताच तो तसा लज्जीत होतो, त्याचप्रमाणे इसाएलांचे घराने लाजले आहे. ते, त्यांचे राजे आणि त्यांचे अधिकारी, याजक आणि संदेषे लज्जित झाले आहेत. २७ हे त्यातील एक आहेत जे झाडाला म्हणतात, “तू माझा बाप आहेस” आणि खडकाला बोलतात की, “तू मला जन्म दिला आहेस.” कारण त्यांनी आपली पाठ माझ्याकडे फिरवली आहे, त्यांचे तोंड नाही. असे असले तरी, ते आपल्या संकटात म्हणतील, “उठ आणि आम्हांला तार.” २८ तर तुम्ही स्वतः साठी घडविलेले देव कोठे आहेत? संकट समयी तुम्हास सोडावयास त्या समर्थ असतील तर त्यांनी उठून यावे. कारण हे यूहा, तुझ्या शहराईतक्या तुझ्या मूर्त्या आहेत! २९ “तर तुम्ही माझ्यावर का आरोप लावता की मी काही वाईट केले आहे? तुम्ही सर्वांनी माझ्याविरुद्ध पाप केले आहेत,” असे परमेश्वर म्हणतो. ३० “तुझ्या लोकांस मी शिक्षा केली ती व्यर्थ झाली आहे. त्यांनी शिस्त स्विकारारी नाही, नाश करणाऱ्या सिंहाप्रमाणे तुमच्याच लतवारीने तुमच्या भविष्यावाणीना खाऊन टाको.” ३१ जे तुम्ही या पिढीतले आहा, परमेश्वराच्या वचनाकडे लक्ष द्या. इसाएलाच्या लोकांस मी वाळळांटासारखा आहे का? किंवा काळोख प्रदेशासारखा त्यांना आहे काय? “आम्ही सभोवती भटकंती करू. आम्ही तुझ्याकडे येणार नाही.” ते असे का म्हणतात? ३२ कुमारी आपले दागिने आणि वधू आपला पोषाख विसरेल काय? पण माझे लोक मला असंख्य वेळा विसरले आहेत. ३३ प्रीती शोधायला तू आपला मार्ग कसा चांगला करतेस, असे करून तू दुष्ट सियांनाही आपले मार्ग शिकवले आहेस. ३४ गरीब व निष्पाप यांच्या जिवांचे रक्त तुझ्या कपड्यावर सापडले आहे. तुड्यो घर फोडताना तुला ते सापडले नाहीत. ३५ या सर्व गोषी असूनही उलट तू म्हणतेस, “मी निरपराध आहे. खरोखर परमेश्वराचा क्रोध माझ्यावरून फिरला आहे.” पण पाहा, “मी पाप केले नाही” या अशा बोलण्यावरून तुझा न्याय होणार. ३६ तू आपला मार्ग बदलणे हे एवढे हलक्याने का घेतीस? अशूरविषयी जशी तू निराश झालीस, तशी तू मिसरविषयीही निराश होशील. ३७ आणि तू आपले हात आपल्या ढोक्यावर घेऊन तेथूनही उदास अशी निघून जाशील. कारण ज्यांच्यावर तुझा भरवसा होता त्यांना परमेश्वराने नाकारले, म्हणून तुला त्यांच्याकडून काहीच मदत होणार नाही.

३ ते म्हणतात, एखाद्या मनुष्याने त्याच्या पत्नीला सोडले, तर ती त्याच्यापासून निघून जाऊन इतर पुरुषांची झाली, तर तो पुन्हा तिच्यापासी परत जाईल का? ती पूर्णपणे विटाळलेली नसेल काय? ती सी ही भूमी आहे. तू वेश्येसारखी पुष्कल सहयोगीं सोबत वागलीस आणि आता तुला माझ्याकडे पात यायचे आहे? असे परमेश्वर म्हणतो. २ डोळे वर करून उजाड टेकड्याकडे पाहा; जेंये तुझ्याजवळ कोणी निजला नाही असे कोणते ठिकाण उरले आहे? नानात अरब दबा धरतो तरी तू त्यांच्या वाटा धरून बसलीस; तू आपल्या वेश्या व्यवसायाने व दुष्टतेने राष्ट्र भ्रष्ट केले आहेस. ३ म्हणून वसंत ऋतूतील पाऊस थांबवण्यात आला आहे आणि वळवाचा पाऊस पडला नाही. पण तरी तुझा चेहरा गर्विष्ठ आहे, जसा वारांगेनेचा असतो तसा. तू तुझ्या कृत्यांबद्दल लाजत नाहीस. ४ माझ्या बापा, मी तरूण असताना तुच माझा जवळचा मित्र आहेस. असे आतापासून तू मला म्हणणार नाही काय. ५ “तो नेहमीच रागवणार काय? तो राग सतत बालग्लेक काय?” पाहा, “तू असे म्हणतेस, पण तू दुष्कृत्ये केली आहेस आणि ते सतत करीत आहेस.” ६ नंतर योशीया राजाच्या दिवसात परमेश्वर माझ्याशी बोलला. परमेश्वर म्हणाला, इसाएल माझ्या बाबतीत कसा अविश्वासू आहे, हे तू पाहिलेस का? एका व्यभिचारीणी प्रमाणे तिने प्रत्येक टेकडीवर आणि प्रत्येक हिरव्या झाडाखाली व्यभिचार केला. ७ मी म्हणालो, “ही दुष्कृत्ये करून झाल्यावर

तरी इसाएल माझ्याकडे परत येईल.” पण ती माझ्याकडे परत आली नाही. तेक्का इसाएलने काय केले हे इसाएलाच्या अविश्वासू बहीण, यहूदाने पाहिले. ८ धर्मत्यागी इसाएल! या सर्व कारणांमुळे तीने व्यभिचार का केला हे मला दिसून आले आहे. तिने व्यभिचार केला म्हणून मी तिला सूटपत्र दिले आहे. पण ह्यामुळे तिची विश्वासघातकी बहीण यहूदा भयभीत झाली नाही आणि तिनेसुद्धा बाहेर जाऊन व्यभिचारीणीप्रमाणे व्यवहार केला. ९ तिने तिचा राष्ट्र “भ्रष्ट” केला ह्याची तिला पर्वा नव्हती, म्हणून दगड आणि लाकूड यांपासून त्यांनी सूर्ती तयार केल्या. १० इसाएलची विश्वासघातकी बहीण (यहूदा) मनापासून माझ्याकडे परत आली नाही, तर येण्याचे तिने फक्त ढोंग केले. असे परमेश्वर म्हणतो ११ तेव्हा परमेश्वर मला म्हणाला, “विश्वासहीन इसाएल अविश्वासू यहूदापैक्या अधिक नीतिमान ठरला आहे! १२ तू जाऊन ही वचने उत्तरेकडे घोषीत कर, परमेश्वर असे म्हणतो, हे विश्वासहीन इसाएला, परत ये! परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुमच्यावर नेहमीच संतापणार नाही, कारण मी विश्वासू आहे, मी सर्वकाळ क्रोध धरणार नाही. १३ तुम्ही पाप केले आहे, तुम्ही परमेश्वराच्या, तुमच्या देवाच्या, विरुद्ध गेलात. प्रत्येक हिरव्या झाडाखाली तू अन्य दैवतांसोबत आपले मार्ग वाटून घेतले, आणि माझा शब्द ऐकला नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. १४ अविश्वासू लोकांनी, परत या. परमेश्वर असे म्हणतो, कारण मी तुमचा पती आहे. मी प्रत्येक नगरातील एक आणि प्रत्येक कुटुंबातील दोन माणसे असे मी घेईन, आणि तुम्हास सियोनला आणीन. १५ माझ्या मना सारखे मेंढपाळ मी तुम्हास देईन, आणि ते तुम्हास ज्ञान आणि समज हे चारतील. १६ आणि त्या दिवसात असे होईल की, तुम्ही देशात बहूतपट असे व्हाल आणि फक्त घाल. परमेश्वर असे म्हणतो, त्या वेळेला, लोक पुन्हा कधीही असे म्हणणार नाहीत, परमेश्वराचा कराराचा कोश, असे ते आणखी म्हणणार नाही. येथून पुढे ते त्या पवित्रिका कोशाचा विचारसुद्धा करणार नाहीत. ते कोणी बनवाणार पण नाही. १७ त्या वेळेला यरूशलेम बद्दल अशी घोषणा करतील, हे परमेश्वराचे सिंहासन आहे आणि परमेश्वराच्या नावाचा मान राखण्यासाठी सर्व राष्ट्रे यरूशलेममध्ये एकत्र येतील. या पुढे ते त्यांच्या दुरुग्राही आणि दुष्ट मनाचे अनुसरण करणार नाहीत. १८ त्या दिवसात यहूदाचे घराणे इसाएलाच्या घराण्यासोबत चालेल. उत्तरेकड्या प्रदेशातून ते गोळा होऊन येतील व मी त्यांच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीत ते येतील. १९ मी म्हणालो, मी तुला लेकरामध्ये कसे ठेवीन? आणि रमणीय देश, म्हणजे राष्ट्रांच्या सैन्याचे सुशोभित वतन, तुला कसे देईन? तेव्हा मी म्हटले तुम्ही मला माझ्या ‘पिता’ असे म्हणाल व मला अनुसरण्यापासून मागे फिरणार नाही. २० पण पतीशी विश्वासघात करणाऱ्या पत्नीप्रमाणे तुम्ही आहात. इसाएलाच्या घराण्या, तुम्ही माझा विश्वासघात केला आहे.” परमेश्वर असे म्हणतो. २१ उजाड टेकड्यांवरून येणारा रडण्याचा आवाज तुम्ही ऐकू शकता, इसाएली लोक रडत आहेत. कारण त्यांनी आपले मार्ग बदलले आणि मला, त्यांच्या परमेश्वर देवाला विसरले. २२ “विश्वासहीन लोकांनी, परत या, मी तुमचा विश्वासघातकीपणा बरा करीन. पाहा! आम्ही तुझ्याकडे येण्याचे कारण म्हणजे तू आमचा देव परमेश्वर आहेस!” २३ टेकड्यांवरून आणि पर्वतांवरून फक्त खोटेपणा येतो, खचित इसाएलचे तारण हे परमेश्वर आपल्या देवाच्या ठायी आहे, २४ तरीही लाजेच्या देवाने आमच्या वडिलांच्या मालकीचे सर्वकाही खाल्ले आहे. त्या खोट्या देवाने आमच्या पूर्वजांची मुली, मेंढवा व गुरे आणि त्यांची कोकरे व वासरे गिळली आहेत. २५ आम्ही आपल्या लज्जेत पडू. आमची लाज आम्हांला झाको, कारण आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाविरुद्ध पाप केले. आम्ही आणि आमच्या वडिलांनी, आपल्या तरुणपणासून या दिवसापर्यंत परमेश्वरा आमचा देव याचा शब्द ऐकला नाही.

४ परमेश्वर असे म्हणतो, “हे इसाएल जर तू परत येशील, माझ्याकडे परत वळशील. तू आपले तिरस्करणीय गोषी माझ्यासमोर दूर करशील

आणि जर तू भटकणार नाहीस, २ आणि जर तू परमेश्वर जिवंत आहे अशी शपथ, सत्यतने, न्यायाने आणि न्यायापाणाने वाहशील, तर त्याच्या ठायी राष्ट्रे आपणास आशीवदीत महणतील व त्याच्या ठायी हर्ष करतील.” ३ कारण परमेश्वर यहू व यश्शलेम मधील प्रत्येक व्यक्तिला म्हणतो: “तुम्ही आपली जमीन नंगरा, काट्यांमध्ये बी पेण नका. ४ आहे यहूदातील मनुष्यांनो आणि यश्शलेमधील रहिवास्यांनो, परमेश्वरासाठी तुम्ही आपली सुंता करा व आपले हृदय परमेश्वराला समर्पण करा. नाही तर तुमच्यातील कोणालाही विड्वात न येणारा माझा क्रोधाचा अग्नी बाहेर पडून तुम्हास जाळून टाकिल. हे असे घडण्याचे कारण तुम्ही केलेल्या दुष्कृत्ये आहेत.” ५ “यहूदाच्या लोकांस ही वार्ता कळवा आणि यश्शलेमला हे ऐकू जाऊ द्या: देशात रणिंगीं फुका, घोषीत करा, एकत्र या, आपण सर्व मजबूत शहराकडे जाऊ या.” ६ खुण म्हणून ध्वज उभारा व तो सियोनेच्या दिशेने दाखवा आणि सुरक्षिततेसाठी पठावा. थांबू नका, कारण मी उत्तरेकडून अरिष्ट व भयानक विवर्धन सापेक्षीत आहे. ७ सिंह त्याच्या झाङीतून बाहेर आला आहे, आणि राणुंचा नाश करणारा निघाला आहे. जिथे कोणी राहत नाही असे, तुमच्या शहराना भायामध्ये आणि ओसाडी मध्ये पालाटायला तो आपल्या स्थानान्तरून निघून येत आहे. ८ म्हणून स्वतः: ला गोणाताट गुंडाळा, रडा आणि मोठ्याने आक्रोश करा. कारण परमेश्वरा क्रोध आमच्यापासून मागे फिरला नाही.” ९ “आणि परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवरी असे होईल की राजांचे आणि त्यांच्या अधिकाऱ्यांचे हृदय मरून जाईल, याजक घाबरतील आणि संदेषे भयभीत होतील.” १० तेव्हा मी म्हणालो, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू तू यहूदातील आणि यश्शलेमधील लोकांस खरोखरच युक्तीने फक्सविलस. ‘तू त्यांना म्हणालास की तुम्हास शांती मिळेल.’ तलवार तर जिवापर्यंत पोचवली आहे.” ११ त्या वेळेला या लोकांस व यश्शलेमला असे सांगण्यात येईल. “उजाड टेकड्यावरून गरम वाच्याच्या झाळा माझ्या लोकांच्या कन्येकडे येतील. तो त्यांना उफलायला किंवा स्वच्छ करायला येणार नाही.” १२ हा वारा त्यापेक्षा जोराचा आहे आणि तो माझ्या आज्ञेवरून येत आहे, आणि मी आता त्याच्याविरुद्ध माझा निकाल जाहीर करीन. १३ पाहा! तो ढाग्रप्रमाणे आक्रमण करील, त्याचे रथ वाढालप्रमाणे आहेत. त्यांचे घोडे गुरडुंपेक्षा वेगवान आहेत. आम्हांला हाय! कारण आम्ही लुटलेले आहो. १४ हे यश्शलेमे, तू तारली जावी, म्हणून तू आपल्या हृदयातील पाप धुऱ्ऱन काढ. “पाप कसे करावी” हे तुझ्या मनातील खोल विचार किती काळ राहील? १५ कारण बातमीचा आवाज दान शहरातून येत आहे आणि एफ्राईमाच्या पर्वतांवरून येणारी विपरीती ऐकू येत आहे. १६ “राणुंचा ह्याबदल विचार करण्यास लावा. पाहा! यश्शलेमविरुद्ध घोषीत करा की, दूर देशातून वेढा घालणारे येत आहेत आणि यहूदाच्या विरुद्ध ते आपला शब्द उच्चारत आहेत. १७ शेताचे रक्षण करणारो तसेहो ते तिच्याभोवती आहेत. कारण तिने माझ्या विरुद्ध बँड केले आहे. असे परमेश्वर म्हणतो. १८ तुझे मार्ग आणि तुझे कर्म यानी तुला या गोषी आणून दिल्या आहेत. ही तुझी दुष्टाई आहे, आणि ती कढू या कारणाने तुझ्या हृदयापर्यंत पोचली आहे.” १९ माझो हृदय! माझो हृदय! मी माझ्या हृदयात दु: खी आहे. माझ्याठायी माझो हृदय अनावर झाले आहे. माझ्याने शांत बसवत नाही, कारण हे माझ्या जीवा तू रणिंगीच्याचा आवाज, लाढाईची औरड ऐकली आहे. २० अरिष्टामागून अरिष्ट घोषीत करण्यात आले आहे. कारण संपूर्ण देशाचा नाश झाला आहे. एकाएकी त्यांनी माझ्या तंबूचा व कनारींचा नाश केला आहे. २१ युद्धाचा झेंडा मी किती काळ पाहू? काय मला रणिंगीच्या आवाज ऐकायला मिळेल? २२ कारण देव म्हणतो, “माझे लोक मूर्ख आहेत, ते मला ओळखत नाहीत. ती मूर्ख लोक आहेत आणि त्यांना काहीएक समजत नाही. दुष्कृत्ये करण्यात ते पटाईत आहेत पण चांगले करायचे त्यांना ज्ञान नाही.” २३ मी पृथीकडे पाहिले आणि पाहा! ती उजाड आणि आकारिविहीत होती. मी आकाशाकडे पाहिले त्यामध्ये काही प्रकाश नक्ता. २४ मी डोंगराकडे पाहिले आणि पाहा! ते कापत होते व सर्व टेकड्या

थरथरत होत्या। २५ मी पाहिले आणि पाहा! पण कोठेही माणसे नक्ती आणि आकाशातील सर्व पक्षी पळाले होते। २६ मी पाहिले आणि पाहा! फळबागेचे वाळवंट झाले होते आणि सर्व शहरे परमेश्वरा समोर, त्याच्या संतप्त क्रोधासमोर खाली ओढले गेले होते। २७ परमेश्वर असे म्हणाला: “संपूर्ण देशाची नासधूस होईल, पण मी त्यांचा संपूर्ण नाश करणार नाही। २८ या कराणामुळे भूमी शोक करणार आणि वर आकाशे काळोख होतील. कारण मी माझी बेट घोषीत केले आहेत, मी त्पापासून माधार फिरणार नाही。” २९ प्रत्येक शहर स्वर व धनुर्धीरी याच्या आवाजाने पळून जातील, ते जंगलात पळून जातील. प्रत्येक शहर डोंगरकड्याच्या ठिकाणी चढेल. शहरे औसाड पडतील, कारण तेथे कोणीही राहणारे नसतील. ३० आता तू उद्घवस्त होशील, तेव्हा काय करशील? जरी तू किमिजी वस्त्रे घाताली, आणि सोन्याच्या दागिण्याने आपल्याला सजवतेस, जरी तू काजळ घालून डोळे मोठे करतेस, पण जे मनुष्य तुझ्याकरता वासनाधीन होते आता तुझा तिरस्कार करतात. उलट, ते तुझा जीव घेण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. ३१ त्यामुळे मी दुःखाचा आवाज एकतो आहे, पहिल्या बाळंठतपणाच्या वेळेला स्त्री ज्याप्रामाणे किंकाळी फोडते, तसाच सियोनकन्येचा आवाज मी एकला आहे. ती शासाकरता धृपडत आहे, ती आपले हात पसरत आहे, “मला हाय हाय! कारण माझ्या घातक्यांमुळे माझा जीव कंठाळला आहे!”

परमेश्वर महणतो, “यशस्वलेमच्या रस्त्यावरुन धावा, सभोवती पाहा आणि या गोंधीचा विचार करा. नगरातील चढऱ्याटे शोधा. सत्याचा शोध घेणारा आणि न्यायीपणाने चालणारा, असा कोणी एक मनुष्य जरी आढळला, तरी मी यशस्वलेमी क्षमा करीन. २ परमेश्वर जिंवत आहे, जरी ते असे म्हणतात ती ते खोटी शपथ वाहत आहेत.” ३ हे परमेश्वर, तुझे डोळे सत्याकडे पाहत नाहीत काय? तू लोकांस मारलेस पण त्यांना वेदना झाल्या नाहीत. तू त्यांना पूर्णपणे पराभूत केले, तरी त्यांनी शिक्षा घेण्याचे नकारले. त्यांनी आपले मुख खडकांपेक्षा कठीण केले आहे, कारण त्यांनी पश्चातप करण्याचे नकारले आहे. ४ तेव्हा मी म्हणालो, “खचित ते गरिब आहेत. ते मूर्ख आहेत, कारण त्यांना परमेश्वराचा मार्ग व आपल्या देवाचा नियम माहीत नाही. ५ म्हणून मी महत्वाच्या लोकांकडे जाऊन त्यांना देवाचा संराष्र घोषीत करीन. कारण त्यांना कमीत कमी परमेश्वराचा आपल्या देवाचा नियम तर माहीत आहे.” पण त्यांनी तर एकमताने जू मोडले आहे आणि तो साखळदंड तोडला आहे जो त्यांना देवासोबत बांधून होता. ६ म्हणून गर्द झाडीतून सिंह त्यांच्यावर हल्ला करेल, जंगलातील लांडगा त्यांना ठार मारील. चित्ता त्याच्या शहराविसृद्ध येईल. जो कोणी शहरातून बाहेर जाईल तो फाडपण्यात येईल. कारण त्यांची पापे बहूपतप झालीत, आणि त्याचे अविश्वासू कृत्ये फार झाली आहेत. ७ मी या लोकांस का क्षमा करावी? तुझ्या मुलांनी माझा त्याग केला आणि त्यांनी जे देव नाही त्यांच्या शपथा वाहिल्या. मी त्यांना भरपूर खाऊ घातले, परंतु त्यांनी व्यभिचार केला आणि वारांगनेच्या घराचा मार्ग पकडला. ८ भरपूर खाद्य खाणाऱ्या व समागमाला तयार असणाऱ्या घोड्यांप्रमाणे ते मोकाट फिरत होते. प्रत्येक पुरुष त्याच्या शेजायाच्या पल्लीसाठी किकाळला. ९ तेव्हा मी त्यांना शिक्षा नाही करावी काय? असे परमेश्वर महणतो, असल्या राष्ट्रांविषयी माझी यांत: करणात सूड उमटू नये का? १० तिच्या द्राक्षवेळीच्या माळीवर चढून जा आणि नाश कर, परंतु त्यांचा संपूर्ण नाश करू नकोस. तिच्या द्राक्षवेळीची काठाळत कर, कारण ती द्राक्षवेळ परमेश्वराकडून नाही. ११ कारण यहूदा व इसाएल घराण्याने माझा फार विश्वासघात केला आहे, असे परमेश्वर महणतो. १२ त्यांनी मला नाकार दिला, ते म्हणाले; “तो खरा नाही, अरीष आम्हांवर नाही येणार, किंवा आम्ही तलवार व दुष्काळ पाठणार नाही. १३ संदेहे हे पोकळ वाच्या प्रमाणे होतील आणि परमेश्वराचे वचन आम्हांला घोषीत करायला कोणीच नाही, त्यांच्या धमक्याचे त्यांच्यावरच येवो.” १४ यास्तव सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, “तू हे बोलला याकारणास्तव पाहा,

मी जे शब्द तुझ्या मुखात घालत आहे, ते आगीप्रमाणे असतील आणि हे लोक लाकडाप्रमाणे असतील. कारण ती आग त्यांना खाऊन टाकील. १५ पाहा! परमेश्वर असे म्हणतो, हे इसाएलाच्या घराण्या, मी दूरून एक राष्ट्र आणतो, ते शक्तिशाली राष्ट्र आहे. ते प्राचीन राष्ट्र आहे. त्या राष्ट्रांतील भाषा तुला माहीत नाहीत. किंवा ते काय बोलतात ते तू समजू शकणार नाही. १६ त्यांचे भाते उघड्या थड्यांप्रमाणे आहेत. ते सर्व सैनिक आहेत. १७ तुझे पीक व तुझी भाकर जी तुझ्या मुलांना व तुझ्या मुलींनी खावी ती ते खाऊन टाकील, ते तुझी मेंद्रे व तुझी गुरे ते खाऊन टाकील, ते तुझी द्राक्षेवली आणि अंजीर झाडे खाऊन टाकील. त्यांच्या तलवारीच्या जोरावर ते तुमच्या मजबूत शहरांचा नाश करतील, ज्याच्यावर तुम्ही विसऱ्युन होता.” १८ “पण तरीही त्या दिवसात मी तुमचा पूर्णपणे शेवट करणार नाही. असे परमेश्वर म्हणतो. १९ हे असे घडणार, जेव्हा तू, इसाएल आणि यहूदा असे म्हणेल की, आपल्या परमेश्वर देवाने आम्हासोबत या सर्व गोषी का केल्या? तेव्हा यिर्मया तू त्यांना असे म्हण, ‘ज्याप्रकारे तुम्ही परमेश्वरास सोडून आपल्या देशात परक्या देवांची सेवा केली, त्याचप्रकारे जो राष्ट्र तुमचा नाही त्यामध्ये तुम्ही परक्यांची सेवा कराल.’” २० याकोबाच्या घराण्याला ही वार्ता कळव आणि यहूदाला हे ऐकू दे. २१ मूर्ख लोकांने, जे तुम्हास डोळे असून पाहत नाही व कान असून ऐकत नाही ते तुम्ही हे ऐका. २२ परमेश्वर म्हणतो, तुम्ही भीत नाही काय? किंवा माझ्यापुढे तुम्ही भीतीने थरथर कापत नाही काय? मी सनातन नियमाने समुद्राच्याविरुद्ध वाळूची सीमा घाटली आहे, जेणेकसून त्याने उल्लंघन करू नये. जरी समुद्र उठतो आणि खाली पडतो, तरी त्याच्याने उल्लंघनत नाही. जरी त्याच्या लाटा गर्जतात, तरी त्या ओलांडून जात नाही. २३ पण हे लोक दुराग्रही हृदयाचे आहेत, जे बंडखोर होऊन दूर गेले आहे. २४ यहूदातील लोक आपल्या हृदयात म्हणत नाहीत, परमेश्वर आपला देव, जो योग्य वेळेला आगोटीचा व वळवाचा पाऊस पाडतो. आणि आमच्याकरता नेमलेले आठवडे राखतो, त्यांचे भय आपण थरू या. २५ तुमच्या अन्यायाने या गोषी तुमच्यापासून राखून ठेवल्या आहेत. तुमच्या पापांनी तुम्हापासून चांगले ते आवरून धरले आहे. २६ कारण माझ्या लोकात काही दुष्ट मनुष्य आढळतात. दबा धरण्याचा फासेपारश्यांप्रमाणे ते एखाद्यार नजर ठेवतात. ते जाळे पसरतात आणि लोकांस पकडतात. २७ पक्ष्यांनी पिंजरे भरवेत तशी ह्यांची घरे कपटांनी भरलेली आहेत. म्हणून ते श्रीमंत व मोठे झाले आहेत. २८ ते पुष्ट झाले आहेत, स्वस्थ मनुष्यासारखे ते काकातात. त्यांनी दुष्टपण्यांची सर्व बंधने पार केली आहेत. ते लोकांच्या आणि अनाथांच्या विनंतींना समर्थन करत नाहीत. त्यांची भरभरात झाली आहे परंतु ते गरीबांचा न्याय न्यायीपणाने करत नाही. २९ परमेश्वर असे म्हणतो, या गोषीपुढे मी त्यांना शिक्षा नाही करावी का? “अशा राष्ट्रांवर मी माझा सूड नाही उगवणार का?” ३० देशात अत्याचार व भयानक घटना घडल्या आहेत. ३१ भविष्यवादी खोटेपणाने भविष्य सांगतात, आणि याजक त्यांच्या शक्तीने अधिकार गाजवतात. ते काम ते करणार नाहीत. आणि माझ्या लोकांस हे प्रिय आहे! पण शेवटी काय होणार?”

E बन्यामीनच्या लोकांनो, जीव त्याचविण्यासाठी पळा. रुक्षलेपमासून दूरू पळा. तकोवामये तुतरी फुका. बेथ-हक्करेमवर धोक्याचा इशारा देणारे निशांय उभारा. हे सर्व करा कारण उत्तरेकडून अरिष्ट येत आहे. भयानक नाश तुमच्याकडे येत आहे. २ सियेनेची कन्या, जी सुंदर आणि नाजूक अशी आहे, तिचा मी नाश करणार आहे. ३ मेंढपाल आणि त्यांचे कळप तिच्याकडे जातील. ते तिच्या सर्व बाजूना तंबू ठोकतील. प्रत्येक मनुष्य स्वतः च्या हाताने कळपाची काळजी घटील. ४ “परमेश्वराच्या नावात तिच्यावर हल्ला करा. उठा! आपण दुपारी हल्ला करू. हे किंती वाईट आहे की दिवस मावळत आहे आणि संध्याछाया लाबत आहेत. ५ तर आपण रात्रीच तिच्यावर हल्ला करू या व तिच्या भक्तकम तटबंदीचा नाश करू या.”

६ कारण सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, शक्तिमान परमेश्वर असे म्हणतो, “झाडे कापा आणि यस्तलेमविरुद्ध मोर्चा बांधा. या नगरीला शिक्षा व्हावीची, कारण या नगरीच्या आत जुलुमाशिवाय काहीही नाही. ७ जशी विहीर आपले पाणी तजाजे ठेवते तशीच ही नगरी आपला दुष्टपणा ताज ठेवते. तिच्यामध्ये लूटमार व हिसाचार हे ऐकू येतात, पीडा आणि दुःख दोदीत माझ्या समोर आहे. ८ यरुशलेम, धोक्याचा इशारा ऐक. जर तू ऐकले नाहीस तर मी तुझ्याकडे पाठ फिरवीन, आणि तुला ओसाड असे करीन, जेथे कोणीही राहू शकणार नाही.” ९ सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, “ते इसाएलाचे शेष उरलेल्या द्राक्षांसारखे वेचून काढील, तू आपला हात द्राक्षे खुडण्याप्रमाणे डाहाळ्यातून फिरव.” १० मी कोणाला घोषीत करू आणि चेतावणी देऊ, जेणेकरून ते ऐकतील? पाहा, त्यांचा कान वेसुंता आहे म्हणून त्यांना ऐकू येत नाही. पाहा, परमेश्वराचे वचन त्यांची चूक दुरुस्त करण्यासाठी त्यांच्या जवळ आले आहे, पण त्यांना ते नको आहे. ११ म्हणून मी परमेश्वराच्या रागाने भरलो आहे. “तो आतल्या आत दाबून धरण्याचा मला आता कंटाळा आला आहे. रस्त्यावर खेळण्या मुलांबर, एकत्र जमलेल्या तरुणांवर परमेश्वराचा राग ओतणार आहे. पुरुष व त्यांची पल्ली असे दोघीही, तसेच सर्व म्हातारे पकडले जातील. १२ त्यांची घरे दुसऱ्यांना दिल्या जातील. मी माझा हात उगाऱू देशातील रिहवाशयांवर हल्ला करीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. १३ “कारण त्यांच्यातील लहानांपासून तर मोठांचांपर्यंत ते सर्व अप्रामाणिक मिळकतीचा लोबध धरतात. भविष्यवादीपासून ते याजकापर्यंत, त्यांच्यातील प्रत्येकजण फसवे काम करतो. १४ आणि शांती नसता, शांती, शांती, असे म्हणून त्यांनी माझ्या लोकांची जखम वरबर बरी केली आहे. १५ त्यांनी केलेल्या दुष्कृत्यांमुळे ते लाजले का? त्यांना काही लाज वाटली नाही आणि त्यांनी पण त्याना अजिबात लाज वाटल नाही. त्यांना कोणत्याही अपमानास्पद वागणूकीचा अनुभव घेतला नाही. यास्तव मी ज्यावेळी त्यांना शिक्षा करीन तेव्हा ते पडण्यांबरोबर पडतील. ते उध्वस्त केले जातील.” परमेश्वर असे म्हणतो. १६ परमेश्वर असे म्हणतो: “चौकात उभे राहा! आणि पाहा. जुना रस्ता कोणता ते विचारा. चांगल्या रस्त्याची चौकशी करा, नंतर त्याच चाला आणि तुमच्या जीवा करता विसाव्याची जागा शोधा.” पण तुम्ही लोक म्हणाला, आम्ही जाणार नाही. १७ रणशिंगाचा आवाज ऐकायला तुमच्यावर मी रखवालदार नियुक्त केले. पण ते म्हणाले, आम्ही ऐकणार नाही. १८ यास्तव राष्ट्रांनो, ऐक! पाहा, त्यांच्यासोबत काय होईल, याचे तुम्ही साक्षीदार आहात. १९ हे पृथ्वी, ऐक! पाहा, या लोकांवर मी अनर्थ आणणार आहे, म्हणजे त्यांच्याच विचारावे फल त्यांच्यावर आणीन. कारण त्यांनी माझ्या वचनाकडे दुर्दृश्य केलेच, पण ह्याव्यतीरिक्त ते धिक्कारले आहे. २० परमेश्वर म्हणतो, “शेवाहून धूप आणि दूरवरच्या देशातून गोड सुगंध माझ्या काय कामाचा? तुमची होमारेणी आणि यज्ञ मला मान्य नाहीत.” २१ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो: “मी या लोकाविसरुद्ध अडखलणे ठेवीन. त्यावर वडील व मुले अडखलून पडतील. राहणारे आणि शेजारी हे नष्ट होतील.” २२ परमेश्वर पुढे असे म्हणतो: “उत्तरेकडून लोक येत आहे, पृथ्वीवरच्या अतीदूरच्या ठिकाणाहून मोठे राष्ट्र येत आहे. २३ ते धनुष्य आणि भाला उचलतील. ते क्रूर आहेत आणि ते दया करीत नाही. त्यांचा आवाज सुमुद्राच्या गजनी सारखा आहे. आणि हे सियोन कन्ये, लढाईसाठी सिद्ध झालेल्या पुरुषांप्रमाणे विशिष्ट रचना करूण ते घोड्यांवरून स्वारी करतात.” २४ त्यांच्याबद्दल आम्ही बातमी ऐकली आहे. दुखात आमचे हात कोलमडले आहेत. प्रसूती होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे आमची स्थिती झाली आहे. २५ बाहेर शेतात जाऊ नका आणि रस्त्यावर चालू नका. कारण शत्रूची तलवारी आणि थोका सगळीकडे आहे. २६ माझ्या लोकांच्या कन्ये, शोकवर्णे घाल आणि राखेत लोळ, एकुलता एक मुलगा गेल्याप्रमाणे आकांत कर. कारण नाश करणारा अगदी एकाएक आपल्यावर ईईल. २७ “यिर्मया, मी तुला पारखणारा असे केले आहे. म्हणजे तू त्यांच्या

मार्ग तपासावा आणि पारखून पाहावा. २८ ते सर्व लोक दुराग्रही आहेत. जे दुसऱ्यांची निंदा करतात. ते सर्व कास्य व लोखंड आहेत, जे भैषणे वागतात. २९ भाता जळाला आहे, अग्नीतून शिसे जळून निघाले आहे, ते स्वतः ला व्यर्थंग गालीत राहतात, कारण जे दुष्ट ते काढून टाकलेले नाहीत. ३० त्यांना ‘टाकाऊ चांदी’ असे म्हटले जाईल. कारण परमेश्वराने त्यांना नाकारले आहे.”

७ यिर्म्यासाठी परमेश्वराकडून जे वचन आले ते असे, ते म्हणाले: २ यिर्म्या, परमेश्वराच्या धराच्या दारात उभा राहा आणि हे वचन घोषीत कर! “हे यूदातील लोकीहा, जे तुम्ही सर्व परमेश्वराची उपासना करायला या दारातून आत जाता, ते तुम्ही परमेश्वराचे वचन एका! ३ सनाधीश परमेश्वर, इस्पालाचा देव, असे म्हणतो, ‘तुम्ही आपली वाट नीट करा आणि चांगले ते करण्याचा प्रयत्न करा. आणि तुम्ही असे केल्यास मी तुम्हास या ठिकाणी राहू देईन ४ “परमेश्वराचे मंदिर, परमेश्वराचे मंदिर, परमेश्वराचे मंदिर हे आहे. असे खोटे बोलणाऱ्या वाईट गोर्डीस स्वतः: स सोपवून देऊ नकोस. ५ कारण जर तू आपला मार्ग नीट केलास आणि चांगले ते केलास, जर तू शेजारी आणि मनुष्यांमध्ये पुरुषपणे न्याय केला, ६ जर तू देशात राहणाऱ्याचे, अनाथाचे, आणि विधवेचे शोषण करणार नाहीस, आणि या स्थानात निर्दोष स्तर पाडणार नाहीस आणि स्वतः वे नुकसान करून घ्यायला इतर देवांच्या मागे चालणार नाहीस, ७ तर या स्थानात, जे राष्ट्र पुरातन काळी तुमच्या या पूर्वजांना मी सर्वकाळासाठी दिला होता, त्यामध्ये मी तुला राहू देईन. ८ पाहा! तुम्ही फसव्या गोर्डीवर विश्वास ठेवत आहात, जे तुमची काहीएक मदत करू शकत नाही. ९ तुम्ही चोरी, खून आणि व्यभिचार आणि खोटी शपथ वाहाल आणि बालमुर्तीस धूप जाळाल आणि ज्या देवांना तुम्ही जाणले नाही त्यांच्या मागे चालाल, १० मग ज्या धरात माझ्या नावाची घोषणा होते, तिथे तुम्ही येऊन माझ्या समारे उभे राहून असे म्हणाल का आम्ही तारले गेलो आहोत? म्हणजे तुम्ही हे सर्व घूषीत काम पुन्हा कराल. ११ ज्या धराला माझे नाव आहे, ते तुमच्या दृष्टीने दुर्मेर काही नसून लुटाऱ्याना लपण्याची जागा आहे का? पाहा, माझ्या दृष्टीस असे आले आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. १२ तर तुम्ही शिलो येथील जे माझे ठिकाण होते तेथे जा, ज्यात पहिल्याने माझे नाव वसविले आणि त्याचे मी आपले लोक, इसाएल यांच्या दुर्घट्यामुळे जे केले ते पाहा. १३ इस्पालाच्या लोकांनो, तुम्हीही सर्व दुर्घट्ये करीत होता.” परमेश्वर असे म्हणतो! मी पुन्हा पुन्हा तुमच्याशी बोलालो, पण तुम्ही माझे ऐकण्यास नकार दिला. मी तुम्हास बोलाविले, पण तुम्ही उत्तर दिले नाही. १४ म्हणून, शिलोचे जेसे मी केले, त्याच्यप्रकरे ज्या धरास माझे नाव आहे आणि ज्यावर तुम्ही विश्वास ठेवता व जे ठिकाण मी तुम्हास व तुमच्या पूर्वजांना दिले तसे करीन. १५ एफ्राईममधील तुमच्या भावांना मी माझ्यापासून जसे दूर केले, तसे मी तुम्हास माझ्यापासून दूर करीन. १६ यिर्म्या, तुला सांगतो, या लोकांसाठी प्रार्थना करू नकोस आणि त्यांच्यासाठी याचाना व आळवणीही करू नकोस किंवा त्यांच्या मदतीकरिता मला विनवू नकोस. कारण मी तुझी प्रार्थना ऐकणार नाही. १७ ते लोक यूदा शहरात, आणि यूशलेमेच्या रस्त्यावर ते काय करीत आहेत हे तुला दिसत नाही काय? १८ मला संताप आणवा म्हणून मुले लाकडे गोळा करत आहेत आणि वडील सरपण पेटवत आहे. स्त्रिया आकाशाच्या राणीसाठी कणीक मळत आहे आणि इतर दैवतांना अर्पण करण्यासाठी म्हणून पेयारपणे ओतत आहेत. १९ परमेश्वर असे म्हणतो, ते मला राग आणतात काय? “ते स्वतः लाच संताप आणत आहेत. म्हणजे त्यांच्यावर लाज यावी. २० यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, मी या जोगवर माझा संताप मनुष्यावर, प्राण्यावर, झाडांवर आणि पिकांवर येईल, तो जळून टाकणार आणि कोणीही तो तिजवू शकणार नाही.” २१ सेनाधीश परमेश्वर, इस्पालाचा देव असे म्हणतो, तुम्ही आपली होमारपणे आपल्या यज्ञास जोडा आणि मांस खा. २२ कारण मी जेव्हा तुमच्या पूर्वजांना मिसरमधून बाहेर आणले, तेव्हा मी त्यांच्या कडे

काहीएक मारीतले नाही, मी त्यांना होमारपणे आणि यज्ञ यांबद्दल आज्ञा दिली नाही. २३ मी त्यांना फक्त पुढील आज्ञा दिली. माझी आज्ञा पाळा मग मी तुमचा देव होईन व तुम्ही माझे लोक क्वाल. तर मी आज्ञा केलेल्या सर्व मार्गात चाला, म्हणजे तुमचे चांगले होईल. २४ पण तुमच्या पूर्वजांनी माझे ऐकले नाही. ते त्यांच्या दुष्ट अंतःकरणाच्या, त्यांच्या स्वतःच्या हट्टी योजनानुसार जगले. म्हणून ते पुढे येण्याऐवजी मागे गेले. २५ तुमच्या पूर्वजांनी मिसर सोडला त्या दिवसापासून आजवर मी माझे सेवक तुमच्याकडे पाठवले आहेत. माझे सेवक सदेष्टे आहेत. मी पुन्हा पुन्हा त्यांना तुमच्याकडे पाठवले. २६ पण त्यांनी माझे ऐकले नाही, त्यांनी लक्ष दिले नाही. त्यांनी आपली मान ताठ केली. ते त्यांच्या पूर्वजांपेक्षा अधिक दुष्ट होते २७ “तर त्यांना हे वचन सापितले तरी ते तुझे ऐकणार नाहीत. तू त्यांना या गोरी घोषीत केल्या तरी ते तुला उत्तर देणार नाहीत. २८ म्हणून तू त्यांना पुढील गोरी सांग. ज्या राष्ट्रांने परमेश्वराचे म्हणजेच त्यांच्या देवाच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत आणि शिक्षा घेतली नाही, ते हेच आहे. सत्यता ही त्यांच्या मुखातून छेदून टाकलेली आहे. २९ हे यूशलेमे, तुझे केस कापून दूर फेकून दे. उजाड डोंगरमास्थावर जाऊन शोकागीत गा. कारण परमेश्वराने रागाच्या भरात या पिंडीला नाकारले आणि सोडले आहे. ३० कारण परमेश्वर असे म्हणतो, यूदाच्या लोकांस पापे करताना मी पाहिले आहे.” त्यांनी वापरण्यात नसलल्या गोरी, ज्या धराला माझे नाव आहे, ते भ्रष्ट करायला ठेवल्या आहेत. ३१ आणि त्यांनी बेन हिन्नोमच्या दरीत तोफेतची उच्चस्थाने बांधली आहेत. त्याठिकाणी ते स्वतः च्या मुलामुलीना अनीत जाळण्यासाठी देत असत. अशी आज्ञा मी दिलेली नाही आणि असे काही माझ्या मनातही आले नाही. ३२ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत. “पुन्हा कधीही तोफेत व बेन हिन्नोमची दरी असे म्हटले जाणार नाही, तर तिला ते संहाराची दरी म्हणतील. की आणखी एका मृतालाही पुण्यास जागा राहणार नाही इतकी वेळे येईपर्यंत ते तोफेतमध्ये मृतांना पुरतील. ३३ प्रेते आकाशातील पक्ष्यांचे आणि पृथ्वीवरील पशूस अन्न असे होतील. आणि त्यांना हाकलायला तेथे कोणीही नसेल. ३४ यूदाच्या गावांतील व यूशलेमेच्या रस्त्यावरील उल्हासाच्या व आनंदाच्या कल्लोळांचा मी शेवट करीन. वधू वरांचा शब्द उमटणार नाही, कारण भूमी ओसाड होईल.”

C परमेश्वर असे म्हणतो: त्यावेळी, ते यूदातील राजांची प्रमुख नेत्यांची, याजकांची, सदेष्यांची आणि यूशलेममधील सर्व लोकांची हाडे कबरीतून बाहेर काढतील. २ आणि चंद्र, सूर्य, आकाशातले तारे, ज्यांना ते अनुसरले आणि सेवा केली, ज्यांच्या ते मागे चालले आणि पूजन केले, त्यांच्यापुढे पसरतील, ती गोळा केल्या जाणार नाही किंवा पुरुन्या जाणार नाही, ती पृथ्वीवर पसरतील, ती गोळा केल्या जाणार नाही किंवा पुरुन्या जाणार नाही, ती चुकीच्या मागाने गेला तर फिरून मागे येण्याचा प्रयत्न करणार नाही काय? ३ आणि या दुष्ट राष्ट्रातील जे उरलेले आहेत, ज्या प्रत्येक ठिकाणी मी त्यांना घालवले आहे, ते जिवानाच्या ऐवजी मृत्यु निवडील, परमेश्वर असे म्हणतो. ४ तर त्यांना सांग: परमेश्वर असे म्हणतो: कोणी पडल्यास पुन्हा उठणार नाहीत काय? कोणी चुकीच्या मागाने गेला तर फिरून मागे येण्याचा प्रयत्न करणार नाहीत काय? ५ तर मग यूशलेममधील लोक कायमचे अप्रामाणिकपणात का वळले आहेत? ते विश्वासघात करीत राहतात आणि पश्चातपाप करण्यास नकार देतात. ६ मी त्यांचे बोलणे लक्षपूर्वक ऐकले आहे. ते योग्य ते बोलत नाहीत. कोणीही आपल्या केलेल्या वाईट कर्माबद्दल ते क्षमा मागत नाहीत, जो असे म्हणतो, मी काय केले? असा कोणीएक नाही. तसा युद्धात घोडा धावतो तसे ते सर्व आपल्या मनात येईल तीथे जातात. ७ आकाशातील करकोवीसुद्धा वेळेवी योग्य जाणीव असते. पारवे, निळवी व सारस द्वांना आपल्या येण्याचा समय माहीत आहे पण माझ्या लोकांस, परमेश्वराचे वचन माहीत नाही. ८ आमच्याजवळ परमेश्वराची शिकवण आहे म्हणून आम्ही शहाणे आहेत! असे तुम्ही म्हणता? कारण लेखकाच्या कपटी लेखणीने ते खोटे केले आहे. ९

शहाणे लाजवले गेले आहेत, ते निराशेत आहेत आणि पकडले गेले आहेत. पाहा, त्यांच्या शहाणपणाचा काय फायदा, जर त्यांनी परमेश्वराचे वचन नाकारले? १० म्हणून मी त्यांच्या स्थित्र्या दुसऱ्याना देईन. त्यांची शेते जे त्यांना ताब्यात घेतील त्यांना देईन. कारण लहानापासून तर मोठ्यांपर्यंत, सर्वजण अति लोधी आहेत. संदेश्या पासून याजकापर्यंत, सर्वांनी फसवणकू केली आहे. ११ काही शांती नसता ही, शांती, शांती, असे बोलून त्यांनी माझ्या लोकाच्या कन्वेचे घाय वरव बरे केले आहे. १२ त्यांनी केलेल्या दुकृत्यांबद्दल लाज वाटली का? नाही त्यांना लाज वाटली नाही. म्हणून पडण्यांना शिक्षा होत असता ते पण त्यांच्याबाबोबर पडतील, असे परमेश्वर म्हणतो. १३ परमेश्वर असे म्हणतो, मी त्यांना पुर्णपणे काढून टाकीन, द्राक्षवेलीवर एकही द्राक्ष नसेल, आणि अंजिराच्या झाडांवर एकही अंजिर नसेल, पाने सुकीतील आणि जे काही त्यांना दिले आहे, ते त्यांच्यापासून निघून जाईल. १४ आपण येथे नुसतेच का बसलो आहोत? या भक्तकम शहराकडे पक्कन जाऊ या आणि आम्ही मृत्युमध्ये तिथे गप्प बसू परमेश्वर आमचा देव याने आम्हास गप्प केले आहे, कारण आम्ही त्याच्याविरुद्ध गप्प केले आहे, म्हणून त्याने आम्हांला विषारी पाणी प्यायला दिले आहे. १५ आम्ही शांतीती आशा केली पण आम्हांला काहीच चांगले मिळाले नाही. तो आम्हास क्षमा करील असे आम्हास वाटले, पण पाहा! अरिष्ठ आतो. १६ त्यांच्या घोड्यांच्या फुरफुरण्याचा आवाज दानापासून ऐकण्यात आला आहे. त्याच्या शक्तीशक्ती घोड्यांच्या खिंकाळण्याच्या आवाजाने पुर्ण पृथ्वी थरथरली आहे. कारण ते भूमी व त्यावरील प्रत्येक गोषीचा नाश करण्यासाठी आले आहेत. ते नगराचा व त्यामध्ये राहण्याचा सर्व लोकांस नाश करण्यासाठी आले आहेत. १७ कारण पाहा! मी नाग आणि फुरशे तुमच्यामध्ये पाठवीन, त्यांना आवरणे अशक्य आहे, ते तुम्हास दंश करतील, परमेश्वर असे म्हणतो. १८ माझ्या दु खण्याला काही अंत नाही आणि माझे अंत: करण अस्वस्थ आहे. १९ पाहा! माझ्या लोकांच्या कन्वेचा रडण्याचा आवाज फार दूर असलेल्या देशातून येतो. “परमेश्वर सियोनात नाही काय? किंवा तिचा राजा तिच्यामध्ये नाही काय?” मग त्यांनी आपल्या कोरलेल्या प्रतिमांनी आणि निरुपयोगी भूर्णीनी मला का ओळख आणला आहे. २० “सुगीचा हांगाम संपला, उन्हाळा सरराला, पण आमचे तारण झाले नाही.” २१ माझ्या लोकांच्या कन्वेच्या जखमेमुळे मी जखमी झाले आहे. तिच्या सोबत घडलेल्या भयानक गोषींमुळे मी शोकात आणि निराशेत आहे. २२ गिलादमध्ये काही औषध नाही काय? तेथे वैद्य नाही काय? मग माझ्या लोकांच्या कन्वेला आरोग्य का लाभले नाही.

१ जर माझे मस्तक पाण्याने भरलेले असते आणि माझे डोळे अश्रूचे झेरे असते तर मी माझ्या नाश पावलेल्या लोकांच्या कन्वेसाठी अहोरात्र रडलो असतो तर किंती बरे झाले असते. २ जर वाळवटात माझासाठी एक ठिकाण असते, तर मी माझ्या लोकांस सोडून त्यांच्यापासून खूप दूर गेले असतो, कारण ते सर्व व्यभिचारी आणि विद्रोही असे आहेत. ३ कारण ते त्यांच्या जिभेने खोटे बाण सोडतात, पण ते या पृथ्वीवर विश्वासूपाणात मोठे नाहीत. ते एका पापाकडून दुसऱ्या पापाकडे जातात. ते मला ओळखत नाही, परमेश्वर असे म्हणतो. ४ तुम्ही प्रत्येक आपल्या शेजाञ्चाविषयी सावध असा आणि कोणत्याही भावावर विश्वास ठेवू नका? कारण प्रत्येक भाऊ फसवणारा आहे आणि प्रत्येक शेजारी निंदा करणारा आहे. ५ प्रत्येक मनुष्य आपल्या शेजाञ्चाची थडू करतो आणि सत्य बोलत नाही. त्यांची जीभ खोटे बोलते. दुष्टाई करण्यासाठी ते आपणाला दमवतात. ६ तू आपल्या कपटामध्ये राहतो, त्यांच्या कपटामुळे ते मला ओळखायला नाकारतात, असे परमेश्वर म्हणतो. ७ यास्तव सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो: पाहा! मी त्यांची परिक्षा घेईल आणि त्यांना तपासून पाहीन. कारण मी आपल्या लोकांच्या कन्वेकरिता आणण्याची काय करू? ८ त्यांच्या जिभा टोकदार बाणग्रामणे आहेत. त्या अविश्वासू गोषी बोलतात. प्रत्येकजण शेजाञ्चाशी वरव चांगले

बोलतो. पण गुप्तपणे ते शेजाञ्चावर टपून असतात. ९ या गोषींमुळे मी त्यांना शिक्षा करणार नाही काय? “अशा गोषींमुळेची या राष्ट्रावर मी सूड उगवू नये का? परमेश्वर असे म्हणतो. १० मी डोंगरासाठी आकांत व विलाप करीन आणि मी कुरणांसाठी शोकगीत गाईन. कारण ती जाळून टकली आहे, तेथून आता कोणीही प्रवास करीत नाही. त्यांना गुणांचा आवाजाही ऐकू येत नाही. आकाशातील पक्षी आणि प्राणी दूर निघून गेले आहेत. ११ म्हणून मी यरुशलेम नगरी कवयाचा ढीग करीन. ते कोल्हाचे वसतिस्थान होईल. मी यहूदातील नगरे नष्ट करीन. मग तेथे कोणीही राहणार नाही.” १२ या गोषी समजण्याइतका सुज्ज कोणी आहे का? परमेश्वराच्या मुखाने जे काही घोषीत केले, म्हणजे ते तो कळवू शेकेल काय? या भूमीचा नाश का झाला? जेथे कोणीही जात नाही अशा वाळवटासारखी ती का केली गेली. १३ परमेश्वर म्हणाला, “हे असे झाले कारण, त्यांनी माझ्या शिकवणुकीला सोडून दिले, जे मी त्यांच्या समोर ठेवली होती, आणि त्यांनी माझी वाणी ऐकाण्यास आणि त्यावर चालण्यास नकर दिला. १४ हे असे झाले कारण ते आपल्या दुराग्रही हृदयाच्या मर्जी प्रमाणे वागले आणि त्यांच्या वडिलांनी त्यांना शिकवल्या प्रमाणे, बालदेवास अनुसरले.” १५ यास्तव सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो, “मी या लोकांस कटू दरवणा खायला लावीन आणि विषारी पाणी प्यायला लावीन. १६ नंतर मी त्यांना आशा राष्ट्रांमध्ये विखरून टाकीन त्यांनी किंवा त्यांच्या वडिलांनी पूर्वी कधीही ज्यांच्याबद्दल ऐकले नव्हते. आणि मी सर्व लोकांचा नाश होईपर्यंत त्यांच्या मागे तलवार पाठवीन.” १७ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “या गोषींचा विचार करा. प्रेतायत्रेच्या वेळी रुदण्यांना बोलवा, त्यांना येऊ द्या. आक्रंदणात कुशल असलेल्या स्त्रियांना बोलवा, त्यांना येऊ द्या. १८ त्यांनी घाईने आमच्यासाठी विलाप करवा. म्हणजे आमचे डोळे भरू येतील आणि अश्रूचा पूर्व येईल. १९ सियोनमधून विलापाचा आवाज ऐकायला येतो आहे. आम्ही कसे उद्यवस्त झाली आहोत, कारण आमची खरोखरच अप्रतिष्ठा झाली. आम्ही आपली भूमी सोडली आहे, कारण त्यांनी आमची घेरे पाडून टाकली आहेत.” २० तर स्त्रियांनो, परमेश्वराचे वचन ऐका, त्यांच्या मुखातील निघणाया संदेशाकडे चित्त लावा. नंतर तुमच्या मुलींना मोळ्याने विलाप करण्यास शिकव आणि शेजारील प्रत्येक स्त्रीला शोकगीत शिकवा. २१ कारण बाहेर असलेली मुले आणि चौकात तरुणांना नाहीसे करण्यास मुत्यु आमच्या खिडक्यातून चढून आला आहे. ते आमच्या राजवाड्यांमध्ये शिळाला आहे. २२ असे सांग: परमेश्वर असे म्हणतो, जसे उघड्यावर खत पडते आणि कापण्याच्या मागे पेंडीतून गळण पडते, तशी मनुष्याची प्रेते पडतील, आणि ती कोणी गोळा करणार नाहीत. २३ परमेश्वर म्हणतो, “शहाण्यांनी त्यांच्या शहाणपणाबद्दल, बलवानांनी त्यांच्या बळाबद्दल व श्रीमंतीनी त्यांच्या पैशाबद्दल अभिमान बाळगू नये.” २४ पण जर कोणाला अभिमान बाळगायचा असेल या गोषींत बाळगावा, की तो मला समजतो आणि मला ओळखोतो, कारण मी परमेश्वर आहे, जो प्रामाणिकपणा व न्याय आणि नितीमानता या पृथ्वीवर चालवतो, कारण या गोषींमध्ये मला हर्ष वाटो, परमेश्वर असे म्हणतो. २५ परमेश्वर असे म्हणतो, ज्यांची फक्त शारीरिक सुंता झाली आहे, अशांना शिक्षा करण्याचे दिवस येत आहेत. २६ मिसर, यहूदा, अदोम, अम्मोन, मवाब यातील व वाळवंतात राहणारे, ज्यांनी आपल्या डोक्यावरचे केस कापले त्यांना सासन करीन. कारण ही सर्व राष्ट्रे बेसुनत आहेत, आणि इसाएलाचे सर्व घराणे बेसुनत हृदयाचे आहेत.

१० इसाएलाच्या वंशजानो, परमेश्वर जे वचन तुम्हास घोषीत करीत आहे ते ऐका. २ परमेश्वर असे म्हणतो, “देशांचे मार्ग शिकू नका. आणि आकाशातील चिंहाना घाबरून जाऊ नका, कारण त्यापूळे राष्ट्रे भयभीत असतात. ३ त्या लोकांच्या चालीरीती अर्थशून्य आहेत. कारण कोणी जंगलातून झाड तोडतो, असे ते कुन्हाडीने केलेले कारागीराच्या हाताचे काम

आहे. ४ नंतर ते त्यांना चांदीसोन्याने त्यांना सजवतात. ते खाली पृष्ठ नयेत म्हणून हातोड्याने व खिळ्याने ते घटू बसवितात. ५ अशा मूर्ती काकडीच्या मळ्यातील बुजगावण्यासारख्या आहेत. त्या बोलू शकत नाहीत वा चालू शकत नाहीत. लोकांसच त्या वाहून न्याय्या लागतात. तेव्हा त्यांना घाबरू नका. त्या मूर्ती तुमचे वाईट्टी करू शकत नाहीत व चांगलेही करू शकत नाहीत.” ६ परमेश्वर तुझ्यासारखा दुसरा कोणीही नाही. तू महान आहेस आणि तुझ्या नावातच सामर्थ्य आहे. ७ तुला कोण भिणार नाही, हे राष्ट्राच्या राजा? कारण तू त्या योग्यतेचा आहेस, कारण राष्ट्राच्या सर्व ज्ञान्यांमध्ये आणि त्यांच्या सर्व राज्यांमध्ये तुझ्यासारखा कोणीही नाही. ८ ते सर्व पश्चासारखे आणि मूर्ख आहेत, दीर्घ दमडीच्या लाकडाच्या मूर्तीचे अनुयायी आहेत. ९ ते लोक तार्शीशाहून ठोकून आणलेली चांदी आणि उफाज्जून आणलेले सोने, कारागिराच्या व सोनाराच्या हातचे अशे ते काम आहे. ते निळ्या आणि जांभळ्या रंगाचे कपडे चढवितात शहाणे तोक असे देव तयार करतात. १० पण परमेश्वरच फक्त खरा देव आहे. तोच जिवंत आणि सार्वकालीक राजा आहे. पृथ्वी त्याच्या क्रोधाने कपन पावते आणि त्याचा कोप राष्ट्रे सहन करू शकत नाहीत. ११ परमेश्वर म्हणतो, “त्या लोकांस पुढील संराष्ट्र द्या. ‘त्या खोट्या देवांची पृथ्वीवी आणि स्वर्गाची निर्मिती केली नाही. ते स्वर्गात्म आणि पृथ्वीवरून नाहीसे होतील. १२ ज्याने आपल्या सामर्थ्याने पृथ्वी निर्माण केली आणि आपल्या ज्ञानाचा उपयोग करून त्याने जग निर्माण केले आपल्या समंजसपणाच्या आधारे आकाश पांधरले. १३ त्याच्या वाणीने आकाशात पाण्याच्या गडगडाट होतो, आणि तो पृथ्वीच्या शेवटापासून थुके वर चढवतो. तो पावसासाठी विजा निर्माण करतो, आणि आपल्या भांडारातून वारा बाहेर काढतो. १४ ज्ञानाशिवाय, प्रत्येक मनुष्य अज्ञानी झाला आहे. आपण निर्माण केलेल्या मूर्तीमुळे योनार लाजवले जातात. कारण त्या मूर्ती म्हणजे फक्त असत्य आहे. त्यामध्ये काही सजीवपणा नाही. १५ त्या निरुपयोगी आहेत, खोट्यांचे काम आहेत, त्यांच्या शिक्षेसमयी त्यांचा नाश होईल. १६ पण देव, याकोबाचा वाटा, त्यांसारखा नाही, कारण तो सर्व गोषी घडवणारा आहे. इसाएल त्याच्या वतनाचा वंश आहे. सेनाधीश परमेश्वर हे त्याचे नाव आहे. १७ अहो वेढ्यामध्ये जगत असलेल्या लोकांनो. आपल्या वस्तु गोळा करा आणि राष्ट्र सोडा. १८ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, यावेळी, मी देशात राहणाऱ्यांना बाहेर फेकून देईन. आणि त्यांना धडा शिकवावा म्हणून त्यांना दु: ख देईल.” १९ माझी मोडलेली हाडे आणि संक्रमीत झालेल्या जखांमुळे मला हाय हाय! तेव्हा मी म्हणालो, “खचित हे माझे दु: ख आहे, आणि मला ते पूर्णपणे भोगलेच पाहिजे.” २० माझ्या तंबूचा नाश झाला आणि माझ्या तंबूचे सर्व दोर तुटले आहेत. माझी मुले मला सोडून निश्चू गेली आहेत. माझा तंबू उभायला एकही मनुष्य उरला नाही. माझा निवारा बांधायला एकही मनुष्य शिल्लक नाही. २१ कारण मेंदपाळ मूर्ख झाले आहेत. ते परमेश्वराचा शोध घेत नाहीत. म्हणून त्यांना यश नाही, त्यांचे सर्व कल्प विखरले आहेत. २२ बातमीचा अहवाल आला आहे, पाहा! यहूदीतील शहरांचा नाश करायला आणि कोल्हांची वस्ती करायला. उत्तरेतून मोठा भूमीकंप येत आहे. २३ परमेश्वरा, मला माहीत आहे, मनुष्याची वाट ही त्याच्याकडून नाही येत. चालत्या मनुष्यास आपली पावल नीट करता येत नाही. २४ परमेश्वरा, मला शिस्त लाव! पण रागाच्या भरात नाही तर न्याय्य रीतीने शिस्त लाव! नाहीतर तू कूदाचित् आमचा नाश करशील. २५ जे राष्ट्र तुला ओळखत नाही आणि जे कुटुंब तुझ्या नामाचा धावा करत नाही, त्यावर तू आपला ऋोथ औत. कारण त्यांनी याकोबाचा विनाश केला आहे आणि त्यास खाऊन टाकले आहे, त्यांनी त्यास क्षीण केले आहे. त्याची वस्ती ओसाड केली आहे.

११ यिर्म्याला परमेश्वराकडून मिळालेले वचन, ते म्हणाले: २ “यिर्म्या, या कराराची वचने ऐक, आणि यहूदाच्या प्रत्येक मनुष्यास आणि यस्शलेममध्ये राहणाऱ्या हे घोषीत कर. ३ त्यांना असे सांग की, परमेश्वर,

इसाएलचा देव असे म्हणतो ‘जो कोणी या कराराची वचने ऐकत नाही, तो शापित असो.’ ४ तुमच्या पूर्वजांना मिसर देशातून, लोखंडाच्या भृतीतून बाहेर काढून आणले, त्यावेळी मी त्यांना हा करार आज्ञापिला आणि ही वचने आचरनात आणा, तर तुम्ही माझे व्हाल व मी तुमचा देव होईल. ५ तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या वचनाकरिता मी हे कीरीन, दूध व मध यांची रेलेचल असलेली सुपीक भूमी द्यायचे मी त्यांना कबूल केले होते. त्याच भूमीकर तुम्ही आता राहत आहात.” तेव्हा मी म्हणालो होय, परमेश्वर! ६ परमेश्वर मला म्हणाला, “यहूदाच्या शहरातून व यस्शलेमेच्या रस्त्यातून हे वचन घोषीत कर, कराराची वचन ऐका आणि त्यांचे पालन करा. ७ कारण मी त्यांना मिसरच्या बाहेर काढले त्या दिवसापासून या दिवसापर्यंत मी तुमच्या पूर्वजांना इशारा देत आलो आहे की माझा शब्द ऐका. ८ पण त्यांनी माझे ऐकले नाही आणि लक्ष दिले नाही. ते दुग्राग्री ही दृद्याचे बनले आणि आवडेल तेच त्यांनी केले. म्हणून मी त्यांना माझ्या आज्ञा पाळण्यास सांगितले, पण त्यांनी ते ऐकले नाही, म्हणून करारात उल्लेखलेल्या सर्व शापित गोषी मला त्यांच्याबाबत कराव्या लागल्या.” ९ नंतर परमेश्वर मला म्हणाला, “यहूदातील आणि यस्शलेममधील लोकांमध्ये कट सापडला आहे. १० ते त्यांच्या पूर्वजांनी केलेल्या पापांकडे वळले आहेत. त्यांच्या पूर्वजांनी माझी ऐकण्याचे नाकाराले. त्यांनी दुसऱ्या देवांचे अनुसरण केले, त्यांची पूजा केली. इसाएल व यहूदाच्या वंशजांनी, त्यांच्या पूर्वजांनी माझ्याशी केलेल्या, कराराचा भंग केला आहे.” ११ म्हणून परमेश्वर म्हणतो, मी त्यांना भयंकर संकटात टाकीन, ज्यातून त्यांना सुटका करून घेता येणार नाही. तेव्हा ते मदतीसाठी माझा धावा करतील, पण मी त्यांचे एकणार नाही. १२ यहूदातील शहरे व यस्शलेममधील रहिवासी ज्यांना ते अर्पणे देत असत, आणि धूप जाळीत असत, असे ते त्यांच्या देवांकडे आरोली करतील, पण त्या भयंकर संकटकाळी लोकांस मदत करणे त्या मूर्तीना शक्य होणार नाही. १३ कारण यहूदा तुझ्या नगरा इतकेच तुझे देव झाले आहेत, आणि तू लज्जास्पद बाल देवाच्या वेद्या, बाल देवाच्या धूप वेद्या, यस्शलेमामध्याल्या रस्त्यांच्या संखेइतक्याच केल्या आहेत. १४ यिर्म्या, तू या लोकांसाठी प्रार्थना करू नकोस आणि त्यांचासाठी विनंती करू नकोस. कारण जेव्हा ते दु: खात माझा धावा करतील, तेव्हा मी त्यांचे एकणार नाही. १५ “माझ्या प्रिय लोकांनी, ज्यांनी इतके दुष्ट हेतू धरले आहेत, ते माझ्या धरात का आहेत? कारण तुझ्या अर्पणाचे मांस तुझा बचाव करू शकणार नाही, कारण तू वाईट केले आणि नंतर आनंद केला.” १६ “दिसावायास देखणे असणाऱ्या हिरव्यागर फळाचे जैतूनचे झाड असे नाव परमेश्वराने तुला दिले होते. पण आता मोठ्या गजनीच्या आवाजासहित त्याने त्यावर अग्नी पेटवला आहे. आणि त्याच्या फळातून गोडल्या आहेत. १७ कारण सेनाधीश परमेश्वर, ज्याने तुला लावले आहे, तो तुझ्या विरुद्ध अरिष्ट बोलला आहे. कारण इसाएल आणि यहूदाच्या लोकांनी कुकर्मे केली, त्यांनी ‘बाल’ देवाला यज्ञ अर्पण केले म्हणून मला राग आला.” १८ परमेश्वराने मला या गोषीची ज्ञान दिले. म्हणून मला त्या समजल्या. परमेश्वरा, तू मला त्यांची कुर्ये दाखवली. १९ ते माझ्याविरुद्ध योजना आखत आहेत हे मला माहीत नक्कते. मी कत्तल होण्याची वाट पाहणाऱ्या गरीब कोकारासारखा होतो. “आपण या झाडाचा आणि त्याच्या फळांचा नाश करू. आपण त्याची जीवताच्या देशातून तोडू टाकू म्हणजे त्याचे नाव आठवणीत राहणार नाही.” २० पण सेनाधीश परमेश्वर, ज्याने तुला लावले आहे, तो तुझ्या विरुद्ध अरिष्ट बोलला आहे. कारण इसाएल आणि यहूदाच्या लोकांनी कुकर्मे केली, त्यांनी ‘बाल’ देवाला यज्ञ अर्पण केले म्हणून मला राग आला.” १९ परमेश्वराने मला या गोषीची ज्ञान दिले. म्हणून मला त्या समजल्या. परमेश्वरा, तू मला त्यांची कुर्ये दाखवली. १९ ते माझ्याविरुद्ध योजना आखत आहेत हे मला माहीत नक्कते. मी कत्तल होण्याची वाट पाहणाऱ्या गरीब कोकारासारखा होतो. “आपण या झाडाचा आणि त्याच्या फळांचा नाश करू. आपण त्याची जीवताच्या देशातून तोडू टाकू म्हणजे त्याचे नाव आठवणीत राहणार नाही.” २१ परमेश्वराने मला या गोषीची ज्ञान दिले. म्हणून हातोड्याने तोडू टाकू म्हणतो, जे तुझा जीव घेण्यास पाहत आहेत. ते म्हणातात, “परमेश्वराच्या नावावर भविष्यकथन करू करता नकोस, नाहीतर आम्ही तुला आमच्या हाताने ठार करू.” २२ यास्तव सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! “त्यांना मी शिक्षा करीन. त्यांचे तरुण तलवारीने मरण पावतील. त्यांची मुले आणि त्यांच्या मुली दुष्काळाने मरतील. २३ त्यांच्यातील एकही

मनुष्य शिल्लक राहणार नाही. कारण मी अनाथोथच्या लोकांवर वाईट, म्हणजे त्यांच्या शासनाचे वर्ष आणतो.”

१२ परमेश्वरा, मी तुझ्याकडे वादविवाद घेऊन येतो, तू नितीमान ठरतोस, मी निश्चितपणे माझ्या तक्रारीचे कारण तुला सांगितले पाहिजे. दुष्ट लोकच यशस्वी का होतात? सर्व जे अविश्वासू लोक ते यशस्वी आहेत. २ तू त्यांना लावले आणि ते मुळावले. ते वाढतात आणि फले देतात. तू त्यांच्या मुखात त्यांच्या जवळ आहे, पण त्यांच्या मनापासून तू फर दूर आहेस. ३ पण, परमेश्वरा, तू मला जाणतोस. तू मला पाहतोस आणि माझ्या मनाला पाखखतोस. कत्तल करण्यासाठी मंडवांगा जसे फरपटत आणतात, तसे त्यांना फरपटत आण. कत्तलीच्या दिवसासाठी त्यांना तयार कर. ४ किंती काळ राष्ट्र शोक करणार? आणि साज्ञा देशाचे गवत सुकून जईल? त्यामध्ये राहणाऱ्यांच्या दुश्शाई मुळे पशु व पक्षी मरून गेले आहेत. कारण ते लोक म्हणाले “आमचे काय होइल हे देवाला माहीत नाही.” ५ कारण तू “यिर्यां, पायदळाबोरबर धावलास आणि त्यांनी तुला दमवले, तर मग घोड्यांबोरबर तू कसा धावशील? जर तू सुरक्षित आणि उघडया देशात पडतोस तर यादेन नदीकिनारी वाढाण्या काटेरी झुंपुतात तू काय करशील? ६ कारण तुडे भाऊबंद आणि तुझ्याच वडिलाच्या भराण्याने तुझ्याविरुद्ध विश्वासघात केला आहे आणि तुझ्याचिवरुद्ध आवाज उठवीत आहे. जरी ते तुझ्याशी मित्रांसारखे बोलत असले, तरी तू त्यांच्यावर विश्वास ठेवू नकोस.” ७ “मी माझे घर सोडले आहे, मी माझे वतन टाकले आहे. मी माझे प्रिय लोक तिच्या वैत्यांच्या हाती दिले आहे. ८ माझे स्वतः वे वतन मला जंगलातील सिंहाप्रामाणे झाले आहेत. तिने आपला आवाज माझ्याचिवरुद्ध केला, म्हणून मी तिच्या द्वेष केला आहे. ९ माझे वतन मला तरस आहे, आणि पक्षी तिच्याभोवती विराट्या घालत आहेत. जा आणि भूमीवरील सर्व जिवंत प्राण्यांना गोळा करा, आणि त्यांनी खाऊन टाकावे म्हणून त्यास आण. १० पुष्कल मेंढपाठांनी माझ्या द्राक्षमळवाचा नाश केला आहे. त्यांनी माझा वाटा पायदली तुडविला आहे, त्यांनी माझा आनंदवायक भाग वैराण व वाळवंटात पालतवला आहे. ११ त्यांनी तिला उजाड केले आहे, मी तिच्या करिता शोक करत आहे. ती उजाड झाली आहे. सर्व भूमी उजाड करण्यात आली आहे. कारण कोणी हे मनावर घेत नाही. १२ नाश करणारे सर्व वाळवंटातील त्या उजाड ठिकाणाहून अले आहेत, कारण परमेश्वराची तलवार एका सीमेपासून देशाच्या तुसाच्या सीमेपर्यंत खाऊन टाकीत आहे. कोणत्याही जिवंत प्राण्यांसाठी देशात सुरक्षितता नाही. १३ त्यांनी गृह पेरला पण काटेरी झाडांची कापणी केली, त्यांनी दमेपर्यंत कष्ट केले, पण काही मिळवले नाही. परमेश्वराच्या कोपामुळे ते त्यांच्या पिकाबाबत लजिज्ज होतील.” १४ परमेश्वर माझ्या सर्व शेजांच्याविरुद्ध असे म्हणतो. जे वतन मी आपल्या इसाएल लोकांस वतन म्हणून दिले त्यास जे दुष्ट शेजारी हात लावतात, पाहा! त्यांना मी त्याच्या भूमीतून उपटून काढीन आणि त्यांच्यामधून यहूदाचे घराणे उपटून काढीन. १५ पण अशा रीतीने त्यांना उपटून काढल्यानंतर असे होईल को परटून त्यांच्यावर दया करीन, आणि मी प्रत्येकाल्या त्याच्या वतनास आणि प्रत्येकाला त्याच्या देशास परत आणीन. १६ असे होईल की जशी त्यांनी माझ्या लोकांस बालमूर्तीची शपथ वाहायला जर ते माझ्या लोकांचे मार्ग मन लावून शिकतील तर ते माझ्या लोकांमध्ये बांधण्यात येतील. १७ पण जर कोणी ऐकत नाही, तर ते राष्ट्र मी समुळ उपटून टाकीन आणि ते नष्ट करीन, परमेश्वर असे म्हणतो.

१३ परमेश्वर मला असे म्हणालो: “जा आणि तागाचा कमरबंद विकत घे आणि तो आपल्या कमरेस बांध, पण पहिल्याने तो पाण्यात घालून कोस.” २ तेव्हा मी परमेश्वराने सांगितल्याप्रामाणे नेसावयास विकत घेतले व ते माझ्या कमरेस बांधले. ३ नंतर परमेश्वराकडून मला दुसऱ्यांदा वचन प्राप्त झाले ते असे, ४ “तू नेसावयास विकत घेतलेले, जे तुझ्या

कमरेस बांधले आहे, उठ आणि फरात नदी कडे जा आणि तिथे ते खडकाला पडलेल्या खाचेत लपवून ठेवले.” ५ त्याप्रामाणे मी फरातला गेलो आणि अगदी परमेश्वराने सांगितल्याप्रामाणे ते लपवून ठेवले. ६ पुष्कळ दिवसानी, परमेश्वर मला म्हणाला, “उठ आणि फरातला जा व लपवून ठेवायला सांगितलेला कमरबंद परत घे.” ७ त्याप्रामाणे मी फरातला गेलो आणि जो कमरबंद मी लपवता होता तो उकरून काढला. पण पाहा! आता तो कमरबंद नष्ट झाला होता, तो अगदी निरुपयोगी झाला. ८ तेव्हा परमेश्वराचे वचन मजकडे पुन्हा आले व म्हणाले. ९ परमेश्वर असे म्हणतो, “याचप्रकारे मी यहूदाचा आणि यश्शलेमेचा अहंकारी नष्ट करीन. १० हे दुष्ट लोक जे माझे वचन ऐकण्यास नकर देतात, जे त्यांच्या हृदयाच्या कठोरपणात चालतात, जे दुसऱ्या देवाच्या मागे त्याची उपासना करण्यास आणि त्यांच्या समोर नमन करण्यास जातात, ते या कमरबंधाप्रामाणे होतील, ज्याचा काहीच उपयोग नाही. ११ कारण जसा कमरबंद मनुष्याच्या कमरेभोवती लपेटलेला असतो, त्याप्रामाणे मी यहूदाची आणि इसाएलची कुबे, ते लोक माझे व्हावे, मला कीर्ती, प्रशंसा आणि मान मिळून यावा म्हणून मी त्यांना आपणास लपेटलेले आहे. पण ते माझे ऐकावायचे नाही.” परमेश्वर असे म्हणतो. १२ “यास्तव तू हे वचन त्याचा बोललेव पाहिजे, परमेश्वर, इसाएलचा देव असे म्हणतो, ‘प्रत्येक बुधाद्या द्राक्षरसाने भरेल.’ तेव्हा ते तुला म्हणीतील प्रत्येक बुधाद्या द्राक्षरसाने भरेल हे आमळाला माहीत नाही काय? १३ मग तू त्यांना सांग, ‘परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! या देशात राहणारे, दावीदाच्या सिंहासनावर बसलेले राजे, याजक, संदेषे आणि यश्शलेममध्ये सर्व राहणारे यांना मी मध्याच्या धूदीने भरीन. १४ मग मी त्यांना एकमेकांवर आदकीन, पिता पुत्र एकमेकांवर आदल्तील, मी त्यांचा नाश करू नये असा त्यांचा कलवळा मी करणार नाही, किंवा त्यांना सोडणार नाही, किंवा त्यांच्यावर दया करणार नाही. असे परमेश्वर म्हणतो. १५ एका आणि लक्ष द्या, गविष्ठ बनू नका, कारण परमेश्वर तुमच्याशी बोलला आहे. १६ त्याने अंथकार पसरविण्याच्या आधी, आणि अंथकारमय पर्वतावर तो तुमचे पाय डळमळण्याचे कारण बनण्याआधी, आणि तुम्ही प्रकाशाची प्रतीक्षा करतांना तो त्याची मृत्युळाच्या कीरील व त्याचा निरीडी अंथार करून ठेवील त्याच्या आधी, परमेश्वर, तुमच्या देव याला मान द्या. १७ म्हणून जर तुम्ही ऐकाणार नसाल, तर मी तुमच्या अहंकारामुळे शोकाकुल होईल. माझे डोक्ये खात्रीने अशू गाळतील आणि आसवे वाहवील. कारण परमेश्वराचा कल्प बंदिस्त केला आहे. १८ राजाला आणि राणीच्या आईला सांग, स्वतः ला नग्र करा आणि खाली बसा, कारण तुमचा मुकुट, म्हणजे तुमचे गोरव आणि गर्व, खाली पडले आहे. १९ नेगोबमधील शहरे बंद केली गेली आहेत, ती उघडायला कोणी नाही. यहूदाला बंदिस्त केले आहे, तिच्यातील सर्व हृदपार करण्यात आले आहेत. २० आपले डोके वर लाव आणि जो उत्तरेहून येत आहे त्यास पाहा. त्याने दिलेला कल्प, तुला अति सुंदर असलेला कल्प कोठे आहेत? २१ ज्यांना तू आपले मित्र होण्यास शिकवले, त्याच्यावर देव जेव्हा तुला ठेवणार, तेका तू काय करशील? जसे प्रसुतपावणाच्या स्त्रीला वेदना वेदतात, त्याचप्रमाणे हा तुझ्या वेदनांचा प्रांरंभ नाही काय? २२ तेव्हा तू कूदाचित स्वतः च्या मनास विचारशील, “माझ्या सोबतच या गोणी का घडतात?” हे असे आहे कारण तुझ्या अनेक पापांमुळे तुझ्या घागरा उठाला गेला आहे आणि तुझा बलात्कार झाला आहे. २३ कुशी लोक त्यांच्या कातडीचा रंग बदलू शकतील काय? किंवा चित्ता त्याच्यावरील ठिपके बदलू शकेल काय? त्याचप्रमाणे तुम्हास, जी नेहमीच वाईट करण्याची सवय आहे, ते तुम्ही चांगले करणार काय. २४ यास्तव वाठवंटातील उडून ज्यांच्या भुस्कटाप्रामाणे मी त्यांचा नाश करील. २५ हेच तुला माझ्याकडून देण्यात आले आहे, तुझा घोषीत केलेला वाटा, कारण तू मला विसरली आहे आणि खोट्यावर विश्वास ठेवला आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. २६ यश्शलेम, मी तुझा घागरा डोक्याकडून खेचीन. प्रत्येकजण तुला पाहील आणि तुझी बेअबू होईल. २७ तुम्ही जारकमे आणि खिदकणे, तुझ्या व्यभिचाराची दुश्शाई

ही रानांतल्या डोंगरावर मी पाहिली आहेत, हे यरूशलेमे, तुला हाय! तू स्वच्छ केली जात नाही आहे, असे किंती काळ चालणार?

१४ परमेश्वराचे वचन जे अवर्षणाबद्दल यिर्मयाकडे आले: २ “यहूदा शोक

करो, तिची दारे पडून जावोत, ते देशसाठी विलाप करत आहेत, त्याचे यरूशलेमेसाठी रडणे उंचावर गेले आहे. ३ त्याचे थोरजन त्यांच्या चाकरांना पाण्यासाठी पाठवातात, ते सर्व अयशस्वी परत येतात, म्हणून ते लजित व फजीत होऊन आपले चेहेरे झाकून घेतात. ४ ह्यामुळे जमीनीत भेगापडल्या आहेत, कारण भूमीवर कोठेही पाणी नाही. म्हणून शेतकीरी लजीत होऊन आपली डोकी झाकत आहे. ५ कोठेही गवत नसल्यामुळे हरीणी आपल्या नवजात पाडसास एकटेच सोडून देते. ६ उधघड्या डोंगरावर उभी राहून, जंगली गाढवे कोल्हाप्रमाणे धापा टाकतात, त्यांचे डोळे खोल गेले आहेत, कारण खाण्यालायक एकही दुखूप शिल्लक नाही. ७ जरी आमची दुश्याई आमच्याविरुद्ध साक्ष देते, पण तरी, परमेश्वरा, तुझ्या नामास्तव कार्य कर. कारण आमची अविश्वासू कृत्ये वाढती आहेत. आम्ही तुझ्याविरुद्ध पाप केले आहे. ८ इसाएलाची आशा, तोच एक ज्याने संकटकाळी त्यास तालेले. तू देशात उपच्यासारखा किंवा जो वाटसरु रात्री उतरायला वळते त्याच्यासारखा तू का असावा? ९ जो वाचवू शकत नाही अशा वीर योद्धाप्रमाणे तू का गोंधळात आहेस? कारण परमेश्वरा, तू आमच्याबरोबर आहेस. आम्ही तुझ्या नावाने ओळखले जातो, आम्हास सोडून जाऊ नकोस.” १० परमेश्वर या लोकांस असे म्हणतो: त्यांना भटकने प्रिय झाले आहे, त्यांनी आपले पाय असे करण्या पासून आवरून धरले नाही. यास्तव परमेश्वर त्यांच्यापासून आनंदी नाही, आता तो त्यांची दुक्कृत्ये लक्षत ठेवून त्यांच्या पापांबदल त्यांना शिक्षा करील. ११ परमेश्वर मला म्हणाला, “या लोकांच्या भल्यासाठी तू प्रार्थना करू नकोस. १२ कारण जरी ते उपवास करतील, तरी मी त्यांचे रडने ऐकणार नाही, आणि जरी ते होमार्पण व धान्यार्पण करतील, त्यामध्ये मी आनंद पावणार नाही. कारण तलवार व दुष्काळ आणि रोगाई यांनी मी त्यांचा नाश करीन.” १३ तेह्या मी म्हणालो, “हे, ग्रूप परमेश्वरा, पाहा! संदेषे त्यांना सांगत आहेत की, तुझी तलवार पाहणार नाही, आणि दुष्काळ तुमच्यासाठी असणार नाही, कारण मी तुम्हास या ठिकाणी खरी सुरक्षितता देत आहे.” १४ परमेश्वर मला म्हणाला, “माझ्या नावावर हे संदेषे असत्य कथन करतात. मी त्यांना पाठविलेले नाही आणि त्यांना अशी कोणतीही आज्ञा केली नाही किंवा त्याच्याशी बोललोही नाही. पण त्यांच्या हृदयातून निघणारे कपट, खेठे दर्शन, व दैवप्रश्न व व्यर्थता हे भविष्य ते तुम्हास सांगतात. १५ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, मी ज्यांना पाठवले नाही, अशे जे भविष्यवाई माझ्या नावात भविष्य सांगतात आणि असे म्हणतात या देशावर तलवार व उपासमार येणार नाही ते संदेषे तलवारीने आणि उपासमारीने मरतील. १६ आणि ज्या लोकांस त्यांनी भवीष्य सांगितले, ते उपासमार व तलवार यामुळे यरूशलेमेच्या रस्त्यावर फेकले जातील. त्यांना व त्यांच्या स्त्रिया व मुलांना आणि मुलींना कोणी पुरणारा पण असणार नाही, कारण त्यांची दुश्याई मी त्यांच्यावर ओतीन. १७ हे वचन त्यांना सांग: माझ्या डोळ्यांत अश्रू रात्रिदिवस वाहोत, ते थाबू नयेत. कारण माझ्या लोकांच्या कर्येचे पडणे खूप मठे आहे, तिची जखम मठीत आणि ठीक न होणारी आहे. १८ जर मी रानात बाहेर गेलो तर पाहा, तीथे तलवारीने मारले गेलेले आहेत. आणि जर मी शहराजवळ आलो तर पाहा! दुष्काळाने ग्रासलेले आहेत. कारण दोघेही, याजक आणि संदेषे ज्ञान नसल्याने भटकत आहे.” १९ “काय तू यूद्धादला पूर्णपणे नाकाराले आहे का? तू सियोनचा राग करतोस काय? बरे न होण्या इतके तू आम्हांला का पीडलेस? आम्हांस शांती असेल ही आशा बाळगली, पण आमच्या वाटच्याला काहीच चांगले आले नाही. आणि बरे होण्याची वाट पाहिली, पण पाहा, तेथे फक्त भयच आहे. २० परमेश्वरा, आम्ही पापी आहेत, द्याची आम्हास जाणीव आहे. आमच्या पूर्वजांनी दुखृत्ये केली.

आम्ही तुझ्याविरुद्ध अपराध केले. २१ परमेश्वरा, तुझ्या नामास्तव, आम्हांला नाकारू नकोस, तुझ्या वैभवशाली सिंहासनाची अप्रतिष्ठा होऊ देऊ नकोस. आठवण कर आणि आम्हा बरोबर तुझा करार तोडू नको. २२ राण्याच्या मूर्तीत पाऊस पाडण्याचे सामर्थ्य आहे काय? किंवा आकाश स्वत: पावसाच्या सरी पाडण्यास सक्षत आहेत काय? जो हे सर्व करतो, तो तूच आमचा एकमेव परमेश्वर देव नाही काय? आमची आशा तुझ्यामध्ये आहे, कारण तुच या सर्व गोषी केल्या आहेत.”

१५ तेह्या परमेश्वर मला म्हणाला, “मोशे आणि शमुवेल जरी या

लोकांसाठी विनवणी करण्यास माझ्या समर्थन नसते. त्यांना माझ्यासमोरून दूर पाठव, ते निघून जावोत. २ असे होईल की ते तुला विचारतील, ‘आम्ही कोठे जावे?’ तेह्या तू त्यांना सांग, परमेश्वर असे म्हणतो: जे मरणासाठी निवडले आहे, ते मरणासाठी. जे तलवारीसाठी निवडले आहे, ते तलवारीसाठी, जे उपासमारासाठी निवडले आहे, ते उपासमारीसाठी जावोत. आणि जे कैदेसाठी आहेत ते कैदेत जावोत. ३ मी त्यांना चार गटात सोपवून देईन; मारण्यास तलवार, फाडून टाकण्यासाठी कुत्री, आणि आकाशांतले पक्षी व भूमीवरील पशू, परमेश्वर असे म्हणतो. ४ पृथ्वीवरच्या सर्व राज्यांत मी त्यांना भयंकर गोष असे करीन, मनश्वेने, हिज्जीचाया मुलगा, यहूदाचा राजा, याने जे यरूशलेममध्ये केले, या कारणास्तव मी असे करीण. ५ हे यरूशलेम, तुझ्यावर कोण दया करणार, आणि कोण दुःखाने तुझ्याविरुद्ध करणार? तुझी विचारपूस करायला कोण वळणार? ६ तू मला नाकारलेस, परमेश्वर असे म्हणतो, तू माझ्यापासून मागे गेली आहेस. म्हणून मी माझ्या हाताने तुला फटकारील आणि नाश करीन. तुझ्यावर दया करून मी थकलो आहे. ७ म्हणून मी त्यांना देशाच्या दारात सुपणे पाखडणार आहे. मी त्यांना त्यांच्या मुलागासून वेगळे केले आहे, जर ते आपल्या मार्गातून फिरले नाहीत, तर मी माझ्या लोकांचा नाश करणार. ८ मी समुद्रातील वाळूपेक्षा त्यांच्या विधवांची संख्या जास्त करीन. भर मध्यान्ही मी तस्णांच्या आईविरुद्ध विघ्यंसक पाठीवील. मी त्यांच्यावर थडकी आणि भये अकस्मात पाठील. ९ आईचे सात मुलांना जन्म देवे वाया जाईल. असतील तरी ती सर्व मरतील. ती धापा टाकेल, दिवस असताही तीचा सूर्य मावळेल. ती लाजवली आणि शरमलेली केली जाईल, कारण मी तिच्यात उरलेले शंकूच्या तलवारीला सोपून देईन. परमेश्वर असे म्हणतो. १० माझ्या आई, मला हाय हाय! कारण सर्व पृथ्वीला वाद आणि यूकिवादाचा पुरुष असे तू मला जन्म दिला आहे. मला कोणाचे देणे नाही, किंवा त्यांनी मला काही देणे नाही, तरी पण ते सर्व मला शाप देतात. ११ परमेश्वर म्हणाला, तुझ्या वांगल्यासाठी मी तुला तारले नाही काय? ख्यचित संकटे आणि दुःखाच्यावेळी शत्रू तुझ्याजवळ मदतीस विनंती करत येतील असे मी करीन. १२ कोणाच्याने लोखंड मोडेल काय? खासकरून ते उत्तरेकडून, लोखंड आणि कास्यमित्रित असेल तर? १३ मी तुझी संपत्ती आणि धन लूट असे देईन, ही तुमच्या सर्व पापांची किंमत असेल, जे तुम्ही आपल्या सिमांच्या आत केली आहेत. १४ तुझी शत्रू तुला माहित नाही अशय देशात तुला नेतील, असे मी करीन. कारण माझ्या रागात अग्नी पेटला आहे, तो तुम्हास जाळेल. १५ परमेश्वरा, तू जपातोस, माझी आठवण ठेव व मदत कर. माझ्या करीता, माझ्या माझ्यापाठीस लागणाच्याविरुद्ध सूड घेई. तुझ्या सहनशीलतेत मला दूर घालवू नकोस, तुझ्याकरीता मी दुःख सहन केले, हे जाण. १६ मला तुझी वचने सापडली, आणि ती मी खालली. तुझे वचन माझ्या हृदयाचा आनंद आणि हर्ष अशी झाली. कारण तुझे नाव मला ठेवले आहे, ‘सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो. १७ लोकांच्या आनंदात आणि जल्लोषात मी बसलो नाही. तुझ्या हातासुमेली मी एकटाच बसून राहिलो, कारण तू मला क्रोधाने भरले आहे. १८ माझी तुझुणे निरंतरचे का आहे, आणि माझी जखम बरी न होणारी का आहे? आटून गेलेल्या दगलबाज झाल्याप्रमाणे

तू मला होशील काय? १९ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, “यिर्मया, जर तू पश्चातप करशील, तर मी तुला पुनर्संचयित करणार आणि तू माझ्या सेवेस उभा राहशील आणि माझी सेवा करशील. जर तू मुख्य गोर्टीमधून मौल्यवान गोर्टी वेगळ्या करशील, तर तू माझे मुख असा होशील. लोक तुझ्याकडे परत येतील पण तू त्यांच्याकडे परत जाणार नाहीस. २० मी तुला या लोकांसाठी पितळेचा बळकट कोट असा करीन. आणि ते तुझ्याशी लढतील, परंतु तुझ्यावर प्रबल होणार नाहीत, कारण तुला तारायला आणि मुक्त करायला मी तुझ्याजवळ आहे, असे परमेश्वर म्हणतो. २१ कारण मी तुला दुष्टाच्या हातातून सोडवेन आणि जुलमी राजाच्या हातातून तुला खंडून घर्षल.”

१६ परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले, ते म्हणाले. संराष्ट्र आला: २ तू

आपणास पत्ती करून घेऊ नको आणि या ठिकाणी तुला मुले व मुली न होवोत. ३ कारण या ठिकाणी जन्म घेणाऱ्या मुला आणि मुलीना आणि त्यांच्या आयोना ज्यांनी त्याना जन्म दिला आणि त्यांचे बाप ज्यामुळे ते या ठिकाणी जन्माला आले, त्यांना परमेश्वर असे म्हणतो, ४ “ते रोगग्रस्त मृत्यू मरतील, त्यांच्यासाठी कोणीही शोक करणार नाही आणि त्यांना पुरुले जाणार नाही. ते शेणखातप्रमाणे जगीनीवर असतील. कारण ते लोक तलवरीने आणि उपासमारीने नष्ट होतील. त्यांची प्रेते आकाशतील पक्ष्यास व भूमीवरील प्राण्यांस आहार असे होतील.” ५ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, ज्या घरी शोक आहे, त्या घरात जाऊ नकोस. विलाप करायला आणि सहानुभूती दाखवायला त्या लोकांजवळ जाऊ नको. कारण या लोकांसाठून मी आपली शांती व प्रेमदया व करुणा काढून नेल्या आहेत, असे परमेश्वर म्हणतो. ६ म्हणून या देशातील मोठे आणि लहान मरतील. ते पुरुले जाणार नाहीत किंवा त्यांच्याबद्दल कोणी शोक करणार नाही. त्यांच्याकरिता कोणी आपल्याला कापून घेणार नाही किंवा आपले केस कापणार नाहीत. ७ मृतांबद्दल शोक करणाऱ्यांसाठी कोणीही अन्न आणणार नाही. ज्यांचे आईवडील गेले आहेत, त्यांचे कोणी सांतवन करणार नाही. मृतांसाठी शोक करणाऱ्यांसाठी, कोणीही पेये आपून सांतवन करणार नाही. ८ ज्या घरात मेजवानी सुरु आहे, अशा घरात त्यांच्यासोबत तू खायला व प्यायला बसू जाऊ नकोस. ९ कारण सेनाथीश परमेश्वर, इसाएलचा देव असे म्हणतो, पाहा! तुझ्या डोळ्या देखत मी आनंद आणि उत्सव, नवव्याचा आणि नवरीचा शब्द बंद होणार, असे मी करीन. १० आणि मग असे होईल, तू ही वचने या लोकांस संगशील आणि ते तुला म्हणतील, परमेश्वराने आमच्याबद्दल या भयकर गोर्टी का सापितलल्या? आम्ही काय चूक केली? आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाविरुद्ध काय पाप केले? ११ तेका तू त्यांना असे सांग, परमेश्वर असे म्हणतो: कारण तुमच्या पूर्वजांनी मला सोडून अन्य दैवतांच्या मागे गेले आणि त्यांची पूजा केली व त्यांना नमन केले. त्यांनी मला सोडले आणि माझे नियमसास्त्र पालले नाही. १२ पण तुमच्या पूर्वजांपेक्षा तुम्ही वाईट पापे केलीत. कारण पाहा! प्रत्येक मनुष्य आपल्या दृष्ट दृश्याप्रमाणे चालत आहे. कोणीही असा नाही जो माझे ऐकतो. १३ म्हणून मी तुम्हास देशावाहेर काढून तुम्हास किंवा तुमच्या पूर्वजांनासुद्धा माहीत नसलेल्या देशात घालवून दर्हन, आणि दिवसरात्र तुम्ही तेथे दुसऱ्या देवांची पूजा कराल, कारण मी तुमच्यावर अनुग्रह करणार नाही. १४ यास्तव पाहा! परमेश्वर असे म्हणतो. असे दिवस येत आहेत, ज्यात, ज्याने मिसरच्या भूमीतून इसाएलाच्या लोकांची सुटका तो परमेश्वर जिवंत आहे. असे लोक आणखी म्हणणार नाही. १५ ज्याने इसाएलाच्या लोकांची उत्तरेतील प्रदेशातून सुटका केली आणि त्या देशात जिथे त्याने त्यांना पांगवले, त्यातूनी काढून वर आणले तो परमेश्वर जिवंत आहे. असे ते म्हणतील आणि त्यांचा जो राष्ट्र मी त्याच्या पूर्वजांना दिला होता त्यामध्ये मी त्यांना परत आणीन. १६ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! लवकर्च मी पुष्कळ मासे धरणाऱ्यांना पाठवीन. म्हणजे ते लोकांस मासे धरल्यासारखे पकडतील. त्यानंतर पुष्कळ शिकाऱ्यांना पाठवीन म्हणजे ते प्रत्येक डोंगर,

टेकड्या व कपारी यांमधून त्यांची शिकार करतील. १७ कारण माझे डोळे त्यांच्या मर्गावर आहेत, ते माझ्यासमोरून लपलेले नाहीत. त्यांचे अन्याया माझ्या डोळ्यांयासाठून लपलेला नाहीत. १८ मी पहिल्याने त्याच्या त्याच्या अन्यायाची आणि पापांची फेड दुपटीने करीन, कारण माझी भूमी त्यांनी आपल्या तिरस्करणीय मूर्तीच्या आकृतीनी विटाळवीली आहे. आणि माझे वतन त्यांनी आपल्या ओगळ मूर्ती स्थापून कलंकित केले आहे. १९ परमेश्वर, तूच माझे सामर्थ्य आहेस आणि माझे संरक्षण आहेस. संकटकाळी धावत जाऊन आश्रय घ्यावा असे सुरक्षित स्थान तू आहेस. पृथ्वीच्या शेवापासून राष्ट्रे तुझ्याकडे येतील आणि ते म्हणतील, “आमच्या वाडवडिलांना कपटाचा वारसा मिळाला आहे. जे खाली आहे, त्यामध्ये काहीच हित नाही.” २० लोक स्वतः साठी देव निर्माण करू शकतील काय? पण ते देव नव्येतै. २१ त्यांच्या आयोना ज्यांनी त्याना जन्म दिला आणि त्यांचे बाप ज्यामुळे ते या ठिकाणी जन्माला आले, त्यांना परमेश्वर असे म्हणतो, ४ “ते रोगग्रस्त मृत्यू मरतील, त्यांच्यासाठी कोणीही शोक करणार नाही आणि त्यांना पुरुले जाणार नाही. ते शेणखातप्रमाणे जगीनीवर असतील. कारण ते लोक तलवरीने आणि उपासमारीने नष्ट होतील. त्यांची प्रेते आकाशतील पक्ष्यास व भूमीवरील प्राण्यांस आहार असे होतील.” ५ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, ज्या घरी शोक आहे, त्या घरात जाऊ नकोस. विलाप करायला आणि सहानुभूती दाखवायला त्या लोकांजवळ जाऊ नको. कारण या लोकांसाठून मी आपली शांती व प्रेमदया व करुणा काढून नेल्या आहेत, असे परमेश्वर म्हणतो. ६ म्हणून या देशातील मोठे आणि लहान मरतील. ते पुरुले जाणार नाहीत किंवा त्यांच्याबद्दल कोणी शोक करणार नाही. त्यांच्याकरिता कोणी आपल्याला कापून घेणार नाही किंवा आपले केस कापणार नाहीत. ७ मृतांबद्दल शोक करणाऱ्यांसाठी कोणीही अन्न आणणार नाही. ज्यांचे आईवडील गेले आहेत, त्यांचे कोणी सांतवन करणार नाही. मृतांसाठी शोक करणाऱ्यांसाठी, कोणीही पेये आपून सांतवन करणार नाही. ८ ज्या घरात मेजवानी सुरु आहे, अशा घरात त्यांच्यासोबत तू खायला व प्यायला बसू जाऊ नकोस. ९ कारण सेनाथीश परमेश्वर, इसाएलचा देव असे म्हणतो, पाहा! तुझ्या डोळ्या देखत मी आनंद आणि उत्सव, नवव्याचा आणि नवरीचा शब्द बंद होणार, असे मी करीन. १० आणि मग असे होईल, तू ही वचने या लोकांस संगशील आणि ते तुला म्हणतील, परमेश्वराने आमच्याबद्दल या भयकर गोर्टी का सापितलल्या? आम्ही काय चूक केली? आम्ही आमच्या परमेश्वर देवाविरुद्ध काय पाप केले? ११ तेका तू त्यांना असे सांग, परमेश्वर असे म्हणतो: कारण तुमच्या पूर्वजांनी मला सोडून अन्य दैवतांच्या मागे गेले आणि त्यांची पूजा केली व त्यांना नमन केले. त्यांनी मला सोडले आणि माझे नियमसास्त्र पालले नाही. १२ पण तुमच्या पूर्वजांपेक्षा तुम्ही वाईट पापे केलीत. कारण पाहा!

१७ “यहूदाचे पाप लोखंडी लेखणीने व हिंद्याच्या टोकाने लिहिले आहे.

ते त्यांच्या हृदयाच्या पाटीवर आणि वेदीच्या शिंगांवर कोरले आहेत. २ त्यांचे लोक उंच डोंगरावरील हिरव्या झाडाजवळील त्यांच्या वेद्या आणि अशेशाचे खांब आठवण करतात. ३ विस्तीर्ण प्रेदेशातील डोंगरावरील त्यांच्या वेद्या ते आठवतात. मी तुझी संपत्ती आणि विपुलता दुसऱ्यास लूट अशी वाटून देणार. कारण तुझी पापके तुझ्या सर्व सिंमांत सरकाळीकडे आहेत. ४ मी दिलेला वारसा तू गमावशील. मी तुमच्या शत्रूना तुम्हास गुलाम म्हणून अज्ञान भूमीत दर्हेन. कारण माझ्या क्रोधात तू अम्नी पेटवला आहे, जो सर्वकाळ जलत राहीन.” ५ परमेश्वर असे म्हणतो, “जो मानवजातीवर विश्वास ठेवतो, जो आपल्या देहाला आपले सामर्थ्य करतो पण त्याचे हृदय परमेश्वरापासून दूर आहे, तो शापित असो. ६ कारण तो वाळवंटातील झुऱुप्राप्रमाणे आहे आणि चांगले येईल ते तो पाहणार नाही. तो निर्जन, कोरड्या व बरड जगीनीवर व रहिवासी नसलेल्या जागी वसती करीन. ७ परंतु जो परमेश्वरावर विश्वास ठेवतो, तो आशीर्वादीत आहे, कारण परमेश्वर त्याचा विश्वास आहे. ८ तो पापाण्याच्या प्रवाहाजवळ लावलेल्या वृक्षप्राप्रमाणे तो होईल, ज्याची मुळे प्रवाहाजवळ पसरते, तो हे पाहत नाही की उन्हांची झळ येत आहे, कारण त्याची पापे हिरव्यागर राहतात. मग दुष्काळाच्या वर्षाच्या काळात तो विंताग्रस्त होणार नाही, किंवा तो फल देण्याचे थांबवणार नाही.” ९ हृदय इतर कोणत्याही गोरीपेक्षा जास्त कपटी आहे, ते आजारा आहे, कोण त्यास समजू शकणार? १० मी प्रत्येक मनुष्यास्त्र त्याच्या लायकीप्रमाणे, त्याच्या कमत्रिया फळाप्रमाणे ताडना करण्यास, मी परमेश्वर, मनाचा शोध घेतो, मी हृदय पारखतो. ११ अन्यायाने जो श्रीमंत होतो, तो जशी तितर जी अंजी घालत नाहीत त्याचा बरसते तसा आहे. पण त्याच्या आयुष्याच्या मध्यांनात, ती संपत्ती त्यास सोडील. तो शेवटी एक मूर्ख असेल. १२ आमच्या मंदिराचे ठिकाण एक गौरवशाली राजासन, जे सुरुवातीपासून भारदस्त आहे. १३ परमेश्वर, तू इसाएलचे आशास्थान आहेस. तू पाण्याच्या जिवंत झाड्याप्रमाणे आहेस. जो या भूमीवर परमेश्वरापासून फिरेल, त्यास छेदले जाईल. कारण त्यांनी परमेश्वरास जो जिवंत पाण्याचा झारा आहे, त्यास सोडले आहे. १४ परमेश्वरा, मला बरे कर, आणि मी पूर्ण, बरा होईन. तू मला तार, म्हणजे मी तरेन. कारण तुझ माझे सुरुतीचे गीत आहेस. १५ पाहा, ते मला विचारत आहे, “परमेश्वराचे वचन तो ते आता येवो.” १६ मी तर तुझ्यामागे चालून मेंढपाल होण्यापासून मागे हटलो नाही, तो भयंकर दिवस उजाडावा अशी माझी इच्छाही नव्हती. हे तू जाणतोस, जे माझ्या औठातून नियाले ते तुझ्यासमोर आहे. १७ तू मला भयावह असे होऊ नकोस. संकटाच्या दिवशी तू माझा आश्रय आहेस. १८ माझा पाठलाग करणारे लाजवले जावो, परंतु मी न लाजवला जावो. ते निराश केले जावोत, परंतु मी

निराश न केला जावो. अरिष्टाचा दिवस त्यांच्याविरुद्ध पाठव आणि दुप्पट नाशाने त्यांना विखूलन टाक. १९ परमेश्वराने मला असे म्हणते: “यहूदाचे राजे यश्शलेमेच्या ज्या प्रवेशद्वारातून ये-जा करतात, त्या द्वारात जाऊन उभा राहा आणि लोकांस सांग. मग यश्शलेमेच्या इतर प्रवेशद्वारापाशी जाऊन हेच कर. २० त्यांना सांग, यहूदाच्या राजांनो आणि सर्व यहूदा लोकांनो व यश्शलेमेच्या प्रवेशद्वारांतून प्रवेश करणाऱ्या सर्व राहणाऱ्यानो, परमेश्वराचे वचन ऐका. २१ परमेश्वर असे म्हणतो: तुम्ही आपला जीव जपा आणि शब्बाथाच्या दिवशी तुम्ही यश्शलेमेच्या प्रवेशद्वारातून ओळी वाहून आणू नका. २२ आणि शब्बाथाच्या दिवशी तुम्ही आपल्या घरातून काही भार बाहेर आणू नका व काही उद्घोषी करु नका, तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या आज्ञप्रमाणे शब्बाथाचा दिवस पवित्र पाला. २३ पण त्यांनी तो पाळला नाही आणि लक्ष दिले नाही. परंतु ते आपल्या मानेत ताठर झाले, म्हणून ते ऐकेणांत आणि शिक्षण आत्मसात करेनात. २४ असे होईल की, जर तुम्ही खचित माझे ऐकाल आणि शब्बाथाच्या दिवस पवित्र पालण्यासाठी, यश्शलेमेच्या प्रदेशद्वारातून तुम्ही ओळी आणली नाहीत आणि त्या दिवशी काम नाही केले, परमेश्वर असे म्हणतो. २५ तर या नगराच्या द्वारातून दावीदाच्या सिंहासनावर बसणारे राजे आणि यश्शलेमेच्या राहणारे, आत जातील, आणि हे नगर सर्वकाळ राहीन. २६ ते सर्व यहूदा आणि यश्शलेमेच्या आजूबाजूच्या सर्व प्रदेशातून, आणि बन्यामीनच्या देशातून आणि खालच्या भागातून, डोंगराळ प्रदेशातून आणि नेगेबमधून, होमापण आणि धान्यार्पण, ज्ञ व धूप आणतील आणि उपकारस्तुतीची अर्पणे घेऊन लोक परमेश्वराच्या घरास येतील. २७ पण जर तुम्ही शब्बाथ दिवशी यश्शलेमेच्या द्वारात ओळे वाहिले, तर मी द्वारात कधीही विज्ञु न शकणारी आग लाईन, ही आग यश्शलेमेचे राजवाडे खाऊन टाकील आणि ती विज्ञवली जाणार नाही.”

१८ यिर्म्याला परमेश्वराकडून आलेले वचन ते आहे, ते म्हणाले:

“उठ आणि कुंभाराच्या घरी जा, कारण मी ती तेथे तुला माझी वचने देईन.” ३ म्हणून मी कुंभाराच्या घरी गेलो, आणि पाहा! तो कुंभार चाकावर काम करीत होता, ४ पण जे मातीचे पात्र तो तयार करत होता ते त्याच्या हातात असतांनाच विघडले, म्हणून त्याने आपले विचार बदलले आणि त्याच्या दृष्टीस चांगले वाटणारे त्याचे त्याने पुन्हा एक दुसरे पात्र तयार केले. ५ तेका परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले आणि म्हणाले: ६ परमेश्वर असे म्हणतो, “इसाएलाच्या घराण्यांनो, तुमच्याबरोबर या कुंभार सारखे वागण्यास मी सक्षम नाही काय? अहो, इसाएलाच्या घराण्यांनो पाहा! जशी माती कुंभाराच्या हातात असती तसे तुम्ही माझ्या हातात आहात. ७ एखावेली मी राष्ट्र व राज्य त्याबद्दल बोलेल, ते बाहर काढने, फाईन टाकने किंवा नाश करणे असे बोलेल. ८ पण जर ज्या राष्ट्रविषयी मी बोललो, ते आपल्या दुष्कृत्यांपासून फिरले तर मी जे त्यांच्याविषयी करण्याचे योजिले होते त्याबद्दल अनुतापेन. ९ आणि दुसऱ्या क्षणी, मी एखाया राष्ट्राबद्दल किंवा राज्याबद्दल ते बांधावे किंवा लावावे असे म्हणीन. १० पण त्यांनी माझ्या दृष्टीमध्ये वाईट असे केले, तर मी जे चांगले सांगत होतो ते थांबीवीन, आणि त्यांच्यासाठी मी ते करीन. ११ तर आता, यहूदाच्या मनुष्यांशी आणि यश्शलेम येथे राहणाऱ्याना असे सांग, की परमेश्वर असे म्हणतो: पाहा! मी तुमच्यावर संकटे आणण्याचे पाहत आहे. मी तुमच्याविरुद्ध बेत आखत आहे. तेव्हा प्रत्येक आपल्या दुष्ट मार्गाविषयी पश्चाताप करा, आणि आपली मार्गे व आपली कर्मे नीट करा. १२ पण ते म्हणतात, आशा नाही, यास्तव आपण आपल्या योजनांनुसार कार्य करूया. आम्ही प्रत्येक आपल्या दुष्ट हद्याच्या इच्छेप्रमाणे वागू. १३ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो: दुम्याच्या राण्याना विचार, या अशा गोष्टी कोणी केल्याचे तुम्ही ऐकले आहे का? इसाएलाच्या कुमारीने

भयंकर असे काम केले आहे. १४ लबानोन पर्वतांवरचे बर्फ शिखरावरील खडकाला कधी सोडील काय? दूर पर्वतातून वाहाणाच्या झऱ्याचे पाणी कधी आटेल काय? १५ पण माझी लोक मला विसरले आहेत, ते कवडी मोलाच्या मूर्तीना वस्तु अर्पण करतात आणि आपल्या मार्गात अडखळणे करतात. त्यांनी पूर्वांच्या जुन्या वाटा सोडून ते आडवळणाने चालतात. १६ यास्तव जे राष्ट्र भयानक आणि सर्वकाळासाठी फुकाराची गोष्ट असा होईल. तिच्याजवळून जाणारा प्रत्येक हादरेल आणि आपले डोके हालवेल. १७ मी त्यांना पूर्वेचा वारा उडवतो तसे त्यांच्या वैचांगुढे उडवीन. त्यांच्या संकटाच्या समर्थी मी त्यांना मुख दाखवणार नाही तर पाठ दाखवीन.” १८ तेव्हा ते लोक म्हणाले, “या आपण यिर्म्याविरुद्ध याजना करु, कारण याजकापासून नियमशास्त्र, ज्ञानी लोकांकडून सल्ला, आणि सदेष्ट्यांपासून येणारे वचन हे नष्ट होणार नाहीत. चला आपण त्यास शब्दांचा मारा देऊ, आणि तो सांगत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीकडे आपण लक्ष देऊ नाही.” १९ हे परमेश्वरा, माझ्याकडे लक्ष दे! आणि माझ्या वैचांगा आवाज ऐक. २० त्यांच्यासाठी चांगले असून पण, अरिष्ट हेच माझी परतफेड असणार काय? कारण त्यांनी माझ्या जीवासाठी खड्हा खोदला आहे. त्यांच्या कल्याणासाठी बोलायला आणि तुझा क्रोध त्यांच्यापासून फिरवायला मी तुड्यासमोर कसा उभा राहिले ते आठव. २१ यास्तव त्यांच्या मुलांना दुष्काळात सोड, आणि तलवार या कडे त्याना सोपवून दे. त्यांच्या स्त्रिया वांड्या आणि विधवा होवोत, आणि त्यांचे पुरुष मरणाने मारले जावोत, युद्धात तेथील तरुण मारले जावोत. २२ तू त्यांच्यावर अचानक ठोकी आणशील तेव्हा त्यांच्या घरातून आरोक्ती ऐकू येवो, कारण त्यांनी माझ्या पायाकरीता सापडा रचल आहे आणि मला पकडण्यासाठी त्यांनी खड्हा खोदला आहे. २३ परमेश्वरा, मला मारण्यासाठी त्यांनी रथलेले बेत तुला माहित आहेतच. त्यांना त्यांच्या अपराधांबद्दल क्षमा करु नकोस. त्यांची पापे पुसून टाकू नकोस. त्याएवजी ते तुड्यासमोरुन फेकले जावोत, तू रागाच्या समर्थी त्यांच्याविरुद्ध कार्य कर.

१९ परमेश्वर असे म्हणतो, “जा आणि कुंभारकडून एक मार्तीचे मडके

विक घे, आणि तुड्यासोबत लोकांतले वडील आणि याजकांतले वडील बोलावून घे. २ नंतर बेन हिन्नोमाच्या मुलाचे खेवे जे कुंभाराच्या वाड्याच्या वैशीजवळ आहे तेथे जा, आणि मी तुला सांगतो ती वचने तिथे घोषीत कर. ३ तू असे म्हण, तुड्याबोरोबर असलेल्या लोकांस सांग, यहूदाच्या राजानो आणि यश्शलेमेच्या राहणाऱ्यानो, परमेश्वराचे वचन ऐका. सेनाधीश परमेश्वर, इथाएलाचा देव, असे म्हणतो, पाहा! मी या ठिकाणी अरिष्ट आणारार, आणि हे ऐकाणाच्या प्रत्येकाचे कान झिण्झिणांतील. ४ मी असे करणार कारण त्यांनी मला सोडले आणि हे ठिकाण विटाळ्वीले आहे. माहित नसलेल्या अशा परक्या दैवतांना त्यांनी या ठिकाणी जागा दिली. त्यांनी व त्यांच्या पुर्वजांनी आणि यहूदाच्या राजांनी हे ठिकाण निष्पाप रक्ताने भरले आहे. ५ यहूदाच्या राजाने बाल दैवतासाठी उच्चासने बांधली त्यांमध्ये ते आपल्या मुलांना अग्नीत होमार्पण जाळत असत. असे काही मी त्यांना करायला आज्ञा दिली नसून पण. आणि असे कधीही माझ्या मनातही आले नाही. ६ यास्तव पाहा! परमेश्वर असे म्हणतो, हल्ली हिन्नोमच्या दरीला तोफेत म्हणतात, पण मी तुहास खात्रीपूर्वक सांगतो की अशी वेळ येईल की, या दरीला लोक कत्तलाची दरी म्हणून आळखतील. ७ येथेच मी यहूदातील व यश्शलेमधील रथलेले बेत हाणून पाडीन. त्यांच्या पाठलाग करण्याच्याआणि त्यांच्या शोध घेणाऱ्यांच्या हाती लागण्याआधी मी त्यांना तलवारीवर पाडून मारून टाकीन. मग त्यांची प्रेते आकाशातील पक्षी व जंगली पशु द्यांचे भक्ष्य होईल. ८ या नगरीचा मी पूर्णपणे नाश करीन. यश्शलेम जवळून जाताना लोक तिच्या पीडा पाहून माना हलवतील व फुक्तार सोडतील, मी त्या नगरीला नाश आणि फुक्ताराची गोष्ट अशी करीन. ९ त्यांच्या शंत्रूंनी आणि त्यांच्या जिवावर टपणारे, जो वेढा आणि यातना त्यांच्यावर आणतील,

त्यामध्ये ते स्वतः च्याच मुलांचे आणि मुलींचे मांस खातील आणि प्रत्येक व्यक्ती आपल्या शेजाच्यास खाईल, असे मी त्यांना करीन. १० मग जे लोक तुझ्या सोबत होते, त्याच्या देखत तू मडके फोड. ११ आणि पुढील गोटी सांग: सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, जसे त्याने मडके फोडले आणि ते पुन्हा जोडने अशक्य आहे, तसेच मी शहरा सोबत करेन, म्हणजे ते तोफेतमध्ये मृतांना पुराता न येणार, इतक्या प्रेतांना ते तेथे पुतील. १२ परमेश्वर असे म्हणतो, हे ठिकाण आणि त्यांतील राहणारे, ज्यांच्या बाबतीत मी असेच करीन. मी या नगरीला तोफेतप्रमाणे करीन. १३ ‘यरुशलेममधील घरे आणि यहूदीतील राजांचे राजवडे पण तोफेतप्रमाणे होतील. कारण त्यांनी आपल्या सर्व विटाळलेल्या घराच्या छपरांवर खोड्या देवाची पूजा केली. त्यांनी ताच्यांना पूजले आणि दैवतांना त्यांनी पेयार्पणे केली.’ १४ मग परमेश्वराने यिर्मयाला ज्या जागी भविष्य देण्यास सांगितले होते ती जागा म्हणजे तोफेत यिर्मयाने सोडले. मा तो परमेश्वराच्या मंदिराच्या अंगणात उभा राहिला आणि सर्व लोकांशी बोलला. १५ “सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलचा देव, असे म्हणतो: पाहा! मी यरुशलेमेवर आणि त्याच्या आजूबाजूच्या खेड्यांवर सर्व अरिट जे मी बोललो ते आणीन. कारण माझी वचने ऐकू नयेत म्हणून त्यांनी आपली मान ताठ केली.”

२० इम्मेराचा मुलगा पश्चूर याजक, जो परमेश्वराच्या मंदिरातील तो मुख्य अधिकारी होता. त्याने यिर्मयाने परमेश्वराच्या मंदिरात केलेले भविष्य सांगताना ऐकले, २ म्हणून पश्चूराने यिर्मया या सदेष्टुलात मारले व परमेश्वराच्या मंदिरात, बन्यामीनच्या वरच्या प्रवेशद्वाराच्या खोड्यात त्यास घातते. ३ दुसऱ्या दिवशी पश्चूराने यिर्मयाला खोड्यातून मोकळे केले, तेका यिर्मया पश्चूरला म्हणाला, “तुझे परमेश्वराने ठेवलेले नाव पश्चूर नाही, तर मांगोर मिस्साबीब (प्रत्येक बाजूला भय) असे आहे. ४ कारण परमेश्वर असे बोलला आहे, तू आपणाला व आपल्या सर्व जे तुझ्यावर प्रेम करतात त्यांना भय असा होशील, कारण तुझ्या त्यांना तू आपल्या डोळ्यांवसमोर शत्रुंच्या तलवारीने पडताना पाहशील. मी सर्व यहूदाला बाबेलाच्या राजाच्या हाती देईन. तो त्यांना बाबेल देशात घेऊन जाईल आणि त्यांना तलवारीने कापून काढील. ५ मी त्यांना या नगराचे सर्व धन व त्याची सर्व मिळकूत व त्याचे सर्व द्रव्ये देईन, म्हणजे यहूदाच्या राजांची सर्व द्रव्ये मी त्यांच्या शत्रुंच्या हाती देईन. आणि ते ती लूटील आणि ती घेऊन बाबेलास जातील. ६ पण पश्चूर तू आणि तुझ्या घरातील सर्व लोकांस कैद करून नेतील, आणि तू बाबेलास जाऊन मरशील, आणि तेथे तुला व तुझ्यावर प्रेम करणारे ज्यांना तू खोटे भविष्य सागितले त्यांनाही पुरतील.” ७ परमेश्वरा, तू मला वळवले आणि मी खरच वळलो, तू माझ्यापेक्षा सामर्थी असल्याने तू जिंकलास मी हास्याचे कारण ठरतो आहे. माझा प्रत्येक दिवस चेष्टेने भररतेला असतो. ८ कारण जेका मी बोललो, तेव्हा मी ओरडलो, मी हिंसा आणि विधंस ह्याबद्दल आराडोर करतो. कारण परमेश्वराचे वचन सारा दिवस माझ्यासाठी निदा व उपहास असे करण्यात आले आहे. ९ जर मी असे बोललो, मी परमेश्वराबद्दल आता ह्यापुढे विचार करणार नाही, मी त्याचे नाव ह्यापुढे घोषीत करणार नाही. पण त्याचे वचन माझ्या हृदयात, माझ्या हांडांत आग असल्यासारखे होते. म्हणून मी ते समाविष्ट करण्यास संर्धं करतो परंतु मी त्यामध्ये सक्षम होत नाही. १० मी बच्याच लोकांकडून दहशतवादी अफवा ऐकल्या आहेत. तक्रार, आम्ही तक्रार करणी आवश्यक आहे माझ्या जवळ असणारा प्रत्येकजन, मला पाढण्यास टपला आहे, कदाचित त्यास फसवले जाऊ शकते. तेव्हा आपण त्यास पराभूत करू आणि त्याचा सूड घेऊ. ११ पण परमेश्वर माझ्यासोबत बलवान सैनिकाप्रमाणे आहे. म्हणून जे माझा पाठलाग करणारे ते पडतील. ते मला पराभूत करणार नाहीत. ते अंतिशय लाजवले जातील, कारण ते त्यामध्ये यशस्वी झाले नाहीत. कथी न विसरली जाणारी अशी त्यांची सर्वकाळीक अप्रतिष्ठा होईल. १२ पण तू सेनाधीश परमेश्वर, जो

धार्मिकांची पारख करणाऱ्या, अंतर्याम व हृदय पाहणाऱ्या, तर मग आता त्यांच्यावर तुझा सुड उगवताना मला पाहू दे, कारण तुझ्या समोर मी आपला वाद प्रकट केला आहे. १३ परमेश्वराचे स्तवन करा. परमेश्वराची स्तुती करा. कारण त्याने खिण झालेल्या व्यक्तीका जीव दुश्मांच्या हातातून सोडवला आहे. १४ मी जन्मलो तो दिवस शापित असो. ज्या दिवशी मी आईच्या पोटी जन्म घेतला, तो दिवस आरीवर्दीत न होवो. १५ तुम्हास मुलगा झाला, असे बोलून माझ्या जन्माची बातमी माझ्या बडिलाना देऊन त्यांना आनंदी करणारा मनुष्य शापित असो, १६ परमेश्वराने दया न दाखवता नाश केलेल्या शहरांसारखा तो मनुष्य होवो. तो सकाळी मदतीचा शब्द आणि दुपारी युद्धाची गदारोळ ऐको. १७ कारण त्याने मला उदरातच मारून टाकले नाही, कारण अशाने माझी आई माझी कबर झाली असती व तिचे गर्भस्थान सगार्भ राहीले असते. १८ मी फक्त कंलेश व दुःख पाहिले आणि जीवन नामुष्की याकरीताच गर्भस्थानातून बाहेर का निघालो?

२१ यिर्मयाला परमेश्वराकडून आलेले वचन ते असे, जेका राजा सिद्कीयाने मल्क्याच्या मुलगा पश्चूर आणि मासेया याचा मुलगा सफक्न्या याजक या दोयांना यिर्मयाकडे पाठवले. त्याने म्हटले, २ “आमच्यासाठी परमेश्वराजवळ प्रार्थना कर, कारण बाबेलचा राजा नुखुदेसर आपल्यावर स्वारी करीत आहे, कदाचित परमेश्वर पूर्वप्रमाणे काही विस्मयकारक घटना घडवून आणील व त्यास आमच्यापासून परतवून लावेल.” ३ यिर्मया त्यांना म्हणाला, “सिद्कीया राजाला असे सांगा, ४ परमेश्वर, इसाएलचा देव असे म्हणतो पाहा! तुमच्याजवळ युद्धोपयोगी शस्त्रे आहेत. तुम्ही त्याचा उपयोग बाबेलचा राजा व खास्ती यांच्यापासून तुमचे रक्षण करण्यासाठी करीत आहात. मी ती शस्त्रे निरुपयोगी करीन. बाबेलचे सैन्य नागरीच्या तटबंदीबाहेर सगळीकडे पसरले आहे. लवकरच त्या सैन्याला मी यरुशलेममध्ये आणीन. ५ मी माझ्या सामर्थ्यवान हाताने, झोधाने व रोशाने व मोठ्या कोपाने तुमच्याशी युद्ध करीन. ६ मी त्या शहरात राहणाऱ्यांना व मनुष्यांना व प्राण्यांना मरीन. ते मोठ्या रोगाई ने मरतील. ७ परमेश्वर असे म्हणतो, त्यांनंतर, मी युद्धाचा राजा सिद्कीया याला, त्याच्या अधिकायांना, आणि जो कोणी मरीपासून, तलवारीपासून, दुष्काळापासून वाचला असेल, त्या सर्वांना मी बाबेलचा राजा नुखुदेसर द्याच्या हाती, त्यांच्या शत्रुंच्या हाती, आणि जे त्यांचा जीव घेऊ पाहतात त्यांच्या स्वाधीन करीन. ८ आणि तू या लोकांस सांग, परमेश्वर असे म्हणतो, ‘पाहा! जीवनाचा मार्ग आणि मरणाचा मार्ग मी तुम्हापुढे ठेवतो, ९ जो या शहरात राहील तो तलवार, उपासमारीने व भयकर रोगराईने मरेल, पण जो कोणी बाहेर तुम्हास वेढा घातलेल्या खास्तांकडे पार निघून जाईल तो वाचेल, आणि त्याचा जीव त्यास लूट असा होईल. १० परमेश्वर असे म्हणतो, कारण मी आपले मुख या शहराच्याविरुद्ध चांगल्यासाठी नाही तर त्याच्या वाईटासाठी केले आहे. मी बाबेलच्या राजाला ते देऊन टाकीन. तो ते आगीत भस्मासाठी करील. ११ यहूदाच्या राजाच्या घराण्या, परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही सकाळी न्याय करा. जो लूटलेला त्यास पीडणाऱ्याच्या हातातून सोडवा. नाहीतर तुमच्या कर्माच्या दुष्टेमुळे माझा रोप अग्नीप्रमाणे बाहेर निघेल आणि त्यास कोणीही विडवू शकणार नाही. १३ खोऱ्यात आणि सपाट जागेतील खडकात राहणाऱ्या, पाहा! परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. जे तुम्ही असे म्हणता, आमच्यावर कोण हल्ला करेल? कोणी आमच्या भक्तम नगरीत येणार? १४ परमेश्वर असे म्हणतो, तुमच्या कर्माच्या फळाप्रमाणे मी तुम्हास शिक्षा करीन. आणि मी तिच्या वनात अग्नी पेटवीन तेव्हा ते सभोवतीचे सर्वकाही जाळून टाकेल.”

२२ परमेश्वर असे म्हणतो, “यहूदाच्या राजाच्या घरास खाली जा आणि वेचन तीथे घोषीत कर: २ आणि तू असे म्हण, ‘यहूदाच्या राजा, जो तू दावीदाच्या सिंहासनावर बसतो, तौ तू परमेश्वराचे वेचन ऐक, आणि

तू तुझे चाकर आणि तुझे लोक जे या दारातून आत जातात, तेही एको. ३ परमेश्वर असे म्हणतो, “न्याय आणि न्यायीपण कर, आणि जो कोणी लूलेला आहे, त्यास पीडण्याच्या हातातून सौडव. तुझ्या देशात राहणाऱ्या परदेशी, अनाथ, विधवा, कोणालाही त्रास देऊ नको, त्याचे काही वाईट करू नको किंवा निरपराध्यांचे रक्त पाढू नको. ४ कारण जर तुम्ही असे केले, तर दावीदाच्या सिंहासनावर बसणारे राजे यशश्वेममध्ये, त्यांच्या अधिकारांबरोबर, रथांतून आणि घोड्यावर स्वार या धराच्या दारातून आत जातील, तो व त्याचे चाकर व त्याचे लोकही आत जातील. ५ पण जर तुम्ही जे वचन मी बोललो ते ऐकले नाही, तर परमेश्वर असे म्हणतो पाहा, मी माझीच शाथ वाहतो की या राजाड्यांचा नाश होईल.” ६ कारण यहूदाचा राजाच्या राजवाड्याबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो की, गिलादाप्रमाणे किंवा लबानोनच्या शिखराप्रमाणे तू आहेस, पण तरीही मी त्यास वाळवंटाममध्ये पालटून टाकीन. निंजन शहराप्रमाणे तो होईल. ७ कारण मी तुझ्याविरुद्ध नाश करण्यास विधवंसक पाठवायचे मी निवडले आहे. शस्त्रांसहित मनुष्ये, ते तुझे चांगले गंधसरू तोडून त्यांना अन्नीत पाडतील. ८ “अनेक राष्ट्रे या नगरीजवळून जातील. त्यातील प्रत्येक व्यक्ती आपल्या शेजांच्याला विचारेल ‘था भव्य नगरीच्या बाबतीत परमेश्वरने असे भयकर कृत्य का केले?’ ९ ह्यावर दुसरा उत्तर देईल, ‘यहूदातील लोक परमेश्वर देवाबोबर झालेल्या कराराप्रमाणे वागले नाहीत. त्यांनी अन्य दैवतांना पूजले आणि त्यांच्या पाया पडले.’” १० मेलेल्या कंरिता रुडू नको आणि शोक करू नको, परंतु जे कोणी पाडावपणात गेले आहेत त्याच्यासाठी रडा, कारण तो परातून त्याची जन्मभूमी पुन्हा कधीही पाहणार नाही. ११ कारण यहूदाचा राजा योशीयाचा मुलगा शत्लूम ह्याच्याबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो: जो त्याचा पिता योशीया याच्याठिकाणी राज्य करीत होता, त्याने आपले ठिकाण सोडले आहे आणि तो परत येणार नाही. १२ ज्या ठिकाणी त्यास निवासित केले, तो तेथेच मरणार आणि तो पुन्हा कधी हा राष्ट्र पाहणार नाही. १३ जे अनीतीने आपले घर बांधतो आणि आपली वरीया माडी अन्यायेवू बांधतो, जे आपली सेवा मोल न देता करून घेतो, त्यास हाय हाय! १४ जो कोणी असे म्हणतो, “मी माझ्यासाठी उंच असे घर आणि विस्तीर्ण माड्या बांधीन.” जो आपल्यासाठी मोठ्या खिंडक्या असलेले घर बांधतो. तो तक्तपेशीसाठी गंधसरू वापरतो आणि तक्तपेशीला लाल रंग देतो. त्यास हाय हाय! १५ तुझ्या धरात खूप गंधसरू आहे म्हणून चांगला राजा आहेस काय? तुझे वडील खात, पीत नक्हते काय? तरी ते न्याय आणि नितीमानता करत असत. तेही त्यांच्याबाबतीत सर्व सुरक्षीत झाले. १६ तो गरीब व गरजूंच्या बाजूने न्याय करीत असे, मला ओळखणे हेच नक्हे काय? परमेश्वर असे म्हणतो. १७ पण तुझ्या दृष्टीस आणि हृदयात अनीतीने मिळवलेली मिळक त आणि निर्दोष व्यक्तीचे रक्त पाडणे, आणि पीडणे व जूळमूर करणे या शिवाय काही नाही. १८ यास्तव यहूदाचा राजा, योशीया, याचा मुलगा योशीयाकीम ह्याचिष्यी परमेश्वर असे म्हणतो की, हाय! माझ्या बंधू किंवा हाय! माझ्या बहिणी, असे बोलून ते त्याच्याकरीता शोक करणार नाही. “हाय! स्वामी! हाय! प्रभू! असे बोलून ते विलाप करणार नाही. १९ एखाद्या गाढवाला पुरावे तसे यशश्वेमध्यील लोक योशीयाकीमचे दफन करतील. ते त्याचा मृतदेह ओढत नेऊन यशश्वेमेच्या वेशीबाहेर फेकून देतील.” २० “लबानोनच्या डोंगरावर जाऊन मोठ्याने ओरड. बाशानच्या डोंगरात तुझा आवाज उंच कर, अबारीमच्या डोंगरापासून ओरड, कारण तुझ्या सर्व मित्रांचा नाश केला जाईल. २१ तू सुरक्षित असता मी तुझ्याशी बोललो, पण तू म्हणालीस, मी ऐकागर नाही. तू तस्रण असल्यापासून अशीच वागत आलीस. कारण तू माझी वाणी ऐकली नाहीस. २२ वारा तुझ्या सर्व मेंदपाळांना लांब पाळील, आणि तुझे मित्र प्राडावपणात जातील. मग खोरेखरव तू निराश होशील आणि तू केलेल्या सर्व वाईट गोर्धेमुळे लजित व फजीत होशील. २३ जो तू राजा आहेस, तू आपल्या लबानोनाच्या राणात, जे तू गंधसरूमध्ये आपले घरटे

करतोस, पण जेव्हा तुला यातनांच्या प्रसूतिवेदना जसे बाळंतपणे होतात, तेही तू कशी केवीलवाणी होशील.” २४ “परमेश्वर म्हणतो, मी जिवंत आहे, योशीयाकीमचा, यूदाच्या राजा, याचा मुलगा, कोन्या, जरी तू माझ्या उजव्या हातातील मुद्रा असलास, तरीही मी तुला उखडून टाकले असते. २५ कारण मी तुला, बाबेलचा राजा नवुखद्दोनेस्सर व खासदी, व जे तुझा जीव घेऊ पाहतात, आणि ज्यांना तू धाबतो त्यांच्या हाती सोपणारा. २६ मी, तुला व तुझ्या आईला, जिने तुला जन्म दिला, तिला जो राष्ट्र तुमची जन्मभूमी नाही तिथे फेकून वेईन. तेथेच तुम्ही दोघे मराल. २७ आणि तुम्ही या भूमीत परत यायला पाहाल, पण ते परत येणार नाही.” २८ कोणीतरी फेकून दिलेल्या, फुटक्या भांडगाप्रमाणे कोन्या हा आहे काय? कोणालाही नक्का असलेल्या भांडगाप्रमाणे योशीयाकीन आहे काय? तो व त्याची मुले का बाहेर फेकले आहेत? आणि माहीत नाही अशया परक्या देशात त्यांना का फेकून देण्यात आले? २९ हे भूमी, भूमी, भूमी, परमेश्वराचे वचन ऐक! ३० परमेश्वर असे म्हणतो, “योशीयाकीनाबद्दल हे लिहून घे. तो निः संतान होईल, ‘तो त्याच्या दिवसात यशस्वी होणार नाही आणि त्याची कोणतीही संतान यशस्वी होऊन दावीदाच्या सिंहासनावर बसून यहूदावर राज्य करणार नाही.’”

२३ “जे मेंदपाळ माझ्या कुरणातून मेंदरांचा नाश आणि त्यांची पांगापंग करीत आहेत,” त्यांना हाय हाय! परमेश्वर असे म्हणतो, २ यास्तव परमेश्वर, इसाएलचा देव, त्या मेंदपाळांना, जे त्याच्या लोकांस चारतात, त्याविष्यी असे म्हणतो, “तुम्ही माझ्या मेंदांना विखलते आणि त्यांना घालवून लावले आहे. तुम्ही त्यांची काळजी घेतली नाही. हे जाणून घ्या, मी तुम्हास तुमच्या वाईट कृत्यांबद्दल परत फेड कशीन.” परमेश्वर असे म्हणतो. ३ “मी स्वतः माझ्या उरलेल्या कळपास ज्या सर्व देशात घालवला होता, त्यास एकत्र करणार, आणि त्यांना त्यांच्या कुरणात परत आणीन. मग ती सफल होऊन बहूतपट होतील. ४ मग मी त्यांच्यावर मेंदपाळ नेमीन, जो त्यांना पाळील, म्हणजे ती घाबरणार नाहीत व भयभीत होणार नाहीत. त्यातील एकही हरवणार नाही.” परमेश्वर असे म्हणतो. ५ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! असे दिवस येत आहेत. “मी दावीदाकरीता नितीमान अंकुर उगवीन.” तो राजा म्हणून राज्य करेल, तो देशात न्याय व न्यायीपण करील, आणि भरभराठ घेऊन र्येईल. ६ त्याच्या दिवसात यहूदा तरला जाईल, आणि इसाएल सुरक्षित राहील. आणि ज्या नावाने त्यास हाक मारतील ते हे, म्हणजे परमेश्वर आमचे न्यायीपण असे असेल. ७ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो. पाहा! असे दिवस येत आहेत ज्यात, ज्या परमेश्वराने इसाएलाच्या लोकांस मिसर देशातून बाहेर आणले, तो जिवंत आहे असे म्हणणार नाहीत. ८ उलट ते असे म्हणतील, परमेश्वर जिवंत आहे, ज्याने इसाएलाच्या वंशांना उत्तरेकडील देशातून आणि सर्व देशात ज्यात त्यांना घालवले होते, त्यातून बाहेर काढून वर चालवून आणले, असे म्हणतील. ९ संदेष्यांबद्दल माझे हृदय माझ्या आत तुलते आहे आणि माझी सर्व हाडे शरथरत आहेत. कारण परमेश्वर व त्याच्या परिव्रत वचनामुळे, माझी स्थिती मद्याप्यासारखी झाली आहे. ज्यावर द्राक्षरस हावी झाली आहे, १० कारण व्यभिचारांनी राष्ट्र भरला आहे, यास्तव राष्ट्र शोक करीत आहे. रानातील कुरणे वाळून गेली आहे. संदेष्यांचे मार्ग दुष्ट आहेत, ते त्यांची शक्ती चुकीच्या पद्धतीने वापरतात. ११ कारण संदेष्य व्यक्तीचे आढळली आहेत, परमेश्वर असे म्हणतो. १२ यास्तव त्यांच्या मार्ग त्यांचा अंधारात निसरड्या मार्गा सारखा होईल. ते खाली आढळे जातील, ते त्यामध्ये पडतील. कारण त्यांच्या शिक्षेच्या वर्षी मी त्यांच्याविरुद्ध अरिष्ट पाठवीन, असे परमेश्वर म्हणतो. १३ “शोमरोनच्या संदेष्यांची चुकीच्या गोषी केल्याचे मी पाहिले, मी त्यांना बाल या खोद्या दैवताच्या नावाने भविष्य वर्तविताना पाहिले. आणि त्यांनी इसाएलाच्या लोकांस चूकीच्या मार्गास नेले. १४ आणि मी यशश्वेमध्यांस देष्यांना भयकर गोषी करताना पाहिले आहे.

त्यांनी व्यभिचार केला आणि दुष्टतेत चालले. ते दुश्यंचे हात मजबूत करतात, कोणीही आपल्या दुश्याईपासून फिरले नाहीत. ते सर्व मला सदोमासारखे आणि तिच्यातले राहणारे गमोच्यासारखे झाले आहेत.” १५ यास्तव सेनाथीश परमेश्वर संदेष्ट्यांबद्दल असे म्हणतो, “मी त्यांना कडू दवणा खावयास देणार आणि विषमिश्रित पाणी पिण्यास देणार.” कारण यस्तशेमेतल्या संदेष्ट्यांकडून अशुद्धपणा निघून सर्व देशात पसरला आहे. १६ सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, “हे संदेष्टे तुम्हास जे काय भविष्य सांगतात त्याकडे लक्ष देऊ नका. त्यांनी तुम्हास भ्रमात पाडले आहे! ते त्यांच्या मनाचेच दृष्टांत सांगतात. १७ माझा अपमान करणाऱ्यांना ते सतत बोलत राहतात की, परमेश्वराने तुम्हास शांती देऊ केली आहे, आणि प्रत्येकजण आपल्या हृदयाच्या हृषीपणाच्या वाटेने चालतात आणि म्हणतात, तुमच्यावर कोणीतीच आपटी येणार नाही. १८ पण परमेश्वराच्या मसलतीच्या संभेत त्याचे वचन पाहायला व एकायला कोण उभा राहील? त्याचा शब्दांकडे लक्ष देऊ कोण ऐकेल? १९ पाहा! परमेश्वराच्या वाढाल्याची भोवळ आहे. ती दुश्यांच्या डोक्यावर आदढेल. २० परमेश्वराने आपल्या हृदयातील हेतू सिद्धीस नेई पर्यंत, त्याचा राग पस्तणार नाही. शेवटल्या दिवसात तुक्कास हे समजेल. २१ मी त्या संदेष्ट्यांना पाठवले नाही, पण तेच संराश ध्यायला धावले. मी त्यांच्याशी काही बोललो नाही, पण तेच माझ्यावरीने भविष्य करतात. २२ कारण जर ते माझ्या संभेत उभे राहिले असते, तर ते माझ्या लोकांस माझे वचन ऐकण्याचे कारण झाले असते. त्यांनी त्यांच्या दुष्कृत्यांपासून आणि कर्माच्या दुष्टेपासून फिरवले असते.” २३ परमेश्वर असे म्हणतो, “मी काय फक्त जवळचा देव आहे आणि दूरवर्वा देव नाही काय?” २४ परमेश्वर असे म्हणतो, कोण असा आहे जो गुप्त ठिकाणी लपतो म्हणजे मी त्यास पाहू शकणार नाही? मी सर्व आणि पृथ्वी भरून उरलो नाही काय? २५ संदेष्टे माझ्या नावाने खोटे भविष्य करतात, ते म्हणतात, मला स्वप्न पडले आहे! मला स्वप्न पडले आहे! मी त्याना असे म्हणताना ऐकले आहे. २६ संदेष्ट्ये जे खोटे भविष्य सांगतात आणि आपल्या हृदयाच्या दुष्टपणाने विचार करतात हे किती काळ चालणार? २७ हे संदेष्टे, ऐकमेकांना खोट्या स्वप्नाबद्दल सांगून माझ्या लोकांस माझ्या नामाचा विसर व्हावा असा प्रयत्न करीत आहेत. जसे ह्यांचे पूर्वज बालामुळे माझे नाव विसरले. २८ संदेष्ट्याला स्वप्न सांगायचे असेल, तर त्यास सांगू द्या. पण ज्या कोणाला मी काही घोषीत करतो, त्याने माझे वचन सत्याने सांगावे. गद्दा पुढे गवत ते काय? परमेश्वर असे म्हणतो. २९ माझा संराष्ट्र अप्नीप्रमाणे नाही काय? परमेश्वर असे म्हणतो. आणि तो खडक फोडाण्या हातोड्याप्रमाणे नाही काय? ३० परमेश्वर असे म्हणतो “म्हणून पाहा! मी खोट्या संदेष्ट्यांविरुद्ध आहे, जे एकमेकांकडून माझे शब्द चौरतात आणि म्हणतात ते माझ्याकडून आले आहेत. ३१ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी संदेष्ट्यांविरुद्ध आहे, जे त्यांची जीभ भविष्यवाणी करण्यासाठी वापरतात. ३२ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी त्या संदेष्ट्यांविरुद्ध जे फसवे स्वप्ने सांगतात, म्हणजे ते त्यांच्या खोट्या बोलयने व बढावने माझ्या लोकांस चुकीच्या मागाने नेतात. कारण लोकांस शिकविण्यासाठी मी त्याना पाठविलेले नाही. मी त्याना माझ्यासाठी काही करण्याची आज्ञा कधीही दिलेली नाही. ते या लोकांस खचित मदत करू शकत नाहीत.” परमेश्वर असे म्हणतो. ३३ “जेव्हा हे लोक व संदेष्टे किंवा याजक तुला विचारतील की ‘परमेश्वराने काय घोषणा केली आहे?’ तेव्हा तुला त्यांना सांग, कोणती घोषणा? कारण मी तुम्हास टाकले आहे, परमेश्वर असे म्हणतो. ३४ आणि संदेष्टे व याजक किंवा जो कोणी म्हणेले ‘परमेश्वराची घोषणा ही आहे.’ मी त्यास व त्याच्या सर्व घराण्याला शिक्षा करीन. ३५ तुम्ही प्रत्येक आपल्या भावाला आणि आपल्या शेजाच्यास असे विचार शकता, ‘परमेश्वराने काय उत्तर दिले?’ किंवा ‘परमेश्वर काय म्हणाला?’ ३६ पण तुम्ही कधीही परमेश्वराच्या ओङ्याची आठवण करूच नका, कारण

प्रत्येकाला आपापलेच वचन ओङ्ये असे होईल, कारण जिवंत देव, सेनाथीश परमेश्वर, आमचा देव याची वचने तुम्ही विपरीत केली आहेत. ३७ तुम्ही संदेष्ट्याला असे विचारा, ‘परमेश्वराने तुला काय उत्तर दिले’ किंवा ‘परमेश्वर काय म्हणाला?’ ३८ आणि ‘परमेश्वराची घोषणा काय आहे?’ असे म्हणून नका. जर तुम्ही असे शब्द वापरल, तर परमेश्वर तुम्हास म्हणेल, तुम्ही माझ्या संदेशाला ‘परमेश्वराची घोषणा असे म्हणून नेये’ हे शब्द वापरू नका असे मी बजावले. ३९ म्हणून मी तुम्हास व जे नगर मी तुम्हास व तुमच्या पूर्वजांना दिले ते मी आपल्या समक्षतेपासून दूर फेकून देणार. ४० मी तुम्हावर कधीही विसरू शकणारी अप्रतिष्ठित आणि बदनामी ही आणीन.”

२४ परमेश्वराच्या मंदिरासमोर दोन अंजिराच्या टोपल्या व्यवस्थित

मांडलेल्या मी पाहिल्या (बाबेलचा राजा नवुखद्देसर ह्याने यहूदाचा राजा यहोयाकीम याचा मुलगा यकोन्याला व यहूदाचे सरदार व कारागारी व लोहार कैद करून नेले, यश्वलेममधून बाबेलाला नेले) २ एका टोपलीत खूप चांगली अंजीर होती. ती मोसामाच्या सुरवातीला पिकलेल्या अंजिरासारखी होती. पण दुस्या टोपलीत नासकी अंजीर होती. ती खाण्यालायक नव्हती. ३ परमेश्वराने मला विचारले, “यिर्म्या, तू काय पाहिलेस?” मी म्हणालो, “मी अंजीर पाहिली. चांगली अंजीर फारच उत्तम आहेत. पण वाईट अंजीर फारच नासकी आहेत. ती खाण्यासारखी नाहीत.” ४ नंतर परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले, ५ परमेश्वर, इसाएलाला देव म्हणाला, “या चांगल्या अंजीरासारखे यहूदा जे कैद करून नेलेले मी स्थानातून खास्यांच्या देशात त्यांच्या हितासाठी पाठवले आहे, त्यांच्याकडे मी पाहीन. ६ मी आपले डोळे त्यांच्या चांगल्या करीता लावेन आणि त्यांना या देशात प्रस्थापीत करीन. मी त्यांना खाली पाडणार नाही तर त्यांना बांधीन, मी त्यांना लावीन व उपटनार नाही. ७ मला ओळखण्याचे हृदय मी त्यांना देरील, मग मी परमेश्वर आहे. ते माझे लोक होतील व मी त्यांचा देव होईल. ते सर्व अंत: करणापासून माझ्याकडे परत येतील. ८ पण यहूदाचा राजा सिद्धीकीया हा त्या अतिशय नासल्यामुळे खाण्यालायक न राहिलेल्या अंजिरासारखा असेल. सिद्धीकीया त्याचे उच्चपदस्थ अधिकारी, यश्वलेममध्ये उरलेले लोक व मिसरमध्ये राहत असलेले यहूदी त्याना मी सोडून देरीन, असे परमेश्वर म्हणतो. ९ मी त्यांना एक भयावह गोष्ट बनवीन, मी त्यांना सर्व मानवजातीच्या दृटीत अरिष्ट असे करीन, ते जीवंथे घालवले जातील तीथै ते चेष्टेचा व निदा, म्हण व शाप असे होतील. १० मी त्यांच्याविरुद्ध तलवार, दुष्काळ आणि रोगराई पाठवीन, मी त्यांना आणि त्याच्या पूर्वजांना दिलेल्या भूमीवर ते अंजिबात शिल्लक राहणार नाहीत असे करीन.”

२५ यहूदातील सर्व लोकांबद्दल यिर्म्याकडे आलेले वचन, ते असे, यहूदाचा

राजा योशीया, याचा मुलगा, यहोयाकीम याच्या कारकिंद्द्याचा चौथ्या वर्षी, हे बाबेलचा राजा नवुखद्देसर ह्याच्या पाहिल्या वर्षात, २ यहूदा लोकांस आणि यश्वलेमधील राहणायांना यिर्म्या संदेष्ट्याने पुढील संराष्ट्र घोषीत केला: ३ यहूदाचा राजा आमोन ह्याचा मुलगा योशीया ह्याच्या कारकिंद्द्या तेराव्या वर्षापासून तर गेली तेवीस वर्ष परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे येत आले आहे, मी तेव्हापासून आजपर्यंत तुम्हास ते ऐकवित आलो. पण तुम्ही ऐकले नाही आणि लक्ष दिले नाही. ४ परमेश्वराने, त्याच्या सेवकांना संदेष्ट्यांना पुन्हा पुन्हा तुमच्याकडे पाठवले, ते बाहेर जाण्यासाठी उत्सुक होते, पण तुम्ही त्याचे ऐकले नाही. तुम्ही त्यांच्याकडे लक्षसुद्धा दिले नाही. ५ ते संदेष्टे म्हणाले, “प्रत्येक मनुष्य आपल्या वाईट कृत्यांपासून, आपल्या कर्माच्या दुष्टेपासून फिरा, आणि जे राष्ट्र परमेश्वराने तुम्हास आणि तुमच्या पूर्वजांना कायमच्या राहण्यास दिला, त्यामध्ये जे. ६ म्हणून दुस्या दैवतांना अनुसारायला आणि त्यांना पाया पडायला त्यांच्या मागे जाऊ नका आणि तुम्ही त्यास आपल्या हातांच्या कामाने मला राग आणू नका, म्हणजे

मी तुमचे काही वाईट करणार नाही.” ७ परमेश्वर असे म्हणतो, “पण तुम्ही माझे ऐकले नाहीत, आणि तुम्हावर अरिंश यावे म्हणून तुम्ही आपल्या हातांच्या कामाने मला राग आणून दिला.” ८ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! “तुम्ही माझ्या संदेशाकडे लक्ष दिले नाही. ९ म्हणून मी लवकरच उत्तरेकडील कुळांना आणि बाबेलचा राजा नुखुद्देस्सर, या देशाविरुद्ध आणि त्यातील सर्व राहणाऱ्याविरुद्ध, तुझ्या भोवती असणाऱ्या राष्ट्राविरुद्ध बोलावून घेईन. परमेश्वर असे म्हणतो, कारण मी त्यांना नाश करण्यासाठी ठेवीण. आणि त्यांना विस्मय व फूटकार व सर्व काळ ओसाड असे करीन. १० त्या ठिकाणच्या सुखाच्या व आनंदाच्या कल्पोळांचा मी शेवट करीन. तेथे नव वर धूधाचा शब्द उमटपार नाही, जात्यांचा आवाज येणार नाही आणि दिव्यातला प्रकाश नाहीसा होईल असे मी करीन. ११ आणि ती सगळी भूमी वैराण व वाळवंट होईल, आणि ही राणे सतर वर्षांपर्यंत बाबेलाच्या राजाचे दास होतील. १२ परमेश्वर असे म्हणतो, आणि असे होईल सतर वर्षे संपल्यावर, मी बाबेलाच्या राजाला आणि त्या राष्ट्राला आणि खास्यांच्या देशाला त्यांच्या दुष्कृत्यांमुळे शिक्षा करीन.” त्या भूमीचे रुपांतर कायमच्या वाळवंटात करीन. १३ आणि त्या देशाविरुद्ध जी काही वचने मी बोललो, म्हणजे जे काही या पुस्तकात लिहीले आहे, जे सगळ्या राष्ट्राविषयी यिर्मयाने भविष्य सांगितले ते मी त्यांच्यावर आणीन. १४ त्यांना राष्ट्रांचे आणि मोळ्या राजांचे दास्य करावे लागेल. त्यांच्या कृत्यांबद्दल योग्य अशीच शिक्षा त्यांना मी देईन. १५ कारण परमेश्वर, इस्साएलाचा देव, त्याने मला हे सांगितले: “माझ्या हातातील क्रोधाच्या द्राक्षरसाचा प्याला घे आणि मी तुला पाठवतो त्या सर्व राष्ट्रांना हा द्राक्षरस प्यायला लाव. १६ कारण ते हा द्राक्षरस पितील आणि जी तलवार मी त्यांच्यामध्ये पाठवीन तिच्यामुळे ते मागेपुढे डोलातील व वेळ्याप्रमाणे वागतील.” १७ मग मी परमेश्वराच्या हातातून द्राक्षरसाचा प्याला घेतला. देवाने मला पाठवलेल्या त्या सर्व राष्ट्रांत मी प्यायला लावला. १८ यरुशलेम, यहूदा शहर आणि तिच्यातील राजे आणि नेते यांना मी तो प्याला दिला, म्हणजे वैराण, विस्मय व वाळवंट, आणि फूटकार व शाप असे होतील. १९ दुसऱ्या राष्ट्रांनाही तो प्यावा लागेल, मी मिसरच्या राजा फारो, त्याच्या अधिकाऱ्यांना, त्याच्या सेवकांना, आणि त्याच्या लोकांस, २० मी सर्व यिश्रित लोक, अरब व ऊस देशातील राजे, पलिष्ठांच्या देशातील सर्व राजे, अञ्जलोन, गज्जा, एक्रोन व अशदोद शहरामधील उरलेले अशा सर्व राजांना त्या प्याल्यातून द्राक्षरस पिण्यास भाग पाढले. २१ आणि अदोम, मवाब व अमोन यामधील राजांनाही द्राक्षरस प्यायला लावले. २२ आणखी सोरच्या व सीदोनाचे सर्व राजे, सम्मूळाच्या दुसऱ्या बाजूस असाणारे सर्व राजे, २३ आणि ददान, तेमा व बुज केसांच्या या कडा कापलेले सर्व लोक, २४ अरबस्तानातील सर्व राजे, व जे यिश्रित लोक रानांत राहतात त्यांचे सर्व राजे, २५ आणि जिमरी, एलाम व मायू येथील सर्व राजे, २६ उत्तरेकडील सर्व, दूरच्या व जवळचे राजे या सर्वांना, या पृथीवीर असाणारे सर्व, आपल्या राज्यांसहीत, भावांसहीत, त्या सर्वांना मी तो प्याला प्या प्यायला लावला आहे. पण बाबेलचा राजा, त्या सर्वाच्या नंतर या प्याल्यातून पिझल. २७ “परमेश्वर मला म्हणाला, यिर्मया, तू त्यांना असे सांग, सेनाधीश परमेश्वर, इस्साएलचा देव म्हणतो: या आणि त्यामुळे झिंगा आणि वांत्या करा, पडा आणि मी पाठवत असलेली तलवार येण्यापर्यंत परत उठू नका. २८ मग ते तुझ्या हातातून प्यायला पिण्यास तयार नसतील तर, तू त्यांना असे सांग सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही खरोखरच या प्याल्यातून पिण्यारच. २९ कारण पाहा! माझ्या नावाने ओळखवित्या जाणाऱ्या नगरावर जर मी आपती आणत आहे, तर तुम्हास शिक्षा होणार नाही असे कसें? तुमची सुट्का होणार नाही, कारण मी पृथीवीरील सर्व राहणाऱ्याविरुद्ध तलवारीला पाठवणार आहे.” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ३० “तर यिर्मया, तू त्यांना हे भविष्यवचन सांग, त्यांना बोल: परमेश्वर उंचावरुन गर्जना करतो, आणि त्याच्या पवित्र मंदिरातून आपला शब्द उच्चारील, तो

त्याच्या कल्पाविरुद्ध गर्जना करील. द्राक्षरस काढताना, द्राक्षे तुडविताना, लोक ज्याप्रमाणे मोळ्याने गातात, तसा, देशाच्या सर्व राहणाऱ्याविरुद्ध तो ओरडेन. ३१ तो आवाज पृथीच्या शेवटापर्यंत येणार, कारण परमेश्वराचा विवाद राष्ट्राविरुद्ध आहे, तो त्यांचा न्यायनिवाडा करणार. आणि तो सर्व देहावर न्यायव्यवस्था चालवणार. दुष्टांना तो तलवारीस देणार.” परमेश्वर असे म्हणतो. ३२ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “अरिष्टे एका राष्ट्रातून दुसऱ्या राष्ट्रात पुढे जाणार, आणि पृथीवीरच्या अतिदूरच्या ठिकाणाहून वाढलाची सुरुवात होईल.” ३३ आणि जे परमेश्वरापासून मारले गेले, त्या लोकांची प्रेते पृथीच्या एका टोकाकडून दुसऱ्या टोकाकडे पसरतील. त्यांच्यासाठी कोणीही शोक करणार नाही किंवा ती गोळा करणार नाही आणि पुराणारही नाही. शेणाप्रमाणे ती जमिनीवर पडतील. ३४ मेंढपाळांनो विलाप करा आणि मदतीसाठी रडा. कळपातील धन्यांनो जमिनीवर लोळा. कारण ही तुला मारल्या जाण्याचा आणि विखरण्याचा दिवस आला आहे. तुम्ही फुटक्या मडक्याच्या तुकळघाप्रमाणे सगळीकडे पडाल. ३५ मेंढपाळांना लपायला कोठेही आश्रय राहणार नाही. आणि कळपातील धन्यांना सुट्टा येणार नाही. ३६ मग मेंढपाळांच्या दुखाचे रडणे आणि कळपाच्या धन्यांचा विलाप तिथे असेल. कारण परमेश्वर त्यांच्या कळपाचा विनाशक झाला आहे. ३७ त्या शांत कुरणांचा नाश केला जाईल आणि ती ओसाड वाळवंट होतील. परमेश्वराचा संतप्त क्रोध हा, ३८ जसा गुहेत राहणाऱ्या तरुन सिंहाप्रमाणे, ज्याने आपली गुहा सोडली आहे त्याप्रमाणे असेल. कारण पीडिण्याचा तलवारीमुळे व त्याच्या संतप्त क्रोधामुळे त्यांचा देश ओसाड झाला आहे.

२६ योशीयाचा मुलगा, यहूदाचा राजा ह्याच्या राज्याच्या आरंभी परमेश्वराच्या मुलगा, यहूदाचा राजा ह्याच्या राज्याच्या मुलगा, यहूदाचा राजा ह्याच्या मंदिराच्या प्रांगणात उभा राहा आणि परमेश्वराच्या मंदिरात उपासना करण्यास येणाऱ्यांना हा सर्व यहूदातील नगरांना तुला त्यांच्याजवळ बोलायला आज्ञापितो ती बोल, एक शब्द कमी करू नको. ३ कदाचित ते एकतील आणि प्रत्येक जण त्याच्या कुमारांगापून वळेल, त्यांच्या कर्माच्या दुष्टपणाबद्दल त्यांना शिक्षा करण्याच्या माझ्या बेंतांबद्दल मीही कदाचित पुनर्विचार करीन. ४ तू त्यांना सांग ‘परमेश्वर असे म्हणतो: जर तुम्ही माझ्या नियमशास्त्राप्रमाणे एकले नाही, जे मी तुम्हा समरे ठेवले आहे, ५ जर तुम्ही माझ्या सेवकाचे जे संदर्भे आहेत, ज्यांना मी तुम्हाकडे नित्याने पाठवत आलो आहे, त्यांचे एकले नाही. ६ तर मी हे घर शिलोसारखे करीन, पृथीवीरल सर्व राष्ट्रांच्या देखत मी या नगराला शाप असे करीन.” ७ परमेश्वराच्या मंदिरातील यिर्मयाचे जे बोलणे याजकांनी, संदेश्यांनी आणि सगळ्या लोकांनी एकले. ८ परमेश्वराने आज्ञा केल्याप्रमाणे, यिर्मयाने, परमेश्वराने सांगितलेली प्रत्येक गोष्ट सांगितली, नंतर याजकांनी, संदेश्यांनी आणि लोकांनी यिर्मयाला धरले. ते म्हणाले, तू खचित मरशील! ९ शिलोच्या मंदिरप्रमाणे या घराचा नाश होईल आणि हे नगर निर्जन असे होईल, ज्यात कोणीच राहत नाही, परमेश्वराच्या नावाने तू हे भविष्य का सांगितले? आणि परमेश्वराच्या मंदिरात सर्व लोक यिर्मयाभोवती जमले. १० यहूदातील राज्यकर्त्यांना ही सर्व हकिकत कळली, म्हणून ते राज्याचा घरातून बाहेर आले व वर्ती परमेश्वराच्या मंदिरात गेले. तेथे ते परमेश्वराच्या मंदिरात नव्या प्रवेशद्वाराजवळ स्थानावर बसले. ११ नंतर याजक व संदेश्य अधिकाऱ्यांशी व सर्व लोकांशी बोलले. ते म्हणाले “यिर्मयाला ठार करावे. यरुशलेम शहरबदल तो वाईट भविष्यकथन करतो तुम्ही त्याचे बोलणे तुमच्या स्वतः च्या कानांनी एकलेच आहे.” १२ मग यिर्मया यहूदाच्या अधिकाऱ्यांशी व इतर लोकांशी बोलला तो म्हणाला, “जी वचने तुम्ही एकली, ती या नगरीबद्दल व या मंदिरबद्दल हे भविष्य म्हणून संगंगायासाठी परमेश्वरानेच मला पाठवले. १३ तर आता तुम्ही आपली कर्मे आणि मार्ग व्यवस्थीत करा, आणि तुमचा परमेश्वर, तुमचा देव, याची वाणी ऐका, म्हणजे तो जे अरिष्टे

तुम्हावर आणण्याचा बेत करीत आहे त्यामध्ये तो कदाचीत फेरविचार करीन. १४ माझ्याबदल म्हणाल, तर मी तुमच्या हातात आहे. तुम्हास योग्य व बरोबर वाटेल ते माझ्यासोबत करा. १५ पण तुम्ही मला ठार मारलेत, तर एका गोषीची खात्री बालग्ना. निरपराध मनुष्यास मारल्याबदल तुम्ही अपराधी ठराल. तुम्ही या नगरीला आणि तिच्यात राहणाऱ्या प्रत्येक मनुष्यासही अपराधी बनवाल. परमेश्वराने खोरुखरच मला तुमच्याकडे ह्यासाठी पाठवले आहे की ही सर्व वचने तुमच्या कानात बोलावी.” १६ मग अथिकारी आणि सर्व लोक याजकांना व संदेश्ट्यांना बोलले, “यिर्म्याला अजिबात मारु नका. त्याने आपल्याला सांगितलेल्या गोषी परमेश्वराच्या नावाने आम्हाला ही वचने घोषीत केली आहे.” १७ नंतर काही वडीलशरी उभे राहिले आणि ते सभेतील सर्व लोकांस उद्देशून म्हणाले, १८ “ते म्हणाले, मेरेण्ठा मीखा, हा हिज्जिया यहूदाचा राजाच्या दिवसात भविष्यसांगत असे. तो यहूदाच्या सर्व लोकांस म्हणाला, सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणातो, सियोनेचा नाश होईल सियोन नांगरलेले शेत होईल. यश्वलेम दगडांची रास होईल. मंदिर असलेली टेकडी वनातील उंच टेकडी सासखी होईल.” १९ “तर हिज्जिया यहूदाचा राजा आणि सर्व यहूदाने मीखाला ठार मारले काय? त्याने परमेश्वराबदल भय बाळगले की नाही? आणि त्याने परमेश्वराचा राग शांत केला, आणि त्याच्याविषद्ध जे अरिष्ट परमेश्वराने योजिले होते, त्या गोषी त्याने घडू दिल्या नाहीत. अशाने तर आम्ही आपल्याच जिवाविरुद्ध मोठे पाप करू.” २० पूर्वी आणखी एक मनुष्य, किर्यांथ-यारीमकर, शमायाचा मुलागा, उरीया, हा परमेश्वराच्या नावाने भविष्य सांगत होता. त्याने या नगरीच्या विरोधात आणि या भूमीच्याही विरोधात, यिर्म्याप्रामाणेच भविष्य सांगितले आहेत. २१ परंतु राजा यहोयाकीम, त्याचे सर्व सैन्य व अधिकाऱ्याने हे वचन एकले आणि यहोयाकीम राजा उरीयाला मारु इच्छित होता, हे उरीयाला समजल्यावर तो घाबरला व मिसर देशात पळाला. २२ पण यहोयाकीम राजाने एलनाथान नावाच्या मनुष्याबरोबर आणखी काही माणसे देऊन त्यांना मिसरला पाठवले. एलनाथान अखबोरचा मुलगा होता, २३ त्या मनुष्यांनी उरीयाला मिसरहून परत आणले. ते त्यास यहोयाकीम राजाकडे घेऊन गेले. यहोयाकीमने उरीयाला तलवारीने मारण्याचा हुक्म दिला. नंतर सामान्य लोकांच्या दफनभूमीत त्याचे प्रेत पाठवण्यात आले. २४ पण अहीकाम या प्रतिष्ठित व्यक्तीने यिर्म्याला पाठिंबा दिला अहीकाम शाफानचा मुलगा होता. त्याने यिर्म्याला याजक व संदेशै याच्या हातातून सोडवले, जे त्यास मारणार होते.

२७ यहूदाचा राजा योशीया याचा मुलगा यहोयाकीम ह्याच्या राजाच्या आरंभी हे वचन परमेश्वरापासून यिर्म्याकडे आले. ते म्हणाले, २ परमेश्वर मला जे काही म्हणाला, ते हे तू आपल्यासाठी बंधेवे व जोखड तयार कर. ते आपल्या मानेवर ठेव. ३ मग यश्वलेमाला, यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्याकडे जे दूत येतात त्यांच्या हातून अदोमाच्या राजाकडे व मवाबाच्या राजाकडे, अम्मोन लोकांच्या राज्याकडे, सोराच्या राजाकडे, सीदोनाच्या राजाकडे ती पाठव. ४ त्यांच्या मालकाला सांगण्यासाठी त्यांना आज्ञा कर आणि सांग, सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, तुम्ही आपल्या मालकास असे सांगा की. ५ मी आपल्या महासामर्थ्यनि आणि आपले भूज उभारून पृथ्वी निर्माण केली. मी पृथ्वी व त्यावरील प्राणीसुद्धा निर्माण केले आणि माझ्या दृष्टीने जो कोणी योग्य आहे त्यास मी देतो. ६ म्हणून आता, मी सर्व देश बाबेलाचा राजा नवुखद्नेस्सर, माझा सेवक ह्याच्या हाती दिले आहेत. त्याची सेवा करायला मी बन्य प्राणीसुद्धा दिले आहेत. ७ आणि त्याच्या देशाची वेळ येईपर्यंत सर्व राष्ट्रे त्याची, त्याच्या मुलाची आणि त्याच्या मुलांच्या मुलांची सेवा करतील. मग अनेक राष्ट्रे व महान राजे त्याच्याकडून आपली सेवा करून घेतील. ८ म्हणून जे राष्ट्रे आणि राज्ये बाबेलाचा राजा नवुखद्नेस्सराची सेवा करणार नाही आणि बाबेलाचा राजा याच्या जोखडाखाली आपली मान देणार नाही, त्यास मी त्याच्या

हातून नाहीसे करीपर्यंत, तलवारीने, दुष्काळ आणि मरीने शिक्षा करीन. असे परमेश्वर म्हणतो. ९ आणि तुम्ही आपले संदेशे, आपले ज्योतिषी, आपले स्वप्नदृष्टे आणि आपले मांत्रिक आणि आपले जाडूरार, जे तुम्हास म्हणतात की, तुम्ही बाबेलाच्या राजाची सेवा करणार नाही, त्यांचे तुम्ही ऐकून नका. १० कारण मी तुम्हास तुमच्या देशातून दूर न्याये, कारण मी तुम्हास काढून टाकावे आणि तुम्ही मरावे म्हणून ते खोटे भविष्य सांगतात. ११ “पण जे राष्ट्र बाबेलाच्या राजाची सेवा करील आणि आपली मान त्याच्या जोखडात देईल त्या राष्ट्रांना मी त्यांच्याच भूमीवर राहू देईन आणि ते तिची मशागत करतील व त्यामध्ये आपली घरे करतील.” असे परमेश्वर म्हणतो. १२ म्हणून मी यहूदाच्या राजा सिद्कीया ह्याच्याशी बोललो आणि त्यास हा संदेश दिला. “तुम्ही आपल्या माना बाबेलाच्या राजाच्या जोखडात द्या आणि त्याची व त्याच्या लोकांची सेवा करा म्हणजे तुम्ही जगाल. १३ जे राष्ट्र बाबेलाच्या राजाची सेवा करण्यास नकार देतील, त्याविष्यी परमेश्वराने जेसे जाहीर केले तसे तू आणि तुझे लोक तलवारीने, दुष्काळाने व मरीने का मरता? १४ जे कोणी संदेशे तुम्हाशी बोलतात आणि म्हणतात की, तुम्ही बाबेलाच्या राजाची सेवा करणार नाही, कारण ते तुम्हास खोटे भविष्य सांगतात. १५ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, मी त्यांना बाहेर पाठवले नाही, ते माझ्या नावाने खोटे भविष्य सांगतात यासाठी की, मी तुम्हास बाहेर काढून टाकावे आणि तुम्ही व जो कोणी संदेशा तुम्हास भविष्य सांगतो त्या दोघांनी नष्ट क्वावे.” १६ मी याजकांना व सर्व लोकांस बोललो, आणि म्हणालो, “परमेश्वर असे म्हणतो, जे कोणी तुमचे संदेशे तुम्हास भविष्य सांगतात व म्हणतात, पाहा, परमेश्वराच्या मंदिरातील वस्तू बाबेलाहून आता परत लवकरच आणल्या जातील, ते तुम्हास ते खोटे भविष्य सांगतात. म्हणून त्यांची वर्वे ऐकून नका. १७ त्यांचे ऐकून नका. तुम्ही बाबेलाच्या राजाची सेवा करा व जिवत रहा. या नगराची नासाडी का क्वावी? १८ जर ते खरेच संदेशे असतील आणि त्यांच्याकडे खरेच परमेश्वराकडून वचन मिळाले असेल, परमेश्वराच्या मंदिरात व यहूदाच्या राजाच्या घरात व यश्वलेमेसंदेशे ज्या वस्तू उरल्या आहेत, ती बाबेलास जाऊ नयेत, म्हणून त्यांनी सेनाधीश परमेश्वरकडे विनंती करावी.” १९ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, जे खांब व जो औतीव चमुद्र व ज्या वैठकी व बाकांची पात्रे या नगरात उरली आहेत, २० म्हणजे बाबेलाचा राजा नवुखद्नेस्सराने यहूदाच्या राजाच्या घरात व यश्वलेमेसंदेशे ज्या वस्तू उरल्या आहेत, ती बाबेलास जाऊ नयेत, म्हणून त्यांनी सेनाधीश परमेश्वरकडे विनंती करावी.” २१ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, जे खांब व जो औतीव चमुद्र व ज्या वैठकी व बाकांची पात्रे या नगरात उरली आहेत, २२ त्या बाबेलास नेण्यात येतील आणि मी त्यांची पाहणी करीन त्या दिवसापर्यंत त्या तेथेच राहतील.” “नंतर त्या मी परत घेऊन येईन आणि त्या पुन्हा त्याचे जागेवर ठेवीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. २३ योशीया याचा राजा सिद्कीया देव, परमेश्वराच्या मंदिरात आणि यहूदाच्या राजाच्या घरात व यश्वलेमेसंदेशे अजून राहिलेल्या वस्तूंच्याबदल हे म्हणतो. २४ “त्या बाबेलास नेण्यात येतील आणि मी त्यांची पाहणी करीन त्या दिवसापर्यंत त्या तेथेच राहतील.” “नंतर त्या मी परत घेऊन येईन आणि त्या पुन्हा त्याचे जागेवर ठेवीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. २५ योशीया याचा राजा सिद्कीया देव, परमेश्वराच्या मंदिरातील वस्तू बाबेलाहून आता परत लवकरच आणल्या जातील, ते तुम्हास ते खोटे भविष्य सांगतात. २६ मी तुम्हास काढून टाकावे आणि तुम्ही बाबेलाच्या राजाची सेवा करणार नाही, त्यांचे तुम्ही ऐकून नका. २७ कारकिर्दीच्या सुरवातीला चौथ्या वर्षाच्या व पाचव्या महिन्यात अजून राहिलेल्या मुलगा हनन्या संदेशा, जो गिबोनाकडवा होता, परमेश्वराच्या मंदिरात तो माझ्याशी याजक व सर्व लोकांसमोर माझ्याशी बोलला. तो म्हणाला, २ “सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, बाबेलाच्या राजाने लादलेले जोखड मी मोडले आहे. ३ बाबेलाच्या राजा नवुखद्नेस्सराने परमेश्वराच्या मंदिरातील सर्व वस्तू घेऊन बाबेलास नेली ती मी दोन वर्षांच्या आत, परत या स्थानात आणीन. ४ यहूदाच्या राजा यहोयाकीम याचा मुलगा यकन्या याला कॅद करून येलीले यहूदाविजे ते सर्व लोक यांस मी परत या ठिकाणी आणीन असे परमेश्वर म्हणतो, कारण मी बाबेलाच्या राजाचे जोखड मोडीन. ५ जे याजक हनन्या संदेशाच्यासमोर होते आणि सर्व लोक परमेश्वराच्या मंदिरात उभे होते, तेव्हा यिर्म्या संदेशा बोलला, ६ यिर्म्या संदेश म्हणाला, आमेन, परमेश्वर असे करो! परमेश्वराच्या मंदिरातील नेलेल्या

वस्तु आणि बंदिवासातील सर्व बाबेलाहून परत या स्थानात आणण्यासाठी परमेश्वराने दिलेली सर्व वचने, जी भविष्य म्हणून तू सांगितली आहेत, ती खरी होवोत. ७ जरी, हे जे वचन मी तुझ्या कानी व सर्व लोकांच्या कानी बोलतो ते आता ऐक. ८ माझ्यापूर्वी आणि तुझ्यापूर्वी फार पूर्वी अनेक संदेषे होऊन गेले, त्यानीसुद्धा अनेक देशाविषयी व मोर्ज्या राज्याविषयी, लढायांविषयी, दुष्काळ व मरी येतील असे भाकीत केले होते. ९ जो संदेश शांतीविषयी भविष्य सांगतो त्या संदेश्याचे वचन खरे ठेरले तेव्हा तो संदेश खरेखरच परमेश्वराने पाठविलेला आहे हे समजेल.” १० परंतु हनन्या संदेश्याने यिर्मया संदेश्याच्या मानेवरून जोखड काढून व तोडून टाकले. ११ मग हनन्या सर्व लोकांसमोर बोलला व म्हणाला, “परमेश्वर असे म्हणतो, ‘ह्याप्रमाणे बाबेलाचा राजा नबुखद्देस्सर याने लादलेले जोखड दोन वर्षांच्या आत मी प्रत्येक राष्ट्राच्या मानेवरून काढून तोडून टाकीन.’ मग यिर्मया संदेश आपल्या वाटेने गेला. १२ जेव्हा हनन्या संदेश्याने यिर्मयाच्या मानेवरून जोखड काढून तोडल्यानंतर यिर्मयाकडे परमेश्वराचे वचन आले. १३ “जा व हनन्याला सांग की, परमेश्वर असे म्हणतो, तू लोकांचे जोखड तोडलेस, पण त्यांच्याएवजी मी लोखंडाचे जोखड बनवीन. १४ कारण मी सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो, ‘बाबेलाचा राजा नबुखद्देस्सर याची सेवा सर्व राष्ट्रांनी करावी म्हणून मी त्यांच्या मानेवर लोखंडाचे जोखड घेव्हले आहे, ते त्याची सेवा करतील. याशिवाय मी त्यास शेतातील वन्यपश्चंवरही अधिकार देईन.’” १५ नंतर यिर्मया संदेश हनन्या संदेश म्हणाला, “हनन्या! ऐक! परमेश्वराने तुला पाठविलेले नाही पण तू या लोकांस लबाडीवर विश्वास ठेवावयास लावले. १६ म्हणून परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, मी तुला या जगातून उवलीन, या वर्षी तू मरशील, कारण तू परमेश्वराविरुद्ध अप्रामाणिकतेचे निवेदन केलेस.” १७ आणि त्याच वर्षांच्या सातव्या महिन्यात संदेश हनन्या मेला.

२१ बंदिवान करून नेलेल्यांतील राहिले वडील याजक, संदेषे आणि यशूलशेमेस्थून बाबेलास ज्यास नबुखद्देस्सराने कैद करून नेले होते, त्या सर्व लोकांस यिर्मया संदेश्याने यशूलशेमेहून पत्र पाठवले. २ राजा यकन्या, राजमाता, व उच्च अधिकारी, यहूदाचे व यशूलशेमेहून नेते, व कारागीर हे यशूलशेमेस्थून निघून गेल्यावर यिर्मयाने हे पत्र पाठवले. ३ ज्यांना यहूदाचा राजा सिद्कीया याने बाबेलाचा राजा नबुखद्देस्सर याच्याकडे एलास शाफानाचा व गमत्या हिल्कीयाचा मुलगा यांच्या हरते पत्र पाठवले. ४ पत्रात असे म्हटले, ज्यांना मी यशूलशेमेहून कैद करून बाबेलास नेण्यास लावले त्या सर्वांना सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे सांगतो, ५ “घरे बांधून त्यामध्ये राहा. बागे लावा आणि त्याचे फळ खा. ६ स्त्रिया करा, आणि मुलाला व मुलीला जन्म द्या, नंतर आपल्या मुलांसाठी स्त्रिया करून द्या आणि तुमच्या मुलींना नररे करून द्या. त्यांनी मुलाना व मुलींना जन्म द्यावा. तेथे तुम्ही वाढा, कमी होऊ नका. ७ मी ज्या नारांत तुम्हास बंदिवान करून न्यायला लावले त्याच्या शांतीसाठी झाटा आणि त्याच्यावतीने माझ्याबोरोबर मध्यस्थी करा. कारण त्याच्या शांतीत तुम्ही शांती आहे.” ८ कारण सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, “तुमच्यामध्ये असलेले तुमचे संदेषे आणि ज्योतीषीहृन्जी यांनी तुम्हास फसवू नये आणि तुम्ही ज्यास आपली स्वप्ने पाहण्यास लावता त्याचे तुम्ही ऐकू नका. ९ कारण ते माझ्या नामाने लबाड भविष्य सांगतात. मी त्याना बाहीर पाठविले नाही.” असे परमेश्वर म्हणतो. १० कारण परमेश्वर असे म्हणतो, जेव्हा बाबेलाचा राज्यास सतर वर्षे होतील, मी तुम्हास मदत करील आणि तुम्हास या स्थळी परत आणण्याचे सुवचन मी पूर्ण करीन. ११ कारण परमेश्वर असे म्हणतो की, तुमच्याविषयी माझ्या मनात ज्या योजना आहेत त्या मी जाणतो; त्या योजना तुमच्या हिताच्या आहेत आणि अनिषासाठी नाहीत, त्या तुम्हास भविष्य व आशा देणाऱ्या आहेत. १२ मग तुम्ही माझा धावा कराल आणि जाऊन माझी प्रार्थना कराल आणि तेव्हा मी तुमचे ऐकेन. १३ कारण जेव्हा मी तुम्ही आपल्या संपूर्ण हृदयाने

मला शोधाल, तेव्हा मी तुम्हास सापडेन. १४ परमेश्वर असे म्हणतो की मग मी तुम्हास प्राप्त होईल. “मी तुम्हास बंदिवासातून परत आणीन आणि ज्या सर्व राष्ट्रांत व सर्व स्थानात मी तुम्हास विखरविले त्यातून मी तुम्हास एकवटीन आणि ज्या स्थानातून मी तुम्हास कैद करून नेले आहे त्याकडे मी तुम्हास परत आणीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. १५ “कारण तुम्ही म्हटले आहे की, परमेश्वराने आम्हासाठी बाबेलामध्ये संदेषे उत्पन्न केले आहेत.” १६ दावीदाच्या सिंहासनावर जो बसला आहे त्याच्याविषयी आणि जे लोक त्या नगरात राहतात, तुमचे बांधव जे बंदिवासात तुमच्याबोरब बाहेर गेले नाहीत, त्या सर्वांच्याविषयी परमेश्वर म्हणतो, १७ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो की, पाहा, मी त्यांच्यावर तलवार, दुष्काळ आणि आजार पाठवीन. कारण मी त्यांना कुजलेल्या अंजिरासारखे करीन जे खाण्यासुद्धा धाणेरेडे असेते. १८ आणि मी त्यांचा तलवार, दुष्काळ आणि मरीने पाठपुरावा करीन आणि पृथ्वीवरील सर्व राज्याच्या दुर्दीने दहशत पोहावेल असे मी त्यांना करीन. मी त्यांना ज्या राष्ट्रात विखरविले आहे तेथे भयंकर भीती, शाप व निंदा व उपहास या गोष्टीचे ते विषय होतील. १९ परमेश्वर असे म्हणतो, याचे कारण हे आहे की, मी आपले सेवक संदेषे यांच्याद्वारे माझी वचने पाठवली, तरी त्यांनी माझे ऐकले नाही. मी वारंवार त्यांना पाठवणे पण तुम्ही ऐकले नाही, असे परमेश्वर म्हणतो. २० “तर बंदिवानानो ज्या तुम्हास यरूशलेमेहून बाबेलास पाठविले ते तुम्ही परमेश्वराचे वचन ऐका.” २१ कोलालाचा मुलगा अहाब व मासेचाचा मुलगा सिद्कीया, ते माझ्या नावाने खोटे भविष्य सांगतात, यांच्याविषयी इसाएलाचा देव सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी त्यांना बाबेलाच्या राजा नबुखद्देस्सराच्या हाती देईन. आणि तो त्यास तुमच्या डोल्यांसमोर ठार करील. २२ नंतर यहूदाव्ये जे सर्व बंदिवान करून बाबेलात नेलेल्या या मनुष्याविषयी हा शाप म्हणतील, सिद्कीया व अहाब यांना बाबेलाच्या राजाने अग्नीवर भाजले तसे परमेश्वर तुला करो. २३ हे यासाठी होईल की, कारण त्यांनी इसाएलामध्ये लज्जास्पद गोष्टी केल्यात, आपल्या शेजायांच्या बायकांबोरब व्यभिचार केला आणि जे मी त्यांना आज्ञापिले नाही ते वचन ते खोटेपणाने माझ्या नावाने बोलले आहेत. कारण जो मी एक आहे तो जाणतो. असे परमेश्वर म्हणतो. २४ शामाया नेहेलमकराबद्दल, हे सांग, २५ सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, हे म्हणतो, कारण जे सर्व लोक यरूशलेमेत माहेत त्यांच्याकडे ते वासेचाचा मुलगा याजक सफन्या व सर्व याजक यांच्याकडे तू आपल्या नावाने पत्रे पाठवून व म्हटले, २६ परमेश्वराने तुला यहोयादाच्या जागी याजक म्हणून नेमले आहे. यासाठी की, परमेश्वराच्या मंदिराचा तू अधिकारी असावे. जो कोणी वेडा होऊन आपणास तुम्हासमोर संदेश करतो, ते सर्व लोक तुड्या नियंत्रणात आहेत. तू त्यांना खोडेयात अडकवून व वेडी घालावी. २७ म्हणून आता, अनाथोथकर यिर्मया जो आपणास तुम्हासमोर संदेश म्हणकतो त्यास तू का धमकावले नाहीस? २८ कारण त्याने बाबेलास आम्हाकडे पत्र पाठवले व म्हटले की, “बंदिवास दीर्घकाळ राहील, म्हणून घरे बांधा, वस्ती करा, बागा लावा व त्याची फळ खा.” २९ सफन्या याजकाने हे पत्र यिर्मया संदेश्याला ऐकू येईल असे वाचले. ३० मग यिर्मयाकडे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणावे, ३१ “सर्व बंदिवासांतल्या लोकांस निरोप पाठव व सांग, नेहेलमकर घरण्यातील शामाया याच्याबद्दल परमेश्वर असे म्हणतो ‘कारण शामायाने तुम्हास भविष्य सांगितले आहे पण मी त्यास पाठविलेले नाही. कारण तुम्ही खोट्यावर विश्वास ठेवावा, असे त्याने केले आहे. ३२ म्हणून परमेश्वर असे म्हणतो की, पाहा, मी शमाया नेहेलमकराला आणि त्याच्या वंशजाला शिक्षा करीन. या लोकांमध्ये वस्ती करायला त्याचा कोणी उरणार नाही. मी आपल्या लोकांसाठी जे चांगले करीन ते तो पाहणार नाही. कारण त्याने परमेश्वराविरुद्ध गैरविश्वासाचे भाषण केले आहे. असे परमेश्वर म्हणतो.

३० यिर्मयाला परमेश्वरापासून जे वचन आले ते हे आहे आणि म्हणाले, १ परमेश्वर, इसाएलाचा देव, जे काही बोलला, तो म्हणतो, “मी

तुझ्याशी बोललेले सर्व वचने आपणासाठी पुस्तकात लिहून ठेव. ३ कारण पाहा, परमेश्वराचे हे निवेदन आहे, असे दिवस येतील की, ज्यात मी आपल्या लोकांचे इसाएल आणि यहूदा यांचे भविष्य प्रस्थापित करील. कारण मी त्यांच्या पूर्वजांनं दिलेल्या देशात त्यांना परत आणीन आणि ते त्याचा तावा घेतील.” असे मी परमेश्वर म्हणत आहे. ४ इसाएलाविषयी व यहूदाविषयी ही परमेश्वराने जाहीर केलेली वचने आहेत. ५ कारण परमेश्वर हे म्हणाला, “आम्ही दहशतीने थरथर कापणाच्याची वाणी ऐकली आहे शांतीची नाही. ६ विचारा व पाहा जर पुरुष बालकाला जन्म देईल. प्रत्येक तरुण पुरुषाचा हात प्रसवणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे त्याच्या कमरेवर दिला आहे हे मी का पाहत आहे? त्या सर्वांची चेहरे फिक्के का पडली आहेत? ७ याह्याह्यापासून तो दिवस महान आहे, त्याच्यासारखा कोणताही नाही. तो याकोबासाठी चितेचा समय आहे, पण त्यातून त्यांचे रक्षण होईल. ८ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो त्या दिवशी असे होईल की, मी तुमच्या मानेवरील जोखद मोठीन आणि तुमची बंधने तोटीन, यापुढे परके तुला गुलाम करणार नाहीत. ९ पण परमेश्वर त्यांचा देव याची आणि दावीद त्यांचा राजा ज्याला मी त्यांच्यावर स्थापीन त्याची ते सेवा करतील. १० परमेश्वर असे म्हणतो, म्हणून तू याकोबा, माझ्या सेवका, घावरु नकोस, आणि इसाएला, हिंमत खवू नको. कारण पाहा, मी तुला दूरू स्थानातून परत आणीन आणि तुझ्या वंशजांना बंदिवासाच्या देशातून तरारेन. याकोब पुन्हा येईल आणि शांती असेल; तो सुरक्षित राहील आणि तेथे कोणी दहशत घालणार नाही. ११ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुला तारायला तुम्हारीबोर आहे. मग मी ज्या राष्ट्रातून तुझी पांगापांग केली आहे. त्या सर्वांचा मी पूर्ण शेवट करीन, पण मी खात्रीने तुझा शेवट करणार नाही, तरी मी तुला न्यायाने शासन करीन आणि खवीत तुला शिक्षा केल्यावाचून सोडणार नाही. १२ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, तुझी जखम बरी न होऊ शकणारी आहे, तुझा घाय संरसंजिन्य आहे. १३ तुझा वाद चालवणारा कोणीही नाही; तुझा घाय बरा करण्यासाठी कोणताही उपाय नाही. १४ तुझे सर्व प्रियकर तुला विसरले आहेत. ते तुला शोधत नाहीत, कारण तुझ्या पुष्कळ अन्यायामुळे आणि अगणित पापामुळे, मी तुला शत्रूप्रमाणे जखम करून आणि कूरू धन्याप्रमाणे शिक्षा करून, मी तुला घायाळ केले आहे. १५ तुझ्या जखमेमुळे तू मदतीसाठी का ओरडोतो? तुझ्या यातना बच्या न होऊ शकणाऱ्या आहेत. कारण तुझ्या पुष्कळ अन्यायामुळे, तुझ्या असंच्या पापामुळे मी तुला या गोषी केल्या आहेत. १६ म्हणून जे प्रत्येकजण तुला खाऊन टाकतील ते खाऊन टाकले जातील, आणि तुझे सर्व शत्रू बंदिवासात जातील. कारण ज्या कोणी तुला लुटले त्यांची लूट होईल आणि तुला लुटणाऱ्या सर्वाना मी लुटीस देईल. १७ कारण मी तुला आरोग्य देईल; मी तुमच्या जखमा बच्या करीन. हे परमेश्वराचे निवेदन आहे. मी हे करीन कारण की, त्यांनी तुला टाकून दिलेले म्हटले आहे. कोणीही या सियोनेची काळजी घेत नाही. १८ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी याकोबाच्या डेयाचे भविष्य परत फिरवीन आणि त्याच्या घराण्यावर दया करीन. मग नगर नाशाच्या ढिगाच्यावर बांधण्यात येईल आणि ज्याठिकाणी किल्ले होते त्याच जागी पुढा होतील. १९ नंतर त्यांच्यामधून उपकारसुती आणि आनंदोत्सव करण्यांचा आवाज निघेल, कारण मी त्यांची वाढ करीन आणि ती कमी होणार नाही; मी त्यांचे गोरू करीन म्हणजे ते हलेके होणार नाहीत. २० मग त्यांचे लोक पूर्वीच्या सारखे होतील आणि त्यांची मंडळी माझ्यासमोर प्रस्थापित होईल जेव्हा त्यांच्या सर्व लोकांना जे कोणी त्यांना आता पीडा देतील त्यांना मी शिक्षा करीन. २१ त्यांचा पुढरी त्यांच्यातलाच होईल. तो त्यांच्यामधूनच निघेल जेव्हा मी त्यास जवळ येक देईल आणि जेव्हा तो माझ्याजवळ येईल. कारण जो माझ्याजवळ यायला कोणाची हिंमत आहे? हे परमेश्वराचे निवेदन आहे. २२ मग तुम्ही लोक माझे बळ आणि मी तुमचा देव होणी.” २३ पाहा, परमेश्वराचे क्रीडलूप तुफान सुटले आहे. ते तुफान निरंतर आहे. ते धुव्वा उडविणारी वावटल दुष्ट लोकांच्या डोक्यावर आदलेल. २४ परमेश्वर आपल्या हृदयाचे उद्देश

पूर्ण करून सिद्धीस नेर्दीपर्यंत त्याचा संतप्त क्रोध परत जाणार नाही. अंतीम दिवसात, तुम्हास ते समजतील.

३१ परमेश्वर असे म्हणतो, “त्या काळी मी इसाएलाच्या सर्व कुळांचा देव होईन आणि ते माझे लोक होतील.” ३ परमेश्वर असे म्हणतो: “मी इसाएलास विसावा देण्यास येईन तेव्हा जे कोणी तलवारीपासून निभावाले आहेत त्या लोकांस रानात अनुग्रह मिळेल.” ४ परमेश्वर पूर्वी मला दिसला व म्हणाला, हे इसाएला, मी सार्वकालिक प्रतीतीने, तुझ्यावर प्रतीती केली आहे. म्हणून मी विश्वासाच्या कराराने तुला आपल्याजवळ ओढून घेतले आहे. ५ पैदा इसाएलाच्या कुमारी, मी तुला पुढा बांधीन याकरिता तू बांधलेली होशील. तू पुन्हा आपल्या खिंचित्या उचलशील आणि आनंदाने नृत्य करीत बाहेर जाशील. ६ तू पुन्हा शोमरोनाच्या डोंगरावर द्राक्षमळ्यांची लागवड करील. शेतकी लागवड करतील आणि त्याच्या फळांचा चांगला उपयोग होईल. ७ असा एक दिवस येईल की, त्यामध्ये एफ्राईमाच्या डोंगरावरील पहारकरी ओरडून सांगतील. उठा, आपण परमेश्वर आपला देव याच्याकडे वर सियोनेला जाऊ. ८ परमेश्वर असे म्हणतो, “याकोबासाठी आनंदाचा गजर करा! राष्ट्रांतील प्रमुख लोकांसाठी आनंदाने जयघोष करा! ऐक येईल अशी स्तुती करा. म्हणून, ‘हे परमेश्वरा, तुझ्या लोकांचे, इसाएलाच्या वाचलेल्यांचे तारण कर.’” ९ पाहा, मी त्यांना उत्तरेकडच्या देशातून आणीन, पृथक्याच्या अगदी शेवटच्या ठिकाणाडून मी त्यांना एकत्र करीन. त्यांच्यामध्ये आंधके आणि पांगू गर्भवती आणि ज्या कोणी त्यांच्या प्रसूतीची वेळ आती असेल त्याही त्याच्याबोरबर असतील. त्यांची मोठी मंडळी इकडे परत येईल. १० ते रडत येतील. ते विनंती करत असता मी त्यास नेईन, मी त्यांना सरळ मागणि पाण्याच्या प्रवाहाजवळ नेईन. ते त्यावर अडखलणार नाहीत. कारण मी इसाएलाचा पिता आहे, आणि एफ्राईम माझा प्रथम जन्मलेला आहे. ११ राष्ट्रांनो, परमेश्वराचे वचन ऐका. दूरच्या द्वीपात हे प्रसिद्ध करा. तुम्ही राष्ट्रांनी म्हणावे, ज्याने इसाएल विखलाला तोच त्यास एकवटील आणि जसा मेंढपाल आपल्या कळपाला राखतो तसा तो त्यास राखील. १२ कारण परमेश्वराने खंडणी भरून याकोबाला सोडवले आहे आणि त्याच्यासाठी जो खूप बलवान होता त्याच्या हातातून त्यास मुक्त केले आहे. १३ मग मी त्यांना जीव देव येतील. ते सियोनेच्या शिखावर आनंदाने गातील. परमेश्वराच्या चांगुलपणामुळे धान्यासाठी आणि द्राक्षरसासाठी, तेलासाठी, आणि थवा व कळपाची संततीसाठी आनंदित होऊन येतील. त्यांचा जीव भरपूर पाणी दिलेल्या वागेप्रमाणे होईल. यापुढे ते पुन्हा कधी दुःखीत होणार नाहीत. १४ मग कुमारी आनंदीत होऊन नाशील आणि त्याच्यामधून तेव्हा जेव्हा त्याच्या धान्यासाठी आपांत विलाप नेहीत. १५ परमेश्वर असे म्हणतो, “रामांत विलाप आणि अतिखेदचे रुदण्याचे आवाज ऐकू येत आहेत. राहेल आपल्या मुलांसाठी रुदत आहे. ती नाशीत म्हणून सांत्वन पावत नाही.” १६ परमेश्वर असे म्हणतो, तू रडण्यापासून आपला आवाज आणि आपले डोळे आसवांपासून आवर. कारण तुझ्या दुःखाचे प्रतिफल तुला मिळेल. असे परमेश्वर म्हणावो, तुझी मुले शत्रूंच्या देशातून परत येतील. १७ परमेश्वर असे म्हणत आहे, “तुझ्या भविष्यासाठी तुला आशा आहे.” “तुझे वंशज आपल्या सीमेत परत येतील. १८ खंचीत मी एफ्राईमाला असे रुदताना ऐकले आहे की, ‘तू मला शिक्षा केलीस आणि मला शिक्षा झाली. अप्रशिक्षीत वासराप्रमाणे मला परत माघारी आण आणी मी परत येईन, कारण परमेश्वर, तू माझा देव आहेस. १९ कारण मी तुझ्यापासून भटकल्यानंतर, मी पश्चाताप केला. मला शिक्षण मिळाल्यानंतर, मी दुःखात आपल्या छातीवर थापा मारल्या. कारण माझ्या तरुणपणातील अपराधाच्या अपकीर्तमुळे मी लजिजत व

शरमिंदा झालो.” २० एफाईम माझे बहुमूल्य मुल नाही काय? तो माझा प्रिय मोहक मुलगा नाही का? कारण जरी कधी मी त्याच्याविस्तृद्ध बोलतो, तरी खचित मी त्यास आपल्या मनात प्रेमाने आठवण करीतच असतो. याप्रकरे माझे हृदय त्याच्यासाठी कळवळते. मी खरोखर त्याच्यावर दया करीन. असे परमेश्वर म्हणतो. २१ तू आपल्यासाठी रस्त्यावर खुणा कर, तू आपल्यासाठी मार्गदर्शक खांब ठेव. तू जो योग्य मार्ग घेतला, त्या मार्गावर आपले लक्ष ठेव. हे इसाएला! कुमारी, तू आपल्या नगराकडे परत ये. २२ विश्वासहीन मुली, तू किती वेळ सतत हेलकावे घेशील? कारण परमेश्वराने पृथ्वीवर काहीतरी नवे निर्माण केले आहे. स्त्री तिच्या रक्षणासाठी बलवान मुरुखाला घेरील. २३ सेनाथीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, “जेव्हा मी लोकांस परत त्याच्या देशात आणीन, यहूदाच्या नगरांत व देशात राहणारे ते हे म्हणतील, ‘तुझी धार्मिकतेची जागा जेथे तो राहतो, तू पवित्र पर्वता, परमेश्वर तुझे कल्पाण करो! २४ कारण यहूदा आणि त्याची सर्व नगरे एकत्र राहतील. तेथे शेतकी आणि मेंढाल त्याच्या कल्पाबोरबर राहतील. २५ कारण मी थकलेल्याना पिण्यास पापी देईन आणि तहानेने व्याकुळ झालेल्या प्रत्येक जीवास भरेन. २६ यानंतर, मी जागा झालो आणि माझ्या लक्षात आले की, माझी झोप ताजीतवारी करणारी होती. २७ परमेश्वराचे म्हणणे असे आहे. “पाहा, असे दिवस येत आहेत की ज्यात मी यहूदाच्या व इसाएलाच्या घराण्यांत मनुष्यबीज आणि पशुबीज पेरीन. २८ मग असे होईल की, उपटायला व पाडायला, मोडायला व नाशाला, व पीडायला जशी मी त्याच्यावर नजर ठेवत असे, तरी बांधायला व लावायला मी त्याच्यावर नजर ठेवीत जाईन.” असे परमेश्वर म्हणतो. २९ “त्या दिवसात कोणीही पुढा असे म्हणणार नाहीत की, वडिलाने आंबट द्राक्षे खालली, पण मुलांचे दात आंबले आहेत. ३० कारण प्रत्येक मनुष्य आपल्या स्वतःच्या अन्यायात मरेल, जो प्रत्येकजण आंबट द्राक्षे खाईल, त्याचेच दात आंबीतील.” ३१ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की, “मी इसाएलाच्या व यहूदाच्या घराण्याशी नवा करार करीन. ३२ मी त्याच्या वडीलांबोरबर मिसर देशातून बाहेर काढून आणाऱ्यासाठी त्यांचा हात धरला तेव्हा जो करार केला होता त्याप्रमाणे हा असणार नाही. त्या दिवसात जरी मी त्याच्यासाठी पती होतो तरी त्यांनी माझ्या कराराचा भंग केला.” असे परमेश्वर म्हणतो. ३३ “पण परमेश्वर म्हणतो, त्यादिवसानंतर जो करार मी इसाएलाच्या घराण्यावरबर करीन तो हाच आहे.” “मी आपले नियमशास्त्र त्यांच्या अंतर्यामीत ठेवीन व त्याच्या हृदयावर मी तो लिहीन, कारण मी त्यांचा देव होईन व ते माझे लोक होतील. ३४ नंतर परमेश्वरास ओळखा असे म्हणून पुढे प्रत्येक मनुष्य आपल्या शेजाच्याला किंवा प्रत्येक आपल्या भावाला शिकवणार नाही. कारण लहानापासून थोरापर्यंत मला ओळखतील.” असे परमेश्वर म्हणतो. “कारण मी त्याच्या अन्यायांची त्यांना क्षमा करीन आणि मी त्याच्या पापांचे स्मरण ठेवणार नाही.” ३५ परमेश्वर असे म्हणतो, जो परमेश्वर दिवसाप्रकाशण्यासाठी सूर्य देतो आणि रात्री चंद्र व तरी यांना प्रकाशण्याची तजवीज करतो. जो समुद्रास खवळतो या करीता त्याच्या लाटा गर्जतात त्यांना तो शांत करतो. सेनाथीश परमेश्वर असे त्याचे नव आहे. तो असे म्हणतो. ३६ “जर या स्थिर गोष्ठी माझ्या दृष्टीपुढून नष्ट झाल्या तर इसाएलाचे वंशजही माझ्यासमोर सर्वकाळ राट्र म्हणून राहणार नाहीत.” ३७ परमेश्वर असे म्हणतो, जर फक्त उंचात उंच आकाशाचे मोजमाप करणे शक्य असेल, आणि जर फक्त पृथ्वीच्या खालचे पाये शोशून काढता येऊ शकतील, तर मीही इसाएलाच्या सर्व वंशजांनी जे सर्व काही केले आहे त्यामुळे त्यांना नाकारीन, असे परमेश्वर म्हणतो. ३८ “पाहा असे दिवस येत आहेत की; असे परमेश्वर म्हणतो, परमेश्वरासाठी हाननेलाच्या बुरुजापासून कोपन्याच्या वेशीपर्यंत हे नगर पुढा बांधले जाईल. ३९ मग त्यासाठी मापनसुत्र गोरेबाच्या टेकडीपर्यंत नीट पुढे निघून जाईल आणि तेथून गवाथाकडे वळेल. ४० प्रेतांचे व राखेचे पूर्ण खोरे आणि किंद्रोन ओहोलापर्यंत पूर्वकडील घोडेवेशीच्या कोपन्यापर्यंत

सर्व शेते परमेश्वरास पवित्र होतील. ती पुढा कधीही उपटण्यात येणार नाहीत किंवा मोडून टाकाणार नाहीत.”

३२ यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्या कारकिर्दीच्या दहाव्या वर्षी, म्हणजे नवुखदनेस्सराच्या कारकिर्दीच्या अठाराव्या वर्षी, यिर्म्याला परमेश्वराकडून वचन आले. २ त्यावेळी, बाबेलाच्या सैन्याने यस्तशेमेला वेढा घातला होता आणि यिर्म्या संदेश यहूदाच्या राजाच्या घरात पहाच्यांच्या चौकात कैद होता. ३ यहूदाचा राजा सिद्कीया याने त्यास कैद केले होते आणि म्हणाला, तू का भावेष्य करतो व म्हणतो परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, हे नगर मी बाबेलाच्या राजाच्या हाती देईन आणि तो ते घेईल. ४ आणि यहूदाचा राजा सिद्कीया खास्यांच्या हातातून सुटणार नाही, कारण तो खरोखर बाबेलाच्या राजाच्या हाती दिला जाईल. व त्याच्याशी समोरासमोर बोलेल आणि तो आपल्या डोळ्यांनी राजाला पाहील. ५ कारण सिद्कीया बाबेलाला जाईल आणि मी परमेश्वर असे म्हणतो की मी त्याची भेट घेईपर्यंत तो तेथे राहील. जरी तुम्ही खास्यांशी लढला तरी तुम्ही यशस्वी होणार नाही. ६ यिर्म्या म्हणाला, “परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले व म्हणाऱ्ये, ७ पाहा, तुड्या काका शल्लूम यांचा मुलगा हानामेल तुझ्याकडे घेईल आणि म्हणोल जे माझे शेत अनाथोथात आहे ते तू आपल्यासाठी विकत घे, कारण ते खरेदी करण्याचा अधिकार तुझा आहे. ८ मग, परमेश्वराने सांगितल्याप्रमाणे माझ्या काकाचा मुलगा मुलगा हानामेल, पहरेकच्यांच्या चौकात माझ्याकडे आला आणि मला म्हणाला, बन्यामीन देशातल्या अनाथोथात जे माझे शेत आहे ते तू विकत घे. कारण वतन करून घेण्याचा व ते विकत घेऊन त्याचा मालक होण्याचा अधिकार तुझा आहे. ९ ते विकत घे. तेज्जा मला कळले की हे परमेश्वराचे वचन आहे. १० म्हणून मी माझ्या काकाचा मुलगा हानामेल याच्याकडून अनाथोथातले ते शेत विकत घेऊन आणि मी त्यास सतरा शेकेल रुपे मोजून दिले. १० नंतर मी खरेदीखतावर सही केली आणि मोहोरबंद केले आणि ते साक्षीला साक्षीदार ठेवले. मग मी तागडीने रुपे मोजले. ११ उढे मी खरेदीखत जे नियमप्रमाणे व रीतीप्रमाणे मोहोरबंद केलेले होते ते आणि जे मोहोरबंद नव्हते तेही घेतले, १२ माझ्या काकाचा मुलगा मुलगा हानामेल याच्यासमक्ष आणि ज्या साक्षीदारांनी खरेदीखतावर सही केली होती त्यांच्यासमक्ष आणि जे सर्व यहूदी पहरेकच्यांच्या चौकात बसले होते त्यांच्यासमक्ष, मी ते खरेदीखत महसेयाचा मुलगा नेरीया याचा मुलगा बारूख याच्या हाती दिले. १३ म्हणून त्यांच्यासमोर मी बास्खाला आज्ञा केली. मी म्हणालो, १४ सेनाथीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, हे मोहोरबंद केलेले खरेदीखत व मोहोरबंद नसलेले खरेदीखत यांच्या पावत्या घे. त्या दीर्घकाळ राहाव्या म्हणून नवीन पात्रात घालून ठेव. १५ कारण सेनाथीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, या देशात पुढा घेरे, शेते आणि द्राक्षमळे खरेदी करण्यात येतील. १६ नेरीयाचा मुलगा बारूख ह्याला खरेदीखताची घावी दिल्यावर, मी परमेश्वराची प्रार्थना केली आणि म्हणालो, १७ आहा, प्रभू परमेश्वरा! पाहा! तू एकत्राने आपल्या महान सामर्थ्यने व आपला उभारलेल्या बाहूने आकाश आणि पृथ्वी निर्माण केलीस. तुला खूप अवघड आहे असे म्हणण्यास काहीच नाही. १८ परमेश्वर, तू हजारोना विश्वासाचा करार दाखवतो व मनुष्यांचे अन्याय त्यांच्यानंतर त्यांच्या मुलांच्या पदरी ओतो. तू थोर व सामर्थ्यावान देव आहेस. सेनाथीश परमेश्वर तुझे नाव आहे. १९ तू चातुर्यांनी थोर व कृतीने परकारी आहेस कारण प्रत्येकाला त्याच्या आचरणप्रमाणे व त्याच्या कृतीच्या योग्यतेप्रमाणे फल घावे म्हणून तुझे डोळे लोकांचे मार्ग पाहण्यास उघडे आहेत. २० तू मिसर देशात चिन्ह व चमत्कार केलेस. आजपर्यंत येथे इसाएलात आणि सर्व मानवजातीत तू आपल्या नावाची किंतु केली आहे. २१ कारण तू आपले लोक इसाएलाना चिन्ह आणि चमत्कारांनी, आपला सामर्थ्यावान हाताने, बाहू उभारून आणि मोठ्या दहशतीने मिसरामधून बाहेर आणलेस. २२ नंतर तू त्यांच्या पूर्वजांना

दूध व मध्य वाहण्याचा हा जो देश देण्याची शपथ वाहिली. तो हाच देश तू त्यांना दिला. २३ आणि त्यांनी प्रवेश केला आणि त्याचा ताबा घेतला. पण त्यांनी तुझी वाणी ऐकली नाही किंवा तुझ्या नियमाचे आज्ञापालन केले नाही. त्यांना तू जे करण्याची आज्ञा दिली होती त्यांनी काहीच केले नाही, म्हणून तू त्यांच्यावर ही सर्व संकटे आणली. २४ पाहा! हे नगर काबीज करण्यासाठी वेढे घाटले आहेत. कारण तलवार, दुष्काळ आणि मरी, यामुळे हे नगर जे खास्दी त्याविरुद्ध लढाई करतात त्यांच्या हाती देण्यात आले आहे. कारण तू जे काही बोललास ते घडले आहे. आणि पाहा, ते तू पाहिले आहे. २५ तरी तू मला म्हणालास, तू आपल्यासाठी रुप्याने शेत खेरेदी कर आणि साक्षीसाठी साक्षीदार बोलाव, जरी मी हे नगर खास्द्यांच्या हाती दिले जात आहे.” २६ मग यिर्म्याकडे परमेश्वराचे वचन आले व म्हणाले, २७ “पाहा! मी परमेश्वर सर्व मानवजातीचा देव आहे. माझ्यासाठी काही अवघड आहे काय?” २८ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, हे नगर मी खास्द्यांच्या आणि बोवेताचा राजा नबुखद्नेसूर यांच्या हाती देतो. तो हे काबीज करील. २९ आणि जे खास्दी या नगराविरुद्ध लढाई करतात ते येतील व हे नगर अग्नीने पेटवतील व मला संतापविण्यासाठी ज्या घराच्या थाब्यावर बालालेवाला धूप जाळला आणि इतर देवाना पेपार्पणे ओतीनी तिही जाळून टाकतील. ३० कारण इसाएल आणि यहूदाच्या लोकांनी निश्चित आपल्या तरुणपणापासून माझ्या दृढीने जे वाईट तेच करीत आली आहेत. इसाएलाच्या लोकांनी आपल्या हातानी प्रत्यक्ष कृती कस्तून त्यांनी खचित माझ्या अपमान केला आहे.” असे परमेश्वर म्हणत आहे. ३१ ज्या दिवशी त्यांनी हे नगर बांधले त्यादिवसापासून आतापर्यंत ते माझा क्रोध आणि कोप चेतविण्याचे कारण होत आले आहेत. म्हणून ते मी आपल्यापुढून दूर करीन. ३२ कारण इसाएल व यहूदातील सर्व लोकांनी, त्यांचे राजे, सरदार, याजक, संदेषे आणि यहूदातील प्रत्येक व्यक्तीने व यश्वलेले तरहणाऱ्यांनी मला कोपविण्यासाठी ज्या दुष्पण्याच्या गोष्टी केल्या आहेत त्या सर्वांमुळे मी असे करीन. ३३ “त्यांचे तोंड फिरिण्याएवजी त्यांनी माझ्याकडे पाठ फिरिली, जरी मी त्यांना अति उत्सुकतेने शिकविले. मी त्यांना शिकविण्याचा प्रयत्न केला, पण त्यांतील एकानेही बोध स्विकारण्यास माझे ऐकले नाही. ३४ नंतर त्यांनी ज्या घरास माझे नाव ठेवले आहे ते अशुद्ध करण्यास त्यांच्या निंद्य गोष्टी आणून ठेवल्या. ३५ आणि त्यांनी बालात देवाची जी उंचस्थाने हिन्नोमाच्या मुलाच्या खोऱ्यात आहेत ती त्यांनी आपली मुले व मुली यांच्या मोलख देवाला होमारपण करण्यासाठी बांधली. हे काही करण्याची आज्ञा मी त्यांना काहीच दिली नवक्ती. आणि यहूदाने पाप करावे म्हणून त्यांनी किळसवाणी गोष्टी कराच्या, असे माझ्या कधीही मनातसुद्धा आणे नव्हते. ३६ म्हणून आता, ज्या नगराविषयी तुम्ही म्हणतो, हे तलवार, दुष्काळ व मरीने बोवेलाच्या राजाच्या हाती देण्यात येईल त्या नगराविषयी मी, परमेश्वर, इसाएलाचा देव म्हणतो, ३७ पाहा, ज्या प्रत्येक देशात मी आपल्या क्रोधाने, कोपाने आणि महारोपाने त्यांना घालावून दिले आहे, तेथून मी त्यांना गोळा कसून परत येथे आणीन आणि त्यांना सुरक्षित राहण्याची शर्ती देईल. ३८ ते माझे लोक होतील आणि मी त्यांचा देव होईल. ३९ त्यांचे व त्यांच्यानंतर त्यांच्या वंशजांनी त्यांच्या चांगल्यासाठी प्रत्येक दिवशी माझा आदर करावा म्हणून मी त्यांना एकच हृदय व एकच मार्ग देईल. ४० आणि मी त्यांजीशी सर्वकाळचा करार करीन. तो असा की, मी त्यांचे हित करण्यापासून माघार घेणार नाही. मी आपला आदर त्यांच्या मनात उत्पन्न करीन, म्हणजे ते मजपासून माघार घेणार नाहीत. ४१ नंतर मी त्यांचे चांगले करण्यापास आनंद करीन. मी आपल्या सर्व अंत: करणाने आणि जिवाने त्यांची या देशात प्रामाणिकपणे लागवड करेन. ४२ परमेश्वर असे म्हणतो, जसे मी हे सर्व मठें अरिष्ट या लोकांवर आणले आहे, तसे ज्या चांगल्या गोष्टीविषयी मी तुमच्याशी बोलले आहे, त्या मी सर्व त्यांच्यासाठी करीन. ४३ ज्या देशाविषयी तुम्ही म्हणतो, हे ओसाड आहे, तेथे कोणी मनुष्य व पशू नाहीत. तो खास्द्यांच्या हाती दिला आहे, मग

त्या या देशात शेते खेरेदी करतील. ४४ बन्यामिनाच्या देशात, यस्तलेमेच्या सभोवतीच्या प्रदेशातील व यहूदातील नगरात सर्व डोंगराळ प्रदेशाच्या नगरात व तलवटीच्या नगरात व नेगेबच्या नगरात लोक रुप्याने शेते खेरेदी करतील आणि खेरेदीखातावर सह्या घेऊन मोहोरखंद करतील व साक्षीदार बोलावून आणतील. कारण त्यांचे बंदिवासात गेलेले परत येतील. असे परमेश्वर म्हणत आहे.

३३ नंतर यिर्म्या पहारेक्यांच्या अंगणात अजूनही बंदीस्त असता त्याच्याकडे दुसऱ्यांदा परमेश्वराचे वचन आले. ते म्हणाले, २ परमेश्वर जो हे करतो, परमेश्वर जो हे स्थापित करण्यासाठी योजितो, परमेश्वर हे त्याचे नाव आहे, तो असे म्हणतो, ३ मला हाक मार आणि मी तुला उत्तर देईल. ज्या तुला समजत नाही अशा महान, गहन गोष्टी मी तुला दाखवीन. ४ कारण परमेश्वर, इसाएलाचा देव, नगराची घेरे व यहूदाच्या राजाची घेरे वेळ्याच्या उतरंडीमुळे व तलवारामुळे पडले आहे याविष्यी म्हणत आहे. ५ खास्दी लढाईस येत असताना ज्या लोकांस मी आपल्या क्रोधाने आणि कोपाने ठार केले तेव्हा त्यांच्या सर्व दुष्टेमुळे मी आपले मुख्य या नगरापासून लपविले आहे त्यांच्या मृतदेहाने जी घेरे भरली. ६ पण पाहा, मी या नगराला आरोग्य आणि उपचार आणून देईल. कारण मी त्यांना बेरे करीन आणि शांतीची व सत्यतेची विपुलता त्यांना देईल. ७ कारण मी यहूदी आणि इसाएल यांचे भाकीत परत आणीन; मी पूर्वीप्रमाणेच त्यांना बांधीन. ८ मग त्यांनी ज्या अन्यायाने माझ्याविरुद्ध पाप केले त्या सर्वापासून मी त्यांना धूरून स्वच्छ करीन. मी त्यांनी ज्या आपल्या सर्व अन्यायाने माझ्याविरुद्ध बंड केले त्या सर्वाची मी त्यांना क्षमा करीन. ९ कारण हे नगर पृथ्वीतील सर्व राष्ट्रांसमोर मला आंनंदाचे नाव, स्तुतीची गीत, सन्मानास कारण असे होईल. त्यांचे सर्व हित मी करीन ते ती ऐकतील आणि जे सर्व हित व जे सर्व कुशल मी त्यांना प्राप्त करून देईल त्यावरून ती भयभीत होतील व थरथर कापतील. १० परमेश्वर असे म्हणतो, या स्थानाविष्यी तुम्ही आता म्हणता की हे ओसाड आहे. तेथे यहूदाच्या नगरात कोणी माणसे व प्राणी नाहीत आणि यस्तलेमेचे रस्ते निर्जन झाले आहेत, माणसे व पशू नाहीत. ११ तेथे पुढा आनंद व हर्षाचा शब्द ऐकू येईल. नवव्याची व नवरीची वाणी ऐकू येईल, कारण परमेश्वर चांगला आहे. त्याची दिया सर्वकाळची आहे. असे म्हणून जे परमेश्वराच्या मंदिरात उपकारस्तुतीचे अर्पण आणतील त्यांचा आवाज पुन्हा ऐकू येईल. कारण मी देशाचा बंदिवास परत उलटवून सुरुवातीला जसे होते तसे करीन, असे परमेश्वर म्हणतो. १२ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, या निर्जन स्थानात, जेथे आता मनुष्य व प्राणी कोणीही नाही. त्यांतल्या सर्व नगरात कल्प बसविण्याच्या मैंडपाळांची वस्ती पुन्हा होईल. १३ डोंगराळ प्रदेशातील नगरात, मैदानातील नगरात, आणि दिक्षिणप्रदेशातील नगरात, बन्यामिनाच्या देशात, यस्तलेमेच्या सभोवतालच्या प्रदेशात व यहूदाच्या नगरात, व नेगेबातील प्रदेशात मोजदाद करणाच्याचा हाती पुन्हा कल्प जातील, असे परमेश्वर म्हणतो. १४ परमेश्वराचे असे म्हणणे आहे, पाहा! असे दिवस येत आहेत जे मी इसाएल आणि यहूदाच्या घराण्यासाठी जे वचन दिले आहे ते मी करीन. १५ त्या दिवसात आणि त्याविली मी दावीदासाठी थार्मिकतेची शाखा वाढीन आणि ती देशात न्याय आणि धार्मिकता चालवील. १६ त्या दिवसात यहूदाचे तारण होईल आणि यस्तलेमेचे सुरक्षित राहील. कारण तिला परमेश्वर आमची धार्मिकता आहे या नावाने बोलवतील. १७ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, “इसाएलाच्या घराण्याच्या सिंहासनावर बसणाऱ्यांची उणीव दावीदाला कधीच पडणार नाही. १८ तसेच माझ्यासमोर होमारणी अर्पिणारा, अन्नार्पणाचा यज्ञ करणारा व नित्य यज्ञ करणारा यांची लेवीय याजकास उणीव पडणार नाही.” १९ यिर्म्याकडे परमेश्वराचे वचन आले व म्हणाले, २० परमेश्वर असे म्हणतो, “जर तू दिवस आणि रात्र या विषयीचा जो माझा करार

तुमच्याने मोडवेल यासाठी की, दिवस आणि रात्र आपापल्या योग्यवेळी होऊ नयेत म्हणून, २१ तर माझा सेवक दावीद याच्याशी जो करार आहे तोही मोडून जाईल यासाठी की त्यास त्याच्या सिंहासनावर राज्य करायला मुलगा होऊ नये आणि माझी सेवा करणारे लेवी जे याजक त्यांच्याशी जो करार आहे तोही मोडून जाईल. २२ ज्याप्रमाणे आकाशातील सैन्य मोजू शकत नाही आणि यसे समुद्रकाठाच्या वाकूचे मापन होऊ शकत नाही. त्याप्रमाणे माझा सेवक दावीद याच्या वंशजांना आणि जे लेवी माझी सेवा करतात त्यांनाही मी बहुउणित करीन.” २३ यिर्म्याकडे परमेश्वराचे वचन आले व म्हणाले, २४ “हे लोक जे काय बोलले, ते तु ऐकलेस लक्षात घेतले नाहीस, ते म्हणतात की, जी दोन घराणी परमेश्वरान निवडती ती त्यांना सोडून दिले आहेत काय? याप्रकारे त्यांच्या दृष्टीने पुढा राष्ट्र होऊ नये असे तो माझ्या लोकांस तुच्छ लेखतात.” २५ परमेश्वर असे म्हणतो, “जर माझा दिवस व रात्र याविषयीचा माझा करार अढळ नाही किंवा मी जर आकाशाचे आणि पृथ्वीचे नियम स्थापिले नाहीत, २६ तर याकोबाची संतांी व माझा सेवक दावीद याच्या संतांीची मी त्याग करीन आणि दावीदाच्या संतांीपैकी कोणी अब्राहाम, इसहाक व याकोब याच्या संतांीवर सत्ता चालविण्यास ठेवणार नाही, कारण मी त्यांवा बंदिवास उलटवीन व त्याजवर दया करीन.”

३४ परमेश्वरासून यिर्म्याकडे वचन आले. नुखद्देनेसर बाबेलाचा राजा व त्याचे सर्व सैन्य व त्याच्या सत्तेखाली असलेली पृथ्वीवरील सर्व राज्ये व सर्व लोक यरशलेमेशी व त्याच्या सर्व नगरांशी लढत होते तेव्हा हे वचन आले. ते या प्रमाणे, २ परमेश्वर, इसाएलाचा देव, हे म्हणतो, “जा आणि यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्याशी बोलून सांग, पाहा हे नगर मी बाबेलाच्या राजाच्या हाती देईन. तो ते जाळून टाकील. ३ तू त्याच्या हातून सुट्टाणार नाहीस, कारण खारीने पकडला जाऊन आणि त्याच्या हाती दिला जाशील. जेव्हा तू बाबेलास जाशील, तू आपल्या डोळ्यांनी बाबेलाच्या राजाला प्रत्यक्ष पाहशील आणि तुम्ही समोरासमोर येऊन एकमेकांशी बोलाल. ४ सिद्कीया, यहूदाच्या राजा, परमेश्वराचे वचन ऐक. परमेश्वर तुझ्याबद्दल असे म्हणतो की, तुला तलवारीने मृत्यु येणार नाही. ५ तू शांतीने मरशील. तुझ्या पूर्वीचे राजे तुझे पूर्वज यांच्याकरिता धूप वगैरे जाळीत तसे तुझ्याकरता जाळीतील, व हाय रे, माझ्या स्वामी असे बोलून तुझ्याकरता शोक करीतील; आता मी बोललो आहे हे परमेश्वराचे वचन आहे.” ६ म्हणून यिर्म्या संदेश्याने परमेश्वराची ही सर्व वचने यरशलेमध्ये सिद्कीया राजाला सांगितली. ७ त्यावेळी बाबेलाच्या राजाचे सैन्य यरशलेमविरुद्ध लढत आणि यहूदातील उरलेल्या सर्व नगराविरुद्ध म्हणजे लाल्याशी व अंजेकाशी लढत होते. यहूदामध्ये तटबंदी असलेली ही नगरे राहिली होती. ८ सिद्कीया राजाने यरशलेमतील सर्व लोकांबोरब स्वतंत्र करण्याचा करार प्रस्थापित करून घोषित केल्यानंतर यिर्म्याला जे परमेश्वराचे वचन आले. ९ तो करार म्हणजे प्रत्येकाने आपल्या इड्डी दासास, पुरुष व स्त्रिला मोकळे करावे. कोणीही आपल्या इड्डी बंधूकडून दास्य करून घेऊ नये. १० म्हणून सर्व नेत्यांनी व लोकांनी या कराराचे पालन करण्यास मान्यता दिली. प्रत्येकजण आपल्याकडील स्त्री वा पुरुष गुलामांना ह्यापुढे गुलाम म्हणून न ठेवता मुक्त करावे. त्यांनी ऐकले आणि त्यांना पाठवून दिले. ११ पण त्यानंतर त्यांनी आपले मन बदलले. त्यांनी त्यांना गुलाम होण्यास भाग पाडले. १२ मग यिर्म्याकडे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणाले, १३ परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, “जेव्हा मी तुमच्या पूर्वजांना मिसर देशातून दास्याच्या घरातून बाहेर आणले तेव्हा मी त्यांच्याशी करार केला. तो म्हणजे, १४ जो तुझा इड्डी भाऊ तुला विकला होता त्यास तुम्ही प्रत्येक सातव्या वर्षाच्या शेवटी मुक्त करून सोडा, त्याने सहा वर्षे तुझी सेवा केली तेव्हा तू आपल्यापासून सुटका दे; परंतु तुमच्या पूर्वजांनी माझी ऐकले नाही व लक्ष दिले नाही. १५ आता तुम्ही स्वतः पश्चाताप केला होता आणि माझ्या दृष्टीने जे योग्य आहे ते करू लागला होता. तुम्ही प्रत्येकाने

आपल्या शेजाच्याचा मनुष्यास स्वातंत्र जाहीर केले. आणि ज्या घराला माझे नाव ठेवले आहे त्यामध्ये तुम्ही माझ्यासमोर करार केला होता. १६ पण नंतर तुम्ही बदलला आणि माझे नाव अपवित्र केले; ज्यांना तुम्ही त्यांच्या इच्छेप्रमाणे कोठेही जाण्यास पाठवले होते. त्यांना तुम्ही प्रत्येक मनुष्याने अपल्या मुक्त केलेल्या दासांना स्त्रिया व पुरुष यांना परत आणले. त्यांना बळजबरीने पुढा तुमचे दास केलेत. १७ यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, ‘‘तुम्ही प्रत्येकाने आपल्या भावास व सहकारी इसाएलास स्वातंत्र्य जाहीर करायचे होते. तुम्ही माझे ऐकले नाही. म्हणून परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी तुम्हाविरुद्ध तलवारील, मरीला आणि दुष्काळाला स्वातंत्र्य जाहीर करतो, कारण पृथ्वीवरील प्रत्येक राज्याच्या दृष्टीने मी तुम्हास असे काही करीन की, त्याबद्दल ऐकून भीतीने थरथर कापाल. १८ मग ज्या लोकांनी माझा कराराचा भंग केला आहे, ज्यांनी माझ्यासमोर केलेल्या कराराचे वचन पाळले नाही. त्यांनी वासराचे दोन तुकडे केले व ते त्यामधून चालत गेले. १९ जे यहूदा आणि यरशलेमेचे सरदार, घंड, याजक व देशातले सर्व लोक जे वासराच्या दोन भागांमधून चालत गेले. २० मी त्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या हातात देईल आणि त्यांना त्यांचा जीव घेऊ पाहणाऱ्याच्या हाती देईल. त्यांची प्रेते आकाशातील पक्ष्यास व पृथ्वीवरील पश्चून भक्ष्य होतील. २१ म्हणून मी यहूदाचा राजा सिद्कीया व त्याचे सरदार ह्यांना त्यांच्या शत्रूंच्या हाती आणि जे त्यांचा जीव घेऊ पाहणाऱ्यास हाती व बाबेलाच्या राजाचे जे सैन्य तुम्हापासून निघून गेले आहे त्यांच्या हाती देईन. २२ परमेश्वर म्हणतो, पाहा, मी आज्ञा देत आहे आणि ते नगराकडे परत येतील असे करीन, तेव्हा ते त्याविरुद्ध लढतील व ते घेतील व ते जाळून टाकतील; कारण मी यहूदाची नगरे रहिवासीहीन ओसाड करीन.”

३५ यहूदाचा राजा योशीयाचा मुलगा यहोयाकीम याच्या दिवसात यिर्म्याला परमेश्वराकडून वचन आले ते हे आहे. ते म्हणाले, २ “रेखाब्याच्या घराण्याकडे जा आणि त्यांच्याशी बोल. मग त्यांना माझ्या घरातील एका खोलीत आण आणि त्यांना पिण्यास मध्य दे.” ३ म्हणून मी हवसिन्याचा मुलगा यिर्म्या याचा मुलगा याजना आणि त्याच्या भावाना व सर्व मुलांना आणि रेखाब्याच्या सर्व घराण्याला घेतले. ४ मी त्यांना परमेश्वराच्या मंदिरात, देवाचा मनुष्य इग्दल्याचा मुलाला हानाना याच्या खोलीत आणले. या खोल्या शल्लुमाचा मुलगा मासेया द्वारपाल, याच्या बाजूच्या खोलीच्या वर असलेल्या नेत्यांची होती. ५ नंतर मी रेखाब्याच्यासमोर द्राक्षरसाने भरलेले कटोरे व पेले ठेवले आणि त्यांना म्हणालो, “थोडा द्राक्षरस प्या.” ६ पण ते म्हणाले, “आम्ही द्राक्षरस पिणार नाही, कारण आमचे पूर्वज, रेखाब याच्या मुलगा योनादाब, यांने आम्हास आज्ञा दिली, ‘तुम्ही आणि तुमच्या वंशांनी सर्वकाळपर्यंत कोणताही द्राक्षरस पिझ नये.’” ७ शिवाय कोणतेही घंड बांधून काळा, कोणतेही घी पेरुन काळा, किंवा कोणतेही द्राक्षमठे लावून काळा, हे तुमच्यासाठी नाहीत. तर तुम्ही आपल्या सर्व दिवसात तंबूत राहिले पाहिजे, याकीता ज्या देशात तुम्ही परदेशी आहात त्यामध्ये दीर्घकाळ जगावे. ८ आमचा पूर्वज रेखाब याच्या मुलगा योनादाब याची वाणी आम्ही पाळत आलो आहोत, त्यामध्ये आम्ही आमच्या स्त्रिया, आमची मुले, आणि आमच्या मुलींनी आपल्या सर्व दिवसात द्राक्षरस पिझ नये अशी आज्ञा त्याने आम्हास दिली आहे. ९ आणि आम्ही त्यामध्ये राहण्यासाठी कधीही घंड बांधीत नाही आणि तेथे आमच्या स्वतः च्या मालकीची शेते व द्राक्षमठे नाहीत. १० आम्ही तंबूत राहतो आणि ऐकतो व आमचा पूर्वज योनादाब यांने आम्हास सर्व आज्ञाप्रियाप्रमाणे वागत आलो. ११ पण जेव्हा बाबेलाचा राजा नुखद्देनेसर हाताने देशावर हल्ला केल्यावर, आम्ही म्हणालो, खास्यांच्या व अराम्यांच्या सैन्यापासून आपण यरशलेमेला निसटून जाऊ. म्हणून आम्ही यरशलेमध्ये राहत आहोत.” १२ मग यिर्म्याकडे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणाले, १३ सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, हे म्हणतो, “जा

आणि यहूदीतील मनुष्यांना व यरूशलेमेच्या रहीवाश्यांना सांग, तुम्ही माझी वचने ऐकूण आणि ती शासन स्विकारणार नाही का?” असे परमेश्वर म्हणतो. १४ रेखाबाबा मुलगा योनादाब याने आपल्या मुतांना कोणताही द्राक्षरस पिऊ नका अशी आज्ञा दिली त्यांनी त्याचा शब्द आजपर्यंत पाळला. त्यांनी आपल्या पूर्वजांच्या आज्ञेचे पालन केले, पण मी स्वतः तुम्हास पुन्हा पुन्हा सांगत आलो, परंतु तुम्ही माझे ऐकले नाही. १५ इसाएल आणि यहूदा येथील लोकांकडे मी माझे सर्व सेवक, सदेषे पाठविले. मी त्यांना पुन्हा पुन्हा सांगण्यास पाठविले, प्रत्येक जण आपल्या दुष्ट मार्गापासून वळा आणि चांगली कृत्ये करा. दुसऱ्या देवांना अनुसून नका आणि त्यांची पूजा करु नका. त्याएवजी, तुमच्या पूर्वजांना व तुम्हास जो देश दिला आहे त्यामध्ये परत माघारी या. पण या लोकांनी माझे ऐकले नाही. १६ कारण रेखाबाबा मुलगा योनादाबाच्या वंशजांनी त्यांच्या पूर्वजांनी त्यांना दिलेल्या आज्ञा पाळल्या, पण या लोकांनी माझे ऐकण्याचे नाकारले. १७ म्हणून परमेश्वर, सैन्यांचा देव आणि इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, “पाहा, जे सर्व अरिष मी त्यांच्याविसरुद्ध आणणार म्हणून मी म्हणालो आहे, ते सर्व मी यहूदावर आणि यरूशलेमेच्या राहणाऱ्यावर आपीन, कारण मी त्यांच्याची बोललो तेव्हा त्यांनी ऐकण्याचे नाकारले. मी त्यांना हाका मारल्या पण त्यांनी उत्तर दिले नाही.” १८ यिर्मया रेखाबाच्या कुटुंबीयांना म्हणाला, “सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, ‘तुम्ही आपला पूर्वज योनादाब ह्यांच्या आज्ञा ऐकल्या आणि त्या सर्व पाळल्या. जे त्याने करण्यास आज्ञापिले त्याप्रमाणे तुम्ही केले आहे.’ १९ म्हणून सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, रेखाबाबा मुलगा योनादाब याच्या वंशजांपैकी कोणीतरी एक नेहमीच माझ्या सेवेत राहील.”

३६ यहूदाचा राजा योशीया याचा मुलगा यहोयाकीम याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षांत असे झाले की, यिर्मयाकडे परमेश्वरापासून वचन आले. ते म्हणाले, २ तू आपणासाठी गुंडाळी घे आणि यहूदा, इसाएल आणि इतर राष्ट्रे यांच्याविषयी मी तुला सांगितलेले सर्व वचने त्यावर लिही. योशीयाच्या दिवसापासून आतापर्यंत मी तुला सांगितलेली प्रत्येकगोष्ट लिही. ३ कदाचित यहूदाचे लोक मी जे अरिष त्यांच्यावर आणण्याचे योजले आहे, ते ऐकतील. कदाचित प्रत्येकजण आपल्या कुमारापासून वळेल, मग मी त्यांच्या अन्यायाची व पापांची क्षमा करीन. ४ मग यिर्मयाने नेरीयाचा मुलगा बारूख्या याला बोलावले आणि परमेश्वराने त्याच्याची बोललेली सर्व वचने यिर्मयाने सांगितली व बारूख्याने पटावर लिहून काढली. ५ पुढे यिर्मयाने बारूख्याला आज्ञा दिली. तो म्हणाला, “मला मनाई आहे आणि मी परमेश्वराच्या घरात जाऊ शकत नाही. ६ म्हणून तू जा आणि मी सांगितल्याप्रमाणे तू जे पटावर लिहीले ते वाच. परमेश्वराच्या मदिरात उपवासाच्या दिवशी, लोकांस ऐकू येतील आणि यहूदा नगरांतून आलेल्या सर्व लोकांस ऐकू येतील अशी वाचून दाखव. ७ कदाचित् ते परमेश्वरादु आपली दयेची विनंती सादर कर्तील. कदाचित प्रत्येक व्यक्ती आपल्या कुमारापासून वळेल, कारण परमेश्वराचा जो क्रोध व कोप या लोकाविसरुद्ध सांगितला आहे तो भयंकर आहे.” ८ म्हणून यिर्मयाने संदेश्याने नेरीयाचा मुलगा बारूख्या याला जे आज्ञापिले होते ती प्रत्येकगोष्ट केली. त्याने परमेश्वराची वचने त्या गुंडाळीतून मोठ्याने परमेश्वराच्या घरात वाचली. ९ योशीयाचा पुत्र यहोयाकीम राजाच्या कारकिर्दीच्या पाचव्या वर्षाच्या नवव्या महिन्यात यस्तशेमेतल्या सर्व लोकांनी व जे सर्व लोक यहूदाच्या नगरांतून यस्तशेमेस आले त्यांनीही परमेश्वराच्या आदरासाठी उपासाची घोषणा केली. १० तेव्हा बारूख्याने मोठ्याने यिर्मयाची गुंडाळीवरील वचने परमेश्वराच्या घरात शाफान लेखकाचा मुलगा गमच्या याच्या खोलीत, वरील अंगणात, नव्या दाराच्या प्रवेशजवळ सर्व लोकाच्या कानी पडतील अशी वाचली. ११ आता शाफानाचा मुलगा गमच्या, याचा मुलगा मीखाया परमेश्वराची सर्व वचने त्या पुस्तकातून ऐकली. १२ तो खाली राजाच्या घरात चिटणीसाच्या खोलीत गेला. तेव्हा पाहा, सर्व अधिकारी,

लेखक अलीशामा, शाफानाचा मुलगा दलाया, अखबोरचा मुलगा एलनाथान, शाफानाचा मुलगा गमच्या व हनन्याचा मुलगा सिद्धीकीया आणि सर्व वरिष्ठ अधिकारी तेथे बसले होते. १३ तेव्हा बारूख्या लोकांच्या कानी पडेल असे पुस्तकातून वाचत असताना जी सर्व वचने मीखायाने ऐकली ती त्याने त्यांना कळवली. १४ मग त्या सर्व अधिकार्यांनी बारूख्याकडे कूशीचा मुलगा शलेष्या याचा मुलगा नथ्या याचा मुलगा यहूदी याला पाठवून सांगितले की, “ज्या गुंडाळीतून तू लोकांच्या कानी पडेल असे वचले ती तू आपल्या हाती घेऊन घे.” नेरीयाचा मुलगा बारूख्या ती गुंडाळी आपल्या हातात घेऊन त्यांच्याजवळ आला. १५ मग ते त्यास म्हणाले, “खाली बस आणि आम्हास ऐकण्यासाठी बाचून दाखव.” म्हणून बारूख्याने तो पट वाचला. १६ असे झाले की, जेव्हा त्यांनी सर्व वचने ऐकली तेव्हा प्रत्येक मनुष्य भयपीत होऊन एकमेकांकडे वळले. ते बारूख्याला म्हणाले, “आम्ही ही सर्व वचने खचित राजाला कळवतो.” १७ मग ते बारूख्याला म्हणाले, “तू यिर्मयाच्या तोंडची सर्व वचने कशी लिहीली, हे आम्हास सांग?” १८ बारूख्या त्यांना म्हणाला, “त्याने ही सर्व वचने मला सांगितली व मी ते शाईने या पटावर लिहिली.” १९ मग ते अधिकारी बारूख्याला म्हणाले, “जा, तू स्वतः आणि यिर्मयासुद्धा लपून राहा. तुम्ही कोठे आहात हे कोणालाही कठू देऊ नका.” २० मग त्यांनी ती गुंडाळी अलीशामा चिटणीसाच्या खोलीत ठेवली आणि ते चौकात राजाकडे गेले व त्यांनी त्यास ही वचने कळवली. २१ राजाने यहूदीला ती गुंडाळी आणण्यासाठी पाठविले. यहूदीने अलीशामा चिटणीसाच्या खोलीतून गुंडाळी खेतली. नंतर यहूदीने तो राजाला व त्याच्या बाजूला उथ्या असलेल्या अधिकार्यांना मोठ्याने वाचून दाखविला. २२ आता तो नवव्या महिना होता म्हणून राजा हिवाळ्याच्या घरात बसला होता आणि त्याच्यासमोर शेंगडी पेटलेली होती. २३ तेव्हा असे झाले की, यहूदीने तीन चार पाने वाचल्यावर राजाने चाकूने ते कापले आणि ती सर्व गुंडाळी शेंगडीतल्या विस्तवात नष्ट होऊन जाईपर्यंत त्याने त्यामध्ये फेकून दिली. २४ परंतु राजाने व त्याच्या सेवकांनी ही सर्व वचने ऐकले तरी ते घाबरले नाहीत, त्यांनी आपले वस्त्रेही फाडली नाहीत. २५ राजाने ती गुंडाळी जाळू नये म्हणून एलनाथान, दलाया व गमच्या यांनी त्यास विनंती केली, पण राजाने त्याचे ऐकले नाही. २६ यहोयाकीम राजाने लेखक बारूख्याला व यिर्मया संदेश्याला अटक करण्यासाठी हम्मेलेखाचा मुलगा यरहमेल व अत्रीएलाचा मुलगा सराया व अद्वेलचा मुलगा शलेम्या यांना आज्ञा केली. पण त्यांना परमेश्वराने लपविले होते. २७ नंतर राजाने गुंडाळी व जी वचने बारूख्याने यिर्मयाच्या मुख्यापासून ऐकून लिहीली होती ती जाळल्यावर यिर्मयाकडे परमेश्वराचे वचन आले. ते म्हणाले, २८ परत जा, तू आपल्यासाठी दुसरी गुंडाळी घे आणि जी मुळची वचने पहिल्या गुंडाळीत होती, जी यहूदाचा राजा यहोयाकीम याने जाळली, ती सर्व त्यामध्ये लिही. २९ मग तू यहूदाचा राजा यहोयाकीम ह्याला सांग परमेश्वर असे म्हणतो, तू ही गुंडाळी जाळली व म्हणालास, खचित “बाबेलाचा राजा येईल आणि या देशाचा नाश करील, असे हिच्यात तू का लिहीले आहे?” ३० म्हणून, यहूदाचा राजा यहोयाकीम याच्याविषयी परमेश्वर म्हणतो, त्यास दावीदाच्या सिहासनावर बसायला कोणी राहणार नाही. तर त्याचे प्रेत दिवसातल्या उन्हात आणि रात्रीतल्या थंडीत बाहेर टाकण्यात येईल. ३१ कारण मी त्याला, त्याच्या वंशजाला व त्याच्या सेवकांना त्यांच्या अन्यायामुळे मी शिक्षा करीन आणि जे सर्व अरिष मी त्यांच्यावर घर यस्तशेमेतल्या राहणाऱ्यावर आपल्या प्रत्येक व्यक्ती आपल्या कुमारापासून वळेल, कारण परमेश्वराचा जो क्रोध व कोप या लोकाविसरुद्ध सांगितला आहे तो भयंकर आहे.” ३२ म्हणून यिर्मयाने दुसरी गुंडाळी घेतली व ती नेरीयाचा मुलगा बारूख्या लेखकाला दिली. आणि जी गुंडाळी यहूदाचा राजा यहोयाकीम ह्याने अन्नीत जाळली होती तिच्यातील सर्व वचने त्याने यिर्मयाच्या तोंडुन ऐकून तिच्यात लिहीली. आणखी त्यामध्ये तशाच दुसरा पुष्कळ वचनांची भर घातली.

३७ आता यहोयाकीमचा मुलगा कोन्या याच्याएवजी, योशीयाचा मुलगा नवुखद्देससराने, सिद्कीयाला हा राजा म्हणून राज्य करीत होता. बाबेलाचा राजा सिद्कीया हा राजा म्हणून राज्य तो वाचते होते. २ पण सिद्कीया, त्याच्या सेवकांनी व यहूदा देशाच्या लोकांनी परमेश्वराने यिर्मया संदेष्ट्याच्याद्वारे जी वचने सांगितली होती ती त्यांनी ऐकली नाहीत. ३ म्हणून राजा सिद्कीयाने शलेम्याचा मुलगा यहूकल व मासेया याजकाचा मुलगा सफन्या द्वांना पाठवून यिर्मया संदेष्ट्याकडे निरोप सापितला. ते म्हणाले, “तू, आमच्यावतीने परमेश्वर आमचा देव याच्याजवळ प्रार्थना कर.” ४ आता यिर्मया लोकांमध्ये येत व जात होता, कारण आतापर्यंत त्यास बंदिशाळेत टाकले नव्हते. ५ मिसरातून फारोचे सैन्य बाहेर आले आणि ज्या खास्यांनी यश्शलेमता वेढा घातला होता त्यांनी हे वर्तमान ऐकले आणि यश्शलेम सोडून गेले. ६ नंतर यिर्मया संदेष्ट्याकडे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणाले, ७ “परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो, तुम्ही यहूदाच्या राजाला हे सांगा, कारण माझ्यापासून सल्ला घेण्यासाठी तुम्हास माझ्याकडे पाठविले आहे, पाहा, फारोचे सैन्य, तुम्हास मदत करण्यासाठी आले, त्यांना स्वतःच्या मिसर देशात परत जावे लागेल. ८ खास्दी परत येतील. ते या नगराविरुद्ध लढतील, ते तिंकून जाळतील. ९ परमेश्वर असे म्हणतो, खास्दी आम्हापासून निघून जातील असे म्हणून स्वतः ची फसवणूक करून घेऊ नका. कारण ते निघून जापार नाहीत. १० जरी तुम्हाशी लढणाऱ्या संपूर्ण खास्दी सैन्यावर तुम्ही हल्ला केला, फक्त जखमी माणसे त्यांच्या तंबूत उरले, तरीसुद्धा ते उठून हे शहर जाळतील.” ११ जसे फारोचे सैन्य येत होते, तेव्हा खास्याच्या सैन्याने, यश्शलेम सोडले, १२ तेव्हा यिर्मया, यश्शलेमेतून बन्यामिनाच्या देशात गेला. तो त्याच्या लोकांमध्ये प्रदेशाचा तावा घेण्यासाठी जाण्यास निघाला. १३ तो जसा बन्यामिनाच्या प्रवेशद्वाराजवळ उभा राहताच, तेथे पहरेकच्यांचा प्रमुख होता. तेव्हा हनन्याचा मुलगा शलेम्या याचा मुलगा इरीया त्याचे नाव होते. त्याने यिर्मया संदेष्ट्याला धरते व म्हणाला, “तू फितून खास्यांकडे जात आहेस.” १४ परंतु यिर्मया म्हणाला, “हे खेरे नाही. मी फितून खास्यांकडे जात नाही” पण इरीयाने त्याचे ऐकले नाही. त्याने यिर्मयाला धेतले आणि अधिकाच्यांकडे आपाले. १५ ते अधिकारी यिर्मयावर रागावले. त्यांनी त्यास मारले आणि त्यास बंदिशाळेत ठेवले, जे योनाथान लेखक याचे घरच होते, कारण ते त्यांनी बंदिशाळेत बदलेले होते. १६ म्हणून यिर्मयाला तळघारातील कोठडीत ठेवले, तेथे तो पुष्कळ दिवस राहिला. १७ मग सिद्कीया राजाने कोणाला तरी बोलाविणे पाठवून त्यास राजावडायत आणले. त्याच्या घरात राजाने एकांतात त्यास विचारले, “परमेश्वराकूदून काही वचन आहे का?” यिर्मया म्हणाला, “आहे, व पुढे म्हणाला, तुला बाबेलाच्या राजाच्या हाती दिले जाईल.” १८ मग यिर्मया सिद्कीया राजाला म्हणाला, “मी तुझ्याविरुद्ध अथवा तुझ्या अधिकाच्याविरुद्ध व यश्शलेमेच्या लोकाविरुद्ध काय पाप केले आहे म्हणून मला बंदिशाळेत टाकले आहेस? १९ तुझे संदेषे कोठे आहेत, ज्यांनी तुला भविष्य सांगितले आणि म्हणाले बाबेलचा राजा तुम्हावर किंवा या देशाविरुद्ध येणार नाही? २० पण आता, हे माझ्या स्वामी राजा ऐक, माझी विनंती तुझ्यासमोर येवो. तू मला परत योनाथान लेखकाच्या घरी पाठवू नकोस, किंवा मी तेथे म्हेस.” २१ म्हणून सिद्कीया राजाने हुक्म दिला. त्यांनी यिर्मयाला पहारेकच्यांच्या अंगणात ठेवले. नगरातील सर्व भाकर संपेपर्यंत त्यास रस्त्यावरील रोटीवाल्याकडून भाकर द्यावी. अशा रीतीने यिर्मया पहारेकच्यांच्या अंगणात राहिला.

३८ यिर्मयाने सर्व लोकांस जी वचने सांगितली ती मत्तानाचा मुलगा शफात्या व पश्चुरचा मुलगा गदल्या, शलेम्याचा मुलगा युकाल आणि मल्कीयाचा मुलगा पश्चुर यांनी ऐकली. तो सांगत होता, २ “परमेश्वर असे म्हणतो जी कोणी या नगरात राहतो तो तलवारीने, हुक्काळाने आणि मरीने मारला जाईल. पण कोणी खास्यांकडे निघून जाईल तो वाचेल, त्यास

आपल्या स्वतःचा जीव लूट असा होईल, कारण तो जिवंत राहील. ३ परमेश्वर असे म्हणतो “हे नगर बाबेल राजाच्या सैन्याच्या हाती दिले जाईल आणि तो ते हस्तगत करेल.” ४ म्हणून अधिकारी राजाला म्हणाले, या मनुष्यास ठार मारावे, कारण याप्रकारे नगरात उत्तेल्या लढणाऱ्या मनुष्यांचे आणि सर्व लोकांचे हात दुर्बल करतो. कारण तो ही वचने सांगून, मनुष्यांचे संरक्षण करत नाही पण अरिष्ट करायला पाहतो. ५ मग सिद्कीया राजा म्हणाला, “पाहा, तो तुमच्या हातात आहे कारण राजाला तुम्हास विरोध करता येत नाही.” ६ मग त्यांनी यिर्मयाला धेतले आणि राजाचा मुलगा मल्कीया याच्या पाण्याच्या टाकीत टाकले, पाण्याची टाकी पहारेकच्यांच्या चौकात होती. त्यांनी यिर्मयाला दरीने खाली सोडले. कैदखानेत पाणी नव्हते पण चिखल होता आणि तो त्या चिखलात रुतला. ७ आता राजाच्या घरात एबद-मलेख हा एक कुशी घंड होता. त्यांनी यिर्मयाला पाण्याच्या टाकीत टाकले आहे हे त्यासे ऐकले. त्यासमधी राजा बन्यामिनाच्या प्रवेशद्वाराशी बसला होता. ८ म्हणून एबद-मलेख राजाच्या घरातून निघाला आणि राजाबोरब बोलला. तो म्हणाला, ९ माझ्या स्वामी राजा, या मनुष्यांनी ज्या मागाने यिर्मया संदेष्ट्याबरोबर वाईट वागणूक केली. तो भुक्तेने तेथे मरावा म्हणून त्यांनी त्यास पाण्याच्या टाकीत टाकले, कारण तेथे नगरात काही अन्न नाही. १० नंतर एबद-मलेख कुशीला राजाने आज्ञा दिली. तो म्हणाला, “येथून तीस मारासे बरोबर घे आणि यिर्मया संदेश मरण्यापूर्वी त्यास पाण्याच्या टाकीतून बाहिर काढ.” ११ म्हणून एबद-मलेख कुशी यिर्मयाला म्हणाला, “त्या चिंध्या आणि द्विजलेले कपडे तुझ्या काखेखाली व दोरांच्यावर ठेव. मग यिर्मयाने तसे केले. १३ नंतर त्यांनी यिर्मयाला दोरांनी ओढून पाण्याच्या टाकीबाहेर काढले. मग यिर्मया पहारेकच्यांच्या चौकात राहिला. १४ नंतर सिद्कीया राजाने निरोप पाठवला आणि यिर्मया संदेष्ट्याला परमेश्वराच्या धराच्या तिस्या प्रवेशद्वाराजवळ आपल्याच्या बोलावले. मग यिर्मयाने तसे केले. १५ नंतर त्यांनी यिर्मयाला दोरांनी ओढून पाण्याच्या टाकीबाहेर काढले. मग यिर्मया पहारेकच्यांच्या चौकात राहिला. १६ नंतर सिद्कीया राजाने निरोप पाठवला आणि यिर्मया संदेष्ट्याला परमेश्वराच्या धराच्या तिस्या प्रवेशद्वाराजवळ आपल्याच्या बोलावले. मग यिर्मयाला म्हणाला, “मी तुला काही लपवू नकोस.” १७ यिर्मया सिद्कीयाला म्हणाला, “जर मी तुला सांगितले, तर तू मला खचित मारणार नाहीस काय? आणि जर मी तुला सल्ला दिला, तरी तू माझे एकारण नाहीस.” १८ पण सिद्कीया राजाने गुप्तपणे यिर्मयाकडे शेपथ धेतली व म्हणाला, परमेश्वर ज्याने आमचा जीव उत्पन्न केला, तो जिवंत आहे, मी तुला मारणार नाही किंवा जी मनुष्ये तुझा जीव घ्यायला पाहतात त्यांच्या हातात मी तुला देणार नाही. १९ मग यिर्मया सिद्कीयाला म्हणाला, “परमेश्वर, सेनाधीश देव, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, जर तू बाबेलाच्या राजाच्या काही अधिकाच्याकडे गेलास तर तू मग जिवंत राहीली आणि नगर जाळले जाणार नाही. तू आणि तुझा परीवार जिवंत राहील. २० पण जर बाबेलाच्या राजाच्या अधिकाच्याकडे गेला नाहीस तर हे नगर खास्यांच्या हाती दिले जाईल. ते जाळून टाकीतील आणि तू त्यांच्या हातातून सुटपार नाहीस.” २१ सिद्कीया राजा यिर्मयाला म्हणाला, “पण जे यहूदी सोडून खास्यांकडे गेले आहेत त्यांची मला भीती वाटते, कारण ते मला त्यांच्या हाती देवील, माझी चेष्टा करतील व मला वाईट वागवतील” २० यिर्मया म्हणाला, “ते तुला त्यांच्या स्वाधीन करणार नाहीत. मी तुला सांगत आहे तो परमेश्वराचा संदेश पाल याकरिता की सर्व गोष्टी तुझ्यासाठी चांगल्या होतील आणि तुझा जीवही वाचेल. २१ पण जर तू बाहेर जाण्यास नकार दिलास, तर काय होईल, हे परमेश्वराने मला दाखविले आहे. २२ यहूदाच्या घरात ज्या स्त्रिया मार्गे राहिल्या आहेत त्या सर्वांना बाहेर बाबेलाच्या राजाच्या अधिकाच्याकडे आणले जाईल. नंतर पाहा! त्या स्त्रिया तुला म्हणतील, तुला तुझ्या मित्रांनी फसवले आहे; त्यांनी तुझा नाश केला आहे. तुझे पाय आता चिखलात रुतले आहेत आणि तुझे मित्र पळून गेले आहेत. २३ कारण तुझ्या

सर्व स्त्रिया आणि मुलांना ते बाहेर खास्थांकडे नेतील आणि तू स्वतः त्यांच्या हातातून सुटाणार नाहीस. तू बाबेलाच्या राजाच्या हातात सापडशील आणि हे नगर अननीने जाळण्यात येईल.” २४ मग सिद्कीया यिर्म्याला म्हणाला, या वचनाविषयी कोणालाही कळू देऊ नको. म्हणजे तू मरणार नाही. २५ मी तुझ्याशी बोललो हे अधिकाऱ्यांनी जर ऐकले, ते जर आले आणि तुला म्हणाले, तू राजाबोरेवर काय बोललास ते आम्हास सांग. आमच्यापासून लपवून ठेवू नको अथवा आम्ही तुला ठार मारू आणि राजा तुला काय म्हणाला तेही आम्हास सांग. २६ मग तू त्यांना असे सांग, मी राजाला विनंती करून सांगितले की, मला योनाथानाच्या घरी मरण्यासाठी परत पाठवू नको. २७ नंतर सर्व अधिकारी यिर्म्याकडे आले आणि त्यांनी त्यास प्रश्न विचारले आणि त्याने उत्तर दिले, राजाने सूचना केल्याप्रमाणे त्याने उत्तरे दिली. मग त्यांनी त्याच्याशी बोलणे थांबवले कारण त्यांनी यिर्म्या व राजा यांच्यात झालेले संभाषण ऐकले नक्हते. २८ ह्याप्रमाणे यिर्म्या, यरूशलेम जिंकले जाईपर्यंत, पहारेकच्याचा चौकात राहिला.

३१ यहूदाचा राजा सिद्कीया याच्या नवव्या वर्षात आणि दहाव्या मिह्न्यात, बाबेलाचा राजा नबुखद्देनेस्सर आपले संपूर्ण सैन्य घेऊन यरूशलेमाविरुद्ध चालून आला आणि त्यास वेढा घातला. २ सिद्कीयाच्या अकराच्या वर्षांच्या आणि चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दिवशी यरूशलेमेच्या तटबंदीला भगदाड पडले. ३ मग बाबेलाच्या राजाचे सर्व वरिष्ठ अधिकारी यरूशलेमेत आले आणि मध्यल्या दरवाजावळ बसले. नेर्मल शेरेसर, समग्र नवो, व सर्सीखीम हे महत्वाचे अधिकारी होते. नेर्मल-शेरेसर हा उच्च अधिकारी होता. आणि इतर सर्व बाबेलचे अधिकारी होते. ४ असे झाले की, जेव्हा यहूदाचा राजा सिद्कीया आणि त्याच्या लढाऊ मनुष्यांनी त्यांना पाहिले, ते पळून गेले. ते त्राती राजाच्या बागेच्या वाटेने नगरातून तटबंदीच्या दोन भिंतीमध्यल्या दारातून निघून गेले. राजा अराबाकडच्या मागानि निघून गेला. ५ पण खास्यांच्या सैन्याने त्यांच्या पाठलाग करून आणि यांदेन नदीच्या खोऱ्याच्या मैदानात यरिहोच्याजवळ सिद्कीयाला गाठले. मग त्यांनी त्यास पकडले आणि हमाथा देशातील रिब्ला येथे बाबेलाचा राजा नबुखद्देनेस्सर ह्याच्याकडे आणले, जेथे नबुखद्देनेस्सराने त्याच्यावर शिक्षा ठरविली. ६ रिब्लामध्ये, बाबेलाच्या राजाने सिद्कीयाच्या डोळ्यादेखत, त्याच्या स्वतःच्या मुलांना जिवे मारले; त्याने यहूदातील सर्व वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनासुद्धा जिवे मारले. ७ मग त्याने सिद्कीयाचे डोळे काढले आणि त्यास बाबेलाला नेण्यासाठी कास्य साखळयांनी बांधले. ८ नंतर खास्यांनी राजाच्या घराला व लोकांच्या घराना आग लावली. त्यांनी यरूशलेमेची तटबंदी फोडली. ९ राजाच्या अंगरक्षकांचा प्रमुख नबूजरदान ह्याने नगरामध्ये राहिलेल्या लोकांस, जे लोक खास्यांना सोडून गेले होते आणि जे कोणी नगरात उरलेले लोक होते, त्यांना कैदी करून बाबेलास नेले. १० पण राजाच्या अंगरक्षकाचा प्रमुख नबूजरदान याने यांच्याजवळ स्वतःचे काहीच नक्हते अशा गरीब लोकांस यहूदा देशात राहण्याची परवानगी दिली. त्याने त्याच दिवशी त्यांना द्राक्षमळे व शेते दिली. ११ बाबेलाचा राजा नबुखद्देनेस्सराने यिर्म्याच्या बाबतीत, राजाच्या अंगरक्षकांचा प्रमुख नबूजरदानाला ताकीद दिली होती; तो म्हणाला, १२ “त्याला घेऊन व त्याची काठजी घे. त्यास इजा करू नको. तो जे काही सांगेल ते त्याच्यासाठी कर.” १३ म्हणून राजाच्या अंगरक्षकांचा प्रमुख नबूजरदान याने, नबूशज्बान या उच्च अधिकारी, नेर्मल-शेरेसर या उच्च अधिकाऱ्याला आणि बाबेल राज्यातील सर्व महत्वाच्या अधिकाऱ्यांना पाठविले. १४ त्यांच्या मनुष्यांनी यिर्म्याला पहारेकच्याच्या अंगणातून काढले आणि शाफानाचा मुलगा अहीकाम याचा मुलगा गदल्या याने त्यास घरी न्यावे म्हणून त्यांच्या स्वाधीन केले. मग यिर्म्या लोकांमध्ये राहू लागला. १५ आता तो यिर्म्या पहारेकच्याच्या अंगणात कैदेत असताना परमेश्वराचे वचन यिर्म्याकडे आले. ते म्हणाले, १६ एबद-मलेख कूशीशी बोल आणि सांग,

सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो: पाहा, मी माझी वचने या नगराविरुद्ध अरिसाठी आणील आणि चांगल्यासाठी नाही. त्या दिवशी त्या सर्व तुझ्यासमक्ष खन्या होतील. १७ पण, मी तुला त्यादिवशी वाचवीन. असे परमेश्वर म्हणतो. आणि तू यांना घाबरतोस, त्यांच्या स्वाधीन मी तुला करणार नाही. १८ कारण मी तुला खात्रीने वाचवीन. तू तलवारीने पठाणार नाहीस. तुला जीव तुला लूट असा होईल, कारण तू माझ्यावर विश्वास ठेवला आहेस. असे परमेश्वर म्हणतो.

४० यरूशलेम व यहूदा येथील जे सर्व कैदीं बंदिवान करून बाबेलास नेते होते त्यांच्यामध्ये यिर्म्या बेड्यांनी बांधलेला होता. तेव्हा राजाच्या अंगरक्षकाचा प्रमुख नबूजरदान याने त्यास रामा येथून पाठवून दिल्यावर जे वचन परमेश्वराकडून यिर्म्याकडे आले ते हे. २ प्रमुख अंगरक्षकाने यिर्म्याला घेतले आणि तो त्यास म्हणाला, “तुझा देव परमेश्वर ह्याने हे अरिष्य या स्थळावर येणार म्हणून थाकीत केले. ३ आणि परमेश्वराने ते आणले आहे. त्याने सांगितल्याप्रमाणे त्याने केले आहे; कारण तुम्ही लोकांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे आणि त्याची वाणी पाळली नाही. म्हणून या गोषी तुम्हा लोकांविरुद्ध घडल्या आहेत. ४ पण आता पाहा, मी तुझ्या हातात असलेल्या बेड्याप्रासून तुला आज सोडवत आहे. जे तुझ्या दृश्यीने तू माझ्याबरोबर बाबेलास येणे चांगले असते तर, ये, आणि मी तुझी काळजी घेर्न. पण जर तुझ्या दृश्यीने तू माझ्याबरोबर बाबेलास येणे चांगले नसेल तर मग येऊ नको. तुझ्यादृश्यीने जेथे चांगले आणि योग्य आहे तेथे तू जा. ५ जेव्हा यिर्म्याने काही उत्तर दिले नाही, नबूजरदान म्हणाला, शाफानाचा मुलगा अहीकाम याचा मुलगा गदल्या ज्याला बाबेलाच्या राजाने त्यास यहूदातील नगरांचा अधिकारी नेमले आहे त्याच्याकडे परत जा आणि त्याच्याबरोबर लोकांमध्ये राहा. किंवा जेथे कोठे तुझ्या दृश्यीने तुला योग्य वाटल तेथे तू जा.” राजाच्या अंगरक्षकाच्या नायकाने त्यास अन्न व बक्षीस दिले आणि त्यास दूर पाठवून दिले. ६ मग यिर्म्या, मिस्पा येथे अहीकामाचा मुलगा गदल्या ह्याच्याकडे गेला. तो देशात मागे राहिलेल्या लोकांमध्ये जाऊन राहिला. ७ आता यहूदाच्या सैन्यातील काही सेनापतींनी जे अजून अंगणात होते ते आणि त्यांच्या मनुष्यांनी ऐकले की, बाबेलाच्या राजाने अहीकामाचा मुलगा गदल्या ह्यास, देशावर अधिपती प्रमुख नेमले आहे. त्यांनी होती ऐकले की, देशात अगदी गरीब पुरुष, स्त्रिया व मुले ह्यांना कैद करून बाबेलाला नेते नक्हते जे मागेच राहिले होते त्यांना त्याच्या ताब्यात दिले आहे. ८ मग ते मिस्पा येथे गदल्याकडे गेले. ती माणसे नथन्याचा मुलगा इश्माएलाची होती; कारेहाचे मुले योहानान व योनाथान; तन्हुमेथाचा मुलगा सराया; रफैची मुले नटोफाथी आणि माकाथाचा मुलगा याजन्या ते व त्यांची माणसे. ९ तेव्हा शाफानाचा मुलगा अहीकाम याचा मुलगा गदल्या त्यांना व त्यांच्या मनुष्यांना शपथ घेऊन आणि त्यांना म्हणाला, खास्दी अधिकाऱ्यांची सेवा करण्यास घाबरू नका. देशात वस्ती करा आणि बाबेलाच्या राजाची सेवा करा आणि असे केल्याने तुमचे भले होईल. १० आणि पाहा, जे खास्दी आम्हाजवळ येतील त्यांना भेटण्यास मी मिस्पात राहीन. म्हणून तुम्ही द्राक्षरस, उन्हाळी फळ व तेल यांचे उत्पादन करून आपल्या पात्रात साठवून ठेवावे. जी नगरे तुम्ही ताब्यात घेतली आहेत त्याच्यामध्ये तुम्ही राहा. ११ त्याच्यप्रमाणे मवाबात अम्मोनी लोकांमध्ये, अदोमात व इतर सर्व देशात जे यहूदी होते त्या सर्वांनी जेव्हा ऐकले की बाबेलाच्या राजाने यहूदाचा अवरोध देशात राहू दिला आहे व त्यांच्यावर गदल्या बिन अहीकाम बिन शाफान नेमला आहे, १२ तेव्हा जे सर्व प्रत्येक ठिकाणी पांगले होते ते सर्व यहूदी परत यहूदा देशात मिस्पात गदल्याकडे आले. त्यांनी द्राक्षरस आणि उन्हाळी फळांचा हंगाम मोठ्या विपुलतेने साठा केला. १३ करिहाचा मुलगा योहानान व खेड्यापडाच्याप्रदेशातील सैन्याचे सर्व अधिकाऱ्यांनी परमेश्वराचे वचन यिर्म्याकडे आले. १४ ते

इश्माएल ह्याला तुला मारण्यासाठी पाठविले आहे, हे तू जाणतोस काय?" पण अहीकामाचा मुलगा गदल्या याने त्यावर विश्वास ठेवला नाही. १५ मग मिस्पा येथे एकांतात करेहाचा मुलगा योहानान गदल्याशी बोलला की, "भला नथंन्याचा मुलगा इश्माएल याला ठार मारण्याची परवानगी दे. कोणी माझ्याकर संशय घेणार नाही. त्याने तुला का मारावे? जे सर्व यूदी तुकड्याशेवती गोळा झाले आहेत त्यांना देशात पांगण्याची आणि यूदाचे उरलेले अवशेष नष्ट होण्याची परवानगी का देतोस?" १६ पण अहीकामाचा मुलगा गदल्या हा कारेहाचा मुलगा योहानान ह्यास म्हणाला, "तू ही गोष्ट करू नकोस, कारण इश्माएलाबद्दल तु खोट सांगत आहेस."

४१ पा

याचा मुलगा इश्माएल, जो राजधान्यातला होता आणि राजाचे काही अधिकारी, त्याच्याबोरेवर त्याच्या दहा मनुष्यांना घेऊन मिस्पात अहीकामाचा मुलगा गदल्याकडे आले. त्यांनी मिस्पायेथे एकत्रित बसून भोजन केले. २ पण नथन्याचा मुलगा इश्माएल व त्याच्याबोरबरची दहा माणसे होते त्यांनी उठून शाफानाचा मुलगा अहीकाम याचा मुलगा गदल्या, ज्याला बाबेलाच्या राजाने देशात अधिकारी नेमले होते त्यास तलवारीने ठार मारले. ३ नंतर जे सर्व यहूदी गदल्याबोरेवर मिस्पात होते त्यांना आणि जे खासदी लढणारे ते तेथे त्यांना सापडले त्यांना इश्माएलाने ठार मारले. ४ गदल्याला मारल्यानंतर दुसऱ्या दिवशी, परंतु कोणालाही माहीत नसता असे झाले की, ५ शखेमातून काही माणसे, शिलोतून व शोमरोनातून ऐंशी माणसे त्यांच्या दाढ्या कापलेल्या, त्यांचे कपडे फाळलेले आणि स्वतःला जखम करून घेटलेले, परमेश्वराच्या धरात आणण्यासाठी त्यांच्या हातात अन्नार्पण व धूप होती. ६ तेव्हा नथन्याचा मुलगा इश्माएल त्यांना भेटायला मिस्पातून जसे ते गेले, चालत व रडत गेले. नंतर असे झाले की, जसा त्यांच्याशी सामना होताच, तो त्यांना म्हणाला, “अहीकामाचा मुलगा गदल्या याच्याकडे या.” ७ मग असे झाले की, जेव्हा ते नगराच्या मध्ये आले असता नथन्याचा मुलगा इश्माएल याने व त्याच्याबोरच्या मनुष्यांनी त्यांची कतल करून आणि त्यांना खड्यात फेकून दिले. ८ पण त्याच्यातील दहा माणसे इश्माएलाला म्हणाली, “आम्हास मारू नको, कारण आमच्याजवळ गृह व सातू तेल व मध्य यांचे साठे आम्ही शेतात लपून ठेवले आहेत.” म्हणून त्याने त्यांना इतर सहकाऱ्यासारखे मारले नाही. ९ जी माणसे जिवे मारली त्या सर्वांची प्रेरणे इश्माएलाने गदल्याबोरेवर त्या खड्यात फेकून दिली होती हा मोठा खड्हा आसा राजाने खण्णला होता जेव्हा इस्माएलाचा राजा बाशा याने त्याच्यावर हल्ला केला होता. नथन्याचा मुलगा इश्माएल याने ज्यांना मारले होते त्यांनी तो भरला. १० पुढे जे मिस्पात होते त्या इतर सर्व लोकांस इश्माएलाने पकडते, राजाच्या मुली व जे सर्व लोक मागे मिस्पात राहिले होते ज्यांना अंगरक्षकांया प्रमुख नवूरजदान याने अहीकामाचा मुलगा गदल्या याला त्यावर नेमले होते. म्हणून नथन्याचा मुलगा इश्माएल याने त्यांना पकडून आणि अम्मोनी लोकांकडे पार जाण्यास निघाला. ११ पण करेहाचा मुलगा योहानान व सर्व सैन्याधिकारी यांनी नथन्याचा मुलगा इश्माएल यानी त्यांच्याबोरेवर केलेली सर्व दुष्कृत्ये एकली. १२ म्हणून त्यांनी त्यांची सर्व माणसे घेतली व नथल्याचा मुलगा इश्माएल हाच्याशी लाढायला गेले. गिबोनाचे जे मठे तलाव आहे तेथे त्यांना तो सापडला. १३ मग असे झाले की, जे सर्व लोक इश्माएलाबोरेवर होते त्यांनी जेव्हा करेहाचा मुलगा योहानान याला व जे सर्व सैन्याधिकारी त्याच्याबोरेवर होते त्यांना पाहिले, ते खूप आनंदीत झाले. १४ नंतर मिस्पाहून इश्माएलाने पकडलेले सर्व लोक माधारी फिरले आणि करेहाचा मुलगा योहानानाकडे गेले. १५ पण नथन्याचा मुलगा इश्माएल आठ मनुष्यासही योहानानापासून पळून गेला. ते अम्मोनी लोकांकडे गेला. १६ नथन्याचा मुलगा इश्माएल याने अहीकामाचा मुलगा गदल्या याला जिवे मारल्यावर लोकांतले जे सर्व राहिलेले मिस्पायेथन नेते होते,

जे करोहाचा मुलगा योहानान व सर्व सैन्याधिकारी यांनी सर्वांना सोडविले. गिबोनाहून योहानाने आणि त्याच्या सहकाऱ्यांनी बलवान माणसे, लढाणारे माणसे, स्त्रिया व मुले आणि षंध यांना सोडवले. १७ मग ते गेले आणि बेथलेमाजवळ गेरुथ किहाम येथे थोड्या वेळेसाठी राहिले. ते मिसरात जाण्यासाठी जात होते १८ खास्यांच्या भीतीमुळे त्यांनी असे केले. कारण अहीकामाचा मुलगा गदल्या ज्याला बाबेलाच्या राजाने देशात अधिकारी नेमले होते त्यास नन्थन्याचा मुलगा इश्माएल याने जिवे मारले होते.

४२ नंतर तेव्हा सर्व सेनाधिकारी आणि कारेहाचा मुलगा योहानान, दौऱ्यात घडवा घडवा आणि ड्रवा-पापांना ऐकूपांगीत पार्ह

• होशायाचा मुलगा यजन्या आणि लहानापासून मोठापर्यंत सर्व लोक यिर्मया संदेश्टाकडे पोहचले. २ ते त्यास म्हणाले, “आमची विनंती तुझ्यासमोर येवो. जे आम्ही संख्येन थेंडे लोक उरले आहोत, ते तू पाहत आहेस, त्या आम्हासाठी तुझा देव परमेश्वराकडे प्रार्थना कर. ३ आम्ही कोठे जावे व काय करावे याने आम्हास सांगावे म्हणून तुझा देव परमेश्वर याला विचार.” ४ मग यिर्मया संदेश त्यांना म्हणाला, “मी तुमचे एकले आहे. पाहा, मी तुमच्या विनंतीप्रमाणे तुमचा देव परमेश्वराकडे प्रार्थना करीन. जे काही परमेश्वर उत्तर देईल, मी तुझास सांगीन. मी तुमच्यापासून काहीही लपविणार नाही.” ५ मग ते यिर्मयाला म्हणाले, “जर परमेश्वर दव तुझ्याकडून जसे सांगतो तसे आम्ही वागलो नाही, तर परमेश्वर तुझा देव आमच्याविरुद्ध खरा व प्रामाणिक साक्षीदार होवो. ६ ते चांगले असो किंवा जर ते वाईट असले तरी आम्ही परमेश्वर आमचा देव ज्याच्याकडे आम्ही तुला पाठवत आहो त्याची वाणी आम्ही ऐकू. अशासाठी की, जेव्हा आम्ही परमेश्वर आमचा देव याची वाणी एकतो तेव्हा आमच्यावरोबर चांगले घावे.” ७ मग दहा दिवसानंतर असे झाले की, यिर्मयाकडे परमेश्वराचे वचन आले. ८ म्हणून यिर्मयाने करेहाचा मुलगा योहानान, त्याच्यावरोबर असलेले सर्व सेनाथिकारी व लहानापासून मोठापर्यंत सर्व लोकांस बोलावले. ९ आणि तो त्यांना म्हणाला, “परमेश्वर, इसाएलाचा देव ज्याच्याजवळ तुम्ही मला त्याच्यासमोर तुमची विनंती ठेवायला पाठवले, परमेश्वर असे म्हणतो, १० जर तुम्ही परत गेला नाही आणि या देशात राहिला तर मी तुम्हास बांधीन आणि तुम्हास खाली पाडणार नाही; मी तुम्हास लावीन, उपटून टाकणार नाही, कारण जे अरिष्ट मी तुमच्यावर आणले त्यामुळे मला वाईट वाटते. ११ ज्या बाबेलाच्या राजाला तुम्ही भीत आहात, त्यास भिकु नका. हे परमेश्वराचे निवेदन आहे. कारण तुमचे रक्षण करण्यास आणि त्याच्या हातातून तुमची सुटका करण्यास, मी तुमच्यावरोबर आहे. १२ कारण मी तुमच्यावर दया करीन आणि तुमच्याशी दयाळूपणाने वगेल आणि मी तुम्हास तुमच्या देशात परत आणील. १३ पण कदाचित तुम्ही म्हणाल, आम्ही या देशात राहणार नाही. जर परमेश्वर तुमचा देव याची वाणी तुम्ही ऐकणार नाही. १४ तुम्ही कदाचित म्हणाल, नाही, आम्ही मिसर देशामध्ये जाऊन राहू, तेथे आम्हास कोणतेही युद्ध दिसणार नाही, तेथे आम्ही रणशिंगाचा आवाज ऐकणार नाही आणि तेथे आम्ही अन्नासाठी भुकेले होणार नाही. आम्ही तेथे राहू. १५ तर आता यहूदीतील वाचलेल्यांनो, परमेश्वराचे वचन ऐका. सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, जर तुम्ही खोरेखर मिसर देशामध्ये जाऊन आणि तेथे राहण्याचे निश्चित करता, १६ तर ज्या तलवारीची तुम्हास भीती वाटते, ती मिसर देशात तुम्हास गाठेल. ज्या दुष्काळाची तुम्ही काळजी करीता, तो मिसरात तुमचा पाठलाग कील. आणि तुम्ही तेथे मराल. १७ म्हणून असे घेडल की, जी सर्व माणसे मिसरमध्ये जाऊन राहण्याचे निश्चित करतील, ते तेथे तलवार, दुष्काळ, किंवा मरीने मरतील. तेथे त्यांच्यातील एकही जण वाचणार नाही. १८ कारण सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो, जसा माझा क्रोध व माझा संताप यरूशलेमेवरचा माझा राग व्यक्त करून दाखिल. यरूशलेममध्ये राहण्यांवर ओतला आहे तसा माझा क्रोध जर तुम्ही मिसरमध्ये जाल

तेव्हा तुम्हावर ओतला जाईल. तुम्ही शापाची वस्तू व्हाल व भयचकीत, शाप बोलण्याचा विषय आणि काहीतरी निदरीय व्हाल. आणि हे ठिकाण तुम्ही पुन्हा कधीही पाहणार नाही. १९ यदूदातील वाचलेल्यांनो, परमेश्वर तुम्हाविषयी बोलाला आहे, तुम्ही मिसरात जाऊ नका. तुम्ही खोरेखर जाणून घ्या आज मी तुम्हाविस्थृद साक्ष दिली आहे. २० कारण परमेश्वर आमचा देव याच्याजवळ आम्हासाठी प्रार्थना करा, आणि जे काही परमेश्वर आमचा देव संगेल ते आम्ही करू असे बोलून परमेश्वर तुमचा देव याच्याकडे मला पाठवले तेव्हा तुम्ही आपल्या जिवाविरुद्ध कपटाने वागला. २१ कारण आज मी तुम्हास ते सांगितले आहे, पण त्याने जे काही माझ्याकडून सांगण्यासाठी पाठवले किंवा त्या कशातीही तुम्ही तुमच्या परमेश्वर देवाची वाणी ऐकली नाही २२ म्हणून आता तुम्ही खोरेखर जाणा की ज्या स्थानात तुम्ही जाऊन राहू इच्छिता त्यामध्ये तुम्ही तलवार, दुष्काळ आणि मरीने मराल.”

४३ असे घडले की, विर्मयाने परमेश्वर जो त्यांचा देव याने लोकांस सांगण्यास दिलेली सर्व वचने सांगून समाप्त केली. २ होशायाचा मुलगा अजन्या, कारेहाचा मुलगा योहानान व सर्व गर्विष्ठ लोक यिर्मयाला म्हणाले, “तू खोंटे बोलत आहेस. तुम्ही तेथे मिसरात राहण्यास जाऊ नका, असे सांगण्यास परमेश्वर आमचा देव याने तुला पाठविले नाही. ३ तू आम्हास खास्यांच्या हाती घ्यावे, यासाठी की, तू आमच्या मरणास कारण व्हावे आणि आम्ही बाबेलात बंदीवान व्हावे. म्हणून नेरीयाचा मुलगा बारूख्य तुला आमच्याविरुद्ध भडकावीत आहे.” ४ म्हणून कारेहाचा मुलगा योहानान, सर्व सैन्याचे अधिकारी व इतर सर्व लोक ह्यांनी यहूदा देशात राहण्याविषयीयी परमेश्वराची वाणी ऐकली नाही. ५ पण कारेहाचा मुलगा योहानान व सैन्याचे सर्व अधिकारी यांनी वाचलेले सर्व यहूदी जे ज्या सर्व राष्ट्रांत पसले होते. त्यातून यहूदा देशात राहण्यास परत आले होते त्याना आपल्याबोरबर घेतले. ६ त्यांनी पुरुष व स्त्रिया, मुले व राजांच्या सुली आणि राजाचा अंगरक्षकांचा नायक नबुजूरदान याने जे सर्वजण शाफानाचा मुलगा अहीकाम याचा मुलगा गदल्या याच्याजवळ ठेवले होते त्यांना आणि यिर्मया संदेशा व नेरीयाचा मुलगा बारूख्य ह्यांनाही बोरबर नेले. ७ ते मिसर देशात, तहपन्हेस येथे गेले, कारण त्यांनी परमेश्वराची वाणी ऐकली नाही. ८ मग तहपन्हेस यिर्मयाकडे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणाले, ९ “तू आपल्या हातात काही मोठे थेंडे घे आणि ते तहपन्हेस येथील फारोच्या घराच्या प्रवेशदाराजवळ पादचारीमार्गावर यहूदी लोकांच्या दृष्टीसमोर चुन्याने लपवून ठेव. १० मग त्यांना सांग, सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणालो, पाहा, मी बाबेलाचा राजा, नबुखद्देनेस्सर, माझा सेवक याला येथे निरोप्या पाठवून बोलावून वैरुन. यिर्मया तू या पुरुलेल्या थोड्यावर मी त्याचे सिंहासन स्थापीन, नबुखद्देनेस्सर त्यावर आपला भव्य गालीचा पसरवील. ११ कारण तो येऊन व मिसरावर चढाई करील. जे कोणी मरणासाठी नेमलेले असतील त्यांना मरण दिले जाईल, जो कोणी बंदीवानासाठी नेमलेला आहे, तो बंदीवासात जाईल. आणि जे कोणी तलवारीसाठी असतील, ते तलवारीला दिले जातील. १२ मग मी मिसराच्या देवांच्या मंदिरांना आग लावील. नबुखद्देनेस्सर त्यांना जाळील किंवा त्यांना बंदीवान करून नेईल. मेंढपाल ज्याप्रमाणे त्याच्या कपड्यावरील पिसवा ओढून काढून आपले कपडे स्वच्छ करतो, त्याप्रमाणे तो मिसर देश साफ करील. तो विजयाने त्या जागेतून जाईल. १३ तो मिसर देशमधील बेथ-शेमस त्याचे संभं मोरून टाकील. तो मिसरी देवतांची मंदिरे जाळून टाकील.”

४४ जे सर्व यहूदी मिसर देशामध्ये राहत होते, जे मिगदोल, तहपन्हेस, मेमफिस व पश्चोस येथे राहत होते, त्यांच्याविषयी परमेश्वराचे वचन यिर्मयाकडे आले ते असे होते. २ सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, यरूशलेम व यहूदाच्या सर्व नगरांवर जे अरिषी मी आणली, ते तुम्ही पाहिली आहेत. पाहा, आता ती नगरे उजाड झाली आहेत. तेथे राहण्यास तोकीही जिवंत नाही. ३ कारण हे त्यांच्या स्वतःचे नाहीत किंवा तुम्हास

किंवा तुमच्या पूर्वजांना माहित नाहीत अशा दुसऱ्या देवांना धूप जाळून आणि त्यांची उपासना करण्यासाठी जाऊन वाईट गोषी करून त्यांनी माझे मन दुखावले. ४ मग मी माझे सर्व सेवक संदेषे वारंवार पाठवत आलो. मी त्यांना सांगण्यासाठी पाठवले, ज्यांचा मी देव करतो त्या तिरस्काराणीय गोषी थांबवा. ५ पण त्यांनी ऐकले नाही; त्यांनी दुसऱ्या देवाला धूप जाळण्याच्या दुष्कृत्यापासून वलण्यास किंवा त्यांनी लक्ष देण्याचे नाकारले. ६ म्हणून माझा क्रोध व संताप ओतला गेला आणि यहूदाच्या नगरांत व यरूशलेमेच्या रस्त्यावर अग्नी पेटला. यास्तव ती ओसाड व उजाड झाली आहेत. ७ म्हणून आता, सेनाधीश परमेश्वर आणि इसाएलाचा देव असे म्हणतो, “तुम्ही आपल्या स्वतः विरुद्ध हे मोठे अनिष्ट का करत? तुम्ही आपण्यासाठी पुरुष व स्त्रिया, मुले व बालके यांना यहूदापासून तोडण्याचे कारण का होता? तुमचा अवशेष उरणार नाही. ८ कारण तुम्ही जेथे राहण्यास गेला आहात त्या मिसर देशात दुसऱ्या देवाला धूप जाळून तुमच्या हातच्या कृत्यांनी मूर्तीपूजा करून तुम्ही मला दुखवता. तुम्ही तेथे जात आहात याकरिता की तुमचा नाश व्हावा आणि शापीत व्हावे व पृथीवीवरच्या सर्व राष्ट्रांमध्ये तुमची निंदा व्हावी. ९ तुमच्या पूर्वजांनी केलेली दुष्कृत्ये आणि यहूदा राजा व त्याच्या बायकांनी यहूदाच्या देशात व यरूशलेमेच्या रस्त्यावर केलेली वाईट कृत्ये विसरलात का? तुम्ही आणि तुमच्या बायकांनी यहूदाच्या देशात व यरूशलेमेच्या विसरलात का? १० ते या दिवसापर्यंत, अजून नम्र झालेले नाहीत. ते माझे जे नियमशास्त्र व माझे जे विर्धी मी तुम्हापुढे आणि तुमच्या पूर्वजांपुढे ठेवले, त्यांचा त्यांनी आदर केला नाही किंवा ते त्याप्रमाणे चालले नाहीत.” ११ “यास्तव सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, पाहा, मी तुमचे अनिष्ट करण्यासाठी आणि सर्व यहूदाचा नाश करण्यासाठी तुमच्या विरोधात होईल. १२ कारण मिसर देशात जाऊन तेथे राहण्याचा यहूदाच्या अवशिष्टांनी निश्चय केला. मी हे यासाठी करीन की, ते सर्व मिसर देशात नष्ट होतील. तलवारीने आणि दुष्काळाने त्यांचा नायनाट होईल. लहानापासून थोरापर्यंत सर्व तलवारीने व दुष्काळाने नष्ट होतील. ते मरतील आणि अपशब्द, शाप, निंदा आणि भयानक गोर्टीचे विषय होतील. १३ जशी मी यश्शलेमेला शिक्षा केली, त्याप्रमाणे मिसर देशात राहण्याच्या लोकांस तलवार, दुष्काळ व मरीने शिक्षा करीन. १४ म्हणून यहूदाचे जे कोणी उरलेले, फरारी, वाचलेले मिसर देशात उपरी म्हणून राहायला गेले आहेत, त्यातले जे कोणी ज्यांची यहूदा देशात परत जाण्याची आणि तेथे राहण्याची इच्छा आहे. त्यातील कोणीही परत जाणार नाही, कारण जे कोणी थोडके निसटून जातील त्यांच्यावाचून दुसरे कोणी परत जाणार नाहीत.” १५ नंतर आपल्या स्त्रिया दुसऱ्या देवास धूप जाळतात असे ज्या सर्व पुरुषांस माहित होते ते आणि ज्या सर्व स्त्रिया मोठ्या मंडळीत होत्या आणि मिसर देशात पश्चोसात जे लोक राहत होते, अशा सर्वांनी यिर्मयाला उत्तर दिले. १६ ते म्हणाले, “तू आम्हास परमेश्वराच्या नावात जे वचन सांगितले त्याच्याविषयी आम्ही तुम्ही ऐकणार नाही. १७ पण जसे आमचे पूर्वज, आमचे राजे व आमचे अधिकारी यहूदाच्या नगरांत आणि यरूशलेमेच्या रस्त्यावर करीत असत, तसे आम्ही आकाशाच्या राणीला धूप जाळणे व तिला पेयार्पणे ओतपण्याविषयी जो प्रत्येक शब्द आमच्या मूर्खातून निघाला आहे तो आम्ही खचित पूर्ण कूस. कारण त्यावेळी आम्ही अन्नाने तृप्त होते आणि कोणत्याही अनिष्टाचा अनुभव न घेता उन्नतीत होतो. १८ जेव्हा आम्ही आकाशाच्या राणीला धूप जाळणे व तिला पेयार्पणे ओतपणे यापासून परावरूत झालो तेव्हापासून आम्ही सर्व दारिद्र्याने दुखी आहेत व तलवारीने व दुष्काळाने मरत आहेत.” १९ मग स्त्रिया म्हणाल्या, “जेव्हा आम्ही आकाशाच्या राणीला धूप जाळला व तिला पेयार्पणे ओतली, या गोषी आम्ही आपल्या पतीच्या संमरीशिवाय केल्या काय?” २० मग यिर्मया सर्व लोकांस, स्त्रिया व पुरुषांस आणि ज्या सर्व लोकांनी त्यास उत्तर दिले, त्याने घोषणा केली व म्हणाला, २१ “तुम्ही यहूदाच्या नगरांत आणि यरूशलेमेच्या रस्त्यात, तुम्ही, तुम्ही पूर्वज, तुम्ही राजे आणि अधिकारी व

देशातील लोक जो धूप जाळीत होते, त्याची परमेश्वरास आठवण नव्हती काय? कारण परमेश्वराच्या मनात हे आले. ते त्याच्या विचारात आले. २२ मग तुमच्या वाईट व्यवहारामुळे, तिरस्करणीय कृत्यामुळे परमेश्वराची सहनशक्ती संपली. नंतर त्याने तुमचा देश ओसाड, भौतीजनक आणि शापीत केला, म्हणून आजपर्यंत तेथे कोणी रहिवासी नाही. २३ तुम्ही धूप जाळला आणि परमेश्वराविरुद्ध पाप केले व तुम्ही त्याची वाणी, त्याचे नियमशास्त्र त्याचे विधी किंवा त्याचे कराराचे अदेश, ऐकले नाहीत, हे अनिष्ट तुमच्याविरुद्ध आजपर्यंत घडत आहेत.” २४ मग यिर्या त्या सर्व लोकांस आणि स्त्रियांना म्हणाला, “यहूदातले जे तुम्ही मिसर देशामध्ये आहात ते सर्व तुम्ही परमेश्वराचे वचन ऐका. २५ सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, ‘आम्ही आकाशाच्या राणीला धूप जाळायला व तिच्यासाठी येणार्यांनी ओतायला जे नवस केले आहेत ते खवित फेडू असे तुम्ही आणि तुमच्या स्त्रिया तुम्ही दोघांनी आपल्या मुख्येन बोलून आणि आपल्या हातांनी पूर्ण केले आहे. तर तुम्ही आपले नवस खचित स्थापित करा आणि आपले नवस फेडा.” २६ यास्तव जे तुम्ही यहूदी देशातले मिसर देशात राहता ते सर्व तुम्ही परमेश्वराची वचने ऐका; पाहा, मी आपल्या थोर नवाची शपथ वाहिली आहे की, सर्व मिसर देशामध्ये राहणाऱ्या यहूदा देशातलत्या कोणत्याही मनुष्याच्या मुख्येन परमेश्वर जिंवत आहे असे म्हणून माझे नाव पुन्हा घेण्यात येणार नाही. २७ पाहा, मी त्यांच्या चांगल्यासाठी नाही तर त्यांच्या अनिष्टासाठी त्यांच्यावर लक्ष ठेवीन. यहूदा देशातला जो प्रत्येक व्यक्ती मिसर देशामध्ये आहे त्यांचा अंत होईपर्यंत ते तलवारीने नाश होईल. २८ नंतर जे काही थोडके लोक तलवारीपासून सुटीले ते मिसर देशामधून यहूदा देशात परत येतील. मग सर्व अवशिष्ट यहूदी मिसर देशात राहण्यास गेलेल्यांना कोणाचे शब्द खेरे ठरले आहेत माझे किंवा त्याचे ते त्यांना समजेल. २९ परमेश्वराचे हे सांगणे आहे की, माझी वचने तुमच्या अनिष्टाची ठरीतील हे तुम्हास कळून यावे म्हणून मी या जागी तुम्हास शिक्षा करीन. हेच तुम्हास चिन्ह होय. ३० परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, जसे मी यहूदाचा राजा सिद्कीयाला त्याचा शत्रू बाबेलचा राजा नवुखदेनेस्सर याच्या हाती दिले त्याप्रमाणे मी मिसराचा राजा फारो हफ्ता याला त्याच्या शत्रूंच्या हाती व त्याचा जीव घेऊ पाहणाऱ्यांच्या हाती देईन.

४५ नेरीयाचा मुलगा बारूख याला यिर्या संदेष्याने ही वचन सांगितली आहेत. हे त्यावेळी घडले जेक्का यहूदाचा राजा योशीया याचा मुलगा यहोयाकीम याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षात नेरीयाचा मुलगा बारूख याने ही वचने यिर्याच्यांतोंडून ऐकून पुस्तकात लिहिली. तेक्का यिर्या संदेष्टा त्याच्याशी जे वचन बोलला. ते म्हणाले, २ हे बास्खा, “परमेश्वर, इसाएलाचा देव, तुला असे म्हणतो, ३ तू म्हणालास, मला हाय हाय, कारण परमेश्वराने माझ्या क्लेशात यातनेनी भर घातली आहे. माझ्या कणहण्याने मी थकलो आहे. माझ्या दु: खाणे मी हैराण झालो आहे. मला विश्रांती मिळत नाही. ४ तू त्यास असे सांग, परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, जे काही मी बांधलेले आहे, मी आता मोरून टाकीन. मी जे लावले, ते मी आता उपठून टाकीन. हे सर्व पृथ्वीवर सत्य होईल. ५ पण तू आपणासाठी मोर्या गोर्धीची आशा करतोस काय? त्याची आशा करू नकोस. कारण परमेश्वर म्हणतो, पाहा, सर्व मानवावर अरिष्ट येईल, पण जेथे कोठे तू जाशील तेथे तुला तुझे जीवन लूट असे मी दी देईन.”

४६ परमेश्वराचे वचन राष्ट्रांविषयी यिर्या संदेष्याकडे आले ते असे. २ मिसरासाठी: मिसराचा राजा फारो नद्यो याचे जे सैन्य फरात नदीजवळ कर्कमीशात होते. योशीयाचा मुलगा यहोयाकीम यहूदाचा राजा याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षी बाबेलचा राजा नवुखदेनेस्सर याने पराभव केला. त्याविषयी: ३ लहान ढाली व मोर्या ढाली तयार करा आणि लढावयास कूच करा ४ तुम्ही स्वारांनो घोडे जुऱ्यान त्यावर बसा, तुमच्या शिरावर शिरस्त्रांग घालून तुमची जागा घ्या. भाल्यांना धार करा आणि

तुमचे चिलखत घाला. ५ हे मी काय पाहतो? ते भयभीत झाले आहेत आणि दूर पल्ल आहेत, कारण त्यांच्या सैनिकांचा पराभव झाला आहे. ते संरक्षणासाठी पल्ल आहेत आणि मागे वळून पाहत नाहीत. असे परमेश्वर म्हणतो. ६ चपल दूर पळून जाऊ शकणार नाहीत आणि सैनिक निसदू शकणार नाहीत. ते अडखळील आणि फरात नदीच्या उत्तरेस पडतील. ७ नील नदीप्रमाणे हा कोण चढून येत आहे ज्याचे पाणी नदीप्रमाणे वर व खाली उसलत आहे ८ उसलण्याच्या नील नदीप्रमाणे मिसर येत आहे आणि त्याचे पाणी नदीप्रमाणे वर व खाली उसलत आहे. तो म्हणतो, मी वर जाईन; मी पृथ्वी व्यापून टाकीन. मी नगरे व त्यामध्ये राहणाऱ्यांचा नाश करीन. ९ घोड्यांनो, वर जा. रथांनो, तुम्ही, क्रोधीत व्हा. सैनिकांना बाहेर जाऊ द्या, जे पारंगत ढालकरी माणसे कूश व पूरे आणि त्यांचे धनुष्य वाकविणारे पारंगत लूदीम माणसे त्यांच्याबोरबर जा. १० कारण तो दिवस प्रभु सेनाधीश परमेश्वर याने आपल्या शत्रुंवा सुड घ्यावा म्हणून तो दिवस त्यास सुड घेण्याचा दिवस होईल. तेक्का तलवार खालून तृपू होईल. ती त्यांचे भरपूर रक्त पिईल. कारण प्रभु सेनाधीश परमेश्वरास फरात नदीच्या काठी उत्तरेच्या देशात येत करायचा आहे. ११ “हे मिसराच्या कुमारी कन्ये, गिलादाला वर जा आणि औषध मिळव, तू चव्यं खूप औषध स्वतःला लावतेस. तुझ्यासाठी काही इलाज नाही. १२ राष्ट्रांनी तुम्ही बदनामी ऐकली आहे. पृथ्वी तुझ्या विलापाने भरली आहे, कारण सैनिक सैनिकाविरुद्ध अडखळत आहेत. ते दोघेही एकत्र पडतील.” १३ जेक्का बाबेलाचा राजा नवुखदेनेस्सर आला आणि मिसर देशावर हल्ला केला, याविषयी परमेश्वराचे वचन यिर्या संदेष्याला म्हणाले ते असे की, १४ मिसरास कळवा आणि मिंगदोलात व नोफात ऐकू द्या. तहपहेस ते म्हणाले तू उभा राहा व सज्ज हो, कारण तुमच्या भोवती तलवारीने सर्व काही खालून टाकले आहे. १५ तुझ्या देव अपीस का दूर पळून गेला आहे? तुझ्या बैल-देव का उभा राहत नाही? परमेश्वराने त्यास खाली फेकून दिले आहे. १६ जे कोणी अडखळील त्यांची संख्या वाढवली आहे. प्रत्येक सैनिक एकावर एक पडले. ते म्हणत आहेत, उठा, आपण या पीडण्याचा तलवारीपासून जी आपणाला मारून खाली पाडत आहे, तिच्यापासून पळून आपल्या स्वतःच्या लोकांकडे, आपल्या मातृभूमीला परत जाऊ. १७ त्यांनी तेथे घोषणा केली, मिसराचा राजा फारो केवळ गर्जनाच आहे, जी त्याची सुंसरी त्याने गमावली आहे. १८ ज्याचे नाव सेनाधीश परमेश्वर आहे, तो राजेश्वर म्हणतो, मी जिंवत आहे. जसा डोंगरामध्ये ताबोर व जसा समुद्राजवळील कर्मेल पर्वताप्रमाणे तसा कोणीएक येईल. १९ अगे कन्ये, जी तू मिसरात राहते, ती तू बृदिवासात जाण्यासाठी आपल्या प्रवासाचे सामान तयार कर. कारण नोफाचा नाश होउन व ते भयकारक होईल याकरिता तेथे कोणी राहणार नाही. २० मिसर खूप सुंदर कालवड आहे, पण उत्तरेकडून नांगी असाणारा किटक येत आहे. तो येत आहे. २१ तिचे भाडोत्री सैनिक तिच्यामध्ये गोर्ध्यातल्या वासराप्रमाणे आहेत, पण ते सुद्धा पाठ फिरवून व दूर पळून जातील. ते एकत्रित उभे राहत नाहीत, कारण त्यांच्या विपरीतीचा दिवस, त्यांच्या शिक्षेचा समय त्यांच्या विरोधात आला आहे. २२ मिसर फूत्काराण्या व दूर सरपटणाऱ्या सापासारखा आहे, कारण तिचे शत्रू तिच्याविरोधात सैन्यासह कूच करत आहेत. ते लाकूड तोड्याप्रमाणे कुऱ्हाडीसह तिच्याकडे जात आहेत. २३ परमेश्वर असे म्हणतो, ते तिचे वन तोडत आहेत, जरी ते खूप घनदाट आहे. कारण शत्रू टोळोपैक्षी असंख्य आहेत, मोजण्यास असमर्थ आहेत. २४ मिसराच्या कळेला लज्जीत करण्यात येईल. तिला उत्तरेच्या लोकांच्या हाती दिले जाईल. २५ सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, म्हणतो, “पाहा, मी नो येथल्या अमोनाला व फारोला, मिसराला आणि त्यांच्या देवांना व त्याच्या राजांना म्हणजे फारोला आणि जे त्याच्यावर भरवसा ठेवतात त्याना शिक्षा करीन. २६ मी त्यांना त्यांचे जीव घेऊ पाहणारे, बाबेलचा राजा नवुखदेनेस्सर व त्याचे सेवक ह्वांच्या हाती देईन. यानंतर त्यांच्या प्रमाणे मिसरात वस्ती होईल. असे परमेश्वराने सांगितले आहे. २७ परंतु त्या माझ्या कणहण्यांच्या देवांना घाबराला, घाबरु

नकोस. कारण पाहा, मी तुला दूर देशातून आणि तुझ्या वंशजाला त्यांच्या बंदिवासाच्या देशातून परत आणील. मग याकोबाला पुढी शांतता व संरक्षण लाभेल. तेथे कोणीही त्यास भीती दाखविणार नाही. २८ परमेश्वर म्हणतो, तू माझ्या सेवका, याकोबा घाबरू नकोस. कारण मी तुजबोरवर आहे, ज्या राशांमध्ये मी तुला विखरले आहे त्या सर्वचा मी पूर्ण नाश करीन. पण मी तुझा पूर्ण नाश करणार नाही. तरी मी तुला न्यायाने शिक्षा करीन आणि तुला अगदीच शिक्षा केल्यावाचून सोडणार नाही.”

४७ यिर्मया संदेश्याला परमेश्वराकडून पलिष्ट्यांबाबत जे वचन आले ते हे आहे. फारोने गज्जावर हल्ला करण्यापूर्वी हे वचन त्याच्याकडे आले. २ परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, उत्तरेला पुराचे पाणी चढत आहे. ते तुऱ्डबं भरून वाहाणाऱ्या नदीप्रमाणे होत आहे! मग देश व त्यातील सर्वकाही, नगरे आणि त्यातील रहिवासी यांना ते बुडवून टाकतील. म्हणून प्रत्येकजण मदतीसाठी आग्रोश करतील, आणि त्या देशात राहणारे सर्व विलाप करतील.

३ त्यांच्या बलवान घोड्यांच्या टापांच्या आवाजामुळे, त्यांच्या रथांचा गडगडाट व त्यांच्या चाकांचा खडखडाट, आपल्या स्वतःच्या अशक्तपणामुळे वडील आपल्या मुलांना ते मदत करू शकणार नाहीत. ४ कारण सर्व पलिष्ट्यांच्या नाशाची वेळ आली आहे, सोर आणि सीदीन यांतून वाचलेला प्रत्येक जो कोणी त्यांचे सहाय्य करणारा त्याचा नाश होईल. कारण परमेश्वर पलिष्ट्यांचा म्हणजे कफतोराच्या द्विपातील वाचलेल्यांचाही नाश करणार आहे. ५ गज्जाला टक्कल पडले आहे. त्यांच्या खोयातील उरलेले अष्कलोनाचे लोक शांत झाले आहेत. तुम्ही कोठवर शौकाने आपल्या स्वतः ला जखमा करून घेणार? ६ हे परमेश्वराच्या तलवारी, तू किंती वेळपर्यंत शांत राहणार? तू परत आपल्या स्थानात जा. थांब आणि शांत रहा. ७ तू शांत कशी राहू शकशील, कारण परमेश्वराने तुला आज्ञा दिली आहे. त्याने अष्कलोनाविरुद्ध व समुद्रकिनाऱ्याविरुद्ध हल्ला करण्यास तिला नेमले आहे.”

४८ मवाबाबाविषयी सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलांचा देव, असे म्हणतो:

“नवोला हाय्याह्य, कारण ते उद्घस्त झाले आहे. किर्या-थाईम काबीज केले गेले आहे आणि त्याची मानहानीं झाली आहे. तिचे किल्ले पाडण्यात आणि अप्रतिष्ठीत केले गेले आहेत. २ मवाबाचा आदर राहिला नाही. हेशबोनात त्यांच्या शत्रुने तिच्याविरुद्ध अनिष्ट योजिले आहे. ते म्हणावे, ‘या व आपण तिचा राष्ट्रप्रमाणे नाश करू.’ मदमेनासुद्धा नाश होईल, तलवार तुझ्या पाठीस लागेल. ३ पाहा, होरोनाईमातून जुलूम व मोठा नाश होत आहे, असा किंकाळीचा आवाज येत आहे. ४ मवाबाचा नाश झाला आहे. तिची मुले ऐकू येईल असे रडत आहे. ५ ते रडत रडत लूहीधाच्या टेकडीवर चढत आहेत, कारण खाली होरोनाईमाच्या रस्त्यावर नाशामुळे किंकाळ्या ऐकू येत आहेत. ६ पळा! आपले जीव वाचवा व रानातल्या झाडाप्रमाणे क्हा. ७ कारण तू आपल्या कर्मावर आणि संपत्ती यावर भाव ठेवला आहे, म्हणून तुम्ही पकडला जाशील. मग कमोश आपले याजक आणि पुढाऱ्यासह बंदिवासात जाईल. ८ कारण नाश करणारा प्रत्येक नगरात येईल. एकही नगर सुटाणार नाही. परमेश्वराने म्हटल्याप्रमाणे दरीचा नाश होईल व पठोरेही उघ्वस्त होतील. ९ मवाबाला पंख द्या, कारण तिला खचित दूर उडून जाता यावे. तिची नगरे टाकाऊ होतील, तेथे त्यामध्ये कोणी राहणार नाही. १० जो कोणी परमेश्वराच्या कामात आलशी आहे तो शापीत आहे; आणि जो कोणी आपली तलवार रक्तपातासून आवरतो तोही शापित आहे. ११ मवाब लहानपणापासून सुरक्षित आहे. तो त्याच्या द्राक्षरसासारखा आहे त्यास या पात्रातून त्या पात्रात कधीच ओतले नाही. तो बंदिवासात कधी गेला नाही. म्हणून त्याची चव जितकी चांगली तितकी कायम आहे, आणि त्याचा वास न बदलता टिकून आहे.” १२ याकरीता परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा असे दिवस येत आहे की, मी त्याच्याकडे द्राक्षरस ओतणारे पाठीन, तेव्हा ते त्यास ओतून टाकतील आणि त्याची पात्रे रिकामी करतील व त्यांचे बुधले

तुकडे तुकडे करतील.” १३ मग जसे इसाएलाचे घराणे आपल्या भरवशाचा विषय जे बेथेल त्यासंबंधी लजित झाला तसा मवाब कमोशविषयी लजित होईल. १४ “आम्ही सैनिक, बलवान लढणारी माणसे आहोत असे तुम्ही कसे म्हणू शकता? १५ मवाब उजाड होईल आणि त्याच्या नगरावर हल्ला होईल. कारण त्याचे उत्तम रुण वधाच्या जारी खाली उत्तरून गेले आहेत.” हे राजाचे सांगणे आहे, त्याचे नाव सेनाधीश परमेश्वर आहे. १६ मवाबाचे अरिष्ट लवकरच घडणार आहे; त्याची विपती अत्यंत त्वरा करीत आहे. १७ जे सर्व तुम्ही त्याची किर्ती जाणता, ते तुम्ही त्याचासाठी आक्रंदन करा, बळकट दंड, आदराची काठी तुटली आहे. १८ अगे तू दीबोनात राहणाऱ्या कन्ये, तू आपल्या मानाच्या जागेवरून खाली ये आणि कोरड्या जग्मीनीवर बस. कारण मवाबाचा विनाश करणारा तुझ्यावर आला आहे तो तुझी बालेकिल्ले नष्ट करील. १९ अरोएरात राहणाऱ्या लोकानो, रस्त्यावर उभे राहा आणि पाहा! जे कोणी पळून व निस्तून जात आहेत, त्यांना विचारा, काय झाले आहे? २० मवाब लजित झाला आहे, कारण त्याचे तुकडे तुकडे झाले आहेत. आक्रोश आणि विलाप करा; मदतीसाठी रडा. मवाबाचा नाश झाला आहे आणोन नदीकाठच्या लोकांस सांगा. २१ आता डोंगराळ प्रदेशावर शिक्षा आली आहे, होलोनावर, याहस व मेफाथ २२ दीबोन, नवो, बेथ-दिबलाथाईम २३ किर्याथाईम, बेथ-गामूल व बेथ-मौन यांचा २४ करोयेथ, बसा व मवाब देशमधील दूर्घी व जवलंगी नगरे यांवर न्यायनिवाडा आला आहे. २५ मवाबाचे शिंग तोडून टाकते आहे. त्याचा बाहू मोडला आहे. असे परमेश्वर म्हणतो. २६ “त्याला बेहोश करा, कारण त्याने परमेश्वराचिरूद्ध गवनी कृती केली आहे. आता मवाब स्वतः च्याच वंतीत हाताने टाळ्या वाजविल, म्हणून तोही हास्यविषय होईल. २७ कारण इसाएल तुझ्या हास्याच्या विषय झाला नव्हता का? तो चोरांमध्ये सापडला होता का? जितकेदा तू त्याच्याविषयी बोललास तितकेदा तू आपली मान हालवलीस. २८ मवाबात राहणाऱ्यांनो, नगरे सोडून द्या आणि सुळक्यावर तळ द्या. खडकाच्या खळग्याच्या तोंडावर घरटे करणाऱ्या पारव्यांसारखे क्हा.” २९ “आम्ही मवाबाचा गर्व ऐकेला आहे. त्याचा उद्घपणा, त्याचा गर्भिष्ठपणा, अहंकार, अभिमान आणि त्याच्या हृदयातली उन्मत्ता ही आम्ही ऐकली आहे.” ३० परमेश्वर असे म्हणतो, मला स्वतःला त्याचे उर्दं बोलणे, त्याच्या कृत्यासाठी त्याची पोकळ बढाई मला माहित आहे. ३१ म्हणून मी मवाबाचासाठी आक्रोश करून विलाप करीन आणि सर्व मवाबाचासाठी दुखाने आरोक्ती मारीन. कीर हरेसाच्या लोकांसाठी मी आक्रंदन करील. ३२ हे सिंबेच्या द्राक्षवेळी, मी याजेरासाठी रडलो त्यापेक्षा तुझ्यासाठी मी अधिक रडेन. तुझ्या फांड्या क्षारसमुद्रापलीकडे गेल्या होत्या आणि त्या याजेरापर्यंत पोहोचल्या होत्या; पण विनाशकाने तुझ्या उन्हाळी फळांवर व तुझ्या द्राक्षांवर हल्ला केला आहे. ३३ म्हणून मवाबाच्या फळबागेतून व देशातून उत्सव व हर्ष दूर केलेले आहेत. मी त्यांच्या द्राक्षकुंडातून द्राक्षरस नाहीसा केला आहे. ते होणीने ओरडून द्राक्षे तुडविणार नाहीत. कोणतेही ओरडणे होषची ओरडणे होणार नाही. ३४ “हेशबोनापासून एलालेपर्यंत, याहसापर्यंत, सोअरापासून होरोनाईम व एगलाथ-शलीशीयापर्यंत त्यांच्या ओरडण्याचा आवाज ऐकू येत आहे, कारण जो कोणीही उच्चस्थानी अर्पण करतो आणि त्यांच्या देवाला धूप जाळतो त्यास मी मवाबातून नाहीसे करीन.” ३५ म्हणून माझे हृदय मवाबाचासाठी बासरीसारखे विलाप करीत आहे, माझे हृदय कीर हरेसाच्या लोकांसाठी बासरीसारखे विलाप करीत आहे. त्यांनी मिळवलेली विपुल संपत्ती नाहीशी झाली आहे. ३७ कारण प्रत्येक मस्तक टक्कल झाले आहे व प्रत्येक दाढी मुंडली आहेत. प्रत्येकाच्या हातावर जखमा आहेत व तागाची वस्त्रे त्यांच्या कमरेश्वराची नाहीत आहे. ३८ मवाबाचामध्ये प्रत्येक घराच्या धाब्यावर आणि चौकात, तेथे सर्वत्र शोक होत आहे. कारण नकोसा असलेल्या पात्राप्रमाणे मी मवाबाचा नाश केला आहे,

असे परमेश्वर म्हणतो. ३१ “तो कसा मोडला आहे! आपल्या विलापात कसे आकांत करत आहे! मवाबाने लज्जेने कशी पाठ फिरवली आहे. म्हणून मवाब आपल्या सभोवतालच्या सर्वांना उपहास आणि दहशतीचा विषय झाला आहे.” ४० कारण परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, शत्रू गुरुडाप्रमाणे उडत आहे. तो आपले पंख मवाबावर पसरील. ४१ करोयोथ काबीज झाले आहे आणि त्यांचे बालेकिले जपत झाले आहेत. कारण त्या दिवशी मवाबी सैनिकाचे हृदय, प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे होईल. ४२ म्हणून मवाबाचा नाश होऊन ते राष्ट्ररुप राहणार नाही, कारण ते परमेश्वराविरुद्ध उद्भृत झाले.” ४३ परमेश्वर असे म्हणतो: “मवाबात राहणाऱ्यांने, दहशत व खाच आणि सापाळा तुमच्यावर येत आहेत. ४४ जो कोणी दहशतीने घाबरून पळेल तो खाचेत पडेल, आणि जो कोणी खाचेतून वर येतो तो सापळयात सापडेल, कारण मी हे त्याच्याविरुद्ध म्हणजे मवाबावर त्याचे शासन घेण्याचे वर्ष आणिन.” असे परमेश्वर म्हणतो. ४५ जे पळून गेले होते ते हेशबोनाच्या छायेखाली निर्बल असे उभे राहिले, कारण हेशबोनातून अग्नी, सीहोनातून ज्वाला निघाली आहे. ती मवाबाचे कपाळ आणि गविष्ठ लोकांचे डोके खाऊन टाकील. ४६ हे मवाबा, तुला हाय हाय! कमेशाच्या लोकांचा नाश होत आहे, कारण तुझी मुले बंदिवाम आणि तुड्या मुली बंदिवासात नेत्या जात आहेत. ४७ “मी पुढील दिवसात मवाबाचा बंदिवास उलटवीन” असे परमेश्वर म्हणतो. येथे मवाबाचा न्यायनिवाडा संपतो.

४९ अमोनी लोकांविषयी परमेश्वर असे म्हणतो, “इसाएली लोकांस मुले नाहीत का? इसाएलात कोणीही वारीस नाही काय? तर मिलकोमने गाद ताब्यात का घेतो आणि त्याचे लोक त्याच्या नगरात का राहतात?” २ यास्तव परमेश्वर म्हणतो, “पाहा, असे दिवस येत आहेत की, अमोनाच्या लोकांस राब्बाविरुद्ध जेव्हा मी लाडीसीती संकेताचा आवाज ऐकावयास लावीन, तेव्हा ते औसाडीचा ढीग होईल आणि त्याच्या कन्या अग्नीने जाळल्या जातील. कारण जे कोणी त्याच्या ताब्यात होते त्याचा ताबा इसाएल घेईल.” असे परमेश्वर म्हणतो. ३ हे देशबोना, विलापात आक्रोश कर, कारण आय याचा नाश झाला आहे! राब्बातील कन्यांने, मोठ्याने ओरडा! तागाची वस्त्रे घाला, आकांत करा आणि तुम्ही व्यर्थ इकडे तिकेंद धावाल कारण मिलकोम राजा आपले याजक व अधिकांशबोरेवर एकक्रित बंदिवान होऊन जाईल. ४ तू आपल्या सामर्थ्यबदल का गर्व करतो? हे अविश्वसू कन्ये, तुझे सामर्थ्य दूर वाहून जाईल, तू आपल्या संपत्तीवर भरवसा ठेवतो. तू म्हणते, माझ्याविरुद्ध कोण येईल? ५ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, मी तुझ्यावर दहशत आणीन. ही दहशत जे कोणी तुझ्या सभेवताली आहेत त्याच्या सर्वांपासून येईल. तुमच्याताला प्रत्येकजण त्यांच्यापुढे विखरला जाईल. तेथे पळून जाणाऱ्यांना एकत्र जमवायला कोणी असणार नाही.” ६ परंतु यानंतर मी अमोनी लोकांचा बंदिवास उलटवीन, असे परमेश्वर म्हणतो. ७ अदोमाविषयी, सेनाधीश परमेश्वर हे म्हणतो, “तेमानात आता काही ज्ञान नाही काय? ज्या कोणाला गोई समजातात त्याचे चांगले सल्ले अदृश्य झाले आहेत काय? त्यांचे ज्ञान दूर गेले आहे का? ८ ददानातल्या रहिवाश्यांनो, पळा! माधारी फिरा! जमिनीतल्या विवरात रहा. कारण मी त्यास शिक्षा करणार आहे त्या समयी मी एसावाची अरिष्टे त्याच्यावर आणीन. ९ जर द्राक्षे काढगारे तुझ्याकडे आले, तर ते थोडे मागे ठेवावार नाहीत का? जर चोर रात्रीत आला, तर तो त्यास पाहिजे तितके चोरणार नाही का? १० पण एसावाचे कपडे काढून त्यास उघडे केले आहे. मी त्याची लपण्याची ठिकाणे उघडे केली आहेत. म्हणून त्याच्याने आपल्याला लपवता येत नाही. त्याची मुले, भाऊ व त्याचे शेजारी नष्ट झाले आहेत आणि तो गेला आहे. ११ तुझे अनाथ मागे ठेव. मी त्यास जिवंत ठेवण्याची काळजी घेईल आणि तुझ्या विधवा माझ्यावर भरवसा ठेवू शकतील.” १२ कारण परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, ज्यांची योग्यता नाही त्यांना खचित काही पेला प्यावा

लागेल. तर तू स्वतःशी असा विचार करतो की तू शिक्षेशिवाय राहशील? तुला शिक्षा झाल्याशिवाय राहणार नाही, कारण तुला तो खचित प्यावा लागेल.” १३ परमेश्वर म्हणतो, “कारण मी आपलीच शपथ वाहिली आहे की, बसा दहशत, निंदा, उध्वस्त, आणि शापासाठीचा विषय होईल. ते शहर पड़द्याड झालेल्या दगडांची रास होईल. त्यांची सर्व नगरे कायमची उधवस्त होतील.” १४ मी परमेश्वराकडून वर्तमान ऐकले आहे की, ग्रांटकडे दूप पठविला आहे, “एकत्र व्हा आणि हल्ला करा. लढायला सज्ज व्हा.” १५ कारण पाहा, दुसऱ्या राष्ट्रांच्या तुलनेत मी तुला लहान, लोकांकडून तुच्छ केले आहे. १६ जी तू खडकाच्या कपाच्यांमध्ये राहतेस व डोंगरांचा माथा धरून राहतेस त्या तुझ्या भयकरपणाने व तुझ्या हृदयाच्या गवर्नीने तुला फसविले आहे. जरी तू गरुडाप्रमाणे उंच घरटे बांधलेस तरी तेथून मी तुला खाली आणीन. असे परमेश्वराचे म्हणणे आहे. १७ तेथून जाणाऱ्या प्रत्येकाला अदोम दहशत होईल. तशा प्रत्येक व्यक्ती थरथरेल आणि त्याच्या सर्व अरिष्टाविषयी फूल्कार टाकेल. १८ परमेश्वर म्हणतो, सदोम व गमोरा व त्यांचे शेजारी यांना जसे उलझून टाकले तसेही होईल. तेथे कोणीही जिवंत राहणार नाही. तेथे कोणी व्यक्ती मुक्काम करणार नाही. देव असे म्हणाला, १९ “पाहा, तो सिहासरखा यादेनेच्या वातानून वर टिकाऊ कुणाच्या देशात येईल, कारण मी अदोमाला त्यातून जलद पळून जायला भाग पाडीन आणि जो कोणी मी निवडलेला आहे त्यास तिच्यावर नेमून ठेवीन. कारण माझ्यासारखा कोण आहे आणि मला कोण हुक्म करीन? कोणता मेंदपाळ मला विरोध करण्यास समर्थ आहे?” २० म्हणून अदोमाविरुद्ध परमेश्वराने ठरवलेली योजना काय आहे? तेमानाच्या रहिवाश्याविरुद्ध त्याने जी योजना तयार केली ती ऐका; ते खचित लहानातील लहान कल्पालासुद्धा ओढून नेतील. त्यांची कुरणाचे देश ओसाड जागेत बदलतील. २१ त्यांच्या पढण्याच्या आवाजाने धरणी हादरेल. त्यांच्या दुःखाचा आक्रोश तांबड्या समुद्रापर्यंत ऐकू येत आहे. २२ पाहा, कोणीतीरी गरुडासारखा हल्ला करील आणि खाली झडप घालील व बसावर अपले पंख पसरेल. मग त्या दिवशी, अदोमाच्या सैनिकांचे हृदय प्रसूती वेदना होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे होईल. २३ दिमिष्काविषयी: हमारु व अर्पद लजिजत होतील, कारण त्यांनी अरिष्टाची बातमी ऐकली आहे. ते नाहीसे झाले आहेत! ते समुद्रासारखे खवळले आहेत, ते शांत होऊ शकत नाही. २४ दिमिष्क फार दुर्बले झाले आहे. ती पळून जाण्यास माधारी फिरली आहे. दहशतीने तिला वेळेले आहे. दुःखने तिला घेरले आहे, प्रसूत होणाऱ्या स्त्रीप्रमाणे वेदना होत आहेत. २५ तिचे लोक म्हणतात, “प्रसिद्ध नगरी, ज्या एक नगरीवर मी हर्ष करीत होते. अजूनपर्यंत कशी खाली केली नाही? २६ म्हणून त्याची तरुण माणसे त्याच्या चौकात पडतील आणि लढणारी माणसे त्या दिवशी नष्ट होतील.” असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. २७ “कारण मी दिमिष्काच्या तटाला आग लावीन. आणि ती बेन-हदादचे बालेकिले खाऊन टाकील.” २८ केदाराविषयी व हासोराची राज्ये, परमेश्वर नवुखद्देनेस्सरास हे म्हणत आहे (आता बाबेलाचा राजा नवुखद्देनेस्सर या ठिकाणी हल्ला करण्यास जाणार होता) “उठा आणि केदारावर हल्ला करा व पूर्वच्या त्या लोकांचा नाश करा. २९ त्यांचे सैन्य त्यांचे तंबू व त्यांचे कल्प, त्यांच्या तंबूचे पडेव व त्यांचे सर्व साहित्य घेऊन जातील. केदारच्या लोकांकडून त्यांचे उंट आपाणासाठी घेऊन जातील आणि त्याना ओरडून सांगतील. ‘चोहाकडे सर्व दहशत आहे.’” ३० परमेश्वर म्हणतो, पळा! हासोराच्या रहिवाश्यांनो, दूर भटका, जमिनीच्या विवरात रहा. कारण बाबेलाचा राजा नवुखद्देनेस्सराने तुमच्याविरुद्ध नवीन योजना योजली आहे. पळा! माधारी फिरा! ३१ परमेश्वर म्हणतो, उठा! स्वस्थ व सुरक्षित राहणाऱ्या राष्ट्रावर हल्ला करा. त्यास त्यामध्ये वेशी व अडसर नाहीत आणि त्यांच्यात लोकांचा राहतात. ३२ कारण त्यांचे उंट लुटले जातील व त्यांची विपुल संपत्ती युद्धाची लूट अशी होईल. त्यांच्या दाढीच्या कडा कापलेल्यांना सर्व दिशांकडे विखरीन आणि मी त्यांच्यावर सर्व बाजूने संकटे आणीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. ३३ “हासोर कोल्हांची वस्ती होईल,

कायमचे ओसाड होईल. तेथे कोणीही राहणार नाही. कोणी मनुष्यप्राणी तेथे राहणार नाही.” ३४ यहूदाचा राजा सिद्धीक्या याच्या राज्याच्या सुरवातीच्या काळात एलामाविषयी यिरम्या संदेश्यकडे परमेश्वराचे वचन आले. ते म्हणाले, ३५ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा, त्यांच्या बलाचा मुख्य भाग एलामावे धनुर्धरी माणसे यांना मी लवकरच मोडीन. ३६ कारण मी आकाशाच्या चार कोप्यातून चार वारे आणीन, आणि मी एलामाच्या लोकांस त्या सर्व वाच्यांकडे विखरीन. ज्याकडे एलामावे घालवलेले जाणार नाहीत असे एकही राष्ट्र असणार नाही. ३७ म्हणून मी एलामाच्या शत्रूसमोर आणि जे त्याचा जीव घेऊ पाहतात त्यांच्यासमोर तुकडे तुकडे करीन. कारण मी त्यांच्याविरुद्ध अरिष्ट, माझा संतप्त क्रोध आणीन. असे परमेश्वर म्हणत आहे. आणि मी त्यांना संपूर्ण नाश करीपर्यंत तलवार त्यांच्या पाठीस लावीन. ३८ मग मी एलामात अपले राजासन ठेवीन आणि तेथून त्याचा राजा व त्याचे अधिकारी यांना नष्ट करीन.” असे परमेश्वराचे सांगणे आहे. ३९ “शेवटल्या दिवसात असे घडेल की, मी एलामात बंदिवासात गेलेले परत आणीन,” असे परमेश्वराचे सांगणे आहे.

५० बाबेल देश व खास्यांच्या लोकाविषयी हे वचन परमेश्वराने यिरम्या संदेश्याच्या हाती सांगितले. २ राष्ट्रांत घोषणा कर व ऐकू येईल असे सांगा! निशाण उंच करा आणि ऐकू येईल असे सांगा. गुप्त ठेवू नका. म्हणा, बाबेल घेटली आहे. बेल लजिज्जत झाला आहे. मरदोख मोडला आहे. त्यांच्या मूर्तींवी फंजीती झाली आहे. त्यांचे पुढीले मोडले आहेत. ३ उत्तरेकडचे एक राष्ट्र तिच्याविरुद्ध उठले आहे, ते तिचा देश ओसाड करील. तिच्यात कोणीएक मनुष्य किंवा पश्चीमी राहणार नाही. ते दूर पळून जातील ४ परमेश्वर असे म्हणतो, त्या दिवसात आणि त्यावेळी इसाएलाचे व यहूदाचे लोक एकत्र येऊन बरोबर रडत जातील आणि परमेश्वर आपला देव याला शोधतील. ५ ते सियोनेची वात विचारतील व ते त्या देशिने चालायला सुरवात करतील. ते जातील आणि म्हणतील जो कधी मोडला जाणार नाही अशा सर्वकाळच्या कराराने आपण स्वतः परमेश्वराशी जोडले जाऊ. ६ माझे लोक हरवलेला कलप असे झाले आहेत. त्यांच्या मेंदपालांनी त्यांना डोंगरात भटकविले आहे. त्यांनी त्यांना टेकड्या टेकड्यातून फिरवले आहे. ते गेले, ते कोठे राहत होते ती जागा ते विसरले. ७ प्रयेकजण जो कोणी त्यांच्याकडे बाहेर गेला त्यांनी त्यास खाऊन टाकले. त्यांचे शत्रू म्हणाले, आम्ही दोषी नाही, कारण परमेश्वर त्यांचे खेरे राहण्याचे ठिकाण आहे, परमेश्वर जो त्यांच्या पूर्जजांची आशा त्याच्याविरुद्ध त्यांनी पाप केले आहे. ८ “बाबेलच्या मध्यापासून भटका आणि खास्यांच्या देशातून निघून जा; जसे कल्पाच्या पुढे चालणारा एडका तसे तुम्ही क्वा. ९ कारण पाहा, मी उत्तरेकडून मोठ्या राष्ट्रांचा समूह उठवून बाबेलविरुद्ध आणीन आणि ते सज्ज होऊन येतील. ते तिच्याविरुद्ध स्वतः तेथे बंदेबस्त करतील. तेथपासून ते बाबेल जिंकून घेतला जाईल. त्याचे बाण निपुण वीरासारखे आहेत; ते व्यर्थ होऊन परत येत नाही. १० खास्यांची लूट होईल. जे कोणी त्यांना लुटले तो तृप्त होईल.” असे परमेश्वर म्हणतो. ११ माझे वतन लुटणाऱ्यांनो, तुम्ही आनंद व उत्सव करता; जसे तुम्ही वासरू त्याच्या कुररातास भोवती पाय आपटत उड्या मारते, बळकट घोड्याप्रमाणे खिंकाळता. १२ तरी तुमची आई अत्यंत लजिज्जत होईल. जी कोणी तुला जन्म देणारी तिला लाज वाटेल. पाहा, ती राष्ट्रांत क्षुद्र, रान, कोरडी भूमी आणि वाळवंट होईल. १३ परमेश्वराच्या क्रोधामुळे बाबेलात वस्ती होणार नाही, परंतु संपूर्ण उद्धरत होईल. बाबेल रोजासून जो कोणी जाईल तो प्रत्येकजण तिच्यामुळे कंप पावेल आणि तिच्या सर्व जखमामुळे फूफ्कर टाकेल. १४ तुम्ही सर्व बाबेलविरुद्ध सभोवती मांडणी करून सज्ज व्हा. प्रयेकजण जो कोणी धनुष्य वाकवतो त्याने तिच्यावर मारा करावा. तुमचा एकही बाण राखून ठेवू नका, कारण तिने परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे. १५ तिच्याविरुद्ध तिच्या सर्व सभोवताली विजयाची आरोळी मारा;

तिने आपले सामर्थ्य समर्पण केले आहे. तिचे बुरुज पडले आहेत. तिच्या भिंती पादल्या आहेत, कारण हा परमेश्वराचा सूड आहे. तिच्यावर सूड घ्या. तिने जसे दुसऱ्या राष्ट्रांना केले तसे तिचे करा. १६ बाबेलामधील पेरणारा आणि कापणीच्यावेळी विळा चालवणारा या दोघांचा नाश करा. जुलमाच्या तलवारीमुळे ते प्रत्येकजण आपल्या लोकांकडे वळतील; त्यांना आपल्या देशाकडे पळून जाऊ द्या. १७ “इसाएल विखुलेले मेंदू आहे आणि सिंहाने दूर पळून लावले आहे. प्रथम अश्शूराच्या राजाने त्यास खाल्ले; मग यानंतर, बाबेलाचा राजा नवुखदनेस्सर याने त्याचे हाडे मोडून टाकली आहेत.” १८ म्हणून सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव, असे म्हणतो, पाहा, जसे मी अश्शूराच्या राजाला शिक्षा केली तसे मी बाबेलाच्या राजाला व देशाला शिक्षा करणार आहे. १९ “मी इसाएलाला त्याच्या मातृभूमीत स्थापित करीन. तो कर्मल व बाशानावर चरेल. नंतर तो एफ्राईम व गिलाल येथील डोंगराळ प्रदेशात तुप्त होईल.” २० परमेश्वर म्हणतो, “त्या दिवसात आणि त्यावेळी, इसाएलाचा अपराध थोथण्यात येईल, पण काहीच सापडणार नाही. मी यहूदाच्या पापाविषयी चौकशी करील, पण काहीच सापडणार नाही, कारण मी ज्यांना शेष असे राखून ठेवील त्यांना क्षमा करीन.” २१ परमेश्वर असे म्हणतो, मराथाईम देशविरुद्ध उठ, त्याच्याविरुद्ध आणि पकोडच्या रहिवाश्यांवर चढाई कर. त्यांच्यावर तलवार ठेवून आणि त्यांचा संपूर्ण नाश करा. मी तुला आज्ञा दिल्याप्रमाणे प्रत्येकगोष्ठ कर. २२ युद्धाचा मोठा आवाज आणि देशात प्रचंद नाश होत आहे. २३ सर्व देशांचा हातोडा कसा मोडून तोडून टाकिला आहे आणि त्यांना शेष असे राखून ठेवील त्यांना क्षमा करीन.” २४ परमेश्वर म्हणतो, मराथाईम देशविरुद्ध उठ, त्याच्याविरुद्ध आणि पकोडच्या रहिवाश्यांवर चढाई कर. त्यांच्यावर तलवार ठेवून आणि त्यांचा संपूर्ण नाश करा. २५ सर्व देशांचा हातोडा कसा मोडून तोडून टाकिला आहे आणि त्यांना शेष असे राखून ठेवील त्यांना क्षमा करीन.” २६ परमेश्वर असे म्हणतो, मराथाईम देशविरुद्ध भांडलास, २७ सर्व समजेल नाही. तू सापडलास व पकडला गेलास, आतापर्यंत तू पसेश्वराविरुद्ध भांडलास, २८ परमेश्वराने आपले शसागार उघडले आहे आणि आपली हृत्यारे त्याने बाहेर आणली आहेत कारण त्यास आपला त्रोध अंमलात आणायचा आहे. कारण प्रभू सेनाधीश परमेश्वर यास खास्यांच्या देशात कार्य करायचे आहे. २९ दूरवरून तिच्यावर हल्ला करा. तिची धान्याची कोठारे उघडा आणि धान्याच्या राशीप्रमाणे त्याचे ढीग करा. तिचा अगदी नाश करा, तिच्यातील कोणालाही सूडू नका. २० तिचे सर्व बैल मासून टाका. त्यांना खाली कत्तलीच्या जागी पाठवा. त्यांना हाय हाय, कारण त्यांचे दिवस आले आहेत, कारण त्यांच्या शिक्षेची वेळ आली आहे. २१ बाबेल देशामधून जे कोणी वाचलेले आहेत ते पळून जात आहेत त्यांचा आवाज तेथे आहे. तो आवाज ते अमाचा देव परमेश्वर याजकडून सूड, त्याच्या मंदिराविषयीचा सूड, सीयीनेस कल्पित आहे. २२ “बाबेलाविरुद्ध जो कोणी त्यांचे सर्व धनुष्य वाकवणारे धनुर्धरी यांना हुक्म द्या. त्यांच्याविरुद्ध तळ द्या आणि कोणालाही निसटू देऊ नका. तिने जे काही केले त्याची परतफेड करा. तिने जे माप वापरले तिला तसेच करा. कारण तिने परमेश्वरास, इसाएलाचा पवित्र प्रभू याची अवज्ञा केली. २३ म्हणून तिचे तरुण पुरुष नगरातल्या चौकात पडतील, आणि तिचे सर्व लढणारे त्या दिवशी नाश होतील.” असे परमेश्वर म्हणतो. २४ “हे गर्विष्ठा, पाहा, मी तुड्याविरुद्ध आहे” असे प्रभू सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. “कारण हे गर्विष्ठा, तुड्या दिवस आला आहे, मी तुला शिक्षा करायची वेळ आली आहे. २५ म्हणून गर्विष्ठ अडक्यालून पडेल. तिला कोणीही उठवणार नाही. मी तिच्या नगरात आग पेटवीन. ती आग तिच्याभोवतालच्या प्रत्येकगोष्ठीला खाऊन टाकिल.” २६ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “इसाएली लोक, यहूदी लोक याजवर बरोबर एकत्र जुलूम होत आहेत. ज्या सर्वांना त्यांनी पकडून नेते आहे त्यांना अजून धरून ठेवले आहे. २७ त्यांचा उद्धारकर्ता समर्थ आहे; ‘सेनाधीश परमेश्वर हे त्याचे नाव आहे’ तो खचित त्यांचा वाद चालवील, म्हणजे मग तो देशास विसावा देईल व बाबेलाच्या रहाणाच्याविरुद्ध आहे. २८ त्यांचा उद्धारकर्ता संघर्ष आणील.” २९ परमेश्वर असे म्हणतो, खास्यांचिरुद्ध, बाबेलाच्या रहाणाच्याविरुद्ध, तिचे नेते व तिचे ज्ञानी माणसे यावर तलवार आली आहे. ३० जे कोणी भविष्यासाठी वचन

सांगतात त्यांच्याविरुद्ध तलवार आली आहे, याकरिता की, ते आपल्यास मूर्खप्रमाणे प्रकट करतील. तिच्या सैनिकाविरुद्ध तलवार येत आहे, अशा रीतीने ते दहशतीने भरतील. ३७ त्यांच्या घोड्याविरुद्ध, त्यांच्या रथवर आणि बाबेलाच्यामध्ये जे कोणी लोक राहतात त्या सर्वावर तलवार आली आहे. ते दिन्यासारखे असे होतील, तलवार तिच्या भांडारावर आली आहे, आणि ती लुटली जाईल. ३८ तलवार तिच्या पाण्याविरुद्ध येईल, मग ते कोरडे होईल. कारण ती कवडीमोल मूर्तीचा देश आहे, आणि त्या लोकांस त्यांच्या भयंकर मूर्तीवरून वेडे झाले आहेत. ३९ यास्तव रानटी पशू कोल्हासहीत तेथे वस्ती करतील आणि तरुण शहामृग तेथे राहतील; कारण सर्व काळी तिच्यात पुन्हा कोणी कथीही रहाणार नाही. पिढ्यानपिढ्या तिच्यात कोणी वस्ती करणार नाही. ४० परमेश्वर असे म्हणतो, देवाने जसा सदोम, गमोरा आणि त्यांचे शेजारी यांचा नाश केला. त्याचप्रमाणे, तेथे कोणी राहणार नाही, एकही मनुष्य तिच्यात राहणार नाही. ४१ “पाहा! उत्तरेकडून लोक येत आहेत. कारण एक महान शक्तीशाली राष्ट्र आणि पुऱ्ठक राजे दूर देशातून उठत आहेत. ४२ ते थनुष्य व भाले धारण करतात. ते कूर आहेत आणि त्यांच्याजवळ दया नाही. त्यांचा आवाज सुमुद्रप्रमाणे गंजत आहेत आणि अगे बाबेलाच्या कन्ये ते घोड्यावर स्वार होऊन लठणाच्या मनुष्याच्या स्वरूपात तुझ्याविरुद्ध येत आहेत. ४३ बाबेलाच्या राजाने त्यांचे वर्तमान ऐकले आहे आणि त्याचे हात विपत्तीने गळाले आहेत. प्रसूत होणाच्या स्त्रीप्रमाणे त्यास वेदेने वेढले आहे.” ४४ “पाहा, जसा सिंहं यादेन्याचा दाट झुडुपांतून बाहेर येतो, तसा तो मजबूत वस्तीवर येईल. कारण ते एकाएकी तिच्यापासून पळून जातील, असे मी करीन. आणि जो मी निवडलेला आहे त्यास तिच्याकर नेमून ठेवीन; कारण माझ्यासारखा कोण आहे? आणि मला कोण आज्ञा देईल? आणि कोणता मेंढपाळ माझ्यासामोर उभा राहील?” ४५ तर बाबेलाविरुद्ध परमेश्वराने जी योजना ठरवली आहे ती, खास्याच्या देशविरुद्ध जे संकल्प केले आहेत तेही ऐका; ते खचित कळपातील लहानांनादेखील, ओढून नेतील, त्यांचे कुरणाचे देश नाशाची जागा होईल. ४६ बाबेल जिंकून घेण्याच्या आवाजाने पृथ्वी हादरल आणि त्यांच्या दुःखाची आरोक्ती राष्ट्रांमध्ये ऐकायला येईल.

५१ परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी बाबेलावर आणि लेब-कामाईत जे कोणी राहतात त्यांच्याविरुद्ध विधवंसक वाच्याने खळवळ उडवीन. २ मी बाबेलाकडे परदेशीय पाठवीन. ते तिला पाखून काढतील आणि तिचा देश उधवस्त करतील, कारण ते तिला अरिष्टाच्या दिवशी चृहूकून तिच्याविरुद्ध होतील. ३ तिरंदाजाने आपले थनुष्य वाकतू नये; त्यांनी चिलखते घालू नये. तिच्या तरुणांना वाचवू नको. तिच्या सर्व सैन्याला विधवंसकाच्या हवाली कर. ४ कारण जखमी लोक खास्याच्या भूमीत पडतील. वधलेले तिच्या रस्त्यावर पडतील. ५ कारण जरी इसाएलाच्या पवित्र प्रभविरुद्ध केलेल्या अपराधांनी त्यांचा देश भरू गेला आहे, तरी इसाएलास व यहूदास, त्यांचा देव सेनाधीश परमेश्वर याने त्यांना सोडले नाही. ६ बाबेलामधून पळून जा. प्रत्येक मनुष्याने आपणास वाचवावे. तिच्या अन्यायात नष्ट होऊ नये. कारण परमेश्वराचा सूड घेण्याचा समय आहे. तो तिला तिचे सर्व प्रतिफल भरून देईल. ७ बाबेल परमेश्वराच्या हातातील सोन्याचा पेला होता, तिने सर्व देशाला धूंद केले आहे. राष्ट्रे तिचा द्राक्षरक्षस प्याली आणि ते विवेकशऱ्य झाले. ८ बाबेल अक्समात पडेल आणि नाश होईल. त्याची शकले पडतील. तिच्यासाठी शोक करा. तिच्या वेदनेसाठी तिला औषध घ्या. कदाचित ती बरी होईल. ९ बाबेल बरी होण्याची आमची इच्छा होती, पण ती बरी झाली नाही, चला आपण सर्व तिला सोडून व दूर आपल्या देशात जाऊ. कारण तिचा गुन्हा आकाशास पोहचला आहे; त्याचा आभाळापर्यंत ढीग झाला आहे. १० परमेश्वराने आपली नितीमता जाहीर केली आहे. या, परमेश्वर आमचा देव याची कृत्ये आपण सीरीयोनांत सांग या. ११ बाण धारदार करा! ढाली घ्या. परमेश्वराने मायद राजाचा आत्म्यास विथावणी दिली आहे कारण बाबेलाचा

नाश करावा अशी त्याची योजना होती. कारण हा परमेश्वराकडून सूड आहे, त्याचे मंदिर उधवस्त केल्याबदलचा सूड आहे. १२ बाबेलाच्या तटासमोर झोङ्डा उभारा. पहारा बळकट करा. पहारेकरी ठेवा; जे कोणी नगरातून पळून येतील त्यांना पकडण्यासाठी सैनिकांना लपवा, कारण परमेश्वराने बाबेलाच्या रहिवाश्याविरुद्ध जी योजना करून सांगितले ते त्याने केलेच आहे. १३ तुम्ही लोक जे बहुत पाण्याच्या प्रवाहाजवळ राहतात, जे तुम्ही लोक खजित्यांनी धनवान आहात, तुझा शेवट आला आहे. तुझ्या आयुष्याची दोरी आता संक्षीप्त केली आहे. १४ सेनाधीश परमेश्वराने आपल्याच जीविताची शपथ वाहिली आहे की, “टोळाचा पीडेप्रमाणे, मी तुला तुझ्या शत्रुंनी भरीन.” ते तुझ्याविरुद्ध युद्धाची आरोक्ती करतील. १५ त्याने पृथ्वी आपल्या सामर्थ्याने निर्माण केली, त्याने आपल्या ज्ञानाने कोरडी भूमी स्थापिली आपल्या बुद्धीने आकाश पसरिले; १६ जेव्हा तो गरजतो, तेव्हा आकाशात पाण्याचा गडगाट होतो, कारण तो पृथ्वीच्या शेवटापासून धूके वर आणतो, तो पावसासाठी वीजा निर्माण करतो आणि आपल्या कोठारातून वारा काढून पाठवतो. १७ प्रत्येक मनुष्य पशूसारखा ज्ञानहीन झाला आहे; प्रत्येक धातु कारागीर आपल्या मूर्तीमुळे लजित झाला आहे. कारण त्याच्या ओरीव मूर्तीं खोट्या आहेत. तेथे त्यांच्यात जीवन नाही. १८ त्या निरुपयोगी आहेत, त्या येण्येचे काम आहे. त्यांच्या शिक्षेच्या दिवशी त्या नष्ट होतील. १९ पण देव, याकोबाचा हिस्सा, त्यासारखा नाही, कारण तो सर्व गोर्धंचा निर्माणकर्ता आहे. इसाएल त्याच्या वतनाचा वंश आहे; त्याचे नाव सेनाधीश परमेश्वर आहे. २० तू मुझा लढाईचा हातोडा आहेस, माझे लढाईचे हत्यार आहेस. तुझ्याबरोबर मी राष्ट्रांना मोडून तुकडे तुकडे करीन आणि राज्यांचा नाश करीन. २१ तुझ्याबरोबर मी घोडे आणि त्यांचे स्वार त्यांचे तुकडे तुकडे तुकडे करीन, तुझ्याबरोबर मी त्यांचे रथ आणि सराथी द्वांचे तुकडे तुकडे करीन. २२ तुझ्याबरोबर मी प्रत्येक पुरुष आणि स्त्रिया याचे तुकडे तुकडे करीन; तुझ्याबरोबर मी वृद्ध आणि तरुण याचे तुकडे तुकडे करीन. तुझ्याबरोबर मी तरुण पुरुष आणि कुमारी मुलायी याचे तुकडे तुकडे करीन. २३ तुझ्याबरोबर मी मेंढपाळ व त्यांचे कळप याचे तुकडे तुकडे करीन; तुझ्याबरोबर मी शेतकीरी आणि त्यांच्या बैलांची जोडी याचे तुकडे तुकडे करीन. तुझ्याबरोबर मी राज्यकर्ते व अधिकारी यांचे तुकडे तुकडे करीन. २४ परमेश्वर असे म्हणतो, मी बाबेलाला व खास्यांच्या देशातल्या सर्व राहणाच्यांनी जे अनित त्यांनी तुमच्या समक्ष सियोनेत केले आहे त्या सर्वांचे फल भरून देईन. २५ परमेश्वर असे म्हणतो, “हे नाश करणाऱ्या पर्वता तू जो दुसऱ्यांचा नाश करतो, मी तुझ्याविरुद्ध आहे, सर्व पृथ्वीचा नाश करतो. मी आपल्या हाताने तुला तडाखा देईल आणि तुला कळपांवरून खाली लोटून देईन. मग बेविराख झालेल्या पर्वताप्रमाणे मी तुला करीन. २६ म्हणून ते तुझ्यामधून इमारतीच्या कोपाच्यासाठी किंवा पायासाठी एकही दगड तोडून घेणार नाहीत; कारण तुझा कायमचा विघ्नस होईल.” असे परमेश्वर म्हणतो. २७ पृथ्वीवर निशाण उंच करा. राष्ट्रांमध्ये कर्णा फुका. तिच्यावर हल्ला करण्यासाठी राष्ट्रांना नेमा. तिच्याविरुद्ध अरारात, मिन्नी, आष्कनाज या राज्यांना एकत्र बोलवा, तिच्याविरुद्ध हल्ला करण्यास सेनापतीची निवड करा, विक्राळ टोलांप्रमाणे घोडे येऊ घ्या. २८ तिच्याविरुद्ध हल्ला करण्यासाठी राष्ट्रे मायदांचे राजे, त्यांचे सर्व अधिपती आणि राज्याच्या अमलाखालचा सर्व देश सिद्ध करा. २९ भूमी हालेल व यातना होतील, कारण बाबेल देश उजाड, निर्जन करण्याचे बाबेलाविरुद्धच्या ठरून योजना सिद्धीस जात आहेत. ३० बाबेलात सैनिक लढाई करायचे थांबते आहेत. ते त्यांच्या बालेकिल्यात राहत आहेत. त्यांची शक्ती संपली आहे; ते दिन्याचे झाले आहेत. तिची घरे पेटवली आहेत, तिच्या वेशीच्या दारांचे अडसर मोडले आहेत. ३१ बाबेलाच्या राजाला त्यांचे नगर सर्वस्वी काबीज झाले आहे हे संगण्यासाठी एका दूतामागून दुसरा दूत आणि एक जासूद दुसऱ्या जासूदाला सांगण्यास धावत आहेत. ३२ नदीचे उतार जप्त झाले आहेत. शत्रू किल्ले जाळत आहेत आणि बाबेलाचे लढाणरी माणसे गोंधळून गेले आहेत.

३३ कारण सेनाधीश परमेश्वर, इसाएलाचा देव असे म्हणतो, “मळण्याच्या वेळी खले जसे असते त्यासारखी बाबेलाची कन्या आहे. तिला पायाखाली तुडवण्याची वेळ आहे. अजून थोडा अवकाश आहे, मग तिच्या कापणीचा समय येईल.” ३४ यश्शलेम म्हणते, बाबेलाचा राजा नवुखदनेस्सरागे मला खाऊन टाकले आहे. त्याने मला निचून कोरडे केले आहे आणि मला रिकामे पात्र करून ठेवले आहे. त्याने मला अजगरप्रामाणे गिळून टाकले आहे. ३५ मजवर व माझ्या कुटूबावर केलेला जुलूम बाबेलाविरुद्ध उलटो, असे सियोनामध्ये राहणारे म्हणतील. “माझे रक्त पाडल्याचा दोष खास्यांच्या रहिवाशयाविरुद्ध फिरो.” असे यश्शलेम म्हणेल. ३६ म्हणून परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी तुड्या दाव्याविषयी बाजू मांडीन आणि तुझ्यासाठी सूड घेईन. कारण मी बाबेलाचे समुद्र आटवीन आणि तिचे झारे सुकवून टाकीन. ३७ बाबेल पडक्या इमारतीच्या दगडाविटीची रास, कोल्हांचे राहणायचे ठिकाण, दहशत, वेण्या विषय, निर्जन स्थान असे होईल. ३८ “बाबेली जमून तरुण सिंहाप्रामाणे गर्जना करतील. ते सिंहाच्या छाव्याप्रामाणे गुरुगरतील. ३९ जेव्हा ते अधाशीपणाने तप्त होतील, तेव्हा मी त्यांना मेजवानी देईन. मग त्यांनी उल्लास करून निरंतरची झोप घ्यावी व जागे होऊन नये म्हणून मी त्यांना मस्त करीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. ४० “मी त्यांना कोकरासारखे, मेंडे व बोकड यांच्यासारखे खाली कतऱ्यांना घेऊन जाईन. ४१ शेशख कसे काबीज झाले आहे! सर्व जगाचा प्रशंसा असा कसा धरला गेला आहे. राश्रांत बाबेल कशी उध्वस्त जागा झाली आहे. ४२ बाबेलावर समुद्र आला आहे! ती त्याच्या गरजणाऱ्या लाटांनी झाकली आहे. ४३ तिची नगरे नाश झाली आहेत, कोरडी भूमी आणि ओसाड प्रदेश झाली आहे, आणि जिच्यात कोणी मुनुच्यु राहत नाही आणि कोणी मुनुच्युप्राणी त्यातून जात नाही ४४ म्हणून बाबेलात मी बेलाला शिक्षा करीन; त्यांने जे गिळले आहे ते मी त्याच्या तौडातून बाहेर आणील, आणि राण्ये त्याच्याकडे आपल्या संतरीला बोरबर घेऊन वाहणार नाही. बाबेलाची भिंत पडेल. ४५ माझ्या लोकांनो, बाबेलाच्या शहरातून बाहेर या. माझ्या संतप्त क्रोधापासून तुम्ही प्रत्येकजण आपला जीव वाचवा. ४६ देशातील जे वर्तमान ऐकण्यात येईल त्यांने भिंत नका अथवा आपले हृदय खूच देऊ नका. कारण एका वर्षात वर्तमान येईल. यानंतर पुढच्या वर्षात वर्तमान येईल, आणि देशात हिंसाचार होईल. राज्यकर्ते राज्यकर्त्याविरुद्ध होतील. ४७ यास्तव, पाहा, दिवस येत आहेत की, जेव्हा मी बाबेलाच्या कोरीव मूर्तीना शिक्षा करील. तेव्हा तिचा संपूर्ण देश लजिजत होईल, आणि तिचे सर्व वधलेले तिच्यामध्ये पडतील. ४८ मग आकाश व पृथ्वी आणि त्यामध्ये जे काही आहे ते सर्व बाबेलावर आनंद करतील. कारण तिचा नाश करणारा उत्तरीकडून येईल.” परमेश्वर असे म्हणतो. ४९ बाबेलाने जसे इसाएलाचे वधलेले पडतील असे केले आहे, तसे तिच्या देशात वधलेले सर्व बाबेलात पडतील. ५० जे तुम्ही तलवरीपासून वाचले आहात, दूर ज! थांबू नका. दुर्ल परमेश्वराचे स्मरण करा. यश्शलेमे तुमच्या मनात येवो. ५१ “आम्ही अपमान ऐकला आहे, म्हणून आम्ही लजिजत झाली आहोत. लाजने आमची तोंडे झाकली आहेत, कारण परमेश्वराच्या धरातील पवित्र स्थानात परक्यांनी प्रवेश केला आहे.” ५२ यास्तव परमेश्वर म्हणतो, पाहा, असे दिवस येत आहेत की, मी तिच्या कोरीव मूर्तीना शिक्षा करीन, आणि तिच्या देशात जख्मी झालेले कण्हतील. ५३ कारण जरी बाबेल आकाशपर्यंत वर चढली किंवा जरी तिने आपले बळाचे उंचस्थान मजबूत केले, तरी माझ्याकडून नाश करणारे तिच्यावर येतील. असे परमेश्वर म्हणतो. ५४ “बाबेलातून दुःखाच्या आरोलीचा, खास्यांच्या देशातून मोठा कोसळण्याचा आवाज येतो. ५५ कारण परमेश्वर बाबेलाचा नाश करत आहे. तिच्यातील मोठा आवाज तो नष्ट करत आहे. त्यांचे शत्रू बहुत जलांच्या लाटांप्रामाणे गर्जना करीत आहेत. त्यांच्या गर्जनेचा गोंगाट फार बलवान होत आहे. ५६ कारण तिच्यावर, म्हणेही बाबेलाविरुद्ध नाश करणारा आला आहे, आणि तिचे योद्दे पकडले गेले आहेत. त्यांचे धनुष्ये मोडली आहेत, कारण परमेश्वर सूड घेणारा देव

आहे. तो खचित प्रतिफल भरून देईल. ५७ कारण मी तिचे सरदार, तिचे ज्ञानी, तिचे अधिकारी आणि तिचे सैनिक मस्त होतील व ते अंत नसणाऱ्या झापेत झोपतील आणि कधी जागे होणार नाहीत.” असे राजाचे म्हणणी आहे; सेनाधीश परमेश्वर त्याचे नाव आहे. ५८ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “बाबेलाची जाड तटबंदी जमीनदोस्त केली जाईल, आणि तिची उंच प्रवेशद्वारे जाळली जातील. मग तिच्या मदतीला येणाऱ्या लोकांची मेहनत निरुपयोगी होईल. जी प्रत्येकगोष राष्ट्र तिच्यासाठी करण्याचा प्रयत्न करेल ती जाळण्यात येईल.” ५९ महसेयाचा मुलगा नेरीया याचा मुलगा सारया हा जेव्हा यहूदाचा राजा सिद्कीया ह्याच्याबोरबर त्याच्या राज्याच्या चौथ्या वर्षी, बाबेलास गेला तेव्हा जे वचन यिर्मया संदेश्याच्याने त्यास आज्ञापिले ते हे. कारण सराया हा प्रमुख अधिकारी होता. ६० यिर्मयाने बाबेलावर जे सर्व अरिष्ट येणार होते ते म्हणजे बाबेलाविषयीची ही सर्व वचने एका गुंडाळीवर लिहिली होती. ६१ यिर्मया सरायाला म्हणाला, “जेव्हा, तू बाबेलास जाशील तेव्हा ही सर्व वचने वाचण्याची खात्री करून घे. ६२ आणि म्हण, हे परमेश्वरा, तू स्वतः या स्थानाविषयी बोलाला आहेस की, ते नष्ट होईल. मग तेथे कोणी रहिवासी किंवा लोक व पशू राहणार नाहीत, ती कायमची टाकाऊ होईल.” ६३ मग जेव्हा ही गुंडाळी वाचून संपत्ताव त्यास एक दाढ बांध आणि फारात नदीमध्ये फेकून दे. ६४ म्हण “बाबेल याप्रमाणे बुडेल. जे अरिष्ट मी तिच्याविरुद्ध पाठवणार आहे त्यामुळे ती कधीही वर येणार नाही आणि ते थकून जातील.” येथे यिर्मयाची वचने संपली.

५२ सिद्कीया राज्य करू लागला तेव्हा तो एकवीस वर्षांचा होता; अकरा

वर्षे त्याने यश्शलेमेवर राज्य केले. त्याच्या आईचे नाव हमूटल. ती लिब्नाकर यिर्मयाची मुलगी होती. २ यहोयाकीम याने जी प्रत्येकगोष केली होती त्याप्रमाणे यानेही, परमेश्वराच्या दृश्याने जे वाईट होते ते केले. ३ आपल्या दृश्यासमोरून त्यांना काढून टाकेपर्यंत, परमेश्वराच्या कोपाद्रोरे यश्शलेम व यहूदामध्ये सर्व या घटना घडल्या. मग सिद्कीयाने बाबेलाच्या राजाच्या विरोधात बंद केले. ४ मग असे झाले की, त्याच्या कारकिंदीच्या नवव्या वर्षांच्या दहाव्या महिन्यात दहाव्या दिवशी बाबेलाचा राजा नवुखदनेस्सर याने आपल्या सर्व सैन्याबोरबर यश्शलेमविरुद्ध चाल करून आला. त्याने त्याच्यापुढे तल ठोकला आणि त्यांच्याभोवती वेळ्याची भिंत बांधली ५ म्हणून सिद्कीया राजाच्या अकराच्या वर्षापर्यंत त्या नगराला वेढा पडला होता. ६ चौथ्या महिन्याच्या नवव्या दहाव्या दिवशी, नगरात भयंकर दुष्काळ पडला, तो इतका की, देशातल्या लोकांसाठी अन्नाचा कण नव्हता. ७ मग नगराच्या तटाला खिंडार पाडण्यात आले आणि सर्व लढणारे माणसे पळाले राजाच्या बागेजवळ दोहो तटामध्ये जी वेस होती तिच्या वाटेने ते रात्री नगरातून निघून गेले आणि खासदी लोक नगराच्यासभोवती होते, म्हणून ते अराब्याच्या वाटेने निघून गेले. ८ पण खास्यांच्या सैन्याने राजाच्या पाठीस लागून यरीहोच्या मैदानात सिद्कीयाला गाठले. त्याचे सर्व सैन्य त्याच्यापासून पांगून दूर गेले. ९ त्यांनी राजाला पकडले व त्यास हमारथ देशातील रिब्ला येथे बाबेलाच्या राजाला तिच्याविरुद्ध घालून टाकेले, तरी माझ्याकडून नाश करणारे तिच्यावर येतील. १० बाबेलाच्या राजाने सिद्कीयाच्या मुलांना त्याच्या डोळ्यापुढे मारले आणि यहूदाच्या सर्व अधिकारांचीही त्याने रिब्ला येथे हत्या केली. ११ मग बाबेलाच्या राजाने सिद्कीयाचे डोळे काढले, त्यास पितळी बेळ्या घालून बाबेलास नेले. त्याने त्यास त्याच्या मरणाच्या दिवसापर्यंत तुरुंगातच ठेवले. १२ आता बाबेलाच्या राजा नवुखदनेस्सर याच्या कारकिंदीच्या एकोणिसाच्या वर्षी, पाचव्या महिन्याच्या दहाव्या दिवशी, नबूजरदान यश्शलेमेस आला. तो बाबेलामधील राजाचा सेवक व राजाच्या अंगरक्षकांचा नायक होता. १३ त्याने परमेश्वराचे घर जाळले, राजवाडा व यश्शलेमधील सर्व घेरेही जाळली. नगरातील प्रत्येक महत्वाची इमारतसुद्धा त्याने जाळून टाकली. १४ राजाच्या अंगरक्षकांच्या नायकाबोरबर असलेल्या सर्व खास्यी सैन्याने

यस्तलेमेभोवती असलेली तटबंदी मोडून तोडून टाकली. १५ सेनापती नबूजरदानाने यस्तलेम नगरामध्ये अजूनही राहत असलेल्या सर्व लोकांस कैदी म्हणून नेले. बाबेलाच्या राजाला आधीच शरण आलेल्यांनाही तो घेऊन गेला. यस्तलेमध्ये मारे राहिलेले कुशल कारागीरही त्याने बरोबर नेले. १६ पण राजाचा अंगरक्षकांचा नायक नबूजरदान याने देशातील काही अगदी गरीब त्यांना द्राक्षमळयांत व शेतांत काम करण्यासाठी मागेच ठेवले. १७ परमेश्वराच्या घरातील असलेले पितळी खाब, परमेश्वराच्या घरातील पितळी गंगाळसागर व त्याच्या बैठकी खास्यांनी तोडून तुकडे तुकडे केले आणि सर्व पितळ परत बाबेलाला घेऊन गेले. १८ पात्रे, फावडी, दिव्याची कात्री, वाट्या, आणि मदिरातील सेवा ज्या पितळी उपकरणाने याजक करीत ती सर्व खास्यांनी नेली. १९ पेले व धूपपात्रे, वाट्या, बहुगुणी, दीपस्तंभ, चमचे, कटोरे जी सोन्याची आणि रुप्याचे बनवली होती ती राजाचा अंगरक्षकांचा नायक तीदेखील घेऊन गेला. २० दोन खांब, गंगाळसागर, व त्याच्या बैठकीखालचे बारा पितळी बैल शलमोन राजाने परमेश्वराच्या घरासाठी बनविले होते, या वस्तूतील अधिक पितळ वजनात मावणे शक्य नव्हते. २१ प्रत्येक खांब अठारा हात उंच होता. त्याच्या घेराला बारा हात दोरी लागे. प्रत्येकाची जाडी वार बोटे होती व पोकळ होती. २२ त्यावर पितळेचा कळस होता. कळसाची उंची पाच हात होती, त्यासभोवती सर्व जाळीकाम व चारी बांजूनी डाळिंबे होती. ती सर्व पितळे बनवली होती. दुसरे खांब व त्याची डाळिंबे पहिल्या खांबाप्रमाणे सारखीच होती. २३ असे तथे कळसाच्या चांगी बांजूना शहाणण डाळिंबे होती आणि जाळीकामावर सभोवती सर्व डाळिंबे शंभर होती. २४ अंगरक्षकांच्या नायकाने बंदिवान प्रमुख याजक सराया व दुसरा याजक सफन्या यांच्याबरोबर आणि तीन द्वारपालांनाही एकत्रित नेले. २५ सैनिकांवर जो अधिकारी नेमला होता त्यास आणि जे सात माणसे राजाला सल्ला देत, ते अजूनपर्यंत नगरातच होते. त्याप्रमाणेच मनुष्यांची सैन्यात भरती करणारा जबाबदार सेनापतीचा चिटणीस, त्यांच्याबरोबर देशातील नगरात असलेले साठ महत्वाची माणसे यांना नगरातून पकडून नेले. २६ नंतर अंगरक्षकाचा नायक नबूजरदान याने त्यांना घेऊन रिब्ला येथे बाबेलाच्या राजाकडे आणले. २७ रिब्लामध्ये बाबेलाच्या राजाने त्यांना हमार्थ देशात रिब्ला येथे मार देऊन ठार केले. अशा त-हेने यहूदा आपल्या देशातून हहपार झाला. २८ नबुखदनेस्सराने ज्या कोणी लोकांस हहपार केले होते ते हे: सातव्या वर्षी तीन हजार तेवीस यहूदी गेले. २९ नबुखदनेस्सराच्या अठाराच्या वर्षी त्याने आठशे बत्तीस लोकांस यस्तलेमेधून नेले. ३० नबुखदनेस्सराच्या राजाच्या तेविसाच्या वर्षी गारद्यांचा अंगरक्षक नबूजरदान याने यहूदातले सातशे पंचेचाळीस लोक हहपार केले. सर्व हहपार लोक मिळून चार हजार सहारे होते. ३१ मग असे झाले की, यहूदाचा राजा यहोयाखीन याच्या हहपारीच्या सदतिसाच्या वर्षी, बाराच्या महिन्यात, महिन्याच्या पंचविसाच्या दिवशी, बाबेलाचा राजा अवील-मरोदख राज्य करू लागला त्यावर्षी हे घडले. ३२ तो त्यांच्याशी प्रेमलळपणे बोलला आणि जे दुसरे राजे त्याच्याबरोबर बाबेलात होते त्यांच्यापेक्षा त्यास सन्मानाचे आसन दिले. ३३ अवील-मरोदखाने यहोयाखीनाचे बंदिवासातील वस्त्रे बदलली आणि आपल्या उरलेल्या आयुष्यात त्याने नियमीत राजाच्या मेजावर भोजन केले. ३४ आणि त्याच्या आयुष्याच्या सर्व दिवसात त्याच्या मृत्युपर्यंत त्यास प्रत्येक दिवशी बाबेलाचा राजा नियमीत भोजनाचा भत्ता देत असे.

विलापगीत

१ यस्खलेम नगरी जी लोकांनी भरलेली असे, आता ती पूर्णपणे एकटी बसली आहे. जी राष्ट्रामध्ये श्रेष्ठ होती पण ती विधवा झाली आहे. राष्ट्रामध्ये जी राजकुमारी होती, पण आता तिला दासी केले गेले आहे. २ ती रात्री फार रडते व तिचे अश्रु तिच्या गालावर असतात, तिच्या सर्व प्रियकरामध्ये तिला दिलासा देणारा कोणी नक्हता. तिच्या सर्व मित्रांनी तिच्याशी विश्वासघात केला. ते तिचे शत्रू झाले आहेत. ३ दरिद्र्या आणि जुलामुळे घृदू दास्यपनात बंदिवान झाली आहे. ती राष्ट्रामध्ये राहत आहे, पण तिला आराम मिळत नाही. तिचा पाठलाग करणाऱ्या सर्वांनी तिला तिच्या अत्यंत निराशेच्या मनस्थितीत तिला संकटावथेत गाठले आहे. ४ सियोनेचे मार्ग शोक करतात, कारण नेमलेल्या पवित्र सणाला कोणीही येत नाही. तिच्या सर्व वेळी ओसाड झाल्या आहेत व तिचे याजक कण्हत आहेत. तिच्या कुमारी दुःखात आहेत, व ती स्वतः निराशेत आहेत. ५ तिचे शत्रू तिचे धर्मी झाले आहेत; तिच्या वैयांची उन्नती झाली आहे. परमेश्वराने तिच्या पुष्कळ अपराधामुळे तिला दुःख दिले आहे. तिची मुले वैयांच्यापुढे पाडावण्णात गेली आहेत. ६ सियोनकन्येचे सौंदर्य सरले आहे. तिचे राजुत्र चरण्यासाठी कुरण नसणाऱ्या हरीणासारखे ते झाले आहेत, आणि पाठलाग करणाऱ्यांसमोर ते हत्तवल झाले आहेत. ७ यस्खलेम आपल्या कषाच्या व बेघर होण्याच्या दिवसात, पूर्वी तिच्याजवळ असलेल्या मौल्यवान गोषी आठवते. तिच्या लोकांस वैयांनी पकडले आणि तिला मदत करणारे कोणीही नक्हते. तिच्या शत्रूंनी तिला पाहिले व तिच्या ओसाडपणात तिच्यावर हसले. ८ यस्खलेमेने फार पाप केले आहेत; म्हणून ती अशुद्ध झाली आहे. सर्व जे तिचा आदर करत असत, त्यांनी तिला आता तुच्छ मानते आहे. कारण त्यांनी तिची नगनता पाहिली आहे; ती कण्हत आहे व ती तोंड फिरविते आहे. ९ तिचा विटाळ तिच्या अंगावरील वसाला लागला आहे, तिने आपल्या भविष्यातील शिक्षेचा नीत विचार केला नाही. ती खुपच अंधेगतीस गेली आहे. तिचे सांत्वन करणारा कोणी नाही. “हे परमेश्वरा, माझे दुःख पाहा! कारण शत्रू त्याच्या मोठेपणाचा तोरा मिरवितो आहे ते पाहा.” १० तिच्या सर्व मौल्यवान खजिञ्चावर शत्रूंनी आपला हात ठेवला आहे. पर्कीय राष्ट्रांनी तुझ्या सभास्थानात येद नये अशी तू आजा केली होतीस तरीही, तिने त्यांना तिच्या पवित्रस्थानात जाताना पाहिले आहे. ११ यस्खलेमधील सर्व लोक कण्हत आहेत, ते अन्न शोधत आहेत. त्यांनी आपला जीव वाचावा म्हणून अन्नासाठी त्यांच्या जवळच्या मनोरम वस्तु दिल्या आहेत. “परमेश्वरा, माझ्याकडे पाहा! मी कशी कवडीमोलाची झाली आहे.” १२ “जे तुम्ही जवळून जाता, तुहास काहीच वाटत नाही काय? पण जरा माझ्याकडे निरखून पाहा. परमेश्वराने आपल्या संतप्त क्रोधाच्या दिवशी मला दुःख दिले, या माझ्या दुःख सारखे दुसरे कोणहेही दुःख आहे काय, हे लक्ष देऊन पाहा. १३ त्याने वरून माझ्या हाडात अग्नी पाठवला आहे, आणि तो त्याजवर प्रबल होतो. त्याने माझ्या पायांसाठी जाळे पसरवीले आहे आणि मला मागे वळवले आहे. त्याने मला सतत ओसाड व दुर्बल केले आहे. १४ माझ्या पुष्कळ अपराधांचे जू त्याने आपल्या हाताने जखडले आहे, ते एकत्र गुफके आहेत, आणि ते माझ्या मानेवर आले आहेत; त्यांनी माझी शक्ती निकामी केली आहे. ज्यांच्या समोर मी उभी राह शक्तिराना नाही, अशांच्या हाती परमेश्वराने मला दिले आहे. १५ माझ्या शूर सैनिकांना जे माझे रक्षण करतात, त्यांना परमेश्वराने दूर फेकले आहे. त्याने माझ्या तरुण सैनिकांना चिरडण्यासाठी भारी सभा बोलावली आहे. जसे द्राक्षकुंडात द्राक्षे तुडविली जातात तसे प्रभूने घृदू त्याच्या कुमारी कऱ्येला तुडवले आहे. १६ या सगळ्याबद्दल मी आक्रोश करते, माझ्या ढोळ्यांतून अश्रु पाण्याप्रमाणे वाहत आहेत. कारण माझे सांत्वन करणारा माझ्यापासून दूर आहे. माझी मुले खिन्न झाली आहेत, कारण शत्रूचा विजय

झाला आहे.” १७ सियोनने तिचे हात पसरवले, पण तिचे सांत्वन करायला कोणी नाही. परमेश्वराने याकोबाच्या शत्रूंना हुक्म केला आहे. परमेश्वराने याकोबासंबंधाने आज्ञा केल्यावरून त्याच्या वैयांनी त्यास घेरले. यस्खलेम त्यांच्याकरिता एका फाटलेल्या मासिकपालीच्या अशुद्ध कपडायाप्रमाणे आहे १८ “परमेश्वर न्यायीच आहे, कारण मी त्याच्या आज्ञेविरुद्ध बंड केले आहे. सर्व लोकांनो, ऐका! आणि माझे दुःख पाहा! माझ्या कुमारी व माझे तरुण पाडावण्णात गेले आहेत. १९ मी माझ्या प्रियकराना हाका मारल्या, पण त्यांनी माझ्याबोरोबर विश्वासघात केला. माझे याजक आणि वडील आपला जीव वाचावा म्हणून, स्वतः साठी अन्न शोधीत असता नगरात प्राण सोडले. २० हे परमेश्वरा, माझ्याकडे पाहा! कारण मी दुःखी झाले आहे. माझ्या आतड्योना पीळ पडला आहे. माझे मन माझ्यामध्ये उलटले आहे, कारण मी फार बंडखोरे झाली होते. बाहेर तलवार निर्वश करते, तर घरात मृत्यु आहे. २१ मी कण्हत आहे हे त्यांनी ऐकले आहे. माझे सांत्वन करायला कोणी नाही. माझ्या सर्व शत्रूंनी माझे अनिन्द ऐकले आहे. तू असे केल्यामुळे त्यांना आनंद झाला आहे. जो दिवस तू नेमला आहे तो तू आणशील तेव्हा ते माझ्यासारखे होतील. २२ त्यांनी सर्व दुष्टाई तुझ्यासमोर येवो, माझ्या पापांमुळे तू माझ्याशी जसा वागलास तसाच तू त्यांच्याशी वाग. कारण माझे कण्हणे पुष्कळ आहे आणि माझे हृदय दुर्बल झाले आहे.”

२ परमेश्वराने सियोनकन्येला आपल्या क्रोधमय काळोख्या मेघाने करसे २ अच्छादीले आहे. इसाएलाचे सौंदर्य त्याने स्वर्वातून पृथ्वीवर स्थानानुसार दिले आहे. त्याने आपल्या क्रोधासमयी न्यायासनाचे स्मरण केले नाही ३ परमेश्वराने याकोबाची सर्व नगरे गिळंकृत केली आहेत. त्यांच्यावर कसलीही दया केली नाही. त्याने आपल्या क्रोधाने यूद्धाच्यावर काळी दूर्गस्थानांना खाली ढकलून; त्याने ते धुळीला मिळविले आहेत. त्याने तिचे राज्य व त्यातले सरदारास अप्रतिष्ठित व कलंकित ठरविले आहे. ३ त्याने आपल्या संतप्त क्रोधाने इसाएलाचे सर्व बळ नष्ट केले आहे. त्याने आपला उजवा हात शत्रूंपासून मागे घेतला आहे. सर्वत्र पेट घेण्याच्या अग्नीप्रमाणे त्याने याकोबाला जाळून टाकले आहे. ४ त्याने शत्रूंप्रमाणे आमच्या दिशेने आपला धनुष्य वाकविला आहे. त्याने युद्धासमान संघर्षाचा पवित्र घेऊन शत्रूप्रमाणे आम्हावर बाण चालविण्यास आपल्या हाताने नेम धरिला आहे. त्याच्या दृष्टीस बहूमूल्य लोकांची त्याने हृत्या केली. सियोनकन्येच्या तंबूवर त्याने आपला क्रोध अग्नीसारखा औतला आहे. ५ परमेश्वर शत्रूसारखा झाला. त्याने इसाएलास गिळले. त्याने तिच्या बलस्थानाचा नाश केला आहे. त्याने यूद्धाच्या कन्येमध्ये शोक व विलाप वाढवला आहे. ६ एखाद्या बागेप्रमाणे त्याने निवासमंडपावर हल्ला केला आहे. त्याने पवित्र सभास्थान उध्वस्त केले. सियोनेत पवित्रसण व शब्दाथ याचा विसर परमेश्वराने घडवून आणिला आहे कारण त्याने आपला क्रोध राजे आणि याजका यांवर प्रकट करून त्यांना तुच्छ लेखिले आहे ७ परमेश्वराने आपल्या वेदीचा त्याग केला आहे; त्याने आपल्या पवित्रस्थानाचा वीट मानला आहे. त्याने तिच्या राजवाड्याच्या भिंती शत्रूच्या हाती दिल्या आहेत. परमेश्वराच्या मंदिरात शत्रूने जयघोष केला. सणाचा दिवस असल्याप्रमाणे त्यांनी गोंगाट केला. ८ सियोनकन्येच्या तट नाहीसा करण्याचे परमेश्वराने ठरविले आहे. त्याने त्यावर दोरी ताणली आहे, आणि आपला हात संहार करण्यापासून आवरिला नाही. म्हणून त्याने तट व कोट ह्यास शोक करायला लाविला आहे. ते सर्वच व्याकूळ झाले आहेत. ९ यस्खलेमेच्या वेशीची दरवाजे जमिनित खचल्या आहेत. त्याने वेशीचे अडसर तोडून नष्ट केले. तिचे राजे आणि सरदार हे मोशेचा नियमशास्त्र नसलेल्या परराष्ट्रप्रमाणे आहेत. तिच्या सदेष्याना परमेश्वराकडून दृष्टीत ही प्राप्त होत नाहीत १० सियोनेची वडीलालारी मंडळी भूमीवर बसून निमुटपणे आक्रंदन करीत आहे. त्यांनी आपल्या डोक्यात ठेवली आहे. त्यांनी गोंगाटाचे कपडे नेसले आहेत. यस्खलेमेच्या कुमारी आपली भूमीपर्यंत लववित

आहे. ११ माझे डोळे आसवांनी जर्जर झाले आहेत. माझ्या आतड्यांना पील पडत आहि. माझे हृदय यजमिनीवर टाकल्याप्रमाणे तळमळत आहे. कारण माझ्या लोकांचा नाश झाला आहे. मुले आणि तान्ही चौकांत मूर्छित पडत आहेत. १२ ती मुले त्यांच्या मातांना म्हणतात, “धान्य आणि द्राक्षरस कोठे आहेत” घायल झालेल्याप्रमाणे नगराच्या आळ्यात मूर्छित होऊन आपल्या मातांच्या उराशी त्यांनी प्राण सोडला. १३ यरुशलेमकन्ये, मी तुझ्या संबंधी काय बोलू? मी तुझे सांतवन करावे म्हणून तुझी तुलना कोणाबोरबर करू, सीयोनेच्या कुमारी करूये? तुझा नाश समुद्राप्रमाणे प्रचंड आहे. तुला कोण वरे करू शकेल? १४ तुझ्या संदेख्यांनी पाहिले दृष्टांत तुझ्यासाठी कपटी व मुख्यपण्याचे होते. त्यांनी तुझे अपराध तुझे भवितव्य उज्जवल कर्यायसाठी प्रकट केले नाही, तर तुझ्यासाठी फसवे दैवी संकेत आणि पाशाचे दृष्टांत निर्माण केले. १५ रस्त्याच्या बाजूने जाणारे सुध्या तुझ्याकडे पाहून टाळ्या वाजवतात. यश्वलेमेच्या कन्येकडे पाहून ते शिळ घालतात आणि आपल्या मस्तकाने इशारा करून म्हणतात, “हिच ती नगरी आहे का जिला ‘सौंदर्यपूर्ण’ किंवा ‘आखिल पृथ्वीस आनंदमय करणारी नगरी’ असे म्हणत?” १६ तुझे सर्व शत्रू तुझ्याविरुद्ध मोठे तोंड वासून तुझी थृष्ण करतात. ते शिळ घालून दात-आठ खातात व म्हणतात, “आमी तिचे प्राशन केले आहे. खात्रीने आमी याच दिवसाची वात पाहत होतो. आमी तो दिवस शोधला! आणि तो पहिला आहे!” १७ परमेश्वराने सिद्ध कल्याप्रमाणे सर्व केले आहे. त्याने फार पूर्वी जाहीर केलेले आपले अभिवचन पूर्ण केले आहे. त्याने चिरदून टाकले आणि त्यांच्यावर त्याने दया दाखविली नाही. त्याने तुझ्या शर्पूना प्रबल केले आहे. १८ “त्यांचे हृदय परमेश्वराचा धावा करत आहे. हे सियोनकन्येच्या तटा, तुझे अशू नदीच्या प्रवाहाप्रमाणे रात्रीदिवस वाहत राहो. त्यास अटकाव करू नको. तुझ्या डोक्यातील बाहुलीस विसावा देऊ नको. १९ रात्रीच उठून मोठ्याने आक्रोश कर. परमेश्वराच्या मुखापुढे आपले मन पाण्यासारखे ओता. जी तुझी मुले उपासमारीने नगराच्या रस्त्या-रस्त्यावर बेशूद्ध होत आहेत, त्यांच्या जीवा करता तू आपले हात वर कर. २० परमेश्वरा, पाहा, जिच्याशी तू कठोरपणाने असे केले, तिच्या कडे लक्ष लाव. स्त्रियांनी आपल्या पोट्यांचा फळास, आपल्या मुलांना त्यांच्या बालपणातच, खावे काय? परमेश्वराच्या मंदिरात याजक व संदेशे मारले जावित काय? २१ तरुण आणि वृद्ध असे दोघेही रस्त्यात भूमीवर कसे पडले आहेत. माझे तरुण व तरुणी तलवारीने पडले आहेत; तू आपल्या क्रोधाच्या दिवशी त्यांच्यावर कसलीही दया केली नाही तर त्यांना निर्दयपणे मारलेस. २२ पवित्र सभेच्या दिवसातील दहशतीप्रमाणे चोहोबाजूने तू माझ्याविषयी भय निर्माण केले आहेस. परमेश्वराच्या क्रोधाच्या दिवशी कोणीही सुटला नाही, व वाचला नाही. मी ज्यांचे लालनपालन केले व वाढवले, त्यांना माझ्या शर्पूने नष्ट केले.”

३ तो पूरूष मीच आहे, ज्याने परमेश्वराच्या क्रोधाच्या काठीकडून संकटे पाहिली. २ त्याने मला दूर करून प्रकाशकडे न जाता अंधारात चालण्यास भाग पाडले. ३ खचितच तो माझ्याविरुद्ध झाला आहे; पूर्ण दिवस त्याने आपला हात माझ्यावर उगराला आहे. ४ त्याने माझा देह व त्वचा जीर्ण केली आहे आणि माझी हादे मोडली आहेत. ५ त्याने माझ्याविरुद्ध दिव व दुःखाचे बांधकाम करून मला वेढले आहे. ६ फार पूर्वी मृत्यू पाललेल्या मनुष्याप्रमाणे त्याने मला काळोखात रहावयास लावले आहे. ७ त्याने माझ्याभोवती तटबंदी केल्याने त्यातून माझी सुटका होऊ शकत नाही. त्याने माझे बंध अधिक मजबूत केले आहेत. ८ मी मदतीसाठी आक्रोशाने धावा केला तेक्काही तो माझ्या प्रार्थनांचा धिक्कार करतो. ९ त्याने माझा रस्ता दगडी चिन्यांच्या भिंतीने अडवला आहे. त्याने माझा मार्ग वाकडा केला आहे. १० तो माझ्यावर हल्ला करण्यासाठी टपून बसलेल्या अस्वलासारखा आणि लपून बसलेल्या सिंहासरखा झाला आहे. ११ त्याने माझ्या मार्गवरून मला बांगूला करून, फाडून माझे तुकडे केले आहेत आणि मला उदास केले आहे. १२ त्याने

आपला धनुष्य वाकवला आहे आणि मला त्याच्या बाणांचे लक्ष्य बनविले आहे. १३ त्याने आपले बाण माझ्या अंतःकरणात धुसवले आहेत. १४ माझ्या स्वजनामध्येची मी चेणेचा विषय; प्रतिदिवशी त्यांचे हास्यास्पद गीत झालो आहे. १५ त्याने मला कडूपणाने भरले आहे, त्याने मला कडू दवणा प्यायला भाग पाडले आहे. १६ त्याने खड्यांनी माझे दात तोडले आहेत. त्याने मला राखेत लोटले आहे. १७ माझ्या जीवनातील शांतीच तू काढून टाकली आहेस; कोणत्याही आनंदाचे मला स्परण होत नाही. १८ मी म्हणालो, “माझे बल आणि परमेश्वरावरची माझी आशा नष्ट झाली आहे.” १९ माझे दुःख, कष्ट, कडू दवणा आणि विष ह्याचे स्मरण कर. २० मला माझ्या सर्व त्रासांची आठवण आहे. म्हणूनच मी माझ्यामध्ये नमलो आहे. २१ पण हे मी माझ्या मनात विचार करतो म्हणून मला आशा वाटेत. २२ ही परमेश्वराची प्रेमदया आहे की आम्ही नाश नाही झालो. त्याची करुणा कधी न संपाणारी आहे. २३ ती प्रत्येक दिवशी नवीन होते; तुझे विश्वासूपण महान आहे. २४ माझा जीव म्हणतो, “परमेश्वर माझा वतनभाग आहे. म्हणूनच मी त्याच्यावर आशा ठेवीन.” २५ जे परमेश्वराची वाट पाहतात व जो जीव त्यास शोधतो, त्याला परमेश्वर चांगला आहे. २६ परमेश्वरापासून येणाऱ्या तारणाची मुकाब्याने वाट पाहणे हे चांगले आहे. २७ पुरुषाने आपल्या तस्त्यापणांत जू वाहावे हे त्यास फार चांगले आहे. २८ ते परमेश्वराने त्याच्यावर ठेवले आहे म्हणून त्याने एकांती बसावे व स्वस्थ रहावे. २९ त्याने आपले मुख धुळीत घाटल्यास, कदाचित त्यास आशा प्राप्त होईल. ३० एखाद्यास मारण्यासाठी खुशाल आपला गाल पुढे कसून त्यास पूर्ण खंजील करावै; ३१ कारण परमेश्वर त्यांचा कायमचा त्याग करणार नाही. ३२ जरी त्याने दुःख दिले तरी तो आपल्या दयेच्या विपुलतेनूसार करुणा करील. ३३ कारण तो आपल्या खुशीने कोणाचा छळ करत नाही आणि मनुष्य संतानास दुःख देत नाही. ३४ पृथ्वीवील सर्व बंदिवानांना पायाखाली तुविणे, ३५ परातपराच्या समग्रे मनुष्याचे हक्क बुडवणे, ३६ एका व्यक्तीने दुसऱ्या व्यक्तीला फसविणे, या अशा गोष्टी परमेश्वराच्या दृष्टी आड आहेत काय? ३७ परमेश्वराने आज्ञा केली नसता ज्याने काही बोलावे आणि ते घडून यावे असा कोणी आहे का? ३८ इट व अनिष्ट ही सर्वेषिं देवाच्या मुखातून येत नाहीत काय? ३९ कोणत्याही जिवंत मनुष्याने व पुरुषाने आपल्या पापांच्या शिक्षेबद्दल कुरकुर का करावी? ४० चला तर आपण आपले मार्ग शोधू आणि तपासू आणि परमेश्वराकडे परत फिरू. ४१ आपण आपले हृदय व आपले हात स्वर्वातील देवाकडे उंचावूया. ४२ आम्ही पाप केले आहे, फितूरी केली आहे. म्हणूनच तू आम्हास क्षमा केली नाहीस. ४३ तू आपणाला क्रीधाने झाकून घेऊन आमचा पाठलाग केला आणि दया न दाखविता आम्हास ठार केलेस. ४४ कोणीही प्रार्थना तुड्यापर्यंत पोहोचू नये म्हणून तू स्वतःला अंधांनी वेढले आहेस. ४५ लोकांमध्ये तू आम्हास कंवरा व धूळ ह्यासारखे केलेस. ४६ आमच्या सर्व शर्पूनी आम्हाविस्तू आपले तोंड वासले आहे. ४७ भय व खाच, नाश व विघ्नंस ही आम्हावर आली आहे. ४८ माझ्या लोकांच्या केयोचा नाश झाला आहे, म्हणून माझ्या डोळ्यांना धारा लागल्या आहेत. ४९ माझे डोळे गळत आहेत व थांबत नाही, ५० परमेश्वर स्वर्गातून आपली नजर खाली लावून पाहायर्थ त्याचा अंत होणार नाही. ५१ माझ्या नगरातील सर्व कन्यांची स्थिती पाहून माझे डोळे मला दुःखी करतात. ५२ निष्कारण शत्रू बनलेल्या लोकांनी पाखरासारखा माझा पाठलाग केला आहे. ५३ गर्तेत ढकलून त्यांनी माझ्या जिवाचा अंत केला आहे. आणि माझ्यावर दाढ लोटला आहे. ५४ माझ्या डोक्यावरून पाणी गेले. मी मनाशी म्हणालो, “आता माझा अंत होत आहे.” ५५ परमेश्वरा मी खोल खाचेतून तुझ्या नावाचा धावा केला. ५६ तू माझा आवाज ऐकलास. माझे उसासे व माझ्या आरोग्याली आपला कान बंद करू नको. ५७ मी तुझा धावा केला त्या दिवशी तू जवळ आलास व म्हणालास, “भिजोकोस.” ५८ परमेश्वरा, माझ्या जीवनातील वादविवादाकरिता तू मध्यस्थी केलीस, तू खंडणी भूर्ण माझा जीव सोडवलास. ५९ परमेश्वरा, माझ्याविषयी जी अन्याय झाला आहे,

तो तू बघितला आहेस. तू मला न्याय दे. ६० माझ्याविरुद्ध रचलेले सुडाचे सर्व कृत्य; आणि त्याच्या योजना तू पाहिल्यास. ६१ त्यांनी केलेला माझा उपहास आणि माझ्याविरुद्ध आखलेले बेत. परमेश्वरा, तू ऐकले आहेस. ६२ माझ्यावर उठलेले ओठ आणि सारा दिवस त्यांनी माझ्याविरुद्ध केलेली योजना तू ऐकली आहे. ६३ परमेश्वरा, त्यांचे बसने व उठने तू पाहा, मी त्यांच्या थेण्या विषय झालो आहे. ६४ परमेश्वरा, त्यांना योग्य ते फळ दे. त्यांच्या कामविची परतफेड कर. ६५ तू त्यांना हृदयाची कोरता देशील, तुझा शाप त्यांना देशील. ६६ क्रीधाने तू त्यांचा पाठलाग करशील व परमेश्वराच्या आकाशखाली तू त्यांचा विधवंस करशील.

४ सोने करे निस्तेज झाले! शुद्ध सोने करे बदलते आहे! पवित्रस्थानाचे

दगड प्रत्येक रस्त्याच्या चौकात विखुरले आहेत. २ सियोनेचे मोलवान पुत्र शुद्ध सोन्याच्या बोरेबीचे होते, पण आता ते कुंभाराच्या हाताने केलेल्या कैवळ मडक्याप्रमाणे मानलेले आहेत. ३ कोल्हां आपल्या पिलाना स्तनांजवळ घेऊन दुध पाजतात. पण माझ्या लोकांची कन्या वाळवंटात राहणाऱ्या शहामृगप्रमाणे निर्दीयी झाली आहे. ४ तान्हा मुलांची जीभ तहानेने टाळूला चिकटली आहे, बालके भाकर मागतात, पण त्यांना कोणीही भाकर देत नाही. ५ जे पूर्वी स्वादिष्ट अन्न खात असत, ते आता रस्त्यावर उपारी पडले आहेत. जे किरमिजी वस घालत असत, त्यांनी आता उकिरडयांचा आश्रय घेतला आहे. ६ सदोमावर कोणी हात टाकला नाही तरी त्याचा अक्समात नाश झाला, त्याच्या पांपेक्षा माझ्या लोकांच्या कंयेचे दुष्कर्म मोठे आहे. सदोमाचा व गमोराचा अचानक नाश झाला, आणि त्यामध्ये कोणत्याही मनुष्याचा हात नव्हता. ७ तिचे सरदार बर्फसारखे चकाकत असत व दुधापेक्षा पांढरे होते. ते पोवळयांसारखे कांतीने लाल होते. त्यांचे तेज जणू काही नीलमण्यासारखे होते. ८ पण आता त्यांचे चेहेरे काजलीपेक्षा काळे झाले आहेत. त्यांना रस्त्यात कोणी ऋक्खतसुधा नाही. त्यांची कातडी सुरकुतली आणि हाडाला चिकटली आहे. ती लाकडाप्रमाणे शुष्क झाली आहे. ९ जे उपासमारीने मरण पावले त्याच्यापेक्षा जे तलवारिने मरण पावले त्यांचे बरे झाले आहे. कारण उपासमार झालेले फारच दुःखी होते. ते व्याकुल झाले होते. शेतामधून काहीच न मिळाल्यामुळे ते मरण पावले. १० दयालू स्त्रीयांच्या हातांनी आपली मुले शिजवली, ती माझ्या लोकांच्या कन्येच्या विनाशसमरी ती त्याचे अनन्न झाली. ११ परमेश्वराने आपला क्रोध प्रकट केला. त्याने आपला संतप्त राग ओतला आहे. त्याने सियोनेत आग लावली आहे व त्या आगित तिचे आधारसंभेद जाळून टाकले आहेत. १२ पृथ्वीवरील राजांचा व पृथ्वीवरील राहणाऱ्यांचा ह्यावर विश्वास बसला नाही की, यशस्वलेमेच्या प्रवेशद्वारांतून शत्रू किंवा वैरी वेशीत शिरतील. १३ असे घडले कारण, तिच्या संदेश्यांनी पाप केले, तिच्या धर्मगुरुंनी दुष्कर्त्ये केली, त्यांनी नीतिमान लोकांचे रक्त यस्तश्लेमामध्ये सांडले होते. १४ ते आंधल्यांप्रमाणे रस्त्यात भटकत होते. कोणीही त्याच्या वस्त्रालाही शिवू शकले नाहीत, कारण ती रक्ताने माखली होती. १५ दूर क्हा, “दूर क्हा! अंगमळ लोकहो.” आम्हास स्पर्श नका करू, असे लोक त्यांना म्हणाले, ते पळून जाऊन भटकत राहीले, तेहांना राश्वंशीली लोक म्हणाले, “त्यांनी आमच्याबोरबर राहू नन्ये.” १६ परमेश्वराने आपल्या समोरून त्यांना विखरले आहे, तो पुन्हा त्याच्याकडे पाहणार नाही, याजकांची मर्यादा त्यांनी राखली नाही. त्यांनी वडिलांचा मान राखला नाही. १७ मदतीची निरर्थक वाट पाहून आपले डोळे थकले आहेत. आम्ही आतुरूतेने वाट पाहत असता जे राट्रे आमचा बचाव करू शकले नाही त्याची वाट आम्ही पाहिली आहे. १८ आमच्या शत्रूंनी आमची शिकार केली आणि आम्ही आपल्यांवरसुधा जाऊ शकलो नाही. आमचा शेवट जवळ आला! आमचे आयुष्य सरले होते! आमचा अंत आला आहे! १९ आमचा पाठलाग करणारे गरुडापेक्षाही वेगवान होते. त्यांनी आमचा डोंगरांत पाठलाग केला. आम्हास पकडण्यासाठी ते रानात दडून बसले. २० आमच्या दृष्टीने जो राजा

सर्वश्रेष्ठ होता जो परमेश्वराचा अभिषिक्त, आमच्या नाकपूळ्यातील श्वास. त्यांच्या खाचेत पकडला गेला. ज्याच्या बदल आम्ही असे म्हणालो की, “आम्ही त्याच्या सावलीत राहू, तो इतर राष्ट्रापासून आमचे करक्षण करतो.” २१ उस देशात राहणाऱ्या अदोमाच्या कन्ये आनंदित हो आणि हर्ष कर. पण लक्षात ठेव की प्याला तुमच्याकडे सुध्या येईल, तेवा तू मस्त होऊन आपणास विवस्त्र करशील. २२ सियोन कन्ये, तुझी शिक्षा संपती. आता पुन्हा तुला कैद करून नेले जाणार नाही. अदोमाच्या कन्ये, तुमची पापे उघडी करून परमेश्वर तुम्हास शिक्षा करील.

५ हे परमेश्वरा, आमची अवस्था काय झाली याकडे लक्ष लाव. आमच्या

अप्रतिष्ठेकडे नजर टाक. २ आमचे वतन परक्यांच्या हातात गेले आहे. आमची घेरे परदेशीयांना दिली गेली आहेत. ३ आम्ही नानाथ झालो. आम्हास वडील नाहीत. आमच्या मातांची स्थिती विधवांसारखी झाली आहे. ४ आम्हास पिण्याच्या पाण्यासाठी रूपे घावे लागतात; आमचे लाकूड आम्हास विकले जाते. ५ आमच्या पाठलाग करणारे आमच्या मानगुरुटीस बसले आहेत. आम्ही दमलो आहोत. आम्हास विश्रांती नाही. ६ पोटभर भाकरी मिळविण्यासाठी आम्ही मिसर व अश्वर यांच्यासारे आम्ही आपले हात पुढे केले. ७ आमच्या पूर्वजांनी तुझ्याविरुद्ध पाप केले. आता ते नाहीत. पण त्यांच्या पापाची फळे आता आम्ही भोगत आहोत. ८ गुलाम आमच्यावर राज्य करतात. त्यांच्या हातातून आम्हास कोणीही वाचवायला नाही. ९ राणात चालू असलेल्या तलवारीमुळे आम्ही आपला जीव मुरीत घेऊन आपले अन्न मिळवतो. १० आमची कातडी भट्टीप्रमाणे तापली आहेत. भुकेमुळे आम्हास ताप चढला आहे. ११ सियोनेतील स्त्रियांवर आणि यहूदा नारातील कुमारीवर त्यांनी अत्याचार केला; १२ त्यांनी आमच्या राजपुत्रांना फासावर दिले; आमच्या वडीलधार्यांचा त्यांनी सन्मान केला नाही. १३ आमच्या तस्रांना त्यांनी पिठाच्या जात्याचर दलावयास लावले. ते तस्रु लाकडाच्या दिग्गाच्याखाली अडक्छले. १४ वृद्ध आता नगरीच्या द्वारात बसत नाहीत. तस्रु गायनवादन करीत नाहीत. १५ आमच्या नृत्याचे रूपांतर आता मृतांच्या शोकात झाले आहे. आमच्या हृदयात आनंदाचा अंशही नाही. १६ आम्ही पाप केल्यामुळे आमच्या डोक्यावरचा मुकुट खाली पडला आहे. म्हणून आम्हास हाय. १७ या सर्व गोष्ठीमुळे आमचे मन खचले आहे. आम्हास डोळ्यांनी स्पष्टपणे दिसत नाही. १८ सियोनेचे डोंगर ओसाड झाले आहेत. सियोनच्या डोंगरावर कोले वावरतात. १९ पण परमेश्वरा, तुझी सत्ता निरंतर आहे. तुझी राजसिंहासन चिरकाल राहील. २० परमेश्वर तू आम्हास कायमचा विसरला आहेस. २१ परमेश्वरा, आम्हास तुझ्याकडे परत वळव. आम्ही आमच्या पातकाकरिता पश्चातप करितो. पूर्वीप्रमाणेच आमच्या जुन्या दिवसाची पुनर्स्थापना कर. २२ तो पर्यंत आमचा धिक्कार होऊन आमच्याप्रती तुझा क्रोध अतिभयंकर असेल.

यहेज्केल

१ माझ्या आयुष्याच्या तिसाव्या वर्षाच्या चौथ्या महिन्याच्या पाचव्या

दिवशी, मी खबार नदीच्या तीरी दास्यात गेलेल्या लोकांसोबत राहत होते. तेव्हा स्वर्ग उघडला आणि मी देवाचा दृढंत पाहिला. २ तो त्या महिन्याच्या पाचवा दिवस होता, आणि ते यहोयांचीन राजाच्या बंदिवासाचे पाचवे वर्ष होते. ३ खबार नदीच्या जवळ, खास्यांच्या देशात बूजीचा मुलाया येहेज्केल याजकाकडे परमेश्वर देवाचे वचन सामर्थ्याने आले व परमेश्वर देवाचा हात त्याच्यावर आला. ४ तेव्हा मी पाहिले उत्तरेकून तुफानाचा वारा सुटला, तो एक असीनी धूमसणारा, मध्य भागात विजांचा पिवळसर प्रकाश मध्यभागी चमकत असलेला विशाल मेघ होता. ५ मध्यभागी चार जिंवत प्राण्याच्या आकाशाचे काही नजरेस पडले; ते माणसासारखे दिसत होते, ६ पण त्यांना चार तोडे होती, आणि प्रत्येक प्राण्याला चार पंख होते. ७ त्यांचे पाय सरळ होते पण तळवे वासरांच्या तळव्यासारखे आणि पितळेसारखे चकाकणारे होते. ८ त्यांच्या ओहोबाजूना पंखाखाली त्यांना मनुष्याचे हात होते. त्या चौधांना त्यांचे मुख्ये व पंख याप्रमाणे होते: ९ त्यांचे पंख त्यांच्या बाजूच्या प्राण्याच्या पंखांना स्पर्श करीत आणि पुढे जाण्यासाठी ते वळत नक्हते; त्याएवजी त्यांच्यापैकी प्रत्येक आपल्यापुढे नीट सरळ चालत असे. १० त्या चौधांच्या मुख्यापैकी एकाचे मुख मनुष्याच्या तोंडासारखे दिसत होते, दुसऱ्याचे मुख सिंहाच्या तोंडासारखे होते. ११ त्यांची मुख्ये अशाप्रकारची होती आणि त्यांचे पंख एकमेकापासून वेगळे होते, प्रत्येक प्राण्याचे पंख दुसऱ्या प्राण्याच्या पंखांना स्पर्श करत होते. १२ प्रत्येक जण सरळ जात होता, जसा आत्मा त्यांना जाण्यासाठी संगत तसे ते न वळता, सरळ पुढे जात. १३ ते जिंवत प्राणी जळत्या कोलीतासमान दिसत होते; त्यांच्यातून प्रखर असी निघत होता व विजा चकाकत होत्या. १४ हे जिंवत प्राणी चपलतेने पुढे मागे हालचाल करीत होते आणि ते विजेसारखे दिसत होते! १५ मग मी त्या प्राण्यांकडे पाहिले त्या जिंवत प्राण्यांच्या बाजूला भूमीवर एक एक चाक होते. १६ त्या चाकांचे स्वरूप असे दिसत होते: चारही चाके एक समान व वैदूर्य मर्यांसारखी होती; आणि जणूकाही चाकात चाक घातलेले असून त्यांना एकमेकांसारखे छेदलेले असावे असा त्यांचा आकार होता. १७ जेव्हा चाक चालत तेव्हा ते कोणत्याही दिशेने वळण न घेता चालत. १८ त्यांच्या धावा या भयावह व उंच होत्या, कारण त्या थावांसभोवती सर्वत डोळे होते! १९ जेव्हा ते जिंवत प्राणी चालत तेव्हा त्यांच्या सोबत चाके चालत जेव्हा ते प्राणी पृथ्वीपासून उंच उडत तेव्हा त्यांची चाकेही त्यांच्या सोबत उंचावत होती. २० जेव्हे जिंवत प्राण्यांचा आत्मा त्यांना नेऊ इच्छित होता ते तिकडे जात होते. आत्मा त्यांना उंचावत होता आणि त्यांच्या चाकात त्यांचा आत्मा होता. २१ जेव्हा केव्हा ते प्राणी चालत चाकेही हालचाल करीत, जेव्हा ते थांबत चाकेही थांबत, जेव्हा ते उंच उडत त्यांच्या सोबत चाकेही उंच उडत होती कारण त्यांचा आत्मा त्यांच्या चाकात वास करीत होता. २२ त्या जिंवत प्राण्यांच्या मस्तकावर महागड्या घुमटासारखे चकाकणारे दिसत होते, त्यांच्या कपाळावर स्फटिकासारखे चमकत होते. २३ घुमटाखाली प्राणी आपले पंख सरळ लांब वसरवत होते आणि एकमेकांच्या पंखांना ते स्पर्श करीत होते. प्रत्येक प्राण्याच्या पंखांच्या जोडीने आपले शरीर झाकीत आणि दोन-दोन पंखांनी स्वतःला आवरण करीत. २४ तेव्हा मी त्यांच्या पंखांच्या पाण्याच्या धबधव्यासारखा मोठा आवाज ऐकला. तो सर्वसामर्थ्य देवाच्या वाणीसारखा होता. ते चालत तेव्हा जोरदार पर्जन्यवृत्तीयुक्त वाढालासमान धनी होता. तो धनी मोठ्या सेनेसारखा होता. जेव्हा ते थांबत असे तेव्हा ते आपले पंख खाली करत होते. २५ जेव्हा ते थांबत व आपले पंख खाली स्थवर ठेवीत तेव्हा त्यांच्या माथ्यावरील घुमटातून आवाज येत होता. २६ त्यांच्या

माथ्याच्या वरील घुमटाच्या भागात नीलरत्न जडीत सिंहासन दिसत होते, आणि सिंहासनावर मनुष्याच्या चेह्या समान कोणी असल्याची जाणीव होती. २७ त्याच्या ठायी सर्वत तृणमण्याच्या तेजासारखा प्रकाश मी पाहिला, त्याच्या कमरेपासून खाली अनीचा भास झाला, व त्याच्या भोवती प्रभा चमकत होती. २८ पाऊस पडतांना दिसणाऱ्या मेघधनुष्यासारखा तो भासत होता त्याच्या भोवती प्रखर तेजोमय प्रकाश होता. हे परमेश्वर देवाचे गौरवयुक्त तेज दिसत होते. जेव्हा मी हे पाहिले व माझ्यासोबत बोलणारी वाणी ऐकली तेव्हा मी उपडा पडलो.

२ ती वाणी मला म्हणाली; “मानवाच्या मुला, आपल्या पायांवर उभा राहा; मग मी तुझ्याशी बोलला.” २ जेव्हा ती वाणी माझ्याशी बोलली तेव्हा देवाच्या आत्म्याने मला माझ्या पायावर उभे केले आणि मी त्यास माझ्याशी बोलताना ऐकले. ३ इसाएलाच्या लोकांजवळ मानवाच्या मुला, मी तुला पाठवत आहे ती वाणी मला म्हणाली. बंदखोर देशाजवळ ज्या राष्ट्रांनी माझ्याशी बंद केले, पहिल्यापासून त्यांनी आणि त्यांच्या पुर्वीच्या पिढ्यांनी माझ्या विरुद्ध पाप केले आहे. ४ त्यांच्या पूर्व पिढीचे लोक हटी आणि कठीण मनाचे होते, मी तुला त्यांच्या जवळ पाठवत आहे. आणि हे परमेश्वर देव त्यांच्याशी बोलत आहे. असे त्यांना तु सांग. ५ ते तुझे एकीतील किंवा ऐकागरा नाही, ते फिरु झालेले आहेत. परंतु संदेश त्यांच्याकडे आला होता असे त्यांना कदाचित कळून येईल. ६ त्यांच्या भोवती काटे विचवांना व त्यांच्या शब्दांना मानवाच्या मुला भयभीत होऊ नको; त्यांच्या तोंडाकडे बघून तू गोंधळून जाऊ नको; पहील्यापासून ते फिरु आहेत. ७ पण तू माझा शब्द त्यांना सांग; ते तुझे एको किंवा न एको कारण ते फार फिरु आहेत. ८ परंतु मी जे तुला मानवाच्या मुला बोलायला सांगत आहे ते एक त्या फिरु जातीच्या लोकांसारखे फिरु होऊ नको. आपले तोंड उघड आणि मी देतो ते खा! ९ माझ्याकडे एक हात येत आहे असे मी पाहिले; आणि पाहा, पुस्तकाची एक गुंडाळी त्यामध्ये होती. १० तो माझ्या पुढे लांबवर पसरत आला; त्यांच्या मागे पुढे दुःख, आकांताचा लेख लिहिलेला होता.

३ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, जो ग्रंथ तुला प्राप्त झाला आहे तो ग्रंथ तू खाऊन टाक! आणि जा इसाएलाच्या घराण्याशी बोल.” २ म्हणून तेव्हा मी आपले तोंड उघडले व त्याने मला तो ग्रंथ खाऊ घालता. ३ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, मी तुला दिलेल्या ग्रंथपठाने आपले पोट भरू टाक!” मग मी ते खाल्ले, आणि ते माझ्या तोंडाला मधासारखे गोड वाटले. ४ तेव्हा तो मला म्हणाला “मानवाच्या मुला इसाएलाच्या घराण्याकडे जा आणि माझे शब्द त्यांना सांग. ५ अपरिचित वाणी आणि कठोर भाषेच्या लोकांजवळ मी तुला पाठवणार नाही, परंतु इसाएलाच्या घरण्याकडे मी तुला पाठवतो; ६ मोठी राष्ट्रे अपरिचित, कठिण भाषेचे, ज्यांची भाषा समजत नाही त्यांच्याकडे पाठवत नाही! जर मी तुला त्यांच्याकडे पाठले तर ते तुझे ऐकीतील! ७ परंतु इसाएलाचे घराणे तुझे ऐकण्याची इच्छा दाखवत नाहीत. म्हणून इसाएलाचे सर्व घराणे हटी कपाळाचे आणि कठिण मनाचे आहेत. ८ पहा! मी तुझा चेहरा त्यांच्या हटी चेह्या सारखा त्यांच्या कठोर कपाळाचे तुझे कपाळ केले आहे! त्यांना भयभीत होऊ नको; किंवा निराश होऊ नको; कारण ते पहिल्यापासून फिरु आहेत.” १० तेव्हा तो मला म्हणाला; “मानवाच्या मुला, जे काही मी तुला बजावले आहे ते आपल्या मानात साठवून ये आणि आपल्या कानांनी त्यांचे ऐक! ११ मग गुलामांकडे तुझ्या लोकांजवळ जा आणि त्यांच्याशी बोल; ते ऐको किंवा न ऐको, परमेश्वर देव असे सांगतो” १२ देवाच्या आत्म्याने मला वर उचलले, आणि माझ्या मागे मी भुक्तपासारखा मोठा आवाज ऐकला, तो म्हणाला; त्यांच्या स्थानातून परमेश्वर देवाचे गौरव धन्य आहे! १३ ऐकमेकांना स्पर्श करण्याच्या जिंवत प्राण्यांचा आवाज त्या नंतर मी ऐकला व त्यांच्या बोरबर चाकांचा आवाज व

मोळ्या भुकंपाचाही आवाज होत होता! १४ देवाच्या आत्म्याने मला उंच केले व वर नेते आणि माझ्या आत्म्यात कडवट पण घेऊन आलो, परमेश्वर देवाचा हात सामथ्याने माझ्यावर आला! १५ तेल-अबीब या ठिकाणी मी गुलामांकडे गेलो, जे खबार ओढालाच्या शेजारी राहत होते, आणि मी तेथे सात दिवस राहिलो आणि चकीत होऊन व्यापून गेलो. १६ मग सातव्या दिवसानंतर परमेश्वर देवाचे वचन मला मिळाले, आणि महणाले, १७ “मानवाच्या मुला, मी तुला इसाएलाच्या घराण्यावर पहारा देण्यासाठी नेमलेले आहे, महणून माझ्या तोंचा शब्द ऐकून घे व त्यांना सावध कर! १८ ‘तू खातरीने मरशील’ असे मी पातक्यास म्हणालो असता तू जर त्यांना बजावले नाही व पातक्याने आपला कुरुमार्ग सोडून जगावे महणून, तू त्यास बजावून सागीले नाहीस, तर तो पातकी आपल्या दुर्दृष्टिमुळे मरेल; पण त्याच्या रक्ताचा झाडा मी तुझ्या हातून घेईल. १९ परंतु जर दुष्टाला त्याच्या मार्गापासून सावध केले, आणि तो आपल्या दुष्ट मार्गापासून किंवा कामापासून मागे वळला नाही तर तो त्याच्या पापात मरेल; मग त्याचा जाब तुझ्याकडे विचारला जाणार नाही. २० जर देवभीरु व्यक्ती आपल्या देवाच्या भयाणपासून व कार्यापासून अधम वागेल, तर मी त्याच्या पुढे अडखलणे ठेवेल, आणि तो मरेल जर तू त्यास सावध केले नाही, तो त्याच्या पापात मरेल, आणि त्याने केलेले धार्मिक काम आठवले जाणार नाही, पण त्याच्या रक्ताचा जाब मी तुला विचारेन.” २१ परंतु जर तू देवभीरु मनुष्यास पाप करण्यापासून सावध करशील, तो निश्चित वाचेल; आणि त्याचा जाब तुला विचारला जाणार नाही. २२ मग परमेश्वर देवाचा हात माझ्यावर आला, आणि तो मला महणाला, “उठ आणि दरीत जा, तेथे मी तुझ्याशी बोलेन!” २३ मी उठलो आणि दरीत खबार नदीजवळ गेलो, परमेश्वर देवाचे गौरव तेथे प्रकाशत होते; तेथे मी उपडा पडलो. २४ देवाच्या आत्म्याने येऊन मला तेव्हा माझ्या पाया वर उभे केले; आणि माझ्याशी बोलला, व महणाला, जा आणि स्वतःला आपल्या घरात बंद करून ठेव, २५ आता, मानवाच्या मुला, ते तुला दोरीने बांधतील महणून त्याच्यामध्ये तू बाहेर जाऊ शकणार नाही. २६ तुझी जीभ टाळूला चिकटेल असे मी करेन आणि तू मुका होशील त्यांना धमकावू शकणार नाहीस, कारण ते फितुर घराणे आहे. २७ पण जेव्हा मी तुझ्याशी बोलेन तेव्हा तुझी तोंड मी उघडीन व परमेश्वर देव असे म्हणतो त्यांना सांग, ज्याला ऐकायचे असेल त्याने ऐकावे ज्याला ऐकावायचे नसेल त्याने ऐकून नवे कारण ते फितुर घराणे आहे.

४ परंतु मानवाच्या मुला, तू एक वीट घे आणि तुझ्या पुढे ठेव. व यस्त्याले

शहराचे चित्र रेखाट. २ तिला वेढा पडला आहे आणि तिच्या समोर बुरुज रचून मोरचे बांधले आहेत, तिच्या पुढे तल पडला आहे, टकरक देऊन भिंत पाडण्याची यंत्रे तिच्याभोवती लागली आहे, असे चित्र काढ. ३ तू आपल्याकरता लोखंडाची कढई घेऊन ती लोखंडी भिंत असी तुझ्यामध्ये आणि नगराच्यामध्ये ठेव आणि तू आपले मुख तिच्याकडे कर, महणजे तिला घेरा पडेल आणि तू तिला वेढा घालशील. इसाएलाच्या घराण्याला चिन्ह होईल. ४ मग आपल्या डाव्या कुऱ्यीवर झोप आणि इसाएलाच्या घराण्याचे पाप स्वतःवर घे; इसाएलाचे पाप जितके दिवस तू झोपून राहाशील, तितके दिवसाच्या गणतीप्रमाणे तू त्याचा अन्याय वाहाशील. ५ मी तुझ्यावर त्यांच्या शिक्षेची जबाबदारी प्रत्येक वर्षाची तीनशे नव्वद दिवस सोपत्रू दिली आहे, तू इसाएलाच्या घराण्याचे अपराध वाहून नेशील. ६ जेव्हा तू हे दिवस पूर्ण करशील, तेव्हा दुसऱ्यांदा उजव्या कुशीवर नीज, चाळीस दिवस याहूदाच्या घराण्याचे पाप तू वाहाशील, मी तुला प्रत्येक वर्षाला एक दिवस सोपत्रू दिला आहे. ७ आपले तोंड यस्त्यालेमेच्या विरुद्ध दिशेला कर जे चित्र रेखाटले आहेस, ज्याला वेढा पडलेला आहे, आपल्या बाहुंी झाकु नको; आणि त्याच्या विरुद्ध भाकीत कर. ८ पहा, तुला दोरीने करकचून बांधतील, तू एका बाजूहून दुर्मीकडे वळू शकणार नाही जोपर्यंत तू वेढा पडलेला समय पूर्ण करणार नाहीस. ९ स्वतःसाठी तू गृह, जव, सोयाबीन, कंधान्य, बाजरी,

ज्वारी, आणि काठचा गृह घेऊन जितके दिवस तू एका बाजूस रहाशील तेवढ्या दिवसासाठी एका भांडचात ते घे आणि आपल्यासाठी भाकर त्यार कर, जे तू तीनशे नव्वद दिवस खाणील. १० हे तुझ्या खाण्यासाठी वीस शेकेल वजनाचे असेल जी वेळोवेळी तुझी उपजीवीका असेल. ११ पाणी साठ हिन मोजून वेळो वेळी तुझ्या पीण्यासाठी असेल. १२ जवाची भाकर तू भाजून खा पण संवदिखत मनुष्याच्या विषेवर भाजून खा! १३ यासाठी परमेश्वर देव “सांगतो, ती भाकर म्हणजे, इसाएलाचे घराणे जे अपवित्र आहेत, ज्या देशातून मी त्यांना हहपार करेन.” १४ परंतु मी म्हणालो “अहा, हे परमेश्वर! माझे मन कधी अपवित्र झाले नाही! जे मरण पावलेले व मारून टाकलेले मी कधी खाल्ले नाही, विटाळलेले मास आजवर माझ्या मुखात गेले नाही.” १५ म्हणून तो मला म्हणाला, “पहा! मी तुला मानवाच्या विषेवी ऐवजी गाईच्या विषेवर स्वतःसाठी भाकर भाज.” १६ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला पहा! मी यस्त्यालेमेच्या भाकरीचा पुरवठा काढून टाकेन, आणि अस्वत्यतेत शिथा वाटप ते करतील आणि ते पाणी पितील जोपर्यंत शिथा कपात केली जाईल. १७ कारण त्यांना अनन्पाण्याचा तुटवडा पडून त्यांची त्रेधा उडेल व ऐकमेकात त्यांच्या अपराधामुळे ते भयभीत होतील.”

५ “मग मानवाच्या मुला, स्वतःसाठी न्हाव्याच्या वस्त्यासारखे धारधार

अवजार घे व आपल्या डोक्याच्या केसांचे, दाढीचे मुळन कर, केस तागडीत मोजून त्याचे वाटप कर २ वेढा दिलेला समय समाप्त झाल्यावर त्यातील तिसरा भाग शहराच्या मध्य भागी जाळून टाक. आणि तिसरा भाग तलवारीने कापून टाक व तिसरा भाग वाच्यावर उडवून टाक आणि या प्रकारे त्या लोकांचा पाठलाग तलवार करेल. ३ थोडेसे केस कापून आपल्या कपड्याला बांधून टाक. ४ काही अजून केस घेऊन आगीत टाकून दे, आणि त्यास जाळून टाक, महणजे इसाएलाच्या घराण्यावर आग त्यांच्या मागे बाहेर जाईल. ५ परमेश्वर देव म्हणतो, ही यस्त्यालेम नगरी, जी इतर राष्ट्रांमध्ये आहे, जेथे मी तिला स्थापीले, आणि मी तिला इतर देशांनी आजूबाजुने वेळीले आहे. ६ पण तिने वाईट आचरण करून इतर देशांदून माझा थिक्कार केला आहे, आणि त्यांनी माझ्या न्यायापिण्याचा व आज्ञाचा विरोध केला आहे. ७ म्हणून परमेश्वर देव असे सांगतो; तुझी आजूबाजुच्या देशांपेक्षा अधिक त्रासदायक आहात. तुम्ही सभोवतालच्या देशांनून अधिक माझ्या फर्मानीचे पालन केले नाही. ८ म्हणून यस्त्यालेमेच्या देव म्हणतो; पहा! मीच तुमच्या विरोधात काम करेन! तुम्हास केलेले शासन हे आजूबाजुच्या देशाच्या डोळ्यादेखत तुम्हावर होईल. ९ तुझ्या किळस आणणाच्या कार्यामुळे, मी आजवर केले नाही, आणि करणार नाही, असे मी तुझ्यासोबत करेल. १० तथापि बाप मुलांना, आणि मुले बापाला खाऊन टाकतील, कारण मी तुझ्यावर न्याय आणला आहे. तुमच्या उरलेल्या अंशाला चार्ही भागात फेकून देईल. ११ म्हणून जसा मी राहलो, परमेश्वर देव म्हणतो, निश्चितच तुम्ही किळस राग आणणाच्या गोषी केल्या आहेत. म्हणून तुम्ही संख्या कमी करून तुमच्यावर दया करणार नाही. १२ घातक साथीच्या रोगाने तुम्हातील तिसरा भाग तुमच्या संख्येतून मी नाहीसा करेन, तुम्हामध्ये भयकंकर दुष्काळ भुकमरी, सभोवताली तलवारीने तुझी लोक नाश पावतील. सर्व दिशांनी तलवार येऊन तुझा पिच्छा करील. १३ तेव्हा राग पूर्ण होऊन समाधान पावेल, व माझा क्रोध शांत होईल असे त्यांना कळून येईल, परमेश्वर देव हे सर्व त्याच्या विरोधात आवेशाने म्हणाला. १४ तुझ्या आजूबाजुच्या देशांमध्ये तुझ्या नाश व तुझी खरडपटी काढेन, जे तुझ्या आजूबाजुने येणारे जाणारे ते पहातील. १५ यस्त्यालेमेच्या बाबतीत इतर शेजारी लोकांसाठी चेतावीचा इशारा असेल. त्यांना निंदा करण्याचे व अपमान करण्याचे कारण मिळेल. त्यांच्यावर शासन करून त्यांचा नाश केला असे परमेश्वर देव म्हणतो. १६ तुमच्यात कटूपणाचे बाण पाठवेन, त्याचा अर्थ असा होईल मी तुमच्या विर्धवंस होईल, त्यांच्या वरचा दुष्काळ अजून कठोर करून तुमच्या भाकरीचा आधार काढून टाकेन; १७ दुष्काळ, रोगराई

तुमच्यावर पाठवीन, तुम्ही आपत्यहीन क्वाल, साथीचा रोग, रक्तस्राव आणि तुम्हावर तलवार चालवीन. असे परमेश्वर देव म्हणतो.”

६ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला, आणि तो मला म्हणाला, २ मानवाच्या मुला, आपले मुख इसाएलाच्या पर्वताच्या विरुद्ध राठून त्यांच्या विरुद्ध भाकीत कर ३ परमेश्वर देवाचा शब्द ऐका! असे इसाएलाच्या पर्वताला जाऊन सांग, देव त्या पर्वत, दयाखोयांना, झऱ्यांना सांगत आहे, ऐका! मी तुमच्या विरुद्ध तलवार चालवीन, आणि मी तुमचे उच्चस्थान उधवस्त करील. ४ तुमच्या वेद्याचे खांब, तुमच्या सूर्यमूर्ती मी पाडून टाकीन, तुमचे वध पावलेले लोक तुमच्या मूर्त्यापुढे पडतील असे परमेश्वर करीन. ५ इसाएल लोकांचे प्रेत त्यांच्या मूर्त्यापुढे मी टाकून देर्दन आणि त्यांच्या वेद्यापुढे हांडांची पांगापांग करेन. ६ जेथे तुम्ही राहत त्या शहराच्या उच्च स्थानांचा विघ्कंस करेन. म्हणून तुमच्या वेगा, मुर्त्या, उधवस्त कल्याण जातील. त्यामुळे ते मोडकीन संयोगी आणि त्यांची सर्व कामे पुसून टाकली जातील. ७ त्यांच्या मध्ये ते मृतप्राय होतील आणि मग तुम्हास कलेल मी परमेश्वर देव आहे. ८ तरी उरलेल्यांचा मी बचाव करेन, देशातून कार्हीचा बचाव तलवारीपासून होईल, जेव्हा देशातून तुमची पांगापांग होईल. ९ ज्यांचा बचाव झाला ते माझ्या बद्दल विचार करतील जेथे ते गुलामगिरी होते. त्यांचे मन दुराचारी झालेले, माझ्या पासून दूर आहेत, मग तीव्र तिकटकारा त्यांच्या वेह्यावर व डोके मूर्तीकडे लागलेले, तुष्टपणा, घणा त्यांची निंदा झाली होती. १० तेव्हा त्यांना समजेल मी परमेश्वर देव आहे, त्यांच्यावर संकट आणले त्यासाठी विशेष त्यांचे कारण आहे. ११ परमेश्वर देव हे म्हणतो; “टाळ्या वाजव आपले पाय आपट, अह! कारण इसाएलाच्या घराण्यात सर्व प्रकारचे वाईट घृणा आहेत. त्यांच्यावर तलवार, दुष्काळ, साथीचा रोग येईल. १२ जे लांब असतील ते साथीच्या रोगाने मरतील जे जवळ असतील ते तलवारीने मरतील, उरलेले लोक दुष्काळाने मरतील; मी त्यांच्या विरुद्ध असलेला संताप पूर्ण करेन. १३ मग तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे, जेव्हा त्यांचे मस्तक त्याच्या वेद्यापुढे उच्च ठिकाणी ओक झाडा शेजरी, दिरव्या छाये खाली पडलेले असतील, जेथे ते मूर्त्याना सुंगांची द्रव्य अर्पण करीत होते! १४ मी आपले सामर्थ्य त्यांना दाखवीन, आणि त्यांच्या भूमीचा पूर्ण विघ्कंस करेन, त्यांचे राहण्याची ठिकाणे दिवलायाकडे व ज्या जागी ते राहत होते जवळपास सर्व ठिकाणे वाया घालवीन, मग त्यांना समजेल मी परमेश्वर देव आहे.”

७ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला व तो म्हणाला. २ “मानवाच्या मुला, परमेश्वर देव इसाएलाच्या भूमीला म्हणतो, या देशाच्या चारही बाजुया शेवट झाला आहे. ३ आता इसाएल देशाचा शेवट जवळ आला आहे, यास्तव मी माझा क्रोध त्यांच्यावर प्रकट करेन, त्यांच्या अपवित्र कामा वसून मी त्यांचा न्याय करेल. त्यानंतर त्यांच्यावर घृणा आणिन. ४ माझी दृटी तुमच्यावर दया करणार नाही, आणि मी तुमची गय करणार नाही, तुमच्या कामाचे वेतन तुम्हास देर्दन, तुमची घृणा मला येते, मग तुम्हास कलेल मी परमेश्वर देव आहे. ५ परमेश्वर देव हे सांगतो, अनर्थ! अनर्थ! मगे अनर्थ! पाहा तो येत आहे. ६ शेवट हा निश्चित जवळ आला आहे, शेवट तुमच्यासाठी जागा झाला आहे, पाहा तो येत आहे. ७ रहीवारी असलेल्या लोकांच्या भूमीवर सत्यानाश येऊन ठेपला आहे, हानी जवळ येण्याचा समय आला आहे, आणि कुठल्याही पर्वतावर हर्षभरीत धनी ऐकू येणार नाही. ८ आता जास्त काळ मी तुम्हाविरुद्ध आपल्या त्वेषाने माझ्या रागाची ओतपांि तुम्हावर करेन, जेव्हा मी तुमच्या कृत्याप्रमाणे न्यायाचा निकाल करेन तेव्हा तुमच्याच सर्व प्रकारचा घृणितपणा तुमच्यावर येईल. ९ मी तुम्हाकडे करणेन बघणार नाही, आणि तुम्ही गय मी करणार नाही, तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. तुम्हांच्ये घृणा वास करेल मग तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे, जो शिक्षा करणारा आहे. १० पहा! असे दिवस येत आहेत, जे घंटांने भरलेल्या शिक्षेची काठी तुम्हावर येईल. ११ कुरुपणाची काठी दुष्टपणावर उगवेल

त्यांच्या सर्वांवर, त्यांच्यातल्या धनावर, त्यांच्या महत्वाच्या शेवटच्या इच्छा रहाणार नाहीत. १२ वेळ, दिवस समीप येत आहे, हर्ष खरेदी न करो आणि दुख विक्री न करो, तोपर्यंत माझा क्रोध सर्व बहुंयंत्र्या लोकांवर रहाणार आहे. १३ विकाणारा जिंत राहिला तरी तो विकलेल्या भूमीला परत जावायाचा नाही, कारण हे भाकीत त्या सर्व समूहाविषयी आहे, त्यातले काही ही चूकणार नाही, कोणीही आपल्या अध्ययने आपल्या जीवीतास बळकटी आणणार नाही. १४ ते तुताच्यांचा नाद करतील आणि त्यारी करतील तरी लढाई करण्यास कोणी तयार होणार नाही. तथापि माझा क्रोध पूर्ण समुदायावर आला आहे. १५ इमारतीच्या आत तलवार आणि दुष्काळ, साथीचा रोग बाहेर आहे. जे शेतात आहेत ते तलवारीने मरतील, जो नगरात असेल त्यास दुष्काळ आणि साथीचा रोग त्यांचा नायनाट करेल. १६ त्यांच्यातील काही जण बचावले जातील आणि पर्वतावर कटूताप्रमाणे जातील, त्यांच्या पातकामुळे ते कण्ठत राहतील. १७ प्रत्येक हात अडखळतील आणि प्रत्येक गुडधा पाण्यप्रमाणे कमजोर होईल. १८ आणि ते अंगावर पोते गुंडळतील, त्यांच्यावर दहशतीचे सावट पसरेल; त्यांचा चेह्यावर लाज व डोक्यावर टक्कल पडेल. १९ ते आपले सोने व चांदी स्त्रत्यावर फेकून देतील, त्याचा त्याग करतील, त्यांचे सोनेचांदीही त्यांना परमेश्वराच्या क्रोधापासून वाचवू शकणार नाही, त्यांच्यावर दहशतीचे सावट पसरेल; त्यांचा चेह्यावर लाज व डोक्यावर टक्कल पडेल. २० ते आपले सोने व चांदी स्त्रत्यावर फेकून देतील, त्यांच्या घूर्णी त्यांनी तिरस्कार आणणाऱ्या घृणा निर्माण करणाऱ्या त्यारावर केल्या होत्या. तिरस्करणीय कार्य त्यांच्याशी केले आहे. म्हणून या सर्व गोषी त्यांच्यासाठी अपवित्र केल्या आहे. २१ आणि मी तिन्हाईतास हे सर्व लुट म्हणून वाटून देर्दन आणि पृथ्वी वरील वाईट लोकांस लुटून घेऊन देर्दन. ते तो भ्रष्ट करतील. २२ मग मी माझे तोंड त्यांच्या महत्वाच्या ठिकाणापासून फिरवेन कारण त्यांनी माझे स्थान भ्रष्ट केले आहे. तुटारू येऊन आत लुटालुट करतील. २३ साखीली तयार करा, कारण भूमी रक्ताच्या न्यायाच्या निकालाने पूर्ण भरून गेली आहे, शहर हिंसक बनले आहे. २४ देशार सर्वांवर दुष्ट लोक घेऊन येईन आणि ते त्यांची घरे बळकावून घेतील, आणि मी त्यांचा गर्व समाप्त करेन कारण त्यांनी पवित्र ठिकाण अंगमळ केली आहेत. २५ ते भयभीत होतील, शांततेच्या शोधात ते भटकतील पण त्यांना ती सापडणार नाहीत. २६ अनर्थावर अनर्थ येईल अफवांवर अफवा पसरतील, मग ते संदेष्याच्याला संदेश पहाण्यासाठी सांगतील, दृष्टांत विद्या, सल्ला, वडीलांची बुद्धी संपून जाईल. २७ राजा शोक करील, व राजकुमार निराशा परीधान करतील, तेव्हा भूमीच्या लोकांचे हात भितीने थरथरीतील त्यांच्या कृत्याप्रमाणे हे त्यांच्याशी मी करेन, आणि मी त्यांचा गुणवत्तेनुसार त्यांचा न्याय करेन, तोपर्यंत त्यांना समजाणार नाही किं मी परमेश्वर देव आहे.”

८ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला व तो म्हणाला. २ “मानवाच्या मुला, परमेश्वर देव इसाएलाच्या भूमीला म्हणतो, या देशाच्या चारही बाजुया शेवट झाला आहे. ३ आता इसाएल देशाचा शेवट जवळ आला आहे, यास्तव मी माझा क्रोध त्यांच्यावर प्रकट करेन, त्यांच्या अपवित्र कामा वसून मी त्यांचा न्याय करेल. त्यानंतर त्यांच्यावर घृणा आणिन. ४ माझी दृटी तुमच्यावर दया करणार नाही, आणि मी तुमची गय करणार नाही, तुमच्या कामाचे वेतन तुम्हास देर्दन, तुमची घृणा मला येते, मग तुम्हास कलेल मी परमेश्वर देव आहे. ५ परमेश्वर देव हे सांगतो, अनर्थ! अनर्थ! मगे अनर्थ! पाहा तो येत आहे. ६ शेवट हा निश्चित जवळ आला आहे, शेवट तुमच्यासाठी जागा झाला आहे, पाहा तो येत आहे. ७ रहीवारी असलेल्या लोकांच्या भूमीवर सत्यानाश येऊन ठेपला आहे, हानी जवळ येण्याचा समय आला आहे, आणि कुठल्याही पर्वतावर हर्षभरीत धनी ऐकू येणार नाही. ८ आता जास्त काळ मी तुम्हाविरुद्ध आपल्या त्वेषाने माझ्या रागाची ओतपांि तुम्हावर करेन, जेव्हा मी तुमच्या कृत्याप्रमाणे न्यायाचा निकाल करेन तेव्हा तुमच्याच सर्व प्रकारचा घृणितपणा तुमच्यावर येईल. ९ मी तुम्हाकडे करणेन बघणार नाही, आणि तुम्ही गय मी करणार नाही, तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. तुम्हांच्ये घृणा वास करेल मग तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे, जो शिक्षा करणारा आहे. १० पहा! असे दिवस येत आहेत, जे घंटांने भरलेल्या शिक्षेची काठी तुम्हावर येईल. ११ कुरुपणाची काठी दुष्टपणावर उगवेल

C मग बोलेलातील बंदिवासाच्या सहाय्या महिन्याच्या पाचव्या दिवशी मी माझ्या घरात बसलो असता यहूदाचे वडील माझ्या पुढे बसले होते, तेव्हा पुन्हा परमेश्वर देवाचा वरदहस्त माझ्यावर आला. २ मग मी पाहिले की मनुष्याच्या आकृतीसारखे मला दिसले, त्यांच्या कमरेच्या खाली अग्नी भासला, त्यांच्या चरक्क्यावर हर्षभरीत धनी ऐकू येणार नाही. ३ आता जास्त काळ मी तुम्हाविरुद्ध आपल्या त्वेषाने माझ्या रागाची ओतपांि तुम्हावर करेन, जेव्हा मी तुमच्या कृत्याप्रमाणे न्यायाचा निकाल करेन तेव्हा तुमच्याच सर्व प्रकारचा घृणितपणा तुमच्यावर येईल. ४ मी तुम्हाकडे करणेन बघणार नाही, आणि कुठल्याही पर्वतावर हर्षभरीत धनी ऐकू येणार नाही. ५ आता जास्त काळ मी तुम्हाविरुद्ध आपल्या त्वेषाने माझ्या रागाची ओतपांि तुम्हावर करेन, जेव्हा मी तुमच्या कृत्याप्रमाणे न्यायाचा निकाल करेन तेव्हा तुमच्याच सर्व प्रकारचा घृणितपणा तुमच्यावर येईल. ६ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. ७ आता जास्त काळ मी तुम्हाविरुद्ध आपल्या त्वेषाने माझ्या रागाची ओतपांि तुम्हावर करेन, जेव्हा मी तुमच्या कृत्याप्रमाणे न्यायाचा निकाल करेन तेव्हा तुमच्याच सर्व प्रकारचा घृणितपणा तुमच्यावर येईल. ८ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. ९ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १० मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. ११ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १२ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १३ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १४ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १५ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १६ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १७ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १८ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. १९ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २० मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २१ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २२ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २३ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २४ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २५ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २६ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २७ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २८ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. २९ मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल. ३० मग तुम्हास कामाची परतफेड तुम्हावर होईल.

मोठे घृणा आणणारे कृत्ये करीत आहे, मी आपल्या पवित्र ठिकाणाहून निघून जाण्यासाठी इसाएल घराणे करीत आहे, तुम्ही जाऊन पाहा ते मोठे घृणास्पद आहे.” ७ मग त्याने मला मैदानाच्या प्रवेश व्दारात नेले, मग मी पाहिले तेथे भिंतीला मोठे छिद्र पडलेले मला दिसले. ८ तो मला म्हणाला, मानवाच्या मुला, भिंतीला खोदकाम कर. म्हणून मी भिंती खोदले तेव्हा पाहा, तेथे दरवाजा होता. ९ तेव्हा तो मला म्हणाला, “जा आणि दुष्ट घृणास्पद गोटी होताना आपल्या डोळयांनी पाहा.” १० मग मी बघण्यासाठी गेलो, आणि पाहा! तेथे सर्व प्रकारचे सरपटणारे आणि अशुद्ध प्राणी होते, इसाएल घराण्याच्या सर्व मूर्ती यांची चित्रे यस्तशेमेच्या भिंतींवर टांगलेल्या होत्या. ११ तेव्हा इसाएलाच्या घराण्याचे सत्तर वडील मी पाहिले त्यामध्ये याजन्या चा मुलगा शाफान हा त्यांच्यामध्ये उभा होता, प्रत्येक मनुष्याजवळ थूप जाळण्याचे घांडे होते त्यांचा सुंगथ वर येतल्या जात होता. १२ मग तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू पाहिलेस का इसाएलाच्या घराण्याचे वडील अंधारात काय करतात ते? प्रत्येक मानव मूर्तीच्या गृहात लपून काय करतात, ते म्हणतात, परमेश्वर देव आम्हास बघत नाही, म्हणून परमेश्वर देवाने त्यांचा त्याग केला आहे. १३ आणि तो मला म्हणाला, ‘‘पुन्हा वळून पहा, दुसरी मोठी घृणास्पद बाब ते करीत आहे.’’ १४ पुढी त्याने मला परमेश्वर देवाच्या मंदिराच्या दरवाज्याच्या उत्तर भागात नेले, आणि पहा! स्त्रिया बसून तम्हुजासाठी दुःख करीत होत्या. १५ तेव्हा तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू हे बघितलेस का? पुन्हा वळून पहा! यापेक्षा अधिक घृणा येणारे काम तू डोळयांनी पहारील.” १६ परमेश्वर देवाच्या देवलाच्या आतील प्रांगणात त्याने मला आणले, आणि पहा! परमेश्वर देवाच्या देवलाच्या प्रवेश व्दारात देवडी आणि वेदीवर पंचवीस माणसे परमेश्वर देवाच्या वेदीकडे पूर्वला तोंड व परमेश्वर देवाच्या देवलाकडे पाणमोरे करून सुर्याची उपासना करीत होते. १७ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू हे पाहिलेस का? यहूदाचे घराणे याही ठिकाणी घृणास्पद गोटी करीत आहे. ते कमी आहे का? म्हणून त्यांची भूमी अहिंसेने भरून गेली आहे, त्यांनी पुन्हा माझ्या रागाला चिथवीले आहे, त्यांनी आपल्या नाकांनी फांद्या थरून ठेवल्या आहे.” १८ म्हणून मीही त्यांच्या विस्तृद कार्य करेन, त्यांच्यावर मी कूपादृष्टी करणार नाही आणि त्यांची मी दाणादाण करणार आहे, ते माझ्या कानी आरोक्ती मारतील तरी मी त्यांचे ऐकणार नाही.”

९ तेव्हा देवाने मोळ्या आवाजाने मला हाक मारली, आणि म्हणाले, “शहर रक्षकाला येऊ द्या, प्रत्येकाच्या हाती हल्ला व हानी करणारे हत्यार असेल.” १० मग पहा! उत्तर दिशेने प्रवेश व्दारातून सहा जण आपल्या हाती जनावर ठार करणारे हत्यार आणि अंगात तागाचे वस्त्र परिधान केलेले, एका बाजूस शासांचे उपकरण होते, मग ते जाऊन पितलेच्या वेदीजवळ उभे राहील. ११ मग इसाएली देवाचे गोरीव तेज करुवा वरून निघून घराच्या उंबरऱ्यावर आले. त्याने तागाचे वस्त्र परीधान केलेले ज्यांच्या हाती एका बाजूला शासांचे उपकरण होते त्यांना बोलावले. १२ परमेश्वर देव त्यांना म्हणाला, “यस्तशेमेच्या मध्य भागातून प्रवेश करा, जे पुरुष विकळ झाले, त्यांच्या माथ्यावर खुण करा, आणि शहरात केलेल्या सगळ्या अपवित्र गोर्टीसाठी उसासे टाका.” १३ ऐकायला जाईल अशा अंतरावर मग तो बोलाला शहरात त्यांनंतर प्रवेश कर, व मासून टाक, कुणावरही दया करु नकोस. १४ म्हातारे असो, तरुण, कुमारी, लहान मुले किंवा स्त्रिया सर्वांना मारून टाका. पण ज्याच्या माथ्यावर खुण आहे त्याच्याजवळ जाऊ नका. माझ्या पवित्र ठिकाणाहून सुरुवात करा, मग म्हाताच्यापासून सुरुवात केली व माझ्या निवासापुढे आले. १५ तो त्यांना म्हणाला, “आक्रमण करा, मंदिर भ्रष्ट करा, घरे उद्घस्त करा, आणि वेशी मृतांना व्यापून टाका” मग ते यस्तशेमेल नगराच्या बाहेर जाऊन हल्ला करतील. १६ ते हल्ला करीत असतांना, मला स्वतःला एकटे वाटले. आणि मी उपडा पडून रडलो, हे प्रभू परमेश्वर देवा

तुझ्या क्रोधाच्या ओतणीने तू सर्व उरलेल्या यस्तशेमातील इसाएलाचा विव्हंस करशील काय? १७ तो मला म्हणाला, “इसाएल आणि यहूदाचे अपराध फार वाढत आहेत, शहर व भूमी स्तकाने भरलेली आहे आणि ते दुरुपयोग करून म्हणतात, परमेश्वर देव आम्हास विसरला तो आम्हास बघत नाही. १८ म्हणून मी त्यांच्यावर दया दृष्टी करणार नाही. त्यांची दया करणार नाही. त्यावर त्यांच्या कृत्यांचे फल त्यांच्या माथी देईन.” १९ पहा! तागाचे वस्त्र घातलेला शास्त्र्याचे अवजार हाती येऊन वापस येत असता त्याने बातमी दिली, “तू मला सांगीतलेले सर्व काही पार पाडले आहे.”

१० मग मी पाहिले की क्रस्बीम दुताच्या चार पंख असलेल्या जीवांच्या डोक्याच्या माथ्यावर जे घुमटाच्या आकारासारखे काही होते त्याच्यावर नीलमण्याच्या राजासनाच्या आकृतीसारखे काही माझ्या दृश्येस पडले. २ मग परमेश्वर देव तागाचे वस्त्र घातलेल्या पुरुषाशी बोलाला आणि म्हणाला, “करुवाच्या खालील चाकाच्या मध्य भागात जा, व आपल्या दोन्ही हातात जळते करुवाच्या मधून कोलीत घे आणि ते शहरावर पसरवून टाक” मग तो पुरुष मी पाहत असताना गेला. ३ करुव घराच्या उजव्या बाजूला उभा राहिला जेव्हा तो पुरुष आत गेली, तेव्हा ढगांनी आतल्या वेशी भरून गेल्या. ४ परमेश्वर देवाचे गौरव करुवावर उठून घराच्या उंबरऱ्यावर आले, आणि वेशी परमेश्वर देवाच्या प्रकाशाने चमकू लागल्या. त्याने घर भरून गेले आणि वेशी देवाच्या गौरवाने प्रकाशू लागल्या. ५ मग बाहेरील अंगणात करुवाच्या पंखांना आवाज मी ऐकला, तो सर्वसामर्थी परमेश्वर देवाच्या वाणीसारखा होता. ६ मग असे झाले की, तागाचे वस्त्र घातलेल्या पुरुषाला देवाने आज्ञा केली आणि म्हणाला, “करुवाच्या मध्ये असलेल्या चाकाच्या मध्यभागी असलेला विस्तर घे” मग तो पुरुष चाकाच्या बाजूला जाऊन उभा राहीली. ७ एका करुवाने इतर करुवीमाच्यामध्ये जेथे आग आहे, तेथे आपला हात लांब केला आणि ती आग उचलून तागाचे वस्त्र घातलेल्या पुरुषाच्या हाती दिली. तो पुरुष ती आग घेऊन तेथून निघून गेला. ८ मी करुवाला पाहिले तो पहा, मनुष्याच्या हातासारखे हात त्याच्या पंखांच्या खाली होते. ९ मग मी पाहिले तेव्हा पहा! करुवाच्या बाजूला चार चाके होती, एकेक चाक एकेका करुवीमाच्या शेजारी होते, आणि ती चाके वैदूर्यमण्यांसारखी दिसत होती. १० ती चारही चाके एकसारखीच दिसत होते, एक चाक दुसऱ्यात असल्यासारखी ती चाके होती. ११ जेव्हा ते चालत ते कोणत्याही एका दिशेला चालत असत; ते चालत असतांना वळण घेत नक्कले, त्यांचे तोंड ज्या दिशेला होते त्याच दिशेने ते सरळ चालत होते. १२ त्यांची सर्व शरीरे; त्यांचे हात, पाठ, आणि त्यांचे पंखदेवील डोळयांनी झाकलेले होते आणि त्यांच्या सभोवतालची चाकेही डोळयांनी झाकलेली होती. १३ जसे मी ऐकले तो त्या चाकांना “गरगर फिरणारी चाके” असे म्हटले गेले. १४ त्यांना प्रत्येकाला चार तोंडे होती; पहिले तोंड करुवाच्या तोंडासारखे होते, दुसरे तोंड मानवाच्या तोंडासारखे होते, तिसरे तोंड सिंहाच्या तोंडासारखे, चौथे तोंड गरुडाच्या तोंडासारखे होते. १५ मग करुव प्राणी हे मी खबार नदी शेजारी पाहिले ते उभे झाले. १६ जेव्हा करुव उठून होते, चाके पंखांसोबत पृथ्वीच्या वर घेतले जात होते, त्याची चाके हालत नक्कीती तर ती स्थिर अशी त्यांच्यासोबत राहत होती. १७ जेव्हा करुव उठून होते, ते चाके बाजूला राहत होती आणि जेव्हा ते उभे राहत चाके उभे राहत होती, त्या जिवंत प्राण्यांचा आत्मा त्या चाकांत होता. १८ मग घराच्या उंबरऱ्यावरून परमेश्वर देवाचे गौरव बाहेर करुवावर जाऊन राहीले, १९ तेव्हा करुवाने त्याचे पंख उंच केले आणि माझ्या देखत ते पृथ्वीवस्तू उडाले, त्यांची चाकेही त्यांच्या बाजूला होती. परमेश्वर देवाच्या पूर्व प्रवेशव्दाराजवळ येऊन उभे झाले आणि मग इसाएलाच्या देवाचे गौरव त्यांच्यावर वस्तु खाली आले. २० मी खबार नदीच्या तीरी इसाएलाच्या देवाचे गौरव

करुब आहेत असे मला कळाले २१ त्या प्रत्येकाला चार तोंडे व चार पंख होते. पंखांच्या खाली मनुष्याच्या हातासारखे हात होते २२ खबार नदी जवळ मी पाहिलेल्या दृष्टांत होती तसेच त्यांचे चेहे होते आणि ते प्रत्येक आपापल्या समोर सरळ चालत होते.

११ नंतर परमेश्वर देवाच्या घराच्या पूर्वेकडील प्रवेशद्वाराकडे देवाच्या

आत्म्याने मला उचलून नेले. आणि पहा! प्रवेशद्वाराजवळ मी पंचवीस माणसे उभी असलेली पाहिली. त्यांच्यामध्ये अज्जूरचा मुलगा याजन्या आणि पलट्या मुलगा बनाया, हे लोकांचे पुढारी त्यांच्यामध्ये होते. २ परमेश्वर देव मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, हे लोक पापाची योजना करणारे आहेत, आणि हे शहरात दुष्ट योजना योजीतात. ३ ते म्हणतात, ‘धेरे बांधण्याचा समय अजून जवळ आला नाही, हे शहर भांडे आहे, आणि आपण मांस आहोत.’ ४ म्हणून मानवाच्या मुला त्यांच्या विरोधात भविष्यवाणी कर.” ५ त्यांनंतर परमेश्वर देवाचा आत्मा माझ्यावर आला आणि तो मला म्हणाला परमेश्वर देव असे सांगतो असे म्हण, तू असे इसाएलाच्या घराण्यास सांगितल्यास त्यांच्या मनात आलेले विचार मी ओळखतो. ६ शहरात, रस्त्यावर मारलेल्या लोकांस, दुप्पट करा आणि रस्त्ये त्यांनी भरून टाका. ७ म्हणून परमेश्वर देव म्हणतो, ज्या लोकांस तुम्ही मारले त्यांची प्रेते यश्शलेम शहराच्या मध्यभागी ठेवलेली आहेत, हे शहर भांडे आणि ते मांस आहेत, पण तुम्ही त्यांना शहराच्या मध्य भागातून घेऊन याचे आहे. ८ तुम्ही तलवारीला घावरला, तर मी तलवार तुम्हारवर आणिन, हे परमेश्वर देवाचा जाहीर नामा आहे ९ मी तुम्हास शहराच्या मध्य भागातून घेऊन येईन आणि परदेशाच्या मस्तकावर तुम्हास ठेवीन, कारण त्यांच्या विरुद्ध न्याय करेन. १० त्यांचा पाडाव मी तलवारीने करेन. इसाएलाच्या वेशीत त्याचा न्याय करेन मग तुम्हास कळेल की मी परमेश्वर देव आहे. ११ हे शहर तुमचे अन्न शिजवण्याचे भांडे होणार नाही. त्यांच्यामध्ये ते मांसी होणार नाही. मी इसाएलाच्या वेशीच्या आत तुमचा न्याय निवाडा करणार आहे. १२ मग तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे, जो कोणी मूर्ती पुढे चालत नाही आणि ज्यांनी ठरवीले ते बाहेर येणार नाही, त्याएवजी, सभोवतालाच्या राष्ट्राचे निर्णय तुम्ही घेऊन जाल. १३ मी केलेल्या भाकीतानुसार बाहेर ये, पलट्याचा मुलगा बनाया मरण पावला. मग मी पालथ पडून मोठ्या आवाजाने म्हणालो, “आहा! हे प्रभू परमेश्वर देवा तू उरलेल्या इसाएलाच्या लोकांस पूर्ण शेवट केलास काय?” १४ परमेश्वर देवाचा शब्द मला कळाला, व मला म्हणाला, १५ “मानवाच्या मुला, जे यश्शलेमनिवासी, तुझे भाऊबंद, तुझे भाऊबंदच, इसाएल घराण्यातील प्रत्येक मानवाचे वंशज. जे सांगत इसाएल देश आम्हास मिळाला आहे, ते परमेश्वर देवापासून लांब आहेत, ही भूमी आम्हास वतन म्हणून दिलेली आहे. १६ म्हणून परमेश्वर देव असे म्हणतो, मी त्यांना देशातून फार लांब बाहेर नेईन, त्यांना विखुरलेले असे सर्व भूमीत करीन, तरी मी काहीकाळ त्यांच्यासाठी पवित्र ठिकाण असे करीन जेथे ते जणार आहे. १७ म्हणून परमेश्वर देव असे म्हणतो, जेथून तुम्ही विखुरले गेलात त्याच ठिकाणी आणून तुम्हास एकक्र मरीन आणि मी इसाएल देश तुम्हास देईन. १८ मग ते तेथील सर्व तिरस्कार आणणाऱ्या व औंगळ व घृणास्पद त्या ठिकाणाहून काढून टाकेल. १९ आणि मी तुम्हास एक मन देईन, आणि मी तुम्हात नवीन आत्मा घालीन जेव्हा ते माझ्या जवळ येतील, त्यांच्यातील डगडुरुपी मन काढून त्यांना नवे मांसांय मन देईन. २० मग मी ठरवेन तसेते चालतील, ते माझे फर्मान पाळतील आणि त्या प्रमाणे करतील. तर ते माझे लोक आणि मी त्यांचा परमेश्वर होईन. २१ पण जे कोणी औंगळ गोषीच्या प्रेमाकडे आणि घृणास्पद कार्य करेल मी त्यांचे वर्णणुक त्यांच्या माथी आणिन, मी परमेश्वर देव आहे असे जाहीर करतो. २२ तेव्हा करुवानी आपल्या पंखांनी वर उचलून घेतले आणि चाके त्यांच्या बाजूला होती आणि इसाएलाच्या देवाचे गौरव हे सर्वोच्च होते. २३ शहराच्या मध्य भागातून परमेश्वर देवाचे गौरव वर

निघून गेले, आणि शहराच्या पूर्व भागात पर्वतावर स्थिर उभे राहीले. २४ आणि देवाच्या आत्म्याने मला दृष्टांतात उंच नेले व खास्यांच्या देशात हृदपार नेले. आणि दृष्टांतात मला वर उचलून नेले असे मी पाहिले. २५ मग मी हृदपार असलेल्यांना सर्व काही जाहीर केले जे परमेश्वर देवाने मला सांगितले होते.

१२ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि मला म्हणाला, २

“मानवाच्या मुला, तू या बंडखोर घराण्याच्या लोकात राहतो, जेथे त्यांच्याकडे बघण्याचे डोळे आहेत पण ते बृश शकत नाहीत, आणि त्यांच्याकडे कान आहेत पण ते ऐकू शकत नाही, कारण ते बंडखोर घराणे आहेत. ३ तथापि मानवाच्या मुला तुझ्यासाठी सर्व काही हृदपार करण्याची तयारी कर, आणि त्यांच्या डोळ्यादेखत बाहेर निघून जा, मी तुला तुझ्या ठिकाणापासून दुसऱ्या ठिकाणावर हृदपार करीन. कदाचित त्यांना कदून येईल ते फितुर घराण्यातले आहेत. ४ आणि तू बाहेर हृदपार जातांना आपल्या वस्तू दिवासा ढवळ्या त्यांच्या डोळ्यादेखत घेऊन जाशील; बाहेर हृदपार होताना सायंकाळी त्यांच्या नजे देखत निघून जा. ५ त्यांच्या नजे देखत भिंतीला (वेशीला) एक भगदड पाड, आणि त्यातून बाहेर निघ. ६ त्यांच्या डोळ्यादेखत आपले सामान वस्तू आपल्या खांद्यावर घे, आणि त्यांना अंधारात घेऊन जा, आणि तोंड झाकून घे म्हणजे तुला जरीन दिसणार नाही, मी तुला इसाएलाच्या घराण्यासाठी हे विन्ह ठेवले आहे.” ७ म्हणून मी हे केले, जसे तू मला बजावले, दिवसा ढवळ्या मी सर्व वस्तू बाहेर हृदपार आणल्या, आणि सावंकाळी आपल्या हातांनी वेशीला भगदड पाडते. मी माझ्या सर्व वस्तू अंधारात बाहेर काढल्या आणि त्यांच्या डोळ्यादेखत सर्व आपल्या खांद्यावर घेऊन आलो. ८ मग परमेश्वर देवाचे शब्द मला प्रभात समयी आले, ९ “मानवाच्या मुला, हे इसाएलाच्या घराण्या तू काय करतोस, बंडखोर पणा तू केला नाहीस काय?” १० त्यांना सांग, परमेश्वर प्रभू देव हे सांगतो ही भविष्यात्मक कृती यश्शलेमेच्या राजपुत्रांना, आणि सर्व येथे जमतेल्या इसाएलाच्या घराण्यासाठी आहे. ११ असे सांग, मी तुम्हासाठी खुण देतो की, जे मी केले ते सर्वांसाठी होईल; ते सर्वजण सरहदपार गुलामगिरीत जातील. १२ त्यांच्यातला राजा अंधारात सामान आपल्या खांद्यावर घेऊन जाईल आणि तो वेशीच्या बाहेर निघून जाईल. तो वेशीला भगदड पाडून आपले सामान घेऊन जाईल, तो आपले तोंड झाकील, त्यामुळे आपल्या डोळ्यांनी जरीन बघणार नाही. १३ मी आपली जाळी त्यांच्यावर टाकीन आणि तो माझ्या फैद्यात पकडला जाईल; मग मी त्यांना बावेलात खास्यांच्या देशात घेऊन जाईन, पण ती भूमी ते बघणार नाही त्यांच्यामध्ये त्यांचा अंत होईल. १४ मी त्यांना सगळ्या अवतीभोवती असलेल्या त्यांच्या मदत करण्यांना व त्यांच्या सेनेवी पांगापांग करेन, आणि त्यांचा पाठलाग तलवारीने करेन. १५ मग त्यांना कळेल मी परमेश्वर देव आहे, जेव्हा मी त्यांना देशातून संपूर्ण भूमीतून पांगवेन. १६ पण त्यांच्यातील काही लोकांस तलवारीने, दुष्काळाने, आणि साथीच्या रोगाने पांगवेन, ज्या भूमीत मी त्यांना घेऊन गेले तेथे त्यांनी त्यांच्या घृणास्पद गोषीची नोंद केलेली असेल, म्हणून त्यांना कळेल मी परमेश्वर देव आहे. १७ परमेश्वराचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, १८ मानवाच्या मुला आपली भाकर थरथरत खाऊन टाक, आणि आपले पाणी थरकापत आणि चिंतातुर होऊन पिवून घे. १९ मग त्या भूमीतील लोकांस सांग, प्रभू परमेश्वर हे यश्शलेम रहिवाशासंबंधी सांगतोय; इसाएल निवासी तुम्ही आपली भाकर थरथर कापत खाल व पाणी प्याल आजपावोत तुमची भूमी लुटी जाईल कारण जे त्या ठिकाणी राहतात, त्यांच्या हिसेमुळे हे घडेल. २० म्हणून त्यांच्या राहत्या नगराला उधवस्त केले जाईल, आणि भूमी ओसाड नापीक होईल; मग तुम्हास कळेल की मी परमेश्वर देव आहे. २१ पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २२ मानवाच्या मुला, इसाएलाच्या भूमीत जी तुम्ही प्रसिद्ध म्हण आहे, प्रदीर्घ दिवसात सर्व दृष्टांत वायवफल ठरतील. २३ यास्तव त्यांना सांग परमेश्वर प्रभू देव असे म्हणतो, मी

या म्हणीला संपुष्टात आणिन यासाठी की इसाएलात याचा पुन्हा कोणी वापर करणार नाही. “मग त्यांना जाहीर कर, दिवस जवळ येत आहेत सर्व बोलके होतील” २४ आता येथून पुढे कोणतेही पाखंडी दृश्यंत नसणार किंवा अनुकूल भविष्य कथन इसाएलात होणार नाही. २५ मी परमेश्वर देव आहे आणि मी बोलत आहे. मी बोललेले शब्द पूर्ण करेन. आता येथे उशिर होणार नाही. हे परमेश्वर देव बंधुव्यां घराण्याला जाहीर करतो की, मी बोललेले शब्द पूर्ण करतो. २६ पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २७ मानवाच्या मुला पहा! इसाएलाचे घराणे म्हणेल जो दृश्यंत अनेक दिवसा पासून पाहिला आणि पुढच्या काळासाठी भाकीत पूर्ण येत आहे. २८ यास्तव त्यांना सांग परमेश्वर देव असे म्हणतो; माझ्या शब्दाला उशिर होणार नाही, जो शब्द यी बोललो तो पूर्ण करणार आहे, हे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे.

१३ पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि तो म्हणाला, २ मानवाच्या मुला इसाएलाच्या भाकीत करणाऱ्या विरुद्ध भाकीत कर आणि जे आपल्या बुधीने भाकीत करतात त्यांना सांग, परमेश्वर देवाचा शब्द ऐका. ३ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो; मूर्ख संदेश्यांबद्दल दिलापीरी आहे. जे आपल्या स्वतःच्या आत्म्याचे अनुसरण करतात, पण आपले दर्शन बघत नाही. ४ हे इसाएला, तुझे भाकीत करणारे उजाड नापीक भूमीत कोल्हासारखे आहेत. ५ तुम्ही इसाएलाच्या घराण्यात वेशी पाठण्यास गेला नाहीत तर वेशी बांधून काढल्या नाही, परमेश्वर देवाच्या दिवशी युद्धात तुम्ही प्रतिकार केला नाही. ६ लोकांस खोटा दृश्यंत आणि खोटे भाकीत कळले आहे, जो कोणी म्हणतो परमेश्वर देव अमुक तमुक जाहीर करीत आहे. परमेश्वर देवाने त्यांना पाठवले नसतांनाही त्यांनी लोकांस आशा दिली आहे, आणि त्यांनी दिलेला संदेश खरा ठेल. ७ तुम्ही खोटा दृश्यंत पाहिला नाही का? आणि खोटे भाकीत केले नाही का? “तुम्ही म्हणतो की अमुक तमुक परमेश्वर देव जाहीर करीत आहे” जेव्हा मी तसले काही बोललो नाही. ८ यास्तव परमेश्वर देव असे सांगत आहे: कारण तुम्ही खोटा दृश्यंत पाहिला आणि खोटी वार्ता केली यास्तव परमेश्वर देवाचा हा खोटा जाहीरनामा तुझ्या विरुद्ध आहे: ९ माझा हात जे खोटे भाकीत करणाऱ्या विरुद्ध आहे, आणि खोटे दर्शन बघण्याचा विरुद्ध आहे, ते लोक माझ्या लोकांच्या सभेत येणार नाहीत, त्यांच्या नावाची नोंदणी इसाएलाच्या घराण्यात होणार नाही, ते इसाएलाच्या भूमीत निश्चित जाणार नाहीत. मग तुम्हास कळेल की मी परमेश्वर देव आहे. १० यास्तव माझ्या लोकांस भलतीकडेच जाण्यासाठी मार्गदर्शन केले आणि त्यांना शांती दिली जेथे शांती नव्हती, त्यांनी वेशी उभ्या केल्या आहे. आणि त्यांना पांढरा रंग दिला आहेत. ११ आणि म्हणतात की जो कोणी पांढरा रंग देईल त्यांना म्हणा वेशी पडतील; त्यांच्यावर मुसळ धार पाऊस पडून गारा पडून ते कोसळून जाईल व वादलाने उधवस्त होईल. १२ पाहा वेशी पडतील, इतर तुम्हास हे सांगणार नाही, “तुम्ही लावलेला पांढरा रंग कोठे आहे?” १३ यास्तव परमेश्वर देव हे सांगत आहे, माझ्या संतापामुळे मी वादल घेऊन येईन, आणि माझ्या क्रोधामुळे पुर येईल; गारा पडल्यामुळे समुळ नाश होईल. १४ तुम्ही पांढरा रंगाने आच्छादलेली वेशी मी पाडून टाकेन त्यांना समुळ उधवस्त त्यांच्या मध्य भागी मी करेन, मग तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे. १५ मी आपल्या रागाची परीसीमा पांढर्या रंगाच्या वेशीवर करेन, मी तुम्हास सांगेन; वेशी तेथे उभ्या नसणार व लोक त्यांना पांढरा रंग हीला लावणार नाही. १६ इसाएलाचे भाकीत करणारे ज्यांनी यस्शलेमची भविष्यवाणी केली ज्यांनी तिच्या शांतीचा दृश्यंत पाहिला, पण तेथे शांती नाही. हे परमेश्वर देव जाहीर करीत आहे. १७ म्हणून मानवाच्या मुला आपले तोड लोकांच्या मुर्लीपासून फिरव जे आपल्या मानवे भाकीत करतात, त्यांच्या विरुद्ध भाकीत कर. १८ सांग, परमेश्वर देव हे म्हणतो; लोकांच्या जीवाची पारथ करण्यासाठी प्रत्येक ठिकाणी पाश मांडून ठेवले आहेत, निरनिराळ्या मनुष्यांच्या उंचीच्या जाळ्या बनवतील तेव्हा तुम्ही

हल्हल व्यक्त करून माझ्या लोकांच्या जीवाची शिकार करता, पण स्वतःला वाचवता. १९ खोट्या गोटी ऐकून, जे मरु नये त्यांना ठार करून जे जगू नये त्यांना जगवून त्यांच्या अनन्सासाठी माझ्या लोकांचा अवमान केला आहे. २० यास्तव परमेश्वर देव म्हणतो, पाहा ज्या पक्षाच्या पारथासाठी पाश मांडला आहे त्यास तोडून मी मार्ग कीन, २१ ज्या आत्म्यांची तुम्ही पक्षासारखे पारथ केली त्यांना स्वतंत्र केले, तेव्हा तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे. २२ किंवदून ज्या देवभीरुला मी खेदीत केले नाही. त्याचे हृदय असत्य बोलून दुख देता व वाईट मार्गापासून परावृत होऊ नये, आणि आपल्या जीवाचा बचाव करू नये असे त्यांच्या बांधूना बळ देता. २३ म्हणून विनाकारण दर्शन बघणे व ज्योतिषी हे संपुष्ट येईल; मी आपले लोक तुमच्या हातून सोडवेन, तेव्हा तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे.

१४ इसाएलाच्या वडीलापैकी किंत्येक माणसे माझ्याकडे आले व माझ्यापुढे बसले २ नंतर परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला की, ३ मानवाच्या मुला, या सर्व मानवांनी मूर्तीची उपासना केली व मनात त्यांना जागा दिली, त्यांनी आपल्या दृश्यी समोर पापाला अडखळण ठेवले आहे, अशा पापीष्ट लोकांस मी आपल्याला प्रश्न विचारू देईन? ४ याकरिता त्यांच्याच्या बोल; त्यांना सांग की प्रभू परमेश्वर म्हणतो, इसाएल घराण्यातील जो कोणी आपल्या हृदयात मूर्ती वागवतो, आपले पापजनक अडखळण आपल्या नेत्रांसमोर ठेवतो आणि संदेश्याकडे येतो, त्यास माझे उत्तर त्याच्या मूर्तीच्या संख्येच्या मानाने मिळेल. ५ मी इसाएल घराण्याता परत माघारी आणिन, कारण त्यांच्या मूर्तीपुढे त्यांनी मला अगदी पक्के केले आहे, असे परमेश्वर देव म्हणतो. ६ तथापि इसाएल घराण्याची बोल, प्रभू परमेश्वर देव म्हणतो, मूर्तीपुजोपासून मागे किंवा आणि पश्चातप करा, आपल्या अमंगळ गोष्टीपासून आपले तोड फिरवा. ७ इसाएलाच्या घराण्यातील प्रत्येकजण आणि इसाएलात जे मला योग्य तेच आहे आणि ज्यांनी मूर्तीपुजेत अशा पापाचा अडखळण थोंडा आपल्या मनापासून आपल्यात वागवला. आणि माझा शोध घेण्यास भविष्यवक्तांके येतात, मी परमेश्वर देव आहे स्वतः त्यांना उत्तर देईन. ८ माझे मुख त्याच्या पासून लपवीन, त्यांना चिन्ह व लोकांसाठी निदेवा विषय कीन आणि माझ्या लोकांमधून त्यांना हुसकून देईन, तेव्हा त्यांना समजेल की मी परमेश्वर देव आहे. ९ जर कुपी संदेश भुलथापांनी बोलून संदेश देईल तर समजावे की मीच परमेश्वर देव त्यास भ्रमात पाडून संदेश देण्यास भाग पाडले आहे, त्याच्या विरोधात मी माझा हात उचलेन आणि माझ्या इसाएलातून त्यांना हुसकून देईन १० ते त्यांच्या घोर अन्यायाचे फल भोगतील संदेश्यांच्या घोर अन्याय आणि ज्यांनी प्रश्न विचारला ते दोघेही घोर अन्यायाचे फल भोगतील. ११ यासाठी इसाएल घराणे माझ्यापासून परागंदा होणार नाही ते आपल्या पातकामुळे स्वतःला अशुद्ध करणार नाहीत, ते माझे लोक होतील व मी त्यांच्या देव होईन, असे परमेश्वर देव म्हणतो. १२ नंतर परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, १३ मानवाच्या मुला, एखादा देशाने माझ्या विरोधात पाप केले, त्यांच्या विरोधात मी माझा हात उचलेन, त्यांना अन्नाचा तुटवडा पडेल त्यांच्यावर दुक्काळ आणिन त्यांच्यातून मानव व पशू ह्यांना हुसकून देईन. १४ जरी देशात नोहा दानीएल आणि ईयोब हे तिथे असेल तरी पुरे ते त्यांच्या धार्मीकतेमुळे वाचतील असे परमेश्वर प्रभू म्हणतो. १५ जर मी देशात कुर हिंस पशू पाठविले आणि जमीन नापीक झाती कुर पशुमुळे कोणी मनुष्य जाणारे येणार नसल्यामुळे देश निजन होईल. १६ जरी त्यामध्ये ते तिथे असले तरी त्याचा मुलगा मुलगी ह्यांचा बचाव करू शकणार नाही. मात्र त्याचा स्वतःचा बचाव होईल, मात्र देश ओसाड होईल असे परमेश्वर देव म्हणतो. १७ जर मी देशा विरुद्ध तलवार चालवीली आणि म्हणालो, देशातील दोन्ही मनुष्य आणि पशू नष्ट करीन. १८ जरी हे तीन मनुष्य देशात असतील असे परमेश्वर देव म्हणतो, तरी ते त्यांचा मुलगा मुलगी ह्यांचा बचाव करू शकणार नाही, मात्र

त्यांच्या जीवाचा बचाव होईल. १९ जर मी देशावर क्रोध मरी पाठवीली, त्यांचे रक्त सांडल्यामुळे मनुष्य आणि पशु हे नष्ट करीन. २० जरी देशात नोहा, दानीएल आणि ईयोब असले प्रभू परमेश्वर देव म्हणतो, तरी ते त्यांच्या मुलगा मुलगी यांचा बचाव करू शकणार नाही पण ते त्यांच्या धार्थर्कितेने स्वतःचा बचाव करतील. २१ कारण प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो, मी निश्चित शिक्षा करण्यासाठी चार प्रकाराच्या त्रासदायक गोडी पाठवणार आहे. दुकाळ, तलवार, जंगली पशु, मरी ही माझी चार हत्यार यस्शलेमेच्या मनुष्य आणि प्राणी यांना नष्ट करेल, तेव्हा त्यांचा बचाव कसा होईल असे परमेश्वर देव म्हणतो. २२ त्यांच्यामध्ये तरी काही उरलेले राहतील, त्यांच्या मुला मुर्लीना मी बाहेर आणिन, पाहा ते तुम्हाकडे येतील; तुम्ही त्यांचे मार्ग आणि काम पाहाल, तेव्हा यस्शलेमेवर संकट आणल्याबद्दल त्यांना दिलासा देर्इन. २३ तेव्हा त्यांचे मार्ग आणि कार्य पाहून तुम्हास दिलासा मिळेल, त्यांचे मी जे काही केते से गळे मी निरथक केते नाही. हे तुम्हास कळेल असे परमेश्वर देव म्हणतो.

१५ नंतर परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला २ मानवाच्या मुला वनवृक्षाची इतर झाडे त्याच्या फांद्या घ्यांच्या तुलनेत द्राक्षाच्या झाडाची काय श्रेष्ठता आहे? ३ तिचे लाकुड घेऊन काही तरी करण्याच्या उपयोगास पडते काय? किंवा त्यावर काही लटकवण्यासाठी खुंटी म्हणून उपयोगात आणतात काय? ४ बघा जर ती आगीत इंधन म्हणून उपयोगात आणली नाही. तर अग्नीने जाळून भस्म झाल्यावर उपयोगी वस्तु बनवीण्यास कोणत्याच उपयोगात राहत नाही. ५ पाहा ती चांगली असता कोणत्याच उपयोगाची नाही. जळाल्यावरही कोणत्याही कामाची राहणार नाही. ६ प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो की, वनवृक्षातील न आवडते द्राक्षाचे झाड मी आग्नीने जाळून टाकिन त्याच प्रमाणे यस्शलेम निवासी त्यांचाशी मी तोच व्यवहार करेन. ७ मी माझे मुख त्यांच्या दृश्याआड करेन, जरी ते आग्नीतून बचावतील तरी अग्नी त्यास भस्म करेल. मी त्यांच्या दृश्याआड होईल तेव्हा तुम्हास समजेल मी परमेश्वर देव आहे. ८ मी देश ओसाड नायीक करेन कारण ते पापकर्म करीतात असे प्रभू परमेश्वर देव म्हणतो.

१६ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला. २ मानवाच्या मुला, त्यांच्या किल्स वाण्या कृत्याबद्दल यस्शलेमेस बजावून सांग. ३ असे जाहीर कर परमेश्वर देव यस्शलेमेला असे म्हणतो, तुझी सुरुवात आणि जन्म सुध्दा कनान देशात झाला आहे, तुझा बाप आमोरी आणि आई हीती होती. ४ तू जन्मला त्या दिवशी तुझी नाळ कापली नाही, तुला पाण्याने स्वच्छ केले नाही, किंवा मिठ लावून चोपडले नाही, किंवा बाळत्याने गुंडळले नाही, तुझा जन्म झाला त्या दिवशी तुझा तिऱ टिक्कारा येऊन तुला उघड्यावर फेकून दिले. ५ कुणाच्या डोळ्यात तुझ्याबद्दल करुणा दिसली नाही, ज्या दिवशी तुझा जन्म झाला, तुला मोकळ्या जागेत फेकून दिले. ६ पण मी तुझ्या जवळून जातांना तुला रक्तबंबाळ पाहिले, आणि मी तुझ्या ओढळण्याच्या रक्ताला जीवन बोललो. ७ मी तुला भूमीतील रोपासारखे पेरले. तू बहुणीत झालीस. आणि मोठी झालीस, व तू आभुषणांचा दागीना झालीस, तुला उर फुटले आणि केस दाट झाले, तू बिनवस्त्र होती. ८ मी पुन्हा तुझ्या जवळून गेलो, तेव्हा वेळ तुझ्या प्रेमाच्या विकासाची होती, तेव्हा मी तुझ्यावर पांधरून घालून तुझी ननताझा झाकली. मग मी शपथ वाहून तुझ्याशी करार केला. परमेश्वर देव म्हणतो, या कराराने तू माझी झाली आहेस. ९ मी पाण्याने तुला धुतले, आणि तेलाने तुला मल्लते. १० तुला नक्षीकाम केलेले कापड घातते, तुझ्या पायात काटड्याचे जेडे घातले, तुझ्या डोक्याला चांगले रेशमाचे मुलायम कापड घातते. ११ त्यानंतर मी तुला दागीन्यांनी सजवले, तुझ्या हातात कडे घातले आणि गळ्यात साखळी घातली. १२ मी तुला नथ घातली आणि कानात बाळी घातली व सुंदर मुकुट तुझ्या डोक्यात घातला. १३ तुला सोन्यारुप्याने सजवीले, तुला रेशमाच्या कापडाचा व नक्षीकाम

केलेला पेहराव घातला, तुला जेवणास मध्योली तेलासह असत. तू अति सुंदर होतीस कारण तुला दिलेल्या तेजाने तू अप्रतीम होतीस असे परमेश्वर देव म्हणतो. १४ तुझ्या देखागे पणाची चर्चा सर्व राष्ट्रात पसरली, ती तुला परिपूर्ण मोहन टाकणारी आहे, जी मी तुला दिली असे परमेश्वर देव म्हणतो. १५ पण तू आपल्या देखणेपांवार विसंबऱून राहीली आणि वेश्या कर्म केले, ये जा करण्याच्यांशी तू वेश्या कर्म केले, त्यांनी तुझे सोंदर्य लुटले. १६ मग तू आपले विविध रंगी कपड्यांनी उच्च स्थाने सजवली, कधी झाली नाही व कधी केली जाणार नाही असे वेश्या कर्म तू केलेस. १७ मी दिलेल्या शोभेच्या सोन्याचांदीच्या दागीन्यांची तू पुरुष प्रतिमा बनवीली आणि त्यांच्या बोरोबर तू वेश्या कर्म केले. १८ तू त्यांना नक्षीकाम केलेली वस्त्रे घातली त्यांनी तू सुंदरी तेलाचा धुप घडवला. १९ भाकर, पिठ, तेल, मध मी तुला दिले व तुला खाल घातले ते तुझ्यापुढे सुवासीक अर्पण असे होते. असे घडले प्रभू परमेश्वर देव जाहीर पण सांगतो. २० मग तुझ्या पुत्र कन्यांना जे माझ्यापासून जन्मले त्यांना तू खाजन टाकण्यासाठी अर्पण केले आणि वेश्याकर्म केलेस. २१ तू मूर्तीच्यापुढे माझ्या लेकराना अग्नीने जाळून खाक केले व त्यांचे आग्नीअर्पण केले. २२ तुझे सर्व किळसवाणे व वेश्याकर्म तू कुमारी असतांना नग्न होउन रक्तात लोळक होती याचे स्परण तुला झाले नाही. २३ तुला हाय हाय असो! असे परमेश्वर देव जाहीर करतो, या सर्व दुष्पणात आणखी भर, २४ तू आपल्यासाठी संस्कार गृह बांधले, व सार्वजनिक असे पवित्र ठिकाण उभे केले २५ तू पवित्र ठिकाण आपल्यासाठी प्रत्येक रस्त्यावर उभे केले आणि तुझे सौंदर्य जाहीर केले, तू आपले पाय पसरून आपल्या मना प्रमाणे वेश्या कर्म केले. २६ तू मिसर देशाच्या लोकांशी, शेजांच्यांशी जे वासानाधुंद त्यांच्या सोबत वेश्या कर्म केले त्याचा मला राग येतोय. २७ बघ मी माझा हात तुझ्यावर उचलीन व तुझी उपासमार करीन तुझ्या शत्रुंचा हात तुझ्यावर पडेल व पलिष्ठांच्या कन्या तुझ्या वासनाधुंदपणीची तुझी लाज काढतील. २८ तू अशूलांशी वेश्या काम केले कारण त्यांने तू समाधानी झाली नाहीस. तू समाधान होईपर्यंत वेश्या काम करीत होतीस. २९ तू व्यापाच्यांच्या म्हणजे खास्यांच्या देशात बरेच वेश्या काम केले किंवून्हा यानीही तुझे समाधान झाले नाही. ३० तुझे हूद्य इतके कमजोर का? “असे परमेश्वर प्रभू देव जाहीरपणे सांगतो” तू स्वतःच्या मना प्रमाणे निर्लज्ज स्त्री सारखे सर्व काही केले. ३१ रस्त्यावर, प्रत्येक नाक्यावर तू संस्कार गृह बांधले व सार्वजनिक ठिकाणी पवित्र ठिकाण उभे केलेस, तू वेश्याकर्माई घेतली नाही व वेश्येचा रिवाज मोडला. ३२ तू जारीण आपल्या पतीच्या ऐवजी परक्या पुरुशाशी जारकर्म केले. ३३ लोक प्रत्येक वेश्येला धन देतात, पण तू आपल्या जारकर्माना उलट पर्यांगी मोबदला देतेस, तुझ्याशी वेश्या कर्म करावे म्हणून सर्व बाजूने तू त्यांना लाच देतेस. ३४ म्हणून तुझ्यात व इतर स्त्रियात फरक आहे, कुणी तुझ्या बरोबर झोपण्यास तयार होत नाही जोपर्यंत तू त्यास मोबदला देत नाही, तो तुला काही धन देत नाही. ३५ परमेश्वर देवाचा शब्द तू हो जारीण ऐक. ३६ असे परमेश्वर देव म्हणतो, कारण तू आपल्या वासनेवी ओतणी करूण निर्लज्जता तुझ्या वेश्याकर्माने जारकर्मावर व मूर्तीपुढे उघडी केली, आणि तू आपल्या लेकरांचे रक्त मूर्तीला वाहीले; ३७ यास्तव पणही! तुझे चाहते व द्वेषी सर्वांना जमा करून तुझी लाज परशर्शी पुढे उघडी करेल व ते तुझी नग्नता सर्व बाजूने बघतील. ३८ तुझ्या जारकर्मचिं व तू सांडलेल्या रक्ता बदल शासन मी तुला करीन व माझ्या रागाने व त्येषाने तुझे रक्त सांडेल. ३९ तुला मी त्यांच्या हाती सोपवेन व ते तुझे सर्व घरे पाडून टाकतील तुझे वस्त्र, दागिने हुस्कावून तुला उघडी नागडी करतील. ४० मग ते तुझ्या विरुद्ध लोक जमा करून तुला धोंडमार करतील व तलवारीने तुझे तुकडे करतील. ४१ ते तुझ्या घराला जाळून टाकतील अनेक स्त्रियांच्या डोळ्यादेखत तुझ्यावर शासन केले जाईल, मी तुझे वेश्या कर्म बंद करेन, आणि आता तू कुणालाही मोबदला देणार नाहीस. ४२ मग माझा राग तुझ्या राग तुझ्या वरचा धंड होईल; मग माझा राग निघू जाईल, मी शांत होईन व पुन्हा कोपणार नाही. ४३ कारण तू

आपल्या तरुणपणात माझी आठवण केली नाहीस आणि मला क्रोधावीष केलेस. बघ तुझ्या वाईट कृत्याचे परीणाम मी तुझ्या शिरी घेऊन येईन; असे परमेश्वर देव जाहीर करतो, म्हणून आता यापुढे तू वाईट वेश्या काम करणार नाहीस. ४४ बघ! तुला अनुसरून जे कोणी म्हणी वापरतील, जरी आई आपल्या मुलीसाठी आहे ४५ तू आपल्या आईची मुलगी आहेस, जिने आपल्या पतीचा व लेकरचा तिरस्कार केला व तुझ्या आपल्या बहीणीने बहीणीच्या पतीच्या व तिच्या लेकरंचा तिरस्कार केला, तुझी आई हिती आणि तुझा बाप आमोरी आहे. ४६ तुझी मोठी बहीण शोमरोनी आणि तिची कन्या पूर्वकडे वस्तीला आहे त्यापैकी एक सदोम आहे. ४७ आता तिच्या पावलावर पाऊल टाकून तिरस्कार करू नको; जरी या थोडक्या बाबी आहेत तरी देखील तू होती त्याहून तुझे मार्ग वाईट आहेत. ४८ परमेश्वर देव जाहीर करतो की सदोम तुझी बहीण आणि तुझी मुलगी, तू आपल्या बहिणीप्रमाणे वाईट कृत्ये केली नाहीस. ४९ पाहा! सदोम या तुझ्या बहीणीचे हे पातक आहे. ती आपल्या फुरसतीत सर्व बाबतीत उद्धट, निष्काळजी, करुणाहीन, होती. तिने व तिच्या मुलीने गरजू व गरीबांना मदतीचा हात पुढे केला नाही. ५० ती उद्धट आणि किळसवाणी कार्य तिने माझ्या पुढे केले आहे, तुझ्या देखत मी तुला हुसकातून दिले आहे. ५१ शोमरोनाने तुझ्या सारखे निम्मे पाप केले नाही, त्यांनी केलेल्या पापावेक्षा तू अनेक किळस वाणे पापे केलीस, तू दाखवलेस की तुझी बहीण तुझ्याहून सरल आहे कारण सर्व औंगाळ कर्म तू केलेले आहेस. ५२ विशेषत; तू आपली स्वतःची लाज दाखवलीस; या मागाने तू आपल्या बहीणीपेक्षा उत्तम आहेस हे दर्शविले, तू केलेल्या पापाने सर्व किळसवाणे कार्य तू केलेले आहेस, तुझी बहीण तुझ्याहून उत्तम आहे, विशेषत; तू आपली लाज उघडी केली, या मानाने तुझी बहीण तुझ्या मानाने उत्तम आहे. ५३ यास्तव मी तुझे भविष्य सामान्य स्थितीत आणेन, सदोमाचे भविष्य आणि तुझ्या बहीणीचे आणि शोमरोनाचे व तिच्या बहीणीचे भविष्यपण त्यांच्यापैकी असेल. ५४ या सर्वांचा लेखा जोखा तुला आपली लज्जा उघडी केली जाईल; आणि या मागाने तुझे सांत्वन केले जाईल. ५५ म्हणून सदोम व तुझ्या बहीणीची पूर्वीच्या स्थितीहून सामान्य स्थिती आणेन. मग शोमरोन व तिच्या मुलीची स्थिती मी सामान्य करेन. ५६ जेव्हा तू घमंडी होतीस सदोम तुझ्या बहीणीचे नाव मुख्यातून उच्चारण केले नव्हते. ५७ तुझा दुष्प्रणा जेव्हा प्रकट झाला. पण तू आता अदोमाचे कन्धे तिरस्कारणीय बाब आहेस आणि सभोवतालच्या पलिईच्या कन्येसाठी असलेले सर्व लोक तिरस्कार करतील. ५८ तू तुझी लज्जा दाखवली आणि तुझे तिरस्कारणीय कृती केली असे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे. ५९ प्रभु परमेश्वर देव असे म्हणतो, मी इतरांशी जसा वागलो तसा मी तुझ्याशी वागेन ज्यांनी शपथेचा तिरस्कार केला व करार मोडला. ६० तुझ्या तरुणपणात केलेल्या माझ्या कराराचे मी सर्वदा स्मरण करीन आणि मी सर्व काही कराराच्या द्वारे स्थापीत करेन. ६१ मग तुला तुझ्या मार्गाची आठवण होईल आणि आपल्या थोरल्या बहीणीची व धाकट्या बहिणीबद्दल लज्जीत होशील, तू तुझी मुलगी त्यांना देईल पण तुझ्या करारामुळे नक्के. ६२ तुझ्या सोबत करार स्थापीत करेल, मग तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे. ६३ या बाबीमुळे तुला सर्व काही स्मरण होईल आणि त्याची लाज वाटेल तू केलेल्या सर्व कर्माची मी तुला क्षमा केली, “असे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे.”

१७ परमेश्वराचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २ मानवाच्या मुला, इसाएलाच्या घराण्याला कोडे सांग आणि दाखला सांग. ३ सांग की परमेश्वर देव तुम्हास सांगत आहे, एक मोठा गरुड मोक्या पंखासह आणि लांब दाटेरी चाकासह व पिसाच्याने परिपूर्ण आणि ते बहुंगी आहेत ते लवानोन पर्वतावर गेला व त्यांने गंधसरुची फांदी मोडून टाकली. ४ त्यांच्या फांदीचा शेंडा मोडून टाकला आणि त्यास कनानात घेऊन गेला, त्यास व्यापाच्यांच्या शहरात लावले. ५ त्यांने त्यातले काही बीज घेतले आणि

पेरणी करण्यासाठी तयार भूमीत जेथे विपुल पाणी होते तेथे वाळुंजासारखे लावले. ६ मग त्याची वाढ होऊन द्राक्षाच्या झाडाच्या फांद्या पसरल्या व गरुडाकडे झुकलेला आणि त्याचे मुळ त्याकडे वाढ झालेले होते. ७ पण तेथे अजून एक मोठा गरुड असून मोठे पंख आणि पिसारा असलेला होता आणि पाहा! या द्राक्षलता गरुडाकडे झुकलेली असून व त्यांच्या फांद्याही गरुडाकडे पसरलेल्या होत्या, त्यास रोपन केल्या पासून त्यास विपुल पाणी घातले होते. ८ त्यास सुप्रीक जमीनीत विपुल पाण्याजवळ रोपण केलेले होते त्यामुळे त्यांच्या फांद्या बहरल्या आणि ते फलदारी झाले, त्यातून उत्तम दर्जाची द्राक्ष आली. ९ हे घडेल का? लोकांस असे सांग परमेश्वर देव हे म्हणतो; त्याचे मुळ उपरून टाकून नका; आणि त्याची फले तोडू नका, त्यांची वाढ सुकून जाईल; कोणतेही बाहूबल कोणताही जनसमुदाय त्यास उपरून टाकणार नाही. १० मग पाहा! त्यास रोपन केल्यावर त्याची वाढ होईल, ते सुकून जाणार नाही? जेव्हा पूर्वकडी लाव वारा त्यास स्पर्श करेल? ते आपल्या जागेत पूर्ण वाळून जाईल. ११ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला १२ बंडखोर घराण्याशी बोल या गोष्टी काय आहे ते तुला माहित नाही का? पाहा! बावेलचा राजा यशेश्वराकडे येईल त्यांचा राजा आणि राज पुत्राला घेऊन, बाबेलात जाईल. १३ मग राजवंशाला घेऊन जाईल, त्याच्याशी करार करेल आणि त्यांना शपथेखाली घेऊन येईल. आणि भूमीतील बलवानांना सोबत घेऊन जाईल. १४ मग राज्य रसातल्याला जाईल मग उच्च पातळी गाठणार नाही, त्याचा करार मान्य करूनच भूमीवर वावरता येईल. १५ पण मिसांयांनी त्यास घेंडे व बहुत लोक घावेत म्हणून तो आपला राजदुत पाठवून त्याजविरुद्ध बंड करेल तो यशस्वी होईल का? या गोष्टी करणाऱ्याची सुटका होईल का? जर तो कराराचे उल्लंघन करेल, त्याची सुटका होईल का? १६ माझ्या जीवताची शपथ असे परमेश्वर देव जाहीर करतो तो निश्चित राज्याच्या भूमीत मरेल ज्याने त्यास राजा केले, ज्या राजाने करार केला ज्याने त्यास तुच्छ लेखून करार मोडला. तो बाबेलाच्या मध्यवर्ती ठिकाणी मरेल. १७ फारो आपल्या पराक्रमी बाहूबलाने अनेक लोकांस जमवेल युद्धाने त्याचा बचाव होणार नाही, जेव्हा बाबेलाच्या पर्वतावर वेढा बुरुज बांधतील आणि अनेकांचा धुव्या उडवण्यासाठी ते बुरुज पाडून टाकतील. १८ करार मोडून राजाने शपथेला तुच्छ लेखले, पाहा! तो आपल्या हाताने वचनप्राप्ती करेल, पण त्यांने जे केले त्यासाठी तो निभावणार नाही. १९ यास्तव परमेश्वर देव असे सांगतो जसे मी शपथेने म्हणतो, त्याने करार मोडला आणि तुच्छ लेखले? म्हणून मी त्याच्या माथी शासन आणिन; २० मी आपले पाश त्याच्यावर टाकीन, त्यास पारथ म्हणून पकडेन, मग त्यास बाबेलात नेईन आणि शासन अमलात आणिन जेव्हा त्यांनी देशद्रोह केला व माझ्याशी विश्वसघात केला. २१ आणि त्याच्या बाहूबलाचे सर्व शरणस्थान तलवारीने मोडले गेले, आणि जे उरलेल सर्व दिशेने विखुरले गेले आहे, मग तुला कळेल मी परमेश्वर देव आहे, मी जे बोलले ते घडेल. २२ परमेश्वर देव हे म्हणतो, मग मी स्वतःला देवदार झाडाच्या उच्च ठिकाणी घेऊन जाईल आणि मी त्यांचे रोपन करेल व त्यांच्या फांद्या तोडल्या जातील व मी स्वतःला उच्चस्थानी स्थापील. २३ मी त्यांना इसाएलाच्या पर्वतावर रोपन करेल व त्यांना फांद्या, फले येतील आणि ते देवदार झाडाचे उदात्त होतील म्हणून पंखाचे पक्षी त्याखाली राहतील, ते त्यांच्या फांद्यांमध्ये घेरटे करतील. २४ मग सर्व झाडाच्या पक्षांना कळेल की मी परमेश्वर देव आहे, मी उच्च झाड खाली आणेन; मी लाहान झाडाला उच्च करीन, मी सुकलेल्या झाडाला पाणी देर्दीन; कारण मी त्यांच्यावर वारा वाहून वाळवले आहे. मी परमेश्वर देव आहे, मी जे जाहीर केले आहे ते घडेल.

१८ पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २ “वडीलांनी आंबट द्राक्षे खाली आणि मुलांचे दात आंबले,” याचा अर्थ काय आहे? इसाएलाच्या भूमीत तू ज्या म्हणी वापरतो आणि म्हणतो. ३ मी शपथ घेतो, “हे परमेश्वर देव जाहीर करतोय” निश्चित इसाएलात

कुठलाही प्रसंग म्हणी वापरण्यासाठी उरणार नाही. ४ पाहा! सर्व जीव आत्मे माझे आहेत, जे पित्यापासून जीवधारी झालेत, म्हणून तेच पुत्राचे जीवन आहे, ते माझे आहे जो पुरुष पाप करेल तो मरेल. ५ जर मनुष्य नीतिमान आहे आणि शासन करणारा व नीतिने वागणारा आहे. ६ जर त्यास पवित्र पर्वतावर खाण्यासारखे काही नाही आणि त्यासे आपले डोळे वर इसाएलाच्या मूर्तीकडे लावले नाही, जर त्यासे आपल्या शेजाच्या पत्तीला भ्रष्ट केले नाही किंवा सुरुमती काळात स्त्रीकडे गेला नाही. ७ जर त्यासे कुणावर्ही दडपशाही केली नाही पण त्यासे आपल्या कर्जदाराकडून शपथ वाहून घेतली जे त्यासे चोरले होते ते त्यासे घेतले नाही, पण त्या बदल्यात त्यासे भुकेल्यानां अनन दिले आणि नग्न लोकांना कपडे घातली. ८ त्यासे कर्जासाठी कुठलेही व्याज घेतले नाही, वाजवी पेषका जास्त नफा घेतला नाही जर त्यासे न्यायत्व केले व लोकांमध्ये विश्वासूपण निर्माण केला. ९ जर तो माझ्या दज्जनीने चालेल आणि माझे फर्मान विश्वासूपणे वागण्यात पाळेले तो मनुष्य नितीमान ठरेल; तो जेगेल, असे परमेश्वर देव जाहीर करतो. १० पण त्याला जर रक्तपात रागीट मुलगा असला व ही सर्व कामे त्यासे केली, ११ त्याच्या वडिलाने यातील काही एक केले नाही पण त्याच्या मुलगाने पवित्र पर्वतावर खाच पदार्थ नेऊन खाले आणि आपल्या शेजाच्या मुलीला भ्रष्ट केले. १२ त्यासे गरजू व गरीबांवर दडपशाही केली जर त्यासे जप्ती आणली आणि चोरी केली आणि त्याचे वचन पाळले नाही, घेतलेले परत केले नाही, जर त्यासे आपली नजर मूर्तीकडे लावून तिरस्कार आणणारे काम केले. १३ जर त्यासे व्याजाने उसने घेतले किंवा अन्यायाने नफा मिळवला, तो जेगेल का? तो जगणार नाही त्यासे किळस वाणे हे सर्व काम केले तो खात्रीने मरेल त्याच्या रक्ताचा झडा त्याच्याच माथी येईल. १४ पण पाहा! त्यास पुढे झाला व त्यासे आपल्या वडिलाने केलेले पातकापाहिले आणि स्वतः देवाचे भय बाळगले आणि तेच पाप त्यासे केली नाही, १५ जर त्यासे डोंगरावर जाऊन अनन खाल्ले नाही व आपले डोळे इसाएलाच्या मूर्तीकडे लावले नाहीत आणि आपल्या शेजाच्या स्त्रीला भ्रष्ट केले नाही. १६ जर त्यासे कुणावर्ही दडपशाही केली नाही, जपी, तारण म्हणून काही ठेवून घेतले किंवा चोरलेल्या वस्तू ठेवून घेतल्या नाहीत, पण त्याएवजी त्यासे भुकेलेल्या व्यक्तीस अनन दिले आणि नग्न व्यक्तीस वस्त्र दिले. १७ गरीबांना नाडण्यास त्यासे जर आपला हात आखुद केला आणि त्यासे व्याज घेतले नाही व अन्यायाने नफा घेतला नाही, त्यासे माझे फर्मान मान्य केले आणि माझ्या दर्जनुसार चालला, तर तो आपल्या वडिलाच्या पातकासाठी मरणार नाही. तो निश्चित जेगेल. १८ त्याच्या वडिलाविषयी म्हणाल तर त्यासे जुलूम केला, आपल्या भावाला लुटले व आपल्या लोकात अनाचार केला, दृष्टिं पाहा! तो आपल्या अर्धमासुळे मरेल. १९ पण तू म्हणतोस “वडिलाच्या दुष्कर्माचा भार मुलाने का बरे वाहू नये?” कारण मुलगा आपला न्याय भरून पावला व नीतिने वागला आणि त्यासे किळसे वापले तर्फन हे त्याच्या जमेस धरले जईल, दुष्टाची दुष्टाची त्याच्या जमेस धरली जईल. २१ पण पापी आपले केलेले सर्व कुरांग सोडून मागे वळला, आणि त्यासे सर्व नियम पाळून न्यायाने नीतिने वागला तर निश्चयाने जेगेल, मरणार नाही. २२ सर्व अपराध जे त्यासे केले त्याचे स्मरण पुऱ्हा केले जाणार नाही, तो आपल्या नीतीच्या सरावाने जेगेल. २३ “मी दुष्टेच्या मृत्युवर मोठा हाश केला आहे” हे परमेश्वर देव जाहीर करतो आणि जर आपला मार्ग त्यासे बदलला नाही तर तो जेगेल? २४ जर नीतिमान आपला मार्ग नीतिमतेपासून वळेल आणि अपराध करेल आणि धृणास्पद, दुष्टांच्या दुष्टेसारखे करील, मग तो जेगेल? त्यासे केलेले नीतिमानाचे कार्य जमेस धरले जाणार नाही. जेव्हा त्यासे देशद्वीपी बनून विश्वासघात केला, तर त्यासे केलेल्या पापात तो मरेल. २५ पण तू म्हणतोस, “प्रभूचे मार्ग योग्य नाहीत,” इसाएलाच्या घराण्या ऐक! काय

माझे मार्ग अयोग्य आहेत? तुझे मार्ग अयोग्य नाहीत का? २६ जर नीतिमान आपल्या नीतिमतेपासून आपला मार्ग फिरवेल आणि दुष्कर्म करेल आणि मरेल याचे कारण तोच ठरेल, आणि त्यासे केलेल्या दुष्कर्माचा मरेल. २७ पण पापी त्यासे केलेल्या दुष्कर्माचा मुला वळेल तर आणि न्यायाने व नीतिने वागेल, तर तामुळे त्याचा जीव वाचेल. २८ कारण त्यासे पाहिले व केलेल्या दुष्कर्माचा मुला तो वळाला, तो जेगेल तो मरणार नाही. २९ पण इसाएलाचे घराणे म्हणते, “प्रभूचा मार्ग अयोग्य आहे आणि तुझे स्वतः चे मार्ग करसे अयोग्य नाही?” ३० तथापि “इसाएलाच्या घराण्या मी तुझातील प्रत्येकाचा तुमच्या मार्गप्रामाणे मी न्याय करेन.” हे परमेश्वर देव जाहीर करतो, पश्चाताप कर व आपल्या सर्व अपराधापासून मागे वळ जे तुझ्या विसृद्ध दुष्कर्माचे अडकलण झाले होते. ३१ तू केलेले सर्व दुष्कर्म तुझ्यापासून दूर कर, तुझ्यासाठी नवे हृदय नवा आत्मा सिध्द केला आहे, यास्तव इसाएलाच्या घराण्या तू का मरावे? ३२ कारण “मी मरणाच्यांसाठी मला हर्ष होत नाही” हे परमेश्वर देव जाहीर करतो. “मग पश्चाताप कर आणि जीवित राहा.”

१९ मग तू इसाएलाच्या पुढाच्यांच्या आक्रोशा विसृद्ध विलाप कर. १ आणि म्हण तुझी आई कोण? सिहिण, आपल्या छाव्यासोबत राहते तरुण सिंहाच्यामध्ये ती आपल्या छाव्याचे पालनपोषण करतो. ३ आणि ती आपल्या छाव्याचे पोषण करून त्यास तरुण सिंह बनवते जो आपल्या शिकारीला फाळून टाकतो. तो मनुष्यास खाऊन टाकतो. ४ मग राष्ट्रांना त्याची वार्ता ऐकू येते, तो त्याच्याच पाशात अडकता जातो, आणि त्यास आकडीने धरून मिसरात घेऊन गेले. ५ मग जरी तिने हे पाहिले तरी त्याची परतण्याची ती वाट बघते, तिची आशा आता निघू गेली, मग तिने आपल्या दुसऱ्या छाव्याला घेतले आणि त्याची वाढ तरुण सिंह होण्यास केली. ६ हा तरुण सिंह इतर सिंहाच्यामध्ये हिंडू फिरू लागतो, तो तरुण सिंह असता त्यासे आपल्या शिकारीला फाळून टाकणे शिकला, त्यासे मनुष्यांना खाऊन टाकले. ७ मग त्यासे विधवांवर बलात्कार केले आणि शहराला देशोधीडीला लावले, त्याची भीमी पूर्णपणे बैंबैदशाहीने भरली कारण त्याच्या गजेचा आवाज दुमदुत होता. ८ सर्व प्रांतातून एकवटून सर्व देशाचे लोक त्याच्या विरोधात जमले; त्यांनी त्याच्या भोवती जाले टाकले. त्यासे पाशात पकडले. ९ त्यासे पिंज्यात कोंडून ताळेबंद केले आणि बाबेलाच्या राज्यापुढे आणले, त्यांना त्यास टटबंदी असलेल्या डोंगरावर नेते यास्तव त्याचा स्वर इसाएलाच्या घराण्याला आता ऐकू जाणार नाही. १० तुझी आई पाण्याजवळ लावलेली द्राक्षाच्या झाडासारखी होती ती फलदूप व फांद्यांनी बहरलेली अशी होती कारण तेथे भरपूर पाणी होते. ११ तिच्याकडे न्यायाचा बळकट राजदंड आहे आणि तिची उंची दाट रानाच्या फांद्यांच्या वर गेलेली होती. १२ पण द्राक्षाच्या झाडाला मुळासकट त्यासे उपटून टाकले आणि भूमीवर फेकून दिले, पूर्वेकडील वाच्याने तिच्या फलांना सुकून टाकले. १३ मग तिला ओसाड प्रदेशात लावले जेथे पाऊस नाही आणि तहान आहे. १४ तिच्या दाट फांद्यांना अग्नीने होरपळले आणि फळे खाऊन टाकीली, तेथे आता बळकट फांदी उरली नाही, न्यायाचा राजदंड नाही, तेथे आक्रोशे आणि रडगाणे आहे.

२० बाबेलातील बंदिवासाच्या सातव्या वर्षाच्या पाचव्या महिन्याच्या दहाच्या दिवशी असे घडेल, इसाएलाचे वडील परमेश्वर देवाला विचारणा करण्यास अले, आणि मज पुढे येऊन बसले. २ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला, आणि म्हणाला. ३ मानवाच्या मुला इसाएलाच्या वडीलांना जाहीर करून सांग की प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो, तुम्ही मला प्रश्न विचारायला आला काय? प्रभू परमेश्वर देव म्हणतो, माझ्या जीवीताची शपथ मी तुला प्रश्न विचारू देणार नाही, असे परमेश्वर देव जाहीर करतो. ४ तू त्यांचा न्याय करू नये काय? मानवाच्या मुला तू त्यांचा न्याय करू नये काय? त्यांच्या वाडवडीलांनी केलेली धृणास्पद कृत्ये त्यांना सांग ५ प्रभू परमेश्वर म्हणतो, मी ज्या दिवशी इसाएलास निवळून घेतले आणि माझे हात वर

याकोबाच्या वंशजाना शपथ वाहिली आणि मिसर देशात त्यांना प्रकट झाले, मी माझे हात उंचावून शपथ वाहिली मी तुमचा परमेश्वर देव असे म्हणतो. ६ त्या दिवशी मी आपले हात उंचावून त्यांच्याशी शपथ वाहिली की, मी त्यांना मिसर देशातून बाहेर आणिन आणि मी त्यांना खात्रीपूर्ण त्यांच्यासाठी निवडलेल्या देशात आणिन ज्यात दुधामधाचे प्रवाह वाहत आहे, तो देश सुंदर असून सर्व देशांचा मुकुट मणी आहे. ७ तेव्हा मी त्यास महत्वे की प्रत्येकाने मिसर देशातील मूर्ती देवत अशा तिरस्करीय वस्तू आपल्या दृश्यी समोरून फेकून घ्या, तुम्ही त्यामुळे विटाळू नये, असे तुमचा देव परमेश्वर म्हणतो. ८ तरीही त्यांनी माझा तिरंविरोध केला आणि ते माझे ऐकेनात त्यातीत प्रत्येकाने मिसर देशातील मूर्ती, दैवत अशा तिरस्कार आणणाऱ्या वस्तू फेकून दिल्या नाही आणि म्हणून मी त्यांना त्वेषाने माझा क्रोध मिसरावर ओतीन, तरच मी समाधान पावेन, हा माझा केलेला ठराव आहे. ९ माझ्या पवित्र नामास्तव ज्या राष्ट्रात ते राहत आहेत त्यांच्या दृश्यपूढे माझ्या नामाचा अनादर होऊ नये म्हणून मी हे कार्य केले आहे, त्यांना मिसर देशातून काढून त्याच्या दृश्यासमोर मी त्यास प्रकट झालो. १० मी त्यास मिसर देशातून बाहेर पाठवले आणि त्यांना रानात आणिले. ११ मी त्यांना माझे नियम व निर्णय लावून दिले त्यास दाखवून दिलेत ह्यासाठी की जो कोणी हे पाठेल त्यांचा बचाव होईल. १२ माझ्यामध्ये आणि त्यांच्यामध्ये चिन्ह म्हणून त्यास शब्दाथ दिले, ह्यासाठी की त्यांना समजावे की त्यास पवित्र करणारा मी परमेश्वर देव आहे. १३ रानामध्ये इसाएल घराण्याने माझा तीव्र विरोध केला. ते माझ्या नियमांनी चालले नाहीत, ज्यांच्यामुळे त्यांचा बचाव होईल, त्यारेविजी त्यांनी माझ्या नियमांचा नकार केला, त्यांनी माझ्या पवित्र शब्दाथाचा अनादर केला; म्हणून मी म्हणालो त्यांचा रानामध्येच नाश करण्यासाठी मी आपला क्रोध त्यांच्यावर ओतीन असे मी म्हणत्ते. १४ तथापि माझ्या पवित्र नामाचा अनादर होऊ नये म्हणून त्या राष्ट्रा देखत त्यांना मिसरा बाहेर आपून कृती केली. १५ म्हणून मी माझा हात उंचावून रानात प्रतिज्ञा वाहिली; जो देश त्यांना देण्यासाठी ज्यामध्ये दुधामधाचे प्रवाह वाहत आहेत, जो सर्वांत सुंदर असून सर्व देशाचा मुकुटपूर्णी आहे, अशा देशात मी त्यांना भेऊन जाणण नाही. १६ मी शपथ वाहिली कारण त्यांनी माझा करार मोडला माझ्या नियमांनी ते चालले नाहीत आणि माझ्या शब्दाथाचा अनादर केला, कारण त्यांचे अंत: करण मूर्तीशी जडल्यामुळे त्यांनी माझे निर्णय टाकून दिले. १७ तरी मी त्यांच्यावर कृपादृष्टी केली, कारण त्यांची होणारी हानी पाहून त्यांचा रानात सर्वनाश करणार नाही. १८ रानात मी त्यांच्या पुत्रपोत्रास म्हणालो तुम्ही आपल्या वाडवडीलांच्या नियमांनी चालू नका, तुम्ही त्यांचा करार पाळू नका किंवा मूर्तीपूर्णा करून स्वतः अशुद्ध करू नका. १९ मी तुमचा परमेश्वर देव आहे. माझ्या नियमांनी चालू नाहीत किंवा करार पाळाला नाही, ज्या आज्ञा पाळल्याने मनुष्य वाचतो. त्यांनी माझ्या शब्दाथाचा अनादर केला, तेव्हा मी ठरवले की मी रानात त्यांच्यावर क्रोधाची वृश्टी करावी ह्यासाठी माझा क्रोध पूर्ण करावा. २२ परंतु मी आपल्या नामास्तव आपला हात आवरला ह्यासाठी की ज्या राष्ट्रातून इसाएलाना मी बाहेर त्यांच्या दृश्यासमोर माझा अनादर होऊ नये, म्हणून मी कृती केली आहे. २३ रानात मी हात उंचावून अशी शपथ वाहिली की, मी त्यांची राष्ट्रामध्ये पांगापांग करीन व त्यास देशोधीला लावीन. २४ हे करण्यासाठी मी ठराव केला ह्यासाठी की, जेव्हापासून त्यांनी माझ्या आज्ञा पाळल्या नाहीत, माझ्या शब्दाथाचा व नियमांचा अनादर केला. कारण त्यांची दृश्यी त्यांच्या वाडवडीलांच्या मूर्तीकडे लागली होती. २५ म्हणून मी देखील जे चांगले नाहित असे नियम त्यांना दिले, ज्यांनी ते जगावयाचे नाहीत असे निर्णय मी त्यास दिले. २६ त्यांच्या मिळालेल्या देणगी

द्वारे मी त्यांना अशुद्ध केले. हे सर्व झाल्यामुळे त्यांना गर्भाशयातून प्रथम जन्मलेल्या बालकांचा अग्नीत होम केला, हे केल्याने त्यांनी भीती बाळगावी आणि समजावे की मी परमेश्वर देव आहे. २७ यास्तव हे मानवाच्या मुला इसाएल घराण्याला जाहिरपणे सांग की, प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो त्यांना सांग, तुम्ही तुमच्या वाडवडीलांनी माझा विश्वासाधात केला असून देवनिंदक शब्द बोललेत ते अशा प्रकारे २८ मी आपले हाथ उंचावून शपथ घेऊन दिलेल्या देशात मी त्यांना आणिले, तेव्हा त्यांनी प्रत्येक उंच टेकडी आणि दाट छायेचे वृक्ष पाहून मला संतापावण्यासाठी तेथे त्यांनी ज्ञाबली अर्पिली. तेथे त्यांनी सुवासीक धुप जालीला व पेयार्पण अर्पिली. २९ तेव्हा मी त्यास म्हणालो, तुम्ही ज्या उंचटायावर जाऊन जेथे तुम्ही अर्पण करता? त्या ठिकाणास आजवर उंचवटा म्हटले आहे. ३० ह्यासाठी इसाएलाच्या घराण्यास सांग, परमेश्वर देव असे म्हणतो काय? तुम्ही आपल्या वाडवडीलांना मार्गसिस लागून स्वतः ला विटाळवीता काय? आणि वेश्ये प्रमाणे कृती करून किळस आणणाऱ्या गोषीचा शोध घेता? ३१ आपली अर्पणे वाढून आपल्या पुत्रांना अग्नीत होम करून अजपर्यंत मूर्तीपुजेमुळे तुम्ही स्वतःला अशुद्ध केलत, हे इसाएलाच्या घराण्यांनो मी तुम्हास प्रश्न विचारू देणार नाही, प्रभू परमेश्वर म्हणतो, माझ्या जीविताती शपथ ही माझी घोषणा आहे, मी तुम्हास प्रश्न विचारू देणार नाही. ३२ तुमच्या मनात येणारे विचारू तरंग बाहेर येतील, तुम्ही म्हणतो, चला इतर राष्ट्रप्रमाणे तेथील जमाती काट पाशाणाची पुजा करतात तशी आपण करू. ३३ ही प्रभू परमेश्वर देव घोषणा करतो, मी शात्रीने आपले बाहु उभारून पराक्रमाने तुमच्यावर राज्य करीन. ३४ मी राष्ट्रातून तुम्हास वाहेर आणिन, आणि जेथे जेथे तुम्ही पांगापांग झाली तेथेन आणून तुम्हास एकत्र करीन मी हे आपल्या प्रबल बांधून उगारलेल्या हातानें कोपवृती करीन. ३५ नंतर मी लोकांस रानात आणून समोरा समोर त्यांचा न्याय करेन. ३६ ज्या प्रमाणे मिसराच्या रानात तुमच्या वाडवडीलांचा न्याय केला, तसा मी तुमच्या बरोबर करे, हे परमेश्वर देव घोषणा करून संगत आहे. ३७ तुम्हास माझ्या काठीखाली घालवून बेढ्या टाकून करारबद्ध करीन. ३८ तुम्हातील बंडखोर व माझ्याशी फिलुर कोण यांची मी साफ सफाई करणार, अल्पकाळ जे इतर राष्ट्रात राहत होते, त्यांना मी बाहेर घालवून देणार व पुनःरूपी ते इसाएलात प्रवेश करणार नाही. मग तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे. ३९ मग त इसाएलाच्या घराण्या परमेश्वर देव असे म्हणत आहे, प्रत्येक जण त्यांच्या मूर्ती मागे गेले आहेत, त्यांची उपासना करून त्यांनी माझे एकण्याचे नाकारले आहे, पण तू आता माझ्या पवित्र वस्तूबद्दल मूर्तीला भेट देऊन यापुढे माझा अनादर करणार नाही. ४० माझ्या पवित्र पर्वतावर, इसाएलाच्या पर्वत शिखारावर हे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे, सर्व इसाएलाचे घराणे त्यांच्या भूमित माझी आराधना करतील. तुड्या अर्पणांनी मी तेथे आनंदी होईन आणि पवित्र ठिकाणी आणलेल्या खंडणीचे प्रथम फल ते अर्पितील. ४१ मी त्यांचे सुवासीक अर्पण स्विकारीन, जेव्हा सर्व लोक देशातून एकत्र जमतील जेथून ते विखुरले गेले होते. मी स्वतःला त्यांना पवित्र असे प्रकट करेन, सर्व राष्ट्रे ते बघतील. ४२ जेव्हा मी तुम्हास इसाएलाच्या भूमीत घेऊन येईल, ज्या भूमिला हात उंचावून तुमच्या वाडवडीलांना दिली होती, मग तुम्हास कळेल कि मी परमेश्वर देव आहे. ४३ मग तुम्हास तुमच्या वाईट कृत्यांचे स्मरण होईल, आणि तुमच्या केलेल्या वाईट कृत्याबदल तुम्ही तुमच्या स्वतः ची घृणा कराल. ४४ मग तुम्हास तुमच्या वाईट कृत्यांचे स्मरण होईल, आणि तुमच्या देशातून त्यांना घराण्यासाठी ज्यांनी ते विकारले केले नाही. इसाएलाच्या घराण्या हे परमेश्वर देव जाहीर करतो. ४५ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला ४६ मानवाच्या मुला आपले तोंड दक्षिणेच्या भूमीकडे लावीन. नेगेबच्या राना विश्वरूप भाकीत कर. ४७ नेगेबच्या रानाला बोल ऐक परमेश्वर देव काय जाहीर करतो; परमेश्वर देव हे म्हणतोयतो, बघ मी तुड्यावर अनी पाठवीन. ती सर्व झाडाच्या ताज्या फळांना भस्म करेल व झाडे सुकवून टाकेल. आग विझणार नाही; सर्व उत्तर, दक्षिण भाग जळून

भस्म होईल. ४८ जेव्हा मी अग्नी पेटवेन तेव्हा सर्व लोक मी परमेश्वर आहे हे समजतील, आणि मी आग विझऱ्याणार नाही. ४९ मग मी त्यांना म्हणीन, आहा, हे परमेश्वर देव मला म्हणाला, हा केवळ दाखला सांगणारा आहे का?

२१ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २

मानवाच्या मुला आपले तोंड यश्शलेमेकडे कर आणि पवित्र ठिकाणा विषयी इसाएलाच्या भूमी विश्वद्ध भविष्यवाणी कर. ३ इसाएलाच्या भूमिला सांग, परमेश्वर देव म्हणतो; पाहा! मी तुझ्या विश्वद्ध आहे, मी शेथापासून आपली तलवार म्यानातून उपसून घेऊन तुझ्यापासून धर्मिकाल आणि दुर्जनाला वेगळे करीन. ४ माझ्या क्रमाने नीतिमान आणि दुर्जन तुझ्यापासून वेगळे करेन, माझी तलवार म्यानातून निघून शेथापासून सर्व जीवा विश्वद्ध उत्तर दक्षिण भागात बाहेर पडेल ५ मग सर्व जीवांना कळेल मी परमेश्वर देव आहे. मी शेथा जवळ तलवार ठेवली आहे. ती परत म्यानात जाणार नाही. ६ आणि तू मानवाच्या मुला, कंबर मोडल्याप्रमाणे उसासा टाक, त्यांच्या नरे देखत कथाने कण्हत राहा. ७ मग ते तुला विचारतील काय झाले? तू का विहळतोसे? मग तू त्यांना सांग काऱण अशी बातमी येत आहे, प्रत्येक हृदय क्षीण होईल, प्रत्येक हात अडखळेल आणि प्रत्येक गुढावा पाणी पाणी होईल, पाहा! असे घडून येत आहे आणि ते तसेच होईल “असे परमेश्वर देव जाहीर करीत आहे.” ८ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, ९ मानवाच्या मुला, भाकीत कर आणि म्हण असे परमेश्वर देव सांगत आहे, तलवारीला धार लावा आणि त्यास चकाकीत करा. १० मालन टाकण्यासाठी हत्याराला धारधार करा; तिला चकाकीत करा; आमच्या पुत्राच्या राजदंडाचा आम्ही उत्सव करु? जी तलवार येईल ती सर्व दंडाला कमी लेखेत. ११ मग तलवारीला चकाकीत होण्यासाठी सोपवून दिली, आणि मग आपल्या हातांनी जप्ती केली. तलवारीला धार लावली आणि चकाकीत केली ठार मारणाच्या पुरुषाच्या हाती दिली. १२ मानवाच्या मुला, मदतीसाठी हाक मार आक्रोश कर कारण ती तलवार माझ्या लोकांवर आली आहे, ती इसाएलाच्या वडीलांवर आली आहे ज्याकडे तलवार भिरकावली, ते माझे लोक आहे त्यामुळे अतित्रिव दुःखाने आपली छातीपीट कर. १३ तेथे खटला भरला पण ज्याकडे राजदंड आहे त्याने शेवट केला नाही? हे परमेश्वर देव सांगत आहे. १४ आता तू मानवाच्या मुला, भाकीत कर आणि आपल्या दोन्ही हातांनी टाळी दे यास्तव तलवार तिसऱ्यांदा चालून येईल. ती तलवार अनेकांना ठार मारण्यास, सगळीकडे भेदून पार करण्यासाठी आहे. १५ त्याच्या हृदयाचे पाणी पाणी होण्यास आणि अनेकांना अडखळण होण्यासाठी त्यांच्या वेशीवर ठार मारण्यासाठी तलवारी सिद्ध केल्या आहे. आहाहाह! तिला विजेसारखी चमकवली आहे, ती कसाई सारखी उपसली आहे. १६ हे तलवारी, जरी तू आपले मुख फिरवशील तशी उजवीकडे डावीकडे तुझ्या मर्जी प्रमाणे वळवली जा. १७ मी सुधूदा टाळी वाजवून आपल्या त्वेषाला शांत करेन, असे परमेश्वर देव जाहीर करतो. १८ परमेश्वर देवाचा शब्द पुढा माझ्याकडे आला आणि म्हणाला. १९ आता तू मानवाच्या मुला बाबेलाच्या राजाची तलवार येण्यासाठी दोन मार्ग सिद्ध कर, दोन्ही मार्गाची सुरुवात एकाच ठिकाणी होईल, दिशार्दर्शक दगद शहराकडे निर्देश करेल. २० एका मार्गाला बाबेलाच्या सेन्यासाठी खुण करून ठेवा अम्मोनीच्या मुलाकडे राब्बा जवळ येण्यासाठी मार्ग सिद्ध करा, दुसरी खुण यश्शलेमेच्या शहरा जवळ यृदाच्या सेन्याकडे तट बंदीकडे निर्देश करा. २१ वाडीत बाबेलचा राजा रस्ता ओलांडण्यासाठी थांबेल, भविष्यकथन मिळवून घेण्यासाठी तो काही बाण हलवून मर्ती पासून मार्दिदर्शन मागेल, काळजावरून तो तपासणी करेल. २२ यश्शलेमेबद्दल पुढे घडून येणारी गोष्ट त्याच्या उजव्या हातात असेल, किल्लाच्ये दरवाजे फोडण्याचे हत्यार त्याविश्वद्ध असेल, त्यांच्या तोंडातून मारण्याचा, युद्धादी ओर! त्यासाठी हत्यार वेशीसाठी त्यार केले, त्यासाठी मातीये टेकाड बुरुज बांधवे. २३ पुढे घडून येणारी ती उपयोग हीन बाब दिसून येईल,

यश्शलेमपैकी एक, ज्याच्याकडे तलवार व तोंडात बाबेलांची शपथ आहे. पण त्याच्या वेळ्याच्या पुढे राजा उल्लंघन करण्यारा तहाचा आरोप केला जाईल. २४ यास्तव परमेश्वर देव हे सांगत आहे, कारण तुझे अपराध माझ्यापुढे स्मरण केले जाईल, तुझे अपराध प्रकट केले जातील; तुझी पापे तुझ्या सर्व कृतीतून दर्शवीली जातील, यास्तव तू सर्वाच्या स्मरणात राहून आपल्या शत्रुच्या तावडीत सापडशील. २५ तू पवित्रते बद्दल अनादर दाखवला आणि दुष्ट इसाएलचे शास्ते त्यांच्यावर शासन करण्याचा दिवस येत आहे, त्याने केलेल्या अपराधांचा समय संपला आहे. २६ प्रभू परमेश्वर देव हे सांगत आहे. आपल्या डोक्यावरील पगडी मुकुट बाजुला सारा, सर्व काही एक समान राहणार नाही, जे उंचावलेले नमवले जातील आणि नग्र उंच केले जातील. २७ मी सगळ्यांची नासाडी, नासाडी, नासाडी करेन, जमाव उरणार नाही, ज्याला हवक आहे त्यास तो मिळेल. २८ तर मग तू मानवाच्या मुला भाकीत कर आणि बोल; परमेश्वर देव हे सांगत आहे, अम्मोनच्या मुलांविषयी जो कलंक आहे तो त्यावर येत आहे. तलवार उचलली आहे ती अधाशीपणे ठार मारण्यासाठी तेजधार केली आहे ती विजेप्रमाणे चकाकत आहे. २९ ते तुझ्यापुढे कपटाचा संदेश देत असता, तुला खोटा शकुन सांगत असता, ज्या जखमी झालेल्या पातक्यांच्या पापजन्य अंतसमय येऊन ठेपला आहे त्यांच्या कापलेल्या मानांवर ती तलवार तुला लोळवील. ३० तलवार म्यानात जाईल, तू ज्या ठिकाणी जन्मला तुझी जेथे सुरुवात झाली त्या भूमिवर मी तुझा न्याय करेन. ३१ मी तुझ्यावर माझा कोपानीचा संताप औतेन आणि तुला कुर कोशल्याने हानी करण्यास लोकांच्या ताब्यात देईन. ३२ तू अनीसाठी इंधन होशील; तुझे रक्त भूमिच्या मध्यभागी सांडले जाईल. तुझे स्मरण पुन्हा केले जाणार नाही. “मी परमेश्वर देव हे जाहीर करत आहे.”

२२ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे येऊन म्हणाला, २ मग हे

मानवाच्या मुला, तू न्याय करशील का? शहराच्या रक्ताचा न्याय तू करतो काय? त्याच्या सर्व घृणास्पद कामाची माहिती तुला आहे. ३ मग तू म्हणावे परमेश्वर देव असे म्हणत आहे, असे दिवस येत आहेत की, या शहराच्या मध्य भागात रक्तपात करण्यात आला आहे. शहराने स्वतःला मूर्तीने अपवित्र केले आहे. ४ तू सांडलेल्या रक्तासाठी तू दोषी आहेस आणि तू अपवित्र मूर्ती तयार केल्या आहेस, तू आपला काळ जवळ आणला आहेस. यास्तव मी तुझी खरड पट्टी राश्ट्र काढेल व भूमिवर तुझा उपहास प्रत्येक डोळ्या समोर करेन. ५ जे जवळ आहे व दूर आहे त्या दोघांचाही उपहास केला जाईल. तू शहराला अपवित्र केले आहेस, पूर्णपणे गोंधळलेले असे तुला नावलौकिक प्राप्त झाले आहे. ६ पहा, इसाएलाच्या शास्त्यानो तुमच्या स्वबालाने रक्तपात केला आहे. ७ त्यांनी आपल्या आईबांपांचा अनादर केला आहे. व त्यांनी तुमच्यामध्ये विदेशांच्या कारवाया केल्या आहे. तुमच्यातील विधवा आणि अनाथांना त्यांनी तुमच्या वाईट वागणुक दिली आहे. ८ तू माझ्या पवित्र वस्तुना तुच्छ लेखल्या आहेस व माझ्या शब्बाच्याचा अनादर केला आहे. ९ बदनामी कारक पुरुषांनी क्रमाने येऊन रक्त ओतले व उंच स्थानी जाऊन भोजन केले, व त्यांनी माझ्या पुढे दुष्टपणा केला आहे. १० तुझ्याकडे तुझ्या बापाची नन्हता उघड झाली आहे त्यांनी त्रूतमीत अशुद्धेत स्त्रिला भ्रष्ट केले आहे. ११ ज्या पुरुषांनी आपल्या रेशांच्याच्या पत्तीशी घृणास्पद वर्तन केले आहे. ज्या पुरुषाने आपल्या सुनेला लज्जास्पद अशुद्ध केले; असा पुरुष ज्याने आपल्या वडिलाच्या मुलीला बहिणीला भ्रष्ट केले ते सर्व कृत्ये तुझ्यामध्ये झालेले आहे. १२ असा पुरुष रक्तपात करण्यासाठी लाघ घेतो, तू अति प्रमाणात व्याज घेतो, तू तुझ्या कामाने शेजांच्याचे नुकसान केले आहेस, आणि तू मला विसरला आहेस. असे परमेश्वर देव जाहीर करतो. १३ यास्तव तू केलेल्या अनादराच्या कामावर मी आपला हात उगारीन आणि तुझ्यामध्ये जो रक्तपात झाला आहे. १४ जेव्हा मी तुझ्याशी करार केला आहे तेज्जा तुझे मन आणि तुझ्यामध्ये जो रक्तपात झाला आहे.

करतो व ते मी करेनच. १५ मी तुमची देशातून दाणादाण करेल व भूमीतून नाहीसे करेन, मी तुम्हास तुमच्या अशुद्धतेतून शुद्ध करेन. १६ मग तुम्ही राष्ट्राच्या देखत अशुद्ध व्हाल. मग तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे. १७ पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला. १८ मानवाच्या मुला, इसाएलाचे घराणे मला धातुच्या गाठाप्रमाणे झाले आहे. त्यामध्ये उरलेले पितळ, कथील, आणि लोखंड, शिसे आहे, ते भट्टीतल्या चांदीचा गाळ आहे. १९ यास्तव परमेश्वर देव वे म्हणतो, कारण तुम्ही उरलेला गाळ झाला आहात. यास्तव पाहा! मी तुम्हास यश्शलेमेत एकत्र करीन. २० चांदी, पितळ, लोखंड, कथील, शिसे गोठा करून जसे तुम्हा मध्ये त्यांच्यात भट्टीत टाकले जाते तसे मी तुम्हास वितळवीन. यासाठी मी तुला माझ्या क्रोधाच्या अमीने एकत्र करीन, मी त्यांना भट्टीत वितळून टाकीन, तुम्हास त्यामध्ये ओतपणी करेन. २१ म्हणजे मी तुमच्या माझ्या क्रोधाच्या अमीने त्यांच्यावर ओतपणी करेन. २२ जसे चांदीला भट्टीत अमीने वितळवले जाते, तसा तु त्यांच्यात वितळविला जाशील मग तुला कळेल मी परमेश्वर देवाने तुझ्या विरुद्ध तेव्हाची ओतपणी केली आहे. २३ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि मला म्हणाला, २४ ‘मानवाच्या मूल’ तिला सांग तू अशी भूमी आहेस जी अजून शुद्ध झाली नाही, क्रोधाच्या दिवसात पाऊस पडणार नाही. २५ तुझ्यामध्ये असलेल्या संदेश्यांच्या विरुद्ध कारस्थान तुझ्यात आहे, जसा गर्जना करणारा सिंह आपल्या भक्षाला फाडून टाकतो, ते जीवन संपूर्वन टाकतो आणि त्याने तिच्यात अनेकांना विधवा बनवले. २६ तिचे याजक माझ्या नियमांच्या विरुद्ध दंगल माजवतात; ते माझ्या पवित्र वस्तुवद्दल अनादर दाखवतात, ते पवित्र वस्तू आणि अपवित्रेची तुलना करीत नाही. त्यांनी आपले ढोळे माझ्या शब्दाबावरून बंद केले आहेत. यास्तव त्यांच्यात माझा अनादर झाला आहे. २७ त्यांच्या राज कुमारी या लांगड्या प्रमाणे बळी घेणारे व रक्तपात करणारे आहेत. आपल्या हिसाचारासाठी ते जीवाचा घात करतात. २८ आणि त्यांचे द्रेषे चुना लावलेल्या भिंतीसारखे आहेत ते खोटा दृष्टांत बघतात आणि खोटा शकुन संतापात व परमेश्वर बोलला नसताही प्रभू परमेश्वर बोलला असे म्हणतात. २९ भूमितील लोक पिलवुणुकीने दबून गेले आहेत आणि डाका टाकून लूटून टाकतील व ते गरीब, गरजून वाईट वागणुक देतात तसेच विदेशांना अन्यायाने दबून टाकतात. ३० मग मी मानवाचा शोध घेतला जो बुर्ज बांधून घेईल आणि जो माझ्या पुढे उभा राहील ती भूमिला भित असेल ज्याचा विधवंस मी करणार नाही. ३१ मग मी माझ्या संतापाची ओतपणी त्यांच्यावर करीन, मी माझ्या संतापाच्या अमीने त्यांना संपूर्वन टाकीन आणि त्यांचा मार्ग त्यांच्या डोळ्यापुढे सिध्द करेन. असे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे.

२३ परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २ मानवाच्या मुला, दोन स्त्रिया एकाच आईच्या मुली होत्या. ३ त्यांनी आपल्या तारुण्याच्या दिवसात मिसरात वेश्या कर्म केले. त्यांची स्तने चुरली व कुमारी असतांना त्यांच्या छातीला गोंजरायणत आले. ४ त्यांची नावे अहला थोरली व अहलीवां थाकीटीचे नाव आहे, ते माझे झाले आहेत आणि त्यांनी पुत्राला व कन्येला जन्म दिला. त्यांच्या नावाचा अर्थ येणे प्रमाणे आहे. अहला म्हणजे, शोरमेन आणि ओहलीला म्हणजे यश्शलेम. ५ परंतु अहला जेव्हा ती माझी होती तेव्हापासून तिने वेश्या कर्म केले; तिच्या प्रियकरांशी ती वासेने कामसक्त झाली होती, अशूराच्या हाती ते सत्ता असलेले होते. ६ राजथिकाच्याने जोभाली वस्त्रे परिधान केली होती. जे सर्व पुरुषांत बलवान व देखणे होते, त्यातील सगळे घोड्यावर स्वार होऊन आले आहेत. ७ तिने स्वतः ला वेश्याकामासाठी त्यांना सर्वात उत्तम अशूरी देऊन टाकले, तिने स्वतः ला काम संतप्तेने प्रत्येकासोबत स्वतः ला अशुद्ध केले, तिने मुर्तीसोबत तिने कामसंतप्त पणा केला. ८ तिने मिसरात कुठलाही वेश्याकर्म मारे ठेवला नाही, जेव्हा ती कुमारी होती तेव्हा ते तिच्या सोबत झोपले, तेव्हा त्यांनी

पहिल्यांदा तिच्या कुमारीपणात स्तनांना दाबले त्यांनी पहिल्यांना तिच्या सोबत संभोग केला. ९ यास्तव मी तिला तिच्या प्रियकरांच्या हाती दिले अशूर ज्यांनी तिच्याशी व्यभिचार केला. १० त्यांनी तिला नग्न केले, त्यांनी तिच्या मुला मुर्लीना नेऊन तलवारीने मारून टाकले, ती स्त्रियांमध्ये निंदेचा विषय झाली, यामुळे तिला न्याय निवाडा करण्यात आला. ११ तिची बहिण अहलीला हिने हो पाहिले, पण तिने आपल्या बहिणीहून अधिक व्यभिचार केला आणि वेश्याकर्म केले. १२ अशूरांशी तिने व्यभिचार केला, अधिपती, नायब अधिपती, भरदार पोषाख घातलेले, घोड्यावर बसणारे सरदार व सर्व देखण्या तरुणांशी तिने व्यभिचार केला. १३ मी पाहिले तिने स्वतः ला अपवित्र केले, त्या दोघी बहिणींनी एकसमान कार्य केले. १४ मग तिने आपल्या व्यभिचाराच्या कारवाया अजून वाढवल्या. तिने भैरीवर रेखाटलेले चित्र काढले, तिने खास्यांची लाल रंगाने आकृती रेखाटली. १५ आपल्या कमेरेस बंद घालून रंगीनेरी फेटे घालून ते सर्व रथात खास्दी देशातील बाबेलाच्या अधिकाच्यासारखी दिसत असून आपल्या जन्मभूमित होती. १६ जशी तिची नजर जाचावर गेली त्याच्याशी तिने व्यभिचार केला म्हणून तिने खास्यांच्या देशात निरोपा पाठवला. १७ मग बाबेल तिच्या पलंगावर जाऊन तिच्याशी व्यभिचार केला आणि त्याने तिच्याशी वेश्याकर्म केले व स्वतः ला अशुद्ध केले, तिने आपले मन त्याजवरून दूर केले. १८ तिने आपल्या व्यभिचाराचा खेळ मांडला व आपली लाज उघडी केली, जसे माझे मन तिच्या बहिणीहून मन दूर झाले तसे तिच्या वरून मन दूर झाले. १९ मग तिने आपल्या व्यभिचाराच्या कारवाया अधिक वाढवल्या आहेत, तिला तिचे स्मरण होऊन तिने व्यभिचार अधिक वाढवला, जेव्हा तिने मिसरात आपला व्यभिचाराचा स्वभाव ठेवला. २० तेव्हा तिने आपल्या प्रियकरांशी व्यभिचार केला, ज्यांचे अवयव गाढवाच्या अवयवासारखे होते, व माज घोड्या सारखे होते. २१ पुन्हा त्यांनी लज्जास्पद आपल्या तारुण्यात गैरवतने केले जेव्हा मिस्यांनी तिचे स्वतः लग्न गोंजारले. २२ यास्तव अहलीबे परमेश्वर देव म्हणतो, “पहा, मी तुझ्या प्रियकरांना तुझ्याविरुद्ध करीन; ज्यांच्या हून तुझे मन दूर झाले आहे त्या सर्वांना तुझ्याविरुद्ध सभोवतालच्या लोकांस करीन. २३ बाबेलचे तरुण सर्व खास्दी, पकडे, शोआ, व कोआ येथील लोक व अशूरी तरुण पुरुष जे देखणे तरुण, अधिकारी, प्रमुख अधिकारी, पराक्रमी मंत्री व सरदार घोड्यावर बसणारे आहेत त्यांना तुझ्याविरुद्ध उभा करीन. २४ ते तुझ्या विरुद्ध शस्त्रे, रथ, वाहने, घेऊन येतील. ते माठे कवच, ढाळी, शिरस्त्रांण सभोवताली घेऊन येतील तुला शासन करण्याची संधी त्यांना देईन आणि ते तुझ्या कृत्यासाठी तुला शिक्षा करतील. २५ मी माझा राग त्यांच्यावर रोखीनी मी त्येणांते त्यांचा समाचार घेईन ते तुझे कान नाक कापून टाकतील, उरलेले तलवारीने पडतील, तुझ्या पुरु कन्येला ते घेऊन जातील, व तुझ्या संतानाला अग्नी खाऊन टाकील. २६ ते तुझे काढे काढून टाकतील व दागिनेही घेऊन जातील. २७ मग मी तुझा सर्व लज्जास्पद स्वभाव व मिसरातील वेश्यावरून तुझ्यापासून दूर करेन. तुझ्याकडे त्यांचे डोळे फार काळ लागून रहाणार नाही, तू मिसराबद्दल फार काळ विचार करणार नाही. २८ यास्तव परमेश्वर देव असे म्हणतो, पाहा! ज्यांचा तू द्वै करतेस मी तुला त्यांच्या हाती देईन, ज्यांच्यावरून तुझे मन दूर झाले त्यांच्या हाती मी तुला देईन. २९ क्रोधाने ते तुझ्याशी सौदा करतील, ते तुझे पद हिरावून घेतील व उघडे नागडे करून काहीच परत करणार नाही, वेश्याकर्मची लाज उघडी केली जाईल, लज्जास्पद स्वभाव, रसमिसळ भाव जाहीर केला जाईल. ३० या सर्वकाही बाबी तुझ्या वेश्या कामासाठी केले जाईल तू मुर्तीसोबत राष्ट्रांना अशुद्ध केलेस. ३१ तू तुझ्या बहिणीच्या मागनी चालतीस, म्हणून मी शिक्षेचा प्याला तिच्या हाती सोपवून देईन. ३२ प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो, तू तुझ्या बहिणीचा प्याला पिणार आहेस, जो खोले व मोठा आहे, तू मस्करीचा व उपहासाचा विषय बनशील या प्याल्यात मोठा भरणा असेल. ३३ तू मद्यपानाने व दुःखाने भरली जाशील व भिती, धुळधाण हा प्याल्या शोमरोन

तुझ्या बहिणीचा आहे. ३४ तू पिणार व नाल्यात रिकामे सोडशील, तुझे अनेक तुकडे केले जातील आणि तुझ्या स्तनांचे अनेक तुकडे केले जातील. असे मी जाहीर करतो, मी परमेश्वर देव जाहीर करत आहे. ३५ यास्तव प्रभू परमेश्वर देव असे म्हणतो, कारण तू मला विसरलास व मला मागे फेकून दिलेस तसेच स्वतः ला उंच करून आपला लाजीरवाणा जारकर्मी स्वभाव प्रकट केला.” ३६ परमेश्वर देव मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू अहला आणि अहलीबा यांचा न्याय करशील काय? म्हणून त्यांना त्यांचे किळसवाणे मार्ग सादर कर, ३७ जेव्हापासून त्यांनी व्यभिचार मुर्तीसोबत केला व त्यांच्या संतानांना पुढे वारशाने दिला व पिझन टाकणाच्या अग्नीसाठी भगदड पाडले. ३८ आणि त्यांनी सतत माझ्याशी असेच वर्तन ठेवले, त्यांनी माझे स्थान अपवित्र केले आणि त्याच दिवशी त्यांनी माझा शब्दाथात भेसळ केली. ३९ जेव्हा मूर्तीसाठी त्यांनी आपल्या मुलाबाबांचे तुकडे केले, त्याच दिवशी ते माझ्या स्थानी येऊन माझा शब्दाथ भेसळ केला मग पाहा! त्यांनी माझ्या घरात हेच केले. ४० लांबून आलेल्या लोकांस तू बाहेर पाठवून दिले तू निरोप्याला पाठवलेस आता पाहा ते खरोखर येतील ज्यांची तू आयोल घालशील डोळयात अंजन घातलेस व दागी-न्यानी आपणास नटवीले. ४१ वेळ बुटीदार पलंगावर आणि त्याज पुढे मेज मांडला व त्यावर सुधांशी द्रव्य व तेल मांडले. ४२ मग लोकांच्या गर्दीच्या आवाजात काळजी करणारे होते आणि रानातून मध्यपी, नालायक लोकांस जंगलातून आणण्यात आले. त्यांनी आपल्या हातात कडे घातले होते व मस्तकावर मुकुट घातला होता. ४३ मग मी त्यांना एक किंजून गेलेली व्यभिचाराच्या कृत्यांबद्दल सांगितले, ‘आता ते तिच्याशी व ती त्यांच्याशी जारकर्म करील.’ ४४ ते जसे वेशेकडे जातात तसे ते अहला व अहलीबा या दोषी वेशेकडे गेले. ४५ पण धार्मिक लोक तिच्या व्यभिचारासाठी व रक्तपातासाठी तिच्या हातून घडलेल्या पातकांचा न्याय निवडा करील. ४६ प्रभू परमेश्वर म्हणतो, मी त्याजवर लोकसमुदाय आपून दहशत घालीन व ते आतंक, लुटमार करतील. ४७ मग लोकसमुदाय त्यांना धोंडमार करतील व तलवारीने त्यांचे तुकडे करतील, त्यांच्या मुलाबालांना मारून टाकतील व त्यांच्या घरांना जाळून टाकतील. ४८ मी भूर्मीतील लज्जाच्यद स्वभाव काढून टाकीन व सर्व स्त्रियांना शिस्त लावीन यापुढे ते वेश्याकर्म करणार नाहीत. ४९ मग त्यांचे लज्जास्पद वर्तन तुझ्याविरुद्ध करीन तू मुर्तीसोबत केलेल्या पापाचे फळ भोगशील मग यामागाने तुला कळेल मी परमेश्वर देव आहे.”

२४ बाबेलातील बंदिवासाच्या नवव्या वर्षी पुन्हा परमेश्वर देवाचा शब्द

माझ्याकडे आला, दहाच्या महिन्याच्या दहाच्या दिवशी म्हणाला, २ “मानवाच्या मुला, तुझ्यासाठी आजचा दिवस आणि तारीख लिहून ठेव, याच दिवशी बाबेलचा राजा येऊन यरूशलेमाला वेदा देईल. ३ आणि या फितुर घराण्या विरुद्ध म्हणी बोला, दाखले देऊन सांग, प्रभू परमेश्वर देव असे सांगत आहे. एक जेवण शिजवण्याचे भांडे घे व त्यामध्ये पाणी ओत. ४ मांडी व खांद्याचे तुकडे, अन्यांचे तुकडे त्यामध्ये गोळा कर, त्यामध्ये हाडे टाकून भरणा कर. ५ कळपातले चांगले कोकरु घे, हाडे शिजवण्यासाठी खाली लाकडांचा जाळ कर, त्यांना चांगले शिजू दे त्यातील हाडांनाही शिजू दे. ६ यास्तव परमेश्वर देव असे म्हणत आहे, या रक्तपाती शहराचा निषेध असो, ती गंज चढलेल्या भांड्यासारखी आहे; त्याचा गंज निघत नाही, त्याच्या तुकड्यातून तुकडा काढून त्यातून काही निघत नाही. ७ तिने सर्वांच्यामध्ये रक्तपात केला तिने गुळुगुळीत खडकावर रक्त सांडले जमिनीच्या धुळीने त्यास झाकू दिले नाही. ८ म्हणून संतापाच्या त्वेषाने मी तिचे रक्त खडकावर सांडले जमिनीच्या धुळीने त्यास झाकू दिले नाही. ९ यास्तव परमेश्वर देव असे म्हणत आहे: या रक्तपाती शहराचा निषेध असो, मी जलणासाठी लाकडाचा मोठा साठा करीन. १० लाकडाचा साठा वाढवा, आग जाळा, मांस शिजवा या क्रूरूत रस्सा चांगला बनव, हाडेही भाजू देत. ११ मग अग्नीवर भाडे रिकामेच असू दे अशासाठी की त्यातील गाळ तप्त अग्नीने जळून जाईल. १२ ती कष्टाने खूप

कामाने थकली भागली होती, पण अग्नीने तिची झिज झाली होती. १३ तुझा लज्जास्पद स्वभाव हा तुझ्या अशुद्धतेत आहे, कारण मी तुला शुद्ध करु पाहिले तरी पण तू शुद्ध झालीचा नाही व अशुद्धव राहिल्याने माझा त्वेष तुझ्यावर आला आहे. १४ मी परमेश्वर देव असे जाहीर करतो हे असे घडेलच व ते मी करेलच, मी कडक धोरण सोडून देईन, तुझे मार्ग आणि तुझे कार्य हेच तुझा न्याय करतील; असे परमेश्वर देव जाहीर करत आहे. १५ मग परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि मला म्हणाला, १६ मानवाच्या मुला पाहा! तुझ्या डोळ्यांना जे उत्तम वाटते ते तुझ्यापासून मी काढून घेईल, तरी तू दुख करू नये व आसवेही गाळू नये व आपली वाहने फाई नयेत. १७ तू मुकाट्याने खेद व्यक्त करू नको, आपल्या डोळ्यात फेटा राहू दे, व पायात जोडा घाल आपले तोंड झाकू नको दुखाच्या समयी पलीच्या मुतुंयानंतर जे पुरुष अन्न पाठवतात ते खाऊ नको.” १८ मग पहाटे मी माझ्या लोकांशी बोलतो आणि माझी पत्ती सांवंकाळी वारली. तेव्हा मला जी आज्ञा झाली तसे मी सकाळी पालन केले. १९ लोकांनी मला विचारले, “तू आम्हास याचा अर्थ काय हे सांगणार नाहीस जे काही तू करत आहेस ते?” २० मग मी त्यांना म्हणालो, परमेश्वर देवाचा शब्द माझ्याकडे आला आणि म्हणाला, २१ इसाएलाच्या घराण्याला सांग, परमेश्वर देव असे सांगत आहे पाहा! घमंड तुझी ताकत झाली आहे तुझ्या डोळ्यांना जे बेरे वाटते ते तुझ्या जीवाच्या वासनेने माझे पवित्रस्थान विटाळले आहे! आणि जी तुझी मुले व ज्या तुझ्या मुली मागे उरलेल्या होत्या त्या तलवारीने खाली पडल्या आहेत. २२ मग मी जे केले तेच तुम्ही कराल; तू आपले तोंड खाली घालाणार नाही, दुखाच्या समयी लोक देतात ती खावाच्याची भाकर खाणार नाही. २३ त्यापेक्षा आपल्या डोळ्यात फेटा आणि पायात जोडा घाला तू खेद व आसवे गाळणार नाहीस, तुझ्या अपराधासाठी विटाळले जाशील प्रत्यक्त त्यांच्या भावांडासाठी विवळ होईल. २४ मग यहेजेल तुम्हास चिन्ह होईल जे काही त्याने केले तेच तुम्ही कराल हे जेव्हा होईल तेव्हा तुम्हास कळेल मी परमेश्वर देव आहे. २५ “पण तू मानवाच्या मुला, ज्या दिवशी त्यांच्यापासून त्यांचा आश्रय ताब्यात घेतला, जो त्यांचा आनंद, गर्व जो त्यांनी पाहिला व ज्याची इच्छा त्यांनी केली जेव्हा मी त्यांच्या मुलामुलीना त्यांच्या पासून घेऊन गेलो. २६ त्या दिवशी शरणार्थी येतील व तुला बातमी देतील. २७ त्या दिवशी शरणार्थी व निभावले येतील आणि ते तुला सांगतील तू आता फार काळ गप्प रहाणार नाही, असा तू चिन्ह होशील म्हणजे, त्यांना समजेल मी परमेश्वर देव आहे.”

२५ नंतर परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले की, २ “मानवाच्या मुला,

तू आपले मुख अम्मोन्याच्या लोकांविरुद्ध लाव आणि त्यांच्याविरुद्ध भविष्य सांग. ३ अम्मोनाच्या लोकांस सांग, प्रभू परमेश्वराचे वचन ऐका. प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो की, माझे पवित्रस्थान बाटविरुद्धत आले तेव्हा त्याविरुद्ध होता आणि इसाएल देश उद्घस्त करण्यात आला, तेव्हा तिच्याविरुद्ध होता आणि यहूदाचे घरणे जेव्हा बंदिवासात गेले तेव्हा त्यांच्याविरुद्ध तू, अह! म्हणालास, ४ म्हणून पाहा! मी तुला पूर्वकडच्या लोकांस त्यांची मालमत्ता देईन. ते तुम्हाच्याविरुद्ध छावणी देतील आणि आपले तंबू तुमच्यात देतील. ते तुझे फळ खातील व ते तुझे दूध पितील. ५ आणि मी राब्बाचे उंटासाठी कुरण करीन व अम्मोन लोकांच्या कल्पासाठी शेत करीन. मग तुम्हास समजेल की मी परमेश्वर आहे. ६ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, की तू इसाएल देश उद्घाविरुद्ध टाळ्या वाजविल्या व तुझे पाय आपल्ये व आपल्या मनापासून तुच्छतोने आनंद केलास. ७ म्हणून पाहा! मी आपल्या हाताने तुला तडाखा दर्दन आणि तुला राष्ट्रास लूट असे देईन. मी तुला दुसऱ्या लोकांपासून कापून दूर करीन आणि तुला नाश करीन. मी तुला देशामधून नाहीसे करीन आणि तेव्हा तुला समजेल मी परमेश्वर आहे. ८ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, कारण मवाब व सेईर म्हणतात ‘पाहा! यहूदाचे घरणे सर्व इतर राष्ट्रांसारखेच आहे. ९ यास्तव पाहा! मी मवाबाचा उतार उघडा करीन, त्याच्या सीमेवरील

बैथ-यशिमोथ, बाल-मौन, किर्यथाईम ही वैभवी नगरे सुरुवात होतात, १० पूर्वेकडे लोक जे कोणी अम्मोनी लोकांविरुद्ध आहेत. मी त्यांना त्यांचा ताबा देईन याकरिता की, अम्मोनी लोकांची आठवण राष्ट्रांमध्ये कोणी काढणार नाही. ११ म्हणून मी मवाचाविरुद्ध न्याय तडीस नेईन आणि त्यांना समजेल की मीच परमेश्वर आहे. १२ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, अदोमाने यहूदाच्या घराण्याविसूर्द्ध सूड घेतला आहे आणि असे करून त्यांने अपराध केला आहे. १३ म्हणून प्रभू परमेश्वर, म्हणतो, “मी अदोमाला आपल्या हाताने तडाखा देईन आणि प्रत्येक पुरुषाचा व तेथील प्राण्यांचा नाश करीन. तेमानापासून ददानापर्यंत मी त्यांचा विव्हंस करीन, ते ठिकाण सोडून देईन. ते तलवारीने पडतील. १४ याप्रकारे मी आपले लोक इयाएल याच्या हातून अदोमावर सूड घेईन आणि माझ्या क्रोधाप्रमाणे आणि माझ्या त्वेषाप्रमाणे ते अदोमाचे करतील. मग त्यांना माझा सूड कळेल. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १५ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, कारण आपल्या मनात फार जऱे शत्रुवू आणि तिस्कार बाळगून पलिष्ठ्यांनी यूहावर सूड घेतला आहे आणि तिचा नाश केला आहे. १६ म्हणून, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी पलिष्ठ्याविसूर्द्ध आपला हात उगारीन आणि करेथी लोकांस कापून टाकीन आणि जे कोणी समुद्रकिनायाचावरील अवशिष्ट राहिलेल्यांचा नाश करीन. १७ कारण संतापाने मी त्यांच्याविसूर्द्ध भयंकर सूड घेऊन त्यांना मी शिक्षा करीन. मी त्यांच्यावर सूड उगवीन तेव्हा त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे.”

२६ आणि असे झाले की, बाबेलातील बंदिवासाच्या अकराव्या वर्षी, महिन्याच्या पहिल्याच दिवशी, परमेश्वराचे वचन मजकडे आले आणि म्हणाले, २ “मानवाच्या मुला, कारण सोर यरुशलेमेविसूर्द्ध म्हणत आहे, अह! लोकांचे प्रवेशद्वार तुटले आहेत! ती माझ्याकडे वळली आहे; जशी ती उजाड झाली तशी मी ओतप्रती भरेल.” ३ म्हणून, प्रभू परमेश्वर म्हणतो, “पाहा सोर, मी तुझ्याविसूर्द्ध आहे आणि जसा समुद्र आपल्या लाटा उंचावता तसे मी तुजविसूर्द्ध पुष्कल राष्ट्रांना उठविन.” ४ ते सोरिच्या तटाचा नाश करतील आणि तिचे बुरुज पाडून टाकील. मी तिची धूळ झाडून दूर करीन आणि तिला उघडा खडक करीन. ५ ती समुद्रामध्ये जाळीसाठी वाळवण्याची जागा होईल. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो, आणि ती राष्ट्रासाठी लूट अशी होईल. ६ तिच्या कन्या ज्या कोणी शेतात आहेत त्या तलवारीने वधल्या जातील आणि त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे. ७ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी उत्तरेकडून बाबेलाचा राजा नवुखदेस्सर, राजांचा राजा याला मी घोडे व रथ, आणि घोडदळ! पुष्कल लोकांची फौज घेऊन सोराविसूर्द्ध आणत आहे. ८ तो तुझ्या कन्यांना शेतात तलवारीने मारील आणि तुझ्याविसूर्द्ध उतरती वेढ्याची भित बांधील आणि तुझ्याविसूर्द्ध ढाल उभारील. ९ तो तुझ्या तटाला पाडण्यासाठी आपला मोठा आँडका ठेवील आणि आपल्या हत्यारांनी तुझे बुरुज पाडून टाकील. १० घोड्यांच्या जमावांच्या धुळीने तो तुला झाकून टाकील. जेव्हा तो हल्ला करून तटबंदीची नवरे पाडून जसे आत शिरतात तसे तो तुझ्या वेशीतून आत प्रवेश करेल, तेव्हा घोड्यांच्या आवाजाने आणि रथांच्या चाकांच्या खडखडाटाने तुझे तट थरथर कापतील. ११ तो आपल्या घोड्यांच्या टापांनी तुझे सर्व रस्ते तुडवितील. तो तुझ्या लोकांची तलवारीने कतळ करील आणि तुझे भक्कम स्तंभ जमीनीवर पडतील. १२ याप्रकारे ते तुझी शक्ती आणि व्यापारी माल लुटतील! ते तुझे तट आणि तुझी श्रीमंत घरे पाडून टाकील तुझे दाग व लाकूड आणि तुझी माती ते पाण्यामध्ये घालतील. १३ कारण मी तुझ्या गीतांचा आवाज बंद पाडीन आणि तुझ्या तंतुवाद्यांचा आवाज पुन्हा कधीही ऐकू येणार नाही. १४ कारण मी तुला उघडा खडक करीन, तू जाळी कोरडी करण्यासाठीची जागा होशील, तुझी पुन्हा उभारणी होणार नाही. कारण मी, परमेश्वराने असे म्हटले आहे, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो. १५ प्रभू परमेश्वर सोरला म्हणतो, तुझ्या अथःपतनाच्या आवाजाने आणि जेव्हा तुझ्यामध्ये भयंकर कत्तल

झाली त्यामध्ये जखमीच्या कण्हण्याने द्वीपांचा थरकाप होणार नाही का? १६ कारण समुद्रातले सर्व प्रमुख आपल्या सिंहासनावरून खाली उतरतील आणि आपले झागे बाजूला काढून ठेवीतील आणि आपले रंगीबेरंगी वस्त्रे काढून टाकील. ते स्वतःला भीतीच्या वस्त्राने आच्छादीतील आणि भीतीने जमिनीवर बसतील व वांवार कांपतील आणि तुझ्याविषयी भयचकीत होतील. १७ ते तुझ्यासाठी ओरडून विलाप करून तुला म्हणतील, “अगे, जे कोणी खलाशी तुझ्यात वस्ती करून होते त्यांचा नाश झाला आहे. जी तू बलवान प्रसिद्ध नगरी होती. ती आता समुद्रत आहे. जी तू तेथे राहणाच्या प्रत्येकजणास दहशत घालीत होतीस ती तू कशी नष्ट झाली आहेस?” १८ आता, तुझ्या पडण्याच्या दिवशी, समुद्रकिनारीचा देशांचा भीतीने थरकाप उडेल. समुद्र किनाच्यावरील देश भयभीत झाले आहेत, कारण तू पाण्यात गेली आहेस.” १९ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “जी नगरे वसली नाहीत त्यासराखे जेव्हा मी तुला ओसाड नगर करीन, जेव्हा मी तुझ्यावर खोल समुद्र आणी आपली तेव्हा प्रचंद जले तुला झाकील. २० मग मी तुला ते जे कोणी दुसरे खाचेत खाली प्राचीन काळच्या लोकांकडे गेले आहेत त्यांच्यासारखे प्राचीन काळापासून ओसाड असलेल्या स्थानात तुला पृथ्वीच्या अधोभागी तुला रहावयास लावीन म्हणजे तू पुढा वसणार नाहीस. २१ मी तुझ्यावर विपर्ती आणिन आणि तू अस्तित्वात असणार नाहीस. मग तुला शोधतील, पण तू त्यांना पुन्हा कधीही सापडणार नाहीस” असे प्रभू परमेश्वर, म्हणतो.

२७ परमेश्वराचे वचन पुन्हा मजकडे आले आणि म्हणाले, २ आता तू, मानवाच्या मुला, सरेविषयी विलाप कर. ३ आणि “सोरेला सांग, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, तू समुद्राच्या प्रवेशद्वाराजवळ वसली आहेस, जी तू पुष्कल द्वीपांतील व्यापारी लोकांसाठी आहेस. सोरे! तू म्हणली, मी सुंदरतेत परिपूर्ण आहे. ४ तुझ्या सीमा समुद्राच्या हृदयात आहेत; बांधांच्यांनी तुला सौंदर्यने परिपूर्ण केले आहे. ५ त्यांनी तुझ्या सर्व फळ्या सनीरच्या संहेनी केल्या आहेत. तुला ढोलाकाठी करायला त्यांनी लाबोनेनातून गंधसरु घेतले आहे. ६ त्यांनी तुझी वर्ही बाशानामधील अल्लोनाच्या झाडाची केली. त्यांनी तुझ्या बैठकच्या फळ्या किंतीम बेटाटल्या बाक्स लाकडाच्या केल्या असून ती हस्तिंदातने जडलेल्या होत्या. ७ तुझे शीड, ते तुला निशाण व्हावे म्हणून मिसर देशाहून आणलेल्या वेलुटीदार बारीक सुताचे होते. ते पद्धाये कापड एलीशा वेटाहून आणलेले निळ्या व जांभळ्या रंगाच्या कापडाचे तुझे छत होते. ८ जे कोणी सीदीन व अर्वद येथे राहत होते ते तुझ्या नावा वल्हवीत असत. हे सोरे, तुझ्यात सुज होते. ते तुझे नावाची होते ९ तुझ्यामध्ये गवालाची वडील व कुशल कारागीर तुझ्या जाहाजाची फुटरूट दुरुस्त करत असत. सर्व समुद्रावरची जहाजे व त्यांचे खलाशी तुझ्या व्यापाराच्या व्यवहारासाठी तुझ्याकडे येत असत. १० पारसी, लूटी व पूरी तुझ्या सैन्यात तुझे लढणारे माणसे होती. ते आपली शिरस्त्राण आणि ढाळी तुझ्यामध्ये टांगीत; ते तुझे वैधव दाखवत. ११ अर्वदीवी माणसे व हेलेखचे सैनिक सभोवार तुझ्या तटावर असत आणि गमादाचे लोक तुझ्या बुरुजांवर असत. ते आपल्या ढाळी तुझ्या तटावर चोहाकडे टांगून ठेवीत असत. त्यांनी तुझी सुंदरता पूर्णत्वाला आणली. १२ तार्शी तुझा ग्राहक होता कारण प्रत्येक प्रकारचा मालमतेचा साठा तुझ्याकडे होता. ते तुझ्या मालाच्या बदल्यात रुपे, लोखंड, कथील व शिसे आणून विकायचा माल घेत असत. १३ यावान, तुबाल आणि मेशेख तुझ्यावरोबर मनुष्य जीव व पितेलेच्या वस्तू ही देऊन तुझ्याशी व्यापार करीत असत. ते तुझ्या व्यापारी माल हाताळत होते. १४ तोगामार्चे वंशज तुझ्या मालाबद्दल तुला घोडे, स्वारीचे घोडे व खेचेरे देऊन तुझ्याशी व्यापार करीत. १५ ददनी माणसे पुकल किनारपटीवर तुझे व्यापारी होते. व्यापारी माल तुझ्या हातात होता. ते तुला हस्तिंदंत व टेंबुरीची लाकूड भेट म्हणून परत पाठवत होते. १६ तुझ्या पुष्कल उत्पन्नात अराम तुझा व्यापारी होता. ते तुझ्याबद्दल पाचू, जांभळ्या रंगाचे कापड, सुती तलम कापड,

पोवळे आणि माणके तुला पुरवत होते. १७ यूहूदा व इसाएल देश द्यांचाही तुझ्याबरोबर व्यापार होता. ते तुझ्या मालाबद्दल मिनीथाचा गहू, मेवामिठाई, मध, तेल आणि ऊद पुरवत होते. १८ तुझ्या सर्व प्रचंड संपत्तीचा, तुझ्या सर्व मालाचा हेल्जोनाचा द्राक्षरस व पांढरी लोकर कयांनी दिमिष्क्ही तुझ्या व्यापारी होता. १९ दान व यावान उसालापासून तुझ्या मालाबद्दल घटीव लोखंड, दालचिनी, ऊसाचा पुरवठा करीत असत. हा तुझ्यासाठी व्यापार झाला. २० ददान तुझ्या खोगीराच्या आच्छादनासाठी उत्तम कपडयाचा व्यापारी होता. २१ अरबस्तान व केदारचे सर्व प्रमुख तुझ्याबरोबर व्यापारी होते. ते तुला कोकरे, एडके आणि बोकड यांचा पुरवठा करीत होते. २२ शबा व रामा यांचे व्यापारी तुझ्ये व्यापारी होते. ते तुझ्या मालाबद्दल सर्व प्रकारचे उत्तम मसाले आणि सर्व प्रकारचे मौल्यवान रत्ने व सोने देऊन तुझ्याशी व्यापार करीत होते. २३ हारान, कन्ने व एदेन, शबा, अश्शू व किलमद यांचे व्यापारी तुझ्ये व्यापारी होते. २४ ते तुझ्या माल घेऊन उंची वस्त्रे, जांभळे व वेलबुट्रीचे झग्ये व उंची वस्त्रांच्या पेट्या व वळजेल्या टिकाऊ दोया वरै व्यापाराच्या वस्तू द्यांचा व्यापार करीत होते. २५ तार्शीशीं जहाजे तुझ्या विकलेला माल वाहुक करणारे तुझ्ये काफले असे होते. महणून तू समुद्राच्या हृदयमध्ये मालवाहू जहाजाप्रमाणे खच्चून भरलेली आहेस. २६ तुझ्या वलेक्यांनी तुला अफाट समुद्रात नेले. पूर्वेचा वाच्याने तुला भर समुद्रात मोडून टाकले. २७ तुझ्या संपत्ती, तुझ्या व्यापारी वस्तू व विकत घेतलेल्या वस्तू; तुझ्ये नाविक, खलाशी आणि जहाज बांधणारे; तुझ्या व्यापाराची देवघेव करणारे व तुझ्यामध्ये असलेली सर्व लढाऊ माणसे व तुझ्यामध्ये असलेला सर्व समुद्राय तुझ्या नाशाच्या दिवशी भर समुद्रात पडतील. २८ तुझ्या खलाशांच्या आरोलीच्या आवाजाने समुद्राकडील नगरे भीतीने थरथर कापतील. २९ जे कोणी वल्ही हाताळणारे ते सर्व खलाशी व समुद्राकडील प्रत्येक नावाडी आपल्या जहाजावरून उतरून खाली भूमीवर येतील. ३० ते तुला त्यांचा आवाज ऐकवतील आणि अतीखेदाने ओरडीतील; ते आपल्या डोक्यांत धूळ घालतील. राखेत लोळतील. ३१ ते तुझ्यासाठी डोक्याचे केस कापतील. गोणपाट नेसतील. मनात अति खिण्ह होऊन तुझ्यासाठी मोठ्याने विलाप करतील. ३२ ते तुझ्यासाठी आक्रोशाने विलाप कसून महणतील, सौरेसारखी जी समुद्रामध्ये निशब्द झाली आहे, तिच्यासारखी कोणती तरी नगरी आहे काय? ३३ तुझ्या व्यापारांच्या वस्तू समुद्रातून जात असत तेव्हा तु पुष्करांना तृप्त करीत असत; तुझ्या प्रचंड संपत्तीने आणि आपल्या विकण्याचे पदार्थ फार असल्यामुळे तू पृथ्वीरील राजांना श्रीमंत केलेस. ३४ पण जेव्हा तू खोल पाण्याने समुद्राकडून मोडून गेलीस तेव्हा तुझ्या विकण्याचा माल व तुझ्यामधील सर्व समुद्रायकी बुडाले. ३५ समुद्रक्रीती राहणाऱ्यांना तू घारबून सोडले आणि त्यांचा राजांचा दहशतीने थरकाप उडाला आहे. त्यांचे चेहेरे कंप पावत आहेत. ३६ लोकांतले व्यापारी तुझ्या तिरस्कार करतात; तू दहशत अशी झाली आहेस आणि तू पुहा कथीच असणार नाहीस.”

२८ नंतर परमेश्वाराचे वचन मजकडे आले आणि महणाले, २ “मानवाच्या मुला, सोरेच्या राज्यकर्त्त्वाला सांग, प्रभू परमेश्वर असे महणतो, तुझे हृदय गर्विष्ठ आहे. तू महणाला मी देव आहे. मी समुद्राच्या हृदयामध्ये देवाच्या आसनावर बसलो आहे. जरी तू मानव आहेस व देव नाही, तरी तू आपले हृदय देवाच्या हृदयासारखे करतो. ३ तू स्वतः ला दानीएलापेक्षा बुद्धिमान समजतोस आणि कोणतेही रहस्य तुला आश्वर्यकित करीत नाही. ४ तू तुझ्या शहाणपणाने व अकलेने स्वतः ला संपन्न केले आहेस आणि तुझ्या खजिन्यात तू चांदी सोने संपादन केले आहेस. ५ तुझ्या मोक्षा शहाणपणाने आणि व्यापाराने तू तुझी संपत्ती वाढवली, महणून तुझे हृदय संपत्तीमुळे गर्विष्ठ झाले आहे. ६ महणून प्रभू परमेश्वर महणतो, कारण तू आपले हृदय देवाच्या हृदयासारखे केले आहे, ७ मी परक्यांगा तुझ्याविरुद्ध आणीन, दुसऱ्या राष्ट्रांतून भयंकर माणसे आणीन. आणि ते तुझ्या शहाणपणाच्या

सुंदरतेवर आपल्या तलवारी उपसतील आणि ते तुझे वैभव भृष्ट करतील. ८ ते तुला खाचेत पाठवतील आणि तू समुद्राच्या हृदयामध्ये मरण पावलेल्या वधलेल्यांच्या मरणाने मरशील. ९ तू आपल्या वधणाणा उसासमेर, मी देव आहे. असे खचित म्हणशील काय? ज्या कोणी तुला भोसकले त्यांच्या हाती तू आहेस तो तू देव नक्हे व मानव आहेस. १० परक्यांच्या हातून बेसुंतीच्या मरणाने मरशील कारण मी हे बोललो आहे. असे प्रभू परमेश्वर महणतो.” ११ परमेश्वाराचे वचन पुहा मजकडे आले व महणाले, १२ “मानवाच्या मुला, सोरेच्या राजाविषयी ओरडून विलाप कर आणि त्यास सांग, प्रभू परमेश्वर असे महणतो, तू परीपूर्णतेची प्रतीकृतीच आहेस, तू ज्ञानपूर्ण आणि सुंदरतेत परिपूर्ण आहेस. १३ देवाची बाग एदेनमध्ये तू होतास, प्रत्येक मौल्यवान खड्यांनी तू आच्छादलेला होतास. अलाक, पुष्कराज, हिरे, लसणा, गोमेद, यास्फे, नीलमणी, पाचू, माणिक, सोने अशी सर्व प्रकारची जवाहीर तुझ्या अंगभर होती, तुला निर्माण केले त्याच दिवशी तुला घालण्यासाठी ते तयार केले होते. १४ मी तुला देवाच्या पर्वतावर एक अभिषिक्त करूब महणून मानवजातीच्या रक्षणासाठी ठेवले. तू अग्नीप्रमाणे धगधगाणाच्या पाशणांतून इकडेतिकडे चालत होतास. १५ मी तुला निर्मिले, त्या दिवसापासून तुझ्यामध्ये अन्याय सपांडेपर्यंत तू आपल्या मार्गात परिपूर्ण होतास. १६ तुझ्या व्यापार खूप मोठा असल्यामुळे तू बलात्काराने भरला आहे, तू पाप केले आहे महणून मी तुला भृष्ट समजून देवाच्या पर्वतावरून फेकून दिले आणि हे पाखर घालण्याचा करूब, मी तुला अग्नीप्रमाणे धगधगाणाच्या पाशणांतून, काढून मी तुला नष्ट केले आहे. १७ तुझ्या सौंदर्येने तुझे हृदय गर्विष्ठ बनले. तुझ्या वैभवामुळे तू तुझ्या ज्ञानाचा नाश करून घेतला आहे. मी तुला खाली जमिनीवर फेकले आहे. राजांनी तुझे जाहीर प्रदर्शन पाहावे यासाठी मी तुला त्यांच्यापुढे ठेवले. १८ तुझ्या खूप पाण्यामुळे आणि व्यापारातील अप्रामाणिकपणामुळे, तू आपले पवित्र स्थान अपवित्र केलेस. महणून मी तुझ्यामधून अग्नी काढला आहे, त्याने तुला खालून टाकले आहे. जे कोणी पाहतात त्या सर्वांच्यादेखत मी पृथ्वीवर तुझी राख केली आहे. १९ लोकांमध्ये जे तुला ओळखतात ते सर्व तुझ्याविषयी विस्मित होतील, तू भय असा होशील व पुऱ्हकी कधी असणार नाहीस.” २० मग मजकडे परमेश्वाराचे वचन आले व महणाले, २१ “मानवाच्या मुला, सोरेनेविरुद्ध आपले तोंड कर व तिच्याविरुद्ध भविष्य सांग. २२ सांग, प्रभू परमेश्वर असे महणतो, पाहा! हे सौंदर्येने, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. कारण मी तुझ्यामध्ये गौरविला जईन महणून मी तिला न्यायाने शिक्षा करीन व तिच्यात मला पवित्र मानले महणजे, त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे. २३ मी तिच्यात मरी पाठवीन आणि तिच्या रस्त्यात रक्त पाठवीन आणि तलवार तुम्च्याविरुद्ध सर्व बांजूरी येईल तेव्हा घायाळ झालेले तुझ्यामध्ये पदील मग त्यांना समजेल की, मी प्रभू परमेश्वर आहे. २४ नंतर इसाएलाच्या घारण्याच्या सभोवतालचे जे सर्व तिला तुच्छ मानत असत त्यांच्यातून कोणीही त्यांना बोचणारी काटेरी झुऱ्हुपे किंवा वेदनादायक काटे असे उरणार नाहीत, महणून त्यांना समजून येईल की, मीच प्रभू परमेश्वर आहे. २५ प्रभू परमेश्वर असे महणतो, मी इसाएल घारणे ज्या ज्या राष्ट्रांत विखुरविले आहे, त्यांतून मी त्यास एकत्र आणीन आणि मग मी त्या विर्धमी राष्ट्रांच्या देखत त्याच्याठीयी पवित्र ठेणे; मग मी जो देश आपला सेवक याकोब याला दिला त्यामध्ये ते राहतील. २६ मग ते त्या भूमीवर सुरक्षितपणे राहतील आणि ते घेरे बांधतील व द्राक्षमळे लावतील. त्यांचा तिरस्कार करणाऱ्या सभोवतालच्या राष्ट्रांना मी शिक्षा करीन. मग ते निर्भयपणे राहतील. महणून त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे.”

२९ बाबेलातील बंदिवाच्या दहाव्या वर्षांच्या दहाव्या महिन्याच्या बाराच्या दिवशी, परमेश्वाराचे वचन मजकडे आले आणि महणाले, २ “मानवाच्या मुला, तू आपले मुख मिसराचा राजा फारो याच्याविरुद्ध कर; त्यांच्याविरुद्ध व सर्व मिसराविरुद्ध भविष्यवाणी सांग ३ व म्हण प्रभू परमेश्वर

असे म्हणतो, पाहा! मिसराचा राज फारो, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. आपल्या नद्यात पडून राहणाऱ्या समुद्रातला मोठा प्राणी, तू मला म्हणतोस, “ही नदी माझी आहे. ही मी आपल्या स्वतः साठी निर्मिली आहे.” ४ कारण मी तुझ्या जबड्यात गळ घालीन आणि तुझ्या नाईल नदीतील मासे तुझ्या खवल्यांना चिकटील. मी तुला तुझ्या खवल्यास चिकटेलेल्या नद्यांच्या माशांसंस हन्दीतून ओढून बाहेर काढील. ५ मी तुला आणि तुझ्या नद्यांतील सर्व मासे यांनाही रानात खाली टाकून देईल; तु शेतातल्या उघड्या भूमीवर पडशील; तुला कोणी एकवट करणार नाही किंवा उचलून घेणार नाही. मी तुम्हास भूमीवरच्या पश्चंस व आकाशातल्या पक्षकांना भक्ष्य असे देईल. ६ मग मिसरामध्ये राहणाऱ्या सर्व लोकांस कळून येईल की मीच परमेश्वर आहे. कारण ते इसाएलाच्या धराण्याला बोस्थी काढी असे झाले आहेत. ७ जेव्हा त्यांनी तुला आपल्या हातांनी धरले तेव्हा तुझी टोकिकार तुकडे झाले आणि त्यांच्या खांद्यात घुसला. जेव्हा ते तुझ्यावर टेकले, तु त्यांचे पायामोडले आणि त्यांच्या कंबरा खचविण्यास लावल्या. ८ म्हणून, परमेश्वर, माझा प्रभू म्हणतो, “मी तुझ्याविरुद्ध तलवार आणिन. मी तुझी सर्व माणसे व सर्व प्राणी नष्ट करीन. ९ मिसर ओसाड होईल. त्याचा नाश होईल. मग त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे.” कारण तू म्हणालास नदी माझी आहे. मी तिला निर्माण केले. १० म्हणून पाहा, मी तुझ्याविरुद्ध व तुझ्या नदीच्याविरुद्ध आहे. मग मी मिसर देश उजाड व ओसाड करीन आणि तू मिंदोलापासून सवेनेपर्यंत व कूशाच्या सीमेपर्यंत टाकाऊ भूमी होशील. ११ मनुष्याचे पाऊल त्यातून जाणार नाही. पश्चूचा पाय त्यामधून जाणार नाही आणि चाळीस वर्षे कोणीही तेथे राहणार नाही. १२ कारण जे देश ओसाड झाले त्यामध्ये मी मिसर देश ओसाड करून ठेवीन आणि जी नगरे उजाड झाली आहेत त्यांच्यामध्ये त्यातील नगरे चाळीस वर्षे ओसाड राहतील; नंतर मी मिसराच्यांना राश्ट्रांमध्ये उथलवीन आणि मी त्यांना देशात पांगवीन. १३ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, चाळीस वर्षाच्या शेवटी ज्या लोकांमध्ये मिसरी विखरले होते त्यातून मी त्यांना एकत्र करीन. १४ मिसरच्या कैद्यांना मी परत आणीन, मी त्यास त्यांच्या जम्भूमीत पश्चोस देशेत परत आणीन. मग तेथे त्यांचे हलके राज्य होईल. १५ “ते राज्यामध्ये ते हलके राज्य होईल आणि ते कधीच इतर राष्ट्रांपेक्षा वरचढ होणार नाही. मी त्यांना कमी करीन की ते दुसऱ्या राश्ट्रांवर सत्ता गाजविणार नाही. १६ ते यापुढे इसाएलाच्या धराण्याला विश्वासाचा विषय असे होणार नाहीत. जेव्हा त्यांचे मुख मिसराकडे वळेल तेव्हा त्यांना अन्यायाची आठवण येईल. मग त्यांना समजेल की मीच प्रभू परमेश्वर आहे.” १७ मग बाबेलातील बंदिवासाच्या सत्ताविसाच्या वर्षात, पहिल्या महिन्यात, पहिल्या दिवशी, परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, १८ “मानवाच्या मुला, बाबेलाचा राजा नबुखदनेस्सर याने सोरेस वेढा दिला तेव्हा त्याने आपल्या सैन्याला सोरविरुद्ध कठीण परिश्रम करायला लावले. प्रत्येक डोक्याची हजामत केली होती आणि प्रत्येक खांद्याची सालटी निघाली होती पण त्याने जे कठीण परिश्रम सोरविरुद्ध केले त्यामुळे त्यास व त्याच्या सैन्याला सोरेतून कधीही काही वेतन मिळाले नाही.” १९ म्हणून प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा! मिसर देश मी बाबेलाचा राजा नबुखदनेस्सर यास देईन आणि ते त्यांची संपत्ती घेऊन जाईल, त्यांची मालमता लुटेल व तेथे त्यास जे सापडेल ते घेऊन जाईल. ते त्याच्या सैन्याचे वेतन असे होईल. २० त्याने माझ्या जी मेहनत केली त्याचे वेतन म्हणून मी त्यास मिसर देश दिला आहे. कारण त्यांनी माझ्यासाठी काम केले आहे.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणत आहे. २१ “त्याच दिवशी, मी इसाएलाच्या धराण्याचे शिंग उगवेल असे करीन आणि त्यांच्यामध्ये तुझी मुख उघडेल असे मी तुला दान देईन. यासाठी की, त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे.”

३० परमेश्वराचे वचन मजकडे आले आणि म्हणाले, १ “मानवाच्या मुला,

भविष्य सांग आणि म्हण. प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, विलाप करा, मोळ्या शोकाचे दिवस येत आहे! ३ तो दिवस नजीक आहे. परमेश्वराचा दिवस जवळ आहे. तो ढगाळ दिवस असेल. ती राष्ट्रांसाठी न्यायाची वेळ असेल. ४ मग मिसराविरुद्ध तलवार येईल आणि जेव्हा मारलेले लोक मिसरात पडतील तेव्हा कूशात वेदाना होतील, ते तिची संपर्की घेऊन जातील आणि तिचे पाये नष्ट होतील. ५ कूरी, पूटी, लूटी आणि सर्व परदेशी, याजबोरेवर कराक केलेले लोक त्यासह तलवारीने पडतील. ६ परमेश्वर असे म्हणतो, मग जो कोणी एक मिसराला मदत करील तो पडेल आणि तिच्या सामर्थ्याचा गर्व खाली उरेल. मिंदोलापासून सवेनेपर्यंतचे त्याचे सैनिक तलवारीने पडतील. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. ७ ते जे देश ओसाड झाले आहेत त्यांच्यामध्ये ते घृणास्पद होतील आणि त्यांची नाश झालेल्या नगरात असतील. ८ जेव्हा मी मिसरामध्ये आग लावीन आणि तिच्या सर्व सहाय्याकांचा नाश करीन. तेव्हा त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे. ९ त्या दिवशी, सुक्षित कूरी लोकांस दहशत बसवायला माझ्यापासून दूत जहाजात बसून निघून जातील; आणि त्या दिवशी तेथे मिसरांच्यामध्ये न चुकणाऱ्या वेदाना त्यांच्यावर येतील. कारण पाहा! ती येत आहे! १० प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी मिसराचा समुदाय बाबेलाचा राजा नबुखदनेस्सर याच्या हाताने नाहीसा करीन. ११ तो व त्याच्याबोरेवर त्यांची सेना, राष्ट्रांची दहशत, देशाचा नाश करण्यासाठी आणण्यात येईल; ते मिसराविरुद्ध आपल्या तलवारा काढीतील व देश मरण पावलेल्या लोकांनी भरून टाकतील. १२ मी नद्यांना कोरडी भूमी करीन आणि मी देश दुष मनुष्यांच्या हाती विकत देईन. मी, परमेश्वर, सांगतो की परक्यांच्या हातून हा देश व यातले सर्व काही यांची नासधूस करवीन. मी, परमेश्वर, असे सांगत आहे. १३ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो: मी मूर्त्यांचा नाश करीन आणि मी नोफातुन कवडीमोताच्या मूर्त्यांना नाहीसा करीन. ह्यापुढे मिसर देशामध्ये कोणीही अधिपती होणार नाही आणि मी मिसर देशावर दहशत ठेवीन. १४ मी पश्चेसला ओसाड करीन. व सोआनास आग लावीन. मी नो याला न्यायदेंद करीन. १५ कारण मी मिसराचा बालेकिल्ला जो सीन त्यावर मी आपल्या झोधानीचा वर्षाची वर्षाची करीन. व नोच्या समुद्रायाला कापून काढीन. १६ मी मिसराला आग लावीन, सीनला खूप वेदाना होतील व नो मोडून पडेल. प्रत्येक दिवशी नोफावर शत्रू येतील. १७ आवेन व पी-बेसेथे येतील तरुण पुरुष तलवारीने पडतील आणि त्यांची नाश वंदिवासात जातील. १८ जेव्हा मी तहपहेस येथे मिसराची जोखेते तोडीन तेव्हा त्यादिवशी मी त्यांचा प्रकाश धरून ठेवीन आणि त्यांच्या सामर्थ्याचा गर्व नाहीसा होईल. तिला ढग झाकेल आणि तिच्या मुर्लीना कैद करून नेले जाईल. १९ अशा रीतीने, मी मिसरावर न्यायादेंद आणीन, मग त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे.” २० मग अकराच्या वर्षात, पहिल्या महिन्यात, पहिल्या दिवशी, परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, २१ “मानवाच्या मुला, बाबेलाचा राजा नबुखदनेस्सर यास देईन आणि म्हणतो, “पाहा! मिसर देश मी बाबेलाचा राजा नबुखदनेस्सर यास देईन आणि ते त्यांची संपत्ती घेऊन जाईल, त्यांची मालमता लुटेल व तेथे त्यास जे सापडेल ते घेऊन जाईल. ते त्याच्या सैन्याचे वेतन असे होईल. २० त्याने माझ्या जी मेहनत केली त्याचे वेतन म्हणून मी त्यास मिसर देश दिला आहे. कारण त्यांनी माझ्यासाठी काम केले आहे.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणत आहे. २१ “त्याच दिवशी, मी इसाएलाच्या धराण्याचे शिंग उगवेल असे करीन आणि त्यांच्यामध्ये तुझी मुख उघडेल असे मी तुला दान देईन. यासाठी की, त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे.”

३१ बाबेलातील बंदिवासाच्या अकराव्या वर्षी, तिसऱ्या महिन्याच्या, पहिल्या दिवशी परमेश्वराचे वचन माझ्याकडे आले आणि म्हणाले, २

“मानवाच्या मुला, मिसराचा राजा फारो आणि त्याच्यासभोवती असलेले त्याचे सेवक, यांना सांग, तू आपल्या मठेपणात कोणासारखा आहेस? ३ पाहा! अश्शूर लबानोनात सुंदर फांड्याचा, व दाट छोवेचा व उंच उंचीचा गंधसरू असा होता. आणि त्याचा शेंडा फांड्यावर होता. ४ पुष्कळ जेतातील त्यास उंच वाढवले. खोल जलाली त्यास खूप मठे केले. त्याच्या प्रदेशाभोवती सर्व नद्या वाहत होत्या त्यांचे पाट शेतातील सर्व झाडास जाऊन पसरत होते. ५ म्हणून ते झाड शेतातील इतर कोणत्याही झाडांपेक्षा उंचीने मठे होते आणि त्याच्या फांड्या बुढत झाल्या. त्यास भरपूर पाणी मिळाल्याने फार फांड्या फुटल्या, त्याच्या फांड्या लांब वाढल्या. ६ आकाशातील प्रत्येक पक्षी त्याच्या फांड्यांमध्ये आपली घरटी करीत. त्याच्या खांड्याच्या खाली सर्व वनपशु पिल्लाना जन्म देत. त्याच्या सावली खाली सर्व मोठी राणे राहत. ७ वुक्ष पराच सुंदर होता. त्याच्या मुलांना भरपूर पाणी मिळाल्याने त्याचा विस्तार मोठा झाला, त्याच्या फांड्या लाब झाल्या. ८ देवाच्या बागेतील, देवदारूने त्यास झाकून टाकित येईना! सुरुच्या झाडामधील फांड्या त्याच्या तोडीच्या नव्हत्या व अमोंन झाडे त्याच्या मुच्य फांड्याची बरोवरी करू न शकणाऱ्या होत्या. देवाच्या बागेतील कोणतेच झाड सुंदरतेत त्याच्यासारखे नव्हते. ९ मी त्यास खूप फांड्या देऊन सुंदर बनविले. आणि देवाच्या एदेन बागेतील सर्व झाडे होती ती त्यांचा द्रेष करीत. १० यास्तव प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो: कारण त्याने आपणाला उंच केले आहे आणि तो वाढून आपल्या फांड्याच्या शेंड्याने ढगाला भिडला आहे व त्या उंचीने त्याचे हृदय उंचावले आहे. ११ म्हणून मी त्यास पकडून एका बलिष्ठ राष्ट्राच्या राज्यकर्त्याच्या स्वाधीन करीन. हा राज्यकर्ता त्याच्याविरुद्ध कृती करून आणि त्याच्या दुष्टेमुळे त्यास दूर काढून ताकिन. १२ सर्व राष्ट्रांतील अत्यंत भयंकर परक्यांनी त्यास तोडून व नंतर त्यास सोडून दिले. त्याच्या फांड्या डोंगरावर व खोऱ्यात पडल्या आहेत आणि त्याच्या मुच्य फांड्या पृथ्वीवरील सर्व प्रवाहात मोडून पडल्या आहेत. मग पृथ्वीवरची सर्व राणे त्याच्या छायेतून गेली आहेत आणि त्यास सोडले आहे. १३ त्या पडलेल्या झाडावर आकाशातील सर्व पक्षी जमतात आणि शेतातील सर्व पशु त्याच्या फांड्यावरती बसतात. १४ आता, पाण्याजवळील कोणत्याही झाडाने आपल्या उंचीमुळे गर्व करू नये. आपल्या शेंड्याने ढगापर्यंत पोहोचण्याचा प्रयत्न करू नये. कारण सर्व पाणी पिण्याचानी, आपल्या उंचीने उंचावू नये. कारण त्या सर्वस मृत्युच्या, अधोलोकाच्या स्वाधीन करण्यात आले आहे; या गर्वते मानवजात जाते तिच्यात त्यासही जावयास लाविले आहे. १५ प्रभू परमेश्वर असे द्व्यन्तो: ज्या दिवशी जेव्हा तो मृत्युलोकात गेला, त्यादिवशी मी पृथ्वीवर शोक आणला. मी त्याच्याकरता जलाशय झाकला आणि समुद्रावे पाणी मागे धरून ठेवले. मी महाजले रोखली आणि त्याच्यासाठी लबानोनाला शोक करायला लावले. त्याच्यासाठी शेतातील सर्व झाडे म्लान झाली. (Sheol h7585) १६ गर्वते जाणाण्याबोर भी त्यास अधोलोकीला लोटून दिले तेव्हा त्याच्या कोसलण्याच्या आवाजाने मी राण्यांस थरथर कांपविते; आणि मी तेव्हा पृथ्वीच्या अधोभागी असलेले एदेनाचे सर्व झाडे, पाण्याने पोसलेले निवडक व अति सुंदर असे लबानोनाचे झाडाचे समाधान झाले! म्हणून शेतातील सर्व झाडांनी त्याच्यासाठी शोक केला. (Sheol h7585) १७ जी कोणी राणे त्यांच्या छायेत राहत होती. ते त्याचे लबावन बाहु असे होते तेही त्यांच्याबोर तलवारीने वधले होते त्यांच्याकडे खाली अधोलोकात गेले. (Sheol h7585) १८ तू वैभवाने व मोठेपणाने एदेनमधल्या झाडांपैकी कोणत्या तोडीचा आहेस? तुला तर एदेनांतल्या झाडासह अधोलोकी लोटील आणि तलवारीने ठार झालेल्यासह बेसुंत्यांमध्ये तू पडून राहीशील. फारो व त्याचा लोकसमुदाय यांची अशी गति होईल, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.”

३२ मग बाबेलातील बंदिवासाच्या बाराव्या वर्षी, बाराव्या महिन्याच्या, पहिल्या दिवशी, परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, २

मानवाच्या मुला, मिसराचा राजा फारोविषयी मोठ्याने विलाप कर. त्यास म्हण, राष्ट्रांमध्ये मी तुला तरुण सिंहाची उपमा दिली होती, तरी तू समुद्रातील मगर असा आहेस. तू पाणी घुसळून काढतोस, तू आपल्या पायाने पाणी ढवळून काढतो आणि त्यांचे पाणी गढूळ करतोस. ३ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी पुष्कळ लोकांच्या समुद्रायाकडून आपले जाळे तुझ्यावर पसरीन आणि ते तुला माझ्या जाळीने वर ओढून काढतील. ४ मी तुला जमिनीवर सोडून देईन. मी तुला शेतांत फेकून देईन आणि आकाशातील सर्व पक्षी येऊन तुझ्यावर बसतील असे करीन. मी तुझ्याकडून पृथ्वीवरील सर्व जिवंत प्राणाची भूक तृप्त करीन. ५ कारण मी तुडो मांस परवतावर ठेवीन, आणि किड्यांनी भरलेली तुमची प्रेती दव्यांत भरीन. ६ मग मी तुझी रक्त परवतावर ओतीन, तुझ्या रक्ताने प्रवाह भरून वाहतील. ७ मग जेव्हा मी तुझा दिवा विझावून टाकीन तेव्हा मी आकाश झाकीन व त्यातले तारे अंधारमय करीन. मी सूर्याला ढगाने झाकीन आणि चंद्र प्रकाशाणर नाही. ८ मी आकाशातील चमकणारा सर्व प्रकाश तुझ्यावर अंधार करीन आणि तुझ्या देशाला अंधारात ठेवीन, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. ९ जेव्हा मी तुझा नाश करून तुला राष्ट्रांमध्ये, जे देश तुझ्या ओळखीचे नाहीत त्यामध्ये आणीन तेव्हा मी पुष्कळ लोकांचे हृदय घाबरून सोडील. १० मी खूप लोकांसां तुझ्याविषयी विस्मित करीन. जेव्हा मी आपली तलवार त्याच्यापुढे परजीन, तेव्हा त्यांचे राजे दहशतीने थरथरतील. तुझ्या पतनाच्या दिवशी प्रत्येक मनुष्यास आपल्या जिवाच्या भीतीने त्यांच क्षणोक्षणी थरकाप होईल. ११ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, बाबेलाच्या राजाची तलवार तुमच्याविरुद्ध येईल. १२ योद्दुख्याच्या तलवारीने तुझे सेवक पडतील असे कीरीन, प्रत्येक योद्दा राष्ट्राचा दहशत आहे! हे योद्दे मिसराचा गोरव उद्भवत करतील आणि तिच्यातला सर्व समुदाय नष्ट करतील. १३ कारण मी महाजलांजवळील त्यांच्या सर्व गुरांदोरांचा नाश करीन; मग मनुष्याचा पाय पुन्हा ती गढूळ करणार नाही. तसेच गुरांच्या खुरी होते गढूळ करणार नाही. १४ मग मी त्यांचे पाणी शांत करीन आणि त्याच्या नद्या तेलाप्रामाणे वाहतील असे करीन, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो, १५ जेव्हा मी मिसरची भूमी ओसाड करीन. म्हणजे तिच्यात जे भरले होते ते नाहीसे होऊन ती भूमी उजाड होईल, जेव्हा मी तिच्यातल्या सर्व राहणाऱ्यांस मारीन तेव्हा त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे. १६ तेथे विलाप होईल. कारण तिच्यावर राष्ट्रांच्या कन्या विलाप करतील. ते मिसरासाठी विलाप करतील. ते तिच्या सर्व सेवकांसाठी विलाप करतील. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १७ मग बाराच्या वर्षाच्या, महिन्याच्या पंधराच्या दिवशी परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, १८ मानवाच्या मुला, मिसरातल्या लोकसमूहासाठी खेद कर आणि त्याच्याचा गर्वतेच उत्तराण्यांबोर अधोलोकी लोटून दे. १९ त्यांना विचार, तू खरोखर कोणापेक्षाही अधिक सुंदर आहेत? खाली जा आणि बेसुंत्याबोर जाऊन पड. २० जे कोणी तलवारीने वधले त्यामध्ये जाऊन ते पडतील! मिसर तलवारीला सोपून दिला आहे; व तिच्या सर्व समूहास ओढून न्या. २१ योद्दुखातले जे बलवान ते त्याच्याशी व त्यास सहाय्य कराण्याशी अधोलोकातून बोलतील; ते खाली उतरले आहेत. हे बेसुंती तलवारीने वधले ते तेथे पडले आहेत. (Sheol h7585) २२ अश्शूर तिच्या समुद्रायाबोर तेथे आहे, तिच्या कबरा तिच्यासभोवती आहेत; ते सर्व त्यांच्या तलवारीने वधलेले आहेत. २३ ज्या कोणत्याच्या कबरा गर्वाच्या आदी तळाशी आहेत, तिच्या समुद्राय तिच्या कबरेभोवती तेथे आहे. जे जिवंताच्या भूमीत ज्यांनी दहशत घालती ते सर्व वधलेले, तलवारीने पडले आहेत. २४ तेथे एलाम आहे व तिच्या सर्व समुदाय बरोबर तिच्या कबरेभोवती आहे. ते सर्व वधलेले, तलवारीने पडलेले आहेत. हे बेसुंती असताना असी असी गति होईल, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.”

पावले आहेत. २५ त्यांनी एलाम व त्याच्या सर्व समुदायासाठी वधलेल्यामध्ये शय्या तवार केली. त्याच्याभोवती त्यांच्या कबरा आहेत. ते सर्व बेसुंती तलवारीने मारलेले आहेत. कारण त्यांनी जिंवताची भूमी दहशतीने भरली आहे. म्हणून गर्तें उतरणाऱ्यांबरोबर ते लजित झाले आहेत. वधलेल्यामध्ये त्यांना ठेवले आहे. २६ तेथे मेशेख, तुबाल आणि त्यांचा सर्व समूह आहे. त्यांच्या कबरा त्यांच्या सभोवती आहेत. ते सर्व बेसुंती तलवारी मारलेले आहेत. कारण त्यांनी जिंवताच्या भूमीत आपली दहशत आणली. २७ बेसुंती लोकापैकी जे योद्दे पडून आपल्या सर्व लढाईच्या शसांसह अथोलोकी गेले व ज्यांच्या तलवारी त्यांच्या डोक्याखाली ठेवण्यात आल्या अशांबरोबर हे पडून राहीले नाहीत काय? कारण जिंवताच्या भूमीत ते योद्द्युगास दहशत घालत म्हणून त्यांची पातके त्याच्या हांडावर आहे. (Sheol h7585) २८ म्हणून हे मिसरा, बेसुंतीमध्ये तुडा नाश होईल. आणि तलवारीने वधलेल्यांबरोबर पडून राहील. २९ तेथे अदोम तिचा राजा आणि तिच्या सर्व अधिपतीबरोबर आहे. ते सर्व शक्तीशाली होते, पण आता ते तलवारीने वधलेल्यांबरोबर पडले आहे, बेसुंतीबरोबर, जे कोणी खाली गर्तेले आहेत त्यांच्याबरोबर ठेवले आहेत. ३० उतरेकडचे सर्वच्या सर्व अधिकारी व वधलेल्यांबरोबर खाली गेलेले सर्व सीदीनी हे तेथे आहेत. ते शक्तीशाली होते आणि ते दुसर्यांना घारबून सोडत, पण आता ते लज्जेने, जे तलवारीने वधले गेले त्या बेसुंतीबरोबर पडून राहिले आहेत. ३१ फारो त्यांना पाहील तेक्का तो आपल्या सर्व समूहाविधी समाधान पावेल. फारो व त्याचे सर्व सैन्य यांस तलवारीने वधले आहे असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो, ३२ मी फारोला जिंवताच्या भूमीवर दहशत घालती तरी तो व त्याचा समुदय हे तलवारीने वधलेल्यांबरोबर बेसुंतीमध्ये पडून राहील, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.

३३ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, २ “मानवाच्या मुला, तुझ्या लोकांशी बोल त्यांना सांग की, जेव्हा मी कोणत्याही देशाविसर्द्ध तलवार आणीन, तेव्हा त्या देशाचे लोक आपल्यातील एका मनुष्यास घेतात आणि त्यास आपल्यासाठी पहारेकरी करतात. ३ तो देशावर तलवार येत आहे असे पाहून आणि तो त्याचे शिंग फुंकून लोकांस सावध करतो. ४ जर लोकांनी शिंगाचा आवाज ऐकला पण त्याकडे लक्ष दिले नाही, आणि जर त्यांच्यावर तलवार आली व त्यांना मारेले, तर प्रत्येकाचे रक्त त्यांच्या स्वतःच्या डोक्यावर राहील. ५ जर कोणी एखाद्याने शिंगाचा आवाज ऐकला आणि लक्ष दिले नाही, त्याचे रक्त त्यावर राहील. पण जर त्याने लक्ष दिले, तो आपला स्वतःचा जीव वाचवील. ६ पण, कदम्बित, जर जसे पहारेकरी तलवार येत आहे असे पाहील, पण जर त्याने शिंग फुंकले नाही, त्याचा परीणाम लोकांस सावध केले नाही, आणि जर तलवार आली आणि कोणाचा जीव घेतला, तर तो त्याच्या पापात मरेल, पण त्याचे रक्त मी पहारेक्याकडून मागून घेईन. ७ आता, मानवाच्या मुला, मी तुला इसाएलाच्या घराण्यासाठी पहारेकरी केले आहे. तू माझ्या मुख्यातून वचन ऐकून आणि माझ्यावतीने त्यांना सावध कर. ८ जर मी दुश्टाला म्हणतो, अरे दुष्टा तू ख्यित मरशील, पण जर तू दुश्टाला त्याच्या मागपिण्यासून फिरवण्यासाठी तू त्यास बजावून सांगण्यासाठी त्याच्याशी बोलणार नाही तर तो दुष्ट आपल्या पापात मरेल, पण त्याचे रक्त मी तुझ्यापासून मागेन. ९ पण तू त्या पापायास सावध कसून कुर्मार्ग सोडून सन्मार्ग घरण्यास सांगितलेस आणि त्याने ह्यास नकार दिला, तर तो मनुष्य त्याच्या पापामुळे मरेल. पण तू वाचशील. १० म्हणून हे मानवाच्या मुला, इसाएलाच्या घराण्याला सांग, तुम्ही म्हणता, की, आमचे अपराध व आमची पापे यांचा बोजा आम्हावर आहे व त्यामुळे त्यामध्ये आम्ही कुजत आहोत. आम्ही कसे जगावे? ११ त्यांना सांग, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, जसा मी जिंवत आहे, मला ‘दुष्टांच्या मरणाने आनंद होत नाही, कारण जर दुष्टाने आपल्या मार्गापासून पश्चाताप केला, तर मग तो जिंवत राहील! पश्चाताप करा! तुमच्या दुष्ट मार्गापासून पश्चाताप करा! कारण इसाएल घराण्यांनो,

तुम्ही का मरावे?’ १२ आणि मानवाच्या मुला, तू तुझ्या लोकांस सांग, धार्मिक पाप करील तर त्याची धार्मिकता त्यास वाचविणार नाही. आणि दुष्टाने आपल्या पापाचा पश्चाताप केला तर दुष्टामुळे त्याचा नाश होणार नाही. कारण धार्मिक पाप करू लगाला तर तो आपल्या धार्मिकतेमुळे वाचू शकणार नाही. १३ जर मी धार्मिकाला म्हणाले, तो ख्यित जिंवत राहिल! आणि जर तो आपल्या धार्मिकतेवर भाव ठेवून अन्याय करील, तर त्याची सर्व धार्मिकतेची कृत्ये मी आठवणार नाही. त्याने केलेल्या दुष्टत्यामुळे तो मरेल. १४ आणि जर मी दुश्टाला म्हणालो तू ख्यित मरशील! पण जर त्याने त्याच्या पापापासून पश्चाताप केला आणि जे काही योग्य व न्याय आहे ते केले, १५ जर दुष्ट गहाण परत देईल, व जे चारून घेतलेले ते परत भरून देईल, जर तो अन्याय न करता जीवनाच्या नियमांमध्ये वागेल तर तो वाचेलच, तो मरणार नाही. १६ त्याने पूर्वी केलेली पापे मी स्मरणार नाही. जे योग्य व न्यायाने ते त्याने केले आहे, तो ख्यित जगेल. १७ पण तुझे लोक म्हणतात, प्रभूचे मार्ग योग्य नाहीत, परंतु तुझे मार्ग योग्य नाहीत! १८ जेव्हा धार्मिक आपल्या धार्मिकतेपासून फिरून व पाप करू लगाला, तर तो त्यामध्ये मरेल. १९ आणि जेव्हा दुष्ट आपल्या दुष्टतेपासून फिरून जे योग्य व न्याय आहे ते करतो तर तो त्या गोषीमुळे जगेल. २० पण तुम्ही लोक म्हणता, प्रभूचा मार्ग बरोबर नाही! इसाएलाच्या घराण्यांनो मी तुमच्या प्रत्येकाचा न्याय त्याच्या मार्गप्रामाणे करीन.” २१ आमच्या बंदिवासाच्या बाराव्या वर्षाच्या दहाव्या महिन्याच्या पाचव्या दिवशी असे झाले की, यस्तशेलेमधून एक फारारी माझ्याकडे आला व म्हणाला, “नगर कावीज झाले आहे.” २२ तो फारारी संध्याकाळी येण्यापूर्वी परमेश्वराचा हात माझावर होता, आणि तो सकाळी माझ्याकडे येण्याच्या वेळी परमेश्वराने त्याने माझे मुख उघडले होते. म्हणून माझे मुख उघडे होते; मी मुका राहिलो नाही. २३ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले आणि म्हणाले, २४ “मानवाच्या मुला, जे इसाएल देशाच्या विध्वंस झालेल्या नगरातून राहत आहेत ते बोलतात व म्हणतात, अब्राहाम फक्त एकच पुरुष होता आणि त्यास या देशाचे वचन मिळाले परंतु आम्ही तर पुकळ आहोत! देश आम्हास व वचनासाठी दिला आहे. २५ म्हणून तू त्यांना सांग की प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, तुम्ही रक्तस्कट मांस खाता. तुम्ही आपल्या मूर्तीकडे डोक्ले लावता, तुम्ही लोकाचे रक्त पाडता. तर मग तुम्ही खोरेखर देश वचन करून घ्याल का? २६ तुम्ही तुमच्या स्वतःच्या तलवारीवर अवलंबून राहता आणि तुम्ही अमंगळ गोषी करता. प्रत्येक मनुष्य आपल्या शेजाच्याच्या पल्तीला अशुद्ध करतो, तुम्ही खोरेखर देश वचन करून घ्याल का? २७ तू त्यांना हे सांग की, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी जिंवत आहे; त्या नाश झालेल्या नगरात राहणारे लोक तलवारीने ख्यित मारले जातील. जर एखादा शेतांत असेल, तर त्यास मी पश्चू भक्ष्य घ्यणून देईल आणि जे कोणी किल्ल्यात व गुहेत आहेत ते मरिने मरतील. २८ मग मी ती भूमी ओसाड व निर्जन करीन आणि त्याच्या सामर्थ्याचा गरवाचा अंत होईल. इसाएलचे परवत ओसाड होतील. तेथून कोणीही जाणारसुद्धा नाही. २९ म्हणून त्यांनी ज्या अमंगळ गोषी कल्या त्यामुळे जेव्हा मी तो देश ओसाड आणि दहशत असा करीन. तेव्हा त्यांना समजेल की, मीच परमेश्वर आहे. ३० आणि, मानवाच्या मुला, आता तुझ्याबद्दल तुझे लोक भिंतीला टेकून, त्यांच्या घराच्या दारात उभे राहून, व एक दुसर्याची व ग्रनेचे आपल्या भावाशी बोलातो, ते म्हणतात चला, व परमेश्वराकडून संदेश्याकडे आलेले वचन काऊन ऐकू या. ३१ म्हणून ते लोक येत असतात तसे ते तुझ्याकडे येतात. आणि ते माझ्या लोकांमध्ये तुझ्यापुढे बसतात तुझी वचने ऐकतात, परंतु ते ती आचरीत नाहीत. जरी ते आपल्या मुखाने फार प्रीती दाखवतात तरी त्यांचे चित्त त्याच्या लाभाच्या मागे चालत जाते. ३२ कारण पाहा, ज्याचा स्वर गोड व तू त्यांना मनोहर गीतासारखा, तंतुवायांवर मधूर आवाजात वाजवणारा, असा तू त्यांना आहे. म्हणून ते तुझे वचने ऐकतात, पण त्याप्रमाणे ते चालत

नाहीत. ३३ म्हणून जेव्हा हे सर्व होईल, पाहा! हे होईल! मग त्यांना समजेल की आपल्यामध्ये एक संदेश होता.”

३४ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले आणि म्हणाले, २ “मानवाच्या मुला, इसाएलाच्या मेंढपाळाविरुद्ध भविष्य सांग! भविष्य सांग आणि त्यांना म्हण, प्रभू परमेश्वर मेंढपाळाविषयी असे म्हणतो, जे इसाएलाचे मेंढपाळ स्वतः च चरत आहेत त्यास थिक्कार असो! मेंढपाळाने आपल्या कळपाची काळजी घ्यायला नको का? ३ तुम्ही चरबी खाता आणि लोकीचे कपडे घालता. तुम्ही कळपातील धृष्टपुरुष मेंढ्या मारता. पण तुम्ही मेंढरांना कथीच घारत नाही. ४ जे कोणी दुर्बळ होते त्याना तुम्ही सबल केले नाही किंवा तुम्ही आजाच्यांना वरे केले नाही. तुम्ही जे कोणी मोडले त्यांना पट्टी बांधती नाही, आणि जे घालवून दिलेले त्यास परत आपले नाही किंवा हरवलेल्यास शोधत नाही. त्याऐवजी तुम्ही त्यांच्यावर संतीने व जुलमाने राज्य करता. ५ मग मेंढपाळ नसल्याने त्यांची पांगापांग झाली आणि त्यांची पांगापांग झाल्यानंतर ते रानातील सर्व जिंवत पश्चूचे भक्ष्य बनले. ६ माझा कळप सर्व डोंगरांतून व प्रत्येक उंच टेकळ्यांवरून भटकून गेली, पृथ्वीच्या सर्व पाठीवर पांगविणी गेली. तरी त्यांना शोधण्यास कोणीही नव्हते. ७ म्हणून, मेंढपाळांनो, परमेश्वराचे म्हणणो ऐका. ८ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, जसा मी जिंवत आहे; माझी मेंढरे लुटीस गेली आहेत; कारण तेथे त्यांना मेंढपाळ नव्हता ती वनपश्चू भक्ष्य झाली आणि माझ्या मेंढपाळांनी कोणीही कळपाला शोधले नाही परंतु मेंढपाळाने स्वतःची काळजी घेतली आणि माझ्या कळपाला चारले नाही. ९ तेव्हा, मेंढपाळांनो, परमेश्वराचे म्हणणे ऐका. १० प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी मेंढपाळांच्याविरुद्ध आहे आणि मी माझी मेंढरे त्यांच्या हातातून मागेन. त्यांचे कळप पालणे मी बंद करीन; मग मेंढपाळ आपणास पुढे पोसणार नाहीत आणि मी आपली मेंढरे त्यांचामुखातून सोडवीन, अशासाठी की, माझी मेंढरे त्यांची भक्ष्य अशी होऊ नयेत. ११ कारण प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा! मी स्वतः च आपल्या कळपाचा शोध घेईन आणि मी त्यांची काळजी घेईन, १२ जो मेंढपाळ आपल्या पांगलेल्या मेंढांबरोबर राहून त्यास शोधतो, तसाच मी आपली मेंढरे शोधीन आणि आभाळाच्या व अंधकाराच्या दिवशी त्यांची पांगापांग झाली त्या सर्व ठिकाणाहून मी त्यांना सोडवीन. १३ मग मी त्यांना लोकांतून काढून आणीन. देशातून त्यांना एकत्र करीन व त्यांना त्यांच्या भूमीत परत आणीन. मी त्यांना इसाएलाच्या पर्वताच्याबाजूला, झांयांकाठी आणि लोक राहत असलेल्या सर्व ठिकाणी कुरणत चारीन. १४ मी त्यांना चांगल्या कुरणांत ठेवीन. त्यांचे कुरण इसाएलाच्या डोंगरावरील उंच ठिकाणी होईल; तेथे ती चांगल्या कुरणात पहुडतील. इसाएलाच्या पर्वताच्याबाजूला, झांयांकाठी आणि लोक राहत असलेल्या सर्व ठिकाणी कुरणत चारीन. १५ मी स्वतः: माझा कळप चारीन व त्यांना विश्राती घेईन, असे प्रभू परमेश्वर, म्हणतो. १६ हरवलेल्या मेंढांबांचा मी शोध घेईन व भटकलेल्यांना मी परत आणीन. जे मोडलेले त्यास मी पट्टी बांधीन आणि रोगी मेंढीस बरे करीन. व मी पुष्ट व बलिष्ठ यांना नामशेष करीन. त्यास मी यथान्याय चारीन. १७ आणि प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, तू माझ्या कळपा, पाहा, मी मेंढरांमेंढरामध्ये, एडका व बोकड झांच्यात न्यायनिवाडा करीन. १८ तुम्ही चांगले कुरण खालून टाकता उरलेले कुरण तुम्ही आपल्या पायांनी तुडवता आणि तुम्ही स्वच्छ पाणी पिझन राहिले पायांनी गढूळ करता. हे काहीच नाही असे तुम्हास वाटते का? १९ पण माझी मेंढरे आता तुमच्या पावलांनी, चिरडलेले गवत खातात आणि तुमच्या पायांनी गढूळ झालेले पाणी पितात. २० म्हणून, प्रभू परमेश्वर, त्यांना असे म्हणतो, पाहा! मी स्वतः पुष्ट मेंढी आणि बारीक हांच्यात निवाडा करीन. २१ तुम्ही बाजूने व खांद्याने ढकलता. आणि जी सर्व दुर्बळ झालेली त्यांना तुम्ही देशा बाहेर घालवून लाखीपर्यंत त्यांना तुम्ही भोसकता, २२ म्हणून, मी माझ्या कळपाला वाचवीन. यापुढे त्यांची लूट होणार नाही. आणि मी मेंढ्या-मेंढ्यात न्यायनिवाडा करीन. २३

मग मी त्यांच्यावर एक मेंढपाळ नेमीन व तो त्यांना चारील आणि माझा सेवक दावीद, ह्याला मी मेंढपाळ म्हणून नेमीन. तो त्यांस चारील; तो त्यांच्यावर मेंढपाळ होईल. २४ कारण मी परमेश्वर त्यांचा देव होईन. व त्यांच्यामध्ये माझा सेवक दावीद त्यांमध्ये अधिपती होईल मी परमेश्वर बोललो आहे. २५ मग मी त्यांच्याबारोबर एक शांतेचा करार करीन आणि दृष्ट वन्य पशू देशातून नाहीसे करीन, मग माझ्या मेंढ्या वाळवंतातील सुरक्षेत राहतील आणि रानात झोपतील. २६ मग मी त्यास व डोंगराभोवतालच्या स्थानांस आशीर्वद असे करीन. कारण मी योग्य वेळी पाझस पाडीन. ते आशीर्वदांचे वर्षांवर होतील. २७ नंतर शेतातली झाडे त्यांचे फल उत्पन्न करतील, आणि पृथ्वी आपला उपज देईल. माझी मेंढरे त्यांच्या देशात सुरक्षित राहतील; मी त्यांच्या जोखाडाचे बंधने तोडून ज्यांनी त्यांना आपले दास केले त्यांच्या हातातून सोडवले म्हणजे ते जाणतील की मी परमेश्वर आहे. २८ यापुढे ते राणांसाठी लूट असे होणार नाहीत आणि पृथ्वीवरील वनपशू त्यांना खाऊन टाकणार नाहीत. कारण ते सुखरुप राहतील. व कोणीही त्यांना भयभीत करणार नाही. २९ कारण मी त्यांच्यासाठी नावाजण्याजोगी लागवड करीन, मग त्यांची पुढी देशात दुष्काळाने उपासमार होणार नाही. यापुढे राणांकडून त्यांना अपमान सहन करावा लागणार नाही. ३० मग त्यांना समजून घेईल की मीच त्यांचा पर्वताचे देव आहे, व मी त्यांच्याबारोबर आहे, इसाएलाचे घराणे माझे लोक आहेत, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. ३१ कारण तुम्ही माझी मेंढरे आहात, माझ्या कुरणातील मेंढरे आहात. आणि माझे लोक! मी तुमचा देव आहे! असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.”

३५ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, २ “मानवाच्या मुला, सेईर पर्वताकडे आपले तोंड कर आणि त्याच्याविरुद्ध भविष्य सांग. ३ त्यास सांग, ‘प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, सेईर पर्वता, मी तुड्याविरुद्ध आहे आणि मी आपल्या हाताने तुला तडाखा देईन आणि तुला उजाड व दहशत करीन. ४ मी तुझी नारे उजाड करीन आणि तू स्वतः ओसाड होशील. मग तुला समजेल की मी परमेश्वर आहे. ५ कारण तू इसाएल लोकाशी नेहमीच शत्रुत्व केले आणि त्यांच्या संकटकाळी, त्यांच्या अन्यायाच्या शिक्षेच्या वेळी तू त्यांच्यावर तलवार चालविलीस.’” ६ म्हणून प्रभू परमेश्वर म्हणतो, मी जिंवत आहे, “मी तुला तुझे रक्त पाडण्यासाठी तयार करीन आणि रक्तपात तुड्या पाठीस लागेल; तू रक्तपाताचा द्वेष केला नाही म्हणून खचित रक्तपात तुड्या पाठीस लागेल. ७ मी सेईर पर्वताला ओसाड, उजाड करीन. जेव्हा त्यातून येणाऱ्या जाणाऱ्या कोणालाही कापून काढीन. ८ आणि त्याचे डोंगर मी मृत शरीरांनी भरीन. तुड्या उंच टेकड्या व दून्या आणि तुझे सर्व प्रवाह जे तलवारीने मारले ते त्यापाये पडतील. ९ मी तुला कायमचा ओसाड असे करीन. तुड्या नगरांतून कोणीही राहणार नाहीत मग तुला समजेल की, मी परमेश्वर आहे.” १० तू म्हणालास, ती दोन राष्ट्रे आणि ही दोन देश माझे होतील आणि आमी त्यांचा ताबा घेऊ. तेव्हा तेथे परमेश्वर त्यांच्याबार उपस्थित होता. ११ म्हणून प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, जसा मी जिंवत आहे, “युझ्या क्रोधाप्रमाणे आणि जो तुझा हेवा तू आपल्या द्वेषाने इसाएलाविरुद्ध प्रगट केला त्याप्रमाणे मी आपले कार्य करीन. आणि मी तुझा न्याय केला म्हणजे मी त्यांना प्रगट होईन. १२ तू इसाएलाच्या पर्वताविरुद्ध म्हणालास की ते उद्घस्त झाले आहेत ते आम्हास खायला दिले आहेत हे सर्व तुझे दुर्भाषण मी परमेश्वराने एकले आहे हे तुला कळेल. १३ तुम्ही आपल्या तोडीने मजविरुद्ध जेव्हा फुशरकी मारली; तुम्ही माझ्याविरुद्ध पुष्कळ गोष्टी बोलाला. मी ते ऐकले आहे.” १४ प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, “सर्व पृथ्वी हर्ष करीत असताना मी तुझा नाश करीन. १५ इसाएल लोकांचे वतन ओसाड झाले म्हणीन जसा तुला आनंद झाला होता तसेच मी तुलाही करीन. हे सेईर पर्वता तू ओसाड होशील व संपूर्ण अदोम तो सारा नाश होईल. मग त्यांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे.”

३६ आता मानवाच्या मुला, तू इसाएलाच्या पर्वताला भविष्य सांग आणि म्हण, इसाएलामधील पर्वतांनो, परमेश्वराचे वचन ऐका. २ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, कारण शत्रू तुमच्याविषयी म्हणतात की, आहो! आणि प्राचीन उंच ठिकाणे आमची मालमत्ता झाली आहे. ३ “म्हणून तू भविष्य सांग आणि म्हण, प्रभू परमेश्वर म्हणतो, ‘कारण त्यांनी तुमचा नाश केला आणि तुम्ही उरलेल्या राष्ट्राना वतन क्वावे म्हणून त्यांनी सर्व बाजूनी तुमच्यावर हल्ला केला आहे. तुम्ही लोकांच्या तोंडी व जिभेने व गोरीचा निंदिवा विषय असे झाले आहात.’” ४ म्हणून, इसाएलाच्या पर्वतांनो, प्रभू परमेश्वराचे वचन ऐका. प्रभू परमेश्वर पर्वत, व उंच टेकड्या, झारे, व दग्धा उजाड आणि सोडून दिलेली नगरे यांना असे सांगतो की, ५ “यास्तव प्रभू परमेश्वर म्हणतो की, खचित मी आपल्या अविशाच्या अग्नीने पैठून उरलेल्या राष्ट्रांविषयी व अदोमाविषयी बोललो आहे. त्यांनी माझ्या देशाला लुटून रिकामे करावे म्हणून त्यांनी उल्लासीत हृदयाने, त्यांच्या मनातील तिरस्काराने, त्यांच्या कुण्णासाठी घेतली.” ६ “म्हणून, इसाएल देशाला भविष्य सांग, आणि पर्वत, व टेकड्या, झारे आणि दग्धा द्यांच्याशी बोल. प्रभू परमेश्वर, म्हणतो, पाहा! मी आपल्या अविशाचे आणि रागाने बोललो आहे. कारण, तुम्हास राष्ट्रांकडून अपमान सहन करावा लागला.” ७ म्हणून, प्रभू परमेश्वर, म्हणतो, “मी आपला हात उंचावून वचन देतो की, तुमच्या भोवतालची राष्ट्रे खचित अप्रतिष्ठा पावतील.” ८ “पण इसाएलाच्या पर्वतांनो, तुम्हावरील झाडास फुंद्या फुटून तुम्ही माझ्या इसाएल लोकांसाठी फळे घाल असे लवकरच घडून येईल. ९ कारण पाहा, मी तुम्हास अनुकूल आहे, आणि मी तुम्हाकडे वळेल, मग तुम्ही मशागत केलेले, व बी पेटलेले व्हाल. १० म्हणून मी तुम्हावर मनुष्याची, इसाएलाचे सर्व घराणे, ते सर्वच बहुतपट करीन, आणि नगरे वसतील आणि ओसाड झालेली ठिकाणे पुन्हा उभारली जातील. ११ मनुष्य व पश्य यांना बहुतपट करीन आणि ते वाढतील व फळ देणारे होतील, पूर्वीच्याप्रमाणे लोक राहू लागतील. आणि तुमच्या पूर्वदिवसात केले त्यापेक्षा तुमचे मी अधिक कल्पण करीन मग तुम्हास समजेल की मी परमेश्वर आहे. १२ मी मनुष्ये, म्हणजे माझे इसाएल लोक आणीन, ते तुमच्यावर चालतील असे मी करीन. ते तुझा ताबा घेतील आणि तू त्यांचे वतन होशील, आणि तू त्यांच्या मुतांच्या मरणाचे कारण होणार नाहीस.” १३ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, कारण लोक तुम्हास म्हणतात, “तू लोकांस खाणारा देश आहेस, आणि तुझ्या देशाची मुले मरत आहेत. १४ यास्तव यापुढे तू लोकांस खाणारा नाहीस, आणि पुन्हा तू आपल्या राष्ट्राला त्यांच्या मृत्यूचा शोक करण्यास लावणारा नाहीस.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १५ “किंवा यापुढे मी तुला पुन्हा राष्ट्रांचा अपमान ऐकू देणार नाही. तुला लोकांची निंदा पुन्हा सहन करावी लागणार नाही किंवा तुझ्या राष्ट्रास पडू देणार नाहीस.” असे प्रभू परमेश्वर, म्हणतो. १६ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, १७ “मानवाच्या मुला, इसाएलाचे घराणे त्यांच्या देशात वस्ती करून राहिले तेक्हा त्यांनी आपल्या मार्गानि व कृत्यांनी तो देश भ्रष्ट केला. त्यांचे मार्ग माझ्याउढे रेजसावी स्त्रीच्या विटाळाप्रमाणे आहेत. १८ म्हणून त्यांनी जे रक्त भूमीवर पाडले होते त्यामुळे, आणि त्यांनी आपल्या मूर्तीनी तिला अशुद्ध केले होते त्यामुळे मी आपला क्रोध त्यांच्यावर ओताला. १९ मी त्यांना राष्ट्रांमध्ये पसरविले आणि सर्व देशात विखरून टाकले. मी त्यांच्या मार्गाप्रमाणे व त्यांच्या कृत्याप्रमाणे न्याय केला. २० मग ते त्या दुसऱ्या राष्ट्रांत गेले आणि ते जेथे कोठे गेले, तेथीतीली माझे पवित्र नाव भ्रष्ट केले, तेक्हा लोक त्यांना म्हणाले, हे खरेच परमेश्वराचे लोक आहेत क? कारण त्यांना त्याच्या देशातून बाहेर फेकून दिले आहे. २१ पण इसाएल घराणे ज्या ज्या राष्ट्रांत गेले त्यांनी माझे पवित्र नाव भ्रष्ट केले. तेक्हा मी आपल्या नावास जपलो. २२ म्हणून इसाएलाच्या घराण्यास सांग की, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, इसाएल घराण्यांनो, मी हे तुमच्यासाठी करत नाही, तुम्ही जेथे जेथे गेलात, तेथे तेथे तुम्ही माझे पवित्र नाव भ्रष्ट केलेत त्याकरता मी हे करत

आहे. २३ कारण तुम्ही माझ्या महान नावास राष्ट्रांमध्ये भ्रष्ट केल्यामुळे त्या राष्ट्रांनी अपवित्र मानले, ती ते पवित्र मानतील असे मी करीन आणि त्या राष्ट्रांच्या देखत तुमच्या ठायी मला पवित्र मानतील तेक्हा राष्ट्रास समजेल की, मी प्रभू परमेश्वर आहे. २४ मी तुम्हास त्या राष्ट्रांतून काढून घेईन आणि तुम्हास प्रत्येक देशातून गोळा करीन व तुम्हास तुमच्या सर्व अशुद्धेपासून तुम्ही शुद्ध व्हाल. आणि मी तुम्हास तुमच्या सर्व मूर्तीपासून शुद्ध करीन. २६ मी तुम्हास नवीन हृदय देईन, तुमच्या ठायी नवीन आत्मा घालीन; तुमच्या देहातून पाषाणायम हृदय काढून टाकीन व तुम्हास मांसमय हृदय देईन. २७ मी तुमच्या ठायी माझा आत्मा घालीन. आणि तुम्ही माझ्या नियमांनी चालाल. माझो निर्णय पाळून त्याप्रमाणे आचरण कराल, असे मी करीन. २८ मग तुम्ही, मी तुमच्या पूर्वजांना दिलेल्या, देशात रहाल. तुम्ही माझे लोक व्हाल व मी तुमचा देव होईन. २९ कारण मी तुम्हास तुमच्या सर्व अशुद्धेपासून वाचवीन. मी धान्यावर हुक्म करून त्याची विलुता करीन. मी तुमच्यावर दुष्काळ पडू देणार नाही. ३० मी झाडाचे फळ आणि शेतांचे उत्पादन वाढवीन याकरिता की, राष्ट्रांमध्ये तुम्हास दुष्काळामुळे होणारी निंदा सहन करावी लागणार नाही. ३१ मग तुम्ही तुमच्या वाईट पाणाचे आणि जी तुमची कृत्ये चांगली नव्हती त्यांचा विचार कराल, तेक्हा तुम्ही आपल्या पापावृद्धल आणि घृणीत कृत्यावृद्धल स्वतः चाच देष्ट कराल. ३२ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुमच्याकरिता हे करत नाही, हे तुम्हास माहित असू द्या. म्हणून इसाएलाच्या घराण्यांनो, तुम्ही आपल्या मार्गाविषयी लंजित व फजीत व्हा. ३३ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी तुम्हास तुमच्या सर्व अन्यायापासून शुद्ध करीन त्या दिवशी मी नगरे वसवीन आणि उजाड स्थाने बांधण्यात येतील. ३४ कारण जी भूमी, तिच्या जवळून जाणाऱ्या सर्वाना, ओसाड दिसत होती, ती ओसाड जीनी मशागत केल्याप्रमाणे दिसेल. ३५ ते म्हणतील, “ही जी जीनी ओसाड होती ती आता एदेन बागेसारखी झाली आहे. जी नगरे ओसाड व उजाड व दुर्मांझाली होती ती आता तटबंदीची होऊन वसली आहेत. ३६ मग तुमच्या सभोवतालच्या राष्ट्रांना समजेल की, मी परमेश्वर आहे आणि मी वन नष्ट झालेली ठिकाणे बांधून काढोत व ओसाड जमिनीत मी लागड केली. मी परमेश्वर आहे. मी हे बोललो व ते मी करीनच. ३७ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, मी हे त्यांच्यासाठी करावे म्हणून इसाएलाच्या घराण्याकडून पुन्हा मागणी होईल; कल्पाप्रमाणे मी त्यामध्ये लोकांची वाढ करीन. ३८ पवित्र ज्ञपूर्वक कल्प, यस्तलेमेतील सणाचा कल्प असतात त्याप्रमाणे ओसाड नगरे लोकांच्या कल्पानी भरू नाहील; मग त्यांना समजेल की मी परमेश्वर आहे.”

३७ परमेश्वराचा हात माझ्यावर आला, परमेश्वराच्या आत्म्याकडून मला बाहेर उचलून नेले आणि खाली दरीच्या मध्यभागी आणू ठेवते. ती हाडांनी भरलेली होती. २ मग त्याने मला त्यामधून गोळ व गोळ चालवले. पाहा! दरीत जमिनीवर पुष्कळ हाडे पडलेली होती. आणि पाहा! ती हाडे अगदी सुकलेली होती. ३ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, ही हाडे पुन्हा जिवंत होऊ शकतील का?” मग मी म्हणालो, “प्रभू परमेश्वरा, फक्त तुलाच माहित आहे.” ४ मग तो मला म्हणाला, “त्या हाडाविषयी भविष्य सांग आणि त्यांना म्हण, सुकलेल्या हाडांनो परमेश्वराचे वचन ऐका. ५ प्रभू परमेश्वर या हाडांस असे म्हणतो, पाहा, मी तुमच्यात श्वास घालीन व तुम्ही जिवंत व्हाल. ६ मी तुमच्यावर स्नायू लावीन आणि मांस चढवीन आणि मी तुम्हास त्वचेने आवरण घालीन आणि तुमच्यात श्वास घालीन, म्हणजे तुम्ही जिवंत व्हाल. मग तुम्हास समजेल की मीच प्रभू परमेश्वर आहे.” ७ म्हणून मला आज्ञा झाली त्याप्रमाणे मी भविष्य सांगितले; जसे मी भविष्य सांगत असता, आवाज आला. पाहा भूकूप होऊन हाडांना हाड लागून एकमेकाशी जवळ येऊन जोडली गेली. ८ मी पाहिले आणि पाहा, तेक्हा त्यांच्यावर स्नायू होते. आणि मांस चढवीले व त्यावर त्वचेने आवरण घालते. पण त्यांच्यात अजून

श्वास नव्हता. ९ मग परमेश्वर मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला वाच्याला भविष्य सांग, भविष्य सांग आणि म्हण, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, हे वाच्या तू चोहो दिशेण ये व व वथलेल्यावर फुंकर घाल म्हणजे ते पुढाज जिवंत होतील.” १० मग मला आज्ञा केल्याप्रमाणे मी भविष्य सांगितले, तेव्हा त्यामध्ये शास येऊन ते जिवंत झाले व ते अतिशय मोठे सैन्य आपल्या पायावर उभे राहिले. ११ आणि देव मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, ही हाडे म्हणजे सर्व इसाएल घराणेच आहे. पाहा ते म्हणतात, आमची हाडे सुकून गेली आहेत. आम्हास आशा राहिलेली नाही. आम्हास नाशासाठी कापून टाकले आहे. १२ म्हणून भविष्य सांग आणि त्यांना म्हण, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, माझ्या लोकांनो, मी तुमच्या कबरी उघडून तुम्हास कबरीतून बाहेर काढीन. आणि मी तुम्हास इसाएलाच्या भूमीत परत आणीन. १३ माझ्या लोकांनो, जेव्हा मी तुमच्या कबरी उघडीन व त्यातून तुम्हास बाहेर काढीन तेव्हा तुम्हास समजेल की मी परमेश्वर आहे. १४ मी तुमच्यात माझा आत्मा ओतीन म्हणजे मग तुम्ही जिवंत व्हाल. आणि मी तुम्हास तुमच्या स्वतःच्या देशात विसावा देईन. तेव्हा मी परमेश्वर हे बोललो व मी तसे केले हे तुम्हास समजेल, असे परमेश्वर म्हणतो.” १५ मग परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, १६ तर “मानवाच्या मुला, आता तू आपल्यासाठी एक काठी थे आणि तिच्यावर लिही, यद्या आणि त्याचे सहकारी इसाएलाचे लोक यांच्यासाठी. आणि दुसरी काठी थे व तिच्यावर लिही, योसेफासाठी म्हणजे एफाईमाची शाश्या व त्याचे सहकारी सर्व इसाएलाचे लोक यासाठी आहे. १७ मग त्या दोन्ही एकत्र आणून त्यांची एक काठी कर म्हणजे त्या तुड्या हातात एक होतील. १८ जेव्हा तुझो लोक तुड्याशी बोलतील आणि म्हणतील, या तुड्या गोर्ंठीचा अर्थ काय आहे हे आम्हास संगांगार नाहीस काय? १९ मग त्यांना सांग की, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, योसेफाची जी काठी एफाईमाच्या हाती आहे तिला आणि इसाएलाचे जे वंश त्याचे सहकारी आहेत त्यांना येऊन मी यहूदाच्या काठीबरोबर जोडीन, यासाठी की त्यांना एक काठी करीन आणि ते माझ्या हातात एक होतील. २० नंतर ज्या काठीचावर तू लिहिशील त्या त्यांच्या डोळ्यासमोर तुड्या हातात धर. २१ मग त्यांना सांग, प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, पाहा, मी इसाएल लोकांस ज्या राष्ट्रात ते गेले आहेत, तेथून त्यांना मी बाहेर काढीन. मी त्यांना सभोवतालच्या देशातून गोळा करीन. कारण मी त्यांना त्यांच्या देशात आणीन. २२ मी या देशात इसाएलाच्या पर्वतावर त्याचे एकच राष्ट्र करीन. त्या सर्वावर एकच राजा राज्य करील. यापुढे ती दोन राष्ट्रे राहणार नाहीत, त्यांचे यापुढे दोन राज्यात विभाजन होणार नाही. २३ मग ते यापुढे आपल्या स्वतः ला मूर्तीपुढे वा त्यांच्या तिरस्करणीयी वस्तुंती किंवा त्याचे कोणतेही पापांपी आपणाला विटाळविणार नाहीत. त्यांनी ज्या आपल्या राहणारच्या स्थानात पाप केले आहे त्या सर्वातून मी त्यांना तरीन व त्यांना शुद्ध करीन, यासाठी की, ते माझो लोक होतील व मी त्यांचा देव होईल. २४ दावीद माझा सेवक त्यांच्यावर राजा होईल. त्या सर्वावर एकच मेंदपाळ असेल, आणि ते माझ्या निर्णयानुसार चालतील आणि माझो नियम राखून ठेवतील व त्याचे पालन करतील. २५ जो देश माझा सेवक याकोब याला मी दिला, जेथे तुमचे पूर्वज राहत होते. त्यामध्ये ते वस्ती करतील, तेथे ते व त्यांची मुले, व त्यांची नातवंडे सर्वकाळ तेथे राहतील. दावीद हा माझा सेवक त्यांचा सर्वकाळचा अधिपती होईल. २६ मी त्यांच्याबरोबर शांततेचा करार करीन. तो त्यांच्याशी सर्वकाळचा करार होईल. मी त्यांना येऊन बहुगुणीत करीन आणि मी आपले पवित्र स्थान त्यांच्यामध्ये सदासर्वकाळ स्थापीन. २७ माझे निवासस्थान त्यांच्यामध्ये राहील. मी त्यांचा देव होईल व ते माझे लोक होतील. २८ जेव्हा माझे पवित्रस्थान त्यांच्यामध्ये सदासर्वकाळ राहील, तेव्हा राष्ट्रांना समजेल की, इसाएलास पवित्र करणारा मी परमेश्वर आहे.”

३८ परमेश्वराचे वचन मजकडे आले व म्हणाले, २ “मानवाच्या मुला, माझोग देशातील, गोग, जो रोश, मेशेख व तुबाल यांचा अधिपती

याजकडे तोंड कर. आणि त्याच्याविरुद्ध भविष्य सांग. ३ म्हण, प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, ‘अरे गोगा, मेशेख व तुबाल यांचा अधिपती, पाहा! मी तुड्याविरुद्ध आहे. ४ म्हणून मी तुला पाठमोरा करीन आणि तुड्या जाभाडात आकडा घालतीन; तुझे सर्व सैन्य, घोडे व घोडेस्वार यास बाहेर काढीन; ते सर्वजण पूर्ण चिलखत घालून, मोक्या व लहान ढाळी धारण केलेला, त्यासर्वांनी तलवारी धरलेला असा मोठा समुद्राय मी पाठवीन. ५ पारस, कूश व पूट हे सर्व त्यांच्या ढाळी व शिरसांग धारण करून त्यांच्याबरोबर आहेत. ६ त्याचप्रमाणे गोमर आणि त्याचा सेनासमूह, अगदी उत्तरेचा देश तोगामची घराणे व त्याचा सेनासमूह, तसेच अनेक लोक तुजसह बाहेर काढीन. ७ “सज्ज छाह! हो! तुम्ही स्वतः आणि तुम्हास येऊन मिळालेली सैन्य ह्यांनी तयार राहा. आणि तू त्यांचा सेनापती हो. ८ पुष्कळ दिवसानंतर तुम्हास बोलविण्यात येईल. जो देश तलवारीपासून घेतलेला आहे व पुष्कळ राष्ट्रांतील लोकांपासून मिळवलेला आहे, त्यामध्ये इसाएलाचे पर्वत सर्वदा ओसाड होत असत त्यावर तू शेवटल्या वर्षामध्ये येशील; तथापि तो देश लोकांतून काढून घेतलेला आहे आणि ते सर्व निर्भय राहतील ९ म्हणून तू चढून येशील, तू वादाळासारखा येशील. देशाला झाकणाऱ्या ढागासारखा तू होशील, तू आणि तुड्याबरोबरचे सैन्य व तुजसह अनेक राष्ट्रांचे लोक असे तुम्ही त्यासारखे व्हाल.” १० प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, त्या दिवसात असे होईल की, तुड्या मनात योजना येतील, तू वाईट युक्तिचा नवीन मार्ग आखशील. ११ मग तू म्हणशील, मी उघड्या हातावर्यात जाईन; ज्या देशांच्या नगराला तटवंदी नाही त्यांच्यावर मी हल्ला करीन. ते लोक सुरक्षित शांतीने राहतात, ते सर्वजण जेथे कोठे राहतात तेथे भिंती, अडसर, वेशी नाहीत त्यावर मी चालून जाईन. १२ अशासाठी की, तू लूट करावी व शिकार धरावी, आणि जी उजाड स्थाने वसली आहेत त्यावर, व जे लोक राष्ट्रांमधून एकवटलेले आहेत, ज्यांनी गुरे व धन ही प्राप्त करून घेतली आहेत, जे पृथीच्या मध्यभागी वसतात त्यांच्यावरही तू आपला हात चालवाचा. १३ “शबा आणि ददान आणि तार्शीशाचे व्यापारी, त्यांच्याबरोबरचे सर्व तरुण सिंह ते सर्व तुम्हास तुला म्हणतील, ‘तू लूट करायला आलास काय?’ सोने व चांदी, गुरेटोर आणि मालमत्ता, चोरून लुटून नेण्यासाठी, मोठी लूट हस्तगत करण्यासाठी तू आपली सेना जमवली आहेस का?” १४ म्हणून हे मानवाच्या मुला, गोगाला भविष्य सांग, “प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, ‘त्या दिवसात जेव्हा माझे इसाएल लोक सुरक्षित राहतील, तेव्हा तुला हे कळणार नाही का?’ १५ तू आपल्या स्थानानून अगदी उत्तरेकडच्या दूच्या प्रदेशातून मोज्या सैन्याने, त्यातील सर्व घोड्यांवर स्वार होऊन मोठा समुद्राय व विशाल सैन्य असे येतील. १६ “तू माझ्या लोकांशी, इसाएलरी, लढण्यास येशील. तू देशाला व्यापणाऱ्या व प्रचंद गर्जना करण्याचा ढागाप्रमाणे येशील. शेवटच्या दिवसात माझ्या सेवकांचा, इसाएलाच्या संदेष्यांचा उपयोग केला हेही त्यांना आठवेल “मी तुला त्यांच्याविरुद्ध लढावयास आणिन असे इसाएलाच्या संदेष्यांनी, माझ्यावतीने, पूर्वीच सांगितल्याचे त्यांना स्मेरेल.” १८ म्हणून प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “जेव्हा गोग इसाएल देशावर हल्ला करील त्या दिवसात असे होईल की माझ्या नाकपुड्या क्रोधाने फुरफुरतील. १९ कारण मी आपल्या रागाच्या भरात आवेशाने व आपल्या क्रोधानीने तपा होऊन बोललो आहे. इसाएल देशामध्ये त्या दिवशी खचित मोठा भूकंप होईल. २० त्यावेळी सर्व सजीव भीतीने कापूतील. समुद्रातील मासे, हवेत भराच्या मारणारे पक्षी, रानातील हिंस प्राणी आणि जमिनीवर सरपटणारे सर्व छोटे जीव आणि सर्व माणसे ह्यांच्या भीतीने थरकाप उडेल. पर्वत व कडे कोसळतील. प्रत्येक भिंत जमीनदोस्त होईल.”

२१ कारण प्रभू परमेश्वर महणतो, मी आपल्या सर्व पर्वतावर त्याच्याविरुद्ध तलवार बोलावीन. प्रत्येक मनुष्याची तलवार आपल्या भावाविरुद्ध चालेल. २२ आणि मरी व रक्ताने मी त्याजबरोबर वाद मांडीन. त्याजवर, त्यांच्या सैन्यावर व त्याच्याबोराबर जे पुष्कळ प्रकारचे लोक असतील त्यांच्यावर पुराचा पाऊस व मोठ्या गारा, अनी व गंधक ह्यांचा वर्षाव करीन. २३ मग मी आपला महिमा व पवित्रात दाखवून देईन आणि माझी ओलख पुष्कळ राणांना करून देईन; तेह्वा त्यास समजेल की मी परमेश्वर आहे.

३१ आता “मानवाच्या मुला, तू गोगच्याविसूद्ध भविष्य सांग आणि म्हण, प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, पाहा! मी गोग, मेशेख आणि तुबाल यांचा अधिपती यांच्याविरुद्ध आहे. २ मी तुला वळविन आणि मी तुला पुढे नेईन; अति उत्तरेकडून मी तुला परत आणीन आणि इसाएलाच्या पर्वतांशी आणीन. ३ मग मी तुइया डाव्या हातातील धनुष्य उडवून देईन; व तुइया उजव्या हातातील बांग खाली पाठीन. ४ तू इसाएलाच्या पर्वतावर तू तुझे सर्व समुदाय, व तुइयाबरोबरचे जे कोणी सैन्य आहे ते, मरून पडशील. मी तुम्हास पक्ष्यांचे व रानातील वन्य पशूंचे भक्ष्य करीन. ५ तू शेतातील पृथग्भागवर मरून पडशील कारण मी हे बोलालो आहे. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. ६ मग मी, मागोगामध्ये व किनाऱ्यावर सुक्षितपणे राहणाऱ्या लोकांमध्ये अग्नी पाठीवीन, मग त्यांना समजेल ‘भी परमेश्वर आहे.’ ७ कारण मी माझ्या इसाएल लोकांमध्ये माझे पवित्र नवामाहीत करून देईन. आणि मी यापुढे आपले पवित्र नवापुन्हा भ्रष्ट होऊ देणार नाही. राणांना कळेल की मीच परमेश्वर इसाएलमधील एकमेव पवित्र आहे. ८ पाहा! असा दिवस येत आहे! ते घडेलच!” प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, ज्या दिवसाबद्दल मी बोलालो तो हाच आहे. ९ “तेह्वा इसाएलात राहणारे बाहेर निघून ते शस्त्रास्ते, लहान ढाली, मोठ्या ढाली, धनुष्य व बाण, गदा व भाले याना आग लाखून जाळतील. ते सरपण म्हणून सात वर्षे जाळत राहतील. १० त्यामुळे त्यांना रानातून लाकडे गोळा करावी लागणार नाही किंवा जंगलातून लाकडे तोडावी लागणार नाहीत. तर ही शस्त्रास्ते ते जाळतील. त्यास ज्यांनी लुटले त्यास ते लुटतील. ज्या कोणी त्यांच्याकडून घेतले ते त्याजकडून घेतील.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. ११ मग “त्या दिवसात असे होईल की, तेह्वा मी समुद्राच्या पूर्वकडील, वाटसरुंच्या दीरी गोगास इसाएल देशात करबस्थान. ते येणाऱ्या जाणाऱ्याला रस्ता अडवीतील. तेथे गोगाला त्याच्या सर्व समुद्रायासह पुरतील. ते त्यास ‘हमोन गोग याची दरी’ असे म्हणतील. १२ देश शुद्ध करण्यासाठी, इसाएल घराणे, सात महिने त्यांना पुरीत राहिल. १३ कारण देशातील सर्व लोक त्यांना पुरतील. मी जेह्वा गौरविला जाईन तो दिवस त्यांच्यासाठी संस्मरणीय होईल.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १४ “हे काम नेहमी करण्या मनुष्यांना वेगळे करून नेमतील, आणि तो देश शुद्ध क्वाहा म्हणून देशातून येथून तेथून जातील; जमिनीवर पडून राहिलेल्या उरल्यासुरन्या लोकांस पुरतील; सात महिने झाल्यावर ते शोधाला लागतील. १५ शोध करण्यारे देशातून फिरत कोणाला मनुष्याचे अस्थी दिसाताच, तो तेथे खूण करून ठेवेल. कबव खणणारे येऊन त्या अस्थीला हमोन गोगाच्या दरीत पुरेपर्यंत ती खूण तेथेच राहील. १६ तेथल्या नगराचे नाव हमोना असे होईल. अशा प्रकारे ते देश शुद्ध करतील.” १७ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “हे मानवाच्या मुला, तू सर्व पश्य असलेल्या पक्ष्यांस व रानातील सर्व वन्यपशूस सांग, माझा यज्ञ, जो मोठा यज्ञ मी इसाएलाच्या पर्वतावर तुम्हासाठी करतो, त्याकडे तुम्ही चोहोकडून एकत्र होऊन मांस खावे आणि रक्त प्यावे. १८ तुम्ही योद्धांचे मांस खाल आणि पृथ्वीचे अधिपती मेंड्या, कोकरे, बोकड व बैल यांचे रक्त प्याल; ते सर्व बाशानात पृष्ठ झालेले आहेत. १९ कापलेल्या पशूंचा हा माझा यज्ञ मी तुम्हासाठी केला आहे. मग तुमची तृप्ती होईपर्यंत तुम्ही चरवी खाल. त्याचे रक्त तुम्ही मस्त होईपर्यंत प्याल. २० माझ्या मेजावर बसून तुम्हास तेथे घोडे, रथ, योद्धे आणि प्रत्येक लढणारा मनुष्य यांस खाऊन तुमची

तृप्ती होईल.” प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो. २१ “मी आपले वैभव राष्ट्रामध्ये ठेवीन आणि माझा न्याय मी केला आहे तो आणि माझा हात मी त्यांच्यावर ठेवला आहे तोही ते सर्व राष्ट्रे पाहीतील. २२ मग त्या दिवसापासून पुढे, मीच त्यांचा परमेश्वर देव आहे असे इसाएलाच्या घराण्यास समजेल. २३ आणि राष्ट्रे जाणतील की, इसाएलाचे घराणे आपल्या अन्यायामुळे बंदिवासात गेले त्यांनी मजबूरोबर विश्वासघात केला म्हणून मी आपले मुख त्यापासून लपविले आणि त्याच्या वैयांच्या हाती दिले आणि ते सर्व तलवारीने पडते. २४ मी त्यांच्या अशुद्धेप्रमाणे आणि पापांप्रमाणे त्याचे केले. मी त्यांच्यापासून आपले तोंड लपविले.” २५ म्हणून प्रभू परमेश्वर म्हणतो, “आता मी याकोबाच्या लोकांस बंदिवासातून परत आणीन. इसाएलाच्या सर्व घराण्यावर मी दया करीन. मी आपल्या पवित्र नवाबदल अविस्ती राहीन. २६ मग ते देशात निर्भय राहीतील आणि कोणी त्यांना दहशत घालाणार नाही; तेह्वा हे सर्व विसरतील. मग ते आपली लाज व मजबूरोबर केलेला देशाचा विश्वासघात विसरतील. २७ मी त्यांना राष्ट्राच्या लोकांतून परत आणीन आणि त्यांना त्यांच्या वैयाच्या देशातून गोळा करीन व बहुत राष्ट्रासमोर मी त्यांच्यामध्ये पवित्र मानला गेलो म्हणजे हे घडेल. २८ नंतर त्यांना समजेल की, मीच त्यांचा परमेश्वर आहे. कारण मीच त्यांना बंदिवास म्हणून दुसऱ्या देशात पाठवले, परंतु नंतर मीच त्यांना एकत्र गोळा करून त्यांच्या देशात परत आणले. मी त्यांच्यातील कोणालाही तेथे सुटून देणार नाही. २९ मी यापुढे आपले मुख त्यांच्यापासून लपविणार नाही, मी आपला आत्मा इसाएलाच्या घराण्यावर ओतीन.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.

४० आमच्या बाबेलच्या बंदिवासाच्या पंचविसाव्या वर्षात, वर्षाच्या आरंभी, महिन्याच्या दहाव्या दिवशी, यरूशलेम नगर काबीज झाल्यानंतर साधारण चौदाच्या वर्षी, परमेश्वराचा हात माझ्यावर होता आणि त्याने मला तेथे नेले. २ दृष्टांत तेवेन मला इसाएल देशात नेले. मला त्याने खूप उंच पर्वताजवळ ठेवले. त्यावर दक्षिणेकडे नगराची इमारतीसारखे काही होते. ३ मग त्याने मला तेथे आणले. पाहा तेथे पितळेच्या रूपासारखा असा एक मनुष्य होता. त्याच्या हातात मोजमापाची सुर्ती पट्टी व मापण्याची काठी होती. व तो वेशीजवळ उभा होता. ४ तो मनुष्य मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू आपल्या डोळ्यांनी पाहा व कानांनी एक. आणि मी तुला जे काही दाखवितो त्या सर्वांकडे आपले चित्त लाव, कारण मी ते तुला दाखवावे म्हणून तुला इकडे आणले आहे; जे काही तू पाहतोस ते इसाएलाच्या घराण्याला प्रागट कर.” ५ मंदिरच्या सभोवतीची भिंत मी पाहिली. त्या मनुष्याच्या हातात मोजपट्टी होती. ती सहा हात लांब होती. हे माप एक हात व चार अंगुले होते. मग त्याने त्या भिंतीची जाडी मोजली. ती एक काठी भरली. मग त्या मनुष्याने भिंतीची उंची मोजली. ती एक काठी भरली. ६ मग तो मनुष्य पूर्वेच्या दाराजवळ गेला. तो पायन्या चढला व त्याने दाराचा उंबरठा मोजला. तो एक काठी रुंद होता. दुसरा उंबरठाही तेवढाच रुंद होता. ७ चौकीदाराची खोली एक काठी लांब व रुंदी एक काठी होती. आणि दोन खोलांच्या मधील अंतर पाच हात होते. मंदिरासमोरच्या द्वाराच्या द्वारमंडपाजवळील दाराचा उंबरठा एक काठी होता. ८ मग त्याने मंदिरासमोरच्या द्वाराचा द्वारमंडप एक काठी मोजला. ९ मग त्याने द्वारमंडपाचे माप घेतले ते आठ हात लांब भरले. आणि दोन खांब दोन हात मापले, आणि द्वाराचा द्वारमंडप मंदिरासमोर होता. १० पूर्वेकडील द्वाराच्या या बाजूला व त्या बाजूला तीन तीन चौकट्या होता. त्या तिनीचे माप सारखेय असून दोन्ही बाजूचे खांबही एकच मापाचे होते. ११ त्या मनुष्याने द्वाराच्या प्रवेशमार्गाची रुंदी दहा हात आणि द्वाराची लांबी तेवा हात होती. १२ त्या चौकट्या पुढीची जाग एका बाजूला एक हात व दुसर्या बाजूला एक हात होती. त्या चौकट्या दोन्ही बाजूना सहा सहा हात अशी होती. १३ त्याने एका चौकीदाराच्या छावणीपासून दुसरीच्या छावणीपर्यंत दाराचे मोजमाप केले ते दाराला दार धरून पंचवीस हात

रुंदी भरली. १४ त्याने साठ हात खांब केले. अंगण खांबार्यंत द्वाराभोवती होते १५ प्रवेशद्वारापासून आतील द्वाराच्या द्वारमंडपाच्या मुखार्यंत पन्नास हात होते. १६ त्या चौक्याना बाजूच्या भिंती आणि द्वारमंडप हांच्यावर लहान अरुंद खिडक्या होत्या. खिडक्यांचा रुंद भाग प्रवेशद्वाराकडे होता. प्रवेशद्वाराच्या दोन्ही बाजूच्या भिंतीवर खजुराची झाडे कोरलेली होती. १७ मग त्या मनुष्याने मला मंदिराच्या बाहेरच्या अंगणात आणले. पाहा, तेथे अंगणाच्या सर्व बाजूना खोल्या असून पदपथ केला होता. पदपथावर तीस खोल्या होत्या. १८ द्वाराच्या दोन्ही बाजूस द्वाराच्या लांबी इतकाच पदपथ रुंद होता. ती खालचा पदपथ होता. १९ मग त्या मनुष्याने खालच्या द्वाराच्या मुखापासून अंगणाच्या मुखापासून बाहेरून पूर्वेला शंभर हात आणि उत्तरेला शंभर हात असे मोजले. २० मग त्याने बाहेरच्या अंगणाचे जे द्वार उत्तरेकडे होते त्याची लांबी व रुंदीही मोजली. २१ त्याच्या चौक्या या बाजूला तीन व त्या बाजूला तीन होत्या; त्यांचे खांब आणि कमानी ही पहिल्या द्वाराच्या मापाप्रमाणे होत्या; त्यांची लांबी पन्नास हात व रुंदी पंचवीस हात होती. २२ पूर्वेकडे तोंड असलेल्या द्वाराच्या खिडक्या, व त्याच्या कमानी व त्यांची खजुराची झाडे द्वारमंडप मापाच्या होत्या. द्वाराला सात पायऱ्या होत्या, त्याने लोक त्याप्रमध्ये चढून जात असत व त्याच्या कमानी त्याच्यासमोर होत्या. २३ आतल्या अंगणात पूर्वेकडच्या द्वारासारखे उत्तरेकडच्या द्वारासमोर एक द्वार होते. एका द्वारासमोर उत्तरेकडच्या द्वारासमोर एक द्वार होते. एका द्वारापासून दुसऱ्या द्वारार्यंत त्याने शंभर हात मोजले. २४ मग त्या मनुष्याने मला दक्षिणेकडे नेले. तो तेथे दक्षिणेकडे एक द्वार होते. त्याने त्यांचे खांब व त्यांच्या कमानी यांच मापल्या त्या पूर्वेच्या इतक्याच भरल्या. २५ आणि त्यास व त्याच्या कमानीस सभोवार याच खिडक्यांसारख्या खिडक्या होत्या; लांबी पन्नास हात व रुंदी पन्नास हात होती. २६ आणि त्यावर चढून जाण्यासाठी सात पायऱ्या होत्या व त्यांच्या कमानी त्याच्यासमोर होत्या आणि त्यास त्याच्या खांबावर खजुराची झाडे, एक या बाजूला व एक त्या बाजूला अशी होती. २७ आणि आतल्या अंगणाच्या दक्षिणेला एक दार होते आणि त्याने एका द्वारापासून दुसऱ्या द्वारार्यंत दक्षिणेकडे शंभर हात माले. २८ मग त्याने मला दक्षिणेकडील दारातून आतल्या अंगणात आणले, दक्षिणेकडे दार या मापाप्रमाणे मापले. २९ त्याप्रमाणेच त्याने त्याच्या चौक्या, खांब व त्यावरल्या कमानी ही मापली, ती तेवढीची भरली; त्यास व सभोवतालच्या कमानीना अरुंद खिडक्या होत्या; त्यांची लांबी पन्नास हात व रुंदी पन्नास हात भरली. ३० त्यास सभोवार कमानी होत्या. त्या एकंदर पंचवीस हात लांब, व पाच हात रुंद होत्या. ३१ त्याच्या कमानी बाहेरच्या अंगणाच्या बाजूला होत्या; त्याच्या खांबावर खजुराची झाडे कोरली होती. त्यावर चढून जाण्यास आठ पायऱ्या होत्या. ३२ त्या मनुष्याने मला पूर्वेकडून आतल्या अंगणात आणून त्याने दार मोजले. ते इतर दारांच्या मापासारखेच होते. ३३ त्याच्या चौक्या, खांब, व कमानी या मापाप्रमाणे त्याने मापल्या; आणि त्यास व कमानीसभोवार खिडक्या होत्या; ते पन्नास हात लांब व पंचवीस हात रुंद होते. ३४ त्याच्या कमानी बाहेरच्या अंगणाकडे होती. ३५ त्याच्या चौकीच्या खोल्या, त्याचे खांब व त्याच्या कमानी त्याने मापल्या; त्यास सभोवार खिडक्या होत्या; त्यांची लांबी पन्नास हात व रुंदी पंचवीस हात होती. ३७ आणि त्याचे खांब बाहेरच्या अंगणाकडे होते आणि त्याच्या खांबावर या बाजूला व त्या बाजूला खजुराची झाडे होती; त्याच्यावर चढून जाण्यास आठ पायऱ्या होत्या. ३८ द्वारापाशी खांबाला लागून एकएक खोली असून तिला दार होते. तेथे होमबलि धूत असत. ३९ द्वारमंडपाच्या प्रत्येक बाजूला दोन मेजे होती. त्यावर होमार्पण, पारापर्ण व दोषार्पण यासाठी आणलेले पृश्न कापीत असत. ४० बाहेरच्या बाजूस, उत्तरेकडच्या द्वाराच्या प्रवेशकडे चढण्याच्या

वाटेवर, दोन मेजे होती आणि जे दुसऱ्या बाजूस द्वाराच्या द्वारमंडपाकडे होते त्या तेथेही दोन मेजे होती. ४१ द्वाराच्या या बाजूस चार मेजे व त्या बाजूस चार मेजे अशी आठ मेजे होती, त्या आठ मेजावर प्राण्यांना कापीत असत. ४२ आणि होमार्पणासाठी ताशीव दगडाची चार मेजे होती. ती दीप हात लांब आणि दीप हात रुंद व एक हात उंच होती. ज्या हत्यारांनी होमबलि व यज्ञपृश्न कापीत ती या मेजावर ठेवीत असत. ४३ सर्व मंदिरात एक वीत लांबीचे आकडे भिंतीवर बसविलेले होते. अर्पण करण्यासाठी आणलेले मांस मेजावर ठेवीत असत. ४४ आतल्या द्वाराच्या बाहेरच्या बाजूला जे आतले अंगण उत्तरेकडच्या द्वाराच्या बाजूस होते त्यामध्ये गायकांच्या खोल्या होत्या; त्यांचे तोंड दक्षिणेकडे होते, एक पूर्वेकडील द्वाराच्या बाजूस होते, तिचे तोंड उत्तरेकडे होते. ४५ मग तो मनुष्य मला म्हणाला, “दक्षिणेकडे तोंड असलेली ही खोली मंदिरात कामावर असलेल्या याजकाकरिता आहे. ४६ पण उत्तरेकडे तोंड असलेली खोली वेदीचे काम करण्याचा याजकासाठी आहे. हे सादोकाचे वंशज आहेत, ते लेवीच्या वंशजातून परमेश्वराजवळ त्याची सेवा करायला येतात.” ४७ त्याने अंगण शंभर हात लांब व शंभर हात रुंद चौरस मोजले. वेदी मंदिरासमोर होती. ४८ मग त्या मनुष्याने मला मंदिराच्या द्वारमंडपापाशी नेले, आणि द्वारमंडपाच्या दोन्ही बाजूंच्या भिंतीचे मोजमाप घेतले. बाजूची प्रत्येक भिंत पाच हात जाड आणि तीन हात रुंद होती. प्रवेशद्वाराची रुंदी चौदा हात होती. ४९ द्वारमंडपाची लांबी वीस हात व अकरा हात रुंदी होती. ज्या पायऱ्यांनी लोक त्यावर चढत असत त्यावरून मला नेले, द्वाराच्या खांबापाशी, या बाजूला एक व त्या बाजूला एक असे होते.

४१ नंतर त्या मनुष्याने मला मंदिराच्या पवित्र स्थानात आणले आणि खांब मापले तो त्याची रुंदी एका बाजूला सहा हात व दुसऱ्या बाजूला सहा हात होती. २ दाराची रुंदी दहा हात होती; त्याची भिंत एका बाजूला पाच हात व दुसरी पाच हात होती; मग मनुष्याने पवित्रस्थानाचे मोजमाप मोजले त्याची लांबी लांबी चाळीस हात व रुंदी वीस हात मापली. ३ मग तो मनुष्य परम पवित्रस्थानात गेला आणि त्याने दरवाजाचा प्रत्येक खांब मापला तो दोन हात भरला; दरवाजाची उंची सहा हात व प्रत्येक बाजूच्या भिंतीची रुंदी सात हात भरली. ४ मग त्याने खोलीची लांबी मोजली ती वीस हात होती. आणि त्याची रुंदी वीस हात मंदिरासमोर होती. मग तो मला म्हणाला, “हे परम पवित्रस्थान आहे.” ५ मग मनुष्याने मंदिराच्या भिंतीचे मोजमाप घेतले. ती सहा हात जाड होती. मंदिराच्या सभोवती प्रत्येक बाजूला खोल्या होत्या त्या प्रत्येकाची रुंदी चार हात होती. ६ तेथे बाजूस असलेल्या खोल्या एकीवर एक अशी तीन मजली असून त्या रांगेने तीस होत्या. मंदिराच्या भोवताली असलेल्या खोल्यांसाठी जी भिंत होती तिला त्या लागलेल्या होत्या तरी त्या मंदिराच्या भिंतीला जोडलेल्या नक्हत्या. ७ आणि बाजूच्या खोल्या इमारतीच्या सभोवती वरवर गेल्या तसतशा रुंद होत गेला; म्हणून या इमारतीची रुंदी वरच्या बाजूस अधिक होती, अशी ती रुंदी खालच्यापेक्षा मध्यल्या मजल्यात व तेथेल्यापेक्षा वरच्या मजल्यात वाढत गेली. ८ मग मी मंदिराला उंच पाया होता असे पाहिले; बाजूच्या खोल्यांचे पाये सहा हातांची एक मोठी काठी असे भरले. ९ बाजूच्या खोल्यांची बाहेरील भिंतीची जाडी पाच हात होती. मंदिराच्या बाजूच्या खोल्यास लागून एक जागा खुली राहिली होती. १० या खुल्या जागेच्या दुसऱ्या बाजूला याजकासाठी बाहेरच्या बाजूला खोल्या होत्या. ही जाग मंदिरासभोवती सर्व बाजूनी वीस हात अंतर होती. ११ बाजूच्या खोल्यांची दरे खुल्या जागेकडे होती. एक दरवाजा उत्तरेकडे आणि दुसरा दक्षिणेकडे होता. या खुल्या जागेची रुंदी चोहोकडून पांच हात होती. १२ मंदिराच्या पश्चिमेस सोडलेल्या जागेतील जी इमारत होती तिची रुंदी सतर हात होती. तिची भिंत चोहोकडून पांच हात जाड आणि लांबी नव्वद हात लांब होती. १३ मग त्या मनुष्याने मंदिराचे मोजमापे केले. ती सोडलेली

जागा व भिंतीसह इमारत ही शंभर हात लांब होती. १५ मंदिराची समोरची बाजू आणि पूर्वेकडील सोडलेली जागा यांची रुंदी शंभर हात होती. १५ नंतर त्या मनुष्याने मंदिराच्यामागे असलेल्या, त्या सोडलेल्या जागेपुढच्या इमारतीची लांबी व दोहरी बाजूस असलेले सज्जे, पवित्र स्थान व अंगणातील द्वारमंडप ही सर्व शंभर हात मोजली. १६ तीनी मजल्यासभोवतालची सज्जे, आतील भिंती आणि खिडक्या, अरंड खिडक्या आणि यांस लाकडी तावदाने होती. १७ मंदिरातल्या व बाहेरच्या बाजूची द्वाराजवळी जागा, सभोवतालच्या सर्व भिंतीचे आतील व बाहेरील माप हे योग्य होते. १८ आणि ते करुब आणि खजुरीच्या झाडांनी सजवलेले होते. प्रत्येक दोन करुबामध्ये एक खजुराचे झाड होते. आणि प्रत्येक करुबाला दोन तोंडे होती. १९ करुबाला एका खजुरीच्या झाडाकडे मनुष्याचे मुख व दुसऱ्या खजुरीच्या झाडाकडे तरुण सिंहाचे मुख होते. मंदिरावर योहोंकेडे अशाप्रकारचे काम होते. २० जमिनीपासून दाराच्या वरच्या भागापर्यंत मंदिराच्या भिंतीवर करुब व खजुरीची झाडे केलेली होती. २१ मंदिराच्या द्वारांचे खांब चौरस होते. परमपवित्रस्थानाच्या पुढच्या बाजूचे स्वरूप मंदिराच्या सारखेचे होते. २२ पवित्र स्थानासमोर वेदी लाकडाची असून तीन हात उंच व दोन हात लांब होती. तिचे कोपे, तिची बैठक व तिच्या भिंती लाकडाच्या होत्या. मग त्या मनुष्याने मला महाट्ये, “परमेश्वराच्या पुढे असणारे हे मेज आहे.” २३ पवित्र स्थानाला आणि परमपवित्रस्थानाला दोन दोन दरे होती. २४ प्रत्येक दरवाजाला दोन व दुसऱ्यास दोन अशा प्रत्येक तावदानाला दोन दोन बिजागाच्या होत्या. २५ जसे भिंतीवर केलेले होते तसेही त्यावर, मंदिराच्या दारावर करुब व खजुरीची झाडे कोरली होती. द्वारमंडपाच्या बाहेरच्या बाजूस लाकडाचे छत होते. २६ द्वारमंडपाच्या दोन्ही बाजूच्या अरंड खिडक्या असून त्यावर खजुरीची झाडेही कोरली होती. मंदिराच्या या बाजूच्या खोल्या आणि त्यास पुढे आलेले छतही होते.

४२ नंतर त्या मनुष्याने मला उत्तरेकडून बाहेरच्या अंगणात आणले आणि मग त्याने मला ती सोडलेली जागा आणि उत्तरेकडील इमारत यासमेरील खोल्या असलेल्या इमारतीत आणले. २ शंभर हात लांबीच्यासमोर तिच्या उत्तरेकड्या प्रवेश होता आणि इमारतीची रुंदी पन्नास हात होती. ३ अंतील अंगणासमोर वीस हात व बाहेरील अंगणाच्या इमारतीसमोर तिसऱ्या मजल्याला समोरासमोर सज्जे होते. ४ खोल्यासमोर दहा हात रुंद व शंभर हात लांब असा एक रस्ता होता; त्याचे दरवाजे उत्तरेकडे होते. ५ पण या इमारतीच्या सर्वांत वरच्या मजल्यावरील जागा सज्ज्यात गुंतली होती. ५ म्हणून तेथल्या खोल्या, मधल्या व खालच्या मजल्यापेक्षा लहान होत्या. ६ कारण त्या खोल्यांचे तीन मजले होते, त्यांना अंगणातल्या खांबासारखे खांब नव्हते. म्हणून सर्वांत वरच्या मजल्यावरील खोल्या मधल्या व खालच्या मजल्यापेक्षा लहान होत्या. ७ आणि त्या खोल्यांशी समांतर अशी भिंत होती. ती बाहेरच्या अंगणापर्यंत गेलेली एक भिंत होती; तिची लांबी पन्नास हात होती. ८ कारण बाहेरच्या अंगणाच्या खोल्यांची लांबी पन्नास हात होती. मंदिराच्या समोर शंभर हात होती. ९ या खोल्यांच्या खालून पूर्वेस प्रवेशद्वार होते, त्यातून बाहेरच्या अंगणातून येणारे त्या खोल्यांत जात असत. १० अंगणाच्या भिंतीला लागून पूर्वेकडे, सोडलेल्या जागेसमोर व मंदिराच्या अंगणासमोर बाहेरच्या बाजूलाही खोल्या होत्या. ११ उत्तरेकडील खोल्यासमोर जसा रस्ता होता तसा त्याच्या समोरही रस्ता होता. त्यांची लांबी रुंदी, त्यांच्या बाहेर जाण्याच्या सर्व वाटा व त्यांची एकदंड व्यवस्था त्यांच्याप्रमाणेच होती. १२ उत्तरेकडील दारांसारखेच दक्षिणेकडे असलेल्या खोल्यांचे दारे होती; रहदारीच्या तोंडाजवळ म्हणजे उजव्या भिंतीजवळील रस्त्यावरून त्या दारातून पूर्वेकडून येणारे लोक प्रवेश करीत असत. १३ मग तो मनुष्य मला म्हणाला, “अंगणाच्या समोर असलेल्या उत्तर व दक्षिणेकडील खोल्या या पवित्र

असून त्यामध्ये परमेश्वराजवळ जाणारे याजक परमपवित्र पदार्थ खातील. तेथे ते परमपवित्र पदार्थ, अन्नार्पण, पापार्पण व दोषार्पण ठेवतील, कारण ते स्थान पवित्र आहे. १४ जेव्हा याजक तेथे प्रवेश करतील, तेव्हा त्यांनी पवित्रस्थानातून बाहेरच्या अंगणात जाऊ नये तर ज्या वस्त्रांनी ते सेवा करतात ती त्यांनी बाजूला तेथेच उत्तरवून ठेवावी कारण ती वस्त्रे पवित्र आहेत. म्हणून त्यांनी लोकांपुढे जाण्याआमी दुसरी वर्षे घालावी.” १५ आतील मंदिराचे मोजमाप करून झाल्यावर त्या मनुष्याने मला पूर्वेकड्या दारातून बाहेर आणले आणि तेथे त्याने सर्व सभोवतालच्या बाजूंचे मोजमाप केले. १६ त्याने तो मापावायाच्या काठीने मापले, पूर्वेकडे मापण्याच्या काठीने पांचशे हात मापले. १७ त्याने उत्तरेची बाजू मोजली. ती मापण्याच्या काठीने पांचशे हात भरली. १८ त्याने दक्षिणेची बाजू सुद्धा मोजली. ती मापण्याच्या काठीने पांचशे हात भरली. १९ मग तो वळला आणि पश्चिमेची बाजू मोजली, मापण्याच्या काठीने पांचशे हात भरली. २० त्याने चारी बाजूंनी मोजमाप केले. पवित्रस्थळे व अपवित्र स्थळे एकमेकांपासून वेगळी ठेवण्यासाठी त्यास सभोवती भिंत होती. तिची लांबी पांचशे हात व रुंदी पांचशे हात होती.

४३ नंतर त्या मनुष्याने जे दार पूर्वेकडे उघडते त्याकडे मला नेते. २

तेव्हा पाहा! पूर्वेकडून इसाएलाच्या देवाचे तेज आले. त्याचा शब्द पुष्कळ जलांच्या ध्वनीप्रमाणे होता आणि त्याच्या तेजाने पृथ्वी प्रकाशित झाली. ३ आणि जेव्हा तो नगराचा नाश करायला आला होता तेव्हा जो दृष्टीत मी पाहिला होता त्याच्यासारखे ते दृष्टीत होते, खाबार नदीतीरी पाहिलेल्या दृष्टीतासारखाच हा दृष्टीत होता आणि तेव्हा मी उपडा पडलो. ४ जे दार पूर्वेकडे उघडे होते त्यातून परमेश्वराचे तेज मंदिरात आले. ५ मग आत्म्याने मला उचलले आणि आतल्या अंगणात आणले. पाहा! परमेश्वराच्या तेजाने मंदिर भरून गेले. ६ मंदिराच्या आतून कोणीतीरी माझ्याशी बोलत असल्याचे मी ऐकले आणि तो मनुष्य माझ्या शेजारीच उभा होता. ७ तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, ही माझ्या सिंहासनाची व पादसनाची जागा आहे, येथे मी इसाएलाच्या लोकांमध्ये सर्वकाळ राहीन. इसाएल घराणे व त्याचे राजे आपल्या व्यभिचाराने व त्यांच्या राजांनी स्थापिलेल्या प्रेतवत मूर्तीनी आपल्या उंचस्थानात माझ्या नावाला बट्टा लावणार नाहीत. ८ त्यांनी आपला उंबरठा माझ्या उंबरठ्यारेजारी, आपले द्वारस्तंभ माझ्या द्वारस्तंभाशेजारी उभरीले आणि माझ्या व त्यांच्यामध्ये केवळ एक भिंत होती. अंगाळ कृत्ये करून त्यांनी माझ्या नावास बट्टा लाविला आहे. म्हणून मी आपल्या रागाने त्याना नष्ट केले आहे. ९ आता त्यांनी आपला व्यभिचार आणि व राजांची प्रेते माझ्यापासून दूर करावी. म्हणजे मी सर्वकाळ त्यांच्यात राहीन. १० मानवाच्या मुला, तू इसाएलाच्या घराण्याला हे घर दाखीव, अशासाठी की, त्यांनी आपल्या अन्यायामुळे लजिज्जत व्हावे; त्यांनी त्यांच्या वर्णनाविषयी विचार करावा. ११ कारण जे त्यांनी केले आहे त्या सर्वामुळे जर ते लजिज्जत होतील तर त्याना घराचे रूप, त्यांची रुपना, व त्यांची बाढेर निघण्याची ठिकाणे, व त्याचे प्रवेश, त्याचे सर्व आकार व त्याचे सर्व नियम व त्याचे सर्व प्रकार व त्याचे सर्व विधी दाखीव आणि हे त्याच्यासमक्ष लिही. अशासाठी की, त्यांनी त्याचा सर्व आकार व त्याचे सर्व नियम पालावे व ते आचारावे. १२ हा मंदिरासाठीचा नियम आहे, पर्वतमाझ्यावरीची सर्व जागा अति पवित्र आहे. पाहा, हा मंदिराचा नियम आहे. १३ हातांनी वेदीची मापे ही आहेत. तिचा तळभाग एक हात व रुंदी एक हात होईल. आणि तिची कड तिच्याकाठापाशी सभोवती एक वीत होईल आणि हा वेदीचा पाया होये. १४ तिच्या तळभागापासून खालच्या बैठकीपर्यंत उंची दोन हात व रुंदी एक हात होती. वेदी लहान बैठकीपासून मोठ्या बैठकीपर्यंत चार हात व दोन हात रुंद होती. १५ वेदीच्या वरच्या भागाची उंची चार हात होती. वेदीच्या अग्नीकुंडाला लागून वर गेलेली चार शिंगे होती. १६ वेदीवरील अग्नीकुंडाला लांबी बारा हात व रुंदी बारा हात अशी चौरस होती. १७ तिची बैठक चौदा हात लांब व

चौदा हात रुंद होती. त्याची कड दीड हात रुंद होती. तिच्यासभोवती कड अर्धा हात रुंद होता. तिचा तळभाग सभोवार एक हात उंच होता. वेदीच्या पायाच्या पूर्वकडे होत्या.” १८ पुढे तो मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, प्रभू परमेश्वर म्हणतो, या वेदीवर होमार्पण करावे व रक्त शिंपाडावे म्हणून ते ती तयार करतील त्या दिवशी तिचे नियम हेच आहेत. १९ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, माझी सेवा करावयला माझ्याजवळ येणाऱ्या लेवी वंशताला सादोके कुळातील याजक यास पापार्पणासाठी एक गो-न्हा दे. २० तू त्याच्या रक्तातले थोडेसे घेऊन वेदीच्या चारी शिगावर, बैठकीच्या चारी कोपाच्यावर आणि सर्व बाजूच्या कडेवर शिंप, अशा रीतीने तू प्रायश्चित्करून शुद्ध कर. २१ मग पापार्पण करण्यासाठी बैल घे आणि त्याने पवित्रस्थानाच्या बाहेर मंदिराच्या नेमलेल्या जागी होम करावे. २२ नंतर दुसऱ्या दिवशी तू प्रापार्पणासाठी निर्दोष बोकड घे. जसे त्यांनी बैलाच्या होमाने वेदी शुद्ध केली तसे याजकानी ती शुद्ध करावी. २३ जेव्हा तू तिचे शुद्धीकरण समाप्त करशील तेव्हा कल्पातून एक निर्दोष गो-न्हा व निर्दोष मेंडा अर्पण करशील. २४ तू हे परमेश्वरापुढे अर्पण कर. याजक त्यावर मीठ टाकील आणि ते होमार्पण करून परमेश्वरास अर्पण करतील. २५ तू सात दिवस, रोज एकएका निर्दोष बकच्याचे पापार्पण कर; एक गो-न्हा व कल्पातील एक निर्दोष मेंडा हेही अर्पण करावे. २६ सात दिवस ते वेदीचे प्रायश्चित्करतील व तिला शुद्ध करतील. अशा रीतीने त्यांनी ते पवित्रीकरण विधी करावे. २७ आणि त्यांनी ते दिवस समाप्त कल्पावर असे होईल की, आठव्या दिवशी व त्यापुढे याजक तुमची शांतपृष्ठी वेदीवर अर्पितील आणि मी तुमचा स्विकार करीन, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो.”

४४ नंतर त्या मनुष्याने मला परत, पूर्वकडे तोंड असलेल्या, मंदिराच्या बाहेरच्या प्रवेशद्वारापाशी आपले, ते घट बंद होते. २ परमेश्वर मला म्हणाला, “हे दार बंद केलेले राहील. ते उघडणार नाही. ह्यामधून कोणीही मनुष्य जाणार नाही. कारण परमेश्वर इसाएलाया देव यातून आत गेला आहे; म्हणून ते बंद केलेले राहीन. ३ इसाएलाया राज्यकर्ता परमेश्वरासमोर त्या प्रवेशद्वारात बसून भोजन करील; या द्वाराजवळच्या द्वारामंडपाच्या वाटेने तो आत येईल व याच्याच वाटेने बाहेर जाईल.” ४ मग त्याने मला उत्तरेकडच्या दारातून मंदिरासमोर आपले. मी पाहिले तो पाहा! परमेश्वराच्या तेजाने परमेश्वराचे मंदिर भरले होते; हे पाहिले व मी उपडा पडलो. ५ मग परमेश्वर मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, परमेश्वराच्या मंदिराविषयाची सर्व विधी व नियमाबाबत मी जे सर्व तुला सांगतो, त्याकडे लक्ष दे; आपले डोके उघडून पाहा व कान देऊन एक आणि मंदिराच्या प्रवेशाकडे व पवित्रस्थानाच्या बाहेर जाण्याचे मार्ग काळजीपूर्वक पाहा. ६ मग तू बंडखोरांना इसाएलाच्या घराण्यास सांग की, प्रभू परमेश्वर, असे म्हणतो, ‘इसाएलाच्या घराण्यांना, तुम्ही सर्व धृणास्पद कृत्ये केली आहेत, ती तुम्हास पुरेशी होवो; ७ कारण तुम्ही माझी भाकर, चर्की व रक्त अर्पण करताना जे मनाने व शरीरानेही बेसुंती अश्या परक्या लोकांस माझ्या पवित्रस्थानात आणून माझे मंदिर भ्रष्ट केले आहे. याप्रमाणे तुम्ही माझा करार मोडून आपल्या सर्व अंमंगळ कृत्यात भर टाकली आहे. ८ तुम्ही माझ्या पवित्र वस्तुंची राखण जबाबदीरीने केली नाही, तर तुम्ही आपणासाठी माझ्या पवित्रस्थानाची काळजी घेण्याचे काम दुसऱ्याला दिले.’” ९ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, इसाएल लोकांच्यात राहणाऱ्या मनाने व शरीराने बेसुंती असलेल्या परक्याने कोणी माझ्या पवित्रस्थानात प्रवेश करू नये. १० जेव्हा इसाएल भरकटून दूर गेले, तेव्हा लेवी माझ्यापासून भरकटून दूर आपल्या मूर्तीच्या मागे गेले, आता ते आपल्या पापासाठी किमत देतील. ११ ते माझ्या पवित्रस्थानातले सेवक आहेत, ते मंदिराच्या द्वारांचे पहारेकरी आणि मंदिरात सेवा करणारे आहेत, ते लोकांसाठी होमार्पणे व ज्यजबली याचे पश्च कापातील; ते त्यांच्यापुढे त्यांची सेवा करायला उभे राहतील. १२ पण त्यांनी त्यांच्या मूर्तीपुढे इसाएल घराण्याची सेवा केली व ते त्यास पापांत पाडणारे अडथळे

झाले म्हणून मी आपला हात त्यांच्याविरुद्ध शपथ घेऊन उंचावला आहे आणि ते आपल्या पापासाठी किमत देतील. असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १३ म्हणून माझ्याकडे याजकाचे काम करायला ते माझ्याजवळ येणार नाहीत किवा माझ्या पवित्र वस्तुजवळ, परमपवित्र वस्तु आहेत त्यांजवळ ते येणार नाहीत; त्याएवजी त्यांनी जे धृणास्पद कृत्ये केली आहेत त्याचा दोषीपणा व निंदा त्यांना सहन करावी लागेल. १४ पण मी त्यांना मंदिराची काळजी घेणारे, त्याच्या सर्व सेवेसाठी आणि त्यामध्ये जे काही काम करायचे त्यासाठी नेमीन. १५ आणि “पण जेव्हा इसाएलाचे लोक भरकटून माझ्यापासून दूर गेले, तेव्हा लेवी याजकापैकी सादोकाचे वंशज माझ्या पवित्रस्थानाची कर्तव्ये पूर्ण करीत होते. तेव माझी सेवा करायला माझ्याजवळ येतील; आणि मला घरबी व रक्त अपवि म्हणून माझ्यायुढे उभे राहतील.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १६ ते माझ्या पवित्रस्थानात येतील. ते माझी आराधना करण्यासाठी माझ्या मेजाजवळ येतील आणि माझी कर्तव्ये पूर्ण करतील. १७ ते आतल्या अंगणाच्या प्रवेशद्वारातून आत आले की त्यांनी तागाची वस्त्रे घालावीत. आतल्या अंगणाच्या प्रवेशद्वारात काम करताना अथवा मंदिरात सेवा करताना ते लोकारीची वस्त्रे घालू नयेत. १८ त्यांच्या ढोक्यास तागाचे फेटे असावेत व त्यांच्या कमरेची अंतर्वस्त्रेही तागाची असावीत. त्यांना घाम येईल अशी वस्ये त्यांनी घालू नयेत. १९ जेव्हा ते बाहेरील अंगणात लोकांकडे बाहेर जातील, तेव्हा त्यांच्या वस्यांच्या स्पर्शनी लोक पवित्र होऊ नयेत म्हणून त्यांनी सेवेच्या वेळेची वस्ये काढून पवित्र खोल्यात ठेवावी व दुसरी वस्ये घालावी. २० त्यांनी आपली ढोकी मुंदून करू नयेत वा केस लांब वाढू देऊ नयेत तर त्यांनी आपले केस कातरून बारीक करावे. २१ आतल्या अंगणात जाताना कोणत्याही याजकाने द्राक्षरस पिऊ नये. २२ कोणत्याही याजकाने विश्वेशी वा घटस्फोटितेशी लान करू नये. त्यांनी इसाएली वंशातील कुमारीकीला लग्न करावे जी पूर्णी याजकाची पत्ती होती अशी विधवा, तिच्याशी लग्न करावे. २३ त्यांनी माझ्या लोकांस “शिक्षण द्यावे. पवित्र व सामान्य, आणि शुद्ध व अशुद्ध ह्यातील फरक त्यास दाखवून द्यावा. २४ वादविवादाचा न्याय करण्यास त्यांनी तटर असावो. माझ्या निर्णयप्रमाणे त्यांनी निवाडा करावा. ते माझ्या सर्व नेमलेल्या सणात माझे विधी व माझे नियम पाळतील, आणि माझे शब्दाचा दिवस पवित्र पाळावेत. २५ मृताच्या जवळ जाऊन ते अशुद्ध होणार नाहीत, पण मृत पुरुष जर याजकाची स्वतः ची वडील, आई, मुलगा, मुलगी, भाऊ अथवा अविवाहित बहीण असेल, तर मात्र मृताजवळ गेले व अशुद्ध झाले तरी चालेल. २६ याजक शुद्ध झाल्यानंतर, लोकांनी त्याच्यासाठी सात दिवस मोजावे. २७ मग तो पवित्र जागी जाऊ शकतो. पण ज्या दिवशी तो पवित्रस्थानातील सेवा करण्यासाठी आतल्या अंगणात जाईल, त्यादिवशी त्याने आपले पापार्पण करावे.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. २८ आणि हे त्याचे वतन आहे, मी त्यांचे वतन आहे. म्हणून त्यांना इसाएलामध्ये वाटा नाही. मी त्यांचा वाटा आहे. २९ त्यांना अन्नार्पण, दोषार्पण, पापार्पण ही त्यांनी खावी. इसाएलांनी वाहिलेली हरएक वस्तू त्यांची व्हावी. ३० सर्वप्रथम फलांचा प्रथमभाग, समर्पित अंश म्हणून अर्पण करावाची प्रत्येक वस्तू याजकाची व्हावी; तुम्ही मळलेल्या पिठाचा पहिला भाग याजकाचा असेल. अशासाठी की, तुझी घराण आशीर्वाद राहावा. ३१ पक्ष्यातले किंवा पश्चूतूले जे काही आपोआप मरण पावलेले किंवा फाडलेले असेल ते याजकांनी खाऊ नये.

४५ जेव्हा तुम्ही वतनासाठी चिठ्ठ्या टाकून देशाची वाटणी कराल तेव्हा परमेश्वरास अर्पणाचा प्रदेश, देशाचा पवित्र विभाग, तुम्ही अर्पण कराल, त्याची लांबी पंचवीस हजार हात व रुंदी वीस हजार हात असावी. त्याच्या सभोवतालाचा सर्व प्रदेश पवित्र होईल. २ यापैकी पांचवीस हात लांब व पांचवीस हात रुंद एवढी चौरस जागा पवित्रस्थानासाठी ठेवून तिच्याभोवती पन्नास हात खुली जागा राखून ठेवावी, ती सभोवती चौरस असावी. ३ त्या मोजलेल्या जमिनीतून तू पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुंद जागा

मोजून काढ. ४ जे याजक पवित्रस्थानाचे सेवा करावयास परमेश्वराजवळ येतील त्यांना हा भूमीचा पवित्र प्रदेश होईल. तो त्यांना त्यांच्या घरासाठी जागा आणि पवित्रस्थानासाठी पवित्र जागा होईल. ५ म्हणून ती पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुंद, एवढी जागा जे कोणी लेवी मंदिरात सेवा करतात त्यांची क्वावी, वस्तीसाठी हो त्यांचे वतन होय. ६ अर्पिलेला पवित्र प्रदेशसुद्धा तुम्ही पाच हजार हात रुंद व पंचवीस हजार हात लांब प्रदेश नगराचा विभाग म्हणून नेमून घाल; तो इसाएलाच्या सर्व घराण्याला होईल. ७ “अर्पिलेल्या पवित्र प्रदेशाच्या व नगराच्या विभागाच्या एकाबाजूस व दुसऱ्याबाजूस अर्पिलेल्या पवित्र प्रदेशासमोर आणि नगराच्या विभागासमोर पश्चिम सीमेपासून पश्चिमेकडे, आणि पूर्व सीमेपासून पूर्वेकडे अधिपतीस विभाग होईल. ८ ही जमीन इसाएलात अधिपतीचे वतन क्वावी म्हणजे याउदे माझ्या अधिपतींनी माझ्या लोकांवर जुलूम करू नये; तर त्यारेवजी इसाएल घराण्याला त्यांच्या त्यांच्या वंशाप्रमाणे जमीन घावी. ९ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, इसाएलाच्या अधिपतींनो, हे तुमच्यासाठी पुरे होवो. जबरदस्ती आणि जुलूम दूर करा! न्याय व न्यायीपण आचारा, माझ्या लोकांची हक्कापटी करण्याचे सोडा.” असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १० तुम्ही खरी तागडी, खरी एफा, खरी बथ वापरा. ११ एफा व बथ सारखाच मापाचे असावे. याकरिता बथ होमराचा दहावा भाग; तशीच एफाही होमराचा दहावा भाग; या होमराच्या मापाप्रमाणे असाव्या. १२ शेकेल वीस गेराचा असावा. माने वीस शेकेलाचा, पंचवीस शेकेलाचा किंवा पंधरा शेकेलाचा असावा. १३ तुम्ही जे अर्पणे अपवायाचे ती अशी असावी: तुम्ही होमभर गव्हातून एफाचा सहावा भाग गृह व होमरभर जवातून एफाचा सहावा भाग जव घावा. १४ तेलाचा नियम हाव, तुम्ही तेलाच्या बथाचा म्हणजे खोरभर तेलातून बथाचा दहावा भाग अर्पणावा; दहा बथाचा खोर म्हणजे एक होमर, कारण दहा बथ एक होमर आहेत; १५ आणि इसाएल देशातील पाणथळाच्या कुरण्यातील दोनशे मैंदरांच्या कल्पातून एक कोकू, अन्नार्पण व होमार्पण व शांत्यर्पणे म्हणून त्यांच्यासाठी प्रायश्चित्त करायला अपवि, असे प्रभू परमेश्वर म्हणतो. १६ देशातील सर्व लोकांनी इसाएलातत्या अधिपतीस ही अर्पणे दिली पाहिजेत. १७ उत्सव, व चंद्रदर्शनी, शब्दाथ आणि इसाएलाच्या घराण्याचे सर्व सण यामध्ये अन्नार्पण, होमार्पण व पेयार्पण याची तरतुड करणे हे अधिपतीचे काम आहे. इसाएल घराण्यासाठी प्रायश्चित्त करण्यासाठी त्याने अन्नार्पण, होमार्पण व शांत्यर्पणे ही सिद्ध करावी. १८ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “पहिल्या महिन्यात, महिन्याच्या पहिल्या दिवशी, तु निर्दोष तरुण गोळा घेऊन पवित्रस्थानाची शुद्धी कर. १९ तेहा याजकाने पापार्पणाच्या पशूचे रक्त घेऊन ते मंदिराच्या दरवाजाच्या चौकटीला, वेदीच्या वैठकीच्या चाही कोपयांवर व आंतील अंगणाच्या दरवाजाच्या चौकटीला लावावे.” २० पहिल्या महिन्याच्या सातव्या दिवशी, प्रत्येक चुकलेल्या किंवा भोळ्या मनुष्याकरता तू तसेच करशील आणि तुम्ही याप्रकारे मंदिरासाठी प्रायश्चित्त करावे. २१ पहिल्या महिन्यात, महिन्याच्या चौदाच्या दिवशी तुम्हास सात दिवसाचा वल्हाडण सण होईल, त्यामध्ये बेखमीर भाकर खावी. २२ त्यादिवशी अधिपती आपणासाठी आणि देशातील सर्व लोकांसाठी पापार्पणासाठी एक गोळा सिद्ध करील. २३ परमेश्वरास होमार्पण करण्यासाठी सणाचे सात दिवस त्याने सात निर्दोष गोळे व सात मेंदे सिद्ध करावे आणि पापार्पणासाठी रोज एक बोकडे सिद्ध करावा. २४ मग अधिपती एका गोळ्यासाठी एफाभर व एका मैंद्यासाठी एफाभर अन्नार्पण आणि एफासाठी हीनभर तेल सिद्ध करील, पापार्पण म्हणून बैल देईल. २५ सातव्या महिन्यात, महिन्याच्या पंधराच्या दिवशी, सणात, सात दिवसपर्यंत तो पापबली, होमबली, अन्नबली आणि तेल ही याप्रमाणेच सिद्ध करील.

४६ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, आतल्या अंगणाचे पूर्वेकडे दार कामाच्या सहा दिवसात बंद असेल. पण शब्दाथ व चंद्रदर्शन या दिवशी ते उघडले जाईल. २ अधिपती, त्या द्वाराच्या द्वारांडपाच्या वाटेने बाहेहून

आत येईल आणि तो द्वाराच्या खांबाजवळ उभा राहील तेव्हा याजक त्याचे होमार्पण व शांत्यर्पण करील. मग त्याने दाराच्या उंबरठावासून परमेश्वरास दंडवत घालून बाहेर जावे. पण द्वार संध्याकाळपर्यंत बंद केले जाणार नाही. ३ देशातील लोकांनी शब्दाथ व नवचंद्रदिनी या दोन दिवशी दारातूनच परमेश्वराची उपासना करावी. ४ शब्दाथ दिवशी अधिपतीने परमेश्वरास जे अर्पण करायचे ते सहा निर्दोष कोकेरे व निर्दोष मैंदा यांचे होमार्पण असे करावे. ५ त्याने मैंद्यासाठी एक एफा अन्नार्पण करावे व कोकांसाठी जसे त्यांची देण्याची इच्छा आहे तसे त्यांनी अन्नार्पण घावे. आणि प्रत्येक एफाबोरेर एक हीनभर तेल अपवि. ६ नवचंद्रदिनी त्याने एक निर्दोष गोळा, सहा निर्दोष कोकेरे व एक निर्दोष मैंदा अर्पण करावा. ७ त्याने बैलासाठी व मैंद्यासाठी प्रत्येकी एक एफा अन्नार्पण सिद्ध करावे. एका कोकांसाठी त्याच्या इच्छेप्रमाणे त्याने घावे. आणि प्रत्येक एफाबोरेर एक हीनभर तेल अपवि. ८ जेव्हा अधिपती दरवाजा व देवीच्या मागाने आत प्रवेश करील तेव्हा त्याने त्याचा मागाने बाहेर जावे. ९ पण देशातले लोक नेमलेल्या सणांच्या दिवसात परमेश्वरासमोर येतील. त्यावेळी उत्तरेकड्या दारातून आत आलेल्याने दक्षिणेकडील दारातून बाहेर जावे व दक्षिणेकड्या दारातून आत आलेल्याने उत्तरेच्या दारातून बाहेर जावे. कोणीही आलेल्या दारानेच बाहेर जाऊ नये. तर सरल पुढे बाहेर जावे. १० आणि ते प्रवेश करीत असता अधिपती त्यांच्यामध्ये आत जाईल ते बाहेर जात असता त्याने त्यांच्याबोरेर बाहेर जावे. ११ सणांच्या आणि उत्सवाच्या दिवशी, एका गोळ्यासागे एक एफा अन्नार्पण व एक एडक्यासागे अन्नार्पण करावे. एक कोकारामागे जी काही त्याची देण्याची इच्छा असेल तसे करावे. आणि एफासाठी एक हीनभर तेल घावे. १२ जेव्हा अधिपती परमेश्वरासाठी स्वसंतोषाचे अर्पण म्हणून होमबली व शांत्यर्पणे करील तेव्हा पूर्वेचे दार त्याच्यासाठी उघडवे, मग शब्दाथाच्या दिवसाप्रमाणे त्याने होमार्पणे व शांत्यर्पणे करावी. मग त्याने बाहेर जावे तो बाहेर गेल्यावर दार बंद करावे. १३ “परमेश्वरास रोज होमार्पण करण्यासाठी तू एक वर्षाचे निर्दोष असे कोकू घावे. तू दररोज सकाळी हे करावे. १४ आणि दरोज सकाळी त्याबोरेर तुम्ही अन्नार्पण घावे. गव्हाचे पीठ एफाचा सहावा भाग व ते नरम करण्यासाठी हीनाचा तिसरा भाग तेल, असे अन्नार्पण परमेश्वरास करावे. हा सर्वकाळचा विधी सतत चालावाचा आहे. १५ याप्रमाणे ते रोज सकाळी निरंतरच्या होमार्पणासाठी कोकू, अन्नार्पण व तेल रोज सकाळी सिद्ध करतील.” १६ प्रभू परमेश्वर असे म्हणतो, “जर अधिपतीने आपल्या मुलापैकी एकाला काही इनाम दिले तर ते त्याचा वतनातले असल्यामुळे त्याच्या मुलाचे होईल. ते त्याचे वतन आहे. १७ पण त्याने जर आपल्या वतनाचा काही भाग, आपल्या एखाद्या सेवकाला दिला, तर स्वातंत्र्याच्या वर्षापर्यंत तो त्या सेवकाचा होईल. मग तो अधिपतीकडे परत जाईल. त्याचे वतन त्याच्या मुलासच मिळेल. १८ आणि अधिपतीने लोकांचे कोणेही वतन घेऊन त्यास घालवून देऊ नये. त्याने आपल्या मालकीच्या जमिनीचा काही भाग आपल्या मुलाना घावा. म्हणजे माझ्या लोकापैकी प्रत्येक मनुष्य आपआपल्या वतनातून विखरला जाऊ नये.” १९ मग त्या मनुष्याने मला दाराच्या जवळून परीकडे नेले. उत्तरेकडे तोंड असलेल्या याजकाच्या पवित्र खोल्याकडे त्याने मला नेले. आणि पाहा! तेथे अगदी पश्चिमेकडे एक जागा दिसली. २० तो मला म्हणाला, “येथे याजक दोषार्पणे व पापार्पणे शिवरील, ज्यात ते अन्नार्पण भाजतील ते हेच आहे यासाठी की, लोकांस पवित्र करण्यात त्यांनी ती अर्पणे घेऊन बाहेरच्या अंगणात जाऊ नये.” २१ मग मला त्याने बाहेरच्या अंगणात आपले आणि त्याने मला अंगणाच्या चारी कोपच्यात नेले. आणि पाहा! अंगणाच्या प्रत्येक कोपच्यात एक अंगण होते. २२ अंगणाच्या चारी कोपच्यात चाळीस हात लांब व तीस हात रुंदीची आवरे होती. चारी कोपच्यात सारखाच मापाचे होते. २३ त्यामध्ये चाहीच्या भोवताली दगडाची भिंत होती. त्या भिंतीत दगडाच्या रांगाखाली स्वयंपाकासाठी जागा केलेली होती. २४ तो मनुष्य मला

म्हणाला, “या पाकशाला आहेत, त्यामध्ये येथे मंदिराचे सेवक लोकांकडचा यज्ञ शिजवतील.”

४७ मग त्या मनुष्याने मला पुन्हा मंदिराच्या प्रवेशदाराकडे नेले आणि

पाहा! मंदिराच्या उंबरठांखालून पाणी पूर्वेकडे वाहत होते, कारण मंदिराचे तोंड पूर्वेला होते. आणि मंदिराच्या उजव्या बाजूने वेदीच्या दक्षिणेस पाणी वाहत होते. २ म्हणून त्याने मला उत्तरेच्या दाराने बाहेर आणले आणि बाहेरच्या रस्त्याने सभोवार फिरवून पूर्वकडील बाहेरच्या दाराकडे नेले. तो पाहा, पाणी दाराच्या दक्षिणेकडून वाहत होते. ३ जसा तो मनुष्य हातात मापनस्तू घेऊन पूर्वेला जात होता. त्याने एक हजार अंतर मोजून मला त्या पाण्यातून चालायला सांगितले. तो पाणी घोट्यापर्यंत होते. ४ मग त्याने आणखी एक हजार हाताचे अंतर मोजून पुन्हा मला पाण्यातून तेथरपर्यंत चालण्यास सांगितले, तो तेथे पाणी गुढ्यापर्यंत होते. आणि आणखी हजार हात अंतर मोजून मला पाण्यातून चालावयस लावले तो तेथे पाणी कमरपर्यंत होते. ५ त्यानंतर त्याने आणखी हजार हात अंतर मोजले तो त्या नदीतून मला चालता येईना, कारण पाणी फार झाले. मल त्यातून पोहून जाता आले असते; उत्तरून पार जाता आले नसते. इतकी खोल ती होती. ६ तो मनुष्य मला म्हणाला, “मानवाच्या मुला, तू हे पाहिले ना?” आणि त्याने मला नदीच्या काठाने परत आणले. ७ जसा मी परत आलो तेका पाहा, नदीच्या तीरांवर एका बाजूस व दुसऱ्या बाजूसही पुष्कल झाडी असलेली पाहिली. ८ तो मनुष्य मला म्हणाला, “हे पाणी पूर्वप्रदेशाकडे वाहत जाते. आणि तेथून अराबात उत्तरून क्षारसमुद्राला मिळते, ही नदी समुद्रास मिळून त्याचे पाणी ताजे करते. ९ मग असे होईल की, जेथे ही महानदी जाईल तेथे तेथे जो प्रत्येक जिंवत प्राणी राहत असेल तो जगेल, कारण तेथील पाणी क्षारसमुद्रास मिळते त्यामुळे ते ताजे होते आणि तेथे विपुल मासे मिळतात, हे पाणी जेथे जाईल तेथे सर्वकाही निरोगी होईल; जेथे कोठे ही नदी जाते प्रत्येकगोष जिंवत राहते. १० तिच्या तीरी कोळी उभे राहन एन-गेदीपासून एन-झालाइमपर्यंत जाळी टाकील. मोठ्या समुद्रातल्या माशांसारखे त्या क्षारसमुद्रात अनेक प्रकारांप्रमाणे विपुल मासे होतील. ११ पण दलदल आणि पाणथळीच्या जागा निरोग होणार नाहीत. त्या मिठासारख्या होतील. १२ नदीच्या दोन्ही काठावर सर्व प्रकाराची खाण्याजोगी फळे देणारे सर्व प्रकारची झाडे वाढतीत. त्यांची पाने कधीच सुकून जाणार नाहीत. त्याचे फळ कधीच थांबणार नाही. ती प्रत्येक महिन्याला फळ देईल, कारण त्या नदीचे पाणी पवित्रस्थानातून नियाले आहे. त्यांची फळे खाण्यासाठी व त्यातील पाने औषधी होतील.” १३ प्रभु परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही इसाएलाच्या बारा वंशासाठी जमिनीची विभागणी याप्रमाणे करून घ्याल, तेका योसेफाला दोन भाग मिळतील. १४ आणि तुम्ही, प्रत्येक मनुष्य आणि तुमच्यातील बंधु याचे ते वतन होईल. ज्या देशाविषयी मी तुमच्या पुर्जांना घावा म्हणून आपला हात उंच करून शपथ घेतली त्याच्या सारखी वटणी करून घ्याल, त्याचप्रमाणे तो तुमचे वतन होईल. १५ जमिनीच्या सीमा अशा असातील. उत्तरेला मोठ्या समुद्रापासून, हथलोनाच्या वाटेने हाथाकडे सदाचाच्या सीमेपर्यंत, १६ हमाथ, बोरेथा, जे दिमिष्क व हमाथाच्या सीमेवरील सिब्राईम, व हौरानच्या सीमेवरील मध्याहसेर. १७ समुद्रापासून ही सीमा म्हणजे दिमिष्काच्या सरहदीवरील गांव हसर-एनोन पर्यंत असेल. उत्तरेस हमाथ ही सीमा. ही बाजू उत्तर झाली. १८ पूर्वेला सीमेशा हौरान व दिमिष्क, गिलाद व इसाएल देश याच्यामधून गेलेली यादेंन नदी. १९ मग दक्षिण बाजू, तामारपासून पार मरीबोध कादेशाच्या पाण्यापर्यंत व तेथून मिसरच्या देशाच्या ओढ्याने पुढे मोठ्यासमुद्रापर्यंत, ही दक्षिण बाजू झाली. २० पश्चिमाबूदू दक्षिण सीमेपासून हमाथाच्या प्रवेशाच्या समोरच्या प्रदेशापर्यंत मोठा समुद्र होईल; ही पश्चिम बाजू आहे. २१ “याप्रकारे तुम्ही हा देश आपसांत इसाएलाच्या वंशामध्ये वाटून द्या. २२ तुम्ही तुमच्यात आणि तुमच्यामध्ये राहत असलेल्या परक्यांमध्ये अथवा ज्या परक्यांची मुले

तुमच्यात राहत आहेत त्यांच्यात वाटाल. हे परके इसाएलामध्ये जन्मलेल्या लोकांप्रमाणेच इसाएलचे रहिवासी आहेत. त्यामुळे इसाएलाच्या वंशांना दिलेल्या जमिनीतील काही भाग तुम्ही या लोकांस घावा. २३ हे परके जेथे राहतात, तेथे राहणाऱ्या इसाएल लोकांनी त्यांना काही जमीन दिलीच पाहिजे.” परमेश्वर, माझा प्रभू असे म्हणाला.

४८ ही वंशाची नावे आहेत. दानाचा वंश देशाचा एक विभाग स्विकारील.

त्याची सीमा उत्तर सीमेपासून हथलोनाकडच्या वाटेजवळ, हामाथाच्या प्रवेशापर्यंत दिमिष्काच्या सीमेवरील हसर-एनान, उत्तरेकडे हमाथाजवळ. दानाची सीमा त्याच्या पूर्वेकडून सर्व मागणीन महासमुद्राकडे जाईल. २ दानाच्या दक्षिण सीमेपाशी पूर्वेपासून ते पश्चिमेपर्यंत एक विभाग तो आशेशोचा. ३ आशेशोबोर दक्षिण सीमेचा एक विभाग नफतालीचा, त्याच्या पूर्वेपासून ते पश्चिमेपर्यंत पसरलेला. ४ नफतालीबोर दक्षिण सीमेचा एक विभाग मनवेशेचा, पूर्वेपासून ते पश्चिमेपर्यंतचा विस्तारित प्रदेश. ५ मनवेशेबोर त्याच्या दक्षिण सीमेचा एक विभाग पूर्वेपासून ते पश्चिमेपर्यंत तो एफाईमाचा. ६ एफाईमाच्या दक्षिण सीमेच्या पूर्वबाजूपासून ते पश्चिमबाजूपर्यंत एक विभाग रउंवेनाचा. ७ रउंवेनाबोरबरच्या बाजूच्या सीमेच्या पूर्व ते पश्चिम एक विभाग तो यदूदाचा. ८ यदूदाच्या सीमेस लागून असलेला जो पूर्व बाजूपासून ते पश्चिम बाजूपर्यंत विस्तारलेला प्रदेश पंचवीस हजार हात रुंद व इतर वंशांना मिळालेल्या विभागाइतका पूर्व बाजूपासून ते पश्चिम बाजूपर्यंत लांब तो समर्पित अंश म्हणून अर्पाल आणि त्याच्या मध्यभागी पवित्रस्थान होईल. ९ तुम्ही जो प्रदेश परमेश्वरास अर्पण कराल तो लांबीला पंचवीस हजार हात व रुंदीला वीस हजार हात असावा. १० पवित्र प्रदेशाचा विभाग हा नेमून दिला होता, हा समर्पित प्रदेश याजकांचा; ही जमीन उत्तरेला पंचवीस हजार हात लांबीची, पूर्वेला व पश्चिमेला दहा-दहा हजार हात रुंदीची असेल. तिची दक्षिणेला लांबीची पंचवीस हजार हात असावी. त्याच्या बोरबर मध्यावर परमेश्वराचे मंदिर असेल. ११ सादोकाच्या वंशजातीले जे याजक पवित्र झालेले आहेत ज्या कोणी माझी सेवा निषेणे केली, त्यांच्यासाठी तो होईल. जेव्हा इसाएली लोक बहकून गेली तेका जसे लेवी बहकले तसेते बहकले नाहीत. इसाएलाच्या लोकांबोरबर बहकले नाहीत. १२ त्यास देशातील अर्पिलेल्या प्रदेशातून हा एक प्रदेश त्याना परमपवित्र होईल; तो लेवीच्या सीमेपाशी असेल. १३ याजकांच्या सीमेपाशी लेव्याना पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुंद प्रदेश मिळावा. त्यांना पूर्ण लांबी रुंदीची, म्हणजे पंचवीस हजार हात लांब व दहा हजार हात रुंदीचा भाग राहील तो नगरासाठी सार्वजनिक, कुरणासाठी, घेरे बांधण्यासाठी करून नये. इसाएल देशातील कोणतेही प्रथमफळे वेगळे करून इतर प्रदेशाकडे जाऊ देऊ नये. कारण तो भाग परमेश्वरास पवित्र आहे. १५ उरलेली जमीन, पंचवीस हजार हात लांबीच्या प्रदेशापैकी जो पांच हजार हात रुंदीचा भाग राहील तो नगरासाठी सार्वजनिक, कुरणासाठी, घेरे बांधण्यासाठी उपयोगात येईल. नगर ह्याच्या मध्यावर असावे. १६ नगरीची मापे पुढीलप्रमाणे असतील, उत्तर बाजू चाच हजार पावशी हात, दक्षिण बाजू चाच हजार पावशे हात पूर्व व पश्चिम बाजूही तेवढ्याच म्हणजे चाच हजार पावशे हात. १७ नगरासाठीचे कुरण उत्तरेकडे अडीचशे हात, दक्षिणेकडे अडीचशे हात, व पूर्वेकडे अडीचशे हात व पश्चिमेकडे अडीचशे हात असावे. १८ आणि पवित्र अर्पिलेल्या प्रदेशासमोर जो उरलेला प्रदेश तो लांबीने पूर्वेकडे दहा हजार हात. व पश्चिमेला दहा हजार हात होईल; आणि तो पवित्र अर्पिलेल्या प्रदेशासमोर होईल; त्याचे उत्पन्न नगरातील कामगारांसाठी अन्नासाठी होईल. १९ सर्व इसाएलाच्या वंशांतून जे कोणी नगरात काम करतील त्या लोकांनी त्या जागेची मशागत करावी. २० सर्व अर्पिलेला प्रदेश पंचवीस हजार हात लांब आणि पंचवीस हजार रुंद होईल; ह्याप्रकारे तुम्ही प्रदेशाचे पवित्र अर्पण एकत्रितपणे नगराच्या विभागासाठी घावे. २१ “तो अर्पिलेला भाग व नगराचे विभाग यांच्या एका बाजूला व

दुसऱ्या बाजूला जो उरलेला भाग आहे तो अधिपतीचा असावा. अपिलेल्या प्रदेशाच्या पंचवीस हजार हातांच्यासमोर पूर्व सीमेकडे आणि पश्चिमेकडे पंचवीस हजार हातांच्यासमोर पश्चिम सीमेकडे, वंशाच्या विभागासमोर जो प्रदेश आहे तो अधिपतीसाठी असावा आणि पवित्र अपिलेला प्रदेश व मंदिराचे पवित्रस्थान त्याच्या मध्यभागी असावे. २२ ह्यातील काही हिस्सा याजकाचा, काही लेवीचा व काही मंदिराकरिता आहे. मंदिर या भागाच्या मध्यभागी आहे. शिल्लक राहिलेली जमीन देशाच्या राजाच्या मालकीची आहे. राजाला, बन्यामीनवी जमीन व यहूदाची जमीन यांच्यामधील जमीन मिळेल. २३ आणि बाकीच्या वंशास, पूर्व बाजूपासून पश्चिमबाजूपर्यंत, त्यातला एक बन्यामीनाचा भाग. २४ बन्यामिनाच्या सीमेपाशी त्याच्या पूर्वबाजूपासून पश्चिमबाजूपर्यंत तो शिमोनाचा विभाग. २५ शिमोनाच्या सीमेपाशी पूर्व बाजूपासून पश्चिमबाजूपर्यंत तो इस्साखाराचा विभाग. २६ इस्साखाराच्या सीमेपाशी पूर्वबाजूस पश्चिमबाजूपर्यंत तो जबुलूनाचा विभाग. २७ जबुलूनाच्या सीमेपाशी पूर्वबाजूपासून पश्चिमबाजूपर्यंत, गादाचा, एक विभाग. २८ गादाच्या सीमेपाशी दक्षिण बाजूस, दक्षिणेकडे, तामारापासून मरीबोथ काढेशाच्या जलापर्यंत, नदीकडे मोठ्या समुद्रापर्यंत सीमा होईल. २९ ज्या देशाची वाटणी तुळी विठ्ठ्या टाकून इसाएलाच्या वंशास वतानासाठी विभागाणी कराल तो हाच आहे. त्यांचे विभाग हेच आहेत.” परमेश्वर, माझा प्रभू, असे म्हणाला. ३० ही नगराची बाहेर निघण्याची ठिकाणे आहेत. उनर बाजूस मापाने चार हजार पाचशे हात लांब असेल. ३१ नगराच्या वेशी, तिला तीन द्वारे असतील, इसाएल वंशाच्या नावाप्रामाणे त्यांची नावे, रुदेनचे द्वार, यहूदाचे द्वार व लेवीचे द्वार. ३२ पूर्व बाजू चार हजार पाचशे हात लांब असेल. तिला तीन द्वारे असतील. योसेफाचे द्वार, बन्यामीनचे द्वार व दानाचे द्वार. ३३ दक्षिण बाजूसुद्वा चार हजार पाचशे हात लांब असेल. तिलाही शिमोनाचे द्वार, इस्साखाराचे द्वार व जबुलूनाचे द्वार अशी तीन द्वारे असतील. ३४ पश्चिम बाजूही चार हजार पाचशे हात लांब असेल. तिच्या तीन द्वारांची नावे पुढीलप्रामाणे असतील. गादाचे द्वार, आशेराचे द्वार व नफतालीचे द्वार. ३५ ते सभोवतीचे अंतर अठरा हजार हात असेल. त्या दिवसापासून नगरीचे नाव ‘परमेश्वर तेथे आहे’ असे पडेल.

दानीएल

१ यहूदाचा राजा यहोयाकीम याच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी बाबेलाचा

राजा नबुखद्रेस्सर याने यस्शलेमेवर चाढाई करून त्यांची रसद बंद करण्यासाठी यस्शलेमेला वेढा दिला. २ परमेश्वराने नबुखद्रेस्सर राजास यहूदाचा राजा यहोयाकीमवर विजय दिला आणि त्यास परमेश्वराच्या घरातील काही वस्तू दिल्या त्याने त्या शिनार येथे त्याच्या देवाच्या भोंडाराट ठेवल्या. ३ राजा आपला प्रमुख अधिकारी अश्पनज यास म्हणाला की इसाएलाचे काही लोक, जे राज कुळातले आणि उच्चकुलीन आहेत त्यास माझ्याकडे घेवून ये. ४ ज्यांच्या अंगी काही कलंक नाही असे निष्पाप, सुरूप, कौशल्यपूर्णिने चतुर, ज्ञानाने परिपूर्ण आणि शक्तीवान आणि राजाच्या महलामध्ये सेवा करण्यास पात्र तेथे त्यांना खास्याची शिक्षण व भाषा शिकवायला त्याने त्यास सांगितले. ५ राजाच्या मिष्ठानातून व तो पीत असे त्या द्राक्षरसातून तो त्यांचा रोज वाटा नेमून दिला. असे त्या तरुणांना तीन वर्षांची प्रशिक्षण देण्यात यावे. त्यानंतर त्यांनी राजाची सेवा करावी. ६ त्या लोकांमध्ये दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजन्या हे यहूदा वंशाचे होते. ७ प्रमुख अधिकार्याने त्यांना, दानीएलास बेल्टस्सर, हनन्यास शद्रव्य, मीशाएलास मेशख, अजन्यास अबेदनगो, नावे दिली. ८ पण दानीएलाने आपल्या मनात ठरवले की, तो स्वतः ला राजाच्या अन्नाने किंवा त्याच्या पिण्याच्या द्राक्षरसानें विटाळविणार नाही; म्हणून त्याने षंडांच्या अधिकार्याला विनंती केली की, मी आपणाला विटाळवू नये. ९ आता देवाने दानीएलावर प्रमुख अधिकार्याची कृपा आणि दया व्हावी असे केले. १० प्रमुख अधिकारी दानीएलास म्हणाला, “मला माझा स्वामी, राजांचे भय आहे त्याने तुम्ही काय खावे व काय प्यावे द्याची आजा केली आहे, तुमच्या वयाच्या इतर तरुणांपेक्षा तुम्ही अधिक वाईट का दिसावे? तुमच्यामुळे तो माझे डोके छाडून टाकेल.” ११ मग प्रमुख अधिकार्याने दानीएल, हनन्या, मीशाएल व अजन्या हयावर नेमून दिलेल्या कारभायाची दानीएल बोलाला. १२ तो म्हणाला, “आपल्या दासांची दहा दिवस कसोटी पहा, आम्हास फक्त शाकभोजन व पिण्यास पाणी दे. १३ नंतर आमचे बाह्यरुप व त्या तरुणांचे बाह्यरुप व जे राजाचे मिष्ठान खात आहेत त्या तरुणांचे बाह्यरुप, त्यांची तुलना कर आणि तुझ्या नजरेस येईल तरे तुझ्या दासास क.” १४ मग तो कारभारी हे करण्यास मान्य झाला दहा दिवसानी त्याने त्यांची पाहणी केली. १५ दहा दिवसाच्या शेवटी त्यांचे बाह्यरुप जे राजाचे मिष्ठान खात अधिक निरोगी आणि धृष्टपृष्ठ दिसू लागले. १६ मग कारभायाने त्यांचे मिष्ठान आणि त्यांचा द्राक्षरस काढून त्यास फक्त शाकभोजन दिले. १७ मग या चार तरुणास देवाने ज्ञान आणि सर्व प्रकारच्या शास्त्राच्या समज आणि शहाणपण दिले, आणि दानीएलास सर्व प्रकारचे स्वप्न व दृष्टांत उलगडत असत. १८ राजाने ठरून दिलेल्या काळाच्या समाप्तीनंतर प्रमुख अधिकारी त्यांना नबुखद्रेस्सर राजासमोर घेऊन आला. १९ राजा त्यांच्याशी बोलाला, त्या सर्व समुदायामध्ये दानीएल हनन्या, मीशाएल, व अजन्या याच्या तोडीचा दुसरा कोणीच नव्हता. ते राजासमोर त्याच्या सेवेस राहू लागले. २० ज्ञानाच्या आणि शहाणपणाच्या बाबतीत राजाने त्यांना जे काही विचारले त्यामध्ये ते, सर्व जादूगार, भूतविद्या करणारे हयांच्यापेक्षा ते दहापट उत्तम असे संपूर्ण राज्यात राजाला आढळून आले. २१ कोरेश राजाच्या कारकिर्दीत पहिल्या वर्षांपर्यंत दानीएल तेथे राहीला.

२ नबुखद्रेस्सर राजाच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षी त्यास स्वप्न पडले

तो बेचैन झाला आणि झोपू शकला नाही. २ तेव्हा राजाने फर्मान काढला की, जादूगार आणि ज्योतिर्षी जाणणारे तसेच मांत्रिक आणि ज्ञानी लोक द्यांनी यावे आणि राजाला ते स्वप्न सांगावे, म्हणून ते राजासमोर हजर झाले. ३ राजा त्यांना म्हणाला, “मला एक स्वप्न पडले आहे आणि त्याचा अर्थ

जाणण्यास माझे मन व्याकूल झाले आहे.” ४ तेव्हा ज्ञानी लोक राजाशी आरामी भाषेत बोलाले “महाराज चिरायू असा! तुमच्या सेवकांना तुमचे स्वप्न सांगा आणि आम्ही त्याचा अर्थ तुम्हास प्रगट करू!” ५ राजाने खास्टी लोकांस उत्तर दिले, “हा ठारव होऊन चुकला आहे जर तुम्ही मला स्वप्न आणि त्याचा अर्थ सांगारा नाही तर तुमच्या शेरीराचे तुकडे केले जातील आणि तुमच्या घरांचे उकिरडे केले जातील. ६ पण जर तुम्ही मला स्वप्न आणि त्याचा अर्थ सांगा.” ७ ते पुन्हा त्यास म्हणारे, “महाराजांनी आपल्या सेवकांस स्वप्न सांगावे म्हणजे आम्ही त्याचा अर्थ सांगू.” ८ राजाने उत्तर दिले, “मला ठाऊक आहे तुम्ही वेळ काढत आहात; पाहिजे कारण तुम्हास ठाऊक आहे की, माझा ठारव झालेला आहे. ९ पण जर तुम्ही मला स्वप्न सांगितले नाही तर तुमच्यासाठी एकच शिक्षा आहे. म्हणून माझे मन बदलत नाही तोपर्यंत तुम्ही खोट्या आणि फसव्या गोटी सहमत करून मला सांगाव्या असे तुम्हेचे ठरले आहे. म्हणून मला स्वप्न सांगा म्हणजे मला समजेल तुम्ही त्याचा उलगडा करू शकता.” १० खास्टी लोकांनी राजास उत्तर केले, “या जगात असा कोणताच मनुष्य नाही जो राजाची ही माणपी पूर्ण करेल असा कोणताच महाम आणि प्रतापी राजा नाही ज्याने असे माणपी ज्योतिर्षी, भुतविद्या जाणणारे आणि ज्ञानी लोकांस केली असेल. ११ महाराज जी गोष्ट मागातात ती कठीण आहे आणि देवाशिवाय कोणीही नाही जो हे सांगेल कारण देव मानवात राहत नाही.” १२ हे ऐकून राजा रागाने संतापला आणि त्याने आज्ञा केली की, बाबेलमध्ये जे ज्ञानाविषयी ओळखले जातात त्यांचा नाश करण्यात यावा. १३ हे फर्मान निघाले म्हणून जे त्यांच्या ज्ञानासाठी ओळखले जात होते त्यास मरणास सामोरे जावे लागणार होते, आणि लोक दानीएल आणि त्यांच्या मित्रांना शोधू लागले यासाठी की, त्यांचा घात करावा. १४ तेव्हा दानीएलाने अंगरक्षकांचा प्रधान अर्योक जो, बाबेलातील ज्ञानांचा घात करायला निघाला होता, त्यास दुर्दर्शीपणाने आणि विचारपूर्वक म्हणाला. १५ दानीएल राजाच्या सेनापतीला म्हणाला, “राजाकडून हा असा तातडीचा हुक्म का निघाला?” तेव्हा अर्योकने दानीएलास काय घडले ते सांगितले. १६ मग दानीएलाने आत जाऊन राजास विनंती केली की, “त्याला समय द्यावा म्हणजे त्यास महाराजाला त्याच्या स्वप्नाचा उलगडा संगत येईल.” १७ तेव्हा दानीएलाला आपल्या घरात जाऊन आपले सोबती हनन्या, मीशाएल व अजन्या यांना ती गोष्ट कळवली, १८ त्याने त्यांना विनंती केली की, या रहस्याविषयी स्वर्गीय देवाने दया करावी असे त्यांनी देवाजवळ मागावे म्हणजे बाबेलाच्या इतर ज्ञान्यांसोबत त्याचा आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांचा घात होऊ नये. १९ त्या रात्री दानीएलास दृढंताद्वारे, या रहस्याचा उलगडा झाला. त्यानंतर त्याने स्वर्गीय देवाचे स्तवन केले. २० आणि तो म्हणाला, “देवाच्या नामाचे सदासर्वदा स्तवन होवो, कारण ज्ञान आणि सामर्थ्य त्याचे आहे.” २१ तो समय आणि त्रृत बदलतो, तो राजास काढतो आणि दुसऱ्यास सिंहासनावर बसवून राजे करतो; तो ज्ञान्यास आणि विवेकांतास शहाणपण देतो. २२ तो गुढ आणि गहन गोष्टी प्रगट करतो, कारण अंधारात काय आहे हे तो जाणतो, आणि प्रकाश त्यामध्ये वसतो. २३ माझ्या पूर्वजाच्या देवा, मी तुझे आभार मानतो आणि तुझे स्तवन करतो, कारण तू मला ज्ञान आणि सामर्थ्य दिले; आणि जे आम्ही तुझ्याजवळ मागितले ते सर्व तू आता मला कळवले आहे म्हणून मी तुझे उपकार मानतो व तुझी स्तुती करतो, कारण तू मला ज्ञान आणि सामर्थ्य त्याची गोष्ट आम्हास कळविली आहे. २४ हे सगळे झाल्यानंतर दानीएल ज्यांची नेमणूक राजाने बाबेलाच्या सर्व ज्ञानी लोकांचा वध करण्यास ज्यांची नेमणूक केली होती त्या अर्योकाकडे जाऊन म्हणाला, “बाबेलाच्या ज्ञानी लोकांस ठार करू नको, तर मला राजासमोर घेऊन जा म्हणजे मी त्यास स्वप्न आणि त्याचा अर्थ सांगेल.” २५ नंतर अर्योकने दानीएलास लवकर राजासमोर नेऊन म्हटले, “यहूदाच्या बंदीवानात मला एक मनुष्य सापडला आहे जो राज्याच्या स्वप्नाचा अर्थ सांगेल.” २६

राजाने बेल्टशस्सर नाव दिलेल्या दानीएलास महत्त्वे, “माझे स्वप्न आणि त्याचा अर्थ संगण्यास तू कुशल आहेस काय?” २७ दानीएलाने राजास उत्तर दिले, “राजाचे गुढ प्रकट करण्याची कुशलता, ज्ञानी, व भुविविद्या जाणणारे, जाटूगार किंवा ज्योतिषी त्यांच्याकडे नाही. २८ तथापी, एक देव आहे जो स्वर्गात राहतो तो रहस्य प्रगट करतो आणि त्याने भविष्यात होणारी घटना राजा नबुखद्दनेस्सर आपणास कळविली आहे. तुम्ही आपल्या बिभान्यात पडले असता तुमचे स्वप्न आणि दृष्टांत तो असा. २९ आपण जसे बिभान्यात पडून विचार करत होता तेव्हा आपल्या मनात हे रहस्य प्रगट करणाऱ्याने आपणास पुढे होणारी घटना कळविली. ३० आता माझी गोष्ट, ती अशी की; हे रहस्य मला उलगडते ते यामुळे नाही की मी इतर मनुष्यांपेक्षा अधिक ज्ञानी आहे, तर हे रहस्य यासाठी उलगडले की, राजा आपण याचा अर्थ समजावा व जो आपल्या मनातील गहन विचार समजावे. ३१ राजा आपण, आपल्या डोळ्यापुढे एक मोठा पुतळा पाहिला हा पुतळा शक्तीशाली आणि तेजोमय असा तुमच्यासमोर उभा राहिला, त्याचे तेज भयावह होते. ३२ त्या पुतळ्याचे डोके उत्तम सोन्याचे होते, त्याची छाती व हात चांदीचे होते, त्यांचा मध्यांत भाग आणि मांडळ पितळेच्या. ३३ आणि त्याचे पाय लोखंडाचे होते त्याची पावले काही भाग लोखंडाची आणि काही भाग मातीची होती. ३४ तुम्ही वर पाहत होता तेव्हा कोणा मनुष्याचा हात लागल्यावाचून एक दाढ छेदला गेला आणि त्याने त्या पुतळ्याच्या लोखंडाच्या व मातीच्या पावलांवर आदवून त्यांचे तुकडे तुकडे केले. ३५ त्यानंतर लोखंड, माती, पितळ, चांदी आणि सोने यांचे एकाक वेळी तुकडे झाले आणि ते उन्हाळ्यातील खेळ्यातल्या भूश्याप्रमाणे झाले. वारा त्यांना घेऊन गेला आणि त्यांचा मागमूस राहिला नाही. पण तो दगड जो पुतळ्यावर आदलाला होता त्यांचा मोठा पर्वत होऊन त्याने सर्व पृथकी व्यापली. ३६ हे आपले स्वप्न आहे राजा, आता आम्ही त्याचा उलगडा संगती. ३७ राजा आपण, राजाधिराज आहात ज्यास स्वर्गाच्या देवाने राज्य, सामर्थ्य, बल आणि सन्मान दिला आहे. ३८ त्याने तुम्हास त्या जागा दिल्या जिथे माणसे राहतात. त्याने तुमच्या आधीन वनपशु आणि आकाशातील पक्षी केले आहेत आणि तुम्हास त्याचा शासक बनविले आहे, तुम्ही त्या पुतळ्याचे सुरवात मस्तक आहात. ३९ आपल्यानंतर आपणांपेक्षा कनिष्ठ असे राज्य उदयास येईल, आणि पितळेचे असे तिसरे राज्य सर्व पृथ्वीवर सत्ता करतील. ४० तेथे चोथे राज्य असेल जे लोखंडासारखे मजबूत लोखंड तुकडे करतो हे त्यांचे तुकडे करून त्यांचा भुगा करील. ४१ जसे आपण पाहिले की, पावले आणि बोटे काही भाग भाजलेल्या मातीचा आणि काही भाग लोखंडाचा होता, म्हणून हे राज्य विभागलेले राहील, काही भागात लोखंडाची मजबूती राहील तसेच जसे आपण लोखंड मातीत मिसळलेला पाहिले. ४२ जशी पायांची बोटे अंशतः लोखंडाची आणि अंशतः मातीची बनली होती तसे ते राज्य असेल अंशतः बळकट आणि अंशतः ठिसूळ असे होईल. ४३ जसे आपण पाहिले लोखंड मउ माती सोबत मिसळले होते, तसे लोक मिसळलेले राहील, जसे लोखंड व माती एक होत नाही तसे हे लोकही एकत्र राहणार नाही. ४४ त्या राजाच्या दिवसात सर्वांगी देव एका राजाची स्थापना करील, त्याचा कधीही नाश होणार नाही, त्यास कोणी जिंकिणार नाही ते तर सर्व राज्याचे तुकडे करून त्या सर्वांगी नाश करील व ते सर्व काळ टिकेल. ४५ आपण जसे पाहिले कोणी मनुष्याचा हात न लागता एक दाढ पर्वतांवरून तुटून पडला त्याने लोखंड, पितळे, माती, चांदी आणि सोने यांचे तुकडे केले, त्या महान परमेश्वराने राजा पुढे होणाऱ्या घटना कळविल्या आहेत. हे स्वप्न सर्व असून त्याचा हा विश्वसनीय उलगडा आहे.” ४६ राजा नबुखद्दनेस्सराने पालथे पडून दानीएलास साईंग दंडवत घाटले आणि आज्ञा केली की त्यास अर्पण करून धूप दाखवा. ४७ राजा दानीएलास म्हणाला, “खरोखर तुडा देव सर्व देवांचा देव आहे, राजांचा राजा आहे, तो जो रहस्यांचा उलगडा करतो, म्हणून तुला हे रहस्या प्रगट करता आले आहे.” ४८ नंतर राजाने दानीएलास मोठा सन्मान आणि अदूत भेटवस्तू दिल्या. त्यास अवघ्या

बाबेलातील परगण्याची सत्ता दिली आणि दानीएल बाबेलाच्या सर्व ज्ञानी लोकांचा मुख्य प्रशासक झाला. ४९ दानीएलाने राजास केलेल्या विनंतीवरून, राजाने शट्रुघ्न, मेशख आणि अबेदनगो ह्यास बाबेलाच्या प्रांताचे प्रशासक नेमले दण दानीएल राजदरबारीच राहिला.

३ नबुखद्दनेस्सर राजाने सोन्याचा एक पुतळा केला त्याची उंची साठ हात

आणि संदी सात हात होती, त्याची स्थापना त्याने बाबेल प्रांताच्या दुरा मैदानात केली. २ नंतर नबुखद्दनेस्सर राजाने स्थापलेल्या त्या पुतळ्याची प्रतिष्ठापना करण्यासाठी एकत्र होण्यास आपले प्रांताचे प्रशासक, प्रादेशिक प्रशासक, स्थानिक प्रशासक, सोबतचे सल्लागार, खजिनदार, न्यायाधीश, दंडाधिकारी आणि प्रांतातले सर्व उच्च मुख्याधिकारी ह्यांस निरोप पाठवला. ३ नंतर प्रांताचे प्रशासक, प्रादेशिक, प्रशासक, स्थानिक प्रशासक, सोबतचे सल्लागार, खजिनदार, न्यायाधीश, दंडाधिकारी आणि प्रांतातले सर्व उच्च मुख्याधिकारी यासाठी एकत्र आले की, नबुखद्दनेस्सर राजाने स्थापित केलेल्या पुतळ्याचे समर्पण व्हावे. ४ तेव्हा दंडवटी देणारा ओरडला, “अहो विविध देशाच्या विविध भाषेच्या लोकांने, ५ ज्यावेळी तुम्ही शिंग, बासरी, सतार, विणा, पुंजी आणि सर्व प्रकारची वाढ्ये यांचे संगीत ऐकाल त्यावेळी त्या सुरवात पुतळ्यास दंडवत करा ज्याची स्थापना नबुखद्दनेस्सर राजाने केली आहे. ६ जो कोणी पालथा पडून त्यास नमन करणार नाही त्यास लगेच त्या क्षणाला जळत्या अग्नीच्या भट्टीत टाकले जाईल.” ७ मग शिंग, बासरी, सतार, सारंगी, विणा, पुंगी इत्यादी वादांचा आवाज ऐकताच विविध देशाच्या विविध भाषेच्या लोकांनी त्या सुरवात पुतळ्यास पालथे पडून दंडवत केले जो नबुखद्दनेस्सर राजाने स्थापला होता. ८ आता ज्यावेळी काही खासद्यांनी जवळ येऊन यहूदीवर दोषारोप केला. ९ ते नबुखद्दनेस्सर राजास म्हणालो, “महाराज चिराय असा. १० महाराज तुम्ही असे फर्मान काढले आहे ना, की, जो कोणी शिंग, बासरी, सतार, विणा, पुंगी आणि इतर वादाचा आवाज ऐकतो त्याने सुरवात पुतळ्यास दंडवत करवै. ११ जो कोणी त्यास पायापडून नमन करणार नाही त्यास लगेच त्या क्षणाला तपत अग्नीच्या भट्टीत टाकण्यात येईल. १२ आता येथे काही यहूदी आहेत ज्याची नेमणूक तुम्ही बाबेलाच्या प्रांतात केली, त्यांची नावे शद्रुघ्न, मेशख अबेदनगो ही आहेत. हे लोक, राजा, आपली पर्वा करत नाहीत, ते तुमच्या देवास नमन करत नाहीत, त्याची सेवा करत नाही, किंवा तुमच्या पुतळ्यास दंडवत करत नाहीत, ज्याची तुम्ही स्थापना केली आहे.” १३ तेव्हा नबुखद्दनेस्सर राजाने रागात संतप्त होऊन शद्रुघ्न, मेशख, अबेदनगो ह्यास घेऊन या अशी ज्ञाना केली तेव्हा लोकांनी त्यांना राजापुढे सादर केले. १४ नबुखद्दनेस्सर त्यांना म्हणाला, “काय तुम्ही शद्रुघ्न, मेशख, अबेदनगो आपल्या मानाची तयारी केली? की तुम्ही माझ्या स्थपलेल्या सुरवात पुतळ्यास नमन करून त्यास दंडवत करणार नाही? १५ आता जर तुम्ही तयार आहात तर, जेव्हा तुम्ही शिंग, बासरी, सतार, सारंगी, विणा, पुंगी आणि इतर वादाचांचा आवाज ऐकाल तेव्हा तुम्ही या पुतळ्यापुढे उठें पडून दंडवत कराल तर बे; पण जर तुम्ही नमन करणार नाही, तर तुम्हास त्वरीत तपत अग्नीच्या भट्टीत टाकण्यात येईल. तुम्हास माझ्या हातातून सोडविणारा असा कोण देव आहे?” १६ शद्रुघ्न, मेशख, अबेदनगो यांनी राजाला उत्तर दिले की, “हे नबुखद्दनेस्सरा, या बाबतीत उत्तर देण्याचे आम्हास प्रव्योजन नाही. १७ जर काही उत्तर आहे, तर ते हे की, ज्या देवाची आम्ही सेवा करतो तो आम्हास तपत आग्नीच्या भट्टीतून काढण्यास समर्थ आहे, आणि महाराज तो आम्हास आपल्या हातातून सोडवील. १८ पण जर नाही तर महाराज हे आपणास माहित असावे की, आम्ही तुमच्या देवाची उपासना करणार नाही, आणि त्याचा पुढे आम्ही पालथे पडून त्यास दंडवत करणार नाही.” १९ नबुखद्दनेस्सर रागाने संतप्त झाला, त्याची शद्रुघ्न, मेशख, अबेदनगो विरुद्ध त्याची मुद्रा पालटली. त्याने आज्ञा केली की, भट्टीतून नेहमीपेक्षा सातपटीने तपत करण्यात यावी. २० नंतर त्याने आपल्या सैनिकातील काही बलवान पुरुषास आज्ञा केली की,

शद्रु, मेशख, अबेदनगो यांना बांधा आणि तप्त भट्टीत टाका. २१ ते बांधलेले असताना त्यांनी आपले पायामोजे, सदरे झगे आणि इतर वस्त्र घाटले होते आणि त्यांना तप्त भट्टीत टाकण्यात आले. २२ राजाची आज्ञा सक्त असल्याने ती भट्टी फारच तप्त केलेली होती. शद्रु, मेशख, अबेदनगो यांना ज्यांनी भट्टीत टाकले ते सैनिक तिच्या ज्ञालेने मरण पावले. २३ तिथे ते पुरुष शद्रु, मेशख, अबेदनगो हातपाय बांधलेले असे तप्त भट्टीत पडले. २४ नंतर नवुखद्नेस्सर चकीत होऊन त्वरीत उभा राहिला त्याने आपल्या सल्लागारास विचारले, “आपण त्या तिथांना बांधून भट्टीत टाकले ना?” त्यांनी उत्तर दिले, निश्चित राजे. २५ तो म्हणाला, मला असे दिसते की, चार माणसे अग्नीत मोकळे फिरत आहेत, त्यांना काही एक दुखापत झालेली नाही, चाँथाचे तेज हे जणू देवपुत्रासारखे आहे. २६ तेव्हा नवुखद्नेस्सराने धगाधगत्या भट्टीच्या दाराजवळ येऊन त्यांना हाक मारली “शद्रु, मेशख, अबेदनगो, सर्वोच्च देवाच्या दासांनो बाहेर या.” येथे या, नंतर शद्रु, मेशख, अबेदनगो अग्नीतून बाहेर आले. २७ तेथे जमलेले प्रांताधिकारी, प्रशासक, प्रादेशिक प्रशासक, स्थानिक प्रशासक, इतर प्रशासक आणि राजाचे सल्लागार द्यांनी त्यास पाहिले. त्यांच्या शरीरावर अग्नीच्या जखमा नव्हत्या त्याचा एकही केस होएपल्ला नाही. त्यांना अग्नीचा वासही लागला नाही. २८ नवुखद्नेस्सर म्हणाला या आपण शद्रु, मेशख, अबेदनगो यांच्या देवाचे स्वनव करूया, कारण त्याने आपला दिव्यदृष्ट पाठवला आणि ज्या आपल्या सेवकांनी त्याच्यावर भरवसा ठेवला, आणि राजाची आज्ञा पालटवली, आणि आपल्या देवाशिवाय दुसऱ्या कोणताही देवाची सेवा करू नये किंवा दुसऱ्या कोणाला नमन करू नये म्हणून आपली शरीरे अपर्णीली त्यांना त्याने सोडवले आहे. २९ त्यामुळे मीठारव करतो की, कुणीही लोक, कुठल्याही देशचे, कोणतीही भाषा बोलणारे जर शद्रु, मेशख, अबेदनगो, यांच्या देवाच्या विरोधात बोलतील तर त्याचे तुकडे करण्यात येतील, आणि त्यांच्या घराचे उकिंडे करण्यात येतील. कारण अशा प्रकारे सोडविणारा दुसरा कोणता देव नाही. ३० नंतर राजाने शद्रु, मेशख, अबेदनगो यांना बाबेलच्या परगण्यात बढती दिली.

४ नवुखद्नेस्सर राजाने सर्व लोक राष्ट्र आणि पृथ्वीवरील सर्व भाषा बोलाण्या लोकात फर्मान पाठवले की, तुमचे कल्याण होवो. २ सर्वोच्च देवाने जी चिन्हे आणि जे चमत्कार माझ्यासाठी केलेले तुम्हास संगावे हे मला बरे वाटले आहे; ३ त्याची चिन्हे किती थोर, त्याचे चमत्कार किती अद्भुत, त्याचे राज्य हे सार्वकालीक राज्य आहे. त्याचे स्वामित्व पिळ्यानिपिळ्या राहते. ४ मी, नवुखद्नेस्सर, माझ्या घरात सुखाने राहत हातो आणि माझ्या महलात समृद्धीचा उपभोग घेत होतो. ५ मी स्वप्न पाहिले आणि घाबरलो मी त्यावेळी आपल्या पलंगावर पडलो होतो. त्या दृष्टींतमुळे माझे मन अधिर झाले. ६ म्हणून मी आज्ञा केली की, बाबेलतील सर्व ज्ञानी लोकांस मजकडे आणावे म्हणजे ते माझ्या स्वप्नाचा उलघडा करतील. ७ तेव्हा जादूगार, भुतविद्या करणारे, खासदी आणि ज्योतिषी हे मजकडे आले, मी त्यांना स्वप्न सांगितले पण त्याचा उलघडा त्यांना होईका. ८ शेवटी दानीएल आत आला, त्यास मी माझ्या देवाचे नाव बेल्टश्सस्सर दिले आहे. त्यास मी स्वप्न सांगितले. ९ बेल्टश्सस्सरा, सर्व ज्ञान्यांच्या अधिकाच्या, मला ठाऊक आहे पवित्र देवाचा आत्मा तुझ्यामध्ये निवास करतो आणि तुला कोणतीही गुढ रहस्य अवघड नाही. मला पडलेल्या स्वप्नाचा अर्थ मला संग. १० मी माझ्या पलंगावर पडलो असता मला दिसले ते असे, मी पाहिले, पृथ्वीच्या मध्योमध एक मोठा वृक्ष होता आणि त्याची उंची खूप मोठी होती. ११ तो वृक्ष वाढून मजबूत झाला त्याचा रेंडा आकाशात पौहचला आणि त्याचा दखावा सर्व पृथ्वीच्या सीमेपर्यंत पौहचला. १२ त्याची पाने सुंदर होती, त्यास भरपूर फळे असून ती सर्वाना खायला पुरेशी होती. वनपशु त्याच्या सावलीत आणि आकाशातील पक्षी त्याच्या फांद्यामध्ये राहत. तो

वृक्ष सर्व जिवितांचे पोषण करीत असे. १३ मी माझ्या बिछान्यात पडलो असता माझ्या मनात पाहिले आणि एक पवित्र देवदूत आकाशातून खाली उतरला. १४ तो मोठ्याने औरडून म्हणाला हा वृक्ष तोडून टाका आणि त्याच्या फांद्या छाडून टाका, त्याची पाने काढून टाका आणि फळे विखरा, त्याच्या खाली राहणारे प्राणी पूछून जावो आणि फांद्यातील पाखरे उडून जावोत. १५ पण त्याचा बुंधा जमिनीत राहू दया. त्यास लोखंड आणि पितळेच्या पट्ट्या बांधून, कुरणाच्या कोवळ्या गवतात राहू द्या. त्यास आकाशातील दहीवरात भिजू द्या, वनपशुबरोबर त्यास भूमीवरील गवताचा वाटा मिळू द्या. १६ त्याचे मानवी हृदय जावून त्यास प्राणाचे हृदय प्राप्त होवो, तो पर्यंत सात वर्ष होऊन जातील. १७ हा निर्णय त्या देवदुताच्या घोणपेंद्रारे आणि पवित्रजनांच्या विचाराने झाला आहे, यासाठी की मनुष्याच्या राज्यात परात्पर प्रभुत्व करतो, आणि ज्या कोणाला ते द्यायला तो इच्छितो त्यास तो ते देतो, आणि त्यावर मनुष्यातल्या सर्वाहन नीच अशा मनुष्यास तो स्थापतो, असे जिवंतांनी जाणावे. १८ हे स्वप्न मी नवुखद्नेस्सर राजाने पाहिले आता तू हे बेल्टश्सस्सर द्याचा अर्थ मला सांग कारण माझ्या राज्यातल्या ज्ञानी जानापैकी कोणीही द्याचा अर्थ सांगू शकत नाही, पण तू हे सांगू शकतोस, कारण देवाचा पवित्र आत्मा तुझ्याठाची राहतो. १९ मग दानीएल, ज्यास बेल्टश्सस्सर नाव देण्यात आले होते तो काही क्षणासाठी गोंधळून गेला आणि त्याचे मन अस्वस्थ झाले. राजा म्हणाला, “बेल्टश्सस्सर हे स्वप्न किंवा त्याच्या अथनि तू घाबरू नकोस.” तेव्हा बोलाटश्सस्सर म्हणाला, “माझ्या स्वामी हे स्वप्न तुझा द्वेष करण्यात्मास आणि याचा अर्थ तुझा शत्रुसाला लागू पडो. २० जो वृक्ष तू पाहीला, जो वाढून मजबूत झाला आणि ज्याचा रेंडा आकाशात गेला ज्यास सर्व पृथ्वीवरून पाहात येत होते. २१ ज्यांची पाने सुंदर आणि फळे भरपूर असून ती सर्वासाठी पुरेशी होती. त्याच्या सावलीत वनपशु राहत आणि फांद्यांमध्ये आकाशातील पक्षी राहत होते. २२ हे राजा तो वृक्ष तू आहेस, तू वाढून बलवान झालास तुझी थोरवी आकाशापर्यंत पोवली आहे, तुझे अधिकार पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत पोहचतात. २३ हे राजा, तू एक स्वर्गदूत पाहिला जो सर्वांगीतून खाली येवून तुझा म्हणाला, ‘हा वृक्ष तोडून द्याचा नाश करा, पण त्याचा बुंधा जमिनीत राहू दया, द्याला लोखंड आणि पितळेच्या पट्ट्यांनी बांधून कुरणातल्या कोवळ्या गवतात राहू दया त्याने आकाशाचे दव भिजवो, तो सात वर्ष वनपशुसोबत राहो.’ २४ हे राजा द्याचा अर्थ, असा सर्वोच्च देवाचा हा आदेश आहे. जो माझ्या राजापर्यंत पोचला आहे. २५ तुला मनुष्यातून काढून टाकण्यात येईल, तुझी वस्ती वनपशुमध्ये होईल. तुला बैलासारखे गवत खावे लागेल. आकाशातील दवाने तू भिजिशील, सात वर्ष जाईपर्यंत तू हे जानशील की, मानवावर देवाची सत्ता आहे. २६ जासे सांगण्यात आले आहे की, त्या वृक्षाची बुंधे तशीच राहू दया, हयाच प्रकारे, जेव्हा तू स्वर्गाचे नियम शिकशील तुझे राज्य तुला पुन्हा प्राप्त होईल. २७ म्हणून हे राजा माझी मसलत तुला मान्य असौ, पाप सोडून योग्य ते कर, आपली दुष्टता सोडून जाचलेल्यावर दया कर. असे केल्यास तुझी समृद्धी जास्त दिवस राहील.” २८ हे सर्व राजा नवुखद्नेस्सरासोबत बारा महिन्यात घडून आले तो बाबेलतील राजवाड्यात फिरत होता. २९ “काय ही महान बाबेल नगरी, जी मी माझ्या राज निवासासाठी आणि माझ्या गौरवासाठी बांधली.” ३० जेव्हा राजा हे बोलत होता. पाहा स्वर्गांगीतून वाणी झाली, “राजा नवुखद्नेस्सरा, हे फर्मान एक, तुझ्या हातची राजसत्ता गेली आहे. ३१ तुला लोकातून काढून टाकण्यात येईल तुझी वस्ती वनपशूत होईल तुला बैलासारखे गवत खावे लागेल आणि मानवी राज्यावर देवाची सत्ता आहे, तो ते पाहिजे त्यांना देतो, हे तुला ज्ञान होईपर्यंत सात वर्ष जातील.” ३२ हे फर्मान त्याचे घटकेस नवुखद्नेस्सराचा विरोधात अमलात आले. त्यास मानसातून काढण्यात आले, त्याने बैलासारखे गवत खावे लागेल आणि मानवी राज्यावर देवाची सत्ता आहे, तो पाहिजे त्यांना देतो, हे तुला ज्ञान होईपर्यंत सात वर्ष जातील.” ३३ हे फर्मान त्याचे घटकेस नवुखद्नेस्सराचा गवत खाल्ले, त्याचे शरीर आकाशातल्या दवांनी भिजले त्याचे केस गरुडाच्या पिसाप्रामाणे वाढले आणि त्याची नखे पक्षाच्या नखांसारखी झाली. ३४ या दिवसाच्या शेवटी मी नवुखद्नेस्सराने

माझे डोळे आकाशाकडे लावले, माझी बुद्धीमत्ता मला परत मिळाली, मी सर्वोच्च देवाचे आभार मानले, जो सदाजिंही देव त्याचा मी सन्मान केला आणि त्याची थोरवी गाईली, कारण त्याचे प्रभूत कायमचे आणि त्याचे राज्य पिठ्यानपिठ्या राहणारे आहे. ३५ भूतलावरील सर्व रहीवासी त्यास शुभ्यवत आहेत. तो स्वर्गातील आपल्या सैन्याचे, भूतलावरील रहीवाशयांचे पाहिजे ते करतो, कोणीही त्यास थांबू शकत नाही किंवा विचारू शकत नाही की “तू हे का केले?” ३६ त्याचे समवी माझी बुद्धीमत्ता परत मिळाली माझी राजवैभव आणि प्रताप मला परत प्राप्त झाले मी माझ्या सिंहासनावर पुढी बसलो आणि मला मोठी थोरवी प्राप्त झाली. ३७ आता मी, नवुखद्देस्सर, स्वर्गीय राजास गौरव देवून त्याची खूप स्तुती करतो, कारण त्याची सर्व कामे सभ्यतेची आणि त्याचे मार्ग न्यायाचे आहेत. जे गवनी चालतात त्यास तो नम्र करतो.

५ काही वर्षांनंतर, एकदा बेलशस्सर राजाने आपल्या हनारे सरदारांस घेवून एक मोठी मेजवानी दिली आणि त्यांच्या समरो तो द्राक्षरस प्याला. २ बेलशस्सराने द्राक्षरस चाखल्यावर आज्ञा केली की, सोन्या चांदीची ती पात्रे घेवून या जी त्याचा बाप नवुखद्देस्सराने यस्तशेमेच्या मंदिरातून आणली होती. ह्यासाठी की, राजा, त्याचे सरदार आणि त्याच्या पत्नी व उपतप्ती हयांना त्यातून द्राक्षरस पिता येईल. ३ तेव्हा सेवक सोन्याची ती पात्रे घेवून आले, जी यरुशलेमेतील देवाच्या मंदीरातून आणलेली होती. मग राजा त्याचे सरदार, त्याच्या पत्नी त्याच्या उपतप्ती ही त्यातून द्राक्षरस प्याली. ४ ते द्राक्षरस पिवून सोने, चांदी, पितळ, लोखंड, लाकूड आणि दगडाच्या घडलेल्या मूर्चीचे स्तवन करू लागले. ५ त्या क्षणाला मानवी हाताची बोटे तिथे दिपसंभासमोर प्रगट झाली आणि त्यांनी राजवाड्यातील भिंतीच्या गिलाव्यावर असे काही लिहीले जे राजास वाचता येईल. ६ तेव्हा राजाचा चेहरा पडला तो चिंतातूर झाला, त्याचे पायाचे साथे साथ देईना आणि त्याचे गुडधे लटपृथू लागले. ७ राजाने मोठ्याने बोलून आज्ञा केली की, जे भूतविद्या करणारे खासदी लोक, ज्योतीषी यांना घेवून या. राजा बोलेलातील ज्ञानी लोकांस म्हणाला, “जो कोणी हे लिखान वाचून त्याचा अर्थ मला संगेल त्यास जांभाला पोशाख आणि सोन्याचा गोफ देण्यात येईल. जो राज्यातील तीन राज्यकर्त्त्यांतील एक होईल. ८ राजाचे सर्व ज्ञानी लोक आले पण त्यांना तो लेख वाचता येईना आणि त्याच्या अर्थ राजास संगत येईना.” ९ तेव्हा राजा बेलशस्सर चिंतातूर झाला आणि त्याचे तोंड पडले. त्याचे सरदार गोंधळून गेले. १० राजा आणि सरदार यांचे बोलणे ऐकून राणीची आई त्या मेजवाणी गृहात आली. ती म्हणाली, “महाराज चिरायू असा चिंतातूर होऊ नका आपली मुद्रा पालटू देवू नका. ११ आपल्या राज्यात एक असा पुरुष आहे ज्यात पवित्र देवाचा आत्मा वसतो. आपल्या वडिलाच्या राज्यात, प्रकाश, विवेक, देवाच्या ज्ञानासारखे ज्ञान त्यामध्ये दिसून आले आपला बाप राजा नवुखद्देस्सराने त्यास सर्व जादूगर भूतविद्या करणारे, खासदी आणि ज्योतीषी यावर प्रशासक म्हणून त्यास नेमले. १२ उत्तम आत्मा, ज्ञान, विवेक, स्वप्नांचा उलगडा करणे, कोडी स्पष्ट करणे, आणि अडचणी सोडवणे, या गुणवत्ता ज्या दानीएलात आढळल्या त्यास बेलशस्सर नाव दिले. आता त्या दानीएलाला बोलवा म्हणजे तो अर्थ सांगेल.” १३ नंतर दानीएलास राजासमोर आणले. “राजा त्यास म्हणाला तू दानीएल आहेस, यहूदातून पकडून आणलेल्या बंदीवानातील एक ज्यास माझ्या वडिलाने पकडले होते. १४ मी तुझ्याविषयी ऐकले आहे, की देवाचा आत्मा तुझ्यात राहतो आणि प्रकाश, विवेक व उत्तम ज्ञान हे तुझ्या ठायी दिसून आले आहे. १५ मला हा लेख वाचून त्याचा अर्थ सांगण्यासाठी हे ज्ञानी लोक जे भूतविद्या करणारे मजसमोर आहेत पण त्यांना ह्याचा अर्थ सांगता येईना. १६ मी तुझ्यावाबतीत ऐकले आहे की तू ह्याचा अर्थ सांगून हे सोडवू शकतो आता जर तू मला हे लिखान वाचून त्याचा अर्थ सांगशील तर मी तुला जांभळे वस्त्र व तुझ्या गळ्यात सोन्याचा गोफ देवून तुला राज्यातील ज्ञानी प्रशासकांपैकी एक प्रशासक करील.” १७ नंतर दानीएलाने राजास उत्तर दिले, “तुझ्या भेटी तुलाच राहू दे आणि तुझी बक्षीसे दुसऱ्यांना दे तरीही मी लिखान वाचून तुला त्याचा अर्थ सांगतो. १८ हे राजा सर्वोच्च देवाने तुझा बाप नवुखद्देस्सराला राज्य, महानता, प्रतिष्ठा आणि वैभव दिले. १९ त्याने त्यास मोठेपणा दिल्यामुळे सर्व राष्ट्रांचे लोक, दास, भाषा बोलणारे लोक त्याच्यापुढे थरथर कापत व त्यास भित होते. त्यास वाटेल त्यास तो ठार करीत असे, किंवा जीवन देत असे. २० पण जेव्हा त्याचे हृदय ताठ झाले आणि त्याचा आत्मा कठोर झाला तो मुद्रामण्ये वागला तेव्हा त्यास राजपदावरून काढून त्याचे वैभव हिरावण्यात आले. २१ त्यास मानवावून हांकलून देण्यात आले. त्याचे हृदय पशुसारखे झाले आणि तो रानगाडवात राहीला. तो वैलासारखे गवत खाई, व त्याचे शरीर दवाने भिजत असे. मानवी राज्यावर सर्वोच्च देवाची सत्ता आहे व तो पाहीजे ते त्याने स्थापीत करतो हे ज्ञान त्यास प्राप्त होईपर्यंत तो असा राहिला. २२ हे बेलशस्सरा तू त्याचा पुत्र असून हे सर्व तुला माहीत असूनही तू आपले मन नम्र केले नाहीस. २३ तर सर्वांगीय प्रभूशी तू उद्घामण्या केलास त्याच्या मंदीरातील सुर्वर्णापत्र त्यांना आणून तू तुझे सरदार, तुझ्या पत्नी, आणि तुझ्या उपपत्नी त्यामधून द्राक्षरस प्याला आहात आणि सोने, चांदी, पितळ, लोखंड, लाकूड, आणि दगड ह्यापासून बनलेल्या मूर्ती ज्या पाहत नाहीत ऐकत नाहीत, किंवा समजत नाही त्यांचे तू स्तवन केलेस पण ज्याच्या हातात तुझा जीव आहे व जो तुझे सर्व मार्ग जाणतो त्या देवास मान दिला नाहीस. २४ म्हणून देवाने त्याच्या उपरिथीतून आपला हात लिहीण्यास पाठविला आणि हे लिहीले. २५ हा लिखीत लेख असा: ‘मने, मने, तेकल, ऊफारसीन.’ २६ ह्याचा अर्थ असा आहे, मने म्हणजे देवाने तुझ्या राज्याच्या काळ मोजून त्याचा अंत केला आहे. २७ तकेल म्हणजे तुला तुगडीने मोजले पण तू उणा भरला आहेस. २८ पेरेस म्हणजे तुझे राज्य विभागून मेदी आणि पारसी हयांना दिले आहे.’ २९ तेव्हा बेलशस्सराने आज्ञा केली की आणि त्यांना दानीएलास जांभाली वस्त्रे घालून त्याच्या गळ्यात सोन्याचा गोफ घालाला आणि त्या विषयी राजाने जाहीर घोषणा केली की राज्यातील तिथा प्रशासकांपैकी हा एक आहे. ३० त्याचे रात्री खास्यांचा राजा बेलशस्सर ह्याला ठार मारण्यात आले. ३१ आणि दारयावेश मेदी हा बासृष्ट वर्षाचा असता राजा झाला.

६ दारयावेश राजाने त्याच्या मर्जिने आपल्या सर्व साम्राज्यात एकशे वीस प्रांताधिकारी नेमले. २ त्यांच्यावर तीन मुख्यप्रशासक होते. त्यापैकी एक दानीएल होता. या प्रशासकांची नेमणूक यासाठी होती की राजाचे काही नुकसान होऊ नये म्हणून सर्व प्रांताधिकार्यांनी त्यांना हिशेब द्यावा व त्याचे मार्गदर्शन घ्यावे. ३ दानीएल त्या प्रशासक व प्रांताधिकार्यांत श्रेष्ठ ठरला कारण त्याच्यामध्ये उत्तम आत्मा वसत होता. राजा त्यास सर्व राज्यावर नेमण्यासाठी योजना करत होता. ४ असे असताना इतर मुख्य प्रशासक आणि प्रतिधिकारी हे दानीएलात चूक शोधण्याचा प्रयत्न करत होते. पण तो विश्वासू असल्याने त्यांना त्याच्यात काहीच चूक सापडली नाही. ५ नंतर ते ही लोक म्हणाले, “आम्हास दानीएलाच्या विश्वरुद्ध काही कारण काढता येत नाही पण त्याच्या देवाच्या नियमा संबंधानेच निमित्त काढात येईल. ६ नंतर हे प्रशासक व प्रांताधिकारी योजना देवून आले ते म्हणाले, राजा दारयावेश चिरायू असा. ७ राज्यातले सर्व मुख्य प्रशासक, प्रांताधिकारी सल्लागार आणि प्रशासक ह्यांनी असा विचार केला की राजा आपण असे फर्मान काढा की, जो कोणी पुढील तीस दिवस आपल्याशिवाय कोणाही दुसऱ्या देवाची अथवा मानवाची आराधना करील त्यास सिंहाच्या गुहेत ठाकावे. ८ तर महाराज हा फर्मान मंजूर करून ह्यावर सही करा म्हणजे मेदी आणि पारसी यांच्या कायद्याप्रमाणे हा ठराव पालटणार नाही.” ९ तेव्हा दारयावेश राजाने त्या आदेशावर सही केली यासाठी नाही की त्याचा कायदा

क्वावा. १० या फर्मानावर सही झाली हो दानीएलास जेव्हा माहित झाले, तेव्हा तो आपल्या घरी गेला, त्याच्या खोलीच्या खिडक्या यस्तलेमेच्या दिसेने उघडत होत्या, तेथे तो गुढ्यावर आला आणि त्याने प्रार्थना करून देवास धन्यवाद दिला. हे तो दररोज दिवसातून तिनवेळा करत असे. ११ नंतर ही मानसे ज्यांनी हा कट रखला होता त्यांनी दानीएलास प्रार्थना करीत असताना पाहिले. १२ नंतर ते राजाकडे जावून त्याच फर्मानविषयी त्यास म्हणाले, “महाराज आपण हे फर्मान काढले ना, ज्यात लिहीले आहे पुढील तीस दिवस जो कोणी तुमच्याशिवाय दुसऱ्या देवाची किंवा मनुष्याची आराधना करील त्यास सिंहाच्या गुहेत टाकण्यात यावे” राजा म्हणाला “मेदी व पारसी ह्याच्या न बदलणाऱ्या कायद्याप्रमाणे हे निश्चित ठरले आहे.” १३ तेव्हा ते राजास म्हणाले, “तो मनुष्य दानीएल जो यहूद्यांपैकी एक आहे तो आपणास व आपल्या फर्मानास न जुमानता दिवसातून तीन वेळा आपल्या देवाजवळ प्रार्थना करतो.” १४ हे शब्द ऐकून राजा अंती खिन झाला आणि दानीएलाचा बचाव कसा करावा याचा विचार करू लागला त्यासाठी सुर्यस्तापर्यंत तो खटपट करत राहीला. १५ तेव्हा हा कट करणारे लोक राजासमोर जमले व त्यास म्हणाले, राजा जे लक्षात घे, मेदी व पारसी याच्या कायद्याप्रमाणे राजाचे फर्मान किंवा कायदा बदलता येत नाही. १६ नंतर राजदेशानुसार दानीएलास आणून सिंहाच्या गुहेत टाकले राजा दानीएलास म्हणाला, “ज्या देवाची तू सेवा करतोस तो तुला सोडवो.” १७ त्यांनी एक मोठा दगद आणून गुहेच्या दारावर ठेवला, मग राजाने आपली आणि सरदाराची मुद्रा घेडून त्यावर शिक्का मारला तो यासाठी की दानीएलाच्या बाबतीत काही फेरबदल करता येणार नाही. १८ नंतर राजा त्याच्या महलात गेला. ती रात्र तो न जेवता असाच राहिला, त्याच्यासमोर वाढी आणली नाहीत, त्याची झोप उडून गेली. १९ मग मोठ्या पहाटे राजा उठला आणि त्वारीत सिंहाच्या गुहेजवळ गेला. २० गुहेजवळ येताच तो दुःखीस्वराने दानीएलास हाक मारू लागला तो म्हणाला, दानीएला जिवंत देवाच्या सेवका, तुझा देव ज्याची तू नित्य सेवा करतोस त्यास सिंहापासून तुला सोडवता आले काय? २१ दानीएल राजास म्हणाला, “महाराज चिरायू असा २२ माझीचा देवाने त्याचा दिव्यदूत पाठून सिंहाची तोंडे बंद केली त्यांनी मला इजा केली नाही. त्याच्यासमोर आणि आपल्यासमोर मी निर्दोष ठरलो व महाराज आपलाही मी काही अपराध केला नाही.” २३ नंतर राजाने आनंदी होऊन आज्ञा केली की, “दानीएलास गुहेतून बाहेर काढा” मग दानीएलास बाहेर काढले त्याच्या शरीरावर इजा नक्हती कारण त्याने आपल्या देवावर विश्वास ठेवला. २४ तेव्हा राजाच्या आशेवरून, ज्यांनी दानीएलावर आरोप केले त्या लोकांस पकडण्यात आले तेव्हा सर्वांना त्यांची मुले परनीसह सिंहाच्या गुहेत टाकले ते गुहेत तल गाठण्याच्या आधीच सिंहांनी त्याच्या हाडांचा चुराडा केला. २५ मग रायवेश राजाने सर्व भूतलावरील सर्व लोकांस सर्व रांगांस व सर्व भाषा बोलणाऱ्या लोकांस असे लिहीले: “तुमची शांती तुमच्यासाठी वाढत जावो.” २६ मी असे जाहीर करती की, माझ्या साप्राञ्यातील सर्व लोकांनी कंपीत होऊन दानीएलाच्या देवाचे भय धरावे; कारण तो सर्वकाळ जिवंत देव आहे. त्याचे राज्य अविनाशी आणि त्याचे प्रभुत्व अनंत आहे. २७ तो आम्हास सुरक्षीत करतो, आणि आम्हास सोडवतो. तो स्वर्ग आणि पृथीवीच चिन्ह; आणि चमत्कार करतो त्याने दानीएलास सिंहाच्या पंजातून सोडवले. २८ मग हा दानीएल दारयावेशाच्या राज्यात आणि कोरेश पारसीच्या कार्यकाळात समृद्ध झाला.

७ बोलेलाचा राजा बोलशसर याच्या राज्याच्या पहिल्या वर्षी दानीएल

आपल्या पलंगावर पलदलेला असता त्यास स्वप्न पडले आणि दृश्यांत त्याच्या मनात फिरु लागले मग त्याने ते स्वप्न आणि त्यातील महत्वाच्या घटना लिहून काढल्या. २ दानीएलाने मृटले, “शत्रीच्या माझ्या दृश्यांत मी माहीले स्वर्गातील चार वारे महासागरावर घोळत होते. ३ चार मोठी श्वापदे

जी एकमेकांपासून वेगळी होती, अशी समुद्रातून बाहेर आली. ४ पहिले सिंहासारखे असून त्यास गरुडाचे पंख होते. असा मी पाहत असता त्याचे पंख उपटून त्यास जमिनीवर मानवाप्रमाणे देवन पायावर उभे केले. त्यास मानवाचे हृदय देण्यात आले होते. ५ नंतर दुसरे श्वापद अस्वलासारखे होते त्याच्या दातामध्ये तिन फासोल्याधा धरल्या होत्या. त्यास सांगण्यात आले ‘उठ, पुढे पुळक मांस खा.’ ६ त्यानंतर मी पुन्हा पाहीले तो आणवी एक श्वापद चित्त्याप्रमाणे होते त्याच्या पाठीवर पक्षासारखे चार पंख होते. आणि त्यास चार शिरे होती. त्यास राज्य करण्यासाठी अधिकार दिला होता. ७ त्यानंतर मी रात्री माझ्या स्वप्नात चौथे श्वापद पाहीले, विक्राळ, भयानक आणि अतिशय मजबूत असे ते होते. त्यास मोठे लोखंडी दात होते, ते सर्व काही चावून त्याचा चुरा करी. आणि उरलेले पायाखाली तुडवी ते इतरापेक्षा वेगळे होते. आणि त्यास दहा शिंगे होती. ८ मी ती शिंगे पाहत असताना, मग त्यांच्यातून आणवी लहान शिंगे नियाले आणि आधिच्या शिंगातून तीन मुळासह उपटली गेली मी पाहीले त्या शिंगास मानवासारखे ढोळे होते आणि मोठ्या फुशारक्या मारणारे तोंड होते. ९ मी पाहत होतो तेव्हा, आसने मोळण्यात आली; आणि एक पुराणपुरुष आसनावर बसला. त्याची वस्त्रे हिमाप्रमाणे शुभ्र होती आणि त्याचे केस लोकरीसारखे स्वच्छ होते. त्याचे आसन आग्नेयज्वाला होते. आणि त्याची चाके जलणारा अग्नी होते. १० त्याच्या समार अग्नीची नदी वाहत होती, हजारो लोक त्याची सेवा करीत होते, लाखो लोक समोर उभे होते, न्यायसभा चालू होती आणि पुस्तके उघडी होती. ११ मी सतत त्याकडे पाहत होती कारण ते लहान शिंग फुशारकी मारत होते. मी पाहत असता त्या श्वापदाचा वध करण्यात आला त्याच्या शरीराचे तूकडे करून ते जाळण्यास देण्यात आले. १२ इतर चार श्वापदाचे प्राण हरण करून त्यांना काही काळ जिवंत ठेवण्यात आले. १३ त्या रात्रीच्या माझ्या दृश्यांतात मी पाहीले, आकाशातील मेघावर स्वार होऊन कोणी मानवपूत्रासारखा येताना मी पाहीला तो पुराणपुरुषाकडे आला व त्यास त्याने जवळ केले. १४ आणि त्यास प्रभुत्व वैभव व राज्य दिले, ते असे की, सर्व लोक, राष्ट्रे व भाषा यांनी त्याची सेवा करावी; त्याचे प्रभुत्व सनातन प्रभुत्व आहे, ते टळून जायचे नाही, आणि जे न नव व्याचे नाही असे त्याचे राज्य आहे. १५ मग मज दानीएलाचा जीव घाराबाझाला. मला झालेल्या दृश्यांतमुळे माझे मन विचलीत झाले. १६ सिंहासनाच्या जवळ उभे असणाऱ्यांपैकी एकाकडे मी गेलो व या सर्व गोर्षीचा अर्थ त्यास विचारल. तेव्हा त्याने मला सर्व गोर्षीचा अर्थ समजावून सांगितला. १७ ती मोठी चार श्वापदे म्हणजे पृथीवीर उदयास येणारे चार राजे आहेत. १८ पण सर्वोच्च देवाच्या संताना राज्य प्राप्त होईल, ते युगानुसार त्यांच्या ताब्यात राहील. १९ नंतर मला त्या चौथ्या श्वापदा विषयी बोलण्याची इच्छा झाली, जे इतरापेक्षा वेगळे होते. त्याचे दात लोखंडाचे भयंकर असे होते आणि त्याची नखे पितळेही होती, ते चावून चुरा करी. आणि उरलेले जे होते त्याचे पायाखाली तुकडे करी. २० मला त्याची दहा शिंगे आणि त्याचे गुढ जाणाचे होते जी त्याच्या डोक्यावर होती. एक शिंग त्यामध्ये आणवी नियाले त्यासुके तीन शिंगे तटून पडली त्या शिंगाला ढोळे असून तोंड होते त्यातून ते मोठोमोठ्या गोषी बोलत होते. त्या शिंगाची जाडी इतरापेक्षा जास्त होती. या सगळ्यांचा अर्थ काय म्हणून मी इच्छा दर्शविली. २१ मी पाहीले त्या शिंगाने पवित्र जनांविरोधात युद्ध करून त्यांच्यावर विजय मिळवला. २२ आणि पुराणपुरुष येईपर्यंत ते त्यांच्यावर प्रबळ होत गेले. मग परातपर देवाच्या पवित्र जनांस न्याय दिला, राज्य आपल्या मालकीचे करून घेतले, असा समय आला. २३ त्याने सांगितले चौथे श्वापदे हे पृथीवीर चौथे राज्य होईल; हे इतर राज्यांपेक्षा वेगळे राहील ते सर्व पृथीवीला ग्रासून टाकील, आणि तिचे पायाखाली तुकडे करीन. २४ आता दहा शिंगाविषयी या राज्यातून दहा राजांचा उदय होईल; आणि त्यातून आणवी एक राजा निघेल. तो राजा वेगळा असेल आणि तो तीन राजांना पादाक्रांत करील. २५ तो सर्वोच्च देवाच्या विरोधात बोलेल, आणि देवाच्या पवित्र जनांचा छळ करील

नेमलेले सण आणि नियम बदलण्याचा तो प्रयत्न करील. या सर्व गोष्टी त्याच्या हातात तिन वर्षे आणि सहा महिण्यासाठी दिल्या जातील. २६ पण तिथे न्यायसभा होईल, आणि त्याचे राजकीय सामर्थ्य परत घेण्यात येतील. त्याचा नाश होऊन कायमचा नष्ट करण्यात येईल. २७ राज्य, प्रभूत्व आणि अखिल पृथ्वीवरचे वैभव सर्वोच्च देवाच्या पवित्र जनाना देण्यात येईल. त्याचे राज्य अनंतकाले आहे; आणि इतर त्याची सेवा करून त्याचे आजापालन करतील.” २८ या गोर्टीचा उलगडा इथे संपतो. मी दानीएल या विचारांनी व्याकूळ झालो. माझे तोंड उतरले; पण मी या सर्व गोष्टी मनात ठेवल्या.

C त्यानंतर बेलशस्तर राजाच्या कारकिर्दीच्या तिसऱ्या वर्षी मी जो दानीएल त्या मला प्रथम दृष्टांत झाला. २ मला दृष्टांत दिसले ते असे, मी पाहत होतो तेव्हा मी एलाम परगण्यातील शूनून, तटबंदीच्या शहरात होतो. मी दृष्टांतात पाहिले ते मी उलई नदीच्या काठी होतो. ३ मी डोळे वर करून पाहिले तो मला माझ्यासमोर दोन शिंग असलेला एडका, नदीकाठी उभा असलेला दिसला. त्याचे एक शिंग दुसऱ्यांपेक्षा लांब होते. पण लांब शिंगाची वाढ लहानपेक्षा हळूळूळू झाली होती, आणि ते हळूळू वाढत आहे. ४ मी पाहिले तो एक एडका पश्चिमेस नंतर उत्तरेस आणि नंतर दक्षिणेस थडक मारत होता, कोणी पशु त्यासमोर उभा राहू शकला नाही. त्याच्या तावडीतून कोणी सोडवण्यास सबल नव्हता त्यास जे पाहिजे ते तो करी आणि तो महान झाला. ५ जसा मी त्याविषयी विचार करत होतो, तेव्हा मला एक बकरा पश्चिमकडून येताना दिसला. तो सर्व पृथ्वी आक्रमून आला. धावताना त्याचे पाय जमिनीला लागत नव्हते त्या बकच्याच्या डोळ्यांच्या मधोमध एक मोठे शिंग होते. ६ मी नदीकाठी जो एडका पाहिला होता त्याकडे तो बकरा आला आणि तो बकरा पूर्ण शक्तीने त्या एडक्यावर चाल करून आला. ७ मी पाहिले तो बकरा त्या एडक्याजवळ आला तो एडक्यावर रागे भरून होता आणि त्याने एडक्यास थडक दिली आणि त्याची दोन शिंगे तोडून टाकली. एडका त्याच्यासमोर उभा राहण्यास शक्तीहिन होता. बकच्याने त्यास जमिनीवर पाडून तुडवून टाकले त्याच्या हातून त्या एडक्यास सोडविण्याचे कोणालाही सामर्थ्य नव्हते. ८ मग तो बकरा मोठा झाला पण तो जेव्हा प्रबल झाला, तेव्हा त्याचे मोठे शिंग मोडले आणि त्याच्या जागेवर चार नवीन शिंगे फुटली ती चारही बाजूसू ठळक होती. ९ त्यातल्या एकातून एक लहान शिंग निघाले मग ते दक्षिणेस पुर्वेस आणि इसाएलास गौरीव विदेशात वाढत गेले. १० त्याची वाढ इतकी झाली की ते आकाशातील सैन्याबरोबर लढू शकेल काही सैन्य आणि तो काही तारे त्याने जमिनीवर पाडून तुडवले. ११ आणि त्याने आपणाला त्या सैन्याच्या अधिपतीबोरवर मोठ केले, आणि त्याचे नित्याचे होमारपण बंद केले, व त्याच्या पवित्रस्थानाची जागा पाडून टाकली. १२ आणि लोकांच्या पातकामुळे नित्याच्या होमारपणासहित ते सैन्य त्याच्या स्वाधीन करण्यात आले; तेव्हा त्याने सत्य मातीस मिळवले; आणि ते कार्य करीत व समृद्ध होत गेले. १३ नंतर मी एका पवित्र पुरुषास, दुसऱ्या पवित्र पुरुषासोबत बोलताना ऐकले, “हा रोजचा यज्ञयांग नाशदायी पाप, वेदी आणि सैन्य तुडवणे, या दृष्टांतील गोष्टी किती दिवस चालत राहणार?” १४ तो मला म्हणाला, “हे सर्व दोन हजार तीनशे संध्याकाळ व सकाळ चालत राहणार नंतर वेदीची योग्य स्थापना होईल.” १५ मग मी दानीएलने हा दृष्टांत पाडून त्याचा अर्थ समजण्याचा प्रयत्न करत असता पाहा एक मानवासारखा कोणी तरी माझ्यासमोर उभा होता. १६ मी एक मानवी वाणी ऐकली; ती उलई नदीच्या काठामधून आली ती म्हणाली, “गळीएला या पुरुषास हा दृष्टांत समजावून सांग.” १७ मग तो, जेथे मी उभा होतो, तेथे आला तेव्हा मी घावरून पालाथा पडलो, तो मला म्हणाला, “मानवपुत्रा हा दृष्टांत समजून घेई, हा शेवटच्या काळाविषयीचा आहे.” १८ जेव्हा तो माझ्याशी बोलला तेव्हा मी पालथा पडलो मला गाढ झोप लागाली. मग त्याने मला स्पर्श करून उभे केले. १९ तो म्हणाला, “बघ, कोपाच्या काळात काय होईल ते मी तुला

दाखवतो, कारण तो दृष्टांत शेवटच्या नेमलेल्या दिवसाचा आहे. २० जो मेंदा तू पाहिला त्यास दैन शिंगे होती, ती मायद व पारस यांचे राजे आहेत. २१ तो बकरा म्हणजे ग्रीसचा राजा, त्याच्या डोळ्याच्या मधोमध असलेले शिंग म्हणजे पाहिला राजा आहे. २२ जसे त्याचे तुलेले शिंग ज्याच्या जागी चार शिंग आली, तसा त्या देशातून चार राज्याचा उदय होईल, पण त्याचासारखा बलवान एकही नसणार. २३ त्या राज्याच्या शेवटच्या काळात लोकांच्या पातकाचा घडा भरला त्यावेळी उग्ररुपी बुद्धीमान राजा उदयास येईल. २४ त्याची सत्ता महान होईल पण ती त्याच्या स्वबलाने नाही तो दूरपर्यंत पोहचणार विनाश करील तो जे काही करील त्यामध्ये त्याचा विकास होईल तो पवित्र व बलवानांचा नाश करील. २५ तो कपटाने अपली कारस्थाने सिध्धीस नेर्ईल तसेच तो अधिपतींच्या अधिपतींविरुद्ध विरोधात उठेल आणि त्याचा चुराडा होईल पण मनुष्याच्या बलाने नाही. २६ हा सांज-सकाळाचा दृष्टांत सांगितला तो खरा आहे पण तू हा गुप्त ठेव कारण तो भविष्यात अनेक दिवसांनंतर पूर्ण होईल.” २७ तेव्हा मी दानीएल बरेच दिवस अशक्त होऊन आजारी पडलो मग मी बरा होऊन राजकामासाठी गेलो तो दृष्टांत मी सगळ्यांना सांगितला पण त्यास समजणारा कौपीच नव्हता.

९ दरायावेश राजा जो अहश्वेरोशाचा पुत्र मायद वंशातून आलेला तो अहश्वेरोशाचा पुत्र मायद वंशातून आले होते. १ दरायावेशाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षी मी दानीएल, परमेश्वरो वचन असलेल्या पुस्तकाचा अभ्यास करत होतो, ते वचन जे यिर्मया संदेश्याच्याद्वारे प्राप्त झाले. माझ्या लक्षात असे आले की, यश्शलेमेच्या ओसाड दशेचा वेळ पुरा होण्यास सत्तर वर्षे लागतील. ३ मी हे जाणून माझे मुख्य परमेश्वर देवाकडे बळवले, यासाठी की उपास करून व गोणितात व राख अंगावर घेऊन प्रार्थना व विनंत्या यांनी त्यास माझांनो करावे. ४ मी माझा देव, “परमेश्वराची प्रार्थना करून पापांची कबूली दिली. मी म्हणालो, हे थोर आणि भयावह देवा, तू महान आहे, जे तुझ्यावर प्रेम करतात व तुझ्या आज्ञा पालन करतात त्यांच्याशी तू अपला करार पालतो. ५ आम्ही पाप केले आणि आम्ही कुटीलतेने वागलो आणि बंड झालो तुझी नियम आणि तुझ्या निधीपासून वळलो. ६ तुझी दास जे संदेषे तुझ्या नामाने आमचे राजे, सरदार वंडिल आणि देशाचे सर्व लोक हयांच्याशी बोलले तेव्हा आम्ही ऐकले नाही. ७ आमच्या देवा, हे परमेश्वर धार्मिकता, त्यायत्व तुड्हो आहे तथापि आज आमची तोंडे लज्जीत झाली आहेत. यहूदाचे यश्शलेमेत राहणारे सर्व इसाएलाचे सर्व निवासी त्यामध्ये आहेत, त्यांनी तुझ्या विरुद्ध केलेल्या अपराधामुळे, त्यांना तू सर्व देशात विखुरले होते कारण आम्ही तुझ्या विरोधात पाप केले. ८ हे परमेश्वरा आमच्या तोंडाला काळे लागले आहे कारण आमचे राजे, आमचे सरदार आणि पूर्वज आम्ही सर्वांनी तुड्हा विरुद्ध केलेल्या अपराधामुळे, त्यांना तू सर्व देशात विखुरले होते कारण आम्ही तुझ्या विरोधात पाप केले. ९ हे परमेश्वरा आमच्या तोंडाला काळे लागले आहे कारण आमचे राजे, आमचे सरदार आणि शप्ताचे नियमशास्त्राद्वारे त्याच्या संदेश्याकडून दिली होती. ११ सर्व इसाएलाने तुड्ही वाणी नाकास्तु तुझ्या नियमाशास्त्राविरोधात पाप केले आहे. १२ आमच्या देव परमेश्वर दयेचा व क्षेत्राचा सागर आहे; आम्ही त्याच्याबोरवर फितुरी केली. १० आम्ही आपला देव परमेश्वर याची वाणी ऐकली नाही, तसेच जी त्याने आपल्या नियमशास्त्राद्वारे त्याच्या संदेश्याकडून दिली होती. १२ सर्व इसाएलाने तुड्ही वाणी नाकास्तु तुझ्या नियमाशास्त्राविरोधात पाप केले आहे. देवाचा सेवक मोशे यांच्याद्वारे लिहिलेल्या शापाचा आणि शपथेचा वर्षीवर आमच्यावर झाला आहे, कारण त्याच्या विरोधात पाप केले. १३ परमेश्वराने आमच्या आणि आमच्या शासकाच्या विरोधात बोललेल्या वचनाची खात्री आमच्यावर अरिष्ट पाठवून केली आहे, यश्शलेमेवर जे संकट आले तसे आकाशाखाली कोठेठी झाले नाही. १४ मोशेच्या नियमशास्त्रात लिहिलेल्या प्रमाणांही सर्व विपत्ती आमच्यावर आली, तरी आम्ही पश्चातापाप करून आपला देव परमेश्वर याच्या दयेची आणभाक केली नाही. १५ म्हणून आता परमेश्वराने अरिष्टावर नजर ठेवून ते आम्हावर आणले आहे, कारण परमेश्वर आमच्या देव जी सगळी कामे करतो त्यामध्ये तो न्यायी आहे; आणि आम्ही त्याच्या शब्द मानला नाही. १६ प्रभू आमच्या देवा, तू आपले लोक मिसर देशातून प्रतापी हाताने

बाहेर आणले, आणि आज आहे त्याप्रमाणे आपणाला किर्ती प्राप्त करून घेटली आहे; आम्ही पाप केले आहे, आम्ही दुष्टाईने वागलो आहे. १६ हे प्रभू, आपल्या सर्व न्यायकृत्याप्रमाणे यस्श्लेम नगरीवरील, तुझ्या पयवित्र पर्वतवरील, आपला क्रोध व संताप दूर कर; आमच्या पातकामुळे व आमच्या पूर्वजांच्या दुष्कर्मामुळे यश्श्लेम व तुझे लोक आसपासच्या सर्वांना निर्देचे विषय झाले आहेत. १७ हे आमच्या देवा, आपल्या सेवकाच्या प्रार्थना व विनिविण्याकडे कान दे; प्रभू, तुझ्या औसाड झालेल्या स्थानावर आपला प्रकाश पाड. १८ देवा ऐक, देवा क्षमा कर, देवा लक्ष दे आणि कार्य कर तुझ्या नावासाठी उशीर करू नको, माझ्या देवा, कारण तुझ्या शहरास आणि तुझ्या लोकांस तुझे नाव दिले आहे. कारण आम्ही आपल्या न्यायीणामुळे आपल्या विनंत्या तुझ्यापुढे ठेवतो असे नाही, तर तुझ्या अपार देयेमुळे त्या तुझ्यापुढे ठेवतो. १९ हे प्रभू, ऐक, हे प्रभू, क्षमा कर, हे प्रभू, कान दे, आणि कार्य कर, उशीर करू नको; हे माझ्या देवा, तू आपाणकरता असे कर, कारण तुझ्या नगराला व तुझ्या लोकांस तुझे नाव आहे. २० आणि मी बोलत व प्रार्थना करीत असता आणि आपले पाप व आपले लोक इसाएल यांचे पाप कबूल करीत असता, आणि आपल्या देवाच्या पवित्र पर्वताकरिता परमेश्वर माझा देव याच्यापुढे माझी विनंती सादर करीत होतो. २२ मी प्रार्थना करत असता पहिल्याने ज्याला मी माझ्या दृष्टांतात पाहिले तो गन्नीएल तो संध्याकाळच्या यज्ञसमयी माझ्यासमीप आला. २२ आणि तो मला समज देत असतांना माझाशी बोलत म्हणाला, दानीएल, तुला ज्ञान व समज देण्यासाठी मी आता निघून आलो आहे. २३ तुझ्या विनंत्यांच्या आरंभी वचन निघाले, आणि ते प्रगट करायला मी आलो आहे, कारण तू फारच प्रिय आहेस; म्हणून या गोटीचा विचार कर आणि दृष्टांत समजून घे. २४ सत्तर सप्तकांचा काळ तुझ्या लोकांसाठी आणि तुझ्या शहरासाठी घोषीत करायात आला होता; ज्यात पापाचा अंत व्हावा, अधार्मिकतेसाठी प्रायश्चित्त करावे, सनातन धर्मिकता उदयास याची, दृष्टांत व स्वप्न पूर्ण क्वावे आणि पवित्रस्थानाचा अभिषेक क्वावा. २५ हे जाण आणि समजून घें की, यस्श्लेमेची पुनर्बर्धणी करण्याची आज्ञा झाल्यापासून तर अभिषिक्त पुढारी येईपर्यंत्या अवकाश सात सप्तके आणि बासैष आठवडे आहे. त्यानंतर यस्श्लेमेची पुनर्बर्धणी होईल; आणि संकटाच्या काळातही खंदक आणि कोट यांसही ती बांधण्यात येईल. २६ बासैष आठवड्यानंतर अभिषिक्ताचा वथ करण्यात येईल व त्याकडे काही उरणार नाही जो येणारा अधिपती त्याचे सैन्य शहर आणि वेदी यांचा नाश करतील, त्याचा नाश पुराने होईल युद्ध शेवटपर्यंत होईल सर्व काही उजाड होण्याची घोषणा झाली आहे. २७ एक सप्तकाचा करार तो पुष्कलासोबत पवक्ता करेल, सप्तकाच्या मध्यात तो यज्ञ आणि अर्पणे बंद करील. नाश करणारा अमंगलाच्या पंखावर स्वार होऊन येईल. संपूर्ण नाश आणि अंत ठरलेला आहे. नाश करणाऱ्यावर त्याचा वर्षा करण्यात येईल.”

१० पारसाचा राजा कोरेश हायाच्या तिसऱ्या वर्षी दानीएल (ज्याला बेल्शस्सर हे नाव होते) यास संदेश प्राप्त झाला जो सत्य होता, म्हणजे तो एक मोठ्या युद्धाविधी योग्या तो दृष्टांत व त्या दृष्टांताचा समज प्राप्त झाला. २ त्या दिवसात मी दानीएल, तीन आठवडे शोक करत होतो. ३ ते तिन आठवडे संपैर्यंत मी पक्वान्न खाल्ले नाही मी द्राक्षरस प्यालो, नाही माझ्या डोक्याता तेल लावले नाही. ४ पहिल्या महिन्याच्या चोविसाच्या दिवशी मी महानदीच्या काठावर होतो. ५ मी डोक्ये वर करून पाहिले तर मला तांगाची वस्त्रे घातलेला आणि कंबरेत उफाज देशाच्या शुद्ध सौन्याचा पट्टा घातलेला एक पुरुष दिसला. ६ त्याचे शरीर रत्नासारखे असून त्याचा चेहरा विजेसारखा होता, त्याचे डोक्ये जळणाऱ्या मशालीसारखे असून त्याचे बाहु आणि पाय उजळ पितळेसारखे होते आणि त्याचा शब्दाचा आवाज मोळ्या समुदायाच्या आवाजासारखा होता. ७ मी दानीएल एकविनंते

त्यांना मोठी भिती वाटली आणि लपण्यासाठी तेथून ते पळून गेले. ८ मग मी एकताच राहिलो आणि तो मोठा दृष्टांत मी पाहिला. माझ्यात बळ उरले नाही. माझा चेहरा भितीने बदलून गेला आणि माझ्यात बळ राहीले नाही. ९ मग मी त्याची वाणी एकेली आणि ती ऐकत असता पालथा पडलो आणि मला गाढ झोप लागली. १० एका हाताने मला स्पर्श केला आणि माझे गुडगे आणि तळ्हात थरथरू लागले. ११ तो दूट मला म्हणाला, “दानीएला परमप्रिय पुरुषा मी जे सांगोते ते मन लावून समजून घे; आणि स्थिर रहा, तुला हे सांगण्यासाठी मला पाठवले आहे,” जेव्हा तो हे शब्द बोलला मी थरथरत उभा राहिलो. १२ तेह्वा त्याने मला म्हटले, हे दानीएल, भिज नको, कारण ज्या प्रथम दिवशी तू समजून घ्यायला व आपणाला आपल्या देवासमोर नग्र करायला आपले मन लावले त्या दिवसापासून तुझे शब्द ऐकण्यात आले, आणि तुझ्या शब्दामुळे मी आलो आहे. १३ परंतु पारसाच्या राज्याच्या एका अधिपतीने एकविस दिवस मला आवरिले; आणि पाहा, मीखाएल, मुख्य अधिपतीपैकी एक, माझे साहाय्य करायला आला; मग मी तेथे पारसाच्या राजांजवळ राहिलो. १४ आता मी तुला हे समजविण्यास आलो आहे की, शेवटच्या दिवसात तुझ्या लोकांचे काय होणार कारण हा दृष्टांत पूर्ण होण्यास बराच वेळ आहे. १५ जेव्हा तो हे शब्द बोलून थांबला; मी माझे मुख जमिनीकडे लावले आणि मी त्यावेळी बोलू शकलो नाही. १६ तो जो मनुष्यासारखा दिसत होता त्याने माझ्या ओठास स्पर्श केला व मी माझे तोंड उघडले आणि जो माझ्यापुढे उभा होता त्याच्याशी मी बोललो, “हे प्रभू या दृष्टांतमुळे माझे मन अधिर झाले आहे आणि माझ्यात बळ राहीले नाही. १७ मी तुझा दास आहे मी आपल्या स्वामीबोरेव कसा बोलू? कारण माझ्यात बळ आणि दम उरला नाही.” १८ तो जो मनुष्यासारखा दिसत होता त्याने मला स्पर्श करून मला बळ दिले. १९ तो म्हणाला, “हे परमप्रिय मानवा घाबरू नकोस, तुला शांती असी हिंस्त धर. आता, नेट धर!” तो जेव्हा हे बोलला तेह्वा मला बळ मिळाले आहे व मी म्हणालो, “माझ्या स्वामीने आता बोलावे, कारण तू मला सबळ केले आहे.” २० तो म्हणाला, मी तुझ्याकडे का आलो हे तुला ठाऊक आहे काय? आता मी परत जाऊन पारसाच्या अधिपतीबोरेव लढणार, मी गेलो म्हणजे ग्रीसचा अधिपती येईल. २१ परंतु जे सत्याच्या लेखांत लिहिले आहे ते मी तुला प्रगट करतो; आणि त्याच्याविरुद्ध बळ थरणारा असा तुमचा अधिपती मीखाएल याच्यावाचून माझ्याबोरेव कोणी नाही.

११ दारयावेश मेंदी राजाच्या कारकिर्दीच्या पहिल्या वर्षी मी यासाठी आलो की, मिखाएलास मदत करून त्यास संरक्षण घावे. २ आणि आता मी तुला सत्य प्रगट करतो. पारसात तिन राजे उदयास येतील आणि चौथा राजा इतरापेक्षा जास्त धनवान होईल जेव्हा तो होण्याच्या अधिपतीबोरेव लढणार, मी गेलो म्हणजे ग्रीसचा अधिपती येईल. २२ परंतु जे सत्याच्या लेखांत लिहिले आहे ते मी तुला ग्रागत करतो; आणि त्याच्याविरुद्ध बळ थरणारा असा तुमचा अधिपती मीखाएल याच्यावाचून माझ्याबोरेव कोणी नाही.

नाही. ९ उत्तरेचा राजा, दक्षिणेच्या राजावर चढाई करून जाईल पण त्यास स्वदेशी परत जावे लागेल. १० त्याचे पुत्र लढाई करतील आणि मोठे सैन्य जमवतील ते पुराप्रामाणे येत राहतील ते लढाई करून पुन्हा लढाई करून गडापर्यंथ घडकतील. ११ दक्षिणेचा राजा रागात येऊन उत्तरेच्या राजाबोरवर लढाई करील उत्तरेचा राजा मोठे सैन्य उभारील पण ते सैन्य दक्षिणेच्या राजास देण्यात येईल. १२ जेव्हा सैन्य पुढे चालत राहील, तेव्हा दक्षिणेच्या राजाचे मन गवनी भरून जाईल तो त्याच्या लाखो शत्रूंगा नाश करील तरी तो यशस्वी होणार नाही. १३ उत्तरेचा राजा पुन्हा येईल तेव्हा आधीपेक्षा मोठे उकूट सैन्य व धन घेऊन येईल सैन्य आणि उपकरणे घेऊन येईल. १४ त्यावळी अनेक लोक दक्षिणेच्या राजाच्या विरोधास उठतील, तुझ्या लोकातून आडदांड लोक दृष्टात पूर्ण करण्यास उठतील. पण ते पडतील. १५ अशाप्रकरे उत्तरेचा राजा येऊन तटबंदीच्या शहराभोवती मोर्वे लावून नगर कावीज करील. दक्षिणेचे त्यापुढे काही एक चालणार नाही, त्याच्या उत्तम सैनिकीही त्यापुढे शक्तीहीन होतील. १६ पण उत्तरेचा राजा मनात येईल तसे दक्षिणेच्या राजाशी करील त्यास कोणी थांबू शकणार नाही, त्या सुंदर भूमीवर तो हाती नाश घेऊन उभा राहील. १७ उत्तरेचा राजा आपल्या राज्यातील सर्व ताकीदीने येईल. आणि तो उत्तरेच्या राजाशी करार करील तो दक्षिणेच्या राजाला आपली कन्या भृष्ट करण्यास देईल म्हणजे त्यास दक्षिणेचे राज्य नष्ट करता येईल पण त्याची योजना यशस्वी होणार नाही. १८ ह्यानंतर उत्तरेचा राजा आपले लक्ष द्विपाकडे लावून त्यापैकी बेरेच कावीज करील; पण एक सरदार त्याने केलेली अप्रितिशा नाहीशी करील; आणखी तो आपली अप्रितिशा त्याच्यावर फिरवील. १९ मग तो आपल्या देशातील दुर्गांकडे आपला मोर्चा लावील पण तो ठोकर खाऊन पडेल व तो सापडणार नाही. २० नंतर त्याच्या जागी एक उदयास येईल जो त्या वैभवी राज्यात कर देण्याचा आग्रह करील पण काही दिवसात त्याचा नाश होईल पण तो रागत किंवा युद्धात होणार नाही. २१ मग त्याच्या जागी नकारलेला आणि वैभव न मिळालेला असा एक उदयास येईल तो शांतपणे घेऊन खुशामतीने राज्य प्राप्त करील. २२ आणि उच्चबळणी बेले त्याच्या समोरून ओसरून जातील, व मोडून खातील, आणि कराराचा अधिपतीही मोडून जाईल. २३ त्याच्यासोबत संघटन केल्यापासून तो कपटाने वागेल. थोड्याचा लोकाच्या मदतीने तो बलवान होईल. २४ सूचना न देता तो प्रांतातील धनवान भागात येईल आणि तो ते करील जे त्याच्या वडिलाने किंवा त्यांच्या वडीलांच्या वडीलाने केले नाही ते तो करील; आपल्या सहकाऱ्यास लूट आणि धन वाढून देईल काही काळ तो किल्ले घेण्याचे कारस्थान करील. २५ दक्षिणेच्या राज्याशी तो लढण्यास पूर्ण शक्तीने त्यारी करेल दक्षिणेचा राजा मोठा फौजफाटा घेऊन युद्ध करेल पण कटकारस्थानामुळे त्याचा निभाव लागणार नाही. २६ जे त्याच्या मेजावर जेवले ते पण त्याचा घाट करु पाहील. त्याचे सैन्य पुरासारखे वाहून जाईल आणि त्यापैकी अनेक मरतील. २७ हे दोन्ही राजे एकमेकांच्या विरोधात वाईट योजीतील एकाच मेजावर बसून एकमेकांची लबाड बोलतील पण त्यातून काही निघणार नाही, कारण शेवट हा नेमेलेल्या वेळीची होणार. २८ उत्तरेचा राजा मोठी संपत्ती आपल्या देशात घेऊन जाईल पण त्याचे मन पवित्र कराराच्या विरोधात राहील त्याच्या मनात येईल तसे तो वागेल आणि तो आपल्या भूमीत परत येईल. २९ नेमेलेल्या समयी तो दक्षिणेस परतून पुन्हा हल्ला करील पण ह्यावेळी त्याचे काहीच चालणार नाही. ३० कारण कित्तीमारी जहाजे त्याच्या विरोधात येतील आणि तो निराश होऊन मागे फिरेल तो पवित्र कराराच्यावर खिन्ह होऊन ज्यांनी हा करार सोडला त्याच्यावर लक्ष लावील. ३१ त्याचे सैन्य उठून वेदी आणि गड भृष्ट करतील रोजची बलिहवने ते बंद करतील आणि नाशदारी अंगंगालाची ते स्थापना करतील. ३२ जे कराराविषयी दुष्टपण करतात त्यास तो फुस लावील, पण जे लोक आपल्या देवाला जाणतात ते बलवान होऊन मोठे काम करतील. ३३ लोकांमधील चतूर इतरांना समज देतील पण ते बेरेच दिवस तलवार,

आमी, बंदिवास, व लूटालूट यांनी संकटात पडतील. ३४ ते पडतील तेव्हा त्यांना थोडी मदत मिळेल आणि बरेच लोक गोड बोलून त्यांच्यात सामील होतील. ३५ सुजु पुरुषांपैकी कोणी संकटात पडतील, ते अशासाठी की, त्यांनी कसोटीस लागून अंतसमयासाठी शुद्ध व शुभ्र व्हावे; कारण नेमलेला अंतसमय प्राप्त होण्यास अद्यापि अवधी आहे. ३६ राजा मनात येईल तसे तो करील; तो आण्यास इतर सर्व देवासमोर उंच आणि महान करील आणि देवा विरोधात तो धक्कादायक गोषी बोलेल, कोपाची पूर्णात होईपर्यंथ तो बढती मिळवील जे ठरले आहे ते घडलच. ३७ तो आपल्या पुर्वजाचे देव, स्त्रियांच्या प्रेमाचा किंवा कोणत्याही देवाचा सन्मान करणार नाही तो गवने वागोल आणि आपणास त्या सर्वाहून उंच करील. ३८ आणि तो आपल्या ठिकाणी गडांच्या देवाला मान देईल, आणि जो देव त्याच्या पूर्वजांनी जाणला नाही त्यास तो सोन्याने व रुपायाने व मोलावान पाषाणांनी व ममोरम पदार्थांनी मान देईल. ३९ तो परक्या देवाच्या मदतीने बलाढ्य दुर्गावर हल्ला करील. जे ह्याला जाणतात त्यांचा तो आदर करील त्यांना तो अनेक लोकांवर शासक नेमील व किंमतीसाठी जिमिनीचे तुकडे करील. ४० शेवटच्या वेळी दक्षिणेचा राजा हल्ला करील. उत्तरेचा राजा त्याकडे रथ, स्वार आणि अनेक जहाजे घेऊन वाच्यासरख्या येईल, तो अनेक राज्यावर हल्ला करून त्यांना पुरासारख्ये पुसून टाकील. ४१ तो वैभवी देशात येईल आणि अनेक लोक पडतील पण अनेकांचा त्याच्या हातून बचाव होईल अदोम, मवाब आणि अमोनाचे सरदार, हे त्याच्या हातून सुटील. ४२ तो अनेक देशावर आपले बळ वाढवील, मिसर त्यातून सुटीणार नाही. ४३ त्यास मिसर देशातील सोने, आणि रुपे आणि तेथील सर्व खजिन्यावर त्यास अधिकार मिळाले. लुवी आणि कुरी त्याची चाकरी करतील. ४४ पण पूर्वकडून आणि उत्तरेकडून येणारी बातमी त्यास चिंताग्रस्त करील तेव्हा तो मोठाया रागाने अनेकांचा नाश करण्यासाठी निघून जाईल. ४५ तो आपला शाही तंबू समुद्राच्या आणि पवित्र पर्वताच्या दरम्यान ठोकील. तो त्याच्या शेवटास येईल. पण कोणी त्यास मदत करणार नाही.

१२ आणि मीखाएल जो मोठा अधिपती तुद्या लोकांच्या संतानांसाठी

उभा असतो तो त्या समयी उभा राहील; आणि राष्ट्र झाल्यापासून त्या वेळेपर्यंथ कधी झाला नाही असा कषाचा समय होईल; आणि त्या वेळेस तुझे लोक सोडवले जातील, प्रत्येक जो पुस्तकात लिहिलेला सापडेल तो सोडवला जाईल. २ अनेक लोक जे मातीत निजलेले आहेत ते काही सार्वकालीन जीवनासाठी तर काही सार्वकालीन लज्जा आणि तिरस्कार मिळविण्यास उठतील. ३ जे सुन्न ते आकाशातील प्रकाशासारखे चाकातील आणि जे पुष्काळास न्यायीपणाकडे वळवणारे सदासर्वदा ताज्याप्रमाणे चमकतील. ४ पण तू दानीएला, ही वचने आणि पुस्तकाचे रहस्य गुप्त ठेव, अगदी अंतसमयापर्यंथ अनेक लोक इकडे तिकडे धावतील आणि ज्ञान वाढत जाईल. ५ मग मी दानीएलाने पाहिले आणि तिथे दोघे उभे होते एक नदीच्या या काठवर उभा होता आणि दुसरा पलीकडील काठावर उभा होता. ६ त्यापैकी एकाने तागाची वस्त्रे घातलेल्यास विचारले जो नदीच्या पाण्यावर होता या अद्भुत गोषीच्या अंत होण्यास किती वेळ लागेल? ७ मी त्याची वाणी एकेली जो तागाची वस्त्रे घातलेला पुरुष नदीतल्या जलांच्या वर्ती होता, त्याने आपला उजवा व डावा हात आकाशावर कसून म्हटले, जो सदाजीवी आहे त्याची शपथ वाहून म्हटले, एक समय, दोन समय आणि अर्धा समय, साडे तीन वर्ष जेव्हा पवित्रजनांच्या बलाचा चुराडा होईल तेव्हा हे पूर्ण करण्यात येईल. हे त्याचे म्हणणे माझ्या काणी पडले. ८ मी ऐकले, पण मला समजले नाही तेव्हा मी विचारले, “माझ्या स्वामी, ह्याचा परिणाम काय?” ९ तो म्हणाला, दानीएला स्वस्थ रहा, कारण ही वचने मुद्रित करून अंतसमयापर्यंथ गुप्त ठेवण्यात आली आहे. १० पुष्कल शुद्ध, स्वच्छ आणि पवित्र केले जातील पण दुष्ट दुष्टपणा करतील, दुष्टांपैकी कोणास समजजाणार नाही पण जे ज्ञानी ते समजतील. ११ रोजचे बलीहवन या वेळेपासून बंद

करण्यात येईल आणि नाशदायी अमंगळाची स्थापना होईल तेक्हापासून 1,
290 दिवस लोट्टील. १२ जो धीराने 1, 335 दिवस वाट पाहील तो धन्य.
१३ तू आपल्या मागणि अंतापर्यंत जा, तू तुझे वतन प्राप्त करायला शेवटच्या
दिवसात उठविला जाशील.

होशेय

१ होशेय, जो बैरीचा मुलगा यास परमेश्वराचा संदेश मिळाला. त्यावेळी

उज्जीवा, योथाम, आहाज आणि हिजकीया हे यहूदाचे राजे होते आणि

इसाएलमध्ये योवाशाचा मुलगा यराबाम राज्य करीत होता. २ हा परमेश्वराचा

होशेयला आलेला पहिलाच संदेश होता, तो होशेयला म्हणाला, “जा एका

वेश्येसोबत लग्न कर व जी मुले होतील ती तिच्या जारकमर्चि परिणाम

असतील कारण परमेश्वराचा त्याग करणे हे जारकर्म हा देश करीत आहे.”

३ म्हणून होशेयने ने दिल्लाइमाची मुलगी गोमर हिच्याशी लग्न केले. ती

गरोदर राहिली व तिला मुलगा झाला. ४ परमेश्वर होशेयला म्हणाला, त्याचे

नाव इत्रेल ठेव, कारण काही वेळानंतर मी येहूच्या घराण्याला त्यांनी इत्रेल

येथे कलेल्या रक्तपातामुळे शिक्षा करणार आहे व इसाएल घराण्याच्या

राज्याचा शेवट करणार आहे. ५ त्या दिवारी मी इत्रेलच्या दरीत इसाएलचे

धनुष्य मोडेन. ६ गोमर पुन्हा गरोदर झाली आणि तिला मुलगी झाली तेव्हा

परमेश्वर होशेय ला म्हणाला हिचे नांव लो-रुहामा ठेव कारण यापुढे मी

इसाएल राष्ट्रवर दया करणार नाही व त्यास क्षमा करणार नाही. ७ तरीही मी

यहूदाच्या घराण्यावर दया करीन मी परमेश्वर त्यांना धनुष्य, तलवार, लडाई,

घोडे किंवा घोडेस्वार यांच्या बळाने नाही तर त्यांना स्वबळाने सोडवेन. ८ मग

लो-रुहामाचे दुध तुल्यावर गोमर गर्भवती होऊन तिला मुलगा झाला. ९ मग

परमेश्वर म्हणाला, त्याचे नांव लो-अम्मी ठेव, कारण तुम्ही माझे लोक नाही

आणि मी तुमचा देव नाही. १० जरी इसाएलच्या लोकांची संख्या समुद्राच्या

वाळूकणार्सारखी असेल जी मोजत येत नाही हे असे घडेल की, जिथे तुम्ही

माझे लोक नव्हते तेथे त्यांना जिंवंत देवाचे पुत्र असे म्हणतील. ११ यहूदाचे

लोक व इसाएलचे लोक एकत्र येऊन आपांवार एक पुढीरी नेमतील व त्या

देशातून निघून येतील तेव्हा इत्रेलाचा दिवस महान होईल.

२ “आपल्या भावांना म्हणा, अम्मी, आपल्या बहिणीना म्हणा, रुहाम

‘तुमच्यावर दया करण्यात आली आहे.’” २ तुमच्या आईविरुद्ध वाद

घाला, वादच घाला, कारण ती माझी पत्नी नाही, आणि मी तीचा पती नाही.

ती आपल्या वेश्यावृत्तीचे काम स्वतः पासून सोंडून देवो आणि व्याभिचाराचे

कामे तिच्या उंरांपासून दूर होवो. ३ जर नाही, तर मी तिला नग्न करून

जन्माच्या वेळी होती तशी नग्न करीन, मी तिला ओसाड, रुक्ष भूमी सारखे

करीन आणि मी तिला तहानेने मारीन. ४ तिची मुले वेश्यावृत्तीमुळे असल्याने

मी कसलीच दया त्यांच्यावर करणार नाही. ५ त्यांची आई वेश्या राहिलेली

आहे, व तिचे गरोदर राहणे लजास्पद प्रकार आहे, ती म्हणाली, मी माझ्या

प्रियकरंकडे जाईन, कारण ते मला माझी भाकर आणि पाणी, माझी लोकर

आणि ताग, माझे तेल आणि मध्य देतात. ६ म्हणून मी तिच्या मार्गात काटोरी

कुंपण घालीन, मी तिच्या विस्त्रद्ध भिंत बांशीन म्हणजे तिला वाट सापडणार

नाही. ७ ती तिच्या प्रियकरंच्या मागे धावेल पण ती त्यांना गाठू शकपार

नाही, ती त्यांचा शोध करेल पण ते तिला सापडणार नाही. मग ती म्हणेल,

मी माझ्या पहिल्या नव्याकडे परत जाईल, कारण माझी दशा आतापेक्षा

तेव्हा चांगली होती. ८ कारण तिला हे ठाऊक नाही की, तो मी होते येज्याने

तिला धान्य, द्राक्षरस, तेल पुरवली व सोने आणि चाढी सढळण्ये दिली, नंतर

जी तिने बाल मुर्तीस दिली. ९ म्हणून मी हंगामाच्या वेळी तिचे धान्य आणि

ऋतुच्या वेळी तिचा द्राक्षरस परत घेईन. तिची लाज झाकण्यासाठी दिलेली

माझी लोकर व ताग सुध्या परत घेईन. १० नंतर मी तिच्या प्रियकरांसमर

तिला नग्न करीन व त्यापैकी कोणीही तिला माझ्या हातून सोडवू शकपार

नाही. ११ मी तीचा आनंद नष्ट करीन तसेच तिचे उत्सव, सण, चंद्रदर्शन,

शब्दाथ आणि नेमलेले सर्व सण मी बंद करीन. १२ मी तिच्या द्राक्षवेळी आणि

अंजिराची झाडे नष्ट करीन, ज्या विषयी ती म्हणाली होती, माझ्या प्रियकरांनी

दिलेली ही माझी वेतने आहेत. मी त्याचे रान करीन आणि वन्य पशू येऊन ते

फस्त करतील. १३ तिने बआलास धूप दिला, आणि नथ व दागिने घालून

स्वतः नटली. मला विसरून आपल्या प्रियकरांमांगे गेली म्हणून मी तिला

शिक्षा करीन असे परमेश्वर म्हणतो. १४ यास्तव, मी तिला परत मिळविन मी

तिला जंगलात घेऊन जाईन, आणि प्रेमाने तिच्याशी बोलेन. १५ मी तिला तिचे

द्राक्षमळे परत करेन, आशेचे दार म्हणून अखोरचे खोरे देईन. तेव्हा ती मला

उत्तर देईल, जसे तिने आपल्या तरुणपणी दिले होते, जेव्हा ती मिसर देशातून

आली होती. १६ हे परमेश्वर घोषित करतो की, त्या दिवसात असे होईल की

तू मला माझा पती म्हणशील, आणि पुन्हा मला बाली म्हणणार नाहीस. १७

कारण मी तिच्या मुख्यातून बआलाची नावे काढून टाकेन, व तिला त्यांची नावे

त्यानंतर आठवली जापार नाही. १८ त्या दिवशी मी इसाएलासाठी वरपशु,

आकाशातील पाखरे, भूमीकर रंगणारे ह्यांसोबत करीन. मी देशातून

धनुष्य तलवार आणि लढाई नाहीशी करीन, व ते तेथे सुरक्षित वस्ती करतील.

१९ मी तुझा कायमचा वागदत पती होईन. २० मी तुला विश्वासूपणे वागदत

करीन, व तू हे जापाली की, मी परमेश्वर आहे. २१ आणि त्या दिवशी, मी

उत्तर देईन, असे परमेश्वर घोषित करतो, मी आकाशाला उत्तर देईल आणि

आकाश भूमीला उत्तर देईन. २२ आणि भूमी धान्य, नवा द्राक्षरस आणि तेल

देईल आणि ते इत्रेलास उत्तर देतील. २३ मी स्वतः साठी तिचे रोपण भूमीत

करीन, आणि तो रुहामावर दया करीन. जे माझे लोक नव्हते त्यास मी माझे

लोक म्हणेन आणि ते मला तू माझा देव आहेस असे म्हणतील.

३ परमेश्वर मला म्हणाला, परत जा, आणि अशा स्त्रीवर प्रेम कर जी

दुराचारी असूनही आपल्या पतीस प्रिय आहे. तिच्यावर प्रेम कर जसे

मी इसाएल लोकांवर करतो जरी ते इतर देवांतांकडे वळले आणि त्यांना

मनुक्याची ढेप प्रिय वाटली. २ म्हणून मी पंधरा चांदीचे तुकडे व दिड मण

जव देऊन तिला माझ्यासाठी विकत घेतले. ३ मी तिला म्हणालो, पुष्कळ

दिवस तू माझ्यासोबत राहा; यापुढे तू वेश्या नाहीस तिंवा परपुरुषाची

नाहीस, त्याव्याकरे मी पण तुड्याशी वागेन. ४ कारण इसाएलचे लोक बेरेच

दिवस राजा, सरदार, बलीदान, दाढी खांब, एफोद आणि गृहेवता ह्यांचावून

राहीली. ५ नंतर इसाएलाचे लोक परत येतील व आपल्या देव परमेश्वर

आणि राजा दावीद यांना शोधतील आणि शेवटच्या दिवसात, ते परमेश्वराच्या

समार त्याच्या चांगुलपणात भीतीने कापात येतील.

४ इसाएलाच्या लोकांनो, परमेश्वराचा शब्द ऐका, या देशातील लोकांविरुद्ध

परमेश्वराचा वाद आहे; कारण या देशामध्ये सत्यता किंवा करारबद्ध

विश्वासूपणा, देवाचे ज्ञान नाही. २ तर येथे शाप देणे, लबाड बोलणे, जीव

घेणे, चोरी करणे आणि व्यभिचार करणे आहे. या लोकांनी सर्व नियम मोडले

आहेत व त्येचे रक्तपातानंतर रक्तपात होत आहे. ३ म्हणून ही भूमी कोरडी

पडत आहे, जो कोणीही येथे राहतो तो नाश पावत आहे, रानपशु आकाशातील

पाखरे, समुद्रातील मासेही नाहीसे होत आहेत. ४ पण कुणालाही वाद

घालू देऊन कना, कोणीही कोणावर आरोप न लावो, कारण याजकांनो हे

तुम्ही आहात ज्यांस मी दोष लावत आहे. ५ आणि तू दिवसा अडख्याळून पडली; आणि मी

तुड्या आईचा नाश करेन. ६ माझे लोक ज्ञान नसल्याने नाश पावत आहेत.

कारण तुम्ही ज्ञानास नाकाराले म्हणून मी सुध्या तुम्हास माझे याजक म्हणून

नाकारीन. माझे, तुम्ह्या देवाचे नियमशास्त्र तुम्ही विसरलात म्हणून मी

ही तुमच्या मुलाना विसरेन. ७ जसे हे याजक वाढत गेले तसेच ते माझ्या

विरोधात पाप करत गेले. मी त्यांचा समान लाजेमये बदलून टाकीन. ८ ते

माझ्या लोकांच्या पापावर जगतात. त्यांच्या दुष्टेतके त्याचे मन लागलेले

आहे. ९ आणि जसे लोक तसा याजक असे होईल, आणि मी त्यांच्या

आचरणामुळे त्यांना शासन करीन, आणि त्यांना त्यांच्या कर्मांची फळ देईन.

१० ते खातील पण ते त्यास पुरणार नाही, ते व्यभिचार करतील पण त्यांची

वाढ होणार नाही, कारण ते आपला देव, परमेश्वर, यापासून खूप दूर गेले आहेत. १२ वेश्यागमन, द्राक्षरस, आणि नवा द्राक्षरस यांनी त्याचा विवेक काढून घेतला आहे. १३ माझे लोक त्यांच्या लाकडी मुर्त्युचा सल्ला घेतात, त्याच्या काठचा त्यांना भविष्य सांगतात. गुंतामुंतीच्या आत्माने त्यांना बहकवले आहे, आणि त्यांनी माझा, त्यांच्या परमेश्वराचा त्याग केला आहे. १४ ते पर्वतांच्या शिखरवर बलिदान करतात आणि टेकडयांवर धूप जाळतात, ओक, हिवर, आणि धूप जाळतात, कारण त्यांची सावली चांगली (छान) असते; म्हणून तुमच्या मुली जारकर्म करतात व सुना व्यभिचार करतात. १५ तुमच्या मुली जारकर्म करतात व सुना व्यभिचार करतात तेव्हा मी त्यांना शासन करणार नाही कारण पुरुष स्वतः वेश्येकडे वेगळे होऊन जातात, आणि कलावितर्णीबोरवर यज्ञ करतात; हे विवेकहीन लोक आहेत, ते नाश पावतील. १६ हे इसाएला जरी तू व्यभिचार केला आहेस, तरी यहूदा दोघी न होवो; तुम्ही लोकहो, गिलानास जाऊ नका, वर बेथ अवेनास जाऊ नका, परमेश्वराच्या जिविताची शपथ वाहू नका. १७ कारण इसाएल हट्टी कालवडी सारखा हट्टी वागला आहे. मग परमेश्वर त्यास कोके जसे कुरणात चरतात तसा गायरानात कसा आणणार? १८ एफ्राईम मुर्तीसोबत एक झाला आहे, त्यास एकटे सोडा. १९ त्यांचा द्राक्षरस अंबवट झाला आहे, ते एकसराखे व्यभिचार करतच राहतात. तिच्या अधिकाऱ्यास अप्रतिष्ठा अतिप्रिय आहे. २० वरा आपल्या पंखात तिला लपेटून नेर्इन, आणि ते आपल्या बलिदानांमुळे लजित होतील.

४ याजकांनो! हे ऐका, इसाएलाच्या घराण्या लक्ष दे, हे राजघराण्या ऐक, तुम्हा सगळ्यांचा न्याय होणार आहे तुम्ही मिस्पावर पाश आणि ताबोरवर पसरलेले जाळे झाले आहात. २ बंडखोर खोल कत्तलीत राहतात पण मी त्या सर्वांना शिस्त लावेन. ३ एफ्राईम मला माहित आहे आणि इसाएल माझ्यापासून लपलेला नाही. एफ्राईम तू एका वेश्येसारखा झाला आहेस, इसाएल अशुद्ध झाला आहे. ४ त्यांचे कृत्य त्यांना माझ्याकडे त्यांच्या देवाकडे परत येळ देत नाही, कारण त्यामध्ये व्यभिचारी आमा राहतो; आणि ते आपला देव परमेश्वर यास ऑलखत नाहीत. ५ इसाएलाचा गर्व त्याचाच विरोधात साक्ष देतो, इसाएल व एफ्राईम आपल्या अपराधात ठेचाळणार, आणि यहूदा सुध्दा त्यांच्या सोबत अडखलेल. ६ ते परमेश्वराचा शोध आपली मेंद्रे व गुरु घेऊन करतील, परंतु तो त्यांना सापडणार नाही, कारण त्याने त्यांच्या त्याग केला आहे. ७ ते परमेश्वराशी अविश्वासू राहिले; कारण त्यांनी अनैरस मुलांना जन्मास घालतले आता चंद्रदर्शन होतात त्यास भूमीसीहीत खाऊन टाकेन. ८ गिबात शिंग आणि रामात तुतारी फुळका; तुड्यामागे, हे बन्यामिना! असा रणशब्द बेथ अविन येथे करा. ९ शासनाच्या दिवरी एफ्राईम नाश पावेल, इसाएलाच्या वंशास मी खात्रीने होणारी गोष कळवली आहे. १० यहूदाचे पुढारी सिमेचा दगड सारण्यासारखे आहेत, मी माझा राग त्यांच्यावर पाण्यासारखा औतणार. ११ एफ्राईमाचा चुराडा झाला आहे, न्यायामध्ये त्याचा चुराडा झाला आहे, कारण त्याने मनापासून मूर्त्याना दंडवत करण्याचे ठरवले आहे. १२ ह्यास्तव मी एफ्राईमाला कसर आणि यहूदाच्या घराण्यास किडीसारखा होईन. १३ जेव्हा एफ्राईमाने आपला रोग आणि यहूदाने आपली जखम पाहिली तेव्हा एफ्राईम अश्वशूराकडे गेला, आणि आपला दृत त्याने महान राजाकडे पाठविला; पण ते त्यास आरोग्य देऊन त्यांची जखम बरी करू शकला नाही. १४ ह्यास्तव मी एफ्राईमास सिंह आणि यहूदा घराण्यास तरुण सिंहासारखा होईन; मी, हो मीच त्यांना फाढून टाकीन व घेऊन जाईन, आणि त्यांना सोडविणारा कोणी नसेल. १५ मी आपल्या स्थानी परत जाईन, जोपर्यंत ते आपल्या दोषाची कबुली देत नाहीत आणि माझे मुख शोधत नाहीत; जोपर्यंत ते आपल्या दुःखात कलकठीने माझा शोध घेऊन म्हणत नाहीत.

६ “चला, आपण परमेश्वराकडे परत जाऊ, कारण त्याने आमचे तुकडे केले आहे, आता तोच आम्हास बरे करील, त्याने जखम केली, तोच आम्हास पट्टी बांधेल. २ दोन दिवसांनंतर तो आम्हास पुन्हा जिवंत करेल, तिसऱ्या दिवरी उचलून उभे करेल, आणि आम्ही त्याच्या समारे जिवंत राहू. ३ चला आपण परमेश्वरास ओळखू खू, प्रयत्नाने त्याचे ज्ञान मिळवूय, तो खचित पहाटे सारखा उदय पावणार आहे, भूमीवर पाऊस पडतो, त्याप्रमाणे तो आमच्याकडे येणार आहे.” ४ एफ्राईमा मी तुला काय करू? यहूदा मी तुला काय करू? तुमचा विश्वासू पहाटेच्या ढागप्रामाणे, आणि उदून जाणाऱ्या दावप्रमाणे आहे. ५ म्हणून मी माझ्या संदेष्याद्वारे त्यांचे तुकडे केले आहे, माझ्या तोंडाच्या शब्दन त्याना ठार केले आहे, तुझा न्याय हा प्रकाशप्रमाणे चमकत आहे. ६ कारण मी बलिदान नाही तर विश्वासूपण इच्छितो, मला होमबर्ली पेक्षा देवाचे ज्ञान प्रिय आहे. ७ आदामाप्रमाणे त्यांनी करार मोडला, ते माझ्याशी अविश्वासूपणे वागले. ८ गिलाद हे दुष्टांचे शहर आहे, त्यावर रक्ताची पाळज्जे उमटली आहे. ९ जशी लुटारुंची टोळी टूपू बसते, तसा याजकांचा समूह आहे, ते शेखामाच्या वाटेवर खून करतात, त्यानी महापातके केली आहेत. १० इसाएलाच्या घराण्यात मी भयावह प्रकार पाहिला आहे, एफ्राईमाचा व्यभिचार तेथे आहे, आणि इसाएल प्रतुषित झाला आहे. ११ तुड्यासाठी यहूदा, हंगामाची वेळ येईल, तेव्हा मी माझ्या लोकांसं बंदिवासापासून मुक्त करीन.

११ जेव्हा मी इसाएलास आरोग्य देऊ पाहतो, तेव्हा एफ्राईमाचे पाप आणि शोमरोनाची अधमता उघड होते. ते कट रचतात, चोर आत शिरतो, आणि रस्त्यावर लुटारुंची टोळी हल्ला करते. २ मी त्यांचे दुराघार आठवतो; याची त्यांना त्यांच्या हृदयात जाणीवी नाही, त्यांच्या कृत्यांनी त्यांना घेरले आहे, ते माझ्या मुखासमोर आहे. ३ ते आपल्या वाईटाने राजाला, आणि लबाडीने अधिकाऱ्याला खून शक्त करतात. ४ ते सर्व व्यभिचारी आहेत. जसा भटारी भट्टी पेटवून कनिक भिजवतो; व ते खमिराने पुगत नाही तसे ते आहेत. ५ राजाच्या शुभ दिवरी अधिकारी मद्य पिऊन मस्त झाले; मग त्याने आपला हात थट्टा करण्यांच्या हाती दिला. ६ भट्टीसारख्या हृदयाने ते कपरी आणि फसव्या योजना करतात. त्यांचा राग रात्रभर अग्नीसारखा धुमसतो, आणि सकाळी थगणगाण्या आग्नीसारखा जळतो. ७ ते सर्व भट्टीसारखे गम आहेत, ते आपल्या राज्यकर्त्यासि गिळून टाकतात, त्यांचे सर्व राजे पतन पावले आहे, त्यांच्यातील कोणीही माझा धावा करीत नाही. ८ एफ्राईम त्या लोकांसोबत मिसल्लो, एफ्राईम न पलटलेल्या भाकरीसारखा झाला आहे. ९ परक्यांनी त्याची ताकद गिळली आहे, पण त्यास हे ठाळक नाही. त्याचे काही केस पांढरे झाले आहेत, पण ते त्यास माहित नाही. १० इसाएलाचा गर्व त्यांच्या राग त्याचावर पाण्यासारखा औतणार. ११ एफ्राईमाचा चुराडा झाला आहे, न्यायामध्ये त्याचा चुराडा झाला आहे, कारण त्याने मनापासून मूर्त्याना दंडवत करण्याचे ठरवले आहे. १२ ह्यास्तव मी एफ्राईमाला कसर आणि यहूदाच्या घराण्यास किडीसारखा होईन. १३ जेव्हा एफ्राईमाने आपला रोग आणि यहूदाने आपली जखम पाहिली तेव्हा एफ्राईम अश्वशूराकडे गेला, आणि आपला दृत त्याने महान राजाकडे पाठविला; पण ते त्यास आरोग्य देऊन त्यांची जखम बरी करू शकला नाही. १४ ह्यास्तव मी एफ्राईमास सिंह आणि यहूदा घराण्यास तरुण सिंहासारखा होईन; मी, हो मीच त्यांना फाढून टाकीन व घेऊन जाईन, आणि त्यांना सोडविणारा कोणी नसेल. १५ मी आपल्या स्थानी परत जाईन, जोपर्यंत ते आपल्या दोषाची कबुली देत नाहीत आणि माझे मुख शोधत नाहीत; जोपर्यंत ते आपल्या दुःखात कलकठीने माझा शोध घेऊन म्हणत नाहीत.

“मुखाला तुतारी लाव, परमेश्वराच्या, घरावर गरुड येत आहे, हे यासाठी घडत आहे कारण लोकांनी माझा करार मोडून माझ्या नियम शास्त्राच्या विरोधात बंड केले आहे. २ ते माझा धावा करतात, माझ्या देवा, आम्ही इसाएली तुला जाणतो” ३ पण इसाएलांने जे चांगले ते नाकारले आहे, आणि श्रूत्याचा पाठलाग करेल. ४ त्यांनी राजे नेमले, पण माझ्या द्वारे नाही; त्यांनी राजपुत्र स्थापले आहे, पण माझे जान न घेता त्यांनी, आपले सोने व चांदी घेऊन, स्वतः साती मूर्ती बनविल्या आहेत. त्यानेच ते नाश पावतील. ५ संदेश म्हणतो, हे शोमरोना तुझे वासरु त्याने नाकारले आहे, परमेश्वर म्हणतो, या लोकांविरुद्ध माझा राग पेटेल, किंतु वेळे ते अशुद्ध राहणार? ६ कारण ही मूर्ती इसाएलातून आली, कारागिराने बनवली, ती देव नाही शोमरोनाच्या वासराचे तुकडे होतील. ७ कारण लोक वारा पेरतात आणि वावटकीची कापणी करतात, उभ्या पिकाला कणीस नाही, ते धान्याचे पिठ उत्पन्न करणार नाही, आणि जर त्याची पूर्ण वाढ झाली तरी परके त्यास गिळून टाकतील. ८ इसाएलास गिळले आहे, आता ते देशांध्ये बिन कामाची लबाडी करतात. ९ कारण ते अश्शूरास रानगाढवासारखे गेले, एफ्राईमने आपल्यासाठी प्रियकर नेमले आहेत. १० जरी त्यांनी देशात प्रियकर नेमले, तरी मी त्यांना आता एकत्र करील. राजे आणि पुढारी यांच्या दबावामुळे ते कमी होतील. ११ कारण एफ्राईमने पापबर्लींसाठी आपल्या वेद्या वाढवल्या आहेत, पण त्या वेद्या पाप करण्याचे कारण ठरल्या आहेत. १२ मी असंख्य वेळा माझे नियमशास्त्र त्यांच्यासाठी लिहीले, पण ते त्याकडे अनोळख्या सारखे पाहतात. १३ मला अर्पणी करावी म्हणून ते मांस देतात व खातात, पण मी परमेश्वर, ते स्वीकारत नाही. आता मी त्यांचे पाप स्मरण करून त्यांना शासन करणार, ते मिसर देशात परत जातील. १४ इसाएलाला आपल्या निर्माणकर्त्या परमेश्वराचा विसर पडला आहे आणि त्याने महाल बांधले आहेत, यदूदाने तटबंदीची नगरे वसवली आहेत, पण मी त्याच्या शहरावर अग्नी पाठवीन, तो त्याची तटबंदी नष्ट करून टाकेल.

९ हे इसाएला, इतर लोकांसारखा आनंद करू नको, कारण तू आपल्या देवाला सोडून अविश्वासू झाला आहेस, तुला प्रत्येक खळवावर व्यभिचाराचे वेतन आवडते. २ पण खळे आणि द्राश्वंचे कुंड त्यांना खाऊ घालाणार नाही, नवा द्राक्षरस त्यांना निराश करेल. ३ ते परमेश्वराच्या देशात राहणार नाहीत, त्याशिवाय एफ्राईम निसरात परत जाईल, आणि एके दिवशी ते अश्शूरात अमंगळ पदार्थ खातील. ४ ते परमेश्वरास द्राक्षरसाचे पेयार्पणे देणार नाही, व ते त्यास प्रसान्न करू शकणार नाहीत, त्यांचे बलीदान त्यांच्यासाठी शोकाची भाकर होईल जे तो खातील ते अशुद्ध होतील, कारण त्यांचे भोजन त्यांच्यापुरतेच असेल, ते परमेश्वराच्या मंदीरात आणता येणार नाही. ५ परमेश्वराच्या सणाच्या दिवशी नेमलेल्या उत्सवाच्या दिवशी तुही देवासाठी काय कराल? ६ कारण पहा, जर ते नाशापासून वाचले तर, मिसर त्यांना एकत्र करील आणि मोफ त्यांना मुठमाती देर्ल, वन्य झाडे त्यांचे सोने, रुपे मिळवतील आणि त्यांचे डेरे काट्यांनी भरून जातील. ७ शासन करण्याचे दिवस येत आहेत, प्रतिफलाचे दिवस येत आहेत, इसाएल हे जाणणार, तुझ्या महापातकामुळे, वैरभावामुळे आता संदेश मूर्ख बनला आहे. ८ संदेश जो माझ्या देवासोबत आहे, तो एफ्राईमाचा खचवालदार आहे, पण ते आपल्या सर्व मार्गात पारथ्याचा पाश आहे आणि त्यामध्ये देवाच्या घराविषयी वैरभाव भरलेला आहे. ९ गिबात घडलेल्या गोटींच्या वेळी झाले त्यासारखा त्यांनी अती भ्रष्टाचार केला आहे. देव त्यांच्या अथर्माची आठवण करून त्यांना त्यांच्या पापासाठी शासन करणार आहे. १० परमेश्वर म्हणतो, मला इसाएल जेव्हा आदळला तेव्हा तो रानात द्राक्ष मिळाल्यासारखा होता, अंजीराच्या हंगामातल्या प्रथम फळासारखे तुम्हे पुर्वज मला आढळले पण ते बआल-पौराकडे आले आणि लज्जास्पद मूर्तीस त्यांनी आपणास वाढून घेतले ते त्यांच्या मूर्तीसारखे घृणास्पद झाले. ११ एफ्राईमाचे गौरव पक्षाप्रमाणे उडून

जाईल तिथे जन्म, गरोदरपणा आणि गर्भधारणा होणार नाही. १२ जरी त्यांच्या मुलांचे पालन पोषण होऊन ती मोठी झाली तरी मी ते हिरावून घेणार यासाठी की त्यामध्ये कोणी राहू नये. मी त्यांच्यापासून वळून जाईल तेव्हा त्यांच्यावर हाय हाय! १३ मी एफ्राईमास पाहिले तेव्हा तो मला सोरासारखा, कुरणात लावलेल्या रोपट्यासारखा दिसला पण तरी तो आपल्या मुलास बली देणाऱ्या मनुष्यासारखा होऊन जाईल. १४ त्यास दे, परमेश्वर, त्यास काय देशील? त्यांना गर्भपात करणारे गर्भाशय व सुकलेले स्तन त्यांना दे. १५ कारण त्यांची सर्व अधमता शिलालात आहे, तेथेच मला त्यांच्याविषयी द्वेष निर्माण झाला. त्यांच्या पापकृत्यामुळे मी माझ्या घरातून त्यांना हाकलणार त्यांच्यावर प्रेम करणार नाही कारण त्यांचे सर्व अधिकारी बंडखोर आहेत. १६ एफ्राईम रोगी आहे त्यांचे मूळ सुकून गेले आहे, त्यास फळ येणार नाही, त्यांना जरी मुले झाली तरी मी त्यांची प्रिय मुले मारून टाकीन. १७ माझा देव त्यांना नाकारिल कारण त्यांनी त्याचे ऐकले नाही, ते देशोदेशी भटकणारे होतील.

१० इसाएल एक जोमाने वाढणारा द्राक्षीचा वेल आहे. त्यास विपुल फळे येतात. जसजसे त्याची फळे वाढली तसतशी त्याने वेद्या बांधल्या. त्याची भूमी सुपीची झाली, तो त्याने सुंदर स्तंभ उभारले. २ त्यांचे हृदय कपटी आहे, त्यांना त्यांची शिक्षा होईल परमेश्वर त्यांच्या वेद्या मोडून टाकेल त्याच्या पवित्र स्तंभाचा नाश करेल. ३ आता ते म्हणतील, “आहास राजा नाही, कारण आम्ही परमेश्वराचे भय मानले नाही आणि राजा आमच्यासाठी काय कराणार?” ४ ते पोकळ शब्द बोलतात खोट्या शपथा वाढून करार करतात, म्हणून जसे शेताच्या तासात विषारी रानटी झूऱूप उगवतात तसा त्यांच्यावर न्याय येईल. ५ शोमरोनाचे रहिवासी बेथावेनच्या वासरांसाठी घारे होतील त्यांचे लोक त्यांच्यासाठी विलाप करतील, सोबतच त्यांचे मुर्तीपुजक पुजारी जे त्याच्या वैभवावर आनंद करत होते आता ते त्यांच्याबोरोर नाहीत. ६ ते अश्शूरास त्यांच्या महान राजासाठी भेट म्हणून नेण्यात येतील. एफ्राईम लज्जीत होईल, आणि मुर्तीच्या सलल्यामुळे इसाएल लज्जीत होईल. ७ शोमरोनाचा राजा पाण्यावर तरंगणाच्या ढलण्यासारखा नाश पावेल. ८ दुष्टेची श्रद्धास्थानाने आणि इसाएलाची पापे नाश पावतील त्यांच्या वेदीवर काटे व काटेरी झूऱूपे उगवतील. लोक पर्वतास म्हणतील, “आम्हास झाका” आणि टेकडयास म्हणतील, “आमच्यावर पडा” ९ इसाएला, गिबाच्या दिवसापासून तू पाप करत आहेस; तू तिथेच राहिला आहेस गिबाच्या दुष्टांसोबत झालेल्या लढाईत ते सापडले नाहीत? १० मला वाटेल तेव्हा मी त्यास शिस्त लावीन, त्यांच्या विरोधात राण्ये एकत्र येतील व त्यांच्या दोन्ही पापांसाठी त्याना बेड्या टाकतील. ११ एफ्राईम ही प्रश्नक्षित कालवड आहे तिला मळणी करायला आवडते म्हणून मी तिच्या गोच्या मानेवर जू ठेवीन. मी एफ्राईमावर जू ठेवीन, यदूना नांगरील, याकोब ढेकळे फोडील. १२ तुम्ही आपणासाठी धार्मिकतेची पेरणी करा आणि कारणाच्या विश्वासूपणाची फळे तोडा, तुमची पडीत भूमी नांगरून काढा, कारण जोपर्यंत तो येऊन धार्मिकतेचा पाऊस पाडत नाही, तोपर्यंत परमेश्वरास शोधण्याचीच ही वेळ आहे. १३ तुही दुष्टेची नांगरणी केली, तुही अन्यायाची कापणी केली, तुम्ही फसवणूकीचे फळ खाल्ले कारण तू तुड्या योजनांवर आणि तुड्या पुष्कल सैनिकांवर विश्वास ठेवला. १४ म्हणून तुड्या लोकांमध्ये युद्धाचा गलबला होईल आणि तुड्यी सर्व तटबंदीची शहरे नष्ट होतील. हे असे घडेल जसे शलमाने बेथ-अर्विलाच्या युद्धात नाश केला तेव्हा आईला मुलांसंह आपटून मारले गेले. १५ तुड्या अती दुष्टपणामुळे बेथेल तुड्यासोबत असेच कीरील. प्रभातसमयी इसाएलाचा राजा पूर्णपणे नाश पावील.

११ जेव्हा इसाएल बालक होता तेव्हा त्यावर प्रेम केले, आणि माझ्या पुत्राला मिसरातून बोलावले. २ त्यांना जेवढे बोलविले तेवढे ते माझ्यापासून दूर जात ते बआलास बली आणि मुर्तीस धूप जाळत. ३ तरी तो

मीच ज्याने एफाईमास चालणे शिकविले तो मीच ज्याने त्यास हात धरून उभे केले पण त्यांना माहीत नव्हते की मी त्यांची काळजी घेट होतो. ४ मी त्यांना मानवता आणि प्रेमाच्या दोरीने चालवत होतो मी त्यांना त्यासारखा होतो जो तोंडावरचे जू काढतो आणि मी खाली वाकून त्यांना खाऊ घालले. ५ ते मिसरात परत येणार काय? अश्शूर त्यावर राज्य करणार काय? कारण ते मजकडे परत येण्याचे नाकारातात? ६ त्यांच्या नगरावर तलवार चालेल आणि ती त्याच्या दाराचे अडसर नष्ट करील, त्यांचा नाश त्यांच्या स्वतः च्या योजनांमुळे होईल. ७ माझ्या लोकांस मजापासून वळवण्याचा निश्चय केला आहे तरी ते त्यांना जो मी परमप्रधान आहे त्याकडे बोलवितात तरी त्यापैकी कोणीही मला गौरव देव नाही. ८ हे एफाईमे, मी तुझा त्याग कसा करू? हे इसाएला, मी तुला शत्रुच्या हाती कसा देऊ? मी तुला अदमासारखे कसे करू? मी तुला सबोविमासारखे कसे करू? माझे हृदय खळवळले आहे, माझी करुणा ढवळली गेली आहे. ९ मी माझा भयानक राग अमलात आणणार नाही मी एफाईमाचा पुन्हा नाश करणार नाही कारण मी देव आहे आणि मनूष्य नाही तुमच्यामध्ये असणारा मी पवित्र आहे मी क्रोधाने येणार नाही. १० ते माझ्यामागे चालतील मी परमेश्वर सिंहासारखी गर्जना करेन मी खरोखर गर्जन आणि लोक पश्चिमेकडून थरथरत येतील. ११ ते मिसरातून पक्षासारखे आणि अश्शूरातून कबुतरा प्रमाणे थरथरत येतील मी त्यांना त्यांच्या घरात बसवीन असे परमेश्वर म्हणतो. १२ एफाईम मला लबाडीने आणि इसाएलचे घराणे कपटाने वेढले, पण यहूदा आतापर्यंत देवाबरोबर, जो पवित्र आहे, त्याबरोबर विश्वासू बऱ्हन आहे.

१२ एफाईम वारा जोपासतो, आणि पूर्वेच्या वाच्याचा पाठलाग करतो, तो सतत लबाडी आणि हिंसा वाढवतो, तो अश्शूरांशी कारण करतो, आणि मिसरात जैतूनाचे तोल घेऊन जातो. २ परमेश्वराचा वाद यहूदारी आहे. आणि तो याकोबास त्याच्या कृत्याचे शासन करील, त्यांचे प्रतिफल त्यास मिळेल. ३ गर्भात असता याकोबाने आपल्या भावाची टाच घटू घरली, आणि तरुणपणी देवासोबत झांगी केली. ४ त्या स्वर्गदूताशी झांगी केली, आणि जिंकला, त्याने रडून देवाची करुणा भाकली, तो बेथेलास देवाला भेटला, देव तेथे त्याच्याबरोबर बोलला. ५ हा परमेश्वर, सेनेचा देव ज्यांचे स्मरण ‘परमेश्वर’ नावाने होते. ६ म्हणून तू आपल्या देवाकडे वळ, विश्वासू आणि न्यायी राहून त्याचा करार पाल, आणि तुझ्या देवाची निरंतर वाट पहा. ७ व्यापाच्याच्या हातात खेते तरजू आहेत, फसवेगिरी करण्याची त्यांना आवड आहे. ८ एफाईम म्हणाला, “मी खरोखर धनवान झालो आहे, माझ्यासाठी संपर्ती मिळवली आहे. माझ्या सर्व कामात त्यांना अन्याय दिसला नाही, ज्यामध्ये माझ्यात पाप आढळते.” ९ मी परमेश्वर तुझा देव, जो मिसर देवापासून तुझ्याबरोबर आहे, नेमलेल्या सणाच्या दिवसाप्रामाणी मी तुला पुन्हा तंबूत वसविणार. १० मी संदेश्यांशी देखील बोललो आहे. आणि त्यांना मी पुष्कल दृष्टांत दिले आहेत, मी त्यांना संदेश्यांद्वारे दाखले दिले आहे. ११ जर गिलादामध्ये दुष्टांत असली तर निश्चितच लोक नालायक आहेत. गिलादात ते बैल अर्पण करतात, त्यांच्या वेळांची संख्या शेतातील तासामध्ये असलेल्या दगडावेढी आहे. १२ याकोब अरामाच्या मैदानात पळून गेला. इसाएलाने पत्नीसाठी चाकरी केली आपल्या पत्नीसाठी मेंद्रे राखली. १३ परमेश्वराने एका संदेश्याद्वारे मिसरातून इसाएलास बाहेर काढले, आणि संदेश्याद्वारे त्यांची काळजी घेतली. १४ एफाईमाने परमेश्वराचा क्रोध अत्यंत चेतवता आहे. म्हणून त्याचा धनी त्याच्या रक्तपाताचा दोष त्याच्यावर आणिल आणि त्याच्या लज्जास्पद कामाची त्यास परतफेड करील.

१३ एफाईम बोलत असे तेव्हा लोकांकां थरकाप होई; तो इसाएलाचा सरदार झाला; पण पुढे बआलमूर्तीमुळे दोषी होउन तो लोपला. २ आता ते अधिकाधिक पाप करू लागले ते चांदीच्या ओटीव मूर्ती आपल्या

कुशलतेने कारागीर बनवतो तसे बनवू लागले. लोक म्हणू लागले, “जे बलिदान करतात त्यांनी वासरांचे चुंबन घ्या” ३ म्हणून पहाटेच्या ढगासारखे लवकर उडून जाणाच्या दवासारखे खल्यातून वाच्याने उडणाच्या भुसासारखे आणि धुराडायातून उडणाच्या धुरासारखे ते होतील. ४ पण मी तुमचा देव परमेश्वर आहे, ज्याने तुम्हास मिसरातून बाहेर काढले, माझ्याशिवाय तुम्हास अन्य देव नाही, माझ्याशिवाय कोणी तारक नाही. ५ मी तुम्हास रानात, रुक्ष प्रदेशात जाणून होतो. ६ जेव्हा तुम्हास वारा मिळाला तेव्हा तुम्ही तृप्त झालात, आणि जेव्हा तुमचे पोट भरले तेव्हा तुमचे हृदय उन्नत झाले; त्या कारणास्तव तुम्ही मला विसरला. ७ म्हणून मी सिंहासारखा तुमच्याची वागेन, चित्याप्रामाणे तुमच्या वाटेवर दवा धरून बसेन. ८ जिंची पिल्ले चोरी झाली, अशा अस्वीली सारखा मी तुमच्यावर हल्ला करीन, मी तुमचे उर फाईन, आणि सिंहिनीप्रामाणे तुम्हास खाऊन टाकेन, जसा वनपशू तुम्हास फाडून टाकतो. ९ इसाएला हा तुझा नाश आहे जो येत आहे, कारण तु माझ्या म्हणजे तुझ्या सहाय्यकर्त्याच्या विरोधात गेला आहेस. १० तुझा राजा कोठे आहे? जो तुझ्या सर्व नगरांचे रक्षण करतो तुझे अधिपती कोठे आहेत? ज्याविषयी तू मला म्हटले, “मला राजा आणि अधिपती दे?” ११ मी क्रोधाने तुला राजा दिला आणि रागाने त्यास काढूनही घेतले. १२ एफाईमाचा अच्याय गोळा केला आहे, त्याच्या अपराधाची रास करण्यात आली आहे. १३ प्रसूतीवेदना त्याच्यावर येतील, पण तो अक्कलशून्य मुलगा आहे, कारण जन्म घेण्याच्या वेळी तो गर्भातून बाहेर येत नाही. १४ मी त्यांना खरोखर अधोलोकाच्या बळापासून सोडवीन काय? मी त्यांना खरोखर मरणातून सोडवणार काय? मरणा, तुझ्या महामार्या कोठे आहेत? आणि इथे कळवळा माझ्या समोरून लपलेला आहे. (Sheol h7585) १५ एफाईम आपल्या भावांमध्ये जरी प्रगत झाला, तरी पूर्वी वारा येईल, परमेश्वराचा वारा रानातून येईल एफाईमाचा झारा सुकून जाईल, त्याच्या विहिरीत पाणी राहणार नाही. त्यांचा शत्रू त्याच्या सर्व मौल्यवान वस्तु लुटून नेईल. १६ शोमरोनात दोष येईल, कारण जन्म घेण्याच्या देवाविरुद्ध बळ केले आहे ते तलवारीने पडतील. त्यांची लहान मुले आपटली जातील आणि त्यांच्या गर्भवती स्त्रिया चिरुन टाकपण्यात येतील.

१४ हे इसाएला, आपला देव परमेश्वर याकडे परत ये, तुझ्या दुष्टपणामुळे तुझे पतन झाले आहे. २ कबुलीच्या शब्दासोबत परमेश्वराकडे वळा, त्यास म्हणा, आमचे अर्धम दूर कर आणि दयेने आमचा स्वीकार कर म्हणजे आम्ही तुझी स्तुती करू, आपल्या ओठांचे फळ तुला अर्पू. ३ अश्शूर आम्हास तारणार नाही, आम्ही युद्धसाठी घोड्यावर स्वार होणार नाही, यापुढे आमच्या हाताच्या मूर्तीस आमचा देव म्हणणार नाही, कारण तुझ्यामध्ये अनाथांना दया प्राप्त होते. ४ ज्यांनी मला सोडले ते जर परत मजकडे आले ते रमी त्यांना आरोग्य देईन, त्यांच्यावर मोकळ्या मनाने प्रीती करीन, कारण माझा त्यांच्यावरचा राग गेला आहे. ५ मी इसाएलास द्हैवतवासारखा होईल, तो भुक्मतासारखा युलोल आणि लबानोनात देवदारप्रामाणे मुळ धरील. ६ त्याच्या फांद्या पसरतील, त्याची सुंदरता जैतून वृक्षासारखी होईल, आणि त्याच्या सुगंध लबानोनातील देवदार वृक्षासारखा होईल. ७ त्याच्या सावलीत राहणारे लोक परत येतील, ते धान्यासारखे पुनर्जिवित होतील; आणि द्राक्षाप्रामाणे फळ देईल, त्याची प्रतिष्ठा लबानोनाच्या द्राक्षासारखी होईल. ८ एफाईम म्हणेल, या मूर्त्याचे मी काय करू? मी त्यास उत्तर देईन त्याची काळजी घेईन मी सारखा सदाहरित आहे, माझ्यातून तुला फळ मिळतो. ९ कोण चतुर आहे ज्याला या गोटी समजीतील? कोण समजेस आहे ज्याला ते समजेल? परमेश्वराचे मार्ग सरल आहेत, आणि धार्मिक त्यामध्ये चालतील पण बंडखळे त्यामध्ये अडखळून पडतील.

योएल

१ पथूलाचा मुलगा योएल, ह्याच्याकडे परमेश्वराचे वचन आले ते हे. २ अहो वडिलांनो, हे ऐका, आणि देशात राहणाऱ्या तुम्ही सर्वनी कान घ्या. तुमच्या पूर्वजांच्या दिवसात किंवा तुमच्या दिवसात पूर्वी कधी असे हे घडले काय? ३ ह्याविषयी आपल्या मुलाबाळांना सांगावे, व त्यांच्या मुलांनी आपल्या पुढच्या पिढीस सांगावे. ४ कुरतडणाऱ्या टोळापासून जे राहिले ते झुंडीने येणाऱ्या टोळांनी खाल्ले; झुंडीने येणाऱ्या टोळापासून जे राहिले ते चाठून खाणाऱ्या टोळांनी खाल्ले; आणि चाठून खाणाऱ्या टोळापासून, जे राहिले ते अधारी टोळांनी खाल्ले. ५ दारू पिण्याऱ्यांनो, तुम्ही जगे व्हा व रडा! तुम्ही सर्व दारू पिण्याऱ्यांनो, आक्रोश करा, कारण गोड दारू तुमच्यापासून काढून घेतली आहे. ६ कारण एक राष्ट्र माझ्या देशावर आले आहे, ते बळकट व अगणित आहेत. त्यांचे दात सिंहाचे आहेत, आणि त्यांना सिंहिणीचे दात आहेत. ७ त्यांनी माझा द्राक्षमळा घाबरून सोडवण्याची जागा केली आहे आणि माझ्या अंजिराचे झाड सोलून उधडे केले आहे. त्यांने साल सोलून दूर फेकली आहे. फाझ्या उधड्या करून पांढऱ्या केल्या आहेत. ८ जशी कुमारी गोणताट नेसून आपल्या तरुणपणाऱ्या पतीकरता शोक करते, तसा शोक करा. ९ परमेश्वराच्या मंदिरातून अन्नार्पणे व पेयार्पणे नाहीसे झाले आहेत. परमेश्वराची सेवा करणारे याजक शोक करत आहेत. १० शेतांचा नाश झाला आहे. आणि भूमी रडते. कारण धान्याचा नाश झाला आहे, नवा द्राक्षरस सुकून गेला आहे आणि तेल नासले आहे. ११ तुम्ही शेतक्यांनो, गहू व जवाबद्दल लजिजत व्हा, आणि द्राक्षमळेवाल्यांनो, गहू व जवासाठी आक्रोश करा, कारण शेतातील पीक नष्ट झाले आहे. १२ द्राक्षवेली शुष्क झाल्या आहेत, आणि अंजिराचे झाड सुकून गेले आहे, डाळिंबाचे झाड, खुजुराचे झाड आणि सफरचंदाचे झाड अशी शेतातील सर्व झाडेसुद्धा शुष्क झाली आहेत. मानवजातीच्या वंशातून आनंद नष्ट झाला आहे. १३ याजकांनो, गोणताट घाला आणि शोक करा! वेदीची सेवा करणाऱ्यांनो, आक्रोश करा. माझ्या परमेश्वराच्या सेवकांनो, या, तुम्ही पूर्ण रात्र गोणताट घालून राहा. कारण तुमच्या देवाच्या मंदिरात यापुढे अन्नार्पणे व पेयार्पणे अडकवून ठेवलेली आहेत. १४ पवित्र उपास नेमा, आणि पवित्र सभेसाठी लोकांस एकत्र बोलवा. तुमचा देव परमेश्वर याच्या मंदिरात वडिलांस व देशात राहणाऱ्या लोकांस एकत्र गोळा करा. आणि परमेश्वरास आरोळी मारा. १५ त्या भयानक दिवसाकरता हायहाय! कारण परमेश्वराचा दिवस जवळ आला आहे. सर्वसमर्थ देवापासून जसा नाश तसा तो येईल. १६ आमच्या डोळ्यादेखत आमचे अन्न काढून घेतले, आणि देवाच्या मंदिरातील आनंद व उल्लास नष्ट झाले नाहीत काय? १७ बियाणे त्यांच्या डेकलाखाली कुजून गेले आहे, धान्याची कोठरे ओसाड झाली आहेत, कोळ्या खाली पाडल्या गेल्या आहेत, कारण धान्य सुकून गेले आहे. १८ प्राणी कसे कणहत आहेत! गुरांचे कळप घाबरले आहेत. त्यांना खाण्यास कुरणे नाहीत. मेंढऱ्यांचे कळपसुद्धा पीडले आहेत. १९ हे परमेश्वरा, मी तुझा धावा करतो. कारण आग्नीने रानातील कुरणे खाऊन टाकली आहेत. आणि शेतातील सर्व झाडे ज्वालांनी भस्म केली आहेत. २० रानातील वनपशूनासुधा तुझी उक्कंठा लागली आहे, कारण पाण्याचे ओहोळ कोरडे झाले आहेत आणि आग्नीने रानातील कुरणे खाऊन टाकली आहेत.

२ सियोनात कर्णा फुका, आणि माझ्या पवित्र पर्वतावरून मोठ्याने गजर करा! या देशात राहणाऱ्यांचा भीतीने थरकाप उडू घ्या, कारण परमेश्वराचा दिवस येत आहे; खरोखर, तो जवळ आहे. २ तो काळोखाचा आणि अंधाराचा प्रकाशाचा, तो ढगाळ व दात अंधकाराचा दिवस आहे. तो पर्वतावर पसरलेल्या पहाटेसारखा, त्याचे प्रचंद व शक्तीशाली सैन्य जवळ येत आहे. त्यांच्यासारखे सैन्य कधी झाले नाही, आणि त्यानंतरही अनेक पिढ्या, पुन्हा कधीच

होणार नाही. ३ त्यांच्यासमोर अग्नी प्रत्येक वस्तू नाश करत आहे, आणि त्यांच्यामागे ज्वाला जाळीत चालली आहे, त्यांच्यासमोरची भूमी एदेनाच्या बागेसारखी आहे, पण त्यांच्यामागे निर्जन वाळवंट आहे. खरोखर, त्यांच्या तावडीतून काहीही सुटाणर नाही. ४ सैन्याचे सूरूप घोडवंप्रमाणे आहे आणि घोडस्वारप्रमाणे ते धावतात. ५ त्यांच्या उड्या मारण्याचा आवाज, पर्वतावरून जाणाऱ्या रथांसारखा, धसकत जाळणाऱ्या आग्नीसारखा, युद्धासाठी सज्ज झालेल्या बलवानासारखा आहे. ६ त्यांच्यापुढे लोक व्यथित होतात आणि त्यांचे चेहेरे पांढेफेटक पडतात. ७ ते वीरासारखे धावतात, ते सैनिकासारखे तटावर चढतात, ते प्रत्येक आपल्या मार्गात चालत जातात, आणि आपली रंग तोडीत नाहीत. ८ ते एकमेकांना रेटीत नाहीत. प्रत्येकजण आपल्या वाटेने जातात. ते सरक्षणातून जातात आणि ते रेषेबहिर जात नाहीत. ९ ते नगरातून धावत फिरतात. ते तटावर धावतात. ते चढून घरात शिरतात. चोराप्रमाणे ते खिडक्यांतून आत जातात. १० त्यांच्यापुढे पृथ्वी कापते, आकाश थरथरते, सूर्य आणि चंद्र काळे पडतात आणि तारे तलपण्याचे थांबतात. ११ परमेश्वर आपल्या सैन्यापुढे आपला आवाज उंचावतो, त्याचे योद्दे खूप असंख्य आहेत, कारण जो कोणी त्याची आज्ञा आमलात आणतो तो बलशाली आहे. कारण परमेश्वराचा दिवस हा मोठा आणि फार भरंकर आहे. त्यामध्ये कोण टिकू शकेल? १२ “तरी आताही” परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही आपल्या सर्व मनापासून माझ्याकडे परत या. रडा, शोक करा आणि उपवास करा.” १३ आणि तुम्ही आपले कपंडेच फाडू नका, तर आपले हृदय फाडा आणि परमेश्वर तुमचा देव याकडे वळा, कारण तो कृपाळू व दयाळू आहे, तो रागावण्यास मंद आणि विपुल प्रेम करणारा आहे, आणि त्यांने लादलेल्या शिक्षेपासून तो मागे फिरेल. १४ परमेश्वर तुमचा देव याला कलवळा येउन आणि कदाचित तो मागे वळेल, आणि त्यांच्यामागे आपल्यासाठी आशीर्वादही ठेवून जाईल की, काय कोण जाणे? त्यास अन्नार्पण व पेयार्पण ही देता येतील? १५ सियोनात कर्णा फुका. एक पवित्र उपास नेमा, आणि पवित्र मंडळीला बोलवा. १६ लोकांस एकत्र जमवा, मंडळीला पवित्र करा. वडिलांना एकत्र करा, मुलांना आणि अंगवर दूर पिण्याचा अर्भकाना एकत्र जमवा. वर आपल्या खोलीतून आणि वधूही आपल्या मंडपातून बाहेर येवो. १७ याजकांना, परमेश्वराच्या सेवकांना, द्वारमंडप व वेदी यांच्यामध्ये रूप द्या. त्यांनी म्हणावे, परमेश्वरा, आपल्या लोकांकांवर दया कर. आणि आपल्या वतनाची अप्रतिष्ठा होऊ देऊ नकोस. म्हणून राणींती त्यांच्यामागे अर्भकाना एकत्र जमवा. वर आपल्या खोलीतून आणि वधूही आपल्या मंडपातून बाहेर येवो. १७ याजकांना, परमेश्वराच्या सेवकांना, द्वारमंडप व वेदी यांच्यामध्ये रूप द्या. त्यांनी म्हणावे, परमेश्वरा, आपल्या लोकांकांवर दया कर. आणि आपल्या वतनाची अप्रतिष्ठा होऊ देऊ नकोस. आपल्या लोकांस उत्तर देऊन म्हटवै, “पाहा, मी तुमच्याकडे धाय, नवा द्राक्षरस आणि तेल पाठवीन. तुम्ही त्यांनी तृप्त क्हाल, आणि ह्यापुढे, राणीत तुमची निंदा मी होऊ देणार नाही. २० मी उत्तरेकडून हल्ला करणाऱ्यांना तुम्हापासून दूर करीन, आणि मी त्यांना रुक्ष आणि औसाड देशात घालवून टेईन. त्याची आघाडी पूर्व समुद्रात आणि त्यांची पिळाडी पश्चिम समुद्रात जाईल. त्याचा दुर्धिं चढेल. आणि तेथे वाईट दुर्धिं पासरेल, मी महान गोषी करीन.” २१ हे भूमी, घाबरू नकोस. आनंद कर आणि उल्हसित हो, कारण परमेश्वराने महान गोषी केल्या आहेत. २२ रानातल्या प्राण्यांनो, घाबरू नका. कारण रानातील कुरणांत हिरवळ उगवेल, झाडे त्यांचे फळे देतील, आणि अंजिराची झाडे व द्राक्षवेली आपले पूर्ण पीक देतील. २३ म्हणून सियोनवासीयांनो, आनंदीत व्हा. आणि परमेश्वर तुमच्या देवामध्ये उल्हासित व्हा. कारण तुम्हास हितकर होईल इतका आगोटीचा पाऊस तो देतो, तो पहिली पर्जन्यवृत्ती योग्य प्रमाणाने देतो, आगोटीचा व वलवाचा पाऊस पाडतो. २४ खली गव्हाने भरून जातील, आणि पिंपे द्राक्षरसाने व जैनूनाच्या तेलाने भरून वाहतील. २५ मी, माझे सैन्य तुमच्याविरुद्ध पाठवते. तुमचे जे काही होते ते, नाकतोडे, टोळ, कुसरू व घुले यांनी खाल्ले. मी, तुमच्या संकटाच्या वर्षाची भरपाई करीन. २६ मग तुम्हास भरपूर खायला मिळेल. तुम्ही तृप्त क्हाल. आणि तुम्ही,

तुमच्या परमेश्वर देवाची, स्तुती कराल. त्याने तुमच्यासाठी आश्रयकारक गोष्टी कैल्प्या आहेत. माझ्या लोकांस पुन्हा कधीही लजिजत क्वावे लागणार नाही. २७ मी इसाएलाच्या बाजूने आहे हे तुम्हास समजेल. आणि मी परमेश्वर म्हणजे तुमचा देव आहे, आणि दुसरा कोणीच नाही. माझ्या लोकांस पुन्हा कधीही लजिजत क्वावे लागणार नाही. २८ ह्यानंतर मी माझा आत्मा सर्व देहावर ओतीन, आणि तुमची मुले आणि तुमच्या मुली भविष्य सांगतील. तुमच्यातील वृद्धांना स्वप्न पडतील. तुमच्यातील तरुणांना दृष्टांत होतील. २९ आणि त्या दिवसात मी माझा आत्मा दासांवर व स्त्री दासीवरसुद्धा ओतीन. ३० मी आकाशात आणि पृथ्वीवर आश्र्यकारक चिन्हे आणि तेथे रक्त, अग्नी व दात धूराचे खांब दाखवीन. ३१ परमेश्वराचा महान आणि भयकर दिवस उगवण्यार्पीं सूर्य बदलून अंधकारमय आणि चंद्र रक्तमय असा होईल. ३२ जसे परमेश्वराने म्हटले, जो कोणी परमेश्वराच्या नावाने हाक मारील तो प्रत्येकजण वाचेल. जे कोणी बचावतील ते सियोन पर्वतावर व यरुशलेमेत राहतील, आणि ज्यांना परमेश्वर बोलावतो, ते बाकी वाचलेल्यात राहतील.

३ पाहा, त्यादिवसामध्ये आणि त्यावेळी, जेव्हा मी यहूदाचे व यरुशलेमेचे बंदीवान परत आणीन, २ मी, सर्व राष्ट्रांना गोळा करून, खाली यहोशाफाटाच्या दरीत आणीन. कारण माझ्या लोकांकरता आणि माझे वतन इसाएल ज्यांना त्यांनी दरीत राष्ट्रात पांगविले. आणि त्या राष्ट्रांनी माझा देश वाटून घेतला. तेथे मी त्यांचा न्यायनिवाडा करीन. ३ त्यांनी माझ्या लोकांकरता चिठ्ठ्या टाकल्या. त्यांनी मुलगा देऊन वेश्या घेतली आणि मध्यासाठी म्हणून मुलगी विकली. ४ सोर, सीदेन व पलिईच्या सर्व प्रांतानो, आता तुम्ही माझ्यावर का रागावता? तुम्ही माझी परत फेड कराल का? जरी तुम्ही माझी परत फेड केली तरी, मी त्वेने तुमचा सूड तुमच्याच मस्तकावर फिरवीन. ५ तुम्ही माझे चांदी आणि सोने घेतले आहे, आणि तुम्ही माझा अमूल्य खजिना आपल्या मंदिरात नेला आहे. ६ तुम्ही यहूदाच्या व यरुशलेमेच्या लोकांस त्याच्या देशातून सीमेपासून दूर न्याये म्हणून यावान लोकांस विकले. ७ पाहा, तुम्ही त्यांना ज्या जागी विकले त्यातून मी त्यांना सोडून आणीन, आणि तुमच्या मस्तकावर त्याचे प्रतिफल फिरवीन. ८ मी तुमच्या मुलांना आणि मुलींना यहूदी लोकांच्या हाती विकीन. मग ते त्यांना शबाच्या लोकांस दूरच्या राष्ट्रांस विकतील. कारण परमेश्वर हे बोलला आहे. ९ राष्ट्रांमध्ये ही घोषणा करा: युद्धाला सज्ज व्हा, बलवान मनुष्याना उठवा, त्याना जवळ येऊ या, सर्व लढवये मनुष्ये पुढे येवोत. १० तुम्हे फाळ मोडून त्यांच्या तलवारी करा. आणि कोयत्यांपासून भाले करा. दुर्बल म्हणो की, मी बलवान आहे. ११ तुमच्या जवळच्या सर्व राष्ट्रांनो, त्वरा करा व या! तुम्ही स्वतः एकत्र या. हे परमेश्वरा, तुझे बलवान योध्दे उतरून येतील असे कर. १२ राष्ट्रे स्वतःउटून जागी होवोत, आणि यहोशाफाटाच्या दरीत येवोत. तेथे मी सभोवतालच्या सर्व राष्ट्रांचा न्याय करायला बसेन. १३ विळा आणा, कारण पीक तयार झाले आहे. म्हणून तुम्ही विळा घाला, या, द्राक्षे तुडवा, कारण त्याचे द्वाक्षकुंड भरून गेले आहे. पिप भरून वाहत आहेत. कारण त्यांची दुष्टाई मोठी आहे. १४ तेथे गलबला आहे, न्यायाच्या दरीत गलबला आहे. कारण न्यायाच्या दरीत परमेश्वराचा दिवस जवळ आला आहे. १५ चंद्र आणि सूर्य काळवंडतील, तरे त्यांचा प्रकाश देण्याचे थांबतील. १६ परमेश्वर देव सियोनेतून गर्जना करील, आणि आपला आवाज यरुशलेमेतून उंचावील. आकाश व पृथ्वी कापतील पण परमेश्वर आपल्या लोकांस सुरक्षित स्थान, आणि इसाएलाच्या लोकांस तो दुर्ग होईल. १७ मग तुम्हास कळेल की मीच तुमचा देव परमेश्वर आहे. माझ्या पवित्र पर्वतावर, म्हणजे सियोनात मी राहतो. तेव्हा यरुशलेम पवित्र होईल. आणि त्या नगरीतून पुन्हा कधीही परके येणार जाणार नाहीत. १८ त्यादिवशी, असे होईल की, पर्वतावरून गोड द्वाक्षरस पाझरेल, टेकड्यांवरून दूध वाहील, यहूदाच्या सर्व कोरडे पडलेल्या औढ्यामधून पाणी वाहील, आणि परमेश्वराच्या मंदिरातून कारंजे उडतील आणि शिट्टीमाच्या दरीला पाणी

पुरवतील. १९ मिसराची नासाडी होऊन तो उजाड होईल, कारण त्यांनी यहूदी लोकांवर जुलूम केला अदोम औसाड रान होईल, कारण त्यांनी त्यांच्या देशातील निष्पाप लोकांचे रक्त पाडले. २० परंतु, यहूदा सर्वकाल वसेल, आणि यरुशलेम पिढ्यानपिढ्या राहील. २१ मी त्यांच्या रक्ताचा सूड अजून घेतला नाही तो सूड मी घेईन, कारण परमेश्वर सियोनात वस्ती करतो.

आमोस

१ तकोवाच्या मेंढपाळांमधला, आमोस याची ही वचने, यहूद्यांचा राजा

उज्जीया आणि योवाशाचा मुलगा, इस्साएलाचा राजा यराबाम यंच्या दिवसात, भूकंपाच्या दोन वर्षे आधी इस्साएलाविषयी जी वचने दृष्टांताच्या द्वारे त्यास मिळाली ती ही आहेत. २ तो म्हणाला: सीयोनांतून परमेश्वर गर्जना करेल, तो यरूशलेमेतून आपला शब्द उच्चारील. मेंढपाळांची कुरणे शोक करतील, आणि कर्मेलाचा माथा वाळून जाईल. ३ परमेश्वर असे म्हणतो, “कारण दिमिष्काच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे, मी त्यांना शासन करण्यापासून माघारी फिरणार नाही. कारण त्यांनी गिलादला मळण्याच्या लोखंडी अवजाराने मळले आहे. ४ मी हजाएलच्या घरात अग्नी पाठवीन; आणि तो अग्नी बेन-हदादच्या राजवाड्यांना गिळून टाकीन. ५ मी दिमिष्काच्या प्रवेशद्वाराचे गज मोदून टाकीन, आणि बेथ एदेनाच्या घरातून राजदंड धरणारा व आवेनाच्या खो-च्यात राहणारा राजा यांचा पराभव करीन. आणि अरामी लोक कीर येथे पाडवपणांत जातील.” असे परमेश्वर म्हणतो. ६ आणि परमेश्वर असे म्हणतो, “गज्जाच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे, त्यांना शिक्षा करण्यापासून माघारी फिरणार नाही. कारण त्यांनी संपूर्ण लोकांस अदोम्यांच्या हाती दिले आणि त्यांच्या भावांबोरब केलेल्या कराराचे स्मरण त्यांना राहिले नाही. १० म्हणून सोराच्या तटबंदीवर मी अग्नी पाठवीन आणि तो त्यांचे किल्ले नष्ट करील.” ११ परमेश्वर असे म्हणतो, “अदोमाच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे, मी त्यांना शिक्षा करण्यापासून फिरणार नाही. कारण अदोमाने तलवार घेऊन त्याच्या भावावा पाठलाग केला. आणि त्याने सर्व दयाशीलपणा काढून टाकला. त्याचा क्रोध कायम राहिला, आणि त्याने आपला राग सरत बाळगला. १२ म्हणून मी तेमानावर अग्नी पाठवीन, ती बसाचे राजवडे खाऊन टाकील.” १३ परमेश्वर असे म्हणतो, “अम्मोनांच्या संतानाच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे, मी शिक्षा करण्यापासून फिरणार नाही. कारण त्यांनी गिलादामध्ये गर्भवर्तीना फाडून टाकले, ह्यासाठी की आपल्या देशाचा सीमांचा विस्तार करावा. १४ म्हणून मी रब्बाच्या तटबंदीला आग लावीन, त्यांच्यावर युद्धाच्या दिवशी आरडाओर होत असतांना, आणि वावटकीच्या दिवशी वाढालाने, ती त्याचे महाल खाऊन टाकील. १५ आणि त्यांचा राजा व त्याच्याबोरब त्याचे सरदार एकत्र बंदीवान होतील.” असे परमेश्वर म्हणतो.

२ परमेश्वर असे म्हणतो, “मवाबाच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे,

मी त्यांना शिक्षा करण्यापासून मागे फिरणार नाही. कारण त्यांनी अदोमाच्या राजाची हाडे जाळून त्यांचा चुना केला. २ म्हणून मी मवाबावर अग्नी पाठवीन, आणि तो करोयोथरचे किल्ले खाऊन टाकील. आणि मवाब गोंधळात, आरडाओरड करत आणि रणसिंगाचा आवाज होत असता मरेल. ३ मी तिच्यातील न्यायकरणांचांना नष्ट करीन, आणि त्याच्यातील सरदारानाही त्याच्याबोरब मारून टाकीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. ४ परमेश्वर म्हणतो, “यहूदाच्या तिन्ही पापांबद्दल, अगदी चारहींमुळे, मी त्यास शिक्षा करण्यापासून मागे फिरणार नाही. कारण त्यांनी परमेश्वराचे नियमशास्त्र नकारले आहे, आणि त्यांनी परमेश्वराच्या आज्ञा पाळल्या नाहीत. त्यांची लबाडी त्यांच्या पापाला कारणीभूत ठरली अशाच प्रकारे त्यांचे पुर्वजसुद्धा वागत होते. ५

म्हणून मी यहूदात आग लावीन. त्या आगीत यरूशलेमचे उंच मनोरे भरस्मसात होतील.” ६ परमेश्वर असे म्हणतो: “इस्साएलच्या तिन्ही अपराधांमुळे, तर अगदी चारहींमुळे, मी त्यास शिक्षा करण्यापासून मागे फिरणार नाही. कारण

त्यांनी चांदीसाठी निरपराध आणि पायातील वाहाणांच्या एका जोड्यासाठी गरिबांची मसतके मातीत तुडवतात; आणि मुलांनी व त्यांच्या वडीलांनी एकाच स्त्रीशी संबंध ठेवले, अशासाठी की माझे नाव धुळीस मिळावे. ८ आणि ते प्रत्येक वेदीजवळ गहाण घेतलेल्या कपड्यांवर पडतात, आणि आपल्या दैवतांच्या मंदिरात ज्याच्याकडून दंड घेतला त्यांचा द्राक्षरस पितात. ९ मी प्रत्यक्ष त्यांच्यासमोर अमोरांच्या नाश केला, ज्यांची उंची गंधसंस्प्रभामणे उंच होती; ते अल्लोन वृक्षांप्रमाणे बळकट होते. परंतु मी त्यांच्यावरील फळांचा व खालील मुळांचा विश्वरस केला. १० तुम्हास मिसरमधून आणणारा मीच आणि चाळीस वर्षे मीच तुम्हास वाळवंटातून पार नेले ह्यासाठी की अमोरांचा प्रदेश तुम्ही कावीज करावा. ११ मी तुमच्यापैकी काही मुलांना संदेषे होण्यासाठी आणि तुमच्यातील काही तरुणाना नाजीर होण्यास वाढवले, इस्साएल लोकांनो, हे असे नाही काय?” असे परमेश्वर म्हणतो. १२ “पण तुम्ही नाजीरांचे मन वळवू त्यांना मध्य प्यायला लावले, आणि संदेष्ट्यांना भविष्य संगण्यास मनाई केली. १३ पाहा, जसा पेंढळांनी भरलेली गाडी एखाद्याला दाबून टाकेल, त्याच प्रकाराने मी तुम्हास दाबून टाकीन. १४ चपळ व्यक्ती सुटणार नाही; बलवान आहे त्यास आपली शक्ती लावता यायची नाही, आणि वीराला स्वतः चा जीव वाचवता येणार नाही. १५ धनुर्धांच्याला उभे राहत येणार नाही. आणि जोरात धावणारे सुटणार नाही; घोडेस्वार आपला जीव वाचवणार नाही. १६ वीरांमध्ये जो धैर्यवान तो त्या दिवशी नागवा होऊन पढून जाईल” असे परमेश्वर म्हणतो.

३ इस्साएलच्या लोकांनो, जे सर्व धराणे मी मिसरमधून बाहेर आणले त्यांच्याविषयी, परमेश्वराने तुमच्याविरुद्ध जे वचन सांगितले ते ऐका, २ “पृथ्वीवरील सर्व घराण्यांमधून, मी फक्त तुम्हास निवडले आहे. म्हणून मी तुमच्या सर्व पापांसाठी तुम्हास शिक्षा करीन.” ३ दोन मनुष्यांचे एकमत झाल्याशिवाय ते एकमेकांबोरोब चालू शकील काय? ४ शिकार मिळाली नाही तर जंगलात सिंह गर्जना करील काय? तरुण सिंहाने काही धरले नसेल तर त्याच्या गुहेतून तो गुरुपुरेल काय? ५ जाळ्यावाचून पक्षी भूमीवरच्या पाशांत पडेल काय? पाशांत काही सापडले नाही तर तो पाश वर उडेल काय? ६ रणशिंगे फुंकली गेली, तर लोक भिणार नाहीत काय? नगरावर संकट आले आणि ते परमेश्वराने घडवून आणले नाही असे होईल काय? ७ खरोखर आपला बेत त्याच्या सेवकांना म्हणजेच संदेष्ट्यांना प्रगत केल्याचून, प्रभू परमेश्वर काहीच करणार नाही. ८ सिंहाने डरकाळी फोडल्यास, कोण भिणार नाही? परमेश्वर बोलला आहे; तर कोणाच्याने भविष्य सांगितल्यावाचून राहवेल? ९ अशदोद व मिसर देशाच्या उंच मनोर्यांवरून पुढील संदेशाची घोषणा करा: “शोमरोनच्या पर्वतांवर एकत्र जमा, आणि त्याच्यामध्ये किती भयंकर गोंधळ आणि काय जुरुम आहेत ते पाहा. १० परमेश्वर असे म्हणतो, ते आपल्या राजवाड्यात हिंसा व नाश साठवातात, ते योग्य आचरण जाणत नाहीत.” ११ यास्तव परमेश्वर म्हणतो: “त्या देशाला शत्रू घेरील, तो तुमचे सामर्थ्य तुमच्यापासून खाली आणेल, आणि तुझे महाल लुटले जातील.” १२ परमेश्वर असे म्हणतो, “जसा मेंढपाळ सिंहाच्या तोंडातून फक्त दीन पाय, किंवा कानाचा तुकडा वाचवितो, त्याच्याप्रकारे इस्साएली लोक जे शोमरोनामध्ये पलंगाच्या कोपन्यात किंवा खाटेच्या रेशमी गायांवर बसतात ती वाचवली जातील.” १३ सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो: “ऐका, आणि याकोबाच्या घराण्या विस्तृद साक्ष द्या. १४ कारण ज्या दिवसात मी इस्साएलाला त्याच्या पापा बद्दल शिक्षा करीन तेक्का मी बेथेलच्या वेहाही नष्ट करीन, वेदीवी शिंगे तोडली जातील आणि ती भूमीवर पडतील. १५ हिवाळी महाल उन्हाळ्यातील

महालाबरोबर मी नष्ट करीन. हस्तिदंती घरांचा आणि इतर पुष्कळ घरांचा नाश केला जाईल.” परमेश्वराने या गोटी संगितल्या आहेत.

४ शोमरोनच्या पर्वतावर राहणाऱ्या, बाशानाच्या गार्यांने, जे तुम्ही गरिवांवर

जुळूम करता, जे तुम्ही गरजवतांना ठेचता, जे तुम्ही आपल्या नवव्यास असे म्हणता, “आण आणि आम्ही पीऱ.” ते तुम्ही हे वचन ऐका. २ परमेश्वर देवाने आपल्या पवित्रतेची शपथ घेऊन सांगितले की, पाहा, ते तुम्हास आकड्यांनी, आणि तुमच्या उरलेल्यांना माशांच्या गळांनी काढून नेतील, असे दिवस तुम्हावर येतील. ३ तुमच्यातील प्रत्येकीला तटाच्या भगाडातून बाहेर पडवे लागेल, तुम्ही आपणास हमेंन पर्वतावर टाकाल, असे परमेश्वर म्हणतो. ४ “बेथेलला जा आणि पाप करा, गिलगालला जाऊन बहूतपट पापे करा, तुम्ही रोज सकाळी आपले यज्ञ आणि तीन वर्षांनी आपल्या पिकाचा दहावा भाग आणा. ५ खर्मिराच्या भारकरीने उपकारस्तुतीचे यज्ञ अर्पण करा; खुर्णीच्या अर्पणांची गोंध गजाझून घोरीत करा; कारण हे इसाएलाच्या लोकांनो, हे करायला तुम्हास आवडते.” असे परमेश्वर म्हणतो. ६ “मी तुम्हास तुमच्या सर्व नगरांत दातांची स्वच्छता दिली आणि तुमच्या सर्व स्थानांत भाकरीचा तोटा दिला, तरीही तुम्ही माझ्याकडे परत आला नाहीत.” असे परमेश्वर म्हणतो. ७ “कापणीला तीन महिने राहिले असता, त्यावेळेस मी तुम्हापासून पाऊस आवरून धरला. आणि मी एका शहरावर पाऊस पाडला आणि दुसऱ्या शहरावर पाऊस पाडला नाही. एका भागावर पाऊस पडला आणि ज्या भागावर पाऊस पडला नाही तो सुकून गेला. ८ म्हणून दोन्ही तिन्ही शहरातील लोक दुसऱ्या शहराकडे पाणी प्यायला थडपडत गेले. परंतु तृप्त झाले नाहीत, तरीही तुम्ही माझ्याकडे फिरला नाहीत.” असे परमेश्वर म्हणतो. ९ “मी तुम्हास तांबेयाने व भेरडाने पीडले आहे. टोळांनी तुमच्या बांगांचा, व द्राक्षमळ्यांचा, व अंजिराच्या व जैतूनाच्या झाडांना फार खाऊन टाकले. तरीही तुम्ही माझ्याकडे फिरला नाही.” असे परमेश्वर म्हणतो. १० “मिसरला पाठविली होती, तशीच रोगराई मी तुमच्यावर पाठविली आहे. तुमचे तरुण मी तलवारीने मारले आहेत, आणि तुमचे घोडे पाडाव करून नेले आहेत, तुमच्या छावण्यांचा दुर्गंध तुमच्या नाकपुडयात येईल असे केले आहे. तरीसुधा तुम्ही माझ्याकडे फिरला नाही.” असे परमेश्वर म्हणतो. ११ “सदोम आणि गमोरा यांचा मी जेसा नाश केला. तसाच मी तुमच्यातील किंत्येक शहरांचा नाश केला; आगीत पटकन औढून काढलेल्या जळक्या काटकीप्रामाणे तुमची स्थिती होती. तरीही तुम्ही माझ्याकडे फिरला नाही.” असे परमेश्वर म्हणतो. १२ “म्हणून हे इसाएला, मी तुझ्याबाबत असेच करीन, आणि हे इसाएला मी असे तुझ्याशी करेन तेक्का, इसाएलाच्या परमेश्वरास भेट्यायास सज्ज हो. १३ कारण पाहा, जो पर्वत निर्माण करतो व वारा अस्तित्वात आणतो, आणि मनुष्यास त्याची कल्पना काय ती प्रगट करतो, जो पाहाटे अंधार करतो, आणि पृथ्वीच्या उंच स्थानावर चालतो. त्याचे नाव परमेश्वर, सेनाधीश देव आहे.”

५ इसाएलाचे घराणे हो, हे वचन जे विलापासारखे आहे, असे तुमच्याकडे आणतो ते ऐका. २ इसाएलाची कुमारिका पडली आहे; ती पुन्हा कथीही उठणार नाही, तिला एकटीलाच सोऱून दिले आहे, तिला उठवणारा कोणीही नाही. ३ परमेश्वर असे म्हणतो, “ज्या शहरातून हजार निघाले त्यामध्ये फक्त शंभर उरतील आणि ज्यातून शंभर असत त्यामध्ये इसाएलाच्या घराण्याला दहा उरतील.” ४ परमेश्वर इसाएलाच्या घराण्याला असे म्हणतो, “मला शोध म्हणजे तुम्ही जिवत रहाल.” ५ पण बेथेलास शरण जाऊ नका; गिलगालला जाऊ नका; सीमा ओतांदून खाली बैर-शेबालाही जाऊ नका. गिलगालमधील लोकांस कैदी म्हणून नेले जाईल, आणि बेथेल नाहीसे होईल. ६ परमेश्वरास शोधा म्हणजे तुम्ही जिवंत रहाल, नाहीतर तो अग्नीसारखा योसेफाच्या घरावर पडेल आणि ते भस्मसात होऊन जाईल आणि त्यास विझवावायला बेथेलमध्ये कोणी नसणार. ७ जे तुम्ही न्यायाला कटूपणामध्ये बदलता आणि

न्यायीपण धुळीस मिळवता, ८ ते तुम्ही, ज्याने कृत्तिका व मृगशीर्ष ही नक्षत्रे बनवली, तोच दिवसाचे परिवर्तन काळोखांचा रात्रीत करतो; आणि दिवसास रात्रीने अंथकारमय करतो; समुद्रातील पाण्याला बोलावून पृथ्वीच्या पाठीवर ओततो, त्याचे नाव “परमेश्वर” आहे. ९ तो बलवानावर एकाएकी नाश आणतो म्हणून किल्लांवर नाश येतो. १० जे त्यांना वेशींवर सरळ करू इच्छीतात, त्याचा ते देष करतात, आणि जे सत्य बोलतात त्यांचा ते तिरस्कार करतात. ११ तुम्ही गरिवांना तुडवीता, आणि त्याच्याकडून गव्हाचा खंड वसूल करता. जरी तुम्ही कोरीव दगडांची घरे बांधली, पण त्यामध्ये तुम्ही रहाणार नाही. तुमच्या द्राक्षाच्या सुंदर भाग आहेत, पण त्यापासून निघणारा द्राक्षरस तुम्ही पिणार नाही. १२ कारण मला तुमच्या पुष्कळ पांपांची माहिती आहे, आणि तुम्ही खोरखरच खूप वाईट कृत्ये केली आहेत. तुम्ही लाच घेता, धार्मिकाला त्रास देता, आणि वेशींत गरिबांचा न्याय विपरीत करता. १३ त्यावेळी, सुऱ्ह गप बसतील, कारण ती वाईट वेल असेल. १४ तुम्ही जगावे म्हणून जे उत्तम आहे त्याचा शोध करा, वाईटाला शोधू नका. म्हणजे जसे तुम्ही म्हणता, त्याप्रमाणे सर्वशक्तिमान परमेश्वर देव खोरखरच तुमच्याबरोबर येईल. १५ वाईटाचा देष करा व चांगुलपणावर प्रेम करा, नगराच्या वेशीत न्याय शापित करा. मग कदाचित सर्वशक्तिमान परमेश्वर देव, योसेफाच्या वाचलेल्या वंशजांवर कृपा करील. १६ यास्तव सेनाधीश परमेश्वर देव, प्रभू असे म्हणतो, “सर्व चक्रात्यावर रडणे असेल, आणि गल्लोगल्ली लोक हाय हाय करतील, आणि ते शेतकऱ्याला शोक करायला आणि विलाप करण्यात चतुर असलेल्यांना आळोकाश करायला बोलवून आणतील. १७ द्राक्षमळ्यांत लोक रडत असतील, कारण मी तुमच्यामध्ये फिरत जाईन.” असे परमेश्वर म्हणतो. १८ जे परमेश्वराच्या न्यायाच्या दिवसाची इच्छा धरतात त्यांना हाय हाय! तुम्हास तो दिवस का बेरे पहवायाचा आहे? तो अंधार आहे, उजेड नाही. १९ जणू काय एखादा मनुष्य सिंहापासून दूर पळून गेला आणि अस्वलाने त्यास गाठले, अथवा घरात जाऊन त्याने भिंतीवर हात ठेवला आणि त्यास साप चावाला. २० परमेश्वराचा दिवस प्रकाश न होता अंधार होणार नाही काय? प्रकाशाचा एक किणण नसलेला व त्यामध्ये काही तेज नाही असा असेल. २१ “मला तुमच्या सपांगांचा तिरस्कार वाटतो, मी ते मान्य करणार नाही. तुमच्या धार्मिक सभा मला आवडत नाहीत. २२ तुम्ही मला होमार्पणे व अन्नार्पणे जरी दिलीत, तरी मी ती स्वीकारणार नाही, शांत्यर्पणात, तुम्ही दिलेल्या पुष्ट प्राण्यांकडे मी पाहणारसुधा नाही. २३ तुमच्या गायण्याच्या कोलाहल येथून दूर न्या, तुमच्या वीणाचा आवज मी ऐकणार नाही. २४ तर जलाप्रमाणे न्याय व न्यायीपण अविरतपणे वाहणाऱ्या प्रवाहाप्रमाणे वाहो. २५ इसाएल, वाळवंटात, चालीस वर्ष ते मला यंत्र व दाने अर्पणे करत होता काय? २६ तुम्ही तर आपल्या राजाचा डेरा व तुमच्या मूर्तीचा देक्कारा, आपणासाठी केलेला तुमच्या देवाचा तारा, ही वाहून न्याल. २७ म्हणून मी तुम्हास कैदी म्हणून दिमिष्काच्या पलीकडे घालवीन.” असे परमेश्वर म्हणतो. सेनाधीश देव हे त्याचे नाव आहे.

६ जे सीयोनमध्ये आरामात आहेत त्यांना, आणि जे शोमरोनाच्या पर्वतावर सुर्क्षीत आहेत त्यांना हायहाय, जे राष्ट्रांतील प्रसिद्ध लोक आहेत, ज्यांच्याकडे इसाएलाचे घराणे धाव घेते त्यांना, हायहाय. २ काळानेला जाऊन पाहा, तेथून महानगरी “हमाथाल” जा, तेथून पलिष्ठव्यांची नगरी गथला खाली जा. ते तुमच्या दोन्ही राज्यांपेक्षा चांगले आहेत काय? त्यांची सीमा तुमच्या सीमेपेक्षा मोठी आहे काय? ३ तुम्ही जे वाईट दिवसास दूर करता, आणि हिंसाचाराचे आसन जवळ आणता, त्यांना हाय हाय. ४ तुम्ही हस्तिदंती पलंगावर झोपता आणि आपल्या गायांवर पसरता. तुम्ही कळपातील कोकरे, आणि गोठचातील वासरे खाता. ५ ते वीणेच्या संगीतावर मूर्खासारखे गतात, आणि दाविदप्रमाणे ते वायांवर सराव करतात. ६ ते व्यालांतून मध्य पितात आणि चांगल्या तेलाने आपणाला अभिषेक करतात.

पण ते योसेफाचा नाश होत आहे, त्यावर शोक करीत नाहीत.” ७ तर आता ते पाडाव होऊन पहिल्याने पाडाव झालेल्यांसहीत पाडावपणांत जातील, आणि खालीलखुशीलीत वेळ घालवणाऱ्यांच्या गोंधळ नष्ट होईल. ८ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, प्रभू परमेश्वराने आपलीच शपथ वाहीली आहे की, “मी याकोबाच्या अभिमानाचा विस्कार करतो, त्याच्या किल्ल्यांचा भी तिटकारा करतो. म्हणून मी ती नगरी व त्यातील सर्वकाही शत्रुच्या हाती देईल.” ९ त्यावेळी, कदाचित एका घरांत दहा लोक असतील, तर ते सर्व मरतील. १० प्रेते येऊन जाळण्यासाठी एखादा नातेवाईक वेईल. नातेवाईक घराच्या बाहेर हाढे नेण्यासाठी जाईल. घरात कदाचित कोणी असेल तर, त्यास लोक विचारतील “झुझ्याजवल आणखी कोणी आहे काय?” तो मनुष्य म्हणेल, नाही, मग तो त्यास म्हणेल, “गप्प राहा, आपण परमेश्वराच्या नावाचा उल्लेख करायचा नाही.” ११ कारण पाहा! परमेश्वर आज्ञा देईल, तेव्हा मोठ्या घरांचे तुकडे तुकडे पडतील व लहान घरांचा भुगा-भुगा होईल. १२ घोडे खडकावरून धावतात का? तेथे कोणी जमीन बैलांनी नांगरातात का? पण तुम्ही तर न्यायाचे विष केले, आणि चांगुलपणाचे फळ कडू केले आहे. १३ तुम्ही ज्यात काहीच नाही त्यामध्ये आनंद करता, तुम्ही म्हणातो, “आर्ही आमच्या बळावर सत्ता संपादन केली.” १४ “पण हे इसाएलाच्या घराण्या, पाहा, मी तुझ्याविरुद्ध एका राष्ट्राला उठवीन, ते राष्ट्र तुमच्या संबंध देशाला लेबो-हमायथासून अराबाच्या ओढ्यापर्यंतच्या सागळ्या प्रदेशाला दुःख देईल.” सेनाधीश परमेश्वर देव, असे म्हणतो.

७ परमेश्वराने मला असे दाखविले की पाहा, वसंत ऋतुचे पीक वर येत
असताच त्याने टोळ निर्माण केले. पहिल्या पिकाची राजाची कापणी झाल्यानंतरचे हो पीक होय. २ टोळांनी देशातील सर्व गवत खाऊन झाल्यानंतर मी म्हणाला, “परमेश्वरा, माझ्या प्रभू मी विवरणी करतो, आम्हास क्षमा कर. याकोब जगू शकणार नाही, कारण तो फारच लहान आहे.” ३ मग ह्यावाबातीत परमेश्वराचे मन परिवर्तन झाले परमेश्वर म्हणाला, “ते घडणार नाही.” ४ प्रभू परमेश्वराने, मला पुढील गोषी दाखविल्या. पाहा, परमेश्वर देवाने अभिनीला न्याय करण्यास बोलावले. त्याने महासागर कोरडा केला व भूमीही खाऊन टाकणार होता. ५ पण मी म्हणाला, “हे परमेश्वर देवा, थांब, याकोब कसा वाचेल? करण तो खूपच लहान आहे.” ६ मग परमेश्वराचे या गोषीबाबत हृदयपरिवर्तन झाले. प्रभू परमेश्वर म्हणाला, “हे ही घडणार नाही.” ७ परमेश्वराने मला पुढील गोषी दाखविल्या. पाहा, परमेश्वर, त्याच्या हातात औळंबा येऊन एका भिंतीजवळ उभा होता. ८ परमेश्वर मला म्हणाला, “आमोस, तुला काय दिसते?” मी म्हणालो औळंबा, मग प्रभू म्हणाला, “पाहा, माझ्या मनुष्यांमध्ये इसाएलामध्ये मी औळंबा धरीन. मी त्यांच्याकडे दुर्लक्ष करणार नाही. ९ इसहाकाच्या उच्च स्थानाचा नाश होईल, इसाएलची पवित्र स्थाने धुळीला मिळतील, आणि मी यराबाम घराण्यावर हल्ला करीन आणि त्यांना तलवारीने ठार मारीन.” १० वेथेल येथील याजक अम्याचा ह्याने, “इसाएलाचा राजा, यराबामाला निरोप पाठविला. आमोसाने इसाएलाच्या घरामध्ये तुझ्याविरुद्ध कट केला आहे. त्याचे सर्व शब्द देशाला सहन करवत नाही. ११ कारण आमोस असे म्हणतो, यराबाम तलवारीने मरेल, आणि इसाएलाच्या लोकांस त्यांच्या देशातून कैदी म्हणून बाहेर नेले जाईल.” १२ अमस्या आमोसाला म्हणाला, “अरे द्रष्ट्या, खाली यढूदात पलवून जा आणि तेथेच भाकर खाऊन तुझे प्रवचन दे. १३ पण यापुढे बेथेलमध्ये संदेश देऊ नकोस. कारण ही राजाचे पवित्रस्थान आहे व राज घराणे आहेत.” १४ मग आमोस अमस्याला म्हणाला, “मी संदेशा नव्हतो व संदेश्याचा मुलागाही नव्हतो. मी गुरुंचे कळप राखणारा आणि उंवर्याचा झाडाची निगा राखणारा होतो. १५ मी कळपामागे चालण्यातून परमेश्वराने मला बोलावून घेतले, आणि मला म्हटले, ‘जा, माझ्या लोकांस, इसाएलाला, भविष्य सांग.’ १६ म्हणून आता परमेश्वराचे वचन ऐक, ‘इसाएलविरुद्ध संदेश सांग नकोस, इसहाकाच्या

घराण्याविरुद्ध प्रवचन देऊ नकोस’ असे तू मला सांगतोस. १७ पण परमेश्वर असे म्हणतो, ‘तुझी पत्ती गावची वेश्या होईल; तुझी मुले-मुली तलवारीने मरतील, तुझी भूमी सूत्राने विभागीत करण्यात येईल, तू अपवित्र जागी मरशील, इसाएलाच्या लोकांस निश्चितच त्यांच्या देशातून कैदी म्हणून नेले जाईल.”

८ परमेश्वराने मला हे दाखवले, पाहा, उन्हाळ्यातल्या फळांची टोपली दिसली. २ तो म्हणाला, “आमोस, तुला काय दिसते?” मी म्हणालो, “उन्हाळी फळांची टोपली.” मग परमेश्वर मला म्हणाला, “माझा लोकांचा, इसाएलचा, शेवट आला आहे, मी त्यांच्याकडे पुन्हा दुर्लक्ष करणार नाही. ३ परमेश्वर, असे म्हणातो, त्या दिवसात मंदिरातील गाणे विलाप होतील. सगळीकडे प्रेतेच प्रेते असतील, प्रत्येक स्थानांत लोक गुपचूप ती बाहेर टाकून देतील.” ४ जे तुम्ही गरिबांना तुडविता, आणि देशातील गरीबांना काढता. ते तुम्ही हे ऐका. ५ तुम्ही म्हणता “चंद्रदर्शन केका संपेल? म्हणजे मग आम्ही आमचे धान्य विकू. शब्दाथ, केका संपेल? म्हणजे मग आम्हास गहू विकात येईल? मग आपण एफा लहान करू, व शेकेल नाणे मोठे करू व कपटाचे तराजू येऊन फसवू. ६ आपण चांदी देऊ गरीबांना आणि एका जोडाच्या किंमतीत गरजून विकात घेऊ आणि गव्हाचे भूमीही विकून टाकू.” ७ परमेश्वराने याकोबाच्या वैभवाची शपथ वाहीली आहे की, “खुचित त्यांच्या कर्मातिले कोणतेही मी विसरणार नाही. ८ त्यांमुळे भूमी हादरणार नाही काय? आणि या देशात राहणारा प्रत्येकजण शोक करणार नाही काय? त्यातील सर्व नील नदीप्रमाणे चढेल, आणि मिसरातल्या नदी सारखी खवळेल व पुन्हा खाली ओसरेल.” ९ परमेश्वर असे म्हणतो, “त्या दिवसात,” “मी सूर्याला दुपारीच मावलीवीन आणि पृथ्वीला निरभ्र दिवीरी अंधकारमय करीन. १० मी तुमचे उत्सव पालटून शोक असे करीन, आणि तुमची सर्व गाणी पालटून विलाप अशी करीन. मी प्रत्येकाला गोणांताचे कपडे घालीन. मी प्रत्येक डोक्याचे मुंदन करीन. ए कुलता एक मुलगा गेल्यावर जसा आकांत होतो, तसा मी करीन. तो फारच कडू शेवट असेल.” ११ परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! मी देशात दुष्काळ पाठीवीन, ते दिवस येतच आहेत, तेव्हा भाकरीचा दुष्काळ नसेल, पाण्याचा दुष्काळ नसेल, परंतु परमेश्वराची वचने ऐकण्याचा दुष्काळ असेल.” १२ “लोक समुद्रापासून समुद्रापर्यंत आणि उत्तरेपासून पूर्वपर्यंत भटकतील. परमेश्वराचे वचन शोधत लोक इकडे भटकतील. पण त्याना ते सापडणार नाहीत. १३ त्यावेळी, सुंदर तरुण-तरुणी तहानेने दुर्बल होतील. १४ जे शोपरेणाच्या पापाची शपथ वाहतात, आणि हे दाना”, तुडा परमेश्वर जिवंत आहे, असे म्हणतात, आणि वैर-शेव्याचा देव जिवंत आहे, असे म्हणतात, ते पडतील, आणि ते परत कथीही उठणार नाहीत.”

९ मी प्रभूला वेदीजवळ उभे असलेले पाहिले, आणि तो म्हणाला, “खांबांच्या माथ्यावर मार, म्हणजे इमारत अगदी उंवर्याचासून हादरेल. आणि त्यांच्या डोक्यावर मारून त्याचे तुकडे कर. कोणी जिवंत राहिल्यास, मी त्यास तलवारीने ठार मारीन. त्यांच्यातल्या एकालाही पळून जाता येणार नाही, आणि त्यांच्यातल्या एकालाही सुटात येणार नाही. २ ते खणून मृतलोकांत जरी गेले, तरी मी त्यांना तेथून खाली आणीन. (Sheol h7585) ३ ते जरी कर्मेल पर्वताच्या शिखरावर लपले, तरी तेथून मी त्यांना शोधून काढीन. त्यांनी जरी माझापासून लपून समुद्राचा तळ गाठला, तर मी सापाला आज्ञा करीन व तो त्याना चावल. ४ ते जरी आपल्या वैत्यापुढे पाडावपणात गेले, तर तेथून मी तलवारीला आज्ञा करीन आणि ती त्यांना ठार मारील. मी आपले डोळे त्यांच्याकडे चांगल्यासाठी नव्हे, तर त्यांना त्रास कसा होईल या करीता लावीन.” ५ आणि ज्याने भूमीला स्पर्श केला म्हणजे ती तिवळते, आणि त्यांच्या सर्व नदीप्रमाणे पुन्हा बुडणार. ६

ज्याने आकाशामध्ये आपल्या माडच्या बांधल्या, आणि आपला घुमट पृथ्वीत स्थापिला आहे, जो समुद्राच्या पाण्याला बोलवून पृथ्वीच्या पाठीवर ओततो, त्याचे नाव परमेश्वर आहे. ७ परमेश्वर असे म्हणतो: “इस्साएलाचे लोकहो, तुम्ही मला कूशी लोकांप्रमाणे नाही काय? मी इस्साएलाला मिसर देशातून पलिष्ट्यांना कफतोरमधून आणि अरारीना कीर मधून आणले नाही काय?” ८ पाहा, प्रभू परमेश्वराचे डोळे पापी राज्यावर आहे, आणि मी ते पृथ्वीच्या पाठीवरून नष्ट करीन, पण याकोबाच्या घराण्याचा मी संतूर्ण नाश करणार नाही. ९ “पाहा, मी आज्ञा करीन, धान्य चाळण्यासारखे मी इस्साएलाच्या घराण्याला सर्व राष्ट्रांमध्ये चाळीन, व त्यातील लहान अशी कणी देखील भूमीवर पडणार नाही.” १० माझ्या लोकांतील पापी जे असे म्हणतात, “आमचे काही वाईट होणार नाही किंवा ते आम्हास आडवेही येणार नाही. ते सर्व तलवारीने मारतील.” ११ त्या दिवशी दाविदचा मंडप जो पडला आहे, मी तो पुन्हा उभारीन. मी त्यांच्या भिंतीतील भगदाडे बुजवीन आणि जे उद्धवस्त झोलेले आहे, ते मी पुन्हा बांधीन. मी त्या पुरातन दिवसात होत्या, तशाच पुन्हा बांधीन. १२ “द्यासाठी की त्यांनी अदीमाच्या उरलेल्यांना, आणि ज्या राष्ट्रांना माझी नाव ठेवले आहे, त्या सर्व राष्ट्रांना, आपल्या ताब्यात घ्यावे.” परमेश्वर जो हे करतो तो असे म्हणतो, १३ परमेश्वर म्हणतो, “असे दिवस येत आहेत की,” नांगरणी करणारा कापणी करणाऱ्याला, द्राक्षे तुडविणारा बी पेरणाऱ्याला, गाठील. आणि पर्वत गोड द्राक्षरस गळू देतील आणि सर्व टेकड्या पाझरतील. १४ मी माझ्या लोकांस, इस्साएलाला, कैदेतून सोडवून परत आणीन, ते उद्धवस्त झालेली गावे पुन्हा बांधतील, आणि त्यामध्ये वस्ती करतील. ते द्राक्षांचे मळे लावतील. आणि त्यापासून मिळणारा द्राक्षरस पितील, ते बागा लावतील व त्यापासून मिळणारे पीक खातील. १५ मी त्यांना त्यांच्या देशात रुजवीन आणि मी त्यांना दिलेल्या भूमीतून ते पुन्हा उपटले जाणार नाहीत. परमेश्वर तुझा देव असे म्हणतो.

ओबद्या

१ ओबद्याचा दृष्टांत. अदोमाबद्दल प्रभू परमेश्वराने म्हटले: आम्ही परमेश्वराकडून बातमी ऐकली आणि एक राजदूत राष्ट्रामध्ये पाठवला आहे. तो म्हणतो, “उठ! आपण त्याच्याविरुद्ध लढण्यास उढू.” २ पाहा, मी तुला राष्ट्रामध्ये लहान करीन, तू खूप तिरस्करणीय आहेस. ३ जो तू खडकाच्या कपारीत उंच स्थानी आपल्या घरात राहतोस, तू आपल्या मनात म्हणतोस, मला खाली जमिनीवर कोण आणू शकेल? या तुड्या मनाच्या गवनि तुला फसवले आहे. ४ परमेश्वर देव, असे म्हणतो, “जरी तू गुरुडाप्रमाणे आपले घरटे उंच केले, आणि ताच्यामध्ये तुझे घररे बांधलेस, तरी मी तुला तेथून खाली आणील.” ५ तू कसा छेदला गेला आहेस! जर तुड्याकडे चोर आले, तुड्याकडे रात्री लुटाऱ आले, तर ते त्यांना पाहिजे तितकेच चोरून घेणार नाहीत का? द्राक्षे गोळा करणारे तुजकडे आले तर ते सरवा नाही का ठेवणार? ६ एसावाची मालमत्ता कशी लुटण्यात आली आहे आणि त्याचा गुप्त खजिना कसा शोधून काढण्यात आला. ७ तुड्या कराराच्या सर्व मनुष्यांनी तुला तुड्या सीमेपर्यंत घालवले आहे, तुड्याबरोबर सल्ला केलेल्या मनुष्यांनो तुला फसवले आहे, आणि ते तुड्यावर प्रबल झाले आहेत. तुझी भाकर खाणाच्यांनी तुड्यासाठी जाळे पसरले आहे. त्याच्यात काही समजूदारपणा नाही. ८ परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवशी, मी अदोमामधील सुजांचा नाश करीन, एसावाच्या पर्वतातून बुद्धी नष्ट करारार नाही काय? ९ आणि अरे तेमाना, तुझे सामर्थ्याली पुरुष निराश होतील. प्रत्येकाचा वध होऊन एसावाच्या पर्वतातून सर्व नष्ट होतील. १० तू आपला भाऊ याकोब याच्यावर जो जुलूम केला त्यामुळे लाज तुला झाकील आणि तुझा कायमचा नाश होईल. ११ ज्या दिवशी तू अलिप्प राहिलास, ज्या दिवशी परक्यांनी त्यांची संपत्ती लुटून नेली, परदेशी त्यांच्या वेशीत शिरून; आणि त्यांनी यस्शलेमेविषयी चिठ्ठ्या टाकल्या; आणि त्या दिवशी तूही त्यातला एक होतास. १२ परंतु तू आपल्या भावाचा दिवस, त्याच्या विपत्तीचा दिवस पाहूनकोस, आणि तू यहूदाच्या वंशजास नाशाच्या दिवशी आनंद वाटू देऊ नको. संकटाच्या दिवशी तू गवनि बोलू नको. १३ तू माझ्या लोकांच्या विपत्तीच्या दिवशी त्यांच्या वेशीत शिरू नको, त्यांच्या विपत्तीच्या दिवशी त्यांचे संकट पाहू नको, आणि त्यांच्या विपत्तीच्या दिवशी तू त्यांच्या मालमत्तेला हात लावू नको. १४ आणि त्यांच्या पलून जाणाच्यांस मारून टाकण्यासाठी चौकात उभा राहू नको संकटाच्या दिवशी त्यांच्या निभावलेल्यांस शत्रूच्या हाती देऊ नको. १५ कारण परमेश्वराचा दिवस सर्व राष्ट्राच्या जवळ येऊन ठेपला आहे; तू केले तसे तुला करतील, तुझी करणी तुड्याच डोक्यावर येऊन उलटेल. १६ कारण तुम्ही जसे माझ्या पवित्र पर्वतावर प्याला तशी सर्व राष्ट्रे सतत पीत राहतील, ते पितील आणि गिळतील आणि ते कधी अस्तित्वात होते की नक्ते, असे होतील. १७ पण सियेन पर्वतावर काही सुटका मिळालेले असतील. तो पवित्र स्थान असा होईल. आणि याकोबाचे घराणे आपले वतन आपल्या ताब्यात घेईल. १८ याकोबाचे घराणे असी होईल, आणि योसेफाचे घराणे जाळ होईल, आणि एसावाचे घराणे भूस होईल, आणि ते त्यांच्यात पेट घेऊन त्यास खाऊन टाकतील. एसावाच्या घराण्यापैकी एकही उणार नाही. कारण परमेश्वर असे बोलला आहे. १९ नेगेबचे लोक एसावाच्या पर्वतावर राहतील डोंगराच्या पायथ्याशी राहणारे लोक पलिष्ठांचा देश आपल्या ताब्यात घेतील. ते एफ्राइमाच्या व शोमरोनच्या भूमीवर राहतील, बन्यामीन गिलादाचा ताबा घेईल. २० इसाएल लोकांच्या या सैन्यातील जे बंदिवान झालेले लोक, ते कनान्यांचे सारकथापर्यंतचे प्रदेश आपल्या ताब्यात घेतील, आणि यस्शलेमचे जे बंदिवान सफारदात आहेत ते नेगेबची गवे घेतील. २१ आणि एसावाच्या पर्वताचा न्याय करायला तारणारे सीयोन पर्वतावर चढून जातील आणि राज्य परमेश्वराचे होईल.

योना

१ अमित्याचा पुत्र योना याच्याकडे परमेश्वराचे वचन आले की,

“ठं व त्या मोठ्या निनवे शहरात जा अणि तिकडे जाऊन त्याच्याविरुद्ध आरोगी कर; कारण त्यांची दुष्टता मजसमोर वर आली आहे.” ३ परंतु योना परमेश्वराच्या सानिध्यापासून तारीश शहरास दूर पळून जायला निघाला, अणि यापो येथे गेला, तेहा तार्शीसास जाणारे एक जहाज त्यास सापडले; मग त्याने प्रवासाचे भाडे दिले व परमेश्वराच्या सानिध्यापासून त्याच्याबोरव दूर तारीशास जाण्यासाठी जहाजात जाऊन बसला. ४ परंतु परमेश्वराने समुद्रात मोठा वारा सुटू दिला आणि असे मोठे वाढल समुद्रात आले की जहाज फुटण्याच्या मार्गावर आले. ५ तेहा खलाशी घाबरले आणि प्रत्येकजण आपल्या देवाला हाक मारू लागले व जहाज हलके करण्यासाठी त्यातील माल समुद्रात फेकून देऊ लागले; परंतु योना तर जहाजाच्या अगदी सवर्त आतल्या भागात उत्तरून जाऊन तेथे तो गाढ झोपला होता. ६ मग जहाजाचा मुख्यानायक त्याच्याजवळ येऊन म्हणाला, “अरे, झोप घेत काय पडलास? ऊठ आपल्या ईश्वराला हाक मार, कदाचित तुझा ईश्वर आपल्याकडे लक्ष देईल, म्हणजे आपला नाश होणार नाही.” ७ ते सर्व एकमेकाला म्हणाले, “चला आपण चिड्याटाकू म्हणजे कोणामुळे हे संकट आपणावर आले आहे, हे आपणास कळेल.” त्यांनी चिड्याटाकल्या तेहा योनाच्या नावाची चिठ्ठी निघाली. ८ तेहा त्यांनी योनाला म्हटले, “आम्ही तुला विनंती करतो, कोणामुळे हे संकट आम्हावर आले आहे, हे तू आम्हास सांग; तुझा धंदा काय आहे अणि तू कोठून आला आहेस? तुझा देश कोणता अणि तू कोणत्या लोकांपैकी आहेस?” ९ योनाने त्यांना म्हटले; “मी इडी आहे, ज्या स्वर्गातित्या देवाने समुद्र व कोरडी भूमी उत्पन्न केली त्या परमेश्वराचे मी भय धरतो.” १० मग त्या लोकांसं अत्यंत भीती वाटली; अणि ते योनाला म्हणाले, “तू हे काय केले?” कारण त्या लोकांनी जाणले की तो परमेश्वरासमोरून पळून जात आहे, कारण त्याने त्यास तसे सांगितले होते. ११ मग ते योनाला म्हणाले, “समुद्र आमच्यासाठी शांत क्वाहा, म्हणून आम्ही तुझे काय करावे?” कारण समुद्र दर अधिकाधिक खवळत होता. १२ तो त्यास म्हणाला, “तुम्ही मला उचलून समुद्रात फेकून या म्हणजे समुद्र तुमच्यासाठी शांत होईल, कारण माझ्यामुळे हे मोठे वाढल तुम्हावर उठले आहे हे मला माहीत आहे.” १३ तरीसुधा त्या मनुष्यांनी जहाज किनाऱ्यास आण्यासाठी खूप प्रयत्नाने वळविले; परंतु ते काही करू शकत नव्हते, कारण समुद्र त्यांजवर अधिकाधिक खवळत चालला होता. १४ तेहा ते परमेश्वराचा धावा करत म्हणाले, “हे परमेश्वरा, आम्ही तुला विनंती करतो या मनुष्याच्या जिवामुळे आमचा नाश होऊ नये, आणि त्याच्या मृत्यूचा दोष आम्हावर येऊ नये; कारण हे परमेश्वरा, जसे तुला योग्य वोटेल तसे तू केले आहेस.” १५ नंतर त्यांनी योनाला उचलून समुद्रात फेकून दिले, तेहा कसा समुद्र खवळायचा थांबून शांत झाला. १६ मग त्या मनुष्यांस परमेश्वराची खूप भीती वाटली, अणि त्यांनी परमेश्वरास यज्ञ केला आणि नवसही केले. १७ मग योनाला गिळण्यास परमेश्वराने एक मोठा मासा तयार केला होता. योना तीन दिवस आणि तीन रात्री त्या माशाच्या पोटात होता.

२ नंतर माशाच्या पोटातून योनाने आपला देव परमेश्वर याची प्रार्थना केली

२ तो म्हणाला, “मी आपल्या आपत्तीमध्ये परमेश्वरास हाक मारली, अणि त्याने मला उत्तर दिले; मी मृत्युलोकाच्या पोटातून मर्दीकरता हाक मारली! तू माझा आवाज ऐकलास. (Sheol h7585) ३ तू मला समुद्राच्या मध्यभागी खोल टाकले, अणि प्रवाहाने मला वेढले, तुझ्या सर्व उसळत्या लाटांचा कल्लोळ माझ्यावरून गेला. ४ आणि मी म्हणालो, “मी तुझ्या दृष्टीसमोरून टाकलेला आहे; तरी तुझ्या पवित्र मंदिराकडे मी पुन्हा डोळे लावीन?” ५ जलांनी प्राण जाईपर्यंत मला झाकले; आणि डोहाने सर्वबाजूनी

मला घेरले, समुद्रातील शेवाळाने माझ्या डोक्याला लपेटले. ६ मी पर्वतांच्या तळापर्यंत गेलो; पृथ्वीच्या अडसरांनी मला कायमचे कोंडून टाकले; तथापि माझ्या देवा परमेश्वरा, तू माझा जीव खड्यातून वरती काढला आहे. ७ जेव्हा माझा जीव माझ्या ठायी व्याकुळ झाला; तेहा मी परमेश्वराचे स्मरण केले, अणि माझी प्रार्थना तुझ्या पवित्र मंदिरात पोहंचली. ८ जे निरर्थक मूर्तीकडे आपले चित्र लावतात, ते स्वतः आपल्या दयानिधीला नाकारातत. ९ परंतु मी आभार मानण्याच्या वाणीने तुझ्याकडे यज्ञ अर्पण करीन; जो नवस मी केला आहे तो मी पूर्ण करीन, तारण परमेश्वराकडूनच आहे.” १० मग परमेश्वराने त्या मोठ्या माशयाला आज्ञा केली; तेहा त्याने योनाला कोरड्या भूमीवर औकून टाकले.

३ परमेश्वराचे वचन दुसऱ्यांदा योनाकडे आले, २ “ऊठ, त्या मोठ्या निनवे

शहरास जा, अणि जो संदेश मी तुला सांगेन त्याची घोषणा कर.” ३ मग परमेश्वराच्या वचनाप्रमाणे योना उठून निनवेस गेला. निनवे हे फार मोठे शहर होते. ते सर्व चालत फिरण्यास तीन दिवस लागत होते. ४ योना शहरातून एक दिवसाची वाट चालत असता त्याने घोषणा करून म्हटले, “अजून चालीस दिवस आहेत, मग निनवेत त्याचा नाश होईल.” ५ तेहा निनवेतल्या लोकांनी देवावर विश्वास ठेवला, उपास जाहीर केला, आणि मोठ्यापासून लहानापर्यंत सर्वांनी गोणताट नेसले. ६ निनवेच्या राजाला ही बातमी समजली, तेहा तो आपल्या आसनावरून उठला व आपला झागा आपल्या अंगातून काढून तो गोणताट नेसून राखेत बसला. ७ राजाने अणिं त्याच्या सरादारांच्या ठारावाने निनवेत घोषणा करून ठराव प्रसिद्ध केला. त्याने सांगितले, “कोणत्याही मनुष्यांने अथवा पशूने, गुराढारंनी अथवा शेरडामेंद्रांनी काही चाखू नये; खाऊ नये व पाणी पिऊ नये.” ८ परंतु मनुष्य आणि पशू यांनी गोणताट नेसवेत; देवाचा मनापासून धावा करावा आणि प्रत्येकाने आपल्या कुमारांपासून व आपल्या हाताच्या दुष्कर्मापासून मागे फिरवी. ९ न जाणो, कदाचित देव वळेल, अनुताप पावेल व आपल्या संतप्त क्रोधापासून फिरेल, म्हणजे आपला नाश होणार नाही.” १० तर ते आपल्या कुमारांपासून फिरले आहेत, अशी त्यांची कृत्ये देवाने पाहिली आणि ज्या संकटाविषयी देव बोलला होता की, “मी त्यांच्यावर ते आणीन,” त्याविषयी त्याने आपले मन बदलले व त्याने तसे केले नाही.

४ परंतु यामुळे योनाला फार वाईट वाटले व त्यास राग आला. २ तो

परमेश्वराजवळ विनवणी करू लागला, “हे परमेश्वरा, मी माझ्या देशात होतो तेहा माझी सांगणे हेच होते की नाही? म्हणूनच मी तारीशास पळून जाण्याची घाई केली, कारण मला माहित होते की तू कृपाळू, कनवाळू, मंदक्रोध, दया संपन्न आहेस. संकट आणल्याबद्दल अनुताप करणारा असा देव आहेस. ३ माझी विनंती ऐके; हे परमेश्वरा, माझा जीव घे, कारण जिवंत राहण्यापेक्षा मला मरण चांगले वाटते.” ४ मग परमेश्वर म्हणाला, “तुला राग येणे चांगले आहे काय?” ५ मग योना बाहेर निघून निनवे शहराच्या पूर्व दिशेला बसला; तेथे तो एक मंडप करून सावलीत, शहराचे काय होईल हे पाहत बसला. ६ मग परमेश्वर देवाने योनाच्या डोक्यावर सावलीसाठी एक वेली उगविली, म्हणजे त्याने दुःखातून मुक्त होवे असे केले. त्या वेलीमुळे योनाला खूप आनंद झाला. ७ मग दुसऱ्या दिवशी देवाने एक किडा तयार केला, तो त्या वेलीला लागल्यामुळे ती वेल सुकून गेली. ८ मग देवाने, सूर्य उगवल्यावर पूर्वेकडून झाल्याचा वारा सोडला; आणि ऊन योनाच्या डोक्याला लागले त्याने तो मूर्छित झाला व त्यास मरण येवो अशी तो विनवणी करत म्हणाला, “मला जिवंत राहण्यापेक्षा मरण चांगले वाटते.” ९ मग देव योनाला म्हणाला, “त्या वेलीमुळे तुला राग येणे हे चांगले आहे काय?” तो म्हणाला, “रागामुळे माझा जीव गेला तरी चालेल.” १० परमेश्वर त्यास म्हणाला, “या वेलीसाठी तू काहीच कष्ट केले नाहीस व तू हिला मोठे केले नाही, ती एका रात्रीत मोठी झाली आणि एका रात्रीत नष्ट झाली, त्या वेलीची तुला एवढी

काळजी आहे; ११ ज्यांना उजव्या व डाव्या हाताचा फरक समजत नाही असे
एक लाख वीस हजारांपेक्षा जास्त लोक या मोठ्या निनवे शहरात आहेत
आणि पुष्कळ गुरेढोरे आहेत. त्यांची मी काळजी करू नये काय?”

मीखा

१ परमेश्वराचे वचन जे मीखा मोरेई याजकडे, योथाम, आहाज व हजिकीया

द्यांच्या दिवसात त्याच्याकडे आले, जे वचन शोमरोन व यश्शलेम यांच्याविषयी होते, ते असे. २ सर्व लोकांनो ऐका, पृथ्वी व ते सर्व जे तुझ्यात आहेत, तुम्ही ऐक! प्रभू परमेश्वर, त्याच्या पवित्र मंदिरातून तुमच्याविरुद्ध साक्षीदार होवो. ३ पाहा, परमेश्वर त्याच्या स्थानातून बाहेर येत आहे. तो खाली येणार व पृथ्वीवरील उच्चस्थानावर चालणार. ४ विस्तवाजवळ ठेवल्यास मेण वितल्लो, तसे त्याच्या पायाखाली परवत वितल्लील, दद्या दुपंगतील, आणि उंच टेकड्यावरून वाहणाऱ्या पाण्यप्रमाणे ते वाहू लागतील. ५ ह्याला सर्वांचे कारण याकोबचे पाप, तसेच इसाएलाच्या घराण्याची दुष्कर्मे आहेत. याकोबाच्या बंड खोरीचे कारण काय? त्यास कारणीभूत शोमरोनच आहे की नाही? यहूदाची उंचस्थाने कोणती आहेत? ती यश्शलेमच आहेत की नाही? ६ “म्हणून मी शोमरोनला शेतातल्या डिगाप्रमाणे करीन, ती द्राक्षमळे लावपण्याच्या जागप्रमाणे होईल.” मी तिचे दगड दरीत ढक्कलून देईन, आणि तिचे पाये उघडे करीन. ७ तिच्या सर्व मूर्ती ठेचून तुकडे तुकडे केले जातील. तिच्या कोरीव मूर्ती आगीमध्ये भस्मसात केल्या जातील. तिच्या सर्व खोट्या दैवतांच्या मूर्तीचा मी नाश करीन, कारण तिने वेश्येच्या कमाईने त्या मिळवल्या आहेत, म्हणून वेश्येच्या वेतनास त्या परत जातील. ८ या कारणास्तव मी विलाप व आकांत करीन, मी अनवाणी व वस्त्राशीवाय फिरेन. मी कोल्हाप्रमाणे मोठ्यांने आकांत करीन आणि घुबडाप्रमाणे शोक करीन. ९ कारण तिच्या जखमा बन्या न होणाऱ्या आहेत. कारण त्या यहूदापर्यंत आल्या आहेत, आणि तो माझ्या मनुष्यांच्या वेशीपर्यंत, यश्शलेमपर्यंत पोहोचला आहे. १० गथमध्ये हे सांगून नका; अजिबत रुडून कना. बेथ-ले-अफ्रामध्ये मी धुळीत लोळलो. ११ शाफीरमध्ये राहणारे लोकहो, तुम्ही नग्न आणि लजित होऊन निघून जा. सनानिवासी बाहेर निघून येत नाही, बेथ-एसलासचा शोक करेल, कारण त्यांचे संरक्षण काढून घेण्यात आले आहे. १२ मारोथमधील लोक उत्सुकने चांगल्या बातमीची वात पाहत आहेत, कारण परमेश्वराकडून संकट खाली यश्शलेमेच्या वेशीपर्यंत आले आहे. १३ लाखीशात राहणारे, रथाला चपल घोडा जुंप, लाखीश, तूच, सियोनेच्या कन्येता पापाणी सुखात अशी होती. कारण इसाएलाचे अपराध तुझ्यांत सापडले होते. १४ म्हणून तू गथांतल्या मोरेश-गथला निरोपाचे नजराणे देशील; अकंजीबीची घेरे इसाएलाच्या राजाला निराश करतील. १५ मारेशमध्ये राहणाऱ्या लोकांनो, मी तुझा वारीस तुझ्याकडे आणीन, जे तुमचा ताबा घेतील. इसाएलाचे पुढारी अदुलालामला येतील. १६ म्हणून तू आपले केस काप व मुंडन कर. कारण तुम्हास प्रिय असलेल्या मुलांसाठी तुम्ही शोक कराल. गरुडा प्रमाणे तुम्ही स्वतः च्या डोक्याचे मुंडन करा. कारण तुमच्या मुलांना तुमच्यापासून दूर नेले जाईल.

२ जे पाप करण्याचे योजीतात व आपल्या पलंगावर दुष्ट बेत करतात,

त्यांना हायहाय. आणि सकाळ होताच ते आपले योजलेले वाईट काम करतात, कारण त्यांच्याजवळ सामर्थ्य आहे. २ आणि ते शेतांची इच्छा धरतात व ती हरण करून मिळवतात; आणि घरांची इच्छा धरतात व ती मिळवतात. ते पुरुषावर व त्याच्या घराण्यावर, मनुष्यावर व त्याच्या वतनावर जुलूम करतात. ३ ह्यास्तव परमेश्वर असे म्हणतो, “पाहा! या कुळविरुद्ध विषती आणण्याचे योजीत आहे. ज्यामधून तुम्ही तुमची मान काढू शकणार नाही, आणि तुम्ही गवाने चालणार नाही. कारण ही वाईट वेळ आहे. ४ त्या दिवशी लोक तुमच्यावर गाणी रचतील, आणि भारी विलाप करून म्हणील: ‘आम्हा इसाएलावासींचा विनाश झाला आहे. परमेश्वराने माझ्या लोकांचा प्रांत पालटून टाकला आहे. त्याने तो माझ्यापासून कसा दूर केला? त्याने आमची शेते घेऊन आमच्या शत्रुंमध्ये त्यांची वाटणी केली. ५ अहो श्रीमंत

लोकांनो, म्हणून, आता चिठ्या टाकून प्रदेशात मोजमाप करेल, असा कोणी तुझ्यासाठी परमेश्वराच्या सभेत राहणार नाही.” ६ “तुम्ही भविष्य सांगूनका, असे ते म्हणतात, या गोरीविषयी भविष्य सांगून नये; अप्रतिष्ठा सरून जाणार नाही.” ७ पण याकोबाचे घराणे हो, परमेश्वराचा आत्मा रागिण आहे काय? त्याची ही कृत्ये आहेत की नाही? जो सरळ चालतो त्यास माझी वचने बरे करीत नाहीत काय? ८ तरीसुद्धा माझे लोक शत्रुसारखे उभे राहिले आहेत. ज्याना युद्ध आवडत नाही, असे सहज जवळून जात असता तुम्ही अंगरख्यावरून घातलेला त्यांचा झागा काढून घेता. ९ तुम्ही माझ्या लोकांच्या स्त्रियांना त्यांच्या मनोरम घरांतून काढून टाकता; त्यांच्या लाहान मुलांपासून माझे अशीर्वाद काढून घेता. १० ऊठा आणि चालते व्हा! कारण अशुद्धता ही मोळ्या विनाशाने नष्ट करते, ह्याकरणाने ही तुमची विसावाची जागा नाही. ११ जे एखादा असत्याच्या आत्माने चालतांना खोटे सांगून म्हणेल की, “मी द्राक्षरस आणि मध्य वांविषयी भविष्य सांगेन,” तर तो देखील या लोकांचा भविष्यावादी होईल. १२ हे याकोबा, खचित मी तुझ्या सर्वांना एकत्र करीन. खरोखर मी इसाएलाच्या उरलेल्यांना एकत्र करीन. कुरणातील कळपाप्रमाणे वा मेंदवाड्यातील मेंदरप्रमाणे, तसे त्यांना मी एकत्र ठेवीन. मग पुष्कळ लोक असल्यामुळे ती मोठा गोंगाट करतील. १३ फोडणारा त्यांच्यापुढे जाईल व लोकांच्या पुढे चालेल. ते सुटून वेशीजवळ जाऊन तिच्यातून निघाले आहेत; आणि त्यांचा राजा त्यांच्यापुढे चालून गेला आहे. परमेश्वर त्यांचा पुढारी आहे.

३ मी म्हणालो, “याकोबाच्या अधिकांयांनो, आणि इसाएल घराण्याच्या सरदारांनो, ऐका, २ जे तुम्ही चांगल्याचा तिरस्कार करता आणि वाईटावर प्रेम करता. जे तुम्ही लोकांची चामडी सोलता आणि त्यांच्या हाडांवरून मांस ओढून काढता. ३ जे तुम्ही माझ्या लोकांचे मांस खाता आणि त्यांची काठडी सोलता व त्यांची हाडे मोडता. भांडयात घालण्यासाठी ज्याप्रमाणे मांस चिरतात, आणि जसे पातेल्यांत घालण्यासाठी त्याचे तुकडे करता, तशी जे तुम्ही त्यांची हाडे ठेचता व त्यांचे तुकडे करता, त्या तुम्हास न्याय कळत नाही काय? ४ आता, तुम्ही अधिकारी कदाचित परमेश्वराची प्रार्थना कराल. पण तो तुम्हास उत्तर देणार नाही. त्या वेळेस तो आपले तोंड तुमच्यापासून लपवेल. कारण तुम्ही दुष्कृत्ये केली आहेत.” ५ जे संदेषे माझ्या लोकांस बहकवितात, ज्यांनी अन्नपाणी दिले त्यांच्यासाठी, ते घोषणा करतात की, समृद्धी नादेल. पण जर कोणी त्याच्या मुखांत काही घाटले नाही, तर हे संदेषे किंचाळतात, युधाला तयार होतात, त्यांच्या विषयी परमेश्वर असे म्हणतो. ६ “म्हणून ही जणू काही तुमची रात्र असेल, पण तुम्हास दृष्टांत होणार नाही. तुम्ही अंधारात असाल, पण त्यापुढे तुम्ही भविष्य पारहणार नाही. संदेष्याच्या माध्यांवरचा सूर्य मावळल, आणि दिवस त्यांच्यावर काळोख असा होईल. ७ द्रेषे लाजविले जातील आणि ज्योतिषी गोंधलून जातील. ते सर्व आपले ओठ झाकील, कारण माझ्याकडून त्यांना उत्तर मिळणार नाही. ८ पण मी तर परमेश्वराच्या आत्माकडून पराक्रमाने, चांगुलपणा व सामर्थ्याने परिपूर्ण आहे, ह्यासाठी की याकोबाला त्याचे अपराध व इसाएलाला, त्याचे पाप दाखवावे.” ९ याकोबाच्या घराण्यातल्या पुढायांनो आणि इसाएल घराण्याच्या अधिकांयांनो, जे तुम्ही योग्य चालीरीतीचा तिरस्कार करता व सरळ गोरीला वाकडी करता, आता हे ऐका, १० तुम्ही सियोन रक्काने आणि यश्शलेम अन्यायाने बांधले आहे. ११ तुझे अधिकारी लाच घेण्यासाठी न्याय करतात, आणि तिचे याजक मोबदल्यासाठी शिकवण देतात. आणि तुझे भविष्य बघणारे पैशासाठी भविष्य बघतात. तरीही ते परमेश्वरावर अवलंबून राहतात व म्हणतात, “परमेश्वर आम्हावरोबर नाही काय? आम्हांवर अनिष्ट येणार नाही.” १२ ह्यास्तव, तुमच्यामुळे सियोन शेतासारखे नांगरले जाईल, यश्शलेम नासधुलीचा ढीग होईल, आणि मंदिराचा परवत जंगलातल्या टेकडीसारखा होईल.

४ परंतु नंतरच्या दिवसात असे होईल की, परमेश्वराच्या घराचा पर्वत, इतर पर्वतावर स्थापित केला जाईल व तो डोंगरावर उंचावला जाईल. आणि लोकांचा प्रवाह त्याकडे येईल. २ पुष्कळ देश त्याच्याकडे जातील व म्हणतील, “या, आपण परमेश्वराच्या पर्वतावर, याकोबाच्या देवाच्या घराकडे जाऊ या. मग तो त्याचे मार्ग आपल्याला शिकवील, आणि आपण त्याच्या मार्गाचे अनुसरण करू.” कारण सियोनमधून नियमसास्त्र आणि यस्खलेमेतून परमेश्वराचे वचन निघेल. ३ तेव्हा पुष्कळ लोकांच्यामध्ये तो न्याय करील, आणि तो दृश्या राष्ट्रांविषयी निर्णय ठरवील. ते आपल्या तलवारी मोदून ठोकून त्यांचं नंगर बनवतील, आणि आपल्या भाल्यांचे कोयते करतील. राष्ट्र राष्ट्रांविरुद्ध तलवार उचलणार नाही, आणि त्यांना युद्धाचे शिक्षण दिले जाणार नाही. ४ त्याएवजी, प्रत्येक मनुष्य आपल्या द्राक्षवेलीखाली आणि आपल्या अंजिराच्या झाडाखाली बसेल. त्यांना कोणीही घावरवणार नाही. कारण सेनाथीश परमेश्वराच्या तोंडची ही वाणी आहे. ५ कारण सर्व लोक, प्रत्येकजण आपापल्या देवाच्या नावाने चालतात. पण आम्ही आमचा देव परमेश्वर याच्या नावात सदासर्वकाळ चालू. ६ परमेश्वर म्हणतो, “त्या दिवसात, मी लंगडयाना एकत्र करीन, आणि जे बहिर्भूत व ज्यांना मी पीडले, त्यांना मी एकवट करीन. ७ मी लंगडयाना शेष म्हणून ठेवीन, आणि दूर घालवलेल्याचे बलशाली राष्ट्र करीन.” आणि आता व सदासर्वकाळ, मी परमेश्वर सियोन पर्वतावरून त्यांच्यावर राज्य करीन. ८ आणि तू, कळपासाठीच्या बुरुजा, सियोन कन्येच्या टेकड्या, तुझे पूर्वीचे राज्य तुला परत येईल. यस्खलेमेच्या कन्येचे राज्य तुला प्राप्त होईल. ९ आता, तू एवढ्या भोव्याने का रडत आहेस? काय तुझ्यात राजा नाही? काय तुझा सल्लागर नष्ट झाला आहे? कारण प्रसवत्या स्त्रीसारख्या कळा तुला लागल्या आहेत. १० सियोनच्या कळ्ये, प्रसवतीप्रामाणे वेदना पावून प्रसुत हो, कारण आता तू शहरातून बाहेर जाशील, शेतात राहशील, आणि बाबेलाला जाशील. तेथे तुझी सुटका होईल, आणि परमेश्वर तुला तुझ्या शत्रुंच्या हातातून सोडवील. ११ आता पुष्कळ राष्ट्र तुझ्याविरुद्ध गोळा झाली आहेत. ती भ्रष्ट करण्यात येवो; आणि आमचे डोळे सियोनवर तृप्त होवोत.” १२ संदेश म्हणतो, त्यांना परमेश्वराचे विचार कळत नाहीत, आणि त्यांना त्याच्या योजना समजत नाहीत. कारण जशा पेढ्या खळ्यात गोळा करतात तसे परमेश्वराने त्यांना गोळा केले आहे. १३ परमेश्वर म्हणतो, “सियोनेच्या कन्ये, ऊठ आणि मळणी कर, मी तुला लोखंडाची शिंगे व कास्याचे खूर करीन. तू पुष्कळ लोकांचा चुराडा करशील. मी त्यांची संपत्ती परमेश्वरास आणि त्याचे धन जगाच्या प्रभूला समर्पित करीन.”

५ यस्खलेमेतील लोकहो, आता युद्धामध्ये एकत्र या. तुझ्या शहरा भोवती एक भिंत आहे, पण ते काठीने इसाएलाच्या न्यायाधीशाच्या गालावर मारतील. २ पण ही, बेथलहेम एफाथा. जरी तू यहूदातील सर्व कुळांत सर्वात लहान आहेस. तरी तुझ्यातून माझ्यासाठी इसाएलात अधिकारी व्यायाला एकजण निघेल. त्याचा प्रांगंभ पुरातन काळापासून, प्राचीन काळापासून आहे. ३ यास्तव प्रसूतीवेदना पावणारी प्रसवेपर्यंत तो त्यांना सोडून देईल, आणि मग त्याचे उरलेले भाऊ इसाएलाच्या लोकांकडे परत येतील. ४ तो उभा राहून परमेश्वराच्या सामर्थ्याने, परमेश्वर त्याचा देव याच्या नावाच्या प्रतापाने, आपला कळप चारील, आणि ते वस्ती करतील; कारण आता तो पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत महान होत जाईल. ५ आणि तो पुरुष आंम्हास शांती असा होईल. अशूर जेव्हा आमच्या देशात येईल व ते आमच्या राजवड्यात चालतील, तेव्हा आम्ही सात मेंदणाल आणि आठ मुच्य त्याच्याविरुद्ध उभे राहू. ६ तो आपल्या तलवारीच्या बळावर अश्वरीवर आणि निप्रोदद्याप्रदेशांमध्ये तलवारीने घात करेल. जेव्हा ते आमच्या देशात येतील आणि आमच्या सीमा पायदळी तुडवतील. तेव्हा हा पुरुष त्याच्यापासून आम्हाला सोडवीन. ७ जसे परमेश्वराकडून दहिवर येते, जशा गवतावर सरी येतात आणि त्या मनुष्याची वाट पाहत नाही व मनुष्याच्या मुलाची वाट पाहत नाही, तसे याकोबचे उरलेले लोक पुष्कळ लोकांच्यामध्ये होतील. ८ जसा जंगलातील प्राण्यांमधील सिंह येतो, जसा तरुण सिंह मेंढांच्या कळपांत येतो, आणि तो मेंढांच्या कळपातून गेला तर त्यांना तुडवितो व चिरडून टाकतो व त्यांना वाचवायला कोणी नसते, त्याचे प्रकारे याकोबचे राहीलेले लोक, पुष्कळ लोकांच्यामध्ये असतील. ९ तुझा हात तू शंबूर उंचावलेला होवो आणि तो त्यांचा नाश करो. १० परमेश्वर असे म्हणतो, “त्या दिवसात असे होईल की, मी तुझे घेडे तुझ्यामध्ये नष्ट करीन आणि तुमचे रथ मोदून टाकीन. ११ तुझ्या देशातील गावांचा मी नाश करीन आणि तुझे सर्व किल्ले पाडून टाकीन. १२ तुझ्या हातातून मी जादूटोणा नष्ट करीन, आणि तुमच्यात यापुढे भविष्य सांगणारे नसतील. १३ मी तुझ्या कोरीव मूर्तीचा आणि दाढी स्तंभांचा नाश करीन. तुमच्या हातातूनी घडविलेल्या वस्तूची तुम्ही पूजा करणार नाही. १४ तुझ्यामधून अशेशाचे पूजास्तंभ मी उपटून काढीन, आणि तुझ्या शहरांचा नाश करीन. १५ आणि ज्या राष्ट्रांनी माझे ऐकले नाही त्यांचा मी क्रोधाने व कोणाने प्रतिकार करीन.”

६ आता परमेश्वर जे म्हणतो, ते ऐक. मीखा त्यास म्हणाला, ऊठ व पर्वतांसमोर तुझी बाजू मांड आणि डोंगर तुझा शब्द ऐकोत. २ पर्वतांनो व पृथ्वीच्या टिकाऊ पायांनो, परमेश्वराचा वाद ऐका, कारण परमेश्वरास आपल्या लोकांशी वाद करायचा आहे, आणि तो इसाएलाशी वाद करणार आहे. ३ “माझ्या लोकांनो, मी काय केली? मी तुम्हास कशाने कंटाळविले ते सांगा? माझ्या विरुद्ध साक्ष दे. ४ कारण मी मिसर देशातून तुम्हास बाहेर काढले आणि दास्यत्वाच्या घरातून तुला सोडवीले, मी माशे, अहरोन व मिर्यामिला तुझ्याकडे पाठवले. ५ माझ्या लोकांनो, मवाबचा राजा बालाक याने काय येऊजिले होते ते आठवा आणि बांबाचा मुलगा बलाम, काय म्हणाला त्याची आठवण करा, त्याने शिरीमपासून गिलगालपर्यंत येऊन त्यास कसे उत्तर दिले, त्याचे स्मरण करा, हे अशासाठी की परमेश्वराचे न्यायीपण तुमच्या लक्षात यावे.” ६ मी परमेश्वरास काय देऊ? आणि काय घेऊन परात्पर देवासमोर नमन करू? मी होमार्पणे व एक वर्षाचे वासस्थ घेऊन त्याच्या पुढे यावे का? ७ हजार मेंढांची किंवा दहा हजार तेलाच्या नद्यांनी परमेश्वर प्रसन्न होईल का? माझ्या पापाची किंमत म्हणून मी माझे पहिले अपत्य घावे का? माझ्या देहाच्या पापाबद्ध लागला तुला यावे का? ८ हे मनुष्या, चांगले ते त्याने तुला सांगितले आहे. आणि न्यायीपणाने वाघने, दया व निषा ह्यावर प्रेम करणे आणि आपल्या परमेश्वरासोबत नम्रपणे चालने. यांखेरीज परमेश्वर तुझ्याजवळ काय मागो? ९ परमेश्वराची वाणी नगरात घोषणा करते. जो सुझ आहे तो तुझे नाव ओळखतो, म्हणून काठीकडे आणि ज्याने ती नेमली आहे त्याच्याकडे लक्ष द्या. १० अजूनपण वाईटाचा पैसा आणि उपे धिक्कारलेले माप ही दुष्टांच्या घरात आहेत. ११ मी असा एक मनुष्य निर्दोष असल्याचा विचार करावा का, जो दुष्टेती तापांडी आणि कपटाच्या वजनांची पिशवी बळगतो? १२ त्या नगरीतील श्रीमंत जुलामने भरलेले आहेत, त्याच्यामध्ये राहणारे खोटे बोलले आहेत. त्यांची जीभ त्यांच्या मुखात कपटी बोलते. १३ म्हणून मी तुम्हास गंभीर अशा जखमांनी मारले आहे, तुझ्या पापांमुळे मी तुझी अधोगती केली आहे. १४ तू खाशील पण तृप्त होणार नाही, तुझे रितेपण तुझ्यामध्ये राहील, तू चांगले ते सोठवून ठेवशील पण ते रक्षण होणार नाही, आणि ज्याचे तू रक्षण करशील ते मी तलवारीला देईन. १५ तू पेरशील, पण कापणी करणार नाही; तू जैतांपासून तेल काढण्यासाठी ते तुडवशील, पण त्याचे तेल स्वतः ला लावणार नाही; तू द्राक्ष तुडवशील, पण त्याचा रस पिणार नाही. १६ कारण अभीचे नियम पाळले जातात आणि अहाबाच्या घराण्याची सर्व कार्ये करण्यात येतात. तुम्ही त्यांच्या मसलती प्रमाणे चालता, म्हणून मी तुझा व तुझ्या शहराचा नाश करीन व त्याच्या रहिवाशांचा उपहास होईल आणि माझ्या लोकांची अप्रतिष्ठा तुम्हास सोसावी लागेल.

७ मला हायहाय! मी अस्वस्थ झालो आहे, कारण माझी स्थिती उन्हाळ्यातल्या वगळ फळांसारखी झाली आहे, काढणीच्या द्राक्षांसारखी झाली आहे, खायला एकही धोंस नाही, पण तरीही प्रथम पिकलेल्या अंजीर फळाची हाव आहे. २ धार्मिक मनुष्य पृथ्वीवरून नष्ट झाला आहे, आणि मनुष्यांमध्ये कोणीही सरळ नाही; ते सर्व रक्त पाडायला टपतात; ते प्रत्येकजण जाळे घेऊन आपल्या भावाची शिकार करतात. ३ त्यांचे हात दुष्कृत्ये करण्यात पटाईत आहेत. अधिकारी पैसे मागतात व न्यायाधीश लाच घेण्यास तयार आहेत. सामर्थ्यावान मनुष्या दुसऱ्याला आपल्या जिवाची वाईट इच्छा बोलून दाखवतो. असे ते एकत्र येऊन योजना करतात. ४ त्यांच्यातील अतिशय चांगलाही काटेरी झुऱ्हुप्रमाणे आहे. त्यातला अति सरळ तो काटेरी कुण्पापेक्षा वाईट आहे. हा दिवस, तुड्या पाहारेक्यांचा दिवस येतो, आता त्याचा गोंधळ उडेल. ५ कोणत्याही शेजांचावर विश्वास ठेवू नको. मित्रावरही विश्वास ठेवून राहू नको. तुड्या उराशी जी स्त्री निजते तिला देखील काही सांगूनको, तू काय बोलतो त्या बद्दल सावध राहा. ६ स्वतः च्या घरातील माणसेच वैरी होतील. मुलगा वडिलांना मान देणार नाही. मुलगी आईविरुद्ध जाईल. सून सासूच्या विरोधात जाईल. ७ परंतु मी तर परमेश्वराकडे दृशी लावीन, मी आपल्या तारणाच्या देवाची वाट पाहीन, माझा परमेश्वर माझे ऐकेल. ८ माझ्या शत्रूंनो, मी पडल्यावर मला हसूनका, मी तेव्हा उठेन. जेव्हा मी अंधारात बसेन तेव्हा परमेश्वर माझ्यासाठी प्रकाश होईल. ९ परमेश्वर माझा वाद करेल आणि माझा न्याय साधेल तोपर्यंत मी त्याचा राग सहन करीन, कारण मी त्याच्याविरुद्ध पाप केले आहे. तो मला प्रकाशाकडे आणील, आणि त्याच्या न्यायीपणात त्याने मला सोडवलेले मी पाहीन. १० मग माझा शत्रू हे पाहिल; “तुड्या देव परमेश्वर कोठे आहे?” असे ज्याने मला म्हटले त्यास लाज झाकून टाकेल. माझे डोळे तिच्याकडे पाहतील, रस्त्यावरील विखलाप्रमाणे ती तुडवली जाईल. ११ तुमचे तट बांधण्याचा दिवस येईल. त्या दिवसात तुझी सीमा फार विस्तारीत होईल. १२ त्या दिवसात ते अश्शू देशातून आणि मिसर देशापासून, फरात नदीपर्यंतच्या प्रांतातून, दूरदूरच्या समुद्रतीरावरून व दूरदूरच्या पर्वताकडून लोक तुड्याकडे येतील. १३ देशात राहणाऱ्या लोकांमुळे व त्यांच्या कृत्यांच्या फळांमुळे ओसाड होईल. १४ म्हणून तू आपल्या लोकांस, तुड्या वतनाचा कळप जो रानात चरतो त्याला, आपल्या काठीने पाळ. जसे ते प्राचीन दिवसात तसे बाशानांत व गिलादांत ते चरोत. १५ जेव्हा तू मिसरदेशातून बाहेर निघालास, त्या दिवसाप्रमाणे त्यास मी अद्भुत कृत्ये दाखवीन. १६ राष्ट्रे ते चमत्कार पाहतील व आपल्या सर्व बलाविषयी लजिजत होतील. ती आपला हात आपल्या मुखाला लावतील, त्याचे कान बरिरे होतील. १७ ते सापाप्रमाणे धुळ चाटील, भूमीतल्या सरपटणाऱ्याप्रमाणे ते आपल्या बिळातून थरथर कापत बाहेर निघतील. परमेश्वर आमचा देव याच्याकडे ती भयभीत होऊन येतील, आणि ते तुड्यामुळे घावरतील. १८ तुड्यासारखा देव कोण आहे? जो तू पापांची क्षमा करतोस आणि आपल्या वतनाच्या उरलेल्यांचा अपराध मार्गे टाकतो. तो अनंतकाळ क्रोधाविष्ट राहणार नाही, कारण त्यास दयालू व्हायला आवडते. १९ तो आम्हावर पुन्हा दया करील; तो आमच्या पापांचा आपल्या पायाखाली चुराडा करील आणि आमची सर्व पापे समुद्रात खोलवर फेकून देईल. २० पुणातन दिवसात आमच्या पूर्वजांशी तू ज्याविषयी शपथ वाहीली ती अशी की, तू याकोबाला सत्यता आणि अब्राहामाला कराराचा विश्वासूपणा देशील.

नहूम

१ निनवे शहराविषयीची घोषणा. एल्कोशी नहूम याच्या दृश्यातचे पुस्तक.

२ परमेश्वर हा ईश्वराविषयीचा व सूड घेणारा देव आहे; परमेश्वर सूड घेणारा व क्रोधयुक्त देव आहे. परमेश्वर आपल्या विरोधांचा बदला घेते आणि तो आपल्या शत्रूंसाठी क्रोध राखून ठेवतो. ३ परमेश्वर रागवण्यास मंद आणि महाप्राक्रमी आहे; त्याच्या शत्रूंना तो निरापराध ठरवणार नाही. परमेश्वर झँझावातून आणि वादळातून त्याचे मार्ग काढतो आणि मेघ त्याच्या चरणाची थूळ आहेत. ४ तो समुद्राला दाटवते आणि त्यास कोरडा करतो; तो सर्व नद्या कोरड्या करतो. बाशान व कर्मलसुद्धा गळून जातील; लबानोनाचा फुलवरा कोमेजून जातो. ५ त्याच्या उपस्थितीने पर्वत हलतात आणि टेकड्या वितळून जातात; त्याच्या उपस्थितीने पृथ्वी कोसळते, खरोखर हे जग आणि त्यामध्ये राहणारा प्रत्येक मनुष्य थथरतो. ६ त्याच्या क्रोधापुढे कोण उभा राहू शकेल? त्याच्या क्रोधाच्या संतापाचा कोण प्रतिकार करू शकेल? त्याचा क्रोध अग्नीप्रमाणे ओतलेला आहे आणि त्याच्यामुळे खडक फुटून जातात. ७ परमेश्वर चांगला आहे, संकटसमयी तो शरणदुर्भार आहे आणि जे त्याच्या ठारी आश्रय घेतात त्याना तो जाणतो. ८ पण तो त्याच्या शत्रूचा पूर्णपणे महापुराने नाश करील; तो त्यांचा पाठलाग करून अंधारात उथळून लावील. ९ तुम्ही लोक परमेश्वराविरुद्ध काय योजना करत आहात? पण तो त्याचा पूर्ण अंत करील; दुसऱ्यांदा विपत्ती उठणारच नाही. १० ते गुंतागुंत झालेल्या काटेरी झुडप्रामाणे, आपल्या स्वतः च्या पिण्याने मस्त झालेले असले तरी ते वाळलेल्या धसकटाप्रमाणे भस्म होतील. ११ जो परमेश्वराविरुद्ध वाईट योजना करतो, दुष्कर्माला बढती देतो असा कोणी एक निनवेतून निघाला आहे. १२ परमेश्वराने जे काय म्हटले ते हे: जसे परमेश्वराने म्हटले, जरी ते त्याच्या संपूर्ण बलाने आणि संखेने पुकळ असले तरीसुद्धा ते छेडले जाऊन त्याचे लोक नाहीसे होतील. परंतु तू यहूदा, जसे परमेश्वराने म्हटले; जरी मी तुला पीडले आहे तरी पुढे मी तुला पीडणार नाही. १३ तर आता मी त्यांचे जोखड तुझ्यावरून मोडून काढीन व तुझी बंधने तोडून टाकीन. १४ आणि परमेश्वराने तुझ्याबद्दल आज्ञा दिली आहे की, निनवे, तुझे नाव धारण करणरे तुझ्या वंशातील कोणीही उरणार नाही. मी तुझ्या देवाच्या मंदिरातील कोरलेल्या मूर्ती व ओतीव मूर्ती ठेंडून टाकीन. मी तुझी कवर खोदून काढील, कारण तू दुष्ट आहेस. १५ पाहा, जो सुवार्ता आणतो, शांती जाहीर करतो! असा जो त्याचे पाय वर्पतांवर आहेत, यहूदा आपले सण साजरे कर, आपले नवस फेड, दुष्ट तुझ्यावर पुन्हा हल्ला करणार नाही, त्याचा समूल उच्छेद झाला आहे.

२ तो तुला आदळून तुकडे करण्यासाठी तुझ्याविरुद्ध आला आहे. शहरातील

कोटांचे रक्षण कर, रस्त्यावर नजर ठेव, स्वतःला बळकट कर, तुझ्या सैन्याला एकत्र कर. ३ कारण परमेश्वर याकोबाचे ऐश्वर्य इसाएलाच्या ऐश्वर्यप्रमाणे पुन्हा प्राप्त करून देईल. जरी लुटार्नी त्यास रिक्क केले आहे आणि त्यांच्या द्राख्कवेलींचा नाश केला आहे. ४ त्यांच्या वीरांच्या ढाली लाल आहेत आणि शूर माणसे किरमिजी रंगाचे पोषाख नेसले आहेत, त्याच्या तयारी करण्याच्या दिवशी रथ पोलादाने चमकत आहेत आणि सुरुच्या काळ्यांचे भाले हवेत हालवत आहेत. ५ रथ रस्त्यातून वेगाने धावत आहेत, रुंद रस्त्यामधून ते इकडे तिकडे झापात्याने पळत आहेत, ते मशाली सारखे आणि विजासारव्ये धावत आहेत. ६ जो कोणी तुझे तुकडे करण्यास थडक देत आहे तो त्याच्या अधिकांयांना बोलावत आहे; ते उतावळीने त्यांच्या चालण्यात अडखळत आहेत. ते टटबंदीवर हल्ला करण्याची थाई करत आहेत. हल्ला करणाऱ्यापासून संरक्षणासाठी रक्षणाची तयारी करत आहेत. ७ पण नदीकाठची दारे उघडी केली आहेत, आणि राजवाडा नाश होऊन कोसळला आहे. ८ असा निर्णय होऊन चुकला आहे, राणी उघडी झाली आहे

आणि तिला धरून नेले आहे आणि तिच्या दासी दु: खाने पारव्याप्रमाणे कणहत आहेत, त्या आपली छाती पिटून घेत आहेत. ९ निनवे एक पाण्याच्या तळ्यासारखी आहे, पाण्याच्या जोरादार वेगासारखी लोक जलद दूर जात आहेत. दुसरे किंचाळतात, थांबा! थांबा, परंतु कोणीही मागे वळून पाहत नाही. १० त्यांदी लुटून घ्या, सोने लुटून घ्या, सर्व उज्जवल शोभिवंत वस्तूंचा अमर्याद साठा आहे, त्यास अंत नाही. ११ निनवे रिकामी आणि ओसाड झाली आहे. तिच्या हृदयाचे पाणी झाले आहे, पाय लटपट आहेत, आणि प्रत्येकजण यातनेत आहे; त्यांचे वेहेरे पांढरेफटक पडले आहेत. १२ आता सिंहाची गुहा कोठे आहे? तरुण सिंहाच्या छाव्याची भक्ष्य खाप्याची जागा कोठे आहे? सिंह आणि सिंहीण त्यांच्या छाव्याबरोबर तेथे फिरत असत, ते तेथे कशालाही भीत नसत ती जागा कोठे आहे? १३ सिंह आपल्या छाव्यासाठी पुरेसे भक्ष्य फाडून तुकडे करीत असे आणि तो आपल्या सिंहीणसाठी भक्ष्याचा गळा दाबीत असे आणि तो आपल्या गुहा भक्ष्याने आणि त्याची गुहा शिकारीने भरीत असे. १४ पाहा, मी तुझ्याविरुद्ध आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, मी तिचे रथ जाळून त्यांचा धूर करीन; आणि तलवार तुझ्या तरुण सिंहास खाऊन टाकील. मी तुझे भक्ष्य तुझ्या देशातून नाहीसे करीन, आणि तुझ्या दूतांचा आवाज ऐकण्यात येणार नाही.

३ पूर्ण रक्ताने भरलेल्या नगरीला धिक्कार असो! ती पूर्ण लवाडीने आणि चोरलेल्या मालमत्तेने भरली आहे; तिच्यात नेहमी बळी आहेत. २ परंतु आता तेथे चाबकांच्या फटकांयांचे आवाज, चाकांच्या खडखडाटाचे ध्वनी, घोडांच्या टापांचे आणि रथाच्या घडघटाटाचे आवाज तुम्ही ऐकतो. ३ लढाई करण्याच्या घोडेस्वाराचे दृश्य, तलवारीचे चकाकांगे, भाल्याची चमक, प्रेतांचा ढीग आणि मृतांची मोठी रास पडली आहे. शवांचा काही अंतच नाही; त्याचे हल्लेखार त्याच्या शवाला अडखळून पडत आहेत. ४ हे सर्व सुंदर वेशेच्या वासनामय कृतीमुळे घडले आहे, जी निपुण वेटकी आपल्या व्यभिचारांनी राण्याना आणि चेटकीण कृतीने लोकांस विकतो. ५ पाहा, मी तुझ्याविरुद्ध आहे. असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, मी तुझी वक्त्रे तुझ्या तोंडापर्यंत वर उचलीन आणि राण्याना तुझे गुप्त भाग, राजांना तुझी लाज दाखवीन. ६ मी तुझ्यावर चिखले कैफून तुला तुळ्य करीत आणि तुला ताजिरवाणे करीन. प्रत्येकजण तुझ्याकडे पाहतील असे मी तुला करीन. ७ असे होईल की, जो कोणी तुला पाहील तो तुजपासून पळेल आणि म्हणेल, निनवेचा नाश झाला आहे; तिच्यासाठी कोण रडणार? कोठून मी तुझ्यासाठी सांचवन कराणरे शोधू? ८ निनवे तू थेबेस, जी नील नदीच्यावर बांधली आहे, तिचे सभोवती पाणी होते, महासमुद्र तिच्या संरक्षण होता, समुद्र स्वतः: तिच्या कोट होता तिच्यापेक्षा उत्तम आहेस काय? ९ कूशी व मिसरी वायंचे तिला बल होते व ते अस्याद होते; पूरी व लुब्बी यांची तिला मदत होती. १० तरी थेबेसला पाडाक करून नेण्यात आले, ती बंदीवासात गेली तिची रुण मुले प्रत्येक मुख्य रस्त्यात आपटून तुकडे करून मारण्यात आली. तिच्या शत्रूंनी प्रतिष्ठीत मनुष्यांवर चिठ्या टाकल्या आणि त्यांनी तिच्या सर्व महान मनुष्यांनी साखल्यांनी बांधून नेले. ११ तू सुध्या दारूळचा होशील, तू लपण्याचा प्रयत्न करशील, तूही शत्रूपासून तुझी आश्रयाची जागा शोधशील. १२ तुझे सर्व दुर्ग प्रारंभी पिकलेल्या अंजिराच्या झाडाप्रमाणे होतील. जर ते हालविले, तर ते खाणाच्याच्या तोंडात पडतात. १३ पाहा, तुझे लोक तुझ्यामध्ये स्त्रियांप्रमाणे आहेत. तुझ्या देशाचे दारे तुझ्या शत्रूंना सताड उघडली आहेत. दारांचे लाकडी अडसर आग्नीने खाऊन टाकले आहेत. १४ वेढा पडणार म्हणून तू पाणी ओढून काढ; तुझे किल्ले मजबूत कर; चिखलात उत्तर आणि पायांनी चुना तुडव; विटांची भिंत दुर्स्त कर. १५ तुला आग खाऊन टाकील, आणि तलवार तुला कापून काढील. ती तुला चाढून खाणाच्या टोळाप्रमाणे खाऊन टाकील. चाढून खाणाच्या टोळाप्रमाणे आपली संख्या वाढीव, झुडीनी येणाच्या टोळाप्रमाणे बहूपट हो. १६ आकाशातल्या ताज्यापेक्षा तुझे व्यापारी पुष्कळ आहेत. परंतु ते चाढून

खाणाच्या टोळासारखे आहेत; ते सर्व देश लुटून आणि नंतर दूर उडून जातील.

१७ तुझे राजपुत्रही द्युंडीने येणाऱ्या टोळासारखे आहेत आणि तुझे सेनापती टोळयाच्या द्युंडीप्रमाणे आहेत; ते थंडीच्या दिवसात कुपणामध्ये तळ देतात,

पण जेढ्हा सूर्य उगवतो तेक्हा ते कोठे उडून जातात ते कोणालाच माहीत नाही.

१८ अश्शूराच्या राजा तुझे मेंढपाळ झोपले आहेत. तुझे सत्ताधारी विसावा

घेत आहेत. तुझे लोक पर्वतांवर पांगले आहेत. आणि त्यांना जमविण्यास

कोणीही नाही. १९ तुझी जखम बरी होणे शक्य नाही. तुझी जखम असाह्य

आहे. तुझी बातमी ऐकणारे प्रत्येकजण टाळ्या वाजवतात. तुझ्या नित्य

दुष्टेतून कोण निसटला आहे?

हबक्कूक

१ संदेशा हबक्कूक याला मिळालेले देववचन. २ “हे परमेश्वरा, मदतीसाठी मी किती वेळ आरोही मारू, आणि तू ऐकणार नाहीस? जाचजुलमात व भयात मी तुला आरोही मारली, पण तू मला वाचवत नाहीस! ३ तू मला अन्याय व अनर्थ का पाहायला लावतोस? नाश आणि हिसा माझ्यासमेर आहेत; आणि भांडण व वाद उठतो! ४ द्यास्तव नियमशास्त्र कमकुवत झाले आहे, आणि न्याय कोणताही वेळी टिकत नाही, कारण दुष्ट नितीमानाला घेरतो, त्यामुळे खोटा न्याय बाहेर येतो.” ५ “इतर राष्ट्रांकडे पाहा! त्याचे परिक्षण करा, आणि आश्वयनि विस्मित व्हा! कारण खचित मी तुमच्या दिवसात अशा काही गोषी करणार की, त्या तुम्हास सांगप्रयत येतील तेका तुमचा विश्वास बसणार नाही. ६ कारण पाहा! मी खास्यांची उठावनी करतो, ते भयानक व उतावळे राष्ट्र आहे. जी घेरे त्यांची नाहीत, त्यांचा तावा घ्यायला ते पृथ्वीच्या विस्तारावरून चाल करीत आहेत. ७ ते दारूण व भयंकर आहेत, त्यांचा न्याय व त्यांचे वैभव ही त्यांच्यापासूनच पुढे जातात. ८ त्यांचे घोडे चित्यांपेक्षा वेगवान आहेत आणि संध्याकाळच्या लांडग्यांपेक्षा जलद आहेत. त्याचे घोडेस्वार दिमाखाने पुढे धावत जातात, आणि त्यांचे घोडेस्वार दूर्घटन येतात, खाण्यासाठी घाई करणाऱ्या गरुडप्रमाणे ते उडतात. ९ ते सर्व हिंसा करण्यास येतात, त्यांचा जमाव वाळवंटातील वाच्याप्रमाणे समोर जातो, आणि ते बंदिवानास वाळूप्रमाणे गोठा करतात! १० म्हणून ते राजांची थट्टू करतील, आणि राज्यकर्ते त्यांच्यासाठी केवळ चेष्टा असे आहेत! ते प्रत्येक दुर्गला हसतात, कारण तो थुकीचा ढीग करून तो ताव्यात घेतात! ११ मग ते वाच्याप्रमाणे सुसांच्याने पार जातील व दोषी होतील, त्यांचा असा समज आहे की आमचा पराक्रम आमचा देव आहे.” १२ “हे परमेश्वरा, माझ्या देवा, माझ्या पवित्रा, तू प्राचीनकाळापासून नाहीस काय? आम्ही मरणार नाही. परमेश्वरा तू त्यांना न्यायासाठी नेमले आहे, आणि हे खडका तू त्यांना शासन करण्यासाठीच स्थापिले आहे. १३ तुझे डोळे इतके पवित्र आहेत की त्यांना दुष्टपणा पाहवत नाही, आणि तुझ्याने वाईटाकडे दृष्टी लावली जात नाही. मग जी विश्वासाती आहेत त्यांच्याकडे तू का पाहतोस? जो आपल्याहून नीतिमान त्यास जेव्हा दुर्जन गिळून टाकती तेका तू का शांत राहतोस? १४ तू लोकांस समुद्रातल्या माशांप्रमाणे केले आहेस, त्यांच्यावर अधिकारी नसलेल्या जीवांप्रमाणे ते आहेत. १५ ते त्या गळाने सर्वांना उचलून घेतात; ते आपल्या जाळ्यात त्यांना धरून घेतात आणि पागाने त्यांना गोठा करतात. त्यामुळे ते हर्ष करतात व मोठ्याने ओरडतात. १६ म्हणून ते आपल्या माशांच्या जाळ्याला यज्ञ अर्पण करतात आणि आपल्या पागावुढे धूप जाळतात. कारण त्यापासून त्यांना पुष्ट पश्चूचा वाटा आणि त्यांचे अन्न म्हणजे चरबी असलेले मांस हे मिळते. १७ तेका ते त्यांचे जाळे रिकामे करतील काय? आणि कोणतीही दया न दाखविता, ते राष्ट्रांची कत्तल कीरीतच राहणार काय?”

२ मी आपल्या पहान्यावर उभा राहिन आणि बुरुजावर पहारा करीन, आणि तो मला काय म्हणेल व माझ्या तकारीपासून मी कसा वळेन ते लक्ष्यरूपक पाहीन. २ परमेश्वराने मला उत्तर दिले आणि म्हटले, “मी तुला जो दृष्टांत दाखवतो, तो स्पष्टपणे पाटव्यावर लिहून ठेव अशासाठी की जो कोणी ते वाचतो त्याने धावावे! ३ कारण हा दृष्टांत नेमलेल्या समयासाठी अजून राखून ठेवला आहे, शेवटी तो बोलणार व फसवणार नाही, जरी त्यांने विलंब केला तरी, त्याची वाट पाहा! खचित तो येणाऱ्या आणि थांबणार नाही! ४ पाहा! मनुष्याचा आत्मा गविष्ट झाला आहे, आणि स्वतः च्या ठायीची तो सरळ नाही, परंतु न्यायी आपल्या विश्वासाने वाचेल. ५ कारण द्राक्षरस तर विश्वासघात करणारा आहे, तो उन्मत्त तरुण पुरुष आहे आणि घरी राहत नाही. परंतु तो कबरेसारख्या आपल्या इच्छा वाढवतो, तो मृत्यूसारख्या

असतो, तो कधीच तृप्त होत नाही. तो आपल्याजवळ प्रत्येक राष्ट्र एकत्र करतो आणि आपल्यासाठी सर्व लोकांस एकत्र करतो. (Sheol h7585) ६ सर्वच लोक त्याच्या विरुद्ध बोंधकथा घेणार नाहीत काय, आणि त्यास म्हणीने टोमणे मारतील व म्हणतील. जो आपले नाही ते वाढवतो, त्यास हाय हाय! कारण किती वेळ तू घेतेलेल्या प्रतिज्ञांचा बोजा वाढवरील? ७ तुला भेवाडपारे व तुझ्यावर कडक टीका करणारे असे अचानक उठणार नाहीत काय? तू त्यांच्यासाठी बली असा होशील. ८ कारण तू पुष्टक राष्ट्रे लुटली आहेत, म्हणून त्या लोकांतले उरलेले तुला लुटतील, ते अशासाठी की, मनुष्याच्या रक्कमुळे, देश व गावे यांच्यावर केलेले जुलूम ह्यांमुळे त्या देशांतील व गावांतील लोक तुला लुटतील. ९ ‘जो आपल्या धराण्यासाठी वाईट लाभ मिळवतो व त्याद्वारे अरीष्टांच्या हातातून सुटावे म्हणून आपले घरटे उंच स्थापिती, त्यास हाय हाय!’ १० तू अनेक लोकांस मारलेस, त्यामुळे तू स्वतः च्या धरासाठी अप्रतिष्ठा तयार केली आहेस आणि आपल्या स्वतः च्या जिवा विस्तृदृ पाप केले आहेस. ११ भिंतीतील दगडसुद्धा तुझ्याविरुद्ध औरडतील आणि तुझ्या धराचे वासे त्यांना उत्तर देतील. १२ ‘जो रक्काने शहर बांधतो, आणि जो अन्यायाने गाव वसवितो त्यास हाय हाय!’ १३ त्या लोकांनी उभारलेले सर्व आपीत भस्मसात होईल, आणि राष्ट्रे केवळ व्यथितसाठी थकतील, हे सैन्याच्या परमेश्वरा कडून घडून आले नाही काय? १४ तरीही जसे पाणी समुद्राला झाकते, तशी पृथीवी परमेश्वराच्या गौरवाच्या ज्ञानाने भरेल. १५ ‘जी व्यक्ती आपल्या शेजाच्याला मध्य प्यायला लावते त्यास हाय हाय! तू आपले विष त्यामध्ये घालून त्यास मस्त करतो,’ हात्यासाठी की त्याचे नगनपण पाहावे. १६ तू गौरवाने नाही तर अप्रतिष्ठेणे भरला आहेस! तू पण त्याची चव घे आणि आपली नगनता प्रकट कर! परमेश्वराच्या उजव्या हातांतला प्याला तुझ्याकडे फिरत येईल, आणि तुझ्या सर्व गौरवावर अप्रतिष्ठा पसरवली जाईल. १७ लवानोनावर केलेला जुलूम तुला झाकेल आणि पशुंगा केलेला नाश तुला भयभीत करील. कारण मनुष्याचा रक्कपात व तेथील भूमीवर, शहरावर, आणि त्यातील सर्व रहिवाशांवर केलेला जुलूम ह्यांमुळे असे होईल. १८ मूर्तीकाराने कोणीन केलेल्या मूर्तींमध्ये त्यास काय लाभ? कारण जो कोणी त्यास कोरतो, किंवा ओतीवी मूर्तीं तयार करतो, तो खोटा शिक्षक आहे, कारण तो जेव्हा अशा मुक्या देवांना बनवतो तेका तो स्वतः च्या हस्तकृतीवर विश्वास ठेवतो, जेव्हा तो अशा मुक्या देवांना बनवतो. १९ जो लाकडांच्या मूर्तीस म्हणतो जागा हो! किंवा दगडांच्या मूर्तीस म्हणतो ऊठ! त्यास हाय हाय! या वस्तु शिकवतील काय? पाहा! ते सोन्याने आणि चांदीने मढवले आहेत, पण त्यामध्ये मुळीच श्वास नाही. २० परंतु परमेश्वर त्याच्या पवित्र मंदिरात आहे, सर्व पृथीवी त्यापुढे स्तब्ध राहो!”

३ संदेशा हबक्कूकची शिगयोनोथावर प्रार्थना: २ परमेश्वरा, मी तुझी वार्ता कीली, आणि मी भयभीत झालो. हे परमेश्वर, तू आपले कार्य या समयामध्ये पुनर्जीवित कर; या समयामध्ये ते माहित करून दे, तुझ्या क्रोधात आमच्यावर दया करण्याची आठवण ठेव. ३ तेमानाहून देव येत आहे, पारान पर्वतावरून पवित्र परमेश्वर येत आहे, सेला. परमेश्वराचे वैभव सर्व झाकते, आणि त्याच्या स्तुतीने पृथीवी भरली. ४ त्याच्या हातातली किरणे प्रकाशासारखी चमकत होते आणि परमेश्वराने तेथे त्याचे सामर्थ्य ठेवले आहे. ५ रोगराई त्याच्या मुखासमोरून गेली, आणि मरी त्याच्या पायांजवळून निघते. ६ तो उभा राहिला आणि पृथीवी मापली; त्याने पाहिले आणि राष्ट्रांचा थरकाप झाला. सर्वकाळच्या परवतांचेसुद्धा तुकडे होऊन ते खिचवले गेले आणि सर्वकाळच्या टेकड्या खाली नमल्या, त्याचा मार्ग सदासर्वकाळ आहे. ७ कूशानाचे तंबू संकटात असलेले मी पाहिले, मिघान देशातील कनाती भीतीने कापत होत्या. ८ परमेश्वर, तू नद्यावर रागावला होतास का? झायांवर तुझा राग होताका? समुद्रावर तू भडकला होतास का? म्हणून तू आपल्या तारणाच्या रथावर आरुढ झाला होतास काय?

९ तू आपले धनुष्य गवसणी बाहेर काढले आहे; तू आपल्या धनुष्यावर बाण चढवाला आहे! (सेला). तू पृथ्वीला नद्यांद्वारे दुभागले आहे. १० पर्वत तुला पाढून वेदनेमध्ये वितळले! जलप्रवाह त्याच्यावरून चालला आहे; खोल समुद्राने आवाज उंचावला आहे, समुद्राने आपला हात उंचावला आहे. ११ चंद्र व सूर्य आपल्या जागी स्थाव झालेत, त्यांचे तेज लोपले. तुझे बाण सुटत असता त्यांच्या तेजाने, आणि तुझ्या झळकत्या भाल्याच्या चकाकीने ते दूर गेले आहेत! १२ तू रागाच्या भरात पृथ्वीवरून चाल केली आणि क्रोधाने राष्ट्रे पायाखाली तुडविलीस. १३ तू तुझ्या लोकांच्या तारणासाठी, तुझ्या अभिषिक्ताच्या तारणासाठी पुढे गेलास! तू दुष्टाच्या घराचा माथा छिन्नविषिणून केला आहे, व त्याचा पाया मानेपर्यंत उघडा केला आहे, सेला! १४ ते प्रचंड वादळाप्रमाणे आम्हास पांगवण्यास आले असता, तू त्यांचेच भाले त्यांच्या सैनिकांच्या ढोक्यात भोसकले, गरीब मनुष्यास एकांतात खाऊन टाकावे, ह्यामध्ये त्यांची तुपता होती. १५ पण तू तुझ्या घोड्यांना समुद्रातून कूच करण्याला लावलेस, त्यामुळे समुद्र घुसल्ला गेला. १६ मी ऐकले तेढ्हा माझे अंग थरथरले, माझे ओठ आवाजाने कापले! माझी हाडे कुजण्यास सुरुवात झाली आहे, आणि मी आपल्या ठिकाणी कापत आहे. म्हणून मी थीराने नाशाच्या दिवसाची, शनू आमच्यावर हल्ला करील, त्या दिवसाची वाट पाहत आहे. १७ जरी अंजिराच्या झाडांनी फळ दिले नाही आणि द्राक्षवेलीना काही उपज आले नाही, जैतूनाच्या झाडाच्या उपजाने जरी निराशा झाली आणि शेतांतून अन्न उगवले नाही, कळप वाड्यातून नाहीसे झाले असले, गोठ्यात गाई-गुरे उरली नसली, १८ तरी मी परमेश्वराठायी आनंद करीन, माझ्या तारणाच्या देवाजवळ उल्लास करीन. १९ प्रभू परमेश्वर माझे बळ आहे, तो माझे पाय हरणींच्या पायासारखे करतो, आणि तो मला माझ्या उंचस्थानावर चालवील. (मुख्य वाजवणाऱ्यासाठी, माझ्या तंतुवाद्यावरचे गायन.)

सफन्या

१ यहूदाचा राजा आमोन याचा मुलगा योशीया याच्या दिवसात, परमेश्वराचे

हे वचन सफन्या जो कूशीचा मुलगा, जो गदल्याचा मुलगा, जो अमच्याचा मुलगा, जो हिज्जीयाचा मुलगा, याजकडे आले. ते असे, २ परमेश्वर असे म्हणतो की, “मी पृथ्वीवरील सर्व गोर्झिंचा पूर्णपणे नाश करीन. ३ मी मनुष्य व प्राणी यांचे नाश करीन; मी आकाशांतले पक्षींचे व समुद्रातील मासे आणि दुष्ट व त्याचे अडुखळणे नष्ट करीन. मनुष्य पृथ्वीवरून मी नाहीस करून टाकीन, असे परमेश्वर म्हणतो. ४ मी आपला हात यहूदावर आणि यस्थलेमवासीयांवर लांब करीन व बालामूर्तीचे उरलेले आणि याजकांमधील मूर्तीपूजक लोक यांचे नाव मी या जागेवरून नष्ट करीन. ५ जे घरावर स्वर्गातल्या सैन्यांचे भजन करतात ते, जे आणि परमेश्वराचे भजन करतात व त्याची शपथ घेतात व आपल्या मिल्कोमार्ही ही शपथ वाहतात, ६ आणि जे परमेश्वरास अनुसरण्यापासून मागे फिरले आहेत, आणि त्यांनी परमेश्वराचा शोध घेतला नाही व त्याचे मार्गदर्शन घेतले नाही, त्यांना मी या स्थानातून नष्ट करून टाकीन.” ७ प्रभू परमेश्वराच्या उपस्थितीत शांत राहा, कारण परमेश्वराच्या न्यायाचा दिवस जवळ येत आहे; कारण परमेश्वराने यज्ञाची सिद्धता केली आहे, आणि त्याने आपल्या पाहुण्यांना पवित्र केले आहे. ८ “परमेश्वराच्या यज्ञार्पण करण्याच्या दिवशी, असे होईल की, मी राजाची मुले व इतर नेते ह्यांना शिक्षा करीन आणि परदेशीय वसे घातलेल्यांनाही मी शिक्षा देईन. ९ तेव्हा उंचायावरून उडी मारण्यांना आणि जे आपल्या भन्याचे रुद्र फसवणूक व हिंसाचाराने भरतात त्यांना मी त्या दिवशी शिक्षा देईन.” १० परमेश्वर असेही म्हणाला, त्या दिवशी, मासांची दारातून आक्रंदानाचा आवाज येईल, दुसऱ्या भगातून आकांत आणि टेकड्यांवरून मोठा थड्हांक्याचा आवाज होईल. ११ मक्तेशतल्या रहिवाशयांनो गढाचा काढून रडा, कारण सर्व व्यापायांचा नाश झाला आहे, चांदीने लादलेले सर्व नाहीसे झाले आहेत. १२ “तेव्हा मी एक दिवा घेऊन यस्थलेमून शोध करीन, जे खाली गाळ असलेल्या द्राक्षरसासारखे स्वस्थ बसले आहेत, त्यांना मी शिक्षा करीन. ते आपल्या मनात असे बोलतात, ‘परमेश्वर काहीही चांगले किंवा वाईट करणार नाही.’ १३ त्यांची संपत्ती लूट अशी होईल, आणि त्यांच्या घरांचा त्याग करण्यात येईल. ते घेरे बांधतील पण त्या घरात राहणार नाहीत आणि ते द्राक्षमळे लावतील, पण त्यांना द्राक्षरस प्यायला मिळणार नाही. १४ परमेश्वराचा महान दिवस जवळ येत आहे. तो जवळ आहे आणि वेगाने येऊ पाहत आहे! परमेश्वराच्या दिवसाचा आवाज होतो, तेथे वीर दुःखाने ओरडत आहे. १५ तो दिवस क्रोधाचा, दुःखाचा व कलेशाचा दिवस आहे, वादळ व नासधूस ह्यांचा दिवस आहे, उजाडीचा व ओसाडीचा दिवस, अंधाराचा व अंधाराचा दिवस आहे. १६ तो दिवस तटबंदीच्या शहरांविरुद्ध आणि उंच बूरूजांविरुद्ध तुतारीच्या शब्दाचा व गजराचा असा आहे. १७ मी मनुष्यातीव पीडा आणीन, तेव्हा ते अंधल्यांप्रमाणे चालतील, कारण त्यांनी परमेश्वराविरुद्ध पाप केले आहे. त्याचे रक्त धूळीसारखे ओतेले जाईल, व त्याचे मांस शेणासारखे फेकले जाईल. १८ परमेश्वराच्या क्रोधाच्या दिवशी त्यांचे सोनेवांदी त्यांना वाचवू शकणार नाही. तर त्याच्या क्रोधाच्या आनीने सारी भूमी खाऊन टकडी जाईल, कारण देशांतल्या सर्व राहणांविरुद्ध जो नाश तो आणणार आहे, तो भयानक असेल!”

२ हे निलंज राष्ट्र, तुम्ही सर्वजण गोळा क्वा आणि एकत्र या. २ फर्मान

सादर होण्या आधी आणि दिवस भुसासारखा उडून जाईल त्यापूर्वी, परमेश्वराचा कोप तुमच्यावर येईल त्यापूर्वी, परमेश्वराचा क्रोधाचा दिवस तुमच्यावर येण्यापूर्वी तुम्ही एकत्र या. ३ पृथ्वीवरील सर्व नम्र लोकहो, जे तुम्ही परमेश्वराचे नियम पाळता, ते तुम्ही त्यास शोधा, धार्मिकता शोधा! नप्रता शोधा! नम्र होण्यास शिका. कदाचित परमेश्वराच्या क्रोधाच्या दिवशी

तुम्ही सुरक्षित रहाल. ४ गज्जाचा त्याग करण्यात येईल व अष्कलोन ओसाड होईल. ते भरटुपारी अशदोदला बाहिर काढतील, आणि एक्रोन उपतले जाईल. ५ समुद्राकाठी राहण्याचा लोकांस, करेथी राश्त्राला हाय हाय! परमेश्वर तुमच्याविरुद्ध बोलाला आहे. कनान, जो पलिष्ट्यांचा देश आहे, मी तुड्हा असा नाश करणार की, तुड्ह्यात योगीही रहीवासी उरणार नाही. ६ तेव्हा समुद्राकाठाचा प्रांत मेंढपाळासाठी मोकळी राने होतील व मेंढांच्या कल्पांसाठी वाडे असलेली कुरणे असा होईल. ७ किनाच्याचा प्रदेश यहूदाच्या घराण्यातील राहिलेल्यांचा होईल. ते त्यावर आपले कल्प चारतील. संध्याकाळी, ते अष्कलोनमधील घरात विश्रांती घेतील, कारण परमेश्वर त्यांचा देव त्यांची काळजी घेईल, आणि त्यांचे भविष्य पुनर्संचयित करीन. ८ मवाबाने मारलेले टोमणे व अम्मोनाने वापरलेले अपशब्द मी ऐकले आहेत. त्यांनी माझ्या लोकांकी निंदा केली व त्यांच्या सीमांचे उल्लंघन केले आहे. ९ ह्यास्तव सैन्याचा परमेश्वर, इसाएलाचा प्रभू असे म्हणतो, “मी जिवंत आहे, म्हणून मवाव सदोमासारखा होईल व अम्मोनवासी गमोरा यांसारखे होतील. ते एक निसूपयोगी ठिकाण व मिठाच्या खांचा व कायमचे औसाड असे होतील. पण माझ्या लोकांतील राहिलेले त्यांना लूटूतील, आणि माझ्या राष्ट्रातले रेष त्यांचे वतन पावेल.” १० मवाव व अम्मोन यांची अशी स्थिती होण्याचे कारण गर्विष्टपणा असेल, कारण त्यांनी सैन्याचा परमेश्वर याच्या लोकांस टोमणे मारले व त्यांची थद्वा केली. ११ ते लोक परमेश्वरास घाबरतील, कारण तो पृथ्वीवरील त्यांच्या दैवतांची थद्वा करेल, सर्व लोक त्यांची उपासना करतील. प्रत्येक जण आपापल्या ठिकाणी व सर्व राष्ट्रद्विष्टे त्यांची आराधना करतील. १२ अहो कूरशीने, तुम्हीही माझ्या तलवारीने मराल. १३ नंतर परमेश्वराचा हात उत्तरेकडे हल्ला करेल आणि अशूराचा नाश करीन, आणि निनवेला औसाड व रूक्ष वाळवंट असे करेल. १४ तेथे फक्त कल्प व राष्ट्रांचे पशु तिच्यामध्ये वसतील, तिच्या खांवावर घुड्डे व पक्षी आपले घरटे करतील, त्यांचा आवाज खिडक्यांतून ऐकू येईल. कावळे त्याच्या दारापाशी ओरडतील, त्यांचा आवाज खिडक्यांतून ऐकू येईल. करण त्यांने गंधसरुचे लोकांची खांब उघडे केले आहे. १५ जी नगरी आधी हर्षत व भीती शिवाय जगत होती, आणि आपल्या मनात म्हणत होती की, मीच आहे आणि माझ्याबोरीची दुसरी कोणीच नाही, तीच ही आहे. ती आता कशी ओसाड व नपश बसण्याचे स्थान अशी झाली आहे! आणि तिच्याजवळून जाणारा येणारा प्रत्येकजण फुसफुसणार व आपला हात हलवणार!

३ त्या बंडेखोर नगरीला हाय हाय! ती हिंसेनी भरलेली नगरी कशी अशुद्ध झाली आहे. २ तिने परमेश्वराचे वचन ऐकले नाही व त्यांची शिकवणी ह्रगण केली नाही. तीने परमेश्वरावर भरवसा ठेवला नाही व ती तिच्या देवाला शरणही गेली नाही. ३ तिच्यामध्ये सरदार गुरुगुणाच्या सिंहाप्रमाणे आहेत. तिचे न्यायाधीश संध्याकाळच्या वेळचे लांडगे आहेत, जे सकाळपर्यंत कशाचीही नामेविशाणी ठेवत नाही! ४ तिचे संदेश उद्दृत व अविचारी आहेत. तिच्या याजकांनी पवित्र गोषी अपवित्र केल्या आहेत आणि नियमशास्त्राचे अतिक्रमण केले आहे! ५ परमेश्वर तिच्यामध्ये न्यायी आहे, तो अन्याय करू शकत नाही! तो दररोज आपला न्याय उजेडात आणतो! तो प्रकाशात लपवला जाणार नाही, तरीही गुण्डारांना लाज वाटत नाही. ६ मी राष्ट्राचा व त्यांच्या किल्ल्यांचा नाश केला आहे. मी त्यांच्या रस्त्यांचा नाश केला आहे व आता येथून कोणीही जात नाही. त्यांची शहरे नष्ट झाली, त्यामुळे तिथे कोणीही राहत नाही. ७ मी म्हणालो, खचित तू माझे भय धरशील! शिक्षा घेशील, तर तुड्ह्या संबंधाने ज्या सर्व योजना ठरवल्यानुसार तुझे घर नष्ट होणार नाही! पण ते सकाळीच ऊठून आपली सर्व कामे भ्रष्ट करत असत. ८ ह्यास्तव परमेश्वर म्हणतो, “मी लूट करायला ऊठेन तोपर्यंत माझी वाट पाहा, कारण राष्ट्र एकत्र याची वाट आहे, राज्य योग्य करावी, आणि त्यांच्या वाट पाहावी आहे, तो भयानक असेल!”

माझ्या क्रोधाच्या अग्नीने सर्व पृथ्वी भस्म होईल. ९ त्यानंतर लोकांस मी शुद्ध औठ देईन, अशासाठी की परमेश्वराच्या नावाला हाक मारताना त्या सर्वांनी खांद्याला खांदा लावून एक होऊन माझी सेवा करावी. १० कूश देशातील नदीपलीकडचे माझे आराधक व माझी विखुरलेली माणसे, मला अरणे घेऊन येतील. ११ त्या दिवसात तू माझ्याविस्दु केलेल्या सर्व कृत्यांची तुला लाज वाटणार नाही, कारण त्या समयापर्यंत जे तुझ्या वैभवाविषयी अभिमान धरत होते त्यांना मी बाहेर घालवीन, आणि मग तू माझ्या पवित्र पर्वतावर पुन्हा गर्विष्ठ असणार नाहीस. १२ तुझ्यामध्ये मी फक्त नम्र व दीन लोकांसच राहू देईन, आणि तू परमेश्वराच्या नावात आश्रय घेशील.” १३ “इस्साएलमधील उरलेले वॉट्ट कृत्ये कराणार नाहीत व खोटे बोलणार नाहीत. त्याच्या मुख्यात कपटी जीभ आढळणार नाही. ते चरून आडवे पडून राहतील व त्यांना कोणीही त्रास देणार नाही.” १४ सियोन कन्ये, गा आणि हे इस्साएल, आनंदाने जल्लोष कर! यरूशलेमेच्या कन्ये, आनंद व उल्लास कर! १५ कारण परमेश्वराने तुझा दंड दूर केला आहे; त्यांने तुझ्या शत्रूला घालवून दिले आहे! इस्साएलचा राजा, परमेश्वर तुझ्यामध्ये आहे. आता तुला कोणत्याही अरिष्टांशी भीती बाळगण्याचे कारण नाही! १६ त्या दिवशी ते यरूशलेमेला असे म्हणतील, “घाबरू नको! हे सियोन तुझे हात लटपूट देऊ नको. १७ परमेश्वर तुझा देव, तुझ्यामध्ये आहे, तो तुला वाचवायला पराक्रमी असा आहे, तो हप्पने तुझ्याविषयी आनंद करील, तो त्याच्या प्रेमासोबत तुझ्याकडे शांती घेऊन येईल. तो गायनाने तुझ्याविषयी आनंद करील. १८ जे लोक सणाच्या वेळेकरता दु; ख करीत आहेत त्यांना मी एकत्र करीन. मी तुझी निंदा आणि नाश होणाराची भीती तुझ्यापासून दूर करेन. १९ त्यावेळी, तुला जे पीडतात त्यांचा मी नायनाट करीन, जी लंगडी आहे तिला मी वाचवीन, आणि ज्यांना घालवून दिले आहे त्यांना गोळा करीन, आणि ज्या प्रत्येक देशात त्यांची अप्रतिष्ठा झाली, त्यामध्ये मी त्यांना प्रशंसा व कीर्ती मिळवून देईन. २० त्यावेळी, मी तुला परत आणीन आणि मी तुम्हा सर्वांना परत एकत्र करीन, मी तुला पृथ्वीवरील सर्व लोकांमध्ये प्रसिद्धी व कीर्ती मिळवून देईन. तुझ्या डोळ्यादेखत मी तुझे भविष्य पुनर्संचायित करीन.” असे परमेश्वर म्हणतो!

हागग्य

१ पारसाचा राजा दारयावेश राजा याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या

सहाव्या महिन्याच्या, पहिल्या दिवशी, शल्तीएलाचा मुलगा जरुब्बाबेल यहूदाचा राज्यपाल व यहोसादाकचा मुलगा यहोशवा, मुख्य याजक याच्याकडे हागग्य संदेष्ट्याच्याद्वारे परमेश्वराचे वचन आले, ते असे, २ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, “हे लोक म्हणतात, की आमची येण्याची अजून वेळ आली नाही, किंवा परमेश्वराचे मंदिर बांधण्याची वेळ अजून आली नाही.” ३ आणि परमेश्वराचे वचन हागग्य संदेष्ट्याच्या द्वारे आले आणि म्हणाले, ४ “इकडे हे मंदिर ओसाड पडले असता, तुम्ही आपल्या परिपूर्ण घरात रहावे असा समय आहे काय? ५ आता सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो: तुम्ही आपल्या मार्गाकडे लक्ष थाया! ६ तुम्ही खूप बीज पेरता, पण तुमच्या हाती थोडेच पीक लागते; तुम्ही खाता पण ते तुम्हास पुरेसे नसते, तुम्ही पिता पण पिण्याने तुमची तृप्ती होत नाही, तुम्ही कपडे घालता परंतु त्यांनी ऊ येत नाही, आणि जो मुजुरी मिळवता तो ती छिड पडलेल्या पिशवीत घालण्यासाठी कमवतो.” ७ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो: “आपल्या मार्गाकडे लक्ष थाया!” ८ पर्वतावर जा, लाकडे आणा आणि माझे मंदिर बांधा; मग मी त्यामध्ये आनंद करीन आणि मी गौरविला जाईन,” असे परमेश्वर म्हणतो. ९ “तुम्ही पुष्कलाची वाट पाहिली, परंतु पाहा! तुम्ही थोडेके घरी आणले तेक्का भी त्यावर फुंकर मारली! हे का? असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो: कारण माझे घर ओसाड पडले असून प्रत्येक मनुष्य आपल्या स्वतः च्या घरात आनंद घेत आहे. १० यास्तव तुमच्यापासून आकाशाने दहिवराला आवरून थरले आहे व भूमीने आपला उपज रोखून धरला आहे.” ११ “मी भूमीवर आणि पर्वतावर, धान्यावर नव्या द्राक्षरसावर व तेलावर आणि भूमीच्या पिकावर, मनुष्यावर आणि पश्चवर व तुमच्या हातच्या कमीवर अवर्धनाची आज्ञा दिली आहे.” १२ मग शल्तीएलाचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि मुख्य याजक यहोसादाकाचा मुलगा यहोशवा आणि सर्व उरलेल्या लोकांच्या आत्म्याला परमेश्वराने उत्तेजित केले. तेक्का ते जाऊन आपला देव सेनाधीश परमेश्वर याचे मंदिर बांधण्याच्या कामास लागले. १५ दारयावेश राजाच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सहाव्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी हे झाले.

२ दारयावेश राजाच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सातव्या महिन्याच्या

एकविसाव्या दिवशी हागग्य संदेष्ट्याच्या द्वारे परमेश्वराचे वचन आले आणि म्हणाले, २ यहूदाचा राज्यपाल आणि शल्तीएलाचा मुलगा जरुब्बाबेल आणि मुख्य याजक यहोसादाकाचा मुलगा यहोशवा आणि उरलेल्या लोकांनी तू बोल. म्हण, ३ ज्याने हे मंदिर त्याच्या पहिल्या वैभवात पाहिले, असा कोण तुम्हामध्ये उरला आहे? आणि आता तुम्हास हे कसे दिसते? हे तुमच्या नजरेत काहीच नसल्यासारखे नाही काय? ४ परमेश्वर असे म्हणतो, आता, हे जरुब्बाबेला बलवान हो! आणि हे मुख्य याजका, यहोसादाकाच्या मुला, यहोशवा, बलवान हो; आणि या देशाच्या सर्व लोकांनो, बलवान क्वा. असे परमेश्वर म्हणतो. आणि काम करा, कारण मी तुम्हाबोरावर आहे! असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ५ तुम्ही जेव्हा मिसरातून बाहेर आला तेक्का जे वचन बोलून मी तुमच्याबोरावर करार स्थापित केला, त्याप्रमाणे मी तुम्हासोबत आहे आणि माझा आत्मा तुमच्यात राहत आहे, घाबरू नका! ६ कारण सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, अगदी थोड्या वेळात मी पुन्हा एकदा

आकाश आणि पृथ्वी, समुद्र आणि कोरडी जमीन हालवून सोडीन. ७ आणि मी प्रत्येक राष्ट्राना हालवून सोडीन, आणि प्रत्येक राष्ट्र त्यांच्या मौलवान वस्तू माझ्याकडे घेऊन येतील, आणि मी हे मंदिर वैभवाने भरून टाकीन! असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ८ रुपे माझे आहे, सोने माझे आहे! असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ९ या मंदिराचे शेवटचे वैभव ह्याच्या पूर्वीच्या वैभवापेक्षा अधिक मोठे होईल, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. १० दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या नवव्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी हागग्य संदेष्ट्याच्याद्वारे परमेश्वराचे वचन आले, ११ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, आता तू याजकाना नियशास्त्राविषयी विचार आणि म्हण, १२ जर कोणी आपल्या वस्त्राच्या पदरातून समर्पित मांस नेतो. त्याच्या पदराने भाकरीला, किंवा कालवणाला, द्रक्षरस किंवा तेल, किंवा इतर अन्नाला स्पर्श झाला, तर या सर्व वस्तू पवित्र होतील का? याजकांनी उत्तर दिले, “नाही.” १३ मग हागग्य म्हणाला, “जर प्रेताला स्पर्श केल्यामुळे, कोणी अशुद्ध झालेला यापैकी कशासही स्पर्श केला, तर ते अशुद्ध होईल का?” याजक म्हणाले, “हो! तेसुधा अशुद्ध होईल.” १४ मग हागग्याने उत्तर दिले आणि म्हणाला, परमेश्वर म्हणतो, तसे हे लोक व तरे हे राष्ट्र माझ्यासोपर आहे, तसे त्यांचे हाताचे प्रत्येक काम आहे, तेथे ते जे अर्पण करतात ते अशुद्ध आहे. १५ तर आता आमच्या पूर्वी परमेश्वराच्या मंदिराचा दगडावर दगड ठेवण्याच्या पूर्वीची पदूत कशी होती याचा विचार करा. १६ त्या दिवसात जर कोणी वीस मापे धान्याच्या राशीजवळ आला तर त्याच्या हाती दहा मापेच लागत. द्राक्षकुंडातून पन्नास पात्रे भरून काढावयास गेला तर त्यास फक्त वीसच मिळत होते. १७ मी तुम्हास आणि तुमच्या हातच्या सर्व कामावर पाठवलेले रोग आणि बुरशी यांनी पीडले पण तुम्ही माझ्याकडे फिरला नाहीत, असे परमेश्वर म्हणतो. १८ “आजच्या पूर्वीची रिंथती कशी होती याचा विचार करा. नवव्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवसापासून ज्या दिवशी परमेश्वराच्या पाया घातला त्या दिवसापासून स्थिती कशी होईल याचा विचार करा. १९ कोठारात अजून बीज आहे काय? द्राक्षवेल, अंजीराचे झाड, डाळिंब, आणि जैतून झाड यांनी काही उत्पन्न दिले नाही! पण या दिवसापासून मी तुम्हास आशीर्वाद देईल!” २० मग महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी, हागग्याकडे परमेश्वराचे वचन दुसऱ्यांदा आले आणि म्हणाले, २१ यहूदाचा राज्यपाल शल्तीएलाचा मुलगा जरुब्बाबेल, मुख्य याजक यहोसादाकाचा मुलगा यहोशवा आणि सर्व उरलेल्या लोकांच्या आत्म्याला परमेश्वराने उत्तेजित केले. तेक्का ते जाऊन आपला देव सेनाधीश परमेश्वर याचे मंदिर बांधण्याच्या कामास लागले. २५ दारयावेश राजाच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या सहाव्या महिन्याच्या चोविसाव्या दिवशी हे झाले.

जख्या

१ पारसाचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या आठव्या

महिन्यात, जख्या, जो बेरेख्याचा मुलगा, त्यास परमेश्वराकडून वचन प्राप्त झाले ते असे, २ परमेश्वर तुमच्या पूर्वजांवर फार रागवता होता. ३ तर त्यांना असे सांग, सैन्यांचा परमेश्वर असे म्हणतो: “तुम्ही माझ्याकडे फिरा!” हे सैन्यांच्या परमेश्वराचे वचन आहे; “हणजे मी तुमच्याकडे फिरेस.” असे सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो. ४ संदेषे तुमच्या पूर्वजांना पूर्वी संदेश देत म्हणाले, “सैन्याचा देव असे म्हणतो: आपल्या दुष्ट मार्गांपासून आणि वाईट चालीरितांपासून वळा!” परंतु त्यांनी एकले नाही आणि माझ्याकडे लक्ष दिले नाही. त्या पूर्वजांसारखे होऊ नका. ही परमेश्वराची वाणी होय. ५ “तुमचे पूर्वज, कोठे आहेत? आणि संदेषे देखील सर्वकाळाकरता येथे राहतील काय?” ६ परंतु मी माझ्या ज्या वचनांनी आणि माझ्या ज्या नियमांनी माझे दास, जे माझे संदेषे त्यांना आज्ञापिणे, ती तुमच्या पूर्वजांवर आली नाहीत काय?” तेव्हा त्यांनी पश्चातप केला व म्हणाले, “सेनाथीश परमेश्वराच्या योजना या त्याचे वचन आणि त्याची कामे यांच्यानुसार आहेत, त्या त्यांने पूर्णतेस नेत्या आहेत.” ७ दारयावेश ह्याच्या कारकिर्दीच्या दुसऱ्या वर्षाच्या अकराच्या म्हणजे शबात महिन्याच्या चोविसाया दिवशी जख्या, जो बेरेख्याचा मुलगा, जो इद्दोचा मुलगा याला, परमेश्वराचा संदेश प्राप्त झाला तो असा: ८ “रात्र असतांना मला दृष्टींतात दिसले ते असे: तांबड्या घोड्यावर आसूढ झालेला एक मनुष्य मी पाहिला आणि तो दीरीतल्या मेंदीच्या झुऱ्यांपांमध्ये उभा होता. त्याच्यामागे तांबड्या, तपकिरी आणि पांढऱ्या रंगाचे घोडे होते.” ९ मी विचारले, “प्रभू हे कोण आहेत?” तेव्हा माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत मला म्हणाला, “हे कोण आहेत ते मी तुला दाखवतो.” १० मग मंदीच्या झुऱ्यांपांमध्ये उभा असलेल्या मनुष्याने उत्तर दिले व म्हणाला, “पृथ्वीवर इकडे तिकडे संचार करायला परमेश्वराने हे पाठवले आहेत.” ११ नंतर त्यांनी मंदीच्या झुऱ्यांपांत उभ्या असलेल्या परमेश्वराच्या दिव्यदूताला उत्तर दिले व ते म्हणाले, “आम्ही पृथ्वीवर इकडे तिकडे फिरलो आणि पाहा संपूर्ण पृथ्वी शांत व विसावली आहे.” १२ मग परमेश्वराच्या दिव्यदूताने उत्तर देऊन म्हटले, “हे सेनाथीश परमेश्वर, या सतर वर्षांपासून यस्शलेमेणे आणि युहूतातील नगरांनी जो कोथ सहन केला आहे त्याविषयी आणखी किती काळ तू कूरुणा करणारा नाहीस?” १३ माझ्याशी बोलत असलेल्या परमेश्वराच्या देवदूताला परमेश्वर चांगल्या शब्दांत व सांत्वन देणाऱ्या शब्दांत बोलला. १४ मग माझ्याशी बोलणाऱ्या परमेश्वराचा दूत मला म्हणाला, “घोणा करून सांग की, ‘सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो: “मी यस्शलेमेवर लावण्यात र्वेडू.”” १५ पुढ्या पुकार आणि असे सांग, “सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो: ‘माझी नगरे पुन्हा एकदा चांगूलपणाने भरभस्न वाहीतील, परमेश्वर पुन्हा सियोनचे सांत्वन करील, आणि तो पुन्हा एकदा यस्शलेमची निवड करील.’” १६ मग मी माझे डोळे वर करून पाहिले आणि मला चार शिंगे दिसली! १७ माझ्याशी बोलत असलेल्या देवदूताला मी म्हणालो, “ही काय आहेत?” त्याने मला उत्तर दिले, “इसाएल, यहूदा व यस्शलेम यांना ज्या शिंगांनी विखरले ती ही आहेत.” १८ मग परमेश्वराने मला चार लोहार दाखवले. १९ मी विचारले, “हे लोक येथे काय करण्यासाठी आहेत?” त्याने उत्तर दिले आणि म्हणाला, “ज्या शिंगांनी यहूदाच्या लोकांस विखरले आणि

कोणाही मनुष्यांस डोके वर करू दिले नाही. परंतु त्या शिंगांना घालवून देण्यासाठी ते आले आहेत, ती शिंगे म्हणजे यहूदाच्या लोकांवर हल्ला करून त्यांना परांदा करण्याचा राष्ट्रांची शिंगे होत.”

२ मग मी माझे डोळे वर करून पाहिले असता मापनसूत्र घेतलेला एक

मनुष्य माझ्या दृशीस पडला. ३ तेव्हा मी त्यास विचारले, “तू कोठे चाललास?” तो मला म्हणाला, “मी यस्शलेमची मोजणी करायाला, तिची लांबी-रुंदी पाहण्यास जात आहे.” ४ मग माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत निघून जात असता दुसरा देवदूत त्याच्याशी बोलायला गेला. ५ दुसरा देवदूत त्या पहिल्या देवदूताला म्हणाला, “धावत जा आणि त्या तरुणाशी बोल; त्यास सांग, ‘यस्शलेमेत मनुष्यांचे व गुराढोरांचे वास्तव्य जास्त झाल्याने तटबदी नसलेल्या गावाप्रामाणे तिच्यांत वस्ती होईल.’” ६ परमेश्वर म्हणतो, “मी तिच्या सभोवती अग्नीची भिंत बनेन, आणि मी तिच्यामध्ये गौरवी तेज होईल.” ७ परमेश्वर असे म्हणतो, “त्वरा करा, उत्तरकडील प्रेतेशातून पळून जा. होय! मी तुम्हास आकाशाच्या चार वाच्याप्रामाणे चांकूकडे पांगवले आहे.” ८ “अहो! बाबेलकन्येसोबत राहणाऱ्यांनो, सियोनेकडे पळून स्वतःचा बचाव करा!” ९ कारण, सेनाथीश परमेश्वराने माझे गौरव केले आणि तुम्हास लुटणाऱ्या राष्ट्रांवरुद्ध मला पाठवले आहे; जो कोणी तुला स्पर्श करतो तो देवाच्या डोळ्याच्या बुबुलाला स्पर्श करतो! परमेश्वराने हे केल्यानंतर, तो म्हणाला, १० “मी आपला हात त्यांच्यावर उगारीन, आणि ते त्यांच्या गुलामांसाठी लूट होतील तेव्हा तुम्हास कलेल की सेनाथीश परमेश्वराने मला पाठवले आहे.” ११ परमेश्वर असे म्हणतो, “हे सियोनकन्ये, हर्षित होऊन गा! कारण मी स्वतः येईन व मी तुझ्यात वास्तव्य करीन.” १२ त्यांनंतर त्या दिवसात पुष्कल राष्ट्रे परमेश्वराकडे येऊन त्यास मिळतील. तो म्हणतो, “तेव्हा तुम्ही माझी प्रजा व्हाल; कारण मी तुम्हास मध्ये वस्ती करीन.” आणि मग तुला समजेल की मला तुझ्याकडे सेनाथीश परमेश्वराने पाठवले आहे. १३ स्वतः ची पवित्र नगरी म्हणून परमेश्वर यस्शलेमची फेरिविड करील यहूदा म्हणजे परमेश्वराच्या पवित्र भूमीचा वाटा असेल. १४ लोकहो शांत राहा! कारण, परमेश्वर आपल्या पवित्र निवासातून येत आहे.

३ देवदूताने मला दाखवले, मुख्य याजक यहौशवा परमेश्वराच्या दूतापुढे

उभा होता आणि सैतान त्यास दोष करण्यासाठी त्याच्या उजवीकडे उभा होता. ४ मग परमेश्वराचा दूत सैतानाला म्हणाला, “सैताना, परमेश्वर तुला धमकावो. परमेश्वराने, त्याची खास नगरी म्हणून यस्शलेमची निवड केली आहे, तो तुला धमकावो. आगीतून कोलीत ओढून काढावे, तसा हा नाही काय?” ५ यहौशवा देवदूतापुढे मळकट वस्त्रे घालून उभा होता. ६ म्हणून जवल उभ्या असलेल्या इतरना हा देवदूत म्हणाला, “याच्यावरची मळकट वस्त्रे काढून घ्या.” नंतर तो देवदूत यहौशवाला बोलला, “आता, मी तुझी सर्व पापे काढून घेतीली आहेत. आणि मी तुला भरजी वस्त्रे नेसवत आहे.” ७ तो म्हणाला, “त्यांनी त्याच्या डोक्यावर स्वच्छ फेटा बांधावा” त्याप्रामाणे त्यांनी यहौशवाला स्वच्छ फेटा बांधला आणि परमेश्वराचा दूत तेथे उभा असतानाच त्यांनी त्यास स्वच्छ वस्त्रेसुधा घाटली. ८ पुढे परमेश्वराच्या दूताने यहौशवाला मंभीरतेने आजा केली आणि म्हणाला, ९ सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, “माझ्या मार्गात चालशील, आणि तू माझ्या आज्ञा पाळशील, तर तूच माझ्या मंदिराचा मुख्य अधिकारी होशील आणि मंदिराच्या अंगणाची तू निगा राखशील. माझ्यासमोर उभ्या असलेल्यामध्ये तुला जाता-येता येईल असे मी करीन. १० तेव्हा हे यहौशवा मुख्य याजका, तू स्वतः व तुझ्यासमोर राहणाऱ्या सहकारी याजकांनो ऐका! ही माणसे तर चिन्ह अशी आहेत, मी माझ्या सेवकाला आणतो, त्यास फांदी असे म्हणतील. ११ आता मी यहौशवापुढे ठेवलेला दगड पाहा. या एका दगडाला सात बाजू आहेत, आणि मी त्यावर एक शिलालेख कोरीन. ‘हा सेनाथीश परमेश्वर आहे’ आणि मी एका दिवसात या देशातील अर्धम नाहीसा करीन.” असे सेनाथीश परमेश्वर

म्हणतो. १० सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो, “त्या दिवसात, प्रत्येक पुरुष आपल्या शेजांच्याला आपल्या अजिराच्या झाडाखाली व द्राक्षवेलीखाली बसण्यासाठी बोलवील.”

४ मग माझ्याशी बोलत असलेला देवदूत माझ्याजवळ आला व त्याने

एखाद्या मनुष्यास झोपेतून जागे करतात तसे मला जागे केले. २ मग देवदूताने मला विचारले, “तुला काय दिसते?” मी म्हणालो, “मला भरीव सोन्याने बनलेला दिपवृक्ष, ज्याच्यावर एक वाटी आहे, असे दिसत आहे. त्यावर सात दिवे आहेत. त्या वाटीतून सात नळ्या काढल्या आहेत. प्रत्येक नळी एकेका दिव्याला जोडली आहे. वाटीतील तेल नळीतून प्रत्येक दिव्याला पोहोचते. ३ वाटीच्या उजव्या बाजूस व डाव्या बाजूस प्रत्यक्षी एकेका जैतूनाचे झाड आहे.” ४ माझ्याशी बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, “प्रभु, या गोर्टीचा अर्थ काय?” ५ तो देवदूत मला म्हणाला, “तुला या गोर्टीचा अर्थ माहीत नाही?” मी म्हणालो, “नाही प्रभु.” ६ मग त्याने मला सांगितले हा जरुब्बाबेलाला परमेश्वराचा संदेश आहे तो असा: “बलाने नव्हे अथवा शक्तीने नव्हे तर केलध माझ्या आत्म्याद्वारे कार्यासिद्धी होईल.” सेनाथीश परमेश्वराने या गोर्टी सांगितल्या आहेत. ७ “हे उंच पर्वता तू कोण आहेस? तू जरुब्बाबेलासमोर सपात प्रदेश होशील, तो त्यावर “अनुग्रह! अनुग्रह!” असा गजर करीत शिखव पुढे आणील.” ८ मग परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले, ते असे: ९ “जरुब्बाबेलाने माझ्या मंदिराचा पाया घातला आहे आणि त्याचेच हात हे मंदिर बांधन पूर्ण करतील तेव्हा तू समजशील की सेनाथीश परमेश्वराने मला तुझ्याकडे पाठवले आहे. १० लहानशा आरंभाच्या दिवसास कोणी तुच्छ लेखले आहे काय? हे सात दिवे म्हणजे सर्व दिशांना पाहणारे परमेश्वराचे डोळेच होत. ते पृथ्वीवरील सर्वकाही पाहतात, आणि ते जरुब्बाबेलाच्या हाती औळंबा पाहतील व हे लोक मोठा आनंद करतील” ११ मग मी (जख्याच्या) त्यास म्हणालो, “दिपवृक्षाच्या उजव्या व डाव्या बाजूस एकेका जैतूनाचे झाड काय आहेत?” १२ मी त्याच्यासोबत पुढी बोललो व म्हणालो, मला जैतूनाच्या दोन शाखांना सोन्याच्या नळ्या जोडलेल्या दिसल्या. त्यातून तेल वाहात होते. ह्याचा अर्थ काय? १३ तेव्हा देवदूताने मला विचारले, “तुला या गोर्टीबद्दल माहीती नाही?” मी म्हणालो, “नाही, महाराज!” १४ तेव्हा देवदूत म्हणाला, “परमेश्वराची सेवा करण्यासाठी संपुर्ण पृथ्वीतून निवडलेल्या दोन अभिक्रियांती ती प्रतिके आहेत.”

५ नंतर मी वळलो व डोळे वर करून पाहीले, आणि मला उडतांना एक पट दिसला. २ त्या देवदूताने मला विचारले, “तुला काय दिसते?” मी उत्तर दिले, “मला उडता पट दिसत आहे, त्याची लांबी वीस हात व रुंदी दहा हात आहे.” ३ तेव्हा देवदूताने मला सांगितले, “त्या पटावर एक शाप लिहिला आहे आणि त्यावरील लेखानुसार देशातून घाललवा जाईल आणि दुसऱ्या बाजूवरील लेखानुसार खोटी शपथ वाहणाऱ्या प्रत्येकाला देशातून घाललवे जाईल. ४ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो: मी हा पट चोरांच्या आणि माझ्या नावाने खोटी वचने देणाऱ्या लोकांच्या घरी पाठवीन. तो तेथेच राहील आणि त्या घरांचा नाश करील. दागड व लाकडी खांबांचासुध्या नाश होईल.” ५ मग माझ्याशी बोलणारा देवदूत बाहेर गेला आणि मला म्हणाला, “तुझे डोळे वर करून बघ! काय येत आहे?” ६ मी विचारले, “ते काय आहे?” तो म्हणाला, “ती एक मापन-टोपली आहे. हे त्यांच्या संपुर्ण देशाच्या पापाचे स्पृक आहे.” ७ मापन-टोपलीवरचे झाकण वर उचलेले होते आणि त्या मापन-टोपलीत एक स्त्री बसली होती. ८ देवदूत म्हणाला, “ही स्त्री दुष्टा आहे!” मग त्याने त्या तिला मापन-टोपलीच्या मध्यभागी टाकले आणि त्याने शिशाचे वजन मापन-टोपलीच्या मुख्यावर टाकले. ९ नंतर मी माझे डोळे वर करैले व पाहिले, तर मला करकोच्यासारखे पंख असलेल्या दोन स्त्रिया दिसल्या. त्या उडाल्या, त्यांच्या पंखावात वारा भरला होत. त्यांनी ती टोपली उचलून

आकाश व पृथ्वी यांच्या मधून नेली. १० मग माझ्याशी बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, “त्या ती टोपली कोठे घेऊन जात आहेत?” ११ देवदूत मला म्हणाला, “शिनार देशामध्ये त्या मापन-टोपलीसाठी एक मंदिर बांधण्यासाठी त्या जात आहेत. जेव्हा ते घर पूर्ण होईल तेव्हा ती टोपली तेथे ठेवतील.”

६ मग मी वळून आपले डोळे वर करून बघितले तेव्हा दोन पर्वतांमधून

चार रथ जातांना दिसले. ते पर्वत पितळेचे होते. २ पहिल्या रथाला काळ्यांचा रंगाचे घोडे होते. ३ तिसऱ्या रथाला पांढऱ्या रंगाचे घोडे होते. ४ तिसऱ्या रथाला ठिपके असलेले राखाडी घोडे होते. ४ मग माझ्याशी बोलणाऱ्या देवदूताला मी विचारले, “महाराज, हे काय आहे?” ५ देवदूत म्हणाला, “ते चार प्रकारचे स्वर्गताले वारे आहेत. ते अखिल पृथ्वीच्या प्रभू समोर उभे होते व आता बाहेर येत आहेत. ६ काळे घोडे उत्तर देशाला, पाढेरे घोडे पश्चिम देशाला व ठिपके असलेले राखाडी घोडे दक्षिण देशाला जात आहेत.” ७ तांबेडे घोडेही बाहेर पडले, त्याचा पृथ्वीभर फिरण्याचा कल होत. म्हणून देवदूताने त्यांना पृथ्वीवर फिरण्यास सांगितले मग ते पृथ्वीवर फिरले. ८ मग त्याने मला हात काम सुरुन सांगितले, “बघ, उत्तरेकडे गेलेल्या घोडांची आपले काम पूर्ण केले आहे. उत्तर देशात त्यांनी माझा आत्मा शांत केला आहे.” ९ मग मला परमेश्वराचे वचन मिळाले. तो म्हणाला, १० बंदिवासात असलेल्या हेल्द्य, तोबीया व यदया ह्यास सोबत घे. त्याच्याकडून सोने आणि चांदी घेऊन, सफन्याचा मुलगा, योशीयाच्या घरी आजग जा, ते बाबेलाहून आले आहेत. ११ त्या सोन्या-चांदीपासून मुकुट घडव. तो योहोसादाकाचा मुलगा योहोशवा मुख्यायाजक याच्या डोक्यावर ठेव. १२ मग त्यास पुढील गोरी सांग: “सर्वशक्तिमान परमेश्वर म्हणतो: ‘कांदी’ नावाचा एक मनुष्य आहे. तो आपल्या स्थानावर उगवेल व तो परमेश्वराचे मंदिर बांधील. १३ तो परमेश्वराचे मंदिर बांधेल व तो वैभवशाली होईल. स्वतः च्या सिंहासनावर बसून तो राज्य करील. तो सिंहासनावर याजकीही होईल. या दोन्हीमध्ये शांतीची सहमती असेल.” १४ “तो मुकुट परमेश्वराच्या मंदिरात ठेवतील. हेलेम, तोबीया, यदया व सफन्याचा मुलगा हेन हांचे परमेश्वराच्या मंदिरात त्यांच्या दानशूरपणाची आठवण म्हणून ठेवण्यात येईल. १५ दूरवर राहणारे लोक येतील आणि परमेश्वराचे मंदिर बांधतील मग तुमची खात्री पटेल की सेनाथीश परमेश्वरानेच मला तुमच्याकडे पाठवेल आहे. जर तुम्ही लक्षण्याचक परमेश्वराची वाणी ऐकाल तर असे होईल.”

७ पारसचा राजा दारयावेश याच्या कारकिर्दीच्या चौथ्या वर्षांच्या नवव्या

माहिन्याच्या म्हणजे किसलेव महिन्याच्या चौथ्या दिवशी, जख्याला परमेश्वराकडून वचन प्राप्त झाले. २ बेथेलच्या लोकांनी शेरसर, रोमेलेक व त्यांची माणसे यांना परमेश्वराची कृपा मिळावी म्हणून पाठवले. ३ ते संदेष्यांचा आणि सेनाथीश परमेश्वराच्या मंदिरातील याजकांना म्हणाले: “प्रत्येक वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात आम्ही उपवास करून शोक प्रकट करत आहोत. हे आम्ही असेच चालू ठेवायचे का?” ४ मला सेनाथीश परमेश्वराकडून वचन मिळाले की: ५ “याजकांना आणि या देशातील इतर लोकांस सांग की तुम्ही सत्तर वर्षे प्रत्येक वर्षाच्या पाचव्या महिन्यात उपवास केला व शोक प्रकट केला. पण हा उपवास खरोखरच माझ्यासाठी होता का? ६ जे तुम्ही खाल्ले-प्यायले ते आपल्यासाठीच होते की नाही? ७ याच गोरी सांगण्यासाठी परमेश्वराने फार पूर्वीच या आधीच्या संदेष्यांच्या द्वारे घोषीत केले होते. जेव्हा यस्तशेलम ही एक भरभरात झालेली आणि लोकांनी गजबजलेली नगरी होती, यस्तशेलेच्या भोवतालच्या गावात, नेगेबला व पश्चिमकडील डोंगरपायथ्याशी वस्ती होती. तेव्हादेखील देवाने हीच वचने सांगितली होती.” ८ परमेश्वराचे वचन जख्याला मिळाले: ९ सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणतो की “जे सत्य व न्याय आहे तेच तुम्ही करा. एकमेकांवर प्रेम व करुणा दाखवा. प्रत्येक मनुष्याने आपल्या बंधू बोरवर असे वगावे. १० विधवा, अनाथ, परके व गरीब यांना छळू नका. एकमेकांचे वाईट

करण्याचे मनातसुधा आणू नका.” ११ पण त्या लोकांनी ऐकण्याचे नाकारले व मान ताठ केली, देवाची वाणी ऐकू येऊ नये म्हणून त्यांनी आपले कान झाकून घेतले. १२ जे नियम सेनाथीश परमेश्वराने आपल्या आत्माचा उपयोग करून जे धर्मशास्त्र व सदेष्ट्यांद्वारे वचन पाठवले ते लोक ऐकेनात. त्यांनी आपली मने पापाणासारखी कठीण केली, तेव्हा सेनाथीश परमेश्वर कोपला. १३ तेह्वा असे झाले की, त्याने आवाहन केले पण त्यांनी प्रतिसाद दिला नाही. त्याच प्रकारे, सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “त्यांनी माझा धावा केल्यास, मी उत्तर देणार नाही. १४ एखाद्या वावटकीच्या वाच्याप्रमाणे मी त्यांना अनोळखी राश्ट्रांमध्ये पांगवीन. त्यांचा देश त्यांच्या मागे ओसाड पडेल व ते थें कोणी येजा करणार नाही, कारण, त्यांनी उत्तम देश वैराग केला आहे.”

C सेनाथीश परमेश्वराचे वचन मला प्राप्त झाले. २ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “मी सियोनेसाठी खूप इर्झाविन झाले आहे. तिच्या करीता क्रोधाने व आवेशाने इर्झाविन झाले आहे.” ३ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “मी सियोनेत परत आलो आहे आणि यस्तशेमेत राहीन. यस्तशेमेत ‘सत्य नगरी’ म्हणून ओळखली जाईल. सेनाथीश परमेश्वराचा पर्वत हा ‘पवित्र पर्वत’ म्हणून ओळखला जाईल.” ४ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “वृद्ध स्त्री आणि वृद्ध पुरुष यस्तशेमेच्या रस्त्यावर पुढी दिसू लागतील. लोक इके दीर्घायुषी होतील की चालतांना त्यांना काठीच्या आधाराची गरज भासेल. ५ रस्त्यावर खेळाण्या मुलांनी ती नगरी गजबून जाईल. ६ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, त्या दिवसात या अवशिष्ट देणाला आश्र्य वाटेल, म्हणून मलाही आश्र्य वाटेल का?” असे सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो. ७ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “पाहा! पूर्वकडील आणि पश्चिमेकडील देशातून मी माझ्या लोकांची मुक्तता करीन. ८ मी त्यांना घेऊन येईन आणि ते यस्तशेमेमध्ये राहतील. ते सत्याने व धमनीने पुढी माझे लोक होतील आणि मी त्यांचा देव होईल.” ९ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “आपले हात दृढ करा! सेनाथीश परमेश्वराने मंदिराच्या पुनर्निर्मितीच्या वेळी पाया घालताना, संदेष्ट्यांमार्फत जे संदेश दिला, तोच तुम्ही आज ऐकत आहात. १० त्या दिवसापूर्वी, लोकांस काम मिळत नसे वा भाड्याने जनावरे घ्यायला लोकांजवळ पैसा नसे. जाणे येणे शत्रुमुळे सूरक्षित नव्हते. मी प्रत्येकाला आपल्या शेजाच्याविरुद्ध भडकविले होते. ११ पण आता तसे पूर्वीच्या दिवसासारखे नसेल. मी उर्वरित लोकांबरोबर असणार.” असे सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो. १२ “ते लोक शांततेत लागवड करतील. त्यांच्या द्राक्षवेलीना द्राक्षे लागतील. जपीन चांगली पिके देर्इल आणि आकाश पाऊस देर्इल. मी या सर्व गोषी माझ्या उर्वरित लोकांस वतन देर्इन. १३ शिव्या शाप देण्यासाठी लोकांनी इमाएल व यथूदाच्या नावाचा वापर करण्यास सुरवात केली होती. पण मी इसालाची व यथूदाची पापातून मुक्तता करीन त्यांची नावे आशीर्वादीत बनतील तेव्हा घाबरू नका! तुमचे हात दृढ ठेवा!” १४ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “तुमच्या पूर्वजांनी मला संतापविले. म्हणून मी त्यांचा नाश करायाचा निर्धार केला. माझा निश्चय बदलायाचा नाही असे मी ठरविले होते.” सेनाथीश परमेश्वर असे म्हणाला. १५ “पण आता मात्र माझे मन: परिवर्तन झाले आहे. आणि म्हणून मी यस्तशेमेवर व यथूदाच्या लोकांशी चांगले वागायचे ठरविले आहे. तेव्हा घाबरू नका! १६ पण तुम्हास पुढील गोषी करणे भाग आहे! तुमच्या शेजाच्याला सत्य सांगा. आपल्या वेशीत शांती, न्याय व सत्याने न्याय करा. त्यामुळे शांतता येईल. १७ आपल्या शेजाच्यांना त्रास देण्यासाठी कट करू नका. खोटी शपथ देण्याची आवड धरू नका. कारण या गोर्षींचा मला द्वेष आहे.” परमेश्वराने या गोषी सांगितल्या आहेत. १८ सेनाथीश परमेश्वराकडून मला वचन मिळाले. १९ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “तुम्ही चौथ्या, पाचव्या, सातव्या आणि दहाव्या महिन्याच्या विशिष्ट दिवशी शोक प्रकट करता, उपवास करता. ते यथूदाच्या घराण्यास छान, आनंदाऱे, मोठ्या चांगुलपणाचे दिवस होतील. म्हणून तुम्ही सत्य आणि शांती ह्यावर प्रेम केलेच पाहिजे.” २० सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो,

“पुष्कल नगराचे लोक यस्तशेमेला येतील. २१ निरनिराळया नगरातील लोक एकमेकांना भेटील व म्हणतील, ‘आम्ही सेनाथीश परमेश्वराची कृपा मिळवू व त्यास शोधू’ मीही येतो.” २२ पुष्कल लोक आणि बलिष्ठ राष्ट्रे, सेनाथीश परमेश्वराच्या शोधात आणि त्याची कृपा मिळवण्यास यस्तशेमेले येतील. २३ सेनाथीश परमेश्वर म्हणतो, “त्यावेळी, वेवेगल्या भाषा बोलणारे दहा लोक यदूही मनुष्यांकडे येऊन त्याचा झगा पकडून त्यास विचारील, ‘देव तुम्हाबरोबर आहे’ असे आम्ही ऐकले आहे! आम्ही तुम्हाबरोबर येतो.”

९ हद्राख देश आणि त्या देशाची राजधानी दिमिष्क यांच्याबद्दल परमेश्वराचे वचन: “कारण जशी इसालाच्या वंशांवर तशी मानवजातीवर परमेश्वराची दृष्टी आहे,” २ तसेच सोर व सीदोन आणि हद्राखच्या सीमेवरील हमाथ याविष्याची भविष्यवाणी; कारण तेथील लोक अतिवृद्धिवान आहेत. ३ सोराने स्वतःसाठी एक मजबूत किल्ला बांधला आहे आणि धुळीएवढी चाढी आणि विखलाप्रमाणे स्वत्यात शुद्ध सोन्याचे ठिग लावले आहेत. ४ पाहा! परमेश्वर, तिला तिच्या भूमीवरून हाकलून लावेल आणि तो तिच्या सागरी शक्तीचा नाश करील; अशाप्रकारे तिला आगीत भस्मसात करील. ५ “अष्कलोन हे पाहील आणि भयभीत होईल! गज्जाचे लोक भीतीने खूप थरथर कापतील, आणि एक्रोन शहराची आशा नष्ट होईल. गाडामधील राजा नाश पावेल व अष्कलोनात यापुढे वस्ती राहणार नाही. ६ अशदोदात अनोळखी येवून आपली घेरे वसवतील व पलिष्ट्यांचा गर्व नाहीसा करीन. ७ त्यांच्या मुखातले रक्त आणि दातांतले निषिद्ध अनन्मी काढून टाकिन; यहूदाच्या वंशाप्रमाणे तेही आमच्या देवासाठी शेष असे एक घराणे म्हणून राहतील आणि एक्रोनचे लोक यस्त्यांसारखे होतील. ८ माझ्या देशातून कोणत्याही सैन्याने येवू-जाऊ नये म्हणून मी माझ्या भूमीभोवती तव्ह देर्इन, कोणीही जुलूम करणारा त्यांच्यातून येणाजाणार नाही. कारण आता मी स्वतः त्यांच्यावर आपली नजर ठेवीन.” ९ हे सियोनकन्ये, आनंदोत्सव कर! यस्तशेमेत कन्यांनो, आनंदाने जललोश करा! पाहा! तुमच्या राजा तुमच्याकडे नीतिमत्त्वाने येत आहे; आणि तो तारण येवून येत आहे. तो विनम्र आहे आणि एका गाढवीवर, गाढवीच्या शिंगावर तो स्वार झाला आहे. १० त्यानंतर मी एफाईमधील रथांचा आणि यस्तशेमेतील घोडद्वाचा नाश करीन आणि युद्धातील धनुष्यवाण मोडतील; कारण तो शांतीची वार्ता राष्ट्रांशी बोलेल, त्याचे राज्य सर्व समुद्रांवर आणि महानदीपासून ते पृथ्वीच्या शेवटापर्वत असेल. ११ आणि तुड्याविषयी म्हटले तर, तुड्याशी मी केलेल्या माझ्या कराराच्या रक्तामुळे, निर्जल खड्डायांतून तुड्या बंधकांना मुक्त केले आहे. १२ आशावान कैद्यांनो, मजबूत दुर्गांकडे परत या! मी आजही जाहीर करतो की मी तुम्हास तुप्पटीने प्रतिफल देर्इन. १३ कारण मी यहूदाला धनुष्य म्हणून वाकवले आहे. एफाईमरुपी बाणांनी मी आपला भाता भरला आहे. हे सियोने, ग्रीसच्या पुत्रांशी लढायला मी तुड्या पुत्रांना उत्तेजित केले आहे. त्यांना योद्धाच्या तलवारीप्रमाणे मी ग्रीसाच्याविरुद्ध वापरीन. १४ परमेश्वर त्यांना दर्शन देर्इल आणि विजेप्रमाणे आपले बाण सोडील. माझा प्रभू परमेश्वर, तुतारी फुकेल आणि दक्षिणेकडून वावटकीप्रमाणे तो चालून येईल. १५ सेनाथीश परमेश्वर त्यांचे रक्षण करील आणि ते दगड व गोफांचीचा उपयोग करून शंत्रूचा पराभव करतील व त्यांना गिळील व मध्यप्राशन केल्याप्रमाणे आरोक्ती करतील आणि ते वेदीच्या कोपचारील कटोऽयांसारखे भरून वाहतील. १६ आपल्या कल्पाप्रमाणे परमेश्वर देव त्यादिवशी त्यांचे संरक्षण करील; आपले लोक त्यास मुक्तातील रत्नांप्रमाणे त्यांच्या देशात उच्च होतील. १७ हे सर्व किंतु मनोरम व किंतु सुंदर होईल! तरुण पुरुष धान्याने आणि कुमारी गोड द्राक्षरासाने पुष्ट होतील.

१० वीज व वादलवारा निर्माण करणाऱ्या परमेश्वराकडे वळवाच्या पावसासाठी प्रार्थना करा आणि तो त्यांच्यासाठी पावसाची वृष्टी करील, मानव व जमिनीवरील पिकांसाठी तो ती करील. २ कारण तेराकिम

मुर्तीनी निरर्थक गोषी केल्या आहेत, दैवजांनी लबडीचा दृष्टांत पाहिला आहे; ते आपली फसवणारी स्वने संगतात आणि खोटा धीर देतात; म्हणून लोक मेंद्रांसारखे भटकत आहेत आणि त्यांचा कोणी मेंढपाळ नसल्याने त्यांच्यावर संकटे आली आहेत. ३ परमेश्वर म्हणतो, “माझा राग मेंढपाळांवर पेटला आहे; त्यांच्यातील बोकडांना, पुढाऱ्यांना मी शासन करीन; कारण सेनार्थीश परमेश्वर आपल्या कळपाची, यूहदाच्या घराण्याची, काळजी वाहील, आणि त्याच्या लढाईच्या घोड्यासारखे त्यांना बनवेल.” ४ “त्यांच्यातूनच कोनशिला उत्पन्न होईल; त्यांच्यापासूनच खुट्ट्या तयार होतील; त्यांच्यातूनच युद्धात वापरावयाची धनुष्याही र्येईल; त्यांच्यातूनच प्रत्येक पुढारी निघेल. ५ ते आपल्या शत्रूचा पराभव, जणू काही रस्त्यातून चिखल तुडीत जावे, तसा तुडीत करतील; परमेश्वर त्यांच्याबाजूला असल्याने ते लढाई करतील आणि घोडेस्वारांना अपमानीत करतील.” ६ “मी यूहदाच्या घराण्याला बळकट करीन आणि योसेफाच्या घराचा बचाव करीन; कारण मी त्यांना पुनःस्थापित करीन आणि त्यांच्यावर दया करीन. आणि मी त्यांचा कधीच त्याग केला नव्हता, असेच त्यांच्याशी वागेन. मी परमेश्वर त्यांचा देव आहे व त्यांना प्रतिसाद देईल. ७ एखाड्या योद्ध्याप्रमाणे एफ्राईम खूश होईल, त्यांचे हृदय द्राक्षसाराने हर्षित होते तसे हर्षित होईल; त्यांचे लोक हे पाहतील आणि ते आनंदीत होतील. परमेश्वराच्याठारी त्यांचे हृदय आनंदीत होईल.” ८ “मी त्यांना शील वाजवून एकत्र बोलवीन कारण मी त्यांना वाचवीन आणि त्यांची संख्या पूर्वी होती तरीच असंख्य होईल. ९ होय! मी माझ्या लोकांस राष्ट्रां-राष्ट्रांत पांगवीत आलो आहे, पण त्या दूरहूच्या ठिकाणीही ते माझी स्मरण ठेवतील. ते आणि त्यांची मुलेबाळे जगतील, वाचतील आणि परत येतील. १० मी त्यांना मिसरमधून परत आणीन व अशूरमधून मी त्यांना गोळा करीन. मी त्यांना गिलादाच्या व लबानोनाच्या नगरात आणीन. ते त्या जागेत मावणार नाहीत तोपर्यंत मी त्यांना आणीन.” ११ ते जाचजुलूमाच्या समुद्रातून जातील; ते गर्जनाच्या समुद्राला दबकावतील, ते नाईल नदीला सुकवतील व तिचे सर्व तल उघडे पाडतील. तो अशूरचे गर्वहरण करील आणि मिसराच्या सत्तेचा राजांदं त्यांच्यापासून काढून घेतला जाईल. १२ मी त्यांना सामर्थ्यवान करीन, ते देवासाठी व त्याच्या नावासाठी चालतील, हे परमेश्वराचे वचन होय.

११ हे लबानोना, अमीने आत शिशुन तुझे गंधसरू जाळून टाकवेत म्हणून तू आणी दारे उघड. २ गंधसरू उम्मकून पडला आहे म्हणून हे देवदार वृक्षांनो आक्रोश करा. जे श्रेष्ठ होते ते नाश झाले आहे! बाशानाच्या ओक वृक्षांनो, विलाप करा कारण घनदाट अरण्य भूसपाट झाले आहे. ३ रडणाऱ्या मेंढपाळांचा आक्रोश ऐका. त्यांचे गौरव नाहीसे झाले आहे; तरुण सिंहाच्या गर्जना ऐका कारण यार्देन नदीकाठची दाट झूऱ्ये लयास गेली आहेत. ४ तर परमेश्वर माझा देव, म्हणतो, “ठार मारण्यासाठी नेमलेल्या मेंढपांची काळजी घे. ५ त्यांचे मालक त्यांना ठार मारतात आणि स्वतः ला दोषी मानत नाहीत. ते त्यांना विकतात आणि म्हणतात, ‘परमेश्वराचे स्तुतीस्तोत्र गा. मी श्रीमंत झालो आहे!’ त्यांच्या स्वतःच्या मेंढपाळांना त्यांची दया आली नाही. ६ मला या देशात राहणाऱ्या लोकांबद्दल यापुढे दुःख होणार नाही.” परमेश्वर असे म्हणतो. “पाह! मी त्यांना एकमेकाच्या व राजाचा तावडीत देईन; आणि याप्रकारे ते देशाचा नाश करतील व मी त्यांना त्यांच्या हातातून सोडाविणार नाही.” ७ म्हणून मी त्या ठार मारण्यासाठी नेमलेल्या कळपाचा मेंढपाळ झालो. त्यांच्यातील अगदी मरणास टेकलेल्यांना चारले. मी दोन काठाला घेतल्या. एका काठीला मी रमणीयता व दुसरीला ऐक्य असे नाव दिले. मग मी त्या कळपाची निगा रखण्यास सुरावत केली. ८ एका महिन्यात मी तीन मेंढपाळांचा नाश केला. कारण मला त्या मेंढपाळांचा कंठाळा आला व त्यांचा जीव माझा तिरस्कार करू लागला. ९ मग मी म्हणालो, “आता मी तुमचा सांभाळ करणार नाही. जी मरायला टेकली आहेत ती मरोत; कोणी नष्ट झाले तर होऊ द्या; आणि जी वाचतील ती एकमेकांचे मांस खातील.” १०

मग मी “रमणीयता” नावाची काठी उचलली आणि मोडली. सर्व वंशांचा देवाशी झालेला करार मोडल्याचे मी यावरुन सूचित केले. ११ म्हणून त्या दिवसापासून करार संपुष्ट आला आणि त्या कळपातील माझ्याकडे निरखून पाहणारे अतिशय अशक्तांची खात्री पटली की हा परमेश्वराकडून आलेला संदेश होता. १२ मग मी म्हणालो, “तुमची इच्छा असल्यास माझी मजूरी द्या. इच्छा नसल्यास देऊ नका.” तेव्हा त्यांनी मला तीस चांदीची नाणी दिली. १३ तेव्हा परमेश्वर मला म्हणाला, “त्यांच्या लेखी तुझी जी किंमत आहे, ती रक्कम तू मंदिराच्या खजिन्यात फेकून दे.” मग मी तीस चांदीची नाणी परमेश्वराच्या मंदिराच्या पैशाच्या पेटीत टाकली. १४ मग मी ऐक्य नावाच्या कठींचे देन तुकडे केले जेणेकरून यूद्धादा आणि इशाएल यांच्यामधील बंधुत्व मोडावे. १५ मग परमेश्वर मला म्हणाला, “आता, पुन्हा एका मूर्ख मेंढपाळाची अवजारे घेई. १६ पाहा, मी या देशासाठी नवीन मेंढपाळ निवडीन. पण तो नाश पावणाच्या मेंढरांची काळजी घेणार नाही. भटकलेल्या मेंढरांना तो शोधणार नाही, मोडलेल्यांना बरे करणार नाही. ज्या मेंढ्या पोसलेल्या आहेत त्यांना तो चारापाणी देणार नाही. तर तो सशक्त मेंढ्यांचे मांस खाईल आणि फक्त त्यांचे खूर शिल्लक ठेवील.” १७ मेंढराना टाकून जाणाऱ्या निरुपयोगी मेंढपाळाचा घिक्कार असो! त्याच्या उजव्या खांद्यावर व उजव्या डोळ्यावर तलवार येवो. म्हणजे त्याच्या उजवा खांदा निकामी होवो आणि तो उजव्या डोळ्याने अंथ होईल.

१२ इस्याएलाबद्दल परमेश्वराचे वचन: ज्याने आकाश विस्तारले आणि पृथ्वीचे पाये घालले, जो मनुष्याच्या आत त्यांच्या आत्माची निर्मिती करतो, तो परमेश्वर म्हणतो: २ “पाहा! मी यरशलेमेला तिच्या भोवतालच्या राष्ट्रांना गुंगी आणणारा प्याला बनवीन. यरशलेला वेढतील तेव्हा यूहदावेती तसेच होईल. ३ त्या दिवसात मी यरशलेमेला सर्व राष्ट्रांसाठी एक प्रचंड मोठ्या दागाप्रमाणे करीन, तो त्या सर्वांना भारी होईल. जो त्या दगडाला उचलण्याचा प्रयत्न करील, तो स्वतः च जखमी होईल आणि जगातील सर्व राष्ट्रे यरशलेमेच्या विरुद्ध लढावायास एकत्र येतील.” ४ “पण, त्या दिवसामध्ये, मी घोड्याला भीतीने विश्वरीन आणि त्यामुळे प्रत्येक घोडेस्वाराचा गोंधळ उडेल. मी माझी कृपामय दृष्टी यूहदाच्या घराण्याकडे लावीन आणि मी शत्रूच्या प्रत्येक घोड्याला अंधेल करीन, असे परमेश्वर म्हणतो. ५ मग यूहदाचे उपायला आपाप्या मनात विचार करतील, “यरशलेमेलील राहणारे रहिवासी त्यांचा देव सैन्यांचा परमेश्वर, याच्या ठारी माझे सामर्थ्य असे आहेत.” ६ त्या दिवसामध्ये मी यूहदाच्या पुढाऱ्यांना लाकडांमधील आगीप्रमाणे बनवीन. वणव्यात उभेची पीक जसे भस्मसात होते, तसे ते त्यांच्या सभोवतीच्या सर्व शत्रूचा नाश करतील. यरशलेमवासी पुन्हा आपल्या स्वतःच्या पूर्वीच्या जागी वसतील.” ७ परमेश्वर, प्रथम, यूहदाच्या तंबूना वाचवील म्हणजे यरशलेमेलील राहणाऱ्यांचे आणि दावीदाच्या घराण्यातील लोकांचे गौरव यूहदापेक्षा मोठे होणार नाही. ८ त्या दिवशी, परमेश्वर यरशलेमेलील रहिवाश्याना वाचवील; त्यातील जो अतिदुर्बल मनुष्यसुद्धा दावीदासारखा वीर बनेल आणि दावीदाचे घराणे देवासमान होईल म्हणजे ते परमेश्वराच्या दूताप्रमाणे पुढे चालणारे होतील. ९ परमेश्वर म्हणतो, त्यादिवशी, यरशलेमेशी युद्ध करण्यास आलेल्या राष्ट्रांना नाश करण्याचा भागी विरुद्ध करीन. १० “मी दावीदाच्या घराण्यात आणि यरशलेममध्ये राहणाऱ्या लोकात करुणेचा व दयेचा आत्मा ओतीन. ज्यानी ‘एक’ ला भोसकले, तेव माझ्याकडे बघतील, आणि कषी होतील. आपला एकुलता एक मुलगा वारल्यावर अथवा पहिला मुलगा वारल्यावर एखाद्याला जेढे दुःख होते, तेवढे दुःख त्यांना होईल. ११ त्यांचेली यरशलेमेची शोककळा मगिद्देनस्या सपात भूमीत हदादिमोनाच्या मृत्युसमीक्षी झालेल्या आक्रोशासारखी असेल. १२ देश विलाप करील, प्रत्येक कुटुंब वेगवेगाचे होतील, आक्रोश करतील. दावीदाच्या कुलातील पुरुष एकीकडे, तर त्यांच्या स्त्रिया दुसरीकडे आक्रंदन करतील. नाथानाचे घराणे व

त्यांच्या बायकादेखील वेगवेगळा विलाप करतील. १३ लेवी घराण्यातील पुरुष व स्थिरा वेगवेगळा शोक करतील. शीमी घराण्यातील पुरुष व स्थिरा वेगवेगळा शोक करतील. १४ आणि इतर सर्व कुळांतले लोक व त्यांच्या स्थिरा स्वतंप्रणे शोक करतील.”

१३ त्या दिवसात दावीदाच्या वंशासाठी आणि यरुशलेमध्ये राहणाऱ्या पाण्याचा नवा झार फुटेल. २ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, “त्यावेळी देशांतील सर्व मर्तींची मी उच्चाटन करीन, लोकांस त्यांची नावेसुधा आठवणार नाहीत. मी ढोंगी संदेष्ट्यांचा आणि अशुद्ध आत्यंचा नायनाट करीन. ३ खालाद्याने भविष्य वर्तविणे चालूच ठेवले, तर त्यास शिक्षा केली जाईल. त्याचे आईवडील ज्यांनी त्यास जन्म दिला ते त्यास म्हणतील, “परमेश्वराच्या नावाने तु खोटे बोललास तेक्हा तुला मरणाशिवाय गव्यंतर नाही.” भविष्य वर्तवित्याबद्दल त्याचे आईवडील त्यास भोसकतील. ४ त्यावेळी प्रत्येक संदेष्ट्यांला स्वतः च्या दृष्टांतीची आणि संदेशाची लाज वाटेल; आणि लोकांस फसवण्यासाठी ते केसांचा झागा घालणार नाहीत. ५ तेव्हा तो म्हणेल, “मी संदेशा नाही! मी शेतकरी आहे; मी लहानपणासून शेतीच करीत आलो आहे.” ६ पण इतर लोक त्यास विचारतील, “मग तुझ्या हातावर जखमा कसल्या?” तेव्हा तो उत्तर देईल, “मित्राच्या घरात मला लागलेल्या माराचे हे वण होत!” ७ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, “हे तलवारी, माझ्या मेंढपाळांवर प्रहार कर व माझ्या मित्रावर वार कर; मेंढपाळावर वार कर म्हणतो मेंढे पद्धन जातील आणि मी त्या लहान जीवाना शिक्षा करीन. ८ परमेश्वर म्हणतो, ते देशाचे दोन भाग नष्ट करतील आणि त्याचा तिसरा भाग मागे शेष राहील. ९ त्या तिसर्या भागाला मी अग्नीत टाकिन, आणि चांदीला शुद्ध करताता तसेच त्यांना शुद्ध करीन; सोन्याची पारख करतात तसा मी त्यांना पारखीन. ते माझा धावा करतील आणि मी त्यांना प्रतिसाद देईन. मी म्हणेण, ‘हे माझे लोक आहेत.’ आणि ते म्हणतील, ‘परमेश्वर माझा देव आहे.’”

१४ पाहा! परमेश्वराच्या न्यायाचा दिवस येत आहे. तुम्ही लुटेली संपत्ती त्या दिवशी तुमच्या शहरात वाटली जाईल. २ यरुशलेमेशी लढावयास मी सर्व राष्ट्रांना एकत्र करीन. ते नगरी ताब्यात घेतील आणि घरांना लुटतील. स्थिरांवर बलात्कार करतील व अर्थे-अधिक लोक कैद केले जातील. पण उरलेल्या लोकांस नगरीतून नेले जाणार नाही. ३ मग परमेश्वर त्या राष्ट्रांविरुद्ध युद्ध पुकारिल, युद्धाच्या दिवसात जसे तो युद्ध करत असे तशाप्रकारे तो राष्ट्रांशी युद्ध करेल. ४ त्यावेळी, तो यरुशलेमेच्या पूर्वेला असलेल्या जैतून पर्वतावर उभा राहताचा तो पर्वत दुभेग; त्या पर्वताचा अर्धा भाग उरकेकडे व अर्धा भाग दक्षिणेकडे सरकेल. जैतूनाच्या झाडांचा डोंगर पूर्वेकडून पश्चिमेपर्यंत दुभागून एक खोल दरी निर्माण होईल. ५ तेव्हा तुम्ही माझ्या पर्वताच्या खोऱ्याकडे पळाल, कारण ती दरी आसलापर्यंत पोहऱ्येचेल; व यटूदाचा राजा उज्जिया ह्याच्या काळात झालेल्या भूकंपाच्या वेळी तुम्ही जसे पळाला तसे पळाल; पण माझा परमेश्वर, देव तेथे येईल आणि तुमच्याबरोबर त्याचे सर्व पवित्र अनुयायी असतील. ६ आणि तो एक विशेष दिवस असेल त्यावेळी प्रकाश नसेल, आणि गाठा वा कडाक्याची थडी नसेल. ७ तो दिवस विशेष होईल तो परमेश्वरासच ठाऊक; कारण तो दिवसही नसणार वा रात्रीही नसणार. तर संध्याकाळ्या प्रकाशासारखा प्रकाश असेल. ८ तेव्हा यरुशलेमेतून सतत वाहणाऱ्या पाण्याचा झार वाहील, त्यास दोन पाट फुटतील. एक पाट पूर्वेकडे वाहत जाऊन पूर्वेकडील समुद्राला मिळेल तर दुसरा पाट पश्चिमेकडे वाहत जाऊन भूमध्य समुद्राला मिळेल, द्विवाळा असो वा उद्हाळा तो वाहत राहील. ९ त्यावेळी, परमेश्वर सर्व पृथ्वीचा राजा असेल. त्यादिवशी केवळ परमेश्वर व केवळ त्याचे नाव असणार. १० तेव्हा सर्व देश यरुशलेमेच्या दक्षिणेस असलेली गिबा ते रिम्मोन ह्यांमधील अराबाप्रमाणे होईल; यरुशलेम मात्र पुन्हा उभारले जाईल; अगदी बन्यामीनच्या प्रवेशद्वारापासून ते पाहिल्या

प्रवेशद्वारापर्यंत आणि हनानेलच्या मनोचापासून राजाच्या द्राक्षकुंडापर्यंत; अशी ती आपल्या स्थळी वसेल. ११ लोक तेथे वस्ती करतील, ह्यापुढे त्याचा नाश होणार नाही; यरुशलेम अगदी सुरक्षित असेल. १२ पण यरुशलेमविरुद्ध लढलेल्या राष्ट्रांना परमेश्वर शिक्षा करील; तो त्या राष्ट्रांचा या मरीने संहार करील: ते आपल्या पायांवर उभे असतांनाच त्यांची कातडी कुजू लागेल; त्यांचे डोक्ये त्यांच्या खाचांत आणि त्यांच्या जीभा त्यांच्या तोंडात सडतील. १३ तेव्हा परमेश्वराकडून खरोखरच लोकांची त्रेडा उडेल; प्रत्येकजण आपल्या शेजाच्याचा हात धरील आणि शेजारी एकमेकांशी भांडतील. १४ यटूदाही यरुशलेमध्ये लढेल. भोवतीच्या सर्व राष्ट्रांकडून संपत्ती मिळेल; त्याना भरपूर सोने, चांदी आणि वसेच्यांचा पूर येईल. १५ ही मरी शत्रू सैन्याच्या छावणीत पसरेल व त्यांच्या घोड्यांवर, खेचरांवर, उंटांवर आणि गाढवांवर व प्रत्येक जनावरावर ही मरी येईल. १६ यरुशलेमेशी लढण्यास आलेल्या राष्ट्रांपैकी जे वाचतील ते सर्व, सेनाधीश परमेश्वराची उपासना करण्यासाठी, मंडपाचा सण साजरा करायला, दरवर्षी यरुशलेमेला येतील. १७ पृथ्वीवरील जी सर्व कुटुंबे यरुशलेमेला प्रभूराजाची, सेनाधीश परमेश्वराची उपासना करायला जाणार नाहीत त्यांच्या देशात परमेश्वर पाऊस पाडणार नाही. १८ जर मिसराचे घराणे मंडपाचा सण साजरा करण्यासाठी आले नाही, तर त्यांच्यावरही पर्जन्यवृष्टी होणार नाही; मंडपाच्या सणात जी राष्ट्रे वर चढून जाणार नाहीत त्यांच्यावर, शत्रूंच्या राष्ट्रांत परमेश्वराने जी मरी पसरवली होती, ती तो त्यांच्यावर आणिल. १९ ही शिक्षा मंडपाच्या सणाला न आल्याबद्दल मिसराला व इतर प्रत्येक राष्ट्रांना असेल. २० त्यावेळी, घोड्यांच्या सरंजामावरसुधा “परमेश्वरासाठी पवित्र” अशी अक्षरे कोरलेली असतील आणि परमेश्वराच्या मंदिरातीली भांडी, वेदींपुढील कटोऱ्यांइतकीच महत्वाची असतील. २१ यरुशलेमेतील व यटूदातील प्रत्येक पात्र सेनाधीश परमेश्वरास पवित्र होईल; परमेश्वरासाठी यज्ञ करणारा प्रत्येकजण ही भांडी घेईल व त्यामध्ये अनन्य शिजविल; त्यादिवसापासून सेनाधीश परमेश्वराच्या निवासस्थानात कनानी आणखी असणार नाहीत.

मलाखी

१ परमेश्वराकडून मलाखीच्याहस्रे इसाएलासाठी आलेल्या संदेशाची घोषणा.

२ परमेश्वर महणाला, “माझे तुमच्यावर प्रेम करतोस?” परमेश्वर महणाला, “एसाव याकोबचा भाऊ होता. बरोदर? पण मी याकोबला निवडले. ३ आणि मी एसावचा स्वीकार केला नाही. मी त्याच्या डोंगरी प्रदेशाचा नाश केला. एसावच्या देशाचा नाश झाला, आता तिथे फक्त रानटी कोळ्हे राहतात.” ४ अदोम असे महणाला, “आमचा नाश झाला आहे, तरी पण आम्ही परत जाऊन जे उथवत झाले आहे ते बांधू.” पण सेनाधीश परमेश्वर महणतो, “ते बांधतील पण मी पाढून टाकीन.” आणि लोक त्यांना दुष्टांचा देश म्हणीली, हे ते लोक आहेत ज्याच्यावर परमेश्वर कायमचा रागावला आहे. ५ तू आपल्या डोळ्यांनी हे पाहील आणि तू म्हणीशील, “परमेश्वर इसाएलाच्या सीमेपलीकडे थोर मानला जावो.” ६ सेनाधीश परमेश्वर तुझ्याशी असे बोलतो, “मुले वडिलांना आणि सेवक आपल्या धन्याला मान देतो. मग मी, जो तुमचा पिता आहे, त्या माझा सन्मान कुठे आहे? आणि मी जर तुमचा धनी आहे, तर मग माझा परम आदर कुठे आहे? अहो याजकानो, तुम्ही माझ्या नावाचा मान राखत नाही. पण तुम्ही म्हणता “तुझ्या नावाचा मान आम्ही कसा राखला नाही?” ७ तुम्ही अशुद्ध भाकरी माझ्या वेदीवर अर्पण करता. आणि म्हणता, ‘कशामुळे आम्ही तुला विटाळवीले?’ परमेश्वराचा मेज तुच्छ आहे, असे बोलून तुम्ही ते विटाळवता. ८ “जेव्हा तुम्ही यज्ञ करण्यासाठी अंथंगा पशु अपेण करता, तेव्हा हे वाईट नाही काय? आणि जेव्हा तुम्ही लंगडा किंवा रोगीष पशु अपेण करता तेव्हा ते वाईट नाही काय? तू आपल्या अधिकाच्यासमोर हे सादर कर, तो हे स्वीकार करील का? अथवा तो तुझ्यावर अनुग्रह करेल का?” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ९ आणि आता तुम्ही देवा कडून अनुग्रह मागता, ह्यासाठी की तो आमच्यासाठी दयावान असेल. अशा अपेणासह तो तुमच्यातल्या एकाला तरी ग्रहण करेल काय? सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. १० “अहा! तुम्ही माझ्या वेदीवर अग्नी घेटवू नये म्हणून दरे बंद करील असा तुम्हामध्ये कोणी असता तर किंतु चांगले झाले असते! मी तुमच्या हातातले अर्पण स्विकारापार नाही, कारण तुम्हा विषयी मी आनंदी नाही,” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ११ “कारण सूर्याच्या उगवीतीपासून त्याच्या मावळतीर्पयंत माझे नाव राश्ट्रांमध्ये थोर होईल; प्रत्येक ठिकाणी सर्व माझ्या नावाला थूप अर्पितील व शूद्ध अर्पण करील. कारण माझे नाव राश्ट्रांमध्ये महान होईल.” असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. १२ “परंतु परमेश्वराचा मेज विटाळलेला आहे, आणि त्याच्यापासून तुम्ही ते अपवित्र केले आहे. १३ तुम्ही असेही म्हणता की, हे किंतु कंठाळवाणे आहे, आणि त्याविषयी तुम्ही तुच्छतेने कुरकुर करता,” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, तुम्ही जे जुलमान लुटून आणलेले किंवा लंगडे किंवा रोगी या प्रकारचे तुमचे अर्पण आणतो; तर आता हे मी तुमच्या हातातून स्वीकार करावे काय? १४ तर जो कोणी आपल्या कळपात नर असतांना त्याचा नवस करतो आणि दोष असलेला पशु परमेश्वरास यज्ञ म्हणून अर्पण करतो तो फसवाणा शिपित असो. कारण मी थोर राजा आहे आणि राष्ट्रे माझ्या नावाची भीती धरतात. असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.

२ “आणि आता, याजकानो, हा आदेश तुमच्यासाठी आहे. २ सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो, जर तुम्ही ऐकले नाही, आणि माझ्या नावाला महिमा देण्याचे तुम्ही आपल्या हृदयांत आणले नाही, तर मी तुम्हावर शाप पाठीवीन आणि तुमच्या आशीर्वदाना शापीत करीन, खचित मी त्यास आधीच शाप दिला आहे. कारण तू माझ्या आज्ञा आपल्या हृदयात पाळत नाहीस. ३ पाहा! मी तुमच्या वंशजाना शिक्षा करीन आणि तुमच्या यज्ञपशूचे शेण मी तुमच्या तोंडावर फाशीन, आणि त्याबरोबर तुम्हासही फेकून देण्यात

येईल. ४ आणि तेव्हा तुम्हास कळेल की, माझा करार लेवी बरोबर असावा ह्यास्तव मी या आज्ञा तुम्हाकडे पाठवल्या आहेत,” असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. ५ “लेवीबरोबर केलेला माझा करार हा जीवनाचा व शांतीचा होता, आणि त्याने माझा सन्मान करावा ह्यासाठी मी त्यास तो दिला. त्यांनी मला सन्मानित केले आणि माझ्या नावाचे भय त्यास वाटले. ६ खेरे शिक्षण त्याच्या मुख्यात होते आणि त्याच्या ओठांत अनीती आढळली नद्दती. शांतीने आणि सरळपणाने तो माझ्यात चालला, आणि त्याने अन्यायापासून पुष्कळांना फिरवते. ७ कारण याजकाच्या ओठांनी ज्ञान राखावे, आणि लोकांनी त्याच्या मुख्याद्वारे शिक्षण शोधावे, कारण तो सेनाधीश परमेश्वराचा दूत असा आहे.” ८ “परंतु तुम्ही सत्याच्या मार्गावरून फिरले आहात. तुम्ही अनेक लोकांस नियमशास्याविषयी अडखळाचाये कारण ज्ञाले आहात. लेवीचा करार तुम्ही भ्रष्ट केला आहे.” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ९ “ह्याबदल मी देखील तुला तिरस्काराणीय आणि सर्व लोकांसमोर नीच असे करीन. कारण तू माझे मार्ग पाळले नाहीत आणि नियमसास्त्र पाळण्यात पक्षपात केला आहे.” १० आम्हास एकच पिता नाही काय? एकाच देवाने आपल्याला निर्माण केले नाही काय? मग आम्ही आपापल्या भावाविरुद्ध विश्वासघात करून आपल्याच पूर्वजांचा करार का मोडतो? ११ यहूदाने विश्वासघात केला आणि यरूशलेम व इसाएलमध्ये तिरस्काराणीय गोरी केल्या आहात. यहूदाने परमेश्वरास प्रिय असलेले पवित्र स्थान विटाळवीले आणि परक्या देवाच्या कांवेशी लग्न केले आहे. १२ जो कोणी मनुष्य असे करतो आणि जो कोणी सेनाधीश परमेश्वरास अर्पण करतो त्यालाही परमेश्वर याकोबाच्या डेयातून काढून टाकील. १३ आणखी तुम्ही परमेश्वराची वेदी आसवानी, रडण्यांनी, उसासे टाकून झाकून टाकता, म्हणून तो अर्पण मान्य करत नाही आणि ते तुमच्या हातातून सतोषाने रिकारात नाही. १४ तुम्ही म्हणता, “असे का नाही?” कारण तुझ्यामध्ये व तुझ्या तास्त्रण्यातल्या स्त्रीमध्ये परमेश्वर साक्षीदार आहे. ती तर तुझी सहचारिणी असून व तुझ्या कराराची पत्ती असून तिच्याशी तू विश्वासघाताने वागला आहेस. १५ आणि त्याच्या जवल आत्माचे शेष होते तरी त्याने एक केले नाही काय? आणि त्याने तुम्हास एक के केले? कारण तो ईश्वरीय संतांतीची आशा बाळगत होता. म्हणून तुम्ही आपल्या आत्माचे रक्षण करा, आणि कोणीही आपल्या तरूणपणाच्या पत्ती सोबत विश्वासघात करू नये. १६ इसाएलचा देव परमेश्वर म्हणतो, “घटस्फोटाचा मला तिटकारा आहे आणि त्याचाही जो आपल्या वसावरोबर म्हणजे पत्तीबरोबर हिंसेने वागते त्याचाही मला तिटकारा आहे. सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, यास्तव तुम्ही आपल्या आत्माचे रक्षण करा आणि अविश्वासू असू नका.” १७ तुम्ही आपल्या शब्दांनी परमेश्वरास कंठाळविले आहे. परंतु तुम्ही म्हणता, त्यास आम्ही कशाने कंठाळविले आहे? तुम्ही म्हणता प्रत्येक दुर्कर्मी परमेश्वराच्या दृष्टीत चांगला आहे, आणि त्यास त्यास त्याच्यात आनंद आहे. किंवा न्यायी देव कोठे आहे? असे म्हणून तुम्ही त्यास कंठाळविले आहे.

३ “पाहा! मी माझा दूत पाठवत आहे, आणि तो माझायापुढे मार्ग तयार करील. आणि ज्या प्रभूता तुम्ही शोधता आणि ज्याच्यात तुम्ही अनंदी होता, तो कराराचा दूत, अचानक आपल्या मंदिरात येत आहे. पाहा तो येत आहे, असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो.” २ त्याच्या आगमनाच्या दिवशी कोण टिकून राहणार? आणि जेव्हा तो दिसेले तेव्हा कोण उभा राहिल? कारण तो शुद्धकरणाच्या अग्नीसारखा आणि परीटाच्या खारासारखा आहे. ३ आणि तो चांदी गाळणारा व स्वच्छ करणारा असा बनेल, आणि तो लेवीच्या संतानास शुद्ध करेल. तो त्यांना सोन्याप्रमाणे आणि चांदीप्रमाणे शुद्ध करेल आणि ते न्यायीपणाने परमेश्वरास अर्पण करील. ४ तेव्हा जसे पुरातन दिवसात आणि प्राचीन वर्षात तसेच यरूशलेम व यहूदाची अर्पणे परमेश्वरास सुखकारक असतील. ५ “मग मी तुमच्याकडे न्याय निवाडा करण्यासाठी येईल. आणि जादूटोणा, व्यभिचार, खोटी शपथ वाहणारे,

आणि जे मोलकऱ्याला मोलाविषयी आणि विधवेला व अनाथाला पीडतात, आणि परसाठीयांचा न्याय विपरीत करतात, आणि माझे भय धरीत नाही यांच्याविरुद्ध मी त्वरीत साक्षी होईन,” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ६ “कारण मी परमेश्वर आहे, मी कधीही बदलत नाही, म्हणून याकोबाच्या मुलांने, तुमचा नाश झाला नाही. ७ तुमच्या पूर्वजांच्या दिवसांपासून तुम्ही माझे नियम अनुसरण्याचे सोडून भलतीकडे वळले आहात, ते तुम्ही पाळले नाहीत. माझ्याकडे फिरा म्हणजे मी तुमच्याकडे फिरेन,” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “पण तुम्ही म्हणता, ‘आम्ही कसे परत फिरावे?’ ८ मनुष्य देवाला लुटणार काय? तरीही तुम्ही मला लुटता. पण तुम्ही असे म्हणता, ‘आम्ही तुझे काय लुटले आहे?’ तुम्ही दशमांश व अर्पणे यांविषयी मला लुटता. ९ तुम्ही संपूर्ण राष्ट्राने मला लुटले आहे, म्हणून तुम्ही शापाने शापीत झाला आहात.” १० सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “माझ्या घरात अन्न असावे यासाठी तुम्ही संपूर्ण दशमांश कोठारंत आणा. आणि तुम्ही असे केले म्हणजे मी तुमच्यासाठी आकाशाच्या खिडक्या उघडून जागा पुरणार नाही एवढा आशीर्वाद तुम्हावर ओतीन की नाही याविषयी माझी प्रचिती पाहा. ११ आणि खाऊन टाकणाच्याला मी तुमच्यासाठी धमकावेन, मग तो तुमच्या भूमीवे पीक नाश करणार नाही, तुमच्या बांगतील द्राक्षवेलीवे फळ अकाळी गळणार नाही,” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. १२ “सर्व राष्ट्रे तुला सुखी म्हणतील, कारण तुमची भूमी आनंदाची होईल,” असे सेनाधीश परमेश्वर म्हणतो. १३ परमेश्वर म्हणतो, “तुमचे शब्द माझ्याविरुद्ध कठोर झाले आहेत. पण तुम्ही म्हणता, आम्ही तुझ्याविरुद्ध काय बोललो?” १४ तुम्ही म्हणालात “परमेश्वराची सेवा करणे व्यर्थ आहे; आम्ही त्याचे आज्ञापालन केले, आणि आम्ही सेनाधीश परमेश्वरापुढे शोक करत चाललो याचा काय लाभ झाला?” १५ तर आता आम्ही गर्विष्ठाना सुखी म्हणतो, होय, जे दुश्याई करतात ते वाढवले जातात, आणि ते देवाची परीक्षा पाहतात तरी सुटात.” १६ तेक्का जे परमेश्वराचे भय धरीत असत ते एकमेकांशी बोलत होते, आणि परमेश्वराने ते ध्यान देऊन ऐकले. मग जे परमेश्वराचे भय धरत असत आणि त्याच्या नांवाचा सम्मान करत असत त्यांच्यासाठी त्यांच्यासमोर स्मरणाचे पुस्तक लिहिले गेले. १७ सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो, “मी हे कशीन त्या दिवशी ते माझे, म्हणजे माझे खासगीवे धन होतील, आणि जसा कोणी आपली सेवा करणारा आपला मुलगा याच्यावर दया करीत असतो तसा मी त्यांच्यावर दया करीन. १८ तुम्ही माझ्याकडे परत याल. मग दुष्ट मनुष्य आणि चांगला मनुष्य यातील फरक तुम्हास कळेल. देवाला अनुसरणारा व न अनुसरणारा यातील फरक तुम्हास समजेल.”

४ “कारण पाहा, तो दिवस येत आहे, तो भट्टीसारखा जळतो, आणि सर्व गर्विष्ठ आणि प्रत्येक दुष्ट धसकट बनतील. येणारा दिवस त्यांना जाळून टाकील, म्हणजे एकही फांदी किंवा मूळ शिल्लक ठेवले जाणार नाही.” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. २ “परंतु जे तुम्ही माझ्या नावाचे भय धरता त्या तुम्हासाठी न्यायीपणाचा सूर्य उगवेल. आणि त्याच्या पंखात निरोगी करण्याचा उपाय आहे. मग तुम्ही गोळ्यातून सुटलेल्या वासरांप्रमाणे, मुक्त व आनंदी व्हाल. ३ तुम्ही दुष्टांना तुडवाल, कारण मी हे करीन त्या दिवशी ते तुमच्या तळपायाखाली राख होतील.” सेनाधीश परमेश्वर असे म्हणतो. ४ “मोरो जो माझा सेवक होता त्यास होरेबात सर्व इस्त्रालासाठी जे नियमशास्त्र मी आज्ञापिले ते, म्हणजे नियम व न्यायही तुम्ही आठवा.” ५ “पाहा, परमेश्वराचा मोठा व भयंकर दिवस येईल त्यापूर्वी मी एलीया संदेश्ट्याला तुमच्याकडे पाठवीन. देवाच्या न्यायदानाच्या भयंकर मोठचा वेळेपूर्वी तो येईल. ६ आणि तो बापाचे हृदय मुलांकडे, आणि मुलांचे हृदय त्यांच्या बापाकडे फिरवील, नाहीतर मी कदचित येईन आणि तुमच्या भूमीला शापाने मारीन.”

नवा करार

नंतर येशू म्हणाला, “हे पित्या, त्यांची क्षमा कर, कारण ते काय करतात हे त्यांना समजत नाही.”

त्यांनी चिठ्या टाकून त्याचे कपडे वाटून घेतले.

लूक २३:३४

मत्तय

१ अब्राहामाचा पुत्र दावीद याचा पुत्र जो येशु ख्रिस्ट स्थाची वंशवाल. २ अब्राहामास इसहाक झाला, इसहाकास याकोब, याकोबास यहूदा व त्याचे भाऊ झाले. ३ यहूदास तामरेपासून पेरेस व जेरह झाले, पेरेसास हेसोन, हेसोनास अराम झाला. ४ अरामास अमीनादाब, अमीनादाबास नहशोन, नहशोनास सल्मोन, ५ सल्मोनास राहावेपासून बवाज, बवाजास रुथपासून ओवेद, ओवेदास इशाय झाला. ६ आणि इशायास दावीद राजा झाला. उरीयाच्या पन्तीपासून दावीदास शलमोन झाला. ७ शलमोनास रहबाम, रहबामास अबीया, अबीयास आसा झाला. ८ आसास यहोशाफाट, यहोशाफाटास योराम आणि योरामास उज्जीया, ९ उज्जीयास योथाम, योथामास आहाज, आहाजास हिज्जीया, १० हिज्जीयास मनशेश, मनशेशास आमोन, आमोनास योरीया, ११ आणि बाबेलास देशांतर झालेले त्यावेची योरीयास यखन्या व त्याचे भाऊ झाले. १२ बाबेलास देशांतर झाल्यानंतर यखन्यास शल्तीएल झाला, शल्तीएलास जरूब्बबेल झाला. १३ जरूब्बबेलास अबीहूद, अबीहूदास एल्याकीम, एल्याकीमास अज्जुर झाला. १४ अज्जुरास सादोक, सादोकास याखीम, याखीमास एलीहूद झाला. १५ एलीहूदास एलाजार झाला. एलाजारास मत्तान, मत्तानास याकोब, १६ याकोबास योसेफ झाला; जो मरीयेचा पती होता जिच्यापासून खिस्त महटलेला येशु जन्मास आला. १७ अशाप्रकारे अब्राहामापासून दावीदापर्यंत सर्व मिळून चौदा पिढ्या, दावीदापासून बाबेलास देशांतर हाईपर्यंत चौदा पिढ्या आणि बाबेलास देशांतर झाल्यापासून खिस्तापर्यंत चौदा पिढ्या. १८ येशु ख्रिस्ताचा जन्म याप्रकारे झाला; त्याची आई मरीया हिची योसेफाशी मागणी झालेली होती, पण त्यांचा सहवास होयापूर्वी ती पवित्र आत्यापासून गर्भवती झालेली दिसून आली. १९ मरीयेचा पती योसेफ हा नीतिमान होता, परंतु समाजामध्ये तिचा अपमान होऊ नये अशी त्याची इच्छा होती, म्हणून त्याने गुप्तपणे तिच्यासोबतची मागणी मोडण्याचा निर्णय घेतला. २० तो या गोर्णीविषयी विचार करीत असता त्यास स्वप्नात प्रभूच्या दृताने दर्शन देऊन म्हटले; “योसेफा, दावीदाच्या पुत्रा, तू मरीयेला आपली पत्नी म्हणून स्वीकार करण्यास घाबरू नकोस, कारण जो गर्भ तिच्या पोटी राहीला आहे तो पवित्र आत्यापासून आहे.” २१ ती पुत्राला जन्म देईल आणि तू त्याचे नाव येशु ठेव, तो आपल्या लोकांस त्यांच्या पापांपासून तरील.” २२ प्रभूने संदेष्ट्याच्याद्वारे जे सांगितले होते ते परिपूर्ण व्हावे यासाठी हे सर्व झाले, ते असे, २३ “पाहा कुमारी गर्भविती होईल व पुत्राला जन्म देईल, आणि त्यास इमानुएल हे नाव देतील.” या नावाचा अर्थ, “आम्हाबरोबर देव.” २४ तेव्हा झांपैतून उठल्यावर प्रभूच्या दूताने आज्ञा दिली होती तसे योसेफाने केले, त्याने तिचा आपली पत्नी म्हणून स्वीकार केला. २५ तरी मुलाचा जन्म होईपर्यंत त्याने तिच्याशी सहवास ठेवला नाही; आणि त्याने त्याचे नाव येशु ठेवले.

२ हेरोद राजाच्या दिवसात यहूदीया प्रांतातील बेथलेहेम नगरात येशूचा जन्म झाल्यानंतर, पूर्वेकडील देशातून ज्ञानी लोक यश्शलेम शहरात येऊन विचारपूर्य करू लागले की, २ “यहूदीया राजा जन्मला आहे तो कोठे आहे? अमीं पूर्वेला त्याचा तारा पाहीला आणि त्यास नमन करावयास आलो आहोत.” ३ जेव्हा हेरोद राजाने हे ऐकले, तेव्हा तो व त्याच्याबोरेवर सर्व यश्शलेम शहर घाबरू गेले; ४ हेरोद राजाने सर्व मुख्य याजकांना व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांना एकत्र जमवून त्यांना विचारले की, ख्रिस्ताचा जन्म कोठे होणार आहे? ५ ते त्यास म्हणाले, “यहूदीया प्रांतातील बेथलेहेम नगरात, कारण संदेष्ट्याच्याद्वारे असे लिहिले आहे की; ६ हे बेथलेहेमा, यहूदीच्या प्रांत, तू यहूदीच्या सर्व सरदारांमध्ये कनिष्ठ आहेस असे मुळीच नाही कारण तुझ्यातून असा सरदार निघेल जो मा इया इस्साएल लोकांचा सांभाळ करील.” ७ मग हेरोद राजाने ज्ञानी लोकांस गुप्तपणे बोलावून

त्यांच्यापासून तारा नक्की कधी दिसला याची वेळ विचारून घेतली. ८ त्याने त्यांना बेथलेहेमास पाठवताना म्हटले, “तुम्ही जाऊन त्या बालकाविषयी बारकाईने शोध करा व तुम्हास शोध लागल्यावर मला कळवा म्हणजे मी ही येऊन त्यास नमन करीन.” ९ राजाचे हे सांगणे ऐकून ते त्यांच्या वाटेने निघाले. जो तारा त्यांनी पूर्वस पाहीला होता त्याने बेथलेहेम नगरापर्यंत त्यांचे मार्गदर्शन केले आणि ज्ञानी लोक बालकापर्यंत पोहोचेपर्यंत त्यांच्यापुढे चालला. १० तो तारा पाहून ज्ञानी लोकांस अतिशय आनंद झाला. ११ नंतर ते त्या घरात गेले आणि ते बालक आपली आई मरीया हिच्याजवळ असलेले त्यांनी पाहीले व खाली वाकून त्यांनी त्यास नमन केले, त्यांनी आपल्या द्रव्यांच्या थैल्या उघडून सोन, उद व गंधरस ही दाने अर्पण केली. १२ देवाने त्यांना स्वप्नात हेरोदाकडे परत जाऊ नका, अशी सूचना दिल्यासुळे ते दुसर्या मागणी आपल्या देशास निघून गेले. १३ ते गेल्यावर, प्रभूचा दूत योसेफास स्वप्नात दर्शन देऊन घणाला, “ठंड, बालक व त्याची आई यांना घेऊन मिसर देशात पळून जा आणि मी तुला सांगेपर्यंत तेथेच राहा कारण बालकाचा घात करण्यासाठी हेरोद राजा त्याचा शोध करणार आहे.” १४ त्या रात्री तो उठला आणि बालक व त्याची आई यांना घेऊन रातोरात मिसर देशात निघून गेला. १५ तो हेरोदाच्या मरणापर्यंत तेथे राहिला. “मी माझ्या पुत्राला मिसर देशातून बोलावले आहे.” असे जे प्रभूने संदेष्ट्याच्याद्वारे सांगितले ते पूर्ण झाले. १६ तेव्हा ज्ञानी लोकांनी आपणाला फसवले हे पाहून हेरोद राजा अतिशय संतापला आणि जी वेळ त्याने ज्ञानी लोकांपासून नीट विचारून घेतली होती तिच्याप्रमाणे त्याने बेथलेहेमात व आसपासच्या सर्व प्रदेशात जे दोन वर्षांचे व त्याहून कमी वयाचे पुरुष बालके होते त्या सर्वांना त्याने माणसे पाठवून त्यांच्याकडून जिवे मालेले. १७ यिर्या संदेष्ट्याच्याद्वारे जे सांगितले होते, ते त्यासमधीय पूर्ण झाले. ते असे: १८ “शामा येथे रडणे व मोठा आकांत हांचांचा शब्द ऐकण्यात आला, राहेल आपल्या मुलाकरिता रडत आहे, आणि ती नाहीत म्हणून ती सांत्वन पावेना.” १९ पुढे हेरोद राजा पावल्यावर, पाहा प्रभूचा दूत मिसर देशात योसेफास स्वप्नात दर्शन देऊन घणाला, २० “ठंड, बालकास व त्याची आईस घेऊन इस्साएल देशास जा, कारण बालकाचा जीव याच्यावयास जे पाहत होते ते मरून गेले आहेत.” २१ तेव्हा तो उठला आणि बालकाला व त्याच्या आईला घेऊन इस्साएल देशात आला. २२ परंतु अखेलाव हा आपला पिता हेरोद राच्या जाणी युद्धीद्या प्रांतात राज्य करीत आहे असे ऐकून तो तेथे जाण्यास घाबरला, आणि स्वप्नात देवाने सूचना केल्यानंतर तो गालील प्रांतास निघून गेला, २३ व नासरेथ नावाच्या गावी जाऊन राहिला अशासाठी की, “त्याला नासोरी म्हणतील” हे जे संदेष्ट्याच्याद्वारे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे.

३ बापिस्त्सा करणारा योहान त्या दिवसात, यहूदीया प्रांताच्या अरण्यात येऊन अशी योषणा करू लागला की, २ “पश्चात्ताप करा, कारण स्वगचि राज्य जवळ आले आहे.” ३ कारण यशया संदेष्ट्याच्याद्वारे त्याच्याचिविषयी असे सांगितले होते की, “अरण्यात घोषणा करण्याच्याची वाणी झाली; ‘परमेश्वराचा मार्ग तयार करा,’ त्याच्या ‘वाटा सरळ करा.’” ४ या योहानाचे वस्त्र उंटाच्या केसाचे होते, त्याच्या कारेस कातड्याचा कमरबंद होता. त्याचा आहार टोळ व रानमधी होता. ५ तेव्हा यश्शलेम शहर, सर्व यहूदीया प्रांत व यारेंन नदीच्या आसपासचा संपुर्ण प्रदेश त्याच्याकडे आला. ६ ते आपापली पापे पदरी घेत असता, त्यांना त्याच्या हाताने यारेंन नदीत बापिस्त्सा देण्यात आला. ७ परंतु पूर्वी व सदूकी यांच्यापैकी अनेक लोकांस आपणाकडे बापिस्त्स्यासाठी येताना पाहून तो त्यांना म्हणाला, “अहो विषारी सापांच्या पिलांनो, येणाच्या क्रोधापासून पळावयास तुम्हास कोणी सावध केले? ८ तर पश्चात्पाला शोभेल असे योग्य ते फळ घ्या; ९ आणि अब्राहाम तर ‘आमचा पिता आहे’, असे आपसात म्हणण्याचा विचार आपल्या मनात करू नका; कारण मी तुम्हास सांगतो, देव या दगांपासून अब्राहामासाठी मुले निर्माण

करण्यास समर्थ आहे. १० आणि झाडांच्या मुळांशी आताच कुन्हाड ठेवलेली आहे; जे प्रत्येक झाड चांगले फल देत नाही ते तोडले जाईल व अग्नीत टाकले जाईल. ११ मी तुमचा बापिस्मा पश्चात्तापासाठी पाणयाने करत आहे, परंतु माझ्यामागून येणारा आहे तो माझ्याहून अधिक सामर्थ्यावान आहे आणि त्याच्या चपला उचलून घेवून चालण्याची देखील माझी योग्यता नाही; तो तुमचा बापिस्मा पवित्र आत्मायाने व अग्नीने करणार आहे. १२ त्याच्या हातात त्याचे सूप आहे, तो अपले खळे अगदी स्वच्छ करील व आपले गृह कठोरात साठवील, पण भूस न विझळाणाऱ्या अग्नीने जाळून टाकिल.” १३ यानंतर येशू गालील प्रांताहून यार्देन नदीवर योहानाच्या हातून बापिस्मा घेण्याकरीता त्याच्याकडे आला; १४ परंतु योहान त्यास थांबवत महणाला, मला आपल्या हातून बापिस्मा घेण्याची गरज आहे, असे असता आपण माझ्याकडे येता हे करसे? १५ येशूने त्यास उत्तर दिले, “आता हे होऊ दे; कारण याप्रकारे सर्व न्यायीपण पूर्णपणे करणे हे आपाणास योग्य आहे.” तेव्हा त्याने ते होऊ दिले. १६ मग येशूंचा बापिस्मा झाल्यावर, येशू पाण्यातून वर आले आणि पाहा, त्यांच्यासाठी आकाश उभडले; तेव्हा त्यांनी देवाच्या आत्माला कबुतरासारखे उतरताना व आपाणावर येताना पाहीले, १७ आणि आकाशातून वाणी झाली की, “हा माझा प्रिय ‘पुत्र’ आहे, याच्याविषयी मी फार संतुष्ट आहे.”

४ मग सैतानाकडून येशूंची परीक्षा झावी म्हणून देवाच्या आत्म्याने त्यांस

अरण्यात नेले. २ चाळीस दिवस आणि चाळीस रात्री उपवास केल्यानंतर येशूना भूक लागाली. ३ तेव्हा परीक्षक येशूंची परीक्षा घेण्यासाठी त्यांच्याकडे आला व म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर या दागडांना भाकरी होण्याची आज्ञा कर.” ४ परंतु येशूनी उत्तर दिले, “कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘मनुष्य केवळ भाकरीने जोगल असे नाही तर, देवाच्या मुखातून निघाण्या प्रत्येक वचनाने जगेल.’” ५ मग सैतानाने त्यांस यस्तलेम या पवित्र शहरात नेले व परेम्बराच्या भवनाच्या टोकावर उभे केले. ६ आणि त्यास म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर खाली उडी घे, कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की; देव त्याच्या दूतांना तुझ्यासाठी आज्ञा करील आणि तुझे पाय दगडावर आपटू नयेत म्हणून ते तुला आपल्या तळहातावर झेलून घेतील.” ७ येशूनी त्यास म्हटले, “असेही लिहिले आहे की, ‘तुझा देव, जो प्रभू, याची परीक्षा पाहू नको.’” ८ मग सैतानाने त्यांस एका अतिशय उंच पर्वतावर नेले व त्याने त्यांस म्हणाला, “जर तू मला नमन करशील व माझी उपासना करशील तर हे सर्व काही मी तुला टेईन.” ९० येशूनी त्यास म्हटले, “अरे सैताना, माझ्यापासून दूर हो! कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, “देव जो तुझा प्रभू त्याची उपासना कर आणि त्यालाच नमन कर.”” ११ मग सैतान येशूना सोडून निघून गेला आणि देवदूत येऊन येशूंची सेवा करू लागले. १२ योहानाला तुरुंगात टाकले आहे हे जेकां येशूने ऐकले तेव्हा तो गालील प्रांतात निघून गेला. १३ नासरेथ सोडून जबुलून व नफताली यांच्या सीमेतील, गालीलच्या सरोवराच्या कफर्हूमात तो जाऊन राहिला. १४ यशया संदेश्याने पूर्वी जे संगितले होते ते पूर्ण क्वावे यासाठी हे झाले. ते असे होते की, १५ “जुलून आणि नफताली हा प्रांत, सरोवराच्या किनान्यावरील, यार्देंच्या पलीकीडील प्रदेश व परसराईय गालील १६ जे लोक काळोखांत बसत होते त्यांनी, मोठा प्रकाश पाहिला. मरणाचे सावट असलेल्या सावलीत दव प्रदेशात राहणाऱ्या लोकावर, ज्योति उदय पावली आहे.” १७ तेव्हापासून येशूने उपदेश करणे सुरु केले व तो म्हणू लागला की; “पश्चात्ताप करा, कारण स्वर्गाचे राज्य तुमच्या जवळ आले आहे.” १८ नंतर तो गालीलच्या सरोवराजवळून जात असता, पेत्र महटलेला शिमोन व त्याचा भाऊ अंद्रिया या दोघांना त्याने जाळे टाकताना पाहीले कारण ते मासे पकडणारे होते. १९ येशू त्याना म्हणाला, “माझ्यामागे या, म्हणजे मी तुम्हास माणसे धरणारे करीन.” २० मग ते लगेच जाळे सोडून त्याच्यामागे चालू लागले. २१ येशू तेथून

पुढे चालत जात असता त्याने दुसरे दोघे भाऊ; जब्बीचा मुलगा याकोब व त्याचा भाऊ योहान यांना त्यांचे वडील जब्बी याच्याबोर होडीत पाहीले. ते जाळे नीट करत होते. त्याने त्यांना बोलावले, २२ तेव्हा ते दोघेही लगेचव आपली होडी व आपले वडील यांना सोडून त्याच्यामागे गेले. २३ गालील प्रांतात सगळीकडे फिरत, येशूने त्यांच्या सभास्थानात जाऊन शिकविले, देवाच्या राज्याची सुवार्ता सांगितली आणि लोकांचे सर्व प्रकारचे रोग व सर्व प्रकारचे विकार बरे केले. २४ येशूविषयीची बातमी सर्व सिरिया प्रांतभर पसरली, मग जे आजारांनी व अनेक प्रकारच्या रोगांनी पीडीत होते, ज्यांना भूतबाधा झाली होती, जे फेफेरकरी व पक्षघात झाला होता अशा सर्वांना लोकांनी त्याच्याकडे आणले आणि येशूने त्यांना बरे केले. २५ मग गालील प्रांत, दकापलीस नगर, यस्तलेम शहर, यहूदीया प्रांत व यार्देन नदीच्या पलीकडून आलेल्या लोकांचे मोठे समुद्राय त्याच्यामागे चालू लागले.

४ जेव्हा येशूने त्या लोकसमुद्रायाना पाहीले तेव्हा तो डोंगरावर चढला, मग तो तेथे खाली बसला असता त्याचे शिष्य त्याच्याजवळ आले. २ त्याने आपले तोंड उघडले व त्यांना शिकवले. तो म्हणाला; ३ “जे आत्म्याने ‘दीन’ ते धन्य आहेत, कारण स्वर्गाचे राज्य त्यांचे आहे. ४ ‘जे शोक करतात’, ते धन्य आहेत, कारण ‘त्यांचे सांतवन करण्यात येईल.’” ५ “जे सौम्य” ते धन्य आहेत, कारण ‘त्यांना पृथ्वीचे वतन मिळेल.’” ६ जे न्यायीपणाचे भुकेले व तान्हेले ते धन्य आहेत, कारण ते संतुष्ट होतील. ७ जे दयालू ते धन्य आहेत, कारण त्यांच्यावर दया करण्यात येईल. ८ जे अंतःकरणाचे शुद्ध ते धन्य आहेत, कारण ते देवाला पाहील. ९ जे शांती करणारे ते धन्य आहेत, कारण त्यांना देवाची मुले म्हणतील. १० न्यायीपणाकरता ज्यांचा छळ झाला आहे ते धन्य आहेत, कारण स्वर्गाचे राज्य त्यांचे आहे. ११ जेव्हा लोक माझ्यामुळे तुम्हा अम्मान करतात व छळ करतात आणि तुम्हाचिवरुद्ध सर्वप्रकारचे वाईट लबाडीने बोलतात तेव्हा तुम्ही धन्य आहात. १२ अनंद व उल्लास करा, कारण तुम्हास स्वर्गात मोठे प्रतिफल आहे, कारण तुम्हाचार्वीजे न संदेशे होऊन गेले त्यांचाही लोकांनी अशाचप्रकारे छळ केला. १३ तुम्ही पृथ्वीचे मीठ आहात, पण जर मिठाचा खारटपणा गेला तर ते पुन्हा कसे खारट बनवता येईल? ते तर पुढे कोणत्याही उपयोगाचे न राहता केवळ फेकून देण्याच्या व मनुष्यांच्या पायदळी तुडवले जाण्यापुरते उपयोगाचे राहील. १४ तुम्ही जगाचा प्रकाश आहात; डोंगरावर वसलेले नगर लपवता येत नाही. १५ आणि दिवा लावून तो कोणी टोपलीखाली लपवून ठेवत नाही, उलट तो दिवठीपक ठेवतात म्हणजे तो दिवा घरातील सर्वांना प्रकाश देतो. १६ तुम्हा प्रकाश इतरांसमोर याप्रकारे प्रकाश या की जेणेकसून त्यांनी तुम्ही चांगली कामे पाहावी आणि तुमचा पिता जो स्वर्गात आहे त्यांचे गौरव करावे. १७ नियमशास्त्र किंवा संदेश्यांचे प्रंथ रद्द करावयास मी आलो आहे असा विचार करू नका; मी ते रद्द करावयास नव्हे तर ते पूर्ण करावयास आलो आहे. १८ कारण मी तुम्हास खरे सांगतो, आकाश व पृथ्वी ही नाहीशी होतील, परंतु सर्वकाही पूर्ण झाल्याशिवाय, नियमशास्त्रातील एकही काना किंवा मात्रा रद्द होणार नाही. १९ यास्तव जो कोणी या लहान आज्ञातील एखादी आज्ञा रद्द करील व त्याप्रमाणे लोकांस शिकवील त्यास स्वर्गाच्या राज्यात अगदी लहान म्हणतील; पण जो कोणी त्या पालील व शिकवील त्यास स्वर्गाच्या राज्यात महान म्हणतील. २० म्हणून मी तुम्हास सांगतो, शास्त्री व पूर्णी यांच्या न्यायीपणाक्षेत्रा तुमचे न्यायीपण अधिक झाल्याशिवाय स्वर्गाच्या राज्यात तुम्हाचे प्रवेश होणारच नाही. २१ ‘खून करू नको आणि जो कोणी खून करतो तो न्याय सभेच्या दंडास पात्र होईल,’ असे प्राचीन लोकांस सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. २२ मी तर तुम्हास सांगतो, जो कोणी आपल्या भावावर (उगाच) रागावेल तो न्याय सभेच्या शिक्षेस पात्र होईल; जो कोणी आपल्या भावावर, ‘अरे वेडगाळा,’ असे म्हणेल तो वरिष्ठ सभेच्या पात्र होईल आणि जो कोणी त्याला, ‘अरे मूर्खा,’ असे म्हणेल, तो नरकानीच्या

शिक्षेस पात्र होईल. (Geenna g1067) २३ यास्तव तू आपले अर्पण वेदीवर अर्पिण्यास आणीत असता आपल्या भावाच्या मनात आपल्याविरुद्ध काही आहे अशी तुला तेथे आठवण झाली, २४ तर आपले अर्पण तसेच वेदीसमोर ठेव आणि आपल्या मागानि परत जा व प्रथम आपल्या भावासोबत समेट कर आणि मग येऊन आपले अर्पण वेदीवर अर्पण कर. २५ तुझा फियर्दी तुझ्याबोरबर वाटेवर आहे तोच त्याच्याशी समेट कर, नाही तर कदाचित फियर्दी तुला न्यायाधीशाच्या हाती देईल, न्यायाधीश तुला शिपायांच्या हाती देईल आणि तू तुरुंगात पडशील. २६ मी तुला खेरे सांगतो शेवटची दमडी फेडीपर्यंत तू त्याच्यातुन सुटणारच नाहीस. २७ 'व्यभिचार करू नको,' म्हणून सांगितले होते हे तुम्ही ऐकले आहे, २८ मी तर तुम्हास सांगतो, जो कोणी एखाद्या स्त्रीकडे कामवासनेने पाहतो त्याने आपल्या अंतःकरणात तिच्याशी व्यभिचार केलाच आहे; २९ तुझा उजवा डोळा तुला पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो उपट आणि फेकून दे; कारण तुझे संपूर्ण शरीर नरकात टाकले जावे यापेक्षा तुझ्या एका अवयवाचा नाश क्वावा हे तुझ्या हिताचे आहे. (Geenna g1067) ३० तुझा उजवा हात तुला पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो तोडून टाकून दे; कारण तुझे संपूर्ण शरीर नरकात पडावे, यापेक्षा तुझ्या एका अवयवाचा नाश क्वावा हे तुझ्या हिताचे आहे. (Geenna g1067) ३१ 'कोणी आपली पत्नी सोडून देतो तर त्याने तिला सूटपत्र घावे' हे सांगितले होते. ३२ मी तर तुम्हास सांगतो की, जो कोणी आपल्या पत्नीला व्यभिचाराच्या कारणाशिवाय टाकतो, तो तिला व्यभिचारिणी करतो आणि जो कोणी अशा टाकलेल्या पत्नीबोरबर लग्न करतो तो व्यभिचार करतो. ३३ आणखी 'खोटी शपथ वाहू नको' तर 'आपल्या शपथा परमेश्वरापुढे खन्या कर' म्हणून प्राचीन काळच्या लोकांस सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. ३४ मी तर तुम्हास सांगतो शपथ वाहू नका; स्वर्गाची नका, कारण ती त्याचे पादासन आहे; यस्शलेमेचीहि वाहू नका कारण ती थोर राजाची नगरी आहे. ३५ आपल्या मस्तकाचीही शपथ वाहू नको, कारण तू आपला एकही केस पांढारा किंवा काळा करू शकत नाहीस. ३७ तर तुमचे बोलणे, होय तर होय आणि नाही तर नाही एवढेच असावे; याहून जे अधिक ते त्या दुष्टापासून आहे. ३८ 'डोळ्याबदल डोळा' व 'दाताबदल दात' असे सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. ३९ परंतु मी तर तुम्हास सांगतो, दुष्टाला अडवू नका. जो कोणी तुझ्या उजव्या गालार मारोत, त्याच्याकडे दुसरा गाल कर; ४० जो तुझ्यावर आरोप करून तुम्ही बंडी घेऊ पाहतो त्यास तुझा अंगरखावी घेऊ दे; ४१ आणि जो कोणी तुला बळजबरीने धरून एक कोस नेईल त्याच्याबोरद दोन कोस जा. ४२ जो कोणी तुझ्याजवळ काही मागतो त्यास दे आणि जो तुझ्यापासून उसने घेऊ पाहतो त्यास पाठमोरा होऊ नको. ४३ 'आपल्या शेजांवार प्रीती कर व आपल्या वैन्याचा द्वेष कर', असे सांगितले होते, हे तुम्ही ऐकले आहे. ४४ मी तर तुम्हास सांगतो, तुम्ही आपल्या वैन्यांवर प्रीती करा आणि जे तुमचा छळ करतात त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा. ४५ अशासाठी की, तुम्ही आपल्या स्वर्गातील पित्याचे पुत्र क्वावे; कारण तो दुष्टावर व चांगल्यावर आपला सूर्य उगवतो आणि नीतिमानांवर व अनीतिमानांवर पाऊस पाडतो. ४६ कारण जे तुमच्यावर प्रीती करतात त्यांच्यावर तुम्ही प्रीती केली तर तुम्हास काय प्रतिफल मिळावै? जकातदारही तसेच करतात की नाही? ४७ आणि तुम्ही आपल्या बंधुजनांना मात्र सलाम करीत असला तर त्यामध्ये विशेष ते काय करता? परराष्ट्रीय लोकही तसेच करीतात ना? ४८ यास्तव जसा तुमचा स्वर्गीय पिता परिपूर्ण आहे तसे तुम्ही परिपूर्ण क्वा.

६ लोकांनी आपले न्यायीपण पाहावे म्हणून तुम्ही तुमची न्यायीपणाची कृच्ये त्यांच्यासमोर करू नये याविषयी जपा, अन्यथा तुम्हास तुमच्या स्वर्गातील पित्याकडून प्रतिफल मिळणार नाही. २ म्हणून ज्यावेळस तुदानर्थम करतोस तेव्हा लोकांनी आपली स्तुती करावी म्हणून ढोंगी जसे

सभास्थानात व रस्त्यापुढे कर्णा वाजवतात तसे करू नको. मी तुम्हास खेरे सांगतो त्यांना आपले प्रतिफल मिळालेच आहे. ३ म्हणून जेव्हा तुम्ही दान कराल, तेव्हा ते गुप्तपणे करा, तुमचा उजवा हात तकाय करतो हे तुमच्या दाव्या हाताला कवू देऊ नका. ४ जेपेकरून तुझे दान देणे गुप्तपणे द्वावे, कारण तुझा स्वर्गीय पिता जो गुप्तदर्शी आहे, तो त्याचे प्रतिफल तुला देईल. ५ जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा ढोंगांसारखे होऊ नका कारण आपण लोकांस दिसावे म्हणून ते सभास्थानामध्ये व रस्त्याच्या कोपन्यांवर उभे राहून प्रार्थना करणे त्यांना आवडते. मी तुम्हास खेरे सांगतो की, त्यांना आपले प्रतिफल प्राप्त झाले आहे. ६ पण तू जेव्हा प्रार्थना करतो तेव्हा आतल्या खोलीत जावून दरवाजा लावून घे व जो तुझा पिता गुप्तवासी आहे त्याची प्रार्थना कर. मग तुझा स्वर्गीय पिता जो गुप्तदर्शी आहे तो तुला प्रतिफल देईल. ७ आणि जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा परराष्ट्रीय लोकांसारखी निरर्थक बडबड करू नका कारण आपण फार बोलल्याने आपले म्हणणे ऐकले जाईल असे त्यांना वाटते. ८ तर तुम्ही त्यांच्यासारखे असू नका कारण तुम्हास कशाची गरज आहे हे तुमच्या पित्याला तुम्ही त्याच्याकडे मागण्यापूर्वीच ठाऊक आहे. ९ म्हणून तुम्ही प्रार्थना करता तेव्हा तुम्ही अशाप्रकारे प्रार्थना करावी: हे आमच्या स्वर्गातील पित्या, तुझे नाव पवित्र मानले जावो. १० तुझे राज्य येवो, जसे स्वर्गात तसे पृथीवरही तुझ्या इच्छेप्रमाणे होवो. ११ आमच्यी रोजची भाकर आज आम्हास दे. १२ जशी आम्ही आमच्या ऋणांगस त्यांची ऋणे सोडली आहेत, तशीच तू आमची ऋणे आम्हास सोड. १३ आणि आम्हास परीक्षेत आणु नकोस तर आम्हास त्या दुष्टापासून सोडव. (कारण की राज्य, सामर्थ्य आणि गैरवही सर्वकाळ तुझीच आहेत.) १४ कारण जर तुम्ही इतरांचे अपराध क्षमा कराल तर तुमच्या स्वर्गातील पिता तुम्हासही क्षमा करील; १५ पण जर तुम्ही इतरांच्या अपराधांची क्षमा करणार नाही, तर तुमचा पिताही तुमच्या अपराधांची क्षमा करणार नाही. १६ जेव्हा तुम्ही उपवास करता तेव्हा तुम्ही ढोंगी लोकांसारखे उदास चेह्याचे राहू नका कारण आपण उपवास करीत आहोत हे लोकांस दिसावे म्हणून ते आपली मुखे उदास करतात. मी तुम्हास खेरे सांगतो त्यांना त्यांचे प्रतिफल प्राप्त झाले आहे. १७ तू जेव्हा उपवास करतो तेव्हा आपल्या डोक्याला तू तेल लाव आणि आपले तोडे धुवा. १८ यासाठी की, तू उपवास करता हे लोकांस दिसून नये तर तुमच्या गुप्त पित्याला दिसावे. मग तुमचा गुप्त पिता तुम्हास उघडपणे प्रतिफल देईल. १९ तुम्ही पृथीवर स्वतःसाठी संपत्ती साठवू नका कारण येथे कसर व जंग लागून तिचा नाश होईल आणि चोर घर फोडून ती चोरून नेतील. २० म्हणून त्याएवजी स्वर्गातील आपणासाठी संपत्ती साठवा. २१ जेथे तुमचे धन असे तेथे तुम्ही मनही लागेल. २२ डोळा शरीराचा दिवा आहे. म्हणून जर तुमचे डोळे निर्दोष असतील तर तुमचे संपूर्ण शरीर प्रकाशमय होईल. २३ पण जर तुमचे डोळे सदोष असतील, तर तुमचे संपूर्ण शरीर अंधकारमय होईल. जर तुम्हासाठी असणारा प्रकाशा हा वास्तविक अंधकाराकार आहे, तर खरोखरा अंधार आवाय किंवा अपल्या शरीराविषयी काळजी करू नका की आपण काय खावे आणि काय प्यावे किंवा आपल्या शरीराविषयी आपण काय पांधरावे अशी चिंता करू नका. जीव अन्नापेक्षा आणि शरीर वस्त्रापेक्षा अधिक महत्वाचे आहे की नाही? २४ कोणालाही दोन धन्यांची चाकरी एकावेळी करणे शक्य नाही. तो एकाचा तिरस्कार करील तर दुसर्यावर प्रीती करील किंवा तो एका धन्यांची एकनिष्ठ राहील व दुसर्याला तुच्छ लेखेल. तसेच तुम्हास देवाची आणि पैशाचीसेवा एकाच वेळी करता येणार नाही. २५ म्हणून मी तुम्हास सांगतो की, तुम्ही आपल्या जीवनाविषयी काळजी करू नका की आपण काय खावे आणि काय प्यावे किंवा आपल्या शरीराविषयी आपण काय पांधरावे अशी चिंता करू नका. जीव अन्नापेक्षा आणि शरीर वस्त्रापेक्षा अधिक महत्वाचे आहे की नाही? २६ आकाशातील पक्ष्यांकडे पाहा! ती पेरीत नाहीत, कापणी करीत नाहीत किंवा कोठारात साठवूनही ठेवत नाहीत, तरी तुमचा स्वर्गातील पिता त्यांना खावायास देतो. तुम्ही त्यांच्यापेक्षा अधिक मौल्यवान आहात की नाही? २७ आणि चिंता करून आपले आयुष्याची लांबी हाथभरही वाढवणे तुम्हापैकी कोणाला शक्य आहे का? २८ आणि तुम्ही वस्त्रापेक्षी का काळजी करता? रानातील

फुलांविषयी विचार करा, ती कशी वाढतात? ती कष्ट करीत नाहीत आणि ती कापड विणीत नाहीत, २९ तरी मी तुम्हास संगतो की, शलमोन राजादेखील त्याच्या भर वैभवाच्या काळात यांतील एकासारखा ही सजला नवक्ता. ३० तर अहो अल्पविश्वासी लोकांनो, जी रानफुले आज अस्तित्वात आहेत आणि उद्या भट्टीत टाकली जातात त्यांना जर देव त्यांना असा पोशाख घालतो तर त्याहीपेक्षा विशेष असा पोशाख तो तुम्हास घालणार नाही काय? ३१ ‘आम्ही काय खावे’ किंवा ‘काय प्यावे’, अथवा ‘आम्ही काय पांधरावे’ असे म्हणून काळजीत करू नका. ३२ कारण या सर्व गोषी मिळवण्याची धडपड परराष्ट्रीय करत असतात, कारण तुमच्या स्वर्गातील पित्याला तुम्हास या गोषींनी गरज आहे हे ठाऊक आहे. ३३ तर पाहिल्याने तुम्ही देवाचे राज्य व त्याचे नीतिमत्त्व मिळविण्याचा प्रयत्न करा म्हणजे त्याबोरवर या सर्व गोषींही तुम्हास मिळतील. ३४ म्हणून उद्याची चिंता करू नका कारण प्रत्येक दिवस काही ना काही चिंता घेऊनच उगवतो. म्हणून उद्याची चिंता उद्या स्वतः करेल. ज्या दिवसाचे जे दुःख ते त्या दिवसासाठी पुरेसे आहे.

७ इतरांचे दोष काढू नका म्हणजे तुमचे दोष काढण्यात येणार नाहीत. २ कारण ज्या प्रकारे तुम्ही इतरांचे दोष काढता त्याच न्यायाने तुमचेही दोष काढले जातील आणि ज्या मापाने तुम्ही मोजून देता त्याच मापाने तुम्हास परत मोजून देण्यात येईल. ३ तू आपल्या डोळ्यातील मुसळ लक्षक्त न घेता आपल्या भावाच्या डोळ्यातील कुसळ का पाहतेसो? ४ अथवा ‘तुड्या डोळ्यांतले कुसळ मला काढू दे’ असे तू आपल्या भावाला कसे म्हणीशील? पाहा, तुड्या स्वतःच्या डोळ्यात तर मुसळ आहे. ५ अरे ढोऱ्या, पहिल्याने आपल्या डोळ्यांतले मुसळ काढून टाक म्हणजे आपल्या भावाच्या डोळ्यांतले कुसळ काढण्यासाठी तुला स्पष्टपणे पाहात येईल. ६ जे पवित्र आहे ते कुत्र्याना टाकू नका आणि आपले मोरी डुकरांपुढे टाकू नका; टाकाल तर कदाचित ती त्यांना पायदक्ती तुडवील व नंतर ती उलटून येवून तुम्हासही फाडतील. ७ मागा म्हणजे तुम्हास देण्यात येईल. शोधा म्हणजे तुम्हास सापेल, ठोका म्हणजे तुम्च्यासाठी उघडले जाईल. ८ कारण प्रत्येकजण जो मागतो त्यास मिळते, जो शोधतो त्यास सापडते आणि जो ठोठावतो, त्याच्यासाठी दरवाजा उघडले जाते. ९ तुमच्यामध्ये कोण मनुष्य असा आहे, जो आपल्या मुलाने भाकर मागितीली तर त्यास दगड देईल? १० किंवा त्यांने मासा मागितील असता, त्याएवीती त्यास साप देईल? ११ व्हाईट असूनही जर तुम्हास आपल्या मुलांना चांगल्या गोषी देण्याचे कळते तर तुमच्या स्वर्गातील पित्याकडे जे मागतात, त्यांच्या गरजा तो किंती चांगल्या प्रकारे भागवील? १२ यासाठी ज्या गोषी लोकांनी तुमच्यासाठी कराव्यात असे तुम्हास वाटते त्या सर्व गोषी तुम्हींही त्यांच्यासाठी करा, कारण नियमशास्त्राच्या व संदेश्याच्या शिकवणीचे सार हेच आहे. १३ अरुंद दरवाजाने आत जा कारण नाशकडे जाण्याचा दरवाजा रुंद व मार्ग प्रशस्त आहे आणि त्यातून आत जाणारे पुष्कल लोक आहेत. १४ पण जीवनाकडे जाण्याचा दरवाजा अरुंद व मार्ग अडचणीचा आहे आणि ज्यांस तो सापडतो ते फारच थोडके आहेत. १५ खोट्या संदेश्यांविषयी सावध असा. ते मेंद्रांच्या वेषात घेऊन तुमच्याकडे येतात. पण खे सांगावयचे तर ते कूर लांडग्यांसारखे आहेत. १६ त्यांच्या फळांवरून तुम्ही त्यांस ओळखाल. काटेरी झाडाला द्राक्षे लागतात काय? किंवा रिंगणीच्या झाडाला अजिरे येताच काय? १७ त्याचप्रमाणे चांगले झाड चांगले फळ देते, परंतु वाईट झाड वाईट फळ देते. १८ चांगल्या झाडाला वाईट फळे येणार नाहीत आणि वाईट झाडाला चांगली फळे येणार नाहीत. १९ जे झाड चांगले फळ देत नाही ते तोडण्यात येते व अग्नीत टाकले जाते. २० यास्तव त्यांना तुम्ही त्यांच्या फळांवरून ओळखाल. २१ मला प्रभू, प्रभू म्हणणारा प्रत्येकजण स्वर्गाच्या राज्यात जाईलच असे नाही; तर माझ्या स्वर्गातील पित्याच्या इच्छेप्रमाणे जो वागतो त्याचाच प्रेषेश स्वर्गाच्या राज्यात होईल. २२ त्यादिवशी मला अनेक जण म्हणतील, हे प्रभू आम्ही तुड्या

नावाने संदेश दिले, तुड्या नावाने भूते काढली व तुड्या नावाने पुष्कळ चमत्कार केले नाहीत काय? २३ तेव्हा मी त्यांना स्पष्ट सागेन की, मी तुम्हास ओळखत नाही. अहो दुराचार करण्याच्यांनो, माझ्यापासून चालते व्हा. २४ जो कोणी माझ्या संगंगयाप्रमाणे आचारण करतो तो शहाण्या मनुष्यासारखा आहे, अशा शहाण्या मनुष्याने आपले घर खडकावर बांधले. २५ मग जोराचा पाऊस झाला आणि पूर आला. जोराचा वारा आला, वाढलात घर सापडले, पण ते पडले नाही कारण त्याचा पाया खडकावर बांधला होता. २६ जो कोणी माझीही वचने ऐकून त्याप्रमाणे आचरण करीत नाही तो कोणाएका मूर्ख मनुष्यासारखा आहे, त्याने आपले घर वाळवूर बांधले. २७ मग जोराचा पाऊस आला आणि पूर आला. जोराचा वारा सुट्टा, वाढलाव्यात ते घर सापडले आणि कोसळून पडले.” २८ येशूने हे सर्व बोलणे समाप्त केल्यावर असे झाले की, लोकसमुदाय त्याच्या शिक्षणाने थक्क झाला. २९ कारण येशू त्यांना त्यांच्या नियमशास्त्र सिक्षकांप्रमाणे नव्हे, तर अधिकारावाणीने शिकवत होता.

८ येशू डोंगरावरून खाली उतरल्यावर असंख्य लोकांचे समुदाय त्याच्यामार्गे जावू लागले. २ तेव्हा पाहा, एक कुष्ठरोगी त्याच्याकडे आला व त्यास नमन करून म्हणाला, “प्रभूजी, आपली इच्छा असल्यास आपण मला शुद्ध करायला समर्थ आहात.” ३ तेव्हा येशूने आपला हात पुढे करून त्यास स्पर्श केला व म्हटले, “माझी इच्छा आहे, शुद्ध हो;” आणि लगेच त्याचा कुष्ठरोग जाऊन तो बरा झाला. ४ मग येशूने त्यास म्हटले, “पाहा, हे कोणाला सांग नको; तर जाऊन स्वतःस व्याजकाला दाखव आणि त्याना सत्यतेची साक्ष पटावी म्हणून तुड्या शुद्धीकरता, मोशेने नेमलेले अर्पण वाहा.” ५ मग येशू कफर्हाम शहरात आल्यावर एक शताधिपती त्याच्याकडे आला व त्यास विनंती करत म्हणाला, ६ “प्रभूजी, माझा चाकर पक्षाचायाते अतिशय आजारी होऊन घरात पडून आहे.” ७ येशू त्यास म्हणाला, “मी येऊन त्यास बरे करीन.” ८ तेव्हा शताधिपतीने उत्तर दिले की, “प्रभूजी, आपण मा इया छपाराखाली यावे अशया योग्यतेचा मी नाही; पण आपण शब्द मात्र बोला म्हणजे माझा चाकर बरा होईल.” ९ कारण मीही एक अधिकारी असून मा इया हाताखाली शिपाई आहेत. मी एकाला ‘जा’ म्हणले की तो जातो, दुसऱ्यातो ‘ये’ म्हणले की तो येतो आणि माझ्या दासास ‘हे कर’ म्हणले की तो ते करतो.” १० हे ऐकून येशूला आश्रित वाले व आपल्यामार्गे येत असलेल्या लोकांस तो म्हणाला, “मी तुम्हास खेर सांगतो, मला इसाएलात एवढा विश्वास आढळला नाही. ११ मी तुम्हास सांगतो की, पूर्वेकडून व पश्चिमेकडून पुष्कळजण येतील आणि स्वर्गाच्या राज्यात अद्वाहाम, इसहाक व याकोब याच्या पंतीस बसतील; १२ परंतु राज्याचे पुत्र बाहेरील अंदधारात टाकले जातील, तेथे रडणे व दात खाणे चालेल.” १३ मग येशू शताधिपतीला म्हणाला, “जा, तू जसा विश्वास ठेवला तसे तुला मिळाले आहे.” आणि त्याचा घटकेस तो चाकर बरा झाला. १४ नंतर येशै पेत्राच्या घरात गेला आणि त्याची सासू तापाने आजारी पडली आहे असे त्याने पाहिले. १५ तेव्हा त्याने तिच्या हाताला स्पर्श केला व तिच्या ताप निघाला; मग ती उठून त्याची सेवा करू लागली. १६ मग संध्याकाळ झाल्यावर लोकांनी असंख्य दुष्ट आत्याने ग्रासलेल्यांना त्याच्याकडे आणले; तेव्हा त्याने भूते केवळ शब्दाने घालवली व सर्व आजार्यांना बरे केले. १७ “त्याने स्वतः आमचे विकार घेतले आणि आमचे रोग वाहिले,” असे जे यशाया संदेश्याच्याद्वारे सापितले होते ते पूर्ण व्हावे म्हणून असे झाले. १८ मग येशूने आपल्या सभोवती लोकसमुदाय आहे असे पाहून त्यांना गालीलच्या सरोवरापालीकडे जाण्याची आज्ञा केली. १९ तेव्हा कोणीएका स्त्री येऊन त्यास म्हणाला, “गुरुजी, आपण जेथे कोंते जाल तेथे मी आपल्यामार्गे येईन.” २० येशू त्यास म्हणाला, “खोकडांस वि ले व आकाशातील पाखरांस घरटी आहेत, परंतु मनुष्याच्या पुत्राला आपले डोके टेकण्यास ठिकाण नाही.” २१ मग त्याच्या

शिष्यांपैकी आणखी एकजण त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, मला पित्याच्या मरणापर्यंत त्याच्याजवळ राहून, त्याच्या मरणानंतर त्यास पुरुन येऊ शांदा.” २२ येशूने त्यास म्हटले, “तू माझ्यामागे ये आणि जे मरण पावलेले आहेत त्यांना आपल्या मरण पावलेल्यांना पुरु दे.” २३ मग तो तारवात चढल्यानंतर त्याचे शिष्यही त्याच्यामागे चढले. २४ तेक्का पाहा, सरोवरात एवढे मोठे वाढल उठले की ते तारु लाटांनी झाकू लागले; तेक्का येशू तर झोपेत होता. २५ तेक्का ते त्याच्याजवळ येऊन त्यास जागे करून म्हणाले, प्रभूजी, वाचवा. आम्ही बुडत आहोत. २६ तो त्यांना म्हणाला, “अहो अल्पविश्वासी, तुम्ही का घाबरल?” मग तो उठला आणि त्याने वारा व सरोवर यास धमकावले. मग सर्व अगदी शांत झाले. २७ तेक्का त्या मनुष्यांना फार आश्वर्य वाटले व ते म्हणाले, “हा कोणत्या प्रकारचा मनुष्य आहे की वारे व लाटा ही याचे ऐकातात.” २८ मग तो पलीकडे गर्देकराच्या देशात गेल्यावर त्यास दोन भूतग्रस्त कबरांतून निघून येत असतांना भेटले; ते भयंकर हिंसक होते म्हणून त्या वाटेने कोणालाही जागे शक्य नव्हते. २९ तेक्का पाहा, ते ओरडून म्हणाले, “हे देवाच्या पुत्रा, तू मध्ये का पडतोस? नेमलेल्या समयापूर्वी तू आम्हास पीडा घायला येथे आलेला आहेस काय?” ३० तेथे त्यांच्यापासून दूर अंतरवर डुकरांचा मोठा कल्प चरत होता. ३१ मग ती दुष्ट आत्मे त्यास विनंती करू लागली की, तू जर आम्हास काढीत असलास तर त्या डुकरांच्या कल्पापात आम्हास पाठवून दे. ३२ त्याने त्यास म्हटले, “जा,” मग ती निघून डुकरांत शिरली; आणि पाहा, तो संपुर्ण कल्प कड्यावरून थडक धावत जाऊन समुद्रात पाण्यात बुडून मरण पावला. ३३ मग त्या डुकरांना चारणारे नगरांत पळाले आणि त्यांनी जाऊन भूतग्रस्तांच्या गोष्टीसंकट सर्व वर्षमान जाहीर केले. ३४ तेक्का पाहा, सर्व नगर येशूला भेटावयास निघाले आणि त्यास सीमेबाहेर जाण्याची विनंती केली.

९ तेक्का येशू तारवात बसून पलीकडे गेला व परत आपल्या स्वतःच्या नगरात आला. २ तेक्का काही लोकांनी पक्षकात झालेल्या कोणाएका मनुष्यास येशूकडे आणले. तो मनुष्य बाजेवर पडून होता. येशूने त्यांचा विश्वास पाहून त्या पक्षकाती मनुष्यास म्हटले, “मुला, थीर धर. तुझी पापे क्षमा करण्यात आली आहेत.” ३ काही नियमसास्त्राच्या शिक्षकांनी हे ऐकले आणि ते आपसात म्हणाले, “हा मनुष्य तर देवाविरुद्ध दुर्भाषण करीत आहे.” ४ येशूला त्याचे विचार ककाले व तो त्यांना म्हणाला, “तुमच्या अंतःकरणात तुम्ही वाईट विचार का करता? ५ कारण, तुझी पापे क्षमा करण्यात आली आहे, असे म्हणणे किंवा उठ व चालू लाग, असे म्हणणे यातून कोणते सोपे आहे? ६ परंतु, मनुष्याच्या पुत्राला पृथ्वीवर पापांची क्षमा करण्याचा अधिकार आहे, हे तुम्ही जाणावे म्हणून,” मग येशू त्या पक्षकाती मनुष्यास म्हणाला, “ऊठ! आपली बाज उचलून घेऊन घरी जा.” ७ मग तो उठून आपल्या घरी गेला. ८ हे पाहून लोकसमुदाय थक्क झाला आणि ज्या द्वावाने मनुष्यास एवढा अधिकार दिला त्याचे त्यांनी गौरव केले. ९ मग येशू तेथून पुढे निघाला असता, तेक्का त्याने मत्त्य नावाच्या मनुष्यास, जकात गोळा करतात त्या नाव्यावर बसलेले पाहिले. तेक्का येशू त्यास म्हणाला, “माझ्यामागे ये.” तेक्का तो उठला आणि त्याच्यामागे गेला. १० येशू मत्त्याच्या घरी जेवत असता, पुष्कल जकातदर व पापी तेथे आले आणि येशू व त्याचे शिष्य यांच्याबरोबर जेवायला बसले. ११ जेक्का परश्शांनी ते पाहिले तेक्का त्यांनी येशूच्या शिष्यांना विचारले, “तुमचा गुरु जकातदर व पापी लोक यांच्याबरोबर का जेवतो?” १२ येशूने त्यांना हे बोलताना ऐकले, तेक्का तो त्यांना म्हणाला, “वैद्याची गरज जे निरागी आहेत त्यांना नाही, तर जे आजारी आहेत त्यांना आहे. १३ मी तुम्हास सांगतो, जा आणि याचा अर्थ काय ते शिका; मला दया हवी आहे आणि यज्ञ नको, कारण मी नीतिमानाना नव्हे, तर पाप्याना पश्चात्तापासाठी बोलावण्यास आलो आहे.” १४ मग योहानाचे शिष्य त्याच्याकडे आले आणि त्यांनी त्यास विचारले, “आम्ही व परश्शी पुष्कल उपवास करतो. पण तुझे

शिष्य उपवास करीत नाहीत. ते का?” १५ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “जेक्का वर सोबत असतो तेक्का त्याच्या वळाक्यांना दुःखी कसे राहता येईल? परंतु अशी वेळ येईल जेक्का वराला त्यांच्यापासून दूर केले जाईल तेक्का ते उपवास करतील. १६ कोणी नव्या कापडावे ठिगल जुन्या कापडाला लावीत नाही, कारण ते ठिगल त्या कापडाला फाडते व छिद्र अधिक मोठे होते. १७ तसेच कोणीही नवा द्राक्षरस जुन्या कातडी पिशवीतघालीत नाहीत, घातला तर त्या पिशव्या फुटात व द्राक्षरस सांडतो; तर नवा द्राक्षरस नव्या कातडी पिशव्यात घालतात. म्हणजे दोन्हीही टिकून राहतात.” १८ येशू या गोष्टी त्यांना सांगत असता यहूद्यांच्या सभास्थानाचा एक अधिकारी त्याच्याकडे आला व येशूच्या पाया पडून म्हणाला, “माझी मुलगी आताच मरण पावली आहे. परंतु आपण येऊन आपला हात तिचावर ठेव म्हणजे ती पुहा जिवत होईल.” १९ तेक्का येशू उठून आपल्या शिष्यांबरोबर त्याच्यामागे जाऊ लागला. २० मग पाहा, वाटेत वारा वर्षापासून रक्तसाव होत असलेली एक स्त्री येशूच्या मागे येऊन त्याच्या वस्त्राच्या काठाला शिवली. २१ कारण ती आपल्या मनात म्हणत होती, “मी केवळ त्याच्या वस्त्राला शिवले तरी बरी होईन.” २२ तेक्का येशूने मागे वळून तिला पाहून म्हणाला, “मुली, थीर धर! तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे.” आणि ती स्त्री त्याच क्षणी बरी झाली. २३ मग येशू त्या यहूदी सभास्थानाच्या अधिकाराच्या घरात आला. तेक्का त्याने बासरी वाजविणाऱ्या व रडून गोंधळ करण्याच्या जमावाला पाहीले, २४ तो म्हणाला, “वाट सोडा, कारण मुलगी मरण पावलेली नाही; ती झोपेत आहे.” तेक्का ते त्यास हसू लागले. २५ मग त्या जमावाला बाहेर पाठवल्यावर त्याने आत जाऊन तिचा हात आपल्या हातात घेतला आणि ती मुलगी उठली. २६ आणि ही वातमी त्या सर्व प्रांतात पसरली. २७ तेक्का येशू तेथून जात असता दोन आंधके त्याच्यामागे ओरडत चालले. म्हणून लागले, “हे दाविदाच्या पुत्रा, आम्हावर दया कर.” २८ येशू त्या घरात गेला तेक्का ते आंधकेही त्याच्याकडे त्याच्यामागे आत आले. त्याने त्यांना विचारले, “मी तुम्हास दृष्टी देऊ शकेन असा तुमचा विश्वास आहे का?” “होय, प्रभू” त्यांनी उत्तर दिल. २९ मग त्याने त्यांच्या डोळ्यांना स्पर्श केला आणि म्हणाला, “तुमच्या विश्वासप्रामाणे तुमच्यासोबत घडो.” ३० आणि त्यांना पुहा दृष्टी आली. येशूने त्यांना सक्त ताकीद दिली, “पाहा, हे कोणाला कळू देऊ नका.” ३१ परंतु ते बाहेर गेले आणि त्यांनी त्या सर्व प्रदेशात त्याची किर्ती गजवली. ३२ मग ते दोधे तेथून निघून जात असताना लोकांनी एका मुक्या, भूतबाधा झालेल्या मनुष्यास येशूकडे आणले. ३३ जेक्का येशूने भूत काढून टाकले तेक्का पूर्वी मुका असलेला तो मनुष्य बोलू लागला. लोकांस याचे आश्वर्य वाटले व ते म्हणाले, “इसाएलामध्ये यापूर्वी असे घडलेले कधीही पाहण्यात आले नव्हते.” ३४ परंतु परश्शी म्हणाले, “हा भूतांच्या अधिपतीच्या साहाय्याने भूते काढोतो.” ३५ येशू त्यांच्या सभास्थानामध्ये शिक्षण देत व राज्याच्या सुवर्णोर्ची घोषणा करत आणि सर्वप्रकारचे रोग व सर्वप्रकारचे आजार बरे करत, प्रत्येक नगरातून व प्रत्येक गावातून फिरला. ३६ आणि जेक्का त्याने लोकांचे समुदाय पाहिले तेक्का त्यास त्यांचा कळवळा आला कारण ते चिंताक्रांत व गोंधळलेले होते व मेंढापाळ नसलेल्या मेंढांसासरखे ते गंजलेले व पांगलेले होते. ३७ तो आपल्या शिष्यांना म्हणाला, “पीक खोरेखर फार आहे, पण कामकरी थोडे आहेत. ३८ म्हणून पिकाच्या धन्याकडे प्रार्थना करा की, त्याने आपल्या पिकाची कापणी करायला कामकरी पाठवावेत.”

१० येशूने आपल्या बारा शिष्यांना आपल्याजवळ एकत्र बोलावले आणि त्याने त्यांना अशुद्ध आत्म्यांवर प्रभुत्व दिले व तसेच त्या अशुद्ध आत्म्यांना घालवण्यासाठी, प्रत्येक प्रकारचे आजार व प्रत्येक प्रकारचे व्याधी बरे करण्यासाठी अधिकार दिला. २ तर त्या बारा प्रेषितांची नावे ही होती: पेत्र (ज्याला शिमोन म्हणत) आणि त्याचा भाऊ अंद्रिया, जब्दीचा मुलगा याकोब व त्याचा भाऊ योहान ३ फिलिप्प व बर्थलम्य, थोमा आणि मत्त्य

जकातदार, अल्फीचा मुलगा याकोब व तद्दय ४ शिमोन कनानी व पुढे ज्याने त्याचा विश्वासघात केला तो यहूदा इस्कार्योंत. ५ येशूने या बाराजणांना अशी आज्ञा देऊन पाठवले की: परार्शीय तोकांमध्ये जाऊ नका व शोमरेनी लोकांच्या कोणत्याही नगरात प्रवेश करू नका. ६ तर त्याएवेजी इसाएलाच्या हरवलेल्या मेंद्राकडे जा. ७ तुम्ही जाल तेक्का संदेश घ्या व असे म्हणा, “स्वाच्छी राज्य जवळ आले आहे.” ८ रोग्याना बेरे करा, मरण पावलेल्यांना जिवंत करा, कुष्ठरोग्याना शुद्ध करा आणि भूते काढा. तुम्हास फुकट मिळाले आहे म्हणून फुकट घ्या. ९ तुमच्या कमरेला सोने, चांदी किंवा तांबे घेऊ नका. १० सोबत पिशवी घेऊ नका, तुमच्या प्रवासासाठी फक्त तुमचे अंगावरचे कपडे व पायातील वहाणा असू घ्या. अधिकचे वस्त्र किंवा वहाणा घेऊ नका. काढी घेऊ नका, कारण कामकऱ्याला आपले अन्न मिळणे आवश्यक आहे. ११ ज्या कोणत्याही नगरात किंवा गावात तुम्ही जाल तेथे कोण योग्य व्यक्ती आहे याचा शोध करा आणि तेथून निधेपर्यंत त्या व्यक्तीच्या घरी राहा. १२ त्या घरात प्रवेश करतेवेळी येथे शांती असो, असे म्हणा. १३ जर ते घर खरोखर योग्य असेल तर तुमची शांती तेथे राहील पण जर ते घर योग्य नसेल तर तुमची शांती तुमच्याकडे परत येईल. १४ आणि जो कोणी तुम्हास स्वीकारणार नाही किंवा तुमचे शब्द ऐकणार नाही तेक्का त्याच्या घरातून किंवा नगरातून बाहेर पडताना तुम्ही आपल्या पायाची धूळ झाकून टाका. १५ मी तुम्हास खेरे सांगतो. न्यायाच्या दिवशी त्या नगरापेक्षा सदीम आणि गमोराला अधिक सोपे जाईल. १६ लांडयांमध्ये जसे मेंद्रास पाठवावे तसे मी तुम्हास पाठवत आहे, म्हणून तुम्ही सापांसारखे चतुर आणि कबुत्रांसारखे निरुपद्रवी क्वा. १७ मनुष्यांविषयी सावध असा कारण ते तुम्हास न्यायासभेद्या स्वाधीन करतील आणि त्याच्या सभास्थानामध्ये ते तुम्हास फटके मारतील. १८ माझ्यापुढे ते तुम्हास राज्यपाल व राजे यांच्यासमोर आणतील, तुम्ही त्याच्यापुढे व परार्शीय लोकांपुढे माझ्याविषयी सांगाल. १९ जेक्का तुम्हास अटक करतील तेक्का काय बोलावे किंवा कसे बोलावे याविषयी काळजी करू नका. तेक्का तुम्ही काय बोलायचे ते तुम्हाला सांगितले जाईल. २० कारण बोलणे तुम्ही नसून तुमच्या देवाचा आम्ता तुमच्याद्वारे बोलेल. २१ भाऊ आपल्या भावाविरुद्ध व पिता आपल्या मुलाविरुद्ध उठेल आणि त्यास विश्वासघाताने मारण्यास सोपवून देईल. मुले आईवडिलांवर उठून त्यांना जिवे मारण्यास देतील. २२ माझ्या नावामुळे सर्व तुमचा द्वेष करतील. पण शेवटपर्यंत जो टिकेल तोच तरेल. २३ एका ठिकाणी जर तुम्हास त्रास दिला जाईल, तर दुसरीकडे जा. मी तुम्हास खेरे सांगतो, मनुष्याचा पुत्र येईपर्यंत इसाएलाच्या सर्व गावामध्ये तुमचे असे फिरणे संपाणार नाही. २४ शिव्य त्याच्या गुणेक्षा वरचढ नाही किंवा चाकर मालकाच्या वरचढ नाही. २५ शिव्य आपल्या शिक्षकासारखा व चाकर आपल्या मालकासारखा होणे इतके पुरे. जर घराच्या धन्याला त्यांनी बालजबूलम्हणले तर घरातील इतर मनुष्यांना ते किंती वाईट नावे ठेवतील! लोकांचे नको तर देवाचे भय बाळगा. २६ म्हणून त्यांना भिज नका, कारण उघडे होणार नाही असे काही गुरु नाही. २७ जे मी तुम्हास अंधारात सांगतो ते तुम्ही प्रकाशात बोला आणि कानात सांगितलेले जे तुम्ही ऐकता ते तुम्ही छतावरून गणजवा. २८ जे शरीराला वथतात पण आत्याचा वथ करू शकत नाहीत त्यांना भिज नका, तर त्यापेक्षा आत्याला व शरीराला जो मारू शकतो व नरकात टाकू शकतो त्यास भ्या. (Geenna g1067) २९ दोन चिमण्या एका नाण्याला विकत नाहीत काय? तरीही तुमच्या स्वर्गांय पित्याच्या इच्छेशिवाय त्यातील एकही जमिनीवर पडणार नाही. ३० आणि तुमच्या डोक्यावरचे केसुद्धा त्याने मोजलेले आहेत. ३१ म्हणून घाबरू नका. पुष्कल चिमण्यांपेक्षा तुम्ही अधिक मौल्यवान आहात. ३२ जो कोणी मनुष्यांसमोर मला स्वीकारील त्यास मीसुद्धा माझ्या स्वर्गातील पित्यासमोर स्वीकारीन. ३३ पण जो कोणी मनुष्यांसमोर मला नाकारील त्यास मीसुद्धा माझ्या स्वर्गातील पित्यासमोर नाकारीन. ३४ असे समजू नका की मी पृथृवर

शांतता प्रस्थापित करायला आलो आहे. मी शांतता स्थापित करायला आलो नाही तर तलवार चालवायला आलो आहे. ३५ मी फूट पाडायला आलो आहे, म्हणजे मुलाला त्याच्या पित्याविरुद्ध आणि मुलीला तिच्या आईविरुद्ध, सुनेला तिच्या सासूविरुद्ध उभे करायला आलो आहे. ३६ सांसध, मनुष्याच्या घरचीच माणसे त्याचे सत्र होतील. ३७ जो माझ्यापेक्षा स्वतःच्या पित्यावर किंवा आईवर अधिक प्रीती करतो, तो मला योग्य नाही. जो माझ्यापेक्षा आपल्या मुलावर, मुलीवर अधिक प्रीती करतो, तो मला योग्य नाही. ३८ जो आपला वधसंतंभ घेऊन माझ्यामागे येण्याचे नाकारतो, तो मला योग्य नाही. ३९ जो आपला जीव मिळवतो तो त्यास गमवील पण जो माझ्याकरिता आपला जीव गमावतो तो त्यास मिळवील. ४० जी व्यक्ती तुम्हास स्वीकारते ती व्यक्ती मला स्वीकारते आणि ज्या पित्याने मला पाठवले त्यालाही स्वीकारते. ४१ जो कोणी संदेष्याच्या स्वीकार त्याच्या संदेशाच्या सेवुमुळे करतो, त्यास संदेष्याच्ये प्रतिफल मिळेल आणि नीतिमानाला नीतिमान म्हणून जो स्वीकारतो त्यास नीतिमानाचे प्रतिफल मिळेल. ४२ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, या लहानातील एकाला शिष्य म्हणून जो कोणी प्यालाभर थंड पाणी प्यायला देईल तोही आपल्या प्रतिफळाला मुठीच मुकणार नाही.

११ येशूने त्याच्या बारा शिष्यांना आज्ञा सांगण्याचे संपर्कविल्यावर तो तेथून निधाला आणि गालील प्रांतातील गावामध्ये फिरून शिकवू आणि उपदेश करू लागला. २ बापितिस्मा करणारा योहान तुंगंगत होता. त्याने खिस्त करीत असलेल्या कामाविषयी ऐकले. तेक्का त्याने आपल्या काही शिष्यांच्या हाती निरोप पाठवला. ३ आणि त्यास विचारले, “जो येणार होता, तो तूच आहेस? किंवा आम्ही दुसऱ्याची वाट पाहावी?” ४ येशूने उत्तर दिले, “जे तुम्ही ऐकता व पाहात ते योहानाला जाऊन सांगा. ५ अंधाले पाहातात. पांगळे चालतात. कुष्ठरोगी शुद्ध होतात, बरीहे ऐकतात, मरण पावलेले उठवले जातात व गरिबांना सुवार्ता सांगण्यात येते. ६ जो कोणी माझ्यामुळे अडखलत नाही तो धन्य आहे.” ७ मग ते जात असता येथे योहानाविषयी लोकांमधी बोलू लागला, तुम्ही वैतरण प्रदेशात काय पाहायला गेला होता? वाच्याने हलिविलेला बोरू काय? ८ तुम्ही काय पाहायला गेला होता? तलम वस्त्रे घातलेल्या मनुष्यास पाहायला गेला होता काय? तलम वस्त्रे घालणारे राजाच्या घरात असतात. ९ तर मग तुम्ही बाहेर कशाला गेला होतात? संदेष्याला पाहायला काय? होय. मी तुम्हास सांगतो आणि संदेष्यांपेक्षाही अधिक मोठा असा त्याला. १० त्याच्याविषयी असे लिहिण्यात आले आहे की, पाहा, मी माझ्या दूताला तुझ्यापुढे पाठवतो तो तुझ्यासाठी मार्ग त्यार करील. ११ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, स्त्रीयांपासून जम्मतेल्यांमध्ये बापितिस्मा करणारा योहान याच्यापेक्षा मोठा असा कोणी झाला नाही, तरीही स्वर्गांच्या राज्यात जो अगदी लहान आहे तो त्याच्यापेक्षा मोठा आहे. १२ बापितिस्मा करणारा योहान याच्या दिवसापासून आतापर्यंत लोक स्वर्गांच्या राज्यावर जोराने हल्ला करीत आहे आणि हल्ला करणारे ते हिरवून घेतात. १३ कारण योहानापर्यंत सर्व संदेषे व नियमशास्त्र यांनी भविष्य सांगितले. १४ आणि जर तुम्ही ते स्वीकारण्यास त्यार असाल तर येणारा एलीया तो हाच आहे. १५ ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको. १६ या पिढीला मी कोणती उपमा देऊ? जी बाजारात बसून आपल्या सोबत्यांना हाक मारात त्यांच्यासारखी ही पिढी आहे. ती म्हणतात. १७ आम्ही तुमच्यासाठी संगीत वाजवले तरी तुम्ही नाचला. आम्ही विलाप केला तरी तुम्ही ऊर बडवून घेतले नाही. १८ योहान काही न खाता व पिता आला, पण ते म्हणतात त्यास भूत लागले आहे. १९ मनुष्याचा पुत्र खातपीत आला. ते म्हणतात, पाहा, हा खादाडा व दारूबाज, जकातदार व पापी लोकांचा मित्र, परंतु ज्ञानाची योग्यता त्याच्याद्वारे घडणाच्या योग्य गोषीमुळे ठरते. २० तेक्का ज्या नगरांमध्ये त्याने सर्वात जास्त चमत्कार केले होते त्या नगरातील लोकांनी पश्चात्ताप केला नाही, म्हणून येशूने त्यांना दोष दिला. २१ “हे खोराजिना नगरा, तुझा धिक्कार असो, हे

बेथसैदा नगरा तुङ्गा धिक्कार असो, कारण तुमच्यामध्ये जी पराक्रमाची कृत्ये करण्यात आली ती जर सोर व सिदेन योंच्यामध्ये केली असती तर त्यांनी त्वरेने पूर्वीच गोणपाट नेसून व अंगला राख फासून पश्चात्ताप केला असता. २१ पण मी तुम्हास सांगतो की, न्यायाच्या दिवशी सोर व सिदेन या शहरांना तुमच्यापेक्षा अधिक सोपे जाईल. २२ आणि तू कफर्ण्हूम शहरा, तु आकाशापर्यंत उंच होशील काय? तू नरकापर्यंत खाली जाशील, कारण जे चमत्कार तुड्यामध्ये करण्यात आले ते जर सदोमात करण्यात आले असते तर ते नगर आतापर्यंत टिकले असते. (Hadēs g86) २४ पण मी तुम्हास सांगतो की, न्यायाच्या दिवशी तुमच्यापेक्षा सदोम नगराला सोपे जाईल.” २५ मग येशू म्हणाला, “हे पित्या, आकाशाच्या व पृथ्वीच्या प्रभू मी तुङ्गे उपकार मानतो कारण तू या गोटी ज्ञानी व बुद्धीमान लोकांपासून गुप्त ठेवून बालकासारखे अशिक्षित आहेत त्यांना तू प्रकट केल्या. २६ होय पित्या, तू हे केलेस, कारण खोरेखर तुला हेच योग्य वाटले होते. २७ माझ्या पित्याने मला सर्वकाही दिले आहे आणि पित्याचून कोणी पुत्राला ओळखीत नाही आणि पुत्राचून ज्याला प्रकट करायची पुत्राची इच्छा आहे त्याच्याशिवाय कोणीही पित्याला ओळखीत नाही. २८ आहो जे थकलेले व ओळझाने लादलेले असे सर्व तुम्ही मजकडे या आणि मी तुम्हास विसावा देईल. २९ मी अंतःकरणाने लीन व नम्र आहे, म्हणून माझे जू आपणावर घ्या, माझ्यापासून शिका, म्हणजे तुमच्या जीवास विसावा मिळेल. ३० कारण माझे जू सोपे आहे आणि माझे ओळजे हलके आहे.”

१२ त्यावेळी एका शब्दाथ दिवशी येशू धान्याच्या शेतामधून चालला होता.

शिव्याना भूक लागली होती, म्हणून ते कणसे मोऱून खाऊ लागले. २ जेव्हा प्रश्न्यांनी हे पाहिले, तेव्हा ते येशूला म्हणाले, “पाहा, तुमचे शिष्य शब्दाथ दिवशी जे करू नये ते करीत आहेत.” ३ तेव्हा येशूने त्यांना म्हटले, दाविदाला व त्याच्याबोरेबरच्या मनुष्यांना भूक लागली तेव्हा त्याने काय केले, हे तुम्ही कधी वाचले नाही काय? ४ तो देवाच्या भवनात कसा गेला आणि ज्या समर्पित भाकरी त्याने व त्याच्याबोरेबरच्या लोकांनी खाऊ नयेत, असे करणे नियमशास्त्राच्या विरुद्ध होते. फक्त याजकांनाच ती भाकर खाण्याची परवानगी होती. त्या त्यांनी कशा खाल्ल्या? ५ आणि प्रत्येक शब्दाथाच्या दिवशी परमेश्वराच्या भवनातील याजक भवनात शब्दाथ पवित्र पाल्याचिष्याचा नियम मोडीत असत हे तुम्ही नियमशास्त्रात वाचले नाही काय? परंतु तरी ते निर्दोष असत. ६ मी तुङ्गास सांगतो की, परमेश्वराच्या भवनापेक्षा महान असा कोणीतीरी येथे आहे. ७ पवित्र शास्त्र म्हणते, मला दया हवी आहे आणि यज्ञ पशू नको. याचा खरा अर्थ तुम्हास समजला असता तर तुम्ही या निर्दोष लोकांस दोष लावला नसता. ८ कारण मनुष्याचा पुत्र शब्दाथाचा धनी आहे. ९ नंतर येशूने ते ठिकाण सोडले व यहूद्यांच्या सभास्थानात तो गेला. १० सभास्थानात हात वाळलेला एक मनुष्य होता. काही यहूद्यानी येशूर काही दोषारोप कराया यावा या तेव्हून त्यास विचारला, “शब्दाथ दिवशी रोग बरे करणे योग्य आहे काय?” ११ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “जर तुमच्यापैकी एखाद्याकडे मेंदूर असले व शब्दाथ दिशी ते खड्हयात पडले, तर तो त्यास वर काढणार नाही काय? १२ तर मग मनुष्य मेंदूरापेक्षा किंतीतीरी अधिक मौल्यवान आहे. म्हणून नियमशास्त्र लोकांस शब्दाथ दिवशी चांगले करण्याची मोकळीक देते.” १३ मग येशू त्या वाळलेल्या हाताच्या मनुष्यास म्हणाला, “तुङ्गा हात पुढे सरळ कर.” त्या मनुष्याने हात लांब केला व तो हात बरा झाला आणि दुसऱ्या हातासारखाच चांगला झाला. १४ नंतर प्रश्न्यांनी बाहेर जाऊन त्यास करे मारावे याविषयी मसलत केली. १५ प्रश्नी काय करीत आहेत ते येशूला माहीत होते. म्हणून येशू तेथून गेला. पुष्कल लोक येशूच्या मागे निघाले व त्याने जे कोणी रोगी होते, त्या सर्वाना बरे केले. १६ आणि त्याने त्यांना निक्षून सांगितले की, तो कोण आहे, हे इतरांना सांग नका. १७ यशया संदेष्याच्याद्वारे जे सांगितले गेले होते ते पूर्ण

होण्यासाठी त्याने असे म्हटले. १८ “हा माझा सेवक, याला मी निवडले आहे. मी त्याजवर प्रीती करतो आणि त्याच्याविषयी माझा जीव संतुष्ट वाटो. मी आपला आत्मा त्याच्यावर ठेवीन, आणि तो परराट्रीय लोकांस योग्य न्यायाची घोषणा करील. १९ तो वाढ घालणार नाही किंवा औरडणार नाही, रस्त्यावर लोक त्याचा आवाज ऐकणार नाहीत. २० वाकलेला बोरु तो मोडणार नाही आणि मंदावलेली वात तो विझवणार नाही. न्याय विजयास होईपर्यंत तो असे करील. २१ परराट्रीय लोक त्याच्यावर आशा ठेवीली. येशूने सामर्थ्य देवाकदून आहे.” २२ मग काही मनुष्यांनी एकाला येशूकडे आणले. तो मनुष्य आंधाच व मुका होता व त्याच्यामध्ये भूत होते. येशूने त्या मनुष्यास बरे केले व तो बोलू लागला व पाहू लागला. २३ सर्व लोक चकित झाले, ते म्हणाले, “हा दाविदाचा पुत्र असेल काय?” २४ परश्न्यांनी लोकांस हे बोलताना ऐकले. प्रश्नी म्हणाले, “भूते काढण्यासाठी येशू बालजबूलचे सामर्थ्य वापरतो आणि बालजबूल हा तर भूतांचा अधिपती आहे.” २५ परश्नी कसला विचार करीत आहेत ते येशूला जाणवत होते. म्हणून येशू त्यांना म्हणाला, “आपसात लढणारी राज्ये नाश पावतात व फूट पडलेले शहर किंवा घर टिकत नाही. २६ आणि जर सैतानच सैतानला काढतो तर त्याच्यात मठभेद आहे, त्याच्यात फूट आहे मग त्याचे राज्य कसे टिकेल? २७ आणि मी जर बालजबूलाच्या सहाय्याने भूते काढतो तर तुमचे लोक कोणाच्या सामर्थ्याने भूते काढतात. म्हणून तुमचे स्वतःचे लोक तुमचा न्याय करतील. २८ परंतु मी जर देवाच्या आत्म्याच्या साहाय्याने भूते काढतो तर देवाचे राज्य तुमच्यावर आले आहे. २९ किंवा एखाद्या बलवान मनुष्याच्या घरात शिरून, त्याच्या घरातील सर्व वस्तूची चोरी जर कोणाला करायची असेल तर प्रथम त्या बलवान मनुष्यास तो बांधून टाकील व मग तो चोरी करील. ३० जो मनुष्य माझ्याबोरेबर काम करीत नाही तो माझ्याविरुद्ध आहे आणि जो माझ्याबोरेबर गोला करत नाही तो उथळून टाकतो. ३१ म्हणून मी तुम्हास सांगतो, मनुष्यांना ते करीत असलेल्या सर्व पापांची व वाईट बोलतील त्याबद्दली क्षमा करण्यात येईल पण जर कोणी पवित्र आत्म्याविरुद्ध बोलेल, तर त्यास क्षमा करण्यात येणार नाही. ३२ एखादा मनुष्य जर मनुष्याच्या पुत्राविरुद्ध काही बोलेल तर त्यास क्षमा करण्यात येईल पण जो कोणी पवित्र आत्म्याविरुद्ध बोलेल त्यास क्षमा होणार नाही. त्यास या युगातही क्षमा होणार नाही व येणाऱ्या युगातही होणार नाही. (aiōn g165) ३३ झाड चांगले आणि त्याचे फळ चांगले असे म्हणा, अथवा झाड वाईट आणि त्याचे फळ वाईट असे म्हणा; कारण झाड त्याच्या फळावसून ओळखलेले जाते. ३४ अहो सापाच्या पिल्लांनी, तुम्ही वाईट असता तुम्हास चांगल्या गोटी कशा बोलता येतील? जे अंतःकरणात आहे ते तेव्हा तोडावाटे बाहेर पडतो. ३५ चांगला मनुष्य आपल्या चांगल्या भांडारातून चांगल्या गोटी काढतो आणि वाईट मनुष्य आपल्या वाईट भांडारातून वाईट गोटी काढतो. ३६ आणखी मी तुम्हास सांगतो की. जो प्रत्येक व्यर्थ शब्द लोक बोलतील त्याचा हिशेब ते न्यायाच्या दिवशी देतील. ३७ कारण तू आपल्या बोलण्यावरून न्यायी ठरशील आणि आपल्या बोलण्यावरून दोषी ठरशील.” ३८ काही नियमशास्त्राचे शिक्षक व प्रश्नी यांच्यापैकी काहीजणांनी येशूला म्हटले, “गुरुजी, तुमच्या हातून एखादे चिन्ह पहावे अशी आमची इच्छा आहे.” ३९ येशूने उत्तर दिले, “जे लोक देवाची अप्रामाणिक आहेत, पापी आहेत असे लोक पुराव्यासाठी चमत्कार पाहू इच्छितात. पण योना संदेष्याशिवाय दुसरे चिन्ह तुम्हास मिळणार नाही. ४० कारण योना जसा तीन दिवस व तीन रात्री मोऱ्या माशाच्या पोटात होता तसा मनुष्याचा पुत्र तीन दिवस व तीन रात्री पृथ्वीच्या पोटात राहील. ४१ जेव्हा तुमच्या पिंडीचा न्याय होईल, तेव्हा निनेवे शहराचे लोक उभे राहतील, तुमच्याविरुद्ध साक्ष देतील आणि तुम्हास दोष देतील कारण त्यांनी योनाच्या उपदेशावसून पश्चात्ताप केला आणि आता तर तुमच्यामध्ये योनापेक्षा महान असा कोणीएक येथे आहे. ४२ न्यायाच्या दिवशी दक्षिणेकडील देशाची राणी या पिंडीबोरेबर उभी राहून हिला दोषी ठरवील कारण शलमोनाचे ज्ञान

ऐकायला ती पृथक्कच्चा शेवटापासून आली आणि शलमोनापेक्षा महान असा कोणी येथे आहे.” ४३ “जेव्हा अशुद्ध आत्मा मनुष्यास सोडून बाहेर निघून जातो तेव्हा तो पाणी नसलेल्या ठिकाणाहून विसावा शोधीत फिरतो पण तो त्यास मिळत नाही. ४४ तेव्हा तो म्हणतो, जेथून मी आलो त्या माझ्या घरात मी परत जाईन आणि जेव्हा तो परत येते तेव्हा ते घर रिकामे असलेले त्येच स्वच्छ व नीटनेटके असे त्यास दिसते. ४५ नंतर तो जाऊन आपल्यापेक्षा दुष्ट असे दुसरे सात आणखी आत्मे आपल्याबरोबर घेतो व ते आत शिस्तन त्यास झापाटतात व त्याच्यात राहतात. मग त्या मनुष्याची शेवटची स्थिति पहिल्यापेक्षा वाईल होते. त्येच आजच्या या पापी पिढीचे होईल.” ४६ मग तो लोकसमुदायाबरोबर बोलत असता, त्याची आई व त्याचे भाऊ त्याच्याशी बोलण्यासाठी बाहेर वात पाहत उभे होते. ४७ तेव्हा कोणीतरीती त्यास म्हणाले, “तुमची आई व भाऊ बाहेर उभे आहेत. ते तुमच्याची बोलण्याची वात पाहत आहेत.” ४८ त्याच्याची बोलण्याचाला त्याने उत्तर दिले, “कोण माझी आई? कोण माझा भाऊ?” ४९ मग तो आपल्या शिष्यांकडे हात करून म्हणाला, “पाहा, माझी आई व मझे भाऊ हे आहेत. ५० कारण माझ्या स्वर्गीय पित्याच्या इच्छेनुसार जे वागतात, तेच माझे भाऊ, बहीण आणि आई.”

१३ त्यादिवशी येशू धरातून निघून सरोवराच्या किनाऱ्याची जाऊन बसला

२ तेव्हा लोकांचे समुदाय त्याच्याजवळ जमले; म्हणून तो मचव्यात जाऊन बसला व सर्व लोक किनाऱ्यावर उभे राहिले. ३ मग त्याने त्यांना दाखल्यांनी पुळकल गोषी सांगितल्या तो म्हणाला “पाहा, पेरणारा पेरणी करावयास निघाला; ४ आणि तो पेरणी करीत असता काही बी वाटेवर पडले व पाखरानी येऊन ते खाऊन टाकले. ५ काही खडकाळ जमिनीवर पडले, तेथे फारखी माती नव्हती आणि माती खोल नसल्यामुळे ते लवकर उगवले; ६ आणि सूर्य वर आला तेव्हा ते करपले व त्यास मूळ नव्हते म्हणून ते वाळून गेले. ७ काही काटेरी झाडांमध्ये पडले; मग काटेरी झाडानी वाढून त्याची वाढ खुंटवली. ८ काही चांगल्या जमिनीत पडले; मग त्याचे कोठे शंभरपट, कोठे साठपट तर कोठे तीसपट, असे पीक आले. ९ ज्याला कान आहेत तो ऐको.” १० मग शिष्य जवळ येऊन त्यास म्हणाले, आपण त्याच्याबरोबर दाखल्यानी का बोलता? ११ त्याने त्यास उत्तर दिले, “स्वर्गाच्या राज्याची गुप्तीते जाणण्याचे दान तुम्हास दिले आहे, परंतु त्यांना दिलेले नाही. १२ कारण ज्या कोणाजवळ आहे त्यास दिले जाईल व त्यास भरपूर होईल; ज्या कोणाजवळ नाही त्याचे जे असेल ते देखील त्याच्यापासून काढून घेतले जाईल. १३ यास्तव मी त्याच्याबरोबर दाखल्यांनी बोलतो; कारण ते पाहत असता पाहत नाहीत आणि ऐकत असता ऐकत नाहीत व त्यांना समजतही नाही. १४ यशयाचा संदेश त्याच्याविषयी पूर्ण होत आहे, तो असा की, तुम्ही ऐकाल तर खेरे, परंतु तुम्हास समजणारच नाही, व पाहाल तर खेरे, परंतु तुम्हास दिसणारच नाही; १५ कारण या लोकांचे अंतःकरण जड झाले आहे, ते कानानी मंद ऐकातात आणि त्यांनी डोळे मिट्टू घेतले आहेत; यासाठी की, त्यांनी डोळायांनी पाहू नये, कानानी ऐकू नये, अंतःकरणाने समजून नये आणि वळू नये आणि मी त्यांना बरे करू नये. १६ पण तुमचे डोळे धन्य आहेत, कारण ते पाहत आहे; आणि तुमचे कान, कारण ते ऐकत आहेत. १७ मी तुम्हास खेरे संगतो की, तुम्ही जे पाहत आहात ते पाहावयास पुळकल संदेशे व नीतिमान जन उत्कंठित होते, तरी त्यांना पाहण्यास मिळाले नाही; आणि तुम्ही जे ऐकता ते ऐकायास ते उत्कंठित होते, तरी त्यांना ऐकण्यास मिळाले नाही.” १८ आता तुम्ही पेरणाच्याचा दाखला ऐकून घ्या. १९ वाटेवर पेरलेला तो हा आहे की, कोणी राज्याचे वचन ऐकतो पण ते त्यास समजत नाही, तेव्हा तो दुष्ट येऊन त्याच्या अंतःकरणात पेरलेले ते हिरावून घेतो; २० खडकावरील पेरलेला तो हा आहे की, तो वचन ऐकतो व ते लेगेच आनंदाने स्वीकारतो; २१ परंतु त्यास मूळ नसल्याकारणाने तो थोडाच वेळ टिकतो आणि वचनामुळे संकट आले किंवा छळ झाला म्हणजे तो लागलाच

अडखल्यातो. २२ काटेरी झाडामध्ये पेरलेला तो हा आहे की, तो वचन ऐकतो, परंतु संसाराची चिता व द्रव्याचा मोह ही वचनाची वाढ खुंटवतात आणि तो निष्फल होतो. (aiōn g165) २३ चांगल्या जमिनीत पेरलेला तो हा आहे की, तो वचन ऐकून ते समजतो; तो फल देतोच देतो; कोणी शंभरपट, कोणी साठपट, तर कोणी तीसपट असे देतो. २४ येशूने त्याच्यापुढे दुसरा एक दाखला मांडला. “कोणी एका मनुष्याने आपल्या शेतात चांगले बी पेरले त्याच्यासारखे स्वगांचे राज्य आहे. २५ लोक झोपेत असताना त्याचा शत्रू येऊन गव्हामध्ये निदण पेरून निघून गेला; २६ पण जेव्हा पाला फुटला व दाणे आले तेव्हा निदण ही दिसल. २७ तेव्हा घरधन्याच्या दासांनी येऊन त्यास म्हटले, महाराज, आपण आपल्या शेतामध्ये चांगले बी पेरले ना? तर मग त्यामध्ये निदण कोठून आले? २८ तो त्यांना म्हणाला हे काम कोणा शत्रूचे आहे. दासांनी त्यास म्हटले, तर आम्ही जाऊन ते काढून टाकावे अशी आपली इच्छा आहे काय? २९ तो म्हणाला, नाही. तुम्ही निदण गोळा करताना त्याच्याबरोबर कदाचित गूह ही उपटाल. ३० कापणीपर्यंत दोन्ही बरोबर वाढू द्या; मग कापणीच्या वेळेस मी कापणाच्यास सांगेन की, पहिल्याने निदण गोळा करा आणि जाळण्यासाठी त्याच्या पेढवा बांधा; परंतु गूह मा इया कोठारात साठवा.” ३१ त्याने त्याच्यापुढे आणखी एक दाखला मांडला की, “स्वगांचे राज्य मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे; तो कोणाएका मनुष्याने घेऊन आपल्या शेतात लावला; ३२ तो तर सर्व दाण्यामध्ये लहान आहे; तरी वाढल्यावर भाजीपाल्यापेक्षा मोठा होऊन त्याचे असे झाड होते की, आकाशातील पाखर त्याच्या फांद्यात वस्ती करतात.” ३३ त्याने त्यांना आणखी एक दाखला सांगितला की, “स्वगांचे राज्य खमिरासारखे आहे, ते एका स्त्रीने घेऊन तीन मापे पीठामध्ये लपवून ठेवले, तेणेकरून शेवटी ते सर्व पीठ फुगून गेले.” ३४ या सर्व गोषी येशूने दाखल्यानी लोकसमुदायाला सांगितल्या आणि दाखल्यावाचून तो त्याच्याबरोबर काही बोलला नाही; ३५ यासाठी की, संदेष्याच्याद्वारे जे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे; ते असे की, दाखले सांगायला मी आपले तोंड उघडीन; जगाच्या स्थापनेपासून गुप्त राहिलेल्या गोषी मी बोलून दाखलीवी. ३६ नंतर तो लोकसमुदायास निरोप देऊन घरात गेला; तेव्हा त्याचे शिष्य त्याच्याकडे येऊन म्हणाले, शेतातल्या निदणाच्या दाखल्याची आम्हास पोड करून सांगा. ३७ त्याने उत्तर दिले की, चांगले बी पेरणारा हा मनुष्याचा पुत्र आहे. ३८ शेत हे जग आहे; चांगले बी हे राज्याचे पुत्र आहेत; निदण हे त्या दुश्चाचे पुत्र आहेत; ३९ ते पेरणारा शत्रू हा सैतान आहे; कापणीही युगाची समाप्ती आहे; आणि कापणारे हे देवदूत आहेत; (aiōn g165) ४० तेव्हा जसे निदण गोळा करून अग्नीत जाळतात तसे सुआच्या समाप्तीस होईल. (aiōn g165) ४१ मनुष्याचा पुत्र आपल्या देवदूतांना पाठवील आणि त्याच्या राज्यातून अडखलण करणाऱ्या सर्व वस्तू व अन्याय करणाऱ्यांना जमा करील, ४२ आणि त्यांना अग्नीच्या भट्टीत टाकील; तेथे रुदणे व दात खाणे चालेल. ४३ तेव्हा नीतिमान आपल्या पित्याच्या राज्यात सूर्यासारखे प्रकाशीतील. ज्याला कान आहेत तो ऐको. ४४ स्वगांचे राज्य शेतात लपवलेल्या धनासारखे आहे, ती कोणाएका मनुष्यास सापडली आणि त्याने ती लपवून ठेवली. मग आनंदाच्या भरात त्याने जाऊन, आपले सर्वस्व विकले आणि तो विकल घेतले. ४५ आणखी, स्वगांचे राज्य चांगल्या मोत्याचा शोध करणाऱ्या कोणाएका व्यापारासारखे आहे; ४६ त्यास एक अति मोलवानू मोती आढळला; मग त्याने जाऊन आपले सर्वस्व विकले आणि तो विकल घेतला. ४७ आणखी, स्वगांचे राज्य चांगल्या एखाद्या जाळयात सर्वप्रकाशीते जीव एकत्र सापडतात त्यासारखे आहे; ४८ ते भरलेल्या मनुष्यांनी ते किनाऱ्याकडे ओढले आणि बसून जे चांगले ते भांडयात जमा करील, वाईट ते फेकून दिले. ४९ तसे युगाच्या समाप्तीस होईल, देवदूत येऊन नीतिमानातून दुष्टाना वेगळे करतील. (aiōn g165) ५० आणि त्यांना अग्नीच्या भट्टीत टाकील; तेथे रुदणे व दात खाणे चालेल. ५१ तुम्हास या सर्व गोषी समजल्या काय? ते त्यास म्हणाले, हो. ५२ तेव्हा तो

त्यांना म्हणाला, “प्रत्येक नियमशास्त्राचा शिक्षक जो स्वर्गाच्या राज्याचा शिष्य झाला आहे तो आपल्या भांडारातून नव्या जुन्या गोषी काढणाऱ्या मनुष्यासारखा आहे.” ५३ नंतर असे झाले की, हे दाखले सांगण्याचे समाप्त केल्यावर येशू तेथून निघाला. ५४ आणि स्वतःच्या गावी आल्यावर त्याने त्याच्या सभायांनात त्यांना अशी शिकवण दिली की ते आश्वर्यविकात होऊन म्हणाले, हे ज्ञान व अदूत कृत्ये करण्याचे हे सामर्थ्य या मनुष्यास कोठून मिळते? ५५ हा सुताराचा पुत्र ना? याच्या आईला मरीया म्हणतात ना? याकोब, योसे, शिमोन व यहूदा, हे याचे भाऊ ना? ५६ याच्या बहिं पी, त्या सर्व आपणाबोरव नाहीत काय? मग ते सर्व याला कोठून? ५७ असे ते त्याच्याविषयी अडखलते. येशूने त्यास म्हटले, “संदेश्याला आपला देश व आपले घर यामध्ये मात्र सन्मान मिळत नाही.” ५८ तेथे त्याच्या अविश्वासामुळे त्याने फारशी अदूत कृत्ये केली नाहीत.

१४ त्यावेळी चौथाई देशांचा राजा हेरोदाने येशूवी किंवा ऐकली. २ तेव्हा त्याने आपल्या चाकरांना म्हटले, “येशू हा बापिस्मा करणारा योहान आहे. त्यास मरण पावलेल्यातून उठविण्यात आले आहे म्हणून याच्याठांनी सामर्थ्य कार्य करीत आहे.” ३ हेरोदाने आपला भाऊ फिलिप्प याची पत्नी हेरोदिया हेच्यामुळे योहानाला अटक करून तुरऱ्यात टाकले होते. ४ कारण योहान त्यास सांगत होता, “तू तिला पत्नी बनवावे हे देवाच्या नियमशास्त्राच्या योग्य नाही.” ५ हेरोद त्यास मारावयास पाहत होता, पण तो लोकांस भीत होता कारण लोकांचा असा विश्वास होता की, योहान संदेश आहे. ६ हेरोदाच्या वाढविदशी हेरोदियाच्या मुलीने दरबारात नाच करून हेरोदाला खूश केले. ७ त्यामुळे त्याने शपथ वाहून ती जे काही मागेल ते देण्याचे अभिवचन तिला दिले. ८ तिच्या आईच्या सांगण्यावरून ती म्हणाली, “बापिस्मा करणारा योहानाचे शीर तबकात घालून मला इथे आपून द्या.” ९ हेरोद राजाला फार वाईट वाटले. तरी त्याने आपल्या शपथपूर्वक दिलेल्या वचनामुळे व आमंत्रित लोकांमुळे ते यावायाची आज्ञा केली. १० आणि त्याने तुरऱ्यात माणसे पाठवून योहानाचे शीर उडवले. ११ मग त्यांनी त्याचे शीर तबकात घालून त्या मुलीला आपून दिले. तिने ते आपल्या आईकडे आणले. १२ मग त्याच्या शिष्यांनी येतून त्याचे प्रेत उत्तरलून नेले व त्यास पुरुले आणि त्यांनी जाऊन जे घडले ते येशू सांगितले. १३ मग ते ऐकून येशू तेथून होडीत बसूम निवांत जागी निश्चूम गेला. हे ऐकून लोकसमुदाय नारांतूम त्याच्यामागे पायीपायी गेले. १४ मग जेव्हा त्याने मोठा लोकसमुदाय पाहिला, तेव्हा त्यास त्याच्याविषयी कळवळा आला व जे आजारी होते त्यांना त्याने बरे केले. १५ मग संध्याकाळ झाल्यावर त्याचे शिष्य त्याच्याकडे आले आणि म्हणाले, “ही अरण्यातील जागा आहे आणि भोजनाची वेळ होऊन गेली आहे. लोकांनी गावामध्ये जाऊन स्वतःकरता अन विकत घ्यावे म्हणून त्यांना पाठवून द्या.” १६ परंतु येशू त्यांना म्हणाला, “त्यांना जापण्याची गरज नाही. तुम्हीच त्यांना काही खायला द्या.” १७ ते त्यास म्हणाले, आमच्याजवळ केवळ “पाच भाकीरी व दोन मासे आहेत.” १८ तो म्हणाला, “ते माझ्याकडे आणा.” १९ मग लोकांस गवतावर बसण्याची आज्ञा केली. त्याने त्या पाच भाकीरी व दोन मासे घेऊन वर आकाशाकडे पाहून त्यावर आशीर्वाद मागिलता. नंतर त्याने भाकीरी मोडून शिष्यांना दिल्या व शिष्यांनी लोकांस दिल्या. २० ते सर्व जेवून तृप्त झाले. मग त्या उरलेल्या तुकड्यांच्या त्यांनी बारा टोपल्या भरून घेतल्या. २१ जेवणारे सुमारे पाच हजार पुरुष होते. शिवाय स्त्रिया व मुले होतीच. २२ मी लोकसमुदायास निरोप देत आहे तो तुम्ही तारवात बसून माझ्याउढे पलीकडे जा असे म्हणून त्याने लगेच शिष्यांना पाठवून दिले. २३ लोकांस पाठवून दिल्यावर तो प्रार्थना करण्यास एकांत ठिकाणी डोंगरवार गेला, रात्र झाली तेव्हा तो तेथे एकटाच होता. २४ पण तारु सरोवरामध्ये होते. इकडे वारा विरुद्ध दिशेने वाहत असल्यामुळे तारु लाटांनी हेलकावत होते व त्यामुळे ते त्याच्यावर ताबा ठेवू शक्त नव्हते. २५ तेव्हा रात्रीच्या

चौथ्या प्रहरी येशू त्याच्याकडे आला. तो पाण्यावरून चालत होता. २६ शिष्य त्यास पाण्यावरून चालताना पाहून घाबरून गेले व म्हणाले, हे “भूत आहे.” आणि ते भिठन ओरडले २७ पण येशू लगेच त्यांना म्हणाला, “धीर धरा, मी आहे; भिठ नका.” २८ पेत्र म्हणाला, प्रभूजी जर आपण असाल तर मला पाण्यावरून आपणाकडे येण्यास सांगा. २९ येशू म्हणाला, “ये.” मग पेत्र तारवातून उत्तरून व पाण्यावर चालत येशूकडे जाऊ लागला. ३० पण तो पाण्यावर चालत असताना जोराचा वारा पाहून तो भ्याला आणि बुडू लागला असता ओरडून म्हणाला “प्रभूजी, मला वाचवा.” ३१ आणि लगेच येशूने आपला हात पुढे करून त्यास धरले व म्हटले, “अरे अल्पविश्वासी, तू संशय का धरलास?” ३२ मग येशू व पेत्र होडीत गेल्यावर वारा थांबला. ३३ तेव्हा जे शिष्य होडीत होते ते त्यास नमन करून म्हणाले, “तुम्ही खोरखर देवाचे पुत्र आहात.” ३४ नंतर ते पलीकडे गनेसेरेताच्या भागात गेले. ३५ तेथील लोकांनी येशूला ओळखून व सभोवतालच्या सर्व प्रदेशात निरोप पाठवला व त्यांनी सर्व प्रकारच्या आजांयांस त्याच्याकडे आणले. ३६ आणि आम्हास आपल्या वस्त्राच्या काठाला स्पर्श करू घावा, अशी विनंती केली, तेव्हा जितक्यांनी स्पर्श केला तितके बरे झाले.

१५ तेव्हा यश्शलेम शहराहून काही पूर्ली व नियमशास्त्राचे शिक्षक येशूकडे आले व म्हणाले, २ “तुमचे शिष्य वाढविडीलांनी घालून दिलेले नियम का पालत नाहीत? कारण तुमचे शिष्य जेवणापूर्वी हात धूत नाहीत.” ३ येशूने त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्ही तुमच्या परंपरा चालवण्यासाठी देवाची आज्ञा का मोडता? ४ कारण देवाने सांगितले आहे की, ‘तुझ्या आई-वडीलांचा मान राख आणि जो कोणी आपल्या आई-वडीलांबद्दल वाईट बोलतो, त्यास जिवे मारावी.’” ५ पण तुम्ही म्हणता, “जो कोणी पित्याला किंवा आईला म्हणेल की, मला तुझ्यासाठी जे काही देणे भाग होते, ते मी देवाला अर्पण केले आहे.” ६ ते देवाचे नियमशास्त्र मोडीत आहेत की आपल्या वडीलांचा व आईचा सम्मान करू नये. याप्रकारे तुम्ही आपल्या अशा परंपरेने देवाचे वचन रद्द केले आहे. ७ अहो ढोग्यानो, तुम्हाविषयी यशया संदेश्याने योग्य सांगितले आहे. तो म्हणतो: ८ हे लोक, ओठांनी माझा सम्मान करतात. पण त्यांचे अंतःकरण माझ्यापासून दूर आहे. ९ आणि ते मनुष्याचे नियम आपली धर्मतत्त्वे म्हणून शिकवतात आणि व्यर्थच माझी उपासना करतात.” १० तेव्हा लोकांस आपल्याजवळ बोलावून त्याने म्हटले, “ऐका व समजून द्या. ११ जे तोंडाहूदे आत जाते ते मनुष्यास अशुद्ध करीत नाही, पण जे तोंडातून बाहेर निघते तेच मनुष्यास अशुद्ध करते.” १२ नंतर शिष्य जवळ येऊन त्यास म्हणाले, “पूर्श्यांनी जेव्हा हे ऐकले तेव्हा ते रागावले हे आपणाला कळले काय?” १३ पण त्याने उत्तर देऊन म्हटले, “प्रत्येक रोपे जे माझ्या स्वर्गातील पित्याले लावले नाही ते उपतले जाईल.” १४ त्यांना जाऊ द्या. १५ ते अंधाले वाटाडे आहेत. जर एका आंधाल्याने दुसऱ्या आंधाल्याला वाट दाखवण्याचा प्रयत्न केला तर दोघेही खड्हुतापडतील.” १५ पेत्र म्हणाला, “आमच्यासाठी हा दाखला स्पष्ट करून सांगा.” १६ येशूने त्यांना विचाराले, “तुम्ही अजूनही ज्ञानी आहात काय? १७ जे काही तोंडातून जाते ते सर्व पोटात जाते व मग शौचकूपातून बाहेर टाकले जाते. हे तुम्हास अजून समजत नाही काय? १८ परंतु ज्या गोषी तोंडातून बाहेर निघतात त्या अंतःकरणातून येतात व त्याच मनुष्यास अशुद्ध करतात. १९ कारण वाईट विचार, खून, व्यभिचार, जारकर्म, खोटव्या साक्षी, निंदा ही अंतःकरणातून बाहेर निघतात. २० या गोषी मनुष्यास अशुद्ध करतात. परंतु न धुतलेल्या हाताने खाण्याने मनुष्य अशुद्ध होत नाही.” २१ नंतर येशू तेथून निघून सोर व सिदोनाच्या भागात गेला. २२ तेव्हा एक कनानी स्त्री त्या भागातून येशूकडे आली. ती स्त्री ओरडून म्हणाली, “प्रभू, दाविदाच्या पुत्रा, माझ्यावर दद्या करा. माझी मुलगी भूताने फार पिडलेली आहे.” २३ पण येशूने तिला एका शब्दानेही उत्तर दिले नाही, तेव्हा त्याच्या

शिष्यांनी येऊन त्यास विनंती केली, “तिला पाठवून द्या, कारण ती आमच्या मागे औरडत येत आहे.” २४ पण येशूने उत्तर दिले, “मला देवाने फक्त इसाएलाच्या हरवलेल्या मेंद्रांकडे पाठवले आहे.” २५ मग ती स्त्री पुढी येशूकडे आली, ती येशूच्या पाया पडली व म्हणाली, “प्रभूजी, मला मदत करा.” २६ परंतु त्याने म्हटले, “मुलाची भाकर घेऊन कञ्चास टाकणे योग्य नाही.” २७ ती स्त्री म्हणाली, “होय प्रभूजी, परंतु तरीही कुत्रीही आपल्या धन्याच्या मेजावून पडलेला चूरा खाणात.” २८ तेव्हा येशूने तिला उत्तर दिले, “मुली, तुझा विश्वास मोठा आहे. तुझ्या इच्छेप्रमाणे तुला प्राप्त होवो.” आणि त्याचवेळी तिची मुलाची बीरी झाली. २९ नंतर येशू तेथून निघून गालीलच्या सरोवराजवळ आला व येशू डोंगरावर चूडून तथेब बसला. ३० मग पुष्कळ लोक त्याच्याकडे आले, त्यांनी आपल्याबरोबर लुळे, पांगळे, आंधळे, बहिरे व इतर अनेक लोकांस आणले होते आणि त्यांनी त्या आजान्यांना येशूच्या पायावर ठेवले. तेव्हा त्याने त्यांना बोरे केले. ३१ मुके बोलू लागले, व्यंग असलेले चांगले झाले, लंगडे चालू लागले, आंधळे पाहू लागले. हे पाहून लोक थक्क झाले आणि त्यांनी इसाएलाच्या देवाचे गौरव केले. ३२ मग येशूने आपल्या शिष्यांना आपल्याजवळ बोलावून म्हटले, “मला लोकांचा कळवळा येतो कारण ते आज तीन दिवसांपासून माझ्याबरोबर राहिले आहेत आणि त्यांच्याकडे खायला काही नाही, त्यांना उपाशी पाठवावे अशी माझी इच्छा नाही कारण ते वाटेट कदाचित कासावीस होतील.” ३३ शिष्य त्यास म्हणाले, “एवढ्या मोठ्या लोकांसमुदायाला तृप्त करावे इतक्या भाकरी या दूर रानात आमच्याजवळ कोऱून असणार?” ३४ तेव्हा येशू म्हणाले, “तुमच्याजवळ किती भाकरी आहेत?” ते म्हणाले, “आमच्याकडे सात भाकरी आहेत व काही लहान मासे आहेत.” ३५ मग त्याने लोकांस जिमीनीवर बसविण्याची आज्ञा केली. ३६ मग त्या सात भाकरी व मासे घेऊन त्याने देवाचे उपकार मानले व त्या भाकरी मोडल्या व शिष्यांना दिल्या व शिष्यांनी लोकांस दिल्या. ३७ तेव्हा ते सर्व जेवून तृप्त झाले आणि त्यांनी उरलेल्या तुकड्यांनी भरलेल्या सात टोपल्या गोळा केल्या. ३८ आणि जेवणारे, स्त्रिया व लेकरे सोळून चार हजार पुरुष होते. ३९ मग समुद्रायास निरोप दिल्यावर तो तारवात बसून मगदानाच्या प्रदेशात गेला.

१६ परशी आणि सदूकी लोकांस येशूची परीक्षा पाहायची होती म्हणून तेव्हूकडे आले व आम्हास आकाशातून चिन्ह दाखवा अशी मागणी त्यांनी केली. २ परंतु येशूने त्यांना उत्तर दिले, “तुम्ही संध्याकाळ झाली असता म्हणात आजचे खायामान चांगले असेल कारण आकाश तांबूस आहे, ३ आणि तुम्ही सकाळी म्हणता, आज वाढल होईल कारण आभाळ तांबूस व गडद आहे. तुम्हास आकाशाचे स्वरूप ओळखता येते, पण काळाची लक्षणे ओळखता येत नाहीत काय? ४ दुष्ट व देवाशी अप्रामाणिक असणारी पिढी चिन्ह शोधते, पण तिला योना संदेश्याशिवाय दुसरे चिन्ह दिले जाणार नाही.” मग तो त्यांना सोळून गेला. ५ येशू आणि त्याचे शिष्य सरोवराच्या पलीकडे गेले तेव्हा भाकरी खायला विसरले. ६ तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “परशी व सदूकी यांच्या खमिरविषयी सावध असा.” ७ तेव्हा ते आपसात विचार करून म्हणारे, “आपण भाकरी घेतल्या नाहीत म्हणून ते असे म्हणत आहे.” ८ पण येशूने हे ओळखून म्हटले, “अहो अल्पविश्वासू, आपण भाकरी घेतल्या नाहीत असा विचार तुम्ही आपसामध्ये का करता? ९ तुम्हास ज्ञान समजत नाही काय? पाच भाकरींनी पाच हजार लोकांस जेवू घाटले ते आणि त्यानंतर तुम्ही किती टोपल्या उचलून घेतल्या ते तुम्हास आठवत नाही काय? १० तसेच चार हजारांच्या जेवणाला सात भाकरी आणि तुम्ही किती टोपल्या उचलून घेतल्या हे तुम्हास आठवत नाही काय? ११ मी भाकरी विषयी तुम्हास बोललो नाही, तर परशी व सदूकी यांच्या खमिरविषयी सावध राहा, असे म्हणालो, हे तुम्हास कसे समजत नाही?” १२ तेव्हा त्यांना समजले की, त्याने त्यांना भाकरीच्या खमिरविषयी सावध राहण्यास सांगितले नक्ते तर

परशी आणि सदूकी यांच्या शिकवणुकीविषयी सावधान राहायला सांगितले होते. १३ येशू फिलिप्पाच्या कैसरीया या भागाकडे गेला. तो त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “मनुष्याच्या पुत्राला लोक कोण म्हणून म्हणतात?” १४ आणि ते म्हणाले, “काही बापिस्तस्मा करणारा योहान, तर कित्येक एलीया तर दुसरे काही यिरम्या किंवा संदेश्यापैकी एक असे म्हणतात.” १५ मग येशू त्यांना म्हणाला, “पण तुम्ही मला कोण म्हणून म्हणता?” १६ शिमोन पेत्राने उत्तर दिले, “तू ख्रिस्त, जिवंत देवाचा पुत्र आहेस.” १७ येशू म्हणाला, “शिमोन, बार्योना, तू धन्य आहेस कारण रक्त व मांस यांनी तुला हे उघड केले नाही, तर माझा पिता जो सर्वगत आहे त्याने तुला हे उघड केले. १८ आणांची मी तुला असे सांगतो की, तू पेत्र आहेस आणि या खडकावर मी आपली मंडळी रचीन आणि तिच्याउढे मृतलोकाच्या द्वाराचे कांहीच चालणार नाही. (Hades g86) १९ मी तुला सर्वगत्या राज्याच्या किल्ल्या देव्हन आणि पृथ्वीवर जे काही तू बांधशील ते स्वर्गात बांधले जाईल आणि पृथ्वीवर जे काही तू मोकळे करशील ते स्वर्गात मोकळे केले जाईल.” २० तेव्हा त्याने शिष्यांना मी ख्रिस्त आहे ते तुम्ही कोणालाही सांगू नका असे निक्षून सांगितले. २१ तेव्हापासून येशू ख्रिस्त आपल्या शिष्यांना सांगू लागला की, आपण यस्तातेंम शहराता जाऊन वडील, यूदी नेते व मुख्य याजक लोक आणि नियमस्त्राच्या शिक्षक यांच्याकडून पुष्कळ दुर्घे सोसावी व जिवे मारले जावे व तिसऱ्या दिवारी पुढा उठवले जावे याचे अगत्य आहे. २२ तेव्हा पेत्राने त्यास एकाबाजूला घेऊन निषेध करून म्हटले, “प्रभू, तुझ्यापासून हे दूर असो. असे तुला कधीही होणारच नाही!” २३ परंतु तो वळून पेत्राला म्हणाला, “अरे सैताना, माझ्यापासून चालता हो, तू मला अडकळण आहेस, कारण तू देवाच्या गोर्धीकडे लक्ष लावीत नाहीस तर मनुष्याच्या गोर्धीकडे लक्ष लावतोस.” २४ तेव्हा येशूने आपल्या शिष्यांना म्हटले, “जर कोणी माझ्यामागे येऊ इच्छित असेल तर त्याने स्वतःला नाकारावे आणि आपला वधसंभ उचलून घ्यावा व माझ्यामागे यावे. २५ कारण जो कोणी आपला जीव वाचवू इच्छितो तो त्यास गमावील पण जो माझ्याकरिता आपला जीव गमावील तो त्यास मिळवील. २६ जर मनुष्यांने सर्व जग मिळविले आणि आपलता जीव गमावला तर त्यास काय लाभ? किंवा मनुष्य आपल्या जीवाचा काय मोबदला देईल? २७ कारण मनुष्याच्या पुत्र आपल्या पित्याच्या वैभवात आपल्या स्वर्दूसंहित येईल त्याचेली तो प्रयेकाला ज्याच्या त्याच्या कामाप्रमाणे मोबदला देईल. २८ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, येथे उमे राहण्याच्यातले काहीजण असे आहेत की, ते मनुष्याच्या पुत्राला त्याच्या राज्यात येताना पाहील तोपर्यंत त्यांना मरणाचा अनुभव येणारच नाही.”

१७ मग सहा दिवसानंतर येशूने पेत्र, याकोब व त्याचा भाऊ योहान यांना आपल्याबरोबर घेतले व त्यांना एका उंच डोंगरावर एकांती नेले. २ तेव्हा त्यांच्यादेखत त्याचे रूप पालटले. त्याचे तोंड सूर्यासारखे प्रकाशले आणि त्याची वस्त्रे प्रकाशसारखी पांढरी शुभ्र झाली. ३ तेव्हा पाहा, मोशे व एलीया हे त्याच्याशी बोलत असताना त्यांना दिसले. ४ पेत्र येशूला म्हणाला, “प्रभू, येथे असणे हे आपणासाठी बो आहे. आपली इच्छा असेल तर मी येथे तीन मंडप करतो, एक आपल्यासाठी एक मोशेसाठी व एक एलीयासाठी.” ५ तो बोलत आहे तो, पाहा, इतक्यात, एका तेजस्वी मेघाने त्यांच्यावर सावली केली आणि त्या मेघातून अशी वाणी झाली की, “हा माझा ग्रिय पुत्र आहे, याजविषयी मी संतुष्ट आहे, याचे तुम्ही ऐका.” ६ येशूबोबोर असलेल्या शिष्यांनीही वाणी एकली. तेव्हा ते जमिनीवर पालथे पडले कारण ते फार घारले होते. ७ तेव्हा येशूजवळ येऊन त्यांना स्पर्श करून म्हणाला, “उठा! घारू नका.” ८ मग त्यांनी आपले डोळे उघडले आणि तर पाहिले तेव्हा त्यांना येशूशिवाय दुसरे कोणीही दिसले नाही. ९ नंतर ते डोंगरावरून खाली उत्तर असताना, येशूने त्यांना आज्ञा केली की, “मनुष्याचा पुत्र मरणातून पुन्हा उठेपर्यंत डोंगरावर जे पाहिले ते कोणालाही

संगू नये.” १० मग त्याच्या शिष्यांनी म्हटले, “नियमशास्त्राचे शिक्षक असे का म्हणतात की, एलीया अगोदर आला पाहिजे?” ११ तेव्हा त्याने उत्तर दिले, “एलीया येऊन सर्वकाही निमेटेके करील हो खेरे, १२ पण मी तुम्हास सांगतो की, एलीया आलाच आहे आणि त्यांनी त्यास ओळखले नाही, पण त्यांना वाटले तसे त्यांनी त्यास केले, मनुष्याचा पुत्रीही त्यांच्याकडून असेच सहन करणार आहे.” १३ तेव्हा त्यांना समजले की त्याने बापितस्मा करणाऱ्या योहानाविषयी सांगितले आहे. हे शिष्यांच्या ध्यानात आले. १४ नंतर येशू व शिष्य लोकसमुदायाजवळ आल्यावर एक मनुष्य त्याच्याकडे आला आणि त्याच्यापुढे गुडधे टेकून म्हणाला, १५ “प्रभूजी, माझ्या मुलावर दया करा. त्यास फेकरे येतात व त्याचे फराहाल होतात कारण तो सारखा विस्तवत आणि पाण्यात पडतो. १६ मी त्यास आपल्या शिष्यांकडे आणले पण त्यांना त्यास बरे करता येईना.” १७ येशूने उत्तर दिले, “आहो अविश्वासू व विपरीत पिढीच्या लोकांनो, मी तुमच्याबरोबर आणखी कोठवर राहू? मी तुमचे किंती सहन करू? त्यास माझ्याकडे आणा.” १८ येशूने त्या भूताला धमकावले, तेव्हा ते भूत त्याच्यातून निघून गेले आणि त्याच घटकेला तो मुलगा बरा झाला. १९ नंतर शिष्य एकांती येशूजवळ येऊन म्हणाले, “आम्हास ते का काढता आले नाही?” २० तेव्हा तो म्हणाला, “तुमच्या अल्पविश्वासापुढे, मी तुम्हास खेरे सांगतो, तुमच्यात जर मोहरीच्या दाण्याएवढा विश्वास असेल तर तुम्ही या डोंगराला येथून निघून तेथे जा, असे तुम्ही म्हटला तर तो डोंगर जाईल. तुमच्यासाठी काहीही अशक्य असपार नाही.” २१ तरीही प्रार्थना व उपवास यावाचून असल्या जातीचे भूत निघत नाही. २२ जेव्हा ते एकत्र गालील प्रांतात आले तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “मनुष्याचा पुत्र मनुष्यांच्या हाती धरून दिला जाणार आहे. २३ ते त्यास जिवे मारतील आणि तिसऱ्या दिवशी तो पुढी उठविला जाईल.” तेव्हा शिष्य फार दुःखी झाले. २४ येशू आणि त्याचे शिष्य कफर्णहूमास आले तेव्हा परमेश्वराच्या भवनाचा कर वसूल करणार आले, ते पेत्राकडे येऊन म्हणाले, “तुमचे गुरु कर देत नाहीत काय?” २५ त्याने म्हटले, “होय देतो.” मग तो घरात आल्याबरोबर तो बोलण्या अगोदर येशू म्हणाला, “शिमोना, तुला काय वाटते? पृथीवीरील राजे जकात किंवा कर कोणाकडून घेतात, आपल्या मुलांकडून की परक्याकडून?” २६ जेव्हा तो म्हणाला, “परक्याकडून.” तेव्हा येशूने त्यास म्हटले, “तर मग मुले मोकळी आहेत. २७ तरी आपण त्यांना अडखळण आणु नये, म्हणून सरोवराकडे जाऊन पाण्यात गळ टाक आणि पहिल्याने वर येईल तो मासा धरून त्याचे तोंड उघड म्हणजे तुला चांदीचे एक नाणे सापडेल. ते घेऊन माझ्याबद्दल व तुझ्याबद्दल त्याना दे.”

१८ त्यावेळेस शिष्य येशूकडे आले आणि त्यांनी विचारले, “स्वर्गाच्या राज्यात सर्वांत महान कोण?” २ तेव्हा त्याने एका लहान बालकाला आपल्याजवळ बोलावून त्यांच्यामध्ये उभे केले, ३ आणि म्हटले, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, तुमच्यात बदल होऊन तुम्ही बालकासारखे झाल्याशिवाय स्वर्गाच्या राज्यात तुमचा प्रवेश होणारच नाही. ४ म्हणून जो कोणी आपणाला या बालकासारखे लीन करतो तोच स्वार्चाच्या राज्यात सर्वाहून महान आहे. ५ आणि जो कोणी अशा एका लहान बालकाला माझ्या नावाने स्वीकारतो, तो मला स्वीकारतो. ६ परंतु जो कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्या या लहानातील एकाला अडखळण आणील त्याच्या गळ्यात जात्याची मोटी तळी बांधून त्यास समुद्राच्या खोल पाण्यात बुडविगे हे त्याच्या हिताचे आहे. ७ अडखळणाच्या कारणामुळे जगाला थिक्ककर असो! तरी अशा काही गोष्टी होत राहणारच, पण जे लोक या अडखळणाला कारणीभूत होतील त्यांना फार हानीचे ठेरेल. ८ जर तुमचा उजवा हात किवा पाया तुम्हास पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो काढून टाका व फेकून द्या. दोन हात व दोन पाय असून सर्वकाळच्या कधीही न विडणाऱ्या अग्नीतुम्ही टाकले जाण्यापेक्षा व्यंग किंवा लंगडे होऊन सर्वकालिक जीवनात जावे जास्त बरे

होईल. (αιδηνιος g166) ९ जर तुमचा डोळा तुम्हास पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो उपून फैकूनच द्या कारण एकच डोळा असला आणि तुम्हास सर्वकालिक जीवन मिळाले तर ते जास्त बरे आहे. दोन डोळ्यासह तुम्ही नरकात टाकले जाण्यापेक्षा ते जास्त बरे आहे. (Geenna g1067) १० सावध असा, ही लहान मुले यांना कमी समजू नका कारण मी तुम्हास सांगतो की, स्वर्गात त्यांचे देवदूत माझ्या स्वर्गातील पित्याचे मुख नेही पाहतात. ११ आणखी, जे हरवलेले त्यास तारावयास मनुष्याचा पुत्र आला आहे.” १२ जर एखाद्या मनुष्याजवळ शंभर मेंढरे आहेत आणि त्यांच्यापैकी एक मेंढरु हरवले तर तो नव्याण्यांमधे मेंढे टेकडीवर सोडून देईल आणि ते हरवलेले एक मेंढरु शोधायला जाईल की नाही? १३ आणि जर त्या मनुष्यास हरवलेले मेंढरु सापडले तर त्यास कधीही न हरवलेल्या नव्याण्यांमेंढरांबदल वाटणाऱ्या आनंदापेक्षा त्या एकासाठी जास्त आनंद होईल. असे मी तुम्हास खेरे सांगतो, १४ तशाच प्रकारे, या लहान मुलांपैकी एकाचा अगदी लहानातील लहानाचा ही नाश व्हावा अशी तुम्हास सर्वांगी पित्याची इच्छा नाही. १५ जर तुझा भाऊ तुझ्यावर अन्याय करील, तर जा अणि त्यास तुझ्यावर काय अन्याय झाला ते एकांतात सांग. जर त्यांने तुझे ऐकले तर त्यास आपला बंधू म्हणून परत मिळवला आहेस. १६ पण जर तो किंवा ती तुझे ऐकत नसेल तर एकाला किंवा दोघांना तुझ्यावरोबर घे, यासाठी की जे काही झाले त्याविषयी साक्ष द्यायला दोन किंवा तीन जण तेथे असतील, १७ जर तो मनुष्य लोकांचेही ऐकणार नाही तर मंडळीलाही गोष्ट कळव. जर तो मनुष्य मंडळीचेही ऐकणार नाही, तर मग तो तुला पराराष्ट्रीय किंवा एखाद्या जकातदारासारखा समज. १८ मी तुम्हास खेरे सांगतो, जे काही तुम्ही पृथीवीवर बांधाल ते स्वर्गात बांधले जाईल, पृथीवीर मोकळे कराल ते स्वर्गात मोकळे केले. १९ तसेच मी तुम्हास खेरे सांगतो की, जर पृथीवीर तुमच्यापैकी दोघांचे कोणांयाही गोष्टीविषयी एकमत झाले तर त्याकरता एकत्रित होऊन विनंती करतील तर तो. माझ्या स्वर्गातील पित्याकडून त्यांच्यासाठी केली जाईल; २० कारण जिथे दोघे किंवा तिथे जर माझ्या नावाने एकत्र जमले असतील तेथे त्यांच्यांमध्ये मी आहे. २१ नंतर पेत्र येशूकडे आला आणि त्याने विचारले, “प्रभू, जर माझा भाऊ माझ्यावर अन्याय करीत राहिला तर मी त्यास किंती वेळा क्षमा करावी? मी त्यास सात वेळा क्षमा करावी काय?” २२ येशूने उत्तर दिले, “मी तुला सांगतो, फक्त सातच वेळा नाही तर उलट त्याने तुझ्यावर साताच्या सत्तरवेळा अन्याय केला तरी तू त्यास क्षमा करीत राहा.” २३ म्हणूनच स्वर्गाच्या राज्याची तुलना एका राजासाठी करता येईल. आपले जे चाकर आपले देणे लागत होते त्यांच्याकडून त्या राजाने पैसे परत घेण्याचे ठरवले. २४ जेव्हा त्यांने पैसे जमा करायला सुरुवात केली, तेव्हा एक देणेकरी ज्याच्याकडे लक्षावधी रुपयांचे कर्ज होते त्यास त्यांच्याकडे आण्यात आले. २५ त्या देणेकर्याकडे राजाचे पैसे परत करण्यासाठी काहीच नक्तवे, तेव्हा मालकाने आज्ञा केली की त्याला, त्याच्या पत्तीला, त्याच्या मुलांना आणि जे काही त्याच्याकडे आहे ते सर्व विकले जावे आणि जे पैसे येतील त्यातून कजर्जी परतफेड व्हावी. २६ पंतू त्या चाकराने पाया पडून, गयावया करीत म्हटले, मला थोडी सवलत द्या. जे काही मी तुमचे देणे लागतो ते तुम्हास परत करीन. २७ त्या मालकाला आपल्या चाकराचा कळवण्यात आला, म्हणून त्याने त्या चाकराचे सर्व कर्ज केले आणि त्यास सोडले. २८ नंतर त्याच चाकराचे काही शंभर चांदीचे नाणे देणे लागत असलेला दुसरा एक चाकर पहिल्या चाकराला भेटला. त्याने त्या दुसर्या चाकराचा गळा पकडला आणि तो त्यास म्हणूला, तू माझे जे काही पैसे देणे लागतोस ते सर्व आताच्या आता दे. २९ परंतु दुसरा चाकर गुडधे टेकून गयावया करीत म्हणूला, मला थोडी सवलत द्या. जे काही पैसे मी तुम्हास देणे लागतो ते परत करीन. ३० पण पहिल्या चाकराने दुसर्या चाकराला सांभाळून घेण्यास साफ नकार दिला. उलट तो गेला आणि त्यांने त्यास तुरऱ्यात टाकले. तेथे त्यास त्याचे कर्ज फिटेपर्यंत रहावे लागणार होते. ३१ घडलेला हा प्रकार जेव्हा दुसर्या चाकरांनी पाहिला

तेक्का होते फार दुःखी झाले, तेक्का होते गेले आणि त्यांनी जे सर्व घडले होते ते मालकाला सांगितले. ३२ तेक्का पहिल्या चाकराच्या मालकाने त्यास बोलावले व तो त्यास म्हणाला, “दुष्ट, तू माझे किंतीरी देणे लागत होतास, परंतु मी तुझे देणे माफ करावे अशी विनंती तू मला केलीस तेक्का मी तुझे सर्व कर्ज माफ केले. ३३ म्हणून तू तुझ्याबरोबरच्या चाकरालाही तशीच दया दाखवायची होतीस?” ३४ मालक फार संतापला, शिक्षा म्हणून मालकाने पहिल्या चाकराला तुरऱ्यांगत टाकले आणि त्याने सर्व कर्ज फेडीपर्यंत त्यास तुरऱ्यांगन सूनोडले नाही. ३५ “जेसे या राजाने केले तोसेच माझा स्वर्गीय पिता तुमचे करील. तुम्ही आपल्या बंधूला मनापासून क्षमा केली नाही तर तुमचा स्वर्गीय पिताही तुम्हास क्षमा करणार नाही.”

१९ येशूने या सर्व गोष्टी सांगितल्यानंतर तो गालील प्रांतातून निघून गेला अप्पि गार्डेन चर्चीच्या दुपाराया किंवा रात्रील गटरीपा पांतातून सेला

आणि यार्दैन नदीच्या दुमऱ्या किनाऱ्याकडील यहूदीया प्रांतात गेला. २ तेव्हा मोठा लोकसमुदाय त्याच्यामागे गेला आणि तेथील अनेक आजारी लोकांस येशूने बरे केले. ३ काही पर्ली येशूकडे आले. येशूने चुकीचे काही बोलावे असा प्रयत्न त्यांनी चालविला. त्यांनी येशूला विचारले, कोणत्याही कारणास्तव एखाद्या मनुष्याने आपल्या पत्तीला सूटपत्र घायी काय? ४ येशूने उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिले तुमच्या वाचनात निश्चितच आले असेल की, जेव्हा देवाने जग उत्पन्न केले, त्यांना नर व नारी असे निर्माण केले. ५ आणि देव म्हणाला, ‘म्हणून पुरुष आपल्या आई-वडीलांना सोडून व आपल्या पत्तीला जडून राहील. ती दोधे एकदेह होतील.’ ६ म्हणून दोन व्यक्ती या दोन नाहीत तर एक आहेत. देवाने त्या दोघांना एकत्र जोडले आहे. म्हणून कोणाही व्यक्तीने त्यांना वेगळे करू नये.” ७ परश्यांनी विचारले, “असे जर आहे, तर मग पुरुषाने सूटपत्र लिहून देण्याची आणि आपल्या पत्तीला सोडून देण्याची मांकाळीक देणारी आज्ञा मोशेने का दिली?” ८ येशूने उत्तर दिले, “तुमच्या अंतकरणाच्या कठोरपणामुळे मोशेने तुम्हास आपल्या स्त्रिया सोडून देण्याची मोकळीक दिली. पण सुखावतीला सूटपत्र देण्याची मोकळीक नव्हती. ९ मी तुम्हास संगंतो, जो मनुष्य आपली पत्ती सोडून देतो आणि दुसरीशी लग्न करतो तो व्यभिचार करतो. आपल्या पत्तीला सूटपत्र देण्याचे एकच कारण आहे, तो म्हणजे पहिल्या पत्तीने परपुरुषांशी व्यभिचार करणे होय.” १० मग त्याचे शिष्य त्यास म्हणाले, “जर पती व पत्तीमधील परिस्थिति अशी असेल तर मग लग्न न करणे जास्त योग्य ठेरल.” ११ येशूने उत्तर दिले, “अशी शिकवण स्वीकारणे प्रव्येकाला शक्य होणार नाही. परंतु ज्यांना ही शिकवण स्वीकारण्याची मोकळीक दिली आहे तेच घेतील १२ कारण आईच्या उदरातून जन्मताच नपुसंक असे आहेत व मनुष्यांनी केले असे नपुसंक आहेत आणि स्वर्गाच्या राज्यासाठी ज्यांनी आपणास नपुसंक करून घेतले आहेत. ज्याला हे स्वीकारता येते त्याने, स्वीकारावे.” १३ नंतर येशूने आपल्या मुलांवर हात ठेवून प्रार्थना करावी यासाठी काही लोकांनी आपली मुले त्याच्याकडे आणली. येशूच्या शिष्यांनी त्यांना पाहिल्यावर ते बालकांना घेऊन येशूकडे येण्यास मना करू लागले. १४ परंतु येशू म्हणाला, “लहान मुलांना मजकडे येऊ द्या, त्यांना मना कसू नका, कारण स्वर्गाचे राज्य त्यांच्यासारख्यांवर आहे.” १५ मुलांवर हात ठेवल्यावर येशू तेथून निघून गेला. १६ नंतर पाहा, कोणीएक मनुष्य येशूकडे आला आणि त्याने विचारले, “गुरुजी सार्वकालिक जीवन मिळावे म्हणून मी कोणत्या चांगल्या गोषी केल्या पाहिजेत?” (aiōnios g166) १७ येशूने उत्तर दिले, “काय चांगले आहे असे मला का विचारतोस? फक्त देव एकच चांगला आहे पण जर तुला सार्वकालिक जीवन पाहिजे तर सर्व आज्ञा पाळ.” १८ त्याने विचारले, “कोणत्या आज्ञा?” येशूने उत्तर दिले, “खून करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको. १९ आपल्या आई-वडीलांना मान दे आणि जशी स्वतःवर प्रीती करतोस तशी इतरावर प्रीती कर.” २० तो तरुण म्हणाला, “या सर्व आज्ञा मी पाळत आलो आहे. मी आणांखी काय करावे?”

२१ येशूने उत्तर दिले, “तुला जर परिपूर्ण क्वायचे असेल तर जा आणि तुझे जे काही आहे ते विकून टाक आणि ते पैसे गरीबाना वाढून दे. म्हणजे स्वर्गात तुला मोठी संपत्ती मिळेल आणि चल, माझ्यामगे ये.” २२ पण जेव्हा त्या तस्थाणाने हे ऐकले, तेव्हा त्यास फार दुख झाले कारण तो खूप शीर्षत होता, म्हणून तो येशूला सोडून निघून गेला. २३ तेव्हा येशू आपल्या शिष्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, धनवान मनुष्यास स्वर्गाच्या राज्यात प्रवेश करणे फार कठींग जाईल. २४ मी तुम्हास सांगतो की, धनवानाचा स्वर्गाच्या राज्यात प्रवेश होणे यापेक्षा उंटाला सुईच्या नाकातून जाणे जास्त सोपे आहे.” २५ जेव्हा शिष्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते फार आश्वर्यचकित झाले. त्यांनी येशूला विचारले, “मग कोणाचे तारण होईल?” २६ येशूने आपल्या शिष्यांकडे पाहिले आणि तो म्हणाला, “मनुष्यांना हे अशक्य आहे, पण देवासाठी सर्व गोषी शक्य आहेत.” २७ पत्र येशूला म्हणाला, “पाहा, आम्ही सर्वकाही सोडले आणि तुमच्यामगे आलो आहेत; मग आम्हास काय मिळेल?” २८ येशू म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, नव्या युगात जेव्हा मनुष्याचा पुत्र त्याच्या गोरीवी राजासनावर बसेल तेव्हा तुझी जे सर्व माझ्यामगे आलात ते सर्व बारा राजासनावर बसाल आणि इसाएलाच्या बारा वंशाचा न्याय कराल. २९ ज्याने ज्याने माझ्यामगे येण्याकरता आपले घर, भाऊ, बहीं, आईवील, मुले, शेतीवाडी सोडली असेल तर त्यास त्यापेक्षा कितीतरी जास्तपटीने लाभ होईल व त्यास सार्वकालिक जीवन मिळेल. (aiōnios g166) ३० पण पुढकळसे जे आता पहिले आहेत ते पहिले होतील.”

२० “म्हणून स्वर्गाचे राज्य हे कोणा शेतमालकासारखे आहे. जो अगदी प्राप्ते असता तसेच अपार्ही एसे तसेच अपार्ही दिले देणा -

पहाटे त्याच्या द्राक्षमळयासाठी मोलाने मजूर आणण्यासाठी गेला. २ त्या मनुष्याने एक दिवसाच्या मजुरीकरिता प्रत्येकाला एक चांदीचे नाणे देण्याचे कबूल केले आणि त्याने द्राक्षमळयाचा मळयात कामास पाठवले. ३ सकाळी नुक वाजण्याच्या सुमारास तो मनुष्य बाजारात गेला तेव्हा तेथे काही माणसे उभी असलेली त्यास दिसली. त्या लोकांस काहीच काम नक्कते. ४ मग तो त्यांना म्हणाला, ‘तुम्हीसुद्धा माझा द्राक्षमळयात कामाला जा आणि यी योग्य मजुरी आहे ती मी तुम्हास देईन.’ ५ मग ते काम करण्यास मळयात गेले, तो मनुष्य बारा वाजता आणि तीन वाजता बाजारात गेला आणि त्या मनुष्याने आपल्या मळयात काम करण्यासाठी लोकांस दोन वेळा जाऊन मजुरीवर घेतले ६ पाच वाजता तो मनुष्य परत एकदा बाजारात गेला तेव्हा आणांखी काही लोक उभे असलेले त्यास आढळले, त्याने त्यांना विचारले, ‘तुम्ही काही काम न करता दिवसभर येथे का बरे उभे राहिला आहात?’ ७ त्या लोकानी उत्तर दिले, ‘आम्हास कोणी काम दिले नाही.’ तो मनुष्य त्यांना म्हणाला, ‘तर मग तुम्ही जाऊन माझ्या द्राक्षमळयात काम करा.’ ८ संध्याकाळी द्राक्षमळयाचा मालक मुकादमाला म्हणाला, ‘मजुरांना बोलवा आणि त्यांना त्यांची मजुरी देऊन टाका, मी ज्यांना अगदी शेवटी कामावर आणले त्यांना अगोदर मजुरी द्या, नंतर बाकीच्या सर्वांना मजुरी द्या, मी कामावर रोजगारीने पहिल्याने बोलावलेल्यांना सर्वात शेवटी मजुरी द्या.’ ९ जे मजूर संध्याकाळी साधारण पाच वाजता कामावर घेतले होते ते आपली मजुरी घेण्यासाठी आले. प्रत्येकाला एक नाणे मजुरी मिळाली. १० मग ज्याना सुरुवातीला कामावर घेण्यात आले होते, ते आपली मजुरी घेण्यासाठी आले. त्यांना वाटत होते की, इतरपेक्षा त्यांना जास्त पैसे मिळतील, पण त्या सर्वांना चारीचे एकच नाणे मजुरी मिळाली. ११ त्यांनी ते घेतले व मालकाकडे तक्रार करू लागले. १२ ते म्हणाले, ‘ज्यांना शेवटी कामावर घेतले त्यांनी केवळ एक तासच काम केले. परंतु तुम्ही त्यांना आमच्या बरोबरीने मजुरी दिली. आम्ही मात्र दिवसभर उन्हात कष्ट केले.’ १३ परंतु मळयाचा मालक त्यांच्यातील एकाला म्हणाला, ‘मित्रा मी तुझ्याबाबतीत अन्याय करीत नाही. मी तुला एक चांदीचे नाणे मजुरी देईन याव आपण सहमत झालो नाही का?

१४ जे तुझे आहे ते घे आणि चालायला लाग, तुला दिली तितकीच मजुरी मला या शेवटच्या मनुष्यास द्यायची आहे. १५ मी माझ्या पैसाचा वापर मला पाहिजे तसा करू शकत नाही का? मी लोकांची चांगला आहे म्हणून, तुला हेवा वाटो का?” १६ म्हणून आता जे शेवटचे आहेत ते पहिले होतील आणि पहिले ते शेवटचे होतील.” १७ येथू यशस्वलेम शहराला जात असता त्याने त्याच्या शिष्यांना एकाबाजूला घेटले आणि त्याना म्हणाला, १८ “पाहा, आपण यशस्वलेम शहराकडे जात आहेत. मनुष्याच्या पुत्राला धरून मुख्य याजक लोक व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्या हाती धरून देण्यात येईल. ते त्यास मरणांदंड ठरतील. १९ आणि थट्टा करावयास, फटके मारावयास व वधस्तंभावर खिळावयास त्यास परराष्ट्रीयांच्या हाती देतील. परंतु तिसन्या दिवशी तो परत जीवनात येईल.” २० त्यानंतर जब्बीच्या मुलांची आई, आपल्या मुलांसह त्याच्याकडे आली. ती त्याच्या पाया पडली आणि तिने त्यास एक विनंती केली. २१ त्याने तिला विचारले, “तुला काय पाहिजे?” ती म्हणाली, “माझा एक मुलगा तुमच्या राज्यात तुमच्या उजवीकडे बसेल आणि दुसरा डावीकडे बसेल असे वचन द्या.” २२ तो तिला म्हणाला, “तू काय मागत आहेस ते तुला समजत नाही! जो प्याला मी पिणार आहे तो तुम्हास पिता येईल काय?” ते म्हणाले, होय, “पिता येईल!” २३ येथू त्याना म्हणाला, “तुम्ही खरोखर माझ्या प्याल्यातून प्याल खरे, पण माझ्या उजव्या आणि डाव्या हाताला बसण्याचा मान कोणाला देणे हे ठरविणारा मी नाही, तर माझ्या पित्याने तो मान कोणाला द्यावया हे ठरवले आहे.” २४ जेव्हा इतर दहा शिष्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते त्या दोघांचा भावांवर नाराज झाला. २५ मग येशूने त्यांना बोलावून म्हटले, “परराष्ट्रीय लोकांच्या राजांना लोकांवर आपली सत्ता आहे हे दाखवणे आवडले आणि त्यांच्या प्रमुख नेतेयांना आपले अधिकार वाटेल तसे वापरणे आवडते. २६ पण तुमचे वापणे तसे नसावे. जर तुमच्यातील कोणाला मोठे व्हायचे असेल तर त्याने तुमचा सेवक झाले पाहिजे. २७ आणि ज्याला पहिला व्हायाचे आहे त्याने दास झाले पाहिजे. २८ म्हणजे तुम्ही मनुष्याच्या पुत्रासारखे असेले पाहिजे. जसा तो इतरांकडून सेवा करून घ्यायला आला नाही तर इतरांची सेवा करायला आणि अनेकांचे तारण व्हावे यासाठी आपला जीव खडणी म्हणून देण्यासाठी आला.” २९ ते यरीही शहर सोडत असताना, मोठा लोकसमुदाय त्याच्यामार्गे आला. ३० रस्त्याच्या कडेला दोन अंधाळे बसले होते आणि जेव्हा त्यांनी ऐकले की, येथू तेथून जात आहे, तेव्हा ते मोठ्याने ओरडले, “प्रभू येथू, दाविदाच्या पुत्रा, आमच्यावर दया करा.” ३१ जमावाने त्यांना दटवाले व त्याना शांत राहण्यास सांगितले. पण ते अधिक च मोठ्याने ओरडू लागले, “प्रभू, दाविदाच्या पुत्रा, आमच्यावर दया करा.” ३२ मग येथू थांबला आणि त्यांच्यांची बोलता, त्याने विचारले, “मी तुमच्यासाठी काय करावे अशी तुमची इच्छा आहे?” ३३ त्या अंधाळ्या मनुष्यांनी उत्तर दिले, “प्रभूजी, आम्हास दिसावे अशी आमची इच्छा आहे.” ३४ येथूला त्यांच्यांबद्दल कळवळा आला आणि त्याने त्याच्यामार्गे गेले.

२१ येथू व त्याचे शिष्य यशस्वलेम शहराजवळ आले असता ते जैतूनाचा डोंगराजवळ बेथफो या जागी थांबते. नंतर येशूने त्याच्या दोन शिष्यांना पाठवले, २ त्यांना असे सांगितले की, “तुम्ही समोरेच्या गावावत जा आणि लागलीच एक गाढवी बांधलेली व तिच्याबरोबर एक शिंगरु असे तुम्हास आढळेल. त्यांना सोडून माझ्याकडे घेऊन या. ३ जर कोणी तुम्हास काही विचारले, तर त्यास सांगा की, प्रभूला यांची गरज आहे, तो ती लगेच माझ्याकडे पाठवील.” ४ हे यासाठी घडले की संदेश्यांच्या द्वारे जे सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे: ते असे की, ५ “सियोनेच्या कन्येला सांगा, पाहा, तुकडा राज लीन होऊन गाढवावर म्हणजे गाढवीच्या शिंगरावर बसून तुझ्याकडे येत आहे.” ६ तेव्हा शिष्यांनी जाऊन येशूच्या आज्ञेप्रमाणे केले. ७ शिष्यांनी

गाढवी व शिंगरु आणून त्यांनी त्यावर आपले अंगरखे घाटले आणि येशू त्यावर बसला. ८ पुष्कळ लोकांनी आपले अंगरखे वाटेवर अंथरले. दुसऱ्यांनी झाडांच्या फांद्या तोडल्या आणि त्या रस्त्यावर पसरल्या. ९ येशूच्या पुढे चालणारा लोकसुदाय आणि मार्गावर निघाले व लोक विचारत होते, “हा कोण आहे?” १० जमावाने उत्तर दिले, “हा गालील प्रांतातील नासरेथ नगरातून आलेला, येशू संदेश आहे.” ११ मग येशूने देवाच्या भवनात प्रवेश केला. तेथे जे लोक विक्री व खरेदी करीत होते त्या सर्वांना बाहेर घालून दिले. पैशूच्या व्यवहार करणाऱ्यांची मेजे आणि कुबूरे विकणाऱ्यांच्या बैठकी उल्थून टाकल्या. १२ तो त्यांना म्हणाला, “असे लिहिले आहे, ‘माझ्या घरास प्राधीनेचे घर म्हणतील,’ पण तुम्ही त्यास लुटारूनी गुहा केली आहे.” १३ मग आंधळे आणि पांगळे लोक त्याच्याकडे परमेश्वराच्या भवनात आले आणि त्यांना त्याने द्वे केले. १४ परंतु जेव्हा मुख्य याजकांना व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी येशूने केलेल्या आश्वर्यकारक गोष्टी आणि परमेश्वराच्या भवनाच्या आवारात लहान मुलांना, “दाविदाच्या पुत्राला होसाना.” अशी पोषणा देताना पाहिले, तेव्हा त्यांना संताप आला. १५ त्यांनी त्यास विचारले, “ही मुले काय म्हणत आहे हे तुम्ही ऐकता ना?” येशूने त्यांना उत्तर दिले, “होय. परंतु तू बालके व तान्हुली यांच्या मुख्यातून स्तुती पूर्ण करवली आहे. हे तुमच्या वाचपणत कधी आले नाही काय?” १७ नंतर येशू त्यास सोडून शहराबाहेर बेथानीस गेला. तो रात्रभर तेथे राहिला. १८ दुसऱ्या दिवशी सकाळी तो शहराकडे पुढी येत असता त्यास भूक लागली. १९ रस्त्याच्या कडेला त्यास अंजिराचे एक झाड दिसले. ते पाहू तो जवळ गेला. पण पानाशिवाय त्यास एकही अंजीर दिसले नाही. येशू ते झाडाला म्हणाला, “यापुढे तुला, कधीही फल न येवो!” आणि ते झाड लगेच वाळून गेले. (aiōn g165) २० शिष्यांनी हे पाहिले, तेव्हा त्यांना फार आश्वर्य वाटले. त्यांनी विचारले, “हे अंजिराचे झाड इव्वर्या लवकर वाळून केसे गेले?” २१ येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, जर तुम्हास विश्वास असेल आणि तुम्ही संशय धरला नाही तर मी जे अंजिराच्या झाडाबाबतीत केले तेच नव्हे, तर या डोंगराला उपटून समुद्रात पड असे म्हणालात तरी ते घडेल. २२ जर तुमचा विश्वास असेल तर जे काही तुम्ही प्राधीनेत विश्वासाने मागाल ते तुम्हास मिळेल.” २३ येशू परमेश्वराच्या भवनात गेला, येशू तेथे शिक्षण देत असताना मुख्य याजक लोक व वडीलजन येशूकडे आले. तो येशूला म्हणाले, “तुम्ही कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करता? हा अधिकार तुम्हास कोणी दिला?” २४ येशू म्हणाला, “मीसुद्धा तुम्हास एक प्रश्न विचारतो. जर तुम्ही मला उत्तर दिले तर मी कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करतो, हे मी तुम्हास सांगेन. २५ “योहानाचा बापित्समा कोठून होता? स्वर्गाकडून की मनुष्यांकडून?” येशूच्या या प्रश्नवार ते चर्चा करू लागले. ते म्हणाले, “योहानाचा बापित्समा देवाकडून होता असे म्हणावे तर येशू म्हणेल, “मग तुम्ही त्याच्यावर विश्वास क क्वेला नाही?” २६ पण जर तो मनुष्यांकडून होता असे आपण म्हणालो आपल्याला लोकांची भीती आहे कारण योहान हा एक संदेश होता असे ते सर्वजण मानतात.” २७ म्हणून त्यांनी येशूला उत्तर दिले, “आम्हास माहीत नाही.” तेव्हा येशू म्हणाला, “तर मग मी कोणत्या अधिकाराने या गोष्टी करतो, हे मी तुम्हास संगार नाही.” २८ याविषयी तुम्हास काय वाटो ते मला सांगा; “एका मनुष्यास दोन पुत्र पुढेते. तो आपल्या पाहिल्या मुलाकडे गेला आणि म्हणाला, ‘माझ्या मुला, आज तू द्राक्षाच्या मळ्यात जा आणि काम कर.’” २९ मुलाने उत्तर दिले, “मी जाणार नाही.” परंतु नंतर त्या मुलाने मन बदलले व तो गेला. ३० नंतर वडील आपल्या दुसऱ्या मुलाकडे गेले आणि म्हटले, “माझ्या मुला, आज तू जाऊन माझाच्या द्राक्षाच्या मळ्यात काम कर.” त्या मुलाने उत्तर दिले, “होय बाबा, मी जातो.” पण तो गेला नाही. ३१ त्या दोघांची कोणत्या मुलाने वडीलांची

आज्ञा पाळली?” ते महणाले, “पहिल्या मुलाने.” येशू त्यांना म्हणाला, “मी खेर सांगतो, जकातदार व वेश्या तुमच्या अगोदर स्वर्गाच्या राज्यात जातील. ३२ करण योहान नीतिमत्त्वाच्या मागानि तुम्हाकडे आला, परंतु तुम्ही त्यावर विश्वास ठेवला नाही, पण जकातदार व वेश्या यांनी त्यावर विश्वास ठेवला आणि हे तुम्ही पाहिले पण तरी देखील तुम्ही आपले मन बदलण्यास आणि त्यावर विश्वास ठेवण्यास तयार झाला नाही.” ३३ “हा दुसरा दाखला ऐका: एक मनुष्य होता, त्याचे शेत होते. त्याने आपल्या शेतात द्राक्षे लावली. त्याभोवती कुंपण घातले आणि द्राक्षरसाकरिता कुंड तयार केले आणि माळा बांधला, मग त्याने आपला मळा काही शेतकऱ्यांना खंडाने करायला दिला, मग तो दुसऱ्यादेशी निघून गेला. ३४ जेव्हा द्राक्षे तोडपीचा हांगाम जवळ आला, तेव्हा त्या मनुष्याने आपला वाटा आणण्याकरिता काही चाकर शेतकऱ्याकडे पाठवले. ३५ परंतु शेतकऱ्यांनी त्याच्यावर हल्ला केला. एकाला मार दिला तर दुसऱ्याचा चाकराला जिवे मारले. नंतर तिसऱ्याला दगडमार करून ठार केले. ३६ मग शेतकऱ्यांकडे त्या मनुष्याने आणखी एकदा चाकर पाठवले, पहिल्यापेक्षा त्याने जास्त चाकर पाठवले पण त्या शेतकऱ्यांनी त्याना तशीच वागणूक दिली. ३७ नंतर, त्याने त्याच्या स्वतःच्या मुलाला त्याच्याकडे पाठवले, तो म्हणाला, “निश्चितव ते माड्या मुलाचा मान राखतील.” ३८ पण जेव्हा शेतकऱ्यांनी त्याच्या मुलाला पाहिले तेव्हा ते एकमेकास म्हणून लागले, ‘हा तर मालकाचा मुलगा आहे. तो वारस आहे. चला आपण त्यास ठार करू व त्याचे वतन घेऊ.’ ३९ त्यांनी त्यास धरले व द्राक्षमळ्याच्या बाहेर फेकले व त्यास ठार मारले. ४० मग द्राक्षमळ्याचा मालक परत येईल तेव्हा या शेतकऱ्यांचे काय करील?” ४१ यहूदी मुख्य याजक लोक आणि पुढारी म्हणाले, “तो त्या लोकांस खाणीने मरणांड देईल कारण ते दुष्ट होते. नंतर तो आपला द्राक्षमळा दुसऱ्यास खंडाने देईल, हंगामाच्या दिवसात जे त्याच्या पिकाची वाटणी देवील, अशांना तो ते देईल.” ४२ येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही शास्त्रलेखात कधी वाचले नाही काय? ‘बांधणाच्यांनी नाकारलेला दगड कोनशिला झाला आहे. हे प्रभुने केले आणि आमच्या दृटीने हे अद्भूत आहे.’ ४३ म्हणून मी तुम्हास सांगतो की, देवाचे राज्य तुमच्याकडून काढून घेण्यात येईल आणि जे राष्ट्र त्यातली फले देईल त्यास ते दिले जाईल. ४४ जो कोणी या दगडावर पडेल, त्याचे तुकडे तुकडे होतील परंतु जर हा दगड कोणावर पडेल तर त्याचा भुआभुगा होईल.” ४५ येशूने सांगितलेले दाखले मुख्य याजकांनी आणि परश्यांनी ऐकले. येशू त्याच्याविषयी बोलत आहे हे त्यांनी ओळखले. ४६ त्यांना येशूला अटक करायचे होते. पण त्यांना लोकांचे भय वाटत होते, कारण लोक येशूला संदेशा मानीत होते.

२२ येशू त्यांच्याशी पुन्हा एकदा दाखल्यांनी बोलाला, त्यास उत्तर देऊन म्हणाला, २ “स्वगची राज्य एका राजासारखे आहे, त्याने त्याच्या मुलाच्या लग्नानिमित्त भोजनाचे आमंत्रण दिले. ३ त्याने त्याच्या चाकरांना पाठवून, ज्यांना लग्नाचे आमंत्रण होते अशांना बोलाविषयास सांगितले. पण लोकांनी राजाच्या मेजवानीस येण्यास नकार दिला. ४ नंतर राजाने आणखी काही चाकरांना पाठवून दिले, राजा चाकरांना म्हणाला, मी त्या लोकांस अगोदरच आमंत्रण दिले आहे म्हणून आता जा आणि त्यांना सांगा, पाहा, मेजवानी त्यार आहे, मी झाङ्याचांगल्यातील चांगले बैल आणि वासरे कापली आहेत आणि सगळे त्यार आहे, लग्नाच्या मेजवानीस या. ५ चाकर गेले आणि त्यांनी लोकांस येण्यास सांगितले, पण त्यांनी चाकरांकडे लक्ष दिले नाही. ते आपापल्या कामास निघून गेले. एक शेतात काम करायला गेला, तर दुसरा व्यापार करायला गेला. ६ काहीनी चाकरांना पकडून अपमान केला व त्यास जिवे मारले. ७ राजा फार रागवला. त्याने त्याचे सेन्य पाठवले आणि त्यांनी त्या खुन्यांना ठार मारले. त्यांनी त्याचे शहर जाळले. ८ मग राजा त्याच्या चाकरांना म्हणाला, मेजवानी त्यार आहे, पण ज्यांना बोलावले होते ते लायक नक्हते, ९ म्हणून रस्त्यांच्या कोपन्यावर जा आणि तेथे तुम्हास जे

भेटील त्यांना लग्नाच्या मेजवानीला बोलवा. १० मग ते चाकर रस्त्यावर गेले. त्यांना जे जे लोक भेटले त्यांना जमा केले. ज्याठिकाणी लग्नाची मेजवानी त्यार होती तेथे चाकरांनी चांगल्या आणि वाईट लोकांस जमा केले आणि लग्नाचा मंडप पाहृण्यांनी भरून गेला. ११ मग त्या सर्वांना भेटण्यास राजा तेथे आला. लग्नाचा पोशाख न केलेला एक मनुष्य राजाला तेथे आढळला. १२ राजा त्यास म्हणाला, मित्रा, तू लग्नाचा पोशाख न घालता तू येथे कसा आलास? पण त्यास काही उत्तर देता येईना. १३ तेव्हा राजाने चाकरांना सांगितले, या मनुष्याचे हात व पाय बांधा आणि त्यास बाहेर अंथारात टाका, तेथे रडणे आणि दात खाणे चालेल. १४ कारण बोलावलेले पुळक आहेत पण निवडलेले थोडके आहेत.” १५ मग परशी गेले आणि येशूला कसे पकडावे याचा कट करू लागले. त्यास शब्दात पकडण्याचा प्रयत्न करू लागले. १६ परश्यांनी त्याचे शिष्य हेरोवांद स्त्री त्याच्याकडे पाठवून. ते म्हणाले, “गुरुजी, आम्हास माहीत आहे की आपण खेरे आहात आणि तुम्ही देवाचा मार्ग खेरेपणाने शिकवात व दुसरे काय विचार करातात याची तुम्ही पर्वा करीत नाही आणि तुम्ही लोकांमध्ये पक्षपात दाखवत नाही. १७ म्हणून तुम्हे मत आम्हास सांगा, कैसराला कर देणे योग्य आहे की नाही?” १८ येशूला त्याचा दुष्ट उद्देश माहीत होता, म्हणून तो म्हणाला, “दोंगांनो, तुम्ही माझी परीक्षा का घेत आहात? १९ कर भरण्यासाठी जे नाणे वापरले जाते ते मला दाखवा.” त्या लोकांनी येशूला चांदीचे एक नाणे दाखविले. २० तेव्हा येशूने विचारले, “या नान्यावर कोणाचे चित्र आणि नाव लिहिले आहे?” २१ त्या लोकांनी उत्तर दिले, “कैसराचे.” यावर येशू त्यांना म्हणाला, “जे कैसराचे आहे ते कैसराला या आणि जे देवाचे आहे ते देवाला या.” २२ येशू जे म्हणाला ते त्या लोकांनी ऐकले तेव्हा ते आश्वर्यचकित झाले आणि तेथून निघून गेले. २३ पुनरुत्थान होत नाही, असे म्हणणाला याकी तुम्हास सूदूरक्यांनी त्याच्याकडे येऊन त्यास विचारले, २४ ते म्हणाले, “गुरुजी, मोशेने शिकविले की, जर एखादा मनुष्य मरण पावला आणि त्यास मूलबाळ नसेल, तर त्याच्या भावाने त्याच्या पत्तीशी लग्न करावे, म्हणजे मरण पावलेल्या भावाचा वंश चालेल. २५ आता, आमच्यामध्ये सात भाऊ होते. पहिल्याने लग्न केले आणि नंतर तो मरण पावला आणि त्यास मूल नसल्याने त्याच्या भावाने त्याच्या पत्तीशी लग्न केले. २६ असेच दुसऱ्या ते तिसऱ्या भावाच्या बाबतीतही घडले व साताही भावानी तिच्याशी लग्न केले आणि मरण पावले. २७ शेवटी ती स्त्री मरण पावली. २८ आता प्रश्न असा आहे की, पुनरुत्थानाच्या वेळेस ती कोणाची पत्ती असेल, कारण सर्व साताही भावांनी तिच्याशी लग्न केले होते.” २९ येशू त्यांना उत्तर देऊन नहटले, “तुम्ही चुकीची समजून करून घेत आहात, कारण तुम्हास शास्त्रलेख व देवाचे सामर्थ्य माहीत नाही. ३० तुम्हास समजले पाहिजे की, पुनरुत्थानानंतरच्या जीवनात लोक लग्न कराणार नाहीत किंवा करून देणार नाहीत, उलट ते स्वर्गात देवदूतासारखे असतील. ३१ तरी, मरण पावलेल्यांच्या पुनरुत्थानाविषयी देवाने तुम्हास जे सांगितले ते तुम्ही अजूनपर्यंत वाचले नाही काय? ३२ ते असे की, ‘मी अद्भाहामाचा देव, इसहाकाचा देव आणि याकोबाचा देव आहे,’ तो मरण पावलेल्यांचा देव नाही तर जिवंताचा देव आहे.” ३३ जेव्हा जमावाने हे ऐकले तेव्हा त्याच्या शिकवणीने आश्वर्यचकित झाले. ३४ येशूने सदूकी लोकांस निरुत्तर केले. असे ऐकून परश्यांनी एकत्र येऊन मसलत केली. ३५ एक परशी नियमशास्त्राचा जाणकार होत, त्याने त्याची परीक्षा पाहावी म्हणून प्रश्न केला. ३६ त्याने विचारले, “गुरुजी, नियमशास्त्रातील कोणती आज्ञा सर्वांत महत्त्वाची आहे?” ३७ येशूने उत्तर दिले, “प्रभू आपला देव याजवर तू आपल्या पूर्ण अंतःकरणाने, आपल्या पूर्ण जिवाने, आपल्या पूर्ण मनाने प्रीती कर.” ३८ ही पहिली आणि मोठी आज्ञा आहे. ३९ हिच्यासारखी दुसरी एक आहे ‘जशी आपणावर तशी आपल्या शेजाज्यावर प्रीती कर.’ ४० सर्व नियमशास्त्र आणि सदेष्ट्यांचे लिखाण या दोन आजांवरच अवलंबून आहे.”

४१ म्हणून परुशी एकत्र जमले असताना, येशूने त्यांना प्रश्न केला. ४२ येशू म्हणाला, “द्विस्ताविषयी तुमचे काय मत आहे? तो कोणाचा पुत्र आहे?” परश्यांनी उत्तर दिले, “स्थित हा दाविदाचा पुत्र आहे.” ४३ त्यावर येशू त्यांना म्हणाला, “तर दावीद देवाच्या आत्माद्वारे, त्याला प्रभू असे कसे म्हणतो? तो म्हणतो, ४४ ‘परमेश्वराने माझ्या प्रभूला सांगितले की, “मी तुझे वैरी तुझे पादासन करीपर्यंत, माझ्या उजव्या बाजूला बैस.”” ४५ आता, मग जर दावीद त्यास प्रभू म्हणतो तर तो दाविदाचा पुत्र कसा होऊ शकतो? ४६ तेव्हा कोणाला एका शब्दानेही त्यास उत्तर देता येईना आणि त्या दिवसांनंतर त्यास आणखी प्रश्न विचारण्याचे थाड्स कोणीही केले नाही.

२३ येशू लोकांशी व त्याच्या शिष्यांशी बोलला, २ तो म्हणाला,

“नियमशास्त्राचे शिक्षक व परुशी हे मोशेच्या आसनावर बसले आहेत. ३ म्हणून ते जसे सांगतात तसे तुम्ही करा आणि पाळा. पण तुम्ही त्याच्या कृतीप्रमाणे तसे करू नका. याचे कारण ते सांगतात पण त्याप्रमाणे करत नाहीत. ४ वाहावयास अवघड असे ओऱ्यांनी ते बांधतात व लोकांच्या खांद्यांवर देतात पण स्वतः ते ओऱ्यांनी उचलायला एक बोटदेखील लावत नाहीत. ५ ते त्यांचे सर्व कामे लोकांनी पाहावे म्हणून करतात कारण ते आपली स्मरणपत्रे रुंद करतात आणि आपल्या झायाचे काठ मोठे करतात. ६ मेजवानीच्या ठिकाणी आपल्याला विशेष मानाची जागा मिळावी असे त्यांना वाटते. तसेच यहूंच्या सभास्थानात मोक्याच्या जागी बसायला त्यांना फार आवडते. ७ बाजारातील मुख्य रस्त्याने जाता येता लोकांनी आपल्याला मान घावा याची त्यांना फार आवड असते आणि लोकांनी त्यांना ‘रब्बी’ म्हणावे असे त्यांना वाटते. ८ परंतु तुम्ही स्वतःला ‘रब्बी’ म्हणून घेऊ नका. तुम्ही सर्व एकमेकांचे भाऊ आहात, तुमचा गुरु एकव आहे. ९ आणि जगातील कोणालाही पिता म्हणून नका कारण तुमचा पिता एकव आहे व तो स्वर्गात आहे. १० तुम्ही स्वतःला मालक म्हणून घेऊ नका. तुमचा मालक ख्रिस्त आहे. ११ तुमच्यातील जो सेवक बून तुमची सेवा करतो तो तुमच्यात सर्वांठ मोठा होय. १२ जो स्वतःला मोठा समजेल त्यास कमी लेखले जाईल. स्वतःला लाहान समजणारा प्रत्येकजण मोठा गणला जाईल. १३ अहो, परश्यांनो आणि नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्हास हाय, तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही सर्वगच्छाच्या राज्याच्या रस्ता लोकांसाठी बंद करता, तुम्ही स्वतः तर आत जात नाहीच, पण जे आत जाणायचा प्रयत्न करतात त्यांनाही आत जाऊ देत नाहीत. १४ अहो परश्यांनो व नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, ढोंगांनो तुमची केवीकी दुर्दशा होणार कारण तुम्ही विधवांची घेरे खाऊन टाकता व ढोंगाने लांब लांब प्रार्थना करता; यामुळे तुम्हास अधिक शिक्षा होइल. १५ परश्यांनो व नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी व्हाल, तुम्ही ढोंगी आहात कारण तुम्ही एक मतानुसारी करण्यासाठी समुद्र व भूमी पालांथी घालता आणि तुम्हास तो मिळाला म्हणजे तुम्ही त्यास आपल्याहून दुष्पट नरकपुत्रासारखे करून टाकता. (Geenna g1067) १६ तुम्हास दुःख होइल. अंधल्या वाटाड्यांनो, जे तुम्ही म्हणतो, जर कोणी परमेश्वराच्या भवनाची शपथ घेतो तर काही नाही; पण जर एखादा त्या भवनातील सोन्याची शपथ घेऊ बोलतो, तर तो बांधलेला आहे. १७ तुम्ही मूर्ख अंधले आहात. सोने आणि परमेश्वराचे भवन यांपैकी कोणते अधिक महत्वाचे आहे? ते सोने किंवा भवन, जे त्या सोन्याला पवित्र बनवते. १८ आणि तुम्ही असे म्हणता. जर एखादा वेदीची शपथ घेतो तर त्या मतानुसारी वेदी तुम्हास तो अर्पणाची शपथ घेतो तर तो बांधलेला आहे. १९ तुम्ही अंधले आहात कारण मोठे काय आहे? ते अर्पणी की अर्पणाला पवित्र करणारी वेदी? २० म्हणून जो वेदीची शपथ घेतो तो त्या वेदीबरोबर त्यावरच्या सर्वांची शपथ घेतो. २१ तसेच जो परमेश्वराच्या भवनाची शपथ घेतो तो भवन व त्यामध्ये राहणाऱ्या देवाची देखील शपथ घेतो. २२ जो स्वगच्छी शपथ घेतो तो देवाच्या आसनाची व त्यावर बसणाऱ्याचीही शपथ

घेतो. २३ परश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी क्वाल, तुम्ही ढोंगी आहात! तुमचे जे काही आहे त्याचा दशांश तुम्ही देवाला देता; पुढिना, शेप, जिरे याचे देखील दशांश देता. पण नियमशास्त्राच्या महत्वाच्या गोषी म्हणजे: न्याय, दया व विश्वास या गोषी तुम्ही सोडल्या आहेत; पण तुम्ही या करायच्या होत्या आणि त्या सोडावयाच्या नक्त्या. २४ तुम्ही अंधले वाटाडे आहात. तुम्ही डास गाळून काढता व उंट गिळून टाकता. २५ अहो परश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी क्वाल, तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही आपल्या तात व वाट्या बाहेलून साफ करता पण ते आतून अपहार आणि असंयम यांनी त्या आतून भरल्या आहेत. २६ अहो परश्यांनो, तुम्ही अंधले आहात! अगोदर तुमची वाटी आून घासा व धुवा म्हणजे ती बाबेलून देखील खरोखर साफ होईल. २७ अहो परश्यांनो नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी क्वाल, तुम्ही ढोंगी आहात! रंगसफेदी कलेल्या कबरांसारख्ये तुम्ही आहात. त्या वरून चांगल्या दिसतात पण आतून मरण पावलेल्या मनुष्यांच्या हाडांनी भरल्या आहेत. २८ तुम्ही सर्व लोकांस बाबेलून नीतिमान दिसता पण तुम्ही आून ढोंग व दुष्टपणा यांनी भरलेले आहात. २९ अहो परश्यांनो, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो, तुम्ही दुःखी क्वाल. तुम्ही ढोंगी आहात! तुम्ही संदेश्यांच्या कबरा बांधता आणि जे लोक नीतिमान जीवन जगले त्यांच्या कबरा सजवता. ३० आणि तुम्ही म्हणता जर आम्ही आमच्या वाडविलांच्या काळात जिंवत असते तर संदेश्यांच्या रक्तात त्यांचे भाऊदार झालो नसतो. ३१ पण ज्यांनी ज्यांनी संदेश्यांना जिवे मारले, त्यांचे तुम्ही वंशज आहात असा स्वतःविषयी पुरावा तुम्ही देता. ३२ पुढे व्हा आणि तुम्हा वाडविलांनी सुरु कलेली पापी कामे पूर्ण करा. ३३ तुम्ही साप व विषारी सापाची पिल्ले आहात. तुम्ही नरकाच्या शिक्षेपासून कसे पठाल? (Geenna g1067) ३४ मी तुम्हास सांगोती की मी तुमच्याकडे संदेश्य, ज्ञानी लोक आणि शिक्षक पाठवत आहे. त्यांच्यातील काहींना तुम्ही जिवे माराल. त्यांपैकी काहींना वथस्तंभावर खिळाल. त्यांच्यातील काहींना तुमच्या सभास्थानात फटके माराल आणि एका नगरातून दुसऱ्या नगरात तुम्ही त्यांचा पाठलाग कराल. ३५ म्हणजे नीतिमान हाबेल याच्या रक्तापासून तुम्ही ज्याला वेदी आणि पवित्रस्थान यांच्यामध्ये ठार मारले तो बरुखाचा पुत्र जखुन्या याच्या रक्तापर्यंत, सर्व नीतिमान लोकांचे रक्त पृथ्वीवर पाडण्यात आले आहे त्यांचा दोष तुमच्यावर यावा. ३६ मी तुम्हास खेरे सांगतो; या सर्व गोषीची शिक्षा तुमच्या पिढीवर येईल? ३७ “हे, यरूशलेमे, यरूशलेमे, संदेश्यांना ठार माराण्या, देवाने तुझ्याकडे पाठवलेल्यांना दगडमार करणाऱ्या, कोंबडी जशी आपल्या पिल्लांना पंखाखाली एकवटते तसे तुझ्या मुलांबालांना एकवटण्याची पुष्कल वेळा माझी इच्छा होती, पण तुम्ही इच्छा नव्हती. ३८ पाहा, आता तुमचे घर तुमच्यासाठी ओसाड होईल. ३९ मी तुला सांगतो, प्रभूच्या नवाने येणारा धन्यवादित असो. असे म्हणेपर्यंत तू मला पाहणारच नाहीस.”

२४ मग येशू परमेश्वराच्या भवनातून बाहेर येऊन पुढे जात होता, त्याचे शिष्य त्याच्याकडे त्यास परमेश्वराचे भवन दाखवायला आले. २ पंतु त्याने, त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्ही या सर्व गोषी पाहता ना? आता, मी तुम्हास खेरे सांगतो, येथे एक दगड दुसऱ्या दगडावर राहू दिला जाणार नाही.” ३ मग तो जैतूनाच्या डोंगरावर बसला असताना, त्यांचे शिष्य त्याच्यांशी एकांतात येऊन म्हणाले, “आम्हास सांगा की या गोषी कधी होतील? आपल्या येणाऱ्या आणि सुगाचा शेवट होण्याचा समय जवळ आला आहे हे आम्ही कोणत्या चिन्हावरून ऑळखावे?” (aiōn g165) ४ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “सांभाळ कोणीही तुम्हीस फसवू नये. ५ कारण माझ्या नवाने पुष्कलजण्या येतील आणि म्हणतील, मी खिस्त आहे आणि ते पुष्कल लोकांस फसवतील. ६ सांभाळ, तुम्ही लढायांबद्दल आणि लढायांच्या अफवांबद्दल ऐकाल पण त्यामुळे तुम्ही त्यांना भिजू नका. या गोषी घडल्याच

पाहिजेत. तरी इतक्यात शेवट जवळ येणार नाही. ७ कारण, एक राष्ट्र दुसऱ्या रासायावर उठेल. अनेक ठिकाणी भूकंप व दुष्काळ येतील. ८ पण या सर्व गोषी प्रसूतीवदनांची सुरुवात अशा आहेत. ९ ते तुम्हास छलणुकीसाठी धरून देतील आणि तुम्हास जिवे मात्रात अणि माझ्या नावकरता सर्व राष्ट्र तुमचा द्वेष करतील. १० मग पुष्कळांना अडथळा होईल. ते एकमेकांविरुद्ध उठतील आणि एकमेकांचा द्वेष करतील. ११ अनेक खोटे संदेषे उठतील आणि, ते पुष्कळांना फसवतील. १२ सर्व वाढणाच्या दुट्टायमुळे पुष्कळांची प्रीती थंडावेल. १३ पण जो मनुष्य शेवटपर्यंत टिकून राहिल तोच तारला जाईल. १४ सर्व राष्ट्रांना साक्ष क्वाकी म्हणून राज्याची ही सुवार्ता सर्व जगभर गाजवली जाईल आणि मग शेवट होईल. १५ तर दानीएल संदेष्याने सांगितले होते, ओसाड करणारी अंगमळ गोष, पवित्र जागी परमेश्वराच्या भवनमध्ये उभी असलेली तुम्ही पाहाल.” (वाचकाने हे ध्यानात घ्यावे.) १६ त्यावेळी यूदीया प्रांतातील लोकांनी डोगारवर पळून जावे. १७ जो कोणी छतावर असेल त्याने घरातील सामान घेण्यासाठी खाली येऊ नये. १८ जर कोणी शेतात असेल तर त्याने आपला सदरा घेण्यासाठी माघारी परत जाऊ नये. १९ त्याकाळी गर्भवती असलेल्या किंवा अंगावर पाजीत असतील अश्या स्त्रियांना फार कठीण जाईल. २० जेव्हा या गोषी होतील तेव्हा थंडीचे दिवस अथवा शब्दाथ दिवस नसावा यासाठी प्रार्थना करा. २१ कारण जगाच्या आरंभापासून कधीही झाली नाही आणि पुन्हा कधी होणार नाही अशी मोठी संकट त्याकाळी येतील. २२ आणखी, देवाने ते दिवस जर थोडेच ठेवले नसते तर कोणीही मनुष्य वाचला नसता. परंतु त्याच्या निवडलेल्यांसाठी तो ते दिवस थोडे करील. २३ त्यावेळी जर एखाद्याने तुम्हास महले, पाहा! ख्रिस्त येथे आहे किंवा तो तेथे आहे, तर त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका. २४ खोटे संदेषे उदयास येतील. ते महान आश्वर्यकारक चिन्हे दाखवतील. देवाच्या निवडलेल्या लोकांस ते चिन्हे दाखवतील व लोकांस एवढेच नव्हे तर देवाच्या निडवतेल्यांना फसविण्याचा प्रयत्न करतील. २५ या गोषी होण्याअगोदरच मी तुम्हास सावध केले आहे. २६ एखादा मनुष्य तुम्हास सांगेल, पाहा, ख्रिस्त अरण्यात आहे. तर तेथे जाऊ नका. किंवा जर ते म्हणाले, पाहा, तो आतल्या खोलीत आहे, तर त्याच्यावर विश्वास ठेवू नका. २७ मी हे म्हणतो कारण वीज जशी पूर्वेकडून पश्चिमकडे चमकताना सर्वांना दिसते तसेच मनुष्याच्या पुत्राचे येणे देखील होईल. २८ जेथे कोठे प्रेत असेल तेथे गिधडेही जमतील. २९ सांभाळल्या दिवसातल्या छळानंतर लगेच असे घडेल; सूर्य अंधकारसय होईल व चंद्र प्रकाश देणार नाही, आकाशातील तारे गळून पडतील, आकाशातील सर्व बळे डळमळतील, आकाश गुंडाळीसारखे गुंडाळले जाईल. ३० तेव्हा मनुष्याच्या पुत्राच्या येण्याचे चिन्ह आकाशात दिसेल. तेव्हा जमातील सर्व वंश आपले ऊर बडवून घेतील. मनुष्याच्या पुत्राला आकाशांतल्या मेघांवर आरूढ होऊन सामथ्यान आणि मोठ्या गौरवाने येताना पाहतील. ३१ मनुष्याचा पुत्र कण्याच्या मोठ्या नादात आपले देवदूत पृथ्वीभोवीती पाठवून देईल. ते पृथ्वीच्या चारही कोपन्यातून, आकाशाच्या एका सीमेपासून दुसऱ्या सीमेपर्यंत निवडलेल्यांना गोळा करतील. ३२ अंजिराच्या झाडापासून शिका; अंजिराच्या झाडाच्या फांद्या जेव्हा हिरव्या आणि कोवळया असतात आणि पाने फुटू लागतात तेव्हा उत्थापा जवळ आला हे तुम्हास कळते. ३३ त्याच्याप्रमाणे तुम्ही या सर्व गोषी पाहाल तेव्हा हे जाणा की, तो दरवाजाजवळ आहे. ३४ मी तुम्हास खरे सांगतो, या सर्व गोषी पूर्ण होईपर्यंत ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ३५ आकाश आणि पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने कधीही नष्ट होणार नाहीत. ३६ पण त्या दिवसाविषयी आणि त्या घटकेविषयी पित्याशिवाय कोणीही काही जाणत नाही. स्वर्गातील देवदूतही जाणत नाही किंवा स्वतः पुत्रीही जाणत नाही. ३७ नोहाच्या काळी घडले तसेच मनुष्याच्या पुत्राच्या येण्याच्या वेळेसही होईल. ३८ तेव्हा जसे महापूर्ये घेण्याअगोदर लोक खातपीत होते, लोक लग्न करीत होते, लग्न करून देत होते. नोहा तारवात जाईपर्यंत लोक या गोषी करीत

होते. ३९ आणि महापूर येऊन त्याना घेऊन गेला तोपर्यंत त्यांना समजले नाही. तसेच मनुष्याच्या पुत्राचे येणे होईल. ४० दोघे जण शेतात एकत्र काम करत असतील तर त्यातला एकजण वर घेतला जाईल आणि दुसरा तेथेच राहील. ४१ दोन सिंत्रया जात्यावर दक्षीत असतील तर त्या दोधीरील एक वर घेतली जाईल आणि दुसरी तेथेच राहील. ४२ म्हणून तुम्ही जागृत असा, कारण तुम्हास माहीत नाही की कोणत्या दिवशी तुमचा प्रभू येत आहे, ४३ हे लक्षात ठेवा, चोर केव्हा येईल हे जर घराच्या मालकाला माहीत असते तर तो त्यासाठी तयारीत राहिला असता आणि त्याने चोराला घर फोटू दिले नसते. ४४ या कारणासाठी तुम्हीसुद्धा तयार असले पाहिजे. जेव्हा तुम्हास अपेक्षा नसेल तेव्हा मनुष्याचा पुत्र येईल. ४५ तर ज्याला त्याच्या धन्याने आपल्या परिवाराला, त्यांना त्याचे अन्न वेळेवर द्याव म्हणून नेमल आहे तो विश्वासू आणि विचारी दास कोण आहे? ४६ जो दास त्याच्या धन्याला तो येईल तेव्हा तसे करताना आढळेल तो धन्य आहे! ४७ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, मालक आपल्या सर्व मालमत्तेवर त्या चाकराची नेमणूक करील. ४८ पण जर तो दुष्ट दास आपल्या मनात असे म्हणेल की, माझा धर्नी विलंब करीत आहे, ४९ तो चाकर इतर चाकरांना मारहाण करील आणि आपल्यासारख्या लोकांबोराबर जेवण करील आणि दारू पिञ्जन मस्त होईल. ५० आणि तो चाकर तयारीत नसेल तेव्हा मालक येईल. ५१ मग मालक त्या चाकराचे तुकडे करील. त्या चाकराला मालक ढोणी लोकांबोराबर राहायला पाठवील आणि त्याठिकाणी रडणे व दात खाणे चालेल.

व त्याने त्यांचा हिशोब घ्यायला सुरुवात केली. २० ज्याला पाच हजार सोन्याच्या नाण्याच्या थैल्या मिळाल्या होत्या, त्याने मालकाकडे आणखी पाच हजार आणून दिल्या, तो म्हणाला, मालक, तुम्ही दिलेल्या नाण्यावर भी आणखी पाच हजार नाणी मिळविली. २१ त्याचा मालक म्हणाला, शाब्दास, चांगल्या आणि विश्वासू दासा, तू भरंवसा ठेवण्यायोग्य चाकर आहेस, तू थोड्या नाण्यांविषयी इमानीपणे वागलास, म्हणून मी पुकळावर तुझी नेमणूक करीन. आत जा आणि आपल्या मालकाच्या आनंदात सहभागी हो! २४ नंतर ज्याला एक हजार सोन्याच्या नाण्याच्या थैल्या मिळाल्या होत्या, तो मालकाकडे आला व म्हणाला, मालक, मला माहीत होते की आपण एक कठीण शिस्तीचे मनुष्य आहात. जेथे पेणी केली नाही तेथे तुम्ही कापणी करता आणि जेथे बी पेरले नाही तेथे पीक घेता. २५ मला आपली भीती होती. म्हणून मी जाऊन तुमच्या एक हजार सोन्याच्या नाण्याच्या थैल्या जिमीनी लपवून ठेवल्या. हे घ्या? हे तुमच्याच आहेत! २६ मालकाने उत्तर दिले, अरे वाईल आणि आढळी चाकरा, मी जेथे पेणी केली नाही तेथे कापणी करतो आणि जेथे बी पेरले नाही तेथे पीक घेतो, हे तुला माहीत होते. २७ तर तू माझी नाणी सावकाराकडे ठेवायचे होतेस म्हणजे मी घरी आल्यावर मला ते व्याजासहित मिळाले असते. २८ म्हणून मालकाने दुसऱ्या चाकराना सांगितले, याच्याजवळच्या एक हजार सोन्याच्या नाण्याच्या थैल्या घ्या आणि ज्याच्याजवळ दहा हजार सोन्याच्या नाण्याच्या थैल्या आहेत त्यास द्या. २९ कारण आपल्याकडे जे आहे, त्याचा वापर करणाऱ्याला आणखी देण्यात येईल आणि त्यास भरपूर हाईल, पण जो आपल्याजवळ असलेल्याचा उपयोग करीत नाही त्याच्याजवळ जे काही असेल ते सर्व त्याजपासून काढून घेण्यात येईल. ३० नंतर मालक म्हणाला, त्या निकामी चाकराला बाहेरच्या अंधारात टाक. तेथे रडणे व दात खाणे चालेल, मनुष्याचा पुत्र सर्वांचा न्याय करील. ३१ मनुष्याचा पुत्र जेव्हा त्याच्या स्वर्गीय गौरवाने आपल्या देवदूतांसंह येईल तेक्का तो त्याच्या गौरवी राजासानवर बसेल. ३२ मग सर्व राष्ट्रे त्याच्यासमोर एकत्र जमतील. त्यांना तो एकमेकांपासून विभक्त करील. ज्याप्रमाणे मेंदपाळ मंदेटे शेरडापासून वेणिकी करतो. ३३ तो मेंदरांना आपल्या उजवीकडे बसवील पण शेरडांना तो डावीकडे बसवील. ३४ मग राजा जे त्याच्या उजवीकडे आहेत त्यांना म्हणेल, या, जे तुम्ही माझ्या पित्याचे धन्यवादित आहात! हे राज्य जगाच्या स्थापनेपासून तुमच्यासाठी तयार केले आहे त्या राज्याचे वेतनदार क्हा. ३५ हे तुमचे राज्य आहे, कारण जेव्हा मी भुकेला होतो तेक्का तुम्ही मला खायला दिले. मी तहानेला होतो तेक्का तुम्ही मला प्यावयास दिले. मी परका होतो आणि तुम्ही मला आत घेतले ३६ मी उघडा होतो तेक्का तुम्ही मला कपडे दिले. मी आजारी होतो, तेक्का तुम्ही माझी काळजी घेतली. मी तुरुंगात होतो तेक्का तुम्ही माझ्याकडे आला. ३७ मग जे नीतिमान आहेत ते उत्तर देतील, प्रभु आम्ही तुला केव्हा भुकेला व तहानेला पाहिले आणि तुला खायला आणि प्यावला दिले? ३८ आम्ही तुला परका म्हणून कधी पाहिले आणि तुला आत घेतले किंवा आम्ही तुला केव्हा उघडे पाहिल व कपडे दिले? ३९ आणि तू आजारी असताना आम्ही तुला कधी भेटायला आलो? किंवा तुरुंगात असताना कधी तुझ्याकडे आलो? ४० मग राजा त्यांना उत्तर देईल, मी तुम्हास खेरे सांगतो येथे असलेल्या माझ्या ऑंधावतील अगदी लहानातील एकाला तुम्ही केले, तर ते तुम्ही मलाच केले. ४१ मग राजा जे आपल्या डाव्या बाजूला आहेत त्यांस म्हणेल, माझ्यापासून दूर जा. तुम्ही शापित आहात,

सार्वकालिक अग्नीत जा, हा अग्नी सैतान व त्याच्या दूतांसाठी तयार केला आहे. (aiōnios g166) ४२ ही तुम्ही शिक्षा आहे कारण मी भुकेला होतो पण तुम्ही मला काही खायला दिले नाही, मी तहानेला होतो पण तुम्ही मला काही प्यावयास दिले नाही. ४३ मी प्रवासी असता माझा पाहुण्याचर केला नाही. मी वस्त्रहीन होतो. पण तुम्ही मला कपडे दिले नाहीत. मी आजारी आणि तुरुंगात होतो पण तुम्ही माझी काळजी घेतली नाही. ४४ मग ते लोकसुद्धा त्यास उत्तर देतील, प्रभु आम्ही कधी तुला उपाशी किंवा तहानेले पाहिले किंवा प्रवासी म्हणून कधी पाहिले? किंवा वस्त्रहीन, आजारी किंवा तुरुंगात कधी पाहिले आणि तुला मदत केली नाही? ४५ मग राजा त्यांना उत्तर देईल, मी तुम्हास खेरे सांगतो: माझ्या अनुयायांतील लहानातील लहानाला काही करण्याचे जेव्हा जेव्हा तुम्ही नाकारले, तेव्हा तेव्हा ते तुम्ही मला करण्याचे नाकारले. ४६ “मग ते अनीतिमान लोक सार्वकालिक शिक्षा भोगण्यास जातील, पण नीतिमान सार्वकालिक जीवन उपभोगण्यास जातील.” (aiōnios g166)

२६ मग येशूने ही सर्व वचने सांगण्याचे संपविल्यानंतर तो आपल्या शिष्यांना म्हणाला, २ “दोन दिवसानी वल्हांडणाचा सण आहे हे तुम्हास माहीत आहे आणि मनुष्याचा पुत्र वधस्तंभावर खिळून जिवे मारला जाण्यासाठी धरून दिला जाईल.” ३ मग मुख्य याजक लोक आणि वडीलर्वर्ग, महायाजकाच्या महलात जमले. मुख्य याजकाचे नाव क्यफा होते. ४ सभेत त्यांनी मिळून मसलत केली की, येशूला कपटाने अटक करून आणि जिवे मारवे. ५ तरीही ते म्हणत होते, “सणाच्या दिवसात नक्को, नाही तर लोकांमध्ये दंगा होईल.” ६ तेव्हा येशू बेथानी गावामध्ये शिमोन जो कुछोरोगी होता त्याच्या घरात होता. ७ येशू तेथे असताना एक स्त्री त्याच्याकडे आली. अतिमोल्यावन सुवासिक तेलाची अलाबास्त्र कुपी तिच्याजवळ होती आणि तो जेवणास टेकून बसला असता तिने ते त्याच्या डोक्यावर ओतले. ८ पण त्याच्या शिष्यांनी ते पाहिले, तेव्हा त्यांना राग आला. शिष्य विचारू लागले, असा नाश कश्याला? ९ ते पुष्कळ पैशांना विकता आले असते आणि ते पैसे गोरगरिबांना देता आले असते. १० पण येशूला ते काय म्हणत आहेत हे माहीत होते, त्याने त्यांना विचारले, “तुम्ही त्या स्त्रीला का त्रास देत आहात? तिने माझ्यासाठी फार चांगले काम केले आहे. ११ गरीब लोक तुमच्याबरोबर नेहमीच असतील पण मी तुमच्याबरोबर नेहमी असणार नाही. १२ कारण तिने माझ्या शरीरावर हे सुवासिक तेल ओतले ते मला पुरण्याच्या तयारीसाठी हिने केले. १३ मी तुम्हास खेरे सांगतो, सर्व जगात जेथे सुवार्ता गाजवली जाईल तेथे तेथे या स्त्रीने जे केले त्याचे वर्णन तिची आठवण म्हणून संगण्यात येईल.” १४ बारा शिष्यांपैकी एक येहूदा इस्कायोर्त मुख्य याजकांकडे गेला. १५ येहूदा म्हणाला, “मी येशूला धरून तुमच्या हाती दिले तर तुम्ही मला काय घाला?” तेव्हा त्यांनी त्यास चांदीची तीस नाणी दिली. १६ तेव्हापासून येहूदा येशूला धरून देण्याच्या संधीची वाट पाहू लागला. १७ वेखीरी भावीरीच्या सणाच्या पहिल्या दिवशी येशूचे शिष्य त्याच्याकडे आले. ते म्हणाले, “आम्ही आपल्यासाठी वल्हांडणाचे जेवण कोठे करावे अशी आपली इच्छा आहे?” १८ येशू म्हणाला, “तुम्ही नगरत अमुक मनुष्याकडे जा आणि त्यास सांगा; गुरुजी म्हणतात, माझी वेळ जवळ आली आहे. तुड्या घरी मी माझ्या शिष्यांसह वल्हांडण साजरा करणार आहे.” १९ येशूने जे सांगितले होते ते त्याच्या शिष्यांनी केले आणि त्यांनी वल्हांडण सणाचे जेवण तयार केले. २० संध्याकाळ झाल्यावर येशू आपल्या शिष्यांबरोबर जेवावयास बसला. २१ जेवण करीत असता येशू म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो तुमच्यातला एकजण माझा विश्वासघात करील.” २२ ते खूप दुखी झाले आणि त्यांच्यातील प्रयेकजण त्यास विचारू लागला, प्रभूजी, तो मी तर नाही? २३ मग येशूने उत्तर दिले, “ज्याने माझ्याबरोबर ताटात हात घातला तोच माझा विश्वासघात करील. २४ जसे मनुष्याच्या पुत्राविषयी पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे, तसा तो जातो खरा; पण जो त्याचा विश्वासघात

करतो त्यास थिक्कार असो! तो मनुष्य जर जन्मला नसता तर त्याच्यासाठी ते बेरे झाले असते.” २५ मग यहूदा, जो त्याचा विश्वासघात करणार होता, तो येशुकडे वळून म्हणाला, “रब्बी, तो मी आहे का?” येशु त्यास म्हणाला, “तू म्हणालास, तसेच आहे.” २६ ते जेवण करीत असताना येशुने भाकर घेतली. तिच्याबदल देवाचे उपकार मानले आणि ती मोडली. त्याने ती भाकर आपल्या शिष्यांना दिली. तो म्हणाला, “च्या, खा. हे माझे शरीर आहे.” २७ नंतर येशुने प्याला घेतला. त्याबदल देवाचे उपकार मानले आणि तो त्यांना दिला. येशु म्हणाला, “तुम्ही सर्वांनी यातून प्यावे. २८ कारण हे माझे कराराचे रक्त आहे. हे पुष्कळांच्या पापक्षेमासाठी ओतले जात आहे. २९ परंतु मी तुम्हास सांगतो की, मी आपल्या पित्याच्या राज्यांत तुम्हाबोरवर नवा द्राक्षरस पिंझ त्या दिवसापर्यंत द्राक्षाचा हा उपज मी पिणारच नाही.” ३० मग त्यांनी एक स्तोत्रप्रतीत गाईल्यावर ते जैतूनाच्या डोंगाबोरवर निघून गेले. ३१ येशुने सांगितले, “आज रात्री माझ्यामुळे, तुम्ही सर्व अडखळात; कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘मी मेंढपालाचा वध करीन, कळपातील मेंढारांची दाणादाण होईल.’” ३२ पण मी मरणातून उठल्यानंतर, तुमच्या अगोदर गालील प्रांतात जईन.” ३३ पेत्र उत्तर देत म्हणाला, “इतर सर्व जरी आपणाविषयी अडखळाते तरी मी कवीही अडखळाणार नाही.” ३४ येशु त्यास म्हणाला, “मी तुला खेरे सांगतो आज रात्री कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा मला नाकारशील.” ३५ पेत्र म्हणाला, “मला तुझ्याबोरवर मरावे लागले तरी मी तुला नाकारणार नाही.” आणि इतर शिष्यसुद्धा तसेच म्हणाले. ३६ नंतर गेथेशमाने नावाच्या जागी येशु आपल्या शिष्यांसह गेला. येशु त्यांना म्हणाला, “मी थोडा पुढे जाऊन प्रार्थना करीपर्यंत येथेच थांबा.” ३७ येशुने पेत्र आणि जब्बीचे दोन पुढे यांना आपल्याबोरवर यायला सांगितले. यानंतर येशु फार दुःखी व कासावीस होऊ लागला. ३८ येशु पेत्राला व जब्बीच्या दोघा पुत्रांना म्हणाला, “माझा जीव फार दुःखीत व मरणप्राय झाला आहे. येथे थांबा व माझ्याबोरवर जागे राहा.” ३९ तो थोडे अंतर पुढे गेला आणि जमिनीवर ओणवून प्रार्थना करू लागला, “हे माझ्या पित्या, शक्य झाले तर हा दुःखाचा प्याला माझ्यापुढून जाऊ दे, तथापि, माझ्या इच्छेप्रमाणे नको तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे होऊ दे.” ४० मग तो शिष्यांकडे परत गेला तेव्हा ते झोपी गेले आहेत असे त्यास आढळले. येशु पेत्राला म्हणाला, “तुम्हा लोकांस माझ्याबोरवर एखादा तासही जागे राहता येत नाही काय? ४१ तुम्ही परीक्षेत पदू नये म्हणून जागे राहा आणि प्रार्थना करीत राहा. आत्मा खोरेखर उत्सुक आहे खरा पण देह अशक्त आहे.” ४२ नंतर दुसऱ्यांदा जाऊन येशु प्रार्थना करू लागला, “हे माझ्या पित्या, जर दुःखाचा हा प्याला मी प्याल्याशिवाय टरून जात नाही तर तुझी इच्छा असेल तसे होवो.” ४३ नंतर येशु शिष्यांकडे परत गेला तेव्हा त्यास आढळून आले की, त्यांचे डोळे जड झाले होते व ते झोपी गेले आहेत कारण जागे राहो त्यांना शक्य होत नव्हते. ४४ नंतर येशु शिष्यांना पुन्हा सोडून तसाच पुढे गेला आणि तिसऱ्या वेळी प्रार्थना करताना त्याने पुन्हा तेच शब्द बोलून प्रार्थना केली. ४५ यानंतर येशु परत शिष्यांकडे गेला आणि त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अजून झोप आणि विसावाच घेत आहात का? पाहा! मनुष्याचा पुत्र पापी लोकांच्या हाती धरून दिला जात आहे.” ४६ उठा, चला. पाहा, मला धरून देणारा जवळ आला आहे.” ४७ येशु हो बोलत असतानाच बाजा जणापैकी एक जो यहूदा, तो तेथे आला. त्याच्याबोरवर बेरेच लोक होते. मुख्य याजक लोक आणि वडीलजन यांनी त्यांना पाठवले होते. ते लोक तलवारी व सोटे घेऊन आले होते. ४८ आणि त्यास धरून देणाऱ्याने त्यांना खूप देऊन म्हणले होते की, मी ज्याचे चुंबन घेईन तोच तो आहे, त्यास तुम्ही धरा, ४९ मग यहूदा येशुकडे गेला आणि म्हणाला, “रब्बी,” आणि यहूदाने येशुचे चुंबन घेतले. ५० येशु त्यास म्हणाला, “मित्रा, जे करण्यास आलास ते कर.” मग ते येशुकडे आले. त्यांनी येशुबोर हात टाकले व त्यास धरले. ५१ हे झाल्यावर येशुबोरवर असलेल्या एका अनुयायाने तलवारीला हात घातला आणि ती उपसली. त्याने महायाजकाच्या सेवकाचा

कान कापला. ५२ येशु त्या मनुष्यास म्हणाला, “तू आपली तलवार म्यानात ठेव. जे तलवारीचा वापर करतात ते तलवारीनेच मरतात. ५३ मी माझ्या पित्याला सांगितले तर तो देवदूळांच्या सहा हजार सैन्याची एक अशा बारा पेक्षा अधिक पलटणी पाठवील, हे तुम्हास कळत नाही काय? ५४ परंतु हे अशाव रीतीने झाले पाहिजे असा जो शास्त्रलेख आहे तो कसा काय पूर्ण होईल?” ५५ यानंतर येशु सर्व लोकसमुदायाला म्हणाला, “जसा मी कोणी गुन्हागार आहे, अशा रीतीने तुम्ही तलवारी व सोटे हाती घेऊन मला धरायला माझ्यावर चाल करून आला काय? मी दरोज परमेश्वराच्या भवनात शिक्षण देत असता तुम्ही मला धरले नाही. ५६ परंतु या सर्व गोष्टी अशासाठी झाल्या आहेत की, संदेश्यांनी जे लिहिले होते ते पूर्ण व्हावे.” नंतर येशुचे सर्व शिष्य त्यास सोडून पळून गेले. ५७ त्या लोकांनी येशूला धरले, त्यांनी त्यास महायाजक क्यफा याच्या घरी नेले. तेथे नियमस्थास्त्राचे शिक्षक आणि वडीलजन एकत्र जमले होते. ५८ पेत्र काही अंते ठेवून येशुच्या मागे चालला होता. पेत्र येशुच्या मागे महायाजकाच्या आवारापर्यंत गेला आणि जाऊन शेकत बसला, काय होते ते पाहण्यासाठी कामदारांसोबत बसला. ५९ येशूला मरणांदंद घावा म्हणून मुख्य याजक लोक आणि सर्व यहूदी अधिकारी सभा त्याच्याविरुद्ध काही खोटे दोषारोप करता येईल काय याचा प्रयत्न करू लागले. खोटी साक्ष देणारे लोक सापडतात काय याचा शोध घेऊ लागले. ६० पुष्कळ खोटे साक्षीपुढे आले आणि येशूचिरुद्ध साक्ष देऊ लागले. परंतु येशूला जिवे मारण्याचे काहीही कारण यहूदी सभेला सापडेना. शेवटी दोन माणसे पुढे आली, ती म्हणू लागली, ६१ “हा मनुष्य असे म्हणाला की, देवाचे भवन मी पाढू शकतो आणि ते तीन दिवसात पुन्हा बांधू शकतो.” ६२ तेव्हा महायाजक उठून येशूला म्हणाला, “हे लोक तुझ्याविरुद्ध साक्ष देत आहेत, तुझ्याविरुद्ध जे आरोप आहेत, त्याविधीयी तुला काही सांगायचे आहे का? हे सर्व खेरे सांगत आहेत काय?” ६३ पण येशुने काहीच उत्तर दिले नाही. परत एकदा महायाजक येशूला म्हणाला, “जिवंत देवाच्या नावाची शपथ. मी तुला बजावून सांगतो की खेरे काय ते तु सांग! तू देवाचा पुत्र खिस्त आहेस काय?” ६४ येशु त्यांना म्हणाला, “होय, मी आहे. जे से तू म्हणालास. तरी मी तुम्हास सांगतो: यापुढे मनुष्याच्या पुत्राला तुम्ही सामर्थ्याच्या उजावीकडे बसलेले व आकाशातून येताना पाहाल.” ६५ जेव्हा महायाजकाने हे ऐकले, तेव्हा तो फार संतापला. आपले कपडे फाटून तो म्हणाला, “याने देवाविरुद्ध निंदा केली आहे! आम्हास आणखी साक्षीदारांची गरज राहिली नाही. याला देवाची निंदा करताना तुम्ही ऐकले! ६६ तुम्हास काय वाटेट?” यहूदींनी उत्तर दिले, “तो अपराधी आहे आणि त्यास मरण पावलेच पाहिजे.” ६७ तेव्हा ते त्याच्यावर थुकले, त्यांनी त्यास मारले. दुसऱ्यांनी चपराका मारल्या. ६८ ते म्हणाले, “खिस्ता आमच्यासाठी भविष्य सांग! तुला कोणी मारले?” ६९ यावेळी पेत्र वडायाच्या अंगणात बसला होता. महायाजकाच्या दासीपैकी एक दासी पेत्राकडे आली. ती म्हणाली, “तू सुद्धा गालील प्रांताच्या येशूबोरवर होतास.” ७० पण पेत्राने सर्वासीमोर ते नाकारले. तो म्हणाला, “तू काय म्हणतेस ते मला माहीत नाही.” ७१ मग तो अंगणातून निघून फाटकापाशी गेला. फाटकाजवळ दुसऱ्या एका दासीने त्यास पाहिले. ती तेथे असलेल्या लोकांस म्हणाली, “नासरेथक येशूबोरवर हा होता.” ७२ पुन्हा एकदा पेत्र शपथ घेऊन येशूला नाकारून, म्हणाला, “मी त्यास ऑळखत नाही!” ७३ काही क्षणांनंतर तेथे असलेले लोक पेत्राकडे वडाले आणि त्यास पाहिजे. ७४ येशुने खरोखर येशुच्या शिष्यांपैकी एक आली. ती ज्याची गरज राहिली नाही. ७५ येशु त्यास परंतु येशुकडे आले. त्यांची येशुबोरवर हा होता हे पेत्राला आठवले, “कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू मला तीन वेळा नाकारशील.” यानंतर पेत्र तेथून बाहेर निघून गेला आणि मोळ्या दुःखाने रडला.

जेव्हा सकाळ झाली तेव्हा सर्व मुख्य याजक लोक व वडीलजन याचा विचार केला. २ त्यांनी येशूविरुद्ध कट केला आणि कशा प्रकारे येशूला ठार मारायचे पिलाताच्या स्वाधीन केले. ३ तेव्हा येशू दंडास पाप ठरवण्यात आला असे पाहून त्यास शत्रुच्या हाती देणारा यहूदा पस्तावाला, म्हणून त्याने चांदीची तीस नाणी घेऊन मुख्य याजक लोक व वडिलांकडे परत आला. ४ तो म्हणाला, “मी निर्दोष रक्ताला धरून देऊन पाप केले आहे” यहूदी पुढाच्यांनी उत्तर दिले, “आम्हास त्याचे काय? तो तुझा प्रश्न आहे!” ५ तेव्हा यहूदाने ती चांदीची नाणी परमेश्वराच्या भवनात फेकून दिली आणि तो गेला. मग बाहेर जाऊन त्याने स्वतःला गळफास लावून घेतला. ६ मुख्य याजकांनी चांदीची ती तीस नाणी घेतली आणि ते म्हणाले, “हे पैसे परमेश्वराच्या भवनाच्या खजिन्यात ठेवता येणार नाहीत. हे आमच्या नियमांविरुद्ध आहे, कारण ते पैसे कोणाला तरी जिवे मारण्यासाठी दिले होते.” ७ तेव्हा त्यांनी मसलत घेतली आणि त्यातून परक्यांना पुरायाला कुंभाराचे शेत नावाची जागा विकत घेतली. ८ त्यामुळे आजही त्या जागेला रक्ताचे शेत असे म्हणतात. ९ तेव्हा यिर्या संदेष्याच्याद्वारे जे सागित्रेले होते ते पूर्ण झाले त्याने म्हणले आहे की, “आणि इसाएलाच्या काही वंशजांनी ज्याचे मोल ठरवले होते, त्याचे मोल ते तीस शेकेल, त्यांनी घेतले. १० मला प्रभु परमेश्वराने आज्ञा दिल्यानुसार चांदीच्या त्या तीस नाण्यांनी त्यांनी ते कुंभाराच्या शेतासाठी दिले.” ११ मग राज्यपाल पिलातापुढे येशू उभा राहिला तेव्हा पिलाताने त्यास प्रश्न विचारले. तो म्हणाला, “तू यहूद्यांचा राजा आहेस काय?” येशूने उत्तर दिले, “होय, मी आहे, जसे तुम्ही म्हणता.” १२ पण जेव्हा मुख्य याजकांनी व वडिलांनी त्याच्यावर दोषारोप केले, तेव्हा तो गप बसला. १३ म्हणून पिलात येशूला म्हणाला, “हे लोक तुझ्यावर जो दोषारोप ठेवत आहेत तो तू ऐकत आहेस ना? तर मग तू का उत्तर देत नाहीस?” १४ परंतु येशूने पिलाताला काहीही उत्तर दिले नाही आणि पिलात आश्वर्यवकित झाला. १५ वल्हांडण सणानिमित दरवर्षी लोकांसाठी राज्यपालाने त्यांच्या निंदीप्रमाणे तुरऱ्यातून एकाला सोडप्याची प्रथा होती. १६ तेव्हा तेथे एक बरब्बा नावाचा कुप्रसिद्ध केंद्री होता. १७ म्हणून जेव्हा लोक जमले, तेव्हा पिलाताने त्यांना विचारले, “तुमच्यासाठी मी कोणाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे? बरब्बाला की ज्याला खिस्त म्हणतात त्या येशूला?” १८ कारण त्यास कल्हे होते की, त्यांनी त्यास मत्सराने धरून दिले होते. १९ तो न्यायासनावर बसला असतानाच त्याच्या पत्तीने त्यास एक निरोप पाठवून कळवले, “या मनुष्याविषयी सावध राहा; कारण तो दोषी नाही. त्याच्यामुळे स्वप्रात मला आज दिवसभर फार दुःखसहन करावे लागले आहे.” २० पण पिलाताने बरब्बाला सोडून घावे व येशूला जिवे मारावे अशी मागणी लोकांनी करावी म्हणून मुख्य याजकांनी व वडीलजनांनी लोकसमुदायाचे मन वळवले. २१ राज्यपालाने त्यांना विचारले, “मी या दोषांतून तुमच्यासाठी कोणाला सोडून घावे अशी तुमची इच्छा आहे?” लोकांनी उत्तर दिले, “बरब्बाला.” २२ पिलाताने विचारले, “मग ज्याला खिस्त म्हणतात त्या येशूचे मी काय करावा?” सर्व लोक ओरडून म्हणाले, “त्याला वधस्तंभावर खिळून मारून टाका!” २३ आणि तो म्हणाला, “का? त्याने काय अपराध केला आहे?” परंतु सर्व लोक मोठ्याने ओरडून म्हणू लागले, “त्याला वधस्तंभावर खिळून मारून टाका!” २४ लोकांच्या पुढे आपले काही चालत नाही हे पिलाताने पाहिले. पण उलट लोक अधिक अशांत होऊ लागले होते, तेव्हा त्याने पाणी घेतले आणि लोकांच्या समोर आपले हात धुतले व म्हटले, “या नीतिमान मनुष्याच्या रक्ताविषयी मी निर्दोष आहे. तुमचे तुम्हीच पहा.” २५ सर्व लोक म्हणू लागले, “त्याच्या रक्तपाताचा दोष आमच्यावर आणि आमच्या मुलाबाळावर असो.” २६ मग पिलाताने बरब्बाला सोडून दिले. पण येशूला चाबकाचे फटके मारले व त्यास वधस्तंभावर खिळून मारावे म्हणून त्याच्याहाती सोपवून दिले. २७ नंतर पिलाताचे शिपाई येशूला राज्यपालाच्या वाड्यात घेऊन आले आणि

त्यांनी त्याच्यासाठी सगळी शिपायांची तुकडी जमवली. २८ त्यांनी त्याचे कपडे काढून व त्यास एक किरमिजी झागा घातला. २९ मग एक काटांचा मुकुट तयार करून तो त्याच्या डोक्यावर ठेवला. तसेच त्यांनी त्याच्या उजव्या हातात एक वेत दिला. मग शिपाई त्याच्यापुढे गुढघे टेकून त्याची थट्टा करून म्हणू लागले, “यहूद्यांचा राजा चिरायू होवो!” ३० आणि शिपाई त्याच्यावर थुंकले. त्याच्या हातातील त्यांनी तो वेत घेऊन त्याच्या डोक्यावर मारले. ३१ येशूची थट्टा करण्याचे संपविल्यावर त्यांनी त्याच्या झागा काढून घेतला आणि त्याचे कपडे त्यास घातले. मग ते त्यास वधस्तंभावर खिळायला घेऊन गेले. ३२ ते बाहेर जात असता त्यांना एक शिमेन कुरेनकर नावाचा मनुष्य भेटला. त्यांनी त्यास धरून वधस्तंभावावाहायला लावले. ३३ जेव्हा ते गुलगुथा “म्हणजे कवटीची जागा” नावाच्या ठिकापी आले. ३४ तेव्हा त्यांनी त्यास पित्तमिश्रित द्राक्षरस प्यायला दिला. त्याने तो चाखला. पण पिण्यास नकार दिला. ३५ त्यांनी त्यास वधस्तंभावर खिळले. नंतर त्यांनी चिठ्या टाकून येशूचे कपडे आपसात वाटून घेतले. ३६ शिपाई ते थेथे बसून येशूवर पहारा देऊ लागले. ३७ आणि “हा यहूद्यांचा राजा येशू आहे” असे लिहिलेले आरोपपत्रक डोक्याच्या वरच्या बाजूला लावले. ३८ दोघांची विरामा, एकाला उजवीकडे आणि एकाला डावीकडे असे त्याच्याबरोबर वधस्तंभावर खिळण्यात आले. ३९ जे जवळून जात होते ते आपली डोकी हलवून त्याची निंदा करून ४० म्हणू लागले, हे परमेश्वराचे भवन मोडून तीन दिवसात परत उभाराण्या, स्वतःला वाचव जर तू देवाचा पुत्र असलास तर वधस्तंभावरून खाली ये. ४१ तसेच मुख्य याजकांसह, नियमशास्त्र शिक्षक व वडीलासह इतरांसारखी त्याची चेष्टा करीत म्हणाले, ४२ याने दुसऱ्यांना वाचवले, परंतु तो स्वतःला वाचवू शकत नाही. हा इसाएलाचा राजा आहे. असेल, त्याने वधस्तंभावरून खाली यावे आणि मग आम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवू. ४३ तो देवावर विश्वास ठेवतो, देवाला तो पाहिजे असेल तर त्याने त्यास वाचवावे कारण तो म्हणत होता, मी देवाचा पुत्र आहे. ४४ तसेच त्याच्याबरोबर वधस्तंभावर खिळलेले चोर त्यांनीही त्याची तशीच निंदा केली. ४५ मग दुपारी बारा वाजेपासून ते तीन वाजेपैर्यंत सर्व देशभर अंधार पडला होता. ४६ सुमारे नवव्या ताशी, येशू मोठ्या आवाजात औरडून म्हणाला, “एलोई, एलोई, लमा सबक्खठनी?” याचा अर्थ “माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू माझा त्याग का केलास?” ४७ जे लोक तेथे उभे होते त्यांनी हे ऐकून म्हटले, “तो एलीयाला बोलावत आहे.” ४८ त्यांच्यातला एक लोके धावत गेला आणि बोला घेऊन अंबेत बुडविला आणि तो वेताच्या टोकाकाव ठेवून त्यास प्यायला दिला. ४९ परंतु त्यांतील दुसरे म्हणाले, “त्याला एकटे राहू द्या, एलीया येणांन त्यास वाचवतो काय, ते आपण पाहू.” ५० पुढा एकदा येशूने मोठ्याने आरोगी मारली आणि त्याचा प्राण सोडला. ५१ पाहा, परमेश्वराच्या भवनातील पडला वरपासून खालपैर्यंत दोन भागात फाटला गेला, भूमी कापली, खडक फुटले. ५२ कवरी उघडल्या आणि जे पवित्रजन मरण पावले होते, ते उठवले गेले. ५३ ते लोक कबरीतून बाहेर पडले, येशूचे पुनरुत्थान झाल्यावर ते लोक पवित्र नगरीत गेले आणि अनेकांनी त्यांना पाहिले. ५४ आता शताधिपतीने, त्यांच्याबरोबर येशूवर जे शिपाई पहारा देत होते त्यांनी भूकंप व जे काही घडले ते पाहिले आणि ते फार घ्याले. ते म्हणाले, “हा खरोखर देवाचा पुत्र होता.” ५५ तेथे बच्याच स्त्रिया काही अंतरावर उथ्या राहन हे पाहत होत्या. येशूची सेवा करीत या स्त्रिया गालील प्रांतातून त्याच्या मागोमाग आल्या होत्या. ५६ त्यांच्यात मगदालीया नगराची मरिया, याकोब व योसेफ यांची आई मरिया आणि जर्दीचे पुत्र याकोब व योहान यांची आई आई या तेथे होत्या. ५७ संध्याकाळ झाल्यावर योसेफ नावाचा अरिमार्थाईचा, एक धनवान मनुष्य तेथे आला. तो येशूचा अनुयायी होता. ५८ तो पिलाताकडे गेला आणि त्याने येशूचे शरीर मागिले. तेव्हा पिलाताने ते देव्याचा हुक्म केला. ५९ नंतर योसेफाने ते शरीर घेतले आणि स्वच्छ तागाच्या कपड्यात ते गुंडाळले. ६० आणि ते एका खडकात खोललेल्या नव्या कबरेत ठेवले. नंतर

कबरेच्या तोंडावर एक मोठी धोंड लोटून ती कबर बंद केली आणि तो निघून गेला. ६१ मगदालीया नगराची मरीया आणि याकोब व योसेफ यांची आई मरीया कबरेसमोर बसल्या होत्या. ६२ त्या दिवसास तयारीचा दिवस म्हणत असत, दुसऱ्या दिवरी मुख्य याजक लोक व परुशी पिलाताकडे गेले. ६३ ते म्हणाले, “साहेब, आम्हास आठवण आहे की, तो लबाड जिवंत असताना असे म्हणाला होता की, ‘प्री तीन दिवसानी परत जीवनात येईल.’” ६४ म्हणून तीन दिवसापर्यंत कबरेवर कडक पहारा ठेवण्याची आज्ञा करा. कारण त्याचे शिष्य येऊन त्याचे शरीर चोरून नेण्याचा प्रयत्न करतील. मग तो मरणानंतर पुन्हा उठला असे लोकांस सांगतील. ही शेवटची फसवणूक पहिल्यापेक्षा अधिक वाईट होईल.” ६५ पिलात म्हणाला, “तुमच्याबरोबर पहारा घ्या, जा आणि कबरेवर कडक पहारा ठेवा.” ६६ म्हणून ते गेले आणि कबरेवर कडक पहारा ठेवला. कबरेवर जी धोंड होती तिच्यावर सरकारी शिक्का मारला आणि तेथे पहारा करण्यासाठी शिपाई नेमले.

२८ मग शब्बाथाननंतर आठवड्याचा पहिला दिवस उजडतांच पहारेस मगदालीया नगराची मरीया, याकोब व योसेफ यांची आई मरीया कबर पाहावयास तेथे गेल्या २ त्यावेळी पाहा, तेथे मोठा भूकंप झाला. परमेश्वराचा दूत स्वर्गातून उतरून तेथे आला. त्याने कबरेच्या तोंडावरची धोंड बाजूला लोट्टली व तो तीवर बसला. ३ त्याचे रूप चमकणाऱ्या विजेसारखे व त्याचे कपडे बर्फसारखे शुभ्र होते. ४ पहारा करणारे शिपाई खूप घावरले, ते थरथर कापू लागले आणि ते मरण पावलेल्या मनुष्यांसारखे झाले. ५ देवदूत त्या सित्रियांना म्हणाला, “भिकु नका, कारण मी जाणतो की, ज्याला वधसंभावर खिळले होते त्या येशूला तुम्ही शोधत आहात. ६ पण तो इथे नाही कारण तो म्हणाला होता, त्याप्रमाणे त्यास मरणातून उठविण्यात आले आहे. या आणि जेथे त्यास ठेवले होते ती जागा पाहा. ७ आता लवकर जा आणि त्याच्या शिष्यांना सांगा, तो मरणातून उठला आहे आणि बघा, तो तुमच्यापुढे गालील प्रांतात जात आहे आणि तुम्ही त्यास तेथे पाहाल. पाहा, मी तुम्हास सांगितले आहे.” ८ तेव्हा त्या सित्रिया भयाने व मोठ्या आनंदाने कबरेजवळून घाईने निघाल्या व त्याच्या शिष्यांना हे वर्तमान सांगण्यासाठी त्या धावत गेल्या. ९ मग पाहा; येशू त्यांना भेटला आणि तो त्यांना म्हणाला, “शांती असो!” त्या त्याच्याजवळ आल्या. त्यांनी त्याचे पाय धरले आणि त्यास नमन केले. १० तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “भिकु नका, जा, माझ्या भावाना सांगा की त्यांनी गालील प्रांतात जावे. ते तिथे मला पाहतील.” ११ त्या सित्रिया शिष्यांना सांगण्यासाठी गेल्या. तेव्हा कबरेवरील पहारेकरी शिपायांतील काहीजण नगरात गेले आणि त्यांनी घडलेले सर्व मुख्य याजकांना सांगितले. १२ नंतर याजक जाऊन वडीलजनांना भेटले आणि त्यांनी एक कट रचला. त्यांनी शिपायांना पुष्कळ पैसे देऊन असे म्हणण्यास सांगितले. १३ ते म्हणाले, “लोकांस असे सांगा की, आम्ही रात्री झोपेत असताना येशूचे शिष्य आले आणि त्यांनी त्याचे शरीर चोरून नेले. १४ हे जर राज्यापालाच्या कानावर गेले तर आम्ही त्याच मन वळवू देऊ आणि तुम्हास काही होऊ देणार नाही.” १५ मग शिपायांनी पैसे घेतले व याजकांनी सांगितले तसे केले आणि ही गोष्ट यूटी लोकात आजर बोलण्यात येते. १६ पण अकरा शिष्य गालील प्रांतात येशूने त्यांना सांगितलेल्या डोंगरावर निघून गेले. १७ आणि त्यांनी त्यास बघितले तेव्हा त्यांनी त्याची उपासना केली. पण काहींना संशय आला. १८ तेव्हा येशू त्यांच्याकडे आला आणि म्हणाला, “स्वर्गात आणि पृथ्वीवर सर्व अधिकार मला देण्यात आला आहे. १९ म्हणून तुम्ही जा आणि राश्ट्रांतील लोकांस माझे शिष्य करा. पिता, पुत्र आणि पवित्र आत्मा यांच्या नावाने बापित्समा घा. २० आणि जे काही मी तुम्हास शिकविले आहे ते त्या लोकांस पाळायला शिकवा आणि पाहा, युगाच्या शेवटापर्यंत मी सदेदित तुमच्याबरोबर आहे.” (alön g165)

मार्क

१ देवाचा पुत्र येशू स्थित याच्या शुभवर्तमानाची ही सुरुवात आहे. २ यशया सदेष्ट्याच्या ग्रंथात लिहिल्याप्रमाणे, “पाहा, मी माझ्या दूताला तुझ्यापुढे पाठवतो, तो तुझ्यासाठी मार्ग तयार करा, त्याच्या वाटा सरळ करा.” ३ अरण्यांत घोषणा करण्याची वाणी झाली, “परमेश्वराचा मार्ग तयार करा, त्याच्या वाटा सरळ करा.”” ४ त्याप्रमाणेच योहान आला, तो अरण्यांत बापितस्मा देत होता आणि पापांच्या क्षमेसाठी पश्चात्तापाच्या बापितस्म्याची घोषणा करीत होता. ५ यृहीव्याप्रांत व यस्तशेतम् शहरातील सर्व लोक योहानाकडे आले. त्यांनी आपली पापे कबूल करून त्याच्यापासून यादेन नदीत बापितस्मा घेतला. ६ योहान उंटाच्या केसापासून बनवलेली वस्त्रे घालीत असे. त्याच्या कंबरेला कातड्याचा पट्टा होता व तो टोळ व रानमध्य खात असे. ७ तो घोषणा करून म्हणत असे, “माझ्यांपेक्षाही महान असा कोणीएक माझ्यामागून येत आहे आणि मी त्याच्या वहाणांचा बंद खाली वाकून लवून सोडण्याच्या देखील प्रतेरेचा नाही. ८ मी तुमचा बापितस्मा पाण्याने करतो पण तो तुमचा बापितस्मा पवित्र आत्म्याने करील.” ९ त्या दिवसात असे झाले की, येशू गालील प्रांतातील नासरेथ नगराहून आला आणि योहानाच्या हातून यादेन नदीत येशूने बापितस्मा घेतला. १० येशू पाण्यातून वर येताना, आकाश उघडलेले आणि पवित्र आत्मा त्याच्यावर कबुतरासारखा उतरत आहे, असे त्यास दिसले. ११ तेव्हा आकाशातून वाणी झाली की, “तू माझा प्रिय पुत्र आहेस, तुझ्याविषयी मी संतुष्ट आहे.” १२ मग आत्म्याने लगेच त्यास अरण्यात घालवले. १३ सैतान त्याची परीक्षा पाहत असता तो अरण्यांत चाळीस दिवस राहीला. तो वनपशुंमध्ये होता. आणि देवदूत येऊन त्याची सेवा करीत होते. १४ योहानाला अक झाल्यानंतर, येशू गालील प्रांतास आला व देवाकडून आलेली सुवर्ता त्याने गजबली. १५ तो म्हणाला, “आता योग्य वेळ आली आहे, देवाचे राज्य जवळ आले आहे, पश्चात्पाप करा आणि सुवर्तेवर विश्वास ठेवा.” १६ येशू गालीलच्या सरोवराजवळून जात असता त्यास शिमोन व शिमोनाचा भाऊ अंद्रिया हे सरोवरात जाळे टाकताना दिसले, कारण ते मासे धरणारे होते. १७ येशू त्यांना म्हणाला, “माझ्यामागे या म्हणजे मी तुम्हास माणसे धरणारे करीन.” १८ मग ते लगेच जाळी सोडून त्याच्यामागे चालू लागले. १९ तेथून काढीसे पुढे गेल्यावर येशूला जबैचा मुलगा याकोंब व त्याचा भाऊ योहान हे तारवात जाळे नीट करताना दिसले. २० त्याने लगेच त्यांना हाक मारून बोलावले; मग ते त्यांचा पिता जबैची व नोकरचाकर यांना तारवात सोडून त्याच्यामागे गेले. २१ नंतर येशू आणि त्याचे शिष्य कफण्हीम नगरास गेले, आणि लगेच येशूने शब्दात दिवशी सभास्थानात जाऊन शिक्षण दिले. २२ त्याच्या शिक्षणुकीने ते चकित झाले, कारण येशू नियमशास्त्राच्या शिक्षकांप्रमाणे शिक्षीत नक्हता, तर त्यास अधिकार असल्यासारखा शिक्षीत होता. २३ त्याचेवेळी त्यांच्या सभास्थानात अशुद्ध आत्मा लागलेला एक मनुष्य होता, तो एकदम मोठ्याने ओरडला, २४ आणि म्हणाला, “नासरेथच्या येशू तू आमच्यामध्ये का पडतोस? तू आमचा नाश करावयास आला आहेस काय? तू कोण आहेस हे मला माहीत आहे, जो देवाचा पवित्र तो तूच.” २५ परंतु येशूने त्यास धमकावून म्हटले, “शांत राहा व याच्यातून नीघ.” २६ “नंतर अशुद्ध आत्म्याने त्यास पिल्ले व तो मोठ्याने ओरडून त्याच्यातून बाहेर निघून गेला.” २७ लोक आश्रयिकित झाले व एकमेकांस विचार लागले, “येथे काय चालले आहे? हा मनुष्य काहीतीरी नवीन आणि अधिकाराने शिक्षीत आहे. तो अशुद्ध आत्म्यांनाही आज्ञा करतो आणि ते त्याचे एकतात!” २८ येशूविषयीची ही बातमी ताबडतोब गालील प्रांतात सर्वत्र पसरली. २९ येशू व त्याच्या शिष्यांनी सभास्थान सोडले आणि लगेच तो योहान व याकोंब यांच्याबोवर शिमोन व अंद्रिया योंच्या घरी गेला. ३० शिमोनाची सासू तापाने बिछान्यावर पडली होती. तेव्हा त्यांनी ताबडतोब

येशूला तिच्याविषयी सांगीतले. ३१ तेव्हा त्याने जवळ जाऊन तिच्या हाताला धरून तिला उठवले आणि तिचा ताप निघून गेला व ती त्यांची सेवा करू लागली. ३२ संध्याकाळी म्हणजे सूर्योस्त झाल्यावर लोकांनी सर्व आजारी आणि भूतांनी पछाडलेल्यास त्याच्याकडे आणले. ३३ सर्व नगर दरवाजापुढे जमा झाले. ३४ त्याने निरनिराळ्या रोगांनी आजारी असलेल्याना बरे केले व अनेक लोकांनुन भूते काढली. पण त्याने भूतांना बोलू दिले नाही कारण ती त्यास ओळखत होती. ३५ मग त्याने अगदी पहाटेस अंधार असतानाच घर सोडले आणि एकांत स्थळी जाऊन तेथे त्याने प्रार्थना केली. ३६ शिमोन व त्याच्यासोबत असलेले येशूचा शोध करीत होते, ३७ व तो सापडल्यावर ते त्यास म्हणाले, गुरुजी “आम्ही सर्वजण तुमचा शोध करीत आहोत.” ३८ तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “आपण जवळपासच्या गावात जाऊ या, म्हणजे मला तेथे देखील उपदेश करत यावा म्हणून आपण दुसरीकडे जाऊ कारण त्यासाठीच मी निघून आलो आहे.” ३९ मग तो सर्व गालील प्रांतातून, त्यांच्या सभास्थानातून उपदेश करीत आणि भूते काढीत फिरला. ४० एक कुऱ्हघोगी येशूकडे आला व त्याच्यापुढे गुडुधे टेकून त्याने स्वतःला बरे करण्याची त्यास विनंती केली. तो येशूला म्हणाला, “आपली इच्छा असली तर मला शुद्ध करण्यास आपण सर्वांग सर्वांग आहोत.” ४१ येशूला त्याचा कळवठा आला, त्याने हात पुढे करून त्यास स्पर्श केला व म्हटले, “माझी इच्छा आहे, शुद्ध हो.” ४२ आणि लगेच त्याचे कुऱ्ह गेले व तो शुद्ध झाला. ४३ येशूने त्यास सक ताकीद दिली व लगेच लावून दिले. ४४ आणि म्हटले, “पाहा, याविषयी कोणाला काहीही सांगून कोस, तर जाऊन स्वतःला याजकाला दाखव आणि त्यांना साक्ष व्हावी म्हणून तू आपल्या शुद्धीकरता मोरेने नेमलेले अर्पण कर.” ४५ परंतु तो तेथून गेला व घोषणा करून ही बातमी इतकी पसरवली की येशूला उघडण्हे शहरात जाता येईना, म्हणून तो बाहेर अरण्यातच राहिला आणि तरी चोहोबाजूंनी लोक त्याच्याकडे येत राहण्याचे थांबले नाही.

२ काही दिवसानी येशू कफण्हीम नगरास परत आला तेव्हा तो घरी आहे असे लोकांच्या कानी पडले. २ तेव्हा इतके लोक जमले की घरात त्यांना जागा उरली नाही, एवढेच नव्हे तर दरवाजाबाहेरदेखील जागा नव्हती. तेव्हा तो त्यांना वचन सांगत होता. ३ मग काही लोक त्याच्याकडे पक्षघाती मनुष्यास घेऊन आले. त्यास चौधांनी उचलून आणले होते. ४ परंतु गर्दमुळे त्यांना त्या मनुष्यास येशूजवळ नेता येईना, मग तो जेथे उभा होता त्याच्यावरचे छप्पर त्यांनी काढले व ज्ञा खाटवेर तो मनुष्य होता, ती खाट त्यांनी छप्परातून खाली त्याच्यापुढे सोडली. ५ त्यांचा विश्वास पाहून येशू पक्षघाती मनुष्यास म्हणाला, “पुला, तुझ्या पांचीं क्षमा झाली आहे.” ६ तेथे काही नियमशास्त्राचे शिक्षक बसले होते. ते आपल्या मनात विचार करू लागले की, ७ “हा मनुष्य असे का बोलत आहे? हा दुर्भाषण करीत आहे! देवाशिवाय कोण पांचीं क्षमा करू शकतो?” ८ आणि तेव्हा तो आपल्या अंतःकरणात असे विचार करीत आहेत, ते येशूने त्याच क्षणी आपल्या आत्म्यात ओळखून त्यांना म्हटले, “तुम्ही आपल्या मनात असले विचार का करता? ९ तुझ्या पांचीं क्षमा झाली आहे, असे या पक्षघाती मनुष्यास म्हणणे किंवा ऊठ आपला बाज उचलून घेऊन चाल असे म्हणणे; यातील कोणते सोपे आहे?” १० परंतु मनुष्याच्या पुत्राला पृथीवीर पांचीं क्षमा करण्याचा अधिकार आहे हे त्यांना समजावे म्हणून, तो पक्षघाती मनुष्यास म्हणाला, ११ “मी तुला सांगतो, ऊठ, तुझी खाट उचलून घेऊन आपल्या घरी जा.” १२ मग तो लगेच उठला. त्याने आपली खाट उचलून घेऊन सर्वाच्या देखत तो घराच्या बाहेर निघाला; यामुळे ते सर्व आश्रयिकित झाले व देवाचे गौरव करत म्हणाले, “आम्ही असे कधीच पाहिले नव्हते.” १३ येशू पुढा सरोवराकडे गेला व पुष्कळ लोक त्याच्याजवळ आले आणि त्याने त्यांना शिक्षण दिले. १४ नंतर तो जात असता त्याने अल्फीचा मुलगा लेवी यास जकात नाक्यावर बसलेले पाहिले. मग येशू लेवीला म्हणाला, “माझ्यामागे ये.” तेव्हा लेवी

उठला आणि येशूच्या मागे गेला. १५ नंतर असे झाले की येशू लेवीच्या घरी जेवायला बसला; तेथे बरेच जकातदार व पापी लोकही येशू व त्याच्या शिष्यांबरोबर जेवत होते कारण ते पुष्कळ असून त्याच्यामागे आले होते. १६ तेव्हा काही नियमशास्त्राचे शिक्षक जे परशी होते त्यांनी येशूला पापी व जकातदारांबरोबर जेवताना पाहिले. ते त्याच्या शिष्यांना म्हणाले, “हा पापी व जकातदार यांच्याबरोबर का जेवतो?” १७ हे एकून येशू त्यांना म्हणाला, “निरोग्यांना वैद्याती गरज नसते, तर रोग्यांना असते. मी नीतिमान लोकांस नाही, तर पाप्यांना बोलावण्यास आलो आहे.” १८ जेव्हा योहानाचे शिष्य व परशी उपवास करीत होते तेव्हा काहीजण येशूकडे आले आणि त्यास म्हणाले, “योहानाचे शिष्य व परशी लोक उपवास करतात परतु तुझे शिष्य उपवास क करीत नाहीत?” १९ येशू त्यांना म्हणाला, “वन्हाड्याचोबर वर आहे तोपर्यंत त्यांनी उपवास करणे त्यांना शक्य आहे काय? वर बरोबर आहे तोपर्यंत त्यांना उपवास करणे शक्य नाही. २० परंतु असे दिवस येतील की, वर त्यांच्यापासून घेतला जाईल आणि नंतर ते त्या दिवसांत उपवास करतील. २१ कोणी नव्या कापडाचा तुकडा जुन्या कापडाला जोडीत नाही, जर तो असे करतो तर नवे कापड जुन्या कापडाला फार्डील व छिद्र मोठे होईल. २२ तसेच नवा द्राक्षरस कोणीही द्राक्षरसाच्या जुन्या काटडी पिशवीत घालीत नाही. जर तो असे करतो तर द्राक्षरस काटडी पिशवीला फोडील आणि द्राक्षरस नासेल व द्राक्षरसाची काटडी पिशवी यांचा नाश होईल. म्हणून नवा द्राक्षरस नव्या काटडी पिशवीतच घालतात.” २३ नंतर असे झाले की, येशू शब्दाथ दिवशी शेतातून जात असता, त्याचे शिष्य कणसे मोडू लागले. २४ तेव्हा परशी येशूला म्हणाले, “पाहा, शब्दाथ दिवशी जे करू नये ते हे का करतात?” २५ येशू त्यांना म्हणाला, “जेव्हा दावीद व त्याच्याबरोबर असलेल्या लोकांस भूक लागली व त्यांना खावयाला हवे होते. तेव्हा त्यांनी काय केले याविषयी तुम्ही वाचले नाही काय? २६ अव्याधार महायाजक असताना, तो देवाच्या भवनात कसा गेला आणि देवाला समर्पित केलेल्या भाकरी, ज्या नियमशास्त्रप्रमाणे याजकाशिवाय कोणीही खाऊ नयेत त्या कशा खालल्या व जे त्याच्याबरोबर होते त्यांनाही कशा दिल्या, याविषयी तुम्ही वाचले नाही काय?” २७ तो त्यास सांगत होतो, “शब्दाथ मनुष्यांसाठी करण्यात आला. मनुष्य शब्दाथाचा साठी करण्यात आला नाही. २८ म्हणून मनुष्याचा पुत्र शब्दाथाचा देखील प्रभु आहे.”

३ मग येशू पुन्हा एका सभास्थानात गेला, तेथे वाळलेल्या हाताचा एक मनुष्य होता. २ येशूवर आरोप करण्यासाठी कारण मिळावे म्हणून तो शब्दाथ दिवशी त्या मनुष्यास बरे करतो की काय हे पाहण्यासाठी ते त्याच्यावर बारकाईने नजर ठेणून होते. ३ येशू वाळलेल्या हाताच्या मनुष्यास म्हणाला, “ऊठ आणि लोकांच्या समोर उभा राहा.” ४ नंतर तो त्यांना म्हणाला, “शब्दाथ दिवशी चांगले करणे किंवा वार्डट करणे, जीव वाचवणे किंवा जीव मारणे यांतील कोणते योग्य आहे?” पण ते गप राहीले. ५ मग त्याने त्याच्या मनाच्या कठीणपणामुळे खिन्ह होऊन त्या सर्वांकडे रागाने पहिले व त्या मनुष्यास म्हणाला, “तुझा हात लांब कर,” त्याने हात लांब केला आणि तो बरा झाला. ६ नंतर परशी निघून गेले आणि लगेच त्यास जीवे मारणे कसे शक्य होईल याविषयी हेरेदीयांबरोबर येशूविरुद्ध कट करीत बसले. ७ मग येशू आपल्या शिष्यांसह सरोवराकडे निघून गेला आणि गालील व यूदीया प्रतीतातून मोठा लोकसमुदाय त्याच्या मागोमाग निघाला. ८ यस्त्वेत शहर, इदोम प्रांत, यार्देंन नदीच्या पलीकड्या प्रदेशातून, सोर व सिदेन शहराच्या आसपासच्या प्रदेशातून मोठा समुदाय, जी माठमोठी कामे तो करत होता त्याची ऐकून त्याच्याकडे आला. ९ मग गर्दीमुळे चैंगून जाऊ नये म्हणून त्याने आपल्या शिष्यांना एक होडी तयार ठेवण्यास सांगितले. १० कारण त्याने अनेक लोकांस बरे केले होते म्हणून ज्यांना रोग होते ते त्यास स्पर्श करण्यासाठी त्याच्या अंगावर पडत होते. ११ जेव्हा अशुद्ध

आत्मे येशूला पाहत तेव्हा ते त्याच्यासमोर खाली पडून मोक्षाने ओरडत की, “तू देवाचा पुत्र आहेस!” १२ पण तो त्यांना सक्त ताकीद देत होता, की मला प्रकट करू नका. १३ मग येशू डोंगरावर चढून गेला व त्यास जे शिष्य हवे होते? त्यांना त्याने स्वतःकडे बोलावले आणि ते त्याच्याकडे आले. १४ तेव्हा त्याने बारा जणांची नेमणूक केली त्यांना त्याने प्रेषित हे नाव दिले. त्याने त्यांची यासाठी निवड केली की, त्यांनी त्याच्यासोबत असावे व त्यांना दुसऱ्या ठिकाणी उपदेश करण्यासाठी त्यास पाठवात यावे. १५ व त्यांना भूते काढण्याचा अधिकार असावा. १६ मग येशूने या बारा जणांची निवड केली व जो शिमोन त्यास पेत्र हे नाव दिले. १७ जब्बीचा मुलगा याकोब व याकोबाचा भाऊ योहान त्याने बोआर्नेश, ज्याचा अर्थ गजनीचे पुत्र असा होतो हे नाव दिले. १८ अंदिया, फिलिप्प, वर्थलमय, मत्त्य, थोमा, अल्फिया मुलगा याकोब, तदृश, शिमोन कनानी १९ आणि यहूदा इस्कर्योंत ज्याने नंतर येशूचा विश्वासदात केला. २० मग येशू घरी आला आणि पुन्हा इतके लोक जमले की त्यांना जेवता सुद्धा येईना. २१ त्याच्या कुटुंबातील लोकांनी याविषयी ऐकले तेव्हा ते त्यास धरावयास निघाले कारण त्यास वेड लागले असे त्याचे म्हणणी होते. २२ तसेच यस्त्वेत शहराहून आलेले नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणत होते की, याच्यामध्ये बालजबूल आहे आणि त्या भुतांच्या अधिपरीत्या साहाय्याने हा भूते काढतो. २३ मग येशूने त्यांना आपणजवळ बोलावून दाखल्याच्या साहाय्याने त्यांना सांगू लागला, “सैतान सैतानाला कसा काढील? २४ आपापसात फूट पडलेले राज्य टिकू शकत नाही. २५ आपापसात फूट पडलेले घरी टिकू शकत नाही. २६ जर सैतान स्वतःलाच विरोध करू लागला आणि त्याच्यातच फूट पडली तर तो टिकू शकणार नाही, तर त्याचा शेवट होईल. २७ खोरोवर कोणालाही बलवान मनुष्याच्या घरात शिरून त्याची मालमता लुटात येणार नाही. प्रथम त्या बलवान मनुष्यास बांधले पाहिजे, मगच त्याचे घर लुटात येईल.” २८ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, “लोकांच्या पापांची व त्यांनी केलेल्या देवाच्या निदिवी त्यांना क्षमा होईल. २९ पण जो कोणी पवित्र आत्माची निंदा कीरल, त्याची कधीच ज्ञाना होणार नाही आणि तो मनुष्य सार्वकालिक पापाचा दोषी आहे.” (गी१६, गी१६) ३० येशू असे म्हणाला कारण त्याच्यामध्ये अशुद्ध आत्मा आहे असे ते त्याच्याविषयी म्हणत होते. ३१ तेव्हा येशूची आई व भाऊ आले आणि बाहेर उभे राहून त्यांनी निरोप पाठवून त्यास बोलावले. ३२ लोकसमुदाय येशूभोवती बसला होता, ते त्यास म्हणाले, “तुझी आई व तुझे भाऊ बाहेर तुझी वाट पाहत आहेत.” ३३ त्याने त्यांना उत्तर दिले, “माझी आई व माझी भाऊ कोण आहेत?” ३४ मग तो आपल्या सभोवताली बसलेल्यांकडे सभोवती पाहून म्हणाला, “पाहा माझी आई आणि माझी भाऊ. ३५ जे कोणी देवाच्या इच्छेप्रमाणे वागतात तेव माझे भाऊ, माझी बहीण व माझी आई.”

४ पुन्हा येशू सरोवराच्या किनाच्यावर शिक्षण देऊ लागला, तेव्हा त्याच्याजवळ फार मोठा समुदाय जमला, म्हणून तो सरोवरातील एका तारावत जाऊन बसला आणि सर्व लोक सरोवरकिनारी जमिनीवर होते. २ तो त्यास दाखले देऊन पुष्कळ गोष्टी शिकवू लागला आणि तो त्यांना म्हणाला; ३ “ऐका, एक पेरेणारा पेरेणी करण्यास निघाला; ४ आणि तो पेरत असताना असे झाले की, काही बी वाटेवर पडले, ते पक्ष्यांनी येऊन खाऊन टाकले. ५ काही बी खडकाळ जमिनीत पडले, तेथे त्यास फारशी माती नव्हती. माती खोल नसल्यामुळे ते लगेच उगवले. ६ पण सूर्य वर आल्यावर ते उन्हाने करपले व मूळ नसल्याकारणाने ते वाळून गेले. ७ काही बी काटेरी झुडपांमध्ये पडले व काटेरी झुडपांनीच वाढून त्याची वाढ खुंटवली, म्हणून त्यास काही पीक आले नाही. ८ काही बी चांगल्या जमिनीत पडले ते उगवले, मोठे झाले व त्यास पीक आले; आणि त्याचे तीसपट, साठपट, शंभरपट असे उत्पन्न आले.” ९ तो म्हणाला, “ज्याला ऐकूप्रमाण

कान आहेत तो ऐको.” १० तो एकांती असता त्याच्याबरोबर बारा जणांसह जे होते त्यांनी त्यास दाखल्यांविषयी विचारले. ११ तो त्यांना म्हणाला, “देवाच्या राज्याचे रहस्यदान तुम्हास दिले आहे, परंतु बाहेरच्यांना सर्कारी दाखल्यांनी सांगण्यात येते. १२ यासाठी की त्यांनी पाहत असता पाहावे परंतु त्यांना दिसू नये, आणि ऐकत असता त्यांनी ऐकावे, पण समजू नये. नाही तर कदाचित त्यांची माने फिरतील आणि देव त्यांना क्षमा करील.” १३ तो म्हणाला, “हा दाखला तुम्हास समजला नाही काय, तर मग इतर बाकीचे दाखले तुम्हास कसे समजतील? १४ पेरणारा वचन पेरतो. १५ वाटेवर वचन पेरले जाते तेथील लोक हे आहेत की, त्यांनी ऐकल्याबरोबर सैतान येऊन त्यांच्यातले पेरलेले वचन हिरवून घेतो. १६ तसेच खडकाळ जमिनीत पेरलेले हे आहेत की, वचन ऐकताच ते आनंदने ग्रहण करतात; १७ तथापि त्यांच्यामध्ये मूळ नसल्याकारणाने ते थोडा काळज टिकाव धरतात; मग वचनामुळे संकट आले किंवा छळ झाला म्हणजे ते लगेच अडखळतात. १८ कातेरी झुटपांमध्ये पेरलेले हे आहेत की, ते वचन ऐकून घेतात, १९ परंतु संसाराची चिंता, संपत्तीचा मोह व इतर गोरींचा लोभी ही त्यांच्यामध्ये शिसू वचनाची वाढ खुंटवतात आणि ते निष्पक्ष होते. (aiōn g165) २० चांगल्या जमिनीत पेरलेले हे आहेत की, ते वचन ऐकून त्याचा स्वीकार करतात मग कोणी तीसपट, कोणी साठपट, कोणी शंभरपट असे पीक देतात.” २१ आणखी येशू त्यास म्हणाला, “दिवा मापाखाली किंवा पलंगाखाली ठेवण्यासाठी आणतात काय? दिवठणीवर ठेवावा म्हणून आणतात ना?” २२ प्रत्येक गोष्ट जी झाकलेले आहे ती उघड होईल आणि प्रत्येक गुप्त गोष्ट जाहीर होईल. २३ ज्याला कान आहेत तो ऐको.” २४ तो त्यास म्हणाला, “तुम्ही जे काही ऐकता त्याविषयी सावध राहा, ज्या मापाने तुम्ही मापून घाल त्याच मापाने तुम्हास मापून देण्यात येईल. २५ कारण ज्याच्याजवळ आहे त्यास आणखी दिले जाईल व ज्या कोणाजवळ नाही त्याच्यापासून जे आहे तेही काढून घेतले जाईल.” २६ आणखी तो म्हणाला, “देवाचे राज्य असे आहे की, जणू काय एखादा मनुष्य जमिनीत बी टाकतो. २७ रात्री झोपी जातो व दिवसा उठतो आणि ते बी रुजते व वाढते हे कसे होते हे त्यास कळत नाही. २८ जमीन आपोआप पीक देते, पहिल्याने अंकुर, मग कपीस, मग कणासात भरलेला दाणा. २९ पीक तयार होते तेव्हा तो त्यास लगेच विळालावतो कारण कापणीची वेळ आलेली असते.” ३० आणखी तो म्हणाला, “आपण देवाच्या राज्याची तुलना कशासेबत करू शकतो किंवा कोणत्या दाखल्यात ते मांडावे? ३१ ते मोहीच्या दाप्यासारखे आहे, जो जमिनीत पेरतेवेळी पृथ्वीवरील सर्व दाप्यात सर्वत लहान असला तरी, ३२ तो पेरल्यावर उगवून सर्व झाडात मोठा होतो. त्यास मोठ्या फांद्या येतात आणि आकाशातील पाखरे त्याच्यावर घरटी बांधू शकतात.” ३३ असले पुष्कल दाखले देऊन, जसे त्यांच्याने ऐकवले तसे, तो त्यांना वचन सांगत असे. ३४ आणि दाखल्यावाचून तो त्यांच्याबरोबर बोलत नसे. परंतु एकांती तो आपल्या शिष्यांना सर्वकाही समजावून सांगत असे. ३५ त्यादिवशी संध्याकाळ झाल्यावर येशू त्याच्या शिष्यांस म्हणाला, “आपण पलीकडे जाऊ या.” ३६ मग त्यांनी लोकसमुदायाला सोडले आणि तो तारवात होता तसेच ते त्यास घेऊन गेले. त्यांच्याबरोबर इतरीही दुसरे तारु होते. ३७ तेव्हा वाच्याचे मोठे वाढल सुटले आणि लाटा तारवावर अशा आदढू लागल्या की, ते पाण्याने भरू लागले. ३८ परंतु येशू मागच्या बाजूस वरामावर उशास घेऊन झोपी गेला होता. ते त्यास जागे करून म्हणाले, “गुरुजी, आपण बुडत आहेत तरी आपणास काळजी वाटत नाही काय?” ३९ मग तो उठता आणि त्याने वाच्याला धमकावले आणि सुमुद्राला म्हणाला, “शांत हो! स्तब्ध राहा.” मग वारा थांबला व तेथी मोठी शांतता पसरली. ४० तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही का भित? तुमच्याकडे अजूनही विश्वास कसा काय नाही?” ४१ परंतु ते अतिशय घावरले आणि एकमेकास म्हणावे, “हा आहे तरी कोण, वारा आणि समुद्रेखील याचे ऐकतात.” असा हा आहे तरी कोण?

५ मग येशू आणि त्याचे शिष्य सरोवराच्या पलीकडे, गरसेकरांच्या प्रदेशात आले. २ तो तारवातून उत्तरातच अशुद्ध आत्मा लागलेला एक मनुष्य कबरांतून निघून त्यास भेटला. ३ तो कबरांमध्ये राहत असे व त्यास साखळदंडोने आणखी बांधून ठेवणे आता कोणाला शक्य नव्हते. ४ कारण त्यास पुष्कल वेळा बेड्यांनी व साखळदंडांनी बांधले असताही, त्याने साखळदंड तोडून टाकले होते व बेड्यांचे तुकडे तुकडे केले होते आणि त्यास ताब्यात ठेवण्याचे सामर्थ्य कोणालाही नव्हते. ५ तो नेहमी रात्रिदिवस कबरांमध्ये व डोंगरांमध्ये राहून ओरडत असे व टोकदार दगाडांनी आपले अंग ठेचून घेत असे. ६ येशूला दुरून पाहताच, तो धावत आला व त्याच्या पाया पडला. ७ आणि मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “हे येशू, परातपर देवाच्या पुत्रा, तू मध्ये का पडतोस? मी तुला देवाची शपथ घालतो, मला छळू नकोस.” ८ कारण येशू त्यास म्हणत होता, “अरे अशुद्ध आत्म्या, या मनुष्यातून निघ.” ९ त्याने त्यास विचारले, “तुझे नाव काय?” त्याने उत्तर दिले, “माझे नाव सैन्य, कारण आम्ही पुकळ आहोत. १० आणि आम्हास या देशातून घालवू नकोस” अशी तो त्यास आग्रहाने विनंती करत होता. ११ तेथे डोंगराच्या कडेला डुकरांचा एक मोठा कल्प चरत होता. १२ तेव्हा अशुद्ध आत्म्यांनी त्यास विनंती केली की, “आम्ही त्या डुकरात शिरावे, म्हणून त्यांच्याकडे आम्हास लावून दे.” १३ मग त्याने त्यास परवानगी दिली. तेव्हा ते अशुद्ध आत्मे निघून डुकरात शिरले आणि तो सुमारे दोन हजार डुकरांचा कल्प तडक धावत जाऊन कड्यावरून सरोवरात पडला व पाण्यात गुदमरून मरण पावला. १४ डुकरे राखणारे पळाले व त्यांनी गावात व शेतमळयात हे वर्दमान सागितले, तेव्हा काय झाले हे पाहण्यास लोक आले. १५ ते येशूजवळ आल्यावर तो भूतग्रस्त, म्हणजे ज्यात सैन्य होते तो, कपडे घालेला आणि शुद्धीवर आलेला त्यांच्या दृश्यास पडला आणि त्यांना भीती वाटली. १६ ज्यांनी ते पाहिले होते त्यांनी भूतग्रस्ताला काय झाले ते व डुकरांचीही हकीकत इतरांना सांगितली. १७ तेव्हा आपण आमच्या प्रांतातून निघून जावे असे ते त्यास विनवू लागले. १८ मग तो तारवात जात असेता, पूर्वी भूतग्रस्त असलेला मनुष्य त्यास विनंती करू लागला की, मलाही तुमच्या सौबत घ्या. १९ परंतु त्याने त्यास आपल्या सौबत येऊ दिले नाही, तर त्यास म्हटले, “तू आपल्या धरी स्वकीयांकडे जा आणि प्रभूने तुझ्यासाठी केवढी मोठी कामे केली व तुझ्यावर कशी दया केली हे त्यांना सांग.” २० तेव्हा तो निघाला आणि येशूने जी मोठी कामे त्याच्यासाठी केली होती ती दक्षापलीस येथे जाहीर करू लागला. तेव्हा सर्वांस आश्र्वय वाटले. २१ मग येशू तारवात बसून पलीकडे परत गेल्यावर त्याच्याजवळ लोकांचा मोठा समुदाय जमला आणि तो सरोवराजवळ होता. २२ तेव्हा याईर नावाचा सभास्थानाचा एक अधिकारी येथे आला व त्यास पाहून त्याच्या पाया पडला. २३ त्याने आग्रहाने त्यास विनवाणी केली की, “माझी लहान मुलगी मरायला टेकली आहे. तिने बेरे होऊन जगावे म्हणून आपण येऊन तिच्यावर हात ठेवा.” २४ मग तो त्याच्याबरोबर निघाला तेव्हा पुष्कल लोक त्याच्यामागून चालत होते आणि त्याच्याभोवती गर्दी करीत होते. २५ आणि तेथे रक्तसावाने बारा वर्ष पीडलेली एक स्त्री होती. २६ तिने बाच्यावैद्यांच्या हातून पुष्कल हाल सोसून आपल्याजवळ जे काही होते ते सर्व खर्च केले होते तरी तिला काही गुण न येता तिचे दुखेणे अधिकच झाले होते. २७ येशूविषयीच्या गोष्टी ऐकून ती त्या गर्दीत शिरली आणि त्याच्यामागे येऊन त्याच्या वस्त्राला स्पर्श केला. २८ कारण ती म्हणत होती, “केवळ याच्या वस्त्रांना स्पर्श जरी केला तरी मी बरी होईन.” २९ तेव्हा लोगेच तिचा रक्तसाव थांबला आणि आपण त्या पीडेपासून बेरे झालो आहोत असा तिला शरीरात अनुभव आला. ३० आपणामधून शक्ती निघाली आहे हे येशूने आपल्याठांची लगेच ओळखले आणि गर्दीमध्ये वाळून म्हटले, “माझ्या वस्त्रांना कोणी स्पर्श केला?” ३१ त्याचे शिष्य त्यास म्हणावे, “लोकसमुदाय आपणाभोवती गर्दी करत आहे हे आपण पाहत आहा, तरी आपण म्हणता, मला कोणी स्पर्श केला?” ३२

मग जिने हे केले होते तिला पाहण्यास त्याने सगळीकडे बघितले. ३३ तेव्हा ती स्त्री आपल्या बाबतीत जे काही घडले, ते जाणून भीत भीत व कापत कापत त्याच्याकडे आली व त्याच्या पाया पडून तिने त्यास सर्वकाही सत्य सांगितले. ३४ तो तिला म्हणाला, “मुली, तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे. शांतीने जा आणि तुझ्या पीडेपासून मुक्त हो.” ३५ येशू हे बोलत आहे इतक्यात सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याच्या घराकडून काही माणसे येऊन त्यास म्हणाली, “आपली मुली मरण पावली, आता गुरुजींना त्रास कशाला देता?” ३६ परंतु येशू त्याच्या बोलण्याकडे लक्ष्य न देता, सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याला म्हणाला, “भिज नकोस. विश्वास मात्र धर.” ३७ त्याने पेत्र, याकोब व याकोबाचा भाऊ योहान, यांच्याशिवाय कोणालाही आपल्याबरोबर येऊ दिले नाही. ३८ मग ते सभास्थानाच्या अधिकाऱ्याच्या घराजवळ आले, तेव्हा रडत असलेल्या व फारच आकांक्षी करीत असलेल्या लोकांची गडबड त्याने पाहिली. ३९ तो आत जाऊन त्यास म्हणाला, “तुम्ही कशाला रडता व गडबड करता? मूल मरण पावले नाही, झोपी गेले आहे.” ४० तेव्हा ते त्यास हसू लागले. पण त्याने त्या सवर्नां बाहेर काढून दिले आणि मुलीचे आईवडील व आपल्याबरोबरचे शिष्य यांना येऊन मुली होती तेथे तो आत गेला. ४१ नंतर मुलीच्या हातास थरून तो म्हणाला, “तरीथा कूम,” याचा अर्थ, “मुली, मी तुला सांगतो, ऊठ.” ४२ आणि लगेच ती मुलगी उठून चालू लागली; (ती बारा वर्षांची होती.) ते अत्यंत आश्वर्यचकित झाले. ४३ हे कोणाला कळता कामा नये, अशी त्याने त्यांना निक्षुन आज्ञा केली आणि तिला खाण्यास घ्या असे सांगितले.

५ नंतर येशू तेथून नासोरी या त्याच्या नगरात आला आणि त्याचे शिष्य त्याच्यामागे आले. २ शब्दाथ दिवशी तो सभास्थानात शिकवीत होता. पुष्कळ लोकांनी त्याची शिकवण ऐकली तेव्हा ते थक्क झाले, ते म्हणाले, “या मनुष्यास ही शिकवण कोठून मिळाली? त्यास देवावे कोणते ज्ञान दिले आहे आणि याच्या हातून हे केवढे चमत्कार होतात? ३ जो सुतार, मरीयेचा मुलगा आणि याकोब, योसे, यदूदा व शिमोन यांचा जो भाऊ तोच हा आहे ना?” आणि या आपल्याबरोबर आहेत त्या याच्या बहिणी नव्हेत काय? त्याचा स्वीकार करण्याविषयी त्यांना प्रश्न पडला. ४ मग येशू त्यांना म्हणाला, “संदेश्याच्या सन्मान होत नाही असे नाही; मात्र त्याच्या नगरात, त्याच्या नातोवाईकात आणि त्याच्या कुटुंबात त्याचा सन्मान होत नसतो.” ५ थोड्याशाच रोग्यांवर हात ठेवून त्याने त्यास बरे केले, याशिवाय दुर्मेरे कोणतेही महत्कृत्य त्यास तेथे करता आले नाही. ६ त्याच्या अविश्वासामुळे त्यास आश्वर्य वाटले. नंतर येशू शिक्षण देत जवल्पासच्या गावोगावी फिरला. ७ नंतर येशूने बारा शिष्यांना आपणाकडे बोलावून घेटले व त्यांना जोडीजोडीने पाठवू लागला, त्याने त्यास अशुद्ध आत्म्यवरचा अधिकार दिला. ८ आणि त्यास आज्ञा केली की, “काठीशिवाय प्रवासासाठी दुसरे काही घेऊ नका. भाकरी, झोळी किंवा कमरकशात पैसे घेऊ नका. ९ तरी चपला घालून चाला; दोन अंगरेखे घालून नका.” १० आणाखी तो त्यास म्हणाला, “ज्या कुठल्याही घरात तुम्ही जाल तेथे तुम्ही ते शहर सोडीपर्यंत राहा. ११ आणि ज्याठिकाणी तुमचे स्वागत होणार नाही किंवा तुमचे ऐकणार नाहीत तेथून निघताना, त्यांना साक्ष क्वावी म्हणून आपल्या तळ पायाची थूळ तेथेच झाडून टाका.” १२ मग शिष्य तेथून निघाले आणि लोकांनी पश्चात्ताप करावा म्हणून त्यांनी घोषणा केली. १३ त्यांनी पुष्कळ भूते काढली आणि अनेक रोग्यांना तैलाभ्यंग करून त्यांना बरे केले. १४ हेरोद राजाने येशूविषयी ऐकले कराण येशूचे नाव सगळीकडे गाजले होते. काही लोक म्हणत होते, “बापितस्मा करणारा योहान मरण पावलेल्यातून उठला आहे, म्हणून त्याच्याठावी चमत्कार करण्याचे सामर्थ्य आहे.” १५ इतर लोक म्हणत, “येशू एलीया आहे.” तर काहीजण म्हणत, “हा संदेशा फार पूर्वीच्या संदेश्यापेकी एक आहे.” १६ परंतु हेरोदाने जेव्हा ऐकले तेव्हा तो म्हणाला, “ज्या योहानाचा मी

शिरच्छेद केला तोच उठला आहे.” १७ हेरोदाने स्वतः योहानाला पकडून तुरुंगात टाकण्याची आज्ञा दिली होती कारण त्याचा भाऊ फिलिप्प याची पत्नी हेरोदीया हिच्याबरोबर हेरोदाने लान केले होते. १८ व योहान हेरोदाला सांगत असे की, “तू आपल्या भावाची पत्नी ठेवावीस हे शस्त्रानुसार नाही.” १९ याकरिता हेरोदीयेने योहानाविरुद्ध मनात अढी धरली. ती त्यास ठार मारण्याची संधी पाहत होती. परंतु ती त्यास मारू शकली नाही, २० कारण योहान नीतिमान आणि पवित्र मनुष्य आहे हे जाणून हेरोद त्याचे भय धरीत असे व त्याचे संरक्षण करी. हेरोद योहानाचे बोलणे ऐके तेव्हा, फार गोंधलून जाई, तरी तो त्याचे म्हणणे आनंदाने ऐकून घेत असे. २१ मग एके दिवशी अशी संधी आली की हेरोदिया काहीतरी करू शकेली. आपल्या वाढदिविशी हेरोदाने आपले महत्वाचे अधिकारी, सैन्यातील सरदार व गालील प्रमुख लोकांस मेजवानी दिली. २२ हेरोदीयाच्या मुलीने स्वतः आत जाऊन नाच करून हेरोद व आलेल्या पाहुण्यांना आनंदित केले. तेव्हा हेरोद राजा मुलीला म्हणाला, “तुला जे पाहिजे ते माग म्हणजे मी ते तुला देईन.” २३ तो शपथ वाहून तिला म्हणाला, “माझ्या अर्धांश राज्यावर्पर्यंत जे काही तू मागशील ते मी तुला देईन.” २४ ती बाहेर गेली आणि तिच्या आईला म्हणाली, “मी काय मापू?” आई म्हणाली, “बापितस्मा करणाच्या योहानाचे शीर.” २५ आणि ती मुलगी लगेच आत राजाकडे गेली आणि म्हणाली, “मला तुम्ही या क्षणी बापितस्मा करणाच्या योहानाचे शीर तबकात घालून घ्यावे अशी माझी इच्छा आहे.” २६ राजाला फार वाईट वाटले, परंतु त्याच्या शपथमुळे व भोजनास आलेल्या पाहुण्यांमुळे त्यास तिला नकार घ्यावा असे वाटले नाही. २७ तेव्हा राजाने लगेच वध कराण्याला पाठवले व योहानाचे शीर घेऊन येण्याची आज्ञा केली. मग तो गेला व तुरुंगात जाऊन त्याने योहानाचे शीर कापले. २८ ते शीर तबकात घालून मुलीला दिले व मुलीने ते आईला दिले. २९ हे ऐकल्यावर, योहानाचे शिष्य आले आणि त्यांनी त्याचे शीर उचलले आणि कवरेत नेऊन ठेवले. ३० यानंतर प्रेषित येशूभोवती जमले आणि त्यांनी जे केले आणि शिकविसे ते सर्व त्यास सांगितले. ३१ नंतर तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही रानात एकांती चला आणि थोडा विसावा घ्या.” कारण तेथे पुष्कळ लोक जात येत होते व त्यांना जेवायलाही सवड मिळत नव्हती. ३२ तेव्हा ते सर्वजंग तारवात बसून रानात गेले. ३३ परंतु पुष्कळ लोकांनी त्यांना जाताना पाहिले व ते कोण आहेत हे त्यांना कळाले तेव्हा सर्व गावांतील लोक पायीच धावत निघाले व त्याच्या येण्याआगोदरच ते तेथे पोहोचले. ३४ येशू किनायाला आल्यावर, त्याने मोठा लोकसमुदय पाहिला; ते मेंढपल नसलेल्या मेंढरासारखे होते, म्हणून त्यास त्याचा कळवळा आला; म्हणून तो त्यांना ब्याच गोरीषीविषयी शिक्षण देऊ लागला. ३५ दिवस बराच उतरल्यावर त्याचे शिष्य त्याच्याकडे येऊन म्हणाले, “ही अरण्यातली जागा आहे व आता दिवस फार उतरला आहे. ३६ लोकांस जाऊ घ्या म्हणजे ते भोवतालच्या शेतात व खेड्यात जाऊन त्यांच्यासाठी काहीतरी खायला विकत आणीतील.” ३७ परंतु त्यांने त्यास उत्तर दिले, “तुम्हीच त्यांना काहीतरी खावयास घ्या.” ते त्यास म्हणाले, “आज्ञा जाऊन त्यांना खाण्यासाठी दोनशे चांदीच्या नाणाच्या भाकरी विकत आणाव्या काय?” ३८ तो त्यांना म्हणाला, “जा आणि पाहा की तुमच्याजवळ किती भाकरी आहेत?” पाहिल्यावर ते म्हणाले, “आमच्याजवळ पाच भाकरी आणि दोन मासे आहेत.” ३९ येशूने सर्व लोकांस आज्ञा केली की गटागटाने दिरवळीवर बसावे. ४० तेव्हा ते शंभर शंभर व पन्नास पन्नास असे पंक्तीपंक्तीने बसले. ४१ येशूने पाच भाकरी आणि दोन मासे घेऊन वर स्वर्गाकडे पाहून, आशीर्वाद दिला आणि भाकरी मोडल्या व त्या लोकांस वाढण्यासाठी आपल्या शिष्यांजवळ दिल्या आणि दोन मासे सुद्धा वाटून दिले. ४२ मग ते सर्व जेवण तृप्त झाले. ४३ आणि त्यांनी उतरलेल्या तुकड्यांच्या बारा टोपल्या भूसून घेत असावा आणि त्यांनी तुम्ही तारवात बसून पलीकडे बेथसैदा

येथे जा, असे सांगून येशूने लगेचच शिष्यांना त्याच्यापुढे जाण्यास सांगितले. ४६ लोकांस निरोप देऊन तो प्रार्थना करण्यास डोंगरावर गेला. ४७ संध्याकाळ झाली तेव्हा तास सरोवराच्या मध्यभागी होता आणि येशू एकटाच जमिनीवर होता. ४८ मग त्यांना वर्ली मारणे अवघड जात आहे असे त्यास दिसले, कारण वारा त्यांच्या विरुद्धाचा होता. नंतर पहाटे तीन ते सहाच्या दरम्यान येशू सरोवराच्या चालत त्यांच्याकडे आला, त्यांच्याजवळून पुढे जाण्याचा त्याचा बेत होता. ४९ पण त्यास सरोवरातील पाण्याच्या चालताना पाहिले, तेव्हा त्यांना ते भूत आहे असे वाटले व ते ओरडले. ५० कारण त्या सर्वांनी त्यास पाहिले व ते घाबळून गेले. तो लगेच त्यांना म्हणाला, “धीर धारा, भिऊ नका, मी आहे.” ५१ नंतर तो त्यांच्याकडे तारवात गेला तेव्हा वारा शांत झाला. ते अतिशय आश्वर्यचकित झाले. ५२ कारण त्यांना भाकरीची गोष समजली नव्हती आणि त्यांची मने कठीण झाली होती. ५३ त्यांनी सरोवर ओलांडल्यावर ते गणेसरेतला आले व तास बांधून टाकले. ५४ ते तारवातून उतराच लोकांनी येशूला ओळखले. ५५ आणि ते आसपासच्या सर्व भागात चोहोकडे धावपल करीत फिरले व जेथे कोठे तो आहे म्हणून त्यांच्या कानी आले, तेथे तेथे लोक दुखेणेक्यांना बाजेवर घालून नेतृ लागले. ५६ तो गावात किंवा शेतमळयात कोठेही जावो, तेथे लोक दुखेणेक्यांना भर बाजारात आणून ठेवत आणि आपल्या वस्त्राच्या गोऱ्याला तरी स्पर्श करू द्या अशी त्यास विनंती करीत आणि जितक्यांनी त्यास स्पर्श केला तितके बरे झाले.

७ काही परशी आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक जे यरूशलेम शहराहून आले होते, ते येशूभोवती जमले. २ आणि त्यांनी त्याच्या काही शिष्यांना अशुद्ध, म्हणजे विधींग्रथ हात न धुता जेवताना पाहिले. ३ कारण परशी व इतर सर्व यूदी वाडविलांचे नियम पाळून विशिष्ट रीतीने नीट हात धुतल्याशिवाय जेवत नाहीत. ४ बाजारातून आणलेली कुठळीही वस्तू धुतल्याशिवाय ते खात नाहीत. त्यांच्या पूर्वजांच्या इतर अनेक चालारीती ते पाळतात आणि प्याले, घागरी, तांब्याची भांडी धुणे अशा दुसरे इतर नियमही पाळतात. ५ मग परशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी येशूला विचारले, “तुझे शिष्य वाडविलांच्या नियम प्रमाणे का जगत नाहीत? हात न धुता का जेवतात?” ६ येशू त्यांना म्हणाला, “यशयाने जेव्हा तुम्हा ढोंगी लोकांविशिष्टी भविष्य केले तेव्हा त्याचे बरोबरव होते. यशया लिहितो, ‘हे लोक ओठांनी माझा सन्मान करतात परंतु त्याचे अंतःकरणे माझ्यापासून दूर आहेत.’ ७ ते व्यर्थ माझी उपासना करतात कारण ते लोकांस शास्त्र म्हणून जे शिकवतात ते मनुष्यांनी केलेले नियम असतात.” ८ तुम्ही देवाच्या आजांचा त्याग केला असून, आता तुम्ही मनुष्याची परंपरा पाळत आहात.” ९ आणखी तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही आपल्या परंपरा पाळण्याकरता देवाची आज्ञा मोडण्यासाठी सोयीस्कर पद्धत शोधून काढली आहे. १० मोशेने सांगितले आहे की, ‘तू आपल्या आई-वडीलांचा सन्मान कर आणि जो मनुष्य आपल्या वडिलांबद्दल किंवा आईबद्दल वाईट बोलतो, त्यास ठार मारलेच पाहिजे.’ ११ परंतु तुम्ही शिकविता, एखादा मनुष्य आपल्या वडिलांना व आईला असे म्हणून शकतो की, ‘तुम्हास मदत करण्यासाठी माझ्याकडे थोडे फार आहे, परंतु तुम्हास मदत करण्यासाठी मी ते वापरणार नाही, मी ते देवाला अर्पण करण्याचे ठरवले आहे.’ १२ तर तुम्ही त्यास त्याच्या वडिलांसाठी किंवा आईसाठी पुढे काहीच करू देत नाही. १३ अशाप्रकारे तुम्ही आपला संप्रदाय चालू ठेवून देवाचे वचन रद्द करता आणि यासारखा पुष्कळ गोऱ्यी करता.” १४ तेव्हा येशूने लोकसमुदायाला पुन्हा बोलावून म्हटले, “प्रत्येकाने माझे एका व हे समजून घ्या. १५ बाहेरून मनुष्याच्या आत जाऊन त्यास अपवित्र करील असे काही नाही, तर मनुष्याच्या आतून जे निघेते तेच त्यास अपवित्र करते. ज्या कोणाला ऐकण्यास कान आहेत ती ऐको.” १६ लोकसमुदायाला सोडून येशू घरात गेला तेव्हा शिष्यांनी त्यास या दाखल्याविशिष्टी विचारले, १८ तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हास देखील हे समजत नाही काय? जे बाहेरून मनुष्याच्या

आत जाते ते त्यास अपवित्र करीत नाही हे तुम्हास समजत नाही का? १९ कारण ते त्याच्या अंतःकरणात जात नाही तर त्याच्या पोटात जाते नंतर ते विषेद्वारे शरीराबाहेर पडते.” असे सांगून सर्वप्रकारचे अन्न त्याने शुद्ध घोषित केले. २० आणखी तो म्हणाला, “जे मनुष्याच्या अंतःकरणातून बाहेर पडते ते मनुष्यास अपवित्र करते. २१ कारण आतून म्हणजे अंतःकरणातून वाईट विचार बाहेर पडतात. जारकम्, चोरी, खून, २२ व्यभिचार, लोभ, वाईटपणा, कपट, असभ्यता, मत्स्य, शिव्यागाळी, अहंकार आणि मुखूर्णपाणा, २३ या सर्व वाईट गोषी आतून बाहेर पडतात आणि मनुष्यास अपवित्र करतात.” २४ येशू त्या ठिकाणाहून निघून सोर आणि सिदोन प्रांतात गेला. तेथे तो एका घरात गेला व हे कोणाला कळू नये अशी त्याची इच्छा होती. तरी त्यास गुप्त राहणे शक्य नव्हते. २५ पण जिच्या लहान मुनीला अशुद्ध आत्मा लागला होता अशा एका स्त्रीने त्याच्याविशिष्टी लगेच ऐकले व ती येऊन त्याच्या पाया पडली. २६ ती स्त्री ग्रीक होती व सिरीयातील फिनीशिया येथे जन्मली होती. तिने येशूला आपल्या मुलीतून भूत काढण्याची विनंती केली. २७ तो तिला म्हणाला, “प्रथम मुलांना तृप्त होऊ दे कारण मुलांची भाकरी घेऊन कुत्र्याला टाकाये योग्य नक्के.” २८ परंतु ती त्यास म्हणाली, “प्रभू, कुरीसुद्धा मुलांच्या हातून मेजाखाली पडलेला चुरा खातात.” २९ तो त्या स्त्रीला म्हणाला, “तुझ्या या बोलण्यामुळे जा, तुझ्या मुलीतून भूत निघून गेले आहे.” ३० मग ती घरी आली तेव्हा तिची मुली अंथरूणावर पडली आहे व तिच्यातून भूत निघून गेले आहे. असे तिने पाहिले. ३१ येशू सोर भोवतालच्या प्रदेशातून परतला आणि सिदोनाहून दकापलीसच्या वाटने गालीलच्या सरोवराकडे आला. ३२ तेथे काही लोकांनी एका बहिच्या-तोतच्या मनुष्यास येशूकडे आणले व आपण त्याच्यावर हात ठेवावा अशी विनंती केली. ३३ येशूने त्यास लोकांपासून एका बाजूस घेऊन त्याच्या कानात आपली बोटे घालती व थुंकून त्याच्या जीभेला स्पर्श केला. ३४ त्याने स्वगंकडे पाहून उसासा टाकला व तो म्हणाला, “इफकाथा.” म्हणजे, “मोकळा हो.” ३५ आणि त्याची क्षणी त्याचे कान मोकळे झाले आणि जीभेचा बंद सुटला व त्यास बोलता येऊ लागले. ३६ तेव्हा हे कोणाला सांगून कांक असे त्याने त्यांना निक्षण सांगितले. परंतु तो त्यांना जसजसे सांगत गेला, तसतसे ते अधिकच जाहीर करत गेले. ३७ ते लोक फारच आश्वर्यचकित झाले व म्हणाले, “त्याने सर्वकाही चांगले केले आहे. तो बहिच्याना ऐकण्यास आणि मुक्यांना बोलावयास लावतो.”

८ त्या दिवसात पुन्हा लोकांचा मोठा समुदाय जमला व त्यांच्याजवळ खावयास काही नव्हते. येशूने आपल्या शिष्यांना बोलावले आणि त्यांना म्हणाला, २ “मला या लोकांचा कळवळा येतो, कारण आज तीन दिवस ते माझ्याबोरव आहेत आणि त्यांच्याजवळ खावयास काही नाही. ३ मी जर त्यांना उपाशी घरी पाठवले तर ते रस्त्यातच कासावीस होऊन पडतील आणि त्यांच्यातील काही तर दुरून आले आहेत.” ४ त्याच्या शिष्यांनी उत्तर दिले, “येथे अरण्यात हे तृप्त होतील इतक्या भाकरी कोठून आणाव्यात?” ५ त्याने त्यांना विचारले, “तुम्हाच्याजवळ किती भाकरी आहेत?” ते म्हणाले, “सात.” ६ त्याने लोकांस जमिनीवर बसण्याची आज्ञा केली. त्याने सात भाकरी घेतल्या, आभार मानले व त्या मोडल्या व आपल्या शिष्यांच्याजवळ त्या वाढण्यास दिल्या आणि त्यांनी त्या लोकांस वाढल्या. ७ त्यांच्याजवळ थोडे लहान मासे होते, त्यास त्याने आशीर्वाद देऊन तेही वाढावयास सांगितले. ८ ते जेवून तृप्त झाले व उरलेल्या तुकड्याच्या सात टोपल्या त्यांनी भरल्या. ९ तेथे सुमारे चार हजार पुरुष होते. मग येशूने त्यांना घरी पाठवले. १० आणि लगेच तो आपल्या शिष्यांसंह तारवात बसला व दलमुनुथा प्रदेशात गेला. ११ मग काही परशी येऊन त्याच्याशी वाढ घालू लागले. त्याची परीक्षा पाहावी म्हणून त्यांनी त्यास स्वर्गांतर चिन्ह मागितले. १२ आपल्या आत्म्यात दीर्घ उसासा टाकून तो म्हणाला, “ही पिढी चिन्ह का मागते? मी तुम्हास खरे सांगतो की, या पिढीला चिन्ह दिले जाऊन नाही.” १३ नंतर तो त्यांना सोडून

पुन्हा तारवात जाऊन बसला व सरोवराच्या पलीकडच्या बाजूस गेला. १४ तेक्का शिष्य भाकरी आणण्याचे विसरले होते आणि तारवात त्यांच्याजवळ एकच भाकर होती. १५ येशूने त्यांना निकून सांगितले, “सांभाळा, परश्याचे खमीर व होरोदाचे खमीर यापासून सावध राहा.” १६ मग ते आपसात चर्चा करू लागले की, “आपल्याजवळ भाकरी नाहीत म्हणून तो बोलता की काय?” १७ ते काय बोलत होते हे ओळखून येशू त्यास म्हणाला, “आपणाजवळ भाकरी नाहीत याविषयी चर्चा का करता? अजून तुमच्या लक्षात आले नाही काय व तुम्हास समजूनही समजत नाही काय? तुमचे अंतःकरण कठीण झाले आहे काय? १८ डोळे असून तुम्हास दिसत नाही काय? कान असून तुम्हास ऐकू येत नाही काय? तुम्हास आडवत नाही काय? १९ मी पाच हजार लोकांस पाच भाकरी वाटून दिल्या तेक्का तुम्ही तुकड्यांमधून किती टोपल्या गोळा केल्या.” शिष्यांनी उत्तर दिले, “बारा.” २० “आणि चार हजारांसाठी मी सात भाकरी मोडल्या, तेक्का तुम्ही तुकड्यांच्या किती टोपल्या गोळा केल्या?” शिष्यांनी उत्तर दिले, “सात.” २१ मग येशू त्यांना म्हणाला, “अजूनही तुम्हास समजत नाही काय?” २२ ते बेत्सैदा येथे अले. तेक्का लोकांनी त्याच्याकडे एका आंधळ्याला आणले व आपण त्यास स्पर्श करावा अशी विनंती केली. २३ मग त्यांने आंधळ्याचा हात धरून त्यास गावावाहे नेले मग येशू त्या आंधळ्याच्या डोळांवर थंकून व त्याच्यावर हात ठेवून त्यास विचारले, “तुला काही दिसते काय?” २४ त्यांने वर पाहिले आणि म्हणाला, “मला माणसे दिसत आहेत असे वाटते कारण ती मला झाडांसारखी दिसत आहेत, तरीही ती चालत आहेत.” २५ नंतर येशूने पुन्हा आपले हात त्या मनुष्याच्या डोळ्यावर ठेवले. त्याने डोळे उघडले तेक्का त्यास दृष्टी आली आणि त्यास सर्वकाही स्पष्ट दिसू लागले. २६ येशूने त्याला, “त्या गावात पाऊल देखील टाकू नको” असे सांगून घरी पाठवून दिले. २७ मग येशू व त्याचे शिष्य फिलीपा कैसरीया नामक प्रदेशास जाण्यास निघाले. वाटेट त्यांने त्याच्या शिष्यांना विचारले, “लोक मला कोण म्हणून ओळखतात?” २८ त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “काहीजण म्हणतात, तुम्ही बापितस्मा करणारा योहान, तर इतर काही एलीया समजतात, तर दुसरे काही तुम्ही संदेख्यांपैकी एक आहात असे म्हणतात.” २९ मग येशूने त्यांना विचारले, “तुम्हास मी कोण आहे असे वाटते?” पेत्राने उत्तर दिले, “तू ख्रिस्त साहेस.” ३० येशू शिष्यांना म्हणाला, “मी कोण आहे हे कोणालाही सांगू नका.” ३१ ते त्यांना शिकवू लागला, मनुष्याच्या पुत्राने पुष्कल दुःखे भोगवी. वडील, मुख्य याजक लोक, नियमशास्त्राचे शिक्षक यांजकडून नाकारले जावे, त्यास जिवे मारले जावे व तिसऱ्या दिवशी त्याने पुन्हा उठावे हे होणे अगत्याचे आहे. ३२ त्यांने हे स्पष्टपणे सांगितले, तेक्का पेत्राने येशूना बाजूला घेतले व तो त्यास दटावू लागला. ३३ परंतु येशूने वळून आपल्या शिष्यांकडे पाहिले व पेत्राला धमकावून म्हटले, “अरे सैताना, माझ्यापुढून निघून जा! कारण तू देवाच्या गोटीकडे लक्ष लावीत नाहीस, तर मनुष्याच्या गोटीकडे लक्ष लावतोस.” ३४ नंतर त्यांने आपल्या शिष्यांस हल्लांस भोलावले व त्यांना म्हणाला, “जर कोणाला माझ्यामागे याचे असेल तर त्यांने स्वतःला नाकारावे. आपला वधसंभं उचलून घ्यावा व माझ्यामागे यावे. ३५ जो कोणी आपला जीव वाचवू पाहोतो तो जीवाला मुकेल व जो कोणी माझ्यासाठी व सुवर्तेसाठी जिवाला मुकेल तो आपला जीव वाचवील. ३६ मनुष्यांने सर्व जग मिळविले व आपल्या जीवाचा नाश करून घेतला तर त्यास काय लाभ? ३७ जीवाच्या मोबदल्यात मनुष्य काय देऊ शकेल? ३८ देवाशी अप्रामाणिक आणि पापी पिढीत जो कोणी माझी व माझ्या वचनांची लाज धरतो तर मनुष्याचा पुत्रही जेव्हा तो आपल्या पितृच्याचा गौरवात पवित्र दूतांस हेर्येल तेक्का त्यांची लाज धरील.”

१ येशू त्या लोकांस म्हणाला, “मी तुम्हास खरे संगतो की, येथे उभे असलेले काही असे आहेत की, ज्यांना देवाचे राज्य सामर्थ्यांनीशी आलेले दिसेपर्यंत मरणाचा अनुभव येणार नाही.” २ सहा दिवसांनंतर येशूने पेत्र,

याकोब आणि योहान यांना आपल्याबरोबर एका उंच डोंगरावर नेले आणि तेथे त्यांच्यासमोर त्याचे रुपांतर झाले. ३ त्याची वस्त्रे चमकदार, अत्यंत पांढीरी शुभ्र, इतकी की तशी पृथ्वीवरील कोणत्याही परिटाला शुभ्र करता येणार नाहीत, अशी झाली होती. ४ तेक्का एलीया व मोरो त्याच्याबरोबर प्रकट झाले, ते येशूबरोबर संभाषण करीत होते. ५ पेत्र येशूला म्हणाला, “रबी, आपण येथे आहोत हे चांगले आहे. आपण तीन मंडप बनवू एक आपणासाठी, एक मोरेसाठी व एक एलीयासाठी.” ६ पेत्र असे बोलला कारण काय बोलावै ते त्यास समजेना कारण ते भयभीत झाले होते. ७ तेक्का एक ढग आला आणि त्याने त्यांच्यावर छाया केली आणि मेहातून एक वाणी झाली, “हा माझा प्रिय पुत्र आहे याचे तुम्ही एका.” ८ अचानक, त्यांनी एकदम सभोवती पाहीले तेक्का त्यांना येशूशिवाय कोणीही दिसले नाही. ९ ते डोंगरावरून खाली येत असता, येशूने त्यांना आज्ञा केली की, “तुम्ही जे पाहीले आहे ते मनुष्याचा पुत्र मरण पावलेल्यातून उठेपर्यंत कोणालाही सांगू नका.” १० म्हणून त्यांनीही गोष्ट त्यांच्यातच ठेवली, परंतु ते मरण पावलेल्यातून उठणे याचा अर्थ काय याविषयी आपसात चर्चा करीत होते. ११ त्यांनी येशूला विचारले, “प्रथम एलीया आला पाहिजे असे नियमशास्त्राचे शिक्षक का म्हणातात?” १२ तो त्यांना म्हणाला, “होय, एलीया पहिल्याने येऊन सर्वकाही व्यवस्थितपणे करतो हे खरे आहे. परंतु मनुष्याच्या पुत्राविषयी त्याने पुष्कल दुःखे सोसावीत व नाकारले जावे असे पवित्र शास्त्रात का लिहिले आहे? १३ मी तुम्हास सांगतो, एलीया आलाच आहे आणि त्याच्याविषयी लिहिल्याप्रमाणे, त्यांना पाहिजे तसे त्यांनी त्याचे केले.” १४ नंतर ते शिष्यांजवळ आले, तेक्का त्यांना त्यांच्याभोवती मोठा लोकसमुदाय आहे आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक त्याच्याशी वाद करत आहेत असे त्यांना दिसले. १५ सर्व लोक येशूला पाहाताच आश्वर्यकित झाले आणि ते त्याचे स्वावगत करायासाठी धावले. १६ येशूने शिष्यांना विचारले, “तुम्ही त्यांच्याशी कसला वाद घालीत आहात?” १७ तेक्का समुदायातील एकाने त्यास उत्तर दिले, “गुरुजी, मी माझ्या मुलाला आपणाकडे आणते. त्यास दुख आत्मा लागला असून तो बोलू शकत नाही. १८ आणि जेव्हा तो त्यास धरतो तेक्का त्यास खाली आपटोते व तोंडाला फेस आणतो, दात चावतो व नंतर ताठ होतो. मी आपल्या शिष्यांना त्यास काढावायास सांगितले परंतु ते काढू शकले नाहीत.” १९ येशू त्यांना म्हणाला, “हे विश्वासहीन पिढी, मी कोठवर तुमच्याबरोबर असणार? मी तुमच्याबरोबर कोठवर सहन करू? मुलाला इकडे आणां.” २० नंतर त्यांनी मुलाला येशूकडे आणले आणि जेव्हा त्या दुख आत्म्याने येशूकडे पाहिले तेक्का लगेच त्या मुलाला पिळून टाकले आणि तो जमीनीवर पडून तोंडाला फेस आणून लोळू लागला. २१ नंतर येशूने त्याच्या वडिलांना विचारले, “किती काळ हा असा आहे?” वडीलांनी उत्तर दिले, “बालपणापासून हा असा आहे. २२ पुष्कलदा ठार करण्यासाठी त्याने त्यास अमीनीत किंवा पाण्यात टाकले. जर आपल्या हातून काही होणे शक्य असेल तर आम्हावर दया करा व आम्हास मदत करा.” २३ येशू त्यास म्हणाला, “शक्य असेल तर, असे करसे म्हणतोस? विश्वास ठेवायाच्याल सर्वकाही शक्य आहे.” २४ तेक्का लागलेच मुलाले वडील मोठ्याने ओरडून म्हणाले, “मी विश्वास करतो, माझा अविश्वास घालवून टाका.” २५ येशूने लोकसमुदाय त्याच्याकडे धावत येत आहे असे पाहिले तेक्का येशू त्या दुख आत्म्याला धमकावून म्हणाला, “अरे मुक्या बहिह्या आत्म्या, मी तुला आज्ञा करतो की, याच्यातून बाहेर नीघ आणि पुन्हा कधीही याच्यात शिरू नको.” २६ नंतर तो ओरडून व त्यास अगदी पिळून बाहेर निघाला व मुलाग मृतासारखा झाला आणि लोकांस वाटले, तो मरण पावला. २७ परंतु येशूने त्यास हातास धरून त्यास उठवले आणि तो उभा राहिला. २८ नंतर येशू घरात गेल्यावर त्याच्या शिष्यांनी त्यास एकांतात विचारले, “आम्ही तो अशुद्ध आत्मा का काढू शकलो नाही?” २९ येशू त्यांना म्हणाला, “ही जात प्राथनीवाचूनदुसऱ्या कशानेही निघणे शक्य नाही.” ३० ते तेथून निघाले आणि गालील प्रांतातून प्रवास करीत चालले होते. हे कोणालाही कळू

नये अशी येशूची इच्छा होती. ३१ कारण तो आपल्या शिष्यांना शिकवीत होता. तो त्यांना महणाला, “मनुष्याचा पुत्र विश्वासघाताने थरून मनुष्यांच्या हाती दिला जाणार आहे. ते त्यास ठार मारतील. परंतु मारला गेल्यानंतर तो तिसऱ्या दिवशी उठेल.” ३२ पण या बोलण्याचा अर्थ त्यांना समजला नाही आणि त्याविषयी त्यास विचारण्यास ते भीत होते. ३३ पुढे ते कफर्हूम्हामास आले. येशू घरात असता त्याने त्यांना विचारले, “वाटेट तु मुम्ही कशविषयी चर्चा करीत होता?” ३४ परंतु ते गप्य राहिले कारण वाटेट त्यांनी सर्वांत मोठा कोण याविषयी चर्चा चालली होती. ३५ मग येशू खाली बसला, त्याने बाराजणांना बोलावून त्यांना म्हटले, “जर कोणाला पाहिले व्हावयाचे असेल तर त्याने सर्वांत शेवटला व सर्वांचे सेवक झाले पाहिजे.” ३६ मग येशूने एक बालकास घेऊन त्यांच्यामध्ये उभे केले व त्यांना महणाला? ३७ “जो कोणी या लहान बालकाला माझ्या नावाने स्वीकारतो तो मला स्वीकारतो आणि जो कोणी मला स्वीकारतो तो केवळ माझाच स्वीकार करतो असे नाही तर ज्याने मला पाठवले त्याची स्वीकार करतो.” ३८ योहान येशूला महणाला, “गुरुजी, आम्ही एकाला आपल्या नावाने भूते काढताना पाहिले आणि आम्ही त्यास मना केले, कारण तो आपल्यापैकी नव्हता.” ३९ परंतु येशू महणाला, “त्याला मना करू नका, कारण जो कोणी माझ्या नावाने बद्दल काढताना पाहिले आणि आम्ही त्यास नावा केले, कारण तो आपल्यापैकी नव्हता.” ४० जो आपल्याला प्रतिकूल नाही तो आपल्याला अनुकूल आहे. ४१ मी तुम्हास खेरे सांगतो, ख्रिस्ताचे म्हणून तुम्हास जो कोणी एक प्याला पाणी देर्ली तो नक्कीच आपल्या प्रतिफळाला मुक्काण नाही.” ४२ माझ्यावर विश्वास ठेवाण्या या लहानातील एकाला जो कोणी देवापासून परावृत्त करील, त्याच्या गळ्यात जात्याची तजी बांधून त्यास समुद्रात फेकून देणे हे त्याच्यासाठी बेरे आहे. ४३ जर तुझा उजवा हात तुला पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो तोडून टाक दोन हात असून नरकात न विड्याण्या अग्नीत जाण्यापेक्षा एक हात नसून जीवनात जाणे बेरे. (Geenna g1067) ४४ आणि जर तुझा पाय तुला पाप करण्यासाठी प्रवृत्त करीत असेल तर तो काढून टाक. दोन पाय असून नरकात फेकले जावे यापेक्षा लंगडे होऊन जीवनात गेलेले बेरे. (Geenna g1067) ४५ जर तुझा नंतर येशूने त्यांना खाणारे किंडे मरत नाहीत आणि अग्नी विडत नाही अशा नरकात फेकले जावे यापेक्षा एक डोळा असून देवाच्या राज्यात जाणे हे बेरे (Geenna g1067) ४६ कारण प्रत्येकाची अग्नीने परीक्षा घेतली जाईल. ४० “मीठ चांगले आहे. जर मीठाने त्याचा खारटपणा घालविला तर ते पुन्हा कसे खारट कराल. तुम्ही आपणामध्ये मीठ असू द्या आणि एकमेकाबरोवर शांतीने रहा.”

१० नंतर येशूने ती जागा सोडली आणि यहूदीया प्रांतात व यार्देन ओलांडून पलीकडे गेला. लोक समुद्राय एकत्र जमून त्याच्याकडे आले आणि आपल्या चालीप्रिमाणे त्याने त्यांना शिकविले. २ काही पहशी येशूकडे आले. त्यांनी त्यास विचारले, “पतीने पत्ती सोडावी हे कायदेशीर आहे काय?” हे तर त्यांनी त्याची परीक्षा पाहण्यासाठी विचारले. ३ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मोशेने तुम्हास काय आज्ञा दिली आहे?” ४ ते महणाले, “मोशेने पुरुषाला सूटपत्र लिहिण्याची व असे कसून आपल्या पत्तीला सोडण्याची परवानगी दिली आहे.” ५ येशू महणाला, “केवळ तुमच्या अंतःकरणाच्या कठीणपणामुळे मोशेने ही आज्ञा तुमच्यासाठी लिहून ठेवली. ६ परंतु उत्पत्तीच्या आरंभापासून देवाने त्यांना नर व नारी असे निर्माण केले. ७ या कारणामुळे पुरुष आपल्या आई-वडीलांना सोडून आपल्या पत्तीशी जडून राहील. ८ आणि ती दोघे एकदेह होतील. म्हणून यापुढे ती दोन नाहीत तर एकदेह आहेत. ९ यासाठी देवाने जे जोडले आहे, ते मनुष्यांने तोडू करू नये.” १० नंतर येशू व शिष्य घरात असता, शिष्यांनी या गाईविषयी पुन्हा त्यास विचारले. ११ तो त्यांना महणाला, “जो कोणी आपली पत्ती टाकतो

व दुसरीबरोबर लग्न करतो तो आपल्या पत्तीविरुद्ध व्यभिचार करतो. १२ आणि जर पत्ती आपल्या पत्तीला सोडते आणि दुसऱ्याबरोबर लग्न करते, तर तीही व्यभिचार करते.” १३ मग त्याने बालकांस हात ठेवावा? करावा आणि आशीर्वाद द्यावा म्हणून लोकांनी त्यांना त्याच्याकडे आणले, परंतु शिष्यांनी आणणायांना दटावले. १४ येशूने हे पाहिले तेव्हा तो रागवला आणि त्यांना महणाला, “लहान बालकांना माझ्याकडे येऊ द्या. त्यांना मना करू नका कारण देवाचे राज्य यांच्यासारखांवेच आहे. १५ मी तुम्हास खेरे सांगतो, जो कोणी बालकासारखा देवाच्या राज्याकार करणार नाही त्याचा प्रवेश त्यामध्ये मुठीच होणार नाही.” १६ तेव्हा त्याने बालकांना उचलून जवळ घेतले. आपले हात त्याच्यावर ठेवले आणि त्यांना आशीर्वाद दिला. १७ येशू प्रवासास निघाला असता एक मनुष्य त्याच्याकडे धावत आला आणि त्याच्यापुढे गुडधे टेकून महणाला, “उत्तम गुरुजी, सार्वकालिक जीवन मिळवण्यासाठी मी काय करावे?” (aiōnios g166) १८ येशू त्यास महणाला, “तू मला उत्तम का म्हणतोस? देवाशिवाय कोणी एक उत्तम नाही. १९ तुला आज्ञा माहीत आहेतच; खून करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, फसवू नको, आपल्या वडिलांचा व आपल्या आईचा सन्मान कर.” २० तो मनुष्य महणाला, “गुरुजी, मी तरुणपणापासून या आज्ञा पाळत आलो आहे.” २१ येशूने त्याच्याकडे पाहिले त्यास त्याच्यावर प्रतीती केली तो त्यास महणाला, “तुड्यामध्ये एका गोषीची उणीव आहे. जा, तुड्याजवळ जे असेल नसेल ते सर्व विक आणि गोरगरीबांस देऊन टाक, म्हणजे स्वर्गात तुला संपत्ती प्राप्त होईल आणि मग चल, माझ्यामागे ये.” २२ हे शब्द ऐकून तो मनुष्य खूप निराश झाला व खिन्ह नोहून निघून गेला कारण त्याच्याजवळ खूप संपत्ती होती. २३ येशूने सभोवताली पाहिले व तो आपल्या शिष्यांना महणाला, “देवाच्या राज्यात धनवानांचा प्रवेश होणे किती कठीन आहे.” २४ त्याचे शब्द ऐकून शिष्य थक्क झाले, परंतु येशू त्यांना पुन्हा महणाला, “माझ्या मुलांनो, देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे किती कठीन आहे! २५ श्रीमंतांचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे यापेक्षा उंटाला सुरुच्या नाकातून जापे सोपे आहे.” २६ ते यापेक्षाही अधिक आचर्यचकित झाले आणि एकमेकाला महणाले, “तर मग कोणाचे तारण होणे शक्य आहे?” २७ त्यांच्याकडे पाहून येशू महणाला, “मनुष्यांना हे अशक्य आहे पण देवाला नाही, कारण देवाला सर्व गोषी शक्य आहेत.” २८ पेट्र त्यास म्हणून लागला, “पाहा, आम्ही सर्व सोडले आहे आणि आपल्यामागे आलो आहोत.” २९ येशू महणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, ज्याने ज्याने माझ्याकरिता व सुवार्तेकरता घरदार, बहिण, भाऊ, आईवडील, मुलेवाळे किंवा शेतीवाडी सोडली आहे, ३० अशा प्रयोकाला शेवटच्या काढी छलणुकीबरोवर शंभूपटीने घेरे, भाऊ, बहिणी, आया, मुले, शेते आणि येण्याच्या युगात सार्वकालिक जीवन मिळाल्याशिवाय राहणार नाही. (aiōn g165, aiōnios g166) ३१ तरी पाहिले ते शेवटचे व शेवटचे ते पाहिले, असे पुष्कल जणांचे होईल.” ३२ मग ते वर यरूशलेम शहराच्या वाटेने जात असता येशू त्यांच्यापुढे चालला होता. त्याचे शिष्य विस्मित झाले आणि त्याच्यामागून येण्याचे घारबरे होते. नंतर येशूने त्या बारा शिष्यांना पुन्हा एकाबाजूला घेतले आणि स्वतःच्या बाबतीत काय घडणार आहे हे त्यांना सांगून लागला. ३३ “पाहा! आपण वर यरूशलेम शहरास जात आहोत आणि मनुष्याचा पुत्र धरून मुच्य याजक लोक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांच्या हाती दिला जाईल. ते त्यास पराणाची शिक्षा देतील आणि ते त्यास पराणार्टीय लोकांच्या हाती देतील. ३४ ते त्याची थट्टा करतील, त्याच्यावर थंकतील, त्यास फटके मारतील, ठार करतील आणि तीन दिवसानी तो पुन्हा उठेल.” ३५ याकोब व योहान वृत्र त्यांच्याकडे आले आणि त्यांस यापेक्षी आमच्यासाठी करावे अशी आिच्छा आहे.” ३६ येशू त्यांना महणाला, “मी तुमच्यासाठी काय करावे अशी तुमची आिच्छा आहे?” ३७ ते महणाले, “आपल्या वैभवात आमच्यापैकी एकाला तुमच्या उजवीकडे व दुसऱ्याला डावीकडे बसण्याचा अधिकार

द्यावा.” ३८ येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही काय मागत आहात हे तुम्हास कळत नाही. मी जो प्याला पिणार आहे, तो तुमच्याने पिणे शक्य आहे काय? किंवा मी जो बापिस्मा घेणार आहे तो तुमच्याने घेणे शक्य आहे काय?” ३९ ते त्यास म्हणाऱ्ये, “आम्हास शक्य आहे.” मग येशू त्यांना म्हणाला, “मी जो प्याला पिणार आहे तो तुम्ही प्याल आणि जो बापिस्मा घेईन तो तुम्ही घ्याल, ४० परंतु माझ्या उजवीकडे किंवा डावीकडे बसू देणे माझ्या हाती नाही. ज्याच्यासाठी त्या जागा तयार केल्या आहेत, त्याच्यासाठीच त्या राखून ठेवल्या आहेत.” ४१ दहा शिष्यांनी या विनंतीविषयी ऐकले तेव्हा ते याकोब व योहानावर फार रागवले. ४२ येशूने त्यांना जवळ बोलावले आणि म्हटले, “तुम्हास माहीत आहे की, पराश्री जे सत्ताथारी आहेत ते त्याच्यावर स्वामित्व गाजवतात आणि त्यांचे पुढारी त्यांच्यावर अधिकार गाजवतात. ४३ परंतु तुमच्याबाबीतीत तसे नाही. तुमच्यातील जो कोणी मोठा होऊ पाहतो त्याने तुमचा सेवक झाले पाहिजे. ४४ आणि जो कोणी पाहिला होऊ इच्छितो त्याने सर्वांचा सेवक झाले पाहिजे. ४५ कारण मनुष्याचा पुत्रीही सेवा करून घ्यावयास नाही तर तो सेवा कारवयास आला आहे, पुष्कळांच्या खंडणीकरिता आपला जीव देण्यासाठी आला आहे.” ४६ मग ते येशूही शहरास आले. येशू आपले शिष्य व लोकसमुदायासह येशूही सोडून जात असता तीमयाचा मुलगा बार्टीमय हा एक अंधला भिकारी रस्त्याच्या कडेला बसला होता. ४७ जेव्हा त्याने ऐकले की, नासरेथकर येशू जात आहे तेव्हा तो मोळ्याने औरडून म्हणू लागला, “येशू, दाविदाचे पुत्र माझ्यावर दया करा.” ४८ तेव्हा त्याने गप्य बसावे म्हणून अनेकांनी त्यास दटावले. पण तो अधिक मोळ्याने औरडून म्हणू लागला, “येशू दाविदाचे पुत्र मजवर दया करा.” ४९ मग येशू थांबला आणि म्हणाला, “त्याला बोलवा,” तेव्हा त्यांनी अंधल्या मनुष्यास बोलावून म्हटले, “धीर धर, येशू तुला बोलवत आहे.” ५० त्या अंधल्याने आपला झागा टाकला, उडी मारली व तो येशूकडे आला. ५१ येशू त्यास म्हणाला, “मी तुझ्यासाठी काय करावे अशी तुझी इच्छा आहे?” अंधला मनुष्य त्यास म्हणाला, “रब्बी, मला पुन्हा दृष्टी प्राप्त क्वाढी.” ५२ मग येशू त्यास म्हणाला, “ज! तुझ्या विश्वासाने तुला बेर केले आहे.” लगेच तो पाहू लागला आणि रस्त्याने तो येशूच्या मागे चालू लागला.

११ जेव्हा ते यश्शलेम शहराजवळ जैतुनांच्या डोंगराजवळ बेथफेगे व बेथांनी गावाजवळ आले तेव्हा येशूने आपल्या दोन शिष्यास असे सांगून पाठवले की, २ “समोरेच्या गावात जा, गावात जाताच ज्याच्यावर कोणी बसले नाही असे शिगरु बांधलेले आढळेल. ते सोडा व येथे आणा. ३ आणि जर कोणी तुम्हास विचारले, ‘तुम्ही हे का घेऊन जात आहात?’ तर तुम्ही असे म्हणा, ‘प्रभूला याची गरज आहे’ व तो ते लगेच परत तेथे पाठवील.” ४ मग ते निघाले आणि त्यांना रस्त्यावर, दाराशी एक शिंगंस बांधलेले आढळले मग त्यांनी ते सोडले. ५ तेथे उभे असरेल्या लोकांपैकी काहीजण त्यांना म्हणाले, “हे शिंगंस सोडून तुम्ही काय करीत आहात?” ६ त्यांनी येशू त्यांना काय म्हणाला ते त्यांना सांगितले. तेव्हा त्या लोकांनी त्यास ते शिंगंस नेऊ दिले. ७ त्यांनी ते शिंगंस येशूकडे आणले. त्यांनी आपली वस्त्रे त्याच्यावर पांधरली व येशू त्यावर बसला. ८ पुष्कळ लोकांनी आपले झागे रस्त्यावर पसरले आणि तिरांनी शेतातून तोडलेल्या डहाळ्या पसरल्या. ९ पुढे चालणारे व मागून येणारे घोषणा देऊ लागले, “होसाना, प्रभूच्या नावाने येणारा धन्यवादित असो. १० आमचा पूर्वज दावीट याचे येणारे राज्य धन्यवादित असो. स्वर्गात होसाना.” ११ नंतर येशूने यश्शलेम शहरात प्रवेश केल्यावर तो परमेश्वराच्या भवनात गेला व सभोवतालचे सर्व पाहिले. त्या सुमारास संध्याकाळ झाली होती म्हणून तो आपल्या बारा शिष्यांसह बेथांनीस निघून गेला. १२ दुसऱ्या दिवशी, ते बेथांनीहून निघाल्यानंतर येशूला भूक लागली. १३ त्यास पानांनी भरलेले अंजिराचे एक झाड दुरून दिसले. त्यावर काही मिळेले या आशेने तो पाहावयास गेला पण

तेथे त्यास पानांशिवाय काही आढळले नाही कारण तो अंजिराचा हंगाम नक्ता. १४ नंतर तो त्यास म्हणाला, “यायुढे सर्वकाळ तुझे फल कोणीही खाणार नाही.” त्याच्या शिष्यांनी हे ऐकले. (aiōn g165) १५ नंतर ते यश्शलेम शहरात गेले आणि येशू परमेश्वराच्या भवनात गेला तेव्हा भवनात जे खेरेदी विक्रीचा व्यवहार करीत होते त्यांना येशू बाहेर घालवू लागला. त्याने सराफांचे चौरंग व जे कबुतरे विकत होते त्यांची बैठक उल्थून टाकली. १६ त्याने कोणालाही कसल्याचा वस्तूनी परमेश्वराच्या भवनामधून नेआण करू दिली नाही. १७ मग येशू शिकवू लागला. तो त्यांना म्हणाला, “माझ्या घराला सर्व राष्ट्रांचे प्रार्थनाभवन म्हणतील, असे पवित्र शास्त्रात लिहिले नाही काय? परंतु तुम्ही त्यास लुटारूनी गुहा बनवली आहे.” १८ मुख्य याजकांनी आणि नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनी हे ऐकले आणि ते त्यास ठार मारण्याचा मार्ग शोधू लागले कारण सर्व लोक त्याच्या शिक्षाने थक्क झाल्याने ते त्यास भीत होते. १९ त्या रात्री येशू व त्याचे शिष्य शहराबाहेर गेले. २० सकाळी येशू आणि त्याचे शिष्य जात असता त्यांनी ते अंजिराचे झाड मुळापासून वाळून गेलेले पाहिले. २१ पेत्राला आठवण झाली. तो येशूला म्हणाला, “रब्बी, पाहा! ज्या अंजिराच्या झाडाला आपण शाप दिला ते वाळून गेले आहे.” २२ येशूने उत्तर दिले, “देवावर विश्वास ठेवा. २३ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, जो कोणी या डोंगराला ‘उपटून समुद्रात टाकाला जा’ असे म्हणेल व तो आपल्या मनात संशय धरणार नाही आपण जे म्हणतो तसे घडेलच असा विश्वास धरील तर त्याच्या शब्दाप्रमाणे घडून येईल. २४ म्हणून मी तुम्हास सांगतो जे काही तुम्ही प्राथनेत मागाल ते मिळालेच आहे असा विश्वास धरा आणि ते तुम्हास मिळेल. २५ जेव्हा तुम्ही प्रार्थना करीत उभे राहता तेव्हा तुमच्या मनात जर कोणाच्या विरुद्ध काही असेल तर त्याची क्षमा करा. यासाठी की, तुमच्या स्वर्गातील पित्याने तुमच्या पापांची क्षमा करावी. २६ परंतु तुम्ही जर क्षमा करणार नाही तर तुमचा स्वर्गातील पिताही तुमच्या अपराधांची क्षमा करणार नाही.” २७ ते परत यश्शलेम शहरास आले आणि येशू परमेश्वराच्या भवनात फिरत असता मुख्य याजक लोक, नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडील त्याच्याकडे आले. २८ आणि त्यास म्हणाले, “आपण कोणात्या अधिकाराने या गोषी करात? त्या करण्याचा अधिकार आपणास कोणी दिला?” २९ येशू त्यांना म्हणाला, “मीही तुम्हास एक प्रश्न विचारतो आणि जर तुम्ही मला त्याचे उत्तर दिले तर मी या गोषी कोणत्या अधिकाराने करतो हे तुम्हास सांगेन. ३० योहानाचा बापिस्मा स्वर्गातून होता की मनुष्यांपासून होता? याचे उत्तर द्या.” ३१ त्याचिषयी त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि म्हणू लागले जर आपण तो स्वर्गापासून म्हणावे तर तो म्हणेल, “मग त्यावर तुम्ही विश्वास का ठेवला नाही? ३२ परंतु जर आपण तो मनुष्यांपासून आहे असे म्हणावे तर लोक आपणावर रागवतील.” त्या लोकांची भीती वाटत होती कारण सर्व लोकांचा विश्वास होता की योहान खरोखर संदेशा होता. ३३ मग त्यांनी येशूला उत्तर दिले, “आम्हास माहीत नाही.” तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “मग मीही या गोषी कोणात्या अधिकाराने करीत आहे हे तुम्हास सांगत नाही.”

१२ येशू त्यांना दाखले सांगून शिकवू लागला, “एका मनुष्याने द्राक्षाचा कुड खण्ले आणि ठेहळीसाठी माळा बांधला. त्याने तो शेतक्यास खडाने दिला व तो दूर प्रवासास गेला. २ हंगामाच्या योग्यवेळी शेतक्याकडून द्राक्षमळ्यातील फलांचा योग्य हिस्सा मिळावा म्हणून त्याने एका नोकरास पाठवले. ३ परंतु त्यांनी नोकरास थले, मारले आणि रिकामे पाठवून दिले. ४ नंतर त्याने दुसऱ्या नोकरास पाठवले. त्यांनी त्याचे डोके फोडले आणि त्यास अपमानकारक रीतीने वागविले. ५ मग धन्याने आणखी एका नोकराला पाठवले. त्यांनी त्यास जिवे मारले. त्याने इतर अनेकांना पाठवले. शेतक्यांनी काहींना मारहाण केली तर काहींना ठार मारले. ६ धन्याजवळ पाठवण्यासाठी आता फक्त त्याचा प्रिय मुलगा उरला होता. तो म्हणाला, खात्रीने ते माझ्या

मुलाला मान देतील. तो त्याचा आवडता मुलगा होता म्हणून शेवटी त्याने त्यास त्या शेतकऱ्यांकडे पाठवले. ७ परंतु ते शेतकीरी एकमेकांस म्हणाले, हा तर वारीस आहे. चला, आपण याला जिवे माझ म्हणजे वतन आपलेही होईल! ८ मग त्यांनी त्यास धरले, जिवे मारले आणि द्राक्षमळ्याबाबरे फेकून दिले. ९ तर मग द्राक्षमळ्याचा थनी काय करील? तो येईल आणि शेतकऱ्यांना जिवे मारील व द्राक्षमळा दुसऱ्यांना देर्हील. १० तुम्ही हा शास्त्रलेख वाचला नाही काय? जो दगड बांधण्यांनी नाकारला तो कोनशिला झाला. ११ हे परमेश्वराकडून झाले, आणि ते आमच्या दृढीने आश्वर्यकारक कृत्य आहे.” १२ मग ते येशुला अटक करण्याचा मार्ग शोधू लागले. परंतु त्याना लोकांची भीती वाट होती. त्यास अटक करण्याची त्यांची इच्छा होती कारण त्याना माहीत होते की, हा दाखला त्याने त्यांनाच उद्घेशून सांगितला होता. मग ते त्यास सोडून निघून गेले. १३ नंतर त्यांनी त्यास चुकीचे बोलताना पकडावे म्हणून काही पूर्शी व काही हेरोदी लोकांस त्याच्याकडे पाठवले. १४ ते त्याच्याकडे आले आणि म्हणाले, “गुरुजी की, आपण प्रामाणिक आहात आणि पक्षपात न करता आपण देवाचा मार्ग खेरेपणाने शिकविता हे आम्हास माहीत आहे तर मग कैसरला कर देणे योग्य आहे की नाही? आणि आम्ही तो द्यावा की न द्यावा?” १५ परंतु येशुने त्यांचा ढोंगीपणा ओळखला व त्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझी परीक्षा का पाहता? माझ्याकडे एक नाणे आणा म्हणजे मी तो पाहीन.” १६ मग त्यांना त्याच्याकडे एक नाणे आणले. त्याने त्यांना विचारले, “या नाण्यावरील ही प्रतिमा व हा लेख कोणाचा आहे?” ते त्यास म्हणाले, “कैसराचा.” १७ मग येशु त्यांना म्हणाला, “जे कैसराचे ते कैसरला आणि जे देवाचे ते देवाला द्या.” तेव्हा त्यांना त्याच्या उत्तराविषयी फार आश्वर्य वाटले. १८ नंतर, जे पुनरुत्थान नाही असे मानाऱ्यारे काही सदूकी त्याच्याकडे आले त्यांनी त्यास विचारले, १९ “गुरुजी. मोशेने आमच्यासाठी पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, जर कोणा मनुष्याचा भाऊ मरण पावला व त्याची पत्ती मागे राहिली, परंतु त्यांना मूलबाळ नसले तर आपल्या भावाच्या वंश पुढे चालावा म्हणून त्या मनुष्याने तिच्याबरोबर लग्न करावे आणि मरण पावलेल्या भावाचा वंश वाढवावा. २० तर असे कोणी सात भाऊ होते. पहिल्याने पत्ती केली व तो मूलबाळ न होता मरण पावला. २१ दुसऱ्याने तिच्याबरोबर लग्न केले, तोसुधा मूलबाळ न होता मरण पावला. २२ तिसऱ्याने तसेच केले, त्या सात भावांपैकी एकालाही त्या स्त्रीपासून, मूलबाळ झाले नाही. शेवटी ती स्त्रीही मरण पावली. २३ सातही भावानी तिच्याबरोबर लग्न केले तर पुनरुत्थानाच्या वेळी जेव्हा लोक मरण पावलेल्यातून उठतील तेव्हा ती कोणाची पत्ती असेल? कारण सातही जाणांनी तिच्याबरोबर लग्न केले होते.” २४ येशु त्यांना म्हणाला, “खात्रीने, शास्त्रलेख आणि देवाचे सामर्थ्य तुम्हास माहीत नाही म्हणून तुम्ही अशी चूक करीत आहात. २५ कारण जेव्हा लोक मरण पावलेल्यातून उठतील तेव्हा ते लग्न करणार नाहीत व करून देणार नाहीत, त्याएवजी ते स्वर्गातील देवदूतप्रामाणे असतील. २६ परंतु मरण पावलेल्यांच्या पुनरु उठण्याविषयी तुम्ही मोशेच्या पुस्तकातील जळत्या झुडपाविषयी वाचले नाही काय? तेथे देव मोशाला म्हणाला, मी अब्राहामाचा देव, इसहाकाचा देव आणि याकोबाचा देव आहे. २७ तो मरण पावलेल्यांच्या देव नक्हे तर जिवंत लोकांचा देव आहे. तुम्ही फार चुकत आहात.” २८ त्यानंतर एका नियमशास्त्राच्या शिक्षकाने त्यांना वाद घालताना ऐकले. येशुने त्यांना किती चांगल्या प्रकारे उत्तर दिले ते पाहिले. तेव्हा त्याने विचारले, “सर्व आज्ञा पैकी महत्त्वाची अशी पहिली आज्ञा कोणती?” २९ येशुने उत्तर दिले, “पहिली महत्त्वाची आज्ञा ही, ‘हे इसाएला, ऐक, प्रभू आपाला देव एकच प्रभू आहे. ३० तू आपल्या संपूर्ण अंतःकरणाने, संपूर्ण जिवाने, संपूर्ण मनाने आणि संपूर्ण शर्कीने तुडा देव प्रभू याच्याबर प्रीती कर.’ ३१ दुसरी आज्ञा ही आहे, ‘जशी आपणावर तशी आपल्या शेजाच्यावर प्रीती कर.’ यापेक्षा दुसरी कोणतीही आज्ञा मोठी नाही.” ३२ तो मनुष्य उत्तरला, “देव एकच आहे, गुरुजी आणि त्याच्याशिवाय

कोणीही नाही असे आपण म्हणता ते खरे बोललात. ३३ त्याच्याबर पूर्ण अंतःकरणाने, पूर्ण बुद्धीने, पूर्ण शर्कीने आणि जशी आपणावर तशी आपल्या शेजाच्यावर प्रीती करणे हे सर्व यज्ञ व अर्पणे, जी आपणास करण्याची आज्ञा दिली आहे, त्यापेक्षाही अधिक महत्त्वाचे आहे.” ३४ येशुने पाहिले की, त्या मनुष्याने शहाणाणाने उत्तर दिले आहे. तेव्हा तो त्यास म्हणाला, “तू देवाच्या राज्यापासून दूर नाहीस.” त्यानंतर त्यास प्रश्न विचारणाचे धाडस कोणी केले नाही. ३५ येशु परमेश्वराच्या भवनात शिक्षीत असता, तो म्हणाला, “ख्रिस्त दाविदाचा पुत्र आहे असे नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणातात ते कसे शक्य आहे? ३६ दावीद स्वतः पवित्र आत्माने प्रेरित होऊन म्हणाला, ‘प्रभू देव, माझ्या प्रभूला म्हणाला, मी तुझे वैरी तुड्या पायाखाली घालेपर्यंत, तू माझ्या उजवीकडे वैसे.’” ३७ दावीद स्वतः ख्रिस्ताला ‘प्रभू’ म्हणतो तर मग ख्रिस्त दाविदाचा पुत्र कसा?” आणि मोठा लोकसमुदाय त्याचे आनंदाने ऐकत होता. ३८ शिक्षण देताना तो म्हणाला, “नियमशास्त्राच्या शिक्षकाविषयी सावध असा. त्याना लांब लांब झालून मिरवायला आणि बाजारात नमस्कार घ्यायला आवडते. ३९ आणि सभास्थानातील व मेजवानीतील सर्वांत महत्त्वाच्या जागांची त्यांना आवड असते. ४० ते विधवांची घेरे खाऊन टाकतात आणि धर्मिकता दाखविण्यासाठी ते लांब लांब प्रार्थना करतात. या लोकांस फार कडक शिक्षा होईल.” ४१ येशु दानपेटीच्या समोर बसून लोक पेटीत पैसे कसे टाकतात वे पाहत होता आणि पुष्कळ श्रीमंत लोक भरपूर पैसे टाकीत होते. ४२ नंतर एक गरीब विधवा आली व तिने दोन तोब्याची नाणी म्हणजे एक दमडी टाकली. ४३ येशुने आपल्या शिष्यांना एकत्र बोलावले आणि म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो की, सर्वांनी त्या पेटीत जे दान टाकले त्या सर्वांपैक्या या विधवेने अधिक टाकले आहे. ४४ मी असे म्हणतो कारण त्यांच्याजवळ जे भरपूर होते त्यामधून त्यांनी काही दान दिले, परंतु ती गरीब असूनही तिच्याजवळ होते ते सर्व तिने देऊन टाकले. ती सर्व तिच्या जीवनाची उपर्याकिका होती.”

१३ मग येशु परमेश्वराच्या भवनातून निघून जात असता त्याच्या शिष्यांपैकी

एकजण त्यास म्हणाला, “गुरुजी, पाहा, कसे हे अदूत धोडे व बांधलेली इमारत आहे.” २ येशु त्यास म्हणाला “तू या मोठ्या इमारती पाहतोस ना? येथील एकही दाग दुसऱ्या दगडावर राहणार नाही. त्यातील प्रयेक खाली पाडला जाईल.” ३ येशु परमेश्वराच्या भवनासपोराच्या जैतुनाच्या डोंगरावर बसला होता. पेत्र, याकोब, योहान आणि अंद्रिया यांनी त्यास एकांतात चिवारले, ४ “या गोषी केव्हा घडतील हे आम्हास सांगा आणि या गोषी पूर्ण होण्याची वेळ येईल तेव्हा कोणते चिन्ह घडेल?” ५ नंतर येशु त्यांना सांगू लागला, “तुम्हास कोणी फसून नये म्हणून सावध राहा. ६ पुष्कळ लोक माझ्या नावाने येतील व म्हणतील की, ‘मी तोच आहे’ आणि ते पुष्कळांना फसवीतील. ७ जेव्हा तुम्ही लढायाच्याविषयी आणि लढायांच्या अफवाविषयी ऐकाल तेव्हा घाबरून काका. हे निश्चितपणे घडणारच आहे, पण एवढ्याने शेवट होणार नाही. ८ एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर उठेल, एक राज्य दुसऱ्या राज्यावर उठेल, निरनिराळ्या ठिकाणी भूक्पंप होतील आणि दुष्कळ पडतील. पण या गोषी म्हणजे केवळ नाशाची सुरूवात आहे. ९ तुम्ही सावध असा. ते तुम्हास न्यायसभांच्या स्वाधीन करतील आणि सभास्थानात तुम्हास मार देतील. त्यांना साक्ष व्हावी म्हणून तुम्हास राज्यकर्ते व राजे यांच्यासमोर उभे रहावे लागेल. १० या गोषी घडण्यापूर्वी सर्व राष्ट्रांमध्ये सुवार्तेची घोषणा झालीच पाहिजे. ११ ते तुम्हास अटक करून चौकशीसाठी आणतील तेव्हा अगोदरच तुम्ही काय बोलावे याची काळजी करू नका, तर त्या घटकेला जे काही सुवार्तेले जाईल ते बोला, कारण बोलाणरे तुम्ही नाही तर पवित्र आत्मा तुम्हासाठी बोलेल. १२ भाऊ भावाला व वडील आपल्या मुलाला ठार मारण्यासाठी विश्वासघात करून धरून देतील, मुले आपल्या आईवीलीवर उठतील आणि ते त्यांना ठार करतील. १३ आणि माझ्या नावामुळे सर्वजण

तुमचा द्रेष करतील, पण जो शेवटपर्यंत टिकेल तोच तारला जाईल. १४ जेव्हा तुम्ही नाशाला कारण अशी भयंकर गोष्ट, दानीएल संदेश्याने सांगितलेला ‘ओसाडीचा अंमंगळ पदार्थ’ जो जिथे नको तेथे पाहाल. (वाचकाने याचा अर्थ काय तो समजावून घ्यावा) तेव्हा जे यहूदीया प्रांतात आहेत त्यांनी डोंगरांकडे पळून जावे. १५ जो मनुष्य आपल्या घराच्या छतावर असेल त्याने घरातून काही आणण्यासाठी खाली उतरू नये. १६ आणि जर एखादा मनुष्य शेतात असेल तर त्याने आपला झागा आणण्यासाठी माघारी जाऊ नये. १७ त्या दिवसात ज्या स्त्रियांची मुले तान्ही असतील व अंगावर पाजत असतील त्यांच्यासाठी हे अंती भयंकर होईल. १८ हे हिवाळ्यात होऊ नये म्हणून प्रार्थना करा. १९ कारण त्या दिवसात जो त्रास होईल तो देवने जग निर्माण केले त्या आंरभापासून तो आजपर्यंत कधीही झाला नसेल व पुढी त्यासारखा कधीही होणार नाही, असा असेल. २० परमेश्वराने जर ते दिवस कमी केले नसते तर कोणीही वाचला नसता. परंतु ज्यांना त्याने निवडले आहे अशा निवडलेल्या मनुष्यांसाठी ते दिवस त्याने कमी केले आहेत. २१ आणि जर कोणी तुम्हास म्हणेल की ‘पाहा, ख्रिस्त येथे आहे किंवा तेथे आहे,’ तर त्यावर विश्वास ठेवू नका. २२ कारण काही लोक आपण खेटे ख्रिस्त किंवा खेटे संदेषे असल्याचा दावा करतील आणि शक्य झाले तर ते निवडलेल्या लोकांसं फसवण्यासाठी चिन्हे व आश्वर्यकं करतील. २३ पहा, तेव्हा तुम्ही सावध राहा. मी काळापूर्वी तुम्हास सर्वकाही सांगून ठेवले आहे. २४ परंतु त्या दिवसात ही संकंते येऊन गेल्यावर, ‘सूर्य अंधकारमय होईल, चंद्र प्रकाश देणार नाही.’ २५ ‘आकाशाशतून तारे पडतील आणि आकाशातील बळे डळमळतील.’ २६ आणि लोक मनुष्याचा पुत्राला मेघांडू होऊन मोठ्या सामथर्यानिशी आणि वैभवाने येताना पाहतील. २७ नंतर तो आपल्या देवदूतास पाठीवील व चार दिशातून, पृथ्वीच्या सीमेपासून ते आकाशाच्या सीमेपर्यंत त्याच्या निवडलेल्या लोकांसं एकत्र करील. २८ अंजिराच्या झाडापासून शिका. जेव्हा त्याच्या डहाळ्या कोमल होतात आणि त्यावर पाने फुटतात तेव्हा तुम्हास उन्हाता जवळ आला हे समजते. २९ त्याचप्रमाणे तुम्ही जेव्हा या गोष्टी घडताना पाहाल तेव्हा तुम्हास समजेल की, तो काळ अगदीच दारशी येऊन ठेपला आहे. ३० मी तुम्हास खेरे सांगतो की, या सर्व गोष्टी घडण्यापूर्वी ही पिढी खात्रीने नाहीशी होणार नाही. ३१ सर्व आणि पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने नाहीशी होणारच नाहीत. ३२ त्या दिवसाविषयी किंवा त्या घटकेविषयी कोणालाही ठाऊक नाही. स्वर्गातील देवदूतांनीही नाही व पुत्रासही नाही. फक्त पित्याला ठाऊक आहे. ३३ सावध असा, प्रार्थनेत जागृत असा कारण ती वेळ केव्हा येईल हे तुम्हास ठाऊक नाही. ३४ ती वेळ अशी आहे की, एक मनुष्य प्रवासास निघेत वेळी घर सोडोतो आणि त्याच्या प्रत्यक्ष नोकराला काम नेमून देतो. तो पहारेक्यास जागरूक राहण्याची आज्ञा करतो. तसे हे आहे. ३५ म्हणून तुम्ही जागे असा, कारण घरधनी केव्हा येईल हे तुम्हास ठाऊक नाही. तो संध्याकाळी, मध्यारात्री, पहाटे कोंबडा आरवण्यापूर्वी किंवा सकाळी केव्हा येईल हे तुम्हास माहीत नाही. ३६ जर तो अचानक आला तर तुम्हास झोपेत असताना पाहील. ३७ मी तुम्हास सांगतो, ते सर्वांना सांगतो, जागृत राहा.”

१४ वल्हांडण व बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या दोन दिवस अगोदर मुख्य

याजक लोक आणि नियमस्थास्त्राचे शिक्षक कपटाने त्यास धरून जिवे मारण्याचा मार्ग शोधीत होते. २ कारण ते म्हणत होते “आपण ते सणात करू नये नाही तर लोक दंगा करतील.” ३ येथे बेथानी येथे शिमेने कुछरोपी याच्या घरी मेजावर जेवायला बसला असता कोणीएक स्त्री वनस्पतीपासून बनवलेल्या शुद्ध सुंगंधी तेलाची फार मौल्यवान अलाबास्त्र कुपी घेऊन आली. तिने अलाबास्त्र कुपी फोडली आणि सुंगंधी तेल येशूच्या डोक्यावर ओतले. ४ तेथे असलेले काही लोक रागावले, ते एकमेकांना म्हणाले, “सुंगंधी तेलाचा असा नाश क्वावा हे बरे नाही. ५ कारण हे सुंगंधी तेल तीनशे

सोन्याच्या नाण्यापेक्षा अधिक किंमतीला विकता आले असते आणि ते पैसे गरीबांना देता आले असते.” असे म्हणून त्यांनी तिच्याविरुद्ध कुरकुर केली. ६ पण येशू म्हणाला, “तिला एकत्र सोडा. तिला का त्रास देता? तिने माझ्यासाठी एक सुंदर कृत्य केले आहे. ७ गरीब तर नेहमी तुम्हाच्याजवळ असतील आणि पाहिजे तेव्हा त्यांना मदत करणे तुम्हास शक्य आहे. परंतु मी नेहमीच तुम्हाच्याबोरवर असेन असे नाही. ८ तिला शक्य झाले ते तिने केले. तिने दफनविधीच्या तयारीच्या काळाअगोदरच माझ्या शरीरावर सुंगंधी तेल ओतले आहे. ९ मी तुम्हास खेरे सांगतो, सर्व जगत जेथे कोठे सुवर्तेची घोषणा केली जाईल तेथे तिची आठवण म्हणून तिने जे केले ते नेहमीच सांगितले जाईल.” १० नंतर बारा शिष्यांपैकी एक, यहूदा इस्कॉर्ट येशूला विश्वासघाताने धरून देण्यासाठी मुख्य याजकांकडे गेला. ११ जेव्हा याजकांनी हे एकले तेव्हा त्यांना फार आनंद झाला आणि त्यांनी त्यास पैसे देण्याचे वचन दिले. मग यहूदा येशूला धरून त्यांच्या हातात देण्याची संधी पाहू लागला. १२ बेखमीर भाकरीच्या सणाच्या पहिल्या दिवशी जेव्हा वल्हांडण सणाचा कोकरा बळी करत असत तेव्हा येशूचे शिष्य त्यास म्हणाले, “आम्ही जातो आणि वल्हांडण सणाच्या भोजनाची तयारी करतो. आम्ही कोठे जाऊन तयारी करावी अशी आपली इच्छा आहे?” १३ येशूने आपल्या दोषा शिष्यांना पाठवले आणि त्यांना सांगितले, “शहरात जा आणि पाण्याचे भांडे घेऊन जाणारा मनुष्य तुम्हास भेटेल, त्याच्यामागे जा. १४ आणि जेथे तो आत जाईल त्या घराच्या मालकास सांगा, ‘गुरुजी म्हणतात, जेथे मला माझ्या शिष्यांबोरवर वल्हांडण सणाचे भोजन करणे शक्य होईल अशी खोली कोठे आहे?’ १५ आणि तो तुम्हास माडीवरची एक मोठी नीनेटेकी केलेली खोली दाखवील, तेथे आपल्यासाठी तयारी करा.” १६ शिष्य निघाले आणि ते शहरात गेले आणि येशूने सांगितल्याप्रमाणे त्याना सर्व आढळले. मग त्यांनी वल्हांडण सणाच्या भोजनाची तयारी केली. १७ संध्याकाळ झाली तेव्हा येशू बारा शिष्यांसह आला. १८ येजावर बसून ते जेवीत असता येशू म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे सांगतो, तुम्हाच्यापैकी जो एकजण मला शत्रुच्या स्वाधीन करून देईल, तो माझ्याबोरवर येथे जेवण करीत आहे.” १९ शिष्य अतिशय खिन्ह झाले व प्रत्येकजण त्यास म्हणू लागला, “तो मी आहे का?” २० तो त्यांना म्हणाला, “बारा जाणांपैकी एक जो माझ्याबोरवर ताटात भाकर बुडवत आहे तोच. २१ त्याच्याविषयी पवित्र शास्त्रात जसे लिहिले आहे, तसा मनुष्याचा पुर्ज जाईल, परंतु ज्याच्याकडून मनुष्याचा पुरु धरून दिला जाईल, त्याची केवढी दुर्दशा होणार. तो जन्मला नसता तर ते त्याच्यासाठी बेरे झाले असते.” २२ ते भोजन करीत असता येशूने भाकर घेतली, उपकारस्तुती केली, ती मोंडली आणि त्यांना दिली. तो म्हणाला, “ध्या, हे माझे शरीर आहे.” २३ नंतर येशूने प्याला घेतला, उपकारस्तुती केली. तो प्याला त्यांना दिला आणि सर्व त्यातून प्याले. २४ मग येशू म्हणाला, “हे माझे नव्या कराराचे रक्त आहे. पुष्कळांसाठी ते ओतले जात आहे. २५ मी तुम्हास खेरे सांगतो की, देवाच्या राज्यात मी नवा द्राक्षकरास पिझेण त्या दिवसापर्यंत मी यापुढे द्राक्षाचा उपजपिणार नाही.” २६ नंतर त्यांनी उपकारस्तुतीचे गीत गाईले व ते जैतुम्हाच्या डोंगरांकडे निघून गेले. २७ येशू शिष्यांना म्हणाला, “तुम्ही सर्व अडखळून पडाल कराण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘मी मेंढपाळास मारीन आणि मेंढरांची दाणादाण होईल.’ २८ परंतु माझे पुनरुत्थान झाल्यावर मी तुम्हाच्यापुढे गालील प्रांतात जाईल.” २९ पेत्र म्हणाला, जरी सर्व अडखळले तरी मी अडखळणार नाही. ३० मग येशू त्यास म्हणाला, “मी तुला खेरे सांगतो, आज रात्री दोनदा कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा मला नाकारशील.” ३१ तरीही पेत्र अधिक आवेशाने म्हणाला, “जरी मला आपलाचारबोरवर मरावे लागले तरीसुद्धा मी आपणाला नाकारणार नाही.” आणि इतर सर्वजन तेसेच म्हणाले. ३२ नंतर ते गेथेशोमाने म्हणाले याची आले, तेव्हा येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “मी प्रार्थना करीपर्यंत येथे बसा.” ३३ येशूने आपल्याचारबोरवर पेत्र, याकोब व योहान यांना घेतले.

दुःख व वेदनांनी त्याचे मन भरून आले. ३४ तो त्यांना म्हणाला, “माझा जीव मरण्याइतका वेदना सौशीत आहे. येथे राहा व जागृत असा.” ३५ त्याच्यापासून थोडे दूर अंतरावर जाऊन तो जमिनीवर पडला आणि त्याने प्रार्थना केली की, “शक्य असेल तर ही घटका मजापासून टव्हून जावो.” ३६ तो म्हणाला, “अब्बा-पिता, तुला सर्वकाही शक्य आहे. हा प्याता मजापासून दूर कर तरी माझ्या इच्छेप्रमाणे नाही तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे कर.” ३७ नंतर येशू आला आणि त्यांना झोपलेले पाहिले. तो पेत्राला म्हणाला, “शिमोना, तू झोपी गेलास काय? तासभर तुझ्याच्याने जागे राहवत नाही काय?” ३८ जागृत राहा आणि प्रार्थना करा म्हणजे तुम्ही परीक्षेत पडणार नाही. आत्मा उत्सुक आहे पण देह असक आहे.” ३९ पुढी येशू दूर गेला आणि त्याच गोरी उच्चारून त्याने प्रार्थना केली. ४० नंतर तो परत आला व त्यास ते झोपलेले आढळले कारण त्यांचे ठोळे जड झाले होते आणि त्यास काय उत्तर द्यावे हे त्यांना कळेना. ४१ तो पुढी तिसऱ्या वेळेस आला आणि त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अजूनही झोपलेले आणि विश्रांती घेते आहात काय? पुरे झाले! आता वेळ आली आहे. मनुष्याचा पुत्र पाप्यांच्या हाती धरून दिला जात आहे.” ४२ उठा, आपण जाऊ या. पाहा, मला धरून देणारा मनुष्य इडके येत आहे.”

४३ आणि येशू बोलत आणे तोपर्यंत बारा जणापैकी एक यथूदा तेथे आला. त्याच्याबोरबर मुख्य याजक लोक व नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडील यांनी पाठवलेले अनेक लोक तलवारी व सोटे घेऊन आले. ४४ घाट करून देणाऱ्याने त्यांना अशी खूण दिली होती की, “मी ज्या कोणाचे चुंबन घेईन तोच तो आहे, त्यास धरा आणि सांभाळून न्या.” ४५ मग यथूदा आल्याबोरबर तो येशूकडे गेला आणि म्हणाला, “रब्बी!” आणि असे म्हणून यूहूदाने येशूचे चुंबन घेतले. ४६ नंतर त्यांनी त्याच्यावर हात टाकले आणि त्यास अटक केली. ४७ तेथे जवळ उभे असलेल्यापैकी एकाने आपली तलवार काढली आणि महायाजकाच्या नोकरावर वार करून त्याचा कान कापून टाकला. ४८ नंतर येशू त्यांना म्हणाला, “मी लुटाऊ असल्याप्रमाणे तुम्ही तलवारी आणि सोटे घेऊन मला पकडायला बाहेर पडलात काय?” ४९ मी दररोज परमेश्वराच्या भवनात शिक्कीत असता तुम्हाबोरबर होते आणि तुम्ही मला अटक केली नाही. परंतु शास्त्रलेख पूर्ण झालाच पाहिजे.” ५० सर्व शिष्य त्यास सोडून पळून गेले. ५१ एक तरुण मनुष्य अंगावर तागाचे वस्त्र पांधरून त्याच्यामार्गे चालत होता. त्यांनी त्यास धरले, ५२ परंतु तो तागाचे वस्त्र टाकून उघडाच पळून गेला. ५३ नंतर त्यांनी येशूला तेथून महायाजकाडे नेले आणि सर्व मुख्य याजक लोक, वडील व नियमशास्त्राचे शिक्षक जमा झाले. ५४ थोडे अंतर ठेवून पेत्र येशूच्या मागे सरळ महायाजकाच्या वाडयात गेला. तेथे पेत्र कामदाराबोरबर विस्तवाजवळ शेकड बसला. ५५ मुख्य याजक लोक आणि सर्व यथूदी सभा येशूला जिवे मारण्यासाठी पुरावा गोळा करण्याचा प्रयत्न करीत होते. परंतु त्याना काही मिळेना. ५६ एुष्कलांनी त्याच्याविरुद्ध खोटी साक्ष दिली. परंतु त्यांची साक्ष सारखी नक्ती. ५७ नंतर काहीजण उभे हारीले आणि त्याच्याविरुद्ध साक्ष देऊन म्हणाले, आम्ही त्यास असे म्हणताना ऐकले की, ५८ “हाताने बांधलेले परमेश्वराचे भवन मी पाठून टाकिन आणि हातांनी न बांधलेले असे दुसरे भवन तीन दिवसात उभारीन.” ५९ परंतु तरीही याबाबतीत त्याच्या साक्षीत मेळ नवळता. ६० नंतर महायाजक त्यांच्याउपुढे उभा राहिले आणि त्याने येशूला विचारले, “तू उत्तर देणार नाहीस काय? हे लोक तुझ्याविरुद्ध आरोप करताहेत हे कसे?” ६१ परंतु येशू गप्य राहिला. त्याने उत्तर दिले नाही. नंतर महायाजकाने पुढी विचारले, “धन्यवादिताचा पुत्र खिस्त तो तू आहेस काय?” ६२ येशू म्हणाला, “मी आहे, आणि तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राला सर्वसमर्थ देवाच्या उजावीकडे बसलेले व आकाशातील मेंदांसह येताना पाहाल.” ६३ महायाजकाने आपले कपडे फाळले आणि म्हणाला, “आपणाला अधिक साक्षीदारांची काय गरज आहे? ६४ तुम्ही निंदा ऐकली आहे. तुम्हास काय वाटते?” सर्वांनी त्यास मरणांदं योग्य आहे अशी शिक्षा फर्मविली. ६५ काहीजण त्याच्यावर थंकू लागले. त्याचे तोंड

झाकून बुक्क्या मारू लागले व त्यास म्हणू लागले, “ओळख बरे, तुला कोणी मारले?” कामदारांनी त्यास ताब्यात घेतले आणि मारले. ६६ पेत्र अंगणात असतानाच महायाजकाच्या दासीपैकी एक तेथे आली. ६७ आणि तिने पेत्राला शेकताना पाहिले. तेव्हा तिने त्याच्याकडे निरखून पाहिले व म्हणाली, “तू सुद्धा नासारेशेकर येशूबोरे बर होतास ना?” ६८ परंतु पेत्राने ते नाकारले आणि म्हणाला, “तू काय म्हणतेस हे मला कळत नाही व समजतही नाही.” पेत्र अंगणाच्या दरवाजाच्या देवीदार गेला आणि कोंबडा आरवला. ६९ जेव्हा दासीने त्यास पाहिले तेव्हा जे लोक तेथे होते त्यांना ती म्हणू लागली की, “हा मनुष्य त्याच्यापैकीच एक आहे.” ७० पेत्राने पुढी ते नाकारले नंतर थोड्या वेळाने तेथे उभे असलेले लोक पेत्राला म्हणाले, “खात्रीने तू त्यांच्यापैकी एक आहेस, कारण तू सुद्धा गालीली आहेस.” ७१ पेत्र निर्भत्सना करीत व शपथ वाहून म्हणाला, “तुम्ही ज्या मनुष्याविषयी बोलत आहात त्यास मी ओळखत नाही!” ७२ आणि लोगे दुसऱ्यांदा कोंबडा आरवला, “दोन वेळा कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू मला तीन वेळा नाकारशील,” असे येशू म्हणाला होता याची पेत्राला आठवण झाली व तो अतिशय दुखी झाला व मोठ्याने रडला.

१५ पहाट होताच मुख्य याजक लोक, वडीलजन, नियमशास्त्राचे शिक्षक

व सर्व यथूदी सभा यांनी मसलात करून येशूला बांधून पिलाताच्या ताब्यात दिले. २ पिलाताने त्यास विचारले, तू यूहूदांचा राजा आहेस काय? येशूने उत्तर दिले, “तू म्हणतोस तसेच.” ३ मुख्य याजकांनी पुकळ बाबतीत येशूवर आरोप ठेवले. ४ मग पिलाताने त्यास पुढी ग्रन्थ विचारला, तू उत्तर देणार नाहीस काय? पाहा, ते कितीतरी गोरीषीविषयी तुझ्यावर आरोप करत आहेत. ५ पण तरीही येशूने उत्तर दिले नाही म्हणून पिलाताला आश्र्य वाटले. ६ वल्हांडण सणाच्या वेळी ते कोणत्याही एका कैद्याच्या सुटकेची मागणी करीत असत. त्यास पिलात विचारप्रामाणे लोकांसाठी सोडत असे. ७ बरब्बा नावाचा एक मनुष्य, बंडखोरांबरबर तुरुंगात होता. त्याने दंगलीमध्ये खून केल्याबद्दल त्यास पकडण्यात आले होते. ८ लोक आले आणि पिलाताला तो नेहमी त्यांच्यासाठी करीत असे तसे करायल लावले. ९ पिलाताने विचारले, तु मन्याचासाठी यूहूदांच्या राजाला सोडावे अशी तुम्ही इच्छा आहे काय? १० पिलात असे म्हणाला कारण त्यास माहीत होते की, द्वेषामुळे मुख्य याजकांनी येशूला धरून दिले होते. ११ परंतु पिलाताने त्याच्याएवजी बरब्बाला सोडावे असे मुख्य याजकांनी लोकांसंस चिथवले. १२ परंतु पिलात त्यांना पुढी म्हणाला, तर मग तुम्ही ज्याला यूहूदांच्या राजा म्हणता त्याचे मी काय करावे अशी तुम्ही इच्छा आहे? १३ ते पुढी योठ्याने ओरडले, त्यास वधसंतंभावर खिळा! १४ पिलाताने पुढी विचारले, का? त्याने कोणता गुह्ना केला आहे? ते सर्व अधिकच मोठ्याने ओरडले, त्यास वधसंतंभावर खिळा! १५ पिलाताला लोकांस खूश करायचे होते म्हणून त्याने त्यांच्यासाठी बरब्बाला सोडले आणि येशूला फटके मासून वधसंतंभावर खिळण्यासाठी शिपायांच्या स्वाधीन केले. १६ शिपायांनी येशूला राज्यपालाच्या वाड्यात, प्रयतोर्मात म्हणजे कवेरीत नेले आणि त्यांनी सैनिकांची एक तुकडीव एकत्र बोलावली. १७ त्यांनी त्याच्या अंगावर जांभळा झाग घातला व काट्याचा मुकुट करून त्यास घातला. १८ ते त्यास मुजरा करू लागले आणि म्हणू लागले, यूहूदांच्या राजाचा जयग्याकार असा. १९ त्यांनी वेटाच्या काठीने वारंवार त्याच्या डोक्यावर मारले. त्याच्यावर थुंकले आणि गुडेव टेकून त्यास वंदन केले. २० त्यांनी त्याची थट्टा केल्यावर त्याच्या अंगावरून जांभळा झाग काढून घेतला व त्याचे स्वतःचे कपडे त्यास घातले. नंतर वधसंतंभावर खिळणे शक्य क्वाह्वे म्हणून ते त्यास बाहेर घेऊन गेले. २१ वाटेट त्यांना कुरेनेकर शिमोन नावाचा एक मनुष्य दिसला. तो आलेक्सोंद्र व रूफ याचा पिता होता व आपल्या रानातून घरी परत चालला होता. मग सैनिकांनी त्यास जबरदस्तीने येशूचा वधसंतंभ वहायावस लावले. २२ आणि त्यांनी येशूला गुलगुथा म्हणजे कवटीची जागा म्हटलेल्या ठिकाणी आणले. २३ त्यांनी येशूला

त्यास बोळ मिसळलेला द्राक्षरस दिला परंतु त्याने तो घेतला नाही. २४ त्यांनी त्यास वधस्तंभावर खिळले, कोणी कोणते कपडे घ्यावे यासाठी त्यांनी विठळ्या टाकल्या व त्याचे कपडे वाढू घेटले. २५ त्यांनी त्यास वधस्तंभावर खिळले तेव्हा दिवसाचा तिसरा तास झाला होता. २६ आणि त्याच्यावर त्याच्या दोषारोपाचा लेख, “यूह्यांचा राजा” असा लिहिला होता. २७ त्यांनी त्याच्याबोरबर दोन लुटाऱ्याना एकला त्याच्या उजवीकडे व दुसऱ्याला त्याच्या डावीकडे वधस्तंभावर खिळले होते. २९ जवळून जाणारे लोक त्याची निदा करीत होते. ते आपली डोकी हलवून म्हणाले, अरे! परमेश्वराचे भवन पाढून ते तीन दिवासात बांधणारा तो तूच ना! ३० वधस्तंभावरुन खाली ये आणि स्वतळा वाचव. ३१ तसेच मुख्य याजकांनी, नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनी येशूची थृटी केली आणि एकमेकास म्हणाले, त्याने दुसऱ्याचे तारण केले पण त्यास स्वतःचा बचाव करात येत नाही! ३२ या इसाएलाचा राजा ख्रिस्त याला वधस्तंभावरुन खाली येऊ या मग आम्ही ते पाढू आणि त्याच्यावर विश्वास ठेवू आणि जे त्याच्याबोरबर वधस्तंभावर खिळले होते त्यांनी देखील त्याचा अपमान केला. ३३ दुपारची वेळ झाली. सगळ्या देशभर अंधर पडला, तो अंधार दुपारी तीन वाजेपर्यंत राहिला. ३४ मग तीन वाजात येशू मोठाचने आरोगी मासून म्हणाला, “एलोई, एलोई, लमा सबकथी, म्हणजे, माझ्या देवा, माझ्या देवा, तू माझा त्याग का केलास?” ३५ जवळ उभे असलेल्या काहीजणांनी हे ऐकले तेव्हा ते म्हणाले, ऐका, तो एलीयाला बोलवत आहे. ३६ एकजण धावत गेला. त्याने संपर्ज आंबेत बुद्धवून भरला. वेताच्या काठीवर ठेवला व तो येशूला पिण्यास दिला आणि म्हणाला, थोबा! एलीया येऊन त्यास खाली उतरवायला येतो की काय हे आपण पाहू. ३७ मग मोठाचने आरोगी मासून येशूने प्राण सोडला. ३८ तेव्हा परमेश्वराच्या भवनातील पटदडा वरपासून खालपर्यंत फाटला व त्याचे दोन भाग झाले. ३९ येशूच्या पुढे उभे आलेल्या अधिकाऱ्याने जेव्हा त्याची आरोगी ऐकली आणि तो कसा मरण पावला हे पाहिले तेव्हा तो म्हणाला, खरोखर हा मनुष्य देवाचा पुत्र होता. ४० तेथे असलेल्या काही स्त्रिया दुरुन पाहत होत्या. त्यांच्यामध्ये मगदालीया नगराची मरीया, याकोब व योसेफ यांची आई मरीया व सलोमी या होत्या. ४१ येशू जेव्हा गालील प्रांतात होता तेव्हा या स्त्रिया त्याच्यामागे जात व त्याची सेवा करीत असत. याशिवाय त्याच्याबोरबर यश्शलेम शहरापर्यंत आलेल्या इतर अनेक स्त्रियाही होत्या. ४२ त्या सुमारास संध्याकाळ झाली होती आणि तो तयारीचा म्हणजे शब्दाथाच्या आधीचा दिवस होता. ४३ योसेफ अरिमथईकर न्यायसभेचा माननीय सभासद होता व तो सुढूला देवाचे राज्य येण्याची वाट पाहत होता. तो योसेफ धैयनि पिलाताकडे गेला आणि त्याने येशूचे शरीर मागितले. ४४ येशू इतक्या लवकर कसा मरण पावला याचे पिलाताला आश्र्व वाटले. मग त्याने सेनाधिकारी बोलावले आणि त्यांना विचारले. येशूला मरून बराच वेळ झाला की काय? ४५ सेनाधिकार्याकडून ते कळाल्यावर, तेव्हा त्याने ते शरीर योसेफाला दिले. ४६ मग योसेफाने तागाचे वस्त्र विकृत आणले आणि येशूला वधस्तंभावरुन खाली काढले व त्यास तागाच्या वस्त्रात गुंडाळून ते त्याने खडकात खोदलेल्या कबरेत ठेवले. नंतर त्याने कबरेच्या तोंडावर दगड बसविला. ४७ येशूला कोठे ठेवले हे मगदालीया नगराची मरीया आणि याकोब व योसेफ यांची आई मरीया पाहत होत्या.

१६ शब्दाथाचा दिवस संपला तेव्हा मगदालीया नगराची मरीया, याकोबाची
आई मरीया आणि सलोमी यांनी त्यास लावण्याकरिता सुअंधी तेल विकृत आणले. २ आणि आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी, अगदी पहाटे सूर्योदयाच्या वेळी त्या कबरेकडे गेल्या. ३ त्या एकमेकीस म्हणत होत्या की, कबरेच्या तोंडावरुन आपणासाठी धोंड कोण बाजूला लोटील? ४ नंतर त्यांनी वर पाहिले आणि त्यांना धोंड दूर लोटलेली आढळली. ती फारच मोठी होती. ५ त्या कबरेत आत गेल्या तेव्हा त्या चकित झाल्या. त्यांना एक तरुण पुरुष उजव्या बाजूस बसलेला आढळला. त्याने पांढरा शुग्र झाग घातला

होता. ६ तो त्यांना म्हणाला, भयभीत होऊ नका, तुम्ही नासरेथकर येशू जो वधस्तंभावर खिळला होता त्याचा शोध करीत आहात. पण तो उठला आहे. येथे नाही. त्यांनी त्यास ठेवले होते ती जागा पाहा. ७ जा आणि त्याच्या शिष्यांना व पेत्रालाही सांगा की, तो तुमच्या अगोदर गालील प्रांतात जात आहे, त्याने तुम्हास सांगितल्याप्रामाणे तेथे तो तुम्हास दृश्य पडेल. ८ मग त्या बाहेर गेल्या आणि भीतीमुळे कबरेपासून पठाल्या. त्यांना आश्र्व वाटले. त्यांनी कोणला काहीही सांगितले नाही कारण त्या भयभीत झाल्या होत्या. ९ (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी येशू उठल्यावर त्याने प्रथम मगदालीया नगराची मरीयाला, जिच्यानुन त्याने सात भूते काढली होती, तिला दर्शन दिले. १० ती गेली आणि रडून शोक करणाऱ्या त्याच्या अनुयायांना तिने हे वृत्त सांगितले. ११ त्यांनी ऐकले की तो जिंवत आहे व तिने त्यास पाहिले आहे. तेव्हा त्यांनी तिच्या म्हणण्यावर विश्वास ठेवला नाही. १२ यानंतर त्यांच्यापैकी दोघे उघड्या माळवानावर चालले होते. गावाकडे जात असता येशू त्यांना दुसऱ्या रुपाने प्रकट झाला. १३ ते परत आले व इतरांना त्याविषयी सांगितले परंतु त्यांनी त्यांच्यावरही विश्वास ठेवला नाही. १४ नंतर अकरा शिष्य जेवत बसले असता येशू त्यांना प्रकट झाला. त्याने शिष्यांच्या अविश्वासाबद्दल आणि त्यांच्या अंतःकरणाच्या कठोरतेबद्दल त्यांना समज दिली कारण ज्यांनी त्यास उठल्यावर पाहिले होते त्यांच्यावर त्यांनी विश्वास ठेवला नाही. १५ तो त्यांना म्हणाला, “सर्व जगात जा आणि सर्व सृष्टीला सुवार्तेची घोषणा करा. १६ जो कोणी विश्वास ठेवतो आणि बापितस्मा घेतो त्याचे तारण होईल, परंतु जो विश्वास ठेवत नाही तो शिक्षेस पात्र होईल. १७ परंतु जे विश्वास ठेवतील त्यांच्याबोरबर ही चिन्हे असतील, ते माझ्या नावाने भूते काढतील, ते नव्या भाषा बोलतील. १८ ते आपल्या हातांनी साप उचलतील आणि ते कोणतेही प्राणिधातक पदार्थ प्याले तरी ते त्यांना कदापि बाधणार नाही. ते आजाच्यावर हात ठेवतील आणि ते बरे होतील.” १९ मग प्रभू येशू त्यांच्याबोरबर बोलत्यानंतर तो स्वर्गात घेतला गेला आणि देवाच्या उजव्या बाजूस जाऊन बसला. २० शिष्य बाहेर गेले आणि त्यांनी प्रत्येक ठिकाणी सुवार्तेची घोषणा केली. प्रभूने त्यांच्याबोरबर कार्य केले व त्याने वचनाबोरबर असणाऱ्या चिन्हांनी त्याची खात्री केली.

लूक

१ ज्या गोर्झींची आम्हास पक्की खातरी आहे त्या गोर्झी जे प्रारंभापासून

प्रत्यक्ष पाहाणारे व शब्दाचे सेवक होते, २ त्यांनी त्या जशा आम्हास सोपदून दिल्या त्या तशाच सांगाव्या म्हणून त्याविषयीचा वृत्तांत अनुक्रमाने लिहून काढण्याचे काम पुष्कळांगी हाती घेतले आहे. ३ म्हणून हे थियफिला महाराज, मी सर्व गोर्झींचा मुळापासून चांगला शोध केल्याउळे मलाही हे बेर वाटले की, या सर्व घटनाविषयीची माहिती आपणाला व्यवस्थित पणे माहिती लिहावी. ४ यासाठी की ज्या गोर्झींचे शिक्षण आपल्याला मिळाले आहे त्यांचा निश्चितपणा आपण पूर्णपणे जाणावा. ५ यूहूदीया प्रांताचा राजा हेरोड याच्या दिवसात, जखन्या नावाचा कोणी याजक होता. तो अबीयाच्या याजक घराण्यातील असून त्याची पत्ती अहरोनाच्या वंशातील होती व तिचे नाव अलीशिबा होते. ६ ते दोघेही देवापुढे नीतिमान होते आणि प्रभूद्या सर्व जाणा व विधीत निर्दोषपणे चालत असत. ७ परंतु त्यांना मूळ नक्हते कारण अलीशिबा वंज्ञ होती, शिवाय ते दोघेही फार म्हातरे झाले होते. ८ मग असे झाले की, तो आपल्या वर्गाच्या अनुक्रमाने देवापुढे त्याचे याजकाचे काम करत असता, ९ याजकाच्या रीतीप्रमाणे परमेश्वराच्या भवनात धूप जाळण्यासाठी चिड्याटाकून त्याची निवड करण्यात आली. १० आणि लोकांचा सगळा जमाव धूप जाळण्याच्या वेळेस बाहेर प्रार्थना करीत उभा होता. ११ तेव्हा परमेश्वराचा दूत, धूपवेदीच्या उजव्या बाजूला उभा असलेला त्याच्या दृश्ये पडला. १२ त्यास पाहून जख्या भयभीत झाला. १३ परंतु देवदूत त्यास म्हणाला, जखन्या भिऊ नको, कारण तुझी प्रार्थना ऐकण्यात आली आहे आणि तुझी पत्ती अलीशिबा हिच्याकडून तुला पुत्र होईल, तू त्याचे नाव योहान ठेव. १४ तेव्हा तुला आनंद व उल्लास होईल आणि त्याच्या जन्माने एकपणे तुला पुष्कल लोक हर्षित होतील. १५ कारण तो परमेश्वराच्या दृश्येने महान होईल आणि तो द्राक्षरस किंवा मध्य कथंधीच पिणार नाही व तो आईच्या गर्भात असतांनाच पवित्र आत्म्याने भरलेला असेल. १६ तो इसाएलाच्या संतानातील अनेकांना, प्रभू त्यांचा देव याच्याकडे वक्ळविण्यास कारणीभूत ठेरल. १७ आणि देवासाठी सिद्ध झालेले असे लोक तयार करायला, वडिलांची अंतःकरणे मुलांकडे आणि आज्ञा न मानणाऱ्यांना नीतिमानाच्या ज्ञानाकडे वलवून प्रभूसाठी तयार केलेली प्रजा उभी करावयाला तो एलीचाच्या आत्म्याने आणि सामर्थ्याने त्यांच्यापुढे चालेल. १८ मग जख्या देवदूताला म्हणाला, “हे घडणारच असे मी कशवरुन समजू? कारण मी वृद्ध मनुष्य आहे आणि माझी पत्तीसुद्धा उतारवयात आहे.” १९ देवदूताने त्यास उत्तर दिले, “मी देवाच्या पुढे उभा राहणारा गब्रीएल आहे आणि तुझ्याशी बोलायला व तुलाही सुवार्ता सांगायला मला पाठविण्यात आले आहे. २० पाहा, हे घडेपर्यंत तुला बोलात येणार नाही व तू मुका राहशील कारण माझे शब्द जे योग्यवेळी पूर्णपणे खेरे ठरणार आहेत त्या माझ्या शब्दांवर तू विश्वास ठेवला नाहीस.” २१ तेव्हा जख्याची वाट पाहणाऱ्या लोकांस तो परमेश्वराच्या भवनात इतका वेळ का राहिला याचे आश्वर्य वाटले. २२ तो बाहेर आल्यावर त्यास त्यांच्याबरोबर बोलता येईना. तेव्हा त्यांना जाणिव झाली की, परमेश्वराच्या भवनात त्याने दृष्टांत पाहिला आहे. तो त्यांना खुणा करत होता परंतु तो तसाच मुका राहीला. २३ मग असे झाले की त्याच्या सेवेचा कालावधी पूर्ण झाल्यावर तो घरी परत गेला. २४ त्या दिवसानंतर त्याची पत्ती अलीशिबा गरोदर राहिली व पाच महिने लपून राहिली, ती म्हणाली, २५ लोकांमध्ये माझा होणारा अनादर दूऱ्या करण्यासाठी प्रभूने माझ्याकडे पाहिले तेव्हा त्याने माझ्यासाठी असे केले. २६ अलीशिबेच्या गरोदरपणाच्या सहाव्या महिन्यात देवाने गब्रीएल दूताला गालील प्रांतातील नासरेथ नावाच्या गावी, २७ एका कुमारीकडे पाठवले, तिची दाविदाच्या घराण्यातील योसेफ नावाच्या मनुष्याशी मागाणी झाली होती आणि त्या कुमारीचे नाव मरीया होते. २८ देवदूत तिच्याकडे येऊन म्हणाला,

अभिवादन! तुझ्यावर कृपा झालेली आहे. प्रभू तुझ्यावरोबर आहे. २९ परंतु त्याच्या शब्दाने अस्वस्थ झाली आणि या अभिवादनाचा अर्थ काय असावा याचे ती नवल करू लागली. ३० देवदूत तिला म्हणाला, “मरीये, भिऊ नकोस, देवाने तुझ्यावर कृपा केली आहे. ३१ पाहा! तू गरोदर राहशील आणि तुला मुलगा होईल त्याचे नाव तू येशू ठेव. ३२ तो महान होईल व त्यास थोर देवाचा पुत्र म्हणतील आणि प्रभू देव त्यास त्याचा पिता दावीद याचे राजासन देईल. ३३ तो याकोबाच्या घराण्यावर सर्वकाळासाठी राज्य चालवील आणि त्याच्या राज्याचा अंत होणार नाही.” (aiōn g165) ३४ तेव्हा मरीया दूताला म्हणाली, हे कसे होईल? कारण मला पुरुष ठाऊक नाही. ३५ देवदूत तिला म्हणाला, पवित्र आत्मा तुझ्यावर येईल आणि थोर देवाचे सामर्थ्य तुझ्यावर सावली करील आणि म्हणून जे पवित्र बाळ जन्मास येईल, त्यास देवाचा पुत्र म्हणतील. ३६ बध, तुझी नातेवाईक अलीशिबा ही सुद्धा म्हातारपणात गरोदर असून तिला पुत्रार्थ राहीला आहे आणि जिला वांग म्हणण्ले जाई तिला आता सहावा महिना आहे. ३७ कारण देवाला कोणतीही गोष अशक्य नाही. ३८ मरीया म्हणाली, ख्वोखर “मी प्रभूची दासी आहे, आपल्या म्हणण्याप्रमाणे मला होवो.” मग देवदूत तिच्यापासून निश्चू गेला. ३९ त्या दिवसात मरीया उठीली आणि घाईने यूहूदीया प्रांताच्या डोंगराल भागातील एका नगरात गेली. ४० तिने जख्याच्या घरात प्रवेश केला आणि अलीशिबेला अभिवादन केले. ४१ जसे मरीयेचे अभिवादन अलीशिबेने ऐकले तिच्या उदरातील बाळाने उडी मारली आणि अलीशिबा पवित्र आत्म्याने भरली. ४२ ती उंच स्वर काढून मोठायाने म्हणाली, “स्त्रियांमध्ये तू धन्यवादित आहेस आणि तुझ्या पोटचे फल धन्य आहे. ४३ माझ्या प्रभूच्या मातोने मजकडे यावे हा मान मला कोठून?” ४४ जेव्हा तुझ्या अभिवादनाची वाणी माझ्या कानी पडली, तेव्हा माझ्या उदरातील बाळाने आनंदाने उडी मारली ४५ जिने विश्वास ठेवला ती धन्य आहे, कारण ज्या गोर्झी प्रभूने तिला सांगितल्या त्याची पूर्णता होईल? ४६ मरीया म्हणाली, “माझा जीव प्रभूला थोर मानतो, ४७ आणि देव जो माझा तारणारा याच्या ठारी माझा आत्मा आनंदीत झाला आहे. ४८ कारण त्याने आपल्या दासीची दैव अवस्था पाहीली. आतापासून मला सर्व पिढ्यां धन्य म्हणतील. ४९ कारण जो सर्वसमर्थ आहे त्याने माझ्यासाठी मोठी कामे केली आहेत; आणि त्याचे नाव पवित्र आहे. ५० जे त्याचे भय धरतात त्यांच्यावर त्याची दया पिढ्यानपिढ्या आहे ५१ त्याने त्याच्या हाताने सामर्थ्याची कार्ये केली आहेत; जे गर्वित अंतःकरणाचे आहेत त्यांची त्याने पांगापांग केली आहे. ५२ त्याने राज्य करणाऱ्यांना त्यांच्या राजासनावरून औढून काढले आहे आणि गरीबास उंचावले आहे. ५३ त्याने भूकेल्यास चांगल्या पदार्थांनी तूप्रे केले आहे. आणि धनवानास रिकाम्या हाताने परत पाठवले आहे. ५४ दयेपोटी त्याने आपला सेवक इसाएल याला साहाय्य केले आहे. ५५ आपल्या पूर्वजास त्याने सांगितल्याप्रमाणे अब्राहाम व त्याचे संतान योंच्यावरील दया सर्वकाळ स्वरण करावी. त्याने आपला सेवक इसाएल याला साहाय्य केले आहे.” (aiōn g165) ५६ अलीशिबेवरोबर तीन महीने राहिल्यानंतर मरीया आपल्या धरी परत गेली. ५७ अलीशिबेवी प्रसूतीची वेळ आल्यावर, तिने एका मुलास जन्म दिला. ५८ प्रभूने तिच्यावर मोठी दया केली आहे, हे तिच्या शेजायांनी व नातेवाईकांनी ऐकले आणि ते तिच्या अनंदात सहभागी झाले. ५९ मग असे झाले की, आठव्या दिवशी मुलाची सुंता करण्यासाठी ते आले असता, त्याच्या पित्याच्या नावाप्रमाणे ते बाळाचे नाव देखील जख्या ठेवणार होते. ६० परंतु त्याच्या आईने उत्तर दिले, नाही त्याएवजी त्याचे नाव योहान ठेवायचे आहे. ६१ ते तिला म्हणाले, तुझ्या नातलगात या नावाचा कोणीच नाही. ६२ नंतर त्यांनी त्याच्या वडिलाना हातवारे कसून विचारले, याचे नाव काय ठेवावे, अशी तुझी इच्छा आहे ६३ तेव्हा त्याने लिहिण्यासाठी पाटी मागितीली आणि, त्याचे नाव योहान आहे, असे लिहीले यावरून त्या सर्वांना खूपच आश्वर्य वाटले. ६४ त्याच क्षणी त्याचे तोंड उघडले व त्याची जीभ मोकळी झाली आणि तो बोलू लागला व देवाला

धन्यवाद देऊ लागला. ६५ तेव्हा सर्व शेजारी भयभीत झाले आणि यहूदीया प्रांताच्या सर्व डोंगराळ प्रदेशात लोक या सर्व गोर्टीबद्दल बोलू लागले. ६६ जे कोणी हे ऐकले ते प्रत्येकजण मनात विचार करत होते, ते म्हणाले, हे मूल पुढे कोण होणार आहे? प्रभू त्याच्याबोरवर आहे असे त्यांच्या लक्षत आले. ६७ त्याचा पिता जख्या पवित्र आत्म्याने भरला आणि त्यानेही भविष्यवाणी केली; तो म्हणाला, ६८ “इसाएलाचा देव प्रभू द्याची स्तुती असो, कारण त्याने आपल्या लोकांची भेट घेतली आणि लोकांची खंडणी भरून सुटका केली. ६९ त्याने आपला सेवक दावीद याच्या घराण्यातून आमच्यासाठी सामर्थ्यशाली तारणारा दिला आहे. ७० हे देवाने त्याच्या पवित्र संदेश्यांद्वारे युगाच्या प्रांगंभापासून सांगितले होते. (aión g165) ७१ जे आमचे श्रृंग आहेत व जे आमचा द्वेष करतात त्यांच्यापासून सुटका करण्याचे अभिवर्तन त्याने आम्हास दिले. ७२ आमच्या पूर्वजांवर दद्या दाखविण्यासाठी तो हे करणार आहे व आपल्या पवित्र कराराची आठवण ठेवणार आहे, ७३ हा करार एक शपथ होती जी त्याने आमचा पूर्वज अडाहामाला वाहिनी. ७४ ती अशी की, तुम्ही आपल्या शत्रुच्या हातातून सोडवले जाऊन, ७५ माझ्यासमोर पवित्रोने व नीतिमत्त्वाने आयुष्यभर माझी सेवा निर्भयपणे कराल, असे मी करीन. ७६ हे बालका, तुला परापराचारा संदेश म्हणातील कारण प्रभूचे मार्ग सिद्ध करण्याकरीता तू त्यांच्यापुढे चालशील. ७७ यासाठी की, त्याच्या लोकांस त्यांच्या पापांच्या क्षमेने तारणाचा अनुभव द्यावा. ७८ देवाच्या देव्युमुळे स्वर्गीय दिवसाची पहाट उजाडेल व मरणाच्या दाट छायेत जे जगत आहेत त्यांच्यावर प्रकाशील. ७९ तिच्याकडून जे अंधारात आहेत व मृत्युच्या छायेत बसले आहेत त्यांना प्रकाश देण्यासाठी आणि आमचे पाय शांतीच्या मार्गास लावण्यासाठी दिवसाचा उदय करून आमची भेट घेईल.” ८० मग तो मुलगा वाढत गेला आणि आत्म्यात सामर्थ्यशाली झाला. इसाएल लोकांस प्रकट होण्याच्या दिवसापर्यंत तो अरण्यात राहिला.

२ त्या दिवसात कैसर आगुस्तसी आजाझाली की, सर्व जगाची नावनोंदणी लिहिली जावी. २ ही पहिली नावनोंदणी होती जेव्हा क्वीरीनिय हा सिरीया प्रांताचा राज्यपाल होता. ३ प्रत्येकजण नावनोंदणी करण्यासाठी आपापल्या गांवी गेले. ४ मग योसेफसुद्दा गालील प्रांतातील नासरेथ गांवाहून यहूदीया प्रांतातील दाविदाच्या बेथलेहेम या गांवी गेला कारण तो दाविदाच्या घराण्यातील व कुलातील होता. ५ व नावनींदी लिहून देण्यासाठी, जिच्याशी त्याची मागणी झालेली होती त्या गरोदर मरीयेला त्याने बरोबर नेले. ६ आणि असे झाले, ते तेथे असताच तिचे प्रसूतीचे दिवस पूर्ण होऊन, ७ तिने तिच्या पहिल्या मुलाला जन्म दिला आणि तिने त्यास कापडात गुंडाळले व गव्हाणींत ठेवले कारण धर्मशाळेत उत्तरण्यासाठी त्यांना जागा मिळाली नाही. ८ त्याच भागांत, मेंढपाळ रात्रीच्या वेळी रानात राहून आपले कळप राखीत होते. ९ अचानक, देवाचा एक दूट त्यांच्यासमोर प्रकट झाला व प्रभूचे तेज त्यांच्याभोवीती पसरले आणि ते खुप ख्याले. १० देवदूत त्यांना म्हणाला भिक नका; जो मोठा आनंद सर्व लोकांस होणार आहे त्याची सुवार्ता भी तुम्हास सांगो. ११ दावीदाच्या नगरात आज तुमच्यासाठी तारणारा जन्मला आहे! तो ख्रिस्त प्रभू आहे. १२ तुमच्यासाठी ही खूण असेल की, बालक बाळात्याने गुडाळून गळाणीत निजवलेले तुम्हास आढळेल. १३ मग एकाएकी आकाशातल्या सैन्यांचा समुदाय त्या देवदूतजावळ आला आणि देवदूत देवाची स्तुती करत म्हणाले, १४ “परम उंचामध्ये देवाता गौरव आणि पृथीवर ज्या मनुष्यांसंबंधी तो संतुष्ट आहे त्यांच्यामध्ये शांती.” १५ मग असे झाले की देवदूत त्यांच्यापासून स्वर्गास गेले, तेव्हा मेंढपाळ एकमेकांना म्हणाले, चला, आपण बेथलेहेमार्पयत जाऊ आणि घडलेली ही जी गोष परमेश्वराने आम्हास कळवली ती बघू या. १६ तेव्हा ते घाईघाईने गेले आणि त्यांना मरीया, योसेफ व गळाणीत ठेवलेले बाळ ही त्यांना दिसले. १७ जेव्हा मेंढपाळांनी त्यास पाहिले तेव्हा त्या बाळाविषयी जे सांगितले होते ते त्यांनी सर्वांना जाहीर

केले. १८ मग ऐकणारे सर्व जन त्या मेंढपाळांनी सांगितलेल्या गोषीवरून आश्र्यवर्चकित झाले. १९ परंतु मरीयेने या सर्व गोर्टीचे मनन करून त्या आपल्या अंतःकरणात ठेवल्या. २० नंतर ते मेंढपाळ त्यांना सांगण्यात आले होते त्याप्रमाणे त्या सर्व गोर्टी ऐकून व पाहून देवाचे गौरव व स्तुती करीत माघारी गेले. २१ आठवा दिवस म्हणजे सुंतेचा दिवस आल्यावर त्याचे नाव येशू ठेवण्यात आले. हे नाव तो उदरात संभवप्रायांवर्ची देवदूताने ठेवले होते. २२ पुढे मोरीच्या नियमशास्त्राप्रमाणे त्याचे शुद्धीकरणाचे दिवस भरल्यावर ते त्यास वर यश्शलेम शहरास घेऊन आले; ते अशासाठी की, त्याचे प्रभूला समर्पण करावे. २३ म्हणजे प्रत्येक प्रथम जन्मलेला नर प्रभूसाठी पवित्र म्हटला जावा असे जे प्रभूच्या नियमशास्त्रात सांगितल्याप्रमाणे होल्यांचा जोडा किवा कबुतरांची दोन पिल्ले यांचा यज्ञ अर्पवा म्हणून त्यांनी त्यास तेथे आणले. २५ तेव्हा पाहा, यश्शलेम त शिमोन नावाचा कोणीएक मनुष्य होता. तो मनुष्य नीतिमान व भक्तिमान होता. तो इसाएलाच्या सांतवनाची वाट पाहत होता आणि पवित्र आत्मा त्याच्यावर होता. २६ आणि प्रभूच्या ख्रिस्ताला पाहिल्याशिवाय तू मरणार नाही असे पवित्र आत्म्याने त्यास प्रकट केले होते. २७ आणि तो आत्म्यांत असता परमेश्वराच्या भवनात आला आणि जेव्हा आईवडीलांनी येशू बाळाला, त्याच्याविषयी नियमशास्त्राच्या रीतीप्रमाणे करण्याकरीता, आत आणले, २८ तेव्हा शिमोनाने येशूला आपल्या हातात घेतले आणि त्यास देवाचा धन्यवाद केला आणि म्हटले, २९ “हे प्रभू, आता तू आपल्या वचनाप्रमाणे आपल्या दासास शांतीने जाऊ देत आहेस. ३० कारण माझ्या डोळयांनी तुडी तोरण पाहिले आहे, ३१ ते तू सर्व राष्ट्रांतील लोकांच्या समक्ष तयार केले. ३२ ते परराष्ट्रीयांस प्रगटीकरण होण्यासाठी उजेड व तुड्या इसाएल लोकांचे वैधव असे आहे.” ३३ त्याच्याविषयी सांगितलेल्या गोर्टीमुळे त्याचे आईवडील आश्र्यवर्चकित झाले. ३४ आणि शिमोनाने त्यांना आशीर्वद दिला व त्याची आई मरीया हिला म्हटले, पाहा, इसाएलातील अनेकांचे पडणे व पुढी उठणे यासाठी आणि ज्याविरुद्ध बोलतील अशा चिन्हासाठी ठेवलेला आहे. ३५ यासाठी की, पुष्कल लोकांच्या अंतःकरणातील विचार उडकीस याचे आणि तुड्या स्वतःच्याही जिवांतून तलवार भोसकून जाईल. ३६ तेथे हन्ना नावाची एक संदेशी राहत होती. ती आशे वंशातील फनूएलाची मुलगी असून ती फार वूऱ झाली होती. ती लग्नानंतर आपल्या पतीसमवेत सात वर्षे राहिली. ३७ ती चौन्यांशेंी वर्षाची विधवा होती व परमेश्वराचे भवन सोडून न जाता उपवास व प्राश्नना करून ती राजदंदिवस निरंतर उपासना करीत असे. ३८ तिने त्याच्येची जवळ येऊन देवाचे आभार मानले. जे यश्शलेमेच्या सुटकेविषयी वाट पाहत होते त्या सर्वांना तिने त्याच्याविषयी सांगितले. ३९ जेव्हा त्यांनी प्रभूच्या नियमशास्त्राप्रमाणे सर्वकाही पूर्ण केल्यावर, ते गालील प्रांतातील आपले गाव नासरेथ येथे परत गेले. ४० बालक मोठा होत गेला आणि बलवान झाला व ज्ञानातही वाढत गेला आणि देवाची कृपा त्याच्यावर होती. ४१ प्रत्येक वर्षी त्याचे आईवडील वल्हांडण सणासाठी यश्शलेम शहरास जात. ४२ जेव्हा तो बारा वर्षांचा झाला, ते सणाच्या रीतीप्रमाणे वर यश्शलेम शहरास गेले. ४३ मग सणाचे पूर्ण दिवस तेथे घालविल्या नंतर ते घराकडे परत येण्यास निघाले. परंतु मुलगा येशू माझी यश्शलेमेतच मागे राहिला आणि हे त्याच्या आई-वडीलांना माहीत नव्हते. ४४ तो बरोबर प्रवास करण्याचा घोळक्या सोबत असेल असे समजून ते एक दिवसाची वाट चालून गेले. नंतर त्यांनी नातलग व मित्रांमध्ये त्याचा शोध घेण्यास सुरुवात केली. ४५ जेव्हा तो त्यांना सापडला नाही, म्हणून ते यश्शलेम शहरास परत आले आणि तेथे त्यांनी त्याचा शोध घेतला. ४६ असे घडले की, तीन दिवसानंतर तो त्यांना परमेश्वराच्या भवनात सापडला, तो शिक्षकांमध्ये बसून त्यांचे एकत होता व त्यांना प्रश्न विचारीत होता. ४७ ज्यांनी त्याचे ऐकले ते सर्व त्याच्या समजबुद्धीमुळे आणि उत्तरांमुळे चकित झाले. ४८ जेव्हा त्यांनी त्याचे एकले ते आश्र्यवर्चकित झाले. त्याची आई त्यास म्हणाली, “मुला, तू

आमच्याबरोबर असे का वागलास? एक, तुझा पिता व मी कठी होऊन तुझा शोध करीत आलो.” ४९ येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही माझा शोध का करीत होता? मी माझ्या पित्याच्या घरात असावे, हे तुम्हास माहीत नव्हते काय?” ५० परंतु तो जे शब्द त्यांच्याशी बोलला ते त्यांना समजले नाही. ५१ मग तो त्यांच्याबरोबर नासरेथास गेला आणि तो त्यांच्या आजेत राहिला. त्याच्या आईने या सर्व गोष्टी आपल्या अंतःकरणात जापून ठेवल्या. ५२ येशू ज्ञानाने आणि शरीराने देवाच्या आणि मनुष्यांच्या कृपेत वाढत गेला.

३ आता तिविर्य कैसराच्या कारकिर्दीच्या पंधराच्या वर्षी, जेव्हा पंतय पिलात युद्धीया प्रांताचा शासक होता आणि हेरोद चौथाई गालील प्रांताचा शासक असताना आणि त्याचा भाऊ फिलिप्प हा चौथाई इतुरीया व त्राखोनीती या देशांचा शासक व लूसनिय हा चौथाई अविलेनेचा शासक होता. २ आणि हन्ना व कयफा हे मुख्य याजक लोक होते, तेव्हा अरण्यात देवाचे वचन जख्याचा पुत्र योहान याच्याकडे आले. ३ तो यार्दीनेचा सभोवतालच्या सर्व परिसरात पापांच्या क्षमेसाठी पश्चात्ताप करून बापित्स्मा घ्यावा अशी घोषणा करत फिरला. ४ यशया संदेश्याच्या पुस्तकात लिहिल्याप्रमाणे हे झाले: “रानात घोषणा करण्णाऱ्याची वाणी झाली ती अशी, ‘परमेश्वराचा मार्ग तयार करा, त्याच्या वाटा सरळ करा. ५ प्रत्येक दरी भरली जाईल, आणि प्रत्येक डोंगर व टेकडी सपाट केली जाईल, वांकडी सरळ होतील, आणि खडबडीत मार्ग सपाट केले जातील ६ आणि सर्व मनुष्यप्राणी देवाचे तारण पाहतील.” ७ त्याच्याकडून बापित्स्मा करून घेण्यासाठी येणाऱ्या जमावाला योहान म्हणाला; “अहो, विषारी सापाच्या पिलांनो, येणाऱ्या क्रोधापासून सुटका करून घेण्यासाठी तुम्हास कोणी सावध केले? ८ पश्चात्तापास योग्य अशी फळे द्या आणि आपल्या मनात असे म्हणून नका की, ‘अब्राहाम आमच्या पित्यासारखा आहे.’ कारण मी तुम्हास सांगतो की, अब्राहामासाठी या दगडापासून मुले निर्माण करण्यास देव समर्थ आहे. ९ आताच झाडांच्या मुळांशी कुळाहड ठेवलेली आहे. म्हणून प्रत्येक झाड जे चोंगले फळ देत नाही ते तोडून अग्नीत टाकले जाईल.” १० नंतर जमावातील लोकांनी त्यास विचारले, “आता आम्ही काय करावे?” ११ त्याने उत्तर दिले, “ज्याच्याकडे दोन अंगरें असतील त्याने ज्याला नाही त्यास एक घावा आणि ज्याच्याकडे अन्न आहे त्यानेही तसेच करावे.” १२ काही जकातदारही बापित्स्मा करून घ्यावयास आले होते. ते म्हणाले, “गुरुजी, आग्नी काय करावे?” १३ तो त्यांना म्हणाला, तुम्हास जे नेमून दिले आहे त्यापेक्षा जास्त पैसे घेऊ नका. १४ काही शिपायांनी सुद्धा त्यास विचारून म्हटले, “आणि आमच्या बद्दल काय, आम्ही काय करावे?” तो त्यांना म्हणाला, “कोणाकडून जबरदस्तीने पैसे घेऊ नका, कोणावरही खोटा आरोप करू नका, तुम्हास मिळणाऱ्या पगारात समाधानी राहा.” १५ तेव्हा लोक उत्सुकतेने वाट पाहत असता प्रत्येकजण आपल्या अंतःकरणात हाच खिस्त असेल काय म्हणून विचार करीत असत. १६ त्या सर्वांना योहानाने उत्तर दिले, “मी तुमचा बापित्स्मा पापाण्याने करतो, पण एकजण जो माझ्यापेक्षाही सामर्थ्याशाली आहे तो येत आहे आणि त्याच्या वहाणाचे बंद सोडण्यासही मी पात्र नाही, तो तुमचा बापित्स्मा पवित्र आत्म्याने व अग्नीने करील. १७ त्याचे खळे अगदी स्वच्छ कायला व गळू त्याच्या कोठारात साठवायला त्याचे सूप त्याच्या हातात आहे, पण तो भूस न विझाणाऱ्या अग्नीत जाळून टाकील.” १८ योहानाने इतर पुष्कल उत्तेजन देणाऱ्या शब्दांनी त्यांना बोध करून सुवार्ता सापेक्षीतीली. १९ योहानाने चौथाईचा शासक हेरोद याची कानउघडणी केली कारण त्याचे त्याच्या भावाच्या पत्ती हेरोदीया हिच्याशी अनैतिक संबंध होते, तसेच इतर अनेक वाईट गोष्टी त्याने केल्या होत्या. २० हे सर्व करून सुद्धा त्याने आणखी एक दुष्कर्म केले ते म्हणजे त्याने योहानाला तुरुंगात टाकले. २१ तेव्हा असे झाले की, जेव्हा सर्व लोकांना बापित्स्मा योहानाद्वारे केला जात होता, तेव्हा येशूचा ही बापित्स्मा होऊन तो प्रार्थना करीत असता आकाश

उघडले गेले. २२ आणि पवित्र आत्मा देहसूपाने कबुतराप्रमाणे त्याच्यावर उतरला आणि आकाशातून अशी वाणी झाली की, “तू माझा प्रिय पुत्र आहेस, मी तुझ्याविषयी फार संतुष्ट आहे.” २३ जेव्हा येशूने त्याच्या कार्यास सुरुवात केली तेव्हा तो सुमारे तीस वर्षांचा होता. लोक त्यास योसेफाचा मुलगा समजत. योसेफ एलीचा मुलगा होता २४ एली मत्ताथाचा, मत्ताथ लेवीचा, लेवी मल्लवीचा, मल्लवी यत्रयाचा, यत्रया योसेफाचा मुलगा होता. २५ योसेफ मतिथ्याचा मुलगा होता. मतिथ्य अमोसाचा, अमोस नहूमाचा, नहूम हेस्लीचा, हेस्ली नग्याचा, २६ नगय महथाचा, महथ मतिथ्याचा, मतिथ्य शिमयीचा, शिमयी योसेखाचा, योसेख योदाचा मुलगा होता. २७ योदा योहानानाचा मुलगा होता. योहानान रेशाचा, रेशा जरूब्बाबेलाचा, जरूब्बाबेल शल्तीएलाचा, शल्तीएल नेरीचा, २८ नेरी मल्लवीचा, मल्लवी अद्वीचा, अद्वी कोसोमाचा, कोसोम एलमदामाचा, एलमदाम एराचा, २९ एर येशूचा, येशू अलिएजराचा, अलिएजर योरेमाचा, योरेम मत्ताथाचा, मत्ताथ लेवीचा मुलगा होता. ३० लेवी शिमोनाचा मुलगा होता. शिमोन यहूदाचा, यहूदा योसेफाचा, योसेफ योनामाचा, योनाम एल्याकीमाचा, ३१ एल्याकीम मल्लयाचा, मल्लय मिन्नाचा, मिन्ना मत्ताथाचा, मत्ताथ नाथानाचा, नाथान दाविदाचा, ३२ दावीद इशायाचा, इशाय ओवेदाचा, ओवेद बवाजाचा, बवाज सल्लोनाचा, सल्लोन नहशोनाचा मुलगा होता. ३३ नहशोन अम्मीनादाबाचा मुलगा होता. अम्मीनादाब अदामीनाचा, अदामीन अर्ण्याचा, अर्ण्य हेसोनाचा, हेसोन ऐरेसाचा, ऐरेस यहूदाचा, ३४ यहूदा याकोबाचा, याकोब इसहाकाचा, इसहाक अब्राहामाचा, अब्राहाम तेरहाचा, तेरह नाहोराचा, ३५ नाहोर सरुगाचा, सरुग रुक्का, रुक्क पेलेमाचा, पेलेग एबराचा, एबर शेलहाचा मुलगा होता. ३६ शेलह केनानाचा मुलगा होता. केनान अर्पक्षदाचा, अर्पक्षद शेमाचा, शेम नोहाचा, नोहा लामेख्याचा, ३७ लामेख मथशुलहाचा, मथशुलह हनोराचा, हनोख यरेदाचा, यरेद महललेलाचा, महललेल केनानाचा, ३८ केनान अनोश शेशाचा, शेश आदामाचा, आदाम देवाचा पुत्र होता.

४ येशू पवित्र आत्म्याने पूर्ण भरून यार्देन नदीपूर परतला. मग आत्म्याने त्यास अरण्यात नेले. २ तेथे सैतानाने त्याची चालीस दिवस परीक्षा घेतली. त्या दिवसात येशूने काहीही खाल्ले नाही आणि ती वेळ संपल्यानंतर येशूला भूक लागली. ३ तेव्हा सैतान त्यास म्हणाला, जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर या दगडाची भाकर हो, अशी आज्ञा कर. ४ येशूने त्यास उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, मनुष्य फक्त भाकरीनेच जोगेल असे नाही.” ५ मग सैतान त्यास उंच जागेवर घेऊन गेला आणि एका क्षणांत जगातील सर्व राज्ये त्यास दाखविली. ६ सैतान त्यास म्हणाला, “मी तुला या सर्व राज्याचे अधिकार व वैभव देईन कारण ते मला दिलेले आहे आणि मी माझ्या मर्जीनुसार ते देऊ शकतो. ७ म्हणून जर तू मला नमन करशील आणि माझी उपासना करशील तर हे सर्व तुझे होईल.” ८ येशूने उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे. प्रभू तुझा देव याचीच उपासना कर आणि केवळ त्याचीच सेवा कर.” ९ नंतर सैतानाने येशूला येशूलेल मशरूलेम शहरास नेले आणि परमेश्वराच्या भवनाच्या टोकावर त्यास उंभे केले आणि तो त्यास म्हणाला, “जर तू देवाचा पुत्र आहेस तर येथून खाली उठी मार! १० शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘तुझे रक्षण करण्यास तो आपल्या दूतास तुझ्याविषयी आज्ञा करील, ११ आणि तुझा पाय दगडावर आपटू नये म्हणून ते तुला आपल्या हातावर झेलून धरतील.” १२ येशूने उत्तर दिले, “पवित्र शास्त्रात असेही म्हणले आहे; तुझा देव परमेश्वर याची परीक्षा पाहू नकोस.” १३ म्हणून सैतानाने प्रत्येक प्रकारे परीक्षा घेण्याचे संपविल्यावर योग्य वेळ येईपर्यंत तो येशूला सोडून गेला. १४ मग पवित्र आत्म्याच्या सामर्थ्याने येशू गालील प्रांतास परतला. १५ त्याने त्यांच्या बापित्स्मीची गालील शिकविलेले आणि सर्वांनी त्याची स्तुती केली. १६ मग जेथे तो लहानाचा मोठा झाला होता त्या

नासरेश्वांत तो आला आणि शब्दाथ दिवशी त्यांच्या प्रथेप्रमाणे सभास्थानात जाऊन ग्रंथ वाचण्यासाठी उभा राहिला, १७ आपिं यशया संदेष्टव्याचा ग्रंथपट त्यास देण्यात आला. त्याने ते पुस्तक उघडले आणि जो भाग शोधून काढला, त्याठिकाणी असे लिहिले आहे, १८ “प्रभूचा आत्मा मजवर आल आहे, कारण, गरिबांना सुवार्ता सांगण्यास त्याने मला अभिषेक केला आहे. कैदी

म्हणून नेलेल्यांस स्वातंत्र्याची घोषणा करण्यासाठी, आणि आंधळाना दृढी पुन्हा मिळावी, ज्यांच्यावर जुलम झाला आहे त्यांची सुटका करण्यासाठी १९ आणि प्रभूच्या कृपेच्या वर्षाची घोषणा करण्यासाठी त्याने मला पाठवले आहे.” २० मग त्याने ग्रंथपत्र बंद करून सभास्थानाच्या सेवकाता परत करून तो खाली बसला. सभास्थानातील प्रत्येकजण त्याच्याकडे रोखून पाहत होता. २१ त्याने त्यांच्याशी बोलण्यास सुरुवात केली की, “तुमच्या ऐकण्यामुळे आज हा शास्त्रलेख पूर्ण झाला आहे.” २२ तेव्हा सर्व लोक त्याच्याविषयी साक्ष देक लागले आणि त्याच्या मुखातून येणाऱ्या कृपेच्या शब्दांद्वाल ते आश्र्वयचिकित झाले आणि ते म्हणाले, हा योसेफाचाच मुलगा नन्हे काय? २३ येथू त्यांना म्हणाला, “नक्कीच, तुम्ही मलाही म्हण लागू कराल; हे वैध, तु स्वतःलाच बेरे कर. कफर्णहूमात ज्या गोषी तू कल्याचे आम्ही एकले त्या गोषी तुझ्या स्वतःच्या गावातसुद्धा कर.” मग तो पुढे म्हणाला, २४ “मी तुझास खेरे सांगतो, कोणीही संदेश त्याच्या स्वतःच्या नगरात स्वीकारला जात नाही. २५ मी तुम्हास खेरे सांगतो, इसाएलात एलीयाच्या काळात पुऱ्यकळ विधवा होत्या, जेव्हा साडेतीन वर्षपूर्वीत आकाशातून पाऊस पडला नाही आणि सर्व प्रदेशात मोठा दुष्काळ पडला होता. २६ तरीही एलीयाला इतर कोणत्याही विधवेकडे पाठविण्यात आले नाही. त्यास सिदेनां प्रांतातील सारफथ येथील विधवेकडे पाठविण्यात आले. २७ अलीशा संदेश्याच्या वेळेस इसाएलात अनेक कुछरोगी होते परंतु त्यापैकी कोणीही शुद्ध झाला नाही. केवळ सूरीया येथील नामान कुछरोगालाच शुद्ध करण्यात आले होते.” २८ हे एकूण सभास्थानातील सर्व लोक संतापले. २९ ते लोक उठले आणि त्यांनी येशूला शहराबाहेर घालबून दिले आणि ज्या टेकडीवर त्यांचे गाव वसले होते, त्या कडव्यावस्तु त्यास लोटून देण्यास तेथवर नेले. ३० परंतु तो त्यांच्यातून निघून आपल्या वाटेने गेला. ३१ नंतर तो गालील प्रांतातील कफर्णहूम गावी गेला. तो शब्दाथ दिवरी सभास्थानात त्यास शिक्षण देत होता. ३२ ते त्याच्या शिकवणीने आश्र्वयचिकित झाले, कारण त्याचे बोलणे अधिकारायुक्त असे. ३३ त्यादिवशी सभास्थानात, अशुद्ध आत्मा लागलेला एक मनुष्य होता आणि तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, ३४ हे नासेरेथकर येशू, तू आमच्यामध्ये का पडतोस? तू आमचा नाश करण्यासाठी आला आहेस काय? तू कोण आहेस हे मला माहीत आहे? देवाचा पवित्र! तो तूच आहेस. ३५ येशूने त्यास धमकावून म्हटले, “शांत राहा आणि त्याच्यातून नीघी!” तेव्हा त्या अशुद्ध आत्म्याने त्या मनुष्यास जमिनीवर खाली पाडले व त्या मनुष्यास काहीही इजा न करता तो त्याच्यातून बाहेर निघाला. ३६ तेव्हा सर्वजण आश्र्वयचिकित झाले व एकमेकांशी बोलू लागले, हे कोणत्या प्रकारचे शब्द आहेत? अधिकाराने आणि सामग्र्याने तो अशुद्ध आत्म्याना देखील आज्ञा करतो व ते बाहेर येतात. ३७ अशाप्रकारे त्याच्याविशेषीची किर्ती चहुकडील प्रदेशात पसरत गेली. ३८ येशू सभास्थानातून निघून शिमोनाच्या घरी गेला. शिमोनाची सासू तपाने आजारी होती. त्यांनी तिला वेर करण्याविषयी त्यास विनंती केली. ३९ येशू तिच्याजवळ उभा राहिला व त्याने तापाला धमकावले आणि तिच्यातून ताप निघाला. ताबडीतो उठून ती त्यांची सेवा करू लागली. ४० सूर्य मावळत असताना, निरनिराळ्या रोगांनी आजारी असलेल्या सर्व मुख्यांना त्याच्याकडे आणले. त्याने प्रत्येकाच्या डोक्यावर हात ठेवून त्यांना बेरे केले. ४१ किंव्येकांमधूा अशुद्ध आत्मे बाहेर आले. ते अशुद्ध आत्मे ओरडत होते आणि म्हणत होते, तू देवाचा पुत्र आहेस. परंतु तो ख्रिस्त आहे हे त्यांना माहिती असल्याने त्याने त्यांना दटावले व काही बोलू दिले नाही. ४२ दिवस उगवातच, तो एकांत स्थळी गेला. पण लोक त्यास शोधत होते.

तो जेथे होता तेथे ते लेगेच आले आणि त्यांच्यातून त्याने निघून जाऊ नये म्हणून त्यांनी प्रयत्न केले. ४३ परंतु तो त्यांना म्हणाला, “देवाच्या राज्याची सुवार्ता मला इतर गावांमध्येही सांगितली पाहिजे कारण याच कारणासाठी मला पाठवले आहे.” ४४ मग तो संपूर्ण यहूदीया प्रांतातील सभास्थानामध्ये उपदेश करीत गेला.

मग असे झाले की, तो गनेसरेत सरोवराच्या काठी उभा असता लोक देवाचे वचन ऐकण्यासाठी येशूभोवती गर्दी करू लागले, २ तेव्हा त्याने सरोवरात दोन होड्या पाहिल्या, पण होडीतील मासे पकडणारे बाहेर होते व त्याची जाळी धूत होते. ३ त्यातील एका होडीत येशू गेला जी शिमोनाची होती आणि त्याने किनाऱ्यापासून थोडे दूर नेण्यास सांगितले. नंतर तो होडीत बसला व लोकांस शिक्षण देऊ लागला. ४ त्याने बोलेणे संप्रविल्यावर तो शिमोनाला म्हणाला, “होडी खोल पाण्यात घेऊन चल आणि मासे पकडण्यासाठी तुझी जाळे खाली सोड.” ५ शिमोनाने उत्तर दिले, “साहब, संपूर्ण रात्र आम्ही खूप कष्ट घेतले पाण काहीव मासे पकडू शकलो नाही. तरी तुझ्या शब्दावसून मी जाळी खाली सोडतो.” ६ मग त्यांनी तसे केल्यावर त्यांच्या जाव्यात माशयांचा मोठा घोळका सापडला आणि त्यांची जाळी फाटू लागली ७ तेव्हा त्यांनी दुसऱ्या होडीतील आपल्या सहकाऱ्यांना मदत करण्यासाठी बोलावले. ते आले आणि त्या दोन्ही होड्या माशयांनी इतक्या भरल्या की, त्या बुद्ध लागल्या. ८ हे पाहून शिमोन पेत्र येशूच्या पाया पडून म्हणाला, “प्रभू, माझ्यापासून दूर जा कारण मी पापी मनुष्य आहे.” ९ कारण त्यांनी धरलेल्या माशयाचा घोळका पाहून तो व त्याच्याबरोबर असलेले सर्वजंग आश्वर्यचिकित झाले होते. १० तसेच शिमोनाचे भगीदार जब्बीचे पुत्र याकोब व योहान हेती त्यांच्याप्रमाणे आश्वर्यचिकित झाले. मग येशू शिमोनाला म्हणाला, “भिऊ नको, कारण येथून पुढे तू माणसे धरणारा होशील.” ११ मग तारवे किनाऱ्याला लावल्यावर त्यांनी सर्वकाही सोडले आणि त्याच्यामाणे गेले. १२ आणि असे झाले की, येशू कोणाएका गावत असता तेथे कुछाने भरलेला एक मनुष्य होता, जेव्हा त्याने येशूला पाहिले तेव्हा तो पालथा पडला आणि त्यास विनंती केली, “प्रभूजी, जर तुमची इच्छा असेल तर मला शुद्ध करण्यास आपण समर्थ आहात.” १३ तेव्हा येशूने आपला हात लांब करून त्यास स्पर्श केला आणि म्हटले, “माझी इच्छा आहे शुद्ध हो!” आणि ताबडतोब त्याचे कुष्ठ नाहीसे झाले. १४ मग येशूने त्यास निक्षून सांगितले की, “कोणालाही सांगून नकोस, पण जाऊन स्वतःला याजकाला दाखव आणि त्यांच्यासाठी ही साक्ष क्वावी म्हणून मोरेणे आज्ञा केल्याप्रमाणे शुद्धीकरणासाठी अर्पण कर.” १५ परंतु येशूविषयीची बातम्या अधिक पसरतव गेल्या आणि मोठे जमाव त्याचे ऐकण्यासाठी व आपल्या रोगांपासून बरे होण्यासाठी जमू लागले. १६ परंतु येशू रानांमध्ये एकांतत जाऊन प्रार्थना करीत असे. १७ असे झाले की, एके दिवशी तो शिक्षण देत असता तेथे परुशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक बसले होते ते गालीत आणि यहूदीया प्रांत व यरूशलेम शहर या भागातील किंत्यक ठिकाणाहून आले होते. प्रभूचे सामर्थ्य त्याच्याठायी होते त्यामुळे तो रोग बरे करत असे. १८ काही लोक एका पक्षघात झालेल्या मनुष्यास बाजेवर घेऊन आले आणि त्यांनी त्यास आत आणण्याचा व येशूसारूप खाली ठेवण्याचा प्रयत्न केला. १९ परंतु गर्दीमुळे आत आणण्याचा मार्ग त्यांना सापडेना, म्हणून त्यांनी घराच्या छतावर चढून त्यास बाजे सकट कौलारातून येशूच्या समार खाली सोडले. २० त्यांचा विश्वास पाहून, येशू म्हणाला, “मुला, तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहेत.” २१ नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि परुशी स्वतःी विचार करू लागले, “हा दुर्भाषण करणारा कोण? देवाशिवाय कोण पापांची क्षमा करू शकतो?” २२ पण येशूने त्यांचे विचार जाणून त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्ही आपल्या अंतकरणात असा विचार क करता? २३ तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे किंवा ऊठ आणि चालू लाग यांतील कोणते म्हणणी सोऐ आहे? २४ पण

तुम्हास हे कलावे की मनुष्याच्या पुत्राला पृथीवीवर पापांची क्षमा करण्याचा अधिकार आहे, म्हणून तो पक्षघात झालेल्या मनुष्यास म्हणाला, मी तुला संगतो ऊठ, आपली बाज उचलून घेऊन आपल्या घरी जा.” २५ तबडोतोब तो उभा राहिला व ज्या बाजेवर तो झोपला होता ती उचलून घेऊन देवाचे गौरव करीत आपल्या घरी गेला. २६ ते सर्व आश्वर्यकित झाले आणि देवाचे स्तुती करू लागले, ते फार भयभीत होऊन म्हणाले, आळी आज विलक्षण गोटी पाहिल्या आहेत. २७ या गोटी झाल्यानंतर येशू बाहेर गेला आणि त्याने लेवी नावाच्या जकातदाराला जकात नाक्यावर बसलेले पाहिले, येशू त्यास म्हणाला, “माझ्यामारे ये!” २८ तेव्हा लेवीने सर्वकाही तेथेच सोडल आणि उठून त्याच्यामारे गेला. २९ नंतर लेवीने त्याच्या घरी येशूसाठी मोठी मेजवानी दिली आणि जकातदारांवा व इतर लोकांचा मोठा जमाव त्याच्याबरोबर जेवत होता. ३० परंतु परूशी आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी त्याच्या शिष्यांकडे तक्रार केली, ते म्हणाले, तुम्ही जकातदार आणि पापी लोकांबरोबर का जेवता? ३१ येशू त्यांना म्हणाला, “जे निरोगी आहेत त्यांना वैद्याची गरज नाही, पण जे रोगी आहेत, त्यांना वैद्याची गरज आहे. ३२ मी नीतिमानास बोलावण्यास आलो नाही तर पापी लोकांस पश्चात्पासाठी बोलावण्यास आलो आहे.” ३३ ते त्यास म्हणाले, योहानाचे शिष्य नेहमी उपवास आणि प्रार्थना करतात आणि परश्यांचे शिष्यसुद्धा तसेच करतात, पण तुझे शिष्य तर खातपीत असतात. ३४ येशू त्यांना म्हणाला, “कोण असे करेल? वळाडाबोरोबर वर आहे तोपर्यंत तुम्हास त्यांना उपवास करावायास लावता येईल काय? ३५ पण असे दिवस येत आहेत की, वराला त्यांच्यापासून घेटले जाईल आणि त्या दिवसात ते उपवास करतील.” ३६ त्याने त्यांना आणखी एक दाखला सांगितला, “कोणीही नवीन कापडाचा तुकडा फाडून जुन्याला लावीत नाही, जर तो तसे करतो तर तो नवे कापड फाडतो पण नव्या कापडाचे ठिगळ जुन्या कापडाला योग्य दिसाणार नाही. ३७ आणि कोणीही नवा द्राक्षरस जुन्या द्राक्षरसाच्या कातडी पिशवीत ठेवत नाही जर तो असे करतो तर नवा द्राक्षरस कातडी पिशवी फोडून बाहेर उसाळेल. ३८ नवा द्राक्षरस नव्या कातडी पिशवीतच ठेवला पाहिजे. ३९ कोणालाही जुना द्राक्षरस प्याल्यानंतर त्यांना नवा नको असतो कारण तो म्हणतो, जुना द्राक्षरसच चांगला आहे.”

६ नंतर असे झाले की, एका शब्दाथ दिवशी येशू शेतामधून जात होता आणि त्याचे शिष्य कणगे मोडून हातावर चौकून खात होते. २ मग परश्यांपैकी काही म्हणाले, “शब्दाथ दिवशी जे करण्यास योग्य नाही, ते तुम्ही का करता?” ३ येशूने त्यांना मट्ठले, “जेव्हा दावीद व त्याच्याबरोबरच्या मनुष्यांना भूक लागली तेव्हा त्यांनी काय केले हे तुम्ही कधी वाचले नाही काय? ४ तो देवाच्या घरात गेला आणि ज्या समर्पित भाकरी याजकांशिवाय कोणीच खाणे योग्य नाही त्या त्याने कशा घेऊन खाल्ल्या व आपल्याबरोबर जे होते त्यांनाही दिल्या.” ५ आणखी येशू त्यांना म्हणाला, “मनुष्याचा पुत्र शब्दाचाचा प्रभू आहे.” ६ असे झाले की, दुसऱ्या एका शब्दाथ दिवशी येशू सभास्थानात गेला आणि शिक्कवू लागला. ज्याचा उजवा हात वाळलेला होता असा एक मनुष्य तेथे होतो. ७ येशू शब्दाथ दिवशी कोणाला बरे करतो की काय हे पाहण्यासाठी नियमशास्त्राचे शिक्षक व परशी त्याच्यावर लक्ष ठेवून होते. यासाठी की त्यांना आरोप ठेवण्यासाठी काहीतरी कारण मिळावे. ८ परंतु तो त्यांचे विचार जाणून वाळलेल्या हाताच्या मनुष्यास म्हणाला, “ऊठ आणि सर्वासमोर उभा राहा,” आणि तो मनुष्य उठून तेथे उभा राहिला. ९ येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास विचारतो, शब्दाथ दिवशी कोणांत्या गोटी करायला परवानगी आहे? चांगले करणे की वाईट करणे? कोणते कायदेशीर आहे, एखाद्याचा जीव वाचवणे का त्याचा नाश करणे?” १० मग त्याने सभोवती त्या सर्वांकडे पाहिले आणि म्हणाला, “तू आपला हात लांब कर.” तेव्हा त्याने तसे केले आणि त्याचा हात बरा झाला. ११ पण परूशी

व नियमशास्त्राचे शिक्षक खूप रागावले व येशूविषयी काय करता येईल याविषयी आपसात चर्चा करू लागले. १२ त्या दिवसात असे झाले की, येशू प्रार्थना करण्यासाठी डॉगरावर गेला. त्याने ती रात्र देवाची प्रार्थना करण्यात घालवली. १३ जेव्हा दिवस उगवला, तेव्हा त्याने शिष्यांना आपणाकडे बोलावले. त्याने त्यांच्यातील बाराजणांना निवडले व त्यांना ‘प्रेषित’ असे नाव दिले. १४ शिमोन ज्याता पेत्र हे सुद्धा नाव दिले तो अंदिया (पेत्राचा भाऊ), याकोब आणि योहान, फिलिप्प, बर्थलमय, १५ मत्त्य, थोमा, अल्फिया पुत्र याकोब, शिमोन ज्याला जिलोत म्हणत, १६ याकोबचा पुत्र यहूदा व यहूदा इस्कर्योत, जो पुढे विश्वासघात करणारा निघाला. १७ तो त्यांच्याबरोबर डॉगरावरून खाली उतरला व सपाट जागेवर उभा राहिला आणि त्याच्या अनुयायोद्या मोठा समुद्राय तेथे आला व यहूदीया प्रांत, यस्श्लैम शहर, सोर आणि सिदेनच्या समुद्रकिनाऱ्याकडचे असे पुळकळसे लोक तेथे आले होते. १८ ते तेथे त्याचे ऐकण्यास व आपल्या रोगांपासून बरे होण्यास आले व ज्याना अशुद्ध आत्मांची बाधा होती त्यांनाही त्यांच्या व्याधीपासून मुक्त करण्यात आले. १९ सगळा लोकसमुदाय त्यास स्पर्श करू पाहत होता, कारण त्याच्यामधून सामर्थ्य येत होते आणि सर्वांना ते बरे करत होते. २० मग येशूने आपल्या शिष्यांकडे पाहिले व म्हणाला, “अहो दिनांगे, तुम्ही धन्य आहात कारण देवाचे राज्य तुमचे आहे. २१ अहो जे तुम्ही आता भूकेले आहात, ते तुम्ही धन्य आहात, कारण तुम्ही तृप्त क्वाल. अहो जे तुम्ही आता रडता, ते तुम्ही आशीर्वादित आहात कारण तुम्ही हसाल. २२ जेव्हा मनुष्याच्या पुत्रामुळे लोक तुमचा द्वेष करतील आणि जेव्हा ते आपल्या समाजातून तुम्हास दूर करतील व तुमची निंदा करतील व तुमचे नाव ते वाईट म्हणून टाकून देतील आणि मनुष्याच्या पुत्रामुळे तुम्हास नाकारतील, तेव्हा तुम्ही धन्य आहात. २३ त्यादिवशी आनंद करून उड्या मारा, कारण खोरेखर स्वर्गात तुमचे प्रतिफल माठे आहे! कारण त्यांच्या पूर्वजांनी संदेष्यांना सुद्धा तसेच केले. २४ पण श्रीमंतांगे, तुम्हास दुःख होवो कारण तुम्हास अगोदरच सर्व सुख मिळाले आहे. २५ जे तुम्ही तृप्त आहात त्या तुम्हास दुःख होवो, कारण तुम्ही भूकेले व्हाल. जे आता हस्तात त्यांना दुःख होवो कारण तुम्ही शौक कराल आणि रडाल. २६ जेव्हा सर्व तुम्हासच्या विषयी चांगले बोलतील तेव्हा तुम्हास दुःख होवो कारण त्यांच्या वाडविलांनी खोट्या संदेष्यांना असेच केले.” २७ “परंतु तुम्हा ऐकण्यांस मी संगतो, तुमच्या शंकूवर प्रीती करा. जे तुमचा द्वेष करतात, त्यांचे चांगले करा. २८ जे तुम्हास शाप देतात त्यांना आशीर्वाद द्या. जे तुमच्या अपमान करतात त्यांच्यासाठी प्रार्थना करा. २९ जे कोणीही तुमच्या एका गालावर मारतो तर त्याच्यासमोर दुसराही गाल करा. जे कोणीही तुमच्या अंगराख घेतो तर त्यास तुमची बंडी नी घेऊन जाण्यास मना करू नका. ३० जे तुम्हास मागतात त्या प्रत्येकाल द्या आणि जो तुमची वस्तू हिंगवून घेतो त्याच्यापाशी ते परत मागू नको. ३१ आणि जसे मनुष्यांनी तुमच्याशी वागावे म्हणून तुमची इच्छा असेल तसेच तुम्हीही त्यांच्याशी वागा. ३२ तुमच्यावर जे प्रीती करतात त्यांच्यावर तुम्ही प्रीती करा, तर त्यामध्ये तुमचा उपकार तो काय? कारण पापी लोकही आपणावर प्रीती करण्यांचंवर प्रीती करतात. ३३ तुमचे जे चांगले करतात, त्यांचे जे तुम्ही चांगले करता तर तुम्हास काय लाभ? पापीसुद्धा असेच करतात. ३४ ज्यांच्याकडून तुम्हास परत मिळेल अशी आशा असते, त्यांना जर उसने देता तर तुम्हास काय लाभ? पापीसुद्धा परत मिळेले या उद्देशाने दुसऱ्या पाच्याला उसने देतात. ३५ परंतु तुम्ही आपल्या शंकूवर प्रीती करा व त्यांचे बरे करा आणि निशाच न होता उसने द्या म्हणून तुमचे प्रतिफल माठे होईल व तुम्ही परात्परचे पुत्र क्वाल कारण तो अनुपकारी व वाईट यांच्यावर तो दया करणारा आहे. ३६ जसा तुमचा स्वर्गीय पिता दयाळू आहे तसे तुम्हीही दयाळू व्हा.” ३७ “दुम्यांच्या न्याय करू नका, म्हणजे तुम्हासही न्याय होणार नाही. दुसऱ्यांना दोषी ठरवू नका म्हणजे तुम्हास दोषी ठरवले जाणार नाही. दुसऱ्यांची क्षमा करा म्हणजे तुम्हीही क्षमा केली जाईल. ३८ द्या म्हणजे तुम्हास दिले जाईल. चांगले माप

दाबून, हालवून व शीग भरून तुमच्या पदरी घालतील कारण ज्या मापाने तुम्ही मापून घाल त्याच मापाने तुम्हास परत मापून देण्यात येईल.” ३१ त्याने त्यांना एक दाखला संगिताला, “एक आंधळा दुसऱ्या आंधळ्याला मार्ग दाखवू शकेल काय? ते दोघेही खुड्यात पडणार नाहीत काय? ४० कोणताही शिष्य त्याच्या गुरुपेक्षा थोर नाही. पण प्रत्येक शिष्य जेव्हा पूर्ण शिकतो तेव्हा तो गुरुसारखाच होतो. ४१ स्वतःच्या डोळ्यातील मुसळ ध्यानात न आणता तू आपल्या भावाच्या डोळ्यातील कुसळ का पाहोतो? ४२ अथवा तू आपल्या डोळ्यातले मुसळ न पाहता आपल्या भावाला कसे म्हणशील की, भाऊ, तुझ्या डोळ्यातले कुसळ मला काढू दे? अरे ढोग्या, प्रथम तुझ्या डोळ्यातील मुसळ काढ मगच तुला तुझ्या भावाच्या डोळ्यातील कुसळ काढताना चांगले दिसेल.” ४३ कोणतेही चांगले झाड नाही की जे वाईट फळ देते किंवा कोणतेही वाईट झाड नाही की जे चांगले फळ देते. ४४ कारण प्रत्येक झाड हे त्याच्या फळावरुन ओळखले जाते. लोक काटेरी झुऱ्युपातून अंजरी गोळा करीत नाहीत तसेच काटेरी झुऱ्युपातून ते द्राक्षे गोळा करीत नाहीत. ४५ चांगला मनुष्य त्याच्या अंतःकरणात ज्या चांगल्या गोषी साठवलेल्या असतात त्याच काढतो आणि दुष्ट मनुष्य त्याच्या अंतःकरणात जे वाईट आहे तेव बाहेर काढतो कारण अंतःकरणात जे भरले आहे तेव मुखावाटे निघाणार. ४६ “तुम्ही मला ‘प्रभू, प्रभू’ म्हणता, पण जे मी सांगतो ते तुम्ही का करीत नाही? ४७ प्रत्येकजण जो माझ्याकडे येतो व माझी वचने ऐकून त्या आज्ञा पाळतो तो कसा आहे हे मी तुम्हास दाखवितो. ४८ तो एका घर बांधनाच्या मनुष्यासारखा आहे. त्याने खोल खोदले आणि खडकावर पाया बांधला. मग पूर आला आणि पाण्याचा लोंडा घरावर आदळला, पण पाण्याने ते हलले नाही, कारण ते चांगले बांधले होते. ४९ पण जो कोणी माझी वचने ऐकतो पण ती पाळीत नाही तो ज्याने आपले घर पाया न घालता जमिनीवर बांधले त्या मनुष्यासारखा आहे, त्या घरावर पाण्याचा लोंडा आदळला आणि ते लागलेच पडले व त्या घराचा मोठा नाश झाला.”

१७ ऐकाणाच्या लोकांसं त्याने आपली सर्व वचने सांगें संपवल्यानंतर त्याने कफर्णहूमात प्रवेश केला. २ तेव्हा कोणाएका शाताधीपीतीचा आवडता दास आजारी होऊन मरणास टेकला होता. ३ मग त्याने येशूविषयी ऐकून यहूद्याच्या वडिलाना त्याच्याकडे पाठवून, तू येऊन माझ्या दासास वाचवावे, अशी त्यास विनंती केली. ४ जेव्हा ते येशूवळ आले तेव्हा त्यांनी त्यास आग्रहाने विनंती केली, ज्याच्यासाठी तू हे करावे, तो योग्य आहे. ५ कारण ते आमच्या राष्ट्रावर प्रतीती करतो आणि त्याने आमच्यासाठी आमचे सभास्थान बांधून दिले. ६ त्यामुळे येशू त्यांच्याबोरबर मार्गात चालत गेला आणि तो घरापासून फार दूर नव्हता, तोच त्या शाताधीपीतीने मित्रांना त्यांच्याकडे पाठवून म्हलले, प्रभू, आपण त्रास करून घेऊ नका, कारण तुम्ही माझ्या घरी यावे असा मी योग्य नाही. ७ त्यामुळे तुमच्याकडे येण्यासही मी स्वतःला योग्य मानले नाही, परंतु तुम्ही फक्त शब्द बोला, म्हणजे माझा सेवक बरा होईल. ८ कारण मीही दुसऱ्याच्या अधिकाराखाली असलेला मनुष्य असून माझ्या हाताखाली शिरावै आहेत; आणि याला मी म्हणतो, जा, म्हणजे हा जातो व दुसऱ्याला ये म्हणतो, म्हणजे तो येतो आणि माझ्या दासास म्हणतो, के कर, म्हणजे तो ते करतो. ९ जेव्हा येशूने हे ऐकले तेव्हा त्यास त्याच्याविषयी आश्रम वाटले, तो त्याच्यामगे येणाच्या जमावाकडे वळून म्हणाला, “मी तुम्हास सांगतो, एवढा मोठा विश्वास मला इस्याएलात देखील आढळला नाही.” १० आणि जे पाठवलेले होते, ते घरी परतले, तेव्हा त्यांना आढळून आले की, तो सेवक बरा झाला आहे. ११ आणि दुसऱ्या दिवशी असे झाले की, तो नाईन नवाच्या नगराकडे जात होता आणि त्याचे पुकळ शिष्य व मोठा सुमुदाय हे त्याच्याबोरबर जात होते. १२ जसा तो गावाच्या वेशीजवळ आला तेव्हा पाहा कोणाएका मरण पावलेल्या मनुष्यास बाहेर घेऊन जात होते. तो आपल्या आईचा एकुलता एक मुलाहा होता व ती विधवा

होती; आणि गावातील बरेच लोक तिच्याबोरबर होते. १३ तेव्हा तिला पाहून प्रभूला तिचा कळवळा आला व तो तिला म्हणाला “रडू नकोस” १४ मग जवळ जाऊन त्याने तिरडीस स्पर्श केला; तेव्हा खांदिकरी स्थिर उभे राहीले आणि तो म्हणाला, “मुला, मी तुला सांगतो, उठ!” १५ आणि तो मरण पावलेला उठून बसला व बोलू लागला; मग येशूने त्यास त्याच्या आईजवळ दिले. १६ तेव्हा सर्वांना भय वाटले आणि ते देवाला गौरव करीत म्हणाले, “आमच्यामध्ये मोठा संदेशा उदयास आला आहे आणि देवाने आपल्या लोकांची भेट घेतली आहे” १७ येशूविषयीची ही बातमी सर्व यहूदीया प्रांतात आणि सभोवतालच्या परिसरात पसरली. १८ योहानाच्या शिष्यांनी योहानाला जाऊन हे सर्वांकडे सांगितले, १९ नंतर योहानाने आपल्या दोन शिष्यांना बोलावले आणि त्याने त्यांना प्रभूकडे हे विचारण्यासाठी पाठवले की, जो येणारा तो तूच आहेस की आम्ही दुसऱ्याची वाट पाहावी? २० जेव्हा ते लोक त्याच्याकडे आले, ते म्हणाले, “बापिस्मा करणाच्या योहानाने आम्हास तुमच्याकडे हे विचारण्यास पाठवले आहे की, जो येणारा तो तूच आहेस की आम्ही दुसऱ्याची वाट पाहावी?” २१ त्याच घटकेस येशूने अनेक लोकांचे रोग, आजार बरे केले, पुष्कळामधील दुष्ट आत्मे काढली, आंधळ्यांना दृशी दिली. २२ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “जा आणि तुम्ही जे ऐकले व पाहिले आहे ते योहानाला सांगा, आंधळे पाहातात, लंगडे चालातात, कुक्करेगी शुद्ध होतात, बहिरे ऐकतात, मरण पावलेले जिवंत केले जातात आणिं गरीब लोक सुवार्ता ऐकतात. २३ आणि जो कोणी माझ्याविषयी अडुखळत नाही तो धन्य आहे.” २४ मग योहानाचे निरोपे गेल्यावर तो योहानाविषयी समुदायांशी बोलू लागला, “तुम्ही काय पाहायला बाहेर रानात गेला? वाच्याने हलवलेला बोरु काय? २५ तर तुम्ही काय पाहायला बाहेर गेला? मज वस्त्रे घाटलेल्या मनुष्यास काय? पाहा, भडक पोषाख घाटलेले व चैनीत असणारे लोक राजवाड्यांत असतात. २६ तर तुम्ही काय पाहायला बाहेर गेला? संदेश्याल्याकाय? होय, मी तुम्हास सांगतो, संदेश्याहूनही जो अधिक मोठा आहे त्याला. २७ पाहा, ‘मी आपल्या दूताला तुझ्या मुख्यापुढे पाठवतो; तो तुझ्यापुढे तुम्ही वाट त्यार करील’, असे ज्याच्याविषयी लिहिले आहे तो हाच आहे. २८ मी तुम्हास सांगतो की स्त्रियांपासून जे जन्मले त्यांच्यांमध्ये योहानापेक्षा मोठा असा कोणी नाही, तरी देवाच्या राज्यांत जी अगदी लहान आहे, तो त्याच्यापेक्षा मोठा आहे.” २९ आणि जकातदारांस हसर्व लोकांनी ऐकून “देव न्यायी आहे” असे ठरवले कारण त्यांनी योहानाचा बापिस्मा घेतला होता. ३० परंतु परशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांनी त्याच्यापासून जे जन्मले त्यांच्यांमध्ये योहानापेक्षा मोठा असा कोणी नाही, तरी देवाच्या राज्यांत जी अगदी लहान आहे, तो त्याच्यापेक्षा मोठा आहे.” ३१ आणि तो त्याच्यापासून कोणती उपमा देऊ? आणि ती कशासारखी आहेत? ३२ जी मुले बाजारामध्ये बसून एकमेकांना हाक मारतात त्याच्यासारखी ती आहेत, ती म्हणतात, आम्ही तुमच्यासाठी पावा वाजवला तरी तुम्ही नाचला नाही, आम्ही विलाप केला तरी तुम्ही रडला नाही. ३३ कारण बापिस्मा करणारा योहान भाकर न खाता आणि द्राक्षरस न पिता आला आहे आणि तुम्ही म्हणतो, त्यास भूत लागले आहे. ३४ मनुष्याचा पुत्र खातपीत आला आहे आणि तुम्ही म्हणतो, पाहा, हा खादाळा मनुष्य व दास्बाज, जकातदारांचा व पाच्यांचा मित्र! ३५ परंतु जान आपल्या सर्व लेकरांकडून न्यायी ठरलेले आहे.” ३६ तेव्हा परश्यांपैकी कोणा एकाने, “तू माझ्याबोरबर जेवावे.” अशी येशूला विनंती केली. मग तो परश्याच्या घरात जाऊन जेवायला बसला. ३७ आणि पाहा, कोणीएक पापी स्त्री त्या नगरात होती; येशू परश्यांच्या घरात जेवायला बसला आहे हे ऐकू ती सुगंधी तेलाची अलाबास्त्र कुपी घेऊन आली. ३८ आणि ती मगे त्याच्या पायांजवळ रडत उभी राहून आसवांनी त्याचे पाय भिजवू लागली व तिनें ते आपल्या डोक्याच्या केसांनी पुसून, त्याच्या पायांचे पुष्कळ मुके घेतले व त्यांना सुगंधी तेल लागले. ३९ तेव्हा ज्या परश्यांने येशूला बोलावले होते, त्याने हे पाहून आपल्या मनांत म्हटले, “हा संदेश असता तर जी स्त्री त्यास स्पर्श करीत आहे ती कोण व कोणत्या प्रकारची

आहे, म्हणजे ती पापी आहे, हे त्यास कळले असते.” ४० तेव्हा येशूने त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “शिमोना, तुझ्याशी मला काही बोलायचे आहे.” तेव्हा तो म्हणाला, “गुरुजी बोला.” ४१ येशूने म्हटले, “एका सावकारावे दोन कर्जदार होते; एकाला चांदीचे पाचशे नाणे व दुसऱ्याला पन्नास असे देणे होते. ४२ परंतु कर्ज फेडायला त्यांच्याजवळ काही नव्हते म्हणून त्याने दोघांना क्षमा केली, तर त्यांच्यापैकी कोणता त्याच्यावर अधिक प्रीती कराली?” ४३ तेव्हा शिमोनाने उत्तर देऊन म्हटले, “ज्याला अधिक माफ केले तो, असे मला वाटते.” मग येशू त्यास म्हणाला, “ठीक ठरवलेस.” ४४ तेव्हा त्याने त्या स्त्रीकडे वळून शिमोनाला म्हटले, “ही स्त्री तुला दिसते न? मी तुझ्या घरात आलो, तू माझ्या पायासाठी पापी दिले नाही; परंतु हिने आसवानी माझे पाय भिजवले आणि आपल्या केसांनी ते पुसले. ४५ तू माझा मुक्त घेतला नाही, परंतु मी आत आल्यापासून हिने माझ्या पायांचे मुक्त घेण्याचे थांबवले नाही, ४६ तू माझ्या डोक्याला तेल लावले नाही, परंतु हिने माझ्या पायांना सुगंधी तेल लावले आहे. ४७ या कारणासाठी मी तुला सांगतो, हिची जी पुष्कळ पापे त्यांची क्षमा झाली आहे; कारण हिने पुष्कळ प्रीती केली; परंतु ज्याला थोडक्याची क्षमा होते तो थोडकी प्रीती करतो.” ४८ तेव्हा येशूने तिला म्हटले, “तुझ्या पापांची क्षमा झाली आहे.” ४९ मग त्याच्याबरोबर जेवायला बसले होते ते आपसांत म्हणून लागले, “पापांची देखील क्षमा करणारा हा कोण आहे?” ५० मग त्याने त्या स्त्रीला म्हटले, “तुझ्या विश्वासाने तुला तारले आहे, शांतीने जा.”

C त्यानंतर लवकरच असे झाले की, तो उपदेश करीत व देवाच्या राज्याची सुवार्ता सांगत न नगरोनगरी व गांवोगांवी फिरत होता, तेव्हा ते बारा शिष्य त्याच्याबरोबर होता. २ दुष्ट आत्मे व दुखणी यांपासून मुक्त केलेल्या अशा किंत्येक स्थित्र्या त्याच्याबरोबर होत्या, म्हणजे मगदालीया नगराची मरीयेतून सात भूते निघाली होती, ती, ३ देरोदाचा कारभारी खुला याची पल्ती योहाना तसेच सूसाना व इतर पुष्कळ स्थित्र्या, या आपल्या द्वयाने त्यांची सेवा करीत असत. ४ आणि मोठा समुदाय एकत्र जमला असता व गावोगावचे लोक त्याच्याजवळ येत असता तो दाखला देऊन म्हणाला, ५ “पेरणारा आपले वी पेरायला निघाला; आणि तो पेरीत असता काही वी पाय वाटेवर पडले आणि ते तुडवले गेले व आकाशातील पाखरांनी ते खाऊन टाकले. ६ आणि काही खडकाळीवर पडले आणि ते उगवल्यावर वाळून गेले, कारण त्यास ओलावा नव्हता. ७ आणि काही काटेरी झाडाङ्गुडपांमध्ये पडले आणि झाडाङ्गुडपांबरोबर वाढून त्याची वाढ खुटवली. ८ आणि काही चांगल्या जमिनीवर पडले आणि ते उगवून त्यास शंभरपट पीक आले.” असे म्हटल्यावर तो मोठ्याने म्हणाला, “ज्याला ऐकायला कान आहेत तो ऐको.” ९ तेव्हा त्याच्या शिष्यांनी त्यास विचारले, या दाखल्याचा अर्थ काय आहे? १० मग तो म्हणाला, “देवाच्या राज्याची गुजे जाणण्याची देणणी तुम्हास दिली आहे, परंतु बाकीच्या लोकास ती दाखल्यांनी संगितली आहेत, यासाठी की त्यांनी दिसत असता पाहू नये व त्यांनी एकत्र असता समजू नये. ११ तर दाखला हा आहे वी हे देवाचे वचन आहे. १२ आणि जे वाटेवरचे ते ऐकणारे आहेत, पण त्यानंतर सौतान येतो आणि त्यांनी विश्वास धरून तरण पावू नये म्हणून त्यांच्या अंतःकरणातून वचन काढून घेतो. १३ आणि जे खडकाळीवरचे हे आहेत की, ते ऐकतात तेव्हा वचन आनंदाने घेतात, पण त्यांना मूळ नसते; ते काही वेळेपर्यंत विश्वास धरतात व परीक्षेच्या वेळी गळून पडतात. १४ आणि काटेरी झाडांमध्ये पडणारे वी हे ऐकणारे आहेत, पण पुढे जाता जाता चिंता व धन व या जीवनातली सुखे योंनी गुदमरून जातात व भरदार फळ देत नाहीत. १५ पण चांगल्या जमिनीत पडणारे वी हे असे आहेत, की ते वचन ऐकून ते भल्या व चांगल्या अंतःकरणात घटू धरून ठेवतात आणि धीराने पीक देत जातात. १६ आणि कोणी दिवा लावल्यावर तो भांड्याने झाकत नाही किंवा पलंगाखाली ठेवत नाही तर आत

येणाऱ्यांना उजेड दिसावा म्हणून तो दिवठणीवर ठेवतो. १७ कारण प्रकट होणार नाही असे काही झाकलेले नाही किंवा कळणार नाही व उघडकीस येणार नाही असे काही गुत नाही. १८ म्हणून तुम्ही कसे एकता याविषयी जपा, कारण ज्याच्याजवळ आहे त्यास दिले जाईल आणि ज्याच्याजवळ नाही त्याच्याजवळ जे आहे म्हणून त्यास वाटते ते देखील त्याच्यापासून काढून घेतले जाईल.” १९ तेव्हा त्याची आई व भाऊ त्याच्याकडे आली आणि दाटीमुळे त्यांना त्याच्याजवळ जाता येईना. २० तेव्हा कोणी त्यास सांगितले, तुझी आई व तुझे भाऊ तुला भेटायला पाहत असून बाहेर उभे राहिले आहेत. २१ आणि त्याने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “देवाचे वचन ऐकणारे व पाळणारे हेच माझे आई व भाऊ.” २२ आणि त्या दिवसात असे झाले की, तो आपल्या शिष्यांबरोबर होडीत बसला आणि “आपण सरोवराच्या पलीकडे जाऊ” असे तो त्यांना म्हणाला आणि त्यांनी होडी हाकारली. २३ नंतर ते जहाज हाकारत असता येशू झोपी गेला. मग सरोवरात वाच्याचे वाढल सुटले आणि होडी पाण्याने भरू लागले व ते संकटात पडले. २४ तेव्हा ते त्याच्याजवळ येऊन त्यास जागे करून म्हणाले, गुरुजी, आम्ही बुडत आहोत. तेव्हा त्याने झोपेतून उडून वाच्याला व खवळलेल्या पाण्याला धमकावले; मग ते बंद होऊन अगदी निवात झाले. २५ तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “तुमचा विश्वास कोठे आहे?” आणि ते भयभीत होऊन थक्क झाले व एकमेकांना म्हणाले, हा आहे तरी कोण? की, वारा व पापी यांना देखील हा आज्ञा करतो व ती यांचे ऐकतात. २६ मग ते गालील सरोवराच्या समोरील गरसेकरांच्या प्रदेशास पोहोचले. २७ आणि तो जमिनीवर उतरला, तेव्हा नगरातील कोणीएक मनुष्य त्यास भेटला; त्यास पुष्कळ भूते लागली होती व त्याने बच्याच काळापासून कपडे घातली नक्ती व घरात न राहता तो थडग्यांमध्ये राहत होता. २८ तेव्हा तो येशूला पाहून फार ओरडला व त्याच्यापुढे पडून मोठायचे म्हणाला, हे येशू, परातपर देवाच्या पुत्रा, माझा तुझा काय यांत्रं वंबद्ध? मी तुला विनंती करतो, मला पिडून नकोस. २९ कारण तो त्या अशुद्ध आत्म्याला त्या मनुष्यांतून निघून जाण्याची आज्ञा करीत होता; कारण त्याने त्यास पुष्कळ वेळा धरले होत; आणि लोक त्यास पहायात ठेवून साखळ्यांनी व बेड्यांनी बांधीत असत पण तो ती बंधने तोडून भूताकडून रानांमध्ये हाकून लावला जात असे. ३० आणि येशूने त्यास विचारले, “तुझी नाव काय?” तेव्हा त्याने म्हटले, सैन्य, कारण त्याच्यामध्ये पुष्कळ भूते शिरली होती. ३१ आणि तू आम्हास अगाधकूपात जाण्याची आज्ञा करू नको, अशी ती भूते त्यास विनंती करीत होती. (Abysos g12) ३२ तेव्हा तेथेप्री पुष्कळ डुकरांचा कल्प डोंगरावर चरत होता; आणि त्यांमध्ये शिरायला तू आम्हास परवानगी यावी, अशी त्यांनी विनंती केली. मग त्याने त्यांना परवानगी दिली. ३३ तेव्हा ती भूते त्या मनुष्यांतून निघून त्या डुकरांमध्ये शिरली आणि तो कल्प कडाचावरून धडक धावत जाऊन खाली सरोवरात पडला व गुदमरून मरण पावला. ३४ मग कल्प पाचणारे जे घडले ते पाहून पळाले व त्यांनी ते नगरांमध्ये व शेतांमध्ये जाऊन सांगितले. ३५ तेव्हा जे झाले ते पाहायला ते लोक बाहेर निघाले आणि येशूकडे आले आणि ज्या मनुष्यांतून भूते निघाली होती तो वस्त्र पांधरलेला व शुद्धीवर आलेला असा येशूच्या पायांच्याजवळ बसलेला त्यांना आढळला; आणि ते भ्याले. ३६ मग ज्यांनी ते पाहिले होते त्यांनी तो भूतग्रस्त कसा बरा झाला हे त्यांना सांगितले. ३७ तेव्हा गरसेकरांच्या चहूकडल्या भागांतील सर्व लोकांनी त्यास विनंती केली की तू आमच्यापासून जावे कारण ते मोठ्या भयाने व्याप्त झाले होते. मग तो मचव्यात बसून माघारी आला. ३८ आणि ज्या मनुष्यांतून भूते निघाली होती, तो, मला तुमच्याबरोबर राहू दयावे, अशी येशूजवळ विनंती करीत होता, परंतु तो त्यास निरोप देऊन म्हणाला, ३९ “तू आपल्या धरी परत जा व देवावने तुड्यासाठी केवढी मोठी कामे केली ते साग.” मग तो निघून येशूने त्याच्यासाठी केवढी मोठी कामे केली होती ते त्या संबंध नगरांतून धोषित करत गेला. ४० नंतर येशू परत आल्यावर समुदायाने त्यास आनंदाने अंगीकारले, कारण ते सर्व त्याची वाट पाहत होते. ४१ तेव्हा पाहा,

याईर नावाचा कोणी मनुष्य आला; तो तर सभास्थानाचा अधिकारी होता; आणि त्याने येशूच्या पापा पडून, तू माझ्या घरी यावे, अशी त्यास विनंती केली. ४२ कारण त्यास सुमोरे बारा वर्षांची एकुलती एक मुलगी होती व ती मरणास टेकी होती. मग तो जात असता लोकसमुदाय त्याच्याजवळ दाटी करीत होते. ४३ आणि बारा वर्षे रक्तसाव होत असलेली कोणीएक स्त्री, जी (आपली सर्व उपजीविका वैद्यावर खर्ची घालून) कोणाकूद्हनी निरोगी होईल, ४४ तिने त्याच्या पाठीमार्ग येऊन त्याच्या वस्त्राच्या काठाला स्पर्श केला आणि लागलीच तिचा रक्तसाव बंद झाला. ४५ मग येशू म्हणाला, “मला कोणी स्पर्श केला?” तेव्हा सर्वजण नाकरीत असता पेत्र व जे त्याच्याबरोबर होते ते त्यास म्हणाले, हे गुरुजी, समुदाय दाटी करून तुम्हास चेंगरीत आहेत. ४६ तेव्हा येशू म्हणाला, “कोणीतरी मला स्पर्श केला, कारण माझ्यातून सामर्थ्य निघाले हे मला समजले.” ४७ मग ती स्त्री, आपण गुप्त राहिलो नाही असे पाहून, थरथर कांपत आली आणि त्याच्यापुढे उपडी पटून आपण कोणत्या कारणासाठी स्पर्श केला व लागलीच आपण कसे बो झालो, हे तिने सर्व लोकांच्या देखत सांगितले. ४८ तेव्हा त्याने तिला म्हटले, “मुली, तुझ्या विश्वासाने तुला तारले आहे. शांतीने जा.” ४९ तो अजून बोलत आहे इतक्यात सभास्थानाच्या अधिकाच्याच्या येशूमुळे कोणी आला व म्हणाला, तुझी मुलगी मरण पावली आहे; गुरुजीला आणखी श्रम देऊ नका. ५० पण येशूने ते ऐकून त्यास उत्तर दिले, “भिज नको, विश्वास मात्र धर, म्हणजे ती बरी केली जाईल.” ५१ मग घरात आल्यावर पेत्र व योहान व याकोब आणि मुलीचा पिता व तिची आई यांच्याचावून कोणालाही आपणाबरोबर आत येऊ दिले नाही. ५२ आणि सर्व तिच्यासाठी रडत व शोक करीत होते, पण तो म्हणाला, “रडू नका, कारण ती मरण पावली नाही, तर झोपेत आहे.” ५३ तरी ती मरण पावली आहे हे जाणून ते त्यास हसू लागले. ५४ पण त्याने तिचा हात आपल्या हातात घेऊन तिला हाक मारून म्हटले, “मुली, ऊठ.” ५५ तेव्हा तिचा आत्मा परत आला व ती लागलीच उठली; मग तिला खायला घावे अशी त्याने आज्ञा केली. ५६ आणि तिचे आई-वडील थक्क झाले; परंतु जे झाले ते कोणाला सांगून कास त्याना निश्कून सांगितले.

१ मग त्याने त्या बारा शिष्यांस एकत्र बोलावून त्यांना सर्व भूतांवर आणि रोग बरे करायला, सामर्थ्य व अधिकार दिला, २ आणि त्याने त्यांना देवाच्या राज्याविषयीचा संदेश जाहीर करायला व रोग्यांना बरे करायला पाठवले. ३ तो त्यांना म्हणाला, “वाटेसाठी काही घेऊ नका; काठी किंवा झोळी किंवा भाकर किंवा पैसा घेऊ नका आणि दोन दोन अंगरखेही घेऊ नका. ४ आणि ज्या कोणत्याही घरात तुम्ही जाल, तेथेच राहा व तेथूनच निघून जा. ५ जितके तुम्हास अंगीकारीत नाहीत तितक्यांच्याविसर्दू साक्ष क्वाही म्हणून तुम्ही त्या नगरातून निघते वेळी आपल्या पायांची थूळ झालून टाका.” ६ तेव्हा ते निघाले आणि सर्व ठिकाणी सुवार्ता संगत व रोग बरे करीत गांवांवी फिरत गेले. ७ घडत असलेल्या सर्व गोषी ऐकून हेरोद राजा फार घोटाल्यात पडला, कारण “योहान मरण पावलेल्यांमधून उठला आहे.” असे कित्येक म्हणत होते; ८ आणि कित्येक म्हणत होते की “एलीया प्रकट झाला आहे.” ९ तेव्हा हेरोद म्हणाला, “योहानाचे शीर मी तोडले, पण ज्याच्याविषयी अशा गोषी मी ऐकतो तो हा कोण आहे?” आणि तो त्यास भेटायला पाहत होता. १० मग प्रेषितांनी परत घेऊन आपण जे काही केले होते ते त्यास सविस्तर सांगितले. मग तो त्यांना बरोबर घेऊन बेथसैदा नावाच्या नगराकडे एकीकडे गेला. ११ परंतु याविषयी लोकांनी ऐकल्यावर ते त्याच्यामार्गे गेले, तेव्हा तो त्याचे स्वागत करून त्यांच्याशी देवाच्या राज्याविषयी बोलू लागला आणि ज्यांना बरे होण्याची गरज होती त्यांना त्याने बरे केले. १२ दिवस संपत आला, तेव्हा बारा जण जवळ घेऊन त्यास म्हणाले, “समुदायाला निरोप दे, म्हणजे ते आसपासच्या गावांत व

खेड्यांत जाऊन उतरतील व खाण्याची सोय करतील; कारण आपण येथे रानातल्या ठिकाणी आहो.” १३ पण तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हीच त्यांना खायला द्या.” ते म्हणाले, “आम्ही जाऊन या लोकांसाठी अन्न विकत आणले नाही, तर पाच भाकरी व दोन मासे एवढ्याशिवाय आम्हाजवळ काही नाही.” १४ कारण ते सुमारे पाच हजार पुरुष होते. तेव्हा त्याने आपल्या शिष्यांना सांगितले, “पन्नास पन्नास जणांच्या पंक्ती करून करून त्यास बसवा,” १५ मग त्यांनी सांगितल्याप्रमाणे करून सवास बसवले. १६ त्याने त्या पांच भाकरी व ते दोन मासे घेतले आणि वर स्वर्गाकडे पाहून त्यास आशीर्वाद दिला आणि त्यांचे तुकडे करून ते लोकसमुदायाला वाढप्याकरता शिष्यांजवळ दिले. १७ तेव्हा ते सर्व जेवून तृप्त झाले; आणि त्यांनी माडलेल्या तुकड्यांतले उत्तरे ते बारा टोपल्या भरून त्यांनी उचलून घेतले. १८ आणि असे झाले की तो एकांतात प्रार्थना करत असता शिष्य त्याच्याबरोबर होते, तेव्हा त्याने त्यांना विचारून म्हटले, “लोकसमुदाय मला कोण म्हणून म्हणतात?” १९ मग त्यांनी उत्तर देऊन म्हटले, “बापित्स्मा करणारा योहान, पण कित्येक म्हणतात ‘एलीया,’ व कित्येक म्हणतात की, पुरातन संदेश्यातील कोणीएक पुन्हा उठला आहे.” २० त्याने त्यांना म्हटले, “पण तुम्ही मला कोण म्हणून म्हणतात?” तेव्हा पेत्रांने उत्तर देऊन म्हटले, “देवाचा ख्रिस्त.” २१ पण हे कोणाला सांगून नये अशी त्याने त्यांना निश्कून आज्ञा केली. २२ आणि म्हटले, “मनुष्याच्या पुत्राने पुष्कळ दुःखे सोसावी आणि वडील व मुख्य याजक लोक व नियमशास्त्र शिक्षक यांच्याकडून नाकारले जावे व जीवे मारले जावे व तिसऱ्या दिवशी पुन्हा उठवले जावे, यावे अगत्य आहे.” २३ आणि तो सर्वांना म्हणाला, “जर कोणी माझ्यामार्गे येऊ इच्छितो तर त्याने स्वतःला नाकारावे व दरोज आपला वधसंतंभ उचलून घ्यावा व माझ्यामार्गे चालावे. २४ कारण जो कोणी आपला जीव वाचवू इच्छितो तो त्यास गमावील, परंतु जो कोणी माझ्याकरिता आपला जीव गमावील तो त्यास वाचवील. २५ कारण मनुष्याने सगळे जग मिळवून स्वतःला गमावले किंवा स्वतःचा नाश करून घेतला तर त्यास काय लाभ होईल? २६ जो कोणी माझ्याविषयीची व माझ्या वचनाविषयी लाज धरील त्यांच्याविषयीची लाज जग मनुष्याच्या पुत्र जेव्हा आपल्या स्वतःच्या, पित्याच्या व पत्रिका दूळांच्या गौरवाने येईल तेव्हा धरील. २७ आणि मी तुम्हास खेरे संगंतो की, येथे उभे राहणांयांतले काही असे आहेत की, ते देवाचे राज्य पाहतील तो पर्यंत त्यांना मरणाचा अनुभव येणारच नाही.” २८ आणि या गोषी सांगितल्यानंतर सुमारे आठ दिवसानी असे झाले की, पेत्र व योहान व याकोब यांना बरोबर घेऊन तो प्रार्थना करायला ठोंगारवर गेला. २९ तेव्हा तो प्रार्थना करीत असता त्याच्या मुखाचे रूप पालतले व त्याचे वस्त्र पांढरे शुभ्र लखलखीत झाले. ३० आणि पाहा, दोन पुरुष त्याच्याशी संभाषण करीत होते; हे मोशे व एलीया होते, ३१ ते तेजस्वी दिसत होते आणि जे त्याचे प्रयाण तो यशस्वलेम शहरात पूर्ण करणार होता, त्याविषयी ते बोलत होते. ३२ तेव्हा पेत्र व त्याच्याबरोबर जे होते ते झोपेने भारावले होते, परंतु ते पूर्णपणे जगे झाले तेव्हा त्यांचे तेज आणि जे दोन पुरुष त्याच्याजवळ उभे राहिले होते त्यांनाही पहिले. ३३ मग असे झाले की ते त्याच्यापासून दूर होत असता पेत्राने येशूला म्हटले, “हे गुरु, येथे असणे आम्हास बरे आहे; तर आम्ही तीन मंडप करू, तुड्यासाठी एक व मोशेसाठी एक व एलीयासाठी एक.” आपण काय बोलत आहोत याचे त्यास भेटायला नगराकडे गेला. ३४ तो या गोषी बोलत असता एक ढग येऊन त्यांच्यावर सावली करू लागला आणि ते ढगांत शिरले तेव्हा ते भ्याले. ३५ आणि ढगांतून वाणी आली, ती म्हणाती, “हा माझा निवडलेला पुत्र आहे, याचे तुम्ही ऐका.” ३६ ही वाणी झाल्यावर येशू एकाटाच दिसला आणि ते उगेच राहिले व ज्या गोषी त्यांनी पहिल्या होत्या त्यांतले काहीच त्यांनी त्या दिवसांमध्ये कोणाला सांगितले नाही. ३७ आणि असे झाले की दुसऱ्या दिवशी ते डोंगारवरून खाली आल्यावर मोठा लोकसमुदाय त्यास भेटला. ३८ तेव्हा पाहा, समुदायातील एक मनुष्य मोठ्याने ओरडून म्हणाला, हे गुरु,

मी तुला विनंती करतो, माझ्या मुलाकडे पाहा, कारण तो माझे एकुलते मूळ आहे. ३१ आणि पाहा, कोणी आत्मा त्यास धरतो आणि हा एकाएकी ओरडतो, मग तो याला असा पिलतो की त्याच्या तोडाला फेस येतो, तो याला पुऱ्यकळ त्रास देतो व याला मोठाचा प्रयासाने सोडून जातो. ४० आणि तो काढावा म्हणून मी तुझ्या शिष्यांना विनंती केली, परंतु त्यांच्याने तो निवेदा. ४१ तेव्हा येशूने उत्तर देऊन म्हटले, “हे अविश्वासी व पिपरीत पिढी, मी कोठेपर्यंत तुमच्याबरोबर राहू व तुमचे सोसू? तू आपल्या मुलाला इकडे आण.” ४२ मग तो जवळ येत आहे इतक्यात भूताने त्यास खाली आपटले व भारी पिळून टाकले, पण येशूने त्या अशुद्ध आत्माला धमकावले व मुलाला बरे करून त्याच्या पित्याजवळ परत दिले. ४३ मग देवाचे मेहान सामर्थ्य पाहून सर्व लोक थक्क झाले आणि तो जो कामे करीत होता त्या सर्वांवरून सर्वजण आश्वर्य करीत असता तो आपल्या शिष्यांना म्हणाला, ४४ “या गोषी तुम्ही लक्षात ठेवा कारण मुख्याचा पुत्र मनुष्यांच्या हाती दिला जाणार आहे. ४५ परंतु हे बोलणे त्यांना समजले नाही व त्यांना ते समजू नये म्हणून ते त्यांच्यापासून गुप्त राखलेले होते; आणि ते या बोलण्याविषयी त्यास विचारायला भीत होते.” ४६ त्यानंतर आपांमध्ये कोण मोठा आहे याविषयी त्यांच्यामध्ये वादविवाद उठाला. ४७ तेव्हा येशूने त्यांचा अंतःकरणाचे विचार जाणून एका बालकाला जवळ घेऊन त्यास आपल्यापाशी उभे केले, ४८ आणि त्यांना म्हटले, “जो कोणी माझ्या नावाने या बालकाला स्वीकारतो तो मला स्वीकारतो आणि जो कोणी माझा स्वीकार करतो तो ज्याने मला पाठवले त्याचा स्वीकार करतो; कारण तुम्हा सर्वांमध्ये जो सर्वांवून लहान आहे तोच मोठा आहे.” ४९ तेव्हा योहानाने उत्तर देऊन म्हटले, “हे गुरु, आम्ही कोण एकाला तुझ्या नावाने भूते काढतांना पाहिले आणि आम्ही त्यास मना केले, कारण तो आमच्याबरोबर तुझ्यामारो चालत नाही.” ५० तेव्हा येशूने त्यास म्हटले, “मना करू नका, कारण जो तुम्हास प्रतिकूल नाही तो तुम्हास अनुकूल आहे.” ५१ आणि असे झाले की त्यास वर घेतले जाण्याचा समय जवळ आला तेव्हा यस्तातेम शहरास जाण्याच्या दृढीनिश्चयाने त्यांने आपले तोंड वळवले. ५२ मग त्यांने आपल्यापुढे निरोपे पाठवले, तेव्हा ते निघून त्याच्यासाठी तयारी करायास शोमरोन्यांच्या एका गावात गेले, ५३ पण त्यांनी त्यास अंगीकारले नाही, कारण यस्तातेम शहराकडे जाण्याचा त्याचा रोख होता. ५४ तेव्हा त्याचे शिष्य याकोब व योहान हे पाहून म्हणाले, “हे प्रभू, एलीयाने केले होते सेचे आकाशांतून अग्नीने पडून त्याचा नाश करावा म्हणून आम्ही आज्ञा करावी, अशी तुझी इच्छा आहे कोय?” ५५ परंतु त्यांने वळून त्यांना धमकावले आणि म्हटले, “तुम्ही कोणत्या आत्माचे आहात हे तुम्हास ठाऊक नाही; ५६ कारण मनुष्याचा पुत्र मनुष्याच्या जीवाचा नाश करायला नाही, तर त्यांना तारायला आला आहे.” मग ते दुसऱ्या गावाला गेले. ५७ आणि ते वाटेने चालत असता कोणीएक त्यास म्हणाला, “जेथे कोठे तू जाशील तेथे मी तुझ्यामारो येईन.” ५८ तेव्हा येशू त्यास म्हणाला, “खोकडास विठ्ठे व आकाशांतल्या पाखरांस घरटी आहेत, परंतु मनुष्याच्या पुत्राला आपले डोके टेकायला ठिकाण नाही.” ५९ मग त्यांने दुसऱ्या एकाला म्हटले, “माझ्यामारो ये,” परंतु तो म्हणाला, “हे प्रभू, पहिल्याने मला जाऊ दे आणि माझ्या पित्याला पुरु दे.” ६० तेव्हा येशूने त्यास म्हटले, “मरण पावलेल्यांना आपल्या मरण पावलेल्यांस पुरु दे, परंतु तू जाऊन देवाच्या राज्याची घोषणा कर.” ६१ तेव्हा आणखी एकजण म्हणाला, हे प्रभू, मी तुझ्यामारो येईन, परंतु पहिल्याने मला माझ्या घरात जे आहे त्यांचा निरोप घेऊ दे. ६२ पण येशूने त्यास म्हटले, “जो कोणी नांगराला आपला हात घातल्यार मागील गोर्टीकडे पाहत राहतो असा कोणीही देवाच्या राज्याला उपयोगी नाही.”

१० यानंतर प्रभूने आणखी संतर जणांस नेमून ज्या ज्या नगरांत व ज्या ज्याठिकाणी तो स्वतः जाणार होता तेथे दोघे असे त्यांना आपल्यापुढे

पाठवले. २ तो त्यांना म्हणाला, “पीक फार आहे परंतु कामकरी थोडके आहेत, यास्तव पिकाच्या प्रभूने आपल्या पिकात कामकरी पाठवावे म्हणून तुम्ही त्याची प्रार्थना करा.” ३ जा; पाहा, लांडायांच्या मध्ये जसे कौंकरांस पाठवावे तसे मी तुम्हास पाठवतो. ४ पिशवी किंवा झोळी किंवा वहाणा घेऊ नका व वाटेने कोणाला सलाल करू नका. ५ तुम्ही ज्या कोणत्याही घरात जाल तेथे पहिल्याने, या घराला शांती असो असे म्हणा. ६ जर तेथे कोणी शांतिप्रिय मनुष्य असला तर तुमची शांती त्याच्यावर राहील; पण तो नसला तर ती तुमच्याकडे परत येईल. ७ तुम्ही त्याच घरात राहून ते देतील ते खातपीत जा; कारण कामकरी आपल्या मजुरीस योग्य आहे; घरघरी फिरू नका. ८ आणि तुम्ही ज्या कोणत्याही नगरांत जाल आणि ते तुम्हास स्वीकारतो, त्यामध्ये ते जे तुमच्यापुढे वाढतील ते खा, ९ आणि त्यामध्ये जे दुखाणईत असतील त्यांना बरे करा व त्यांना सांगा की, देवाचे राज्य तुमच्याजवळ आले आहे. १० परंतु तुम्ही ज्या कोणत्याही नगरांत जाल आणि ते तुमचे स्वागत नाही केले तर रस्त्यावर बाहेर जाऊन असे म्हणा, ११ तुमच्या नगराची धूळ आमच्या पायांला लागली ती देखील आम्ही तुम्हाचिवरुस्थ॒ झालून टाकतो; तरी हे जाणा की देवाचे राज्य जवळ आले आहे. १२ मी तुम्हास सांगातो की त्यादिवारी सदोमाला त्या नारापेक्षा अधिक सोपे जाईल. १३ “हे खोराजिना, तुला हाय! हे बेथसैदा, तुला हाय! कारण तुमच्यामध्ये जी सामर्थ्याची कृत्ये होत आहेत ती जर सोर व सिदेन यांच्यामध्ये झाली असती तर त्यांनी मागेच गोणतात अंगावर घेऊन व राखेत बसून पश्चात्ताप केला असता. १४ यामुळे न्यायकाळी सोर व सिदेन यांना अधिक सोपे जाईल. १५ हे कफरण्हूमा, तू आकाशापर्यंत उंचावला जाशील काय? तू नरकापर्यंत उत्तरील. (Hadés g86) १६ जो शिष्यांचे ऐकतो तो माझे ऐकतो आणि जो शिष्यांना नाकारतो तो मला नाकारतो आणि जो मला नाकारतो तो ज्याने मला पाठवले त्यास नाकारतो.” १७ ते संतर लोक आनंदाने परतले आणि म्हणाले, “प्रभू, तुझ्या नावाने भूतेसुद्धा आम्हास वश होतात!” १८ तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “मी सैतानाला आकाशातून विजेसारखे पडताना पाहिले! १९ पाहा, मी तुम्हास साप आणि विंचू यांना तुडविण्याचा व श्रूत्याचा सर्व सामर्थ्यावर अधिकार दिला आहे आणि कशानेचे तुम्हास अपाय होणार नाही. २० तथापि तुम्हास दुष्ट आत्मे वश होतात याचा आनंद मानू नका तर तुमची नवे स्वगति लिहिली आहेत याचा आनंद माना.” २१ त्या क्षणी तो पवित्र आत्मायात आनंदीत झाला आणि म्हणाला, “हे पित्या, स्वर्गाच्या आणि पृथ्वीच्या प्रभू मी तुझी सुर्ती करतो, कारण तू या गोषी जीवांनी आणि बुद्धीमान लोकांपासून लपवून तेवून त्या लाहान बालकांस प्रकट केल्या आहेस. होय, पित्या कारण तुला जे योग्य वाटले ते तु केलेस. २२ माझ्या पित्याने सर्व गोषी माझ्यासाठी दिल्या होत्या आणि पुत्र कोण आहे हे पित्याशिवाय कोणालाच ठाऊक नाही आणि पुत्राशिवाय कोणालाही पिता कोण आहे हे माहीत नाही व ज्या कोणाला ते प्रकट करण्याची पुत्राची इच्छा असेल त्यालाच फक्त माहीत आहे.” २३ आणि शिष्यांकडे वळून तो एकांतात बोलाला, “तुम्ही जे पाहता ते पाहणारे डोके थन्य. २४ मी तुम्हास सांगतो, अनेक राजांनी व संदेश्यांनी तुम्ही जे पाहता ते पाहण्याची इच्छा बालगली, परंतु त्यांनी ते पाहिले नाही आणि तुम्ही जे ऐकतो ते एकण्याची इच्छा बालगली, परंतु त्यांनी ते ऐकले नाही.” २५ नंतर एक नियमशास्त्राचा शिक्षक उभा राहिला आणि त्याने येशूनी परीक्षा पाहण्याचा प्रयत्न केला, तो म्हणाला, “गुरुजी, अनंतकाळचे जीवन मिळण्यासाठी मी काय केले पाहीजे?” (aiōnios g166) २६ तेव्हा येशू त्यास म्हणाला, “नियमशास्त्रात काय लिहिले आहे? तू त्यामध्ये काय वाचतोस?” २७ तो म्हणाला, “तू तुझा देव प्रभू याच्यावर पूर्ण अंतःकरणाने, पूर्ण आत्माने, पूर्ण शक्तीने प्रीती कर.” व स्वतःवर जशी प्रीती करतोस तशी तू आपल्या शेजाच्यावरही प्रीती कर. २८ तेव्हा येशू त्यास म्हणाला, “तू बरोबर उत्तर दिलेसे, हेच कर म्हणजे तू जगशील.” २९ पण आपण योग्य प्रश्न विचारला आहे हे इतरांना दाखवून देण्यासाठी त्याने येशूला विचारले,

“મગ માર્ઝા શેજારી કોણ?” ૩૦ યેશૂને ઉત્તર દિલે, “એક મનુષ્ય યસ્થલેમ શહરાનું યરીહોસ નિઘાલા હોતી આપણિ તો લુટાંચા હાતી સાપડલા. ત્યાંની ત્યાચે કપડે કાઢુન બેઝેન ત્યાસ મારલે વ ત્યાસ અર્ધમેલા ટાક્કુન તે નિઘન ગેલે. ૩૧ તેવા ત્યાચેવાઠી એક યાજક ત્યા રસ્ત્યાને જાત હોતા. યાજકને ત્યાસ પાહિલે, પણ તો રસ્ત્યાચા દુસ્યા બાજુને નિઘન ગેલા. ૩૨ ત્યાચ રસ્ત્યાને એક લેવી ત્યાઠિકાણી આલા. લેવ્યાને ત્યાસ પાહિલે વ તો સુદ્ધા રસ્ત્યાચા દુસ્યા બાજુને નિઘન ગેલા. ૩૩ મગ એક શોમરોણી ત્યાચ રસ્ત્યાને પ્રવાસ કરીત અસતા તો હોતા તેથે આલા ત્યા મનુષ્યાસ પાહુન ત્યાસ ત્યાચા કળવલા આલા ૩૪ તો ત્યાચાજવલ આલા ત્યાચા જખાંમાર્વ તેલ વ દ્રાક્ષરસ ઓતુન ત્યા બાંધલ્યા આપણ ત્યાસ આપલ્યા ગાદવાર બસવુન ત્યાસ ઉતારશાલેતે આપલે વ ત્યાચી દેખભાલ કેલી. ૩૫ દુસ્યા દિવશી ત્યાને દૈન ચાંદીચે નાણે કાઢુલે આપણ ઉતારશાલેચ્યા માલકાલા દિલે વ મહણાલા, “ચાંદી ચંગલી દેખભાલ કર મહણે યોપેક્ષા જે તુ અધિક ખર્ચ કરશીલ તે સી પરત આલ્યાવર તુલા દેઈલ.” ૩૬ લુટાંચા તાવડીત જો મનુષ્ય સાપડલા હોતા, ત્યાચા ત્યા તિઘાયૈકી કોણ ખરા શેજારી હોતા અસે તુલા વાટદે?” ૩૭ તો નિયમશાસ્ત્રાચા શિક્ષક મહણાલા, “જ્યાને ત્યાચાવર દ્વારા ત્યા કેલી તો.” તેવા યેશુ ત્યાસ મહણાલા, “જા આપણ તૂંકી તસેચ કર.” ૩૮ મગ યેશુ આપણ ત્યાચે શિષ્ય ત્યાચા માળપિ જાત અસતા, તો એકા ગાવાત આલા. તેથે માર્થા નાવાચા સ્ત્રીને ત્યાચે સ્વાગત કરુન આદરાતિથય કેલે. ૩૯ તિલા મરીયા નાવાચી એક બહીણ હોતી, તી પ્રભૂચા પાયાજવલ બસસીલી વ તો કાય બોલતો હે એકત રાહિલી. ૪૦ પણ માર્થિયી અતિ કામાયુછે તારોબલ ઝાલી. તી યેશૂકડે આલી આપણ મહણાલી, “પ્રભૂ માઝા બહિણેને સર્વ કામ માઝાવર ટાકલે યાચી તુલા કાલજી નાહી કાય? તેવા મલા મદત કરાયાલ તિલા સાંગ.” ૪૧ પ્રભૂને ઉત્તર દિલે, “માર્થા, માર્થા, તૂ પુષ્કળ ગોણીવિષયી દિગદગ કરતેસ. ૪૨ પણ એકચ ગોષ આવશ્યક આહે. હે મી સાંગતો આપણ મરીયેને તિચ્યાસાઠી ચંગલા વાટા નિવડલા આહે. તો તિચ્યાપાસુન કાઢુન બેઠલા જાણાર નાહી.”

૧૧ મગ અસે ઝાલે કી, તો એકા ઠિકાણી પ્રાર્થના કરીત હોતા. તી સંપત્ત્યાવર શિષ્યાયૈકી એકજણ ત્યાસ મહણાલા, “પ્રભૂ, જસે યોહાનાને ત્યાચા શિષ્યાંના શિક્ષકલે; ત્યાચપ્રમાળે તુમ્હી દેખીલ આમહાસ પ્રાર્થના કરાયાલ શિક્ષવા.” ૨ મગ તો ત્યાંના મહણાલા, “જેવા તુમ્હી પ્રાર્થના કરતા તેવા અસે મહણા: હે આમચા સ્વર્ગાતીલ પિત્યા, તુંદે નાવ પવિત્ર માનસે જાવો તુંડે રાજ્ય યેવો, ૩ આમચી દરરોજચી લાગણારી ભાકર આમહાસ દે, ૪ આમચા પાંચચી આમહાસ ક્ષમા કર, કારણ આંહીહી આમચા પ્રયોકે અપરાધ્યાલા ત્યાંચા અપરાધાંચી ક્ષમા કરતો આપણ આમહાસ પરીક્ષેત આણૂ નકોસ તર આમહાસ વાઈટાપાસુન સોંડવ.” ૫ મગ યેશુ ત્યાસ મહણાલા, “સમજા તુમ્ચાયૈકી અસા કોણ આહે જાયાલ મિત્ર આહે આપણ તો ત્યાચાકડે મધ્યારાંત્રી ગેલા વ ત્યાસ મહણાલા, ‘મિત્ર, મલા તીન ભાકરી ઉસન્યા દે, ૬ કારણ માર્ઝા મિત્ર નુકાતચ પ્રવાસ કરુન માઝાકડે આલા આહે આપણ ત્યાસ વાઢાયાલ માઝાજવલ કાહીની નાહી.’ ૭ આપણ તો મનુષ્ય આતૂન મહણાલા, ‘મલા ત્રાસ ડેઊ નકો! મી અગોદરચ દરવાજા લાવલેલા આહે આપણ માર્ઝી મુલે માઝાજવલ ઝોપલેલી આહેત. મી તુલા ભાકર દેયાસાઠી ઉઠૂ શકત નાહી.’ ૮ મી તુમ્હાસ સાંગતો કી, જરી તો ઉઠૂન ત્યાસ કાહી દેયાસાઠી ટાલાટાલ કરીત અસેલ તરી ત્યાચા મિત્રાચા આગ્રહામુલે તો ખાત્રીને ઉઠૂન ત્યાસ જિતક્યા ભાકરીંચી ગરજ આહે તિતક્યા ત્યાસ દેઈલ. ૯ આપણ મહણૂન મી તુમ્હાસ સાંગતો, માગ મહણજે તુમ્હાસ દિલે જાઈલ. શોધા મહણજે તુમ્હાસ સાપડેલ આપણ ઠોકા મહણજે તુમ્હાસાઠી ઉઘડલે જાઈલ. ૧૦ કારણ જો કોણી માગતો ત્યાસ મિક્લે. જો કોણી શોધતો ત્યાસ સાપડેલ આપણ જો કોણી ઠોકતો ત્યાચાસાઠી દરવાજા ઉઘડલા જાઈલ. ૧૧ તુમ્હાસયે અસા કોણ પિતા આહે કી, ત્યાચા મુલાને ત્યાસ મારિતલા અસતા ત્યાસ માશાએવજી સાપ દેઈલ? ૧૨ કિંવા જર મુલાને અંગ માગિતલે તર કોણતા પિતા

ત્યાસ વિંચૂ દેઈલ? ૧૩ જર તુમ્હી વાઈટ અસતાનાહી તુમ્હાસ તુમ્ચા મુલાના ચાંગલ્યા દેણગાયા દેણયાચે કલતે, તર મગ સર્વગીય પિત્યાજવળ જે માગતાત ત્યાંના તો કિંતી વિશેષકરુન પવિત્ર આત્મા દેઈલ?” ૧૪ યેશુ એક ભૂત કાઢીત હોતા. તે મુકે હોતે. મગ અસે ઝાલે કી, જો મનુષ્ય બોલુ શકત નહૃતા તે, ભૂત બાહેર આલ્યાવર, તો બોલૂ લાગલા વ લોકાંગા જમાવ આશર્યવિકિત ઝાલા. ૧૫ પરંતુ ત્યા જમાવતીલ કાહી લોક મ્હણાલે કી, ભૂતાંગ અશીપી જો બાલજબૂલ ચાચ્યા સાહાય્યાને તો ભૂતે કાઢતો. ૧૬ આપણ કાહીની ત્યાચી પરીક્ષા પાહણયાસાઠી સ્વર્ગાત્મન ચિન્હ માગિતલે. ૧૭ પણ ત્યાંચા મનાત કાય હોતે હે તો જાળુન હોતા મહણૂન તો ત્યાંના મહણાલા, “આપસાત ફૂટ પડલેલે પ્રત્યેક રાજ્ય ઓસાડ પડતે આપણ એખાદ્યા ઘરાતીલ લોક એકમકાવિરુદ્ધ ભડતાત તેવા ત્યા ઘરાચે તુંકડે હોતાત. ૧૮ આપણ તુમ્હી મહણતા તશી જર ભૂતામધ્યેહી ફૂટ પડલી તર ત્યાચે રાજ્ય કસે ટિકેલ? મી તુમ્હાસ હે વિચારતો, કારણ તુમ્હી મહણતા ‘મી બાલજબૂલચા સાહાય્યાને ભૂતે કાઢતો’ ૧૯ પણ જર મી બાલજબૂલચા સાહાય્યાને ભૂતે કાઢતો, તર તુમ્ચે શિષ્ય કોણાચ્યા સાહાય્યાને ભૂતે કાઢતાત? મહણૂન તેચ તુમ્ચા ન્યાય કરતીલ. ૨૦ પરંતુ જર મી દેવાચ્યા સાહાય્યાને ભૂતે કાઢતો, તર મગ યાવરુન હે સ્પષ્ટ આહે કી, દેવાચે રાજ્ય તુમ્ચાયા સુરક્ષિતતેસાઠી પૂર્ણ શસ્ત્રસામી બાલગતો તેવા ત્યાચી માલમત્તા સુરક્ષિત રાહતે. ૨૧ પરંતુ કોણી ત્યાચાહીપેક્ષા અધિક બલવાન ત્યાચાવર હલ્લા કરુન ત્યાચા પરાભવ કરતો, તેવા જ્યા શસ્ત્રસામગ્રીવર ત્યાને વિશ્વાસ ઠેવલા હોતા, તી તો બેઝેન જાતો વ ત્યાસ મિલાલેલી લૂટ આપલ્યા મિત્રાના વાતાટો. ૨૩ જો માર્ઝા પશ્કા નાહી, તો માઝાવિરુદ્ધ આહે આપણ જો માઝાબોરોબીને ગોળા કરતી નાહી, તર તો ઉથદ્ધૂન ટાકતો. ૨૪ જેવા આશુદ્ધ આત્મા મનુષ્યાબાહેર યેતો વ તે વિસાવા ઘેણ્યાસાઠી નિર્જલ પ્રદેશાત જાગા શોધતે. પણ ત્યાસ તી વિશ્રાતી મિલજ નાહી. તેવા તો મહણતો, ‘મી જ્યા ઘરાતુન બાહેર આલો ત્યા ઘરાત પરત જાઈન.’ ૨૫ તો ત્યા ઘરાકડે પરત જાતો આપણ તેવા ત્યાસ તે ઘર ઝાડુન નીટનેટેકે કેલેલે આઢલ્યે. ૨૬ નંતર તો જાતો આપણ આપણાયૈકી એકજણ વિશેક્ષક વ દુષ્ટ અસે સાત આત્મે ઘેતો આપણ તે ત્યા ઘરાત જાતાત આપણ તેથેચ રાહતાત. તેવા ત્યા મનુષ્યાચી શેવટચી અવસ્થા પહિલ્યાપેક્ષા વાઈટ હોતે.” ૨૭ તો યા ગોણી બોલાલા તેવા અસે ઘડલે કી, ગર્દાતીલ એક સ્ત્રી મોઢાને ઓરદ્ધન ત્યાસ મહણાલી, “ધન્ય તે ગર્ભશય, જ્યાને તુઝા ભાર વાહિલા વ ધન્ય તી સ્તને જી તૂ ચોખુલીસા.” ૨૮ પરંતુ તો મહણાલા, “જે દેવાચે વચ્ચે કંચન એકતાત આપણ પાલ્યાતાત આપણ તો ત્યાચા વિશ્રાતી ચિન્હ તિલા દિલે જાણાર નાહી. ૩૦ કારણ જસા યોના નિનવેચ્યા લોકાંકરિતા ચિન્હ હોતા તસા મનુષ્યાચા પુત્રીહી યા પિઢીસાઠી ચિન્હ હોઈલ. ૩૧ દક્ષિણેકડીચી રાણી ન્યાયાચા દિવશી યા પિઢીબોરોબર ઉઠુન ત્યાંના દોષી ઠરવીલ કારણ તો પૃથ્વીચા ટોકાકદ્દન શલમોનાચે શહાણપણ એકણ્યાસાઠી આલી આપણ પાહા, શલમોનાપેક્ષાહી થોર અસા એક યેથે આહે. ૩૨ ન્યાયાચા દિવશી નિનવેચે લોક યા પિઢીબોરોબર ઉભે રાહુન હિલા દોષી ઠરવીલ કારણ યોનાચા ઉપદેશ એકુન ત્યાંની પશ્ચાત્તાપ કેલા આપણ પાહા, યોનાપેક્ષાહી થોર અસા એક યેથે આહે.” ૩૩ કોણીહી દિવા લાવુન તલ્ઘરાત કિવા ભાંડચાખાલી ઠેવત નાહીત, તર આત યેણાચ્યાંના પ્રકાશ દિસવા મહણૂન તો દિવઠીનીવર ઠેવતાત. ૩૪ ડોઢા હા તુમ્ચા શરીરશરા દિવા આહે. જર તુમ્ચે ડોઢે ચાંગલે આહેત, તર તુમ્ચે શરીરહી પ્રકાશાને ભરલેલે આહે. ૩૫ પણ તે જર વાઈટ આહેત તર તુમ્ચે શરીર અંધકારસય આહેત મહણૂન તુમ્ચાયાલ પ્રકાશાને ભરલેલે આહે. ૩૬ જર તુમ્ચે સર્વ શરીર પ્રકાશમય આહે આપણ ત્યાચાતીલ કોણતાહી ભાગ અંધકારસય નાહી તર, જરી દિવાચી પ્રકાશકરણે તુલા પ્રકાશ દેતાત, તસે તે તુલા પૂર્ણપણે પ્રકાશિત કરીલ.” ૩૭ યેશૂને આપલે બોલણે સંપવિલે તેવા એક પરસ્યાને ત્યાસ આપલ્યા ઘરી

येऊन स्वतः बरोबर जेवायला बोलावले. तो आत गेला आणि आपल्या जागी जेवायला बसला. ३८ परंतु त्याने जेवणापूर्वी हात धुतले नाहीत हे पाहून प्रश्न्याला फार आश्वर्य वाटले. ३९ तेव्हा प्रभू त्यास म्हणाला, “तुम्ही पूर्णी प्याला व तात बाहेरुन साफ करता पण तुम्ही आतून लोभीपणाने व दुष्टेने भरलेले आहात. ४० अहो बुद्धीहीन मनुष्यांनो! ज्याने बाहेरील बाजू बनवली त्यानेच आतली बाजू बनवली नाही का? ४१ पण जे आतमध्ये आहे, ते गरीबांना द्या आणि नंतर सर्वकाही तुमच्यासाठी शुद्ध होईल. ४२ परंतु तुम्हा प्रश्न्याना हाय असो कारण तुम्ही पुढिना, जीरे व प्रत्येक भाजीपाल्याचा दशांश देता. परंतु तुम्ही न्याय आणि देवाविषयीचे प्रीती याकडे दुर्लक्ष करता. तुम्ही नितीने जगावे व देवावर प्रीती करणे या गोष्टी प्रथम करणे आवश्यक आहे त्याचेलेस इतर गोर्ंटीकडे दुर्लक्ष करू नये. ४३ तुम्हा प्रश्न्यांची केवढी दुर्दशा होणार, कारण तुम्हास सभास्थानातील महत्वाच्या जागी बसणे आणि बाजारात नमस्कार घेणे आवडते. ४४ तुमची केवढी दुर्दशा होणार! कारण तुम्ही न दिसणाऱ्या कबरासारखे आहात, अशा कबरांवर लोक नकळत पाय देऊन चालतात.” ४५ एक नियमशास्त्राचा शिक्षक येशूला म्हणाला, “गुरुजी, तुम्ही असे बोलात तेव्हा तुम्ही आमचासुद्धा अपमान करता.” ४६ तेव्हा येशू म्हणाला, “नियमशास्त्राच्या शिक्षकांनो तुमचाही विक्कार असो, कारण तुम्ही लोकांस वाहण्यास कठीन असे ओळॄ त्यांच्यावर लादता व ते उचलण्यास तुमच्या एका बोटानेसुद्धा मदत करीत नाही. ४७ तुमचा विक्कार असो, कारण तुमच्या पूर्वजांनी ठार केलेल्या संदेश्यासाठी तुम्ही कबरा बांधता. ४८ असे करून तुमच्या पूर्वजांनी केलेल्या कृत्यांचे समर्थन करता. ४९ यापुढे देवाचे ज्ञानसुद्धा असे म्हणाऱ्ये, “मी प्रेषित व संदेशे त्यांच्याकडे पाठीवील, त्यांपैकी काही जणांना ते ठार मारतील व काही जणांचा ते छळ करतील!” ५० तर, संदेश्याचे जे रक्त जगाच्या प्रारंभापासून सांडले गेले त्याबद्दलाच दंड या पिढीस भरून द्यावा लागेल. ५१ होय, मी तुम्हास खरोखर सांगतो की हाबेलाच्या रक्तापासून ते देवाचे भवत व वेदी यांच्यामध्ये मारल्या गेलेल्या जख्याच्या याच्या रक्तापर्यंत या पिढीला जबाबदार धरण्यात येईल. ५२ तुम्हा नियमशास्त्र शिक्षकांची केवढी दुर्दशा होणार कारण तुम्ही ज्ञानाची किल्ली घेऊन गेला, तुम्ही स्वतः आत गेला नाहीत आणि जे आत जाण्याचा प्रयत्न करत होते, त्यानाही जाऊ दिले नाही. ५३ येशू तेथून निघून जात असता नियमशास्त्राचे शिक्षक व पूर्णी त्याचा फार विरोध करू लागले व त्यास अनेक गोर्ंटीविषयी प्रश्न विचार स लागले. ५४ तो जे बोलेल त्या शब्दांमध्ये त्यास पकडण्यासाठी ते टपून होते.

१२ आणि त्यादरम्यान हजारे लोकांचा समुदाय जमला होता आणि एवढा

की ते एकमेकाना तुडवू लागले, तेव्हा येशू प्रथम आपल्या शिष्यांशी बोलता: “पूर्ण्यांच्या खमिरविषयी जपा, म्हणजे त्यांच्या ढांगाविषयी जपा. २ उघड केले जाणार नाही असे काहीच झाकलेले नाही व जे कळणार नाही असे काहीच गुप्त नाही. ३ म्हणून तुम्ही जे काही अंथारात बोलाल ते उजेडात ऐकले जाईल आणि तुम्ही कोणाच्या कानात जे काही एकांतात सांगाल ते घाराच्या छतावरून घोषित केले जाईल.” ४ “परंतु माझ्या मित्रांनो, मी तुम्हास सांगतो, जे शरीराला मारतात त्यांना तुम्ही भिजू नका, कारण त्यानंतर त्यापेक्षा जास्त त्यांना काही करता येत नाही. ५ तुम्ही कोणाची भीती बाळगावी हे मी तुम्हास सांगतो. तुहास ठार मारल्या यानंतर तुम्हास नरकात टाकून देण्यास ज्याला अधिकार आहे, त्याची भीती धरा. होय, मी तुम्हास सांगतो, त्याचेच भय धरा. (Geenna g1067) ६ पाच चिमण्या देन नाण्यांना विकतात की नाही? तरी त्यातील एकीचाही देवाला विसर घडत नाही. ७ पण तुमच्या डोक्यावरील सर्व केसदेखील त्याने मोजलेले आहेत. भिजू नका, पुष्कळ चिमण्यांपेक्षा तुमचे मूल्य जास्त आहे. ८ जो मला इतर लोकांसमोर स्वीकरतो, त्या प्रत्येक मनुष्यास देवाच्या दूतासमोर मनुष्याचा पुत्रीही स्वीकरतो. ९ परंतु जो मला इतर लोकांसमोर नाकारतो, तो देवदूतांसमोरही

नाकारला जाईल. १० प्रत्येक मनुष्य जो मनुष्याच्या पुत्राविस्तृद्ध बोलतो, त्यास क्षमा केली जाईल. परंतु जो पवित्र आत्म्याविरुद्ध दुर्भाषण करतो त्यास क्षमा केली जाणार नाही. ११ जेव्हा ते तुम्हास सभास्थाने, राज्यकर्ते व अधिकारी यांच्यासमोर धरून आणतील तेव्हा तुम्ही काय बोलावे किंवा स्वतःचा बचाव कसा करावा याविषयी आधीच चिंता करीत बसू नका. १२ कारण तुम्ही काय बोलावे हे पवित्र आत्मा त्याचेवेळी तुम्हास शिकील.” १३ नंतर लोकसमुदायातील एकजण त्यास म्हणाला, “गुरुजी, माझ्या भावाला वतन विभागून माझे मला द्यायला सांगा!” १४ परंतु येशू त्यास म्हणाला, “मनुष्या, मला तुमच्यावर मध्यस्थ किंवा न्यायाधीश म्हणून कोणी नेमले?” १५ मग येशू त्याना म्हणाला, “सांभाळा आणि सर्व प्रकाशच्या लोभापासून स्वतःला दूर ठेवा कारण जेव्हा एखाद्या मनुष्यांजवळ त्याच्या गरजेपेक्षा अधिक असते तेव्हा ती संपत्ती त्याचे जीवन होत असे नाही.” १६ नंतर त्याने त्यास एक दाखला सांगितला, “कोणाएका धनवान मनुष्याच्या शेतजमिनीत फार उत्तम पीक आले. १७ तो स्वतःशी विचार करून असे म्हणाला, ‘मी काय करू, कारण धान्य साठवायला माझ्याकडे जागा नाही?’ १८ मग तो असे म्हणाला, ‘मी आता असे करतो, मी माझी धान्याची कोठारे पाडून मोठी बांधीतो, मी माझे सर्व धान्य व माल तेथेसी साठवीन’ १९ आणि मी माझ्या जीवाला म्हणेन, हे जीवा, आता तुझ्यासाठी अनेक वर्षे पुरतील अशा पुष्कळ चांगल्या गोष्टी साठवून ठेवलेल्या आहेत. आराम कर, खा, पी आणि मजा कर.’ २० पण देव त्यास म्हणतो, ‘अरे मूर्ख, जर आज तुझा जीव गेला तर तू साठवलेल्या गोर्ंटी कोणाला मिळतील?’ २१ जो कोणी स्वतःसाठी संपत्ती जमा करतो परंतु देवाच्या दृष्टीने जो धनवान नाही, अशा मनुष्यासारखे हे आहे.” २२ मग येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “म्हणून मी तुम्हास सांगतो, स्वतःच्या जीवानविषयी तेव्हा तुम्ही काय खावे याविषयी चिंता करू नका. किंवा तुमच्या शरीराविषयी म्हणजे कोणते कपडे घालावेत याविषयी चिंता करू नका. २३ कारण अन्नापेक्षा जीव आणि कपड्यांपेक्षा शरीर महत्वाचे आहे. २४ कावळ्यांचा विचार करा ते पेरीत नाहीत व कापणीही करीत नाहीत. त्याना कोठार नाही व कणगीही नाही. तरीही देव त्याचे पोषण करतो. पक्षांपेक्षा तुम्ही किंतीतीरी मौल्यवान आहात! २५ चिंता करून तुम्हापेक्षी कोण स्वतःच्या आयुष्याची दोरी हातभर वाढवायास कोण समर्थ आहे? २६ ज्याअर्थी तुम्हीही सर्वत लहान गोष्ट करू शकत नाही, तर इतर गोर्ंटीविषयीची चिंता का करता? २७ रानफुले कशी वाढतात याचा विचार करा. ती कष करीत नाहीत व कातीत नाहीत. तरी मी तुम्हास सांगतो, शलमोनदेखील आपल्या सर्व वैभवात त्यांच्यातील एकासारखाई सजला नक्हता. २८ तर, जे आज आहे व उद्या भृतीत टाकले जाईल अशा त्या रानातील गवताला देवाने असा पोशाख घालता आहे, तर तुम्ही जे अल्पविश्वासूतू त्या तुम्हास तो किंतीतीरी अधिक चांगला पोशाख घालणार नाही काय! २९ तुम्ही काय खावे व काय प्यावे याविषयी काळजीत असू नका आणि या गोर्ंटीविषयी चिंता करू नका. ३० कारण परराष्ट्री हे मिळविण्याची खटपट करतात पण या गोर्ंटीची तुम्हास गरज आहे, हे तुमच्या स्वर्गांय पित्याला माहीत आहे. ३१ त्यापेक्षी प्रथम त्याचे राज्य मिळविण्यासाठी झाटा म्हणजे या गोर्ंटीही तुम्हास दिल्या जातील. ३२ हे लहान कळपा भिजू नको, कारण तुम्हास त्याचे राज्य द्यावे यासध्ये स्वर्गीय पित्याला संतोष वाटतो. ३३ तुमची मालमत्ता विका आणि गरीबांमध्ये वाटा. जुन्या न होणाऱ्या व न झिजणाऱ्या अशा थेल्या स्वतःसाठी स्वर्गांत बनवा. तेथे चोरही जाऊ शकणार नाही व कसरही त्याचा नाश करणार नाही. ३४ कारण जेथे तुमचे धन आहे तेथे तुमचे मनही लागेल. ३५ तुमच्या कंबरा बांधलेल्या आणि दिवे लागलेले असू द्या. ३६ लगाऱ्या मेजवानीवरून परतणाऱ्या मालकाची वाट पाहणाऱ्या लोकांसारखे व्हा जेणेकरून, तो परत येती व दरवाजा ठोकावते तेव्हा त्याच्यासाठी त्यांनी ताबडतोब दरवाजा उघडावा. ३७ मालक परत आल्यावर जे नोकर त्यास जागे व तयारीत असलेले आढळतील ते धन्य. मी तुम्हास खरे सांगतो, तो

स्वतः त्यांची सेवा करण्यासाठी कंबर करसेल, त्यांना मेजावर बसायला सांगून त्यांची सेवा करील. ३८ तो मध्यरात्री किंवा त्यांनंतर येवो, जर ते नोकर त्यास तयारीत आढळतील तर ते थेण्य. ३९ परंतु याविषयी खात्री बाळगां; चोर केढळा येणार हे जर घराच्या मालकाला माहीत असते तर त्यांने अपले घर त्यास फोडू दिले नसते. ४० तुम्हीही तयार असा कारण तुम्हास वाटत नाही अश्या क्षणी? मनुष्याचा पुत्र येईल.” ४१ मग पेत्र म्हणाला, “प्रभू तुम्ही हा दाखला आम्हासच सांगत आहात की सवानी?” ४२ तेव्हा प्रभू म्हणाला, “प्रभू त्याच्या इतर नोकरांना त्यांचे थान्य योग्यवेळी देण्यासाठी ज्याची नेमण्यूक करील असा व विश्वासू कारभारी कोण आहे? ४३ त्याचा मालक येईल त्याचेली असे करताना जो नोकर त्यास आढळेल तो थेण्य. ४४ मी तुम्हास खेर सांगतो, मालक त्यास त्याच्या सर्व मालमतेवर अधिकारी म्हणून नेमील. ४५ पण जर तो नोकर मनात म्हणतो, ‘माझा मालक येण्यास फार उशीर करत आहे’ आणि मग तो त्याच्या स्त्री व पुरुष नोकरांना मारहण करायला व खाण्यापिण्यास सुरुवात करतो व डिंगतो, ४६ तर तो नोकर वाट पाहत नाही त्यादिवशी आणि त्यास माहीत नाही तेव्हा त्याचा मालक येईल व त्यास कापून त्याचे तुकडे करील आणि अविश्वासू लोकाबोरोबर त्याचा वाटा ठेवील. ४७ आपल्या मालकाची इच्छा माहीत असूनही जो नोकर तयार राहत नाही किंवा जो आपल्या मालकाच्या इच्छेप्रमाणे करीत नाही, त्या नोकराला खूप मार मिळेल. ४८ परंतु ज्याला माहीती नव्हते म्हणून त्यांने मालकाला न आवडणारे असे कृत्य जर नोकराने केले असेल तर त्यास कमी मार बसेल. ज्या कोणाला पुष्कळ दिले आहे त्याच्याकडून पुष्कळाची अपेक्षा केली जाईल. ज्यांच्याजवळ जास्त ठेवले आहे त्यांच्याकडून जास्त मागितले जाईल.” ४९ “मी पृथीवीवर आग लावण्यास आलो आणि जर ती अगोदरच पेटलेली असेल तर मग मला आणखी काय पाहीजे? ५० मला बापिस्यामा घ्यावयाचा आहे आणि तो होईपर्यंत मी किती अस्वस्थ आहे! ५१ मी पृथीवीवर शांतता प्रस्थापित करण्यास आलो आहे, असे तुम्हास वाटते का? नाही, मी तुम्हास सांगतो, मी तुमच्यात फूट पाडण्यासाठी आलो आहे. ५२ मी असे म्हणतो कारण आतपासून घरातील पाच जणात एकेमेकाविरुद्ध फूट पडेल. तिथे दोघांविरुद्ध व दोघे तिंघांविरुद्ध अशी फूट पडेल. ५३ त्यांच्यात पित्याविरुद्ध मुलगा व मुलाविरुद्ध पिता अशी फूट पडेल, आईविरुद्ध मुलींची व मुलीविरुद्ध आई अशी फूट पडेल, सासूविरुद्ध सून व सुनेविरुद्ध सासू. अशी त्यांच्यात फूट पडेल. ५४ तो लोकसमुदायाला म्हणाला, तेव्हा पश्चिमेकडून ढग येताना पाहता तेव्हा तुम्ही लगेच म्हणता की, पाऊस पडेल आणि तसेच घडते. ५५ जेव्हा दक्षिणेकडया वारा वाहतो, तेव्हा तुम्ही म्हणता उकडा होईल आणि तसेच घडते. ५६ अशी ढोण्यांनो! तुम्हास पृथीवीरील व आकाशातील चिन्हांची लक्षणे पारखता येतात, पण सध्याच्या काळाचा अर्थ तुम्हास का काढता येत नाही काय? ५७ आणि तुम्ही तुमच्यासाठी काय योग्य आहे ते तुम्ही स्वतःचे स्वतःच का ठरवीत नाही? ५८ तुम्ही तुमच्या वाद्याबोरोबर न्यायालयात जात असता वाटेतच त्यांच्यासी समेत करा नाही तर तो तुम्हास न्यायाधीशासमेर नेईल आणि न्यायाधीश तुम्हास दंडाधिकाच्याच्या स्वाधीन करील आणि अधिकारी तुम्हास तुरुंगात टाकील. ५९ मी तुम्हास सांगतो, अगदी शेवटली दमडी न दमडी फेडीपर्यंत तुम्ही तेथून सुटणारच नाही.”

१३ त्यावेळी येशूला तेथे उपस्थित लोकांनी, पिलाताने गालील प्रांतातील मनुष्यांचे रक्त त्यांच्याच यज्ञपरंपूर्व्या रक्तात कसे मिसळले होते, त्याविषयी सांगितले, १ त्याने त्यांना उत्तर दिले, “या गालीलकरानी हे जे दुःख भोगते त्यावरून ते इतर गालीलकरापेक्षा जास्त पापी होते, असे तुम्हास वाटते का? ३ मी तुम्हास सांगतो की असे नाही, जर तुम्ही पश्चात्ताप केला नाही तर ते जेसे मरण पावले तसे तुम्हीही मराल. ४ किंवा ज्यांच्यावर शिलोहाचा बुरुज पडला व त्याखाली दबून मारले गेलेले ते अठराजण यस्तश्लेम शहरात राहणाऱ्या इतर सर्व लोकांपेक्षा अधिक पापी होते असे तुम्हास वाटते का? ५

नाही, मी तुम्हास सांगतो जर तुम्ही पश्चात्ताप केला नाही तर तुम्ही सर्वजण त्यांच्यासारखे मराल.” ६ नंतर येशूने हा दाखला सांगितला, “एका मनुष्याने त्याच्या दक्षिणमळयात अंजिराचे झाड लावले होते, त्यावर काही फल असेल म्हणून तो ते पाहावयास आला परंतु त्यास काहीही आढळले नाही. ७ म्हणून तो माळयाला म्हणाला, पाहा, या अंजिराचे झाडावर फल पाहण्यासाठी मी गेल्या तीन वर्षांपासून येत आहे, परंतु मला त्यावर काही आढळत नाही. ते तोडून टाक. उगाच त्याने जागा तरी का अडवावी? ८ माळयाने उत्तर दिले, मालक, हे एवढे एक वर्षभर ते राहू द्या. म्हणजे मी त्याच्याभोवती खणून त्यास खत घालीन. ९ मग येत्या वर्षात फल आले तर छानच! जर अले नाही तर मग आपण ते तोडून टाकावे.” १० आणि शब्दाथ दिवशी येशू एका सभास्थानात शिकवीत होता. ११ तेथे एक स्त्री होती, तिला दुष्ट आत्म्याने अठरा वर्षांपासून अंगं प्रेत केले होते. ती कुबडी होती व तिला सरळ उभे राहत येत नक्हते. १२ येशूने तिला पाहून तिला बोलावले आणि तो तिला म्हणाला, “मुली, तुझ्या आजारापासून तू मुक्त झाली आहेस.” १३ नंतर त्यांने आपले हात तिच्यावर ठेवले आणि ती तत्काळ नीट झाली आणि ती देवाची स्तुती करू लागली. १४ नंतर, येशूने तिला बरे केले होते तो शब्दाथाचा दिवस होता म्हणून सभास्थानाचा अधिकारी त्याच्यावर रागावला शब्दाथ दिवशी कोणहोती काम करू नये असा यहूद्यांचा नियम आहे. तो लोकांस म्हणाला, “काम करण्यासाठी सहा दिवस आहेत म्हणून या सहा दिवसांमध्ये या व बरे क्हा. पण शब्दाथ दिवशी येऊन बरे होऊ नक्का.” १५ येशूने त्यास उत्तर दिले आणि म्हणाला, “होयांगो, तुम्हीपैकी प्रयोकेजण त्याच्या बैलाला व गाढवाला शब्दाथ दिवशी त्याच्या ठिकाणाहून सोडून पाणी पाजायला घेऊन जात नाही का? १६ ही तर अब्राहामाची कन्या आहे. सैतानाने हिला अठरा वर्षे बांधून ठेवले होते. त्या बंधनातून तिला शब्दाथ दिवशी सोडविणे चूक होते काय?” १७ तो असे म्हणाल्यावर त्याचा विरोध कराण्यांना लाज वाटली व त्याने ज्या अदूत गोष्ठी केल्या होत्या त्यामुळे सगळा समुदाय आनंद करू लागला. १८ मग तो म्हणाला, “देवाचे राज्य कशासारखे आहे? आणि मी त्यास कशाची उपमा देऊ. १९ देवाचे राज्य एका मोहरीच्या दाण्यासारखे आहे. तो मोहरीचा दाणा एका मनुष्याने घेतला व आपल्या बागेत लावला व ते वाढून त्याचे मोठे झाड झाले आणि आकाशातील पाखरांनी त्याच्या फांद्यांवर घटरी बांधली.” २० तो पुन्हा म्हणाला, “मी देवाच्या राज्याला आणखी कशाची उपमा देऊ? २१ ते खमिरासारखे पिठ किंवा इतर पदार्थाना आंबविण्यासाठी उपयोगात येणारा पदार्थ आहे. एका स्त्रीने तीन मासे पिठात खमिर पिसल्याले आणि ते सर्व खमिरामुळे फुगले.” २२ येशू यस्तश्लेम शहराच्या दिशेने वाटवाल करीत असता, गावांगावातून आणि खेड्यापाड्यांतून तो लोकांस शिकवीत होता. २३ कोणीतीरी त्यास विचारले, “प्रभू, अगदी थोड्याच्या लोकांचे तारण होईल का?” तो त्यांना म्हणाला, २४ “असंद दरवाजाने आत जाण्याचा प्रयत्न करा, कारण मी तुम्हास सांगतो की, पुष्कळजण आत येण्याचा प्रयत्न करतील, पण त्यांना ते शक्य होणारा नाही. २५ घराच्या मालकाने उठून दरवाजा बंद केल्यावर, तुम्ही बाहेर उभे राहाल व दरवाजा ठोवाल आणि म्हणाला; प्रभू, आम्हासाठी दरवाजा उघडावा! परंतु तो तुम्हास उत्तर देईल, तुम्ही कोठून आलात हे मला माहीत नाही. २६ नंतर तुम्ही म्हणाला, आम्ही तुमच्याबोरोबर प्यालो, आमच्या रस्त्यावर तुम्ही शिक्षण दिलो! २७ आणि तो तुम्हास म्हणेल, तुम्ही कोठून आलात हे मला माहीत नाही, अन्याय करण्यांनो तुम्ही सर्व माझ्यापासून दूर क्हा. २८ तेथे रडणे व दात खाणे चालेल, तेव्हा तुम्ही अब्राहामाला आणि इसहामाला आणि याकोबाला आणि सर्व सदेष्यांना देवाच्या राज्यामध्ये पाहाल, पण तुम्ही स्वतः तार मात्र बाहेर टाकलेले असाल. २९ आणि लोक पूर्वेकडून, पश्चिमेकडून, उत्तरेकडून व दक्षिणेकडून येतील व देवाच्या राज्यात मेजासभोवती आपापल्या जांगेवर बसतील. ३० जे शेवटचे आहेत ते पहिले होतील व जे पहिले आहेत ते शेवटचे

होतील, हे लक्षात ठेवा.” ३१ त्यावेळी काही परुशी येशूकडे आले आणि ते त्यास म्हणाले, “येथून निघा व दुसरीकडे कुठे तरी जा, कारण हेरोद तुम्हास ठार मारणार आहे.” ३२ येशू त्यांना म्हणाला, “जा आणि त्या कोल्हाला सांगा, ऐक, मी लोकांतून भूते काढीन, आज व उद्या रोग बरे करीन आणि तिसऱ्या दिवशी माझे काम संपवीन.” ३३ तरीही आज, उद्या आणि परवा मला पुढे गेले पाहिजे कारण संदेश यस्थलेम शहराबाबेद मारला जावा हे शक्य नाही.” ३४ यस्थलेम, यस्थलेम, जी तू संदेशयांना मारतेस व देवाने पाठविलेल्यांवर दगडमार करतेस! कोंबडी जरी पिलाना आपल्या पंखाखाली एकवटते तसे किंतीरी वेळा तुम्हा लोकांस एकवटप्रयाणी माझी इच्छा होती, पण तुमची तशी इच्छा नव्हती. ३५ “पाहा, देवाने तुमच्या घराचा त्याग केला आहे. मी तुम्हास सांगतो, ‘परमेश्वराच्या नावाने येणारा धन्यवादित असे’ असे म्हणण्याची वेळ येईपर्यंत तुम्ही मला पाहणार नाही.”

१४ एका शब्दाथ दिवशी तो परश्यंवाच्या अधिकार्यांपैकी एकाच्या घरी जेवावयास गेला, तेव्हा तेथे जमलेले लोक येशूवर बारकार्डीन नजर ठेवून होते. २ आणि तेथे त्याच्यासमोर जलोदर झालेला एक मनुष्य होता. ३ येशूने नियमशास्त्र शिक्षकांना व परश्यंवाना विचारले, “शब्दाथ दिवशी वरे करणे नियमशास्त्राला धरून आहे की नाही?” ४ परंतु ते गपच राहिले. तेव्हा येशूने त्या आजारी मनुष्यास धरून त्यास बरे केले व त्यास पाठवून दिले. ५ मग तो त्यांना म्हणाला, “जर तुमच्यापैकी एखाद्याला एक मुलगा किंवा एक बैल आहे व तो विहीरीत पडला, तर शब्दाथ दिवशी तुम्ही त्यास ताबडतोब बाहेर काढणार नाही काय?” ६ आणि या प्रश्नाला उत्तर देणे त्यांना जमले नाही. ७ नंतर, आमंत्रित पाहुणे स्वतःसाठी मानाच्या जागा कसे निवडून घेत होते हे पाहून, त्याने त्यांना एक दाखला संगितला, तो म्हणाला, ८ “जेव्हा एखादा तुम्हास लग्नाच्या मेजवानीला आमंत्रित करील, तेव्हा मानाच्या आसनावर बसू नका कारण तुमच्यापेक्षा अधिक महत्वाच्या मनुष्यास त्याने कदमित आमंत्रण दिले असेल. ९ मग ज्याने तुम्हा दोघांना आमंत्रित केले आहे तो येईल आणि तुम्हास म्हणेल, या मनुष्यास तुझी जागा दे. मग अपमानित होऊन तुम्हास खालच्या जागी बसावे लागेल. १० पण जेव्हा तुम्हास आमंत्रित केलेले असेल, तेव्हा जा आणि अगदी खालच्या जागी जाऊन बसा. यासाठी की, जेव्हा यजमान येईल, तेव्हा तो तुम्हास म्हणेल, मित्र, वरच्या आसनावर येऊन बस. तेव्हा तुझ्या पाहुण्यासमोर तुझे गौरव होईल. ११ कारण जो कोणी स्वतःला उंच करतो तो नमवला जाईल व जो स्वतःला नमवतो तो उंच केला जाईल.” १२ मग ज्याने आमंत्रण दिले होते त्यास तो म्हणाला, “तू जेव्हा दुपारी किंवा संध्याकाळी भोजनास बोलावरील तेव्हा तुझ्या मित्रांना, भावांना, तुझ्या नातेवाईकांना किंवा श्रीमंत शेजाच्यांना बोलावू नको, कारण तेही तुला परत आमंत्रण देतील व अशा रीतीने तुझ्या आमंत्रणाची परतफेड केली जाईल. १३ पण जेव्हा तू मेजवानी देशील, तेव्हा गरीब, लंगडे, पांगके, अंधळे यांना आमंत्रण दे. १४ म्हणजे तू धृथ्य होशील, कारण तुझी परतफेड करण्यासाठी त्यांच्याकडे काहीही नाही. तर नीतिमानाच्या पुनरुत्थानाच्या वेळी तुझी परतफेड होईल.” १५ मेजाभोवती बसलेल्यांपैकी एकाने जेव्हा हे ऐकले, तेव्हा तो येशूला म्हणाला, “जो देवाच्या राज्यात भाकर खाईल, तो प्रत्येकजण धन्य.” १६ मग येशू त्यास म्हणाला, “एक मनुष्य एका मोठ्या मेजवानीची तयारी करीत होता. त्याने पुष्कळ लोकांस आमंत्रण दिले. १७ भोजनाच्या वेळी ज्यांना आमंत्रण दिले होते त्यांना ‘या कारण सर्व तयार आह’ असा निरोप संगण्यासाठी नोकराला पाठवले. १८ ते सर्वजण सबूत सांगू लागले. पाहिला त्यास म्हणाला, ‘मी शेत विकत घेतले आहे आणि मला जाऊन ते पाहिले पाहिजे. कृपाकरून मला क्षमा कर.’ १९ दुसरा म्हणाला, ‘मी बैलाच्या पाच जोड्या विकत घेतल्या आहोत व त्यांची पारख करण्यासाठी मी चाललो आहे, कृपाकरून मला क्षमा कर.’ २० आणखी तिसरा म्हणाला, ‘मी लग केले आहे व त्यामुळे मी येऊ

शकणार नाही.’ २१ तो नोकर परत आला व त्याने आपल्या मालकाला या गोष्टी संगितल्या. मग घराचा मालक रागावता आणि नोकराला म्हणाला, ‘बाहेर रस्त्यावर आणि नगरातल्या गल्ल्यामध्ये लवकर जा व गरीब, आंधळे, असहाय्य, लंगडे यांना घेऊन इकडे येणे?’ २२ नोकर म्हणाला, ‘मालक, आपल्या आज्ञेप्रमाणे केले आहे आणि तरीही आणखी जागा रिकाम्या आहे.’ २३ मालक नोकराला म्हणाला, ‘रस्त्यावर जा, कुंपणाजवळ जा आणि तेथे असलेल्या लोकांस आग्रहाने आत येण्यास सांग म्हणजे माझे घर भरून जाईल. २४ कारण मी तुम्हास सांगतो की, त्या आमंत्रित मनुष्यांपैकी एकालाई माझ्या जेवणातले काही चाखाच्याला मिळणार नाही.’ २५ मोठ्या संख्येने लोक येशूबोरवर चालत होते. तो त्यांच्याकडे वलाला व म्हणाला, २६ “जर कोणी माझ्याकडे येतो आणि आपले वडील, आई, पत्नी, मुले, भाऊ, बहिणी एवढेव नव्हे, तर स्वतःच्या जीवाचासुद्धा द्रेप करीत नाही, तर तो माझा शिष्य होऊ शकत नाही. २७ जो कोणी स्वतःचा वधसंभं घेऊन माझ्यामारे येणार नाही, तो माझा शिष्य होऊ शकणार नाही. २८ जर तुम्हांपैकी कोणाला बुरुज बांधायचा असेल तर तो अगोदर बसून खर्चाचा अंदाज करून तो पूर्ण करावयास त्याच्याजवळ पुरेसे पैसे आहे की नाही हे पाहणार नाही काय? २९ नाही तर कदमित तो पाया घालील आणि पूर्ण करू शकणार नाही आणि जे पाहणरे आहेत ते त्याची थट्टा करतील आणि म्हणतील, ३० या मनुष्याने बांधायास सुरुवात केली पण पूर्ण पूर्ण करू शकला नाही! ३१ किंवा एक राजा दुसऱ्या राजाबोरवर लाढाई करण्यास निघाला, तर तो अगोदर बसून याचा विचार करणार नाही का? की, त्याच्या दहा हजार मनुष्यांनी त्याच्या शत्रूशी, जो वीस हजार सैन्यानिशी चालून येत आहे, त्यास त्याचा सामना करात येणे शक्य आहे काय? ३२ जर तो त्यास तोंडे देऊ शकणार नसेल, तर त्याचा शत्रू दूर अंतरावर असतानाच तो मध्यस्थ पाठवून शांततेसाठी सलोख्याचे बोलणे सुरु करील. ३३ त्याच प्रकारे तुम्हाच्यापैकी जो कोणी सर्वस्वाचा त्याग करीत नाही त्यास माझा शिष्य होता येणार नाही. ३४ मीठ चांगले आहे, पण मिठाची जर चव गेली, तर त्यास खारटपणा कशाने येईल? ३५ ते जमिनीच्या किंवा खताच्याही पूर्णपणे निरुपयोगी ठेरले व लोक ते फेकून देतील. ज्याला ऐकायाला कान आहेत तो ऐको.”

१५ सर्व जकातदार व पापी त्याचे ऐकण्यास त्याच्याजवळ येत होते. १ तेव्हा परुशी व नियमशास्त्राचे शिक्षक कुरुकुर करू लागले. ते म्हणू लागले, “हा पापांना जवळ करून त्यांच्याबोरवर जेवतो!” २ मग येशूने त्यांनाही दाखला सांगितला. ३ “तुम्हाच्यापैकी कोणा एकाजवळ शंभर मेंद्रे असून त्यातील एक हरवले, तर तो नव्याणवर रानात सोडून हरवलेल्या मेंद्रामागे ते सापडेपर्यंत जाणार नाही काय? ४ मग जेव्हा त्यास ते सापडते तेव्हा तो आनंदाने ते खांदांवर घेतो. ५ आणि घरी येतो, तेव्हा मित्रांना आणि शेजाच्याना एकत्र करून म्हणतो, माझ्याबोरवर आनंद करा कारण माझे हरवलेले मेंद्रू सापडते आहे. ६ त्याप्रमाणे ज्यांना पश्चात्तापाची गरज नाही अशा नव्याणवर नीतिमानबद्दल होणाऱ्या आनंदपेक्षा पश्चात्ताप करणाऱ्या एका पापी मनुष्याबद्दल स्वर्गात अधिक आनंद होईल, हे मी तुम्हास सांगतो. ७ किंवा एका स्त्रीकडे चांदीची दहा नाणी आहेत आणि जर तिचे एक नाणे हरवलेले तर ती दिवा लावून घर झाडून ते मिळेपर्यंत काळजीपूर्वक शोधाणार नाही काय? ८ आणि तिला जेव्हा ते नाणे सापडते तेव्हा ती मैत्रिणीना आणि शेजाच्याना बोलाविते आणि म्हणते, माझ्याबोरवर आनंद करा कारण माझे हरवलेले मेंद्रू सापडते आहे. ९ त्याप्रमाणे ज्यांना पश्चात्तापाची गरज नाही अशा नव्याणवर नीतिमानबद्दल होणाऱ्या आनंदपेक्षा पश्चात्ताप करणाऱ्या एका पापी मनुष्याबद्दल स्वर्गात अधिक आनंद होईल, हे मी तुम्हास सांगतो. १० किंवा एका स्त्रीकडे चांदीची दहा नाणी आहेत आणि जर तिचे एक नाणे हरवलेले तर ती दिवा लावून घर झाडून ते मिळेपर्यंत काळजीपूर्वक शोधाणार नाही काय? ११ मग येशू म्हणाला, “एका मनुष्यास दोन पुत्र होते. १२ त्या दोघांपैकी धाकटा पुत्र म्हणाला, बाबा, मालमतेतला माझा वाटा मला घा. आणि मग त्यांच्या वडिलांनी आपली संपती दोघा मुलांमध्ये वांटून दिली. १३ त्यांनंतर काही दिवसांनंतर लागलीच धाकट्या मुलाने आपले सर्व गोळा

केले आणि तो दूरदेशी निघून गेला. तेथे त्याने त्याची सर्व संपत्ती चैनीत व मौजमजेचे जीवन जगून उठळून टाकली. १४ त्याने सर्व पैसे खर्चून टाकले आणि मग त्या देशात भयकर दुष्काळ पडला व त्यास गरज भासू लागली. १५ त्या देशातील एका नागरिकाजवळ तो गेला आणि त्याचा आश्रय धरून राहीला. त्या नागरिकाने त्यास आपल्या शेतात डुकरे चारावयास पाठवले. १६ तेव्हा कोणी त्यास काहीही दिल्याने, डुकरे ज्या शेंगा खातात त्या खाऊन तरी आपले पोट भरावे अशी त्यास फार इच्छा होई. १७ नंतर तो शुद्धीवर आला व स्वतःशीच म्हणाला, माझ्या पित्याच्या घरी किंतीतरी नोकरांना पुरुन उरल इतके अन्न आहे आणि पाहा मी तर येथे भूकेने मरत आहे! १८ आता, मी उडून आपल्या पित्याकडे जाईन आणि त्यास म्हणेन, बाबा, मी स्वर्गाविरुद्ध आणि तुमच्याविरुद्ध पाप केले आहे. १९ तुमचा मुलगा म्हणवून घेण्याच्या योग्यतेचा मी राहीलो नाही. मला आपल्या रोजंदारीवरील खाण्यांना नोकरासारखे ठेवून घ्या. २० मग तो थाकटा मुलगा उठला व आपल्या पित्याकडे गेला. तो त्याच्या घरापासून दूर असतानाच, त्याच्या पित्याने त्यास पाहिले आणि त्यास त्याचा कळवढा आला आणि धावत जाऊन त्याच्या गळ्यात पडला व त्याचे पुष्कळ मुके घेतले. २१ मुलगा त्यास म्हणाला, बाबा, मी स्वर्गाविरुद्ध व तुमच्याविरुद्ध पाप केले आहे. आता तुमचा मुलगा म्हणवून घेण्याचा मला अधिकारानाही. २२ परंतु पिता आपल्या नोकरांस म्हणाला, त्वरा करा, चांगला झागा आणून त्यास घाला. त्याच्या हातात अंगठी आणि पायात जोडे घाला. २३ आणि मोठी मेजवानी करा, आपण खाऊ आणि आनंद करू! २४ कारण हा माझा मुलगा मरण पावला होता पण जिवंत झाला आहे! तो हरवला होता, पण आता सापडला आहे व ते आनंद करू लागले. २५ यावेळेस, त्याचा वडील मुलगा शेतात होता. तो घराकडे परतला आणि घराजवळ आल्यावर, त्याने गायनवादन व नाचण्याचा आवाज ऐकला. २६ त्याने एका नोकराला बोलावून विचारले, हे सर्व काय चालले आहे? २७ तो नोकर त्यास म्हणाला, तुमचा भाऊ आला आहे. तो तुमच्या पित्याला सुखरुप परत मिळाला म्हणून त्यांनी मोठी मेजवानी ठेवली आहे. २८ तेव्हा तो रागे भरला आणि तो आत जाईना. तेव्हा त्याचा पिता बाहेर येऊन त्यास समजावू लागला. २९ परंतु त्याने पित्याला उत्तर दिले, पाहा, इतकी वर्ष मी तुमची सेवाचाकरी केली आहे व कंधीही तुमची आज्ञा मोडली नाही! मित्रांबोरेवर आनंद करण्यासाठी तुम्ही मला कंधी साधे करडूसुद्धारिले नाही. ३० आणि ज्याने तुमची सर्व संपत्ती वेश्यांवर उथळली तो तुमचा मुलगा परत आला तेव्हा तुम्ही त्याच्यासाठी मोठी मेजवानी केली. ३१ तेव्हा पित्याने त्यास म्हणालो, बाळा, तू नेहीच माझ्याबोरेवर आहेस आणि जे माझे आहे ते सर्व तुझे आहे. ३२ परंतु आज आपण आनंद आणि उत्सव केला पाहिजे कारण हा तुझा भाऊ मरण पावला होता तो जिवंत झाला आहे. तो हरवला होता, तो सापडला आहे.”

१६

येशू त्याच्या शिष्यांना एक दाखला सांगितला, “कोणीएक श्रीमंत मनुष्य असून, त्याचा एक कारभारी होता. हा कारभारी तुमचे पैसे उथळलो, अशी तकार त्या श्रीमंत मनुष्याकडे करण्यात आली. २ म्हणून त्या श्रीमंत मनुष्याने कारभास्याला आत बोलावून म्हटले, तुझ्याविषयी मी हे काय ऐकत आहे? तर आता तुझ्या कारभाराचा हिशोब दे, कारण याउढे तुला कारभार पाहावयचा नाही. ३ तेव्हा कारभारी स्वतःशी म्हणाला, माझे मालक माझे कारभास्याचे काम काढून घेत आहेत तर मी आता काय करू? शेतात कष्ट करण्याएवढे बळ माझ्या अंगात नाही व भीक मागण्याची मला लाज वाटते. ४ मला कारभास्याच्या कामावरून ते काढून टाकतील तरीही लोकांनी मला त्यांच्या घरात घ्यावे यासाठी मी काय करावे हे मला माहिती आहे. ५ मग कारभास्याने त्याच्या मालकाच्या प्रत्येक कर्जदाराला बोलावरे, पहिल्याला तो म्हणाला, तू माझ्या मालकाकडून किती कर्ज घेतले आहे जे तुला फेडायचे आहे. ६ तो म्हणाला, तीन हजार लिटर तेल. त्याने त्यास

म्हटले, ही तुझी हिशोबाची वही घे आणि लवकर बसून यावर दीड हजार मांड ७ नंतर दुसऱ्याला म्हटले, तुला किती देणे आहे? तो म्हणाला, वीस हजार किलो गहू तो त्यास म्हणाला, ही तुझी हिशोबाची वही घे व सोला हजार मांड. ८ अन्यायी कारभास्याने शहाणपण केले, यावरून धन्याने त्याची वाहवा केली; कारण या युगाचे लोक आपल्यासारख्यांविषयी प्रकाशाच्या लोकांपेक्षा शहाणे असतात. (aiōn g165) ९ मी तुम्हास सांगतो, तुमच्यासाठी, तुमच्या अनीतीच्या धनाने मित्र मिळवा. यासाठी की, जेकाहे धन संपैल तेव्हा त्यांनी तुम्हास सार्वकालिक वस्तीत घ्यावे (aiōnios g166) १० एखाद्यावर थोडासा विश्वास टाकणे शक्य असेल तर त्याच्यावर जास्त विश्वास टाकणे शक्य आहे व जो कोणी थोड्या गोर्धेविषयी अन्यायी आहे तो जास्त गोर्धेविषयी अन्यायी राहील. ११ म्हणून जर तुम्ही अनीतिकारक धनाविषयी विश्वासू नाही, तर मग खन्या धनाविषयी तुमच्यावर कोण विश्वास ठेवील? १२ जे दुसऱ्याचे आहे त्याविषयी तुम्ही विश्वासू नसाल तर जे तुमचे आहे ते तुम्हास कोण देईल? १३ कोणत्याही नोकराला दोन मालकांची सेवा करता येत नाही. एकाचा तो राग करील व दुसऱ्यावर तो प्रीती करील किंवा एकाला तो धरून राहील व दुसऱ्याला तुच्छ मानील. तुम्ही एकाच वेळी देवाची व पैशाची सेवा करू शकत नाही.” १४ मग ते पैशी धनाचे लोभी होते त्यांनी हे सर्व ऐकले व त्यांनी येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही स्वतःला लोकांसमोर नीतिमान म्हणून मिरवता, पण देव तुमची अंतःकरणे ओळखतो. जे लोकांस त्यांच्या दृश्येत महान वाटो ते देवाच्या नजरेमध्ये अमंगळ आहे. १६ योहानापर्यंत नियमशास्त्र व सदेणे हे होते आणि तेहापासून देवाच्या राज्याची सुवार्ता गाजवली जात आहे व प्रत्येकजण त्यामध्ये शिरण्याचा जोराने प्रयत्न करीत आहे. १७ नियमशास्त्राचा एकही काना किंवा मात्रा नाहीसा होण्यापेक्षा आकाश व पृथिवीचे नाहीसे होणे सोपे आहे. १८ जो कोणी आपल्या पत्नीला सोडून देतो व दुसरीबोरवर लग्न करतो तो व्यभिचार करतो आणि जो कोणी, पतीने सोडून दिलेल्या स्त्री सोबत लग्न करतो तो व्यभिचार करतो. १९ कोणीएक श्रीमंत मनुष्य होता तो जांभळे आणि महागडे खादीचे कपडे घाली असे. प्रत्येक दिवस तो ऐशोआरामात घालवीत असे. २० त्याच्या फाटकाजवळ लाजर नावाचा एक गरीब मनुष्य पडून होता आणि त्याच्या अंगावर फोड आलेले होते. २१ त्या श्रीमंत मनुष्याच्या जेवणाच्या टेबलावरून जे काही खाली पडेल ते तरी आपल्याला खायला मिळेल अशी तो अपेक्षा करत असे याशिवाय कुत्री येऊन त्याचे फोडे चारीत असत. २२ मग असे झाले की, तो गरीब मनुष्य मरण पावला व देवदूतांनी त्यास अब्राहामाच्या ऊराशी नेऊन ठेवले. नंतर श्रीमंत मनुष्याच्या जेवणाच्या टेबलावरून जे काही खाली पडेल ते तरी आपल्याला खायला मिळेल अशी तो अपेक्षा करत असे याशिवाय कुत्री येऊन त्याचे फोडे चारीत असत. २३ परंतु आणि ज्याने तुम्ही त्याच्यासाठी तुम्ही मला घेत आहेत तर मनुष्य होता तो जांभळे आणि महागडे खादीचे कपडे घाली असे. २४ त्याच्या फाटकाजवळ लाजर नावाचा एक गरीब मनुष्य पडून होता आणि त्याच्या अंगावर फोड आलेले होते. २५ परंतु अब्राहाम म्हणाला, माझ्या मुला, ध्यानात घे की तुझ्या जीवनात जशा तुला चांगल्या गोषी मिळाल्या, तशा लाजराला वाईट गोषी मिळाल्या. पण आता त्यास आराम मिळत आहे व तु दुःखात आहेस. २६ आणि या सगळ्याशिवाय, तुमच्या व आमच्यामध्ये एक मोठी दरी ठेवलेली आहे, यासाठी की, येथून तुम्हास प्रत्येक कोणाला जाता येणार नाही व तुम्हासकडून कोणालाही आमच्याकडे येता येणार नाही. २७ तो श्रीमंत मनुष्य म्हणाला, मग तुला मी विनंती करतो की, पित्या, लाजराला माझ्या वडिलांच्या घरी पाठव, २८ लाजराला माझ्या पाच भावांकडे जाऊन त्यांना सावध करू दे म्हणजे ते तरी या दुःखाच्या ठिकाणी येणार नाहीत. २९ पण अब्राहाम म्हणाला, तुझ्या भावांजवळ मोशे आणि संदेशद्ये आहेत त्यांचे त्यांनी ऐकावे. ३० तो श्रीमंत मनुष्य म्हणाला, नाही, हे पित्या अब्राहामा, मरण पावलेल्यामधून कोणी माझ्या भावांकडे गेला तर ते पश्चात्पाप करतील.

३१ अब्राहाम त्यास म्हणाला, जर ते मोशेचे आणि संदेश्यांचे ऐकत नाहीत तर मरण पावलेल्यातून जर कोणी उठला तरी त्यांची खात्री होणार नाही.”

१७ मग येशू त्याच्या शिष्यांना म्हणाला, “ज्यामुळे लोक पाप करतील त्या येतीलच पण ज्याच्यामुळे ती येतात त्याची केवढी दुर्दशा होणार!

२ त्याने या लहानातील एकाला पाप करावयास लावण्यपेक्षा त्याच्या गळ्यात जात्याची तळी बांधून त्यास समुद्रात टाकावे यामध्ये त्याचे हित आहे. ३ स्वतःकडे लक्ष द्या! जर तुमचा भाऊ पाप करतो तर त्यास धमकावा आणि जर तो पश्चात्ताप करतो तर त्यास माफ करा.” ४ जर तो दिवसातून सात वेळा तुझ्याविसर्दु पाप करतो आणि सात वेळा तुझ्याकडे येतो व म्हणतो, मी पश्चात्ताप करतो, तरीही तू त्यास माफ कर.” ५ मग प्रेषित प्रभू येशूला म्हणाले, “आमचा विश्वास वाढवा.” ६ प्रभू येशू म्हणाला, “जर तुमचा विश्वास मोहरीच्या दाण्याएवढा असेल तर तुम्ही या तुरीच्या झाडाला म्हणू शकता, मुलासकट उपटून समुद्रात लावली जा. तर ते झाड तुमचे ऐकेल. ७ तुमच्यापैकी असा कोण आहे की, त्याचा नांगरणारा किंवा मंडेदे राखणारा दास शेतातून अल्यावर तो त्यास म्हणेल, ‘आताच येऊन जेवायला बस.’ ८ उलट माझी जेवण तथार कर, ‘माझ्ये खाणेपिणे होईपर्यंत कंबर बांधून माझी सेवा कर आणि मग तू खा व पी,’ असे तो त्यास म्हणाणार नाही काय? ९ ज्या गोरीकी करण्याबद्दल तुम्ही नोकराला हुकुम करता ते केल्याबद्दल तुम्ही त्यास धन्यवाद म्हणता का? १० तुमच्या बाबतीतही तसेच आहे. जेव्हा तुम्हास करण्यास सांगितलेली सर्व कामे केल्यावर तुम्ही असे म्हणले पाहिजे, आम्ही कोणत्याही मानास लायक नसलेले नोकर आहोत आम्ही फक्त कर्तव्य केले आहे.” ११ मग असे झाले की, तो यशस्वलेम शहराकडे चालला असता, शोमरोन व गालील प्रांताच्या सीमी यांमधून गेला. १२ तो कोणाएका खेड्यात जात असताना तेथे त्यास कुष्ठरोगाने ग्रस्त दहा पुरुष भेटले १३ आणि ते दूर उभे राहून मठोठोठाने ओरडून म्हणाले “येशू, स्वामी, आमच्यावर दया करा,” असे बोलून त्यांनी त्याच्याकडे आरोकी केली. १४ जेव्हा येशूने कुष्ठरोगाना पाहिले, तेव्हा तो त्याना म्हणाला, “जा आणि स्वतःला याजकांना दाखवा.” ते याजकाकडे जात असतानाच शुद्ध झाले, १५ जेव्हा त्यांच्यातील एकाने पाहिले की आपण बरे झाले आहोत तेव्हा तो परत आला व तो मोठ्याने ओरडून देवाचे गौरव करू लागला. १६ तो येशूच्या पायाजवळ खाली पडला व त्याने त्यास नमन केले. तसेच त्याने त्याचे उपकार मानले. तो एक शोमरोनी होता. १७ येशू त्यास म्हणाला, “दहाजण शुद्ध झाले नाहीत काय? बाकीचे नऊजण कोठे आहेत? १८ या विदेशी मनुष्याशिवाय कोणीही देवाचे गौरव करण्यासाठी परत आला नाही काय?” १९ तो त्यास म्हणाला, “ऊठ आणि जा, तुझ्या विश्वासाने तुला बरे केले आहे.” २० परश्यांनी येशूला विचारले, देवाचे राज्य केव्हा येईल, येशूने त्यांना उत्तर दिले, “देवाचे राज्य दृश्य स्वरूपात येत नाही. २१ पाहा, ते येथे आहे किंवा तेथे आहे? असे म्हणणार नाहीत कारण देवाचे राज्य तर तुमच्यामध्ये आहे.” २२ शिष्यांना तो म्हणाला, “मनुष्याच्या पुत्राच्या येण्याच्या दिवसापैकी एका दिवसाची तुम्ही आतुरेने वाट पाहाल. पण तो दिवस तुम्ही पाहू शकणार नाही, असे दिवस येतील. २३ आणि लोक तुम्हास म्हणतील, पाहा, तो तर येथे आहे किंवा पाहा, तो तेथे आहे, तेव्हा तुम्ही मला पाहाण्यासाठी त्यांच्यामो जाऊ नका. २४ कारण जशी वीज आकाशाच्या एका सिमेपासुन दुसऱ्या सिमेपर्यंत चमकते तसेच मनुष्याच्या पुत्राचे येणे त्याच्या दिवसात होईल. २५ पण पहिल्याने त्याने खूप दुःख भोगावे व या पिढीकडून नाकारले जावे याचे अगत्य आहे. २६ जसे नोहाच्या दिवसात झाले, तसेच मनुष्याच्या पुत्राच्या दिवसात पण होईल. २७ नोहाने तारवात प्रवेश केला आणि मग महापूर आला व त्या सर्वांचा नाश झाला त्या दिवसापर्यंत ते खात होते, पीत होते, लग्न करू घेते होते आणि लग्न करूनही देत होते. २८ त्याचप्रमाणे, लोटाच्या दिवसात झाले तसे होईल:

ते खात होते, पीत होते. विकत घेत होते, विकत देत होते. लागवड करीत होते. बांधीत होते. २९ पण ज्या दिवशी लोट सदोम सोडून बाहेर निघाला त्यादिवशी आकाशातून आग व गंधक यांचा पाऊस पडला आणि सर्वांचा नाश केला. ३० मनुष्याच्या पुत्र प्रकट होण्याच्या दिवशीही असेच घडेल ३१ त्यादिवशी जर एखादा छतावर असेल व त्याचे सामान घरात असेल, तर त्याने ते बाहेर काढण्यासाठी घरात जाऊ नये. त्याचप्रमाणे जो शेतात असेल त्याने परत जाऊ नये. ३२ लोटाच्या पलीवी आठवण करा. ३३ जो कोणी आपला जीव वाचवू पाहतो तो आपला जीव गमवेल आणि जो कोणी आपला जीव गमावील तो त्यास वाचवील. ३४ मी तुम्हास सांगतो, त्या रात्री बिळान्यावर दोघे असतील, त्याच्यामधून एक घेतला जाईल व दुसरा ठेवला जाईल. ३५ दोन स्त्रिया दलण करत असतील, तर त्यांपैकी एक घेतली जाईल व दुसरी ठेवली जाईल. ३६ शेतात दोघे असतील एकाला घेतले जाईल व दुम्याला ठेवले जाईल.” ३७ शिष्यांनी त्यास विचारले, कोठे प्रभू? येशूने उत्तर दिले, “जेथे प्रेत असेल तेथे गिधाडे जमतील.”

१८ निराश न होता नेहमी प्रार्थना कशी करावी हे शिष्यांनी शिकावे म्हणून

त्याने त्यांना एक दाखला सांगितला. २ तो म्हणाला, “एका नगरात एक न्यायाधीश होता. तो देवाला भीत नसे व लोकांनीही भीड धरीत नसे. ३ त्या नगरात एक विधवा होती. ती नेहमी येऊन न्यायधिशाला म्हणत असे, ‘माझ्या विरोधाकंविरुद्ध माझा न्याय करा!’ ४ त्याची इच्छा काही काळ नक्ती पण शेवटी तो मनात म्हणाला, ‘मी जीरी देवाला भीत नाही व लोकांस मान देत नाही, ५ तरीही विधवा मला त्रास देते म्हणून मी तिचा न्याय करीन, नाही तर ती नेहमी येऊन मला अगदी त्रासून सोडेल.’ ६ मग प्रभू म्हणाला, “लक्ष्य द्या अन्यायी न्यायाधीश काय काय म्हणाला. ७ आणि मग जे देवाचे निवडलेले लोक दिवसरात त्याचा धावा करतात त्यांचा तो न्याय करणार नाही काय? तो त्यांना मदत करण्यास वेळ लावेल का? ८ मी तुम्हास सांगतो, तो त्यांचा न्याय लवकर करील, तरीही जेव्हा मनुष्याच्या पुत्र येईल, तेव्हा त्यास पृथ्वीवर विश्वास आढऱ्येल काय?” ९ आपण नीतिमान आहोत असा जे किंवेक्ये स्वतःविषिष्यी विश्वास धरून इतर सर्वांस तुच्छ मानीत होते त्यांनाही त्याने दाखला सांगितला, तो असा, १० “देण जण प्रार्थना करण्यास वर परमेश्वराच्या भवनात गेले. एक परूशी होता आणि दुसरा जकातदार होता. ११ परूशी उभा राहिला आणि त्याने अशी प्रार्थना केली, हे देवा, मी तुझे उपकार मानतो कारण, मी इतर लोकांसारखा म्हणजे चोर, अन्यायी, व्यभिचारी व या जकातदारासारखा नाही. १२ उलट मी आठवड्यातून दोनदा उपवास करतो आणि माझ्या सर्व उत्पन्नाचा दहावा भाग देतो.” १३ परंतु जकातदार दूर अंतरावर उभा राहून वर स्वर्गांकिंदृ दृष्टी लावण्यास देखील न धजता आपला ऊर बडवत म्हणाला, हे देवा मज पायावर दया कर.” १४ मी तुम्हास सांगतो हा मनुष्य त्या दुसऱ्या मनुष्यापेक्षा न्यायी ठरू घरी गेला कारण जो कोणी स्वतःला उंच करतो त्यास उंच केले जाईल.” १५ आणि लोक आपल्या मुलांनाही त्याच्याकडे स्पर्श करण्यास आणत असता हे शिष्यांनी पहिल्यावर त्यांनी लोकांस धमकावले. १६ पण येशू बालकांना स्वतःकडे बोलवून म्हणाला, “बालकांना माझ्याकडे येऊ द्या. त्याना अडवू नका कारण देवाचे राज्य त्यांच्यासारख्यांचे आहे. १७ मी तुम्हास खेरे सांगतो, जो कोणी बालकाप्रमाणे देवाच्या राज्याचा स्वीकार करणार नाही, त्याचा स्वर्गांतर प्रवेश होऊ शकणार नाही.” १८ एका यदूदी अधिकाऱ्याने त्यास विचारले, “उत्तम गुरुजी, सार्वकालिक जीवन मिळविण्यासाठी मी काय करू?” (alēnios g166) १९ येशू त्यास म्हणाला, “मला उत्तम का म्हणतोस? देवाशिवाय कोणीही उत्तम नाही. २० तुला आज्ञा माहीत आहेत व्यभिचार करू नको, खून करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको, तुझ्या आई-वडीलोंचा मान राख.” २१ तो अधिकाऱ्यी म्हणाला, “या सर्व आज्ञा मी माझ्या तरुणपणासून

पालल्या आहेत.” २२ जेव्हा येशूने हे ऐकले, तेव्हा तो त्यास म्हणाला, “तुझ्यामध्ये अजून एका गोषीची कमी आहे. तुझ्याजवळचे सर्वकाही विकून ते गरिबांना वाट, म्हणजे सर्वांत तुला धन मिळेल. मग ये, माझ्यामारे चल.” २३ पण जेव्हा त्या अधिकाऱ्याने हे ऐकले तेव्हा तो फार दुःखी झाला, कारण तो फार श्रीमंत होता. २४ तो दुःखी झाला आहे हे जेव्हा येशूने पाहिले तेव्हा तो लोकांस म्हणाला, “ज्याच्याजवळ धन आहे, त्या लोकांचा देवाच्या राज्यात प्रवेश होणे किंती कठीण आहे! २५ होय, श्रीमंत मनुष्याचे देवाच्या राज्यात प्रवेश करणे यापेक्षा उंटाने सुर्यच्या नाकातून जाणे सोपे आहे.” २६ नंतर ज्या लोकांनी हे ऐकले, ते म्हणाले, “तर मग कोणाचे तारण होईल?” २७ तो म्हणाला, “ज्या गोषी मनुष्याना अशक्य आहेत त्या देवाला शक्य आहेत.” २८ मग पेत्र म्हणाला, “बघा, आमच्याकडे जे होते, ते सर्व टाकून आम्ही तुमच्यामारे आलो आहोत.” २९ येशूने त्यांना म्हटले, “मी तुम्हास खेर सांगतो, देवाच्या राज्याकरता ज्याने आपले घर, पत्नी, भाऊ, आई-वडील किंवा मुलेबाळ सोडली ३० त्यांना या काळी पुष्कळ पटीने व येणाऱ्या युगात सार्वकालिक जीवन मिळाण्यार नाही असा कोणी नाही.” (aiōn g165, aiōnios g166) ३१ येशूने निवडलेल्या बाराजणांना बाजूला घेतले आणि त्यांना म्हणाला, “ऐका! आपण वर यस्त्यालै शहरात जात आहोत आणि सदेष्यांनी मनुष्याच्या पुत्राविषयी जे काही लिहिले होते ते सर्व पूर्ण होईल. ३२ म्हणजे त्यास परराष्ट्रीयांच्या स्वाधीन करतील, त्याची थांड्या होइल, त्याची निंदा करतील, त्याच्यावर थंकतील ३३ त्यास फटके मारतील, त्याचा जीव घेतील आणि तो तिसऱ्या दिवशी पुन्हा उठेल.” ३४ त्यासे म्हटलेले काहीच शिष्यांना समजले नाही कारण हे वचन त्यांच्यापासून लपवून ठेवण्यात आले होते आणि तो कोणत्या गोषीविषयी बोलत आहे हे त्यांना माहीत नव्हते. ३५ येशू यशीहोजवळ येत असताना एक अंधळा रस्त्यावर बसून भीक मागत होता. ३६ जेव्हा त्या अंधळ्या मनुष्याने जवळून जाणाऱ्या लोकांचा आवाज ऐकला तेव्हा त्याने विचारले, ही कशाची गडबड चालली आहे. ३७ लोकांनी त्यास सांगितले, “नासरेथकर येशू जवळून जात आहे.” ३८ तो ओरडून म्हणाला, “अहो येशू, दाविदाचे पुत्र माझ्यावर दया करा.” ३९ ते पुढे चालले होते त्यांनी त्यास शांत राहण्यास सांगितले. पण तो अजून मोठ्याने ओरडून म्हणाला, “दाविदाचे पुत्र माझ्यावर दया करा!” ४० येशू थांबला आणि त्याने अंधळ्याला स्वतःकडे आणण्याची आज्ञा केली, तो अंधळा जवळ आल्यावर येशूने त्यास विचारले, ४१ “मी तुझ्यासाठी काय करावे म्हणून तुझी इच्छा आहे?” तो म्हणाला, “प्रभू मला पुन्हा दृष्टी यावी.” ४२ येशू त्यास म्हणाला, “तुला दृष्टी येवो, तुझ्या विश्वासाने तुला चांगले केले आहे.” ४३ तावडतोब त्यास दिसू लागले आणि तो देवाचे गौरव करीत येशूच्या मागे गेला. सर्व लोकांनी हे पाहिले आणि देवाची स्तुती केली.

१९ येशूने यरीहोत प्रवेश केला आणि त्यामधून जात होता. २ तेव्हा पाहा,

जक्कया नावाचा कोणीएक मनुष्य होता, तो मुख्य जक्कतदर असून खूप श्रीमंत होता. ३ येशू कोण आहे हे पाहण्याचा तो प्रयत्न करीत होता पण गर्दीमुळे त्याचे काही चालेना, कारण तो ठेंगणा होता. ४ तेव्हा तो सर्वांच्या पुढे पळत गेला आणि येशूला पाहण्यासाठी एका उंबराच्या झाडावर चढला कारण तो त्याच रस्त्याने पुढे जाणार होता. ५ मग येशू त्याठिकाणी येताच दृष्टी वर करून त्यास म्हणाला, “जक्कया, त्वारा करून खाली ये, कारण आज मला तुझ्या घरी उतरावयचे आहे.” ६ तेव्हा त्याने त्वरेने खाली उतरून अनंदाने त्याचे आगत-स्वागत केले. ७ हे पाहून सर्व लोक कुरकुर करू लागले की, “पापी मनुष्याच्या घरी हा उतरायला गेला आहे.” ८ तेव्हा जक्कय उभा राहून प्रभूला म्हणाला, “प्रभूजी, पाहा, मी आपले अर्थे धन गरिबांस देतो आणि मी अन्यायाने कोणाचे काही घेतले असले तर ते चौपट परत करतो.” ९ येशू त्यास म्हणाला, “आज या घराचे तारण झाले आहे कारण हा मनुष्यसुद्धा अब्राहामाचा मुलगा आहे. १० कारण मनुष्याचा पुत्र जे हरवलेले ते शोधण्यास

आणि तारण्यास आला आहे.” ११ ते या गोषी ऐकत असता त्याने त्यास एक दाखलाली सांगितला कारण तो यस्त्यालै शहराजवळ होता आणि देवाचे राज्य आताच प्रकट होणार आहे असे त्यांना वाटत होते. १२ तो म्हणाला, “कोणीएक उमराव, आपण राज्य मिळवून परत याचे या उद्देश्याने दूदेशी गेला. १३ त्याने आपल्या दहा दासांना बोलावले व त्यांना दहा नाणी देऊन सांगितले, ‘मी येईर्यंत त्यावर व्यापार करा.’ १४ त्याच्या नगराचे लोक त्याचा द्वेष करत म्हणून त्यांनी त्याच्या मागोमाग वकील पाठवून सांगितले, ‘ह्याने आमच्यावर राज्य करावे अशी आमची इच्छा नाही.’ १५ मग असे झाले कि, तो राज्य मिळवून पुन्हा परत आल्यावर ज्याना त्याने व्यापाराकरिता पैसा दिला होता, त्यावर किंती नफा झाला हे समजावे म्हणून दासांना आज्ञा देऊन त्यांना बोलावली. १६ पहिला पुढे आला आणि म्हणाला, ‘धनी तुम्ही दिलेल्या नाण्यावर मी आणखी दहा नाणी मिळवली आहेत.’ १७ तेव्हा तो त्यास म्हणाला, ‘चांगल्या दासा, भाण केलेस, तु थोडक्यांविषयी विश्वासू झालास, म्हणून तू दहा नगरांवर अधिकारी होशील.’ १८ मग दुसरा आला व म्हणाला, ‘धनी, तुमच्या पाच नाण्यावर मी पाच नाणी आणखी मिळवली.’ १९ आणि तो त्यास म्हणाला, ‘तू पाच नगरांवर मी पाच नाणी आणखी दिलेली.’ २० मग आणखी एक दास आला आणि म्हणाला, ‘धनी, आपण दिलेले नाणी मी हातस्मालात बांधून ठेवले होते. २१ आपण कठोर आहात, जे आपण ठेवले नाही, ते आपण काढता आणि जे पेरले नाही, ते कापता. म्हणून मला तुमची भीती वाटत होती,’ २२ धनी त्यास म्हणाला, ‘दुष्ट दासा, तुझ्याच शब्दानी मी तुड्या न्याय करतो. तुला ठाऊक होते की मी कडक शिस्तीचा मनुष्य आहे. मी जे दिले नाही ते घेतो आणि जे पेरले नाही त्याची कापणी करतो, २३ तर तू माझा पैसा पेढीवर का ठेवला नाहीस? मग जेव्हा मी परत आलो असतो तेव्हा ते मला व्याजासह मिळाले असते.’ २४ त्याच्याजवळ उभे राहण्याच्याना तो म्हणाला, ‘त्याच्यापासून ते नाणे घ्या आणि ज्याच्याजवळ दहा नाणी आहेत, त्यास द्या.’ २५ ते त्यास म्हणाले, ‘धनी, त्याच्याजवळ दहा नाणी आहेत.’ २६ धन्याने उत्तर दिले, ‘मी तुम्हास सांगतो, ज्याच्याजवळ आहे, त्यास अधिक दिले जाईल आणि ज्याच्याजवळ नाही, त्याच्याकडे जे काही असेल तेसुद्धा काढून घेतले जाईल. २७ परंतु मी राज्य करू नये अशी इच्छा करणाऱ्यांचा माझ्या शत्रूना येथे आणा आणि माझ्यासमोर ठार मारा.” २८ येशूने या गोषी सांगितल्यावर तो वर यस्त्यालै शहरापर्यंत गेला. २९ तो वर जाताना, जेव्हा तो जैतून डोंगर म्हटलेल्या टेकडीनंजीक असलेल्या बेथकरो आणि बेथानीजवळ आला तेव्हा त्याने आपल्या देन शिष्यांना असे सांगून पाठवले, ३० व म्हटले, “तुमच्यासमोर असलेल्या खेड्यात जा. तुम्ही प्रवेश करताच, ज्यावर कोणी बसले नाही असे शिंगरु सुधास बांधलेले आढळेल. ते सोडून येथे आणा. ३१ जर तुम्हास कोणी विचारले की, ‘तुम्ही ते का सोडता? तर म्हणा की, प्रभूला याची गरज आहे.’” ३२ ज्यांना पाठवले होते, ते गेले आणि त्याने सांगितल्याप्रमाणे त्यास आढळले. ३३ ते शिंगरु सुडीत असता त्याचा मालक त्यांना म्हणाला, “तुम्ही शिंगरु का सोडता?” ३४ ते म्हणाले, “प्रभूला याची गरज आहे.” ३५ त्यांनी ते येशूकडे आणले. त्यांनी आपले झागे शिंगरावर घालते आणि येशूला त्याच्यावर बसविले. ३६ येशू रस्त्यावरून जात असता लोक आपली वस्त्रे रस्त्यावर पसरीत होते. ३७ तो जेव्हा जैतून डोंगराच्या उतरावर आला तेव्हा सर्व शिष्यासुदाय, त्यांनी जे चमत्कार पाहिले होते त्याबदल मोठ्या आनंदाने देवाची स्तुती करू लागला. ३८ ते म्हणाले, “प्रभूच्या नावाने येणारा राजा धन्यवादित असो! स्वर्वात शांती आणि उद्धर्वलोकी गौरव.” ३९ जमावातील काही पर्स्सी येशूला म्हणाले, “गुरुजी, आपल्या शिष्यांना गप्प राहण्यास सांगा.” ४० त्याने उत्तर दिले, “मी तुम्हास सांगतो, जर ते शांत बसतील तर हे धोंडे ओरडतील.” ४१ तो जेव्हा जवळ आला व त्याने शहर पाहिले, तेव्हा तो त्यासाची रडला आणि म्हणाला, ४२ “कोणत्या गोषी तुला शांती देवीत ते जर आज तू जाणून घेतले असते तर! परंतु आता त्या तुझ्या नजरेपासून लपवून ठेवण्यात आल्या

आहेत. ४३ तुझ्यावर असे दिवस येतील की, तुझे शत्रू तुझ्याभोवती कोट उभारतील. तुला वेढतील आणि सर्व बाजूनी तुला कोंडीत पकडतील. ४४ ते तुला, तुझ्या मुलांना तुझ्या घिंतीच्या आत धुळीस मिळवतील व दगडावर दगड राहू देणार नाही कारण तू देवाचा तुझ्याकडे येण्याचा समय तू औळखला नाही.” ४५ येशूने परमेश्वराच्या भवनात प्रवेश केला व विक्री करीत होते त्यांना बाहेर घालवू लागला. ४६ आणि त्यांना म्हणाला, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, माझे घर प्रार्थनेचे घर होईल, पण तुम्ही ते लुटारुवी मुहा केली आहे.” ४७ तो दरोज परमेश्वराच्या भवनात शिकवीत असे, मुख्य याजक लोक, नियमशास्त्राचे शिक्षक, लोकांचे पुढारी त्यास ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. ४८ पण तसे करण्यासाठी त्यांना काही मार्ग सापडत नव्हता कारण सर्व लोक त्याचे मन लावून ऐकत असत.

२० एके दिवशी येशू परमेश्वराच्या भवनात लोकांस शिक्षण देत असता

व सुवार्ता सांगत असता, मुख्य याजक लोक, नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि वडीलजन एकत्र वर त्याच्याकडे आले. २ ते त्यास म्हणाले, “कोणत्या अधिकाराने तू या गोष्टी करत आहेस हे आम्हास सांग, तुला हा अधिकार कोणी दिला?” ३ तेव्हा त्याने त्यांना उत्तर दिले, “मीसुद्धा तुम्हास एक प्रश्न विचारतो, तुम्ही मला सांगा. ४ योहानाचा बाप्तिस्मा स्वर्गपासून होता की मनुष्यापासून होता?” ५ त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि एकमेकांना म्हणाले, “जर आपण स्वर्गपासून म्हणावे, तर तो म्हणेल, ‘तर मग तुम्ही त्याच्यावर विश्वास का ठेवला नाही?’” ६ पण जर आपण मनुष्यांकडून म्हणावे, तर सर्व लोक आपणास दगडामार करतील कारण त्याची खात्री आहे की, योहान हा एक संदेश होता.” ७ म्हणून, “तो कोणापासून होता हे आम्हास माहीत नाही.” असे त्यांनी त्यास उत्तर दिले. ८ मग येशू त्यास म्हणाला, “मग मीही या गोष्टी कोणत्या अधिकाराने करतो हे भीसुद्धा तुम्हास सांगणार नाही.” ९ मग तो लोकांस हा दाखला सांगू लागला, “एका मनुष्याने द्राक्षमळा लावला व तो काही शेतकऱ्यांना मोलाने डेऊन बन्याच दिवसांसाठी दूरदेवी गेला. १० हंगामाच्या वेळी त्याने नोकराला शेतकऱ्यांकडे पाठवले. यासाठी की, त्यांनी द्राक्षमळ्यातील काही फळे घावित. पण शेतकऱ्यांनी त्या नोकराला मारले व रिकाम्या हाताने परत पाठवले. ११ नंतर त्याने दुसऱ्या नोकराला पाठवले, पण त्यालासुद्धा त्यांनी मारले. त्या नोकराला त्यांनी लज्जास्त्रद वगाणपूर्क दिली आणि रिकाम्या हाताने परत पाठवले. १२ तेव्हा त्याने तिसऱ्या नोकराला पाठवले. पण त्यालाही त्यांनी जखमी करून बाहेर फेकून दिले. १३ द्राक्षमळ्याचा मालक म्हणाला, “मी काय करू? मी माझा स्वतःचा प्रिय पुत्र पाठवतो. कदाचित ते त्यास मान देतील.” १४ पण जेव्हा शेतकऱ्यांनी मुलाला पाहिले, तेव्हा त्यांनी आपसात चर्चा केली आणि म्हणाले, “हा तर वारस आहे, आपण त्यास ठार मारू, म्हणजे वतन आपले होईल.” १५ त्यांनी त्यास द्राक्षमळ्याच्या बाहेर फेकले व ठार मारले. तर मग द्राक्षमळ्याचा मालक काय करीत? १६ तो येईल आणि त्या शेतकऱ्यांना ठार मारील व तो द्राक्षमळा दुसऱ्यांना सोपवून देर्झल.” त्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते म्हणाले, “असे कधीही न होवो.” १७ येशूने त्यांच्याकडे पाहिले व म्हटले, “तर मग जो दगड बांधणाऱ्यांनी नाकराला तोच कोनशिला झाला. १८ जो कोणी त्याच्यावर पडेल त्याचे तुकडे होतील परंतु ज्या कोणावर तो पडेल त्याचा चुराडा होईल.” १९ नियमशास्त्राचे शिक्षक आणि मुख्य याजक लोक यांनी त्याचवेळी त्यास अटक करण्याचा प्रयत्न केला, पण त्यांना लोकांची भीती वाट होती. त्यांना त्यास अटक करायचे होते, कारण त्यांना माहीत होते की, हा दाखला त्याने त्यांनाच उद्देशून सांगितला होता. २० तेव्हा त्यांनी त्याच्यावर पाळत ठेवली आणि त्यास बोलण्यांत धरून राज्यपालाच्या आणि अधिकाराच्या अधीन करावे म्हणून आपण प्रामाणिक धर्मिक आहेत असे भासविणारे हेर पाठवले. २१ म्हणून त्या हेरांनी त्यास प्रश्न विचारला. ते म्हणाले, “गुरुजी, आम्हास माहीत आहे की, जे योग्य ते तुम्ही बोलता

व शिकविता आणि तुम्ही पक्षपात करीत नाही. तर सत्याने देवाचा मार्ग शिकविता. २२ आम्ही कैसराला कर घावा हे योग्य आहे किंवा नाही?” २३ ते धूर्तपणे आपल्याला फसवू पाहत आहेत याची येशूना कल्पना होती. म्हणून तो त्यांना म्हणाला, “मला एक नाणे दाखवा. २४ यावर कोणाची प्रतिमा व लेख आहे?” ते म्हणाले, “कैसराचा.” २५ तेव्हा लोकांसमोर तो जे काही बोलला त्यामध्ये त्यास धरणे त्यांना शक्य झाले नाही. त्याच्या उत्तराने ते अश्वर्यचकित झाले आणि निस्तर झाले. २७ मग पुनरुत्थान नाही असे म्हणाणरे काही सदूक त्याच्याकडे आले. त्यांनी त्यास प्रश्न विचारला. ते म्हणाले, २८ “गुरुजी मोशेने आमच्यासाठी लिहून ठेवले आहे की जर एखाद्याचा भाऊ मरण पावला व त्या भावाला पत्ती आहे पण मूल नाही, तर त्याच्या भावाने त्या विधवेशी लग्न करावे आणि भावासाठी त्यास मुले द्वाहीत. २९ सात भाऊ होते. पहिल्या भावाने लग्न केले व तो मूल न होता मरण पावला. ३० नंतर दुसऱ्या भावाने तिच्याशी लग्न केले. ३१ नंतर तिसऱ्याने तिच्याशी लग्न केले. सातही भावांबरोबर तीच गोष्ट घडली. कोणालाही मुले न होता ते मरण पावले. ३२ नंतर ती स्त्रीही मरण पावली. ३३ तर मग पुनरुत्थानाच्या वेळी ती कोणाची पत्ती होईल? कारण त्या सातांनीही तिच्याबरोबर लग्न केले होते.” ३४ तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “या युगातले लोक लग्न करून घेतात व लग्न करून देतात. (aiōn g165) ३५ परंतु जे लोक त्या येणाऱ्या युगामध्ये व मृतांच्या पुनरुत्थानामध्ये भाग घेण्यासाठी पात्र ठरतील, ते लग्न करून घेणार नाहीत आणि लग्न करून देणार नाहीत (aiōn g165) ३६ आणि ते मरणार नाहीत, कारण ते देवदूतासारखे आहेत. ते पुनरुत्थानाचे पुत्र असल्यामुळे ते देवाचे पुत्रही आहेत. ३७ जळत्या द्युमुखिविषयी मोशेने लिहिले, तेव्हा त्याने परमेश्वरास ‘अद्वाहामाचा देव, इस्हाकाचा देव आणि याकोबाचा देव’ असे म्हणले व मरण पावलेलेसुद्धा उठवले जातात हे दाखवून दिले. ३८ देव मरण पावलेल्यांचा नाही तर जिवंताचा देव आहे. सर्व लोक जे त्याचे आहेत ते जिवेत आहेत.” ३९ तेव्हा काही नियमशास्त्राचे शिक्षक म्हणाले, “गुरुजी, उत्तम बोललात.” ४० मग त्यास आणखी प्रश्न विचारण्याचे धाडक कोणी केले नाही. ४१ परंतु तो त्यांना म्हणाला, “ख्रिस्त दावीदाचा पुत्र आहे असे ते कसे म्हणतात? ४२ कारण दावीद स्वतः त्योत्तमाचा पुस्तकात म्हणतो, ‘परमेश्वराने माझ्या प्रभूला सांपितले, ४३ मी तुझ्या शत्रूला तुझ्या पादासन करीत नाही तोपर्यंत तू माझ्या उजवीकडे बस.’” ४४ अशा रीतिने दावीद त्यास प्रभू म्हणतो, तर मग ख्रिस्त दावीदाचा पुत्र कसा?” ४५ सर्व लोक हे एकत्र असतोना तो शिव्यांना म्हणाला, ४६ “नियमशास्त्राच्या शिक्षकविषयी सांवध असा, त्यांना लांब झागे घालून फिरणे आवडते, त्यांना बाजारात नमस्कर घेण्यास, सभास्थानात महत्वाच्या आसनावर व मेजवानीच्या वेळी मानाच्या जागी बसणे आवडते. ४७ ते विधवांची घरे खाऊन फस्त करतात आणि देखाव्यासाठी लांब लांब प्रार्थना करतात. या मनुष्यांना अत्यंत वाईट शिक्षा होईल.”

२१ येशूने दृष्टी वर करून श्रीमंत लोकांस दानपेटीत दान टाकताना पाहीले. २ त्याने एका गरीब विधवेलाही तांब्याची दोन नाणी म्हणजे एक दमडी टाकताना पाहीले. ३ तेव्हा तो म्हणाला, “मी तुम्हास खरे सांगतो, या गरीब विधवेने इतर सर्वपक्षी अधिक टाकले. ४ कारण या सर्वांनी आपल्या भरपूर संपत्तीमधून काही भाग दान म्हणून टाकले. परंतु हिने गरीब असूनही आपल्या उपजीविकेतील सर्वच टाकले.” ५ शिष्यांतील काहीजण परमेश्वराच्या भवनाविषयी असे बोलत होते की, “ते सुंदर दगडांनी आणि अर्पणांनी सुशोभित केले आहे.” येशू म्हणाला, ६ “असे दिवस येतील की, हे जे तुम्ही पाहता त्यांतून जो पाढून टाकला जाणार नाही असा दगडावर दगड येथे राहणार नाही.” ७ त्यांनी त्यास प्रश्न विचारला, “गुरुजी या गोष्टी केव्हा घडतील? वा या गोष्टी घडणार आहेत यासंबंधी कोणते चिन्ह असेल?”

८ येशु म्हणाला, “तुम्हास कोणी फसवू नये म्हणून सावध राहा कारण माझ्या नावाने पुऱ्यक येतील आणि ‘तो मी आहे’ असे म्हणतील आणि ते म्हणतील, ‘वेळ जवळ आली आहे. त्यांच्यामागे जाऊ नका!’ ९ जेव्हा तुम्ही लढाया व दंगे याविषयी ऐकाल तेव्हा घाबरु नका कारण या गोषी घडल्याच पाहिजेत. पण एकद्यात शेवट होणार नाही.” १० मग तो त्यांना म्हणाला, “एक राष्ट्र दुसऱ्या राष्ट्रावर उठेल, एक राज्य दुसऱ्या राज्यावर उठेल. ११ मोठे भूकंप होतील, दुक्काळ पडतील आणि वेगवेगळ्या ठिकाणी पीडा उद्घवतील, भितीदायक घटना घडतील आणि आकाशात मोठी चिव्हे घडतील. १२ परंतु हे सर्व होण्यापूर्वी ते तुमच्यावर हात टाकतील आणि तुमचा छळ करतील. चौकीशीसाठी ते तुम्हास सभास्थानासमोर उभे करतील आणि तुरुंगात टाकतील. माझ्या नावासाठी ते तुम्हास राजे व राज्यपाल यांच्यासमोर नेतील. १३ यामुळे तुम्हास माझ्याविषयी साक्ष केण्याची संधी मिळेल. १४ तेव्हा उत्तर करे दावे याविषयी आधीच विचार करायचा नाही अशी मनाची तथारी करा, १५ कारण मी तुम्हास असे शब्द व अशी बुद्धी दर्देल की ज्यामुळे त्यांना तुमचा विरोध करायला किंवा तुमच्याविरुद्ध बोलायला मुलीच जमणार नाही. १६ परंतु आईवडील, भाऊ, नातेवाईक आणि मित्र तुमचा विश्वासघात करतील आणि तुहापैकी काही जणांना ठार मारतील. १७ माझ्या नावामुळे सर्वजण तुमचा द्वेष करतील. १८ परंतु तुमच्या डोक्यावरील एक केसही नाहीसा होणार नाही. १९ तुम्ही आपल्या धीराने आपले जीव मिळवून घ्याल. २० तुम्ही जेव्हा यस्त्यलेम शहरास सैन्यानी वेदा घातलेला पाहाल, तेव्हा तुम्हास कळून येईल की, तिचा नाश होण्याची वेळ आली आहे. २१ जे यथूदीया प्रांतात आहेत त्यांनी डोंगरांमध्ये पळून गेले पाहिजे. जे रानात आहेत त्यांनी शहरात जाऊ नये. २२ ज्या सर्व गोषी लिहिलेल्या आहेत त्या पूर्ण होण्यासाठी हे शिक्षेचे दिवस आहेत. २३ त्या दिवसात ज्या गोराद स्त्रिया आहेत व ज्या बाळाचे पोषण करणाऱ्या स्त्रिया आहेत, त्यांच्यासाठी ते किंवा भवंकर होईल. अशा स्त्रियाची खरोखर दुर्दशा होईल कारण देशावर मोठे संकट येईल आणि लोकांवर क्रोध येईल. २४ ते तलवारीच्या धारेने पडतील आणि त्यांना कैद करून राष्ट्रांत नेतील आणि पराराष्ट्रीय लोकांचा काळ सपेपर्यंत पराराष्ट्रीय यश्छलेम शहरास पायाखाली तुडवतील. २५ सूर्य, चंद्र, तरे यांच्यात चिन्हे होतील, पृथ्वीवरील राष्ट्रे हतबल होतील व समुद्राच्या गर्जणाऱ्या लाटांनी ते घाबरू जातील. २६ भैतीमुळे व जगावर कोसळणाऱ्या गोषीची वाट पाहण्याने मनुष्य मरणोनुख होतील व आकाशातील बळे डळमळतील. २७ नंतर ते मनुष्याच्या पुत्राला सामथ्याने आणिं वैभवाने ढगांत येताना पाहील. २८ परंतु या गोषी घडण्यास आरंभ होईल, तेव्हा सरळ उभे राहा आणि तुमचे डोके वर करा, काणण तुमच्या सुटकेवी वेळ जवळ येत आहे.” २९ नंतर त्याने त्यास एक दाखला सांगितला, “अंजिराचे झाड व इतर दुसऱ्या झाडांकडे पाहा. ३० त्यांना पालवी येऊ लागती की, तुमचे तुम्हीच समजता की, उन्हाळा अगदी जवळ आला आहे. ३१ त्याचप्रमाणे या गोषी घडताना तुम्ही पाहाल तेव्हा ओळखा की देवाचे राज्य जवळ आले आहे. ३२ मी तुम्हास खेरे सांगोती की, या सर्व गोषी घडून येईपर्यंत ही पिढी नाहीशी होणार नाही. ३३ आकाश व पृथ्वी नाहीशी होतील पण माझी वचने मुलीच नाहीशी होणार नाही. ३४ परंतु तुम्ही स्वतःला सांभाळा, दारुबाजी आणि अधाशीपणा व या हल्लीच्या जीवनासंबंधीच्या चिंता यांनी तुमची अंतःकरणे भारावून जाऊ नये, तो दिवस पाशासारखा अकस्मात तुमच्यावर येईल. ३५ खरोखर, तो पृथ्वीवर असणाऱ्या सर्व लोकांवर येईल. ३६ यास्तव तुम्ही या सर्व होण्याच्या गोषी चुकवायला व मनुष्याच्या पुत्रासमोर उभे राहायला सबल असावे म्हणून सर्व प्रसंगी प्रार्थना करीत जागे राहा.” ३७ प्रत्येक दिवशी तो परमेश्वराच्या भवनात शिक्षण देत असे आणि रात्री मात्र तो जैतूनाचा डोंगर म्हळलेल्या टेकडीवर राहत असे. ३८ सर्व लोक भवनात जाण्यासाठी व त्याचे ऐकण्यासाठी पहाटेस उठून त्याच्याकडे येत असत.

२२ नंतर बेखुमीर भाकरीचा सण ज्याला वल्हांडण म्हणतात, तो जवळ आला. २ मुख्य याजक लोक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक, येशूला कसे मारता येईल या बाबतीत चर्चा करीत होते कारण त्यांना लोकांची भीती वाटत होती. ३ तेव्हा बारा प्रेषितांपैकी एकात, म्हणजे यहूदीत इस्कर्योंतामध्ये सैतान शिरला. ४ यहूदा मुख्य याजक लोक व परमेश्वराच्या भवनाचे अधिकारी यांच्याकडे गेला आणि त्यांच्या हाती येशूला कसे धरून देता येईल याविषयीची बोलणी केली. ५ त्यांना फार आनंद झाला व त्यांनी त्यास पैसे देण्याचे मान्य केले. ६ म्हणून त्याने संमती दर्शविली आणि तो येशूला गर्दी नसेल तेव्हा धरून त्यांच्या हाती देण्याची संधी शेथू लागला. ७ बेखुमीर भाकरीचा सण, ज्या दिवशी वल्हांडणाचे कोक्रू मारावायाचे तो दिवस आला. ८ तेव्हा त्याने पेत्र व योहान यांना सांगून पाठवले की, “जा आणि आपणासाठी वल्हांडण सणाचे भोजन तयार करा म्हणजे आपण ते खाऊ.” ९ पेत्र व योहान येशूला म्हणाले, “आम्ही त्याची तयारी कोठे करावी अशी तुमची इच्छा आहे?” १० तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही नगरात प्रवेश कराल तेव्हा पाण्याचे भांडे घेऊन जाणारा एक मनुष्य तुम्हास भेटेल. तो ज्या घरात जाईल तेथे जा. ११ आणि त्या घरमालकास सांगा, ‘गुरुजींनी तुम्हास विचारले आहे की, माझ्या शिष्यांसह वल्हांडण सणाचे भोजन करता येईल ती पाण्याची खोली कोठे आहे?’ १२ तो मनुष्य तुम्हास माडीवरील सजिवलेली खोली दाखवील तेथे तयारी करा.” १३ तेव्हा पेत्र व योहान तेथून निघाले. जसे येशूने सांगितले तेसेच सर्व घडले तेव्हा त्यांनी वल्हांडणाच्या भोजनाची तयारी केली. १४ वेळ झाली तेव्हा येशु त्याच्या प्रेषितांसह भोजनास बसला. १५ तो त्यांना म्हणाला, “मी दुख भोगण्यापूर्वी तुमच्याबोरेवर वल्हांडण सणाचे भोजन घावे अशी माझी फार इच्छा होती. १६ कारण मी तुम्हास सांगतो की, देवाच्या राज्यात हे परिपूर्ण होईपर्यंत मी पुन्हा हे भोजन करणार नाही.” १७ नंतर येशूने पेला घेऊन व उपकारस्तुती करून तो म्हणाला, “हा घ्या आणि आपसात याची वाटणी करा. १८ कारण मी तुम्हास सांगतो की, देवाचे राज्य येईपर्यंत यापुढे मी द्राक्षरस घेणार नाही.” १९ नंतर त्याने भाकर घेऊन व उपकारस्तुती करून ती मोडली आणि त्यांना देऊन म्हटले, “हे माझे शरीर आहे जे तुम्हासाठी दिले जात आहे. माझ्या आठवणीसाठी हे करा.” २० त्याचप्रमाणे त्यांचे भोजन झाल्यावर त्याने प्याला घेतला आणि म्हणाला, “हा प्याला माझ्या रक्तात नवा करार आहे, जो तुमच्यासाठी ओतला जात आहे. २१ परंतु पाहा! माझा विश्वासघात करणाऱ्याचा हात माझ्याबोरेवर मेजावर आहे. २२ कारण मनुष्याचा पुत्र ठरत्याप्रामाणे जातो खरा पण ज्याच्या हातून तो धरून दिला जातो त्या मनुष्याची केवढी दुर्दशा होणार.” २३ आणि ते आपापसात एकमेकाला प्रश्न विचार लागले, “हे करणारा आपणापैकी कोण असावा?” २४ तसेच, त्यांच्यामध्ये अशासंबंधी वाद निर्माण झाला की, त्यांच्यामध्ये सर्वांत मोठा कोण आहे. २५ तेव्हा त्याने त्यांना म्हटले, “पराराष्ट्रीयाचे राजे त्यांच्यावर प्रभूत्व करतात आणि जे त्यांच्यावर अधिकार गाजवतात त्यांना ते परोपकारी असे वाटतात. २६ परंतु तुम्ही तसे नाही. त्याचेवजी तुमच्यातील सर्वांत मोठा असलेल्याने सर्वांत लहान क्वावे व जो अधिकारी आहे त्याने सेवक क्वावे. २७ तेव्हा मोठा कोण जे मेजावर बसतो तो की जो सेवा करतो तो? जो मेजावर बसतो तो नाही का? परंतु मी तुमच्यामध्ये सेवा करण्याच्यासारखा आहे. २८ परंतु माझ्या परीक्षेमध्ये माझ्या पाठीशी उभे राहिलेले असे तुम्हीच आहात. २९ ज्याप्रमाणे माझ्या पित्याने माझी नियुक्ती केली तशी मी तुमची नियुक्ति राज्यावर करतो. ३० म्हणून तुम्ही माझ्या राज्यात माझ्या मेजावर खावे व प्यावे आणि आसनावर बसून इसालाच्या बारा वंशाचा न्याय करावा. ३१ शिमोना, शिमोना, ऐक! सैतानाने तुम्हास गळासारखे चाळावे म्हणून मागितले आहे. ३२ परंतु शिमोना, तुझा विश्वास ढूळ नये, म्हणून मी तुड्यासाठी प्रार्थना कर.” ३३ परंतु शिमोन पेत्र त्यास म्हणाला, “प्रभू मी तुड्याबोरेवर तुरुंगात जाण्यासाठी व मरण्यासाठी

तयार आहे.” ३४ पण येशु म्हणाला, “पेत्रा, मी तुला सांगतो, तू मला ओळखतोस हे तीन वेळा नाकारशील तोपर्यंत आज कोंबडा आरवणार नाही.”

३५ येशु शिष्यांना म्हणाला, “जेव्हा मी तुम्हास थैली, पिशवी व वहाणांशिवाय पाठवले, तेव्हा तुम्हास काही कमी पडले का?” ते म्हणाले, “काहीही नाही.”

३६ तो त्यांना म्हणाला, “पण आता, ज्याच्याजवळ थैली आहे त्यांने ती घ्यावी व त्यांने पिशवीसुद्धा घ्यावी आणि ज्याच्याजवळ तलवार नाही त्यांने आपला इग्गा विकावा आणि ती विकत घ्यावी. ३७ मी तुम्हास सांगतो, तो अपराध्यांत गणलेला होता, असा जो शास्त्रलेख आहे तो माझ्याठारी पूर्ण झाला पाहिजे कारण माझ्या विषवीच्या गोटी पूर्ण होत आहेत.” ३८ ते म्हणाले, “प्रभू, पहा, येथे दोन तलवारी आहेत.” तो त्यांना म्हणाला, “तेव्हे पुरे!” ३९ मग तो निघून आपल्या रीतीप्रमाणे जैतूनाच्या डोंगरांकडे गेला व शिष्यांनी त्याचा मागोमाग गेले. ४० तेव्हा त्याठिकापी आल्यावर त्यांने त्यांना म्हटले, “तुम्ही परीक्षेत पडू नये म्हणून प्रार्थना करा.” ४१ तो त्यांच्यापासून दगडाच्या टप्प्याइटका दूर गेल्यानंतर त्यांने गुढेचे टेकले आणि अशी प्रार्थना केली, ४२ “पित्या, जर तुझी इच्छा असेल तर हा प्याला माझ्यापासून दूर कर. तरी माझ्या इच्छेप्रमाणे नाही तर तुझ्या इच्छेप्रमाणे होऊ दे.” ४३ स्वर्गानुस एक देवदूत आला व तो त्यास सामर्थ्य देत राहिला ४४ दु खेने ग्रासलेला असतांना त्यांने अधिक कळकळीने प्रार्थना केली आणि त्याचा घाम रक्काच्या थेंबासारखा जमिनीवर पडत होता. ४५ आणि जेव्हा प्रार्थना करून तो उठला आणि शिष्यांकडे आला तो पाहा ते खिन्न झाल्यामुळे झोपी गेलेले त्यास आढळले. ४६ तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही का झोपत आहात? उठा आणि परीक्षेत पडू नये म्हणून प्रार्थना करा.” ४७ तो बोलत असतांनाच लोकांचा जमाव आला व बारा शिष्यातील यहूदा इक्सर्कोंट म्हटलेला एकजण त्यांच्यापुढे चालत होता. येशुचे चुंबन घेण्यासाठी तो त्याच्याजवळ आला. ४८ परंतु येशु त्यास म्हणाला, “यहूदा, चुंबन घेऊन मनुष्याच्या पुत्राचा विश्वासघात करतोस काय?” ४९ त्याच्याभोवती जे होते ते काय होणार हे ओळखून त्यास म्हणाले, “प्रभू, आम्ही तलवार चालवावी काय?” ५० त्यांच्यापैकी एकाने महायाजकाच्या नोकरावर वार केला आणि त्याचा उजवा कान कापला. ५१ येशुने उत्तर दिले, “हे पुरेसे असू द्या.” आणि त्यांने त्याच्या कानाला स्पर्श केला व त्यास बरे केले. ५२ नंतर येशु मुख्य याजक लोक, परमेश्वराच्या भवनाचे मुख्य अधिकारी आणि वडील जे त्याच्यावर चालून आले होते, त्यांना म्हणाला, “तुम्ही तलवारी आणि सोटे घेऊन माझ्यावर चालून आलात, जसा काय मी लुटाऱा आहे. ५३ मी तर तुम्हाबोरोबर दररोज परमेश्वराच्या भवनात असे आणि तुम्ही माझ्यावर हात टाकला नाही. परंतु ही तुमची वेळ आणि अंदाराची सत्ता आहे.” ५४ त्यांनी त्यास अटक केली व ते त्यास महायाजकाच्या घरी घेऊन गेले. पेत्र दुरून त्यांच्यामागे चालला. ५५ त्यांनी अंगणाच्या मध्यभागी विस्तव पेटविला आणि त्याच्याभोवती बसले व पेत्रीही त्यांच्यात बसला. ५६ तेव्हा कोणाएका दासीने तेथे त्यास विस्तवाच्या उजेडात बसलेले पाहिले. तिने त्याच्याकडे निरखून पाहिले आणि ती म्हणाली, “हा मनुष्यांनी त्याच्याबोरोबर होता.” ५७ पेत्र ते नाकारून म्हणाला, “बाई, मी त्यास ओळखत नाही.” ५८ थोड्या वेळानंतर दुसऱ्या मनुष्याने त्यास पाहिले आणि म्हणाला, “तू सुद्धा त्यांच्यापैकी एक आहेस!” पण पेत्र म्हणाला, “गृहस्था, मी नाही!” ५९ नंतर सुमोरे एक तास झाल्यावर आणखी एकजण ठामपणे म्हणाला, “खात्रीने हा मनुष्यसुद्धा त्याच्याबोरोबर होता, कारण हा गालील प्रांताचा आहे.” ६० परंतु पेत्र म्हणाला, “गृहस्था तू काय बोलतोस ते मला कळत नाही!” तो बोलत असतांना त्याच क्षणी कोंबडा आरवला. ६१ आणि प्रभूने वळून पेत्राकडे पाहिले तेव्हा पेत्राला प्रभूने उच्चारिलेले वाक्य आठवले, “आज कोंबडा आरवण्यापूर्वी तू तीन वेळा मला नाकारशील,” असे सांगितलेले त्यास आठवले. ६२ मग तो बाहेर जाऊन मोळ्या दुःखाने रडला. ६३ येशूवर पहारा देणाऱ्या लोकांनी त्याचा उपहास करायला व त्यास मारायला सुरुवात केली. ६४ त्यांनी त्याचे डोळे बांधले व

त्यास प्रश्न विचारू लागले. ते म्हणाले, “ओळख बधू! तुला कोणी मारले?” ६५ आणि ते त्याची निदा करण्यासाठी आणखी पुष्कळ काही बोलले. ६६ दिवस उगवला तेव्हा वडील लोकांची म्हणजे त्यामध्ये दोन्ही प्रकारचे लोक, मुख्य याजक लोक व नियमशास्त्राचे शिक्षक यांची सभा भरली आणि ते त्यास त्यांच्या सभेत घेऊन गेले. ६७ ते म्हणाले, “जर तू ख्रिस्त आहेस तर आम्हास सांग” येशु त्यांना म्हणाला, जरी “मी तुम्हास सांगितले तरी तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवणार नाही. ६८ आणि जरी मी तुम्हास प्रश्न विचारला तरी तुम्ही उत्तर देणार नाही. ६९ पण आतापासून मनुष्याचा पुत्र सर्वसमर्थ देवाच्या उजवीकडे बसलेला असेल.” ७० ते सर्व म्हणाले, तर मग तू देवाचा पुत्र आहेस काय? त्यांने त्यांना उत्तर दिले, “तुम्ही म्हणता की, मी आहे.” ७१ मग ते म्हणाले, “आता आपल्याला आणखी साक्षीची काय गरज आहे? आपण स्वतः त्याच्या तोंडवे शब्द ऐकले आहेत.”

२३ मग त्यांचा सर्व समुदाय उठला व त्यांनी येशूला पिलाताकडे नेते.

२ व ते त्याच्यावर आरोप करू लागले. ते म्हणाले, “आम्ही या मनुष्यास लोकांची दिशाभूल करताना पकडले. तो कैसराला करू देण्यासाठी विरोध करतो आणि म्हणतो की, तो स्वतः ख्रिस्त, एक राजा आहे.” ३ मग पिलाताने येशूला विचारले, तू यहूदीच्या राजा आहेस काय? येशु म्हणाला, “आपण म्हणता तरेच.” ४ मग पिलात मुख्य याजकांना आणि जमावाला म्हणाला, या मनुष्यावर दोष ठेवण्यास मला काही कारण आढळत नाही. ५ पण त्यांनी आग्रह धरला. ते म्हणाले, “यहूदीया प्रांतातील सर्व लोकांस तो आपल्या शिकवणीने विचारित आहे, त्यांने गालील प्रांतापासून सुरुवात केली आणि येथपर्यंत आला आहे.” ६ पिलाताने हे ऐकले, तेव्हा त्यांने विचारले की, “हा मनुष्य गालील प्रांताचा आहे काय?” ७ जेव्हा त्यास समजले की, येशु हेरोदाच्या अधिकाराखाली येतो, तेव्हा त्यांने त्यास हेरोदाकडे पाठवले. तो त्या दिवसात यस्तशेम शहरामध्येच होता. ८ हेरोदाने येशूला पाहिले तेव्हा त्यास फार आनंद झाला, कारण त्यांने त्याचिविषयी ऐकले होते व त्यास असे वाटत होते की, तो एखादा चमत्कार करील व आपल्याला तो बधायला मिळेल अशी आशा त्यास होती. ९ त्यांने येशूला अनेक प्रश्न विचारले, पण येशुने त्यास उत्तर दिले नाही. १० मुख्य याजक लोक आणि नियमशास्त्राचे शिक्षक तेथे उभे राहून त्याच्याविरुद्ध जोरदारपणे आरोप करीत होते. ११ हेरोदाने त्याच्या शिपायांसह येशूला अपमानास्पद वागणूक दिली, त्याची थड्हा केली. त्यांनी त्याच्यावर एक तलम झाग घातला व त्यास पिलाताकडे परत पाठवले. १२ त्याच दिवशी हेरोद आणि पिलात एकमेकांचे मित्र बनले त्यापुर्वी ते एकमेकांचे वैरी होते. १३ पिलाताने मुख्य याजक लोक, पुढारी आणि लोकांस एकत्र बोलावले. १४ “हा मनुष्य लोकांस फितवणारा म्हणून याला तुम्ही माझ्याकडे आणले; आणि पहा, ज्या गोर्षींचा आरोप तुम्ही याच्यावर ठेवता त्यासंबंधी मी तुम्हाच्यासमक्ष चौकीशी केल्यावर मला या मनुष्याकडे काहीही दोष सापडला नाही. १५ हेरोदालाही आरोपाविषयी काहीही आधार सापडला नाही कारण त्यांने त्यास परत आमच्याकडे आणले आहे. तुम्हीही पाहू शकता की, मरणांची शिक्षा देण्यास योग्य असे त्यांने काहीही केलेले नाही. १६ म्हणून मी याला फटके मारून सोडून देतो.” १७ कराण त्यास त्या सणात त्यांच्याकरिता एकाला सोडावे लागत असे. १८ पण ते सर्व एकत्र मोठ्याने औरडले, “या मनुष्यास ठार करा! आणि आम्हासाठी बरबाला सोडात!” १९ बरबाले शहरात खळबळ माजवली होती. त्यांने काही लोकांस ठारही केले होते, त्यामुळे त्यास तुरंगात टाकले होते. २० मग पिलात येशूला सोडण्याची इच्छा धरून फिरून त्यांच्याशी बोलला. २१ पण ते औरडतच राहिले, “त्याला वथस्तंभावर खिळाला, त्यास वथस्तंभावर खिळाला!” २२ पिलात तिसऱ्यांदा त्यांना म्हणाला, “का? या मनुष्याने असा कोणता गुहा केला आहे? मरणांची शिक्षा देण्यापोग्य असे मला याच्याविरुद्ध काहीही आढळले नाही. यास्तव मी याला फटक्याची शिक्षा सांगून सोडून देतो.”

२३ पण याला वधस्तंभावर खिळाच असा त्यांनी मोक्षाने ओरडून आग्रह चालविला अणि त्यांच्या ओरडण्याला यश आले. २४ तेव्हा पिलाताने त्यांच्या माणगण्यप्रमाणे घावे असे ठरवले. २५ जो मनुष्य दंगा आणि खून यासाठी तुरुंगात टाकला गेला होता व ज्याची त्यांनी माणगण केली होती त्यास त्याने सोडून दिले, पिलाताने त्यांच्या इच्छेप्रमाणे करण्यासाठी येशूला त्यांच्या हाती दिले. २६ ते त्यास घेऊन जात असताना, कुरेनेकर शिमोन नवाचा कोणीएक शेतावस्तु येत होता त्यांनी त्यास धरले व त्याने येशूच्या मागे चालून वधस्तंभ वाहावा म्हणून तो त्याच्यावर ठेवला. २७ लोकांचा व स्त्रियांचा मोठा समुदाय त्याच्यामार्ग चालला, त्या स्त्रिया त्याच्यासाठी ऊर बदवून शोक करीत होत्या.

२८ येशू त्यांच्याकडे वळून म्हणाला, “येरुशलेमच्या कन्यांनो, माझ्यासाठी रडून नका, तर आपल्या स्वतःसाठी अणि आपल्या मुलांबाळांसाठी रडा. २९ कारण असे दिवस येत आहेत, जेव्हा लोक महणीतील, धन्य त्या स्त्रिया ज्या वांझा आहेत अणि धन्य ती गर्भाशये, ज्यांनी जन्मदिले नाहीत व धन्य ती स्तने, ज्यांनी कधी पाजले नाही. ३० तेव्हा ‘ते पर्वतास म्हणीतील, आम्हावर पडा अणि ते टेकड्यांस म्हणीतील. आम्हास झाला’ ३१ औल्या झाडाला असे करतात तर वाळलेलांचे काय?” ३२ अणि दुसरे दोघे जण अपराधी होते त्यांनाही त्यांनी त्याच्याबरोबर जिवे माणण्यास नेले. ३३ अणि जेव्हा ते गुन्हेगारांसमवेत “कवटी” म्हटलेल्या ठिकाणी आले, तेथे त्यांनी त्यास व त्या अराध्यांस, एकाला त्याच्या उजवीकडे व एकाला डावीकडे असे वधस्तंभावर खिळले. ३४ नंतर येशू म्हणाला, “हे पित्या, त्यांची क्षमा कर, कारण ते काय करतात हे त्यांना समजत नाही.” त्यांनी चिढूया टाकून त्याचे कपडे वाळून घेटले. ३५ लोक तेथे पाहत उभे होते अणि पुढीर थट्टा करून म्हणावे, त्याने दुसऱ्यांना वाचवले, जर तो खिस्त, देवाचा निवडलेला असेल तर त्याने स्वतःला वाचवावे! ३६ शियायांनीही त्याची थट्टा केली. ते त्याच्याकडे आले अणि त्यांनी त्यास ऑब दिली. ३७ अणि ते म्हणाले, “जर तू यहूंचांचा राजा आहेस तर स्वतःला वाचव!” ३८ त्याच्यावर असे लिहिले होते “हा यहूंदी लोकांचा राजा आहे.” ३९ तेथे खिळलेल्या एका गुन्हेगाराने त्याची निदा केली. तो म्हणाला, तू ख्रिस्त नाहीस काय? स्वतःला व आम्हासही वाचव! ४० पण दुसऱ्या गुन्हेगाराने त्यास दटावले अणि म्हणाला, “तुला देवाचे भय नाही का? तुलाही तीच शिक्षा झाली आहे. ४१ पण आपली शिक्षा योग्य आहे कारण आपण जे केले त्याचे योग्य फळ आपणास मिळत आहे. पण या मनुष्यांने काहीही अयोग्य केले नाही.” ४२ नंतर तो म्हणाला, “येशू, तू आपल्या राज्यात येशील तेव्हा माझी आठवण कर.” ४३ येशू त्यास म्हणाला, “मी तुला खेरे सांगतो, आज तू मजबोबर सुखलोकात असशील.” ४४ त्याचेली जवळ जवळ दुपारचे बारा वाजले होते अणि तीन वाजेपर्यंत सर्व प्रदेशावर अंधार पडला. त्यादरम्यान सूर्य प्रकाशला नाही. ४५ अणि परमेश्वराच्या भवनातील पडदा मधोमध फाटला अणि त्याचे दोन भाग झाले. ४६ येशू मोठ्या आवाजात ओरडला, “पित्या, मी आपला आत्मा तुझ्या हाती सोपवून देतो.” असे बोलून त्याने प्राण सोडून दिला. ४७ जेव्हा रोमी शताधीपतीने काय घडले ते पाहिले तेव्हा त्याने देवाचे गौरव केले आणि म्हणाला, “खरोखर हा नीतिमान मनुष्य होता.” ४८ हे दृश्य पाहण्यासाठी जमलेल्या लोकांनी घडलेल्या गोषी पाहिल्या, तेव्हा ते छाती बडीती परत गेले. ४९ परंतु त्याच्या ओळखीचे सर्वजण हे पाहण्यासाठी दूर उभे राहिले. त्यामध्ये गालील प्रांताडून त्याच्यामागे आलेल्या स्त्रियाही होत्या. ५० तेथे योसेफ नावाचा एक मनुष्य होता. तो यहूंदी सभेचा सभासद व चांगला आणि नीतिमान मनुष्य होता. ५१ त्याने त्याच्या कामाला व विचारला संमती दिली नव्हती. तो यहूंदीच्या प्रांतातील अरिमर्थाई नगराचा होता. तो देवाच्या राज्याची वाट पाहत होता. ५२ हा मनुष्य पिलाताकडे गेला अणि त्याने येशूचे शरीर मागितले. ५३ ते त्याने वधस्तंभावरुन खाली काढले आणि तागाच्या वस्त्रात गुंडाळले. नंतर ते खडकात खोदलेल्या कबरेत ठेवले. ही कबर अशी होती की, जिच्यात तोपर्यंत कोणालाही ठेवले नव्हते. ५४ तो तयारीचा दिवस होता

आणि शब्दाथ सुरु होणार होता. ५५ गालील प्रांताडून येशूबरोबर आलेल्या स्त्रिया योसेफाच्या मागे गेल्या. त्यांनी ती कबर व तिच्यामध्ये ते शरीर कसे ठेवले ते पाहिले. ५६ नंतर त्या घरी गेल्या व त्यांनी सुगंधी मसाले आणि लेप तयार केला. शब्दाथ दिवशी त्यांनी आजेप्रमाणे विसाव घेतला.

२४ आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी त्या स्त्रिया अगदी पहाटेस कबरेकडे

आल्या अणि त्यांनी स्वतः तयार केलेले सुगंधी मसाले आणले. २ त्यांना धोंड कबरेवूला लोटलेला आढळला. ३ त्या आत गेल्या, परंतु त्यांना प्रभू येशूचे शरीर सापडले नाही. ४ यामुळे त्या अवाक झाल्या असतानाच, अचानक लक्खलवीती कपडे घातलेले दोन पुरुष त्यांच्या बाजूला उभे राहिले. ५ तेव्हा अतिशय भयभीत होऊन त्यांनी आपले वेहे जमिनीकडे केली असता ते त्यांना म्हणाले, जो जिंवत आहे त्याचा शोध तुम्ही मरण पावतेल्यांमध्ये का करता? ६ तो येथे नाही; तो उठला आहे! तो गालील प्रांतात असताना त्याने तुम्हास काय सांगितले याची आठवण करा. ७ ते असे की, “मनुष्याच्या पुत्राला धरून पायी लोकांच्या हाती घावे, त्यास वधस्तंभावर खिळावे आणि तिसच्या दिवशी त्याने उठावे.” ८ नंतर स्त्रियांना येशूच्या शब्दाची आठवण झाली. ९ त्या कबरेपासून परतल्या आणि त्यांनी या सर्व गोषींचे वर्तमान अकरा प्रेषितांना व इतर सर्वांना सांगितले. १० त्या स्त्रिया मगदलीया नगराची मरीया, योहाना अणि याकोबाची आई मरीया या होत्या. त्या आणि इतर स्त्रियांसुद्धा ज्या त्यांच्याबरोबर होत्या, प्रेषितांना या गोषी संगत होत्या. ११ पण प्रेषितांना त्यांचे सांगणे मूर्खपणाचे वालो आणि त्यांनी त्यांच्यावर विश्वास ठेवला नाही. १२ पण पेत्र उठला आणि कबरेकडे पळाला. त्याने खाली वाकून पाहिले पण त्यास तगाच्या गुंडाळण्याच्या वस्त्राशिवाय काही आढळले नाही. जे घडले त्याचिषी तो स्वतःशीच आश्वर्य करीत दूर गेला. १३ त्याच दिवशी त्यांच्यातील दोघे शिष्य येरुशलेम शहरापासून सुमारे अकरा किलोमीटर अंतरावर असलेल्या अम्माऊस नवाच्या गावाला चालले होते. १४ ते एकमेकांशी या घडलेल्या सर्व गोषींचिषी बोलत होते. १५ ते बोलत असताना आणि या गोषींची चर्चा करीत असताना येशू स्वतः: आला आणि त्यांच्याबरोबर चालू लागला. १६ पण त्यांचे डोळे त्यास ओळखण्यापासून बंद करण्यात आले होते. १७ येशू त्यांना म्हणाला, “चालत असताना तुम्ही एकमेकांबराबर बोलत आहात त्या गोषी कोणत्या आहेत?” चालता चालता ते थांबले. ते अतिशय दुखी दिसले. १८ त्यांच्यातील एकजण ज्याचे नाव क्लयपा होते, तो त्यास म्हणाला, “या दिवसांमध्ये घडलेल्या गोषी माहीत नसलेले असे येरुशलेम शहरात राहणारे तुम्ही एकटेच आहात काय?” १९ येशू त्यांना म्हणाला, “तुमच्या मते कोणत्या गोषी?” ते त्यास म्हणाले, “नासरेथकर येशूविषीच्या सर्व गोषी. हाच तो मनुष्य जो आपल्या कृत्यांनी आणि शब्दांनी देवासमोर आणि मनुष्यांसमोर एक महान संदेश झाला. २० आणि आम्ही अशी आशा केली होती की, कसे आमच्या मुख्य याजकांनी आणि अधिकांच्यांनी त्यास मरणार्दं भोगण्यासाठी स्वाधीन केले आणि त्यांनी त्यास वधस्तंभाती खिळले. २१ आम्ही अशी आशा केली होती की, तोच एक आहे जो इसाएलाची मुक्ता करील आणि या सगळ्याशिवाय हे सर्व घडून गेलेल्या गोषीला आज तीन दिवस झालेत. २२ आणि आमच्या परिवारातील काही स्त्रियांनी आम्हास आश्वर्यकित केले आहे. आज अगदी पहाटे त्या कबरेकडे गेल्या, २३ परंतु त्यांना त्याचे शरीर सापडले नाही. त्यांनी येऊन आम्हास सांगितले की, त्यांना देवदूतांचे दर्शन झाले आणि देवदूतांनी सांगितले की, तो जिंवत आहे. २४ तेव्हा आमच्यातील काही कबरेकडे गेले आणि स्त्रियांनी जसे सांगितले होते, तसेच त्याना आढळले, पण त्यांनी त्यास पाहिले नाही.” २५ मग येशू त्यांना म्हणाला, “सदेष्यांनी सांगितलेल्या सर्व गोषींवर विश्वास ठेवण्यास तुम्ही अति मूर्ख आणि मंद आहात. २६ खिस्तासाठी या सर्व गोषी सहन करणे आणि त्याच्या गौरवात जाणे आवश्यक नव्हते काय?” २७ आणि म्हणून त्याने मोशेपासून सुरुवात

करून आणि सर्व संदेश्यापर्यंत सांगून, शास्त्रलेखात त्याच्याविषयी काय लिहिले आहे ते सर्व त्याने त्यांना स्पष्ट करून सांगितले. २८ ज्या खेड्याकडे ते जात होते, त्याच्याजवळ ते आले आणि येशूने असा बहाणा केला की, जणू काय तो पुढे जाणार आहे. २९ परंतु जास्त आग्रह करून ते म्हणाले, “आमच्याबरोबर राहा कारण संध्याकाळ झालीच आहे आणि दिवसही मावळाला आहे.” मग तो त्यांच्याबरोबर रहावयास आत गेला. ३० जेव्हा तो त्यांच्याबरोबर जेवायला मेजासभोवती बसला, त्याने भाकर घेतली आणि उपकार मानले. नंतर त्याने ती मोडली व ती त्यांना तो देऊ लागला. ३१ तेव्हा त्यांचे डोळे उघडले आणि त्यांनी त्यास ओळखले, पण तो त्यांच्यातून अदृश्य झाला. ३२ मग ते एकमेकाना म्हणू लागले, “तो वाटेवर आपणशी बोलत असताना व शास्त्रलेखाचा उलगडा करीत होता तेव्हा आपल्या अंतःकरणाला आतल्या आत उकळी येत नव्हती काय?” ३३ मग ते लगेच उठले व यस्त्वानी शहरास परत गेले, तेव्हा त्यांना अकरा प्रेषित व त्यांच्याबरोबर असलेले इतर एकत्र जमलेले आढळले. ३४ प्रेषित आणि इतरजण म्हणाले, “खरोखर प्रभू उठला आहे! आणि शिमोनाला दिसला आहे.” ३५ नंतर त्या दोन शिष्यांनी वाटेत काय घडले ते त्यांना सांगितले आणि तो भाकर मोडत असताना त्यांनी त्यास करो ओळखले ते सांगितले. ३६ ते या गोटी त्यांना सांगत असतानाच येशू त्यांच्यामध्ये उभा राहिला आणि त्यास म्हणाला, “तुम्हास शांती असो.” ३७ ते दचकले आणि भयभीत झाले. त्यांना असे वाटले की, ते भूत पाहत आहेत. ३८ तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही असे अस्वस्थ का झालात? तुमच्या मनात शंका का निर्माण झाल्या? ३९ माझी हात व पाय पाहा तुम्हास मी दिसतो तोच मी आहे. मला स्पर्श करा आणि पाहा की, मला आहे तसे हाडमांस भूताला नसते.” ४० असे बोलून त्याने त्यास आपले हातपाय दाखवले, तरीही त्यांच्या आनंदामुळे त्यांना ते खेरे वाटेना. ४१ तरी आनंदामुळे विश्वास न थरता आश्वर्यकित झाले तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “येथे तुमच्याजवळ खाण्यासाठी काय आहे?” ४२ मग त्यांनी त्यास भाजलेला माशाचा तुकडा दिला. ४३ त्याने तो घेतला व त्यांच्यासमोर खाल्ला. ४४ तो त्यांना म्हणाला, “याच त्या गोटी ज्या मी तुम्हाबरोबर असताना सांगितल्या होत्या की, मोशेचे नियमशास्त्र, संदेशे आणि स्तोत्रे यामध्ये माझ्याविषयी जे सांगितले आहे ते सर्व पूर्ण झालेच पाहिजे.” ४५ नंतर शास्त्रलेख समजण्यासाठी त्याने त्यांवी मने उघडली. ४६ मग तो त्यांना म्हणाला, “पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ख्रिस्ताने दुःख भोगावे आणि मरण पावलेल्यातून तिसऱ्या दिवशी उठावे, ४७ आणि यस्त्वाने शहरापासून आरंभ करून सर्व राष्ट्रांस त्याच्या नावाने पश्चात्ताप व पापांची क्षमा घोषित करण्यात यावी. ४८ या गोटीचे तुनी साक्षी आहात. ४९ पाहा, माझ्या पित्याने देऊ केलेली देणगी मी तुमच्याकडे पाठवतो; तुम्ही स्वर्गीय सामर्थ्याने युक्त क्वाल तोपर्यंत या शहरात राहा.” ५० नंतर तो त्यांना बाहेर दूरवर बेथानीपर्यंत घेऊन गेला आणि त्याने हात वर करून आशीर्वाद दिला. ५१ तो आशीर्वाद देत असतानाच तोपर्यंत आकाशात घेतला गेला. ५२ नंतर त्यांनी त्याची उपासना केली व ते मोठ्या आनंदाने यस्त्वाने शहरास परतले. ५३ आणि ते परमेश्वराच्या भवनात देवाचा धन्यवाद सतत करत राहिले.

योहान

१ प्रारंभी शब्द होता, शब्द देवासह होता आणि शब्द देव होता. २ तोच

प्रारंभी देवासह होता. ३ सर्वकाही त्याच्याद्वारे झाले आणि जे काही झाले ते त्याने केल्यावांवून झाले नाही. ४ त्याच्यामध्ये जीवन होते; आणि ते जीवन मनुष्यमात्राचा प्रकाश होते. ५ तो प्रकाश अंधारात प्रकाशतो; तरी अंधाराने त्यास स्वीकारले नाही. ६ देवाकडून पाठविलेला एक मनुष्य प्रकट झाला; त्याचे नाव योहान. ७ तो साक्षीकरीता, त्या प्रकाशाविषयी साक्ष घावी म्हणून आला; यासाठी की सर्वांनी त्याच्याद्वारे विश्वास ठेवावा. ८ योहान तो प्रकाश नव्हता, पण त्या प्रकाशाविषयी साक्ष घावी म्हणून आला. ९ जो खरा प्रकाश प्रत्येक मनुष्यास प्रकाशित करतो तो जगात येणार होता. १० तो जगात होता व जग त्याच्याद्वारे निर्माण झाले, तरी जगाने त्यास ओळखले नाही. ११ जे त्याचे स्वतःचे त्याच्याकडे तो आला, तरी त्याच्या स्वकीयांनी त्याचा स्वीकार केला नाही. १२ पण जितक्यांनी त्याचा स्वीकार केला, म्हणजे त्याच्या नावावर विश्वास ठेवला, तितक्यांना त्याने देवाची मुले होण्याचा अधिकार दिला. १३ त्यांचा जन्म रक्त किंवा देहाची इच्छा किंवा मनुष्याची इच्छा यापासून झाला नाही, तर देवापासून झाला. १४ शब्द देह झाला व त्याने आमच्यात वस्ती केली आणि आम्ही त्याचे गौरव पाहीले, ते पित्यापासून आलेल्या एकुलत्या एकाचे गौरव असावे असे कृपेने व सत्याने परिपूर्ण होते. १५ योहान त्याच्याविषयी साक्ष देतो आणि मोठाने म्हणतो, “ज्याच्याविषयी मी सांगितले की, माझ्यामागून जो येत आहे तो माझ्यासमोर झाला आहे, कारण तो माझ्या पूर्वी होता, तो हाच आहे.” १६ त्याच्या पूर्णतेन आपल्या सर्वांना कृपेवर कृपा मिळाली आहे. १७ कारण नियमशास्त्र मोशेच्याद्वारे देण्यात आले होते; कृपा व सत्य ही येथू ख्रिस्ताच्या द्वारे झाली. १८ देवाला कोणीही कधीही पाहिले नाही. जो देवाचा एकुलता एक पुत्र पित्याच्या उराशी असतो त्याने त्यास प्रकट केले आहे. १९ आणि योहानाची साक्ष ही आहे; जेव्हा यदूदी अधिकाच्यांनी यश्शलेम शहराहून याजक व लेवी यांना त्यास विचारायला पाठवले की, “तू कोण आहे?” २० त्याने उघडपणे कबूल केले, नाकाराले नाही, “मी ख्रिस्त नाही,” असे त्याने कबूल केले. २१ तेव्हा त्यांनी त्यास विचारले, “तर मग आपण कोण आहात? एलीया आहात का?” तो म्हणाला, “मी नाही.” “आपण तो संदेश आहात काय?” त्याने उत्तर दिले, “मी नाही.” २२ यावरुन ते त्यास म्हणाले, “आपण कोण आहा? म्हणजे ज्यांनी आम्हास पाठवले त्यांना आम्ही उत्तर देऊ. स्वतःची आपले काय म्हणणे आहे?” २३ तो म्हणाला, “यशया संदेश्याने सांगितल्यामणे ‘परमेश्वराचा मार्ग नीट करा ज्याच्या वाट सरळ करा, असे अरण्यात ओरडणाच्याची वारी’ मी आहे.” २४ आणि पाठविलेली माणसे पूरश्यापैकी होती. २५ आणि त्यांनी त्यास प्रश्न करून म्हटले, “आपण जर खिस्त नाही किंवा एलीया नाही किंवा तो संदेशाही नाही, तर आपण बापित्स्मा करतो, पण तुम्ही ज्याला ओळखित नाही असा एकजण तुम्हामध्ये उभा आहे. २७ तो माझ्यामागून येणारा आहे, त्याच्या वाहाणांचा बंद सोडावयास मी योग्य नाही.” २८ यांदेन्याचा पतीकडील बेथानीत योहान बापित्स्मा करीत होता तेथे या गोषी घडल्या. २९ दुसऱ्या दिवशी येशूला आपल्याकडे येताना पाहून योहान म्हणाला, “हा पाहा, जगाचे पाप हरण करणारा देवाचा कोकरा! ३० ज्याच्याविषयी मी म्हणाली होतो की, ‘माझ्यामागून एकजण येत आहे तो माझ्या पुढच्या झाला आहे कारण तो माझ्या पूर्वी होता,’ तो हाच आहे. ३१ मी त्यास ओळखत नव्हते; तरी त्याने इसाएलात प्रकट क्वाहे म्हणून मी पाण्याने बापित्स्मा करीत आलो आहे.” ३२ योहानाने अशी साक्ष दिली की, “आत्मा कबुतरासारखा आकाशातून उत्तर असताना आणि त्याच्यावर स्थिर राहिलेला मी पाहिला. ३३ मी तर

त्यास ओळखत नव्हतो, तरी मी पाण्याने बापित्स्मा करावा म्हणून ज्याने मला पाठवले त्याने मला सांगितले की, ‘तू ज्या कोणावर आत्मा उत्तर असताना आणि स्थिर राहिलेला पाहशील तोच पवित्र आत्म्याने बापित्स्मा करणारा आहे.’ ३४ मी स्वतः पाहिले आहे आणि साक्ष दिली आहे की, हा देवाचा पुत्र आहे.” ३५ त्यानंतर दुसऱ्या दिवशी योहान व त्याच्या शिष्यांतील दोघांसांह उभा असतो; ३६ येशूला जातांना न्याहाळून पाहून म्हणाला, “हा पाहा, देवाचा कोकरा!” ३७ त्याचे हे म्हणणे त्या दोघा शिष्यांनी एकले आणि ते येशूच्या मागोमाग निघाले. ३८ तेव्हा येशू वलून त्यांना आपल्यामारे येताना पाहून म्हणाला, “तुम्ही काय शोधीता?” ते त्यास म्हणाले, “रब्बी, (म्हणजे गुरुजी) आपण कोठे राहतो?” ३९ तो त्यांना म्हणाला, “या म्हणजे पाहाल.” मग त्यांनी जाऊन तो कोठे राहतो ते बघितले आणि ते त्याचिवशी त्याच्या येथे राहिले; तेव्हा तो सुमारे चार वाजले होते. ४० योहानाचे बोलणे ऐकून त्याच्यामारे जे दोधे जग गेले, त्यांच्यापैकी एक शिमोन पेत्राचा भाऊ अंद्रिया हा होता. ४१ त्यास त्याचा सख्ता भाऊ शिमोन पहिल्याने भेटला व त्यास म्हणाला, “आम्हास मसीहा (म्हणजे ख्रिस्त) सापडला आहे.” ४२ त्याने त्यास येशूकडे आपाले; येशूने त्याच्याकडे न्याहाळून पाहून म्हटले, “तू योहानाचा पुत्र शिमोन आहेस. तुला केफा (म्हणजे पेत्र किंवा खडक) म्हणतील.” ४३ दुसऱ्या दिवशी त्याने गालील प्रांतात जाण्याचा बेत केला; आणि तेव्हा फिलिप्प त्यास भेटला; येशूने त्यास म्हटले, “माझ्यामारे ये.” ४४ आता, फिलिप्प बेथेसैदाचा, म्हणजे अंद्रिया व पेत्र यांच्या नगराचा होता. ४५ फिलिप्पाला नथनेल भेटल्यावर तो त्यास म्हणाला, “ज्याच्याविषयी मोशेने नियमशास्त्रात लिहिले व तसेच सदेष्यांनी लिहिले, तो म्हणजे योसेफाया पुत्र येशू नासरेथकर आम्हास सापडला आहे.” ४६ नथनेल त्यास म्हणाला, “नासरेथमधून काहीतरी उत्तम निघू शकेल काय?” फिलिप्पाने त्यास म्हणाला, “येऊन पाहा.” ४७ नथनेल आपल्याकडे येत आहे हे येशूने बघितले व तो म्हणाला, “पाहा, हा खरा इसाएली आहे, याच्यात कपट नाही.” ४८ नथनेल त्यास म्हणाला, “आपणांला माझी ओळख कोठली?” येशूने त्यास उत्तर दिले, “तुला फिलीपाने बोलावले त्यापूर्वी तू अंजिराच्या झाडाखाली होतास तेव्हाच मी तुला बघितले.” ४९ नथनेलाने उत्तर दिले, “रब्बी, आपण देवाचे पुत्र आहा, आपण इसाएलचे राजे आहात.” ५० येशूने त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “मी तुला अंजिराच्या झाडाखाली पाहिले असे तुला सांगितले म्हणून तू विश्वास ठेवोतो काय? तू याच्यापेक्षा मोळ्या गोषी पाहशील.” ५१ आणखी तो त्यास म्हणाला, “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, तुम्ही यापुढे आकाश उघडलेले आणि देवदूताना चढताना व मनुष्याच्या पुत्रावर उत्तर असताना पहाल.”

२ नंतर तिसऱ्या दिवशी गालील प्रांतातील काना नगरात एक लग्न होते आणि येशूची आई तेथे होती. २ येशूला व त्याच्या शिष्यांनी लग्नाचे आमंत्रण होते. ३ मग द्राक्षरस संपला तेव्हा, येशूची आई त्यास म्हणाली, “त्यांच्याजवल द्राक्षरस नाही.” ४ येशू तिला म्हणाला, “मुली, याच्याशी तुझा माझा काय संबंध आहे? माझी वेळ अंजून आली नाही.” ५ त्याची आई नोकराना म्हणाली, “हा तुम्हास जे काही संगेल ते करा.” ६ तेथे पाण्याचे सहा दगडी रंजण, यहूद्यांच्या शुद्धीकरणाच्या रीतीप्रमाणे ठेवलेले होते, त्यामध्ये दोन दोन, तीन तीन मण पाणी मावेल असे ते होते. ७ येशू त्यांना म्हणाला, “रांजण पाण्याने भरा.” आणि त्यांनी ते काठोकाठ भरले. ८ मग त्याने नोकराना सांगितले, “आता आता त्यातले काढून भोजनकरभायाकडे घेऊन जा,” तेव्हा त्यांनी ते नेले. ९ द्राक्षरस बनलेले पाणी? भोजनकरभायाने जेव्हा चाखले आणि तो कुठला होता हे त्यास माहीत नव्हते, पण ज्या नोकरानी पाणी काढले त्याना माहीत होते, तेव्हा भोजनकरभायारी वराला बोलावून, १० त्यास म्हटले, “प्रत्येक मनुष्य अगोदर चांगला द्राक्षरस वाढतो आणि लोक यथेच्छ प्याले मग बेचव वाढतो, पण तू तर चांगला द्राक्षरस

आतापर्यंत ठेवला आहेस.” ११ येशूने गालील प्रांतातील काना नगरात आपल्या अद्भुत चिन्हांचा हा प्रारंभ कसून आपले गैरव प्रकट केले आणि त्याच्या शिष्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. १२ त्यानंतर तो, त्याची आई, त्याचे भाऊ व त्याचे शिष्य खाली कफरण्हूमास गेले; पण ते तेथे फार दिवस राहिले नाहीत. १३ मग यहूद्यांचा वलहांडण सण जवळ आला व येश यस्शलेम शहरास वर गेला. १४ आणि त्यास परमेश्वराच्या भवनात गुरे, मेंढेरे आणि कवुतरे विकाणारे आणि सराफ हे बसलेले आढळले. १५ तेव्हा त्याने दोऱ्यांचा एक कोरडा करून मेंढेरे व गुरे या सर्वांना परमेश्वराच्या भवनातून घालवून दिले. सराफांचा पैसाही औतून टाकला आणि चौरंग पालथे केले. १६ व त्याने कवुतरे विकाणांना म्हटले, “ह्याना येथून काढा, माझ्या सर्वांय पित्याच्या धराची बाजारपेठ करू नका.” १७ तेव्हा ‘तुड्या भवनाविषयीचा आवेश मला ग्रासून टाकील,’ असा शास्त्रलेख असल्याचे त्याच्या शिष्यांना आठवले. १८ त्यावरून यहूदी त्यास म्हणाले, “तुम्ही हे करता तर आम्हास तुमच्या अधिकाराचे काय चिन्ह दाखवता?” १९ येशूने त्याना उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्ही हे परमेश्वराचे भवन मोडून टाका आणि मी तीन ते दिवसात उभारीन.” २० यावरून यहूदी अधिकारी म्हणाले, “परमेश्वराचे हे भवन बांधण्यास शेहवालीस वर्ष लागली आणि आणि तुम्ही हे तीन दिवसात उभारणार काय?” २१ तो तर आपल्या शरीररूपी भवनाविषयी बोलला होता. २२ म्हणून तो असे म्हणत असे हे तो मरण पावलेल्यातून उठल्यावर त्याच्या शिष्यांना आठवले आणि त्यानी शास्त्रलेखावर व येशूने उच्चरालेल्या वचनावर विश्वास ठेवला. २३ आता वलहांडण सणाच्या वेळी, तो यस्शलेम शहरात असता, त्याने केलेली चिन्हे पाहून पुष्कळ जणांनी त्याच्या नावावर विश्वास ठेवला. २४ असे असले तरी येशू त्याना ओळखून असल्यामुळे त्यास स्वतःला त्याच्यावर विश्वास नव्हता. २५ शिवाय, मनुष्याविषयी कोणीही साक्ष द्यावी याची त्यास गरज नव्हती; कारण मनुष्यात काय आहे हे तो ओळखीत होता.

३ परश्यांपैकी निकदेम नावाचा एक मनुष्य होता, तो यहूद्यांचा एक अधिकारी होता. २ तो रात्रीचा त्याच्याकडे येऊन म्हणाला, “रबी, आपण देवाकडून आलेले शिक्षक आहात हे आम्ही जाणतो; कारण आपण जी चिन्हे करीत आहात ती कोणीही मनुष्य, त्याच्याबोरोबर देव असल्याशिवाय करू शकणार नाही.” ३ येशू त्यास म्हणाला, “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, पुन्हा जन्मल्यावांचून कोणालाही देवाचे राज्य पाहता येत नाही.” ४ निकदेम त्यास म्हणाला, “म्हातारा झालेला मनुष्य कसा जन्म घेऊ शकेल? त्यास आपल्या आईच्या उदरात दुसऱ्यांदा जाणे व जन्म घेणे शक्य होईल काय?” ५ येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, पाण्यापासून व आत्म्यापासून जन्म घेतल्यावांचून कोणीही देवाच्या राज्यांत प्रवेश करू शकत नाही. ६ देहापासून जन्मलेले देव आहे आणि आत्म्यापासून जन्मलेले आत्मा आहे. ७ तुम्ही पुन्हा जन्मले पाहिजे, असे मी तुम्हास सांगितले याचे आश्चर्य मानू नका. ८ वारा पाहिजे तिकडे वाहतो आणि त्याचा आवाज तुम्ही ऐकता, पण तो कोठून येतो आणि कोठे जातो हे तुम्हास कळत नाही. जो कोणी आत्म्यापासून जन्मलेला आहे त्याचे असेच आहे.” ९ निकदेमाने त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “या गोषी कशा होऊ शकतील?” १० येशूने त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “तू इस्साएलाचे गुरु असूनही तुम्हास या गोषी समजत नाही काय? ११ मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, जे आम्हास ठाऊक आहे ते आम्ही सांगतो आणि आम्ही जे पाहिले आहे त्याची साक्ष देतो; पण तुम्ही आमची साक्ष मानत नाही. १२ मी पृथ्वीवरच्या गोषी तुम्हास सांगितल्या असता तुम्ही विश्वास ठेवत नाही; मग, मी स्वर्गातील गोषी जर तुम्हास सांगितल्या तर तुम्ही कसा विश्वास ठेवला? १३ स्वर्गातून उतरलेला व स्वर्गात असलेला जो मनुष्याचा पुत्र त्याच्यावाचून कोणीही स्वापात चढून गेला नाही. १४ जसा मोशेने अरण्यात पितळेचा सर्प उंच केला होता तसे मनुष्याच्या

पुत्रालाही उंच केले पाहिजे, १५ यासाठी की, जो कोणी विश्वास ठेवतो त्यास त्याच्याठायी सार्वकालिक जीवन प्राप्त व्हावे. (aiōnios g166) १६ कारण देवाने जगावर एवढी प्रीती केली की, त्याने आपला एकुलता एक पुत्र दिला यासाठी की, जो कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतो त्याचा नाश होऊ नये तर त्यास सार्वकालिक जीवन मिळवे. (aiōnios g166) १७ कारण देवाने पुत्राला जगात पाठवले ते जगाचा न्याय करायला नाही, पण त्याच्याद्वारे जगाचे तारण व्हावे म्हणून पाठवले. १८ जो त्याच्यावर विश्वास ठेवत नाही त्याचा न्याय झालेलाच आहे; कारण, त्याने देवाच्या एकुलत्या एक पुत्राच्या नावावर विश्वास ठेवला नाही. १९ आणि न्याय हाच आहे की, जगात प्रकाश आला आहे; पण मनुष्यांनी प्रकाशापैकी अंधाराची आवड धरली, कारण त्यांची कृत्ये वाईट होती; २० कारण जो कोणी वाईट कृत्ये करतो तो प्रकाशाचा द्वेष करतो आणि आपली कृत्ये उघडकीस येत नयेत म्हणून प्रकाशाकडे येत नाही. २१ पण जो सत्य आचरतो तो प्रकाशाकडे येतो यासाठी की, आपली कृत्ये देवाच्या ठायी केलेली आहेत हे उघड व्हावे.” २२ यानंतर येशू व त्याचे शिष्य यहूदियाच्या प्रांतात आले आणि तेथे त्याच्याबोरबर राहून तो बापिस्तमा करत होता. २३ आणि योहानदेखील शालिमाजवळ, एनेन येथे बापिस्तमा करीत होता; कारण तेथे पाणी पुष्कळ होते आणि लोक तेथे येऊन बापिस्तमा घेत असत. २४ तोपर्यंत योहान तुरुंगात टाकला गेला नव्हता. २५ मग योहानाच्या शिष्यांचा एका यहूदियाबोरबर शुद्धीकरणाविषयी वादविवाद झाला. २६ ते योहानाकडे येऊन त्यास म्हणाले, “रबी, यांदेच्या पलीकडे जो आपल्याबोरबर होता आणि योहानदेखील शालिमाजवळ, एनेन येथे बापिस्तमा करीत होता; कारण तेथे पाणी पुष्कळ होते आणि लोक तेथे येऊन बापिस्तमा घेत असत. २८ तोपर्यंत योहान तुरुंगात टाकला गेला नव्हता. २९ मग योहानाच्या शिष्यांचा एका यहूदियाबोरबर शुद्धीकरणाविषयी वादविवाद झाला. ३० ते योहानाकडे येऊन त्यास म्हणाले, “रबी, यांदेच्या पलीकडे जो आपल्याबोरबर होता आणि योहान योहान तुरुंगात टाकला गेला नव्हता. ३१ मी ख्रिस्त नाही, तर मी त्याच्यापुढे पाठविलेला आहे, याविषयी तुम्हीच माझे साक्षी आहात. ३२ ज्याला वधू आहे तो वर आणि जो वराचा मित्र उभा राहून त्याचे बोलणे ऐकतो, त्यास वराच्या वाणीने अत्यांनंद होतो. तसा हा माझा आनंद पूर्ण झाला आहे. ३३ त्याची वृद्धी क्वाही व माझा नास क्वाहा हे अवश्य आहे. ३१ जो वस्तु येतो तो सर्वाच्या वर आहे. जो पृथ्वीवरच्या आहे तो पृथ्वीचा आहे आणि पृथ्वीवरच्ये बोलतो. जो स्वर्गातून येतो तो सर्वाच्या वर आहे. ३२ जे त्याने पाहिले आहे ते एकले आहे त्याच्याविषयी तो साक्ष देतो आणि त्याची साक्ष कोणी मानत नाही. ३३ ज्याने त्याची साक्ष स्वीकारली आहे त्याने देव खरा आहे यावर आपला शिक्का लावला आहे. ३४ कारण ज्याला देवाने पाठवले आहे तो देवाची वरचे बोलतो कारण तो आत्मा मोजून मापून देत नाही. ३५ पिता पुत्रावर प्रीती करतो आणि त्याने सर्वकाली त्याच्या हाती दिले आहे. ३६ जो पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे; परंतु जो पुत्राचे ऐकत नाही त्याच्या दृष्टीस जीवन पडणार नाही, पण देवाचा क्रोध त्याच्यावर राहतो.” (aiōnios g166)

४ येशू योहानापेक्षा अधिक शिष्य करून त्यांचा बापिस्तमा करीत आहे हे परश्यांच्या कानी गेले आहे असे जेव्हा प्रभूता कळले. २ (तरी, येशू स्वतः बापिस्तमा करीत नव्हता पण त्याचे शिष्य करीत होते) ३ तेव्हा तो यहूदीया प्रांत सोडून पुन्हा गालील प्रांतात गेला. ४ आणि त्यास शोमरोन प्रांतातून जावे लागले. ५ मग तो शोमरोन प्रांतातील सूखारा नावाच्या नगरास आला. ते याकोबाने आपला मुलगा योसेफ याला दिलेल्या शेताजवळ होते. ६ तेथे याकोबाची विहीर होती. म्हणून प्रवासाने दमलेला येशू तसाच त्या विहिरीजवळ बसला, तेव्हा सुमारे दुपारचे बारा वाजले होते. ७ तेथे एक शोमरोनी स्त्री पाणी काढाण्यास आली. येशू तिला म्हणाला, “मला प्यायला दे.” ८ कारण त्याचे शिष्य गावात अन्न विकत घ्यायला गेले होते. ९ तेव्हा ती शोमरोनी स्त्री त्यास म्हणाली, “आणण यहूदी असून माझ्यासरख्या एका शोमरोनी स्त्रीजवळ प्यायला पाणी मागता हे कसे?” कारण यहूदी शोमरोनी

लोकांबोर त्रिपुरा कोणतेही व्यवहारीक संबंध ठेवत नव्हते. १० येशूने तिला उत्तर दिले, “देवाचे दान म्हणजे काय आणि मला प्यायला दे असे तुला म्हणणारा कोण आहे, हे तुला समजले असते तर तू त्याच्याजवळ मागितले असतेस आणि त्याने तुला जिवंत पाणी दिले असते.” ११ ती स्त्री त्यास म्हणाली, “साहेब, पाणी काढायला आपल्याजवळ काही नाही व विहीर तर खोल आहे, मग आपल्याजवळ ते जिवंत पाणी कोठून? १२ आमचा पूर्वज याकोब याने ही विहीर आम्हास दिली, तो स्वतः, त्याचे पुत्र व त्याची गुरुदोरे हिचे पाणी पीत असत. त्याच्यापेक्षा आपण मोठे आहात काय?” १३ येशूने तिला उत्तर दिले, “जो कोणी जो पाणी पिईल त्यास पुन्हा तहान लागेल, ४४ परंतु मी देर्दीन ते पाणी जो कोणी पिईल त्यास कीवीही तहान लागणार नाही. जे पाणी मी त्यास देर्दीन ते त्यांच्यामध्ये सार्वकालिक जीवनासाठी उपलब्धत्या पाण्याचा झारा होईल.” (aiōnios g165, aiōnios g166) १५ ती स्त्री त्यास म्हणाली, “साहेब, मला तहान लागू नये व पाणी काढायला मला येथवर येणे भाग पडू नये म्हणून ते पाणी मला द्या.” १६ येशू तिला म्हणाला, “जा, तुझ्या पतीला बोलावून आण.” १७ ती स्त्री म्हणाली, “मला पती नाही.” येशूने तिला म्हटले, “तू ठीक बोलालीस की, ‘तुला पती नाही’; १८ कारण तुला पाच पती होते आणि तुझ्याजवळ आता आहे तो तुझा पती नाही, हे तू खेर बोलालीस.” १९ ती स्त्री त्यास म्हणाली, “साहेब, आपण संदेषे आहात हे आता मला समजले. २० आमच्या पूर्वजांनी याच डोंगारावर उपासना केली आणि तुम्ही म्हणता की, जिथे उपासना केली पाहिजे ते स्थान यस्त्यालेम शहरात आहे.” २१ येशू तिला म्हणाला, “मुली, माझ्याचर विश्वास ठेव की अशी घटका येत आहे; तुम्ही या डोंगारावर किंवा यस्त्यालेम शहरात पित्याची उपासना करणार नाही, २२ तुम्ही ज्याला ओळखीत नाही अशाची उपासना करता; आम्हास ठाऊक आहे अशाची उपासना आम्ही करतो, कारण यहूद्यांनच तारण आहे. २३ तरी खेर उपासक आत्म्याने व खरेपणाने स्वर्गीय पित्याची उपासना करतील अशी वेळ येत आहे, किंवृहु आलाच आहे; कारण आपले उपासक असेच असावेत, अशी पित्याची इच्छा आहे. २४ देव आत्मा आहे, आणि त्याच्या उपासकांनी त्याची उपासना आत्म्याने व खरेपणाने केली पाहिजे.” २५ ती स्त्री त्यास म्हणाली, “मी जाणते की, मसीहा ज्याला ख्रिस्त म्हणतात तो येणार आहे, हे मला माहित आहे. तो येईल तेव्हा तो सर्व गोरी सांगेल.” २६ येशू तिला म्हणाला, “तुझ्यारी बोलणारा मीच तो आहे.” २७ इतक्यात त्याचे शिष्य आले आणि तो एका स्त्रीबोरोबर बोलत आहे याचे त्यांना आश्रय वाटले, तरी कोणी असे म्हणले नाही की, “आपण काय विचारत आहात?” किंवा “आपण तिच्याशी का बोलत आहात?” २८ ती स्त्री तेव्हा आपला पाण्याचा घडा तेथेच टाकून नगरात गेली आणि लोकांस म्हणाली, २९ “चला, मी केलेले सर्वकाही ज्याने मला सांगितले, तो मनुष्य पाहा, तोच ख्रिस्त असेल काय?” ३० तेव्हा ते नगरातून निघून त्याच्याकडे येऊ लागले. ३१ त्याचे शिष्य त्यास विनंती करून म्हणाले, “र्ज्बी, काहीतीरी खाऊन घ्या.” ३२ पण तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हास माहीत नाही असे अन्न माझ्याजवळ खायला आहे.” ३३ यावरुन शिष्य एकमेकांस म्हणू लागले, “ह्याला कोणी खायला आणून दिले असेल काय?” ३४ येशू त्यांना म्हणाला, “ज्याने मला पाठवले त्याच्या इच्छेप्रमाणे करावे व त्याचे कार्य सिद्धीस न्यावे हेच माझे अन्न आहे. ३५ अजून चार महिन्यांचा अवकाश आहे, मग कापणी येईल, असे तुम्ही म्हणता की नाही? पाहा, मी तुम्हास म्हणतो, आपली नजर वर करून शेते पाहा; ती कापणीसाठी पांढरी होऊन चुकली आहेत. ३६ कापणीसाठी पांढरी मिळवतो व सार्वकालिक जीवनासाठी पीक गोळा करतो; यासाठी की पेराण्याच्याने व कापणी करण्याच्यानेही एकत्र आनंद करावा. (aiōnios g166) ३७ “एक पेरतो आणि दुसरा कापतो”, अशी जी म्हण आहे ती या बाबतीत खरी आहे. ३८ ज्यासाठी तुम्ही कृष्ण कृष्ण केले नाहीत ते कापायला मी तुम्हास पाठवले. दुसर्यांनी कृष्ण केले होते व तुम्ही त्यांच्या कृष्णात वाटकरी झालेले आहात.” ३९ “मी केलेले सर्वकाही त्याने मला

सांगितले” अशी साक्ष देणाऱ्या त्या स्त्रीच्या बोलण्यावरून त्या नगरातल्या पुष्कळ शोमरोनी लोकांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. ४० म्हणून शोमरोनी त्याच्याकडे आल्यावर, त्यांनी त्यास आपल्याबोरोबर रहायची विनंती केली; मग तो तेथे दोन दिवस राहिला. ४१ आणखी किंतीतरी लोकांनी त्याच्या वचनावरून विश्वास धरला. ४२ आणि ते त्या स्त्रीला म्हणाले, “आता तुझ्या बोलण्यावरूनच आम्ही विश्वास धरतो असे नाही, कारण आम्ही स्वतः एकले आहे व हा खरोखर जगाचा तारणारा आहे, हे आम्हास समजले आहे.” ४३ मग त्या दोन दिवसानंतर, तो तेथून गालील प्रांतात निघून गेला. ४४ कारण येशूने स्वतः साक्ष दिली की, संदेष्याला स्वतःच्या देशात मान मिळत नाही. ४५ म्हणून तो गालील प्रांतात आल्यावर गालीलकरांनी त्याचे स्वावगत केले; कारण त्याने सणात यस्त्यालेम शहरात केलेल्या सर्व गोरी त्यांनी पाहिल्या होत्या; कारण तेही सणाला गेले होते. ४६ नंतर तो गालील प्रांतातील काना नगरात पुढी आला. तेथे त्याने पाण्याचा द्राक्षरस केला होता. त्या स्थळी कोणीएक अंमलदार होता, त्याचा मुलगा कफर्णहूमात आजारी होता. ४७ येशू यहूदीया प्रांतातून गालील प्रांतात आला आहे हे ऐकून तो त्याच्याकडे गेला आणि त्याने खाली येऊन आपल्या मुलाला बरे करावे अशी त्याने विनंती केली कारण तो मरायला टेकला होता. ४८ त्यावर येशू त्यास म्हणाला, “तुम्ही चिन्हे आणि अदूते बघितल्याशिवाय विश्वास ठेवणारच नाही.” ४९ तो अंमलदार त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, माझे मूळ मरण्यापूर्वी आपण खाली येण्याची कृपा करा.” ५० येशू त्यास म्हणाला, “जा, तुमचा मुलगा वाचला आहे.” तेव्हा तो मनुष्य, त्यास येशूने म्हटलेल्या वचनावर विश्वास ठेवून, आपल्या मागानि निघून गेला. ५१ आणि तो खाली जात असता त्याचे दास त्यास भेटून म्हणाले, “आपला मुलगा वाचला आहे.” ५२ तेव्हा केव्हापासून त्याच्यात सुधारणा होऊ लागली म्हणून त्याने त्यांना प्रश्न केला आणि ते त्यास म्हणाले, “काल, दुपारी एक वाजता त्याचा ताप गेला.” ५३ यावरुन ज्या ताशी येशूने त्यास सांगितले होते की, “तुमचा मुलगा वाचला आहे,” त्याच ताशी हे झाले असे पित्याची इच्छा आणि त्याने स्वतः व त्याच्या सर्व धराण्याने विश्वास ठेवला. ५४ येशू त्यास म्हणाला, “अठ, आपली ज्याला केव्हापासून त्यांना प्रांतातून गालील प्रांतात आल्यावर त्याने पुढी जे दुसरे चिन्ह केले ते हे.

५ त्यानंतर यहूद्यांचा सण होता आणि येशू यस्त्यालेम शहरास वर गेला.

२ यस्त्यालेम शहरास, मैंदरे दरवाज्याजवळ एक तळे आहे, ज्याला इंग्री भाषेत बेथेसदा म्हणतात, त्याच्याजवळ पाच पडळ्या आहेत. ३ त्यामध्ये रोगी, आंधळे, लंगडे, लुळे यांचा मोठा समुद्राय पडलेला असे. ४ कारण की देवदूत वेळोवेळी तळ्यांत उत्तरून पाणी हलवत असे आणि पाणी हलवल्यानंतर त्यामध्ये प्रथम जो जाईल त्यास कोणताही रोग असला तरी तो बरा होत असे. ५ तेथे अडतीस वर्षपासून आजारी असलेला कोणीएक मनुष्य होता. ६ येशूने त्यास पडलेले पाहिले व त्यास तसे पडून आता बाराच काळ लोटला हे औळखून त्यास म्हटले, “तुला बरे होण्याची इच्छा आहे काय?” ७ त्या आजारी मनुष्याने त्यास उत्तर दिले, “साहेब, पाणी हालविले जाते तेव्हा मला तळ्यांत सोडायला माझ्याजवळ कोणी नाही; आणि मी जातो न जातो तोच दुसरा कोणीतरी माझ्या आधी उत्तरतो.” ८ येशू त्यास म्हणाला, “ठठ, आपली बाज उचलून घेऊन चालू लाग.” ९ लग्नाच तो मनुष्य बरा झाला व आपली बाज उचलून चालू लागला. तो दिवस शब्दाथ दिवस होता. १० यावरुन यहूदी त्या बच्या झालेल्या मनुष्यास म्हणाले, “आज शब्दाथ आहे, बाज उचलणे तुला योग्य नाही.” ११ त्याने त्याना उत्तर दिले, “ज्याने मला बरे केले त्यानेच मला सांगितले की, आपली बाज उचलून घेऊन चालू लाग.” १२ त्यांनी त्यास विचाराले, “आपली बाज उचलून चालू लागला, असे ज्याने तुला म्हणतो मनुष्य कोण आहे?” १३ पण तो कोण होता हे त्या बच्या झालेल्या मनुष्यास माहित नक्ते; कारण त्याचिकारी लोकसमुदाय असल्यामुळे येशू निसटून गेला होता. १४ त्यानंतर तो येशूला परमेश्वराच्या भवनात भेटला

तेव्हा तो त्यास म्हणाला, “पाहा, तू बरा झाला आहेस, आतापासून पाप करू नकोस, करशील तर तुझे पूर्वीपेक्षा अधिक वाईट होईल.” १५ त्या मनुष्याने जाऊन यहूद्यांना सांगितले, “ज्याने मला बरे केले तो येण शुआहे.” १६ या कारणावरून यहूदी येशूच्या पाठीस लागले, कारण तो शब्दाथ दिवशी अशी कामे करत असे. १७ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “माझा स्वर्गीय पिता आजपर्यंत काम करीत आहे आणि मीही काम करीत आहे.” १८ यामुळे तर यहूदी त्यास जीवे मारण्याची अधिकव खटपट करू लागले, कारण त्याने शब्दाथ मोडला एवढेच नाही, पण देवाला स्वतःचा पिता म्हणून त्याने स्वतःला देवासमान केले होते. १९ यावरून येशूने त्यांना उत्तर दिले; “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, पुत्र पित्याचा जे काही करताना पाहते त्याचाचून काहीही त्यास स्वतः होऊन करता येत नाही; कारण तो जे काही करतो ते पुत्रही त्येच करतो. २० कारण पिता पुत्रावर प्रीती करतो आणि तो स्वतः जे काही करतो ते त्यास दाखवतो आणि तुम्ही आश्र्वय करावे म्हणून तो याहून मोठी कामे त्यास दाखवील. २१ कारण पिता जसा मरण पावलेल्यांना उठवून जिवंत करतो तसा पुत्रही पाहिजे त्यांना जिवंत करतो. २२ पिता कोणाचा न्याय करीत नाही, तर न्याय करण्याचे सर्व काम त्याने पुत्राकडे सोपवून दिले आहे. २३ यासाठी की जसा पित्याचा सम्मान करतात तसा पुत्राचाही सम्मान सर्वांनी करावा. जो पुत्राचा सम्मान करत नाही तो, ज्याने मला पाठवले, त्या पित्याचा सम्मान करत नाही. २४ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, जो माझे वचन ऐकतो आणि ज्याने मला पाठवले त्याच्यावर विश्वास ठेवतो त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे आणि त्याच्यावर न्यायाचा प्रसंग येणार नाही; तो मरणातून जीवनात पार गेला आहे. (aiōnios g166) २५ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो की, मरण पावलेले लोक देवाच्या पुत्राचा आवाज ऐकतील व जे ऐकतील ते जिवंत होतील, अशी वेळ येत आहे, किंवद्दुना आता आलीच आहे. २६ कारण पित्याच्या ठारी जसे स्वतःचे जीवन आहे तसे पुत्राच्या ठारीही स्वतःचे जीवन असावे असे त्याने त्यास दिले. २७ आणि तो मनुष्याचा पुत्र आहे, या कारणास्तव न्यायनिवाडा करण्याचा अधिकारी त्यास दिला. २८ त्याचे आश्र्वय करू नका; कारण जेव्हा कबरात असलेले सर्व त्याचा आवाज ऐकतील अशी घटका येत आहे, २९ आणि ज्याने सर्वकै केली ते जीवनाच्या पुनरुत्थानासाठी व ज्यांनी दुष्कर्मे केली ते न्यायाच्या पुनरुत्थानासाठी बाहेर येतील. ३० मला स्वतः होऊन काही करता येत नाही. जसे मी ऐकतो तसा न्यायनिवाडा करतो आणि माझा निवाडा योग्य आहे कारण मी स्वतःच्या इच्छेप्रमाणे नाही तर ज्याने मला पाठवले त्याच्या इच्छेप्रमाणे करायला पाहतो. ३१ मी जर स्वतःविषयी साक्ष दिली तर माझी साक्ष खरी नाही; ३२ माझ्याविषयी साक्ष देणारा दुसरा आहे, आणि मला माहीत आहे की, माझ्याविषयी तो साक्ष देतो ती साक्ष खरी आहे. ३३ तुम्ही योहानाकडे पाठवून विचारले व त्याने सत्याविषयी साक्ष दिली. ३४ पण मी मनुष्याची साक्ष मान्य करीत नाही, तथापि तुम्हास तारण प्राप्त घावे म्हणून मी हे सांगतो. ३५ तो जळता व प्रकाशाणारा दिवा होता; आणि तुम्ही काही काळ त्याच्या प्रकाशात आनंद करण्यास मान्य झालात. ३६ परंतु माझ्याजवळ जी साक्ष आहे ती योहानाच्या साक्षीपेक्षा मोठी आहे, कारण जी कार्ये सिद्धीस नेण्याचे पित्याने माझ्याकडे सोपवले आहे, म्हणजे जी कार्ये मी करतो तीच माझ्याविषयी साक्ष देतात की, पित्याने मला पाठवले आहे. ३७ आणंदी ज्या पित्याने मला पाठवले आहे त्यानेच माझ्याविषयी साक्ष दिली आहे. तुम्ही कधीही त्याची वाणी ऐकली नाही व त्याचे स्वरूपही पाहिले नाही. ३८ त्याचे वचन तुम्ही आपणांमध्ये दृढ राखले नाही, कारण ज्याता त्याने पाठवले त्याच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवला नाही? ३९ तुम्ही शास्त्रलेख शोधता, कारण तुम्ही असे मानता की, त्यावूरे आपल्याला सार्वकालिक जीवन मिळेल आणि तेव शास्त्रलेख माझ्याविषयी साक्ष देणारे आहेत. (aiōnios g166) ४० पण तुम्ही आपल्याला जीवन मिळावे म्हणून माझ्याकडे येऊ इच्छीत नाही. ४१ मी मनुष्याकडून प्रशंसा करू घेत नाही. ४२ परंतु मी तुम्हास ओळखले आहे की, तुमच्यात

देवाविषयी प्रीती नाही. ४३ मी आपल्या स्वर्गीय पित्याच्या नावाने आलो आहे पण तुम्ही माझा स्वीकार करत नाही; दुसरा कोणी स्वतःच्या नावाने आला तर तुम्ही त्याचा स्वीकार कराल. ४४ जे तुम्ही एकमेकांकडून प्रशंसा करून घेता आणि जो एकव देव आहे त्याच्याकडून प्रशंसा करून घेण्याची खटपट करत नाही, त्या तुम्हास विश्वास ठेवता येणे कसे शक्य आहे? ४५ मी पित्यासमोर तुमच्यावर आरोप करीन, असे मानू नका. तुम्ही ज्याच्यावर आशा ठेवता तो मोशेच तुमच्यावर आरोप लावणार आहे; ४६ कारण तुम्ही मोशेच विश्वास ठेवला असता तर माझ्यावर विश्वास ठेवला असता, कारण त्याने माझ्याविषयी लिहिले आहे. ४७ पण तुम्ही त्याच्या लिखाच्यावर विश्वास ठेवत नाही, तर माझ्या वचनावर कसा विश्वास ठेवाल?”

६ या गोषी झाल्यानंतर येशू गालीलच्या सरोवरसुद्धा म्हणतात. २ तेव्हा मोठा लोकसमुदाय त्याच्या मागोमाग चालला, कारण आजारी असलेल्यांवर तो जी चिन्हे करीत होता ती त्यांनी पाहिली होती. ३ येशू डोंगाचार जाऊन तेथे आपन्या शिष्यांबोरेवर बसला. ४ आता वल्हांडण हा यहूद्याचा सण जवळ आला होता. ५ तेव्हा येशू दृश्यी वर करून व लोकांचा जमाव आपल्याकडे येत आहे असे पाहून फिलिप्पाला म्हणाला, “आपण या लोकांस खायला भाकरी कोऱून विकत आणारा?” ६ हे तर त्याने त्याची परीक्षा पाहण्याकरता म्हटले; कारण आपण काय करणार आहोत हे त्यास ठाऊक होते. ७ फिलिप्पाने त्यास उत्तर दिले, “त्याच्यातल्या प्रत्येकाने थोडे थोडे घेतले तीरी दोनशे चांदीच्या नाण्याच्या भाकरी पुरणार नाहीत.” ८ त्याच्या शिष्यांतला एकजण, शिमोन पेत्राचा भाऊ अंदिया त्यास म्हणाला, ९ “येथे एक लहान मुलगा आहे. त्याच्याजवळ पाच जवाच्या भाकरी आणि दोन मासळ्या आहेत; परंतु इतक्याना त्या कशा पुरणार?” १० येशू म्हणाला, “लोकांस बसवा.” त्या जागी पुष्कल गवत होते, तेव्हा तेथे जे सुमारे पाच हजार पुरुष होते ते बसले. ११ येशूने त्या पाच भाकरी घेतल्या आणि त्याने उपकार मानल्यावर त्या बसलेल्याना वाटून दिल्या. तेचे त्या मासळ्यांतून त्यांना हवे होते तितके दिले. १२ ते तृप्त झाल्यावर त्याने आपल्या शिष्यांना सांगितले, “उरलेले तुकडे गोळा करा, म्हणजे काही वाया जाऊ नये.” १३ मग जेवणाच्याना पुरे झाल्यावर त्यांनी जवाच्या पाच भाकरींचे उरलेले तुकडे गोळा करून बारा टोपल्या भरल्या. १४ तेव्हा त्याने केलेले चिन्ह पाहून ती माणसे म्हणू लागली, “जगात जो सदेशी येणार आहे तो खरोखर हाच आहे.” १५ मग ते येऊन आपणास राजा करण्याकरिता बळजबरीने धरण्याच्या बेतात आहेत हे ओळखून येशू पुन्हा डोंगाचार एकटाच निघून गेला. १६ संध्याकाळ झाल्यावर त्याचे शिष्य खाली सरोवराकडे गेले; १७ आणि एका तारवात बसून सरोवराच्या दुसर्या बाजूस कफर्ण्हामुकडे जाऊ लागले. इतक्यात अंधार झाला होता आणि येशू त्यांनी येण्या वाच भाकरींचे उरलेले तुकडे गोळा करून बारा सुटून सरोवर खवळू लागले होते. १९ मग त्यांनी सुमारे सहा किलोमीटर वल्हवून गेल्यावर येशूला पाण्यावरून तारवाजवळ चालत येताना पाहिले आणि त्यांना भय वाटले. २० पण तो त्यांना म्हणाला, “मी आहे, भिऊ नका.” २१ म्हणून त्यास तारवात घेण्याची त्यांना इच्छा झाली. तेवळ्यात त्यांला जायचे होते त्याठिकाणी तास किनाच्यास लावले. २२ दुसर्या दिवशी जो लोकसमुदाय सरोवराच्या दुसर्या बाजूस उभा होता त्याने पाहिले की, ज्या लहान होडीत त्याचे शिष्य बसले होते त्याच्याशिवाय तेथे दुसरे तास नक्हते आणि येशू आपल्या शिष्यांबोरेवर त्या तारवावर चढला नक्हता. तर त्याचे शिष्य मात्र निघून गेले होते. २३ तरी प्रभूने उपकार मानल्यावर त्यांनी जेथे भाकर खाल्ली त्या ठिकाणाजवळ तिकियाहून दुसरी लहान तारवे आले होते. २४ तेथे येशू नाही व त्याचे शिष्यही नक्हते हे जेव्हा लोकानी बघितले तेव्हा त्यांनीही होड्या घेतल्या व येशूला शोधीत ते कफर्ण्हामुला आले. २५ आणि तो त्यांना सरोवराच्या पलीकडे भेटला तेव्हा ते त्यास म्हणाले, “रब्बी, आपण

इकडे कधी आलात?” २६ येशूने त्यांना उत्तर देऊन महटले, “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, तुम्ही चिन्हे विधिलीत म्हणून नाही, पण भाकरी खाऊन तृप्त झालात म्हणून माझा शोध करता. २७ नष्ट होणाऱ्या अन्नासाठी श्रम करून का, पण सार्वकालिक जीवनाकरता, टिकणाऱ्या अन्नासाठी श्रम करा. मनुष्याचा पुत्र ते तुम्हास देईल, कारण त्याच्यावर देवपित्याने शिक्का मारला आहे.” (aiōnios g166) २८ तेव्हा ते त्यास म्हणाले, “आमी देवाची कामे करावीत म्हणून काय करावे?” २९ येशूने त्यांना उत्तर देऊन महटले, “देवाचे काम हेच आहे की, ज्याता त्याने पाठवले आहे त्याच्यावर तुम्ही विश्वास ठेवावा.” ३० म्हणून ते त्यास म्हणाले, असे कोणते चिन्ह आपण दाखवता की ते बघून आमी आपल्यावर विश्वास ठेवावा? आपण कोणते कृत्य करता? ३१ आमच्या पूर्वजांनी अरण्यात मान्ना खाल्ला; पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘त्याने त्यास स्वर्गातून भाकर खाण्यास दिली.’ ३२ तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, मोरेने तुम्हास स्वर्गातील भाकर दिली असे नाही, तर माझा पिता स्वर्गातून येणारी खेरी भाकर तुम्हास देतो. ३३ कारण जी स्वर्गातून उतरते व जगाला जीवन देते तीच देवाची भाकर होय.” ३४ तेव्हा ते त्यास म्हणाले, “प्रभौं, ही भाकर आम्हास नित्य या.” ३५ तेव्हा येशू त्यांना म्हणाला, “मीच जीवनाची भाकर आहे. माझ्याकडे जो येतो त्यास कधीही भूक लागणार नाही आणि जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्यास कधीही तहान लागणार नाही. ३६ परंतु तुम्ही मला पाहिले असताही विश्वास ठेवत नाही असे मी तुम्हास सांगितले. ३७ पिता जे मला देतो ते सर्व माझ्याकडे येईल आणि माझ्याकडे जो येतो त्यास मी कधीच घालवणार नाही. ३८ कारण मी स्वर्गातून आलो तो स्वतःच्या इच्छेप्रमाणे करायला नाही, पण ज्याने मला पाठवले त्याची इच्छा हीच आहे की, त्याने मला जे सर्व दिले आहे त्यातून मी काहीही हरवू नये, पण शेवटच्या दिवशी मी ते उठवावे. ४० माझ्या पित्याची इच्छा हीच आहे की, जो कोणी पुत्राला पाहून त्याच्यावर विश्वास ठेवतो, त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त क्वावै, त्यास मीच शेवटच्या दिवशी उठवीन.” (aiōnios g166) ४१ “मी स्वर्गातून उतरलेली भाकर आहे” असे तो म्हणाला म्हणून यूदीया त्याच्याविषयी कुरकुर करू लागले. ४२ तेव्हा ते म्हणाले, “हा येशू योसेफाचा मुलगा नाही काय? याच्या पित्याला आणि आईला आमी ओळखतो. आता हा कर्से म्हणतो, मी स्वर्गातून उतरलो आहे?” ४३ येशूने त्यांना उत्तर देऊन महटले, “तुम्ही आपाचापल्यात कुरकुर करू नका. ४४ ज्याने मला पाठवले आहे त्या पित्याने आकर्षिल्याशिवाय कोणीही माझ्याकडे येऊ शकत नाही. त्यास शेवटल्या दिवशी मी उठवीन. ४५ संदेश्याच्या ग्रंथात लिहीले आहे की, ते सगळे देवाने शिकवलेले असे होतील, जो पित्याकडून ऐकून शिकला आहे तो माझ्याकडे येतो. ४६ जो देवापासून आहे त्याने पित्याला पाहिले आहे. त्याच्याशिवाय कोणी पित्याला पाहिले आहे असे नाही. ४७ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, जो विश्वास ठेवतो त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे. (aiōnios g166) ४८ मीच जीवनाची भाकर आहे. ४९ तुमच्या पूर्वजांनी रानात मान्ना खाल्ला आणि ते मरण पावले. ५० पण स्वर्गातून उतराणारी भाकर अशी आहे की ती जर कोणी खाल्ली तर तो मरणार नाही. ५१ स्वर्गातून उतरलेली जिवंत भाकर मीच आहे. या भाकरीतून जो कोणी खाइल तो सर्वकाळ जगेल. जी भाकर मी देईन ती माझा देह असून ती जगाच्या जीवनासाठी आहे.” (aiōn g165) ५२ तेव्हा यहूदींनी आपाचापल्यात वाद वाढवून म्हटले, “हा आम्हास आपला देह कसा खायला देऊ शकेल?” ५३ यावरून येशू त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राचा देह खाल्ला नाही व त्याचे रक्त प्याला नाही तर तुमच्यामध्ये जीवन नाही. ५४ जो माझा देह खालो आणि माझे रक्त पितो त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे आणि मीच त्यास शेवटल्या दिवशी पुन्हा उठवीन. (aiōnios g166) ५५ कारण माझा देह खेरे खाय आहे आणि माझे रक्त पितो त्यास सार्वकालिक जीवन प्राप्त झाले आहे आणि मीच त्यास

माझे रक्त पितो तो माझ्यात राहतो आणि मी त्याच्यात राहतो. ५७ जसे जिवंत पित्याने मला पाठवले आणि मी जसा पित्यामुळे जगतो, तसे जो मला खातो तोसुध्या माझ्यामुळे जगेल. ५८ स्वर्गातून उतरलेली भाकर हीच आहे. तुमच्या पूर्वजांनी भाकर खाल्ली तरी ते मरण पावले, हे तसे नाही. ही भाकर जो खातो तो सर्वकाळ जगेल.” (aiōn g165) ५९ कफर्णाहूमात शिक्षण देत असताना त्याने सभास्थानात या गोषी सांगीतल्या. ६० त्याच्या शिष्यांतील पुष्कळांनी हे ऐकून महटले, “हे वचन कीण आहे, हे कोण ऐकून घेऊ शकतो?” ६१ आपले शिष्य याविषयी कुरकुर करीत आहे हे मनात ओळखून येशू त्यांना म्हणाला, “ह्यामुळे तुम्ही अडखळता काय? ६२ मनुष्याच्या पुत्राला तो आधी होता जेथे होतो तेथे जर वर चढताना पाहाल तर? ६३ आत्मा जीवन देणारा आहे, देहापासून काही लाभ घडवीत नाही. मी तुमच्याशी बोललो ती वचने आत्मा आणि जीवन अशी आहेत. ६४ तरी विश्वास ठेवत नाहीत असे तुम्हामध्ये कित्येक आहेत” कारण कोण विश्वास ठेवत नाही आणि आपल्याला कोण धरून देईल, हे येशू पहिल्यापासून जाणत होता. ६५ तो म्हणाला, “म्हणून मी तुम्हास म्हणले की, कोणीही मनुष्य, त्यास पित्याने ते दिल्याशिवाय, तो माझ्याकडे येऊ शकत नाही.” ६६ त्यांनंतर, त्याच्या शिष्यांतीले पुष्कळजण परत गेले आणि ते पुढी कधी त्याच्यावरोबर चालले नाहीत. ६७ तेव्हा येशू बाराजणांना म्हणाला, “तुमची पण जायची इच्छा आहे काय?” ६८ तेव्हा शिमोन पेशाने त्यास उत्तर दिले, “प्रभू, आमी कोणाकडे जाणार? सार्वकालिक जीवनाची वचने तर आपणाकडे आहेत. (aiōnios g166) ६९ आणि आमी विश्वास ठेवला आहे आणि जाणतो की, आपण देवाचे पवित्र पुरुष आपण आहात.” ७० येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मी तुम्हा बाराजणांना निवडून घेतले नाही काय? तरी तुमच्यांतील एकजण सैतान आहे.” ७१ हे त्याने शिमोनाचा पुत्र यहूदा इस्कार्यांत याच्याविषयी म्हणले होते; कारण बारा जणांतला तो एक असून त्यास धरून देणार होता.

७२ यांनंतर येशू गालील प्रांतात फिरू लागला, कारण यहूदी अधिकारी त्यास ठार मारायला पाहत होते. म्हणून त्यास यहूदीया प्रांतात फिरोसे वाटले नाही. २ यहूद्यांच्या मंडपाचा सण जवळ आला होता. ३ म्हणून त्याचे भाऊ त्यास म्हणाले, “तू इथून नींद आणि यहूदीया प्रांतात जा, म्हणजे तू करतोस ती तुझी कामे तुझ्या शिष्यांनीही पाहावीत. ४ जो कोणी प्रसिद्ध होऊ पाहतो तो गुप्तपणे काही करत नाही. तू या गोषी करीत असर्वील तर स्वतः जगाला प्रकट हो.” ५ कारण त्याचे भाऊही त्याच्यावर विश्वास ठेवत नक्हते. ६ त्यावरून येशू त्यांना म्हणाला, “सणाला जाणाची माझी वेळ अजून आलेली नाही; तुमची वेळ तर सर्वदा सिद्ध आहे. ७ जगाने तुमचा द्वेष करवा हे शक्य नाही; पण ते माझा द्वेष करते, कारण मी त्याच्याविषयी साक्ष देतो की, त्याची कामे वाईट आहेत. ८ तुम्ही सणाला वर जा. मी या सणाला आताच वर जात नाही कारण माझी वेळ अजून पूर्ण झालेली नाही.” ९ असे त्यांना सांगून तो गालील प्रांतात राहिला. १० पण त्याचे भाऊ सणाला वर गेल्यांनंतर तोसुध्या, उघडपणे न जाता गुप्तपणे वर गेला. ११ तेव्हा, यहूदी त्यास सणात शोधीत होते आणि म्हणत होते, “तो आहे तरी कोठे?” १२ आणि लोकांतही त्याच्याविषयी पुष्कळ कुंजबुज सुरु झाली. कोणी म्हणत होते, “तो चांगला आहे.” दुसरे कोणी म्हणत होते, “नाही, तो लोकांस फसवतो.” १३ तरी यहूद्यांच्या भीतीमुळे कोणीही त्याच्याविषयी उघडपणे बोलत नसे. १४ मग सण अर्था आटोपल्यावर येशू वर परमेश्वराच्या भवनात जाऊन शिक्षण देऊ लागला. १५ तेव्हा यहूदी आश्रय करून लागले, “शिकल्यावाचून याला विद्या कशी आली?” १६ त्यावरून येशूने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “माझी शिकवण माझी नाही तर ज्याने मला पाठविले त्याची आहे. १७ जो कोणी त्याच्या इच्छेप्रमाणे करण्याची इच्छा बालगील त्यालाही शिकवण देवापासून आहे किंवा मी आपल्या मनाचे बोलतो हे समजेल. १८ जो आपल्या मनाचे बोलतो, तो स्वतःचाच गौरव करतो, परंतु आपणाला ज्याने पाठवले त्याचे

गैरव जो पाहतो तो मनुष्य खरा आहे व त्याच्यामध्ये अनीती नाही. १९ मोशेने तुम्हास नियमशास्त्र दिले की नाही? तर तुम्ही कोणीही नियमशास्त्र पालीत नाही. तुम्ही मला ठार मारायला का पाहतो?” २० लोकांनी त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “तुला भूत लागते आहे. तुला ठार मारायला कोण पाहतो?” २१ येशूने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “मी एक कृत्य केले व त्यामुळे तुम्ही सर्व आश्रय करता. २२ मोशेने तुम्हास सुंता लावून दिली (तीरी ती मोशेपासून नाही, पण पूर्वजांपासून आहे.) आणि तुम्ही शब्दाथ दिवशी मनुष्याची सुंता करता. २३ मोशेचे नियमशास्त्र मोडू नये म्हणून मनुष्याची सुंता जर शब्दाथ दिवशी होते तर, तर मी शब्दाथ दिवशी एका मनुष्यास अगदी बो केले यामुळे तुम्ही माझ्यावर रागवता काय? २४ तोंड पाहून न्याय करू नका तर यथार्थ न्याय करा.” २५ यावरुन यरुशलेमकरांपैकी कित्येकजण म्हणू लागले, “ज्याला ठार मारायला पाहतात तो हाच ना? २६ पाहा, तो उघडपणे बोलत आहे आणि ते त्यास काहीच बोलत नाहीत. हाच ख्रिस्त आहे, हे खरोखर अधिकाच्यांना कळले आहे काय? २७ तरी हा कुठला आहे हे आम्हास ठाऊक आहे; पण ख्रिस्त येईल तेव्हा तो कोठला आहे हे कोणलाही कळणार नाही.” २८ यावरुन येशू परमेश्वराच्या भवनात शिक्षण देत असता मोठ्याने म्हणाला, “तुम्ही मला ओळखता आणि मी कुठला आहे हे तुम्ही जणात; तरीही मी आपण होऊन आलो नाही; ज्याने मला पाठवले तो खरा आहे त्यास तुम्ही ओळखत नाही. २९ मी तर त्यास ओळखतो, कारण मी त्याच्यापासून आहे व त्याने मला पाठवले आहे.” ३० यावरुन ते त्यास धरण्यास पाहत होते, तरी कोणी त्याच्यावर हात टाकला नाही, कारण त्याची वेळ अजून आली नव्हती. ३१ तेव्हा लोकसमुदायातील पुष्करांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला व ते म्हणू लागले, “ख्रिस्त येईल तेव्हा याने केलेल्या चिन्हांपेक्षा तो काही अधिक काय करणार आहे?” ३२ लोकसमुदाय त्याच्याविषयी अशी कुंजबुज्जु करत आहे हे परश्याच्या कानावर गेले आणि मुख्य याजक लोक व परश्यांनी त्यास धरण्यास कामदार पाठवले. ३३ यावरुन येशू त्यांना म्हणाला, “मी आणखी थोडा वेळ तुम्हाच्याबोराब आहे मग ज्याने मला पाठवले त्याच्याकडे मी निघून जाणार आहे. ३४ तुम्ही माझा शोध कराल तरी मी तुम्हास सापडणार नाही आणि जेथे मी असेन तिथे तुम्ही येऊ शकणार नाही.” ३५ यामुळे यहूदी आपसात म्हणाले, “हा आपल्याला सापडणार नाही असा हा कोठे जाईल? हा ग्रीकमधील आपल्या पांगलेल्या यहूदी लोकांस जाऊन त्यांस शिकवील काय? ३६ हा जे म्हणतो की, ‘तुम्ही माझा शोध कराल आणि मी तुम्हास सापडणार नाही आणि जेथे मी असेन तिथे तुम्ही येऊ शकणार नाही’, हे म्हणणे काय आहे?” ३७ मग सणाच्या शेवटल्या दिवशी म्हणजे मोठ्या दिवशी, येशू उभा राहून मोठ्याने म्हणाला, “कोणी तहानवेला असेल तर त्याने माझ्याकडे यावे आणि प्यावे. ३८ जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्याच्या अंतःकरणातून शास्त्रलेखात सांगितल्याप्रमाणे जिवंत पाण्याच्या नद्या वाहतील.” ३९ ज्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला त्यांना जो आत्मा मिळणार होता, त्याच्याविषयी त्याने हे म्हटले. तोपर्यंत पवित्र आत्मा दिलेला नव्हता, कारण अजून येशूचे गैरव झाले नव्हते. ४० लोकसमुदायातील कित्येकजण हे शब्द ऐकून म्हणत होते, “खरोखर, हा तो सोंदेश आहे.” ४१ कित्येक म्हणाले, “हा ख्रिस्त आहे.” दुसरे कित्येक म्हणाले, “ख्रिस्त गालील प्रांतातून येणार आहे काय? ४२ दाविदाच्या वंशाचा आणि ज्या गावात दावीद होता त्या बेथेलेहेमातून ख्रिस्त येईल अस शास्त्रलेख म्हणत नाही काय?” ४३ यावरुन त्याच्यामुळे लोकात फूट झाली. ४४ त्याच्यातील कित्येकजण त्यास धरायला पाहत होते, तरी कोणी त्याच्यावर हात टाकले नाहीत. ४५ मग कामदार मुख्य याजकांकडे व परश्यांकडे आले, तेव्हा ते त्यांना म्हणाले, “तुम्ही त्यास का आणले नाही?” ४६ कामदारांनी उत्तर दिले, “कोणीही मनुष्य त्याच्यासारखा कधी बोलला नाही.” ४७ तेव्हा परश्यांनी त्यांना उत्तर दिले, “तुम्हीपण फसलात काय? ४८ अधिकाच्यांपैकी किंवा परश्यांपैकी कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवला आहे काय? ४९ पण हा जो लोकसमुदाय नियमशास्त्र जाणत

नाही तो शापित आहे.” ५० पूर्वी त्याच्याकडे आलेला आणि त्यांच्यातला एक असलेला निकदेम त्यांना म्हणाला. ५१ “एखाद्या मनुष्याचे ऐकण्याआगोदर आणि तो काय करतो याची माहीती करून घेतल्यावाचून आपले नियमशास्त्र त्याचा न्याय करते काय?” ५२ त्यांनी त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्हीपण गालील प्रांतातले आहात काय? शोधा आणि बघा, कारण गालील प्रांतातून संदेश उद्भवत नाही.” ५३ मग ते सर्वजण आपापल्या घरी गेले.

५४ येशू जैतूनाच्या डोंगराकडे गेला, २ नंतर पहाटेस तो पुऱ्हा परमेश्वराच्या भवनात आला, तेव्हा सर्व लोक त्याच्याकडे आले आणि तो बसून त्यांना शिकवू लागला. ३ तेव्हा व्यभिचार करत असताना धरलेल्या एका स्त्रीला नियमशास्त्राचे शिक्षक व पस्ती यांनी त्याच्याकडे आणले व तिला मध्यभागी उभे करून ते त्यास म्हणाले, ४ “गुरुजी, ही स्त्री व्यभिचार करीत असताना धरण्यात आली. ५ मोशेने नियमशास्त्रात आम्हास अशी आज्ञा दिली आहे की, अशांना दगडमार करावी, तर आपण हिच्याविषयी काय म्हणता?” ६ त्यास दोष लावायला आपणास काहीतरी मिळावे म्हणून त्याची परीक्षा पाहण्याकरता ते असे म्हणाले. पण येशू खाली आपून आपल्या बोटाने जमिनीवर लिहू लागला. ७ आणि ते त्यास एकसारखे विचारत असता तो उठून त्यांना म्हणाला, “तुमच्यात जो कोणी निष्पाप असेल त्याने प्रथम तिच्यावर एक दगड टाकावा.” ८ मग तो पुऱ्हा खाली ओणवून जमिनीवर लिहू लागला. ९ हे शब्द ऐकून वृद्धतल्या वृद्धापासून तो सरळ शेवटल्या मनुष्यापर्यंत ते सर्व एकमात्र एक निघून गेले, येशू एकटा राहिला आणि ती स्त्री मध्यभागी उभी होती. १० नंतर येशू उठला व त्या स्त्रीशिवाय तेथे कोणीही नाही असे पाहून तिला म्हणाला, “मुली, तुला दोष देणारे कोठे आहेत? तुला कोणी दंड ठरवला नाही काय?” ११ ती म्हणाली, “प्रभूजी, कोणी नाही.” तेव्हा येशू तिला म्हणाला, “मी देखील तुला दोषी ठरवीत नाही; जा, यापुढे पाप करू नको.” १२ पुढे येशू पुऱ्हा त्यांना म्हणाला, “मीच जगाचा प्रकाश आहे; जो मला अनुसरती तो अंधारात चालणारच नाही, तर त्याच्यावजवळ जीवनाचा प्रकाश राहील.” १३ यावरुन परश्यी त्यास म्हणाले, “तुम्ही स्वतःविषयी साक्ष देता, तुमची साक्ष खरी नाही.” १४ येशूने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “मी स्वतःविषयी साक्ष दिली तरी माझी साक्ष खरी आहे, कारण मी कोठून आलो आणि कोठे जाणार हे मला माहीत आहे; पण मी कोठून आलो आणि कोठे जाणार हे तुम्हास माहीत नाही. १५ तुम्ही देहनुसार न्याय करता; मी कुणाचा न्याय करीत नाही. १६ आणि जरी मी कोणाचा न्याय करतो, तरी माझा न्याय खरा आहे कारण मी एकटा नाही तर मी आहे व ज्याने मला पाठवले तोसुधा आहे. १७ तुमच्या नियमशास्त्रात असे लिहिले आहे की, दोषा मनुष्यांची साक्ष खरी आहे. १८ मी स्वतःविषयी साक्ष देणारा आहे आणि ज्या पित्याने मला पाठवले आहे तोसुधा माझ्याविषयी साक्ष देतो.” १९ यावरुन ते त्यास म्हणाले, “तुमचा पिता कोठे आहे?” येशूने उत्तर दिले, “तुम्ही मला किंवा माझ्या पित्यालाही ओळखले असते.” २० तो परमेश्वराच्या भवनात शिकवीत असताही वचने जामदारखान्यात बोलला; पण कोणीही त्याच्यावर हात टाकले नाहीत, कारण त्याची वेळ अजून आलेली नव्हती. २१ पुऱ्हा तो त्यांना म्हणाला, “मी निघून जातो आणि तुम्ही माझा शोध कराल व तुम्ही आपल्या पापात मराल, मी जेथे जातो तिकडे तुम्ही येऊ शकत नाही.” २२ यावर यहूदी म्हणाले, “हा आत्महत्या करणार काय? कारण हा म्हणतो की, मी जाईन तिथे तुम्हास येता येणार नाही.” २३ तो त्यांना म्हणाला, “तुम्ही खालचे आहात, मी वरचा आहे; तुम्ही या जगाचे आहा, मी या जगाचा नाही. २४ म्हणून मी तुम्हास सांगितले की, तुम्ही तुमच्या पापात मराल; कारण, मी तो आहे असा तुम्ही विश्वास न धरल्यास तुम्ही आपल्या पापात मराल.” २५ यावरुन ते त्यास म्हणाले, “तू कोण आहेस?” येशू त्यांना म्हणाला, “पहिल्यापासून तुम्हास जे सांगत

आलो तेच नाही का? २६ मला तुमच्याविषयी पुष्कळ बोलायचे आहे व न्यायनिवाडा करायचा आहे, पण ज्याने मला पाठवले तो खरा आहे आणि ज्या गोष्टी मी त्याच्याकडून ऐकल्या त्या मी जगाला सांगतो.” २७ तो त्याच्याशी पित्याविषयी बोलत होता हे त्यांना कळले नाही. २८ तेव्हा येशु त्यांना म्हणाला, “तुम्ही जेव्हा मनुष्याच्या पुत्राला उंच कराल तेव्हा तुम्हास हे कळले की तो मी आहे आणि मी स्वतः काही करीत नाही तर पित्याने मला सांगितल्याप्रमाणे मी हे करतो. २९ ज्याने मला पाठवले तो माइशाबोरबर आहे, त्याने मला एकटे सूडले नाही; कारण मी नेहमी त्यास आवडणाऱ्या गोष्टी करतो.” ३० येशु हे बोलत असता पुष्कळ जणांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला. ३१ ज्या यहूद्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला त्यांना येशू म्हणाला, “तुम्ही माझ्या वचनात राहिला तर खरोखर माझे शिष्य आहात. ३२ तुम्हास सत्य समजेल आणि सत्य तुम्हास बंधनमुक्त करील.” ३३ त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “आम्ही अब्राहामाचे वंशज आहोत आणि कथीही कोणाचे दास झालो नाही. तुम्ही आम्हास कसे म्हणता की, तुम्ही स्वतंत्र केले जाल?” ३४ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, जो कोणी पाप करतो तो पापाचा दास आहे. ३५ दास सर्वकाळ घरात राहत नाही; पुत्र सर्वकाळ घरात राहत. (aiōn g165) ३६ म्हणून जर पुत्राने तुम्हास बंधनमुक्त केले तर तुम्ही, खरोखर, बंधनमुक्त व्हाल. ३७ मी जाणतो की, तुम्ही अब्राहामाचे वंशज आहात, तरी तुमच्यामध्ये माझ्या वचनाला जागा नाही, म्हणून तुम्ही मला जीवे मारायला पाहता. ३८ मी पित्याजवळ जे पाहिले ते बोलतो, तसेच तुम्ही आपल्या पित्याकडून जे ऐकले ते करता.” ३९ त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “अब्राहाम आमचा पिता आहे.” येशु त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अब्राहामाची मुले आहात तर अब्राहामाची कृत्ये कराल. ४० परंतु ज्याने देवापासून ऐकलेले सत्य तुम्हास सांगितले त्या मनुष्यास म्हणजे मला तुम्ही आता ठार मारायला पाहता. अब्राहामाने असे केले नाही. ४१ तुम्ही आपल्या पित्याच्या कृत्ये करता.” ते त्यास म्हणाले, “आमचा जन्म यव्हिचारापासून झाला नाही. आम्हास एकच पिता म्हणजे देव आहे.” ४२ येशूने त्यांना म्हटले, “देव जर तुम्हास पिता असता तर तुम्ही माझ्यावर प्रीती केली असती; कारण मी देवापासून निघालो व आलो, मी स्वतः होऊन आलो नाही, पण त्याने मला पाठवले. ४३ तुम्ही माझे बोलणी का समजून घेत नाही? याचे कारण हेच की, तुमच्याकडून माझे वचन ऐकवत नाही. ४४ तुम्ही आपला पिता सैतान यापासून झाला आहात आणि तुमच्या पित्याच्या वासनांप्रमाणे करू पाहता. तो प्रारंभापासून मनुष्य घात करणारा होता आणि तो स्यायत टिकला नाही, कारण त्याच्यामध्ये सत्य नाही. तो जेव्हा खोटे बोलतो तेव्हा तो स्वतःचे बोलतो, कारण तो लवाड व लबाडीचा पिता आहे. ४५ पण मी तुम्हास खेरे सांगतो म्हणून तुम्ही माझ्यावर विश्वास ठेवत नाही. ४६ तुमच्यातला कोण मला पापी ठरवतो? मी खेरे सांगत असता तुम्ही माझ्यावर का विश्वास ठेवत नाही? ४७ देवापासून असणारा देवाची वचने ऐकतो. तुम्ही देवापासून नाही म्हणून तुम्ही ऐकत नाही.” ४८ यहूद्यांनी त्यास उत्तर देऊन म्हटले, “तुम्ही शोमरोनी आहात व तुम्हास भूत लागले आहे, हे जे आम्ही म्हणतो ते बोरबर आहे की नाही?” ४९ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मला भूत लागले नाही; तर मी आपल्या पित्याचा सन्मान करतो आणि तुम्ही माझा अपमान करता. ५० मी स्वतःचे गौरव करू पाहत नाही; ते पाहणारा व न्यायनिवाडा करणारा आहेच. ५१ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, जर कोणी माझे वचने पाळील तर त्यास मरणाचा अनुभव कथीही येणार नाही.” (aiōn g165) ५२ यहूदी लोक त्यास म्हणाले, “आता आम्हास कळले की, तुम्हास भूत लागले आहे. अब्राहाम मरण पावला आणि संदेहेही मरण पावले; आणि तुम्ही म्हणता की, कोणी माझे वचन पाळील तर तो कथी मरण अनुभवणार नाही. (aiōn g165) ५३ आमचा पिता अब्राहाम मरण पावला; त्याच्यापेक्षा तुम्ही मोठे आहात काय? आणि संदेहेही मरण पावले; तुम्ही स्वतःला काय समजता?” ५४ येशूने उत्तर दिले, “मी स्वतःचे गौरव केले तर माझे गौरव काहीच नाही,

माझे गौरव करणारा माझा स्वर्गीय पिता आहे, तो आमचा देव आहे असे तुम्ही त्याच्याविषयी म्हणता. ५५ तरी तुम्ही त्यास ओळखले नाही, मी त्यास ओळखतो आणि मी त्यास ओळखत होती नाही असे जर मी म्हणेन, तर मी तुमच्यासरखा लबाड ठेण. पण, मी त्यास ओळखतो आणि त्याचे वचन पाळतो. ५६ माझा दिवस बधायाता तुमचा पिता अब्राहाम उल्लसीत झाला; तो त्याने पाहिला व त्यास आनंद झाला.” ५७ यहूदी त्यास म्हणाले, “तुम्हास अजून पन्नास वर्षे झाली नाहीत आणि तुम्ही अब्राहामाला पाहिले आहे काय?” ५८ येशु त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, अब्राहामाचा जन्म झाला त्यापुर्वी मी आहे.” ५९ यावरुन त्यांनी त्यास मारायला दगड उचलले, पण येशू परमेश्वराच्या भवनमाधून गुप्तपणे निघून गेलो.

१ तो तिकडून पुढे जात असता एक जन्मपासूनचा आंधळा मनुष्य त्याच्या दृश्यीस पडला. २ तेव्हा त्याच्या शिष्यांनी त्यास विचारले, “रब्बी, कोणाच्या पापामुळे हा असा आंधळा जन्मास आला? याच्या की याच्या आई-वडीलांच्या?” ३ येशूने उत्तर दिले, “ह्याने किंवा याच्या आई-वडीलांने पाप केले असे नाही, तर याच्याठाची देवाची कार्ये प्रकट क्वाहीत म्हणून हा असा जन्मास आला. ४ ज्याने मला पाठवले त्याची कामे दिवस आहे तोपर्यंत आपल्याला केली पाहिजेत. रात्र येणार आहे, तिच्यात कोणालाही काम करता येणार नाही. ५ मी जगात आहे तोपर्यंत मी जगाचा प्रकाश आहे.” ६ असे बोलून तो जमिनीवर थुंकला व थुंकिने त्याने चिखल केला, तो चिखल त्याच्या ठोळ्यांस लावता. ७ आणि त्यास म्हटले, “जी, शिलोहाच्या तळयात थू.” (याचा अर्थ पाठवलेला) म्हणून त्याने जाऊन धुतले आणि तो डोळस होऊन पाहू लागला. ८ म्हणून त्याचे शेजारी व ज्यांनी त्यास भीक मागताना पूर्वी पाहिले होते ते म्हणाले, “तो जो बसून भीक मागत असे तो हाच ना?” ९ कोणी म्हणाले, “हा तो आहे.” दुसरे म्हणाले, “नाही, हा त्याच्यासरखा आहे.” पण तो म्हणाला, “मी तोच आहे.” १० म्हणून ते त्यास म्हणाले, “मग तुझे ठोळे कसे उघडले?” ११ त्याने उत्तर दिले, “येशु नावाच्या मनुष्याने चिखल कसून माझ्या डोळ्यांस लावला आणि तो मला म्हणाला, ‘शिलोहवर जाऊन थू’ मी जाऊन धुतले आणि मला दिसू लागले.” १२ तेव्हा त्यांनी म्हटले, “तो कोठे आहे?” तो म्हणाला, “मला माहीत नाही.” १३ तो जो पूर्वी आंधळा होता त्यास त्यांनी परश्यांकडे नेले, १४ ज्यादिवशी येशूने चिखल करून त्याचे ठोळे उघडले तो दिवस शब्दाथ होता. १५ म्हणून परश्यांनीही त्यास पुन्हा विचारले. “तुला कसे दिसू लागले?” आणि तो त्यांना म्हणाला, “त्याने माझ्या डोळ्यांस चिखल लावला, तो मी धुउत टाकल्यावर, मला दिसू लागले.” १६ तेव्हा परश्यांतील कित्येक म्हणाले, “हा मनुष्य देवापासून नाही, कारण तो शब्दाथ पाळीत नाही.” पण दुसरे म्हणाले, “जो मनुष्य पापी आहे तो असली चिन्हे कशी करू शकतो?” १७ म्हणून, पुन्हा ते त्या आंधळ्याला म्हणाले, “त्याने जर तुझे ठोळे उघडले तर तू त्याच्याविषयी काय म्हणतोसे?” तो म्हणाला, “तो एक सदेता आहे.” १८ म्हणून यहूदी अधिकाच्यांनी ज्याला दृश्यी आली होती त्याच्याविषयी त्याच्या आई-वडीलांना बोलवून विचारपूस करीपर्यंत, तो पूर्वी आंधळा असून व आता डोळस झाला आहे, यावर विश्वास ठेवला नाही. १९ त्यांनी त्यास विचारले, “तुमचा जो मुलाचा आंधळा जन्मला म्हणून तुम्ही म्हणता तो हा आहे काय? मग आता त्यास कसे दिसते?” २० त्याच्या आई-वडीलांनी उत्तर दिले, “हा आमचा मुलाचा आहे; आणि हा आंधळा जन्मला होता हे आम्हास माहीत आहे. २१ तरी आता त्यास कसे दिसू लागले हे आम्हास माहीत नाही किवा त्याचे ठोळे कोणी उघडले होही आम्हास माहीत नाही. त्यास विचारा, तो वयात आलेला आहे, तो स्वतःविषयी सांगेल.” २२ त्याच्या आई-वडीलांना यहूदी अधिकाच्यांचे भय होते म्हणाले, कारण, तो खिस्त आहे असे कोणी पत्करल्यास त्यास सभास्थानातून घालवावे, असे यहूद्यांचे आधीच एकमत झाले होते. २३ यामुळे त्याच्या आई-वडीलांनी म्हटले, “तो

वयात आलेला आहे, त्यास विचारा.” २४ तेव्हा जो मनुष्य आंधळा होता त्यास त्यांनी दुसऱ्यादा बोलावले आणि ते त्यास म्हणाले, “देवाचे गौरव कर; हा मनुष्य पापी आहे हे आम्ही जाणतो.” २५ यावरुन त्याने उत्तर दिले, “तो पापी आहे किंवा नाही हे मी जाणत नाही. मी एक गोष्ट जाणतो; मी पूर्वी आंधळा होतो आणि आता मला दिसते.” २६ म्हणून ते त्यास म्हणाले, “त्याने तुला काय केले? त्याने तुझे डोळे कसे उघडले?” २७ त्याने त्यांना उत्तर दिले, “मी तुम्हास आताच सांगितले, तरी तुम्ही ऐकले नाही; ते पुढी ऐकायची इच्छा का करता? तुम्हीही त्याचे शिष्य होऊ पाहता काय?” २८ तेव्हा त्यांनी त्याची निंदा करून आणि ते त्यास म्हणाले, “तू त्याचा शिष्य आहेस; आम्ही मोशेचे शिष्य आहोत. २९ देव मोरेबोराबर बोलाला हे आम्हास माहीत आहे. हा कोठला आहे हे आम्हास माहीत नाही.” ३० त्या मनुष्याने त्यांना उत्तर दिले “हेच तर मोठे आश्वर्य आहे की, हा कोठला आहे हे तुम्हास माहीत नाही; आणि तरी त्याने माझे डोळे उघडले. ३१ आपल्याला हे माहीत आहे की, देव पापी लोकांचे ऐकत नाही, तर जो मनुष्य देवाचा उपासक आहे आणि जो त्याच्या इच्छेप्रमाणे करतो त्याचे तो ऐकतो. ३२ आंधळा जन्मलेल्या कोणाचे डोळे उघडल्याचे युगाच्या आरंभापासून कधी कोणाच्या ऐकण्यात आले नक्हते. (aiōn g165) ३३ हा जर देवापासून नसता तर याला काही करता आले नसते.” ३४ त्यांनी त्यास म्हटले, “तू सर्वस्वी पापात जन्मलास आणि तू आम्हास शिकवतोस काय?” आणि त्यांनी त्यास बाहेर घालवले. ३५ त्यांनी त्यास बाहेर घालवले हे येशूने ऐकले; आणि त्यास तो सापडल्यावर तो त्यास म्हणाला, “तू मनुष्याच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतोस काय?” ३६ त्याने उत्तर दिले, “साहेब, मी त्याच्यावर विश्वास ठेवावा असा तो कोण आहे?” ३७ येशूने त्यास म्हटले, “तू त्यास पाहिले आहे आणि तुझ्याबोराबर आता बोलत आहे तोच तो आहे.” ३८ तो म्हणाला, “प्रभुजी, मी विश्वास ठेवतो.” आणि त्याने त्यास नमन केले. ३९ तेव्हा येशू म्हणाला, “मी न्यायनिवाड्यासाठी या जगत आलो आहे; यासाठी की, ज्यांना दिसत नाही त्यांना दिसावे आणि ज्यांना दिसते त्यांनी आंधळे क्वावे.” ४० तेव्हा पृश्न्यांतील जे त्याच्याबोराबर होते त्यांनी या गोष्टी ऐकल्या; आणि ते त्यास म्हणाले, “आम्ही पण आंधळे आहोत काय?” ४१ येशू त्यांना म्हणाला, “तुम्ही अंधळे असता तर तुम्हास पाप नसते, परंतु तुम्ही म्हणता की, ‘आम्हास आता दिसते’, म्हणून तुमचे पाप तसेच राहो.”

१० “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, जो मेंढवाड्यांत दरवाजातून न जातां दुसरीकडून चढून जातो, तो चोर आणि लुट्रू आहे. २ जो दरवाजाने आत जातो तो मेंढपाळ आहे. ३ त्याच्यासाठी द्वारपाल दरवाजा उघडतो आणि मेंढरे त्याची वाणी ऐकतात. तो आपल्या मेंढरांना ज्याच्या त्याच्या नावाने हाक मारतो आणि त्यांना बाहेर नेतो; ४ आणि आपली सर्व मेंढरे बाहेर काढल्यावर तो त्याच्यापुढे चालतो आणि मेंढरे त्याच्यामागे चालतात; कारण ती त्याचा वाणी ओळखतात. ५ ती परक्याच्या मागे कधीच जाणार नाहीत, तर ती त्याच्यापासून पळतील; कारण ती परक्याची वाणी ओळखीत नाहीत.” ६ येशूने त्यांना हा दाखला सांगितला, तरी ज्या गोष्टी तो त्याच्याबोराबर बोलाला त्या काय आहेत हे त्यांना समजले नाही. ७ म्हणून येशू त्यांना पुन्हा म्हणाला, “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो की, मी मेंढाराचे द्वार आहे. ८ जे माझ्या पूर्वी आले ते सर्व चोर आणि लुट्रू आहेत, त्याचे मेंढरांनी ऐकले नाही. ९ मी द्वार आहे; माझ्याद्वारे कोणी आत जाईल तर त्याचे तारण होईल; तो आत येईल आणि बाहेर जाईल आणि त्यास खावयास मिळेल. १० चोर तर, तो केवळ चोरी, घाट व नाश करायला येतो. मी तर त्यांना जीवन प्राप्ती क्वाची व विपुलपणे क्वाची म्हणून आलो आहे. ११ मी उत्तम मेंढपाळ आहे; उत्तम मेंढपाल मेंढराकरिता आपला जीव देतो. १२ जो मेंढपाल नाही तर मोलकरीच आहे आणि ज्याची स्वतःची मेंढरे नाहीत, तो लांडग्याला येत असलेले पाहून मेंढरे सोडून पळून जातो; आणि लांडग्या त्याच्यावर झाडप घालून धरतो त्यांची

दाणादाण करतो. १३ मोलकरी पळून जातो कारण तो मोलकरीच आहे आणि त्यास मेंढरांची काळजी नाही. १४ मी उत्तम मेंढपाळ आहे; आणि, जसा पिता मला ओळखतो आणि मी पित्याला ओळखतो तसे जे माझी आहेत त्यांना मी ओळखतो आणि जे माझे आहेत ते मला ओळखतात; १५ आणि मी मेंढरांसाठी आपला जीव देतो. १६ या मेंढवाड्यातली नाहीत अशी माझी दुसरी मेंढरे आहेत; तीही मला आणाती पाहिजेत आणि ती माझी वाणी ऐकतील. मग एक कल्प आणि एक मेंढपाळ असे होईल. १७ मी आपला जीव परत घेण्याकरिता देतो म्हणून पिता माझ्यावर प्रीती करतो. १८ कोणी तो माझ्यापासून घेत नाही. तर मी होऊन च तो देतो. मला तो देण्याचा अधिकार आहे आणि मला तो परत घेण्याचा अधिकार आहे. ही आज्ञा मला माझ्या पित्यापासून मिळाली आहे.” १९ म्हणून या शब्दावरून यहूदी लोकात पुन्हा फूट पडली. २० त्यांच्यातील पुष्कळजण म्हणाले, “त्याला भूत लागले आहे आणि तो वेदा आहे. तुम्ही त्याचे का ऐकता?” २१ दुर्देर म्हणाले, “ही वचने भूत लागलेल्या मनुष्याची नाहीत. भूताला आंधळ्याचे डोळे उघडता येतात काय?” २२ तेव्हा यशूश्वलेम शहरात पुनःस्थापनेचा सण असून हिवाळा होता. २३ आणि येशू परमेश्वराच्या भवनात शलमोनाच्या देवडीत फिरत होता. २४ म्हणून यहूदी लोक त्याच्यापेक्षी जमले आणि त्यास म्हणाले, “आणण कोठवर आमची मने संशयात ठेवणार? तुम्ही खिस्त असाल तर आम्हास उघडपणे सांगा.” २५ येशूने त्यांना उत्तर दिले, “मी तुम्हास सांगितले तरी तुम्ही विश्वास ठेवत नाही. मी माझ्या पित्याच्या नावाने जी कामे करतो ती माझ्याविषयी साक्ष देतात. २६ तरी तुम्ही विश्वास ठेवत नाही, कारण तुम्ही माझ्या मेंढरांपेकी नाही. २७ माझी मेंढरे माझी वाणी ऐकतात, मी त्यांना ओळखतो आणि ती माझ्यामागे येतात. २८ मी त्यांना सर्वकालिक जीवन देतो; त्यांचा कधीही नाश होणार नाही आणि कोणी त्यांना माझ्या हातातून हिसकावून घेणार नाही. (aiōn g165, aiōnios g166) २९ पित्याने मला जे दिले ते सर्वाहून मोठे आहे आणि पित्याच्या हातातून ते कोणी हिसकावून घेऊ शकत नाही. ३० मी आणि पिता एक आहोत.” ३१ तेव्हा यहूदी लोकांनी त्यास दाडमार कायावता पुन्हा दाड उचलले. ३२ येशू त्यांना म्हणाला, “मी माझ्या स्वर्गीय पित्याकडीची पुष्कळ चांगली कामे तुम्हास दाखवली आहेत. त्या कामांतील कोणत्या कामाकरता तुम्ही मला दाडमार करता?” ३३ यहूदी लोकांनी त्यास उत्तर दिले, “आम्ही चांगल्या कामासाठी तुला दागडमार करीत नाही, पण दुर्भाषणासाठी करतो; कारण तू मनुष्य असून स्वतःला देव म्हणवतोस.” ३४ येशूने त्यांना म्हटले, “तुम्ही देव आहा, असे मी म्हणालो हे तुम्हाच्या शास्त्रात लिहिले नाही काय? ३५ ज्यांना देवाचे वचन प्राप्त झाले त्यांना जर त्याने देव म्हणाले आणि शास्त्रलेखाचा भग होत नाही, ३६ तर ज्याला पित्याने पवित्र कायास्तव नेमून जगत आठवले, त्या मला, मी देवाचा पुत्र आहे असे म्हटल्यावरून तुम्ही “दुर्भाषण करता” असे तुम्ही मला म्हणता काय? ३७ मी जर माझ्या पित्याची कामे करीत नसेन तर माझ्यावर विश्वास ठेवू नका. ३८ पण जर मी ती करीतो तर माझ्यावर विश्वास न ठेवला तरी त्या कामांतर विश्वास ठेवा. अशासाठी की, माझ्यामध्ये पिता आहे आणि पित्यामध्ये मी आहे. हे तुम्ही ओळखून घ्यावे.” ३९ ते त्यास पुन्हा धरावयास पाहू लागले, परंतु तो त्याच्या हाती न लागता निघन गेला. ४० मग तो पुन्हा यादेनेच्या पलतीकडे जेथे योहान पहिल्याने बापित्यास करीत असे त्याठिकाणी जाऊन राहिला. ४१ तेव्हा पुष्कळ लोक आले; ते म्हणाले, “योहानाने काही चिन्ह केले नाही हे खरे आहे, तरी योहानाने याच्याविषयी जे काही सांगितले ते सर्व खरे आहे.” ४२ तेथे पुष्कळ जणांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला.

११ आता बेथानीतील लाजर नावाचा एक मनुष्य आजारी होता. हे मरीया व तिची बहीण मार्था या त्याच गावच्या होत्या. २ तिने सुवासिक तेल घेऊन प्रभूला लावले व आपल्या केसांनी त्याचे पाय धुतले ती हीच मरीया होती आणि तिचा भाऊ लाजर आजारी होता. ३ म्हणून त्याच्या

बहिणी येशूला निरोप पाठवून कळवले, “प्रभूजी, बघा, आपण ज्याच्यावर प्रीती करता तो आजारी आहे.” ४ पण ते ऐकून येशू म्हणाला, “हा आजार मरणासाठी नाही पण देवाच्या गौरवासाठी आहे; म्हणजे देवाच्या पुत्राचे त्याच्यायेगे गौरव द्वावे.” ५ आता मरीया व तिची बहीं मार्था आणि लाजर यांच्यावर येशू प्रीती करीत होता. ६ म्हणून तो आजारी आहे हे त्याने ऐकले तरी तो होता त्या ठिकाणीच आणखी दोन दिवस राहिला. ७ मग त्यांनंतर, त्याने शिष्यांना म्हटले, “आपण पुन्हा यद्युदीया प्रांतात जाऊ या.” ८ शिष्य त्यास म्हणाले, “रब्बी, यहूदी लोक आपल्याला आताच दगडमार करू पाहत होते आणि आपण पुन्हा तिकडे जाता काय?” ९ येशूने उत्तर दिले, “दिवसाचे बारा तास आहेत की नाहीत? दिवसा जर कोणी चालतो तर त्यास ठेच लागत नाही, कारण तो या जगाचा उजेड पाहतो; १० पण जर कोणी रात्री चालतो तर त्यास ठेच लागते कारण त्याच्याठारी उजेड नाही.” ११ येशू या गोटी बोलत्यार, तो त्यांना म्हणाला, “आपला मित्र लाजर झोपला आहे, पण मी त्यास झोपेतून उठवाचायस जातो.” १२ म्हणून त्याचे शिष्य त्यास म्हणाले, “प्रभूजी, त्यास झोप लागली असेल तर तो बरा होईल.” १३ आता येशू त्याच्या मरणाविषयी बोलतो असे त्यांना वाटले. १४ मग येशू उघडपणे सांगितले, “लाजर मरण पावला आहे. १५ आणि मी तिथे नव्हतो म्हणून तुमच्यासाठी मला आनंद वाटतो, कारण माझी अशी इच्छा आहे की, तुम्ही विश्वास ठेवावा. तरी आपण त्याच्याकडे जाऊ या.” १६ मग ज्याला दिदुम म्हणत तो थोमा आपल्या सोबतीच्या शिष्यांना म्हणाला, “आपणीही याच्याबोरबर मरावयास जाऊ या.” १७ मग येशू आला तेक्का त्यास कळले की, त्यास कबरेत ठेऊन चार दिवस झाले आहेत. १८ आता बेथानी नगर यरुशलेम शहरापासून सुमारे तीन किलोमीटर होते. १९ आणि यहूदी लोकांपैकी पुष्कळजण मार्था व मरीया यांच्याकडे त्यांच्या भावाबद्दल त्यांचे सांत्वन करण्यास आले होते. २० म्हणून येशू येत आहे हे ऐकताच मार्था त्यास जाऊन भेटली, पण मरीया घरांतच बसून राहिली. २१ तेक्का मार्था येशूला म्हणाली, “प्रभूजी, आपण येथे असता तर माझा भाऊ मरण पावला नसता. २२ तरी आताही जे काही आपण देवाजवळ मागाल ते देव आपल्याला दर्दील, हे मला ठाऊक आहे.” २३ येशूने तिला म्हटले, “तुझा भाऊ पुन्हा उठेल.” २४ मार्था त्यास म्हणाली, “तो शेवटल्या दिवशी पुनरुथानसमर्थी पुन्हा उठेल हे मला ठाऊक आहे.” २५ येशूने तिला म्हटले, “पुनरुथान व जीवन मीच आहे, जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो तो मरण पावला असला तरी जगेल. २६ आणि जिवंत असलेला प्रत्येकजण जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो तो कधीही मरणार नाही, यावर तू विश्वास ठेवेस काय?” (aiōn g165) २७ ती त्यास म्हणाली, “होय, प्रभूजी, जगात येणारा जो देवाचा पुत्र खिस्त तो आपणच आहात असा विश्वास मी धरला आहे.” २८ आणि एवढे बोलून ती निघून गेली व आपली बहीं मरीया हिला एकीकडे बोलवून म्हटले, “गुरुजी आले आहेत आणि ते तुला बोलावत आहे.” २९ मरियेने हे ऐकताच, ती लवकर उडून त्याच्याकडे गेली. ३० आता, येशू अजून गावात आला नव्हता, पण मार्था त्यास जेथे भेटली त्याच ठिकाणी होता. ३१ तेक्का जे यहूदी मरियेबोरबर घरात होते व तिचे सांत्वन करीत होते, मरीया घाईड्याईने उठून बाहेर जातांना पाहिल्यावर, ती कबरेकडे रडावयास जात आहे असे समजून ते तिच्यामागे गेले. ३२ मग येशू होता तेथे मरीया आल्यावर त्यास पाहून ती त्याच्या पाया पडली व त्यास म्हणाली, “प्रभूजी, आपण येथे असता तर माझा भाऊ मरण पावला नसता.” ३३ जेव्हा, येशू तिला व तिच्याबोरबर आलेल्या यहूदी लोकांस रडतांना पाहून तो आत्म्यात कळवळला व अस्वस्थ झाला; ३४ आणि म्हणाला, “तुम्ही त्यास कोठे ठेवले आहे?” ते त्यास म्हणाले, “प्रभूजी, येतन आपाहा.” ३५ येशू रडला. ३६ यावरून यहूदी लोक म्हणाले, “पाहा, याची त्याच्यावर कितीतरी प्रीती होती!” ३७ परंतु त्यांच्यांतील कित्येक म्हणाले, “ज्याने त्या आंधळयाचे डोळे उघडले त्या या मनुष्यास, हा मरु नये असे सुद्धा करता आले नसते काय?” ३८ येशू

पुन्हा अंतःकरणात खवळून कबरेकडे आला. ती एक गुहा होती व तिच्या तोंडावर धोंडे ठेवलेली होती. ३९ येशूने म्हटले, “धोंड काढा.” मृताची बहीं मार्था त्यास म्हणाली, “प्रभूजी, आता त्यास दुर्घी येत असेल; कारण त्यास मरून चार दिवस झाले आहेत.” ४० येशूने तिला म्हटले, “तू विश्वास ठेवशील तर तू देवाचे गौरव पाश्वाशील असे मी तुला सांगितले नक्हते काय?” ४१ तेक्का त्यांनी धोंड काढली; आणि येशू डोळे वर करून म्हणाला, “हे पित्या, तू माझे ऐकले म्हणून मी तुझे उपकार मानतो. ४२ मला माहीत आहे की, तू माझे नेहमी ऐकतोस, तरी जे लोक सभोवती उभे आहेत त्यांच्याकरिता मी बोललो, यासाठी की, तू मला पाठवले आहे असा त्यांनी विश्वास धरावा.” ४३ असे महत्यावर त्याने मोठ्याने हाक मारली, “लाजरा, बाहेर ये.” ४४ तेक्का जो मरण पावलेला होता तो बाहेर आला; त्याचे हातपाय प्रेतवस्त्रांनी बांधलेले व तोंड रुमालाने गुंडाल्लेले होते. येशूने त्यांना म्हटले, “द्याला मोकळे करून जाऊ या.” ४५ तेक्का मरियेकडे आलेल्या यहूदी लोकांनी त्याने जे केले ते पाहिले आणि त्यांच्यातल्या पुष्कळांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला; ४६ पण कित्येकांनी परश्यांकडे जाऊन येशूने केले ते त्यांना सांगितले. ४७ मग मुख्य याजकांनी व परश्यांनी सभा भरून म्हटले, “आपण काय करीत आहो? कारण तो मनुष्य पुष्कळ चमत्कार करीत आहे.” ४८ आपण त्यास असेच सोडले तर सर्व लोक त्याच्यावर विश्वास ठेवतील; आणि रोमी लोक येऊन आपले स्थान आणि राष्ट्रांही दिवारून घेतील.” ४९ तेक्का त्यांच्यापैकी क्यफा नावाचा कोणीएक मनुष्य जो त्या वर्षी महायाजक होता, तो त्यांना म्हणाला, “तुम्हास काहीच कळत नाही.” ५० प्रजेसाठी एका मनुष्याने मरावे आणि सर्व राष्ट्रांचा नाश होऊ नये तुम्हास कायदेशीर आहे, हेही तुम्ही लक्षत आणत नाही.” ५१ आणि हे तर तो आपल्या मानाचे बोलला नाही; तर त्या वर्षी तो मुख्य याजक असल्यामुळे त्याने सदेश दिला की, येशू त्या राष्ट्रासाठी मरणार आहे. ५२ आणि केवळ त्या राष्ट्रासाठी असे नाही, तर यासाठी की त्याने देवाच्या पांगलेल्या मुलांसही एकत्र जमवून एक करावे. ५३ यावरून त्या दिवसापासून, त्यांनी त्यास जीवे मारण्याचा आपसात निश्चय केला. ५४ म्हणून त्यांनंतर येशू यहूदी लोकात उघडपणे फिरला नाही; तर तेथून रानाजवळच्या प्रांतांतील एकराईम नावाच्या नावास गेला व तेथे आपल्या शिष्यांबोरबर राहिला. ५५ तेक्का यहूद्यांचा वल्हांडंग सण जवळ आला होता; आणि पुष्कळ लोक वल्हांडांगाच्या अगोदर, आपणास शुद्ध करून च्यावयास वाहे गावावहून वर यरुशलेम शहरास गेले. ५६ आणि ते येशूला शोधित होते व ते परमेश्वराच्या भवनात उभे राहून त्यांनी एकमेकाना म्हणत होते, “मुहास काय वाटेत? सणास तो मुळीच येणार नाही का?” ५७ आता मुख्य याजकांनी व परश्यांनी तर त्यास धरण्याच्या हेतूने अशी आपाहा केली होती की, तो कोठे आहे असे जर कोणाला समजले तर त्याने कळवावे.

१२ मग येशू वल्हांडांगाच्या सहा दिवस आधी बेथानीस आला आणि ज्या लाजराला येशूने मरण पावलेल्यातून उठवले होते तो तेथे होता. २ म्हणून त्यांनी तेथे त्याच्यासाठी रात्रीचे भोजन केले आणि मार्था वाढीत होती. पण त्याच्याबोरबर भोजनास बसलेल्यात लाजर हा एक होता. ३ तेक्का मरीयेने अर्था शेर, शुद्ध जटामांसीचे, अतिमोलवान सुवासिक तेल घेऊन येशूच्या पायांना लावून आपल्या केसांनी त्याचे पाय पुसले; आणि तेलाच्या सुवासाने घर भरून गेले. ४ तेक्का, त्याच्या शिष्यांतला एक, त्यास धरून देणार होता तो यहूदा इस्कार्यांत म्हणाला, ५ “हे सुवासिक तेल तीनशे चांदीच्या नाण्यांस विकून ते गरीबास का दिले नाही?” ६ त्यास गरिबांची काळजी होती म्हणून तो हे बोलला असे नाही, तर तो चोर होता म्हणून हे बोलला. त्याच्याजवळ डबी होती आणि तिच्यात जे टाकण्यांत येई ते तो चोरून घेई, म्हणून तो असे बोलला. ७ यावरून येशूने म्हटले, “तिच्या वाटेस जाऊ नका. मला पुरण्याच्या दिवसासाठी तिने हे राष्ट्रून ठेवले आहे. ८ कारण गरीब नेहमी तुमच्याजवळ आहेत, पण मी नेहमी तुमच्याजवळ आहे असे नाही.” ९

तो तेथे आहे असे यहूदीतील पुष्कळ लोकांस कळले आणि केवळ येशूकरता नाही, तर ज्याला त्याने मरण पावलेल्यातून उठवले होते त्या लाजरालाही आपण पाहावे म्हणून ते आले. १० पण मुख्य याजकांनी आपण लाजरालाही ठार मारावे असा विचार केला. ११ कारण त्याच्यामुळे पुष्कळ यहूदी त्यांना सोडून येशूवर विश्वास ठेवत होते. १२ दुसऱ्या दिवशी सणास आलेले पुष्कळ लोक येशू येशूश्लेषम शहरास येत आहे असे ऐकून, ३३ खजुरीच्या झावळ्या घेऊन त्याच्या भेटीस घ्यायला बाहेर निघाले आणि गजर करीत म्हणाले, “होसाना! प्रभूच्या नावाने येणारा इसाएलाचा राजा!” धन्यवादित असो. १४ आणि येशूला एक शिंगरु मिळाल्यावर तो त्यावर बसला. १५ ‘हे सियोनेच्या कन्ये, भिऊ नको, पाहा, तुझा राजा गाढवीच्या शिंगरावर बसून येत आहे.’ या शास्त्रलेखाप्रमाणे हे घडले. १६ या गोष्टी तर त्याच्या शिंग्यांना पहिल्याने समजल्या नव्हत्या, पण येशूचे गौरव झाल्यावर, त्यांना आठवण झाली की, त्याच्याविषयी या गोष्टी लिहिल्या होत्या आणि लोकांनी त्याच्यासाठी असे केले होते. १७ त्याने लाजराला करेतून बोलावून मरण पावलेल्यातून उठवले, त्यावेळेस जो लोकसमुदाय त्याच्याबोरबर होता त्यांने त्याच्याविषयी साक्ष दिली. १८ त्याने हे चिन्ह केले होते असे त्यांनी एकले म्हणूनही लोक त्यास भेटावयास गेले. १९ मग परशी एकमेकांस म्हणाले, “तुमचे काहीच चालत नाही, हे तुम्ही पाहता; पाहा, जग त्याच्यामागे चालले आहे.” २० सणांत उपासना करावयास आलेल्या लोकांपैकी काही लोक ग्रीक होते. २१ त्यांनी गालील प्रांतातील बेथसैदाकर किलिप्य याच्याजवळ घेऊन विनंती केली की, “सहेब, येशूला भेटवे अशी आमची इच्छा आहे.” २२ फिलिप्याने घेऊन अंदियाला सांगितले; अंदिया व फिलिप्य यांनी घेऊन येशूला सांगितले. २३ येशूने त्यांना म्हटले, “मनुष्याच्या पुत्राचे गौरव होण्याची वेळ आली आहे. २४ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, गळ्याचा दाणा जमिनीत पद्धून मरण पावला नाही, तर तो एकटाच राहतो; आणि मरण पावला तर तो पुष्कळ पीक देतो. २५ जो आपल्या जीवावर प्रीती करतो तो त्यास मुकेल आणि जो या जगांत आपल्या जीवाचा द्वेष करतो तो त्याचे सार्वकालिक जीवनासाठी रक्षण करील. (aiōnios g166) २६ जर कोणी माझी सेवा करतो तर त्याने मला अनुसरावे, म्हणजे जेथे मी आहे तेथे माझा सेवकही असेल. जर कोणी माझी सेवा करतो तर पिता त्यास मान करील. २७ आता माझा जीव अस्वस्थ होत आहे आणि मी काय बोलू? हे पित्या, तू या घटकेपासून माझे रक्षण कर. पण मी या कारणासाठीच या घटकेत आलो आहे. २८ हे पित्या, तू आपल्या नावाचे गौरव कर” तेव्हा आकाशवाणी झाली, “मी ते गौरविले आहे आणि पुन्हाही गौरवीन.” २९ तेव्हा जे लोक सध्यावती उभे होते आणि ज्यांनी हे एकले ते म्हणाले, “मेघार्जुना झाली.” दुसरे म्हणाले, “त्याच्याशी देवदूत बोलाला.” ३० येशूने त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “ही वाणी माझ्यासाठी झाली नाही तर तुमच्यासाठी झाली आहे. ३१ आता या जगाचा न्याय होतो, आता या जगाचा शासक बाहेर टाकला जाईल. ३२ आणि मला जर पृथीवीपासून उंच केले तर मी सर्वांना माझ्याकडे आकर्षू घेईन.” ३३ तो तर आपण कोणत्या मरणाने मरणार पाहिजे हे सुचिविषयकारिता हे बोलाला. ३४ लोकांनी त्यास विचारले, खिस्त सर्वकाळ राहील असे आम्ही नियमशास्त्रांतून एकले आहे, तर “मनुष्याच्या पुत्राला उंच केले पाहिजे” असे आपण कसे म्हणत? हा मनुष्याचा पुत्र आहे तरी कोण? (aiōn g165) ३५ यावरन येशू त्यांना म्हणाला, “आणखी थोडा वेळ तुमच्याबोरबर प्रकाश आहे; तुम्हास प्रकाश आहे तोपर्यंत चाला; यासाठी कि अंधकाराने तुम्हास गाठू नये; कारण जो अंधकारात चालतो त्यास आपण कोठे जातो हे कळत नाही. ३६ तुम्ही प्रकाशाचे पुत्र व्हावे म्हणून तुहाजवळ प्रकाश आहे तोपर्यंत प्रकाशावर विश्वास ठेवा.” येशू या गोष्टी बोलाला आणि तेथून निघून जाऊन त्यांच्यापासून गुप्त राहिला. ३७ त्याने त्यांच्यासमोर इतकी चिन्हे केली असतांही त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला नाही; ३८ हे यासाठी झाले की, यशया संदेष्याच्याने जे वचन सांगितले होते ते पूर्ण व्हावे, ते असे: “प्रभू, आम्ही एकलेल्या

वार्तेवर कोणी विश्वास ठेवला आहे? परमेश्वराचा भूज कोणास प्रकट झाला आहे?” ३९ म्हणून त्यांना विश्वास ठेवता आला नाही; या कारणाने यशया पुन्हा म्हणाला, ४० “त्यांनी डोळ्यांनी पाहू नये, अंतःकरणाने समजू नये, वळू नये व मी त्यांना बेरे करू नये म्हणून त्याने त्यांचे डोळे अंधले केले व अंतःकरण कठीण केले आते.” ४१ यशयाने त्याचे गौरव पाहिले म्हणून त्याने या गोष्टी सांगितत्या आणि तो त्याच्याविषयी बोलला. ४२ तीरी यहूदी अधिकायांतूनही पुष्कळांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला, परंतु आपणांस सभास्थानाच्या बाहेर घालवू नये म्हणून परश्यामुळे ते तसे कबूल करीत नक्ते. ४३ कारण त्यांना देवकील गौरवापेक्षा मुख्याकडील गौरव अधिक प्रिय वाटले. ४४ आणि येशू मोळ्याने म्हणाला, “जो माझ्यावर विश्वास ठेवतो तो माझ्यावर नाही, तर ज्याने मला पाठवले त्याच्यावर विश्वास ठेवतो. ४५ आणि जो मला पाहतो तो ज्याने मला पाठवले त्यास पाहतो. ४६ जो कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्याने अंधकारात राहू नये म्हणून मी जगत प्रकाश असा आलो आहे. ४७ कोणी जर माझी वचने ऐकलो पण ती पाळीत नाही, त्याचा न्याय मी करीत नाही; कारण मी जगाचा न्याय करण्यासाठी नव्हे, तर मी जगाचे तारण करायला आलो आहे. ४८ जो माझा अवमान करतो आणि माझी वचने स्वीकारीत नाही त्याचा न्याय करणारे कोणी आहे. जे वचन मी सांगितले, तेच शेवटल्या दिवशी, त्याचा न्याय कील. ४९ कारण मी आपल्या मनाचे बोललो नाही, तर मी काय सांगावे आणि काय बोलावे याविषयी ज्या पित्याने मला पाठवले त्यानेच मला आज्ञा दिली आहे. ५० त्याची आज्ञा सार्वकालिक जीवन आहे. हे मला ठाऊक आहे. म्हणून जे काही मी बोलतो ते पित्याने मला सांगितल्याप्रमाणे बोलतो.” (aiōnios g166)

१३

आता, वल्हांडण सणाअगोदर असे झाले की, येशूने आता या जगांतून पित्याकडे निघून जाण्याची वेळ आली आहे, हे जांगून, या जगातील स्वकीयांवर त्याची जी प्रीती होती, ती त्याने शेवटपर्यंत केली. २ शिमोनाचा पुत्र यहूदा इस्कार्योंत याच्या मनात येशूला विश्वासघाताने शरूच्या हाती द्यावे असे सैतानाने आधीच धातले होते. ३ येशू जाणत होता की, पित्याने त्याच्या हातात सर्व दिले होते आणि तो देवकांडून आला होता व देवकांडे जात होता; ४ येशू भोजनावरून उठाला, त्याने आपली बाह्यवस्त्रे एकीकडे ठेवली आणि एक कापड घेऊन आपल्या कमरेला बांधतला. ५ त्यानंतर येशू एका गंगाळात पाणी ओतून आणि तो शिव्यांचे पाय धुऱ्यु लागला व कमरेला बांधलेल्या कापडाने पुसू लागला. ६ मग तो शिमोन पेत्राकडे आला, तेव्हा तो त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, आपण माझे पाय धुता काय?” ७ येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी काय करतो ते तुला आता कळत नाही, पण ते तुला पुढे कळेल.” ८ पेत्र त्यास म्हणाला, “तुम्हास माझे पाय कधीही धुवावयाचे नाहीत.” येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी तुला धुतले नाही, तर तुला माझ्यावरोबर वाटा नाही.” (aiōn g165) ९ शिमोन पेत्र त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, माझे केवळ पायच धुऱ्यु नका, तर हात आणि डोकेही धुवा.” १० येशूने त्यास म्हटले, “ज्याचे स्नान झाले आहे त्यास पायांशिवाय दुसरे काही धुवायची गरज नाही, तर तो सर्वांगी शुद्ध आहे; तुम्ही शुद्ध आहा, पण सगळे जण नाही.” ११ कारण आपणाला विश्वासघाताने शरूच्या हाती कोण धरून देणार आहे हे त्यास ठाऊक होते, म्हणून तो म्हणाला, “तुम्ही सगळे जण शुद्ध नाही.” १२ मग त्याने त्याचे पाय धुतल्यावर आपली बाह्यवस्त्रे घालून व तो पुन्हा खाली बसल्यावर त्यांना म्हणाला, “मी तुम्हास काय केले ते तुम्हास समजते काय?” १३ तुम्ही मला ‘गुरु’ आणि ‘प्रभू’ म्हणात आणि ते ठीक म्हणता, कारण मी तसाच आहे. १४ मग मी जर तुमचा प्रभू आणि गुरु असता तुमचे पाय धुतले तर तुम्हीपण एकमेकाचे पाय धुवावेत. १५ कारण मी तुम्हास केले तसे तुम्हीही करावै म्हणून मी तुम्हास उदाहरण दिले आहे. १६ मी तुम्हास खेरे खेरे सांगतो, दास आपल्या धन्यापेक्षा मोठा नाही; आणि पाठवलेला पाठवण्याच्यापेक्षा मोठा नाही. १७ या गोष्टी तुम्हास समजातात तर त्याप्रमाणे वागल्याने तर

तुम्ही धन्य आहात. १८ मी तुमच्यातील सर्वांविषयी बोलत नाही. मी ज्यांना निवडले आहे त्यांना मी ओळखतो. तरी, ‘ज्याने माझी भाकर खालीली त्यानेच माझ्याविरुद्ध आपली टाच उचलली,’ हा सास्त्रलेख पूर्ण झाला पाहिजे. १९ आतापासून हे होण्याच्या आधीच मी हे तुम्हास संगून ठेवतो, यासाठी की जेव्हा हे होईल, तेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवावा की, मी तो आहे. २० मी तुम्हास खरे खरे सांगतो की, मी ज्याला पाठवतो त्याचा जो स्वीकार करतो तो माझा स्वीकार करतो आणि जो मला स्वीकारतो तो ज्याने मला पाठवले त्यास स्वीकारतो.” २१ असे बोलल्यावर येशु आत्मात अस्वस्थ झाला आणि साक्ष देऊन म्हणाला, “मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, तुमच्यांतला एकजण मला विश्वासघात करून शत्रूच्या हाती धरून देर्झल.” २२ तो कोणांविषयी बोलतो या संशयाने शिष्य एकमेकांकडे पाहू लागले. २३ तेव्हा ज्याच्यावर येशूची प्रीती होती असा त्याच्या शिष्यांतील एकजण येशूच्या उराशी टेकलेला होता. २४ म्हणून ज्याच्याविषयी तो बोलतो तो कोण आहे हे आम्हास सांग, असे शिमोन पेत्राने त्यास खुण्यावून म्हटले. २५ तेव्हा तो तसाच येशूच्या उराशी टेकलेला असता त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, तो कोण आहे?” २६ येशूने उत्तर दिले, “मी ज्याला हा घास ताटात बुचकळून देर्झन, तोच तो आहे.” आणि त्याने तो घास ताटात बुचकळून, तो शिमोनाचा पुत्र यहूदा इस्कार्योत याला दिला. २७ आणि घास दिल्याबरोबर सैतान त्याच्यामध्ये शिरला. मग येशूने त्यास म्हटले, “तुला जे करावयाचे आहे ते लवकर करून टाक.” २८ पण त्याने त्यास असे कशासाठी सांगितले हे भोजनास बसलेल्यातील कोणालाही समजले नाही. २९ कारण यहूदाजवळ डबी होती म्हणून सणासाठी आपाणांस गरज आहे ते विकत घ्यावे किंवा गरिबांस काहीतरी घ्यावे असे येशु सांगतो आहे, असे कित्येकांस वाल्ले. ३० मग घास घेतल्यावर तो लगेच बाहेर गेला; त्यावेळी रात्र होती. ३१ तो बाहेर गेल्यावर येशु म्हणाला, “आता मनुष्याच्या पुत्रांचे गौरव झाले आहे आणि त्याच्याठायी देवाचे गौरव झाले आहे”; ३२ देव आपल्याठायी त्याचे गौरव करील. तो त्याचे लवकर गौरव करील. ३३ मुलांनो, मी अजून थोडा वेळ तुमच्याबरोबर आहे; तुम्ही माझा शोध कराल; आणि मी यांदी अधिकाऱ्यांना सांगितले की, ‘‘भी जाईन तिकडे तुम्हास येता येणार नाही.’’ तसे तुम्हासही आता सांगतो. ३४ मी एक नवी आज्ञा तुम्हास देतो; तुम्ही एकमेकांवर प्रीती करावी. जशी मी तुमच्यावर प्रीती केली तशी तुम्हीही एकमेकांवर प्रीती करावी. ३५ तुमची एकमेकांवर प्रीती असली म्हणजे यावरून सर्व ओळखतील की, तुम्ही माझे शिष्य आहात.” ३६ शिमोन पेत्र त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, आपण कोठे जाता?” येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी जाईन तिकडे, आता, तुला माझ्यामागे येता येणार नाही; पण नंतर तू येशील.” ३७ पेत्र त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, मला आपल्यामागे आताच का येता येणार नाही? मी आपल्यासाठी माझा जीव देर्झन.” ३८ येशूने त्यास उत्तर दिले, “माझ्यासाठी तू आपला जीव देशील काय? मी तुला खरे खरे सांगतो, तू मला तीनदा नाकारशील तोपर्यंत कोंबडा आरवणार नाही.”

१४ “तुमचे अंत: करण घावू देऊ नका; देवावर विश्वास ठेवा, माझ्यावरही आहेत. नसत्या तर मी तुम्हास तसे सांगितले असतो; मी तुमच्यासाठी जागा त्यार करावयास जातो इ ॲप्पिली, मी जाऊन तुम्हासाठी जागा त्यार केली म्हणजे पुन्हा येऊन तुम्हास आपल्याजवळ घेईन; यासाठी जेथे मी आहे तेथे तुम्हीही असावे. ४ मी जातो तिकडचा मार्ग तुम्हास माहीत आहे.” ५ थोमा त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, आपण कोठे जाता हे आम्हास माहीत नाही; मग मार्ग आम्हास कसा माहीत असणार?” ६ येशूने त्यास म्हटले, “मार्ग, सत्य आणि जीवन मीच आहे. माझ्याद्वारे आल्याशीरया पित्याकडे कोणी येत नाही. ७ मी कोण आहे हे तुम्ही ओळखले असतो तर माझ्या पित्यालाही ओळखले असतो. आतापासून पुढे तुम्ही त्यास ओळखता आणि तुम्ही त्यास पाहिलेही आहे.” ८ फिलिप्प, त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, आम्हास

पिता दाखवा, म्हणजे आम्हास तेवढे पुरे आहे.” ९ येशूने त्यास म्हटले: “फिलिप्पा, मी इतका काळ तुम्हाजवळ असूनही तू मला ओळखीत नाहीस काय? ज्याने मला पाहिले आहे त्याने पित्याला पाहिले आहे; तर ‘आम्हास पिता दाखवा’ असे तू कसे म्हणतोस? १० मी पित्यामध्ये व पिता माझ्यामध्ये आहे, असा विश्वास तू धरीत नाहीस काय? ज्या गोषी मी तुम्हास सांगतो, त्या मी आपल्या मनाच्या सांगत नाही; माझ्यामध्ये राहणारा पिता स्वतःची कामे करतो. ११ मी पित्यामध्ये व पिता माझ्यामध्ये आहे यावर तुम्ही विश्वास ठेवा; नाही तर माझ्या कृत्यांतुके तरी माझ्यावर विश्वास ठेवा. १२ मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, मी जी कामे करतो ती माझ्यावर विश्वास ठेवणाराही करील आणि त्यापेक्षा अधिक मोठी करील, कारण मी पित्याकडे जातो. १३ पुत्राच्या ठायी पित्याचे गौरव खावे म्हणून तुम्ही जे काही माझ्या नावाने मागाल ते मी करीन. १४ तुम्ही माझ्या नावाने माझ्याजवळ काही मागाल तर मी ते करीन. १५ माझ्यावर तुमची प्रीती असली तर तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळाल. १६ मी पित्याला विनंती करीन, मग तो तुम्हास दुसरा कैवरी म्हणजे सत्याचा आत्मा देर्झल. अशासाठी की, त्याने तुम्हाबरोबर सर्वकाळ रहावे. (aión g165) १७ तो सत्याचा आत्मा आहे, जग त्यास ग्रहण करू शकत नाही, कारण ते त्यास पाहत नाही अथवा त्यास ओळखीत, कारण तो तुम्हाबरोबर राहतो आणि तो तुम्हामध्ये वस्ती करील. १८ मी तुम्हास अनाथ असे सोडणार नाही; मी तुम्हाकडे येईन. १९ आता थोडाच वेळ आहे, मग जग मला आणखी पाहणार नाही. पण तुम्ही मला पाहाल; मी जिवंत आहे, म्हणून तुम्हीही जिवंत रहाल. २० त्यादिवशी तुम्हास समजेल की, मी आपल्या पित्यामध्ये आहे व तुम्ही माझ्यामध्ये व मी तुम्हामध्ये आहे. २१ ज्याच्याजवळ माझ्या आज्ञा आहेत आणि जो त्या पाळतो तोच माझ्यावर प्रीती करणारा आहे; आणि जो माझ्यावर प्रीती करतो त्याच्यावर माझा पिता प्रीती करील; मीही त्याच्यावर प्रीती करीन व स्वतः त्यास प्रकट होईन.” २२ यहूदा (इस्कार्योत नव्हे) त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, असे काय झाले की, आपण स्वतः आम्हास प्रकट व्हाल आणि जगाला प्रकट होणार नाही?” २३ येशूने त्यास उत्तर दिले, “ज्याची माझ्यावर प्रीती करतो त्याच्यावर माझा पिता प्रीती करील; मीही त्याच्यावर प्रीती करीन व स्वतः त्यास प्रकट होईन.” २४ यहूदा (इस्कार्योत नव्हे) त्यास म्हणाला, “प्रभूजी, असे काय झाले की, आपण स्वतः आम्हास प्रकट व्हाल आणि जगाला प्रकट होणार नाही?” २५ येशूने त्यास उत्तर दिले, “ज्याची माझ्यावर प्रीती करेल तो माझे वचन पाळील; माझा पिता त्याच्यावर प्रीती करील आणि आम्ही त्याच्याकडे येऊन, त्याच्याबरोबर वस्ती करून राहू. २६ यो जो माझ्यावर प्रीती करीत नाही तो माझी वचने पाळीत नाही आणि तुम्ही जे वचन ऐकता ते माझे नाही तर ज्याने मला पाठवले त्या पित्याचे आहे. २७ मी तुम्हास सांगितल्या त्या सर्वची तुम्हास आठवण करून देर्झल. २८ मी तुम्हास शांती देऊन ठेवितो; मी आपली शांती तुम्हास देतो जसे जग देते तसे मी तुम्हास देत नाही; तुमचे अंत: करण अस्वस्थ किंवा भयभीत होऊन नये, २९ मी जातो आणि तुम्हाकडे परत येईन.” असे जे मी तुम्हास सांगितले ते तुम्ही ऐकले आहे. माझ्यावर तुमची प्रीती असरी तर मी पित्याकडे जातो म्हणून तुम्हास आनंद वाटाला असता; कारण माझा पिता माझ्यापेक्षा थोर आहे. २१ ते होईल तेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवावा, म्हणून ते होण्याअगोदर, आता मी तुम्हास सांगितले आहे, ३० यापुढे, मी तुम्हाबरोबर फार बोलणार नाही, कारण जगाचा शासक येतो; तरी माझ्यावर त्याची काही सत्ता नाही. ३१ परंतु मी पित्यावर प्रीती करतो आणि पित्याने जशी मला आज्ञा दिली तसे मी करतो, हे जगाने ओळखवे म्हणून असे होते. उठा, आपण येथून जाऊ.”

१५ “मीच खरा द्राक्षक्वेल आहे आणि माझा पिता माळी आहे. २ माझ्यातील, फल न देणारा, प्रत्येक फाटा तो काढून टाकतो आणि फल देणाऱ्या प्रत्येक फाट्याला अधिक फल यावे म्हणून तो त्यास साफसूफ करतो. ३ जे वचन मी तुम्हास सांगितले त्यापुढे, तुम्ही आता शुद्ध झालाच आहात. ४ तुम्ही माझ्यामध्ये राहा आणि मी तुम्हामध्ये राहीन. जसे फाटा

वेलात राहिल्यावाचून त्यास आपल्याआपण फळ देता येत नाही, तसे माझ्यामध्ये राहिल्यावाचून तुम्हासही देता येणार नाही. ५ मीच वेल आहे, तुम्ही फाटे आहा; जो माझ्यामध्ये राहतो आणि मी ज्याच्यामध्ये राहतो तो पुष्कळ फळ देतो, कारण माझ्यापासून वेगळे असल्यास तुम्हास काही करीता येत नाही. ६ कोणी माझ्यामध्ये राहिला नाही, तर त्यास फाट्याप्रामाणे बाहेर टाकतात व तो वाळून जातो आणि तसले फाटे गोळा करून अग्नीत टाकतात व ते जळून जातात. ७ तुम्ही माझ्यामध्ये राहीला आणि माझी वचने तुम्हामध्ये राहिली तर जे काही तुम्हास पाहिजे असेल ते मागा म्हणजे ते तुम्हास मिळेल. ८ तुम्ही विपुल फळ दिल्याने माझ्या पित्याचे गौरव होते, आणि तुम्ही माझे शिष्य व्हाल. ९ जशी पित्याने माझ्यावर प्रीती केली तशीच मीही तुम्हावर प्रीती केली आहे; तसेच तुम्हीही माझ्या प्रीतीत रहा. १० जसा मी माझ्या पित्याच्या आज्ञा पाळून त्याच्या प्रीतीत राहतो, तसेच तुम्ही माझ्या आज्ञा पाळाल तर तुम्ही माझ्या प्रीतीत रहाल. ११ माझा आनंद तुम्हामध्ये असावा आणि तुम्हाचा आनंद परिपूर्ण व्हाला म्हणून मी हे तुम्हास या गोष्टी सांगितल्या आहेत. १२ जशी मी तुम्हावर प्रीती केली तशीच तुम्ही एकमेकांवर प्रीती करावी अशी माझी आज्ञा आहे. १३ आपल्या मित्रांसाठी आपला जीव घाव यांवेक्षा कोणाची प्रीती मोठी नाही. १४ मी तुम्हास जे काही सांगतो ते तुम्ही कराल तर तुम्ही माझे मित्र आहात. १५ मी तुम्हास आतापासून दास म्हणत नाही, कारण धनी काय करतो ते दासास कळत नाही; पण मी तुम्हास मित्र म्हणले आहे, कारण मी ज्या गोष्टी पित्याकडून ऐकून घेतल्या त्या सर्व मी तुम्हास कळवल्या आहेत. १६ तुम्ही मला निवडले नाही, तर मी तुम्हास निवडले आणि नेमले आहे; यामध्ये हेतु हा आहे की, तुम्ही जाऊन, फळ घावे, तुमचे फळ टिकावे आणि जे काही तुम्ही माझ्या नावाने पित्याजवळ मागाल ते त्याने तुम्हास घावे. १७ तुम्ही एकमेकांवर प्रीती करावी म्हणून मी तुम्हास या आज्ञा करतो. १८ जग जर तुम्हाचा द्वेष करते तर तुम्हाचा द्वेष करण्याच्यापूर्वी त्याने माझाही केला आहे. १९ जर तुम्ही जगाचे असता तर जगाने स्वकीयवर प्रीती केली असती. पण तुम्ही जगाचे नाही, मी तुम्हास जगांतून निवडले आहे, म्हणून जग तुम्हाचा द्वेष करते, २० ‘दास धन्यापेक्षा मोठा नाही’ हे जे वचन मी तुम्हास सांगितले त्याची आठवण करा. ते माझ्या पाठीस लागले तर ते तुम्हाच्या पाठीस लागतील; त्यांनी माझी वचन पाळले तर ते तुम्हेही पाळतील. २१ पण ते माझ्या नावाकरता हे सर्व तुम्हास करतील; कारण ज्याने मला पाठवले त्यास ते ओळखीत नाहीत. २२ मी जर आलो नसतो आणि त्यांच्याशी बोललो नसतो तर त्यांच्याकडे पाप न नसते, पण आता त्याना आपल्या पापाविष्यटी निमित्त सांगता येत नाही. २३ जो माझा द्वेष करतो तो माझ्या पित्याचाही द्वेष करतो. २४ जी कामे दुसऱ्या कोणी केली नाहीत ती मी त्यांच्यामध्ये केली नसती तर त्यांच्याकडे पाप न नसते. पण आता त्यांनी मला आणि माझ्या पित्यालाही पाहिले आहे व आमचा द्वेष केला आहे. २५ तथापि ‘त्यांनी विनाकारण माझा द्वेष केला’ हे जे वचन त्यांच्या शास्त्रात लिहिले आहे ते पूर्ण खावे म्हणून हे असे होते. २६ पण जो पित्यापासून निघतो, ज्याला मी पित्यापासून तुम्हाकडे पाठवीन तो कैवारी म्हणजे स्त्याचा आत्मा येईल तेव्हा तो माझ्याविष्यटी साक्ष देर्ले. २७ आणि तुम्ही पहिल्यापासून माझ्यावरोबर आहात म्हणून तुम्हीही साक्ष घाल.”

१६ “तुम्ही अडखळवले जाऊ नये म्हणून मी तुम्हास या गोष्टी सांगून ठेवल्या आहेत. २ ते तुम्हास सभास्थानाच्या बाहेर घालवतील; इतकेच काय पण तुम्हाचा जीव घेणाऱ्या प्रत्येकाला आपण देवाला सेवा सादर करीत आहोत असे वाटेल, अशी वेल येत आहे. ३ त्यांनी पित्याला आणि मलाही ओळखले नसल्यामुळे ते असे करतील. ४ मी तुम्हास या गोष्टी अशासाठी सांगून ठेवल्या आहेत की, ती घडण्याची वेल आली म्हणजे त्या मी तुम्हास सांगितल्या होत्या याची आठवण व्हावी. या गोष्टी मी तुम्हास, प्रारंभापासून, सांगितल्या नाहीत, कारण मी तुम्हाच्यावरोबर होतो. ५ पण

ज्याने मला पाठवले त्याच्याकडे मी आता जातो आणि आपण कोठे जाता असे तुम्हाच्यापैकी कोणीही मला विचारीत नाही. ६ पण मी या गोष्टी तुम्हाच्याशी बोलल्यामुळे तुमचे अंतःकरण दुःखेने भरले आहे. ७ तरीही मी तुम्हास खरे ते सांगतो, मी जातो हे तुम्हाच्या फायदाचे आहे, कारण मी गेलो तर मी त्यास तुम्हाच्याकडे पाठवीन; ८ आणि तो आल्यावर तो जगाची पापाविष्यटी, नीतिमत्त्वाविष्यटी आणि न्यायाविष्यटी खात्री करील. ९ पापाविष्यटी; कारण ते माझ्यावर विश्वास ठेवत नाहीत. १० नीतिमत्त्वाविष्यटी; कारण मी माझ्या पित्याकडे जातो आणि पुढे तुम्हास मी दिसणार नाही. ११ आणि न्यायाविष्यटी; कारण या जगाच्या शासकाकांवा न्याय झाला आहे. १२ मला तुम्हास अजून पुष्कळ गोष्टी सांगवायाच्या आहेत पण तुम्ही आताच त्या सहन करू शकणार नाही. १३ पण तो स्त्याचा आत्मा येईल तेव्हा तो तुम्हास मार्ग दाखवून सर्व स्त्यात नेर्डल, कारण तो आपल्या स्वतःते सांगणार नाही; तर जे ऐकेल तेच सांगेल आणि होणाऱ्या गोष्टी तुम्हास कळवील. १४ तो माझे गौरव करील, कारण जे माझे आहे त्यादून घेऊन ते तो तुम्हास कळवील. १५ जे काही स्वर्गीय पित्याचे आहे ते सर्व माझे आहे; म्हणून मी म्हणालो की, जे माझे आहे त्यांतून घेऊन ते तुम्हास कळवील. १६ थोड्या वेळाने, मी तुम्हास दिसणार नाही; आणि पुन्हा, थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल.” १७ तेव्हा त्याच्या शिष्यांपैकी काही एकमेकांस म्हणाले, “हा आम्हास, ‘थोड्या वेळाने तुम्हास दिसणार नाही आणि पुन्हा थोड्या वेळाने तुम्ही मला पाहाल,’ शिवाय, ‘कारण मी पित्याकडे जातो.’ असे जे म्हणतो त्याचा अर्थ काय?” १८ ते म्हणत होते, हा ‘थोड्या वेळाने’ असे जे म्हणतो याचा अर्थ काय? हा काय बोलतो ते आम्हास समजत नाही. १९ आपणाला विचारावे असे त्यांच्या मनात आहे, हे ओळखून येशू त्यांना म्हणाला, “मी म्हणले की, थोड्या वेळाने, तुम्हास मी दिसणार नाही आणि पुन्हा, थोड्या वेळाने, तुम्ही मला पाहाल, याविष्यटी एकमेकांना विचारीत आहात काय? २० मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, तुम्ही रडाल आणि शोक कराल, तरी जग आनंद करील. तुम्हास दुःख होईल, पण तुमचे दुःख तुम्हाचा आनंद होईल. २१ स्त्री प्रसूत होते तेव्हा तिला वेदांनाचे दुःख होते, कारण तिची प्रसूतीची घटका आलेली असते; पण बालक जन्मल्यावर जगात एक मनुष्य जन्मल्याचा जो आनंद होतो त्यामुळे तिला त्या क्लेशाची आठवण होत नाही. २२ आणि म्हणून, आता तुम्हास दुःख झाले आहे; तरी मी तुम्हास पुन्हा भेटेन आणि तुमचे अंतःकरण आनंदित होईल आणि तुम्हाच्यापासून तुम्हाचा आनंद कोणीही हिरावून घेणार नाही. २३ आणि त्यादिवशी तुम्ही मला काही मार्ग त्रैशंकून विचारणार नाही. मी तुम्हास खरे खरे सांगतो, तुम्ही पित्याजवळ काही मागाल तर तो ते तुम्हास माझ्या नावाने देर्ले. २४ तुम्ही अजून माझ्या नावाकरता हे सर्व तुम्हास करतील; कारण ज्याने मला पाठवले त्यास ते ओळखीत नाहीत. २५ स्त्री प्रसूत होते तेव्हा तिला वेदांनाचे दुःख होते, कारण तिची प्रसूतीची घटका आलेली असते; पण बालक जन्मल्यावर जगात एक मनुष्य जन्मल्याचा जो आनंद होतो त्यामुळे तिला त्या क्लेशाची आठवण होत नाही. २६ आणि म्हणून, आता तुम्हास दुःख झाले आहे; तरी मी तुम्हास पुन्हा भेटेन आणि तुमचे अंतःकरण आनंदित होईल आणि तुम्हाच्यापासून तुम्हाचा आनंद कोणीही हिरावून घेणार नाही. २७ आणि त्यादिवशी तुम्ही मला काही मार्ग त्रैशंकून विचारणार नाही. २८ कारण पिता स्वतः तुम्हाच्यावर प्रीती करतो, कारण तुम्ही माझ्यावर प्रीती केली आहे आणि मी पित्यापासून आलो असा विश्वास धरला आहे. २९ पित्यापासून निघतो, ज्याला मी पित्यापासून तुम्हाकडे पाठवीन तो कैवारी म्हणजे त्यामुळे तिला त्या क्लेशाची आठवण होत नाही; मागा म्हणजे तुम्हास करतील, तुम्ही पित्यापासून आली पण मी तुम्हास पुन्हा भेटेन आणि तुमचे अंतःकरण आनंदित होईल आणि तुम्हाच्यापासून तुम्हाचा आनंद कोणीही हिरावून घेणार नाही. ३० आता आम्हास कळवले आहे की, आपल्याला सर्वकाही कळते आणि कोणी आपल्याला विचारावे याची आपणाला गरज नाही. यावरून आपण देवापासून आला आहात असा आम्ही विश्वास धरतो.” ३१ येण्ये त्यांना उत्तर दिले, “तुम्ही आता विश्वास ठेवता काय? ३२ पाहा, अशी वेल येत आहे किंवद्दुन आली आहे की, तुमची दाणादाण होऊन तुम्ही सर्व आपआपल्या घरी जाल व मला एकटे सोडाल; पण मी एकटा नाही,

कारण पिता माझ्याबरोबर आहे. ३३ माझ्याठारी तुम्हास शांती मिळावी म्हणून मी या गोष्टी सांगितल्या आहेत. जगात तुम्हास करेश होतील; तरी धरी धरा, मी जगाच्या शक्तीला जिकले आहे.”

१७ “या गोष्टी बोलल्यावर येशू वर आकाशाकडे दृष्टी लावून म्हणाला, हे पित्या, वेळ आली आहे; पुत्राने तुझे गौरव करावे म्हणून तू आपल्या पुत्राचे गौरव कर. २ जे तू त्यास दिले आहेत त्या सर्वांना त्याने सार्वकालिक जीवन घावे, म्हणून तू त्यास सर्व मनुष्यांमात्रावर अधिकार दिला आहेस. (aiōnios g166) ३ सर्वकालिक जीवन हेच आहे की, तू जो एकच, खरा देव त्या तुला आणि ज्याला तू पाठवलेस त्या येशू खिस्ताला ओळखावे. (aiōnios g166) ४ जे तू काम मला करावयाता दिलेस ते पूर्ण करून मी पृथीवीर तुझे गौरव केले आहे. ५ तर आता, हे माझ्या पित्या, हे जग होण्याआधी तुझ्याबरोबर मला जे गौरव होते त्याच्यायोगे तू आपणा स्वतःबरोबर माझे गौरव कर. ६ जे लोक तू मला जगातून दिले त्यांना मी तुझे नाव प्रकट केले. ते तुझे होते आणि ते तू मला दिलेस आणि त्यांनी तुझे वचन पालले आहे. ७ आता त्यांना समजले आहे की, तू ज्या गोष्टी मला दिल्यास त्या सर्व तुझ्यापासून आहेत. ८ कारण तू मला जी वचने दिलीस ती मी त्यांना दिली आहेत; ती त्यांनी स्वीकारली, मी तुझ्यापासून आलो हे त्यांनी खरोखर ओळखले आणि तू मला पाठवले. असा त्यांनी विश्वास ठेवला. ९ त्यांच्यासाठी मी विनंती करतो, मी जगासाठी विनंती करीत नाही, तर जे तू मला दिले आहेत त्याच्यासाठी मी विनंती करतो, कारण ते तुझे आहेत. १० जे माझे ते सर्व तुझे आहे आणि जे तुझे ते सर्व माझे आहे आणि त्यांच्याठारी माझे गौरव झाले आहे. ११ आणि आता, यापुढे मी जगात नाही; पण ते जगात आहेत आणि मी तुझ्याकडे येत आहे. हे पवित्र पित्या, तू मला दिलेल्या तुझ्या नावात त्यांना राख्या यासाठी की, जसे आपण एक आहोत तसी त्यांनीही एक क्वावे. १२ जोपर्यंत मी त्यांच्याबरोबर होतो तोपर्यंत तू मला दिलेल्या तुझ्या नावात मी त्यांना राखले; मी त्यांचा सांभाळ केला आणि नाशाच्या पुत्राशिवाय त्यांच्यातून कोणाचा नाश झाला नाही. हा शास्त्रलेख पूर्ण क्वावा म्हणून असे झाले. १३ पण आता मी तुझ्याकडे येत आहे आणि माझा आनंद त्यांच्याठारी परिपूर्ण क्वावा म्हणून मी जगात या गोष्टी बोलतो. १४ मी त्यांना तुझे वचन दिले आहे, जगाने त्यांचा द्रेष्ट केला आहे, कारण जसा मी जगाचा नाही तसे तेही जगाचे नाहीत. १५ तू त्यांना जगातून काढून घावे अशी मी विनंती करीत नाही, तर तू त्यांना दुश्यापासून राख्यावे अशी मी विनंती करतो. १६ जसा मी जगाचा नाही, तसे तेही जगाचे नाहीत. १७ तू त्यांना सत्यात पवित्र कर. तुझे वचन हेच सत्य आहे. १८ जसे तू मला जगात पाठवले तसे मीही त्यांना जगात पाठवले आहे. १९ आणि त्यांनीही सत्यात पवित्र क्वावे म्हणून मी त्यांच्याकरिता स्वतःला पवित्र करतो. २० मी केवळ त्यांच्यासाठी नाही, तर त्यांच्या शब्दवरून जे माझ्यावर विश्वास ठेवत त्यांच्यासाठीही विनंती करतो २१ की, त्या सर्वांनी एक क्वावे; हे माझ्या पित्या, जसा तू माझ्यामध्ये आहेस व मी तुझ्यामध्ये आहे तसे त्यांनीही तुझ्यामाझ्यामध्ये एक क्वावे, कारण तू मला पाठवले असा जगाने विश्वास धरावा. २२ तू जे गौरव मला दिले आहे, ते मी त्यांना दिले आहे, यासाठी की, जसे आपण एक आहोत तसे त्यांनी एक क्वावे; २३ म्हणजे मी त्यांच्यामध्ये आणि तू माझ्यामध्ये; यासाठी की, त्यांनी एक होऊन पूर्ण क्वावे आणि, त्यावरून जगाने समजून घावे की, तू मला पाठवले आणि जशी तू माझ्यावर प्रीती केली तशी त्यांच्यावरही प्रीती केली. २४ हे माझ्या पित्या, माझी अशी इच्छा आहे की, तू जे मला दिले आहेत त्यांनीही जेथे मी असेन तेथे माझ्याजवळ असावे, यासाठी की, जे माझे गौरव तू मला दिले आहे ते त्यांनी पाहावै; कारण जगाचा पाया घातला त्यापुर्वी तू माझ्यावर प्रीती केली. २५ हे न्यायसंपन्न पित्या, जगाने तुला ओळखले नाही, मी तुला ओळखले आहे आणि तू मला पाठवले असे त्यांनी ओळखले आहे. २६ मी तुझे नाव

त्यास कळवले आहे आणि मी कळवीन, यासाठी की, जी प्रीती तू माझ्यावर केली ती त्यांच्यामध्ये असावी आणि मी त्यांच्यामध्ये असावे.”

१८ हे बोलल्यानंतर येशू आपल्या शिष्यांबरोबर किंद्रोन ओहलाच्या पलीकडे गेला. तेथे एक बाग होती; तेथे तो व त्याचे शिष्य गेले. २ ही जागा त्यास धरून देणाऱ्या यहूदालाही माहीत होती कारण येशू पुक्कळ वेळा आपल्या शिष्यांबरोबर तेथे जात असे. ३ तेही सैनिकांची तुकडी व मुख्य याजक लोक व परशी यांच्याकडचे कामदार मिळाल्यावर, दिवे, मशाली व शस्त्रे घेऊन यहूदा तेथे आला. ४ येशू आपाणवर जे काही येणार हे सर्व जाणन बाहेर आला आणि त्याना म्हणाला, “तुम्ही कोणाला शोधत आहात?” ५ त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “नासरेथकर येशूला.” तो त्यांना म्हणाला, “तो मी आहे.” आणि ज्या यहूदाने त्यास धरून दिल देखील त्यांच्याबरोबर उभा होता, ६ “तो मीच आहे,” असे म्हणताच ते मागे सरकून जाऊन जमिनीवर पडले. ७ मग त्याने त्याना पुन्हा विचारले, “तुम्ही कोणाला शोधतात?” आणि ते म्हणाले, “नासरेथकर येशूला.” ८ येशूने उत्तर दिले, “मीच तो आहे; असे मी तुम्हास सांगितले, तुम्ही मला शोधीत असला तर यांना जाऊ द्या.” ९ “जे तू मला दिले आहेत त्यांतून मी एकी हविला नाही,” असे जे वचन तो बोलला होता ते पूर्ण क्वावे म्हणून हे झाले. १० तेव्हा शिमोन पेत्राजवळ तलवार असल्याने त्याने ती उपसली व महायाजकाच्या दासावर चालविली आणि त्याचा उजवा कान कापून टाकला. त्या दासाचे नाव मल्ख होते. ११ तेव्हा येशू पेत्राला म्हणाला, “तरवार घ्यानात घाल. पित्याने मल जो घ्याला दिला आह तो मी पिझ नये काय?” १२ मग सैनिकांची तुकडी व हजारांचा सरदार आणि यहूदांचे अधिकारी हे येशूला धरून बांधले. १३ आणि त्यास प्रथम हन्नाकडे नेले कारण, त्या वर्षी महायाजक असलेल्या क्यफाचा हा सासरा होता, १४ एका मनुष्याने लोकांसाठी मरावे हे फायद्याचे आहे. अशी मसलत यहूदास याच क्यफाने दिली होती. १५ शिमोन पेत्र व दुसरा एक शिष्य येशूच्या मागे मागे चालले; तो शिष्य महायाजकाच्या ओळखीचा होता आणि येशूबोरवर महायाजकाच्या वाड्यात गेला. १६ पण पेत्र बाहेर, दारासी उभा राहिला होता, म्हणून जो दुसरा शिष्य महायाजकाच्या ओळखीचा होता त्याने बाहेर जाऊन व द्वारपालिकेला सांगून पेत्राला आत आणारे. १७ यावरून ती तरूण द्वारपालिका होती ती पेत्राला म्हणाली, “तूरी या मनुष्याच्या शिष्यांपेकी आहेस काय?” तो म्हणाला, “मी नाही.” १८ थंडी असल्यामुळे दास व कामदार कोळशाचा विस्तव पेटवून शेकत उभे राहिले होते आणि पेत्र पण त्यांच्याबरोबर शेकत उभा होता. १९ तेव्हा महायाजकाने येशूला त्याच्या शिष्यांविषयी व त्याच्या शिक्षणाविषयी प्रश्न केले. २० येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी जगासमरे उघडपणे बोललो आहे, सभास्थानात आणि परमेश्वराच्या भवानात, सर्व यहूदी जमतात, तेथे मी नेहमी शिक्षण दिले आणि गुपतपणे मी काही बोललो नाही. २१ मला का विचारात? मी काय बोललो ते. ज्यांनी ऐकले आहे त्यांना विचारा. पाहा, मी जे बोललो ते त्यांना माहीत आहे.” २२ त्याने असे म्हटल्याचोर जवळ उभा राहणारा एक कामदार येशूला चापट मारून म्हणाला, “तू महायाजकाला असे उत्तर देतोस काय?” २३ येशूने त्यास उत्तर दिले, “मी वाईट शीतीने बोललो असलो तर मला का मारतोस?” २४ येशूने त्यास महायाजकर ज्यफाकडे बांधलेले पाठवले. २५ शिमोन पेत्र शेकत उभा राहिला होता; त्यास इतर म्हणाले, “तूरी त्याच्या शिष्यांपेकी आहेस काय?” त्याने नाकारले व म्हटले, “मी नाही.” २६ पेत्राने ज्याचा कान कापला होता त्याचा नातलग असलेला, महायाजकाच्या दासांपेकी एक होता, तो त्यास म्हणाला, “मी तुला त्याच्याबरोबर बागेत नाही का पाहिले?” २७ पेत्राने पुन्हा नाकारले आणि, लागलाच, कोंडवा आरवला. २८ तेव्हा त्यांनी येशूला क्यफाकडून सरकारवाड्यात नेले; तेव्हा सकाळ होती आणि आपण अशुद्ध होऊ नये, पण वल्हांडणाचे भोजन करता यावे म्हणून ते

स्वतः सरकारवाड्यांत गेले नाहीत. २९ यास्तव पिलात त्यांच्याकडे बाहेर येऊन म्हणाला, “तुम्ही या मनुष्यावर काय आरोप ठेवता?” ३० त्यांनी त्यास उत्तर दिले, “तो दुष्कर्म नसता तर आम्ही त्यास आपल्या हाती दिले नसते.” ३१ पिलाताने त्याना म्हटले, “त्याला तुम्हीच आपल्या नियमशस्त्राप्रमाणे त्याचा न्याय करा.” यहूदी अधिकारी त्यास म्हणाले, “आम्हास कोणाचा जीव घेण्याचा अधिकार नाही.” ३२ आपण कोणत्या मरणाने मरणार हे सुचितांना येशूने जे वचन सांगितले होते ते पूर्ण क्वावे म्हणून असे झाले. ३३ म्हणून पिलात पुन्हा सरकारवाड्यांत गेला; आणि त्याने येशूला बोलावून म्हणाला, “तू यहूद्यांचा राजा आहेस काय?” ३४ येशूने उत्तर दिले, “आपण स्वतः हे म्हणता किंवा दुसऱ्यांनी आपणाला माझ्याविषयी हे सांगितले?” ३५ पिलाताने उत्तर दिले, “मी यहूदी आहे काय? तुझ्याच लोकांनी आणि मुख्य याजकांनी तुला माझ्या हाती दिले; तू काय केले.” ३६ येशूने उत्तर दिले, “माझे राज्य या जगाचे नाही. माझे राज्य या जगाचे असते तर यहूद्यांच्या हाती मी दिला जाऊ नये म्हणून माझ्या सेवकांनी लढाई केली असती; पण माझे राज्य येथेले नाही.” ३७ म्हणून पिलात त्यास म्हणाला, “तर तू राजा आहेस काय?” येशूने उत्तर दिले, “मी राजा आहे असे आपण म्हणता. मी यासाठी जम्मलो आहे आणि यासाठी मी जगात आलो आहे. मी सत्याची साक्ष द्यावी. जो कोणी सत्याचा आहे तो माझी वाणी एकतो.” ३८ पिलात त्यास म्हणाला, “सत्य काय आहे?” आणि हे बोलून तो पुन्हा यहूद्यांकडे बाहेर गेला आणि त्यांना म्हणाला, “मला त्याच्यात काही अपराध दिसत नाही. ३९ पण तुमच्यासाठी वल्हांडण संपांत मी एकाला सोडावे अशी तुमच्यात रीत आहे; तर तुमच्यासाठी मी यहूद्यांच्या राजाला सोडावे अशी तुमची इच्छा आहे काय?” ४० तेव्हा पुन्हा ते ओरडून म्हणाले, “ह्याला सोडूनका, तर बरबाता सोडा” आता बरबाता हा एक लुटार होता.

१९ नंतर पिलाताने येशूला नेऊन फटके मारवले. २ तेव्हा शिपायांनी एक काट्यांचा मुकुट घुंगुल त्याच्या डोक्यात घातला आणि त्यास एक जांभळा झागा घातला. ३ आणि ते त्याच्यापुढे येऊन म्हणाले, “हे यहूद्यांच्या राजा, तुझा जयजयकर असो!” मग त्यांनी त्यास चापटा मारल्या. ४ म्हणून पिलाताने पुन्हा बाहेर येऊन, म्हटले, “पाहा, मला त्याच्यात काही अपराध दिसत नाही, हे तुम्हास समजावे म्हणून मी त्यास तुमच्याकडे बाहेर आणतो.” ५ तेव्हा येशू काट्यांचा मुकुट व जांभळा झागा घातलेला बाहेर आला आणि पिलात त्याना म्हणाला, “पाहा, हा मनुष्य!” ६ मुख्य याजक लोक व त्यांचे कामदार त्यास बघून ओरडून म्हणाले, याला “वधस्तंभावर खिळा, वधस्तंभावर खिळा.” पिलात त्याना म्हणाला, “तुम्हीच त्यास नेऊन, वधस्तंभावर खिळा; कारण मला त्याच्यात काही अपराध दिसत नाही.” ७ यहूदी लोकांनी त्यास उत्तर दिले, “आम्हास नियमशस्त्र आहे आणि त्या शास्त्राप्रमाणे हा मरण पावला पाहिजे; कारण याने स्वतःला देवावा पुत्र केले.” ८ पिलात हे बोलणे ऐकून अधिकच भ्याला; ९ आणि तो पुन्हा जाऊन व येशूला म्हणाला, “तू कोठाला आहेस?” पण येशूने त्यास उत्तर दिले नाही. १० पिलाताने त्यास म्हटले, “माझ्याबरोबर तू बोलत नाहीस काय? तुला सोडण्याचा अधिकार मला आहे आणि तुला वधस्तंभावर खिळण्याचा अधिकार मला आहे तुला माहीत नाही काय?” ११ येशूने उत्तर दिले, “आपणाला तो अधिकार वरून दिलेला नसता तर माझ्याबर मुळीच चालला नसता, म्हणून ज्याने मला आपल्या हाती दिले त्याचे पाप अधिक आहे.” १२ यावरून पिलाताने त्यास सोडायचा प्रयत्न केला, पण यहूदी ओरडून म्हणाले, “आपण जर याला सोडिले तर आपण कैसराचे मित्र नाही; जो कोणी स्वतःला राजा करतो तो कैसराला नाकारतो.” १३ म्हणून पिलाताने हे बोलणे ऐकल्यावर येशूला बाहेर आणले आणि तो फरसबदी नावाच्या जागी न्यायासनावर बसला. इंद्री भाषेत या जागेला गब्बाथा म्हणतात. १४ तो वल्हांडणाच्या तयारीचा दिवस होता, तेव्हा सुमारे दुपारचे बारा वाजले

होते आणि तो यहूद्यांना म्हणाला, “पाहा, तुमचा राजा!” १५ यावरून ते औरडले, “ह्याला संपूर्ण टाका, त्यास वधस्तंभावर खिळा.” पिलात त्यांना म्हणाला, “मी तुमच्या राजाला वधस्तंभावर खिळावे काय?” मुख्य याजकांनी उत्तर दिले, “आम्हास कैसराशिवाय राजा नाही.” १६ मग, त्याने येशूला वधस्तंभावर खिळण्याकरिता त्यांच्या हाती दिले. १७ तेव्हा त्यांनी येशूला आपल्या ताब्यात घेतले आणि तो आपला वधस्तंभावर वधत वाहत “कवटाचे” स्थान म्हटलेल्या जागी गेला. या जागेला इंद्री भाषेत गलुगुथा म्हणतात. १८ तेथे त्यांनी त्यास व त्याच्याबरोबर दुसऱ्या दोघांना, एकाला एका बाजूस व दुसऱ्याला दुसऱ्या बाजूस आणि येशूला मध्ये असे वधस्तंभावर खिळले. १९ आणि पिलाताने एक फलक लिहून तो वधस्तंभावर लावला; ‘यहूद्यांचा राजा नासोरी येशू’ असे लिहिले होते. २० येशूला वधस्तंभावर खिळले होते ते ठिकाण नगराच्या जवळ होते. म्हणून पुष्कळ यहूद्यांनी तो फलक वाचला. तो इंद्री, रोमी व ग्रीक भाषांत लिहिला होता. २१ तेव्हा यहूद्यांचे मुख्य याजक लोक पिलाताला म्हणाले, “यहूद्यांचा राजा असे लिहू नका तर याने म्हणले ‘मी यहूद्यांचा राजा आहे’ असे लिह.” २२ पिलाताने उत्तर दिले, “मी लिहिले ते लिहिले.” २३ मग शिपायांनी येशूला वधस्तंभावर खिळल्यावर त्याचे कपडे घेतले आणि प्रत्येक शिपायाला एक वाटा असे चार वाटे केले; आणि झागाही घेतला. या झाग्याला शिवण नक्हती; तो वरपासून सरळ विणलेला होता. २४ म्हणून ते एकमेकांना म्हणाले, “आपण हा फाडू नये; पण तो कोणाला मिळेल हो ठरवण्याकरता चिठ्याला टाकून पाहावे.” हे यासाठी झाली की, ‘त्यांनी माझे कपडे आपसात वाढून घेतले आणि माझ्या झाग्यावर त्यांनी चिठ्याला टाकिल्या,’ असा हा शास्त्रलेख पूर्ण क्वावा; म्हणून शिपायांनी या गोष्टी केल्या. २५ पण येशूच्या वधस्तंभावर जवळ त्याची आई, त्याची मावशी व क्लोपाची परन्ती मरीया आणि मगदलीया नगराची मरीया या उभ्या होत्या. २६ येशूने जेव्हा आपल्या आईला व तो ज्या शिपायावर त्याची प्रीती होती त्यास जवळ उभे राहिलेले पाहून तेव्हा तो आपल्या आईला म्हणाला, “आई, पाहा, हा तुझा मुलागा.” २७ मग तो त्या शिष्याला म्हणाला, “पाहा, ही तुझी आई!” आणि त्या शिष्याने तिला तेक्कापासून आपल्याकडे घेतले. २८ मग, आता सर्व पूर्ण झाले आहे, हे जाणून येशूने, शास्त्रलेख पूर्ण क्वावा म्हणून, “मला तहान लागली आहे” असे म्हटले. २९ तेथे, एक आंब भरू ठेवलेले भांडे होते, म्हणून त्यांनी आंबेने भरलेला एक बोळा एका जोडी झाडाच्या काठीवर बसवून त्याच्या तोडाला लावला. ३० येशूने आंब घेतल्यानंतर म्हटले, “पूर्ण झाले आहे.” आणि आपले मस्तक लववून आपला आत्मा समर्पण केला. ३१ तो तयारीचा दिवस होता आणि शब्दादिद दिवशी वधस्तंभावर शरीरे राहू नयेत, कारण तो शब्दादि मोठा दिवस होता म्हणून यहूद्यांनी पिलाताला विनंती केली की, त्यांचे पाय तोडून त्यांना काढून घेऊन जावे. ३२ तेव्हा शिपाई आल्यावर त्यांनी त्याच्याबरोबर वधस्तंभावर खिळण्यात आलेल्या पहिल्याचे व दुसऱ्याचे पाय तोडले. ३३ पंरु ते येशूजवळ आल्यावर, तो मरून गेला आहे असे पाहून, त्यांनी त्याचे पाय तोडले नाहीत. ३४ तरी शिपायांपैकी एकाने भाल्याने त्याच्या कुशीत भोसकले; आणि, लगेच, रक्त व पाणी बाहेर आले. ३५ आणि ज्याने हे पाहिले त्याने साक्ष दिली आहे त्याची साक्ष खरी आहे व आपण खेरे बोलतो हे त्यास ठाऊक आहे यासाठी की, तुहीही विश्वास ठेवावा. ३६ कारण, “त्याचे एकीही हाड मोडणार नाही,” हा शास्त्रलेख पूर्ण क्वावा म्हणून या गोष्टी झाल्या. ३७ आणि दुसरा एक शास्त्रलेख पूर्ण म्हणतो, “ज्याला त्यांनी वधिले ते त्याच्याकडे पाहतील.” ३८ यानंतर, जो अरिमर्थांकर योसेफ याने आपल्याला येशूचे शरीर नेता यावे अशी पिलाताला विनंती केली. तो येशूचा शिष्य असून पण यहूद्यांच्या भीतीमुळे गुप्त शिष्य होता, पिलाताने त्यास परवानानी दिल्यावसून त्याने जाऊन येशूचे शरीर नेले. ३९ आणि, त्याच्याकडे पहिल्याने रात्रीचा आलेला निकदेमही गंधरस व अगृह यांचे सुमारे शंभर मापे मिश्रण घेऊन आला. ४० मग त्यांनी येशूचे शरीर घेतले आणि यहूद्यांच्या उत्तरकार्याच्या रीतीप्रमाणे त्यांनी ते

सुंगंधी मसल्यांसहित तागाच्या वस्त्रात गुंडाळले. ४१ त्यास ज्याठिकाणी वधस्तंभावर खिल्ले होते तेथे एक बाग होती; आणि त्या बागेत एक नवी कबर होती; त्यामध्ये कोणाला कधीही ठेवलेले नव्हते. ४२ तो यद्युंचा तयारीचा दिवस असल्यामुळे व ती कबर जवळ असल्यामुळे, त्यांनी येशूला तेथे ठेवले.

२० आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी, पहाटेस अंधारातच, ममदालीया नगराची मरीया कबरेजवळ आली आणि कबरेच्या तोंडावरून घोंड काढली आहे असे तिने पाहिले. २ तेव्हा शिमोन पेत्र व ज्याच्यावर येशूची प्रीती होती त्या दुसऱ्या शिष्याकडे धावत येऊन ती त्यांना म्हणाली, “त्यांनी प्रभूला कबरेतून काढून नेले आणि त्यास कोठे ठेवले हे आम्हास माहीत नाही.” ३ म्हणून पेत्र व तो दुसरा शिष्य बाहेर पडून कबरेकडे जावायास निघाले. ४ तेव्हा ते दोघे जण बरोबर धावत गेले, पण तो दुसरा शिष्य पेत्राच्या पुढे धावत गेला व कबरेजवळ प्रथम पोहचला. ५ त्यांने ओणदून आत डोकावले आणि त्यास तागाची वस्त्रे पडलेली दिसली. पण तो आत गेला नाही. ६ शिमोन पेत्रहि त्याच्यामागून येऊन पोहचला व तो कबरेत शिरला; ७ आणि तागाची वस्त्रे पडलेली व जो रुमाल त्याच्या डोक्याला होता तो त्या तागाच्या वस्त्रांजवळ नव्हे, तर वेगळा एकीकडे गुंडाळून ठेवलेला होता. ८ तेव्हा जो दुसरा शिष्य पहिल्याने कबरेजवळ आला होता तोही आत गेला आणि त्यांने पाहून विश्वास ठेवला. ९ कारण त्यांने मरण पावलेल्यातून पुन्हा उठावे हे अवश्य आहे, हा शास्त्रलेख त्यांना अजून कळला नव्हते. १० मग ते शिष्य पुन्हा आपल्या धरी गेले. ११ पण इकडे मरीया बाहेर कबरेजवळ रडत उभी राहिली होती आणि ती रडता रडता तिने ओणदून कबरेत पाहिले; १२ आणि जेथे येशूचे शरीर आधी ठेवलेले होते तेथे ते शुभ्र वस्त्रे परिधान केलेले दोन देवदू एक डोक्यांकडील बाजूस आणि एक पायांकडील बाजूस बसलेले दिसले. १३ आणि ते तिला म्हणाले, “मुली, तू का रडतेस?” ती त्यांना म्हणाली, “त्यांनी माझ्या प्रभूला नेले आणि त्यास कोठे ठेवले हे मला माहीत नाही.” १४ असे बोलून ती मागे वळली आणि ते तिला येशू उभा असलेला दिसला; पण तो येशू आहे हे तिने ओळखले नाही. १५ येशूने तिला म्हटले, “मुली, तू का रडतेस? तू कोणाला शोधतेस?” तो माळी आहे असे समजून त्यास म्हणाली, “साहेब, तू त्यास येथून नेले असेल तर कोठे ठेवलेस ते मला सांग म्हणजे मी त्यास घेण जाईन.” १६ येशूने तिला म्हटले, “मरीये,” ती वळून त्यास इडी भाषेत म्हणाली, “रब्बूनी,” (म्हणजे गुरुजी) १७ येशूने तिला म्हटले, “मला शिवू नकोसा; कारण, मी अजून पित्याकडे वर गेला नाही; तर माझ्या बांधवांकडे जाऊन, त्यांना सांग की, जो माझा पिता आणि तुमचा पिता, माझा देव आणि तुमचा देव आहे त्याच्याकडे मी वर जातो.” १८ मगदालीया नगराची मरीया गेली आणि आपण प्रभूला पहिल्याचे आणि त्यांने आपल्याला या गोंधी सांगितल्याचे तिने शिष्यांना कळविले. १९ त्या दिवशी, म्हणजे आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी संध्याकाळी, शिष्य जेथे जमले होते तेथील दरवाजे यद्युंचाची भीतीमुळे बंद असता, येशू आत आला व मध्यभागी उभा राहून म्हणाला, “तुम्हास शांती असो.” २० आणि हे बोलल्यावर त्यांने त्यांना आपले हात आणि कूस दाखवली; आणि शिष्यांनी प्रभूला बधितले तेव्हा ते आनंदित झाले २१ तेव्हा येशू त्यांना पुन्हा म्हणाला, “तुम्हास शांती असो. जसे पित्याने मला पाठवले आहे तसे मीही तुम्हास पाठवतो.” २२ एवढे बोलल्यावर त्यांने त्यांच्यावर फुंकर टाकली आणि तो त्यांना म्हणाला, “पवित्र आत्माचा स्वीकार करा. २३ ज्या कोणाच्या पापांची तुम्ही क्षमा करता त्यांची क्षमा झाली आहे आणि ज्या कोणाची तुम्ही ठेवता ती तशीच ठेवलेली आहेत.” २४ येशू आला तेव्हा, बारांतील एक, ज्याला दिमुळे म्हणत तो थोमा त्यांच्याबोरवर नव्हता. २५ म्हणून दुसऱ्या शिष्यांनी त्यास सांगितले, “आमी प्रभूला पाहिले.” तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, “मी त्याच्या हातात खिळांची खुण बधितल्याशिवाय, खिळ्यांच्या जागी माझे

बोट घातल्याशिवाय आणि त्याच्या कुशीत माझा हात घातल्याशिवाय मी विश्वास ठेवणारच नाही.” २६ आणि पुन्हा, आठ दिवसानी, त्याचे शिष्य घरात होते आणि थोमा त्यांच्याबोरवर होता; आणि दरवाजे बंद असताना येशू आला व मध्यभागी उभा राहिला आणि म्हणाला, “तुम्हास शांती असो.” २७ मग तो थोमाला म्हणाला, “तुझे बोट पुढे कर आणि माझे हात बघ; तुझा हात पुढे कर आणि माझ्या कुशीत घाल; आणि विश्वासहीन होऊ नकोस पण विश्वास ठेवणारा हो.” २८ आणि थोमाने त्यास म्हटले, “माझा प्रभू आणि माझा देव!” २९ येशूने त्यास म्हटले, “तू मला पाहिले आहे म्हणून विश्वास ठेवला आहे. पाहिल्यावांचून विश्वास ठेवणारे आहे ते धन्य!” ३० आणि या पुस्तकात लिहिली नाहीत अशी दुसरीही पुष्कळ चिन्हे येशूने आपल्या शिष्यांसमोर केली. ३१ पण ही ह्यासाठी लिहिली आहेत की, येशू हा देवाचा पुत्र द्विस्त आहे, असा तुम्ही विश्वास ठेवावा आणि तुम्ही विश्वास ठेवल्याने तुम्हास त्याच्या नावात जीवन मिळवे.

२१ आणि या यानंतर पुन्हा तिबिर्याच्या सरोवराजवळ येशूने शिष्यांना स्वतःस प्रकट झाला; आणि अशाप्रकारे स्वतःस प्रकट केले. २ शिमोन पेत्र व ज्याला दिदुम म्हणत तो थोमा, गालील प्रांतातील काना नगरातील नथेनेल व जब्बीचे पुत्र आणि त्याच्या शिष्यांतील दुसरे दोघे जण हे बरोबर होते. ३ शिमोन पेत्र त्यांना म्हणाला, “मी मासे धरावयला जातो.” ते त्यास म्हणतात, “आमी पण तुझ्याबोरवर येतो.” तेव्हा ते निघून तारवात चढले आणि त्या रात्री त्यांनी काहीही धरले नाही. ४ पण आता पहाट होते वेळी येशू समुद्र किनाच्याजवळ उभा होता, पण तो येशू होता हे शिष्यांना समजले नाही. ५ तेव्हा येशूने त्यांना म्हटले, “मुलांनो, तुम्हास जवळ काही खावयाला आहे काय?” ते त्यास म्हणाले, “नाही.” ६ आणि तो त्यांना म्हणाला, “तारवाच्या उजवीकडे जाळे टाका आणि तुम्हास मिळेल.” म्हणून त्यांनी टाकले आणि माशांच्या योळक्यामुळे ते त्यांना आता ओढवेना. ७ तेव्हा ज्या शिष्यावर येशूची प्रीती होती तो पेत्राला म्हणाला, “तो प्रभू आहे.” शिमोन पेत्राने ऐकले की, तो “प्रभू आहे, प्रभू आहे” तेव्हा तो उघडा असल्यामुळे (त्याने बाहेरील वस्त्र, झाग, न घातल्यामुळे) त्याने कमरेला झाग गुंडाळला आणि सरोवरात उडी घेतली. ८ आणि दुप्रौदे शिष्य त्या लहान मचव्याने ते माशांचे जाळे ओढीत ओढीत आले कारण ते किनाच्यापासून फार दूर नव्हते, पण सुमारे दोनेशे हातावर होते. ९ तेव्हा ते किनाच्यावर बाहेर आल्यावर तेथे कोळशांचा विस्तव आणि त्यावर ठेवलेली मासळी आणि भाकरी पाहिली. १० येशूने त्यांना म्हटले, “तुम्ही आता धरलेल्या मासळीमधून काही आणा.” ११ तेव्हा शिमोन पेत्राने मचव्यावर चढून एकरी त्रेपन मोळ्या माशांनी भरलेले जाळे किनाच्यावर ओढून आणले. ते तितके असतानाही जाळे फाटले नाही. १२ येशू त्यांना म्हणाला, “या, याहारी करा.” कारण तो प्रभू आहे हे त्यांना समजले म्हणून आपण कोण आहात हे त्यास विचारावास शिष्यांतील कणी धजला नाही. १३ तेव्हा येशूने भाकर घेतली आणि त्यांना दिली; तशीच मासळी दिली. १४ येशू मरण पावलेल्यातून उठल्यानंतर त्यांची शिष्यांना प्रकट क्यायची ही तिसरी केळ. १५ मग त्यांची न्याहीरी झाल्यावर येशूने शिमोन पेत्राला म्हटले, “योहानाच्या पुत्रा शिमोना, याच्यापेक्षा तू माझ्यावर अधिक प्रीती करतोस काय?” तो त्यास म्हणाला, “होय, प्रभू, तू जाणतोस की, मी तुझ्यावर प्रीती करतो.” तो त्यास म्हणतो, “माझी कोरो चार.” १६ तो पुन्हा दुसऱ्यांदा त्यास म्हणाला, “योहानाच्या पुत्रा, शिमोना, तू माझ्यावर प्रीती करतोस काय?” पेत्र दुःखी होऊन त्यास म्हणाला, “प्रभू, तुला सर्व माहीत आहे, तू जाणतोस की, मी तुझ्यावर प्रीती करतो.” येशू त्यास म्हणतो, “माझी मेंद्रे राख.” १७ तो तिसऱ्यांदा त्यास म्हणाला, “योहानाच्या पुत्रा, शिमोना, तू माझ्यावर प्रीती करतोस काय?” पेत्र दुःखी होऊन त्यास म्हणाला, “प्रभू, तुला सर्व माहीत आहे, तू जाणतोस की, मी तुझ्यावर प्रीती करतो.” येशू त्यास म्हणतो, “मी तुला खेरे खेरे सांगतो, तू जेव्हा

तरुण होतास तेक्हा आपली कंबर बांधून तुझी इच्छा असेल तिकडे जात होतास; पण तू म्हातारा होशील तेक्हा हात पुढे करशील, दुसरा तुझी कंबर बांधील आणि तुझी इच्छा नसेल तिकडे तुला नेईल.” १९ तो कोणत्या मरणाने देवाचे गौरव करणार होता हे प्रकट करायला तो हे बोलला आणि हे बोलल्यावर तो त्यास म्हणातो, “माझ्यामागे ये.” २० तेक्हा पेत्र मागे वळला आणि पाहतो की, ज्या शिष्यावर येशूची प्रीती होती जो भोजनाच्या वेळी त्याच्या छातीशी टेकला असता मागे लवून ‘प्रभू तुला धरून देणारा तो कोण आहे?’ असे म्हणाला होता, त्यास त्याने मागे चालतांना पाहिले. २१ म्हणून, त्यास बघून, पेत्र येशूला म्हणाला, “प्रभू, ह्याचे काय?” २२ येशूने त्यास म्हटले, “मी येईपर्यंत त्याने रहावे अशी जर माझी इच्छा असेल तर त्याचे तुला काय? तू माझ्यामागे ये.” २३ तेक्हा बांधवांत हे बोलणे पसरले की, तो शिष्य मरणार नाही. पण येशू त्यास म्हणाला नव्हता की, तो मरणार नाही, पण “मी येईपर्यंत त्याने रहावे अशी जर माझी इच्छा असेल तर तुला काय?” २४ जो या गोष्ठींची साक्ष देतो व ज्याने या गोष्ठी लिहिल्या आहेत तोच हा शिष्य आहे; आणि त्याची साक्ष खरी आहे हे आम्हास माहीत आहे. २५ आणि ह्याशिवाय येशूने केलेली पुष्कळ कृत्ये आहेत; ती एकएक लिहिली तर लिहिलेली पुस्तके या जगात देखील मावणार नाहीत असे मला वाटते.

प्रेषि.

१ हे थियफिला, येशूने जे शिकवले आणि केले, व ज्या विषयी मी पहिल्या ग्रंथात नमुद केले, २ त्या दिवसापर्यंत जेव्हा तो वर घेतला गेला. या आज्ञा त्याने पवित्र आत्माच्या द्वारे त्याच्या निवडलेल्या प्रेषितांना दिल्या. ३ मरण सोसल्यानंतरही येशूने त्यांना पुष्कळ प्रमाणांनी आपण जिवंत आहोत. हे दाखवून चाळीस दिवसपर्यंत तो त्यांना दर्शन देत असे, व देवाच्या राज्याच्या गोष्टी सांगत असे. ४ नंतर तो त्यांच्याशी एकत्र असता त्याने त्यांना आज्ञा केली की, “यश्शलेम शहर सोडून जाऊ नका तर पित्याने देऊ केलेल्या, ज्या देणी विषयी, तुम्ही माझी यश्शलेम त्याचा बापिस्मा केला खरा; थोड्या दिवसानी तुमचा बापिस्मा पवित्र आत्म्याने होईल.” ५ मग सर्वजण एकत्र जमले असताना शिष्यांनी येशूना चिचाले, “प्रभुजी, याच काळात आपण इसाएलाचे राज्य पुन्हा स्थापित करणार काय?” ६ तो त्यांना म्हणाला, “पित्याने स्वतःच्या अधिकारात काळ व समय ठेवले आहेत ते जाणणे तुम्हाकडे नाही. ७ परंतु पवित्र आत्मा तुम्हांवर येईल, तेव्हा तुम्ही सामर्थ्य प्राप्त कराल, आणि यश्शलेम शहरात सर्व यूहीदीया आणि शोमरेन प्रांतात, व पृथ्वीच्या शेवटापर्यंत तुम्ही माझे साक्षी व्हाल.” ८ असे सांगितल्यावर त्यांच्या डोळ्यासमोर तो वर घेतला गेला, आणि मेंगांनी त्यास दृश्यीआड केले. ९ नंतर तो जात असता ते आकाशाकडे निरुपून पाहत होते, तेव्हा पाहा, शुभ्र वस्त्रे परिधान केलेले दोन पुरुष त्यांच्याजवळ उभे राहिले. १० आणि ते असे बोलले, “अहो गालीलाकारांनो, तुम्ही आकाशाकडे का पाहत उभे राहिले आहोत? हा जो येशू तुम्हापासून वर आकाशात घेतला गेला आहे? तुम्ही त्यास जसे आकाशात जातांना पाहता तसाच तो परत येईल.” ११ मग यश्शलेम शहराजवळ म्हणजे शब्दावध दिवसाच्या मजलेवर असलेल्या जैतुंगांच्या डोंगारावरून ते यश्शलेम शहरास परत आले. १२ आणि आत्म्यावर ते माडीवरच्या एका खोलीत जिथे पेत्र, योहान, याकोब, अंद्रिया, फिलिप्प, थोमा, बर्थलमय, मत्तय, अल्फीचा मुलगा याकोब, शिमोन जिलोत व याकोबाचा मुलगा यूहा हे राहत होते, तिथे गेले. १३ हे सर्वजण आणि त्यांच्यासह कित्येक स्त्रिया, येशूची आई मरीया, व त्याचे भाऊ एकचित्ताने एकसारखे प्रार्थना करत होते. १४ त्या दिवसात पेत्र वंशुवामिध्ये, सुमारे एकशेवीस मनुष्यांच्या जमावामध्ये उभा राहून म्हणाला, १५ “बंधुजनहो, येशूला धरून नेणाऱ्यांना वाट दाखविणाऱ्या यहूदाविषयी पवित्र आत्म्याने दावीदाच्या मुख्यावाट जे भविष्य आधीच वर्तवले होते, ते पूर्ण होण्याचे अगम्य होते. १६ तो आपल्या मधलाच एक होता आणि त्यास या सेवेतल्या लाभाचा त्याचा वाटा मिळाला होता.” १७ (त्याने आपल्या दुश्शाईवी कृतीकरून मजुरीने शेत विकत घेतले, तो पातला पडल्याने त्याचे पोट मध्येच फुटले, व त्याची आतडी बाहेर पडली. १८ हे यश्शलेम शहरात राहणाऱ्या सर्वांना कळले म्हणून त्यांच्या भाषेत त्या शेताला हकलादमा, म्हणजे रक्ताचे शेत, असे नाव पडले आहे.) १९ स्तोर्सराहित असे लिहिले आहे की, त्याचे घर उजाड पडो, व त्यामध्ये कोणीही न राहो. आणि, त्याचा हुद्दा दूसरा घेवो. २० म्हणून, प्रभु येशू आमच्यामध्ये आत बाहेर येत जात होता त्या सर्व काळात, २१ योहानाच्या बापिस्म्यापासून तर ज्या दिवशी प्रभु येशूला आपल्यापासून वर घेण्यात आले, त्या दिवसापर्यंत तर जी माणसे आपल्या संगतीसोबतीत होती त्यांच्यातून एकाने आपल्याबरोबर त्याच्या पुनरुत्थानाचा साक्षी झाले पाहिजे. २२ तेव्हा ज्याचे उपनाव युस्त होते, तो बर्सबा म्हटलेला योसेफ व मरिथ्या, या दोघाना त्यांनी पुढे आणले. २३ मग त्यांनी अशी प्रार्थना केली, “हे सर्वांचे हृदये जाणणाऱ्या प्रभू, २४ हे सेवकपद व प्रेषितपद सोडून आपल्या जागी गेलेल्या यहूदाचे पद उजाला मिळावे असा या दोघापैकी तू कोण

निवडला आहेस ते दाखव.” २५ मग त्यांनी त्यांच्यासाठी चिठ्या टाकल्यावर मरिथ्यायाची चिठ्यी निघाली; तेव्हा त्यास अकरा प्रेषितांबरोबर गणण्यात आले.

२ नंतर पेटेकॉस्ट म्हणजे पन्नासावा दिवस आला तेव्हा ते सर्व एकत्र जमले असताना. ३ अकस्मात मोठ्या वाच्याच्या सुसाठ्यासारखा आकाशातून नाद झाला, व ज्या घरात ते वसले होते ते सर्व त्याने भरले. ४ आणि वेगवेगळ्या होत असलेल्या अमीच्या जीभांसारख्या जीभ त्यांना दिसल्या, व प्रत्येकावर त्या एकाएक अशा बसल्या. ५ तेव्हा ते सर्वजण पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण झाले आणि आत्म्याने जसजशी त्यांना वाचा दिली, तसतसे ते निरनिराळ्या भाषांतून बोलू लागले. ६ त्यावेळेस आकाशाखालच्या प्रत्येक राश्ट्रातील भक्तिमान यहूदी यश्शलेम शहरात राहत होते. ७ तो नाद झाल्यावर लोकसमुदाय एकत्र होऊन गोंधळून गेला, कारण प्रत्येकाने त्यांना आपाआपल्या भाषेत बोलताना ऐकले. ८ ते सर्व आश्वयन थक्क होउन; म्हणाले, “पाहा, हे बोलणारे सर्व गालील प्रांतातील ना? ९ तर आपाण प्रत्येकजण आपाआपली जन्मभाषा ऐकतो हे कसे? १० पार्थी, मेदी, एलामी, मेसोपोटेम्या, यहूदीया, कप्पदुकिया, पंत, आशिया, ११ फुगिया, पंफुलिया, मिसर व कुरण्याच्या जवळचा लिबुवा देश ह्यात राहणारे, यहूदी व यहूदीयमतानुसारी असे रोमन प्रवासी, १२ क्रेतीय, अरब, असे आपण त्यांना आपाआपल्या भाषांत देवाची महत्कृत्ये सांगताना ऐकतो.” १३ तेव्हा ते सर्व विस्मित होउन; व गोंधळून जाऊन एकमेकांसं म्हणाले, “हे काय असेल?” १४ परंतु दुसरे किंत्येक घेण्ये दण्णाले, “हे नवीन द्राक्षरसाने मस्त झाले आहेत.” १५ तेव्हा पेत्र अकरा प्रेषितांबरोबर उभा राहून, त्यांना मोठ्याने म्हणाला, अहो यहूदी लोकांनो व यश्शलेम शहरातील रहिवाश्यांनो, हे लक्षात आणा व माझे बोलणे ऐकून घ्या. १६ तुम्हास वाटाते हे मस्त झाले आहेत, पण असे नाही कारण सकाळचे नऊ वाजले आहेत. १७ परंतु योएल संदेश्याने जे सांगितले होते ते हे आहे: १८ देव म्हणतो, “शेवटच्या दिवसात असे होईल, मी मनुष्यांतावर आपल्या आत्म्याचा वर्षाव करीन, तेव्हा तुमचे पुत्र व तुमच्या कन्या संदेश देतील. तुमच्या तरुणांस दृष्टात होतील व तुमच्या वृद्धास स्वप्ने पडतील. १९ आणखी त्या दिवसात मी आपल्या दासांसवर व आपल्या दासींवर आपल्या आत्म्याचा वर्षाव करीन, म्हणजे ते संदेश देतील. २० आणि वर आकाशात अद्भूते व खाली पृथ्वीवर चिन्हे, म्हणजे रक्त, अग्नी व धूम्रूप वाफ अशी मी दाखवीन. २१ परमेश्वराचा महान व प्रसिद्ध दिवस येण्यापूर्वी सूर्य अंधकारमय व चंद्र स्तकमय होईल. २२ तेव्हा असे होईल की जो कोणी परमेश्वराच्या नावाने त्याचा थावा करील तो तरेल.” २३ “अहो इसाएल लोकांनो, या गोष्टी ऐका: नासोरी येश्चुया द्वारे देवाने जी महत्कृत्ये, अद्भूते व चिन्हे तुम्हास दाखविली त्यावरून देवाने तुम्हाकरिता मान्यता दिलेला असा तो मुत्यु होता, याची तुम्हास महिती आहे. २४ तो देवाच्या ठाम संकल्पानुसार व पूर्वजानानुसार तुमच्या स्वावीन झाल्यावर, तुम्ही त्यास धरून अधर्याच्या हातांनी वधस्तंभावर खिळून मारले; २५ त्यास देवाने मरणाच्या वेदनापासून सोडवून उठवले, कारण त्यास मरणाच्या स्वाधीनी राहणे अशक्य होते. २६ दावीद त्याच्याविषयी असे म्हणतो, “मी परमेश्वरास आपणापुढे नित्य पाहिले आहे, मी ढळू नये म्हणून तो माझ्या उजवीकडे आहे. २७ म्हणून माझे हृदय आनंदित व माझी जीभ उल्लसित झालीच आणखी माझा दह ही आशेवर राहील. २८ कारण तू माझा जीव मृतलोकात राहू देणार नाहीस, व आपल्या पवित्र पुरुषाला कुजण्याचा अनुभव येत देणार नाहीस. (Hadés g96) २९ जीवनाचे मार्ग तू मला कळविले आहेत; ते आपल्या समक्षतेने मला हर्षभरीत करशील.” ३० “बंधुजनहो, कुलाधिपति दावीद: ह्याच्याविषयी मी तुम्हाबोबर प्रशस्तपणे बोलतो तो मरण पावला, पुरला गेला व त्याची कबर आजपर्यंत आपल्यामध्ये आहे. ३१ तो संदेशा होता, आणि त्यास ठाऊक होते की देवाने त्यास अभिवचन दिले की तुझ्या संतानातील एकाला तुझ्या राजासनावर बसवीन. ३२ ह्याचे

पूर्वज्ञान असल्यामुळे तो ख्रिस्ताच्या: पुनरुत्थानाविषयी असे बोलला की, त्यास मृतलोकात सोडून दिले नाही, व त्याच्या देहाला कुंजण्याचा अनुभव आला नाही. (Hades g86) ३२ त्या येशूला देवाने उठवले, ख्रिस्ताची आम्ही सर्व साक्षी आहोत. ३३ म्हणून तो देवाच्या उजव्या हाताकडे बसविलेला आहे त्यास पवित्र आत्म्याविषयीचे वचन पित्यापासून प्राप्त झाले आहे, आणि तुम्ही जे पाहाता व ऐकता त्याचा त्याने वर्षाव केला आहे. ३४ कारण दावीद राजा स्वर्गास चढून गेला नाही, पण तो स्वतः म्हणतो, “परमेश्वराने माझ्या प्रभूला सांगितले की, ३५ मी तुझ्या शत्रुवै तुझे पादासन करेपर्यंत तू माझ्या उजवीकडे बसून राहा.”” ३६ “म्हणून, इसाएलाच्या सर्व घराण्याने हे निश्चयूर्क समजून घ्यावे की, ज्या येशूला तुम्ही वधस्तंभाव खिळून मारले त्यास देवाने प्रभू व ख्रिस्त असे करून ठेवले आहे.” ३७ हे ऐकून त्याच्या अंतःकरणास चुटुटु लागली आणि ते पेत्र व इतर प्रेषित ह्यांना म्हणाले, “बंधुजनहो, आम्ही काय करावे?” ३८ पेत्र त्यांना म्हणाला, “पश्चात्ताप करा आणि तुमच्या पापांची क्षमा क्वावी, म्हणून तुम्ही प्रत्येकजण येशू ख्रिस्ताच्या नावाने बापितस्मा घ्या, म्हणजे तुम्हास पवित्र आत्म्याचे दान प्राप्त हाईल. ३९ कारण हे वचन तुम्हास तुमच्या मुलाबाळांना व जे दूर आहेत, त्या सर्वांना म्हणजे जितक्यांना परमेश्वर आपला देव स्वतःकडे बोलावील जितक्यांना दिले आहे.” ४० आणखी त्याने दुसऱ्या पुष्कळ गोटी सांगून त्यास साक्ष दिली व बोध करून; म्हटले, “या कुटिल पिंडीपासून तुम्ही आला बावाव करून घ्या.” ४१ तेव्हा ज्यांनी त्याच्या संदेशाचा स्वीकार केला त्यांची बापितस्मा झाला, आणि त्यादिवशी त्यांच्यांत सुमारे तीन हजार मनुष्यांची भर पडली. ४२ ते प्रेषितांच्या शिक्षणात आणि सहवासात, भाकर मोडण्यांत व प्रार्थना करण्यांत तपर असत. ४३ तेव्हा प्रत्येक मनुष्यास भय वाटले, आणि प्रेषितांच्या हातून पुष्कळ अद्भूत कृत्ये व चिन्हे घडत होती. ४४ तेव्हा विश्वास ठेवणारे सर्व एकत्र होते आणि त्यांचे सर्वकाही सामाईक होते, ४५ ते आपापली जमीन व मालमत्ता विकून जसजशी प्रयेकाकाला गरज लागत असे, तसंतसे सर्वांना वांटून देत असत. ४६ ते दररोज एकचित्ताने व तत्परतेने परमेश्वराच्या भवनात जमत असत, घरोधरी भाकर मोडीत असत आणि देवाची स्तुती करीत होणी व सालस मनाने जेवत; ४७ सर्व लोक त्यांना प्रसान्न असत आणि प्रभू तारण प्राप्त होत, असलेल्या मनुष्यांची दररोज मंडळीत भर घालीत असे.

३ पेत्र व योहान हे प्राथरिन्याच्या वेळेस दुपारच्या तीन वाजता वर परमेश्वराच्या भवनात जात होते. २ आणि जन्मापासून पांगळा असा एक मनुष्य होता, भवनाच्या सुंदर नावाच्या दाराजवळ भवनात जाणाच्याकडे भीक मागण्यास दररोज त्यास कोणीतीरी नेऊन ठेवत असत. ३ पेत्र व योहान हे परमेश्वराच्या भवनात जात आहेत, असे पाहून त्याने त्यांच्याकडे भीक मागितली. ४ तेव्हा पेत्र, योहानाबोरार त्यास निरखून पाहत, म्हणाला, “आमच्याकडे पाह.” ५ तेव्हा त्यांच्यापासून काही मिळेल, अशी आशा धरून त्याने त्यांच्याकडे लक्ष लावते. ६ आणि पेत्र म्हणाला, “हे पे व सोने माझ्याजवळ काहीच नाही; पण जे माझ्याजवळ आहे. ते मी तुला देतो, नासोरी येशू ख्रिस्ताच्या नावाने उठून चालू लाग.” ७ आणि त्याने त्याच्या उजवा हात धरून त्यास उठवले: तेव्हा लागलेच त्याची पावले व त्याचे घोटे यांत बळ आले. ८ आणि तो उडी मासून उभा राहिला व चालू लागला, आणि तो चालत व उड्या मारत व देवाची स्तुती करत त्याच्याबोरार परमेश्वराच्या भवनात गेला. ९ आणि सर्व लोकांनी त्यास चालताना व देवाची स्तुती करताना पाहिल. १० आणि जो भवनाच्या सुंदर दाराजवळ भीक मागण्यासाठी बसत असे; तो हाच आहे असे त्यांनी त्यास ओळखले तेव्हा त्यास जे झाले होते त्यावरून ते आश्वयने व विस्मयाने व्याप्त झाले. ११ तेव्हा तो पेत्राला व योहानाला धरून राहिला असता, सर्व लोक फार आश्र्य करीत शलमोनाचा द्वारमंडप म्हटलेल्या ठिकाणी, त्याच्याकडे धावत आले. १२ हे पाहून पेत्राने त्या लोकांस उत्तर दिले, तो म्हणाला, “अहो इसाएल मनुष्यांनो, यावरून तुम्ही आश्र्य का करता? अथवा आम्ही आपल्या

सामर्थ्यनि किंवा सुभक्तीने याला चालायला लावले आहे, असे समजून आम्हाकडे का न्याहालून पाहात? १३ अब्राहामाचा, इसाहाकाचा, व याकोबाचा देव, आमच्या पूर्वजांचा देव, याने आपला सेवक येशू याचे गौरव केले आहे. त्यास तुम्ही मरणास सोपवून दिले, व पिलाताने त्यास सोडून देण्याचे ठरवले असताही त्यास तुम्ही त्याच्यासमक्ष नाकारले. १४ तुम्ही तर जो पवित्र व नीतिमान त्यास नाकारले, आणि घातक मनुष्य आम्हास द्यावा असे मागितले. १५ आणि जीवनाच्या अधिपतीला तुम्ही जिवे मारले; त्यास देवाने मरण पावलेल्यामधून उठवले याचे आम्ही साक्षी आहोत. १६ आणि त्याच्या नावाने त्याच्या नावाबाबील विश्वासाकडून ज्याला तुम्ही पाहता, व ओळखता त्या या मनुष्यास शक्तीमान केले आहे. आणि, त्याच्याद्वारे प्राप्त झालेल्या विश्वासानेच तुम्ही सर्वांच्यादेखत याला हे पूर्ण आरोग्य दिले आहे. १७ तर आता भावांनो, मी जाणतो की अज्ञानाने तुम्ही तसेच तुमच्या अधिकाच्यांनीही हे केले आहे, १८ परंतु आपल्या ख्रिस्ताने दुखेचे सोसावी, म्हणून देवाने आपल्या सर्व संदेष्ट्याच्या तोंडाने जे पूर्वी कळवले होते, ते याप्रामाणे पूर्ण केले आहे. १९ तर तुमची पापे पुसून टाकली जावी, म्हणून पश्चात्ताप करा, व फिरा अशासाठी की विसायाचे समय प्रभूच्या समक्षेतपासून यावे; २० आणि तुमच्याकरिता पूर्वी नेमलेला, ख्रिस्त येशू याला त्याने पाठवावे. २१ सर्व गोर्धंची सुरिती पुनःस्थापित होण्याच्या काळांपर्यंत स्वर्गात त्यास राहणे अवश्य आहे, त्या काळाविषयी युग्माच्या आरंभापासून देवाने आपल्या पवित्र संदेष्ट्याच्या तोंडून सांगितले आहे. (aion g165) २२ मोरेशने तर सांगितले की, “प्रभू देव तुम्हासाठी माझ्यासाराचा संदेश तुमच्या भावांमधून उठवील. तो जे काही तुम्हास सांगेल ते सर्व त्याचे ऐका.” २३ आणि असे होईल की जो कोणी जीव त्या संदेष्ट्याचे ऐकणार नाही तो लोकांमधून अगदी नष्ट केला जाईल. २४ आणखी, शमुवेलापासून जे संदेष्ट्याच्या परंपरेने झाले, जितके बोलत आले, त्या सर्वांनी या दिवसाविषयी कळवले. २५ तुम्ही संदेष्ट्याचे मुले आहात आणि तुम्हा संततीद्वारे पृथ्वीतील सर्व कुळे आशीर्वादित होतील, असे अब्राहामाशी बोलून, देवाने तुमच्या पूर्वजांशी जो करार केला त्या कराराची तुम्ही मुले आहा.” २६ देवाने आपला सेवक येशू याला उठवून प्रथम तुमच्याकडे पाठवले, यासाठी की, त्याने तुमच्यातील प्रत्येकाला तुमच्या दुष्कर्मापासून फिरण्याने तुम्हास आशीर्वाद द्यावा.”

४ पेत्र आणि योहान लोकांशी बोलत असता, याजक परमेश्वराच्या भवनाची रखवाली करणाऱ्याच्या सरदार व सळकूनी हे त्यांच्यावर चालून आले. २ कारण ते लोकांस शिक्षण देऊन येशूच्या द्वारे पुनरुत्थान असे उघडपणे सांगत होते म्हणून त्यांना फार संताप आला. ३ तेव्हा त्यांनी त्यांना अटक केली व आता संध्याकाळ झाली होती म्हणून सकाळपर्यंत त्यांना बंदिशाळेत ठेवले. ४ तरी वचन ऐकणाच्यातील पुष्कळांनी विश्वास ठेवला; आणि विश्वास ठेवलेल्या पुरुषांची संख्या सुमारे पाच हजार होती. ५ मग दुसऱ्या दिवशी असे झाले, की त्याचे अधिकारी, वडील व नियमशास्त्र शिक्षक हे यश्छलेम शहरात एकत्र जमले. ६ त्यामध्ये महायाजक हन्ना व क्यफा, योहान, आलेक्सांद्र मुख्य याजकाचे जे सर्व नातोवाईक ते होते. ७ त्यांनी पेत्र व योहानाला मध्ये उभे कळून प्रचाराले, “हे तुम्ही कोणत्या सामर्थ्यनि, किंवा कोणत्या नावाने केले?” ८ तेव्हा पेत्र पवित्र आत्म्याने पूर्ण झालेला असता, त्यांना म्हणाला, “अहो लोकांच्या अधिकाच्यांनो, आणि वडिलांनो, ९ एका आजारी मनुष्यावर उपकार झाला म्हणजे तो कशाने बरा करण्यात आला याविषयी जर आमची चौकीशी आज होत आहे? १० तर तुम्हा सर्वांस व इसाएल लोकांस हे माहित असावे, की ज्याला तुम्ही वधस्तंभी दिले, ज्याला देवाने मरण पावलेल्यामधून उठवले, त्या नासोरी येशू ख्रिस्ताच्या नावाने, हा मनुष्य बरा होऊन येथे तुमच्यापुढे उभा राहिला आहे. ११ जो धोंडा तुम्ही बांधणाच्यांनी नाकारला तो कोणशिला झाला तो हाच आहे. १२ आणि तारण दुसऱ्या कोणामध्ये नाही कारण जेणेकरून आपले तारण होईल; असे दुसरे

कोणतेही नाव आकाशाखाली मनुष्यामध्ये दिलेले नाही.” १३ तेव्हा पेत्राचे व योहानाचे धैर्य पाहून, आणि ही निरक्षर व अशिक्षित माणसे आहेत, हे जाणून त्यांनी आशय केले, आणि हे येशूच्या संगतीत होते असे त्यांनी ओळखले. १४ तेव्हा तो बरा झालेला मनुष्य त्यांच्याजवळ उभा असलेला पाहून, यूदी युद्धांयांना त्यांच्याविरुद्ध काही बोलता येईना. १५ मग त्यांना सभेच्या बाहेर जाण्याची आज्ञा कस्तूर ते आपसात विचार करू लागले. १६ ते म्हणाले, “या मनुष्यांस आपण काय करावे? कारण खरोखर यांच्याकडून प्रसिद्ध चमत्कार घडला आहे यस्थलेम शहरात राहणाऱ्या सर्वांस माहित आहे; व ते आपण नाकारू शकत नाही. १७ परंतु हे लोकांमध्ये अधिक पसरू नये, म्हणून आपण त्यांना अशी धमकी द्यावी की, यापुढे तुम्ही या नावाने कोणशीही बालू नये.” १८ मग त्यांनी पेत्र व योहानना बोलावून आज्ञा केली की तुम्ही येशूच्या नावाने मुळीच बालू नका व शिकूवून नका. १९ परंतु पेत्र व योहान यांनी त्यांना उत्तर देऊन म्हटले, “देवापेक्षा तुमचे कोकावे हे देवाच्या दृष्टीने योग्य की अयोग्य आहे, हे तुम्हीच ठरवा. २० कारण ज्या गोरी आम्ही पाहिल्या व ऐकल्या त्या आम्ही बालू नयेत हे आम्हास शक्य नाही.” २१ तेव्हा त्यांनी त्यांना आणखी धमकावून सोडून दिले, कारण लोकांमुळे त्यांना शिक्षा कशी करावी. हे त्यांना काहीच सुचेना, कारण घडेलेल्या गोटीवरून सर्व लोक देवाचे गोरव करीत होते. २२ कारण ज्या मनुष्यावर हा बरा करण्याचा चमत्कार घडला होता तो चालीस वर्षांहून अधिक वयाचा होता. २३ तेव्हा त्यांची सुटका झाल्यानंतर, ते आपल्या लोकांकडे आले आणि मुख्य याजकांनी व विडिलांनी जे काही म्हणले होते ते सर्व त्यांनी सांगितले. २४ ते ऐकवून ते एकचित्त हीऊन देवाला उच्च वाणीने म्हणाले, “हे प्रभू, आकाश, पृथ्वी, समुद्र व त्यातील सर्वकाही ज्याने निर्माण केले तो तूच आहे. २५ तुझा सेवक, आमचा पूर्वज दावीद, याच्या मुख्याने पवित्र आत्माच्याद्वारे तू म्हटले, ‘राश्रे का खवळळी व लोकांनी व्यर्थ कल्पना का केल्या?’ २६ प्रभूविरुद्ध व त्याच्या खिस्ताविरुद्ध पृथ्वीचे राजे उभे राहिले, व अधिकारी एकत्र जमते.” २७ कारण खरोखरच ज्याला तू अभिषेक केलास तो तुझा पवित्र सेवक, येशू, ह्याच्याविरुद्ध या नगरात परराष्ट्रीय व इसाएली लोक यांच्याबरोबर हेरेद व पंतय पिलात एकत्र झाले. २८ यासाठी की जे काही घडावे म्हणून तुझ्या हाताने व तुझ्या इच्छेने पूर्वी नेमले होते ते त्यांनी करावे. २९ तर हे प्रभू आत तू त्यांच्या धमकावण्याकडे पाहा आणि तुझ्या दासांनी पूर्ण धैर्यनि तुझे वचन बोलावे असे दान दे. ३० तू आपला हात लोकांस निरोही करण्यास पुढे करीत असता असे कर तुझा पवित्र सेवक येशू याच्या नावाने चमत्कार व अद्भूत घडावी असे ही कर.” ३१ आणि त्यांनी प्रार्थना केल्यावर ज्या जागेमध्ये ते एकत्र जमले होते ती हालती, आणि ते सर्व पवित्र आत्म्याने पूर्ण होऊन, देवाचे वचन धैर्यनि बोलू लागले. ३२ तेव्हा विश्वास ठेवणाऱ्यांचा समुदाय एक मनाचा व एकजिवाचा होता: आणि कोणीही आपल्या मालमत्तेतील काही आपले स्वतःचे आहे असे म्हणत नसे, तर त्यांचे सर्व पदार्थ सामार्द्धक होते. ३३ आणि प्रेषित मोठ्या सामयनि, प्रभू येशूच्या पुनरुत्थानाविषयी साक्ष देत होते, आणि त्या सर्वावर मोठी कृपा होती. ३४ त्यांतील कोणालाही काही उणे नक्हते, कारण जितके जमिनीचे किंवा धरांचे मालक होते तितक्यांनी ती विकली आणि विकलेल्या वस्तूंचे मोल आणले. ३५ आणि ते प्रेषितांच्या पायाशी ठेवले, मग जसजशी कोणाला गरज लागत असे, तसतसे ते प्रत्येकाला वाढून देत असत. ३६ आणि कुप्र बेटाचा रहिवासी लेवी योसेफ, ज्याला प्रेषितांनी बर्णवा, म्हणजे उत्तेजन पुत्र असे नाव दिले होती. ३७ त्याची जमीन होती, ती त्याने विकून तिचा पैसा अणून प्रेषितांच्या पायाशी ठेवला.

४ तेव्हा हनन्या नावाचा कोणी एक मनुष्य व त्याची पत्ती संपीडी यांनी आपली मालमत्ता विकली, २ मग त्याने त्या किंमतीतून काही भाग पलीच्या संमतीने ठेवून घेतला, आणि काही भाग आणून प्रेषितांच्या पायाशी ठेवला. ३ तेव्हा पेत्र म्हणाला, हनन्या, तू पवित्र आत्म्याशी लबाडी करावी

आणि जमिनीच्या किंमतीतून काही ठेवून घ्यावे म्हणून सैतानाने तुझे मन का भरले आहे? ४ ती होती तोपर्यंत तुझी स्वतःची नव्हती काय? आणि ती विकल्यानंतर त्याची आलेली किंमत तुझ्याच स्वाधीन नव्हते काय? ही गोष्ट तू आपल्या मनात का आणली? तू मनुष्याशी नाही, तर देवाशी लबाडी केली आहे. ५ तेव्हा हनन्याने हे शब्द ऐकताच खाली पडून प्राण सोडला. आणि हे ऐकणाऱ्या सर्वांना मोठे भय प्राप्त झाले. ६ तेव्हा काही तरूणांनी उठून त्यास गुडाळले, व बाहेर नेऊन पुराले. ७ त्यांनंतर सुमारे तीन तासांनंतर त्याची पत्ती आत आली, पण जे झाले होते ते तिला समजले नव्हते. ८ तेव्हा पेत्राने तिला म्हटले, “मला सांग तुम्ही एवळ्यालाच जमीन विकली काय.” आणि तिले म्हटले, “होय, एवळ्यालाच.” ९ पण पेत्र तिला म्हणाला, “प्रभूच्या आत्म्याची परीक्षा पाहण्यास तुम्ही एकोपा का केला? पाहा ज्यांनी तुझ्या पतीला पुले त्यांचे पाय दारापाशी आहेत, ते तुलाही उचलून बाहेर नेतील.” १० तेव्हा लागलेच तिले त्यांच्या पायाजवळ पडून प्राण सोडला, आणि तरूण आत आले तेव्हा ती मरण पावलेली; अशी आढळली आणि त्यांनी तिला बाहेर नेऊन तिच्या पतीजवळ पुले. ११ आणि सर्व मंडळीला व ज्यांनी या गोष्टी ऐकल्या त्या सर्वांना मोठे भय प्राप्त झाले. १२ तेव्हा प्रेषितांच्या हातून लोकांमध्ये पुष्कळ चमत्कार व अद्भूत घडत असत. आणि ते सर्व एकचित्ताने शलमोनाच्या द्वारमंडपात जमत असत. १३ आणि अविश्वासी लोकांतला कोणी पूंच्याशी मिळण्यास धजत नसे; तरी लोक त्यांना थोर मानीत असत, १४ इतेकेच नव्हे तर विश्वास धरणारे पुष्कळ पुरुष व स्त्रिया यांचे समुदाय प्रभूला मिळत असत. १५ इतेके चमत्कार घडले की लोकांनी दुखेणक्यास उचलुन रस्त्यामध्ये आणले, आणि पेत्र जवळून येत असता त्याची सावती तरी त्यांच्यातील कोणावर पडावी म्हणून त्यांना बाजांवर व पलंगावर ठेवले. १६ आणखी यस्तशलेम शहराच्या, आसपासच्या चहूकडल्या गावांतील लोकांचे समुदाय रोग्यास व अशुद्ध आत्म्यांनी पिढलेल्यांस घेऊन येत असत. १७ तेव्हा महायाजक उठले आणि तो व त्याच्याबरोबर असलेले सर्व सदूकी पंथाचे लोक हे आवेशाने भरले. १८ आणि त्यांनी आपले हात प्रेषितांवर टाकून त्यांना सर्वांजनिक बंदिशाळेत ठेवले. १९ परंतु त्याची प्रभूच्या दूताने तुरुंगाचे दरवाजे उघडले व त्यांना बाहेर आणून म्हटले, २० “जा, आणि परमेश्वराच्या भवनात उभे राहून या जीवनाचा सर्व संदेश लोकांस सांगा.” २१ हे ऐकून उजाडताच ते परमेश्वराच्या भवनामध्ये जाऊन शिक्षण देऊ लागले, इकडे महायाजक व त्यांच्याबरोबर जे होते त्यांनी येऊन न्यायसभा व इसाएल लोकांचे संपूर्ण वडीलंड एकत्र बोलावले, आणि त्यांना आणण्यास बंदिशाळेकडे पाठवले. २२ पण तिकडे गेलेल्या शिपायांना ते तुरुंगात सापडले नाहीत, म्हणून त्यांनी परत येऊन सांगितले, २३ “बंदिशाळा चांगल्या व्यवस्थेने बंद केलेली आणि दरवाजांपाशी पहरेकरी उभे राहिलेले आम्हास आढळले, परंतु तुरुंग उघडल्यावर आम्हास आत कोणी सापडले नाही.” २४ हे वर्तमान ऐकून याचा काय परिणाम होईल, ह्याविषयी परमेश्वराच्या भवनाचा सरदार व मुख्य याजक लोक घोटाळ्यात पडले. २५ इतक्यात कोणीतीरी येऊन त्यांना असे सांगितले, पाहा, “ज्या मनुष्यास तुम्ही तुरुंगात ठेवले होते ते तर परमेश्वराच्या भवनात उभे राहून लोकांस शिक्षण देत आहेत.” २६ तेव्हा सरदाराने शिपायांसंह जाऊन त्यांना जुलूम न करता आणले, कारण लोक आपणाला दगडामार करतील, असे त्यांना भय वाटत होते. २७ त्यांनी त्यांना आणून न्यायसभेपुढे उभे केले, तेव्हा महायाजकाने त्यांना विचारले, २८ “या नावाने शिक्षण देऊ नका, असे आम्ही तुम्हास निक्षून सांगितले होते की नाही, तरी पाहा, तुम्ही आपल्या शिकवणीने यस्तशलेम शहर भरून टाकले आहे आणि या मनुष्याच्या रक्तपाताचा दोष आमच्यावर आपू पाहत आहात.” २९ परंतु पेत्राने व इतर प्रेषितांनी उत्तर दिले, “आम्ही मनुष्यांपेक्षा देवाची आज्ञा मानली पाहिजे, ३० ज्या येशूला तुम्ही विवराच तांगून मारले, त्यास आपल्या पूर्वजांच्या देवाने उठवले. ३१ त्याने इसाएलाला पश्चात्ताप व

पापांची क्षमा ही देणगी देण्याकरता देवाने त्यास आपल्या उजव्या हाताशी अधिपती व तारणारा असे उच्चपद दिले. ३२ या गोष्टीविषयी आम्ही साक्षी आहोत आणि देवाने आपल्या आज्ञा पाळणाऱ्यांना जो पवित्र आत्मा दिला, आहे तो सुध्या साक्षी आहे.” ३३ हे एकून ते चिडून गेले आणि त्यांना जिवे मारण्याचा विचार करू लागले. ३४ परंतु सर्व लोकांनी प्रतिष्ठित मानलेला गमलियेल नावाचा एक परशी शास्त्राध्यापक होता, त्याने न्यायसभेत उभे राहून त्या मनुष्यांना थोडा वेळ बाहेर पाठवण्यास सांगितले. ३५ मग तो त्यांना म्हणाला, “अहो इसाएल लोकांनो, तुम्ही या मनुष्यांचे काय करणार ह्याविषयी जपून असा. ३६ कारण काही दिवसांपूर्वी, थुदास हा पुढे येऊन मी कोणीतरी आह, असे म्हणू लागला, त्यास सुमार चारशे माणसे मिळाली. तो मारला गेला आणि जितके त्यास मानत होते त्या सर्वांची दाणादाण होऊन ते नाहीसे झाले. ३७ त्याच्यामागून गालीलकर यहूदा नावनिशी होण्याच्या दिवसात पुढे आला व त्याने पुष्कल लोकांस फितवून आपल्या नादी लावले त्याचाही नाश झाला. व जितके त्यास मानत होते त्या सर्वांची पांगापांग झाली. ३८ म्हणून मी तुम्हास आता सांगतो, या मनुष्यांपासून दूर राहा व त्याना जाऊ या कारण हा बेत किंवा हे कायर मनुष्यांचे असल्यास नष्ट होईल. ३९ परंतु ते देवाचे असल्यास तुम्हास ते नष्ट करता यावयाचे नाही, तुम्ही मात्र देवाचे विरोधी ठराल.” ४० तेव्हा त्यांनी त्याचे सांगणे मान्य केले, त्यांनी प्रेषितांना बोलावून त्यांना मारहाण केली आणि येशूच्या नावाने बोलू नका असे निश्चून सांगून त्यांना सोडून दिले. ४१ ते तर त्या नावासाठी आपण अपमानास पाप्र ठरविण्यांत आलो म्हणून अनंद करीत न्यायसभेपुढून निघून गेले. ४२ आणि दररोज, परमेश्वराचा भवतात व घोरघर शिकवण्याचे, व येशू हाच ख्रिस्त आहे ही सुवार्ता गाजविण्याचे त्यांनी सोडले नाही.

६ त्या दिवसात शिष्यांची संख्या वाढत चालली असता, ग्रीक बोलणारे यहूदी लोक आणि इडी बोलणारे यहूदी लोक यांच्यामध्ये कुरकुर सुरु झाली, कारण रोजच्या वाटणीत त्याच्या विधवांची उपेक्षा होत असे. २ तेव्हा बारा प्रेषितांनी शिष्यगणाला बोलावून म्हटले, “आम्ही देवाचे वचन सांगण्याचे सोडून भोजनाची सेवा करावी हे ठीक नाही. ३ तर बंधुजनहो, तुम्ही आपल्यामधून पवित्र आत्म्याने व ज्ञानाने पूर्ण असे सात, प्रतिष्ठीत पुरुष शोधून काढा, त्यांना आम्ही या कामावर नेमू. ४ म्हणजे, आम्ही स्वतः प्रार्थनेत व वचनाच्या सेवेत तप्पर राहू.” ५ ही गोष्ट सर्व लोकांस पसंत पडली. आणि त्यांनी विश्वासाने व पवित्र आत्म्याने पूर्ण असा पुरुष स्तेफन, आणि फिलीप्प, प्रखर, नीकलाव तीमोन, पार्मिना व यहूदी मतानुसारी नीकलाव अंत्यख्याकर ह्यांची निवड केली. ६ त्यांना त्यांनी प्रेषितांसमोर उभे केले, आणि त्यांनी प्रार्थना करून त्यांच्यावर हात ठेवले. ७ मग देवाच्या वचनाचा प्रसार होत गेला यस्शलेम शहरात शिष्यांची संख्या फार वाढत गेली; याजकवर्गातीलही पुष्कळ लोकांनी या विश्वासास मान्यता दिली. ८ स्तेफन कृपा व सामर्थ्य ह्यांनी पूर्ण होऊन, लोकात मोठी अदूते व चिव्हे करत असे. ९ तेव्हा सिवितिंन नामक लोकांच्या सभास्थानातील काहीजण तसेच कुेनेकर व आलेक्सांट्रिये नगरातील काही लोक, आणि किलिकिया व आशिया. प्रांतातील काही लोक उठले आणि स्तेफनाबोरवर वादविवाद करू लागले. १० पण तो ज्या ज्ञानाने व ज्या आत्म्याने बोलत होता त्यांना त्यांच्याने तोंड देववेना. ११ तेव्हा त्यांनी काही लोकांची गुपतपो मने वळवली, “आम्ही स्तेफनाला मोरोविरुद्ध व देवाविरुद्ध दुर्भाषण करताना ऐकले असे म्हणण्यास पढविले.” १२ आणि लोकांस, वडिलांस व नियमशास्त्राच्या शिक्षकांस विथवले, त्यांनी स्तेफनावर चाल करून त्यास धरून न्यायसभेपुढे नेले. १३ आणि त्यांनी खोटे साक्षीदार उभे केले, ते म्हणाले, “हा मनुष्य या पवित्र स्थानाच्या व नियमशास्त्राच्या विरुद्ध दुर्भाषण करण्याचे सोडत नाही. १४ कारण आम्ही त्यास असे बोलताना ऐकले, हा नासोरी येशू हे स्थान मोडून टाकील आणि मोरेशे आम्हास लावून दिलेल्या चालीरीती बदलून टाकील.”

१५ तेव्हा न्यायसभेत बसलेले सर्वजण त्याच्याकडे निरखून पाहत असता त्यांना त्याचे मुख देवदूताच्या मुख्यासारखे दिसले.

७ महायाजक म्हणाला, “या गोष्टी अशाच आहेत काय?” २ तेव्हा तो

म्हणाला, “बंधुजनहो व वडिलांनो, ऐका, आपला पूर्वज अब्राहाम हारान प्रांतात जाऊन राहण्यापूर्वी मेसोपोटेम्या देशात असता गौरवशाली देवाने त्यास दर्शन दिले.” ३ व म्हटले, “तू आपला देश व आपले नातलग सोडून मी तुला दाखवीन त्या देशात जा. ४ तेव्हा तो यास्त्राच्याचा देशातून निघून हारान नगरात जाऊन राहिला; मग त्याचा पिता मरण पावल्यावर देवाने त्यास तेथून काढून संथा तुम्ही राहाता त्या देशात आणले. ५ पण त्यामध्ये त्यास वतन दिले नाही, पाऊल भर देखील जर्मीन दिली नाही. त्यास मूलबाळ नसताही देवाने त्यास अभिवचन दिले की, हा देश तुला व तुझ्यामागे तुझ्या संतीला वतन असा दईल. ६ देवाने आणखी असे सांगितले त्याची संतती परदेशात जाऊन काही काळ राहील, आणि ते लोक त्यांना दास करून चारशी वर्ष वाईटाने वागवरील. ७ “ज्या राष्ट्राच्या दास्यात ते असीतील त्याचा न्याय मी करील” आणि त्यांनंतर ते तेथून निघून “या स्थळी माझी उपासना करील,” असे देवाने म्हटले. ८ त्याने अब्राहामाला सुंतेचा करार लावून दिला हा करार झाल्यानंतर अब्राहामाला इसहाक झाला, त्याची त्याने आठव्या दिवशी सुंता केली मग इसहाकाला याकोब झाला व याकोबाला बारा कुलपती झाले. ९ नंतर कुलपतीनी हेव्यामुळे योसेफाला मिसर देशात विकून टाकले, पण देव त्याच्याबोरवर होता. १० त्याने त्यास त्याच्यावरील सर्व संकटातून सोडवले, आणि मिसर देशाचा राजा फारो याच्यासमोर त्यास कृपापात्र व ज्ञानी असे केले. म्हणून फारोने त्यास मिसर देशावर व आपल्या सर्व घरावर अधिकारी नेमले. ११ मग सर्व मिसर: आणि कनान या देशात दुष्काळ पडून त्यांच्यावर जबर संकट आले आणि आपल्या पूर्वजांना अन्न मिळेनासे झाले. १२ तेव्हा मिसर देशात धान्य आहे, हे एकून याकोबाने तुम्हाचामच्या पूर्वजांना पहिल्या खेपेस पाठवले. १३ मग दुसऱ्या खेपेस योसेफाने आपल्या भावांना ओळखू दिली; आणि योसेफाचे कूळ फारो राजाला कळले. १४ तेव्हा योसेफाने आपला पिता याकोब व आपले सगळे नातलग, म्हणजे पंचाहत्तर माणसे ह्यांना बोलावून घेतले. १५ ह्याप्रमाणे याकोब मिसर देशात गेला; आणि तेथे तो, व आपले पूर्जही मरण पावले. १६ त्यांना शखेमात नेले आणि जी कबर अब्राहामाने शखेमात हमोराच्या पुत्रांपासून रोख रुपये देऊन विकत घेतली होती तिच्यात त्यांना पुरले. १७ मग देवाने अब्राहामाला जे अभिवचन दिले होते ते पूर्ण होण्याचा समय जसजसा जवळ आला, तसतसे ते लोक मिसर देशात वाढून संखेने पुष्कळ झाले. १८ योसेफाची माहिती नसलेला असा दुसरा राजा मिसर देशाच्या गादीवर बसेपर्यंत असे चालले. १९ हाच राजा आपल्या लोकांवरोबर कपटाने वागला आणि त्यांची बालके जगू नवेत, म्हणून ती बाहेर टाकून देण्यास त्याने त्यांना भाग पाडले असे त्याने आपल्या पूर्वजांना छलले. २० त्या काळात मोरेशेचा जम्म झाला, तो देवाच्या दृश्यीने अतिशय सुंदर होता; त्याचे पालनपोषण तीन महिने पर्यंत त्याच्या पित्याच्या घरी झाले. २१ मग त्यास बाहेर टाकून देण्यात आले असता, फारोच्या कन्यनेने त्यास घेउन आपला मुलगा म्हणून त्यास वाढवले. २२ मोरेशेला मिसरी लोकांने सर्व ज्ञान शिकला; आणि तो भाषणात व कामात पराक्रमी होतो. २३ मग तो जवळ जवळ चालीस वर्षांचा झाला, तेव्हा आपले बांधव म्हणजे इसाएलाचे संतान ह्यांची भेट घ्यावी असे त्याच्या मनात आले. २४ तेव्हा मोरेशेने इसाएलातील कोणाएकावर अन्याय होत आहे, असे पाहून या जाचलेल्या मनुष्याचा कैवार घेतला आणि मिस्याला मारून त्याचा सुदूर घेतला: २५ तेव्हा देव त्याच्या हातून त्याच्या बांधवांची सुटका करत आहे हे त्यांना समजले असेल असे त्यास वाटले होते, पण ते त्यांना समजले नाही. २६ मग दुसऱ्या दिवशी कोणी इसाएली भांडत असता तो त्यांच्यापुढे आला व त्याचा समेट करू लागला; तो म्हणाला, ‘‘भृस्थांनो,

तुम्ही बांधव; आहात एकमेकांवर अन्याय का करता?’ २७ तेव्हा जो आपल्या शेजाच्यावर अन्याय करत होता, तो त्यास ढकलून देऊन म्हणाला, ‘तुला आमच्यावर अधिकारी व न्यायाधीश कोणी केले? २८ काल तू मिसऱ्याला ठार मारले, तसेच मलाही मारायला पाहतोस काय?’ २९ हे शब्द ऐकताच मोरे पळून गेला आणि मिद्यान देशात पटदेशी होऊन राहिला; तेथे त्यास दोन पुत्र झाले. ३० मग चालीस वर्षे भरात्यावर, सीनाय पर्वताच्या रानात एका झुडपातील अग्निज्वालेत एक देवदूत त्याच्या दृष्टीस पडला. ३१ मग मोरेने अग्निज्वालावे दृष्य पाहिल्यावर, तो फार आश्वर्यचिकत झाला; आणि हे दृष्य पाहण्यासाठी तो जवळ गेला, तेव्हा प्रभूरी वापी झाली की, ३२ ‘मी तुझ्या पूर्वजांचा देव, अब्राहामाचा देव, इस्माहाकाचा देव, व याकोबाचा देव आहे.’ तेव्हा मोरे थरथर कापला व त्यास तिकडे पाहण्याचे धैर्य झाले नाही. ३३ कारण प्रभूने त्यास म्हटले, ‘तू आपल्या पायातले जोडे काढ, कारण ज्या जगेवर तू उभा आहेस ती पवित्र भूमी आहे.’ ३४ मिसर देशातल्या माझ्या लोकांची विपत्ती मी खोरखर पाहिली आहे; त्यांचे हुंदके मी ऐकले आहेत आणि त्यांना सोडवून घेण्यासाठी मी उतरलो आहे; तर आता चल, मी तुला मिसर देशात पाठवतो.’ ३५ तुला अधिकारी व न्यायाधीश कोणी केले, असे म्हणून, ‘ज्या मोरेला त्यांनी झिडकाराले होते?’ त्यालाच झुडपात दर्शन झालेल्या देवदूताच्या हस्ते, देवाने अधिकारी व मुक्तिदाता म्हणून पाठवले. ३६ मिसर देशात, तांबड्या समुद्रात, व रानात चालीस वर्षे अदूत कृत्ये करून व चिन्हे दाखवून त्या लोकांस बाहेर नेले. ३७ तोच मोरे इसाएल लोकांस म्हणाला, ‘देव तुमच्या बांधवामधून, माझ्यासारखा संदेशा तुमच्यासाठी उत्पन्न करील.’ ३८ रानातील मंडळीमध्ये सीनाय पर्वतावर त्याच्याशी बोलण्याचा देवदूताबोरवर आणि आपल्या पूर्वजांबोरवर जो होता तो हाच होय. त्यालाच आपल्याला देण्याकरता जिवंत वचने मिळाली. ३९ त्याचे ऐकण्याची आपल्या पूर्वजांची इच्छा नव्हती; तर त्यांनी त्यास धिक्काराले व आपले अंतःकरण मिसर देशाकडे फिरवून. ४० ते अहरोनाला म्हणाले, ‘आमच्यापुढे चालतील अशा देवता आम्हास करून दे. कारण ज्याने आम्हास मिसर देशानून आणले त्या मोरेचे काय झाले, हे आम्हास कळत नाही.’ ४१ मग त्या दिवसात त्यांनी वासराची मूर्ती बनवली, व तिच्यापुढे ‘यश करून’ आपल्या हातच्या कृतीबद्दल आनंदात्सव केला. ४२ तेव्हा देवाने त्यांच्याकडे पाठ फिरवली आणि त्यांना आकाशातील सेनागणाची पूजा करण्यास सोडून दिले; ह्याविषयी संदेश्याच्या पुस्तकात लिहील आहे हे इसाएलाच्या घराण्या, तुम्ही चालीस वर्षे अरण्यात बलिदाने व यज्ञ मला केलेत काय? ४३ मोलखाचा मंडप व रेफान दैवतांचा राम म्हणजे पुण्याकरता: तुम्ही ज्या प्रतिमा केल्या त्या तुम्ही उचलून घेतल्या; मीही तुदास वाबेलच्या पलिकडे नेऊन ठेवीन.’ ४४ तू जो नमुना पाहिलास त्याप्रमाणे साक्षीचा मंडप कर, असे ज्याने मोशेला सांगितले, त्याने नेमल्याप्रमाणे तो मंडप रानात आपल्या पूर्वजांचा होता. ४५ जी राणू देवाने त्यांच्यासमोरून घालवली, त्यांचा देश आपल्या ताब्यात घेतला, तेव्हा तो मिळालेला मंडप त्यांनी योहीशवाबोरवर त्या देशात आणिला. आणि दाविदाच्या काळापर्यंत परंपरेने तसाच ठेवला. ४६ दाविदावर देवाची कृपादृशी झाली; आणि त्याने याकोबाच्या घराण्यासाठी वस्तीस्थान मिळविण्याची विनंती केली. ४७ आणि शलमोनाने त्याच्यासाठी घर बांधले. ४८ तथापि जो परात्पर तो हातांनी बांधलेल्या घरात राहत नाही; संदेश्याने म्हणले आहे. ४९ प्रभू म्हणतो, ‘आकाश माझे राजासन आहे, पृथ्वी माझे पादासन आहे. तुम्ही माझ्यासाठी कशा प्रकारचे घर बांधणार? किंवा माझ्या विसाच्याचे स्थान कोणते? ५० माझ्या हाताने या सर्व वस्तू केल्या नाहीत काय?’ ५१ अहो तात मानेच्या आणि हृदयांची व कानांची सुंतान झालेल्या, लोकांनो तुम्ही तर पवित्र आत्म्याला; सर्वदा विरोध करता जसे तुमचे पूर्वज तसेच तुम्हीही. ५२ ज्याचा पाठलाग मुख्याच्या पूर्वजांनी केला नाही असा संदेश्यांमध्ये कोणी झाला का? ज्यांनी त्या नीतिमान पुरुषाच्या आगमनाविषयी पूर्वी सांगितले त्यांना त्यांनी जिवे मारले; आणि आता त्यास

धरून देणारे व जिवे मारणारे तुम्ही निघाला आहात. ५३ अशा तुम्हास देवदूताच्या योगे योजलेले नियमशास्त्र प्राप्त झाले होते, पण तुम्ही ते पाळले नाही.” ५४ त्यांचे भाषण ऐकण्याचा सभेतील सभासदांच्या अंतःकरणास इतके झोऱ्यांवरे, ते दातओठ खाऊ लागले. ५५ परंतु पवित्र आत्म्याने पूर्ण होऊन त्याने आकाशाकडे निरखून पाहिले, तेव्हा देवाचे तेज व देवाच्या उजवीकडे येशू उभा असलेला त्याच्या दृष्टीस पडला. ५६ आणि त्याने म्हटले, “पाहा, आकाश उघडलेले व मुख्याच्या पुत्र देवाच्या उजवीकडे उभा असलेला मला दिसत आहे.” ५७ तेव्हा ते मोठ्यांने ओरडून, व कान बंद करीत, एकजुटीने त्याच्या अंगावर धावून गेले; ५८ मग ते त्यास शहराबाहेर धालवून दाडमार करू लागले; आणि साक्षीदारांनी आपली वस्त्र शौल नवाच्या एका तरुणाच्या पायाजवळ ठेवली. ५९ ते दाडमार करीत असता स्तेफन प्रभूचा धावा करीत म्हणाला, “हे प्रभू येशू, माझ्या आत्म्याचा स्वीकार कर.” ६० मग गुढव्ये टेकून तो मोठ्यांने ओरडूला, “हे प्रभू, हे पाप त्यांच्याकडे मोजू नको.” असे बोलून, तो मरण पावला.

C स्तेफनाचा जो खून झाला त्यास शौलाची संमती होती. त्या दिवसापासून यरूशलेम शहर; येथील ख्रिस्ताच्या मंडळीचा मोठा छळ सुरु झाला, प्रेषिताशिवाय इतर सर्व विश्वास ठेवणारे शिष्य यदूदीया व शोमरेन प्रांताच्या, कानाकोपच्यात पायांनु गेले. २ काही धार्मिक मनुष्यांनी स्तेफनाला पुररे आणि त्याच्यासाठी त्यांनी फार शोक केला. ३ शौलाने ख्रिस्ताच्या मंडळीचा छळ करण्यास सुरुवात केली; तो घोरेघर जाई विश्वास ठेवणारे पुरुष व स्त्रिया यांना धरून खेचून नेई, व तुरुंगात टाकित असे. ४ विश्वास ठेवणारे सगळीकडे पांगले होते जेथे कोठे विश्वास ठेवणारे जात तेथे ते लोकांस सुवार्ता संगत. ५ फिलिप्प शोमरेन प्रांतातील एका शहरात गेला, त्याने ख्रिस्ताची घोषणा केली तेथील लोकांनी फिलिप्पाचे बोलणे ऐकले, व त्याने केतेले चमत्कार पाहिले. ६ फिलिप्प जी चिन्हे करत असे व ज्या गोषी त्यांना सांगत असे, ते ती लक्षपूर्वक ऐकत असत. ७ कारण ज्यांना अशुद्ध आत्मे लागले होते त्यांच्यातील पुष्कळांतुन ते मोठ्यांने ओरडून निघून गेले; तेथे बरेच लंगडे व अर्धगावयू झालेले लोक बरे झाले. ८ यामुळे शहरातील लोक फार आनंदित झाले. ९ शिमोन नावाचा मनुष्य त्या नगरात राहत होता, तो जादूचे प्रयोग करीत असे; त्याच्या प्रयोगामुळे शोमरेन प्रांतातील लोक आश्वर्यचिकित होत असत, तो स्वतःला फार मोठा समजत असे. १० अगदी लहानापासून मोठ्यापर्यंत लोक लक्षपूर्वक त्याचे ऐकत, ते म्हणत असत, “देवाची महान शक्ती असे ज्याला म्हणतात तोच हा मनुष्य आहे.” ११ त्याने आपल्या जादूमुळे बराच काळपर्यंत लोकांस चकीत केला, असल्याने लोक त्याचे ऐकत असत. १२ परंतु जेव्हा देवाचे राज्य व येशू ख्रिस्ताचे नाव ह्याविषयी फिलिप्पाने त्या लोकांस सुवार्ता सांगत असता त्यांनी त्याच्यावर विश्वास ठेवला, त्याचेवढी त्यांनी बाप्तिस्मा घेतला, त्यांच्यात जसे पुरुष होते तशी स्त्रियाही होत्या. १३ स्वतः शिमोनाने विश्वास ठेवला; आणि त्याच्याचे बाप्तिस्मा झाल्यावर, तो फिलिप्पबोरर राहू लागला; आणि झालेले चमत्कार आणि अदूत चिन्हे पाहून, शिमोन आश्वर्यनि थक्क झाला. १४ यरूशलेम शहरामधील प्रेषितांनी हे ऐकले की शोमरेनातील लोकांनी देवाच्या वराचाचा स्वीकार केला, म्हणून पेत्र व योहान यांना प्रेषितांनी शोमरेनातील लोकांकडे पाठवले. १५ पेत्र व योहान जेव्हा आले, तेव्हा त्यांनी शोमरेनी विश्वास ठेवणाऱ्यांना पवित्र आत्मा मिळावा म्हणून, प्रार्थना केली. १६ या लोकांचा प्रभू येशूच्या नावात बाप्तिस्मा झाला होता, परंतु पवित्र आत्मा अजून त्यांच्यावर आला नव्हता. १७ मग पेत्र व योहान यांनी त्यांच्या डोक्यावर हात ठेवला, आणि त्यांचा पवित्र आत्मा मिळाला. १८ शिमोनाने पाहिले की, प्रेषितांच्या हात ठेवण्याने लोकांस पवित्र आत्मा मिळाला तेव्हा शिमोनाने प्रेषितांना पैसे देक रुपूर्ण म्हणून. १९ “मी ज्याच्यावर हात ठेवीन त्यास पवित्र आत्मा मिळेल, असा अधिकार मलासुद्धा द्या.” २० पेत्र शिमोनाला म्हणाला, “तुझा व तुझ्या

पैशाचा नाश होवो; कारण, देवाचे दान पैशाच्या बळावर विकत घेण्याचा तू विचार केला.” २१ या कामात तू आमचा सहभागी होऊ शकणार नाहीस, कारण तुझे अंतःकरण देवासमोर योग्य नाही. २२ तू ज्या या वाईट गोर्टी केल्या आहेत, त्यासाठी पश्चात्पाप कर, प्रभूला प्रार्थना कर, कदाचित तुड्या अंतःकरणातील कल्पनेची तो तुला क्षमा करील. २३ कारण तुड्या मनात कूट मत्सर भरलेला आहे व तू पापाच्या बंधनात आहेस, हे मला दिसून आले आहे. २४ शिमोनाने उत्तर दिले, तुम्ही सांगितले त्यातले काही माझ्यावर येऊ नव्ये म्हणून तुम्हीच प्रभूकडे माझ्यासाठी प्रार्थना करा. २५ नंतर पेत्र व योहान ह्यांनी आपली साक्ष क्षोमारी लोकांस देऊन, “प्रभूचे वचन गाजवल्यावर ते यस्खलेम शहरास परत आले, परत येताना वाटेत त्यांनी अनेक शोमरोनी गावांत सुवार्ता सांगितली.” २६ रपरेश्वराचा दूट फिलीपाशी बोलला तो म्हणाला, “ऊठ आणि यस्खलेम शहराहून गज्जा शहराकडे जाते त्या वाटेने दक्षिणेकडे जा.” तो रस्ता वाळवंटातून जातो. २७ मग तो उठला. व गेला, रस्त्यात त्यास एक इथिओपियाचा मनुष्य भेटला, तो मनुष्य घंड होता, तो इथिओपियाच्या कांदके राणीकडे उच्च पदावर अधिकारी म्हणून कामाला होता. तो राणीच्या खजिनाचा मुख्य होता, तो यस्खलेम शहरास उपासना करण्यासाठी गेला होता. २८ आता तो परत जाताना आपल्या रथात बसून यशया संदेश्याचा ग्रंथ वाचत होता. २९ पवित्र आत्मा फिलिप्पाला म्हणाला, “त्या रथाजवळ जा.” ३० मग फिलिप्प त्या रथाजवळ धावत धावत गेला, तेव्हा त्याने त्यास यशया संदेश्याचा ग्रंथ वाचताना ऐकले, फिलिप्प त्यास म्हणाला, “तुम्ही जे वाचत आहात ते तुम्हास समजते काय?” ३१ तो अधिकारी म्हणाला, “मला हे कसे, समजेल कोणीतरी याचा उलगडा करून मला संगायला होवे?” आणि त्याने फिलिप्पाला रथात चढून आपल्यापांची बसण्यास बोलावले. ३२ शास्त्रलेखातील जो भाग तो वाचत होता तो भाग पुढीलप्रमाणे होता, “वधावयला घेऊन जात असलेल्या मेंदरासारखा तो होता, लोकर कातरणाऱ्यांपुढे गप्प राहणाऱ्या कोकरांप्रमाणे तो शांत राहिला, त्याने आपले तोंड उघडले नाही: ३३ त्यास लजिजत केले गेले त्याच्या लीन अवस्थेत त्यास न्याय मिळाला नाही: त्याच्या पिढीचे वर्णन कोण करील? कारण पृथीवीरील त्याचे जीवन संपविले गेले आहे.” ३४ तो अधिकारी फिलिप्पाला म्हणाला, “कृपाकरून मला सांगा, हे कोणाविषयी बोलतो आहे? तो स्वतःविषयी बोलत आहे, की दुसऱ्या कोणाविषयी बोलत आहे?” ३५ मग फिलिप्पाने तोंड उघडले; व शास्त्रलेखातील यशया संदेश्याच्या भागापासून सुरुवात करून येशूविषयीची सुवार्ता त्यास सांगितली. ३६ ते दोघे प्रवास करीत असताना, एका तळ्याजवळ आले; तेव्हा अधिकारी म्हणाला, “पाहा, येथे पाणी आहे; माझा बापिदिस्मा करायला कोणीती अडवण आहे?” ३७ फिलिप्पाने म्हटले, जर आपण आपल्या सर्व अंतःकरणाने विश्वास धरता तर योग्य आहे, त्याने उत्तर दिले, येशू ख्रिस्त देवाचा पुत्र आहे असा मी विश्वास धरतो. ३८ आणि घंडाने रेख थांबविण्याची आज्ञा केली, नंतर फिलिप्प व घंड हे दोघे उत्तरन पाण्यात गेले, आणि फिलिप्पाने त्याचा बापिदिस्मा केला. ३९ ते जेव्हा पाण्याबाबेत आले, तेव्हा प्रभूच्या आत्म्याने फिलिप्पाला दूट नेते; आणि त्या अधिकार्याला फिलिप्प पुन्हा दिसला नाही, पण तो अधिकारी पुढे तसाच मोळ्या आनंदाने प्रवास करीत घरी गेला. ४० आपण अजोत नगरात आहेत. असे फिलिप्पाला दिसून आले आणि पुढे जात असताना जी जी गावे लागली त्या सर्व गावात त्याने सुवार्ता सांगितली, नंतर तो कैसरीया शहरास गेला.

१ शौल यस्खलेम शहरामध्ये प्रभूच्या अनुयायांना अजूनही धमकावण्याचा व जिवे मारण्याचा प्रयत्न करीत होता, म्हणून तो महायाजकाकडे गेला. २ शौलाने दिमिष्क येथील सभास्थानातील महायाजकाकडून ख्रिस्ताच्या अनुयायांना पकडण्यासाठी अशी अधिकारपत्र मागितली की, जर त्यास तेथे कोणी ‘तो मार्ग’ अनुसरणारा, मग तो पुरुष असो अथवा स्त्री, सापडले तर त्याने त्यांना बांधून यस्खलेम शहरास आणावे. ३ मग शौल दिमिष्काजवळ

आला तेव्हा एकाएकी, आकाशातून फारच प्रखर प्रकाश त्याच्याभोवती चमकला; ४ शौल जमिनीवर पडला आणि एक वाणी त्याच्याशी बोलताना त्याने ऐकली, “शौल, शौला, तू माझा छळ का करतोस?” ५ शौल म्हणाला, “प्रभू तू कोण आहेस?” ती वाणी म्हणाली, “मी येशू आहे, ज्याचा तू छळ करीत आहेस तो मीच आहे; ६ आता ऊठ, आणि नगरात जा, तुला काय करायचे आहे, ते तुला तेथे कोणीतीरी सांगेल.” ७ जी माणसे शौलाबोर प्रवास करीत होती, ती तेथेच स्तब्ध उभी राहिली त्या लोकानी आवाज ऐकला, पण त्यांना कोणी दिसले नाही. ८ शौल जमिनीवरून उठला, त्याने डोळे उघडले, पण त्यास काहीच दिसेना, म्हणून जे लोक त्याच्याबोर होते त्यांनी त्याचा हात धरून त्यास दिमिष्क शहरात नेले. ९ तीन दिवसांपर्यंत शौलाला काहीच दिसत नव्हते, त्याने काही खाल्ले किंवा प्याले नाही. १० दिमिष्कामध्ये येशूचा एक शिष्य होता त्याचे नाव हनन्या होते; प्रभू त्याच्याशी एका दृष्टांत बोलला तो म्हणाला, “हनन्या.” हनन्याने उत्तर दिले, “मी इथे आहे, प्रभू.” ११ प्रभू हनन्याला म्हणाला, “ऊठ आणि नीट नावाच्या रस्त्यावर जा, तेथे यहूदाचे घर शोध व तारसस शहराहून आलेल्या शौल नावाच्या व्यक्तीबद्दल विचार सध्या तो तेथे आहे; व प्रार्थना करीत आहे. १२ शौलाने दृष्टांतात पाहिले की त्यामध्ये हनन्या नावाचा मनुष्य आपल्याकडे आला, असून आपल्यावर हात ठेवत आहे व त्यानंतर त्यास पुन्हा दृष्टी प्राप्त झाली, असे त्यास दिसले.” १३ परंतु हनन्याने उत्तर दिले, “प्रभू, मी त्या मनुष्याविषयी अनेक लोकांच्या तोंडन ऐकले आहे; यस्खलेम शहरातील तुड्या संदर्भांतील यांनी वागला होता ती किंवा पाईलीने वागला होता ती एकले आहे. १४ आणि आता जे तुड्या नावावर विश्वास ठेवतात अशा लोकांस बांधून नेण्यासाठी मुख्य याजकांकडून अधिकारपत्र घेऊन हा शौल येथे आला आहे.” १५ परंतु प्रभू म्हणाला, “जा, राजांना आणि परराष्ट्रांना आणि इसाएलाचे संतान याच्यासमोर माझे नाव घेऊन जाण्याकरता तो माझे निवडलेले पात्र आहे. १६ माझ्या नावाकरीता ज्या गोर्टी त्यास सहन कराव्या लागतील त्या मी त्यास दाखवून देईन,” १७ हनन्या निघाला आणि यहूदाच्या घरी गेला, त्याने शौलाच्या डोक्यावर हात ठेवला आणि म्हटले, “शौल, भाऊ, प्रभू येशूने तुला इकडे येत असता रस्त्यावर दर्शन दिले त्यानेच मला तुड्याकडे पाठवले, यासाठी की, तुला पुन्हा दृष्टी याची व तू पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण क्वावे.” १८ लागलीच खपल्यासारख्ये काहीतरी शौलाच्या डोक्यावरून खाली पडले, आणि त्यास पुन्हा दृष्टी आली शौल तेथून उठल्यावर त्याचा बापित्स्मा करायपात आला. १९ नंतर त्याने अन्न सेवन केल्यावर त्याच्या अंगात शक्ती आली, शौल काही दिवस दिमिष्क येथील शिंयांबोर राहिला. २० यानंतर सरळ सभास्थानात जाऊन शौल येशूच्या नावाची धोणणा करू लागला, येशू हा देवाचा पुत्र आहे. २१ ज्या लोकांनी शौलाचे बोलणे ऐकले त्या सर्वांना मोठे नवल वाटले ते म्हणाले, “यस्खलेम शहरातील ज्या लोकांचा येशूच्या नावावर विश्वास आहे, त्या सर्वांचा नाश करू पाहणारा हाच नाही काय? तो येशूच्या अनुयायांना अटक करण्यासाठी येथे आला आहे व तो त्यांना यस्खलेम शहरातील मुख्य याजकांसमोर उभी करणार आहे.” २२ परंतु शौल अधिकारिक सामर्थ्यशाली होत गेला, त्याने हे सिद्ध केले की, येशू हाच ख्रिस्त आहे आणि त्याचे पुरुषे इतके सबल होते. दिमिष्क येथील यहूदी त्याच्याबोर वाद घालू शकले नाहीत. २३ काही दिवसांनंतर, यहूदी लोकांनी शौलाला जिवे मारण्याचा कट रचला. २४ यहूदी रात्रिदिवस शहराच्या वेशीवर पहारा देत होते व शौलाला पकडण्याची वाट पाहत होते. त्यांना शौलाला ठार मारायचे होते, पण त्यांचा हा बेत शौलास समजला. २५ एके रात्री शौलाने ज्यांना शिक्षण दिले होते अशा काही अनुयायांनी शौलातून जाण्यासाठी शौलाला मदत केली, अनुयायांनी शौलाला एका टोपलीत ठेवले, नंतर त्यांनी टोपली गवाकुसावरून रात्रीच्या वेळी खाली सोडली. २६ नंतर शौल यस्खलेम शहरास गेला तेथील विश्वास ठेवणाऱ्यांच्या परिवारात मिसळण्याचा त्याने प्रयत्न केला, पण ते त्यास घाबरत होते, त्यांचा विश्वासच बसत नव्हता,

शौल खरोखर येशूचा शिष्य झाला आहे. २७ परंतु बर्णवाने शौलाचा स्वीकार केला व त्यास घेऊन प्रेपितांकडे गेला. बर्णवाने सांगितले की, शौलाने येशूला दिमिष्कच्या रस्त्यावर पाहिले आहे, येशू त्याच्याशी कसा बोलला हेही त्याने सविस्तरणे सांगितले, मग त्याने प्रेपितांना सांगितले की, येशूविषयीची सुवार्ता शौलाने मोठ्या धैर्याने दिमिष्क येथील लोकांस सांगितली. २८ मग शौल अनुयायांसह तेथे राहिला, तो यस्तशेलम शहरामध्ये सगळीकडे गेला. व धैर्याने प्रभूची सुवार्ता सांगू लागला. २९ शौल नेहमी ग्रीक भाषा बोलणाऱ्या यूद्धी लोकांशी बोलत असे तो त्यांच्याशी वादविवाद करीत असे, पण ते त्यास मारण्याचा प्रयत्न करीत होते. ३० जेव्हा बंधुजनाना हे कळाले तेव्हा त्यांनी त्यास कैसरीया येथे नेले, व नंतर तेव्हून त्यास तासास पाठवले. ३१ अशाप्रकारे सर्व यहूदिया, गालील प्रांत, शोमरेन या प्रदेशशील मंडळीस तेथे शांती लाभली; आणि, मंडळी पवित्र आत्माच्या सांत्वनेत व परमेश्वराच्या भयात वाढत गेली. ३२ मग असे झाले की, पेत्र यस्तशेलम शहराच्या सभोवतालच्या गावामध्ये फिरला, लोद या गावामध्ये जे देवाचे पवित्रजन होते त्याना भेटला. ३३ लोद येथे त्यास ऐनेयास नावाचा मनुष्य आढळला, त्याच्या अंगातून वारे गेलायने तो पॅग झाला होता व आठ वर्षे अंथरुणाला खिळून होता. ३४ पेत्र त्यास म्हणाला, “ऐनेयास, येशू ख्रिस्त तुला बरे करीत आहे; ऊठ, आपले अंथरुण नीट कर.” ऐनेयास ताबडतोब उभा राहिला. ३५ लोद येथे राहणाऱ्या सर्व लोकांनी आणि शारोनात राहण्यांनी त्यास पाहिले, तेव्हा ते सर्व प्रभूकडे वळले. ३६ यापो शहरात येशूची एक शिष्या राहत होती, तिचे नाव तविथा होते, (ग्रीक भाषेत तिचे नाव “दुर्केन्स” होते. त्याचा अर्थ हरीण) ती नेहमी लोकांसाठी चांगली कामे करीत असे गरीबांना दानधर्म करीत असे. ३७ जेव्हा पेत्र लोदमध्ये होता, तेव्हा तविथा आजारी पडली व मरण पावली; लोकांनी तिला आंघोल घालून व माडीवरच्या एका खोलीत ठेवले. ३८ यापो येथील शिष्यांनी ऐकले की, पेत्र लोदमध्ये आहे, लोद हे योजवळ आहे, म्हणून त्यांनी दोन माणसे पाठवली, त्यांनी त्यास विनंती केली, ते म्हणारे, “त्वरा करा, आमच्याकडे लवकर या.” ३९ पेत्र तयार झाला व त्याच्याबोरोबर गेला, जेव्हा तो तेथे पोहोचला तेव्हा त्यांनी त्यास माडीवरच्या एका खोलीत नेले, सर्व विधवा स्त्रिया पेत्राखोटी उभ्या राहिल्या, त्या रडत होत्या, दुर्क्स जिंवत असताना जे कपडे व झागे तिने तयार केले होते ते त्यांनी पेत्राला दाखवले. ४० पेत्राने खोलीतील सर्वाना बाहेर काढले त्याने गुडधे टेकून प्रार्थना केली आणि दुर्कसच्या शेरीराकडे वळून तो म्हणाला, “तविथा ऊठ” तेव्हा तिने डोळे उघडले, जेव्हा तिने पेत्राला पाहीले तेव्हा ती उठून बसली. ४१ त्याने तिला आपला हात देऊन उभे राहण्यास मदत केली, नंतर त्याने पवित्रजनाना आणि विधवा स्त्रियांना खोलीतमध्ये बोलावरे, त्याने तविथाला त्यांना दाखवले, ती जिंवत होती. ४२ यापोमधील सर्व लोकांस हे समजले, यातील पुष्कळ लोकांनी प्रभूवर विश्वास ठेवला. ४३ नंतर असे झाले की, तो यापोत शिमोन नावाच्या कोणाएका कातडे कमावणाऱ्या चांभाराच्या येथे बरेच दिवस राहीला.

१० कर्नेल्य नावाचा मनुष्य कैसरीयामध्ये राहत होता, तो इटलीक नावाच्या पलटणीत शताधिपती होता. २ कर्नेल्य हा भक्तीमान असून आपल्या कुटुंबासह देवाचे भय बाळगाणारा होता; तो गोरारिबांना पुष्कळसा दानधर्म करीत असे आणि तो नेहमी देवाची प्रार्थना करीत असे. ३ एके दिवशी दुपारी तीन वाजण्याच्या सुमारास, कर्नेल्याला दृष्टांत झाला, त्याने तो स्पष्टपणे पाहिला, त्या दृष्टांतांत देवाचा एक दूत त्याच्याकडे आला आणि त्यास म्हणाला, “कर्नेल्या!” ४ कर्नेल्य देवदूताकडे पाहून भयभीत होऊन आणि म्हणाला. “काय आहे, प्रभू?” देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “देवाने तुझी प्रार्थना ऐकली आहे, ज्या गोष्टी तू गरीबांना दिल्या आहेत, त्या देवाने पाहिल्या आहेत देवाला तुझी आठवण आहे.” ५ तू यापो गावी माणसे पाठीव आणि शिमोन नावाच्या मनुष्यास घेऊन नये, शिमानाला पेत्र असे सुद्धा

म्हणातात. ६ तो शिमोन नावाच्या चांभाराच्या घरी राहत आहे त्याचे घर समुद्रकिनारी आहे. ७ कर्नेल्याशी बोलणे झाल्यावर देवदूत निघून गेला नंतर कर्नेल्याने त्याचे दोन विश्वासून नोकर व एका धर्मशील शिपायाला बोलावून घेतले. ८ कर्नेल्याने या तिघांना घडलेले सर्वकाही सांगितले आणि त्याना यापोला पाठवले. ९ दुसऱ्या दिवशीही माणसे यापो गावाजवळ आली, ती दुपारची वेळ होती, त्याच्यावेळी प्रार्थना करावयास पेत्र गच्छीवर गेला. १० पेत्राला भूक लागली होती, त्यास काही खावेसे वाटले, ते पेत्रासाठी जेवणाची तयारी करीत असता पेत्राला तंद्री लागली. ११ आणि आपल्यासमोर आकाश उघडले असून मोठ्या चांदव्यासारखे चार कोपेरे धरून सोडलेली एक चादर पृथ्वीवर उतरत आहे असा दृष्टांत त्यास झाला. १२ त्यामध्ये पृथ्वीवरील सर्वप्रकारचे चालणारे, सरपटणारे, आकाशात उडणारे पक्षी होते. १३ नंतर एक वाणी पेत्राने ऐकली, “पेत्र, ऊठ; यापैकी कोणताही प्राणी मारून खा.” १४ पण पेत्र म्हणाला, “मी तसे कधीच करणार नाही, प्रभू जे अशुद्ध व अपवित्र आहे असे कोणतेही अन्न मी कधी खाल्लेले नाही.” १५ पण ती वाणी त्यास पुन्हा म्हणाली, “देवाने या गोष्टी शुद्ध केल्या आहेत, त्यांना अशुद्ध म्हणून नकोस.” १६ असे तीन वेळा घडले; मग ते पात्र आकाशात वर घेतले गेले. १७ पेत्र भयचकित होऊन या दृष्टांताचा अर्ध काय असावा याविष्यी विचार करू लागला, ज्या लोकांस कर्नेल्याने पाठवले होते, त्यांना शिमोनाचे घर सापडले ते दाराजवळ उभे होते. १८ त्यांनी विचारले, “शिमोन पेत्र येथेच राहतो काय?” १९ पेत्र या दृष्टांतविषयीच विचार करत असतांना, आत्मा त्यास म्हणाला, “ऐक, तीन माणसे तुला शोधीत आहेत. २० ऊठ आणि पायाच्या उतरून खाली जा, कारण मीच त्यांना पाठवले आहे, काही संशय न धरात त्यांच्याबोरोबर जा.” २१ मग पेत्र खाली त्या मनुष्यांकडे गेला, तो म्हणाला, “तुम्ही ज्याचा शोध करीत आहात तो मीच आहे, तुम्ही येथे का आलात?” २२ ती माणसे म्हणाली, “एका पवित्र देवदूताने तुम्हास आमत्रित करण्याविषयी कर्नेल्याला सांगितले होते कर्नेल्य हा शताधिपती आहे, तो नीतिमान मनुष्य आहे तो देवाची उपासना करतो, सर्व यूद्धी लोक त्याचा आदर करतात, तुम्हास घरी बोलावून तुमचे शब्द ऐकावेत असे देवदूताने त्यास सांगितले आहे.” २३ पेत्राने त्याना आत बोलावून घेतले व रात्रभर मुक्काम करण्यास सांगितले, दुसऱ्या दिवशी पेत्र तयार झाला व त्या तीन मनुष्याबोरोबर गेला, यापो येथील काही बंधूही पेत्राबोरबर गेले. २४ दुसऱ्या दिवशी पेत्र कैसरीया शहरात आला, कर्नेल्य त्याची वाट पाहत होता, त्याने आपले जवळचे मित्र व नातवैर्की यांनाही आपल्या घरी ज्ञाने केले होते. २५ जेव्हा पेत्र आत गेला, तेव्हा कर्नेल्य त्यास भेटला, कर्नेल्याने पेत्राच्या पाया पढून आदराने त्यास नमन केले. २६ पण पेत्र म्हणाला, “उभा राहा, मी तुझ्यासारखा मनुष्य आहे.” २७ पेत्र त्याच्याशी बोलत घरात गेला आणि आत्ममध्ये बेरेच लोक जमलेले त्याने पाहिले. २८ पेत्र त्या लोकांस म्हणाला, “तुम्ही हे जाणता की, यूद्धी मनुष्याने इतर विदेशी लोकांच्या घरी जाणे किंवा त्यांच्याशी संबंध ठेवणे हे यूद्धी नियमाला धरून नाही, पण देवाने मला दाखविले आहे की, मी इतर मनुष्यामात्राला अशुद्ध किंवा अपवित्र मानून नये. २९ याच कारणासाठी जेव्हा हे लोक मला बोलावृण्यास आले, तेव्हा मी त्यांच्याशी वाद घालात नाही, आता, कृपाकरून मला सांगा, तुम्ही मला येथे का बोलावले?” ३० कर्नेल्य म्हणाला, “चार दिवसांपूर्वी, माझ्या घरांमध्ये मी प्रार्थना करीत होतो, बोरोबर याच वेळेला म्हणजे दुपारचे तीन वाजता मी प्रार्थना करीत होतो, अचानक एक मनुष्य माझ्यासमोर उभा राहिला, त्याने लखलखीत, चमकदार कपडे घालते होते.” ३१ तो मनुष्य म्हणाला, “कर्नेल्यादेवाने तुम्ही प्रार्थना ऐकली आहे, गरीब लोकांस ज्या वस्तु तू दिल्या आहेत ते देवाने पाहिले आहे, देव तुझी आठवण करतो. ३२ म्हणून यापो या शहरी काही माणसे पाठव व शिमोन पेत्राला बोलावून घे, पेत्र हा शिमोन चांभाराच्या घरी राहत आहे आणि त्याचे घर समुद्राच्या जवळ आहे. ३३ तेव्हा मी लागलीच तुम्हास निरोप पाठविला, तुम्ही येथे आलात ही तुमची मोठी

कृपा आहे, तेव्हा आम्हास जे काही सांगण्याची आज्ञा प्रभूने तुम्हास दिली आहे, ते ऐकेण्यासाठी आम्ही सर्व आता येथे देवासमोर जमलेले आहोत.” ३८ पेत्राने बोलायला सुरुवात केली मला आता हे खरोखर समजले आहे की, “देवाला प्रत्येक मनुष्य सारखाच आहे. ३९ प्रत्येक राशूत जो कोणी त्याची भक्ती करतो आणि योग्य ते करतो, त्यास देव स्वीकारतो, व्यक्ती कोणत्या देशाची आहे, हे महत्त्वाचे नाही. ३६ देव इसाएली लोकांशी बोलाला, देवाने त्यांना सुरुवाती पाठविली की, येशू ख्रिस्ताद्वारे शांती जगात आली आहे, येशू सर्वांचा प्रभू आहे. ३७ सगळ्या यहूदीया प्रांतात काय घडले हे तुम्हा सर्वांना माहीत आहे, त्याची सुरुवात योहानाने लोकांस बापिस्म्याविषयी गालील प्रांतात जो संदेश दिला, त्याने झाली. ३८ नासरेखच्या येशूविषयी तुम्हास माहीती आहे, देवाने त्यास पवित्र आत्म्याचा व सामर्थ्याचा अभिषेक केला, येशू सगळीकडे लोकांसाठी चांगल्या गोणी करीत गेला, जे लोक दृष्ट आत्म्याने पछाडले होते त्यांना येशूने बरे केले, कारण देव त्याच्याबोर होता. ३९ येशूने संपूर्ण यहूदीया प्रांतात आणि यस्तशेलेम शहरात जे जे केले त्या सर्व गोणी आम्ही पाहिल्या आणि आम्ही त्याचे साक्षीदार आहोत, पण येशूला मारण्यात आले, लाकडाच्या वथसंभावर त्यांनी त्यास टांगून मारले. ४० परंतु देवाने तिसर्या दिवशी त्यास जिवंत केले देवाने येशूला लोकांस स्पष्ट पाहू दिले. ४१ परंतु सर्वच माणासांनी येशूला पाहिले नाही, देवाने त्यांना अगोदरच साक्षीदार म्हणून निवडले होते, त्यांनीच त्यास पाहिले, ते साक्षीदार आम्ही आहोत येशू मरणातून उठविला गेल्यानंतर आम्ही त्याच्याबोर अन्नपाणी सेवन केले. ४२ येशूने आम्हास ‘लोकांस उपदेश करायला सांगितले, जिवंतांचा आणि मरण पावलेल्यांचा न्याय करण्यासाठी देवाने त्यास आपल्याला आहे’ हे सांगण्यासाठी त्याने आम्हास आज्ञा केली. ४३ जो कोणी येशूवर विश्वास ठेवतो, त्यास क्षमा केली जाईल, येशूच्या नावामध्ये देव त्या व्यक्तीच्या पापांची क्षमा करील, सर्व संदेशे हे खरे आहे असे म्हणातात.” ४४ पेत्र हे बोलत असतानाच त्याचे बोलणे ऐकत बसलेल्या सर्व लोकांवर पवित्र आत्मा उतरला. ४५ यहूदी सुंता झालेले विश्वास ठेवणारे जे पेत्राबोर आले होते, ते चकित झाले, यहूदी नसलेल्या लोकांवरसुद्धा पवित्र आम्हाच्या दानाचा वर्षवर झाला आहे, यामुळे ते चकित झाले. ४६ आणि यहूदी नसलेल्या लोकांस निरनिराळ्या भाषा बोलताना आणि देवाची स्तुती करताना यहूदी लोकांनी ऐकले. ४७ मग पेत्र म्हणाला, “या लोकांस पाण्याने बापिस्मा देण्यास आपण नकार देऊ शकत नाही, ज्याप्रमाणे आम्हास मिळाला, त्याचप्रमाणे त्यांनाही पवित्र आत्मा मिळाला आहे.” ४८ म्हणून पेत्राने कर्नेल्या, त्याचे नातेवाईक आणि मित्र यांना येशू ख्रिस्ताच्या नावाने बापिस्मा देण्याची आज्ञा केली, मग पेत्राने आणखी काही दिवस त्याच्याबोर रहावे अशी त्या लोकांनी त्यास विनंती केली.

११ यहूदी नसलेल्या लोकांनीसुद्धा देवाच्या वचनाचा स्वीकार केला आहे

हे यहूदीया प्रांतातील प्रेषितांनी व बंधूनी ऐकले. २ पण जेव्हा पेत्र येशूलेम शहरास आला, तेव्हा सुंता झालेला यहूदी विश्वासी गट त्याच्यावर टिका करू लागले. ३ ते म्हणाले, “जे सुंता न झालेले व परराष्ट्रीय आहेत अशा विश्वास ठेवणाऱ्या लोकांच्या घरी तुम्ही गेला, एवढेच नव्हे तर तुम्ही त्याच्यासह जेवणाऱ्या केले.” ४ म्हणून पेत्राने त्यांना सर्व घटाना सविस्तर स्पष्ट करून सांगितल्या. ५ पेत्र म्हणाला, मी यापो शहरात प्रार्थना करीत असताना मला तंद्री लागल्यासारखे झाले व मी एक दृष्टींत पाहिला की, मोठ्या चांद्यावासारखे चार कोपरे धरून सोडलेली एक चादर माझ्यापर्यंत आली. ६ मी त्याच्याकडे न्याहालून पाहून विचार करीत होतो, मी त्यामध्ये पृथ्वीवरील चार पायाचे प्राणी, जंगली पशु, सरपटाणारे प्राणी आणि आकाशात उडलारे पक्षी मी त्यामध्ये पाहिले. ७ एक वाणी माझ्याशी बोलताना मी ऐकली, “पेत्रा, ऊठ, मास्न खा!” ८ पण मी म्हणालो, “प्रभू, मी असे कधीच खाल्ले नाही.” ९ आकाशातून त्या

वाणीने पुन्हा उत्तर दिले, “देवाने या गोणी शुद्ध केल्या आहेत, त्यांना अशुद्ध म्हणून नकोस.” १० असे तीन वेळा घडले, मग ते सर्व पुन्हा वर आकाशात घेतले गेले. ११ इतक्यात पाहा, तीन माणसे ज्या भारामध्ये आम्ही होतो त्यापुढे कैसरीयाहून माझ्याकडे पाठवलेली तीन माणसे येऊन उभी राहिली. १२ आत्म्याने मला कोणत्याही प्रकारचा संशय न घरिता त्यांच्याबोरोबर जाण्यास सांगितले, हे सहा बंधू जे येथे आहेत, तेही माझ्याबोर होते, आम्ही कर्नेल्याच्या घरी गेलो. १३ कर्नेल्याने आपल्या घरात देवदूत उभा असलेला कसा दिसला हे आम्हास सांगितले, देवदूत कर्नेल्याला म्हणाला, “काही माणसे यापेस पाठव, शिमोन पेत्राला बोलावून घे. १४ तो तुझ्याशी बोलेल, तो ज्या गोणी तुला सांगेल, त्यामुळे तुझे व तुझ्या कुटुंबाचे तारण होईल.” १५ त्यानंतर मी माझ्या भाषणाला सुरुवात केली, सुरुवातीला ज्याप्रमाणे पवित्र आत्मा आपल्यावर आला तसाच तो त्यांच्यावरही आला. १६ तेव्हा मला प्रभूचे शब्द आठवले, प्रभू म्हणाला होता, “योहान लोकांचा बापिस्मा पाण्याने करीत असे हे खेरे, पण तुमचा बापिस्मा पवित्र आत्म्याने होईल.” १७ आपण प्रभू येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवला तेव्हा जसे आपणांस तसे त्यांसही देवाने सारखेच दान दिले, मग देवाला अडविणारा असा मी कोण? १८ जेव्हा त्यांनी या गोणी ऐकल्या, तेव्हा ते शांत राहिले, त्यांनी देवाची स्तुती केली आणि म्हणाले, “तर मग देवाने परसराष्ट्रीयांसही जीवन मिळावे म्हणून पश्चात्पाबुद्धी दिली आहे.” १९ स्टेफन मारला गेल्यानंतरच्या काळात जो छळ झाला, त्यामुळे विश्वास ठेवणारे येशूलेम शहरापासून दूर ठिकाणी फेनीके प्रांत, कुप्र बेट व अंत्युखिया शहरापर्यंत पांगले गेले, विश्वास ठेवणाऱ्यांनी या ठिकाणी फक्त यहूदी लोकांसच सुवार्ता सांगितली. २० यातील काही विश्वास ठेवणारे कुप्र व कुदेने येथे राहणारे होते, जेव्हा हे लोक अंत्युखियात आले, तेव्हा त्यांनी या ग्रीक लोकांस येशूविषयीची सुवार्ता सांगितली. २१ प्रभू विश्वास ठेवणाऱ्यांना मदत करीत होता आणि बन्याच मोठ्या गटाने विश्वास ठेवला व ते प्रभूला अनुसूल लागले. २२ याविषयीची बातमी येशूलेम शहरातील विश्वास ठेवणाऱ्या मंडळीच्या कानावर आली, म्हणून येशूलेम शहरातील विश्वास ठेवणाऱ्यांनी बर्णवाला अंत्युखियाला पाठवले. २३ बर्णवा चांगला मनुष्य होता, तो पवित्र आत्म्याने आणि विश्वासाने पूर्णपणे भरतेला होता, जेव्हा बर्णवा अंत्युखियाला गेला, तेव्हा त्याने पहिले की, देवाने या लोकांवर खूप कूपा केली आहे, त्यामुळे बर्णवाला खूप अनंद झाला, अंत्युखियातील सर्व विश्वास ठेवणाऱ्यांना त्याने उत्तेजन दिले, त्याने त्यांना सांगितले, कधीही तुमचा विश्वास गमावू नका, नेहमी प्रभूची आज्ञा अंतःकरणापासून पाळा. २४ तो चांगला मनुष्य होता आणि पवित्र आत्म्याने व विश्वासाने पूर्ण होता; तेव्हा प्रभूला पुष्कळजन मिळाले. २५ जेव्हा बर्णवा तासास गेला तेव्हा तो शैलाचा शोध घेत होता. २६ जेव्हा बर्णवा तो शैलाचा आपल्यासह अंत्युखियाला आणले, शैलाचे व बर्णवाने वर्षभर तेथे मंडळीत राहून पुष्कळ लोकांस शिकवले, अंत्युखियामध्ये येशूच्या अनुयायांना ख्रिस्ती हे नाव पहिल्यांदा मिळाले. २७ याच काळात काही संदेशे येशूलेम शहरानून अंत्युखियास आले. २८ त्यांच्यापैकी एकाचे नाव अगव होते, अंत्युखियात तो उभा राहिला आणि बोलू लागला, पवित्र आत्म्याच्या साहाय्याने तो म्हणाला, फार वाईट काळ सर्व पृथ्वीवर येत आहे, लोकांस खायला अन्न मिळाणार नाही, क्लौदिया राजा राज्य करीत होता तेव्हा त्याच्या काळात हे घडले. २९ विश्वास ठेवणाऱ्यांनी ठरवले की, यहूदीया येथील आपल्या बंधू व भगिरींना जास्तीत जास्त मदत पाठविण्याचा प्रयत्न करावा प्रत्येक शिष्याने जास्तीत जास्त मदत पाठविण्याचे ठरवले. ३० त्यांनी पैसे गोळा करून बर्णवा व शौल यांच्याकडे दिले, मग बर्णवा व शौल यांनी ते पैसे यहूदीयातील वडीलजनकंठाकडे पाठवून दिले.

१२ त्या वेळेच्या सुमारास हेरोद राजाने मंडळीतील काही जांगास छळावे म्हणून त्यांच्यावर हात टाकला. २ योहानाचा भाऊ याकोबा ह्याला

त्याने तलवारीने जिवे मारले. ३ हेरोदाने पाहिले की, यहूदी अधिकार्याना हे आवडले आहे, म्हणून त्याने पेत्राला सुद्धा अटक करण्याचे ठरवले, ते बेखमीर भाकरीचे दिवस होते. ४ हेरोदाने पेत्राला अटक करून तुरंगात टाकले, त्याच्या खवालीकरिता त्यास शिपायांच्या चार चौकडऱ्यांच्या स्वाथीन केळे, वल्हांडण सण झाल्यावर पेत्राला लोकांसमोर आणण्याची योजना होती. ५ म्हणून पेत्राला तुरूंगात ठेवण्यात आले, पण मंडळी सातत्याने पेत्रासाठी देवाकडे प्रार्थना करीत होती. ६ पेत्र दीन शिपायांच्यामध्ये झोपला होता, त्यास दोन साखळ्यांनी बांधले होते, तुरूंगाच्या दाराजवल आणखी काही शिपाई पहारा देत होते, ती रात्रीची वेल होती व हेरोदाने असा विचार केला की, दुसऱ्या दिवरी पेत्राला लोकांसमोर आणावे. ७ तेव्हा पाहा, अचानक परमेश्वराचा दूत तेथे उभा राहिला, तुरूंगाच्या खोलीत एकदम प्रकाश पडला, देवदूताने पेत्राच्या कुशीला स्पर्श करून त्यास उठवले, देवदूत म्हणाला, “लवकर ठाठ!” तेव्हा पेत्राच्या हातातील साखळ्या गळून पडल्या. ८ देवदूत पेत्राला म्हणाला, “कपडे घाल व तुझ्या वहाणा घाल,” मग पेत्राने कपडे घालते, मग देवदूत म्हणाला, “तुझा झागा अंगत घाल व माझ्यामागे ये.” ९ मग देवदूत बाहेर पडला व पेत्र त्याच्यामागे चालला, पेत्राला कळत नव्हते की, हे खरोखर काय करीत आहे, त्यास वाटले आणण दूषात पाहत आहोत. १० पहिल्या व दुसऱ्या फेक्यातील पहारेक्यांना ओलांडून पेत्र व देवदूत लोखंडी दाराजवल येऊन पोहोचले, ते त्यांच्यासाठी आपोआप उघडले, पेत्र व देवदूत दरवाजामधून बाहेर पडले, त्यांनी एक रस्ता पार केला आणि अचानक देवदूत पेत्राला सोडून निघून गेला. ११ पेत्राला मग कळले की नवकी काय घडले आणि तो म्हणाला, “आता मला समजले की प्रभूने खरोखर त्याचा दूत माझ्याकडे पाठविला व त्याने मला हेरोदाच्या हातातून व यहूदी लोकांचा संपूर्ण अपेक्षाभाग करून मला सोडले आहे.” १२ या गोर्खंशी जाणीव झाल्यावर पेत्र मरीयेच्या खरी गेला, ती योहान ज्याला मार्कही म्हणत त्याची आई होती, पुष्कळ लोक त्याठिकाणी जमले होते, ते सर्व प्रार्थना करीत होते. १३ पेत्राने फाटकाचा दरवाजा ठोठावला, तेव्हा रुदा नावाची दासी फाटक उघडण्यासाठी आली. १४ तिने पेत्राचा आवाज लोगे ओळखली आणि ती खूप अनंदित झाली, ती फाटक उघडण्याचे सुद्धा विसरून गेली, ती आतमध्ये पळाली आणि लोकांस तिने सांगितले, “पेत्र दाराजवल उभा आहे.” १५ विश्वास ठेवणारे रुदाला म्हणाले, “तुला वेड लागले आहे!” परंतु पेत्र दाराजवल उभा आहे, असे रुदा परत परत अगदी कळकळीने सांग लागली, म्हणून लोक म्हणाले, “तो पेत्राचा दूत असला पाहिजे.” १६ पण पेत्र बाहेस्त फाटक सारखे ठोठावत होता, जेव्हा विश्वास ठेवणांयानी फाटक उघडले, तेव्हा त्यांनी पेत्राला पाहिले, ते चकित झाले होते. १७ पेत्राने हाताने खुणवून शांत राहायला सांगितले, मग त्याने प्रभूने तुरूंगातून केसे आणले हे सविस्तर सांगितले, तो म्हणाला, “याकोब व इतर बांधवांना काय घडले ते सांगा,” मग पेत्र तेथून निघून दुसऱ्या ठिकाणी गेला. १८ दुसऱ्या दिवाशी शिपाई फार हताश झाले होते, पेत्राचे काय झाले असावे याचा ते विचार करीत होते. १९ हेरोदाने पेत्राला सगळीकडे शोधले पण तो त्यास शोधू शकला नाही, मग हेरोदाने पहारेक्यांना प्रश्न विचारले व त्यांना मरणाची शिक्षा ठोठावली, नंतर हेरोद यहूदीया प्रांतातून निघून गेला, तो कैसरीया शहरात गेला व तेथे काही काळ राहिला. २० हेरोद सोर व सिदेन नगरातील लोकांवर फार रागावला होता, ते लोक मिळून हेरोदाला भेटायला आले, ब्लस्तला आपल्या बाजूला वकळविण्यात ते यशस्वी झाले, ब्लस्त हा राजाचा खाजगी सेवक होता, लोकांनी हेरोदाकडे शांततेची मागणी केली कारण त्यांचा देश अनन्धाच्या बाबतीत हेरोदाच्या देशवर अवलंबून होता. २१ हेरोदाने त्यांना भेटण्यासाठी एक दिवस ठरवला, त्यादिवशी हेरोदाने आपला सुंदर दरबारी पोशाख घालता होता, तो न्यायासनावर बसून लोकांसमोर भाषण करू लागला. २२ लोक मोळाने आरोळी करून म्हणाले, “ही तर देवाची वाणी आहे, मनुष्याची नक्हे!” हेरोदाने या स्तुतीचा स्वीकार केला. २३

आणि त्याने देवाला गौरव दिला नाही, म्हणून परमेश्वराच्या दूताने त्यावर प्रहार केला, तो किंडे पडून मरण पावला. २४ देवाचे वचन जास्तीत जास्त लोकांपर्यंत पसरत गेले व लोकांस प्रेरित करीत होता, विश्वास ठेवणांयांचा गट दिवसेंदिवस मोठा होता होता. २५ बर्णबा व शौलाने त्यांचे यशस्तेलम शहरातील काम संपविल्यानंतर ते अंत्युखियाला परत आले, त्यांनी मार्क योहान याला त्यांच्याबरोबर घेतले.

१३ अंत्युखिया येथील खिस्ती मंडळीत काही संदेषे व शिक्षक होते, ते पुढीलप्रमाणे: बर्णबा, शिमोन निग्र, लूक्य कुरेनेकर, मनाएन (जो हेरोदाबरोबर लहानाचा मोठा झाला होता) आणि शौल. २ ही सर्व माणसे परमेश्वराची आराधना करीत व उपवास करीत असता, पवित्र आत्मा त्यांना म्हणाला, “बर्णबा व शौलाला ह्यांना ज्या कामासाठी मी बोलावले आहे त्यासाठी त्यांना माझ्याकरिता वेगळे करा.” ३ म्हणून मंडळीने उपवास व प्रार्थना केल्या, त्यांनी बर्णबा व शौल यांच्या डोक्यावर हात ठेवून प्रार्थना केली, मग त्यांना पाठवून दिले. ४ पवित्र आत्माच्याद्वारे बर्णबा व शौल यांना पाठविण्यात आले, ते सलुकीयात गेले, नंतर तेथून समुद्रमार्ग कुप्र बेटावर गेले. ५ ते जेव्हा सलमी शहरात आले, तेव्हा त्यांनी देवाचे वचनाची यहूदी लोकांच्या सभास्थानात घोषणा केली मार्क म्हटलेला योहान हाही त्यांच्या मदतीला होता. ६ ते संपूर्ण बेट पार करून पफे शहरास गेले, पफे येथे त्यांना एक यहूदी मनुष्य भेटला, तो जादूच्या करामती करीत असे, त्याचे नाव बर्येश होते, तो खोटा संदेश होता. ७ बर्येश नेहमी सिर्प पौल याच्या निकट राहण्याचा प्रयत्न करायचा, सिर्पग पौल राज्यपाल होता व तो हुशार होता, त्याने बर्णबा व शौल यांना आपणाकडे बोलावले, त्यास त्यांच्याकडून देवाचे वचन ऐकण्याची उत्कंठा दाखवली. ८ परंतु अलीम “जादूगार” (त्याच्या नावाचा अर्थ हाच आहे) हा बर्णबा व शौल यांच्याविरुद्ध होता, राज्यपालाने विश्वास ठेवून नये म्हणून अलीमने त्याचे मन वकळविण्याचा प्रयत्न केला. ९ पण शौल, ज्याला पौलहि म्हणत, तो पवित्र आत्म्याने भरला होता, पौलाने त्याच्याकडे रोखून पाहिले व म्हणाला. १० “सैतानाच्या पुत्रा तू दुष्टाह्वीने व खोटेपणाने भरलेला आहेस, अवश्य नीतिमानाच्या वैया, तू प्रभूचे सरळ मार्ग विपरीत करण्याचे सोडून देणार नाहीस काय?” ११ तर आता पाहा, प्रभूचा हात तुड्यावर आहे, तू आंधळा होशील व काही वेळपर्यंत तुला सूर्य दिसणार नाही,” मग लागलेच अलीमावर धुके व अंधार पडला आणि तो आपल्याला कोणी हाती धरून चालवावे म्हणून इकडेतिकडे फिरून मनुष्यांचा शोध करू लागला. १२ तेव्हा जे झाले ते पाहून राज्यपालाने विश्वास ठेवला, प्रभूच्या शिक्षणाने तो चकित झाला. १३ पौल व जे त्याचे मित्र त्याच्याबरोबर होते ते पफेकडून समुद्रमार्ग निघाले, ते फंपुलियातील पिर्गा गावी आले, पंतु योहान त्यांना सोडून परत यशस्तेले शहरास गेला. १४ पौल व त्याच्या मित्रांनी त्यांचा प्रवास पुढे चालू ठेवला, पिर्गासून पुढे ते पिसिदीयांतील अंत्युखियास गेले आणि शब्दात दिव्यासी ते सभास्थानात गेले आणि तेथे बसले. १५ तेव्हा नियमशास्त्र आणि संदेश्यांच्या लेखाचे वाचन झाल्यावर सभास्थानाच्या अधिकाऱ्यांनी पौल व बर्णबाला निरोप पाठविला, “बंधुनो, येथील लोकांस काही मदत होईल असे काही बोधवचने सांगा.” १६ पौल उभा राहिला आणि आपला हात उंचावून म्हणाला, “अहो इसाएल लोकांनो व देवाचे भय धरण्याचांगो, एका. १७ या इसाएल लोकांच्या देवाने आपल्या वाडविलांची निवड केली आणि ते ज्या काळात मिसरमध्ये पक्की म्हणून राहत होते, त्या काळात देवाने त्यांना अगणित केले आणि उभारलेल्या बाबूने त्यांना तेथून बाहेर आणले. १८ आणि देवाने अरण्यातील चाळीस वर्षांनी देशवर अवलंबून होता. १९ देवाने कनानच्या प्रदेशातील सात राष्ट्रांना नाश केला, देवाने त्यांच्या जमिनी त्याच्या लोकांसमोर चारोंठारी रोखवली. २० हे तर देवाने शमुवेल संदेश्यापर्यंत आपल्या लोकांस न्यायाधीश नेमून दिले. २१ मग लोकांनी राजाची मागणी केली,

देवाने त्यांना किशाचा पुत्र शौल याला दिले, शौल हा बन्यामिनाच्या वंशातील होता, तो चाळीस वर्षांपर्यंत राजा होता. २२ नंतर देवाने शौलाला काढून टाकले, देवाने दाविदाला त्यांचा राजा केले, दावीदाविषयी देव असे बोलला इशायाचा पुत्र, दावीद मला माझ्या मनासारखा मिळाला आहे, तो माझी सर्व इच्छा पूर्ण करील. २३ याच दाविदाच्या वंशजातून देवाने इसाएल लोकांचा तारणारा आणिला, तो वंशज येशु आहे, देवाने हे करण्याचे अभिवचन दिले होते. २४ येथे येण्यापूर्वी सर्व इसाएली लोकांस योहानाने उपदेश केला, त्यांच्या अंतःकरणात बदल व्हावा म्हणून योहानाने लोकांस सांगितले की, त्यांनी बापिस्मा घेतला पाहिजे. २५ जेव्हा योहान आपले काम संपवत होता, तेव्हा तो म्हणाला, ‘मी कोण आहे असे तुम्हास वाटेत? मी ख्रिस्त नाही, तो नंतर येत आहे, त्याच्या वहाणांचे वंद सोडण्याची सुद्धा माझी लायकी नाही.’ २६ माझ्या बंधुनो, अब्राहामच्या कुटुंबातील पुत्रांनो आणि तुम्ही यहूदी नसलेले पण ख्याता देवाची उपासना करणारे, ऐका! या तारणाची बातमी आम्हास सांगितली गेली. २७ यरूशलेम शहरामध्ये राहतात ते यहूदी व त्यांचे अधिकारी यांनी त्यास ओळखले नाही, येशु हा तारणारा होता, येशूविषयी जे शब्द संदेश्यानी लिहिले ते यहूदी लोकांसाठी प्रत्येक शब्दाविषयी वारी वाचते गेले, परंतु त्यांना ते समजले नाही, यहूदी लोकांनी येशूना दोषी ठरवल्याने त्यांनी ते भविष्यावाद्यांचे शब्द खरे ठरवले. २८ येशूने का मरावे याचे खरे कारण ते शोधू शुकले नाहीत, पण त्यांनी पिलाताला सांगितले की त्यास जिवे मारावे. २९ शास्त्रामध्ये येशूच्याबद्दल या गोषी लिहिल्या होत्या की, जे वाईट ते त्याच्याबाबतीत घडणारे होते, ते सर्व या यहूदी लोकांनी येशूला केले, मग त्यांनी येशूला वधस्तंभावरुन खाली घेतले व त्यास कबरेत ठेवले. ३० पण देवाने त्यास मरणातून उठवले. ३१ यानंतर, पुष्कळ दिवसांपर्यंत जे त्याच्याबोरव होते, त्यांना गालील प्रांतापासून यस्तश्लेषम शहरामध्ये येशूने दर्शन दिले, ते लोक आता त्याचे साक्षीदार म्हणून लोकांसमोर आहेत. ३२ आम्ही तुम्हास देवाने जे अभिवचन आम्च्या वाडवडिलांना दिले त्याविषयी सुवार्ता सांगतो. ३३ आम्ही त्यांची लेकरे आहोत आणि देवाने हे अभिवचन आम्च्या बाबतीत खेरे करून दाखिले, देवाने हे येशूना मरणातून पुन्हा उठविण्याद्वारे केले, आम्ही याविषयी स्तोत्रसहितेमध्ये सुद्धा वाचतो: ‘तू माझा पुत्र आहेस, आज मी तुला जन्म दिला आहे.’ ३४ शिवाय त्याने कुंजण्याच्या अवस्थेपर्यंत जाऊ नये म्हणून त्याने त्यास मरणातून उठवले, याविषयी त्याने असे सांगितले आहे की, ‘दाविदाला देण्यात आलेती पवित्र व निश्चित आशीर्वद तुम्हास देईन.’ ३५ म्हणून आणखी एका स्तोत्रात तो म्हणतो: ‘तू तुझ्या पवित्र पुरुषाला कबरेत कुंजण्याचा अनुभव येऊ देणार नाहीस.’ ३६ काणा दावीद आपल्या पिढीची देवाच्या इच्छेप्रमाणे सेवा करून मरण पावला, आपल्या वाडवडिलांरेजारी त्यास पुरुले आणि कबरेत त्याचे शरीर कुजले. ३७ पण ज्याला देवाने मरणातून पुन्हा उठवले, त्यास कुंजण्याचा अनुभव आला नाही. ३८ बंधुनो, आम्ही जी घोषणा करीत आहोत ते तुम्ही समजून घेतले पाहिजे: या एकाकडूनच तुमच्या पापांची क्षमा तुम्हास मिळू शकते. ३९ मोरोने नियमशास्त्र तुम्हास तुमच्या पापांपासून मुक्त करणार नाही, पण प्रत्येक व्यक्ती जी त्याच्यावर विश्वास ठेवते, ती त्याच्याद्वारे त्या सर्वाविषयी न्यायी ठविली जाते. ४० संदेश्यांनी सांगितलेल्या काही गोषी घडतील, सावध राहा! या गोषी तुमच्याबाबत होऊ नयेत म्हणून जपा. ४१ अहो धिक्कार करणाऱ्यांनो, पाहा, आश्वर्य करा व नाहीसे व्हा, कारण तुमच्या काळामध्ये मी एक कार्य करतो, ज्याच्यावर तुमचा विश्वास बसणार नाही कोणी ते स्पष्ट करून सांगितले तरी तुम्ही त्याच्यावर विश्वास ठेवणार नाही.” ४२ जेव्हा पौल व बर्णबा जाऊ लागले, तेव्हा लोक म्हणाले की, पुढील शब्दाविषयी दिवशी परत या आणि आम्हास याविषयी अधिक सांगा. ४३ सभास्थानातील बैठक संपल्यावर अनेक यहूदी लोक आणि यहूदी मतानुसारी चालणारे इतर धार्मिक लोक पौल व बर्णबा यांच्यामागे गेले, पौल व बर्णबा यांनी त्या लोकांस देवाच्या कृपेत टिकून राहण्यास कलकळीची विनंती केली.

४४ पुढील शब्दाविषयी शहरातील जवळ जवळ सर्व लोक परमेश्वराचे वचन ऐकण्यासाठी एकत्र जमले. ४५ यहूदी लोकांनी त्या सर्वांना तेथे पाहिले, त्यामुळे यहूदी लोकांस मतरव वाटू लागला, तेही काही फार वाईट गोषी बोलले आणि जे पौल बोलला त्याविसरुद्ध वाद उपरिस्थित केला. ४६ पण पौल व बर्णबा फार धैयनी बोलले, ते म्हणाले, “देवाचे वचन तुम्हा यहूद्यांना प्रथम आम्हास सांगितलेच पाहिजे, पण तुम्ही ऐकण्यास नकर देत आहात, तुम्ही तुमचे स्वतःचे नुकसान करून घेत आहात व अनंतकाळचे जीवन प्राप्त करून घेण्यासाठी अपार ठरत आहात! म्हणून आम्ही आता दुसऱ्या देशांतील परराष्ट्रीय लोकांकडे जाऊ. (aiōnios g166) ४७ प्रभुने आम्हास आज्ञा दिली आहे की, ‘परराष्ट्रीयासाठी मी तुम्हास प्रकाश असे केले यासाठी की, तुम्ही पृथ्वीवरील सर्व लोकांस तारणाचा मार्ग दाखवू शकाल.’ ४८ जेव्हा यहूदी नसलेल्यांनी पौलाला असे बोलताना ऐकले तेव्हा ते फार आनंदित झाले, परमेश्वराच्या वचनाला त्यांनी गौरव दिले आणि त्या लोकांपैकी पुष्कळांनी वचनावर विश्वास ठेवला, कारण ते अनंतकाळच्या जीवनासाठी निवले गेले होते. (aiōnios g166) ४९ आणि परमेश्वराचा संदेश संपूर्ण देशात सांगितला गेला.” ५० तेव्हा यहूदी लोकांनी शहरातील काही धार्मिक स्त्रिया व पुढारी यांना भडकावू दिले, त्या लोकांनी पौल व बर्णबा यांच्याविसरुद्ध अनेक वाईट गोषी केल्या आणि त्यांना शहराबाबेर घालवून दिले. ५१ मग पौल व बर्णबा यांनी आपल्या पायाची धूल झटकली व ते इकून्या शहराला गेले. ५२ इकडे येशूचे शिष्य आनंदाने व पवित्र आत्म्याने पूर्ण झाले.

१४ पौल व बर्णबा इकून्या शहरात गेले, ते तेथील यहूदी सभास्थानात गेले, तेथील लोकांपैकी ते बोलले, पौल व बर्णबा अशा रीतीने बोलले की, पुष्कळ यहूदी लोकांनी व ग्रीक लोकांनी त्यांनी जे सांगितले त्यावर विश्वास ठेवला. २ परंतु काही यहूदी लोकांनी विश्वास ठेवला नाही, त्यांनी परराष्ट्रीय लोकांनी मने भडकाविली आणि बंधुजनांविषयीची मने वाईट केली. ३ म्हणून पौल व बर्णबाने त्याठिकापी बरेच दिवस मुक्तकाम केला आणि परमेश्वराच्या बलाने येशूविषयी धैयनी सांगत राहीले, पौल व बर्णबाने देवाच्या कृपेविषयी साक्ष दिला, परमेश्वराने त्यांना पौल व बर्णबाला चमत्कार व अद्भूत कृत्ये करण्यास मदत करून ते जे काही सांगत होते ते खेरे ठरवले. ४ परंतु शहरातील काही लोकांस यहूदी लोकांची मने पटली, दुसऱ्या लोकांस प्रेषित पौल व बर्णबाचे म्हणणे पटले, त्यामुळे शहरात दोन तट पडले. ५ काही परराष्ट्रीय लोक, काही यहूदी लोक व त्यांचे पुढारी यांनी पौल व बर्णबाला बांधले व इझा करण्याचा प्रयत्न केला, त्यांना पौल व बर्णबा यांना दगडमार करून मारावाचे शहराते. ६ पौल व बर्णबा यांना जेव्हा त्याविषयी कळले तेव्हा त्यांनी ते शहर सोडले, ते लुस व दर्बे या लुकविनिया देशाच्या नगरात गेले आणि त्या शहरांच्या सभोवतालच्या परिसरात गेले. ७ आणि तेथे त्यांनी सुवार्ता सांगितली. ८ लुस येथे एक मनुष्य आहोत त्याचे पाय अधू होते तो जन्मतःचं पांगला जन्मला होता व कधीच चालला नव्हता. ९ पौल भाषण करीत असताना हा मनुष्य ऐकत होता, पौलाने त्याच्याकडे दृश्य लावून व त्यास आपण बरे होऊ असा त्या मनुष्याचा विश्वास आहे असे पाहून. १० मोठ्याने म्हणाला, “तुझ्या पायांवर नीट उभा राहा!” तेव्हा त्या मनुष्याने उडी मारली आणि चालू लागला. ११ पौलाने केलेले लोकांनी जेव्हा पाहिले, तेव्हा ते आपल्या लुकविनिया भाषीत औरडले, ते म्हणाले, “देव मनुष्यांच्या रूपाने आमच्यात उतरले आहेत.” १२ लोकांनी बर्णबाला ज्यूपितर म्हटले व पौलाला मर्कुरी म्हटले, कारण पौल मुख्य बोलणारा होता. १३ ज्यूपितरचे मंदिर जवळ होते, या मंदिराचा पुजारी काही बैल व फुले घेऊन वेशीजवळ आला, पुजारी व लोकांस पौल व बर्णबा यांनी उपासाना करण्यासाठी त्यांच्यापुढे बळी द्यावाचा होता. १४ परंतु ते काय करीत आहेत, हे जेव्हा प्रेषित पौल व बर्णबा यांना समजले तेव्हा त्यांनी आपले कपडे फाडले व लोकांच्या गर्दीत शिरले आणि मोठ्याने म्हणाले. १५ लोकांनो, या गोषी तुम्ही का करीत

आहात? आम्ही देव नाही! तुम्हास जशा भावना आहेत, तशाच आम्हासही आहेत! आम्ही तुम्हास सुवार्ता सांगायला आलो, आम्ही तुम्हास हे संगत आहोत की या व्यर्थ गोष्टीपासून तुम्ही तुमचे मन वळवावे, खच्या जिवंत देवाकडे आपले मन लावावे, त्यानेच आकाश, पृथ्वी, समुद्र व जे काही आहे ते निर्माण केले. १६ भूतकाळात, देवाने सर्व राष्ट्रांना त्यांना जसे पाहिजे तसे वागू दिले. १७ परंतु देवाने अशा गोष्टी केल्या, की त्याद्वारे तो खरा आहे हे सिद्ध क्वावे, तो तुमच्यासाठी चांगल्या गोष्टी करतो, तो तुम्हास आकाशातून पाऊस देतो, योग्यवेळी तो तुम्हास चांगले पीक देतो, तो तुम्हास भरपूर अन्न देतो व तो तुमची अंतःकरणे आनंदाने भरतो. १८ पौल व बर्णवाने या गोष्टी लोकांस सांगितल्या व मोर्जा प्रयासाने आपणास यज्ञ अर्पिण्यापासून त्याना परावृत्त केले. १९ नंतर अंत्युखिया व इकुन्या येथील काही यहूदी लोक तेथे आले, त्यांनी लोकसमुदायाची मने आपल्या बाजूस वळविली आणि पौलाला दगडामार केला, त्यामध्ये पौल मरण पावला असे समजून त्यांनी त्यास ओढत नेऊन नगराबाहेर टाकले. २० पण शिष्य पौलाभोवी जमा झाल्यावर पौल उठून परत शहरात गेला व दुसऱ्या दिवशी बर्णबाबरोबर तो दर्वे शहरास गेले. २१ आणि त्या नगरात त्यांनी सुवार्ता सांगून अनेक लोकांस शिष्य केले, त्यांनंतर ते लुस, इकुन्या आणि अंत्युखिया नगरांना परत आले. २२ आणि त्यांनी तेथील शिष्यांना येशूवरील विश्वासात बळकट केले, त्यांनी आपल्या विश्वासांत अढळ रहावे म्हणून उत्तेजन दिले, ते म्हणाले, “अनेक दुःखांना तोंड देत आपण देवाच्या राज्यात प्रवेश केला पाहिजे.” २३ पौल व बर्णवाने प्रत्येक मंडळीत वडीलजनांची नेमणूक केली, त्यांनी या वडीलांसाठी उपवास आणि प्रार्थना केल्या, प्रभू येशूवर विश्वास असलेले असे सर्व वडीलजन होते म्हणून पौलाने व बर्णवाने त्याना प्रभूच्या हाती सोपवरते. २४ पौल आणि बर्णबा पिसिदिया प्रदेशातून गेले नंतर ते फुलिल्या येथे आले. २५ त्यांनी पिर्णा शहरात देवाचा संदेश दिला नंतर ते अंतलिया शहरात गेले. २६ नंतर ते तेशून पुढे पौल व बर्णबा सिरिया प्रांतातील अंत्युखियात समुद्रमार्गे गेले, जे काम त्यांनी पूर्ण केले होते त्याची सुरुवात त्यांनी देवाच्या कृपेने अंत्युखियापासूनच केली होती. २७ ते जेळका तेथे पोहोचाले, तेव्हा त्यांनी मंडळीला एकत्र बोलावले आणि देवाने त्यांच्याबाबतीत ज्या ज्या गोष्टी केल्या त्या त्यांना सांगितल्या तसेच दुसऱ्या देशातील परराष्ट्रीय लोकांमध्ये देवाने विश्वासाचे द्वार कर्से उधळले ते सांगितले. २८ नंतर ते विश्वास ठेवण्यांबरोबर तेथे बरेच दिवस राहिले.

१५ तेव्हा काही जणांनी यहूदीयाहून उतरून बंधुजनांना अशी शिकवण दिली की, मोरीने लावून दिलेल्या नियमाप्रमाणे तुमची सुंतु झाल्याशिवाय तुमचे तारण होणे शक्य नाही. २ तेव्हा पौल व बर्णबा ह्यांचा त्यांच्याशी बाराच मतभेद व वादविवाद झाल्यावर असे ठरविण्यात आले की, पौल व बर्णबा ह्यांनी व त्यांच्यापैकी इतर लोकांनी या वादविषयी यस्थलेम शहरामधील प्रेषित व वडील ह्यांच्याकडे जावे. ३ मग मंडळीने त्याना पाठवल्यावर ते फेनीके व शोमरोन या शहरामधून गेले आणि परराष्ट्रीय देवाकडे वळल्याचे सविस्तर वर्तमान सांगून त्यांनी सर्व बंधुजनांना फार आनंदित केले. ४ नंतर ते यस्थलेम शहरास आल्यावर तेथील मंडळी, प्रेषित व वडील ह्यांनी त्यांचे आगातस्वागत केले, तेव्हा आपण देवाच्या सहवासांत असतांना त्याने जे जे केले ते त्यांनी सांगितले. ५ तरीही पूर्णी पंथातील किंत्येक विश्वास ठेवणारे असे म्हणाऱ्ये, त्यांची सुंतु झालीच पाहिजे व मोरीने नियमशास्त्र पाळावाची त्यांना आज्ञा केलीच पाहिजे. ६ मग प्रेषित व वडीलवर्ग या प्रकरणाचा विचार करावयास जमले. ७ तेव्हा पुकळ वादविवाद झाल्यावर पेत्र उभा राहून त्यांना म्हणाला बंधुजनहो, तुम्हास ठाऊक आहे की, माझ्या तोडून सुवार्ता ऐकून परराष्ट्रीयांनी विश्वास ठेवावा म्हणून आरंभीचा दिवसांपासून तुम्हामध्ये देवाने माझी निवड केली. ८ आणि हृदये जाणणाऱ्या देवाने जसा आपणास तसा त्यानाही पवित्र आत्मा देऊन त्यांच्याविषयी

साक्ष दिली. ९ त्याने त्यांची अंतःकरणे विश्वासाने शुद्ध करून त्यांच्यामध्ये व आपल्यामध्ये काही भेद ठेवला नाही. १० असे असतांना जे जोखड आपले पूर्वज व आपण वाहावयास समर्थ नव्हतो ते शिष्यांच्या मानेवर घालू तुम्ही देवाची परीक्षा का पाहतो? ११ तर मग त्यांच्याप्रमाणेच आपले तारण प्रभू येशूच्या कृपेने होईल असा आपला विश्वास आहे. १२ तेव्हा सर्व लोक गप्प राहीले आणि बर्णबा व पौल ह्यांनी आपल्या द्वारे देवाने परराष्ट्रीयामध्ये जी चिन्हे व अदूते केली त्यांचे केलेले वर्णन त्यांनी ऐकून घेतले. १३ मग त्यांचे भाषण संपल्यावर याकोब म्हणाला, बंधुजनहो, माझे ऐका. १४ परराष्ट्रीयांतून आपल्या नावाकरिता काही लोक काढून घ्यावे म्हणून देवाने त्यांची भट कशी घेतली, हे शिमानने सांगितले आहे; १५ आणि ह्यांच्याशी संदर्भाच्या उक्तीचाही मेळ बसतो, असा शास्त्रलेख आहे की, १६ ह्यांनंतर मी परत येईन व दावीदाचा पडलेला मंडप पुन्हा उभारीन; आणि त्याची भगदाडे बुजवून तो पुन्हा नीट करीन, १७ ह्यांसाठी की, शेष राहिलेल्या मनुष्यांनी व ज्या राष्ट्रांना माझे नाव देण्यात आले आहे त्या सर्वांनी प्रभूचा शोध करावा. १८ हे जे त्यास युगादीपासून माहीत आहे ते करणारा प्रभू असे म्हणतो. (ग्रंथ १६५) १९ तेव्हा माझे तर मत असे आहे की, जे परराष्ट्रीयांतून देवाकडे वळतात त्यांना त्रास देऊ नये; २० तर त्यांना असे लिहून पाठवावे की, मूर्तीचे अमंगलपण, जारकर्म, गळा दाबून मारलेले प्राणी व रक्त ह्यांच्यापासून तुम्ही अलिप्त असा. २१ कारण प्राचीन काळावासून प्रत्येक शब्दाच्या सभास्थानात मोरीचे पुस्तक वाचून दाखवून त्याची घोषणा करावारे लोक प्रत्येक नगरात आहेत. २२ तेव्हा पौल व बर्णबा ह्यांच्याबरोबर आपणातून निवडलेली माणसे म्हणजे बंधुजनांतील प्रमुख बर्शब्बा म्हटलेला यहूदा व सीला ह्यांना अंत्युखियास पाठवले तर वरे होईल असे सर्व मंडळीसह प्रेषित आणि वडील ह्यांना वाटले. २३ त्यांच्या हाती त्यांनी असे लिहून पाठवले: “अंत्युखिया, सिरीया व किलकिया येथील परराष्ट्रीयांतले बंधुजन ह्यांना प्रेषित व वडीलवर्ग या बंधुजनांचा सलाम. २४ आमच्यापैकी काहीना जाऊन आपल्या बोलण्याने तुमचे जीव घोटाळयात पाडून त्रास दिला असे आमच्या कानी आले आहे; पण त्यांना आम्ही तसे करावयाता सांगितले नव्हते. २५ म्हणून आमचे एकमत झाल्यावर आम्हास हे योग्य वाटले की, २६ आपल्या प्रभू येशू खिस्ताच्या नावाकरिता जीवावर उदार झालेले आपले प्रिय बंधू बर्णबा व पौल ह्यांच्याबरोबर काही निवडलेले माणसे तुम्हाकडे पाठवावी. २७ ह्यांकरिता यहूदा व सीला ह्यांना आम्ही पाठवले आहे ते स्वतः या गोष्टी तुम्हास तोंडी सांगीतील. २८ कारण पुढे दिलेल्या जसरीच्या गोष्टीशिवाय तुम्हावर जास्त औझे लादू नये असे पवित्र आत्म्याला व आम्हास योग्य वाटले: २९ त्या म्हणजे मूर्तीला अपिलेले पदार्थ, रक्त, गळा दाबून मारलेले प्राणी व जारकर्म ही तुम्ही वर्ज्य करावी; ह्यापासून स्वतःला जपाल तर तुमचे हित होईल, क्षेमकुशल असो.” ३० त्यांना पाठवून दिल्यावर ते अंत्युखियास गेले आणि त्यांनी सर्व मंडळीला जमवून ते पत्र सादर केले. ३१ त्यातला बोध वाचून त्यांना आनंद झाला. ३२ यहूदा व सीला हे स्वतः संदेशे होते, म्हणून त्यांनी पुकळ बोलून बंधुजनांना बोध केला व स्थिरावले. ३३ तेथे ते काही दिवस राहील्यावर ज्यांनी त्यांना पाठवले होते त्यांच्याकडे जाण्यास बंधुजनांनी त्यांना शांतीने पाठवून दिले. ३४ परंतु सिलाला तेथे आणखी रहावयास बेरे वाटले. ३५ आणि पौल व बर्णबा इतर पुकळ जाणांबरोबर प्रभूचे वचन शिकवीत व सुवर्तेंची घोषणा करीत अंत्युखियास राहीले. ३६ मग काही दिवसांनंतर पौलाने बर्णबाला म्हणले “ज्या ज्या नगरात आपण प्रभूच्या वचनांची घोषणा केली तेथे पुन्हा जाऊन बंधुजनांना भेटून ते कसे आहेत हे पाहू या.” ३७ बर्णबाची इच्छा होती की, ज्याला मार्क म्हणत त्या योहानाला बरोबर घ्यावे. ३८ परंतु पौलाला वाटले की, पंफुलियाहून जो आपणाला सोडून गेला होता व आपल्याबरोबर काम करावयास आला नाही त्यास सोबतील घेणे योग्य नाही. ३९ ह्यावून त्यांच्यामध्ये तीव्र मतभेद उपस्थित होऊन ते एकमेकांपासून वेगळे झाले आणि बर्णबा मार्काला घेऊन

तारवात बसून कुप्रास गेला; ४० पौलाने सीलाला निवडून घेतले आणि बंधुजनांनी त्यास प्रभूच्या कृपेवर सोपविल्यावर तो तेथून निघाला. ४१ आणि मंडळयाना स्थैर्य देत सिरिया व किलिकिया ह्यामधून गेला.

१६

मग तो दर्दे व लुख येथे खाली आला; आणि पाहा, तेथे तीमथ्य यहूदी स्त्रीचा मुलगा होता, त्याचा पिता हेलेणी होता. २ त्यास लुसातले व इकून्यातले बंधू नावाजीत होते. ३ त्याने आपणाबरोबर यावे अशी पौलाची इच्छा होती; तेव्हा त्याठिकापी जे यहूदी होते त्यांच्याखात त्याने त्यास घेऊन त्यांची सुंतु केली; कारण त्याचा पिता ग्रीक आहे हे सर्वांना ठाऊक होते. ४ तेव्हा त्यांनी नगरांमधून जाता जाता यस्श्लेम शहरातील प्रेषित व वडील ह्यांनी जे ठराव केले होते ते त्यांना पालावयास नेमून दिले. ५ ह्यावरून मंडळया विश्वासात स्थिर झाल्या व दिवसेंदिवस वाढत चालल्या. ६ नंतर अशिया प्रांतात वचन सांगण्यास त्यांना पवित्र आत्माकून रप्रीतींबंध झाल्यामुळे ते फ्रुगिया व गलतिया या प्रांतामधून गेले. ७ आणि मुसिया प्रांतापर्यंत आल्यावर विथुनिया प्रांतास जाण्याचा त्यांनी प्रयत्न केला; परंतु येशूच्या आत्म्याने त्यांना जाऊ दिले नाही. ८ मग ते मुसियाजवळून जाऊन त्रोवस शहरास खाली गेले. ९ तेथे रात्री पौलाला असा दृष्टांत झाला की, मासेदोनियात कोणीएक मनुष्य उभा राहून आपणाला विनंती करीत आहे की, “इकडे मासेदोनियात येऊन आम्हास साहाय्य कर.” १० त्यास असा दृष्टांत झाल्यानंतर त्या लोकांय सुवार्ता सांगावयास देवाने आम्हास बोलावाले आहे असे अनुमान करून आम्ही मासेदोनियात जाण्याचा लागलाच विचार केला. ११ तेव्हा त्रोवसापासून हाकारून आम्ही नीट समशाकेस बेटाला गेले व दुसऱ्या दिववीची नियापुलीस शहरास गेलो. १२ तेथून फीलिपै शहरास गेलो; ते मासेदोनियाचे या भागातले पहिलेच नगर असून तेथे रोमन लोकाची वसाहत आहे त्या नगरात आम्ही काही दिवस राहीलो. १३ मग शब्दाथ दिवशी आम्ही वेशीबाबेर नदीकाठी, जेथे प्रार्थना होत असते असे आम्हास वाटले तेथे जाऊन बसलो; आणि ज्या स्त्रिया तेथे जमल्या होत्या त्यांच्याबरोबर बोलू लागलो. १४ तेथे लुदिया नावाची कोणीएक स्त्री होती; ती थुवतीरा नगराची असून जांभळी वस्त्रे विकीत असे; ती देवाची उपासना करणारी होती, तिने आमचे भाषण ऐकले; तिचे अंत: करण प्रभूने असे प्रफुलित केले की, पौलाच्या सांगण्याकडे तिने लक्ष दिले. १५ मग तिचा व तिच्या घराण्याचा बापिस्मा झाल्यावर तिने अशी विनंती केली की, “मी प्रभूवर विश्वास ठेवणारी आहे असे जेर तुम्ही मानीत आहात तर माझ्या घरी येऊन राहा.” तिच्या आग्रहास्तव ती विनंती आम्हास मान्य करावी लागली. १६ मग असे झाले की, आम्ही प्रार्थना स्थळाकडे जात असता कोणीएक दुष्ट आत्मा लागलेली मुलगी आम्हास आढळली, तिच्या अंगात येत असे, ती दैवप्रश्न सांगून आपल्या धन्यांना पुष्कळ मिळकत करून देत असे. १७ ती पौलाच्या व आमच्या मागे येऊन मोठ्याचे म्हणाली, “हे लोक परातपर देवाचे दास आहेत, हे आपणाला तारणाचा मार्ग कळवितात.” १८ असे ती पुष्कळ दिवस करीत असे; मग पौलाला अतिशय वाईट वाटले व मागे वळून तो त्या दुष्ट आत्म्याला म्हणाला, “येथू ख्रिस्ताच्या नावावे मी तुला आज्ञा करतो की, तू हिच्यामधून निघून जा.” आणि ते तक्काळ मिघून गेले. १९ मग आपल्या मिळकतीची आशा गेली असे पाहून तिच्या धन्यांनी पौल व सीला ह्यांना धरून पेठेत अधिकाच्यांकडे ओढून नेले. २० आणि त्यांनी त्यांना अधिकाच्यांपूढे उभे करून म्हटले, “हे लोक यहूदी असून आमच्या नगराला त्रास देतात. २१ आणि आम्हा रोमन लोकांस जे परिपाठ स्वीकारवयाला व आचारवयाला योग्य नाहीत ते हे सांगतात.” २२ तेव्हा लोक त्यांच्यावर उठले आणि अधिकाच्यांनी त्यांची वस्त्रे फाडून काढली व त्यांना छड्या मारावयाची आज्ञा दिली. २३ मग पुष्कळ फटके मारल्यावर त्यांना बंदिशाळेत टाकून त्यांनी बंदिशाळेचे नायकाला त्यांना बंदोवस्तात ठेवण्याचा हुक्म

केला. २४ त्यास असा हुक्म मिळाल्यावर त्यांने त्यांना आतल्या बंदिशाच्यात घालू त्याचे पाय खोडयात अडकवले. २५ मध्यरात्रीच्या सुमारास पौल व सीला हे प्रार्थना करीत असता व गागे गाऊन देवाची स्तुती करीत असता बंदिशावर त्यांचे एकत होते. २६ तेव्हा एकाएकी असा मोठा भूमिकप झाला की बंदिशाळेचे पाये डगमगले, सर्व दरवाजे लागलेच उघडले व सर्वची बंधने तुटली. २७ तेव्हा बंदिशाळेच्या नायकाने जागे होऊन बंदिशाळेचे दरवाजे उघडे पाहिले; आणि बंदिशावर पळून गेले आहेत असा तर्क कस्तून तो तलवार उपसून आपला घात करणार होता. २८ इतक्यात पौल मोठ्याचे ओरडून म्हणाला तू स्वतःला काही आपाय कस्तून घेऊ नकोस; कारण आम्ही सर्वजण येथेच आहेत. २९ मग दिवे आपायून तो आत धावत गेला, कांपत कांपत पौल व सीला ह्याच्या पाया पडला. ३० आणि त्यांना बाबेर काढून म्हणाला “साहेब, माझी तारण व्हावे म्हणून मला काय केले पाहीजे?” ३१ ते म्हणाले, “प्रभू येशूवर विश्वास ठेव म्हणजे तुझे व तुझ्या घराण्याचे तारण होईल.” ३२ त्यांनी त्यास व त्याच्या घरांतील सर्वांना प्रभूचे वचन सांगितले. ३३ मग रात्रीच्या त्याच घटकेस त्यांने त्यांना जवळ घेऊन त्यांच्या जखमा धुतल्या; आणि तेव्हाच त्यांने व त्याच्या घरच्या सर्व मनुष्यांनी बापिस्मा घेतला. ३४ मग त्यांने त्यास घरी नेऊन जेवू घातले आणि देवावर विश्वास ठेवून त्यांने व त्याच्या घरच्या मंडळीने आनंदोत्सव केला. ३५ दिवस उगवल्यावर अधिकाच्यांनी चोपदारास पाठवून सांगितले की, “त्या मनुष्यांना सोडून दे.” ३६ तेव्हा बंदिशाळेच्या नायकाने पौलाला असे वर्तमान सांगितले की, “तुम्हास सोडावे म्हणून अधिकाच्याने माणसे पाठवली आहेत; तर आता शांतीने जा.” ३७ परंतु पौल त्यांना म्हणाला, “आम्ही रोमन माणसे असता अपराधी ठरवल्यावाचून त्यांनी आम्हास उघडपणे फटके मारून बंदिशाळेत टाकले आणि आता ते आम्हास गुप्तपणे घालवितात काय? हे चालाणार नाही; तर त्यांनी स्वतः येऊन आम्हास बाबेर काढावे.” ३८ मग चोपदारांनी हे वर्तमान अधिकाच्यास सांगितले, तेव्हा ते रोमन आहेत हे ऐकून त्यास भय वाटले. ३९ मग त्यांनी येऊन त्यांची समजूत घाली; आणि त्यांना बाबेर आणुन नगरातून निघून जाण्याची विनंती केली. ४० मग ते बंदिशाळेतून निघून लुदिवेच्या घरी गेले, बंधुजनांस भेटून त्यांनी धारी दिला आणि तेथून ते मार्गस्थ झाले.

१७

नंतर ते अंफिपुली व अपुल्लोनिया या शहरांच्यामधून जाऊन येस्सलीनीकास शहरास गेले, तेथे यहूद्यांचे सभास्थान होते. २ तेथे पौलाने आपल्या परिपाठप्रमाणे त्याच्याकडे जाऊन तीन शब्दाथ त्यांच्याबरोबर शास्त्रलेखावरून वादविवाद केला. ३ त्यांने शास्त्रलेखाचा उलगडा करून असे प्रतिपादन केले की, ख्रिस्ताने दुःख सोसावे व मरण पावलेल्यांमधून पुन्हा उठावे ह्याचे अगत्य होते आणि ज्या येशूची मी तुमच्यापुढे घोषणा करीत आहे तो तो त्याच्या प्रमाणे त्यांना आहेत. ४ तेव्हा त्याच्यापैकी काही जणांची खारी होऊन पौल सीला ह्यांना येऊन मिळाले; आणि ग्रीक उपासक द्वाचा मोठा समुद्राय त्यांना मिळाला, त्याच्याचे प्रमुख स्त्रिया काही थोडक्या थोडक्या नव्हत्या. ५ परंतु यहूद्यांनी हेव्याने आपणाबरोबर बाजारचे काही गुंड लोक घेऊन व घोळका जमवून नगरांत घबरात निर्माण केली आणि यासोनाच्या घरावर हल्ला करून त्याना लोकांकडे बाबेर काढून आण्याची खटपट करून पाहिली. ६ परंतु त्यांचा शोध लागला नाही तेव्हा त्यांनी यासोनाला व कित्येक बंधून त्यांनी लोकांस व शहराच्या अधिकाच्यांकडे ऑढीत नेऊन आराडाओरड करीत म्हटले, ज्यांनी जगाची उलटापालत केली ते येथेही आले आहेत. ७ त्यास यासोनाने आपल्या घरात घेतले आहे आणि हे सर्वजण कैसराच्या आज्ञेविरुद्ध वागतात, म्हणजे येशू म्हणून दुसराच कोणी राजा आहे असे म्हणतात. ८ हे ऐकून त्यांनी लोकांस व शहराच्या अधिकाच्यास खवळून सोडले. ९ मग त्यांनी यासोनाचा व इतरांचा जामीन घेऊन त्यांना सोडून दिले. १० नंतर बंधुजनांनी पौल व सीला ह्यांना लागलेच रातोरात बिरुया शहरास पाठवले, ते तेथे पोहाल्यावर यहूद्यांचे सभास्थानात गेले.

११ तेरील लोक थेस्सलनीकातल्या लोंकापेक्षा मोठया मनाचे होते; त्यांनी मोठ्या उत्सुकतेने वचनाचा स्वीकार केला आणि या गोष्टी अशाच आहेत की काय ह्याविषयी ते शास्त्रलेखात दररोज शोध करीत गेले. १२ त्यातील अनेकांनी व बच्याच प्रतिष्ठित ग्रीक स्थिर्या व पुरुष ह्यांनी विश्वास ठेवला. १३ तरीही पौल देवाचे वचन बिरुद्यातही सांगत आहे हे थेस्सलनीकांतल्या यहूद्यांना समजले तेक्का त्यांनी तिकडेही जाऊन लोकांस खवळून चेतविले. १४ त्यावरून बंधुजनांनी पौलाला समुद्राकडे जाण्यास लागलेच पाठवले; आणि सीला व तीमथ्य हे तेरेच राहीले. १५ तेक्का पौलाला पोहवविणायांनी त्यास अथेनैपर्यंत नेले आणि सीला व तीमथ्य ह्यांनी आपणाकडे होईल तितके लावकर याचे अशी त्यांची आज्ञा घेउन ते नियाले. १६ पौल अथेनैस त्यांची वाट पाहत असता, ते शहर मूर्तीनी भरलेले आहे असे पाहून त्याच्या मनाचा संताप झाला. १७ ह्यामुळे तो सभास्थानात यहूद्यांबोरोबर व उपासक लोकांबोरोबर आणि बाजारात जे त्यास आढळत त्यांच्याबोरोबर दररोज गाव घालीत असे. १८ तेक्का एपिकूरंथं व स्तोयिकपंथी ह्यांच्याबोरोबर किंत्येक तत्वजानी त्यास विरोध केला, किंत्येक म्हणाले, “हा बडबड्या काय बोलतो?” दुसरे म्हणाले, “हा परक्या दैवतांची घोषणा करणारा दिसतो” कारण येशू व पुनरुत्थान ह्याविषयीच्या सुवार्तेंवी तो घोषणा करीत असे. १९ नंतर त्यांनी त्यास थरून अरियपग टेक्डीवर नेऊन म्हटले, “तुम्ही दिलेली ही नवी शिकवण काय हे आम्हास समजून सांगाल काय? कारण तुम्ही आम्हास अपरिचित गोष्टी ऐकवत आहा; ह्याचा अर्थ काय हे समजून घ्यावे अशी आमची इच्छा आहे. २० कारण तुम्ही आम्हास अपरिचित गोष्टी ऐकवित आहा; त्याचा अर्थ काय हे समजून घ्यावे अशी आमची इच्छा आहे.” २१ काहीतरी नवलविशेष सांगितल्या ऐकल्याशिवाय सर्व अथेनैकर व ते तेथे राहणारे परके लोक ह्यांचा वेळ जात नसे. २२ तेक्का पौल अरियपगाच्या मध्यभागी उभा राहून म्हणाला अहो अथेनैकरानो, तुम्ही सर्वाबाबतीत देवदेवताना फार मान देणारे आहात असे मला दिसते. २३ कारण मी फिरता फिरता तुमच्या उपासनेच्या वस्तू पाहताना, अज्ञात देवाला ही अक्षेत्र लिहिलेली वेदी मला आढळली ज्याचे तुम्ही अज्ञानेने भजन करता ते मी तुम्हास जाहीर करतो. २४ ज्या देवाने जग व त्यातले अवघे निर्माण केले तो स्वगर्गाचा व पृथ्वीचा प्रभू असून हातांनी बांधलेल्या इमारतीत राहत नाही. २५ आणि त्यास काही उंणे आहे, म्हणून मनुष्यांच्या हातून त्याची सेवा घडावी असेही नाही; कारण जीवन प्राण व सर्वकाही तो स्वतः सर्वांना देतो. २६ आणि त्याने एकापासुन मनुष्यांची सर्व रास्ते निर्माण करून त्यांनी पृथ्वीच्या संबंध पाठीवर रहावे असे केले आहे; आणि त्याचे नेमलेले समय व त्याच्या वस्तीच्या सीमा त्याने ठरविल्या आहेत. २७ यासाठी की, त्यांनी देवाचा शोध या आरेणे करावा आणि त्यास कसे तरी प्राप्त करून घ्यावे, तो आपल्यापैकी कोणापासूनही दूर नाही. २८ कारण आपण त्याच्याठायी जगतो, वागतो व आहोत तसेच तुमच्या कवीपैकीही किंत्येकांनी म्हणले आहे की, आपण वास्तविक त्याचा वंश आहोत. २९ तर मग आपण देवाचे वंशज असतांना मनुष्याच्या चातुर्यनि व कल्पनेने कोरलेले सोने, रुपे किंवा पाषाणा, ह्यांच्या आकृतीसारखा देव आहे असे आपल्याला वाटाता कामा नये. ३० अज्ञानाच्या काळांकडे देवाने डोळेझाक केली, परंतु आता सर्वांनी सर्वत्र पश्चात्पाप करावा अशी तो मनुष्यांना आज्ञा करतो. ३१ त्याने असा एक दिवस नेमला आहे की, ज्या दिवशी तो आपण नेमलेला मनुष्य येशू याच्याद्वारे जगाचा न्यायनिवाडा नीतिमत्त्वाने करणार आहे; त्याने त्यास मरण पावलेल्यातून उठवून ह्याविषयीचे प्रमाण सर्वास पटवले आहे. ३२ तेक्का मृतांच्या पुनरुत्थानाविषयी ऐकून किंत्येक थट्टा करू लागले, किंत्येक म्हणाले, “ह्याविषयी आम्ही तुमचे पुन्हा आणखी ऐकू.” ३३ इतके झाल्यावर पौल त्यांच्यामधून निघून गेला. ३४ तरी काही मनुष्यांनी त्यास चिटकून राहून विश्वास ठेवला; त्यासमध्ये दिओनुस्य अरिय-पगकर, दामारी नावांची कोणी स्त्री व त्यांच्याबोरोबर इतर किंत्येक होते.

१८ नंतर पौलाने अथेनै शहर सोडले व करिंथ शहरास गेला. २ करिंथमध्ये पौल एका यहूदी मनुष्यास भेटला ज्याचे नाव अविवला असे होते, तो पंत प्रांतातील रहिवासी होता, आपली पत्नी प्रिसिकल्ला हिच्यासह नुकताच तो इट्टलीहून आला होता, कारण सर्व यहूदी लोकांनी रोम शहर सोडून गेले पाहिजे असा हुक्म क्लॉयाने काढला होता, पौल त्यांना भेटावयास गेला. ३ पौलासारखेच ते तंबू बनणारे होते, तो त्यांच्याबोरोबर राहिला व त्यांच्याबोरोबर काम करू लागला. ४ प्रयेक शब्दावारी पौल सभास्थानात यहूदी लोकांशी व ग्रीक लोकांशी बोलत असे, आणि तो यहूदी व ग्रीक लोकांची मने वक्खविण्याचा प्रयत्न करीत असे. ५ जेव्हा सीला व तीमथ्य हे मासोदेनियाहून परत आले, तेक्का पौल यहूदी लोकांस उपदेश करण्यात आपला सर्व वेळ घालवू लागला, येशू हाच श्विस्त आहे. अशी साक्ष देऊ लागला. ६ परंतु यहूदी लोकांनी पौलाला विरोध केला, त्यास यहूदी लोक वाईट रीतीने बोलले, तेक्का आपला निषेध दर्शविण्याकरिता पौलाने आपल्या अंगावरील काढे झटकले, तो यहूदी लोकांस म्हणाला, “जर तुमचे तारण झाले नाही, तर तो तुमचा दोष असेल! तुमचे रक्त तुमच्याच माथी असो! मी निर्दोष आहे, येथून पुढे मी परार्टीय लोकांकडे जाईन.” ७ पौल तेथून नियाला आणि सभास्थानाजवळ राहत असलेल्या तीत युस्त नावाचा देवाचा उपासक याच्या घरी गेला. ८ त्या सभास्थानाचा क्रिस्प्य हा पुढारी होता, क्रिस्प्यने व त्याच्या घरातील सर्वांनी प्रभूवर विश्वास ठेवला, करिंथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे ऐकले आणि विश्वास ठेवला, करिंथ येथील पुष्कळ लोकांनी पौलाचे बोलणे ऐकले आणि विश्वास ठेवला आणि त्यांचा बापिस्मा करण्यात आला. ९ एके रात्री, प्रभूने स्वप्नामध्ये पौलाला म्हटले, “घाबरूनको, बोलत राहा, शांत राहू नको.” १० मी तुड्याबोरोबर आहे, कोणीही तुड्यावर हल्ला करणार नाही व तुला इडा काणार नाही; कारण या शहरात माझी पुष्कळ लोक आहेत.” ११ म्हणून पौल तेथे दीड वर्षे देवाचे वचन त्या लोकांस शिकवीत राहिला. १२ जेव्हा गलिल्यो अख्या प्रांताचा राज्यापाल होता, त्यावेळेस काही यहूदी पौलविस्तु एकत्र आले आणि त्यास न्यायासनापुढे उभे केले. १३ यहूदी लोक म्हणाले, “हा मनुष्य अशा रीतीने लोकांस देवाची उपासना करायला शिकवीत आहे की, जे नियमशास्त्राच्या विरुद्ध आहे.” १४ पौल काही बोलणार इतक्यात मर्लिल्यो यहूदी लोकांस म्हणाला, “एखादा अपाराध किंवा वाईट गोष्ट असती तर तुमचे म्हणणे ऐकून घेणे रास ठरले असते. १५ परंतु ज्याअर्थी ही बाब शब्द, नवे व तुमच्या नियमशास्त्रातील प्रश्नांशी संबंधित आहे, त्याअर्थी तुम्हीच तुमची समस्या सोडवा, अशा गोरींबाबत न्याय्य करण्यास मी नकार देतो.” १६ मग गलिल्योने त्यांना न्यायासनापुढून घालवून दिले. १७ मग त्या सर्वांनी सभास्थानाचा प्रमुख सोस्थेनेस याला न्यायासनासमोर मारहाण केली, पण गलिल्योने त्याकडे लक्ष दिले नाही. १८ पौल बंधुजनांबोरोबर बरेच दिवस राहिला, नंतर तो नियाला व रियरी यांताला समुद्रमार्गे गेला आणि त्यांच्याबोरोबर प्रिसिकल्ला व अविवला ही दोषे होती, पौलाने किंश्विया शहरात आपल्या डोक्याचे मुंदण केले, कारण त्याने नवस केला होता. १९ मग ते इफिस येथे आले, पौलाने प्रिसिकल्ला व अविवला यांना तेथे सोडले, तो सभास्थानात गेला आणि यहूदी लोकांबोरोबर वादविवाद केला. २० जेव्हा त्यांनी त्यास तेथे आणखी काही वेळ थांबण्यासाठी सांगितले, तेक्का तो कबूल झाला नाही. २१ परंतु जाता जाता तो म्हणाला, “देवाची इच्छा असेल तर मी परत तुमच्याकडे येईन” मग तो समुद्रमार्गे इफिसहून नियाला. २२ जेव्हा पौल कैसरीया येथे आला, तेक्का तो तेथून वर यस्थलेम शहरास गेला आणि मंडळीला भेटला, मग तो खाली अंतुखियाला गेला. २३ तेथे काही दिवस राहिल्यानंतर तो गेला आणि गलतिया व फुगिया या प्रदेशातून ठिकठिकाणी प्रवास करीत गेला, त्याने येशूच्या अनुयायांना विश्वासात बळकट केले. २४ अपुल्लो नावाचा एक यहूदी होता, तो आलेक्सांद्र शहरात जन्मला होता, तो उच्च शिक्षित होता, तो इफिस येथे आला, त्यास शास्त्रलेखाचे सखोल जान होते. २५

परमेश्वराच्या मागंची शिक्षण त्यास देण्यात आले होते, तो आत्म्यात आवेशी असल्यामुळे येशूविषयी अचूकतेने शिकवीत असे व बोलत असे, तरी त्यास फक्त योहानाचा बापितिस्मार्थ ठाऊक होता. २६ तो सभास्थानात निर्भीडपणे बोलू लागला, तेव्हा प्रसिकला व अविचला द्यांनी त्याचे भाषण ऐकूण त्यास जवळ बोलावून घेतले व त्यास देवाचा मार्ग अधिक स्पष्टपणे दाखविला. २७ अपुल्लोला अख्यात देशाला जायचे होते, तेव्हा बंधुंती त्यास उत्तेजन दिले आणि तेथील येशूच्या शिव्यांना त्याचे स्वागत करण्याविषयी लिहिले, जेव्हा तो पोहोंचला, तेव्हा ज्यानी कृपेमुळे विश्वास ठेवला होता, त्याना त्याने खूप मदत केली. २८ जाहीर वादाविवादात त्याने यहूदी लोकांस फार जोरदारपणे पराभूत केले आणि पवित्र शास्त्रलेखाच्या आधारे येशू हाच ख्रिस्त आहे हे सिद्ध केले.

१९ तेव्हा असे झाले की, अपुल्लो करिंथ येथे असताना पौल निरनिराळ्या भागातून प्रवास करीत इफिस येथे आला, तेथे त्यास काही शिव्य आढळले. २ पौलाने त्याना विचारले, “जेव्हा तुम्ही विश्वास ठेवला, तेव्हा तुम्हास पवित्र आत्मा मिळाला काय?” ते अनुयायी त्यास म्हणाऱ्ये, “पवित्र आत्मा आहे हे सुद्धा आम्ही ऐकलेले नाही.” ३ तो म्हणाला, “मग कसला बापितिस्मा तुम्ही घेतला?” ते म्हणाले, “योहानाचा बापितिस्मा.” ४ पौल म्हणाला, “योहानाचा बापितिस्मा पश्चात्यापाचा होता, त्याने लोकांस सांगितले की, त्यानंतर जी येत आहे, त्याच्यावर लोकांनी विश्वास ठेवावा, तो येणारा म्हणजे येशू होय.” ५ जेव्हा त्यांनी हे ऐकले, तेव्हा त्यांनी प्रभू येशूच्या नावात बापितिस्मा घेतला. ६ आणि जेव्हा पौलाने त्याचे हात त्यांच्यावर ठेवले, तेव्हा पवित्र आत्मा त्यांच्यावर आला आणि ते निरनिराळ्या भाषा बोलू लागले व भविष्य सांगू लागले. ७ या गटात सर्व मिळून बारा पुरुष होते. ८ पौल यहूदी सभास्थानात जात असे व तीन महिने धैर्यने बोलत असे, देवाच्या राज्याविषयी चर्चा करीत व यहूदी लोकांचे मन वळवीत असे. ९ परंतु त्यांच्यातील काही कठीण मनाचे झाले व त्यांनी विश्वास ठेवण्यास नकार दिला आणि ख्रिस्ताच्या मार्गाविषयी वाईट बोलले, मग पौल त्यांच्यातून निघून गेला व शिष्यांनाही त्यांच्यातून वेगळे केले आणि तुरन्नाच्या शाळेत दररोज त्यांच्याशी चर्चा केली. १० हे असे दोन वर्षे चालले, याचा परिणाम असा झाला की, अशियात राहत असलेल्या सर्व यहूदी व ग्रीक लोकांपर्यंत प्रभू येशूचे वचन पोहोचले. ११ देवाने पौलाच्या हातून असामान्य चमत्कार घडविले. १२ पौलाच्या शरीरावरून रुमाल आणि कपडेही आणून काही, लोक या गोंधी आजारी लोकांवर ठेवत असत, जेव्हा ते असे करीत तेव्हा आजारी तोक बरे होत आणि दुष्ट आत्मे त्याना सोडून जात. १३ काही यहूदी सुद्धा सगळीकडे प्रवास करीत असत व लोकांमधून दुष्ट आस्ते घालवीत असत, ते दुष्ट आत्म्याने पछाडलेल्या व्यक्तीमधून प्रभू येशूच्या नावाने ते आत्मे घालवीत असत. १४ ते म्हणत, “पौल ज्या येशूच्या नावाने घोषणा करतो त्या नावाने मी तुला आज्ञा कररो,” सिक्का नावाच्या यहूदी मुख्य याजकाचे सात पुत्र असे करीत होते. १५ परंतु एकदा एक दुष्ट आत्मा त्यांना म्हणाला, “मी येशूला ओळखतो, पौल मला माहीत आहे, पण तुम्ही कोण आहात?” १६ मग ज्याला दुष्ट आत्मा लागला होता त्या मनुष्याने त्यांच्यावर उडी मारली, त्याने त्यांच्यावर सरशी केली व त्यांना पराभूत केले, तेव्हा ते दोघे उघडे व जखमी होऊन घरातून पळाले. १७ इफिस येथे राहणाच्या सर्व यहूदी व ग्रीक लोकांस हे समजले, तेव्हा सर्वांना भीती वाटली आणि लोक प्रभू येशूच्या नावाचा अधिकच आदर करू लागले. १८ पुष्कलझे विश्वास ठेवणारे पापकबुली देऊ लागले व ज्या वाईट गोटी त्यांनी केल्या होत्या, त्या सांगू लागले. १९ काही विश्वास ठेवणाच्यांनी जादूची कामे केली होती, या विश्वास ठेवणाच्यांनी आपली सर्व जादूची पुस्तके लोकांसमोर आणली आणि जाळली, त्या पुस्तकांची किंमत पन्नास हजार चांदीच्या नाण्यांइतकी भरली. २० अशा रीतीने प्रभूच्या वचनाचा दूवर प्रसार झाला

व ते फार परिणामकारक ठरले. २१ या गोटी घडल्यानंतर पौलाला पवित्र आत्म्याने सुचवले की, मासेदोनिया व अख्याया या प्रांतांतून प्रवास करीत पुढे यस्तशेम शहरास जायचे आहे, तो म्हणाला, “मी तेथे गेल्यानंतर मला रोम शहरही पाहिलेच पाहिजे.” २२ म्हणून त्याचे दोन मदतनीस तीमथ्य व एरास्त यांना त्याने मासेदोनियाला पाठवून दिले आणि त्याने आणखी काही काळ अशियात घालविला. २३ याकाळामध्ये ‘त्या मार्गाविषयी’ मोठा गोंधळ उडाला. २४ देमेत्रिय नावाचा एक मनुष्य होता, तो सोनार होता, तो अर्तमी देवीचे देक्हारे बनवीत असे, जे कारागीर होते त्याना यामुळे खूप पैरसे मिळत. २५ त्या सर्वांना व या धंधाशी संबंध असलेल्या सर्वांना त्याने एकत्र केले आणि तो म्हणाला, लोकहा, तुम्हास माहीत आहे की, या धंधापासून आपल्याला चांगला पैसा मिळतो. २६ पण पाहा तो पौल नावाचा मनुष्य काय करीत आहे तो काय म्हणत आहे ते ऐका! पौलाने पुष्कल लोकांस प्रभावित केले आहे व बदलले आहे, त्याने हे इफिसमध्ये व सगळ्या आशियामध्ये केले आहे, तो म्हणतो, मनुष्यांच्या हातून बनवलेले देव खेरे देव नाहीत. २७ ह्यामुळे या आपल्या धंधाची बदनामी हाण्याचा धोका आहे; इतकेच नव्हे तर ज्या महादेवी अर्तमीची पूजा सर्व आशिया प्रांत किंबूना जगसुद्धा करते तिचे देऊ निशुप्योगी ठरण्याचा व तिचे स्वतःचे महत्व नष्ट होण्याचा धोका आहे. २८ जेव्हा त्यांनी हे ऐकले तेव्हा ते फार रागावले आणि मोळाने ओरडून म्हणू लागले, “इफिसकरंची अर्तमी थोर आहे.” २९ शहरातील लोकांमध्ये गोंधळ उडाला आणि लोकांनी गायस व अरीस्तार्ख या पौलाबरोबर सोबती म्हणून प्रवास करण्या या मासेदोनियाच्या रहिवाशयाना पकडून नाट्यगृहात नेले. ३० पौल लोकांच्या पुढे जाऊ इच्छीत होता पण येशूचे अनुयायी त्यास असे करू देईनात. ३१ पौलाचे काही मित्र जे प्रांताधिकारी होते, त्यांनी निरोप पाठवून त्याने नाट्यगृहात जाऊ नये अशी कल्कठीची विनंती केली. ३२ एकत्र जमलेल्या जमावातून काही लोक एक घोषणा करू लागले तर दुसरे लोक इतर घोषणा करू लागले, त्यामुळे सगळा जमाव अगदी गोंधळून गेला आणि त्यातील पुष्कल जणांना माहीत नव्हते की, आपण या न्याय भवनात एकत्र का आलोता. ३३ यहूदी लोकांनी आलेक्सांद्र नावाच्या एका मनुष्यास ढक्कलीत नेऊन सर्वांच्या समोर उभे केले, तो आपल्या हातांनी खुणावून त्यांना समजावण्याचा प्रयत्न करू लागला. ३४ पण जेव्हा लोकांस समजले की, तो एक यहूदी आहे, तेव्हा जवळ जवळ दोन तास सातत्याने ते एका आवाजात ओरडत राहिले, “इफिसकरंची अर्तमी देवी थोर आहे.” ३५ शहराचा लेखनिक लोकांस शांत करीत म्हणाला, “इफिसच्या लोकांनो, थोर अर्तमी देवीचे व स्वर्गांतून पडलेल्या पवित्र दगाडाचे इफिस हे रक्षणाकर्ते आहे, हे ज्याला माहीत नाही असा एकत्री मनुष्य जगात आहे काय? ३६ ज्याअर्थी या गोटी नाकारात येत नाहीत त्याअर्थी तुम्ही शांत राहिलेच पाहिजे, उतावळेपणा करू नये. ३७ तुम्ही या दोघांना येथे घेऊन आलात, वस्तुत: त्यांनी मंदिरातील कशाचीही चोरी केली नाही किंवा आपल्या देवीची निदा केलेली नाही. ३८ जर देमेत्रिय व त्याच्याबरोबर असलेल्या कारागिरांच्या काही तक्रारी असतील, तर त्यासाठी न्यायालये उघडी आहेत, तेथे ते एकमेकांवर आरोप करू शकतात. ३९ परंतु जर तुम्हास एखाद्या गोंधाची चौकशी करायची असेल तर नियमित सभेत त्यासंबंधी विचार केला जाईल. ४० आज येथे जे काही घडलेले आहे, त्याबदल योग्य ते कारण आपणांस संगता येणारा नाही, त्यामुळे आपणच ही दंगल सुरु केली असा आरोप आपल्यावर केला जाण्याची भीती आहे.” ४१ असे सांगून झाल्यानंतर त्याने जमावाला जाण्यास सांगितले.

२० जेव्हा गोंधळ थांबला, तेव्हा पौलाने येशूच्या अनुयायांना भेटायला बोलावले आणि त्यांना उत्तेजन दिल्यानंतर त्यांचा निरोप घेतला आणि तो मासेदोनियाला निघाला. २१ मासेदोनियालून जात असताना निरनिराळ्या ठिकाणी असलेल्या येशूच्या अनुयायांना त्याने अनेक गोटी सांगून धीर दिला, मग पौल ग्रीसला आला. २२ त्याठिकाणी तो तीन महिने राहिला, पौल सिरीया

प्रांताला समुद्रमार्ग निघाला असता, यहूदी लोकांनी त्याच्याविस्थृद कट रचला, हे पाहून त्याने मासेदेनियातून परत फिरण्याचे ठरवले. ४ त्याच्याबोरेवर काही लोक होते ते असे: विरुद्ध नगराच्या पुरुचा मुलगा सोपत्र, थेस्सलनीका येथील अरिस्तार्ख व संकुंद, दर्वे येथील गायस आणि तीमथ्य, तुखिक व त्रफिम हे आशिया प्रांतातील होते. ५ ही माणसे आमच्यापुढे गेली व त्रोवस शहरात आमची वाट पाहू लागली. ६ बेखमीर भाकरीच्या यहूदी सणानंतर आम्ही फिलीष्ये येथून समुद्रमार्ग निघालो आणि पाच दिवसानी त्रोवस येथे त्यांना जाऊन भेटलो व तेथे सात दिवस राहिलो. ७ मग आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी आम्ही सर्व भाकर मोडण्यासाठी एकत्र जमलो असताना, पौल त्याच्याबोरेवर बोलू लागला कारण दुसऱ्या दिवशी निघण्याचा त्याचा बेत होता, तो मध्यरात्रीपर्यंत बोलत राहीला. ८ माडीवरच्या ज्या खोलीत आम्ही जमा झालो होतो तेथे पुळक दिवे होते. ९ युतुखु नावाचा एक तरुण खिडकीत बसला होता, पौल बोलत असताना त्याच्यावर झोपेचा इतका अंमल चढला की, तो तिसऱ्या मजल्यावरून खाली पडला, जेव्हा त्यास उचलले, तेव्हा तो मरण पावलेला आढळला. १० पौल खाली गेला व त्याच्यावर ओणवा पडला आणि त्यास आपल्या हातांनी कवेत धरून म्हणाला, “विंता करू नका! त्याच्यात अनून जीव आहे.” ११ मग पौल वर गेला, त्यांने भाकर मोडली व ती खाल्ली, पहाट होईपर्यंत तो त्यांच्याशी बोलला, मग तो गेला. १२ त्या तरुणाला त्यांनी जिवंत असे घरी नेले, त्या सर्वांना फार समाधान झाले. १३ तेथून आम्ही पुढे निघालो व अस्सा या नगरी समुद्रमार्ग निघालो, तेथे आम्ही पौलाला बेणार होतो, त्यानेच अशाप्रकरे योजना केली होती, ती म्हणजे त्याने स्वतः पायी जायचे. १४ जेव्हा आम्हास तो अस्सा येथे भेटला, तेव्हा आम्ही त्यास जहजात घेतले आणि आम्ही मितुलेनेशहरास गेलो. १५ दुसऱ्या दिवशी आम्ही जहजातने मितुलेनाहून निघालो व खियास बेटावर आलो, मग दुसऱ्या दिवशी सामा बेट ओलांडले आणि एक दिवसानंतर मिलेत शहरास आलो. १६ कारण पौलाने ठरवले होते की इफिस येथे थांबायचे नाही, आशियात त्यास जास्त वेळ थांबायचे नव्हते, तो घार्ड कीरत होता कारण शक्य झाल्यास पनासाच्या दिवसाच्या सणासाठी त्यास यस्शलेम शहरात रहावयास हवे होते. १७ मिलेनाहून इफिस येथे निरोप पाठवून पौलाने तेथील मंडळीच्या वडीलजनांना बोलावून घेतले. १८ जेव्हा ते आले, तेव्हा तो त्यांना म्हणाला, आशियात आलो त्या दिवसापासून मी तुमच्या सोबत असताना कसा राहिलो हे तुम्हास माहीत आहे. १९ मी प्रभूची सेवा पूर्ण नप्रतेने व रडून केली, यहूदी लोकांनी केलेल्या कटामुळे निरामिंग झालेल्या उपद्रवाना तोंड देत मी त्याची सेवा केली. २० जे काही तुमच्या चांगल्यासाठी होते ते तुम्हास सांगण्यासाठी कोणतीही कसर ठेवली नाही, हे तुम्हास माहीत आहे आणि या गोष्टी जाहीरपणे व घराघरातून सांगण्यासाठी मी कधीही मागेपुढे पाहिले नाही. २१ पश्चात्पात करून देवकडे वलण्याविषयी आणि आपल्या प्रभू येशूवरील विश्वासाविषयी यहूदी व ग्रीक लोकांस रासायीच साक्ष दिली. २२ आणि आता आत्म्याच्या आज्ञेने यस्शलेम शहरास चाललो आहे आणि तेथे माझ्याबाबतीत काय घडेल हे माहीत नाही. २३ मला फक्त एकच गोष्ट माहीत आहे की प्रयत्नेक शहरात पवित्र आत्मा मला सावध करतो, तुरङ्गवास व संकटे माझी वाट पाहत आहेत हे तो मला सांगतो. २४ मी माझ्या जीवनाविषयी काळजी कीरत नाही, सर्वत महत्वाची गोष्ट म्हणजे मी माझे काम पूर्ण करणे, प्रभू येशूने जे काम मला दिले ते मला पूर्ण करायला पाहिजे ते काम म्हणजे देवाच्या कृपेबद्दल ची सुवार्ता लोकांस सांगितली पाहिजे. २५ राज्याची घोषणा कीरत ज्या लोकात मी फिरलो त्या तुम्हातील कोणालाही मी पुन्हा कधीही दिसणार नाही हे आता मला माहीत आहे. २६ म्हणून मी तुम्हास जाहीरपणे सांगतो की, सर्वच्या रक्तासंबंधाने मी निर्दोष असा आहे. २७ देवाची संपूर्ण इच्छा काय आहे हे प्रकट करण्यास मी कधीही मागेपुढे पाहिले नाही. २८ तुमची स्वतःची व देवाच्या सर्व लोकांची, ज्याना देवाने तुम्हास दिलेले आहे, त्यांची काळजी घ्या, कल्पाची काळजी

घेण्याचे काम पवित्र आत्म्याने तुम्हास दिलेले आहे, तुम्ही मंडळीसाठी मेंढपाळासारखे असले पाहिजे, ही मंडळी देवाने स्वतःचे रक्त देऊन विकत घेतली. २९ मला माहीत आहे की, मी गेल्यावर तुमच्यामध्ये भयकर असे दुष्ट लांडगे येतील, ते कल्पाला सोडाणर नाहीत. ३० तुमच्यामधूनसुळा लोक उठून शिष्यांना, चुकीचे असे शिकवून आपल्यामागे घेऊन जातील. ३१ यासाठी सावध राहा, तुम्हातील प्रत्येकाला गेले तीन वर्ष डोळ्यांत अशू आणून सावध करण्याचे मी कधीच थांबविले नाही हे आठवा. ३२ आणि आता मी तुम्हास देवाच्या व वचनाच्या कृपेच्या अधीन करतो, जी तुमची वाढ करण्यासाठी समर्थ आहे व सर्व पवित्र केलेल्यांमध्ये वतन द्यावयाला समर्थ आहे. ३३ मी कोणाच्याही सोन्याचा, चांदीचा व कपड्यांचा लोभ धरला नाही. ३४ मी आपल्या स्वतःच्या व माझ्याबोरेवर राहणाऱ्यांच्या गरजा माझ्या हातांनी भागविल्या हे तुम्हास चांगले माहीत आहे. ३५ अशा रीतीने मी तुम्हास उदाहरण घालू दिले आहे की जे दुर्बल आहेत अशांना आपण स्वतः मेहनत करून मदत केली पाहिजे व प्रभू येशूचे शब्द लक्ष्य ठेवले पाहिजेत, तो स्वतः म्हणाला, “धेण्यापेक्षा देणे अधिक धन्यवेचे आहे.” ३६ आणि हे बोलल्यावर पौलाने गुढघे टेकले आणि प्रार्थना केली. ३७ तेव्हा प्रत्येकाला खूपच रुख आले, ते पौलाच्या गळ्यात पडले व त्याचे मुळे घेत राहिले. ३८ ते पुन्हा त्यास कधीही पाहू शकणार नाहीत, या वाक्याने त्यांना फार दुःख झाले, मग ते त्यास जहाजापर्यंत निरोप देण्यास गेले.

२९ त्यांचा निरोप घेतल्यानंतर आम्ही समुद्रमार्ग निघालो आणि सरळ प्रवास करीत कोस बेटास आलो, दुसऱ्या दिवशी आम्ही रुद बेटास गेलो, तेथून आम्ही पातरा शहरास गेलो. २ तेथे फेनीकेला जाणारे जहाज आम्हास आढळले, तेव्हा आम्ही जहाजात बसून पुढे निघालो. ३ तेव्हा कुप्र आमच्या नजरेत आले, परंतु ते डाळ्या अंगला टाकून आम्ही सरळ सिरीया प्रांताला रवाना झालो व सोर येथे उतरलो, कारण तेथे जहाजातील माल उतरावयाचा होता. ४ तेथे येशूचे काही शिष्य आम्हास आढळले आणि आम्ही त्यांच्याबोरेवर सात दिवस राहिले, पवित्र आत्म्याच्या सूचवेवरून त्यांनी पौलाला असे सांगितले की, त्याने यस्शलेम शहरास जाऊ नये. ५ आमच्या भट्टीचे दिवस संपत आल्यावर आम्ही तेथून निघून आमचा पुढील प्रवास परत सुरु केला, त्यावेळी तेथील बंधुजन आपल्या पतीनी, मुलांच्याबोरेवर आमच्यासह शहराबाबैरे आले व तेथील समुद्रविनायाचावर आम्ही गुढघे टेकले व प्रार्थना केली. ६ मग एकमेकांचा निरोप घेऊन आम्ही जहाजात बसलो व ते लोक आपापल्या घरी गेले. ७ सोरापासून आम्ही आमचा प्रवास सुरु केला व पौलाला येथे उतरलो आणि तेथील बंधुजनांना भेटलो, त्यांच्याबोरेवर एक दिवस राहिलो. ८ आणि दुसऱ्या दिवशी निघून आम्ही कैसरीयास आलो व सुवार्तिक फिलिप याच्या घरी जाऊन राहिलो, तो निवडलेल्या सात सेवकांपैकी एक होता. ९ त्यास चार मुली होत्या, त्यांची लग्ने झालेली नव्हती, या मुलीना देवाच्या गोष्टी सांगण्याचे दान होते. १० त्या बंधूच्या बरोबर बरेच दिवस राहिल्यावर अगब नावाचा सेदेषा यहूदीयाहून तेथे आला. ११ त्याने आमची भेट घेऊन पौलाच्या कारेचा पट्टा मागून घेतला, त्याने स्वतःचे हात व पाय बांधले आणि तो म्हणाला, “पवित्र आत्मा असे म्हणतो; हा पट्टा या मनुष्याच्या करेचा आहे, त्यास यस्शलेम शहरातील यहूदी लोक असेच बांधतील व परराष्ट्रीयांच्या होती देतील.” १२ आम्ही व तेथील सर्वांनी ते शब्द ऐकले, तेव्हा आम्ही व इतर लोकांनी पौलाला कळकळीची विनंती केली की, त्याने यस्शलेम शहरास जाऊ नये. १३ पण पौल म्हणाला, “तुम्ही हे काय करीत आहा, असे रडून तुम्ही माझे मन खचवीत आहात काय? मी फक्त बांधून घेण्यासाठी नव्हे तर प्रभू येशूच्या नावाचासाठी यस्शलेम शहरामध्ये मरायलादेखील तयार आहे.” १४ यस्शलेम शहरापासून दूर राहण्यासाठी आम्ही त्यांची मन खचवीत आहात काय? मी फक्त सोडाली आणि म्हटले, “प्रभूच्या इच्छेप्रमाणे होवो.” १५ त्यांनंतर आम्ही तयार

झालो आणि यरूशलेम शहरास निघालो. १६ कैसरीया येथील येशूचे काही शिष्य आमच्याबरोबर आले आणि आम्हास म्नासोन नावाच्या व्यक्तीकडे घेऊन गेले, कारण त्याच्याकडे आम्ही राहणार होतो, तो कुप्रचा असून सुरुवातीच्या काळात प्रथम शिष्य झालेल्यापैकी एक होता. १७ आम्ही जेव्हा यरूशलेम शहरास पोहचलो, तेव्हा तेथील बंधुजनांनी मोळ्या आनंदाने आमचे स्वागत केले. १८ दुसऱ्या दिवशी पौल आमच्यासह याकोबाला भेटायला आला, तेव्हा सर्व वडीलजन हजर होते. १९ पौल त्यांना भेटला, नंतर त्याच्या हातून देवाने परराष्ट्रीय लोकात कशीकशी सेवा करून घेतली, याविषयी क्रान्तवार सविस्तर माहिती सांगितली. २० जेव्हा त्यांनी हे ऐकले तेव्हा त्यांनी देवाचा गौरव केला आणि ते त्यास म्हणाले, “बंधू, तू पाहशील की हजरारे याहूदी विश्वास ठेवणारे झालेत, पण त्यांना असे वाटते की, मोशेचे नियम पाळणे फार महत्वाचे आहे. २१ या याहूदी लोकांनी तुझ्याविषयी ऐकले आहे की, जे याहूदी इतर देशात राहतात त्यांना तु मोशेचे नियम पाळून नका असे सांगतोस, तसेच आपल्या मुलांची सुंता करू नका असे सांगतो व आपल्या चालीरीती पाळू नका असे सांगतो. २२ मग आता काय केले पाहिजे? तू येथे आला आहेस हे त्यांना नक्की कलेले. २३ तेव्हा आता आम्ही सांगतो तसे कर; आमच्यातील चार लोकांनी नवस केला आहे. २४ त्या चौधांना घे व स्वतःचे त्यांच्यासह शुद्धीकरण करून घे, त्या चौधांना त्यांच्या डोक्याचे मुंडण करता यावे म्हणून त्यांचा खर्च तू कर, मग सर्वाना हे समजेल की, त्यांनी जे काही तुझ्याबदल ऐकले आहे ते खेरे नाही, उलट तू नियमशास्त्राचे पालन करतोस हे दिसेल. २५ जे परराष्ट्रीय विश्वास ठेवणारे आहेत त्यांना आम्ही पत्र लिहिले आहे, ते असे, मूर्तीला वाहिलेले अन्न त्यांनी खाऊ नये, रक्त अगर गुदमरून मारलेले प्राणी त्यांनी खाऊ व जारकर्म करू नये.” २६ मग पौलानेच त्या चार लोकांस आपल्याबरोबर घेतले, दुसऱ्या दिवशी शुद्धीकरणाच्या विधीमध्ये तो सहभागी झाला, मग तो परमेश्वराच्या भवनात गेला, शुद्धीकरणाचे दिवस केव्हा संपतील हे जाहीर केले, शेवटच्या दिवशी प्रत्येकासाठी अर्पण देण्यात येईल. २७ सात दिवस जवळ जवळ संपत आले होते, परंतु अशीयातील काही याहूदी लोकांनी पौलाला परमेश्वराच्या भवनात पाहिले, त्यांनी लोकांस भडकाविले व पौलाला धरले. २८ ते मोठायाने ओरडून म्हणाले, “इसापालाच्या लोकांनो, मदत करा! हाच तो मनुष्य आहे, जो सर्व लोकांस सगळीकडे आपल्या लोकांविरुद्ध आपल्या नियमांविरुद्ध व या जागेबद्दल शिकवीत आहे आणि आता त्याने ग्रीक लोकांस देखील परमेश्वराच्या भवनात आणले आहे आणि ही पवित्र जागा विटाळविली आहे.” २९ ते असे म्हणाले, कारण इफिसच्या त्रफिमला त्यांनी पौलालावरोबर यरूशलेम शहरातील पाहिले होते, त्रफिम याहूदी नक्कता, तो ग्रीक होता, लोकांस वाटले, पौलानेच त्यास परमेश्वराच्या भवनात नेले आहे. ३० सर्व शहर खवळून उठले, सगळे लोक धावू लागले, त्यांनी पौलाला पकडले व परमेश्वराच्या भवनातून बाहेर औढून काढले, लोगे दरवाजे बंद करण्यात आली. ३१ ते त्यास ठार मारण्याचा प्रयत्न करीत असतानाच रोमी सेन्याच्या सरदाराकडे बातमी गेली की, सगळ्या यरूशलेम शहरात सगळीकडे गोंधळ उडालेला आहे. ३२ ताबडतोब त्याने काही शिपाई व काही शाताधिपती घेतले व तो याहूदी जेथे पौलाला मारीत होते, तेथे धावत गेला, जेव्हा याहूदी लोकांनी रोमी सरदाराला व सेन्याला पाहिले तेव्हा त्यांनी पौलाला मारण्याचे थांबविले. ३३ मग सरदार पौलाकडे आला व त्यास अटक केली व त्यास साखळ्यांनी बांधण्याची आज्ञा दिली, मग सरदाराने पौल कोण आहे व त्याने काय केले आहे याविषयी विचारले. ३४ गर्दीदून वेगवेगळ्या प्रकारचे आवाज ऐकू येऊ लागले, गोंधळामुळे व ओरडण्यामुळे सरदाराला सत्य काय आहे हे जागून घेता येईला, म्हणून सरदाराने शिष्यायांना हुक्म दिला की, पौलाला इमारतीत घेऊन जावे. ३५ जेव्हा पौल इमारतीच्या पायाच्यांजवळ आला तेव्हा शिपायांना त्यास उचलून आत न्यावे लागले. ३६ कारण जमाव हिंसक बनत चालला होता, जमाव त्याच्यामागे चालला होता व ओरडत होता, “त्याला जिवे मारा.”

३७ शिपाई पौलाला इमारतीत घेऊन जाणार इतक्यात पौल सरदाराला म्हणाला, “मी काही बोलू शकतो काय?” तो सरदार म्हणाला, “तुला ग्रीक बोलता येते काय? ३८ मग मला वाटते, तो मनुष्य तू नाहीस, मला वाटते ज्या मिसरी मजुराने काही दिवसांपूर्वी बंद करून सरकाराला त्रास देण्याचा प्रयत्न केला, तोच तू आहेस, त्या मिसरी मनुष्यांने चार हजार दहशतवाद्यांना अरण्यात नेले.” ३९ पौल म्हणाला, “किलकिया प्रांतातील तार्सस नगरात राहणारा मी एक याहूदी आहे, मी एका महत्वाच्या शहराचा नागरिक आहे, मी तुम्हास विनवितो, मला लोकांशी बोलू या.” ४० जेव्हा सरदाराने त्यास बोलण्याची परवानगी दिली तेव्हा तो पायाच्यावर उभा राहिला आणि आपल्या हाताने त्याने लोकांस शांत राहण्यास सांगितले, जेव्हा सगळीकडे शांतता पसरली तेव्हा पौल इंग्री भाषेत बोलू लागला.

२२ बंधुजनहो व वडील मंडळीनो, मी जे काही आता तुम्हास प्रत्युत्तर करतो ते ऐका. २ तो आपणाबरोबर इंग्री भाषेत बोलत आहे हे ऐकून ते अधिक शांत झाले, मग त्याने म्हटले. ३ मी याहूदी आहे, माझा जन्म किलकियातील तार्स नगरांत झाला आणि मी या शहरांत गमिलेपेलच्या चरणांजवळ लहानाचा मोठा होऊन मला वाडवडीलांच्या नियमशास्त्राचे शिक्षण कडकडीत रीतीने मिळाले आणि जसे तुम्ही सर्व आज देवाविषयी आवेशी आहात तसा मीही होतो. ४ पुरुष व स्त्रिया ह्यांना बांधून तुरुणात घालू देहान्त शिक्षा देऊन सुद्धा मी ‘या मार्गचा’ पाठलाग केला. ५ त्याविषयी महायाजक व सगळा वडिलवर्गीही माझा साक्षी आहे; मी त्यांच्यापासून बंधुजनांस परे घेऊन दिमिष्कास चाललो होतो; ह्यासाठी की, जे तेथे होते त्यांनाही बांधून यरूशलेम शहरात शासन करावयास आणावे. ६ मग असे झाले की, जाता जाता मी दिमिष्क शहराजवळ पोहचलो तेव्हा सुमारे दुपारच्या वेळेस आकाशातून माझ्याभोवती एकाएकी मोठा प्रकाश चमकला. ७ तेव्हा मी जमिनीवर पडलो आणि “शौला, शौला, माझा लाल का करितोस?” अशी वाणी माझ्याबरोबर मी बोलताना ऐकली. ८ मी विचारले, प्रभूजी, तू कोण आहेस? त्याने मला म्हटले, “ज्या नासोरी येशूचा तू छळ करितोस तोच मी आहे.” ९ तेव्हा माझ्याबरोबर जे होते त्यांना प्रकाश दिसला खरा, परंतु माझ्याबरोबर बोलणाऱ्याची वाणी त्यांनी ऐकली नाही. १० मग मी म्हणालो, प्रभूजी मी काय करावे? प्रभूने मला म्हटले, “उठून दिमिष्कात जा; मग तू जे काही करावे म्हणून ठरविण्यात आले आहे, त्या सर्वविषयी तुला तेथे सांगण्यात येईल.” ११ त्या प्रकाशाच्या तेजामुळे मला दिसेनासे झाले; म्हणून माझ्या सोबत्यांनी माझा हात धरून मला दिमिष्कात नेले. १२ मग हनन्या नावाचा कोणीएक मनुष्य होता, तो नियमशास्त्राप्रामाणे नीतिमान होता आणि तेथे राहणारे सर्व याहूदी त्याच्याविषयी चांगले बोलत असत. १३ तो माझ्याकडे आला व जवळ उधा राहून मला म्हणाला, शौल भाऊ, इकडे पहा, तत्क्षणीच मी त्याच्याकडे वर पाहिले. १४ मग तो म्हणाला आपल्या पूर्वजांच्या देवाने तुझ्यासंबंधाने ठरवले आहे की, त्याची इच्छा काय आहे हे तू समजून घ्यावे; आणि त्या नीतिमान पुरुषाला पहावे व त्याच्या तोंडाची वाणी ऐकवी. १५ कारण जे तू पाहिले आहे व ऐकले आहे त्याविषयी तू सर्व लोकांपुढे त्याचा साक्षी होशील. १६ तर आता उशीर का करितोस? ऊठ, त्याच्या नावाचा धावा करून बांधितस्मा घे आणि आपल्या पायांचे क्षालन कर. १७ मग असे झाले की, मी यरूशलेमे शहरास माधारी आल्यावर, परमेश्वराच्या भवनात प्राधन्यात करीत असता माझे देहभान सुटले. १८ तेव्हा मी त्यास पाहिले; तो मला म्हणाला, “त्वरा कर, यरूशलेम शहरातून लवकर निघून जा; कारण तू माझ्याविषयी दिलेली साक्ष ते मान्य करणारा नाहीत.” १९ तेव्हा मी म्हणालो, प्रभू, त्यांना ठाऊक आहे की, तुझ्यावर विश्वास ठेवणाऱ्याना मी बंदीत टाकून प्रत्येक सभास्थानात त्यांना मारहाण करीत असे. २० तुझ्या साक्षी स्तंफन याचा रक्तपात झाला तेव्हा मी स्वतः जवळ उभा राहून मान्यता दर्शवित होतो आणि त्याचा धाव करणारच्यामागे चालला होता व ओरडत होता, “त्याला जिवे मारा.”

तेक्षा त्याने मला सांगितले, “जा मी तुला मी परराश्ट्रीयांकडे दूर पाठवतो.” २२ या वाक्यापर्यंत लोकांनी त्याचे ऐकले; मग ते आरोळी मासून बोलले, जगातून ह्याला नाहीसे करा, याची जगण्याची लायकी नाही. २३ ते ओरडत व आपली बाह्यवस्त्रे अंगावरून काढून टाकून आकाशात थूळ उथळीत असता. २४ सरदाराने शिपायांना सांगितले, पौलाला चाबकाने मारा, अशाप्रकरे हे लोक पौलाविश्वदू का ओरड करीत आहेत हे सरदाराला जाणून घ्यायचे होते. २५ मग त्यांनी त्यास वाघांनी ताणले, तेक्षा जवळ उभ्या असलेल्या शताधीपतीला पौलाने म्हटले, “रोमन मनुष्यास व ज्याला दोषी ठरवले नाही अशाला तुम्ही फटके मारणे कायदेशीर आहे काय?” २६ हे एकूण शताधीपतीने सरदाराजवळ जाऊन म्हटले, आपण हे काय करीत आहा? तो मनुष्य रोमन आहे. २७ तेक्षा सरदार त्याच्याजवळ येऊन म्हणाला, “मला सांग, तू रोमन आहेस काय?” त्याने म्हटले, “होय.” २८ सरदाराने उत्तर दिले, “मी हा नागरिकपणाचा हक्क फार मोल देऊन विकत घेतला आहे.” पौलाने म्हटले, “मी तर जन्मतःच रोमन आहे.” २९ ह्यावरून जे त्याची चौकरी करणार होते ते तत्काळ त्याच्यापासून निघून गेले; शिवाय हा रोमन आहे असे सरदाराला कळले तेक्षा त्यालाही भीती वाटली, कारण त्याने त्यास बांधिले होते. ३० यहूदी लोकांनी त्याच्यावर जो आरोप आणला तो काय आहे हे निश्चितपणे कळले असे सरदाराच्या मनात होते, म्हणून दुसऱ्या दिवशी त्याने त्यास मोकळे केले आणि मुख्य याजक लोक व सगळी न्यायसभा ह्यांना एकत्र होण्याचा हुक्म करून पौलाला खाली आणून त्याच्यापुढे उभे केले.

२३ मग पौल न्यायसभेत रिथर दृष्टी करून म्हणाला, “बंधुजनहो, मी आजपर्यंत देवाबरोबर पूर्ण संद्रावाने वागत आलो आहे.” २ तेक्षा महायाजक हनन्या ह्याने त्याच्याजवळ उभे राहण्याच्यांस त्याच्या तोंडात मारण्याची आज्ञा केली. ३ तेक्षा पौल त्यास म्हणाला, “हे चुना लावलेल्या भिंती, तुला देव मारील; तू नियमशास्त्राप्रमाणे माझा न्याय करावयाला बसला असता नियमशास्त्राविश्वदू मला मारण्याची आज्ञा देतोस काय?” ४ तेक्षा जवळ उभे राहणारे म्हणाले, “तू देवाच्या महायाजकाची निंदा करितोस काय?” ५ पौलाने म्हटले, “बंधुजनहो, हा महायाजक आहे हे मला ठाऊक नक्ते; कारण तू आपल्या लोकाच्या अधिकायाविश्वदू वाईट बोलू नको असे शास्त्रात लिहिले आहे.” ६ तेक्षा त्यांच्यामध्ये एक भाग सदूकी व एक भाग परशी आहे, हे ओलेखन पौल न्यायसभेत योज्याने म्हणाला, “बंधुजनहो, मी परशी व परश्यांचा पुत्र आहे; आमची आशा व मरण पावलल्यांचे पुनरुत्थान ह्यासंबंधाने माझी चौकरी होत आहे.” ७ तो हे बोलत आहे तोंद परशी व सदूकी ह्यांच्यात भांडण लागून लोकात फुट पडली. ८ कारण पुनरुत्थान नाही आणि देवदूत व आत्माही नाही, असे सदूकी म्हणतात; परशी तर या दोन्ही गोषी मान्य करतात. ९ तेक्षा मोठी गडबड उडाली; आणि जे नियमशास्त्र शिक्षक, परश्यांच्या पक्षाचे होते त्यांच्यातून काहीजण उठून तणतण करीत म्हणाले, “या मनुष्याच्या ठायी आम्हास काही वाईट दिसत नाही; जर आत्मा किंवा देवदूत त्यांच्याबरोबर बोलला असेल तर मग कसे?” १० असे त्यांच्यात जोराचे भांडण चालले असता; ते पौलाला फाडून टाकतील असे भय वाटून सरदाराने शिपायांना हुक्म केला की, खाली जाऊन त्यास त्यांच्यामधून सोडवून गढीत आणावे. ११ त्याच रात्री प्रभू त्याच्यापुढे उभा राहून म्हणाला, “धीर धर; जशी तू यशस्वलेमे शहरात माझ्याविषयी साक्ष दिली तशी रोम शहरातही तुला यावी लागेल.” १२ मग दिवस उगवल्यावर, किंवेक यहूदी एकजूत करून शपथबद्द देऊन म्हणाले, पौलाचा जीव घेईपर्यंत आम्ही खाणार पिणार नाही. १३ हा कट रघाणारे इसम चाळीसांहून अधिक होते. १४ ते मुख्य याजक लोक व वडील ह्यांच्याकडे येऊन म्हणाले, “पौलाचा जीव घेईपर्यंत आम्ही अन्नाला शिवणार नाही, अशा कडकीत शपथेने आम्ही आपणास बद्द करून घेतले आहे. १५ तर आता त्याच्याविषयी आणखी काही बारकाईने विचारपूस करावयाची आहे, या

निमित्ताने त्यास आपणाकडे आणावे असे तुम्ही न्यायसभेतही सरदाराला समजवावे; म्हणजे तो जवळ येतो न येतो तोंच त्याचा जीव घेण्यास आम्ही तयार आहोत.” १६ तेक्षा ते दबा धरून बसल्याचे पौलाच्या बहिणीच्या मुलाने ऐकले आणि गढीत जाऊन त्याने पौलाला सांगितले. १७ तेक्षा पौलाने एका शताधीपतीला बोलावून म्हटले, या तरुणाला सरदाराकडे घेऊन जा, ह्याला त्यास काही सांगावयाचे आहे. १८ तेक्षा त्याने त्यास सरदाराकडे नेऊन म्हटले, वंदिवान पौल ह्याने मला बोलावून विनंती केली की, या तरुणाला आपणाकडे आणावे, त्यास आपणाबरोबर काही बोलावयाचे आहे. १९ तेक्षा सरदाराने त्याचा हात धरून त्यास एकीकडे नेऊन विचारारे, “तुला काय सांगावयाचे आहे?” २० तो म्हणाला, “यहूदींनी असा एकापा केला आहे की, पौलाविषयी आणखी काही बारकाईने विचारपूस करावयाच्या निमित्ताने त्यास उद्या खाली सभेमध्ये आणावे, अशी आपणाला विनंती करावी. २१ तर आपण त्यांचे एकून नको; कारण त्यांच्यापैकी चाळीसांहून अधिक माणसे त्याच्यासाठी दबा धरून बसली आहेत; त्यांनी शपथ घेतली आहे की, त्यास जिवे मारीपर्यंत आपण खाणार पिणार नाही; आणि आता ते तयार होऊन आपल्या संमीतीची वाट पाहत आहे.” २२ तेक्षा, “तू हे मला कळविले आहे हे कोणाला सांग नको, असे त्या तरुणाला निश्चूम सांगून सरदाराने त्यास निरोप दिला.” २३ मग त्याने दोघा शताधीपतींना बोलावून सांगितले, “कैसरीयास जाण्यासाठी दोनशे शिपाई, सतर स्वार व दोनशे भालेकरी प्रहर रात्रीस तयार ठेवा.” २४ आणि पाठाळे मिळवा, त्यावर पौलाला बसवून फेलिक्स सूभेदाराकडे सांभाळून न्या. २५ शिवाय त्याने अशा मजकूराचे पत्र लिहिले. २६ “महाराज फेलिक्स ह्यांना सुभेदार क्लॅब लुसिया याचा सलाम. २७ या मनुष्यास यहूदींनी धरले होते आणि त्यांच्याकडून त्याचा घात होणार होता, इतक्यात हा रोमी आहे असे कळात्यावसून मी शिपाई घेऊन जाऊन त्यास सोडवले. २८ आणि ह्याच्यावर आरोप आणण्याचे काय कारण होते हे समजून घेण्याच्या इच्छेने त्यास त्यांच्या न्यायसभेत खाली नेले. २९ तेक्षा त्यांच्या नियमशास्त्रातील वादग्रस्त गोर्टीसंबंधी त्याच्यावर काही ठप्पा आणला होता, परंतु मरणाची किंवा बंधनाची शिक्षा देण्याजोगा आरोप त्याच्यावर नव्हता, असे मला दिसून आले. ३० या मनुष्या विरुद्ध कट होणार आहे अशी मला खबर लागताच मी त्यास आपल्याकडे पाठवले आहे, वार्दीनाही आपल्यासमारे खटला चालवण्यास सांगितले आहे, सुखरूप असावे.” ३१ शिपायांनी हुक्माप्रमाणे पौलाला रात्री अंतिप्रिसास नेले. ३२ आणि दुसऱ्या दिवशी त्यांच्याबरोबर जाण्यास खाली ठेवून ते गढीत परत आले. ३३ कैसरीयात गेल्यावर स्वारांनी सुभेदाराला पत्र देऊन पौलाला त्याच्यापुढे उभे केले. ३४ पत्र वाचून त्याने विचारारे, हा कोणत्या प्रांताचा आहे; तो किलीकीयाचा आहे समजल्यावर, ३५ त्याने म्हटले, “तुझे वादी आले म्हणजे मी तुझे म्हणणे ऐकेन.” आणि ‘त्याला होरेदाच्या राजवाड्यात ठेवावे’ असा त्याने हुक्म सोडला.

२४ पाच दिवसानंतर महायाजक हनन्या, काही वडील आणि तिरुल्ल नावाचा कोणीएक वकील हे खाली आले; आणि त्यांनी सुभेदारापुढे पौलाविश्वदू फिर्याद केली. २ जेक्षा पौल शासकासमोर उभा राहिला तेक्षा तिरुल्ल त्याच्यावर दोषारोप ठेवून म्हणाला, “फेलिक्स महाराज, आपल्यामुळे आम्हास फार शांतता मिळाली आहे आणि आपल्या दूदर्दर्शीपणामुळे या राष्ट्रात सुधारणा होत आहेत. ३ म्हणून त्यांचे आम्ही पूर्ण कृतज्ञतेने, सर्व प्रकारे व सर्वत्र स्वागत करतो. ४ तरी आपला अधिक वेळ न घेता मी विनंती करतो की, मेहरबानी करून आमचे थोडक्यात ऐकावे. ५ हा मनुष्य म्हणजे एक पिडा आहे असे आम्हास आढळून आले आहे आणि जगातल्या सर्व यहूदी लोकात हा बंड उठवणारा असून नासोरी पंथाचा पुढारी आहे. ६ ह्याने परमेश्वराचे भवनही विटाळण्याचा प्रयत्न केला; त्यास आम्ही धरले; व आमच्या नियमाशास्त्राप्रमाणे याचा न्याय करण्यास आम्ही पाहत होतो. ७

पण लुसिया सरदाराने येऊन मोठ्या जबरदस्तीने ह्याला आमच्या हातातून काढून नेले. ८ आणि याची चौकशी आपण कराल तर ज्या गोईची दोषारोप आम्ही त्याच्यावर करतो त्या सवाविषयी त्याच्याकडूनच आपणाला समजेल.” ९ तेव्हा या सर्व गोई अशाच आहेत, असे म्हणून दुसऱ्या यहूद्यांनी ही दुजोरा दिला. १० मग सुभेदराने बोलण्यास खुणविल्यावर पौलाने उत्तर दिले, “आपण पुष्कळ वर्षांपासून या लोकांचे न्यायाधीश आहात हे मला ठाऊक आहे, म्हणून मी आपल्यासंबंधीच्या गोईचे संतोषाने समर्थन करतो. ११ आपल्याला पूर्णपणे कळून येईल की, मला यश्शलेम शहरात उपासना करायला जाऊन अजून बारापेक्षा अधिक दिवस झाले नाहीत. १२ आणि परमेश्वराच्या भवनात, सभास्थानात किंवा नारात कोणालोरबर वादाविवाद करतांना किंवा बंडाळी माजवतांना मी त्यांना आढळलो नाही. १३ ज्या गोईची दोषारोप ते माझ्यावर आता करत आहेत, त्या गोई त्यांना आपणापुढे शाबोत करता येत नाहीत. १४ तरी मी आपणाजवळ इके कबूल करतो की, ज्या मार्गाला ते पाखंड म्हणतात त्या मार्गप्रामाणे जे जे नियमशास्त्रानुसार आहे व जे जे संदेश्यांच्या लेखांत आहे त्या सर्वावर विश्वास ठेवून मी पूर्वजांच्या देवाची सेवा करतो. १५ आणि नीतिमानाचे व अनीतिमानाचे पुनरुत्थान होईल, अशी जी आशा धरतात तीच आशा मी देवाकडे पाहून धरतो. १६ ह्यामुळे देवासंबंधाने व मनुष्यांसंबंधाने माझा विवेकभाव सतत शुद्ध राखण्याचा मी यन्न करत असतो. १७ मी पुष्कळ वर्षांनी आपल्या लोकांस दानर्थम रकण्यास व ज्यांपणे वाहण्यास आलो. १८ शुद्धीरकण्याच्या विधीत मी व्रतस्थ असा परमेश्वराच्या भवनात आढळलो, माझ्यावरोबर लोकांचा घोळका नव्हता किंवा दंगा होत नव्हता: पण तेथे आशिया प्रांतातले कियेक यहूदी होते. १९ त्यांचे माझ्याविरुद्ध काही असते तर त्यांनी आपणा पूढे येऊन माझ्यावर दोषारोप करायचा होता. २० किंवा मी न्यायासभेदून उभा राहीलो असता माझा कोणता अपराध ह्यांना दिसून आला ते ह्यांनी तरी सांगावे; २१ ह्यांच्यामध्ये उभे राहन, मरण पावलेल्यांचा पुनरुत्थानविषयी माझा न्याय आज तुमच्यापुढे होत आहे, हे शब्द मी मोठ्याने बोललो, हा एवढा उद्घार अपराध असला तर असेल.” २२ फेलिक्सास त्या मार्गाची चांगली माहीती असल्यामुळे त्याने खटला तहकूब करून म्हटले, “लुसीयाचा सरदार येईल तेव्हा तुमच्या प्रकरणाचा निकाल करीन.” २३ आणि त्याने शताधिपतीला हुक्म केला की, ह्याला पहान्यात ठेवावे; तरी ह्याला मोकळीक असावी आणि ह्याच्या स्वकीयांना याची सेवा करण्यास मनाई नसावी. २४ मग काही दिवसानंतर फेलिक्स आपली यहूदी पन्ती दुसिल्ला हिच्यासह आला व त्याने पौलाला बोलावून ख्रिस्त येशूरील विश्वासाविषयी त्याच्यापासून ऐकून घेतले. २५ तेव्हा नीतिमत्त, इंट्रियदमन व पूढे होणारा न्याय ह्यांचिषी तो भाषण करत असतो, फेलिक्साने भयभीत होऊन म्हटले, “आता जा, संधी सापडती म्हणजे तुला बोलावीन.” २६ आणखी आपणास पौलाकडून पैसे मिळतील अशी आशाही त्यास होती, म्हणून तो त्यास पुनःपुन्हा बोलावून घेवून त्याच्यावरोबर संभाषण करत असे. २७ पूढे दोन वर्षांनंतर फेलिक्साच्या जागेवर पुर्कृ फेस्त हा आला; तेव्हा यहूद्यांची मर्जी संपादन करण्याच्या इच्छेने फेलिक्स पौलाला कैदेतच ठेवून गेला.

२५ मग फेस्त सुभ्यांत आल्यावर तीन दिवसानी कैसरीयाहून वर यश्शलेम शहरास गेला. २ तेव्हा मुख्य याजक व यहूद्यांतील मुख्य पुरुष ह्यांनी त्याच्याकडे बोलाविरुद्ध फिर्याद नेली. ३ आणि, कृपाकरून त्यास यश्शलेम शहरात बोलावून घ्यावे, अशी त्याच्याकडे विनंती केली; वाटेत दबा धरून त्याचा घाट करण्याचा त्यांचा बेत होता. ४ फेस्ताने उत्तर, “पौल कैसरीयात कैदेत आहे; मी स्वतः लवकरच तिकडे जाणार आहे. ५ म्हणून त्या मनुष्याचा काही अपराध असला तर तुमच्यातील प्रमुखांनी माझ्यावरोबर येऊन त्याच्यावर आरोप ठेवावा.” ६ मग तो त्यांच्यामध्ये आठदहा दिवस राहून कैसरीयास खाली गेला आणि दुसऱ्या दिवशी न्यायासनावर बसल्यावर

त्याने पौलाला आणण्याचा हुक्म केला. ७ तो आल्यावर यश्शलेम शहराहून आलेल्या यहूद्यांनी त्याच्याभोवती उभे राहून ज्यांचा पुरावा त्याना देता आला नाही असे पुष्कळ व भयंकर आरोप त्याच्यावर ठेवले. ८ पौलाने प्रत्युत्तर केले की, “मी यहूद्यांच्या नियमशास्त्राचा, परमेश्वराच्या भवनाचा किंवा कैसराचा काही अपराध केला नाही.” ९ तेव्हा यहूद्यांची मर्जी संपादन करण्याच्या इच्छेने फेस्त पौलाला घ्यणाला, “यश्शलेम शहरात जाऊन तेथे माझ्यापुढे या गोईविषयी तुझा न्याय व्हावा अशी तुझी इच्छा आहे काय?” १० तेव्हा पौलाने म्हटले, “कैसराच्या न्यायासनाहुदे मी उभा आहे; येथेच माझा न्याय झाला पाहीजे, मी यहूद्यांचा काही अपराध केला नाही, हे आपणाही चांगले जाणता. ११ मी अपराध केला असला तर मी राहण्यास योग्य असे काही केले असले तर मी राहण्यास त्यार नाही असे नाही; परंतु त्यांनी माझ्यावर जे आरोप ठेवले आहेत त्यांतला एकही जर खरा ठरत नाही, तर मला त्यांच्या स्वाधीन करण्याचा कोणालाही अधिकार नाही; मी कैसराजवळ न्याय मागतो.” १२ तेव्हा फेस्ताने सभेची मसलत घेऊन उत्तर दिले, “तू कैसराजवळ न्याय मागितला आहेस तर कैसराहुदे जाशील.” १३ मग काही दिवस झाल्यावर अग्रिप्पा राजा व बर्णीका ही दोघी कैसरीयास येऊन फेस्ताला घेटली. १४ तेथे ती पुष्कळ दिवस राहिली, तेव्हा फेस्ताने राजापुढे पौलाचे प्रकरण काढून म्हटले, “फेलिक्साने बंदीत ठेवलेला एक मनुष्य येथे आहे. १५ मी यश्शलेम शहरास गेलो होतो तेव्हा यहूद्यांच्या मुख्य याजकांनी व बडीलांनी फिर्याद करून त्याच्याविरुद्ध ठराव व्हावा म्हणून विनंती केली. १६ त्यांना मी उत्तर दिले की, आरोपी व वादी हे समोरासमोर येऊन आरोपाविषयी प्रत्युत्तर देण्याची आरोपीला संधी मिळण्यापूर्वी कोणालाही शिक्षकरीता सोपवून देण्याची रोमी लोकांची रीत नाही.” १७ म्हणून तो येथे आल्यावर काही उधीर न करता, दुसऱ्या दिववी न्यायासनावर बसून मी त्या मनुष्यास आणण्याचा हुक्म केला. १८ त्याच्यावर आरोप करणारे जेव्हा त्याच्याविरुद्ध बोलण्यास उभे राहिले, तेव्हा माझ्या अपेक्षेप्रमाणे कसल्याही गुन्ह्याबाबत त्यांनी त्याच्यावर आरोप केले नाहीत. १९ उलट आपल्या धर्माविषयी आणि कोणाएका मनुष्याविषयी ज्याचे नव येशू आहे, त्याच्यावरन यहूदी लोकांनी त्या मनुष्याची वाद केला, येशू हा जरी मरण पावलेला असला, तरी पौलाचा असा दाव आहे की, येशू जिवत आहे. २० या प्रश्नाची चौकशी कशी करावी हे मला समजेना, तेव्हा त्या यहूदी मनुष्याविरुद्ध यहूदी लोकांचे जे आरोप आहेत, त्याचाबाबत त्याची इच्छा आहे काय, असे मी त्यास विचारले. २१ सप्राटाकडून आपल्या न्यायनिवाडा होईपर्यंत आपण कैदेत राहू असे जेव्हा पौल म्हणाला, तेव्हा मी आज्ञा केली की, कैसराकडे पाठिणी शक्य होईपर्यंत त्यास तुरुणातच ठेवावे. २२ यावर अग्रिप्पा फेस्ताला म्हणाला, “मला स्वतःला या मनुष्याचे म्हणणे ऐकावेसे वातदे,” फेस्ताने त्यास उत्तर दिले, “उद्या,” त्याचे म्हणणे, “तुम्ही ऐकू शकाल.” २३ म्हणून दुसऱ्या दिवशी अग्रिप्पा आणि बर्णीका मोठ्या थाटामाटात आले व लज्जारी सरदार व शहरातील मुख्य नागरिकांसह दरबारात प्रवेश केला, तेव्हा फेस्ताच्या आज्ञेनुसार पौलाला तेथे आणण्यात आले. २४ मग फेस्त म्हणाला, “जाजे अग्रिप्पा महाराज आणि आमच्यावरोबर येथे उपस्थित असलेले सर्वजंग, या मनुष्यास पाहा! याच्याच विषयी यश्शलेम व कैसरिया येथील सर्व यहूदी लोकांनी माझ्याकडे अर्ज दिलेला आहे, याला जिवत राहू देऊ नये, असा आकांत ते करतात. २५ परंतु याला मरणांद घावा असे याने काहीही केले नाही, असे मला आढळून आले आणि त्यासे स्वतःच आपणांत सप्राटाकडून न्याय मिळावा अशी मागणी केली, म्हणून मी त्यास कैसरासमोर न्यायासाठी पाठविण्याचे ठरवले आहे. २६ परंतु सप्राटाला याच्याविषयी निश्चित असे कळवावे, असे माझ्याकडे काही नाही, म्हणून मी याला तुमच्यापुढे आणि विशेषत: राजा अग्रिप्पापुढे आणून उभे केले आहे, ते अशाकरिता की, या चौकशीनंतर मला या मनुष्याविषयी काहीररी लिहिता

यावे. २७ शेवटी एखाद्या कैद्याला कसलाही आरोप न ठेवता कैसराकडे पाठविणे मला योग्य वाटत नाही.”

२६ अग्रिप्पा पौलाला म्हणाला, “तुला तुझी बाजू मांडायला परवानगी आहे.” यावर पौलाने आपला हात उंच करून आपल्या बचावाचे भाषण सुरू केले. २ अग्रिप्पा महाराज, मी स्वतःला थंड्या समजतो कारण यहूद्यांनी आपल्यासमोर माझ्याविरुद्ध कलेल्या आरोपांचा बचाव करण्याची संभी आज मिळाली. ३ विशेषत, यहूदी चालीरीति आणि प्रश्न इत्यादी गोर्धेंची आपणांला चांगल्या प्रकारे माहिती असल्याने तर हे जास्तच खेरे म्हणावे लागेल, तेव्हा आपण माझे बोलणे भीराने ऐकून घ्यावे अशी मी विनंती करतो. ४ मी माझे जीवन तरुणपणापासून माझ्या प्रांतात वयस्थलेम शहरात कशा रीतिने जगत आले हे सर्व यहूदी लोकांकां चांगले माहित आहे. ५ ते मला बचाव काळापासून ओळखतात आणि त्यांची इच्छा असेल तर मी एक परूषी म्हणजे आमच्या यहूदी धर्मांच्या एका कटूर गटाचा सभासद या नात्याने कसा जगत आलो याविषयी ते साक्ष देऊ शकतील. ६ आता देवाने आमच्या पुरुजांना जे वचन दिले त्याची आशा धरल्याबदल माझा न्याय होण्याकरता मी उभा आहे; ७ ते वचन प्राप्त होण्याची आशा बालग्नु आमचे बारा वंश देवाची सेवा रांगदिवस एकाग्रतेने करीत आहेत, महाराज, तीच आशा बालग्ल्याबदल माझ्यावर यहूद्यांनी आरोप ठेवला आहे. ८ देव मरण पावलेल्यांना परत उठवितो, असे तुपच्यापैकी कित्पेकिना विश्वास ठेवण्यास अयोग्य का वाटावे. ९ नासरेथ्या येशूच्या नावाविरुद्ध जे जे काही करता येईल ते मी करावे असे मलादेखील वाटत होते. १० आणि नक्की हेव मी यस्थलेम शहरात केले, कारण मुख्य याजकांकडून मला तसा अधिकार मिळाला होता, म्हणून मी देवाच्या अनेक संताना तुरुंगात टाकले आणि हे जे संतागण जिवे मारले गेले, त्यांचाविरुद्ध मी माझे मत नोंदविले. ११ अनेक सभास्थानात मी त्यांना शिक्षा केली आणि देवाविरुद्ध जबरीने वाईट भाषण करायला लावण्याचा मी प्रयत्न केला, या लोकांवरील माझा राग इतक्या पराक्रोतीला गेला होता की, मी त्यांचा छळ करण्याकरता इतर शहरांमध्ये देखील जात असे. १२ एकदा दिमिष्क शहराला जाण्यासाठी मुख्य याजकांनी मला अधिकार व परवानगी दिली तेव्हा महाराज. १३ वाटेत भर दुपारच्या वेळी मी माझ्या व माझ्यासमवेत असणांच्या भोवती स्वर्गीय प्रकाश फाकलेला पाहिला, तो प्रकाश सूर्यप्रक्षिप्ताही जास्त प्रखर होता. १४ आम्ही संदर्भाली जमिनीवर पडलो आणि इंग्री भाषेत माझ्याशी बोलताना एक वाणी मी ऐकली, ती वाणी म्हणाली, “शौला, शौला, माझा छळ तू का करतोस? अणुकीदार काठीवर लाथ मारणे तुला हानिकराक आहे.” १५ आणि मी म्हणालो, “प्रभू, तू कोण आहेस?” प्रभूने उत्तर दिले, “मी येशू आहे, ज्याचा तू छळ करीत आहेस. १६ आता उठ आणि उभा राहा! या कारणांसाठी मी तुला दर्शन दिले आहे तुला सेवक म्हणून नेमावे व जे काही तुला दाखविले व जे दाखवीन त्याचा साक्षीदार म्हणून तुला नेमावे. १७ या लोकांपासून व परराष्ट्रीयांपासून मी तुझे रक्षण करीन. १८ मी तुला त्यांच्याकडे पाठवतो, ह्यासाठी की, त्यांनी अंथारंतून निघून उजेडाकडे व सैतानाच्या अधिकारातून देवाकडे वळावे, म्हणून तू त्यांचे डोळे उघडावे आणि त्यांना पापाची क्षमा क्वावी व माझ्यावरील विश्वासाने पवित्र झालेल्या लोकांमध्ये वतन मिळावे.” १९ यासाठी, अग्रिप्पा महाराज मला जो स्वर्गीय दृष्टांत झाला, त्याचा मी आज्ञाभंग केला नाही. २० उलट पहिल्यांदा दिमिष्कातील आणि नंतर यस्थलेम शहरातील, यहूदीच्या प्रांतातील सर्व आणि परसाऱ्हील लोकांसुद्धा प्रभूच्या वचनाची साक्ष दिली, त्यांनी पश्चात्ताप करावा, देवाकडे वळावे आणि पश्चात्तापाला साजेल अशी कामे करावी असे मी त्यांना सांगितले. २१ या कारणांमुळे मी परमेश्वराच्या भवनात असताना काही यहूदी लोकांनी मला धरले आणि जिवे मारण्याचा प्रयत्न केला. २२ परंतु देवाने मला मदत केली म्हणून मी आज येथे उभा राहून समाजातील लहानधोरांना साक्ष केत आहे,

जे काही पुढे होणार होते, त्याविषयी संदेश्यांनी व मोशेने जे सांगितले त्यापेक्षा दुसरी मी सांगत नाही. २३ त्यानुसार देवाचा अभिषिक्त जो ख्रिस्त तो दुखसहन करील आणि मरण पावलेल्यातून उठविला जाणांयांते पोहालिला असेल, यहूदी लोकांस तसेच परराष्ट्रीयांनाही देव प्रकाशाची घोषणा करील. २४ पौल आपल्या बचावासंबंधी बोलत असताना फेस्त त्यास मोठ्याने म्हणाला, “पौला, तू वेडा आहेस, जास्त ज्ञानमुळे तुला वेड लागले आहे.” २५ पौलाने उत्तर दिले, “फेस्त महाराज, मी वेडा नाही; तर ज्या गोष्टी ख्या आहेत आणि अगदी योग्य आहेत, त्यांच्याविषयीच मी बोलत आहे. २६ येथे हजर असलेल्या महाराजांना याविषयी चांगली माहिती आहे आणि यामुळे मी त्यांच्याशी उघडपणाणे बोलू शकतो, त्याच्या ध्यानातून काही सुटले नसेल, असे मला खात्रीने वाटो, मी हे म्हणतो, कारण ही गोष्ट एखाद्या कानाकोपन्यात झाली नाही. २७ अग्रिप्पा महाराज, संदेश्यांनी जे लिहिले त्यावर तुमचा विश्वास आहे काय? तुमचा त्यावर विश्वास आहे.” हे मला नक्की माहित आहे. २८ यावर अग्रिप्पा म्हणाला, “एवढ्या शेड्या वेळात ख्रिस्ती होण्यासाठी तू माझे मन वळवू शकशील असे तुला वाटते काय?” २९ पौलाने उत्तर दिले, “थोड्या वेळात म्हणा अगर जास्त वेळात म्हणा, मी जसा आहे तसे केवळ तुम्हीच नक्के तर आज जे जे येथे बसून माझे बोलणे एकत आहेत त्या सर्वांनी माझ्यासारखे या साखळदंडाखेरोज, विश्वास ठेवणारे व्हावे, अशी माझी देवाला नम्र विनंती आहे.” ३० यानंतर राजा, बर्णिका, राज्यपाल आणि त्यांच्याबोरोबर इतर जे तेथे बसले होते, ते सर्व उठले. ३१ ते न्यायालयातून बाहेर पडल्यावर एकमेकांशी बोलत होते, ते म्हणाले, “ज्यामुळे तुरुंगवास किंवा मरणांद द्यावा असे काहीही या मनुष्याने केले नाही.” ३२ अग्रिप्पा फेस्ताला म्हणाला, “या मनुष्याने कैसराकडे न्याय मागितला नसता, तर त्यास सोडून देता आले असते.”

२७ जेव्हा आम्ही समुद्रमार्गे इटलीला जाण्याचे ठरवले तेव्हा पौल व इतर काही कैद्यांना युल्य नावाच्या शताधिपतीच्या हाती सोपविण्यात आले, युल्य हा अगस्तस तेनेचा एक अधिकारी होता. २ अद्रमुत्तिय येथील एका जहाजातून आम्ही जाणार होतो, हे जहाज आशियाच्या किनायावरील बंदरे घेत पुढे जाणार होते, आम्ही या जहाजातून प्रवासास निघालो, तेव्हा मासेदीनियातील थेस्सलीनीका येथे राहणारा अरिस्तार्ख आमच्याबोरोबर होता. ३ दुस्स्या दिवशी आम्ही सिदेंदोन नगराला पोहचलो, सुन्य पौलाशी फार चांगला वागला, पौलाच्या मित्रांना त्याची काळजी घेता यावी म्हणून त्याने मोकळीक दिली. ४ तेथून आम्ही समुद्रमार्गे पुढे निघालो आणि कुप्रच्या किनायाकिनायाने निघालो कारण वारा समोरचा होता. ५ किलोकिया व पंफुलिया प्रांताजवळच्या समुद्राला पार करून लुक्या प्रांतातील मुर्या बंदरात पोहचलो. ६ तेथे शताधिपतीला इटलीला जाणारे आलेक्सांद्रीयाचे एक जहाज आढळले, त्याने आम्हास त्या जहाजात बसविले. ७ आम्ही बरेच दिवस हळूळू प्रवास करीत होतो, किनिदा शहरापर्यंत येण्यासाठी आम्हास फार कर पडले कारण वारा तोंडवा होता, आम्हास पुढे जाता येईना, म्हणून आम्ही क्रेताच्या दक्षिणेकडून सलमान शहराच्या समोरच्या बाजूस गेलो. ८ यापुढे आमचे जहाज क्रेत बेटाच्या किनायाने मोठ्या अडचणीतून सुरक्षित बंदर येथे पोहोचले, तेथे जवळच लसस्या नगर होते. ९ बराच वेळ वाया गेला होता आणि पुढील प्रवास करणे बरेच अवघड झाले होते, कारण एकाना यहूदीच्या उपासाचा काळजी निघून गेला होता, तेव्हा पौलाने त्यांना सावधानतेचा इशारा दिला, पौल म्हणाला, १० “पुरुषांनो, मला वाटते, आपल्या प्रवासात जहाजातील मालाला आणि जहाजालाच नक्के तर आपल्या जीवालाही धोका होईल.” ११ परंतु पौलाच्या मताशी जहाजाचा कप्तानाच्या वालकाच्या बोलण्यावर शताधिपतीचा जास्त विश्वास होता. १२ परंतु हे सुरक्षित मंटलेले बंदर हिवाळ्यात मुक्काम करायला सोईचे नव्हते, म्हणून बहुमताने

पुढे निघावे असे ठरले आणि फेनिकेला जाण्याचा प्रयत्न करावा आणि शक्य झाले तर तेथेच हिवाळा घालवावा असे ठरले. १३ तेव्हा दक्षिणेकडून मंद वरे वाहू लागले, तेव्हा ते नांगर उचलून क्रेताच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने तारू हाकारीत जाऊ लागले, जहाजावरच्या लोकांस वाटू लागले की, अशाच प्रकारचे वरे आम्हास पाहिजे होते व तसेच ते वाहत आहे. १४ परंतु लवकरच क्रेत बेटावरून ‘ईश्वराचे’ मंटलेले वादळी वरे वाहू लागले. १५ आणि जहाज वादळी वाच्यात सापडले व त्यास पुढे जाता येईना, तेव्हा पुढे जाण्याचा प्रयत्न सोडून आम्ही वाच्याने जहाज भरकू दिले. १६ मग कौदा नावाच्या लहानशा बेटाच्या किनाऱ्याकिनाऱ्याने आम्ही जाऊ लागले, मग थोड्या खटपटीनंतर जीवन रक्षक होडीवर उचलून घेतली. १७ जीवन रक्षक होडी आत घेतल्यावर लोकांनी जहाज दोरखंडाने आवलून बांधले, जहाज वाळू असलेल्या सूर्ती नावाच्या उथळ जागी आदलेल या भीतीने त्यांनी शीड खाली काढले, तेव्हा वाच्याने ते भरकू लागले. १८ जोरदार वादळी वाच्याचे ताडाखे खावे लागल्याने लोकांनी दुसऱ्या दिवशी जहाजारील सामान बाहेर टाकून दिले. १९ तिसऱ्या दिवशी जहाजाची काही सामग्री त्यांनी आपल्या हातांनी बाहेर काढून टाकली. २० वरेच दिवस आम्हास सूर्य किंवा तारे दिसले नाहीत, वादळ फारच भयंकर होते, आम्ही आमच्या तएण्याची सर्व आशा सोडून दिली, आम्ही मरणार असे आम्हास वाटू लागले. २१ बराच काळपर्यंत लोकांस उपवास घडल्यावर, मग पौल त्याच्यासमोर उभा राहिला आणि म्हणाला, “गुहस्थांनो, क्रेतावरून मुक्काम हलवू नका, हा माझा सल्ला तुम्ही ऐकायला पाहिजे होता, म्हणजे हा त्रास व ही हानी तुम्हास टाळता आली असती.” २२ पण आता तुम्ही थीर धरावा अशी माझी विनंती आहे, कारण तुमच्यापैकी एकाच्याही जीवाला धोका पोहोचेणार नाही, आपले जहाज मात्र गमवावे लागले. २३ मी ज्या देवाचा सेवक आहे आणि ज्याची उपासना मी करतो, त्याचा दूत काल रात्री माझ्या बाजूला उभा राहीला. २४ आणि तो दूत म्हणाला, “पौला भिकु नको! तुला कैसरापुढे उभे राहिलेच पाहिजे, तुझ्याबरोबर प्रवास करणारे सर्व लोक देवाने त्याच्या देवेने तुला दिले आहेत. २५ तेव्हा गृहस्थांनो, तुम्ही सर्व थीर धरा! कारण मला जसे देवाने सांगितले, अगदी तसे होणार असा मला विश्वास आहे. २६ परंतु आण्यास एखाद्या बेटावर उतरून थांबावे लागले.” २७ चौदाच्या रात्री आमचे जहाज अदिया समुद्रातून चालले होते, तेव्हा खलाशांनी जहाज एखाद्या भूमीजवळ पोहोचले असावे असा अंदाज केला. २८ त्यांनी पाण्याची खोली मोजली तेव्हा ती चाळीस मीटर भरली, आण्याची काही वेळाने त्यांनी परत एकदा समुद्राची खोली मोजली तेव्हा ती तीस मीटर भरली. २९ ओवढयेबड खडकाळ जागेवर आपले जहाज आदलेल अशी भीती वातल्याने त्यांनी चार नांगर जहाजाच्या मारील बाजून टाकले आणि दिवस उजाडल्याची प्रार्थना करीत वाट पाहू लागले. ३० खलाशांनी जहाजातून सुटका करून घेण्याचा प्रयत्न केला, त्यांनी जहाजाच्या पुढील भागातून नांगर टाकल्याचे भासवून जीवन रक्षक होड्या समुद्रात टाकल्या. ३१ परंतु पौल शताधिपतीला व इतर शिपायाना म्हणाला, “जर हे लोक जहाजात राहणार नाहीत, तर तुम्ही वाचणार नाही.” ३२ यावर शिपायांनी जीवन रक्षक होड्यांचे दोर कापून टाकले आणि त्याखाली पाण्यात पडू दिल्या. ३३ पहाट होण्यागोदर पौलाने त्या सर्वांना काहीतरी खाण्याचा आग्रह केला, तो म्हणाला, “आज चौदावा दिवस आहे, तुम्ही आतुरेने वाट पाहत आहात पण खागेपिणे काही केले नाही, अन्नाचा कणही खाल्ला नाही. ३४ तुम्ही थोडे तरी खा, कारण तुमचा टिकाव लागण्यासाठी तुम्ही खाणे जसरीचे आहे, तुम्ही खावे अशी मी तुम्हास विनंती करतो, तुमच्यापैकी कोणाच्या केसासही धक्का लागणार नाही.” ३५ असे बोलल्यानंतर पौलाने भाकर घेतली आणि सर्वाच्या समक्ष देवाचे उपकार मानले, ती भाकर मोडून तो खाऊ लागला. ३६ ते पाहून त्या सर्वांनी थीर आला आणि ते जेवरे. ३७ आम्ही सर्व मिळून जहाजात दोनशे शहात्तर लोक होतो. ३८ त्या सर्वांनी पुरेसे खाल्ल्या प्याल्यानंतर थान्य समुद्रात टाकून दिले आणि जहाजातील भार

कमी केला. ३९ दिवस उजाडल्यावर त्यांना भूभागाची ओळख पटली नाही, परंतु तेथे किनारा असलेल्या उपसागरासारखी ती जागा दिसून आली, म्हणून शक्य झाल्यास तेथील किनाऱ्याला जहाज लावण्याचे त्यांनी ठरवले. ४० म्हणून त्यांनी नांगर कापले आणि समुद्रात पडू दिले, त्याचबरोबर सुकांपूऱ्या दोऱ्या एकत्र केल्या, नंतर त्यांनी जहाजाच्या पुढच्या भागाचे शीड वारा भरावे म्हणून उभे केले आणि जहाज किनाऱ्यात आणले. ४१ परंतु दोन समुद्रामधील वर आलेल्या वाळूच्या ठिगावर जहाज जोराने आदलले, तेव्हा जहाजाची पुढची बाजू वाळूमध्ये रुठून बसली आणि गलबताचा मागचा भाग लाटांच्या तडाख्यामुळे तुटू लागला. ४२ तेव्हा शिपायांनी कैद्यांना मारण्याचे ठरवले, यासाठी की त्याच्यातील कोणी पोहोते जाऊन पळू नवे. ४३ परंतु शताधिपतील पौलाला वाचावायचे होते म्हणून त्याने शिपायांना तो विचार सोडून देण्यास सांगितले आणि ज्यांना पोहोता येत असेल त्यांनी जहाजातून उड्या टाकून किनाऱ्याला जावे अशी आज्ञा केली. ४४ बाकीच्या लोकांनी फळ्यांच्या अगर जहाजाच्या तुलेल्या लाकडांच्या आधारे भूमी गाठाची असे सांगितले, अशा रीतीने जहाजातील सर्वजण सुखरुपपणे भूमीवर पोहोचले.

२८ जेव्हा आमचे पाय सुखरुपपणे तेथील जमीनीला लागले, तेव्हा

आम्हास कळले की, त्या बेटाचे नाव मिलिता असे आहे. २ तेथील रहिवाशयांनी आम्हास अतिशय मम्मेने वागविले, त्यांनी एक शेकोटी पेटविली आणि आमचे स्वागत केले, कारण पाऊस पडू लागला होता व थंडीही होती. ३ पौलाने काटक्या गोळा केल्या आणि ते त्या शेकोटीत टाकू लागला, उष्णतेमुळे तेथून एक साप निघाला आणि त्याने पौलाच्या हाताला विळखा घातला. ४ ते पाहून तेथील रहिवाशी एकमेकांना म्हणू लागले, “हा मनुष्य खुनी असला पाहिजे, समुद्रातून जरी हा वाचला असला तरी न्यायदेवताही याला जगू देत नाही.” ५ परंतु पौलाने तो प्राणी शेकोटीत झटकून टाकला आणि पौलाला काही अपाय झाला नाही. ६ त्या बेटावरील लोकांस पौलाचे अंग सूजून येईल किंवा पौल एकाएकी मरून पडेल असे वाटत होते, बराच वेळ वाट पाहूनही पौलाला काहीही विकार झाल्याचे दिसेना, तेव्हा त्या लोकांचे विचार पालटले आणि पौल देवच आहे असे ते म्हणू लागले. ७ तेथून जवळच पुल्य नावाच्या मनुष्यांनी शेती होती, पुल्य हा त्या बेटाचा मुख्य अधिकारी होता, त्याने आम्हा सर्वांचे त्याच्या धरी स्वागत केले आणि तीन दिवस आम्हा चांगला पाहुण्याचा केला. ८ पुल्याचे वडील तापाने व पोट खराच असल्यामुळे आजारी होते, त्यामुळे अंथरुपाला खिळून होते, पौल त्या आजारी व्यक्तीला भेटावला गेला प्रार्थना करून पौलाने आपला हात त्याच्यावर ठेवला आणि त्या मनुष्यास बरे केले. ९ हे घडलेले पाहिल्यावर त्या बेटावरील इतर आजारी लोक पौलाकडे आले आणि बरे झाले. १० त्यांनी आम्हास सन्मानपूर्वक पुष्कल वस्तू भेटीदाखल दिल्या आणि जेव्हा आम्ही परत प्रवासास निघालो तेव्हा आम्हास लागणाऱ्या अनेक गोष्टी पुरुषिल्या. ११ आम्ही तेथे हिवल्यात राहिव्याद्यावर आलेकरांद्रा शहरातील एका जहाजातून पुढील प्रवासास निघालो, ते जहाज त्या बेटावर हिवल्याभर मुक्कामाला होते, त्या जहाजाच्या समोरील बाजूस जुळ्या भावाचे चिन्ह होते. १२ मग आम्ही सुराक्षास येथे जाऊन पोहचलो आणि तेथे तीन दिवस राहिलो. १३ तेथून शिडे उभासून आम्ही निघालो आणि रेगियोन नगाराला गेलो, तेथे एक दिवस मुक्काम केला, नंतर दक्षिणेकडील वारा सुरुल्यावर दुसऱ्या दिवशी पुतुलास गेलो. १४ त्या शहरात आम्हास काही बंधुजन भेटले, त्यांच्या सांगण्यावरून आम्ही तेथे सात दिवस राहिलो, मग आम्ही रोम येथे जाऊन पोहचलो. १५ तेथील बंधूनी आमच्याबद्दलची वार्ता ऐकली होती, ते आमच्या भेटीसाठी अपियाच्या बाजारपेठपर्यंत आणि तीन धर्मशाळेपर्यंत आले, पौलाची त्याची भेट झाल्यावर त्याने देवाचे उपकार मानले व त्यास थीर आला. १६ आम्ही रोम येथे पोहोंचल्यावर पौलाला एकटे राहियला परवानगी मिळाली, परंतु त्याच्यावर देखरेख करण्यासाठी एक शिराई ठेवण्यात आला. १७ तीन

दिवसानंतर पौलाने सर्व यहूदी पुढाच्यांना एकत्र बोलावले, जेव्हा सर्वजण जमा झाले तेव्हा पौल त्याना म्हणाला, “बंधूनो, आपल्या बांधवाविरुद्ध मी काहीही केळेले नाही, तरी मला यरुशलेम येथे पकडून रोमी लोकांच्या हाती कैदी म्हणून देण्यात आले. १८ आणि जेव्हा त्यानी माझी चौकशी केली, तेव्हा त्याची मला सोडून देण्याची इच्छा होती, कारण मरणांडाला योग्य असा कोणताही गुन्हा मी केला नव्हता. १९ परंतु यहूदी लोकांनी जेव्हा माझ्या सुटकेला हरकत घेतली, तेव्हा कैसराकडे न्याय मागणे मला भाग पडले, याचा अर्थ असा नाही की, यहूदी लोकांविरुद्ध मला दोषारोप करण्याची इच्छा आहे. २० या कारणासाठी तुम्हास भेटण्याची आणि तुमच्याशी बोलण्याची मी इच्छा दाखविली, कारण इसाएलाच्या आशेच्या निषेमुळेच मी या साखळ्यांनी जखडलो गेलो आहे.” २१ यहूदी पुढारी पौलाला म्हणाले, “आम्हास तुमच्याबाबत यहूदीयाहून कसलेही पत्र आलेले नाही, अगर तिकडून येणाऱ्या बंधुजनांपैकी एकाही भावाने तुमच्याविषयी वाईट कठविले अथवा बोललेले नाही.” २२ परंतु तुमची मते काय आहेत हे समजून घेण्याची आमची इच्छा आहे, कारण या गटाविरुद्ध सगळीकडे लोक बोलतात हे आम्हास माहीत आहे. २३ तेव्हा यहूदी लोकांनी एक बैठकीचा दिवस ठरवला, जेथे पौल राहत होता, तेथे ते मोळ्या संख्येने जमा झाले, तेव्हा पौलाने त्यांना समजावून सांगितले आणि देवाच्या राज्याविषयी आपली साक्ष दिली, मोशेच्या नियमशास्त्रापासून आणि संदेश्यांच्यापासून फोड करून येशूविषयी त्यांची खात्री पटविण्याचा प्रयत्न केला, हे तो सकाळपासून संथाकाळपर्यंत करीत होता. २४ त्याने फोड करून सांगितलेल्या गोषीविषयी काही जणांची खात्री पटली, तर काहीनी तो बोलत असलेल्या गोषीवर विश्वास ठेवला नाही. २५ पौल पुढील एक गोष बोलला, त्यावरून मतभेद होऊन त्यांच्यापैकी काहीजण उठले आणि तेथून जाऊ लागले, पौल म्हणाला, “यशया संदेश्यांच्या द्वारे पवित्र आत्मा आपल्या वाडवडिलांशी जे बोलला, ते खरोखरच किती खरे आहे! यशया म्हणाला होता.” २६ या लोकांकडे तुम्ही जा आणि त्यांना सांगा: तुम्ही ऐकाल तर खरेपण तुम्हास समजणार नाही, तुम्ही पहाल तुम्हास दिसेल पण तुम्ही काय पाहत ते तुम्हास कळणार नाही. २७ कारण या लोकांचे अंतःकरण जड झाले आहेत त्याच्या कानांनी त्यांना ऐकू येत नाही आणि त्यांनी आपले डोळे बंद केले आहेत नाही तर त्यांनी आपल्या डोळ्यांनी पाहिले असते आणि आपल्या कानांनी ऐकले असते आणि माझ्याकडे वळले असते आणि मी त्यांना बरे केले असते. २८ म्हणून देवाचे हे तारण परराष्ट्रीयांकडे लोकांकडे पाठविण्यात आले आहे, हे तुम्हा यहूदी लोकांस कळावी, ते ऐकतील. २९ तो असे बोलल्यावर यहूदी आपल्यामध्ये फार विवाद करीत निघाले. ३० पूर्ण दोन वर्ष तो त्याच्या भाड्याच्या घरात राहिला, जे त्यास भेटायला येत, त्यांचे तो स्वागत करी. ३१ त्याने देवाच्या राज्याविषयी प्रचार केला, त्याने प्रभू येशूविषयी शिक्षण दिले, तो हे काम फार धैयनि करीत असे आणि कोणीही त्यास बोलण्यात अडवू शकले नाही.

रोम.

१ प्रेषित होण्यास बोलावलेला, येशु ख्रिस्ताचा दास, देवाच्या सुवार्तेसाठी

वेगळा केलेला, पौल ह्याजकडून; २ देवाने सुवार्तेविषयी आपल्या संदेश्यांद्वारे पवित्र शास्त्रलेखात अगोदरच अभिवचन दिले होते; ३ ती सुवार्ता त्याचा पुत्र येशु आपला प्रभू द्याव्याविषयी आहे, जो देहासंबंधाने दाविदाच्या वंशात जन्मास आला. ४ व पवित्रतेच्या आत्याच्या दृष्टी प्रमाणे मरण पावलेल्यातून पुन्हा उठण्याने तो सामर्थ्याने देवाचा पुत्र ठरवला गेला; तो येशु ख्रिस्त आपला प्रभू आहे. ५ त्याच्याद्वारे आम्हास कृपा व प्रेषितपण ही मिळाली आहेत, ह्यासाठी की सर्व राष्ट्रांत त्याच्या नावाकरता विश्वासाचे आज्ञापालन केले जावे. ६ त्याचैकी तुम्हीही येशु ख्रिस्ताचे होण्यास बोलावलेले आहात. ७ रोममधील तुम्हा सर्वांस, देवाच्या प्रियांस, पवित्रजन होण्यास बोलावलेल्यांस देव आपला पिता व आपला प्रभू येशु ख्रिस्त द्याजिकडून तुम्हास कृपा व शांती मिळत राहो. ८ मी तुमच्यातल्या सर्वांसाठी प्रथम येशु ख्रिस्ताच्या द्वारे माझ्या देवाचे उपकार मानतो कारण तुमचा विश्वास जगजाहीर होत आहे. ९ मी ज्याच्या पुत्राच्या सुवार्तेत माझ्या आत्म्याने ज्याची सेवा करीत आहे, तो देव माझा साक्षी आहे की, मी निरंतर माझ्या प्रार्थनेत तुमची आठवण करतो; १० आणि अशी विनवणी करतो की, आता शेवटी शक्यतो देवाच्या इच्छेने तुमच्याकडे माझे येणे क्वाचे म्हणून माझा मार्ग मोकळा व्यावा. ११ कारण तुम्ही स्थिर कृपाचे म्हणून तुम्हास काही आतिम कृपादान दयाचे ह्यासाठी मी तुम्हास भेटण्यास उत्कंठित आहे; १२ म्हणजे आपल्या एकमेकांना तुमच्या व माझ्या, विश्वासाने, मला तुमच्याबोर उत्तेजन मिळावे. १३ बंधूनो, मला जसे इतर परार्थ्यायात फल मिळाले, तसेच तुमच्यात काही फल मिळावे म्हणून, मी तुमच्याकडे यावे असे पुष्कळदा योजले होते, पण आतापर्यंत अडथळे आले, ह्याविषयी तुम्ही अज्ञानी असावे अशी माझी इच्छा नाही. १४ मी ग्रीक व बर्बर, ज्ञानी व अज्ञानी, ह्यांचा देणेकरी आहे. १५ म्हणून मी माझ्याकडून रोममधील तुम्हासही सुवार्ता सांगण्यास उत्सुक आहे. १६ कारण मला सुवार्तेची लाज वाटत नाही कारण विश्वास ठेवणाऱ्या प्रत्येकाला तारणासाठी, ती देवाचे सामर्थ्य आहे; प्रथम यहूद्याला आणि ग्रीकालाही. १७ कारण तिच्या द्वारे देवाचे नीतिमत्त्व विश्वासाने विश्वासासाठी प्रकट होते कारण असा शास्त्रलेख आहे की, “नीतिमान विश्वासाने जगेल.” १८ वास्तविक जी माणसे अभर्ती, सत्य दाबातात अशा लोकांच्या अनीतीवर देवाचा क्रोध स्वर्गातून प्रकट होतो. १९ कारण देवाविषयी प्राप्त होणारे ज्ञान त्यांच्यात दिसून येते; कारण देवाने स्वतः त्याना ते प्रकट केले आहे. २० कारण जगाच्या उत्पत्तीपासून करण्यात आलेल्या गोर्ंविवरून त्याचे सर्वकाळचे सामर्थ्य व देवपण या त्याच्या अदृश्य गोर्ंी समजत असल्याने स्पष्ट दिसतात, म्हणून त्याना काही सबव नाही.

(aīdios g126) २१ कारण त्यांनी देवाला ओळखले असता त्यांनी त्याचे देव म्हणून गौरव केले नाही किंवा उपकार मानले नाहीत. पण ते स्वतःच्या कल्पनात विचारहीन झाले आणि त्याचे निर्बुद्ध मन अंधकारमय झाले. २२ स्वतःला ज्ञानी म्हणता म्हणता ते मुर्ख बनले. २३ आणि अविनाशी देवाच्या गौरवावेकजी त्यांनी नाशवंत मनुष्य, तसेच पक्षी आणि चतुष्पाद पशू व सरपटणारे प्राणी ह्यांच्या स्वरूपाची प्रतिमा केली. २४ म्हणून त्यांना आपल्या शरीराचा त्यांचा त्यांचात दुरुपयोग करण्यास देवानेदेखील त्यांना त्यांच्या अंतःकरणातील वासनांद्वारे अमंगलपणाच्या स्वाथीन केले. २५ त्यांनी देवाच्या सत्याच्या ऐवजी असत्य घेतले आणि निर्माणकर्त्ता तुगुणुयुग धन्यवादित देव आहे. आमेन. (aīōn g165) २६ या कारणामुळे देवाने त्यांना दुर्वसनांच्या स्वाधीन केले; कारण त्यांच्या स्त्रियांनीही आपला नैसर्गिक उपभोग सोडून अनैसर्गिक प्रकार स्वीकारले; २७ आणि तसेच पुरुषांनीही स्त्रियांचा नैसर्गिक

उपभोग सोडून ते आपल्या वासनांत एकमेकांविषयी कामसंतप्त होऊन पुरुषांनी पुरुषांशी अयोग्य कर्म केले आणि त्यांनी आपल्या संभ्रामाचे योग्य प्रतिफल आपल्याठारी भोगले. २८ आणि त्यांना देवाला स्मरणात ठेवणेही न आवडल्यामुळे देवाने त्यांना अनुचित गोर्ंी कीरीत राहण्यास विपरीत मनाच्या स्वाधीन केले. २९ ते सर्व प्रकारच्या अनीतीने, दुष्टेने, लोभाने आणि कुवर्तीने भरलेले असून मतसर, खून, कलह, कपट, दुष्ट भाव, ह्यांनी पूर्ण भरलेले; कानगोर्ंी करणारे, ३० निंदक, देवद्वेष, टवाळखोर, गविष्ठ, प्रौढी मिरवणारे, वाईट गोर्ंी शोधून काढणारे, आई-वडीलांचा अवमान करणारे, ३१ निर्बुद्ध, चचनभंग करणारे, दयाहीन व निर्दय झाले. ३२ आणि या गोर्ंी करणारे मरणाच्या शिक्षेस पारत आहेत हा देवाचा न्याय त्यांना कळत असून ते त्या करतात एवढेच केवळ नाही, पण अशा गोर्ंी करणांना ते संमतीही देतात.

२ तेक्हा दुसऱ्याला दोष लावणाच्या अरे बंधू, तू कोणीही असलास तरी तुला सबू नाही; कारण तू ज्या गोर्ंीही दुसऱ्याला दोष लावतोस त्यामध्ये तू स्वतःला दोषी ठरवतोस; कारण दोष लावणारा तूही त्याच्या गोर्ंी करतोस. २ पण आपल्याला माहीत आहे की, अशा गोर्ंी करणाच्याविसरुद्ध, देवाचा सत्यानुसार न्यायनिवाड्यातून सुट्टीशील असे मानतोस काय? ४ किंवा देवाची दया तुला पश्चात्तापाकडे घेऊन जात आहे हे न ओळखून तू त्याच्या ममतेचे, क्षमाशीलतेचे आणि सहनशीलतेचे धन तुच्छ मानतोस काय? ५ पण तू आपल्या हटवादीपणाने व आपल्या पश्चात्तापाहीन मनाने आपल्या स्वतःसाठी देवाच्या क्रोधाच्या व यथोचित न्यायाच्या प्रकटीकरणाच्या दिवसासाठी क्रोध साठवून ठेवत आहेस. ६ तो प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कृत्याप्रमाणे प्रतिफल देईल. ७ म्हणजे जे धीराने सत्कर्म करीत राहून गौरव, सन्मान व अक्षयात ही मिळवू पाहातात त्यांना तो सार्वकालिक जीवन दईलच; (aiōnios g166) ८ परंतु जे तट पाडणारे सत्याना न मानता अनीतीला मानतात त्यांना भयानक क्रोध व भयानक कोप. ९ संकट व क्लेश हे येतील. म्हणजे दुष्कृत्य करणारा मनुष्य प्रथम यहूदी आणि मग हेलेणी अशा प्रत्येकाच्या जीवावर ती येतील. १० पण प्रत्येक चांगले करणाच्या प्रथम यहूद्याला आणि मग ग्रीकास गौरव, शांती व सन्मान ही मिळतील. ११ कारण देवाजवळ पक्षपात नाही. १२ कारण, नियमशास्त्राशिवाय असलेल्या जितक्यांनी पाप केले असेल ते नियमशास्त्राशिवाय नाश पावतील आणि नियमशास्त्राशिवाली असलेल्या जितक्यांनी पाप केले असेल त्यांचा नियमशास्त्रानुसार न्याय होईल. १३ कारण नियमशास्त्राचे व्रशन करणारे देवापुढे नीतिमान आहेत असे नाही, पण नियमशास्त्राचे आचरण करणारे नीतिमान ठरतील. १४ कारण ज्यांना नियमशास्त्र नाही असे परराष्ट्रीय जेव्हा स्वभावत: नियमशास्त्रातील गोर्ंी करतात तेक्हा त्यांना नियमशास्त्र नाही तरी ते स्वतःस्वतःसाठी नियमशास्त्र होतात. १५ आणि एकमेकातील त्यांचे विवाह जेव्हा एकमेकावर आरोप करतात किंवा एकमेकांचे समर्थन करतात आणि त्यांचे विवेकी त्यांच्या जोडीला साक्ष देतात तेक्हा ते त्यांच्या हृदयावर लिहिलेल्या नियमशास्त्राचा परिणाम दाखवितात. १६ देव, माझ्या सुवार्तेप्रमाणे जेव्हा मनुष्यांच्या गुप्त गोर्ंीचा खिस्त येशूकडून न्याय करील त्यादिवशी हे दिसून येईल. १७ आता जर तू स्वतःला या यहूदी म्हणतोस, नियमशास्त्राचा आधार घेतोस आणि देवाचा अभिमान मिरवतोस; १८ तू त्याची इच्छा जाणतोस आणि चांगल्या गोर्ंी पसंत करतोस, कारण तुला नियमशास्त्रातून शिक्षण मिळाले आहे; १९ आणि तुझी खातरी आहे की तूच अंधळयांचा वाटाड्या आहेस जे अंधारात आहेत त्यांचा प्रकाश, २० अल्पबुद्धी लोकांचे शिक्षक आणि लहान बालांचा गुरु आहेस; कारण तुझ्याजवळ नियमशास्त्रात ज्ञानाचे व सत्याचे स्वरूप आहे; २१ तर मग जो तू दुसऱ्याला शिकवतोस तो तू स्वतःला शिकवीत नाहीस काय? चोरी करू नये, असे जो तू घोषणा करतोस तो तू चोरी करतो

काय? २२ व्यभिचार करू नये, असे जो तू सांगतोस तो तू व्यभिचार करतोस काय? जो तू मूर्तींचा विटाळ मानतोस तो तू देवळे लुटोस काय? २३ जो तू नियमशास्त्राचा अभिमान मिरवतोस तो तू नियमशास्त्राचे उल्लंघन करून देवाचा अपमान करतोस काय? २४ कारण शास्त्रलेखात लिहल्याप्रमाणे देवाच्या नावाची परराष्ट्रीयात तुझ्यामुळे निंदा होत आहे. २५ कारण जर तू नियमशास्त्राचे आचरण केलेस तर सुंता खरोखर उपयोगी आहे; पण जर तू नियमशास्त्राचे उल्लंघन करतोस तर तुझी सुंता झालेली असूनही ती न झाल्यासारखीच आहे. २६ म्हणून कोणी मनुष्य जर सुंता न झालेला असूनही, नियमशास्त्राचे नियम पालील तर त्याची सुंता न होणे हे सुंता असे गणण्यात येणार नाही काय? २७ आणि देहाने सुंता न झालेला कोणी जर नियमशास्त्राचे पालन करीत असेल, तर ज्या तुला शास्त्रलेख व सुंताविधी मिळाले असूनही तू नियमशास्त्राचे उल्लंघन करतोस त्या तुझा तो न्याय करणार नाही काय? २८ कारण बाहेहून यहूदी आहे तो यहूदी नाही किंवा बाहेहून देहात सुंता आहे तो खरोखर सुंता नाही. २९ कारण जो अंतरी यहूदी आहे तो यहूदी होय आणि जी आधारितक अनुसरून आहे, शास्त्रलेखातला अनुसरून नाही, अशी जी अंतःकरणाची सुंता आहे ती सुंता होय आणि त्याची प्रशंसा मनुष्याकडून नाही परंतु देवाकडून होईल.

३ मग यहूदी असण्यात फायदा तो काय? किंवा सुंताविधीकडून काय लाभ? २ सर्वबाबतीत पुऱ्यक्ळच आहे. प्रथम हे की, त्यांच्यावर देवाची वचने सोपवती होती. ३ पण काहीनी विश्वास ठेवला नाही म्हणून काय झाले? त्यांचा अविश्वास देवाचा विश्वासूपूणा व्यर्थ करील काय? ४ कथीच नाही! देव खरा व प्रत्येक मनुष्य खोटा ठरो. पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘तुझ्या बोलण्यात तू नीतिमान ठरावेस, आणि तुझा न्याय होत असता विजयो व्हावेस.’ ५ पण आमची अनीती जर देवाचे न्यायापण स्थापित करते तर आम्ही काय म्हणावे? जो देव आमच्यावर आपला क्रोध आणतो तो अन्यायी आहे काय? (मी मानवी व्यवहारप्रमाणे बोलत आहे.) ६ कथीच नाही! असे झाले तर, देव जगाचा न्याय कसा करील? ७ कारण जामाझ्या लबाडीने देवाचा खरेपणा अधिक प्रकट होऊन त्याच्या गौरवास कारण झाले, तर माझाही पापी म्हणून न्याय का व्हावा? ८ आणि आपण चांगले घडावे म्हणून वाईट करू या असे का म्हणून नवये? आम्ही असे सांगत असतो अशी आमची निंदा किंवेके लोक करत आहे, अशा लोकांची त्यांना यथान्याय शिक्षा आहे. ९ मग काय? आपण यहूदी अधिक चांगले आहोत काय? मुळीच नाही, कारण सगळे यहूदी व ग्रीक पापाखाली आहेत, असा आधीच आम्ही त्यांच्यावर आरोप केला आहे. १० पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘नीतिमान कोणी नाही, एकही नाही. ११ ज्याला समजते असा कोणी नाही, जो झाटून देवाचा शोध करतो असा कोणी नाही, १२ ते सगळे बहकले आहेत, ते सगळे निरुपयोगी झाले आहेत; स्तकर्म करणारा कोणी नाही, एकही नाही. १३ त्यांचा धघा एक उडउले थडगे आहे. ते आपल्या जीभांनी कपट योजतात, त्याच्या ओठाखाली सपरि विष असते. १४ त्यांचे तोंड शापावे व कटूपणाने भरले आहे; १५ त्यांचे पाय रक्त पाढण्यास उतावळे आहेत. १६ विद्येस व विपत्ती त्यांच्या मार्गात आहेत. १७ शांतीचा मार्ग त्यांनी ओळखला नाही. १८ त्यांच्या डोळ्यापुढे देवाचे भय नाही. १९ आता आपण हे जाणतो की नियमशास्त्र जे काही सांगते ते नियमशास्त्राधीन असलेल्यांस सांगते म्हणजे प्रत्येक तोंड बंद केले जावे आणि सर्व जग देवासमोर अपराधी म्हणून यावे. २० कारण देवाच्या दृष्टीपुढे नियमशास्त्राच्या कुर्तीकडून कोणीही मनुष्य नीतिमान ठरणार नाही, कारण नियमशास्त्राकडून पापाचे ज्ञान होते. २१ पण नियमशास्त्राकडून व संदेश्यांकडून साक्ष दिली गेल्याप्रमाणे, नियमशास्त्राशिवाय देवाचे नीतिमत्त्व, आता, प्रकट झाले आहे. २२ पण हे देवाचे नीतिमत्त्व येश ख्रिस्तावरील विश्वासाद्वारे, विश्वास ठेवणाऱ्या सर्वांसाठी आहे कारण तेथे कसलाही फरक नाही. २३ कारण सर्वांनी पाप केले आहे

आणि ते देवाच्या गौरवाला अंतरले आहेत; २४ देवाच्या कृपेने ख्रिस्त येशूने खंडणी भरून प्राप्त केलेल्या मुक्तीच्या द्वारे ते विनामुल्य नीतिमान ठरतात. २५ त्याच्या रक्ताकडून विश्वासाद्वारे प्रायश्चित्त होण्यास देवाने त्यास पुढे ठेवले, कारण देवाच्या मार्गे झालेल्या पापांच्या क्षमेमुळे सहनशीलपणात आणि त्याने आपले नीतिमत्त्व प्रकट करावे; २६ त्याने या आताच्या काळात आपले नीतिमत्त्व प्रकट करावे, म्हणजे त्याने नीतिमान असावे आणि जो येशूवर विश्वास ठेवता त्यास नीतिमान ठरविणारा व्हावे. २७ मग आपला अभिमान कुठे आहे? तो बाहेर ठेवला गेला. कोणत्या नियमामुळे? कर्माचार्या काय? नाही, पण विश्वासाच्या नियमामुळे. २८ म्हणून, नियमशास्त्राच्या कर्माचार्यून मनुष्य विश्वासाने नीतिमान ठरतो हे आपण पाहतो. २९ किंवा देव केवळ यहूदींचा देव आहे काय? परराष्ट्रीयाचा नाही काय? हो, परराष्ट्रीयांचा ही आहे. ३० जर सुंता झालेल्यांस विश्वासाने आणि सुंता न झालेल्यांस विश्वासाद्वारे जो नीतिमान ठरवील तो तोच एक देव आहे. ३१ तर मग आपण विश्वासाद्वारे नियमशास्त्र व्यर्थ करतो काय? तसे न होवो. उलट आपण नियमशास्त्र प्रस्थापित करतो.

४ तर मग आपला पूर्वज अब्राहाम ह्याला दैहिक दृष्ट्या काय मिळाले असे आपण म्हणावे? २ कारण अब्राहाम कर्मानी नीतिमान ठरला असता तर त्यास अभिमान मिरवण्यास कारण होते; पण देवापुढे नाही. ३ कारण शास्त्रलेख काय म्हणतो? अब्राहामाने देवावर विश्वास ठेवला आणि ते त्याच्या बाजूकडे नीतिमत्त्व म्हणून गणले गेले. ४ आता जो कोणी काम करतो त्याचे वेतन कृपा म्हणून गणले जात नाही, पण देणे म्हणून गणले जाते. ५ पण जो काही करीत नाही, पण जो धर्माचरण न करण्याच्यास नीतिमान ठरवतो त्याच्यावर विश्वास ठेवतो, त्याचा विश्वास त्याच्या बाजूकडे नीतिमत्त्व म्हणून गणला जातो, ६ देव ज्याच्या बाजूकडे कर्मांशिवाय नीतिमत्त्व गणतो अशा मनुष्याचा आशीर्वाद दावीद देखील वर्णन करतो; तो असे म्हणतो की, ७ ज्यांच्या अपराधांची क्षमा झाली आहे, ज्यांची पापे झाकली गेली आहेत ते धन्य होत. ८ ज्याच्या हिशेवी परमेश्वर पाप गणीत नाही तो मनुष्य धन्य होय. ९ मग हा आशीर्वाद सुंता झालेल्यांकरता आहे की, सुंता न झालेल्यांतर आहोती आहे? कारण आपण असे मानतो की, विश्वास हा अब्राहामाकडे नीतिमत्त्व असा गणण्यात आला होता. १० मग तो कसा गणला गेला? त्याची सुंता झाल्यानंतर किंवा सुंता होण्याअगोदर? सुंता झाल्यानंतर नाही, पण सुंता होण्याअगोदर. ११ आणि, तो सुंता न झालेला होता तोक्ता विश्वासाने त्यास नियालेल्या नीतिमत्त्वाचा शिक्का म्हणून त्यास सुंता ही खून मिळाली. म्हणजे जे कोणी विश्वास ठेवतात, ते सुंता न झालेले असले तरी त्याने त्या सर्वांचा पिता क्वावे; म्हणजे त्यांच्याही बाजूकडे नीतिमत्त्व गणले जावे. १२ आणि जे सुंता झालेले आहेत ते केवळ सुंता झालेले आहेत एवढायावरून नाही, पण आपला पिता अब्राहाम हा सुंता न झालेले तोक्ता तोक्ता तेव्हा त्याच्यावर असलेल्या त्याच्या विश्वासास अनुसरून जे चालतात त्यांची त्याने पिता क्वावे. १३ कारण तू जगाचा वारीस होशील, हे वचन अब्राहामाला किंवा त्यांच्या संतानाला नियमशास्त्राच्याद्वारे नक्ते, पण विश्वासाच्या नीतिमत्त्वाच्या द्वारे होते. १४ कारण नियमशास्त्रामुळे जे आहेत ते वारीस झाले तर विश्वास निरर्थक आणि वचन नियमशास्त्राच्या किंवा त्यांच्या संतानाला केले गेले. १५ कारण नियमशास्त्र क्रोधाला कारण होते. पण जेथे नियमशास्त्र नाही तेथे उल्लंघन नाही. १६ आणि म्हणून हे वचन विश्वासाद्वारे म्हणजे कृपेने दिलेले आहे; ते ह्यासाठी की, नियमशास्त्रामुळे जे आहेत त्यांचात असावे नाही. पण अब्राहामाच्या विश्वासामुळे जे आहेत त्यांनीही, म्हणजे सर्व संतानाला ते खारीने असावे. तो आपल्या सर्वांचा पिता आहे. १७ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘मी तुला अनेक राष्ट्रांचा पिता केले आहे’ ज्याच्यावर त्याने विश्वास ठेवला, जो मरण पावलेल्यांना जिवंत करतो आणि अस्तित्वात नसलेल्यांना ते असलल्याप्रमाणे बोलावतो त्या देवाच्या

दृष्टीपुढे तो असा आहे. १८ 'तसे तुझे संतान होईल' या वचनाप्रमाणे त्याने अनेक राश्ट्रांचा पिता क्हावे अशी आशा नसता, त्याने आशेने विश्वास ठेवला. १९ आणि विश्वासात दुर्बल नसल्यामुळे, तो सुमरे शंभर वर्षाचा असता त्याने आपल्या निर्जीव शरीराकडे व सरेच्या उदराच्या वांझपणाकडे लक्ष दिले नाही. २० त्याने देवाच्या वचनाविषयी अविश्वासाने संशय धरला नाही; तो विश्वासात स्थिर असल्यामुळे देवाला गौरव देत होता. २१ आणि त्याची पूर्ण खात्री झाली की, देव आपले अभिवचन पूर्ण करण्यासही तो समर्थ आहे. २२ आणि म्हणून ते त्याच्या बाजूकडे नीतिमत्त्व म्हणून गणले गेले. २३ आता ते त्याच्या हिशेबी गणले गेले, हे केवळ त्याच्याकरता लिहिले गेले नाही. २४ पण आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्यावा ज्याने मरण पावलेल्यातून उठवले त्याच्यावर आपण विश्वास ठेवला तर तो ते आपल्याही हिशेबी गणले जाणार आहे. २५ तो प्रभू येशू आपल्या अपराधांसाठी धरून देयायत आला व आपण नीतिमान ठरावे म्हणून तो जिवंत करण्यात आला आहे.

६ आता आपण विश्वासाने नीतिमान ठरवले गेलो आहोत म्हणून आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्याच्याद्वारे देवाबरोबर शांती आहे. २ आपण उभे आहोत त्या कृपेतही त्याच्याद्वारे विश्वासाने आपल्याला प्रवेश मिळाला आहे व आपण देवाच्या गौरवाच्या आशेत अभिमान मिरवतो. ३ आणि इतकेच नाही तर आपण संकटांतीही अभिमान मिरवतो; कारण आपण जाणतो की संकट धीर उत्पन्न करते, ४ आणि धीर प्रचीती व प्रचीती आशा उत्पन्न करते. ५ आणि आशा लिंजित करीत नाही, कारण आपल्या अंतःकरणात आपल्याला दिलेल्या पवित्र आत्माच्याद्वारे देवाची प्रीती ओतली जात आहे. ६ कारण आपण दुर्बल असतानाच ख्रिस्त यथाकाढी अभक्तांसाठी मरण पावला. ७ कारण एखाद्या नीतिमान मनुष्यासाठी क्वचित कोणी मनुष्य मरेल कारण एखाद्या चांगल्या मनुष्यासाठी कदाचीत कोणी मरण्याचेही धाडस करील, ८ पण आपण पांपी असताना ख्रिस्त आपल्यासाठी मरण पावला, द्यात देव त्याची आपल्यावरील प्रीती प्रस्थापित करते. ९ मग आता आपण त्याच्या रक्काने नीतिमान ठरवले गेलो आहोत, तर त्याहून अधिक हे आहे की त्याच्याद्वारे आपण देवाच्या क्रोधापासून तारले जाऊ. १० कारण आपण वैरी होतो, तेव्हा जर आपला देवाबरोबर, त्याच्या पुत्राच्या मरणाने समेट केला गेला, तर त्याहून अधिक हे आहे की, आपला समेट केला गेल्यामुळे त्याच्या जीवनाने आपण निश्चित तारले जाऊ. ११ इतकेच नाही, पण आता ज्याच्या द्वारे आपण समेट स्वीकारला आहे तो आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्याच्याद्वारे आपण देवाच्या ठावी अभिमान मिरवतो. १२ म्हणून एका मनुष्याद्वारे जगात पाप आले व पापाद्वारे मरण आले आणि सर्वांनी पाप केल्यामुळे सर्व मनुष्यांवर मरण आले. १३ करण नियमशास्त्रापुर्वी जगात पाप होते, पण नियमशास्त्र नसतेवेळी पाप द्योशबात येत नाही. १४ तरी मरणाने आदामापासून मोशेपर्यंत राज्य केले; आदामाच्या उल्लंघनाच्या रूपाप्रमाणे ज्यांनी पाप केले नव्हते त्याच्यावरही राज्य केले आणि तो तर जो पुढे घेणाहोता त्याचा नमुना होता. १५ पण अपराधाची गोष्ट आहे तशी कृपादानाची नाही; कारण एकाच्या अपराधामुळे जर पुष्कळ मरण पावले, तर त्याहून अधिक हे आहे की, देवाची कृपा व येशू ख्रिस्त या एका मनुष्याच्या कृपेची देणगी पुष्कळासाठी विपुल झाली. १६ आणि पाप करणाच्या एकामुळे जसा परिणाम झाला, तशी देणगीची गोष्ट नाही; कारण एका अपराधामुळे दंडाज्ञेसाठी न्याय आला, पण अनेक अपराधामुळे निर्दोषीकरणासाठी कृपादान आले. १७ कारण मरणाने, एका अपराधामुळे, एकाच्या द्वारे राज्य केले, तर त्याहून अधिक हे आहे की, जे कृपेची व नीतिमत्त्वाच्या देणगीची विपुलता स्वीकारतात, ते त्या एकाच्या, म्हणजे येशू ख्रिस्ताच्या द्वारे जीवनात राज्य करतील. १८ म्हणून जसे एकाच अपराधामुळे सर्व मनुष्यांना दंडाज्ञा ठरविण्यास कारण झाले, तसे एकाच निर्दोषीकरणामुळे सर्व मनुष्यांना जीवनासाठी नीतिमान ठरविण्यास कारण झाले. १९ कारण

जसे एकाच्या आज्ञाभंगामुळे अनेक जण पांपी ठरवले गेले, तसे एकाच्या आज्ञापालनामुळे अनेक जण नीतिमान ठरवले जातील. २० शिवाय, अपराध वाढावा म्हणून नियमशास्त्र आत आले. पण जेथे पाप वाढले तेथे कृपा अधिक विपुल झाली. २१ म्हणजे, जसे पापाने मरणाच्या योगे राज्य चालविले तसे कृपेने नीतिमत्त्वाच्या योगे प्राप्त होणाऱ्या सार्वकालिक जीवनासाठी आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्याच्याद्वारे राज्य चालवावे. (aiōnios g166)

६ तर आता आपण काय म्हणावे? कृपा अधिक व्हावी म्हणून आपण पापात राहवे काय? २ कधीच नाही! आपण जे पापाला मरण पावलो आहोत ते त्यामध्ये द्यापुढे कसे राहणार? ३ किंवा आपण जितक्यांनी ख्रिस्त येशूमध्ये बापित्समा घेतला, त्या आपण त्याच्या मरणात बापित्समा घेतला हे तुम्ही जाणत नाही काय? ४ म्हणून आपण त्याच्या मरणातील बापित्स्माने त्याच्यावरोबर पुरुते गेलो, ते द्यासाठी की जसा ख्रिस्त पित्याच्या गौरवामुळे मरण पावलेल्यांमधून उठवला गेला तसेच आपणही जीवनाच्या नवेपणात चालले पाहिजे. ५ कारण जर त्याच्या मरणाच्या रूपात आपण त्याच्याची जोडलेले आहोत तर त्याच्या पुन्हा उठण्याच्या रूपात आपण त्याच्याची जोडलेले होऊ. ६ आपण जाणतो की आपल्यामधील जुना मुश्य त्याच्यावरोबर वधस्तंभावार खिळला गेला आहे, म्हणजे पापाचे शरीर नष्ट होऊन आपण पुढे पापाचे दास्य करू नये. ७ कारण जो मरण पावला आहे तो पापापासून मुक्त होऊन न्यायी ठरवलेला आहे. ८ पण आपण जर ख्रिस्ताबरोबर मरण पावलो असलो, तर आपण त्याच्याबरोबर जिवंतही राहू असा आपण विश्वास ठेवतो. ९ कारण आपण हे जाणतो की, मरण पावलेल्यांमधून उठलेला ख्रिस्त पुन्हा मरणर नाही. त्याच्यावर मरणाची सत्ता अजिब्रात राहिली नाही. १० कारण तो मरण पावला तो पापासाठी एकदाच मरण पावला, पण जिवंत आहे तो देवासाठी जिवंत आहे. ११ तसेच आपण ख्रिस्त येशूमध्ये खरोखर पापाला मरण पावलेले पण देवाला जिवंत आहोत असे तुम्ही स्वतःला माना. १२ म्हणून तुम्ही आपल्या मरणाधीन शरीरात त्याच्या वासनांच्या अधीन होण्यास पापाला राज्य चालवू देऊ नका. १३ आणि तुम्ही आपले अवयव अनीतीची साधने म्हणून पापाला समर्पण करू नका. पण तुम्ही आपल्या स्वतःला मरण पावलेल्यातून जिवंत झालेले असे देवाला समर्पण करा आणि आपले स्वतःचे अवयव नीतिमत्त्वाची साधने म्हणून तुम्ही देवाला समर्पण करा. १४ तुम्हच्यावर पापाची सत्ता चालणार नाही कारण तुम्ही नियमशास्त्राधीन नाही, पण कृपेखाली आणले गेला आहात. १५ मग काय? मग आपण नियमशास्त्राखाली नसून कृपेखाली आणले गेलो आहोत, म्हणून आपण पाप करावे काय? कधीच नाही. १६ तुम्ही ज्याला आपल्या स्वतःला दास म्हणून आज्ञा पाळण्यास समर्पण करता, तुम्ही ज्याच्या आज्ञा पाळता त्याचे तुम्ही दास आहात. ते मरणासाठी पापाचे किंवा नीतिमत्त्वासाठी आज्ञापालनाचे, हे तुम्ही जाणत नाही काय? १७ पण देवाला धन्यवाद कारण तुम्ही पापाचे दास असतानाही तुम्ही ज्या शिक्षणाच्या शिस्तीखाली ठेवला गेला त्याच्या तुम्ही मनापासून आज्ञा पाळल्या. १८ आणि पापापासून मुक्त केले जाऊन नीतिमत्त्वाचे दास झाला. १९ मी तुम्हच्या देहाच्या अशक्तपणामुळे मनुष्यांच्या व्यवहारास अनुसून बोलतो कारण जसे तुमचे अवयव अंगंगलपणाला व अनाचाराला अनाचारासाठी दास होण्यास समर्पण करते त्या गोर्णीपासून तेव्हा तुम्हास काय फळ मिळत होते? कारण त्या गोर्णीचा शेवट मरण आहे. २० पण आता तुम्हास पापापासून मुक्त केले जाऊन देवाचे दास झाला असल्यामुळे, आता तुम्हास पवित्रीकरण हे फळ आहे आणि शेवटी सार्वकालिक जीवन आहे. (aiōnios g166) २३ कारण पापाचे वेतन

मरण आहे, पण आपला प्रभू येशु ख्रिस्त ह्याच्याद्वारे सार्वकालिक जीवन हे देवाचे कृपादान आहे. (aiōnios g166)

७ बंधूंनो, (नियमशास्त्राची माहीती असणाऱ्यांशी मी बोलत आहे) मनुष्य

जोपर्यंत जिवंत आहे तोपर्यंत त्याच्यावर नियमशास्त्राची सत्ता आहे हे तुम्ही जाणत नाही काय? २ कारण ज्या स्त्रीला पती आहे, ती पती जिवंत आहे तोपर्यंत त्यास नियमशास्त्राने बांधलेली असते; पण तिचा पती मरण पावला, तर पतीच्या नियमातून ती मुक्त होते. ३ म्हणजे पती जिवंत असताना, जर ती दुसऱ्या पुरुषाची झाली तर तिला व्यभिचारिणी हे नव मिळेल. पण तिचा पती मरण पावला तर ती त्या नियमातून मुक्त होते. मग ती दुसऱ्या पुरुषाची झाली तरी ती व्यभिचारिणी होत नाही. ४ आणि म्हणून, माझ्या बंधूंनो, तुम्हीपण ख्रिस्ताच्या शरीराद्वारे नियमशास्त्राला मरण पावलेले झाला आहात; म्हणजे तुम्ही दुसऱ्याचे, जो मरण पावलेल्यातून उठवला गेला त्याचे व्हावे; म्हणजे आपण देवाला फळ व्हावे. ५ कारण आपण देहाधीन असताना नियमशास्त्रामुळे उद्घवलेल्या आपल्या पापांच्या भावाना आपल्या अवयवात, मरणाला फळ देण्यास कार्य करीत होत्या. ६ पण आपण ज्याच्या बंधनात होतो त्यास आपण मरण पावलो असल्यामुळे आपण आता नियमशास्त्रापासून मुक्त झालो आहोत, ते ह्यासाठी की, आपण आत्माच्या नवेपणाने सेवा करावी, शास्त्रलेखाच्या जुरेपणाने नाही. ७ मग काय म्हणावे? नियमशास्त्र पाप आहे काय? कथीच नाही. पण मला नियमशास्त्राशिवाय पाप समजले नसते कारण ‘लोभ धू नको’ असे नियमशास्त्राने संगितल्याशिवाय मला लोभ कळला नसता. ८ पण पापाने आजेची संधी घेऊन माझ्यात सर्व प्रकारचा लोभ उत्पन्न केला कारण नियमशास्त्राशिवाय पाप निर्जीव होते. ९ कारण मी एकदा नियमशास्त्राशिवाय जगत होतो, पण जेहा आज्ञा आली तेव्हा पाप सजीव झाले व मी मरण पावलो. १० आणि जीवनासाठी दिलेली आज्ञा मरणाला कारण झाली, हे मला दिसले. ११ पण पापाने आजेची संधी घेतली आणि मला फसवले व तिच्या योगे ठार मारले. १२ म्हणून नियमशास्त्र पवित्र आहे, तशीच आज्ञा पवित्र, त्याच्याआणि चांगली आहे. १३ मग जी चांगली आहे ती मला मरण झाली काय? तसे न होवो. पण जी चांगली आहे, तिच्या योगे, पाप हे पाप असे प्रकट क्वावे, म्हणून माझ्यात, ती मरण हा परिणाम घडविते; म्हणजे पाप हे आजेमुळे पराकर्तीचे पापिण झाले. १४ कारण आपण हे जाणतो की, नियमशास्त्र हे आत्मिक आहे, पण मी दैहिक आहे, पापाला विकलेला आहे. १५ कारण मी काय करीत आहे ते मला कळत नाही; कारण मी ज्याची इच्छा करतो ते मी करीत नाही पण मी ज्याचा द्वेष करतो ते मी करतो. १६ मग मी जे इच्छीत नाही ते जर मी करतो, तर नियमशास्त्र चांगले आहे हे मी कबूल करतो. १७ मग आता मी ते करीत नसून माझ्यात राहणारे पाप ते करते. १८ कारण मी जाणतो की, माझ्यात, म्हणजे माझ्या देहात काहीच चांगले वसत नाही कारण इच्छा कणे माझ्याजवळ आहे, पण चांगले करीत राहणे नाही. १९ कारण मी जे चांगले करण्याची इच्छा करतो ते मी करीत नाही, पण मी ज्याची इच्छा करीत नाही ते वाईट मी करतो. २० मग आता मी जे इच्छीत नाही ते जर मी करतो, तर मी ते करीत नसून माझ्यात राहणारे पाप ते करते. २१ मग मी चांगले करू इच्छीत असत वाईट माझ्याजवळ हाताशी असते, हा नियम आढळतो. २२ कारण मी माझ्या अंतर्यामी देवाच्या नियमाने आनंदित होतो; २३ पण मला माझ्या अवयवात दुसरा एक असा नियम दिसतो; तो माझ्या मनातील नियमासी लढून, मला माझ्या अवयवात असलेल्या पापाच्या नियमाच्या स्वाधीन करतो. २४ मी किती कठी मनुष्य! मला या मरणाच्या शरीरात कोण सोडवील? २५ मी आपला प्रभू येशु ख्रिस्त ह्याच्याद्वारे देवाचे उपकार मनातो. म्हणजे मग मी स्वतः मनाने देवाच्या नियमाचे दास्य करतो पण देहाने पापाच्या नियमाचे दास्य करतो.

८ म्हणून ख्रिस्त येशूमध्ये असणाऱ्यांना दंडाज्ञा नाही. ते देहाप्रमाणे नाही

तर आत्म्याप्रमाणे चालतात. २ कारण, ख्रिस्त येशूतील जीवनाच्या पवित्र आत्म्याच्या नियमाने मला पापाच्या व मरणाच्या नियमातून मुक्त केले. ३ कारण देहामुळे नियमशास्त्र दुर्बल झाल्याने त्यास जे अशक्य झाले, त्यासाठी देवाने आपल्या स्वतःच्या पुत्राला पापासाठी पापमय देहाचे रूप देऊन पाठवले व पापाला देहात दंडाज्ञा ठरविली. ४ म्हणजे आपण जे देहाला अनुसरून नाही पण आत्म्याला अनुसरून चालणारे आहेत त्या आपल्यात नियमशास्त्राची आज्ञा पूर्ण झावी. ५ कारण देहाला अनुसरून चालणारे दैहिक गोष्टींवर मन ठेवतात; पण आपल्याला अनुसरून चालणारे आत्मिक गोष्टींवर मन ठेवतात. ६ देहस्वभावाचे चिंतन हे मरण आहे पण आत्मिक मनाचे होणे म्हणजे जीवन व शांती. ७ कारण देहस्वभावाचे चिंतन हे देवाशी वैर आहे; कारण ते देवाच्या नियमाला अंकित होत नाही आणि त्यास खरोखर, होता येत नाही. ८ म्हणून जे देहाचे आहेत ते देवाला संतोषवू शकत नाहीत. ९ पण तुमच्यात जर देवाचा आमा वास करतो, तर तुम्ही देहाचे नाही, पण आत्म्याचे आहात कारण ख्रिस्ताचा आमा जर कोणत नसेल तर तो त्याचा नाही. १० पण जर तुमच्यात ख्रिस्त आहे, तर शरीर पापामुळे मरण पावलेले आहे, पण नीतिमत्त्वामुळे आत्मा जीवन आहे. ११ पण ज्याने येशूला मरण पावलेल्यातून उठवले त्याचा आत्मा जर तुमच्यात वास करतो, तर ज्याने ख्रिस्त येशूला मरण पावलेल्यातून उठवले तो तुमच्यात राहणाऱ्या, आपल्या आत्म्याच्याद्वारे तुम्हीही मरणाधीन शरीरे जिवंत करील. १२ म्हणून बंधूंनो आपण देणीकरी आहोत; पण देहानुसार जगण्यास देहाचे नाही १३ कारण तुम्ही जर देहानुसार जगाल तर तुम्ही मराल, पण तुम्ही आत्म्याच्या योगे शरीराच्या कृती मारून टाकल्या तर तुम्ही जिवंत रहाल. १४ कारण देवाचा आत्मा जितक्याना चालवतो ते देवाचे पुत्र आहेत. १५ कारण तुम्हास पुन्हा भय धरण्यास दासपणाचा आत्मा मिळाला नाही; पण आपण ज्यायोगे ‘अब्जा-पित्या’ अशी हाक मारतो असा दत्तकपणाचा आत्मा तुम्हास मिळाला आहे. १६ तो पवित्र आत्मा स्वतः आपल्या आत्म्याबोरोबर साक्ष देतो की, आपण देवाची लेकर आहोत. १७ आणि, जर मुले ते वरीस, देवाचे वरीस, ख्रिस्ताबोरोबर जोडीचे वरीस आहोत. म्हणजे, त्याच्याबोरोबर आपले गौरवही व्हावे, म्हणून त्याच्याबोरोबर आपण दुख तर सोसले वरीस आहोत. १८ कारण मी मारून टाकल्या तर तुम्ही जिवंत रहाल. १९ कारण देवाचा आत्मा जितक्याना चालवतो ते देवाचे पुत्र आहेत. २० कारण सूर्यीव्यर्थीत्या अधीन राहिली ती स्वेच्छेने नाही, पण ज्याने तिला आशीने अधीन ठेवले त्याच्यामुळे राहिली; २१ कारण सूरीदेवील नाशाच्या दास्यातून मुक्त केली जाऊन देवाच्या मुलांच्या गौरवी स्वातंत्र्यात आणली जाईल. २२ कारण आपण जाणतो की, सर्व सूरी आतापर्यंत कण्हत व यातना सोशीत आहे. २३ आणि केवळ इतकेच नाही, पण ज्यांना आत्म्याचे प्रथमफळ मिळाले आहे असे जे आपण ते आपणीही, स्वतः दत्तक घेतले जाण्याची, म्हणजे आपले शरीर मुक्त केले जाण्याची प्रतीक्षा करीत आहे. २४ कारण, सूर्यीव्यर्थीत्या अंतर्यामी देवाच्या नियमाने आनंदित होतो; २५ पण मला माझ्या अवयवात दुसरा एक असा नियम दिसतो; तो माझ्या मनातील नियमासी लढून, मला माझ्या अवयवात असलेल्या पापाच्या नियमाच्या स्वाधीन करतो. २६ मी किती कठी मनुष्य! मला या मरणाच्या शरीरात कोण सोडवील? २७ मी आपला प्रभू येशु ख्रिस्त ह्याच्याद्वारे देवाचे उपकार मनातो. म्हणजे मग मी स्वतः मनाने देवाच्या नियमाचे दास्य करतो पण देहाने पापाच्या नियमाचे दास्य करतो.

त्यांच्या चांगल्यासाठी, सहकार्य करतात. २९ कारण त्यास ज्यांच्याविषयी पूर्वज्ञान होते ते आपल्या पुत्राच्या प्रतिसूपात प्रकट व्हावेत म्हणून त्याने त्यांना पूर्वनियोजितही केले. म्हणजे त्याने अनेक बंधुमध्ये ज्येष्ठ क्वावे. ३० आणि त्याने ज्यांना पूर्वनियोजित केले त्यांना त्याने पाचारणही केले आणि त्याने ज्यांना पाचारण केले त्यांना त्याने नीतिमानही ठरवले आणि त्याने ज्यांना नीतिमान ठरवले त्यांचे त्याने गौरवही केले. ३१ मग या गोरींविषयी आपण काय म्हणावे? जर देव आपल्या बाजूला आहे, तर मग आपल्या विश्वद्व कोण? ३२ आणि ज्याने आपल्या स्वतःच्या पुत्राला राखले नाही, पण आपल्या सर्वांसाठी त्यास दिले, तो आपल्याला त्याच्याबोरबर सर्व गोरींही का देणार नाही? ३३ देवाच्या निवडलेल्यावर दोषारोप कोण आणील? देव नीतिमान ठरविणारा आहे. ३४ दंडाजा ठरविणारा कोण आहे? जो ख्रिस्त येशू मरण पावला, हो, जो मरण पावलेल्यातून उठवला गेला व देवाच्या उजवीकडे बसला आहे, तो तर आपल्यासाठी मध्यस्थी करीत आहे. ३५ ख्रिस्ताच्या प्रीतीपासून कोण आपल्याला वेळे करील? संकट किंवा दुःख, पाठलाग, भूक किंवा नगनता, आपत्ती किंवा तलवार करील काय? ३६ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘तुझ्याकरता आम्ही दिवसभर मारले जात आहोत, आमी वथाच्या मेंदराप्रमाणे गणलेले आहोत.’ ३७ पण ज्याने आपल्यावर प्रीती केली, त्याच्याद्वारे या सर्व गोरींत आपण महाविजयी ठरतो. ३८ कारण माझी खात्री आहे की, मरण किंवा जीवन, देवदूत किंवा सत्ता, आताच्या गोरीं किंवा येणाऱ्या गोरीं किंवा बले, ३९ किंवा उंची किंवा खोली किंवा दुसरी कोणीतही निर्मिती आपला प्रभू ख्रिस्त येशू ह्याच्याठाची असलेल्या देवाच्या प्रीतीपासून आपल्याला वेळे करू शकणार नाही.

१ मी ख्रिस्तात खरे सांगतो, मी खोटे बोलत मानी आणि माझा विवेक पवित्र आत्मात, साक्ष देत आहे २ की, मला मोठे दुःख होत आहे आणि माझ्या अंतःकरणात सतत राहणारी यातना आहे. ३ कारण दैहिक दृश्या जे माझे नातेवाईक आहेत त्या माझ्या बांधवांकरता मी स्वतः ख्रिस्ताकडून शापित क्वावे असे मी इच्छीन. ४ ते इसाएली आहेत; त्यांचासाठी दत्कणपा, गौरव, करार, नियमशास्त्र, उपासना आणि वचने आहेत. ५ पूर्वज त्यांचे आहेत; त्यांचापासून दैहिक दृष्ट्या ख्रिस्त आला; तो सर्ववर असलेला देव युग्मनुग्म धन्यवादित असो; आमेन. (aiōn g165) ६ पण देवाचे वचन, जणू व्यर्थ झाले असे नाही; कारण जे इसाएलातले आहेत ते सर्वच इसाएली नाहीत, ७ आणि ते अब्राहामाचे संतान आहेत म्हणून सर्व मुले आहेत असे नाही; तर ‘इस्हाकालाच तुझे संतान म्हणले जाईल’ असे वचन आहे; ८ म्हणजे देहाची मुले ही देवाची मुले नाहीत, पण वचनाची मुले ही संतान म्हणून गणलेली आहेत. ९ कारण वचनाचा शब्द असा आहे की, ‘मी या ऋतूप्रमाणे येईन आणि सारेला मुलगा असेल.’ १० आणि इतकेच नाही; पण ज्या एकापासून, म्हणजे आपला पूर्वज इस्हाक ह्याच्यापासून रिबेका गोरेदर असतेवेळी, ११ आणि मुलांचा जम्झाला नसल्यामुळे काही चांगले किंवा वाईट कोणी केले नसताना निवडीप्रमाणे देवाची योजना कायम रहावी म्हणून कृतीप्रमाणे नाही पण बोलावणाऱ्याच्या इच्छेप्रमाणे, १२ तिला सांगण्यात आले होते की, ‘मोठा थाकट्याची सेव करील.’ १३ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘याकोबावर मी प्रीती केली पण एसावाचा द्रेष केला.’ १४ मग आपण काय म्हणावे? देवाजवळ अमीरी आहे काय? तसेन होवो. १५ कारण तो मोरेला म्हणतो, ‘मी ज्याच्यावर दया करतो त्याच्यावर दया करीन आणि मी ज्याच्यावर उपकार करतो त्याच्यावर उपकार करीन.’ १६ तर मग जो इच्छा धरतो त्याच्यामुळे नाही किंवा जो धावतो त्याच्यामुळे नाही, पण जो देव दया करतो त्याच्यामुळे व आहे. १७ म्हणून शास्त्रलेख फारोला म्हणतो, ‘मी तुला ह्यासाठी मोठे केले की, तुझ्याद्वारे मी माझे सामर्थ्य प्रकट करावे आणि सर्व पृथ्वीवर माझे नाव गाजविले जावे.’ १८ म्हणजे परमेश्वराची इच्छा असेल त्याच्यावर तो दया करतो आणि त्याची इच्छा असेल त्यास तो

कठिण करतो. १९ तू ह्यावर म्हणशील की, तो तरीही दोष का लावतो? त्याच्या योजनेला कोणी विरोध केला आहे? २० पण उलट अरे बंधू, तू जो देवाला उलटून बोलतोस तो तू कोण आहेस? तू मला असे का केलेस, अशी कोणती वस्तु करणाऱ्याला म्हणू शकेल? २१ कुंभाराने एकाच गोल्यामधून एक पात्र मानासाठी तर दुसरे अपमानासाठी करायला मातीवर अधिकार नाही काय? २२ मग आपण आपला क्रोध व्यक्त करावा आणि आपले सामर्थ्य प्रकट करावे असे जरी देव इच्छीत असला, तरी त्याने जर नाशासाठी तयार केलेल्या क्रोधाच्या पात्रांना मोठ्या सहनशीलतेने वागविले, २३ आणि गौरवासाठी आधी योजलेल्या दयेच्या पात्रांवर आपल्या गौरवाच धन प्रकट करावे म्हणून त्याने असे केले तर काय? २४ त्याने ज्यांना केलव यहूद्यामधून नाही, पण परराष्ट्रीयमधूनही बोलावले आहे ते आपण ती दयेची पात्रे आहोत. २५ कारण तो होशेयाच्या ग्रंथात असेही म्हणतो की, ‘जे माझी प्रजा नव्हते त्यांना मी माझी प्रजा म्हणेन, आणि जी माझी आवडती नव्हती, तिला मी माझी आवडती म्हणेन. २६ आणि असे होईल की त्यांना ज्याठिकाणी, तुम्ही माझी प्रजा नाही, असे म्हणले होते, तेथे त्यांना जिवंत देवाचे पुत्र म्हणले जाईल.’ २७ यशयादेखील इसाएलाविषयी ओरडून म्हणतो की, ‘इसाएलाच्या पुत्रांची संख्या जरी समुद्राच्या वाळूसारखी झाली, तरी एक अवरेष पावला जाईल. २८ कारण सर्व संपबू थांबविल्याप्रमाणे प्रभू पृथ्वीवर आपले वचन पूर्ण करील.’ २९ आणि यशयाने पूर्वी सांगितल्याप्रमाणे, सैन्यांच्या प्रभूने जर आपल्यासाठी बीज ठेवले नसते तर आम्ही सदोमासारखे असतो आणि गमोरासारखे झालो असतो. ३० मग आपण काय म्हणावे? तर जे परराष्ट्रीय नीतिमत्त्वाच्या मागे लागले नाहीत त्यांनी नीतिमत्त्व मिळविले आहे, म्हणजे विश्वासाने मिळाणरे नीतिमत्त्व मिळविले आहे. ३१ पण जे इसाएल नीतिमत्त्वाच्या नियमाच्या मागे लागले ते त्या नियमार्थत पोहोचले नाहीत. ३२ आणि का? कारण ते विश्वासाने नाही, पण कृतीनी त्याच्यामागे लागले कारण ते अडखलण्याच्या दगाडावर अडखलते. ३३ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘बघा, मी सियोनात एक अडखलण्याचा दगड, एक अडखलण्याचा खडक ठेवतो. आणि जो कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतो तो लजित होणार नाही.’

१० बंधूंगे, त्यांचे तारण व्हावे, ही माझ्या मनाची कळकळीची इच्छा व माझी त्यांच्याकरिता देवाजवळ विनंती आहे. २ कारण त्यांच्याविषयी मी साक्ष देतो की, त्यांना देवाविषयी ईर्ष्या आहे, पण ती जानामुळे नाही. ३ कारण ते देवाच्या नीतिमत्त्वाविषयी जळानी असता आणि स्वतःचे नीतिमत्त्व प्रस्थापित करू पाहत असता ते देवाच्या नीतिमत्त्वाला वश झाले नाहीत. ४ कारण ख्रिस्त हा विश्वास ठेवणाऱ्या प्रत्येकाला नीतिमत्त्वासाठी नियमशास्त्राचा शेवट आहे. ५ कारण नियमशास्त्राने प्राप्त होणाऱ्या नीतिमत्त्वाविषयी मोशे लिहिलो की, ‘जो मनुष्य ते आचरोतो तो त्याद्वारे जगेल.’ ६ पण विश्वासाने प्राप्त होणाऱ्या नीतिमत्त्व असे म्हणतो की, तू आपल्या मनात म्हणू नकोस की, स्वर्गात कोण चढेल? (म्हणजे ख्रिस्ताला खाली आणण्यास) ७ किंवा मृतलोकात कोण उतरेल? (म्हणजे ख्रिस्ताला मरण पावलेल्यांमधून वर आणण्यास) (Abyssos g12) ८ पण ते काय म्हणते? ते वचन तुझ्याजवळ, ते तुझ्या मुख्यात व तुझ्या अंतःकरणात आहे. म्हणजे आम्ही ज्याची घोषणा करतो ते विश्वासाचे वचन हे आहे. ९ कारण येशू प्रभू आहे असे जर तू आपल्या मुख्याने कबूल करशील आणि देवाने त्यास मरण पावलेल्यांमधून उठवले असा आपल्या अंतःकरणात विश्वास ठेवशील तर तुझे तारण होईल. १० कारण जो अंतःकरणाने विश्वास ठेवतो तो नीतिमान ठरतो व जो मुख्याने कबूल करतो त्याचे तारण होते. ११ म्हणून शास्त्रलेख म्हणतो की, ‘जो कोणी त्याच्यावर विश्वास ठेवतो तो लजित होणार नाही.’ १२ यहूदी व हेलेणी ह्यांच्यात फरक नाही, कारण तोच प्रभू सर्वावर असून जे त्याचा धावा करतात त्या सर्वांसाठी तो संपन्न आहे, १३ ‘कारण जो कोणी

प्रभूच्या नावाचा धावा करील त्याचे तारण होईल.’ १४ मग ज्याच्यावर त्यांनी विश्वास ठेवला नाही त्याचा ते कसा धावा करतील? आणि ज्याच्याविषयी त्यांनी ऐकले नाही त्याच्यावर ते कसा विश्वास ठेवतील? आणि घोषणा करणाऱ्याशिवाय ते कसे ऐकतील? १५ आणि त्यांना पाठविल्याशिवाय ते कशी घोषणा करतील? कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘जे चांगल्या गोष्टींची सुवार्ता सांगतात त्यांचे पाय किती सुंदर आहेत’। १६ पण सर्वांनी सुवार्तेचे आजापालन केले नाही, कारण यशया म्हणतो की, ‘प्रभू आमच्याकडून ऐकले त्यावर कोणी विश्वास ठेवला आहे?’ १७ तर मग ऐकण्यामुळे विश्वास होतो आणि खिस्ताच्या वचनामुळे ऐकणे होते. १८ पण मी म्हणतो की त्यांनी ऐकले नवळते काय? हा, खवित ऐकले; ‘सर्व पृथ्वीवर त्यांचा आवाज आणि जगाच्या टोकापर्यंत त्यांचे शब्द पोहाचले आहेत.’ १९ पण मी म्हणतो की, इसाएलाला कळले नवळते काय? प्रथम मोशे म्हणतो, ‘जे राष्ट्र नाही त्यांच्याकडून मी तुम्हास ईर्ष्येस चढवीन, एका निर्बुद्ध राष्ट्राकडून मी तुम्हास चेतकीन.’ २० पण यशया फार थीट होऊन म्हणतो की, ‘ज्यांनी माझा शोध केला नाही त्यांना मी सापडलो आहे, ज्यांनी माझ्याविषयी विचारले नाही त्यांना प्राप्त झालो आहे.’ २१ पण इसाएलाविषयी तो म्हणतो, ‘मी एका, अवमान करणाऱ्या आणि उलटून बोलणाऱ्या प्रजेपुढे दिवसभर माझे हात पसरते.’

११ तर मी म्हणतो की, देवाने आपल्या लोकांस नाकारले आहे काय?

कधीच नाही कारण मीही इसाएली आहे, अब्राहामाच्या संतानातला, बन्यामिनाच्या वंशातला आहे. २ देवाला पूर्वीपासून माहीत असलेल्या त्याच्या प्रजेला त्याने नाकारले नाही. शास्त्रलेख एलियाविषयी काय म्हणतो हे तुम्ही जाणत नाही काय? तो देवाजवळ इसाएलाविसूद्ध अशी विनंती करतो की, ३ ‘प्रभू त्यांनी तुझ्या संदेश्यांना मारले आहे आणि तुझ्या वेद्या खणून पाडल्या आहेत; आणि मी एकाता राहिलो आहे आणि ते माझ्या जीवावर टपले आहेत.’ ४ पण देवाचे उत्तर त्यास काय मिळाले? ‘ज्यांनी बालाच्या मूर्तीपुढे गुडया टेकला नाही, असे एकंदर सात हजार लोक मी माझ्यासाठी राखले आहेत.’ ५ मग त्याच्याप्रमाणे या चालू काळातही त्या कृपेच्या निवडीप्रमाणे एक अवशेष आहे. ६ आणि जर कृपेने आहे, तर कृतीवरून नाही; तसे असेल तर कृपा ही कृपा होत नाही. ७ मग काय? इसाएल जे मिळवू पाहत आहे ते त्यास मिळाले नाही, पण निवडलेल्यांना ते मिळाले आणि बाकी अंधले केले गेले. ८ कारण नियमशास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘देवाने त्यांना या दिवसापर्यंत सुस्तीचा आत्मा दिला आहे; त्यांनी पाहू नये असे ढोळे आणि त्यांनी ऐकू नये असे कान दिले आहेत.’ ९ त्याच्याप्रमाणे दावीद म्हणतो की, ‘त्यांचे मेज हे त्यांच्यासाठी जाळे व सापला, आणि अडथळा व प्रतिफळ होवो. १० त्यांनी पाहू नये म्हणून त्यांचे ढोळे अंधकारम्य होवोत, आणि तू त्यांची पाठ सतत वाकव.’ ११ मग मी विचारतो की, इसाएलाने पडवावे म्हणून त्यांना अडखलण आहे काय? तसे म न होवो. पण त्यांच्या पडण्यामुळे त्यांना ईर्ष्येस चढवण्यास तारण परराष्ट्रीयांकडे आले आहे. १२ आता, त्याचा अपराध हे जर जगाचे धन झाले आणि त्यांचे कमी होणे हे जर परराष्ट्रीयांची धन झाले, तर त्यांचा भरणा होणे हे त्याहून किंती अधिक होईल? १३ पण, तुम्ही जे परराष्ट्रीय आहोत, त्या तुमच्याशी मी बोलत आहे. ज्याअर्थी, मी परराष्ट्रीयांचा प्रेषित आहे त्याअर्थी, मी माझ्या सेवेचे गौरव करतो. १४ यहूदी म्हणजे माझ्या देहावे आहेत त्यांना मी शक्य त्याद्वारे ईर्ष्येस चढवून त्याच्यामधील काहीचे तारण करावे. १५ कारण त्यांचा त्याग म्हणजे जगाशी समेट आहे तर त्यांचा स्वीकार म्हणजे मृतांतून जीवन नाही काय? १६ कारण पहिला उंडा जर पवित्र आहे तर तसाच सगळा गोळा आहे आणि मूळ जर पवित्र आहे तर तसेच फाटे आहेत. १७ आणि जैतुनाचे काही फाटे जर तोडले गेले आणि तू रानटी जैतुन असता, त्यामध्ये कलम करून जोडला गेलास आणि तू त्या जैतुनाच्या पौष्टीकतेच्या मुळात जर सहभागी झालास १८ तर त्या फाट्याविसूद्ध अभिमान मिरवू

नकोस आणि जरी अभिमान मिरवलास तरी तू मुळाला उचलले नसून मुळाने तुला उचलले आहे. १९ मग तू म्हणशील की, मला कलम करून जोडण्यासाठी ते फाटे तोडले गेले. २० बरे, ते अविश्वासामुळे तोडले गेले आणि तू विश्वासामुळे स्थिर आहेस, ह्यात मोठेपणा मानू नकोस. पण भीती बाळग; २१ कारण, जर देवाने मूळच्या फाट्यांची गय केली नाही तर तो तुझीही गय करणार नाही. २२ तर तू देवाची दया आणि छाटाची बघ, जे पडले त्यांच्यावर छाटपी, पण, तू जर देयत राहिलास तर तुझ्यावर दया; नाही तर, तुम्ही छाटला जाशील. २३ आणि ते जर अविश्वासात राहिले नाहीत तर तेही कलम करून जोडले जाशील; कारण देव त्यांना पुन्हा कलम करून जोडण्यास समर्थ आहे. २४ कारण तुला मूळच्या रानटी जैतुनांतून कापून, जर निसगाविसूद्ध, चांगल्या जैतुनाला कलम करून जोडले आहे, तर जे नैसर्गिक फाटे आहेत ते, किंती विशेषकरून, आपल्या मूळच्या जैतुनाला कलम करून जोडले जाशील? २५ बँधूनो, तुम्ही स्वतःला समजते तेवढ्यात शहाणे होऊ नने, म्हणून माझी इच्छा नाही की, तुम्ही या रहस्याविषयी अज्ञानी असावे. ते असे की, परजनांचा भरणा आत येईपर्यंत इसाएलात काही अंशी अंधलेपण उद्भवले आहे. २६ आणि सर्व इसाएल अशाप्रकारे तारले जाईल कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘सियोनापासून उद्घारक येईल, आणि याकोबातून अभक्ती घालवीत. २७ आणि मी त्यांची पापे दूर करीन. तेव्हा माझा त्यांच्याबाबोरवर हा करार होईल.’ २८ ते सुवार्तेच्या बाबतीत तुमच्यामुळे वैरी आहेत पण ते दैवी निवडीच्या बाबतीत पूर्वजांमुळे प्रिय आहेत. २९ कारण देवाची कृपादाने व पाचारण अपरिवर्तनीय असतात. ३० कारण ज्याप्रमाणे पूर्वी तुम्ही देवाचा अवमान करीत होता पण आता इस्त्राएलाच्या आज्ञाभंगामुळे तुमच्यावरील देवेच्या द्वारे त्याच्यावर दया केली जावी. ३१ कारण देवाने सर्वावर दया करावी म्हणून सर्वाना आज्ञाभंगात एकत्र कोंडले आहे. ३२ अहाहात! देवाच्या सुजातेच्या व ज्ञानाच्या धनाची खोली किती? त्याचे न्याय किंती अतरकर्म आहेत? आणि त्याचे मार्ग किंती अलक्ष्य आहेत? ३४ असे नियमशास्त्रात लिहिले आहे; ‘कारण प्रभूचे मन कोणी ओळखले आहे? किंवा त्याचा सल्लागार कोण होता? ३५ किंवा कोणी त्यास आधी दिले आणि ते त्यास परत दिले जाईल?’ ३६ कारण सर्व गोष्टी त्याच्याकडून, त्याच्याद्वारे व त्याच्यासाठी आहेत; त्यास मुगानुसुग गौरव असो. आमेन. (aiōn g165)

१२ म्हणून बँधूनो देवाची दया समून मी तुम्हास विनंती करतो की, तुम्ही आपली शरीरे ‘पवित्र व देवाला संतोष देणारे जिवंत प्रग्राहीय’ यज्ञ म्हणून सादर करावीत; ही तुमची आध्यात्मिक सेवा आहे. २ आणि या जगाशी समरूप होऊ नका पण तुमच्या माताच्या नवीनीकरणाने तुमचे रूपांतर होऊ या; म्हणजे देवाची उत्तम व त्यास संतोष देणारी परिपूर्ण इच्छा काय आहे ती तुम्ही ओळखावी. (aiōn g165) ३ कारण मला दिलेल्या कृपेच्या योगे, मी तुमच्यातील प्रत्येक जणाला असे सांगतो की, त्याने स्वतःला जसे मानावे त्याहून अधिक मोठे मानू नये, पण प्रत्येक जणाला देवाने दिलेल्या विश्वासाच्या परिमाणानुसार त्याने समजसपणे स्वतःला मानावे. ४ कारण आपल्याला एका शरीरात जसे पुष्कळ अवयव आहेत आणि सर्व अवयवांचे काम एक नाही, ५ तसे आपण पुष्कळ असून खिस्तात एक शरीर आहोत; आणि आपण एकमेकांचे अवयव आहोत. ६ पण आपल्याला पुरविलेल्या कृपेप्रमाणे आपल्याला वेगवेगाळी कृपादाने आहेत; जर ते परमेश्वराचा संदेश देणे असेल तर विश्वासाच्या परिमाणानुसार आपण संदेश द्यावेत; ७ सेवा असेल, तर सेवा करण्यात तत्पर रहावे; जो शिक्षण देतो त्याने शिक्षण देण्यात, ८ किंवा बोध करतो त्याने बोध करण्यात तत्पर रहावे; जो दान देतो त्याने औदायनि द्यावे; जो कारभार चालवतो त्याने तत्परतेने कारभार चालवावा, जो दया करतो त्याने संतोषाने दया करावी. ९ प्रीती निष्कपट

असावी. वाईटापासून दूर रहा, चांगल्याला बिलगून रहा. १० बंधुप्रेमात एकमेकांशी सहनशील, मानात एकमेकांन अधिक मानणारे, ११ कामात आलशी न होत, आत्म्यात उत्तेजित होऊन प्रभूची सेवा करणारे व्हा. १२ आशेत आनंद करणारे, संकटात धीर धरणारे, प्राथनित ठाम राहणारे, १३ पवित्रजनांच्या गरजेसाठी भागी देणारे, आतिथ्यात पुढे जाणारे असे व्हा. १४ जे तुमचा छळ करतात त्यांना आशीर्वाद द्या; आशीर्वाद द्या, शाप देऊ नका. १५ आनंद करणाऱ्यांबरोबर आनंद करा आणि रडणाऱ्यांबरोबर रडा. १६ एकमेकांशी एकमानाचे व्हा, उंच गोर्टीवर मन ठेवू नका, पण दीन अवस्थेत असलेल्यांकडे ओढले जा. स्वतःला समजते तेवढ्यात शहाणे होऊ नका. १७ वाईटाबद्दल वाईट अशी कोणाची फेड करू नका, सर्व लोकांच्या दृष्टीपुढे चांगल्या गोर्टीवर लक्ष ठेवा. १८ शक्य असल्यास सर्व लोकांशी तुम्ही आपल्याकडून शांतीने रहा. १९ प्रियांनो, तुम्ही स्वतः: सूड घेऊ नका, पण क्रोधाला वाव द्या कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘सूड घेणे माझ्याकडे आहे, मी फेड करीन, असे परमेश्वर म्हणतो.’ २० पण तुझा वैरी भुक्तेला असेल तर त्यास खायला दे; तो ताहेला असेल तर त्यास प्यायला दे; कारण असे करण्यात तू त्याच्या ढोक्यावर विस्तवातल्या इंग्लांची रास करशील. २१ वाईटाने जिकला जाऊ नकोस; पण बयाने वाईटाला जिक.

१३ प्रत्येक मनुष्याने आपल्यावर असलेल्या अधिकाराऱ्यांच्या अधीन रहावे, कारण देवाकडून नाही असा अधिकारी नाही; आणि जे आहेत ते देवाकडून नेमलेले आहेत. २ म्हणून जो अधिकारायाला विरोध करतो तो देवाच्या योजनेला विरोध करतो आणि जे प्रतिकार करतील ते स्वतःवर दोष आणवतील. ३ कारण चांगल्या कामात अधिकारांची भीती नाही पण वाईट कामात असेते; मग तुला अधीकाराऱ्यांची भीती वाटू नये अशी तुडी इच्छा आहे काय? चांगले ते कर आणि तुला त्याच्याकडून प्रशंसा मिळेल. ४ कारण तुझ्या चांगल्यासाठी तो देवाचा सेवक आहे; पण तू जर वाईट करीत असलास तर भय धर, कारण तो विनाकारण तलवार धरीत नाही कारण तो वाईट करणाऱ्यांवर क्रोध व्यक्त करण्यास सूड घेणारा देवाचा सेवक आहे. ५ म्हणून तुम्ही केवळ क्रोधासाठी नाही, पण तसेच विवेकासाठी अधीन राहणे अगत्य आहे. ६ या कारणास्तव तुम्ही करही देता कारण याच गोर्टीत ठाम राहणारे ते देवाचे सेवक आहेत. ७ म्हणून सर्वांना त्याचे देणे या; ज्याला कर त्यास कर, ज्याला जकात त्यास जकात, ज्याला आदर त्यास आदर, ज्याला मान त्यास मान. ८ तुम्ही एकमेकांवर प्रीती करावी, ह्याशिवाय कोणाचे देणेकरी असू नका कारण जो दुसरायावर प्रीती करतो त्याने नियमशास्त्र पूर्ण केले आहे. ९ कारण ‘व्यभिचार करू नको, खून करू नको, चोरी करू नको, लोभ धरू नको’ आणि अशी दुसरी कोणतीही आज्ञा असेल तर ‘तू जीशी आपल्यावर तशीच आपल्या शेजाऱ्यावर प्रीती कर’ या एका वचनात ती समावलेली आहे. १० प्रीती आपल्या शेजाऱ्याचे काही वाईट करीत नाही; म्हणून प्रीती ही नियमशास्त्राची परिपूर्ती आहे. ११ आणि हे आताच समय ओळखून करा, कारण आताच तुमची झांपेतून उठण्याची घटका आली आहे कारण आपण विश्वास ठेवला तेक्कापेक्षा आता आपले तारण अधिक जवळ आले आहे. १२ रात्र सरत आली असून दिवस जवळ आला आहे. म्हणून आपण अंधारातीली कामे टाकून प्रकाशातीली शस्त्रसामग्री परिधान करू या. १३ दिवसा शोभेल असे चालू या. दंगालीत व धूंदीत किंवा अमंगळपणात व कामातुरपणात किंवा कलहात व ईर्ष्येत राहू नये. १४ तर तुम्ही प्रभू येशू ख्रिस्त परिधान करा आणि देहवासांसाठी काही तरतुद करू नका.

१४ जो विश्वासात दुर्बळ आहे त्याचा स्वीकार करा, पण त्याच्या मतभेदाविषयी वाद करण्यास नाही. २ कोणी असा विश्वास ठेवतो की, आपण सर्वकाही खावे, दुसरा कोणी जो दुर्बळ आहे तो भाजीपाला खातो. ३ जो खातो त्याने न खाणाऱ्यास तुच्छ लेखू नये; आणि जो खात नाही त्याने खाणाऱ्यास दोष लावू नये; कारण देवाने त्याचा स्वीकार केला आहे. ४

दुसर्याच्या नोकराला दोष लावणारा तू कोण आहेस? तो आपल्या धन्यापुढे उभा राहील किंवा पडेल. हो, तो स्थिर केला जाईल; कारण धर्मी त्यास स्थिर करण्यास समर्थ आहे. ५ आणि कोणी एखादा दिवस दुसर्या दिवसाहून अधिक मानतो; दुसरा कोणी सगळे दिवस सारखे मानतो. प्रत्येक मनुष्याने स्वतःच्या मनात पूर्ण खातरी होऊ घावी. ६ जो दिवस मानतो त्याने प्रभूसाठी मानावे आणि जो खातो तोसुद्धा प्रभूसाठी खातो, कारण तो देवाचे उपकार मानतो; त्याचप्रमाणे जो खात नाही तो प्रभूसाठी खात नाही आणि देवाचे उपकार मानतो. ७ कारण आपल्यातला कोणीही स्वतःकरता जगत नाही व कोणीही स्वतःकरता मरत नाही. ८ कारण आपण जगतो तरी प्रभूकरता जगतो आणि आपण मरण पावलो तरी प्रभूकरता मरतो महणून आपण जगलो किंवा मरण पावलो तरी प्रभू येतो आहोत. ९ कारण ख्रिस्त मरण पावला आणि पुन्हा जिवंत झाला तो ह्यासाठी की, त्याने मृताचा व जिवंताचाही प्रभू असावे. १० मग तू आपल्या बंधूला दोष का लावतोस? किंवा तू आपल्या बंधूला तुच्छ का लेखतोस? कारण, आपण साळे जण देवाच्या न्यायासनासमोर उभे राहणार आहेत. ११ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, ‘प्रभू म्हणतो, मी जिवंत आहे म्हणून, प्रत्येक गुडघा मला नमन करील, आणि प्रत्येक जीभ देवाचे स्वतन्त्र करील.’ १२ तर मग आपल्यातला प्रत्येकजण देवाला आपआपला हिशोब दर्देल. १३ तर आपण ह्यापुढे एकमेकांना दोष लावू नये. पण असे ठरू की, कोणीही आपल्या बंधूच्या मार्गात अडखळण किंवा पडण्यास कारण होईल असे काही ठेवू नये. १४ मी जाणतो व प्रभू येशूमुळे मी मानतो की, कोणतीही गोष्ट मूळची अशुद्ध नाही, पण जो कोणी कोणतीही गोष्ट अशुद्ध मानतो त्यास ती अशुद्ध आहे. १५ पण जर तुझा बंधू तुझ्या अन्नामुळे दुर्खी होतो तर तू आता प्रीतीस अनुसरून चालत नाहीस असे झाले. ज्याच्यासाठी ख्रिस्त मरण पावला त्याचा तुझ्या अन्नामुळे तू नाश करू नकोस. १६ म्हणून तुम्ही जे चांगले स्वीकारले आहे त्याची निदा होऊ देऊ नका. १७ कारण खाणे किंवा पिणे ह्यात देवाचे राज्य नाही; पण नीतिमत्त्व, शांती व पवित्र आत्म्यातील अनंद ह्यात आहे. १८ कारण जो ह्याप्रमाणे ख्रिस्ताची सेवा करतो तो देवाला स्वीकार्य व मनुष्यांनी स्वीकृत केलेला होतो. १९ तर आपण ज्या गोष्टी शांतीसाठी व एकमेकांच्या उभारणीसाठी उपयोगी आहेत त्यांच्यामागे लागू या. २० अन्नाकरता देवाचे काम तू न एक करू नकोस; सर्व गोष्टी खोरखर खाण्यायोग्य आहेत; पण जो मनुष्य दुसर्याला अडखळण करून खातो त्यास ते वाईट आहे. २१ मांस न खाणे किंवा द्राक्षरस न पिणे किंवा तुझ्या बंधूला ज्यामुळे अडखळण होते असे काहीही न करणे चांगले आहे. २२ तुझ्यात विश्वास आहे, तो तू देवासमोर आपल्याजवळ बाळग. जो स्वतः पसंत केलेल्या गोर्टीत स्वतःला दोषी ठरवीत नाही तो धन्य होय. २३ पण जो मनुष्य संशय धरतो त्याने खाल्ले तर तो दोषी ठरतो; कारण ते विश्वासाने खाल्लेले नाही कारण जे विश्वासाने केलेले नाही ते पाप आहे.

१५ म्हणून आपण सशक्तीनी जे अशक्त आहेत त्यांच्या अशक्तपणाचा भार वाहावा आणि स्वतःला संतुष्ट करू नये. २ आपल्यामधील प्रत्येक जणाने शेजायाला जे चांगले असेल त्यामध्ये त्याच्या उभारणीसाठी संतुष्ट करावे. ३ कारण ख्रिस्तानेही स्वतःला संतुष्ट केले नाही, पण ‘तुझी निदा करणाऱ्याची सर्व निदा माझ्यावर आली’ हे नियमशास्त्रात लिहिले आहे तसे होऊ दिले. ४ कारण ज्या गोष्टी पूर्वी लिहिण्यात आल्या त्या आपल्या शिक्षणासाठी लिहिण्यात आल्या; म्हणजे आपण धीराने व शास्त्रलेखाकडून मिळणाऱ्या उत्तेजनाने आशा धरावी. ५ आता, जो धीर व उत्तेजन देतो तो देव तुम्हास असे देवो की तुम्ही ख्रिस्त येशूप्रमाणे एकमेकांशी एकमनाचे व्हावे; ६ म्हणजे, जो आपला प्रभू येशू ख्रिस्त याचा देव आणि पिता आहे त्याचे तुम्ही एकमनाने व एकमुख्येन गौरव करावे. ७ म्हणून देवाच्या गौरवाकरता जसा ख्रिस्तानेही आपला स्वीकार केला तसाच तुम्ही एकमेकांचा स्वीकार करा. ८ कारण मी म्हणतो की, ख्रिस्त देवाच्या सत्याकरता सुंतु

झालेल्यांचा सेवक झाला; म्हणजे पूर्वजांना दिलेल्या त्याच्या वचनांचे त्याने त्यांना प्रमाण घावे, ९ आणि देवाच्या दयेकरता परराष्ट्रीय त्याचे गौरव करावे कारण असे नियमशास्त्रात लिहिले आहे की, ‘म्हणून मी राष्ट्रांत तुम्ही स्तुती करीन, आणि तुझ्या नावाची स्तोत्रे गाईन.’ १० आणि पुन्हा तो म्हणतो की, ‘अहो परराष्ट्रांनो, त्याच्या प्रजेबोरेव आनंद करा.’ ११ आणि पुन्हा ‘सर्व परराष्ट्रांनो, परमेश्वराचे स्वतन्त्र करा, सर्व लोक त्याची स्तुती करोते.’ १२ आणि पुन्हा, यशया म्हणतो की, ‘इशायाला अंकुर फुटेल, आणि जो परराष्ट्रीयावर अधिकार करण्यास उभा राहील; त्याच्यावर परराष्ट्रे आशा ठेवतील.’ १३ आणि आता आशेचा देव तुम्हास तुमच्या विश्वासाद्वारे आनंदाने व शांतीने भरो, म्हणजे पवित्र आत्माच्या सामथ्याने तुम्ही आशेत वाढत जावे. १४ आणि माझ्या बंधूनो, तुमच्याविषयी मीही स्वतः मानतो की, तुम्ही स्वतः सदिछ्णे पूर्ण, सर्व प्रकारच्या ज्ञानाने भरलेले व एकमेकांस बोध करण्यास समर्थी ही आहात. १५ पण मी तुम्हास आठवण घावी म्हणून, तुम्हास काही ठिकाणी, अधिक धैर्याने लिहिले आहे; कारण मला देवाने पुरविलेल्या कृपेमुळे मी तुम्हास लिहिले आहे. १६ ती कृपा ह्यासाठी आहे की, तिच्या योगे, मी परराष्ट्रीयासाठी देवाच्या सुवर्तेचे याजकपण करणारा, येशू ख्रिस्ताचा सेवक क्वांवे; म्हणजे परराष्ट्रीय हे अर्पण पवित्र आत्म्याकडून पवित्र केले जाऊन मान्य क्वावे. १७ म्हणून मला देवाविषयीच्या गोर्धींत, ख्रिस्त येशूच्या द्वारे अभिमानाता कारण आहे. १८ कारण परराष्ट्रीयांना आज्ञाकृत करावे म्हणून, ख्रिस्ताने माझ्याकडून घडवले नाही असे शब्दाने आणि कृतीने काही सांगायला मी धजणार नाही. १९ विन्हांच्या व अद्भूतांच्या सामथ्याने, पवित्र आत्माच्या सामथ्याने; अशाप्रकारे मी यशश्वरेत शहरापासून सभोवताली इल्लूरिम प्रांतपर्यंत ख्रिस्ताची सुवार्ता पसरवली आहे. २० पण दुसऱ्याच्या पायावर बांधवणारा होऊ नये म्हणून ख्रिस्ताचे नाव जेथे घेतले जात नव्हते, अशा ठिकाणी मी सुवार्ता सांगण्यास झालो. २१ म्हणजे, शास्त्रलेखात लिहिल्याप्रमाणे, ‘ज्यांना त्याच्याविषयी सांगण्यात आले नव्हते ते लोक पाहतील, आणि ज्यांनी ऐकले नव्हते त्यांना समजेल.’ २२ आणि म्हणून, तुमच्याकडे योप्यामध्ये मला पुष्कल अडथळा आला. २३ पण आता या भागात काही वाव न राहिल्यामुळे व तुमच्याकडे यावे अशी इतक्या पुष्कल वर्षपासून माझी उत्कंठा असल्यामुळे, २४ मी स्पैन देशाकडे प्रवास करीन तेव्हा तुमच्याकडे येईन; कारण मी अशी आशा करतो की, मी तिकडे जाताना तुम्हास भेटेन आणि तुमच्यात आधी, थोडा तृप्त झाल्यावर तुम्ही तिकडे पोहचते करावे. २५ पण पवित्र जनांची सेवा करण्यास मी आता यशश्वरेत शहरास जात आहे. २६ कारण मासेदेनियाला व अख्याला हे बरे वाटले की, यशश्वरेत शहरात राहत असलेल्या पवित्र जनांने जे गरीब आहेत त्यांच्यासाठी काही भागी करावी. २७ हे खरेखर त्यांना बरे वाटले आणि ते त्यांचे ऋणी आहेत; कारण त्यांच्या आत्मिक गोर्धींत जर परराष्ट्रीय भागीदार झाले आहेत, तर दैहिक गोर्धींत त्यांची सेवा करणे हे त्यांचे कर्तव्य आहे. २८ म्हणून मी हे पुरे केल्यावर हे पीक त्यांना शिक्का करून देऊन, तुमच्या बाजूकडून स्पेनला जाईन. २९ आणि माझी खातरी आहे की, मी तुमच्याकडे येईन तेव्हा मी ख्रिस्ताच्या आशीर्वादाचा भार घेऊ येईन. ३० पण, मी आपला प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याच्याकरिता व आत्माच्या प्रतीती करिता, बंधूनो, तुम्हास विनंती करतो की, माझ्या लढ्यात, तुम्ही माझ्याकरिता देवाला प्रार्थना करण्यात माझे साथीदार व्हा; ३१ म्हणजे, यदूदीयात जे अवमान करणारे लोक आहेत त्यांच्या हातून माझी सुटका द्वावी आणि यशश्वरेत साठी जी माझी सेवा आहे ती तेथील पवित्र जनांना मान्य व्हावी; ३२ म्हणजे देवाच्या इच्छेने मी आनंदाने तुमच्याकडे यावे व तुमच्या सहवासात पुन्हा उत्तेजित व्हावे. ३३ आता शांतीचा देव तुम्हा सर्वांबरोवर असो. आमेन.

१६ आता, किंचित्ता शहरातील असलेल्या मंडळीची सेविका, आपली बहीण किंवा हीची मी तुम्हास शिफारास करतो की, २ तुम्ही पवित्र

जनांस शोभेल असे तिचे प्रभूमध्ये स्वागत करा आणि तिच्या ज्या कामात तुमची गरज लागेल त्यामध्ये तिचे साहाय्यक व्हा; कारण ती स्वतः पुष्कळांना व मलाही साहाय्यक झाली आहे. ३ ख्रिस्त येशूमध्ये माझे जोडीदार-कामकरी प्रिस्का व अक्विला ह्यांना सलाम द्या. ४ यांनी माझ्या जिवासाठी आपला जीव धोक्यात घातला आणि मीच एकटा त्यांचे उपकार मानतो असे नाही, पण परराष्ट्रीयातील सर्व मंडळ्या त्यांचे उपकार मानतात. ५ त्याच्रप्रमाणे, त्यांच्या घरात जमणाऱ्या मंडळीलाही सलाम द्या आणि माझ्या प्रिय अपैनतला सलाम द्या; तो ख्रिस्तासाठी आशियाचे प्रथमफल आहे. ६ मरीयेला सलाम द्या; तिने तुमच्यासाठी पुष्कल कष्ट केले आहेत. ७ माझे आपत व जोडीदार-बंदिवान अंद्रोनिकस व युनिया ह्यांना सलाम द्या; प्रेषितांत त्यांचे नव वाव आहे व माझ्यापूर्वीच ते ख्रिस्ताचे झाले होते. ८ प्रभूमध्ये माझा प्रिय अपिल्यात ह्याला सलाम द्या. ९ ख्रिस्तात आमचा जोडीदार-कामकरी उर्वन आणि माझा प्रिय स्तावू ह्यांना सलाम द्या. १० ख्रिस्तात स्वीकृत अपिल्लेस ह्याला सलाम द्या. अरिस्तबूलच्या घरातल्यांना सलाम द्या. ११ माझा आपत हेरोदियोन ह्याला सलाम द्या. नार्कीसच्या घरचे जे प्रभूत आहेत त्यांना सलाम द्या. १२ प्रभूमध्ये श्रम करणाऱ्या त्रूफैना व त्रुफीसा ह्यांना सलाम द्या. प्रिय परिसंस हिला सलाम द्या. प्रभूमध्ये तिने पुष्कल श्रम केले आहेत. १३ प्रभूमध्ये निवलेला रुफस व त्याची आई ह्यांनाही सलाम द्या. ती मला आई समान आहे. १४ असुंक्रित, फ्लगोन, हरमेस, प्रत्राबास आणि हरमास ह्यांना व त्यांच्याबरोवर राहणाऱ्या बांधवांना सलाम द्या. १५ फिललोगस, युलिया, निरीयस व त्याची बहीण आणि ओलुंपास ह्यांना सलाम द्या आणि त्यांच्याबरोवर राहणाऱ्या सर्व पवित्र जनांस सलाम द्या. १६ पवित्र चुंबनाने एकमेकांना सलाम द्या. ख्रिस्ताच्या सर्व मंडळ्या तुम्हास सलाम पाठवत आहेत. १७ आता, बंधूनो, मी तुम्हास विनंती करतो की, तुम्ही शिकलेल्या शिकवणीविरुद्ध जे फुटी व अडथळे निर्माण करतात त्यांच्यावर लक्ष ठेवून त्यांना टाळा. १८ कारण असे लोक जो ख्रिस्त आपला प्रभू आहे त्याची सेवा करीत नाहीत पण आपल्या पोटाची सेवा करतात आणि गोड भाषणे व प्रशंसा करून भोळ्या मनुष्यांची मने बहकवतात; १९ कारण तुम्ही आज्ञापालन सर्वत्र सर्वांना कळले आहे म्हणून मी तुमच्यासाठी आनंद करतो. पण तुम्ही चांगल्याविषयी ज्ञानी व्हावे आणि वाईटविषयी अजाण असावे अशी माझी इच्छा आहे. २० आणि शांतीचा देव सैतानाला तुमच्या पायांखाली लवकरच तुडवील. आपला प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याची कृपा तुमच्याबरोवर असो. आमेन. २१ माझा जोडीदार-कामकरी तीमथ्य आणि माझे आपत लुकियस, यासोन व सोसीपेतर हे तुम्हास सलाम पाठवतात. २२ हे पत्र ज्याने लिहिले आहे तो तीर्तियस तुम्हास प्रभूमध्ये सलाम पाठवत आहे. २३ माझा आणि या सर्व मंडळीचा आश्रयदाता गायस तुम्हास सलाम पाठवत आहे. नगर कारभारी एरास्त व बंधू कुर्त हेही तुम्हास सलाम पाठवतात. २५ आता माझ्या सुवर्तेप्रमाणे व येशू ख्रिस्ताच्या धोषणेप्रमाणे जे रहस्य मागील युगात गुप्त ठेवण्यात आले, (aiōnios g166) २६ पण आता प्रकट करण्यात आले आहे व संदेष्ट्याच्या शास्त्रलेखावरून सनातन देवाच्या आज्ञेप्रमाणे विश्वासाच्या आज्ञापालनासाठी सर्व राष्ट्रांना कळवले आहे त्या रहस्याच्या प्रकटीकरणानुसार जो तुम्हास स्थिर करण्यास समर्थ आहे, (aiōnios g166) २७ त्या अनन्य ज्ञानी देवाला येशू ख्रिस्ताद्वारे युगानुयुग गौरव असो. आमेन. (aiōn g165)

१ करि.

१ देवाच्या इच्छेप्राणणे ख्रिस्त येशूचा प्रेषित होण्याकरता बोलावलेला, पौल आणि बंधू सोस्थनेस यांजकडून, २ करिंश शहरात असलेल्या देवाच्या मंडळीस, म्हणजे ख्रिस्त येशूमध्ये पवित्र केलेले आणि पवित्रजन होण्यास बोलावलेले आहेत त्यांना व आपला प्रभु येशू ख्रिस्त, म्हणजे त्यांना व आमचाही प्रभु, याचे नाव सर्व ठिकाणी घेणाऱ्या सर्व लोकांस, ३ देव आपला पिता आणि प्रभु येशू ख्रिस्त यापासून कृपा व शांती असो. ४ ख्रिस्त येशूमध्ये तुमच्यावर झालेल्या देवाच्या कृपेबद्दल मी सतत तुमच्यासाठी माझ्या देवाचे उपकार मानतो. ५ त्याने तुम्हास प्रत्येक बाबतीत, सर्व बोलण्यात व सर्व ज्ञानात समृद्ध केले आहे. ६ जशी ख्रिस्ताविषयी साक्ष खरी असल्याची खात्री तुमच्यामध्ये झाली तसल्याच प्रकारे त्याने तुम्हासही संपन्न केले आहे. ७ म्हणून तुम्हांत कीणत्वाही अतिमिक दानाची कमतरता नाही, तर तुम्ही आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या प्रकट होण्याची वाट पाहता. ८ तोच तुम्हास शेवटपर्यंत दृढे देखील राखील, जेणेकरून आपल्या प्रभु येशूच्या ख्रिस्ताच्या दिवशी तुम्ही निर्दोष असावे. ९ ज्याने आपला पुत्र येशू ख्रिस्त, आपला प्रभू याच्या सहभागीतेत तुम्हास बोलावले होते, तो देव विश्वासू आहे. १० तर आता, बंधूगो, प्रभु येशू ख्रिस्ताच्या नावामध्ये मी तुम्हास विनंती करतो की, तुम्ही सर्वांनी एकेकांशी सारख्या मनाने एकत्र व्हावे आणि तुमच्यात मतभेद असू नयेत, तर तुम्ही एकाच हेतू परिपूर्ण कवे. ११ कारण माझ्या बंधूनो ख्लोवेच्या मुरुष्याकडून मला असे कळविण्यात आले की, तुमच्यात भांडणे आहेत. १२ माझी म्हणणे असे आहे की तुमच्यातील प्रत्येकजण म्हणतो, “मी पौलाचा आहे.” “मी अपुल्लोचा आहे,” “मी कफाचा आहे,” “मी ख्रिस्ताचा आहे.” १३ ख्रिस्त विभागला गेला आहे का? पौल वधस्तंभावर तुमच्यासाठी खिळला गेला होता का? पौलाच्या नावाने तुम्हाचा बापिस्मा झाला का? १४ मी देवाचे आभार मानतो की, क्रिस्प व गायस यांच्याशिवाय मी कोणाचाही बापिस्मा केला नाही. १५ यासाठी की, माझ्या नावात तुमचा बापिस्मा करण्यात आला, असे कोणीही म्हणू नये. १६ स्टेफनाच्या घरच्यांचा सुऱ्या मी बापिस्मा केला, याव्यापीकी, तर इतर कोणाचाही बापिस्मा केल्याच मला आठवत नाही. १७ कारण ख्रिस्ताने मला बापिस्मा करण्यासाठी नाही तर शुभर्वर्तमान सांगण्यासाठी पाठवले, ते देखील मानवी ज्ञानाने नव्हे, यासाठी की, ख्रिस्ताच्या वधस्तंभावरील मृत्युवै सामर्थ्य व्यर्थ होऊ नये. १८ कारण ज्यांचा नाश होत आहे अशांसाठी वधस्तंभाविषयीचा संदेश मूर्खपण्याचा आहे, परंतु ज्यांचे तारण होत आहे, अशांसाठी तो देवाचे सामर्थ्य आहे. १९ कारण असे नियमशास्त्रात लिहिले आहे, “शहाण्याचे शहाणपण मी नष्ट करीन आणि बुद्धिवाटाची बुद्धि मी व्यर्थ करीन.” २० ज्ञानी मनुष्य कोठे आहे? विद्वान कोठे आहे? या जगातील वाद घालणारा कोठे आहे? देवाने जगाचे ज्ञान मूर्खपणाचे ठरवले नाही का? (aiōn g165) २१ म्हणून, देवाचे ज्ञान असतानाही, या जगाला स्वतःच्या ज्ञानाने देवाला ओळखता आले नाही, तेव्हा आम्ही जो “मूर्खपणाचा” संदेश गाजवितो त्यामुळे जे विश्वास ठेवणारे आहेत त्यांचे तारण करण्याचे देवाला बेरे वाटले. २२ कारण अनेक यहूदी लोक चमत्काराची चिन्हे विचारतात आणि ग्रीक लोक ज्ञानाचा शोध घेतात, २३ परंतु आम्ही वधस्तंभावर खिळलेला ख्रिस्त गाजवितो. हा संदेश यहूदी लोकांसाठी अडखलण आणि ग्रीकांसाठी मूर्खपणा असा आहे. २४ परंतु ज्यांना बोलावलेले आहे, अशा यहूदी व ग्रीक दोघांसही ख्रिस्त हा संदेश आहे तो देवाचे सामर्थ्य व देवाचे ज्ञान असाही आहे. २५ तथापि ज्यांस तुम्ही देवाचा “मूर्खपणा” म्हणता ते मानव प्राण्याच्या शहाणपणापेक्षा अधिक शहाणपणाचे आहे आणि ज्यांस तुम्ही देवाचा “दुर्बलपणा” समजता ते मानव प्राण्याच्या सशक्तपणाहून अधिक शक्तीशाली आहे. २६ तर आता बंधूगो, देवाने तुम्हास केलेल्या पाचारणाबद्दल विचार करा. मानवी दृष्टिकोनातून

तुमच्यातील पुष्कळसे शहाणे, सामर्थ्यशाली, उच्च कुळातले नक्हते, २७ त्याऐवजी जगातले जे मूर्ख त्यांना देवाने निवडले, यासाठी की, शहाण्या मनुष्यास फजित करावे. २८ कारण जगातील देवाने दीन, तुच्छ मानलेले, जे “नगण्य” त्यांना निवडले. यासाठी की जे “काहीतरी” आहेत त्यांना नगण्य करावे. २९ यासाठी की कोणाही मनुष्याने देवासमोर बढाई मारू नये. ३० कारण तो ख्रिस्त येशूमध्ये तुमच्या जीवनाचा उमां आहे व तो देवाची देणगी म्हणून आपले ज्ञान, आपले नीतिमत्त्व, आपले पवित्रीकरण आणि आपली मुक्ती असा झाला आहे. ३१ यासाठी की नियमशास्त्रात असे लिहिले आहे, “जो अभिमान बाळगतो त्यांने परमेश्वराविषयी बालगावा.”

२ बंधूगो, जेव्हा मी तुमच्याकडे आलो तेव्हा मी देवाविषयीचे सत्य रहस्य मानवी ज्ञानाने किंवा उत्कृष्ट भाषण करून सांगत आलो असे नाही. २ कारण तुमच्यामध्ये असताना फक्त येशू ख्रिस्त आणि तोसुध्या वधस्तंभावर खिळलेला, याशिवाय कशावेही ज्ञान मला असू नये असा मी ठाम निश्चय केला आहे. ३ आणि मी तुमच्याकडे अशक्त, भयभीत व थरथर कापत आलो. ४ माझे भाषण व घोषणा हे मन वलविणाऱ्या मानवी ज्ञानाद्वारे दिलेले नक्हते पण ते आत्मा आणि त्याचे सामर्थ्य यांच्या द्वारे होते. ५ जेणेकरून तुमचा विश्वास मानवी ज्ञानावर नव्हे तर देवाच्या सामर्थ्यावर असावा. ६ तरीपण, जे अतिमिक परीपक्व आहेत त्यांना आम्ही ज्ञान सांगतो परंतु ते ज्ञान या जगाचे नाही आणि या युगाचे नाहीसे होणारे जे अधिकारी त्यांचेही नाही. (aiōn g165) ७ तर देवाचे रहस्यमय ज्ञान आम्ही सांगतो ते गुप्त ठेवलेले होते, ते देवाचे युगाच्या पूर्वी तुमच्याअमच्या गैरवासाठी नेमले होते. (aiōn g165) ८ हे ज्ञान या युगाच्या कोणाही अधिकार्याला माहीत नक्हते कारण जर त्यांना कळले असते, तर त्यांनी गौरवी प्रभूला वधस्तंभावर खिळले नसते. (aiōn g165) ९ परंतु ज्याप्राणांपने पवित्र शास्त्र म्हणते, “डोळ्यांनी पाहिले नाही, कानांनी एकले नाही आणि मनुष्याच्या मनात जे आले नाही, ते देवाने त्याच्यावर आपांस प्रकट केले आहे कारण हा आत्मा प्रत्येक गोर्झीचा व देवाच्या खोल गोर्झीचाही शोध घेतो. ११ कारण मनुष्याच्या आत्म्याशिवाय मनुष्याच्या गोर्झी ओळखणारा दुसरा कोण मनुष्य आहे? त्याप्राणांपने देवाच्या आत्म्याशिवाय देवाचे खोल विचार कोणीच ओळखू शकत नाही. १२ परंतु आम्हास जगाचा आत्मा मिळाला नाही, तर देवापासूनचा आत्मा मिळाला आहे. यासाठी की, देवाने अपल्याला जे कृपेन दिले ते आपण ओळखून घ्यावे. १३ मानवी ज्ञानाने शिकवलेल्या शब्दांनी आम्ही या गोर्झी सांगत नाही, तर आत्म्याने शिकवलेल्या शब्दांनी, अतिमिक शब्द उपयोगात आणून आध्यात्मिक गोर्झीचे स्पष्टीकरण करतो. १४ स्वाभाविक मनुष्य देवाच्या आत्म्याच्या गोर्झी स्वीकारत नाही कारण त्या त्यास मूर्खपणाच्या वाटात आणि तो त्या मानीत नाही, कारण त्या आत्म्याने समजायच्या असतात. १५ जो अतिमिक आहे तो तर सर्व गोर्झी समजतो तरी त्याची स्वतःची पारख कोणाकडूनी होत नाही. १६ कारण पवित्र शास्त्र म्हणते, “प्रभूचे मन कोण जाणतो? जो त्यास शिकवू शकेल?” परंतु आपल्याला तर ख्रिस्ताचे मन आहे.

३ बंधूगो, अतिमिक लोकांशी बोलावे तसा मी तुमच्याशी बोलू शकलो नाही. ३ पण त्याएवजी मला तुमच्याशी दैहिक लोकांसारखे आणि ख्रिस्तामधील बालकांसारखे बोलावे लागले. २ मी तुम्हास पिण्यासाठी दूध दिले, जड अन्न दिले नाही कारण तुम्ही जड अन्न खाऊ शकत नक्हते व आतासुळा तुम्ही खाऊ शकत नाही. ३ तुम्ही अजूनसुद्धा दैहिक आहात कारण तुमच्यात मत्सर व भांडणे चालू आहेत, तर तुम्ही दैहिक नाहीत काय व जगातील लोकांसारखे चालत नाही काय? ४ कारण जेव्हा एक म्हणतो, “मी पौलाचा आहे,” आणि दुसरा म्हणतो, “मी अपुल्लोसाचा आहे,” तेव्हा तुम्ही साधारण मानवच

आहात की नाही? ५ तर मग अपुल्लोस कोण आहे? आणि पौल कोण आहे? ज्यांच्याद्वारे तुम्ही विश्वास ठेवला असे ते सेवक आहेत, प्रत्येकाला प्रभूने जे काम नेमून दिले त्याप्रमाणे ते आहेत. ६ मी बी लावले, अपुल्लोसने त्यास पाणी घातले, पण देवाने त्याची वाढ केली. ७ तर मग लावणारा काही नाही किंवा पाणी घालणाराही काही नाही, पण वाढविणारा देव हाच काय तो आहे. ८ जे बी पेरतात व पाणी घालतात ते एक आहेत आणि प्रत्येकाला आपाआपल्या श्रमाप्रमाणे आपाआपली मजूरी मिळेल. ९ कारण अपुल्लोस आणि मी देवाच्या सेवाकार्यात सहकर्मी आहोत. तुम्ही देवाचे शेत आहात व देवाची इमारत आहात. १० देवाच्या कृपेद्वारे जे मला दिले आहे त्याप्रमाणे मी सूज, कुशल बांधणाऱ्यांप्रमाणे पाया घातला आणि दुसरा त्यावर बांधत आहे तर त्यावरचे बांधकाम आपण कसे करीत आहोत, ह्याविषयी प्रत्येकाने काळजी च्याची. ११ येथे ख्रिस्त स्त हा जो घातलेला पाया आहे, त्याच्यावाघून इतर कोणीही दुसरा पाया घालू शकत नाही. १२ जर कोणी त्या पायावर सोने, चांदी, मैल्यवान दगड, लाकूड, गवत किंवा पेंडा यांनी बांधतो, १३ तर बांधणाऱ्या प्रत्येकाचे काम उघड होईल कारण तो दिवस ते उघडकीस आणील, तो दिवस अग्नीने प्रकट होईल व तोच अग्नी प्रत्येकाचे काम कसे आहे याची परीक्षा करील. १४ ज्या कोणाचे त्या पायावर बांधलेले काम टिकेल, त्यास प्रतिफल मिळेल. १५ पण एखाद्याचे काम जळून जाईल व त्याचे नुकसान होईल तथापि तो स्वतः तारला जाईल परंतु जणू काय अग्नीतून बाहेर पडलेल्यासरखा तारला जाईल. १६ तुम्ही देवाचे निवासस्थान आहात आणि देवाचा आत्मा तुमच्यामध्ये निवास करतो हे तुम्हास माहीत नाही काय? १७ जर कोणी देवाच्या निवासस्थानाचा नाश करतो तर देव त्या व्यक्तीचा नाश करील; कारण देवाचे निवासस्थान पवित्र आहे आणि ते तुम्ही आहात. १८ कोणीही स्वतःला फसवू नये, जर कोणी स्वतःला या जगाच्या दृष्टीने ज्ञानी समजत असेल तर त्याने खरोखर ज्ञानी होण्यासाठी “मूळ” क्वावे. (aiōn g165) १९ कारण या जगाचे ज्ञान देवाच्या दृष्टीने मूर्खपणाचे आहे, कारण असे पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे की, “देव ज्ञान्याना त्यांच्याच धूतपणात धरतो.” २० आणि पुन्हा “परमेश्वर जाणतो की, ज्ञान्याचे विचार व्यर्थ आहेत.” २१ म्हणून मनुष्याविषयी कोणीही फुशारकी मारू नये कारण सर्व गोरी तुमच्या आहेत. २२ तर तो पौल किंवा अपुल्लोस किंवा केफा, जग, जीवन किंवा मरण असो, आताच्या गोरी असोत अथवा येणाऱ्या गोरी असोत, हे सर्व तुमचे आहे. २३ तुम्ही ख्रिस्ताचे आहात आणि ख्रिस्त देवाचा आहे.

४ आम्ही ख्रिस्ताचे सेवक व देवाच्या रहस्याचे कारभारी आहोत असे प्रत्येकाने मानावे. २ या दृष्टीकोणातून हे गरजेचे आहे की जबाबदारी असेलेल्या कारभाच्याने विश्वासू असले पाहिजे. ३ पण तुम्हाकडून किंवा कोणा मानवी न्यायाधीशकडून माझा न्याय क्वावा ही मला लहान गोष्ट वाटत आहे, मी माझा स्वतःचा देखील न्याय करीत नाही. ४ कारण जरी माझा विवेक मला दोष देत नाही तरी त्यामुळे मी निर्दोष ठरतो असे नाही. प्रभू हाच माझा न्यायनिवाडा करणारा आहे. ५ म्हणून योग्य समय येईपर्यंत म्हणजे प्रभू येईपर्यंत न्यायनिवाडा करूच नका. तो अंधारामध्ये दलेल्या गोरीवक प्रकाश टाकील व अंतःकरणातील हेतू उघडकीस आणील, त्यावेळी देवाकडून प्रत्येकाची प्रशंसा होईल. ६ आता, बंधूनो, तुमच्यासाठी मी या गोरी माझ्याकरिता व अपुल्लोसाकरीता उदाहरणाने लागू केल्या आहेत. यासाठी की, शास्त्रलेखापलीकडे कोणी स्वतःला न मानावे हा धडा तुम्ही आम्हापासून शिकावे म्हणजे तुम्हापैकी कोणीही गवावे फुगून जाऊ नये म्हणजे एखाद्याला चांगली वागणूक देऊन दुसऱ्याला विरोध करू नये. ७ कारण तुझ्यात व दुसऱ्यात फरक पाहतो तो कोण आहे? आणि तुला मिळाले नाही असे तुड्याजवळ काय आहे? ज्याअर्भी तुला सर्व मिळाले आहे, तर तुला मिळाले नाही अशी बढाई का मारतोस? ८ तुम्हास ज्याची गरज आहे ते

सर्व आधीच तुमच्याकडे आहे. तुम्ही अगोदरच श्रीमंत झाला आहात, तृप्त झाला आहात, तुम्हास असे वाटते की आमच्याशिवाय तुम्ही राजे झाला आहात आणि तुम्ही राजे बनलाच असता तर ठीक झाले असते, कारण आम्ही सुद्धा तुमच्याबरोबर राजे बनलो असतो. ९ कारण मला वाटते की देवाने आम्हास मरण्यासाठी शिक्षा दिलेल्या अशा लोकांसारखे शेवट्ये प्रेषित केले कारण आम्ही जगाला, देवदूतांना तसेच मनुष्यांना जणू तमाशा असे झालो आहोत. १० आम्ही ख्रिस्तासाठी मूर्ख, तर तुम्ही ख्रिस्तामध्ये शहाणे आहात! आम्ही अशक्त आहोत, पण तुम्ही बलवान आहात! तुम्ही आदरणीय आहात, पण आम्ही तुच्छ आहोत! ११ अगदी या क्षणापर्यंत आम्ही भुकेले आणि तहानलेले, उघडे आहोत, अमानुषपणे मरालेले, आम्ही बेघर असे आहोत. १२ आणि आम्ही श्रम करतो, आम्ही स्वतःच्या हातांनी काम करतो, आमची निंदा होत असता आम्ही आशीवार्द देतो. १३ जेव्हा आमची निंदा होते, तेव्हा आम्ही आशीवार्द देतो. जेव्हा आमचा छळ होतो तेव्हा आम्ही सहन करतो. जेव्हा आमची निंदा होते, आम्ही दयाळूपणे त्यांच्याशी बोलतो, या क्षणापर्यंत आम्ही जगासाठी गाल आणि कवरा असे झालो आहोत. १४ मी तुम्हास हे लाजिविण्यासाठी लिहित नाही, तर उलट मी तुम्हास माझ्या प्रिय लेकरांप्रमाणे चांगल्या गोरीवी जाणीव करून देत आहे. १५ कारण जरी तुम्हास ख्रिस्तामध्ये दहा हजार गुरु असले तरी पुष्कळ वडील नाहीत कारण ख्रिस्त येशूमध्ये शुभर्वर्मानाच्या योगे मी तुम्हास जन्म दिला आहे. १६ यास्तव मी तुम्हास बोध करतो की माझे अनुकरण करा. १७ यासाठीच तीमथ्याला तुमच्याकडे पाठवले आहे. प्रभूमध्ये तो माझा प्रिय व विश्वास पुत्र आहे. ज्याप्रमाणे मी सगाळीकडे प्रत्येक मंडळीमध्ये शिकवतो, तसेच तो ख्रिस्तामधील माझ्या शिकवणकीची आठवाण करून देर्इल. १८ पण जणू काय मी तुमच्याकडे येणार नाही, म्हणून काहीजण गवावी फुगले आहेत. १९ तरीही जर प्रभूची इच्छा असेल तर मी लवकरच तुमच्याकडे येईल आणि मग मला समजेल की, जे गवावी फुगून गेले ते किंतु चांगले आहेत हे पाहण्यासाठी नक्के, तर ते किंतु सामर्थ्यशाली आहेत हे मी पाहीन. २० कारण देवाचे राज्य बोलण्यावर अवलंबून नसते तर सामर्थ्यावर असते. २१ तुम्हास काय पाहिजे? मी तुमच्याकडे तुम्हास शिक्षा करण्यासाठी काठी घेऊन यावे, की प्रीतीने व सोम्यतेच्या आत्म्याने यावे?

५ मी अशी बातमी ऐकली आहे की, तुमच्यामध्ये व्यभिचार चालू आहे. ते असे की, आपणामध्ये कोणी आपल्या पित्याच्या दुसऱ्या पत्तीशी अनैतिक संबंध ठेऊन आहे. वास्तविक असेल दुक्षत्य परराष्ट्रीय लोकांमध्येही आढळणर नाही. २ आणि तरीही तुम्ही गवावी फुगला आहात, परंतु तुम्हास त्याबदल शोक क्वायला नको होता का? जे कोणी हे कर्म केले असेल त्यास तुमच्यातून काढून टाकले पाहिजे. ३ कारण जरी मी शरीराने तुमच्यात नसलो तरी आत्म्याने हजार आहे आणि हजार असल्याप्रमाणे त्याचा मी अगोदरच न्याय केलेला आहे, ज्याने हे अयोग्य कृत्य केले आहे, ४ जेव्हा तुम्ही प्रभू येशूच्या नावाने एकत्र जमाल आणि तेव्हा आपला प्रभू येशू ह्याच्या सामर्थ्यानि, माझा आत्मा तुमच्याबरोबर असेल, ५ तुम्ही अशा मनुष्यास देहाच्या नाशकरता सौतानाच्या स्वाधीन करावै; म्हणजे, प्रभूच्या दिवशी त्याच्या आत्म्याचे तारण व्हावे. ६ तुमच्या अभिमान चांगला नाही. थोडेसे खमीर सगळा गोळा फुगवते, हे तुम्हास माहित आहे ना? ७ म्हणून तुम्ही जुने खमीर काढून टाका, यासाठी की जसे तुम्ही बेखमीर झाला आहात तसे तुम्ही एक नवीन गोळा व्हावे कारण आपला वल्हांडणाचा कोकरा जो ख्रिस्त त्याचे अर्पण झाले आहे. ८ तर आपण जुन्या खमिराने किंवा वाईटपणा व कुकर्मच्या खमिराने नाही, पण सरलपणा व खरेपणाच्या बेखमीर भाकरीने सण पाळू या. ९ मी तुम्हास माझ्या अप्रत्यापना तिहिले होते की व्यभिचाराशी संबंध ठेवू नका. १० तथापि जगातले व्यभिचारी, लोभी, लुबाडणारे किंवा मूर्तीपुजक ह्यांची संगत मुळीच धरू नये असे माझे म्हणणे नाही; कारण

मग तुम्हास जगातून बाहेर जावे लागेल. ११ पण आता, मी तुम्हास लिहिले आहे की, ख्रिस्तात बंधू म्हणलेला असा कोणी जर व्यभिचारी, लोभी किंवा मूर्तीपुजक, निंदक, पिणारा किंवा लुबाडणारा असेल तर त्याच्याशी संबंध ठेवू नका; अशा मनुष्यांबोरोबर जेवही नका. १२ कारण जे मंडळीच्या बाबेर आहेत त्यांचा न्याय करण्याचा माद्भाका काय संबंध? त्याएवजी जे मंडळीत आहेत त्यांचा न्याय तुम्ही करीत नाही काय? १३ पण देव बाबेच्यांचा न्याय करतो म्हणून 'तुम्ही आपल्यामधून त्या दुष्ट मनुष्यास बाबेर काढा.'

५ जेव्हा तुमच्यापैकी एखाद्याचा दुम्च्याबोरोबर वाद असेल, तर तो वाद पवित्र जनांपुढे जाण्याएवजी ती व्यक्ती तो वाद न्यायालयात अनीतिमान लोकांसमोर नेण्याचे घाडस का करतो? २ पवित्रजन जगाचा न्याय करतील हे तुम्हास माहित नाही काय? आणि जर तुमच्याकडून जगाचा न्याय होणार आहे, तर क्षुलक बाबींचा निर्णय करण्यास तुम्ही योग्य नाही काय? ३ आपण देवदूरांचा न्याय करणार आहोत, हे तुम्हास माहित नाही काय? तर या जीवनासंबंधीचा न्याय किंवा विशेषकरून आही कूर शकणार नाही? ४ म्हणून जर दररोजच्या जीवनासंबंधीची प्रकरणे तुम्हास निकालात काढायची असतील, तर ज्यांची मंडळीत काही गणती नाही, अशा मनुष्यांना न्याय ठरविण्यास का बसवता? ५ तुम्हास लाज वाटावी म्हणून मी असे म्हणतो, ज्याला भावाभावांचा न्यायनिवाडा करता येईल, असा एकींही शहाणा मनुष्य तुमच्यात नाही काय? ६ पण या एवजी, भाऊ भावावर फिरविद करतो आणि तीहि अविश्वासणाऱ्या पुढे करतो हे कसे? ७ तुम्ही एकमेकांवर खटले भरता द्यात सर्व प्रकारे तुमचीच हानी आहे, त्यापेक्षा तुम्ही अन्याय का सहन करीत नाही? त्यापेक्षा तुम्ही आपली फसवणूक का होऊ देत नाही? ८ उलट तुम्ही दुसऱ्यावर आणि स्वतःच्या भावावर अन्याय करता आणि फसवता. ९ अनीतिमानास देवाचे रात्य वतन मिळणार नाही, हे तुम्ही जाणत नाही काय? फसू नका; कोणीही व्यभिचारी, मूर्तीपुजक किंवा व्यभिचारी, विपरीत संभोग करू देणारे किंवा विपरीत संभोग करणारे, १० चोर, लोभी, दारुबाज, निदा करणारे किंवा लुबाडणारे द्यांनां देवाच्या राज्याचे वतन मिळणार नाही. ११ आणि तुम्ही किंयेकिंजन तसे होता; पण तुम्ही धुतले गेला आहा, तुम्ही पवित्र केले गेला आहात आणि प्रभू येथे ख्रिस्ताच्या नावावे व आपल्या देवाच्या आत्याकडून तुम्ही नीतिमान ठरवले गेला आहात. १२ "सर्व गोषी मला कायदेशी आहेत," पण सर्व गोषी माझ्या हिताच्या नसतात, "सर्व गोषी मला कायदेशीर आहेत," पण मी त्यातील कोणत्याच गोर्णीच्या अधीन होणार नाही. १३ अन पोटासाठी आहे आणि पोट अन्नासाठी आहे पण देव त्या दोघांची नाश करील. पण व्यभिचारासाठी शरीर नाही, तर शरीर प्रभूसाठी आहे आणि शरीरासाठी प्रभू आहे. १४ आणि देवाने प्रभूला उठवले आणि तो त्याच्या सामथ्यनि आपल्यालामुद्दा उठवील. १५ तुम्हीची शरीर खिस्ताचे अवयव आहेत, हे तुम्हास माहित नाही काय? मग मी खिस्ताचे अवयव घेऊन ते वेश्येचे अवयव कूर काय? तसे न होवो. १६ तुम्ही हे जाणत नाही का की, जो वेश्येशी जोडला जातो तो तिच्याशी शरीराने एक होतो? कारण तो म्हणतो की, ती दोघे एकदेह होतील. १७ पण जो प्रभूजी जोडला जातो तो त्याच्याशी आत्याने एकरूप होतो. १८ व्यभिचारापासून दूर पला. जे दुसरे कोणतोही पाप मनुष्य करतो ते त्याच्या शरीराबोहर होते पण व्यभिचार करणारा आपल्या स्वतःच्या शरीराविरुद्ध पाप करतो. १९ किंवा तुम्ही हे जाणत नाही का की, तुमचे शरीर हे देवाकडून मिळालेल्या व तुमच्यात असलेल्या पवित्र आत्याचे निवासस्थान आहे? आणि तुम्ही आपले स्वतःचे नाही? २० कारण तुम्हास मोल देऊन विकत घेतले आहे, म्हणून तुम्ही आपल्या शरीराने देवाचे गौरव करा.

६ आता तुम्ही मला लिहिलेल्या गोर्णीविषयी मी लिहित आहे; स्त्रीला स्पर्श न करणे हे पुरुषासाठी बरे आहे. २ तरीही व्यभिचार होत आहेत म्हणून प्रत्येक पुरुषाला आपली स्वतःची पत्नी असावी आणि प्रत्येक

स्त्रीला आपला स्वतःचा पती असावा. ३ पतीने पत्नीला तिचा हक्क द्यावा; आणि त्याचप्रमाणे पत्नीनेही पतीला द्यावा. ४ पत्नीला तिच्या स्वतःच्या शरीरावर अधिकार नसतो, पण पतीला असतो; आणि त्याचप्रमाणे पतीलाही त्याच्या स्वतःच्या शरीरावर अधिकार नसतो, पण पत्नीला असतो. ५ विषयसुखासाठी एकमेकाला वंचित करू नका, तुम्हास प्रार्थनेला वेळ देता यावा म्हणून एकमेकांच्या संमतीने ठराविक वेळेकरीता दूर राहा आणि मग पुन्हा एक व्हा यासाठी की, सैतानाने तुमच्या असंयमामुळे तुम्हास मोहात पाढू नये. ६ पण मी हे संमती म्हणून सांगतो, आज्ञा म्हणून नाही. ७ माझी इच्छा अशी आहे की, सर्व लोक माझ्यासारखे असावेत पण प्रत्येक व्यक्तीला त्याचे स्वतःचे असे देवापासून दान आहे. एकाला एक प्रकारे राहण्याचे आणि दुसऱ्याला दुसऱ्या प्रकारे राहण्याचे. ८ म्हणून मी सर्व अविवाहिताना आणि विधवांना असे म्हणतो की, तुम्ही माझ्याप्रमाणे राहिलात तर ते तुमच्यासाठी बरे आहे. ९ तथापि जर त्यास संयम करता येत नसेल तर त्यानी लग्न करावे; कारण वासनेनी जळण्यापेक्षा लग्न करणे बरे. १० आणि विवाहिताना मी आज्ञा देत आहे, मी नाही पण प्रभू देत आहे की पत्नीने पतीला सोडू नये. ११ पण, जर तिने सोडले तर लग्न न करता तसेच रहावे किंवा आपल्या पतीबोरोबर समेत करावा आणि पतीने पत्नीला सोडू नये. १२ पण इतरांना हे प्रभू सांगत नाही, पण मी सांगतो की, जर एखाद्या बंधूची पत्नी विश्वास ठेवणारी नसेल आणि त्याच्याबोरेवर राहण्यास तिची संमती असेल तर त्याने तिला सोडू नये. १३ आणि एखाद्या स्त्रीचा पती विश्वास ठेवणारा झाला नसेल आणि तिच्याबोरेवर राहण्यास त्याची संमती असेल तर तिने त्यास सोडू नये. १४ कारण, विश्वास न ठेवणारा पती पत्नीमुळे पवित्र होतो आणि विश्वास न ठेवणारी पत्नी पतीमुळे पवित्र होतो. नाही तर तुम्ही मुले अशुद्ध असती पण ती आता पवित्र आहेत. १५ पण स्वतःचे विश्वास ठेवत नसल्यामुळे कोणी सोडून जात असेल तर जाऊ द्या; कारण कोणी बंधू किंवा बहीण अशा बाबतीत बंधनात नाही. पण देवाने आपल्याला शांतीत राहण्याकरिता बोलावले आहे. १६ कारण पत्नी, तू हे कशावरून जाणतोस की, तू आपल्या पतीला तारशील की नाही? किंवा तू, पती, हे कशावरून जाणतोस की, तू आपल्या पतीला तारशील की नाही? १७ तर जसे प्रभूने प्रत्येकाला वाटू दिले आहे, जसे देवाने प्रत्येकाला बोलावले आहे, तसे त्याने चालावे आणि ह्याप्रमाणे, मी सर्व मंडळ्यांना आज्ञा देत आहे. १८ सुंता झालेली असता कोणाला विश्वासासाठी पाचारण झाले काय? तर त्याने सुंतेचे चिन्ह काढून टाकू नये. बेसुंता असलेल्या कोणाला विश्वासासाठी पाचारण आहे? त्याने सुंता करून घेऊ नये. १९ कारण सुंता झालेला असणे काही नाही किंवा बेसुंता असणे काही नाही; पण देवाच्या आज्ञावे पालन करणे हे सर्वकाही आहे. २० ज्याला जशा स्थितीत पाचारण झाले असेल त्याने त्याचे स्थितीत रहावे. २१ तू दास असता बोलावला गेलास काय? त्याची पर्वा करू नकोस; पण तुला स्वतंत्र होता आले तर त्याचा उपयोग कर. २२ कारण दास असता जो प्रभूत बोलावला गेला तो प्रभूचा स्वतंत्र मनुष्य आहे; त्याचप्रमाणे जो स्वतंत्र असता बोलावला गेला तो खिस्ताचा दास आहे. २३ देवाने तुम्हास मोल देऊन विकत घेऊले आहे, म्हणून तुम्ही मनुष्यांचे दास होऊ नका. २४ बंधूंनो जो ज्या स्थितीत बोलावला गेला आहे त्याने त्या स्थितीत देवाबोरेवर रहावे. २५ आता कुमारिकांविषयी मला प्रभूकडून काही आज्ञा नाही; पण, विश्वासूर राहता येण्यास ज्याच्यावर प्रभूने दया केली आहे असा मी एक असल्यामुळे मी माझे मत देतो. २६ म्हणून मला वाटावे की, आताच्या परिस्थीतीत हे चांगले आहे; म्हणजे जो ज्या स्थितीत असेल तसेच त्याने रहावे हे त्याच्यासाठी चांगले आहे. २७ तू पत्नीला विवाहाच्या प्रयत्नकरून नकोस. २८ पण तू जर लग्न केलेस तर तू पाप केले नाहीस; आणि कुमारिकेने लग्न केले तर तिने पाप केले नाही; पण अशांना संसारात हालअपेण भोगाव्या लागतील आणि

अशा हालअपेशा तुम्हास भोगाव्या लागू नयेत अशी माझी इच्छा आहे. २१ पण बंधूंमी मी हे सांगतो की, हा काळ थोडका आहे. आता, ज्यांना स्त्रिया आहेत त्यांना स्त्रिया नसल्यासारखे त्यांनी जगावे; ३० जे रडतात त्यांनी रडत नसल्यासारखे, जे आनंद करतात त्यांनी आनंद करीत नसल्यासारखे आणि जे विकत घेतात त्यांनी ते आपले स्वतःचे नसल्यासारखे रहावे. ३१ जे या जगाचा उपयोग करतात त्यांनी दुरुपयोग न करणारे क्वावे; कारण या जगाचे स्वरूप लयास जात आहे. ३२ पण तुम्ही निश्चित असावे अशी माझी इच्छा आहे. जो अविवाहित आहे तो प्रभूच्या गोर्णीची, म्हणजे आपण प्रभूला कसे संतुष्ट करावे याची काळजी करतो; ३३ पण जे विवाहित आहे तो जगातल्या गोर्णीची, म्हणजे पत्नीला कसे संतुष्ट करावे याची काळजी करतो. ३४ जी अविवाहित किंवा कुमारी आहे ती आपण शरीराने व आत्म्यानेही पवित्र क्वावे, अशी प्रभूच्या गोर्णीविषयी चिंता करते; पण जी विवाहित आहे ती जगातल्या गोर्णीची, म्हणजे आपल्या पतीला कसे संतुष्ट करावे याची काळजी करते. ३५ हे मी तुमच्या हितासाठी सांगतो, तुमच्यावर बंधन टाकावे म्हणून नाही; पण तुम्ही विचलित न होता प्रभूची सेवा करावी म्हणून सांगतो. ३६ जे एखाद्याला असे वाटते की, तो त्याच्या कुमारिकच्या अपमानास कारण होत आहोत, ती उपवर झाली आहे आणि तसे अगत्याच आहे, तर जरी इच्छा असेल तसे त्याने करावे, तो पाप करीत नाही, त्याने लग्न करून घ्यावे. ३७ पण ज्याने लग्न न करण्याचा निर्णय घेतला, ज्याला कशाची निकड नाही व ज्याची इच्छेवर सत्ता आहे आणि असे ज्याने मनात ठरवले आहे तो चांगले करतो. ३८ म्हणून जो लग्न करून देतो तो चांगले करतो; पण लग्न करून देत नाही तो अधिक चांगले करतो. ३९ विवाहित स्त्रीचा पती जिवंत आहे तो पर्यंत ती नियमाने बांधलेली आहे, पण जर तिचा पती मरण पावला तर, केवळ प्रभूमध्ये विश्वासी असल्यास, तिची इच्छा असेल त्याच्याशी विवाहित होण्यास ती स्वतंत्र आहे. ४० पण ती जर अविवाहित राहील तर, माझ्या मते, ती अधिक आशीर्वादित होईल आणि मी मानतो की, माझ्यातीही देवाचा आत्मा आहे.

आता तुम्ही मला लिहिलेल्या गोर्णीविषयी मी लिहित आहे; मूर्तीना वाहिलेल्या गोर्णीविषयी आपल्या सर्वनां ज्ञान आहे, हे आपण जाणतो. ज्ञान फुगवते, पण प्रीती उभारणी करते. २ आपण एखादी गोष्ट जाणतो असे कोणाला वाटत असेल, तर ती जशी समजली पाहिजे तसी अजून तो जाणत नाही. ३ पण कोणी देवावर प्रीती करीत असेल तर त्या मनुष्यास देव ओळखतो. ४ म्हणून आता, मूर्तीना वाहिलेल्या पदार्थाच्या सेवनाविषयी आपण जाणतो की, जगात मूर्ती ही काहीच नाही आणि एकशिवाय दुसरा देव नाही, ५ कारण स्वर्गात आणि पृथ्वीवर देव म्हणलेले पुष्कल असते, कारण तसे पुष्कल दैवत आणि पुष्कल प्रभू असतील, ६ परंतु आमच्यासाठी फक्त एकच देव जो पिता तो आहे. ज्याच्यासाठी आपण जगतो आणि ज्याच्यापासून सर्वकाही निर्माण झाले आणि फक्त एकच प्रभू येणू ख्रिस्त आहे. ज्याच्या द्वारे सर्व गोर्णी अस्तित्वात येतात व ज्याच्या द्वारे आपण जगतो. ७ पण हे ज्ञान प्रत्येक मनुष्यास असणार नाही कारण मूर्तीविषयी जे विवेक बालगतात असे किंत्येकजण, या घटकेपर्यंत, ते मूर्तीला वाहिलेले नैवेद्य खात आहेत; आणि त्यांचा विवेक दुर्बळ असल्यामुळे अशुद्ध होतो. ८ पण अन्नामुळे देवापुढे आपली योग्यता ठरत नाही, आपण न खाण्याने कमी ठरत नाही किंवा खाण्याने अधिक ठरत नाही. ९ पण तुमचे हे स्वातंत्र्य दुर्बळ असलेल्यास, कोणत्याही प्रकारे, अडखण्ड होऊ नये म्हणून काळजी घ्या. १० कारण ज्ञान असलेल्या तुला जर मूर्तीच्या असलेल्या ठिकाणी भोजनास बसलेले कोणी बघितले, तर तो दुर्बळ असल्यास त्याचा विवेक मूर्तीना वाहिलेले पदार्थ खाण्यास तयार होईल ना? ११ आणि ज्याच्यासाठी खिस्त मरण पावला अशा दुर्बळ असलेल्या तुझ्या बंधूचा तुझ्या या ज्ञानामुळे नाश होतो. १२ पण तुम्ही जेव्हा अशाप्रकारे बंधूच्या विरुद्ध पाप करून त्यांचा

दुर्बळ असलेला विवेक तुम्ही दुखावता, तेव्हा तुम्ही खिस्ताविरुद्ध पाप करता. १३ म्हणून, जर माझ्या बंधूला अन्नाने अडखण्ड होत असले तर माझ्या बंधून अडथळा होण्यास मी कारणीभूत होऊ नये म्हणून मी कधीही मांस खाणार नाही. (aiōn g165)

१ मी स्वतंत्र नाही काय? मी प्रेषित नाही काय? मी आपल्या प्रभू येशूला पाहिले नाही काय? प्रभूच्या तारी तुम्ही माझे काम आहात ना? २ जी मी इतरांकरता प्रेषित नसलो, तरी निःसंशय मी तुमच्याकरता आहे कारण तुम्ही प्रभूमध्ये माझ्या प्रेषितपणाचा शिक्का आहात. ३ माझी चौकशी करण्यांना हे माझे प्रत्युतर आहे: ४ आम्हास खाण्यापिण्याचा अधिकार नाही काय? ५ इतर प्रेषित, प्रभूचे भाऊ किंवा केफा, हे करतात त्याप्रमाणे आम्हास कोणी विश्वासी बहीचा पत्ती करून घेऊन, बरोबर नेण्याचा अधिकार नाही काय? ६ किंवा केवळ मला आणि बर्णबाला काम न करण्याचा अधिकार नाही काय? ७ स्वतःच्या खर्चाने सैनिक म्हणून सेवा करण्यारा असा कोण आहे? कोण द्राक्षमळा लावतो आणि त्याचे फल खात नाही? किंवा कोण कळप राखतो आणि कळपाच्या दुधातून पीत नाही? ८ मी या गोर्णी लोकरीतीस अनुसरून सांगतो काय? नियमसास्त्र हेच सांगत नाही काय? ९ कारण, माशेच्या नियमशास्त्रात लिहिले आहे की, ‘मळीनी करीत असलेल्या बैलाला मुसुके घालू नको.’ देव केवळ बैलांची काळजी करतो काय? १० किंवा सर्वस्वी आपल्याकरता तो हे म्हणतो? हे निःसंशय आपल्याकरता लिहिले आहे म्हणजे जो नांगरतो त्याने आशेने नांगरावे आणि जो मळीनी करतो त्याने आपण वाटेकरी होऊ या आशेने करावा. ११ आम्ही तुमच्यात जर आतिक गोर्णी पेरेल्या आहेत, तर आम्ही तुमच्या दैहिक गोर्णीची कापणी केल्यास त्यामध्ये मोठे काय आहे? १२ जर दुसरे तुमच्यावरील या अधिकाराचे वाटेकरी होतात, तर आम्ही विशेषकरून का होऊ नये? आणि तरी आम्ही या अधिकाराचा उपयोग केला नाही, पण खिस्ताच्या शुभवर्तमानाला आम्ही अडखण्ड करून नये म्हणून, आम्ही सर्व गोर्णी सहन करतो. १३ जे निवास्थानाचा भवनातील पंवित्र वस्तुंची सेवा करतात ते भवनातील अन्न खातात आणि जे वेदीपुढे उभे राहतात ते वेदीचे भागीदार होतात, हे तुम्ही जाणत नाही काय? १४ प्रभूने त्याचप्रमाणे आज्ञा दिली आहे की, जे शुभवर्तमानाची घोषणा करतात त्याचा शुभवर्तमानावर निर्वाह क्वावा, १५ पण द्वातील कोणत्याच्या गोर्णीच्या मी कधी उपयोग केला नाही किंवा माझ्यासाठी तसे करावे म्हणून मी या गोर्णी लिहिल्या नाहीत कारण हे माझे अभिमान मिरवणे कोणी निरर्थक करण्यायेक्षा मला मरणे बरे वाटेल. १६ कारण जरी मी शुभवर्तमान सांगतो, तरी अभिमान मिरवण्यास मला कारण नाही कारण मला हे करणे भाग आहे; मी शुभवर्तमान सांगणार नाही, तर मला हाय. १७ कारण, मी हे स्वेच्छेने केले, तर मला वेतन मिळेल, पण माझ्या इच्छेविरुद्ध असेल, तर माझ्यावर हा कारभार सोपविला गेला आहे. १८ तर मग माझे वेतन काय? एवढेची की, मी शुभवर्तमान सांगताना, ते फुकट सांगते आणि शुभवर्तमानाविषयीच्या माझ्या अधिकाराचा मी दुरुपयोग करू नये. १९ कारण मी सर्वांपासून स्वतंत्र असलो तरी अधिक लोक मिळवावते म्हणून मी सर्वांचा दास झालो. २० मी यद्यूद्याना मिळविण्यास, यद्यूद्याना यद्यूद्यासारखा झालो; मी नियमशास्त्राधीन नसलो तरी मी नियमशास्त्राधीन असलेले मिळविण्यास, नियमशास्त्राधीन असल्यासारखा झालो. २१ (मी देवाच्या नियमाबाहेर नाही, पण खिस्ताच्या नियमाखाली असल्यामुळे) मी नियमशास्त्राधीन नसलेले मिळविण्यास, नियमशास्त्राधीन नसलेल्याना नियमशास्त्राधीन असल्यासारखा झालो. २२ आणि मी दुर्बळ असलेले मिळविण्यास, दुर्बळांना दुर्बळासारखा झालो. मी सर्वांना सर्व झालो आहे, म्हणजे सर्वकाही करून मी किंत्येकांचे तारण करावे. २३ आणि मी हे सर्वकाही शुभवर्तमानाकरीता करतो, म्हणजे मीही तिच्यात सहभागी व्हावे. २४ शर्यतीत धावणारे सगळेच धावतात पण एकालाच बक्षीस मिळते, हे

तुम्ही जाणत नाही काय? म्हणून असे धावा की, ते तुम्ही मिळवाल. २५ स्पर्धेसाठी मेहनत करणारा प्रत्येक मनुष्य प्रत्येक गोईंठी संयमन करतो. ते नाशवंत मुकुट मिळविण्यासाठी करतात, पण आपण अविनाशी मुकुट मिळवण्यासाठी करतो. २६ म्हणून तसी मी धावतो, निरर्थक नाही, मी तसे मुष्टिग्रह करतो, हवेवर प्रहार करणाऱ्यासारखे नाही. २७ पण मी माझे शेरीर दावाखाली दास्यात ठेवतो; नाही तर, दुसऱ्यांना घोषणा केल्यावर मी स्वतः, काही कारणाने, कसेटीस न उतरलेला होईन.

१० बंधूनो, तुम्हास हे माहीत असावे असे मला वाटते की, आपले सर्व पूर्वज मेधाखाली होते. ते सर्व तांबड्या समुद्रातून सुखरूप पार गेले. २ मोरेचे अनुयायी म्हणून त्या सर्वाचा मेधात व समुद्रातून बापिसामा झाला. ३ त्यांनी एकच आतिक अनन्य खाल्ले. ४ व ते एकच आतिक पेय प्याले कारण ते त्यांच्यामागून चालणाऱ्या खडकातून पीत होते आणि ते खडक ख्रिस्त होता. ५ परंतु देव त्यांच्यातील पुष्कळ लोकविषयी आनंदी नद्हता आणि त्यांची प्रेते अरण्यात पसरली होती. ६ आणि या गोषी आमच्यासाठी उदाहरण म्हणून घडल्या, कारण ज्याप्रमाणे त्यांनी वाईट गोरींची अपेक्षा केली, त्याप्रमाणे आपण वाईटाची इच्छा धरणारे लोक होऊ नये. ७ त्यांच्यापैकी काहीजण मूर्तीपुजक होते तसे होऊ नका. पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे, “लोक खाण्यापिण्यास खाली बसले आणि ते मूर्तीसमोर शरीरासंबंधाच्या हेतुने नाच करण्यासाठी उठले.” ८ ज्याप्रमाणे त्यांच्यातील काहीजणांनी

केले तसे व्यभिचार आपण करू नये. त्याचा परिणाम असा झाला की, एका दिवसात तेवीस हजार लोक मरण पावले. ९ आणि त्यांच्यातील काहीजणांनी पाहिली तशी आपण ख्रिस्ताची परीक्षा पाहू नये. याचा परिणाम असा झाला की, ते सापांकडून मारले गेले. १० कुरकुर करू नका, ज्याप्रमाणे त्यांच्यातील काहीजणांनी केली, याचा परिणाम असा झाला की, ते मृत्युदूतकडून मारले गेले. ११ या गोषी त्यांच्याबाबतीत उदाहरणार्थ होत्या म्हणून घडल्या व त्या गोषी लिहिल्या गेल्या यासाठी की आम्ही ज्यांच्यावर युगाचा शेवट आला आहे अशा आपणासाठी त्या इशारा अशा ढाव्यात (aiōn g165) १२ म्हणून मी खंबवीरपणे उभा आहे असा जो विचार करतो त्याने आपण पडू नये म्हणून जपावे. १३ जे मनुष्यास सामान्य नाही अशा कोणत्याही परीक्षेने तुम्हास घेरले नाही. परंतु देव विश्वसनीय आहे. तुम्हास सहन करता येते त्यापलीकडे तो तुमची परीक्षा घेणार नाही. परंतु त्या परीक्षेवरोबर, त्यातून बाहेर पडण्याचा मार्गाही तयार करील. म्हणजे तुम्हास सहन करणे शक्य होईल. १४ तेहा, माझ्या प्रियांनो, मूर्तीपूजा टाळा. १५ मी तुमच्याशी बुद्धीमान लोक समजून बोलत आहे. मी काय बोलत आहे याचा तुम्हीच न्याय करा. १६ जो “आशीर्वादाचा प्याला” आम्ही आशीर्वादित करण्यास सांगतो, तो ख्रिस्ताच्या रक्ताच्या सहभागीतेचा प्याला आहे की नाही? जी भाकर आपण मोडतो ती ख्रिस्ताच्या शरीराच्या सहभागीतेची भाकर आहे की नाही? १७ आपण पुष्कळजण असून एक भाकर, एक शरीर असे आहोत, कारण आपण सर्व त्या एका भाकरीचे भागीदार आहोत. १८ देहासंबंधाने इसाएल राष्ट्राकडे पाहा. जे अर्पण केलेले खातात ते वेदीचे भागीदार आहेत नाही का? १९ तर मी काय म्हणतो? माझ्या म्हणण्याचा अर्थ असा आहे का की मूर्तीला वाहिलेले अनन्य काहीतरी आहे किंवा ती मूर्ती काहीतरी आहे? २० नाही, परंतु उलट माझ्या म्हणण्याचा अर्थ असा आहे की, जे अर्पण देवरहित परस्राश्रीय लोक करतात ते अर्पण भूतांना करतात, देवाला करीत नाहीत आणि तुम्ही भूताचे भागीदार व्हावे असे मला वाटत नाही. २१ तुम्ही देवाचा आणि भूतांचाही असे दोन्ही प्याले पिझ शकत नाही. तुम्ही प्रभूच्या मेजाचे आणि भूताच्या मेजाचे भागीदार होऊ शकत नाही. २२ आपण प्रभूला ईर्षेस पेटविण्याचा प्रयत्न करीत आहोत का? कारण तो जितका सामर्थ्यशाली आहे तितके आम्ही नाही. तुमचे स्वातंत्र्य देवाच्या गौरवासाठी उपयोगात आणा. २३ “काहीही आपणास आम्ही मुक्त आहोत.” पण सर्वच हितकारक नाही. “आम्ही काहीही

करण्यास मुक्त आहोत.” परंतु सर्व गोषी लोकांस सामर्थ्ययुक्त होण्यास मदत करीत नाहीत. २४ कोणीही स्वतःचे हित पाहू नये तर दुसऱ्यांचेही पाहावे. २५ मांसाच्या बाजारात जे मांस विकले जाते ते कोणतेही मांस खा. विवेकभावाला त्या मांसाविषयीचे कोणतेही प्रश्न न विचारता खा. २६ कारण ज्याप्रमाणे पवित्र शास्त्र म्हणते, “पृथी व तिच्यावरील सर्वकाही प्रभूचे आहे.” २७ विश्वास न ठेवणाऱ्यांपैकी जर कोणी तुम्हास जेवावयास बोलावले आणि तुम्हास जाविसे वाटले तर विवेकभावाने कोणतेही प्रश्न न विचारता तुमच्याउढे वाढलेले सर्व खा. २८ परंतु जर कोणी तुम्हास सांगितले की, “हे मांस यज्ञात देवाला अर्पिले होते,” तर विवेकभावासाठी किंवा ज्या मनुष्याने सांगितले त्याच्यासाठी खाऊ नका. २९ आणि जेव्हा मी “विवेक” म्हणतो तो स्वतःचा असे मी म्हणत नाही तर इतरांचा आणि हेच फक्त एक कारण आहे कारण माझ्या स्वातंत्र्याचा इतरांच्या सद्सदविवेकबुद्धीने न्याय का व्हावा? ३० जर मी आभारपूर्वक अनन्य खातो तर माझी निंदा होऊ नये कारण या गोषीबद्दल देवाला मी धन्यवाद देतो. ३१ म्हणून खाताना, पिताना किंवा काहीही करताना सर्वकाही देवाच्या गौरवासाठी करा. ३२ यूद्धी लोक, ग्रीक लोक किंवा देवाच्या मंडळीला अडखलण होऊ नका. ३३ जसा मी प्रयेक बाबतीत सर्वांना संतुष्ट करण्याचा प्रयत्न करतो आणि माझ्यासाठी काय हितकारक आहे हे न पाहता इतर प्रत्येकासाठी काय हितकारक आहे ते बाहेत यासाठी की त्यांचे तारण व्हावे.

११ मी जसे ख्रिस्ताचे अनुकरण करतो तसे माझे आभारपूर्वक अनुकरण करणारे क्वा. २ मी तुमची प्रशंसा करतो कारण तुम्ही माझी नेहमी आठवण करता आणि तुम्हास नेमून दिलेले विधी, काटेकोरपणे पाळता. ३ परंतु तुम्हास हे माहीत व्हावे असे मला वाटते की, ख्रिस्त हा प्रत्येक पुरुषाचे मस्तक आहे आणि प्रत्येक पुरुष हा स्त्रीचे मस्तक आहे आणि देव ख्रिस्ताचे मस्तक आहे ४ प्रत्येक पुरुष जो प्रार्थना करताना आपले मस्तक आच्छादितो तो आपल्या मस्तकाचा अपमान करतो. ५ परंतु प्रत्येक स्त्री जी आपले मस्तक न झाकता प्रार्थना करते आणि लोकांमध्ये देवाचा संदेश सांगते ती मस्तकाचा अपमान करते कारण ती स्त्री मुंडेलेल्या स्त्री सारखीच आहे. ६ जर स्त्री आपले मस्तक आच्छादित नाही तर तिने आपले केस कापून घ्यावेत परंतु केस कापणे किंवा मुंडण करणे स्त्रीस लज्जास्पद आहे. तर तिने आपले मस्तक झाकवे. ७ ज्याअर्थी मनुष्य देवाची प्रतिमा आणि वैभव प्रतिबिमित करतो त्याअर्थी त्याने मस्तक झाकणे योग्य नाही. परंतु स्त्री पुरुषाचे वैभव आहे. ८ पुरुष स्त्रीपासून नाही परंतु स्त्री पुरुषाचापूर्व स्त्रीला आली आहे. ९ आणि पुरुष स्त्रीपासून आहे तसा पुरुषही स्त्रीपासून आहे. १० द्याकारणामुळे देवदूतकरिता स्त्रीने आपल्यावर असलेल्या अधिकाराचे चिन्ह मस्तकावर धारण करावे हे योग्य आहे. ११ तरीही प्रभूमध्ये स्त्री पुरुषाचापूर्व स्वतंत्र नाही व पुरुष स्त्रीपासून स्वतंत्र नाही. १२ कारण स्त्री जशी पुरुषाचापूर्व आहे, तसा पुरुषही स्त्रीपासून जन्माला येतो. परंतु सर्व गोषी देवाचापूर्व आहेत. १३ हे तुम्हीच ठरवा की, मस्तक न आच्छादिता देवाची प्रार्थना करणे स्त्रीसाठी योग्य आहे का? १४ पुरुषांनी लांब केस वाढविणे हे त्याच्यासाठी लज्जास्पद आहे. असे निर्संसुद्धा तुम्हास शिकवीत नाही काय? १५ परंतु स्त्रीने लांब केस राखणे हे तिला गौरव आहे कारण तिला तिचे केस आच्छादनासाठी दिले आहेत. १६ जर कोणाला वाद घालायचा असेल तर मला दाखवून द्या की, आमची अशी रीत नाही व देवाच्या मंडळ्यांचीही नाही. १७ पण आताही पुढची आज्ञा देत असताना मी तुमची प्रशंसा मंडळी म्हणून करीत नाही कारण तुमच्या एकर येण्याने तुमचे चांगले न होता तुमचे वाईट होते. १८ प्रथम, मी ऐकतो की, जेव्हा मंडळीमध्ये तुम्ही एकत्र जमता, तेथे तुमच्यामध्ये फुटी असतात आणि काही प्रमाणात त्यावर विश्वास ठेवतो. १९ यासाठी की, जे तुमच्यामध्ये स्वीकृत आहेत ते प्रकट व्हावे म्हणून तुम्हासमध्ये पक्षभेद

असलेच पाहिजे. २० म्हणून जेव्हा तुम्ही एकत्र येता तेव्हा तुम्ही खच्या अरथीने प्रभूभोजन घेत नाही. २१ कारण तुम्ही भोजन करता तेव्हा तुम्हातील प्रत्येकजण अंगोदरच आपले स्वतःचे भोजन करतो. एक भुकेला राहतो तर दुसरा अतीतृप्त झालेला असतो. २२ खाण्यापिण्यासाठी तुम्हास घेरे नाहीत का? का तुम्ही देवाच्या मंडळीला तुच्छ मानता आणि जे गरीब आहेत त्यांना खिजवता? मी तुम्हास काय म्हणू? मी तुमची प्रशंसा करू काय? याबाबतीत मी तुमची प्रशंसा करत नाही. २३ कारण प्रभूसून जे मला मिळाले तेच मी तुम्हास दिले. प्रभू येशूचा, ज्या रात्री विश्वासाधात करण्यात आला. त्याने भाकर घेतली, २४ आणि उपकार मानत्यावर ती मोडली आणि म्हणाला, “हे माझे शरीर आहे, जे मी तुमच्यासाठी देत आहे. माझी आठवण करण्यासाठी हे करा.” २५ त्याचप्रमाणे त्यांनी भोजन केल्यावर त्याने प्याला घेतला आणि म्हणाला, “हा प्याला माझ्या रक्ताने झालेला नवीन करार आहे. जितक्यांदा तुम्ही हा पिता तितक्यांदा माझी आठवण करण्यासाठी हे करा.” २६ कारण जितक्यांदा तुम्हीही भाकर खातो व हा प्याला पिता, तितक्यांदा तुम्ही प्रभूच्या मरणाची तो येईपर्यंत घोषणा करीता. २७ म्हणून जो कोणी अयोग्य रीतीने प्रभूची भाकर खाईल किंवा प्याला पिईल तो प्रभूच्या शरीराविषयी आणि रक्ताविषयी दोघी ठेल. २८ म्हणून मनुष्यांने स्वतःची परीक्षा करावी आणि नंतर त्या भाकरीतून खावे व त्या प्याल्यातून प्यावे. २९ कारण जर तो प्रभूच्या शरीराचा अर्थ न जाणता ती भाकर खातो व पितो तर तो खाण्याने आणि पिण्याने स्वतःवर दंड ओढवून घेतो. ३० याच कारणामुळे तुम्हातील अनेक जण आजारी आहेत आणि काहीजण मरण पावले आहेत. ३१ परंतु जर आहारी आमची परीक्षा करू तर आमच्यावर न्यायाचा प्रसंग येणार नाही. ३२ परंतु प्रभूकडून आमचा न्याय केला जातो तेव्हा आम्हास शिस्त लावण्यात येते, यासाठी की, जगातील इतर लोकांबोर आम्हासही शिक्षा होऊ नन्ये. ३३ म्हणून माझ्या बंधूवो व बहिणीनो जेव्हा तुम्ही भोजनास एकत्र येता, तेव्हा एकमेकांसाठी थांबा. ३४ जर कोणी खरोखरच भुकेला असेल तर त्याने घरी खावे यासाठी की तुम्ही दंड मिळण्यासाठी एकत्र जमू नन्ये. मी येईन तेव्हा इतर गोषी सुरक्षीत करून देईन.

१२ बंधूनो आत्मिक दानाविषयी, तुम्ही अज्ञानी असावे अशी माझी इच्छा नाही.

२ जेव्हा तुम्ही परार्थीय होता, तेव्हा जसे चालवले जात होता तसेच तुम्ही या मुक्या मूर्तीकडे नेले जात होता. हे तुम्हास ठाऊक आहे. ३ म्हणून मी तुम्हास सांगत आहे की, देवाच्या आत्म्याने बोलणारा कोणीही मनुष्य असे म्हणत नाही की, “येशू शापित असो.” आणि पवित्र आत्म्याशीवय कोणीही “येशू प्रभू आहे”, असे म्हणू शक्त नाही. ४ आता कृपादानांचे निरनिराळे प्रकार आहेत, पण आत्मा एकच आहे. ५ तसेच सेवा करण्याचे निरनिराळे प्रकार आहेत, पण प्रभू एकच आहे. ६ आणि कायचिं निरनिराळे प्रकार आहेत पण सर्वत सर्व कायें करणारा तो देव एकच आहे. ७ पण आत्म्याचे प्रकटीकरण हे सर्वांस उपयोगी होण्यास एकेकाला दिले आहे. ८ कारण एकाला आत्म्याच्याद्वारे ज्ञानाचे वचन मिळते, आणखी एकाला त्याच आत्म्याच्या योगे विश्वास, आणखी एकाला त्याच आत्म्याच्या योगे निरीगी करण्याची कृपादाने, १० आणखी एकाला चमत्कार करण्याची शक्ती व दुसऱ्याला भविष्य सांगण्याची शक्ती, तर दुसऱ्याला आत्म्या आत्म्यातील फरक ओळखण्याची, आणखी एकाला विविध प्रकारच्या भाषा बोलण्याची, आणखी एकाला भाषांतर करून अर्थ सांगण्याची शक्ती दिली आहे. ११ पण या सर्वात तोच एक आत्मा कायं करतो. तो आपल्या इच्छेप्रमाणे प्रत्येक जणाला कृपादान वाटून देतो. १२ कारण शरीर ज्याप्रमाणे एक असून त्याचे अवयव पुष्कळ असतात आणि एका शरीराचे अवयव पुष्कळ असून एक शरीर असते त्याप्रमाणेच ख्रिस्त आहे. १३ कारण आपण यहूदी किंवा ग्रीक होतो, दास किंवा स्वतंत्र होतो तरी एका आत्म्याने आपण सर्वांचा

एका शरीरात बाप्तिस्मा झाला आहे आणि सर्वांना एकाच पवित्र आत्म्याने भरण्यात आले. १४ कारण शरीर हे एक अवयव नसून पुष्कळ अवयव मिळून एक आहे. १५ जर पाय म्हणेल, “मी हात नाही म्हणून शरीराचा नाही”, तर त्यावरून तो शरीराचा नाही असे नाही. १६ आणि कान म्हणेल, “मी डोळा नाही म्हणून शरीराचा नाही”, तर त्यावरून तो शरीराचा नाही असे नाही. १७ सर्व शरीर डोळा असते तर ऐकणे कुठे असते? आणि सर्व ऐकणे असते तर वास घेणे कुठे असते? १८ पण, शरीरातील प्रत्येक अवयव देवाने त्याच्या इच्छेप्रमाणे लावून ठेवला आहे. १९ ते सगळे मिळून एक अवयव असते, तर शरीर कुठे असते? २० पण, आता पुष्कळ अवयव आहेत तरी एक शरीर असे आहेत, २१ आणि डोळा हाताताला म्हणू शक्ताणर नाही की, ‘‘मला तुझी गरज नाही’’, तसेच डोके पायांना म्हणू शक्ताणर नाही की, ‘‘मला तुमची गरज नाही’’. २२ तर उलट, शरीराचे जे अवयव अधिक अशक्त दिसतात ते आवश्यक आहेत. २३ आणि शरीराचे जे भाग आपण कमी मानावे मानतो त्यांना पुष्कळ अधिक मानावे आवारण घालतो आणि आपल्या कुरूप भागांना पुष्कळ अधिक रूप लाभते. २४ कारण आपल्या शॉबून दिसण्याच्या अवयवांना गरज नाही पण ज्या भागांना गरज आहे त्यांना पुष्कळ अधिक मान देऊन देवाने शरीर जुळवले आहे. २५ म्हणूजे शरीरात कोणेतीही मतभेद नसावे तर अवयवांनी एकमेकांची सारख्याच काळजी घावी. २६ आणि एक अवयव दुखत असला तर त्याच्याबरोबर सर्व अवयव दुख सोसातात आणि एका अवयवाचे गौरव झाले तर त्याच्याबरोबर सर्व अवयव आनंद करतात. २७ आता, तुम्ही ख्रिस्ताचे शरीर असून आणि वैयक्तिकीरत्या अवयव आहात. २८ आणि देवाने मंडळीत असे काही नेमते आहेत प्रथम प्रेषित, दुसरे संदेशे, तिसरे शिक्षक; त्यानंतर चमत्कार, त्यानंतर रोग काढण्याची कृपादाने, सहाय्यक सेवा, व्यवस्था आणि विविध प्रकारच्या भाषा बोलणारे असे नेमले आहेत. २९ सगळेच प्रेषित आहेत काय? सगळेच संदेशे आहेत काय? सगळेच शिक्षक आहेत काय? सगळेच चमत्कार करणारे आहेत काय? ३० सगळ्यांनाच रोग काढण्याची कृपादाने मिळालीत काय? सगळेच अन्य भाषा बोलातात काय? सगळेच अर्थ सांगतात काय? ३१ पण तुम्ही अधिक मोठी कृपादाने मिळवण्याची इच्छा बाळगा आणि शिवाय, मी तुम्हास एक अधिक चोंगला मार्ग दाखवतो.

१३ मी मनुष्याच्या आणि देवदूतांच्या भाषेत बोललो पण माझ्याठायी प्रीती नसली, तर मी वाजाणारी शाळी किंवा झाणझाणणारी झांज असा आहे. २ आणि माझ्यात संदेश देण्याची शक्ती असली, मला सर्व रहस्ये कळली व सर्व ज्ञान अवगत झाले आणि मला डोंगर हलवता येतील इतका माझ्यात पूर्ण विश्वास असला पण माझ्याठायी प्रीती नसली, तर मी काही नाही. ३ आणि जरी मी माझे सर्व धन गरजवंताच्या अनन्दानासाठी दिले आणि माझे शरीर होमार्पणासाठी दिले पण जर माझ्याठायी प्रीती नसली तर मला काही लाभ नाही. ४ प्रीती सहनशील आहे, उपकारशील आहे, प्रीती हेवा करीत नाही; प्रीती बढाई मारीत नाही, कुणगत नाही. ५ प्रीती गैरीशिस्तपणे वागत नाही, स्वहित पाहत नाही, चिडत नाही, अपकार स्मरत नाही. ६ प्रीती अनीतीत आनंद मानीत नाही. परंतु सत्याविषयी ती आनंद मानते. ७ प्रीती सर्व गोषी सहन करते, सर्व गोषींवर विश्वास ठेवते, सर्व गोषींची आशा करते, सर्व गोषी सहन करते. ८ प्रीती कधीच संपत नाही; भविष्यवाण्या असतील त्या निरुपयोगी होतील, भाषा असतील त्या नाहीशा होतील, ज्ञान असेल ते नाहीसे होईल; ९ कारण आमचे जान अपूर्ण आहे, आम्ही अपूर्ण भविष्य सांगतो. १० पण जेव्हा पूर्णत्व येते तेव्हा जे अपूर्ण आहे ते नाहीसे केले जाईल. ११ जेव्हा मी मूळ होतो, तेव्हा मूलासारखा बोलत असे, मी मूलासारखा विचार करीत असे. मूलासारखा बोलत असे. परंतु जेव्हा मी मोठा झालो, तेव्हा मी लहानपणाच्या गोषी सोडून दिल्या आहेत. १२ आता आपण आशात अस्पष्ट प्रतिविब पाहतो, परंतु जेव्हा पूर्णत्व येते तेव्हा आपण

समोरासमोर पाहू. आता मला अंशतःकळते, पण नंतर मला जसे पूर्णपणे ओळखण्यात आले आहे, तसे मी पूर्णपणे ओळखीन, १३ सारांश, विश्वास, आशा आणि प्रीती ही तिन्ही कायम राहतात. पण यामध्ये प्रीती श्रेष्ठ आहे.

१४

प्रीती हे तुमचे घेय असू द्या आणि आत्मिक दानांची विशेषत: तुम्हास संदेश देता यावा याची मनापासून इच्छा बोलगा. २ ज्याला इतर भाषांमध्ये बोलण्याचे दान आहे तो खेर पाहता मनुष्यांबोरब बोलत नाही. तर देवाबाबोरब बोलतो कारण तो काय बोलतो हे कोणालाही कळत नाही. पवित्र आत्म्याच्याद्वारे तो गुढ गोषी बोलतो. ३ परंतु जो संदेश देतो तो लोकांशी बोध, उन्नती व सांतन याविषयी बोलतो, ४ ज्याला दुसऱ्या भाषेत बोलण्याचे दान आहे, तो स्वतःवीच आश्चातिकदृष्ट्या उन्नती करून घेतो, पण ज्याला संदेश देण्याचे दान आहे तो संपूर्ण मंडळीची उन्नती करतो. ५ तुम्ही सर्वांनी अन्य भाषेत बोलावे, पण विशेषत: तुम्ही संदेश घावेत अशी माझी इच्छा आहे कारण जो कोणी अन्य भाषांत बोलतो, त्याच्यापेक्षा जो संदेश देतो तो मोठा आहे. यासाठी की, मंडळीची उन्नती व्हावी. ६ आता, बंधूनो, जर मी तुमच्याकडे अन्य भाषा बोलण्यासाठी आलो तर तुमचा कसा फायदा होईल? तुमचा फायदा होण्यासाठी मी तुमच्याकडे प्रकटीकरण, दैवी ज्ञान, देवाकडून संदेश किंवा शिकवणूक आण्याला नको का? ७ हे निर्जीव वस्तु उदा. बासरी, वीणा यासारखे आवाज काढण्यासारखे आहे जर ते वाद्य ते नियर्माण करीत असलेल्या वेगवेगळ्या आवाजातील फरक स्पष्ट करीत नाही, तर एखाद्याला बासरीवर किंवा वीणेवर कोणतो संगीत वाजवले जात आहे ते कसे कळेल? ८ आणि जर कर्णा अस्पष्ट आवाज काढील तर लढाईसाठी कोण तयार होईल? ९ त्याचप्रमाणे सहज समजेल अशा भाषेतून बोलल्याशिवाय तुम्ही काय बोलला हे कोणाला कसे समजेल? कारण तुम्ही हवेत बोलल्यासारखे होईल. १० नि:संशय, जगात पुष्कळ प्रकारच्या भाषा आहेत व कोणतीही अर्थविरहीत नाही. ११ म्हणून जर मला भाषेचा अर्थ समजला नाही तर जो बोलत आहे त्याच्यासाठी मी विदेशी ठेण व जो बोलणारा आहे तो माझ्यासाठी विदेशी होईल. १२ नक्की तेच तुम्हासही लागू पडते जर तुम्ही आध्यात्मिक दाने मिळवता म्हणून उत्सुक आहात तर मंडळीच्या उन्नतीसाठी, मंडळीला आध्यात्मिक मजबूती येण्यासाठी जोरदार प्रयत्न करा. १३ म्हणून, जो अन्य भाषेत बोलतो त्याने तो जो बोलला आहे त्याचा अर्थ संगता यावा म्हणून प्रार्थना करावी. १४ कारण जर मी अन्य भाषेतून प्रार्थना केली तर माझा आत्माही प्रार्थना करतो पण माझी बुद्धी निष्पक्ष राहते. १५ मग काय केले पाहिजे? मी माझ्या आत्म्याने प्रार्थना करीन पण त्याचप्रमाणे मी माझ्या बुद्धीनेही प्रार्थना करीन. १६ कारण जर तू तुम्हा आत्म्याने देवाचे धन्यवाद करक्षील तर जो ऐकणारा सामान्य व्यक्ती तेथे बसला असेल तर तो तुम्हा उपकारस्तुतीच्या प्रार्थनेत “आमेन” कसे म्हणेल? कारण तू काय म्हणतोस ते त्यास कळत नाही. १७ कारण तू उपकारस्ती चांगली करतोस, खेर हे चांगले आहे तरी त्याने दुसऱ्याची उन्नती होत नाही. १८ मी देवाचे उपकार मानतो, कारण मी तुम्हा सर्वांपेक्षा अधिक भाषा बोलतो. १९ पण मी मंडळीत अन्य भाषेत दहा हजार शब्द बोलण्यापेक्षा, दुसऱ्यांनाही शिकवावे म्हणून, मी माझ्या बुद्धीने पाच शब्द बोलावे हे मला बरे वाटतो. २० बंधूनो, तुम्ही विचार करण्यात मुलासारखे असू नका. त्याएवजी दुष्टेच्या बाबतीत लहान बालासारखे निरागप्रसंग उपल्या विचारात प्रौढ व्हा. २१ नियमशास्त्र म्हणते, “इतर भाषा बोलण्याच्या उपयोग करून व अन्य भाषेने मी या लोकांशी बोलेन तरीसुद्धा ते माझे ऐकणार नाहीत.” हे असे प्रभू म्हणतो. २२ म्हणून इतर भाषांमध्ये बोलण्याचे दान हे विश्वास ठेवणाऱ्यासाठी नसून अविश्वासण्यांसाठी चिन्हादाखल आहे. २३ म्हणून जर संपूर्ण मंडळी एकत्र येते व प्रत्येकजण दुसऱ्या भाषेत बोलत असेल आणि जर एखादा बाहेरचा किंवा अविश्वासणारा आत आला, तर तुम्ही वेडे आहात असे ते तुम्हास म्हणणार नाही का? २४ परंतु जर

प्रत्येकजण संदेश देऊ लागला आणि जर अविश्वासणारा किंवा बाहेरचा आत आला, तर सर्वजण जे बोलत असतील त्यामुळे त्या ऐकणाऱ्याला त्याच्या पापाची जापांवी होते, ते सर्व त्याचा न्याय करतात; २५ त्याच्या अंत:करणातील गुप्तिमध्ये माहीत होतात आणि मग तो पालथा पडतो आणि देवाची उपासना करतो व म्हणतो “खोरखोर देव तुमच्यामध्ये आहे” तुमच्या भेटीनी मंडळीला मदत व्हावी. २६ बंधूनो मग काय? तुम्ही एकत्र जमता तेव्हा तुमच्यापैकी प्रत्येकजण कोणी स्तोत्र गाण्यास, कोणी शिक्षण देण्यास, कोणी प्रकटीकरण सांगण्यास, कोणी अन्य भाषेतून बोलण्यास, तर कोणी अर्थ सांगण्यास तयार असतो. सर्वकाही मंडळीच्या उन्नतीसाठी असावे. २७ जर कोणी अन्य भाषेत बोलणार असेल तर दोघांनी किंवा जास्तीत जास्त तिथांनी बोलावे, एकावेळी एकानेच बोलावे आणि एका व्यक्तीने त्या बोलण्याचा अर्थ सांगावा. २८ जर मंडळीत अर्थ सांगणारा कोणी नसेल तर अन्य भाषा बोलण्याच्याने सभेत गप्प बसावे, स्वतःशी व देवाशी बोलावे. २९ दोघा किंवा तिथांनी संदेश घ्यावा व इतरांनीही ते काय बोलतात याची परीक्षा करावी. ३० बसलेल्यापैकी एखाद्या व्यक्तिला जर काही प्रकट कळाले तर पहिल्या संदेश देणाऱ्याने गप्प बसावे. ३१ जर तुम्हा सर्वांना संदेश देता येत असेल, तर एकावेळी एकानेच बोलावे, यासाठी की सर्वजण शिकील, सर्वांना बोधपर मार्गदर्शन मिळेल. ३२ जे आत्मे संदेष्यांच्या स्वाधीन असतात. ३३ कारण देव हा बेशिस्तपणा आणणारा नसून, शांती आणणारा देव आहे. जशा सर्व मंडळ्या देवाच्या पवित्र लोकांच्या बनलेल्या असतात. ३४ स्त्रियांनी मंडळीत शांत रहावे, कारण त्यांना मंडळीत बोलण्याची परवानगी देण्यात आलेली नाही, कारण नियमशास्त्रसुद्धा असेच म्हणतो. ३५ त्यांना जर काही शिकायचे असेल तर त्यांनी स्वतःच्या पतीला घरी विचारावे कारण स्त्रीने मंडळीत बोलणे हे तिला लज्जास्पद आहे. ३६ देवाचे वचन तुम्हासुदून नियाले आहे काय? किंवा ते फक्त तुमच्यापर्यंतच आले आहे काय? ३७ एखादा जर स्वतःला संदेश समजत असेल तर त्याने हे ओळखले पाहिजे की, जे मी तुम्हास लिहित आहे ती परेश्वराकडून देण्यात आलेली आज्ञा आहे. ३८ परंतु जर कोणी होत नसेल, तर न मानो. ३९ म्हणून माझ्या बंधूनो संदेश देण्यासाठी उत्सुक असा, अन्य भाषेत बोलण्याच्याला मना करू नका. ४० तर सर्व गोषी योग्य रीतीने आणि व्यवस्थित असाव्यात. ४१ आता बंधूनो मी तुम्हास आठवण करून देतो, की जे शुभर्तमान स्थिरांनी होत नाही आहात. २ ज्याच्या द्वारे तुम्हास तारण मिळाले आहे तेव्हा शुभर्तमान मी तुम्हास कळवतो. ज्या वचनाने तुम्हासही शुभर्तमान सांगितले त्या वचनानुसार ते तुम्ही दृढ धरले असल्यास त्याच्या योगे तुम्हे तारणही होत आहे; नसल्यास तुम्हाचा विश्वास व्यर्थ आहे. ३ कारण जे मला पहिल्यांदा सांगण्यात आले ते मी तुम्हास सांगून टाकले, त्यापैकी महत्वाचे हे आहे की, शास्त्रलेखाप्रमाणे ख्रिस्त तुमच्याआमच्या पापांसाठी मरण पावला. ४ त्यास पुरण्यात आले व शास्त्रलेखाप्रमाणे तिसऱ्या दिवशी त्यास पुन्हा उठविण्यात आले. ५ व तो केफाला दिसला, नंतर बारा प्रेषितांना, ६ नंतर तो एकाच वेळी पाचशेहून अधिक बांधवांना दिसला. त्यांच्यापैकी बहुसंख्य अजूनही जिवत आहेत, तर काही मरण पावले आहेत. ७ नंतर तो याकोबाला दिसला, मग पुन्हा तो सर्व प्रेषितांना दिसला. ८ आणि शेवटी मी जो अवेळी जन्मल्याप्रमाणे, त्या मलासुद्धा तो दिसला. ९ कारण प्रेषितांमध्ये मी कनिष्ठ आहे, मी प्रेषित म्हणावाच्या योग्यतेचा नाही, कारण देवाच्या मंडळीचा मी छल केला. १० पण देवाच्या कृपेने मी जो आहे तो मी आहे आणि त्याची माझ्यावरची कृपा व्यर्थ गेली नाही, उलट त्या सर्वांपेक्षा अधिक कष्ट मी केले आहेत, करणारा मी नाही, तर देवाची कृपा जी माझ्याबरोबर होती, ती करीत होती. ११ म्हणून मी असो किंवा ते असोत आम्ही अशी घोषणा

करतो आणि तुम्ही असाच विश्वास धरला. १२ पण जर आम्ही ख्रिस्त मरण पावलेल्यातून उठविला गेला आहे असे शुभर्तमान गाजवतो, तर मृतांचे पुनरुत्थान नाही असे तुमच्यातील काहीजण महणतात हे कसे? १३ जर मृतांचे पुनरुत्थान नाही तर ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला नाही, १४ आणि जर ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला नाही तर आमचा संदेश व्यर्थ आहे आणि तुमचा विश्वासही व्यर्थ आहे. १५ आणि आम्ही देवाचे खोटे साक्षी ठरलो कारण देवाने ख्रिस्ताला उठवले अशी आम्ही त्याच्याविषयी साक्ष दिली. जर हे असे असेल की, मरण पावलेले उठवले जात नाहीत तर त्याने त्यास उठवले नाही. १६ आणि जर मृतांना उठवले जात नाही, तर ख्रिस्ताला मरणातून उठविण्यात आले नाही. १७ आणि, जर ख्रिस्त उठविला गेला नाही, तर तुमचा विश्वास व्यर्थ आहे आणि तुम्ही अजून तुमच्या पापात आहात. १८ होय आणि जे ख्रिस्तात मरण पावलेले आहेत, त्याचाही नाश झाला आहे. १९ जर ख्रिस्तावर असलेली आमची आशाही, फक्त या जीवनासाठीच असली, तर सर्व मनुष्यांपेक्षा आम्ही दयनीय असे आहोत. २० परंतु आता प्रत्यक्षात ख्रिस्त मरणातून उठविला गेला आहे. जे मरण पावलेले आहेत त्याच्यातील तो प्रथमफळ आहे. २१ कारण ज्याअर्थी मनुष्याद्वारे मरण आले त्याप्रमाणे मृतांचे पुनरुत्थानसुद्धा मनुष्याद्वारे आले. २२ कारण जसे आदामाद्वारे सर्व मरण पावतात तसेच सर्वजण ख्रिस्ताद्वारे जिवंत केले जातील. २३ पण प्रत्येकजण त्याच्या क्रमानुसार, ख्रिस्त जो प्रथमफळ आहे आणि मग ख्रिस्त येण्याच्या वेळी त्याचे असलेले लोक जिवंत केले जातील. २४ मग शेवट होईल, प्रत्येक अधिपती, प्रत्येक सत्ता व प्रत्येक सामर्थ्य जेव्हा ख्रिस्त नाहीसे करील, तेव्हा ख्रिस्त देवपित्याला राज्य देर्दल. २५ कारण तो सर्व शत्रू त्याच्या पायांच्याली ठेवीपर्यंत त्यास राज्य केले पाहिजे. २६ जो शेवटचा शत्रू मृत्यु तो नष्ट केला जाईल. २७ पवित्र शास्त्र सांगते, “कारण देवाने, त्याच्या पायाखाली सर्व गोषी अंकित केल्या आहेत.” पण जेव्हा तो म्हणतो की, “सर्व गोषी त्याच्या अंकित केल्या आहेत,” तेव्हा ज्याने सर्व गोषी त्याच्या अंकित केल्या, तो स्वतः बाहेर आहे हे उघड आहे. २८ आणि, जेव्हा सर्व गोषी त्यास वश होतील तेव्हा पुत्र स्वतः त्या सर्व गोषी आपल्या वश करण्याला वश होईल. म्हणजे देवपिता हाच सर्वांत सर्व असावा. २९ नाही तर, जे लोक मरण पावल्यासाठी बाप्तिस्मा घेतात ते काय साधारील? जर मरण पावलेले उठविलेच जात नाहीत तर ते लोक त्यांच्याविषयी बाप्तिस्मा का घेतात? ३० आणि आम्ही सुद्धा प्रत्येक वेळी संकटात का पडतो? ३१ बंधूंनो ख्रिस्त येशू आपला प्रभू ह्याच्याठारी, मला तुमच्याविषयी असलेल्या अभिमानाची शाश्वत घेऊन मी हे म्हणतो की, मी रोजे रोज मरतो. ३२ मनुष्य स्वभावाप्रमाणे इफिसात मी रानटी प्राण्याबरोबर लढलो, तर मी काय मिळविले? जर मरण पावलेले उठवले जात नाहीत तर चला “आपण खाऊ पिऊ, कारण उद्या मरावाचे आहे!” ३३ फसू नका, “वाईट सोबतीने चांगल्या सवयी बिघडतात.” ३४ नीतिमत्त्वासंबंधाने शुद्धीवर या आणि पाप करीत जाऊ नका कारण तुम्हारैकी काहीजण देवाविषयी अज्ञानी आहेत. हे मी तुम्हास लाजविण्यासाठी बोलतो. ३५ परंतु कोणीरीती म्हणेल? “मरण पावलेले कसे उठवले जातात? कोणत्या प्रकारराया शरीराने ते येतात?” ३६ तू इतका अज्ञानी आहेस काय? तू जे पेरतोस ते प्रथम मरण पावल्याशिवाय जिवंत होत नाही. ३७ आणि तू जे पेरतोस ते त्याचे भावी शरीर पेरीत नाहीस, तर उघडा दाणा पेरतोस; तो गद्दाचा किंवा दुसऱ्या कशाचा असेल. ३८ आणि मग देवाने निवडल्याप्रमाणे तो त्यास आकार देतो. तो प्रत्येक दाण्याला त्याचे स्वतःचे “शरीर” देतो. ३९ जिवंत प्राणीमात्राचे सवर्चि देह सारखेच नसतात. त्याएवजी मनुष्यांचे शरीर एक प्रकारचे असते. प्राण्यांचे शरीर दुसऱ्या प्रकारचे असते, पक्ष्यांचे वेगळ्या प्रकारचे असते, आणि माशांचे आणखी वेगळ्या प्रकारचे असते. ४० तसेच स्वर्गीय शरीर आहेत आणि पृथ्वीवरील शरीराचे दुसरे असते. ४१ सूर्याचे तेज वेगळ्या प्रकारचे तर चंद्राचे तेज वेगळ्या प्रकारचे असते. ताच्याचे तेज

वेगळ्या प्रकारचे असते आणि तेजाबाबत एक तारा दुसऱ्या तान्यांहून निराळा असतो. ४२ म्हणून मृतांच्या पुनरुत्थानाबाबत असे असेल, शरीर जे जिमीनी पुले गेले आहे ते नाश पावणारे आहे, जे शरीर उठविण्यात येते ते अविनाशी आहे. ४३ जे अपमानात पुले जाते ते गौरवात उठवले जाते जे अशक्तपणात पुले जाते ते सामर्थ्यात उठेत. ४४ जे जिमीनी पुले जाते ते नैसर्गिक शरीर आहेत तर आध्यात्मिक शरीरिसुद्धा असतात. ४५ आणि तेच पवित्र शास्त्र सांगते, “पाहिला मनुष्य, आदाम हा जिवंत प्राणी झाला,” पण ख्रिस्त जो शेवटचा आदाम झाला तो जीवन देणारा आत्मा झाला. ४६ परंतु जे आतिक ते प्रथम नाही, जे नैसर्गिक ते प्रथम, मग जे आध्यात्मिक आहे ते. ४७ पाहिला मनुष्य भूमीतून म्हणजे तो मातीपासून बनविला गेला, तर दुसरा मनुष्य स्वर्गातून आला. ४८ ज्याप्रमाणे तो मनुष्य मातीपासून बनविला गेला, त्याप्रमाणे लोकसुद्धा मातीपासूनच बनविले गेले आणि त्या स्वर्गीय मनुष्याप्रमाणे स्वर्गीय लोकही तसेच आहेत. ४९ आणि जो मातीचा होता त्याचे प्रतिरूप आपण धारण केले, त्याचप्रमाणे जो स्वर्गीय आहे त्याचे प्रतिरूप आपण धारण करू. ५० आता बंधूंनो मी हे सांगतो की, मांस व रक्त ह्याना देवाच्या राज्याचे वतन मिळू शकत नाही आणि विनाशीपणाला अविनाशीपणाचे वतन मिळत नाही. ५१ पाहा! मी तुम्हास एक रहस्यमय सत्य सांगत आहे. आपण सर्व मरणार नाही. आपण सर्व बदलून जाऊ. ५२ क्षणात, डोळ्यांचे पाते लवते न लवते तोच, शेवटचा कर्णा वाजेल तेव्हा, कारण कर्णा वाजेल आणि मरण पावलेले अविनाशीपणात उठवले जातील आणि आपण बदलून जाऊ. ५३ कारण हे जे विनाशी आहे त्याने अविनाशीपण परिधान करावे आणि हे जे मरणाधीन आहे त्याने अमरपण परिधान करावे हे आवश्यक आहे. ५४ हे जे विनाशी त्याने अविनाशीपण धारण करावे वे हे जे मरणाधीन आहे त्याने अमरत्व धारण करावे, असे जेव्हा होईल तेव्हा, पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाण, “विजयात मरण गिळले गेले आहे.” ५५ “अरे मरण तुझा विजय कोठे आहे? मरण, तुझी नांगी कोठे आहे?” (Hadès g86) ५६ मरणाची नांगी पाप आहे आणि पापाचे सामर्थ्य नियमास्तापासून येते. ५७ पण देवाला धन्यवाद असो, जो प्रभू येशू ख्रिस्ताद्वारे आम्हास विजय देतो! ५८ म्हणून माझ्या प्रिय बंधूंनो व बहिंगांनो प्रभूमध्ये स्थिर आणि अचल राहा. नेहमी स्वतःला प्रभूच्या कार्यासाठी वाढून घ्या कारण तुम्ही जाणता की प्रभूमध्ये तुमचे काम व्यर्थ नाही.

१६ आता, पवित्र जनाकरीता वर्गीणी गोळा करण्यविषयी, जसे मी गलतीयातील मंडळ्यांना आज्ञा केली त्याप्रमाणे तुम्हीही तसे करावे. २ तुमच्यामधील प्रत्येकाने, त्यास यश मिळेल त्या मानाने, प्रत्येक आठवड्याच्या पहिल्या दिवशी द्रव्य जमवून ठेवावे. ३ आणि मी आल्यावर तुम्ही पत्रे देऊन, तुम्ही स्वीकृत केलेल्या लोकांस तुम्ही देण्याची यश्शलेलम शहरास घेऊन जायला पाठवीन; ४ आणि जर माझेसुद्धा जाणे योंय असेल तर ते माझ्याबरोबर येतील. ५ मी मासेदोनिया प्रांतातून जाईन तेव्हा तुमच्याकडे येईन कारण मासेदोनियातून जाण्याची माझी योजना आहे. ६ आणि शक्य झाल्यास मी तुमच्याबरोबर राहीन आणि हिवाळाही घालवीन, म्हणजे मी जाणार असेन तिकडे तुम्ही मला वाटेस लावावे. ७ कारण आता थोड्या वेळेसाठी तुम्हास भेटण्याची माझी इच्छा नाही कारण जर प्रभूची इच्छा असेल तर तुमच्यासमवेत काही काळ घालवावा अशी आशा मी धरतो. ८ पन्नासाच्या दिवसाच्या सणापर्यंत मी इफिसात राहीन ९ कारण माझ्यासाठी मोठे आणि परिणामकारक द्वार उघडले आहे आणि असे अनेक आहेत जे मला विरोध करतात. १० जर तीमथ्य आला तर तो तुमच्याजवळ निर्भयपणी कसा राहील याकडे लक्ष द्या कारण तोसुध्दा माझ्यासारखेच प्रभूचे कार्य करीत आहे. ११ यास्तव कोणीही त्यास तुच्छ मानू नये. तर मग त्याने माझ्याकडे यावे म्हणून त्यास शांतीने पाठवा कारण इतर बंधूबरोबर त्याच्या

येण्याची मी वाट पाहत आहे. १२ पण बंधू अपुल्लोविषयी असे आहे की, त्याने इतर बांधवांबरोबर तुमच्याकडे यावे, अशी मी त्यास फार विनंती केली पण त्याची आता येण्याची मुळीच इच्छा नव्हती पण त्यास सोयीची संधी मिळेल तेव्हा तो येहल. १३ सावध असा, तुमच्या विश्वासात बळकट राहा. धैर्यशील व्हा. सशक्त व्हा. १४ प्रत्येक गोष्ट जी तुम्ही कराल ती प्रीतीत करा. १५ आता बंधूनो स्तेफनाच्या घराण्याविषयी तुम्हास चांगली माहिती आहे. ते अखया प्रांतातील प्रथमफळ आहे; आणि पवित्रजनांच्या सेवेसाठी त्यांनी स्वतःला वाहिले आहे. मी तुम्हास विनंती करतो की, १६ प्रत्येकजण जो या कार्यात सामील होतो व प्रभुसाठी श्रम करतो अशा लोकांच्या तुम्हीसुद्धा अधीन व्हा. १७ स्टेफन, फर्टूनात आणि अखायिक हे आलयाने मला आनंद झाला कारण त्यांनी माझ्यासाठी जे केले ते तुम्ही करू शकला नसता. १८ कारण त्यांनी माझा व तुमचा आत्मा प्रफुल्लीत केला आहे. अशा लोकांस मान्यता द्या. १९ आशियातील मंडळ्या तुम्हास नमस्कार सांगतात. अक्विला, प्रिस्कील्ला व जी मंडळी त्यांच्या घरात जमते, ती प्रभूमध्ये तुम्हास नमस्कार सांगतात, २० सर्व बंधू तुम्हास नमस्कार सांगतात, पवित्र चुंबनाने एकमेकांना अभिवादन करा. २१ मी, पौल स्वतः माझ्या स्वतःच्या हाताने हा सलाम लिहीत आहे. २२ जर कोणी प्रभूर प्रीती करीत नाही, तर तो शापित होवो, “मारानाथा; हे प्रभू ये” २३ प्रभू येशूची कृपा तुम्हाबरोबर असो! २४ ख्रिस्त येशूमध्ये माझी प्रीती तुम्हा सर्वांबरोबर असो. आमेन.

२ करि.

१ देवाच्या इच्छेने ख्रिस्त येशूचा प्रेषित पौल आणि बंधू तीमिथ्य ह्यांकडून;

करिंथ शहरातील देवाच्या मंडळीस व सर्व अखया प्रांतातील सर्व पवित्र जणांस सलाम, २ देव आपला पिता आणि प्रभू येशू ख्रिस्त ह्यांकडून

तुम्हास कृपा व शांती असो. ३ आपला प्रभू येशू ख्रिस्ताचा देव आणि पिता, जो दयाळू पिता व सर्व सांत्वन करणारा देव तो धन्यवादित असो. ४ तो आमच्या सर्व संकटात आमचे सांत्वन करतो; यासाठी की, ज्या सांत्वनाने आमचे स्वतःचे देवाकडून सांत्वन होते. त्या सांत्वनाने आम्ही, जे कोणी कोणत्याही संकटात आहेत त्यांचे सांत्वन करण्यास समर्थ क्वावे. ५ कारण ख्रिस्ताची दुःखे जेशी आमच्यावर पुष्कळ येतात तसेच ख्रिस्ताकडून आमचे सांत्वनही पुष्कळ होते. ६ आणि आम्हासर संकट येते ते तुमचे सांत्वन क्वावे म्हणून मिळते; म्हणजे असे की, जी दुःखे आम्ही सोशीत आहेत, ती थीराने सहन करण्यास तुम्हास सामर्थ्य मिळते. ७ आणि तुमच्याविषयीची आमची आशा बळकट आहे कारण आम्ही हे जाणतो की, तुम्ही दुःखांचे भागीदार आहात तसेच सांत्वनावेही भागीदार आहात. ८ बंधूनो, आमच्यावर अशीयात जे संकट आले त्याविषयी तुम्ही अजाण असावे अशी आमची इच्छा नाही; ते असे की, आम्ही इतके, शक्तीपलीकडे, अतिशयच डपले गेलो की, आम्ही आमच्या जिंवंत राहण्याविषयीची आशासुद्धा सोडून दिली होती. ९ खोरखर आम्हास वाटत होते की, आम्ही मरणारच, पण आम्ही स्वतःबर विश्वास ठेवू नये, तर जो देव मरण पावलेल्याना उठवतो त्याच्यावर आम्ही विश्वास ठेवावा, म्हणून हे घडले. १० त्याने आम्हास मरणाच्या मोठ्या संकटातून सोडवले, तो आता सोडवत आहे आणि तो आम्हास ह्यापुढेरी सोडवील, अशी त्याच्याविषयी आमची आशा आहे. ११ तुम्ही देखील आमच्यासाठी प्रार्थना करून आमचे सहाय्य करावे; मग पुष्कळ लोक आमच्यासाठी उपकार मानतील की त्यांच्या पुष्कळ प्रार्थनामुळे देवाने आम्हास कृपा दिली आहे. १२ आम्हास अभिमान बाळगणयाचे कारण, म्हणजे आमच्या सदसदविवेकबुद्धीची साक्ष होय. आम्ही मनुष्याच्या ज्ञानाने नव्हे, तर देवाच्या कृपेपे, देवाच्या पवित्रतेने व प्रामाणिकपणे जगत आणि विशेषत: तुमच्याशी वागला. १३ कारण तुम्हास वाचता येतात किंवा समजतात, त्यावाचूडू दुम्हया गोरी आम्ही तुम्हास लिहीत नाही आणि शेवटपर्यंत तुम्ही नीट समजून घ्याल अशी भी आशा धरतो. १४ त्याप्रमाणे तुम्ही काही अंशी आम्हास मान्यता दिली की, जसे आपल्या प्रभू येशूच्या दिवशी तुम्ही आमच्या अभिमानाचा विषय आहा, तसेच आम्ही तुमच्या अभिमानाचा आहोत. १५ आणि मी या विश्वासामुळे असे योजले होते की, प्रथम मी तुमच्याकडे यावे, म्हणजे तुम्हास दोन भेटीचा फायदा क्वावा. १६ मी मासेदोनियाला जाताना तुम्हास भेटण्याची योजना केली आणि मासेदोनियाहून परत येताना तुमच्याकडे येण्याचे ठरवले आणि त्यानंतर तुम्ही मला यहूदीयाकडे वाटेस लावावे. १७ असा विचार करीत असता, मी चंचलपणा केला काय? किंवा मी जे योजतो ते देहाला अनुसरून योजतो काय? म्हणजे मी माझे एकाच वेळेला ‘होय, होय’ आणि ‘नाही, नाही’ असे म्हणतो काय? १८ पण जसा देव विश्वसनीय आहे, तसे आमचे तुमच्याबोराबचे बोलणे ‘होय’ आणि ‘नाही’ असे नाही. १९ कारण आम्ही, म्हणजे मी, सिल्वान व तीमिथ्य मिळून, तुमच्यात ज्याची घोषणा केली तो देवाचा पुरु येशू ख्रिस्त होय किंवा नाही असा नव्हता तर त्याच्यात होय अशीच होती. २० कारण देवाची सर्व वचने त्याच्यात ‘होय’ अशी आहेत, म्हणून आपण देवाच्या गौरवाना त्याच्याद्वारे ‘आमेन’ म्हणतो. २१ आता, जो आम्हास अभिषेक करून तुमच्याबोराब ख्रिस्तात सुस्थिर करीत आहे तो देव आहे. २२ तसाच त्याने आपल्यावर शिक्का मारला आहे आणि जो येणार आहे त्याबदलची खात्री म्हणून आमच्या अंत:करणात आपला पवित्र आत्मा

हा विसार दिला आहे. २३ मी देवाला साक्षी होण्यासाठी हाक मरून आपल्या जीवाची शपथ घेऊन सांगतो की तुमच्याशी कठोर व्यवहार करू नये म्हणून मी करिंथला आलो नाही. २४ आम्ही तुमच्या विश्वासावर अधिकार गाजवितो असे नाही पण आम्ही तुमच्या आनंदात तुमचे सहकारी आहोत कारण तुम्ही विश्वासाने उभे आहात.

२ कारण मी स्वतःशी ठरवले होते की, मी पुन्हा दुःख देण्यास तुमच्याकडे येत नये. २ कारण जर मी तुम्हास दुःख देतो, तर ज्याला माझ्यामुळे दुःख होते त्याच्यावाचून मला आनंदित करणारा कोण आहे? ३ आणि मी हेच लिहिले होते, म्हणजे मी आल्यावर ज्यांच्याविषयी मी आनंद करावा त्यांच्याकडून मला दुःख होऊ नये, मला तुम्हा सर्वांविषयी विश्वास आहे की, माझा आनंद तो तुम्हा सर्वांदेखील आहे. ४ कारण, मी दुःखाने, मनाच्या तलमधीने व अशू गाळीत तुम्हास लिहिले ते तुम्ही दुखीची क्वाहे म्हणून नाही पण तुमच्यावर जी माझी प्रीती आहे तिची खोली तुम्हास समाजावी. ५ जर कोणी दुःख दिले असेल, तर त्याने केवळ मलाचा दुःख दिले, असे नाही, तर काही प्रमाणात तुम्हा सर्वांना दिले आहे. त्यासंबंधी मी फार कठीण होऊ इच्छीत नाही. ६ अशा मनुष्यास ही बहुमताने दिली ती शिक्षा पुरे. ७ म्हणून, उलट त्यास क्षमा करून तुम्ही त्याचे सांत्वन करावे; यासाठी की अति दुःखाने तो दबून जाऊ नये. ८ म्हणून मी तुम्हास विनंती करतो की, त्याच्यावर तुमची प्रीती आहे अशी त्याची खारारी करून द्या. ९ कारण मी तुम्हास या हेतूने लिहिले आहे की, तुम्ही परीक्षेत टिकता की नाही व प्रत्येक बाबतीत तुम्ही आज्ञाधारक राहता की नाही हे पाहावे. १० ज्या कोणाला तुम्ही कशाची क्षमा करता त्यास मीही क्षमा करतो, कारण मी क्षमा केली असेल तर ज्या कशाची कोणाला मी क्षमा केली आहे, त्यास तुमच्याकरीता, मी ख्रिस्ताच्या समक्ष केली आहे. ११ यासाठी सैतानाने आपल्याला ठक्कू नये; कारण आपण त्याच्या दुष्ट योजना जाणत नाही असे नाही. १२ आणि पुढे जेव्हा मी ख्रिस्ताच्या सुवर्तोसाठी त्रोवस शहरास आल्यावर आणि प्रभूकडून माझ्यासाठी एक द्वार उघडले गेले, १३ माझा बंधू तीत हा मला सापडला नाही म्हणून माझ्या जीवाला चैन पडेना. मग तेथेत्या लोकांचा निरोप घेऊन मी मासेदोनियास निघून गेलो. १४ पण देवाचे आभार मानतो जो ख्रिस्तामध्ये नेहमी आम्हास विजयाने नेतो आणि त्याच्याविषयीच्या ज्ञानाचा सुंगध प्रत्येक टिकाणी आमच्याद्वारे सगळीकडे पसरवितो. १५ कारण ज्याचे तारण होत आहे अशा लोकात आणि ज्यांचा नाश होत आहे अशा लोकात आम्ही देवाला ख्रिस्ताचा सुवास आहोत. १६ ज्या लोकांचा नाश होत आहे, मृत्युचा मरणसूचक वास आणि जे तारले गेले आहेत, जीवनाकडे नेणारा जीवनाचा वास आहोत आणि या गोरीसाठी कोण लायक आहे? १७ कारण दुसऱ्या कित्येकांसांपर्यंत देवाच्या वचनाची भेसळ करणारे आम्ही नाही पण आम्ही शुद्ध भावाने, देवाचे म्हणून देवाच्या दृष्टीपुढे ख्रिस्तात बोलतो.

३ आम्ही पुन्हा आमची स्वतःची प्रशंसा करू लागली आहोत काय?

३ किंवा आम्हास, दुसऱ्यांप्रमाणे, तुमच्याकरिता किंवा तुमच्याकडून शिफारसपत्रांची गरज आहे काय? २ तुम्ही स्वतःच आमची शिफारसपत्रे आहोत; आमच्या अंत:करणावर लिहिलेले, प्रत्येकाने वाचलेले व प्रत्येकाला महात असेलेले. ३ शाईने नव्हे, तर जिंवंत देवाच्या आत्म्याने कोरलेले दगडी पाठ्यांवर नव्हे, तर मानवी मांसमय हृदयाच्या पाठ्यांवर कोरलेले, आमच्या सेवेच्या योगे तेयार झालेले ख्रिस्ताचे पत्र आहोत, असे तुम्ही दाखवून देता. ४ आणि ख्रिस्तामुळे देवाच्या ठारी आमचा असा विश्वास आहे. ५ आम्ही स्वतःच कोणतीही गोष्ट आपण होऊनच ठरविण्यास समर्थ आहोत असे नव्हे, तर आमच्या अंगची पात्रता देवाकडून आलेली आहे. ६ त्याने आम्हास नव्या कराराचे सेवक होण्यास पात्र केले, तो लेखाद्वारे केलेला नाही, पण पवित्र आत्म्याद्वारे केलेला आहे कारण लेखा मारून टाकतो पण पवित्र आत्मा जिंवंत करतो. ७ पण दगडावर कोरलेल्या अक्षरात लिहिलेली मरणाची सेवा इतकी

गौरवी झाली की, इसाएल लोक मोशेच्या तोंडावरील तेज, जे नाहीसे होत चालले होते, त्या तेजामुळे त्याच्या तोंडाकडे दृष्टी लाववत नव्हती. ८ तर तिच्यापेक्षा पवित्र आत्म्याची सेवा अधिक गौरवयुक्त कशी होणार नाही? ९ कारण ज्या सेवेचा परिणाम दंडाज्ञा ती जर तेजोमय होती, तर जिचा परिणाम नीतिमत्त्व ती तिच्यापेक्षा किंती विशेषकरून अधिक तेजोमय असणार. १० इतकेच नव्हे, तर “जे तेजस्वी होते ते” या तुलनेने हीनदीन ठरते. ११ कारण जे नाहीसे होणार होते ते जर तेजयुक्त आहे, तर जे शाश्वत ते किंतीतीरी अधिक तेजस्वी असणार. १२ तर मग आम्हास अशी आशा असल्यामुळे आम्ही फार थिटाईने बोलतो. १३ आम्ही मोशेप्रमाणे करीत नाही; त्याने तोंडावर आच्छादन घालते ते ह्यासाठी की, जे नाहीसे होत चालले होते ते इसाएल लोकांस शेवटपर्यंत बघात येऊ नये. १४ पण त्यांची मने कठीण केली गेली कारण आजवर ते आच्छादन, तसेच जुन्या कराराच्या वाचनात, न काढलेले राहिले आहे, ते खिस्तात नाहीसे झाले आहे. १५ पण आजपर्यंत ते आच्छादन, ते मोशेचे ग्रंथ वाचन करीत असता, त्यांच्या मनावर घाटलेले असते. १६ पण ते जेव्हा प्रभूकडे वळेल तेव्हा ते आच्छादन काढले जाईल. १७ आणि प्रभू आत्मा आहे व जेथे प्रभूचा आत्मा आहे तेथे मोक्खेपणा आहे. १८ पण आपल्या तोंडावर आच्छादन नसून आणण सर्वजण, जणू आरशात पाहिल्यप्रमाणे, प्रभूच्या तेजाकडे पाहत असता, कलेकरेने त्याच्या प्रतिरूपात आपले रुपांतर होत आहे. हे प्रभूच्या आत्माकडून होत आहे.

४ म्हणून, आमच्यावर देवाची दया झाल्यामुळे ही सेवा आम्हास देण्यात आली आहे, म्हणून आम्ही खचत नाही. २ आम्ही लज्जास्पद गुप्त गोटी आम्ही सोडल्यात; आम्ही कपटाने वागत नाही किंवा आम्ही देवाचे वचन फसवेपणाने हाताळीत नाही तर देवाच्या दृष्टीसमोर खरेपण प्रकट करण्यास आम्ही आपणांसमोर सर्व लोकांच्या सद्गुरुदर्विकेकुबुद्धीला पटवितो. ३ पण आमची सुवार्ता आच्छादली गेली असेल तर ज्यांचा नाश होत आहे त्याच्यासाठी ती आच्छादली गेली आहे. ४ जो खिस्त देवाचे प्रतिरूप आहे त्याच्या गौरवाच्या सुवर्तोंचा प्रकाश त्यांना प्रकाशामान होऊ नये म्हणून, असे जे विश्वास ठेवत नाहीत, त्यांची मने या युगाच्या दुष्ट दैवताने आंधाळी केलीली आहेत. (aiōn g165) ५ कारण आम्ही स्वतःची योषणा करीत नाही पण खिस्त येशू जो प्रभू आहे त्याची आम्ही योषणा करतो आणि येशूकरता आम्ही तुमचे दास आहेत. ६ कारण ज्या देवाने प्रकाशाशाला अंधारामधून प्रकाशण्यास सांगितले तो आमच्या अंतःकरणात, येशू खिस्ताच्या मुखावरील, देवाच्या गौरवाच्या ज्ञानाचा प्रकाश पाण्यासाठी प्रकाशाशाला आहे. ७ पण आमचे हे धन आमच्याजवळ मातीच्या भांडाचात आहे, याचा अर्थ हा की, सामर्थ्याची पराकाष्ठा आमची नाही पण देवाची आहे. ८ आम्हावर चारी दिशांनी संकटे येतात पण आम्ही अजून चिरडले गेलो नाही, आम्ही गोंधळलेलो आहोत पण निराश झालो नाही. ९ आमचा पाठलाग केला गेला, पण त्याग केला गेला नाही, आम्ही खाली पडलेलो आहोत तरी आमचा नाश झाला नाही. १० आम्ही निरंतर आमच्या शरीरात येशूचे मरण घेऊन जात असतो; यासाठी की, आमच्या शरीरात येशूचे जीवनही प्रकट क्वावे. ११ कारण आम्ही जे जिवंत आहोत ते येशूकरता मरणाच्या सतत स्वाधीन केले जात आहोत; म्हणजे आमच्या मरणाधीन देहात येशूचे जीवनही प्रकट क्वावे. १२ म्हणून, आमच्यात मरण, पण तुमच्यात जीवन हे कार्य करते. १३ मी विश्वास ठेवला आणि म्हणून मी बोलालो, हे पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे आम्ही विश्वास ठेवला आहे आणि म्हणून बोलातो; कारण आमच्यात तोच विश्वासाचा आत्मा आहे. १४ कारण आम्ही हे जाणतो की, प्रभू येशूला ज्याने उठवले तो आपल्यालाही येशूबोरेवर उठवील आणि आम्हास तुमच्याबोरेवरच सादर करील. १५ सर्व गोटी तुमच्याकरता आहेत, म्हणजे ही विपुल कृपा पुष्कळ जणाच्या उपकारस्मरणाने, देवाच्या गौरवार्थ बहुगुणित क्वावी. १६ म्हणून आम्ही खचत नाही. पण जरी आमचे हे बाहेरील देहपण नाश पावत आहे, तरी

आमचे अंतर्याम हे दिवसानुदिवस नवीन होत आहे. १७ कारण हे जे हलके दुःख कैवळ तात्कालिक आहे ते आमच्यासाठी फार अधिक मोठ्या अशा सार्वकालिक गौरवाचा भार तयार करते. (aiōnios g166) १८ आता आम्ही दिसणाऱ्या गोटीकडे पाहत नाही पण न दिसणाऱ्या गोटीकडे पाहतो कारण दिसणाऱ्या गोटी क्षणिक आहेत पण न दिसणाऱ्या गोटी सार्वकालिक आहेत. (aiōnios g166)

५ कारण आम्ही हे जाणतो की, आमचे हे जगिक घर ज्यामध्ये आम्ही राहतो, नष्ट झाले तर आम्हास देवापासून मिळालेले सर्वकाळेचे घर स्वर्गात आहे. (aiōnios g166) २ या तंबूत आम्ही कण्हत आहोत आणि आमच्या स्वर्गातील घराचा पोशाख करण्यास आम्ही आतुर झालो आहोत. ३ आम्ही अशाप्रकारे वस्त्र परिधान केलेले असलो म्हणजे आम्ही उघडे सापडणार नाही. ४ कारण या मंडपात असलेले आम्ही आमच्यावर भार पडल्यामुळे कण्हतो पण आमचे वस्त्र काढले जावे असे इच्छीत नाही, तर आमचा स्वर्गीय पोशाख घाटला जावा म्हणजे हे मरणाधीनपण जीविनात गिळले जावे. ५ आणि याच एका गोटीसाठी ज्याने आम्हास तयार केले तो देव आहे आणि त्यानेचे आम्हास पवित्र आत्मा हा विसार दिला आहे. ६ म्हणून आम्ही सतत थैर्य धरणारे आहोत कारण आम्ही हे जाणतो की आम्ही शरीरात राहत असताना प्रभूपासून दूर आहोत. ७ कारण आम्ही विश्वासाने चालतो, डोर्ड्यांनी दिसते त्याप्रमाणे चालत नाही; ८ आम्ही थैर्य धरतो आणि शरीरापासून दूर होऊन प्रभूनवळ राहण्यास आम्ही तयार आहोत. ९ म्हणून आम्ही झाटत आहोत, म्हणजे आम्ही येथे किंवा तेथे असलो, तरी देवाला संतोष देणारे असे असावे. १० कारण आपल्याला, प्रत्येक जणाला, खिस्ताच्या न्यायासानापुढे प्रकट झाले पाहिजे; ह्यासाठी की, शरीरात केलेल्या गोटीबद्दल प्रत्येक मनुष्यास त्याने जे जे केले असेल त्याचे प्रतिफल मिळवे. ते चांगले असेल किंवा वाईट असेल. ११ म्हणून आम्हास प्रभूचे भय कळले असल्यामुळे आम्ही मनुष्यांचे मन वळवतो पण आम्ही देवाला प्रकट झालो आहो; आणि मी अशी आशा धरतो की, आम्ही तुमच्या विवेकांत प्रकट झालो आहोत. १२ कारण तुमच्याजवळ आम्ही आमची पुन्हा प्रसंसा करीत नाही, पण तुम्हास आमच्या बाबतीत अभिमानाला कारण देतो; म्हणजे, मनुष्याच्या अंतःकरणाविषयी नाही, पण त्याच्या बाहेरच्या स्थिरीविषयी जे अभिमान मिरवतात त्याच्यासाठी तुमच्याजवळ काही उत्तर असावे. १३ कारण आम्ही वेडे झालो असलो तर देवासाठी आणि आम्ही संमंजस मनाचे असलो तर तुमच्यासाठी आहोत. १४ कारण खिस्ताची प्रीती आम्हास आवरते कारण आम्ही असे मानतो की एक सर्वासाठी मरण पावला तर सर्व मरण पावले, १५ आणि सर्वासाठी तो ह्यासाठी मरण पावला की, ह्यापुढे जे जगतील त्यांनी आपल्या स्वतःसाठी नाही, पण त्यांच्यासाठी जो स्वतः मरण पावला आणि पुन्हा उठला त्याच्यासाठी त्यांनी जगावे. १६ म्हणून ह्यामुळे, आम्ही कोणाला देहावरून ओळखीत नाही, हो, आम्ही खिस्तालाला देहावरून ओळखले आहे तरी आता ह्यापुढे ओळखीत नाही. १७ म्हणून ह्यामुळे, आम्ही कोणाला देहावरून ओळखीत नाही. १८ म्हणजे ही कोणी मनुष्य खिस्तात असेल तर तो नवी उत्पत्ती आहे; जुने होऊन गेले आहे, बधा, ते नवे झाले आहे; १९ हे देवाकडून झाले आहे. त्याने येशू खिस्ताच्या द्वारे आपला स्वतःशी समेट केला आणि समेटाची सेवा आम्हास दिली; २० म्हणजे लोकांचे अपराध त्यांच्या हिशोबी न धरता, देव जगाचा खिस्ताद्वारे स्वतःशी समेट करीत होता आणि समेटाचे वचन त्याने आमच्यावर सोपवरो. २१ तर मग आम्ही खिस्ताच्या वर्तीने वकील झालो आहो; जणू तुम्हास आमच्याद्वारे देव विनंती करीत आहे; खिस्ताच्या वर्तीने आम्ही तुम्हास विनवणी करतो की, तुम्ही देवाशी समेट केलेले असे व्हा. २२ कारण जो पाप जाणत नव्हता त्यास त्याने आपल्यासाठी पाप असे केले, म्हणजे आपण त्याच्याठायी देवाचे नीतिमत्त्व असे व्हावे.

६ म्हणून त्याच्याबरोबर काम करणारे आम्हीदेखील तुम्हास अशी विनंती करतो की, तुम्ही देवाच्या कृपेचा स्वीकार व्यर्थ होऊ देऊ नका. २ कारण तो म्हणितो, ‘मी अनुकूल समपी तुझे ऐकले, आणि तारणाच्या दिवशी तुझे सहाय्य केले.’ पाहा, आता अनुकूल समय आहे, पाहा, आता तारणाचा दिवस आहे. ३ या सेवेला दोष लावता जाऊ नये म्हणून आम्ही, कशात कोणाला, अडव्युव्याप्यास कारण होत नाही. ४ उलट सर्व स्थितीत देवाचे सेवक म्हणून, आम्ही आमच्याविषयीची खातरी पटवून देतो; आम्ही पुष्कळ सोशिकपणाने संकटात, आपत्तीत व दुःखात; ५ फटक्यांत, बंदिवासांत व दंगलीत; कठंत, जागरणात व उपासांत; ६ शुद्धतेने व ज्ञानाने, सेहनशीलतेने व ममतेने, पवित्र आत्म्याने व निष्कपट प्रतीतीने; ७ खरेपणाच्या वचनाने व देवाच्या सामग्र्याने, उजव्या हातात व डाव्या हातात नीतिमत्त्वाची शस्त्रे बाळगून, ८ गौरवाने व अपमानाने, अपकीर्तीने व सत्कीर्तीने, आम्ही आपली लायकी पटवून देतो. आमच्याविषयी खातरी पटवतो. फसव्या आणि तरी खेरे आहोत, ९ अपरिचित आहोत आणि सुपरिचित आहोत, मरत आहोत आणि बघा, आम्ही जिवंत आहोत. जणू शिक्षा भोगीत होतो आणि तरी मरण पावलो नाही. १० आम्ही दुःखीत, तरी सदैदित आनंद करणारे, आम्ही दरिद्री, तरी पुष्कळांना धनवान करणारे, आमच्याजवळ काही नसलेले आणि तरी सर्व असलेले असे आढळतो. ११ अहो करिंथकर बंधूनो, तुमच्यासाठी आम्ही तोंड उघडले आहे आणि आमचे अंतःकरण मोठे झाले आहे. १२ आमच्यात तुम्ही संकुचित झाला नाही, पण तुम्ही स्वतःच्या कळवळ्याविषयी संकुचित झाला आहात. १३ आता तुम्हीही असलीवर फेड करून तुम्हेही अंतःकरण मोठे करा. हे मी तुम्हास मुळे म्हणून सांगतो. १४ विश्वास न ठेवणाऱ्यांबरोबर संबंध जोडून विजोड होऊ नका; कारण नीतिमान व अनाचार द्यांची भागी कशी होणार? प्रकाश व अंधकार द्यांचा मिलाप कसा होणार? १५ ख्रिस्ताची बलियालाची एकवाक्यता कशी होणार? किंवा विश्वास ठेवणारा व विश्वास न ठेवणारा हे वाटेकरी कसे होणार? १६ आणि देवाच्या निवासस्थानाचा मूर्तीबरोबर मेल कसा बसाणार? कारण तुम्ही जिवंत देवाचे निवासस्थान आहात कारण देवाने म्हणले आहे की, ‘मी त्यांच्यात राहीन आणि त्यांच्यात वावेन; मी त्यांचा देव होईन आणि ते माझी प्रज्ञा होतील.’ १७ आणि म्हणून ‘प्रभू म्हणतो की, त्याच्यामधून बाहेर या आणि वेगळे क्वा; अशुद्ध त्यास शिव नका; म्हणजे मी तुम्हास स्वीकारीन. १८ आणि मी तुम्हास पिता होईन आणि तुम्ही माझे पुत्र क्वाल, असे सर्वसमर्थ प्रभू म्हणतो.’

७ प्रियांनो, आपल्यालाही अभिवचने मिळाली आहेत, म्हणून आपण देहाच्या व आत्म्याच्या प्रत्येक अशुद्धतेपासून स्वतःला शुद्ध करू रु आणि देवाच्या भयात राहून आपल्या पवित्राला पूर्ण करावे. २ तुम्ही आमचा अंगिकार करा; आम्ही कोणावर अन्याय केला नाही, कोणाला विघडवले नाही, कोणाचा गैरफायदा घेतला नाही. ३ दोषी ठरवण्यासाठी मी हे म्हणत आहे असे नाही. मी अगोदरसी सांगितले आहे की, तुमच्याबरोबर आम्ही जगावे आणि मरावे एवढे तुम्ही आमच्या अंतःकरणात आहात. ४ मला तुमचा मोठा विश्वास आहे व मला तुमच्याविषयी फार अभिमान आहे; माझे पूरेपूर समाधान झाले आहे आणि आपल्या सर्व दुःखात मी अतिशय आनंदीत आहे. ५ कारण आम्ही मासेदेनियास आल्यावर आमच्या शरीराला स्वास्थ्य नव्हते; आम्हास सगळीकडून त्रास देण्यात आला, बाहेनु भांडेणे व आतून भीती. ६ तरीही, जो देव लीन अवरथेत असलेल्यांचे सांत्वन करतो त्याचे जे सांत्वन झाले त्याच्या योगाने आमचे सांत्वन होऊन मला विशेष आनंद झाला. ८ मी माझ्या पत्राने तुम्हास दुःख दिले द्याबद्दल मला वाईट वाटत नाही; मला वाईट वाटले होते कारण मला दिसले होते की त्या पत्राने जणू

घटकाभर, तुम्हास दुःखी केले होते; ९ तरी आता मी आनंद करतो, तुम्हास दुःख झाले हासुळे नव्हे, तर पश्चात्ताप होण्याजोगे दुःख झाले हासुळे, कारण देवानुसार तुमचे हे दुःख दैवी होते, आमच्याकडून तुमची कसलीही हानी होऊ नव्हे म्हणून असे झाले. १० कारण देवप्रेरित दुःख तारणादीय पश्चात्तापास कारणीभूत होतो त्याबद्दल वाईट वाटत नाही, पण जगीक दुःख मरणास कारणीभूत होते. ११ कारण पाहा, तुमचे हे दुःख दैवी होते, या एकाच गोष्टीने तुमच्यामध्ये केवढी कळकळ, केवढे दोषनिवारण, केवढा संताप, केवढे भय, केवढी उत्कंठा, केवढी आस्था, केवढी शिक्षा करण्याची बुद्धी, उत्पन्न झाली! या बाबतीत तुम्ही सर्व प्रकारे निर्दोष आहात द्याचे प्रमाण तुम्ही पटवून दिले आहे. १२ तश्यापि मी तुम्हास लिहिले ते ज्याने अन्याय केला त्याच्यामुळे नव्हे आणि ज्यावर अन्याय झाला त्याच्यामुळेही नव्हे, तर आमच्याविषयी तुम्ही दाखवत असलेल्या कळकळीची जाणीव तुम्हास देवासमक्ष व्हावी म्हणून लिहीले. १३ द्यावुळे आमचे सांत्वन झाले आहे आणि आमचे सांत्वन इतकेच नव्हे, तर विशेषकरून तीताला आनंद झाल्यामुळे आहीही फारच आनंदित झालो; कारण तुम्हा सर्वाकडून त्याच्या मनाला स्वस्थता मिळाली. १४ आणि तुमच्याविषयी त्याच्यापुढे मी जर अभिमान मिरवला असेल तर मला काही लाज वाटत नाही. पण आम्ही ज्याप्रमाणे तुमच्याबरोबर सर्वकाही खरेपणाने बोलतो, त्याचप्रमाणे तीतापुढील तुमच्याविषयीचा आमचा अभिमान खरेपणाचा आढळला आहे. १५ तुमच्या सर्वाच्या आज्ञांकितपणाची म्हणजे तुम्ही भय धरून, कापत कापत, त्याचे कसे स्वागत केले याची त्यास आठवण होते असता तुमच्यासाठी त्याची ममता फारच फार आहे. १६ मला सर्वबाबतीत तुम्हा विश्वास वाटावो म्हणून मी आनंद करतो.

८ बंधूनो, मासेदेनियातील मंडळयांवर झालेल्या देवाच्या कृपेविषयी आम्ही तुम्हास कळवतो. २ ती अशी की, संकटाच्या बिक्ट परीक्षेत त्याचा आत्पंतिक आनंद व त्यांचे कमालीचे दारिद्र्य द्यांमध्ये त्यांची औदार्यसंपदा विपुल झाली. ३ कारण मी साक्ष देतो की, त्यांना जितके शक्य होते तितके त्यांनी दिले आणि त्यांच्या क्षमपेपक्षाही जास्त दिले, त्यांनी उत्सूक्तपणे आपण होऊन दिले. ४ पवित्रजनांच्या सेवेमुळे मिळाण्या आशीर्वादामध्ये सहभागी होण्याची कृपा मिळाली म्हणून त्यांनी आस्थेवाईकपणे आम्हास विनंती केली. ५ आम्हास आशा होती त्याप्रमाणेच केवळ नव्हे, तर त्यांनी प्रथम ख्वतःस प्रभूला दिले आणि देवाच्या इच्छेने आपणास आम्हासही दिले. ६ द्यावेसन आम्ही तीताजवळ विनंती केली की, जसा त्याने पूर्वी आरंभ केला होता त्याप्रमाणे तुमच्यामध्ये कृपेच्या या कार्याच्या शेवटही करावा. ७ म्हणून जसे तुम्ही सर्व गोष्टीत, म्हणजे विश्वासात, बोलण्यात ज्ञानात व सर्व आस्थेत व आम्हावरील आपल्या प्रीतीत वाढाला आहा, तसे तुम्ही या कृपेच्या कार्यातील फार वाढावे. ८ हे मी आज्ञा म्हणून सांगत नाही, तर दुसऱ्यांच्या आस्थेवरून तुमच्याही प्रीतीची खरेपणा पडताळून पाहतो. ९ आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताची कृपा तुम्हास माहीत आहे, तो धनवान असता तुमच्याकरता दरिद्री झाला, अशा देतोने की, त्याच्या दारिद्र्याने तुम्ही धनवान व्हावे. १० द्याविषयी मी आपले मत सांगतो, कारण हे तुम्हास हितकारक आहे, तुम्ही मागेच एक वर्षापूर्वी प्रथमतः असे करण्यास आरंभ केला, इतकेच नव्हे तर अशी इच्छा करण्यासही केला. ११ तर हे कार्य आता पूर्ण करा, ह्यासाठी की जशी इच्छा करण्याची उत्सुकता तुमच्या तुम्हास होती तशी तुमच्या ऐपीतप्रमाणे कार्यसिद्धी व्हावी. १२ कारण उत्सुकता असली म्हणजे ज्याच्या त्याच्याजवळ जसे असेल तसे ते मान्य होते, नसेल तसे ते नाही. १३ दुसऱ्यांचे ओळ्ये हलके करण्यासही तुमच्यावर ओळ्ये लादावे असे नाही तर समानता असावी म्हणजे. १४ सध्याच्या काळात तुमच्या विपुलतेतुम्ही तुमच्या गरज भागाची, यासाठी की नंतर त्याच्या विपुलतेतुम्ही तुमच्या गरजा भागविल्या जाव्यात अशी समानता व्हावी. १५ पवित्र शास्त्र म्हणते, “ज्याने मन्ना पुष्कळ गोळा केला होता, त्यास जास्त झाला नाही. ज्याने थोडा गोळा केला

होता, त्यास कमी पडला नाही.” १६ जी आस्था माझ्यामध्ये तुमच्याविषयी आहे ती आस्था देवाने तीताच्या अंतःकरणात घातली याबदल मी देवाचे आभार मानतो, १७ कारण तीताने आमच्या आळाणाचे स्वागतच केले असे नाही तर तो पुष्कळ उत्सुकतेने आणि त्याच्या स्वतःच्या मोळज्या आस्थेने तुमच्याकडे येत आहे. १८ आणि आम्ही त्याच्याबरोबर एका बंधूल ज्याची त्याच्या सुवर्तेबद्दलच्या मंडळयातील सेवेबद्दल वाहावा होत आहे, त्यास पाठवत आहोत. १९ यापेक्षा अधिक म्हणजे मंडळयांनी हे कृपेचे दानार्पण घेऊन जाण्यासाठी आमची निवड केली. जे आम्ही प्रभूच्या गौरवासाठी करते आणि मदत करण्याची आमची उत्सुकता दिसावी म्हणून हे करतो. २० ही जी विपुलता आम्हाकडून सेवेस उपयोगी पडत आहे तिच्या कामात कोणीही आम्हावर दोष लावू नये म्हणून आम्ही काळजीपूर्वक वागत आहोत. २१ आम्ही ‘प्रभूच्या दृशीने जे मान्य,’ इतकेच नक्ते तर ‘मनुस्यांचाही’ दृशीने जे मान्य, ते करण्याची खबरदारी घेतो. २२ त्याच्याबरोबर आम्ही आमच्या दुसऱ्या एका बंधूल पाठवले आहे. त्याच्या उत्सुकतेची पारख आम्ही पुष्कळ गोष्टीत अनेक वेळा केली आहे आणि आता तुमच्यावर त्याचा फार विश्वास असल्यामुळे तो अधिक उत्सुक आहे. २३ तीताच्या बाबतीत संगायाचे तर, तो तुमच्यामधील माझा एक सहकारी व सहकर्मचारी आहे, आमच्या इतर बंधूच्या बाबतीत संगायचे तर, ते ख्रिस्ताला गौरव व मंडळयांचे प्रेक्षित आहेत. २४ म्हणून या लोकांस तुमच्या प्रीतीचा पुरावा या आणि आम्हास तुमच्याबद्दल वाटत असलेल्या अभिभानबद्दलचे समर्थन करा. यासाठी की, मंडळयांनी ते पाहावे.

९ तथापि पवित्र जनांची सेवा करण्याविषयी मी तुम्हास लिहावे ह्याचे अगत्य नाही. २ कारण मदत करण्याबद्दलची तुमची उत्सुकता मला माहीत आहे आणि मी मासेदोनियातील लोकांस याविषयी अभिभानाने सांगत होतो की, गेल्या वर्षांपासून अख्यातील तुम्ही लोक देण्यासाठी तयार आहात आणि तुमच्या उत्साहामुळे पुकळजणग कृती करण्यास अवेशाने पुढे आले आहेत. ३ तीरी या बाबतीत तुमच्याविषयीचा आमचा अभिभान व्यर्थ होऊ नये म्हणून मी या बंधूंना पाठवत आहे आणि मी सांगितल्याप्रमाणे तुम्ही आपली तयारी केलेली असावी. ४ नाही तर कदाचित, मासेदोनियाचे लोक जर माझ्याबरोबर आले आणि तुम्ही तयारीत नसलेले आढळला, तर या खातरीमुळे आमची आम्ही म्हणत नाही की, तुमची फजिती होईल. ५ म्हणून मला हे आवश्यक वाटते की, ह्यांनी तुमच्याकडे आधी जावे अशी या बंधूना विनंती करावी आणि तुम्ही देऊ केलेली देणगी त्यांनी आधीच तयार करावी; म्हणजे लोभाने घेऊन नाही पण देणगी म्हणून ती तयार राहील. ६ हे लक्षत ठेवा जो हात राखून पेतरी तो त्याच प्रमाणात कापणी करील आणि जो उदार हाताने पेत्रील तो त्याच प्रमाणात कापणी करील. ७ प्रत्येक मनुस्याने आपल्या मनात जे ठरवते असेल त्याप्रमाणे त्याने घावे; दुःखी मनाने किंवा देणे भाग पडते म्हणून देऊ नये कारण “संतोषाने देणारा देवाला” आवडतो. ८ तुमच्याजवळ सर्व गाईंती सदा, सर्व पुरवठा रहावा आणि प्रत्येक चांगल्या कामात तुम्ही संपन्न व्हावे म्हणून देव तुम्हास सर्व प्रकारची कृपा पुरवण्यास समर्थ आहे. ९ असे पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे; “ती गरीबवाना उदारहस्ते देतो, त्याचे नीतिमत्त्व सर्वकाळ राहते.” (aiōn g165) १० आता जो पेरणाच्याला बीज व खाण्यासाठी भाकर पुरवतो तो तुमच्यासाठी बीज पुरवील आणि बहुगुणित करील व तुमच्या नीतिमत्त्वाचे फळ वाढवील. ११ म्हणजे तुम्ही सर्व उदारतेसाठी प्रत्येक गोष्टीत संपन्न व्हाल व ती उदारता आमच्याद्वारे देवाचे उपकारस्मरण अधिक होण्यास कारणीभूत होईल. १२ कारण या सेवेचे काम केवळ पवित्रजनांच्या गरज पुरवणे एढेच नाही पण देवाच्या पुष्कळ उपकारस्मरणात ते सेवाकार्य बहुगुणित होते. १३ या सेवेच्या कसोटीमध्ये, ख्रिस्ताच्या शुभवर्तमानाच्या अंगेकाराबाबत तुमच्या आज्ञाकितपणामुळे आणि त्यांच्यासाठी व इतरांसाठी तुम्ही उदारपणे दिलेल्या

दानामुळे ते देवाचे गौरव करतात; १४ आणखी ते तुम्हाकरिता प्रार्थना करीत असता तुम्हावर देवाने जी विपुल कृपा केली आहे त्यामुळे तुमची भेट क्वाही अशी उत्कंठा ते धरतात. १५ देवाचे अवर्णनीय दान जे त्याचा पुत्र येशू ख्रिस्त याबदल त्याची स्तुती असो!

१० पण जो मी, पौल, तुमच्याबरोबर असताना तुमच्याशी लीनपणे वागतो

पण दूर असताना तुमच्याबरोबर कडकपणे वागतो, तो मी तुम्हास ख्रिस्ताच्या सौम्यतेने व नप्रतेने विनंती करतो. २ माझे मागणे असे आहे, आम्ही देहाला अनुसरून चालतो असा आमच्याविषयी जे विचार करतात, त्यांच्याबरोबर कडकपणे बोलण्याचा मी ज्या विश्वासने विचार करीत आहे त्याप्रमाणे मला त्यांच्याविरुद्ध कडक होण्याची गरज पडू नये. ३ कारण, आम्ही देहात चालणारे असूनही आम्ही देहस्वभावाप्रमाणे युद्ध करत नसतो. ४ कारण आमच्या लाडाईची शस्त्रे दैविक नाहीत, तर देवासाठी तटबंदी नाश करण्यास ती समर्थ आहेत. चुकीच्या वादाविवादातून काहीच निपन्न होत नाही. ५ तर्कवितक व देवविषयक ज्ञानाविस्तृद्ध उंच उभारलेले असे सर्वकाही पाढून टाळून आम्ही प्रत्येक विचार अंकित करून तिला ख्रिस्ता पुढे मान दृक्खण्यास लावतो. ६ आणि तुम्ही आज्ञापालनांत पूर्ण व्हाल तेक्का सर्व आज्ञाभंगाबदल शासन करण्यास आम्ही सिद्ध आहोत. ७ दोळव्यांपुढे आहे ते पाहा; आपण ख्रिस्ताचे आहोत असा जर कोणाला स्वतःविषयी विश्वास असेल तर त्याने आमच्याविषयी स्वतःशी विचार करावा की, जरसे आपण ख्रिस्ताचे आहोत तसे तेही ख्रिस्ताचे आहोत. ८ कारण, प्रभूने आम्हास जो अधिकार दिलेला आहे, तो तुमची उन्नती व्हावी म्हणून दिलेला आहे, तुमच्या नाश करण्यास दिलेला नाही, त्याचा मी अधिक अभिभान मिरवल्यास मला लाज वाटणारा नाही; ९ म्हणजे मी पत्रांद्वारे भीती घालू पाहतो असे माझ्याविषयी कोणास वाटू नये. १० कारण ते म्हणतात की, “त्यांची पत्रे गंभीर व जोरदार असतात, पण तो शेरीराने अशक्त आहे आणि त्याचे बोलणे ऐकण्याच्या लायकीचे नसते.” ११ अशा लोकांनी हे समजून घ्यावे की, आम्ही जसे दूर असताना आमच्या पत्रांतील बोलण्यात असतो, तसे आम्ही जवळ असताना कृतीत असतो. १२ जे कित्येक स्वतःची प्रशंसा करतात, त्यांच्याबरोबर आम्ही आपणांस समजायला किंवा त्यांच्याशी आपली तुलना करायचे धाडस करीत नाही, ते तर स्वतःस स्वतःकडूनच मोजत असता व स्वतःची स्वतःबरोबरच तुलना करीत असतात हा शहाणपणा नाही. १३ आम्ही आमच्या मयदिवाहेर अभिभान मिरवणारा नाही; तर देवाने आम्हास लावून दिलेल्या आमच्या मयदिव्याचा आतच मिरवू, ती मर्यादा तुमच्यापर्यंत येऊन पोहोचाली आहे. १४ कारण जणू आम्ही तुमच्यापर्यंत पोहोचलो नव्हतो, अशाप्रकारे आम्ही मयदिवाहेर जात नाही कारण आम्ही ख्रिस्ताचे शुभर्तमान गाजीवीत तुमच्यापर्यंत प्रथम पोहचलोच आहोत. १५ आम्ही मर्यादा सोडून दुसऱ्यांच्या कामात अभिभान मिरवीत नाही; पण आम्हास आशा आहे की, जसा तुमचा विश्वास वाढेल तसा, आमच्या कामाच्या मयदिव्ये प्रमाण अधिक पसरत जाईल. १६ म्हणजे, दुसऱ्यांच्या कार्यक्षेत्रात आधीच करण्यात आलेल्या कामाचा अभिभान न मिरवता, आम्ही तुमच्या पलीकडील प्रांतात शुभर्तमान सांगावे. १७ पवित्र शास्त्र सांगते, “पण जो कोणी अभिभान मिरवतो त्याने प्रभूविषयी अभिभान मिरवावा.” १८ कारण स्वतःची प्रशंसा करणारा स्वीकृत नाही पण प्रभू ज्याची प्रशंसा करतो तोच स्वीकृत आहे.

११ माझी इच्छा आहे की, तुम्ही माझा थोडासा मूर्खपणा माझ्यासाठी

सहन करावा. पण तो तुम्ही सहन करीतच आहात. २ कारण मी देवाच्या आवेशाने तुम्हाविषयी आवेशी आहे, मी एका पतीवरोबर तुमची मागणी केली आहे, अशा हेतूने की, तुम्हास शुद्ध कुमारी असे ख्रिस्ताला सादर करावे. ३ पण मला भीती वाटते की जसे हव्वेला सपनी कपट करून फसवले तसें तुमचे विचार कसे तरी बिघडून ती ख्रिस्ताची शुद्ध भक्ती व

सरलपण ह्यापासून भ्रष्ट होतील. ४ कारण, जर कोणीही येऊन, आम्ही ज्याची घोषणा केली नाही अशी दुसऱ्या येशूची घोषणा केली किंवा तुम्हास मिळाला नव्हता असा दुसरा आत्मा तुम्ही स्वीकारात किंवा तुम्ही स्वीकारले नाही असे दुसरे शुभवर्तमान तुम्ही स्वीकारात तर तुम्ही त्याचे सहन करता. ५ पण मला वाटते मी अतिश्रेष्ठ प्रेषितांपेक्षा कुठल्या प्रकारे कमी नाही. ६ आणि मी भाषण करण्यात अशिक्षित असलो तरी ज्ञानात नाही. आम्ही हे तुम्हास सर्व गोरीत, सर्व प्रकारे, प्रकट केले. ७ तुम्ही उंच क्वाहे म्हणून मी आपणाला नीच केले म्हणजे मी देवाचे शुभवर्तमान तुम्हास फुकट सांगितले यामध्ये मी पाप केले काय? ८ तुमची सेवा करण्यासाठी मी दुसऱ्या मंडळयांकडून वेतन घेऊन त्यांना लुटले. ९ आणि मी तुम्हाजवळ होतो तेव्हा मला कमी पडले असतानाही मी कोणाला भार असा झालो नाही कारण मासेदेनियाहून जे बंधू आले त्यांनी माझी गरज पुरिली आणि सर्व गोरीत मी तुम्हास ओझी होऊ नये म्हणून मी स्वतःस ठेवले आणि याउद्दीही ठेवीन. १० खिस्तात्याचे सत्य माझ्यामध्ये आहे म्हणून मी सांगतो की, अख्या प्रांतात कोणीही माझ्या अभिमानास विरोध करणार नाही. ११ आणि का? कारण मी तुम्हावर प्रीती करीत नाही काय? देव ज्ञानातो की, मी तुमच्यावर प्रीती करतो. १२ आणि मी जे करतो ते मी करीत राहीन यासाठी की, जे कारण पाहिजे आहे ते मी त्यांच्यासाठी ठेवू नये. ते त्यांना ह्यासाठी हवे आहे की, ते ज्या कामात अभिमान मिरवतात त्यामध्ये ते आमच्यासारखे दिसावेत. १३ कारण असे लोक खोटे प्रेषित आहेत, ते फसविणारे कामगार आहेत, खिस्ताच्या प्रेषितांचे सौंग घेणारी अशी आहेत. १४ आणि यामध्ये आश्वर्य नाही कारण सैतानदेखील तेजस्वी दूताचे रुप धारण करतो. १५ म्हणून त्याचे सेवकही जर न्यायीपणाच्या सेवकाचे रुप धारण करतात त्यामुळे त्यामध्ये आश्वर्य वाटण्यासारखे काही नाही, त्यांचा शेवट त्यांच्या कार्यप्रमाणे होईल. १६ मी पुन्हा म्हणतो: कोणीही मला मूढ समजू नये, पण जर तुम्ही समजता तर जसा मूढाचा तसा माझा स्वीकार करा. यासाठी की मी थोडासा अभिमान बालीन. १७ मी हे बोलत आहे ते प्रभूला अनुसून बोलत नाही. तर या अभिमानाच्या धीटपणाने, जणू मूर्खासारखे बोलतो. १८ जसे बेच लोक दैहिक गोरीविषयी अभिमान मिरवतात, तसा मी पण अभिमान मिरवीन. १९ तुम्ही शहाणे असल्याने मूढाचे आनंदाने सहन करता! २० वस्तुत: जे कोणी तुम्हास दास करते किंवा छळ करते किंवा तुम्हाचा गैरफायदा घेते किंवा स्वतः पुढे येण्याचा प्रयत्न करते किंवा तुमच्या तोंडावर मारते तरी तुम्ही त्याचे सहन करता. २१ स्वतःला हिंणवून मी हे बोलतो, तरी ज्या बाबतीत कोणी धीट असेल, तिच्यात मीही धीट आहे (हे मी मूढपणाने बोलतो). २२ ते इती आहेत काय? मीही आहे. ते इसाएली आहेत काय? मीही आहे. ते अब्राहामाचे संतान आहेत काय? मीही आहे. २३ ते खिस्ताचे सेवक आहेत काय? मी अधिक प्रमाणात आहे (मी हे वेडगळासारखे बोलतो) मी पुष्कळ कठीण काम केले आहे. सारखा तुरुंगात जात होतो, बेसुमार फटके खाल्ले, पुष्कळ वेळा मरणाला सामोरे गेलो, म्हणून मीही अधिक आहे. २४ पाच वेळेला यूहूयांकडून मला चाबकाचे एकोणाचाळीस फटके बसले. २५ तीन वेळा काठीने मरण्यात आले, एकदा मला दगडामर करण्यात आला, तीन वेळा माझे जहाज फुटले, खुल्या समुद्रात मी एक रात्र व दिवस घालविला. २६ मी सातत्याने फिरत होतो, नदीच्या प्रवासात धोका होता. लुटालंकडून धोका होता. माझ्या स्वतःच्या देशवांधवांकडून धोका होता. परराईय लोकांकडून, शहरांमध्ये धोका होता. डोगराल प्रदेशात धोका होता. समुद्रातील धोके होते, विश्वास ठेवणाऱ्या खोटेया बंधूकडून आलेले धोके होते. २७ मी कष केले आणि घाम गाळ्ला व पुष्कळ वेळा जागरण केले. मला भूक व तहान माहीत आहे. पुष्कळ वेळा मी उपाशी राहिलो, थंडीत उघडा असा मी राहिलो, २८ या सर्व गोरीविषयाच्या दररोज माझ्यावर येणार दबाव म्हणजे सर्व मंडळयांविषयीची चिंता. २९ कोण दुर्बल झाला असता तर मी दुर्बल होत नाही काय? कोण दुसऱ्याला पापात पाढण्यास कारण होतो आणि मला संताप होत नाही?

३० जर मला अभिमान बाळगायचा असेल तर मी आपल्या दुर्बलतेच्या गोरीविषयी अभिमान बालीन. ३१ देव आणि प्रभू येशूचा पिता, ज्याची अनंतकालपर्यंत स्तुती केली पाहिजे, तो हे ज्ञानातो की मी खेटे बोलत नाही. (aiōn g165) ३२ दिमिष्क नगरात अरीतास राजाने नेमलेल्या अधिकाऱ्याने मला अटक करण्यासाठी दिमिष्ककरांच्या नगरावर पहारा दिला होता. ३३ पण मला टोपलीत बसवून गावकुसाच्या खिडकीतून खाली सोडण्यात आले आणि त्याच्या हातून मी निसतलो.

१२ मला अभिमान मिरवणे भाग पडते; तरी हे उचित नाही पण मी प्रभूच्या दर्शनांकडे व प्रकटीकरणांकडे आता वळतो. २ मला एक खिस्तातील मनुष्य माहीत आहे; तो चौदा वर्षांपूर्वी (शरीरात की शरीराबाहेर हे मला माहीत नाही, देवाला माहीत आहे) तिसऱ्या स्वर्गापर्यंत नेला गेला. ३ तो मला माहीत नाही आहे आणि असा तो मनुष्य (शरीरात की शरीरापासून वैगळा हे मला माहीत नाही, देवाला माहीत आहे) ४ त्या मनुष्यास सुखलोकात उचलून नेण्यात आले आणि मनुष्याने ज्यांचा उच्चारही करणे योग्य नाही अशी वाक्ये त्याने ऐकली. ५ मी अशा मनुष्याविषयी अभिमान मिरवीन, मी स्वतःविषयी नाही, तर केवळ आपल्या दुर्बलतेची प्रौढी मिरवीन. ६ कारण आपण अभिमान मिरवावा अशी जरी मी इच्छा थरली, तरी मी मूढ होणार नाही, कारण मी जे खेटे ते बोलेन, पण मी स्वतःस आवरले पाहिजे, म्हणजे कोणी जे माझे पाहोते किंवा एकतो त्याहून त्याने मला अधिक मानू नये. ७ आणि प्रकटीकरणांच्या विपुलतेमुळे मी मयदिवाहेर चढून जाऊ नये म्हणून माझ्या देहात एक काटा दिलेला आहे, तो मला ठोसे मारणाच्या सैतानाचा दूत आहे; म्हणजे मी मयदिवाहेर चढून जाऊ नये. म्हणून तो ठेवण्यात आला आहे. ८ माझ्यामधून तो निधावा म्हणून मी प्रभूला ह्याविषयी तीनदा विनंती केली. ९ आणि त्याने मला म्हणले की, ‘माझी कृपा तुला पुरे आहे, कारण अशक्तपणात माझे सामर्थ्य पूर्ण होते.’ म्हणून, फार अनंदाने, मी माझ्या अशक्तपणात अभिमान मिरवीन, म्हणजे खिस्ताचे सामर्थ्य माझ्यावर रहावे; १० आणि म्हणून खिस्तातीली आजारात, अपमानात, आपत्तीत, पाठलागात आणि दुःखात मी संतुष्ट असतो कारण मी जेव्हा अशक्त असतो तेव्हाच सशक्त आहे. ११ मी मूढ बनलो, असे बनण्यास तुम्ही मला भाग पडले; तुम्ही माझ्याविषयी खातारी द्यायला पाहिजे होती कारण मी काहीच नसलो, तरी त्या अतिश्रेष्ठ प्रेषितांपेक्षा मी कोणतायाही गोरीत कमी नाही. १२ चिन्हे, अदूते व सामर्थ्याची कृत्ये यांच्या योगाने खाली प्रेषितांची चिन्हे खरोखरच सर्व सहनशीलतेने तुहामध्ये घडविण्यात आली. १३ कारण मी आपला भार तुम्हावर टाकला नाही, या एका गोरीविषयाच्या तुम्ही दुसऱ्या कोणत्या गोरीत दुसऱ्या मंडळयांपेक्षा कमी आहात? मला या अपराधाची क्षमा करा. १४ बघा, मी तिसऱ्या वेळी तुमच्याकडे येण्यास तयार आहे आणि तुमच्यावर भार घालणार नाही; कारण मी तुमच्यापासून काही मिळवू पाहत नाही, तर मी तुम्हास मिळवू पाहोतो कारण मुलांनी आई-वडीलांसाठी साठवू नये पण आई-वडीलांनी मुलांसाठी साठवले पाहिजे. १५ मी तुमच्या जीवांसाठी फार आनंदाने खर्च करीन आणि स्वतः सर्वस्व खर्ची पडेन. मी तुमच्यावर अतिशयच प्रीती करतो म्हणून तुम्ही माझ्यावर कमी प्रीती करता की काय? १६ असो, मी तुमच्यावर भार घालाता नाही, पण मी धूर्त असल्यामुळे मी तुम्हास युक्तीने धरले. १७ मी तुमच्यासाठी ज्यांना पाठवले अशा कोणाकडून नी तुमच्या फायदा घेतला काय? १८ मी तीताला विनंती केली आहे आणि मी एका बंधूला त्याच्याबोरोबर पाठवत आहे. तीताले तुमच्याकडून फायदा मिळवला काय? आम्ही एकाच आत्म्याने चाललो नाही काय? एकाच चालीने चाललो नाही काय? १९ तुम्हास इतका वेळ वाटत असेल की आम्ही तुमच्यापुढे असम्बन्धीत असरात आहोत, आम्ही देवासमोर खिस्ताच्या ठायी बोलत आहो आणि प्रियांनो या सर्व गोरीती तुमच्या उन्नीसाठी आहेत. २० कारण मला भीती वाटते की, मी येईन तेव्हा, मी अपेक्षा करीत असेन तसे,

कदाचित्, तुम्ही मला आढळणार नाही; आणि तुम्ही अपेक्षा करणार नाही असा मी तुम्हास आढळेल. कदाचित्, तुमच्यात कलह, ईर्ष्या, राग, विरोध, स्वार्थी महत्त्वकांक्षा, कुरकुरी, गर्व, अफवा व गोंधळ मला आढळून येतील. २१ किंवा मी पुन्हा येईन तेव्हा माझा देव तुमच्यासमोर मला लीन करील आणि ज्यांनी पाप केले असून आपण केलेल्या अमंगळपणाचा, व्यभिचाराचा व कामातुरपणाचा ज्यांनी पश्चात्ताप केलेला नाही अशा पुष्कळ जणांसाठी मला शोक करावा लागेल.

१३ मी आता तिसऱ्या वेळी तुमच्याकडे येत आहे. दोन किंवा तीन साक्षीदारांच्या तोंडून प्रत्येक शब्द सिद्ध होईल. २ ज्यांनी पूर्वी पाप केले होते त्यांना आणि दुसऱ्या सगळ्यांना मी अगोदर सांगितले होते आणि दुसऱ्या वेळी स्वतः आलो होते तेव्हाप्रमाणे आता दूर असताना मी आधी सांगतो की, मी जर पुन्हा आलो तर गय करणार नाही. ३ कारण माझ्याद्वारे ख्रिस्त बोलतो ह्याचे प्रमाण तुम्हास पाहिजे ते हेच; तो तुमच्यासंबंधाने दुर्बळ नाही पण तुमच्यात समर्थ आहे. ४ कारण जरी अशक्कपणात तो वधसंभावर खिळला गेला तरी देवाच्या सामथ्यनि तो जिवंत आहे कारण त्याच्यात आम्हीही दुर्बळ आहोत पण आम्ही देवाच्या सामथ्यनि तुमच्यासाठी जिवंत राहू. ५ तुम्ही विश्वासात आहात किंवा नाही म्हणून आपली स्वतःची परीक्षा करा. आपली स्वतःची पारख करा. तुम्हास आपल्यात येशु ख्रिस्त आहे हे कठत नाही काय? नसेल तर मग, तुम्ही पसंतीस न उतरलेले आहात. ६ मी आशा करतो की, आम्ही पसंतीस न उतरलेले नाही हे तुम्ही ओळखाल. ७ आता देवाजवळ अशी प्रार्थना करतो की तुम्ही काही वाईट करू नये; म्हणजे आम्ही स्वीकृत दिसावे म्हणून नाही, पण आम्ही स्वीकृत नसलो तरी तुम्ही चांगारे ते करावे. ८ कारण आम्ही सत्याविरुद्ध काही करत नाही, तर सत्यासाठी करतो. ९ जेव्हा आम्ही दुर्बळ आहोत व तुम्ही बलवान आहात तेव्हा आम्ही आनंद करतो व तुम्ही परिपूर्ण व्हावे ह्यासाठीही प्रार्थना करतो. १० एवढाकारता दूर असताना मी या गोषी लिहीत आहे, म्हणजे प्रभूने मला जो अधिकार उभारणी करण्यास दिलेला आहे, नाश करण्यास नाही, त्याचा उपयोग करून, मी तेथे असताना कडकपणाने वागू नये. ११ शेवटी, बंधूनो, आनंद करा तुम्ही आपली अधिकाधिक सुधारणा करा. तुमचे सांत्वन होवो. तुम्ही एकमनाचे व्हा व शांतीने रहा आणि प्रीतीचा व शांतीचा देव तुमच्याबरोबर राहील. १२ पवित्र अभिवादनाने एकमेकांना सलाम करा. १३ तुम्हास सर्व पवित्रजन सलाम सांगतात. १४ प्रभू येशु ख्रिस्ताची कृपा, देवाची प्रीती आणि पवित्र आत्म्याची सहभागिता तुम्हा सर्वांबरोबर असौ. आमेन.

गलती

१ गलती प्रांतीतील मंडळयांनं; मनुष्यांकडून किंवा मनुष्यांच्याद्वारे नक्ते, तर येशू ख्रिस्ताच्याद्वारे आणि ज्याने त्यास मरण पावलेल्यातून उठवले तो देवपिता, ह्याच्याद्वारे झालेला प्रेषित पौल, २ याच्याकडून आणि माझ्या सोबतीचे सर्व बंधूकडून, ३ देव जो पिता व आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्यांजकडून तुम्हास कृपा व शांती असो. ४ आपल्या देवपित्याच्या इच्छेप्रमाणे, या आताच्या दुष्ट युगातून आपल्याला सोडवण्यास, प्रभू येशू ख्रिस्ताने आपल्या पापांबद्दल, स्वतःला दिले. (aiōn g165) ५ देवपित्याला युगानुयुग गौरव असो. आमेन. (aiōn g165) ६ मला आश्र्य वाटते की, ज्याने तुम्हास ख्रिस्ताच्या कृपेत पाचारण केले त्याच्यापासून, इतक्या लवकर, तुम्ही दुसऱ्या शुभवर्तमानाकडे वळला आहात. ७ दुसरे कोणतेही शुभवर्तमान नाही; पण तुम्हास घोटाळ्यात पाडणारे आणि ख्रिस्ताचे शुभवर्तमान विपरीत करण्याची इच्छा असणारे असे किंवित काहेत. ८ तर जे शुभवर्तमान आम्ही तुम्हास सांगितले त्याच्याहून निराळे शुभवर्तमान जर आम्ही सांगितले किंवा स्वर्गांतील आलेल्या देवदूतानेही सांगितले, तरी तो शापित असो. ९ आम्ही अगोदर सांगितले आहे तसेच आता मी पुन्हा सांगतो की, कोणी तुम्हास, जे तुम्ही स्वीकारले त्याच्यापेक्षा, निराळे शुभवर्तमान कोणी तुम्हास सांगितल्यास तो शापित असो. १० मी आता मनुष्याची किंवा मी देवाची मनधरणी करावयास पाहत आहे? मी मनुष्यांना संतुष्ट करावयास पाहत आहे काय? मी अजूनपर्यंत मनुष्यांना संतोषवीत असतो, तर मी ख्रिस्ताचा दास नसतो. ११ कारण, बंधूनी, मी तुम्हास सांगतो की, मी ज्या शुभवर्तमानाची घोषणा केली ती मनुष्याच्या संगमण्याप्रमाणे नाही. १२ कारण ती मला मनुष्यांकडून मिळाली नाही तसेच ती मला कोणी शिकवलीही नाही; पण येशू ख्रिस्ताच्या प्रकटीकरणाने ती मला प्राप्त झाली. १३ तुम्ही माझ्या, यहूदी धर्मांतील, पूर्वीच्या आचरणाप्रविष्याई ऐकले आहे की, मी देवाच्या मंडळीचा अत्यंत छळ करून तिचा नाश करीत असे. १४ आणि मी माझ्या पूर्वांच्या प्रथांप्रविष्याई पुष्कळ अधिक आवेशी असल्यामुळे माझ्या लोकांतल्या माझ्या वयाच्या उपुकळ लोकांपेक्षा यहूदी धर्मात मी पुढे गेले होतो. १५ पण ज्या देवाने मला आईच्या उदरापासून वेगळे केले व आपल्या कृपेने मला बोलावले, त्यास जेव्हा बेरे वाटले की, १६ आपल्या पुत्राला माझ्याद्वारे प्रकट करावी, म्हणजे परराष्ट्रीयांमध्ये मी त्याच्या शुभवर्तमानाची घोषणा करावी तेव्हा मी हे कोणत्याही मानवाची मसलत न घेता, १७ आणि माझ्या पूर्वी झालेल्या प्रेषितांकडे यशश्वलेमेस वर न जाता, पण मी लोगेच अरबस्तान देसास निघून गेलो व तेथून दिमिक्षाकास पुन्हा परत आलो. १८ पुढे, तीन वर्षांनंतर, मी केफाला भेटायास वर यशश्वलेमास गेलो आणि पंधरा दिवस मी त्याच्याजवळ राहिलो; १९ पण प्रभूचा भाऊ याकोब द्याच्याशिवाय मी इतर प्रेषितांपैकी दुसरा कोणीही माझ्या दृष्टीस पडला नाही. २० मी जे तुम्हास लिहित आहे, ते पाहा, देवासमोर, मी खोट बोलत नाही. २१ त्यानंतर मी सिरीया व किलिकिया प्रांतांत आलो २२ आणि ख्रिस्तात असलेल्या, यहूदीया प्रांतीतील मंडळयांना मी अपरिवित होतो. २३ त्यांच्या ऐकण्यात एवढेच येत असे की, ‘पूर्वी आमचा छळ करणारा ज्या विश्वासाचा मागे नाश करीत होता त्याची तो आता सुवर्तात सांगत आहे.’ २४ आणि ते माझ्याप्रविष्याई देवाचे गौरव करू लागले.

२ नंतर, चौदा वर्षांनी मी पुन्हा, बर्णवाबरोबर, यशश्वलेम शहरास वर गेलो, मी आपल्याबरोबर तीतालाही नेते. ३ मला प्रकटीकरण झाल्याप्रमाणे मी गेलो आणि जे शुभवर्तमान मी परराष्ट्रीयात गाजवत असतो, ती मी त्यांच्यापुढे मांडले; पण जे विशेष मानलेले होते त्यांना एकांती मांडले; नाही तर, मी व्यर्थ धावतो किंवा धावलो, असे कदाचित झाले असते. ४ पण माझ्याबरोबर असलेला तीत हा ग्रीक असल्यामुळे, त्यालाही सुंता करून घेण्यास भाग पाडण्यात आले नाही. ५ आणि गुप्तपणे आत आणलेल्या खोट्या बंधूमुळे

देखील भाग पाडण्यात आले नाही; ते आम्हास दास्यात घालण्याकरता, ख्रिस्त येशूमध्ये जी मोकळीक आपल्याला आहे ते हेरण्यास, चौरून आत आले होते. ६ शुभवर्तमानाचे सत्य तुमच्याकडे राहवे म्हणून आम्ही त्यांना घटकाभरही वश होऊन त्यांच्या अधीन झालते नाही. ६ तरीही, जे विशेष मानलेले कोणी होते त्यांच्याकडून (ते कसेहि असोत होते त्याचे मला काही नाही; देव मनुष्याचे बाबा रूप पाहत नाही.) कारण जे विशेष मानलेले होते त्यांनी मला काही अधिक दिले नाही. ७ तर उलट सुंता झालेल्या यहूद्यांना शुभवर्तमान सांगणे जसे पेत्रावर सोपवले होते तसेच सुंता न झालेल्या परसार्षीय लोकांस शुभवर्तमान सांगणे माझ्यावर सोपवले आहे, हे त्यांनी बघितले. ८ कारण ज्याने पेत्राच्याद्वारे सुंता झालेल्या लोकात प्रेषितपणा चालवावयास शक्ती पुरवली त्याने मलाही परसार्षीयात तो चालवण्यास शक्ती पुरवली. ९ आणि त्यांनी मला दिलेले कृपादान ओळखून, याकोब, केफा व योहान हे जे आधारसंभव होते त्यांनी मला व वर्णवाला उजव्या हातांनी हस्तांदोलन केले, ते ह्यासाठी की, आपण देवाच्या कार्यात सहभागी आहोत हे दर्शवावे व आम्ही परराष्ट्रीयांकडे आणि त्यांनी सुंता झालेल्याकडे जावे. १० मात्र आम्ही गरिबांची आठवण ठेवावी, अशी त्यांनी इच्छा होती; आणि मी तर त्याच गोषी करण्यास उत्कंठीत होतो. ११ आणि त्यानंतर, केफा अंत्युखियास आला असता, मी त्याच्यासमोर त्यास आडवा आलो, कारण तो दोषीच होता. १२ कारण याकोबापासून किंवेकजण येण्याअगोदर तो अन्यजाती लोकांबरोबर जेवत असे; पण ते आल्यावर तो सुंता झालेल्या लोकांस भिउन त्याने माघार घेऊन वेगळा राहू लागला. १३ तेव्हा तसेच दुसऱ्या यहूदीवी विश्वास ठेवणाऱ्यांनीही त्याच्याबरोबर ढोगे केले; त्यामुळे बर्णवादेखील त्यांच्या ढोगाने ओढला गेला. १४ पण मी जेव्हा हे बघितले की, शुभवर्तमानाच्या सत्याप्रमाणे ते नीट चालत नाहीत, तेव्हा सर्वासमोर मी केफाला म्हटले, “तू स्वतः यहूदी असून तू जर परराष्ट्रीयाप्रमाणे राहोतो आणि यहूद्यांप्रमाणे वागत नाहीस, तर जे परराष्ट्रीयांनी यहूद्यांसारखे वागावे म्हणून तू त्याच्यावर जुलूस करितोस हे कसे?” १५ आम्ही जन्मापासूनच यहूदी आहोत, पापी परराष्ट्रीयातले नाही. १६ तरी मनुष्य नियमशास्त्रांतील कृत्यांनी नीतिमान ठरत नाही तर येशू ख्रिस्तावरील विश्वासाच्याद्वारे ठरतो, हे ओळखून आम्हीही ख्रिस्त येशूवर विश्वास ठेवला; ह्यासाठी की, विश्वासाने मनुष्य नीतिमान ठरवला जातो, म्हणून आम्हीही येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवला; म्हणजे आम्ही ख्रिस्तावरील विश्वासाने नीतिमान ठरावे, नियमशास्त्रांतील कृत्यांनी पाळून नाही, कारण नियमशास्त्रांतील कृत्यांनी मनुष्यांतीपैकी कोणीही नीतिमान ठरवार नाही. १७ पण ख्रिस्तात नीतिमान ठरवले जाण्यास पाहत असता जर आपणदेखील पापी आढळली तर ख्रिस्त पापाचा सेवक आहे काय? कधीच नाही. १८ कारण मी जे पाढले आहे ते पुन्हा उभारले तर मी स्वतःला नियमशास्त्र भोडणारा ठरवीन. १९ कारण मी नियमशास्त्राद्वारे नियमशास्त्राला मरण पावलो आहे, ह्यासाठी की, मी देवाकरता जगावे. २० मी ख्रिस्तावरीबर वधसंभवावर खिललेला आहे आणि हापुढे मी जगतो असे नाही तर ख्रिस्त माझ्याठायी जगतो आणि आता देहामध्ये जे माझे जगणे आहे ते देवाच्या पुत्रावरील विश्वासाच्याद्वारे आहे, त्याने माझ्यावर प्रीती केली व स्वतःला माझ्याकरिता दिले. २१ मी देवाची कृपा व्यर्थ करीत नाही कारण जर नीतिमत्त्व नियमशास्त्रांकडून असेल तर ख्रिस्ताचे मरण विनाकारण झाले.

३ अहो बुद्धीहीन गलतीकरांनो, वधसंभवावर खिललेला येशू ख्रिस्त ज्यांच्या डोळ्यांपुढे वर्णन करून ठेवला होता, त्या तुम्हास कोणी भुलविले आहे? २ मला तुम्हासपून इतकेच समजवून घ्यावयाचे आहे की, तुम्हास जो पवित्र आत्मा मिळाला तो नियमशास्त्रांतील कृत्यांनी मिळाला की, सुवार्ता ऐकून विश्वास ठेवल्यामुळे मिळाला? ३ तुम्ही इतके बुद्धीहीन आहात काय? तुम्ही देवाच्या आत्माने प्रांगंभ केल्यावर आता देहस्वभावने पूर्णत मिळवू पाहत आहात काय? ४ तुम्ही इतके दुःखे सोसली हे व्यर्थ काय? ह्याला व्यर्थ

म्हणावे काय! ५ म्हणून जो तुम्हास देवाचा आत्मा पुरवतो आणि तुमच्यात चमत्कार करतो तो हे जे सर्व करतो ते नियमशास्त्रातील कृत्यांनी करतो की, सुवार्ता ऐकून विश्वास ठेवल्यामुळे ते तो करतो? ६ ज्याप्रमाणे अब्राहामोनेही देवावर विश्वास ठेवला व ते त्यास नीतिमत्त्व असे गणण्यात आले. तसेहे झाले. ७ ह्यावरून तुम्ही समजून घ्या की, जे विश्वास ठेवतात तेव अब्राहामाचे वंशज आहेत. ८ आणि देव परराष्ट्रीयांना विश्वासाने नीतिमान ठरवणार या पूर्वज्ञानामुळे शास्त्रलेखाने, अब्राहामाला पूर्वीच श्वभवर्तमान सांगितले की, ‘तुड्याकडून सर्व राष्ट्रांना आशीर्वाद मिळेल.’ ९ तर मग जे विश्वास ठेवतात त्यांना विश्वासू अब्राहामाबरोबर आशीर्वाद दिला गेला आहे. १० कारण नियमशास्त्रातील कृत्यांवर जितके अवलंबून राहणारे आहेत तितके शापाच्या अधीन आहे कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, नियमशास्त्राच्या पुस्तकात जे लिहिलेले आहे ते सर्व पालण्यास जो टिकून राहत नाही तो शापित आहे.’ ११ नियमशास्त्राने कोणीही देवासमारे नीतिमान ठरत नाही, हे उघड आहे; कारण ‘नीतिमान विश्वासाने जगेल.’ १२ आणि नियमशास्त्र तर विश्वासाचे नाही पण ‘जो त्यातील कृत्ये आचरतो तो त्यांच्यायेंगे जगेल.’ १३ आपल्याबदल ख्रिस्त शाप झाला आणि त्याने आपाणाला नियमशास्त्राच्या शापापासून खंडणी भूस्त सोडविले; असा शास्त्रलेख आहे ‘जो कोणी झाडावर टांगलेला आहे तो शापित आहे’, असा शास्त्रलेख आहे. १४ ह्यात उद्देश हा की, अब्राहामाला दिलेला आशीर्वाद ख्रिस्त येशूच्या द्वारे परराष्ट्रीयांना मिळावा, म्हणजे आपल्या विश्वासाद्वारे आत्म्याविषयीचे अभिवचन मिळावे. १५ आणि बंधूनो, मी हे व्यावहारिक दूरीने बोलतो. एखाद्या मनुष्याचा करारदेखील तो स्थापित केला गेल्यानंतर कोणी रह करीत नाही किंवा त्यामध्ये भर घालीत नाही. १६ आता, जी वचने अब्राहामाला व त्याच्या संतानाला दिली होती. तो ‘संतानांना’ असे अनेकाविषयी म्हणत नाही, पण ‘तुड्या संतानाला’ असे एकाविषयी म्हणतो आणि तो एक ख्रिस्त आहे. १७ आणि, मी हे म्हणतो की, देवाने तो करार आधीच स्थापल्यावर चारशेतीस वर्षांनंतर झालेल्या नियमशास्त्रामुळे संपूर्णत येऊन त्यामुळे अभिवचन रद करू होत नाही. १८ कारण वतन जर नियमशास्त्राने प्राप्त होते, तर ते ह्यापुढे अभिवचनाने होणार नाही, परंतु अब्राहामाला देवाने ते कृपेने अभिवचनाद्वारे दिले. १९ तर मग नियमशास्त्र कशाला? कारण, ज्या संतानास वचन दिले होते त्याचे येणे होईपर्यंत ते उलंगनामुळे नियमशास्त्र देण्यात आले; ते मध्यस्थाच्या हाती देवदृष्टांच्याद्वारे नेमून आले. २० मध्यस्थ हा एकपेक्षा अधिकांसाठी असतो; तरीही देव तर एकच आहे. २१ तर काय नियमशास्त्र हे देवाच्या वचनाविसुद्ध आहे? कथीच नाही कारण जीवन देण्यास समर्थ असलेले नियमशास्त्र देण्यात आले असले तर, नीतिमत्त्व खरोखरच नियमशास्त्राने प्राप्त झाले असते. २२ तरी त्याएवजी, नियमशास्त्राने सर्वांस पापामध्ये कोंडून ठेवले, या उद्देशासाठी की, विश्वास ठेवणाऱ्यांना येशू ख्रिस्ताच्या विश्वासाने जे अभिवचन आहे ते देण्यात यावे. २३ परंतु ख्रिस्तात विश्वास आला त्यापुर्वी, हा जो विश्वास प्रकट होणार होता, तो येण्याअगोदर आपण बंदिवान असता आपल्याला नियमशास्त्राखाली असे रखवालीत ठेवले होते. २४ ह्यावरून आपण विश्वासाने नीतिमान ठरविले जावे म्हणून नियमशास्त्र आपल्याला ख्रिस्ताकडे पोहचवणारे बालरक्षक होते. २५ पण आता, विश्वासाचे येणे झाले आहे म्हणून आपण ह्यापुढे बालरक्षकाच्या अधीन राहिलो नाही. २६ पण तुम्ही सर्व ख्रिस्त येशूवरील विश्वासाच्याद्वारे देवाचे पुत्र आहात. २७ कारण ख्रिस्तात तुम्हामधील जितक्यांचा बापिस्मा झाला आहे तितक्यांनी ख्रिस्ताला परिथान केले आहे. २८ यहूदी किंवा प्रीक, दास किंवा स्वतंत्र नाही, पुरुष किंवा स्त्री हा भेदव नाही कारण ख्रिस्त येशूमध्ये तुम्ही सर्वजण एकच आहात. २९ आणि तुम्ही जर ख्रिस्ताचे आहा; तर तुम्ही अब्राहामाचे संतान आणि अभिवचनाप्रमाणे वारीस आहात.

४ आता मी म्हणतो की, वारीस लहान बाल आहे, तोपर्यंत तो सर्वाचा धनी असूनही त्याच्यामध्ये व दासामध्ये काही फरक नसतो. २ पण पित्याने ठरवलेल्या मुदतीपर्यंत तो शिक्षकांच्या व कारभान्याच्या स्वाधीन असतो. ३ अशाप्रकारे आपणदेखील बाल असताना, आपण जगाच्या प्राथमिक शिक्षणाच्या दास्यात होतो. ४ पण काळाची पूर्णता झाली तेव्हा देवाने आपल्या पुत्राला पाठले; तो स्त्रीपासून जन्मास आला, नियमशास्त्राखाली असा जन्मास आला, ५ ह्यात उद्देश हा होता की, नियमशास्त्राखाली असलेल्यांना त्याने खंडणी भूस्त सोडवावे; म्हणजे आपल्याला पुत्र होण्याचा हक्क मिळावा. ६ आणि तुम्ही पुत्र आहात म्हणून, देवाने अब्बा-पिता, अशी हाक मारणाच्या आपल्या पुत्राच्या आत्म्याला तुमच्याआमच्या अंतःकरणात पाठवले आहे; ७ म्हणून तू आतापासून दास नाही तर पुत्र आहेस; आणि पुत्र आहेस, तर देवाच्याद्वारे वारीसही आहेस. ८ तथापि पूर्वी तुम्ही देवाला ओळखीत नव्हता, तेव्हा, जे स्वभावतः देव नाहीत त्यांचे दास होता; ९ पण आता तुम्ही देवाला ओळखीत असताना किंवा देव तुम्हास ओळखीत असताना तुम्ही त्या दुर्बळ व निःसत्त्व प्राथमिक शिक्षणाकडे पुढ्या कसे परत जाता? आणि पुन्हा त्यांच्या दास्यात राहण्याची इच्छा करता? १० तुम्ही दिवस, महिने, ऋतू आणि वर्षे पाळता. ११ तुमच्यासाठी मी केलेले श्रम कदाचित व्यर्थ झाले असतील, अशी मला तुमच्याविषयी भीती वाटते. १२ वंधूमो, मी तुम्हास विनवापी करतो की, तुम्ही माझ्यासारखे व्हा, कारण मीही तुमच्यासारखा होतो. तुम्ही माझे काहीच वाईट केले नाही. १३ प्रथम तुम्हास शुभवर्तमान सांगण्याचा पहिला प्रसंग मला माझ्या शारीरिक व्याधीमुळे मिळाला हे तुम्हास माहित आहे. १४ आणि माझ्या देहाच्या अशक्तपणात तुम्ही परीक्षा होत असता, तुम्ही तिरस्कार केला नाही पण माझा देवाच्या दूतासारखा, ख्रिस्त येशूसारखा स्वीकार केला. १५ तर तेहाचा तुमचा तो आशीर्वाद कठें आहे? कारण, मी तुमच्याविषयी साक्ष देतो की, शक्य असते तर तुम्ही मला तुमचे स्वतंत्रे डोळे काढून दिले असते. १६ मग मी तुम्हास खरे संगतो म्हणून मी तुमचा वैरी झालो आहे काय? १७ ते लोक तुमच्याविषयी आवेशी आहेत तरी चांगल्या प्रकारे नाही पण तुम्ही त्यांच्याविषयी आवेशी असावे म्हणून ते तुम्हास आमच्यापासून वेगळे करू पाहतात. १८ तर चांगल्या कारणांसाठी सर्वदा आवेशी असणे हे चांगले आणि मी तुम्हाजवळ प्रत्यक्ष आहे तेहाचा मात्र आवेशी असावे असे नाही. १९ माझ्या मुलानो, तुमच्यात ख्रिस्ताचे रूप निर्माण होईपर्यंत मला तुमच्यासाठी पुन्हा प्रसूती वेदना होत आहेत. २० ह्यावेळी मी तुमच्याबोरोबर हजर असतो आणि आवाज चढवून बोलता आले असते तर मला बरे वाटले असते कारण तुमच्याविषयी मी संशयात आहे. २१ जे तुम्ही नियमशास्त्राधीन द्वावयास पाहता ते तुम्ही नियमशास्त्र एकत नाही काय? हे मला सांगा. २२ कारण पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, अब्राहामाला दोन पुत्र होते: एक दासीपासून व एक स्वतंत्र स्त्रीपासून झालेला. २३ पण दासीपासून झालेला देहस्वभावनुसार जन्मला आला होता; तर स्वतंत्र स्त्रीपासून झालेला वचनामुळे जन्मला. २४ या गोषी दृश्यांतरूपाने समजावल्या जावू शक्तात. त्या स्त्रिया दोन करारासारख्या आहेत एक सीनाय पर्वतावरून केलेला व दास्यासाठी मुलाना जन्म देणारा करार म्हणजे हागार होय. २५ कारण ही हागार अरबस्तानातील सीनाय पर्वत आहे आणि ती आज्ञाच्या यस्शलेमेच्या जोडीची आहे. आपल्या मुलाबालांसह दास्यात आहे. २६ नवीन वरील यश्शलेम स्वतंत्र आहे; ही आपल्या सर्वांची आई आहे. २७ पवित्र शास्त्रात असे लिहिले आहे की, “अगे वंथ्य, तुला मूळ होत नसले तरी, तू आनंदित हो! ज्या तुला प्रसूतिवेदना होत नाही, ती तू आनंदाने जेयघोष कर! आनंदाची आरोक्ती मार! कारण जिला पती आहे तिच्या मुलांपेक्षा, आशा सोडलेल्या स्त्रीची मुले अधिक आहेत.” २८ आता बंधू, इसहाकासारखे तुम्ही अभिवचनाची संतती आहात. २९ परंतु त्यावेळेस देहस्वभावानुसार जो जन्मला होता, त्याने जो आत्म्यानुसार जन्मलेल्या मुलाचा छळ केला, तसा आताही होत आहे. ३० पण शास्त्रलेख

काय संगतो? 'तू त्या दासीला व तिच्या मुलाला घालवून दे; कारण दासीचा मुलगा स्वतंत्र स्त्रीच्या मुलाबोरे वारीस होणारच नाही.' ३१ तर मग, बंधूनो, आपण दासीची मुले नाही, पण स्वतंत्र स्त्रीची मुले आहोत.

४ या स्वातंत्र्याकरिता ख्रिस्ताने आपल्याला मोकळे केले आहे म्हणून त्यामध्ये तुम्ही टिकून राहा आणि दासपणाच्या जुवाखाली पुन्हा सापडूनका. २ पाहा, मी पौल तुम्हास हे संगतो की, तुम्ही जर सुंता करून घेतली तर तुम्हास ख्रिस्ताचा उपयोग नाही. ३ कारण सुंता झालेल्या प्रत्येक मनुष्यास मी हे पुन्हा निक्षून संगतो की, तो संपूर्ण नियमशास्त्र पाळण्यास बांधलेला आहे. ४ नियमशास्त्राने नीतिमान ठरण्याची इच्छा धरात ते तुम्ही ख्रिस्ताला अंतरला आहा; तुम्ही कृपेला अंतरला आहा, ५ कारण आपण देवाच्या आत्माचाद्वारे, विश्वासाने, नीतिमत्त्वाची आशा धरून वाट पाहत आहोत. ६ ख्रिस्त येशूमध्ये सुंता काही कामाची नाही आणि सुंता न होण्यात काही सामर्थ्य आहे असे नाही, तर प्रीतीच्या द्वारे कार्य करणारा विश्वास त्याच्यात सामर्थ्य आहे. ७ तुम्ही चांगले धावत होता; तुम्ही खरेपणाला मान्य होऊ नये म्हणून तुम्हास कोणी अडथळा केला? ८ तुम्हास जो बोलवत आहे त्या परमेश्वराची ही शिकवण नाही, ९ 'थोडेसे खमीर सगळा कणकेचा गोळा फुगवोत.' १० मला तुमच्याविषयी प्रभूमध्ये खातरी आहे की, तुम्ही दुसरा विचार करणारा नाही पण तुम्हास घोटाळ्यात पाडणारा मग तो कोणी का असेना तो दंड भोगील. ११ आणि बंधूनो, मी जर अजून सुंतेचा उपदेश करीत असलो, तर अजून माझा छळ का होत आहे? मग तसे असते तर वथस्तंभावे अडखळण नाहीसे झाले आहे. १२ तुमच्या ठायी अस्थिरता उत्पन्न करणारे स्वतःला छेळून घेतील तर बरे होईल. १३ कारण बंधूनो, तुम्हास स्वातंत्र्यतेकरिता बोलावले गेले आहे. तरी त्या स्वतंत्रतेने देह वासनांना संधी देऊ नका. पण प्रीतीने एकमेकांची सेवा करा. १४ कारण, 'जशी आपणावर तशीच आपल्या रेजांच्यावर प्रीती करा.' हे एकच वचन पाळल्याने सर्व नियमशास्त्र पूर्णपणे पाळण्यात आले आहे. १५ पण तुम्ही जर एकमेकांना चावता आणि खाऊन टाकता, तर तुम्ही एकमेकांचा नाश करू नये म्हणून जपा. १६ म्हणून मी म्हणतो, आत्माच्या प्रेरणेने चाला, म्हणजे तुम्ही देहाची वासना पूर्ण करणारच नाही. १७ कारण देहवासना देवाच्या आत्माविस्तुद्व आहे आणि आत्मा देहवासनेविस्तुद्व आहे; हे परस्परांस विस्तुद्व आहेत, यासाठी की जे काही तुम्ही इच्छिता ते तुम्ही करू नये. १८ तुम्ही देवाच्या आत्माच्या प्रेरणेने चालवलेले आहात तर तुम्ही नियमशास्त्राच्या अधीन नाही. १९ आता देहाची कामे उघड आहेत आणि ती ही: व्यभिचार, अमंगलपणा, कामातुपणा, २० मूर्तीपूजा, जादूटोणा, वैर, कलह, ईर्ष्या, राग, विरोध, फुटी, गट, २१ मत्सर, धुदी, दंगल आणि ह्यांसारखी आणखी, ह्यांविषयी मी जसे पूर्वी सांगितते होते तसे आता आधी संगतो की, या गोष्ठी करणाच्यांना देवाच्या राज्याचे वतन मिळाणार नाही. २२ पवित्र आत्माच्याद्वारे निष्पन्न होणारे फल्ही आहेत प्रीती, आनंद, शांती, सहनशीलता, ममता, चांगुलपणा, विश्वासूपणा, २३ सौम्यता, इंद्रियसमन हे आहे; अशाविस्तुद्व नियमशास्त्र नाही. २४ जे ख्रिस्त येशूचे आहेत त्यांनी देहाच्या भावाना व वासनासहित देहस्वभावाला वथस्तंभावर खिल्ले आहे. २५ आपण जर देवाच्या आत्माच्या सामर्थ्याने जगतो तर आपण आत्माच्या प्रेरणेने चालावे. २६ आपण पोकळ अभिमान बाळगणारे, एकमेकाला चीड आणणारे व एकमेकांचा हेवा करणारे असे होऊ नये.

५ बंधूनो, कोणी मनुष्य एखाद्या अपराधात सापडला, तर तुम्ही जे आत्मिक आहात ते त्यास सोम्प्यतेच्या आत्माने पुणःस्थापित आणा; तू स्वतःी परिक्षेत पडू नये म्हणून स्वतःकडे लक्ष दे. २ तुम्ही एकमेकांची ओझी वाहा म्हणजे अशाने ख्रिस्ताचा नियम पूर्ण कराल. ३ कारण आपण कोणी नसता कोणीतीरी आहोत असे मानतो, तो स्वतःला फसवतो. ४ पण प्रत्येकाने स्वतःच्या कामाची परीक्षा करावी आणि मग, त्यास दुसऱ्याच्या संबंधात नाही, पण केवळ आपल्यात अभिमानाला जागा मिळेल. ५ कारण प्रत्येकाने

आपला स्वतःचा भार वाहिलाच पाहिजे. ६ ज्याला वचनाचे शिक्षण मिळते त्याने शिक्षण देणाऱ्याला सर्व प्रकारच्या चांगल्या पदार्थांचा वाटा यावा. ७ फसू नका, देवाचा उपहास होणार नाही कारण मनुष्य जे काही पेरतो त्यास तेच पीक त्यास मिळेल. ८ कारण जो आपल्या देहाकरता पेरतो त्यास देहाकून नाशाचे पीक मिळेल, पण जो देवाच्या आत्माकरता पेरतो त्यास आत्माकून सार्वकालिक जीवनाचे पीक मिळेल. (aiōnios g166) ९ आणि चांगले करण्याचा आपण कंटाळा करू नये; कारण आपण खचलो नाही, तर नियोजित समर्थी कापणी करू. १० म्हणून आपल्याला संधी असेल तसे आपण सर्वचे बेरे करावे व विशेषत: विश्वासाने एका घराण्यात एकत्र आलेल्या विश्वास ठेवण्याचे बेरे करावे. ११ पाहा, किती मोठ्या अक्षरात, मी तुम्हास स्वतःच्या हाताने लिहित आहे. १२ जितके दैहिक गोर्टीचा डौल मिरवू पाहात असे तितके ख्रिस्ताच्या वथस्तंभामुळे त्यांचा छळ होऊ नये म्हणूनच तुम्हास सुंता करून घेण्यास भाग पाडतात; १३ कारण ज्यांची सुंता झाली आहे ते स्वतः तर नियमशास्त्र पाळीत नाहीत पण तुमच्या देहावरून नावाजून घेण्यासाठी, म्हणून, तुमची सुंता व्हावी अशी त्यांची इच्छा बालगतात. १४ आपला प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याच्या वथस्तंभाव्या अभिमानाशिवाय कशाचाही अभिमान बालगणे माझ्यापासून दूर राहो पण ज्याच्या द्वारे जग मला आणि मी जगाला वथस्तंभावर खिल्लेला आहे. १५ कारण सुंता होण्यात किंवा सुंता न होण्यात काही नाही, तर नवी उत्पत्ती हीच काय ती होय. १६ आणि जे या नियमाने चालतात अशा सर्वावर व देवाच्या इस्याएलावर शांती व दया असो. १७ आतापासून कोणी मला त्रास देऊ नये, कारण मी आपल्या शरीरावर येशूच्या खुणा धारण केल्या आहेत. १८ बंधूनो, आपल्या प्रभू येशू ख्रिस्ताची कृपा तुमच्या बरोबर असो. आमेन.

ઇફિ.

૧ ઇફિસ શહરાતીલ પવિત્ર જન આણિ ખ્રિસ્ત યેશુચા ઠાઈ વિશ્વાસ ઠેવણારે યાંના, દેવાચા ઇચ્છેદ્વારે ખ્રિસ્ત યેશુચા પ્રેષિત, પૌલ યાચ્યાકડૂન ૨ દેવ આપલા પિતા આણિ પ્રભુ યેશુ ખ્રિસ્ત યાપાસુન તુમ્હાસ કપા વ શાંતિ અસો. ૩ આપલ્યા પ્રભુ યેશુ ખ્રિસ્તાચ્યા પિલ્યાલા ધન્યવાદ અસો; સર્વમાય ગોટીવિષયી પ્રત્યેક આસ્તિક આશીર્વાદ દેઊન જ્યા દેવાને આમ્હાસ ખ્રિસ્તાકડૂન આશીર્વાદિત કેલે આહે. ૪ દેવાને ખ્રિસ્તામથ્યે વિશ્વાસ ઠેવણાચાંના જગાચા રચનેપર્વિચ નિવડલે યાસાઠી કી આમ્હી ત્યાચા સમક્ષતેત પવિત્ર આણિ નિર્દોષ અસાંબે. ૫ દેવાચા પ્રીતિપ્રમાળે, યેશુ ખ્રિસ્તાદ્વારે ત્યાચે સ્વતઃચે પુત્ર હોણ્યાકરતા આમ્હાસ દસ્તક ઘેણ્યાસાઠી પૂર્વીચ આમચી નેમળૂક કેલી. ૬ ત્યાને હે સર્વ દેવાચા ગૌરીચી કૃપેચી સ્તુતી ક્ષાબી મ્હણૂન કેલે. હો કૃપા ત્યાને ત્યાચા પ્રિય પુત્રાદ્વારે આમ્હાસ ભરપૂર કેલી. ૭ ત્યા પ્રિય પુત્રાચા ઠાઈ રસ્તાને ખેંડળી ભરુન આમ્હાસ મુકુ કરણ્યાત આલે આહે, દેવાચા કૃપેચા વિપુલતેને આમ્હાસ આમચા પાંચચી ક્ષમા મિળાલી આહે. ૮ દેવાચી હી કૃપા આમ્હાસ સર્વ જ્ઞાનાને આણિ વિવેકાને ભરપૂર પુરવણ્યાત આલી આહે. ૯ દેવાને ગુપ્ત સત્યાચી યોજના આપણાસ કળબળી આહે જી ત્યાને ખ્રિસ્તાચાચાદ્વારે આપલ્યા ઇચ્છેપ્રમાળે પ્રદર્શિત કેલી. ૧૦ દેવાચા યોજનેપ્રમાળે જેવ્હા કાલાચી પૂર્ણતા હોઈલ તેવા તો સ્વર્ગાતીલ આણિ પૂર્વીવરીલ સર્વકાહી ખ્રિસ્તામથ્યે એકત્ર આણીલ. ૧૧ દેવાચે લોક મ્હણુન આમ્હી પૂર્વીચ ખ્રિસ્તામથ્યે ત્યાચા યોજનેપ્રમાળે નેમલે ગેલો હોતો, જો સર્વ ગોટી હેતુરૂક્ષ ત્યાચા ઇચ્છેપ્રમાળે કરતો, ૧૨ હ્યાસાઠી કી ખ્રિસ્તાચા ગૌરવાચી સ્તુતી ય્યદ્વારી આમચાકડૂન ક્ષાબી, જ્યાચાવર આમ્હી આધીચ આશા ઠેવલી. ૧૩ ખ્રિસ્તાદ્વારે તુમ્હીસુદ્ધા ખ્યા વચનાચી આણિ તુમ્ચા તારણાચી સુવાર્તા એકલી આહે આણિ ત્યાવર વિશ્વાસ ઠેવલા, તેવ્હા પવિત્ર આત્મચાચા અભિવચનાચા તુમ્હાવર શિક્કા મારણ્યાત આલેલા આહે. ૧૪ ત્યાચા પ્રિયજાંચી ખંડણી ભરુન મિળવલેલ્યા મુક્તિસાઠી હા પવિત્ર આત્મા આપલ્યા વતનાચા પુરાવા આહે જેણેકરુન દેવાચા ગૌરવાચી સ્તુતી ક્ષાબી. ૧૫ મ્હણુન તુમ્ચામધીલ અસલેલા પ્રભુ યેશુરવચા વિશ્વાસ વ તુમ્હી પવિત્રજાંચરચી પ્રીતી વિષયી એકૂન ૧૬ મીહી તુમ્ચાસાઠી દેવાલા ધન્યવાદ દેણ્યાચે આણિ માઝા પ્રાધ્યનેત તુમ્હી આઠવણ કરણ્યાચે થાંબવલે નાહી. ૧૭ મી અશી પ્રાધ્યના કરતો કી, આમચા પ્રભુ યેશુ ખ્રિસ્તાચા દેવ, ગૌરીચી પિતા, હ્યાને તુમ્હાસ આપલ્યા ઓળખીચા જ્ઞાનાચા વ પ્રકટીકરણાચા આત્મા દ્યાવા; ૧૮ મ્હણજે તુમ્ચા મનાચે ડોલે પ્રકાશિત હોઈન તુમ્હાસ હે સમજાવે કી, ત્યાચા બોલવણ્યાચા આશેચી નિશ્ચિતતા કાય આહે, ત્યાચા વતનાચા ગૌરવાચી સંપત્તી પવિત્ર લોકાત કિંતી આહે, ૧૯ આણિ આપણ જે વિશ્વાસ ઠેવણારે ત્યા આપલ્યાસાઠી ત્યાચા સામથ્યચે અપાર મહત્વ તે કાય તે તુમ્હી ત્યાચા શક્તિશાલી પરાક્રમાચા કામાવરુન ઓળખુન છ્યાવે. ૨૦ ત્યાને તી કૃતી ખ્રિસ્તાચાદ્વારે કરુન ત્યાસ મરણાનું ઉઠિવિલે આણિ સર્વાત્મા દેવાચા ઉજવ્યા બાજૂલા બસવિલે. ૨૧ ત્યાને ત્યાસ સર્વ અધિપતી, અધિકારી, સામથ્ય, પ્રભૂત્વ આણિ પ્રત્યેક સામથ્યચે નાવ જે યાકાલી નકે તર યેણાચા કાલીહી દિલે જાઈલ ત્યા સર્વપિંક્ષા ફાર ઉંચ કેલે. (aiōn g165) ૨૨ દેવાને સર્વકાહી ખ્રિસ્તાચા પાયાખાની કેલે આણિ ત્યાસ સર્વાર મંડલીચે મસ્તક મ્હણુન દિલે. ૨૩ હેચ ખ્રિસ્તાચે શરીર. જો સર્વાની સર્વકાહી ભરતો ત્યાને ભરલેલે આહે.

૨ આણિ તુમ્હી આપલે અપરાધ આણિ પાપામુલે મરણ પાવળા હોતા, ૨ જ્યામથ્યે તુમ્હી પૂર્વી ચાલત હોતો, હે તુમ્ચે કૃત્ય જગાચા ચાલીરીપ્રમાળે અંતરીક્ષાચા રાજ્યાધિપતી જો સૈતાન, મહાજે આજા મોદણાચા લોકાત આતા કાર્ય કરણાચા દુષ્ટ આત્મચા અધિપતી, હ્યાચા વહીવાટીપ્રમાળે અસે હોતે. (aiōn g165) ૩ આમ્હી સર્વ યાપૂર્વી યા અવિશ્વાસણાચાંમથ્યે આપલ્યા શરીરિક વાસનેને વાગત હોતો, શરીર આણિ મનાચા ઇચ્છેપ્રમાળે કરત હોતો વ આમ્હી

સ્વભાવાને ઇતરાંપ્રમાળે રાગ યેણારે લોક હોતો. ૪ પણ દેવ ખૂપ દયાલૂ આહે કારણ ત્યાચા મહાન પ્રીતિને ત્યાને આમચાવર પ્રેમ કેલે. ૫ આમ્હી આમચા અપરાધામુલે મરણ પાવલેલે અસતા ત્યાને આમ્હાસ ખ્રિસ્તાબોર નવીન જીવન દિલે, તુમ્ચે તારણ કૃપેને જ્ઞાલે આહે. ૬ આણિ આમ્હાસ ત્યાચાબોર ઉઠવલે આણિ સર્વીય સ્થાનાત ખ્રિસ્ત યેશુસોબત બસવિલે. ૭ યાસાઠી કી, યેશુ ખ્રિસ્તામધ્યે ત્યાચી આમ્હાંવીરી પ્રીતીચાદ્વારે યેણાચા યુગાત ત્યાચી મહાન કપા દાખવિતા યાવી. (aiōn g165) ૮ કારણ દેવાચા કૃપેને વિશ્વાસચાદ્વારે તુમ્હાસ શિક્ષેપાસુન વાચવલે આહે આણિ તે આમચાકડૂન જ્ઞાલે નાહી, તર હે દાન દેવાપાસુન આહે, ૯ આપલ્યા કર્મમાસુલે હે જ્ઞાલે નાહી યાસાઠી કોણી બઢાઈ મારુ નયે. ૧૦ કારણ આમ્હા દેવાચા હાતાચી કૃતી આહોત જી ખ્રિસ્તામધ્યે આહે જેણેકરુન આમ્હી જીવનાત ચોગલી કામે કરાવી જે દેવાને આર્થિચ યોજન ઠેવલે હોતે. ૧૧ મ્હણુન આઠવણ કરા, એકેકાલી તુમ્હી શરીરને પરાણીય હોતા આણિ જ્યાંચી શરીરાચી સુંતા મનુષ્યાચા હાતાને જ્ઞાલેલી હોતી તે લોક સ્વતઃલા સુંતી અસે મહિણત, તે ત્યાને બેસુંતી સંબોધત. ૧૨ ત્યાવેલી તુમ્હી ખ્રિસ્તાપાસુન વેગલે હોતા, ઇસાએલાચા બાહેરે હોતા, વચનાચા કારારાશી તુમ્હી અપરિચિત અસે હોતા, તુમ્હી તુમ્ચા ભવિષ્યવિષયી આસાવિરહિત આણિ દેવહીન અસે જગત હોતા. ૧૩ પણ આતા, ખ્રિસ્ત યેશૂમધ્યે જે તુમ્હી એકેકાલી દેવાપાસુન દૂર હોતા, પણ આતા, યેશુ ખ્રિસ્તામધ્યે તે તુમ્હી ખ્રિસ્તાચા રસ્તાને ત્યાચાજવળ આલે આહાત. ૧૪ કારણ તોચ આમચી શાંતી આહે, ત્યાને યહૂદી આણિ વિદેશી યા દોઘાંના એક લોક અસે કેલે. ત્યાચા દેવાને ત્યાને આમ્હાસ એકમેકાંપાસુન દુભાગણારી આડમિન પાડુન ટાકલી. ૧૫ ત્યાને આજ્ઞાવિધીચે કાયદે આણિ નિયમશાસ્ત્ર આપલ્યા દેહાને રદ કેલે. યાસાઠી કી સ્વતઃમધ્યે દોઘાંના એક નવા મનુષ્ય નિર્માણ કરુન શાંતી આણાવી. ૧૬ ત્યાને વદ્ધસંભાવર વૈર જીવે માસન ત્યાચાદ્વારે એક શરીરાત દોઘાંના દેવાબોર સમેત કરાવા. ૧૭ ખ્રિસ્ત આલા આણિ ત્યાને જે દૂર હોતે ત્યાના અણિ જે જવળ હોતે ત્યાના શાંતીચી સુવાર્તા સંગિતલી. ૧૮ કારણ યેશૂચાદ્વારે, આમ્હા દોઘાંના એક પવિત્ર આત્માત દેવાચલ પ્રવેશ હોતો. ૧૯ યામુલે તુમ્હી આતા પરકે અણિ વિદેશી નાહી. તર ત્યાએવી તુમ્હી પવિત્રજાંચા બારોબરે સહનગારીક આણિ દેવાચે કાંકુંબીય આહાત ૨૦ તુમ્હી પ્રેષિત આણિ સંદેશે યાંચા શિક્ષણાચા પાયાવર બાંધલેલી ઇમારત આહાત આણિ ખ્રિસ્ત યેશુ સ્વતઃ: તેચા કોનશિલા આહે. ૨૧ સંપૂર્ણ ઇમારત ત્યાચાદ્વારે જોડલી ગેલી આણિ પ્રભુમધ્યે પવિત્ર ભવન હોણ્યાસાઠી વાઢત આહે. ૨૨ ત્યાચામથ્યે તુમ્હીસુદ્ધા ઇતરાંબરોર દેવાચા આત્મચાદ્વારે દેવાચે રાહણ્યાચે ઠિકાણ તયાર કરણ્યાસાઠી એકત્ર બાંધલે જાત આહાત.

૩ યા કારણાસાઠી મી પૌલ તુમ્હા પરાણીયાંસાઠી ખ્રિસ્ત યેશૂચા બંદિસ્થ આહે. ૨ દેવાચી કૃપા તુમ્ચાચા માલા મિળાલી આહે ત્યા કાયાવિષયી તુમ્હી એકૂન અસાલ; ૩ જસે માલા પ્રગટીકરણદ્વારે સત્યાચે ગુપ્તિ કલ્પવલે ગેલે મી ત્યાવર કર્મ લિહાલે આહે. ૪ જેવ્હા તુમ્હી તી વાચાલ તેવા ખ્રિસ્તાચા ખ્યા રહસ્યવિષયીચે માઝે જ્ઞાન તુમ્હાસ સમજેલ, ૫ તે રહસ્ય જસે આતા આત્મચાદ્વારે ત્યાચા પવિત્ર પ્રેષિતાંના આણિ સંદેશ દેણાચાંના પ્રકટ કરણ્યાત આલે નક્કે. ૬ હે રહસ્ય તે આહે કી, પરારાણીય યેશુ ખ્રિસ્તામધ્યે શુભરત્માનદ્વારે આમચાબોર વારસદાર આણિ એકાચ શરીરાચે અવયવ આહોત આણિ અભિવચનાચે ભાગીદાર આહેત. ૭ દેવાચા કૃતીચા સામર્થ્યચા પરિણામ મ્હણું જે કૃપેચે દાન માલા દેણ્યાત આલે હોતે ત્યામુલે મી ત્યા શુભરત્માનાચા સેવક જ્ઞાલો. ૮ જરી મી સર્વ પવિત્ર જનાંમધ્યે અગર્દી લહાનાતીલ લહાન આહે તરી માલા હે ખ્રિસ્તાચા ગહન અશા સંપત્તીચી સુવાર્તા પરાણીયાંસાં સાગાવી હે કૃપેચે દાન માલા દિલે ગેલે, ૯ આણિ જ્યાને સર્વ નિર્માણ કેલે ત્યા દેવાને યુગાદીકાલાપાસુન જે રહસ્ય ગુપ્ત ઠેવલે હોતે ત્યાચી વ્યવસ્થા કાય આહે હે સર્વ લોકાંસ મી પ્રકટ કરાવે. (aiōn g165) ૧૦ યાસાઠી કી આતા મંડલીદ્વારે

सत्ताधीश आणि आकाशातील शक्ती यांना देवाचे पुष्कळ प्रकारचे असलेले ज्ञान कळावे. ११ देवाच्या सर्वकाळच्या हेतुला अनुसरून जे त्याने आपला प्रभू येणु ख्रिस्तांना याच्यामध्ये पूर्ण केले आहे. (aiōn g165) १२ ख्रिस्तामध्ये आम्हास त्याच्याबरील विश्वासामुळे धैर्य आणि पूर्ण विश्वास मिळाला आहे. १३ म्हणून, मी विनंती करतो, तुमच्यासाठी मला होणाऱ्या यातनेमुळे तुम्ही माघार घेऊ नये कराण ही यातना आमचे गौरव आहे. १४ या कारणासाठी मी पित्यासमोर गुडघे टेकतो, १५ ज्याच्यामुळे प्रत्येक वंशाला स्वर्गात आणि पृथ्वीवर निर्माण करून नाव देण्यात आले आहे. १६ त्याच्या गौरवाच्या विपुलतेनुसार त्याने तुम्हास असे द्यावे, देवाच्या आत्म्याद्वारे सामर्थ्य मिळून तुम्ही आपल्या अंतर्यामी बलवान व्हावे. १७ विश्वासाद्वारे ख्रिस्ताने तुमच्या अंतःकरणात रहावे ह्यासाठी की, तुम्ही प्रीतीत मुळावलेले व खोलवर पाया घातलेले असावे १८ यासाठी की, जे पवित्रजन अहेत त्याच्यासह ख्रिस्ताच्या प्रीतीची संदी, लांबी, उंची आणि खोली किती आहे हे तुम्ही समजून घ्यावे. १९ म्हणजे तुम्हास समजावे ख्रिस्ताची महान प्रीती जी सर्वांना मागे टाकते, यासाठी की तुम्ही देवाच्या पूर्णत्वाने परिपूर्ण भरावे. २० आणि आता देव जो आपल्या सामर्थ्यानुसार आपल्यामध्ये कार्य करतो इतकेच नव्हे तर आमची माणगी किंवा आमच्या कल्पनेपेक्षा अधिक काम करण्यास तो समर्थ आहे, २१ त्यास मंडळी आणि ख्रिस्त येथूमध्ये सर्व पिढ्यानपिढ्या सदासर्वकाळ गौरव असो. आमेन. (aiōn g165)

४ म्हणून मी, जो प्रभूमींशी बंदीवावन, तो तुम्हास विनंती करतो, देवाकडून तुम्हास जे बोलावणे झालेले आहे, त्यास योग्य तसे जगावे. २ सर्व नप्रतेने, सौम्यतेने आणि एकमेकांना सहन करून प्रेमाने स्वीकारा. ३ शांतीच्या बंधनाने आत्म्याचे ऐक्य राखण्यासाठी प्रत्येक गोष्टीत चांगले ते करा. ४ ज्याप्रमाणे तुम्हासही एकच आशेत सहभागी होण्यास बोलावले आहे ‘त्याच्याप्रमाणे एक शेरीर व एकच आत्मा आहे.’ ५ एकच प्रभू एकच विश्वास, एकच बापित्समा, ६ एकच देव जो सर्वांचा पिता, तो सर्वावर आणि सर्वांमधून आणि सर्वांमध्ये आहे. ७ ख्रिस्ताने दिलेल्या दानाच्या मोजमाप्रमाणे आपाण प्रत्येकाला दान मिळाले आहे. ८ वचन असे म्हणते. जेव्हा तो वर चढला, तेव्हा त्याने कैद्यास ताब्यात घेतले व नेले, आणि त्याने लोकांस देण्याया दिल्या. ९ आता, जेव्हा वचन असे म्हणते, “वर चढाला” तर त्याचा अर्थ काय? म्हणजे तो पृथ्वीच्या अधीलोकी सुद्धा उतरला असाच होतो की नाही? १० जो खाली उतरला तोच वर सर्व स्वर्वाहन उंच ठिकाणी चढला. यासाठी की सर्व गोष्टी त्याने भरून काढाव्या. ११ आणि त्याने स्वतःच काही लोकांस प्रेषित, संदेशे, सुवार्तिक, पाळक आणि शिक्षक असे दाने दिली. १२ त्या देण्याया देवाच्या सेवेच्या कायास पवित्रजनांना तयार करण्यास व ख्रिस्ताचे शेरीर आत्मिकरित्या सामर्थ्यावान होण्यासाठी दिल्या. १३ देवाची ही इच्छा आहे की आपण सगळे विश्वास ठेवारे एक होऊ काऱ्या आपण त्याच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतो आणि आपण उन्नत व्हावे म्हणजे त्याच्याविषयीची ज्ञान आपणास समजेल, देवाची ही इच्छा आहे की आपण प्रीढ विश्वास ठेवारे व्हावे, एक होऊन, वाढत ख्रिस्तांसारखे बनावे जो परिपूर्ण आहे. १४ ह्यासाठी की आपण यापुढे लहान मुलांसारखे नसावे. म्हणजे मनुष्यांच्या कपटाने, फसवणाऱ्या मार्गाने नेणाऱ्या युक्तीने अशा प्रत्येक नव्या शिक्वणरूपी वाचाने तुमचे मार्ग लाटांनी इकडेतिकडे हेलकावण्याच्या बोटीसारखे होऊ नये; १५ त्याएवजी आपण प्रेमाने सत्य बोलावे आणि प्रत्येक मार्गाने त्याच्यामध्ये वाढावे जो आमचा मस्तक आहे, ख्रिस्त १६ ज्याप्रासून विश्वास ठेवाऱ्यांचे सर्व शेरीर जुळवलेले असते आणि ते प्रत्येक सांघर्षाने एकत्र बांधलेले असते आणि प्रत्येक भाग त्याने जसे कार्य करायला पाहिजे तसे करतो, आपली रचना प्रीतीमध्ये होण्यासाठी शरीराच्या प्रत्येक भागाची वाढ होते. १७ म्हणून मी हे म्हणतो व प्रभूच्या नावात आग्रहाने विनंती करतो: ज्याप्रमाणे परसार्थीय भ्रष्ट मनाच्या व्यर्थतेप्रमाणे चालातात

तसे चालू नका. १८ त्यांचे विचार अंधकारमय झालेले आहेत आणि त्यांच्या अंतःकरणातील हटीपणामुळे त्यांच्यात अज्ञान असून देवाच्या जीवनापासून ते वेगळे झाले आहेत. १९ त्यांनी स्वतःला कामातुरपणाला वाढून घेतले आहे व प्रत्येक प्रकारच्या अशुद्धतेला हावरेपणाला वाढून घेतले आहे. २० परंतु तुम्ही ख्रिस्ताबद्दल अशाप्रकारे शिकला नाही. २१ जर तुम्ही त्याच्याबद्दल ऐकले असेल आणि त्याकडून येशूच्या ठायी जे सत्य आहे त्याप्रामाणे तुम्हास त्याच्यामध्ये शिक्षण मिळाले असेल, २२ तर तुमचा जुना मनुष्य त्यास काढून टाकावा काऱ्य तो तुमच्या पूर्वीच्या आचरणासंबंधी जो जुना कपटाच्या वाईट वासनांनी भरलेला असून त्याचा नाश होत आहे, २३ यासाठी तुम्ही आत्माद्वारे मनात नवे केले जावे, २४ आणि जो नवा मनुष्य, जो देवनुसार नीतिमान आणि ख्या पवित्रतेत निर्माण केलेला आहे. तो धारण करावा. २५ ‘म्हणून खेटे सोडून या. प्रत्येकाने त्याच्या शेजांचाबोर खेरे तेच बोलावे काऱ्य आपण एकमेकांचे अवयव आहोत. २६ तुम्ही रागवा पण पाप करू नका.’ सूर्यास्तापूर्वी तुम्ही तुमचा राग सोडून घ्यावा. २७ सैतानाला संधी देऊ नका. २८ जो कोणी चरीची करीत असेल तर त्याने यापुढे चोरी करू नये. उलट त्याने आपल्या हातांनी काम करावे यासाठी की जो कोणी गरजू असेल त्यास त्यातून वाटा देण्यासाठी त्याच्याकडे काहीतरी असावे. २९ तुम्हास तोंडून कोणतीही वाईट भाषा न निघो, त्याएवजी गरजेनुसार त्यांची चांगली उन्नती होणारे उपयोगी शब्द मात्र निघो. यासाठी जे ऐकतील त्यांना कृपा प्राप्त होईल. ३० आणि देवाच्या पवित्र आत्म्याला दुःखी करू नका काऱ्य तुम्हास खंडणी भरून मुकुटीच्या दिवसासाठी त्याच्याकडून तुम्हास शिक्का मारलेले असे आहोत. ३१ सर्व प्रकारची कटूदा, संताप, राग, औरडणे, देवाची निंदा ही सर्व प्रकारच्या दुष्टाईबोर तुम्हासधून दूर करावी. ३२ एकमेकांबरोबर दयालू आणि कनवाळू व्हा आणि देवाने ख्रिस्तामध्ये मुक्तपणे क्षमा केली तशी एकमेकांना क्षमा करा.

५ तर मग देवाच्या प्रिय मुलांसारखे अनुकरण करणारे व्हा, २ आणि ख्रिस्तांही जशी आपल्यावर प्रीती केली आणि देवाला संतुष्ट करणारा सुवास मिळावा म्हणून, आपल्यासाठी ‘अर्पण व बलिदान’ असे स्वतःला दिले, तसे तुम्ही प्रीतीत चाला. ३ जारकर्म, कोणत्याही प्रकारची अशुद्धता किंवा अधाशीपणा याचे तुमच्यामध्ये नाव व विचार येऊ नये, हे पवित्र जनासाठी योग्य नाही. ४ तसेच कोणतोही लाजिरवाणे भाषण, मूर्खपणाचे बोलणे किंवा घाणेरेडे विनोद तुमच्यात असू नयेत. ते योग्य नाही. परंतु त्याएवजी उपकारस्तुती असावी. ५ काऱ्य तुम्ही हे समजा की, जो कोणी मनुष्य जारकर्मी, अशुद्ध किंवा लोभी म्हणजे मूर्तीपुजक आहे त्यास ख्रिस्ताच्या व देवाच्या राज्यात वतन नाही. ६ पोकळ भाषणाने कोणी तुम्हास फसवू नये काऱ्य या कारणामुळे आज्ञा मोडणाऱ्या मुलांवर देवाचा क्रोध येणार आहे. ७ म्हणून त्यांचे भागीदार होऊ नका. ८ काऱ्य एकेकाळी तुम्ही पूर्णपणे अंधारात होता पण आता तुम्ही प्रभूच्या प्रकाशात आहोत. तर आता प्रकाशात होता त्यांनी केल्या आहोत, त्याविषयीचे वर्णन करणेदेखील लज्जास्पद आहे. ९३ सर्वकांही प्रकाशाद्वारे उघड होते. १४ काऱ्य त्या सर्वावर तो प्रकाश चमकतो म्हणून असे म्हणले आहे “हे झोपलेल्या जागा हो, आणि मरण पावलेल्यानुठ उठ, आणि ख्रिस्त तुड्यावर प्रकाशेल.” १५ म्हणून, तुम्ही कर्से जगता, याविषयी काळजीपूर्वक असा. मूर्ख लोकांसारखे होऊ नका, तर शहाण्या लोकांसारखे व्हा. १६ वेळेचा चांगला उपयोग करा काऱ्य ज्या दिवसात तुम्ही राहत आहोत ते वाईट आहेत. १७ म्हणून मूर्खासारखे वागू नका, तर उलट परमेश्वराची इच्छा काय आहे ते समजून घ्या. १८ आणि

द्राक्षरस पिंडन डिंगल्यासारखे राहू नका; त्यामुळे तो नाशाकडे जातो, परंतु उलट पवित्र आत्म्याने पूर्णपणे भरले जा, १९ सर्व प्रकारची स्तोत्रे, गीते आणि आत्मिक गीतांनी त्याची स्तुती करा. एकमेकाबोरबर सुसंवाद साधा, गीत गा आणि आपल्या अंत: करणाने परमेश्वराची स्तुती करा. २० आपल्या प्रभू येशू ख्रिस्ताच्या नावात देव जो आपला पिता आहे त्याचे सर्व गोषीबद्दल नेहमी उपकार माना. २१ ख्रिस्ताच्या भयात राहून एकमेकांगा आदर करून स्वतःला नम्रपणे त्याच्या अधीन करा. २२ पतीनो, जशा तुम्ही प्रभूच्या अधीन होता, तशा आपल्या पतीच्या अधीन असा. २३ कारण ख्रिस्त जसा मंडळीचे मस्तक आहे, तसा पती पतीचे मस्तक आहे आणि ख्रिस्त विश्वास ठेवणाऱ्या शरीराचा तारणारा आहे. २४ ज्याप्रमाणे मंडळी ख्रिस्ताला शरण जाते, त्याच्यप्रमाणे पतीने प्रत्येक बाबतीत आपल्या पतीच्या अधीन असावे. २५ पतीनो, ज्याप्रमाणे ख्रिस्त मंडळीवर प्रीती करतो, तशी तुम्ही आपल्या पतीवर निस्वार्थी प्रीती करा. त्याने तिच्यासाठी स्वतःला दिले, २६ यासाठी की, त्याने तिला देवाचा वचनरूपी पाण्याने धुऱ्युन स्वच्छ करून पवित्र करावे. २७ यासाठी की, तो मंडळीला स्वतःसाठी गौरवी वृद्ध म्हणून सादर करील, तिला कोणताही डाग नसेल किंवा सुरकुती किंवा कोणत्याही प्रकारची अपूर्णता नसेल तर ती पवित्र व निर्दोष असेल. २८ याप्रकारे पतीनी सुद्धा आपल्या पत्नीवर असेच प्रेम करावे, जसे ते स्वतःच्या शरीरावर प्रेम करतात, जो कोणी त्याच्या स्वतःच्या पत्नीवर प्रेम करतो, तो स्वतःवर प्रेम करतो. २९ कारण आतापर्यंत कोणीही आपल्या शरीराचा देष्ट केला नाही. उलट तो त्याचे पोषण करतो, त्याची काळजी घेतो. ज्याप्रमाणे ख्रिस्त मंडळीचे पोषण करतो व काळजी घेतो. ३० कारण आपण त्याच्या शरीराचे अवयव आहोत. ३१ “म्हणून याकारणास्तव पुरुष त्याचे बडील व आई यांना सोडील व त्याच्या पतीशी जडून राहील आणि ते दोघे एकदेह होतील.” ३२ हे गुढ सत्य फार महत्त्वाचे आहे आणि मी हे सांगत आहे की ते ख्रिस्त व मंडळीला लागू पडते. ३३ तरीही, तुमच्यातील प्रत्येकाने त्याच्या स्वतःच्या पत्नीवर प्रेम केले पाहिजे व पतीनीही पतीचा मान राखला पाहिजे.

६ मुलांनो, प्रभूमध्ये आपल्या आई-वडीलांच्या आज्ञा पाळा कारण हे योग्य आहे. २ “आपल्या वडिलांच्या व आईचा मान राख, यासाठी की तुझे सर्वकाही चांगले व्हावे व तुला पृथ्वीवर दीर्घ आयुष्य लाभावे.” अभिवचन असलेली हीच पहिली आज्ञा आहे. ४ आणि वडिलांनो, तुम्ही आपल्या मुलांना चिडीस आणू नका पण तुम्ही त्याना प्रभूच्या शिस्तीत व शिक्षणात वाढवा. ५ दासांनो, तुमच्या अंत: करणाच्या प्रामाणिकतेने जशी ख्रिस्ताची आज्ञा पाळता तशी पूर्ण आदाराने व थरथर कांपत जे देहानुसार पृथ्वीवरील मालकांशी आज्ञाधारक असा. ६ मनुष्यास संतोषवणाऱ्या सारखे तोंडेखल्या चाकरीने नव्हे तर मनापासून, देवाची इच्छा साधणाऱ्या ख्रिस्ताच्या दासांसारखे आज्ञाकित असा, ७ ही सेवा मनुष्याची नाही तर प्रभूची सेवा आहे अशी मानून ती आनंदाने करा, ८ प्रत्येक व्यक्ती जे काही चांगले कार्य करतो, तो दास असो अथवा स्वतंत्र असो, प्रभूकडून त्यास प्रतिफल प्राप्त होईल. ९ आणि मालकांनो तुम्ही, त्यांना न धमकावता, तुमच्या दासाशी तसेच वागा, तुम्हास हे ठाऊक आहे की, दोघाचाही मालक स्वर्गात आहे आणि त्याच्या सामर्थ्याने सशक्त क्वा. ११ सैतानाच्या कट-कारस्थानी योजनाविरुद्ध उभे राहता यावे, म्हणून देवाची संपूर्ण शस्त्रसामग्री धारण करा. १२ कारण आपले झागडणे रक्त आणि मांसाबोरबर नाही, तर सत्ताशीशांविरुद्ध, अधिकान्याविरुद्ध, या अंधकारातील जगाच्या अधिपतीबोरबर आणि आकाशातील दुष्ट आत्म्याविरुद्ध आहे. (aiōn g165) १३ या कारणास्तव वाईट दिवसात तुम्हास प्रतिकार करता यावा म्हणून देवाने दिलेली संपूर्ण शस्त्रसामग्री घ्या. म्हणजे तुम्हास सर्व ते केल्यावर ठिकून राहता येईल १४ तर मग स्थिर उभे राहा, सत्याने आपली कंबर बांधा, नीतिमत्त्वाचे उरस्त्राण धारण करा. १५ शांतीच्या सुवार्तेसाठी तयार केलेल्या

वहाणा पायात घाला. १६ नेहमी विश्वासाची ढाल हाती घ्या, जिच्यायोगे त्या दुष्टाचे सगळे जळते बाण विड्यावू शकाल, ती हाती घेऊन उभे राहा. १७ आणि तारणाचे शिरसाण व आत्म्याची तलवार, जी देवाच वचन आहे, ती घ्या, १८ प्रत्येक प्रार्थना आणि विनंतीद्वारे सर्व प्रसंगी आत्म्यात प्रार्थना करा आणि चिकाटीने उत्तराची वाट पाहा व सर्व पवित्र जनांसाठी प्रार्थना करीत जागृत राहा. १९ आणि माझ्यासाठी प्रार्थना करा, जेहा मी तोंड उंडधीने तेव्हा मला थेयनि सुवार्तेचे रहस्य कळवण्यास शब्द मिळावे, २० मी, त्यासाठीच बेड्डात पडलेला वकील आहे, म्हणजे मला जसे त्याविषयी बोलते पाहिजे तसे थेयनि बोलता यावे. २१ पण माझ्याविषयी, म्हणजे मी काम करीत आहे ते तुम्हास समजावे म्हणून, प्रिय बंधू आणि प्रभूमधील विश्वासू सेवक तुखिक या सर्व गोषी तुम्हास कळवील. २२ मी त्यास त्याचे हेतुने तुमच्याकडे धाडले आहे; म्हणजे तुम्हास माझ्याविषयी कळावे आणि त्याने तुमच्या मनाचे सांत्वन करावे. २३ देवपिता आणि प्रभू येशू ख्रिस्तापासून आता बंधूना विश्वासासह प्रीती आणि शांती लाभो. २४ जे सर्वजण आपल्या प्रभू येशू ख्रिस्तावर अविनाशी प्रीती करतात, त्या सर्वाबोरबर देवाची कृपा असू.

फिलि.

१ पौल व तीमथ्य, ख्रिस्त येशू दोस ह्यांच्याकडून; फिलिपै शहरातील ख्रिस्त येशूमध्ये जे पवित्र आहेत, त्या सर्वाना अणि त्यांच्याबरोबर अध्यक्ष व सेवक ह्यास सलाम; २ देव आपला पिता व प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याच्याद्वारे तुम्हास कृपा व शांती असो. ३ मला तुमची जी एकंदर आठवण आहे तिच्यावस्थ मी आपल्या देवाचे आभार मानतो. ४ माझ्या प्रत्येक प्राथंनेत मी तुमच्यामधील सर्वासाठी आनंदाने प्रार्थना करतो; ५ पहिल्या दिवसापासून आतापर्यंत तुमची शुभवर्तमानाच्या प्रसारात जी सहभागिता आहे तिच्यामुळे देवाची उपकारसुर्ती करतो. ६ अणि ज्याने तुमच्यात चांगले काम आरंभले तो ते येशू ख्रिस्ताच्या दिवसापार्यंत पूर्णतिस नईल हा माझा विश्वास आहे. ७ अणि तुम्हा सर्वांचियी मला असे वाटणे योग्यच आहे कारण माझ्या बंधनात आणि शुभवर्तमानासंबंधीच्या प्रत्युत्तरात व समर्थनात तुम्ही सर्व माझ्याबरोबर कपेतील सहभागी असल्यामुळे, मी आपल्या अंतःकरणात, तुम्हास बाळगून आहे. ८ देव माझा साक्षी आहे की, मला ख्रिस्त येशूच्या कल्पवळ्यात सर्वांचियी किंती उत्कंठा लागली आहे, ९ मी अशी प्रार्थना करतो की, तुमची प्रीती ज्ञानात व पूर्ण सारासार विचारात आणखी अधिकाधिक वाढत जावी, १० यासाठी की जे श्रेष्ठ ते तुम्ही पसंत करावे अणि तुम्ही ख्रिस्ताच्या दिवसासाठी निर्भल व निरोष असावे. ११ अणि देवाचे गौरव व स्तुती व्हावी म्हणून येशू ख्रिस्ताच्या द्वारे जे नीतिमत्त्वाचे फल त्याने भरून जावे. १२ माझ्या बंधूनो, माझ्यांचियी ज्या गोषी घडल्या त्यांच्यापासून शुभवर्तमानाला अडथळा न होता त्या तिच्या प्रगतीला साधनीभूत झाल्या हे तुम्ही समजावे अशी माझी इच्छा आहे. १३ म्हणजे कैसराच्या हुजुरातीच्या राजवाड्याचे रक्षक व इतर सर्व जणांत, त्यामुळे माझे बंधने ख्रिस्तासंबंधाने आहेत हे सर्वांना प्रसिद्ध झाले; १४ अणि माझ्या बंधनामुळे प्रभूमधील पुष्कल बंधूंची खात्री होऊन, ते निर्भयपणे वचन सांगण्यात अधिक धीट झाले आहेत. १५ किंत्येक मत्सराने व वैरभावानेही ख्रिस्ताची घोषणा करीत आहेत; आणि काही खोरखर सदिच्छेने करीत आहेत. १६ मी शुभवर्तमानासंबंधी प्रत्युतर देण्यास नेमेलो आहे हे ओळखून ते ती प्रीतीने करतात. १७ पण इतर आहेत ते माझी बंधने अधिक संकटाची व्हावी अशा इच्छेने तट पाडण्याकरिता दुजाभावाने ख्रिस्ताची घोषणा करतात. १८ ह्यापासून काय झाले? निमित्ताने असो किंवा खरेपणाने, सर्व प्रकारे ख्रिस्ताची घोषणा होते हेच, ह्यात मी आनंद करतो व करणारच. १९ कारण मी जाणतो की हे, तुमच्या प्राथंनेने व येशू ख्रिस्ताच्या आत्याच्या पुरवठाने माझ्या उद्घारास कारण होईल. २० कारण माझी उत्कट अपेक्षा व आशा आहे की, मी कशानेही लाजणार नाही तर पूर्ण धैर्यने, नेहमीप्रमाणे आतादेखील जगण्याने किंवा मरण्याने माझ्या शरीराद्वारे ख्रिस्ताचा महिमा होईल. २१ कारण मला तर जगणे हे ख्रिस्त अणि मरणे हे लाभ आहे. २२ पण जर मी देहात जगणे हे माझ्या कामाचे फल आहे; तर, कोणते निवडावे हे मला समजत नाही. २३ कारण मी दोघासंबंधाने पेचात आहे; येथून सुटून जाऊन ख्रिस्ताजवळ असण्याची मला उत्कंठा आहे कारण देहात राहण्यापेक्षा हे अधिक चांगले आहे; २४ तरीकी, मला देहात राहणे हे तुमच्यासाठी अधिक आवश्यक आहे. २५ मला अशी खात्री वाट असल्यामुळे मी राहणार आहे आणि विश्वासात तुमची प्रगती व आनंद व्हावा म्हणून मी तुम्हा सर्वांजवळ राहणार हे मला ठाऊक आहे. २६ हे अशासाठी की तुम्हाकडे माझे पुन्हा येणे झाल्याने माझ्यामुळे ख्रिस्त येशूच्या ठायी अभिमान बालगण्याचे तुम्हास अधिक कारण व्हावे. २७ सांगावयाचे ते इतकेच की ख्रिस्ताच्या शुभवर्तमानास शोभेल असे आचरण ठेवा; म्हणजे मी येऊन तुम्हास भेटलो किंवा मी दूर असलो, तरी मला तुमच्याबरोबतीत हे ऐकता यावे की, तुम्ही एकजिवाने राहून शुभवर्तमानाच्या विश्वासासाठी, एकजुटीने लढत स्थिर राहता. २८ अणि विरोध करणाऱ्या लोकांकडून

कशाविषयीही भयभीत झाला नाही, हे त्यांना त्यांच्या नाशाचे पण तुमच्या तारणाचे प्रमाण आहे व हे देवापासून आहे. २९ कारण त्याच्यावर विश्वास ठेवावा इतकेच केवळ नव्हे, तर ख्रिस्ताच्या वर्तीने त्याच्याकरता तुम्हास दुःख ही सोसावे अशी कृपा तुमच्यावर झाली आहे. ३० मी जे युद्ध केले ते तुम्ही बघितले आहे व मी जे करीत आहे म्हणून ऐकता, तेच तुम्हीही करीत आहात.

३१ ह्यावरून ख्रिस्ताच्या ठायी काही आश्वासन, प्रीतीचे काही सात्त्वन, आत्म्याची काही सहभागिता, काही कळवळा व करूणा ही जर आहेत, २ तर तुम्ही समवित्त व्हा, एकमेकांवर सारखीच प्रीती करा आणि एकजीव होऊन एकमानाचे व्हा. अशाप्रकारे माझा आनंद पूर्ण करा. ३ अणि तुम्ही विरोधाने किंवा पोकळ अभिमानाने काही कूर नका, पण मनाच्या लीनतेने आपल्यापेक्षा एकमेकांना मोठे मानावे. ४ तुम्ही कोणीही आपलेच हित पाहू नका, तर दुसऱ्यांचेहि पाहा. ५ अशी जी वित्तत्रूपी ख्रिस्त येशूच्या ठायी होती ती तुमच्याठायीही असो. ६ तो देवाच्या स्वरूपाचा असूनही, त्याने आणण देवाच्या बरोबरीचे असणे हा लाभ आहे असे त्याने मानले नाही, ७ तर स्वतःला रिकामे केले, म्हणजे मनुष्याच्या प्रतिरूपाचे होऊन दासाचे स्वरूप धारण केले, ८ अणि मनुष्य प्रकृतीचे असे प्रकट होऊन त्याने स्वतःला लीन केले आणि त्याने मरण आणि तेही वधस्तंभावरचे मरण सोसाले; येथपर्यंत आज्ञापालन करून त्याने स्वतःला लीन केले. ९ ह्यामुळे देवाने त्यास सर्वाहून उंच केले आहे आणि तुम्ही सर्व नावांहून श्रेष्ठ नाव ते त्यास दिले आहे. १० ह्यात हूत हा की, स्वर्गात, पृथ्वीवर व पृथ्वीखाली प्रत्येक गुद्घा येशूच्या नावाने टेकला जावा, ११ अणि हे देवपिताच्या गौरवासाठी प्रत्येक जीभेने येशू ख्रिस्त हा प्रभू आहे असे कबूल करावे. १२ म्हणून माझ्या प्रियांनो, जे तुम्ही सर्वदा आज्ञापालन करीत आला आहा, ते तुम्ही मी जवळ असता केवळ नव्हे तर विषेशकरून आता, म्हणजे मी जवळ नसताही, भीत व कांपत आपले तारण साधून घ्या. १३ कारण इच्छा करणे आणि कार्य करणे तुम्ही ठायी आपल्या सुयोगजनेसाठी साधून देणारा तो देव आहे. १४ जे काही तुम्ही कराल कुरकुर आणि वादविवाद न करता करा; १५ ह्यासाठी की, या कूटिल अणि विपरीत पिढीमध्ये तुम्ही निर्दोष व निरुपद्रवी देवाची निकलकंप मुले असे क्वावे; त्या लोकांमध्ये तुम्ही जीवनाचे वचन पुढे करून दाखवतांना ज्योतीसारखे जगात दिसता. १६ जीवनाच्या वचनास दृढ धूर राहा, असे झाले तर माझे धावणे व्यर्थ झाले नाही व माझे श्रमही व्यर्थ झाले नाहीत असा अभिमान मला ख्रिस्ताच्या दिवशी बालगण्यास कारण होईल. १७ तुमच्या विश्वासाचा यज्ञ व सेवा, होतांना जरी मी अर्पिला जात आहे तरी मी त्याबद्दल आनंद मानतो व तुम्ही सर्वांबोरोबर आनंद करतो; १८ अणि त्याचाच तुम्हीही आनंद माना व माझ्याबरोबर आनंद करा. १९ प्रभू येशूमध्ये मी आशा करतो की, लवकरच मी तीमथ्यात तुमच्याकडे पाठवेन म्हणजे, तुम्हा विषयीच्या गोषी जाणून माझे समाधान होईल. २० कारण तुमच्या विषयीच्या गोषीची खरी काळजी करील असा, दुसरा कोणी समान वृतीचा माझ्याजवळ नाही; २१ कारण, सगळे स्वतःच्याच गोषी पाहतात, ख्रिस्त येशूच्या पाहत नाहीत. २२ पण तुम्ही त्याचे शील हे जाणता की, जसा मुलगा पित्याबरोबर सेवा करतो, तशी त्याने शुभवर्तमानासाठी माझ्याबरोबर सेवा केली. २३ म्हणून माझे काय होईल ते दिसून येताच, त्यास रवाना करता येईल अशी मी आशा करतो. २४ पण मीही स्वतः लवकरच येईन असा प्रभूमध्ये मला विश्वास आहे. २५ तरी मला माझा बंधू आणि सहकारी व सहसैनिक आणि तुमचा प्रेषित आणि माझी गरज भागवून माझी सेवा करणारा एप्रक्रीटी ह्याला तुमच्याकडे पाठविण्याचे आवश्यक वाटले. २६ कारण तो आजारी आहे हे तुम्ही ऐकले होते असे त्यास समजल्यावर त्यास तुम्हा सर्वांची होरहुर लागून तो चिंताक्रांत अस्वस्थ झाला होता; २७ तो खरोखर, मरणाजवळ आला होता पण देवाने त्याच्यावर दया केली आणि केवळ त्याच्यावर नाही तर, मला दुखावर दुःख होऊ नये म्हणून माझ्यावरही केली. २८ म्हणून, मी त्यास पाठविण्याची

अधिक घाई केली, म्हणजे त्यास पुन्हा भेटून तुम्ही आनंद करावा आणि माझे दुःख कमी व्हावे म्हणून हे केले. २१ ह्यावरून पूर्ण आनंदाने तुम्ही त्याचे प्रभूमध्ये स्वागत करा. अशोचा मान राखा. ३० कारण माझी सेवा करण्यांत तुमच्या हातून जी कसूर झाली ती भरून काढावी म्हणून खिस्त सेवेसाठी त्याने स्वतःचा जीव धोक्यात घातला व तो मरता मरता वाचला.

३ शेवटी, माझ्या बंधूनो, प्रभूमध्ये आनंद करा. तुम्हास पुन्हा लिहिण्यास मी कंठाटा करीत नाही, पण ते तुमच्या सुरक्षितपणाचे आहे. २ त्या कुत्यांपासून सावध राहा. वाईट काम करण्यांपासून सावध राहा. केवळ दैहिक सुंता झालेल्या लोकांविषयी सावध राहा. ३ कारण आपण जे देवाच्या आत्म्याने देवाची उपासना करतो, जे खिस्त येशूविषयी अभिभान बालगणारे आणि देहावर विश्वास न ठेवणारे ते आपण सुंता झालेले आहोत. ४ तरी देहावरी भरंवसा ठेवण्यास मला जागा आहे. आपल्याला देहावर भरंवसा ठेवता येईल असे जर दुसऱ्या कोणाला वाटत असेल तर मला तसे अधिक वाटणार. ५ मी तर आठव्या दिवशी सुंता झालेला, इसाएल लोकातला, बन्यामीन वंशातला, इब्राहीम इब्री, नियमशास्त्रदृष्टीने परशी; ६ आस्थेविषयी म्हणाल तर मंडळीचा छळ करणारा आणि नियमशास्त्रातील नीतिमत्त्वविषयी निर्दोष ठरलेला असा आहे. ७ तरी मला ज्या गोर्टी लाभाच्या होत्या त्या मी खिस्तामुळे हानीच्या अशा समजलो आहे. ८ इकेच नाही, तर खिस्त येशू माझा प्रभू ह्याच्याविषयीच्या ज्ञानाच्या श्रेष्ठत्वामुळे मी सर्वकाही हानी समजतो. त्याच्यासाठी मी सर्व गोर्टीची हानी सोसली आणि मी त्या केरकचरा लेखतो, ह्यासाठी की, मला खिस्त येशू हा लाभ प्राप्त क्वावा. ९ आणि मी त्याच्याठायी आढळावे आणि माझे नीतिमत्त्व माझे स्वतःचे नव्हे म्हणजे नियमशास्त्राच्या योगे मिळणारे नीतिमत्त्व नव्हे तर ते खिस्तात्वारील विश्वासद्वारे, म्हणजे देवाकडून विश्वासद्वारे मिळणारे नीतिमत्त्व असे असावे. १० हे अशासाठी आहे की, तो व त्याच्या पुनरुत्थानाचे सामर्थ्याचे व त्याच्या दुःखांची सहभागिता हांची, त्याच्या मरणारी एकरूप होऊन, मी ओळख्य करून घ्यावी. ११ म्हणजे कसेही करून मी मृतांमधून पुनरुत्थान मिळवावे. १२ मी आताच जणू मिळवले आहे किंवा मी आताच पूर्ण झालो आहे असे नाही. पण मी ज्यासाठी खिस्त येशूने मलता आपल्या ताब्यात घेतले ते मी आपल्या ताब्यात घ्यावे म्हणून मी त्याच्यामगे लागलो आहे. १३ बंधूनो, मी ते आपल्या ताब्यात घेतले असे मानीत नाही पण मी हीच एक गोष्ट करतो की, माझील गोर्टी विसरून जाऊन आणि पुढील गोर्टीवर लक्ष लावून, १४ खिस्त येशूच्या ठायी देवाचे जे वरील पाचारण त्या संबंधीचे बक्षिस मिळविण्यासाठी पुढच्या मयदिवरील खुणेकडे मी भावतो. हेच एक माझे काम. १५ तर जेवढे आपण प्रौढ आहोत, तेवढांनी हीच चित्तवृत्ती ठेवावी आणि तुम्ही एखाद्या गोर्टीविषयी निराळी चित्तवृत्ती ठेवली, तरी देव तेही तुम्हास प्रकट करील. १६ तथापि आपण ज्या विचाराने येथवर मजल मारली तिच्याप्रमाणे पुढे चालावे. १७ बंधूनो, तुम्ही सर्वजण माझे अनुकरण करणारे व्हा आणि आही तुम्हास कित्ता घालून दिल्याप्रमाणे जे चालतात, त्यांच्याकडे लक्ष घ्या. १८ कारण मी तुम्हास, पुष्कळ वेळा, सांगितले आणि आता रडत सांगतो की, पुष्कळजण असे चालतात की, ते खिस्ताच्या वधस्तंभाचे वैरी आहेत. १९ नाश हा त्यांचा शेवट, पोट हे त्यांचे दैवत, त्यांचा निरल्जपणा हे त्यांचे भुषण आहे, ते जगिक गोर्टीवर चित्त ठेवतात. २० आपले नागरिकत्व तर स्वर्गात आहे, तेथून प्रभू येशू खिस्त हा तारणारा येणार आहे; त्याची आपण वाट पाहत आहोत. २१ ज्या सामर्थ्याने तो सर्वकाही आपल्या स्वाधीन करण्यास समर्थ आहे त्या सामर्थ्याने तो तुमचे आमचे नीच स्थितीचे शेरीर आपल्या गौरवीच्या शरीरासारखे व्हावे म्हणून त्यांचे रूपांतर करील.

४ म्हणून माझ्या प्रियजनहो, मी ज्यांच्यासाठी उत्कंठित आहे ते तुम्ही माझा आनंद व मुकुट आहात म्हणून माझ्या प्रिय बंधूनो, तुम्ही प्रभूमध्ये तसेच स्थिर राहा. २ मी युवदीयेला विनंती करतो आणि सुतुखेला विनंती

करतो की, तुम्ही प्रभूच्या ठायी एकमनाचे व्हा. ३ आणि हे माझ्या ख्यासोबत्या पण मी तुलाही विनवितो की, तू या स्त्रियोनी माझ्याबरोबर आणि क्लेमेंट व ज्यांची नावे जीवनाच्या पुस्तकात लिहिलेली आहेत असे माझे सहकारी हांच्याबरोबर शुभर्तमानाच्या कामी श्रम केले त्यांना साहाय्य कर. ४ प्रभूमध्ये सर्वदा आनंद करा; पुन्हा सांगतो, आनंद करा. ५ सर्व लोकांस तुम्ही सहनशीलता कवून येवो; प्रभू समीप आहे. ६ कशा ही विषयाची काळजी करू नका पण प्रार्थना आणि विनंती करून आभारप्रदर्शनासह आपली मागणी देवाला कळवा; ७ म्हणजे सर्व बुद्धीसामर्थ्याच्या पलीकडे असलेली देवाची दिलेली शांती तुमची अंतःकरणे व तुमचे विचार खिस्त येशूच्या ठायी राखील. ८ बंधूनो, शेवटी इतके सांगतो की, जे काही खेर आहे, जे काही आदरणीय आहे, जे काही न्याय आहे, जे काही शुद्ध आहे, जे काही प्रशंसनीय, जे काही श्रवणीय, जो काही सदृष्ट, जी काही स्तुती, त्यावर विचार करा. ९ माझ्यापासून जे तुम्ही शिकला, जे स्वीकारले व माझे जे एकले व पाहिले ते तुम्ही आवरीत राहा आणि शांतीदाता देव तुमच्याबरोबर राहील. १० मला प्रभूमध्ये पफ आनंद झाला. आता तुमची माझ्याविषयीची काळजी पुन्हा जागृत झाली. ही काळजी तुम्ही करीतच होता, पण तुम्हास संथी नक्हती. ११ मला काही कमी पडल्यामुळे मी बोलत आहे असे नाही, कारण मी असेन त्या रिस्तीत संतुष्ट राहण्यास शिकलो आहे. १२ दीन अवस्थेत कसे रहावे हे मी जाणतो आणि विपुलतेत कसे रहावे हेही मी जाणतो; कसेही व कोणत्याही परिस्थितीत, तृप्त होण्यास तसेच उपाशी राहण्यास, विपुलतेत राहण्यास तसेच गरजेत राहण्यास मला शिक्षण मिळाले आहे. १३ आणि मला जो सामर्थ्य देते त्याच्याकडून मी सर्वकाही करावयास शक्तीमान आहे. १४ पण माझ्या दुःखात तुम्ही सहभागी झालात हे तुम्ही चांगले कलेत. १५ फिलिप्पीकरांना, तुम्ही जाणता की, शुभर्तमानाच्या प्रारंभी जेव्हा मी मासेदोनियामधून निघालो, तेव्हा तुमच्याशिवाय कोणतीच मंडळी माझ्याबरोबर देण्यायेण्याच्या बाबतीत माझी भागीदार झाली नाही. १६ मी थेसलनीकात होतो तेव्हा तुम्ही एकदाच नाही दुसऱ्यांदाही माझी गरज भागलिले. १७ मी देणगीची अपेक्षा करतो असे नाही पण तुमच्या हिशेबी जमेची बाजू वाढावी अशी इच्छा करतो. १८ पण माझ्या जवळ विनंतीची काळजी जेव्हा मी मासेदोनियामधून निघालो, तेव्हा तुमच्याशिवाय कोणतीच मंडळी माझ्याबरोबर देण्यायेण्याच्या बाबतीत माझी भागीदार झाली नाही. १९ मी थेसलनीकात होतो तेव्हा तुम्ही एकदाच नाही दुसऱ्यांदाही माझी गरज भागलिले. २० मी देणगीची अपेक्षा करतो असे आहे पुन्ही चित्तवृत्ती ठेवता तुम्ही जे पाठवले ते मिळाल्याने मला भरपूर झाले आहे. ते जणू काय सुमांध, असे देवाला मान्य व संतोषकारक अर्पण असे आहे. २१ माझा देव आपल्या संपत्यनुरूप तुमची गरज खिस्त येशूच्या ठायी गौरवाच्याद्वारे पुरवील. २२ आपला देवपिता ह्याला युगानुयुग गौरव असो. आमेन. (aiōn 9:165) २३ खिस्त येशूतील सर्व पवित्र जनांस सलाम सांगा. माझ्याबरोबरचे वंधू तुम्हास सलाम सांगतात. २४ सर्व पवित्रजन आणि विशेषत: कैसराच्या घरचे तुम्हास सलाम सांगतात. २५ प्रभू येशू खिस्ताची कृपा तुमच्या आत्म्याबरोबर असो.

कलो.

१ देवाच्या इच्छेने खिस्त येशूचा प्रेषित पौल आणि बंधू तीमथ्य ह्यांजकडून;

२ कलसै शहरातील पवित्र जनांस व खिस्तामधील विश्वासू बांधवांस देव आपला पिता ह्याजकडून तुम्हास कृपा व शांती असो. ३ आम्ही तुमच्यासाठी प्रार्थना करतो, तेहा आम्ही नित्य देवाचे, म्हणजे आपला प्रभू येशू खिस्त ह्याच्या पित्याचे उपकार मानतो ४ कारण खिस्त येशूमधील तुमच्या विश्वासाविषयी आणि सर्व पवित्र जनाविषयी तुमच्यात असलेल्या प्रीतीविषयी आम्ही ऐकले आहे. ५ जी आशा तुमच्यासाठी स्वर्गात ठेवली आहे या आशेविषयी, तुम्ही प्रथम, सुवार्तच्या सत्यवचनात ऐकले. ६ ती सुवार्ता तुमच्यात आली, तुम्ही ऐकलीत आणि तुम्हास सत्याद्वारे देवाच्या कृपेचे ज्ञान झाले, त्या दिवसापासून, ती जशी सान्या जगात तशी ती तुमच्यात फल देत आहे आणि वाढत आहे. ७ आणि या कृपेविषयीही तुम्ही एप्रफासकडून शिकलात; तो आमचा प्रिय जोडीदार-कामकरी आणि आमच्या वरीने तुमच्यात असलेला खिस्ताचा विश्वासू सेवक आहे. ८ त्यानेच आत्म्याकडून असलेली तुमची प्रीती त्यानेच आम्हास कळवली. ९ म्हणून, हे ऐकले त्या दिवसापासून, आम्हीदेखील खंड पडून देता, तुमच्यासाठी प्रार्थना करतो आणि मागतो की, तुम्हास सर्व आत्मिक ज्ञान व बुद्धी प्राप्त होऊन त्याच्या इच्छेविषयीच्या ज्ञानाने तुम्ही भरावे. १० ह्यासाठी की, तुम्ही प्रभूला सर्व प्रकारे संतोष देण्यास, प्रत्येक चांगल्या कामात फल देऊन त्यास शोभेल असे जगावे व देवाच्या ज्ञानाने तुमची वाढ घावी. ११ आणि तुम्हास सर्व धीर व आनंद देणारी सहनशीलता मिळण्यास त्याच्या गौरवाच्या बळाप्रमाणे तुम्हास संपूर्ण सामर्थ्य मिळून तुम्ही समर्थ घावे; १२ आणि प्रकाशातील पवित्रजनांच्या वतनात तुम्ही भागीदार घावे, म्हणून ज्याने तुम्हास पात्र केले, त्या पित्याचे तुम्ही उपकार मानावेत. १३ त्याने आपल्याला अंधकाराच्या सरेतून सोडून त्याच्या प्रिय पुत्राच्या राज्यात आणले आहे, १४ आणि त्याच्याठायी त्याच्या रक्ताच्याद्वारे आपल्याला मुर्ती म्हणजे पांपांवी क्षमा मिळाली आहे. १५ खिस्त अदृश्य देवाचा प्रतिरूप आहे आणि सर्व उत्पतीत ज्येष्ठ आहे. १६ कारण स्वर्गात व पृथ्वीवर, दृश्य आणि अदृश्य, राजासने किंवा शासने, सत्ता किंवा शक्ती, अशा सर्व गोष्टी त्याच्याद्वारे केल्या गेल्या; सर्व गोष्टी त्याच्याद्वारे व त्याच्यामध्ये केल्या गेल्या. १७ तो सर्वाच्या आधीचा आहे आणि त्याच्यामध्ये सर्वकाही अस्तित्वात आहे. १८ तो शरीराचे मस्तक म्हणजे मंडळीचे मस्तक आहे. तो आरंभ आहे आणि मृत्युंतून प्रथम जन्मलेला आहे, म्हणजे त्यास सर्व गोर्हींत प्राधान्य असावे. १९ हे यासाठी की, त्याच्यात देवाची सर्व पूर्णीता वसावी या निर्णयात त्यास संतोष होता. २० आणि आपण त्याच्या वधसंठाभाच्या रक्ताद्वारे शांती कळून, पृथ्वीवर किंवा स्वर्गात असलेल्या सर्व गोर्हींचा, त्याच्याद्वारे आपल्या स्वतःशी समेत करावा हे देवाला बरे वाटले. २१ आणि तुम्ही जे ऐकेकाळी देवाशी परके होता आणि तुमच्या दुष्ट वासनांमुळे, मनाने वैरी झाला होता, २२ त्या तुमचा, त्याने त्याच्या दैहिक शरीरात त्याच्या मरणाद्वारे, आता, स्वतःशी समेत केला आहे. म्हणजे त्याने तुम्हास त्याच्या दूरीढुऱ्यु पवित्र, निष्कलंक व निर्दोष असे सादर कावो. २३ कारण, तुम्ही विश्वासात पाया घाटलेले व स्थिर असे राहिला आहत आणि तुम्ही ऐकलेल्या व आकाशाखालच्या सर्व सृष्टीला गाजविण्यांत आलेल्या सुवार्तेच्या आशेपासून तुम्ही ढळला नाही; आणि मी पौल तिचा सेवक झालो आहे. २४ तुमच्यासाठी या माझ्या दुःखात मी आनंद करीत आहे आणि आता, खिस्ताच्या दुःखात त्याच्या शरीराकरता जे उणे आहे ते माझ्या देहात मी पुरे करीत आहे आणि त्याचे शरीर मंडळी आहे. २५ आणि देवाचे वचन पूर्ण करण्यास तुमच्यासाठी देवाचा कारभार मला दिला आहे. त्यामध्ये मी मंडळीचा सेवक झालो आहे. २६ जे रस्त्य युग्मानुगुण व पिळ्यानपिंड्या गुप्त ठेवलेले होते परंतु आता, त्याच्या पवित्रजनांना प्रकट

झाले आहे, ते हे वचन आहे. (aiṁ १६६ g165) २७ त्या रहस्याच्या गौरवाची संपत्ती परराष्ट्रीयांमध्ये काय आहे, हे आपल्या पवित्रजनांना कळविणे देवाला बरे वाटले, गौरवाची आशा असा जो खिस्त तुम्हांमध्ये आहे तो ते रहस्य आहे. २८ आम्ही त्याची घोषणा करतो, प्रत्येक मनुष्यास बोध करतो आणि सर्व जानीपणाद्वारे प्रत्येक मनुष्यास आम्ही शिकवतो, ते ह्यासाठी की, आम्ही प्रत्येक मनुष्यास खिस्ताच्या ठायी प्रौढ कळून सादर करावे. २९ याकरिता त्याची जी शर्ती माझ्याठायी सामध्यनि त्याचे कार्य चालवीत आहे तिच्या मानाने मी झाडून श्रम करीत आहे.

३ कारण माझी इच्छा आहे की, तुमच्यासाठी व त्याच्यप्रमाणे जे लावदीकिया शहरात आहेत आणि ज्यानी मला शारीरीकरित्या पाहिलेले नाही, अशा तुम्हा सर्वांसाठी माझा लढा किनी मोठा आहे हे तुम्हास समजून, २ ते परिश्रम ह्यांसाठी की, त्यांच्या मनास उत्तेजन प्राप्त क्वावे आणि तुम्ही प्रीतीत एकत्र जोडले जावे, बुद्धीची पूर्ण खात्री विपुलतेने मिळावी व देवाचे रस्त्य म्हणून खिस्त ह्यांचे पूर्ण ज्ञान त्यास व्हावे. ३ त्याच्यात सर्व ज्ञानीपणाचे व ज्ञानाचे धन लपलेले आहेत. ४ कोणी तुम्हास लाघवी भाषणांनी फसवू नये म्हणून मी हे संगत आहे. ५ कारण मी देहाने दूर असलो तरी मनाने तुमच्याजवळ आहे आणि तुमची व्यवस्था व तुमच्यात असलेल्या खिस्तावरील विश्वासाचा स्थिरपणा पाहून मी आनंद करीत आहे. ६ आणि म्हणून, खिस्त येशू जो प्रभू ह्याला तुम्ही जसे स्थीकारले आहे तसे तुम्ही त्याच्यात चाला. ७ तुम्ही त्याच्यात मुलावलेले आणि त्याच्यावर उभालेले व तुम्हास शिक्षण दिल्याप्रमाणे तुम्ही विश्वासात रिंथरावलेले होऊन, उपकारस्मरण करीत, त्यामध्ये वाढत जा. ८ तुम्ही अशी काळजी घ्या की, कोणी मनुष्यांच्या संप्रदायास अनुसरून, जगाच्या मूलतत्त्वांस अनुसरून असणाऱ्या तत्त्वज्ञानाने व त्याच्या पोकळ फसवेपणाने तुम्हास ताभ्यात घेऊ नये; ते खिस्ताला अनुसरून नाही. ९ कारण खिस्ताच्या ठायीच देवपणाची सर्व पूर्णीता शरीरधारी होऊन त्याच्यात राहते. १० तो सर्व सत्ता व शक्ती ह्यावर मस्तक असून त्याच्याठायी तुम्ही पूर्ण झाला आहा, ११ आणि खिस्ताच्या सुंताविधीने तुमचे पापमय दैहिक शरीर काढले जाऊन, कोणी हातानी न केलेल्या सुंताविधीने तुमचीही त्याच्यात सुंता झाली आहे. १२ त्याच्याबाबोरवर उठवले त्या देवाच्या कृतीवरील विश्वासाद्वारे तुम्ही त्यामध्येच त्याच्याबाबोरवर उठवले गेला, १३ आणि तुम्ही जे तुमच्या अपराधांमुळे व देहव्वभावाची सुंता न झाल्यामुळे मरण पावलेले होता त्या तुम्हास देवाने त्यास मरण पावलेल्यातून उठवले त्या देवाच्या कृतीवरील विश्वासाद्वारे तुम्ही त्यामध्येच त्याच्याबाबोरवर उठवले गेला, १४ आणि तुम्ही जे तुमच्या दैहिक शरीरात त्याच्या मरणाद्वारे, आता, स्वतःशी समेत केला आहे. त्याने आपल्या अपराधांची क्षमा केली आहे; १५ आणि आपल्या आड येणारा जो नियमांचा हस्तलेख आपल्याविरुद्ध असलेले म्हणजे आपल्याला प्रतिकूल असलेले विधीचे त्रणपत्र त्याने खोडले व तो त्याने वधसंठाभाला खिळून ते त्याने रद्द केले. १६ त्याने त्याच्यावर सत्तांना व शक्तींना निःशस्त्र केले व त्याच्यावर जय मिळवून त्याचे उघड प्रदर्शन केले. १७ म्हणून तुमच्या खाण्यापिण्यावरून, सण, अमावस्या किंवा शब्दाथ पालण्यावरून कोणाला तुमचा न्याय करू देऊ नका. १८ या गोष्टी तर येणाऱ्या गोष्टींची छाया अशा आहेत; पण शरीर खिस्ताचे आहे. १९ लीन म्हणवून घेण्याच्या इच्छेने व देवदूतांची उपासना करण्याच्या, स्वतःला दिसलेल्या गोष्टींची छाया असावा राहणाऱ्या व दैहिक मनाने विनाकारण गवाने फुणाऱ्या कोणा मनुष्यास तुम्हास तुमच्या बक्षिसास मुकवू देऊ नका; २० असा मनुष्य मस्तकाला धरून राहत नाही; त्या मस्तकापासून सर्व शरीराला सांधे व बंदने ह्यांच्या द्वारे पुरवता होत आहे व ते दृढ जडले जात असता त्याची दैवी वाढ होते. २१ म्हणून जगाच्या मूलतत्त्वांना तुम्ही खिस्ताबाबोरवर मरण पावला आहात, तर जगात जगत असल्याप्रमाणे तुम्ही नियमाधीन का होता? २२ शिवू नको, चाखू नको, हातात घेऊ नको २३ अशा नियमांतील सर्व गोष्टी या उपभोगाने नष्ट होणाऱ्या गोष्टी आहेत. २४ या गोष्टींत स्वेच्छेची उपासना, मनाची लीनता व शरीराची

उपेक्षा असल्यामुळे ह्यात खरोखर ज्ञानीपणाची भाषा आहे, पण देहाच्या लालसेला प्रतिवर्ध करण्याची योग्यता नाही.

३ म्हणून तुम्ही ख्रिस्ताबरोबर उठवले गेला आहात तर ख्रिस्त देवाच्या उजवीकडे जेथे बसला आहे तेथेल्या वरील गोष्टी मिळविण्याचा प्रयत्न करा. २ वरील गोष्टीकडे मन लावा, पृथ्वीवरील गोष्टीकडे लावू नका; ३ कारण तुम्ही मृत झाला आहात आणि तुमचे जीवन ख्रिस्ताबरोबर देवामध्ये गुप्त ठेवले आहे. ४ आपले जीवन जो ख्रिस्त तो प्रकट केला जाईल तेव्हा तुम्हीही त्याच्याबरोबर गौरवात प्रकट केले जाल. ५ तर पृथ्वीवरील तुमचे अवयव म्हणजे जास्कर्म, अमंगलपणा, कामवासना, कुवासना व लोभ ह्याला मूर्तीपूजा म्हणावे, हे जिवे मारा. ६ त्यामुळे देवाचा कोप होतो. ७ तुम्हीही पूर्वी त्या वासनांत जगत होता तेव्हा त्यांमध्ये तुम्ही चालत होता. ८ परंतु आता तुमच्यातील क्रोध, राग व दुष्पण, निंदा आणि तुमच्या मुखाने शिवीगाळ करणे, हे सर्व अपणापासून दूर करा. ९ एकमेकाशी खोटे बोलू नका कारण तुम्ही जुन्या मनुष्यास त्याच्या कृतींसहित काढून टाकते आहे. १० आणि जो नवा मनुष्य, आपल्या निर्माण करण्याच्या प्रतिरूपानुसार पूर्ण ज्ञानात नवा केला जात आहे, त्यास तुम्ही परिधान केले आहे. ११ ह्यात ग्रीक व यूही, सुंता झालेला व न झालेला, बर्बर व स्कूथी, दास व स्वतंत्र हा भेदच नाही, तर ख्रिस्त सर्वकाही आहे व सर्वांत आहे. १२ तेव्हा तुम्ही देवाचे पवित्र व प्रिय असे निवडलेले लोक आहात, म्हणून करूणायुक्त हृदय, दया, सौम्यता, लीनता व सहनशीलता धारण करा. १३ एकमेकांने सहन करा आणि कोणाचे कोणाशी भांडण असल्यास एकमेकांची क्षमा करा; प्रभूने तुमची क्षमा केली तशी एकमेकांची क्षमा करा. १४ पूर्णांतरणारे बंधन अशी जी प्रीती ती या सर्वांवर धारण करा. १५ ख्रिस्ताची शांती तुमच्या अंतःकरणात राज्य करो. तिच्याकरिता एक शेरीर असे पाचारण्यांत आले आहे; आणि तुम्ही कृतज्ञ असा. १६ ख्रिस्ताचे वचन तुम्हांमध्ये भरपूर राहो. तुम्ही सर्व ज्ञानीपणाने एकमेकांनंशे शिकवा व बोध करा; आपल्या अंतःकरणात देवाला स्तोत्रे, गीते व आत्मिक गीते कृपेच्या प्रेरणेणे गा. १७ आणि बोलणे किंवा करणी जे काही तुम्ही कराल, ते सर्व प्रभू येशूच्या नावाने करा; आणि त्याच्याद्वारे देव जो पिता त्याचे उपकारस्तुती करा. १८ स्त्रियांनो, जसे प्रभूमध्ये योग्य आहे त्याप्रमाणे तुम्ही आपापल्या पतीच्या अधीन असा. १९ पर्तींनो, आपापल्या पत्नीवर प्रीती करा; तिच्याशी निश्चूरेने वागू नका. २० मुलांनो, तुम्ही सर्व गोष्टींत आपल्या आई-वडीलांच्या आज्ञा पाळा कारण हे प्रभूला संतोष देणारे आहे. २१ वडिलांनो, तुम्ही आपल्या मुलांना चिंडीस आणू नका; नाही तर, कदाचित ती निरुत्साही होतील. २२ दासांनो, दैहिक दृष्ट्या जे तुमचे मालक आहेत त्यांचे सर्व गोष्टींत आज्ञापालन करा. मनुष्यांना खुश करणाऱ्या नोंकरासारखे तोंडेदखल्या चाकरीने नका; तर सालस मनाने प्रभूची भीती बाळगून पाळा. २३ आणि जे काही तुम्ही करता ते मनुष्यांसाठी म्हणून करू नका तर प्रभूसाठी म्हणून जिवेभावे करा. २४ प्रभूपासून वतनस्य प्रतिफल तुम्हास मिळेल तुम्ही हे तुम्हास माहित आहे. प्रभू ख्रिस्ताची सेवा करीत जा. २५ कारण अन्याय करण्याने जो अन्याय केला तोच त्यास मिळेल आणि पक्षपात होणार नाही.

४ धन्यांनो, तुम्हांसही स्वर्गांत धनी आहे हे लक्षात ठेवून तुम्ही आपल्या दासांबरोबर न्यायाने व समतेने वागा. २ प्राथर्नेत तत्पर असा व तिच्यांत उपकारस्तुती करीत जागृत रहा. ३ आणाशी आम्हासाठी देखील प्रार्थना करा; अशी की, कारण ख्रिस्ताच्या ज्या रहस्यामुळे मी बंधनातही आहे ते सांगावयास देवाने आम्हांसाठी वचनाकरिता द्वारा उघडावे. ४ म्हणजे मला जसे सांगितले पाहिजे तसेच मी ते रहस्य प्रकट करावे. ५ बाहेरच्या लोकांबरोबर सुजानीपणाने वागा. संधी सापून घ्या. ६ तुमचे बोलणे नेहमी कृपायुक्त, मिठाने रुचकर केल्यासारखे असावे, म्हणजे प्रत्येकाला कसकसे

उत्तर द्यावयाचे हे तुम्ही समजावे. ७ माझा प्रिय बंधू तुखिक, प्रभूमधील विश्वासू सेवक व माझ्यांसोबतीचा दास हा माझ्याविषयी सर्व गोष्टी तुम्हास कल्याणील. ८ मी त्यास त्याच्याकडे पाठवले आहे की, म्हणजे आमच्याविषयीच्या सर्व गोष्टी त्याने तुम्हास कल्याण तुमच्या मनाचे समाधान करावे. ९ मी त्याच्याबरोबर विश्वासू व प्रिय बंधू अनेसिम, जो तुमच्यांतलाच आहे त्यालाही पाठवले आहे; ते तुम्हास येथील सर्व गोष्टी कल्याणील. १० माझा सोबतीचा बंदिवान अरिस्तार्ख तुम्हास सलाम सांगतो, तसाच बर्णवाचा भाऊबंद मार्क हाही तुम्हास सलाम सांगतो. (त्याच्याविषयी तुम्हास आज्ञा मिळाल्या आहेत. तो जर तुमच्याकडे आला तर तुम्ही त्याचा स्वीकार करा.) ११ युस्त म्हणलेला येशू हाही तुम्हास सलाम सांगतो; सुंत झालेल्यापैकी हेच मात्र देवाच्या राज्यासाठी माझे सहकारी आहेत आणि त्याच्याद्वारे माझे सांतवन झाले आहे. १२ ख्रिस्त येशूचा दास एप्रकास जो तुमच्यांतलाच आहे तो तुम्हास सलाम सांगतो; तो आपल्या प्रार्थनामध्ये सर्वदा तुम्हासाठी जीव तोडून विनंती करीत आहे की, देवाच्या संपूर्ण इच्छेनुसार तुम्ही परिपूर्ण असून तुमची पूर्ण खात्री होऊन रिश्वर असे उभे रहावे. १३ तुम्हासाठी व जे लावदीकियात व हेरापलीत आहेत त्याच्यांसाठी तो फार श्रम करीत आहे, अशी त्याच्याविषयी मी साक्ष देतो. १४ प्रिय वैद्य लूक आणि देमास हे तुम्हास सलाम सांगतात. १५ लावदीकियातील बंधू आणि नुंफा व तिच्या घरी जमणारी मंडळी ह्यांना सलाम द्या. १६ हे पत्र तुमच्यांत वाचून झाल्यावर की, लावदीकियातील मंडळीतही वाचले जावे आणि लावदीकियाकडील पत्र तुम्हीही वाचावे. १७ अर्खिपाला सांगा की, जी सेवा तुला प्रभूमध्ये मिळाली आहे ती पूर्ण करण्याकडे म्हणून काळजी घे. १८ मी पौलाने स्वहस्ते लिहीलेला सलाम; मी बंधनात आहे याची आठवण ठेवा. तुम्हांबरोबर कृपा असो.

१ थेस्स.

१ देवपिता व प्रभू येशु ख्रिस्ता याच्यात असलेली थेस्सलनीका शहरातील मंडळी हिला पौल, सिल्वान व तीमथ्य ह्याच्याद्वारे तुम्हास कृपा व शांती असो. २ आम्ही आपल्या प्रार्थनामध्ये तुमची आठवण करीत सर्वदा तुम्हा सर्वाविषयी देवाची उपकारस्तुती करतो. ३ आपल्या देवपित्यासमोर तुमचे विश्वासाने केलेले काम, प्रीतीने केलेले श्रम व आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्तावरच्या आशेमुळे धरलेली सहनशीलता ह्यांची आम्ही निरंतर आठवण करतो. ४ बंधूनो, तुम्ही देवाचे प्रिय आहात, तुमची झालेली निवड आम्हास ठाऊक आहेच; ५ कारण आमची सुवार्ता केवळ शब्दाने नव्हे, तर सामथ्याने, पवित्र आत्म्याने व पूर्ण खारीने तुम्हास कल्विण्यात आली तसेच तुमच्याकरिता आम्ही तुमच्याबोरबर असताना कसे वागलो हे तुम्हास ठाऊक आहे. ६ तुम्ही फर संकटात असताना पवित्र आत्म्याच्या आनंदाने वचन अंगीकासून आमचे व प्रभूचे अनुकरण करणारे झाला; ७ अशाने मासेदेनिया व अख्या ह्यांतील सर्व विश्वास ठेवणाऱ्यांत तुम्ही उदाहरण असे झाला आहात. ८ मासेदेनिया व अख्या ह्यात तुमच्याकूडून प्रभूच्या वचनाची घोषणा झाली आहे; इतकेच केवळ नव्हे तर देवावरील तुमच्या विश्वासाची बातमीही सर्वत्र पसरली आहे, ह्यामुळे त्याविषयी आम्हास काही सांगायची गरज नाही. ९ कारण तुम्हासमध्ये आमचे येणे कोणत्या प्रकारचे झाले, हे ते आपण होउन आम्हाविषयी सांगतात; तुम्ही मूर्तीपासून देवाकडे कसे वळला आणि जिवंत व खच्या देवाची सेवा करण्यास, १० आणि त्याचा पुत्र येशु याची स्वर्गातून येण्याची वाट पाहण्यास, तो पुत्र म्हणजे येशु ज्याला देवाने मरण पावलेल्यातून उठवले व तो आपल्याला भावी क्रीधापासून सोडविणारा आहे.

२ बंधूनो, तुम्हासमध्ये आमचे येणे व्यर्थ झाले नाही, हे तुम्हासही माहीत आहे. २ परंतु पूर्वी फिलिपैत आम्ही दुःख भोगून व अपमान सोसून, हे तुम्हास माहीतच आहे, मोठा विरोध असता, देवाची सुवार्ता तुम्हास सांगण्याचे धैर्य आपल्या देवाकूडून आम्हास मिळालो. ३ कारण आमचा बोध फसवण्याने अथवा अशुद्धपणा ह्यांतून निर्माण झालेला नसून कपटाचा नव्हता; ४ तर सुवार्ता आमच्यावर सोपढून देण्यास देवाने आम्हास पारखून पसंत केल्यामुळे आम्ही ती सांगतो; आम्ही मनुष्यांना खूश करण्यासारखे न बोलता आमची अंतःकरणे पारखणारा देव हा ज्यामुळे खूश होईल तसे बोलतो. ५ कारण आम्ही खुशाशमत करणारे भाषण कधी करीत नव्हतो, हे तुम्हास माहीत आहे तसेच लोभ ठेवून ढोनीपणाने वागलो नाही. देव साक्षी आहे; ६ आम्ही ख्रिस्ताचे प्रेषित असल्यामुळे जरी आम्हास आपला विशेष अधीकार चालवता आला असता तरी आम्ही मनुष्यांपासून, तुम्हापासून किंवा दुसऱ्यांपासून गौरव मिळविण्याची खटपट करीत नव्हतो; ७ तर आपल्या मुलाबाळांचे पालानपोषण करणाऱ्या आईसारखे आम्ही तुम्हासमध्ये सौम्य वृत्तीचे होतो. ८ आम्हास तुमच्याविषयी कल्कळ वाट असल्यामुळे आम्ही तुम्हास केवळ देवाच्या सुवार्तेंचे नाच देण्यास नव्हे, तर तुम्हावरील आमच्या अत्यंत प्रीतीमुळे तुम्हाकरिता आपला जीवही देण्यास तयार होतो. ९ बंधूनो, आमचे श्रम व कष्ट याची आठवण तुम्हास आहे: तुम्हातील कोणाला आमचा भार होऊ नये म्हणून आम्ही रांटदिवस उद्योग करून तुम्हापुढे देवाच्या सुवार्तेची घोषणा केली. १० तुम्हा विश्वास ठेवणाऱ्यांत आम्ही पवित्रतेने, नीतिने व निर्दोषतेने कसे वागलो ह्याविषयी तुम्ही साक्षी आहात व देवही आहे ११ तुम्हास ठाऊकच आहे की, पिता आपल्या मुलाना करतो तसे आम्ही तुम्हापैकी प्रत्येकाला बोध करीत, धीर देत व आग्रहपूर्वक विनंती करीत सांगत होतो की, १२ जो देव आपल्या राज्यात व गौरवात तुम्हास पाचारण करीत आहे त्यास शोभेल असे तुम्ही चालावे. १३ का कारणामुळे आम्ही सुदूर देवाची निरंतर उपकारस्तुती करितो की, तुम्ही आम्हापासून ऐकलेले देवाचे वचन स्वीकारले ते मनुष्यांचे म्हणून नव्हे तर देवाचे म्हणून स्वीकारले आणि

खेरे पहाता ते असेच आहे; ते तुम्हा विश्वास ठेवणाऱ्यात कार्य करीत आहे. १४ बंधूनो, यहूदीयातील देवाच्या ज्या मंडळ्या ख्रिस्त येशूच्या ठायी आहेत त्यांचे अनुकरण करणारे झाला, म्हणजे त्यांनी यहूदाच्या हातून जी दुखेसे सोसली तशीच तुम्हीही आपल्या स्वदेशीयांच्या हातून सोसली; १५ त्या यहूदीनी प्रभू येशूला व संदेष्यांनाही जिवे मारिले आणि आमचा छळ करून आम्हास बाहेर घालविले; ते देवाला संतोषवीत नाहीत व सर्व मनुष्यांचीही विशेषी झाले आहेत; १६ परराष्ट्रीयांचे तारण खावे म्हणून आम्ही त्यांच्याबरोबर बोलावे याची ते मनाई करतात, हे ह्यासाठी की, त्यांनी आपल्या पापांचे माप सर्वदा भरीत रहावे; त्यांच्याबरील देवाच्या क्रोधाची परिसीमा झाली आहे. १७ बंधूनो, आम्ही हृदयाने नव्हे तर देहाने तुम्हापासून थोडा वेळ वेगळे झाल्याने आम्हास विर दुःख होऊन तुमचे तोंड पाहण्याचा आम्ही फार उत्केने विशेष प्रयत्न केला; १८ ह्यांमुळे आम्ही तुम्हाकडे येण्याची इच्छा धरली; मी पोलाने एकदा नाही तर दोनदा इच्छिले परंतु सैतानाने आम्हास अडविले. १९ कारण आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताच्या समक्षतेत, त्याच्या येण्याच्या वेळेस आमची आशा किंवा आमचा आनंद किंवा आमच्या अभिमानाचा मुकुट काय आहे? तुम्हीच आहात ना? २० कारण तुम्ही आमचे गौरव व आमचा आनंद आहात.

३ म्हणून आमच्याने आणखी दम धरवेना, तेव्हा आम्ही अथेन शहरातच एकटे मागे रहावे, हे आम्हास बेरे वाटले. २ आणि आम्ही आपला बंधू तीमथ्य, ख्रिस्ताच्या सुवार्तेत देवाचा सेवक ह्याला ह्यासाठी पाठवले की, त्याने तुम्हास स्थिर करावे आणि तुमच्या विश्वासाच्या वाढीविषयी उपदेश करावा; ३ तो असा की, या संकटात कोणी घाबर नये; कारण आपण ह्यासाठीच नेमिलेले आहोत. हे तुम्ही स्वतः जाणून आहात. ४ कारण आम्ही तुम्हाजवळ होतो तेव्हा आम्ही तुम्हास संगून ठेवले की, आपल्याला संकें भोगावयाची आहेत आणि त्याप्रमाणे घडलेही, हे तुम्हास माहीतच आहे. ५ ह्यामुळे मलाही आणखी दम धरवेना, म्हणून मी तुमच्या विश्वासासंबंधाने विचारपूस करण्याचे पाठवले; कोण जाणे, कदाचित परीक्षकाने तुम्हास मोह घाटल्याने आमचे श्रम व्यर्थ झाले असतील. ६ आता तीमथ्याने तुम्हापासून आम्हाकडे येऊन, तुमच्या विश्वास व प्रीती ह्याविषयी आणि जसे आम्ही तुम्हास भेटावयास उकंठित आहोत तसे तुम्हीही आम्हास भेटावयास उकंठित असून आमची प्रेमाने नेहमी आठवण करता ह्याविषयीची शुभर्वतमान आम्हाकडे आणले; ७ ह्यामुळे बंधूनो, आम्हास आपल्या सर्व अडचणीत व संकटात तुमच्या विश्वासावरून तुम्हाविषयी समाधान मिळाले; ८ कारण जर तुम्ही प्रभूमध्ये खंबीरपणे टिकाता तर आता आम्ही तुम्हाजवळ आहोत आम्हास भेटावयास उकंठित असून आमची प्रेमाने नेहमी आठवण करता ह्याविषयीची शुभर्वतमान आम्हाकडे आणले; ९ ह्यामुळे बंधूनो, आम्हास आपल्या सर्व अडचणीत व संकटात तुमच्या विश्वासावरून तुम्हाविषयी समाधान मिळाले; १० कारण जर तुम्ही प्रभू येशु हा, आमचे तुम्हाकडे येणे कुठलीही अडचण न येता होऊ देवो; ११ आणि जशी आमची प्रीती तुम्हावर आहे, तशी प्रभू तुमची प्रीती एकमेकांवर व सर्वावर वाढवून विपुल करो; १२ देव, आपला पिता हा स्वतः व आपला प्रभू येशु हा, आमचे तुम्हाकडे येणे कुठलीही अडचण न येता होऊ देवो; १३ आणि जशी आमची प्रीती तुम्हावर आहे, तशी प्रभू तुमची प्रीती एकमेकांवर वाढवून विपुल करो; १४ ह्यासाठी की, आपला प्रभू येशु आपल्या सर्व पवित्र जनांसह येईल त्यावेळेस त्याने तुमची अंतःकरणे देव आपला पिता ह्याच्यासमोर पवित्रतेत निर्दोष होण्यासाठी स्थिर करावी.

४ बंधूनो, शेवटी आम्ही तुम्हास विनंती करतो व प्रभू येशूमध्ये बोध करतो की, कोणत्या वागणूकीने देवाला संतोषवावे हे तुम्ही आम्हापासून ऐकून घेतले व तुम्ही त्याप्रमाणे वागत आहा, त्यामध्ये तुमची अधिकाधिक वाढ व्हावी. २ कारण प्रभू येशूच्या वातीने कोणकोणत्या ज्ञाणा आम्ही तुम्हास दिल्या त्या तुम्हास ठाऊक आहेत. ३ कारण देवाची इच्छा ही आहे की, तुमचे पवित्रीकरण व्हावे, म्हणजे तुम्ही जारकर्मापासून दूर रहावे ४

आणि तुमच्यातील प्रत्येकाला समजावे की, ज्याने त्याने आपल्या देहाला पवित्रतेन व आदरबुद्धीने आपल्या स्वाधीन कसे करून घ्यावे. ५ देवाला न ओळख्या परराष्ट्रीयांप्रमाणे वासनेच्या लोभाने करू नये. ६ कोणी या गोर्टींचे उल्लंघन करून आपल्या बंधूचा गैरफायदा घेऊ नये कारण प्रभू या सर्व गोर्टींबद्दल शासन करणारा आहे; हे आम्ही तुम्हास आधीच सांगितले होते व बजावलेही होते. ७ कारण देवाने आपल्याला अशुद्धप्राणासाठी नव्हे तर पवित्रतेसाठी पाचारण केले आहे. ८ म्हणून जो कोणी नाकार करतो तो मनुष्याचा नव्हे तर तुम्हास आपला पवित्र आत्मा देणारा देव याचा नाकार करतो. ९ बंधुप्रेमाविषयी आम्ही तुम्हास लिहावे याची तुम्हास गरज नाही; कारण एकमेकांवर प्रीती करावी, असे तुम्हास देवानेच शिकविले आहे; १० आणि अखिल मासेदेवनियातील सर्व बंधुवर्गावर तुम्ही ती करीतच आहात. तरी बंधूनो, आम्ही तुम्हास बोध करतो की, ती अधिकाधिक करावी. ११ आम्ही तुम्हास आज्ञा केल्याप्रमाणे शांतीने राहा. आपआपला व्यवसाय करणे आणि आपल्या हातांनी काम करणे याची आवड तुम्हास असावी. १२ वाहेरच्या लोकांबरोबर सभ्यतेने वागवे आणि तुम्हास कशाचीही गरज पडू नये. १३ पण बंधूनो, मी इच्छीत नाही की, जे मरण पावलेत त्यांच्याविषयी तुम्ही अज्ञानी असावे, म्हणजे ज्यांना आशा नाही अशा इतरांप्रमाणे तुम्ही दुख करू नये. १४ कारण येशू मरण पावला व पुन्हा उठला असा जर आपण विश्वास ठेवतो, तर येशूमध्ये जे मरतात त्यांनाही देव त्याच्याबरोबर आणील. १५ कारण प्रभूच्या वचनावरून आम्ही तुम्हास हे सांगतो की, आपण जे जिवंत आहोत व जे प्रभूच्या येण्यापर्यंत मार्गे राहू, ते आपण तोपर्यंत मरण पावलेल्याच्या पुढे जाणार नाही. १६ कारण आज्ञा करणाऱ्या गर्जणेने, आद्यदेवदूळांची वाणी आणि देवाच्या कण्याचा आवाज येईल, तेका प्रभू स्वतः स्वर्गातून उररेल आणि ख्रिस्तात मरण पावलेले प्रथम उठतील. १७ मग आपण जे जिवंत आहोत व मार्गे राहू, ते प्रभूला अंतराळात भेटण्यासाठी ढगात उचलले जाऊ आणि सर्वकाळ प्रभूबरोबर राहू. १८ म्हणून तुम्ही या वचनानी एकमेकांचे सांत्वन करा.

५ बंधूनो, काळ व समय द्यांविषयी तुम्हास काही लिहिण्याची गरज नाही. २ कारण तुम्हा स्वतःला पक्के माहीत आहे की जसा रात्री चोर येतो, तसाच प्रभूचा दिवस येतो. ३ “शांती आहे, सुरक्षितता आहे” असे ते म्हणतात, तेव्हा गरेद श्रीला ज्याप्रमाणे अचानक वेदना सुरु होतात त्याप्रमाणे त्यांचा अचानक नाश होईल आणि ते निभावणारच नाहीत. ४ बंधूनो, त्या दिवसाने चोरासारखा तुम्हास गाठावे असे तुम्ही अंधारात नाही. ५ कारण तुम्ही सगळे प्रकाशाची प्रजा व दिवसाची प्रजा आहात; आपण रात्रीचे व अंधाराचे नाही. ६ द्यावरून आपण इतरांप्रमाणे झोप घेवू नये, तर जागे व सावध रहावे. ७ झोप घेणारे रात्री झोप घेतात आणि झिंगणारे रात्रीचे झिंगतात. ८ परत जे आपण दिवसाचे आहोत त्या आपण सावध असावे; विश्वास व प्रीती हे उरस्त्राण व तारणाची आशा हे शिसाण घालावे. ९ कारण आपल्यावर क्रोध क्वावा म्हणून नव्हे तर आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्याच्याद्वारे आपले तारण क्वावे म्हणून देवाने आपल्याला नेमले आहे. १० प्रभू येशू ख्रिस्त आपल्यासाठी याकरिता मरण पावला की, आपण जरी मार्गे राहिलो किंवा मरण पावलो तरी आपण त्याच्याबरोबर जिवंत रहावे. ११ म्हणून तुम्ही एकमेकांचे सांत्वन करा आणि एकमेकांची उभारणी करा; हे तुम्ही करतही आहात. १२ आणि बंधूनो, आम्ही तुम्हास विनंती करतो की, जे तुमच्यांत परिश्रम करतात, जे प्रभूमध्ये तुमच्यांवर आहेत आणि तुम्हास बोध करतात त्यांच्याकडे लक्ष द्या; १३ आणि त्यांना त्यांच्या कामावरून प्रीतीने फार थोर माना आणि एकमेकांशी शांतीने राहा. १४ आता बंधूनो, आम्ही तुम्हास बोध करतो की, जे अव्यवस्थीत आहेत त्यांना तुम्ही इशारा द्या, जे अल्पथीराचे आहेत त्यांना धीर द्या, अशक्त आहेत त्यांना आधार द्या; सर्वांबरोबर सहनशील असा. १५ आणि तुम्ही हे पाहा की, कोणी कोणाला वाईटाबद्दल वाईट असे भरू देऊ नये; पण तुमच्यात

एकमेकांसाठी व सर्वसाठी जे चांगले आहे त्याच्या सतत मागे लागा. १६ सदैदित आनंद करा. १७ नित्य प्रार्थना करा. १८ प्रत्येक गोर्टींत उपकार माना कारण तुमच्यासंबंधी ख्रिस्त येशूमध्ये देवाची इच्छा हीच आहे. १९ पवित्र आत्माला विझवू नका. २० संदेशाचा उपहास करू नका. २१ सर्व गोर्टींची पारख करा. जे चांगले आहे ते मजबूत धरा. २२ वाईटाच्या प्रत्येक प्रकारापासून दूर रहा. २३ आणि स्वतः शांतीचा देव तुम्हास पूर्ण पवित्र करो; आणि आपला प्रभू येशू ख्रिस्त द्यावे येणे होईल तेव्हा तुमचा आत्मा, जीव आणि शरीर पूर्ण निर्दोष राहो. २४ तुम्हास जो बोलवत आहे तो विश्वासू आहे; तो हे करीलच. २५ बंधूनो, आमच्यासाठी प्रार्थना करा. २६ सर्व बंधूना पवित्र प्रीतीने नमस्कार सांगा. २७ मी तुम्हास प्रभूची आज्ञा म्हणून सांगतो की, हे पत्र सर्व बंधूना वाचून दाखवा. २८ आपला प्रभू येशू ख्रिस्त याची कृपा तुमच्याबरोबर असो. आमेन.

२ थेस्स.

१ देव आमचा पिता व प्रभू येशु ख्रिस्त ह्यांच्या ठायी असलेल्या थेस्सलनीका शहरातील मंडळीला पौल, सिल्वान व तीमथ्य ह्यांच्याकूनः २ देवपिता व प्रभू येशु ख्रिस्त ह्यांच्याद्वारे तुम्हास कृपा व शांती असो. ३ बंधूनो, आम्ही सर्वदा तुम्हाविषयी देवाची उपकारस्तुती केली पाहिजे आणि हे योग्यव अहे कारण तुमचा विश्वास अतिशय वाढत आहे आणि तुम्हा सर्वांगील प्रत्येकांची एकमेकांवरील प्रीती विवुल होत आहे; ४ ह्यावरून तुमच्या सर्व छळांत व तुम्ही जी सहनशीलता व जो विश्वास दाखविता त्याबद्दल देवाच्या मंडळ्यांतून आम्ही स्वतः तुमचा अभिमान बालगतो. ५ ते देवाच्या योग्य न्यायाचे प्रमाण आहे, तो न्याय हा की, ज्यासाठी तुम्ही दुःख सोशीत आहात त्या देवाच्या राज्याला तुम्ही योग्य ठरेले जावे. ६ तुम्हावर संकट आणणाऱ्या लोकांची संकटाने परतफेड करणे आणि संकट सोसणाऱ्या तुम्हास आम्हावरोबर विश्रांती देणे, हे देवाच्या दृष्टीने न्याय आहे, ७ म्हणून प्रभू येशु प्रकट होण्याच्या समयी ते होईल; तो आपल्या सामर्थ्यवान देवदूतांसह स्वर्गातून अग्निज्ञालोसहित प्रकट होईल. ८ तेव्हा जे देवाला ओळखत नाहीत व आपल्या प्रभू येशूची सुवार्ता मानीत नाहीत त्यांचा तो सूड उगवील. ९ तेव्हा त्यांना प्रभूच्या समोरून व त्याच्या सामर्थ्याच्या गौरवापासून दूर करण्यांत येऊन सर्वकाळचा नाश ही शिक्षा त्यांना मिळेल. (aiōnios g166) १० आपल्या पवित्रजनांच्या ठायी गौरव मिळवे म्हणून आणि त्यादिवशी पवित्रजनांच्या ठायी आश्चर्यपात्र क्वावे म्हणून तो येईल कारण आम्ही दिलेल्या साक्षीवर तुम्ही विश्वास ठेवला आहे. ११ याकरिता तर आम्ही तुम्हासाठी सर्वदा अशी प्रार्थना करतो की, आपल्या देवाने तुम्हास तालेल्या या पाचारणास योग्य असे मानावे आणि चांगुलणाऱ्या प्रत्येक मनोदय व विश्वासाचे कार्य सामर्थ्यानि पूर्ण करावे; १२ ह्यासाठी की, आपला देव व प्रभू येशु ख्रिस्त ह्यांच्या कृपेने आपला प्रभू येशु ह्याच्या नावाला तुमच्या ठायी व तुम्हास त्याच्याठायी, गौरव मिळावे.

२ बंधूनो, आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताचे येणे व त्याच्याजवळ आपले एकत्र होणे ह्यासंबंधाने आम्ही तुम्हास अशी विनंती करतो की, ३ तुम्ही एकदम दच्कून भांबावून जाऊ नका व घाबरू नका; प्रभूचा दिवस येऊन ठेपला आहे असे सांगणाऱ्या आत्माने किंवा जणू काय आम्हाकून आलेल्या वचनाने अथवा पत्राने घाबरू नका; ४ कोणत्याही प्रकारे कोणाकडून फसू नका; कारण त्या दिवसाच्या अगोदर विश्वासाचा त्याग होऊन तो अनीतिमान पुरुष, नाशाचा पुत्र प्रकट होईल; ५ तो नाशाचा पुत्र, विरोधी व ज्याला देव किंवा उपासनीय म्हणून म्हणतात त्या सर्वपक्षी स्वतःला उंच करणारा, म्हणजे मी देव आहे, असे स्वतःचे प्रदर्शन करीत देवाच्या भवनात बसणारा असा आहे. ६ मी तुमच्याबोरोबर असतांने होत तुम्हास सांगत असे याची तुम्हास आठवण नाही काय? ७ त्यांने नेमतेल्या समयीच प्रकट क्वावे, अन्य वेळी होऊ नये, म्हणून जे आता प्रतिबंध करीत आहे ते तुम्हास ठाऊक आहे. ८ कारण अनीतीचे रहस्य आताच आपले कार्य चालवीत आहे, परंतु जो आता अडथळा करीत आहे तो मधून काढला जाईपर्यंत अडथळा करीत राहील; ९ मग तो अनीतिमान पुरुष प्रकट होईल, त्यास प्रभू येशु आपल्या मुखातील श्वासाने मारून टाकिल आणि तो येताच आपल्या दर्शनाने त्यास नष्ट करील; १० सैतानाच्या कृतीमुळे त्याचे येणे होईल; तो सर्व प्रकारे खेठे सामर्थ्य, तशीच चिन्हे व अद्भूते करीत येईल ११ ज्यांच्या नाश होत चालला आहे त्यांनी आपले तारण साधावे म्हणून सत्याविषयीची प्रीती धरली नाही; त्यासुके त्याच्यासाठी सैतानाच्या कृतीप्रमाणे सर्व प्रकारची खोटी महत्कृत्ये, चिन्हे, अद्भूते आणि सर्वप्रकारचे अनीतिजनक कपट ह्यांनी युक्त असे त्या अनीतिमानाचे येणे होईल. १२ त्यांनी असत्यावर विश्वास ठेवावा म्हणून देव त्याच्याठायी भ्रांतीचे कार्य चालेल असे करतो; १३ ज्यांनी सत्यावर विश्वास ठेवला नाही, तर अनीतीत संतोष मानला त्या सर्वांचा न्यायनिवाडा खावा म्हणून असे होईल.

१३ प्रभूच्या प्रियजनांनो, तुम्हाविषयी आम्ही देवाची उपकारस्तुती नेहमी केली पाहिजे कारण पवित्र आत्माच्याद्वारे होणाऱ्या पवित्रीकरणत व सत्यावरच्या पिश्वासात देवाने तुम्हास प्रथमफल म्हणून तारणासाठी निवडले आहे; १४ त्यामध्ये त्याने तुम्हास आमच्या सुवार्तेच्या द्वारे आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताचे गौरव प्राप्त करून घेण्यासाठी पाचारण केले आहे. १५ तर मग बंधूनो, स्थिर राहा आणि तोंडी किंवा आमच्या पत्राद्वारे जे संप्रदाय तुम्हास शिकविले ते बळकट धून राहा. १६ आपला प्रभू येशु ख्रिस्त हा आणि ज्याने आपल्यावर प्रीती करून सर्वकाळचे सांत्वन व चांगली आशा करेने दिली तो देव आपला पिता, (aiōnios g166) १७ तुमच्या मनाचे सांत्वन करो आणि प्रत्येक चांगल्या कृतीत व गोष्टीत तुम्हास स्थिर करो.

३ शेवटी बंधूनो, आता इतकेच सांगणे आहे की, आम्हासाठी प्रार्थना करीत जा की, जशी तुमच्यामध्ये ज्ञाली त्याप्रमाणे प्रभूच्या वचनाची लवकर प्रगती क्वावी व त्याचे गौरव क्वावे; ३ आणि हेकेखोर व दृष्ट मनुष्यांगासून आमचे संरक्षण क्वावे; कारण सर्वच्या ठायी विश्वास आहे असे नाही. ३ परतू प्रभू विश्वसनीय आहे, तो तुम्हास स्थिर करील व त्या दुष्टापासून राखील. ४ तुम्हाविषयी प्रभूच्यामध्ये आमचा असा विश्वास आहे की, आम्ही तुम्हास जे सांगोते ते तुम्ही करीत असता व पुढेही करीत जाल. ५ प्रभूही तुम्हास मने देवावरच्या प्रीतीकडे व ख्रिस्ताच्या सहनशीलतेकडे लावो. ६ बंधूनो, आम्ही आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताच्या नावाने तुम्हास आजा करतो की, अव्यवस्थितपणे वागणाऱ्या व चालणाऱ्या संप्रदायाप्रमाणे प्रत्येक बंधुपासून तुम्ही दूर क्वावे. ७ आमचे अनुकरण कोणत्या रीतीने केले पाहिजे हे तुम्हा स्वतःला ठाऊक आहे; कारण आम्ही तुम्हामध्ये असताना अव्यवस्थितपणे वागलो नाही; ८ आणि आम्ही कोणाचे अनन्फुकट खाल्ले नाही; परंतु तुम्हापैकी कोणांगरही भार घालू नये म्हणून आम्ही रात्रिंदिवस श्रम व कष्ट करून काम केले. ९ तसा आम्हास अधिकार नाही असे नाही, पण आमचे अनुकरण करण्यासाठी आम्ही तुम्हास उदाहरण घालू यावे म्हणून असे केले. १० कारण आम्ही तुमच्याबोरोबर होतो तेव्हा देखील आम्ही तुम्हास अशी आज्ञा केली होती की, कोणाला काम करण्याची इच्छा नसेल तर त्याने खाऊही नये. ११ तरी तुमच्यामध्ये कित्येक अव्यवस्थितपणाने वागणारे असून ते काहीएक काम न करता लुड्युड करतात, असे आम्ही ऐकतो. १२ अशा लोकांस आम्ही प्रभू येशु ख्रिस्ताच्या नावाने आज्ञा व उत्तेज देतो की, त्यांनी स्वस्थपणे काम करून स्वतःचेच अन्न खावे. १३ तुम्ही तर बंधूनो, बरे करताना खचू नका. १४ या पत्रातील आमचे वचन जर कोणी मानीत नसेल तर तो मनुष्य लक्षात ठेवा आणि त्यास लाज वाटावी म्हणून त्याची संगत धरू नका; १५ तरी त्यास शत्रू समजू नका, तर त्यास बंधू समजून त्याची कानउघडणी करा. १६ शांतीचा प्रभू हा सर्वकाळ सर्व प्रकारे तुम्हास शांती देवो. प्रभू तुम्हा सर्वांगीर असो. १७ मी, पौलाने, स्वहस्ते लिहिलेला नमस्कार; ही प्रत्येक पत्रांत खून आहे. मी अशा रीतीने लिहीत असतो. १८ आपला प्रभू येशु ख्रिस्त याची कृपा तुम्हा सर्वांगीर असे होईल.

१ तीम.

१ देव आपला तारणारा आणि ख्रिस्त येशू आपली आशा यांच्या आज्ञेने ख्रिस्त येशूचा प्रेषित पोल याजकडून: २ विश्वासातील माझी खरे मूळ तीमथ्य यास आपला देव जो पिता आणि आपला ख्रिस्त येशू आमचा प्रभू याच्याकडून कृपा, दया आणि शांती असो. ३ मासेदेवियास जाताना जशी मी तुला कलकळीने विनंती केली होती तशी आताही करतो की, तू इफिसात रहावे, जेणेकरून तू कित्येकास निक्षून सांगावे की, त्यांनी अन्य शिकवण शिकवू नये. ४ आणि जी दैवी व्यवस्था विश्वासाच्याद्वारे आहे तिच्या उपयोगी न पडणाऱ्या पण वाद मात्र उत्पन्न करणाऱ्या कहाण्यांकडे व अनंत वंशावल्यांकडे लक्ष देऊ नका. तेव मी आताही सांगतो. ५ आणि या आज्ञेचे उद्दिष्ट प्रीती आहे, जी शुद्ध अंतःकरणातून, चांगल्या विवेकभावातून व निष्कृपत विश्वासातील असावा. ६ या गोरी सोडून कित्येकजण व्यर्थ बोलण्याकडे वळते आहेत. ७ त्यांना नियमशास्त्राचे शिक्षक व्हायचे होते पण ते ज्या गोष्टीविषयी मोठ्या आत्मविश्वासाने बोलतात व सांगतात त्या त्यांनाच कलत नाहीत. ८ परंतु आम्हास हे माहीत आहे की, कोणी नियमशास्त्राचा खरोखरव यथार्थ उपयोग केल्यास ते चांगले आहे. ९ आणि आपल्याला हे ठाऊकच आहे की, नियमशास्त्र हे नीतिमान लोकांसाठी केलेले नाही तर आज्ञाभंग करणाऱ्या आणि विद्रोही, पापी, भक्तिनी, अंधर्मी, अशुद्ध, वडिलांना ठार मारणारे व आईला ठार मारणारे, मनुष्याधातक, १० जारकर्मी, समलैंगीक, मनुष्यांचा व्यापार करणारे, खोटारडे, खोटी शपथ वाहणारे यांच्यासाठी आहे आणि शुद्ध शिकवणीविरुद्ध जर काही दुसरे असेल तर त्यासाठीही आहे. ११ गौरवी सुवार्ता जी धन्यवादित देवाकडून येते आणि जी माझ्यावर सोपवली आहे, तिला हे अनुसरून आहे. १२ ज्याने मला शक्ती दिली त्या ख्रिस्त येशू आपल्या प्रभूचे मी उपकार मानतो कारण त्याने मला विश्वासू मानून सेवत ठेवले आहे. १३ जरी मी पूर्वी देवनिंदा करणारा, छळणारा आणि हिंसक होतो पण मी ते अजाणता व अविश्वासाने केले म्हणून माझ्यावर दया झाली. १४ परंतु विश्वास आणि प्रीती जी ख्रिस्त येशूमध्ये सापडते ती आपल्या प्रभूच्या कृपेने ओसंडून वाहिली. १५ ही गोष्ट विश्वसनीय व पूर्ण अंगीकार करण्यास योग्य आहे की, ख्रिस्त येशू पापी लोकांस तारावयला जगात आला आणि त्या पापी लोकांपैकी मी मुख्य पापी आहे. १६ परंतु केवळ याच हेतूने माझ्यावर दया दाखविण्यात आली की माझ्यासारख्या अत्यंत वाईट पाप्यावर ख्रिस्त येशूने सहनशीलता दाखवती त्या उदाहरणवरून, पुढील काळात जे त्याजवर विश्वास ठेवतील त्यांना सर्वकाळजे जीवन मिळावे. (aiōnios g166)

१७ आता सर्वकाळचा राजा जो अविनाशी व अदृश्य आहे अशा एकाच देवाला सन्मान आणि गौरव सदासर्वकाळासाठी असो. आमेन. (aiōn g165) १८ तीमथ्या, माझ्या मुला, मी तुला तुझ्याविषयी पूर्वी सांगण्यात आलेल्या संदेशानुसार ही आज्ञा सोपवत आहे. यासाठी की तू त्यांच्याद्वारे चांगली लाढाई करावी. १९ आणि विश्वास व चांगला विवेकभाव धर. कित्येकांनी हा झुगारून दिल्यामुळे त्याचे विश्वासरुपी तारु फुटले. २० त्यामध्ये हूमनाय आणि आलेक्सांद्र आहेत त्यांना मी सैतानाच्या स्वाधीन केले आहे यासाठी की, निदा न करण्यास शिकावे.

२ तर सर्वात प्रथम मी हा बोध करतो की, मागण्या, प्रार्थना, विनंत्या व आभारप्रदर्शन सर्व लोकांसाठी कराव्या. २ आणि विशेषत: राजांकरता आणि जे मोठे अधिकारी आहेत त्या सर्वकीरीता प्रार्थना करा, यासाठी की आपण पूर्ण सुभक्तीत व गंभीरपणात शांतीचे व स्थिरपणाचे असे जीवन जगावे. ३ कारण हे आपल्या तारणाऱ्या देवाच्या दृष्टीने चांगले व स्वीकार करण्यास योग्य आहे, ४ त्याची इच्छा आहे की सर्व लोकांचे तारण व्हावे आणि त्यांनी खरेपणाच्या पूर्ण ज्ञानास पोहचावे. ५ कारण एकच देव आहे आणि देव व मनुष्य यांच्यामध्ये ख्रिस्त येशू हा मनुष्य एकच मध्यस्थ आहे. ६

त्याने सर्वाच्या खंडणीकरिता स्वतःला दिले. याविषयीची साक्ष योग्यवेळी देणे आहे. ७ आणि या साक्षीचा प्रसार करण्यासाठी मला घोषणा करणारा आणि प्रेषित मी खरे सांगतो; खोटे सांगत नाही, असा परार्टीय लोकांमध्ये विश्वास आणि सत्याचा शिक्षक म्हणून नेमलेला आहे. ८ म्हणून माझी अशी इच्छा आहे की सर्व ठिकाणी पुरुषांनी राग व भांडण सोडून पवित्र हत वर करून प्रार्थना करावी. ९ त्याचप्रमाणे, माझी अशी इच्छा आहे की, स्त्रियांनी स्वतःला केस गुफेण, सोने किंवा मोरी किंवा महाग कपडे यांनी नव्हे तर सभ्य वेशाने विनयाने व मयदिने सुशोभित करावे. १० तसेच देवासाठी समर्पित जीवन जगाण्या स्त्रियांना जसे शोभते, तसे स्वतःला चांगल्या कृत्यांनी सुशोभित करावे. ११ स्त्रीने शांतपणे व पूर्ण अधीनतेने शिकावे. १२ मी स्त्रीला शिकविण्याची परवानाची देत नाही किंवा पुरुषावर अधिकार गाजवण्यास परवानाची देत नाही. त्याएवजी तिने शांत रहावे. १३ कारण प्रथम आदाम निर्माण करण्यात आला त्यानंतर हव्या. १४ आणि आदाम फसवला गेला नाही तर स्त्री फसवली गेली आणि ती पापात पडली. १५ तथापि मुलांना जन्म देण्याच्या वेळेस तिचे रक्षण होईल, ती मयदिने विश्वास, प्रीती व पवित्रपण यांमध्ये राहिल्यास हे होईल.

३ हे वचन विश्वसनीय आहे: जर कोणी अध्यक्ष सर्वांगीण काळजीवाहक होण्याची इच्छा धरतो तर तो चांगल्या कामाची इच्छा धरतो. २ तर अध्यक्ष हा निर्दोष, एका पतलीचा पती, मिताचारी, सावधान, मर्यादशील, पाहण्याचर करणारा, शिकवण्यात निषुण, असा असावा. ३ तो मध्य पिणारा किंवा मारका (किंवा घाणेरडया लाभाची आवड धरणारा) नसावा तर तो सौम्य, न भांडणारा, पैशाचा लोभ न धरणारा. ४ आपल्या स्वतःच्या घावावर चांगल्या प्रकारचा अधिकार चालवणारा, पूर्ण गंभीरपणे आपल्या मुलांना स्वाधीन राखणारा असा तो असावा. ५ जर एखाद्याला स्वतःच्या कुटुंबाची देख भाल करता येत नसेल तर तो देवाच्या मंडळीची काळजी कशी धर्दल? ६ तो या कार्यात नवशिका नसावा म्हणजे तो गवनी फुगून सैतानाच्या दंडात पढू नये. ७ त्याचे बाहेरच्या लोकांमध्ये चांगले नाव असावा. यासाठी की त्याच्यावर टीका होऊ नये व त्याने सैतानाच्या जाळ्यात सापडू नये. ८ त्याचप्रमाणे सेवकही प्रतिष्ठित असावेत, ते दुरोंडी किंवा मध्यापान करणारे नसावेत आणि अनीतिने पैसे मिळवून श्रीमंत होण्याची त्यांना आवड नसावा. ९ देवाने जे आम्हास प्रकट केले आहे ते आमच्या विश्वासाचे सखोल सत्य त्यांनी शुद्ध विवेकाने धरून ठेवावी. १० वडीलांप्रमाणे यांचीसुद्धा प्रथम परीक्षा व्हावी, मग निर्दोष ठरल्यास, त्यांनी सेवकपण करावे. ११ त्याचप्रमाणे, स्त्रियांनीही गंभीर असावे, त्या चहाडखोर नसाव्यात. तर सभ्य व प्रत्येक बाबतीत विश्वसनीय असाव्यात. १२ प्रत्येक सेवक एका पतलीचा पती असावा आणि त्यांनी त्यांच्या मुलांची व कुटुंबाची चांगल्या प्रकारे काळजी घावी. १३ कारण ज्यांनी सेवकपण चांगले केले, ते आपणास चांगली पदवी आणि ख्रिस्त येशूवरील विश्वासात फार धैर्य मिळवतात. ४४ मी तुझ्याकडे लवकरच येण्याची आशा धरून असलो तरी मी तुला या गोषी लिहिल्या आहे. ४५ तरी मला उशीर लागल्यास, देवाचे घर म्हणजे जिवंत देवाची मंडळी जी सत्याचा खांब व पाया आहे, त्या देवाच्या घरात तुला कसे वागले पाहिजे, हे तुला समजावे. ४६ सुभक्तीचे रहस्य निर्विवाद मोठे आहे तो देहात प्रकट झाला, आत्माने तो नीतिमान ठरवला गेला, तो देवदूतांच्या दृष्टीस पडला, राष्ट्रांमध्ये गाजवला गेला, जगात त्याच्यावर विश्वास ठेवण्यात आला, तो गौरवात वर घेतला गेला.

४ देवाचा आत्मा स्पष्ट म्हणतो की, नंतरच्या काळात काहीजण विश्वास सोडीली, ते भविष्य सांगणारे आत्मे, जे फसविणारे आहेत त्यांच्याकडे लक्ष देतील, २ ज्या मनुष्यांची सदृसदविवेकबुद्धी तर डाग दिल्यासारखीच आहे आणि भूतापासून येणाऱ्या शिक्षणाकडे आणि ढोंगी फसवीणाऱ्यांकडे लक्ष देतील. ३ ते लोकांस लग्न करण्यास मना करतील व जे अन्न विश्वास

ठेवणाऱ्यांनी व खरेपण जाणणाऱ्यांनी उपकारस्तुती करून स्वीकारावी म्हणून देवाने अस्तित्वांत आणली ती वर्ज्य करावी असे सांगतील. ४ तर देवाने अस्तित्वात आणलेली प्रत्येक वस्तु चांगली आहे आणि उपकारस्तुती करून घेतले असता काहीही वर्ज्य नाही. ५ कारण प्रत्येक वेळी ती देवाच्या शब्दाने आणि प्राथनेने पवित्र केली जाते. ६ जर तू या गोषी खिस्ती बंधूना शिकविल्या, तर तू जो सत्यात व विश्वासात वाढलास व चांगला शिक्षणाला अनुसरलास तो तू खिस्त येशूचा चांगला सेवक होशील. ७ परंतु वृद्ध स्त्रियांच्या आवडत्या अमंगळपणाच्या कथांचा स्वीकार करू नकोस, तू स्वतःला देवाच्या सुभक्तीविषयी तयार कर. ८ कारण शरीराच्या कसरतीला अल्प महत्त्व आहे पण देवाच्या सेवेला सर्व प्रकारे महत्त्व आहे कारण ते सध्याच्या जीवनविषयी आणि भविष्यातील जीवनविषयी आशीर्वादाचे अभिवचन आहे. ९ हे वचन विश्वसनीय आहे जे सर्वदा स्वीकाराकावयास योग्य आहे. १० याकरिता आही श्रम व खटपट करतो कारण जो सर्व लोकांचा व विशेषकरून विश्वास ठेवणाऱ्यांचा तारणारा, त्या जिवंत देवावर आम्ही आशा ठेवली आहे. ११ या गोषी आजारूपाने सांग आणि शिकव. १२ कोणीही तुझे तरुणपण तुच्छ मानू नये, तर बोलण्यात, वर्तणुकीत, प्रीतीत, (आत्म्यात) विश्वासात, शुद्धपणात, विश्वास ठेवणाऱ्यांचा आदर्श हो. १३ मी येईपर्यंत वाचणे, बोध करणे व शिकवणे, याकडे लक्ष्य लाव. १४ तुझ्यावर वडीलवर्ग हात ठेवण्याचा वेळेस संदेशाच्या द्वारे देप्यात आलेले असे जे कृपादान तुझ्यामध्ये आहे, त्याकडे तुर्लक्ष करू नको. १५ या सर्व गोर्टीकडे पूर्ण लक्ष दे, त्यामध्ये पूर्ण गढून जा. यासाठी की तुझी प्रगती सर्व लोकांस दिसून यावी. १६ आपाणाकडे व आपल्या शिक्षणाकडे लक्ष दे. त्यामध्ये टिकून राहा कारण असे केल्याने तू स्वतःचे व जे तुझे ऐकातात, त्यांचे चुकीच्या शिक्षणापासून बचाव करशील.

५ वडील मनुष्यास कठोरपणे बोलू नको, उलट पित्याप्रमाणे त्यास बोध कर. २ तरुणांना भावासारखे, वृद्ध स्त्रियांना आईसारखे, तरुण स्त्रियांना बहिणीसारखे पूर्ण शुद्ध भावाने वागव. ३ ज्या विधवा खोरेखीरीच्या गरजवंत आहेत त्यांचा सानामान कर. ४ पण जर एखाद्या विधवेला मुले किंवा नातवडे असतील तर त्यांनी प्रथम आपल्या घरच्यांशी धर्मिकतेने वागयला व आपल्या वडिलाये उपकार फेडायला शिकावे कारण हे देवाच्या दृटीने चांगले आहे. ५ तर जी खोरेखीरी विधवा आहे व ती काळजी घेण्यासाठी कोणी नाही तिने देवावर आपली आशा ठेवली आहे व ती राशंदिवस देवाकडे प्रार्थना व विनंत्या करीत राहते. ६ पण जी विधवा चैनीत राहते, ती जिवंत असता मरण पावलेली आहे. ७ त्यांनी निर्दोष व्हावे म्हणून त्यांना या गोषी आजारूपाने लोकांस सांग ८ पण जर कोणी त्याच्या स्वतःच्या नातेवाईकासाठी आणि विशेषत: त्याच्या कुटुंबातील जवळच्यांसाठी तरतूद करीत नाही, तर त्याने विश्वास नाकारलेला आहे व तो अविश्वास मनुष्यपेक्षा वाईट आहे. ९ जी विधवा साठ वर्षाच्या आत असून एकाच परीकी स्त्री झाली असेल. १० जी चांगल्या कृत्यांसाठी नावाजलेली असेल म्हणजे जिने मुलाबाळांना वाढवले असेल, जिने अनोलळखी लोकांचे स्वागत केले असेल, पवित्रजनांचे पाय धुतले असतील, त्रासात असलेल्यांना मदत केली असेल व सर्व चांगले काम करण्यात स्वतःला वाहून घेतले असेल, अश्या विधवांचा यादीत समावेश करावा. ११ पण तरुण विधवाची यादीत नोंद करण्याचे टाळावे कारण जेढा त्या खिस्ताताला सोडून अविचारी होतात, तेव्हा त्यांना पुन्हा लग्न करावेसे वाटते. १२ आणि त्या दोषी धरल्या जातील, कारण त्यांनी त्यांचा पहिला विश्वास टाळून दिला. १३ आणखी त्या घोरघरी फिरून आलशी बनतात व एवढेच नाही तर वटवट्या व लुडबुड्या होऊन ज्या गोषी बोलू नयेत, त्या गोषी बोलतात. १४ यासाठी माझी अशी इच्छा आहे की, तरुण विधवा स्त्रियांनी लग्न करावे. मुलाचे संगोपन करावे व आपले घर चालवावे. आपल्या विशेषकाला आपली निंदा करण्यास वाव मिळू देऊ नये. १५ मी तर असे

म्हणतो कारण काही विधवा सैतानामागे जाण्यासाठी वकल्पादेखील आहेत. १६ जर एखाद्या विश्वास ठेवणाऱ्या स्त्रीच्या घरात विधवा असतील तर तिने त्यांची काळजी याची व मंडळीवर भार टाकू नये. यासाठी की ज्या विधवा खरोखरच गरजवंत आहेत त्यांना ते मदत करू शकतील. १७ जे उपदेश करण्याचे व शिकविण्याचे काम करतात त्यांना व वडील मंडळीची चांगली सेवा करतात त्यांना दुप्पट मान देण्याच्या विशेष योग्यतेचे समजावे. १८ कारण सास्त्रलेखात लिहिल्याप्रमाणे, “धान्याची मळणी करताना वैलाला मुसक्या बांधू नको” आणि “मजुरांचा त्याच्या मजुरीवर हक्क आहे.” १९ दोन किंवा तीन साक्षीदारांनी पांतिंबा दिल्याशिवाय सेवकावरील आरोप दाखल करू नकोस. २० जे पाप करीत राहतात त्यांचा जाहीरपण निषेध कर. यासाठी की, इतरांनाही भय वाटावे. २१ देव, येशू ख्रिस्त व निवडलेले देवरूत यांच्यासमोर मी निकून आज्ञा करतो की, तू कोणताही पूर्वग्रह न ठेवता या गोषी पाल व पक्षपाताने काहीही करू नको. २२ घाडिने कोणावर हात ठेऊ नको आणि इतरांच्या पापांत वाटेकीरा होऊ नको. नेहमी स्वतःला शुद्ध राख. २३ ह्यापुढे पाणीच पीत राहू नको, तर आपल्या पोटासाठी, म्हणजे आपल्या वांवरार होणाऱ्या आजारामुळे, थोडासा द्राक्षरस घेत जा. २४ कित्येक मनुष्यांची पापे उघड असून ती अगोदर न्यायनिवाड्याकरता जातात आहेत कित्येकांची मागून जातात. २५ त्याचप्रमाणे, चांगली कामेही स्पष्ट आहेत ती सुद्धा कायमची लपवता येत नाहीत.

६ जे सर्व दास म्हणून जुवाखाली आहेत तितक्यांनी आपापल्या मालकास सर्व सन्मानास योग्य मानावे यासाठी की देवावे नाव आणि शिकवण यांची निंदा होऊ नये. २ आणि ज्यांचे मालक विश्वास ठेवणारे आहेत त्यांना ते बंधू आहेत म्हणून त्यांचा अपमान करू नये तर अधिक आदराने दास्य करावे कारण ज्यांना सेवेला लाभ होतो ते विश्वास ठेवणारे व प्रिय आहेत या गोषी शिकवून बोध कर. ३ जर कोणी काही वेगळे शिकवितो व ख्रिस्त येशू आपला प्रभू याची जी सुवर्चने आणि देवाच्या सेवेचे शुद्ध शिक्षण मान्य करीत नाही ४ तर तो गवंने फुगलेला आहे व त्यास काही समजत नाही. त्याएवीजी तो भांडणे व शब्दकलह यांनी वेडापिसा झालेला आहे. या गोर्टीपासून हेवा, भांडण, निंदा, दुष्ट तर्क ही होतात. ५ मन बिघडलेल्या व खेरेपण विरहित झालेल्या भक्ती ही कमाईचे साधन आहे अशी कल्पना करणाऱ्या मनुष्यांची सतत भांडणे होतात, त्याच्यापासून दूर राहा. ६ वास्तविक पाहता संतोषापाने देवाची सेवा करीत असताना मिळणारे समाधान हा फार मोठा लाभ आहे. ७ कारण आपण जगात काहीही आणले नाही आणि आपल्याच्याने या जगातून काहीही बाहेर घेऊन जाता येत नाही. ८ जर आपणास अन्न, वस्त्र असल्यास तेवढ्याने आपण संतुष्ट असावे. ९ पण जे श्रीमंत होऊ पाहतात ते परीक्षेत आणि सापल्यात व अति मूर्खपणाच्या आणि हानिकारक अभिलाषांच्या आहारी जाऊन नाश पावतात. १० कारण पैशाचे प्रेम हे सर्व वाईटाचे मूळ आहे. काही लोक त्याची हाव धरल्याने विश्वासापासून दूर गेले आहेत त्यामुळे त्यांनी स्वतःलाच पुळक्क दुख करून घेतले आहे. ११ हे देवाच्या मनुष्या, तू या गोर्टीपासून दूर राहा. न्यायीपणा, सुभक्ती, विश्वास आणि प्रीती, सहनशीलता आणि लीनता यांच्या पाठीस लाग. १२ विश्वासासंबंधी चांगले युद्ध कर, ज्यासाठी तुला बोलावले होते. त्या सार्वकालिक जीवनाला धरून ठेव. तू अनेक साक्षीदारांसमोर चांगली साक्ष दिलीस, (aiēnios g 166) १३ जो सर्वाना जीवन देतो त्या देवासमोर आणि पंतय पिलातासमोर ज्याने चांगली साक्ष दिली त्या ख्रिस्त येशूसमोर मी तुला आज्ञा करतो. १४ आपला प्रभू येशू ख्रिस्त प्रकट होईपर्यंत निष्कलंक आणि निरोष रहावे म्हणून ही आज्ञा पाल. १५ जो धन्यवादीत, एकच सार्वभौम, राजांचा राजा आणि प्रभूंचा प्रभू, १६ ज्या एकालाच अमरत्व आहे, जो अगम्य प्रकाशात राहतो ज्याला कोणा मनुष्याने पाहिले नाही आणि कोणाच्याने पाहवत नाही, तो ते त्याचे प्रकट होणे यथाकाली दाखवील, त्यास सन्मान व सार्वकालिक सामर्थ्य आहे.

आमेन. (aiōnios g166) १७ या युगातील श्रीमंतास आज्ञा कर की, गर्विष्ठ होऊ नका. पैसा जो चंचल आहे त्यावर त्यांनी आशा ठेवू नये, परंतु देव जो विपुलपणे उपभोगासाठी सर्व पुरवतो त्यावर आशा ठेवावी. (aiōn g165) १८ चांगले ते करावे, चांगल्या कृत्यात धनवान, उदार व परोपकारी असावे. १९ जे खरे जीवन ते बळकट धरण्यास पुढील काढी चांगला आधार होईल असा साठा स्वतःसाठी करावा. (aiōnios g166) २० तीमश्या, तुझ्याजवळ विश्वासाने सांभाळावयास दिलेल्या ठेवीचे रक्षण कर. अधर्माच्या रिकाम्या वटवटीपासून आणि चुकीने ज्याला तथाकथित “विद्या” म्हणतात त्याच्याशी संबंधित असलेल्या परस्परविरोधी मतांपासून दूर जा. २१ ती विद्या स्वीकारून कित्येक विश्वासापासून बहकून गेले आहेत देवाची कृपा तुम्हाबरोबर असावो.

२ तीम.

१ ख्रिस्त येशूमध्ये असलेल्या जीवनाविषयीच्या अभिवचनाची घोषणा

करण्यास, देवाच्या इच्छेने ख्रिस्त येशू प्रेषित पौल याजकडून, २ प्रिय मुलगा तीमध्ये याला, देवपिता आणि ख्रिस्त येशू आमचा प्रभू याच्यापासून कृपा, दया व शांती असो. ३ माझ्या पूर्वजंप्रमाणे ज्या देवाची मी शुद्ध विवेकभावाने सेवा करतो, त्या देवाचे मी उपकार मानतो आणि रात्रंदिवस माझ्या प्रार्थनेत तुझी नेहमी आठवण करतो. ४ तुझी आसवे आठवून तुला भेटण्याची उत्कठ धरतो ह्यासाठी की मी आनंदने पूर्ण व्हावे. ५ तुझ्यातील निष्कपट विश्वासाची मला आठवण होते जो पहिल्यांदा तुझी आजी लोईसमध्ये होता आणि तुझी आई युनिकेमध्ये होता आणि माझी खात्री आहे की तोच विश्वास तुझ्यामध्येही आहे. ६ या कारणासाठी मी तुला आठवण करून देतो की, देवाचे जे कृपादान माझे हात तुझ्यावर ठेवल्यामुळे तुझ्या ठायी आहे, ते प्रज्ञलित कर. ७ कारण देवने आम्हास भित्रेपणाचा आत्मा दिला नाही तर सामर्थ्याचा, प्रीतीचा व संयमनाचा आत्मा दिला आहे. ८ म्हणून आपल्या प्रभूविषयी साक्ष देण्यासाठी लाज धरू नको किंवा मी जो त्याच्यासाठी केंद्री झालो त्या माझी लाज धरू नको. तर सुवार्तेसाठी देवाच्या सामर्थ्यप्रमाणे तू माझ्यावरोबर दुःखाचा वाटा घे. ९ त्याने आम्हास तारले आणि पवित्र पाचारण केले. आफ्ही काही सत्कृत्ये केली म्हणून नाही तर त्याच्या स्वतःच्या हेतूने व कृपेने केले, ही कृपा युग्माचा सुरुवातीलाच देवाने ख्रिस्त येशूमध्ये आम्हास दिली होती. (aiōnios g166) १० पण जी आता आम्हास आमचा तारणारा ख्रिस्त येशू याच्या प्रकट होण्याने दाखवली गेली आहे. ख्रिस्ताने मरणाचा नाश केला आणि सुवार्तेद्वारे अविनाशीपण व जीवन प्रकाशात आणले. ११ मला त्या सुवार्तेचा धोषणाकर्ता, प्रेषित आणि शिक्षक असे नेमले होते. १२ आणि या कारणामुळे मीसुद्धा दुःख भोगीत आहे. परंतु मी लाजत नाही कारण ज्याच्यावर मी विश्वास ठेवला आहे त्यास मी ओळखतो आणि माझी खात्री पटली आहे की, तो दिवस येईपर्यंत त्याने जे माझ्याकडे सोपवले आहे त्याचे तो रक्षण करील. १३ ज्या सुवचनांचा नमुना तू माझ्यापासून ऐकून घेतला, तो नमुना ख्रिस्त येशूतील विश्वास व प्रीती यामध्ये बळकट धर. १४ आपणामध्ये वस्ती करणाऱ्या पवित्र आत्म्याद्वारे त्या चांगल्या ठेंवीचे रक्षण कर. १५ आशिया प्रांतामध्ये असणाऱ्या सर्वांनी मला सोडले आहे ते तुला ठाऊकव आहे. त्यामध्ये फुगल व हर्मगनेस आहेत. १६ अनेसिफरच्या धरावर प्रभू दया दाखवो कारण त्याने अनेकदा माझे समाधान केले आहे आणि माझ्या तुरुंगात असण्याची त्यास लाज वाटली नाही. १७ उलट रोम शहरामध्ये असताना त्याने माझा तपास लागेपर्यंत झटून माझा शोध केला. १८ प्रभू करो आणि त्यास त्यादिवशी प्रभकडून दया मिळो कारण माझ्या इफिसात कितीतरी प्रकारे माझी सेवा केली हे तुला चांगले माहीत आहे.

२ माझ्या मुला तू ख्रिस्त येशूच्या ठायी असलेल्या कृपेत बलवान हो. २

माझ्याकडून ज्या गोंधी तू पुष्कळ साक्षीदारांसमोर ऐकल्यास त्या घे व इतरांना शिकविण्यास समर्थ अशा विश्वासू लोकांस सोपवून दे. ३ ख्रिस्त येशूच्या चांगला सैनिक या नात्याने माझ्यावरोबर दुःख सोस. ४ सैनिकाचे काम करणारा कोणीही जीवनातील संसाराच्या कामकाजात अडकत नाही. यासाठी की त्यास आपल्या रविष्ट अधिकाच्याला संतुष्ट करता यावे. ५ जर कोणी मल्ल युद्ध करतो, तर ते नियमप्रमाणे केल्या वाचून त्यास मुकुट मिळत नाही. ६ कष्ट करणाऱ्या शेतकऱ्याने पहिल्याने पिकाचा वाटा घेणे योग्य आहे. ७ जे मी बोलतो ते समजून घे, कारण प्रभू तुला या सर्व गोर्धीची समज देईल. ८ माझ्या सुवार्तेप्रमाणे जो मरण पावलेल्यातून उठविलेला दाविदाच्या वंशातला येशू ख्रिस्त, याची आठवण कर. ९ कारण त्या सुवार्तेमुळे मी दुःख सहन करत आहे, येथपर्यंत की गुनेगाराप्रमाणे साखळदंडानी मला बांधण्यात आले, पण

देवाचे वचन बांधले गेले नाही. १० ह्यामुळे देवाच्या निवडलेल्यांसाठी मी सर्वकाही धीराने सोशीत आहे, म्हणजे त्यांनाही ख्रिस्त येशूद्वारे मिळाणारे तारण व सर्वकाळचे गौरव प्राप्त व्हावे. (aiōnios g166) ११ हे वचन विश्वसनीय आहे की, जर आम्ही त्याच्यासह मरण पावलो, तर त्याच्याबोरबर जिवंतही राहू. १२ जर आम्ही दुःख सहन केले तर आम्ही त्याच्याबोरबर राज्यसुद्धा करू जर आम्ही त्यास नाकारले, तर तोसुद्धा आम्हास नाकारील १३ जरी आम्ही अविश्वासू आहोत तरी तो अजूनही विश्वासू आहे कारण तो स्वतःला नाकारू शकत नाही. १४ लोकांस या गोर्धीची आठवण करून देत राहा. देवासमोर त्यांना निक्षून ताकिद दे की, शब्द्युद्ध करू नका. असे भांडण कोणत्याही फायद्याचे नाही. जे कोणाच्याही उपयोगी न पडता ऐकाणाच्याचा नाशास कारण होते. १५ तू सत्याचे वचन योग्य रीतीने सांगणारा असा आणि जे काम करतोस त्यामध्ये लाज वाटण्यासारखे काहीही कारण नसलेला देवास स्वीकृत असा कामकरी होण्याचा प्रयत्न कर. १६ पण अमंगलपणाचा रिकामा वादविवाद टाळ कारण तो लोकांस देवापासून अधिकाधिक दूर नेतो. १७ आणि अशाप्रकारे वादविवाद करणाऱ्यांची शिक्कवण कर्करोगासारखी पसरते. या लोकांमध्ये हूमान्याआणि फिलेत आहेत, १८ ते सत्यापासून दूर गेले आहेत. पुस्त्यान होऊन गेले आहे असे ते म्हणतात आणि किंवेकांच्या विश्वासाचा नाश करीतात. १९ तथापि देवाने धातलेला पाया स्थिर राहीला आहे, त्यास हा शिक्का आहे की, “प्रभू जे त्याचे आहेत त्यांना ओळखतो,” आणि “जो कोणी प्रभूचे नाव घेते त्याने अनीतीपासून दूर राहवे.” २० मोळ्या धरात केवळ सोन्याचांदीची भांडी असतात. काही सन्मानास व काही अवमानास नेमलेली असतात. २१ म्हणून जर कोणी त्यापासून दूर राहून स्वतःला शुद्ध करील, तर तो पवित्र केलेले, मालकाला उपयोगी पडणारे, प्रत्येक चांगल्या कामास तयार केलेले असे मानाचे पात्र होईल. २२ पण तरुणपणाच्या वासनांपासून दूर पळ आणि जे प्रभूता शुद्ध अंतःकरणाने हाक मारतात व प्रभूर विश्वास ठेवतात, अशांच्या बोरबर, नीतिमत्त्व, विश्वास, प्रीती आणि शांती यांच्यामारे लाग. २३ परंतु मूर्खपणाच्या व अज्ञानाच्या वादविवादापासून दूर राहा कारण तुला माहीत आहे की, त्यापुढे भांडणे निर्माण होतात. २४ देवाच्या सेवकाने भाडू नये, तर सर्व लोकांशी सौम्यतेने वागावे, तसेच शिक्षणात कुशल व सहनशील असावे. २५ जे त्यास विरोध करतात, त्यांना लीनतेने शिक्षण द्यावे कदाचित त्यांनी खेरेपण जाणावे म्हणून देव त्यांना शक्तातप करण्याची बुद्धी देईल. २६ आणि सैतानाने आपल्या इच्छेप्रमाणे पकडून नेलेले त्याच्या फासातून सुटून शुद्धीवर येतील.

३ परंतु शेवटच्या काळामध्ये संकटाचा दिवस आपल्यावर येईल हे समजून घे. २ लोक स्वार्थी, धनलेभी, बढाईखोर, गर्विष्ट, निंदा करणारी, आई-वडीलांची आज्ञा न कामाणारी, अनुपकारी, अधारिंक ३ इतरांवर प्रीती न करणारी, क्षमा न करणारी, चहाडखोर, असंयगी, कूर, चांगल्याबदल प्रेम न बाळगणारी. ४ विश्वासधातपकी, उतावीळ, गवनी फुगलेली, देवावर प्रीती करण्यापेक्षा चैनीची अधिक आवड धरणारी अशी होतील; ५ ते देवाच्या सेवेचे वाहेचे स्वरूप चांगले राखतील परंतु त्याचे सामर्थ्य नाकारतील. त्यांच्यापासून नेहमी दूर राहा. ६ मी हे म्हणतो कारण त्यांच्यापेकी काही धरात शिरकाव करतात व पापाने भरलेल्या, सर्व प्रकारच्या वाईट अभिलाषांनी भरलेल्या, कम्कुवत स्त्रियांवर ताबा मिळवतात. ७ अशा स्त्रिया नेहमी शिकण्याचा प्रयत्न करतात. पण सत्याच्या पूर्ण ज्ञानापर्यंत त्या कथीही जाऊ शकत नाहीत. ८ यानेस व यांबेस यांनी जसा मोशेला विरोध केला तसा, ही माणसे सत्याला विरोध करतात. ज्यांची मने भ्रष्ट आहेत व विश्वास अनुसरण्यात अयशस्वी ठरलेली अशी माणसे आहेत. ९ ते पुढे अधिक प्रगती करणार नाहीत कारण जसा त्यांचा मूर्खपणा प्रकट झाला तसा यांचा मूर्खपणा सर्वांना प्रकट होईल. १० तरीही तू माझी शिकण्या, वागणूक, जीवनातील माझे

ध्येय, माझा विश्वास, माझा धीर, माझी प्रीती, माझी सहनशीलता, माझा झालेला छळ, माझ्यावर आलेली संकटे, ही ओळखून आहेस, ११ अंत्युखिया, इकुन्न्या आणि लुस या शहरांमध्ये ज्या गोष्टी माझ्याबाबतीत घडल्या, जो भयंकर छळ मी सोसला ते माझे दुःख तुला माहीत आहे, परंतु प्रभूने या सर्व त्रासांपासून मला सोडविले. १२ खेरे पाहात, जे जे ख्रिस्त येशूमध्ये शुद्ध जीवन जगू इच्छितात, त्या सर्वाचा छळ होईल. १३ पण दुष्ट लोक व भोटू लोक इतरांना वरचेवर फसवत राहील आणि स्वतःही फसून अधिक वाईटाकडे जातील. १४ पण तुझ्याबाबतीत, ज्या गोष्टी तू शिकलास व ज्यावर तुझा विश्वास आहे त्या तू तशाच धरून राहा. १५ तुला माहीत आहे की, तू आपल्या बाल्यावस्थेत असल्यापासूनच तुला पवित्र शास्त्राची माहीती आहे. ते ख्रिस्त येशूमधील विश्वासाच्याद्वारे तुला शहाऱ्ये बनवण्याचे व तारणाकडे घेऊन जाण्याचे सामर्थ्य आहे. १६ प्रत्येक शास्त्रलेख देवाच्या प्रेरणेने लिहिला असल्यामुळे तो शिकवण्यास, वाईटाचा निषेध करण्यास, चुका सुधारण्यास व योग्य जीवन जगण्याचे मार्गदर्शन करण्यास उपयुक्त आहे. १७ यासाठी की, देवाचा मनुष्य तरबेज होऊन पूर्णपणे प्रत्येक चांगल्या कामासाठी सज्ज क्वावा.

४ देवासमोर आणि जो ख्रिस्त येशू जिवंतांचा व मृतांचा न्याय करील
 त्याच्यासमक्ष त्याच्या प्रकट होण्याला व त्याच्या राज्याला स्मरून मी निकून सांगतो की, २ वचनाची घोषणा कर सुवेळी अवेळी तयार राहा, सर्व प्रकारच्या सहनशीलतेने व शिक्षणाने दोष दाखीव, निषेध कर व बोध कर. ३ मी असे म्हणतो कारण अशी वेळ येईल जेव्हा लोक चांगले शिक्षण सहन करणार नाहीत. त्याएवजी त्यांच्या स्वतःच्या इच्छांना पूरक असे शिक्षक ते त्यांच्यासाठी जमा करतील. ४ सत्यापासून ते आपले कान दुसरीकडे वळवतील व आपले लक्ष ते काळ्पनिक कथांकडे लावतील. ५ पण तू सर्व परीस्थितीत सावधानतेने वाग, दुःख सहन कर; सुवार्तेची घोषणा करण्याचे काम कर; देवाने दिलेली सेवा पूर्ण कर. ६ कारण आता माझे अर्पण होत आहे व माझी या जगातून जाण्याची वेळ आली आहे. ७ मी सुयुद्ध केले आहे. मी माझी धाव संपवली आहे. मी विश्वास राखला आहे. ८ आता पुढे माझ्यासाठी जो नितीमत्वाचा मुकुट ठेवला आहे, तो त्यादिवरी नीतिमान न्यायाधीश प्रभू मला देईल आणि केवळ मलाच नव्हे, तर त्याचे प्रकट होणे ज्याना प्रिय आहे त्या सर्वानाही देईल. ९ माझ्याजवळ लवकर येण्याचा प्रयत्न कर. १० कारण देमास मला सोडून थेस्सलनीका शहरास गेला आहे कारण त्यास जगाचे सुख प्रिय आहे. क्रैक्सेस गलतीया प्रांतास गेला आहे व तीत दालमतीया प्रांतास गेला आहे. (aiōn g165) ११ लूक मार माझ्याजवळ आहे, जेव्हा तू येशील तेव्हा मार्कालाही तुझ्याबाबर घेऊ नये कारण सेवेकरता तो मला उपयोगी आहे. १२ तुखिकाला मी इफिस शहरास पाठवले आहे. १३ त्रोवस शहरात कापाच्या घरी राहिलेला माझा झागा येताना घेऊन ये. १४ आलेक्सांद्र तांबटाने माझे खूप नुकसान केले आहे. त्याने केलेल्या त्याच्या कृत्यांबद्दल देव त्याची फेड करील. १५ त्याच्यापासून स्वतःचे रक्षण कर कारण त्याने आपल्या शिक्षणाला जोरदारपणे विरोध केला होता. १६ पहिल्यांदा जेव्हा मला माझा बचाव करायचा होता तेव्हा मला कोणीही साथ केली नाही. त्याएवजी ते सर्व मला सोडून गेले देवाकडून हे त्यांच्याविरुद्ध मोजले जाऊ नये. १७ प्रभू माझ्या बाजूने उभा राहिला आणि मला सामर्थ्य दिले यासाठी की, माझ्याकडून संदेशाची पूर्ण घोषणा घावी व सर्व परराष्ट्रीयांनी ती ऐकावी आणि त्याने मला सिंहाच्या मुखातून सोडवले. १८ प्रभू मला प्रत्येक वाईट कामापासून सोडवील व आपल्या स्वर्गीय राज्यात घेण्यासाठी तारील. त्यास सदासर्वकाळपर्यंत गौरव असो. आमेन. (aiōn g165) १९ प्रिस्कीला, अकिवला आणि अनेसिफरच्या घरातील लोकांस सलाम सांग. २० एरास्त करिंथ शहरात राहिला. त्रफिमाला मी मिलेता शहरात सोडले कारण तो आजारी

होता. २१ तू हिवाळ्यापूर्वी येण्याचा अधिक प्रयत्न कर. युबुल, पुदेस, लीन व क्लॉदिया व इतर सर्व बंधू तुला सलाम सांगतात. २२ प्रभू तुझ्या आत्म्यासोबत असो. देवाची कृपा तुम्हा सर्वांबोरब असो.

तीत.

१ देवाच्या निवडलेल्यांच्या विश्वासासाठी आणि सुभक्तीनुसार असलेल्या सत्याच्या पूर्ण ज्ञानासाठी नेमलेला येशु ख्रिस्ताचा प्रेषित आणि देवाचा दास पौल, ह्याच्याकडूनः २ जे सर्वकाळचे जीवन ज्याला असत्य बोलवत नाही त्या देवाने युगाच्या काळापूर्वी देऊ केले, (aiōnios g166) ३ त्या जीवनाची आशा बाळगणाऱ्या, देवाच्या निवडलेल्या लोकांच्या विश्वासासाठी आणि सुभक्तीदायक सत्याच्या ज्ञानासाठी, त्याविषयीचे वचन त्याच आपल्या तारणाच्या देवाच्या आज्ञेने मला सोपवलेल्या घोषणेत यथाकाळी त्याने प्रकट केले. ४ आपल्या सामाईक असलेल्या विश्वासप्रमाणे माझो खेरे लेकरु तीत यास; देवपित्यापासून व अपाला तारणारा प्रभू येशु ख्रिस्त याच्यापासून कृपा, दया व शांती असो. ५ मी तुला क्रेत बेटावर ह्यासाठी ठेवून आलो की, तू पूर्ण न झालेल्या गोर्धीची व्यवस्था करावी आणि मी तुला आज्ञा केल्याप्रमाणे तू प्रत्येक नगरांत बडील नेमावे. ६ ज्याला नेमावयाचे तो निर्दोष असावा, एका स्त्रीचा पती असावा, त्याची मुले विश्वास ठेवणारी असून त्यांच्याकर बेतालपणा केल्याचा आरोप आलेला नसून ती अनावर नसावा. ७ अधिक्ष त्या देवाचा कारभारी आहे म्हणून तो निर्दोष असावा, तो स्वच्छदौरा, रागींत, मद्यापी, मारका अनीतीने पैसे मिळविणारा नसावा; ८ तर अतिथिप्रिय, चांगलुणपाची आवड धरणारा; मर्यादशील, नीतिमान, पवित्र, संयमी, ९ आणि दिलेल्या शिक्षानुप्रमाणे जे विश्वसनीय वचन त्यास धरून राहणारा असा असावा; यासाठी की त्याने सुशिक्षणाने बोध करावयास व उलट बोलणाऱ्यास कुंठित करावयासही शर्तीमान व्हावे. १० हे महत्वाचे आहे कारण पुष्कळ लोक बंड करणारे आहेत. जे व्यर्थ गोर्धीविषयी बडवड करतात व लोकांस फसवितात. मी विशेषकरून, जे सुंता झालेले आहेत त्याना संबोधून बोलत आहे. ११ त्यांची तोंड बंद केली पाहिजेत; त्यांनी शिक्कू नयेत त्या गोर्धी ते योग्य लाभासाठी शिकवतात आणि संपूर्ण घराची उलथापालथ करतात. १२ त्यांचायामधील एका संदेश्याने म्हणले आहे की, 'क्रीती लोक हे नेहमीच लबाड, पशुंसारखे खतरनाक, आलशी व खादाड आहेत.' १३ ही साक्ष खरी आहे. तर त्यांनी विश्वासात रिस्थर व्हावे म्हणून तू त्यांचा निषेध कर. १४ यासाठी की, त्यांनी याहूदी कहाण्यांकडे आणि सत्याकडून वल्यविणाऱ्या, मनुष्यांच्या आज्ञाकडे लक्ष देऊ नये. विश्वासात खंबेर व्हावे. १५ जे शुद्ध आहेत अशा लोकांस सर्व गोर्धी शुद्ध आहेत पण जे विटाळलेले आहेत आणि विश्वास ठेवत नाहीत अशांना काहीच शुद्ध नाही पण त्यांचे मन आणि विवेक हेही मलीन आहेत. १६ ते लोक 'आम्ही देवाला ओळखतो' असे उघड सांगतात, पण ते कृतीत त्यास नाकारतात. ते अंतमंगल व अवमान करणारे आणि कोणत्याही चांगल्या कामात कस्तोटीस न उतरलेले आढळतात.

२ तू तर सुशिक्षणास शोभणाऱ्या गोर्धी बोलत जा. २ त्या अशा की, वृद्ध पुरुषांनी संयमशील, गंभीर व समंजस व्हावे आणि विश्वास, प्रीती व सहनशीलता ह्यात दृढ व्हावे. ३ वृद्ध स्त्रियांनी, त्याच्याप्रमाणे, आपल्या आचरणात पवित्रेस शोभणाऱ्या असाव्या; चुगलखोर, मद्य पिण्याऱ्या नसाव्या; चांगले शिक्षण देणाऱ्या असाव्या; ४ आणि आपल्यातील तरुण स्त्रियांना असे शिक्षण घ्यावे की, त्यांनी आपल्या पर्तीवर व मुलांवर प्रेम करावे. ५ आणि त्यांनी संमंजस, शुद्धाचरणी, घर संभाळणाऱ्या, ममताळू व परीच्या अधीन राहणाऱ्या व्हावे; म्हणजे देवाच्या वचनाची निंदा होणार नाही. ६ आणि तसेच तरुण पुरुषांनी संमंजस मनाचे व्हावे म्हणून, तू त्यांना बोध कर. ७ तू सर्व गोर्धीत चांगल्या कामांचे उदाहरण असे स्वतःला दाखव; तुझ्या शिक्षणात निर्मलपणा, गंभीरता, ८ आणि निरपवाद चांगली शिकवण दिसू दे, म्हणजे तुझ्यावर टिका करण्याला तुझ्याविषयी बोलण्यास काही वाईट न मिळून तो लज्जित व्हावा. ९ आणि दासांनी सर्व गोर्धीत त्यांच्या स्वामीच्या आज्ञेत रहावे, त्यांना संतोष देणारे व्हावे आणि उलट बोलू नये; १० त्यांनी

चोऽया करू नयेत तर सर्व गोर्धीत चांगला विश्वासूपणा दाखवावा; आणि आपल्या तारक देवाच्या शिकवणीस, सर्व लोकात, त्यांनी शोभा आणावी; असा तू त्यांना बोध कर. ११ कारण, सर्व लोकांस तारणारी देवाची कृपा प्रकट झाली आहे. १२ ती आपल्याला असे शिकवते की, अभक्तीचा व जगीचा वासनांचा त्याग करून, आपण या आताच्या युगात संयमाने, नीतिने व सुभक्तीने वागले पाहिजे. (aiōn g165) १३ आणि आपल्या धन्य आशेची, म्हणजे आपला महान देव व तारणारा येशु ख्रिस्त ह्याच्या गौरवी आगमनाची प्रतीक्षा करावी; १४ आपल्यासाठी त्याने स्वतःचे दान केले ते ह्यासाठी की, आपली सर्व अनाचारातुन सुटका करावी आणि चांगल्या कामात आवेशी असलेले आपले स्वतःचे लोक आपणासाठी शुद्ध करावेत. १५ तू या गोर्धी समजावून सांग, बोध कर आणि सर्व अधिकार पूर्वक दोष पदरी घाल. कोणी तुझा उपहास करू नये.

३ त्यांना असे सुचव की त्यांनी सकारी सत्तावीश व अधिकारी ह्यांच्या अधीन रहावे, त्यांच्या आज्ञा पाळाव्या, प्रत्येक चांगल्या कामाला तयार असावे. २ कोणाची निंदा करू नये, भांडखोर नसावे पण सहनशील होऊन सर्वांना सर्व गोर्धीत सौम्यता दाखवावी, अशी त्यांना आठवण दे. ३ कारण आपणही अंगोदर अविचारी, अवमान करणारे व बहकलेले होतो; नाना वासनांचे व सुखांचे दास होतो, कुवृतीत व मत्सरात होतो. आपण अंगंगल मानले गेलो व एकमेकांचा द्वेष करणारे होतो; ४ पण आपल्या तारक देवाची दया व मानवजातीवरील प्रीती प्रकट झाली, ५ तेह्वा आपण केलेल्या, नीतिमत्त्वाच्या कामांमुळे नाही, पण त्याने आपल्याला त्याच्या दयेमुळे, नव्या जन्मावे स्नान घालून पवित्र आत्माच्या नवीनिकरणाने तारते. ६ आणि आपल्या तारक येशु ख्रिस्ताच्या द्वारे आपल्यावर तो आत्मा विपुलतेने ओतला. ७ म्हणजे आपण त्याच्या कृपेने नीतिमान ठरून सर्वकालिक जीवनाच्या आशेप्रमाणे वारीस व्हावे. (aiōnios g166) ८ हे एक विश्वसनीय वचन आहे आणि माझी इच्छा आहे की, तू या गोर्धी निकून संगत जा. म्हणजे, ज्यांनी देवावर विश्वास ठेवला आहे त्यांनी चांगल्या कामात राहण्याची काळजी घ्यावी. या गोर्धी चांगल्या असून सर्व मनुष्यांसाठी हितकारक आहेत. ९ पण मूर्खपणाचे वाद, वंशवाल, कलह आणि नियमशस्त्राविषयीची भांडणे टाळीत जा कारण या गोर्धी निरुपयोगी आणि व्यर्थ आहेत. १० तुमच्यामध्ये फुट पडणाऱ्या मनुष्यास एकदा व दोनदा बोध केल्यावर आपल्यापासून दूर ठेव. ११ तू जाणतोस की, असा मनुष्य बहकलेला असतो व स्वतः पाप करीत राहिल्याने त्याच्याकडून त्याचा स्वतःचा न्याय होतो. १२ मी अंतमाला किंवा तुख्यिकला तुझ्याकडे धाडून दिल्यावर, तू माझ्याकडे निकापलीस शहरास निघून येण्याचा प्रयत्न कर कारण मी तेथे हिवाळा घालविण्याचे ठरवले आहे. १३ जेना शास्त्री व अपुल्लो ह्यांना काही उणे पडणार नाही अशाप्रकारे पोहोचते कर. १४ आणि आपल्या लोकांनी आपल्या आवश्यक गरजांसाठी चांगली कामे करण्यास शिकण्याची काळजी घ्यावी; म्हणजे ते निष्फल होणार नाहीत. १५ माझ्याबरोबरचे सगळे तुला नमस्कार सांगतात. जे आपल्यावर विश्वासामुळे प्रीती करतात त्यांना माझा नमस्कार सांग. तुम्हा सर्वांबरोबर कृपा असो.

फिले.

१ पौल, ख्रिस्त येशूचा बंदिवान आणि भाऊ तीमथ्य यांच्याकडून; आमचा प्रिय आणि सोबतीचा कामकरी फिलेमोन ह्यास, २ आणि बहीण अपिक्या हिला व अखिंप आमचा सोबतीचा शिपाई यास व तुझ्या घरी जी ख्रिस्ती मंडळी आहे तिला, ३ देव आपला पिता व प्रभू येशू ख्रिस्त ह्यांजकडून तुम्हास कृपा व शांती असो. ४ मी आपल्या प्रार्थनांमध्ये सर्वदा तुझी आठवण करून, माझ्या देवाची उपकारस्तुती करतो; ५ कारण प्रभू येश्वर तुझा जो विश्वास आहे आणि सर्व पवित्रजनांवर तुझी जी प्रीती आहे, त्याविषयी मी ऐकले आहे. ६ आणि मी अशी प्रार्थना करतो की तुम्हासम्ये असलेल्या ख्रिस्त येशूतल्या प्रत्येक चांगल्या गोषीचे पूर्ण ज्ञान झाल्याने तुझे विश्वासातील सहभागीपण कार्यकारी क्हावे. ७ कारण तुझ्या प्रीतीमुळे मला फार आनंद व सांतवन झाले आहे कारण हे बंधू तुझ्याकडून पवित्र जनाची अंतःकरणे समाधान पावली आहेत. ८ याकरिता जे योग्य ते तुला आज्ञा करून सांगण्याचे जरी मला ख्रिस्ताद्वारे पूर्ण धैर्य आहे. ९ तरी प्रीतीस्तव विनंती करून सांगणे मला बरे वाटते. मी वृद्ध झालेला पौल आणि आता ख्रिस्त येशूसाठी बंदिवान. १० मी बंधनात असता ज्याला आध्यात्मिक जन्म दिला ते माझे लेकरु अनेसिम ह्याच्याविषयी तुला विनंती करतो. ११ तो पूर्वी तुला निरुपयोगी होता पण आता, तुला व मला दोघांनाही उपयोगी आहे. १२ म्हणून मी त्यास म्हणजे माझ्या जिवालाच, तुझ्याकडे परत पाठवले आहे. १३ सुवार्तेमुळे मी बंधनात पडलो असता तुझ्याएवजी त्याने माझी सेवा करावी म्हणून त्यास जवळ ठेवण्याचे माझ्या मनात होते. १४ पण, तुझ्या संमतीशिवाय काही करणे मला बरे वाटले नाही, ह्यासाठी की, तुझा उपकार जुलमाने झाल्यासारखा नसावा तर खुशीने केलेला असावा. १५ कदाचित तो तुझ्यापासून ह्यामुळेच काही वेळ वेगळा झाला असेल की, त्याने सर्वकाळासाठी तुझे व्हावे. (aiōnios g16e) १६ त्याने आजपासून केवळ दासच नक्हे तर दासपेक्षा श्रेष्ठ, म्हणजे प्रिय बंधू, असे व्हावे, मला तो विशेष प्रिय आहे आणि तुला तर तो देहदृष्ट्या व प्रभूच्या ठायी ह्याहून कितीतरी अधिक प्रिय असावा. १७ म्हणून जर तू मला आपला भागीदार समजतोस, तर तो मीच आहे असे मानून त्याचा स्वीकार कर. १८ त्याने तुझे काही नुकसान केले असेल किंवा तो तुझे काही देणे लागत असेल तर ते माझ्या दिशोबी मांड. १९ मी पौल हे स्वहस्ते लिहित आहे; मी स्वतः त्याची फेड करीन. शिवाय तू स्वतःच माझे ऋण आहेस, पण याचा उल्लेख मी करीत नाही. २० हे बंधू प्रभूच्या ठायी माझ्यावर एवढा उपकार कर, ख्रिस्ताच्या ठायी माझ्या जिवाला विश्रांती दे. २१ तू हे मान्य करशील अशा भरवशाने मी तुला लिहिले आहे; आणि मी जाणतो की, तू माझ्या म्हणण्यापेक्षा अधिकही करशील. २२ शिवाय माझ्यासाठी राहण्याची व्यवस्था करून ठेव कारण तुमच्या प्रार्थनांमुळे माझे तुमच्याकडे येणे होईल अशी आशा मी करत आहे. २३ ख्रिस्त येशूमध्ये माझा सहबंदिवान एपफ्रास, हा तुला नमस्कार पाठवत आहे; २४ आणि तसेच माझे सहकारी मार्क, अरिस्तार्ख, देमास व लूक हे तुला नमस्कार सांगतात. २५ आपला प्रभू येशू ख्रिस्त याची कृपा तुमच्या आत्म्यासोबत असो. आमेन.

इत्री

१ देव प्राचीन काळांमध्ये आपल्या पूर्वजांशी संदेश्ट्यांच्या द्वारे अनेक

वेळेस वेगवेगळ्या मार्गानी बोलला, २ परंतु या शेवटच्या दिवसात तो आपल्याशी त्याच्या पुत्राद्वारे बोलला आहे, त्याने पुत्राला सर्व गोष्ठीचा वारस म्हणून नेमले. देवाने पुत्राकर्वीच विश्व निर्माण केले. (aion g165) ३ पुत्र हा देवाच्या गौरवाचे तेज आहे. तो देवाच्या स्वभावाचे तंतोतंत प्रतिस्पृष्ट असा आहे. पुत्र आपल्या सामर्थ्यशाली शब्दाने सर्व गोष्ठी राखतो. पुत्राने लोकांस त्यांच्या पापांपासून शुद्ध केले, नंतर तो स्वर्गातील सर्वेषिणे देवाच्या उजव्या बाजूला बसला. ४ तो देवदूतांपेक्षा श्रेष्ठ झाला. त्याचे नावसुद्धा जे वारशाने त्यास मिळाले ते त्यांच्या नावपेक्षा श्रेष्ठ आहे. ५ देवाने कोणत्याही देवदूताला म्हणले नाही की: “तू माझा पुत्र आहेस; आज मी तुड्या पिता झालो आहे?” आणि पुन्हा, “मी त्याचा पिता होईल, व तो माझा पुत्र होईल?” ६ आणि पुन्हा, देव जेव्हा त्याच्या पुत्राला जगामध्ये आणतो, तो म्हणतो, “देवाचे सर्व देवदूत त्यास नमन करोत.” ७ देवदूतांविषयी देव असे म्हणतो, “तो त्याच्या देवदूतांना वायु बनवतो, आणि त्याच्या सेवकांना तो अग्नीच्या ज्वाला बनवतो.” ८ पुत्रांविषयी तर तो असे म्हणतो: हे देवा, तुड्ये राजासन सदासर्वकाळासाठी आहे, आणि तुड्ये राज्य युगानुयुक्तीचे आहे आणि “तुड्या राजदंड न्यायीपणाचा राजदंड आहे. (aion g165) ९ नीतिमत्त्व तुला नेहमी प्रिय आहे. अनीतीचा तू द्वेष करतोस. म्हणून देवाने, तुड्या देवाने, तुड्या सोबत्यांपेक्षा तुला आनंददायी तेलाचा अभिषेक केला आहे.” १० आणि हे प्रभू सुरुवातीला तू पृथ्वीचा पाया घातलास, आणि आकाश तुड्या हातचे काम आहे. ११ ती संपुष्ट येतील पण तू सूतत राहील ते कापडासारखे जुने होतील. १२ तू त्यांना अंगरेज्यासारखे गुंडाळशील, तू त्यांना कपडासारखे बदलशील, पण तू नेहमी सारखाच राहशील, आणि तुड्यी वर्षे कठीही संपणार नाहीत. १३ तो कोणत्याही दूताला असे म्हणाला नाही, तुड्या वैच्याला तुडी पादासन करीपर्यंत तू माझी उजवीकडे बैस. १४ सर्व देवदूत देवाच्या सेवेतील आत्मे नाहीत काय? आणि तारणाचा वारसा ज्यांना मिळेल त्यांना मदत करायला ते पाठवले जाताकी नाही?

२ या कारणास्तव ज्या सत्याविषयी आपण ऐकलेले आहे त्याकडे आपण

अधिक काळजीपूर्वक लक्ष दिले पाहिजे. यासाठी की, आपण त्यापासून भरकटून जाऊ नये. २ कारण नियमशास्त्र जे देवदूतांकर्वी सांगितले गेले ते इतके प्रभावी होते आणि जर प्रत्येक आज्ञापांभाच्या व प्रत्येक अवमानाच्या कृत्याला योग्य ती शिक्षा होते. ३ तर आपण अशा महान तारणाकडे दुर्लक्ष केल्यास, मग आपण शिक्षेपासून करे सुटू? या तारणाची पहिली घोषणा प्रभूने केली. ज्यांनी प्रभूचे ऐकले त्यांच्याकडून याची खात्री पटली ४ देवानेसुद्धा चिन्हांद्वारे, अद्दूत कृत्यांद्वारे आणि निरनिराळ्या चमत्कारांद्वारे, त्यांच्या साक्षीची भर व त्याच्या इच्छेनुसार पवित्र आत्म्याची दाने वाढून दिली. ५ आम्ही ज्या भावी जगाविषयी बोलत आहोत, त्याचे सत्तावधीश म्हणून देवाने देवदूतांची निवड केली नाही. ६ पवित्र शास्त्रामध्ये एका ठिकाणी असे लिहिले आहे “मनुष्य कोण आहे की ज्याची तुल चिंता वाटते? किंवा मनुष्याचा पुत्र कोण आहे की ज्याचा तू विचार करावा? ७ थोड्या काळासाठी तू त्यास देवदूतांपेक्षा कमी केले तू त्यास गोरव व सन्मान यांचा मुकुट घातला आहेस ८ तू सर्वकाही त्याच्या पापाखाली ठेवलेस.” देवाने सर्वकाही त्याच्या अधिपत्याखाली ठेवायची सोडली नाही. पण आता अजूनपर्यंत सर्वकाही त्याच्या अधिपत्याखाली ठेवलेले आपल्या दृष्टीस पडत नाही खेरे. ९ परंतु आपण येशूला पाहतो, ज्याला काही काळासाठी देवदूतांपेक्षा किंचीत कमी केले होते. आता आम्ही त्याला, त्याने सहन केलेल्या मरणामुळे, गोरव व सन्मान यांचा मुकुट घातल्याचे पाहत आहोत कारण देवाच्या कृपेमुळे

येशूने सर्व मानवजातीसाठी मरण सोसले. १० देव, ज्याने सर्व गोष्ठी निर्माण केल्या आणि ज्याच्या गौरवासाठी सर्व गोष्ठी आहेत, त्याच्या गौरवाचे भागीदार होण्यासाठी पुष्कल पुत्र व कन्या आणाव्यात म्हणून देवाने येशूला दुःखसहनाद्वारे परिपूर्ण करून लोकांचा तारणारा बनविले. ११ जो लोकांस पवित्र करतो व ज्यांना पवित्र करण्यात आले आहे, ते सर्व एकाच कुंबाचे आहेत या कारणासाठी तो त्यांना बंधू म्हणण्यास लाजत नाही. १२ तो म्हणतो, मी तुड्या नावाची थोरीवी माझ्या बंधूंना सांगेन मी मंडळीसमोर तुडी स्तुती गाईन. १३ तो आणखी म्हणतो, “मी माझा विश्वास त्याच्यावर ठेवीन.” आणि तो पुन्हा म्हणतो, येथे मी आहे आणि माझ्याबरोबर देवाने दिलेली मुले आहेत. १४ म्हणून मुले रक्त व मासं यांची बनलेली असल्याने तोही त्यांच्यासारखा रक्तमांसाचा झाला, येशूने हे यासाठी केले की, ज्याच्याकडे मरणाची सत्ता आहे, अशा सैतानाचा मरणाने नाश करावा. १५ आणि जे लोक त्यांच्या सर्व अयुष्यात मरणाचे भय ठेवून त्याचे दास असल्यासारखे जगत होते त्यांना मुक्त करावे. १६ कारण खेरे पाहाला, तो देवदूतांच्या साहाय्यास नाही, तर अंग्राहामाचे जे वंशज आहेत त्यांना तो मदत करतो, १७ या कारणासाठी देवाच्या सेवेतील दयाळू व विश्वासू असा महायाजक होण्यासाठी आणि लोकांच्या पापांसाठी प्रायश्चित्त करण्यासाठी येशूला सर्व गोष्ठीमध्ये आपल्या बांधवांसारखे होणे अत्यंत आवश्यक होते. १८ कारण ज्याअर्थी येशूला स्वतः परीक्षेला व दुःखसहनाला तोंड घावे लागले, त्याअर्थी ज्यांना आता परीक्षेला तोंड घावे लागत आहे त्यांना मदत करण्यास तो समर्थ आहे.

३ म्हणून पवित्र बंधूंनो, जे आपण स्वर्गीय पाचारणाचे भागीदार आहोत, त्यांनो येशूविषयी विचार करावा. तो देवाचा प्रेषित आणि आमच्या विश्वासाचा महायाजक आहे. २ देवाच्या संपूर्ण घराण्यात जसा मोशे देवाशी विश्वासू होता तसा ज्या देवाने त्यास प्रेषित व महायाजक म्हणून नेमले त्याच्याशी तो विश्वासू होता. ३ ज्याप्रामाणे घरापेक्षा घर बांधणाऱ्याला अधिक सन्मान असतो, त्याप्रामाणे येशू हा मोशेपेक्षा अधिक सन्मानास पात्र गणला गेला. ४ कारण प्रत्येक घर बांधणारा कोणीतीरी असतो, पण सर्वकाही देवाने बांधलेले आहे. ५ देवाच्या संपूर्ण घराण्यात मोशे हा सेवक म्हणून अधिक विश्वासू होता, देवाच्या गोष्ठी पुढील काळात ज्या होणार होत्या, त्याविषयी त्याने लोकांस साक्ष दिली. ६ परंतु ख्रिस्त तो पुत्र म्हणून देवाच्या घराण्यात विश्वासू आहे आणि जर आमी आपला विश्वास व आशा यांचा अभिमान बाळगतो व धीर धरतो, तर आपणही त्याचे घर आहोत, आपण सतत देवाला अनुसरले पाहिजे. ७ म्हणून, पवित्र आत्मा शास्त्रामध्ये म्हणतो, त्याप्रामाणे, “आज, जर तुम्ही देवाची वाणी ऐकाल, ८ तर आपली अंतःकरणी कठीन करू नका. ज्याप्रामाणे इस्त्राएल लोकांनी अरण्यामध्ये देवाची परीक्षा पाहण्यासाठी देवाविरुद्ध बंध्योरी केली, ९ जेथे तुमच्या वाडविडलांनी माझी परीक्षा पाहिली व मला कसोटीस लावले, तेथे त्यांनी चालीस वर्षे माझी कृत्ये पाहिली.” १० त्यामुळे मी या पिढीवर रागावलो आणि मी म्हणालो, “या लोकांच्या अंतःकरणात नेहमी चुकीचे विचार येतात, या लोकांनी माझे मार्ग कठीही जाणले नाहीत.” ११ म्हणून मी रागाने शपथ वाहून म्हणालो, “हे लोक मी देऊ केलेल्या विसायाच्या ठिकाणी कठीच प्रवेश करणार नाहीत.” १२ बंधुंनजहो, जिवत देवाला सोडून देवाची येशू इतके अविश्वासाचे दुष मन तुम्हातील कोणाचेही असू नये म्हणून जपा. १३ जोपर्यंत, “आज” म्हटलेला काळ आहे तोपर्यंत, प्रत्येक दिवशी एकमेकांना उत्तेजन घ्या, यासाठी की तुमच्यापैकी कोणाचीही पापामुळे फसगत होऊन तुमची कठीन होऊ नयेत. १४ कारण जर आपण आपला आरंभीचा विश्वास शेवटपर्यंत दृढ धरला तरच आपण ख्रिस्ताचे सहभागी आहोत. १५ पवित्र शास्त्रात असे म्हणाले आहे; “आज जर तुम्ही त्याची वाणी ऐकाल, तेक्का इस्त्राइल लोकांनी देवाविरुद्ध बंड केले; तीरी आपली अंतःकरणी कठीण करू नका.” १६ ज्यांनी देवाची वाणी ऐकाली पण त्याच्याविरुद्ध बंड केले असे कोण होते? तेच लोक नव्हते का,

ज्यांना मोशेने मिसर देशातून बाहेर नेले होते? १७ आणि तो कोणावर चाळीस वर्षं रागावला होता? ते सर्व तेच नव्हते काय, ज्यांनी पाप केले आणि ज्यांची प्रेते अरण्यात पडली होती. १८ कोणाविषयी देवाने अशी शपथ वाहिली की ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करणार नाहीत? ज्यांनी त्याच्या आज्ञा मोडल्या तेच नव्हते काय? १९ द्वावरून आपण पाहतो की, ते लोक देवाच्या विसाव्याच्या ठिकाणी त्यांच्या अविश्वासामुळे येऊ शकले नाहीत.

मिलाले अभिवचन अजूनही आहे आणि यास्तव तुमच्यापैकी कोणीही ते चुकवू नये म्हणून काळजी द्या. २ कारण आम्हास सुद्धा सुवार्ता संगितली गेली आहे ज्याप्रमाणे ती इसाएल लोकांस सांगण्यात आली होती. परंतु जो संदेश त्यांनी ऐकला त्यापासून त्यांना फायदा झाला नाही कारण तो संदेश त्यांनी ऐकला पण त्यांनी विश्वासाने स्वीकारला नाही. ३ ज्या आपण विश्वास ठेवला ते पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे त्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करणार आहोत. असे देवाने म्हणले आहे. “म्हणून मी माझ्या रागाच्या भरात अशी शपथ वाहू म्हणालो, ‘ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी कधीच प्रवेश करणार नाहीत’ जगाच्या निर्मितीपासूनचे त्याचे काम संपलेले होते तरी तो असे म्हणाला. ४ कारण पवित्र शास्त्रात तो सातव्या दिवसाबद्दल असे बोलला आहे की: “आणि सातव्या दिवशी देवाने त्याच्या सर्व कामापासून विश्रांती घेतली.” ५ आणि पुन्हा तो म्हणतो, “ते माझ्या विसाव्याच्या ठिकाणी कधीच प्रवेश करणार नाहीत.” ६ यांना अगोदर सुवार्ता संगण्यात आली होती त्यांचा त्याच्या अविश्वासामुळे त्यामध्ये प्रवेश झाला नाही, तरी हे खेरे आहे की, काही जणांचा त्या विसाव्यात प्रवेश होणार आहे. ७ त्याच्यासाठी देवाने पुन्हा एक वेळ निश्चित केली असून त्यास तो “आज” हा एक असा दिवस ठरवतो आणि अगोदर संगितल्याप्रमाणे इतक्या काळानंतर तो दावीदाच्या द्वारे असे म्हणतो, “आज, जर तुहीं त्याची वाणी ऐकाल, तर आपली अंतःकरणे कठीण करू नका.” ८ कारण जर याहेश्वात त्यांना देवाने दिलेल्या विसाव्याच्या ठिकाणी घेऊन गेला, तर देव दुसऱ्या दिवसाबद्दल पुन्हा बोलला नसता. ९ म्हणून देवाच्या लोकांसाठी अजूनही विसाव्याच्या दिवस आहे. १० कारण जो कोणी देवाच्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करतो, तो त्याच्या स्वतःच्या कामापासून विसावा घेतो. ज्याप्रमाणे देवाने त्याच्या कामापासून विसावा घेतला होता. ११ म्हणून त्या विसाव्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्यासाठी आपण होईल तितका प्रयत्न करावा. यासाठी की, कोणीही इसाएल लोकांनी आज्ञाभंग केल्याप्रमाणे त्याचे अनुकरण करू नये. १२ कारण देवाचे वचन सजीव, सक्रीय कोणत्याही दुथारी तलवारीपेक्षा अधिक थारदार असून जीव, सांधे व मज्जा यांना भेडून आरपार जाणारे आणि मनातील विचार व हेतु हांची पारख करणारे असे आहे. १३ आणि कोणतीही निर्मित गोष्ट त्याच्यापासून लपलेली नाही आणि ज्याच्यापाशी आम्हास सर्व गोटीचा हिशेब द्यावाचा आहे, देवासमोर सर्व गोटी उघड व स्पष्ट अशा आहेत. १४ म्हणून, ज्याअर्थी आम्हास येशू देवाचा पुत्र हा महान महायाजक लाभला आहे व जो स्वर्गात गेला आहे, असा जो विश्वास आपण गाजवितो तो अखंडपणे भक्तम धरून राहू या. १५ कारण आपल्याला लाभलेला महायाजक असा नाही, जो आपल्या अशक्तपणाबद्दल सहानुभूती दर्शवण्यास असमर्थ आहे, पण आपल्याला असा याजक लाभला आहे की, जो आमच्यासारखाच सर्व प्रकारच्या मोहाच्या अनुभवातून गेला. तरीही तो पूर्णपणे पापविरहीत राहिला. १६ तर मग आपण देवाच्या कृपेच्या राजासानाजवळ निर्धाराने जाऊ या. यासाठी की, आमच्या गरजेच्या वेळी साहाय्य मिळावे म्हणन आम्हास दया व कपा प्राप्त क्रावी.

५ प्रत्येक यहूदी महायाजकाची निवड लोकांमधून होते आणि लोकांच्या

वतीने त्यांच्या पापांसाठी यज्ज व दाने ही दोन्ही देवाला अर्पणी, त्या कामाकरता महायाजक नेमलेला असतो. ३ जे चका करताव व जे अजानी

आहेत, त्यांच्याशी प्रत्येक मुख्य याजक सौम्यपणे वागू शकतो कारण तो स्वतः दुर्बल असतो. ३ आणि त्या दुर्लपणामुळे त्याने त्याच्या पापांसाठी तसेच लोकांच्या पापांसाठी अर्पणे केलीच पाहिजेत. ४ आणि कोणीही मुख्य याजकपणाचा बहुमान स्वतःच्या पुढाकाराने घेत नसतो, तर अहेरेनाल होते तसेच त्यालाही देवाचे पाचवरण असणे आवश्यक असते. ५ त्याचप्रमाणे, ख्रिस्ताने महायाजक होण्याचा गौरव स्वतःहून आपाणावर घेतले नाही, परंतु देव ख्रिस्ताला म्हणाला, “तू माझा पुत्र आहेस आज मी तुला जन्म दिला आहे.” ६ दुसऱ्या शास्त्रभागात तो असे म्हणतो, “मलकीसदेकाच्या संप्रदायाप्रमाणे तू युगानुयुग याजक आहेस.” (aiōn g165) ७ येशूने आपल्या देहाच्या दिवसात देवाकडे मोठाच्ये ओरडून आणि रुदून प्रार्थना व विनंत्या केल्या. जो देव त्यास मृत्युपासन वाचवू शकत होता आणि देवविषयीच्या त्याच्या सदभक्तीमुळे येशूच्या प्रार्थना ऐकण्यात आल्या. ८ जरी तो देवाचा पुत्र होता, तरी त्याने जे दुःख सोसले त्यापासून तो आज्ञाधारकपणा शिकला. ९ आणि नंतर त्यास परिपूर्ण केल्यावर. जे त्याच्या आज्ञा पाळतोत त्यांच्यासाठी सार्वकालिक तारणाकर्ता तो झाला (aiōnios g166) १० व मलकीसदेकाच्या संप्रदायास अनुसरून देवाकडून तो महायाजक म्हणून नियुक्त झाला. ११ याविषयी सांगण्यासारखे पुष्कळ आहे, पण तुम्हास ते स्पष्ट करणे कठीण आहे कारण तुम्ही ऐकण्यात खूप मंद झाला आहात. १२ आतापर्यंत तुम्ही शिक्षक द्वायला हवे होते, तरी देवाच्या शिक्षणाचे प्राथमिक धडे पुढील तुम्हास कोणीतरी शिकविण्याची गरज आहे. तुम्हास दुधाची गरज आहे, जड अन्नाची नाही असे तुम्ही झाला आहात. १३ कारण जो कोणी अजून दुधावरच राहतो तो नीतिम्त्वाच्या वचनाशी पोक्त नाही कारण अजून तो बाळच आहे. १४ परंतु ज्याच्या ज्ञानेद्वियांना वहिवाटीने चांगले आणि वाईट पारख करण्याचा सराव झाला आहे अशा प्रौढांसाठी जड अन्न आहे.

६ म्हणून आपण ख्रिस्ताविषयीच्या प्राथमिक बाबीसंबंधी बोलत राहण्याचे

सोडून देऊ व प्राढूतप्रत जाऊ. पुन्हा एकदा देवावरचा विश्वास, निर्जीव गतजीवनाचा पश्चात्तप, २ बापित्सस्यांचे, डोकवायर हात ठेवण्याचे, मृतांचे पुनरुत्थान आणि सार्वकालिक न्यायनिवाडा शिकवण, या मूलभूत गोर्टींचा पाया आणण पुन्हा घालू नये. (aiōnios g166) ३ देव होऊ देईल तर हे आणण करू. ४ कारण ज्यांना एकदा प्रकाश मिळाला, ज्यांनी सर्वग्रीष्य दानांचा अनुभव घेतला आहे व जे पवित्र आत्माचे भागीदार झाले आहेत, ५ आणि ज्यांनी देवाच्या वचनाची व येणाऱ्या युगाच्या सामर्थ्याची रुची अनुभवली आहे, (aiōn g165) ६ त्यानंतर ख्रिस्तापासून जर ते दूर गेले तर त्यांना पश्चात्तापाकडे वळवणे अशक्य आहे, कारण त्यांच्या स्वतःच्या हानिकरता ते देवाच्या पुत्राला पुन्हा वधस्तंभवर खिलात व लोकांच्या अवकृपेच्या समोर त्यास आणतात. ७ कारण जी जमीन वेळोवेळी पडणाऱ्या पावसाचे पाणी पिते व ज्या लोकांकडून तिची लागवड होते त्यांच्यासाठी धान्य उपजविते तिला देवाकडून आशीर्वाद प्राप्त होतो. ८ पण जी जमीन काटे व कुसळे उपजविते, ती निरुपयोगी आहे व तिला शाप मिळण्याची भिती असते; तिचा अमीने नाश होईल. ९ प्रियजनहो, आम्ही या गोरी तुम्हास संगत आहेत, पण खोखर आम्ही तुमच्याकडून अधिक चांगल्याची अपेक्षा करतो. आम्हास अशी खात्री आहे की, ज्या तारणाचा भाग असलेल्या गोरी आहेत त्या तुम्ही कराल. १० कारण तुम्ही केलेली पवित्र जनांची सेवा, त्या सेवेत तुम्ही अजूनही दाखवीत असलेले सातत्य, तुमचे काम व त्याच्या लोकांसं दानाद्वारे व इतर मदत करण्याद्वारे तुम्ही त्याच्या नावावर केलेली प्रीती ही सर्व विसरण्याइतका देव अन्यायी नाही. ११ पण आमची अशी इच्छा आहे की, तुमच्या आशेच्या पूर्णीची पूर्ण खात्री होण्याकरता तुमच्यातील प्रत्येकाने शेवटपर्यंत कायाची अशीच आवड दाखवावी. १२ आम्हास असे वाटते की, तुम्ही आलशी बनू नये. तर जे लोक विश्वासाद्वारे व थीराद्वारे देवाने दिलेल्या अभिवानाचा वारसा मिळवतात अशा लोकांचे अनुकरण करणारे तुम्ही द्वावे.

१३ जेव्हा देवाने अब्राहामाला वचन दिले, तेव्हा त्याच्यापेक्षा कोणी मोठा नसल्याने देवाने स्वतःच्याच नावाने शपथ वाहिली. १४ तो म्हणाला, “मी तुला भरपूर आशीर्वद देईनच आणि मी तुड्या वंशजांना महान रीतीने बहुगुणित करीनच करीन.” १५ म्हणून धीरोने वाट पाहिल्यानंतर देवाने जे वचन त्यास दिले होते ते त्यास प्राप्त झाले. १६ लोक, नेहमी शपथ वाहताना आपल्यापेक्षा जो मोठा असतो त्याच्या नावाचा उपयोग करतात कारण शपथ ही विदित केलेल्या सत्याची खाली पटवणे व सर्व वादाचा शेवट करणे यासाठी असते. १७ आपल्या योजनेचे कधीही न बदलणारे स्वरूप वचनाच्या वारसदारांना कळावे अशी देवाची इच्छा आहे. म्हणून त्याने वाहिलेल्या शपथेच्या द्वारे याबाबत हमी दिली. १८ देवाने असे केले यासाठी की, ज्यांच्याविविधी लवाडी करणे देवासाठी अशक्य आहे अशा दोन न बदलणाऱ्या कृतीमुळे जे आपण आश्रयाकरता निघालो आहोत, त्या आपणास त्या आशेसंबधाने अधिक उत्तेजन प्राप्त व्हावे. १९ आम्हासही आशा जणू काय भक्तकम, सुरक्षित अशा नांगरासारखी आत्माला आहे व ही आशा परमेश्वराच्या भवनाच्या पडद्यामागील आतील बाजूस प्रवेश करते, २० तेथे आमच्यापुढे धावत येशू आमच्यासाठी आत गेलेला आहे. तो मलकीसदेकाप्रमाणे युगानुयुगासाठी महायाजक झाला आहे. (aiōn g165)

७ हा मलकीसदेक शालेमाचा राजा व तो सर्वोच्च देवाचा याजक होता. अब्राहाम राजांचा पाराभव करून परत येत असताना मलकीसदेक त्यास भेटला. मलकीसदेकाने त्यास आशीर्वद दिला. २ व अब्राहामाने आपल्या सर्वस्वाचा दहावा भाग मलकीसदेकाला दिला. मलकीसदेकाच्या नावाचा अर्थ “नीतिमत्त्वाचा राजा” त्याचप्रमाणे तो शालेमाचा राजा असल्याने त्याचा अर्थ “शांतीचा राजा” असा होतो. ३ मलकीसदेकाचे आईवडील किंवा त्याचे पूर्वज, त्याचा जन्म किंवा मृत्युची नोंद आढळत नाही. देवपुत्रा प्रमाणे तो मिळताजुळता असल्यामुळे तो देखील अनंतकाळासाठी याजकच राहणार आहे. ४ यावरुन तुंही ध्यानात घ्या, मलकीसदेक किंवा महान पुरुष होतो! मूळ पुरुष अब्राहाम यानेसुद्धा आपल्या लुटीतील दहावा भाग त्यास दिला. ५ आणि लेवीचे वंशज जे याजक झाले त्यांनी मोशेच्या नियमशास्त्रातील आज्ञेप्रमाणे इस्त्राइल लोकांपासून म्हणजे अब्राहामाच्या पोटी जन्म घेतलेल्या आपल्या बांधवापासून, नियमशास्त्रप्रमाणे दशांश गोळा करावा. ६ मलकीसदेक लेव्यांच्या वंशजांपैकी नक्हता, पण तरीही त्याने अब्राहामकडून दशमांश घेतला आणि ज्याला देवकडून अभिवचन मिळाले होते, त्यास त्याने आशीर्वद दिला. ७ यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा संशय नाही की, श्रेष्ठ व्यक्ती कनिष्ठाला आशीर्वद देते. ८ एका बाबतीत म्हणजे जो मनुष्य मरतो तो दशमांश गोळा करतो, पण दुसऱ्या बाबतीत म्हणजे मलकीसदेकाच्या बाबतीत, पवित्र शास्त्रात लिहिल्याप्रमाणे दशमांश अशा व्यक्तीने घेतला की जी अजूनही जिवंत आहे. ९ एखादा असेही म्हणू शकतो की, लेवी जे दशमांश गोळा करतात, प्रत्यक्षात तेही अब्राहामाद्वारे मलकीसदेकाला दशमांश देतात. १० कारण जेव्हा मलकीसदेक अब्राहामाला भेटला त्यावेळी लेवी जणू त्याचा पूर्वज अब्राहाम याच्या शरीरात बीजरुपाने होता. ११ लेवीय वंशजांच्या याजकीय पद्धतीने लोकांसं नियमशास्त्र दिले गेले, पण तशा प्रकारच्या याजकीय पद्धतीने लोक थार्मिंकटृट्या परिपूर्ण बनू शकले नसते. म्हणून आणखी एका याजकाच्या येण्याची आवश्यकता होती. तो अहरोनासारखा नसून मलकीसदेकासारखा हवा होता. १२ कारण जेव्हा याजकपण बदलते तेव्हा नियमशास्त्रसुद्धा अवश्य बदलते. १३ कारण या सर्व गोषी ज्याच्याबद्दल सांगितल्या आहेत, तो लेवी वंशापेक्षा वेगळ्या वंशाचा आहे व त्याच्या वंशातील कोणीही वेदीजवळ अशा प्रकारची याजकीय सेवा केलेली नाही. १४ हे स्पष्ट आहे की, आमचा प्रभु यहूदा वंशातील होता आणि या वंशासंबंधी याजकपणाबद्दल मोरेने काहीही सांगितले नाही. १५ आणि जेव्हा या दुसऱ्या प्रकारचा नवीन याजक मलकीसदेकासारखा येतो तेव्हाही

गोष आणखी स्पष्ट होते. १६ मानवी नियमशास्त्राच्या हुक्माने त्यास याजक करण्यात आले नव्हते तर अक्षय जीवनाच्या सामर्थ्याच्या आधारे त्यास याजक करण्यात आले वाहिली. १७ कारण अशाप्रकारे त्याच्याविषयी शास्त्रवचन साक्ष देते “तू मलकीसदेकासारखा युगानुयुगासाठी याजक आहेस.” (aiōn g165) १८ जुना नियम बाजूला ठेवण्यात आला आहे, कारण तो दुबळा व निरुपयोगी होता. १९ कारण नियमशास्त्रामुळे कोणतीची गोष पूर्ण झाली नाही आणि आता अधिक चांगली आशा आम्हास देण्यात आली आहे, जिच्यामुळे आम्ही देवाजवळ येतो. २० हे सुद्धा महत्त्वाचे आहे की देवाने येशूला मुख्य याजक करताना शपथेशिवाय केले नाही. २१ जेव्हा इतरांना याजक करण्यात आले तेकडा ते शपथेवाचून याजक झाले आहेत पण येशू जेव्हा याजक बनला, तेव्हा तो शपथेने बनला. ज्याने त्यास सांगितले की, ‘प्रभूने शपथ वाहिली आहे आणि तो आपले मन बदलणारा नाही, तू युगानुयुगाचा याजक आहेस.’ (aiōn g165) २२ याचा अर्थ असा की, येशू हा अधिक चांगल्या कराराची खात्री आहे २३ तसेच, इतर पुष्कळ मुख्य याजक होते. परंतु मरणामुळे निरंतर ते याजकपद चालवू शकले नाही. २४ त्याचे याजकपद कायमचे आहे, कारण तो ‘युगानुयुग’ राहतो. (aiōn g165) २५ म्हणून, जे त्याच्याद्वारे देवाकडे येतात त्यांना तो अनंतकाळासाठी तारण्यास समर्थ आहे कारण त्यांच्यासाठी मध्यस्थी करण्यास तो सौदैव जिवंत आहे. २६ म्हणून अगदी असाच महायाजक आपल्याला असणे योग्य होते. तो पवित्र, निष्कपट आणि निष्कलंक आहे; दोषविरहित आणि शुद्ध आहे, तो पायांपासून वेगाला केलेला आहे. त्यास आकाशांहनही उंच केलेले आहे. २७ जे मुख्य याजक पहिल्यांदा त्यांच्या स्वतःच्या पापांसाठी व मग लोकांच्या पापांसाठी जसे अर्पण करतात तसे त्यास करण्याची गरज नाही. त्याने जेव्हा स्वतःला अर्पण केले त्याचवेळी एकदाच व कायमचेच अर्पण केले आहे. २८ कारण नियमशास्त्र मानवी दुर्बलता असलेल्या मनुष्याची मुख्य याजक म्हणून नेमणूक करते. पण नियमशास्त्रानंतर शपथेचे वचन “युगानुयुग” देण्यात आल्यामुळे देवाचा पुत्र हा अनंतकाळासाठी परिपूर्ण असा मुख्य याजक झाला. (aiōn g165)

८ आम्ही जे सांगत आहोत त्याचा मुह्य असा आहे की, जो स्वर्गमध्ये देवाच्या राजासानाच्या उजव्या बाजूस बसलेला असा महायाजक आम्हास लाभलेला आहे, २ तो पवित्रस्थानाचा व कोणतेही मानवनिर्मित नव्हे, तर प्रभू परमेश्वराने बनवलेल्या ख्याता सभामंडपाचा सेवक आहे. ३ प्रत्येक महायाजकाची नेमणूक दाने व अर्पणे सादर करण्यासाठी झालेली असते, म्हणून ह्याच्याजवळही अपिण्यास काहीतरी असणे जसूरीचे होते. ४ जर खिंस्त पृथ्वीवर असता तर तो याजकदेवील झाला नसता कारण येथे अगोदरे नियमशास्त्रप्रमाणे दानांचे अर्पण करणारे आहेत. ५ ते जी कामे करतात, ती स्वर्गतील गोषीर्ची नक्कल आणि छाया अशी आहेत. परमेश्वराचा मंडप घालीत असताना देवाने मोशेला जो आदेश दिला, तशी ही सेवा आहे, कारण देव म्हणाला, “तुला पर्वतावर मी जो नमुना दाखवला त्या सूचनेनुसार प्रत्येक गोष कर.” ६ परंतु आता ज्या कराराचा मध्यस्थ खिंस्त आहे तो अधिक चांगल्या अभिवचनांनी स्थापित असल्यामुळे, जेवळ्या प्रमाणात तो अधिक चांगला आहे, तेवळ्या प्रमाणात अधिक श्रेष्ठ सेवा त्यास मिळाली आहे. ७ जर पूर्वीचा करार निर्दोष असता तर त्याच्या जागी दुसऱ्या करार शोधण्याची गरज नव्हती. ८ परंतु देवाला लोकांमध्ये दोष आढळला. तो म्हणाला, परमेश्वर असे म्हणतो, ‘पाहा, असे दिवस येत आहेत, जेव्हा मी इसाएलाचे घराणे व यथूदाचे घराणे ह्यांच्याबरोबर नवा करार कीन. ९ ज्याप्रमाणे मी त्यांच्या पूर्वजांशी केला तशा प्रकारचा हा करार असणार नाही. त्यादिवशी मी त्यांच्या हाताला धरून मिसर देशातून बाहेर आणले, ते माझाशी केलेल्या कराराशी विश्वासू राहिले नाही, त्यामुळे मी त्यांच्याकडे दुर्लक्ष केले;’ असे प्रभु म्हणतो. १० त्या दिवसानंतर मी इसाएल लोकांबरोबर असा करार कीन; तो हा मी माझे नियम त्यांच्या अंतःकरणात घालीन,

त्यांच्या हृदयांवर ते लिहीन, मी त्यांचा देव होईन, ते माझे लोक होतील. ११ तुमच्या परमेश्वरास ओळखा असे एखाद्या मनुष्याने आपल्या शेजाऱ्याला अथवा आपल्या वंधूला संगण्याची गरज पडणार नाही, कारण त्यांच्यातील कनिष्ठापासून विशिष्टपैर्यंत सर्वजंग मला ओळखतील. १२ कारण मी त्यांच्या अनीतीच्या कृत्यांविषयी दयाशील होईन. आणि त्यांची पापे मी ह्यापुढे आठवणारच नाही. १३ या कराराला नवीन करार महणले महणून त्याने पहिला करार जुना ठरवला. जे जुने व जीर्ण होत आहे, नाहीसे होण्याच्या बेतात आरे आहे.

१ आता पहिल्या करारातही उपासनेसंबंधी काही नियम होते आणि एक पवित्रस्थान होते. पण ते पृथ्वीवरचे होते २ कारण मंडपामध्ये खोल्या तयार केल्या होत्या, बाहेरी खोली त्यास पवित्रस्थान असे म्हणले आहे. त्यामध्ये दिव्याचे झाड, मेज व समर्पित भाकरी होत्या. ३ आणि दुसऱ्या पडल्यामार्गे एक मंडप होता, त्यास परमपवित्रस्थान म्हणत ४ त्यामध्ये ऊद जाळण्यासाठी सोन्याची धूपाटो आणि संपूर्ण सोन्याने मढवलेला कराराचा कोष लाकडी पेटी होता. त्या कोषात एका सोन्याच्या भांड्यात मान्ना होता, तसेच कळया आलेली अहरोनाची काठी व कराराच्या दगडी पाट्या होत्या. ५ या कोषावर गौरवाचे करुभीम दयासनावर सावली करीत होते. परंतु आता याबाबत सविस्तर सांगत नाही. ६ या वस्तूच्या अशा व्यवस्थेनुसार याजकगण उपासना करायला पहिल्या मंडपात प्रवेश करीत असत. ७ पण केवळ एकटा महायाजकच वर्षातून एकददाच दुसऱ्या मंडपात जाई, तो स्वतःबद्दल व लोकांच्या अज्ञानाने झालेल्या पापांबद्दल जे रक्त अर्पण करत असतो, ते घेतल्याशिवाय तो आत जात नाही. ८ याद्वारे पवित्र आत्मा दर्शवतो की, पहिला मंडप उभा आहे तोपर्यंत परमपवित्रस्थानाची वाट प्रकट झाली नाही. ९ तो मंडप वर्तमान काळात दृष्टांतरूप आहे. याचा अर्थ असा की, देवाला दिलेली दाने व त्यास वाहिलेली अर्पणे यामुळे उपासना करण्याच्याचा विवेकभाव पूर्ण करण्यास समर्थ नाहीत ती अर्पिण्यात येतात. १० हे विधी केवळ दैहिक बाबी म्हणजे अन्न व पाणी तसेच निरनिराळ्या प्रकारच्या औपचारिक धूण्याबाबत संबंधित आहेत. हे केवळ सुधारणुकीच्या काळापर्यंत लावून दिले आहेत. ११ पण आता खिस्त हा घडून आलेल्या चांगल्या गोरींचा महायाजक म्हणून आला आहे आणि अधिक मोठा व अधिक पूर्ण, मनुष्याच्या हातांनी केलेला नव्हे, म्हणजे या सृष्टीतला नाही, अशा मंडपाचाच्याद्वारे, १२ बकरे किंवा वासरु यांचे रक्त घेऊन नव्हे, तर आपले स्वतःचे रक्त घेऊन; व त्याने सार्वकालिक खंडणी मिळवून एकददाच परमपवित्रस्थानात गेला; (aiōnios g166) १३ कारण बकरे व बैल यांचे रक्त; तसेच कालवडीची राख ही अशुद्ध झालेल्यांवर शिंपटल्याने जर देहाची शुद्धी होईल इतके पवित्र करतात, १४ तर ज्याने सार्वकालिक आत्माकूदून निष्कलंक अशा स्वतःस देवाला अर्पिले, त्या खिस्ताचे रक्त तुमच्या विवेकभावांस जिवंत देवाची सेवा करण्यासाठी निर्जीव कृत्यांपासून किंती विशेषकरून शुद्ध करील? (aiōnios g166) १५ खिस्त याकरिता नव्या कराराचा मध्यस्थ आवे की, पहिल्या करारासंबंधी जी उल्लंघनेझाली त्यापासून खंडणी भरून मिळवलेली सुटका होण्यासाठी आपले मरण झाल्याने, जे बोलावलेले त्यानं सार्वकालिक बतनाचे वचन मिळावे. (aiōnios g166) १६ जीथे मृत्युपत्र केलेले आहे तेथे ते करून ठेवणाच्याचा मृत्यू झाला आहे, हे सिद्ध होणे जसरीचे असते. १७ कारण मृत्युपत्र करणारा जिवंत आहे तोपर्यंत मृत्युपत्र अंमलात येऊ शकत नाही. १८ म्हणून पहिल्या कराराची स्थापना रक्तावाचून झाली नाही. १९ कारण नियमशास्त्राची प्रत्येक आज्ञा सर्व लोकांसमोर जाहीर केल्यानंतर मोरीने पाण्याबोरेवर वासराचे व बकऱ्याचे रक्त तसेच किरमिजी लोकर आणि एजोबाच्या फांद्या हे सर्व बोरेवर घेतले; आणि ते त्याने नियमशास्त्राच्या पुस्तकावर आणि सर्व लोकांवर शिंपडले. २० तो म्हणाला, “जो करार पालण्याची देवने तम्हास आज्ञा कैली होती त्या कराराचे हे रक्त आहे.” २१

त्याचप्रमाणे त्याने मंडपावर व उपासनेसाठी वापरण्यात येणाऱ्या सर्व वस्तुवरूप ते रक्त शिंपडले. २२ खेरे पाहता, नियमशास्त्राप्रमाणे रक्ताने सर्वकाही शुद्ध होते आणि रक्त ओतल्यावाचून पापक्षालन होत नाही. २३ महानून स्वगतील गोष्टीच्या नमुन्याप्रमाणे असलेल्या वस्तु यजाच्या द्वारे शुद्ध करणे जरुरीचे होते. पण त्याहूनही अधिक चांगल्या यजाने स्वर्गीय गोष्टीच्या प्रतिमा शुद्ध केलेल्या जातात. २४ कारण ख्रिस्ताने मानवी हातांनी केलेल्या पवित्रस्थानात पाऊल ठेवले असे नाही, तर ते स्थान खन्या वस्तूची केवळ प्रतिमाच आहे. देवाच्या समोर हजर होण्यासाठी खुद स्वर्गात त्याने प्रवेश केला. २५ जसा महायाजक दरवर्षी स्वतःचे नसलेले रक्त घेऊन परमापवित्रस्थानात जातो तसे त्यास पुन्हा पुन्हा स्वतःचे अर्पण करायचे नव्हते. २६ तसेच असते तर ख्रिस्ताला जगाच्या स्थापनेपासून स्वतःचे अर्पण पुष्कळ वेळा करावे लागले असते. परंतु आता युगाच्या शेवटी आपल्या स्वतःला अर्पण करून पाप नाहीसे करण्यासाठी तो एकदाच प्रकट झाला आहे. (alön g165) २७ ज्याअर्थी लोकांस एकदाच मरणे व नंतर न्याय होणे नेमून ठेवले आहे, २८ तसाच ख्रिस्त हि, पुष्कळांची पापे वाहून नेण्यास एकदाच अपिला गेला आणि त्याची वाट पाहणाऱ्यांस पापासंबंधात नव्हे तर तारणासाठी दुसऱ्याने दिसेल.

१० अशाप्रकरे, पुढे होणाऱ्या चांगल्या गोषी आहेत त्यांची नियमशास्त्रात छाया आहे. त्या सत्याचे ते खेरे स्वरूप नाही, म्हणून ते प्रतिवर्णी नित्य अर्पणल्या जाणाऱ्या त्याच त्याच यज्ञांनी जवळ येणाऱ्यांना पूर्ण करण्यास केक्काही समर्थ नाही. २ जर नियमशास्त्र लोकांस परिपूर्ण करू शकाले असते तर यज्ञ अर्पण करण्याचे थांबले नसते का? कारण उपासना करणारे कायमचे शुद्ध झाले असते आणि त्यानंतर पांचांची भावना नसल्याने दोषी ठरले नसते. ३ परंतु त्याएवजी ते यज्ञ वर्षानुवर्षे पांचांची आठवण करून देतात. ४ कारण बैलांच्या किंवा बकच्याच्या रक्काने पाप नाहीसे होणे अशक्य आहे. ५ म्हणून खिस्त जेव्हा या जगात आला, तेव्हा तो देवाला म्हणाला, “तुला यज्ञ व अर्पणे याची इच्छा नक्हती, त्याएवजी तू माझ्यासाठी शरीर तयार केले. ६ होमार्पणांनी वा पापाबद्वलच्या अर्पणांनी तुला आनंद वाटला नाही. ७ ह्यावरून मी म्हणालो, हे देवा, ग्रंथपटात माझ्याविधी लिहून ठेवले आहे, तुड्या इच्छेप्रमाणे करण्यासाठी मी आलो आहे.” ८ उर उल्लेखल्याप्रमाणे तो म्हणाला, “यज्ञ, अन्नार्पणे, होमार्पणे वा पापाबद्वलची अर्पणे, ह्याची इच्छा तुला नक्हती व त्यामध्ये तुला संतोष नक्हता.” (जरी नियमशास्त्रानुसार ही अर्पणे करण्यात येतात.) ९ मग तो म्हणाला, “हा मी आहे! तुझी इच्छा पूर्ण करण्यास मी आलो आहे.” दुसरे स्थापावे म्हणून तो पहिले काढून टाकतो. १० देवाच्या इच्छेनुसार येथे ख्रिस्ताच्या एकदाव झालेल्या देह अर्पणाद्वारे आपण पवित्र करण्यात आली आहोत. ११ प्रत्येक याजक तर दररोज सेवा करत आणि ज्यामुळे पाप नाहीसे होत नाही असे यज्ञ तो वारंवार अर्पण करतो. १२ परंतु आपल्या पापाबद्वल सर्वकाळासाठी एकदाव ख्रिस्ताने अर्पण केले व तो आता देवाच्या उजवीकडे बसला आहे. १३ आणि तेकापासून आपले वैरी नमवून आपले पादासन होईपर्यंत वाट पाहत आहे. १४ कारण जे पवित्र केले जात आहेत त्यांना त्याने एकाच अर्पणाने सर्वकाळासाठी पूर्ण केले. १५ पवित्र आत्माही याबाबत आपल्याला साक्ष देतो. पहिल्यांदा तो असे म्हणतो, १६ परमेश्वर म्हणतो, “त्या दिवसानंतर त्यांच्याशी मी करार करीन तो हा; मी माझे नियम त्यांच्या मनात घालीन आणि ते त्यांच्या हृदयपटांवर लिहीन.” १७ “आणि मी त्यांची पापे व अर्धमृक्त्ये कधीही आठवणारच नाही.” १८ जेथे या पांचांची क्षमा झाली आहे, तेथे पापाबद्वल अर्पण व्हायचे नाही. १९ म्हणून बंधूनो, येशूच्या रक्ताद्वारे आपल्याला परमपवित्रस्थानात जाण्याचे थैर्य आहे. २० त्याने पद्ध्यामधून म्हणजे आपल्या स्वतःच्या देहातून, आपल्यासाठी ती नवीन व जिंवंत वाट स्थापित केली आहे. २१ कारण देवाच्या धरावर आपल्याला महान असा मुख्य याजक मिळाला आहे. २२ म्हणन आपली हृदये दृश्य विकेभावापासन मक्क होण्यासाठी शिंपडलेली

आणि आपले शरीर निर्मल पाण्याने धुतलेले असे आपण खच्या अंतःकरणाने विश्वासाच्या पूर्ण खात्रीने जवळ यावे. २३ आपल्याला जी आशा आहे तिला आपण घटू थरून राहू कारण ज्याने आपल्याला अभिवृचन दिले, तो विश्वासू आहे. २४ आपण एकमेकांस समजून घेऊ व प्रीती आणि चांगली कामे करण्याकरिता एकमेकांना उत्तेजन देऊ. २५ आपण कियेकाच्या चालीप्रमाणे आपले एकत्र मिळणे न सोडता एकमेकास बोध करावा आणि देवाचा दिवस जवळ येत असताना अधीकारीक उत्तेजन द्यावे. २६ सत्याचे ज्ञान प्राप्त झाल्यानंतर सुद्धा जर आपण जाणून बुझून पाप करीत राहिलो, तर मग पापांसाठी यापुढे आणखी अर्पण करण्याचा बाकी राहिले नाही. २७ पण जे देवाला विरोध करतात त्यांना भयंकर अशा न्यायानिवाड्याशिवाय व भयंकर अशा भस्म करण्याचा अग्नीशिवाय दुसरे काही शिल्लक राहिले नाही. २८ जो कोणी मोर्शेचे नियमशास्त्र नाकारतो त्यास दोघा किंवा तिथंच्या साक्षीच्या आधारे कसलीही दया न दाखविता मरणांदंड होतो. २९ तर मग ज्याने देवाच्या पुत्राला पायाखाली तुडवले, कराराच्या ज्या रक्ताने त्यास पवित्र केले त्या रक्ताला अपवित्र ठरवले आणि ज्याने कैपेच्या आत्मक्याचा अपमान केला, तो मनूष्य किती अधिक दंडास पात्र ठरेल म्हणून तुम्हास वाटते? ३० कारण त्यास ओळखतो तो म्हणतो, “सूडु घेणे माझ्या हाती आहे; मी पसरफेड करीन.” पुन्हा तो असे म्हणतो, “प्रभू आपल्या लोकांचा न्याय करील.” ३१ जिवंत देवाच्या हाती सापडणे किंतु भयंकर गोष्ट आहे. ३२ ते पूर्व काळचे दिवस आठवा, जेव्हा नुकताच तुम्हास सुवर्णांचा प्रकाश प्राप्त होत असता, तेव्हा तुम्ही भयंकर दुखे सोसली. ३३ काही वेळा जाहीरपणे तुमचा अपमान करण्यात आला आणि वाईट शब्द वापरण्यात आले, तर काही वेळा ज्यांना अशा रीतीने वागांगूक मिळाली त्यांचे सहभागी क्वावे लागले. ३४ जे तुरुंगात होते त्यांना तुम्ही समदुखी झाला आणि जे तुमच्याकडे होते ते तुमच्याकडून घेण्यात आले तरी तुम्ही आनंदी होता कारण तुमच्याजवळ अधिक चांगली व सर्वकाळ टिकणारी संपत्ती आहे, हे तुम्ही जाणून होता. ३५ म्हणून धैर्य सोडू नका, त्याचे प्रतिफल मोठे आहे. ३६ तुम्ही धैर्य धरणे जरुरीचे आहे. म्हणजे जेव्हा तुम्ही देवाची इच्छा पूर्ण करून त्याने तुम्हास दिलेल्या त्याच्या वचनाप्रमाणे तुम्हास प्रतिफल मिळावे. ३७ पवित्र शास्त्र असे म्हणतो; कारण अगदी थोडा वेळ राहिला आहे; “जो येणारा आहे, तो येईल, तो उशीर लावणार नाही. ३८ माझा नीतिमान मनूष्य विश्वासाने जेगेल; आणि जर तो माघार घेईल, तर त्याच्याविषयी माझ्या जीवाला संतोष होणार नाही.” ३९ परंतु ज्यांचा नाश होईल अशा माघार घेण्याच्यापैकी आपण नाही; तर जीवाच्या तारणासाठी विश्वास ठेवणाऱ्यापैकी आहोत.

११ विश्वास हा आशा धरलेल्या गोर्टीविषयीचा भरवसा आणि न दिसण्याचा
गोर्टीबद्दलची खात्री असा आहे. २ विश्वासाच्या बाबतीत आमच्या पूर्वजांविषयी साक्ष देण्यात आली. ३ विश्वासाने आपल्याला समजते की, देवाच्या शब्दाने विश्व निर्माण झाले; म्हणजे ज्या गोर्टी दिसतात त्या दृश्य गोर्टीपासून झाल्या नाहीत. (aiōn g165) ४ विश्वासाने, हाबेलाने काइनापेक्षा अधिक चांगले बलिदान देवाला अर्पण केले; त्याद्वारे तो नीतिमान आहे अशी त्याच्याविषयी साक्ष देण्यात आली कारण देवाने त्याच्या अर्पणाविषयी साक्ष दिली आणि त्याद्वारे तो मरण पावला असताही अजूनही बोलतो. ५ होतोंचाला मरणाचा अनुभव घेऊ नये म्हणून, त्यास विश्वासाने लोकांतीरी नेण्यात आले, आणि तो कोठे सापडला नाही, कारण देवाने त्यास नेले. त्यास लोकांतीरी नेण्यापूर्वी त्याच्याविषयी अशी साक्ष देण्यात आली की, तो देवाला संतोषवीत असे. ६ पण विश्वासाशिवाय त्यास संतोषवणे अशक्य आहे, कारण जो त्याच्याकडे येतो त्याने विश्वास ठेवला पाहिजे की, तो आहे आणि जे त्यास झाडून शोधतात त्यांना प्रतिफल देणारा आहे. ७ विश्वासाने, नोहाने, पूर्वी कथी न दिसलेल्या गोर्टीविषयी त्यास सूचना मिळाल्याप्रमाणे, आदराने भय धरून, आपले कुटुंब तारणासाठी विश्वासाने तारु बांधले; आणि त्याद्वारे त्याने

जगाला दोषी ठरवले आणि विश्वासाने प्राप्त होणाऱ्या नीतिमत्त्वाचा तो वरीस झाला. ८ विश्वासाने, अब्राहामाने, त्यास जे ठिकाण वतन मिळणार होते तिकडे जाप्यास त्यास बोलवण्यात आले तेव्हा आज्ञा मानली. तो कोठे जाणार होता हे त्यास माहीत नसताना तो निधाला. ९ विश्वासाने, तो वचनदत्त देशात, जणू परदेशत प्रवासी म्हणून राहिला; आणि त्याच वतनात त्याचे जोडीचे वारीस इसहाक व याकोब ह्याच्याबरोदर तो डेयात वस्ती होती. १० कारण, ज्याचा योजणारा व बांधाणारा देव आहे अशा नगराची अब्राहाम वाट पाहत होता. ११ विश्वासाने, सारेलाही, ती स्वतः वयातीत झाली असता गर्भधारणेची क्षमता मिळाली; कारण ज्याने वचन दिले त्यास तिने विश्वसनीय मानले. १२ म्हणून केवळ एकापासून आणि अशा मृतवत झालेल्या पासून संख्येने आकाशातील तायांप्रमाणे, समुद्राच्या किनाच्यावरील वाळूप्रमाणे असंख्य संतती निर्माण झाली. १३ हे सगळे विश्वासात टिकून मरण पावले; त्यांना वचनांची प्राप्ती झाली नव्हती. पण त्यांनी ती दुरुन बघून त्यांना वंदन केले आणि त्यांनी मानले की, आपण पृथीवीर परके आणि प्रवासी आहोत. १४ कारण, असे जे म्हणतात ते स्वतःचा देश मिळवू पाहत आहेत हे ते दाखवतात. १५ आणि खरोखर, ते ज्या देशातून निघाले होते त्याचा ते विचार करीत असते, तर तिकडे परत जाण्याची संधी त्यांना मिळाली असती. १६ पण आता, ते अधिक चांगल्या देशाची म्हणजे स्वर्णीय देशाची इच्छा धरतात, ह्यामुळे आपणाला त्यांचा देव म्हणून घेण्यास देवाला त्यांची लाज वाटत नाही कारण त्याने त्यांच्यासाठी एक नगर तयार केले आहे. १७ अब्राहामाने, त्याची परीक्षा केली जात असता विश्वासाने, इसहाकाचे अर्पण केले; म्हणजे, ज्याने वचने स्वीकारली होती तो आपला एकुलता एक मुलगा अर्पिला. १८ त्याच्याविषयी हे म्हणले होते की, ‘इसहाकाच्याच्या वंशाशाला तुझे संतान म्हणतील.’ १९ तरी, देव त्यास मरण पावलेल्यातून उठवायलादेखील समर्थ आहे असे त्याने मानले. तो त्यास तेथून, जणू लाक्षणिक अथवी, परतही मिळाला. २० इसहाकाने, याकोबाला व एसावाला येणाऱ्या गोर्टीविषयी विश्वासाने, आशीर्वाद दिला. २१ याकोबाने मरतेवेळी योसेफाच्या प्रत्येक मुलाला विश्वासाने, अशीर्वाद दिला व आपल्या काठीच्या टोकाकर टेकून नमन केले. २२ विश्वासाने, योसेफाने, मरतेवेळी, इसाएलाच्या संतानाच्या निघण्याविषयी सूचना केली व आपल्या अस्थीविषयी आज्ञा दिली. २३ विश्वासाने, मोरे जन्मल्यावर, त्यास त्याच्या आई-वडीलांनी तीन महिने लपवून ठेवले; कारण मूल सुंदर आहे हे त्यांनी बघितले व त्यांना राजाच्या आज्ञेचे भय वाटले नाही. २४ मोरेने, विश्वासाने, तो मोठा झाल्यावर फारोच्या कन्येचा मुलगा म्हणवण्याचे देवाच्या लोकांबरोबर दुख सोसागे त्याने पसंत केले, २६ आणि खिस्ताप्रीत्यं विटंबाना सोसागे हे मिसरातील भांडारापेक्षा मोठे धन मानले; कारण श्रमांबद्दल मिळणाऱ्या वेतनावर त्यांची दृष्टी होती. २७ विश्वासाने राजाच्या क्रोधाला न भिता त्याने मिसर देश सोडला; कारण जो अदृश्य आहे त्यास पाहत असल्याप्रमाणे तो ठाम राहिला. २८ विश्वासाने त्याने वल्हांडंग व रक्सिंचन हे विधी पाल्ले, ते ह्यांसाठी की, प्रथम जन्मलेल्यांना मारणाच्याने त्यांना शिवू नये. २९ विश्वासाने ते तांबड्या सुमुद्रामधून, कोरड्या जमिनीवरून गेल्याप्रमाणे गेले व मिसरी तसे करण्याच्या प्रयत्नात बुडून मरण पावले. ३० विश्वासाने, त्यांनी सात दिवस, यरीहोच्या तटासभोवती फेच्या घाटल्यावर ते तट पडले. ३१ विश्वासाने राहाव वेश्या ही अवज्ञा करण्याच्या इतरांबरोबर नाश पावली नाही; कारण तिने शांतीने हेरांगे स्वागत केले होते. ३२ आता मी अधिक काय सांगू? मिदोन, बाराक, शमशोन आणि इफताह, तसेच दावीद व शमुवेल आणि संदेशे यांच्याविषयी मी सांगू लागलो तर मला वेळ अपुरा पडेल. ३३ विश्वासाने त्यांनी राज्ये जिंकली, नीतिमत्त्व आचरली, वचने मिळवली, सिंहाची तोडे बंद केली. ३४ त्यांनी अग्नीवी शक्ती संपवली, तलवारीच्या धारेपासून ते निभावले, अशक्तपणात सशक्त झाले, युद्धात परक्रमी झाले, त्यांनी परक्यांची सैन्ये पळवली. ३५ किंत्येक स्त्रियांना

त्यांचे मरण पावलेले, पुन्हा जिवंत होऊन, परत मिळाले आणि कित्येकांनी अधिक चांगले पुनरुत्थान मिळवण्यास आपली सुटका न पतकरल्यामुळे त्यांचे हाल हाल करण्यात आले. ३६ आणखी दुसऱ्यांनी टवाळक्यांचा व तसाच फटक्यांचा, शिवाय बेड्यांचा व बंदिवासाचा अनुभव घेतला. ३७ त्यांना दगडमार केला गेला, त्यांना करवतीने कापले, त्यांची परीक्षा केली गेली, ते तलवरीने माले गेले आणि दुरावलेले, नाडलेले व पीडलेले होऊन ते मेंदरांची व शेरडयांची कातडी पांघरून भटकले. ३८ जग त्यांच्यासाठी लायक नव्हते ते रानांमधून, डोंगरांमधून, गुहांमधून व जमिनीमधील खंदकामधून फिरत राहिले. ३९ या सर्वांनी विश्वासाद्वारे साक्ष मिळवली असे असता त्यांना वचन प्राप्त झाले नाही. ४० कारण ते आल्याशिवाय पूर्ण केले जाऊ नयेत अशी देवाच्या दृष्टीपुढे आपल्यासाठी अधिक चांगली गोष्ट होती.

१२ म्हणून, आपण एवढया मोठ्या साक्षीरुपी मेघाने वेढलेले आहोत

म्हणून आपणाही सर्व भार व सहज अडवगारे पाप टाकून, आपल्याला नेमून दिलेल्या धावेवरून धीराने धावावे. २ जो आमचे विश्वासात नेतृत्व करतो आणि पूर्णत्वास नेतो त्या येश्वर आपले लक्ष केंद्रित करू या, जो आनंद त्याच्यासमोर होता त्यासाठी येश्वरे वधस्तंभ सहन केला होता. वधस्तंभावरील निंदास्पद मरणाला त्याने तुच्छ मानले आणि आता त्याने देवाच्या राजासनाजवळील उजवीकडे जागा घेतली आहे. ३ तुम्ही खचून जाऊ नये आणि शीर सोंदू नये म्हणून ज्याने पापी लोकांचा इतक्या मोठ्या प्रमाणातील विरोध सहन केला, त्याचा विचार करा. ४ तुम्ही पापाविसरुद झागडत असता रक्त सांडेपर्यंत अजून प्रतिकार केला नाही. ५ आणि तुम्हास पुत्राप्रमाणे केलेला हा बोध तुम्ही विसरून गेला आहात काय? माझ्या मुला, प्रभूच्या शिक्षेचा अनादर करू नको, आणि त्याच्याकडून दोष पदरी पडला असता खचू नको. ६ कारण ज्याच्यावर परमेश्वर प्रीती करतो, त्यास तो शिक्षा करतो आणि ज्यांना तो आपले पुत्र म्हणून स्वीकारतो, त्या प्रत्येकांना तो शिक्षा करतो. ७ हा कठीण समय आहे म्हणून शिस्त सहन करा. ते असे दर्शवते की, देव तुम्हास मुलांसारखी वागणूक देत आहे; कारण असा कोणता मुलगा आहे ज्याला वडील शिस्त लावीत नाहीत? ८ परंतु ज्या शिक्षेचे सर्व भागीदार झाले आहेत अशा शिक्षेवाचून जर तुम्ही आहा, तर तसे तुम्ही दासीपुत्र आहात आणि तुम्ही खेरे पुत्र नाही. ९ यशिवाय आम्हा सर्वांना जिगिक पिता असताना त्यांनी आम्हास शिस्त लावली आणि त्याबद्दल आम्ही त्यांचा आदर राखला. तर मग आम्ही आमच्या आध्यात्मिक पित्याच्या कितीतरी अधिक प्रमाणात अधीन होऊन जगले पाहिजे बरे? १० आमच्या मानवी वडिलांनी त्यांच्या दृष्टीने अती उत्तम अशी शिस्त थोड्या काळासाठी लावली. पण देव आम्हास आमच्या चांगल्यासाठी शिस्त लावतो, यासाठी की, त्याच्या पवित्रप्रणात आपणीही वाटेकरी व्हावे. ११ कोणतीही शिक्षा तर सध्या आनंदाची वाटत नाही, तर दुःखाची वाटते तरी तिचा अनुभव ज्यांना मिळाला आहे, त्यांना ती पुढे नीतिमत्त हे शांतीकारक फल देते. १२ म्हणून तुमचे लोंबकल्त असलेले हात उंच करा आणि तुमचे लेटपटणारे गुड्हे बळकट करा! १३ तुमच्या पावलांकरीता सरळ वाटा तथार करा यासाठी की, जे लंगडे त्यास मागार्तुन घालवले जाऊ नये, तर त्यापेक्षा त्याने निरोगी व्हावे. १४ सर्व लोकांबोरब शांतीने राहण्याचा व ज्यावाचून कोणालाही प्रभूला पाहता येत नाही ते पवित्रीकरण मिळवण्याचा झारून प्रयत्न करा. १५ तुम्ही सांभाळून राहा, यासाठी की देवाच्या कृपेला कोणी अंतरू नये, ज्यामुळे पुष्कळ जण विघडून जातील अशा कोणा कडूपणाच्या मुळाने अंकुरीत होऊन तुम्हास उपद्रव देऊ नये, १६ कोणीही व्यभिचारी असू नये किंवा एका जेवणासाठी आपला वडील हक्क विकून टाकण्याच्या एसावासारखे जिगिक विचाराचे असू नये याकडे लक्ष द्या. १७ नंतर तुम्हास माहीत आहे जेव्हा त्यास वारसाहक्काने आशीर्वाद अपेक्षित होता, तेव्हा तो नाकरण्यात आला. जरी त्याने रडून आशीर्वाद मिळविण्याचा प्रयत्न केला, तरी पश्चात्तापाने

आपल्या वडिलांचे मन तो बदलू शकला नाही. १८ ज्या पर्वताला हाताने स्पर्श करता येतो; जो अग्नीच्या ज्वालानी पेटलेला आहे, जो अंधार, दुःख व वाढळ यांनी भरलेला आहे, अशा पर्वताकडे तुम्ही आला नाही. तर एका नवीन ठिकाणी आला आहात. १९ कण्यर्याच्या आवाजाजवळ तुम्ही आला नाहीत किंवा शब्द उच्चारणाच्याच्या वाणी याजवळ तुम्ही आला नाही. असा आवाज ज्यांनी ऐकला, देवाकडे त्यांनी अशी विनंती केली की, त्यांनी यापुढे आणखी वाणी ऐकवू नये. २० कारण जी आज्ञा देवावेने केली होती ती ते सहन करू शकले नाहीत, “जर एखाद्या प्राण्याने जरी पर्वताला स्पर्श केला तरी त्यास दगडमार करण्यात यावा.” २१ खरोखर ते दृश्य इतके भयंकर होते की, मोशे म्हणाला, “मी अति भयभीत” व कंपित झालो आहे. २२ परंतु तुम्ही सियोन पर्वताजवळ आणि जिवंत देवाचे नगर म्हणजे स्वर्मांग्य यश्शलेम, लाखो देवदूत २३ स्वर्गातील यादीतल्या ज्येष्ठांचा समाज व मंडळी, सर्वांचा न्यायाधीश देव व पूर्ण केलेल्या नीतिमानांचे आत्मे, २४ आणि तुम्ही जो नव्या कराराचा मध्यस्थ येशू त्याच्याकडे आला आहात आणि तुम्ही शिंपटण्यात आलेल्या रस्ताकडे आलात की जे रक्त हाबेलाच्या रस्तापेक्षा अधिक उत्तम बोलते. २५ मोशे जो बोलतो आहे त्याचा अवमान करू नये म्हणून जपा कारण पृथीवीर आज्ञा सांगणाच्याचा अवमान करणारे इसाएल लोक जर निभावते नाहीत, तर स्वर्गातून आज्ञा सांगणाच्या खिस्तपासून बहकल्यास आपण विशेषकरून निभावणार नाही. २६ त्यावेळेस देवाच्या आवाजाने भूमी हादरली पण आता त्याने असे अभिवन दिले आहे की, “पुन्हा एकदा मी केवळ पृथीच नव्हे तर आकाशी हालवीन.” २७ “पुन्हा एकदा” याचा अर्थ असा होतो की, ज्या गोष्टी उत्पन्न केलेल्या आहेत त्या काढून टाकण्यात येतील. ज्या गोष्टी हलवता येत नाहीत त्या तशाच राहतील. २८ म्हणून, आम्हास अढळ असे राज्य कृपेने देयायत येत असताना आपण त्याविष्यी कृतज्ञता बाळगू या आणि आदराने व भयभीत होऊन देवाला मान्य होईल अशी त्याची सेवा करू; २९ कारण आपला “देव भस्म करणारा अग्नी आहे.”

१३ बंधुजनांवरील प्रीती निरंतर राहो.

२ लोकांचा पाऊपाचार करण्याचे विसरू नका. असे करण्याने काहींनी त्यांच्या नकळत देवदूतांचे स्वागत केले आहे. ३ तुम्ही स्वतः त्यांच्याबरोबर तुरुंगात होता असे समजून जे तुरुंगात आहेत त्यांची आठवण करा. तुम्हीही शरीरात असल्याने जे दुःख भोगीत आहेत त्यांची आठवण ठेवा. ४ सर्वांनी लानाचा आदर करावा व अंथरूप निर्दोष असावे कारण जे व्यभिचारी व जारकर्मी आहेत अशा लोकांचा देव न्याय करील. ५ आपले जीवन पैशाच्या लोभापासून दूर ठेवा व तुमच्याकडे जे आहे त्यामध्येच समाधान माना कारण देवावे असे म्हणले आहे, “मी कधीही तुला सोडागार नाही, मी कधीही तुला त्यागणार नाही” ६ म्हणून आपण धैयनि म्हणून शकतो, “देव माझा सहाय्यकर्ता आहे, मी भिणार नाही. मनुष्य माझो काय करणार?” ७ ज्यांनी तुम्हास देवाचे वचन दिले त्या पुढायांची आठवण ठेवा. त्यांच्या जीवनातील आचार पाहा व त्यांच्या विश्वासाचे अनुकरण करा. ८ येशू ख्रिस्त साल, आज आणि युगानुयुग सारखाच आहे. (aiōn g165) ९ विविध आणि विचित्र शिक्षणाने बहकून जाऊ नका कारण ज्यांकडून आचाण्यांना लाभ नाही अशा अन्नाच्या विधीने नव्हे, तर देवाच्या कृपेने आपली अंतःकरण स्थिर केलेले असणे चांगले. १० ज्या वेदीवरील अन्न खाण्याचा किंवा सहभागी होण्याचा अधिकार मंडपात सेवा करण्यांनाही नाही, अशी वेदी आपल्याकडे आहे. ११ यहूदी मुख्य याजक प्राण्यांचे रक्त परमपवित्रस्थानात पापावे अर्पण म्हणून घेऊन जातात. परंतु केवळ प्राण्यांची शरीरे छावणीच्या बाहेर नेऊन जाव्हात. १२ म्हणून येशूने सुद्धा स्वतः च्याकाने लोकांस पवित्र करावे यासाठी नगराच्या वरीबाहेर मरण सोसले, १३ म्हणून आपण छावणीच्या बाहेर जाऊ आणि येशूच्या अपमानाचे वाटेकरी होऊ. १४ कारण स्थायिक असे नगर आपल्याला येथे नाही तरी भविष्यकाळात येणारे जे नगर आहे त्याच्याकडे आपांन पाहत

आहोत. १५ महणून त्याचे नाव पतकरणाऱ्या “ओठांचे फळ असा स्तुतीचा यज्ञ आपण येशूद्वारे देवाला नित्य अर्पण करावा.” १६ आणि इतरांसाठी चांगले ते करण्यास आणि दानधर्म करण्यास विसरू नका कारण अशा अर्पणाने देवाला संतोष होते. १७ आपल्या अधीकाऱ्यांच्या आज्ञा पाळा आणि त्यांच्या अधीन असा. ज्यांना हिशोब द्यावयाचा असतो त्यांच्याप्रमाणे तुमच्या जीवासंबंधाने ते जागरूक असतात, त्यांच्या आज्ञा पाळा यासाठी की, त्यांनी त्यांचे काम दुःखाने न करता आनंदाने करावे. १८ आमच्यासाठी प्रार्थना करा. आमची सदसदविवेकबुद्धी शुद्ध आहे याविषयी आमची खात्री आहे आणि सर्वबाबतीत जे नेहमी बरोबर आहे तसेच सदैव वागत रहावे अशी आमची इच्छा आहे. १९ मी तुम्हास विनंती करतो की, देवाने मला लवकरच तुमच्याकडे परत पाठवावे महणून कळकळीने प्रार्थना करा. २० ज्या शांतीच्या देवाने आपल्या मेंद्रांचा मैंदपाळ, आपला प्रभू येशू ख्रिस्त याला रक्ताच्या सर्वकाळच्या नव्या कराराद्वारे उठवले. (aiōnios g166) २१ त्याची इच्छा पूर्ण करायला तुम्हास चांगल्या गोष्टींनी सिद्ध करो आणि येशू ख्रिस्ताच्या द्वारे त्यास संतोष देणारे काम आपल्यामध्ये करो. त्यास सदासर्वकाळ गैरव असो. आमेन. (aiōn g165) २२ बंधुजनहो, हा जो बोधपर सदेश मी थोडक्यात लिहिला आहे, तो धीर धरून एका अशी विनंती तुम्हास करतो. २३ आपला बंधू तीमध्ये हा तुरुंगातून सुटला आहे. जर तो लवकर माझ्याकडे आला, तर जेव्हा मी तुम्हास भेटायला येईन तेक्हा तो मजकडे येईल. २४ तुमच्या सर्व पुढाऱ्यांना व देवाच्या सर्व पवित्रजणांना सलाम सांगा, इटली येथील विश्वास ठेवणारे लोक तुम्हास सलाम सांगतात. २५ देवाची कृपा तुम्हा सर्वबरोबर असो. आमेन.

याको.

१ याकोब, देवाचा आणि प्रभू येशू ख्रिस्ताचा सेवक, याजकदून, जगभर पांगलेल्या, विश्वास ठेवणाऱ्या बारा यहूदी वंशांना नमस्कार. २ माझ्या बंधूनो, ज्या ज्या वेळी तुमच्यावर निरनिराळ्या परीक्षा येतात तेव्हा तुम्ही अनंदव माना. ३ तुम्हास माहीत आहे की, तुमच्या विश्वासाच्या परीक्षेमुळे सहनशीलता निर्माण होते. ४ आणि त्या सहनशीलतेला आपले कार्य पूर्ण करू द्या. यासाठी की तुम्ही प्रौढ, परिपूर्ण व कोणताही बाबतीत कमतरता नसलेले असे पूर्ण व्हावे. ५ म्हणून जर तुमच्यातील कोणी ज्ञानाने उणा असेल तर त्याने देवाकडे मागावे म्हणजे ते त्यास मिळेल कारण तो दोष न लावता सर्वास उदारपणे देतो. ६ पण त्याने विश्वासाने मागावे व संशय धरू नये कारण जो संशय धरतो तो वाच्यामुळे लोटलेल्या व उच्चबंधलेल्या समुद्रातील लाटेसारखा आहे. ७ अशा मनुष्याने असा विचार करू नये की, प्रभूसासून त्यास काही प्राप्त होईल. ८ कारण तो द्विमानाचा असून तो सर्व मार्गात अस्थिर असतो. ९ दीन असलेल्या बंधूने, आपल्या उच्चपाणाविषयी अभिमान बाळगावा. १० आणि श्रीमंत बंधूने आपल्या दीन शिथ्रतीविषयी अभिमान बाळगावा कारण तो एखाद्या गवताच्या फुलासारखा नाहीसा होईल. ११ सूर्य त्याच्या तीव्र तेजाने उगवला आणि त्याने गवत कीमजवले. मग त्याचे फुल गळून पडले व त्याच्या रुपाची शेशा नाहीशी झाली. त्याचप्रमाणे श्रीमंत मनुष्यदेखील त्याच्या उद्योगात भरात कोमेजून जाईल. १२ जो परीक्षा सोसातो तो धन्य आहे कारण परीक्षेत उत्तरल्यावर जो जीवनाचा मुकुट प्रभूने आपल्यावर प्रीती करणाऱ्यांस देऊ केला आहे तो त्यास मिळेल. १३ कोणाची परीक्षा होत असता, तेव्हा त्याने असे म्हणून नये की “देवाने मला मोहात घाले.” कारण देवाला वाईट गोर्टीचा मोह पटणार नाही आणि तो कोणालाही मोहात पाडत नाही. १४ तर प्रत्येकजण त्याच्या स्वतःच्या इच्छेनुसार मोहात पडतो व भुलवला जातो. १५ मग इच्छा गर्ववती होऊन पापाला जन्म देते व पापाची पूर्ण वाढ झाल्यावर मरणाला उपजवते. १६ माझ्या प्रिय वंधूनो, स्वतःची फसवणूक होऊ देऊ नका. १७ प्रत्येक उत्तम दान व परिपूर्ण देणारी देवाकडून आहे. जो बदलत नाही व फिरप्याने छायेत नाही अशा स्वर्गर्य प्रकाश असणाऱ्या पित्याप्रासून ते उतरते. १८ आपांने त्याच्या निर्मीती मधील जरेये काय प्रथमफक्ल व्हावे म्हणून त्याने सत्यवचनाद्वारे स्वतःच्या इच्छेने आपाला जन्म दिला. १९ माझ्या प्रिय वंधूनो, हे लक्षात ठेवा प्रत्येक मनुष्य ऐकण्यास तत्पर असावा, बोलण्यात सावकाश असावा आणि रागास मंद असावा. २० कारण मनुष्याच्या रागामुळे देवाचे नीतिमत्त्वाचे कार्य घडत नाही. २१ म्हणून तुमच्यासभोवीतीच्या सर्व अंगमळ गोर्टीपासून पूर्णपणे स्वतःची सुटका करून घ्या आणि जी तुमच्या आत्म्याचे तारांन करण्यास समर्थ आहे ती देवाची शिकवण तुमच्या अंतःकरणात मुकाबलेली आहे ती लीनेने स्वीकारा. २२ वचनाप्रमाणे आचरण करणारे असा व फक्त ऐकणेरच असूनका तर त्याप्रमाणे करा कारण जर तुम्ही स्वतःची फसवणूक करता. २३ जो कोणी देवाचे वचन ऐकतो परंतु त्यानुसार वागत नाही, तो आरशामध्ये आपले शारीरिक तोंड पाहणाऱ्या मनुष्यासारखा आहे. २४ तो मनुष्य स्वतःकडे लक्षपूर्वक पाहतो. नंतर निघून जातो आणि आपां कसे होतो ते लगेच विसरून जातो. २५ परंतु जो स्वातंत्र्याच्या परिपूर्ण नियमाचे बारकाईने पालन करतो आणि वचन ऐकून ते विसरून न जाता त्यानुसार चालतो, तो मनुष्य जे काही करतो त्यामध्ये आशीर्वदित होईल. २६ जर एखादा मनुष्य स्वतःला धार्मिक समजतो आणि तरी स्वतःच्या जीभेवर ताबा ठेवत नाही, तर तो स्वतःच्या अंतःकरणाला फसवतो. त्या व्यक्तीची धार्मिकता निरर्थक आहे. २७ अनाथ व विधवा यांच्या संकटात जो त्यांची काळजी येती व स्वतःला जगातील विद्युतलेल्या वातावरणापासून दूर ठेवती, अशा मनुष्याची धार्मिकता देवासमोर शुद्ध व निर्दोष ठरते.

२ माझ्या बंधूनो, गौरवशाली प्रभू येशू ख्रिस्तावर विश्वास ठेवणारे तुम्ही पक्षपाताने वागू नका २ कारण तुमच्या सभास्थानात कोणी सोन्याची अंगठी घालणारा, भपकेदार कपड्यातला मनुष्य आला आणि तेथे मळक्या कपड्यात कोणी गरीबीही मनुष्य पण आला, ३ तर भपकेदार झागा घातलेल्या मनुष्याकडे तुम्ही आदाने पाहता व त्यास म्हणता की, “इथे चांगल्या जगी बसा”; आणि गरिबाला म्हणता, “तू तिथे उभा रहा,” किंवा “इथे माझ्या पायाशी बस.” ४ तर, तुम्ही आपसात भेद ठेवता आणि दुष्ट विचार करणारे न्यायाधीश झालात न? ५ माझ्या प्रिय वंधूनो, ऐका; देवाने जगात जे गरीब आहेत त्यांना विश्वासात धनवान होण्यास आणि जे त्याच्यावर प्रीती करतात त्यांना त्याने ज्याचे वचन दिले आहे त्या राजाचे वरीस होण्यास निवडले आहे की नाही? ६ पण तुम्ही गरिबांना तुच्छ मानले आहे. जे श्रीमंत आहेत ते तुम्हास जाचात आणि न्यायालयात खेचून नेतात की नाही? ७ आणि तुम्हास जे उत्तम नाव ख्रिस्तावर मिळाले त्या चांगल्या नावाची ते निंदा करतात ना? ८ खरोखर, “तू जीशी आपल्यावर तशीच आपल्या शेजाच्यावर प्रीती कर,” या शास्त्रलेखातील राजमान्य नियम जर तुम्ही पूर्ण करीत असाल तर तुम्ही चांगले करीत आहात. ९ पण तुम्ही पक्षपात बाळगीत असाल तर तुम्ही पाप करता आणि उलंगंधन करणारे म्हणून नियमशास्त्रकडून तुम्ही दोषी ठरवले जाता. १० कारण कोणीही मनुष्य संपूर्ण पक्षपात बालगीत असाल तर तुम्ही एखाद्या नियमाविषयी अडखळतो, तरी तो सर्वाविषयी दोषी ठरते. ११ कारण ज्याने म्हणले की, “व्यभिचार करू नको,” त्यानेच म्हणले की, “खून करू नको” आता, तू जर व्यभिचार केला नाहीस, पण तू खून केला आहेस तर तू नियमशास्त्र उलंगंधनारा झालास. १२ तर स्वातंत्र्याच्या नियमाप्रमाणे ज्यांचा न्याय होणार आहे त्यांच्याप्रमाणे बोला आणि करा. १३ कारण, ज्याने दया दाखवली नाही त्याच्या न्याय दयेवचन होईल व दया न्यायावर विजय मिळवते. १४ माझ्या वंधूनो, कोणी मनुष्य म्हणत असेल की “माझ्याजवळ विश्वास आहे”; पण त्याच्याजवळ जर कृती नाही, तर त्यास काय लाभ? विश्वास त्यास तारू शकेल काय? १५ जर कोणी भाऊ उघडा असेल किंवा कोणी बीण उघडी असेल आणि रोजच्या अनन्याची अडखळीत असेल, १६ आणि तुमच्यातील कोणी त्यांना म्हणेल की, “शांतीने जा, ऊब घ्या आणि तृप्त व्हा,” पण शरीरासाठी लागाणाच्या गोषी जर तुम्ही त्यांना पुरवीत नाही, तर काय लाभ? १७ म्हणून कृतीशिवाय विश्वास निर्जीव आहे. १८ आता, कोणी मनुष्य म्हणेल की, “तुझ्याजवळ विश्वास आहे आणि माझ्याजवळ कृती आहेत.” तुझ्या कृतीशिवाय तुझा विश्वास मला दाखव आणि मी माझ्या कृतीवृन मझा विश्वास तुला दाखवीन. १९ एकच देव आहे, असा विश्वास तू धरतोस काय? भूतेसुद्धा विश्वास धरतात व थरथर कापतात. २० परंतु मूर्ख मनुष्या, कृतीशिवाय विश्वास निरर्थक आहे, हे तुला समजावे अशी तुझी इच्छा आहे काय? २१ आपला पूर्वज अब्राहाम ह्याने आपला मुलगा इस्हाक ह्याला जेव्हा यज्ञवेदीवर अर्पण केले, तेव्हा तो कृतीनी नीतिमान ठरला नव्हता काय? २२ आता, त्याच्या कृतीबोरब विश्वासाने कसे काम केले आणि त्या कृतीकडून विश्वास पूर्ण केला गेला, हे तुला दिसते का? २३ ‘अब्राहामाने देवावर विश्वास ठेवला आणि ते त्याच्या बाजूकडे नीतिमत्त्व गणण्यात आले’, हे म्हणणारा शास्त्रलेख पूर्ण झाला आणि त्याच्या देवाचा मित्र म्हणण्यात आले. २४ तर तुम्ही हे पाहता की, कोणी मनुष्य केवळ विश्वासाने नाही, पण कृतीनी नीतिमान ठरतो. २५ तसेच राहाब वेश्येने जेव्हा जासूसांना आत घेतले व दुसऱ्या वाटेने पाठवून दिले, तेव्हा ती कृतीनी नीतिमान ठरली नाही काय? २६ कारण ज्याप्रमाणे अत्याशिवाय शरीर निर्जीव आहे त्याच्याप्रमाणे कृतीशिवाय विश्वास निर्जीव आहे.

३ माझ्या बंधूनो, तुमच्यापैकी पुष्कळजण शिक्षक होऊ नका कारण आपल्याला अधिक दंड होईल हे तुम्हास माहीत आहे. २ कारण पुष्कळ गोषीत आपण सर्वजण अडखळतो. कोणी जर बोलण्यात चुकत नसेल तर

तो पूर्ण मनुष्य आहे; तो आपले सर्व शरीरही नियंत्रणात ठेवण्यास समर्थ आहे. ३ पहा, आपण घोड्यांच्या तोंडांत लगाम घालतो की, त्यांनी आपले ऐकावे; आणि त्याद्वारे आपण त्यांचे सर्व शरीर वळवतो. ४ तरवेही बघा; ती इतकी मोठी असतात आणि प्रचंड बाच्याने लोटली जातात, पण ती चालवणा-न्या सुकाणदाराची इच्छा असते तिकडे एका लहान सुकाणून पाहिजे तिकडे वळवता येतात. ५ त्याचप्रमाणे जीभ एक लहान अवयव आहे आणि मोळ्या गोर्टीची फुशारकी मारते. पहा, लहानशी आग किती मोठे रान पेटवते. ६ आणि जीभ एक आग आहे, एक अनीतीचे भुवन आहे. जीभ ही सर्व अवयवात अशी आहे की, ती सर्व शरीराला अंमगळ करते, सृष्टीक्रमाला आग लावते; आणि नरकाने पेटलीले अशी आहे. (Geenna g1067) ७ कारण प्रत्येक जातीचे पशु व पक्षी आणि सरपटणारे व जलचर प्राणी, कहावत येतात आणि मुख्याने कहावत आणले आहेत. ८ पण कोणीही मनुष्य आपली जीभ कहावत आणु शकत नाही. ती अनावर व अपायकारक असून, ती प्राणाधातक विषाणे भरलली आहे. ९ आपण तिचाच उपयोग करून परमेश्वर पित्याचा धन्यवाद करतो; आणि देवाच्या प्रतिमेप्रमाणे निर्माण झालेल्या मनुष्यांना तिनेच शाप देतो. १० एकाच मुखातून सुती आणि शाप बाहेर निघतात. माझ्या बंधूंनो, या गोर्टी अशा होऊ नयेत. ११ झायाच्या एकाच मुखातून गोड पाणी व कडू पाणी निघते काय? १२ माझ्या बंधूंनो, अंजिराचे झाड जैतुनाची फळे देईल काय? किंवा द्राक्षवेल अंजीरे देईल काय? तसेच खाच्या पाण्यातून गोड पाणी निघणार नाही. १३ तुमच्यात ज्ञानी व समंजस कोण आहे? त्याने चांगल्या आचरणातून, ज्ञानीपणाच्या सौम्यतेने, आपल्या स्वतःची कृती दाखवावी. १४ पण तुमच्या मनात कडवत ईर्ष्या आणि स्वार्थपणा असेल तर सत्याविरुद्ध अभिमान मिरवून खेते बोलू नका. १५ हे ज्ञानीपण वरून येत नाही. ते पृथ्वीवरचे, जीवभारी स्वभावाचे व सैतानाकडचे असते. १६ कारण ईर्ष्या आणि स्वार्थपणा जेथे आहेत तेथे अव्यवस्था व प्रत्येक वाईट गोट असते. १७ पण जे ज्ञानीपण वरून येते ते प्रथम शुद्ध, त्याशिवाय शांतीशील, सहनशील आणि विचारशील असते. ते दयेने व चांगल्या फळांनी भरलले असते; ते निःपक्षपाती व निर्दोष असते. १८ आणि शांती करणांयासाठी नीतिमत्त्वरूपी फळ देणारे बी शांतीत पेरले जाते.

४ तुमच्यामध्ये लढाया व भांडेणे कोळून येतात? तुमच्या अवयवात ज्या वाईट वासना लढाई करतात त्यातून की नाही काय? २ तुम्ही लोभ धरता पण तुम्हास मिळत नाही; तुम्ही घात व हेवा करता, पण तुम्हास मिळवता येत नाही. तुम्ही भांडता व लढाई करता तरी तुम्हास मिळत नाही, कारण तुम्ही मागत नाही. ३ तुम्ही मागता आणि तुम्हास मिळत नाही; कारण तुम्ही वाईट वासना बाळ्यान मागता, म्हणजे आपण आपल्या चैनीसाठी खर्चीवे म्हणून मागता. ४ हे देवाशी अप्रामाणिक पिढी! जगाशी मैत्री म्हणजे देवाशी वैर हे तुम्ही जाणत नाही काय? म्हणून जो कोणी जगाचा मित्र होऊ इच्छितो तो देवाचा वैरी आहे. ५ किंवा ‘आपल्यात राहणारा पवित्र आत्मा ईर्षावान’, असे शास्त्रलेख व्यर्थ म्हणतो, असे तुम्हास वाटते काय? ६ पण तो अधिक कूपा करतो, म्हणून शास्त्रलेख असे म्हणतो की, “देव गर्विषांना विरोध करतो, पण लीनांवर कूपा करतो.” ७ म्हणून देवाच्या अधीन रहा; आणि सैतानाला आडवा, म्हणजे तो तुमच्यापासून दूर पळून जाईल. ८ तुम्ही देवाच्या जवळ या म्हणजे तो तुमच्याजवळ येईल. अहो पायांनो, तुम्ही हात शुद्ध करा; अहो द्विमनाच्या मनुष्यांनो, अंतःकरणे शुद्ध करा. ९ दुखीची व्हा, शोक करा आणि रडा; तुमच्या हसण्याचा शोक होवो; तुमच्या आनंदाची खिण्नता होवो. १० परमेश्वरासमोर नप्रवा, म्हणजे तो तुम्हास उच्च करील. ११ बंधूंनो, एकमेकांविषयी वाईट बोलू नका. जो बंधूविषयी वाईट बोलतो व आपल्या बंधूला दोष लावतो तो नियमशास्त्राविषयी वाईट बोलतो आणि नियमशास्त्राला दोष लावतो. पण तू जर नियमशास्त्राला दोष लावलास तर तू नियम पाळणारा नाहीस पण न्यायाधीश आहेस. १२ जो तारण्यास व नष्ट

करण्यास समर्थ आहे असा नियमशास्त्र देणारा व न्यायाधीश एकच आहे. मग शेजान्याला दोष लावणारा तू कोण? १३ अहो! तुम्ही जे म्हणता की, “आज किंवा उद्या आपण या गावाला जाऊ, तेथे वर्षभर राहू आणि व्यापार करून कमावू.” १४ पण उद्या काय होईल हे तुम्हास माहीत नसते. तुमचे आयुष्य काय आहे? तुम्ही केवळ वाफ आहा; ती थोडा वेळ दिसते आणि नंतर, दिसेनाशी होते. १५ त्याबद्दल तुम्ही असे म्हणा की, “परमेश्वराची इच्छा असल्यास आपण जिवंत असू आणि हे करू किंवा ते करू.” १६ आता, तुम्ही आपल्या योजनेचा अभिमान मिरवता. अशा प्रकारचा सर्व अभिमान व्यर्थ आहे. १७ म्हणून चांगले करणे कलत असून, जो ते करीत नाही त्यास ते पाप आहे.

५ धनवान लोकहो ऐका, तुमच्यावर जी संकटे येत आहेत त्याबद्दल रडा व आक्रोश करा. २ तुमची संपत्ती नाश पावली आहे व तुमच्या कपड्यांना कसर खाऊन टाकीत आहेत. ३ तुमचे सोनेचांदी मातीमोल झाले आहे. त्याच्यावर चढलेला थर तुमच्याविरुद्ध साक्ष देईल आणि तुमचे शरीर अग्नीसारखे खाऊन टाकील. तुम्ही शेवटल्या दिवसांसाठी धन साठवून ठेवले आहे. ४ पहा! तुमच्या शेतात कापणी करणाऱ्या मजुराची मजुरी जी तुम्ही अडवून धरलीत ती ओरडून दुःख करीत आहे आणि ते रडणे सैन्याच्या परमेश्वराच्या कानी पोहोचले आहे. ५ जगत असताना तुम्ही चैनबाजी व विलास केला आणि मन मानेल तसे वागला. वधावयाच्या दिवासांसाठी खाऊनपिठून तयार क्लेल्या सारखे तुम्ही पुष्ट झालात. ६ जे लोक तुम्हास काहीही विरोध करीत नाही अशा नीतिमान लोकांस तुम्ही दोषी ठरवले आहे आणि त्यांची हत्या केली आहे. ७ यासाठी बंधूंनो, प्रभुच्या येण्यापर्यंत धीर धरा, लक्षात ठेवा की, शेतकीरी आपल्या शेतातील मोलवान पिकाची वाट पाहतो. तो धीराने त्याची वाट पाहतो. पहिला व शेवटचा पाऊस मिळेपर्यंत वाट पाहतो. ८ तुम्हीसुद्धा धीराने वाट पाहिली पाहिजे. तुमचे अंतःकरण ईर्ष्याविरुद्ध करून करणे कारण प्रभूचे दुसरे आगमन जवळ आले आहे. ९ बंधूंनो, एकमेकांविषयी कुरकुर करण्याचे थांबवा, यासाठी की तुम्ही दोषी ठरू नये. पहा, न्यायाधीश दाराजवळ आत येण्यासाठी तयारीत उभा आहे. १० बंधूंनो, जे संदेशे प्रभुच्या नावाने बोलते त्यांचे दुःख सहन व धीराविषयी उदाहरण घ्या. ११ त्यांनी दुःखसहन केले म्हणून आपण त्यांना धन्य म्हणतो, हे लक्षात ठेवा. तुम्ही ईर्षोबाच्या सहनशीलतेविषयी ऐकले आहे आणि प्रभूकडून जो त्याचा शेवट झाला तो सुध्दा पाहिला आहे, तो असा की प्रभू फार दयालू आणि कनवाळू आहे. १२ माझ्या बंधूंनो, मुख्यतः शपथ वाहू नका; स्वर्गाची, पृथ्वीची किंवा दुसरी कशाचीही शपथ वाहू नका. तुम्ही दोषी ठरू नये म्हणून तुम्हास होय म्हणायचे तर होयच म्हणा. तुम्हास नाही म्हणायचे तर नाहीच म्हणा. १३ तुमच्यातील कोणी संकटात आहे काय? त्याने प्रार्थना करावी. कोणी आनंदी आहे काय? त्याने स्तुतीगतान करावे. १४ तुमच्यापैकी कोणी आजारी आहे काय? त्याने मंडळीतील वडीलांना बोलवावे व त्यांना त्याच्यासाठी प्रार्थना करण्यास संगावे आणि प्रभुच्या नावाने त्याच्यावर तेल लावावे १५ विश्वासाने केलेली प्रार्थना आजारी मनुष्यास बेरे करील व प्रभू त्यास उठवील. जर त्याने पापे केली असतील तर प्रभू त्याची क्षमा करील. १६ म्हणून एकमेकांकडे आपल्या पापांची कुली द्या आणि एकमेकांसाठी प्रार्थना करा. यासाठी की, तुम्ही बेरे क्वावे. नीतिमान मनुष्याची प्रार्थना सामर्थ्यावुक्त व परिणामकारक असते. १७ एलीया हा आपल्यासारख्या स्वभावाचा मनुष्य होता. पाऊस पढू नये म्हणून त्याने कलकळीने प्रार्थना केली आणि नंतर साडेतीन वर्षे देशात पाऊस पडला नाही. १८ मग त्याने पुन्हा प्रार्थना केली व आकाशाने पाऊस दिला आणि पृथ्वीने आपले धन्य उपजवले. १९ माझ्या बंधूंनो, जे तुमच्यापैकी कोणी चुकला किंवा सत्यापासून दूर भटकला असेल आणि जर कोणी त्यास परत आणले तर पापी मनुष्यास चुकिच्या मार्गावरून तो परत आणतो. २० तो त्याचा जीव मरणापासून तारील व पापांची रास झाकील.

१पत्र.

१ येशु ख्रिस्ताचा प्रेषित पत्र ह्याजकडून, पंत, गलतीया, कप्पदुकिया,

आशिया व बिथुनिया या प्रांतात उपरी म्हणून पांगलेल्या देवाच्या लोकांस पत्र, २ देवपित्याच्या पूर्वजानानुसार, आत्मच्याचा पवित्रीकरणाद्वारे, येशूच्या आजेत राहण्यासाठी त्याचे रक्त शिंपडून निवडलेले तुम्हास कृपा व शांती विपुल मिळोत. ३ आपला प्रभू येशु ख्रिस्त याचा देव आणि पिता धूऱ्यावादित असो? त्याने आपल्या महादयेने येशु ख्रिस्ताला मृतांतून उठवून आपल्याला एका जिवंत आशेत पुन्हा जन्म दिला आहे, ४ आणि त्याद्वारे मिळणारे अविनाशी, निर्मल व अक्षय तवन स्वर्गात तुमच्यासाठी राखून ठेवले आहे, ५ आणि शेवटच्या काळात प्रकट करण्याकरता सिद्ध केलेल्या तारणासाठी तुम्ही देवाच्या सामर्थ्याने विश्वासाद्वारे, राखलेले आहात. ६ आणि या कारणास्तव, आताच्या काळात, निरनिराळ्या प्रकाराच्या परीक्षांमुळे तुम्हास थोडा वेळ भाग पडल्यास तुम्ही दुःख सोशीत असताही आनंदित होता. ७ म्हणजे, नाशवंत सोन्याची परीक्षा अर्नीने करतात, त्या सोन्याहून मोलवान असलेल्या तुमच्या विश्वासाची परीक्षा, येशु ख्रिस्ताचे येणे होईल त्यावेळी, प्रशंसेला, गौरवाला व मानाला कारण क्वाही. ८ तुम्ही त्यास बधितले नसताही तुम्ही त्याच्यावर प्रीती करता आणि त्यास पाहिले नसताही त्याच्यावर विश्वास ठेवून, तुम्ही अवर्णनीय, गौरवी अनंदाने उल्लसीत होता. ९ कारण, तुमच्या विश्वासाचे प्रतिफल, म्हणजे तुमच्या आत्मच्याचे तारण तुम्ही मिळवत आहात. १० तुम्हास प्राप्त होणाऱ्या कृपीविषयी ज्या संदेश्यांनी संदेश सांगितले ते या तारणाविषयी विचार व शोध करीत होते. ११ त्यांच्यामधील ख्रिस्ताचा आत्मा जेव्हा ख्रिस्ताच्या दुःखाविषयी व त्यानंतरच्या त्याच्या जिवंत उठण्याच्या गौरवी गोर्धेविषयी पूर्वीच सांगितले होते, तेव्हा त्याने कोणता किंवा कोणत्या प्रकारचा काळ दर्शविला याचा ते विचार करीत होते. १२ त्यांना प्रकट झाले होते की, स्वर्गातून खाली पाठवलेल्या पवित्र आत्मच्याच्या प्रेरणेने, तुम्हास शुभर्वर्तमान सांगणाऱ्यांनी आता ज्या गोषी तुम्हास सांगितल्या, त्यामध्ये ते स्वतःची नाही, पण तुमची सेवा करीत होते. त्या गोषी न्याहाळून पाहण्याची इच्छा देवदूतांना आहे. १३ म्हणून तुम्ही आपल्या मानाची कंबर कसून सावध रहा आणि येशु ख्रिस्ताचे येणे होईल त्यावेळी तुमच्यावर जी कृपा होणार आहे तिच्यावर पूर्ण आशा ठेवा. १४ तुम्ही आज्ञाकित मुले होऊन, तुमच्या पूर्वीच्या अज्ञानातील वासनांप्रमाणे स्वतःला वळण लावू नका. १५ परंतु तुम्हास ज्याने पाचारण केले तो जसा पवित्र आहे तसे तुम्ही आपल्या सर्व वागण्यात पवित्र व्हा. १६ कारण असे जे पवित्र शास्त्रात लिहिले आहे की, “तुम्ही पवित्र असा कारण मी पवित्र आहे.” १७ आणि पक्षपात न करता, जो प्रत्येक मनुष्याचा कामाप्रमाणे न्याय करतो त्यास तुम्ही जर पिता म्हणून हाक मारता, तर तुमच्या प्रवासाच्या काळात तुम्ही भय धरून वागले पाहिजे. १८ कारण तुम्हास माहीत आहे की, तुमच्या पूर्वजांनी लावू दिलेल्या निरर्थक आचरणातून चांदीसोन्यासारख्या नाशवंत गोषीद्वारे, तुमची सुटका केली गेली नाही. १९ निष्कलंक व निर्दोष कोकारा झालेल्या ख्रिस्ताच्या मोलवान रक्ताद्वारे तुम्ही मुक्त झाला आहात. २० खरोखर, जगाच्या स्थापने अगोदर, तो पूर्वीपासून नेमलेला होता. पण या शेवटच्या काळात तो तुमच्यासाठी प्रकट झाला, २१ आणि त्याच्याद्वारे तुम्ही देवावर विश्वास ठेवला; कारण देवावर तुमचा विश्वास व तुमची आशा असावी म्हणून त्यास मृतांतून उठवून गौरव दिला. २२ तुम्ही जर आत्मच्याद्वारे, सत्याचे आज्ञापालन करून, निष्कपट बंधुप्रेमासाठी आपले जीव शुद्ध केले आहे, तर तुम्ही आस्थेने एकमेकांवर मनापासून प्रीती करा. २३ कारण तुम्ही नाशवंत बीजाकडून नाही पण अविनाशी बीजाकडून, म्हणजे देवाच्या, जिवंत टिकणाऱ्या वचनाच्याद्वारे तुमचा पुढा जन्म पावलेले आहात. (aiōn g165) २४ कारण पवित्रशास्त्रात असे लिहिले आहे, “सर्व मानवजाती गवतासारखी आहे व तिचे सर्व वैभव

गवताच्या फुलासारखे आहे गवत वाळते व त्याचे फूल गळते. २५ परंतु परमेश्वराचे वचन सर्वकाळ टिकते.” तुम्हास त्याच वचनाचे शुभर्वर्तमान तुम्हास सांगण्यात आले ते तेच आहे. (aiōn g165)

२ म्हणून तुम्ही सर्व दुष्टपणा, सर्व कपथ, ढोग, हेवा व सर्व दुर्भाषणे दूर ठेवून, २ परमेश्वर कृपाळू आहे, असा तुम्ही अनुभव घेतला आहे तर तुम्ही त्याद्वारे तारणासाठी तुम्ही वाढ क्वाही वाढ क्वाही म्हणून नून जन्मलेल्या बालकांसारखे आध्यात्मिक निया दुधाची इच्छा थरा. ४ मनुष्यांनी नाकारलेल्या पण देवाने निवडलेल्या मोलवान अशा जिवंत दगडाकडे तुम्ही येत असता, ५ तुम्हीही जिवंत दगडांप्रमाणे, आध्यात्मिक भवन असे, रचल जात आहात देवाला आवडणेरे आध्यात्मिक यज्ञ, येशु ख्रिस्ताद्वारे, अर्पण करण्यासाठी एक पवित्र याजकगण असे उभारले जात आहात. ६ म्हणून शास्त्रलेखातही असे आहे की, “पाहा, मी एक निवडलेला व मोलवान असलेला, कोनशिला सियोनात ठेवतो आणि जो त्याच्यावर विश्वास ठेवतो तो फकीत होणार नाही.” ७ म्हणून विश्वास ठेवणाऱ्या तुम्हास तो मोलवान आहे; पण, जे विश्वास ठेवत नाहीत त्यांना ‘बांधुण्यांनी जो दगड नाकारला तोच कोपच्याचा मुख्य कोनशिला झाला आहे’ ८ असा देखील शास्त्रलेख आहे, “अडखल्याचा दगड व अडथळ्याचा खडक झाला आहे.” ते वचन मानीत नसल्यामुळे अडखलतात आणि त्यासारीच ते नेमलेले होते. ९ पण तुम्ही एक निवडलेला वंश, एक राजकीय याजकगण, एक पवित्र राष्ट्र, देवाचे स्वतःचे लोक असे आहे; द्यासाठी की, तुम्हास ज्याने अंधारातून आपल्या अदूर प्रकाशात बोलावले त्याचे गुण तुम्ही प्रसिद्ध करावेत. १० ते तुम्ही पूर्वी लोक नव्हता पण आता देवाचे लोक आहात; तुमच्यावर दया केली नव्हती पण आता दया केली गेली आहे. ११ माझ्या प्रियांनो, तुम्ही उपरी व प्रवासी असल्यामुळे मी तुम्हास विनंती करतो की, आत्म्याबोरवर लालाई करण्याऱ्या दैहिक वासनापासून दूर रहा. १२ परार्षीयात आपले आचरण चांगले ठेवा, म्हणजे तुम्हास दुरावरणी मानून, ते जरी तुमच्याविषयी वाईट बोलतात, तरी तुमची जी चांगली कामे त्याना दिसतील, त्यावरून त्याच्या भेटीच्या दिवशी त्यांनी देवाचे गौरव करावे. १३ प्रत्येक प्रकाराच्या मानवी व्यवस्थेला, प्रभुकरता, आज्ञाधारक रहा. राजा श्रेष्ठ म्हणून त्याच्या अधीन राहा. १४ जे अधिकारी असतील त्यांना आज्ञाकित रहा; कारण वाईट करण्याऱ्यांना शिक्षा करण्यास व चांगले करण्याऱ्यांची प्रशंसा करण्यास ते पाठवलेले आहेत. १५ कारण देवाची इच्छा आहे की, तुम्ही चांगले करीत राहून निर्बुद्ध मनुष्यांच्या अज्ञानाला गप्प करावे. १६ तुम्ही स्वतंत्र आहात, परंतु वाईट प्रवृत्तीवर पांचरूण घालण्यास स्वातंत्र्याचा उपयोग न करता, देवाचे दास म्हणून जगावे १७ सर्वांना मान द्या; बंधुवर्गावर प्रीती करा; देवाचे भय धरा; राजाला मान द्या. १८ घरच्या नोकरांनो, तुम्ही पूर्ण आदराने आपल्या स्वामीच्या आजेत रहा. जे चांगले आणि सहनशील असतील त्यांनाच नव्हे, पण कठोर असतील त्यांनदेखील आजेत रहा १९ कारण, जर कोणी देवाचिषी विवेक बाळगून, अन्याय सोसून, दुःख सहन करीत असेल, तर ते स्तुत्य आहे; २० पण तुम्ही पाप करता तेव्हा तुम्हास ठोसे दिले गेले आणि तुम्ही ते सहन केलेत तर त्यामध्ये काय मोठेपणा आहे? पण चांगले कल्पन सोसावे लागते तेव्हा तुम्ही ते सहन केले, तर ते देवाला आवडणेरे आहे. २१ कारण द्यासाठीच तुम्हास पाचारण करण्यात आले आहे; कारण ख्रिस्तानेही तुमच्यासाठी दुःख सोसले आहे; आणि तुम्ही त्याच्या पावलांवरून मागोमाग जावे म्हणून त्यांने तुमच्यासाठी कित्ता ठेवला आहे. २२ त्यांने पाप केले नाही व त्याच्या मुखात काही कपथ आढळले नाही. २३ त्याची हेटाळणी होत असता त्यांने फिरून हेटाळ्ये नाही, आणि सोशीत असता त्यांने धमकावले नाही; पण देव जो नीतीने न्याय करतो त्याच्या हातात त्यांने स्वतःस दोषवत्ते. २४ त्यांने स्वतः: तुमची आमची पापे स्वदेशी वाहून वधस्तंभावर नेती, द्यासाठी की, आपण पापाला मस्तून नीतिमत्त्वाला जिवंत रहावे; त्यास बसलेल्या माराने तुम्ही निरोपी झाला आहात. २५ कारण

तुम्ही मेंढारांसारखे बहकत होता; पण जो तुमच्या जीवांचा मेंढपाल व रक्षक आहे, त्याच्याकडे आता परत आला आहात.

३ आणि तुम्ही विवाहित स्त्रियांनो, आपल्या पतीच्या अधीन रहा; म्हणजे कोणी वचनाला अमान्य असेल, तरी तुमचे भीडस्टपणाचे निर्मळ वर्तन पाहून ते वचनांवाचून आपल्या स्त्रियांच्या वर्तनाने मिळवून घेतले जावे कारण ते तुमचे शुद्ध, आदराचे आचरण पाहतील. ३ तुमची शोभा ही केस गुंफणे, सोन्याची दागिने घालणे आणि उंची वक्ते वापरणे हांची बाहेरची शोभा असू नये; ४ पण अंतःकरणात गुप्त राहणाऱ्या मानवी स्वाभावत, म्हणजे देवाच्या दृष्टीने बहुमोल असलेल्या, सौत्य आणि शांत आत्माच्या अविनाशी भूषणात ती असावी. ५ कारण देवावर आशा ठेवणाऱ्या, प्राचीन काळच्या, पवित्र स्त्रियांनीही अशाप्रकारे आपल्या पतीच्या अधीन राहून स्वतःला शोभवत असत. ६ उदाहरणार्थ, सारेही अब्राहामाला धनी म्हणून त्याच्या आज्ञा पाळल्या. तुम्ही चांगले करतो असाल आणि कोणताही भयाला भीत नसाल तर तुम्ही तिच्या मुली झाला आहात. ७ पतीनो, तुम्हीही आपल्या पत्नीला अधिक नाजूक पात्राप्रमाणे, आपल्या ज्ञानानुसार, मान द्या आणि जीवनाच्या कैपेचे जोडीचे वारीस म्हणून एकत्र रहा, म्हणजे तुमच्या प्राथनेत व्यत्यय येवू नये. ८ शेवटी सर्वजना एकमनाचे व्हा आणि एकभावाचे होऊन बंधुप्रेम बाळगणारे, कनवाळू व्रेमेल मनाचे व्हा. ९ तर वाईटाबद्दल वाईट आणि निदेबद्दल निंदा, अशी परतफेड करू नका, पण आशीर्वाद द्या कारण हासाठीच तुम्हास पाचारण करण्यात आले आहे; म्हणजे तुम्हास आशीर्वाद हे वर्तन मिळावे. १० कारण, “जो जीविताची आवड धरती व चांगले दिवस बघावेत अशी इच्छा करतो त्याने वाईटापासून आपली जी भक्तपौरी भाषणापासून, आपले ओठ आवारावेत ११ त्याने वाईट सोडून चांगले करावे, शांतीचा शोध करून तिला अनुसारावे. १२ कारण परमेश्वराचे डोळे नीतिमानांवर असतात व त्याचे कान त्यांच्या विनंतीकडे असतात पण वाईट करणाऱ्यावर परमेश्वराची करडी नजर असत.” १३ आणि तुम्ही जर चांगल्याविषयी आवेशी झाला, तर कोण तुमचे वाईट करील? १४ पण, नीतिमत्त्वाकरता तुम्ही सोसाले तर तुम्ही धन्य! त्यांच्या भयाने भिऊ नका किंवा अस्वस्थ होऊ नका. १५ पण खिस्ताला प्रभू म्हणून आपल्या अंतःकरणात पवित्र माना व तुमच्या आशेचे कारण विचारणाऱ्या प्रत्येक मनुष्यास सोम्यतेने व आदराने प्रत्युत्तर देण्यास तुम्ही नेहमी तीयार असा. १६ आणि चांगला विवेक ठेवा; म्हणजे, तुमच्याविषयी वाईट बोलत असता, खिस्तातील तुमच्या चांगल्या आचरणावर खोटे आरोप करणाऱ्यांना लाज वाटावी. १७ कारण चांगले केल्याबद्दल तुम्ही सोसाले हे जर देवाला बरे वाटो, तर वाईट केल्याबद्दल सोसंप्यापेक्षा ते अधिक बरे. १८ कारण, आपल्याला देवाकडे आणण्यास खिस्तसुद्धा पापांसाठी, नीतिमान अनीतिमान लोकांसाठी, एकदा मरण पावला. तो देहाने मारला गेला, पण आत्म्याने जिवंत केला गेला. १९ आणि तो त्याद्वारे गेला व त्याने तुम्हाताल्या आत्म्यांना घोषणा केली. २० नोहाच्या दिवसात, तारु तायार होतेवेळी, देवाची सहनशीलता प्रतीक्षा करीत असता, पूर्वी ज्यांनी अवमान केला ते हे होते. त्या तारावत केवळ थोडे, म्हणजे आठ जीव, पाण्याकडून तारले गेले. २१ आतासुद्धा, त्याचे प्रतिरूप असा बाप्तिस्मा; देहाचा मल काढून नाही, पण चांगल्या विवेकाने देवाला दिलेले वरन म्हणून, येशू खिस्ताच्या पुनरुत्थानाकडून आपल्याला तारतो. २२ तो स्वर्गात गेला असून देवाच्या उजवीकडे आहे आणि देवदूत, अधिकारी व सत्ताधीश त्याच्या अवीन आहेत.

४ म्हणून खिस्ताने देहाने दुःख सोसाले आणि तुम्हीही त्याच्या वृत्तीची शस्त्रसामग्री परिधान करा कारण ज्याने देहात सोसाले आहे तो पापापासून दूर झाला आहे. २ म्हणून अशा मनुष्याने आपल्या देहातील पुढील आयुष्य, मनुष्यांच्या वासनांसाठी नाही, पण देवाच्या इच्छेसाठी जगावे. ३ कारण परराष्ट्रीयांच्या इच्छेप्रमाणे करण्यास गेलेला काळ पुरे झाला. तेव्हा तुम्ही

कामातुरपणात, वासनांत, दारुबाजीत, दंगलीत, तसेच बदैफैली व अमंगल मूर्तीपूजेत आपल्या मागाने गेलात. ४ अशा बेतालपणाच्या स्वैराचरणात आता तुम्ही त्यांच्याबरोबर घुसत नाही, ह्याचे त्यांना नवल वाढून ते तुमची निंदा करतात. ५ तरीही, देव जो जिवंतांचा व मृतांचा न्याय करण्यास तयार आहे त्यास ते आपला हिंशोब देतील. ६ कारण, याकरिता, मृतांनादेखील शुभवर्तमान सांगण्यात आले होते; म्हणजे जरी मनुष्यांप्रमाणे त्यांचा देहात न्याय झाला तरी त्यांनी देवाप्रमाणे आत्म्यात जिवंत रहावे. ७ पण सर्व गोर्झींचा शेवट जवळ आला आहे म्हणून संवंजस मनाचे व्हा आणि प्राथनेसाठी सावध रहा; ८ आणि सर्वांत महत्त्वाची गोर्झ ही की आपल्यात वाढती प्रीती ठेवा, कारण प्रीतीने पापांची रास झाकली जाते. ९ काही कुकुर न करता तुम्ही सर्वजन एकमेंचांचा पाहुण्याचार करणारे व्हा. १० तुम्ही देवाच्या बहुविध कृपेचे चांगले कारभारी या नात्याने, प्रयेकास मिळालेल्या कृपादानाने एकमेंचांची सेवा करा. ११ जो भाषण करतो त्याने आपण देवाची वचने बोलत आहोत असे बोलावे व जो सेवा करतो त्याने आपण आपली सेवा देवाने दिलेल्या शक्तीने करीत आहोत अशी करावी. म्हणजे, येशू ख्रिस्तसाद्वारे, सर्व गोर्झींत देवाचे गौरव करावे, त्यास गौरव व पराक्रम ही युगानुयुग असीत. आपेन. (alon g165) १२ प्रियांगे, तुमच्या परीक्षेसाठी, तुम्ही अभिन्परीक्षा होण्यात तुम्हास काही अपूर्व झाले, असे वाढून त्याचे नवल मानू नका. १३ उलट तुम्ही खिस्ताच्या दुखात भागीदार होत आहात म्हणून आनंद करा. म्हणजे त्याचे गौरव प्रकट होईल तेव्हाही फार मोठ्या आनंदाने तुम्ही उल्लासित क्वावे. १४ खिस्ताच्या नावाकरता तुमची निंदा होत असेल तर तुम्ही धन्य! आहात कारण गौरवाचा आत्मा म्हणजे देवाचा आत्मा तुमच्यावर येऊन राहिला आहे. १५ पण तुमच्यातील कोणी खुनी किंवा चोर म्हणून, वाईट करणारा किंवा दुसऱ्याच्या कामात लुढुडुक करणारा म्हणून कोणी दुख भोगू नये. १६ खिस्ती म्हणून जर कोणाला दुःख सहन करावे लागत असेल तर त्यास लाज वाढू नये; त्या नावामुळे देवाचे गौरव करावे. १७ कारण देवाच्या धरण्यापासून न्यायनिवाड्यास आरंभ होण्याची वेळ आता आली आहे आणि तो जर प्रथम आपल्यापासून झाला, तर जे देवाचे शुभवर्तमान मानीत नाहीत त्यांचा शेवट काय होईल? १८ नीतिमान जर कषाणे तर जो भक्तीहीन व पापी ह्याला ठिकाण कोठे मिळेल? १९ म्हणून जे देवाच्या इच्छेप्रमाणे सोसातात त्यांनी चांगले करीत राहून, जो विश्वासू निर्माणकर्ता आहे त्याच्याहाती आपले जीव सोपवावेत.

५ तुमच्यात जे कोणी वडील आहेत त्यांना मी एक सोबतीचा वडील व खिस्ताच्या दुखांचा साक्षी म्हणून व त्याचप्रमाणे, पुढे प्रकट होणार असलेल्या गौरवाचा एक भागीदार म्हणून हा बोध करतो. २ तुमच्यामधील देवाच्या कल्पाचे पालन करा; भाग पडते म्हणून नाही पण देवाला आवडेल असे, स्वेच्छेने, द्रव्यलोभासाठी नाही पण उत्सुकेने करा ३ आणि, वतनावर धनीपण चालवून नाही, पण कल्पाला उदाहरणे होऊन त्याचे पालन करा. ४ आणि मुख्य मेंढपाल प्रकट होईल तेव्हा तुम्हास गौरवाचा न कोमेजणारा मुक्त मिळेल. ५ तसेच तरुणांनो, तुम्ही वडिलांच्या अधीन रहा आणि तसेच तुम्ही सागळे जण एकमेंचांची सेवा करण्यास नग्रतारूप वस्त्र घेऊन कमरेस गुंडाळा; कारण देव गविंशिष्ठाना विवेध करतो पण लीनांना कृपा पुरवतो. ६ म्हणून देवाच्या पराक्रमी हाताखाली लीन व्हा ह्यासाठी की त्याने तुम्हास योग्यवेळी उंच करावे. ७ तुम्ही आपली सर्व चिंता त्याच्यावर टाका, कारण तो तुमची काळजी करतो. ८ सावध रहा; जागृत रहा कारण तुमचा शरू सैतान हा गर्जणाच्या सिंहाप्रमाणे, कोणाला गिळावे म्हणून शोधीत फिरतो. ९ तुम्ही विश्वासात रिश्वर राहून त्याच्याविरुद्ध उभे रहा कारण तुम्ही जाणता की, जगात असलेल्या तुमच्या बांधवांवर तशीच दुःखे आणली जात आहेत. १० पण तुम्हास ज्याने खिस्तसुद्धारे, आपल्या सनातन गौरवाचा बोलावले आहे तो सर्व कृपेचा देव, तुम्ही अल्पकाळ सोसल्यानंतर, स्वतः तुम्हास परिपूर्ण

करील, स्थिर करील आणि दृढ करील. (aiōnios g166) ११ त्याचा पराक्रम युगानुयुग आहे. आमेन. (aiōn g165) १२ मी ज्या सिल्वानला विश्वासू बंधू म्हणून मानतो त्याच्याहाती तुम्हास थोडक्यात लिहून पाठवून, बोध करतो आणि साक्ष देतो की, ही देवाची खरी कृपा आहे. त्यामध्ये तुम्ही स्थिर रहा. १३ बाबेल येथील, तुमच्या जोडीची निवडलेली मंडळी तुम्हास सलाम पाठवत आहे आणि माझा मुलगा मार्क हाही पाठवत आहे १४ प्रीतीच्या अभिवादनाने एकमेकांना सलाम द्या. श्रिस्तामधील तुम्हा सर्वांना शांती असो.

२ पेत्र.

१ आपला देव व तारणारा येशु ख्रिस्त स्थाच्या नीतिमत्त्वाने आमच्यासारखा, मोलवान विश्वास मिळालेल्या लोकांस, येशु ख्रिस्ताचा दास व प्रेषित शिमोन पेत्र ह्याजकडून पत्र; २ देव आणि आपला प्रभू येशु ह्याच्या ओळखीने तुम्हास कृपा व शांती विपुल मिळत राहो. ३ देवाने तुम्हा आम्हास आपल्या गौरवासाठी व सातिक्तेसाठी बोलावले आहे, त्याच्या ओळखीच्या द्वारे, त्याच्या दैवी सामर्थ्यने जीवनास व सुभर्तीस आवश्यक असलेल्या सर्व गोष्टी दिल्या आहेत. ४ त्यांच्यायोगे मोलवान व अति महान वचने देण्यात आली आहेत; ह्यासाठी की, त्यांच्याद्वारे तुम्ही वासनेपासून उत्पन्न होणारी जगातील भ्रष्टाचा चुकवून दैवी स्वभावाचे भागीदार क्वाहे. ५ ह्याच्या कारणास्तव तुम्ही होईल तितका प्रयत्न करून आपल्या विश्वासात सातिकरेची, सातिकरेत जानाची ६ ज्ञानात इंट्रियदमनाची, इंट्रियदमनात सहनशीलता आणि सहनशीलतेला सुभर्ती, ७ आणि सुभर्तीत वंश्युतीतीची व बंधुप्रीती मध्ये प्रीतीची भर जोडा. ८ कारण हे गुण तुम्हामध्ये असून ते वाढते असले तर आपला प्रभू येशु ख्रिस्त स्थाच्या ओळखीविषयी तुम्ही निरुपयोगी व निष्फल ठरणार नाही, असे ते तुम्हास करतील. ९ ज्याच्या ठारी या गोष्टी नाहीत तो आंधारा आहे, अदूरदृष्टीचा आहे, त्यास आपल्या पूर्वीच्या पापांपासून शुद्ध झाल्याचा विसर पडला आहे; १० म्हणून बंधूंसू, तुमचे पाचारण व तुमची निवड अढळ करण्यासाठी विशेष प्रयत्न करा. या गोष्टी तुम्ही केल्या तर तुम्ही कधी अडखलणार नाही. ११ आणि तशा प्रकारे आपला प्रभू व तारणारा येशु ख्रिस्त स्थाच्या सावरकालिक राज्यात जयोत्सावाने तुमचा प्रवेश होईल. (aiōnios g166) १२ या कारणास्तव, जरी तुम्हास या गोष्टी माहित आहेत आणि प्रापात झालेल्या सत्यात तुम्ही रिश्वर झाला आहा, तरी तुम्हास त्यांची नेहमीच आठवण देण्याची काळजी घेईल. १३ मी या मंडपात आहे तोपर्यंत तुम्हास आठवण देऊन जागून ठेवणे हे मला योग्य वाटते. १४ कारण मला माहीत आहे की, आपला प्रभू येशु ख्रिस्त ह्याने मला कळवल्याप्रमाणे मला माझा मंडप लवकर काढावा लागेल. १५ आणि माझे निघून जाणे झाल्यानंतरीही या गोष्टी, सतत तुमच्या स्मरणात रहाच्या म्हणून शक्य तितके करीन. १६ कारण चायुयने कलिलेल्या कथास अनुसरून आम्ही आपल्या प्रभू येशु ख्रिस्ताचे सामर्थ्य व येण्याविषयी जे तुम्हास कळवते असे नाही तर आम्ही त्याचे ऐश्वर्य, प्रत्यक्ष पाहणारे होतो. १७ कारण त्यास देवपित्याकडून सन्मान व गौरव मिळाले; तेव्हा ऐश्वर्ययुक्त गौरवाच्याद्वारे अरी वाणी झाली की, “हा माझा प्रिय पुत्र, मला परमप्रिय आहे, ह्याच्याविषयी मी संतुष्ट आहे.” १८ त्याच्याबरोबर पवित्र डोंगारावर असताना आकाशातून आलेली ही वाणी आम्ही स्वतः ऐकली. १९ शिवाय अधिक निश्चित असे संदेष्याचे वचन आम्हाजवळ आहे; ते काळोख्या जागी प्रकाशाणाच्या दिव्याप्रमाणे आहे म्हणून, तुमच्या अंतःकरणात दिवस उजाडेपर्यंत व व्रभातारा उआवेपर्यंत तुम्ही त्याकडे लक्ष घाल तर चांगले कराल. २० तुम्ही प्रथम हे जाणा की, शास्त्रलेखातील कोणताही संदेश स्वतः अर्थ लावण्यासाठी झाला नाही. २१ कारण कोणत्याही काळात मनुष्यांच्या इच्छेने संदेश झाला नाही, तर पवित्र आत्म्याने प्रेरित झालेल्या मनुष्यांनी देवाकडून आलेला संदेश दिला आहे.

२ पण त्या लोकात खोटे संदेशे झाले होते, तसे तुमच्यात खोटे शिक्षकही होतील; ते आपली विधातक मते चोसून लपवून आत आणतील आणि त्यांना ज्याने विकत घेतले आहे त्या स्वामीला ते नाकारतील व तसे करून ते आपल्या स्वतःवर शीघ्र नाश ओढवून घेतील. २ पुष्करजण त्यांच्या कामातुरपणाचे अनुकरण करतील व सत्याच्या मागची त्यामुळे निदा होईल. ३ आणि बनावट गोष्टी रचून ते लोभाने तुमच्यावर पैसे मिळवतील. त्यांच्याकरिता ठरलेला दंड पहिल्यापासूनच विलंब करीत नाही, अणि त्यांचा

नाश डुलक्या घेत नाही. ४ कारण जर देवाने पाप करणाऱ्या देवदूतांनाही राखले नाही पण नरकात लोटून, गडद काळोखाच्या खाड्यात न्यायासाठी अटकेत ठेवले, (Tartaroō ५५०२०) ५ जर त्याने पहिले जग राखले नाही पण अभक्तांच्या त्या जगावर जलप्रलय आणून, नीतिमत्त्वाचा उपदेशक नोहा ह्यालाच केवळ इतर सात जणांसहित सुरक्षित ठेवले; ६ जर त्याने सदोम व गमोरा या नगरांची राख करून त्यांना नाशकी शिक्षा दिली व पुढे जे लोक अभक्तीने वागतील त्यांच्यासाठी त्यांचे उदाहरण ठेवले, ७ आणि तेथील दुराचायांचे, कामातुरपणाचे वागणे पाहून त्रस्त झालेल्या नीतिमान लोटाला त्याने सोडवले; ८ कारण तो नीतिमान मनुष्य त्यांच्यात राहून पाहत असता व ऐकत असता, त्यांच्या स्वैराचाराची कृत्ये पाहून, दिवसानुविद्यवस, त्याच्या नीतिमान जिवाला यातना होते होत्या; ९ तर जे धार्मिकांना त्यांच्या परीक्षेतून कसे सोडवावे व जे अनीतिमान लोकांस शिक्षा भोगत न्यायाच्या दिवसासाठी कसे राखून, ठेवावे हे प्रभूला कळते. १० विशेषत: अमंगलपणाच्या वासनेने देहोपेशाच्या पाठीस लागणारे व अधिकार तुच्छ मानानारे ह्याना कसे राखून ठेवावे हे प्रभूला कळते. स्वैर, स्वचंदी असे हे लोक, सत्तांविषयी वाईट बोलण्यात हे कथरत नाहीत. ११ पण त्याच्यावेषेका शक्तीने व सामर्थ्याने मोठे असलेले देवदूतसुद्धा, त्यांच्याविरुद्ध परमेश्वरापुढे निदा करून त्यांना दोषी ठरवत नाहीत. १२ पण जे निर्बुद्ध प्राणी, नैसर्गिकरीत्या, धरले जाण्यास व मारले जाण्यास जन्मास येतात त्याच्याप्रमाणे हे स्वतःला न समजणाऱ्या गोष्टीविषयी वाईट बोलतात; आणि स्वतःच्या भ्रष्टेत नाश पावतील. १३ त्यांचे वाईट होईल ह्यात त्यांना त्यांच्या वाईट करण्याचे प्रतिफल मिळेल. ते दिवसाच्या ख्यालीखुशीशालीत सुख मानतात; ते डाग व कलंक आहेत. तुमच्याबोरोबर ते जेवतात तेव्हा ते दंगली करून मजा करतात. १४ त्यांच्या डोळ्यांत व्यभिचारिणी सदाची भरली आहे; त्यांना पापापासून दूर राहवत नाही. ते अस्थिर मनाच्या लोकांस मोह घालतात; त्यांचे जीव लोभाला सबकलेले आहे. ते शापग्रस्त लोक आहेत; १५ ते सरळ मार्ग सोडून बहकले आणि बौराचा पुत्र बलाम ह्याच्या मार्गास लागलेत; त्यास अनीतीचे वेतन प्रिय वाटले. १६ तरी त्याच्या अनाचाराचा निषेद्ध झालात; मुक्या गाढवीने मनुष्यासारख्या आवाजात बोलून संदेष्याच्या वेडेपणाला आण्या घालता. १७ ते पाणी नसलेले झारे आहेत, ते वाच्याने विखरलेले ढग आहेत आणि अंधाराचा गडद काळोख्या त्यांच्यासाठी राखलेला आहे. १८ कारण जेव्हा, चुकीने वागणाऱ्या लोकांमधून कोणी बाहेर निघाले असतील, तेव्हा हे लोक मूरुपणाच्या, मोळ्या, फुगीर गोष्टी बोलून, त्यांना देहाच्या वासनांद्वारे कामातुरपणाने भ्रूल घालतात. १९ त्यांना ते स्वातंत्र्याचे वचन देतात तेव्हा स्वतः दुष्टेचे दास असतात कारण ज्याच्याकडून कोणी जिकलेला आहे त्याच्या दासपणाही तो आणलेला आहे. २० कारण त्यांना आपला प्रभू व तारणारा येशु ख्रिस्त स्थाच्या जान होऊन, ते जगाच्या घाणीतून बाहेर निघाल्यावर त्यांनी पुन्हा त्या घाणीत अडकून, जर स्वतःला असहाय्य करून घेतले, तर त्यांची शेवटची स्थिती त्याच्या पहिल्या स्थितीहून अधिक वाईट होते. २१ कारण त्यांना नीतिमत्त्वाचा मार्ग समजल्यावर, त्यांनी दिलेली पवित्र आज्ञा सोडून देऊन त्यांनी मागे फिरावे, हे होण्यापेक्षा, त्यांना त्याचे ज्ञान झाले नसते तर त्यांच्यासाठी ते बेरे झाले असते. २२ कारण कुत्रे आपल्या ओकीकडे पुन्हा फिरते आणि धुतल्या नंतर डुकरीण लोळण्यासाठी घाणीत शिरते, ही जी खरी म्हण तिच्याप्रमाणे हे त्यांना झाले आहे.

३ प्रियजनहो, आता हे दुसरे पत्र मी तुम्हास लिहित आहे, या दोन्हीमध्ये होतील; ते आपली विधातक मते चोसून लपवून आत आणतील आणि त्यांने विकत घेतले आहे त्या स्वामीला ते नाकारतील व तसे करून ते आपल्या स्वतःवर शीघ्र नाश ओढवून घेतील. २ पुष्करजण त्यांच्या कामातुरपणाचे अनुकरण करतील व सत्याच्या मागची त्यामुळे निदा होईल. ३ आणि बनावट गोष्टी रचून ते लोभाने तुमच्यावर पैसे मिळवतील. त्यांच्याकरिता ठरलेला दंड पहिल्यापासूनच विलंब करीत नाही, अणि त्यांचा

त्याच्या येण्याचे वचन कोठे आहे? कारण पूर्वज निजले तेक्हापासून सर्व गोष्टी जशया उत्पत्तीच्या प्रारंभापासून होते तसेच चालू आहे. ५ कारण ते हे जाणूनबुजून विसरतात की, देवाच्या शब्दाने आकाश आणि पाण्यातून पाण्याच्या योगे घडलेली अशी पृथ्वी ही झाली. ६ त्याच्यायेगे, तेक्हाच्या जगाचा पाण्याने बुडून नाश झाला. ७ पण, आताचे आकाश व पृथ्वी ही त्याच शब्दाने अग्नीसाठी राखलेली असून, ती न्यायानिवाडाच्या व भक्तीहीन लोकाच्या नाशाचा दिवस येईपर्यंत राखून ठेवलेली आहेत. ८ पण प्रियजनही, ही एक गोष्ट तुम्ही विसरू नये की, प्रभूला एक दिवस हजार वर्षासमान आणि हजार वर्षे एका दिवसासमान आहेत. ९ किंतुके लोक ज्याला उशीर म्हणतात तसा उशीर प्रभू आपल्या वचनाविषयी करीत नाही. तर तो तुमच्याविषयी फार सहनशील आहे. कोणाचा नाश क्वावा अशी त्याची इच्छा नाही, तर सर्वांनी पश्चात्ताप करावा अशी आहे. १० तरी चोर येतो तसा प्रभूचा दिवस येईल; त्यादिवशी आकाश मोठा नाद करीत नाहीसे होईल, सुषितत्त्वे तापून विरघळतील आणि पृथ्वी तिच्याकील कामे जळून जातील. ११ या सर्व गोष्टी जर लयास जाणार आहेत म्हणून तुम्ही पवित्र आचरणात व सुभक्तीत राहून देवाचा दिवस येण्याची वाट पाहत व तो दिवस लवकर यावा म्हणून खटपट करीत तुम्ही कशा प्रकारचे लोक असावे रे? १२ देवाच्या त्या दिवसापुढे आकाश जळून लयास जाईल आणि सुषितत्त्वे अत्यंत तापून वितळतील. १३ तरी ज्यामध्ये नीतिमन्त्र राहते, असे नवे आकाश व नवे पृथ्वी त्याच्या वचनाप्रमाणे आपण वाट पाहत आहोत. १४ म्हणून प्रियजनही, या गोष्टीची वाट पाहता असता, तुम्ही त्याच्या दृष्टीने निर्दोष व निष्कलंक असे शांतीत असलेले आढळावे म्हणून होईल तितका प्रयत्न करा. १५ आणि आपल्या प्रभूची सहनशीलता हे तारणाच आहे असे समजा. आपला प्रिय बंधू पौल ह्याला देण्यात आलेल्या ज्ञानाप्रमाणे त्यानेही तुम्हास असेच लिहिले आहे. १६ आणि त्याने आपल्या सर्व पत्रांत या गोष्टीच्या उल्लेख केला आहे. त्यामध्ये समजण्यास कठिण अशा काही गोष्टी आहेत आणि जे अशिक्षित व अस्थिर माणसे इतर शास्त्रलेखांचा जसा विपरीत अर्थ करतात तसा ह्यांचाहि करतात; अशाने आपल्या स्वतःच्या नाशला कारणीभूत होतात. १७ तर प्रियजनही, तुम्हास या गोष्टी तुम्हास पूर्णीपासून कळत आहेत, म्हणून तुम्ही अनीतिमान लोकाच्या भ्रांतीप्रवाहात सापडून आपल्या स्थिरतेतून ढळू नये ह्यासाठी जपून राहा. १८ आणि आपला प्रभू व तारणारा येशू खिस्त ह्याच्या कुपेत व ज्ञानात वाढत जा. त्यास आता आणि सर्वकाळपर्यंत गौरव असो. आमेन. (aiōn g165)

१ योहा.

१ जे आरंभापासून होते, ते आम्ही ऐकले आहे, आमच्या डोळ्यांनी आम्ही जे पाहिले आणि न्याहाळले आहे, जे आमच्या हातांनी हाताल्ले त्याच जीवनाच्या शब्दविषयी आम्ही सांगतो. २ ते जीवन आम्हास प्रकट झाले. आम्ही ते पाहिले आहे; त्याविषयी आम्ही साक्ष देते आणि आम्ही त्या सार्वकालिक जीवनाविषयी तुम्हास घोषणा करीत आहोत. ते जीवन पित्याजवळ होते आणि ते आम्हास प्रकट केले गेले. (aiōnios g166) ३ आम्ही जे पाहिले व ऐकले आहे ते आम्ही आता तुम्हांलाही घोषित करीत आहोत, यासाठी की तुम्हीवी आमच्यासोबत सहभागिता असावी. आमची सहभागिता तर देवपिता व त्याचा पुत्र येथे ख्रिस्त याजबरोबर आहे. ४ तुमचा-आमचा अनंद पूर्ण क्वावा म्हणून आम्ही या गोटी तुम्हास लिहितो. ५ जो संदेश आम्ही त्याच्यापासून ऐकला आहे तोच आम्ही तुम्हास सांगत आहोत, देव प्रकाश आहे आणि त्याच्याठारी मुळीच अंधार नाही. ६ जर आम्ही म्हणतो की, आमची देवाबरोबर सहभागिता आहे पण पापाच्या अंधारामध्ये आम्ही जगतो तर आम्ही खोटे बोलत आहोत व सत्याला अनुसरत नाही. ७ पण जसा तो प्रकाशात आहे तसे जर आपण प्रकाशात चालत असलो तर आपली एकमेंबरोबर सहभागिता आहे आणि त्याचा पुत्र येथे द्याचे रस्त आपल्याला सर्व पापांपासून शुद्ध करते. ८ जर आम्ही असे म्हणतो की, आमच्यामध्ये कोणतेही पाप नाही, तर आम्ही स्वतःला फसवतो आणि आपल्याठारी सत्य नाही. ९ जर आपण आपली पापे कबूल करतो, तर तो विश्वासू व न्यायी आहे म्हणून आपल्या पापांची क्षमा करील आणि आपल्याला सर्व अनीतीपासून शुद्ध करील. १० जर आम्ही म्हणतो की आम्ही पाप केले नाही तर आम्ही त्यास लबाड ठरवतो आणि त्याचे वचन आपल्याठारी नाही.

२ माझ्या प्रिय मुलांनो, तुम्ही पाप करू नये यासाठी मी तुम्हास या गोटी लिहीत आहे, पण जर तुम्हांपैकी एखादा पाप करतो तर त्याच्यासाठी पित्याजवळ आपला कैवरी येथे ख्रिस्त जो नीतिमान तो आहे. २ तो केवळ आमच्याच पापासाठी नव्हे तर सगळ्या जगाच्याही पापांबद्दल प्रायश्चित्त झाला आहे. ३ जर आम्ही त्याच्या आज्ञा पाळतो तर आम्ही त्यास खन्या अथर्व ऑळखते आहे. ४ जो कोणी असे म्हणतो, “मी देवाला ऑळखतो!” परंतु त्याच्या आज्ञा पाळत नाही तर तो खोटे बोलत आहे; आणि त्याच्याठारी सत्य नाही. ५ पण जर कोणी त्याच्या वचनाप्रमाणे चालतो, तर त्यांच्यामध्ये देवाची प्रीती पूर्णत्वास गेली आहे. द्यावरून आपल्याला कळवून येते की, आपण त्याच्याठारी आहोत. ६ मी देवामध्ये राहतो असे म्हणणाऱ्याने, जसा येथे ख्रिस्त चालता तसे चालले पाहिजे. ७ प्रियांनो, मी तुम्हास नवी आज्ञा लिहीत नाही, परंतु जी आज्ञा तुम्हास आरंभापासून देण्यात आली आहे तीच जुनी आज्ञा लिहितो; जे वचन तुम्ही ऐकले ते ती जुनी आज्ञा होय. ८ तरीही मी एकप्रकार नवी आज्ञा लिहीत आहे. ती ख्रिस्तात आणि तुम्हाच्यात सत्य आहे कारण अंधार नाहीसा होत आहे व खरा प्रकाश अगोदरपासूनच प्रकाशत आहे. ९ मी प्रकाशात आहे असे म्हणून जो आपल्या भावांचा द्वेष करतो तो अजून अंधारांतच आहे. १० जो आपल्या भावावर प्रेम करतो तो प्रकाशात राहतो आणि त्याच्यामध्ये अडखलण्याचे कारण नसते. ११ पण जो आपल्या भावाचा द्वेष करतो तो अंधारात आहे. तो अंधारात जगत आहे व तो कोठे जात आहे हे त्यास कळत नाही कारण अंधाराने त्याचे डोळे आंधळे केलेले आहेत. १२ प्रिय मुलांनो, मी तुम्हास लिहीत आहे कारण ख्रिस्ताच्या नावामुळे तुम्हाच्या पापांची तुम्हास क्षमा झालेली आहे. १३ वडिलांनो, मी तुम्हास लिहितो कारण जो सुरुवातीपासून अस्तित्वात आहे, त्यास तुम्ही ऑळखता. तरुणांनो, मी तुम्हास लिहीत आहे कारण दुष्टावर तुम्ही विजय मिळवला आहे. लहान मुलांनो, मी तुम्हास लिहीत आहे, कारण तुम्ही पित्याला ऑळखता. १४ वडिलांनो, मी तुम्हास पित्याला माहीत आहे.

दिलान्नो, मी तुम्हास लिहिले कारण जो सुरुवातीपासून असित्वात आहे त्याची तुम्हास ओळख झाली आहे. तरुणानो, मी तुम्हास लिहिले कारण तुम्ही बलकट आहात; देवाचे वचन तुमच्यामध्ये राहते कारण तुम्ही दुष्कावर मात केली आहे. १५ जगाव किंवा जगातील गोर्धंवर प्रीती करू नका. जर कोणी जगावर प्रीती करीत असेल तर त्याच्याठायी पित्याची प्रीती नाही. १६ कारण जगात जे सर्व आहे ते, म्हणजे देहाची वासना, डोळाची वासना व संसाराविषयीची फुशारकी ही पित्यापासून नाहीत, तर जगापासून आहेत. १७ जग व जगातील वासना नाहीशा होत आहेत. पण जो देवाच्या इच्छेप्रामाणे करतो ते सर्वकाळपर्यंत जगेल. (aiōn g165) १८ मुलानो, शेवट जवळ आला आहे व तुम्ही ऐकल्याप्रामाणे ख्रिस्तविरोधी येत आहेत आणि आताच पुष्कळ ख्रिस्तविरोधक उठले आहेत; द्यावरून आपल्याला दिसून येते की, ही शेवटली घटका आहे. १९ आपल्यातूनच ते निघाले तरी ते आपले नव्हते; ते आपले असते तर आपल्याबरोबर राहिले असते; त्यांच्यातील कोणीही आपला नाही हे प्रकट क्वाहे म्हणून ते निघाले. २० पण जो पवित्र त्याच्यापासून तुमचा आत्याने अभिषेक केला आहे म्हणून तुम्हा सर्वांना सत्य माहीत आहे. २१ तुम्हास सत्य कळत नाही म्हणून मी तुम्हास लिहीले आहे असे नाही, तुम्हास ते कळते म्हणून आणि कोणतीही लबाडी सत्यापासून नाही, म्हणून लिहिले आहे. २२ येथे हा ख्रिस्त आहे असे नाकाराणारा तबड नाही काय? जो पित्याला आणि पुत्राला नाकारतो तोच ख्रिस्तविरोधी आहे. २३ जो कोणी पुत्राला नाकारतो त्यास पिता लाभत नाही पण जो पुत्राला स्वीकारतो त्यास पिता लाभला आहे. २४ तुमच्याविषयी जे म्हणावयाचे तर, जे तुम्ही आरंभापासून ऐकले ते तुम्हामध्ये राहो. जे तुम्ही आरंभापासून ऐकले ते जर तुम्हामध्ये राहिले, तर तुम्हीही पुत्रामध्ये व पित्यामध्ये रहाल. २५ आणि देवाने आम्हास जे देण्याचे अभिवचन दिले आहे ते म्हणजे सार्वकालिक जीवन होय. (aiōnios g166) २६ जे तुम्हास फसविण्याचा प्रयत्न करीत आहेत त्यांच्याविषयी मी तुम्हास या गोषी लिहीत आहे. २७ पण तुम्हविषयी म्हणावयाचे तर, त्याच्याकडून तुमचा अभिषेक झाला तो तुम्हामध्ये राहतो, तेव्हा तुम्हास कोणी शिकविण्याची गरज नाही, त्याचा अभिषेक तो सत्य आहे, खोटा नाही तुम्हास सर्व गोर्धंविषयी शिकवितो त्याप्रामाणे व त्याने तुम्हास शिकविल्याप्रामाणे तुम्ही त्यांच्यामध्ये राहा. २८ म्हणून आता, प्रिय मुलानो, ख्रिस्तामध्ये राहा, यासाठी की, जेव्हा ख्रिस्त प्रकट होइल, तेव्हा आम्हास धैर्य मिळेल व जेव्हा तो परत येतो तेव्हा त्याच्याद्वारे आम्ही लज्जित केले जाणार नाही. २९ जर तुम्हास माहीत आहे की, ख्रिस्त नीतिमान आहे तर जे लोक चांगले काम करतात ते देवाचे पुत्र आहेत हे देखील तुम्हास कळेल.

३ आपल्याला देवाची मुले हे नाव मिळाले ह्यात देव पित्याने आपल्याला केवढे प्रीतीदान दिले आहे पाहा आणि आपण तसे आहोत ह्यामुळे जग आपल्याला ओळखीत नाही कारण त्यांनी त्यास ओळखले नाही. ३ प्रियानो, आता आम्ही देवाची मुले आहोत आणि भविष्यकाळात आम्ही कसे असू हे आम्हास माहीत नाही. तरीही आम्हास माहीत आहे की, जेव्हा ख्रिस्त पुन्हा येईल, तेव्हा आम्ही त्याच्यासारखे असू, कारण तो जसा आहे तसे आम्ही त्यास पाहू. ४ आणि ज्या प्रत्येकाने ही आशा ख्रिस्तवर ठेवली आहे, जसा ख्रिस्त शुद्ध आहे, तसा तो आपणाला शुद्ध करतो. ५ प्रत्येकजण जो पाप करतो तो नियमशास्त्राचे उल्लंघन करतो कारण पाप हे नियमशास्त्राचे उल्लंघन आहे. ६ तुम्हास माहीत आहे की, पापे हरण करण्यासाठी तो प्रकट झाला; त्याच्याठायी पाप नाही. ७ जो कोणी त्याच्याठायी राहतो तो पाप करीत नाही. जो कोणी पाप करीत त्याने त्यास पाहिले नाही आणि त्यास ओळखलेही नाही. ८ प्रिय मुलानो, तुम्हास कोणी फसवू नये. तो जसा नीतिमान आहे तसा ख्रिस्त नीतीने चालणाराही न्यायसंपन्न आहे. ९ जो पाप करतो तो सैतानाचा आहे कारण सैतान आरंभापासून पाप करीत आहे आणि सैतानाजी कामे नंज करण्यासाठी तेव्हाप नंज प्रकट झाला. १० जो

कोणी देवापासून जन्मलेला आहे तो पाप करीत नाही कारण त्याचे बीज त्याच्यामध्ये राहते. त्यामुळे तो पापात राहू शकत नाही कारण तो देवापासून जन्मला आहे. १० ह्यावस्तु देवाची मुले व जी सैतानाची मुले उघड दिसून येतात. जो कोणी नीतिमन्त्रावे वागत नाही तो देवाचा नाही व जो आपल्या भावावर प्रीती करीत नाही तोही नाही. ११ आपण एकमेकांवर प्रीती करावी, हा संदेश आपण आरंभापासून ऐकला तो हाच आहे. १२ कार्दिन त्या दुश्चाचा होता व त्याने आपल्या भावाचा वथ केला त्याच्यासारखे आपण नसावे. त्याने त्याचा वथ कशासाठी केला? कारण काइनाची कृच्ये दुष्ट होती आणि तर त्याचा भावाची कृत्ये न्यायी होती. १३ बंधूनो, जर जग तुमचा द्वेष करते तर त्याचे आश्रम्य मानू नका. १४ आपल्याला माहीत आहे की, आपण मरणातून जीवनात गेलो आहेत कारण आपण आपल्या बंधूर प्रीती करतो. जो प्रीती करत नाही तो मरणात राहतो. १५ जो कोणी आपल्या भावाचा द्वेष करतो, तो खुनी आहे आणि तुम्हास माहीत आहे की, खुनी मनुष्याच्या ठारी सार्वकालिक जीवन राहत नाही. (aiōnios g166) १६ खिस्ताने आपल्यासाठी स्वतःचा जीव दिला. यामुळे प्रीती काया आहे ते आपल्याला समजते. म्हणून आपणदेखील आपल्या भावासाठी जीव दिला पाहिजे. १७ जर कोणजगवळ जगिक संपत्ती आहे आणि त्याचा भाऊ गरजवंत आहे ते पाहूनही त्याच्यावर दया करीत नाही तर त्याच्यामध्ये देवाची प्रीती राहते कसे म्हणू शकतो? १८ प्रिय मुलांनो, आपण शब्दने किंवा जीभेने नव्हे, तर कृतीने व खरेपणाने प्रीती करावी. १९ यावरुन आपण ओळखू की आपण सत्याचे आहोत व त्याच्यासमोर आपल्या अंतःकरणाला थैर्य देऊ, २० कारण जर आपले अंतःकरण आपल्याला दोषी ठरवते, तर आपल्या अंतःकरणापेक्षा देव थोर आहे आणि तो सर्वकाही जाणतो. २१ ग्रिय मित्रांनो, वाईट करण्याबद्दल जर आमची अंतःकरणे आम्हास दोष देत नाहीत तर देवाकडे जाण्यासाठी आम्हास थैर्य आहे. २२ आणि आपण जे काही मागतो ते त्याच्यापासून आपल्याला मिळते कारण आपण त्याच्या आज्ञा पाळतो आणि त्यास जे आवडते ते करतो. २३ तो आम्हास अशी आज्ञा आहे की, त्याचा पुत्र येशु खिस्त द्याच्या नावावर आम्ही विश्वास ठेवावा आणि त्याने आपल्याला आज्ञा दिल्याप्रमाणे एकमेकांवर प्रीती करावी. २४ जो देवाची आज्ञा पाळतो तो त्याच्यामध्ये राहतो आणि देव त्याच्यात राहतो आणि त्याने जो पवित्र आत्मा आपल्याला दिला, त्यावरुन आपल्याला कळून येते की, तो आपल्याचारी राहतो.

४ प्रियांनो, प्रत्येक आत्म्यावर विश्वास ठेवू नका परंतु ते आत्मे देवापासून निघाले आहेत. २ अशाप्रकारे तुम्ही देवाचा आत्मा ओळख्या “येशु खिस्त देह धारण करून आला.” हे जो प्रत्येक आत्मा कबूल करतो तो देवापासून आहे. ३ आणि जो प्रत्येक आत्मा येशूला कबूल करत नाही, तो देवापासून नाही. हाच खिस्तविरोधकाचा आत्मा आहे; तो येणार हे तुम्ही एकले आहे, तो जगात आताही आहे. ४ माझ्या ग्रिय मुलांनो, तुम्ही देवाचे आहात आणि त्याना तुम्ही जिंकले आहे कारण जगामध्ये जो आहे त्याच्यापेक्षां जो तुम्हाच्यामध्ये आहे; तो महान देव आहे. ५ ते आत्मे जगाचे आहेत म्हणून ते जगाच्या गोष्टी बोलतात व जग त्याचे एकते. ६ पण आम्ही देवाचे आहोत. जो देवाला ओळखतो तो आपले ऐकतो. परंतु जो देवाचा नाही तो आपले ऐकत नाही. अशा रीतीने सत्य प्रकट करणारा आत्मा कोणता आणि फसवणारा आत्मा कोणता हे आपण ओळखतो. ७ ग्रियांनो, आपण एकमेकांवर प्रीती करावी कारण प्रीती देवाकडून आहे आणि जो कोणी प्रीती करतो तो प्रत्येकजण देवापासून जन्मला आहे आणि देवाला ओळखतो. ८ जो प्रीती करीत नाही, तो देवाला ओळखत नाही कारण देव प्रीती आहे. ९ देवाने आपला एकुलता एक पुत्र या जगात पाठविला यासाठी की त्याच्याद्वारे आम्हास जीवन मिळावे. अशाप्रकारे त्याने त्याची आम्हावरील प्रीती दाखवली आहे. १० आम्ही देवावर प्रीती

केली असे नाही तर त्याने आम्हावर प्रीती केली व आपल्या एकुलत्या एक पुत्राला आमच्या पापांकरिता प्रायश्चित्त म्हणून पाठवले; यातच खरी प्रीती आहे. ११ प्रियांनो, जर देवाने आमच्यावर अशाप्रकारे प्रीती केली तर आम्ही एकमेकांवर प्रीती केलीच पाहिजे. १२ देवाला कोणी कधीही पाहिले नाही पण जर आपण एकमेकांवर प्रीती केली तर देव आपल्यामध्ये राहतो व त्याची प्रीती आपल्यात पूर्ण होते. १३ अशाप्रकारे आम्हास समजू शकते की तो आमच्यामध्ये राहतो व आम्ही त्याच्यामध्ये राहतो, त्याने त्याच्या आत्म्यातून आपल्याला दिले आहे. १४ ही गोष्ट आम्ही पाहिली आहे व आम्ही साक्ष देतो की, जगाचा तारणारा म्हणून पित्याने पुत्राला पाठवले आहे. १५ जर कोणी “येशु हा देवाचा पुत्र आहे” हे कबूल करतो तर त्याच्याठाची देव राहतो आणि देव त्याच्यामध्ये राहतो. १६ आणि म्हणून आम्ही ओळखतो आणि त्या प्रीतीवर आम्ही विश्वास ठेवतो की, जी देवाने आमच्यावर केली. देव प्रीती आहे आणि जो प्रीतीत राहतो तो देवामध्ये राहतो आणि देव त्यामध्ये राहतो. १७ ह्यात आपल्यामध्ये प्रीती पूर्ण केलेली आहे यासाठी की, न्याय ठरण्याच्या दिवरी आम्हास थैर्य असावे, कारण जसा तो आहे तसेच आपणही या जगात आहोत. १८ प्रीतीच्या ठारी भिटी नसते. इतकेच नव्है तर पूर्ण प्रीती भीती घालवून देते. भीतीमध्ये शासन आहे आणि भीती बालगणारा प्रीतीमध्ये पूर्ण झालेला नाही. १९ पहिल्याने त्याने आपणावर प्रीती केली, म्हणून आपण प्रीती करतो. २० “मी देवावर प्रीती करतो,” असे म्हणून जर कोणी आपल्या बंधूया द्वेष करील, तर तो लबाड आहे कारण ढोळव्यापूढे असलेल्या आपल्या बंधूवर जो प्रीती करीत नाही तर त्यास न पाहिलेल्या देवावर प्रीती करता येणे शक्य नाही. २१ जो देवावर प्रीती करतो त्याने आपल्या बंधूवरही प्रीती करावी, ही खिस्ताची आपल्याला आज्ञा आहे.

५ येशु हा खिस्त आहे, असा जो कोणी विश्वास धरतो तो देवापासून जन्मलेला आहे आणि जो कोणी जन्म देणाऱ्यावर प्रीती करतो. तो त्याच्यापासून जन्मलेल्यावरही प्रीती करतो. २ देवावर प्रीती करण्याने व त्याच्या आज्ञा पाळण्याने आम्ही ओळखतो की आम्ही देवाच्या मुलांवर प्रीती करतो. ३ देवावर प्रीती करणे म्हणजे त्याच्या आज्ञापालन करणे आणि त्याच्या आज्ञा कठीण नाहीत. ४ कारण प्रत्येकजण जो देवापासून जन्मला आहे तो जगावर विजय मिळवतो आणि ज्याने जगावर जय यिल्यावर तो म्हणजे आपला विश्वास धरण्याच्याशिवाय जगावर विजय मिळविणारा कोण आहे? ६ जो आमच्याकडे पाणी व रक्त यांच्यासह आला तो हाच म्हणजे येशु खिस्त; केळक पाण्याद्वारेच नाही तर पाणी आणि रक्ताद्वारे आला. ७ आत्मा हा साक्ष देणारा आहे कारण आत्मा सत्य आहे. ८ साक्ष देणारे तीन साक्षीदार आहेत. आत्मा, पाणी आणि रक्त, या तिंदांची एकच साक्ष आहे. ९ जर आम्ही मनुष्यांनी दिलेली साक्ष स्वीकारतो, तर देवाने दिलेली साक्ष त्याच्या साक्षीदून अधिक महान आहे. देवाने आपणास दिलेली साक्ष की त्याच्या पुत्राविषयीची आहे. १० जो कोणी देवाच्या पुत्रावर विश्वास ठेवतो त्याच्या स्वतःमध्ये ही साक्ष आहे. जो देवाच्या साक्षीदार विश्वास ठेवत नाही, त्याने देवाला लबाड ठरवले आहे कारण देवाने आपल्या स्वतःच्या पुत्रावाबत दिलेल्या साक्षीदार त्याने विश्वास ठेवला नाही. ११ आणि देवाची जी साक्ष आहे तीही आहे की, देवाने आपल्याला सार्वकालिक जीवन दिले आहे आणि हे जीवन त्याच्या पुत्राच्या ठारी आहे. (aiōnios g166) १२ ज्याच्याजगवळ पुत्र आहे त्यास जीवन आहे पण ज्याच्याजगवळ पुत्र नाही त्यास जीवन नाही. १३ जे देवाच्या पुत्राच्या नावावर विश्वास ठेवतात त्यांना मी या गोष्टी लिहीत आहे, यासाठी की, तुम्हास सार्वकालिक जीवन लाभले आहे, याविषयी तुम्हास कळावे. (aiōnios g166) १४ आणि आम्हास देवामध्ये थैर्य आहे की, आपण त्याच्या इच्छेप्रमाणे काही मागिले तर तो आपले ऐकले. १५ आणि आपण जे काही मागतो ते तो ऐकले, हे आपल्याला ठाऊक आहे म्हणून ज्या मागण्या आपण त्याच्याजगवळ

केल्या आहेत त्या आपल्याला मिळाल्या आहेत हेही आपल्याला ठाऊक
आहे. १६ जर एखाद्याला त्याचा बंधू पापात पडलेला दिसला आणि त्याचा
परिणाम मरण नसेल तर त्याने त्याच्याकरता प्रार्थना करावी आणि देव त्यास
जीवन देईल. ज्याचा परिणाम मरण नाही असे पाप करणाऱ्यास ते देईल.
ज्याचा परिणाम मरण आहे असेही पाप आहे आणि त्यासाठी त्याने विनंती
करावी असे मी म्हणत नाही. १७ सर्व अनीती हे पाप आहे, पण असेही पाप
आहे ज्याचा परिणाम मरण नाही. १८ आम्ही जाणतो की, जो कोणी देवाचे
मूळ झाला आहे तो पाप करीत राहत नाही, जो देवापासून जन्मला आहे, देव
स्वतः त्याचे संरक्षण करतो आणि सैतान त्यास हात लावू शकत नाही. १९
आम्हास माहीत आहे की आम्ही देवाचे आहोत आणि संपूर्ण जग हे त्या
वाईटाच्या नियंत्रणाखाली आहे. २० पण आम्हास माहीत आहे की देवाचा
पुत्र आला आहे व त्याने आम्हास समजबुद्धी दिलेली आहे, यासाठी की, जो
खरा आहे त्यास आम्ही ओळखावे आणि जो खरा आहे त्याच्याठायी म्हणजे
त्याचा पुत्र येशू खिस्त ह्याच्याठायी, आपण आहोत. हाच खरा देव आहे
आणि तो सार्वकालिक जीवन आहे. (aiōnios g166) २१ माझ्या मुलांनो,
स्वतःला मूर्तीपूजेपासून दूर राखा.

२ योहा.

१ वडिलांकडून देवाने निवडलेली स्त्री कुरिया व तिच्या मुलांना, सत्यात सहभागी असलेल्या लोकांप्रमाणे ज्यांच्यावर मी प्रीती करतो आणि तुमच्यावर प्रीती करणारा मी एकटाच नाही, तर ज्यांची सत्याशी ओळख झाली आहे असे इतर सर्वजणसुद्धा प्रीती करतात. २ या सत्यामुळे जे आमच्यामध्ये असते, ते आमच्यामध्ये सर्वकाळ राहील. (aiōñ g165) ३ देवपित्यापासून आणि त्याचा पुत्र प्रभू येशू ख्रिस्त याजपासून कृपा, दया व शांती ही सत्यात व प्रीतीत आपणाबरोबर राहोत. ४ पित्याने आपल्याला दिलेल्या आजेप्रमाणे तुझी काही मुले सत्यात चालतात असे मला दिसून आले यावरुन मला फार आनंद झाला. ५ आणि स्त्रिये, मी तुला आता, विनंती करतो की, आपण एकमेकांवर प्रीती करावी. ही मी तुला नवी आज्ञा करतो असे नाही, तर जी प्रारंभापासून देण्यात आली आहे तीच लिहितो. ६ आणि त्याच्या आज्ञेत चालणे म्हणजेच प्रीती करणे होय. हीच आज्ञा आहे जी तुम्ही प्रारंभापासून ऐकले आहे तसे तुम्ही तिच्याप्रमाणे चालावे. ७ कारण फसवणूक करणारी, म्हणजे देहाने येणारा येशू ख्रिस्त ह्याला कबूल न करणारी पुष्कळ माणसे जगात उठली आहेत. फसवणूक करणारा व ख्रिस्तविरोधक असलाच आहे. ८ आम्ही केलेले काम तुम्ही निष्फळ होऊ देऊ नका तर त्याचे पूर्ण प्रतिफळ तुम्हास मिळावे, म्हणून खबरदारी घ्या. ९ ख्रिस्ताच्या शिक्षणाला चिकटून न राहता जो पुढेपुढेच जातो त्यास देव प्राप्त झाला नाही. जो ख्रिस्ताच्या शिक्षणाला धरून राहतो त्यास पिता व पुत्र या दोघांची प्राप्ती झाली आहे. १० हे शिक्षण न देणारा कोणी तुम्हाकडे आला तर त्यास घरात घेऊ नका किंवा त्यास सलामही करू नका. ११ कारण जो कोणी त्याचे स्वगत करतो तो त्याच्या दुष्कर्माचा भागीदार होतो. १२ मला जरी अनेक गोष्टी तुम्हास लिहायच्या आहेत तरी त्या तुम्हास मी शाई व लैखणीने लिहू इच्छित नाही. तर त्यारेवजी तुम्हास भेटावे व प्रत्यक्ष सर्वकाही बोलावे अशी आशा मनात बाळगून आहे. म्हणजे आपला आनंद त्यामुळे परिपूर्ण होईल. १३ देवाने निवडून घेतलेल्या तुमच्या बहिणीची मुले तुम्हास सलाम सांगतात.

३ योहा.

१ प्रिय गायस द्वास, तुझ्यावर खरी प्रीती करणारा बडील द्वाजकडून.
२ प्रिय बंधू, जसा तुझा आत्मा सुरिथतीत आहे तसे तुला सर्व गोष्टीत
सुस्थिती व आरोग्य असावे, अशी मी प्रार्थना करतो. ३ कारण तू सत्याने
चालतोस अशी तुझ्याविषयी बंधुजनांनी येऊन साक्ष दिली, त्यावरून मला
अत्यानंद झाला. ४ माझी मुले सत्यात चालतात, हे ऐकून मला आनंद होतो
तितका दुसऱ्या कशानेही होत नाही. ५ प्रिय बंधू, अनोळखी बंधुजनांसाठी
जे काही तू करतोस ते विश्वासूपणाने करतोस. ६ त्यांनी तू दाखविलेल्या
प्रीतीविषयी मंडळीसमोर साक्ष दिली, देवाला आवडेल त्या रीतीन तू त्यांना
वाटेस लावशील तर बरे करशील. ७ कारण ते परराष्ट्रीय लोकांपासून
काहीएक न घेता ख्रिस्ताच्या नावासाठी बाहेर पडले आहेत. ८ म्हणून आपण
अशांचा पाठुण्याचर करावा, म्हणजे आपण सत्यामध्ये त्यांचे सहकारी होऊ. ९
मी मंडळीला काही लिहिले, पण दियत्रेफस ज्याला त्यांचा पुढारी व्हायचे
आहे व तो आमचा स्वीकार करीत नाही. १० या कारणामुळे जेव्हा मी येतो
तेव्हा तो जो करीत आहे ते दाखवून देईन. तो वाईट शब्दांनी खोटेपणाने
माझ्याविरुद्ध बोलत आहे व एवढ्यावरच तो समाधान मानीत नाही, तर
त्यामध्ये भर म्हणून बंधूंचा तो स्वीकार करत नाहीच उलट मंडळीतील जे
लोक त्यांचा स्वीकार करू इच्छितात त्यांना अडथळा करतो आणि त्यांना
मंडळीबाबू घालवितो! ११ माझ्या प्रिय मित्रा, जे चांगले आहे त्याचे अनुकरण
कर. वाईटाचे करू नको. चांगले करणारा देवापासून आहे, वाईट करणाऱ्याने
देवाला पाहिले नाही. १२ प्रत्येकजण देसेत्रियाविषयी चांगली साक्ष देतात व
स्वतः खरेपणानेही चांगली साक्ष दिली आहे. आम्हीदेखील त्याच्याविषयी
तसेच म्हणतो आणि तुम्हास माहीत आहे की, आमची साक्ष खरी आहे. १३
मला तुला पुष्कल गोष्टी लिहावयाच्या आहेत पण मला शाई व लेखणीने तुला
लिहावे असे वाटत नाही. १४ त्याएवजी, तुला लवकर भेटण्याची मला आशा
आहे. मग आपल्याला समोरासमोर बोलता येईल. तुझ्यावरोबर शांती असो.
तुझे मित्र तुला सलाम सांगतात. तेथील सर्व मित्रांना नावाने आमचा सलाम
सांग.

यहू.

१

येशु ख्रिस्ताचा दास व याकोबाचा भाऊ हयूदा ह्याजकडून पत्र, देवपित्याला प्रिय असलेल्या व ख्रिस्त येशूसाठी त्याने राखलेल्या, अशा सर्व बोलावलेल्यांस २ दया, शांती व प्रीती ही तुम्हास विपुल मिळत राहो. ३ प्रियांनो, मी आपल्या सामाईक तारणाविषयी तुम्हास लिहिण्याचा प्रयत्न करीत असता, मला हे आवश्यक वाटले की, जो विश्वास पवित्रजनांना सर्वकाळसाठी एकदा दिला, तो राखण्याविषयी मी तुम्हास लिलून उत्तेजन घावे. ४ कारण, जे या दंडासाठी पूर्वीपासून नेमलेले, असे कित्येकजण घोरून आत आले आहेत; ते भक्तिहीन लोक आहेत, त्यामुळे ते आपल्या देवाची कृपा पालटून तिला कामातुरपणाचे स्वरूप देवून आपला एकच स्वामी व प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याला नाकारतात. ५ जरी तुम्हास हे पूर्वीपासून माहीती आहे तरी मी तुम्हास हे आठवून घावे अशी माझी इच्छा आहे की, परमेश्वरामे त्या लोकांस मिसर देशातून वाचवल्यावर ज्यांनी विश्वास ठेवला नाही त्याना त्याने नंतर नष्ट केले; ६ आणि ज्या देवदूतांनी आपले अधिकारपद न सांभाळता आपले स्वतःचे योग्य वस्तीस्थान सोडले त्यांना त्याने सर्वकाळच्या बंधनामध्ये निबीड काळोखामध्ये महान दिवसाच्या न्यायाकरिता राखून ठेवले आहे; (aidios g126) ७ सदोम व गमोरा आणि त्यांच्या आसपासची इतर नगरे, ह्यांनी त्यांच्याप्रमाणेच जारकर्म केली व परदेहाच्या मागे लागली आणि ती उदाहरण म्हणून, सर्वकाळच्या अग्नीची शिक्षा भोगीत ठेवली आहेत. (aiōnios g166)

८ तसेच हे, स्वप्न पाहणारेही देहाला विटाळवतात, ते अधिकार तुच्छ मानतात व स्वर्गदुतांची निंदा करतात. ९ परंतु आद्यदून मिखाल द्याने जेव्हा मोशेच्या शरीराविषयी सैतानाशी वाद केला तेव्हा तो त्याच्यावर निदायुक्त आरोप करण्यास धजला नाही तर त्याएवजी ‘प्रभू तुला धमकावो’, असे म्हणाला. १० परंतु हे लोक ज्या गोष्टी जाणत नाहीत अशा गोर्ंविषयी वाईट बोलतात. पण त्यांना निर्बुद्ध प्राण्यांप्रमाणे, नैसर्गिकरीत्या ज्या गोष्टी समजतात त्याद्वारे ते स्वतःचाच नाश करतात. ११ त्यांची केवढी दुर्दशा होणार! कारण ते काइनाच्या मार्गात गेले आहेत; ते आपल्या लाभासाठी बलामाच्या संभ्रमात पडले आहेत आणि कोरहाच्या बंडात ते नाश पावले आहेत. १२ हे लोक तुमच्या प्रीतीभोजनात कलंक असे आहेत, ते तुम्हाबरोबर निर्लज्जपणे खातात व स्वतःचे पोट भरणारे आहेत, ते वाच्यांबरोबर निघून जाणारे निर्जल ढग आहेत, ते पहिल्या पिकात निष्फल झालेली, दोनदा मरण पावलेली व उपटून टाकलेली झाडे आहेत, १३ ते समुद्रावरच्या विक्राळ लाटांसारखे स्वतःची लाज फेसाप्रमाणे वर आणतात. ज्यांच्याकरता, सर्वकाळसाठी निबीड अंधार राखून ठेवलेला आहे असे भटके तारे ते आहेत. (aiōn g165)

१४ आणि आदामापासून सातवा, होख, ह्यानेही यांच्याविषयी सदेश देऊन म्हणले आहे की, “बघा, प्रभू आपल्या लाखो पवित्र जनांसहित आला. १५ तो सर्वांचा न्यायनिवाडा करावयास व त्यांच्यातील सर्व भक्तिहीन लोकांस, त्यांनी भक्तिहीनपणे केलेल्या भक्तिहीन कृतीविषयी आणि भक्तिहीन पाप्यांना, त्याच्याविरुद्ध त्यांनी मृत्लेल्या सर्व कठोर गोर्ंविषयी दोषी ठरविण्यास येत आहे.” १६ ते लोक कुरकुर करणारे, असंतुष्ट आपल्या वाट्याला दोष लावारारे व आपल्या वासनाप्रमाणे चालतात. ते तोंडाने ते फुशारकी करतात व आपल्या लाभासाठी ते मनुष्यांची वाहवा करतात. १७ पण प्रियांनो, तुम्ही तर आपला प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याच्या प्रेषितांनी पूर्वी सांगितलेल्या वचनांची तुम्ही आठवण करा; १८ त्यांनी तुम्हास म्हणले होते की, “शेवटच्या काळात टवाळखोर माणसे उठतील व आपल्या भक्तिहीन वासनाप्रमाणे चालतील.” १९ हे फूट पाडणारे लोक देहबुद्धी स्वभावाचे, आत्मा नसलेले लोक आहेत. २० पण प्रियांनो, तुम्ही आपल्या परमपवित्र विश्वासावर आपली रचना करीत राहून पवित्र आत्म्याने प्रार्थना करा, २१ तुम्ही सर्वकाळच्या जीवनासाठी आपला प्रभू येशू ख्रिस्त ह्याच्या दयेची प्रतीक्षा करीत स्वतःला देवाच्या

प्रतीतीत राखा. (aiōnios g166) २२ जे संशय धरतात त्यांच्यावर तुम्ही दया करा; २३ आणि काहींना अग्नीतून ओढून काढून वाचवा. काही जणांवर तुम्ही भीत भीत दया करा; पण हे करताना देहामुळे डागाळलेल्या वस्त्रांचाही द्रेष करा. २४ आता, तुम्हास अढळ राखण्यास आणि आपल्या गौरवी समक्षतेत हषणि, निष्कलंक उभे करण्यास जो समर्थ आहे २५ असा जो एकच देव आपला तारणारा त्यास येशू ख्रिस्त आपला प्रभू ह्याच्याद्वारे गौरव, महिमा, पराक्रम आणि अधिकारही युगांच्या आधीपासून, आता आणि युगानुयुग आहेत. आमेन. (aiōn g165)

प्रक.

१ हे येथे ख्रिस्ताचे प्रकटीकरण आहे. ते देवाने ज्या गोषी लवकर घडणे

आवश्यक आहेत, त्या आपल्या दासांना दाखविण्यासाठी ख्रिस्ताला कठविण्यास संगितले. २ योहानाने देवाच्या वचनाविषयी वयेशु ख्रिस्ताविषयी म्हणजे त्याने जे जे पाहिले त्या सर्वाविषयी साक्ष दिली; ३ या संदेशाची वचने वाचणारे, ती ऐकणारे व त्यामध्ये लिहिलेल्या गोषी पाळतात ते घन्य आहेत कारण काळ जवळ आला आहे. ४ योहानाकडून, आशिया प्रांतातील सात मंडळ्यांना जो आहे, जो होता व जो येणार आहे त्याच्याकडून आणि त्याच्या राजासनासमोरील सात आत्यांकडून तुम्हास कृपा व शांती असो. ५ आणि येथे ख्रिस्त विश्वासू साक्षी जो मरण पावलेल्यांमधून प्रथम जन्मलेला आणि पृथ्वीवरील राजांचा तो अधिषिठी आहे आणि ज्या येणून आमच्यावर प्रीती केली आणि ज्याने आपल्या रक्ताने आमच्या पापांतून आम्हास मुक्त केले, ६ ज्याने आम्हास त्याच्या देवपित्यासाठी एक राज्य आणि याजक बनविले त्यास गौरव व सामर्थ्य युगानुयुग असोत, आमेन. (aiōn g165) ७ “पहा, तो डांगासह येत आहे,” “प्रत्यक्ष डोळा त्यास पाहील, ज्यांनी त्यास भोकसले तेसुद्धा त्यास पाहील,” पृथ्वीवरील सर्व वंश “त्याच्यामुळे आकांत करतील.” असेच होईल, आमेन. ८ “प्रभू देव जो आहे, जो होता आणि जो येणार आहे, जो सर्वसमर्थ तो म्हणतो मी अल्पा आणि ओमेगा आहे.” ९ मी योहान, जो तुमचा बंधू आणि येशूमधील कल्तेश, राज्य व सहनशीलता द्वांचा तुम्हाबोरबर भागीदार आहे, तो मी देवाच्या वचनामुळे आणि येशूच्या साक्षीमुळे मी पातम नावाच्या बेटावर होतो. १० मी प्रभूच्या दिवशी आत्यात होतो. माझ्यामगे मी कर्षणाच्या आवाजासारखी मोठी वाणी एकली. ११ ती म्हणाली, “तू जो या सर्व गोषी पाहिलेस त्या तू एका पुस्तकात लिही आणि इफिस, सुर्णा, पर्गम, थुवतीरा, सार्दीस, फिलदेलिफ्या आणि लावदीकिया या सात शहरातील मंडळ्यांना पाठव.” १२ माझ्याबोरबर बोलत असलेली वाणी पाहण्यासाठी मी मागे वळलो, मागे वळून पाहतो, तो सोन्याच्या सात दीपसमय पाहिल्या. १३ त्या समयांच्या मध्यभागी मनुष्याच्या पुत्रासारखा व लांब पायथोळ झागा घालेला, छातीवर सोन्याचा पट्टा बांधलेला, असा कोणीएक माझ्या दृश्येस पडला. १४ त्याचे डोके आणि केस वर्फसारख्या पांढऱ्या लोकरीप्रमाणे शुभ्र होते त्याचे डोके अग्नीच्या ज्वालेसारखे होते; १५ त्याचे पाय जणू काय भट्टीतून काढलेल्या जलजलीत सोनपितळेसारखे होते आणि त्याची वाणी अनेक जलप्रवाहांच्या धर्वीनासारखी होती. १६ त्याच्या उजव्या हातात सात तारे होते; त्याच्या तोंडातून दोन्ही बाजूनी तीक्ष्ण धार असणारी तलवार निघाली होती. त्याचा चेहरा दिवसाच्या अतिशय प्रखर तेजाने प्रकाशणाच्या सूर्यासारखा दिसत होता. १७ मी त्यास पाहिले तेक्वा मी मरण पावल्यासारखा त्याच्या पायाजवळ पडलो त्याने त्याचा उजवा हात माझ्यावर ठेवला आणि म्हणाला, “धाबरू नको! मी पहिला आणि शेवटला १८ आणि जो जिंवंत तो मी आहे; मी मरण पावलो होतो, पण तरी पाहा, मी युगानुयुग जिंवंत आहे! आणि माझ्याजवळ मरणाच्या व मृतलोकाच्या किल्ल्या आहेत. (aiōn g165, Hades g86) १९ म्हणून ज्या गोषी तु पाहोले, ज्या घडत आहेत आणि ज्या यानंतर घडपार आहेत त्याही लिही. २० जे सात तारे तु माझ्या हातात पाहिलेस आणि ज्या सात सोन्याच्या दीपसमय तू पाहिल्यास त्याच्या गुप्तिं अर्थ हा आहे की सात समया या सात मंडळ्या आहेत आणि सात तारे हे सात मंडळ्यांचे देवदूत आहेत.”

२ “इफिस येथील मंडळीच्या दूताला लिही: जो आपल्या उजव्या हातात सात तारे धरतो आणि सात सोन्याच्या समयांमधून चालतो त्याचे हे शब्द आहेत २ तू काय करतोस ते मला माहीत आहे. तुझे काम, कष व सहनशीलता हे मी जाणतो. मला हे माहीत आहे की दुष्ट तुला सहन होते

नाहीत आणि जे स्वतःला प्रेषित समजतात पण जे तसे नाहीत त्यांची तू परीक्षा केली आणि ते खोटे आहेत हे तुला दिसून आले. ३ मला माहीत आहे की, तुझ्यात सहनशीलता आहे, माझ्या नावामुळे तु दुःख सहन केले आणि तू थकला नाहीस. ४ तरीही तुझ्याविरुद्ध माझे म्हणणे आहे तु आपली पहिली प्रीती सोडली आहेस. ५ म्हणून तू कोठून पडलास याची आठवण कर, पश्चात्याप कर व प्रथम जी कामे केलीस ती पुन्हा कर. जर तू पश्चात्याप केला नाहीस, तर मी येईन आणि तुझी समई तिच्या ठिकाणाहून काढून टाकीन. ६ पण असे काही आहे जे तू करतोस, तू निकलाइतांच्या दुष्ट कृत्यांचा द्वेष करतोस, मीही त्यांच्या कृत्यांचा द्वेष करतो. ७ आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो एको! जो विजय मिळवतो त्यास देवाच्या बागेतल्या जीवनाच्या झाडाचे फळ खाण्याचा अधिकार देर्दैन. ८ सुर्णु येथील मंडळीच्या दूताला हे लिही: जो पहिला आणि शेवटला आहे त्याचे हे शब्द आहेत, जो मरण पावला होता पण पुन्हा जिंवत झाला. तो हे म्हणतो ९ मला तुमचे दुःख आणि गरीबी माहीत आहे. (परंतु तुम्ही धनवान आहात!) ज्या वाईट गोषी लोक बोलतात त्याविषयी मला माहीत आहे, ते म्हणतात आम्ही यहूदी आहेत, पण ते तसे नाहीत, ते सैतानाचे सभास्थान आहेत. १० जे दुःख तुला सहन करायचे आहे त्याविषयी धाबरू नकोस, पदा! मी तुला सांगतो, सैतानां तुम्हांपैकी काहीची परीक्षा पाहण्यासाठी तुरऱ्यांत टाकील आणि तुम्ही दहा दिवस छळ सहन कराल. पण तरीही मरेपर्यंत विश्वासू राहा म्हणजे मी तुम्हास जीवनाचा मुकुट जे आनंद जीवन आहे तो देर्दैन. ११ पवित्र आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो एको, जो विजय मिळवतो त्यास दुसऱ्या मरणाची बाधा होणारच नाही. १२ पर्गम येथील मंडळीच्या दूताला लिही: ज्याच्याकडे दोन्ही बाजूनी धार असणारी दुधारी तलवार आहे, त्याचे हे शब्द आहेत, १३ मला माहीत आहे जेथे सैतानाचे राजासन आहे. तेथे तुम्ही राहत, तरीही तुम्ही माझे नाव घटूपणे धरून राहिला आहात. जेथे सैतान राहतो तेथे माझा विश्वासू साक्षीदार अंतिपा जो तुम्हामध्ये जिवे मारला गेला त्याच्या दिवसातीही तू माझ्यावरील विश्वास नाकारला नाहीस. १४ पण तुझ्याविरुद्ध माझ्याजवळ काही गोषी आहेत कारण मूर्तीना वाहिलेली अर्पणे खाणे व व्यभिचार करणे, हा अडथळा इसाएलाच्या संतानापुढे ठेवण्यास बालाकाला ज्याने शिकविले, त्या बालामाची शिकवण ज्यांनी स्वीकारली आहे असे लोक तुझ्याजवळ आहेत. १५ त्याच्याप्रमाणे निकलाइतांची शिकवण आचरणारे सुदूर काहीजण तुम्च्यामध्ये आहेत. १६ म्हणून पश्चात्याप करा! नाही तर मी लवकरच तुम्च्याकडे येईन आणि आपल्या तोंडातील तलवारीने त्यांच्याशी लढेन. १७ पवित्र आत्मा मंडळ्यांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो एको. जो विजय मिळवतो त्यास मी गुप्त ठेवलेल्या स्वर्गीय भोजन म्हणजे मान्यातून काही देर्दैन. मी त्यास पांढारा खडा देर्दैन त्यावर नवीन नाव लिहिले असेल, ज्याला तो देण्यात येईल त्यालाचे ते समजेल. १८ थुवतीरा येथील मंडळीच्या दूताला लिही: ज्याचे डोके अग्नीच्या ज्वालेसारखे आहेत आणि ज्याचे पाय चमकणाच्या सोनपितळासारखे होते त्याचे कामे पहिल्यापेक्षा अधिक आहेत हे माहीत आहे. १९ मला तुमची कामे तुमची प्रीती आणि विश्वास, तुमची सेवा आणि सहनशीलता माहीत आहे आणि तुझी शेवटी कामे पहिल्यापेक्षा अधिक आहेत हे माहीत आहे. २० परंतु तुम्च्याविरुद्ध माझे म्हणणे आहे: ईंजबेल नावाची स्त्री जी स्वतःला संदेशी म्हणविते आणि ती तिच्या शिकवणीने माझ्या दासांना अनैतिक व्यभिचाराचे पाप व मूर्तीना वाहिलेले अन्न खावायास भूलविते. तरी तुम्ही तिला खुशाल तसे करू देता. २१ मी तिला पश्चात्याप करण्यासाठी वेळ दिला आहे परंतु ती आपल्या व्यभिचाराचा पश्चात्याप करू इच्छीत नाही. २२ पाहा, म्हणून मी तिला अंथरुणावर खिलून टाकीन आणि जे तिच्यावरीबर व्यभिचार करतात ते जर आपल्या कामांचा पश्चात्याप करणार नाहीत तर मी त्यांना मोळ्या संकटात पाडीन. २३ तर मी तिच्या अनुयायीरूपी मूलांना मरीने ठार मारीन. मग सर्व मंडळ्यांना हे कळेल की, जो मने आणि अंतःकरणे पारखतो

तो मी आहे. मी तुम्हा प्रत्येकाला तुमच्या कामाप्रमाणे प्रतिफल देईन. २४ पण थुवीरा येथील मंडळीतील जे दुसरे लोक आहेत जे तिची शिकवण आचारीत नाहीत त्यांना मी संगती की ज्यास सैतानाच्या खोल गोषी असे म्हणतात, त्या गोषी ज्यांना माहित नाहीत, त्या तुमच्यावर मी दुसरे ओझे लादणार नाही. २५ मी येईपर्यंत जे तुमच्याकडे आहे त्यास बळकटणे धरून राहा. २६ जो विजय मिळवतो व शेवटपर्यंत माझी कामे करीत राहतो, त्यास मी राशूंवर अधिकार देईन. २७ आणि जसा मातीच्या भांड्यांचा चुराडा करतात तसा तो लोहदंडाने त्यांच्यावर अधिकार गाजवील. २८ जसा पित्याकडून मला अधिकार मिळाला तसा मीसुद्धा त्यास देईल. मी त्यास पहारेचा तारा देईन. २९ आत्मा मंडळयांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.

३ सार्दीस येथील मंडळीच्या दूताला लिही: ज्याच्याजवळ देवाचे सात आत्मे व सात तारे आहेत त्याचे हे शब्द आहेत. मला तुमची कामे माहीत आहेत,

तू जिंवंत आहेस अशी तुझी किर्ती आहे. पण तुम्ही मरण पावलेले आहात. २ जागृत हो आणि जे मरणाच्या पंथास लागले आहे ते सावरून धर कारण माझ्या देवासमोर तुमची कामे पूर्ण झाल्याचे मला आढळले नाही. ३ म्हणून जे तुम्ही स्वीकारले आणि ऐकले याची आठवण करा, त्याप्रमाणे वागा आणि पश्चात्ताप करा. पण जर तुम्ही जागे होत नाही, तर मी चोरासारखा येईन आणि की मी नेमक्या कोणत्या वेळेला तुमच्याकडे येईन हे तुम्हास कल्पणार नाही. ४ तरी ज्यांनी आपली वस्त्रे मलीन केली नाहीत अशी थोडी नवे सार्दीसमध्ये तुझ्याजवळ आहेत, ते माझ्याबरोबर शुभ्र वस्त्रात चालतील कारण ते लायक आहेत. ५ जो विजय मिळवतो, तो अशा रीतीने शुभ्र वस्त्रे परिधान करील, मी त्याचे नाव जीवनाच्या पुस्तकातून खोडलारच नाही; पण माझ्या पित्यासमोर व त्याच्या दूतांसमोर त्याचे नाव स्वीकारीन, ६ आत्मा मंडळयांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको. ७ फिलेदिल्फया येथील मंडळीच्या दूताला लिही: जो पवित्र व सत्य आहे त्याचे हे शब्द आहेत, ज्याच्याजवळ दाविदाची किल्ली आहे, जे तो उघडतो, ते कोणी बंद करू शकणार नाही आणि जे तो बंद करतो ते कोणी उघडू शकणार नाही. ८ मला तुमची कामे माहीत आहेत, पाहा मी तुमच्यासमोर द्वारा उघडे करून ठेवले आहे. जे कोणीही बंद करू शकणार नाही. मला माहीत आहे की, तुला शक्ती थोडी आहे, तरी तू माझा शब्द पाळला आहेस आणि माझे नाव नाकारले नाहीस. ९ पाहा, जे सैतानाच्या सभास्थानाचे आहेत, ते स्वतःला यहूदी समजतात पण ते यहूदी नाहीत तर ते खोटारडे आहेत. मी त्यांना तुमच्याकडे आणून तुमच्या पाया पडायला लावीन आणि त्यांना समजेल की मी तुमच्यावर प्रीती केली आहे. १० थीराने सहन करण्याविषयी तुम्ही माझी आज्ञा पाळली आहे. म्हणून सर्व जगावर जो संकटाचा समय येणार आहे त्यापासून मी तुम्हास राखीन. हा त्रास जे लोक या पृथ्वीवर रहतात त्यांची परीक्षा हाण्यासाठी येईल. ११ मी लवकर येत आहे, जे तुझ्याकडे आहे त्यास घटू धरून राहा यासाठी की कोणीही तुझा मुकुट घेऊ नये. १२ जो विजय मिळवतो त्यास मी माझ्या देवाच्या भवनाचा खांब बनवीन आणि तो कपीही बाहेर जाणार नाही, मी त्याच्यावर माझ्या देवाचे नाव व माझ्या देवापासून स्वर्गातून उतरणारे नवे यशस्वीले, म्हणजे माझ्या देवाची नगरी हिचे नाव आणि माझे नवे नाव लिहीन. १३ आत्मा मंडळयांना काय म्हणतो हे ज्याला कान आहेत तो ऐको. १४ लावदीकिया येथील मंडळीच्या दूताला लिही: जो आमेन, विश्वासू आणि खरा साक्षीदार आहे, देवाच्या निर्मितीवरील सत्ताशीर्श आहे त्याचे हे शब्द आहेत. १५ मला तुझी कामे माहीत आहेत, ती अशी की, तू थंड नाहीस व गरमही नाहीस. तू थंड किंवा गरम असतास तर बेरे झाले असते. १६ पण, तू तसा नाहीस, कोमट आहेस, तू थंड नाहीस किंवा गरम नाहीस. म्हणून मी तुला आपल्या तोंडातून औकून टाकणार आहे. १७ तू म्हणतो मी सधन आहे, मी संपत्ती मिळविली आहे, आणि मला कशाची गरज नाही, पण तू कष्टी, दयनीय, गरीब, अंधाळा व नगन आहेस हे तुला कळत

नाही. १८ मी तुम्हास सल्ला देतो की, अग्नीत शुद्ध केलेले सोने माझ्याकडून विकत घे. म्हणजे तू श्रीमंत होशील आणि तुमची लज्जास्पद नमनता दिसू नये म्हणून नेसावयाला शुभ्र वस्त्रे विकत घे आणि स्पष्ट दिसावे म्हणून डोळ्यांत घालण्यास अंजन विकत घे. १९ ज्यांच्यावर मी प्रेम करतो, त्यांना शिकवण देतो व त्यांनी कसे रुहावे याची शिस्त लावतो, म्हणून झाटून प्रयत्न करा आणि पश्चात्ताप करा. २० पाहा, मी दाराजवळ उभा आहे व दरवाजा ठोकीत आहे. जर कोणी माझा आवाज ऐकतो आणि दरवाजा उघडतो, तर मी आत येईन आणि त्याच्याबरोबर भोजन करेन व तोसुद्धा माझ्याबरोबर भोजन करेल. २१ ज्याप्रमाणे मी विजय मिळवला आणि माझ्या पित्याकडून मला आहेत तसा जो विजय मिळवील त्यास मी माझ्या राजासनावर बसण्याचा अधिकार देईन. २२ आत्मा मंडळयास काय म्हणतो, हे ज्याला कान आहेत तो ऐको.”

४ हानंतर मी पाहिले तो पाहा, स्वर्गात एक दरवाजा माझ्यासमोर उघडलेला

दिसला आणि अगोदर जसा आवाज मी माझ्याशी बोलताना ऐकला होता तसाच आवाज मी ऐकला. तो आवाज कण्याच्या आवाजासारखा होता. तो म्हणाला, “इकडे वर ये आणि मी तुला यानंतर जे घडणार आहे ते दाखवितो.” २ त्याच क्षणी आत्म्याने माझा ताबा घेतला. तेथे स्वर्गात माझ्यासमोर राजासन होते कोणीएक त्यावर बसला होता. ३ त्यावर जो बसला होता तो यास्फे व सांदी या रत्नांसारखा होता आणि राजासनाभोवती पाच्यासारखे दिसिणारे मेघधनुष्य होते. ४ राजासनाभोवती चोबीस आसने होती आणि त्या आसनावर शुभ्र कपडे घातलेले व डोक्यावर सोन्याचा मुकुट असलेले चोबीस वडील बसले होते. ५ राजासनापासून विजा, वाणी व मेघगर्जना निघत होत्या. राजासनासमोर सात दिवे जल्त होते. ६ ते देवाचे सात आत्मे होते. ६ ते संस्कारात चोबीस आसने होते. ७ ते स्फटिकासारखे स्पष्ट होते. मध्यभागी व राजासनाभोवती चार जिंवंत प्राणी होते आणि ते मागून पुढून डोळ्यांनी पूर्ण भरलेले होते. ८ पहिला जिंवंत प्राणी सिंहासारखा होता दुसरा बैलासारखा होता तिसन्याचा चेहरा मनुष्यासारखा होता, आणि चौथा उडत्या गरुडासारखा होता. ९ त्या प्रत्येक जिंवंत प्राण्याला सहा पंख होते व त्यांना सगळीकडे डोळे होते, त्यांच्या पंखावर आणि आतून डोळे होते, दिवस व रात्र न थांबता ते म्हणत होते. “पवित्र, पवित्र, पवित्र, हा प्रभू देव सर्वसमर्थ,” जो होता, जो आहे आणि जो येणार आहे.” १० जो राजासनावर बसलेला आहे तो अनंतकाळपर्यंत जिंवंत राहणार आहे त्याचे जेव्हा जेव्हा ते चार जिंवंत प्राणी गौरव, सन्मान व उपकारसुती करीत होते, (aiōn g165) १० तेव्हा तेव्हा ते चोबीस वडील जो राजासनावर बसला आहे त्याच्याउढे पालथे पडतात आणि जो युगानुयग जिंवंत आहे त्यास नमन करतात आणि आपले मुकुट राजासनासमोर ठेवून म्हणतात (aiōn g165). ११ “हे प्रभू, आमच्या देवा, तू गौरव, सन्मान आणि सामर्थ्याप्राप्त करून घेण्यास योग्य आहेस, तू सर्व गोषी उत्पन्न केल्यास, कारण तू सर्वकाही अस्तित्वात आणले आणि तुझ्या इच्छेमुळे ते झाले आणि उत्पन्न केले.”

५ मग मी, जो राजासनावर बसला होता त्याच्या उत्ज्वा हातात मी एक

गुंडाळी पाहिली. गुंडाळीवर दोन्ही बाजूनी लिहिते होते आणि ती गुंडाळी सात शिक्के मारून बंद केली होती. २ आणि मी एक सामर्थ्यशाली देवदूत पाहिला. तो देवदूत मोक्ष आवाजात म्हणाला, “गुंडाळीचे शिक्के तोडून ती उघडण्यास कोण योग्य आहे?” ३ परंतु स्वर्गात, पृथ्वीवर किंवा गृहीखाली कोणीही ती गुंडाळी उघडावयास किंवा तिच्यात पाहण्यास योग्य असा कोणी आढळला नाही म्हणून मला फार रु आले. ५ परंतु वडीलांपैकी एकजण मला म्हणाला, “रु नकोस! पहा, यहूदा वंशाचा सिह, दाविदाचा अंकुर हा विजयी झाला आहे. तो गुंडाळी उघडण्यास व तिचे सात शिक्के उघडण्यास समर्थ आहे.”

६ राजासनाच्या आणि चार जिवंत प्राण्यांच्या व त्या वडीलांच्या मध्यभागी कोकरा उभा असलेला मी पाहिला, तो वथलेल्या सारखा होता, त्यास सात शिंगे आणि सात डोळे होते आणि हे ते सर्व पृथ्वीवर पाठविण्यात आलेले देवाचे सात आत्मे होते. ७ तो गेला आणि त्याने जो, राजासनावर बसला होता, त्याच्या उजव्या हातातून ती गुंडाळी घेतली. ८ आणि जेव्हा त्याने ती गुंडाळी घेतली तेव्हा चार जिवंत प्राणी व चोरीस वडीलजन कोकयासमोर उपडे पडले, प्रत्येकजवळ वीणा व प्रत्येकाच्या हातात सुवासिक धूपाने भरलेल्या सोनाच्या वाट्या होत्या, त्या वाट्या म्हणजे पवित्रजनांच्या प्रार्थना होत्या. ९ आणि त्यांनी नवे गाणे गाईले: “तू गुंडाळी घेण्यास आणि तिचे शिक्के उघडण्यास योग्य आहेस, कारण तुला वथण्यात आले आणि तू आपल्या रक्काने खडणी भरून प्रत्येक वंशातून, वेगवेगळ्या भाषा बोलाणरे लोक आणि राश्ट्रातून देवासाठी माणसे विकत घेतली आहेत. १० तू त्यांना आमच्या देवासाठी एक राज्य आणि याजक बनविले आणि नंतर ते पृथ्वीवर राज्य करतील.” ११ मग मी पाहिले राजासन आणि, चार जिवंत प्राणी व वडीलजन यांच्यासभोवती अगणित देवदूतांची वाणी ऐकली, त्यांची संख्या अमुतांची अयुते व हजारो हजार होती. १२ देवदूत मोठ्या आवाजात म्हणाले, जो वथलेला कोकरा, सामर्थ्य, धन, ज्ञान, बल, समान, गौरव व उपकारस्तुती ही घेण्यास योग्य आहे. १३ प्रत्येक निर्माण केलेली वस्तु आकाशात व पृथ्वीवर, पृथ्वीखाली व समुद्रातील अवघ्याना मी असे गाताना ऐकले की, “जो राजासनावर बसतो त्यास व कोकयाला स्तुती, सन्मान, गौरव आणि सामर्थ्य युग्मानुयुग्मापर्यंत असो!” (aiōn g165) १४ चार जिवंत प्राणी म्हणाले, “आमेन!” मग वडीलजनांनी खाली पडून त्यास अभिवादन केले.

६ मग कोकयाने सात शिक्क्यापैकी एक शिक्का फोडला ते मी पाहिले आणि त्या चार प्राण्यातील एकाने मेंद्रगंजनेसारखा वाणीने ये असे म्हणताना ऐकले. २ मी एक पांढरा घोडा पाहिला, त्यावर जो बसला होता त्याच्याजवळ धनुष्य होते आणि त्यास मुकुट देण्यात आला. तो जिंकीत विजयावर विजय मिळविण्यास निघाला. ३ जेव्हा कोकयाने दुसरा शिक्का उघडला, तेव्हा दुसऱ्या जिवंत प्राण्याला ये असे म्हणताना ऐकले. ४ नंतर दुसरा घोडा निघाला, तो अगिंजालेप्रमाणे लाल होता. त्यावर जो बसलेला होता त्यास पृथ्वीवरील शांती नाहीशी करण्याचा अधिकार दिला होता. यासाठी की, लोकांनी एकमेकास वथावे, त्यास मोठी तलवार देण्यात आली होती. ५ जेव्हा कोकयाने तिसरा शिक्का उघडला, तिसऱ्या जिवंत प्राण्याला “ये” असे म्हणताना ऐकले तेव्हा मी काळा घोडा पाहिला आणि त्यावर जो बसलेला होता त्याच्या हातात तराजू होते. ६ मी चार प्राण्यांच्यामधून निघालेली वाणी ऐकली, ती म्हणत होती, एका चांदीच्या नाण्याला शेरभर गूह आणि एका चांदीच्या नाण्याला तीन शेर जव. परंतु तेल व द्राक्षरस यांची हानी करू नकोस. ७ कोकयाने जेव्हा चौथा शिक्का उघडला, तेव्हा मी चौथ्या जिवंत प्राण्याची वाणी “ये” म्हणताना ऐकली. ८ नंतर मी फिकट रंगाचा घोडा पाहिला. त्यावर जो बसलेला होता त्याचे नाव मरण होते; आणि मृतलोक त्याच्या पाठीमागून त्याच्याबोरेवर चालला होता. त्यांना तलवाराने, दुष्काळाने, रोगाने व पृथ्वीवरील श्वापदंकडून मनुष्यांना जिवे मारण्याचा अधिकार पृथ्वीच्या चौथ्या भागावर देण्यात आला होता. (Hadēs g86) ९ जेव्हा कोकयाने पाचवा शिक्का उघडला तेव्हा मी, वेदीखाली आत्मे पाहिले, ते आत्मे देवाच्या वचनामुळे व त्यांनी जी साक्ष दिली होती तिच्यामुळे जिवे मारलेल्या लोकांचे आत्मे होते. १० ते मोठ्याने ओरडून म्हणाले, हे “स्वामी तू पवित्र व सत्य आहेस तू कोठपर्यंत न्यायनिवाडा करणार नाहीस आणि पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांपासून आमच्या रक्काचा सूड घेणार नाहीस?” ११ तेव्हा त्या प्रत्येकास एकाएक शुभ झागा देण्यात आला आणि त्यास असे संगण्यात आले की, तुमच्या सोबतीये दास व तुमचे बंधू तुक्हासारखे जिवे मारले जाणार, त्यांची संख्यापूर्ण होईपर्यंत तुम्ही आणखी थोडा वेळ विसावा

च्या. १२ त्याने सहावा शिक्का फोडला, ते मी पाहिले; तेव्हा मोठा भूमिकंप झाला, सूर्य केसाच्या बनवलेल्या तरतासारखा काळा झाला; व सगळा चंद्र रक्तासारखा झाला; १३ अंजिराचे झाड मोठ्या वाच्याने हालले म्हणजे त्याची कच्ची फळे जशी खाली पडतात तसे आकाशातील तारे पृथ्वीवर पडते १४ एखाद्या गुंडाळीसारखे आकाश गुंडाळले जाऊन निघून गेले आणि सर्व डोंगर व बेटे आपापल्या ठिकाणावरून ढलून गेली. १५ पृथ्वीवरील राजे व मोठे अधिकारी, सरदार, श्रीमंत व बलवान लोक, सर्व दास व स्वर्तंत्र माणसे, गुहात व डोगरांतील खडकातून लपली; १६ आणि ते डोंगरास व खडकास म्हणाले, आम्हावर पडून राजासनावर जो बसलेला आहे, त्याच्या नजरेपासून व कोकयाच्या क्रोधापासून आम्हास लपवा, १७ कारण त्यांच्या क्रोधाचा मोठा दिवस आला आहे, आणि त्याच्यापुढे कोण टिकेल?

७ आणि त्यांनंतर मी चार देवदूत पृथ्वीच्या चार कोनावर उभे राहीलेले पाहीले, त्यांनी पृथ्वीतील चार वाच्यास असे घटू धरून ठेवले होते की पृथ्वीवर व समुद्रावर आणि कोणत्याही झाडावर वारा वाहू नये. २ मी दुसरा एक देवदूत पूर्वेकडून वर चढताना पाहिला, त्याच्याजवळ जिवंत देवाचा शिक्का होता; ज्या चार देवदूतांकडे पृथ्वीला व समुद्राला नुकसान करण्याचे सोपवून दिले होते त्यांना तो मोठ्याने ओरडून म्हणाला, ३ “आमच्या देवाचे दास यांच्या कपाळावर आम्ही शिक्का मारीपर्यंत पृथ्वीला व समुद्राला आणि झाडासी नुकसान करू नका.” ४ यांच्यावर शिक्का मारण्यात आला त्यांची संख्या मी ऐकली; इसाएल लोकांच्या सर्व वंशातील एकशी चव्येचाळीस हजारांवर शिक्का कारण्यात आला. ५ यहूदा वंशातील बारा हजारांवर शिक्का मारण्यात आला रुक्केवर शिक्का वंशापैकी बारा हजारांवर; ६ आशेर वंशापैकी बारा हजारांवर; ७ आशेर वंशापैकी बारा मनश्शे वंशापैकी बारा हजारांवर; ८ शिमोन वंशापैकी बारा हजारांवर; लेवी वंशापैकी बारा हजारांवर; इसासाखार वंशापैकी बारा हजारांवर; ९ जबुलून वंशापैकी बारा हजारांवर; योसेफ वंशापैकी बारा हजारांवर; बन्यामीन वंशापैकी बारा हजारांवर; शिक्का कारण्यात आला. १० या यानंतर मी पाहिले, तो प्रत्येक राष्ट्र, वंश, लोक व भाषा यांच्यातील कोणाच्याने मोजला जाऊ शकणार नाही एवढा मोठा समुदाय, तो राजासनापुढे व कोकयाच्यापुढे उभा होता. शुभ्र झागे घाटलेले आणि त्यांच्या हातात झावळक्या होत्या. ११ ते मोठ्याने ओरडून म्हणत होते: राजासनावर बसलेल्या आमच्या देवाकडून व कोकयाच्याकडून, तारण आहे. १२ तेव्हा राजासन व वडील आणि चार जिवंत प्राणी यांच्यासभोवती सर्व देवदूत उभे होते आणि ते राजासनासमोर पालथे पडून देवाला नमन करीत १३ म्हणाले, आमेन; स्तुती, गौरव, ज्ञान, उपकारस्तुती, सन्मान, सामर्थ्य व बळ ही युगानुयुगा आमच्या देवाकडून व कोकयाच्याकडून, तारण आहे. १४ तेव्हा वडिलातील एकाने मला विचारले हे “शुभ्र झागे घाटलेले हे कोण आहेत आणि ते कोरून आले आहेत?” १५ मी त्यास म्हणते, “प्रभू, तुमा माहित आहे.” आणि तो मला म्हणाला जे मोठ्या संकटातून येतात ते हे आहेत; त्यांनी आपले झागे कोकयाच्या समर्पणाच्या रक्तात धुऱ्युन शुभ्र केले आहेत. १६ म्हणून ते देवाच्या राजासनासमोर आहेत आणि ते रात्रिदिवस त्याच्या भवनात सेवा करतात. जो राजासनावर बसलेला आहे तो आपला मंडप त्यांच्यावर घालील. १७ ते आणखी भुकेले आणि आणखी ताहेले होणार नाहीत, त्यास सूर्य किंवा कोणतीही उणता बाधणार नाही. १८ कारण राजासनाच्या मध्यभागी असलेला कोकरा स्वतः त्यांचा मेंदपाळ होईल, आणि तो त्यांना जीवनाच्या पाण्याच्या झाय्यांजवळ नेईल; आणि देव स्वतः त्यांच्या डोळ्यातील सर्व अशू पुसून टाकील.

८ जेव्हा कोकयाने सातवा शिक्का उघडला, तेव्हा सुमरे अर्ध्या तासापर्यंत स्वर्गात शांतता होती. २ नंतर देवाचासमोर सात देवदूत उभे राहीलेले मी पाहिले आणि त्यांना सात कर्णे देण्यात आले. ३ दुसरा एक देवदूत येऊन,

वेदीपुढे उभा राहिला. त्याच्याजवळ सोन्याचे धूपाटणे होते; राजसनासमोरच्या सोन्याच्या वेदीवर सर्व पवित्रजनांच्या प्रार्थनांसह धूप ठेवण्याकरिता त्याच्याजवळ पुष्कल धूप दिला होता. ४ देवदूताच्या हातातून धूपाचा धूप पवित्रजनांच्या प्रार्थनांसह देवासमोर वर चढला. ५ तेव्हा देवदूताने धूपाटणे घेऊन त्यामध्ये वेदीवरचा अग्नी भरून पृथ्वीवर टाकला आणि मेघांचा गडगडाट व गर्जना झाल्या, विजा चमकल्या व भूमिकंप झाला. ६ ज्या सात देवदूतांजवळ सात कर्णे होते ते आपआपले कर्णे वाजवण्यास तयार झाले. ७ पहिल्या देवदूताने कर्णे वाजवताच रक्तमिश्रित गारा व अग्नी ही आली. ती पृथ्वीवर टाकण्यात आली यासाठी की, पृथ्वीचा तिसरा भाग व झाडांचा तिसरा भाग जळून गेला; आणि सर्व हिंसे गवत जळून गेले. ८ दुसऱ्या देवदूताने कर्णे वाजवला आणि तेव्हा अग्नीने पेटलेल्या मोठ्या ढोंगरासारखे काहीतरी समुद्रात टाकले गेले आणि समुद्राच्या तिसर्या भागाचे रक्त झाले. ९ समुद्रातील तिसरा भाग जिवंत प्राणी मरण पावले आणि तिसेचे तिसरा भाग जहाजांचा नाश झाला. १० तिसऱ्या देवदूताने कर्णे वाजवला तेव्हा मशालीसारखा पेटलेला मोठा तारा आकाशातून खाली पडला. तो नद्यांच्या व झाडांच्या तिसर्या भाग पाण्यावर पडला; ११ त्या ताच्याचे नाव कडूदवणा आणि पाण्याच्या तिसर्या भागाचा कडूदवणा झाला; आणि त्या पाण्याने मनुष्यांपैकी पुष्कल माणसे मरण पावली; कारण ते पाणी कडू झाले होते. १२ चौथ्या देवदूताने कर्णे वाजवला तेव्हा सूर्याचा तिसरा भाग, ढोंग्राचा तिसरा भाग व ताच्यांचा तिसरा हिस्सा मारला गेला; त्यांचा तिसरा भाग अंधकारमय झाला आणि दिवसाचा व रात्रीचाही तिसरा भाग प्रकाशित झाला नाही. १३ आणि मी पाहिले, तेव्हा एक गळू आकाशाच्या मध्यभागी उडत होता; आणि मी त्यास मोठ्याने असे म्हणताना ऐकले की, जे तीन देवदूत कर्णे वाजवणार आहेत त्यांच्या कर्ण्याच्या होणाऱ्या आवाजाने पृथ्वीवर राहणाऱ्या लोकांवर अनर्थ, अनर्थ येणार!

१ मग पाचव्या देवदूताने कर्णे वाजवला, तेव्हा एक तारा आकाशातून पृथ्वीवर पडलेला मला दिसला; त्या ताच्याला अगाधकूपाची किल्ली दिली होती. (*Abyssos g12*) २ त्याने अगाधकूप उघडला, तेव्हा मोठ्या भट्टीच्या धुरासारखा धूर कूपातून निघून वर चढला; आणि कूपाच्या धुराने सूर्य आणि अंतराळ ही अंधकारमय झाली. (*Abyssos g12*) ३ त्या धुरातून टोळ निघून पृथ्वीवर आले आणि जशी पृथ्वीवरील विचवास शक्ती आहे तशी त्यांना शक्ती दिली होती. ४ यांना असे सांगितले होते की, पृथ्वीवरील गवत व कोणतीही हिरवळ व झाडे यांना हानी करू नका; परंतु ज्या मनुष्यांच्या कपाळांवर देवाचा शिक्का नाही त्यांना मात्र इजा करा. ५ त्या लोकांस जिवे मारण्याची परवानगी त्यांना दिलेली नक्हती, तर फक्त पाच महिने यातना देण्यास सांगितले. विचू मनुष्यास नांगी मारतो तेव्हा त्यास जी वेदना होते त्या वेदेनेसारखी ती होती. ६ त्या दिवसात माणसे मरण शोधीतील, परंतु ते त्यांना मिळणार नाही, ते मरणासाठी अरी उत्सुक होतील, परंतु मरण त्यांच्यापासून दूर पळेल. ७ टोळांचे आकार लढाईसाठी तयार केलेल्या घोड्यांसारखे होते; त्यांच्या ढोक्यावर जणू काय सोन्यासारखे मुकुट होते आणि त्यांचे चेहेरे मनुष्यांच्या चेहेयासारखे होते. ८ त्यांचे केस स्त्रियांच्या केसांसारखे होते आणि त्यांचे दात सिंहाच्या दातांसारखे होते. ९ त्यांना उरस्त्राणे होती, ती लोखंडाडी उरस्त्राणांसारखी होती आणि त्यांच्या पंखाचा आवाज लढाईस धावणाऱ्या पुष्कल घोड्यांच्या रथांच्या आवाजासारखा होता; १० त्यांना विचवांसारखी शेपटे व नांग्या आहेत आणि मनुष्यांस पाच महिने हानी करण्याची त्यांची शक्ती त्यांच्या शेपटात आहे. ११ अगाधकूपाचा दूत तो त्यांच्यावर राजा आहे; त्यांचे नाव इंग्री भाषेत अबद्दोन आहे आणि ग्रीक भाषेत त्यांचे नाव अपल्लूओन आहे. (*Abyssos g12*) १२ पहिला अनर्थ होऊन गेला; पाहा, यापुढे आणखी दोन अनर्थ येणार आहेत. १३ मग सहाया देवदूताने कर्णा वाजवला, तेव्हा देवासमोरच्या सोन्याच्या वेदीच्या

चार कोपयांच्या शिंगांमधून आलेली एक वाणी मी ऐकली. १४ ज्या सहाय्या देवदूताजवळ कर्णा होता त्यास ती वाणी म्हणाली, मोठ्या फरात नदीजवळ बांधून ठेवलेले जे चार दून त्यांना मोकळे सोड. १५ तेव्हा मनुष्यांपैकी तिसरा भाग जिवे मारायला तो नेमलेला तास व दिवस व महिना व वर्ष यासाठी जे चार दूत तयार केलेले होते ते सोडण्यात आले. १६ घोडलांची संख्या वीस कोटी होती; ही त्यांची संख्या मी ऐकली. १७ त्या दृश्यात घोडे व त्यावर बसलेले स्वार मला दिसले ते असे; त्यांना अग्नी व नील व गंधक यासारखी उरसागे होती आणि त्यांच्या तोंडातून अग्नी, धूर व गंधक ही निघत होती. १८ त्यांच्या तोंडातून निघणाऱ्या धूर, अग्नी व गंधक या तीन पीडांनी मनुष्यांच्या तिसरा हिस्सा जिवे मारला गेला, १९ कारण त्या घोड्यांची शक्ती त्यांच्या तोंडात व शेपटात आहे; त्यांची शेपटे सापासारखी असून त्यांनाही ढोकी आहेत आणि त्यांनी ते मनुष्यांना जखमा करून पीडा देतात. २० त्या पीडांमुळे जे जिवे मारले गेले नाही तथा आकाशाकीच्या मनुष्यांनी आपल्या हातच्या कृत्यांविषयी पश्चात्पात केला नाही; म्हणजे, भूतांची व ज्यास पाहता, ऐकता व चालता येत नाही अशा सोन्याच्या, रूप्याच्या, पितळेच्या, दाढाच्या व लाकडाच्या मूर्तीची पूजा करणे त्यांनी सोडले नाही. २१ आणि त्यांनी केलेल्या खुमविषयी जादूटोणा, व्यभिचार व चोप्या ह्यांबदलहि पश्चात्पात केला नाही.

१० मी आणखी एक बलवान देवदूत स्वर्गातून उतरतांना पाहिला; तो

मेघ पांधरलेला असून त्याच्या ढोक्यावर मेघधनुष्य होते, त्याचे तोंड सूर्यासारखे व त्याचे, पाच अग्निसंतंभासारखे होते, २ त्यांच्याहाती एक उघडलेली लहानशी गुंडाळी होती; त्याने आपला उजवा पाय समुद्रावर व डावा पाय भूमीवर ठेवला; ३ आणि सिंहाजिनेप्रमाणे तो मोठ्याने ओरडला; आणि जेव्हा तो ओरडला तेव्हा सात मेघांजनांनी आपआपले शब्द काढले. ४ त्या सात मेघांजनांनी शब्द काढले तेव्हा मी लिहिणार होतो; इतक्यात स्वर्गातून झालेली वाणी मी ऐकली; ती म्हणाली: सात मेघांजनांनी काढलेले शब्द गुप्त ठेव, ते लिहू नको. ५ ज्या देवदूताला समुद्रावर व भूमीवर उभे राहिलेले मी पाहिले, त्याने आपला उजवा हात स्वर्गाकडे वर केला, ६ आणि जो युगानुयुग जिवंत आहे, ज्याने आकाश व त्यामध्ये जे आहेत, पृथ्वी व तिच्यावर जे आहे ते आणि समुद्र व त्यामध्ये जे आहे ते निर्माण केले, त्याची शपथ वाहून म्हटले: आणखी उशीर होणार नाही; (*aion g165*) ७ परंतु साताच्या देवदूताची वाणी होईल त्या दिवसात म्हणजे तो देवदूत कर्णा वाजविण्याच्या व बेतात असेल, तेव्हा देवाने आपले दास संदेशे ह्यांना जाहीर केल्यानुसार त्याचे गूज पूर्ण होईल. ८ स्वर्गातून झालेली जी वाणी मी ऐकली होती ती माझ्याबोरेबर पुन्हा बोलताना मी ऐकली. ती म्हणाली, जा आणि समुद्रावर व भूमीवर उभे राहिलेल्या देवदूताच्या हातातली उघडलेली गुंडाळी जाऊन घे. ९ तेव्हा मी त्या देवदूताकडे जाऊन, “ती लहान गुंडाळी” मला दे असे म्हटले. तो म्हणाला, “वे घे आणि खाऊन टाक; ती तुझे पोट कडू करील तरी तुझ्या तोंडाला मधासारखे गोड लागेल.” १० तेव्हा मी देवदूताच्या हातातून ती लहान गुंडाळी घेली व खाऊन टाकली, ती माझ्या तोंडाला मधासारखी गोड लागली, तरी खाल्ल्यावर माझे पोट कडू झाले. ११ तेव्हा ते मला म्हणाले, अनेक लोक, राष्ट्र, नरनिराळ्या भाषा बोलणारे व राजे यांच्याविषयी तू पुन्हा संदेश दिला पाहिजे.

११ मग मला मोजमाप करण्यासाठी काठीसारखा बोरू देण्यात आला

आणि मला सांगण्यात आले, “ऊठ आणि देवाचे भवन, वेदी आणि त्यामध्ये जे उपासना करतात त्यांचे मोजमाप घे. १२ पण भवना बाहेरचे अंगण सोड, त्याचे मोजमाप घेऊ नकोस; कारण ते परराष्ट्रीयांना दिलेले आहे. बेचाळीस महिने ते पवित्र नगर पायाखाली तुडवतील. ३ आणि मी माझ्या दोन साक्षीदारांना अधिकार देईन. ते तरताची वस्त्रे घालून, एक

हजार दोनशे साठ दिवस देवाचा संदेश देतील.” ४ हे साक्षीदार म्हणजे पृथ्वीच्या प्रभूसमोर उभे असणारी जैतुनाची दोन झाडे व दोन समयाही ही ते आहेत. ५ जर एखादी व्यक्ती त्या साक्षीदाराना अपाय करू इच्छीत असल्यास त्यांच्या तोंडातून अग्नी निघून त्यांच्या श्रव्नां खाऊन टाकतो. जो कोणी त्यांना इजा करण्याची इच्छा धरील त्यास ह्याप्रकारे अवश्य मारावे. ६ या साक्षीदाराना ते संदेश सांगण्याच्या दिवसांमध्ये पाऊस पढू नये म्हणून त्यांना आकाश बंद करण्याचा अधिकार दिला आहे. त्यांना पाण्याचे रक्त करण्याचा अधिकार दिला आहे आणि त्यांची इच्छा असेल तितकेदा पृथ्वीला प्रत्येक प्रकारच्या पीडांनी पिडण्याचा अधिकार दिलेला आहे. ७ त्यांची साक्ष पुरी झाल्यावर अगाधकूपातून जो पशू वर येईल तो त्यांच्यावरोबर लाईडी करील, त्यांच्यावर विजय मिळवील आणि त्यांना ठार मारील. (Abyssos g12) ८ तेरेथे मोठ्या नगराच्या म्हणजे आतिक अथवीनि सदोम आणि मिसर म्हणले आहे व जेथे त्यांच्या प्रभूलाही वधसंभावर खिळले होते त्याच्या रस्त्यावर त्यांची प्रेते पडून राहतील. ९ आणि प्रत्येक समाजातले, वंशांतले, भाषेचे व राश्ट्रांतले लोक साडेतीन दिवस त्यांची प्रेते पाहतील आणि ते त्यांची प्रेते थऱ्यांत ठेवू देणार नाहीत. १० त्यांच्यावरून पृथ्वीवर राहणारे आनंद व उत्सव करतील व एकमेकाना भेटी पाठवील कारण त्या दोन संदेश्यांनी पृथ्वीवर राहणाऱ्यांस अतोनात पीडले होते. ११ आणि साडेतीन दिवसानंतर देवाकडील जीवनाच्या आत्माने त्यांच्यामध्ये प्रवेश केला आणि ते त्यांच्या पायांवर उभे राहिले; आणि त्यांना पाहणाऱ्यांना मोठे भय वाटले. १२ आणि त्यांनी स्वर्गातून एक मोठा आवाज ऐकला, तो त्यांना म्हणाला, “इकडे वर या” मग ते एका ढागातून स्वर्गात वर जात असताना त्यांच्या वैयांनी त्यांना पाहिले. १३ आणि त्याच घटकेस मोठा भूकंप झाला; तेव्हा नगराचा दहावा भाग पडला आणि भूकंपात सात हजार लोक ठार झाले. तेव्हा वाचलेले भयभीत झाले व त्यांनी स्वर्गाच्या देवाला गौरव दिले. १४ दुसरी आपत्ती येऊन गेली; बघा, तिसरी आपत्ती लवकरच येत आहे. १५ मग सातव्या देवदूताने कर्णा वाजवला तेव्हा स्वर्गात मोठ्याने आवाज झाला, त्यांचे शब्द असे होते: जगाचे राज्य हे अमच्या प्रभूव्ये आणि त्याच्या ख्रिस्ताचे झाले आहे; तो युगानुयुग राज्य करील. (aion g165) १६ तेव्हा देवासमोर आपल्या आसनोवर बसलेले चोवीस वडील उपडे पडून देवाला नमन करून म्हणाले १७ हे प्रभू देवा, हे सर्वसमर्थ, जो तु आहेस आणि होतास, त्या तुझे आम्ही उपकार मानतो, कारण तुझे महान सामर्थ्य तू आपल्याकडे घेतले आहेस आणि राज्य चालविण्यास सुरुवात केलीस. १८ रास्ते रागावली आहेत पंतू तुझा क्रोधांगी आला आहे आणि मरण पावलेल्याचा न्याय करण्याची वेळ आली आहे आणि तू आपल्या दासांना, तुझ्या संदेश्यांना, पवित्रजनांना आणि जे तुझ्या नावाचे भय धरतात अशा लहानथोरांना वेतन देण्याची वेळ आली आहे, आणि ज्यांनी पृथ्वीचा नाश केला त्यांचा नाश करण्याची वेळ आली आहे. १९ तेव्हा देवाचे स्वर्गातील भवन उघडले व त्याच्या भवनात त्याच्या कराराचा कोश दिसला; आणि विजांचे लखलखाट, गर्जना आणि गडगडाट होऊन भूकंप झाला व गरांचे मोठे वाढल झाले.

१२ आणि स्वर्गात एक महान विन्ह दिसले; सूर्य परिधान केलेली एक स्त्री, तिच्या पायाखाली चंद्र होता आणि तिच्या डोक्यावर बारा ताऱ्यांचा मुकुट होता. २ ती स्त्री गरोदर होती व बालंतपणाच्या वेदनांनी ती ओरडत होती. ३ आणि स्वर्गात दुसरे एक विन्ह दिसले. पाहा! तेरेथे एक मोठा, लाल अजगर, त्यास सात डोकीचे व दहा शिंगे होती आणि त्याच्या डोक्यावर सात मुकुट होते. ४ त्याच्या शेपटाने आकाशातील तिसरा हिस्सा तारे खाली ओढून काढले आणि त्यांना पृथ्वीवर पाडले; आणि जी स्त्री प्रसूत होणार होती तिचे मूल जन्मताच गिळून घ्यावे म्हणून अजगर तिच्यापुढे उभा राहिला. ५ आणि सर्व राष्ट्रांवर लोहदडांने अधिकार चालवील अशा मुलास म्हणजे पुसंतानास तिने जन्म दिला; त्या मुलाला देवाकडे व त्याच्या राजासनाकडे

उचलून नेण्यात आले. ६ आणि ती स्त्री रानात पळाली; तेरेथे तिची एक हजार दोनशे साठ दिवस काळजी घेण्यात याची म्हणून तिच्यासाठी देवाने त्यार केलेले ठिकाण आहे. ७ आणि स्वर्गात युद्ध झाले, मिखाएल व त्याचे दूत हे अजगरबाबरोबर लढले आणि अजगर व त्याचे दूत हे सुद्धा त्यांच्याशी लढले. ८ पण अजगर जिंकण्यास तिकात कबलावान नक्ता आणि त्यापुढे स्वर्गात त्यास व त्याच्या दूतांना स्थान उरले नाही. ९ तो मोठा अजगर, सैतान म्हटलेला तोच तो जुनाट साप होय. तो संपूर्ण जगाला फसवतो. त्या सापाला त्याच्या दूतांसह पृथ्वीवर टाकण्यात आले. १० आणि मी स्वर्गात एक मोठा आवाज ऐकला; त्याचे शब्द असे होते, आता आमच्या देवाचे तारण आणि सामर्थ्य आणि राज्य आले आहे. आणि त्याच्या ख्रिस्ताचा अधिकार हे प्रकट झाले आहेत; कारण आमच्या भावांना दोष देणारा आमच्या देवापुढे स्वर्गात जो त्यांच्यावर रात्रिदिवस आरोप करीत असे, तो खाली टाकण्यात आला आहे. ११ त्यांनी कोकाच्याचा रक्ताद्वारे, आपल्या साक्षीच्या वचनाद्वारे, त्याच्यावर विजय मिळवला आहे. आणि त्यांना मरावे लागले तरी त्यांनी आपल्या जीवावर प्रतीती केली नाही. १२ म्हणून स्वर्गांनो आणि त्यामध्ये राहणाऱ्यांनो, आनंद करा पृथ्वी आणि समुद्र ह्यावर अनर्थ ओढवला आहे, कारण सैतान खाली तुमच्याकडे मोठ्या रागाने आला आहे. कारण आपणाला थोडकाच काळ राहिला आहे, हे तो जाणतो. १३ आणि अजगराने बघितले की, त्यास पृथ्वीवर टाकण्यात आले आहे, तेव्हा जिने एका मुलाला जन्म दिला होता त्या स्त्रीचा त्याने पाठलाग केला. १४ परंतु स्त्रीने सापाच्या पुढून तिच्या रानातल्या ठिकाणी उडून जावे म्हणून तिला मोठ्या गरुडाचे दोन पंख देण्यात आले; आणि तेरेथे ती सर्पपासून सुरक्षित राहत असताना एक काळ, दोन काळ आणि अर्धकाळ तिचे पोषण केले जाईल. १५ आणि ती स्त्री पुराने वाहून जाईल असे करावे म्हणून, त्या संपर्णे तिच्या मागोमाग आपल्या तोंडातून नदीसारखे पाणी ओतले. १६ पण भूमीने स्त्रीला मदत केली; आणि अजगराने तोंडातून सोडलेली नदी भूमीने तोंड उघडून गिळून घेतली. १७ तेव्हा अजगर स्त्रीवर रागावला व जे तिच्या संतानातून उरलेले, देवाच्या आज्ञा पालणारे आणि येशूची साक्ष देणारे त्यांच्याशी लढाई करायला गेला;

१३ आणि तो अजगर समुद्राच्या वाळूवर उभा राहिला. आणि मी बघितले की, एक पशू समुद्रातून वर आला. त्यास दहा शिंगे आणि सात डोकी होती. त्याच्या शिंगावर दहा मुकुट होते व त्याच्या डोक्यावर देवाचा अपमान करण्यारी नावे होती. २ आणि यी पाहिलेला पशू तो वित्त्यासारखा होता, त्याचे पाय अस्वलाच्या पायासारखे व त्याचे तोंड सिंहाच्या तोंडासारखे होते; त्यास अजगराने आपली शक्ती आणि राजासन दिले आणि मोठा अधिकार दिला. ३ त्या पशूच्या डोक्यापैकी, त्याच्या एका डोक्याला जीवदेणी जखम झाली होती, त्यामुळे तो मसून जाईल असे वाटले. पण त्याची ती जखम बरी झाली; आणि सर्व पृथ्वी आश्रय करीत त्या पशूच्यामागे गेली. ४ आणि त्यांनी अजगराला नमन केले, कारण त्याने आपला अधिकार त्या पशूला दिला होता; आणि त्यांनी त्या पशूलाही नमन करून म्हटले, “या पशूसारखा कोण आहे? ह्याच्याशी कोण लाढू शकेल?” ५ आणि, त्या पशूला बेचाळीस महिने अधिकार दिला होता. ६ त्या पशूने देवाविरुद्ध त्याच्या नावाविषयी, त्याच्या मंडपाविषयी आणि स्वर्गात राहणाऱ्याविषयी निंदा करायला आपले तोंड उघडले. ७ आणि पवित्र जनांशी लढाई करण्यास व त्यांच्यावर विजय मिळवण्यास त्या पशूला परवानगी देण्यात आली, आणि त्यास प्रत्येक वंश, लोक, भाषा बोलणाच्यावर आणि राष्ट्रांवर अधिकार दिलेला होता. ८ आणि ज्यांची नावे जगाच्या स्थापनेपासून वथलेल्या कोक्याच्या जीवनाच्या पुस्तकात लिहिलेली नाहीत असे पृथ्वीवर राहणारे सर्वजण त्या पशूला नमन करतील. ९ जर कोणाला कान असेल तर तो ऐको. १० जो कैदेत जायचा तो कैदेत जातो; जो तलवारीने जीवे

मारील त्यास तलवारीने मरणे भाग आहे. ह्यात पवित्र जनांची सहनशीलता आणि विश्वास दिसून येतो. ११ आणि मी बघितले की, आणखी एक पशु भूमीतून वर येत आहे. त्यास कोकऱ्यासारखी दोन शिंगे होती; आणि तो अजगरासारखा बोलत होता. १२ तो पहिल्या पशूची सर्व सत्ता त्याच्यासमक्ष स्वतः चालवतो; ज्या पहिल्या पशूची जीवेणी जखम बरी झाली होती त्यास पृथ्वीने व तीवर राहणाऱ्यांनी नमन करावे असे तो करतो. १३ तो मोठी चिन्हे करतो; लोकांच्या दृश्यपुढे आकाशातून पृथ्वीवर अग्नी उतरेल असे तो करतो, १४ आणि त्यास त्या पशूच्या देखत जी चिन्हे करायची मुभा आहे ती करून दाखवून तो पृथ्वीवर राहणाऱ्यांना फसवतो आणि ज्या पशूला तलवारीचा घाव लागला असताही जो जिवंत आहे त्याची त्यांनी मूर्ती करावी असे तो पृथ्वीवर राहणाऱ्यांस सांगतो. १५ दुसऱ्या पशूला, पहिल्या पशूच्या मूर्तीला जीवन देण्याची परवानगी होती. म्हणजे त्या पशूच्या मूर्तीने बोलावे आणि असे करावे की, जितके लोक त्या पशूच्या मूर्तीला नमन करणार नाहीत तितक्यांना जिवे मारले जावे. १६ आणि तो असे करतो की, लहान व मोठे, धनवान व दरिद्री, स्वतंत्र व दास, अशा सर्वांनी आपल्या उजव्या हातावर किंवा कापाळांवर एक खूण घ्यावी, १७ आणि ती खूण म्हणजे त्या पशूचे नाव किंवा त्याच्या नावाची संखा आहे, त्याच्यावाचून इतर कोणाला काही विकत घेता येऊ नये किंवा विकता येऊ नये. १८ येथे ज्ञानीपणच आहे, ज्याला बुद्धी असेल त्याने पशूच्या संख्येचा हिशेब करावा कारण, ती एका मनुष्याची संख्या आहे आणि त्याची संख्या सहाशे सहासध आहे.

१४ नंतर मी बघितले, पाहा, सियोन डोंगरावर एक कोकरा उभा होता; आणि ज्यांच्या कापाळांवर त्याचे व त्यांच्या पित्याचे नाव लिहिले होते, असे एक लक्ष चौवेचाळीस हजार जण तेथे त्याच्याबाबोर होते. २ आणि अनेक जलप्रवाहाच्या ध्वनीसारखी व मेघ गडगडाटाच्या ध्वनीसारखी स्वर्गातून निघालेली वाणी मी ऐकती आणि जसे वीणावादक आपल्या वीणा वाजवत आहेत अशी ती होती. ३ ते राजासानासमोर आणि त्या चार प्राणी व वडिलांसमोर जण एक नवे गीत गात होते; पृथ्वीवरून विकत घेतलेले जे एक लक्ष चौवेचाळीस हजार जण तेथे होते त्यांच्याशिवाय कोणीही मनुष्य ते गीत शिकू शकला नाही. ४ स्त्रीसंगाने विटाळले ने गेलेले ते हेच आहेत, ते शुद्ध आहेत. जेथे कोठे कोकरा जातो तेथे त्याचे अनुसरण करणारे ते आहेत. मानवजातीतून खंडणी भरून मुक्त केलेले, ते देवाला व कोकऱ्याला प्रथमफळ असे आहेत. ५ त्यांच्या मुखात काही असत्य आढळले नाही; ते निष्कलंक आहेत. ६ यानंतर मला आणखी एक देवदूत आकाशाच्या मध्यभागी उडताना दिसला. त्याच्याजवळ, पृथ्वीवर राहणाऱ्या प्रत्येक राष्ट्र, वंश, भाषा बोलणाऱ्यांना व प्रत्येक समाजाला सुवार्ता सांगायला, सार्वकालिक सुवार्ता होती. (aiōnios g166) ७ तो मोठ्या आवाजात म्हणत होता, देवाचे भय धरा आणि त्यास गौरव करा; कारण न्यायाची वेळ अली आहे आणि ज्याने आकाश, पृथ्वी आणि समुद्र आणि पाण्याचे झोरे हे उत्पन्न केले त्यास नमन करा. ८ मग आणखी एक देवदूत त्याच्या मागोमाग आला आणि म्हणाला, “पडली, मोठी बाबेल पडली! कारण तिने सर्व राष्ट्रांना तिच्या व्यभिचाराचा क्रोधरूपी द्राक्षरस पाजला आहे.” ९ आणि तिसरा देवदूत दुसऱ्या दोन देवदूतांच्या मागोमाग आला आणि म्हणाला, जर कोणी त्या पशूला किंवा त्याच्या मूर्तीला नमन करील आणि आपल्या कापाळावर किंवा हातावर त्याची खूण करून घेईल १० तो सुधूदा देवाच्या क्रोधाचा प्याल्यात निरा घालेला, त्याचा क्रोधरूपी द्राक्षरस पर्हील आणि पवित्र दूतांसमोर आणि कोकऱ्यासमोर त्यास अग्नी आणि गंधक ह्यापासून पीडला जाईल. ११ त्यांच्या पीडेचा धूर युगानुयुग वर चढत राहतो; त्या पशूला आणि त्याच्या मूर्तीला नमन करणाऱ्यांना आणि त्याच्या नावाचे चिन्ह करून घेणाऱ्या कोणालाही रात्रिदिवस विसावा मिळणार नाही. (aiōn g165) १२ जे देवाच्या आज्ञा व येशूचा विश्वास थीराने पालन करतात त्या पवित्र जनांची सहनशीलता

येथे आहे. १३ आणि मी स्वर्गातून एक वाणी ऐकली; ती मला म्हणाली, हे लिही: आतापासून, प्रभूमध्ये मरणारे धन्य आहेत. आत्मा म्हणतो, “हो, म्हणजे त्यांना आपल्या काठांपासून सुटू विसावा मिळावा कारण त्यांची कामे तर त्यांच्याबोरबर त्यांच्यामो जातात.” १४ तेव्हा मी बघितले आणि पाहा, एक पांढरा ढग आणि मनुष्याच्या पुत्रासारखा कोणी त्या ढगावर बसला होता. त्याच्या मस्तकावर सोन्याचा मुकुट आणि त्याच्या हातात एक धारदार विळा होता. १५ मग परमेश्वराच्या भवनातून आणखी एक देवदूत बाहेर आला आणि जो ढगावर बसला होता त्यास त्याने मोठ्या आवाजात म्हटले, “विळा चालव आणि कापणी कर कारण तुझ्या कापणीची वेळ आली आहे; कारण पृथ्वीचे पीक पिकून गेले आहे.” १६ मग जो ढगावर बसला होता त्याने पृथ्वीवर विळा चालवला आणि पृथ्वीची कापणी झाली. १७ मग आणखी एक देवदूत स्वर्गातील परमेश्वराच्या भवनामधून बाहेर आला; त्याच्याजवळही एक धारदार विळा होता. १८ मग आणखी एक देवदूत वेदीतून बाहेर आला; त्यास अग्नीवर अधिकार होता; आणि ज्यांच्याजवळ धारदार विळा होता त्यास त्याने मोठ्या आवाजात ओरडून म्हटले, “तुझा धारदार विळा घे आणि पृथ्वीवरील द्राक्षवेलीचे घड गोळा कर; कारण तिची द्राक्षे पिकली आहेत.” १९ तेव्हा त्या देवदूताने पृथ्वीवर विळा चालवला आणि पृथ्वीच्या द्राक्षवेलीचे पीक गोळा करून ते देवाच्या क्रोधाच्या मोठ्या द्राक्षकुंडात टाकले. २० यानंतर ते द्राक्षकुंड नगराबाहेर तुडवले गेले; व द्राक्षकुंडामधून रक्त वर आले; ते घोड्याच्या लगामापर्यंत चढले आणि शंभर कोसाच्या परिसरात पसरले.

१५ यानंतर मी स्वर्गात आणखी एक महान व आश्वर्यकारक चिन्ह बघितले; ज्यांच्याजवळ सात पीडा होत्या, असे सात देवदूत मी पहिले त्या शेरतल्या पीडा होत्या, कारण देवाचा क्रोध त्यांनंतर पूर्ण होणार होता. २ मग मी बघितले की, जणू एक अग्निमिश्रित काचेचा समुद्र आहे आणि ज्यांनी त्या पशूवर व त्याच्या मूर्तीवर आणि त्याच्या नावाच्या संख्येवर विजय प्राप्त केला होता ते त्या काचेच्या समुद्राजवळ, देवाने दिलेली वीणा घेऊन उभे होते. ३ देवाचा दास मोशे ह्याचे गीत व कोकऱ्याचे गीत गात होते. सर्वसमर्थ देवा, परमेश्वरा, तुझ्या कृती महान आणि आश्वर्यकारक आहेत. हे प्रभू देवा, तू सर्वांवर राज्य करतो तुझे मार्ग योग्य आणि खेरे आहेत. ४ हे प्रभू तुला कोण भिणार नाही? आणि तुझ्या नावाचे गौरव कोण करणार नाही? कारण तू एकच पवित्र आहेस; कारण सगाई राष्ट्रे येऊन तुझ्यापुढे नमन करतील, कारण तुझ्या नीतिमत्ताची कृत्ये प्रकट झाली आहेत. ५ नंतर मी बघितले आणि साक्षीच्या मंडपाचे परमेश्वराचे स्वर्गातील भवन उघडले गेले. ६ आणि त्या भवनातून सात देवदूत बाहेर आले; त्यांच्याजवळ सात पीडा होत्या. त्यांनी स्वच्छ, शुभ तामाची वस्त्रे परिधान केली होती आणि आपल्या छातीभोवती सोन्याचे पट्टे बांधले होते. ७ तेव्हा त्या चार प्राण्यांतील एकाने त्या सात देवदूतांना, जो युगानुयुग जिवंत आहे त्या देवाच्या रागाने भरलेल्या, सात सोन्याच्या वाट्या दिल्या. (aiōn g165) ८ आणि देवाच्या समर्थापासून व तेजापासून जो धूर निघाला, त्याने परमपवित्रस्थान भरून गेले आणि त्या सात देवदूताच्या सात पीडा पूर्ण होईपर्यंत कोणीही आत जाऊ शकला नाही.

१६ मी परमपवित्रस्थानातून एक मोठी वाणी ऐकली; ती त्या सात देवदूतांना म्हणाली, “जा आणि देवाच्या रागाच्या या सात वाट्या पृथ्वीवर आता.” २ मग पहिला देवदूत गेला आणि त्या सात वाटी पृथ्वीवर ओतली आणि ज्या लोकांवर त्या पशूचे चिन्ह होते व जे त्याच्या मूर्तीला नमन करीत असत त्यांना अतिशय कुरुप आणि त्रासदायक फोड आले. ३ नंतर, दुसऱ्या देवदूताने आपली वाटी समुद्रात ओतली आणि त्याच्या परायाच्या झन्यांवर ओतली, “आणि त्यांचे रक्त झाले आणि समुद्रात जगणारे सर्व जीव मरण पावते. ४ तिसऱ्या देवदूताने आपली वाटी नद्यांवर व पाण्याच्या झन्यांवर ओतली, “आणि त्यांचे रक्त झाले” ५ आणि माझ्या कानी आले की, जलाशयांचा देवदूत म्हणाला, तू जो पवित्र आहेस आणि

होतास तो तू नीतिमान आहेस, कारण तू असा न्याय केलास. ६ कारण त्यांनी पवित्रजनांचे आणि संदेश्यांचे रक्त पाडले, आणि तू त्यांना रक्त प्यायला दिलेस; कारण ते याच लायकीचे आहेत. ७ वेदिने उत्तर दिले, ते मी ऐकले की, हो, हे सर्वसमर्थ देवा, परमेश्वरा, तुझे न्याय खेरे आणि नीतीचे आहेत. ८ चौथ्या देवदूताने आपली वाटी सूर्यावर ओतली आणि त्यास लोकांस अननीने जाळून टाकण्याची परवानगी देयायत आली होती. ९ लोक भयंकर उज्जावेने जळाले व त्यांनी या पीडीवर ज्याला अधिकार आहे त्या देवाच्या नावाची निंदा केली आणि त्यास गौरव घायला त्यांनी पश्चात्ताप केला नाही. १० पाचव्या देवदूताने आपली वाटी त्या पश्चूच्या राजासनावर ओतली आणि त्याचे राज्य अंधकारमय झाले, आणि त्या क्लेशांत लोकांनी आपल्या जीभा चावल्या; ११ त्यांनी आपल्या क्लेशांमुळे आणि आपल्या फोडामुळे स्वर्गीय देवाची निंदा केली आणि आपल्या कृतीचा पश्चात्ताप केला नाही. १२ सहाय्या देवदूताने आपली वाटी महान फरात नदीवर ओतली आणि प्रवैकडील राजांचा मार्ग तयार क्वावा म्हणून तिचे पाणी आटवले गेले. १३ आणि मी बघितले की, त्या अजगराच्या मुखातून, त्या पश्चूच्या मुखातून आणि त्या खोट्या संदेश्यांच्या मुखातून वेडकासारखे तीन अशुद्ध आत्मे बाहेर आले. १४ कारण हे चमत्कार करणारे दुष्ट आम्ने आहेत; ते सर्वसमर्थ देवाच्या, त्या महान दिवसाच्या लढाईसाठी सर्व जगातल्या राजांना एकत्र जमवायला त्यांच्याकडे जात आहेत. १५ पाहा, मी चोरासारखा येतो; जो जागृत राहतो आणि आपली वस्त्रे संभाळतो तो धन्य होय! नाही तर, ते उठदा फिरेल आणि ते त्याची लज्जा पाहतील. १६ आणि त्यांनी त्यांना हमगिंदेन असे इंग्री भाषेत नाव असलेल्या एका ठिकाणी एकत्र जमवले. १७ साताव्या देवदूताने आपली वाटी अंतराळात ओतली व परमेश्वराच्या भवनामधून, राजासनाकडून एक मोठा आवाज आला; तो म्हणाला, “झाले.” १८ आणि विजांचे लवलखात, आवाज व गडगडात होऊन मोठा भूकंप झाला, पृथ्वीवर लोक झाल्यापासून कवी झाला नव्हता इतका मोठा भूकंप झाला, १९ त्या महान नगरीचे तीन भाग झाले; राशींची नगरे पडली आणि ती महान बाबेल, तिला त्याच्या कोपाच्या संतापाचा द्राक्षरासाचा प्याला घावा, म्हणून देवासमोर समणात आपली गेली. २० आणि प्रत्येक बेट पळून गेले व डोंगर कोठेचा आढळले नाहीत. २१ आणि एक मण वजनाच्या मोठ्या गारा आकाशातून खाली लोकांवर पडल्या; आणि त्या गारांच्या पीडेमुळे लोकांनी देवाची निंदा केली; कारण त्यांची पीडा फार मोठी होती.

१७ मग त्या सात वाट्या घेणारे जे सात देवदूत होते त्यांच्यातला एक येऊ माझाचारी बोलाला आणि म्हणाला, “ये, त्या अनेक जलांवर जी बसली आहे त्या महावेशेचा न्यायनिवाडा मी तुला दाखवतो. २ पृथ्वीच्या राजांनी तिच्याबरोबर जारकर्म केले आणि पृथ्वीवर राहणारे तिच्या जारकर्माच्या द्राक्षरासाने मस्त झाले.” ३ तेव्हा दूताने मला पवित्र आत्मामध्ये अरण्यात नेले; आणि मला एका किरमिजी रंगाच्या पश्वूर बसलेली एक स्त्री दिसली. तो देवनिंदात्मक नावांनी भरलेला होता आणि त्यास सात डोकी व दहा शिंगे होती. ४ त्या स्त्रीने जांभळी व किरमिजी वस्त्रे नेसून, सोन्याचा व मोलवान रन्नांचा, मोंत्ये ह्यांचा साज घालता होता. तिच्या हातात, अमंगल गोष्टीनी व व्यभिचाराने भरलेला एक सोन्याचा प्याला होता; ५ तिच्या कपाळावर लिहिलेले नाव एक रहस्य होते, महान बाबेल, पृथ्वीवरील वेश्यांची व अमंगल गोष्टीची आई. ६ आणि मी बघितले की, ती स्त्री पवित्रजनांच्या रक्ताने व येशूसाठी हुतात्मे झालेल्यांचे रक्त पिझनु मस्त झाली होती आणि तिला बघताच मी मोठा आश्वर्यकित झालो. ७ तेव्हा तो देवदूत मला म्हणाला, “तू आश्वर्यचकित का झालास? मी तुला या स्त्रीचे आणि जो पशू तिला पाठीवर वाहतो, ज्याला सात डोकी आणि दहा शिंगे आहेत त्या पशूचे रहस्य सांगतो. ८ आणि तू जो पशू बघितलास, जो होता आणि नाही, जो अगाधकूपात येईल आणि नाशात जाईल आणि

जगाच्या स्थापनेपासून ज्यांची नावे जीवनाच्या पुस्तकात लिहिलेली नाहीत असे पृथ्वीवर राहणारे त्या पश्वूला पाहतील तेव्हा आश्वर्य करतील कारण तो होता, नाही आणि येणार आहे. (Abyssos g12) ९ इथे ज्ञानी मनाचे काम आहे. ती सात डोकी, ही ती स्त्री ज्यांवर बसली आहे. ते सात डोंगर आहेत; १० आणि सात राजे आहेत, पाच पडले आहेत, एक आहे आणि दुसरा अजून आलेला नाही; आणि तो आल्यावर त्यास फारच थोडा वेळ रहावे लागेल. ११ आणि तो जो पशू होता आणि नाही, तो आठवा राजा आहे; तो सातांपासून झालेला आहे; आणि नाशात जात आहे. १२ आणि तू बघितलीस ती दहा शिंगे दहा राजे आहेत. त्यांना अजून राज्य मिळाले नाही; पण त्यांना त्या पश्वूरोबर, एक घटका राजासारखा अधिकार मिळतो. १३ ते एकमताचे आहेत, ते आपले सामर्थ्य आणि आपल्या फोडामुळे स्वर्गीय देवाची निंदा केली आणि आपल्या कृतीचा पश्चात्ताप केला नाही. १४ सहाय्या देवदूताने आपली वाटी महान फरात नदीवर ओतली आणि प्रवैकडील राजांचा मार्ग तयार कर व्हावा म्हणून तिचे पाणी आटवले गेले. १५ आणि मी बघितले की, त्या अजगराच्या मुखातून, त्या पश्चूच्या मुखातून आणि त्या खोट्या संदेश्यांच्या मुखातून वेडकासारखे तीन अशुद्ध आत्मे बाहेर आले. १६ कारण हे चमत्कार करणारे दुष्ट आम्ने आहेत; ते सर्वसमर्थ देवाच्या, त्या महान दिवसाच्या लढाईसाठी सर्व जगातल्या राजांचा एकत्र जमवायला त्यांच्याकडे जात आहेत. १७ पाहा, मी चोरासारखा येतो; जो जागृत राहतो आणि आपली वस्त्रे संभाळतो तो धन्य होय! नाही तर, ते उठदा फिरेल आणि ते त्याची लज्जा पाहतील. १८ आणि त्यांनी त्यांना हमगिंदेन असे इंग्री भाषेत नाव असलेल्या एका ठिकाणी एकत्र जमवले. १९ साताव्या देवदूताने आपली वाटी अंतराळात ओतली व त्यांच्या भवनामधून, राजासनाकडून एक मोठा आवाज आला; तो म्हणाला, “झाले.” २० आणि विजांचे लवलखात, आवाज व गडगडात होऊन मोठा भूकंप झाला, पृथ्वीवर लोक झाल्यापासून कवी झाला नव्हता इतका मोठा भूकंप झाला, २१ त्या महान नगरीचे तीन भाग झाले; राशींची नगरे पडली आणि ती महान बाबेल, तिला त्याच्या कोपाच्या संतापाचा द्राक्षरासाचा प्याला घावा, म्हणून देवासमोर समणात आपली गेली. २२ आणि प्रत्येक बेट पळून गेले व डोंगर कोठेचा आढळले नाहीत. २३ आणि एक मण वजनाच्या मोठ्या गारा आकाशातून खाली लोकांवर पडल्या; आणि त्या गारांच्या पीडेमुळे लोकांनी देवाची निंदा केली; कारण त्यांची पीडा फार मोठी होती.

१८ ह्यानंतर मी दुसऱ्या एका देवदूताला स्वर्गातून खाली उत्तरातना पाहिले. त्यास मोठा अधिकार होतो; आणि त्याच्या तेजाने पृथ्वी प्रकाशित झाली. २ तो जोरदार आवाजात ओरडून म्हणाला, “पडली, ती महान बाबेल पडली आहे.” ती भूतांना वस्ती झाली आहे, सर्व अशुद्ध आत्म्यांना आणि सर्व अशुद्ध आणि तिरस्करणीय पक्ष्यांना आसरा झाली आहे. ३ कारण तिच्या व्यभिचाराचे मद्य जो वेळ लावणारे आहे ते सर्व राष्ट्रे प्याली आहेत आणि पृथ्वीच्या राजांनी तिच्याबरोबर व्यभिचार केला आहे; तिच्या शक्तीशाली संपत्तीने व ऐपोआरामने पृथ्वीचे व्यापारी श्रीमंत झाले आहेत. ४ मग मी स्वर्गातून आणखी एक वारी ऐकली; ती म्हणाली, अहो माझ्या लोकांनो, तिच्यामधून बाहेर या. म्हणजे तुम्ही तिच्या पापात भागीदार होऊ नये आणि यासाठी की, तिच्या कोणत्याही पीडा तुम्हच्यावर येऊ नयेत. ५ कारण तिची पापे आकाशापर्यंत पोहोचलीत आणि तिच्या वाईट कृतीची देवाने आठवण केली. ६ तिने तुम्हास दिले तसेच तिला परत घावा; तिने जे काही केले आहे त्याच्या दुप्पट तुम्ही तिच्यासाठी करा; आणि तिने प्याल्यात जितके ओतले त्याच्या दुप्पट तुम्ही त्यामध्ये तिच्यासाठी ओता. ७ तिने स्वतःला जेवढे गौरव व ऐपोआराम दिला, तितक्या प्रमाणात तिला छल आणि दुख घायला होता. ८ कारण ती स्वतःच्या मनात म्हणते, मी राणी होऊन बसले आहे, मी विधवा नाही, मी दुख घणारा नाही. ९ या कारणांमुळे, तिच्यावर एकाच दिवसात पीडा येतील, मरी, शोक आणि दुष्काळ. ती अननीने पुरी जळून जाईल; कारण तिचा न्याय करणारा, परमेश्वर देव सामर्थ्यशाली आहे. १० “आणि ज्यांनी तिच्याबरोबर जारकर्म केले,” जे तिच्याबरोबर विलासात राहिले, ते पृथ्वीचे राजे तिच्याकरता रडतील आणि ऊर बडवतील. ११ ते तिच्या पीडांच्या भयामुळे दूर उभे राहून म्हणतील, हाय! ही मोठी नगरी, ही पराक्रमी नगरी बाबेल; कारण एका घटकेत तुझा न्याय करण्यात आला आहे! १२ आणि पृथ्वीचे व्यापारी तिच्याकरता रडतील आणि शोक करतील; कारण आता त्यांचा माल कोणीही विकत घेणार नाही. १३ सोन्याचा, रुग्याचा, हिंसाचा आणि मोत्यांचा माल, तसेच तलम तागाचे कापड, जांभळे कापड, रेशमी कापड आणि किरमिजी कापड आणि सर्व प्रकारची सुवासिक

लाकडे आणि सर्व प्रकारची हस्तिदंती पात्रे, तशीच सर्व प्रकारची फार किमती लाकडी, पितळी, लौखडी व सगमरवरी पात्रे; १३ दालिनीची व उटण्याचे मसाले, थूप, सुवासिक तेल व ऊद, द्राक्षरस, तेल, सीपीठ आणि गहू आणि जनारदे, मेंढेरे, घोडे व रथ आणि दास व मनुष्यांचे जीव, हा त्यांचा माल कोणी विकत घेत नाही. १४ आणि ज्या फलांची तुड्या जीवाला वासना होती ती तुड्यापुढून गेली आहेत; सर्व स्वादिष्ट आणि विलासाचे पदार्थ तुड्यापासून नाहीसे झाले आहेत; ते यापुढे कोणाला पुन्हा मिळणारच नाहीत. १५ आणि तिच्यामुळे सधन झालेले त्यांचे व्यापारी हे तिच्या पीडेच्या भयामुळे दूरवर उभे राहून रडतील, शोक करतील. १६ आणि म्हणतील, हाय! ही मांती नगरी! ही जांभळी आणि किरमजी पोशाख नेसून सोन्याचा आणि हिच्यामेत्यांचा साज घालीत असे. १७ एवढ्या प्रवृत्तं संपत्तीची एका तासात नासाडी झाली आहे. आणि सगळे तांडेल, गलबतावरचे सगळे लोक आणि खलाशी आणि जितके समुद्रावर पोट भरणारे होते ते सर्व लोक दूरवर उभे राहिले, १८ आणि त्यांनी तिच्या जळण्याचा धूर पाहिला, तेव्हा ते ओरडून म्हणाले, “कोणती नगरी या मोठ्या नागीसारखी आहे?” १९ आणि त्यांनी आपल्या डोक्यांत धूळ घालवीली व ते रडत आणि शोक करीत ओरडून म्हणाले, हाय! ही महान नगरी! समुद्रावर ज्यांवी गलबत होती ते सर्व हिच्या संपत्तीवर सधन झालेत! कारण ही एका घटकेत उजाड झाली. २० हे स्वर्गा, अहो पवित्रजनांनो, प्रेषितांनो आणि संदेष्ट्यांनो, तिच्यावरून आनंद करा, कारण देवाने तिला दंड देवून तुम्हास न्याय दिला आहे. २१ मग एका बलवान देवदूनाने मोठ्या जात्याच्या तळीसारखा एक दगद घेतला, तो समुद्रात फेकला आणि तो म्हणाला, अशीच ती मोठी नगरी बाबेल जोरात खाली टाकण्यात येईल, आणि पुन्हा मुळीच सापडणार नाही. २२ तुड्यात वीणा वाजविणाऱ्यांचा आवाज, संगीतकार, बासरी आणि कर्णे वाजविणाऱ्यांचा आवाज झापुढे कधी ऐकू येणार नाही. तुड्यात कोणत्याही धंद्याचा कारागीर झापुढे कधी आढळणार नाही; आणि तुड्यात जात्याचा आवाज ह्यापुढे कधी ऐकू येणार नाही. २३ आणि तुड्यात दिच्याचा उजेड. ह्यापुढे कधी दिसणार नाही; तुड्यात वराचा आणि वृद्धूचा आवाज ह्यापुढे ऐकू येणार नाही. कारण तुड्ये व्यापारी हे पृथीचे मोठे लोक होते; आणि तुड्या जादूटोण्यांनी सर्व राष्ट्रे फसवली गेली. २४ आणि तिच्यात संदेष्ट्यांचे, पवित्रजनांचे आणि पृथीवीर जे वधलेले त्या सर्वचे रक्त सापडले.

१९ या गोर्धेनंतर मी जणू एक, विशाल समुद्रायाची मोठी वाणी स्वर्गात ऐकली; ती म्हणाली हालेलूया, तारण, गौरव आणि सामर्थ्य आमच्या देवाचीच आहेत, २ कारण त्याचे न्याय खरे आणि नीतीची आहेत; कारण ज्या महाविश्वेने आपल्या व्यभिचारी वागणारे पृथीवी भृष्ट केली तिचा त्याने न्यायनिवाडा केला आहे. आणि आपल्या दासांच्या रक्ताबदल तिचा सूड घेतला आहे. ३ आणि ते दुसऱ्यांदा म्हणाले, हालेलूया तिचा धूर युग्मानुयुग वर चढत आहे. (aiōn g165) ४ तेव्हा ते चोवीस वडील व चार जिवत प्राणी पालथ पडले, त्यांनी राजासनावर बसलेल्या देवाला नमन केले आणि ते म्हणाले: आमेन; हालेलूया. ५ आणि राजासनाकडून एक वाणी आली; ती म्हणाली: तुम्ही सर्व त्याचे दास, दोन्ही लहानमोठे आणि सामर्थ्यावन त्यास भिणारे, आपल्या देवाची स्फुर्ती करा. ६ आणि, मी जणू एका, विशाल समुद्रायाची वाणी, ऐकली; ती वाणी महापूराच्या आणि मेंदोच्या मोठ्या गडगाढांच्या आवाजासारखी होती. ती म्हणाली, हालेलूया; कारण, आमचा प्रभू सर्वसत्ताधारी देव हा राज्य करीत आहे. ७ या, आपण आनंद करू, हर्ष करू, आणि त्यास गौरव देऊ; कारण कोक्याचे लग्न निघाले आहे, आणि त्याच्या नवरीने स्वतःला सजविले आहे. ८ आणि तिला नेसायला, स्वच्छ, शुभ्र, चमकणारे तलम तागाचे वस्त्र दिले आहे. (हे तलम वस्त्र म्हणजे पवित्रजनांच्या नीतिमत्त्वाची कामे होत.) ९ आणि तो देवदूत मला म्हणाला, “लिही: कोक्याच्या लग्नाच्या भोजनाला बोलावलेले धन्य होत.” आणि तो

मला म्हणाला, “ही देवाची खरी वचने आहेत.” १० आणि, मी त्यास नमन करायला त्याच्या पायाशी पालथ पडलो, परंतु तो मला म्हणाला, “असे करू नको; मी तुड्या सोबतीचा आणि येशूसी साक्ष ज्याच्याजवल आहे त्या तुड्या बंधूच्या सोबतीचा दास आहे. देवाला नमन कर कारण येशूविषयीची साक्ष हा भविष्यवानीचा आत्मा आहे.” ११ तेव्हा मी बघितले की, स्वर्ग उघडला आणि पाहा, एक पांढरा घोडा आणि त्यावर जो बसला होता त्याचे नाव विश्वासू आणि खरा आहे, तो नीतीने न्याय करतो, आणि युद्ध करतो, १२ त्याचे डोळे अमीच्या ज्वालेसारखे होते व त्याच्या डोक्यावर पुष्कळ मुकुट होते आणि त्याचे एक नाव लिहिलेले होते; ते त्याच्याशिवाय कोणी जिणत नाही. १३ त्याने एक, रक्तात भजिवालेला झाग घालता होता; आणि देवाचा शब्द हे नाव त्यास देण्यात आले आहे; १४ आणि स्वर्गातल्या सेना पांढर्या घोड्यांवर बसून शुभ्र, स्वच्छ, तलम तागाची वस्त्रे परिधान करून त्याच्या मागोमाग जात होत्या. १५ आणि त्याने राष्ट्रांवर प्रहार करावा म्हणून त्याच्या तोंडामधून एक धारदार तलवार निघेत, तो त्यांच्यावर लोहदंडाने सत्ता चालवील; तो सर्वसमर्थ देवाच्या अतीकोपाचे द्राक्षकुळ तुडवील. १६ त्याच्या झाग्यावर व त्याच्या मांडीवर राजांचा राजा आणि प्रभूंवा प्रभू असे नाव लिहिलेले आहे. १७ आणि मी बघितले की, एक देवदूत सूर्यात उभा होता; तो आकाशात उडणाऱ्या सर्व पक्ष्यांना मोठ्या आवाजात ओरडून म्हणाला: या आणि देवाच्या मोठ्या भोजनासाठी जमा व्हा; १८ म्हणजे तुम्ही राजांचे सेनापतीचे मांस खाल आणि बलवान पुरुषांचे मांस खाल; घोड्यांचे आणि त्यावर बसण्याच्याचे मांस खाल, स्वरंत्र आणि दास, लहान आणि मोठे अशा सर्वांचे मांस खाल. १९ आणि मी बघितले की, तो जो घोड्यावर बसला होता त्याच्याबरोबर आणि त्याच्या सेनेबरोबर लाढाई करायला तो पशू व पृथीचे राजे आणि त्याच्या सेना एकत्र आल्या होत्या. २० मग त्या पशूला व त्याच्याबरोबर त्या खोट्या संदेष्ट्याला धरण्यात आले; त्याने त्याच्यासमोर चिन्हे करून, त्या पशूने शिक्का घेण्याच्यांस व त्याच्या मूर्तीला नमन करण्यांस फसवले होते. या दोघांनाही गंधकाने जळणाऱ्या अग्नीच्या सरोवरात जिंवत टाकण्यात आले; (Limné Pyr g3041 g4442) २१ बाकीचे लोक जो घोड्यावर बसला होता त्याच्या तोंडानून बाहेर येणाऱ्या तलवारीने मारले गेले आणि त्याच्या मांसाने सगळे पक्षी तृत झाले.

२० आणि मी बघितले की, एक देवदूत आकाशामधून खाली आला; त्याच्या हातात अगाधकूपाची किल्ली व एक मोठी साखळी होती. (Abyssos g12) २ आणि ज्याला दियाबल आणि सैतान म्हणतात त्या पुरातन सपाला म्हणजे त्या अजगराला त्याने धरले, एक हजार वर्षांसाठी त्यास बांधले, ३ आणि अगाधकूपात टाकले; आणि त्यामध्ये बंद करून वर शिक्का लावला; म्हणजे ती हजार वर्षे पूर्ण होईपर्यंत त्याने राष्ट्रांना आणखी फसवू नये. त्यांनंतर त्यास पुन्हा थोडा वेळ सोडणे जरूर होते. (Abyssos g12) ४ तेव्हा मी राजासने बघितली व त्यावर जे कोणी बसले होते; त्यांच्याकडे न्यायनिवाडा देण्यात आला आणि येशूच्या साक्षीसाठी व देवाच्या वचनासाठी ज्यांचा शिरच्छेद झाला होता आणि त्या पशूला किंवा त्याच्या मूर्तीला ज्यांनी नमन केले नक्ते आणि आपल्या कपाळावर किंवा हातावर त्याच्या शिक्कका मारलेला नव्हता, त्यांचे आतमे मला दिसले. ते परत जिंवत झाले व त्यांनी खिस्ताबारोबर एक हजार वर्षे राज्य केले. ५ पण ती हजार वर्षे पूर्ण होईपर्यंत बाकीचे मरण पावलेले पुन्हा जिंवत झाले नाहीत. हे पहिले पुनरुत्थान होय. ६ ज्याला पहिल्या पुनरुत्थानात भाग आहे, तो धन्य आणि पवित्र आहे; अशांवर दुसऱ्या मरणाची सत्ता नाही, तर ते देवाचे आणि खिस्ताबारे ज्यांक होतील; आणि त्याच्याबरोबर एक हजार वर्षे राज्य करतील. ७ जेव्हा ती हजार वर्षे संपतील तेव्हा सैतानाला त्याच्या कैदेतून सोडण्यात येईल; ८ आणि तो पृथीच्या चारी कोप्यांतील गोग व मागोग या राष्ट्रांना, लढाईसाठी एकत्र करावे म्हणून तो त्यांना फसवायला बाहेर निघेल; त्यांची संख्या समुद्राच्या

वालूदूर्वती का आहे. ९ ते पृथ्वीच्या विस्तारावर गेले आणि त्यांनी पवित्र जनांची छावणी व प्रिय नगरी वेढली; तेव्हा स्वर्गातून अग्नी उतरला आणि त्याने त्यांना गिळून घेतले; १० आणि त्यांना फसविणाऱ्या सैतानाला अग्नीच्या व गंधकाच्या सरोवरात टाकण्यात आले; तो पश्च व तो खोटा संदेश होता है; तेथेच असून तो रात्रिदिवस सदासर्वकाळ पीडा भोगतील. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) ११ तेव्हा मी एक, मोठे, शुभ्र राजासन आणि त्यावर जो बसला होता त्यास बघितले. त्याच्या उपस्थितीतून पृथ्वी व आकाशाही पळून गेली; आणि त्यांना कोठेच जागा मिळाली नाही. १२ मग मी मृतांना, लहान व मोठे ह्यांना राजासनासमोर उभे राहिलेले बघितले; तेव्हा पुस्तके उघडली गेली; नंतर आणखी एक पुस्तक उघडले गेले. ते जीवनाचे पुस्तक होते; आणि त्या पुस्तकात लिहिलेल्या गोर्टीवरून ज्यांच्या कामांप्रमाणे मृतांचा न्याय करण्यात आला. १३ समुद्राने आपल्यामधील मरण पावलेले होते ते दिले आणि मृतू व मृतलोक ह्यांनीही आपल्यामधील मरण पावलेले होते ते दिले; आणि त्यांच्या कामांप्रमाणे त्यांचा प्रत्येकाचा न्याय करण्यात आला. (Hadēs g86) १४ आणि मरण व मृतलोक अग्नीच्या सरोवरात टाकले गेले. हे दुसरे मरण होय. हे अग्नीचे तज्ज्ञ मण्हंजी दुसरे मरण. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) १५ आणि ज्या कोणाचे नाव जीवनाचा पुस्तकात लिहिलेले आढळले नाही त्यास अग्नीच्या सरोवरात टाकण्यात आले. (Limnē Pyr g3041 g4442)

२४

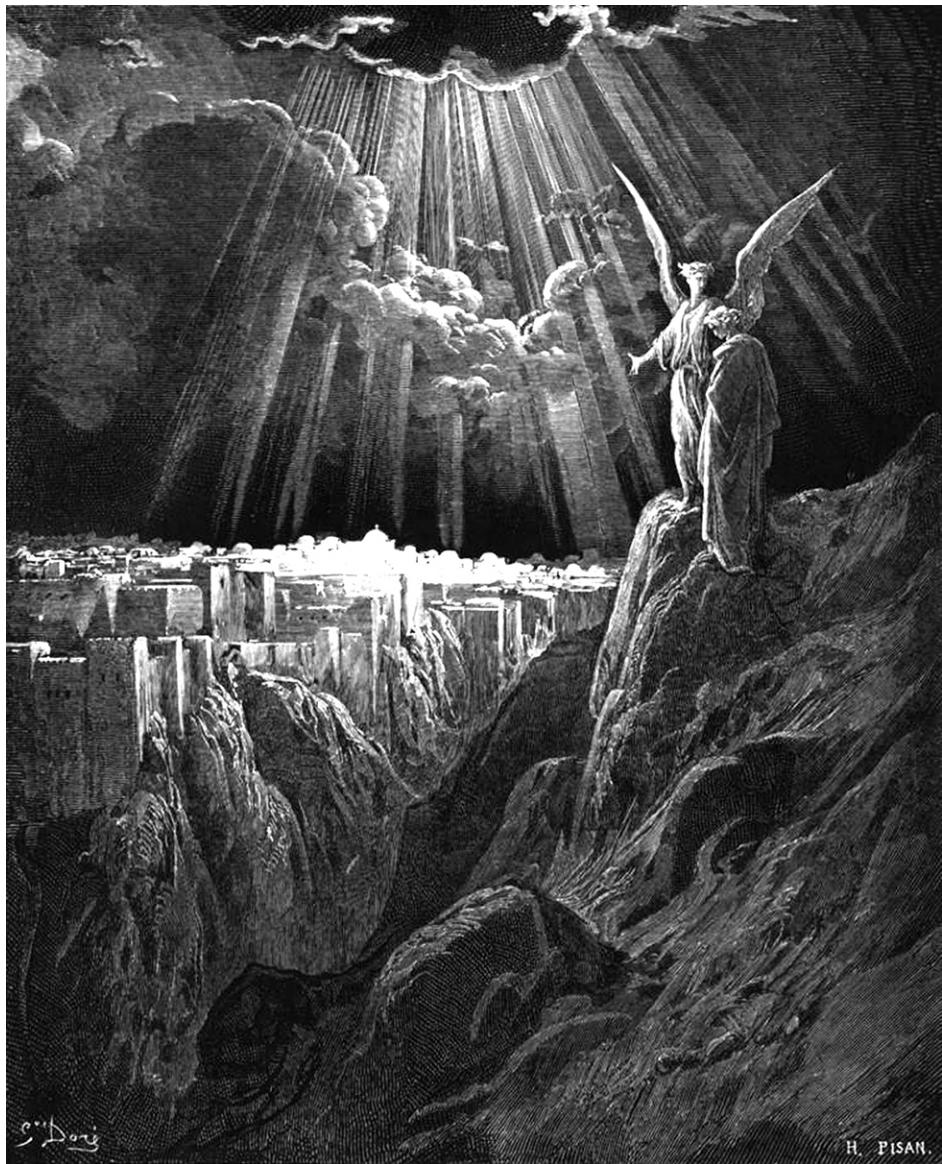
आकाश व पहिली पृथ्वी ही निघन गेली होती आणि समुद्रही राहिला नव्हता. २ आणि मी ती पवित्र नगरी, नवे यस्तशेलम, देवाकडून स्वर्गातून खाली येत असलेली बघितली. ती वरासाठी साज चढवून सजविलेल्या वधूप्रमाणे दिसत होती; ३ आणि मी राजासनातून एक मोठी वाणी ऐकली; ती म्हणाली: “पाहा, देवाचा मंडप मनुष्यांत आहे, तो त्यांच्याबरोबर वस्ती करील, ते त्याचे लोक होतील आणि देव स्वतः त्यांच्याबरोबर राहील ४ तो त्यांच्या डोल्यांतले सर्व अश्रु पुसेल; आणि ह्यापुढे मरण राहणार नाही; दुख, आक्रोश, किंवा क्लेशही होणार नाहीत; कारण पहिल्या गोषी होऊन गेल्या आहेत.” ५ तेव्हा राजासनावर बसलेला म्हणाला: “पाहा, मी सर्वकाही नवीन करतो आणि तो मला म्हणाला, लिही; कारण ही वचने विश्वसनीय आणि खरी आहेत.” ६ आणि तो मला म्हणाला: “या गोषी झाल्या आहेत. मी अल्फा आणि ओमेगा, आरंभ आणि शेवट आहे. जो ताहेला असेल त्यास मी जीवनाच्या झाऱ्याचे पाणी फुकट देईल. ७ जो विजय मिळवतो तो या सर्व गोषी वारशाने मिळवील; मी त्यांचा देव होईल आणि तो माझा पुत्र होईल. ८ पण भेकड, अविश्वासू, अमगळ, खुनी, जारकर्मी, चेटकी, मूर्तीपुऱ्युजक आणि सगळे लाबड ह्याना अग्नीने आणि गंधकाने जलणाऱ्या सरोवरात वाटा मिळेल; हे दुसरे मरण होय.” (Limne Pyr g3041 g4442) ९ मग ज्या सात देवदूतांनी त्या सात शेवटल्या पीडीनी भरलेल्या, सात वाढ्या धेतल्या होत्या त्यांच्याताला एक येऊन माझ्याशी बोलला आणि मला म्हणाला, “इकडे ये, मी तुला वधू कोकऱ्याची नवरी दाखवतो.” १० तेव्हा त्याने मला आत्म्याने एका मोळ्या उंच डोंगरावर नेले आणि त्याने मला ती पवित्र नारी यस्तशेलम देवाकडून स्वर्गातून खाली उतरताना दाखवली. ११ यस्तुलेमेच्या ठायी देवाचे तेज होते; आणि तिचे तेज अतिमोलवान खडक्यासरखे; स्फटिकाप्रमाणे चमकणाऱ्या यास्फे रत्नासरखे होते. १२ तिला मोठा आणि उंच तट होता; त्यास बारा वेशी होत्या आणि वेशीपुढे बारा देवदूत होते आणि त्यावर नवे लिहिलेली होती; ती इसाएलाच्या बारा वंशजांची नवे होती, १३ पूर्वेकडे तीन वेशी; उत्तरेकडे तीन वेशी, दक्षिणेकडे तीन वेशी आणि पश्चिमेकडे तीन वेशी होत्या. १४ आणि नगरीच्या तटाला बारा पाये होते, त्यावर कोकऱ्याच्या बारा प्रेषितांची नवे होती. १५ आणि जो माझ्याशी बोलत होता त्याच्याजवळ त्या नगरीचे, तिच्या वेशीचे व तिच्या तटाचे माप घायला एक सोन्याचा बोरु होता. १६ ती नगरी चौकोनी बांधलेली होती; आणि तिची लांबी जितकी होती

तितकीच तिची संदी होती; आणि त्याने बोरुने माप घेटले ते साडेसातशे कोस भरले; तिची लांबी, संदी आणि उंची या समसमान होत्या. १७ आणि त्याने तटाचे माप घेटले ते मनुष्याच्या म्हणजे त्या दूताच्या हाताप्रमाणे एकशे चव्वेचालीस हात भरले; १८ तिच्या तटाचे बांधकाम यास्फे रत्नाचे होते; आणि नगरी स्वच्छ काचेप्रमाणे, शुद्ध सोन्याची होती. १९ आणि नगरीच्या तटाचे पाये अनेक प्रकारचे मोलवान पाषाण लावून सजगिले होते. पहिला पाया यास्फे, दुसरा नीलमणी, तिसरा शिवधूत चौथा पाचू, २० पाचवा गोमेंद, सहावा सार्दि, सातवा लसपण्या, आठवा वैद्यर्य, नववा पुष्कराज, दहावा सोनलसणी, अकरावा याकीथ आणि बारावा पञ्चराग. २१ आणि बारा वेशी बारा मोत्याच्या होत्या; प्रत्येक वेस एका मोत्याची केली होती. नगरीचा रस्ता शुद्ध सोन्याचा, पारदर्शक काचेसरखा होता. २२ आणि मी तेथे भवन बघितले नाही; कारण सर्वसमर्थ प्रभू देव आणि कोकरा हेच तिचे भवन आहेत. २३ आणि त्या नगरीला प्रकाश यायला सूर्याची किंवा चंद्राची गरज नवकीत; कारण देवाचे तेज तिला प्रकाश देते आणि कोकरा तिचा दिवा आहे, २४ राणु तिच्या प्रकाशात घालतील; आणि पृथीचे राजे आपले वैभव तिच्यात आणतील. २५ तिच्या वेळी दिवसा कधीही बंद केल्या जाणार नाहीत; आणि तेथे रात्र होणारच नाही. २६ त्या राश्ट्रांकडून वैभव आणि मान तिच्यात आणतील; २७ तेथे कोणतीही अशुद्ध गोष किंवा अमंगलप्राणी कृती करणारा अथवा लबाडी करणारा कोणीही मनुष्य, कोणताही प्रकारे प्रवेश करणार नाही पण कोक्याच्या जीवनाच्या पुस्तकात ज्यांची नावे लिहिण्यात आली आहेत त्यांनाच प्रवेश करता येईल.

२२ नंतर देवदूताने मला जीवनाच्या पाण्याची एक नदी दाखविली. ती नदी

स्फटिकासारखी स्वच्छ होती. ती नदी देवाच्या आणि कोकयांच्या राजासानापासून उगम पावत होती आणि नगराच्या रस्त्यांच्या मध्ये वाहत होती. २ नदीच्या दोन्ही काठांवर बारा जातीची फळे देणारे जीवनाचे झाड होते, ते प्रत्येक महिन्यास आपले फळ देते. झांडांवी पाने राष्ट्राच्या आरोग्यासाठी उपयोगी पडतात, ३ त्या नगरात यापुढे कसलाही शाप असणार नाही; त्याच्यामध्ये देवाचे व त्याच्या कोकयाचे राजासन राहिल. त्याचे दास त्याची सेवा करतील. ४ आणि ते त्याचे मुख पाहतील व त्यांच्या कपाळावर देवाचे नाव लिहिलेले असेल. ५ त्या नगरात यापुढे कधीही रात्र होणार नाही. लोकांस प्रकाश मिळविण्यासाठी ह्यापुढे कुठल्याही दिव्याची अथवा सूर्याची गरज पडणार नाही; कारण प्रभु देव आपला प्रकाश त्यांच्यावर पाढील; आणि ते युगानुयुग राज्य करतील. (aion g165) ६ नंतर देवदूत मला महणाला, “हे शब्द विश्वासयोग्य आणि खेरे आहेत. संदेश्यांच्या आत्मांचा देव जो प्रभू आहे, त्याने ज्या गोष्टी लवकर घडून आल्या पाहिजेत, त्या आपल्या दासांना कळवण्यासाठी आपला दूत पाठविला आहे.” ७ “पाहा, मी लवकर येत आहे. या पुस्तकातील संदेशवचनांचे जो पालन करतो, तो धन्य! आहे.” ८ ज्या मनुष्याने या गोष्टी ऐकल्या आणि पाहिल्या तो मनुष्य मी, योहान आहे. मी जेव्हा या गोष्टी ऐकल्या आणि पाहिल्या, तेव्हा या गोष्टी मला दाखवीत असलेल्या देवदूताच्या पायाशी नमन करण्यास मी पालथा पडलो. ९ परंतु तो देवदूत मला महणाला, “असे करू नको. मी तुझ्याबोरेब आणि तुझे भाऊ संदेशे, जे या पुस्तकात नमूद केलेल्या वचनांचे पालन करतात, त्यांच्याबोरेब काम करणारा देवाचा एक दास आहे. देवाला नमन कर.” १० नंतर देवदूत मला महणाला: “तू या संदेश वचनावर शिक्का मारून बंद करू नको; काळाबाबतच्या या पुस्तकातील संदेश गुप्त ठेवू नकोस; कारण या गोष्टी घडून येण्याची वेळ आता जवळ आली आहे. ११ जो मनुष्य अनीतिमान आहे, तो अनीतिमान राहो, जो अमंगळ आहे, तो अमंगळ राहो. जो नीतिमान आहे तो नैतीक आचरण करीत राहो. जो पवित्र आहे, त्यास आणखी पवित्रपणाने चालू दे.” १२ “पाहा, मी लवकर येत आहे आणि प्रत्येकाला ज्याच्या त्याच्या कामाप्रमाणे देण्यास माझ्याजवळ वेतन आहे,

१३ मी अल्फा व ओमेगा, पहिला व अखेरचा, आरंभ आणि शेवट आहे. १४ आपल्यात जीवनाच्या झाडावर अधिकार मिळावा व वेशीतून नगरीत आपले जागे व्हावे म्हणून जे आपले झागे धुतात ते धन्य आहेत. १५ परंतु कुणे, चेटकी, जादूटोणा करणारे, व्यभिचारी, मूर्तीपूजा करणारे आणि निरनिराळ्या रीतीने लावार्डीची आवड थरणारे व लबाड बोलणारे बाहेर राहतील.” १६ “तुमच्या आपापल्या मंडळ्यांसाठी याबाबतीत साक्ष देण्याकरिता आपला देवदूत मी, येशूने पाठविलेला आहे. मी दाविदाच्या कुळातील एक अंकुर व वंशज आणि पहाटेचा तेजस्वी तारा आहे.” १७ आत्मा आणि नवरी असे म्हणतात की, “ये,” आणि जो कोणी हे ऐकतो, तो असे म्हणो की, “ये,” आणि जो तहानेला आहे, तो येवो, ज्या कोणाला पाहिजे, तो फुकट दिले जाणारे जीवनी पाणी घेवो. १८ या पुस्तकात भविष्यकाळाबाबत नमूद केलेली वचने जो ऐकतो, त्यास मी गंभीरपणे सावधान करतो: जर कोणी ह्यामध्ये भर घालील, तर या पुस्तकात लिहिलेल्या पीडा देव त्याच्यावर आणील; १९ आणि जो कोणी भविष्यकाळाबाबत संदेश देणाऱ्या या पुस्तकामधून काही काढून टाकील त्याचा ज्यांच्याबाबत या पुस्तकात लिहिले आहे, त्या जीवनाच्या झाडाचा आणि पवित्र नगराचा वाटा देव काढून घेईल. २० जो येशू या गोष्टीविषयी साक्ष देतो, तो म्हणतो, “होय, मी लवकर येतो.” आमेन, ये प्रभू येशू, ये. २१ प्रभू येशूची कृपा देवाच्या सर्व पवित्र लोकांबरोबर असो.

आणि मी ती पवित्र नगरी, नवे यरूशलेम, देवाकडून स्वर्गातून खाली येत असलेली बघितली. ती वरासाठी साज चढवून सजविलेल्या वथूप्रमाणे दिसत होती; आणि मी राजासनातून एक मोठी वाणी ऐकली; ती म्हणाली: “पाहा, देवाचा मंडप मनुष्यांत आहे, तो त्यांच्याबरोबर वस्ती करील; ते त्याचे लोक होतील आणि देव स्वतः त्यांच्याबरोबर राहील

प्रक. २१:२-३

वाचकांसाठी मार्गदर्शक

मराठी at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

शब्दकोष

मराठी at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strong's: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strong's: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strong's: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strong's: h7585

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strong's: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

शब्दकोष +

AionianBible.org/Bibles/Marathi---Marathi-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

लूक ८:३१
रोम. १०:७
प्रक. ९:१
प्रक. ९:२
प्रक. ९:११
प्रक. ११:७
प्रक. १७:८
प्रक. २०:१
प्रक. २०:३

प्रेषि. ३:२१
प्रेषि. १५:१८
रोम. १:२५
रोम. १:५
रोम. ११:३६
रोम. १२:२
रोम. १६:२७
१ करि. १:२०
१ करि. १:६
१ करि. १:७
१ करि. १:८
१ करि. १:८८
१ करि. ८:१३
१ करि. १०:११
२ करि. ४:४
२ करि. १:१
२ करि. ११:३८
गलती १:४
गलती १:५
इफि. १:२१
इफि. १:२
इफि. १:७
इफि. ३:१
इफि. ३:११
इफि. ३:२१
इफि. ६:१२
फिलि. ४:२०
कलो. १:२६
१ तीम. १:१७
१ तीम. ६:१७
२ तीम. ४:१०
२ तीम. ४:१८
तीत. २:१२
इत्ती १:२
इत्ती १:८
इत्ती ५:६
इत्ती ६:५
इत्ती ६:२०
इत्ती ७:१७
इत्ती ७:२१
इत्ती ७:२४
इत्ती ७:२८
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:३
इत्ती ९:८
इत्ती ९:२१
पेत्र. १:२३

१पेत्र. १:२५
१पेत्र. ४:११
१पेत्र. ५:११
२ पेत्र. ३:१८
१ योहा. २:१७
२ योहा. १:२
यहू. १:१३
यहू. १:२५
प्रक. १:६
प्रक. १:१८
प्रक. ४:१
प्रक. ४:१०
प्रक. ५:१३
प्रक. ७:१२
प्रक. १०:६
प्रक. ११:१५
प्रक. १४:११
प्रक. १५:७
प्रक. १९:३
प्रक. २०:१०
प्रक. २२:५

aidios

रोम. १:२०
यहू. १:६

१ करि. ८:१३
१ करि. १०:११
२ करि. ४:४
२ करि. १:१
२ करि. ११:३८
गलती १:४
गलती १:५
इफि. १:२१
इफि. १:२
इफि. १:७
इफि. ३:१
इफि. ३:११
इफि. ३:२१
इफि. ६:१२
फिलि. ४:२०
कलो. १:२६
१ तीम. १:१७
१ तीम. ६:१७
२ तीम. ४:१०
२ तीम. ४:१८
तीत. २:१२
इत्ती १:२
इत्ती १:८
इत्ती ५:६
इत्ती ६:५
इत्ती ६:२०
इत्ती ७:१७
इत्ती ७:२१
इत्ती ७:२४
इत्ती ७:२८
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:३
इत्ती ९:८
इत्ती ९:२१
पेत्र. १:२३

१ करि. ८:१३
१ करि. १०:११
२ करि. ४:४
२ करि. १:१
२ करि. ११:३८
गलती १:४
गलती १:५
इफि. १:२१
इफि. १:२
इफि. १:७
इफि. ३:१
इफि. ३:११
इफि. ३:२१
इफि. ६:१२
फिलि. ४:२०
कलो. १:२६
१ तीम. १:१७
१ तीम. ६:१७
२ तीम. ४:१०
२ तीम. ४:१८
तीत. २:१२
इत्ती १:२
इत्ती १:८
इत्ती ५:६
इत्ती ६:५
इत्ती ६:२०
इत्ती ७:१७
इत्ती ७:२१
इत्ती ७:२४
इत्ती ७:२८
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:२६
इत्ती ९:३
इत्ती ९:८
इत्ती ९:२१
पेत्र. १:२३

aiōn

मत्तय १२:३२
मत्तय १३:२२
मत्तय १३:३१
मत्तय १३:४०
मत्तय १३:४१
मत्तय ११:११
मत्तय २४:३
मत्तय २८:२०
मार्क ३:२१
मार्क ४:११
मार्क १०:३०
मार्क ११:१४
लूक १:३३
लूक १:५५
लूक १:७०
लूक १६:८
लूक १८:३०
लूक २०:३४
लूक २०:३५
योहान ४:१४
योहान ६:५१
योहान ६:५८
योहान ८:३५
योहान ८:५१
योहान ८:५२
योहान ९:३२
योहान १०:२८
योहान ११:२६
योहान १२:३४
योहान १३:८
योहान १४:१६

मत्तय १८:८
मत्तय १९:१६
मत्तय १९:२१
मत्तय २५:४१
मत्तय २५:४६
मार्क ३:२१
मार्क १०:१७
मार्क १०:३०
लूक १०:२५
लूक १६:९
लूक १८:१८
लूक १८:३०
योहान ३:१५
योहान ३:१६
योहान ३:३६
योहान ४:१४
योहान ४:३६
योहान ५:२४
योहान ५:३१
योहान ६:२७
योहान ६:४०
योहान ६:४७
योहान ६:५४
योहान ६:६८

aiōnios

योहान १०:२८
योहान १२:२५
योहान १२:४०
योहान १७:२
योहान १७:३
प्रेषि. १३:४६
प्रेषि. १३:४८
रोम. २:७
रोम. ५:२९
रोम. ६:२२
रोम. ६:२३
रोम. १६:२५
रोम. १६:२६
२ करि. ४:१७
२ करि. ४:१८
२ करि. ५:१
गलती ६:८
२ थेस्स. १:९
२ थेस्स. २:२६
१ तीम. १:१६
१ तीम. ६:१२
१ तीम. ६:१६
१ तीम. ६:१९
२ तीम. १:९
२ तीम. २:१०
तीत. १:२
तीत. ३:७
फिले. १:१५
इब्री ५:९
इब्री ६:२
इब्री ९:१२
इब्री ९:१४
इब्री ९:१५
इब्री १३:२०
इपेत्र. ५:१०
२ पेत्र. १:११
१ योहा. १:२
१ योहा. २:२५
१ योहा. ३:१५
१ योहा. ५:११
१ योहा. ५:१३
१ योहा. ५:२०
यहू. १:७
यहू. १:२१
प्रक. १४:६

लूक १२:५
याको. ३:६
Hades
मत्तय ११:२३
मत्तय १६:१८
लूक १०:१५
लूक १६:२३
प्रेषि. २:२७
प्रेषि. २:३१
१ करि. १५:५५
प्रक. १:१८
प्रक. ६:८
प्रक. २०:१३
प्रक. २०:१४

Limnē Pyr
प्रक. ११:२०
प्रक. २०:१०
प्रक. २०:१४
प्रक. २०:१५
प्रक. २१:८

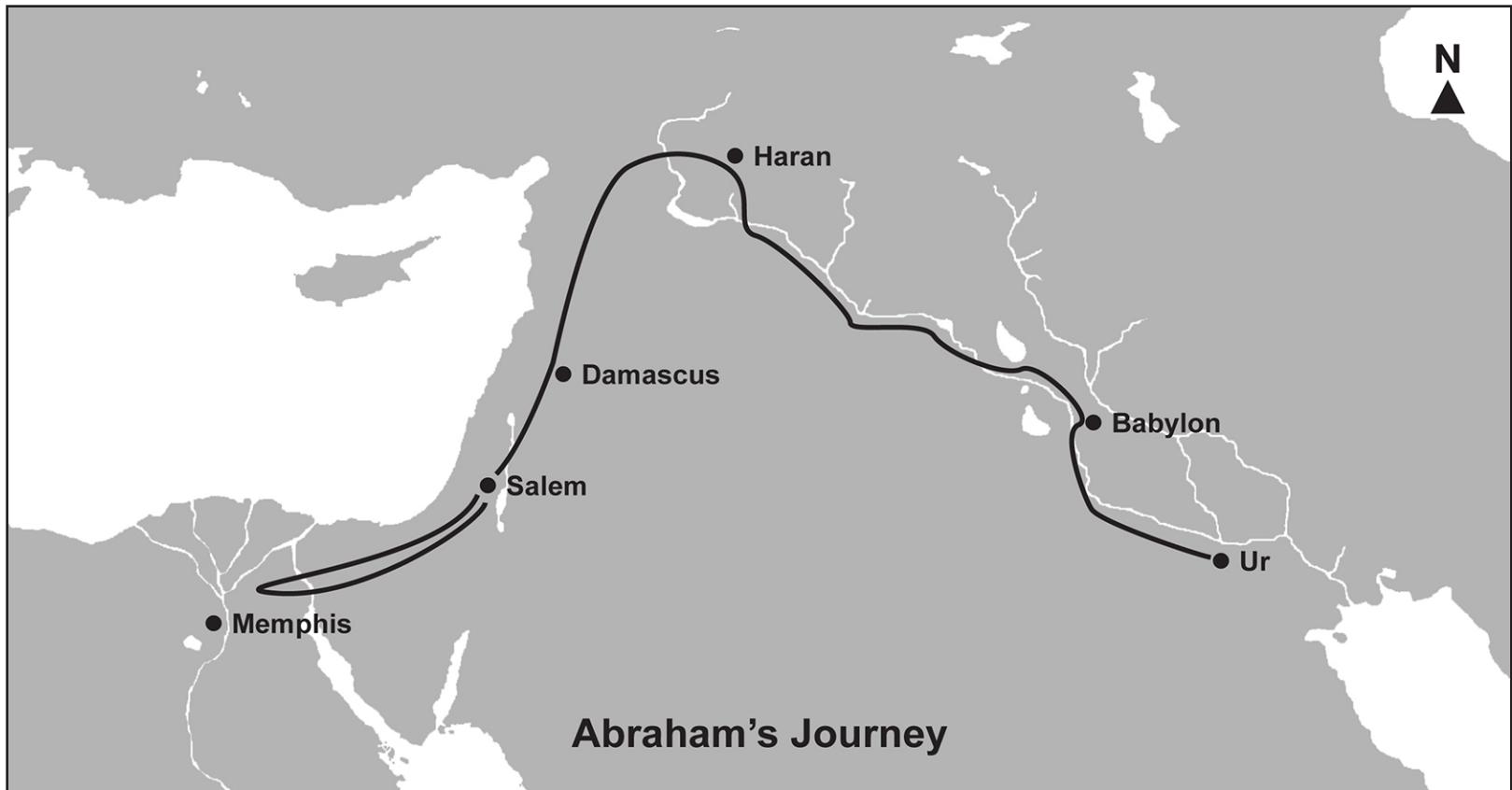
Sheol
उत्पत्ति ३७:३५
उत्पत्ति ४२:३८
उत्पत्ति ४४:२९
उत्पत्ति ४४:३१
गणना १६:३०
गणना १६:३३
अनुवाद ३२:२२
१ शमुवेल २:६
२ शमुवेल २२:६
१ राजे २:६
१ राजे २:९
ईयोव ७:९
ईयोव ११:८
ईयोव १४:१३
ईयोव १७:१३
ईयोव १७:१६
ईयोव १७:१३
ईयोव २४:१३
ईयोव २४:१९
ईयोव २६:६
स्तोत्रसंहिता ६:५
स्तोत्रसंहिता ९:१७
स्तोत्रसंहिता १६:१०
स्तोत्रसंहिता १८:५
स्तोत्रसंहिता ३०:३
स्तोत्रसंहिता ३१:१७
स्तोत्रसंहिता ४९:१४
स्तोत्रसंहिता ४९:१५
स्तोत्रसंहिता ५५:१५
स्तोत्रसंहिता ८६:३
स्तोत्रसंहिता ८८:३
स्तोत्रसंहिता ९९:४८
स्तोत्रसंहिता ११६:३
स्तोत्रसंहिता १३९:८

स्तोत्रसंहिता १४१:७
नीतिसूत्रे १:१२
नीतिसूत्रे ५:५
नीतिसूत्रे ७:२७
नीतिसूत्रे ९:१८
नीतिसूत्रे १५:११
नीतिसूत्रे १५:२४
नीतिसूत्रे २३:१४
नीतिसूत्रे २७:२०
नीतिसूत्रे ३०:१६
उपदेशक ९:१०
गीतरत्न ८:६
यशया ५:१४
यशया १४:९
यशया १४:११
यशया १४:१५
यशया २८:१५
यशया २८:१८
यशया ३८:१०
यशया ३८:१८
यशया ५०:९
यहेज्जेल ३१:१५
यहेज्जेल ३१:१६
यहेज्जेल ३१:१७
यहेज्जेल ३२:२१
यहेज्जेल ३२:२७
होशेय १३:१४
आपोस ९:२
योना २:२
हवकूक २:५

Tartaroō
२ पेत्र. २:४

Questioned
None yet noted

Geenna
मत्तय ५:२२
मत्तय ५:२९
मत्तय ५:३०
मत्तय १०:२८
मत्तय १८:९
मत्तय २३:१५
मत्तय २३:३३
मार्क ९:४३
मार्क ९:४५
मार्क ९:४७

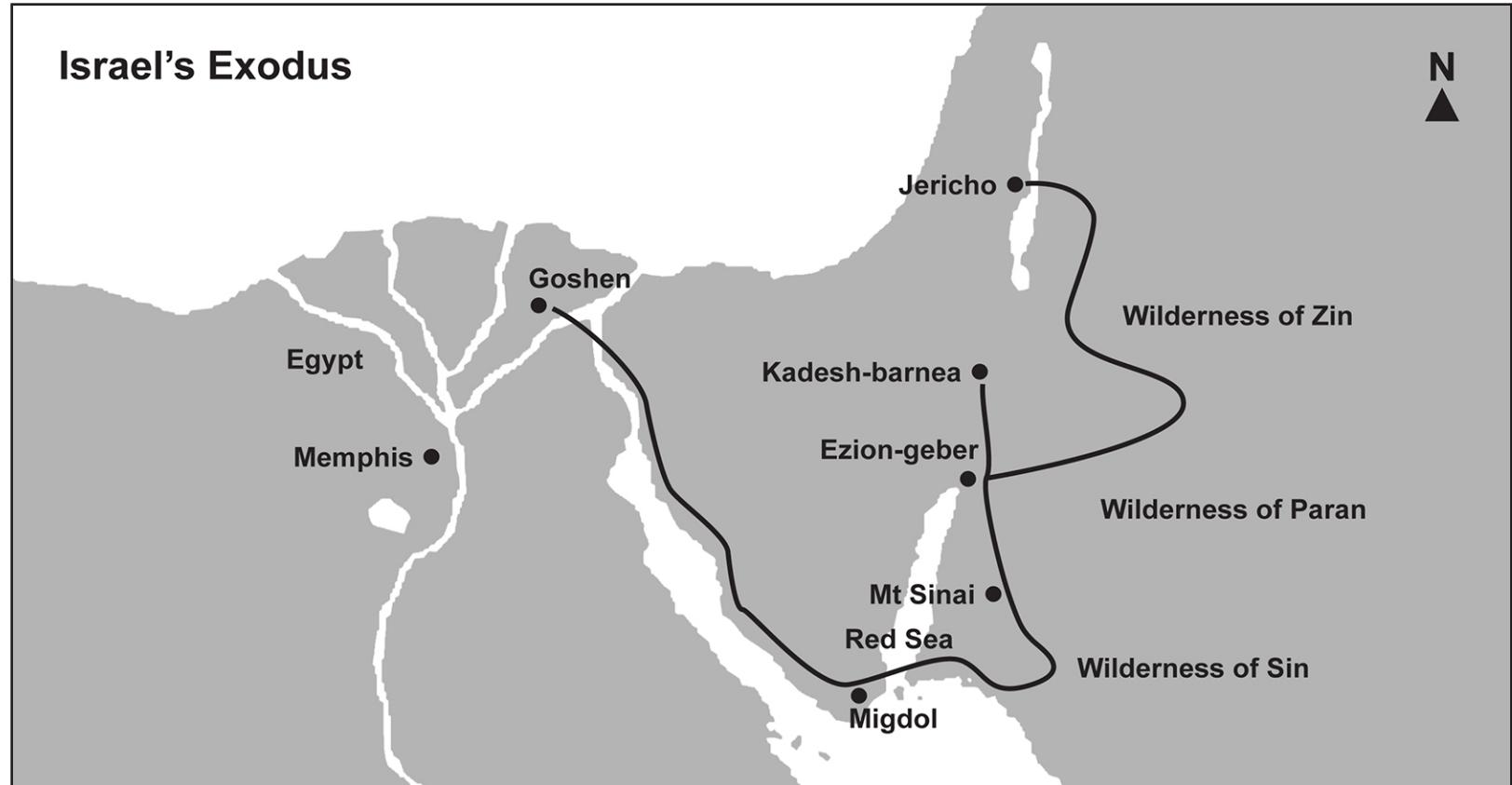

Abraham's Journey

विश्वासने, अब्राहामाने, त्यास जे ठिकाण वतन मिळणार होते तिकडे जाण्यास त्यास बोलवण्यात आले तेव्हा आज्ञा मानली. तो कोठे जाणार होता हे त्यास माहीत नसताना तो निघाला. - इंद्री ११:८

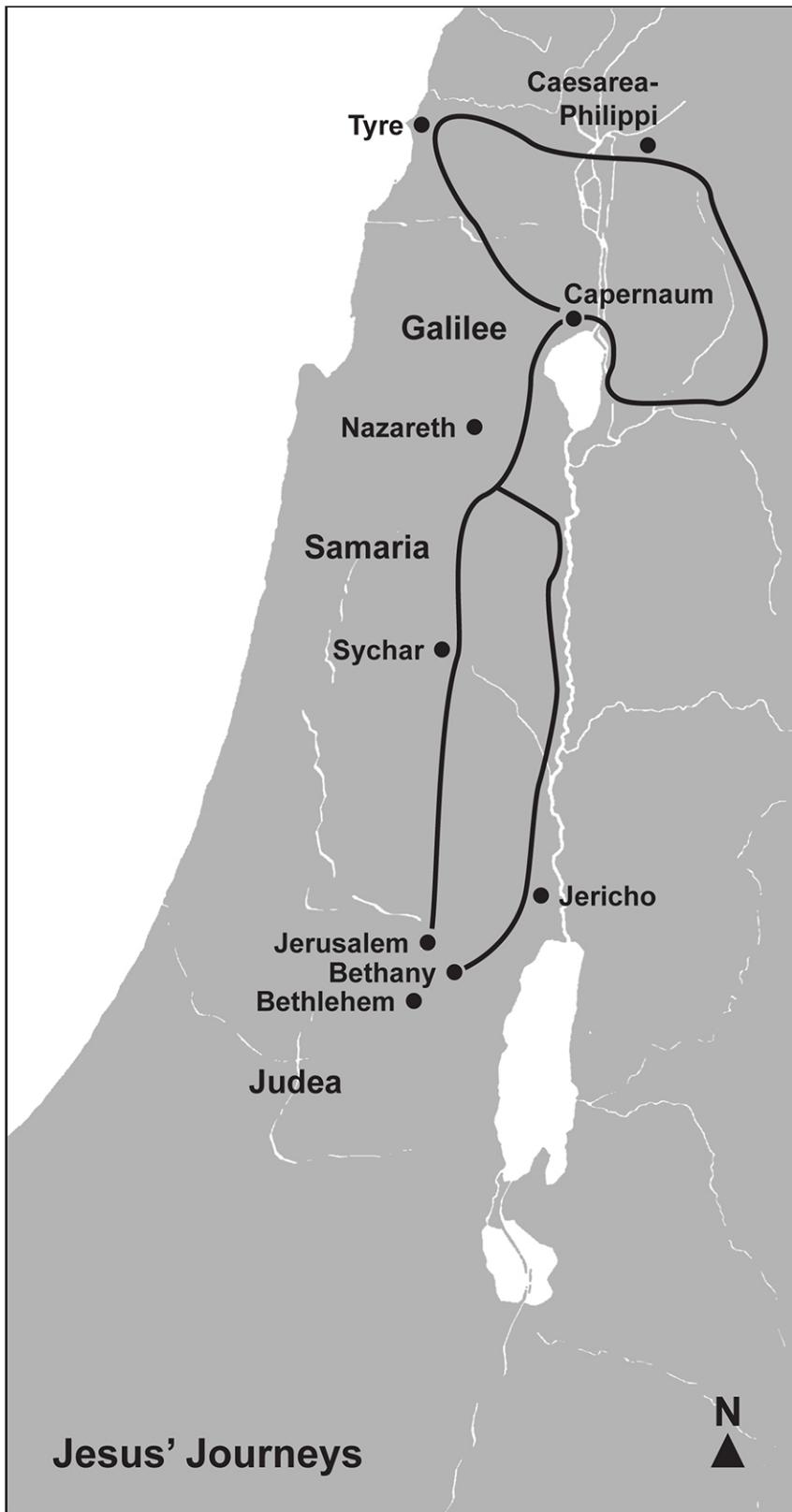
Israel's Exodus

N
▲

फारोने लोकांस जाऊ दिले, परंतु परमेश्वराने लोकांस पलिई लोकांच्या देशातून जवळची वाट असताना देखील त्यातून जाऊ दिले नाही

“युध्द प्रसंग पाहून हे लोक माधार घेऊन मिसर देशाला परत जातील, असे देवाला वाटले.” - निर्मम १३:१७

कारण मनुष्याचा पुत्री सेवा करून घ्यावयास नाही तर तो सेवा करववयास आला अहे, पुस्कळांच्या खंडणीकरिता आपला जीव देण्यासाठी आला आहे. - मार्क १०:४५

प्रेषित होण्यास बोलावलेला, येशू ख्रिस्ताचा दास, देवाच्या सुवर्तेसाठी वेगळा केलेला, पौल ह्याजकडून; - रोम. १:१

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

Prepared for the Devil and his Angels

मराठी at AionianBible.org/Lake-of-Fire

The Aionian Bible shows the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The most significant observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to mean separating believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels at the final judgment alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Certainly, unbelievers are punished for their selfishness as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

We should find hope that Jesus tells us, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And there is even greater hope because after the prison of Hades is evacuated, it is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, "*You did not choose me, but I chose you,*" John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels.

World Nations

म्हणून तुम्ही जा आणि राष्ट्रांतील लोकांस माझे शिष्य करा. पिता, पुत्र आणि पवित्र आत्मा यांच्या नावाने बापितसमा द्या. - मत्तय २८:१९